

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄
(07.10.1999 - 02.08.2000)

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 7ης Οκτωβρίου 1999

(Ωρα έναρξης: 4.25 μ.μ.)

(Αρ. 1)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συνεδρία είναι η πρώτη συνεδρία του σώματος μετά τις θερινές διακοπές, γι' αυτό και θα ήθελα να ευχηθώ και η παρούσα σύνοδος να είναι όσο και οι προηγούμενες σύνοδοι παραγωγική.

Πριν προχωρήσω με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα καλέσω τους νέους βουλευτές, την κυρία Λία Γεωργιάδη, τον κύριο Κώστα Κωνσταντίνου και τον κύριο Ζαχαρία Κουλία, να δώσουν τη νενομισμένη διαβεβαίωση.

Παρακαλώ, κύριοι βουλευτές, θα διαβάζω και να επαναλαμβάνετε εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαβεβαιώ επισήμως πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα...

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Διαβεβαιώ επισήμως πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

... και τους συνάδοντας αυτώ νόμους...

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

... και τους συνάδοντας αυτώ νόμους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητος της Δημοκρατίας της Κύπρου.

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητος της Δημοκρατίας της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκ μέρους όλων των συναδέλφων καλωσορίζω τους νέους συναδέλφους και τους εύχομαι κάθε επιτυχία στο έργο τους, μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων αυτής της Βουλής.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν από μερικές μέρες τιμήσαμε την 39^η επέτειο της κυπριακής ανεξαρτησίας. Όπως συνηθίζεται, σε αυτές τις επετείους ο Πρόεδρος της Βουλής κάνει μια ειδική αναφορά.

Χρειάστηκαν μεγάλοι αγώνες, για να αποκτήσει η Κύπρος την ελευθερία της και η ανεξαρτησία τελικά, η οποία είχε κερδηθεί, δεν μπορεί να πει κανείς ότι ήταν κάτω από τις ιδεώδεις συνθήκες και με τις ιδεώδεις διευθετήσεις, αλλά το αποτέλεσμα σήμαινε ότι ο λαός μας απέκτησε την ελευθερία του και φωνή, όσον αφορά το μέλλον του και τα δικά του πεπρωμένα.

Οι αποικιοκράτες, παρά τις κατά καιρούς υποσχέσεις και τις φραστικές διαβεβαιώσεις για αποκατάσταση της Κύπρου, σύμφωνα με τη θέληση του λαού της, φρόντιζαν να καταπνίγουν τα εθνικά οράματα, να φυλακίζουν την εθνική ταυτότητα, να στερούν την ελευθερία και τέλος φρόντισαν να ενσπείρουν το διχασμό μεταξύ των Ελλήνων και των Τουρκοκυπρίων στο νησί μας, εφαρμόζοντας το διαίρει και βασίλευε και επαναφέροντας την Τουρκία, ως παράγοντα στο Κυπριακό και ως δύναμη, η οποία άρχισε ξανά να ενδιαφέρεται για το μέλλον της Κύπρου.

Κερδήθηκε με αγώνες και θυσίες η ελευθερία και η ανεξαρτησία. Επέτρεψε στο λαό μας, έστω και μέσα από ένα διαιρετικό και όχι πολύ λειτουργήσιμο σύνταγμα, να διαχειριστεί τα δικά του πράγματα. Το δοτό σύνταγμα του 1960, με έντονο το πνεύμα του διαχωρισμού, όπως περίτεχνα φρόντισε να δημιουργήσει η Μεγάλη Βρετανία, συντηρούσε εύθραυστες ισορροπίες. Αιτίες και αφορμές που επικαλέστηκε αργότερα η Τουρκία, για να εισβάλει στην Κύπρο.

Δεκατέσσερα χρόνια έμελλε να χαρεί την περιορισμένη έστω ανεξαρτησία της η χώρα μας. Από τον Ιούλη του 1974, μετά από ένα προδοτικό πραξικόπημα, του οποίου δεν υπάρχει προηγούμενο στην παγκόσμια ιστορία, το 37% των εδαφών της Κύπρου βρίσκονται κάτω από ξένη κατοχή και ο αγώνας για ελευθερία συνεχίζεται.

Αντιμετωπίζει η πατρίδα μας όχι μόνο τον κίνδυνο για μόνιμη διαίρεση. Καλούμεθα από καιρού εις καιρόν να συζητήσουμε διάφορα σχέδια ή να τα αποδεχθούμε που στην τελευταία ανάλυση σημαίνουν στην πράξη υιοθέτηση και νομιμοποίηση των αποτελεσμάτων της εισβολής και του εθνικού

ξεκαθαρίσματος, που πράγματι εδώ στην Κύπρο γίνεται για ένα τέταρτο του αιώνα, χωρίς να συγκινείται κανείς ιδιαίτερα στο χώρο της διεθνούς κοινότητας.

Λέγονται και ακούγονται πολλά για την εν εξελίξει πρωτοβουλία για επίλυση του Κυπριακού. Δεν είναι η ώρα να ανατρέξει κανείς στα ιστορικά γεγονότα. Από του η Βρετανία αποφάσισε να δημιουργήσει μέσα στο λαό μας συνθήκες διχόνοιας, θυμάμαι, όταν είχε τελικά επιτευχθεί ο στόχος του Άντονι Ίντεν, δηλαδή να ενδιαφερθεί η ίδια η τουρκική κυβέρνηση και όχι μόνο ο τουρκικός τύπος για το μέλλον της Κύπρου, ο Λένοξ Μπόιντ σε κάποια εκδήλωση είπε ξεκάθαρα ότι, αν δε λειτουργήσει η προσπάθεια αντιδικίας μεταξύ των Ελλήνων της Κύπρου και των Τουρκοκυπρίων, τότε το επόμενο βήμα θα είναι η διαίρεση του λαού πάνω σε ιδεολογική βάση μεταξύ αριστεράς και δεξιάς.

Θέλω να πιστεύω πως έστω και τη δωδεκάτη η μοναδική υπερδύναμη, αλλά και οι άλλοι που διαμορφώνουν το μέλλον της ανθρωπότητας θα λάβουν σοβαρά υπόψη το πώς εξελίχθηκε η σημερινή δραματική κατάσταση. Η ιστορική πραγματικότητα δεν μπορεί να διαγραφεί και δεν μπορεί να παραβλέπεται. Η ιστορία είναι εξάλλου σοβαρός και αντικειμενικός σύμβουλος για το τι πρέπει να γίνει. Πολύ φοβούμαι ότι η νεότερη γενιά των ηγετών στην Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες είτε δε μελέτησαν ιστορία είτε θέλουν να την παραμερίσουν, για να προωθήσουν κάποια ιδιοτελή συμφέροντα. Δεν μπορεί η Κύπρος να είναι ένα από τα λίγα θύματα. Είναι επιτέλους καιρός να επουλωθούν οι πληγές, να αποκατασταθεί η ενότητα, η ελευθερία, η κυριαρχία, τα ανθρωπίνια δικαιώματα, η ειρήνη, η συνεργασία κάτω από συνθήκες ασφάλειας.

Επικαλέσθηκε η Τουρκία, για να εισβάλει στην Κύπρο την ασφάλεια των Τουρκοκυπρίων. Χρόνια πολλά έζησε ο κυπριακός λαός στο σύνολό του κάτω από συνθήκες αρμονικής συνύπαρξης και συνεργασίας και δεν είχε προβλήματα συμβίωσης. Απέκτησε τα προβλήματα, όταν τα υποδαύλισαν οι τρίτοι. Ποια ασφάλεια έχουν τώρα οι Τουρκοκύπριοι που έχουν στην πλειοψηφία τους μεταναστεύσει; Οι Τουρκοκύπριοι δεν αποτελούσαν πρόκριμα, ο τουρκικός επεκτατισμός ήταν η πραγματική αιτία. Γι' αυτό και πρέπει η Τουρκία να αισθανθεί την ανάγκη να εγκαταλείψει την επεκτατική πολιτική της σε βάρος της Κύπρου. Για να συμβεί όμως αυτό, θα πρέπει να αναλάβουν κάποιοι την ευθύνη να το υποδείξουν στην κατοχική δύναμη και να το επιβάλουν, αντί να ψάχνουν με τον πιο ανώδυνο γι' αυτήν τρόπο απλώς να προσέλθει σε ένα διάλογο καταδικασμένο εκ των προτέρων σε αποτυχία. Αν υπάρχει κάποιο θετικό στοιχείο που να εξασφαλίζει θετική εξέλιξη των πραγμάτων, τότε δεν υπάρχει κανείς εδώ στην Κύπρο που θα αρνηθεί το διάλογο.

Εκδηλώνεται μια νέα προσπάθεια για λύση. Αυτό που εμείς λέμε είναι πως δε θα πρέπει να ζητείται από την Κύπρο να δώσει περισσότερα. Τα δώσαμε ήδη όλα κι από καιρού αγγίξαμε τα έσχατα όρια εθνικής και φυσικής επιβίωσης. Δε θα πρέπει να συνεχίσει να τιμωρείται η Κύπρος επ' άπειρον, γιατί είναι μια χώρα μικρή και αδύναμη.

Κατά την επίσκεψή μου στη Δαμασκό, χθες, ένας διακεκριμένος παράγοντας της πολιτικής ζωής έδωσε τη συμβουλή που θα σας πω: Οι μικρές χώρες πρέπει να αντιστέκονται, γιατί όταν οι ισχυροί αντιλαμβάνονται ότι ο μικρός είναι υποχρεωμένος να προβαίνει σε συνεχείς υποχωρήσεις, είναι το τέλος του μικρού. Θα επιβληθεί κατ' ανάγκην η επιθυμία του μεγάλου και του ισχυρού.

Ακούμε για το δήθεν δίλημμα, το γρίφο που θα πρέπει να λυθεί, ώστε να είναι εύκολα τα πράγματα για την Τουρκία ή τον εκπρόσωπό της να προσέλθει σε διαπραγματεύσεις. Άλλοι λένε κυριαρχία, άλλοι λένε ανθρωπίνια δικαιώματα. Αυτή είναι τώρα η διεγκυστίνδα στο χώρο των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη. Πέρασαν πενήντα χρόνια από το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, για να ανακαλύψουμε τώρα ότι υπάρχει πρόβλημα μεταξύ κυριαρχίας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων; Και αν υπάρχει, είναι δυνατό να φανταστεί κανείς ότι είναι δύσκολο να επιλυθεί αυτό το πρόβλημα; Αυτό είναι ένα μήνυμα που οι μικρές χώρες πρέπει να δώσουν και να επιμείνουν σε αυτή τη θέση. Από ποιο άλλο λαό και σε ποια χώρα ζητήθηκε μέχρι τώρα να επιλέξει μεταξύ των δύο;

Εκείνο που πρέπει να καταστήσουμε σαφές, και αυτό με την ευκαιρία της ανεξαρτησίας είναι πολύ επίκαιρο, είναι ότι εμείς δεν είμαστε διατεθειμένοι να ξεγράψουμε πατρίδες, να διακινδυνεύουμε το μέλλον του τόπου μας και την επιβίωση του λαού μας. Μπορεί να ηχεί ρομαντικά αλλά στην περίπτωση της Κύπρου, αν το αναλύσουμε και το εμβραθύνουμε με σοβαρότητα -και ιδιαίτερα οι τρίτοι που πρέπει να πεισθούν- στην περίπτωση της Κύπρου τα ιδανικά και οι ανθρωπίνες αξίες πάνε μαζί με το ρεαλισμό.

Οφείλουμε όλοι να στεκόμαστε στις επάλξεις και να μη σταματήσουμε ποτέ να διεκδικούμε όσα δικαιούται να απολαμβάνει ο λαός μας, και την κυριαρχία του και τα ανθρωπίνια δικαιώματά του και όσα του ανήκουν, τίποτε περισσότερο και τίποτε λιγότερο. Δεν είναι δυνατό να μας ζητηθούν ανταλλάγματα, για να καθίσει η Τουρκία διά του Ντενκτάς στο τραπέζι. Είναι μια θέση την οποία δε διανοηθήκαμε ποτέ στο παρελθόν. Η διεκδίκηση, ο αγώνας αποτελούν τον καλύτερο τρόπο τιμής και εκτίμησης για όλους εκείνους που έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία. Αποτελεί για μας, που σήμερα διαχειριζόμαστε όλοι μαζί τις τύχες αυτού του τόπου, επιτακτικό και ιστορικό χρέος. Το θέμα αφορά ολόκληρη την πολιτική ηγεσία, το θέμα αφορά ολόκληρο το λαό που δεν μπορεί κανείς πλέον να τον διαχωρίσει σε ιδεολογίες. Μπορεί να έχουμε απόψεις, αλλά πρέπει να φύγει το μήνυμα από αυτή τη Βουλή σήμερα, που αρχίζουν οι εργασίες της νέας συνόδου και που τιμούμε την επέτειο της ανεξαρτησίας, ότι στον αγώνα αυτό είμαστε όλοι μαζί και θα συνεχίσουμε, όσες δυσκολίες και αν αντιμετωπίσουμε και θα τις υπερπηδήσουμε με πίστη στο μέλλον μας, πίστη στη δύναμη του δικαίου. Δεν είναι θεωρία, είναι ρεαλισμός.

Αγαπητοί συνάδελφοι, σας καλώ σε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του πρώτου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Εθνάρχη Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ και στη μνήμη όλων εκείνων που έδωσαν τη ζωή τους είτε στον ηρωικό αγώνα του 1955-59 είτε σε άλλους αγώνες, προασπιζόμενοι την ελευθερία και τη δημοκρατία στην Κύπρο.

Με την ευκαιρία αυτή τιμούμε, μια και είναι η πρώτη συνεδρία της Βουλής μετά τον αδόκητο θάνατό του, τον Κύπριο Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών της Ελλάδος Γιάννο Κρανιδιώτη.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πριν προχωρήσουμε πάρα πέρα, θα ήθελα να σας αναφέρω ότι τη σημερινή συνεδρία της Βουλής τιμά με την παρουσία της, ως την περιγράψω σωστά νομίζω, την αγωνίστρια για τα δίκια της Κύπρου, γνωστή μας

ως Λένα Τζιέγκερ, τώρα βαρόνη Λένα Τζιέγκερ, η οποία μας τιμά με την παρουσία της και θα ήθελα εκ μέρους όλων να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη μας για τους συνεπείς αγώνες για τη δικαίωση του κυπριακού λαού.

(Χειροκροτήματα)

Όπως είναι γνωστό, η Επιτροπή Επιλογής υιοθέτησε μια σειρά από αλλαγές στη σύνθεση των διαφόρων κοινοβουλευτικών επιτροπών, ύστερα από σχετικές προτάσεις των κοινοβουλευτικών ομάδων και παρακαλώ το γραμματέα να τις αναγνώσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) **Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων**

Ο κ. Νίκος Κλεάνθους καταλαμβάνει τη θέση του αναπληρωτή προέδρου στη θέση του κ. Μάρκου Κυπριανού ο οποίος θα παραμείνει μέλος.

Επίσης ο κ. Στάθης Κιττής καταλαμβάνει τη θέση του κ. Μάριου Ματσάκη ο οποίος αποχωρεί από την επιτροπή.

Η κ. Λία Γεωργιάδη καταλαμβάνει τη θέση του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

2) **Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού**

Την προεδρία της επιτροπής αναλαμβάνει ο κ. Μάρκος Κυπριανού στη θέση του κ. Αλέξη Γαλανού.

Ο κ. Χρίστος Ρότσας καταλαμβάνει τη θέση του κ. Σωκράτη Χάσικου.

3) **Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων**

Η κ. Λία Γεωργιάδη καταλαμβάνει τη θέση της κ. Κατερίνας Παντελίδου η οποία αποχωρεί από την επιτροπή.

4) **Επιτροπή Νομικών**

Ο κ. Νίκος Κλεάνθους καταλαμβάνει τη θέση του κ. Στάθη Κιττή ο οποίος αποχωρεί από την επιτροπή.

5) **Επιτροπή Εσωτερικών**

Ο κ. Γιαννάκης Θωμά καταλαμβάνει τη θέση του κ. Κυριάκου Τυρίμου ο οποίος αποχωρεί από την επιτροπή.

Επίσης ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας καταλαμβάνει τη θέση του κ. Μάρκου Κυπριανού, ο οποίος αποχωρεί από την επιτροπή.

6) **Επιτροπή Άμυνας**

Ο κ. Κώστας Κωνσταντίνου καταλαμβάνει τη θέση του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

7) **Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων**

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας καταλαμβάνει τη θέση του κ. Νίκου Κλεάνθους ο οποίος αποχωρεί από την επιτροπή.

- 8) **Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας**
Ο κ. Κώστας Κωνσταντίνου καταλαμβάνει τη θέση του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.
- 9) **Επιτροπή Υγείας**
Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας καταλαμβάνει τη θέση του κ. Νίκου Μουσιούττα ο οποίος αποχωρεί από την επιτροπή.
- 10) **Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών**
Ο κ. Πρόδρομος Προδρόμου αναλαμβάνει ως αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής στη θέση του κ. Σωκράτη Χάσικου και ο κ. Στέλιος Γερασίμου καταλαμβάνει τη θέση του κ. Πρόδρομου Προδρόμου.
Επίσης ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας καταλαμβάνει τη θέση του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου ο οποίος αποχωρεί από την επιτροπή.
- 11) **Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων**
Η κ. Λία Γεωργιάδη καταλαμβάνει τη θέση του κ. Χρίστου Ρότσα ο οποίος αποχωρεί από την επιτροπή.
Επίσης ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας καταλαμβάνει τη θέση του κ. Μάριου Ματσάκη ο οποίος αποχωρεί από την επιτροπή.
- 12) **Επιτροπή Κανονισμού της Βουλής και Δικαιωμάτων των Μελών του Σώματος**
Ο κ. Στέλιος Στυλιανού καταλαμβάνει τη θέση του κ. Σωκράτη Χάσικου.
- 13) **Επιτροπή Θεσμών Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως**
Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας καταλαμβάνει τη θέση του κ. Αλέξη Γαλανού.
- 14) **Επιτροπή Ακριτικών Περιοχών**
Την προεδρία της επιτροπής αναλαμβάνει αντί του κ. Μάρκου Κυπριανού ο κ. Λευτέρης Χριστοφόρου.
Ο κ. Ανδρέας Παρισινός αποχωρεί από την επιτροπή.
Επίσης στην επιτροπή θα συμμετέχει ο κ. Νίκος Μουσιούττας.
- 15) **Επιτροπή Επαφής-Κυβέρνησης-Βουλής-ΠΑΣΥΔΥ**
Την προεδρία της επιτροπής αναλαμβάνει ο κ. Χρίστος Ρότσας σε αντικατάσταση του κ. Σωκράτη Χάσικου.
- 16) **Επιτροπή για Ανθρώπινα Δικαιώματα**
Τη θέση της κ. Ανδρούλας Βασιλείου που αποχωρεί από την επιτροπή καταλαμβάνει ο κ. Γιώργος Χριστοφίδης.
- 17) **Ad Hoc Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου**
Ο κ. Ευάγγελος Σαμμούτας καταλαμβάνει τη θέση του κ. Σωκράτη Χάσικου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα υπάρξουν βέβαια και πρόσθετες αλλαγές που θα ανακοινωθούν στην επόμενη συνεδρία της Βουλής.

Προχωρούμε τώρα με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτων Αναγκών Νόμος του 1996». Το θέμα αυτό συζητήθηκε σε δύο επιτροπές, Εσωτερικών και Άμυνας.

Παρακαλώ, ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως γνωρίζετε αυτό το θέμα, παρά τη συζήτηση που έγινε στις δύο επιτροπές, εξακολουθεί να παραμένει αντικείμενο σαφούς διαφωνίας και δε συγκεντρώνει, κατά τη γνώμη μου, παρά μίαν οριακή ενδεχομένως πλειοψηφία ή μειοψηφία. Εγώ θα εισηγούμουν, εκ μέρους της ομάδας μας, να γίνει ακόμα μια προσπάθεια στις δύο αυτές επιτροπές, ίσως υπάρχει τρόπος να προσεγγίσουν οι απόψεις. Εισηγούμαι μίαν εβδομάδα ακόμα παράταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είναι εγγεγραμμένο στην ημερήσια διάταξη και για να είμαι σαφέστερος ήταν εγγεγραμμένο στην τελευταία συνεδρίαση της Βουλής προ των θερινών διακοπών. Δηλαδή κανονικά θα έπρεπε να είχαμε προχωρήσει προς ψήφισή του και να τοποθετηθούν τα κόμματα στην ολομέλεια του σώματος. Όμως, από τη στιγμή που γίνεται πρόταση από πλευράς ενός κόμματος για μίας περαιτέρω εβδομάδας αναβολή, δεν έχουμε παρά να την αποδεχθούμε. Όμως, η προσεχής Πέμπτη θα πρέπει να μας βρει τοποθετούμενους έναντι αυτού του θέματος, που έχει χρονίσει μέσα στις επιτροπές και στην ολομέλεια του σώματος. Το μόνο που απομένει είναι, εφόσον γίνεται αυτή η πρόταση, να ορίσουμε από τα τώρα μια κοινή συνεδρίαση για την προσεχή Πέμπτη των δύο επιτροπών Εσωτερικών και Άμυνας, για να γίνει έστω μια τελευταία τοποθέτηση πάνω στο θέμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σίγουρα συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε. Αλλά θέλω να αναφέρω, επειδή η έκθεση λέει οι βουλευτές του Δημοκρατικού κόμματος θα τοποθετηθούν στη Βουλή και άρα δεν είναι γνωστή η θέση μας στα μέλη, ότι εμείς έχουμε σοβαρές διαφωνίες για τις πρόνοιες του νομοσχεδίου. Εάν υπάρχουν και άλλες διαφωνίες, άλλων κοινοβουλευτικών ομάδων ή άλλων βουλευτών, ώστε το θέμα να καταψηφιστεί, η εισήγησή μου είναι να μην έρθει την επόμενη βδομάδα, γιατί σύμφωνα με άλλο κανονισμό της Βουλής, θέμα που εξετάζεται και καταψηφίζεται δεν μπορεί να συζητηθεί ξανά την ίδια περίοδο. Επομένως, η προσπάθεια που πρέπει να γίνει είναι ή να συμβιβαστούν οι θέσεις ή κατά τη γνώμη μου να μην

έρθει στην επιτροπή, μέχρις ότου το ξαναδεί η κυβέρνηση, για να μην είναι αντικείμενο απόρριψης και άρα αποκλεισμού, μέχρι τον επόμενο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είμαι πλήρως γνώστης των διαφορών ή των αποκλινοσών απόψεων που υπάρχουν μεταξύ των διαφόρων κομμάτων. Όμως, αυτό το νομοσχέδιο εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής από το 1996 και έχω τη γνώμη ότι, εάν υπάρχουν κάποιες διαφορές, αυτές δεν είναι περιστασιακές, είναι διαφορές οι οποίες έχουν βγει μέσα από μελέτες που έγιναν από τα κόμματα. Και το ερώτημα το οποίο θέτω, χωρίς να φέρω καμιά ένσταση στην αναβολή, είναι το εξής: Θα υπάρξει αυτή η προοπτική την οποία ο συνάδελφος ο κ. Χρίστου έχει πει ότι θα επιδιωχθεί να επιτύχουμε ή θα είναι απλώς μια απώλεια χρόνου μιας εβδομάδας; Δε θέλω απάντηση, ναι ή όχι. Εκείνο που λέω είναι ότι το θέτω το θέμα, ώστε η όλη προσπάθεια που πρέπει να γίνει αυτές τις μέρες να είναι προσπάθεια προς την κατεύθυνση της σύγκλισης και όχι απλώς προσπάθεια, για να εμπεδώσουμε καλύτερα ή να επιχειρηματολογήσουμε περισσότερο, η κάθε πλευρά τις θέσεις τις οποίες έχει διαμορφώσει η ίδια. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως το έχω αντιληφθεί, η πρόταση για αναβολή συνδέεται με πρόταση για να καταβληθεί μια νέα προσπάθεια για την εξεύρεση κάποιας συμφωνίας. Έτσι το κατάλαβα. Αντιλαμβάνομαι δεν μπορεί να υπάρξει αντίδραση σ' αυτό.

Ναι, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε που ξαναπαίρνω το λόγο. Δε θα μπω στην ουσία της συζήτησης, παρ' όλο που υπήρξαν υπαινιγμοί, όμως αυτό το νομοσχέδιο πρέπει είτε να καταψηφιστεί είτε να ψηφιστεί. Δεν υπάρχει μέσος δρόμος, να παραμένει εκκρεμής για άλλα τρία χρόνια μέσα στις επιτροπές. Δηλαδή είναι και θέμα ευθύνης της Βουλής και ευθύνης του καθενός από μας, έτσι, επειδή είναι γνωστές οι διαφορές, επειδή είναι γνωστά τα σημεία που δημιουργούν προβληματισμούς στις διάφορες κοινοβουλευτικές ομάδες, ναι, να καταβληθεί ακόμα μια προσπάθεια πάνω στα γνωστά σημεία, αν θα υπάρξει προσέγγιση. Δε θα τα ανακαλύψουμε τώρα. Εκτός αν υπάρξει αλλαγή της κυβερνητικής πολιτικής, αν έρθει η κυβέρνηση και πει «αποσύρω τα νομοσχέδια». Τότε αλλάζει η υπόθεση. Αλλά εγώ εισηγούμαι ότι η παραπομπή στις επιτροπές πρέπει να είναι μόνο για μια συνεδρίαση και την προσεχή Πέμπτη να τοποθετηθούν τα κόμματα στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστές και οι δικές μας διαφωνίες με ορισμένες πρόνοιες αυτού του νομοσχεδίου. Έχουμε τις απόψεις μας, αλλά θα κάμουμε

ακόμα μια προσπάθεια να προσεγγίσουμε τις απόψεις των άλλων πλευρών, να δούμε αν υπάρχει περιθώριο, δυνατότητα γεφύρωσης. Αν δεν υπάρξει, θα έρθουμε την επόμενη Πέμπτη, συμφωνώ, να κλείσει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παραμείνει το θέμα στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας της ολομέλειας της Βουλής.

Ναι, κύριε Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Θα εισηγούμουν δεκαπέντε μέρες, κύριε Πρόεδρε, γιατί είναι πάρα πολλά πράγματα που έχουμε επιφυλάξεις και πρέπει να κληθούν διάφοροι εδώ ξανά να δούμε τι γίνεται. Μια βδομάδα δε νομίζω να προλάβουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είναι η πρόταση.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Αν επεκράτησε η μια βδομάδα, είναι εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είναι η πρόταση, μια βδομάδα. Στην επόμενη συνεδρία.

Το δεύτερο θέμα στην ημερήσια διάταξη...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε αντίρρηση για δύο βδομάδες. Εκείνο που ενδιαφερόμαστε είναι να λήξει κάποτε αυτή η ιστορία. Ας λήξει σε δεκαπέντε μέρες, αντί σε μια βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντί να συζητηθεί και να ληφθεί απόφαση σήμερα, θα συζητηθεί και θα ληφθεί απόφαση την επόμενη Πέμπτη.

Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα, που είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999, πρόταση νόμου.

Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Κατερίνα Παντελίδου

Κώστας Παπακώστας

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Δημήτρης Ηλιάδης

Λευτέρης Χριστοφόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από τον πρόεδρό της κ. Αριστοφάνη Γεωργίου, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Ιουλίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις εταιρείες, έτσι ώστε οι εταιρείες που ιδρύθηκαν πριν από την τουρκική εισβολή και είχαν την έδρα τους σε κατεχόμενη ή απροσπέλαστη περιοχή να παραμείνουν στα μητρώα του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, χωρίς να είναι απαραίτητη η υποβολή των εγγράφων που προνοούνται από την υφιστάμενη νομοθεσία. Επιπρόσθετα, με την πρόταση νόμου παρέχεται η δυνατότητα στους μετόχους να μεταβιβάσουν τα δικαιώματά τους.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, προσθέτοντας παράλληλα ότι υπάρχει δυσκολία στον καθορισμό των συγκεκριμένων εταιρειών που εμπίπτουν στις διατάξεις της πρότασης νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί, έτσι ώστε να καθοριστεί ότι οι εταιρείες, για να απαλλαγούν από ορισμένες υποχρεώσεις, πρέπει να είχαν εγγραφεί πριν από τις 14 Αυγούστου 1974 και να ικανοποιήσουν τον Έφορο Εταιρειών ότι είχαν την έδρα ή την περιουσία τους στις κατεχόμενες περιοχές.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους κατά τη διάρκεια της συζήτησης του όλου θέματος στην ολομέλεια του Σώματος.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι δική μου η πρόταση και παράλληλα, σαν πρόεδρος της επιτροπής, είχα δεχθεί μια παράκληση το θέμα να το ξαναδεί η επιτροπή και είχα συμφωνήσει και το έχουμε ορίσει για την προσεχή Τετάρτη, για να το ξαναδεί η επιτροπή. Συνεπώς, πιστεύω ότι, εύλογα, πρέπει να πάει για την προσεχή Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν ξέρω γιατί η έκθεση γράφει ότι είναι ομόφωνη, εμείς θα είμαστε εναντίον. Είναι γι' αυτό το λόγο που πήρα το λόγο. Θέλω να παρακαλέσω τον εγγράψαντα το θέμα, κοντά στις άλλες ενστάσεις που έχουμε για το νόμο, να λάβει υπόψη του το εξής: Η πρόταση νόμου αφορά εταιρείες, ενώ η ουσία είναι οι μέτοχοι και όχι οι εταιρείες. Δηλαδή, οι μέτοχοι... Εταιρεία η οποία ήταν εγγεγραμμένη στις απροσπέλαστες περιοχές ή στα κατεχόμενα πριν από τις 14 Αυγούστου, όπως είναι η πρόταση, που θα εξαιρεθεί από διάφορες διαδικασίες, τέλη, φόρους και υποβολή εγγράφων, αύριο μπορεί να αγοραστεί για το τίποτε από πρόσωπα τα οποία δεν είναι πλέον ούτε πρόσφυγες ούτε πένονται ούτε έχουν τίποτε. Επομένως, πιστεύω, πρόκειται, όπως είναι, για μια πρόταση νόμου ένα κέλυφος κενού περιεχομένου. Άρα, παρακαλώ, να εξεταστεί και αυτή η πτυχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Επιπρόσθετη παράκληση προς στην επιτροπή γίνεται, κύριε Πρόεδρε, να προσέξουν λίγο το νομοτεχνικό μέρος, διότι η υποπαράγραφος (γ) τουλάχιστο δεν ταιριάζει νομοτεχνικά με το όλο πνεύμα των προηγούμενων παραγράφων, ή και η ουσία της δεν μπορεί να διατυπώνεται ως υποπαράγραφος (γ).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε διαφωνούμε με την αναβολή, την οποία έχει ζητήσει ο εισηγητής της πρότασης νόμου...Με συγχωρείτε;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν είμαι εγώ. Από άλλους ζητήθηκε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Από οιοσδήποτε ζητήθηκε, κύριε Πρόεδρε. Θέλω να διευκρινίσω ότι είμαστε σαφώς αντίθετοι με την πρόταση νόμου και γιατί δημιουργεί αδικαιολόγητες διακρίσεις μεταξύ των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας και γιατί οι ίδιοι που καλούνται να την εφαρμόσουν, δηλαδή η υπηρεσία του Εφόρου Εταιρειών, δηλώνει ότι υπάρχει δυσκολία στον καθορισμό των εταιρειών, οι οποίες εμπίπτουν στις διατάξεις της πρότασης νόμου. Και είναι και πολλές άλλες ασάφειες που θα καταστήσουν ανεφάρμοστο το νόμο και αναπόδεικτα τα ζητούμε από το νόμο, όπως για παράδειγμα ότι οι εταιρείες δεν υποχρεώνονται στην υποβολή των αναγκαίων εγγράφων για όσο χρόνο δε δραστηριοποιούνται. Και πώς αποδεικνύεται αν μια εταιρεία δραστηριοποιείται ή δε δραστηριοποιείται και ποια είναι η ασφάλεια των πολιτών ή των άλλων νομικών προσώπων τα οποία συναλλάσσονται με κάποιον και βλέπουν ότι αυτή η εταιρεία βρίσκεται εν ζωή στον Έφορο Εταιρειών, αλλά δεν έχει καταχωρίσει τις μεταβολές οι οποίες έχουν επέλθει στα μέλη της ή στους διευθυντές της; Βέβαια, για όλους αυτούς τους λόγους, είμαστε αντίθετοι και επιφυλασσόμαστε να διατυπώσουμε ολοκληρωμένη τη διαφωνία μας, όταν θα είναι προς συζήτηση ενώπιον της

ολομέλειας, κύριε Πρόεδρε. Θέλω να τονίσω ότι δεν πρόκειται, κατά την άποψή μας, για ένα μέτρο που ευνοεί τους πρόσφυγες, αλλά ενδεχομένως ευνοεί αμελείς ή άλλους οι οποίοι επιδιώκουν να αποφύγουν την πληρωμή τελών τα οποία όλα τα νομικά πρόσωπα αυτού του τόπου πληρώνουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρόθεσή μου δεν ήταν και δεν είναι να απαντήσω στους συναδέλφους που έχουν εγείρει διάφορα θέματα ουσίας, γεγονός το οποίο θα συζητούσαμε όταν θα ερχόταν στην ολομέλεια η πρόταση. Εκείνο το οποίο έχω να πω σ' αυτή τη συνεδρία είναι ότι σε όλες τις θέσεις που έχουν βάλει και οι τρεις συνάδελφοι που έχουν πάρει το λόγο υπάρχουν απαντήσεις, γι' αυτό και θα παρακαλούσα, εφόσον έχουν απόψεις, να είναι στην προσεχή συνεδρία, οι εκπρόσωποι των κομμάτων τους να είναι, για να τα συζητήσουμε στην παρουσία και της Εφόρου Εταιρειών -δηλαδή τα περισσότερα ζητήματα είναι τεχνικής φύσεως, και της Εφόρου Εταιρειών- για να δώσουμε συγκεκριμένες λύσεις στο υφιστάμενο πρόβλημα, το οποίο δεν είναι ο Αριστοφάνης Γεωργίου που το σκέφτηκε, αλλά ήταν πρόβλημα το οποίο ήγαιρε η ίδια η Έφορος Εταιρειών.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω υπάρχει συμφωνία. Προχωρούμε στο τρίτο θέμα, που είναι «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνη;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Κίκης Γιάγκου

Κυριάκος Τυρίμος

Δημήτρης Συλλούρης

Λευτέρης Χριστοφόρου

Δώρος Θεοδώρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Χριστοφίδης

Αντώνης Καράς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Σεπτεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ) και του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί ενοικιοστασίου, έτσι ώστε να εξαιρεθούν από τις πρόνοιές της τα υποστατικά που ανήκουν στον ΚΟΤ, για να αρθούν οποιοσδήποτε αμφιβολίες περί του αντιθέτου. Σκοπείται επίσης η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, ώστε τα μέλη που ορίστηκαν στο Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων και μετέχουν στη διαδικασία εκδίκασης συγκεκριμένης υπόθεσης, η οποία έχει αρχίσει και δεν έχει ολοκληρωθεί, να συνεχίσουν να μετέχουν ως μέλη και μετά την εκπνοή της θητείας τους, μέχρι να ολοκληρωθεί η εκδίκαση της υπόθεσης.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του ΚΟΤ ανέφεραν στην επιτροπή πως η προτεινόμενη τροποποίηση για ρητή εξαίρεση των υποστατικών ή της ακίνητης ιδιοκτησίας που διαχειρίζεται ο ΚΟΤ από τη νομοθεσία, που διέπει το ενοικιοστάσιο, θα βοηθήσει στην αποφυγή οποιασδήποτε παρερμηνείας από μέρους των αδειούχων χρήσεως υποστατικών του ΚΟΤ, ως προς την έκταση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους έναντι του οργανισμού, που απορρέουν από τις μεταξύ τους συμβάσεις / άδειες χρήσης.

Με βάση τη συζήτηση που διεξάχθηκε, η επιτροπή, υπό το φως των επιφυλάξεών της, σχετικά με την αναγκαιότητα της ψήφισης της πρόνοιας που αναφέρεται στην εξαίρεση των υποστατικών του ΚΟΤ από τη νομοθεσία για το ενοικιοστάσιο, αποφάσισε η πρόνοια αυτή να παραμείνει σε εκκρεμότητα, για να μελετηθεί περαιτέρω σε μεταγενέστερο στάδιο, και να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του υπόλοιπου μέρους του νομοσχεδίου. Επιπρόσθετα, η επιτροπή, έπειτα από αίτημα του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων, αποφάσισε να τροποποιήσει τη σχετική διάταξη της βασικής νομοθεσίας, έτσι ώστε ο ιδιοκτήτης να μπορεί να ανακτήσει το ακίνητό του από θέσμιο ενοικιαστή στις περιπτώσεις ουσιαστικών αλλαγών που συνεπάγονται ουσιαστική και σημαντική μετατροπή για σκοπούς αξιοποίησής του από τον ιδιοκτήτη, αντί στις περιπτώσεις ουσιαστικών και ριζικών αλλαγών που συνεπάγονται ριζική και ολική μετατροπή του ακινήτου για σκοπούς αξιοποίησής του, που ισχύει σήμερα. Με την τροποποίηση αυτή συμφώνησαν και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, σύμφωνα με τα πιο πάνω, και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως "Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα που είναι «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως της Ρώμης για την Προστασία των Εκτελεστών, Παραγωγών Φωνογραμμάτων και Ραδιοτηλεοπτικών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1999». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως της Ρώμης για την Προστασία των Εκτελεστών, Παραγωγών Φωνογραμμάτων και Ραδιοτηλεοπτικών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Δημήτρης Ηλιάδης

Δημήτρης Συλλούρης

Καίτη Κληρίδου

Δώρος Χριστοδουλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Κλεάνθους

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης της Ρώμης για την προστασία των εκτελεστών, παραγωγών φωνογραμμάτων και ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών, που υπογράφηκε στις 26 Οκτωβρίου 1961, και στην οποία η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 49580 και ημερομηνία 5 Μαΐου 1999.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η σύμβαση της Ρώμης διασφαλίζει την προστασία στις εκτελέσεις των εκτελεστών, στα φωνογράμματα των παραγωγών φωνογραμμάτων και στις ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών. Η κύρωση της πιο πάνω σύμβασης από τη Δημοκρατία κρίνεται αναγκαία, στα πλαίσια της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με την αντίστοιχη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι πρόνοιές της είναι συμπληρωματικές της προστασίας που παρέχει ο νόμος για την πνευματική ιδιοκτησία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως της Ρώμης για την Προστασία των Εκτελεστών, Παραγωγών Φωνογραμμάτων και Ραδιοτηλεοπτικών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα δύο θέματα με τους αριθμούς 6 και 7, που είναι «Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και «Ο περί Συγκάλυψης Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» υπάρχει κοινή έκθεση. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται 1. «Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» 2. «Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Δημήτρης Ηλιάδης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Καίτη Κληρίδου	Νίκος Κλεάνθους
Δώρος Χριστοδουλίδης	Μάριος Μασσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παρατέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει

υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του πρώτου υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη συγκάλυψη, έρευνα και δήμευση εσόδων από ορισμένες εγκληματικές πράξεις, με στόχο την εναρμόνισή της με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και ειδικότερα με την οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 10ης Ιουνίου 1991, για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη τροποποίηση καθορίζεται ότι οι τράπεζες και άλλοι χρηματοδοτικοί οργανισμοί της Κύπρου στις περιπτώσεις μεμονωμένων συναλλαγών θα πρέπει να προσδιορίζουν την ταυτότητα των πελατών τους, όταν το ποσό τέτοιων συναλλαγών είναι ισάξιο ή μεγαλύτερο των £8.000, αντί για τις £10.000, που προβλεπόταν μέχρι σήμερα.

Σκοπός του δεύτερου υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της ίδιας πιο πάνω βασικής νομοθεσίας, ώστε να αναδιατυπωθούν βασικά άρθρα και έννοιές της για την αποφυγή παρερμηνειών.

Η εκτελεστική εξουσία έκρινε σκόπιμη την κατάθεση δύο διαφορετικών νομοσχεδίων για την τροποποίηση της πιο πάνω βασικής νομοθεσίας, επειδή μόνο το πρώτο αφορά αποκλειστικά θέματα εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού υιοθέτησε τις διατάξεις και των δύο υπό συζήτηση νομοσχεδίων, τις οποίες ενοποίησε σε ενιαίο κείμενο νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, με τον τίτλο «Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής:

Δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 62 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 65 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο. Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων είναι όπως αυτή έχει ήδη διανεμηθεί στους βουλευτές.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ ονται στην επιτροπή
1) Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για Πρόσωπα που Μετέχουν στις Διαδικασίες του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2) Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
3) Ο περί Οίκων Στοιχημάτων, Οίκων Κυβείας και Παρεμπόδισεως της Κυβείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
4) Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
5) Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
6) Ο περί Διατηρητέων Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	του 1999.		
7)	Ο περί της Σύναψης Καταναλωτικών Συμβάσεων εκτός Εμπορικού Καταστήματος Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
8)	Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
9)	Ο περί Ταμείου Θήρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
10)	Ο περί Ιδιωτικών Σχολείων και Φροντιστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
11)	Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12)	Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
13)	Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
14)	Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
15)	Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
16)	Ο περί του Έκτου Πρωτοκόλλου της Γενικής Συμφωνίας για τα Προνόμια και Ασυλίες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
17)	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου (Αρ. 1) του 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
18)	Ο περί Διορισμού Έκτακτων Υπαλλήλων στο Θεατρικό	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	Οργανισμό Κύπρου Νόμος του 1999.		
19)	Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα-Τροποποίηση Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 1999.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
20)	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
21)	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
22)	Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
23)	Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
24)	Οι περί Φυλακών-Θέση Διευθυντή Φυλακών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
25)	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
26)	Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Κανονισμοί του 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
27)	Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων - Θέση Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Νομικών
28)	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ομότιμοι Καθηγητές) Κανονισμοί του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
29)	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

	1999.		
30)	Οι περί Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) Κανονισμοί του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
31)	Οι περί Παραγωγής και Χρήσης των Αυγών προς εκκόλαψη και των Νεοσσών Πουλερικών Κανονισμοί του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
32)	Οι περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
33)	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Πειθαρχικός Έλεγχος του Ακαδημαϊκού και Άλλου Εκπαιδευτικού Προσωπικού) Κανονισμοί του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
34)	Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
35)	Οι περί Ιατρών (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 1999.	Υγείας	Υγείας
36)	Οι περί Αιμοδοσίας (Λήψη, Ασφάλεια, Έλεγχος και Μετάγγιση Αίματος) Κανονισμοί του 1999.	Υγείας	Υγείας
37)	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Συγκοινωνιών	Συγκοινωνιών και Έργων
38)	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Νομικών
39)	Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
40)	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
41)	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.		
42)	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
43)	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
44)	Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
45)	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
46)	Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
47)	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
48)	Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
49)	Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
50)	Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
51)	Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
52)	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Παρεκκλίσεις) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
53)	Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
54)	Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί	Άμυνας	Παρακολου- θήσεως Σχεδίων

	του 1999.		Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
55)	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
56)	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
57)	Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
58)	Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
59)	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Νομικών
60)	Οι περί Υπηρεσίας Φυλακών Κανονισμοί του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
61)	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
62)	Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
63)	Οι περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
64)	Οι περί Ασυρμάτου Τηλεγραφίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
65)	Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας	Εργασίας και Κοινωνικών	Εργασίας και Κοινωνικών

	Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 1999.	Ασφαλίσεων	Ασφαλίσεων
66)	Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
67)	Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
68)	Οι περί Λιπασμάτων Κανονισμοί του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
69)	Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εξαγωγής Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών για το έτος 1998.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
70)	Πρόγραμμα Ευρωπαϊκών Εμπορικών Χρεογράφων της Κυπριακής Δημοκρατίας.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
71)	Προϋπολογισμός του Ταμείου Λαχείου Προνοίας για το 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
72)	Έκθεση προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων πάνω στις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από 1.7.1998-31.12.1998.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
73)	Διάθεση Ακίνητης Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 49.757 και ημερομηνία 2.6.99.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
74)	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων προς την Αρχή Λιμένων Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	Λιμένων Κύπρου Νόμου του 1999.		
75)	Έκθεση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του νόμου 74/88.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
76)	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων προς την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 1998.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
77)	Έγγραφο (Αρ. 46/99, Αρ. 47/99) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
78)	Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
79)	Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από το Συμβούλιο Ελέγχου Λιπασμάτων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
80)	Έγγραφο (Αρ. Θ. 20/99-26/99, Θ. 28/99) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

τον περί Αναστολής Πλήρωσης
Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη
Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές
Διατάξεις) Νόμο αρ. 4(1) του
1999.

Προτάσεις νόμου:	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
1) Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.	Νίκο Κατσουρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Εσωτερικών
2) Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
3) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999.	Δημήτρη Ηλιάδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Παιδείας
4) Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Τάσσο Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5) Ο περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Ανδρέα Παρισινό, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Υγείας
6) Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Μάριο Ματσάκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Εσωτερικών
7) Ο περί Συμβάσεων	Αριστοφάνη Γεωργίου,	Νομικών

(Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. βουλευτή
εκλογικής
περιφέρειας
Λευκωσίας

- 8) Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. Λευτέρη Χριστοφόρου, Ισιδωρο Μακρίδη και Ευάγγελο Σαμμούτα, βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο. Ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.001 του υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 27 Ιουλίου 1999

«Ο παρακαμπτήριος δρόμος Χόλου – Στατού – Αγίου Φωτίου, παρ' όλο ότι εδώ και χρόνια εγκρίνεται ποσό στον προϋπολογισμό για την κατασκευή του, μέχρι σήμερα δεν έχει ξεκινήσει να υλοποιείται.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.002 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 23 Ιουλίου 1999.

«Το παλιό πετρόκτιστο γεφύρι του Ρυζοβάτη μέσα στην κοινότητα Χούλου χρειάζεται άμεσα βελτίωση και συντήρηση.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πρόβλημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.003 του υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 22 Ιουλίου 1999

«Παρ' όλες τις εξαγγελίες του Υπουργού Υγείας για βελτιωτικά έργα στο νοσοκομείο Πόλεως Χρυσοχούς, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχει πραγματοποιηθεί οτιδήποτε και ούτε έχει δαπανηθεί ποσό για το σκοπό αυτό που είναι εγκριμένο από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Με βάση αυτά παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το όλο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.004 του υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 22 Ιουλίου 1999

«Ο κύριος δρόμος Πάφου – Πόλεως Χρυσοχούς – Πομού αποτελεί για όλες τις κοινότητες που διασχίζει την κύρια οδική αρτηρία.

Ο οδικός φωτισμός όμως που υπάρχει σήμερα στο δρόμο αυτό είναι αδύνατος και ανεπαρκής με αποτέλεσμα πολλές φορές να υπάρχει κίνδυνος σοβαρών ατυχημάτων.

Με βάση αυτό ζητείτε όπως στηριχθούν οικονομικά οι κοινότητες αυτές, ώστε να αντικαταστήσουν τους υφιστάμενους λαμπτήρες με νέους που έχουν πολλαπλάσια απόδοση φωτός.

Με βάση αυτό παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το σοβαρό αυτό πρόβλημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.005 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 28 Ιουλίου 1999.

«Η κοινότητα Χρυσοχούς ζητά όπως γίνει διαχωρισμός οικοπέδων για τις ανάγκες της κοινότητας, αφού πολλά νεαρά ζευγάρια που παντρεύονται αναγκάζονται να φεύγουν από την κοινότητα. Παράλληλα, ζητείται όπως τα τεμάχια στα οποία υπήρχαν παλιές οικοδομές που γκρεμίστηκαν παραχωρούνται για αυτοστέγαση.

Με βάση αυτά παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.006 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 23 Ιουλίου 1999

«Στο Κτηματολόγιο Πάφου υπάρχει σοβαρή καθυστέρηση στην απαλλοτρίωση τεμαχίων στην κοινότητα Σκούλλη για σκοπούς διαπλάτυνσης του δρόμου εντός της κοινότητας μήκους 200 μέτρων.

Παράλληλα, παλιό αίτημα για επαναοριοθέτηση της κοίτης του ποταμού από το τμήμα Χωρομετρίας μένει εκκρεμές εδώ και χρόνια.

Με βάση αυτά παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει το σώμα πότε ενδέχεται να ολοκληρωθούν οι πιο πάνω εργασίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.007 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 23 Ιουλίου 1999

«Αίτημα της κοινότητας Γουδιού εδώ και χρόνια είναι η διαπλάτυνση και η βελτίωση του δρόμου μέσα στην κοινότητα που οδηγεί στο πάνω χωριό.

Παρ' όλα ταύτα και ενώ ο δρόμος αυτός λόγω και της απότομης κατωφέρειας που έχει είναι άκρως επικίνδυνος, εντούτοις δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα οποιαδήποτε βελτίωση.

Με βάση αυτό παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.008 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 28 Ιουλίου 1999.

«Η κοινότητα Γουδιού ζητά όπως ο παλιός δρόμος Πάφου-Πόλης που διασχίζει την κοινότητα, διαπλατυνθεί και καθαριστεί από τα δέντρα τα οποία εισέρχονται εντός του δρόμου και δημιουργούν πρόβλημα ορατότητας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.009 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 28 Ιουλίου 1999.

«Η κοινότητα Χόλη με πληθυσμό 48 κατοίκους κάνει έκκληση ακόμα μια φορά όπως το ποσό των £5.690,55 που οφείλεται για το αρδευτικό τμήμα «Άγιος Ανδρόνικος» διαγραφεί γιατί είναι αδύνατη η αποπληρωμή του.

Παρακαλείται το υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.010 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 28 Ιουλίου 1999.

«Η κοινότητα Χόλη ζητά όπως της παραχωρηθεί νερό από το φράγμα Ευρέτου και συνδεθεί με το παλιό Αρδευτικό.

Παρακαλείται το υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.011 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 28 Ιουλίου 1999.

«Παρ' όλες τις διαβεβαιώσεις που έχουν δοθεί από τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα για την έναρξη των εργασιών μέσα στο 1999 για την κατασκευή του παρακαμπτηρίου δρόμου στο Νέο Χωριό Πάφου, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει τίποτα.

Να αναφέρω ότι το όλο θέμα έχει από το 1994 υποβληθεί επανειλημμένως από διάφορους βουλευτές της επαρχίας Πάφου και οι διαβεβαιώσεις ήταν ότι το έργο θα ξεκινούσε, πράγμα που μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει.

Με βάση αυτά παρακαλείται ακόμα μια φορά το αρμόδιο υπουργείο, για να ενημερώσει το σώμα πότε επιτέλους ενδέχεται η έναρξη των εργασιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.012 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 28 Ιουλίου 1999.

«Στο δρόμο Νέο Χωριού προς Λατσί, έχει τοποθετηθεί προστατευτικό κιγκλιδώμα. Υπολείπεται όμως η τοποθέτηση επιπλέον προστατευτικού κιγκλιδώματος, μήκους 500m περίπου, το οποίο παρ' όλες τις διαβεβαιώσεις για σύντομη τοποθέτησή του, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει οτιδήποτε.

Με βάση αυτό παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το ζήτημα αυτό.»

Ερώτηση με 23.06.007.04.013 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 29 Ιουλίου 1999.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δεν προχωρούν οι διαχωρισμοί των οικοπέδων αυτοστέγασης επί Τ/Κ γης.

Γιατί να παρατηρείται μακρά και αδικαιολόγητη κωλυσιεργία;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.014 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 29 Ιουλίου 1999.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πού εργάζονται οι αστυνομικοί που το υπουργείο σας έστειλε στο εξωτερικό, για να ειδικευθούν στη συλλογή και ανάλυση πληροφοριών για το έγκλημα και αν οι αστυνομικοί που εργάζονται στο τμήμα αυτό κατέχουν τα ανάλογα προσόντα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.015 του υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 24 Αυγούστου 1999

«Με βάση τους τελευταίους σεισμούς στην Κύπρο αλλά και στη γύρω περιοχή, μπαίνει εύλογα το ερώτημα πόσο έτοιμοι είμαστε ως Κύπρος να αντιμετωπίσουμε τέτοια θεομηνία.

Παράλληλα, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα κατά πόσο υπάρχει ειδικά εκπαιδευμένη ομάδα διάσωσης για τέτοιου είδους περιστατικά, λαμβανομένου υπόψη ότι βρισκόμαστε σε μια σεισμογενή περιοχή, και εάν όχι, τι σκέψεις γίνονται προς αυτή την κατεύθυνση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.016 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χριστόδουλο Βενιαμίν στις 26 Αυγούστου 1999.

«Σε επίσκεψή μου στην παραλία Πεντακώμου και Μονογρουλλιού μου αναφέρθηκε ότι από την κυβέρνηση προγραμματίζεται η κατασκευή δρόμου τετραπλής κατεύθυνσης κατά μήκος της θάλασσας.

Με την κατασκευή ενός τέτοιου δρόμου, εάν τούτο αληθεύει, όλα τα κτήματα κατά μήκος της ακτής θα στερηθούν τη σημερινή έξοδο προς τη θάλασσα. Μια τέτοια εξέλιξη, αναμφίβολα, θα επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό την ανάπτυξη της περιοχής αυτής.

Πολύ θα υποχρεωθώ, εάν το αρμόδιο υπουργείο πληροφορήσει το σώμα:

- (α) κατά πόσο, πράγματι, έχει αποφασιστεί η κατασκευή τέτοιου δρόμου,
- (β) εάν ναι, κατά πόσο η κατασκευή είναι τωόντι αναγκαία, δεδομένης της ύπαρξης του κύριου δρόμου Λεμεσού - Λευκωσίας σε πολύ κοντινή απόσταση, βορείως της περιοχής αυτής, και
- (γ) κατά πόσο έχει μελετηθεί η δημιουργία πρόσβασης προς τις περιοχές αυτές, κατά τρόπο που να μη στερούνται άμεσης εξόδου προς τη θάλασσα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.017 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 7 Σεπτεμβρίου 1999.

«Υπάρχει ένα θέμα για το οποίο δε χωρεί ούτε καθυστέρηση ούτε αναμονή. Είναι το καθημερινό μαρτύριο των ανθρώπων που χρησιμοποιούν τον παλιό δρόμο της Μόρφου και ιδιαίτερα από την Κοκκινοτριμιθιά μέχρι τον Αστρομερίτη και, φυσικά, εκείνων που χρησιμοποιούν το δρόμο του Τροόδους.

Όμως θα ήθελα να επικεντρωθώ στο δρόμο Κοκκινότριμιθιάς-Αστρομερίτη, που συγκεντρώνει την κίνηση όλων των πολυπληθών κοινοτήτων της περιοχής. Το αδιαχώρητο που παρατηρείται στο δρόμο αυτό καθ' όλην τη διάρκεια της εβδομάδας δοκιμάζει καθημερινά τα νεύρα των ανθρώπων και επιβαρύνει την οικονομία του τόπου με τις καθυστερήσεις και τις ουρές που σχηματίζονται. Κοντά σε αυτά θα πρέπει να προσθέσουμε τα δυστυχήματα που ένας δρόμος περασμένης εποχής προκαλεί.

Για το δρόμο αυτό υπάρχει εγγεγραμμένο θέμα στη Βουλή και δίνεται με απόφαση του σώματος εξαμηνιαία έκθεση. Όμως τούτο δεν είναι αρκετό. Η θεωρητική κατά εξαμηνον συζήτηση για την κατασκευή του νέου δρόμου Κοκκινότριμιθιάς-Αστρομερίτη-Μόρφου δε συνοδεύεται από την επίσπευση της κατασκευής του.

Είναι με αυτό το πνεύμα που υποβάλλω επίσημα προς το αρμόδιο υπουργείο την ερώτηση:

Ποια μέτρα προτίθεται να πάρει το αρμόδιο υπουργείο για την επίσπευση της κατασκευής του νέου δρόμου Κοκκινότριμιθιάς-Αστρομερίτη-Μόρφου και μέσα σε ποιο χρονοδιάγραμμα;

Σημειώστε ότι οι κάτοικοι της δυτικής επαρχίας Λευκωσίας αισθάνονται παραμελημένοι και ότι κανένα μείζον έργο δεν έχει κατασκευασθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.018 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 8 Σεπτεμβρίου 1999.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει την κατασκευή φράγματος στην περιοχή Άγιος Νικόλαος Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.019 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 8 Σεπτεμβρίου 1999.

«Ο αγροτικός κόσμος διαμαρτύρεται αναφορικά με την ποιότητα των φυτοφαρμάκων που εισάγονται και διατίθενται στην αγορά.»

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα τι έλεγχος γίνεται τόσο στην ποσότητα όσο και στην ποιότητα των φαρμάκων αυτών καθώς επίσης και στη χημική τους σύνθεση που αναγράφεται στη συσκευασία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.020 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 8 Σεπτεμβρίου 1999.

«Εδώ και αρκετά χρόνια έχει γίνει συμφωνία μεταξύ των αρμόδιων τμημάτων και της χωρικής αρχής Κοιλίνειας σχετικά με την ποσότητα νερού που χρησιμοποιεί η κοινότητα.»

Η κοινότητα Κοιλίνειας ισχυρίζεται ότι οι συμφωνίες δεν τηρήθηκαν και αντί αυτού της ζητείται να πληρώσει σήμερα συσσωρευμένο ποσό γύρω στις ΛΚ.10.000 περίπου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα γιατί δεν έχουν τηρηθεί οι συγκεκριμένες συμφωνίες και πώς έχει προκύψει το ποσό αυτό που απαιτείται από την κοινότητα να πληρώσει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.021 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 8 Σεπτεμβρίου 1999.

«Η κοινότητα Γαλαταριάς με αίτημά της ζητά όπως γίνει ευθυγράμμιση του δρόμου Γαλαταριάς-Κοιλίνειας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.022 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 8 Σεπτεμβρίου 1999.

«Οι κοινότητες Πενταλιάς, Γαλαταριάς και Κοιλίνειας ζητούν όπως τους παραχωρηθεί οικονομική βοήθεια για την αποκομιδή των σκυβάλων τους, καθώς επίσης και όπως καθοριστεί σκυβαλότοπος για το σκοπό αυτό.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.023 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 8 Σεπτεμβρίου 1999.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα γιατί αρνείται τη συμπερίληψη της κοινότητας Πενταλιάς μέσα στις κοινότητες που θα αρδευτούν από το φράγμα Έζουσας, αφού τα κριτήρια τα οποία αναφέρονται από τους αρμοδίους δεν έχουν τηρηθεί σε άλλες περιπτώσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.024 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 8 Σεπτεμβρίου 1999.

«Η αντιδικία μεταξύ των υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας σε σχέση με το θέμα ευθύνης για τα αγρινά επιδεινώνει συνεχώς το πρόβλημα που δημιουργείται από τις ζημιές που προκαλούν.

Οι κάτοικοι των κοινοτήτων που επηρεάζονται από τα αγρινά βρίσκονται σε απόγνωση και εάν η πολιτεία δε λάβει ριζικά μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος, ενδέχεται να δημιουργηθούν καταστάσεις που θα είναι ανεπιθύμητες για όλους μας.

Με βάση αυτό, παρακαλούνται τα αρμόδια υπουργεία να ενημερώσουν το σώμα πώς σκέφτονται να αντιμετωπίσουν το θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.025 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 9 Σεπτεμβρίου 1999.

«Η κοινότητα Κρίτου Μαρόττου εκφράζει τη διαμαρτυρία της για την πιθανολογούμενη παραχώρηση κρατικής γης εντός των κοινοτικών της ορίων, σε

πολίτη που έχει απαλλοτριωθεί και αποζημιωθεί η γη του για την κατασκευή του φράγματος της Έζουσας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για το συγκεκριμένο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.026 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 9 Σεπτεμβρίου 1999.

«Η κοινότητα Κανναβιούς έχει διαμορφώσει ειδικό χώρο σε κτίριο της κοινότητας με σκοπό να χρησιμοποιηθεί ως κοινοτικό ιατρείο.

Με βάση αυτό ζητείται όπως επισκέπτεται την κοινότητα κυβερνητικός ιατρός κάθε εβδομάδα.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.027 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 9 Σεπτεμβρίου 1999.

«Η κοινότητα Κανναβιούς με αίτημά της ζητά όπως κατασκευαστεί τοίχος αντιστήριξης στον κεντρικό δρόμο που διασχίζει την κοινότητα στο σημείο που βρίσκεται το δημοτικό σχολείο.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.028 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 9 Σεπτεμβρίου 1999.

«Η κοινότητα Κανναβιούς ζητά όπως ο ποταμός που διασχίζει την κοινότητα οριοθετηθεί και ο χώρος ένθεν και ένθεν του ποταμού διαμορφωθεί και εξωραϊστεί κατάλληλα, ώστε να χρησιμοποιείται για τις κοινοτικές εκδηλώσεις.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.029 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργο Χατζηγεωργίου στις 21 Σεπτεμβρίου 1999.

«Κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου και ιδιαίτερα κατά το μήνα Αύγουστο ένας μεγάλος αριθμός επισκεπτών κατασκηνώνει σε περιοχές της κοινότητας Νέου Χωριού Πάφου, που δεν έχουν τις στοιχειώδεις εγκαταστάσεις και την υποδομή, για να φιλοξενήσουν κατασκηνωτές, προκαλώντας έτσι μεγάλες εστίες ρύπανσης στο περιβάλλον και σημαντική οικονομική επιβάρυνση στην κοινότητα για καθαρισμό και αποκατάσταση της περιοχής.

Παρά τα επανειλημμένα διαβήματα της κοινότητας η κυβέρνηση μέχρι σήμερα δεν έχει ανταποκριθεί στο αίτημα για δημιουργία ενός σύγχρονου κατασκηνωτικού χώρου στην περιοχή.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πως αντιμετωπίζει το δίκαιο αυτό αίτημα της κοινότητας Νέου Χωριού Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.030 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργο Χατζηγεωργίου την 21η Σεπτεμβρίου 1999.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Νέου Χωριού Πάφου ταλαιπωρούνται αφάνταστα από την αύξηση της κυκλοφορίας δια μέσου της κοινότητας από τουρίστες που επισκέπτονται τον Ακάμα και ιδιαίτερα από τα αυτοκίνητα τύπου JEEP που πραγματοποιούν εκδρομές-σαφάρι στην περιοχή. Το οδικό δίκτυο του χωριού δεν μπορεί ν' ανταποκριθεί στις αυξημένες κυκλοφοριακές ανάγκες, γι' αυτό οι κάτοικοι απαιτούν επίσπευση της κατασκευής δρόμου που παρακάμπτει την κοινότητα.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- 1) γιατί παρατηρείται καθυστέρηση στην εκτέλεση του έργου
- 2) ποιο το χρονοδιάγραμμα που θα ακολουθηθεί για την κατασκευή του παρακαμπτηρίου Νέου Χωριού.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.006.06.021, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 1996, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με λιμνάζοντα νερά στην κοίτη του Πεδιαίου ποταμού, μεταξύ της γέφυρας της λεωφόρου Γρίβα Διγενή και της οδού Χίλωνος σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Οι διευθετήσεις και εργασίες που έγιναν στην κοίτη του Πεδιαίου ποταμού από την εταιρεία Belcy Co Ltd "Γιώρκειο Μέγαρο" είναι σύμφωνες με σχετικούς όρους που είχαν τεθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.
- 2) Η διοχέτευση των νερών από το «Γιώρκειο Μέγαρο» προς τον Πεδιαίο ποταμό γίνεται σύμφωνα με τους όρους της άδειας οικοδομής που εξέδωσε ο δήμος Λευκωσίας και τα νερά ρέουν ομαλά στην κοίτη του ποταμού με κατεύθυνση το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και τη γέφυρα της οδού Χίλωνος.
- 3) Εντός της κοίτης του ποταμού, στο πίσω μέρος του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, υπάρχει πυκνή άγρια βλάστηση, δένδρα, πολλά κλαδιά, φύλλα και άλλα αντικείμενα και ακαθαρσίες, με αποτέλεσμα στο σημείο αυτό του ποταμού να λιμνάζουν όμβρια νερά καθώς και νερά από τα υπάρχοντα λαγούμια της περιοχής, που προκαλούν πραγματι ανθυγιεινές συνθήκες. Ως άμεσο μέτρο αντιμετώπισης του προβλήματος γίνεται συστηματικός ψεκασμός των λιμναζόντων νερών από τις υγειονομικές υπηρεσίες. Σημειώνεται ωστόσο ότι η πρόσβαση μηχανημάτων σ' αυτό το τμήμα του ποταμού για ριζικό καθάρισμά του δεν είναι εύκολη, λόγω της πυκνής βλάστησης και των δένδρων. Παρά ταύτα ο δήμος Λευκωσίας, έχοντας υπόψη τη σοβαρότητα του προβλήματος, αποφάσισε πρόσφατα

(2 Ιουλίου 1999) όπως προβεί σε καθαρισμό του εν λόγω τμήματος του ποταμού και έχει ήδη ζητήσει προς τούτο προσφορές. Το Υπουργείο Εσωτερικών θα συνεισφέρει για τον εν λόγω σκοπό ποσό £3.000.

- 4) Συναφώς, αναφέρεται ότι η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας καθάρισε τον περασμένο χρόνο το μέρος του ποταμού που ήταν προσπελάσιμο στο σημείο πίσω από τον κλίβανο καύσης απορριμμάτων του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

Λυτούμαι διότι εκ παραδρομής δεν απαντήθηκε έγκαιρα η ανωτέρω ερώτηση του έντιμου βουλευτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.02.095, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 1998, και 23.06.007.03.091, ημερομηνίας 27 Μαΐου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με αίτημα των κοινοτήτων Στρουμπιού και Ελεδιό για αντικατάσταση των στεγών από αμιάντο των κατοικιών που κτίστηκαν το 1953, μετά τους σεισμούς στην Πάφο, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Το αίτημα της αντικατάστασης των στεγών από αμιάντο των αντισεισμικών παραγκών είναι γενικότερο και αφορά και άλλες κοινότητες της επαρχίας Πάφου, γι' αυτό και το Υπουργείο Εσωτερικών έχει τροχιοδρομήσει συγκεκριμένες ενέργειες που αποσκοπούν στην ολική αντιμετώπιση του προβλήματος. Με οδηγίες μου η επαρχιακή διοίκηση Πάφου διεξήγαγε σχετική έρευνα που κάλυψε όλες τις κοινότητες και έγινε καταγραφή όλων των κατοικιών που εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή.
- 2) Σύμφωνα με την πιο πάνω έρευνα και προκαταρκτική εκτίμηση των τεχνικών υπηρεσιών της επαρχιακής διοίκησης Πάφου, το ολικό κόστος για αντικατάσταση των αμιαντοειδών στεγών υπολογίζεται να ανέλθει στα £3 εκατόμ. περίπου.
- 3) Το Υπουργείο Εσωτερικών πρόκειται σύντομα να συγκαλέσει σύσκεψη, στην οποία θα μετάσχουν όλα τα εμπλεκόμενα κυβερνητικά τμήματα και οι υπηρεσίες, για περαιτέρω μελέτη του θέματος και λήψη των απαιτούμενων αποφάσεων για σταδιακή αντικατάσταση των στεγών αυτών.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.018, ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 1998, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Αναφορικά με τα πρόσωπα που βρίσκονται ή βρίσκονταν στον κατάλογο απαγορευμένων μεταναστών (ΣΤΟΠ ΛΙΣΤ) και στα οποία επιτράπηκε η είσοδος στην Κύπρο, επισυνάπτω κατάλογο με τα ονόματα των εν λόγω προσώπων στον οποίο σημειώνεται επίσης ο λόγος τοποθέτησης του ονόματός τους στον κατάλογο απαγορευμένων μεταναστών, καθώς και ο λόγος για τον οποίο επιτράπηκε η είσοδός τους στην Κύπρο.

Η καθυστέρηση απάντησης στην ερώτηση οφείλεται στην ανάγκη συλλογής των πληροφοριών και στοιχείων από τους προσωπικούς φακέλους των επηρεαζόμενων αλλοδαπών, πολλοί από τους οποίους διακινούνταν για

υπηρεσιακούς λόγους και σε διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες. Εν πάση περιπτώσει, έχω δώσει οδηγίες να μηχανογραφηθούν τα στοιχεία για εύκολη μελλοντική χρήση.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Λεόντιου Ιεροδιακόνου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.040, ημερομηνίας 21ης Δεκεμβρίου 1998, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με την κατασκευή πεζοδρομίων στο δρόμο που διασχίζει το Φρέναρος σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Με βάση προκαταρκτική εκτίμηση που ετοίμασε το Τμήμα Δημοσίων Έργων, η δαπάνη για κατασκευή πεζοδρομίων στον κύριο δρόμο που διασχίζει την κοινότητα Φρενάρους ανέρχεται στις £65.000. Ωστόσο η ετοιμασία της τελικής μελέτης δεν έχει προωθηθεί λόγω άλλων προτεραιοτήτων και φόρτου εργασίας του τμήματος.
- 2) Το αίτημα θα μελετηθεί μελλοντικά σε συνδυασμό με το αντιπλημμυρικό έργο της περιοχής (Φρέναρος, Αυγόρου, Λιοπέτρι) που επηρεάζει σοβαρά την κατασκευή των πεζοδρομίων σε ό,τι αφορά τη θέση και το υψόμετρό τους και την υπογειοποίηση των οχετών των ομβρίων.

Για την κατασκευή πεζοδρομίων σε δρόμους που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων και διασχίζουν κοινότητες (ως το Φρέναρος) πρέπει οι κοινότητες να αποδεκτούν να συνεισφέρουν για κάλυψη μέρους της δαπάνης, όπως γίνεται και στα λοιπά αναπτυξιακά έργα.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.044, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, ύστερα από μελέτη του σχετικού προβλήματος που παρουσιάζεται στο στάδιο του δήμου Πόλεως Χρυσοχούς, έχει διαπιστώσει ότι η κύρια αιτία δημιουργίας και μη επίλυσης των διάφορων προβλημάτων του εν λόγω σταδίου είναι η παντελής έλλειψη διαχείρισης του αθλητικού αυτού χώρου και η μη συνεργασία των διάφορων εμπλεκόμενων τοπικών φορέων (τοπικές αρχές, δήμος, σχολική εφορεία κ.ά).

Έχει προγραμματιστεί και θα πραγματοποιηθεί πολύ σύντομα σύσκεψη στην Πόλη Χρυσοχούς με συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων με τον Κ.Ο.Α. και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για καθορισμό διαδικασιών προς ριζική επίλυση του όλου προβλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.049, ημερομηνίας 4 Μαρτίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσία κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Το θέμα της λειτουργίας του συστήματος επεξεργασίας λυμάτων στον Ασκά απασχόλησε επανειλημμένα το Υπουργείο Εσωτερικών. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του με αριθμό 45.522 και ημερομηνία 5 Φεβρουαρίου 1997, αποφάσισε να αναληφθεί από την κυβέρνηση, στον

κατάλληλο χρόνο, η δαπάνη για την κατασκευή του νέου συστήματος επεξεργασίας λυμάτων του χωριού.

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, που ανέλαβε να ετοιμάσει τα σχέδια και να εκτελέσει το έργο, εξέφρασε την άποψη ότι το κόστος βιολογικής επεξεργασίας των λυμάτων προβλέπεται να είναι γύρω στις £70.000, χωρίς να περιλαμβάνεται η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, αν απαιτηθεί. Επίσης υπάρχει πρόβλημα στη χρήση των επεξεργασμένων λυμάτων, αφού η κοινότητα έχει εκφράσει επιφυλάξεις για τη χρήση του ανακυκλωμένου νερού για αρδευτικούς σκοπούς. Εξετάστηκε και η δυνατότητα διοχέτευσης του ανακυκλωμένου νερού στον ποταμό, αλλά υπήρξαν αντιδράσεις από άλλες κοινότητες και από ιδιοκτήτες παλιών γεωτρήσεων κατά μήκος του ποταμού.

Σε σύσκεψη, που πραγματοποιήθηκε στην παρουσία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, αποφασίστηκε όπως το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, μελετήσουν τρεις εναλλακτικές λύσεις για επίλυση του προβλήματος:

- 1) Σύνδεση του αποχετευτικού συστήματος Ασκά με το Παλαιχώρι.
- 2) Εγκατάσταση σταθερού τύπου αναβαθμισμένου χαλικοδιύλιστηρίου.
- 3) Κατασκευή εναλλακτικού συστήματος επεξεργασίας λυμάτων στην κοινότητα Ασκά.

Το θέμα της σύνδεσης του αποχετευτικού συστήματος Ασκά με το Παλαιχώρι βρίσκεται ενώπιον του συμβουλίου αποχετεύσεων Παλαιχωρίου για λήψη σχετικής απόφασης. Αναφέρεται ότι, σύμφωνα με μελέτη του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, το κόστος σύνδεσης ανέρχεται σε £90.000, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται τυχόν κόστος για απαλλοτριώσεις. Επίσης η δαπάνη συντήρησης και λειτουργίας του συστήματος υπολογίζεται σε £4.500 περίπου το χρόνο (νοουμένου ότι θα συμφωνηθεί με το συμβούλιο αποχετεύσεων Παλαιχωρίου η ετήσια δαπάνη χρήσης του κεντρικού αποχετευτικού συστήματος). Εκφράστηκαν επιφυλάξεις από μέρος της κοινότητας για τη σύνδεση, ιδιαίτερα λόγω του ψηλού κόστους λειτουργίας που θα απαιτείται.

Η εγκατάσταση σταθερού τύπου αναβαθμισμένου χαλικοδιύλιστηρίου αντιμετωπίζεται από τα αρμόδια τμήματα με κάποια επιφύλαξη, λόγω των γεωλογικών δεδομένων της περιοχής και της επιφύλαξης που εκφράζεται από τους ειδικούς για την αποτελεσματικότητα του τύπου αυτού.

Μετά από τα προβλήματα που διαπιστώθηκαν για την υλοποίηση των δύο πρώτων λύσεων, μελετάται από τα Τμήματα Πολεοδομίας και Οικήσεως και Αναπτύξεως Υδάτων η εφαρμογή νέων απλοποιημένων συστημάτων που προσφέρει η βιομηχανία, για τα οποία δεν απαιτείται τακτική συντήρηση ούτε και παροχή ηλεκτρικού ρεύματος. Προς τούτο ζητήθηκε η επίδειξη ενδιαφέροντος από οίκους που διαθέτουν τέτοια συστήματα. Ημερομηνία λήξης υποβολής των προτάσεων τους είναι η 6η Αυγούστου 1999. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η λειτουργία των συστημάτων αυτών είναι αποτελεσματική και το κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας είναι χαμηλό, θα προωθηθεί η άμεση εγκατάσταση ενός τέτοιου συστήματος στην κοινότητα για επίλυση του παρουσιαζόμενου προβλήματος.

Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του προσωρινού συστήματος των δεξαμενών έχει συμβουλευθεί η χωριτική αρχή να προβαίνει σε τακτικό καθορισμό των δεξαμενών και το κόστος να καταβάλλεται από την κυβέρνηση. 'Ήδη σε όλες τις περιπτώσεις που καθαρίστηκαν οι δεξαμενές των λυμάτων, η σχετική δαπάνη καταβλήθηκε από την κυβέρνηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.055, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«1) Οι Ηνωμένες Πολιτείες αποτελούν μια πολύ σημαντική τουριστική αγορά και η κυβέρνηση καταβάλλει τεράστιες προσπάθειες, με τα περιορισμένα μέσα που διαθέτει, για να προβάλλει την Κύπρο τουριστικά και να αυξήσει το τουριστικό ρεύμα από τη χώρα αυτή. Λόγω του μεγάλου μεγέθους της χώρας, το έργο αυτό είναι ιδιαίτερα δύσκολο. Από τα δέκα εκατομμύρια αμερικανούς τουρίστες που επισκέπτονται κάθε χρόνο την Ευρώπη, η Κύπρος δέχεται μόνο 10 000.

Οι προσπάθειες της κυβέρνησης επικεντρώνονται στη βελτίωση της αεροπορικής σύνδεσης και στη δημιουργία τουριστικών πακέτων με γειτονικές χώρες που προσελκύουν μεγάλους αριθμούς αμερικανών τουριστών, όπως το Ισραήλ, η Ελλάδα και η Αίγυπτος. Μετά τις επαφές που είχε πέρσι ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με αμερικανούς οργανωτές ταξιδιών, κατά την επίσκεψή του στις ΗΠΑ, έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον από αεροπορικές εταιρείες να περιλάβουν την Κύπρο στις διαδρομές τους. Οι προτάσεις που έχουν υποβληθεί μελετώνται σε συνεργασία με τις Κυπριακές Αερογραμμές. 'Ήδη υπάρχουν προγράμματα άμεσης σύνδεσης, χωρίς ουσιαστική καθυστέρηση, της Κύπρου με τις ΗΠΑ μέσω Ισραήλ ή Άμστερταμ.

Η κυβέρνηση πιστεύει ότι η διοργάνωση του διαγωνισμού ομορφιάς 'Μις Υφήλιος' στην Κύπρο, το 2000, θα ενισχύσει ουσιαστικά τις πιο πάνω προσπάθειες. Η εκδήλωση αυτή αποτελεί ένα από τα πιο δημοφιλή θέματα στις ΗΠΑ και κατατάσσεται παγκόσμια στις πρώτες θέσεις τηλεθέασης, μαζί με τους Ολυμπιακούς Αγώνες και το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πρώτου αμερικανικού τηλεοπτικού δικτύου CBS, το διαγωνισμό παρακολουθούν ετησίως γύρω στα 2,4 δισεκατομμύρια τηλεθεατές, δηλαδή ένας αριθμός ατόμων που η Κύπρος δε θα μπορούσε ποτέ να καλύψει μέσω των συνήθων διαφημιστικών εκστρατειών.

'Ένα άλλο στοιχείο που ελήφθη πολύ σοβαρά υπόψη είναι το γεγονός ότι το θέμα του διαγωνισμού συνδέεται άμεσα με τον πολιτισμό μας. Θεά της ομορφιάς στην αρχαιότητα ήταν η Κυπρία Αφροδίτη που παρέλαβε το χρυσό μήλο από τον Πάρη, ως η ομορφότερη ανάμεσα στην Ήρα και την Αθηνά. Κατά τον ίδιο τρόπο θα παραλάβει και η Μις Υφήλιος το χρυσό μήλο στη γενέτειρα της Αφροδίτης, 3 200 χρόνια αργότερα, ξαναζωντανεύοντας έτσι το μύθο.

Μέσω λοιπόν του ιδίου του διαγωνισμού που θα μεταδοθεί ζωντανά στις ΗΠΑ και των άλλων διαφημιστικών ταινιών που θα παραχθούν στην Κύπρο και θα διανεμηθούν σε όλο τον κόσμο, η Κύπρος θα έχει τη μοναδική ευκαιρία να προβάλλει διεθνώς τον ελληνικό της χαρακτήρα, την πλούσια πολιτιστική της παράδοση, την ιστορία της αλλά και τις φυσικές της ομορφιές. Ταυτόχρονα, όλος

ο κόσμος θα μάθει ότι η Κύπρος είναι μια ευρωπαϊκή χώρα, η οποία εδώ και είκοσι πέντε χρόνια τελεί υπό κατοχή.

Επίσης, αναμένεται ότι, εκτός από τους εκατοντάδες ξένους δημοσιογράφους, τηλεοπτικά δίκτυα και φωτογράφους που θα κατακλύσουν την Κύπρο, θα αυξηθεί σημαντικά και το τουριστικό ρεύμα, ιδίως από γειτονικές χώρες που θα στείλουν υποψήφιος στην εκδήλωση. Στο διαγωνισμό του 1999 έλαβαν μέρος πέραν των εκατό χωρών και πέραν των ογδόντα είχαν αγοράσει τα δικαιώματα αναμετάδοσής του. Στις χώρες αυτές περιλαμβάνονται όλες οι χώρες στις οποίες διεξάγουμε διαφημιστική εκστρατεία.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η κυβέρνηση πιστεύει ότι ο διαγωνισμός αυτός παρέχει μια ανεπανάληπτη ευκαιρία για προβολή της Κύπρου ανά την υφήλιο.

2) Το ύψος της καθαρής δαπάνης για τη διοργάνωση της εν λόγω εκδήλωσης υπολογίζεται στα £2,3 εκατομμύρια περίπου. Περαιτέρω υπολογίζεται ότι το επιπλέον κόστος (£2,5 εκατομμύρια περίπου) για την εξασφάλιση των απαιτούμενων υπηρεσιών και αγαθών θα καλυφθεί σχεδόν πλήρως από τη δωρεάν εξασφάλισή των έναντι διαφήμισης και από τα έσοδα που θα έχει η κυβέρνηση από την πώληση τηλεοπτικών δικαιωμάτων, εισιτηρίων κ.λπ. Σύμφωνα με σχετικό υπολογισμό που έχει γίνει, η διαφήμιση που θα έχει η Κύπρος κατά τη διάρκεια των τεσσάρων εβδομάδων που θα διαρκέσει η όλη εκδήλωση αποτιμάται στα \$350 εκατομμύρια. Άρα η δαπάνη είναι μηδαμινή σε σχέση με το όφελος.

3) Τα καλλιστεία δε θεωρούνται το κορυφαίο γεγονός με το οποίο θα υποδεχθούμε τη νέα χιλιετηρίδα. Είναι απλώς το κορυφαίο γεγονός για τον τουρισμό και στοχεύει μόνο στην τουριστική προβολή της Κύπρου, επομένως, κάθε αντιπαραβολή τους με καθαρά πολιτιστικά γεγονότα είναι άστοχη. Η διοργάνωση των πολιτιστικών εκδηλώσεων που θα υποδεχθούν τη χιλιετηρίδα είναι αρμοδιότητα άλλου υπουργείου.

4) Είμαστε στη διάθεσή σας για τυχόν πρόσθετες πληροφορίες/διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.057, ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Δώρου Θεοδώρου.

«Ο νέος παρακαμπτήριος δρόμος στον οποίο αναφέρεται ο κ. Θεοδώρου, αφορά δρόμο πρωταρχικής σημασίας που θα συνδέει οδικά τους δήμους και κοινότητες που βρίσκονται βόρεια του υφιστάμενου παρακαμπτηρίου Λεμεσού. Συγκεκριμένα, αρχίζει από το δήμο Γερμασόγειας, διασχίζει τις οικιστικές ζώνες των δήμων Αγίου Αθανασίου και Κάτω Πολεμιδιών, της χωρικής αρχής Πάνω Πολεμιδιών και του συμβουλίου βελτιώσεως Ύψωνα και καταλήγει στον παλιό δρόμο Ύψωνα-Άλασσας. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δεν έχει ετοιμάσει ρυθμιστικά σχέδια για τον εν λόγω δρόμο, γιατί δεν εντάσσεται στα έργα προτεραιότητας στο παρόν στάδιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.058,

**ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λεμεσού κ. Δώρου Θεοδώρου.**

«Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση σχετικά με το πρόβλημα των λυμάτων των χοιροστασίων, καθώς και της οχληρίας και της ρύπανσης που αυτά προκαλούν στις περιοχές Πύργου, Παρεκκλησιάς, Μονής και Μοναγρίου της επαρχίας Λεμεσού και να σας πληροφορήσω τα εξής:

1) Τον Οκτώβριο του 1998 πραγματοποιήθηκε επιθεώρηση από τις Ιατρικές Υπηρεσίες και τις Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας Λευκωσίας σε οκτώ χοιροστάσια στις πιο πάνω περιοχές, ως επίσης και στα χωριά Μοναγρούλλι και Ασγάτα. Από την επιθεώρηση διαπιστώθηκε ότι όλοι σχεδόν οι ιδιοκτήτες των πιο πάνω χοιροστασίων προέβησαν τα τελευταία χρόνια σε σημαντικές βελτιώσεις για μείωση της οχληρίας, που προκαλείται από τη λειτουργία τους, κατόπιν πιέσεων που ασκήθηκαν από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες και από τις τοπικές αρχές. Διαπιστώθηκε παράλληλα ότι εξακολουθούσε να υπάρχει πρόβλημα σημαντικής οχληρίας από μύγες και έντονη δυσοσμία από τα χοιροστάσια που δεν τηρούσαν τους όρους λειτουργίας τους.

2) Για αντιμετώπιση της κατάστασης πραγματοποιείται από τότε συστηματικός έλεγχος πάνω σε μηνιαία βάση από την Υγειονομική Υπηρεσία στη Λεμεσό και υποβάλλεται σχετική έκθεση στο Γραφείο του επάρχου Λεμεσού με βάση την οποία είναι δυνατή η παρακολούθηση της κατάστασης και η λήψη των αναγκαίων μέτρων, εκεί όπου χρειάζεται.

3) Από πρόσφατη επιθεώρηση που έγινε διαπιστώθηκε ότι τα χοιροστάσια των Γ. Χαράλαμπους, Νίκου Φούρναρη, Κυριάκου Αριστείδου στην κοινότητα Μοναγρουλλίου και G. and V. Πιτσιλλίδη στην κοινότητα Ασγάτας εξακολουθούν να έχουν πρόβλημα δυσοσμίας και κατ' επέκταση οχληρίας, λόγω μη συμμόρφωσης με τις υποδείξεις της Υγειονομικής Υπηρεσίας.

4) Για την επίλυση του προβλήματος το Γραφείο του επάρχου Λεμεσού έχει στείλει καταρχάς προειδοποιητικές επιστολές για συμμόρφωση και άρση της ανεπιθύμητης κατάστασης.

5) Στην περίπτωση που δεν αρθεί η κατάσταση θα προχωρήσει στη διαδικασία λήψης δικαστικών μέτρων μέχρι το τέλος του Αυγούστου.»

**Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών
Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.
23.06.007.03.058, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1999, του βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λεμεσού κ. Δώρου Θεοδώρου.**

«Αναφορικά με την οχληρία και ρύπανση του περιβάλλοντος από τα λύματα των χοιροστασίων που βρίσκονται στην περιοχή Πύργου, Παρεκκλησιάς, Μονής και Μοναγρουλλίου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1) Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του 1998, στην ευρύτερη περιοχή των υπό αναφορά κοινοτήτων λειτουργούσαν οκτώ χοιροστάσια με εκτροφή γύρω στις 3 500 γουρούνες και συνολικό αριθμό γύρω στους 30 500 χοίρους. Η παραγωγή αυτή αποτελεί περίπου το 75% του πληθυσμού χοίρων της επαρχίας Λεμεσού.

2) Στην πλειονότητά τους οι χοιροτροφικές μονάδες είναι εγκατεστημένες στη χοιροτροφική περιοχή Μοναγρουλλιού, στην οποία επιτρέπεται η ανέγερση χοιροστασιών. Πρόκειται για μονάδες που μετεγκαταστάθηκαν εκεί από άλλες περιοχές λόγω οχληρίας και δραστηριοποιήθηκαν τα τελευταία δέκα χρόνια και αντιπροσωπεύουν επενδύσεις εκατοντάδων χιλιάδων λιρών.

3) Τα τελευταία χρόνια καταβλήθηκε κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να πεισθούν οι χοιροτρόφοι να εφαρμόσουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την απάμβλυνση της οχληρίας και της πιθανής μόλυνσης του περιβάλλοντος από τα χοιρολύματα.

4) Οι αρμόδιες υπηρεσίες έχουν ενημερώσει τους χοιροτρόφους των πιο πάνω κοινοτήτων για τα σχέδια που εφαρμόζονται και στα οποία μπορούν να συμμετάσχουν για την επίλυση των προβλημάτων που προκαλούν τα χοιρολύματα. Ένα σημαντικό και πρωτοποριακό σχέδιο που εφαρμόζεται είναι το σχέδιο επεξεργασίας και χρήσης των χοιρολυμάτων. Με βάση το σχέδιο αυτό οι ιδιοκτήτες των χοιροστασιών μπορούν να εγκαταστήσουν ολοκληρωμένο σύστημα επεξεργασίας των χοιρολυμάτων και να τύχουν επιχορήγησης του κεφαλαίου που επενδύουν.

5) Το σχέδιο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει μηχανικό διαχωριστήρα ο οποίος διαχωρίζει τα στερεά από τα υγρά λύματα. Τα στερεά λύματα συγκεντρώνονται σε κοπρωσωρούς και όταν υποστούν επαρκή ζύμωση, ενσωματώνονται στα χωράφια ως οργανικό λίπασμα. Τα υγρά τοποθετούνται σε στεγανές δεξαμενές για κάποιο χρονικό διάστημα και αφού «ωριμάσουν», τοποθετούνται στα χωράφια για άρδευση/λίπανση. Με την πιο πάνω επεξεργασία και αξιοποίηση μειώνεται σημαντικά η δυσοσμία και ο πληθυσμός των μυγών, γιατί με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η δημιουργία κρούστας στην επιφάνεια των δεξαμενών αποθήκευσης η οποία αποτελεί εστία εκκόλαψης και πολλαπλασιασμού τους.

6) Το σχέδιο εφαρμόζεται πάνω σε εθελοντική βάση, παρέχει όμως σημαντική επιχορήγηση η οποία για τις πρώτες £125.000 ανέρχεται στο 66,67% και για τις επόμενες £125.000 στο 20%. Ήδη, αρκετοί χοιροτρόφοι ανταποκρίθηκαν θετικά και αξιοποίησαν τα ωφελήματα που παρέχει το σχέδιο. Η μη γενίκευση της εγκατάστασης συστημάτων επεξεργασίας οφείλεται κυρίως στις δυσκολίες και τα προβλήματα εξασφάλισης άδειας οικοδομής για ολόκληρο το χοιροστάσιο παρά στην έλλειψη βούλησης και ενδιαφέροντος από τους χοιροτρόφους.

7) Θα ήταν πολύ βοηθητικό, για την όλη προσπάθεια που καταβάλλεται για την αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος των χοιρολυμάτων, αν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς και τα οργανωμένα σύνολα ή και άτομα κατανοήσουν ότι στην περίπτωση των χοιρολυμάτων δεν μπορούν να εφαρμοστούν οι μέθοδοι επεξεργασίας που εφαρμόζονται για τα οικιακά. Ο λόγος είναι ότι οι μέθοδοι αυτές είναι δαπανηρές και οικονομικά απαγορευτικές και δε λύουν πλήρως το πρόβλημα. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι τα χοιρολύματα και μετά από την εφαρμογή οποιασδήποτε από τις μεθόδους επεξεργασίας δεν απαλλάσσονται πλήρως από το αρχικά πολύ ψηλό βιολογικό φορτίο, που είναι πολλαπλάσιο από εκείνο των οικιακών λυμάτων. Γι' αυτό σε όλες τις χώρες με ανεπτυγμένη χοιροτροφία (περιλαμβανομένων και εκείνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) το πρόβλημα διάθεσης των χοιρολυμάτων αντιμετωπίζεται με τη χρησιμοποίησή τους στη λίπανση των χωραφιών, χωρίς επεξεργασία, στα πλαίσια ενός

προγράμματος λίπανσης που συμπληρώνει ή αντικαθιστά τα χημικά λιπάσματα. Η προσέγγιση αυτή είναι η πιο σωστή τόσο οικονομικά όσο και περιβαλλοντικά.

8) Η πολιτική του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος είναι πιο προχωρημένη από την πιο πάνω φιλοσοφία, γιατί με το ολοκληρωμένο σχέδιο της επεξεργασίας και χρήσης των χοιρολυμάτων απαμβλύνεται σημαντικά και το πρόβλημα της οχληρίας.

9) Εκτός από το πιο πάνω σχέδιο, στο ενοποιημένο σχέδιο για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας υπάρχουν πρόνοιες οι οποίες προβλέπουν επιδοτήσεις μέχρι 15% των επενδύσεων για τη μετεγκατάσταση οχληρών χοιροστασιών σε χοιροτροφικές περιοχές και ζώνες ή τη βελτίωση υποστατικών και του εξοπλισμού τους με επιδότηση μέχρι 12,5%. Οι επιδοτήσεις περιλαμβάνουν:

- (α) την εγκατάσταση υδρορροών στα υποστατικά των χοιροστασιών, ούτως ώστε τα νερά της βροχής να απομακρύνονται και να μην καταλήγουν στα χοιρολύματα με αποτέλεσμα να αυξάνουν τον όγκο τους.
- (β) την εγκατάσταση σύγχρονων ποτίσטרων με τις οποίες μειώνεται η σπατάλη νερού και
- (γ) την εγκατάσταση αυτόματων ταϊσטרων για τη μείωση της σπατάλης ζωοτροφών που με την ψηλή περιεκτικότητά τους σε οργανικές ουσίες αυξάνουν το βιολογικό φορτίο των λυμάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.059, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το θέμα της βελτίωσης του παρακαμπτηρίου δρόμου Πελαθούσας – Λυσού – Σταυρού της Ψώκας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η κοινότητα Λυσού ζητά τη βελτίωση όλου του τμήματος του αναφερόμενου δρόμου ως χωρικού, με εξ ολοκλήρου κυβερνητική δαπάνη, αίτημα το οποίο αντικρίζεται θετικά από το Υπουργείο Εσωτερικών και θα προωθηθεί με βάση τις ισχύουσες διαδικασίες ως εξής:
  - (i) θα προωθηθεί η διαδικασία απαλλοτρίωσης για το μέρος του δρόμου που δεν είναι εγγεγραμμένο,
  - (ii) ο δρόμος θα βελτιωθεί ως υφίσταται, όπως είναι και η εισήγηση του συμβουλίου βελτιώσεως Λυσού, και
  - (iii) σχετική πρόνοια για το απαιτούμενο ποσό θα περιληφθεί στους επόμενους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως.
- 2) Όπως έχει διευκρινιστεί τηλεφωνικώς από τον κ. Μυριάνθους η πιο πάνω ερώτηση δεν αφορά σε αίτημα της κοινότητας για επιστροφή σ' αυτή οποιουδήποτε ποσού που καταβλήθηκε από την ίδια παλαιότερα για βελτίωση μικρού τμήματος του αναφερόμενου δρόμου, αλλά για τη βελτίωση του δρόμου με εξ ολοκλήρου κυβερνητική δαπάνη, αίτημα το οποίο θα ικανοποιηθεί σύμφωνα με την υποπαράγραφο (α) ανωτέρω.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.061, ημερομηνίας 3 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το θέμα της βελτίωσης του δρόμου Λυσού-Σταυρού της Ψώκας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Ο δρόμος Λυσού-Σταυρού της Ψώκας έχει συνολικό μήκος είκοσι τεσσάρων χμ., πέντε από τα οποία υπάγονται στην αρμοδιότητα της επαρχιακής διοίκησης Πάφου (το υπόλοιπο τμήμα του δρόμου είναι δασικός δρόμος και συντηρείται από το Τμήμα Δασών).
- 2) Για το τμήμα του δρόμου που υπάγεται στην επαρχιακή διοίκηση Πάφου έγινε απαλλοτρίωση και άρχισε ήδη η διεύρυνσή του. Για το σκοπό αυτό δαπανήθηκε ποσό £8.000 κατά το 1998 και £10.000 κατά το 1999. Για το έτος 2000 προτάθηκε πρόνοια ύψους £25.000 με στόχο τη συμπλήρωση της διεύρυνσης του δρόμου (£10.000) και την έναρξη της ασφαλτόστρωσής του (£15.000). Η ολική δαπάνη για την ασφαλτόστρωση του δρόμου (5 χμ.) υπολογίζεται να ανέλθει στις £153.000 και η εργασία θα εκτελεστεί σταδιακά με πιστώσεις που θα παραχωρούνται από τους ετήσιους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.067, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σας πληροφορώ ότι το αίτημα της χωρικής αρχής Περιστερώνας Πάφου εγκρίθηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών. Έχει υπογραφεί σύμβαση μίσθωσης για δημιουργία γηπέδου στο τουρκοκυπριακό τεμάχιο αριθμός 364/1/1/1 στα Μελάδια, με ενοίκιο £40 το χρόνο, για δέκα χρόνια και με αυτόματη ανανέωση για άλλα δέκα χρόνια, προκειμένου να εξασφαλισθεί η χορηγία από τον ΚΟΑ.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.068, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Αμαργέτης όπως το έτος 2000 συμπληρωθεί η ασφαλτόστρωση του δρόμου Αμαργέτης – Λεμώνας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Ο δρόμος Αμαργέτης-Λεμώνας είναι χωρικός δρόμος μήκους 6 χμ. περίπου με συγκοινωνιακή αξία για τις γύρω κοινότητες, οι κάτοικοι των οποίων των χρησιμοποιούν όμως και ως βασική πρόσβαση για γεωργική αξιοποίηση της περιοχής τους. Τμήμα του δρόμου μήκους 3,5 χμ. περίπου είναι ασφαλτοστρωμένος, ενώ το υπόλοιπο είναι χωματόδρομος. Η βελτίωσή του γίνεται σταδιακά από τα κονδύλια που προνοούνται κάθε χρόνο για το σκοπό αυτό στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως. Κατά το φετινό χρόνο θα διατεθεί ποσό £25.000 για συνέχιση της ασφαλτόστρωσης του δρόμου και £5.000 για συντήρηση του υφιστάμενου ασφαλτοστρωμένου τμήματος.

- 2) Στις προτάσεις για τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 2000 περιλαμβάνεται πρόνοια ύψους £45.000, που προορίζεται για τη συμπλήρωση της ασφαλτόστρωσης καθ' όλο το μήκος του δρόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.069, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Κατόπιν οδηγιών του Υπουργείου Εσωτερικών, ο λειτουργός του Ταμείου Θήρας Πάφου είχε μια πρώτη συνάντηση με τον κοινοτάρχη Αμαργέτης κ. Ανδρέα Κάιζερ για επιτόπια εξέταση και επίλυση του προβλήματος. Εντός των ημερών θα ακολουθήσει νέα συνάντηση για τελική διευθέτηση.

Επιθυμώ επίσης να σας πληροφορήσω ότι το κυνήγι απαγορεύεται σε απόσταση 350 μέτρων από το τελευταίο σπίτι οποιοδήποτε χωριού.

Στην ευρύτερη περιοχή του πιο πάνω χωριού υπάρχουν τέσσερις περιοχές αρκετών χιλιομέτρων, όπου το κυνήγι απαγορεύεται.

Περαιτέρω, σας πληροφορώ ότι έχουν δοθεί οδηγίες στην Υπηρεσία Θήρας Πάφου να αυξήσει τις περιπολίες και την επιτήρηση της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.071, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Η κατασκευή του κοινοτικού παραλιακού πάρκου στην Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς προωθείται ως πολεοδομικό έργο, σε παραλιακή κρατική γη στην κατοικημένη περιοχή της κοινότητας και έχει συμπεριληφθεί στις προτάσεις του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για τον προϋπολογισμό του έτους 2000.

- 2) Η ετοιμασία των κατασκευαστικών σχεδίων θα αρχίσει τον ερχόμενο Σεπτέμβριο και υπολογίζεται ότι θα είναι έτοιμα το Δεκέμβριο. Ακολούθως θα ζητηθούν προσφορές και η εκτέλεση του έργου αναμένεται να αρχίσει τον Απρίλιο του 2000.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Λεόντιου Ιεροδιακόνου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.072, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με τα πεζοδρόμια του κύριου δρόμου που διασχίζει την κοινότητα Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Κατά τα έτη 1997 και 1998 εκτελέστηκαν εργολαβικά εργασίες κατασκευής συστήματος αποχέτευσης νερών της βροχής και χωμάτωνων πεζοδρομίων και στις δύο πλευρές του δρόμου μέσα στην Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς, σε μήκος 750 μέτρων, έναντι ποσού συμβολαίου £259.482. Οι εργασίες συμπληρώθηκαν τον Ιούνιο του 1998 και μέσα στο 1999 διατέθηκαν £42.000 για διευθέτηση του τελικού λογαριασμού.

- 2) Η πλακόστρωση των πεζοδρομίων, που απαιτεί δαπάνη £50.000 περίπου, δεν περιλήφθηκε στην αρχική κατασκευή, επειδή η κοινότητα αρνήθηκε να συνεισφέρει και αποφασίστηκε τα πεζοδρόμια να κατασκευαστούν χωμάτινα.
- 3) Η κοινότητα Αγίας Μαρίας επιμένει στην αρχική θέση της να μη συνεισφέρει οιονδήποτε ποσό αντίθετα με την καθιερωμένη πρακτική και συνεπώς οι εργασίες δεν μπορούν να προωθηθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.076, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Έχει ερευνηθεί το πρόβλημα που ήγειρε ο βουλευτής κ. Ηλίας Μυριάνθους σχετικά με τους μαθητές του Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου Πολεμίου. Πράγματι έχει διαπιστωθεί μετά από την έρευνα του οικείου επιθεωρητή σε συνεργασία με το διευθυντή του σχολείου ότι τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου Πολεμίου που έρχονται από άλλες κοινότητες, περιμένουν το λεωφορείο 30-40 λεπτά μετά το πέρας των μαθημάτων, για να μεταφέρει μαθητές δημοτικού και γυμνασίου στις κοινότητες τους.

Το Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, για να επιλύσει το πρόβλημα κατέληξε στην ακόλουθη λύση η οποία θα τεθεί σε εφαρμογή από τη χρονιά 1999/00:

Την πρόσληψη προσώπου το οποίο θα εξεύρει ο σύνδεσμος γονέων δυνατόν σε συνεργασία με τη σχολική εφορεία, για επίβλεψη των παιδιών για το διάστημα των 30-40 λεπτών που περιμένουν μετά το πέρας των μαθημάτων τους. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα αναλάβει την επιχορήγηση του μισθού του προσώπου αυτού από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.

Το μέτρο αυτό θεωρείται το πλέον ενδεδειγμένο, αν μάλιστα ληφθεί υπόψη ότι γίνεται στα σχολεία σε παγκύπρια βάση εδώ και αρκετά χρόνια και μάλιστα το κόστος επωμίζονται οι ίδιοι οι γονείς.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 1999 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.081, ημερομηνίας 27 Μαΐου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Αναφορικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που προκαλούνται από τις εκδρομές τύπου σαφάρι που πραγματοποιούνται στην περιοχή του Ακάμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος σε ευρεία σύσκεψη έχει ενημερώσει όλες τις εμπλεκόμενες κυβερνητικές υπηρεσίες για το πρόβλημα και καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια εξεύρευσης τρόπων απάμβλυνσής του.
- 2) Ως προσωρινό μέτρο, το Τμήμα Δασών, με ανακοίνωσή του, έχει απαγορεύσει την πρόσβαση τροχοφόρων για την περίοδο από 14 Ιουνίου μέχρι 31η Δεκεμβρίου 1999 σε αριθμό δασικών δρόμων μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και δρόμοι στο δάσος του Ακάμα.
- 3) Στο διαχειριστικό σχέδιο για τη χερσόνησο του Ακάμα καθορίζονται οι δρόμοι που θα ασφαλοστρωθούν και προβλέπεται η ρύθμιση της

διακίνησης οχημάτων στην περιοχή. Μέσα στο κρατικό δάσος του Ακάμα δεν προβλέπεται ελεύθερη διακίνηση, αλλά ούτε και ασφαλτόστρωση δρόμων.

- 4) Εν αναμονή της έγκρισης του διαχειριστικού σχεδίου για τον Ακάμα, η άποψή μου είναι ότι δεν πρέπει να προωθούνται μεμονωμένα κατασκευαστικά έργα.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.083, ημερομηνίας 27 Μαΐου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Η παλιά πτέρυγα του κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου Έμπας είχε υποστεί βλάβη-ζημιά κατά τους τελευταίους σεισμούς στην επαρχία Πάφου.

Ύστερα από επιθεώρηση που έγινε από κυβερνητικούς λειτουργούς έχουν καταγραφεί οι ζημιές και καταρτίστηκε πρόγραμμα επιδιόρθωσής τους.

Για τον πιο πάνω σκοπό είχαν προκηρυχτεί προσφορές για εκτέλεση όλων των αναγκαίων διορθωτικών εργασιών οι οποίες έληξαν στις 25 Ιουνίου 1999.

Αναφορικά με την ανέγερση των νέων αιθουσών διδασκαλίας, η θέση και άποψη των λειτουργών που επιβλέπουν την ανέγερσή τους είναι ότι δεν παρουσιάζουν οτιδήποτε το επικίνδυνο και ανησυχητικό. Στον εργολάβο του έργου έγιναν μερικές παρατηρήσεις στις οποίες ανταποκρίθηκε θετικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.084, ημερομηνίας 27 Μαΐου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα του δήμου Πέγειας για τη διάθεση ορισμένης παραλιακής κρατικής γης στην Πέγεια για τη δημιουργία αθλητικού κέντρου, που θα περιλαμβάνει γήπεδα και άλλες αθλητικές εγκαταστάσεις, για εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η ζητούμενη κρατική γη εμπίπτει στη ζώνη προστασίας της παραλίας, δίπλα από το γνωστό κόλπο 'Κεράτι' Πέγειας. Είναι κατάφυτη από χαμηλή άγρια βλάστηση του είδους που χαρακτηρίζει την περιοχή Ακάμα. Περιλαμβάνεται στην τουριστική ζώνη T2β και αποτελεί περιοχή προστασίας γεωμορφολογικών σχηματισμών, όπου, σύμφωνα με το τοπικό σχέδιο Πάφου, δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε ανάπτυξη.
- 2) Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δε συστήνει την αίτηση, ενώ ο γενικός διευθυντής του Κ.Ο.Τ. και ο έπαρχος Πάφου αναφέρουν ότι για να εκφράσουν απόψεις θα πρέπει ο δήμος να υποβάλει περιβαλλοντική μελέτη, χωροταξικό σχέδιο για τις προβλεπόμενες εγκαταστάσεις και χρήσεις, καθώς και άλλες λεπτομέρειες της προτεινόμενης ανάπτυξης. Τα πιο πάνω στοιχεία και μελέτες ζητήθηκαν από το δήμο Πέγειας και αναμένονται.

Αν εκ των πραγμάτων καταστεί αναπόφευκτο, προτίθεμαι να συμβουλευόσω το δήμο Πέγειας να επιλέξει άλλη κατάλληλη κρατική γη, χωρίς τους πιο πάνω νομικούς και πολεοδομικούς περιορισμούς και, αν δεν υπάρχει, να προβεί στην απαλλοτρίωση ιδιωτικής γης για την προτιθέμενη ανάπτυξη.»

Απάντηση ημερομηνίας 21ης Σεπτεμβρίου 1999 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.088, ημερομηνίας 27 Μαΐου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την ολοκλήρωση του λιμενοβραχίονα του αλιευτικού καταφυγίου στον Άγιο Γεώργιο Πέγειας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η υλοποίηση του έργου προωθείται με προτεραιότητα και ήδη το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει ετοιμάσει τα κατασκευαστικά σχέδια και τις τεχνικές προδιαγραφές.
- 2) Στην παρούσα φάση μελετάται η περιβαλλοντική διάσταση του έργου, προτού προωθηθεί η τελική διαδικασία για την υλοποίησή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.089, ημερομηνίας 27 Μαΐου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Δεν υπάρχει επί του παρόντος πιθανότητα, ούτε καν δυνατότητα, εξίσωσης των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος των γαλλικών με τις ώρες διδασκαλίας των αγγλικών στη μέση εκπαίδευση. Ανέκαθεν, εξάλλου, οι ώρες διδασκαλίας των αγγλικών ήταν περισσότερες από εκείνες των γαλλικών.

Κάποια σχετική αύξηση του χρόνου διδασκαλίας των γαλλικών στο μέλλον μπορεί να προκύψει, αλλά μέσα στα πλαίσια της συνολικής μελέτης για την αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων, όταν αυτή ολοκληρωθεί και με βάση την προσπάθεια του υπουργείου για ευθυγράμμιση του κυπριακού εκπαιδευτικού συστήματος με το ελλαδικό (μεταρρύθμιση Αρσένη).

Εν πάση περιπτώσει, όσον αφορά τη δημοτική εκπαίδευση, διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας δεν προγραμματίζεται για το προβλεπτό μέλλον.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.090 ημερομηνίας 27 Μαΐου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ ότι το υπουργείο, σε συνεργασία με το συμβούλιο αμπελουργικών προϊόντων, έχει λάβει σοβαρά υπόψη του το ενδεχόμενο να υπάρξουν προβλήματα στην παραλαβή της φετινής εσοδείας λευκών κρασιών και γλευκών, που δυστυχώς βρίσκονται ακόμη στα χέρια των οινοβιομηχανιών και επηρεάζουν αρνητικά τις δυνατότητές τους να απορροφήσουν χωρίς δυσκολίες τα λευκά σταφύλια της επικείμενης εσοδείας.

Για την αντιμετώπιση των άμεσων προβλημάτων που πιθανό να προκύψουν, το υπουργείο μελετά τη λήψη διαφόρων υπαλλακτικών μέτρων που στοχεύουν στην ομαλή και απρόσκοπτη παραλαβή ή και απόσυρση με αποζημίωση των πλεονασματικών λευκών ποικιλιών, ενώ για τη μακροπρόθεσμη επίλυση του προβλήματος των πλεονασματικών ποσοτήτων σταφυλιών γενικά, δεν αποκλείει το ενδεχόμενο εφαρμογής διαφόρων άλλων μέτρων, όπως τα συμβόλαια μη παραγωγής, ο πράσινος τρυγητός κ.λπ.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.092, ημερομηνίας 27 Μαΐου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους .

«Η κοινότητα Στρουμπιού αντιμετωπίζει σοβαρό αποχετευτικό πρόβλημα το οποίο εντοπίζεται σε δυο περιοχές στο Κάτω Στρουμπί. Στις περιοχές αυτές το παραδοσιακό σύστημα σηπτικής – δεξαμενής – απορροφητικού λάκκου δεν μπορεί να λειτουργήσει ικανοποιητικά λόγω μειωμένης απορροφητικότητας του εδάφους. Αποτέλεσμα αυτού είναι λύματα να εκρέουν από τους απορροφητικούς λάκκους και να δημιουργούν σοβαρό πρόβλημα δημόσιας υγείας αλλά και οχληρίας.

Μέχρι σήμερα έχουν γίνει διάφορες συσκέψεις για το θέμα αυτό στις οποίες προτάθηκαν ποικίλες εναλλακτικές λύσεις προς αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού. Η πιο επικρατούσα είναι η κατασκευή κεντρικού δικτύου συλλογής λυμάτων και εγκατάστασης μονάδας τριτοβάθμιας επεξεργασίας, από την οποία το ανακυκλωμένο νερό θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άρδευση. Η προκαταρκτική δαπάνη κατασκευής του δικτύου συλλογής και βιολογικής μονάδας υπολογίζεται στις £550.000.

Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 46.104 και ημερομηνία 28 Μαΐου 1997, η κυβερνητική συνεισφορά στα αποχετευτικά έργα σε αγροτικές κοινότητες έχει καθοριστεί στο 75% της κεφαλαιουχικής δαπάνης, νουμένου ότι η επιβάρυνση ανά νοικοκυριό από την επιβολή αποχετευτικών τελών δε θα ξεπερνά της £80 ετήσια. Σε αντίθετη περίπτωση η κυβερνητική συνεισφορά θα αναπροσαρμόζεται ανάλογα, χωρίς να αποκλείεται και η πλήρης κάλυψη της κεφαλαιουχικής δαπάνης του έργου από την κυβέρνηση.

Το κοινοτικό συμβούλιο Στρουμπιού με επιστολή του, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1999, ζητεί όπως η κοινότητα συνεισφέρει μόνο το 5% της ολικής δαπάνης του έργου για τους εξής λόγους:

- 1) Το κάτω Στρουμπί μετακινήθηκε το 1953 μετά το μεγάλο σεισμό χωρίς τη διενέργεια οποιασδήποτε σοβαρής μελέτης για τη μετακίνηση αυτή.
- 2) Όλα τα έργα για τη μετακίνηση, όπως δρόμοι, σπίτια, κοινοτικά κτίρια έγιναν τότε πολύ πρόχειρα, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να υποβάλλονται σε υψηλές δαπάνες για τη συντήρηση και επανακατασκευή τους.

Ενόψει των πιο πάνω το αποχετευτικό πρόβλημα της κοινότητας Στρουμπιού είναι πρωτίστης σημασίας τόσο για τη δημόσια υγεία όσο και για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και ως εκ τούτου το έργο θα προωθηθεί για εκτέλεση όσο πιο γρήγορα μπορεί. Όσον αφορά το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου για μειωμένη κοινοτική συνεισφορά έναντι της δαπάνης εκτέλεσης του σχεδίου θα μπορούσε να τύχει περαιτέρω μελέτης, δεδομένης και της πρόνοιας στο σχέδιο ότι σε περίπτωση που η μελέτη του Γραφείου Προγραμματισμού θα δείξει ότι τα τέλη που θα βαρύνουν ετησίως τους ωφελούμενους θα είναι ψηλότερα της τάξης των £80 η κυβερνητική συνεισφορά να αυξάνεται ανάλογα, ώστε τα τέλη να μειώνονται στο ύψος των £80 περίπου, πράγμα που μπορεί να απαιτεί σε ορισμένες περιπτώσεις και την πλήρη ανάληψη των κεφαλαιουχικών δαπανών από την κυβέρνηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.093, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σύμφωνα με τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν έχει αρμοδιότητα στην ανέγερση κτιρίων για στέγαση νηπιαγωγείων και γι' αυτό το λόγο δεν έχει στη διάθεσή του πιστώσεις για τέτοια έργα.

Υπάρχει όμως σχέδιο με βάση το οποίο τα κοινοτικά νηπιαγωγεία επιχορηγούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία θα καταταθούν. Το ανώτατο χρηματικό ποσό που παραχωρείται στην Α' κατηγορία είναι £4.400 το χρόνο.

Μέσα στα πλαίσια του πιο πάνω θα εξεταστεί και το αίτημα της κοινότητας Δρούσιας, εάν και όταν υποβληθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.094, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την ένταξη της κοινότητας Δρούσιας σε σχέδιο στήριξης και στέγασης νεαρών ζευγαριών σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Ύστερα από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου εισήχθη και εφαρμόστηκε, από το 1991, από τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης το σχέδιο στέγασης χαμηλών εισοδηματικά τάξεων σε αγροτικές περιοχές και πολύτεκνων οικογενειών, στο οποίο εντάχθηκαν διακόσιες περίπου κοινότητες που είτε είναι σε ορεινές περιοχές είτε θεωρήθηκαν πληγείσες ακριτικές περιοχές.
- 2) Επειδή στο παρόν στάδιο μελετάται το ενδεχόμενο διεύρυνσης του καταλόγου των κοινοτήτων που είναι ενταγμένες στο πιο πάνω σχέδιο, με τη συμπερίληψη σ' αυτό πρόσθετου αριθμού κοινοτήτων που πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, η περίπτωση Δρούσιας θα εξεταστεί μέσα στα πλαίσια αυτά. Συναφώς αναφέρεται ότι η προσθήκη νέων κοινοτήτων στο εν λόγω σχέδιο προϋποθέτει απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ενώπιον του οποίου θα τεθεί το θέμα, αφού συμπληρωθεί η εξέταση όλων των εκκρεμοσών περιπτώσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.096, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το θέμα του αιτήματος της κοινότητας Παναγιάς όπως το νερό στην περιοχή «Λαζαριές» αξιοποιηθεί για άρδευση, από όσα αναφέρονται στην εν λόγω επιστολή, διαπιστώνεται ότι:

- 1) Το νερό στην περιοχή «Λαζαριές» είναι απαραίτητο για εμπλουτισμό του υδροφόρου στρώματος του ποταμού Ξερού.

2) Παράλληλα η πηγή αυτή αξιοποιείται μέσω γεωτρήσεων για αρδευτικούς και υδρευτικούς σκοπούς κοινοτήτων της γύρω περιοχής, καθώς και της πόλης Πάφου.

3) Λόγω της μεγάλης απόστασης και της υψομετρικής διαφοράς του χωριού Παναγιά από την περιοχή «Λαζαριές», που είναι περίπου 400 μ., η άντλησή του μέχρι το χωριό κρίνεται ασύμφορη.

Επιπρόσθετα, πληροφορείστε ότι οι ανάγκες της κοινότητας Παναγιάς σε νερό για άρδευση, θα καλυφθούν από το φράγμα Κανναβιού, έργο για το οποίο έχουν ήδη προκηρυχθεί προσφορές.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Λεόντιου Ιεροδιακόνου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.097, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Ο δρόμος Πενταλιάς – Παναγιάς βελτιώνεται σταδιακά στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης και στο παρόν στάδιο είναι υπό κατασκευή το τμήμα από την Πενταλιά μέχρι τη διασταύρωση της Κοιλίνειας, μήκους 3,3 χμ., το οποίο με βάση το συμβόλαιο θα συμπληρωθεί το Σεπτέμβρη του 2000 έναντι δαπάνης £700.000 περίπου. Στο φετινό προϋπολογισμό για το τμήμα αυτό του δρόμου υπάρχει πρόνοια £500.000.

Για τη συμπλήρωση ολόκληρου του δρόμου μέχρι την Παναγιά υπολείπεται το τμήμα από το Στατό – Άγιο Φώτιο μέχρι τη Χρυσορογιάτισσα, μήκους 3 χμ. Οι εργασίες στο τμήμα αυτό προγραμματίζεται να αρχίσουν περί τα τέλη του 2000, νοουμένου ότι θα δημοσιευτούν έγκαιρα οι απαλλοτριώσεις. Το κόστος του έργου υπολογίζεται προκαταρκτικά σε £600.000 και στον προϋπολογισμό του 2000 προτείνεται ποσό £50.000 για έναρξη εργασιών.

Ωστόσο θα προταθούν αυξημένες πιστώσεις στον προϋπολογισμό του 2001 για συμπλήρωση του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.098, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με τις ζημιές που προκλήθηκαν από τα αγρινά το 1998 το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος προώθησε σχετική πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, η οποία εγκρίθηκε με την απόφασή του με αριθμό 49.687 ημερομηνίας 19 Μαΐου 1999.

Η καταβολή των αποζημιώσεων αναμένεται να γίνει μόλις το Υπουργείο Οικονομικών εξεύρει και διαθέσει τις απαιτούμενες πιστώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.100, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Μετά από επίσκεψη του επαρχιακού επιθεωρητή Πάφου και άλλων λειτουργών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στο Λύκειο και Τεχνική Σχολή Πόλεως Χρυσοχούς και σχετική εισήγησή τους λήφθηκε πρόνοια στους προϋπολογισμούς του 1999, ώστε να διατεθεί ποσό £35.000 για την ανέγερση

δύο αιθουσών διδασκαλίας και τη διαμόρφωση των εργαστηρίων φυσικής-χημείας. Η υλοποίηση των πιο πάνω προγραμμάτων βρίσκεται σε εξέλιξη.

Επί πλέον έχει γίνει εισήγηση στους προϋπολογισμούς του 2000 για έγκριση ποσού £80.000 για την επίλυση των υπόλοιπων προβλημάτων που αναφέρονται στην επιστολή του αξιότιμου βουλευτή.

Συγκεκριμένα προνοείται η κατεδάφιση των πέντε ακατάλληλων εργαστηρίων με στέγη από αμίαντο και η αντικατάστασή τους με πέντε αίθουσες διδασκαλίας, η ανέγερση αποδυτηρίων, η περίφραξη και άλλα.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.101, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μάριου Ματσάκη.

«Σχετικά με το θέμα της κατοικίας του κ. Μιχαλάκη Παστού στο Παλαιομέτοχο σας πληροφορώ ότι το πρόβλημα μελετάται από το Υπουργείο Εσωτερικών με σκοπό την εξεύρεση τρόπου επίλυσής του.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.101, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μάριου Ματσάκη.

«Σχετικά με την κατοικία του κ. Μιχαλάκη Παστού στο Παλαιομέτοχο σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η κατοικία του κ. Παστού βρίσκεται μέσα σε βιομηχανική ζώνη η οποία καθορίστηκε με την Κ.Δ.Π. 887 στις 21 Μαΐου 1993, μετά από αίτημα του Συμβουλίου Βελτιώσεως Παλαιομετόχου και τροποποιήθηκε με την Α.Δ.Π. 679 στις 31 Μαΐου 1996. Πρόκειται για ζώνη Β1 στην οποία επιτρέπεται η ανέγερση βιομηχανικών οικοδομών περιορισμένου βαθμού οχληρίας.
- 2) Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως μετά από αίτημα του Συμβουλίου Βελτιώσεως Παλαιομετόχου και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λευκωσίας ετοίμασε το 1997 σχέδιο για την εν λόγω ζώνη το οποίο προβλέπει, μεταξύ άλλων, κύριο και δευτερεύον οδικό δίκτυο, πεζόδρομους, χώρους πρασίνου και χώρους στάθμευσης οχημάτων. Το σχέδιο αποσκοπεί στην ορθολογιστική ανάπτυξη της ζώνης και στη βελτίωση των συνθηκών διακίνησης εντός αυτής.
- 3) Κατά την επεξεργασία του αναφερόμενου σχεδίου είχαν ληφθεί υπόψη όλα τα δεδομένα και οι δεσμεύσεις στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένων και όσων αφορούν την ιδιοκτησία του κ. Παστού. Η πρόσβαση προς την ιδιοκτησία αυτή, η οποία διασφαλίζεται μέχρι σήμερα μέσω δικαιώματος διάβασης, προβλέπεται ότι θα αντικατασταθεί με δρόμο κανονικών προδιαγραφών που αποτελεί τμήμα του οδικού δικτύου της περιοχής. Για λόγους προστασίας των ανέσεων της οικογένειας του κ. Παστού το σχέδιο προβλέπει τη δημιουργία λωρίδας πρασίνου περιμετρικά της ιδιοκτησίας του.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού που έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης έργων υποδομής στις βιομηχανικές ζώνες έχει

αξιολογήσει, σε συνδυασμό με τις διαθέσιμες πιστώσεις του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως 1999 (£400.000), τις προτεραιότητες εκτέλεσης έργων υποδομής στις σαράντα οκτώ ζώνες που υπάρχουν σήμερα στις ελεύθερες περιοχές. Λόγω των περιορισμένων διαθέσιμων πιστώσεων δεν έχει καταστεί δυνατό να προγραμματιστεί η εκτέλεση των έργων υποδομής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 (β) πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Σολωμή στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.102, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Μέσα στα πλαίσια αποκατάστασης σωστής δομής στα διάφορα τμήματα των ιατρικών υπηρεσιών και υπηρεσιών δημόσιας υγείας, στάλθηκαν πράγματι επιστολές προς τις τρεις φυσιοθεραπεύτριες που στελεχώνουν το τμήμα στο νοσοκομείο Πάφου, με στόχο να εφοδιαστούν οι υπηρεσίες με τις απόψεις τους αναφορικά με πιθανή μετάθεση μιας από αυτές στο νοσοκομείο Λεμεσού. Πρόθεση των υπηρεσιών ήταν η ταυτόχρονη μετάθεση μιας επιθεωρήτριας φυσιοθεραπεύτριας από το νοσοκομείο Λεμεσού στο νοσοκομείο Πάφου. Σε καμιά περίπτωση δε θα γίνονταν ενέργειες για μείωση του αριθμού των φυσιοθεραπευτριών στην Πάφο.

Υπό το φως όμως της προώθησης των διαδικασιών για πλήρωση μιας κενής θέσης φυσιοθεραπεύτριας, ανεστάλησαν οι οποιεσδήποτε μεταθέσεις, μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών και επανεκτίμηση των νέων δεδομένων.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 1999 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.103 ημερομηνίας 16 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη απάντηση του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στην ερώτηση με αρ. Ζ'Β' 122 και ημερομηνίας 26 Μαρτίου 1998, του ίδιου αξιότιμου βουλευτή, για την ανέγερση του πυροσβεστικού σταθμού Πόλης Χρυσοχούς, απαλλοτριώθηκε έκταση ιδιωτικής γης, έγινε προκαταρκτική εκτίμηση της δαπάνης από το Τμήμα Δημοσίων Έργων και το θέμα υποβλήθηκε στο γραφείο προγραμματισμού για έγκριση. Για έγκριση, επίσης, υποβλήθηκε στο ίδιο γραφείο, κατά την ίδια περίπου χρονική περίοδο και το έργο της ανακαίνισης και επέκτασης του περιφερειακού αστυνομικού σταθμού Πόλεως Χρυσοχούς.

Κατά το στάδιο της μελέτης του θέματος, το γραφείο προγραμματισμού έκρινε ότι οι δύο σταθμοί έπρεπε να κτιστούν στον ίδιο χώρο, τόσο για λόγους καλύτερης λειτουργίας τους, όσο και για λόγους οικονομίας.

Για περαιτέρω μελέτη της νέας αυτής εξέλιξης πραγματοποιήθηκε ευρεία σύσκεψη στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στις 28 Ιουνίου 1999, κατά την οποία ομόφωνα υιοθετήθηκε η ανέγερση των δύο σταθμών στον ίδιο χώρο και εξουσιοδοτήθηκε ομάδα αρμοδίων να πραγματοποιήσει επίσημη επίσκεψη, το ταχύτερο, με σκοπό την εξέταση της επάρκειας και της καταλληλότητας του χώρου που καταρχήν εντοπίστηκε, δεδομένου ότι ο χώρος που απαλλοτριώθηκε για την ανέγερση του πυροσβεστικού σταθμού δεν είναι επαρκής και για τα δύο κτίρια.

Αν ο νέος χώρος κριθεί κατάλληλος και επαρκής, τότε παράλληλα με τις ενέργειες για την απαλλοτρίωση του, θα αρχίσει και η ετοιμασία των σχετικών σχεδίων και μελετών και των εγγράφων για προκήρυξη προσφορών και έτσι αναμένεται πως δε θα υπάρξει πρόσθετη καθυστέρηση από την αλλαγή αυτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Αυγούστου 1999 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.104, ημερομηνίας 16 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Το πρόβλημα της ηχομόνωσης των αιθουσών πολλαπλής χρήσης, που ανεγείρονται σε σχολικούς χώρους, έχει απασχολήσει και προβληματίσει κατ' επανάληψη τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Πρόσφατα, παρά τις απόψεις που εκφράστηκαν από τους αρμοδίους του υπουργείου μας ότι το πρόβλημα της ηχομόνωσης δεν μπορεί να επιλυθεί ριζικά, λόγω της χρήσης των αιθουσών αυτών τόσο για αθλητικές όσο και για άλλες δραστηριότητες και εκδηλώσεις, όπως το θέατρο, εντούτοις ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού έδωσε εντολή στον προϊστάμενο Τεχνικών Υπηρεσιών για διεξαγωγή μελέτης, χρησιμοποιώντας και υπηρεσίες από άλλα κυβερνητικά τμήματα, στην οποία να διαφανεί κατά πόσο θα μπορούσε να περιοριστεί το πρόβλημα και σε ποιο βαθμό.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια θα αντιμετωπιστεί και η αίθουσα των εκπαιδευτηρίων Πόλης Χρυσοχούς.

Η χωροθέτηση των υπό αναφορά αιθουσών γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, λαμβάνοντας βέβαια υπόψη τους διαθέσιμους χώρους, έτσι που να περιορίζεται στον ελάχιστο δυνατό βαθμό η οχληρία στις αίθουσες διδασκαλίας και τους άλλους χώρους του σχολείου.»

Απάντηση ημερομηνίας 21ης Σεπτεμβρίου 1999 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.003, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Αναφορικά με τα βελτιωτικά έργα στο νοσοκομείο Πόλεως Χρυσοχούς σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1) Επέκταση του νοσοκομείου.

Στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης του 1999 άρθρο 61.813 – Δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων κτιρίων, έχει περιληφθεί το ποσό των £50.000 για έναρξη εργασιών επέκτασης του νοσοκομείου. Ο σχεδιασμός του όλου έργου έχει αναληφθεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και έχει ζητηθεί η επίστευσή του ώστε να παραστεί δυνατή η γρήγορη υλοποίηση του έργου. Ήδη έχει γίνει σύσκεψη επί τόπου και έχουν ληφθεί αποφάσεις για το ποιους χώρους θα περιλαμβάνει η επέκταση.

2) Αλλαγή στέγης.

Στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης του 1999, άρθρο 61.813 – Δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων κτιρίων περιλαμβάνεται το ποσό των £18.500 για

την αντικατάσταση της στέγης. Το έργο ήδη βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και αναμένεται να συμπληρωθεί σε λίγες μέρες.

3) Πυροπροστασία.

Στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης του 1999, άρθρο 61.813 – Δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων κτιρίων περιλαμβάνεται το ποσό των £2.500 για πυροπροστασία. Το έργο ήδη βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και αναμένεται να συμπληρωθεί σε λίγες μέρες.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.013, ημερομηνίας 29 Ιουλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με παράπονα για “αδικαιολόγητη κωλυσιεργία” στο διαχωρισμό πρόσθετων οικοπέδων για αυτοστέγηση προσφύγων πάνω σε τουρκοκυπριακή γη, σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ετοίμασε πρόσφατα σχέδια γενικής διάταξης για το διαχωρισμό συνολικά τριακόσιων πενήντα ενός πρόσθετων οικοπέδων σε τουρκοκυπριακή γη σε διάφορες περιοχές.

Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει ήδη εγκρίνει το διαχωρισμό των εκατό πενήντα από αυτά, ενώ εξουσιοδότησε την απαλλοτρίωση και επίταξη της επηρεαζόμενης τουρκοκυπριακής γης, καθώς και τη διάθεση των απαιτούμενων πιστώσεων για το διαχωρισμό των εν λόγω οικοπέδων. Ευθύς ως το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ετοιμάσει τους πίνακες περιγραφής και τα σχέδια για τα υπόλοιπα διακόσια ένα οικόπεδα, αυτά θα προωθηθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση. Για το σκοπό αυτό δόθηκαν οδηγίες στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να επισπεύσει την όλη διαδικασία.

Σας πληροφορώ επίσης ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει ετοιμάσει σχέδια γενικής διάταξης για το διαχωρισμό και δέκα άλλων πρόσθετων οικοπέδων στα Κελλιά και τριάντα πέντε πρόσθετων οικοπέδων στο Καλό Χωριό Λάρνακας πάνω σε τουρκοκυπριακή γη, τα οποία θα αποσταλούν στις διάφορες υπηρεσίες για τις σχετικές μελέτες.

Με την ευκαιρία, σας πληροφορώ ότι ο προγραμματισμός του διαχωρισμού πρόσθετων οικοπέδων για τις ανάγκες των προσφύγων υλοποιείται ομαλά και ανεμπόδιστα, χωρίς οποιαδήποτε κωλυσιεργία στην εκτέλεση των διάφορων έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 1999 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.014, ημερομηνίας 29 Ιουλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σας πληροφορώ ότι οι αστυνομικοί, που το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως έστειλε στο εξωτερικό, για να ειδικευτούν στη συλλογή και ανάλυση πληροφοριών για το έγκλημα, υπηρετούν στο γραφείο συλλογής πληροφοριών αρχηγείου αστυνομίας (Γ.Σ.Π) πλην δύο περιπτώσεων ήτοι, του υπαστυνόμου Γ. Κρασιά και του αναπλ. λοχία 1259 Χρίστου Ανδρέου.

Ο υπαστυνόμος Γ. Κρασιάς υπηρετούσε στο Γ.Σ.Π. αρχηγείου, με το βαθμό του λοχία, από τον Απρίλιο του 1993 μέχρι και την προαγωγή του στο βαθμό του υπαστυνόμου. Μετά την προαγωγή του αυτή, κρίθηκε ότι θα έπρεπε να μετατεθεί σε άλλη υπηρεσία λόγω του ότι οι αξιωματικοί στο Γ.Σ.Π. ήταν υπεράριθμοι. Προς τούτο μετατέθηκε στην αστυνομική διεύθυνση Λευκωσίας και τοποθετήθηκε στον αστυνομικό σταθμό Αγίου Δομετίου.

Περαιτέρω σας πληροφορώ ότι όλοι ανεξάρτητα οι αξιωματικοί που υπηρετούν στο Γ.Σ.Π. αρχηγείου έτυχαν μετεκπαίδευσης σε διάφορες χώρες του εξωτερικού σε θέματα συλλογής, επεξεργασίας, ανάλυσης και εκμετάλλευσης πληροφοριών. Επίσης όλα ανεξαιρέτα τα μέλη του Γ.Σ.Π. πάνω σε παγκύπρια βάση, τυγχάνουν συνεχούς εκπαίδευσης, εκ περιτροπής, στη σχολή πληροφοριών του Γ.Σ.Π. τόσο από έμπειρα στελέχη του Γ.Σ.Π. όσο και από άλλους έμπειρους εκπαιδευτές, σε θέματα συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών για το έγκλημα και τους εγκληματίες.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω εδώ φθάσαμε στο τέλος, διότι η απόφαση, ας πούμε η καταρχήν απόφαση, είναι να μην προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο σήμερα. Εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 14 Οκτωβρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

- 1) Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
- 2) Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1999.
- 4) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999.
- 5) Ο περί Εγγραφής Λεσχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 6) Ο περί Σκοπευτηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 7) Ο περί της Συμβάσεως περί των Διεθνών Εκθέσεων και των Τροποποιητικών Πρωτοκόλλων αυτής (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
- 8) Ο περί της Συμβάσεως για την Καταστολή των Παράνομων Πράξεων κατά της Ασφάλειας της Ναυσιπλοΐας του 1988 και του Πρωτοκόλλου για

την Καταστολή των Παράνομων Πράξεων κατά της Ασφάλειας των Σταθερών Εγκαταστάσεων στην Υφαλοκρηπίδα του 1988 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999.

- 9) Ο περί της Σύμβασης της Τάμπερε για την Προμήθεια Τηλεπικοινωνιακών Πόρων για Απάμβλυνση των Καταστροφών και για Επιχειρήσεις Ανακούφισης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
- 10) Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

- 1) "Η δολοφονία του εγκλωβισμένου Στέλιου Χάρττα στην κατεχόμενη περιοχή και οι προηγηθείσες άλλες 26 δολοφονίες. Οι εκβιασμοί, η συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τον κατοχικό στρατό και τους εποίκους, ο ξεριζωμός και το εθνικό ξεκαθάρισμα. Αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, η πιο σημαντική πτυχή του κυπριακού προβλήματος".

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Προέδρου της Βουλής κ. Σπύρου Κυπριανού). (7.10.99).

- 2) "Η ανάγκη ενδελεχούς έρευνας για την καταλληλότητα των οικημάτων έναντι σεισμών και ιδιαίτερα των προσφυγικών συνοικισμών".

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη). (7.10.99).

- 3) «Οι συλλήψεις Κυπρίων πολιτών από στρατιώτες του κατοχικού καθεστώτος στη νεκρή ζώνη, κατά παράβαση των όρων οι οποίοι ισχύουν σε αυτή την περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη). (4.2.1999).

- 4) «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά

με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

- 5) «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (4.2.1999).

(Συνέχιση της συζήτησης).

- 6) «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

- 7) «Κυπριακή παιδεία – Προβλήματα και προοπτικές».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

- 8) «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο 'Φιλοξενία'».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999).

- 9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων- Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου). (19.5.99).

- 10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για

την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 1997.

- 11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται "Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου".

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των κ. Μάριου Ματσάκη και Χρίστου Μαυροκορδάτου). (15.6.99).

- 12) Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.04 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρήστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούπτας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσοριδής Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιττής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος

Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Επίσημη διαβεβαίωση ενώπιον του σώματος των τριών νέων βουλευτών Λίας Γεωργιάδη, Κώστα Κωνσταντίνου και Ζαχαρία Κουλία.
- 2) Δήλωση του Προέδρου της Βουλής Σπύρου Κυπριανού με την ευκαιρία της 39ης επετείου της ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του πρώτου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ και όλων όσων έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία της Κύπρου, καθώς επίσης και στη μνήμη του Κύπριου Αναπληρωτή Υπουργού Εξωτερικών της Ελλάδας Γιάννου Κρανιδιώτη.
- 3) Ανακοίνωση της νέας σύνθεσης των κοινοβουλευτικών επιτροπών.
- 4) Διαδικαστική συζήτηση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτων Αναγκών Νόμος του 1996», έπειτα από πρόταση του κ. Ανδρέα Χρίστου για αναβολή του θέματος (Α. Χρίστου, Τ. Χατζηδημητρίου, Τ. Παπαδόπουλος, Π. Δημητρίου, Ν. Μουσιούτσας) και αναβολή του θέματος.
- 5) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Δημητρίου, Α. Γεωργίου, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Ηλιάδης) και αναβολή του θέματος μετά από πρόταση του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου.
- 6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», και ψήφισή του σε νόμο (ως Αρ. 3).
- 7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως της Ρώμης για την Προστασία των Εκτελεστών, Παραγωγών Φωνογραμμάτων και Ραδιοτηλεοπτικών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 8) Έκθεση για τα νομοσχέδια α) «Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις

(Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και β) «Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» και ψήφιση του ενιαίου κειμένου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».

- 9) Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
- 10) Ερωτήσεις βουλευτών (Ο δρόμος Χούλου-Στατού-Αγίου Φωτίου – Αίτημα για βελτίωση γεφυριού στη Χούλου - Αίτημα για βελτιωτικά έργα στο Νοσοκομείο Πόλεως Χρυσοχούς - Ανεπαρκής φωτισμός στο δρόμο Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς-Πομού - Αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων στη Χρυσοχού - Καθυστέρηση στη διαπλάτυνση δρόμου στην κοινότητα Σκούλλη - Αίτημα για βελτίωση δρόμου στο Γουδί - Αίτημα της κοινότητας Γουδιού για διαπλάτυνση του δρόμου Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς - Αίτημα της κοινότητας Χόλης για διαγραφή χρέους - Αίτημα της κοινότητας Χόλης για παραχώρηση νερού - Η κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου στο Νέο Χωριό Πάφου - Τοποθέτηση κιγκλιδώματος στο δρόμο Νέου Χωριού προς Λατσι - Διαχωρισμός οικοπέδων για αυτοστέγηση σε τουρκοκυπριακή γη - Η ειδίκευση αστυνομικών στη συλλογή και ανάλυση πληροφοριών για το έγκλημα - Μέτρα προς αντιμετώπιση των σεισμών - Δρόμος τετραπλής κατεύθυνσης στην παραλία Πεντακώμου-Μοναγρουλλιού - Επίσπευση της κατασκευής του νέου δρόμου Κοκκινотριμιθιάς-Αστρομερίτη - Κατασκευή φράγματος στον Άγιο Νικόλαο Πάφου - Έλεγχος των φυτοφαρμάκων - Καταβολή χρηματικού ποσού έναντι του νερού που χρησιμοποιεί η κοινότητα Κοιλίνειας - Ευθυγράμμιση του δρόμου Γαλαταριάς-Κοιλίνειας - Οικονομική βοήθεια για την αποκομιδή σκυβάλων στις κοινότητες Πενταλιάς, Γαλαταριάς, Κοιλίνειας - Αίτημα της κοινότητας Πενταλιάς για άρδευση από το φράγμα Έζουσας - Η ευθύνη για τις ζημιές που προκαλούν τα αγρινά - Παραχώρηση κρατικής γης σε πολίτη στην κοινότητα Κρίτου Μαρότπου - Αίτημα της κοινότητας Κανναβιούς για εβδομαδιαία επίσκεψη κυβερνητικού γιατρού - Αίτημα της κοινότητας Κανναβιούς για κατασκευή τοίχου αντιστήριξης - Οριοθέτηση του ποταμού στην κοινότητα Κανναβιού και εξωραϊσμός του χώρου - Αίτημα για δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου στο Νέο Χωριό Πάφου - Κατασκευή παρακαμπτηρίου στο Νέο Χωριό Πάφου).
- 11) Απαντήσεις υπουργών σε ερωτήσεις βουλευτών (Έλη μεταξύ των γεφυριών της Γρίβα Διγενή και της οδού Χίλωνος - Οι στέγες στην κοινότητα Ελεδιό Πάφου - Αντικατάσταση στεγών από αμιάντο στο Στρομπτί - Είσοδος προσώπων στην Κύπρο που ευρίσκονται στο στοπ λιστ - Κατασκευή πεζοδρομίων στο Φρέναρος - Συντήρηση γηπέδου στην Πόλη Χρυσοχούς - Διεξαγωγή καλλιστείων για την προσέλκυση τουριστών από τις Η.Π.Α. - Πληροφορίες για κατασκευή νέου παρακαμπτηρίου Λεμεσού - Προβλήματα από χοιροτροφικές μονάδες σε κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού - Καταβολή μέρους της δαπάνης από την κοινότητα Λυσού για τη βελτίωση δρόμου - Αίτημα για ολοκλήρωση της βελτίωσης του δρόμου Λυσού-Σταυρού της Ψώκας - Το κοινοτικό γήπεδο Περιστερώνας - Ασφαλτόστρωση του δρόμου Αμαργέτης-Λεμώνας - Αίτημα περιορισμού της επιτρεπόμενης περιοχής κυνηγιού στην Αμαργέτη

- Κατασκευή κοινοτικού πάρκου στην Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς - Τα πεζοδρόμια στον κύριο δρόμο της Αγίας Μαρίας Χρυσοχούς - Πρόβλημα στη μεταφορά μαθητών των εκπαιδευτηρίων Πολεμίου - Περιβαλλοντικό πρόβλημα από τη χρήση δρόμων στον Ακάμα - Πρόβλημα λειτουργικότητας και ασφάλειας στο Δημοτικό Σχολείο Έμπας - Δημιουργία αθλητικού έργου στην Πέγεια - Ο λιμενοβραχίονας του αλιευτικού καταφυγίου στον Άγιο Γεώργιο Πέγειας - Αύξηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος των γαλλικών - Πρόβλημα διάθεσης ποικιλιών σταφυλιού - Η μονάδα επεξεργασίας λυμάτων στο Στρουμπί και η συνεισφορά της κοινότητας - Δημιουργία κοινοτικού νηπιαγωγείου στη Δρούσια - Σχέδιο στήριξης και στέγασης νεαρών ζευγαριών στη Δρούσια - Αξιοποίηση νερού για άρδευση στην Παναγιά - Ο νέος δρόμος Πενταλιάς-Παναγιάς - Αποζημιώσεις από ζημιές των αγρινών - Προβλήματα στο Λύκειο και την Τεχνική Σχολή της Πόλεως Χρυσοχούς - Βιομηχανικές μονάδες σε κατοικημένη περιοχή στο Παλαιομέτοχο - Μετάθεση φυσιοθεραπεύτριας από το νοσοκομείο Πάφου - Η ανέγερση πυροσβεστικού σταθμού στην Πόλη Χρυσοχούς - Η αίθουσα πολλαπλής χρήσης στο Γυμνάσιο Πόλεως Χρυσοχούς - Αίτημα για βελτιωτικά έργα στο Νοσοκομείο Πόλεως Χρυσοχούς - Διαχωρισμός οικοπέδων για αυτοστέγαση σε τουρκοκυπριακή γη - Η ειδίκευση αστυνομικών στη συλλογή και ανάλυση πληροφοριών για το έγκλημα).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 14ης Οκτωβρίου 1999

(Ώρα έναρξης: 4.14 μ.μ.)

(Αρ. 2)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα αναβάλλεται. Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Πρόταση νόμου. Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων- Παθόντων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος	Μάρκος Κυπριανού
Κώστας Παπακώστας	Ζαχαρίας Κουλίας
Κίκης Γιάγκου	Δημήτρης Ηλιάδης
Λία Γεωργιάδη	
Λευτέρης Χριστοφόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από την ίδια, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 13 Οκτωβρίου 1999.

Στα πλαίσια μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη σύσταση, τους σκοπούς, τη λειτουργία, τη δομή και τις αρμοδιότητες της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων, ώστε οι εκλογές για την ανάδειξη των τοπικών επιτροπών της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ) να διεξάγονται σε κάθε δήμο, κοινότητα ή ενορία. Η τροποποίηση αυτή κρίνεται αναγκαία για την ομαλή διεξαγωγή των εκλογών για την ανάδειξη των μελών της ΠΕΠ, που έχουν καθοριστεί για τις 14 Νοεμβρίου 1999.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών υποστήριξαν ότι πρέπει να καθοριστούν οι κοινότητες, οι δήμοι και οι κυβερνητικοί οικισμοί στους οποίους θα αναδειχθούν τα μέλη των τοπικών επιτροπών, γιατί σε αντίθετη περίπτωση θα υπάρξουν σοβαρά νομικά προβλήματα, με ενδεχόμενο οι εκλογές να ακυρωθούν από το δικαστήριο.

Ο εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα υποστήριξε ότι στις επικείμενες εκλογές μπορούν να ψηφίσουν μόνο οι πρόσφυγες που είναι καταχωρισμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους και έχουν προσφυγική ταυτότητα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού μελέτησε διεξοδικά το όλο θέμα και υιοθετώντας τη φιλοσοφία της υπό αναφορά πρότασης νόμου, προχώρησε ομόφωνα στην ενσωμάτωση σ' αυτή των ακόλουθων τροποποιήσεων:

- 1) Διαγράφεται από τις πρόνοιες της υπό τροποποίηση νομοθεσίας ο ορισμός του όρου «οικισμός».
- 2) Καθορίζονται σε παράρτημα που προστίθεται στη βασική νομοθεσία όλοι οι δήμοι, οι κοινότητες και οι κυβερνητικοί οικισμοί στέγασης προσφύγων στους οποίους θα αναδειχθούν τα μέλη των τοπικών επιτροπών. Επίσης διαφοροποιείται ο αριθμός των μελών των τοπικών επιτροπών.
- 3) Αυξάνονται τα μέλη της Επαρχιακής Επιτροπής Λάρνακας κατά ένα, ώστε να αντιπροσωπεύονται και οι εκτοπισμένοι κάτοικοι των κοινοτήτων της επαρχίας Λάρνακας.

Επιπρόσθετα προς τις πιο πάνω ομόφωνες θέσεις της επιτροπής, τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ εισηγούνται την τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, ώστε οι εκλογές για ανάδειξη των μελών των οργάνων της ΠΕΠ να διεξαχθούν ταυτόχρονα με τις δημοτικές εκλογές. Με την αναβολή των εκλογών, σύμφωνα με τους πιο πάνω βουλευτές, θα εξοικονομηθούν τα χρήματα που θα διεισθύνοντο για τις εκλογές των μελών των οργάνων της ΠΕΠ, θα δοθεί χρόνος στο Υπουργείο Εσωτερικών να συμπληρώσει τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, ώστε να είναι δυνατό να ψηφίσουν όλοι οι πρόσφυγες, και παράλληλα θα παρασχεθεί χρόνος στην επιτροπή να μελετήσει τη δυνατότητα να λάβουν μέρος στις επόμενες εκλογές και οι εκ μητρογονίας πρόσφυγες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, υπό το φως των πιο πάνω, διαμόρφωσε ανάλογα την υπό συζήτηση

πρόταση νόμου και εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, όπως τελικά διαμορφώθηκε.

Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους σε σχέση με την αναβολή των εκλογών για την ανάδειξη των οργάνων της ΠΕΠ κατά τη διάρκεια της συζήτησης του όλου θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε κατ' επανάληψη συζητήσει το θέμα των εκλογών στην Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων και είχαμε τονίσει σε όλες τις φορές που το θέμα ετέθη, είτε στην επιτροπή είτε εδώ στην ολομέλεια, ότι γι' αυτό το θέμα και για σκοπούς καλύτερου φρονήματος στον προσφυγικό κόσμο, αλλά και για σκοπούς μηνύματος προς τον έξω κόσμο, θα έπρεπε το προσφυγικό κίνημα, η προσφυγική φωνή, αλλά και η φωνή της Κύπρου, να ακούεται ως μια φωνή και τα όποια ζητήματα δεν έπρεπε να μας χωρίζουν, για να έχουμε διαφωνίες σε τούτα τα θέματα, οι οποίες σίγουρα δε θα επέφεραν όφελος για την υπόθεση της Κύπρου και του τόπου μας και των πολιτών μας, ιδιαίτερα δε για τους εκτοπισμένους, οι οποίοι συνεχίζουν να αγωνίζονται για μια δίκαιη λύση του Κυπριακού μαζί με όλο τον κυπριακό λαό, σύμφωνοι και για επιστροφή στις πατρογονικές τους εστίες.

Η ολομέλεια της Βουλής συζητά αυτό το θέμα τα τελευταία δέκα χρόνια και δυστυχώς βρισκόμαστε μπροστά στο φαινόμενο, δέκα χρόνια μετά, και ερχόμαστε να αναβάλουμε τις εκλογές, που για πρώτη φορά είχαν προκηρυχθεί και είχαν αρχίσει προετοιμασίες και είχε εκδοθεί και το διάταγμα του υπουργού για διεξαγωγή των εκλογών, σύμφωνα με το νόμο, στις 14 Νοεμβρίου 1999.

Πολύ σύντομα θα ήθελα να αναφέρω ότι περί το 1992 κατατέθηκαν διάφορα νομοσχέδια και προτάσεις νόμου στη Βουλή, παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων της Βουλής, η οποία και συζήτησε για χρόνια αυτά τα νομοσχέδια, αυτές τις προτάσεις νόμου, για να καταλήξει το 1994 σε ψήφιση, περίπου το 90%, του νόμου ομόφωνα και το 10% κατά πλειοψηφία. Οι θέσεις με τις οποίες είχαμε διαφωνήσει τότε ήταν και οι θέσεις οι οποίες παραπέμφθηκαν στο Ανώτατο Δικαστήριο με αναφορά του Προέδρου και οι οποίες κρίθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο ως αντισυνταγματικές. Αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας ήταν να επανέλθει το θέμα το 1997 μετά την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου προς νέα ρύθμιση και εκεί έγινε μια συζήτηση για το κατά πόσο θα μπορούσαν άμεσα να γίνουν εκλογές. Η θέση η δική μας ως ΑΚΕΛ από το 1989 που προέκυψε το θέμα στη Βουλή ήταν άμεσες καθολικές εκλογές με το σύστημα της απλής αναλογικής, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται το δικαίωμα σε κάθε εκτοπισθέντα να εκλέξει και τις τοπικές του επιτροπές και τα όργανα της ΠΕΠ, επαρχιακή και κεντρική επιτροπή. Έτσι και το 1997 αυτή ήταν η θέση μας. Και

πάλι η πλειοψηφία της Βουλής είχε αποφασίσει να συνδεθούν οι εκλογές των προσφύγων με τις εκλογές των χωριτικών αρχών. Σε κατοπινό στάδιο αυτή η ολομέλεια αποφάσισε οι εκλογές αυτές των χωριτικών αρχών, που ήταν και οι πλησιέστερες προς τη συζήτηση που γινόταν τότε... αποφάσισε να μεταθέσει αυτές τις εκλογές, ούτως ώστε να ταυτιστούν με τις δημαρχιακές εκλογές το 2001 προς αποφυγή και χρημάτων, διασφάλιση χρημάτων, δηλαδή εξοικονόμηση, ταλαιπωριών προς τον κόσμο που θα ψήφιζε κάθε χρόνο, ταλαιπωριών των υπηρεσιών και λοιπά. Ως εκ τούτου, προέκυπτε το θέμα πότε γίνονται οι εκλογές των προσφύγων.

Αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας ήταν στις 8 Δεκεμβρίου 1998 να κατατεθεί πρόταση από το Υπουργείο Εσωτερικών, που είναι το αρμόδιο υπουργείο, για εισαγωγή και υιοθέτηση των περί Δήμων Κανονισμών σε ό,τι αφορά τα θέματα εκλογών, για να καλυφθεί το κενό το οποίο υπήρχε για την εκλογική διαδικασία. Εμείς επιμέναμε από τότε ότι οι εκλογές έπρεπε να είχαν γίνει εντός του Μαΐου, το αργότερο τον Ιούνιο του 1999. Τελικώς, μετά από μήνες συζήτησης, στις 17 Ιουνίου 1999, ψηφίστηκε ομόφωνα να γίνουν οι εκλογές στις 14 Νοεμβρίου 1999. Εισηγητής της πρότασης για τις εκλογές και της υιοθέτησης των κανονισμών περί Δήμων για εκλογές ήταν το Υπουργείο Εσωτερικών και αυτός ο οποίος μετέφερε τις θέσεις του υπουργείου ήταν ο Έφορος Εκλογών. Όσα ζητήματα τέθηκαν τότε από την Υπηρεσία Εκλογών, για να διασφαλιστεί η σωστή διεξαγωγή των εκλογών, υιοθετήθηκαν από την επιτροπή ομόφωνα. Ως διά μαγείας, μετά την προκήρυξη τώρα των εκλογών, ανοίχθηκαν διάφορα ζητήματα σε ό,τι αφορά τεχνικά προβλήματα, τα οποία θα συναντούσαμε για διεξαγωγή των εκλογών. Πράγματι, η Υπηρεσία Εκλογών, προτού προχωρήσει και στο διάταγμα για προκήρυξη των εκλογών, υπέβαλε προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ερωτήματα τα οποία πράγματι απαντήθηκαν από το Γενικό Εισαγγελέα στις 7 Οκτωβρίου 1999. Αυτές οι απαντήσεις που είχε δώσει ο Γενικός Εισαγγελέας δημιουργούσαν την ανάγκη κάποιων τεχνικών αλλαγών στη νομοθεσία που είχαμε προς διευκόλυνση και του προσφυγικού κόσμου, αλλά και της διεξαγωγής των εκλογών. Και με κάποιες εισηγήσεις όλων μας ουσιαστικά περιορίστηκαν σε λιγότερους χώρους οι εκλογές, πράγμα το οποίο θα εξοικονομούσε από τις οκτακόσιες χιλιάδες που είχε προϋπολογιστεί το ποσό σε περίπου τετρακόσιες με πεντακόσιες χιλιάδες.

Τελικώς, στην τελευταία συνεδρία, η οποία έγινε χθες, η Υπηρεσία Εκλογών εμφανίστηκε με έναν κατάλογο δώδεκα θεμάτων, πλείστα των οποίων ήταν απαντημένα από το Γενικό Εισαγγελέα. Θα φέρω ένα μικρό παράδειγμα: Δεν προβλέπεται παράβολο. Αυτό το θέμα το απάντησε και το επαίνεσε τελικώς ο Γενικός Εισαγγελέας με τη γνωμάτευσή του στις 7 Οκτωβρίου 1999. Η ψηφοφορία δεν είναι υποχρεωτική. Μα αυτό το αποφασίσαμε όλοι συνειδητά το 1997, όταν τροποποιούσαμε τη νομοθεσία. Και σαν αυτό το ζήτημα υπάρχουν και ένα σωρό άλλα ζητήματα τα οποία επίσης ήταν λυμένα. Συνεπώς, δημιουργούνται ερωτηματικά πώς ετέθησαν ενώπιον της επιτροπής ανύπαρκτα ζητήματα κοντά στα υπαρκτά θέματα τα οποία είχαμε μεριμνήσει να επιλυθούν, για να μπορούν να γίνουν οι εκλογές κατά ομαλό τρόπο.

Τελικώς, στη χθεσινή συνεδρία με τον τρόπο που εμφανίστηκαν τα θέματα φαίνεται ότι υπήρξε μια εσφαλμένη, θα έλεγα, αντίληψη των ζητημάτων και γι' αυτό κάποιοι εκ των συναδέλφων υπέβαλαν την εισήγηση για αναβολή των

εκλογών και η οποία βρίσκεται ενώπιον της ολομέλειας κατά πλειοψηφία με τη διαφωνία του ΑΚΕΛ.

Εμείς είμαστε βέβαιοι ότι με την τροποποίηση που γίνεται ομόφωνα σήμερα εδώ δεν παραμένουν προβλήματα για τη διεξαγωγή των εκλογών. Το ένα θέμα το οποίο είχε εγείρει ο συνάδελφος Ηλιάδης εκ μέρους της ΕΔΕΚ ως ερώτημα, κατά πόσο θα έχουν τη δυνατότητα οι εκτοπισθέντες στην ολότητά τους να ασκήσουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι και στην απάντηση που δόθηκε από την Υπηρεσία Εκλογών, η οποία και εδώ άφηγε κάποια κενά, θα πούμε το εξής: Οι Κύπριοι πολίτες που έχουν δικαίωμα ψήφου είναι εγγεγραμμένοι κατά το 99% στους εκλογικούς καταλόγους. Άρα το 99% των Κυπρίων πολιτών έχουν εκλογικό βιβλιάριο. Και ο Γενικός Εισαγγελέας εκείνο το οποίο γνωμάτευσε είναι ότι, για να ψηφίσει κάποιος, θα πρέπει να έχει εκλογικό βιβλιάριο και να είναι εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους. Δεν είχε πει για τους ειδικούς καταλόγους.

Και άρα τίθεται το ερώτημα, το οποίο είχαν εγείρει κάποιοι συνάδελφοι: Τι γίνεται με εκείνους τους εκτοπισθέντες οι οποίοι, μη γνωρίζοντας ότι κάποτε θα γίνουν εκλογές για την ΠΕΠ, δεν είχαν κάνει δήλωση, για να καταγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους ότι ήταν εκτοπισθέντες; Η απάντηση -και είχα ρωτήσει ως πρόεδρος της επιτροπής τον εκπρόσωπο του Γενικού Εισαγγελέα και είχε πει ότι, αν γίνει τροποποίηση της νομοθεσίας, μπορεί να λειτουργήσει αυτό το πράγμα- ήταν αν ταυτόχρονα με το εκλογικό βιβλιάριο, ταυτόχρονα με την εγγραφή τους στους εκλογικούς καταλόγους, όχι στον ειδικό κατάλογο, παρουσιάσουν και την προσφυγική ταυτότητα, και είναι στο νόμο αυτό το πράγμα, προς διευκρίνιση, τότε θα μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα και η απάντηση ήταν θετική.

Είναι γι' αυτό το λόγο που λέμε ότι δε χρειάζεται να γίνει άλλος ειδικός κατάλογος και να φάμε έξι μήνες, για να κάνουμε αυτό τον κατάλογο. Θα χρησιμοποιήσουμε τους γενικούς εκλογικούς καταλόγους, το εκλογικό βιβλιάριο και την προσφυγική ταυτότητα προς διευκρίνιση της ιδιότητας του εκτοπισθέντος. Και άρα επιλύεται το κάθε τεχνικό ζήτημα και άρα διεξάγονται οι εκλογές στις 14 Νοεμβρίου του 1999.

Είναι γι' αυτό το λόγο, επειδή κατά την άποψή μας όλα αυτά τα τεχνικά ζητήματα είναι λυμένα, είναι γι' αυτό που το ΑΚΕΛ ακόμα και σε σημερινή συνεδρία της γραμματείας της κεντρικής επιτροπής έχει εκφράσει τη λύπη του για την κατά πλειοψηφία πρόταση για αναβολή των εκλογών για το 2001, αλλά ταυτόχρονα έχει ακόμα ελπίδες ότι τώρα που συζητούμε το θέμα στην ολομέλεια θα βρεθεί αυτή η λύση η οποία δε θα αναβάλει τις εκλογές. Και πιστεύουμε ειλικρινά, και είμαστε από εκείνους που ποτέ δεν ήθελαν να στερήσουν το δικαίωμα του πρόσφυγα να επιλέξει τους δικούς του αξιωματούχους, ότι με αυτό τον τρόπο που έχουμε εισηγηθεί και εισηγούμαστε εδώ στην ολομέλεια να γίνει αυτή η διευκρίνιση για την ταυτόχρονη παρουσίαση εκλογικού βιβλιαρίου και προσφυγικής ταυτότητας και να προχωρήσουμε σύμφωνα και με το διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών στη διεξαγωγή των εκλογών. Διαφορετικά θα μας επιτραπεί να πιστεύουμε ότι οι λόγοι αναβολής των εκλογών δεν είναι τεχνικής φύσης, όπως αναφέρονται, ή τουλάχιστον για τους κυβερνώντες είναι λόγοι πολιτικοί, είναι λόγοι της σημερινής κακής εικόνας της κυβέρνησης, της έλλειψης εξελίξεων γύρω από το Κυπριακό και της αποφυγής του προσφυγικού κόσμου.

Ως εκ τούτου, υποβάλλω και τώρα και ως πρόεδρος της επιτροπής αλλά και εκ μέρους του ΑΚΕΛ την έκκληση να προχωρήσουμε στις ομόφωνες τροποποιήσεις της νομοθεσίας και στη διεξαγωγή των εκλογών κανονικά στις 14 Νοεμβρίου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος, παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν είχα σκοπό να μιλήσω, γιατί ήδη ο εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος έχει τοποθετηθεί στις συνεδρίες της κοινοβουλευτικής επιτροπής. Όμως, ακούοντας τον κ. Αριστοφάνη Γεωργίου, οφείλω να πω ότι μου δημιουργούνται μερικά σοβαρά ερωτηματικά και, επαναλαμβάνω, μιλώ χωρίς να έχω συνεννοηθεί μαζί με την κοινοβουλευτική ομάδα και είναι ειλικρινείς αυτές οι αμφιβολίες μου. Εγώ δε θα πω αν έχουν ούτε αν δεν έχουν σκοπιμότητες αυτοί οι οποίοι υποστηρίζουν και τη διεξαγωγή των εκλογών και αυτοί που υποστηρίζουν να μη διεξαχθούν οι εκλογές· πιθανόν να έχουν και οι δυο, ο καθένας τις δικές του. Σας διαβεβαιώ ότι εγώ δεν άγομαι από καμιά σκοπιμότητα ούτε από αυτό τον προβληματισμό.

Όσον αφορά τις εκλογές, παλαιότερα κάποιοι από τους συναδέλφους θα θυμούνται ότι κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού πριν τέσσερα χρόνια είχα εισηγηθεί την πρόταση και μπήκε σε ψηφοφορία και καταψηφίστηκε, να μην πληρωθεί οποιαδήποτε κρατική επιχορήγηση στην οργάνωση που λέγεται ΠΕΠ, μέχρις ότου διεξαχθούν οι εκλογές. Άρα η συνέπεια της τοποθέτησής μου, ότι πρέπει να διεξάγονται εκλογές, ελπίζω να ληφθεί ως δεδομένη.

Έχω ακούσει τα προβλήματα τα οποία ανέφερε ο υπεύθυνος των εκλογών, όπως και την εισήγηση του συνάδελφου του κ. Γεωργίου. Πρώτα απ' όλα, αν είναι εισήγηση να έρθει γραμμένη, γιατί είναι εισήγηση τροποποιούσα το νόμο που υπάρχει, για να δούμε αν μπορεί να ψηφιστεί από τη Βουλή.

Δεύτερο, έστω και αν αυτά τα προβλήματα τα οποία, κατά την άποψη του κ. Γεωργίου, έχουν εγερθεί εκ των υστέρων και μερικά από αυτά είναι ήδη λελυμένα, εγώ δεν έχω αντιληφθεί ακόμα πώς είναι δυνατόν να γίνουν εκλογές, όταν δεν υπάρχουν εκλογικοί κατάλογοι που να είναι γραμμένος μέσα ο υποψήφιος, ώστε αυτοί που ενίστανται πιθανώς στο δικαίωμα ψήφου αυτού που λέει "είμαι πρόσφυγας, διότι έτσι λέει η ταυτότητά μου" να μπορούν έγκαιρα να εγείρουν ένσταση. Θεωρώ ότι είναι πολύ επικίνδυνο και ως θέμα αρχής και ως θέμα δημοκρατικής ψηφοφορίας να επιτραπεί να ψηφίζει κάποιος με ταυτότητα. Υπενθυμίζω πόσες τροποποιήσεις έγιναν από αυτή τη Βουλή και πόσες συζητήσεις έγιναν, για να ορίσουμε τι είναι πρόσφυγας. Και υπάρχει και εκ μητρογονίας και εκ πατρογονίας και πρόσφυγες οι οποίοι κατοικούσαν πριν την εισβολή στην περιοχή που είναι κατειλημμένη ή στις άλλες περιοχές ή που είχαν περιουσία, ώστε όντως, ειλικρινά λέω, να έχει καταστεί σχεδόν συζητήσιμο το θέμα αν οι φέροντες ταυτότητα είναι όντως πρόσφυγες.

Παρακαλώ.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή συμφωνώ μαζί σας ότι είναι επικίνδυνο κάποιος να ψηφίζει με ταυτότητα, εκείνο το οποίο έχουμε πει είναι ότι η ταυτότητα θα είναι απλώς σε κάποιου το εκλογικό βιβλιάριο και η εγγραφή του στον εκλογικό κατάλογο πρέπει να είναι το δεδομένο. Η ταυτότητα είναι απλώς για να διευκρινίσει την ιδιότητα του εκτοπισθέντος.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα. Βέβαια εγώ δεν είμαι ειδικός, για να επισημάνω τα προβλήματα ή για να βρω λύσεις, αλλά υποθέτω, και έτσι να είναι, ο κατάλογος ο εκλογικός πρέπει να υπάρχει. Και οι εκλογικοί κατάλογοι που έχουμε όσον αφορά τις βουλευτικές εκλογές είναι συντεταγμένοι σε άλλη βάση, είναι εκεί που ψηφίζει ο καθένας. Δηλαδή, αν υπάρχει κάποιος πολίτης από την Αμμόχωστο που ψηφίζει σε βουλευτικές εκλογές, ψηφίζει στη Λευκωσία για την Αμμόχωστο. Υπάρχει δίπλα άλλη κάλπη. Στο νόμο όμως που ψηφίσαμε για τη διεξαγωγή των εκλογών στους πρόσφυγες -δε συζητώ τώρα αν είναι καλή ή κακή η πρόνοια- λέμε, με πλειοψηφία πέρασε αν θυμάστε, ότι θα ψηφίζουν εκεί που κατοικούν, όχι εκεί που είναι δηλωμένοι ότι ψηφίζουν στις βουλευτικές εκλογές.

Άρα τουλάχιστον απ' όσα καταλαβαίνω εγώ, αυτή η δυσκολία η πρακτική, η πραγματική δυσκολία, είναι αξεπέραστη: ή θα είναι παράνομες οι εκλογές ή θα δημιουργηθούν προβλήματα από πρόσωπα τα οποία θα προσέλθουν, για να ψηφίσουν και θα ανακαλύψουν ότι ή δεν είναι σ' εκείνο το εκλογικό κέντρο που πρέπει να ψηφίσουν ή δεν είναι γραμμένοι καν στον κατάλογο εκείνο, για να δώσουν την ταυτότητά τους να επιβεβαιωθεί. Όμως, επαναλαμβάνω, αν όντως ο υπεύθυνος των εκλογών, που είναι αυτός ο οποίος έχει την ευθύνη για τη διεξαγωγή, σαφώς διαβεβαιώνει -έτσι λέει τουλάχιστον- ότι είναι αδύνατο να διεξαγάγει τις εκλογές, ε, δεν καταλαβαίνω πώς μπορεί αυτή η Βουλή να προχωρήσει, παρά τη διαβεβαίωση αυτή του υπευθύνου των εκλογών, στη διεξαγωγή των εκλογών.

Θέλω να πω ακόμα κάτι. Μα, δεν έχω την παραμικρή αμφιβολία ότι κάποιον βαρύνουν ασήκωτες ευθύνες, είτε γιατί αυτά τα προβλήματα δεν εντοπίστηκαν έγκαιρα είτε διότι χρησιμοποιούν αυτά τα προβλήματα σήμερα, για να επιτύχουν αναβολή των εκλογών. Και το είπα από την αρχή, δε θέλω να αποδώσω κίνητρα και σκοπιμότητες σε οποιονδήποτε, όμως παραμένει, το πρόβλημα παραμένει. Και παραμένει η διαβεβαίωση αυτού που έχει την ευθύνη να διεξαγάγει τις εκλογές και που θα πιστοποιήσει ότι το αποτέλεσμα είναι τούτο ή το άλλο, να ανακηρύξει δηλαδή τους εκλεγμένους, να λέει ότι εγώ δεν μπορώ να το κάνω, δεν αναλαμβάνω τέτοια ευθύνη. Τώρα, αν αυτή η Βουλή θέλει να αποδώσει ευθύνες ή όχι δεν ξέρω. Αν αυτή Βουλή δέχεται, ή μάλλον η επιτροπή, όχι η Βουλή, ότι για τον καταρτισμό των νέων εκλογικών καταλόγων θα χρειαστεί δώδεκα μήνες ή έξι μήνες, εμένα μου φαίνεται απίθανο και απίστευτο ότι δεν μπορεί με καλή θέληση να γίνει συντομότερα. Όμως έτσι λέει αυτός ο κύριος.

Δεν ξέρω αν, λόγω του ότι επείγει αύριο η υποβολή υποψηφιοτήτων σύμφωνα με τα διατάγματα που έχουν βγει από τον Υπουργό Εσωτερικών, αυτό το πράγμα μπορεί να δεχθεί άλλη αναβολή, για να εξεταστεί αυτή η δυσκολία κατά άλλο πρακτικό τρόπο, ίσως, ίσως μια αναβολή δυο μηνών ή τριών μηνών, για να εξεταστεί πληρέστερα, δε θα μου φαινόταν έξω από τα όρια του λογικού,

δεδομένου ότι -επαναλαμβάνω άκουσα το συνάδελφο τον κ. Γεωργίου να απαριθμεί μερικά από τα εμπόδια που έχει επικαλεστεί ο υπεύθυνος των εκλογών- τα δύο ή τρία που ανέφερε, ναι, είναι προβλήματα ή λυμένα ή που εύκολα λύνονται. Όμως υπάρχουν και άλλα προβλήματα εκτός από αυτά που ανέφερε ο υπεύθυνος των εκλογών, που νομίζω δε δόθηκαν ικανοποιητικές απαντήσεις ούτε από το συνάδελφο ούτε εγώ βλέπω εισήγηση που μπορώ να κάμω για την τροποποίηση του νόμου τώρα, σε αυτό το στάδιο, σήμερα, γιατί πρέπει να κατατεθεί τροποποιητικό νομοσχέδιο, να κηρυχθεί επείγον, να πάει στην επιτροπή να το εξετάσει και να επανέλθει πίσω στην ολομέλεια για ψήφιση.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε θέλω να μπω σε λεπτομέρειες, κύριε Χατζηγιάννη, διότι θα πω ακόμα κάτι εντελώς διαφορετικό παρακάτω, που δεν ξέρω εάν θα θεωρηθεί ότι είναι ριζική εξέταση του θέματος και δεν ξέρω και πόσοι θα δυσαρεστηθούν από την εισήγηση που θα κάμω.

Λοιπόν, επομένως εγώ δε θέλω να μπω στις λεπτομέρειες των δυσκολιών. Εκείνο που λέω είναι αν η επιτροπή, έστω κατά πλειοψηφία, είναι πεπεισμένη ότι όντως υπάρχουν δυσκολίες που μπορούν να αρθούν, αλλά υπάρχουν και δυσκολίες που δεν μπορούν να αρθούν, η λογική πορεία κατά τη γνώμη μου είναι να γίνουν οι τροποποιήσεις, για να μην είναι αύριο υποχρεωτική η υποβολή των υποψηφιοτήτων ή έστω και να παραταθεί για λογικό χρονικό διάστημα ενός ή δύο μηνών η ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών, ώστε να εξεταστούν αυτές οι δυσκολίες. Αν όμως τα μέλη της επιτροπής είναι πεπεισμένα ότι δεν αίρονται αυτές οι δυσκολίες στον ένα μήνα ή στους δύο μήνες, τότε είναι άλλη απόφαση, θα ακούσουμε τα επιχειρήματα και θα αποφασίσουμε.

Η δεύτερή μου άποψη. Ακούοντας πάλι το συνάδελφο να μιλά, μου έχει δημιουργηθεί στο μυαλό μου η εξής απορία: Ποιος είναι ο χαρακτήρας της ΠΕΠ; Είναι σωματείο; Είναι συντεχνία; Είναι κρατικό όργανο; Για να μην πω ποια είναι τα καθήκοντα που ασκεί. Και διερωτώμαι εάν η Βουλή πρέπει να ψηφίζει νόμους για τη διοργάνωση και τη λειτουργία αυτής της επιτροπής ή αν η Βουλή, το κράτος αν θέλετε, πρέπει να έχει λόγο στη διοργάνωση και τη διεξαγωγή των εκλογών αυτής της οργάνωσης, αν είναι είτε συντεχνία είτε οργανισμός και δεν είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου. Θέλω να πω, για να είμαι δίκαιος, αυτή δεν είναι ιδέα δική μου, είναι απορίες που έχουν και άλλοι συνάδελφοι και ένας από αυτούς είναι ο συνάδελφος ο κ. Λυσσαρίδης. Απορίες, είναι προβληματισμός και ίσως άλλη είναι η θεώρηση του θέματος. Γιατί το κράτος πρέπει να συντηρεί με κρατικούς πόρους τη λειτουργία αυτού του οργάνου; Μπορεί να υπάρχουν άλλοι λόγοι να τους ακούσουμε. Μπορεί να λεχθεί ότι, επειδή αποτελεί την οργανωμένη έκφραση των προσφύγων, πιθανώς, χρειάζεται αυτή η οργανωμένη έκφραση, για να προβάλλεται το θέμα των προσφύγων. Απορώ αν το ίδιο πράγμα προβολής δε γίνεται πιο αποτελεσματικά και πιο πειστικά, αν δε γίνεται από ένα όργανο που είναι κρατικό, που είναι ημικρατικό ή που επιχορηγείται από το κράτος. Δηλαδή υπάρχουν ή δεν υπάρχουν περιθώρια να εξετάσει αυτή η Βουλή εξ υπαρχής το ρόλο της ΠΕΠ, την ιδιότητα που έχει. Είναι σωματείο; Είναι οργανισμός; Είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου; Είναι συνδικαλιστικό

κίνημα; Και τότε, ανάλογα, να αποφασίσει πώς και πότε θα προσλαμβάνει υπαλλήλους, αν θα προσλαμβάνει το κράτος ή θα πληρώνει υπαλλήλους που έχουν προσληφθεί ως έμμισθοι, για να κάμνουν ένα έργο, που, επαναλαμβάνω, αμφισβητώ αν είναι έργο που μπορεί να το κάμνει ένα όργανο που ουσιαστικά είναι ένα συνδικαλιστικό κίνημα. Εάν το κράτος θέλει να ιδρύσει έναν οργανισμό δημοσίου δικαίου, άλλη είναι και η διαδικασία, άλλος και ο έλεγχος, άλλος και ο ρόλος του κράτους.

Ενόψει όλων αυτών των προβληματισμών, τους οποίους έχω μιλώντας για τον εαυτό μου, εγώ δεν μπορώ ενσυνείδητα να ψηφίσω ούτε για την αναβολή ούτε για τη διεξαγωγή των εκλογών, εγώ θα τηρήσω αποχή πάνω σε αυτό το θέμα. Εάν όμως υπάρχει περιθώριο για αναβολή ενός ή δύο μηνών, για να λυθούν τα προταχθέντα από την κυβέρνηση ή από τον υπεύθυνο των εκλογών ως άλυτα προβλήματα, πιστεύω αυτή ίσως να είναι η καλύτερη λύση για όλους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης παρακαλώ.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι Ενωμένοι Δημοκράτες δεν ήταν παρόντες κατά τη χθεσινή συνεδρία της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής και ασφαλώς δεν αναφέρεται η θέση τους στην έκθεση που είναι ενώπιον της ολομέλειας σήμερα, γι' αυτό κρίνω αναγκαίο να εκφράσω τις θέσεις μας πάνω σε αυτό το πολύ σημαντικό θέμα, που ασφαλώς εγείρει και θέμα ευθυνών σε κάποιες υπηρεσίες, ίσως και στη Βουλή, γιατί προχωρήσαμε, φτάσαμε σε μια ημερομηνία για εκλογές και την τελευταία στιγμή ερχόμαστε να κρίνουμε, δικαιολογημένα πιστεύω, ότι δεν μπορούν να γίνουν οι εκλογές στην ημερομηνία που έχει καθοριστεί.

Έχω μελετήσει τις θέσεις των υπηρεσιακών και ιδιαίτερα της Υπηρεσίας Εκλογών και εκ των πραγμάτων φαίνεται ότι υπάρχουν τεχνικοί λόγοι που είναι τέτοιοι, που αδυνατεί η πραγματοποίηση των εκλογών στην ημερομηνία που έχει καθοριστεί. Και αυτό το σώμα, η Βουλή, πιστεύω ότι θα πρέπει να είναι τόσο ευαίσθητη, ώστε, όχι χιλιάδες, έστω και ένας πρόσφυγας να μην περιλαμβάνεται μέσα στους καταλόγους, έστω και ένας πρόσφυγας να μην μπορέσει να ασκήσει το δικαίωμά του, θα πρέπει αυτό και μόνο να είναι ένας λόγος, για να προβληματιστεί και να δώσει την ευκαιρία και σε αυτό τον πρόσφυγα, ώστε να υπάρξει η αρχή της ισοπολιτείας και των ίσων δικαιωμάτων και ιδιαίτερα αυτού του δικαιώματος, του εκλογικού δικαιώματος.

Παράλληλα, οι Ενωμένοι Δημοκράτες θεωρούν ότι λόγοι που συναρτώνται με την εξοικονόμηση χρημάτων, με την εξοικονόμηση χρόνου, αλλά και με τη μη ταλαιπωρία των ψηφοφόρων οδηγούν στο ίδιο συμπέρασμα, ότι θα πρέπει οι εκλογές να αναβληθούν και να γίνουν ταυτόχρονα με άλλες εκλογικές αναμετρήσεις, τις κοινοτικές, τις δημοτικές και ίσως και τις βουλευτικές.

Πέραν αυτού, έχω ακούσει από τον κ. Παπαδόπουλο τους προβληματισμούς, θεωρώ ότι είναι και αυτά θέματα, τα οποία ασφαλώς στο ενδιάμεσο διάστημα μπορούν να μας απασχολήσουν, για να υπάρξει μια ίσως

σοφότερη τοποθέτηση ή αντίκριση του θέματος της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων και αναφέρομαι στο τι νομικό στάτους έχει και στο ποιες είναι οι υποχρεώσεις της πολιτείας έναντι της ομαδοποίησης ή της οργανωμένης παρουσίας των προσφύγων σε αυτή την περίπτωση.

Εν πάση περιπτώσει, θεωρώ ότι με βάση τα όσα έχουμε υπόψη μας οι Ενωμένοι Δημοκράτες θα υποστηρίξουν την εισήγηση των τριών κομμάτων όπως παρουσιάζεται μέσα στην έκθεση, δηλαδή του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και της ΕΔΕΚ, γιατί πιστεύουν ότι αυτό είναι το σωστό υπό τας περιστάσεις, χωρίς να παραμερίζουν την οποιαδήποτε αναλογική ευθύνη μπορεί να έχουν και αυτοί για τις συνθήκες, στις οποίες ευρισκόμεθα σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συζητούμε θέμα εκλογών στην ΠΕΠ, ουσιαστικά ένα μήνα πριν από την ημέρα διεξαγωγής τους. Και παρουσιάζονται από διάφορες πλευρές ορισμένα τεχνικά, όχι τεχνητά, τεχνικά ή άλλα προβλήματα. Θα ανέμενε κάποιος με την παρουσίαση αυτών των προβλημάτων να υπήρχε η ταυτόχρονη δέσμευση, όπως περίπου την περιέγραψε ο κ. Παπαδόπουλος. Θα έλεγε: «κύριοι, υπάρχει αυτό το πρόβλημα, υπάρχει αυτό, δίνουμε εντολές στην υπηρεσία να το λύσει το συντομότερο δυνατό και καθορίζουμε, μετακινούμε τις εκλογές, αν αυτό χρειάζεται για δύο, για τρεις, για τέσσερις μήνες και δεσμευόμαστε με τη λύση αυτών των προβλημάτων να γίνουν οι εκλογές εντός τακτού χρονικού διαστήματος». Ειλικρινά δεν είναι πειστικό να αναβάλλουμε τις εκλογές για είκοσι τέσσερις συν τρεις είκοσι επτά, είκοσι πέντε μήνες με το επιχείρημα κάποιων υπαρκτών μικρών ή διογκωμένων προβλημάτων. Δεν είμαστε πειστικοί. Και θέλω να υπενθυμίσω ότι, ναι μεν συμφωνήσαμε ότι οι εκλογές θα γίνονται με τις δημοτικές -παρά τη διαμαρτυρία των προσφύγων, οι οποίοι σε πολλά επίπεδα θεωρούσαν ότι υπάρχει υποβάθμιση αυτών των εκλογών, γιατί άλλες οι δημοτικές, άλλες οι κοινοτικές, άλλες οι προσφυγικές εκλογές- είχαμε πει ότι δε θα μείνουμε ως το 2001. Ότι θα προχωρήσουμε τάχιστα να δώσουμε την ευκαιρία εκλογής αιρετών αρχών, μεταξύ άλλων, κύριοι συνάδελφοι, γιατί όλοι μας διαπιστώναμε ότι αυτή η κατάσταση που ισχύει σήμερα κανέναν δεν αντιπροσωπεύει ούτε σε επίπεδο προσφύγων ούτε σε επίπεδο αιτημάτων ούτε σε επίπεδο ρόλου της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, όπως τουλάχιστον όλοι μας την αντιλαμβανόμαστε.

Η Υπηρεσία Εκλογών, με την οποία εγώ έχω μιλήσει τρεις φορές στη διάρκεια αυτού του μήνα και του προηγούμενου και η οποία ουδέποτε ανέφερε τον κατάλογο των αιτημάτων, τα οποία παρουσίασε τώρα, ενδεχομένως μετά το διαπίστωσε, δεν ξέρω, η Υπηρεσία Εκλογών επαίρεται ότι είχε πλήρες μηχανογραφικό σύστημα, στο οποίο είναι καταχωρημένος ο καθένας από εμάς. Και μπορεί να αναπαράγει εκλογικούς καταλόγους για δημοτικές εκλογές, για κοινοτικές εκλογές, για βουλευτικές εκλογές, για προεδρικές εκλογές.

Και διερωτώμαι, κύριοι συνάδελφοι, αυτοί οι πρόσφυγες, στην πραγματικότητα κατάγονται από πρόσφυγα πατέρα, οι οποίοι δεν είναι γραμμένοι ως πρόσφυγες, τι ψήφιζαν μέχρι τώρα. Πού ψήφιζαν στις βουλευτικές εκλογές; Ψήφιζαν στην επαρχία που κατοικούσαν; Και επειδή αυτοί οι άνθρωποι δεν ενδιαφέρθηκαν να δηλώσουν ότι είναι πρόσφυγες και επειδή όλη η οικογένειά τους εψήφισε στην Αμμόχωστο, αλλά ο νεαρός γιος εψήφισε στη Λεμεσό, είναι, επαναλαμβάνω, αυτό επαρκής και σοβαρός λόγος, γι' αυτούς τους αμελείς συμπατριώτες μας, δε θέλω να τους προσδώσω καμία άλλη ιδιότητα, να αναβάλουμε μια εκλογή, για την οποία όλοι μας, όλοι μας μηδενός εξαιρουμένου, αποφασίσαμε τη διενέργειά της και καθορίσαμε και την ημερομηνία; Πόσες άραγε είναι αυτές οι περιπτώσεις; Και γιατί να μη βρούμε τη λύση αυτών των εκατό, διακοσίων πεντακοσίων περιπτώσεων διά μέσου της διαδικασίας που γίνεται η εισήγηση;

Έχω την εντύπωση ότι πρέπει το έλασσον να υποτάσσεται στο μείζον. Πρέπει οι διακόσιες τόσες χιλιάδες πρόσφυγες να αποκτήσουν, να ασκήσουν το συντομότερο δυνατό το δικαίωμά τους και όχι για κάποιους, επαναλαμβάνω, αμελείς, οι οποίοι, ενώ κατάγονται από την Αμμόχωστο ή ενώ κατάγονται από την Κερύνεια, ψήφιζαν στη Λεμεσό ή στη Λευκωσία, να αναβάλουμε αυτή την εκλογή.

Δε θα συνεχίσω αυτή την τοποθέτηση, αλλά θέλω να έρθω στο τελευταίο σημείο που έθιξε ο κ. Παπαδόπουλος. Πιστεύω, κύριοι συνάδελφοι, ότι είναι εντελώς εκτός τόπου, τριάντα μέρες πριν από τις εκλογές να συζητούμε το χαρακτήρα της ΠΕΠ. Είναι ωσάν να συζητούμε το εκλογικό σύστημα για τις βουλευτικές εκλογές μερικές μέρες πριν από τις εκλογές. Αυτές οι απόψεις έχουν κατατεθεί στην ολομέλεια. Έχουν συζητηθεί κατ' επανάληψη και εκείνο που αποφασίσαμε, το ομόφωνο, ήταν κοινή συνισταμένη, καλή ή κακή. Δεν ισχυρίζεται κανένας ότι υπάρχουν τέλεια πράγματα, αλλά ήταν η κατάληξη μέσα από μία τέλος πάντων διαδικασία χρονοβόρα. Εάν θέλουμε να το αλλάξουμε, να το αλλάξουμε, αλλά δεν μπορούμε να το κάνουμε παραμονές των εκλογών, διότι και πάλι κάποιος μπορεί να ισχυριστεί ότι και εδώ υπάρχει είτε σκοπιμότητα είτε διάθεση πάλι μεταφοράς εκλογών ή άλλων διαδικασιών.

Γι' αυτό εγώ εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, εάν υιοθετείται η έμμεση πρόταση του κ. Παπαδόπουλου, για ολιγόμηνη αναβολή με εντολή στις υπηρεσίες να λύσουν αυτά τα προβλήματα, και εγώ είμαι πεπεισμένος ότι μπορούν να λυθούν και με καλή θέληση και με κάποια συγκεκριμένη εργασία, αυτό το πράγμα να το συζητήσουμε και να το αποφασίσουμε ομόφωνα. Διαφορετικά η παραπομπή μετά από είκοσι πέντε και μισό μήνες της διεξαγωγής των εκλογών δεν είναι απάντηση στα ερωτήματα αυτά τεχνικά. Είναι κάτι άλλο που θέλουμε να πούμε, αλλά δεν το λέμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά, προτού πάρει το λόγο ο κ. Ηλιάδης. Επειδή από δύο πλευρές έχει ακουστεί μία θέση για μία τριμηνία, διερωτώμαι αν θα ήταν φρονιμότερο να διακόψουμε εδώ, να πάμε στην επιτροπή, να είναι και ο κ.

Θεοδώρου, να δούμε αυτό το θέμα και να επιστρέψουμε πίσω στην ολομέλεια. Διερωτώμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι διαδικαστικό το θέμα· είναι θέμα ουσίας, γι' αυτό πρέπει να συνεχιστεί ο διάλογος.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα μου κάνει εντύπωση. «Ως διά μαγείας ανοίχτησαν τεχνικά θέματα», είπε ο πρόεδρος της επιτροπής Προσφύγων. Είναι ο πρόεδρος της επιτροπής Προσφύγων που άνοιξε αυτά τα θέματα τα τεχνικά και πολύ ορθά έπραξε, διότι είναι πρόεδρος αυτής της επιτροπής. Με επιστολή του, ημερομηνίας 6.9.99, πριν καν αρχίσουν οι λειτουργίες των κοινοβουλευτικών επιτροπών και της ολομέλειας, ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, με επιστολή του προς τον Έφορο Εκλογών, έθεσε μία σειρά από δέκα, δώδεκα, πόσα, σημεία τεχνικής φύσεως, στα οποία ζητούσε απάντηση από τον Έφορο Εκλογής. Άρα εκείνος ο οποίος άνοιξε, και πολύ σωστά έπραξε, τα τεχνικά θέματα δεν είναι η μαγεία, αλλά ο κ. Αριστοφάνης. Και, επαναλαμβάνω, πολύ ορθά και συμφωνούμε μαζί του, γιατί ενήργησε ορθά ως πρόεδρος της επιτροπής. Δεν τον μέμφομαι γι' αυτό το πράγμα. Τον επαινώ.

Επίσης λέχθηκε από τον κ. Χρίστου ότι παρουσιάζονται από διάφορες πλευρές τεχνικά προβλήματα. Δεν είναι από διάφορες πλευρές. Είναι απ' όλες τις πλευρές, με πρώτη την πλευρά του ΑΚΕΛ, διά του προέδρου της επιτροπής που, επαναλαμβάνω, ορθά έπραξε.

Δεύτερο, σε πολλά από τα ερωτήματα του προέδρου της επιτροπής μας υπήρξε απάντηση της Εισαγγελίας, με την οποία λύνονται πολλά από τα εκκρεμούντα θέματα, πολλές από τις απορίες, οι οποίες, αν δεν ικανοποιούντο, θα οδηγούσαν ενδεχομένως στην ακύρωση των εκλογών.

Υπήρξαν πρόνοιες ρητές στο νόμο ότι θα ψηφίζουν όλοι οι πρόσφυγες. Δε γίνεται καμία μνεία για καταλόγους ειδικούς ή όχι. Θα ψηφίζουν όλοι οι πρόσφυγες. Ποιοι είναι οι πρόσφυγες, κύριε Πρόεδρε; Είναι όλοι οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας οι οποίοι έχουν ταυτότητα ανανεωμένη και βεβαιωμένη, όπου το κράτος τους αναγνωρίζει ως εκτοπισθέντες διά της βίας από τα τουρκικά στρατεύματα.

Λοιπόν, και εμείς είπαμε όλοι μας, και δε διαφωνούσε ούτε ο κ. Αριστοφάνης ούτε κανένας μας, ότι όλοι οι πρόσφυγες που διαθέτουμε ταυτότητα θα ψηφίσουμε. Όταν λέχθηκε αυτό στον κ. Θεοδώρου, το διευθυντή της Υπηρεσίας Εκλογών, ο ίδιος είπε: «Θα ζητήσω δεύτερη γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα, για να δούμε τι θα μας απαντήσει.» Η απάντηση του Γενικού Εισαγγελέα ήταν ότι μπορούν να ψηφίσουν μόνο όσοι είναι γραμμένοι στον ειδικό κατάλογο των προσφύγων. Οι υπόλοιποι δεν μπορούν, με βάση τις πρόνοιες του νόμου. Και εμείς όλοι απαντήσαμε: «Ωραία, νόμος είναι, νομοθέτες είμαστε, τον τροποποιούμε και λέμε ότι μπορούν να ψηφίσουν, ακόμα και αν δεν είναι γραμμένοι, προσκομίζοντας μαζί με το εκλογικό τους βιβλιάριο», όπως ακριβώς

είπε ο κ. Αριστοφάνης, «και την προσφυγική τους ταυτότητα». Και ρωτήσαμε ακολουθώντας τον Έφορο Εκλογής: «Από τεχνικής πλευράς είναι δυνατό να ικανοποιηθεί η επιταγή του νόμου ότι θα ψηφίσουν όλοι οι εκτοπισθέντες; Γιατί ο νόμος δε λέει κάποιος εκτοπισθέντες ή εκείνοι που είναι γραμμένοι σε άλλους εκλογικούς καταλόγους, γιατί εκλογικός κατάλογος των προσφύγων δεν υπήρξε ποτέ. Ποτέ δεν υπήρξε ξεχωριστός εκλογικός κατάλογος με τους πρόσφυγες». Ο Έφορος Εκλογής, σοβαρά πράττοντας, είπε: «Δεν έχω καμία ένσταση, αλλά θα το εξετάσω στην υπηρεσία μου, θα συμβουλευτώ την υπηρεσία εγγραφής των προσφύγων και έκδοσης των σχετικών ταυτοτήτων, θα μιλήσω και με την Εισαγγελία και θα σας απαντήσω». Όταν επέστρεψε χθες στην επιτροπή ο κ. Θεοδώρου, είπε: «Υπάρχουν 141 000 και κάτι προσφυγικές ταυτότητες που κυκλοφορούν. Κάποιες απ' αυτές είναι δυνατό να μην είναι έγκυρες. Σε πολλές απ' αυτές δεν είναι γραμμένο μόνο ένα άτομο' είναι γραμμένες οικογένειες ολόκληρες και αντιλαμβάνεστε ότι, για να διεξέλθουμε τα μητρώα εκείνα τα οποία δεν είναι μηχανογραφημένα, κύριε Χρίστου, όπως μας είπε ο κ. Θεοδώρου...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Ηλιάδη, δεν εμίλησα για μητρώα' μίλησα για εκλογικούς καταλόγους, που είναι μηχανογραφημένοι.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Οι εκλογικοί κατάλογοι δεν περιέχουν όλους τους πρόσφυγες και αυτό είναι το θέμα. Πρέπει να ανατρέξουμε στα μητρώα του λειτουργού εγγραφής, για να βρούμε ποιοι είναι οι πρόσφυγες. Αυτό είναι το θέμα. Λοιπόν, λέει ότι, για να κάνουμε αυτή τη δουλειά, πρέπει να διεξέλθουμε το μητρώο, πρέπει να διεξέλθουμε τις ταυτότητες, πρέπει να καλέσουμε ειδικά όλους τους πρόσφυγες να εγγραφούν, κάτι το οποίο δεν εκάναμε ποτέ μέχρι τώρα, -ό,τι είναι αναγκαίο για να ψηφίσουν στις εκλογές της ΠΕΠ- και αυτή η εργασία για μας απαιτεί τουλάχιστον δώδεκα μήνες. Αυτή είναι η απάντηση που δόθηκε από τον Έφορο Εκλογών. Δεν ήταν απάντηση ούτε του ΑΚΕΛ ούτε της ΕΔΕΚ ούτε του Συναγερμού. Ήταν απάντηση του Εφόρου Εκλογής ενώπιον όλων ημών. Άρα από μόνο του το γεγονός λέει ότι διεξαγωγή εκλογών χωρίς να συμπληρωθεί αυτή η εργασία σημαίνει τι; Σημαίνει ότι πάμε σε εκλογές χωρίς καθολική ψηφοφορία, χωρίς δικαίωμα στον κάθε πρόσφυγα να εκλέξει την ηγεσία του' πάμε με έλλειμμα δημοκρατίας, πάμε χωρίς δημοκρατική εκπροσώπηση του προσφυγικού κόσμου.

Επίσης ετέθη εντονότατα και από βουλευτές, ιδιαίτερα από τις γυναίκες βουλευτές, και δεχτήκαμε βροχή υπομνημάτων από γυναικείες οργανώσεις και άλλους οργανισμούς που ασχολούνται με την ισότητα, το ότι δεν είναι δυνατό να διακρίνονται οι πρόσφυγες οι καταγόμενοι εκ των κατεχομένων ανάλογα με το αν είναι άνδρας ο πρόγονός τους ο πρόσφυγας, γιατί είναι διάκριση φύλων απαράδεκτη η οποία καταργεί τη συνταγματική ισότητα των φύλων η οποία καθιερώνεται.

Ερωτηθείς ο Έφορος Εκλογής είπε: «Μάλιστα, είναι δυνατό να γίνει αυτό, αλλά χρειάζεται ακόμα περισσότερο χρόνο.» Υπήρξαν απόψεις στην επιτροπή ότι είναι δυνατό οι εκλογές να ακυρωθούν, αν γίνει αυτή η διάκριση. Και είπαμε, μαζί με τη συμπλήρωση των καταλόγων, με τον καταρτισμό των καταλόγων, να λειτουργήσει η υπηρεσία και στην κατεύθυνση της καταγραφής των εκ μητρός

καταγομένων προσφύγων. Αυτά ήταν τα γεγονότα. Αυτά είναι τα δεδομένα. Δεν υπήρξε ούτε θέμα επιλογής δώδεκα, δεκατρείς, είκοσι πέντε μήνες. Είναι ένα θέμα τεχνικό, το οποίο όμως έχει ουσία. Πώς είναι δυνατό να κάνουμε εκλογές με λειψή δημοκρατία, με λειπούς καταλόγους, χωρίς καθολική ψηφοφορία, χωρίς δημοκρατική εκπροσώπηση των προσφύγων;

Θέλω τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, να αναφέρω και το εξής: Η υπόθεση του προσφυγικού κινήματος δεν ήταν και δεν είναι επιτρεπτό να τύχει άλλης περαιτέρω συζήτησης, γιατί οι αποφάσεις που ελήφθησαν ήταν ομόφωνες. Τα τεχνικά προβλήματα που ανεφύησαν και διαπιστώθηκαν ήταν ομόφωνα, με πρώτο αρμόδιο, ορθώς πράττοντα, να τα επισημαίνει τον πρόεδρο της επιτροπής. Άρα τι θα πρέπει να κάνουμε; Να παραβλέψουμε τη δημοκρατικότητα των εκλογών, τη δημοκρατικότητα της εκπροσώπησης και να οδεύσουμε άρον άρον προς εκλογές ή να επιδιώξουμε, αφού θα κάνουμε εκλογές, να είναι όσο πιο δημοκρατικές, όσο πιο καθολικές, όσο πιο αντιπροσωπευτικές; Αυτό είναι το ερώτημα και η απάντηση η δική μας στο ερώτημα ασφαλώς είναι καταφατική.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού θέματος, θα ήθελα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ανέφερε ο κ. Ηλιάδης ότι αυτό το θέμα ...

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν μπορεί ένας βουλευτής να απαντά αμέσως, προτού τελειώσουν οι πρωτολογίες.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είναι επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν υπήρξε προσωπικό θέμα. Υπάρχει παρεξήγηση τι σημαίνει προσωπικό θέμα. Το να αναφέρεται κανείς εις πολιτικές σκέψεις, πολιτικές πράξεις ενός ατόμου δεν είναι προσωπικό θέμα. Προσωπικό θέμα είναι, όταν προσβάλλεται η προσωπική του αξιοπρέπεια. Διαφορετικά, όλα τα θέματα είναι προσωπικά.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι προσωπικό το θέμα. Ανεφέρθη ο κ. Ηλιάδης σε κάποια επιστολή μου. Αυτή την επιστολή μου θέλω να θέσω ενώπιον του σώματος, για να φανεί τι ακριβώς είναι που ζήτησα εγώ και τι είναι που μπήκε ύστερα ενώπιον της επιτροπής. Αυτό είναι προσωπικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λυσσαρίδη, έχω την εντύπωση ότι ο κ. Ηλιάδης έχει αναφερθεί σε μία συγκεκριμένη ενέργεια η οποία έγινε από μέρος του προέδρου και πιθανόν εδώ ο πρόεδρος να έχει κάτι να πει, διευκρινίζοντας την όλη κατάσταση, πώς έχει γίνει. Εδώ είναι το σημείο. Διότι δεν υπάρχει θέμα να θιγεί ο κ. Γεωργίου, αλλά είναι θέμα διευκρίνισης, κατά πόσο υπήρξε ή δεν υπήρξε αυτό το πράγμα.

Κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αναφέρθηκε σ' αυτό το θέμα, λέω, ναι, ήταν υποχρέωσή μου να διευκρινίσω κάποια ζητήματα. Και πράγματι, στις 8.9.99 απέστειλα προς την Υπηρεσία Εκλογών μία επιστολή με δύο ερωτήματα, τα οποία διαβάζω:

«Δεδομένου ότι η ΠΕΠ δεν αποτελεί πολιτειακό όργανο και δεν ασκεί εξουσία, τίθεται το ερώτημα αν υποψήφιοι για εκλογή στα διάφορα σώματα μπορεί να είναι όλοι οι πρόσφυγες, ανεξαρτήτως αν είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή κατέχουν άλλο πολιτειακό αξίωμα.» Αυτή ήταν η πρώτη.

Η δεύτερη: «Με ποιο τρόπο θα ήτο δυνατό στις δημαρχούμενες περιοχές, πέραν των αμιγών προσφυγικών συνοικισμών, όπου θα γίνουν ξεχωριστές εκλογές, να γίνει εκλογή μιας τοπικής επιτροπής για ολόκληρη την περιοχή κάθε δήμου αντί μιας επιτροπής σε κάθε ενορία κάθε δήμου.»

Και αυτές μου τις ερωτήσεις τις απάντησε και τις δύο στις 21.1.99 ο Γενικός Εισαγγελέας, μου κοινοποίησε η Υπηρεσία Εκλογών αυτή την απάντηση και την έθεσα ενώπιον της επιτροπής. Το πρώτο απαντήθηκε αμέσως. Το δε δεύτερο ήταν η θέση ότι έπρεπε να γίνει τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι σαφές το θέμα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Για να μην υπάρξει παρανόηση, οφείλω να δώσω και εγώ την ολοκληρωμένη μου άποψη. Ναι, αυτή ήταν η επιστολή του κ. Αριστοφάνη, με την οποία εθίγοντο τεχνικά θέματα, και ήρθε, όπως ορθά αναφέρει ο συνάδελφος, η απάντηση στην επιτροπή. Στην επιτροπή ανέκυψαν απ' όλους μας διαπιστωμένα άλλα τεχνικά θέματα, και επανήλθε η Εισαγγελία, τεχνικά θέματα τα οποία όλοι μας από κοινού διεγνώσαμε. Διεβιβάσαμε μέσω του διευθυντή της Υπηρεσίας Εκλογών τις απορίες μας και ήρθε άλλη απάντηση της Εισαγγελίας, η οποία αναφέρεται τουλάχιστο σε έξι ή οκτώ σημεία με τα οποία ελύοντο ή δεν ελύοντο οι απορίες μας επί τεχνικών θεμάτων.

Θέλω να πω ότι η διαπίστωση τεχνικών θεμάτων αρμοδίως ηγέρθη πρώτα από τον πρόεδρο της επιτροπής, και ορθώς έπραξε, και όταν ήρθαν αυτά στην επιτροπή τα συζητήσαμε όλοι και διαπιστώσαμε και άλλα. Δεν ήταν πρωτοβουλία κανενός άλλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλώς η όλη διευκρίνιση είναι τι είχε ζητήσει ο πρόεδρος και τι ήταν οι απαντήσεις. Το ότι η επιτροπή στη συνέχεια ήγειρε άλλα θέματα αυτό είναι γεγονός.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όλοι της επιτροπής μαζί, ομόφωνα, διαπιστώσαμε τεχνικά προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούπας, παρακαλώ.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέλω να δηλώσω ξανά τη θέση μου, γιατί στη διαπίστωση περί ομοφωνίας και λοιπά εγώ πάγια ήμουν εναντίον της νομοθετικής ρύθμισης των εχόντων σχέση με την οργάνωση της ΠΕΠ και τις εκλογές της. Ο λόγος είναι το ότι θεωρώ ότι η οργάνωση των προσφύγων είναι η κατ' εξοχήν περίπτωση όπου έπρεπε να επιδειχθεί η μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση και η μεγαλύτερη δυνατή και περιλάλητη ενότητα, γιατί αυτός ο κόσμος έχει κοινά προβλήματα, κοινούς καημούς, κοινή τίκρα. Ο Έφορος των Εκλογών είχε πει πως αυτή η οργάνωση που νομοθετείται είναι οργάνωση δημοσίου δικαίου. Διερωτώμαι: Σε ποιο οργανισμό δημοσίου δικαίου γίνονται αυτής της μορφής εκλογές για ανάδειξη της ηγεσίας του; Άποψή μου ήταν και παραμένει, πάγια και μόνιμα, ότι στην ηγεσία της ΠΕΠ θα έπρεπε, κατ' αναλογία, με βάση τις προηγούμενες εκλογές, τα κόμματα, κοινοβουλευτικά και μη, να έχουν την εκπροσώπησή τους, αφού προηγηθούν προηγούμενως εσωτερικές, δημοκρατικές διαδικασίες. Με αυτό τον τρόπο θα παρακάμπτονταν και τα προβλήματα τα οποία φαίνεται να παρουσιάζονται για τους εκ μητρογονίας και πατρογονίας.

Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, και θα εισηγούμουν, αν πρόκειται να αναβληθούν μέχρι τις επόμενες δημοτικές εκλογές, να δοκιμαστεί αυτή η μέθοδος. Έχουμε το προηγούμενο των κατεχόμενων δήμων. Τι θα ενοχλούσε δηλαδή, αν γινόταν και σ' αυτή την οργάνωση μια συναινετική ρύθμιση ανάμεσα στα κόμματα; Και ας μη μου πει κανένας ότι δεν είναι κομματικές εκλογές, όπως συνηθίζεται να λέγεται, γιατί με συνδυασμούς θα κατεβούν και όποιος είναι έξω από συνδυασμό θα σπάσει τα μούτρα του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Παντελίδου, παρακαλώ.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι εκλογές είναι σίγουρα η πεμππουσία της δημοκρατίας. Πέρα απ' όλα τα τεχνικά προβλήματα που ανέφεραν οι προηγούμενοι συνάδελφοι και με τα οποία σίγουρα συμφωνώ, το μεγαλύτερο πρόβλημα, πιστεύω, τουλάχιστο για εμάς τις γυναίκες βουλευτές και τις γυναίκες πρόσφυγες, είναι η μη αναγνώριση της μητρογονίας. Θα έλεγα ότι θα ήταν χρέος μας, πριν φύγουμε απ' αυτή τη Βουλή, να θεσπίσουμε μια νομοθεσία που να επιτρέπει στα παιδιά των προσφύγων να έχουν το δικαίωμα επιλογής, να

ψηφίζουν ή στον τόπο καταγωγής του πρόσφυγα πατέρα τους ή στον τόπο καταγωγής της πρόσφυγας μητέρας τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφόρου, παρακαλώ.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το ότι ακόμα και σήμερα, ευρισκόμενοι όλοι εδώ, συζητούμε για προβλήματα που προκύπτουν μέσα από το νόμο διεξαγωγής εκλογών της ΠΕΠ δικαιώνει το ότι υπήρχε λόγος, για να ζητηθεί αναβολή στη διεξαγωγή αυτών των εκλογών. Η πολιτική βούληση και η πρόθεση όλων των κομμάτων να πραγματοποιηθούν αυτές οι εκλογές εξεφράστη με πανηγυρικό τρόπο, όταν όλοι ομόφωνα ψηφίσαμε ότι και εκλογές θέλαμε και την πραγματοποίησή τους στις 14 Νοεμβρίου, με αποτέλεσμα να δουλέψουμε πάνω σ' αυτή τη βάση – και το γνωρίζει και ο πρόεδρος της επιτροπής – με ειλικρίνεια, με σύνεση, με υπομονή και επιμονή, να λύσουμε τα προβλήματα που προέκυψαν, για να πάμε σε ομαλές εκλογές.

Όμως φαίνεται ότι είναι κοινώς αποδεκτό ότι για το ότι ευρισκόμεθα εδώ και συζητούμε αναβολή δεν ευθύνεται οποιοδήποτε κόμμα, και κανένα κόμμα δεν έθεσε εκ προοιμίου αναβολή αυτών των εκλογών, αλλά τα προβλήματα που ανέκυψαν. Και αυτά τα προβλήματα δεν είναι μέσω ερωτημάτων που απηύθυνε είτε ο Δημοκρατικός Συναγερμός είτε άλλο κόμμα αλλά μέσω ερωτημάτων που άρχισε να απευθύνει ο ίδιος ο πρόεδρος της επιτροπής μας και καλώς τα απηύθυνε. Όμως πρέπει ο καθένας μας να διερωτηθεί, ευρισκόμενος στην επιτροπή προσφύγων και μπροστά στα αζεπέραστα προβλήματα που δημιουργήθηκαν, γιατί εκεί το δίλημμα δεν ήταν αν πρέπει να πραγματοποιήσουμε εκλογές ή όχι, εκεί υπήρχε ομοφωνία, «πρέπει να πραγματοποιήσουμε εκλογές». Το δίλημμα ήταν αν πρέπει να πραγματοποιήσουμε εκλογές που θα ψηφίζουν όλοι οι πρόσφυγες, αν πρέπει να πραγματοποιήσουμε εκλογές που δε θα αφαιρούμε από κανένα πρόσφυγα το δικαίωμα να ψηφίσει, αν πρέπει να πραγματοποιήσουμε εκλογές νόμιμες, αν πρέπει να πραγματοποιήσουμε αξιοπρεπείς εκλογές, για τις οποίες θα αισθανόμαστε περήφανοι μετά από είκοσι πέντε χρόνια ή αν θα πάμε στις εκλογές για χάρη των εκλογών. Μπροστά σ' αυτό το δίλημμα η πλειοψηφία απεφάνθη ότι δεν ετίθετο καν θέμα συζήτησης, αλλά έπρεπε να αποφασίσουμε ότι δεν πάμε στις εκλογές για χάρη των εκλογών, αλλά να εξασφαλίσουμε εκείνο το θεσμικό ισχυρό πλαίσιο, για να πραγματοποιήσουμε πραγματικά δημοκρατικές προσφυγικές εκλογές, κόσμημα και για μας και για τον προσφυγικό κόσμο.

Πιστεύω ότι μπροστά στις απαντήσεις του προϊσταμένου της Υπηρεσίας Εκλογών, του καθ' ύλην αρμοδίου, για να μπορέσουν να πραγματοποιηθούν και να διασφαλιστούν αυτές οι εκλογές, χρειαζόταν τουλάχιστο χρόνος ενός έτους, δεν υπήρχε πλέον δισταγμός και αμφισβήτηση εκ μέρους μας οι εκλογές να αναβληθούν, όχι γιατί δεν επιδιώκαμε τις εκλογές, αλλά επειδή αυτό επέβαλλε η νομιμότητα, αυτό επέβαλλε η δημοκρατία, αυτό επέβαλλε το προσφυγικό

συμφέρον. Εμείς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, θα ήμασταν οι τελευταίοι που με την ψήφο μας θα αφαιρούσαμε από οποιοδήποτε πρόσφυγα το αναφαίρετο δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι. Αυτός είναι ο μόνος και μοναδικός λόγος για τον οποίο σήμερα ζητάμε την αναβολή των εκλογών και ας μην προσπαθούν οι οποιοιδήποτε... γιατί δεν πιστεύω ότι συμβάλλει στην ενότητα που θέλουμε να περάσουμε στον προσφυγικό κόσμο, στην προσπάθεια που γίνεται να αφήσουμε τον προσφυγικό κόσμο έξω από την οποιαδήποτε κομματική εκμετάλλευση, ότι οι εκλογές θα πραγματοποιηθούν, για να εκπροσωπηθούν και μόνο για να εκπροσωπηθούν, για να βοηθηθούν στη λύση των προβλημάτων τους και όχι για να πραγματοποιήσουμε τις εκλογές, για να τις χρησιμοποιήσουμε εμείς καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Γι' αυτό και εμείς ζητούμε την αναβολή μπροστά σ' αυτά τα αξεπέραστα προβλήματα, προβλήματα για τα οποία, όπως τόνισα και στην αρχή της τοποθέτησής μου, ακόμα και σήμερα εδώ δε βρήκαμε ισχυρές λύσεις και ισχυρές απαντήσεις. Μακάρι να μην υπήρχε κανένα πρόβλημα και να πραγματοποιούσαμε τις εκλογές στις 14 του Νοέμβρη. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Γεωργιάδη θέλει να πάρει το λόγο.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, υιοθετώ ό,τι έχει αναφερθεί προηγουμένως και κυρίως το θέμα το οποίο ανέφερε η συναδέλφος κ. Κατερίνα Παντελίδου. Αυτή τη στιγμή η Βουλή, με την εισήγηση του συναδέλφου κ. Τάσσου Παπαδόπουλου όσο και με την εισήγηση του συναδέλφου κ. Γεωργίου, ουσιαστικά καλείται αυτό το σώμα να αποδεκτεί νόμο και γίνουν οι εκλογές, οι οποίες εν γνώσει μας προσκρούουν προς άρθρο του συντάγματος, διότι υπάρχει το έλλειμμα της δημοκρατίας με τη μη συμπερίληψη των παιδιών, των εκ μητρογονίας προσφύγων. Είμαστε οι θεματοφύλακες και ψηφίζουμε τη νομιμότητα και δεν μπορούμε να αποκλείουμε από καθολική εκλογή τα άτομα τα οποία έχουν καταγωγή από τις προσφυγικές μας περιοχές από τη μητέρα.

Γι' αυτό υποστηρίζουμε ότι όχι απλώς πρέπει να αναβληθούν οι εκλογές για σύντομο χρονικό διάστημα, αλλά ότι πρέπει να αναβληθούν μέχρι το χρόνο που θα εξευρεθεί η νομοτεχνική τοποθέτηση και των παιδιών, των εκ μητρογονίας προσφύγων, μέσα στη νομοθεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης, παρακαλώ.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα είμαι συντομότερος, κύριε Πρόεδρε. Βγήκα στο βήμα, για να υπενθυμίσω αυτό που είπε ο κ. Μουσιούτσας, ότι ήταν και η δική μου εισήγηση τότε προς το σώμα, ότι έπρεπε να προσεγγίσουμε την εκπροσώπηση των προσφύγων μας κάτω από μια συναινετική προσέγγιση, η οποία θα εξασφάλιζε την ομοψυχία κάτω από τα σημερινά δεδομένα, ιδιαίτερα κάτω από τους σημερινούς δύσκολους καιρούς. Ήταν μεγάλη πολυτέλεια να διχάζουμε τον προσφυγικό κόσμο και η λύση που ουσιαστικά εφαρμόστηκε για τους

κατεχόμενους δήμους θα μπορούσε να υπάρξει η ίδια προσέγγιση και για τις ελεύθερες περιοχές.

Έχω πάρει στο χέρι μου την τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, η οποία λέει ότι θα μπορούν να ψηφίζουν, επιδεικνύοντας το εκλογικό βιβλιάριο και την προσφυγική ταυτότητά τους. Θέλω να καλέσω τους συναδέλφους να προσέξουν ένα κεφαλαιώδες θέμα. Εγώ είμαι βουλευτής του ΔΗΣΥ εκτοπισθείς. Σας διαβεβαιώ έντιμα, κύριοι συνάδελφοι, ότι και τα τέσσερα άτομα στην οικογένειά μου είμαστε στην ίδια προσφυγική ταυτότητα. Και εγώ και η γυναίκα μου και οι δύο θυγατέρες μου. Και ερωτώ: Η θυγατέρα μου κατοικεί στη Λεμεσό. Θα πάω εγώ να ψηφίσω στη Λάρνακα, θα επιδείξω την προσφυγική μου ταυτότητα και θα στείλω με το ταξί – αν υπάρχει την Κυριακή ταξί – την ταυτότητά μου στη Λεμεσό, για να ψηφίσει η θυγατέρα μου και, αν η άλλη μου κόρη βρίσκεται στο Παραλίμνι, θα πρέπει να επιστρέψει την ταυτότητα, για να τη στείλω στο Παραλίμνι; Μα είναι σοβαρά πράγματα; Κύριοι συνάδελφοι, να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους. Το 90% των προσφύγων – και ξέρετε ότι εγώ είμαι πεπλεγμένος με τα προσφυγικά στη Βουλή και εκτός Βουλής εδώ και είκοσι πέντε χρόνια – σας λέω ότι δεν έχει ξεχωριστή ταυτότητα ο καθένας.

Αμέσως μετά τον εκτοπισμό, μεγάλος αριθμός ατόμων εξασφάλισε προσφυγική ταυτότητα χωρίς να είναι πρόσφυγες. Και, όταν αυτοί οι οποίοι δεν είναι πρόσφυγες αποταθούν για κάποιο ωφέλημα στην Υπηρεσία Μερίμνης ή σε άλλα κυβερνητικά τμήματα, η ταυτότητα πηγαίνει για έλεγχο στο Υπουργείο Εσωτερικών. Μεγάλος αριθμός τέτοιων ταυτοτήτων έχει ακυρωθεί, κύριε Αριστοφάνη, αυτή είναι η πραγματικότητα. Μπορούν να γίνουν οι εκλογές χωρίς συγκεκριμένο κατάλογο; Το λιγότερο που πρέπει να γίνει είναι να καλέσουμε τους πρόσφυγες να εγγραφούν σε έναν κατάλογο, όσοι έχουν ενστάσεις να τις υποβάλουν και, αν θέλετε, να γίνει εκλογή μέσα από αυτή τη διαδικασία. Διαφορετικά, υπάρχουν αζεπέραστα προβλήματα και ειλικρινά σας καλώ να το δείτε αυτό το θέμα και δεν προκύπτει η δική μας σημερινή τοποθέτηση απ' οποιαδήποτε σκοπιμότητα, αλλά είναι για να εξυπηρετηθεί ο στόχος που είναι να ψηφίσουν όλοι οι πρόσφυγες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επανέρχομαι επί της διαδικαστικής πρότασης την οποία είχα αναφέρει μιλώντας και εισηγούμαι προς όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες να συνέλθει η επιτροπή Προσφύγων τώρα, στην παρουσία του προϊσταμένου της Υπηρεσίας Εκλογών, τον οποίο βλέπω στην αίθουσα, να αξιολογήσει με ψυχραιμία αλλά και με θέληση, για να γίνουν οι εκλογές, τις τεχνικές δυσκολίες ή δυνατότητες που υπάρχουν και να επανέλθει, αν τα καταφέρει, με συγκεκριμένη πρόταση προς το σώμα για διενέργεια των εκλογών το συντομότερο δυνατό. Εμείς δεχόμαστε ότι 15 Νοεμβρίου ενδεχόμενα, αφού έτσι προκύπτει και έτσι προβάλλεται το θέμα, να υπάρχουν δυσκολίες. Αν γίνει δεκτή αυτή η εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, είναι δυνατόν και αυτό το θέμα να μην αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω αντιπαράθεσης και συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχει κυκλοφορήσει μια τροποποίηση εκ μέρους της ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Εγώ θα κάνω άλλη τροποποιητική εισήγηση, την οποία μπορώ να κάνω, γιατί είναι σχετικά με το νομοσχέδιο. Κανονικά θα μπορούσα να την κάνω, όταν θα γίνεται η δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, αλλά την εισηγούμαι από τώρα. Το άρθρο 5, που τροποποιεί το άρθρο 16 με τις λέξεις «το άρθρο 16 του βασικού νόμου αντικαθίσταται από το ακόλουθο νέο άρθρο», να τροποποιηθεί, ώστε το νέο άρθρο 16 να λέει «οι εκλογές για ανάδειξη των μελών των οργάνων της ένωσης διενεργούνται μέχρι την 31η Μαρτίου 2000». Στους έξι αυτούς μήνες... Η εισήγησή μου είναι μια παραλλαγή της εισήγησης του κ. Χατζηγιάννη, δηλαδή δε θα διέρχεται αδρανής ο χρόνος μέχρι την 31η Μαρτίου, δεν έχω καμιά δυσκολία να είναι η 28η Φεβρουαρίου ή 30ή Απριλίου, όμως αυτή η περίοδος θα χρησιμοποιηθεί για τον καταρτισμό καταλόγων για τους πρόσφυγες, αφού είναι αδύνατον να γίνει ο κατάλογος από τον υπάρχοντα κατάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου και μετά ο κ. Ηλιάδης.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται εκ πρώτης όψεως λογική η πρόταση του κ. Παπαδόπουλου, αλλά πιστεύω ότι θα είναι λογικότερο να ψηφίσουμε ως έχει την πρόταση η οποία είναι ενώπιόν μας και στο μεταξύ η εντολή προς την επιτροπή είναι να εργαστεί στο ενδιάμεσο, διότι πιθανόν να επανέλθουμε το Μάρτιο και να κάνουμε αυτή τη συζήτηση που κάνουμε και σήμερα. Γι' αυτό να ψηφίσουμε ως είναι η πρόταση ενώπιόν μας και η επιτροπή να μελετήσει στο ενδιάμεσο αυτά όλα τα προβλήματα και εγώ λέω, αν είναι έτοιμη πριν από την 31η Μαρτίου, να κάμουμε εκλογές πριν από την 31η Μαρτίου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, αλλά δεν είναι αύριο που θα υποβάλουμε υποψηφιότητες.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αφού λέμε να ψηφιστεί ως έχει η πρόταση για αναβολή μέχρι τον... για διεξαγωγή εκλογών ταυτόχρονα με τις δημοτικές εκλογές.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Γιατί να μην το βάλουμε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και αν στο ενδιάμεσο αποδειχθεί ότι όλες οι τεχνικές δυσκολίες αίρονται και εξαλείφονται, τότε μέσα σε ένα μήνα να οριστεί ημερομηνία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, επειδή είναι διευκρίνιση της πρότασης που θα κάνει ο κ. Παπαδόπουλος, παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ναι, αλλά είχα ζητήσει πρώτος το λόγο μετά τον κ. Χρίστου, κύριε Πρόεδρε, και το είδατε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν μου επιτρέψετε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ, σας επιτρέπω.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν το επικαλούμαι, αλλά είμαι και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος. Άρα προηγούμαι.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Σας επιτρέπω.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν το επικαλούμαι συχνά.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι και εκείνος κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Α! είναι και εκείνος!

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Νομίζω ότι, αν μείνει 2001, και τα υπαρκτά αλλά και τα μη υπαρκτά προβλήματα θα διαιωνιστούν ως τότε. Αυτή είναι μια νοοτροπία. Ενώ, αν καθοριστεί ημερομηνία, μπορούν να επισπευσθούν οι μελέτες για την επίλυση των προβλημάτων. Εγώ έχω κάμει μια εισήγηση. Μπορεί να μην είναι εφικτή αυτή. Μπορεί να έχει άλλη εισήγηση όμως. Όμως να ξέρουν η υπηρεσία και οι κύριοι της επιτροπής ότι η τάδε μέρα είναι ορισμένη. Αν δεν καλυφθούν ως τότε τα προβλήματα, πάλι εδώ είμαστε, για να κάνουμε νέα συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης, παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η εισήγηση του κ. Χρίστου έγινε. Εκπληρώθηκε αυτό το οποίο λέει ο κ. Χρίστου. Κάθισε η επιτροπή και είδε τα προβλήματα με γνώμονα την ταχύτερη δυνατή διεξαγωγή των εκλογών και έφερε συγκεκριμένη κατά πλειοψηφία απόφαση, διαφωνούντος μόνο του ΑΚΕΛ. Έγινε αυτό το οποίο εισηγείται ο κ. Χρίστου, μόλις χθες το μεσημέρι. Δε βλέπω τι θα αλλάξει, αν το επαναλάβουμε, αφού κανείς δεν έχει διαφοροποιήσει τη θέση του.

Ύστερα, ναι, για πάρα πολλούς λόγους είναι καλύτερα η εκλογική αυτή διαδικασία να ενταχθεί στα πλαίσια των δημοτικών και των κοινοτικών εκλογών. Να μην είμαστε η κοινωνία των εκλογών. Γιατί αναβάλαμε, έστω και με τη μειοψηφία τη δική μας, τις κοινοτικές εκλογές, ώστε να γίνουν μαζί με τις δημοτικές; Για να μην έχουμε πολλαπλότητα αχρείαστων εκλογικών διαδικασιών. Τώρα θα φέρουμε νέες διαδικασίες, από τη στιγμή που υπάρχει και αντικειμενικό πρόβλημα;

Η άποψη, κύριε Πρόεδρε, είναι να ψηφίσουμε ως έχει, ούτως ώστε να έχουμε και απαίτηση να καλυφθεί και το αίτημα για συμμετοχή των εκ μητρογονίας προσφύγων. Για να είναι απολύτως ολοκληρωμένη, να ψηφιστεί η πρόταση ως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μα το ότι θα γίνονται με τις δημοτικές εκλογές, καλώς ή κακώς, το έχουμε αποφασίσει. Εκείνο που συζητούμε είναι πότε θα γίνουν οι πρώτες εκλογές. Και είναι εδώ που διαφωνούμε, ότι δεν πρέπει να γίνουν το 2001. Και αν δε θέλουμε να κάνουμε και το 2001 εκλογές, ας κάνουμε όπως κάναμε με τις χωρικές αρχές. Αυτό το συμβούλιο που θα εκλεγεί τώρα να ισχύει έξι χρόνια, για εξήμισι χρόνια. Αλλά το σημείο στο οποίο εμείς έντονα θέλουμε να τοποθετηθούμε είναι ότι οι εκλογές για τους πρόσφυγες πρέπει να γίνουν το συντομότερο δυνατό. Και εμείς δεν πιστεύουμε ότι χρειάζονται είκοσι πέντε μήνες, για να ρυθμιστούν αυτά τα θέματα, υπαρκτά και ανύπαρκτα, όπως έχουν αναφερθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Νομίζω ότι όλα τα θέματα έχουν θιγεί, έχουν συζητηθεί και πιστεύω ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση. Ας προχωρήσουμε στην ψηφοφορία να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Λυτούμαι να παρατηρήσω ότι, όταν γίνεται αναφορά για πλειοψηφίες, με τον ίδιο τρόπο πρέπει να μιλούμε και για τις ομοφωνίες. Και η ομοφωνία ήταν,

πράγματι, το ταχύτερο δυνατό να διεξαχθούν εκλογές. Και αν πραγματικά δεν είναι για σκοπιμότητες που γίνεται η συζήτηση -που δε θα πρέπει να είναι- τότε τα τεχνικά προβλήματα θα ήταν τα μόνα που θα έπρεπε να μας καθοδηγούν και όχι να συμπαρασυρόμαστε και να δημιουργούμε εντυπώσεις ότι κάποιιοι δε θα θέλαμε τη διεξαγωγή των εκλογών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Απλά θα ήθελα να πω προς την ολομέλεια, για να ακούσει και η συνάδελφος Λία Γεωργιάδη, η οποία δεν ήταν εδώ μαζί μας όταν γίνονταν οι τροποποιήσεις της νομοθεσίας, ότι ομόφωνα αυτή η Βουλή είχε συμπεριλάβει τους εκ μητρογονίας στο νόμο. Όμως, με πρόταση της κυβέρνησης και του Γενικού Εισαγγελέα, αυτή η Βουλή υποχρεώθηκε και αφαίρεσε τους εκ μητρογονίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, επειδή υπήρξε μια πρόταση από τον κ. Χρίστου...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μισό λεπτό, γιατί νιώθω ότι εδώ γίνεται ένα μικρό θέατρο γύρω από το θέμα «μητρογονία». Δύο φορές που συζητήθηκε στην επιτροπή Εσωτερικών, ούτε μια πλευρά δεν το υποστήριξε. Κανένα κόμμα. Όλα διαφώνησαν. Και η κυβέρνηση διαφώνησε. Ήταν πρόταση της κ. Κατσελλή και του κ. Αλέξη Γαλανού. Ήταν πολύ απλό εκείνο που τέθηκε τότε, ότι με αυτή τη λογική θα είναι οι πρόσφυγες περισσότεροι από τον πληθυσμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, παρακαλώ να...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι δεν υπήρχαν τόσες πολλές γυναίκες στην ομάδα μας τότε, για να εγείρουν αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Έχει τεθεί από εμένα και την κ. Γεωργιάδη τώρα, σ' αυτή τη βουλευτική περίοδο, του 1996 και μετά. Δεν έχουμε να κάνουμε τίποτε με τα προηγούμενα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ. Τα μέλη αυτού του σώματος έχουν δικαίωμα να διατηρούν την άποψη την οποία κρίνουν ορθή. Επειδή ο κ. Χρίστου

υπέβαλε μια εισήγηση για αναβολή και παραπομπή πίσω στην επιτροπή, διερωτώμαι αν επιμένει σ' αυτή την πρόταση, για να τη θέσω σε ψηφοφορία.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επιμένουμε στην πρότασή μας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως υπάρχει εδώ η πρόταση, η οποία ομιλεί αφ' εαυτής και λέει ότι διακόπτεται η συζήτηση, παραπέμπεται το θέμα πίσω στην επιτροπή... Εννοείτε σήμερα, κύριε Χρίστου;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μάλιστα, σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και να επανέλθει με, ει δυνατόν, ομόφωνη πρόταση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαεπτά ψήφους υπέρ και είκοσι τρεις εναντίον, η εισήγηση του κ. Χρίστου απορρίπτεται.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο άρθρο 5 υπάρχει συγκεκριμένη πρόταση για τροποποίηση. Παρακαλώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η πρόταση που έχει υποβάλει το ΑΚΕΛ και η οποία έχει κυκλοφορήσει...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Την αποσύρουμε υπέρ της δικής σας.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, εντάξει. Η πρόταση η δική μου είναι να μείνει η πρόνοια ως έχει, «Οι εκλογές για ανάδειξη των μελών των οργάνων της Ένωσης διενεργούνται ταυτόχρονα με τις εκάστοτε δημοτικές εκλογές», και να μπει κάτω η προσθήκη «Νοείται ότι οι πρώτες εκλογές θα διεξαχθούν την 31η Μαρτίου 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως η πρόταση αφορά συγκεκριμένη ημερομηνία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μου υποδεικνύουν ότι η σωστή διατύπωση είναι «πριν ή κατά την 31η Μαρτίου 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Αυτή είναι η πρόταση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ, είκοσι δύο εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σ' αυτόν Παραρτήματος. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 6 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και μία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμόν 3, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη. Νομίζω ότι δε χρειάζεται να αναγνωσθεί, κύριε Κυπριανού. Θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούτσας

Κίκης Καζαμίας

Ισίδωρος Μακρίδης

Αβραάμ Αντωνίου

Χρίστος Ρότσας

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Οκτωβρίου 1999, στην οποία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νομοσχεδίου, όπως αυτό κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας πρόσθετης πίστωσης £902.503 και η διάθεσή της για την ίδρυση αριθμού νέων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία.

Σύμφωνα με τις δηλώσεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Οικονομικών, η εκτελεστική εξουσία προτίθεται να αντικαταστήσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με νεότερο, στο οποίο θα περιλαμβάνονται και πρόσθετες νέες θέσεις. Σύμφωνα επίσης με τους ίδιους εκπροσώπους υπάρχει άμεση ανάγκη έγκρισης των οκτώ νέων θέσεων Βοηθών Δασικών Λειτουργιών που προτείνονται στο νομοσχέδιο κάτω από το Τμήμα Δασών, διότι από την έγκρισή τους εξαρτάται η λειτουργία του Δασικού Κολεγίου, το οποίο για φέτος δεν έχει ακόμη λειτουργήσει, εν αναμονή της έγκρισης των εν λόγω θέσεων.

Η επιτροπή, έχοντας υπόψη τις πιο πάνω πληροφορίες και σημειώνοντας το επείγον του όλου θέματος, αποφάσισε στο στάδιο αυτό να ξεχωρίσει από το σύνολο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου το μέρος εκείνο που αναφέρεται στη δημιουργία των πιο πάνω νέων θέσεων στο Τμήμα Δασών, το οποίο να προωθήσει για ψήφιση στην ολομέλεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω, έχει διαμορφώσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £12.192 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμόν 5, που είναι «Ο περί Εγγραφής Λεσχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγραφής Λεσχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Γιάγκου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Στάθης Κιπής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Οκτωβρίου 1999, στην οποία παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Εγγραφής Λεσχών, έτσι ώστε να αυξηθούν τα προβλεπόμενα τέλη που εισπράττονται για τις υπηρεσίες που παρέχονται με βάση τις πρόνοιές της.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε πως οι προτεινόμενες αναθεωρήσεις των τελών κρίθηκαν αναγκαίες, ώστε αυτά να συνάδουν με το πραγματικό κόστος των προσφερόμενων υπηρεσιών, δεδομένου ότι η τελευταία αναθεώρησή τους έγινε το 1984.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Λεσχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμόν 6, που είναι «Ο περί Σκοπευτηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Σκοπευτηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Γιαγκου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Στάθης Κιπής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Οκτωβρίου 1999, στην οποία παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Σκοπευτηρίων, έτσι ώστε να αυξηθούν τα τέλη εγγραφής και λειτουργίας των σκοπευτηρίων.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών οι προτεινόμενες αναθεωρήσεις των τελών κρίθηκαν αναγκαίες, ώστε αυτά να συνάδουν με το πραγματικό κόστος των προσφερόμενων υπηρεσιών, δεδομένου ότι η τελευταία αναθεώρησή τους έγινε το 1966, όταν θεσπίστηκε η βασική νομοθεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σκοπευτηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμόν 7, που είναι «Ο περί Συμβάσεως περί των Διεθνών Εκθέσεων και των Τροποποιητικών Πρωτοκόλλων αυτής (Κυρωτικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται "Ο περί της Συμβάσεως περί των Διεθνών Εκθέσεων και των Τροποποιητικών Πρωτοκόλλων αυτής (Κυρωτικός) Νόμος του 1999"

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Παναγιώτης Δημητρίου

Λία Γεωργιάδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Δημήτρης Συλλούρης

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η κύρωση της σύμβασης περί των Διεθνών Εκθέσεων που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 22 Νοεμβρίου 1928 και συμπληρώθηκε με τα πρωτόκολλα της 10ης Μαΐου 1948, της 16ης Νοεμβρίου 1966, της 30ής Νοεμβρίου 1972 και την τροποποίηση της 24ης Ιουνίου 1982. Η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη σύμβαση αυτή αποφασίστηκε με την υπ' αριθμόν 45.554 και ημερομηνία 19 Φεβρουαρίου 1997 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στα πλαίσια της μελέτης της πιο πάνω σύμβασης από την επιτροπή, ο εκπρόσωπος του αρμόδιου υπουργείου επισήμανε τη σημασία της προσχώρησης της Κύπρου στο Διεθνή Οργανισμό Εκθέσεων, καθώς και τα οικονομικά και άλλα ωφελήματα και προνόμια που θα επιφέρει η συμμετοχή της Κύπρου ως πλήρους μέλους στον οργανισμό αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμβάσεως περί των Διεθνών Εκθέσεων και των Τροποποιητικών Πρωτοκόλλων αυτής (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί της Συμβάσεως για την Καταστολή των Παράνομων Πράξεων κατά της Ασφάλειας της Ναυσιπλοΐας του 1988 και του Πρωτοκόλλου για την Καταστολή των Παράνομων Πράξεων κατά της Ασφάλειας των Σταθερών Εγκαταστάσεων στην Υφαλοκρηπίδα του 1988 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται "Ο περί της Συμβάσεως για την Καταστολή των Παράνομων Πράξεων κατά της Ασφάλειας της Ναυσιπλοΐας του 1988 και του Πρωτοκόλλου για την Καταστολή των Παράνομων Πράξεων κατά της Ασφάλειας των Σταθερών Εγκαταστάσεων στην Υφαλοκρηπίδα του 1988 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999"

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Παναγιώτης Δημητρίου

Λία Γεωργιάδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Δημήτρης Συλλούρης

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η κύρωση της σύμβασης για την καταστολή των παράνομων πράξεων κατά της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας του 1988 και του πρωτοκόλλου για την καταστολή των παράνομων πράξεων κατά της ασφάλειας των σταθερών εγκαταστάσεων στην υφαλοκρηπίδα του 1988, καθώς και η λήψη των αναγκαίων νομοθετικών μέτρων για την εφαρμογή της σύμβασης αυτής και του πρωτοκόλλου. Η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη σύμβαση αυτή αποφασίστηκε με την υπ' αριθμόν 48.955 και ημερομηνία 7 Ιανουαρίου 1999 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου, με τη σύμβαση και το πρωτόκολλο στοιχειοθετούνται ποινικά αδικήματα για ορισμένες πράξεις που στρέφονται κατά της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και κατά της ασφάλειας των σταθερών εγκαταστάσεων στην υφαλοκρηπίδα, ενώ ταυτόχρονα καλούνται τα κράτη μέλη, με ανάλογες τροποποιήσεις στο εθνικό τους δίκαιο, να καθορίσουν τις ποινές που επισύρουν τα αδικήματα αυτά. Τα αδικήματα αυτά περιλαμβάνονται στα αδικήματα για τα οποία μπορεί να γίνει έκδοση και το προτεινόμενο κυρωτικό νομοσχέδιο τα ανάγει σε κακουργήματα που επισύρουν βαρύτερες ποινές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης και του πρωτοκόλλου αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση. Άρθρο 3.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμβάσεως για την Καταστολή των Παράνομων Πράξεων κατά της Ασφάλειας της Ναυσιπλοΐας του 1988 και του Πρωτοκόλλου για την Καταστολή των Παράνομων Πράξεων κατά της Ασφάλειας των Σταθερών Εγκαταστάσεων στην Υφαλοκρηπίδα του 1988 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης της Ταμπέρε για την Προμήθεια Τηλεπικοινωνιακών Πόρων για Απάμβλυνση των Καταστροφών και για Επιχειρήσεις Ανακούφισης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999». Και εδώ είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται “Ο περί της Σύμβασης

**της Ταμπέρε για την Προμήθεια Τηλεπικοινωνιακών Πόρων για
Απάμβλυνση των Καταστροφών και για Επιχειρήσεις Ανακούφισης
(Κυρωτικός) Νόμος του 1999”**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Παναγιώτης Δημητρίου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Ηλιάδης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η κύρωση της σύμβασης του 1998 για την προμήθεια τηλεπικοινωνιακών πόρων για απάμβλυνση των καταστροφών και για επιχειρήσεις ανακούφισης, στην οποία η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την υπ’ αριθμόν 47.348 και ημερομηνία 4 Φεβρουαρίου 1998 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, η πιο πάνω σύμβαση υλοποιεί απόφαση της Παγκόσμιας Διάσκεψης Ανάπτυξης Τηλεπικοινωνιών της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Μπουένος Άιρες της Αργεντινής το 1994, και της Διακυβερνητικής Διάσκεψης για Τηλεπικοινωνίες Έκτακτης Ανάγκης, που πραγματοποιήθηκε στην Ταμπέρε της Φινλανδίας το 1998.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στόχος της σύμβασης αυτής είναι η δημιουργία συνθηκών και προϋποθέσεων καλύτερης συνεργασίας σε διεθνές επίπεδο, ώστε να αντιμετωπίζονται τα αποτελέσματα καταστροφών και να παρέχεται έγκαιρη ανακούφιση σε όσους τη χρειάζονται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση του Πρωτοκόλλου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης της Ταμπέρε για την Προμήθεια Τηλεπικοινωνιακών Πόρων για Απάμβλυνση των Καταστροφών και για Επιχειρήσεις Ανακούφισης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το τελευταίο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 10, που είναι «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998». Είναι ομόφωνο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, έχει κατατεθεί η έκθεση, έχει σταλεί το θέμα πίσω στην επιτροπή Νομικών και έχει συνταχθεί συμπληρωματική έκθεση. Δεν έχει αλλάξει την απόφασή της η επιτροπή Νομικών, αλλά θέλω να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να διαβάσει τη συμπληρωματική έκθεση στο σώμα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Μάρκος Κυπριανού

Καίτη Κληρίδου

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γιώργος Χριστοφίδης

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Για το πιο πάνω νομοσχέδιο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών έχει ήδη κυκλοφορήσει σχετική έκθεση και κείμενο στην ολομέλεια της Βουλής τον Ιούλιο του 1999, ύστερα όμως από σχετική εισήγηση μέλους της, που υιοθετήθηκε από το Σώμα, το όλο θέμα παραπέμφθηκε για επανεξέταση από αυτή.

Επανεξετάζοντας η Επιτροπή το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Οκτωβρίου 1999 επέφερε τις πιο κάτω συμπληρωματικές τροποποιήσεις στο κείμενό του:

- (α) Διευγράφη το εδάφιο (2) του προτεινόμενου νέου άρθρου 88 που αναφέρεται στη συνένωση αιτήσεων οι οποίες καταχωρούνται σε δικαστήρια διάφορων επαρχιών, έτσι ώστε να μην υπάρχει σύγκρουση με σχετικές διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου· και
- (β) καθορίστηκε ότι η αίτηση που γίνεται από ή εκ μέρους του εξ αποφάσεως πιστωτή σε περίπτωση καθυστερημένων δόσεων θα γίνεται διά κλήσεως, ώστε να λαμβάνει γνώση αυτής ο εξ αποφάσεως οφειλέτης.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε το λόγο, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο όπως έχει. Αν έρχομαι στο βήμα για να μιλήσω, είναι για να εκφράσω την επιφύλαξη της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ, η οποία είχε εκφραστεί και προηγούμενα, όταν κατατέθηκε η έκθεση της επιτροπής ενώπιόν σας. Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Δικαιοσύνης που κατέθεσε το νομοσχέδιο αυτό, σκοπός της κατάθεσής του ήταν να υπάρξει συμμόρφωση με το διεθνές σύμφωνο περί Αστικών Πολιτικών Δικαιωμάτων, το οποίο κυρώθηκε με το Νόμο 14/69, που προβλέπει ότι ουδείς φυλακίζεται μόνο για το λόγο ότι αδυνατεί να εκπληρώσει συμβατική υποχρέωση. Με την υφιστάμενη νομοθεσία στέλλονται άνθρωποι στη φυλακή με το δικαιολογητικό ότι δεν τήρησαν το διάταγμα του δικαστηρίου. Δηλαδή, το δικαστήριο διατάσσει κάποιον να πληρώσει τόσα το μήνα· όταν δεν τα πληρώσει, πάει ο δανειστής στο δικαστήριο, κάνει μια ένορκη δήλωση ότι δεν τα πλήρωσε, ενώ μπορούσε να τα πληρώσει και το δικαστήριο διατάσσει τη φυλάκισή του. Το Υπουργείο Εσωτερικών θεώρησε ότι υπάρχει μια αντινομία σε αυτό το νομοθέτημα, γιατί αντιβαίνει ένα διεθνές σύμφωνο το οποίο η Κύπρος υπέγραψε και εισηγείται την τροποποίηση του νόμου όπως έχει σήμερα, η οποία προβλέπει πως το δικαστήριο, επιβάλλοντας μηνιαίες δόσεις, δύναται να διατάξει την πληρωμή της μηνιαίας δόσης υπό τύπο προστίμου. Αυτό σημαίνει ότι, αντί να κάμει ένας ένορκη δήλωση ότι ο χρεώστης παρέβη το διάταγμα του δικαστηρίου και να τον στείλει φυλακή, τώρα θα πει ότι ο χρεώστης αρνήθηκε να πληρώσει το πρόστιμο και θα πάει η αστυνομία πάλι να τον στείλει φυλακή. Δηλαδή, και με το παλιό και με το νέο νομοθέτημα δεν αποφεύγεται η φυλάκιση του χρεώστη. Επομένως, δεν ανταποκρίνεται αυτό το νομοθέτημα προς την ιδέα ή τη σκέψη εκείνων που το συνέταξαν.

Εμείς δεν είμαστε αντίθετοι στο να υπάρχουν επιπτώσεις σε έναν άνθρωπο ο οποίος παραλείπει αδικαιολόγητα να πληρώσει το χρέος του. Δηλαδή ένας που εργάζεται, που εισπράττει, που δεν έχει έξοδα, που του παραμένουν κάποιες οικονομίες και τον διατάσσει το δικαστήριο να πληρώσει

πρέπει να πληρώνει και είμαστε υπέρ κάποιων επιπτώσεων σ' εκείνον που δεν πληρώνει. Εκείνο όμως για το οποίο αμφιβάλουμε και που αμφισβητούμε, αν πράγματι είμαστε υποχρεωμένοι να αφαιρέσουμε την πρόνοια φυλάκισης κάποιου που αδυνατεί να πληρώσει το χρέος του για οποιοδήποτε λόγο, είναι αν αυτό το νομοθέτημα ανταποκρίνεται προς αυτή την επιδίωξη. Θα το ψηφίσουμε μεν, αλλά εκφράζουμε αυτή την επιφύλαξη, γιατί κάποτε μπορεί να έρθουν να μας πουν ότι, ναι, κάποτε ψηφίσατε ένα νομοσχέδιο το οποίο εισάγει νέους θεσμούς για την είσπραξη καθυστερημένων χρεών κ.λπ., επιτρέπεται να γίνει αποκοπή από τον εργοδότη, επιτρέπεται να εξεταστεί ένας για τα περιουσιακά του στοιχεία. Είναι καινούριες πρόνοιες που εισάγονται στον τρόπο είσπραξης καθυστερημένων χρεών, αλλά δεν αφαιρεί αυτό το δικαίωμα, αυτή τη δυνατότητα του δικαστηρίου να στέλλει ανθρώπους στη φυλακή. Είπα ότι είμαστε υπέρ κάποιων επιπτώσεων σ' εκείνους που δεν πληρώνουν τα χρέη τους. Θα ψηφίσουμε το νομοθέτημα, εκφράζουμε όμως αυτή την επιφύλαξη.

Και με την ευκαιρία αυτή θέλω να πω, θέλω να αναφέρω -και ας πάει στα αυτιά εκείνων που φυλακίζονται- ουδείς φυλακίζεται για χρέος, ούτε υπάρχει τέτοια πρόνοια, απλώς και μόνο γιατί δεν πλήρωσε. Φυλακίζεται, μόνο αν αδικαιολόγητα παρέβη το διάταγμα του δικαστηρίου. Δηλαδή, αν εκδοθεί ένα διάταγμα του δικαστηρίου που να λέει, «θα πληρώνεις £10 το μήνα» και δεν τις πληρώνεις, αν μεν είχες τη δυνατότητα να τις πληρώσεις, αν οι συνθήκες της ζωής σου δεν άλλαξαν από την ημέρα που εξεδόθη το διάταγμα ως την ημέρα που καθυστέρησες, θα πάεις φυλακή, γιατί παρακούεις το διάταγμα του δικαστηρίου αδικαιολόγητα. Αν όμως δεν εργάζεσαι πλέον, αν αρρώστησες και έδωσες τις οικονομίες σου και τα χρήματά σου στους γιατρούς, αν σε επιάσαν οι φορολογίες και επλήρωσες και όλα αυτά, δεν μπορεί το δικαστήριο να σε στείλει στη φυλακή, νοουμένου ότι ο χρεώστης θα πάει στο δικαστήριο να υποβάλει την ένστασή του ότι άλλαξαν οι συνθήκες.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Με το σημερινό καθεστώς, κύριε Αγαπίου;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Το σημερινό, όπως και αυτό που γίνεται τώρα. Μιλάει για αδικαιολόγητες καθυστερήσεις. Δηλαδή, θέλω να προειδοποιήσω τους χρεώστες, όχι να τους προειδοποιήσω, να τους αναφέρω και να πω και στον τύπο ακόμα που κάθε μέρα φυλακίζεται γιατί δεν πλήρωσε τα χρέη του ότι, αν πήγαινε στο δικαστήριο η κυρία τάδε που φυλακίστηκε, γιατί δεν πλήρωσε το χρέος της, που παρέβη το διάταγμα του δικαστηρίου και έλεγε: «Από την ημέρα που εξεδόθη το διάταγμα του δικαστηρίου εναντίον μου μέχρι σήμερα άλλαξαν οι οικονομικές μου συνθήκες, πέθανε ο άντρας μου και έπρεπε να πληρώσω τα χρέη του, αρρώστησα και δεν εργαζόμουν» και ούτω καθεξής, δεν μπορεί κανένα δικαστήριο να φυλακίσει άνθρωπο, γιατί παρέλειψε να πληρώσει τα χρέη του. Τον στέλλει φυλακή, γιατί παρέβη το διάταγμα του δικαστηρίου σκόπιμα· ενώ μπορούσε να πληρώσει, δεν πλήρωσε.

Είμαστε υπέρ των επιπτώσεων, δε λέω φυλάκιση κατ' ανάγκη, γι' αυτό εκφράζουμε την επιφύλαξή μας, αν το νομοθέτημα αυτό, που σκοπεύει να αποστερήσει από το δικαστήριο τη δυνατότητα να στέλλει ανθρώπους στη

φυλακή για παράλειψη πληρωμής χρέους, ανταποκρίνεται προς αυτή τη φιλοσοφία. Πάντως θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ. Εμένα η έγνοια μου η μεγάλη είναι ότι στην περίοδο αυτή που η κυπριακή νομοθεσία οφείλει να εναρμονίζεται με το ευρωπαϊκό κεκτημένο έχουμε ένα τροποποιητικό νομοσχέδιο το οποίο, αν αληθεύουν αυτά που μας έχει πει ο κ. Αγαπίου, που πιστεύω ακράδαντα ότι αληθεύουν, δημιουργεί την εντύπωση ότι πράγματι εκσυγχρονιζόμαστε και εναρμονιζόμαστε με το ευρωπαϊκό δίκαιο, που δεν επιτρέπει τη φυλάκιση για αδυναμία πληρωμής οικονομικών οφειλών, ενώ στην πραγματικότητα συνεχίζει να ισχύει αυτό το μη σύγχρονο ευρωπαϊκό δίκαιο.

Θα ήθελα να παρακαλέσω, κύριε Πρόεδρε, όπως, αν είναι σωστή αυτή η διαπίστωση της ολομέλειας, διαβιβασθεί προς την αρμόδια αρχή ότι επιβάλλεται η ουσιαστική εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας επί τούτου του θέματος με το σύγχρονο ευρωπαϊκό δίκαιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Κατάργηση και αντικατάσταση των Μερών VIII και IX του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Ασφαλώς η εισήγηση του κ. Χριστοδουλίδη, για να εξεταστεί περαιτέρω το θέμα, έχει δοθεί.

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ έχουμε φθάσει στο τέλος της νομοθετικής εργασίας. Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β΄, στην κατάθεση των νομοσχεδίων και των εγγράφων. Να θεωρηθεί ότι έχει γίνει σύμφωνα με τον κατάλογο ο οποίος έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Τίτλος νομοσχεδίων, Κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν Από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1) Ο περί του Τροποποιητικού Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Σπονδυλωτών Ζώων που Χρησιμοποιούνται για Πειραματικούς και Άλλους Επιστημονικούς Σκοπούς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2) Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε Διασυνοριακό Πλαίσιο (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3) Ο περί Πρωτοκόλλου το οποίο Τροποποιεί την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για Διασυνοριακή Τηλεόραση (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Εσωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4) Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
5) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Παραλιμνίου (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6) Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων

Κανονισμοί του 1999.

7)	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8)	Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το ΘΟΚ δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9)	Έγγραφα που αφορούν την πρόσληψη/παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Λιμένων Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10)	Έγγραφο (Αρ. 48/99) σύμφωνα με τους περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11)	Εξαμηνιαία έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας για την περίοδο που λήγει την 30ή Ιουνίου 1999.	Πρόεδρος της Δημοκρατίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Τρίτο Κεφάλαιο, οι ερωτήσεις και απαντήσεις, έχουν δοθεί.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.031 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργο Χατζηγεωργίου στις 4 Οκτωβρίου 1999.

«Ο δρόμος Τσάδας-Λετύμπου-Χούλου βελτιώθηκε πριν από δεκαπέντε περίπου χρόνια, χωρίς να γίνει όμως καμιά βελτίωση στο τμήμα του δρόμου που διέρχεται μέσα από την κοινότητα, με αποτέλεσμα να είναι προβληματική η διέλευση λεωφορείων και άλλων βαρέων οχημάτων και ο δρόμος στην ουσία να καθίσταται αδιέξοδος.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων, πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της κοινότητας Χούλου για συνέχιση της βελτίωσης του οδικού δικτύου και σύνδεση της κοινότητας Χούλου με την κοινότητα Αμπελίτη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.032 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργο Χατζηγεωργίου στις 4 Οκτωβρίου 1999.

«Ένα σοβαρότατο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι κοινότητές μας είναι το θέμα της νομιμοποίησης και εγγραφής ως δημόσιων των αγροτικών δρόμων. Με το νόμο αρ. 59(Ι)/95 που ψηφίστηκε πριν τέσσερα χρόνια προβλέπονται η διαδικασία, τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις, βάσει των οποίων ένας αγροτικός δρόμος μπορεί να εγγραφεί ως δημόσιος.

Μέχρι σήμερα ο νόμος έμεινε στην πράξη ανεφάρμοστος, λόγω αδυναμίας του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να αναλάβει το έργο και λόγω του γεγονότος ότι δεν προχωρεί η κυβέρνηση στη λήψη της πολιτικής απόφασης να αναλάβει τη δαπάνη για εκτέλεση του όλου έργου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει αυτό το δίκαιο αίτημα των κοινοτήτων μας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.033 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργο Χατζηγεωργίου στις 4 Οκτωβρίου 1999.

«Το Υπουργείο Γεωργίας, στα αλληπάλληλα διαβήματα της κοινότητας Πάνω Αρόδων και των βουλευτών της επαρχίας μας για μείωση της κοινοτικής συνεισφοράς από 1/2 και 1/6 για τις δαπάνες κατασκευής του οδικού δικτύου στην περιοχή που διενεργείται αναδασμός, απαντά στερεότυπα ότι δεν μπορεί να ικανοποιηθεί το αίτημα της κοινότητας, γιατί τα έργα αναδασμού άρχισαν να εκτελούνται πριν από τις 28/7/1993, ημερομηνία που το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να αυξήσει τη χορηγία για τις δαπάνες κατασκευής του οδικού δικτύου σε περιοχές αναδασμού σε αρκετές κοινότητες στην Κύπρο.

Οι κάτοικοι της κοινότητας Πάνω Αρόδων είναι μόλις εκατόν είκοσι, εκ των οποίων οι ογδόντα και πλέον είναι συνταξιούχοι και αδυνατούν να πληρώσουν τις 400.000 λίρες που τους αναλογούν για την κατασκευή των δρόμων.

Η κυβέρνηση, κατ' επανάληψιν διακηρύσσει τη θέλησή της να στηρίξει τις κοινότητες της υπαίθρου στη δύσκολη προσπάθεια που καταβάλλουν για να παραμείνουν στη ζωή.

Η επιμονή της κυβέρνησης για καταβολή αυξημένης συνεισφοράς από την κοινότητα των Πάνω Αρόδων για την κατασκευή των δρόμων του αναδασμού, όχι μόνο δε στηρίζει τον αγώνα για αναζωογόνηση της υπαίθρου, αλλά στην πράξη τον υποσκάπτει.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το δίκαιο αυτό αίτημα της κοινότητας Πάνω Αρόδων και εάν προτίθεται να αναθεωρήσει τη μέχρι σήμερα στάση του.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Το πρώτο θέμα, που είναι «Η δολοφονία του εγκλωβισμένου Στέλιου Χάρπα στην κατεχόμενη περιοχή και οι προηγηθείσες άλλες 26 δολοφονίες. Οι εκβιασμοί, η συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τον κατοχικό στρατό και τους εποίκους, ο ξεριζωμός και το εθνικό ξεκαθάρισμα. Αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, η πιο σημαντική πτυχή του κυπριακού προβλήματος», αναβάλλεται.

Το δεύτερο θέμα είναι «Η ανάγκη ενδελεχούς έρευνας για την καταλληλότητα των οικημάτων έναντι σεισμών και ιδιαίτερα των προσφυγικών συνοικισμών». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη, 7.10.1999.

Παρακαλώ τον κ. Λυσσαρίδη να εισαγάγει το θέμα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζήτησα την εγγραφή αυτού του θέματος κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών της Βουλής και πριν ακόμη εκδηλωθούν οι σεισμοί στην Κύπρο. Και γι' αυτό επιμένω ότι αυτό το θέμα θα πρέπει να εξεταστεί με κάποια προτεραιότητα και αμεσότητα από το σώμα, για να συμβάλει σε τυχόν προλήψεις τραγικών γεγονότων, όπως τα έχουμε ζήσει σε γειτονικές χώρες. Θα πρέπει να υπενθυμίσω ότι χρειάστηκε να γίνουμε μάρτυρες αυτής της απώλειας ζώων και περιουσιών, για να ευαισθητοποιηθούμε για ένα θέμα το οποίο προϋπήρχε, για ένα θέμα το οποίο βρισκόταν στη γνώση όλων μας· αλλά δυστυχώς μέχρι στιγμής δεν έχουμε με σοβαρότητα ασχοληθεί με αυτό το θέμα.

Όλοι μας γνωρίζουμε ότι δυστυχώς πολλές από τις προσφυγικές κατοικίες ήταν πρόχειρα κατασκευασμένες, με ακατάλληλα υλικά, χωρίς επίβλεψη και χωρίς συντήρηση από τότε. Είχα την ευκαιρία να επισκεφθώ ορισμένους συνοικισμούς και να μου δείξουν τοίχους οι οποίοι δεν είχαν ούτε τούβλα ούτε τίποτε. Ήταν απλώς σχεδόν άχυρα. Επισκέφθηκα μια οικογένεια, μια γυναίκα με τρία παιδιά, και οι ρωγμές ήταν τέτοιες, ώστε από το σαλόνι μπορούσες να παρακολουθήσεις όλη την κίνηση του δρόμου. Πολυκατοικίες με ρήγματα τα οποία θέτουν σε κίνδυνο πράγματι την ασφάλεια των κατοικούντων. Και βεβαίως συνοδευόμενοι από ειδικούς, γιατί δεν είμαι σε θέση να πω τι πρέπει να γίνει σε αυτές τις περιπτώσεις. Έχω την εντύπωση ότι ακόμη και σεισμοί μικρής έντασης στην Κύπρο είναι δυνατό πράγματι να προκαλέσουν ανθρώπινα θύματα. Βέβαια, το θέμα δεν περιορίζεται στους συνοικισμούς· υπάρχει για το σύνολο των κατοικιών. Αλλά εμάς ως Βουλή μας ενδιαφέρει πρώτιστα το θέμα των

συνοικισμών, γιατί έχουμε ευθύνη για τον τρόπο ανέγερσης και τον τρόπο συντήρησης των οικιών των προσφύγων.

Είναι γεγονός ότι άρχισε κάποια προεργασία. Είναι γεγονός ότι ο υπουργός έχει εξαγγείλει ότι η κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να ξοδέψει μερικές δεκάδες εκατομμύρια, για να προσπαθήσει να θεραπεύσει το θέμα. Σε τηλεφωνική επικοινωνία, που είχα μαζί του, μου είπε ότι ήδη οι υπηρεσίες, με τη συνεργασία μάλιστα του ΕΤΕΚ, άρχισαν επιθεωρήσεις στους συνοικισμούς, για να δουν τι πρέπει άμεσα να γίνει. Γιατί λοιπόν η συζήτηση; Η συζήτηση γίνεται απλά, γιατί φοβούμαι ότι η συνηθής γραφειοκρατική διαδικασία είναι δυνατό να είναι τόσο χρονοβόρα, ώστε να θρηνήσουμε πρώτα τα θύματα και μετά να έχουμε τα αποτελέσματα των οποιωνδήποτε ερευνών. Και όταν τελειώσουν οι έρευνες των επισκευών και όταν τελειώσουν και οι επισκευές ... Γιατί μου λένε ότι ολόκληροι συνοικισμοί είναι δυνατό -και υπάρχουν πιο ειδικοί από εμένα μέσα στη Βουλή- να κριθούν ακατάλληλοι, ότι χρειάζονται, αντιλαμβανόμεθα όλοι, μεγάλα ποσά και μακρόχρονο σχεδιασμό, για να λυθεί αυτό το πρόβλημα.

Νομίζω ότι αυτή η Βουλή μπορεί να συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση, απαιτώντας πρώτα την άμεση μεταστέγαση ατόμων τα οποία κατοικούν σήμερα σε κατοικίες που, αν βρισκόμασταν στην Ελλάδα, θα είχαν σημειωθεί με κόκκινο, ότι είναι κατεδαφιστέες. Δεν υπάρχει αναβολή και σε αυτό δε νομίζω ότι έχει δοθεί η προτεραιότητα που πρέπει να δοθεί σε αυτό το θέμα. Σας λέω ότι δεν είμαι ειδικός, αλλά δε νομίζω πως χρειάζεται να είναι κανείς ειδικός, όταν βλέπει ρωγμές ιντσών σε μια κατασκευή, οι οποίες καλύπτονται με κουρτίνες, για να καταλάβει ότι αυτό το οίκημα δεν μπορεί να είναι κατοικήσιμο. Αλλά τουλάχιστο να μεταστεγαστούν. Δεύτερο, να υπάρξει ταχύτατη επιδιόρθωση εκείνων που, για να χρησιμοποιήσουμε τα ίδια δεδομένα, είναι με κίτρινο, που σημαίνει ότι είναι πράγματι επιδιορθώσιμες οι ζημιές. Και φυσικά να αρχίσει πλέον μια σοβαρή μελέτη για το τι πρέπει να γίνει για το μεγάλο όγκο κατοικιών οι οποίες, σύμφωνα με τους ειδικούς, αν δεν είναι τώρα, θα είναι σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα ακατάλληλες για κατοικίες. Βεβαίως, υπήρξαν ευθύνες σε μερικές περιπτώσεις. Και υπήρξαν ευθύνες και των εργολάβων, που ανέλαβαν και οι οποίοι δεν τήρησαν τις προδιαγραφές, αλλά και ευθύνες των κυβερνώντων, των κατά καιρούς κυβερνώντων -εγώ δε θέλω να προσδώσω οποιαδήποτε πολιτική χροιά στο θέμα- οι οποίοι δε φρόντισαν για επαρκή επίβλεψη, για να κτιστούν οι κατοικίες σύμφωνα με τις προδιαγραφές.

Νομίζω, αν ένα μήνυμα από αυτή τη Βουλή ομόφωνα πάει προς την κυβέρνηση, ότι και διατεθειμένοι είμεθα να εγκρίνουμε τα οποιαδήποτε ποσά χρειάζονται για την ευρύτερη αυτή προοπτική, αλλά και ότι απαιτούμε εδώ και τώρα να αρχίσουν αυτές οι προτεραιότητες, στις οποίες έχω αναφερθεί, νομίζω ότι προσφέρουμε μια χρήσιμη υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς, από πλευράς ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, από την πρώτη στιγμή που είχαν σημειωθεί οι σεισμοί είχαμε περιέλθει όλους τους συνοικισμούς

και είχαμε διαπιστώσει ιδίως όμμοασι αυτά τα οποία έχει περιγράψει και ο κ. Λυσσαρίδης, αλλά στη συνέχεια είχαμε επαναλάβει αυτές τις επισκέψεις, για να δούμε κατά πόσο οι υποσχέσεις οι οποίες είχαν δοθεί είχαν τηρηθεί και κατά πόσο βρισκόμαστε στο σωστό δρόμο, ούτως ώστε, αν μας προλάβει ο Εγκέλαδος, να αποφύγουμε να έχουμε θύματα.

Είναι αλήθεια ότι αμέσως μετά τους σεισμούς είχε επισκεφθεί ο Υπουργός Εσωτερικών κάποιους συνοικισμούς στη Λεμεσό και είχε δώσει οδηγίες για άμεση αντικατάσταση των γυαλιών που είχαν σπάσει και κατεδάφιση κάποιων καλλωπιστικών περιτοιχισμάτων τα οποία υπήρχαν στις σκάλες κάποιων πολυκατοικιών κύρια στους συνοικισμούς Λινόπετρας και κατά λιγότερο βαθμό στον Άγιο Αθανάσιο. Αυτά όμως δεν ήταν αρκετά. Είχαμε συγκαλέσει την κοινοβουλευτική επιτροπή άμεσα και αμέσως μετά από αυτά τα συμβάντα, στην οποία είχαν κληθεί οι εμπειρογνώμονες, το ΕΤΕΚ, οι ενδιαφερόμενοι και είχαν εκφράσει τις απόψεις τους. Εκεί είχαμε διαπιστώσει ότι δεν υπήρχε τεχνοοικονομική μελέτη, με βάση την οποία θα προστατεύσουμε τους πρόσφυγες που διαμένουν σε αυτές τις πολυκατοικίες και σε αυτούς τους συνοικισμούς και οι οποίοι έχουν δεχθεί τα πλήγματα· και τα πλήγματα είναι φανερά σε αυτές τις οικιστικές μονάδες κύρια στην περιοχή της Λεμεσού. Ταυτόχρονα, είχαμε διαπιστώσει από κατασκευές που γίνονταν ότι, αντί να κάνουμε το σωστό -και ο κ. Μουσιούτσας, ως πιο ειδικός, ήταν εκεί και είδε τα σίδερα που έφεραν οι ενδιαφερόμενοι- αυτοί απλά με τις εργασίες που έκαναν, τα επιχρίσματα που έκαναν συγκάλυπταν και ουσιαστικά έκλειναν το στόμα με των κατοίκων ότι έγιναν εργασίες, αλλά δημιουργούσαν μεγαλύτερο δομικό πρόβλημα, γεγονός το οποίο, κατά την άποψή μου, είναι εγκληματικό. Δε γίνεται να βγάζεις τα σίδερα από μια κολόνα και, αντί να κάνεις στήριξη αυτής της κολόνας, να βάζεις μόνο είτε τσιμεντομπετόν είτε σουβά, για να καλύψεις και να δώσεις μια ωραία όψη εκείνης της κολόνας. Αυτή η κολόνα θα ήταν σίγουρα με το πρώτο κούνημα του Εγκέλαδου έτοιμη να πέσει. Ταυτόχρονα, το πιο σημαντικό που μας ανέφεραν οι ειδικοί είναι η οξειδωση του οπλισμού και μας απεκάλυψαν στην επιτροπή ότι έχει γίνει φοβερή οξειδωση του οπλισμού των οικιστικών μονάδων σε διάφορους συνοικισμούς. Και εδώ ακριβώς είναι που θα πρέπει να δώσουμε μεγάλη προσοχή.

Πιστεύω -γιατί δεν έχουμε δει τη συγκεκριμένη πρόταση- ότι το σχέδιο το οποίο ήχθη ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου πρόσφατα, και έχουμε ακούσει από τα μέσα ενημέρωσης ότι ενεκρίθη, μιλά για πέντε χρόνια. Πέντε χρόνια όμως είναι πολλά. Να γνωρίζουμε αυτή την κατάσταση που επικρατεί σε αυτούς τους χώρους και να λέμε ότι σε πέντε χρόνια θα λειτουργήσουμε με τέτοιο τρόπο, που να δώσουμε στήριξη σε αυτές τις κατοικίες και σε αυτούς τους συνοικισμούς, είναι, πιστεύω, εγκληματική αμέλεια όλων μας, αν επιτρέψουμε να γίνει αυτό το πράγμα. Χρειάζεται άμεση μελέτη. Έχουμε ζητήσει και έχει προσφερθεί το ΕΤΕΚ να προχωρήσει μαζί με τους κυβερνητικούς ειδικούς και να κάνουν αυτό το οποίο έγινε και στην Ελλάδα, σχετικά με το πόσο ανθεκτικές ή κατάλληλες είναι κάποιες οικιστικές μονάδες ή κάποιες πολυκατοικίες. Δεν έχω δει όμως συνέχεια -διότι έχει παρέλθει και ένας μήνας από τη συνεδρία της κοινοβουλευτικής επιτροπής- σε αυτό το ζήτημα, πέρα από το ότι υπάρχει πρόθεση να γίνουν μελέτες, να γίνουν επί τόπου εξετάσεις και να δοθούν λύσεις.

Ταυτόχρονα, δεν υπάρχει ένα σχέδιο αντίδρασης σε περίπτωση σεισμών. Δεν έχουν ενημερωθεί ακόμη τα σχολεία των επηρεαζόμενων περιοχών, οι

μαθητές ή οι εργαζόμενοι σε εργοστάσια σε αυτούς τους χώρους. Υπάρχει η βιομηχανική περιοχή της Λινόπετρας, του Αγίου Αθανασίου και άλλες τέτοιες περιοχές. Άρα χρειάζεται άμεσος σχεδιασμός, χωρίς καμιά χρονοτριβή. Χρειάζεται άμεση και ριζική αναδόμηση των συνοικισμών οι οποίοι έχουν επηρεαστεί κατά μεγάλο βαθμό από τους σεισμούς, από τον Εγκέλαδο. Δέχτηκα χθες ακόμη καταγγελία από τον κοινοτάρχη του συνοικισμού Μακάριος ο Γ΄ ότι επισκέφθηκαν το συνοικισμό οι υπηρεσίες, όπως μας υποσχέθηκαν, για να κάνουν ριζικές αναδομήσεις και να δώσουν στήριξη στις οικιστικές μονάδες εκεί, αλλά και πάλι έχουν προχωρήσει σε επιλεκτική επιδιόρθωση και ουσιαστικά συγκαλύψη του προβλήματος με επιχρίσματα εξωτερικά. Καμιά εργασία πραγματικής στήριξης, είτε με δοκούς που θα δημιουργηθούν -τώρα δεν είμαι ούτε εγώ ειδικός- είτε με άλλους τρόπους, για να στηρίξουν αυτές τις μονάδες, δεν έχει γίνει.

Ταυτόχρονα, είχαμε υποδείξει συγκεκριμένα κτίσματα τα οποία για εμάς που ζήσαμε κάποιους σεισμούς -και έζησα το μεγάλο σεισμό της Θεσσαλονίκης- είναι σαφές ότι, όταν είναι χιαστί οι ρωγμές, «τότε να ανησυχείς». Και υπήρχαν τέτοιες οικοδομές κύρια στον Άγιο Αθανάσιο και στο συνοικισμό Μακάριος ο Γ΄. Και όμως για εκείνες τις μονάδες οι υπηρεσιακοί του Τμήματος Πολεοδομίας είπαν ότι δεν είναι τίποτε, «μην ανησυχείτε». Ανησυχώ ιδιαίτερα από αυτές τις πρώτες εκτιμήσεις που έχουν γίνει, γιατί άλλοι τεχνικοί λένε ακριβώς τα αντίθετα.

Εκείνο το μήνυμα το οποίο, νομίζω, πρέπει να φύγει από τη σημερινή συνεδρία είναι ότι ομόφωνα η ολομέλεια της Βουλής ζητά να γίνουν τάχιστα όλα εκείνα που χρειάζονται. Αν χρειάζονται μεταστεγάσεις, να εξεύρει το κράτος άλλους χώρους και να κάνει μεταστεγάσεις και να διορθώσει κατά το σωστό και κατάλληλο τρόπο αυτές τις οικιστικές μονάδες, για να δώσει τη δυνατότητα ασφάλειας σε αυτούς τους ανθρώπους, οι οποίοι ζουν όλοι σε συνοικισμούς που ανεγέρθηκαν πριν ακόμη τεθεί σε εφαρμογή ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος και πριν ακόμα ουσιαστικά γίνει έλεγχος αντισεισμικότητας των οικοδομών που δημιουργούνται στην Κύπρο.

Συνεπώς, έχουμε όλοι μας ευθύνη και θα πρέπει να είναι κοινή η θέση και το μήνυμα που θα σταλεί προς την εκτελεστική εξουσία γι' αυτό το πράγμα. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να διαβεβαιώσουμε τους πρόσφυγες που ζουν σε αυτές τις κατοικίες ότι είμαστε έτοιμοι να προσφέρουμε και οικονομικά και από άποψη αποφάσεων, αλλά και να στηρίξουμε αποφάσεις της κυβέρνησης προς αυτή την κατεύθυνση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης, παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι, όπως έχει διαγράψει το πρόβλημα ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ και όπως έχει συμπληρώσει και ο συνάδελφος Αριστοφάνης Γεωργίου, δεν υπάρχουν πολλά πράγματα τα οποία πρέπει να πει κανένας, εκτός από το γεγονός ότι θα πρέπει να γίνει άμεση και εντατική έρευνα και μελέτη όλων των κτισμάτων και ιδιαίτερα των προσφυγικών συνοικισμών, για να διαπιστωθεί η ανθεκτικότητά τους στους σεισμούς και η καταλληλότητά τους, για να ζήσουν

πλέον άνθρωποι μέσα, και να ληφθούν όσο το δυνατό γρηγορότερα αποφάσεις. Έχει λεχθεί πολύ σωστά ότι το κοινοβούλιο δεν πρόκειται να αρνηθεί, όπως ποτέ δεν αρνήθηκε, την ψήφιση οιαδήποτε κονδυλίων κατατεθούν για τους πρόσφυγες και ιδιαίτερα για τη στέγασή τους. Θα πρέπει να κάμουμε μια αναφορά, κύριε Πρόεδρε, ότι οι χειρότεροι οικισμοί απ' όλους που υπάρχουν είναι αυτοί των Τσιακκιλερών και των Κόκκινων στη Λάρνακα, όπου εδώ και αρκετά χρόνια η αναδόμησή τους... πρέπει να πούμε για λόγους αντικειμενικότητας ότι η αναδόμηση προχωρά με ρυθμούς γρηγορότερους από τους προγραμματισμένους και αυτό είναι κάτι θετικό.

Όμως οι ανάγκες και οι προειδοποιήσεις του Εγκέλαδου δε μας αφήνουν να εφησυχάζουμε. Υπάρχουν πάλι τα υπόλοιπα που πρέπει να γίνουν, υπάρχουν οι Άγιοι Ανάργυροι I, II και οι υπόλοιποι οικισμοί της Λάρνακας, της Λεμεσού, προσφυγικές τουρκοκυπριακές κατοικίες στις οποίες μένουν πρόσφυγες και εδώ δεν είναι θέμα λόγων, δεν υπάρχει κανένας που αισθάνεται λιγότερο έντονα από τον άλλο.

Εκείνο το μήνυμα πράγματι που πρέπει να φύγει είναι ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να λειτουργήσει με ένα γρήγορο και συστηματικό τρόπο, ώστε αυτή η υπόθεση να τελειώνει και να μπαίνει στο στάδιο της υλοποίησης των αποφάσεων, γιατί κανείς δε γνωρίζει πότε θα είναι το επόμενο κτύπημα του Εγκέλαδου και εμείς θέλω να ελπίζω ότι θα προλάβουμε το σεισμό, πριν να μας προλάβει εκείνος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καράς, παρακαλώ.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με την περιγραφή όπως την έχει κάμει ο αξιότιμος πρόεδρος της ΕΔΕΚ και δε θέλω να προσθέσω τίποτε. Αν κάτι χρειάζεται από εμάς, διότι οι συνοικισμοί ήταν μικρής ζωής όπως είχαν σχεδιαστεί και κατασκευαστεί, να προσθέσουμε και το γεγονός ότι υπήρξε και μια πλημμελής παρακολούθηση στην εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών και αυτό επιδεινώνει περισσότερο την κατάσταση των κατοικιών. Είναι δίκαιο όμως να πούμε ότι μετά τους σεισμούς ο Υπουργός Εσωτερικών επέδειξε ένα ζωηρό ενδιαφέρον. Με πολλούς συναδέλφους συνευρέθημεν σε διάφορους συνοικισμούς κατά την επιθεώρηση. Την Κυριακή ακόμα ήμασταν στους Αγίους Αναργύρους στη Λάρνακα μαζί με τον κ. Κουλία και τον Υπουργό Εσωτερικών και άλλους συναδέλφους, βεβαίως. Επομένως, υπήρξε από πλευράς της κυβέρνησης και του Υπουργού Εσωτερικών ένα αυξημένο ενδιαφέρον. Αν κάτι χρειάζεται από τη Βουλή ή αν κάτι η Βουλή χρειάζεται να κάμει, για να βοηθήσει στην προσπάθεια αυτή της κυβέρνησης, είναι να στείλουμε ένα μήνυμα. Ναι, πράγματι εδώ όλοι ανησυχούμε και είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε πρόσθετα κονδύλια, για να ανταποκριθεί στις ανάγκες, διότι περί αυτού πρόκειται. Είναι χρήματα που χρειάζονται. Και για έλεγχο και για επίστευση και για ανοικοδόμηση και για βελτίωση και για οτιδήποτε. Δεν μπορείς άνευ χρημάτων να κάμνεις διακηρύξεις, διότι μένουμε στις διακηρύξεις και ο σεισμός δε θα χαριστεί σε κανέναν.

Άρα η εισήγησή μου είναι, ναι, αγωνιούμε, έχουμε έννοια, θέλουμε να συνεισφέρουμε, είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε πρόσθετα κονδύλια τα οποία χρειάζονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούπτας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Δυο λόγια μόνο, κύριε Πρόεδρε. Ο υπουργός είναι γεγονός ότι έχει κάμει κάποιες εξαγγελίες και έθεσε κάποια χρονοδιαγράμματα σε δημόσιες δηλώσεις του. Εγώ θα έλεγα ότι, αν αναμένεται ότι αυτές οι εξαγγελίες θα υλοποιηθούν με χρήση υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας, αυτό μπορώ να το προεξοφλήσω από τώρα, ότι δεν είναι δυνατό να γίνει.

Το δικό μου μήνυμα προς την κυβέρνηση είναι το εξής: Να κάμει χρήση επίλεκτων πολιτικών μηχανικών του ΕΤΕΚ, να γνωρίζει η κυβέρνηση εκ των προτέρων ότι η Βουλή είναι έτοιμη να εγκρίνει τα σχετικά κονδύλια και να αρχίσει πράγματι ο έλεγχος, αν είναι δυνατό όλων των κατασκευών, γιατί δεν μπορούμε να μιλούμε μόνο για τα σχολεία. Υπάρχουν κατασκευές οι οποίες ειλικρινά πάσχουν για ένα εκατομμύριο λόγους. Είπε ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου κάτι που είδαμε σε ό,τι αφορά τον εξοπλισμό ορισμένων κατασκευών, που μπορεί να είναι σε συνοικισμούς, όμως μπορεί να είναι και αλλού. Ιδιαίτερα σε παράλιες περιοχές όσες πάσχουν από την οξειδωση λόγω της υγρασίας της περιοχής. Πρέπει όλα τα κτίρια στην Κύπρο με ταχύ ρυθμό να ελεγχθούν. Εντάξει, μπορεί να δοθούν κάποιες προτεραιότητες και συμφωνώ με τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ που μίλησε για τους συνοικισμούς, οι οποίοι συνοικισμοί, ναι, πάσχουν όπως τους περιέγραψε ο κ. Καράς, αλλά να προχωρήσει γενικά σε έναν έλεγχο για όλες τις κατασκευές της Κύπρου σε πόσα ρίχτερ μπορούν να αντέξουν. Φυσικά από κάποια χρονολογία και εντεύθεν υπάρχει νομοθεσία για αντισεισμικές κατασκευές. Εκείνες μπορούν να μείνουν τελευταίες να ελεγχθούν και αν αποδειχθεί φυσικά και εκείνες ότι πάσχουν σε περίπτωση σεισμού, τότε θα αναζητηθούν ποινικές ευθύνες για τους κατασκευαστές.

Το μήνυμα που θέλω να δώσω είναι επειγόντως, κάμνοντας χρήση επίλεκτων πολιτικών μηχανικών, να ελεγχθούν όλα τα κτίρια, δημόσια και μη, και να γνωρίζει η κυβέρνηση ότι η Βουλή δε θα ολιγωρήσει στην έγκριση των οποιωνδήποτε κονδυλίων. Επίσης αν υπάρχουν χρονοδιαγράμματα, καλό θα ήταν να κατατεθούν στη Βουλή, για να μπορεί να ελέγχει η Βουλή τότε θα ολοκληρωθούν αυτές οι έρευνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Παντελίδου, παρακαλώ.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έλεγα απαντώντας στο φίλτατο συνάδελφο κ. Ηλιάδη ότι δε χρειαζόμαστε περισσότερο χρόνο, για να εξακριβώσουμε πόση ζημιά έχουν πάθει οι συνοικισμοί και σε ποια κατάσταση βρίσκονται. Το θέμα πρέπει να λυθεί εδώ και τώρα, διότι, εάν πούμε ότι θα παραπέμψουμε το θέμα παρακάτω, να γίνουν μελέτες και άλλες μελέτες, τότε

λυπούμαι να παρατηρήσω ότι μπορεί να μην υπάρχουν πλέον αρκετοί συνοικισμοί μετά το κτύπημα του Εγκέλαδου την επόμενη φορά, που ενδεχόμενα να είναι και δυνατότερο. Εάν κάποιος κάμει μια βόλτα στους συνοικισμούς της Λάρνακας και κυρίως σε ένα συνοικισμό κοντά στο γήπεδο «Αντώνης Παπαδόπουλος», θα δει ακόμα ότι υπάρχουν σπίτια που έχουν τσίγκους για στέγη.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Δεν κινδυνεύουν αυτά.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Αυτό είναι, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ανεπίτρεπτο, είκοσι πέντε χρόνια μετά να επιτρέπουμε να συνεχίζεται αυτή η κατάσταση. Η Βουλή οφείλει, έχει την υποχρέωση να πιέσει την κυβέρνηση να συμπεριλάβει όσα κονδύλια χρειάζονται, για να γίνει ριζική αναδόμηση σε όλους τους προσφυγικούς συνοικισμούς και κυρίως σ' αυτούς που είναι γηραιότεροι και αντιμετωπίζουν τα περισσότερα προβλήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σαμμούτας, παρακαλώ.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα ήθελα να ξεκινήσω με το τελευταίο που είπε ο εγγράφας το θέμα, ο σεβαστός πρόεδρος της ΕΔΕΚ κ. Βάσος Λυσσαρίδης, ότι, εάν φύγει από αυτό το σώμα ένα ομόφωνο ψήφισμα, που να λέει ότι με ταχύ ρυθμό -όπως εξήγγειλε και ο Υπουργός Εσωτερικών, πρέπει να γίνει η έρευνα για την κατάσταση που υπάρχει στους συνοικισμούς, αλλά πολύ σωστά είπε και ο κ. Μουσιούττας ότι σε κάποιο στάδιο είναι προγραμματισμένο να γίνει και στα σχολεία και γενικά σε όλα τα κτίρια- αν φύγει αυτό το μήνυμα και επίσης ότι αυτό το σώμα είναι πρόθυμο να παράσχει οιαδήποτε ευκολία εκεί που δικαιούται προς την κυβέρνηση, νομίζω ότι θα πετύχουμε εκείνο το οποίο ήθελε ο εγγράφας το θέμα, πραγματικά γι' αυτό το θέμα. Γιατί πολύ σωστά ανεφέρθη ότι θα είναι μεγάλη ευθύνη για όλους μας, εάν συμβεί οποιοσδήποτε νέος Εγκέλαδος, έστω και μικρότερης ισχύος, να θρηνήσουμε θύματα, γιατί είναι αλήθεια κάποιοι συνοικισμοί -εάν μπορώ βεβαίως να χρησιμοποιήσω τη φράση- είναι υψηλού κινδύνου, όπως έχουν ανεγερθεί και στην κατάσταση που ευρίσκονται αυτή τη στιγμή.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης μήπως θα ήθελε να διευκρινίσει οτιδήποτε σε σχέση με αυτά που έχει πει η κ. Παντελίδου;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όχι επί προσωπικού θέματος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι προσωπικό, απλώς είναι θέμα διευκρίνισης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όχι, απλώς ήθελα να πω ότι δε χρειαζόταν να μου απαντήσει σε τίποτε η κ. Κατερίνα, διότι συμφωνώ απολύτως μαζί της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Καταρχάς θα πρέπει να κατανοήσουμε ότι είναι ανεφάρμοστο, είναι μη εφικτό, να ελέγξουμε όλα τα κτίρια της Κύπρου μέσα σε χρονικό διάστημα, το οποίο να έχει κάποια έννοια και κάποια σημασία. Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν προδιαγραφές εδώ και πολλά χρόνια, το ανέφερε ήδη ο συνάδελφος, ο κ. Μουσιούτσας, και τα μοντέρνα κτίρια κτίζονται με αντισεισμικές μελέτες και με αντισεισμικές προδιαγραφές. Υπάρχουν όμως τα κτίρια εκείνα τα οποία είναι στην κατηγορία των υψηλού κινδύνου κτιρίων. Μιλούμε για κτίρια που κτίστηκαν πριν πολλά χρόνια και νομίζω ότι θα έπρεπε να αρχίσουμε από τα κτίρια κοινής ωφελείας. Πρώτο και καλύτερο είναι το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας που είναι εδώ απέναντί μας. Εγώ δεν είμαι ειδικός, αλλά σας λέω ότι με τον επόμενο σεισμό κάποιων ρίχτερ, το πρώτο που θα πέσει είναι το γενικό νοσοκομείο ή η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μην κακομελετάς, κύριε Ματσάκη, σε παρακαλώ.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ουδέν κακόν αμιγές καλού.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δεύτερο, υπάρχουν εργοστάσια εδώ στην Κύπρο τα οποία κτίστηκαν πριν πολλά χρόνια, είναι φτιαγμένα με τέτοιο τρόπο για να υπάρχουν ανοικτοί χώροι, που σ' ένα σεισμό είναι τα πρώτα που θα καταρρεύσουν και είναι εκεί που θα χαθούν οι περισσότερες ζωές. Στους προσφυγικούς συνοικισμούς, ναι, κτίστηκαν πρόχειρα κ.λπ., αλλά είναι χαμηλής δόμησης και είναι συνεχόμενα, στηρίζεται το ένα πάνω στο άλλο. Δεν είμαι ειδικός για να σας πω και παρ' όλο που μπορεί να πέφτουν κάποιοι σοβάδες μπορεί, δε λέω ότι είμαι ειδικός, αλλά μπορεί οι ειδικοί, οι τεχνικοί πάνω σ' αυτά τα θέματα, να μας πουν ότι σε περίπτωση σεισμού, μπορεί αυτά τα κτίρια να αντισταθούν. Ακούσαμε τη συνάδελφο να λέει για τσίγκους. Δεν υπάρχει πιο ασφαλές πράγμα από το να είναι η οροφή από τσίγκους σε ένα σεισμό, παρά να είναι από μπετόν. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία περί αυτού.

Τρίτο, πρέπει να σκεφτούμε άλλες κατασκευές οι οποίες αν καταρρεύσουν, δε θα έχουμε μόνο απώλεια ζωών, αλλά θα έχουμε σοβαρά προβλήματα όσον αφορά τη γενική υποδομή της Κύπρου. Δηλαδή τους ηλεκτροπαραγωγικούς μας σταθμούς. Έχουμε τον ηλεκτροπαραγωγικό σταθμό της Μονής, ο οποίος

κτίστηκε πριν είκοσι πέντε χρόνια, τριάντα χρόνια; που αν καταρρεύσει, πιθανόν να έχουμε τεράστια προβλήματα από την έλλειψη...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Υποσχέθηκαν να τον κλείσουν το 2002.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Τέταρτο, έχουμε τα διυλιστήρια της Λάρνακος. Εκεί πιθανόν να έχουμε σοβαρότατες επιπτώσεις από την πρόκληση πυρκαγιών, σοβαρότατες επιπτώσεις. Πέμπτο, έχουμε τους υδατοφράκτες -ευτυχώς έν' όφκαιροι- αλλά, εάν γεμώσουν και αν έχουμε ένα σεισμό, μπορεί να καταστραφούν ολόκληρα χωριά ή ολόκληρες πόλεις. Άλλο ... έχουμε γέφυρες πολύ βασικών οδικών αρτηριών, οι οποίες ... Είχαμε το παράδειγμα στο σεισμό του Λος Άντζελες στην Αμερική ... υπερμοντέρνες γέφυρες οι οποίες ... ολόκληρος αυτοκινητόδρομος κατέρρευσε.

Πιστεύω λοιπόν ότι πρέπει να δώσουμε καταρχάς σημασία -και αυτό είναι εφικτό να γίνει- σ' αυτά τα ορισμένα έργα -και αυτό μπορεί να γίνει πολύ γρήγορα- και μετά ν' αρχίσουμε να σκεφτόμαστε για όλα τα υπόλοιπα.

Ευχαριστώ.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Εξέχασες το τούνελ, Μάριε!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Εξέχασά το!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Το λιμάνι ...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ποιο; Το λιμάνι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

... είναι πολύ σημαντικό και εγώ δεν το εντοπίζω μόνο στους προσφυγικούς οικισμούς. Πιστεύω ότι, από τη στιγμή που ήρθε εδώ ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής, οι ευθύνες μας είναι μεγαλύτερες, γιατί πρέπει τελικά στο διά ταύτα να δώσουμε μια συγκεκριμένη λύση σ' αυτό το πρόβλημα που εγείρεται. Και πιστεύω ότι με βάση αυτό το σκεπτικό, πέρα από τη συζήτηση και από ένα ίσως ψήφισμα ομόφωνο που μπορεί να βγει για την ανησυχία και για την υπόδειξή μας προς τις αρμόδιες υπηρεσίες να πάρουν εκείνα τα πρακτικά

μέτρα με τα οποία, ναι, θα αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα ... θεωρώ ότι πρέπει να προβληματιστούμε ίσως και στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές για το τι άλλο γίνεται, ώστε να καλυφθούν και οι περιπτώσεις των κτιρίων των ιδιωτικών.

Υπάρχει μία εισήγηση, σκέψη, μέσα από τις επαρχιακές διοικήσεις να ξεκινήσει ένα πρόγραμμα έκδοσης πιστοποιητικών καταλληλότητας για οποιαδήποτε κατοικία. Βέβαια, η προτεραιότητα θα δοθεί στα δημόσια κτίρια, η προτεραιότητα θα δοθεί εκεί που φαίνεται ότι υπάρχει ο υψηλός κίνδυνος, αλλά εισηγούμαι το θέμα να μην το αφήσουμε μέχρι σ' ένα ψήφισμα, αλλά να υπάρξει και μια παρακολούθηση στη συνέχεια για το πώς μπορεί να καλυφθεί γενικότερα οποιοδήποτε κτίσμα στην Κυπριακή Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπακώστας, παρακαλώ.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή έχει υπερτονιστεί από ορισμένους συναδέλφους ότι η παρουσία του Υπουργού Εσωτερικών και των ... παραγόντων ήταν άμεση -και δεν το αμφιβάλλω- θα ήθελα να τονίσω πως από την ημέρα των σεισμών μέχρι σήμερα έχουν παρέλθει δύο ολόκληροι μήνες, ίσως και περισσότερο, και πράγματι δεν έχει γίνει τίποτε στους συνοικισμούς εκτός από ορισμένες μικροεπιδιορθώσεις - αυτά που ανέφερε ο συνάδελφος, ο κ. Γεωργίου- και τίποτε περισσότερο. Δηλαδή η ουσία ... δεν έχουν αγγίξει την ουσία. Δεν έχουν γίνει όλ' αυτά τα οποία εμείς σήμερα τονίσαμε πολύ σωστά εδώ σ' αυτή την αίθουσα, ότι δηλαδή θα πρέπει οι πολιτικοί μηχανικοί, ειδικοί, εμπειρογνώμονες, να επισκεφθούν τους διάφορους συνοικισμούς, να εντοπίσουν τις αδυναμίες οι οποίες υπάρχουν -οικ ολίγες αδυναμίες- αυτά στα οποία αναφέρθηκε προηγουμένως και ο συνάδελφος, ο κ. Μουσιούτσας, διότι έχουν υποστεί κόπωση οι συνοικισμοί, δηλαδή τα υλικά με τα οποία είναι κτισμένοι οι συνοικισμοί. Και αυτό το έχουν παραδεχθεί και οι αρμόδιοι.

Εκείνο όμως το οποίο ήθελα να τονίσω πέρα απ' αυτό ... διότι το πρόβλημα δεν είναι μόνο στους συνοικισμούς -που πολύ σωστά έχει λεχθεί από τους συναδέλφους -είναι ευρύτερο το θέμα, ενδιαφέρει ολόκληρη την Κύπρο. Επομένως, θα πρέπει η κυβέρνηση να προβληματιστεί, ο αρμόδιος υπουργός, ούτως ώστε να κινηθούν επιτέλους να εφαρμόσουν εκείνα τα μέτρα τα οποία πρέπει, επιβάλλεται να εφαρμόσουν για την αντιμετώπιση θεομηνιών και πρώτιστα των σεισμών, αφού η Κύπρος είναι γεγονός ότι είναι σειсмоγενής περιοχή. Και αυτό είναι ευθύνη του Υπουργείου Εσωτερικών και ειδικότερα της Πολιτικής Άμυνας. Και με τους τελευταίους σεισμούς του Αυγούστου φάνηκε καθαρά η απουσία της Πολιτικής Άμυνας. Δηλαδή η Πολιτική Άμυνα δεν πρόσφερε καμία υπηρεσία μετά τους σεισμούς. Και οι μόνοι οι οποίοι ευρέθησαν στη δύσκολη θέση και επενέβησαν άμεσα, για να αντιμετωπίσουν κάποιες καταστάσεις μετά το σεισμό, ήταν οι τοπικές αυτοδιοικήσεις, οι οποίες τοπικές αυτοδιοικήσεις δε συμπεριλαμβάνονται μέσα στο νόμο, παρά το γεγονός -και με ξενίζει αυτό το γεγονός ... Διότι είχαμε τονίσει τότε, όταν συζητούσαμε τον περί Πολιτικής Άμυνας Νόμο, ότι θα έπρεπε να συμπεριληφθούν και οι τοπικές αυτοδιοικήσεις. Δεν είμαι σίγουρος αν περιλαμβάνονται ή όχι, αλλά μας είπαν οι

ίδιοι οι δήμαρχοι που είχαμε επισκεφθεί ότι δεν εκλήθησαν ποτέ, όταν έκαναν κάποιες συσκέψεις οι επαρχιακές διοικήσεις για την εφαρμογή αυτής της νομοθεσίας, δεν εκλήθησαν οι δήμαρχοι, οι τοπικές αυτοδιοικήσεις, να εκφέρουν απόψεις και ήταν εκτός. Αλλά την ευθύνη, το βάρος της ευθύνης, μετά τους σεισμούς, το δέχθηκαν οι ίδιες οι τοπικές αυτοδιοικήσεις. Και μετά τους σεισμούς, μετά παρέλευση αρκετού χρόνου, άρχισαν να καταφθάνουν οι κυβερνητικές υπηρεσίες να δουν το πρόβλημα.

Επομένως, είναι ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα το θέμα των μέτρων για αντιμετώπιση θεομηνιών και ειδικότερα των σεισμών -και συμφωνώ με το συνάδελφο, τον κ. Ματσάκη, ότι θα πρέπει να δούμε και ευρύτερα το θέμα, τα νοσοκομεία, τις γέφυρες, τις εγκαταστάσεις Αρχής Ηλεκτρισμού, Αρχής Τηλεπικοινωνιών, τόσες άλλες κοινωφελείς υπηρεσίες, διότι είναι μεγάλης σημασίας ... Εάν όλες αυτές οι υπηρεσίες, μιλάμε για νοσοκομεία, μιλάμε για Αρχή Τηλεπικοινωνιών, Αρχή Ηλεκτρισμού, αν αυτά υποστούν ζημιές, τότε αντιλαμβάνεστε πως το έργο της διάσωσης δε θα είναι εύκολο. Επομένως, το μήνυμα που πρέπει να σταλθεί σήμερα, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, μεταξύ άλλων είναι ότι θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη και η εφαρμογή των μέτρων για αντιμετώπιση των σεισμών και άλλων θεομηνιών, η οποία απορρέει από τον περί Πολιτικής Άμυνας Νόμο και θα πρέπει ο Υπουργός των Εσωτερικών να το λάβει σοβαρά υπόψη και να αναλάβουν επιτέλους τις ευθύνες τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι η περαιτέρω συζήτηση δεν προσθέτει πολλά πράγματα. Γι' αυτό η παράκληση είναι να είμαστε πολύ σύντομοι, διότι δε βλέπω τι προσθέτουμε περισσότερο.

Ο κ. Ρότσας, παρακαλώ.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω μια μικρή εισήγηση των τριάντα δευτερολέπτων. Για να είμαστε πρακτικοί, θα πρέπει να ζητήσουμε από την κυβέρνηση, εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, να μας φέρει έκθεση για την καταλληλότητα των προσφυγικών οικισμών, καθώς και άλλων κτιρίων δημοσίας χρήσεως.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τυρίμος, παρακαλώ.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως έχει διαφανεί, το πραγματικό πρόβλημα έχει καλυφθεί με σουβά, διότι, αν άρχισε οξειδωση του σιδήρου, τότε αυτό που χρειάζεται είναι κατεδάφιση. Γι' αυτό ήταν πολύ σωστή η εισήγηση του κ. Μουσιούττα ότι ειδήμονες του ΕΤΕΚ πρέπει να προβούν σε μελέτες και να αποφασίσουν τι

πρέπει να γίνει με την κάθε πολυκατοικία του συνοικισμού, αλλιώς θα κλάψουμε σύντομα θύματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα σας δώσω αργότερα το λόγο, κύριε Σαμμούτα, διότι έχετε πάρει ήδη το λόγο. Ο κ. Καζαμίας ζήτησε το λόγο.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά έτσι για να είμαστε πιο πρακτικοί, δε θυμάμαι αν προηγουμένως λέχθηκε ότι στο θέμα το οποίο συζητούμε σήμερα στην ολομέλεια ενδιέτριψε και η επιτροπή προσφύγων πολύ πιο αναλυτικά και σωστά έκανε και λόγω του ότι εκκρεμούν να δοθούν κάποιες απαντήσεις από κυβερνητικής πλευράς, από τα διάφορα κυβερνητικά τμήματα υπό την εποπτεία του ίδιου του υπουργού, έχω την εντύπωση πως το ορθότερο, έχοντας υπόψη ότι τα ερωτήματα τα οποία μπήκαν εκεί είναι πολύ πιο αιχμηρά, πολύ πιο αναλυτικά, πολύ πιο συγκεκριμένα -επειδή άκουσα τον κ. Ρότσα που έκανε την εισήγηση να ζητήσουμε να μας στείλουν κ.λπ.- να αναμένουμε να ολοκληρωθεί η συζήτηση στην επιτροπή προσφύγων, η οποία θα ετοιμάσει και έκθεση για την ολομέλεια, αντιλαμβάνομαι, οπότε να μη ζητούμε εκ παραλλήλου διάφορα πράγματα τα οποία ... να δείξουμε ότι δεν είμαστε και καλά ενημερωμένοι ως ολομέλεια τη στιγμή που ασχολείται επί του αντικειμένου και η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Φυσικά, προηγουμένως ο κ. Λυσσαρίδης έβαλε κάποια ερωτήματα τα οποία είναι φυσιολογικά και με τα οποία δεν μπορεί να διαφωνήσει κανένας, με αυτά. Νομίζω να διαβιβαστούν προς τον αρμόδιο υπουργό και, έχοντας υπόψη ότι οι απαντήσεις θα δοθούν, αφού έχουν ζητηθεί και από αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, οι απαντήσεις μπορεί να απευθύνονται και προς την ολομέλεια, μπορεί να απευθύνονται και προς την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος. Πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη και την τραγική εμπειρία των τελευταίων σεισμών εκτός της Κύπρου, ειδικά στην Τουρκία, στην Ελλάδα, και θα έλεγα και στη μακρινή Ταϊπέχ, στη Φορμόζα, στην εθνικιστική Κίνα. Και ποιο συμπέρασμα βγαίνει; Ότι από τους σεισμούς, οι οποίοι δυστυχώς ήταν μεγάλης εντάσεως στην κλίμακα Ρίχτερ, ο δικός μας, αν δε με απατά η μνήμη μου, ήταν του επιπέδου του 5,6 ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, όχι, όχι ο δικός μας είχε φτάσει ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, όχι, είχαμε φτάσει το 5,6, της Τουρκίας 7,8, 7,9 και στην εθνικιστική Κίνα της ίδιας εντάσεως, δηλαδή ήταν σεισμοί πολύ ισχυρότεροι -ευτυχώς για μας- απ' ό,τι ήταν στην Κύπρο.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι ποιες περιοχές έχουν πληγεί στην Ελλάδα, στην Τουρκία και στην Κίνα; Έχουν κτυπηθεί βασικά οι λαϊκές, οι φτωχογειτονιές, οι μαχαλάδες. Ειδικά στην Τουρκία και στην Ελλάδα εκείνες οι περιοχές οι οποίες έχουν και το χαμηλό βιοτικό επίπεδο και τα κτίσματα, οι οικισμοί εκεί αντιλαμβάνεστε ποιου επιπέδου ήταν, έχουν καταστραφεί σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από τις άλλες, από τις καινούριες ή από τις αστικές κατοικίες ή τις μεγάλες πολυκατοικίες.

Το τρίτο σημείο που ήθελα να θίξω ... Και κάνοντας μια αναφορά, μιλούμε για ένα κόστος σε περίπτωση σεισμού που -τουλάχιστον από επαφές που έχω με Ελλαδίτες- για την Ελλάδα φτάνει τα εξακόσια τρισεκατομμύρια δραχμές, εξακόσια τρισεκατομμύρια. Αυτό πόσα είναι σε κυπριακές λίρες δεν ξέρω, αλλά αντιλαμβάνεστε για την Ελλάδα, που ευτυχώς έχει πληγεί πολύ πολύ λιγότερο απ' ό,τι η Τουρκία και απ' ό,τι η Κίνα ... Στη μικρή την Κύπρο, με τα σημερινά δεδομένα, που υπάρχουν οι λαϊκές γειτονιές στις οποίες εντάσσω και όλους τους συνοικισμούς, ειδικά εκείνους οι οποίοι άρχισαν να γίνονται από το '74 και εντεύθεν ... Να μην ξεχνούμε τους τουρκομαχαλάδες, οι οποίοι είναι κατασκευάσματα του '40, του '50 και τουλάχιστον στην επαρχία Λάρνακας στα τούρκικα τα σπύτια διαμένουν αρκετές χιλιάδες προσφύγων. Αντιλαμβάνεστε τα ανθρώπινα θύματα που πιθανό να προκύψουν, αν ...

Και εδώ είναι ο ρόλος του κοινοβουλίου και ο ρόλος της κυβέρνησης. Η κυβέρνηση έκανε κάποιες ενέργειες, τις οποίες χαιρετίζουμε, αλλά πιστεύω ότι αυτή η Βουλή έχει καθήκον όχι μόνο να παρακολουθεί και να ελέγχει τις ενέργειες της εκτελεστικής εξουσίας σε τούτο το θέμα, αλλά να προβάλλει, να επιβάλλει και να επιτάσσει στην εκτελεστική εξουσία, αν όλοι συμφωνούμε να δώσουμε πολύ μεγαλύτερη σημασία στην προφύλαξη ... Και εδώ ίσως επιβάλλεται να δούμε και τη δημιουργία σεισμικών κέντρων, κατάλληλα επιστημονικά καταρτισμένων, προβλέψεως ή διαπιστώσεως, να δει και η αρμόδια επιτροπή τον τρόπο της εισήγησής μας, αλλά και την παροχή όλων εκείνων των οικονομικών δυνατοτήτων, για να μπορέσει και να γίνει η σημερινή διαπίστωση σε ποια κατάσταση βρίσκεται, ξεκινώντας οπωσδήποτε από τις φτωχογειτονιές και τους συνοικισμούς, αλλά και εκεί που χρειάζεται η ενεργητική πλέον συμμετοχή της κοινωνίας για τη νέα ανοικοδόμηση να μη φεισθεί η κυβέρνηση εξόδων και κόπων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σαμμούτα, είσαι ο τελευταίος.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα σκοπό να δευτερολογήσω, αλλά, επειδή ελέχθησαν κάποια πράγματα που, πιστεύω, δεν ανταποκρίνονται... δεν είναι η πραγματικότητα, γι' αυτό δευτερολογώ.

Η αντίδρασις του αρμόδιου υπουργού, του Υπουργού Εσωτερικών, του κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου, πάνω στο θέμα αυτό από τις 11 του Αυγούστου ήταν άμεση. Υπάρχουν χρονοδιαγράμματα και μάλιστα πολύ σύντομα, τουλάχιστο για τους πέντε οικισμούς, τόσο των Αγίων Αναργύρων στη Λάρνακα και του Μακαρίου Γ΄ στη Λεμεσό όσο και του Αγίου Παύλου και του Στροβόλου στη Λευκωσία. Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα θα γίνει έρευνα ως προς το σε ποία κατάσταση ευρίσκονται αυτές οι κατοικίες, αυτά τα διαμερίσματα και, αν απαιτηθεί να επιδιορθωθούν, θα επιδιορθωθούν, αν απαιτηθεί να κατεδαφιστούν, θα κατεδαφιστούν. Υπάρχουν όμως και άλλα χρονοδιαγράμματα σύντομα, για να γίνει έρευνα, ναι, και στις γέφυρες, ναι, και στα σχολεία, ναι, και στα νοσοκομεία, ναι, και σε διάφορα άλλα κτίσματα, ιδιωτικά κτίσματα. Αυτή είναι η πραγματική αλήθεια και αυτή λέγω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα. Πράγματι, όταν κλήθηκαν οι διάφοροι και ήρθαν στην κοινοβουλευτική επιτροπή, εκεί συζητήσαμε όλα όσα έχουν αναφερθεί σήμερα εδώ. Δεσμεύτηκαν να κάνουν κάποιες ενέργειες και να φέρουν και κάποιες απαντήσεις, κάποιους σχεδιασμούς, κάποια χρονοδιαγράμματα. Γι' αυτό το σκοπό, η εξέταση του θέματος θα συνεχίσει άμεσα και εισηγούμαι το εξής, αν το δέχεται και ο εισηγητής του θέματος: Τα πρακτικά της σημερινής συνεδρίας να σταλούν άμεσα στην εκτελεστική εξουσία. Δεύτερον, το θέμα να παραμείνει ανοικτό και εδώ και στην επιτροπή, όπου να υπάρξει παρακολούθηση άμεση του προβλήματος και, εκεί που θα κρίνουμε σκόπιμο ότι χρειάζεται να επανέλθουμε στην ολομέλεια, να επανέλθουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λυσσαρίδη, επειδή είστε ο εγγράψας το θέμα, δεν ξέρω πώς σκοπεύετε να το κλείσετε. Με υπόμνημα....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εδώ και τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

... τώρα, στην επόμενη συνεδρία;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριοι, νομίζω πως δε χρειάζεται. Το θέμα έχει εξαντληθεί. Στόχος ήτο η προβολή του προβλήματος, η διαβίβαση του μηνύματος προς τους αρμοδίους. Και συμφωνώ ότι έγιναν βήματα· δεν τα μηδενίζω καθόλου. Το μήνυμα είναι ότι η Βουλή αυτή αγωνιά και θέλει να τεθούν ορισμένες προτεραιότητες: άμεση επανεγκατάσταση τυχόν κατοίκων που βρίσκονται σε πολυκατοικίες ή κατοικίες που κρίνονται επικίνδυνες. Και συμφωνώ με όλους ότι η έρευνα δεν περιορίζεται στους συνοικισμούς· οι συνοικισμοί απλώς είναι η αιχμή του δόρατος. Το θέμα να παραμείνει, ασφαλώς, στην επιτροπή και κατά καιρούς η Βουλή, η ολομέλεια, να παρακολουθεί την υλοποίηση και των δικών

μας εισηγήσεων και των χρονοδιαγραμμάτων, τα οποία οπωσδήποτε έχουν ήδη διαγραφεί από το υπουργείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, θεωρείται ότι υπάρχει πλήρης ομοφωνία, ότι πρόκειται περί πάρα πολύ σοβαρού θέματος. Οι ενέργειες και τα μέτρα ελέγχου, έρευνας και διορθωτικών μέτρων στους οικισμούς ή οπουδήποτε αλλού είναι κάτι που επείγει και η κυβέρνηση πρέπει να επισπεύσει, όσο γίνεται, τα μέτρα τα οποία έχει εξαγγείλει. Με αυτά νομίζω ότι μπορεί να θεωρηθεί ότι το θέμα προς το παρόν κλείει. Σίγουρα, είναι στην επιτροπή την αρμόδια και θα συνεχίσει η εξέτασή του και, αν χρειαστεί, το σώμα θα επανέλθει.

Εδώ έχουμε φθάσει προς το τέλος της σημερινής συνεδρίας, αλλά θα ήθελα, προτού κλείσουμε τη συνεδρία, να πληροφορήσω το σώμα ότι υπάρχουν προς εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο δύο θέματα. Το ένα είναι από τον κ. Χατζηδημητρίου, ο οποίος εισηγείται την εγγραφή και παραπομπή στην επιτροπή Περιβάλλοντος του θέματος: «Η επείγουσα ανάγκη για λήψη μέτρων προς αντιμετώπιση του προβλήματος των λυμάτων και των σκουπιδιών στην περιοχή Τυλληρίας».

Υπάρχει ένσταση όπως το πιο πάνω θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην επιτροπή Περιβάλλοντος.

Το επόμενο είναι θέμα το οποίο εισηγείται ο κ. Γιάγκου και αφορά την παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και τις ευθύνες της πολιτείας. Εδώ δεν εισηγείται να παραπεμφθεί στην αρμόδια επιτροπή. Επομένως, θα είναι στην ολομέλεια, καταλαβαίνω. Και εδώ, αν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται ότι το θέμα εγγράφεται.

Εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας...

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Με την ίδια λογική πρέπει να διαγραφεί όμως και από την ατζέντα της επιτροπής Νομικών, όπου το είχε εγγράψει προηγουμένως ο κ. Γιάγκου.

(Γέλια)

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Έτσι είναι. Δε γίνεται τζαι ποτζεί τζαι ποδά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 21η Οκτωβρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

- 1) Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών Νόμος του 1996.

- 2) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Παραλιμνίου (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
- 3) Ο περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμος του 1998.
- 4) Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
- 5) Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
- 6) Ο περί Λιπασμάτων Νόμος του 1999.
- 7) Οι περί Λιπασμάτων Κανονισμοί του 1999.
- 8) Οι περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

- 1) «Η δολοφονία του εγκλωβισμένου Στέλιου Χάρπα στην κατεχόμενη περιοχή και οι προηγηθείσες άλλες 26 δολοφονίες. Οι εκβιασμοί, η συστηματική παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων από τον κατοχικό στρατό και τους εποίκους, ο ξεριζωμός και το εθνικό ξεκαθάρισμα. Αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, η πιο σημαντική πτυχή του κυπριακού προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Προέδρου της Βουλής κ. Σπύρου Κυπριανού). (7.10.99).

- 2) «Οι συλλήψεις Κυπρίων πολιτών από στρατιώτες του κατοχικού καθεστώτος στη νεκρή ζώνη, κατά παράβαση των όρων οι οποίοι ισχύουν σε αυτή την περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη). (4.2.1999).

«Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα

Δημοκρατικού «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (4.2.1999).
(Συνέχιση της συζήτησης).

- 3) «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

- 4) «Κυπριακή παιδεία – Προβλήματα και προοπτικές».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

- 5) «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο 'Φιλοξενία'».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999).

- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου). (19.5.99).

- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 1997.

- 8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου».

- 9) Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.
- 10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η εισαγωγή δελφινιών, η λειτουργία δελφιναρίων, ο τρόπος διαβίωσής τους και η τήρηση διεθνών συμβάσεων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του Βουλευτή κ. Μάριου Ματσάκη). (15.6.99).
- 11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η λειτουργία χυτηρίου στη βιομηχανική περιοχή Εργατών».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (6.10.98).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 18.48 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούττας Νίκος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκη	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Ηλιάδης Δημήτρης	Ρότσας Χρίστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκη	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής

Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Γεωργίου, Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Χριστοφίδης, Α. Χρίστου, Δ. Ηλιάδης, Β. Λυσσαρίδης, Προεδρεύων (Α. Αντωνίου), Ν. Μουσιούππας, Κ. Παντελίδου, Λ. Χριστοφόρου, Λ. Γεωργιάδη, Σ. Χατζηγιάννης, Π. Δημητρίου, Ν. Κλεάνθους, Ν. Κατσουρίδης) και ψήφισή της σε νόμο.
- 2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Λεσχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Σκοπευτηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμβάσεως περί των Διεθνών Εκθέσεων και των Τροποποιητικών Πρωτοκόλλων αυτής (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμβάσεως για την Καταστολή των Παράνομων Πράξεων κατά της Ασφάλειας της Ναυσιπλοΐας του 1988 και του Πρωτοκόλλου για την Καταστολή των Παράνομων Πράξεων κατά της Ασφάλειας των Σταθερών Εγκαταστάσεων στην Υφαλοκρηπίδα του 1988 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης της Ταμπέρε για την Προμήθεια Τηλεπικοινωνιακών Πόρων για Απάμβλυνση των Καταστροφών και για Επιχειρήσεις Ανακούφισης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 8) Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998», οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Γιαννάκη Αγαπίου και Δώρου Χριστοδουλίδη και ψήφισή του σε νόμο (ως Αρ. 2 του 1999).
- 9) Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

- 10) Ερωτήσεις βουλευτών (Βελτίωση του οδικού δικτύου στην κοινότητα Χούλου - Εγγραφή αγροτικών δρόμων ως δημόσιων - Μείωση της κοινοτικής εισφοράς Πάνω Αρόδων για την κατασκευή του οδικού δικτύου).
- 11) Συζήτηση για το θέμα «Η ανάγκη ενδεδειγμένης έρευνας για την καταλληλότητα των οικημάτων έναντι σεισμών και ιδιαίτερα των προσφυγικών συνοικισμών» (Β. Λυσσαρίδης, Α. Γεωργίου, Δ. Ηλιάδης, Α. Καράς, Ν. Μουσιούπας, Κ. Παντελίδου, Ευ. Σαμμούτας, Μ. Ματσάκης, Γ. Χριστοφίδης, Κ. Παπακώστας, Χρ. Ρότσας, Κ. Τυρίμος, Κ. Καζαμίας, Δ. Χριστοδουλίδης) και λήξη του θέματος.
- 12) Εγγραφή και παραπομπή στην αρμόδια επιτροπή του θέματος «Η επείγουσα ανάγκη για λήψη μέτρων προς αντιμετώπιση του προβλήματος των λυμάτων και των σκουπιδιών στην περιοχή Τυλληρίας» (θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου), καθώς και εγγραφή για συζήτηση στην ολομέλεια του θέματος «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας» (θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Κίκη Γιάγκου).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 21^{ης} Οκτωβρίου 1999

(Ώρα έναρξης: 4:20 μμ.)

(Αρ. 3)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι, ύστερα από απόφαση της Επιτροπής Επιλογής, επιφέρονται οι ακόλουθες συμπληρωματικές αλλαγές στη σύνθεση δύο κοινοβουλευτικών επιτροπών, ύστερα από πρόταση της επηρεαζόμενης κοινοβουλευτικής ομάδας:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων

Αναπληρωτής πρόεδρος ορίζεται ο συνάδελφος Ζαχαρίας Κουλίας, στη θέση του συναδέλφου Νίκου Κλεάνθους ο οποίος αποχωρεί από την επιτροπή.

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

Ο συνάδελφος Στάθης Κιπτής ορίζεται μέλος της επιτροπής, στη θέση του συναδέλφου Νίκου Μουσιούττα ο οποίος αποχωρεί από την επιτροπή.

Τώρα, όσον αφορά την ημερήσια διάταξη, θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, διότι υπάρχει εισήγηση ορισμένα από τα νομοσχέδια που κατατίθενται να κηρυχθούν επείγοντα. Ειδικότερα, γίνεται εισήγηση να κηρυχθούν επείγοντα, πρώτο, το νομοσχέδιο υπό τον τίτλο "Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999" και, δεύτερο, οι κανονισμοί με τον τίτλο "Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999". Αν δεν υπάρχει ένσταση, τα θέματα αυτά κηρύσσονται επείγοντα και παραπέμπονται στην επιτροπή Οικονομικών, με την παράκληση να τα μελετήσει και να υποβάλει στο σώμα την έκθεσή της κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίας.

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση;

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ.

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι αντίρρηση: θα συμφωνήσουμε, αλλά θέλω να θυμίσω ότι είχαμε υποδείξει και την περασμένη φορά που έγινε κάτι ανάλογο ότι θα ήταν πιο ορθό να έρχονται, και τώρα θα ήταν πιο ορθό να έρχονταν, μετά που θα συζητούσε η Βουλή το σύνολο της πρότασης των προϋπολογισμών για τη φορολογία, για να έχουν και η Βουλή και η κυβέρνηση συνολική εικόνα τι θα εισπραχτεί και τι θα ξοδευθεί, για να δούμε κατά πόσο προέκυπτε ή όχι η ανάγκη. Θα παρακαλέσουμε επιτέλους και η εκτελεστική εξουσία να λαμβάνει υπόψη κάποιες υποδείξεις που δεν έχουν να κάνουν με την ουσία του θέματος ή με όποια αντιπολιτευτική ή άλλη διάθεση θα ήθελε κάποιος να μας προσδώσει. Αυτή τη στιγμή, εκ των προτέρων, χωρίς να γνωρίζουμε πώς θα κινηθεί ο κύριος όγκος της οικονομικής πολιτικής, καλούμαστε να τοποθετηθούμε. Επαναλαμβάνω, δεν έχουμε ένσταση, αλλά θεωρούμε καλύτερη διαδικασία αυτή που ανέφερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να είμαστε κάπως δικαιότεροι στην αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής, όπως σήμερα καλούμαστε να την αντιμετωπίσουμε, σε σχέση με τους προϋπολογισμούς και να πούμε ότι έχει γίνει ένα πολύ μεγάλο βήμα προς τα μπρος. Έχουμε ενώπιόν μας σήμερα μια ευρύτερη εικόνα των οικονομικών πραγμάτων με την κατάθεση ενιαίου προϋπολογισμού έγκαιρα, ταυτόχρονα μάλιστα με την κατάθεση της φορολογικής πολιτικής της κυβέρνησης. Απλώς, λόγω της επείγουσας φύσεως των τριών νομοσχεδίων που έχουμε και λόγω της φύσεώς τους γενικότερα, εξαιτίας του ότι υπάρχει περίπτωση να γίνεται και κερδοσκοπία, αυτά προηγούνται οποιασδήποτε άλλης γενικότερης αντιμετώπισης. Νομίζω ότι είναι μόνο τεχνικός ο λόγος και δεν είναι λόγος για παρέκβαση από την προσπάθεια του να αντικριστεί η όλη οικονομική πολιτική σφαιρικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ουδέν άλλο σχόλιο. Παραπέμπονται στην επιτροπή Οικονομικών και επαναλαμβάνεται η παράκληση η έκθεση να υποβληθεί κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίας. Όσον αφορά τα υπόλοιπα θέματα στο Κεφάλαιο Δεύτερο, ως συνήθως παραπέμπονται στις ανάλογες επιτροπές βάσει του καταλόγου τον οποίο έχετε ενώπιόν σας.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1) Ο περί του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία Νόμος του 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
2) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

3)	Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Απερήμωσης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4)	Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5)	Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6)	Ο περί της Υποχρεωτικής Προσαρμογής των Ηλεκτρονικών Συστημάτων, των Συσκευών και των Συστημάτων Πληροφορικής στο Εργασιακό Περιβάλλον του Έτους 2000 (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας
7)	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
8)	Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
9)	Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Νομικών
10)	Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 1999.	Υγείας	Υγείας
11)	Έγγραφα (Αρ. Θ. 29-31/99)	Οικονομικών	Οικονομικών και

	που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο Αρ. 4(1) του 1999.		Προϋπολογισμού
12)	Έγγραφο (Αρ. 49/99) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13)	Έγγραφα (51/99, 52/99) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14)	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1998.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
Προτάσεις νόμου:		Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
1)	Ο περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Νίκο Πιττοκοπίτη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου	Συγκοινωνιών και Έργων
2)	Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999.	Νίκο Πιττοκοπίτη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου	Συγκοινωνιών και Έργων

3)	Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1999.	Νίκο Πιπτοκοπίτη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου	Συγκοινωνιών και Έργων
4)	Ο περί Ιατρικής Ποιότητας Νόμος του 1999.	Μάριο Ματσάκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Υγείας
5)	Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999.	Μάριο Ματσάκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε τώρα με το Κεφάλαιο Πρώτο, νομοθετική εργασία . Το πρώτο θέμα είναι "Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών Νόμος του 1996". Παρακαλώ τον πρόεδρο...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η επιτροπή Οικονομικών θα αποσυρθεί. Στην επιτροπή Οικονομικών συμμετέχουν μέλη αυτού του σώματος τα οποία σε λίγο κανονικά θα πρέπει να είναι στην αίθουσα, για να λάβουν μέρος σε ψηφοφορίες επί των νομοσχεδίων τα οποία θα κληθούμε να ψηφίσουμε. Έχω μια εισήγηση: Εφόσον προέχει αυτό το θέμα της μελέτης των νομοσχεδίων που είναι ενώπιόν μας, να κάνουμε ένα διάλειμμα δεκαπέντε- είκοσι λεπτών και να επανέλθουμε, για να μπορέσει και η άλλη διαδικασία επί των άλλων νομοσχεδίων να διεξαχθεί ομαλά και χωρίς ελλείμματα όσον αφορά την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει η άλλη υπαλλακτική λύση. Να εγκριθούν όσα είναι σύμφωνα και να μείνουν εκείνα... ο κ. Λυσσαρίδης, ο κ. Παπαδόπουλος.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δε διαφωνώ να εγκριθούν τα ομόφωνα και μπορεί να αρχίσει και η συζήτηση, να κατατεθούν ομιλίες και, όταν θα έρθει θέμα ψηφοφορίας, ασφαλέστατα είναι ορθό να περιμένουμε τους συναδέλφους οι οποίοι θα είναι απασχολημένοι στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να γίνει ένας συνδυασμός και των δύο. Ας ξεκινήσουμε με τα θέματα που είναι νομοθετικά και να γίνει το διάλειμμα τότε. Να έρθουμε ύστερα για τα άλλα, για να μην

ενεργεί η επιτροπή Οικονομικών κάτω από την πίεση του χρόνου, γιατί είναι δυνατό εκεί να είναι ευρύτερη και εντονότερη η συζήτηση.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Πολύ πιο σωστή εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε; Προχωρούμε στα άλλα θέματα.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι "Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Παραλιμνίου (Κυρωτικός) Νόμος του 1999". Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Παραλιμνίου (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπτας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1999.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο Δήμο Παραλιμνίου για την αποπληρωμή δανείου συνολικού ύψους £3.309.000 που ο Δήμος συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

Το προϊόν του πιο πάνω δανείου προορίζεται να διατεθεί για τη ρύθμιση μεριδίου των οφειλών του Δήμου προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Παραλιμνίου (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι "Ο περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμος του 1998". Είναι ομόφωνο. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμος του 1998».

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Στέλιος Γερασίμου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιαννάκης Θωμά

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Παρισινός

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 2 Ιουλίου 1998 και 14 Οκτωβρίου 1999. Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Παιδείας και Πολιτισμού, του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισεως Κύπρου, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Με το νόμο που προτείνεται αναθεωρείται, ενοποιείται και εκσυγχρονίζεται η ισχύουσα νομοθεσία που διέπει τη βιομηχανική κατάρτιση με νέα νομοθεσία, ώστε να ανταποκρίνεται στις νέες εξελίξεις της οικονομίας του τόπου και στις δυνατότητες και προοπτικές που παρέχονται για αξιοποίηση της ευρωπαϊκής τεχνολογίας στον τομέα κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου.

Με στόχο ακριβώς την υλοποίηση των πιο πάνω και τη μεγιστοποίηση της αξιοποίησης των ανθρώπινων πόρων προς όφελος της κυπριακής οικονομίας, προβλέπονται στον προτεινόμενο νόμο οι αναγκαίες ρυθμίσεις, ανάμεσα στις οποίες και οι ακόλουθες:

- Αναβαθμίζονται και διευρύνονται οι αρμοδιότητες και οι εξουσίες της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης Κύπρου η οποία μετονομάζεται σε Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου, ώστε να αποδίδεται πιο πιστά ο νέος διευρυμένος της ρόλος·
- διευρύνονται οι τομείς στους οποίους η Αρχή θα προσφέρει κατάρτιση· και
- εισάγονται πρότυπα επαγγελματικών προσόντων για κάθε κατηγορία εργοδοτούμενων.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν στην προώθηση της ψήφισης της προτεινόμενης νέας εκσυγχρονισμένης νομοθεσίας, καθώς επίσης και στην μετονομασία της Αρχής σε Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου. Παράλληλα, όλες οι πλευρές, με εξαίρεση τους εκπροσώπους των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Παιδείας και Πολιτισμού, εισηγήθηκαν τη διαγραφή από το νομοσχέδιο της διάταξης που προβλέπει ότι ανάμεσα στα ιδρύματα τα οποία η Αρχή έχει εξουσία να ιδρύει, αναλαμβάνει, λειτουργεί ή εποπτεύει περιλαμβάνεται και το Σύστημα Μαθητείας. Υποστηρίζοντας τη θέση αυτή, οι εκπρόσωποι της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης Κύπρου δήλωσαν πως με τη συμπερίληψη του Συστήματος Μαθητείας στις αρμοδιότητες της Αρχής ανατίθεται σ' αυτή ένας τομέας κατάρτισης τον οποίο σήμερα δεν είναι σε θέση να αναλάβει.

Αντίθετα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποστήριξαν πως το Σύστημα Μαθητείας αποτελεί κατάρτιση που δεν εντάσσεται σε οποιαδήποτε σχολική εκπαίδευση του εκπαιδευτικού συστήματος, γι' αυτό και πρέπει να περιληφθεί στις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου. Επίσης ανέφεραν πως το υπουργείο τους θα συνεχίσει να καταβάλλει στην Αρχή το μερίδιο που του αναλογεί για το εν λόγω σύστημα. Την ίδια θέση υποστήριξε και ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ο οποίος τόνισε ιδιαίτερα την ανάγκη στήριξης του θεσμού αυτού, που πρέπει να διέπεται από τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και ιδιαίτερα τη δήλωση της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης Κύπρου ότι δεν είναι σήμερα σε θέση να επωμιστεί τη λειτουργία ή εποπτεία του Συστήματος Μαθητείας, αποφάσισε να διαγράψει από το νομοσχέδιο τη σχετική διάταξη που αναθέτει στην Αρχή τέτοια αρμοδιότητα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή τροποποίησε ανάλογα το νομοσχέδιο και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό τελικά έχει διαμορφωθεί, και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμος του 1999».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ίδρυση Αρχής και έμβλημα αυτής. Άρθρο 3.

Γενικός σκοπός της Αρχής. Άρθρο 4.

Εξουσίες και αρμοδιότητες της Αρχής. Άρθρο 5.

Υποχρέωση υποβολής σχεδίων προς Υπουργό. Άρθρο 6.
Εξουσίες Υπουργού. Άρθρο 7.
Εξουσίες για λήψη πληροφοριών. Άρθρο 8.
Εξουσία για αναγκαστική απαλλοτρίωση ακίνητης ιδιοκτησίας. Άρθρο 9.
Διοικητικό Συμβούλιο. Άρθρο 10.
Συνεδρίες του Διοικητικού Συμβουλίου. Άρθρο 11.
Συμβουλευτικές Επιτροπές. Άρθρο 12.
Γενικός Διευθυντής. Άρθρο 13.
Διάρθρωση υπηρεσιών και ορισμός θέσεων της Αρχής, υπάλληλοι, Κανονισμοί για τους όρους υπηρεσίας αυτών κ.λπ. Άρθρο 14.
Επιθεωρητές. Άρθρο 15.
Εξουσίες επιθεωρητή. Άρθρο 16.
Εφαρμογή Ποινικού Κώδικα. Άρθρο 17.
Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού. Άρθρο 18.
Χρησιμοποίηση του Ταμείου. Άρθρο 19.
Υποχρέωση εργοδοτών για καταβολή τέλους. Άρθρο 20.
Καταβολή χορηγήματος σε εργοδότες σε ορισμένες περιπτώσεις. Άρθρο 21.
Δάνεια και επενδύσεις. Άρθρο 22.
Προϋπολογισμός. Άρθρο 23.
Λογαριασμοί. Άρθρο 24.
Απολογισμός και Ισολογισμός. Άρθρο 25.
Έλεγχος λογαριασμών. Άρθρο 26.
Απαλλαγή της Αρχής από φορολογία και τέλη χαρτοσήμων. Άρθρο 27.
Παροχή δικαιοδοσίας στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών. Άρθρο 28.
Είσπραξη ποσών που επιδικάζονται από το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών. Άρθρο 29.
Αδικήματα. Άρθρο 30.
Δικαιώματα για αποζημιώσεις και κυρώσεις. Άρθρο 31.
Χρηματικές ποινές που εισπράττονται καταβάλλονται στο Ταμείο. Άρθρο 32.
Εξουσίες Υπουργικού Συμβουλίου για μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και περιουσιακών στοιχείων στην Αρχή. Άρθρο 33.
Μεταβατικές εξουσίες. Άρθρο 34.
Υπάλληλοι της Αρχής κατά προτίμηση πρώην δημόσιοι υπάλληλοι. Άρθρο 35.
Μεταφορά δημοσίων υπαλλήλων στην Αρχή. Άρθρο 36.
Κανονισμοί. Άρθρο 37.

Καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 38.

Κατάργηση του περί Μαθητευομένων Νόμου. Άρθρο 39.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Πίνακας. Άρθρο 40.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 40 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 40, καθώς και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 4 και 5 υπάρχει εισήγηση για αναβολή. Αν δεν υπάρχει αντίρρηση, τα θέματα αυτά αναβάλλονται.

Για τα επόμενα δύο θέματα, 6 και 7, υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι "Ο περί Λιπασμάτων Νόμος του 1999" και οι κανονισμοί "Οι περί Λιπασμάτων Κανονισμοί του 1999". Να σας αναφέρω ότι η πρώτη έκθεση, που ετοιμάστηκε από την επιτροπή Εξωτερικών, έχει διαβαστεί και τώρα έχουμε μπροστά μας την έκθεση της επιτροπής Γεωργίας.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται "Ο περί Λιπασμάτων Νόμος του 1999" και τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται "Οι περί Λιπασμάτων Κανονισμοί του 1999".

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιαννάκης Θωμά

Ζαχαρίας Κουλίας

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ηλίας Μυριάνθους

Στέλιος Γερασίμου

Όπως είναι γνωστό, το υπό αναφορά νομοσχέδιο και οι υπό αναφορά κανονισμοί, που εντάσσονται στα πλαίσια της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, εξετάστηκαν με βάση την υιοθετηθείσα τακτική από την

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, η οποία και κυκλοφόρησε σχετική έκθεσή της προς την ολομέλεια τον Ιούλιο του 1999.

Η συζήτηση των θεμάτων αυτών στην ολομέλεια αναβλήθηκε κατόπιν σχετικής εισήγησης που υποβλήθηκε από τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και υιοθετήθηκε από το σώμα, με στόχο να παρασχεθεί η ευχέρεια τα εν λόγω θέματα να εξεταστούν και από την καθ' ύλην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Υπό το φως της υιοθέτησης της εισήγησης αυτής, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Σεπτεμβρίου και στις 14 Οκτωβρίου 1999. Στα πλαίσια της εξέτασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Συμβουλίου Ελέγχου Λιπασμάτων, του γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτική Σύνδεσμος.

Η επιτροπή κατά την εξέταση του όλου θέματος επικεντρώθηκε ειδικότερα στις διατάξεις του νομοσχεδίου με τις οποίες παρέχεται εξουσία στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, κατόπιν εισήγησης του Συμβουλίου Ελέγχου Λιπασμάτων, να εκδίδει διατάγματα με τα οποία υιοθετούνται ή υλοποιούνται πρόνοιες οδηγίων ή κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με τις τεχνικές προδιαγραφές και τη διακίνηση και εμπορία των χημικών και οργανικών λιπασμάτων και αυτό κατά παρέκκλιση της υφιστάμενης διαδικασίας σύμφωνα με την οποία οι σχετικοί κανονισμοί εγκρίνονται και από τη Βουλή.

Με βάση την ενημέρωση που η επιτροπή είχε από τους αρμοδίους, οι οποίοι παρευρέθηκαν κατά την εξέταση του όλου θέματος, έχει διαπιστώσει ότι η παραχώρηση εξουσίας στον αρμόδιο υπουργό να εκδίδει διατάγματα που σχετίζονται με τις διατάξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας περιορίζεται σε αυστηρά τεχνικά θέματα που κυρίως αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές των λιπασμάτων και αυτό για σκοπούς ομαλής, άμεσης και απρόσκοπτης εναρμόνισης της νομοθεσίας μας με τις εκάστοτε αλλαγές πάνω σε καθαρά τεχνικά θέματα λιπασμάτων που υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι τα ουσιαστικά θέματα που αφορούν τα λιπάσματα θα εξακολουθήσουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας, να ρυθμίζονται με κανονισμούς που θα εγκρίνει η Βουλή, ομόφωνα υιοθετεί τη θέση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, όπως αυτή εκφράζεται στη σχετική έκθεσή της, για ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου και την έγκριση των κανονισμών από τη Βουλή.

Ανεξάρτητα από την πιο πάνω θέση της, η Επιτροπή διατηρεί τις επιφυλάξεις της για οποιαδήποτε τυχόν μελλοντική εισήγηση θεσμοθέτησης της αλλαγής της μέχρι σήμερα ισχύουσας διαδικασίας για έγκριση από τη Βουλή των δυνάμει οποιασδήποτε νομοθεσίας εκδιδόμενων κανονισμών με το πρόσχημα της άμεσης εναρμόνισης της νομοθεσίας μας με το κοινοτικό κεκτημένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Καθίδρυση Συμβουλίου Ελέγχου Λιπασμάτων. Άρθρο 3.

Άδεια παρασκευής ή εισαγωγής ή συσκευασίας λιπάσματος. Άρθρο 4.

Η παρασκευή λιπάσματος να είναι σύμφωνη με το Νόμο. Άρθρο 5.

Εγγραφή λιπάσματος. Άρθρο 6.

Σήμανση σάκων λιπάσματος. Άρθρο 7.

Επιθεωρητές. Άρθρο 8.

Εξουσίες Επιθεωρητή. Άρθρο 9.

Ποιοτική ανάλυση λιπάσματος. Άρθρο 10.

Ανάλυση λιπάσματος κατόπιν αίτησης του αγοραστή. Άρθρο 11.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 12.

Προσωρινή απαγόρευση διάθεσης λιπάσματος και ποινική δίωξη παραβατών.
Άρθρο 13.

Κανονισμοί. Άρθρο 14.

Προϋπολογισμός Συμβουλίου. Άρθρο 15.

Διοικητική εφαρμογή. Άρθρο 16.

Υιοθέτηση Προνοιών Οδηγιών και Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρθρο
17.

Καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 18.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 19 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 19 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Λιπασμάτων Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τελευταίο θέμα είναι "Οι περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999". Είναι ομόφωνο η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999».

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Κώστας Κωνσταντίνου

Νίκος Κλεάνθους

Κίκης Καζαμίας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Οκτωβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού καθώς και Εσωτερικών (Επαρχιακές Διοικήσεις), του ΚΟΤ, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της ΠΟΒΕΚ, του ΠΑΣΥΞΕ, του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ) και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΠΑΣΙΚΑ).

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 20 της βασικής νομοθεσίας για την ίδρυση και λειτουργία κέντρων αναψυχής, σκοπεύεται η αναθεώρηση των δικαιωμάτων για την έκδοση ή ανανέωση άδειας λειτουργίας κέντρου αναψυχής.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των αρμόδιων υπουργείων και του ΚΟΤ, τα υφιστάμενα δικαιώματα για έκδοση ή ανανέωση άδειας λειτουργίας κέντρου αναψυχής ισχύουν από το 1986, όταν καθορίστηκαν σε £10 για όλες τις κατηγορίες κέντρων, χωρίς διάκριση. Για τους πιο πάνω λόγους κρίθηκε σκόπιμο να γίνει εισήγηση για κλιμακωτή αύξηση των δικαιωμάτων αυτών, ανάλογα και με την τάξη κάθε κέντρου.

Με τις αυξήσεις που προτείνονται συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι με εξαίρεση τους εκπροσώπους της ΠΟΒΕΚ και του ΠΑΣΙΚΑ που διαφώνησαν κάθετα με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών, γιατί, όπως υποστήριξαν, δεν έγιναν προσπάθειες για επίλυση των προβλημάτων του κλάδου αυτού. Τα κέντρα αναψυχής, ανέφεραν, επιβαρύνονται ήδη και με πολλά άλλα τέλη για την εξασφάλιση κάποιων υπηρεσιών, γι' αυτό η διάκριση για σκοπούς επιβολής δικαιωμάτων των διάφορων κέντρων σε τάξεις είναι δυσμενής σε βάρος της πλειοψηφίας των ιδιοκτητών κέντρων αναψυχής και προς όφελος των κέντρων που λειτουργούν μέσα σε ξενοδοχειακές μονάδες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Θα επανέλθουμε στο Κεφάλαιο Πρώτο, μόλις η επιτροπή Οικονομικών είναι έτοιμη και παρουσιάσει την έκθεσή της.

Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.034 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 7 Οκτωβρίου 1999.

«Τα εστιατόρια ή οι καντίνες που έχουν παραχωρηθεί σε ιδιώτες μέσα στα αεροδρόμια χρεώνουν με υπερβολικές τιμές τα προϊόντα τα οποία προσφέρουν προς τους ταξιδιώτες. Αν λάβουμε υπόψη τις τιμές που επικρατούν στα διεθνή αεροδρόμια των χωρών της Ευρώπης, θα διαπιστώσουμε ότι σε πολλές περιπτώσεις είμαστε πολύ πιο ακριβοί.

Με βάση αυτό καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα κατά πόσο υπάρχει έλεγχος των τιμών αυτών και εάν όχι τι προτίθεται να κάνει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.035 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 7 Οκτωβρίου 1999.

«Τα οδικά δίκτυα στην Κύπρο βρίσκονται άλλα κάτω από την ευθύνη του Υπουργείου Εσωτερικών και άλλα κάτω από την ευθύνη του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Αυτός όμως ο διαχωρισμός δημιουργεί πάρα πολλές φορές προβλήματα σε ό,τι αφορά τις βελτιώσεις και συντηρήσεις τους, π.χ. στην ίδια περιοχή μπορεί να βρίσκεται συνεργείο από το ένα υπουργείο, ενώ βρίσκεται και συνεργείο από το άλλο.

Επίσης υπάρχουν περιπτώσεις που, μόλις η μια υπηρεσία ολοκληρώσει τις εργασίες της, έρχεται άλλη υπηρεσία και ξαναρχίζει άλλες εργασίες. Έτσι λοιπόν αυτός ο διαχωρισμός, που δημιουργεί προβλήματα συντονισμού, δημιουργεί και τεράστια ταλαιπωρία στους κατοίκους των περιοχών που διεξάγονται κατά καιρούς οι εργασίες αυτές.

Με βάση αυτό ο έλεγχος όλων των οδικών δικτύων από ένα υπουργείο πιστεύω ότι θα βοηθούσε στον καλύτερο συντονισμό των υπηρεσιών που εμπλέκονται κατά καιρούς στη βελτίωση και τη συντήρησή τους, αλλά επίσης και στην εξάλειψη της ταλαιπωρίας του κόσμου.

Καλούνται τα αρμόδια υπουργεία να ενημερώσουν το σώμα πώς αντιμετωπίζουν το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.036 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 13 Οκτωβρίου 1999.

«Πολλά προβλήματα αντιμετωπίζουν οι κάτοχοι οικοπέδων φτωχών οικογενειών, γιατί δεν πήραν τίτλους ιδιοκτησίας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα παραχωρηθούν τίτλοι ιδιοκτησίας και γιατί υπάρχει αυτή η μεγάλη καθυστέρηση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.037 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 13 Οκτωβρίου 1999.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δεν υλοποιείται η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ριζικές επιδιορθώσεις στις κατοικίες αυτοστέγασης χαμηλού κόστους με αρχική έγκριση £2.250, εφόσον υπάρχουν εγκριμένα κονδύλια, για να μη χαθεί και ο φεινός χρόνος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.038 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 13 Οκτωβρίου 1999.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

- 1) Από πότε συμπεριλαμβάνεται στους προϋπολογισμούς του ΤΑΕΠ το κονδύλι για τη διαμόρφωση της πλατείας Αγίων Αναργύρων Α΄ στη Λάρνακα;
- 2) Γιατί δεν έχει δαπανηθεί όλα αυτά τα χρόνια;
- 3) Ποιος ο λόγος της μη καταβολής του στο δήμο Λάρνακας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.039 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 13 Οκτωβρίου 1999.

«Στους κυβερνητικούς οικισμούς υπάρχουν κατοικίες που κατακρατούνται από οικογένειες που δεν καλύπτονται από τα υφιστάμενα κριτήρια, ενώ υπάρχουν προσφυγικές οικογένειες χωρίς στέγη. Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- 1) Τον ακριβή αριθμό και ονομαστικό κατάλογο όσων διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς χωρίς έγκριση.
- 2) Τον ονομαστικό κατάλογο αυτών στους οποίους παραχωρήθηκαν κατοικίες με ενοίκιο.
- 3) Τον αριθμό κατόχων οικιών στους κυβερνητικούς οικισμούς που διαμένουν στο εξωτερικό μόνιμα.
- 4) Πόσοι είναι οι κάτοχοι οικιών που διαμένουν σε γηροκομεία και τον ονομαστικό κατάλογο αυτών.
- 5) Πόσοι και ποιοι ένοικοι κυβερνητικών οικισμών έχουν ιδιόκτητες κατοικίες και είναι εις γνώση της πολεοδομίας.
- 6) Πόσες κατοικίες παραμένουν κλειστές λόγω του ότι απεβίωσαν οι ένοικοί τους και πού βρίσκονται αυτές.
- 7) Πώς σκέφτεται να ανακτήσεις τις κατοικίες η πολεοδομία, για να καλύψει τις ανάγκες των δικαιούχων.
- 8) Εάν χρειάζεται τροποποίηση η νομοθεσία, κατά πόσο προτίθεται η πολεοδομία να το πράξει και τότε θα ζητηθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.056, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Δώρου Θεοδώρου.

«Σχετικά με το αίτημα των κατοίκων Παρεκκλησιάς για την ανταλλαγή ιδιοκτησίας τους που συμπεριλήφθηκε στο σχέδιο αναδασμού με άλλη κρατική γη εκτός αναδασμού σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η Κυπριακή Δημοκρατία συμμετείχε στον αναδασμό Παρεκκλησιάς με συνολική έκταση γης 31 288 τ.μ. αξίας £19.413.
- 2) Από την πιο πάνω έκταση της κρατικής γης το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την παραχώρηση έκτασης 22 360 τ.μ. σε γεωργούς για αύξηση του κλήρου τους, ενώ η υπόλοιπη έκταση 8 928 τ.μ. είναι εγγεγραμμένη στην Κυπριακή Δημοκρατία.
- 3) Ο ισχυρισμός ότι η κρατική γη που βρίσκεται στην περιοχή αναδασμού δεν έχει διανεμηθεί στους καλλιεργητές, αλλά διατίθεται προς πώληση με πλειστηριασμό,

δεν ευσταθεί, γιατί ολόκληρη η κρατική γη (22 360 τ.μ.) που εγκρίθηκε για παραχώρηση, χρησιμοποιήθηκε για τη συμπλήρωση ιδιοκτησιών που ήταν κάτω από τα κατώτατα όρια έκτασης τεμαχίου καθώς και για τη συμπλήρωση του οδικού δικτύου στην περιοχή αναδασμού.

- 4) Αιτήματα κατοίκων για ανταλλαγή ιδιωτικής γης που απαλλοτριώνεται μέσα στο σχέδιο αναδασμού πρέπει να υποβάλλονται στο επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο Λεμεσού, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμών του 1989 – 90, προκειμένου να εξετάζονται με τα δικά του δεδομένα μέσα στο πνεύμα των κανονισμών.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.062, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Λυσού, να μειωθεί η κοινοτική συνεισφορά για την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων στο 10% αντί στο 20%, σας πληροφορώ ότι οι συνεισφορές για εκτέλεση αναπτυξιακών έργων αναθεωρήθηκαν κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους για ορισμένες κοινότητες με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Νέα αναθεώρηση θα πραγματοποιηθεί μελλοντικά, μετά από προσεκτική μελέτη όλων των περιπτώσεων που έχουν τεθεί υπόψη μας, περιλαμβανομένης και αυτής της κοινότητας Λυσού.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.072, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

- 1) «Η ερώτηση αφορά την πλακόστρωση των χωμάτινων πεζοδρομίων του κύριου δρόμου που διασχίζει την κοινότητα Αγίας Μαρίας Χρυσοχούς. Το μήκος των χωμάτινων πεζοδρομίων που ζητείται η πλακόστρωσή τους είναι χίλια πεντακόσια μέτρα και η δαπάνη που απαιτείται για την κατασκευή τους ανέρχεται στις £50.000.
- 2) Ο λόγος που δεν έγινε η πλακόστρωση των πεζοδρομίων μέσα στα πλαίσια της βελτίωσης του δρόμου κατά τα έτη 1997 και 1998 είναι ότι η κοινότητα αρνήθηκε να συνεισφέρει την αναλογία της στην απαιτούμενη δαπάνη, θέση που παραμένει αναλλοίωτη μέχρι σήμερα.
- 3) Ο υπό αναφορά δρόμος υπάγεται στην αρμοδιότητα, του Τμήματος Δημοσίων Έργων το οποίο και επιλαμβάνεται του όλου θέματος σε συνεννόηση με το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.080, ημερομηνίας 27 Μαΐου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με αίτημα του δήμου Γεροσκήπου για την εκμίσθωση σ' αυτό κρατικής γης για τη δημιουργία γηπέδων αθλοπαιδιών σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η ζητούμενη κρατική γη αποτελεί μέρος του τσιφλικιού «Γερμανίνας», το οποίο διαχωρίστηκε σε γεωργικούς κλήρους και τμήμα της υπενοικιάστηκε από τη ΣΠΕ Γεροσκήπου στην κ. Ελένη Κανταρή μέχρι το 2010, με δικαίωμα ανανέωσης της ενοικίασης για άλλα δέκα έως είκοσι χρόνια.
- 2) Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, τα τμήματα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Αναπτύξεως Υδάτων, Γεωργίας και ο έπαρχος Πάφου συστήνουν την αίτηση του δήμου Γεροσκήπου, νοουμένου ότι θα διευθετηθεί το θέμα της αποδέσμευσης της κρατικής γης που εκμισθώθηκε στην κ. Κανταρή.

- 3) Με βάση τα πιο πάνω, εξετάζεται από το Τμήμα Γεωργίας η δυνατότητα διάθεσης άλλου κυβερνητικού κλήρου προς την κ. Κανταρή, ώστε να αποδεσμευτεί η γη που ζητά ο δήμος Γεροσκήπου. Αν δεν καρποφορήσει η προσπάθεια, θα εξεταστεί το ενδεχόμενο απαλλοτρίωσης των δικαιωμάτων της και καταβολή αποζημιώσεων, αν δικαιούται, σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου. Σε αντίθετη περίπτωση θα κληθεί ο δήμος Γεροσκήπου να εξεύρει άλλη κατάλληλη κρατική γη η οποία να είναι ελεύθερη από οποιαδήποτε δέσμευση.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.106, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Γιαννάκη Αγαπίου.

«Σχετικά με τη στέγαση κυβερνητικών τμημάτων σε ιδιωτικά υποστατικά στη Λεμεσό επισυνάπτεται κατάσταση στην οποία φαίνονται οι κυβερνητικές υπηρεσίες που στεγάζονται σε ιδιωτικά υποστατικά, καθώς και το μηνιαίο ενοίκιο που καταβάλλεται γι' αυτά. Όλα τα ενοικιαζόμενα υποστατικά καλύπτονται από άδεια οικοδομής.»

**ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ/ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΣΤΕΓΑΖΟΝΤΑΙ ΣΕ
ΕΝΟΙΚΑΖΟΜΕΝΑ ΚΤΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ**

Α/Α	ΤΜΗΜΑ/ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΑΡ. ΥΠΑΛ.	ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΤΕΓΑΣΗ	ΕΜΒΑΔΟΝ ΕΝΟΙΚΙΑ- ΖΟΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ	ΚΑΤΑΒΑΛ- ΛΟΜΕΝΟ ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΟΙΚΙΟ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1.	Επαρχιακό Γραφείο Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (μαζί με τους υγειονολόγους).	40	Στεγάζεται στο δεύτερο μέρος του τρίτου και τέταρτου ορόφου πολυκατοικίας που βρίσκεται στη γωνιά Ανεξαρτησίας Αθηνών και Θέμιδος στο κέντρο της πυκνοκατοικημένης περιοχής Λεμεσού.	τ.μ.	£2.014	
2.	Οργανισμός Νεολαίας	3	Πολυκ. Ναύπλιον Σέντερ. Ναυπλίου 20, Δ. 103	99 τ.μ.	£233,70	
3.	Τμήμα Αλιείας	8	Οδός Ερμού. Τα Γραφεία ανήκουν στην Αρχή Λιμένων Κύπρου.	564 τ.μ.	£42	
4.	Επαρχιακό Γραφείο Αναδασμού	25	Οδός Λεοντίου Α΄ και Καρατζά	190 τ.μ.	£950	
5.	Λιμενική Αστυνομία και Τμήμα Αλλοδαπών.	35 Νέο Λιμάνι 55 Παλιό Λιμάνι	Σε κτίρια που ανήκουν στην Αρχή Λιμένων Κύπρου.	87 τ.μ. 2200 τ.μ.	Δεν καταβάλλεται ενοίκιο	
6.	Επαρχιακό Γραφείο	17	Στεγάζεται σε Γραφεία της Α.Λ.Κ.	2725 τ.μ.	£1.440	

	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.					
7.	Τμήμα Συνεργατικής Ανάπτυξης	8	Οδός Γλάδστωνος και Μαληκκίδη	260 τ.μ.	£1.040	
8.	Υπηρεσία Κυπριακής Οικοτεχνίας/Χειροτεχνίας (Κατάστημα)	1	Οδός Θέμιδος 25	50 τ.μ.	£219	
9.	Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Κεντρική Υπηρεσία	38	1ος όροφος οικήματος ΣΤΑΔΥΛ	420 τ.μ.	£629	
10.	Κλάδος Επιδομάτων Ανεργίας.	4	Αγ. Σπυριδωνος 70, Καθολική	140 τ.μ.	£192,50	
11.	Επαρχιακό Γραφείο Εργασίας Κλάδος Λιμενεργατών (Νέο Λιμάνι)	3	Στο χώρο του νέου λιμανιού	92 τ.μ.	£266	Ο χώρος ανήκει στην Α.Λ.Κ.
12.	Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας	66	2ος και 4ος όροφος του Μεγάρου ΣΤΑΔΥΛ	968 τ.μ.	£1.790	
13.	<u>Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο</u> Κλάδος Χωρομετρίας	79	3ος όροφος Πολυκ. Βάσου Πιτσιλίδη, Γωνία Ανεξ. και Αθηνών	180 τ.μ.	£381	
14.	Κλάδος Διαχ. Κρατικής Γης και Αναδασμού		1ος όροφος του ίδιου πιο πάνω κτιρίου	120 τ.μ.	£270	
15.	Κλάδος Επιτόπιων		2ος όροφος του ίδιου πιο πάνω			

	Ερευνών		κτιρίου	185 τ.μ.		
16.	<u>Πολιτική Άμυνα</u> ΠΕΔΠΑ	3	Λεωφόρος Μακεδονίας ΣΤΕΡΑΤΖΙΑΣ ΚΩΡΤ 2, Δ.201.	190 τ.μ.	£475	
17.	ΣΠΑ «Δ»		Σοφοκλέους 26	62 τ.μ.	£91,60	
18.	Κέντρο Ελέγχου Επιχειρήσεων		Ευαγ. Παπαχριστοφόρου 4, Θέμις Κωρτ.	200 τ.μ.	£230	
19.	ΣΠΑ «Γ»		Γαλιλαίου 63	100 τ.μ.	£128	
20.	ΑΠΟΘΗΚΗ		Αιγύπτου 32	220 τ.μ.	£270	
21.	ΣΠΑ «Β»		Επτανήσου 5, Χαλκούτσα	100 τ.μ.	£140	
22.	ΣΠΑ «Α»		Φιλοκύπρου 4	200 τ.μ 200 τμ	£250	
23.	ΥΠΑ Γ40		Γων. Σούδας και Ψηλορείτου	70 τ.μ.	£73,50	
24.	<u>Τελωνείο</u> Νέο Λιμάνι	150	Στο νέο και παλιό Λιμάνι	3690 τ.μ. (Γραφείο Διοίκησης) 949 τ.μ. (Γραφεία και Αποθήκες)	£6.561	Οι χώροι που ενοικιάζει το Τελωνείο ανήκουν στην Αρχή Λιμένων Κύπρου.
25.	Παλιό Λιμάνι			67 τ.μ.	£19,66	

26.	Υπηρεσία Φ.Π.Α.	25	3ος, 4ος και 5ος όροφος Πολ. Ναυπλίου Σέντερ, οδός Ναυπλίου 1	910 τ.μ.	£2.755	
27.	Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας και Πολιτισμού	19	Οδός Βασιλέως Κων/ντίνου Περιοχή Τσιρείου	740τ.μ.	£962	
28.	Επιμορφωτικά Κέντρα	3	Οδός 19ης Μαΐου, Αρναούτ	5631τ.μ.	£25	Το Γραφείο όπου στεγάζονται τα Επιμορφωτικά Κέντρα, είναι Τ/Κ ιδιοκτησία.
29.	Υπηρεσία Ρύθμισης Οδικών Μεταφορών και Ανανέωσης Αδειών Οδηγών, Κυκλοφορίας και Εξέτασης Υποψηφίων Οδηγών.	16	Νίκου Παττίχη 106, Λεμεσός	305 τ.μ.	£498	Λόγω της πρόσφατης Μηχανογράφησης του Τμήματος αυτού υπάρχει στενότητα χώρου. Στους καθεχρονικούς Προϋπολογισμού προτείνεται συστέγαση της υπηρεσίας αυτής με τον Κλάδο Επιθ. Μηχ. Οχημάτων που στεγάζεται σε κυβερνητικό κτίριο στην περιοχή του δάσους Πολεμιδίων.

30.	Υπηρεσία Μερίμνης και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων.	7	Οδός Αγκύρας	175 τ.μ.	-----	Δεν καταβάλλεται οποιοδήποτε ενοίκιο. Το κτίριο όπου στεγάζεται η ΥΜΑΠΕ είναι Τ/Κ ιδιοκτησία.
31.	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (Χώρος στάθμευσης 30 αυτοκινήτων)	----	Αρχ. Κυπριανού		£230	
32.	Υδατικό Έργο Πολεμιδιών/ Γερμασόγειας	7	Λεοντίου Α΄ KAMELIA COURT HAWAII	96 τ.μ.	£114	Ο Κλάδος αυτός υπάγεται στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
33.	Επαρχιακό Ταχυδρομικό Γραφείο Αγίου Ιωάννη	1	Οδός Γεωργίου Αβέρωφ 10 και Παπανικολάου , Αγ. Ιωάννης	33 τ.μ.		
34.	Γερμασόγειας	1	Anna Court, Λεωφ. Γεωργίου Α΄, Γερμασόγεια	52 τ.μ.		
35.	Ομοιοίας	1	Αιγίνης 4, Ομόνοια, Λεμεσός	58 τ.μ.		
36.	Αγ. Νικολάου	1	Γρίβα Διγενή, Αγ. Νικόλαος	290 τ.μ.		
37.	Μέσα Γειτονιάς	1	Μακαρίου Γ΄ 7Α, Μέσα Γειτονιά	61 τ.μ.		
38.	Καψάλου	1	Αγίας Φυλάξεως 137	74 τ.μ.		

39.	Αμαθούντος	1	Λεωφ. Αμαθούντας	46 τ.μ.		
40.	Αρναούτ	1	Ισμέτ Πασιά 38	42 τ.μ.		Δεν καταβάλλει ενοίκιο. Το κτίριο όπου στεγάζεται είναι Τ/Κ ιδιοκτησίας.
41.	Στρατολογικό Γραφείο Λεμεσού	10	Λουκή Ακρίτα, Αγία Ζώνη	165 τ.μ.	£205	
42.	Λέσχη Αξιωματικών Εθνικής Φρουράς		Οδός Χέοπος 8	250 τ.μ.	£428	
43.	Γενική Εισαγγελία (Νομική Υπηρεσία)	6	Πολ. Σταματίου, Αρχ. Μακαρίου Γ', 2ος όροφος Δ. 202	188 τ.μ.	£350	
44.	Κλάδος Εισαγγελίας Αστυνομίας	20	Πολ. Σταματίου, Δ. 401 και 402, οδός Σφακίων, Μέσα Γειτονιά (στην ίδια πιο πάνω πολυκατοικία)	365 τ.μ.	£700	
	Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού					
45.	Υπηρεσία Αποκατάστασης Ζημιών – Υ.Α.Ζ.	12	Γλάδστωνος και Μωυσέως	170 τ.μ.	£535	
46.	Υπηρεσία Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών	22	Οδός Γιλτίζ	600 τ.μ.	-----	Δεν καταβάλλεται οποιοδήποτε ενοίκιο. Το κτίριο όπου στεγάζεται είναι Τ/Κ ιδιοκτησία.

47.	Τμήμα Κρατικών Αποθηκών και Προμηθειών, Γραφεία Εκτελώνισης	4	Νέο Λιμάνι	48 τ.μ.	£100	
49.	<u>Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών</u> Αίθουσα Επιβατών στο Νέο Λιμάνι Λεμεσού	-----	-----	28 τ.μ.	£58,33	Ο χώρος ανήκει στην Α.Λ.Κ.

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.029, ημερομηνίας 21ης Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργου Χατζηγεωργίου.

«Σχετικά με τον κατασκηνωτικό χώρο στο Νέο Χωριό Πάφου, σας πληροφορώ ότι, όπως και στο παρελθόν, έτσι και τώρα, η επαρχιακή διοίκηση Πάφου είναι στη διάθεση όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, για να τους παράσχει κάθε δυνατή βοήθεια.

Όπως φαίνεται και στα πρακτικά της σύσκεψης που έγινε στα γραφεία της επαρχιακής διοίκησης Πάφου στις 22 Απριλίου 1996, αποφασίστηκε μεταξύ άλλων όπως η επαρχιακή διοίκηση Πάφου προχωρήσει και ζητήσει την εκμίσθωση της γης που χρειάζεται στη χωριτική αρχή Νέου Χωριού για τη δημιουργία του κατασκηνωτικού χώρου, ευθύς μόλις ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού ενημερώσει τις αρμόδιες υπηρεσίες ότι είναι έτοιμος να αναλάβει την απαιτούμενη δαπάνη.

Λόγω αρμοδιότητας και για τον πιο πάνω λόγο η επιστολή σας διαβιβάζεται και στη γενική διευθύντρια του ΚΟΤ.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ξέρω αν θέλετε να αρχίσουμε με Κεφάλαιο Τέταρτο ή εδώ να κάνουμε το διάλειμμα.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στο Κεφάλαιο Πρώτο παραμένει το θέμα των ΠΣΕΑ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγνώμη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Για να μη χάνουμε χρόνο, επειδή το πρώτο θέμα το οποίο θα συζητηθεί στο Κεφάλαιο Τέταρτο έχει μακροσκελή έκθεση, η οποία πρέπει να αναγνωστεί, θα εισηγούμουν να διαβαστεί η έκθεση και ύστερα να γίνει το διάλειμμα, ούτως ώστε να κερδίζουμε χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από εσάς εξαρτάται. Αυτή είναι η εισήγηση του κ. Ηλιάδη, ο οποίος νομίζω είναι ο εισηγητής του θέματος.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ο κ. Ματσάκης είναι ο εισηγητής του θέματος. Είμαι ο πρόεδρος της επιτροπής Περιβάλλοντος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι δεκτό;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να τη διαβάσει ο κ. Ηλιάδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε λοιπόν στο Κεφάλαιο Δ'.

Υπάρχει εισήγηση να συζητηθεί κατά προτεραιότητα το υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η εισαγωγή δελφινιών, η λειτουργία δελφιναρίων, ο τρόπος διαβίωσής τους και η τήρηση διεθνών συμβάσεων». Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Μάριου Ματσάκη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Για το θέμα έχουν γίνει δύο εκθέσεις, κύριε Πρόεδρε, διότι υπήρξαν εξελίξεις μετά την ολοκλήρωση και την υποβολή στην ολομέλεια της πρώτης έκθεσης και έτσι συντάχθηκε δεύτερη έκθεση.

Πρώτη έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος προς την ολομέλεια του σώματος σύμφωνα με το άρθρο 7 του «περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νόμου του 1985» (Νόμος αριθμός 21 του 1985) με αφορμή την εξέταση του θέματος «Η εισαγωγή δελφινιών, η λειτουργία δελφιναρίων, ο τρόπος διαβίωσής τους και η τήρηση διεθνών συμβάσεων».

Παρόντες:

Δημήτρης Ηλιάδης, πρόεδρος

Κυριάκος Τυρίμος

Καίτη Κληρίδου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Χρίστος Ρότσας

Μάρκος Κυπριανού

Πρόδρομος Προδρόμου

Μάριος Ματσάκης

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος άρχισε την αυτεπάγγελτη εξέταση του πιο πάνω θέματος, μετά από εισήγηση του βουλευτή κ. Μάριου Ματσάκη, σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιουνίου 1999.

Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού, ζητήθηκε τόσο από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος όσο και από το γενικό διευθυντή του ιδίου υπουργείου η κατάθεση στοιχείων χρήσιμων για την εξέταση του θέματος αυτού, τα οποία οι πιο πάνω αρμόδιοι αρνήθηκαν να αποστείλουν στη Βουλή. Η επιτροπή θεωρεί ότι τα ζητηθέντα από τους αρμόδιους στοιχεία ήταν απαραίτητα για τη μελέτη του θέματος και ότι με την άρνησή τους να τα καταθέσουν δυσχεραίνεται το έργο της. Γι' αυτό και με βάση το άρθρο 7 του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νόμου του 1985 (Νόμος αρ.21 του 1985) υποβάλλει την παρούσα έκθεση προς το σώμα.

Πιο κάτω παρατίθενται κατά χρονολογική σειρά τα γεγονότα που αφορούν το ιστορικό του θέματος, σε σχέση με την άρνηση προσαγωγής των σχετικών εγγράφων, χωρίς η επιτροπή να υπεισέρχεται στην ουσία του θέματος που αφορά την απόφαση για εισαγωγή δελφινιών, του οποίου και η μελέτη δεν ολοκληρώθηκε αφού στη διάρκεια της εξέτασής του προέκυψε το θέμα της άρνησης κατάθεσης στοιχείων χρήσιμων για τη

μελέτη του. Αξίζει εν τούτοις να αναφερθεί ότι ο πρόεδρος της επιτροπής με επιστολή του προς τον αρμόδιο Υπουργό με ημερομηνία 29 Ιουνίου 1999, του ανέφερε ότι θα ήταν ιδιαίτερα υποβοηθητικό αν σταματούσε προσωρινά η εισαγωγή δελφινιών μέχρι που να καταλήξει η επιτροπή και στη συνέχεια η ολομέλεια του σώματος στα τελικά τους συμπεράσματα σε σχέση με το υπό αναφορά θέμα.

Τα γεγονότα ειδικότερα έχουν ως ακολούθως:

1. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος με γραπτή ειδοποίησή της κάλεσε στη συνεδρία της στις 22 Ιουνίου 1999, για την εξέταση του πιο πάνω θέματος που αφορά την άδεια εισαγωγής δελφινιών, τους εκπροσώπους των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Εσωτερικών (Τμήμα Πολεοδομίας και Οικίσεως) και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, Τμήμα Αλιείας και Υπηρεσίας Περιβάλλοντος), Εξωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου, της Κυπριακής Εταιρείας Προστασίας των Ζώων και της Εταιρείας «Αγία Νάρα - Marine Park Dolphinarium».

Παράλληλα με την αποστολή της ειδοποίησης, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ενημερώθηκε τηλεφωνικά από τη γραμματέα της επιτροπής, ότι επιθυμία της επιτροπής για σκοπούς διευκόλυνσης της συζήτησης του πιο πάνω θέματος ήταν να κατατεθούν πριν ή κατά τη συνεδρίαση της 22 Ιουνίου 1999, η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την εισαγωγή τεσσάρων δελφινιών από τη Μαύρη Θάλασσα για το δελφινάριο της Αγίας Νάπας, καθώς και η πρόταση του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος πάνω στην οποία βασίστηκε η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 21 Απριλίου 1999 (**Συνημμένο 1**).

2. Στις 22 Ιουνίου 1999 και κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της επιτροπής για το πιο πάνω θέμα, όταν διαπιστώθηκε ότι δε στάληκε εκ των προτέρων, αλλά ούτε και προσκομίστηκε κατά τη συνεδρίαση η πρόταση του αρμόδιου Υπουργού προς το Υπουργικό Συμβούλιο για το θέμα της εισαγωγής των δελφινιών, ζητήθηκε από το διευθυντή της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του πιο πάνω υπουργείου να επικοινωνήσει με τον αρμόδιο υπουργό και να του μεταφέρει την επιθυμία της επιτροπής για κατάθεση ενώπιόν της του σχετικού εγγράφου. Στο στάδιο αυτό ο πρόεδρος της επιτροπής έκανε αναφορά στη σχετική νομοθεσία «περί Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές» (Νόμος Αρ.21 του 1985) την οποία και επικαλέστηκε.

3. Ο διευθυντής της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος ενημερώνοντας στη συνέχεια την επιτροπή, δήλωσε ότι ο αρμόδιος Υπουργός ζήτησε πίστωση χρόνου κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης μέχρι να επικοινωνήσει με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σχετικά με το αίτημα της επιτροπής.

4. Εν αναμονή της απάντησης του Υπουργού η επιτροπή συνέχισε να εξετάζει το θέμα και έλαβε τις απόψεις των διαφόρων υπηρεσιών, καθώς και των άλλων προσκεκλημένων που παρέστησαν στη συνεδρίαση. Παρά το γεγονός ότι η επιτροπή με την έκθεσή της αυτή δεν εξετάζει την ουσία του θέματος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εκπρόσωποι των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κατέθεσαν στην επιτροπή τις απόψεις των υπηρεσιών τους σχετικά με το θέμα της εισαγωγής των δελφινιών, οι οποίες ήταν έντονα εναντίον της παραχώρησης άδειας εισαγωγής.

5. Στη διάρκεια της συνεδρίασης ο διευθυντής της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος αφού επικοινωνήσει και πάλι με τον Υπουργό, δήλωσε στην επιτροπή ότι σύμφωνα με τα όσα διεμήνυσε ο αρμόδιος Υπουργός, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τον πληροφόρησε ότι

υπάρχει σχετική συνεννόηση μεταξύ του και του Προέδρου της Βουλής σε σχέση με τα θέματα των εγγράφων που κατατίθενται στη Βουλή. Με βάση αυτή τη συνεννόηση οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου μπορεί να διαβιβάζονται, όχι όμως και οι επί μέρους προτάσεις των αρμοδίων υπουργείων πάνω στις οποίες βασίζεται μια απόφαση.

Ο γενικός διευθυντής της Βουλής αναφερόμενος στο περιεχόμενο της επιστολής του Προέδρου της Δημοκρατίας, διευκρίνισε ότι εκείνο που αρνείται να δώσει η κυβέρνηση είναι τις διαβουλεύσεις-συζητήσεις που γίνονται στο επίπεδο του Υπουργικού Συμβουλίου, πριν αυτό καταλήξει στην οποιαδήποτε απόφασή του, πράγμα που είναι και σεβαστό. Αυτό που τώρα ζητά η επιτροπή είναι κάτι το εντελώς διαφορετικό. Πρόκειται για την πρόταση του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος που υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο. Η πρόταση αυτή προς το Υπουργικό Συμβούλιο, ως θέμα πρακτικής εφαρμογής, κοινοποιείται και λαμβάνουν γνώση όλα τα υπουργεία και άλλες υπηρεσίες.

Ο πρόεδρος της επιτροπής στη συνέχεια ανακοίνωσε την απόφασή της η συνεδρίαση να λήξει στο στάδιο αυτό, γιατί κρίθηκε ότι για να προχωρήσει στη άσκηση του λειτουργήματος του κοινοβουλευτικού ελέγχου η επιτροπή θα άπρεπε να κατέχει και το συγκεκριμένο έγγραφο που ζητήθηκε. Ο πρόεδρος ανέφερε επίσης ότι η άρνηση των αρμοδίων να καταθέσουν το έγγραφο αυτό πλήττει το έργο της Βουλής και εμποδίζει τη διαφάνεια.

Τέλος, αποφασίστηκε να γίνει επιστολή προς την κυβέρνηση κατ' επίκληση του προαναφερθέντος νόμου για να ζητηθεί και γραπτά η κατάθεση του σχετικού εγγράφου. Η συνεδρίαση διακόπηκε για τους πιο πάνω λόγους.

6. Ο πρόεδρος της επιτροπής με επιστολή του ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1999 επικαλούμενος τον προαναφερθέντα Νόμο 21 του 1985 ζήτησε από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να καταθέσει στην επιτροπή αντίγραφο της πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο στη βάση της οποίας στηρίχθηκε η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με ημερομηνία 21 Απριλίου 1999 και αριθμό 49519 σε σχέση για το θέμα της εισαγωγής δελφινιών (**Συνημμένο 2**).

7. Ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με επιστολή του ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1999, ενημέρωσε τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος ότι το αίτημα της επιτροπής για κατάθεση του πιο πάνω εγγράφου δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθεί, γιατί το σκεπτικό με βάση το οποίο το Υπουργικό Συμβούλιο καταλήγει στις διάφορες αποφάσεις του δεν είναι προς δημόσια συζήτηση, ενώ παρέπεμψε σε σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής όταν πέρσι ηγήθηκε παρόμοιο αίτημα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών (**Συνημμένο 3**).

8. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος προγραμματίσει νεότερη συνεδρίαση της για το θέμα στις 29 Ιουνίου 1999. Για τη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν να παραστούν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Παράλληλα η επιτροπή απέστειλε επιστολή μέσω του γενικού διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καλώντας τον με επίκληση του νόμου περί Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές (Νόμος 21/85) να καταθέσει το συντομότερο δυνατό και εν πάση περιπτώσει πριν από τη συνεδρία της, της 29ης Ιουνίου 1999 αντίγραφο της γνωστής πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο (**Συνημμένο 4**).

Επίσης ο πρόεδρος της επιτροπής ζήτησε με επιστολή του τις απόψεις του γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σε σχέση με τις νομικές πτυχές που εγείρονται από το πιο πάνω θέμα, καθώς και ειδικότερα τη νομική άποψη του Γενικού

Εισαγγελέα σε σχέση με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να παραχωρήσει άδεια κατ' εξαίρεση της γενικής νομοθεσίας για την εισαγωγή τεσσάρων δελφινιών **(Συνημμένο 5)**.

9. Κατά τη συνεδρίαση της 29 Ιουνίου 1999 ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δεν μπόρεσε να παραστεί λόγω απουσίας του στο εξωτερικό και εκπροσωπήθηκε από άλλο λειτουργό του υπουργείου του. Επίσης στην ίδια συνεδρίαση ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας εκπροσωπήθηκε από λειτουργό του γραφείου του, λόγω απουσίας του στο εξωτερικό.

Ο εκπρόσωπος του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος επανέλαβε τη θέση του αρμόδιου Υπουργού με την οποία αιτιολογεί την άρνησή του να καταθέσει το έγγραφο που ζήτησε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος. Ο ίδιος εκπρόσωπος επανέλαβε ότι το έγγραφο εκείνο θεωρείται από την αρμόδια αρχή απόρρητο. Επίσης ανέφερε στην επιτροπή ότι αν ο γενικός διευθυντής αρνηθεί να δώσει στοιχεία στην επιτροπή θα έχει πρόβλημα με βάση τη νομοθεσία που έχει η Βουλή θεσπίσει, αν όμως δώσει το έγγραφο που ο Υπουργός στην επιστολή του αξιολογεί ως απόρρητο, τότε αποκαλύπτει απόρρητα έγγραφα και έτσι τίθεται σε δύσκολη θέση. Από την άλλη, όπως δήλωσε, η Επιτροπή Περιβάλλοντος είναι σε θέση με αυτά που έχει ενώπιόν της, δηλαδή την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, να γνωρίζει ποια είναι η θέση της κυβέρνησης πάνω στο υπό συζήτηση θέμα.

Ο πρόεδρος της επιτροπής υπέδειξε στον εκπρόσωπο του αρμόδιου υπουργείου ότι στην περίπτωση που υπάρχει άρνηση του δημόσιου υπαλλήλου να καταθέσει έγγραφο στην επιτροπή, αυτός οφείλει να ακολουθήσει τη διαδικασία που προβλέπει η σχετική νομοθεσία. Ειδικότερα, οφείλει να αναφέρει το ζήτημα στην αρμόδια αρχή προς απόφαση και η αρμόδια αρχή, αφού συμβουλευθεί το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας αποφασίζει ανάλογα για το ζήτημα. Στη συνέχεια ερωτήθηκε η εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας αν έχει ζητηθεί η γνώμη του γραφείου τους για την άρνηση κατάθεσης του εγγράφου. Η εκπρόσωπος του γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ανέφερε ότι μέχρι στιγμής δεν είχε ζητηθεί η γνώμη τους. Επίσης ανέφερε ότι δεν γνωρίζουν ούτε τα γεγονότα, επειδή δεν είχαν μέχρι τη στιγμή εκείνη τεθεί ενώπιόν τους.

Τέλος, ο πρόεδρος της επιτροπής υπενθύμισε στον εκπρόσωπο του αρμόδιου υπουργείου ότι έχει σταλεί από το γενικό διευθυντή της Βουλής επιστολή προς το γενικό διευθυντή του υπουργείου του με ημερομηνία 24 Ιουνίου, για την οποία αναμένεται ακόμα απάντηση. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίας αυτής τηρήθηκαν αποστενογραφημένα πρακτικά τα οποία επισυνάπτονται **(Συνημμένο 6)**.

10. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος πραγματοποίησε συνεδρίαση στις 6 Ιουλίου 1999 για συνέχιση της εξέτασης του πιο πάνω θέματος. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής παρευρέθηκε εκπρόσωπος του γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ενώ ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δεν παρευρέθηκε λόγω απουσίας του στο εξωτερικό. Σε σχετική επιστολή του προς την επιτροπή που στάληκε την ημέρα της συνεδρίασης, αναφέρεται ότι εκ παραδρομής ο γενικός διευθυντής του υπουργείου δε διευθέτησε τα της εκπροσώπησής του στη συνεδρίαση αυτή. **(Συνημμένο 7)**.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος έχοντας υπόψη της όλα όσα προηγήθηκαν και με δεδομένη τη συνεχιζόμενη άρνηση των αρμοδίων να καταθέσουν το έγγραφο που ζητήθηκε, ομόφωνα αποφάσισε να παραχωρήσει με τη διαδικασία που προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία (Νόμος 21/85).

11. Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με επιστολή του προς το γενικό διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 1999 αναφέρει ότι έχει υποβάλει αίτημα προς το Υπουργικό Συμβούλιο για απόφαση σε σχέση με το εγχειρόμενο σημείο της προσαγωγής ή μη της ζητούμενης από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Στην ίδια επιστολή αναφέρεται ότι το θέμα υποβάλλεται για απόφαση στο Υπουργικό Συμβούλιο ως αρμοδία αρχή για τους γενικούς διευθυντές υπηρεσιών με βάση το άρθρο 2(δ) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου αρ.1/1990 και σύμφωνα με το άρθρο 6(δ) του περί Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νόμου αρ.21/1985-1993. Παράλληλα, εκφράζει τη λύπη του για τυχόν τλαιπωρία του νομοθετικού σώματος, γιατί την εβδομάδα μεταξύ 5 και 9 Ιουλίου 1999 απουσίαζε με άδεια ανάπαυσης και λόγω παραλείψεώς του δεν επιλήφθηκε του θέματος της πρόσκλησης της επιτροπής και δεν την ενημέρωσε έγκαιρα (**Συνημμένο 8**)

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος υποβάλλοντας την παρούσα έκθεση της προς το σώμα και αφού έχει πιο πάνω αναφερθεί με χρονολογική σειρά σε όλα τα γεγονότα που συνθέτουν το ιστορικό του όλου θέματος, επιθυμεί πρόσθετα να υποβάλει και τις ακόλουθες παρατηρήσεις της:

1) Η επιτροπή θεωρεί ότι το έγγραφο που ζητήθηκε από τους αρμόδιους, το οποίο αποτελεί την πρόταση του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος προς το Υπουργικό Συμβούλιο σε σχέση με το θέμα της εισαγωγής δελφινιών, είναι αναγκαίο για την άσκηση από μέρους της του ενδεδειγμένου κοινοβουλευτικού ελέγχου που αποτελεί λειτουργήμα και καθήκον της και η άρνηση των αρμοδίων να της καταθέσουν το έγγραφο αυτό δυσχεραίνει να έργο της σε σχέση με το υπό συζήτηση θέμα. Γι' αυτό και είναι υποχρεωμένη να ενεργήσει με βάση το άρθρο 7 της σχετικής νομοθεσίας. Η επιτροπή θεωρεί ότι μόνο η ίδια είναι σε θέση να κρίνει ποια είναι τα απαραίτητα στοιχεία και μέσα για την άσκηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου σε σχέση με το θέμα που εξετάζει. Εν πάση περιπτώσει η επιτροπή πιστεύει ότι οι αρμόδιοι λειτουργοί των υπηρεσιών αλλά και η ίδια η κυβέρνηση δεν μπορούν να προβάλλουν περιορισμούς άλλους από εκείνους που προβλέπονται ρητά από το νόμο ούτε και να αποφασίζουν βεβαίως ποια είναι τα αναγκαία μέσα για την άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου από τις αρμόδιες επιτροπές.

2) Η επιτροπή έχει διαπιστώσει την επανειλημμένη άρνηση των αρμοδίων να καταθέσουν το σχετικό έγγραφο. Ειδικότερα, η επιτροπή επισημαίνει:

(α) Τη μη προσαγωγή του στη συνεδρίαση της 22 Ιουνίου 1999, παρά το ότι διαβιβάστηκε μέσω της γραμματέως της επιτροπής προς το γενικό διευθυντή του υπουργείου το σχετικό αίτημα,

(β) την άρνηση του διευθυντή της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος να καταθέσει το εν λόγω έγγραφο στη διάρκεια της συνεδρίασης της 22 Ιουνίου 1999 μετά την τηλεφωνική επικοινωνία του με τον αρμόδιο υπουργό από τον οποίο πήρε σχετικές οδηγίες, και

(γ) τη μέχρι στιγμής μη κατάθεση στην επιτροπή του σχετικού εγγράφου, παρά τη γραπτή επιστολή που στάλθηκε στο γενικό διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος από τις 24 Ιουνίου 1999.

3) Πέρα από τις τυπικές και ουσιαστικές παραβιάσεις της νομοθεσίας περί Κατάθεσης Στοιχείων και Πληροφοριών που προκύπτουν σαφώς από την απλή παράθεση των γεγονότων, η επιτροπή διαπιστώνει παράλληλα την ύπαρξη θέματος τάξης και δεοντολογίας που εκφράζεται με την τακτική κωλυσιεργίας αλλά και την περιφρόνηση της Βουλής των Αντιπροσώπων που επιδείχθηκε τόσο από τον Υπουργό όσο και από τους αρμόδιους λειτουργούς του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και

Περιβάλλοντος. Επισημαίνεται ότι, όπως πιο πάνω προκύπτει από την παράθεση των γεγονότων, ο αρμόδιος Υπουργός δεν επέτρεψε στους λειτουργούς του υπουργείου του να καταθέσουν το ζητηθέν έγγραφο. Ειδικότερα, και παρά την επανειλημμένη υποβολή του αιτήματος για κατάθεση του εγγράφου εκ μέρους της επιτροπής, οι αρμόδιοι είτε αγνόησαν το αίτημα είτε αρνήθηκαν να ανταποκριθούν, παραβιάζοντας το νόμο όπως επίσης και τις προβλεπόμενες διαδικασίες σε περίπτωση άρνησης προσαγωγής εγγράφων. Εν πάση περιπτώσει, η επιτροπή πιστεύει ότι τουλάχιστον η έγκαιρη ενημέρωσή της σε σχέση με την πρόθεση των αρμοδίων να μην καταθέσουν το έγγραφο που ζητήθηκε, θα αποτελούσε μια στοιχειώδη ένδειξη σεβασμού προς το σώμα. Η επιτροπή παρατηρεί ότι η υποβολή αιτήματος από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος προς το Υπουργικό Συμβούλιο, για απόφαση σε σχέση με το θέμα της προσαγωγής του εγγράφου στην επιτροπή ένα μήνα μετά που αυτό του ζητήθηκε επίσημα, αποτελεί μια ένδειξη της τακτικής κωλυσιεργίας που επιδείχθηκε προς το σώμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος υπό το φως όλων των πιο πάνω υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της προς τον ολομέλεια της Βουλής, η οποία καλείται να ενεργήσει με βάση το άρθρο 8 της περί Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές νομοθεσίας.

Προς υπόμνηση των μελών του Σώματος, σύμφωνα με το άρθρο 8 της υπό αναφορά νομοθεσίας, η ολομέλεια της Βουλής αφού εξετάσει σε κλειστή συνεδρία της την υποβαλλόμενη σύμφωνα με το άρθρο 7 έκθεση της επιτροπής, ενεργεί ως ακολούθως:

- α) Προκειμένου περί Ανεξάρτητων Αξιωματούχων ή δημόσιων υπαλλήλων διαβιβάζει την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για να διερευνήσει κατά πόσον η συμπεριφορά του εμφανισθέντος ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής συνιστά περιφρόνηση προς τη Βουλή και στοιχειοθετεί πειθαρχικό αδίκημα τιμωρούμενο κατά τα προβλεπόμενα στους οικείους νόμους_ ή
- β) προκειμένου περί οποιουδήποτε προσώπου, Ανεξάρτητου Αξιωματούχου, δημόσιου υπαλλήλου ή ιδιώτη, σε περιπτώσεις ιδιαίτερης για το δημόσιο συμφέρον σημασίας, είτε παραπέμπει το θέμα για διερεύνηση στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σύμφωνα με τα πιο πάνω οριζόμενα είτε αποφασίζει τη σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής για διερεύνηση του θέματος κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 9 της ίδιας νομοθεσίας.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εισηγείται κατά πλειοψηφία στην ολομέλεια την παραπομπή του θέματος για διερεύνηση στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗΣΥ διαφωνώντας με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας, δήλωσαν ότι η μη κατάθεση του ζητηθέντος εγγράφου δεν συνιστά κατά την άποψή τους περιφρόνηση της Βουλής, αλλά απλή διαφορά ως προς τη νομική ερμηνεία κατά πόσο αυτό είναι απόρρητο ως έγγραφο που αφορά τις εργασίες του Υπουργικού Συμβουλίου. Γί αυτό ακριβώς το λόγο τα πιο πάνω μέλη θεωρούν ορθό και φρόνιμο πριν η επιτροπή εισηγηθεί οποιαδήποτε νομικά μέτρα να καλέσει ενώπιόν της τόσο τον αρμόδιο Υπουργό όσο και το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ώστε η νομική αυτή διαφορά να διευκρινιστεί σε αυτό το επίπεδο.

Δεύτερη έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τίτλοφορείται «Η εισαγωγή δελφινιών, η λειτουργία δελφιναρίων, ο τρόπος διαβίωσής τους και η τήρηση διεθνών συμβάσεων».

Παρόντες:

Δημήτρης Ηλιάδης, πρόεδρος

Καίτη Κληρίδου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Κυριάκος Τυρίμος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Μάρκος Κυπριανού

Μάριος Ματσάκης

Όπως είναι η γνωστό η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος έχει ήδη ετοιμάσει έκθεση με σκοπό την υποβολή της προς την ολομέλεια του σώματος σύμφωνα με το άρθρο 7, του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νόμου του 1985, με αφορμή την άρνηση του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να καταθέσει έγγραφο που του ζητήθηκε από την επιτροπή, στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω θέματος. Η αρχική απόφαση της επιτροπής ήταν με την υποβολή της πρώτης έκθεσής της προς το σώμα να εισηγηθεί τη λήψη σχετικής απόφασης από την ολομέλεια, με βάση τις πρόνοιες της προαναφερθείσας νομοθεσίας. Η πρώτη έκθεση της επιτροπής επισυνάπτεται.

Στο μεταξύ και πριν το θέμα συζητηθεί στην ολομέλεια, μεσολάβησαν νεότερα γεγονότα τα οποία αφορούν την ουσία του θέματος και διαφοροποιούν τα δεδομένα με αποτέλεσμα ο στόχος για τον οποίο ενεγράφη αρχικά το θέμα από τον κ. Ματσάκη στην επιτροπή, να έχει επιτευχθεί.

Ειδικότερα, τα νέα γεγονότα αφορούν την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με ημερομηνία 8 Οκτωβρίου 1999, με την οποία ανακαλείται η προηγούμενη απόφαση της κυβέρνησης, που παραχωρούσε άδεια εισαγωγής δελφινιών και αποφασίζεται επίσης η απαγόρευση έκδοσης άδειας εισαγωγής δελφινιών στο μέλλον.

Η επιτροπή για τους λόγους και με τις παρατηρήσεις που σημειώνονται πιο κάτω δε θεωρεί πλέον επιβεβλημένο να προχωρήσει στην ενεργοποίηση των προνοιών της πιο πάνω νομοθεσίας, γιατί στόχος της δεν είναι η αντιδικία με τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ή το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά ο σεβασμός και η αποκατάσταση της νομιμότητας. Η επιτροπή έχει την άποψη ότι με τη νέα αυτή απόφασή της η κυβέρνηση συμμορφώνεται έμπρακτα με τη νομιμότητα που καθιερώνουν τόσο οι διεθνείς σχετικές συμβάσεις τις οποίες η Κύπρος έχει κυρώσει όσο και το εσωτερικό μας δίκαιο. Πρόσθετα, επανέρχεται στην ορθή πολιτική που είχε προηγουμένως διακηρύξει με σχετική απόφασή της το 1997, όπου απαγόρευε την εισαγωγή δελφινιών.

Η εξέταση από την επιτροπή του όλου θέματος της εισαγωγής δελφινιών, είχε ακριβώς στόχο να αποκαταστήσει τη νομιμότητα και το σεβασμό προς τις διεθνείς συμβάσεις, τις οποίες η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου είχε καταφανώς παραβιάσει, με αποτέλεσμα η εικόνα της Δημοκρατίας να πλήττεται διεθνώς. Με την πρόσφατη απόφαση της κυβέρνησης η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος δικαιώνεται, αφού στόχος της ήταν η επαναφορά της νομιμότητας, η διάσωση των δελφινιών και η αποκατάσταση της εικόνας της Κύπρου διεθνώς. Η απόφαση της κυβέρνησης αποτελεί επανόρθωση των λανθασμένων ενεργειών της, οι οποίες και είχαν αποτελέσει αντικείμενο κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Για την Επιτροπή, πρωταρχική σημασία αποτελεί η θετική κατάληξη του θέματος επί της ουσίας, προς την οποία συνέβαλαν τόσο η σταθερή θέση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος όσο και η κινητοποίηση του Οικολογικού Κινήματος. Εν τούτοις το πρόβλημα που προέκυψε από την άρνηση του αρμοδίου Υπουργού να καταθέσει συγκεκριμένο έγγραφο που θεωρήθηκε από την Επιτροπή απαραίτητο για τη μελέτη του όλου θέματος, στο πολιτικό επίπεδο, παραμένει ως θέμα αρχής, γιατί όντως ο

αρμόδιος Υπουργός περιφρόνησε το Κοινοβούλιο και αρνήθηκε να συνεργαστεί όπως όφειλε.

Είναι πεποίθηση της επιτροπής ότι ο κάθε υπουργός οφείλει να σέβεται το Κοινοβούλιο και τις διαδικασίες του και να συμμορφώνεται προς τις επιταγές του νόμου, για να διασφαλίζεται σ' αυτή τη βάση, η δημιουργική συνεργασία ανάμεσα στην εκτελεστική και τη νομοθετική εξουσία. Η διαφάνεια και ο ανοιχτός δημοκρατικός διάλογος είναι ουσιαστικά στοιχεία μιας σύγχρονης ευρωπαϊκής δημοκρατίας, όπως επιδιώκουμε να είναι η δική μας. Άλλωστε η συνεργασία αυτή αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία των θεσμών και δεν επιτυγχάνεται παρά μόνο με τον αμοιβαίο σεβασμό αρμοδιοτήτων και λειτουργιών.

Η επιτροπή θεωρεί υποχρέωσή της καταθέτοντας τις δύο εκθέσεις να ενημερώσει το σώμα τόσο αναφορικά με το θέμα που προέκυψε από τη μη προσαγωγή του εγγράφου από τον Υπουργό όσο και για τις νεότερες εξελίξεις, με τις οποίες ουσιαστικά το αρχικό θέμα που είχε αποτελέσει την αφορμή για εγγραφή και συζήτηση στην επιτροπή, έχει λήξει με τη συμμόρφωση της Εκτελεστικής Εξουσίας προς το νόμο, όπως ήταν η σαφής και σταθερή θέση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης των εκθέσεων τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Σπύρο Κυπριανού αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Γιαννάκης Αγαπίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Ματσάκης θα μας κατατοπίσει, ιδιαίτερα αν έκαμε και τη νεκροψία κανενός δελφινιού, για να ξέρουμε τι είχε μέσα!

Νομίζω ότι, ενόψει του γεγονότος ότι καθυστερεί η επιτροπή Οικονομικών, μπορούμε να συνεχίσουμε τη συζήτηση και, αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, να κάνουμε διάλειμμα.

Παρακαλώ, κύριε Ματσάκη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί διαδικαστικού θέματος. Επειδή το θέμα παρουσιάζει ένα ευρύτερο ενδιαφέρον και επειδή ακόμη και τα μέλη της επιτροπής Περιβάλλοντος που θα ήθελαν να ακούσουν τον κ. Ματσάκη είναι στην επιτροπή Οικονομικών, η παράκλησή μας είναι ο συνάδελφος να ανοίξει το θέμα του, γιατί κι εμείς είμαστε πρόθυμοι να μιλήσουμε, και να συνεχιστεί σε άλλη συνεδρία ή μετά το διάλειμμα, αν είναι σεβαστό αυτό το αίτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε ότι είναι πολύ σοβαρό το θέμα και θα πρέπει να είναι τουλάχιστο στην αίθουσα η πλειοψηφία των βουλευτών. Αυτή τη στιγμή είναι μόνο έξι - επτά βουλευτές εδώ και πιστεύω ότι ένα τόσο σοβαρό θέμα θα πρέπει να συζητηθεί με γεμάτα τα έδρανα, γι' αυτό παρακαλώ όπως γίνει διάλειμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φυσικά έδωσα το λόγο στον κ. Ματσάκη και θα ήθελα τη γνώμη του για την εισήγηση του κ. Ηλιάδη και μετά να αποφασίσω αν θα διακοπεί η συνεδρία.

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα να πω αυτά που θα πω μετά από ένα μικρό διάλειμμα. Έτσι κι αλλιώς θα είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα επακολουθήσει ένα μικρό διάλειμμα, για να είναι όλα τα μέλη της Βουλής παρόντα.

Ευχαριστώ.

(Ωρα διακοπής: 5.03 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 6.16 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κύριοι συνάδελφοι, είναι γενική, νομίζω, η επιθυμία να προχωρήσουμε με τα φορολογικά και να συνεχίσουμε με το υπ' αριθμόν ένα θέμα της ημερήσιας διάταξης μετά.

Επανερχόμαστε στη νομοθετική εργασία και, όπως ήδη ανέφερα, υπάρχει συναίνεση να θέσουμε ενώπιον της Βουλής τα δύο θέματα, που είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999» και «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και που κηρύχθηκαν επείγοντα. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση δεν είναι έτοιμη ακόμα. Δεν ξέρω αν θα προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα ή να κάμω περιληπτική αναφορά στα όσα συζητήθηκαν στην επιτροπή και στις κατά πλειοψηφία αποφάσεις που προτείνονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι λίγο πολύ οι κοινοβουλευτικές ομάδες γνωρίζουν.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση δεν είναι απαραίτητο να είναι γραπτή· απλώς θα δώσω τις θέσεις, όπως διαμορφώθηκαν στο στάδιο της επιτροπής. Υπάρχουν τρία ζητήματα τα οποία έχουν κηρυχθεί επείγοντα και έχει ζητηθεί από την επιτροπή Οικονομικών να τοποθετηθεί και να στείλει έκθεση. Όσον αφορά το θέμα για το αλκοόλ, δηλαδή την αύξηση πάνω στο φόρο κατανάλωσης για το αλκοόλ, είναι ομόφωνη η θέση όλων των πλευρών. Επίσης ομόφωνη είναι και η θέση όλων των πλευρών πάνω στο θέμα της αύξησης του φόρου κατανάλωσης για τα οχήματα παντός τύπου, με συγχωρείτε, παντός εδάφους. Δεν είναι όμως ομόφωνη η θέση όσον αφορά την αύξηση του φόρου κατανάλωσης πάνω στα πετρελαιοειδή. Οι ομάδες έχουν τοποθετηθεί ως ακολούθως: Τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και των Ενωμένων Δημοκρατών υποστηρίζουν την ψήφιση όπως έχει κατατεθεί και είναι εναντίον τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών που προέρχονται από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ.

Από εκεί και πέρα, κύριε Πρόεδρε, η εισήγησή μου διαδικαστικά είναι να βάλετε, αν θέλετε, σε ψηφοφορία τα δύο ομόφωνα για να εγκριθούν και για τα υπόλοιπα θέματα

να γίνει συζήτηση που, υποθέτω, θα πάρει περισσότερη ώρα. Τα επιχειρήματα θα ακουστούν από όλες τις πλευρές, επομένως δε νομίζω να υπάρχει λόγος να επεκταθώ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όπως είπε ο κ. Μάρκος Κυπριανού, κύριε Πρόεδρε, θα βάλετε σε ψηφοφορία τα ομόφωνα, που είναι τα δύο πρώτα, και στη συνέχεια, αν υπάρξουν ομιλητές ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να πάρουμε τα ομόφωνα.

Πάνω στις πρόνοιες του σχετικού νομοσχεδίου υπάρχουν διαφωνίες;

Ουδεμία διαφωνία.

Είναι κανείς που θέλει να πάρει το λόγο;

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τα ομόφωνα είναι ομόφωνα· δε χρειάζεται να τα ψηφίσουμε χωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάρκος Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έμμεσα νομίζω είναι κατανοητό. Στα ομόφωνα -αναφέρομαι στην ομοφωνία της επιτροπής Οικονομικών- πιθανόν να υπάρχουν συνάδελφοι που θέλουν είτε να καταψηφίσουν είτε να τηρήσουν αποχή, γι' αυτό θα πρέπει να γίνει ψηφοφορία σε όλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση να πάρουν το λόγο όποιοι θέλουν εκεί που υπάρχουν διαφωνίες.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και για τα τρία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό μου λέει η γενική διεύθυνση.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω να κάνω την εξής εισήγηση για τη διαδικασία που θα ακολουθήσουμε: Το θέμα των οινόπνευματων είναι πολύ γνωστό και ας μην αναφερθούμε σε αριθμούς και κεφάλαια. Να μπει το θέμα πόσοι είναι υπέρ της αύξησης του φόρου κατανάλωσης στα οινόπνευματά·δη ποτά και μετά να μπει και πάλι σε

ψηφοφορία πόσοι είναι υπέρ της αύξησης του φόρου για τα αυτοκίνητα παντός εδάφους από 40% σε 60%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του φόρου κατανάλωσης πάνω στα οιοπνευματώδη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζεται η σχετική διάταξη, με τη διευκρίνιση πάντοτε ότι όλοι μας προσπαθούμε να βρούμε τρόπο για μια πρακτική διευθέτηση του θέματος και το κείμενο της έκθεσης θα ενσωματωθεί στο πρακτικό της παρούσας συνεδρίας, αμέσως μόλις κυκλοφορήσει.

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τουλάχιστον προσωπικά θέλω να δικαιολογήσω την ψήφο μου, που ήταν ψήφος αποχής. Φυσικά και στο δεύτερο θα είναι αποχή, αλλά στα άλλα θα είναι αρνητική. Θέλω να δηλώσω ότι εμείς, κατά τη δική μου άποψη, με τα τόσα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε, εφόσον αυτή η κυβέρνηση βλέπουμε ότι καμιά προοδευτική κίνηση δεν κάνει ή πως ακόμα δεν ήταν συνεπής στις θέσεις της του περασμένου Δεκέμβρη για διάφορα φορολογικά μέτρα, που δεν τήρησε, είναι γι' αυτούς τους λόγους που απέχουμε. Έχω την άποψη πως, εφόσον οι επαγγελματικές τάξεις του λαού έχουν προβλήματα που κανένας δεν τα κατανοεί, εφόσον η ανεργία αυξάνεται, εφόσον κατά χιλιάδες αυξάνονται οι παράνομοι εργάτες και κανένας δεν ενδιαφέρεται γι' αυτό το πράγμα, προσωπικά, αν δεν έρθει ολόκληρο το φορολογικό πακέτο για να δούμε τις ανάγκες του κράτους, γιατί, ναι, σίγουρα το κράτος έχει ανάγκες και σίγουρα κάποια εισοδήματα πρέπει να αποκτήσει, αλλά πρέπει να γίνει μια επιλογή μέσα από όλα εκείνα τα προϊόντα ή είδη τα οποία θα εμπεριέχονται σ' αυτό το φορολογικό πακέτο, τότε θα συμπεριφερθούμε ανάλογα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Να προχωρήσουμε στην ψήφιση του φόρου κατανάλωσης για τα οχήματα. Αύξηση του φόρου κατανάλωσης στα οχήματα παντός εδάφους από 40% σε 60%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η αύξηση εγκρίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψήφιση των δύο επομένων. Είναι η αύξηση του φόρου κατανάλωσης στη βενζίνη κατά δύο σεντ το λίτρο, με εξαίρεση την αμόλυβδη βενζίνη, και αύξηση του φόρου κατανάλωσης που πιστεύω ότι πάει μαζί.

Ο κ. Θεοδώρου κάτι θέλει να πει;

(Ακούγονται ομιλίες.)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Συγγνώμη η ανάγνωση των νομοσχεδίων αρχίζει, όταν αρχίσει η ψήφιση. Τώρα είναι οι ομιλίες επί θέματος αρχής για τα πετρελαιοειδή.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το κόμμα μας έχει τοποθετηθεί εναντίον της ψήφισης των συγκεκριμένων νομοσχεδίων που προβλέπουν αύξηση 2,2 σεντ, όχι 2 σεντ όπως ακριβώς ελέχθη, ενεγράφη εις τα κυβερνητικά νομοσχέδια, ανά λίτρο βενζίνης και πετρελαίου.

Οι λόγοι, για τους οποίους αποφασίσαμε να τηρήσουμε αυτή τη στάση, είναι οι ακόλουθοι: Πρώτα από όλα τα αγαθά, στα οποία αναφέρονται τα νομοσχέδια, για τα οποία ζητείται η αύξηση του φόρου κατανάλωσης κατά 2,2 σεντ ανά λίτρο, είναι αγαθά ευρύτατης κατανάλωσης. Μιλούμε ότι ολόκληρος ο πληθυσμός, και όταν λέμε ολόκληρος εννοούμε ολόκληρος, επηρεάζεται από αυτό το νομοσχέδιο και επιβαρύνεται με ποσό, για να το κάνουμε πιο λιανά, διότι τα 2,2 σεντ δε λένε τίποτε, με ποσό περίπου μία λίρα, για να γεμώσουν το τάγκι του αυτοκινήτου τους. Κάθε φορά που θα παν...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Το κόμμα δύο εξηγάτε μας πού το βρίσκετε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι το 8% Φ.Π.Α. Είναι 2,2. Τόσο είναι, δεν είναι 2.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Νοομένου ότι θα ψηφιστεί η αύξηση του Φ.Π.Α.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, είναι ήδη 8% το Φ.Π.Α.

Είναι λοιπόν ένα αγαθό καθολικής χρήσης και επιβαρύνεται ο καταναλωτής, για να το επαναλάβω στην καθομιλουμένη με μία λίρα κάθε γέμισμα του ντεποζίτου του αυτοκινήτου του. Εξαρτάται φυσικά από πόσα λίτρα παίρνει το ντεπόζιτο του αυτοκινήτου.

Επειδή δε όλα τα προηγούμενα χρόνια, και μιλούμε για πολλά χρόνια, παρά την πολύ χαμηλή τιμή στην οποία αγοράζονται τα πετρελαιοειδή, λόγω της πτώσης της τιμής του πετρελαίου διεθνώς, δεν επωφελήθηκε ουσιαστικά ο καταναλωτής από αυτή την πτώση και παρέμειναν οι τιμές στα ίδια επίπεδα, όπως είχαν καθοριστεί παλαιότερα, θεωρούμε ότι είναι άδικο αυτή τη στιγμή να έρθουμε και να επιβάλουμε στον καταναλωτή αυτή την επιπρόσθετη αύξηση, διότι σε κάποια φάση είχαν αυξηθεί και οι τιμές των πετρελαιοειδών, που τώρα δεν είναι το ίδιο αυξημένες. Έχουν πάρει την κατιούσα οι τιμές των πετρελαιοειδών αυτή τη στιγμή.

Αλλά αυτός δεν είναι ο κυριότερος λόγος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Εμείς δεχόμεθα και κατανοούμε πλήρως την ανάγκη, να έχει το κράτος εισοδήματα. Αυτό είναι καθομολογούμενο, πανθομολογούμενο. Εκείνο το οποίο όμως έχει σημασία είναι από πού το κράτος θα παίρνει τα εισοδήματα. Και είναι εδώ που διαφοροποιούμεθα τα διάφορα κόμματα, ανάλογα με την κοινωνική θεώρηση των καταστάσεων και των πραγμάτων. Το να προστρέχουμε κάθε φορά με τους έμμεσους φόρους εις τον καταναλωτή και μάλιστα εις τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα ζητώντας να αυξήσουμε τα εισοδήματα του κράτους και να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες του κράτους από αυτά τα έσοδα, από αυτές τις πηγές, θεωρούμε ότι είναι μία λανθασμένη πολιτική.

Υπάρχουν άλλοι τρόποι που πρέπει το κράτος να χρησιμοποιήσει. Και δε θα μιλήσω αυτή τη φορά για τη φοροδιαφυγή και για τους φόρους εισοδήματος και για όλα αυτά τα πράγματα, για τα οποία εμιλήσαμε ένα εκατομμύριο φορές. Υπάρχουν νέα φρούτα πλέον, υπάρχουν νέα πράγματα πλέον νέες καταστάσεις, οι οποίες μπορούν να δίνουν στο κράτος τεράστια εισοδήματα και αναφέρομαι στο χρηματιστήριο.

Το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου έχει μία ανοδική πορεία πάρα πολύ ικανοποιητική. Έχει πραγματοποιήσει κύκλο εργασιών τεραστίων διαστάσεων και τεραστίου ύψους για τα κυπριακά δεδομένα, δισεκατομμυρίων λιρών. Μιλάμε για 8,5 δις και με τους υπολογισμούς του δικού μας του κόμματος, εάν επεβάλλετο φόρος κεφαλαιουχικών κερδών εις τα κέρδη από το χρηματιστήριο, ύψους 20%, που είναι ο χαμηλότερος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όχι ακριβώς ο χαμηλότερος, είναι 18% ο χαμηλότερος, αλλά ανεβαίνουν μέχρι 38% αυτή τη στιγμή, τότε το κράτος θα είχε εισόδημα για το 1999 μέχρι τον Αύγουστο –δεν περιλαμβάνονται οι μήνες που ακολούθησαν- 200 εκατομ. λίρες. Αν δε λάβετε υπόψη σας ότι τα μέτρα τα οποία προτείνει η κυβέρνηση αφορούν ποσό 75 περίπου εκατομ. λιρών, μπορείτε να καταλάβετε πόσο σημαντικό και πόσο αναγκαίο είναι να φορολογηθούν τα κεφαλαιουχικά κέρδη από το χρηματιστήριο με αυτό το συντελεστή, ο οποίος επαναλαμβάνω είναι ο χαμηλότερος.

Ακόμα πρέπει να λάβουμε και ορισμένα άλλα πράγματα υπόψη μας. Υπάρχει η άποψη ότι πρέπει να ενθαρρυνθεί η λειτουργία του χρηματιστηρίου και συμφωνούμε απόλυτα. Όμως δεν υπάρχει χώρα στον κόσμο η οποία να μη φορολογεί τα κέρδη από το χρηματιστήριο και είναι λογικό. Όταν ερχόμαστε και φορολογούμε την εργασία, το

εισοδήμα από την εργασία μέχρι και 40%, από πού ως πού δε θα φορολογήσουμε εισοδήματα, τα οποία αποκτώνται κατά κάποιο τρόπο άκοπα από τη μία ημέρα στην άλλη και μάλιστα με ποσοστό χαμηλότερο από το ανώτατο ποσοστό, με το οποίο φορολογούμε τα εισοδήματα από την εργασία; Και υπάρχει και ένας τρίτος λόγος. Το έχω πει πολλές φορές και το επαναλαμβάνω και εδώ: Από τα 8,5 δις τα οποία βρέθηκαν δεσμευμένα ή παγιδευμένα, όταν έκλεισε το χρηματιστήριο, ποσό μεταξύ 5 με 7 δις λιρών είναι προϊόν φοροαποφυγής ή φοροδιαφυγής: είναι μαύρο ή γκριζο χρήμα, όπως θέλετε πέστε το. Αυτά τα λεφτά με την τοποθέτησή τους στο χρηματιστήριο πλένονται, ασπρίζουν και όχι μόνο πλένονται και ασπρίζουν, αλλά αυξάνονται, αβγατίζουν, για να χρησιμοποιήσω ελληνική φρασεολογία.

Άρα δε νομίζω ότι μπορεί να υπάρξει επιχείρημα, ακόμα και από τους ίδιους τους κατόχους αυτών των χρημάτων, ενάντια σε μια φορολόγηση πάνω σε χρήματά τους τα οποία αυξήθηκαν λόγω μιας κρατικής δραστηριότητας, πάνω σε χρήματα τα οποία προέρχονται από φοροδιαφυγή και νομιμοποιούνται αυτή τη στιγμή και τα παραλαμβάνουν αυξημένα και νομίζω ότι είναι κίνηση που πρέπει η κυβέρνηση να τη δει και να προχωρήσει τάχιστα.

Έχουμε υποβάλει πρόταση προς την κυβέρνηση τώρα άμεσα να επιβληθεί ένα τέλος επί του κύκλου εργασιών του χρηματιστηρίου, επί των αγοραπωλησιών και αμέσως, μόλις εισαχθεί η πλήρης αποϋλοποίηση, να εισαχθούν συντελεστές φορολογίας επί των κεφαλαιουχικών κερδών 20% για επενδύσεις κάτω των δύο ετών και 10% για επενδύσεις άνω των δύο ετών. Ο σκοπός είναι προφανής, είναι η ενθάρρυνση της μακροχρόνιας επένδυσης.

Πιστεύουμε ότι τέτοιοι τρόποι είναι που θα επιλύσουν και τα δημοσιονομικά προβλήματα του κράτους και θα εξισορροπήσουν, αν θέλετε, και την οικονομία, παρά οι έμμεσες φορολογίες οι οποίες απευθύνονται βασικά εις τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα και επαναλαμβάνω αυτός είναι ο λόγος, ο κύριος λόγος, για τον οποίο καταψηφίζουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καζαμίας και μετά ο κ. Πιπκοκπίτης.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Α! με συγχωρείτε λάθος: να προσθέσω ακόμα κάτι. Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή έχω αντιληφθεί ότι η πλειοψηφία θα ψηφίσει υπέρ και επειδή η κυβέρνηση έχει διακηρύξει με κάποιο τρόπο την πρόθεσή της να ενθαρρύνει περιβαλλοντικές λύσεις στα καύσιμα, με το να μην επιβάλει φορολογία στην αμόλυβδη βενζίνη, εμείς έχουμε την εισήγηση, εφόσον θα περάσει βεβαίως η φορολογία της βενζίνης και του πετρελαίου ως φαίνεται από τις διαμορφωθείσες πλειοψηφίες, να εγκριθεί και μία μείωση κατά ένα σεντ εις το φόρο κατανάλωσης για την αμόλυβδη βενζίνη. Αυτό είναι ενθάρρυνση για...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να περάσουν και δεχούμεστε και τη μείωση.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να περάσουν και δέξεστε και τη μείωση. Αυτό φαίνεται ότι μάλλον το έχετε εξασφαλίσει, κύριε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού, και γι' αυτό υποβάλλουμε και την πρόταση, διότι και εμείς βλέπουμε ότι... φαίνεται ότι μάλλον θα περάσει το

νομοσχέδιο το κυβερνητικό και υποβάλλουμε, κύριε Πρόεδρε, την πρόταση για μείωση του φόρου κατανάλωσης της αμόλυβδης βενζίνης κατά ένα σεντ το λίτρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κοινοβουλευτική μας ομάδα δε θα δώσει θετική ψήφο στην πρόταση της κυβέρνησης για αύξηση της τιμής της βενζίνης γιατί περί τούτου πρόκειται. Μπορεί να μιλούμε τη μια φορά για αύξηση της τιμής της ή για αύξηση του φόρου κατανάλωσης, όμως αυτό το οποίο καταλαβαίνει ο καταναλωτής είναι η τιμή που θα κληθεί στο πρατήριο, όπου θα πάει για να πάρει βενζίνη ή πετρέλαιο, να πληρώσει περισσότερο. Γι' αυτό θα πρέπει να κάνουμε τις αναλύσεις μας με γλώσσα και ορολογία, την οποία καταλαβαίνει ο κόσμος, ο οποίος καλείται ουσιαστικά να πληρώσει αυτή την αύξηση.

Κύριε Πρόεδρε, στο παρελθόν, όχι μια φορά, η παράταξή μας εψήφισε επανειλημμένα αυξήσεις φορολογιών. Δεν αποδεχόμεθα την προσέγγιση της κυβέρνησης και των υποστηρικτών της, ότι δεν υιοθετούμε αυτές τις προτάσεις, γιατί είμαστε στείρα αντιπολίτευση. Όχι καταψηφίζουμε την πρόταση της κυβέρνησης, για τον απλούστατο λόγο ότι έχει επιδείξει, με τη μεγαλύτερη μεγαλοπρέπεια, ασυνέπεια προς δικές της διακηρύξεις. Και θέλω να υπενθυμίσω ότι για τελευταία φορά συζητούσαμε σ' αυτή την αίθουσα για αύξηση της τιμής της βενζίνης πριν από τρία σχεδόν χρόνια, το Δεκέμβριο του 1996. Και η κοινοβουλευτική μας ομάδα πάρα πολύ έντονα υποδείκνυε στην κυβέρνηση πως η βιασύνη της να προτείνει τότε αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών δεν ήταν δικαιολογημένη, γιατί απλούστατα όλες οι ενδείξεις, μέχρι σημείου αποδείξεως, κατέδειχναν ότι δεν υπήρχε ανοδική τάση της τιμής του αργού πετρελαίου, που είναι ο βασικότερος συντελεστής της συνολολόγησης του κόστους των πετρελαιοειδών, αλλά αντίθετα ότι ήταν δραματικά πτωτική. Όταν στα επιχειρήματά μας, κύριε Πρόεδρε, η κυβέρνηση δεν είχε να αντιπαρατάξει οποιοδήποτε ουσιαστικό επιχείρημα, κατά την άποψή μας, προσπάθησε να πείσει την κοινή γνώμη πως θα έπρεπε να υιοθετηθεί η πρότασή της και αν υπήρχε πρόβλημα με την πώση της τιμής του αργού πετρελαίου, τότε θα έφερνε η ίδια πρόταση για μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών. Θέλω να υπενθυμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι τότε η τιμή του αργού πετρελαίου ήταν 24 δολάρια το βαρέλι και ο συσχετισμός του αμερικανικού δολαρίου προς την κυπριακή λίρα, που υπελογίζετο το κόστος, ήταν 2,12 προς £1 Κύπρου.

Ευτυχώς επαληθευθήκαμε, κύριε Πρόεδρε, από την πρώτη βδομάδα, αμέσως μετά την αύξηση των τιμών, με απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής. Και λέω ευτυχώς, γιατί με την υφιστάμενη νομοθεσία τα πλεονάσματα, πέραν της τιμής κόστους και της εξασφάλισης του αποδεκτού κέρδους από τις εταιρείες πετρελαιοειδών, εισρέουν στα δημόσια ταμεία. Με βάση μια νομοθεσία της Βουλής, από το 1986, τα πρώτα πλεονάσματα πρέπει να επιστρέφονται ουσιαστικά στους καταναλωτές του ηλεκτρικού ρεύματος υπό μορφή επιδότησης της τιμής μονάδος και τα υπόλοιπα να παραμένουν στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Αυτά τα πλεονάσματα, κύριε Πρόεδρε, στα τρία χρόνια, από το Δεκέμβριο του 1997 μέχρι τώρα, ήταν της τάξης των εβδομήντα εννέα εκατομμυρίων λιρών. Ουσιαστικά, είτε το θέλουν οι κυβερνώντες είτε δεν το αποδέχονται, ο καταναλωτής των πετρελαιοειδών κλήθηκε και πλήρωσε επιπλέον έμμεση φορολογία εβδομήντα εννέα εκατομμυρίων λιρών. Από αυτή, κατά την άποψή μας, με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας, εδικοιούτο επιστροφή περίπου είκοσι πέντε εκατομμύρια λίρες, για να επιδοτηθεί η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος. Από αυτά, με βάση στοιχεία κυβερνητικών τμημάτων τα οποία παραχωρήθηκαν προς τη Βουλή, επιστράφηκαν μόνον εννέα εκατομμύρια. Άρα, ουσιαστικά, με βάση πρόνοιες της

νομοθεσίας, η κυβέρνηση οφείλει προς τους καταναλωτές του ηλεκτρικού ρεύματος ένα ποσό της τάξης των δεκαέξι εκατομμυρίων λιρών. Φυσικά, κάποιος μπορεί να ισχυριστεί ότι το ποσό αυτό δε σπαταλήθηκε από οποιονδήποτε, αλλά έμεινε στο δημόσιο ταμείο και ενισχύθηκε το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Είναι ένα άλλο θέμα το αν θέλει η κυβέρνηση να αυξήσει τα έσοδα της ευθέως για το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης, όπως και το έκανε. Θέλω να σας υπενθυμίσω, έκανε πρόταση και αύξησε την εισφορά για την άμυνα από 2% σε 3%. Αν είχε πρόβλημα ή έχει πρόβλημα με τα δημόσια οικονομικά, να βγει ευθέως προς το λαό, προς τα κόμματα και να πείσει ότι πρέπει να αυξηθούν οι φορολογίες. Αλλά όχι με αυτό τον έμμεσο τρόπο να φορολογεί και να μην αποδέχεται ότι αυτά τα λεφτά τα πλήρωσε ο κόσμος ως υπερχειλισμα του πραγματικού κόστους, από το οποίο εξάγεται η πραγματική τιμή των πετρελαιοειδών. Εδώ έχουμε μια ουσιαστική διαφορά και διαφωνία με την κυβέρνηση, κύριε Πρόεδρε.

Πέραν τούτου, θα πρέπει να πούμε ότι αυτή η αύξηση τουλάχιστο για τις παραγωγικές τάξεις του λαού δεν μπορεί να θεωρηθεί ανεπαίσθητη. Γιατί σ' ένα γεωργό ο οποίος χρειάζεται σήμερα εκατό δέκα λίρες, για να γεμίσει το ντεπόζιτό του, το οποίο τον αρκεί για τις γεωργικές του ενασχολήσεις μόνο για τρεις μέρες, αυτή η αύξηση θα του προσθέσει ένα κόστος ανά τριήμερο της τάξης των είκοσι, είκοσι δύο λιρών. Και έχω την εντύπωση ότι η απλή υπόσχεση της κυβέρνησης ότι θα προτείνει τις προσεχείς λίγες μέρες κάποια αντισταθμιστικά μέτρα, για να βοηθήσει το γεωργικό κόσμο, αυτή παραμένει τούτη τη στιγμή μια υπόσχεση. Και θέλω να επαναλάβω την υπόσχεση της κυβέρνησης που είχε δώσει πέρσι, μετά το πάθημά της και τη μη έγκριση των φορολογικών μέτρων τα οποία είχε προτείνει, πως την επόμενη φορά που θα κατέθετε φορολογικά μέτρα, ταυτόχρονα θα κατέθετε και αντισταθμιστικά μέτρα τα οποία θα είχαν άμεση ισχύ για εκείνες τις τάξεις τις οποίες θα ήθελε να ωφελήσει.

Για μας, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι μια απλή παρασπονδία της κυβέρνησης· είναι αθέτηση μιας υπόσχεσης η οποία δόθηκε όχι μόνο στην αντιπολίτευση, όχι μόνο σ' αυτό το σώμα, για να το πείσει να κερδίσει μια πλειοψηφία στην τελευταία αύξηση της τιμής, αλλά προς ολόκληρο τον κυπριακό λαό η οποία δεν τηρήθηκε και για την οποία παραμένει ανεπανόρθωτα εκτεθειμένη.

Για να κλείσω, κύριε Πρόεδρε, θέλω να αναφερθώ σ' ένα σημείωμα το οποίο πήραμε και βάσει του οποίου αναμένει η κυβέρνηση να εισπράξει, όπως η ίδια έχει υπολογίσει, επιπλέον φορολογίες της τάξης των εβδομήντα οχτώ εκατομμυρίων λιρών και είναι έτοιμη να δώσει αντιπαροχές της τάξης των δεκαπέντε εκατομμυρίων. Πρέπει εδώ να πούμε, και εμείς τουλάχιστον αναμέναμε ότι πιθανόν να γινόταν σήμερα η κατάθεση του νομοθετήματος για την επιβολή του τέλους επί όλων των χρηματιστηριακών πράξεων, ότι η κυβέρνηση έχει αποδεχθεί ουσιαστικά την πρόταση όλων όσων την έκαναν, μεταξύ των οποίων και η κοινοβουλευτική μας ομάδα, για επιβολή σ' αυτό το άμεσο στάδιο τέλους επί κάθε χρηματιστηριακής πράξης ύψους 1%. Θέλω να αναφέρω στο σώμα ότι επιπλέον εξήντα εκατομμύρια λίρες, με τα δεδομένα του 1998, θα μπορούσαν να εισρεύσουν στο δημόσιο ταμείο από αυτή τη νέα φορολογία, την οποία προκαταρκτικά μπορούμε και από αυτό εδώ το βήμα να ενημερώσουμε επίσημα την κυβέρνηση ότι θα την υπερψηφίσουμε και, αν καθυστερήσει, να είναι σίγουρη ότι θα την κάνουμε εμείς την πρόταση αυτή, ως τροπολογία επί του νομοσχεδίου το οποίο εξετάζουμε τώρα περί χρηματιστηρίου.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας πως κανένας και πολύ περισσότερο η κυβέρνηση δε δικαιούται να κοροϊδεύει το λαό, κυρίως όταν πρόκειται για θέματα που αφορούν απαιτήσεις της σε φορολογικά θέματα, και να μην κρατεί το λόγο της, εκεί όπου ξεκινούν οι δικές της υποχρεώσεις απέναντι στο λαό. Φυσικά, δε μας εκπλήττει, γιατί δεν είναι η πρώτη φορά που η κυβέρνηση, όχι μόνο σε οικονομικά θέματα, δεν κρατά το λόγο της. Όμως δεν μπορούμε να το αφήσουμε απαρατήρητο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα επαναλάβω τα όσα επιχειρήματα έχουν εκφραστεί από άλλους συναδέλφους οι οποίοι διαφωνούν. Αλλά για τα δημοσιονομικά ελλείμματα που υπάρχουν και την αγωνία της κυβέρνησης να εξασφαλίσει πόρους, τουλάχιστον κάθε χρόνο ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ, ο κ. Παπαδόπουλος, έθετε και έναν όρο: Για να βελτιωθούν αυτά τα πράγματα ή να μειωθούν οι φορολογίες ή να μην υπάρχουν αυτές οι ανάγκες, θα πρέπει τουλάχιστο να μειωθεί το προσωπικό στη δημόσια υπηρεσία κατά 30%. Και δεν είπε κανένας -μήπως και το παρερμηνεύσετε- να απολυθούν, αλλά τουλάχιστο για μια περίοδο πέντε χρόνων θα πρέπει να υπάρξει παγοποίηση και μη συμπλήρωση θέσεων. Αυτό το όργιο το οποίο συμβαίνει πάνω σε καθημερινή βάση, με πεντακόσιους τρόπους, έκτακτοι, ωρομίσθιοι, επί συμβάσει, με το κομμάτι και ούτω καθεξής ... Αν πιάσει κάποιος τα τελευταία στοιχεία αυτών των χρόνων, θα διαπιστώσει ότι, εκτός από αυτούς, και μόνο με την ετήσια προσαύξηση και μόνο με τις καθημερινές αναβαθμίσεις, κύριοι συνάδελφοι, που φέρνει καθημερινά η κυβέρνηση και θέλει έγκριση αλλάζοντας κλίμακες, κατά τους ειδικούς, υπάρχει ένα κοστολόγιο σταθερό της τάξης των εξήντα εκατομμυρίων λιρών το χρόνο. Και τώρα, με το ρουσφέτι που γίνεται επιστημονικά, μέχρι και θέματα δίνουν ακόμα οι άνθρωποι. Σίγουρα πράγματα: εκείνος που θα πάει, να περνά με αξιοκρατία! Καταγγελίες κάθε μέρα, σκάνδαλα, παρασκάνδαλα! Και αφού είχα πει παλαιότερα ότι σ' αυτό τον τόπο κάποιοι συνήθισαν να τρων με φυτάρια και όχι με κουτάλια, ε! όχι, τουλάχιστον προσωπικά δε θα γίνω συνυπεύθυνος και θα ψηλώνω το χέρι πάνω, από τη στιγμή που η ίδια η κυβέρνηση δε λαμβάνει μέτρα λιτότητας.

Ειδικά εγώ, προσωπικά, είχα υποβάλει την εισήγηση για τα πετρελαιοειδή. Γιατί τόσο βία σήμερα; Γιατί λεγόταν από τον κ. Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας, τον κ. Ρολάνδη, πριν από κάμποσες μέρες, ότι, λόγω της αύξησης της τιμής του πετρελαίου, θα ήμασταν υποχρεωμένοι εκ των πραγμάτων να αυξήσουμε τις τιμές των πετρελαιοειδών. Αλλά ξεχνούσε, και ξεχνούν όλοι, ότι οι σημερινές τιμές -και όλα αυτά τα οποία ανέφερε ο συνάδελφος κ. Καζαμίας είναι απόλυτα ορθά- ήταν υπολογισμένες αυτές οι τιμές στην τιμή των είκοσι τεσσάρων δολαρίων. Σήμερα δεν είναι είκοσι τέσσερα· είναι πιο κάτω. Και, πέραν αυτού, όταν εγώ εισηγούμουν ότι θα έπρεπε αυτό το πράγμα να αποσυρθεί, για να μην καταψηφιστεί, γιατί δε θα μπορούσαν να το ξανακατεθέσουν τουλάχιστο στην ίδια περίοδο, ε! όλοι γνωρίζουμε ότι -και δεν είναι μυστικό αυτό το πράγμα- τα καύσιμα τα οποία έχουμε ως χώρα είναι μόνο για μερικές μέρες. Επομένως, πού θα γινόταν η αισχροκέρδεια; Εφόσον κάθε πρωί στα περισσότερα πρατήρια πηγαίνουν να γεμίσουν τα ντεπόζιτά τους και ως το βράδυ δεν έχουν και τα ξαναγεμίζουν την άλλη μέρα το πρωί. Αφού όλα τα καύσιμά μας είναι για μερικές μέρες.

Όποταν θα ήταν προτιμότερο και σοφότερο η κυβέρνηση να απέσυρε αυτό το νομοσχέδιο για τα πετρελαιοειδή, και μέσα σε ένα πνεύμα συλλογικότητας και κατανόησης, από όλο εκείνο το φορολογικό πακέτο να επιλέγαμε ποια φορολογικά νομοσχέδια μπορούσαμε να περάσουμε, ούτως ώστε, ναι, και το κράτος να αποκτήσει εισοδήματα, αλλά και εν πάση περιπτώσει να προστατευθούν και κάποιες τάξεις. Κι εγώ θα ρωτήσω: Κάπου η κυβέρνηση διαφημίζει ότι τάχατες έχει δώσει τριακόσια εκατομμύρια λίρες στη γεωργία. Δεν ξέρω για πόσα χρόνια εννοεί ή και με ποιους τρόπους, αλλά φαίνεται ξέχασε ότι η Κύπρος τα τελευταία χρόνια περνά μέσα από άνομβρους χρόνους και αναγκάζεται ο κάθε γεωργός να χρεώνεται για να ανορύξει

διάτηρηση, για να βάλει μηχανή, για να μπορέσει έστω να επιβιώσει. Και είναι επίσης γνωστό ότι η εμπορία των προϊόντων μας ... Η συμφωνία της GATT αλλά και διάφοροι άλλοι λόγοι έχουν από τη μια μειώσει την παραγωγή και από την άλλη, εκεί που υπήρξε, η εμπορία είναι τόσο εξευτελιστική, που κανένα εισόδημα δεν αφήνει. Επομένως, όταν ακούω ακόμα -αν είναι ορθό, όπως το άκουσα- ότι η κυβέρνηση από αυτά τα χρήματα θα έλθει να επιστρέψει τρία προς τη γεωργική τάξη, με όλο το σεβασμό και όλη την εκτίμηση και προς τον κ. υπουργό αλλά και προς όλους, δηλαδή η κυβέρνηση θα έρθει να δίνει τρία με το αριστερό χέρι, αλλά θα παίρνει πέντε με το δεξί χέρι;

Γι' αυτούς τους λόγους, εφόσον υπάρξει αυτή η νοικοκυρεμένη πολιτική και εφόσον η κυβέρνηση αποφασίσει να λάβει μέτρα και να περιορίσει προσλήψεις και άλλα έξοδα που δεν έπρεπε να γίνονται, τότε ειλικρινά είμαστε διατεθειμένοι και με το χέρι μας σηκωμένο πάνω να ψηφίσουμε θετικά, για να αποκτήσει εκείνους τους πόρους η κυβέρνηση. Αν συνεχίσει όμως την ίδια πολιτική, την ίδια αυθαιρεσία, με τα ίδια κυκλώματα και με τα ίδια μηνύματα και ραβασάκια, ώστε η κάθε θέση να είναι πιασμένη και να ξέρουμε και το όνομα τρεις ημέρες πριν ακόμα, ε! δεν υπάρχει περίπτωση, τουλάχιστον όσο με αφορά προσωπικά, το χέρι μου να βρίσκεται προς τα πάνω· θα είναι μόνιμα προς τα κάτω.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής... Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν από μερικές ημέρες ακούσαμε μια εξαγγελία από την πλευρά του ΑΚΕΛ, από τον ίδιο το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, ότι σκοπεύουν να καταθέσουν πρόταση νόμου, για να γενικευθεί η προδημοτική εκπαίδευση. Οπωσδήποτε χαιρετίζουμε μια τέτοια ευαισθησία και πρόθεση, εξάλλου είναι στη σκέψη και στην αγωνία όλων τόσο η προδημοτική όσο και όλες οι άλλες ανάγκες που έχει το σημερινό μας κράτος. Είναι και πολιτική της κυβέρνησης. Όμως, μόλις ακουστούν τέτοιες πρωτοβουλίες, τίθεται αμέσως το ερώτημα το οποίο έθεσε απ' αυτό το βήμα πριν από μερικά λεπτά ο συνάδελφος κ. Κίκης Καζαμίας, αν η κυβέρνηση έχει πρόβλημα με τα δημόσια οικονομικά. Δεν ξέρω κατά πόσο πρέπει να διερωτηθεί κανένας αν είναι πρόβλημα στο σημερινό κόσμο ένα δημοσιονομικό έλλειμμα του 7%. Σίγουρα είναι πρόβλημα και τα σημερινά νομοθετήματα που έχουμε υπόψη μας έχουν δύο στόχους, όπως αναφέρθηκε, την ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και οπωσδήποτε έμμεσα το να ασκηθεί κάποια κοινωνική πολιτική.

Όσον αφορά την αύξηση στις τιμές των οινοπνευματωδών, είναι πολύ γνωστό ότι υπάρχουν διεθνείς συμβατικές υποχρεώσεις της Κύπρου τόσο έναντι του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου όσο και προοπτικά έναντι αυτής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, δε νομίζω ότι σηκώνει πολλή συζήτηση· εξάλλου ίσως γι' αυτό και φτάσαμε εύκολα σε ομοφωνία.

Τώρα όσον αφορά το δεύτερο ζήτημα, που είναι η μικρή αύξηση, και το μικρή δεν το λέω κατ' ευφημισμό, προσωπικά το εννοώ, η μικρή αυτή αύξηση που επιβάλλεται στην τιμή της βενζίνης και του πετρελαίου... Θα ήθελα να τονίσω ότι, καταρχάς, με την πρόταση που μας κατέθεσε ο Υπουργός Οικονομικών είναι φανερό ότι, εκτός του ότι θεραπεύονται τα δημόσια οικονομικά, είναι και ένα στοιχείο ανακατανομής. Ο κ. υπουργός μάς διευκρίνισε μόλις προ ολίγου στην επιτροπή οικονομικών ότι από τα πρόσθετα έσοδα ένα μέρος θα επιστραφεί στους καταναλωτές μέσω χορηγίας προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και, όταν λέμε ότι θα επιστραφεί στους καταναλωτές, να είναι

ξεκάθαρο ότι μιλούμε για τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα και ένα άλλο μέρος θα διατεθεί για τη γεωργική πολιτική, για τη στήριξη της γεωργίας.

Μάλιστα υπήρξε η διευκρίνιση, για όσους πιθανόν να αμφιβάλλουν, ότι το ποσό που θα επιστραφεί για τη γεωργία θα είναι μεγαλύτερο, σε απόλυτους αριθμούς, από την επιβάρυνση που αναμένεται να έχουν οι γεωργοί λόγω της αύξησης της τιμής του πετρελαίου. Βεβαίως, ο κ. Καζαμίας έκανε και κάποιους υπολογισμούς για το πόσο θα επιβαρυνθούν οι γεωργοί. Εγώ δεν είμαι ειδικευμένος στα γεωργικά θέματα, αλλά από κάποιους άλλους συναδέλφους που είναι επαίοντες, άκουσα ότι ήταν μάλλον παραφουσκωμένος ο λογαριασμός. Είπαμε ότι ίσως οι τουρμπίνες που έχει υπόψη του ο κ. Καζαμίας να μην είναι καλής τεχνολογίας και να σπαταλούν και το πετρέλαιο. Αφού παρακολουθούμε, ορισμένοι τουλάχιστο βουλευτές, τους γεωργούς, θα ήταν καλά να τους δώσουμε και καμιά συμβουλή για τα μηχανήματα που χρησιμοποιούν.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Επιτρέπεις, συνάδελφε;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Βεβαίως!

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Θα συμφωνήσω με την εκτίμηση που θα σας πουν οι συνάδελφοι βουλευτές που είναι από γεωργικές επαρχίες, όπως είναι ο κ. Χριστοφόρου και ο κ. Χατζηγιάννης.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ο κ. Χατζηγιάννης μάς είπε έναν αριθμό ο οποίος είχε μια διαφορά απ' αυτά που μας αναφέρατε. Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός είναι ένα. Δε χρειάζεται να φτάσουμε σε υπολογισμούς στο επίπεδο του κάθε γεωργού ατομικά. Το γεγονός είναι ότι έχει υπολογιστεί η επιβάρυνση και η κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να αφιερώσει από τα πρόσθετα έσοδα μεγαλύτερο ποσό στη γεωργία. Μάλιστα, επειδή υπήρξαν παραινέσεις και προτάσεις από διάφορες πλευρές αυτού του σώματος, από βουλευτές, ο κ. υπουργός δήλωσε ότι είναι πρόθυμος να συζητήσει για το πώς ακριβώς θα κατανεμηθούν αυτά τα κονδύλια, ούτως ώστε να ενισχυθεί η γεωργική τάξη.

Βεβαίως εδώ, απ' αυτό το βήμα, ακούστηκε και μια πρόταση, η οποία φαίνεται ελκυστική, από την πλευρά του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ. Εμείς δε θα διαφωνούσαμε να ενισχυθεί η κατανάλωση της αμόλυβδης βενζίνης για καταναλωτικούς λόγους και, αν είπα προηγουμένως ότι είναι μικρή η αύξηση στη βενζίνη και το πετρέλαιο, είναι διότι, αν ρίξουμε μια ματιά σε διεθνείς πίνακες και συγκρίσεις, θα αντιληφθούμε ότι αυτό που κάνουμε στην Κύπρο, έστω κι αν είναι ή θεωρείται φιλολαϊκή, έντιμη μετροπολιτική, αυτό που κάνουμε στην ουσία είναι να επιχορηγούμε τη ρύπανση του περιβάλλοντος. Δε βλέπω κανένα άλλο λόγο, σε πλείστες ευρωπαϊκές χώρες να έχει αυξηθεί, για παράδειγμα, η τιμή του πετρελαίου και να έχει φτάσει στο επίπεδο της βενζίνης. Αν είναι λοιπόν περιβαλλοντική η μέριμνά μας, τότε θα έπρεπε να δεχτούμε, εφόσον υπάρχει περιβαλλοντικό στοιχείο, και αυτή την αύξηση και μετά να συζητήσουμε τη μείωση της αμόλυβδης.

Αν όμως με το σκεπτικό που παρουσιάστηκε, και εδώ θέλω να δώσω μια απάντηση στο σκεπτικό του κ. Καζαμίας, ο οποίος επικεντρώνει την αντίθεσή του και την αντίθεση του κόμματός του στον τρόπο υπολογισμού της τιμής των πετρελαιοειδών... Αν υπάρχει πρόβλημα, είμαστε πρόθυμοι να το συζητήσουμε. Η ίδια η κυβέρνηση φέρεται να δέχεται ότι αυτό το σύστημα το οποίο έχουμε εδώ και δεκαετίες ίσως να μην είναι πλέον το ενδεδειγμένο. Αλλά είναι ένα πράγμα να υπάρχει πρόβλημα στον τρόπο

υπολογισμού και είναι άλλο πράγμα το να ερχόμαστε σήμερα και να λέμε ότι δε δεχόμαστε αύξηση, διότι η κυβέρνηση «έχει εξαπατήσει τους καταναλωτές».

Τη στιγμή που γνωρίζουμε ότι υπάρχουν οι δημοσιονομικές ανάγκες- οι δημοσιονομικές ανάγκες δεν είναι ανάγκες της κυβέρνησης- είναι λανθασμένη αυτή η συζήτηση ότι δίνουμε στην κυβέρνηση πόσα θα πάρει, πόσα δε θα πάρει τα δημόσια ταμεία του κράτους είναι ταμεία των πολιτών. Να ελεγχθεί λοιπόν η κυβέρνηση ή ο τρόπος υπολογισμού, αλλά όχι αυτό να αποτελεί αιτιολογία απόρριψης αυτής της αύξησης στην τιμή.

Θα ήθελα να καταλήξω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι εμείς, υπερψηφίζοντας και το σκέλος που αφορά τα αυτοκίνητα, θέλουμε να τεθεί εκτός από την ενίσχυση των οικονομικών, πάντα του κράτους, ένα τέρμα στη στρέβλωση της αγοράς που υπήρχε, διότι δε βλέπουμε κανένα λόγο, ειδικά αυτή η κατηγορία αυτοκινήτων, η οποία μάλιστα δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι απευθύνεται... Ναι, οι συνάδελφοι με παραινούν να μην επεκταθώ, διότι έχει υπερψηφιστεί. Σύμφωνα, ακριβώς επειδή αυτό το μέρος έχει υπερψηφιστεί, μ' αυτή τη λογική λέω ότι συνολικά υπάρχει η ίδια λογική και κακώς έχει απομονωθεί η μία από τις τρεις προτάσεις, για να πούμε ότι είναι κακή. Η ίδια λογική υπάρχει και στις τρεις και υπάρχει και το σκέλος της κοινωνικής πολιτικής.

Θα ήθελα να τελειώσω... Βεβαίως, δε θα ανοίξω συζήτηση περί χρηματιστηρίου, νομίζω ότι περιττεύει τη στιγμή που ήδη υπάρχει η δεδηλωμένη πρόθεση της κυβέρνησης μέχρι το τέλος του μήνα να κατατεθεί πρόταση για κάποιο τέλος, αλλά νομίζω ότι εφόσον ομοφωνούμε σε κάποια ζητήματα, θα ήταν κρίμα να δίνουμε την εντύπωση ότι γίνεται αρνητική ψηφοφορία, για να δυσκολέσουμε την κυβέρνηση. Δεν πιστεύω ότι υπάρχει αυτή η πρόθεση και, εφόσον οι ανάγκες είναι πραγματικές, εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό, παρά το ότι υπάρχουν ευαισθησίες και για τους γεωργούς και για την προσφυγική πολιτική, που θέλουμε να δούμε να εφαρμόζεται με περισσότερη γενναιοδωρία, γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους θέλουμε να ενισχύσουμε τα οικονομικά της κυβέρνησης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Για να είμαι ειλικρινής, δεν είχα πρόθεση να πάρω το λόγο, αλλά η τοποθέτηση και η φιλοσοφία του συναδέλφου Πρόδρομου Προδρόμου νομίζω ότι ήταν τέτοια, που δικαιολογούσε μια απάντηση ως θέμα αρχής. Καταρχάς υπενθυμίζω, χωρίς να επαναλάβω, γιατί τα ανέλυσε με πολύ αναλυτικό τρόπο ο συνάδελφος, ο κ. Καζαμίας... αλλά οι λόγοι καταψήφισης εστιάζονται σε τρεις. Πρώτον, γιατί υπήρχε δέσμευση από την κυβέρνηση ότι έπρεπε να κατατεθούν ταυτόχρονα με τους προϋπολογισμούς, για να γνωρίζουμε τα έξοδα και τις δαπάνες του κράτους και να μπορέσουμε να αξιολογήσουμε τα έσοδά του. Δεύτερον, γιατί υπήρχε δέσμευση ότι θα συνοδεύονταν από κοινωνικές παροχές συγκεκριμένες με τον ίδιο τρόπο και θα ψηφίζονταν ταυτόχρονα, κάτι το οποίο δεν έγινε. Και το τρίτο, γιατί ακριβώς, όπως είπε ο κ. Καζαμίας, με βάση τη νομοθεσία ένα σημαντικό μέρος έπρεπε να πηγαίνει στην Αρχή Ηλεκτρισμού ως επιδότηση και, αντί τούτου, για δύο χρόνια βλέπουμε να καταλήγουν στα ταμεία του κράτους και να μην επιστρέφονται στον καταναλωτή.

Σε ό,τι έχει αναφέρει ο κ. Προδρόμου, επειδή πήρε το θέμα σε άλλους τομείς, ουσιαστικά κράτησα δύο από τις παρατηρήσεις του, την αναφορά στην προδημοτική

εκπαίδευση και στο γεγονός ότι τα ταμεία του κράτους είναι ταμεία των πολιτών. Έχω να σημειώσω τα εξής:

Όσον αφορά την εκπαίδευση, η διακυβέρνηση Κληρίδη στα έξι χρόνια που είναι στην εξουσία έχει παρουσιάσει το μοναδικό φαινόμενο μειωμένων προϋπολογισμών του Υπουργείου Παιδείας από τον προηγούμενο χρόνο, κάτι που δεν έχει παρουσιαστεί για κανένα άλλο υπουργείο για όσα χρόνια τουλάχιστον παρακολουθώ τη Βουλή. Και θυμίζω ότι πέρσι ήταν κατά £12.000.000 μειωμένος ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας από τον προϋπολογισμό του προηγούμενου χρόνου. Αν θέλετε, μπορώ να ανοίξω το θέμα της παιδείας...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μην το ανοίξετε, αν έχετε την καλοσύνη, να συντομεύουμε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, αλλά έχει σχέση με το γιατί καταψηφίζουμε και θέλω να θυμίσω κάποια πράγματα. Όταν λέμε ότι τα ταμεία του κράτους είναι ταμεία των πολιτών... Πραγματικά, ακούγοντας το συνάδελφο, θυμήθηκα γιατί η κυβέρνηση δεν εφαρμόζει αυτή την πολιτική και στο επιχείρημα πού θα βρει η κυβέρνηση λεφτά, για να αναπτύξει την παιδεία ή και άλλους τομείς από αυτά τα ταμεία των πολιτών, κατέγραψα έτσι στα πολύ γρήγορα £34.000.000 που ήταν αποτέλεσμα διασπάθισης του δημόσιου χρήματος από κακοδιαχείριση της κυβέρνησης. Θα τα απαριθμήσω πολύ γρήγορα. Ο δρόμος Λεμεσού – Πάφου θα κοστίζει £18.000.000 επιπλέον, από τις γνωστές καθυστερήσεις και τις τοποθετήσεις της κυβέρνησης. Οι προσυγκεκριμένες προσφορές για τους δρόμους, με βάση τις εκτιμήσεις του Γενικού Ελεγκτή, στείχισαν άλλα £13.000.000. Για τη γνωστή υπόθεση του "NISSI BEACH", μετά την παρέμβαση της Βουλής, δε θα χάσει £15.000.000 το δημόσιο, αλλά θα χάσει άλλα £2.000.000. Από την αγορά του Υπουργείου Παιδείας, με βάση την εκτίμηση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, πέταξε το δημόσιο £1,5 εκατομ. Αυτά ανέρχονται περίπου στα £34,5 εκατομ. Να πού θα μπορούσε να βρει η κυβέρνηση, με μια σωστή διαχείριση, τα απαιτούμενα λεφτά και για την άμυνα και όχι από την αύξηση της φορολογίας σε είδη που θα επιβαρύνουν βασικά τα χαμηλότερα στρώματα, όσο κι αν δε θέλουν κάποιοι να το παραδεχθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψηφοφορία.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι προηγείται η τροπολογία, η οποία είναι η ακόλουθη: Μείωση του φόρου κατανάλωσης της αμόλυβδης βενζίνης κατά 1 σεντ το λίτρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα πώς θα συζητήσουμε μείωση, όταν δεν έχουμε εγκρίνει; Πώς είναι δυνατόν;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να ψηφιστεί ο νόμος και μετά να μπει η τροπολογία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Λογικά, δεν ξέρω τι θα μειώσουμε, αφού δεν έχουμε εγκρίνει. Η περίπτωση αυτή είναι τέτοια που πρέπει να δούμε τι εγκρίνουμε πρώτα και ύστερα να δούμε τι θα μειώσουμε απ' αυτό που εγκρίνουμε. Δεν ισχύει το σύνθημα, ότι η τροπολογία προηγείται. Είναι κάπως διαφορετική η κατάσταση εδώ. Επομένως, προχωρήστε, παρακαλώ.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του φόρου κατανάλωσης στα πετρελαιοειδή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να προχωρήσουμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Είχα πει ότι θα 'θελα να πω δυο λόγια από τη θέση μου, ως Πρόεδρος της Βουλής ή ως μέλος της ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος' δεν έχει σημασία. Εκείνο που θέλω να πω, νομίζω ότι η Βουλή, απ' όσα έχω ακούσει, καλοπροαίρετα, όλοι καλοπροαίρετα, εξέφρασαν απόψεις, κάποια διαφωνία σε μία από τις συγκεκριμένες προτάσεις. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η επιθυμία, η γενική επιθυμία, είναι τα φορολογικά να ξεετάζονται ως σύνολο. Όμως εδώ υπάρχει κάποια επείγουσα περίπτωση. Δεν υπάρχει τίποτε που να εμποδίζει τη Βουλή, την ώρα που θα ξεετάσει άλλες φορολογίες, άλλες προτάσεις -και ό,τι είτε ο κ. Καζαμίας έτσι είναι' σήμερα με διαβεβαίωσε ο Υπουργός Οικονομικών ότι θα έρθει για εξέταση και θέμα φορολογίας των πράξεων στο χρηματιστήριο- να ξεετάσει ταυτόχρονα και άλλα. Θα πρέπει να τα δούμε ως σύνολο και από την άλλη πλευρά να δούμε τι χορηγίες και τι ελαφρύνσεις θα υπάρξουν, για να υπάρχει δικαιότερη κατανομή του εισοδήματος.

Επομένως, περάσαμε σήμερα τις αποφάσεις που περάσαμε, δεν υπάρχει τίποτε που μας εμποδίζει να αναθεωρήσουμε οτιδήποτε την ώρα που πρέπει. Αυτό απλώς ως γενικό σχόλιο. Δεν είμαι ειδικός' απλώς κρίνω με την κοινή λογική.

Σας ευχαριστώ.

Ναι, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα, είδα πρώτα πρώτα μια τροποποίηση που κατέθεσε απόψε το ΑΚΕΛ, αλλά η θερμή μου παράκληση ... δεν είναι γιατί είναι απόψε που κατατέθηκε η τροπολογία· θέλω να είμαι ειλικρινής απέναντι στο σώμα. Είχαμε προγραμματισμένες, ως κοινοβουλευτική ομάδα, μια σειρά ....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ, τι είχατε;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έχουμε τροποποιητική πρόταση, κύριε Πρόεδρε. Να μην αλλάσουμε θέμα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριοι, αν μου επιτρέπετε, μόνο με τροποποιητικό νομοσχέδιο, διαφορετικά ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δηλαδή ήταν για να γίνει η δουλειά μας και ύστερα να μας πείτε ότι εξηπαίξαμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν επιμένει ο κ. Θεοδώρου, μετά την ψήφιση μπορούμε να θέσουμε σε ψηφοφορία την τροπολογία.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν μπορεί, αλλά, εξ όσων με πληροφορεί και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, ο κ. Δημητρίου, δεν υπάρχει καν πρόνοια ούτε και στο νομοσχέδιο για την αμόλυβδη, έτσι που να μπορούσε να μπει τροποποιητική πρόταση.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Υπάρχει στους πίνακες εκεί πέρα τόσο επιβαρύνεται για μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί να αναθεωρηθεί ανά πάσα στιγμή οτιδήποτε, αλλά, αν επιμένει ο κ. Θεοδώρου, θα το θέσω.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πρόεδρέ μου, με όλο το σεβασμό, έχω την εντύπωση ότι είναι αντικανονική η διαδικασία. Σου είχα πει, κύριε Θεοδώρου, την ώρα που είπατε ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μα δεν είναι εμένα που έπρεπε να το πείτε, κύριε πρόεδρε. Έπρεπε να το πείτε στον Πρόεδρο της Βουλής που κάμνει ruling.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, αν η Βουλή θεωρεί ότι μπορεί, εγώ λέω ότι είναι αντικανονικό και θα ψηφίσω εναντίον της πρότασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι αντίθετο με τους κανονισμούς, να μου το υποδείξετε, αλλά δε νομίζω να υπάρχει αντίρρηση σ' αυτό το πράγμα.

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα επιμείνεις, Δώρο; 'Ασ' το να το δούμε ύστερα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Γιατί να το δούμε ύστερα; Τωρά που συζητούμε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να δούμε και τους λογαριασμούς.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι αναβλητικότητα τούτη. Αφού είπαμε σήμερα, ζητήσαμε να το βάλουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πράγμα είναι απλό. Αν το σχόλιο που έκανα ότι ανά πάσα στιγμή η Βουλή δικαιούται να αναθεωρήσει προς τα κάτω και όχι προς τα πάνω ισχύει, τότε έληξε το θέμα. Αν όμως επιμένει ο κ. Θεοδώρου σε ψηφοφορία, δεν μπορώ να αρνηθώ.

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Έχει δίκιο ο κ. Αναστασιάδης. Είναι το προεδρείο που έκανε λάθος. Οι τροπολογίες τίθενται προ της ψηφοφορίας. Από τη στιγμή που η ψηφοφορία γίνεται, δε χωρεί καμία ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σ' αυτή την περίπτωση ...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με συγχωρείτε, εδώ είναι ο νόμος, είναι ο κανονισμός. Το άρθρο 54 του κανονισμού λέει: «Πάσα τροπολογία προτεινόμενη υπό βουλευτού κατατίθεται παρά τω Προέδρω κατά το δυνατόν προ της ενάρξεως της κατ' άρθρον συζητήσεως του νομοσχεδίου ή της προτάσεως νόμου τη αδεία δε του Προέδρου κατά την διάρκειαν της ταιούτης συζητήσεως.» Νομικά δεν μπορεί να γίνει αυτό που κάμνετε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναγνωρίζω ότι έχετε περισσότερη πείρα σε ό,τι αφορά τη νομική πτυχή και τις ερμηνείες. Εγώ το έκρινα βάσει κάποιας λογικής. Να ελαττώσουμε τι; Ποιο πράγμα να ελαττώσουμε; Αφού δεν εγκρίναμε τίποτε, τι να ελαττώσουμε; Είναι η μοναδική περίπτωση, δεν ξέρω, δε θυμάμαι άλλη που κάμνετε τροπολογία για να ελαττώσεις κάτι. Δηλαδή να ελαττώσουμε από την πρόταση; Δεν ξέρω αν είναι πιο σωστό αυτό. Το αναθεωρούμε και αρχίζουμε από την αρχή. Δεν υπάρχει πρόβλημα.

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχατε κάνει μία εισήγηση, όπως την επαναλάβετε και τώρα. Ουδείς συνάδελφος έφερε ένσταση στην εισήγησή σας, η οποία και έγινε, σιωπηρώς μεν αλλά ομοφώνως, αποδεκτή και διερωτώμαι γιατί προβάλλεται τώρα ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί την ώρα που εξέφρασα αυτή την άποψη, να εγίνετο κάποια παρατήρηση.

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να αναφέρω εδώ ότι, όταν συνεδρίαζε η επιτροπή Οικονομικών, ο κ. υπουργός ανέφερε ότι σε σχέση με την αμόλυβδη βενζίνη έχει σκοπό η κυβέρνηση να σκεφτεί τη μείωση της τιμής της, διότι θέλουν ακριβώς να ενθαρρύνουν την κατανάλωση της αμόλυβδης για σκοπούς περιβαλλοντικούς. Άρα νομίζω ότι πρέπει να περιμένουμε. Ίσως η κυβέρνηση η ίδια να έρθει με μία πρόταση πάνω σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Βέβαια όλοι συναγωνίζονται στο πώς θα βοηθήσουμε περιβαλλοντικά με τη μείωση της τιμής της αμόλυβδης βενζίνης και εγώ βεβαίως όχι λιγότερο από τους άλλους, αλλά θα την καταψηφίσω εγώ, διότι το διυλιστήριο της Κύπρου δεν παράγει αρκετή αμόλυβδη βενζίνη ή καθόλου ακόμα, άρα, μειώνοντάς την απλώς, θα αυξήσουμε τις πωλήσεις των ξένων των εταιρειών. Αφού ο κ. υπουργός έχει υπόψη του -και συμφωνώ με την κ. Βασιλείου- να μελετήσει το υπουργείο τρόπους, ώστε να ενθαρρύνει για περιβαλλοντικούς λόγους τη χρήση αμόλυβδης βενζίνης, ας βρουν με τους τεχνικούς τους τους τρόπους, ώστε τη μείωση να μην την ωφελούνται οι ξένες εταιρείες αλλά όντως η Κύπρος· δε μιλώ για τον ατομικό καταναλωτή. Γι' αυτό παράκλησή μου στο συνάδελφο Θεοδώρου είναι να μη θέσει την πρόταση και να καταψηφιστεί, ώστε σ' αυτή τη σύνοδο της Βουλής να μην μπορεί να επανέλθει ξανά το θέμα. Ο κ. υπουργός άκουσε τις απόψεις, ακόμα και ο κ. Αναστασιάδης -λέω ακόμα και ο κ. Αναστασιάδης, επειδή σπανίως υποστηρίζει εισηγήσεις της αντιπολίτευσης, όσο σωστές και αν είναι- είπε ότι, ναι, εγώ υποστηρίζω, όπως και όλα τα άλλα κόμματα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Θα καταψηφίσει είπε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ύστερα είπε θα καταψηφίσει, όπως είπε και ο κ. Θεοδώρου, να κάνουμε τη δουλειά μας και ύστερα θωρούμε. Επομένως, η εισηγήσή μου είναι να την αποσύρει ο κ. Θεοδώρου και επανέρχεται μέσω του κ. υπουργού, όταν πρέπει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, αλλιώς κατάλαβα τη δήλωση του υπουργού και νομίζω ότι είμαι εγώ που την κατάλαβα πιο σωστά, αλλά στο κάτω κάτω μπορεί να μας διευκρινίσει ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΥΛΟΣ:

Δεν μπορεί.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν μπορεί, με την έννοια να μας πει ένα ναι ή ένα όχι ο άνθρωπος. Εγώ αντιλήφθηκα το εξής: Σε ερώτησή μου προς τον κ. υπουργό, γιατί δεν εβάλετε αύξηση

στην αμόλυβδη βενζίνη, μήπως για σκοπούς περιβαλλοντικούς, μου απάντησε, ναι. Και το ερώτημα είναι εν τοιαύτη περιπτώσει γιατί δε σκεφτήκατε και μείωση. Και απάντησε, ναι, σκεφτήκαμε και προβληματιστήκαμε, αλλά ... Δε μας είπε όμως ότι θα υποβάλουμε πρόταση για μείωση. Μπορεί εμείς να θέλουμε, το δικό μας το πνεύμα, αλλά το δικό τους το ταμείο να μη θέλει. Δεν ξέρω. Αν όντως μου διευκρινίζετε και μου ξεκαθαρίζετε ότι έχουμε δικαίωμα να υποβάλουμε πρόταση νόμου με την οποία να μειώνουμε τα εισοδήματα του κράτους, αύριο να μη μας πείτε ότι υπάρχει συνταγματικό πρόβλημα. Εντάξει, δεν επιμένουμε τώρα, θα έρθουμε να υποβάλουμε συγκεκριμένη πρόταση, αλλά μη μας πείτε μετά ότι, ξέρετε, υπάρχει συνταγματικό πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω τελειώνουμε εδώ. Τελειώνουμε, διότι, για παράδειγμα, μπορεί κάποιος άλλος να υποβάλει πρόταση για 1,5% ελάττωση. Δεν τελειώνει ποτέ το θέμα.

Προχωρούμε, παρακαλώ. Το επόμενο θέμα που έμεινε στην ημερήσια διάταξη ...

Ναι, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Απολογούμαι, προηγουμένως είχα την εντύπωση πως εφτάσαμε στο επόμενο θέμα που απέμεινε. Είναι μια παράκληση να μείνει να συζητηθεί την ερχόμενη Πέμπτη, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι αργία.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Τη μεθεπόμενη νομίζω ότι δεν είναι τόσο σημαντικό. Ο λόγος, κύριε Πρόεδρε, είναι αίτημα της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, έχουμε προγραμματισμένες εξορμήσεις, ήδη έχει παρέλθει ο χρόνος και θα είμεθα ασυνεπείς με όσο κόσμο έχει συγκεντρωθεί. Αν δεν έχουν ένσταση οι κύριοι συνάδελφοι, ευχαριστώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν έχουμε ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαστε σύμφωνοι;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ούτε εμείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό όμως, δεν τελειώσαμε. Ένα λεπτό, παρακαλώ. Εκείνο που θέλω να σας πω είναι ότι, λόγω της 28ης Οκτωβρίου, που είναι την επόμενη Πέμπτη, η επόμενη συνεδρία του σώματος θα είναι στις 4 Νοεμβρίου, η ώρα 4.00 μ.μ. Όμως, αν παραστεί ανάγκη, αυτό συνεφωνήθη στη σημερινή σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων, αν υπάρξει ανάγκη, είναι δυνατό την ίδια περίοδο, τις ίδιες ημέρες να υπάρξει και δεύτερη συνεδρία της ολομέλειας. Αν υπάρχουν θέματα τα οποία είναι έτοιμα προς συζήτηση και έγκριση, θα πρέπει να γίνει και δεύτερη συνεδρία.

Η επόμενη λοιπόν συνεδρία του σώματος ορίζεται για τη μεθεπόμενη Πέμπτη, 4 Νοεμβρίου 1999, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

- 1) Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών Νόμος του 1996.
- 2) Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1999.
- 4) Ο περί Διορισμού Έκτακτων Υπαλλήλων στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου Νόμος του 1999.
- 5) Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1995.
- 6) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 7) Ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
- 8) Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1998.
- 9) Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 10) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
- 11) Οι περί Φυλακών-Θέση Διευθυντή Φυλακών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.
- 12) Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων-Θέση Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται "Η εισαγωγή δελφινιών, η λειτουργία δελφιναρίων, ο τρόπος διαβίωσής τους και η τήρηση διεθνών συμβάσεων".

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του Βουλευτή κ. Μάριου Ματσάκη). (15.6.99).

(Συνέχιση της συζήτησης).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Περιβάλλοντος για το θέμα που τιλοφορείται "Η λειτουργία χυτηρίου στη βιομηχανική περιοχή Εργατών".

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (6.10.98).

- 3) "Η δολοφονία του εγκλωβισμένου Στέλιου Χάρπα στην κατεχόμενη περιοχή και οι προηγηθείσες άλλες 26 δολοφονίες. Οι εκβιασμοί, η συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τον κατοχικό στρατό και τους εποίκους, ο ξεριζωμός και το εθνικό ξεκαθάρισμα. Αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, η πιο σημαντική πτυχή του κυπριακού προβλήματος".

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Προέδρου της Βουλής κ. Σπύρου Κυπριανού). (7.10.99).

- 4) «Οι συλλήψεις Κυπρίων πολιτών από στρατιώτες του κατοχικού καθεστώτος στη νεκρή ζώνη, κατά παράβαση των όρων οι οποίοι ισχύουν σε αυτή την περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη). (4.2.1999).

- 5) «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

- 6) «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (4.2.1999).

(Συνέχιση της συζήτησης).

- 7) «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

- 8) «Κυπριακή παιδεία – Προβλήματα και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
- 9) «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο 'Φιλοξενία'».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999).
- 10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων- Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου). (19.5.99).
- 11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 1997.
- 12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται "Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου".
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των κ. Μάριου Ματσάκη και Χρίστου Μαυροκορδάτου). (15.6.99).
- 13) Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.

Συμπληρωματική Ημερήσια Διάταξη

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την **Πέμπτη, 4 Νοεμβρίου 1999, στις 4.00 το απόγευμα**, προστίθεται το ακόλουθο θέμα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί της Υποχρεωτικής Προσαρμογής των Ηλεκτρονικών Συστημάτων, των Συσκευών και των Συστημάτων Πληροφορικής στο Εργασιακό Περιβάλλον του Έτους 2000 (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 7.23 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούππας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοφίδης Γιώργος
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Λυσσαρίδης Βάσος	
Μακρίδης Ισίδωρος	
Ματσάκης Μάριος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο του σώματος αλλαγών στη σύνθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως.
- 2) Κήρυξη ως επειγόντων του νομοσχεδίου «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999» και των κανονισμών «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999» και οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Νίκου Κατσουρίδη και Παναγιώτη Δημητρίου.
- 3) Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
- 4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Παραλιμνίου (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμος του 1998» και ψήφισή του σε νόμο.
- 6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Λιπασμάτων Νόμος του 1999» και τους κανονισμούς «Οι περί Λιπασμάτων Κανονισμοί του 1999», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
- 7) Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
- 8) Ερωτήσεις βουλευτών: Ο έλεγχος των τιμών στα εστιατόρια των αεροδρομίων - Το οδικό δίκτυο - Τίτλοι ιδιοκτησίας - Κατοικίες αυτοστέγασης - Διαμόρφωση πλατείας Αγίων Αναργύρων Α΄ στη Λάρνακα - Κυβερνητικοί οικισμοί.
- 9) Απαντήσεις υπουργών στις ερωτήσεις βουλευτών: Το σχέδιο αναδασμού στην κοινότητα Παρεκκλησιάς - Αίτημα Λυσού για μείωση της συνεισφοράς της στα αναπτυξιακά έργα - Τα πεζοδρόμια στον κύριο δρόμο της Αγίας Μαρίας Χρυσοχούς - Αθλητικές εγκαταστάσεις στη Γεροσκήπου - Κυβερνητικά Τμήματα σε ιδιωτικά υποστατικά στη Λεμεσό - Αίτημα για δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου στο Νέο Χωριό Πάφου.
- 10) Πρώτη και δεύτερη έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος προς την ολομέλεια του σώματος σύμφωνα με το άρθρο 7 του «περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νόμου του 1985» (Νόμος αριθμός 21 του 1985) με αφορμή την εξέταση του θέματος «Η εισαγωγή δελφινιών, η λειτουργία δελφιναρίων, ο τρόπος διαβίωσής τους και η τήρηση διεθνών συμβάσεων».
- 11) Η συζήτηση που έγινε (Μ. Κυπριανού, Π. Δημητρίου, Ν. Πιπκοκοπίτης, Δ. Θεοδώρου, Κ. Καζαμίας, Πρ. Προδρόμου, Γ. Λιλλήκας, Πρόεδρος, Ν. Αναστασιάδης, Γ. Αγαπίου, Δ. Ηλιάδης, Α. Βασιλείου, Τ. Παπαδόπουλος) για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999» και για τους κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999», έκθεση της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής για το θέμα, ψήφιση του νόμου και έγκριση των κανονισμών.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 4ης Νοεμβρίου 1999

(Ωρα έναρξης: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 4)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών Νόμος του 1996». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μόλις σήμερα πήραμε μια επιστολή του Υπουργού Άμυνας για το πρώτο θέμα, με

την οποία, αν δεν κάνω λάθος, υποδεικνύει ότι η εναντίωση στην ψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου συνιστά αντισυνταγματική ενέργεια. Δηλαδή, αν η Βουλή θεωρήσει ότι η Πολιτική Άμυνα μπορεί να επιτελεί και το έργο που προνοείται να επιτελούν τα Πολιτικά Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης (ΠΣΕΑ) είναι αντισυνταγματικό και αντίκειται και στις διεθνείς συμβάσεις τις οποίες υπέγραψε ή επικύρωσε η Δημοκρατία. Κατά συνέπεια, θεωρώ ότι αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε ούτε να συζητήσουμε ούτε να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο. Δεν μπορεί μερικές ώρες πριν την ολομέλεια να παίρνουμε αυτή την επιστολή -ορθώς εστάλη μεν- αλλά δεν μπορεί και να τοποθετηθούμε μέσα σε χρόνο μηδέν, αν έχει δίκαιο ή άδικο ο υπουργός με την επιστολή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς αυτό το θέμα των ΠΣΕΑ βρίσκεται ενώπιον της Βουλής εδώ και τρία χρόνια. Και βρίσκεται πρώτο σε πέντε αλληλοδιάδοχες συνεδριάσεις της ολομέλειας. Αυτό που αναφέρει ο κ. συνάδελφος περί συνταγματικότητας και αντισυνταγματικότητας είναι κάτι που περιλαμβάνεται μέσα στους νόμους. Δηλαδή, ο νόμος που ψηφίσαμε για την Πολιτική Άμυνα αναφέρεται σε συγκεκριμένη δέσμευση και στη συγκεκριμένη υποχρέωση πέραν της διεθνούς συμβάσεως. Μιας διεθνούς συμβάσεως η οποία ψηφίστηκε από την κυπριακή Βουλή και είναι νόμος του κυπριακού κράτους. Έτσι το να γίνεται αναφορά σε αυτό το σημείο ούτε καινούριο στοιχείο είναι ούτε σχετίζεται με θέματα συνταγματικότητας και αντισυνταγματικότητας, αλλά με θέμα εκτίμησης του τι είναι αυτό το οποίο πρέπει να κάνουμε. Και νομίζω ότι είναι προτιμότερο να προχωρήσουμε στη συζήτηση των ΠΣΕΑ, για να φανεί τελοσπάντων σε ποια σημεία συμφωνούμε και σε ποια διαφωνούμε. Διότι, αν συνεχιστεί αυτή η διεγκυστίνδα της συνεχούς αναβολής του θέματος, μόνο διαιώνιση της σύγχυσης είναι

που δημιουργούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλη άποψη επί του θέματος; Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν υπάρχει θέμα να προχωρήσουμε, είναι εύκολη λύση. Δεν έχουμε πρόβλημα· εμείς θα καταψηφίσουμε. Κανένα πρόβλημα. Και τώρα, αυτή τη στιγμή, ξέρουμε τι θα κάμουμε. Το θέμα είναι όμως ότι, κατά τη γνώμη μου, και λυπούμαι που θα το πω, δεν μπορεί να παίρνουμε επιστολή αυτή τη στιγμή από τον αρμόδιο υπουργό που περίπου να μας λέει ότι δε δικαιούμαστε να ψηφίσουμε διαφορετικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Το θέμα της συνταγματικότητας ή όχι δε μας αφορά. Η Βουλή ψηφίζει αυτό που θέλει να ψηφίσει, λαμβάνοντας υπόψιν όλα τα δεδομένα. Αν αποδειχθεί ότι υπάρχει αντισυνταγματικότητα, είναι δικαίωμα του Προέδρου ή οιοδήποτε άλλου να αναφέρει το θέμα. Αλλά δε νομίζω ότι αυτό παρεμποδίζει τη Βουλή να συζητήσει. Δεν είναι η πρώτη φορά που ηγέρθη το θέμα της συνταγματικότητας ή όχι νόμων που συζητούνται στη Βουλή. Και η Βουλή δε δεσμεύεται από οποιαδήποτε άποψη περί συνταγματικότητας ή όχι. Είναι δικαίωμά της να προχωρήσει, είναι σώμα υπεύθυνο να προχωρήσει και, αν κάποιος νομίζει ότι υπάρχει αντισυνταγματικότητα για το άλφα ή το βήτα, είναι δικαίωμά τους να το αναφέρουν. Και η συζήτηση δε θα γίνει βάσει του αν είναι ή όχι συνταγματική η διευθέτηση, αλλά κατά πόσον η Βουλή επιθυμεί ή όχι τη θέσπιση αυτού του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι σωστά αυτά που λέει ο κ. Λυσσαρίδης, με τη διαφορά ότι εγώ ως βουλευτής, ψηφίζοντας, σίγουρα λαμβάνω υπόψη αν ένα νομοθέτημα που προτείνεται για έγκριση είναι αντισυνταγματικό ή όχι και συνεκτιμώ αυτό το γεγονός στην τοποθέτησή μου, όταν θα πάμε στην ψήφιση του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καθόσον αφορά την επιστολή του υπουργού, νομίζω είναι δικαίωμά του να αποστείλει προς το σώμα επιστολή και δεν τίθεται θέμα να συζητούμε για το δικαίωμα του υπουργού να αποστείλει μια επιστολή. Εις ό,τι αφορά την πρόταση του κ. Κατσουρίδη, αν το νόημα της πρότασης είναι, «Είμαστε έτοιμοι ως κόμμα να επανεξετάσουμε τη θέση μας υπό το φως και το πρίσμα της επιστολής του υπουργού», τότε νομίζω είναι λογικό από την πλευρά μας να δώσουμε αυτή την ευκαιρία στο άλλο κόμμα. Αν όμως το κόμμα του κ. Κατσουρίδη είναι «Ου με πείσεις καν με πείσεις· απλώς βρήκα κάτι σήμερα και το προβάλλω», νομίζω δεν υπάρχει λόγος να καθυστερεί η Βουλή στην εξέταση αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούπτας κάτι θέλει να πει.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Εισηγούμαι να προχωρήσουμε, κύριε Πρόεδρε, και βλέπουμε καθοδόν τι θα γίνει. Διότι μπορεί να απορριφθεί το πράγμα, μπορεί να περάσει. Αν είναι οι τροποποιήσεις του ΑΚΕΛ που θεωρείτε ότι έχουν ... Είναι γι' αυτό που μιλάτε για αντισυνταγματικότητα; Διότι δεν ήμουν μέσα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα δεν είμαι εγώ που μιλώ· είναι η επιστολή του υπουργού που μιλά.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Μα δεν είδαμε στην επιστολή κάτι που να μιλά για αντισυνταγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε, εγώ είπα εμείς είμαστε τοποθετημένοι. Αλλά εσείς λέτε, κύριε Λυσσαρίδη, ότι δεν είμαστε υπόχρεοι να δεχθούμε ούτε και του εισαγγελέα τη γνώμη, αν είναι ή όχι αντισυνταγματικό. Είναι θέμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε θα διαβάσετε την έκθεση;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εσωτερικών και Άμυνας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών Νόμος του 1996»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Κίκης Γιάγκου

Κυριάκος Τυρίμος

Δημήτρης Συλλούρης

Λευτέρης Χριστοφόρου

Στάθης Κιπτής

Δώρος Θεοδώρου

Ηλίας Μυριάνθους

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος

Αντώνης Καράς

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Αβέρωφ Νεοφύτου

Δώρος Χριστοδουλίδης

Κώστας Παπακώστας

Νίκος Μουσιούπας

Μάριος Ματσάκης

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Άμυνας μελέτησαν το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δώδεκα συνεδρίες τους που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 6 Μαρτίου 1996 και 17 Ιουνίου 1999. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους οι Υπουργοί Εσωτερικών και Άμυνας, ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς και εκπρόσωποι του γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα και της Πολιτικής Άμυνας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου, με βάση το οποίο καθίσταται δυνατός ο σχεδιασμός ορισμένων μέτρων άμυνας μη στρατιωτικής φύσεως και η εφαρμογή τους από τις πολιτικές υπηρεσίες σε περίπτωση που κηρύσσεται κατάσταση έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με το άρθρο 183 του συντάγματος.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο παρέχεται εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να κηρύσσει δημόσιες ή ιδιωτικές υπηρεσίες ή οργανισμούς ως Υπηρεσίες Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών και να αναθέτει σ' αυτές την κατάρτιση ειδικών σχεδίων και την εφαρμογή τους σε περίπτωση εχθρικής απειλής και εφόσον κηρύσσεται κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Με τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπονται η ίδρυση Κεντρικής Υπηρεσίας Πολιτικού Σχεδιασμού, η κατάρτιση Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών, η κήρυξη διάφορων υπηρεσιών ως υπηρεσιών πολιτικού σχεδιασμού για τους σκοπούς του νόμου και οι εξουσίες του Υπουργικού Συμβουλίου. Επίσης προβλέπονται τα αδικήματα και οι ποινές που θα επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης του νόμου και των κανονισμών, των διαταγμάτων και οδηγιών που εκδίδονται με βάση αυτόν, καθώς και η έκδοση διαταγμάτων από το Υπουργικό Συμβούλιο με σκοπό την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Άμυνας, αφού έλαβαν υπόψη τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν τους, αποφάσισαν την τροποποίηση των

προνοιών του νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Ο όρος «κατάσταση έκτακτης ανάγκης» τροποποιείται κατά τρόπο που η κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης για σκοπούς του προτεινόμενου νόμου να γίνεται μόνο σε περίπτωση πολέμου ή πολεμικής απειλής.
2. Η ίδρυση της Κεντρικής Υπηρεσίας Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών να γίνεται με κανονισμούς αντί με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου και η εν λόγω υπηρεσία να στελεχώνεται από πρόσωπα που υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά ή και στο Υπουργείο Άμυνας.
3. Το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών, καθώς και οποιαδήποτε αναθεώρησή του, να κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.
4. Η εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου να γίνεται με κανονισμούς αντί με διατάγματα του Υπουργικού Συμβουλίου.

Τα μέλη των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εσωτερικών και Άμυνας βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, με τον τίτλο «Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών Νόμος του 1999».

Τα μέλη των επιτροπών βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του ΔΗΚΟ δήλωσαν πως οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες θα τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν τοποθετηθούμε επί του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, θα

ήθελα να προβώ σε μια λακωνική δήλωση. Όσον αφορά την άμυνα της πατρίδας μας, λόγοι εθνικής τιμής και λόγοι προσωπικής αξιοπρέπειας επιβάλλουν αντίσταση μέχρι εσχάτων. Όμως την ίδια ώρα θέλουμε να δηλώσουμε πως δεν είμαστε διατεθειμένοι να αυταπατώμεθα και να εξευτελίζουμε αυτή την αντίσταση, ηδονιζόμενοι με άσκοπες και άστοχες εκδαπανήσεις των δραστηριοτήτων μας.

Κύριε Πρόεδρε, η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα καταψηφίσει αυτό το νομοσχέδιο για τα ΠΣΕΑ, γιατί τα πλείστα από τα εξήντα πέντε σχέδια οργάνωσης που περιλαμβάνει συνθέτουν άσκοπη εκδαπάνηση δραστηριοτήτων, υποβαθμίζουν τη λογική και βρίσκονται πέρα και έξω από τα όρια της κυπριακής πραγματικότητας.

Θα αναφερθώ εν συντομία σε μερικά από αυτά τα σχέδια, για να επιβεβαιώσω τους ισχυρισμούς μου. Δε θα αναφερθώ στα κωδικά ονόματα των σχεδίων, δεν υπάρχει λόγος άλλωστε. Χαρακτηρίζονται όμως σχέδια α΄ προτεραιότητας, β΄ προτεραιότητας κ.λπ. Αυτό είναι πρώτης προτεραιότητας και μιλά για εξασφάλιση της παραγωγής γεωργικών προϊόντων σε περίοδο πολέμου, για κάλυψη των αναγκών της Εθνικής Φρουράς και του πληθυσμού και της κτηνοτροφίας. Ακόμα, μιλά για κατάρτιση προγράμματος αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών και για κατανομή των καλλιεργειών αυτών κατά επαρχίες, ανάλογα με τις οικολογικές συνθήκες της κάθε επαρχίας. Μα πόσο νομίζουμε ότι θα διαρκέσει ένας πόλεμος; Και κατά τη διάρκεια του πολέμου πότε θα σπείρεις και πότε θα θερίσεις; Και ποιες επαρχίες θα επιλέξεις για ειδικές καλλιέργειες σύμφωνα με το σχέδιο, όταν ολόκληρη η Κύπρος θα είναι, σε ώρα πολέμου, ένα πεδίο μάχης;

Κάποιο άλλο σχέδιο αναφέρεται σε λειτουργία μαθητικών συσσιτίων, μιλά για μαγείρους, για σκεύη, για βοηθητικό προσωπικό κ.λπ., για να δίνουν συσσίτιο στα παιδιά την ώρα του πολέμου. Και διερωτώμαι ποιος γονιός θα θελήσει να στείλει το παιδί του στο σχολείο την ώρα του πολέμου και πού και πώς θα διακινείται για να το

πάρει και να το φέρει. Άλλο σχέδιο μιλά για σχέδια αλιείας και μιλά ακόμα και για προστασία των αλιευτικών σχολών! Και επειδή μιλά για αλιευτικές σχολές, εγώ δε θα σχολιάσω! Ένα άλλο σχέδιο μιλά για ενεργοποίηση των αλυκών για εξασφάλιση άλατος για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς και του πληθυσμού. Τι να πούμε; Ένα άλλο σχέδιο μιλά για ταχεία ανάπτυξη της κτηνοτροφίας. Για ανάπτυξη κτηνοτροφίας ταχείας απόδοσης. Η πιο ταχείας ανάπτυξης κτηνοτροφία για προμήθεια κρέατος είναι στην πραγματικότητα η πτηνοτροφία. Όμως ξέρουμε όλοι πως ένα αυγό, για να ξεπουλιάσει, χρειάζεται είκοσι με είκοσι δύο μέρες. Την ίδια ώρα έχουμε πολεμικά αποθέματα δέκα με δώδεκα ημερών. Άλλο μιλά, και είναι και πρώτης προτεραιότητας, για μετακίνηση των τουριστών, συγκέντρωση των τουριστών σε συγκεκριμένα ξενοδοχεία, λήψη μέτρων ασφάλειας και ειδική μέριμνα για τους τουρίστες, για επαναπατρισμό των τουριστών. Εγώ εισηγούμαι να μην αγωνιούμε για τους τουρίστες. Οι πρεσβείες τους θα τους μαζέψουν πάραυτα, όπως έκαναν και το '74, και έχω πικρή προσωπική εμπειρία. Όταν τότε διέμενα σε ένα μικρό οικογενειακό ξενοδοχείο δίπλα στο Salamis Bay Hotel, το Mimosza, ήρθαν οι Αμερικάνοι, οι Εγγλέζοι, οι Γερμανοί, οι Ιταλοί, πήραν τους υπηκόους τους και παραμείναμε -ήταν και κατ' οίκον περιορισμός- η οικογένειά μου μαζί με την οικογένεια του ξενοδόχου. Και δεν επιθυμώ ακόμη να σχολιάσω αυτό το σχέδιο, παρ' όλο που βλέπω πόσο στρατηγικά χρήσιμο θα ήταν οι τουρίστες να μείνουν ανάμεσά μας. Οπωσδήποτε, υπάρχουν και άλλα πολλά.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και άλλα πολλά ήταν εκείνα που αβασάνιστα κατέθεσαν στη Βουλή οι εισηγητές και ομολογώ ειλικρινά ότι μου προκάλεσαν στη συνείδησή μου μια πολύ αρνητική προδιάθεση. Και έκτοτε παραμένει μέσα μου βασανιστικό ένα ερώτημα: Τα διάβασαν, πριν τα καταθέσουν; Και, αν τα διάβασαν, γιατί δεν είχαν την προνοητικότητα να αφαιρέσουν τουλάχιστον εκείνα που δεν έχουν καμιά απολύτως σχέση με την Κύπρο και με την κυπριακή πραγματικότητα; Γνώμη μου είναι ότι αυτά τα

σχέδια είναι εισηγμένα αντίγραφα. Ανήκουν σε άλλες εποχές και αφορούν άλλους τόπους. Αυτά τα σχέδια θα είχαν εφαρμογή πριν ογδόντα χρόνια, όταν οι πόλεμοι ήταν διαφορετικοί και πρέπει να αφορούν χώρες του μεγέθους της Ρωσίας, της Κίνας, της Ινδίας, όπου, όταν οι πόλεμοι μαίνονταν στα σύνορά τους, μπορούσαν κάλλιστα, ναι, να οργανώσουν τις καλλιέργειές τους και τα πάντα στην αχανή ενδοχώρα τους. Στην Κύπρο όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, ο πόλεμος θα είναι εντός, υπεράνω και πέριξ. Και θα έφτανε μια βολή ισχυρού πυροβόλου να διαπεράσει την Κύπρο από βορρά ως νότο. Θέλω να αφήσω ασχολίαστο και το γεγονός ότι αυτή η νομοθεσία θεσπίστηκε στην Ελλάδα επί χούντας!

Κύριε Πρόεδρε, επειδή το κόμμα μας δεν το συνηθίζει να απορρίπτει χωρίς ταυτόχρονα να κάνει υπαλλακτικές εισηγήσεις, θα προτείνουμε εν προκειμένω τα ακόλουθα: Επειδή η Πολιτική Άμυνα είναι ήδη ένα συγκροτημένο σώμα, επειδή αρκετά από τα βασικά σχέδια των ΠΣΕΑ καλύπτονται από την Πολιτική Άμυνα, όπως για παράδειγμα τα καταφύγια, η αραίωση πληθυσμού, η σίτιση, η περίθαλψη κ.ά., ας εμπλουτισθούν, λέμε, οι αρμοδιότητες της Πολιτικής Άμυνας με θέματα που έχουν σχέση με αυτό που λέμε «βασικές υπηρεσίες», όπως είναι η υδατοπρομήθεια, ο ηλεκτρισμός, τα νοσοκομεία, τα αρτοποιεία. Και αν τύχει να έρθει η απευκταία, κακιά ώρα του πολέμου, όταν τα πάντα θα επιταχθούν και οι πάντες θα επιστρατευθούν, τότε ας υπαχθεί και η Πολιτική Άμυνα σε αυτόν που θα αποφασισθεί να έχει το γενικό πρόσταγμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή συζήτηση είναι μια ιστορία που συνεχίζεται είκοσι πέντε τώρα χρόνια και φαίνεται ότι θα εξακολουθήσουμε να τη συνεχίζουμε για πολύ χρονικό διάστημα ακόμα στο μέλλον. Εκείνο που πρέπει να πούμε ευθύς εξαρχής είναι ότι ήταν αίτημα του λαού η προετοιμασία μας, η προετοιμασία της Κύπρου, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει μια ανώμαλη κατάσταση και να προετοιμαστεί για την αντιμετώπιση αυτής της ανώμαλης κατάστασης τώρα, σε ώρα που δεν υπάρχουν συγκρούσεις -γιατί δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη λέξη ειρήνη- δεν έχουμε ειρήνη στην Κύπρο- ώστε την ώρα της κρίσης να είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε κάθε ενδεχόμενο.

Καταλήξαμε, έπειτα από είκοσι δύο χρόνια, να φθάσουμε στο 1996 για να κατατεθούν στη Βουλή δύο νομοσχέδια, το σχέδιο για την πολιτική άμυνα και το σχέδιο για πολιτική σχεδίαση έκτακτων αναγκών. Υπάρχει λόγος γιατί υπήρξε καθυστέρηση και υπάρχει εξήγηση για τα δύο νομοσχέδια. Ναι, κύριοι συνάδελφοι και κυρίες συνάδελφοι, υπήρξε σύγκρουση μεταξύ υπουργείων. Υπήρξε θέμα αναμέτρησης ως προς το ποιος θα πάρει περισσότερες εξουσίες κάτω από τον έλεγχό του. Το Υπουργείο Εσωτερικών ή το Υπουργείο Άμυνας; Και με αυτή τη διεγκυστίνδα καθυστέρωσε η προώθηση αυτών των πολύ βασικών σχεδίων που ανέμενε ο λαός για τόσα χρόνια και που τις συνέπειες της απουσίας τους υπέστη το 1974, όταν δεν υπήρχε τίποτε και όταν είχε αποδιοργανωθεί το κράτος λόγω του πραξικοπήματος.

Κάποτε λύθηκε το θέμα της αναμέτρησης μεταξύ των υπουργείων. Τα βρήκαν μεταξύ τους τα υπουργεία. Έγινε μια κατανομή ευθυνών. Υπήρξε η συμβουλή του Γενικού Εισαγγελέα, που δείχνει πόσο συμβατή προς το σύνταγμα θα ήταν η κατάθεση των δύο νομοσχεδίων και ότι θα ήταν ασύμβατο να συγχωνευθούν τα δύο αυτά νομοσχέδια. Όμως η σύγκρουση συνεχίστηκε και συνεχίστηκε όχι σε επίπεδο κορυφής αλλά σε κάποια άλλα κλιμάκια. Κύριοι και κυρίες συνάδελφοι, εδώ αποφασίζουν οι υπουργοί και διαφωνούν οι υπάλληλοι! Και μπορούν οι υπάλληλοι να ανατρέπουν

αποφάσεις της κυβέρνησης! Ναι, θα πρέπει να μιλήσουμε με αυτή τη γλώσσα, καθαρά, παστρούρα, για να ξέρουμε και να συνεννοούμαστε πού βρισκόμαστε. Η Πολιτική Άμυνα, οι υπάλληλοι της Πολιτικής Άμυνας υποσκάπτουν την προώθηση του νομοσχεδίου για πολιτική σχεδίαση έκτακτων αναγκών. Και είμαι μάρτυρας προσωπικός αυτού του θέματος, διότι τόλμησαν να πάρουν και εμένα τηλέφωνο, για να τους πω να απευθυνθούν στον υπουργό τους και ήρθε ο υπουργός να μου πει: «Τελοσπάντων, ποια είναι η πολιτική της κυβέρνησης;». Και φοβάμαι ότι γινόμαστε θύματα αυτής της κατάστασης, σε μεγάλο βαθμό, ακόμα και μέσα σε αυτό το σώμα σήμερα.

Φυσικά αυτό δεν είναι καινούριο φαινόμενο. Έχουμε και άλλες περιπτώσεις. Ο κ. Ηλιάδης χθες μιλούσε για το θέμα του περιβάλλοντος, για τις συγκρούσεις αρμοδιοτήτων και για το πώς παρεμποδίζεται η προώθηση μιας κυβερνητικής πολιτικής πάνω στα θέματα του περιβάλλοντος λόγω διασποράς αρμοδιοτήτων και σύγκρουσης πάλι υπηρεσιών. Το ίδιο μπορούμε να πούμε και πάνω στα πολιτιστικά και άλλα θέματα. Ναι, είμαστε μια Βουλή, προσπαθούμε να βρούμε μια λογική στην αντιμετώπιση των πραγμάτων, αλλά δε μας διευκολύνει η κυβέρνηση ή η κυβέρνηση δεν είναι σε θέση να ελέγξει τον κυβερνητικό μηχανισμό. Και είναι ένα κεντρικό σημείο που πρέπει να τοποθετήσουμε με βάση αυτά τα δεδομένα.

Αν υπάρχει ένα νομοσχέδιο που συζητήθηκε περισσότερο από οτιδήποτε άλλο, ναι, ήταν το νομοσχέδιο για την πολιτική σχεδίαση έκτακτων αναγκών. Ψηφίσαμε το 1996 την πολιτική άμυνα, αλλά το νομοσχέδιο για την πολιτική σχεδίαση έμεινε. Και έμεινε μέχρι σήμερα. Και μπορώ να πω, ακόμα και μετά που ξεκινήσαμε την εγγραφή του θέματος, συζητήθηκε ακόμα μια φορά από τις δύο επιτροπές. Μέσα στις δύο επιτροπές είναι γεγονός ότι πάντα προβαλλόταν το θέμα να συγχωνευθούν οι δύο υπηρεσίες, Πολιτικής Άμυνας και Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών. Έγιναν πολλές συζητήσεις και παλαιότερα για το υπουργείο στο οποίο έπρεπε να υπαχθούν.

Και λεγόταν μάλιστα τότε ότι το πιο αρμόδιο υπουργείο να αναλάβει τις εξουσίες μιας έκτακτης ανάγκης πολιτικής άμυνας και πολιτικής σχεδίασης ήταν το Υπουργείο Άμυνας. Όμως δεν είναι αυτό που με ενδιαφέρει, αν θα είναι το Υπουργείο Άμυνας ή το Υπουργείο Εσωτερικών. Δε μας ενδιαφέρει αν υπάρχουν ένα ή δύο νομοσχέδια. Εκείνο που ενδιαφέρει τη Βουλή είναι αν θα μπορεί να υπάρξει συντονισμός για την αντιμετώπιση των καταστάσεων, ώστε ο καθένας στον τομέα του να μπορεί να ανταποκριθεί. Και μας έχουν δώσει διαβεβαιώσεις, τουλάχιστον σε επίπεδο υπουργών, τουλάχιστον σε επίπεδο διευθυντών, όπως είναι ο κ. Χαραλαμπίδης, που είναι υπεύθυνος της Πολιτικής Άμυνας, ότι υπάρχει ο συντονισμός και μπορεί να προωθηθεί. Αυτό είναι το κρίσιμο σημείο που θα πρέπει να δούμε πάνω σε αυτό το σημείο.

Πάντως, κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες η Πολιτική Σχεδίαση Έκτακτων Αναγκών δε θα μπορούσε για κανένα λόγο να υπάγεται σε άλλο υπουργείο πέραν του Υπουργείου Άμυνας. Ρωτήθηκε κατ' επανάληψη η κυβέρνηση για το ενδεχόμενο της συνένωσης των δύο νομοσχεδίων και των δύο υπηρεσιών. Η απάντηση από μέρους της ήταν πάντα αρνητική. Όχι πια για λόγους πείσματος, όχι για λόγους σύγκρουσης αρμοδιοτήτων αλλά για λόγους ουσίας. Τα δύο νομοσχέδια, ο νόμος τελικά για την πολιτική άμυνα και το νομοσχέδιο για την πολιτική σχεδίαση έκτακτων αναγκών, αφορούν δύο διαφορετικά θέματα. Είναι δύο διαφορετικές, ασυμβίβαστες καταστάσεις. Και είναι αυτό το σημείο που πιθανώς να υπαινίχθη περί αντισυνταγματικότητας ο κ. Κατσουρίδης. Δεν πρόκειται περί συνταγματικότητας ή αντισυνταγματικότητας. Είναι δύο διαφορετικές έννοιες. Η πολιτική άμυνα αποβλέπει, σύμφωνα με το Γενικό Εισαγγελέα, στη λήψη μέτρων για προστασία και ανακούφιση του άμαχου πληθυσμού από συμφορές σε περίοδο ειρήνης και από ενέργειες του εχθρού σε περίοδο πολέμου ή απειλής πολέμου. Δηλαδή, είναι ανθρωπιστικός ο ρόλος της πολιτικής άμυνας. Αντίθετα, η πολιτική σχεδίαση έκτακτων αναγκών, σύμφωνα πάντα με το Γενικό

Εισαγγελέα, αποβλέπει στο σχεδιασμό μέτρων πολιτικού χαρακτήρα, των οποίων η εφαρμογή αποβλέπει στην ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας, δηλαδή στην υποβοήθηση του έργου των ένοπλων δυνάμεων σε περίπτωση πολέμου. Αυτό δεν μπορεί να το κάνει η πολιτική άμυνα, που η αποστολή της για περίθαλψη του άμαχου πληθυσμού και οι όροι εντολής της απαγορεύουν την εμπλοκή της σε επιχειρήσεις. Είναι άοπλη η πολιτική άμυνα και δεσμεύεται από το νόμο που ψηφίσαμε να ακολουθεί πιστά διεθνείς συμβάσεις, όπως το άρθρο 61 του πρόσθετου πρωτοκόλλου των συμβάσεων της Γενεύης της 12ης Αυγούστου του 1949, που περιλαμβάνεται στο νόμο για την πολιτική άμυνα που ψήφισε αυτή η Βουλή.

Πολιτική άμυνα σημαίνει εκτέλεση ανθρωπιστικών έργων, που αποσκοπούν στην προστασία του άμαχου πληθυσμού σε περίπτωση εχθροπραξιών ή καταστροφών. Είναι τα ΠΣΕΑ μια χουντική υπόθεση; Είμαι εδώ απολογητής της χούντας και της χουντικής πολιτικής; Είπαμε κατά κάποιον τρόπο τα θέματα να συζητούνται όπως είναι, στην ουσία τους. Ναι, το 1974 υπογράφηκε από την ελληνική κυβέρνηση, επί Γκιζίκη, με την υπογραφή του Καραμανλή, ένα σχέδιο για πολιτικό σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης. Αλλά αυτή τη στιγμή εκείνο που ισχύει στην Ελλάδα και εκείνο το οποίο θα επικαλεστώ είναι ο νόμος του Σεπτεμβρίου του 1968 περί παλλαϊκής άμυνας, που μιλά για πολιτικό σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης. Και ο πολιτικός σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης υπάγεται στο Γενικό Επιτελείο Στρατού.

Νομίζω ότι πρέπει να πούμε μερικά πράγματα για το τι είναι ο πολιτικός σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης, γιατί δεν είναι άλλη μορφή πολιτικής άμυνας. Δεν είναι για τα καταφύγια. Δεν είναι για τη διαφυγή του πληθυσμού. Δεν είναι για τη διατροφή του πληθυσμού. Πολιτική Σχεδίαση Έκτακτων Αναγκών είναι η διάσωση του κράτους, των πολιτικών οργάνων, του Προέδρου, της Βουλής, των υπουργών, των θησαυρών, της Κεντρικής Τράπεζας, του Μουσείου της Κυπριακής Δημοκρατίας, των περιουσιακών

στοιχείων τελοσπάντων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι η λειτουργία και η σύνδεση του κράτους με το εξωτερικό. Η διασφάλιση της δυνατότητας ανάληψης διπλωματικών υπηρεσιών σε συνθήκες πολέμου, όταν ο ηλεκτρονικός πόλεμος ή οι τυχόν βομβαρδισμοί θα καταστρέψουν το τηλεπικοινωνιακό μας σύστημα. Με ποιο σύστημα θα επικοινωνούμε στο εξωτερικό; Όπως το 1974, κύριε Λυσσαρίδη, επί πραξικοπήματος, που προσπαθούσαμε να επικοινωνήσουμε με το εξωτερικό και δεν μπορούσαμε. Να μην επανέλθουμε στα ίδια δεδομένα εκείνης της εποχής. Υπάρχουν οι μέθοδοι και υπάρχουν οι τρόποι να διασφαλίζεται ο χωριστός τρόπος επικοινωνίας με το εξωτερικό μέσα από τις επικοινωνίες των ΠΣΕΑ της Εθνικής Φρουράς, των ΠΣΕΑ του Υπουργείου Εξωτερικών, όπου θα λειτουργεί ο κρατικός μηχανισμός. Και θα λειτουργεί ο κρατικός μηχανισμός ανεξάρτητα από τις στρατιωτικές επιχειρήσεις, ενώ, αν μείνουμε χωρίς την αναγκαία οργάνωση, όταν θα έχει καταληφθεί η Λευκωσία -διότι είμαστε, όπως λένε οι στρατιωτικοί, σε περικλειστο χώρο- θα αχρηστευθεί η Δημοκρατία.

Και λέει ο κ. Μουσιούπτας: «Ας περιμένουμε να γίνει πόλεμος και μετά». Θα είναι αργά να περιμένουμε να γίνει πόλεμος και μετά. Τώρα είναι που πρέπει να οργανωθούμε. Τώρα είναι που πρέπει να αρχίσουμε τις ασκήσεις. Τώρα είναι που πρέπει να δούμε τους μηχανισμούς που πρέπει να αντιπαρατάξουμε, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε μια έκτακτη κατάσταση. Διότι, αν περιμένουμε, τότες θα είναι πάρα, πάρα, πάρα πολύ αργά.

Και δεν είναι στις αρμοδιότητες της Πολιτικής Άμυνας, αλλά στην Πολιτική Σχεδίαση Έκτακτων Αναγκών που υπάγεται η δημιουργία αποθεμάτων σε τρόφιμα, καύσιμα και άλλα βασικά είδη για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς. Η Πολιτική Άμυνα φροντίζει τον πληθυσμό, όχι την Εθνική Φρουρά, την αστυνομία, τις πολιτικές δυνάμεις ή τις υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας που δεν υπάγονται στον άμαχο πληθυσμό.

Ποιος θα τα φροντίσει αυτά;

Υπάρχει πρόταση από πλευράς κυβερνήσεων, αλληλοδιαδόχων υπουργών ότι θα πρέπει να είναι μέσα από την Πολιτική Σχεδίαση Έκτακτων Αναγκών. Αν σήμερα δεν ψηφίσουμε την Πολιτική Σχεδίαση Έκτακτων Αναγκών, ναι, τολμώ να πω ότι καταψηφίζουμε τα αποθέματα για ενίσχυση της Εθνικής Φρουράς σε ώρα κρίσης, σε ώρα πολέμου. Είναι πολύ σημαντική η σημερινή συζήτηση. Είναι κρίσιμη συζήτηση για το κυπριακό κοινοβούλιο. Και πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ο καθένας τις ευθύνες που αναλαμβάνουμε σε αυτό το σημείο. Είναι στις υπηρεσίες των ΠΣΕΑ που υπάγεται η λειτουργία του κράτους σε ώρα πολέμου. Και όπως ανέφερα προηγουμένως, τι μπορεί να γίνει στη Λευκωσία, την έδρα της κυπριακής κυβέρνησης; Στην απευκταία ώρα της σύγκρουσης δεν είναι η Πολιτική Άμυνα ούτε ο Υπουργός Εσωτερικών που θα διαπιστώσουν τις ανάγκες για κινητοποίηση κατάλληλα εκπαιδευμένων στελεχών, για κάλυψη των κενών, για επιδιόρθωση των ζημιών σε στρατιωτικές εγκαταστάσεις, αλλά το Υπουργείο Άμυνας και τα αντίστοιχα ΠΣΕΑ. Όταν λέμε ΠΣΕΑ εδώ, ναι, εννοούμε τους τεχνικούς, τους μαστόρους που είναι δυνατό το Υπουργείο Εργασίας να διοχετεύσει για την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων. Άρα, μόνο μέσα στα πλαίσια του προγραμματισμού και της προετοιμασίας των ΠΣΕΑ θα μπορούν να γίνουν στρατιωτικά καταφύγια, να διορθωθούν αντιαεροπορικά, να επισκευαστούν δρόμοι ή αεροδρόμια για σκοπούς άμυνας. Να διαφυλαχθούν οι τηλεπικοινωνίες, να προστατευτεί το κοινό, αλλά ταυτόχρονα να διευκολυνθούν οι επιχειρήσεις των δυνάμεων ασφαλείας. Και το έχουμε αυτό διασαφηνίσει. Και το τόνισα, όταν διάβαζα την έκθεση, ότι τα ΠΣΕΑ ενεργοποιούνται μόνο σε ώρα πολέμου ή απειλής πολέμου. Δε συνδέονται με την πολιτική άμυνα. Συνδέονται με τις επιχειρήσεις. Και αυτή είναι η ουσιαστική διαφορά. Πολιτική άμυνα είναι ανθρωπισμός. Πολιτική σχεδίαση έκτακτων αναγκών είναι άμυνα του τόπου σε ώρα κρίσιμη, σε ώρα αναμέτρησης.

Ίσως το νομοσχέδιο για την πολιτική σχεδίαση έκτακτων αναγκών να είναι το πιο συζητημένο νομοσχέδιο. Και υπάρχουν απαντήσεις για όσες τουλάχιστον απορίες ή διαφωνίες διατυπώθηκαν κατά τις συζητήσεις στις δύο επιτροπές. Κύρια έγνοια ήταν ο συντονισμός των δύο υπηρεσιών, που είναι και αναγκαίος και αλληλοσυμπληρούμενος, χωρίς ανταγωνισμούς και επικαλύψεις. Γι' αυτό καθορίσαμε σαφώς και επακριβώς, για άρση οποιασδήποτε παρεξήγησης, ότι κατάσταση έκτακτης ανάγκης για το σκοπό της ενεργοποίησης των ΠΣΕΑ κηρύσσεται, όπως ανέφερα, σε περίπτωση πολέμου ή απειλής πολέμου. Τα ΠΣΕΑ δεν κινητοποιούνται σε περίπτωση καταστροφών, θεομηνιών ή άλλης κοινωνικής αναταραχής -διατυπώθηκε και αυτή η έγνοια μέσα στην επιτροπή· δικαιολογημένα, σας λέω- για να μην μπορεί να χρησιμοποιήσει κανένας ως πρόσχημα οποιαδήποτε κοινωνική ή άλλη αναταραχή μέσα στον τόπο, για να μπορέσει να επιβάλει άλλες απόψεις ή άλλες καταστάσεις, αλλά μόνο σε περίπτωση πολέμου. Οι δύο επιτροπές ζήτησαν το διαχωρισμό της έννοιας «εχθρική απειλή» από την έννοια «δημόσιος κίνδυνος», ώστε να μην εμπλέκεται με την πολιτική άμυνα και διαμόρφωσαν ανάλογα το νομοσχέδιο. Η άποψη των δύο επιτροπών έγινε αποδεκτή. Όλες οι παρατηρήσεις που κάναμε επιβλήθηκαν στο τέλος, ανεξάρτητα αν συμφωνούσε ή όχι η κυβέρνηση. Και χαιρετίζω την παρουσία του κυρίου υπουργού εδώ. Ανεξάρτητα, της κυβέρνησης της επιβάλαμε καταστάσεις.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μπορώ να πω έναν τέτοιο τρόπο, που θα μπορούσε κάποιος να πει «μα, με αυτούς τους περιορισμούς που βάζετε στην κυβέρνηση, στο τέλος δε θα μπορεί να ασκήσει και τα καθήκοντά της ούτε να χρησιμοποιήσει το άρθρο 183 του συντάγματος για έκτακτες ανάγκες», διότι η υπόθεση της κήρυξης έκτακτης ανάγκης και της προώθησης οποιασδήποτε απόφασης γίνεται με κανονισμούς, που θα πρέπει να προωθηθούν διά μέσου της Βουλής. Θα πρέπει η έκτακτη ανάγκη να εγκριθεί πρώτα

από τη Βουλή. Θα πρέπει οι κανονισμοί να περάσουν πρώτα από τη Βουλή. Κανένας οργανισμός πολιτικής σχεδίασης εκτάκτων αναγκών δε λειτουργεί χωρίς να έχουν περάσει προηγουμένως κανονισμοί από τη Βουλή και εδώ είναι που θα τους κρίνουμε, κύριε Μουσιούττα.

Μας έδωσαν εκείνα τα κείμενα που είναι αφελή, που είναι εκτός πραγματικότητας, που είναι εκτός λογικής και μπορώ να σας πω ότι έχω και εγώ σημειωμένα πόσα είναι παράλογα απ' αυτά που εμφανίζονται και μπορώ να σας πω ότι βεβιασμένα μάς τα έδωσαν, ότι θα έπρεπε να ήταν πιο προσεκτικοί οι στρατιωτικοί, όταν μας τα κατέθεταν. Αλλά δεν είναι αυτά που θα ισχύσουν για την Κύπρο και αυτό φαίνεται και στην επιστολή του υπουργού. Λέει ο υπουργός στην επιστολή του: «Μην τα λάβετε υπόψη εκείνα -αυτό είναι το νόημα περίπου, έτσι το κατάλαβα τουλάχιστο- διότι θα υπάρξουν ΠΣΕΑ που θα τα συντάξουμε, θα συγχωνεύσουμε σχέδια πολιτικού σχεδιασμού, θα τα προσαρμόσουμε στην κυπριακή πραγματικότητα και θα σας τα φέρουμε εσάς να τα ψηφίσετε». Όπου δείτε αλυτζές, σβήστε τες. Όπου δείτε αλλαγές καλλιεργειών, σβήστε τες. Όπου δείτε, ξέρω γω τι, ναι, είναι στο χέρι το δικό μας. Έτσι λοιπόν η κυβέρνηση ούτε έκτακτη ανάγκη μπορεί να κηρύξει ούτε μπορεί να διορίσει κεντρική υπηρεσία ΠΣΕΑ από μόνη της, χωρίς να κάνει κανονισμούς και να περάσουν απ' εδώ, ούτε ΠΣΕΑ μπορούν να λειτουργήσουν, αν δεν περάσουν από τη Βουλή, πάνω σε οποιαδήποτε, την πιο παραμικρή λεπτομέρεια, ούτε, ακόμα αν αλλάξει τα ΠΣΕΑ, μπορεί να το κάμει. Πρέπει να έρθουν πάλι εδώ, στην ολομέλεια της Βουλής, για να πάρουν έγκριση. Είναι αυτό που μπορεί να μας πει και η κυβέρνηση: «Με έτσι σχέδιο πώς θα αντιμετωπίσω έκτακτη ανάγκη;». Ναι, μα και εμείς έχουμε τις δημοκρατικές μας ευαισθησίες. Δεν εμπιστευόμαστε κανένα διάταγμα, δεν εμπιστευόμαστε κανένα αξιωματικό ή οποιονδήποτε άλλο που θα αποφασίσει να κάμει τη μια ή την άλλη ενέργεια. Η οποιαδήποτε ενέργεια γίνει θα είναι της έγκρισης του κοινοβουλίου. Δεν

έχουμε εμπιστοσύνη στον εαυτό μας; Καταψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί δε θέλουμε αυτές τις εξουσίες; Ε, να το δηλώσουμε ότι δε τις θέλουμε, όχι να αποδεδειχθούμε από ευθύνες καταψηφίζοντάς το.

Και πράγματι θα πρέπει να συνταχθούν τα σχέδια από τώρα -σβήνω τη λέξη ειρήνη, να μη χρησιμοποιείται, δεν είναι ειρήνη στην Κύπρο- που δεν υπάρχει στρατιωτική έξαρση, ώστε να μπορέσουμε να δούμε πώς θα προχωρήσουμε σε ώρες ανάγκης.

Είναι γι' αυτό που χρειάζεται η ψήφιση του νομοσχεδίου τώρα, σήμερα. Και θα παρακαλέσω τους συναδέλφους, παρ' όλο που υπάρχουν τοποθετήσεις, παρ' όλο που εκφράστηκαν δεσμεύσεις, να θεωρήσουμε ότι θα είναι απ' εκείνες τις σπάνιες συνεδριάσεις της Βουλής όπου θα είναι δυνατόν κάποιος να αναθεωρήσει τις απόψεις του, ώστε να ξαναδούμε εξαρχής το θέμα. Και έπρεπε, ναι, να συζητηθεί το θέμα, να μη το αφήναμε -το σκεπάζαμε, για να παραμένει στις επιτροπές- αλλά να έρθει εδώ ενώπιον της Βουλής, να έρθει ενώπιον του λαού, να έρθει ενώπιον των μέσων μαζικής ενημέρωσης, για να πληροφορηθεί ο κόσμος όλος, για να ξέρει τι συζητούμε, για να ξέρει τι σκεφτόμαστε και πώς σκεφτόμαστε να αντιμετωπίσουμε τις καταστάσεις και ποιες δεσμεύσεις παίρνουμε έναντι αυτών των κρίσιμων επιλογών.

Αναφέρθηκα στην έγνοια των δύο επιτροπών για τα διατάγματα στα οποία δε θα επανέλθω, για να μη σας ταλαιπωρώ, αλλά βλέπω τις σημειώσεις μου εδώ που λένε ότι αυτό σημαίνει ότι τίποτε δε θα γίνει πίσω από τις πλάτες της Βουλής, δε θα μπορέσει κανένας να υπερφαλαγγίσει τις δημοκρατικές διαδικασίες. Εδώ θα εγκρίνουμε τα σχέδια των ΠΣΕΑ και θα τα τροποποιήσουμε, αν χρειαστεί, για να συνάδουν με το πνεύμα της Βουλής, το πνεύμα της προστασίας του λαού, το πνεύμα της προστασίας του κράτους και των δημοκρατικών θεσμών.

Η έγκριση των κανονισμών μάς δίδει και μια πρόσθετη ευκαιρία. Είπαμε ότι

θέλουμε για το θέμα του συντονισμού... Ναι, θα ενεργούμε ή θα ψηφίζουμε κατά τρόπο που να μην αλληλεπικαλύπτονται οι δύο υπηρεσίες. Θα βοηθούμε στην καλύτερη συνεργασία μεταξύ της Πολιτικής Άμυνας και των ΠΣΕΑ και αυτό είναι που θα πρέπει να επιδιώξουμε.

Προσθέσαμε και μια άλλη πρόνοια που θέλω να την προσέξετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο νομοσχέδιο, που λέει: «Η κεντρική υπηρεσία ΠΣΕΑ δε θα στελεχωθεί από εξωκυβερνητικούς παράγοντες». Και αν κάποιοι συνταξιούχοι προαλείφονταν να γίνουν μέλη της κεντρικής υπηρεσίας ΠΣΕΑ ή να γίνουν οποιεσδήποτε νέες προσλήψεις για νέους αξιωματούχους, θα πρέπει να απογοητευθούν, γιατί δύο επιτροπές ζήτησαν η κεντρική υπηρεσία ΠΣΕΑ να συγκροτηθεί από το προσωπικό του Υπουργείου Άμυνας και της Εθνικής Φρουράς. Από κανέναν εκτός υπηρεσίας. Και ουδέν άλλο κόστος υπάρχει για την κυβέρνηση και για τον προϋπολογισμό απ' εκείνο που είναι δυνατόν να χρειαστεί για τις συσκέψεις μεταξύ των μελών της δημόσιας υπηρεσίας, αλλά με καμία νέα θέση, με κανένα διορισμό, με κανένα καινούριο αξιωματούχο ή οτιδήποτε άλλο. Ελπίζουμε ότι τούτο σημαίνει όχι νέα επιβάρυνση του προϋπολογισμού και νομίζω ότι αυτό το μήνυμα πρέπει να δοθεί από τη Βουλή προς την κυβέρνηση.

Δεν μπορώ να αφήσω ασχολίαστες και τις προτάσεις του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις που κατετέθησαν στην προηγούμενη συνεδρίαση. Συγκεντρώνεται σε δύο βασικές ιδέες. Η μια, δηλαδή η άγραφη, της αναφοράς στον Υπουργό Άμυνας και στη μεταφορά όλων των αρμοδιοτήτων στην Πολιτική Άμυνα και κατ' επέκταση στον Υπουργό Εσωτερικών και το δεύτερο προτείνεται η υπαγωγή των ΠΣΕΑ στη διοίκηση της δύναμης της Πολιτικής Άμυνας. Διαγράφεται επίσης με τις τροποποιήσεις η επιφύλαξη για συγκρότηση κεντρικής υπηρεσίας Πολιτικού Σχεδιασμού Έκτακτης Ανάγκης από το προσωπικό που υπηρετεί στο Υπουργείο Άμυνας και την Εθνική Φρουρά, ώστε να αποκλειστεί εντελώς η οποιαδήποτε εμπλοκή του Υπουργείου

Άμυνας ή της Εθνικής Φρουράς στα ΠΣΕΑ. Δηλαδή, σε περίπτωση πολέμου ο Υπουργός Άμυνας μπαίνει σε καραντίνα και ο κυρίαρχος γίνεται ο Υπουργός Εσωτερικών. Και δε θα είχε σημασία, αν μπορούσε να γίνει σωστά, γιατί σε αχρηστία δεν είναι μόνο ο υπουργός που μπαίνει, μπαίνει και ο στρατός σε αχρηστία. Στο τέλος είναι και ο στρατός ΠΣΕΑ. Είναι μέσα σ' αυτή τη λογική που θα λειτουργήσουν_ μέσα στις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Όταν λοιπόν μέσω των ΠΣΕΑ ο στρατός θα υπάγεται στην Πολιτική Άμυνα, πώς θα μπορέσει να ανταποκριθεί στην αποστολή του; Και όταν άλλος είναι ο ρόλος της Πολιτικής Άμυνας και άλλος των ΠΣΕΑ, πώς θα συνυπάρξουν κάτω από κοινή στέγη; Η σύγχυση που θα επιφέρει τυχόν αποδοχή των τροποποιήσεων του ΑΚΕΛ, θα σημαίνει πιθανόν αποτελμάτωση αν όχι διάλυση και των δύο υπηρεσιών, και της Πολιτικής Άμυνας και των ΠΣΕΑ. Και όχι μόνο των υπηρεσιών αυτών, αλλά θα επηρεάσει αρνητικά και τη μαχητική ικανότητα του στρατού και της αστυνομίας, με προεκτάσεις στις πιθανές ανάγκες για συντονισμό της Εθνικής Φρουράς με ελληνικές δυνάμεις, που είναι δυνατόν να χρειαστούν εκείνη την εποχή.

Η ενοποίηση των δύο νομοσχεδίων δεν μπορεί να είναι αυτοσκοπός. Στην Ελλάδα υπάρχει μεν ο νόμος, ένας νόμος, αλλά αναφέρεται σε τρεις διαφορετικούς τομείς. Με το νόμο της 15ης Σεπτεμβρίου περί Παλλαϊκής Άμυνας, ο Υπουργός Άμυνας εισηγείται στο Κυβερνητικό Συμβούλιο Εσωτερικής Άμυνας (ΚΥΣΕΑ) τη λήψη αποφάσεων που ανήκουν στην αρμοδιότητα των ενόπλων δυνάμεων. Ο Υπουργός Εσωτερικών μεριμνά για την πολιτική προστασία, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως οργανώνει μονάδες πολιτικής άμυνας. Δηλαδή έχουμε ένα νόμο, αλλά έχουμε τρεις αρμοδιότητες. Εδώ έχουμε δύο νόμους και δύο αρμοδιότητες, με τη δυνατότητα συνεργασίας. Το γενικό επιτελείο, το ανέφερα προηγουμένως και το ξανατονίζω... και το γενικό επιτελείο του στρατού διευθύνει τον πολιτικό σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης.

Το νομοσχέδιο που συζητούμε είναι πολύ σοβαρό και υπό αυτή την έννοια είναι που υποχρεώθηκα να μιλήσω και με αυτή τη σαφήνεια, για να μπορέσουμε να φθάσουμε στο βάθος των πραγμάτων και ότι είκοσι πέντε χρόνια δεν κάναμε, ας ελπίσουμε ότι ήρθε η ώρα να το κάνουμε τώρα, για να μπορέσουμε να έχουμε όσο το δυνατό περισσότερα εχέγγυα σε μια ώρα κρίσης.

Όσοι έχουν επιφυλάξεις, έχουν τα δικά τους επιχειρήματα, που δε θα ήθελα να τα αρνηθώ. Υστερεί η νομοθεσία μας γύρω από το Υπουργείο Άμυνας και σε σχέση με την Εθνική Φρουρά; Διότι περί αυτού πρόκειται. Υπάρχει, ναι, μία δυσπιστία, που είναι δυνατόν να υπάρχει έναντι του Υπουργείου Άμυνας, έναντι της Εθνικής Φρουράς. Αν υπάρχει κάτι που πάσχει, προς τα κει θα πρέπει να το δούμε. Και αυτό αφορά τη νομοθεσία, τις αρμοδιότητες του Υπουργού Άμυνας, τις σχέσεις του με την Εθνική Φρουρά. Και είναι αυτά που θα πρέπει να διορθώσουμε. Και είναι κατ' επανάληψη που τα έχουμε πει και τα έχουμε αναφέρει και στις επιτροπές και στην ολομέλεια και στην επιτροπή Οικονομικών και ο κ. Παπαδόπουλος σε ό,τι αφορά τη νομοθεσία γύρω από το θέμα της άμυνας, των σχέσεων υπουργού, των σχέσεων Εθνικής Φρουράς, που πιστεύω πραγματικά, ναι, σήμερα πρέπει να το πούμε. Θα δώσουμε αυτές τις εξουσίες, θα δώσουμε αυτή τη δικαιοδοσία, αλλά θέλουμε και ένα υπουργείο να λειτουργεί σωστά και να είναι σε θέση να ελέγχει και την άμυνα και την Εθνική Φρουρά και ελπίζω ότι αυτό το μήνυμα θα φθάσει στα αυτιά της κυβέρνησης και θα το μεταφέρει ο κ. υπουργός και πιστεύω ότι δεν υπάρχουν διαφωνίες μέσα στο σώμα, γιατί είναι θέμα που συζητήσαμε κατ' επανάληψη. Αυτό είναι που πρέπει να γίνει, να συμπληρωθεί, και όχι να αχρηστέψουμε στην πιο κρίσιμη ώρα καταστάσεις και θεσμούς που θα έχουν να διαδραματίσουν ρόλο.

Κύριοι συνάδελφοι, σήμερα ο υπουργός μάς απέστειλε αυτή την επιστολή, θα παρακαλέσω το γραμματέα να την καταθέσει στη γραμματεία της ολομέλειας, για να

κάμει έκκληση για την ψήφιση του νόμου και σίγουρα όχι για να αναφέρει οτιδήποτε άλλο. Είναι νομίζω δικαίωμά του και μπορεί ο καθένας από μας να την εκτιμήσει κατά πώς κρίνει. Εγώ από δικής μου πλευράς κάμνω μια τελευταία έκκληση για την ψήφιση του νόμου, γιατί αν δεν ψηφιστεί θα μείνει ένα μέγα κενό, που ας ελπίσουμε ότι δε θα το πληρώσουμε κάποτε όλοι. Δεν κινδυνολογώ, απλώς εκφράζω μια έγνοια και μια αγωνία, που νομίζω ότι είναι και η έγνοια του συνόλου του λαού.

Ευχαριστώ.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας θα ήθελα να κάμω μια διόρθωση, που μπορεί να χαρακτηριστεί επί προσωπικού θέματος, και μια παρατήρηση. Μου απέδωσε ο συνάδελφος ότι είχα πει «ας έλθει ο πόλεμος και μετά βλέπουμε». Πριν πω, είπα «και αν έρθει η απευκταία ώρα να γίνει ο πόλεμος, τότε ας υπαχθεί και η Πολιτική Άμυνα στο τέλος». Πριν όμως υπαχθεί, είχα εισηγηθεί πως θα μπορούσε να αναλάβει όλα αυτά τα σχέδια ή όσα χρειάζονται από τα σχέδια, γιατί άλλωστε και η νομοθεσία περί πολιτικής άμυνας το επιτρέπει να επιληφθεί τέτοιων σχεδίων. Η δεύτερη παρατήρηση, η οποία αισθάνομαι τουλάχιστον εμένα να με προσβάλλει, είναι ότι αφέθη μια αιχμή ότι οι συνάδελφοι υπέκυψαν σε πιέσεις υπαλλήλων της Πολιτικής Άμυνας. Δεν ξέρω, κύριε Πρόεδρε, αλλά η ιστορία του καθενός μας... Είναι πάρα πολλές φορές που σπάσαμε τα μούτρα μας, γιατί ακριβώς θέλαμε να κάμουμε εκείνο που λέει και ο νους μας και η συνείδησή μας. Δεν ξέρω... εάν μας αποδίδεται και αυτή η ιδιότητα, χαλάλι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πραγματικά πάρα πολύ θα ήθελα αυτή να είναι μια ευκαιρία, όπως έχει πει ο

αγαπητός συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου, ανεξάρτητα από τοποθετήσεις, οι βουλευτές μετά από συζήτηση να μετακινούνται από τις θέσεις τους. Πάρα πολύ θα το ήθελα πραγματικά, αλλά νομίζω ότι δεν είναι πειστικά τα επιχειρήματα που έχει πει, ώστε να γίνει αυτή η μετακίνηση.

Όσο μας αφορά εμάς, θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο, όπως θα καταψηφίσουμε και τις προτάσεις του ΑΚΕΛ, γιατί συμφωνώ, όπως έχει υποδείξει ο κ. Χατζηδημητρίου, ότι οι προτάσεις που γίνονται είναι ανεδαφικές. Και γιατί είναι ανεδαφικές; Γιατί το νομοσχέδιο στη βάση του είναι λανθασμένο. Και αν πήρε είκοσι πέντε χρόνια -δεν ξέρω πόσα πήρε- η συζήτησή του, ναι, αυτός είναι ο λόγος, όχι η απροθυμία της Βουλής να εγκρίνει ένα νομοσχέδιο που να παρέχει την εξουσία στις «αρμόδιες αρχές» -λέω τις λέξεις αρμόδιες αρχές σε εισαγωγικά, για να μην εμπλακώ στο ποια είναι η αρμόδια αρχή και δε μας ενδιαφέρει εμάς ποια θα είναι η αρμόδια αρχή. Απλούστατα, γιατί έγινε μια άσκοπη, άσοφη, άκαιρη, λανθασμένη υιοθέτηση συστημάτων που υπάρχουν στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, που υιοθετήθηκαν στην Ελλάδα και από την Ελλάδα έρχονται στην Κύπρο ... που προνοεί για κατάσταση πολέμου διάρκειας -να μην πω ετών- τουλάχιστο μηνών και με ενδοχώρα που παρέχει το ενδεχόμενο υποχώρησης και άμυνας. Όταν το πρώτο νομοσχέδιο έλεγε για παράδειγμα ότι πρέπει να υπάρχουν καλλιέργειες βαμβακιού, ώστε οι ερπύστριες των τανκς να εμπλέκονται στο βαμβάκι, για να μην κινούνται, ε! σας ερωτώ: Πόση συνάφεια έχει με την πραγματικότητα της Κύπρου; Πού θα βρούμε το νερό να καλλιεργήσουμε βαμβάκι και πώς θα επιβάλουμε στον εχθρό να αρχίσει τον πόλεμο την εποχή που θα είναι ανθισμένο το βαμβάκι, για να εμπλέκεται στις ερπύστριες των τανκς; Βεβαίως, αυτά έχουν αποσυρθεί, γιατί ήταν τόσο οφθαλμοφανέστατα ανόητα που και αυτοί που τα εισηγήθηκαν τα απέσυραν. Και γι' αυτό πήρε είκοσι πέντε χρόνια. Όμως, άμα η ρίζα είναι λανθασμένη, οι εμβολιασμοί, έστω και αν η εισήγηση είναι από την ΕΔΕΚ ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

... ε, δεν είναι πάντοτε αποδοτική. Οι εμβολιαστές δεν μπορούν να αλλάξουν την κακή ρίζα. Και το έχουμε μάθει αυτό το πράγμα και το έχετε μάθει και εσείς.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κάλλιον αργά παρά ποτέ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Παρά το σωστό εμβολιασμό σας, δεν έχει αποδώσει το δένδρο που ήταν λάθος εξ υπαρχής.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Εσείς κάνατε θητεία πέντε χρόνια.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Βεβαίως, και ήλπιζα εγώ ότι το δικό μας λάθος θα γινόταν μάθημα σ' εσάς, που είσαστε και προοδευτικοί, αλλά, ενώ εμείς είχαμε το ελαφρυντικό ότι δεν είχαμε προηγούμενο, εσείς δεν έχετε ούτε το ελαφρυντικό ότι δεν είχατε επίγνωση του ότι ο εμβολιασμός δεν μπορεί να αποδώσει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, λοιπόν, νομίζω να προχωρήσει ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ελπίζω την επόμενη φορά ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, αφήστε τον κ. Παπαδόπουλο να προχωρήσει.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

... να μην υπάρχει το υπόβαθρο του εμβολιασμού και να είναι άλλο το δένδρο το οποίο θα αναπτυχθεί, χωρίς εμβολιασμό ενός θνήσκοντος δένδρου.

Στην επιστροφή τώρα στην ουσία του θέματος, κύριε Χατζηδημητρίου. Ομολογώ ότι πολύ εύγλωττα, με πολύ πάθος και με πολλή πειθώ ο συνάδελφος τοποθέτησε τη θέση η οποία όμως στην ουσία καταλήγει και αναλύεται στην ανάγκη σχεδιασμού από τώρα για την έκτακτη ανάγκη που είναι δυνατόν να προκύψει, όταν έρθει η απευκταία τραγωδία ενός πολέμου, ώστε να είμαστε από τώρα έτοιμοι γι' αυτό το σχεδιασμό. Εμείς δε διαφωνούμε μ' αυτή τη θέση, είναι σωστή αυτή η θέση. Απλώς λέμε ότι το νομοσχέδιο είναι λάθος. Αυτό που επιδιώκει να κάνει το νομοσχέδιο δε θα αποδώσει αυτό το οποίο θέλετε. Είναι εξωπραγματικό και είναι αβάσιμο και δεν υπόκειται καν σε βελτίωση, έστω και με τις εισηγήσεις που έχει υποβάλει το ΑΚΕΛ. Θα έλεγα ότι οι εισηγήσεις που υποβάλλει το ΑΚΕΛ καθιστούν ακόμα χειρότερη την κατάσταση, διότι, ναι, οδηγούν σε αδιέξοδα και σε απραξία. Άρα δε δέχομαι εγώ το δίλημμα στο οποίο ο συνάδελφος, ίσως αθέλητά του, θέλει να θέσει τη Βουλή, ότι δηλαδή όσοι δεν εγκρίνουν το νομοσχέδιο δεν έχουν ούτε την πρόνοια ούτε την ικανότητα να εκτιμήσουν ότι χρειάζεται από τώρα σχεδιασμός για την απευκταία ώρα του πολέμου και όσοι είναι υπέρ του νομοσχεδίου είναι μνήμονες αυτής της ανάγκης και το ψηφίζουν. Όχι! Εμείς είμαστε εξίσου μαζί σας, έντονα τοποθετημένοι ότι πρέπει να γίνει έγκαιρος σχεδιασμός. Και λέμε: Αυτό είναι καθήκον του επιτελείου της Εθνικής Φρουράς, το οποίο δεν έχει κάνει, λυπούμαι να πω, διότι αναλύεται και εξαντλείται στην ετοιμασία των παρελάσεων για λόγους επίδειξης, αντί να σχεδιάζουν σωστό στρατιωτικό πόλεμο. Λυπούμαι να το πω -δεν είμαι απ' αυτούς που μιλούν για θέματα άμυνας- ναι, εγώ έχω σοβαρές αμφιβολίες ότι υπάρχει ο κατάλληλος σχεδιασμός για πόλεμο. Και μιλώ για πολιτικές ενέργειες και όχι μόνο για το σχεδιασμό της αντιμετώπισης των εκτάκτων

αναγκών που θα προκύψουν από τον πόλεμο. Και ίσως κάποιος θα έπρεπε κάποτε να ασχοληθεί με αυτό το θέμα. Και ίσως το υπόβαθρο γι' αυτό το θέμα, ναι, είναι η αλλαγή του νόμου για το Υπουργείο Άμυνας. Χαίρομαι που είναι ο υπουργός εδώ, χαίρομαι γιατί ο συνάδελφος έχει αναφερθεί σ' ένα θέμα που το αισθάνομαι πάρα πάρα πολύ έντονα και, όπως ξέρετε, για τρία τώρα χρόνια επιμένω ότι πρέπει να γίνει νομοθεσία που να καθορίζει τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Άμυνας, που δεν υπάρχουν. Είναι το μόνο υπουργείο στην Κύπρο που δεν έχει νόμο που να διέπει τη λειτουργία του, είναι το μόνο υπουργείο που δεν είναι υπουργείο. Είναι το μόνο υπουργείο που δεν έχει λόγο πάνω στο τι κάνει η Εθνική Φρουρά. Και χαίρομαι να πω ότι σε μια πρόσφατη προσπάθεια που έχω κάνει, ναι, έχω βρει την υποστήριξη του Υπουργού Άμυνας και ελπίζω ότι, προτού να εγκριθεί ο επόμενος προϋπολογισμός για το 2000, κάτι θα γίνει. Τώρα, αν θα γίνει σωστά ή όχι, δεν ξέρω.

Θέλω να πω στο συνάδελφο ότι αυτό το νομοσχέδιο πρέπει να απορριφθεί. Και να απορριφθεί, για να δοθεί το μήνυμα σ' αυτούς που το συνέταξαν ότι λανθασμένα έχουν συλλάβει το θέμα, λανθασμένες θεραπείες έχουν εισηγηθεί, λανθασμένα μέτρα και ανεφάρμοστα μέτρα για τις ειδικές περιπτώσεις της Κύπρου έχουν εφαρμόσει. Απλώς έχουν υιοθετήσει πράγματα ανεφάρμοστα που εφαρμόζονται στην Ελλάδα και τα οποία, έστω μερικώς, έστω μερικώς, η επιτροπή Άμυνας, προς τιμήν της, προσπάθησε να διορθώσει. Αλλά, όταν η βάση είναι λανθασμένη και αποσαθρωμένη, δεν μπορεί να κτιστεί τίποτε το υγιές πάνω της. Ας αναλώσουν το ένα δέκατο των προσπαθειών που αναλίσκουν, για να οργανώνουν τις ετήσιες παρελάσεις ... Παρένθεση κάνω εγώ. Η εισήγησή μου είναι να ακυρωθούν οι παρελάσεις, να μη γίνονται παρελάσεις, για να διαθέτουν τουλάχιστον τρεις μήνες το χρόνο στην πραγματική αμυντική μας ετοιμασία αντί στην ετοιμασία των παρελάσεων. Αυτό είναι προσωπική μου άποψη που δε νομίζω ότι θα βρει υποστήριξη από κανέναν σας.

Όμως ας αναλώσουν το ένα δέκατο των προσπαθειών τους, για να συλλάβουν ένα σχέδιο σχεδιασμού για καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, προσαρμοσμένο στις πραγματικότητες και τις δυνατότητες της Κύπρου, αν τις γνωρίζουν, αν ενδιαφέρονται να τις μάθουν και τη νομοθεσία μας και το θεσμικό καθεστώς μας και το σύνταγμά μας και τη νοοτροπία αυτού του λαού, για να μην πω για το γεωγραφικό χώρο. Θέλω να πιστεύω ότι τουλάχιστον τις αδυναμίες του γεωγραφικού μας χώρου πρέπει να τις ξέρουν, τουλάχιστον.

Άρα θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο, όχι γιατί είμαστε αντίθετοι στην ανάγκη για σχεδιασμό από τώρα του τρόπου αντιμετώπισης των αναγκών εκτάκτου ανάγκης. Αντίθετα, υπερθεματίζουμε και καταψηφίζουμε, για να τονίσουμε την ένταση με την οποία αισθανόμαστε την ανάγκη να γίνει αυτός ο σχεδιασμός από τώρα, αλλά σωστά. Και το νομοσχέδιο που μας έκαναν είναι πραγματικά ανεφάρμοστο στις δυνατότητες της Κύπρου.

Έχει πει ο κ. Μουσιούππας μερικά παραδείγματα του σχεδιασμού, όχι γιατί θα εφαρμοστούν. Σωστά έχετε πει ότι αυτά θα εφαρμοστούν με τους κανονισμούς, όμως να μη συγχύζουμε εμείς, ως νομοθετικό όργανο, το νόμο με τους κανονισμούς. Ο νόμος είναι ο νόμος. Οι κανονισμοί δεν ερμηνεύουν το νόμο, δεν τροποποιούν το νόμο, δεν επεκτείνουν το νόμο· απλώς εφαρμόζουν το νόμο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα, ούτε αυτά αναφέρονται στο νόμο, κύριε συνάδελφε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ξέρω ότι δεν αναφέρονται. Ακριβώς αυτά που είπατε ότι θα γίνουν με τους κανονισμούς να γίνουν από τώρα. Όταν η Βουλή εγκρίνει τη νομοθεσία, να ξέρει ποια είναι τα πλαίσια των κανονισμών που εντάσσονται από τη μια μέσα στο νόμο και που θα δώσουν εφαρμογή στο νόμο ...

Βγήκα στο βήμα μόνο και μόνο για να πω το εξής: Η απόρριψη από εμάς του νομοσχεδίου, όπως και η απόρριψη των τροποποιήσεων που έχει υποβάλει το ΑΚΕΛ, δεν έχει την έννοια ότι εμείς θέλουμε να υπαγάγουμε το σχεδιασμό εκτάκτων αναγκών σε περίπτωση πολέμου στην Πολιτική Άμυνα. Όχι! Έχει την έννοια ότι λέμε «ναι, η ανάγκη είναι επείγουσα και μεγάλη, αλλά αυτά τα οποία έχετε σχεδιάσει με το νόμο είναι ανεφάρμοστα στην περίπτωση της Κύπρου». Και η απόρριψή μας θέλει να δώσει αυτό το δραματικό μήνυμα. Να μας φέρετε, αν είναι δυνατόν, την άλλη εβδομάδα, αν είναι δυνατόν -δεν είναι δυνατόν βεβαίως, διότι έχουμε να ετοιμάσουμε και τις παρελάσεις- όσο πιο σύντομα γίνεται, ένα νομοσχέδιο που πραγματικά να είναι προσαρμοσμένο στις ειδικές συνθήκες της Κύπρου και στο ενδεχόμενο ενός πολέμου της Κύπρου που κατ' ανώτατο όριο, αν γίνει, απευκταίο, θα διαρκέσει μια εβδομάδα. Ας μην τα συζητούμε.

Επομένως, όλα τα επιχειρήματα τα οποία ελέχθησαν, ότι αυτή η αντιδικία αρμοδιοτήτων είναι μεταξύ του Υπουργείου Άμυνας και του Υπουργείου Εσωτερικών, εμάς μας αφήνουν αδιάφορους. Αν πρόκειται να δώσω ένα πολιτικό μήνυμα, λέω ότι η ομάδα μας λέει, ναι, η αρμοδιότητα γι' αυτά τα θέματα είναι του Υπουργείου Άμυνας την ώρα του πολέμου. Όμως, ενόψει των ανεδαφικών και ανεφάρμοστων προνοιών που έχει αυτό το νομοθέτημα, εμείς, ως μια λύση κατ' οικονομία, μια λύση που να μην αφήσει εντελώς κενό το ενδεχόμενο οργάνωσης, έχουμε πει ότι όλ' αυτά μπορούν να ενταχθούν μέσα στα πλαίσια του νόμου περί Πολιτικής Άμυνας, η οποία όμως την ώρα του πολέμου θα υπάγεται στο Υπουργείο Άμυνας. Δέχομαι το επιχειρήμα και είναι σωστό. Αναφέρεται άλλωστε και στην επιστολή που έχει απευθύνει ο Υπουργός Άμυνας προς εμάς, ότι με τη βάση διεθνών συμβάσεων δεν είναι δυνατόν η Πολιτική Άμυνα να αναλάβει αρμοδιότητες που έχουν σχέση με τον πόλεμο, παρ' όλο που δε συμφωνώ με το σαφή διαχωρισμό. Κατά τη γνώμη μου, ο συνάδελφος ο κ. Χατζηδημητρίου έχει υπερβεί τα όρια, λέγοντας ότι η Πολιτική Άμυνα είναι μόνο για

ανθρωπιστικά θέματα και αποκλείεται από το να σχεδιάσει άλλα θέματα. Δε θα μπω σ' αυτό το θέμα -είναι ακαδημαϊκό- όμως δέχομαι το επιχείρημα, ναι, ότι είναι δυο χωριστές εκδηλώσεις, δυο χωριστές εκφράσεις της ίδιας επιδίωξης που πρέπει να είναι σε δυο χωριστές αρμόδιες αρχές. Όμως στο προπαρασκευαστικό στάδιο εγώ πιστεύω ότι αυτό έπρεπε να είναι το κύριο καθήκον του επιτελείου της Εθνικής Φρουράς. Αυτό το σχεδιασμό έπρεπε να τον έχουν κάνει, έπρεπε να πουν τι θέλουν να κάνουν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και, αφού κάνουν τα σχέδια, να έρθουν εδώ τα νομοσχέδια και οι κανονισμοί, για να δώσει τη νομοθετική επικάλυψη η Βουλή των Αντιπροσώπων, όχι, ανάποδα, να τους δώσουμε εξουσία για να σχεδιάσουν. Γιατί ο κ. συνάδελφος έχει αναφερθεί -και χαίρομαι γιατί το διευκρίνισε στο τέλος- σε επιδιώξεις, ελπίδες, οραματισμούς μελών της Πολιτικής Άμυνας που ήθελαν να αναλάβουν θέσεις και του τηλεφωνούσαν -και εσάς όπως και άλλα μέλη της Βουλής- για να ετοιμαστούν οι θέσεις και να είναι προσφερόμενοι υποψήφιοι, για να τις καταλάβουν. Να σας πω όμως και το αντίθετο, ότι και αρκετοί απόστρατοι της Εθνικής Φρουράς έχουν πλησιάσει άλλα μέλη της Βουλής, περιλαμβανομένου και του εαυτού μου ... Γιατί καθυστερεί αυτό το νομοσχέδιο που θα αναλάμβαναν θέσεις και πόστα επαρχιακών υπευθύνων; Και λέω χαίρομαι, γιατί η επιτροπή σωστά έχει περιλάβει ειδική πρόνοια μέσα, όμως η πρόνοια που έχει περιλάβει η επιτροπή αφορά στο κεντρικό συμβούλιο. Όχι, εγώ λέω και στους υπηρετούντες. Οι απόστρατοι, ταξίαρχοι ή, δεν ξέρω, υποστράτηγοι, τι είναι τα ανώτατα αξιώματα απ' όπου αφυπηρετούν, να ξέρουν ότι έχει τελειώσει η κυβερνητική υπηρεσία τους. Θα κληθούν, όπως θα κληθούν όλοι -θα κληθούμε, υποθέτω- όλοι οι άλλοι έφεδροι να υπηρετήσουμε σε ώρα πολέμου. Δε θα πάρουν θέσεις, δε θα πάρουν μισθούς, δε θα πάρουν τοποθετήσεις, δε θα πάρουν αξιώματα στην περίοδο του σχεδιασμού. Αυτός ο σχεδιασμός είναι δουλειά του γενικού επιτελείου και έπρεπε να είχε αρχίσει εδώ και είκοσι πέντε χρόνια. Αντί το νόμο να ετοιμάζαν, έπρεπε να

ετοιμάσουν αυτά τα σχέδια. Και αφού τα ετοιμάσουν τα σχέδια, να έρθουν να μας πουν στην περίπτωση κήρυξης έκτακτης ανάγκης, όπως προνοεί το σύνταγμα, οι τράπεζες θα υπόκεινται σ' αυτούς τους περιορισμούς, οι οικοδόμοι σ' αυτούς τους περιορισμούς, τα οχήματα σ' αυτούς τους περιορισμούς ... Έτσι γίνεται η δουλειά, όχι ανάποδα. Ενώ εδώ γίνεται το νομοσχέδιο πρώτα, που να δίδει εξουσία δυνητική στο τι θα σχεδιαστεί και ύστερα να γίνει ο σχεδιασμός. Όχι, δε θα γίνει αυτό το πράγμα, τουλάχιστον όσο μας αφορά εμάς και δε θα το ψηφίσουμε.

Και θα το καταψηφίσουμε, επαναλαμβάνω και τελειώνω, λέγοντας ότι το καταψηφίζουμε, για να τονίσουμε την αγωνία μας να γίνει έγκαιρα ο σχεδιασμός για τα μέτρα έκτακτης ανάγκης που πρέπει να ληφθούν την ώρα του πολέμου από τώρα. Και αυτό το νομοσχέδιο το οποίο ήρθε δεν εξυπηρετεί αυτό το σκοπό, δε θα συμβάλει σ' αυτό το σκοπό, δε θα είναι αποτελεσματικό σ' αυτό το σκοπό και γι' αυτό το απορρίπτουμε. Θα απορριφθεί και ας αναλώσουν ένα δέκατο του χρόνου τους, για να διαμορφώσουν κατάλληλο σχέδιο που να έρθει να το εξετάσει η Βουλή.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του βουλευτή κ. Τάσσου Παπαδόπουλου, τον Πρόεδρο του σώματος κ. Σπύρο Κυπριανού αντικατέστησε στην έδρα ο Αναπληρωτής Πρόεδρος κ. Νίκος Αναστασιάδης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Ευχαριστώ τον κ. Παπαδόπουλο. Αντιλαμβάνομαι ο κ. Καράς, με βάση τις σημειώσεις που κρατώ.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για τέσσερα χρόνια συζητούσαμε το νομοσχέδιο περί πολιτικής σχεδίασης έκτακτων αναγκών σε επίπεδο επιτροπής Άμυνας της Βουλής, σε επίπεδο κοινών

συνεδριάσεων με την επιτροπή Εσωτερικών και για τέσσερα χρόνια ποτέ δεν ετέθησαν ζητήματα, όπως αυτά τίθενται σήμερα ενώπιον της ολομέλειας, από τους συναδέλφους οι οποίοι εναντιώνονται στην ψήφιση του νομοσχεδίου. Αν αυτές οι επισημάνσεις, οι προειδοποιήσεις, οι ανησυχίες, οι αγωνίες εγίνοντο κατά τη διάρκεια αυτών των τεσσάρων χρόνων, θα έλεγα ότι, ναι, σωστά γίνονται, ναι, πρέπει να τις επανεξετάσουμε, ναι, πρέπει να τις δούμε, διότι σκοπός και στόχος της επιτροπής Άμυνας -και ιδιαίτερα του προέδρου της επιτροπής Άμυνας- ήταν να εξασφαλιστεί η ομοφωνία γύρω από τα ΠΣΕΑ. Και θυμούμαι ότι η διαρκής, μόνιμη δήλωση του Δημοκρατικού Συναγερμού ήταν ότι έπρεπε να προχωρήσουμε επιτέλους στην ψήφιση του νομοσχεδίου για την ΠΣΕΑ, να τοποθετηθούμε επιτέλους, για να γνωρίζει η κοινή γνώμη ποιοι είναι υπέρ και ποιοι είναι κατά. Μάλιστα κάναμε και δηλώσεις ότι εμείς είμαστε διατεθειμένοι να συνεδριάζουμε νυχθημερόν, αλλά να τελειώσουμε, και ήταν όμως σταθερή και μόνιμη και συνεπής η επιμονή του προέδρου της επιτροπής Άμυνας: «Είναι καλύτερα να εξασφαλίσουμε την ομοφωνία, παρά να προχωρήσουμε σε κατά πλειοψηφία αποφάσεις».

Προς εξασφάλιση της ομοφωνίας, που ήταν κοινή επιθυμία όλων των πλευρών, εξετάσαμε βήμα με βήμα το νομοσχέδιο και κατετέθησαν τροπολογίες από όλες τις πλευρές, ιδιαίτερα ανησυχίες από το ΑΚΕΛ. Και έχω εδώ το νομοσχέδιο με τις τροπολογίες, τις οποίες κατά καιρούς βουλευτές του ΑΚΕΛ προέβαλλαν και τις οποίες αποδεχθήκαμε στην προσπάθειά μας πράγματι να δώσουμε ένα εργαλείο στο κράτος να λειτουργήσει σε περίπτωση κηρύξεως έκτακτης ανάγκης. Και όμως, σήμερα, με αφορμή τάχα τα φασόλια ή τα παμπάτζια, καταλήξαμε να μην ψηφίζουμε το νομοσχέδιο πλαίσιο, διότι περί πλαισίου πρόκειται και ούτε για φασόλια γράφει ούτε για παμπάτζια γράφει. Και σας προκαλώ, κύριοι συνάδελφοι, έχω το νομοσχέδιο εδώ, πέστε μου πού γράφει είτε για φασόλια είτε για παμπάτζια είτε για ερπύστριες. Είναι ένα πλαίσιο που

δίνει τη δυνατότητα στην κυβέρνηση, στο Υπουργείο Άμυνας να φέρει στη συνέχεια κανονισμούς, να φέρει τα σχέδιά του ενώπιον της επιτροπής, να τα εξετάσουμε και να αποδώσουμε εκεί τις πραγματικότητες, όπως ο καθένας τις αντιλαμβάνεται. Επομένως, οι αιτιάσεις οι οποίες έχουν προβληθεί δεν ευσταθούν, διότι είναι ανύπαρκτες· δεν υπάρχουν πουθενά.

Εμείς, αυτή η Βουλή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εψήφισε εν τη σοφία της ότι επιστρατεύονται ακόμα και οι δεκαεφτάχρονοι και υπηρετούν τώρα στη γραμμή καταπαύσεως του πυρός. Εψήφισε ακόμα, εν τη σοφία της, αυτή η Βουλή ότι μπορούν να επιστρατεύονται οι πολίτες ως έφεδροι, ακόμα και οι γεροντότεροι παππούδες, ως εθνοφύλακες. Ακόμα, αυτή η Βουλή συζητά το ενδεχόμενο να επιστρατεύει και τις γυναίκες επί εθελοντικής, προς το παρόν, βάσης· εις την Εθνική Φρουρά υπηρετούν και εθελόντριες. Και αυτή η Βουλή, εν τη σοφία της, έδωσε το δικαίωμα στον αρχηγό των ενόπλων μας δυνάμεων να τους κατατάσσει σε όπλα, σώματα, να τους ορίζει τόπους υπηρεσίας, να τους επιβάλλει, κύριε Παπαδόπουλε, να παρελαύνουν τρεις ώρες και να χρησιμοποιούν όλα τα τροχοφόρα οχήματα, έδωσε το δικαίωμα στον αρχηγό, στον εκάστοτε αρχηγό των ενόπλων μας δυνάμεων να οδηγά τα παιδιά μας στη θυσία, αλλά αυτή η Βουλή, η οποία έδωσε όλες αυτές τις εξουσιοδοτήσεις χάριν της σωτηρίας της πατρίδας ή της διασφάλισης του κράτους, αρνείται να ψηφίσει νόμο, ώστε να δώσει τα αναγκαία εργαλεία, για να διασφαλιστεί το κράτος. Διότι, τι προβλέπουν τα ΠΣΕΑ; Πού θα συνεδριάζει, λέει, η Βουλή σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Πού θα συνεδριάσετε, κύριοι συνάδελφοι; Στα ΠΣΕΑ προβλέπεται πού θα μεταφερθούν με ασφάλεια, πού θα συνέλθει η Βουλή εντός είκοσι τεσσάρων ωρών, για να αποφανθεί επί του θέματος: «Ορθά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κήρυξε έκτακτη ανάγκη ή λανθασμένα;» Πώς θα συνέλθετε; Πού θα συνέλθετε και με ποιους όρους ασφάλειας; Πώς θα επιστρατευθούν οι πόροι; Δεχόμαστε να επιστρατεύονται τα παιδιά μας, δεχόμαστε να θυσιάζονται,

αλλά αρνούμαστε να τους δώσουμε τα μέσα. Δεχόμαστε τα παιδιά μας τα δεκαεφτάχρονα να οδηγούνται σε πολεμικές επιχειρήσεις, αλλά αρνούμαστε να δώσουμε τη δυνατότητα του σχεδιασμού για την επιστράτευση μηχανημάτων ή αναγκαίων πόρων της οικονομίας προς στήριξη των παιδιών μας, που θα μάχονται εναντίον του αντιπάλου. Αρνούμαστε ακόμα να επιστρατεύσουμε τα αναγκαία μηχανήματα για την κατασκευή εκτάκτων αεροδιαύλων, εάν και εφόσον χρειαστούν. Αρνούμαστε και λέμε ότι διαφωνούμε, διότι προβλέπουν ... κάποιοι αφελείς στρατιωτικοί, ίσως διότι αφυπηρετούσαν, αντέγραψαν ένα νόμο ως δανεικό, ο οποίος εν πάση περιπτώσει δεν είναι ενώπιον της Βουλής. Και πρέπει ακόμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να πούμε ότι δεν μπορούμε να είμαστε αντιφατικοί, δεν μπορούμε να στέλλουμε τα παιδιά μας στα χαρακώματα και σε πολεμικές πράξεις, αλλά με την άρνηση ψήφισης του νόμου περί πολιτικής σχεδίασης έκτακτων αναγκών να υποσκάπτουμε την τοποθέτηση των παιδιών μας στη γραμμή αντιπαράταξης ή τη συμμετοχή τους σε πολεμικούς κινδύνους. Δεν μπορεί επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναθέσουμε στην Πολιτική Άμυνα αυτά τα καθήκοντα, διότι τα καθήκοντα του σχεδιασμού ή της λειτουργίας της πολιτικής σχεδίασης έκτακτων αναγκών είναι βασικότατα στρατιωτικό σχέδιο και στρατιωτική ενέργεια. Δεν είναι η Πολιτική Άμυνα που λειτουργεί σε ειρηνικές περιόδους, δεν είναι η αποστολή της Πολιτικής Άμυνας. Τι θέλετε; Να αναθέσουμε στην Πολιτική Άμυνα να εκπονεί σχέδια τα οποία να είναι υπόχρεος ο αρχηγός των ενόπλων μας δυνάμεων να υλοποιεί; Αυτή είναι η εισήγησή σας; Ή θέλετε να εγκαταστήσουμε την Πολιτική Άμυνα στα γραφεία του στρατού, για να επιβάλλει στην ηγεσία του στρατού ποια θα πρέπει να είναι τα σχέδια που θα εφαρμοστούν σε περίπτωση πολεμικών επιχειρήσεων; Όλες οι χώρες οι ευρωπαϊκές, ακόμα και η Ελλάδα -και κάποιος μίλησε για χούντα- είναι δυνατόν τώρα η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ να εφαρμόζει μια τέτοια πολιτική; Είναι ειλικρινά εκπληκτικές

αυτές οι θέσεις να διατυπώνονται στο κυπριακό κοινοβούλιο, ιδιαίτερα όταν αναφερόμαστε στην Ελλάδα. Στην Ελλάδα, στην οποία εφαρμόζεται με τόση επιτυχία αυτό το σχέδιο, το έκαναν ενώ είναι άχρηστο; Το έκαναν για να εξυπηρετήσουν κάποιους άλλους; Ασφαλώς το έκαναν για να εξυπηρετούν την πατρίδα τους, για να διασφαλίσουν την ακεραιότητα του κράτους τους. Και εμείς εδώ, όλοι επιδιώξαμε και όλοι θέλουμε, ελπίζω όλοι, να λειτουργήσει σε περίπτωση -μακάρι να μην έρθει η ώρα- σε περίπτωση πολεμικών επιχειρήσεων το Δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου. Και τι αναμένεται να εφαρμόσουμε εδώ; Ένα άλλο σχέδιο, το οποίο θα συγκρούεται με τα σχέδια που έχει η Ελλάδα, καθόσον αφορά την πολιτική σχεδίαση έκτακτων αναγκών; Ή είναι λογικά αναμενόμενο να ενοποιήσουμε αυτή την προσπάθεια, όπως τα εν Ελλάδι ισχύοντα; Ήταν επομένως φυσικό και λογικό επόμενο οι Ελλαδίτες αξιωματικοί, οι οποίοι έχουν και τις εμπειρίες, να θέλουν να εφαρμόσουν ακριβώς τα ίδια σχέδια και ήταν από εμάς αποδεκτό, διότι θέλουμε να λειτουργούμε, και επαναλαμβάνω μακάρι να μην υπάρξει εκείνη η ώρα, θέλουμε να λειτουργούμε μέσα στα πλαίσια του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου.

Προεβλήθη επίσης η άποψη ότι: «Ξέρετε, θέλουν να κάμουν υπηρεσία πολιτικής σχεδίασης έκτακτων αναγκών, για να εργοδοτήσουν κάποιους και να είναι πολυέξοδοι και να τους αγοράσουμε και αυτοκίνητα», κάποιος βουλευτής από ραδιοφώνου το πρωί τέτοια έλεγε και διατεινόταν. Και παρότι είναι μέλος της επιτροπής Άμυνας, αγνοούσε ότι η επιτροπή Άμυνας ομόφωνα απέκλεισε αυτό το ενδεχόμενο και ότι η επιτροπή Άμυνας ψήφισε ότι το προσωπικό το οποίο θα στελεχώσει αυτή την υπηρεσία θα είναι από τους υπηρετούντες στον κρατικό τομέα είτε είναι στρατιωτικοί είτε δημόσιοι υπάλληλοι. Επομένως, θέλουμε να προσφέρουμε ένα εργαλείο στους αρμοδίους και αυτό το εργαλείο δε συνεπάγεται κανένα έξοδο, καμιά δαπάνη, καμιά φιγούρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω το νομοσχέδιο μπροστά μου και ειλικρινά

διερωτώμαι, από τους αντιδράσαντες σ' αυτό το νομοσχέδιο, ποια είναι η διάταξη η οποία τους ενοχλεί; Ποια είναι η διάταξη που εισάγει καινά δαιμόνια; Δηλώνω από την πλευρά μου, καίτοι δεν είμαι εξουσιοδοτημένος, αλλά βλέπω τον πρόεδρό μου να χαμογελά, ότι είμαστε έτοιμοι, αν υπάρξει διάταξη με την οποία έντονα διαφωνείτε, να την επανεξετάσουμε μαζί στην προσπάθειά μας, ναι, να ψηφίσουμε ένα νομοθέτημα ομόφωνα, γιατί, η σωτηρία της πατρίδας μας ή η διασφάλισή της, εμείς οι Συναγερμικοί δεν πιστεύουμε ότι είναι προνόμιο δικό μας. Εμείς, απεναντίας, πιστεύουμε είναι δικαίωμα και καθήκον του κάθε πολίτη. Και εμείς λέμε ότι το καθήκον μας είναι να δώσουμε αυτή τη δυνατότητα στο Υπουργείο Άμυνας και στην Εθνική Φρουρά.

Σας ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Αντώνη Καρά, ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Σπύρος Κυπριανού επανήλθε στην έδρα του.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης. Να κάμω την παράκληση να περιορίσουμε τον αριθμό των ομιλητών, όσο μπορούμε, και να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η πρώτη μου παρατήρηση είναι: Γιατί δε θα έπρεπε να χαμογελά ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, την ώρα που μιλούσε ο κ. Καράς; Τι θα έπρεπε να κάνει; Να κλαίει;

Α. ΚΑΡΑΣ:

Επειδή σ' εθώρεν αλώπως τζείνη την ώρα!

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Έν' πάντα χαμογελαστός!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αφού ξέρεις ότι είναι άλλος ο λόγος. Ήταν ο στρατηγός Καράς! Διότι τα έλεγε με τόση... Είναι γι' αυτό που αστειευτήκαμε. Διότι ο Αντώνης ειδικεύεται σ' αυτά τα θέματα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακούγοντας τον κ. Χατζηδημητρίου διερωτήθηκα για ένα πράγμα και ακούγοντας τον κ. Καρά το ερώτημά μου έγινε πολύ μεγαλύτερο. Αν κατάλαβα καλά από την επιχειρηματολογία τους, χωρίς τα ΠΣΕΑ δε θα υπάρχει τίποτε: ούτε κράτος ούτε Εθνική Φρουρά ούτε αποθέματα ούτε οργάνωση ούτε αντίσταση ούτε τίποτα. Ακόμα και οι ελληνικές δυνάμεις και το δόγμα δε θα μπορούν να λειτουργήσουν χωρίς τα ΠΣΕΑ. Και εγώ θέλω να καταλάβω: Τα ΠΣΕΑ θα υποκαταστήσουν, για παράδειγμα, την Εθνική Φρουρά; Και η Εθνική Φρουρά δεν έχει δικά της σχέδια; Είναι βοηθητικά τα ΠΣΕΑ προς την Εθνική Φρουρά και το κράτος ή θα είναι υπεράνω του κράτους;

Για να επιστρέψουμε στο αρχικό ερώτημα που εμείς θέσαμε... φαίνεται ότι ο κ. Καράς σε κάποιες συνεδρίες ήταν απών. Όταν αυτά τα θέματα τα θέσαμε, και ο κ. Μουσιούττας τα έθεσε αυτά τα θέματα και ο κ. Ματσάκης αναφέρθηκε στα νοσοκομεία, για τα οποία δεν υπήρχε καμιά πρόνοια. Και δεν είναι τώρα που τα λέμε. Και επίσης οι συνάδελφοι της επιτροπής Άμυνας, της οποίας είμαι και εγώ μέλος, να μην ξεχνούν ότι δύο επιτροπές ασχολήθηκαν με το θέμα. Και αυτή η νοοτροπία δείχνει κάτι. Το να μιλούμε συνεχώς για την επιτροπή Άμυνας δείχνει κάτι.

Θα πω ακόμα ότι είναι προσβλητικό να ακούμε και αυτό που είπε ο κ. Μουσιούττας, ότι οι θέσεις μας ελαύνονται από τον επηρεασμό των υπαλλήλων της Πολιτικής Άμυνας, αλλά και την ομιλία του κ. Καρά. Ένας που την ακούει θα αντιληφθεί περίπου ότι όποιος τολμήσει να καταψηφίσει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο θέλει την

Κύπρο άοπλη και ανοχύρωτη και στέλλει τα παιδιά μας να πεθάνουν. Και υποσκάπτουμε, λέει, τη δύναμη αντίστασης των παιδιών μας εν καιρώ πολέμου, επειδή έχουμε διαφορετική άποψη. Και κάνουμε όλα αυτά τα κακά για ποιο λόγο; Νομίζω ότι πρέπει να σκεφτόμαστε πολύ σοβαρά τι λέμε. Και ιδίως όταν κάνουμε αναφορά στη χούντα. Ναι, το νομοσχέδιο που ήρθε, το αρχικό, ήταν της χούντας, αυτούσιο. Και εγώ ερωτώ ποιοι είναι που θέλουν να υποσκάψουν; Εκείνοι που έφεραν αυτούσιο ένα χουντικό νομοσχέδιο και οι οποίοι ήταν τόσο ανόητοι...

A. ΚΑΡΑΣ:

Το νομοσχέδιο, κύριε Κατσουρίδη, διορθώθηκε...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μη μου υποδεικνύετε αυτό που διόρθωσαν οι δύο επιτροπές και που το διόρθωσαν με πρώτους εμάς.

A. ΚΑΡΑΣ:

Μπράβο!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ για το μπράβο. Δεν είχατε καμιά επιφύλαξη εσείς στο αρχικό νομοσχέδιο.

A. ΚΑΡΑΣ:

Μα, για όνομα του Θεού!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σας παρακαλώ πολύ! Να βρείτε τα πρακτικά και να μη με διακόπτετε.

A. ΚΑΡΑΣ:

Μα εσείς λέτε ότι...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να μη με διακόπτετε! Να βγείτε στο βήμα να απαντήσετε. Και εμείς, ναι,

ανησυχούμε για το ρόλο του στρατού. Και δε θέλουμε εν ώρα ανάγκης να μην είναι πολιτικό το όργανο που θα ελέγχει τα πάντα. Και ούτε δεχόμαστε ότι αυτό το κράτος πριν από τα ΠΣΕΑ δεν ήξερε και δεν είχε σχέδιο για το πού θα πάει το Γενικό Επιτελείο και πού θα είναι η Βουλή και πού θα είναι οι υπουργοί σε περίπτωση ανάγκης. Και βρέθηκαν τώρα τα ΠΣΕΑ να μας σώσουν!

Αλλά θα πάω και λίγο πίσω. Μέχρι το 1992 το νομοσχέδιο περί Πολιτικής Άμυνας ήταν ενιαίο και προνοούσε όλα αυτά τα πράγματα και συζητούνταν στην επιτροπή Εσωτερικών. Και είχαμε φτάσει στο σημείο της ψήφισης. Και είχε υποβληθεί από την τότε κυβέρνηση, του κ. Βασιλείου, ολοκληρωμένο ένα τόσο βιβλίο. Με νόμο και με κανονισμούς και με τα πάντα. Και τη δωδεκάτη οι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, που σήμερα μας κατηγορούν ότι καθυστερήσαμε εμείς για χρόνια αυτή την ψήφιση, ήγειραν ένσταση, λέγοντας ότι έπρεπε να υπαχθεί ως είχε –ούτε είπαν τίποτε για ΠΣΕΑ- ως είχε, στο Υπουργείο Άμυνας. Ο κ. Σολωμής το έκανε εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού. Και άρχισαν να κωλυσιεργούν, μέχρι που φτάσαμε στις προεδρικές εκλογές. Κατά συνέπεια, δεν είναι τεσσάρων χρόνων αυτή η ιστορία.

Είπατε ότι «ναι, ήρθαν αυτά τα πράγματα, τα οποία προκαλούν θυμηδία... για τις ερπύστριες, για τα βαμβάκια και πολλά άλλα, αλλά σήμερα δεν υπάρχουν». Ναι, αλλά μας προβληματίζουν. Και να πω ότι συμφωνώ με τις τοποθετήσεις του κ. Μουσιούττα και του κ. Παπαδόπουλου. Και οι δικές μας οι τροπολογίες δεν έχουν αυτό το σκοπό που κατάλαβε ο κ. Παπαδόπουλος. Είναι τροπολογίες σε περίπτωση που η πλειοψηφία αποφασίσει να ψηφίσει αυτό το νομοσχέδιο. Εμείς καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο, γιατί θεωρούμε –να πω το κεντρικό επιχείρημα από τώρα- ότι αυτά όλα μπορεί να τα κάνει, να τα σχεδιάσει και η Πολιτική Άμυνα, η οποία να υπαχθεί εκεί που πρέπει να υπαχθεί. Εξάλλου, το συμπέρασμα του Γενικού Εισαγγελέα, που μας το ξανάστειλαν σήμερα να το δούμε, τι λέει; Ανώτατο όργανο δε θα είναι ο Υπουργός

Άμυνας ούτε ο Υπουργός Εσωτερικών. Θα είναι το Υπουργικό Συμβούλιο. Ενώ, με όλα αυτά που ακούω, μου σχηματίζεται η εντύπωση ότι ανώτατο όργανο τελικά θα είναι τα ΠΣΕΑ, στα οποία θα υπαχθούν οι πάντες.

Εκείνο λοιπόν που προβληματίζει πολύ σοβαρά είναι το εξής: Αυτοί που εμπνεύστηκαν τα ΠΣΕΑ, που τα έφεραν με τόσες ανόητες πρόνοιες μέσα –μέχρι αναφορά στο βασίλειο της Ελλάδος είχαν- είναι αρκούντως σοβαροί, για να κάνουν αυτή τη δουλειά στη συνέχεια;

Εγώ δεν κατάλαβα να υπάρχει άλλο επιχείρημα εκείνων που υποστηρίζουν την ψήφιση του νομοσχεδίου εκτός από τον αρχικό αφορισμό: Ότι δηλαδή είναι διαφορετικός ο σκοπός του ενός νομοσχεδίου από το άλλο. Δηλαδή, αν ερχόταν η κυβέρνηση και έλεγε ότι ο σκοπός μπορεί να υπηρετηθεί από ένα όργανο, δε θα υπήρχε επιχείρημα, όπως δεν υπήρχε πριν από το 1993 επιχείρημα περί ΠΣΕΑ. Ακόμα κάτι που μας προβληματίζει: Γιατί βιάστηκαν να ορίσουν και τους εκπροσώπους των ΠΣΕΑ στα διάφορα υπουργεία, πριν αποφασίσει η Βουλή; Και στη Βουλή όρισαν τον άνθρωπο των ΠΣΕΑ. Με ποιου την εξουσιοδότηση;

Εκείνο που λέω εγώ είναι ότι δείχνει όλη αυτή η συμπεριφορά, η οποία δεν ήταν σοβαρή, το αντίθετο από αυτό που ισχυρίστηκε ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου. Ναι, δεν είναι αυτοσκοπός η ενοποίηση, αλλά φαίνεται ότι είναι αυτοσκοπός ο διαχωρισμός και η ίδρυση ΠΣΕΑ και η ίδρυση ενός δεύτερου μηχανισμού μέσα στον κρατικό μηχανισμό. Εδώ είναι που θα γίνει η σύγκυση.

Εγώ διερωτώμαι και για την αναφορά που άκουσα, ότι δεν μπορεί η Πολιτική Άμυνα να επιτελεί αυτό το ρόλο, γιατί θα είναι άοπλη, λέει. Δηλαδή, τα ΠΣΕΑ θα είναι ένοπλα; Τι θα είναι; Ούτε είναι πειστικό επιχείρημα να ακούω ότι στην Ελλάδα λειτουργούν με επιτυχία. Λυπούμαι, αλλά θα το πω. Πότε λειτούργησαν με επιτυχία; Το 1987, όταν έφτασε το «ΣΙΣΜΙΚ» έξω από την Αθήνα ή στα Ίμια ή στην περίπτωση

των S300;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα δεν είναι σε περίπτωση πολέμου που λειτουργούν τούτα;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όταν ήμασταν στα πρόθυρα του πολέμου, κύριε Πουργουρίδη, και λογικά θα έπρεπε να ήμασταν, αν υπερασπίζαμε τα Ίμια ή την Αθήνα ή την απόφαση για τους S300, αυτά όλα έπρεπε να είχαν ενεργοποιηθεί. Όχι να ζητά ο Πρόεδρος τον Πρωθυπουργό και να μην υπάρχει τηλεφωνική γραμμή, όπως έγινε στην περίπτωση των Ίμια. Αυτά λέχθηκαν δημόσια.

Εμείς λοιπόν υποστηρίζουμε φανατικά ότι πρέπει να υπάρξουν αυτοί οι σχεδιασμοί. Διαφωνούμε απλά, κύριοι συνάδελφοι, στο πώς πρέπει να υλοποιηθούν. Και δεν επιτρέπουμε να μας λέτε, επειδή έχουμε διαφορά άποψης, γιατί θέλουμε να γίνει πιο καλά αυτή η δουλειά και να είναι με σαφήνεια κάτω από πολιτικά όργανα, ότι εμείς την υποσκάπτουμε. Και είναι κινδυνολογία να τα παρουσιάζετε με αυτό τον τρόπο. Δεν μπορώ να ακούω ομιλίες για νομοσχέδια που θυμίζουν 28η Οκτωβρίου και 25η Μαρτίου· που αλίμονο αν έχεις διαφορετική άποψη! Και εννοώ την ομιλία του κ. Καρά, για να είμαι σαφής. Μια εισαγωγή δέκα λεπτών για να μας πει ότι όποιος έχει διαφορετική άποψη είναι περίπου εχθρός της πατρίδας.

Το κράτος να εκπονήσει τα σχέδιά του, οι υπηρεσίες να υπαχθούν στην Πολιτική Άμυνα και για την ώρα της έκτακτης ανάγκης λέει το σύνταγμα που θα υπαχθούν οι πάντες. Και να θυμίσω στο συνάδελφο τον κ. Καρά τη μάχη που δώσαμε στις δύο επιτροπές για τη διασφάλιση ακριβώς της συνταγματικής πρόνοιας, που η αρχική εισήγηση δεν τη διασφάλιζε. Αλλά θέλω να υπογραμμίσω και το επιχείρημα του κ. Παπαδόπουλου. Αν η κατάσταση των υπουργείων άμυνας και η σχέση Υπουργείου Άμυνας και Αρχηγού ΓΕΕΦ –που εγώ δεν είμαι σίγουρος ότι υπάρχει νόμος για τις

αρμοδιότητές του, όπως ισχυρίστηκε ο κ. Καράς- είναι σ' αυτό το επίπεδο, που δύο φορές από το βήμα της Βουλής περιέγραψε ο πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας, δεν είναι σχήμα πρωθύστερο, πριν αναθεωρήσουμε το νόμο, να κάνουμε αυτή όλη την κατάσταση που λέγεται ΠΣΕΑ; Εδώ είναι καθαρό –το είπε ο κ. Χατζηδημητρίου και ο κ. Παπαδόπουλος και έτσι είναι- ο Αρχηγός του ΓΕΕΦ έναντι του Υπουργού Άμυνας δεν έχει θέση υπαγωγής. Δεν υπάγεται. Δεν είναι σοβαρά πράγματα αυτά. Να στήσουμε και ολόκληρο μηχανισμό που ουσιαστικά θα διοικείται από το ΓΕΕΦ εν' ονόματι του Υπουργείου Άμυνας, πριν αλλάξουμε τα θεμελιακά που είναι προβληματικά. Και σταματήστε να νομίζετε ότι δε θέλουμε να γίνουν αυτοί οι σχεδιασμοί και δε θέλουμε να είναι οργανωμένο το κράτος. Απλά, λέμε ότι μπορεί να γίνει με έναν πιο ορθό τρόπο. Ούτε μπορεί να γίνει δεκτή η θέση ότι θα θέσουμε σε καραντίνα τον Υπουργό Άμυνας, επειδή διαφωνούμε με το νομοσχέδιο. Είναι σε καραντίνα οι εκάστοτε υπουργοί άμυνας της Κύπρου, λόγω ακριβώς του θεσμικού καθεστώτος που ισχύει. Και ξέρετε όλοι πολύ καλά την κατάσταση των σχέσεων μεταξύ των εκάστοτε αρχηγών του ΓΕΕΦ και των εκάστοτε υπουργών άμυνας.

Κατά συνέπεια, εμείς πιστεύουμε ότι συντρέχουν πολλοί λόγοι να μην ψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο, να γίνει μια σοβαρή δουλειά -και δε χρειάζεται πολύ χρόνο για να γίνει, αν αλλάξει η φιλοσοφία πάνω στην οποία στηρίχθηκε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο- και να κάνουμε κάτι το οποίο να ψηφίσουμε όλοι ομόφωνα. Δεν μπορούμε όμως απλά να το ψηφίσουμε, επειδή σήμερα ακούσαμε ή θα ακούμε αύριο από τα ράδια ότι «εσείς δε θέλετε οργάνωση η οποία να βοηθήσει το στρατό να αντιμετωπίσει κατάσταση έκτακτης ανάγκης και κατάσταση πολέμου». Άστε που, αν διαβάσει κανένας τους νόμους προσεκτικά, καθώς και τους σκοπούς των νομοσχεδίων, δεν είναι ακριβώς όπως παρουσιάζονται τα πράγματα, ότι είναι τόσο σαφής ο διαχωρισμός. Εδώ η πραγματεία του Γενικού Εισαγγελέα –διαβάστε ξανά όσα λέει- τα συζητήσαμε πολλές

φορές από το 1992- δεν κάνει αυτό το σαφή διαχωρισμό. Αλλά εμείς δε θα σταθούμε στη νομική πλευρά του θέματος αλλά στην ουσία του. Και η ουσία θέλει ένα μελετημένο νομοσχέδιο, το οποίο θα διασφαλίζει αυτά που όλοι θέλουμε στην ώρα του πολέμου και ταυτόχρονα θα διασφαλίζει ότι δε θα υπάρχει δεύτερος μηχανισμός κράτος εν κράτει, ότι θα είναι πράγματι το ανώτατο όργανο το Υπουργικό Συμβούλιο και ο πολιτικός προϊστάμενος της άμυνας θα είναι ο πραγματικός προϊστάμενος και των ΠΣΕΑ, αν και εφόσον του ανατεθεί.

Γι' αυτούς τους λόγους εμείς θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου επιτρέψετε να...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λυσσαρίδη. Ήθελα να κάνω μια εισήγηση. Δεν ξέρω. Θέλετε να μιλήσετε και μετά να την κάνω ή πριν;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Ο κ. Λυσσαρίδης και μετά έχω να κάνω μια εισήγηση που θα διευκολύνει, πιστεύω, την όλη συζήτηση.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Η σημερινή συνεδρία της Βουλής παρουσίασε πολλές παραδοξότητες και ομολογώ ότι σε μένα και πολλές εκπλήξεις. Έγινε αναφορά στο ότι ασχολούμεθα με ένα νομοσχέδιο το οποίο κατετέθη από τη χούντα. Σφάλμα τεράστιο. Τα νομοσχέδια τα οποία έχω μπροστά μου, το ένα... Μπορεί η χούντα κάποτε να έκανε κάποια πρόταση -

αυτό το αγνοώ- και άλλωστε, και αν η πρόταση ήτο καλή, και πάλι θα τη μελετούσα, αλλά μπροστά μου έχω ένα νομοσχέδιο το οποίο κατετέθη από τον Καραμανλή και το τελευταίο νομοσχέδιο το οποίο κατετέθη από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ το 1998, στις 15 Σεπτεμβρίου, με προεδρία του Στεφανόπουλου και με Υπουργό Εθνικής Άμυνας τον κ. Τσοχατζόπουλο.

Επομένως, το να προσπαθούμε να προκαταλάβουμε τις τοποθετήσεις του σώματος, ότι όποιος υπερασπίσει αυτό το νομοσχέδιο περίπου υποκύπτει σε απόψεις που έχουν προταθεί από τη χούντα, να μου επιτραπεί να πω ότι είναι παραλογισμός. Και εγώ τουλάχιστον, όπως είπε και ο κ. Χατζηδημητρίου, δεν πρόκειται να δεχθώ από κανέναν μαθήματα δημοκρατικής συνέπειας ή μαθήματα αντιχουντικής τοποθέτησης. Άρα ας ξεχάσουμε αυτό το θέμα.

Το δεύτερο -και πάλι ομολογώ ότι βρίσκομαι προ εκπλήξεως- γιατί ετέθη από πολύ πολύ καταρτισμένο μέλος της Βουλής, η άποψη ότι έπρεπε να έχουμε πρώτα τους κανονισμούς και μετά το νόμο πλαίσιο. Αυτό είναι πρωτάκουστο. Πρώτα γίνεται ο νόμος πλαίσιο και είναι νόμος πλαίσιο και μετά κατατίθενται οι κανονισμοί. Και εμείς εδώ είμεθα, αν οι κανονισμοί δε μας ικανοποιούν, να τους απορρίψουμε ή να τους τροποποιήσουμε. Είναι αδιανόητο να κατατεθούν πρώτα οι κανονισμοί ούτε καν ευθύς εξαρχής, γιατί η κυβέρνηση για να καταθέσει κανονισμούς πρέπει πρώτα εμείς να της καθορίσουμε ποιο είναι το νομοθετικό πλαίσιο μέσα στο οποίο μπορεί να καταθέσει κανονισμούς. Αυτή είναι η δουλειά μας σήμερα. Και αυτό που ζητούμε σήμερα να γίνει δεν είναι η πλήρης επεξεργασία σχεδίων αλλά η κατάθεση ή η υπερψήφιση ενός νόμου πλαισίου. Έτσι όσα ελέχθησαν καλόπιστα για φυτείες, για διάφορα πράγματα, δεν έχουν καθόλου τη σχέση τους με αυτά που συζητούμε σήμερα, διότι μέσα στο νομοσχέδιο το οποίο καλούμεθα να ψηφίσουμε δεν υπάρχει τίποτα απολύτως που να προκαταλαμβάνει ποιος θα είναι ο σχεδιασμός και θα ήτο και εντελώς παραδοξολογία

να υπάρχει σχεδιασμός, προτού υπάρξει νομοθετικό πλαίσιο πάνω στο οποίο θα γίνει ο σχεδιασμός. Διαβάσαμε το νομοσχέδιο τι λέει; Ποιοι είναι οι σκοποί του; Σύσταση, οργάνωση, διαμόρφωση, διατήρηση, συντονισμός, κατεύθυνσις πώς θα διαφυλάξουμε βασικές υπηρεσίες, πώς θα διαφυλάξουμε την ομαλή λειτουργία του κρατικού μηχανισμού, της Βουλής, των στοιχειωδών υπηρεσιών, πώς θα μπορούμε να επιτάξουμε ό,τι χρειαστεί για ώρες πολεμικής ανάγκης, πώς μπορούμε να αξιοποιήσουμε όλους τους πολίτες σε ώρα πολεμικής ανάγκης. Όλα αυτά λέει το νομοσχέδιο. Σε καμιά περίπτωση δεν υπάρχει σχεδιασμός. Και αν θέλουμε σχεδιασμό, πρέπει να τους δώσουμε την ευκαιρία να κάνουν το σχεδιασμό και να τον κάνουν επί τη βάσει των δικών μας προδιαγραφών. Εμείς θα τους πούμε πάνω σε ποιες βάσεις θα κάνουν το σχεδιασμό, όχι από στρατιωτικής πλευράς αλλά το ποια δικαιώματα τους εκχωρούμε, τους οποιουσδήποτε στους οποίους θα τα εκχωρήσουμε, είτε λέγεται πρόεδρος, γιατί ο πρόεδρος είναι που προΐσταται σε ώρα ανάγκης όλων των εξουσιών, είτε λέγεται Υπουργός Άμυνας είτε λέγεται Υπουργικό Συμβούλιο είτε λέγεται οιονδήποτε άλλο σώμα. Χωρίς νομοθετικό πλαίσιο δε δικαιούνται να κάνουν τίποτα και αν το κάνουν θα είναι παράνομο. Δε θα μπορούν επίταξη να κάνουν, υπάρχει νόμος φυσικά, αλλά εκεί που δεν καλύπτονται από τους ισχύοντες ήδη νόμους τίποτα περιπλέον δεν μπορούν να κάνουν, αν εμείς δε δώσουμε ένα νομοθετικό πλαίσιο πάνω στο οποίο θα κινηθούν για να κάνουν τον οποιοδήποτε σχεδιασμό. Γι' αυτό νομίζω ότι ήτο πολύ λανθασμένη η όλη συζήτηση και, πριν μπω στην ουσία του θέματος, θέλω να απαντήσω και σε μερικά πράγματα τα οποία τίθενται ως αστεία, αλλά εγώ δε θεωρώ τίποτε αστείο σ' αυτό το σώμα. Ο δικός μας εμβολιασμός ήτο επιτυχής, γιατί για το μικρό χρονικό διάστημα που ήμασταν και οικονομικά ωφελήματα είχαν τα χαμηλώς αμειβόμενα στρώματα και μαθήματα αξιοκρατίας δώσαμε και μαθήματα πολιτικής ηθικής δώσαμε με το να φύγουμε για να δείξουμε ότι δεν ήμασταν εκεί για διανομή

εξουσίας. Αυτά τα λέω παρεμπιπτόντως, γιατί λέγονται και δεν μπορούν να μένουν αναπάντητα. Αν χρειαστεί να συζητήσουμε, να το συζητήσουμε σε όλο το βάθος ποιο είναι το καθήκον κάθε πολιτικής πλευράς κάτω από ορισμένες συνθήκες. Όμως θα επανέλθω στο θέμα. Χρειαζόμαστε, όλοι παραδεχτήκαμε εδώ, έναν ενιαίο φορέα, διότι η διάσπαση των φορέων σε ώρα πολεμικής αναμέτρησης είναι ό,τι χειρότερο μπορεί να γίνει σε μια κατάσταση. Δεν μπορούμε να έχουμε χωριστά Πολιτική Άμυνα, χωριστά ΠΣΕΑ και χωριστά δεν ξέρω εγώ τι άλλα σώματα. Σε όλες τις χώρες του κόσμου υπάρχει αυτό το πράγμα με τον έναν ή τον άλλο τρόπο. Μπορεί να μην είναι ο ίδιος παντού και δεν πρέπει να είναι ο ίδιος παντού, διότι ασφαλέστατα οι συνθήκες κάθε χώρας υποβάλλουν διαφορετικό τρόπο οργάνωσης του κεντρικού φορέα σχεδιασμού. Αλλά κάποιο κεντρικό φορέα σχεδιασμού χρειαζόμαστε. Και πολύ σωστά υπεδείχθη ότι η Πολιτική Άμυνα έχει άλλο στόχο. Η Πολιτική Άμυνα έχει στόχο τη διαφύλαξη του άμαχου πληθυσμού. Δεν έχει καμιά σχέση με την πολεμική αναμέτρηση την οποία όλοι απευχόμαστε, αλλά αν την αντιμετωπίσουμε θα πρέπει να την αντιμετωπίσουμε κάτω από ένα συγκεκριμένο φορέα, είτε λέγεται άλφα ή βήτα εμένα ολίγον με ενδιαφέρει, αλλά ένα συγκεκριμένο φορέα ο οποίος θα έχει την ευθύνη να έχει κάνει τα σχέδια, και σ' αυτό όλοι συμφωνούμε, αλλά να μπορεί να υλοποιήσει αυτά τα σχέδια σε ώρα πολεμικής αναμέτρησης. Άρα ο φορέας είναι απαραίτητος. Και νομίζω σ' αυτό έγινε συμφωνία και ίσως, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, θα υπάρξει κάποια πρόταση να φτάσουμε σε κάποια συμφωνία, διότι αλίμονο αν φτάσουμε στο σημείο να έχουμε πράγματι μια πολεμική αναμέτρηση, και είπα όλοι την απευχόμαστε και ελπίζουμε ότι ποτέ δε θα βρεθούμε σ' αυτό το σημείο, και να έχουμε χωριστή Πολιτική Άμυνα, χωριστά ΠΣΕΑ ή καθόλου ΠΣΕΑ και ΠΣΕΑ που δε θα μπορούν πλέον να ασκήσουν οποιαδήποτε εξουσία.

Θα ήθελα πραγματικά για θέμα λαού περισσότερο να διαβαστεί αυτός ο νόμος, να

διαβαστεί, αν ήταν δυνατόν, αν είχαμε χρόνο, από το βήμα της Βουλής, για να φανεί τι ακριβώς ζητούμε από το σώμα να ψηφίσει. Απλώς σύσταση, οργάνωση, εξάρτυση, διαφώτιση, προμήθεια, αποθήκευση να τα κάνει η Πολιτική Άμυνα; Την αποθήκευση του υλικού, την προστασία του υλικού, την προστασία των αποθηκών, την προστασία των οποιωνδήποτε της επί τάξης, όλα αυτά τα πράγματα; Δε νομίζω ότι είναι ποτέ δυνατόν πραγματικά να πιστεύουμε ότι είναι εφικτό να γίνουν αυτής της μορφής οι ενέργειες την τελευταία στιγμή χωρίς προηγούμενο σχεδιασμό και χωρίς προηγούμενο ενιαίο συντονιστικό φορέα, ο οποίος θα δώσει πραγματικά σωστή υλοποίηση στα οποιαδήποτε σχέδια θα έχουμε.

Ναι, είναι γεγονός ότι καθυστερεί ο νόμος της λειτουργίας του Υπουργείου Άμυνας. Σ' αυτό φαίνεται ότι υπάρχει ομόφωνη θέση της Βουλής ότι, όπως είναι σήμερα τα πράγματα, δεν είναι πολύ καθορισμένος ο ρόλος του υπουργού, ο ρόλος του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς, ο ρόλος γενικά του Υπουργείου Άμυνας. Να τον κάνουμε. Δουλειά μας είναι να καθορίσουμε το νομοθετικό πλαίσιο, διότι εμείς πάντοτε λέμε, και σε κάθε δημοκρατικό πολίτευμα αυτό ισχύει, ότι η πολιτική εξουσία είναι πάνω από τη στρατιωτική εξουσία. Η στρατιωτική εξουσία απλώς υλοποιεί τα σχέδια της πολιτικής εξουσίας. Αυτό είναι κανόνας από τον οποίο δεν πρέπει ούτε στιγμή να σκεφτούμε ότι μπορούμε να παρεκκλίνουμε. Ας δώσουμε λοιπόν το νομοθετικό πλαίσιο, ώστε το Υπουργείο Άμυνας να μπορεί να ασκήσει σωστά τα καθήκοντά του και είμαι βέβαιος ότι και οι στρατιωτικοί θα ανακουφιστούν, διότι και εκείνος ο ρόλος τους ασφαλέστατα δεν έχει καμιά σχέση με τον πολιτικό σχεδιασμό. Η δουλειά τους είναι να κάνουν στρατιωτικά σχέδια, η δουλειά τους είναι σε ώρα που θα διαταχθούν να κάνουν την άλφα ή βήτα επιχείρηση να έχουν έτοιμα τα σχέδια, για να ανταποκριθούν σ' αυτές τις ανάγκες. Αντιλαμβάνομαι δε ότι υπάρχει ήδη μια εισήγηση προς τη Γενική Εισαγγελία για να καταθέσει νόμο προς αυτή την κατεύθυνση. Να τον θεωρήσουμε επείγοντα και

επειγόντως να τον ψηφίσουμε στη Βουλή, για να μην υπάρχει πράγματι αυτή η χασμωδία η οποία υπάρχει αυτή τη στιγμή, όταν συζητούμε αυτό το θέμα. Γιατί εγώ συμφωνώ με όλους όσοι έχουν πει ότι, ενώ συζητούμε ότι θέλουμε έναν ενιαίο φορέα για την προστασία αυτών των υπηρεσιών και για την υλοποίηση αυτών των σχεδίων, δεν έχουμε το νομοθετικό πλαίσιο μέσα στο οποίο ο Υπουργός Άμυνας ή το Υπουργικό Συμβούλιο ή η Βουλή, διότι στην τελευταία ανάλυση όλα, όπως πολύ σωστά ελέχθη από τον κ. Χατζηδημητρίου, όλα εξαρτώνται από μας, ακόμα και η κήρυξη εκτάκτου ανάγκης έχει ανάγκη της δικής μας στήριξης, διότι σε κανέναν δε δίνουμε το δικαίωμα να πει ότι όλα τίθενται στο περιθώριο και από δω και μπρος λειτουργούν με διατάγματα... Μόνο η Βουλή θα δώσει αυτά τα δικαιώματα σε οποιαδήποτε κυβέρνηση. Άρα από μας εξαρτάται πώς και πότε θα δώσουμε αυτή την αρμοδιότητα.

Όπως αντιλαμβάνομαι δε, αυτό το σώμα δεν πρόκειται να έχει δικό του προσωπικό. Επομένως, όλους αυτούς που, όπως ελέχθη, ενοχλούν διάφορους συναδέλφους για να αποκτήσουν την άλφα ή βήτα θέση, καλό είναι να τους λεχθεί από τώρα ότι καμιά θέση δε δημιουργείται, ότι οποιοδήποτε απόστρατοι τυχόν θα κληθούν να δώσουν υπηρεσίες θα κληθούν, όπως θα κληθούμε και εμείς, ως απλοί πολίτες που θα δώσουν τις υπηρεσίες τους ίσοι εκείνοι σε κάποιο άλλο τομέα στον οποίο έχουν ειδικότητα, αλλά εν πάση περιπτώσει χωρίς οιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση για το κράτος. Άρα το ότι δε... επειδή υπήρξε μια παρεξήγηση -και δικαίως ο κ. Μουσιούπτας διεμαρτυρήθη ότι ήτο δυνατόν ποτέ να επηρεαστεί από οποιουσδήποτε- είναι αδιαμφισβήτητο ότι ο κ. Μουσιούπτας δεν μπορεί να επηρεαστεί από αυτά τα πράγματα, αλλά ο κ. Χατζηδημητρίου εννοούσε τον ίδιο, ότι στον ίδιο κάποιοι είχαν πει αυτά τα πράγματα. Ασφαλέστατα δεν υποδηλώνει ούτε μπορούσε να υποδηλώσει ότι μπορώ να φανταστώ μέλη της Βουλής, πολύ περισσότερο το φίλτατό μου κ. Μουσιούπτα, προς τον οποίο και σεβασμό και εκτίμηση τρέφω απεριόριστη, ότι ήτο ποτέ δυνατόν να έχει

οποιαδήποτε τοποθέτηση επί τη βάσει του τι του είπε ο άλφα ή ο βήτα. Έχω την εντύπωση ότι, αν γινόταν αυτή η προσέγγιση, πιθανότατα ο κ. Μουσιούπας θα στρεφόταν προς την αντίθετη κατεύθυνση, για να αποδείξει ότι δεν πρόκειται να δεχθεί οποιεσδήποτε επιδράσεις. Δεν το κάνω για να τιμήσω τον κ. Μουσιούπτα, το κάνω διότι το πιστεύω και διότι αυτή είναι και η πραγματικότητα και μια ολόκληρη ζωή νομίζω πως μαρτυρεί του λόγου το αληθές.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δηλαδή ισχύει και για τους υπολοίπους αντιλαμβάνομαι;

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Σίγουρα! Ασφαλέστατα! Αλλά το είπα για τον κ. Μουσιούπτα, επειδή ο ίδιος θεώρησε ότι υπήρξε αιχμή κατά της προσωπικότητάς του και ασφαλέστατα ήμουν υποχρεωμένος να σταθώ στον κ. Μουσιούπτα, όχι γιατί υποτιμώ την εντιμότητα των υπόλοιπων μελών της Βουλής.

Ναι, παίζει ρόλο και κάποια εναρμόνιση με την Ελλάδα. Αν υπάρξει πόλεμος, αν τώρα μιλούμε για ενιαίο αμυντικό δόγμα, εκείνη την ώρα είναι ενιαία αμυντική προσπάθεια και, αν δεν υπάρχει ένας συντονισμός, αν δεν υπάρχει ακόμα εναρμόνιση, ακόμα και νομοθετική με ορισμένα πλαίσια, ναι, θα βρεθούμε σε πολύ δύσκολη θέση να υλοποιήσουμε ακόμα και αυτό που ονομάζουμε ενιαίο αμυντικό δόγμα.

Επειδή όμως ελέχθησαν και μερικά πράγματα που δεν έπρεπε να λεχθούν, θα ήθελα για όσους δεν το ξέρουν να ξέρουν ότι, όταν εκινήθη το "ΣΙΣΜΙΚ", εκηρύχθη επιστράτευσις. Και ήμουν εκεί τότε. Άρα ας αφήσουμε τα πράγματα και δεν είναι σωστό να μπαίνουμε σ' αυτής της μορφής τις συζητήσεις.

Θα κλείσω λέγοντας ότι ας πάμε στην ουσία, ας αφήσουμε τα επιμέρους. Και ποια είναι η ουσία κατά την άποψή μου, και έχω την εντύπωση ότι υπάρχει ομοφωνία, η ουσία είναι ότι πρέπει να υπάρχει ένα υπουργείο υπεύθυνο για όλα αυτά τα πράγματα,

ότι πρέπει να υπάρχει ένας ενιαίος φορέας για την υλοποίηση των σχεδίων, πρέπει να υπάρχει πρότερος σχεδιασμός και πρέπει να υπάρχει έλεγχος της Βουλής για κάθε βήμα το οποίο θα στοχεύει για την πορεία προς έκτακτη ανάγκη και επομένως για την υλοποίηση των οποιωνδήποτε μέτρων θα υιοθετήσει αυτή η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, τελειώσαμε υπό το φως των όσων έχουν λεχθεί, έχουν αναφερθεί και ομοφωνία υπάρχει, για να υπάρξει ομοφωνία επί του συγκεκριμένου αυτού θέματος ... νομίζω μίλησε ο κ. Κατσουρίδης. Είναι γι' αυτό που...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αν μιλήσουν άλλοι θέλουμε και εμείς να μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...να μη δώσουμε συνέχεια, αν είναι δυνατόν.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγνώμη, είπατε ότι θα κάνετε μια εισήγηση. Αν υπάρχει εισήγηση ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νόμισα ότι μίλησες, κύριε Κατσουρίδη, αντί του κυρίου...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, όχι, είναι άλλο που θέλω να πω. Είπατε ότι θα κάνετε μια εισήγηση. Αν θα κάνετε εισήγηση, να την ακούσουμε και βλέπουμε πώς θα προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα κάνω την εισήγηση τώρα. Η εισήγηση θα γίνει τώρα.

Λέω υπό το φως του γεγονότος ότι υπάρχουν έντονες απόψεις, ειλικρινείς απόψεις, αλλά και η προθυμία, η επιθυμία για να υπάρξει ομόφωνη απόφαση στο συγκεκριμένο θέμα και κατόπιν διαβουλεύσεων, εισηγούμαι δύο εβδομάδων αναβολή

και εν τω μεταξύ θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι ο αρμόδιος υπουργός, ο Υπουργός Άμυνας, ο οποίος παρακολουθεί τη συζήτησή μας από την αρχή, θέλει και εκείνος να κάνει κάποιες σκέψεις και περαιτέρω ανταλλαγή απόψεων σ' αυτό το διάστημα με την επιτροπή Άμυνας στην οποία εκπροσωπούνται όλα τα κόμματα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα όμως και κάτι άλλο να προσθέσω, να επαινέσω τον Υπουργό Άμυνας, διότι παρίσταται στη συζήτηση στη Βουλή για θέματα της αρμοδιότητάς του. Ελπίζω να συμβεί αυτό και με όλους τους άλλους υπουργούς, διότι άλλο είναι να λαμβάνουν γνώση των όσων θέλει -ή απόψεις ή οποιεσδήποτε επιθυμίες- η Βουλή μέσω τρίτων ή μέσω του τύπου ή μέσω πρακτικών και άλλο να παρίστανται σ' αυτές τις συνεδρίες.

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Στην εισήγησή σας, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω, για να μην εκληφθεί -και πιθανόν να μην τελειώσουν σε δύο βδομάδες- και να φαίνεται ότι κάθε λίγο ζητάτε αναβολή γι' αυτό το θέμα, πιστεύω ότι, μέσα στην εισήγησή σας αντί δεκαπέντε μέρες αν ήταν ένας μήνας, θα ήταν πιο πρακτικός και πιο παραγωγικός, για να μπορέσει να τελειώσει αυτή η διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ.

Αν δεν υπάρχει αντίρρηση... Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Στην ουσία δεν έχω αντίρρηση, αλλά δυστυχώς ο κανονισμός δε μας επιτρέπει. Ο αρμόδιος για τους κανονισμούς, ο κ. Αγαπίου, υποθέτω θα συμφωνήσει. Ο κανονισμός λέει "όταν ξεκινήσει η συζήτηση, συμπληρώνεται σε μια εβδομάδα". Ξεκίνησε η

συζήτηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ.

Αν θέλετε να μετατρέψετε τις δεκαπέντε μέρες σε ένα μήνα ουδεμία αντίρρηση.

Σύμφωνοι; Αναβάλλεται για ένα μήνα.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούππας

Δώρος Θεοδώρου

Ισιδωρος Μακρίδης

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Ζαχαρίας Κουλίας

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Οκτωβρίου και την 1η Νοεμβρίου 1999. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο διευθυντής της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου ποσού £900.000 για κάλυψη των

αυξημένων δαπανών της Αρχής σχετικά με την εφαρμογή προγραμμάτων συνεχούς κατάρτισης καθ' όλη τη διάρκεια του 1999.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους αρμοδίους, υπάρχει συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον των επιχειρήσεων για κατάρτιση του προσωπικού τους. Σ' αυτό συνετέλεσε η συνεχής προσπάθεια της Αρχής για καλλιέργεια συνείδησης σχετικά με τη σημασία της κατάρτισης και της μεγιστοποίησης του ρόλου του ανθρώπινου δυναμικού στην οικονομία του τόπου και η αναγνώριση της καθοριστικής συνεισφοράς της κατάρτισης στην ευρύτερη προσπάθεια εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων στα πλαίσια της πορείας για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, λόγω της φυσιολογικής χρονικής καθυστέρησης που παρατηρείται μεταξύ της εφαρμογής προγραμμάτων και της υποβολής τους στην Αρχή για επιχορήγηση, παρατηρήθηκε αυξημένος αριθμός αιτήσεων για καταβολή της μέσα στο 1998 και 1999, γεγονός που δημιούργησε προβλήματα και πιέσεις στον προϋπολογισμό του 1999. Η έγκριση των ζητούμενων πρόσθετων πιστώσεων θα καλύψει τις συσσωρευμένες υποχρεώσεις προηγούμενων ετών και, σε συνδυασμό με την έμφαση στην ποιότητα της παρεχόμενης κατάρτισης παρά στην ποσοτική αύξησή της, θα θέσει σε ορθολογικότερη βάση τον προϋπολογισμό της Αρχής στον τομέα της κατάρτισης τόσο για το 2000 όσο και για τα επόμενα χρόνια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επικροτεί τους σκοπούς διάθεσης των προτεινόμενων συμπληρωματικών πιστώσεων και, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις επεξηγήσεις που δόθηκαν σε σχέση με αυτές, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου ποσού £900.000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Διορισμού Έκτακτων Υπαλλήλων στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Διορισμού Έκτακτων Υπαλλήλων στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούπτας

Δώρος Θεοδώρου

Ισιδωρος Μακρίδης

Πρόδρομος Προδρόμου

Με μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Ζαχαρίας Κουλίας

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Οκτωβρίου και την 1η Νοεμβρίου 1999. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι ο διορισμός αριθμού έκτακτων υπαλλήλων που υπηρετούν στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, δεδομένου ότι αυτοί κατέχουν τα προσόντα του οικείου σχεδίου υπηρεσίας της θέσης στην οποία πρόκειται να διοριστούν και κρίνονται κατάλληλοι για διορισμό από το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους αρμοδίους, ύστερα από επανειλημμένες υποδείξεις της αρμόδιας υποεπιτροπής της Βουλής για εξέταση αιτιολογικών σημειωμάτων πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων, σύμφωνα με τις οποίες, όπου παρατηρούνται μόνιμες ανάγκες στη δημόσια υπηρεσία και στους ημικρατικούς οργανισμούς, αυτές πρέπει να ικανοποιούνται με την προκήρυξη μόνιμων θέσεων και όχι με την πρόσληψη εκτάκτων, ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου προχώρησε σε διευθέτηση του ζητήματος με την εισήγηση για κατάθεση στη Βουλή του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, κρίνεται απαραίτητη η μονιμοποίηση ενός τεχνικού, μιας αμπιγέζ και ενός τεχνικού (μηχανικού σκηνής) και παραμένει για ευθετότερο χρόνο η μονιμοποίηση ορισμένων

άλλων υπηρετούντων εκτάκτων στον οργανισμό, για τους οποίους επίσης υπάρχει πρόθεση μονιμοποίησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις θέσεις της αρμόδιας υποεπιτροπής της Βουλής, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για τη μονιμοποίηση των υπηρετούντων στον οργανισμό έκτακτων υπαλλήλων.

Ταυτόχρονα, με την απόφασή της αυτή η επιτροπή δηλώνει ότι είναι η τελευταία φορά που προχωρεί σε εισήγηση για μονιμοποίηση εκτάκτων υπό τη μορφή που αυτή προτείνεται και καλεί τους αρμοδίους, αν προτίθενται στο μέλλον να προχωρήσουν σε μονιμοποίηση υπηρετούντων εκτάκτων, να προβούν στις δέουσες ενέργειες για συμπερίληψη των σχετικών θέσεων στον τακτικό προϋπολογισμό του οργανισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα γίνει ψηφοφορία επί αυτού; Διότι κάποιοι από εμάς για θέμα αρχής μπορεί να ψηφίσουν αρνητικά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Διορισμοί Υπαλλήλων που υπηρετούν ως έκτακτοι. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διορισμού Έκτακτων Υπαλλήλων στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1995». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1995»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Σεπτεμβρίου 1997 και στις 20 Οκτωβρίου 1999. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παραχώρηση εξουσίας στο διοικητικό συμβούλιο του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων να διορίζει ως υπαλλήλους του Πρακτορείου πάνω σε μόνιμη βάση και πρόσωπα που δεν είναι πολίτες της Δημοκρατίας, με την προϋπόθεση ότι αυτά είναι σύζυγοι ή τέκνα πολιτών της

Δημοκρατίας, έχουν τη συνήθη διαμονή τους στη Δημοκρατία και πληρούν κατά τα άλλα όλες τις προϋποθέσεις και τα προσόντα που προβλέπονται για μόνιμο διορισμό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως "Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ειδικές διατάξεις. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα, που είναι «Ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Μάριος Ματσάκης
Χριστόδουλος Βενιαμίν	Ζαχαρίας Κουλίας
Κίκης Γιάγκου	Δώρος Θεοδώρου
Αντώνης Καράς	
Λευτέρης Χριστοφόρου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Στέλιος Στυλιανού	Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρό της κ. Νίκο Κατσουρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Οκτωβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας, ώστε να καταργηθεί η διακριτική εξουσία του αρμόδιου υπουργού να εγγράφει ως πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας τους αλλοδαπούς συζύγους Κυπρίων πολιτών οι οποίοι διαμένουν με τον/τη σύζυγό τους για χρονικό διάστημα μικρότερο των δύο χρόνων.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε στην επιτροπή πως παρόλο που το υπουργείο του δεν έχει ιδιαίτερο επιχείρημα να προβάλλει για τη

διατήρηση της πιο πάνω διακριτικής εξουσίας που παρέχει η ισχύουσα νομοθεσία στον αρμόδιο υπουργό, εν τούτοις πιστεύει πως θα μπορούσε να παραχωρηθεί η εξουσία αυτή στο Υπουργικό Συμβούλιο, γιατί με την εγγραφή προσώπου ως πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας, εκτός από το προσωπικό συμφέρον, που συνήθως εξυπηρετείται, υπάρχουν και περιπτώσεις όπου εξυπηρετείται και το δημόσιο συμφέρον.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμό 8 θέμα είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1998». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1998»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος Αριστοφάνης Γεωργίου

Καίτη Κληρίδου

Μάρκος Κυπριανού

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Νίκος Κλεάνθους

Γιαννάκης Αγαπίου

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 21 Οκτωβρίου 1999. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας, της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ, του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών και της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας Λτδ.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση που το συνοδεύει, είναι η τροποποίηση του άρθρου 305Α του Ποινικού Κώδικα που αναφέρεται στις ακάλυπτες επιταγές, ώστε να υπερπηδηθούν ορισμένες δικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει συχνά η κατηγορούσα αρχή στην απόδειξη του αδικήματος της έκδοσης ακάλυπτων επιταγών.

Ειδικότερα, όπως οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφεραν στην

επιτροπή, με το νομοσχέδιο αυτό εισάγεται η υποχρέωση των τραπεζών, όταν επιστρέφουν απλήρωτες επιταγές, να σφραγίζουν ή να σημειώνουν σε αυτές τον πραγματικό λόγο της μη πληρωμής, καθώς και την ημερομηνία παρουσιάσής τους για πληρωμή. Επίσης, για λόγους διασφάλισης της συμμόρφωσης των τραπεζών με την υποχρέωση αυτή, προβλέπεται η ποινικοποίηση της παράβασης της υποχρέωσης αυτής. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι επιβάλλεται η εν λόγω τροποποίηση λόγω του ότι η υφιστάμενη πρόνοια του νόμου είναι ατελής, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η απόδειξη του υπό αναφορά αδικήματος.

Οι εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου και του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου εξέφρασαν τη διαφωνία τους όσον αφορά τη διάταξη του νομοσχεδίου που καθιστά ποινικό αδίκημα τη μη συμμόρφωση των λειτουργών ή υπαλλήλων της τράπεζας με την επιβαλλόμενη υποχρέωση, την οποία θεωρούν υπερβολική και αχρείαστη, υπό το φως μάλιστα των νέων κανονισμών που έχουν ετοιμαστεί από το Κυπριακό Γραφείο Συμφηφισμού Επιταγών και αφορούν τις διαδικασίες σφράγισης απλήρωτων επιταγών και οι οποίοι, όπως δήλωσαν, είναι δεσμευτικοί για τις τράπεζες.

Τη διαφωνία τους όσον αφορά την ποινικοποίηση εξέφρασαν και οι εκπρόσωποι της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ και της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας Λτδ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών κατέληξε στη διαπίστωση ότι η υιοθέτηση της πιο πάνω θέσης για διαγραφή της διάταξης του νομοσχεδίου αναφορικά με την ποινικοποίηση της μη συμμόρφωσης των τραπεζών θα καθιστούσε ουσιαστικά το προτεινόμενο νομοθέτημα ένα ευχολόγιο, γι' αυτό και ομόφωνα αποφάσισε να διατηρήσει τη σχετική διάταξη, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή του νόμου, αλλά ταυτόχρονα διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου, κατά τρόπο ώστε η παράβαση

της σχετικής υποχρέωσης η οποία γίνεται λόγω καλόπιστου λάθους να αποτελεί υπεράσπιση για τον κατηγορούμενο.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου και, αφού επέφερε ορισμένες νομοτεχνικές αλλαγές σε αυτό, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 305Α του βασικού νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται "Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999"

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος   Αντώνης Χατζηρούσος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Θάσος Μιχαηλίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούπτας

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1999. Κατά τη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού καθώς και του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να παρέχεται η εξουσία στο Συμβούλιο του Πανεπιστημίου Κύπρου να καταρτίζει επιτροπές από μέλη του, στις οποίες θα μπορεί να μεταβιβάζει οποιεσδήποτε από τις αρμοδιότητές του υπό προϋποθέσεις που εκάστοτε κρίνει σκόπιμο να καθορίσει.

Σύμφωνα με τις επεξηγήσεις που έγιναν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του πανεπιστημίου, η δυνατότητα αυτή του Συμβουλίου να καταρτίζει επιτροπές από τα μέλη του θα καταστήσει το όργανο αυτό πιο ευέλικτο από λειτουργική άποψη. Ιδιαίτερα, θα συμβάλει στην ταχύτερη διεκπεραίωση των εργασιών του, αφού θα αποφεύγει καθυστερήσεις οφειλόμενες σε φόρτο εργασίας

και θα ξεπερνά κωλύματα όπως αυτό της έλλειψης απαρτίας λόγω απουσιών των μελών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και

θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται "Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου)

(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999"

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος   Αντώνης Χατζηρούσος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Θάσος Μιχαηλίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούπτας

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1999. Κατά τη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού καθώς και του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 32 της βασικής νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, σκοπείται η παροχή της δυνατότητας πλήρους απαλλαγής του πρύτανη και του αντιπρύτανη και μερικής απαλλαγής προέδρου Τμήματος από τα διδακτικά τους καθήκοντα, επειδή σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανονισμούς ο πρύτανης και ο αντιπρύτανης κατά τη διάρκεια της θητείας τους δικαιούνται να απαλλαγούν μόνο μερικώς από τα διδακτικά τους καθήκοντα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού καθώς και του πανεπιστημίου, τα πρόσωπα αυτά είναι επιφορτισμένα με τέτοιο όγκο διοικητικών καθηκόντων που η δυνατότητα πλήρους

ή μερικής απαλλαγής τους από τα διδακτικά τους καθήκοντα είναι αναγκαία, ώστε να καταστεί δυνατή η έγκαιρη εκτέλεση των καθηκόντων τους αυτών και κατ' επέκταση να εξασφαλίζεται σωστή διοίκηση και ομαλή λειτουργία του πανεπιστημίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Φυλακών – Θέση Διευθυντή Φυλακών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999».

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά επιφυλαχθήκαμε να δώσουμε την απάντηση της δικής μας πλευράς στην ολομέλεια. Εκείνο το οποίο θα πω είναι ότι θα συμφωνήσουμε με το σχέδιο υπηρεσίας, όμως, επειδή αυτό το σχέδιο έχει κάποια ιστορία και επειδή η προκήρυξη με βάση το προηγούμενο σχέδιο, η οποία ανάγκασε στη δημιουργία αυτού του νέου σχεδίου, δε βρήκε ενδιαφερομένους, εύχομαι οι αλλαγές που έγιναν να μην έγιναν για συγκεκριμένο υποψήφιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που
τιτλοφορούνται «Οι περί Φυλακών - Θέση Διευθυντή Φυλακών (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999»**

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος Αριστοφάνης Γεωργίου

Καίτη Κληρίδου

Μάρκος Κυπριανού

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Νίκος Κλεάνθους

Γιαννάκης Αγαπίου

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 21 Οκτωβρίου 1999, στα πλαίσια των οποίων παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και Οικονομικών καθώς και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η αναθεώρηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση του Διευθυντή Φυλακών. Ειδικότερα, με το νέο σχέδιο υπηρεσίας απαιτείται δεκαετής τουλάχιστο διοικητική πείρα σε υπεύθυνη θέση ή δεκαπενταετής άσκηση της δικηγορίας. Περαιτέρω, η πενταετής τουλάχιστο πείρα σε θέματα μεταχείρισης παρανομούμενων ή/και πρόληψης ή/και καταπολέμησης του εγκλήματος θα αποτελεί πλεονέκτημα.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών η ανάγκη για αναθεώρηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας προέκυψε από το γεγονός ότι κατά την πρόσφατη διαδικασία πλήρωσης της θέσης κανένας από τους υποψηφίους δεν ικανοποίησε την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, ότι κατείχε το απαιτούμενο από το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης προσόν της δεκαετούς πείρας σε θέματα μεταχείρισης

παρανομούντων ή/και πρόληψης ή/και καταπολέμησης του εγκλήματος, με αποτέλεσμα η θέση να μην πληρωθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, έχοντας υπόψη τα πιο πάνω και με δεδομένο το γεγονός ότι λόγω της φύσεως της θέσης ο αριθμός των ενδιαφερομένων για πλήρωση αυτής είναι περιορισμένος, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ να προβεί σε μείωση των ετών άσκησης δικηγορίας που απαιτούνται από το σχέδιο υπηρεσίας από δεκαπέντε σε δέκα.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των κανονισμών σύμφωνα με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας και αφού επέφερε ορισμένες νομοτεχνικές αλλαγές, εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών, όπως τελικά έχουν διαμορφωθεί.

Τα μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν στους υπό αναφορά κανονισμούς κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων – Θέση Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999».

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και πάλιν επιφυλαχθήκαμε να δώσουμε τη θέση μας, μετά που θα ξεκαθάριζε το τοπίο γύρω από αυτό το σχέδιο υπηρεσίας. Τώρα που ξεκαθάρισε και ο συγκεκριμένος που ήθελαν να ευνοήσουν με την τροποποίηση που έχουν φέρει έχει παραιτηθεί και έχει πλέον εκλείψει το αντικείμενο ευνοιοκρατικής μεταχείρισης ενός και μόνο υπαλλήλου, θα συμφωνήσουμε με τον καταρτισμό του σχεδίου όπως έρχεται τώρα ενώπιόν μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως και αυτή η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων - Θέση Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος Αριστοφάνης Γεωργίου

Καίτη Κληρίδου

Μάρκος Κυπριανού

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Νίκος Κλεάνθους

Γιαννάκης Αγαπίου

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 21 Οκτωβρίου 1999, στα πλαίσια των οποίων παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του κλαδικού συμβουλίου του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καθορισμός σχεδίων υπηρεσίας για τη

θέση Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν στην Επιτροπή ότι συμφωνήθηκε με τη δημοσιοϋπαλληλική πλευρά η τροποποίηση των απαιτούμενων προσόντων του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων μετά την αναδιάρθρωση που επήλθε στις θέσεις του τμήματος, στα πλαίσια της οποίας μια θέση προηγουμένως καλούμενη "Προϊστάμενος για τις Εισπράξεις Φόρων" (Κλ. Α13), μεταφέρθηκε από το εδάφιο 75 του σχετικού άρθρου του Τακτικού Προϋπολογισμού στο εδάφιο 20 του ίδιου άρθρου και μετονομάστηκε "Ανώτερος Αρχιφοροθέτης" (Κλ. Α13), έτσι ώστε να διασφαλιστεί το προβάδισμα στη διεκδίκηση προαγωγής που είχαν από πλευράς ετών υπηρεσίας οι ήδη υπηρετούντες στην αμέσως κατώτερη θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη.

Για το σκοπό αυτό, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, διαμορφώθηκαν ανάλογα οι υπό αναφορά κανονισμοί με την προσθήκη σχετικής πρόνοιας στα απαιτούμενα προσόντα, ώστε η τριετής υπηρεσία στη θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη που απαιτείται για προαγωγή στην ανώτερη θέση να αρχίζει να υπολογίζεται για τον υπάλληλο που μεταφέρθηκε από τη θέση Προϊσταμένου για τις Εισπράξεις Φόρων από την ημερομηνία μεταφοράς της θέσης, χωρίς να συνυπολογίζεται η οποιαδήποτε προϋπηρεσία του υπαλλήλου αυτού στην προηγούμενή του θέση.

Περαιτέρω, με τους υπό αναφορά κανονισμούς διευρύνθηκαν τα σώματα επαγγελματιών λογιστών στα οποία μπορεί κάποιος να είναι μέλος προκειμένου να είναι υποψήφιος για τη θέση.

Κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά κανονισμών στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, οι εκπρόσωποι του κλαδικού συμβουλίου του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσαν ότι ο συγκεκριμένος υπάλληλος για τον οποίο έγινε η προσθήκη της σχετικής πρόνοιας στα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας βρισκόταν εκτός

υπηρεσίας με προαφυπηρετική άδεια και ως εκ τούτου η συγκεκριμένη πρόνοια ήταν άνευ αντικειμένου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, σε μεταγενέστερο στάδιο και αφού το Υπουργείο Οικονομικών επιβεβαίωσε ότι ο εν λόγω υπάλληλος παραιτήθηκε από τη Δημόσια Υπηρεσία στις 22 Οκτωβρίου 1999, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ να διαγράψει την υπό αναφορά πρόνοια καθότι είναι χωρίς αντικείμενο.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των κανονισμών σύμφωνα με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας, εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως τελικά έχουν διαμορφωθεί.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν στους υπό αναφορά κανονισμούς κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί της Υποχρεωτικής Προσαρμογής των Ηλεκτρονικών Συστημάτων, των Συσκευών και των Συστημάτων Πληροφορικής στο Εργασιακό Περιβάλλον του Έτους 2000 (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται

αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Υποχρεωτικής Προσαρμογής των Ηλεκτρονικών Συστημάτων, των Συσκευών και των Συστημάτων Πληροφορικής στο Εργασιακό Περιβάλλον του Έτους 2000 (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».

Παρόντες:

Ανδρέας Μούσκος, αναπλ. πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Κίκης Καζαμίας

Δώρος Θεοδώρου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Κλεάνθους

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε σημερινή συνεδρία της, στα πλαίσια της οποίας κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών (Διεύθυνση Συντονισμού Μηχανογράφησης και Πληροφορικής), Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών) και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, του Συνδέσμου Εταιρειών Πληροφορικής και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας, που ψήφισε πρόσφατα η Βουλή και με βάση την οποία καθιερώνεται η υποχρέωση προσαρμογής των ηλεκτρονικών συστημάτων, των συσκευών και των συστημάτων πληροφορικής για διασφάλιση της συμβατότητάς τους με το έτος 2000, ώστε να παρασχεθούν ειδικές υπερασπίσεις σε κατηγορούμενους σε ποινικές διαδικασίες για αδικήματα με βάση τη νομοθεσία αυτή.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο αυτό προβλέπεται ότι θα αποτελεί υπεράσπιση για τον κατηγορούμενο, αν αποδείξει ότι έλαβε κάθε λογικό μέτρο και κατέβαλε κάθε προσήκουσα επιμέλεια για να αποφύγει τη διάπραξη του αδικήματος που καθιερώνεται με την υπό τροποποίηση νομοθεσία.

Με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι, με εξαίρεση τους εκπροσώπους του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και του Συνδέσμου Εταιρειών Πληροφορικής, που δήλωσαν στην επιτροπή ότι ορισμένοι κατασκευαστές τέτοιων συστημάτων αδυνατούν να χορηγήσουν πιστοποιητικό καταλληλότητας για τις συσκευές που προμηθεύουν στην αγορά και γι' αυτό εισηγήθηκαν τροποποίηση του νομοσχεδίου με τη διαγραφή του εδαφίου (2) αυτού. Η εκπρόσωπος του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών δήλωσε ότι ο σύνδεσμος δεν έχει οποιαδήποτε άποψη για το υπό αναφορά νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Υποχρεωτικής Προσαρμογής των Ηλεκτρονικών Συστημάτων, των Συσκευών και των Συστημάτων Πληροφορικής στο Εργασιακό Περιβάλλον του Έτους 2000 (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο: Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων είναι όπως αυτή έχει ήδη διανεμηθεί στους βουλευτές.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1) Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2) Ο περί του Πρωτοκόλλου του 1995 στη Σύμβαση για την Επιθεώρηση Εργασίας 1947 (Αρ. 81) (Κυρωτικός)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Νόμος του 1999.

3)	Ο περί της Σύμβασης για την Επιθεώρηση Εργασίας 1947 (Αρ. 81) (Μέρος II) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4)	Ο περί της Συμβάσεως περί της Εξαλείψεως Πάσης Μορφής Φυλετικής Διακρίσεως (Κυρωτικός) Νόμος του 1967 (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5)	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 1999.	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
6)	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7)	Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3)
του 1999.

8)	Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9)	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10)	Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11)	Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

του 1999.

12)	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13)	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Γεροσκήπου (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14)	Οι περί Δανείου (Ανάπτυξης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15)	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
16)	Οι περί Τμήματος Τελωνείων - Θέσεις Ανώτερου Τελωνειακού Λειτουργού, Τελωνειακού Λειτουργού Α΄, Τελωνειακού	Οικονομικών	Νομικών

Λειτουργού, Τελώνη,
Βοηθού Τελώνη, Εξεταστή
Τελωνείων 1ης Τάξης και
Εξεταστή Τελωνείων
(Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 1999.

17)	Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
18)	Συμβάσεις και Συστάσεις που υιοθετήθηκαν κατά την 84η Σύνοδο της Γενικής Συνδιάσκεψης Εργασίας τον Οκτώβριο του 1996.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
19)	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς την Αρχή Ηλεκτρισμού	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

Κύπρου σύμφωνα με το
εδάφιο (3) του άρθρου 4 του
περί Προϋπολογισμού της
Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου
Νόμου του 1998.

20)	Έκθεση Πεπραγμένων, Απολογισμός και Ισολογισμός της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου για το 1998.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Προτάσεις νόμου:

Κατατέθηκε
από

Παραπέμπεται
στην επιτροπή

1)	Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Δημήτρη Ηλιάδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
2)	Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα	Κατερίνα Παντελίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας και Λία Γεωργιάδη,	Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων- Παθόντων

Συναφή Θέματα) βουλευτή εκλογικής
(Τροποποιητικός) (Αρ. 3) περιφέρειας Κερύνειας
Νόμος του 1999.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις – απαντήσεις. Αυτές έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.040 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 20 Οκτωβρίου 1999.

«Σε πρόσφατη επίσκεψή μου για εργασίες της Βουλής στη Ρόδο είχα την ευκαιρία να συναντηθώ με εκπροσώπους των Κυπρίων κατοίκων Ρόδου. Ένα βασικό αίτημα που μου έχουν θέσει είναι όπως οι Κυπριακές Αερογραμμές εκτελούν πτήση προς τη Ρόδο και μετά τους καλοκαιρινούς μήνες, καθώς υπάρχει αρκετό ενδιαφέρον.

Με βάση αυτά και λαμβάνοντας υπόψη το νέο πλαίσιο πολιτικής της Υπουργικής Επιτροπής Αερομεταφορών, παρακαλώ το αρμόδιο υπουργείο όπως ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.041 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 20 Οκτωβρίου 1999.

«Παρατηρούμε συνεχώς ότι ο αριθμός των θανατηφόρων δυστυχημάτων αυξάνεται και αυτό παρ' όλα τα μέτρα τα οποία μπορεί να λαμβάνει διαρκώς η αστυνομία.

Παράλληλα, φαίνεται ότι όποια μέτρα και αν ληφθούν και όποιοι νόμοι και αν θεσπιστούν, το αποτέλεσμα παραμένει το ίδιο.

Πέρα από αυτά, τα δυστυχήματα και οι παραβάσεις που αφορούν άτομα νεαρής ηλικίας διαρκώς αυξάνονται.

Με βάση αυτό παρακαλούνται τα αρμόδια υπουργεία να ενημερώσουν το σώμα πώς αντιμετωπίζουν το θέμα της εισαγωγής στη σχολική εκπαίδευση μαθήματος οδικής

αγωγής και συμπεριφοράς.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1999 του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.063, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το θέμα που εγείρετε, όσον αφορά την παραχώρηση κάποιων αντισταθμιστικών μέτρων προς τους οδηγούς αγροτικών ταξί, δεδομένου ότι αυτοί πληρώνουν τα ίδια ασφάλιστρα όπως και οι οδηγοί αστικών ταξί, δίχως να έχουν τα ίδια οικονομικά οφέλη, σας πληροφορώ ότι η υπηρεσία ελέγχου ασφαλιστικών εταιρειών του Υπουργείου Οικονομικών, προτίθεται πολύ σύντομα να καταθέσει τροποποιητικό νομοσχέδιο, με βάση το οποίο θα διαχωρίζονται τα εν λόγω οχήματα ταξί για σκοπούς ασφαλίσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1999 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.107, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 1999, του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Σχετικά με τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου για μη προαγωγή του υπαλλήλου της Αρχής κ. Γιάννη Κουρσάρου στις θέσεις διευθυντή λιμανιού και διοικητικού λειτουργού Α΄, σας επισυνάπτω αντίγραφο σχετικής έκθεσης που λήφθηκε από την Αρχή στις 15 Οκτωβρίου 1999, καθώς και αντίγραφο σχετικής επιστολής μου προς τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής.»

Έκθεση

«Στις 23 Μαΐου 1989 το συμβούλιο αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, να διορίσει με προαγωγή στη θέση του διευθυντή λιμανιού τον τότε λειτουργό φορτίων και αποθηκών κ. Πέτρο Αυγουστή.

Η απόφαση της Αρχής προσβλήθηκε με προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο από

το μ. Α. Κουνούνη (προσφυγή αρ. 467/89) και από τον κ. Γ. Κουρσάρο (προσφυγή αρ. 601/89). Μετά την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1991 σχετικά με την αντισυνταγματικότητα της σύνθεσης των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, το συμβούλιο, αφού ενημερώθηκε σχετικά, αποφάσισε στις 20 Μαρτίου 1991 όπως ο νομικός σύμβουλος χειριστεί το θέμα των εκκρεμουσών προσφυγών που επηρεάζονταν άμεσα από την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου.

Ενεργώντας μέσα στα πλαίσια της πιο πάνω απόφασης του συμβουλίου, ο νομικός σύμβουλος αποδέχτηκε στις 19 Απριλίου 1991 ενώπιον του δικαστηρίου την ακύρωση της επίδικης απόφασης της Αρχής αρ. 114/89 της 23ης Μαΐου 1989 και το δικαστήριο προχώρησε στη συνέχεια στην έκδοση ακυρωτικής απόφασης αναφορικά με τις πιο πάνω προσφυγές που στρέφονταν εναντίον της Αρχής και αφορούσαν στο διορισμό του κ. Π. Αυγουστή στη θέση του διευθυντή λιμανιού.

Στις 29 Απριλίου 1991 το συμβούλιο επανεξέτασε το θέμα της πλήρωσης της πιο πάνω θέσης με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο που λήφθηκε η ακυρωθείσα απόφαση και αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, να διορίσει τον κ. Π. Αυγουστή στη θέση του διευθυντή λιμανιού αναδρομικά από τις 15 Ιουνίου 1989.

Η απόφαση της Αρχής προσβλήθηκε εκ νέου με προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο από το μ. Α. Κουνούνη (προσφυγή αρ. 535/91) και από τον κ. Γ. Κουρσάρο (προσφυγή αρ. 667/91). Οι εν λόγω προσφυγές συνεκδικάστηκαν και με απόφασή του, που εκδόθηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 1996, το Ανώτατο Δικαστήριο τις αποδέχτηκε και ακύρωσε το διορισμό με προαγωγή του κ. Π. Αυγουστή.

Στις 17 Οκτωβρίου 1996 το συμβούλιο επανεξέτασε το θέμα της πλήρωσης της θέσης του διευθυντή λιμανιού που είχε πρωτόδικα ακυρωθεί και, αφού συνεκτίμησε όλα τα στοιχεία που είχε ενώπιόν του, αποφάσισε να επαναδιορίσει με προαγωγή στην εν λόγω θέση τον κ. Πέτρο Αυγουστή με ισχύ από τις 15 Ιουνίου 1989.

Η απόφαση της Αρχής προσβλήθηκε με προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο από τον κ. Γ. Κουρσάρο (προσφυγή αρ. 16/97). Με απόφασή του, που εκδόθηκε στις 8 Σεπτεμβρίου 1998, το Ανώτατο Δικαστήριο την αποδέχτηκε και ακύρωσε το διορισμό με προαγωγή του κ. Π. Αυγουστή.

Η Αρχή επανεξέτασε το ζήτημα της πλήρωσης της θέσης διευθυντή λιμανιού με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε, όταν πάρθηκε η αρχικά ακυρωθείσα απόφαση (δηλ. 23 Μαΐου 1989), και κάτω από το φως του περιεχομένου της δικαστικής απόφασης. Από την ενδελεχή μελέτη όλων των ενώπιόν του ουσιωδών στοιχείων και υπό το πρίσμα της γενικής συνεκτίμησης όλων των κριτηρίων και παραγόντων που αναφέρθηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος, το συμβούλιο έκρινε, στη συνεδρία του στις 14 Δεκεμβρίου 1998, ότι ο κ. Χρίστος Ασημένιος υπερετερούσε και ήταν ο πιο κατάλληλος για διορισμό με προαγωγή στην εν λόγω θέση με ισχύ από τις 15 Ιουνίου 1989.

Ο κ. Γ. Κουρσάρος έχει καταχωρίσει νέα προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο (προσφυγή αρ. 520/99), η οποία εκκρεμεί και είναι ορισμένη στις 22 Δεκεμβρίου 1999 για περαιτέρω οδηγίες.

Στη συνεδρία του στις 26 Ιανουαρίου 1994 το διοικητικό συμβούλιο είχε προβεί σε προφορική εξέταση των υποψηφίων για τη θέση του διοικητικού λειτουργού Α΄ και αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, να προαγάγει στη θέση του διοικητικού λειτουργού Α΄ το διοικητικό λειτουργό κ. Λευτέρη Παπακυριακού.

Η απόφαση της Αρχής προσβλήθηκε με προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο από τον κ. Γ. Κουρσάρο (προσφυγή αρ. 277/94). Με απόφασή του, που εκδόθηκε την 31η Μαΐου 1996, το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την εν λόγω προσφυγή. Στη συνέχεια καταχωρίστηκε από τον κ. Γ. Κουρσάρο έφεση εναντίον της πρωτόδικης απόφασης (αναθεωρητική έφεση αρ. 2299). Με απόφασή του, που εκδόθηκε την 21η Ιουνίου

1999, το εφετείο αποδέχτηκε την εν λόγω έφεση και ακύρωσε την προαγωγή του κ. Λ. Παπακυριακού.

Η επανεξέταση της πλήρωσης της θέσης του διοικητικού λειτουργού Α΄ εκκρεμεί ενώπιον του διοικητικού συμβουλίου.

Στο μεταξύ, πριν από την έκδοση της απόφασης στην έφεση που προαναφέρεται, ο κ. Λ. Παπακυριακού είχε προαχθεί στη θέση του ανώτερου διοικητικού λειτουργού με αποτέλεσμα να κενωθεί η θέση του διοικητικού λειτουργού Α΄. Στη συνεδρία του στις 12 Σεπτεμβρίου 1996 το συμβούλιο αποφάσισε να προαγάγει στη θέση του διοικητικού λειτουργού Α΄ τη διοικητικό λειτουργό κ. Ανθή Κληρίδου.

Η απόφαση της Αρχής προσβλήθηκε με προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο από τον κ. Γ. Κουρσάρο (προσφυγή αρ. 1011/96) και από την κ. Α. Χριστοδούλου Παπαγιάννη (προσφυγή αρ. 19/97). Οι εν λόγω προσφυγές συνεκδικάστηκαν και με απόφασή του, που εκδόθηκε στις 26 Ιουνίου 1998, το Ανώτατο Δικαστήριο τις αποδέχτηκε και ακύρωσε την προαγωγή της κ. Α. Κληρίδου.

Στη συνεδρία του της 14ης Οκτωβρίου 1998 το διοικητικό συμβούλιο συζήτησε το θέμα και έκρινε, κατά πλειοψηφία, ότι η κ. Ανθή Κληρίδου ήταν η πιο κατάλληλη για προαγωγή στη θέση του διοικητικού λειτουργού Α΄ και αποφάσισε να την προαγάγει στην εν λόγω θέση με ισχύ από τις 12 Σεπτεμβρίου 1996.

Ο κ. Γ. Κουρσάρος έχει καταχωρίσει νέα προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο (προσφυγή αρ. 226/99) η οποία εκκρεμεί.

Επειδή στις δυο από τις τρεις περιπτώσεις που προαναφέρονται εκκρεμούν προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο, κρίνεται σκόπιμο, για λόγους δεοντολογίας, όπως μην επεκταθούμε περαιτέρω.

Όσον αφορά την περίπτωση η εξέταση της οποίας εκκρεμεί ενώπιον του διοικητικού συμβουλίου, θα θέλαμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι το συμβούλιο θα

ενεργήσει και στην παρούσα περίπτωση, όπως πάντοτε, μέσα στα πλαίσια της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης.»

Αρ. Φακ. Υ.Σ.Ε. 346/71/9

20 Οκτωβρίου 1999.

«Πρόεδρο

διοικητικού συμβουλίου

Αρχής Λιμένων Κύπρου,

Αναφέρομαι στην έκθεση που επισυνάπτεται στην επιστολή του γενικού διευθυντή της Αρχής με αρ. φακ. Α.Λ.Κ. 11/73/ΓΠ, Α.Λ.Κ. 11/73/ΓΜ και ημερομ. 15 Οκτωβρίου 1999 σε σχέση με τις προαγωγές, που διενήργησε κατά καιρούς το συμβούλιο, στις θέσεις διευθυντή λιμανιού, ανώτερου διοικητικού λειτουργού και διοικητικού λειτουργού Α΄.

Όσον αφορά τις περιπτώσεις για τις οποίες εκκρεμούν προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο, θεωρώ ότι είναι φρόνιμο να αναμείνετε την έκδοση των σχετικών αποφάσεων.

Για την περίπτωση προαγωγής στη θέση διοικητικού λειτουργού Α΄, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του συμβουλίου, αναμένω ότι θα τηρήσετε τη διαβεβαίωσή σας ότι θα ενεργήσετε μέσα στα πλαίσια της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης.

Αβέρωφ Νεοφύτου

Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.005, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων για τις ανάγκες της κοινότητας Χρυσοχούς σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η κοινότητα Χρυσοχούς, ως πρώην αμιγές τουρκοκυπριακό χωριό, κατοικείται αποκλειστικά από πρόσφυγες (εκατό δέκα άτομα), αρκετοί από τους οποίους είναι νεαρής ηλικίας. Με στόχο την ενθάρρυνση παραμονής των νεαρών ζευγαριών στην κοινότητα, το κοινοτικό συμβούλιο Χρυσοχούς ζητά όπως απαλλοτριωθούν κενοί χώροι μέσα στο χωριό, για να διαχωριστούν σε οικόπεδα, τα οποία να δοθούν για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των νέων ζευγαριών.
- 2) Παρόλο ότι στην επαρχία Πάφου υπάρχουν εβδομήντα ένα διαθέσιμα οικόπεδα και εκκρεμούν μόνο δέκα αιτήσεις για αυτοστέγαση, και παρά το γεγονός ότι στο κοντινό χωριό Γιαλιά υπάρχουν διαθέσιμα δέκα τέσσερα οικόπεδα, εντούτοις το αίτημα της κοινότητας Χρυσοχούς θα τύχει περαιτέρω μελέτης με θετική αντίκριση.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.015,

ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ.

Ηλία Μυριάνθους.

«Όσον αφορά την αντιμετώπιση των σεισμών και το κατά πόσο υπάρχει ειδικά εκπαιδευμένη ομάδα διάσωσης για τέτοιου είδους περιστατικά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ. 50.145, που πάρθηκε στη συνεδρία του ημερομηνίας 30 Ιουλίου 1999, ενέκρινε το γενικό σχέδιο πολιτικής άμυνας με την επωνυμία “ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ” για αντιμετώπιση των σεισμών. Ήδη ετοιμάζονται επαρχιακά σχέδια αντιμετώπισης σεισμών, μετά την έγκριση των

οποίων, περί το τέλος του τρέχοντος έτους, θα ετοιμαστούν ξεχωριστά λεπτομερειακά σχέδια για τους τρόπους ενέργειας κάθε εμπλεκόμενης υπηρεσίας.

- 2) Πριν από την έναρξη του νέου σχολικού έτους επιθεωρήθηκαν περίπου χίλια σχολεία σ' όλες τις επαρχίες και σε ογδόντα πέντε από αυτά έγιναν βελτιώσεις και στηρίξεις, ώστε να διασφαλιστούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις ασφάλειας.
- 3) Βρίσκεται υπό εκπόνηση παγκύπριο σχέδιο, με βάση το οποίο θα γίνει ιεράρχηση αναγκών και προτεραιοτήτων, για να γίνουν στη διάρκεια της προσεχούς τριετίας οι απαραίτητες βελτιώσεις ή ενισχύσεις των σχολικών και άλλων δημόσιων κτιρίων (νοσοκομείων, εκκλησιών, ιδρυμάτων κ.λπ.), των κυβερνητικών προσφυγικών οικισμών, καθώς και ιδιωτικών κτιρίων στα οποία συγκεντρώνεται αρκετός κόσμος, όπως θέατρα, κινηματογράφοι, γήπεδα, πολυκατοικίες κ.λπ., με τρόπο ώστε να πληρούν τις προϋποθέσεις αντοχής σε περίπτωση σεισμών. Τα πρότυπα ασφάλειας που θα πρέπει να πληρούν όλα τα πιο πάνω κτίρια θα καθοριστούν από ειδική επιτροπή που έχει συσταθεί. Για το σκοπό αυτό θα υποβληθεί σύντομα στο Υπουργικό Συμβούλιο σχετική πρόταση για έγκριση των αναγκαίων πιστώσεων.
- 4) Ενημερώθηκαν εκ νέου οι εκπαιδευτικοί από την Πολιτική Άμυνα για το πώς θα πρέπει να ενεργήσουν σε περίπτωση σεισμού και διεξάγονται ανάλογες ασκήσεις στα σχολεία για επαύξηση της ετοιμότητας στην αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων.
- 5) Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του με αρ. 50.234, που πάρθηκε στη συνεδρία του ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1999, υιοθέτησε εισήγηση του Υπουργείου Εσωτερικών για την καθίδρυση μονάδων διάσωσης.
- 6) Σε σχετική παρασκευαστική σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 1999 οι Υπουργοί Εσωτερικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

συμφώνησαν ότι η πυροσβεστική υπηρεσία θα συγκροτήσει άμεσα μονάδες διάσωσης εκ των ενόντων, με την αξιοποίηση περίπου πενήντα πυροσβεστών από την υφιστάμενη δύναμη και η πολιτική άμυνα θα διαθέσει στην πυροσβεστική υπηρεσία κονδύλια και εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθούν για εξοπλισμό αυτών των μονάδων. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως θα μεταβεί σύντομα στην Ελλάδα, για να ανταλλάξει απόψεις με τον Έλληνα ομόλογό του επί του θέματος και να ζητήσει όπως αρμόδιοι λειτουργοί των αντίστοιχων ελληνικών συνεργειών (ΕΜΑΚ) έλθουν στην Κύπρο, για να αρχίσουν την εκπαίδευση των δικών μας μονάδων. Επίσης, θα ζητήσει να επισκεφθεί την Κύπρο Ελλαδίτης ειδικός, για να μας συμβουλευτεί για την αναγκαία αριθμητική δύναμη αυτών των μονάδων, τη συγκρότηση και τη δομή τους, ώστε να λειτουργούν πάνω σε πιο ορθόδοξη βάση. Αν χρειαστεί, θα προσληφθεί πρόσθετο μόνιμο προσωπικό το οποίο θα ενταχθεί στη δύναμη της πυροσβεστικής υπηρεσίας για την κανονική συγκρότηση των μονάδων διάσωσης, αφού πρώτα αξιοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό οι υπάρχουσες δυνατότητες, ώστε να περιοριστεί η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού στο μικρότερο δυνατό βαθμό. Παράλληλα, με πρωτοβουλία του Υπουργείου Εσωτερικών θα ακολουθήσουν άλλες συσκέψεις, για να ενεργοποιηθούν δύο άλλες υποστηρικτικές κατηγορίες προσωπικού των μονάδων διάσωσης, οι πολιτικοί μηχανικοί και το αναγκαίο ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό. Οι δύο υπουργοί συμφώνησαν ότι ο σχεδιασμός και ο συντονισμός είναι αρμοδιότητα της Πολιτικής Άμυνας, η οποία θα έχει επιτελικό ρόλο. Η γενική εποπτεία θα ασκείται από τον Υπουργό Εσωτερικών μέσω του οικείου γενικού διευθυντή, ενώ επί επαρχιακού επιπέδου το γενικό συντονισμό θα τον έχουν οι έπαρχοι, ως πρόεδροι των επαρχιακών συμβουλίων της Πολιτικής Άμυνας. Ήδη υποβλήθηκε σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για υιοθέτηση των

πιο πάνω αποφάσεων των Υπουργών Εσωτερικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1999 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.019, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Αναφορικά με την ποιότητα των φυτοφαρμάκων που εισάγονται και διατίθενται στην αγορά σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Τα γεωργικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην Κύπρο ελέγχονται σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Γεωργικών Φαρμάκων Νόμου Ι (Ι) του 1993 και τους σχετικούς Κανονισμούς.
- 2) Για να εισαχθεί, παρασκευασθεί ή χρησιμοποιηθεί ένα παρασκεύασμα πρέπει να τύχει εγγραφής από το Συμβούλιο Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων, σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.
- 3) Κατά την εγγραφή ελέγχεται η ποιότητα του παρασκευάσματος (δηλ. η συγκέντρωση της δραστικής ουσίας στο παρασκεύασμα, οι φυσικοχημικές ιδιότητες, η σταθερότητα κ.ά). Καθορίζονται επίσης οι οδηγίες χρήσεως στην ετικέτα που πρέπει να φέρεται στη συσκευασία των παρασκευασμάτων που κυκλοφορούν στην αγορά.
- 4) Μετά την εγγραφή λαμβάνονται δείγματα από καταστήματα πωλήσεως γεωργικών φαρμάκων, εργοστάσια παρασκευής και αποθήκες για έλεγχο της ποιότητάς τους, για εξακρίβωση κατά πόσο αυτά συνάδουν με τις προδιαγραφές του παρασκευάσματος.
- 5) Από τις αναλύσεις που έγιναν σε δείγματα που λήφθηκαν κατά το 1999 από την επαρχία Πάφου καθώς και από άλλες επαρχίες τα αποτελέσματα ήταν σύμφωνα

με τις προδιαγραφές των παρασκευασμάτων. Επομένως τυχόν προβλήματα στην αντιμετώπιση ορισμένων εχθρών και ασθενειών των αμπελιών ή και άλλων φυτών δεν πρέπει να αποδίδονται αποκλειστικά στην ποιότητα των φυτοφαρμάκων αλλά και σε άλλους λόγους.

- 6) Τέτοιοι λόγοι, που είναι πολύ σημαντικοί για την αποτελεσματικότητα των φυτοφαρμάκων, είναι η καλή κάλυψη των φυτών (ιδιαίτερα των τσαμπιών που είναι καλυμμένα από φύλλωμα), η τυχόν ανάπτυξη ανθεκτικότητας από τους εχθρούς στα φυτοφάρμακα και οι κλιματικοί παράγοντες (υγρασία, θερμοκρασία).
- 7) Για παράδειγμα, η παρατεταμένη υγρασία που επικράτησε φέτος, δημιούργησε στα σταφύλια πρόβλημα σήψης από τη βοτρυτίδα και άλλους μύκητες για τους οποίους οι αμπελουργοί δε χρησιμοποιούν ειδικά μυκητοκτόνα, λόγω του ψηλού τους κόστους. Οι αμπελουργοί χρησιμοποιούν κυρίως εντομοκτόνα για το έντομο της ευδεμίδας και θειάφι για τη στάκτη. Σε συνθήκες όμως υψηλής υγρασίας οι μύκητες που προκαλούν σήψη αναπτύσσονται ελεύθερα σε πληγές ή σπασίματα ορισμένων ραγών του τσαμπιού με επακόλουθο τη σταδιακή και πλήρη καταστροφή τους.»

**Απάντηση ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου
Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.026, ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 1999,
του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.**

«Όσον αφορά την επίσκεψη κυβερνητικού ιατρού στην κοινότητα Κανναβιούς, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με βάση τις δυνατότητες της υπηρεσίας έχει αποφασισθεί όπως ο ιατρικός λειτουργός που υπηρετεί στο αγροτικό υγειονομικό κέντρο Παναγιάς επισκέπτεται και την κοινότητα Κανναβιούς μια φορά ανά δεκαπενθήμερο, νοουμένου βέβαια ότι υπάρχει κατάλληλα διαμορφωμένος χώρος.

Σημειώνεται ότι έχουν ήδη διαβιβαστεί σχετικές οδηγίες προς τον υπεύθυνο ιατρικό λειτουργό Πάφου, για να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο κεφάλαιο Δ΄, να μου επιτρέψετε να λάβω το λόγο επί του θέματος που είχαμε εγγράψει, που ήταν «Η δολοφονία του εγκλωβισμένου Στέλιου Χάρπα στην κατεχόμενη περιοχή και οι προηγηθείσες άλλες είκοσι έξι δολοφονίες. Οι εκβιασμοί, η συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τον κατοχικό στρατό και τους εποίκους, ο ξεριζωμός και το εθνικό ξεκαθάρισμα. Αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, η πιο σημαντική πτυχή του κυπριακού προβλήματος».

(Στο σημείο αυτό ο κ. Αβραάμ Αντωνίου αντικαθιστά τον Πρόεδρο στην έδρα.)

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Ίσως να υπάρχει εντύπωση ότι δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος για τη συζήτηση αυτού του θέματος. Ο λόγος που θέλω να εισαγάγω το θέμα είναι ο εξής: Παρά το γεγονός ότι δεν επίκεινται νέες συνομιλίες, δεν πρόκειται ν' αρχίσουν συνομιλίες στο προβλεπτό μέλλον κατά την άποψή μου, εντούτοις όλες οι πληροφορίες λένε ότι συζητούνται διάφορα θέματα, ουσιαστικού περιεχομένου, για το ενδεχόμενο κάποιας λύσης, κάποιας διευθέτησης και ότι το θέμα των εποίκων ελάχιστα συζητείται. Η αναφορά μου αυτή αφορά βασικά τον ξένο παράγοντα, δεν ισχυρίζομαι ότι η δική μας πλευρά δεν το εγείρει στις διάφορες συζητήσεις και διαβουλεύσεις. Είχα εγγράψει τότε, αυτό το θέμα με αφορμή τη δολοφονία του Χάρπα, επειδή ήταν η συνέχεια των δολοφονιών που είχαν γίνει είκοσι επτά στο σύνολό τους, μέσα σε κάποιο συγκεκριμένο διάστημα. Όμως ποια είναι η βασική αιτία;

Η βασική αιτία είναι το εθνικό ξεκαθάρισμα και νομίζω ότι είναι η ώρα ως Βουλή να στείλουμε προς κάθε κατεύθυνση κάποια μηνύματα.

Το θέμα των εποίκων, πέραν του θέματος των στρατευμάτων κατοχής είναι φοβερά σημαντικό. Γιατί αν υποθέσουμε ότι παραμένουν οι έποικοι, αυτή τη στιγμή είναι η πλειοψηφία στην κατεχόμενη περιοχή, δεν το αμφισβητεί πλέον κανείς, άλλοι λένε 51%, άλλοι λένε 55%, άλλοι λένε 60%. Όμως είναι η πλειοψηφία, για να μην αναφερθεί κανείς και στις 35.000 των στρατευμάτων. Εμείς έχουμε κάνει το συμβιβασμό μας τον ιστορικό, τον οδυνηρό, όπως τον είχε περιγράψει ο Εθνάρχης Μακάριος με τους Τουρκοκυπρίους. Είχαμε τονίσει τότε ότι δεχόμεθα ομοσπονδία με τους Τουρκοκυπρίους, ουδέποτε όμως είπαμε ότι θα αποδεχόμαστε ομοσπονδία με την Τουρκία, διότι περί αυτού πρόκειται. Ας φύγουν τα κατοχικά στρατεύματα και οι έποικοι από την Ανατολία και οι χιλιάδες των Τουρκοκυπρίων που έφυγαν να επιστρέψουν. Αλλά βεβαίως να κατοχυρωθεί η ελευθέρα εγκατάσταση, η ελευθέρα διακίνηση και το δικαίωμα περιουσίας. Αντιλαμβάνομαι ότι κατά την επόμενη ενδεχομένως συζήτηση του θέματος μπορεί να κυκλοφορήσει κάποιο έγγραφο που έχει σχέση με διεθνείς τοποθετήσεις επί του θέματος από τη Γενική Εισαγγελία ή από την κυβέρνηση. Είναι δεδομένο ότι η ανταλλαγή πληθυσμών και η ανταλλαγή περιουσιών απαγορεύεται, πέρα από το γεγονός ότι αποτελεί έγκλημα αφ' εαυτού και τα στοιχεία που θα παρουσιαστούν ενισχύουν αναμφίβολα την πιο κάτω επιχειρηματολογία. Δεν έχω το δικαίωμα να τις αποκαλύψω τώρα, απλώς μία γενική ενημέρωση είχα και οι αρμόδιοι θα τα θέσουν ενώπιον της Βουλής. Επομένως, τι πάει να γίνει τώρα; Για να μη μακρηγορήσω, αυτή την ώρα κάποιες χώρες θέλουν να δημιουργήσουν πρόβλημα στην Κύπρο, εις ό,τι αφορά την ενταξιακή της πορεία. Και το επιχείρημα είναι ότι το κυπριακό πρόβλημα δεν έχει λυθεί. Μπορεί να εξασφαλίσουμε κάποια θεωρητική υπόσχεση, αλλά στο τέλος της ημέρας νομίζω μπορεί να παρουσιαστεί μπροστά μας ένα φοβερό δίλημμα.

Σ' αυτές τις χώρες που έχουν επιφυλάξεις ή αντιρρήσεις για την ένταξη της

Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει να λεχθεί ρητά και ξεκάθαρα: «Πώς είναι δυνατό εσείς να θέτετε προσκόμματα ή να δημιουργήσετε στο μέλλον προβλήματα για την απρόσκοπτη πορεία της Κύπρου στην Ευρώπη και την ένταξή της ως ισότιμου μέλους και ταυτόχρονα να αγωνίζεσθε, για να γίνει δεκτή η Τουρκία, η κατοχική δύναμη που είναι η κύρια αιτία για τη μη επίλυση του Κυπριακού»; Υπάρχει ένας παραλογισμός, είναι μία φιλοσοφία, την οποία δεν μπορεί να συλλάβει ο ανθρώπινος νους. Όπως βεβαίως και πολλά άλλα που συνέβησαν και συμβαίνουν που δεν μπορούμε ορθολογικά να ερμηνεύσουμε.

Γι' αυτό εγείρω αυτό το θέμα, γιατί η Βουλή, όπως είπα προηγουμένως, πρέπει να στείλει προς όλες τις κατευθύνσεις αυτά τα μηνύματα. Επιδιώκουμε διαφανώς λύση του κυπριακού προβλήματος και νομίζω επανειλημμένα το έχουμε τονίσει. Έχουμε φθάσει σ' ένα σημείο που δεχόμεθα λύση χωρίς προϋποθέσεις, αλλά οι όποιες διαπραγματεύσεις θα πρέπει να στηρίζονται στη βάση των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών. Μερικοί ισχυρίζονται της συγκεκριμένης τελευταίας απόφασης. Παρά τις επιφυλάξεις τους λέω ναι, γιατί για μας πρέπει να γίνεται αναφορά πάντοτε όλων των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας, έστω και αν οι προηγούμενες, οι αρχικές, ήταν πολύ πιο ισχυρές. Να μην τις λησμονούμε. Να μην τις παραμερίζουμε.

Αν κληθούμε σε διαπραγματεύσεις, βεβαίως να πάμε κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις. Αλλά πολύ φοβούμαι, και αυτό είναι ένα δεύτερο σημείο που θέλω να τονίσω, ότι μπορεί, δεν είναι βέβαιο, να υπάρξει κάποια πρόσκληση κάτω από κάποιες πιέσεις από το γενικό γραμματέα για σύγκληση συνομιλιών ή κάποιων διαδικασιών παραμονές της συνάντησης στο Ελσίνκι της Φινλανδίας, είτε κατά τη συνάντηση στην Κωνσταντινούπολη που θα προηγηθεί είτε παραμονές της συνάντησης στη Φινλανδία των αρχηγών των κρατών ή των κυβερνήσεων που θα συναντηθούν σε μια κρίσιμη διάσκεψη για όλους μας για την Κύπρο, την Τουρκία και για την Ελλάδα. Μάλιστα

κάποιοι μας είπαν, φίλοι από τις Ηνωμένες Πολιτείες, ότι αν συμβεί κάτι τέτοιο θα χαρακτηριστεί πολύ μεγάλη επιτυχία, διότι επιτέλους η τουρκική πλευρά δέχεται να λάβει μέρος σε μια διαδικασία.

Είμαι βέβαιος ότι θα το αντιμετωπίσουμε όπως πρέπει αυτό το θέμα. Έχουμε εκφράσει τις απόψεις μας στο Εθνικό Συμβούλιο. Όμως πρέπει να υπάρξει πολλή προσοχή σε σχέση με τους χειρισμούς μας. Εκείνο που θέλω να τονίσω, ιδιαίτερα, είναι το ότι θεωρώ αδιανόητη την αποσύνδεση του κυπριακού προβλήματος και της λύσης του με την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας. Για σκεφτείτε να συμβεί αυτό. Δε θα έχουμε πλέον κανένα επιχείρημα, δε θα έχουμε πλέον καμιά διαπραγματευτική δυνατότητα. Λέγαμε ως τώρα ότι οποιαδήποτε αναβάθμιση των σχέσεών μας με την Τουρκία περνά από την Κύπρο, από τη λύση του Κυπριακού. Έτσι ήταν και έτσι πρέπει να είναι και έτσι θέλω να ελπίζω ότι θα είναι. Δεν είναι ο σκοπός μας να αντιδικήσουμε με κανέναν. Ούτε θέλουμε να διαταράξουμε με κανένα τρόπο –γιατί μερικοί ισχυρίζονται ότι έχουμε αυτό το στόχο- τις σχέσεις μεταξύ Λευκωσίας και Αθηνών. Αντίθετα, επιθυμούμε να ενισχυθούν ακόμη περισσότερο και η διαβούλευση νομίζω, για όλους μας, είναι πάντα επιθυμητή, γιατί στο κάτω-κάτω της γραφής σ' αυτή τη φάση -συνηθίσαμε να λέμε πάντα κρίσιμη φάση- πρέπει όλοι να αναλάβουμε μέρος του βάρους των ευθυνών. Όλοι έχουμε ρόλο να διαδραματίσουμε τόσο οι κυβερνήσεις όσο και τα εδώ κόμματα όπως και τα κόμματα στην Ελλάδα.

Επομένως, αυτές είναι κάποιες απόψεις, τις οποίες θεώρησα χρήσιμο αυτή τη στιγμή να αναφέρω, γιατί έχουν σχέση με τις πιθανές εξελίξεις. Λέω, επαναλαμβάνω, δεν επίκειται διάλογος για την ουσία του κυπριακού προβλήματος. Όμως γνωρίζω πως γίνονται ζυμώσεις και διαβουλεύσεις στο Λονδίνο, στις Βρυξέλλες και στη Νέα Υόρκη. Ας έχουν αυτά υπόψη όλοι και πιστεύω ακράδαντα ότι, αν τα καταφέρουμε αυτή την ώρα, να εξασφαλίσουμε ένα πραγματικά αρραγές μέτωπο εδώ στην Κύπρο,

μέσα στα πλαίσια της συλλογικότητας στο Εθνικό Συμβούλιο και με την Ελλάδα, τότε ίσως να μπορέσουμε να αντεπεξέλθουμε και να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες και τους κινδύνους που ελλοχεύουν. Δε θέλω να σκορπίσω απαισιοδοξία, αλλά ας σταθούμε σταθεροί σε κάποια θέματα. Μακροπρόθεσμα πρέπει να είμαστε αισιόδοξοι, γιατί τα δεδομένα στην περιοχή εκ των πραγμάτων θα διαφοροποιηθούν. Και τα ίδια συμφέροντα, που σήμερα επιβάλλουν μία νέα τάξη πραγμάτων, ίσως να αλλάξουν με τη μεταβολή της γενικότερης κατάστασης στην περιοχή.

Ως κατακλείδα, πιστεύω ακράδαντα πως η Βουλή, πέρα από οτιδήποτε άλλο, θα πρέπει να δώσει το μήνυμα, μετά το τέλος αυτής της συζήτησης επ' αυτού του θέματος, ότι το θέμα των εποίκων είναι ίσως το σημαντικότερο στην περίπτωση της Κύπρου, γιατί σημαίνει αλλαγή της δημογραφικής σύνθεσης της Κύπρου, τουρκοποίηση ενός μεγάλου κομματιού, εθνική γεωγραφική διαίρεση ανεξάρτητα από οποιοδήποτε τίτλο και είτε ενταχθούμε στην Ευρώπη είτε όχι, αυτό πιστεύω θα προδικάσει το μέλλον των κατοπινών γενιών.

(Σ' αυτό το σημείο ο Πρόεδρος επιστρέφει στην έδρα.)

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή το θέμα επεξετάθη στην ευρύτερη ανασκόπηση του Κυπριακού, παράκληση είναι να παραμείνει στη ημερήσια διάταξη, αλλά όχι μόνο την ερχόμενη Πέμπτη, γιατί εγώ θα απουσιάζω και επειδή θέλω να τοποθετηθώ, θα παρακαλούσα να μείνει ως θέμα ευρύτερο, θέμα Κυπριακού, διότι έτσι ετέθη το θέμα σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι εξελίσσεται το πράγμα με αφορμή το θέμα που έχομε εγγράψει, συμφωνώ μαζί σας, αν δεν υπάρχει αντίρρηση, να μείνει το θέμα μέχρις ότου εξαντληθεί.

Σύμφωνοι;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δηλαδή εννιά μείνει το θέμα με τον τρόπο που έχει γραφτεί; Γιατί η εισήγηση του κ. Λυσσαρίδη, την οποία εγώ υποστηρίζω, είναι η διεύρυνσή του, ώστε να αφορά τις εξελίξεις γύρω από το Κυπριακό. Δεν εμίλησε για τους εγκλωβισμένους πρώτα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ διαφωνώ με την εισήγηση. Σίγουρα το Κυπριακό διέρχεται μία λεπτή φάση. Αν πρέπει να το συζητήσει η Βουλή, δεν πρέπει να συνδέσουμε το Κυπριακό με τη δολοφονία του Χάρπα. Είναι πολύ σοβαρό θέμα το Κυπριακό, ώστε να το συνδέσουμε με ένα τέτοιο θέμα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Γι' αυτό είπα ν' αλλάξει ο τίτλος, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία, εγώ λέω να παραμείνει το θέμα αυτό όπως έχει συζητηθεί, να τοποθετηθούν εκείνοι που θέλουν να τοποθετηθούν γύρω από το θέμα αυτό και αυτό που εισηγείται ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ να το δούμε ως ένα θέμα στις σωστές του διαστάσεις και μέσα στο σωστό πλαίσιο. Με αυτό τον τίτλο, όταν μας ακούν να συζητούμε τούτο το πράγμα ή εν πάση περιπτώσει είτε παραμείνει ο τίτλος είτε τροποποιηθεί θα είναι κάτι το οποίο δε συνάδει πιστεύω με τη σοβαρότητα του εθνικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρέπει να πω το εξής. Βεβαίως είναι σοβαρό θέμα, το σοβαρότερο θέμα που μπορεί να υπάρξει είναι το Κυπριακό και βρισκόμαστε στη σοβαρότερη φάση, τη χειρότερη θα έλεγα που υπήρξε ποτέ. Αλλά συμφωνώ με τον κ. Λυσσαρίδη ότι πρέπει

να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη. Αν επροσέξατε εις την ομιλία μου, εις το άνοιγμα αυτής της συζήτησης, ανέφερα τους λόγους, για τους οποίους γίνεται σήμερα και απέφυγα να αναφέρω οτιδήποτε έχει σχέση με τους χειρισμούς και συζητήσεις στο Εθνικό Συμβούλιο.

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται για να υποβοηθήσω εις την περαιτέρω συζήτηση και στην πιθανή επέκταση του θέματος, θα ήθελα, αν μου επιτρέπεται, μέσα σε δύο λεπτά, από επαγγελματικής σκοπιάς τουλάχιστον, να δώσω κάποια στοιχεία ιατροδικαστικής πολιτικής γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν θα το συζητήσομε, μπορείτε ν' αναφέρετε οποιαδήποτε άποψη.

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι θα ήταν καλύτερα να μείνει το θέμα όπως είχε, να συνεχίσει η συζήτηση του θέματος των εποίκων και των εγκλωβισμένων και να μελετηθεί εν ευθέτω χρόνω η πρόταση για διεύρυνση του θέματος, μια και είναι πάρα πολύ κρίσιμες αυτές οι στιγμές. Πρέπει νομίζω να συζητηθεί και να δοθεί μια πιο σοβαρή σκέψη πάνω στη νέα πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνώ, κυρία Βασιλείου, το πρόσθετο μήνυμα είναι ότι η Βουλή θα παρακολουθεί τις εξελίξεις.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που έχει γραφτεί από μόνο του έχει τη δική του σημασία,

με τον τίτλο και με το περιεχόμενο, το οποίο αντιλαμβάνομαι εσείς του αποδίδεται. Ταυτόχρονα όμως, η πρόταση που υπάρχει, και την οποία αντιλαμβάνομαι δεν απορρίπτετε, είναι να γίνει μια συζήτηση για την παρούσα φάση του κυπριακού προβλήματος, λαμβάνοντας υπόψη και την ευαίσθητη στιγμή και ορισμένα άλλα πράγματα, αλλά ουσιαστικά η δική σας ομιλία προς τα εκεί κατατείνει, να υπάρξει η θέση της Βουλής, οι ανησυχίες της Βουλής γι' αυτά που είναι μπροστά μας.

Άρα πρέπει να καθοριστεί μια συζήτηση είτε την επόμενη βδομάδα είτε τη μεθεπόμενη, βεβαίως επισημαίνω ότι τη μεθεπόμενη θα απουσιάζουν από την ολομέλεια τουλάχιστον δέκα συνάδελφοι εις τη σύνοδο της Μεικτής Επιτροπής στις Βρυξέλλες, οπότε υπάρχει κάποια δυσκολία, εν πάση όμως περιπτώσει συμφωνούμε με την ιδέα, όπως μπήκε και από το γιατρό, να γίνει μια συζήτηση επί του Κυπριακού...

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Εκτός αυτού...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με συγχωρείτε; ...που αυτό έχει τη δική του αυτονομία και τη δική του θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι Κεφάλαιο Δ' που συζητούμε τώρα και στο κεφάλαιο αυτό μπορούν τα μέλη με έγκριση της Βουλής να εγγράψουν οποιοδήποτε άλλο θέμα. Η γνώμη μου είναι ότι έπρεπε να είχατε μιλήσει για εκείνο το θέμα που έχετε εγγράψει εσείς, της δολοφονίας του Χάρπα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάθε βουλευτής έχει δικαίωμα να εγγράψει θέμα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα, να παραμείνει και έχουν ήδη εκφράσει, τουλάχιστον ο κ. Ματσάκης έχει εκφράσει την άποψη ότι θέλει να μιλήσει και από ιατροδικαστικής άποψης πάνω στο θέμα. Η δική μου εισήγηση, παίρνοντας αφορμή από τα σχόλια που έχει κάνει ο κ. Λυσσαρίδης, με όλο το δίκαιό του, διότι αφού το θέμα επεξετάθη είπε ότι θα είναι καλά η συζήτηση να επεκταθεί στο Κυπριακό, είναι να γραφτεί και μάλιστα να προταχθεί της συζήτησης των άλλων θεμάτων το θέμα: «Η σημερινή φάση του Κυπριακού και οι εξελίξεις». Όμως όλοι, και αν δεν το λέμε, έχουμε επίγνωση του τι μεθοδεύεται από μερικές άσπονδες φιλικές, σε εισαγωγικά, χώρες σε σχέση με τη συνεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Ελσίνκι και γι' αυτό η εισήγησή μου είναι η συζήτηση να προηγηθεί εκείνης της ημερομηνίας. Την επόμενη εβδομάδα θα λείπετε εσείς, την παρακάτω εβδομάδα θα λείπουν δέκα συνάδελφοι στη Μεικτή Κοινοβουλευτική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρα εισηγούμαι στην ολομέλεια, αν θέλει, να το εγκρίνει στην επόμενη συνεδρία της Βουλής σε τρεις εβδομάδες, 25 Νοεμβρίου, ναι, θα είναι εγγεγραμμένο θέμα: «Η σημερινή φάση του Κυπριακού, οι εξελίξεις του Κυπριακού ή η νέα απειλή». Εγώ τη θεωρώ ότι είναι καταστροφική φάση το Συμβούλιο του Ελσίνκι και με τις μεθοδεύσεις που γίνονται, άρα πιστεύω ότι το ελάχιστο που μπορεί να κάνει η Βουλή είναι να μιλήσει πάνω σε αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ο λόγος που έκανα την εισήγηση είναι γιατί η εισαγωγική ομιλία του Προέδρου δεν αφορούσε το θέμα, το οποίο ήτο προς συζήτηση. Δεν επιμένω, εγώ λέω μάλιστα, εφόσον θα λείπουμε οι πλείστοι, ας τελειώσει αυτό το θέμα, δηλαδή δεν υπάρχει λόγος να διακοπεί η συζήτηση γι' αυτό το θέμα και επανεγγράφουμε το θέμα υπό άλλη μορφή. Αλλά η εισήγησή μου είναι ότι... αν στηριχθούμε στη συζήτηση πάνω στην εισαγωγική

ομιλία, αντιλαμβάνεστε ότι μοιραία το θέμα επεκτείνεται. Αν πρόκειται οι βουλευτές να περιοριστούν εις το θέμα ως έχει εγγραφεί, ας συζητηθεί, ας τελειώσει και τότε από κοινού στη σύσκεψη...εγώ δεν έχω ένσταση πότε θα γίνει, αρκεί...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ν' αποφασίσουμε τώρα, για να γίνει μετά από τρεις εβδομάδες.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν έχομε καμία ένσταση, αλλά λέω ποια ήτο η εισήγηση. Η εισήγησή μου προέκυψε από το γεγονός ότι η Βουλή ενεπλάκη ήδη σε συζήτηση επί της ολότητας του Κυπριακού. Δεν ήτο η πρόθεσή μου να εγγράψω το θέμα, αν ήθελα θα μπορούσα να το είχα εγγράψει. Αλλά, εάν επρόκειτο να μιλήσω σήμερα ανταποκρινόμενος εις αυτά που είπε ο Πρόεδρος της Βουλής, ασφαλέστατα θα παρέμενα σε αυτό το θέμα. Εάν λοιπόν πρόκειται να κάνουμε την αυτοσυγκράτηση, να συζητήσουμε πράγματι το θέμα ως έχει εγγραφεί, καλώς, να συνεχιστεί η συζήτηση επί αυτού του θέματος και βεβαίως συζητούμε το Κυπριακό όποτε θέλετε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έτσι πρέπει να συνεχίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι ... Ο κ. Ματσάκης κάτι θέλει να πει.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ζητά το λόγο ο κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είμαι σαφής. Εγώ έχω κάνει μια συγκεκριμένη εισήγηση εξ αφορμής της συζήτησης για το θέμα της δολοφονίας του Χάρπα, το οποίο εισηγούμαι να μείνει, να συνεχιστεί η συζήτηση είτε σήμερα είτε στην επόμενη συνεδρία και να εξαντληθεί. Όμως η εισήγησή μου εμένα είναι να εγγραφεί το θέμα "Η σημερινή φάση του Κυπριακού και οι επαπειλούμενοι κίνδυνοι" για συζήτηση στις 25 Νοεμβρίου. Πάνω σ' αυτή τη δεύτερη εισήγηση δεν έχω ακούσει ποια είναι η άποψη της Βουλής.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς δε διαφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, νομίζω, όπως έχουν διευκρινιστεί τα πράγματα, τίποτε δεν αποκλείεται. Όπως έχει τεθεί το θέμα, νομίζω είναι καθήκον μας να το παρακολουθήσουμε το γενικότερο θέμα. Τώρα, το πότε θα το συζητήσουμε, πότε θα επεκταθούμε, είναι άλλο θέμα.

Ναι, ο κ. Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι έχει καταλήξει η ολομέλεια στο ότι το θέμα "Η σημερινή φάση του Κυπριακού" συζητείται στις 25 Νοεμβρίου. Και συνεχίζω για να πω το εξής: Το θέμα, όπως αρχικά το είχατε εγγράψει, όχι όπως έχετε μιλήσει, να συζητηθεί, εισηγούμαι, την προσεχή Πέμπτη, ούτως ώστε όλοι οι συνάδελφοι να γνωρίζουν ότι θα συζητηθεί αυτό το θέμα, γιατί είναι ένα θέμα που ενδιαφέρει ευρύτατα. Και επειδή ξέρω ότι και οι ενδιαφερόμενοι συγγενείς και οι οργανώσεις εγκλωβισμένων είχαν ενδιαφερθεί να μάθουν πότε θα συζητηθεί αυτό το θέμα, για να είναι και παρόντες εδώ στην ολομέλεια, εισηγούμαι να μπει την προσεχή Πέμπτη και όλοι να είμαστε έτοιμοι προς αυτή την κατεύθυνση, για να μιλήσουμε επί του θέματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν πρόκειται περί επείγοντος θέματος, όπως εξελίσσονται τα πράγματα, και επειδή υπάρχει ήδη άλλο θέμα το οποίο ξεκίνησε την περασμένη βδομάδα, εισηγούμαι να λήξει και ύστερα να συνεχίσουμε με τους εγκλωβισμένους, διότι θα έχουμε ανοικτά θέματα, χωρίς να τα τελειώνουμε. Υπάρχει θέμα ανοικτό από την περασμένη βδομάδα. Να τελειώσει και αυτό που ανοίχθηκε δεύτερο να ακολουθήσει, αλλιώς θα έχουμε συνέχεια ανοικτά θέματα και εκκρεμότητες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο σύντομα σχόλια, αν μου επιτρέπεται.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Τώρα μπλέκουμε το Κυπριακό με τα δελφίνια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξέρω ότι αυτό το θέμα του εποικισμού, αν το δει κανείς αυστηρά στην ομιλία μου, δεν είναι γιατί επίκεινται συνομιλίες. Είναι διότι εξ αφορμής αυτού του θέματος -δεν ήθελα να εισηγηθώ εγγραφή άλλου θέματος- έπρεπε να δώσουμε κάποια μηνύματα που έχουν σχέση και συνδέονται, ιδιαίτερα το θέμα του εποικισμού, όχι γιατί θα αρχίσουν διαπραγματεύσεις, αλλά για να το ξεχάσουν κάποιοι που το έχουν κατά νουν για διαδικαστικούς λόγους. Δε νομίζω να χρειάζεται συζήτηση. Να είμαστε σε διαρκή διαβούλευση και να αποφασίσουμε τι πρέπει να γίνει την εκάστοτε στιγμή. Δε νομίζω να υπάρχει δυσκολία.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή εγώ θα απουσιάζω την ερχόμενη βδομάδα και επειδή είμαι ο εισηγητής του θέματος για τα δελφίνια, νομίζω ότι μπορούμε να το κλείσουμε σήμερα χωρίς κανένα πρόβλημα. Αλλά επιπλέον ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχει σχέση με τους εγκλωβισμένους, γιατί εγκλωβίζονται ...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όχι, δεν έχουν καμία σχέση τα δελφίνια με τους εγκλωβισμένους. Επειδή όμως και για το θέμα, όπως έχει εγγραφεί, θέλω να δώσω δύο στοιχεία, αν μου επιτρέπεται, επειδή δε θα είμαι εδώ την ερχόμενη Πέμπτη, να πω τα στοιχεία και μετά να προχωρήσουμε στο θέμα των δελφινιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, εντάξει, δεν υπάρχει πρόβλημα.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι, όχι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α! τώρα θέλετε να τα πείτε. Νόμιζα ότι είπες για την επόμενη Πέμπτη. Πες μας τα να δούμε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Αναφορικά με τη δολοφονία του Χάρπα -θα είμαι πολύ σύντομος, αγαπητοί συνάδελφοι- θα ήθελα να σας πω τα εξής: Μετά από πολλές προσπάθειες ...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε νομίζω ότι η συζήτηση για τη δολοφονία του Χάρπα θα πρέπει

να ξεκινήσει από την ιατροδικαστική της πλευρά, γι' αυτό και είχα εισηγηθεί να παραμείνει και να ξεκινήσει από πολλές άλλες πτυχές που αφορούν το θέμα της αντιμετώπισης των εγκλωβισμένων από τα κατοχικά στρατεύματα, που από τις 22 000 που είχαμε, όταν ξεκίνησε το θέμα, φτάσαμε στους 200 που έχουμε σήμερα. Συνεπώς, δε νομίζω ότι θα ήταν φρόνιμο το άνοιγμα αυτού του θέματος να είναι από αυτή τη σκοπιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ίσως να έχει δίκαιο ο κ. Γεωργίου, κύριε Ματσάκη, υπό την εξής έννοια ...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δε θα δώσω ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, ένα λεπτό, αν μπορώ να κάνω την εισήγηση. Επειδή σήμερα ο εισηγητής θέλησε να δώσει ένα γενικότερο μήνυμα, με το οποίο δε νομίζω να διαφωνεί κανένας στη Βουλή, ίσως να το αφήσουμε αυτό το θέμα το ειδικό, το επιστημονικό, και την ώρα που μπορείτε, αν όχι την επόμενη Πέμπτη, τη μεθεπόμενη Πέμπτη, να σας δοθεί ο λόγος, για να αναφερθείτε σ' αυτή την πτυχή. Ας μείνουμε σήμερα με τη γενική εικόνα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δεν έχω κανένα πρόβλημα να ακολουθήσω αυτή την εισήγηση, παρ' όλο που θέλω να σας πω ότι δεν είχα κανένα σκοπό να δώσω επιστημονικά στοιχεία. Είπα ότι θα το δω από την ιατροδικαστική πολιτική πτυχή. Δεν είχα στόχο, ούτε είναι σωστό, να δώσω ιατροδικαστικά στοιχεία σε μια υπόθεση η οποία θα εξεταστεί από τα αρμόδια όργανα του κράτους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλέστατα. Ορίστε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Θα μιλήσω για τα δελφίνια τώρα, κύριε Πρόεδρε, και θα είμαι πολύ σύντομος. Ως κράτος, κύριε Πρόεδρε, έχουμε ...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Συγνώμη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς, για σκοπούς διαδικασίας να σημειωθεί στα πρακτικά ότι σταματά η συζήτηση του προηγούμενου θέματος και ανοίγει το επόμενο θέμα, για να μη φανεί ότι στο ίδιο θέμα λέγονται ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, πιο σωστό, ναι.

Τελείωσε η συζήτηση επί του θέματος για σήμερα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Αν μπορώ να έχω το λόγο τώρα, κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Το 1994 μια ιδιωτική εταιρεία έφερε στην Κύπρο τέσσερα δελφίνια και τα εγκατέστησε σε ένα δελφινάριο στην Αγία Νάπα. Αυτά τα δελφίνια τα έφερε μετά από ειδική άδεια αλλά κατά παράβαση διεθνούς συνθήκης που η πολιτεία μας είχε κυρώσει μερικά χρόνια προηγουμένως. Και αναφέρομαι στη γνωστή συνθήκη της Βέρνης. Τα τέσσερα αυτά δελφίνια, κύριε Πρόεδρε, το ένα μετά το άλλο απεβίωσαν, όλα μέσα σε διάστημα τεσσάρων ετών, ενώ ο χρόνος ζωής των δελφινιών στο φυσικό τους

περιβάλλον είναι σαράντα χρόνια.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Πόσων χρονών ήταν, όταν τα φέραμε;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Υποτίθεται ότι ήταν νεαρά δελφίνια.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Μπορεί να ήταν τριάντα έξι χρονών.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Πόσα ήταν;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Τέσσερα.

Το τελευταίο που απέθανε, κύριε Πρόεδρε, είχε εγκλωβιστεί μέσα στο δελφινάριο, στην πισίνα του δελφιναρίου, μεταξύ του εσωτερικού καλύμματος το οποίο είχε αποκολληθεί λόγω της κακής συντήρησης της πισίνας και του τοίχου της πισίνας. Είχε εγκλωβιστεί και πνίγηκε, γιατί τα δελφίνια, κύριε Πρόεδρε, έχουν πνεύμονες και αναπνέουν, όπως εμείς· αντέχουν κάτω από τη θάλασσα, αλλά πρέπει να βγουν στην επιφάνεια για να αναπνεύσουν.

Όταν λοιπόν πέθαναν και τα τέσσερα δελφίνια, η ίδια εταιρεία ζήτησε άδεια να φέρει άλλα τέσσερα δελφίνια. Όταν έγινε αυτή η πρόταση, ήδη ίσχυε και η τοπική νομοθεσία στην Κύπρο, που είναι ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμος του 1994 και ο περί Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) Νόμος του 1995. Οπότε το Υπουργικό Συμβούλιο αναγκάστηκε, κατά παρέκκλιση αυτής της νομοθεσίας, να δώσει κατ' εξαίρεση ειδική άδεια, για να φέρουν άλλα τέσσερα δελφίνια. Και είναι εκεί πλέον που ενεπλάκησαν δυναμικά οι οικολογικές οργανώσεις και ενεπλάκη και η επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής, για να σταματήσει αυτή την εταιρεία από του να φέρει

ακόμα τέσσερα δελφίνια και για να επανορθώσει το λάθος, κατά την άποψή μου, του Υπουργικού Συμβουλίου να δώσει αυτή την κατ' εξαίρεση άδεια. Τελικά, μετά από πολλές προσπάθειες και "διαπληκτισμούς" με τον Υπουργό Γεωργίας, ο οποίος επέδειξε μια πρωτοφανή αλαζονεία, όσον αφορά την άρνησή του να δώσει στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής την εισηγητική πρόταση που έκανε προς το Υπουργικό Συμβούλιο, ούτως ώστε το Υπουργικό Συμβούλιο να πάρει την απόφαση που πήρε, το Υπουργικό Συμβούλιο άλλαξε την αρχική του απόφαση και τα τέσσερα δελφίνια δεν ήρθαν ποτέ στην Κύπρο. Και ελπίζω ότι ποτέ πια δε θα μεταφερθούν στην Κύπρο κητοειδή, για να καταδικαστούν και πάλι σε θάνατο.

Από όλη αυτή την υπόθεση, κύριε Πρόεδρε, εκτός του ότι έχασαν τη ζωή τους τα τέσσερα δελφίνια, έχουμε γίνει ρεζίλι διεθνώς. Φωτογραφίες τόσο των δελφινιών όσο και του δελφινιού και της φώκιας -γιατί υπήρξε και θέμα φώκιας αργότερα- και περιγραφές με μεγάλους τίτλους έκαναν βόλτα σε όλο τον κόσμο και όλος ο κόσμος μας καταδίκασε. Δυστυχώς, την ευαισθησία αυτή της διεθνούς κοινής γνώμης δεν τη συμμεριζόταν ο Υπουργός Γεωργίας, ο οποίος είναι επιφορτισμένος από το κράτος να έχει μια τέτοια ευαισθησία στην προστασία των ζώων και στην τήρηση όχι μόνο της τοπικής νομοθεσίας αλλά και των διεθνών τουλάχιστο συμβάσεων. Ελπίζω να μας συγχωρέσουν, κύριε Πρόεδρε, αλλά νομίζω ότι οι επιπτώσεις που θα έχει η Κύπρος γενικά από αυτή τη θλιβερή υπόθεση θα είναι σοβαρές.

Νομίζω θα τελειώσω εδώ και να ακούσουμε και τις απόψεις συναδέλφων, αν έχουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σ' αυτό το σημείο φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εννοείται ότι στο Κεφάλαιο Δ΄ θα εξαντλήσουμε πρώτα αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαιότατα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 11 Νοεμβρίου 1999, στις 4.00 η ώρα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

- 1) Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
- 2) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 3) Ο περί Εντάξεως Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998. (Πρόταση νόμου).
- 4) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
- 5) Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Αναπομπή).
- 6) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 7) Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

- 8) Ο περί Διατηρητέων Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
- 9) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
- 10) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ομότιμοι Καθηγητές) Κανονισμοί του 1999.
- 11) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Πειθαρχικός Έλεγχος του Ακαδημαϊκού και Άλλου Εκπαιδευτικού Προσωπικού) Κανονισμοί του 1999.
- 12) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 1999.
- 13) Οι περί Ασυρμάτου Τηλεγραφίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
- 14) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
- 15) Οι περί Ιατρών (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται "Η εισαγωγή δελφινιών, η λειτουργία δελφιναρίων, ο τρόπος διαβίωσής τους και η τήρηση διεθνών συμβάσεων".

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του Βουλευτή κ. Μάριου Ματσάκη). (15.6.99). (Συνέχιση της συζήτησης).

- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται "Η λειτουργία χυτηρίου στη βιομηχανική περιοχή Εργατών".

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (6.10.98).

- 3) "Η δολοφονία του εγκλωβισμένου Στέλιου Χάρπα στην κατεχόμενη περιοχή και οι προηγηθείσες άλλες 26 δολοφονίες. Οι εκβιασμοί, η συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τον κατοχικό στρατό και τους εποίκους, ο ξεριζωμός και το εθνικό ξεκαθάρισμα. Αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, η πιο σημαντική πτυχή του κυπριακού προβλήματος".

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Προέδρου της Βουλής κ. Σπύρου Κυπριανού). (7.10.99). (Συνέχιση της συζήτησης).

- 4) «Οι συλλήψεις Κυπρίων πολιτών από στρατιώτες του κατοχικού καθεστώτος στη νεκρή ζώνη, κατά παράβαση των όρων οι οποίοι ισχύουν σε αυτή την περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη). (4.2.1999).

- 5) «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).
- 6) «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (4.2.1999). (Συνέχιση της συζήτησης).
- 7) «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).
- 8) «Κυπριακή παιδεία – Προβλήματα και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
- 9) «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο 'Φιλοξενία'». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου).
(19.5.99).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 1997.

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται "Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου".

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των κ. Μάριου Ματσάκη και Χρίστου Μαυροκορδάτου). (15.6.99).

13) Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

1) Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας και περί

αλιευτικών καταφυγίων και το μέλλον της αλιείας στην Κύπρο.

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του Βουλευτή κ. Χρ. Μαυροκορδάτου). (19.9.96).

2) Οι σοβαρές ζημιές που προκαλούνται από τα δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων και μέτρα για αντιμετώπισή τους.

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (30.1.97).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.50 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούπτας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκη	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρίστος

Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιπτής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών Νόμος του 1996», εισήγηση του κ. Ν. Κατσουρίδη για αναβολή του θέματος, η συζήτηση που ακολούθησε (Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Κατσουρίδης, Β. Λυσσαρίδης, Α. Καράς, Ν. Μουσιούττας, Τ. Παπαδόπουλος, Ν. Πιπτοκοπίτης) και αναβολή του θέματος.
- 2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου (Αρ. 1) του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.

- 3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διορισμού Έκτακτων Υπαλλήλων στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1995» και ψήφισή του σε νόμο.
- 5) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» και ψήφισή της σε νόμο.
- 6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1998» και ψήφισή του σε νόμο (με Αρ. 4 του 1999).
- 7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 8) Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
- 9) Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Φυλακών - Θέση Διευθυντή Φυλακών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999», η σύντομη παρέμβαση του κ. Α. Γεωργίου και έγκρισή τους.
- 10) Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων - Θέση Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999», η σύντομη παρέμβαση του κ. Α. Γεωργίου και έγκρισή τους.
- 11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Υποχρεωτικής Προσαρμογής των Ηλεκτρονικών Συστημάτων, των Συσκευών και των Συστημάτων Πληροφορικής στο Εργασιακό Περιβάλλον του Έτους 2000 (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 12) Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
- 13) Ερωτήσεις βουλευτών: Πτήσεις των κυπριακών αερογραμμών προς τη Ρόδο - Εισαγωγή μαθήματος οδικής αγωγής και συμπεριφοράς στην εκπαίδευση.

14) Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Πρόβλημα από το ύψος των ασφαλίσεων για τα αγροτικά ταξί - Οι προαγωγές στην Αρχή Λιμένων Κύπρου - Αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων στη Χρυσοχού - Μέτρα προς αντιμετώπιση των σεισμών - Έλεγχος των φυτοφαρμάκων - Αίτημα της κοινότητας Κανναβιούς για εβδομαδιαία επίσκεψη κυβερνητικού γιατρού.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 11ης Νοεμβρίου 1999

(Ώρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 5)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο 20ός αιώνας, που σε λίγες εβδομάδες τελειώνει, σημαδεύτηκε από τους δύο καταστροφικούς παγκόσμιους πολέμους που στοίχισαν τη ζωή σε περισσότερους από εβδομήντα εκατομμύρια ανθρώπους.

Ο Σύνδεσμος Βετεράνων της Βρετανικής Κοινοπολιτείας, στον οποίο συμμετέχει και ο σύνδεσμος των Κυπρίων βετεράνων που αγωνίστηκαν στο δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο στο πλευρό των συμμαχικών δυνάμεων, αποφάσισε όπως οι οργανώσεις-μέλη του τηρήσουν δίλεπτη σιγή στη μνήμη των νεκρών και έθεσε ως στόχο η 11η Νοεμβρίου, από τον επόμενο χρόνο, να είναι μέρα τιμής σε όλες τις χώρες, για όλους τους πεσόντες σε οποιοσδήποτε πολέμους.

Με βαθιά συγκίνηση φέρνουμε στη μνήμη τη συμμετοχή του λαού μας στον αγώνα κατά του ναζισμού και φασισμού σε εκείνο

τον καταστροφικό δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο που στοίχισε τη ζωή σε εκατομμύρια ανθρώπους, αλλά και που ταυτόχρονα βύθισε την Ευρώπη και τον κόσμο στη δυστυχία, την πείνα και την ανακοπή της προόδου. Η Κύπρος έδωσε με επιτυχία το παρόν της στο μεγάλο πόλεμο. Οι Κύπριοι αγωνιστές του παγκόσμιου πολέμου ανέδειξαν τις αρετές του λαού μας, ανέδειξαν τη δική τους δύναμη και το δικό τους ψυχικό σθένος και κέρδισαν το θαυμασμό αλλά και την αναγνώριση για το ήθος και τη μαχητικότητά τους, πρώτα των βρετανών και στη συνέχεια του κόσμου ολόκληρου. Σε πολλά στρατιωτικά κοιμητήρια αναπαύονται ηρωικά πεσόντες Κύπριοι είτε ελληνοκύπριοι είτε τουρκοκύπριοι. Η Βουλή των Αντιπροσώπων ανταποκρίνεται στο κάλεσμα των βετεράνων του κόσμου και της Κύπρου και τιμά όλους εκείνους που έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία και τη δημοκρατία.

Με βάση αυτή την απόφαση, καλώ το σώμα σε δύο λεπτών σιγή για τους εβδομήντα εκατομμύρια νεκρούς των δύο παγκοσμίων πολέμων.

(Τήρηση δίλεπτης σιγής.)

Αιωνία τους η μνήμη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, γιατί υπάρχει για κατάθεση πρόταση νόμου για τους έκτακτους των οποίων οι υπηρεσίες λήγουν τη 15η Νοεμβρίου.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ο νται στην επιτροπή
1) Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2) Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Κυβέρνησης της
Δημοκρατίας της
Σλοβενίας για
Συνεργασία στους
Τομείς του Πολιτισμού,
της Παιδείας και της
Επιστήμης
(Κυρωτικός) Νόμος
του 1999.

3)	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας για το 1999.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμο ύ
4)	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμο ύ
5)	Ο περί Εξασφάλισης Αγαθών και Υπηρεσιών και Εκμετάλλευσης Δικαιωμάτων της Δημοκρατίας (Διαγωνισμός "ΜΙΣ ΥΦΗΛΙΟΣ 2000") Νόμος του 1999.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
6)	Οι περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης Κανονισμοί του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7)	Ετήσια Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της	Πρόεδρο της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσε ως Σχεδίων

Δημοκρατίας για το έτος 1998.

Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών

Προτάσεις νόμου:

Κατατέθηκε από

Παραπέμπεται στην επιτροπή

Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999.

Παναγιώτη Δημητρίου, Αβραάμ Αντωνίου, Νίκο Μουσιούττα,

Οικονομικών και Προϋπολογισμού

βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας

και

Ισίδωρο Μακρίδη,

βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου

Αν δεν υπάρχει ένσταση, η εν λόγω πρόταση νόμου κηρύσσεται επείγουσα και θα καλούσα την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση, έτσι ώστε σήμερα να περάσει νομοθετικά η παράταση για ένα τουλάχιστο εξάμηνο της θητείας των ήδη εκτάκτως υπηρετούντων, αφού κατά τη σύσκεψη που είχαμε με τους αρχηγούς ή εκπροσώπους των κομμάτων, ταυτόχρονα τονίστηκε ότι στο μεσοδιάστημα καταβλήθηκε προσπάθεια να εξευρεθεί ο νομικός τρόπος, έτσι που να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, είτε νομοθετικά είτε διοικητικά, για τη νομιμοποίηση για να τερματιστεί οριστικά αυτή η κατ' επανάληψη και συνεχής ταλαιπωρία τόσο της Βουλής όσο και των ιδίων των εργαζομένων. Οφείλω να πω ότι η πρόταση

είναι ομόφωνη· απ' όλες τις πλευρές της Βουλής υπάρχει συναίνεση.

Υπάρχει ένσταση όπως κηρυχθεί το νομοσχέδιο επείγον;

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, μάλιστα. Εγώ έχω ένσταση. Η Βουλή ψήφισε νόμο για κατάργηση των περί Ανανέωσης. Αυτό σημαίνει ότι η κυβέρνηση ανανεώνει όποιους θέλει, προσλαμβάνει όποιους θέλει, απολύει όποιους θέλει. Αυτή είναι ευθύνη της κυβέρνησης και η Βουλή είπε ότι δεν πρόκειται η κυβέρνηση να μετακυλίει την ευθύνη της πάνω στη Βουλή. Η Βουλή, όπως ξέρετε, δεν έχει καμία εξουσία να ιδρύει ή να παρατείνει τις υπηρεσίες κανενός, γιατί πρόκειται για επιβάρυνση του μισθολογίου της κυβέρνησης. Ούτε για καθαρίστρια δεν μπορεί να εγκρίνει η Βουλή ότι παρατείνονται οι υπηρεσίες της ή ότι διορίζεται. Αυτό που θα ψηφίσετε είναι αντισυνταγματικό και άκυρο. Και καλά είναι οι κύριοι που ενδιαφέρονται να ξέρουν ότι η Βουλή εν γνώσει της θα ψηφίσει ένα νομοσχέδιο που δε θα έχει καμία ουσιαστική σημασία. Δε δέχομαι να κοροϊδεύουμε τον κόσμο και επομένως δε δέχομαι ούτε την κατάθεση νομοσχεδίου που είναι αντισυνταγματικό. Η Βουλή ούτε καταθέτει ούτε εξετάζει νομοσχέδιο το οποίο συνεπάγεται οικονομική επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό. Άρα γιατί να ψηφίσουμε, γιατί να το κηρύξουμε επείγον και να πάει η επιτροπή να αποφασίσει, και μάλιστα να νομίζει αυτός ο κόσμος ότι η Βουλή ικανοποίησε το αίτημά του; Λυπούμαι, εγώ δε θα μετάσχω σ' αυτή την εξαπάτηση του κόσμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας μόνο. Είναι θέμα απόψεως η τοποθέτηση του κ. Παπαδόπουλου, δεν είναι σ' αυτό το στάδιο που πρέπει να τοποθετηθεί. Η Βουλή αυτή τη στιγμή, διαδικαστικά, καλείται... κατατίθεται ενώπιόν της μια πρόταση νόμου η οποία θεωρείται επείγουσα και πρέπει να αποφασίσει πάνω σ' αυτό το σημείο και μετά πρέπει να αποφασίσει η αντίστοιχη επιτροπή και μετά από την έκθεση της επιτροπής ο κ. Παπαδόπουλος μπορεί να

ΠΕΙ ΤΙΣ ΑΠΌΨΕΙΣ ΤΟΥ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θέλω να ρωτήσω το συνάδελφο, που είναι και θεωρείται από την ολομέλεια της Βουλής εμπειρογνώμων στους κανονισμούς της Βουλής, κατά πόσο οι κανονισμοί επιτρέπουν την κατάθεση πρότασης νόμου, διαβάστε τον κανονισμό, ή τη συζήτηση οποιουδήποτε νομοθετήματος ή πρότασης νόμου, που συνεπάγεται επιβάρυνση των οικονομικών της κυβέρνησης. Αν μου απαντήσει καταφατικά, θα δεχτώ την άποψή του. Αλλά επειδή ξέρω ότι κατέχει τους κανονισμούς καλύτερα από μένα, ας απαντήσει. Επιτρέπεται; Αν δεν επιτρέπεται, δεν μπορεί να κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μέχρι να διαβάσει τους κανονισμούς ο κ. Αγαπίου, για να είναι απόλυτα βέβαιος, ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να υποδείξω ότι η συνταγματικότητα ή μη γι' αυτό το νομοσχέδιο συζητήθηκε στην ολομέλεια, ανεγνώσθη έκθεση και ανεστάλη η λήψη απόφασης με το λογικό επιχείρημα ότι ανεμένετο να εκδοθεί η απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου για τους 1 080 και κρίθηκε σκοπιμότερο και λογικότερο να δοθεί μια παράταση σ' αυτούς τους εκτάκτους μέχρι τις 15 Νοεμβρίου, οπότε, εκδοθείσης της απόφασης, θα έβλεπε κανείς αν υπάρχει περιθώριο να προχωρήσει στην ψήφιση ή όχι της πρότασης νόμου για μονιμοποίηση ή αν θα τους άφηνε και αυτούς στο ίδιο έλεος, όπως θα έμεναν οι 1 080, αν η απόφαση του δικαστηρίου θα ήταν αρνητική. Θέλω να υποδείξω ότι η Βουλή δέχτηκε να ψηφίσει και ανεγνώσθη στην ολομέλεια έκθεση σχετική με αντισυνταγματική, ναι, σημασία...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μα, για 150 ψήφους ψηφίζει τούτη η Βουλή;

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Δεν είναι επιχείρημα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι άλλο το θέμα μου. Εγώ δε βλέπω το λόγο να αποχωρήσει η επιτροπή Οικονομικών, από τη στιγμή που έχει ανακοινωθεί από την έδρα το τι θα γίνει. Να προχωρήσουμε απευθείας. Αυτό που έχει συμφωνηθεί έχει ανακοινωθεί. Για ποιο λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας δυσαρεστεί επειδή υπάρχει διαφωνία; Διαφωνείτε πουθενά; Πρώτα απ' όλα είναι διαδικασία που ακολουθείται, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, αλλά εδώ η Βουλή έχει δεσμευτεί..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν διαφωνείτε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε διαφωνώ. Δε βλέπω όμως το λόγο, αν είναι ομόφωνο, να αποχωρήσει. Να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ προχωρώ να ερωτήσω. Ποιοι συμφωνούν... ναι, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ελέχθη ότι..

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είχα ζητήσει το λόγο προηγουμένως. Είμαι κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος και νομίζω ότι προηγούμαι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Παρακαλώ, νόμισα ότι αποσυρθήκατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, αν δε σας είχα δώσει το λόγο ήταν γιατί πίστευα ότι δε θα επέμεναν και οι υπόλοιποι. Τώρα που επιμένει και ο κ. Θεοδώρου, έχετε το λόγο.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση σ' αυτό το στάδιο πρέπει να παραμείνει στα σωστά της πλαίσια. Είναι συζήτηση διαδικασίας. Και η διαδικασία, μετά το δεύτερο σκέλος που έθιξε ο κ. Κατσουρίδης, παραμένει στο κατά πόσο θα κηρυχθεί επείγουσα ή όχι η πρόταση νόμου που εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής και δεύτερο, κατά πόσο η επιτροπή θα συνεδριάσει. Το δεύτερο είναι αναγκαιότατο να γίνει, γιατί πρέπει η επιτροπή με βάση τους κανονισμούς να παρουσιάσει τις απόψεις της σχετικά με την ουσία του θέματος. Άρα το θέμα που έχουμε ενώπιόν μας τώρα είναι να ψηφίσουμε κατά πόσο μπορεί να κηρυχθεί επείγουσα ή όχι η πρόταση νόμου που έχει κατατεθεί από κάποιους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό έθεσα και είπατε ότι θέλετε να μιλήσετε. Κύριε Θεοδώρου, έχετε να πείτε κάτι;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα τάξης που ήθελα να θίξω είναι το εξής: Αν άκουσα καλά, αναφέρατε ότι αυτή η πρόταση νόμου έχει κατατεθεί κοινή συναινέσει απ' όλα τα κόμματα. Δε μίλησα προηγουμένως, γιατί υπέθεσα ότι κάποιος συνάδελφός μου είχε κληθεί σε κάποια σύσκεψη και είχε γνώση. Μετά από διαβούλευση που κάναμε, αντιλαμβάνομαι ότι δεν έχουμε ιδέα, είμαστε αχάπαροι περί του θέματος. Ούτε τι νομοσχέδιο έχει κατατεθεί ούτε συζητήσαμε ούτε ακούσαμε ούτε είδαμε. Επομένως, τα πράγματα δεν είναι όπως παρουσιάστηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι ανάλογη προσβολή για τον κοινοβουλευτικό σας εκπρόσωπο δεν μπορούσε να υπάρξει. Απολογούμαι, αν είχα την εντύπωση ότι ο κ. Ηλιάδης που ήταν παρών δεν αντελήφθη. Αυτό είναι άλλο. Νομίζω ότι στο γραφείο του Προέδρου της Βουλής ήταν ο κ. Χρίστου, ο κ. Αντωνίου, ο κ. Δημητρίου, ο κ. Κυπριανού, ο κ. Ηλιάδης και η κ. Βασιλείου. Αν δεν αντελήφθη ή αν καθυστέρησε ο κ. Ηλιάδης, αυτό είναι διαφορετικό.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ μην προτρέχετε, προτού να

ερωτήσετε τι έχει συμβεί. Σας παρακαλώ πάρα πολύ! Αφήστε με να εξηγήσω εάν ήμουν παρών, εάν κλήθηκα ή αν δεν κλήθηκα και ύστερα να κρίνετε. Μην προκαταλαμβάνετε γεγονότα. Ήμουν στο κτίριο της Βουλής από τις 3.15 μ.μ., στην αίθουσα των βουλευτών της ΕΔΕΚ, μέχρι τις 4.30 μ.μ. Ουδείς με ειδοποίησε, και παρακαλώ να ερωτηθεί το προσωπικό, μπορεί να μην ήξεραν ότι ήμουν εκεί, διότι η πόρτα μας ήταν κλειστή. Ουδείς με ειδοποίησε και δε μέμφομαι κανέναν γι' αυτό. Δεν ήξερα τι γινόταν. Στις 4.30 μ.μ. ανέβηκα να ρωτήσω τον Πρόεδρο πότε θα ξεκινήσει η συνεδρίαση και ήσασταν στο τέλος μιας σύσκεψης. Ερώτηση: «μα είχε σύσκεψη;» και μου απάντησε η κ. Βασιλείου: «ναι, είπαμε να σε βρουν, αλλά δε σε βρήκαν πουθενά». Απάντηση: «ήμουνα στην αίθουσα βουλευτών της ΕΔΕΚ». Δε συμμετείχα στη σύσκεψη και με προσβάλλετε, όταν λέτε πως ήμουν παρών και δεν κατάλαβα τι ελέχθη. Με συγχωρείτε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, δεν είμαι εγώ που θέλησα με οποιοδήποτε τρόπο να θίξω οποιονδήποτε. Αν είπα «όλες οι πλευρές της Βουλής», το είπα ακόμη και αν υπήρχαν παρόντες ή δεν αντελήφθησαν, για να μην πάρουν κάποιιοι το χαρακτηρισμό ότι ενδιαφέρθηκαν και κάποιιοι άλλοι ότι δεν ενδιαφέρθηκαν. Επειδή διαμαρτυρήθηκε ο κ. Θεοδώρου και επειδή σας αντιλήφθηκα στο γραφείο...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Πότε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό ακριβώς επιβάλλεται η συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών, αν έχετε διαφορετική άποψη να την καταθέσετε. Προχωρώ. Εξαντλήθηκε η συζήτηση. Εγκρίνεται να θεωρηθεί επείγουσα ή μη η κατάθεση του νομοσχεδίου; Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ελπίζω να είναι κατανοητό γιατί απέχουμε. Δεν ξέρουμε τι συζητήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι θέσεις σας θα διατυπωθούν στην έκθεση.

Το νομοσχέδιο παραπέμπεται στην επιτροπή Οικονομικών. Παρακαλώ όπως τα μέλη της επιτροπής επιληφθούν του θέματος αμέσως, έτσι ώστε σήμερα να έχουμε τη σχετική έκθεση.

Το πρώτο θέμα επί της ημερησίας διατάξεως δεν είναι έτοιμο, έτσι προχωρούμε στο δεύτερο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε εντοπίσει ορισμένες πτυχές αυτού του θέματος οι οποίες χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης. Θα ενημερώσουμε και τους συναδέλφους της επιτροπής για τις δικές μας εκτιμήσεις και γι' αυτό ζητούμε μια εβδομάδα αναβολή, για να μπορέσουμε να έρθουμε σε μια συνεννόηση και με τους άλλους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για μια εβδομάδα αναβολή;

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει, η εξέταση του νομοσχεδίου αναβάλλεται για μια εβδομάδα, για την επόμενη Πέμπτη.

Τα θέματα με τους αριθμούς 3 και 4 δεν είναι έτοιμα. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Πολιτικής

Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» και αφορά την αναπομπή που έγινε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση στο σώμα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Μάρκος Κυπριανού
Καίτη Κληρίδου	Δημήτρης Ηλιάδης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	
Γιαννάκης Αγαπίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Αριστοφάνης Γεωργίου	Τάκης Χατζηγεωργίου
Χριστόδουλος Βενιαμίν	Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε στις 4 και 11 Νοεμβρίου 1999 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 14 Οκτωβρίου 1999, μετά από αναπομπή του στη Βουλή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, με ημερομηνία 29 Οκτωβρίου 1999, είναι οι ακόλουθοι:

- 1) Το άρθρο 91, όπως έχει αναδιατυπωθεί, παρουσιάζει νομοτεχνικές ατέλειες και δεν εκφράζει με σαφήνεια την πρόθεση του νομοθέτη, πράγμα που θα προκαλέσει προβλήματα ερμηνείας του, γι' αυτό και γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση της επίμαχης φράσης, ώστε να διατυπωθεί σαφέστερα η πρόθεση του νομοθέτη.
- 2) Η παράγραφος (α) του εδαφίου (4) του άρθρου 91ΣΤ, η οποία προστέθηκε στο νομοσχέδιο, σύμφωνα με την οποία

αφαιρούνται από τον όρο «διαθέσιμες απολαβές» τα έξοδα για τις βασικές οικογενειακές ανάγκες του οφειλέτη και της οικογένειάς του, θα πρέπει να απαλειφθεί, αφού το διάταγμα αποκοπής εκδίδεται μετά από έρευνα για την οικονομική κατάσταση του εξ αποφάσεως οφειλέτη, δυνάμει του μέρους VIII, και οι πιο πάνω ανάγκες έχουν ήδη ληφθεί υπόψη από το δικαστήριο [Άρθρα 84(3)(δ) και 91ΣΤ(2)(γ)].

Κατά την πρώτη συνεδρία της επιτροπής εκφράστηκαν επιφυλάξεις όσον αφορά το δεύτερο λόγο της αναπομπής, γι' αυτό και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέλαβε τη δέσμευση να μελετήσει ξανά το θέμα και να επανέλθει με συγκεκριμένες εισηγήσεις. Κατά τη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ενεργώντας με βάση τα πιο πάνω, κατέθεσε αναδιατύπωση του επίμαχου άρθρου 91ΣΤ του αναπεμφθέντος νόμου, ώστε να εκφράζει κατά τρόπο σαφή την πρόθεση του νομοθέτη και ειδικότερα να καθορίζεται σαφώς ότι:

- 1) ο εργοδότης θα αποκόπτει από τις απολαβές του εξ αποφάσεως οφειλέτη το συγκεκριμένο ποσό που θα καθορίσει το δικαστήριο στο διάταγμα αποκοπής και
- 2) το ποσό που θα αποκόπτεται και θα αναφέρεται στο διάταγμα αποκοπής θα αποφασίζεται από το δικαστήριο με βάση σαφώς καθορισμένα κριτήρια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υπό το φως των πιο πάνω αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή να μην εμμένει στην προηγούμενη της απόφαση και να δεχτεί την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Με βάση την πιο πάνω θέση της η επιτροπή διαμόρφωσε ανάλογα τις πρόνοιες του νόμου που αναπέμφθηκε και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτός έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον πρόεδρο.

Ναι, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα δεχθούμε την αναπομπή, θα πω δυο λόγια όμως χάριν της τάξης. Ο Πρόεδρος έχει δικαίωμα βάσει του άρθρου 51 του συντάγματος να κάνει αναπομπή οποιουδήποτε νόμου και είναι η μόνη διαδικασία κατά την οποία νόμοι που ψηφίζονται από τη Βουλή μπορεί να αναπεμφθούν από τον Πρόεδρο. Όμως αναμένει κανείς ότι πρόκειται για νόμους με τους οποίους ο Πρόεδρος διαφωνεί ουσιαστικά ως προς την ουσία του νόμου. Εδώ επρόκειτο περί μιας φραστικής διαφοράς, φραστικής έκφρασης, τίποτε άλλο. Αν το αναφέρω αυτό, είναι γιατί μια αναπομπή του Προέδρου... να φανταστείτε πόση εργασία συνεπάγεται για μια αναπομπή του Προέδρου. Να κάτσει ο Πρόεδρος να μελετήσει, να πάρει νομική συμβουλή από το νομικό σύμβουλο, να έρθει στη Βουλή, να ξαναεπιστραφεί στην αρμόδια επιτροπή, να συζητηθεί στην επιτροπή, να έρθει ενώπιόν σας. Αυτό το πράγμα μπορούσε να διορθωθεί με ένα τηλεφώνημα ενός νομικού λειτουργού στον πρόεδρο της επιτροπής Νομικών και να μη χρειαστεί όλος αυτός ο χρόνος. Γι' αυτό εισηγούμαι από τώρα και στο εξής τα νομοθετήματα που αφορούν τη Νομική Υπηρεσία ή τα νομοθετήματα, προτού κατατεθούν στη Βουλή για ψήφιση, να πηγαίνουν στους αρμόδιους λειτουργούς του κράτους και εκεί που υπάρχουν φραστικές διαφορές να τροποποιούνται με ένα τηλεφώνημα, αντί να φθάνουμε στην αναπομπή από τον Πρόεδρο, θεσμός ο οποίος συνεπάγεται τόση χρονοτριβή όπως έχω αναφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, κύριε Αγαπίου, δε χρειάζεται να σας πω εσάς, διότι είστε ένας εκ των καλών νομικών. Η αναπομπή ασκείται, όταν ψηφιστεί ο νόμος και μετά. Όταν ψηφιστεί και μετά, δυστυχώς είμεθα υποχρεωμένοι να ακολουθήσουμε τις διαδικασίες· δε διορθώνονται οι νόμοι που ψηφίστηκαν, όπως και αν ψηφίστηκαν.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν πρόκειται περί φραστικών διαφορών, πριν να ψηφιστεί ο νόμος, είπα, η εισήγησή μου, προτού ψηφιστεί ο νόμος, να πηγαίνει το νομοσχέδιο όπως θα κατατεθεί στη Βουλή ολοκληρωμένο ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα είναι πιο μακροπρόθεσμη η διαδικασία, διότι, αν περιμένουμε κάθε νομοσχέδιο να μας το περάσουν αλλού κατοικούντες, αντιλαμβάνεστε την καθυστέρηση.

Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι με τις τροποποιήσεις και τις εισηγήσεις της επιτροπής Νομικών ουσιαστικά ο νόμος διαφοροποιείται ως η αναπομπή.

Υπάρχει ένσταση όπως η αναπομπή γίνει αποδεκτή;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η αναπομπή γίνεται αποδεκτή και ο νόμος ψηφίζεται όπως έχει διαφοροποιηθεί με βάση τους λόγους της αναπομπής.

Ερχόμαστε τώρα στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να διαβάσει τη σχετική έκθεση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θεωρείτε ότι εκεί όπου υπάρχει ομοφωνία δε χρειάζεται να διαβάζονται οι εκθέσεις, μπορούμε να επισπεύσουμε τη διαδικασία. Επειδή είναι ομόφωνο, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Κίκης Γιάγκου

Αντώνης Καράς

Λευτέρης Χριστοφόρου

επιτροπής:

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Κουλίας

Δώρος Θεοδώρου

Μη μέλη της

Στέλιος Στυλιανού
Χριστοφίδης

Γιώργος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 20 Οκτωβρίου 1999. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης, ώστε να διασφαλιστεί κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο η πληροφόρηση των ιδιοκτητών ακίνητης περιουσίας για τη σκοπούμενη αναγκαστική απαλλοτρίωση της περιουσίας τους.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο προβλέπεται ότι στη δημοσίευση της γνωστοποίησης της απαλλοτρίωσης στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας θα αναφέρεται και το όνομα του εγγεγραμμένου ιδιοκτήτη και παράλληλα η γνωστοποίηση αυτή θα δημοσιεύεται και στον ημερήσιο τύπο. Επίσης παρατείνονται οι προθεσμίες που αφορούν την υποβολή ένστασης κατά της σκοπούμενης απαλλοτρίωσης, τη δημοσίευση του διατάγματος απαλλοτρίωσης, καθώς επίσης και την προσφορά στους ενδιαφερόμενους ιδιοκτήτες για την υπολογισθείσα αποζημίωση.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων ανέφεραν στην επιτροπή πως, παρ' όλο που η προτεινόμενη τροποποίηση που αφορά την πληροφόρηση των ιδιοκτητών ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούμενη απαλλοτρίωση βελτιώνει το ισχύον καθεστώς, με βάση το οποίο η γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης δημοσιεύεται μόνο στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, εν τούτοις αυτή δεν είναι ικανοποιητική. Θέση του συνδέσμου τους, υποστήριξαν, είναι πως για να υπάρξει σωστή πληροφόρηση των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών για τη σκοπούμενη απαλλοτρίωση θα πρέπει αντίγραφο της γνωστοποίησης απαλλοτρίωσης να επιδίδεται προσωπικά στον ιδιοκτήτη ή στον κάτοχο της ακίνητης περιουσίας και όπου η γνωστοποίηση αφορά πρόσωπο του οποίου η διαμονή δεν είναι δυνατό να εξακριβωθεί ή αφορά ιδιοκτησία η οποία είναι διαφιλονικούμενη ή της οποίας ο ιδιοκτήτης δεν είναι δυνατό να εξακριβωθεί να κοινοποιείται με δημοσίευση αντιγράφου αυτής στον ημερήσιο τύπο και

επιπρόσθετα, να τοιχοκολλάται σε εμφανές σημείο στην πόλη ή στο χωριό στο οποίο βρίσκεται η ιδιοκτησία στην οποία αναφέρεται η γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης.

Σχολιάζοντας την πιο πάνω θέση, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας υποστήριξαν ότι, δεδομένου ότι οι απαλλοτριώσεις αφορούν σε ορισμένες περιπτώσεις κτήματα που δεν είναι εγγεγραμμένα, για να καταστεί δυνατή η επίδοση σε όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, απαιτείται προηγουμένως η εξακρίβωση των δικαιούχων να εγγραφούν καθώς και των διευθύνσεών τους, διαδικασία που απαιτεί πολύ χρόνο και που αναπόφευκτα θα επηρεάσει τις διάφορες προθεσμίες που προβλέπονται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, αφού συμπεριέλαβε σ' αυτό νέα διάταξη για επίδοση της γνωστοποίησης για τη σκοπούμενη απαλλοτρίωση και στον κάθε επηρεαζόμενο ιδιοκτήτη, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το

έβδομο εγκριθούν;

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το έβδομο εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Ζαχαρίας Κουλίας
Κίκης Γιάγκου	Μάριος Ματσάκης
Γιαννάκης Θωμά	Δώρος Θεοδώρου
Στέλιος Στυλιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα), έτσι ώστε να καταργηθεί η πρόνοια που αφορά την επιστροφή τελών και δικαιωμάτων στις περιπτώσεις μεταβίβασης διατηρητέων οικοδομών, δεδομένου ότι το θέμα αυτό ρυθμίζεται με τον περί Διατηρητέων Οικοδομών Νόμο.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε

νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Διατηρητέων Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Διατηρητέων Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Ζαχαρίας Κουλίας
Κίκης Γιάγκου	Μάριος Ματσάκης
Γιαννάκης Θωμά	Δώρος Θεοδώρου
Στέλιος Στυλιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Διατηρητέων Οικοδομών, ώστε τα τέλη και δικαιώματα που καταβάλλονται για τη μεταβίβαση διατηρητέων οικοδομών να επιστρέφονται με την προϋπόθεση ότι τα έργα συντήρησης της οικοδομής γίνονται μέσα σε τέσσερα χρόνια από τη μεταβίβαση, ανεξάρτητα από το χρόνο παρουσίας των σχετικών πιστοποιητικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διατηρητέων Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση και ως εκ τούτου το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999». Αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούττας Δώρος Θεοδώρου

Ισιδωρος Μακρίδης

Πρόδρομος Προδρόμου Μη μέλη της
επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας Ζαχαρίας Κουλίας

Αβραάμ Αντωνίου Ανδρούλα
Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και

Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τη χορήγηση αδειών στη δημόσια υπηρεσία ως ακολούθως:

- 1) Οι γενικοί διευθυντές, οι διευθυντές τμημάτων και υπηρεσιών στη δημόσια υπηρεσία και οι υπόλοιποι λειτουργοί με κλίμακα Α14 και πάνω να λαμβάνουν την προαφηρητική τους άδεια όχι κατά τρόπο τμηματικό, όπως είχαν τη δυνατότητα μέχρι σήμερα, αλλά ολικά και αμέσως πριν από την ημερομηνία της αφυπηρέτησής τους.
- 2) Τα ωφελήματα που δικαιούνται οι θετές μητέρες στις οποίες παραχωρείται άδεια μητρότητας να εξισωθούν με τα ωφελήματα που δικαιούνται οι έγκυες δημόσιοι υπάλληλοι.
- 3) Να καθοριστεί σαφώς ότι για τα μέλη του εναλλάξιμου προσωπικού της δημόσιας υπηρεσίας οικείος προϊστάμενος για σκοπούς αναγνώρισης πιστοποιητικών ασθενείας τους θα θεωρείται ο προϊστάμενος του τμήματος στο οποίο έχει τοποθετηθεί ή μετατεθεί ο συγκεκριμένος υπάλληλος. Η τροποποίηση αυτή κρίνεται αναγκαία, καθότι παρατηρήθηκε ότι, σε περιπτώσεις αμφισβήτησης εκ μέρους προϊσταμένων τμημάτων τέτοιων ιατρικών πιστοποιητικών, αυτά διαβιβάζονταν στο διευθυντή της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού για προώθησή τους στο διευθυντή του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, με απώτερο σκοπό τον ορισμό ιατροσυμβουλίου για εξέταση του συγκεκριμένου υπαλλήλου, αντί να αποστέλλονται απευθείας στο διευθυντή του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσής ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 10, 11 και 12 δεν έχουν ετοιμαστεί από τις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, ενώ το 13 είναι έτοιμο και είναι «Οι περί Ασυρμάτου Τηλεγραφίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ασυρμάτου Τηλεγραφίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος

Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ευάγγελος Σαμμούτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 2 Μαρτίου και 2 Νοεμβρίου 1999. Στο στάδιο της εξέτασης των κανονισμών αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (Διεύθυνση Τηλεπικοινωνιών και Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας), της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, των Κυπριακών Αερογραμμών, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της ΠΟΒΕΚ, της ΠΕΑΤ, της ΠΟΑΤ, του ΚΕΒΕ (Εισαγωγείς Τηλεπικοινωνιακού Εξοπλισμού) και της ΟΕΒ.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 6 της βασικής νομοθεσίας για την ασύρματη τηλεγραφία, είναι η αύξηση των τελών και δικαιωμάτων που εισπράττονται από τη Διεύθυνση Τηλεπικοινωνιών του Υπουργείου

Συγκοινωνιών και Έργων για τις προσφερόμενες από αυτή υπηρεσίες αναφορικά με τη χρήση ασύρματων συσκευών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσαν στην επιτροπή ότι η αναθεώρηση των τελών που προτείνεται κρίνεται σκόπιμη, αφού η τελευταία αναθεώρησή τους έγινε το 1992, και ότι αυτή βασίζεται στο κόστος για την παροχή των υπηρεσιών αυτών σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν επίσης ότι τα έσοδα από την αύξηση των τελών αυτών θα αποτελέσουν τους αναγκαίους οικονομικούς πόρους που θα συμβάλουν στην αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρει η Διεύθυνση Τηλεπικοινωνιών στο ραγδαία τεχνολογικά εξελισσόμενο αυτό τομέα.

Με εξαίρεση τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου, οι υπόλοιποι εκπρόσωποι διαφώνησαν με τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών αναφορικά με την αύξηση των τελών για την ασύρματη επικοινωνία, επισημαίνοντας ότι η αύξηση αυτή είναι υπερβολικά υψηλή. Τόνισαν επίσης ότι η μεθοδολογία υπολογισμού των τελών, σύμφωνα με τον αριθμό των συσκευών, δεν είναι δίκαιη και με την ευκαιρία αυτή τόνισαν ότι η ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών χειροτερεύει συνεχώς, λόγω των συχνών παρεμβολών στις συχνότητες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ διαφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό εξέταση κανονισμών, κρίνοντας τις αυξήσεις που προτείνονται αδικαιολόγητα ψηλές, λαμβανομένου ιδιαίτερα υπόψη του γεγονότος ότι η ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών δεν είναι ικανοποιητική, ώστε να δικαιολογείται η οποιαδήποτε αύξηση των τελών αυτών. Τα ίδια μέλη επισήμαναν επίσης την ανάγκη ύπαρξης μίας πιο ορθολογιστικής πολιτικής επιβολής τελών και γι' αυτό ζήτησαν από το αρμόδιο υπουργείο την υποβολή μιας ολοκληρωμένης τιμολογιακής πολιτικής.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού συμφωνούν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών και γι' αυτό εισηγούνται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, δηλώνοντας ότι το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ασκεί πολιτική με γνώμονα τόσο το γενικότερο δημόσιο συμφέρον όσο και την ενταξιακή μας πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί απορριφθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, οι κανονισμοί απορρίπτονται.

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς ως κοινοβουλευτική ομάδα υποστηρίξαμε την αύξηση των τελών, αλλά τελικά βέβαια, εφόσον οι συνάδελφοι των άλλων κομμάτων δεν έχουν συμφωνήσει μαζί μας ... και το σκεπτικό βέβαια είναι το ότι από το 1992 δεν είχαν δοθεί οποιεσδήποτε αυξήσεις και θεωρήσαμε ότι θα ήταν σωστό μετά από τόσα χρόνια να δοθούν οι αυξήσεις, αλλά και μετά από υπόδειξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι ο τρόπος υπολογισμού των τελών δεν ήταν εκείνος που έπρεπε να ήταν και έπρεπε η Αρχή Τηλεπικοινωνιών να έρθει να προσαρμόσει αυτά τα τέλη. Και αυτό είναι εκείνο το οποίο έκανε. Απλώς εμείς δικαιολογούμε τη θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε δεν μπορεί να αναφέρω ότι κατά πλειοψηφία απορρίπτονται, αν δε γίνει ψηφοφορία.

Συνεπώς, πόσοι υποστηρίζουν την απόρριψη των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ της απόρριψης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ των κανονισμών ως κατατέθηκαν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα υπέρ των κανονισμών, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί απορρίπτονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 14 θέμα, που είναι «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται "Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999"

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος

Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Τάκης

Χατζηδημητρίου

Ευάγγελος Σαμμούτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 26 Ιανουαρίου και 2 Νοεμβρίου 1999. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, των εταιρειών πετρελαιοειδών, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, του Κυπριακού Ναυτιλιακού Συμβουλίου και του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 25 της βασικής νομοθεσίας για την Αρχή Λιμένων Κύπρου, είναι η τροποποίηση των κανονισμών που

αφορούν τα καταβλητέα δικαιώματα για τη χρήση των λιμένων και των εγκαταστάσεων της Αρχής Λιμένων Κύπρου, καθώς επίσης και των υπηρεσιών ή διευκολύνσεων που παρέχονται από αυτή.

Συγκεκριμένα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς εισάγεται νέα πρόνοια σύμφωνα με την οποία κάθε προμηθευτής πετρελαίου ο οποίος θα χρησιμοποιεί για πετρέλευση πλοίων περιοχές λιμένων που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Αρχής Λιμένων Κύπρου θα καταβάλλει σ' αυτή δικαιώματα που ανέρχονται σε 50 σεντ για κάθε τόνο πετρελαίου ή μέρος του που προμηθεύει στο πλοίο.

Όλα τα επηρεαζόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εξέφρασαν τη διαφωνία τους για την επιβολή των δικαιωμάτων για την πετρέλευση των πλοίων, ισχυριζόμενοι ότι κάτι τέτοιο θα αποτελέσει πλήγμα στην ανταγωνιστικότητα των λιμένων μας, επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι οι προσφερόμενες από την Αρχή Λιμένων Κύπρου υπηρεσίες δεν κρίνονται ικανοποιητικές, ώστε να δικαιολογούν την καταβολή των εν λόγω δικαιωμάτων.

Οι εκπρόσωποι της Αρχής Λιμένων Κύπρου δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι τα προτεινόμενα δικαιώματα είναι, συγκριτικά με άλλα λιμάνια, πολύ χαμηλά και ότι ανάλογα δικαιώματα εισπράττονται και σε άλλα λιμάνια, όπως η Χάβρη, το Ashdod, ο Πειραιάς, η Βηρυτός και η Μάλτα. Οι ίδιοι εκπρόσωποι τόνισαν επίσης ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός πως, με βάση τις ποσότητες καυσίμων που παραδόθηκαν στα πλοία το 1998, οι οποίες ανέρχονταν στους 150000 τόνους και ισοδυναμούσαν με ποσό γύρω στα 15 εκ. δολάρια, η Αρχή Λιμένων Κύπρου με την επιβολή των νέων αυτών δικαιωμάτων θα εισέπραττε μόνο ένα ποσό περίπου £75.000, ποσό το οποίο είναι πολύ μικρό και γι' αυτό δεν υπάρχει κίνδυνος να επηρεάσει την ανταγωνιστικότητα των λιμένων μας. Οι πιο πάνω εκπρόσωποι τόνισαν επίσης ότι η πετρέλευση των πλοίων είναι μια δραστηριότητα η οποία ασκείται μέσα στις λιμενικές περιοχές και γι' αυτό η Αρχή θα πρέπει να εισπράττει δικαιώματα και για τη δραστηριότητα αυτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, θεωρεί ότι τα προτεινόμενα δικαιώματα είναι σχετικά χαμηλά, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις μεγάλες επενδύσεις που έγιναν πρόσφατα στα κυπριακά λιμάνια, αλλά και σε σύγκριση με το τι εισπράττεται σε

άλλα ανταγωνιστικά μας λιμάνια, πράγμα που δεν αναμένεται να πλήξει την ανταγωνιστικότητα της λιμενικής μας βιομηχανίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσής ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα δεν είναι έτοιμο. Κατ' αυτό τον τρόπο προχωρούμε, χωρίς να τερματίζω τη νομοθετική εργασία του Κεφαλαίου Α' ενόψει του νομοσχεδίου που εκκρεμεί, στο Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.042 που υποβλήθηκε από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου την 31η Οκτωβρίου 1999.

«Προτού τεθεί σε εφαρμογή ο νέος Περί Κοινοτήτων Νόμος, τα εκλεγμένα συμβούλια βελτιώσεως λειτουργούσαν για χρόνια ως η αρμόδια αρχή για τον «Περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο», με διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών. Στα πλαίσια αυτά είχαν την εξουσία να ελέγχουν και να εκδίδουν τις άδειες οικοδομής της κοινότητάς τους, έχοντας μάλιστα και τον κατάλληλο μηχανισμό.

Στις 15 Οκτωβρίου 1999 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα ανάκληση του διατάγματος, γεγονός που έχει προκαλέσει έντονες αντιδράσεις από τα επηρεαζόμενα κοινοτικά συμβούλια. Επειδή ως ΑΚΕΛ θεωρούμε ότι η υπουργική απόφαση συγκρούεται μετωπικά με το πνεύμα του νέου νόμου που διευρύνει τις αρμοδιότητες των κοινοτήτων, ερωτούμε:

- 1) Σε ποιους λόγους στηρίχθηκε η υπουργική απόφαση που στερεί τις κοινότητες από μια ουσιαστική αρμοδιότητα που είχαν για χρόνια;

- 2) Πώς συμβιβάζεται η υπουργική απόφαση με το πνεύμα και τις σχετικές πρόνοιες του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης που έχει κυρώσει και η Κυπριακή Δημοκρατία;
- 3) Πώς προτίθεται το κράτος να αποζημιώσει τις επηρεαζόμενες κοινότητες για τα λειτουργικά έξοδά τους που παραμένουν, ενώ έχουν στερηθεί το δικαίωμα να εγκρίνουν άδειες οικοδομής;
- 4) Η απόφαση του υπουργού στερεί τις επηρεαζόμενες κοινότητες από ένα σημαντικό έσοδο. Πώς προτίθεται το κράτος να αποζημιώσει τις κοινότητες για τα έσοδα αυτά;
- 5) Ενόψει των πολλών και έντονων διαμαρτυριών, δεν προτίθεται η κυβέρνηση να επανεξετάσει την απόφασή της;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.043 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 3 Νοεμβρίου 1999.

«Από έγκυρες πληροφορίες τις οποίες κατέχω αποκαλύπτεται ότι πολλά οχήματα τα οποία εισάγονται στην Κύπρο υποτιμολογούνται από τους εισαγωγείς, χωρίς οι τελωνειακές αρχές να προβαίνουν στις απαραίτητες έρευνες, για να καταβληθεί ο νενομισμένος δασμός.

Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, πλείστοι τελωνειακοί λειτουργοί χαριστικά για ευνόητους λόγους αγόρασαν εισαγόμενα μεταχειρισμένα οχήματα υποτιμολογημένα από εισαγωγείς τέτοιων οχημάτων.

Επειδή η πιο πάνω πληροφορία χρήζει περαιτέρω διερεύνησης, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- 1) εάν υπάρχει τέτοια καταγγελία και εάν προτίθεται να διατάξει ανεξάρτητη έρευνα, καθότι είναι οι ίδιοι παπάδες και οι ίδιοι τατάδες για την εκτίμηση των οχημάτων,
- 2) εάν υπάρχουν τελωνειακοί ή μέλη της οικογένειάς τους που αγόρασαν εισαγόμενα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα και ποιοι είναι αυτοί και
- 3) εάν μπορεί κάποιος να κάνει χρήση του δικαιώματος προσώπου για αφορολόγητο αυτοκίνητο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.044 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 3 Νοεμβρίου 1999.

«Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει το σώμα σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υπόθεση της τελευταίας κλοπής κινητών τηλεφώνων στην Πάφο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.045 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χρήστο Πουργουρίδη στις 4 Νοεμβρίου 1999.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με την έκταση των ζημιών που έχει υποστεί το δημόσιο από την εμπλοκή του κράτους στην υπόθεση των χημικών βιομηχανιών, καθώς επίσης και για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει η εκτελεστική εξουσία, προκειμένου να επιτύχει είτε την ολική είτε τη μερική αποκατάσταση των ζημιών αυτών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.046 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χρήστο Πουργουρίδη στις 22 Οκτωβρίου 1999.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με οποιαδήποτε έργα πραγματοποιούνται σήμερα με συνεργασία του Τμήματος Αρχαιοτήτων και τοπικών επιτροπών.

Στην απάντησή σας παρακαλώ να περιλαμβάνεται περιγραφή της πορείας εκτέλεσης, καθώς επίσης και αναλυτική οικονομική κατάσταση προϋπολογισμού, συγκρινόμενη με τις μέχρι τώρα πραγματοποιηθείσες δαπάνες για καθένα από τα έργα αυτά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.047 που υποβλήθηκε από το βουλευτή Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 8 Νοεμβρίου 1999.

«Στο αεροδρόμιο Πάφου η αστυνομική δύναμη που είναι υπεύθυνη για την ασφάλεια του αεροδρομίου καθώς και για τον έλεγχο διαβατηρίων είναι ανεπαρκής.

Αν λάβουμε δε υπόψιν ότι υπάρχει συνεχής αύξηση του επιβατικού κοινού, το πρόβλημα γίνεται εντονότερο.

Παράλληλα σε λίγες βδομάδες αρχίζουν αρκετά βελτιωτικά

έργα στο αεροδρόμιο και θα υπάρχουν αρκετά εργοτάξια να εργάζονται εκεί, με εργάτες να μπαينوβγαίνουν στον αερολιμένα. Η ασφάλεια του αερολιμένα θα τεθεί σε κίνδυνο.

Με βάση αυτά καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς σκέφτεται να αντιμετωπίσει τα πιο πάνω θέματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.048 που υποβλήθηκε από το βουλευτή Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 8 Νοεμβρίου 1999.

«Η λειτουργία των αερολιμένων στην Κύπρο, υπό το σημερινό καθεστώς λειτουργίας, κρίνεται αντιπαραγωγική, αντιοικονομική και με αρκετά προβλήματα λειτουργίας σε ό,τι αφορά τη λήψη αποφάσεων.

Με βάση αυτά καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το θέμα της δημιουργίας μιας Αρχής Αερολιμένων που θα έχει την κύρια ευθύνη για τους αερολιμένες μας και παράλληλα θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για ανατροπή της υπάρχουσας κατάστασης που προανέφερα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.049 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 8 Νοεμβρίου 1999.

«Το διάβημα του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς το Μουσείο του Λούβρου μέσω του Γάλλου πρέσβη για την αποστολή στην Κύπρο της Αφροδίτης της Μήλου, για να πλαισιώσει τα καλλιστεία που θα γίνουν το 2000 στην Κύπρο, αποτελεί μια ενέργεια που εκθέτει διεθνώς την Κύπρο και που θα προκαλέσει τουλάχιστον τη θυμηδία των υπευθύνων του μουσείου.

Η Αφροδίτη της Μήλου είναι ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα του ελληνικού πνεύματος και της ελληνικής τέχνης και εκφράζει μια εποχή πνευματικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας μοναδικής στην ιστορία του ανθρώπου. Ήταν στην εποχή της ένα έργο θρησκευτικής λατρείας, σεβασμού και ανάτασης και έμεινε για τους αιώνες, τους περασμένους και τους μελλούμενους, ένα μοναδικό έργο τέχνης.

Η σκέψη και μόνο ότι το άγαλμα αυτό θα μπορούσε να συνδυαστεί με την εμπορευματοποίηση της ωραιότητας του ανθρώπινου σώματος και να ταυτιστεί με μια διαφημιστική

εκστρατεία που αποσκοπεί στον εντυπωσιασμό αποτελεί την έκφραση ασύγγνωστης επιπολαιότητας.

Ερωτώ το αρμόδιο τμήμα της κυβέρνησης να μας απαντήσει:

Πότε θα παύσουμε να εκθέτουμε την Κύπρο ως έναν τόπο χωρίς αίσθηση του μέτρου, της ποιότητας και του πολιτισμού;

Πότε θα αντιληφθούμε ότι όλα δεν μπορούν να μπουν στην υπηρεσία των καλλιστείων και ότι η ελληνική μυθολογία, η αρχαία λατρεία και ο ελληνικός πολιτισμός δεν έγιναν για να εξυπηρετήσουν τους διαφημιστές και τα καλλιστεία του 2000;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.099, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Το αίτημα για επιδότηση της δαπάνης που απαιτείται για επέκταση του οδικού φωτισμού στην κοινότητα Σίμου προέκυψε από τη διαπλάτυνση/βελτίωση του κύριου δρόμου του χωριού που ολοκληρώθηκε πρόσφατα από το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Ως εκ τούτου, ο έπαρχος Πάφου με επιστολή του με αρ. φακ. 68/50/A/4 και ημερομηνία 13 Οκτωβρίου 1999 με πληροφόρησε ότι το ποσό που απαιτείται για την επιδιόρθωση των ζημιών θα καταβληθεί απευθείας στο κοινοτικό συμβούλιο Σίμου από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.018, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την κατασκευή φράγματος στην περιοχή Άγιος Νικόλαος Πάφου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στην περιοχή έχει κατασκευαστεί και λειτουργεί από τις αρχές του χρόνου το φράγμα της Αρμίνου, από το οποίο μπορούν να καλυφθούν και οι αρδευτικές ανάγκες της κοινότητας Αγίου Νικολάου Πάφου. Η σύνδεση της κοινότητας Αγίου Νικολάου με το φράγμα της Αρμίνου αναμένεται να γίνει περί τα μέσα του 2001, όταν θα έχουν συμπληρωθεί οι εργασίες εγκατάστασης του αγωγού άντλησης και κατασκευής της υδατοδεξαμενής της κοινότητας.»

**Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού
Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα
Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.023,
ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας κ. Ηλία Μυριάνθους.**

«Σχετικά με την συμπερίληψη των αρδευτικών αναγκών της κοινότητας Πενταλιάς στις περιοχές που καλύπτονται από το φράγμα Κανναβιούς σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Επισυνάπτω ταυτάριθμη επιστολή μας ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1998 καθώς και επιστολή μας προς τον πρόεδρο της χωρικής επιτροπής Πενταλιάς ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 1997 το περιεχόμενο των οποίων εξακολουθεί να ισχύει και σήμερα.

Συναφώς, πληροφορείσθε ότι ενδέχεται, λόγω της συνεχιζόμενης ανομβρίας, να μειωθεί η έκταση που προγραμματίζεται να αρδευθεί από το φράγμα Κανναβιούς.»

«Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων
και Περιβάλλοντος

23 Φεβρουαρίου
1998.

Γενικό Διευθυντή
Βουλής Αντιπροσώπων

Αναφέρομαι στην ανωτέρω ερώτηση, που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, σχετικά με την αποκοπή των κοινοτήτων Πενταλιάς και Γαλαταριάς για σκοπούς άρδευσης από το φράγμα Κανναβιούς, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το αίτημα της κοινότητας Πενταλιάς για άρδευση περιοχών της από το φράγμα Κανναβιούς υποβλήθηκε από την ίδια την χωρική επιτροπή Πενταλιάς προς τον Υπουργό Γεωργίας,

Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος σε περιφερειακή σύσκεψη της οποίας προήδρευσε ο τελευταίος στην κοινότητα Αμπελίτη (Στατό – Άγιο Φώτιο) στις 17 Μαρτίου 1997. Κατά τη σύσκεψη ο κ. υπουργός έδωσε οδηγίες για διερεύνηση του όλου θέματος.

Στη συνέχεια, αρμόδιοι λειτουργοί του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων επισκέφθηκαν στις 9 Οκτωβρίου 1997 και εξέτασαν τις δυο περιοχές της κοινότητας συνολικής έκτασης οκτακοσίων δεκαρίων που είχαν υποδειχθεί από τον πρόεδρο της χωρικής επιτροπής, ο οποίος τους συνόδευε κατά την επίσκεψη. Τα συμπεράσματα από τη διερεύνηση αυτή ήταν ότι στη μια από τις δυο περιοχές για τις οποίες γίνεται λόγος υπάρχει μικρός αριθμός φυτειών με μηλιές και στην άλλη μόνο αμπέλια. Οι περιοχές αυτές βρίσκονται μεταξύ των περιοχών Αγίου Φωτίου και Αμαργέτης που θα αρδευθούν από το έργο και σε μεγάλη απόσταση από τον ποταμό της Έζουσας (5-6 χμ.). Η μέση κλίση του εδάφους είναι 1:4 και το υψόμετρο κυμαίνεται μεταξύ τετρακοσίων πενήντα μέχρι εξακοσίων πενήντα μέτρων, γεγονός που θα καθιστούσε την αρδευτική κάλυψή τους από το φράγμα Κανναβιούς προβληματική και πολυδάπανη.

Για τους ανωτέρω λόγους και δεδομένου ότι έχει ήδη ξεπεραστεί κατά πολύ η έκταση γης που μπορεί να καλυφθεί αρδευτικά από το φράγμα Κανναβιούς, δεν υπάρχει ευχέρεια για την ικανοποίηση του αιτήματος. Για την εξέλιξη αυτή ενημερώθηκε ήδη γραπτώς στις 29 Οκτωβρίου 1997 η χωρική επιτροπή Πενταλιάς.

Τα ίδια ισχύουν και για την περίπτωση της κοινότητας Γαλαταριάς που παρουσιάζει τα ίδια χαρακτηριστικά, και η οποία, ως σημειωθεί, δεν επέδειξε μέχρι τώρα οποιοδήποτε ενδιαφέρον για αρδευτική κάλυψη γης της από το επηρεαζόμενο φράγμα.

Με εκτίμηση,
Α. Χρ. Μαντοβάνης
Υπουργός

Κοιν.: Διευθυντή Τμήματος
Αναπτύξεως Υδάτων,
Επαρχιακό Μηχανικό Τμήματος

Αναπτύξεως Υδάτων Πάφου.»

«Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων
και Περιβάλλοντος

29 Οκτωβρίου

1997.

Κύριοι,

Αίτημα της κοινότητας Πενταλιάς για αρδευτική κάλυψη γης της από το

υδατικό έργο Έζουσας.

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω αίτημα το οποίο είχατε εγείρει στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στην περιφερειακή σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε υπό την προεδρία του στις 17 Μαρτίου 1997 στο χωριό Στατός – Άγιος Φώτιος και να παραθέσω τα πιο κάτω:

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων προέβη στη διερεύνηση των περιοχών της κοινότητας που υποδείχθηκαν από τον κοινοτάρχη Πενταλιάς, κατά την επιτόπια επίσκεψη τους στις 9 Οκτωβρίου 1997, και ανέρχονται γύρω στα πεντακόσια δεκάρια.

Οι περιοχές αυτές βρίσκονται μεταξύ των αρδευθησομένων περιοχών Αγίου Φωτίου και Αμαργέτης και σε απόσταση 2-3 χμ. χιλιομέτρων από αυτές, και σε πολύ μεγαλύτερη απόσταση από τον ποταμό Έζουσας (5-6 χμ.). Η μέση κλίση του εδάφους είναι 1:4 και το υψόμετρο κυμαίνεται μεταξύ τετρακοσίων πενήντα έως εξακοσίων πενήντα μέτρων.

Δεδομένου ότι έχει ήδη ξεπεραστεί κατά πολύ η έκταση της γης που μπορεί να καλυφθεί αρδευτικά από το φράγμα Κανναβιούς δεν υπάρχει ευχέρεια για την ικανοποίηση του αιτήματος.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, το αίτημα της κοινότητάς σας θα μπορούσε να προωθηθεί μέσα στα πλαίσια ίδρυσης αρδευτικού τμήματος στην προτεινόμενη περιοχή, νοουμένου ότι θα διερευνηθούν περαιτέρω δυνατότητες εξεύρεσης υπόγειου νερού με την ανόρυξη γεωτρήσεων στην περιοχή.

Με εκτίμηση,
(Λ. Σκουρίδης)
για Γενικό Διευθυντή

Χωριτική Αρχή Πενταλιάς

Πενταλιά.

Κοιν.: Διευθυντή

Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων,

Διευθυντή

Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης

Επ. Μηχανικό

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων Πάφου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Δ΄, για να διακόψουμε σε κάποια στιγμή και να επανέλθουμε στη νομοθετική εργασία για τη σχετική πρόταση νόμου. Το πρώτο θέμα που είναι γραμμένο είναι «Η εισαγωγή δελφινιών, η λειτουργία δελφιναρίων, ο τρόπος διαβίωσής τους και η τήρηση διεθνών συμβάσεων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση της επιτροπής ύστερα από πρόταση του βουλευτή κ. Ματσάκη.) Ήδη έχει διαβαστεί η έκθεση στην προηγούμενη συνεδρία. Συνεχίζουμε σήμερα τη συζήτηση.

Ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα το οποίο συζητούμε μπορεί εκ πρώτης όψεως να φαίνεται ασήμαντο, γιατί αφορά την εισαγωγή, όπως φαίνεται και στον τίτλο, κάποιων δελφινιών στην Κύπρο και τη λειτουργία ενός δελφιναρίου στην Αγία Νάπα. Αν όμως μελετήσει κάποιος σε βάθος το θέμα και την εξέλιξη που είχε η εισαγωγή δελφινιών από το 1994 μέχρι σήμερα, θα διαπιστώσει ότι εγείρονται πολλά ερωτηματικά και σκοπιμότητες από τις αποφάσεις της κυβέρνησης

για παραχώρηση αυτής της άδειας εισαγωγής. Η άδεια αυτή εδόθη για πρώτη φορά από το Υπουργείο Γεωργίας, στις 5 Αυγούστου 1994, στον κ. Κίκη Κωνσταντίνου, ιδιοκτήτη του δελφιναρίου Αγίας Νάπας, με αρκετές προϋποθέσεις. Είχαν τότε μπει αρκετοί όροι, για να εισαχθούν αυτά τα δελφίνια. Πρώτη προϋπόθεση ήταν η εξασφάλιση άδειας από το Τμήμα Αλιείας για κατοχή προστατευόμενου είδους, πολεοδομικής άδειας, άδειας από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και άδειας από το Υπουργείο Εμπορίου. Ιδιοκτήτης των δελφινιών και μιας φώκιας, αν δεν κάμνω λάθος, τότε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, δεν άκουσα· σφώκιας είπατε ή φώκιας;

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Φώκιας. Ιδιοκτήτης φαινόταν να είναι η Ρωσική Ακαδημία Επιστημών και οι λόγοι εισαγωγής τους ήταν επιστημονικές έρευνες και εκπαίδευση. Ο επιχειρηματίας Κίκης Κωνσταντίνου χρησιμοποίησε, εκτός από τις διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες και υπουργεία, και τη Ρωσική Ακαδημία Επιστημών, την οποία πιθανόν να εξαγόρασε, για να στήσει ο ίδιος μια παράνομη επιχείρηση.

Και εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, δημιουργούνται οι πρώτες απορίες και ερωτηματικά. Πώς εδόθη από το Υπουργείο Γεωργίας, με τη σύμφωνη γνώμη και της Νομικής Υπηρεσίας, άδεια εισαγωγής δελφινιών και φώκιας στις 5 Αυγούστου 1994, τη στιγμή που το ίδιο το υπουργείο κατέθεσε στη Βουλή, μετά από επεξεργασία στη Νομική Υπηρεσία και τη σύμφωνη γνώμη της, τον περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμο στις 27 Ιανουαρίου 1994, δηλαδή επτά μήνες πιο μπροστά; Πριν από την παραχώρηση της άδειας, επτά μήνες, είχε καταθέσει τον περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμο. Και διερωτάται κανείς γιατί επτά μήνες μετά το υπουργείο και η Νομική Υπηρεσία συμφώνησαν να δώσουν μια τέτοια άδεια.

Ένα δεύτερο ερωτηματικό: Πώς εδόθη από το Υπουργείο Γεωργίας και από τις άλλες υπηρεσίες άδεια για την εισαγωγή δελφινιών δύο μήνες μετά την ψήφιση από τη Βουλή του πιο πάνω νόμου -10 Ιουνίου 1994 εδημοσιεύθη - τον οποίο υποστήριξαν με ζήλο στην επιτροπή Γεωργίας τόσο το Υπουργείο Γεωργίας όσο και η Εισαγγελία;

Τρίτο ερώτημα: Πώς επιτράπη η εισαγωγή δελφινιών και φώκιας χωρίς τη σχετική άδεια των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και του Τμήματος Αλιείας, που ήταν βασικές προϋποθέσεις για παραχώρηση της άδειας εισαγωγής;

Τέταρτο, πώς επιτράπη η λειτουργία του δελφιναρίου, αφού δεν εξασφάλισε ποτέ πολεοδομική άδεια, που ήταν άλλη μια βασική προϋπόθεση; Και μέχρι σήμερα δεν έχει πολεοδομική άδεια.

Αλλά το πιο σημαντικό ερώτημα είναι πώς εισήχθησαν τα είδη αυτά, αφού δεν ικανοποιήθηκαν οι προϋποθέσεις που είχαν τεθεί από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, και γιατί δεν ελήφθη κανένα μέτρο εναντίον του Κίκη Κωνσταντίνου, όταν στις 12 Δεκεμβρίου 1996 ο τότε γενικός διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, ο κ. Παιονίδης, ζήτησε με επιστολή του από το Γενικό Εισαγγελέα την ποινική δίωξή του, γιατί λειτουργούσε παράνομα, χωρίς άδεια κατοχής δελφινιών, άδεια έκθεσης και άδεια για πειράματα, παραβιάζοντας τις πρόνοιες του νόμου περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων. Να σημειώσω, κύριε Πρόεδρε, ότι η απάντηση του Γενικού Εισαγγελέα σε αυτή την επιστολή του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας εδόθη μετά από οκτώ μήνες και κατέληγε περίπου ως εξής: «Επικοινωνήστε μαζί μου τηλεφωνικά, για να δούμε το χειρισμό που θα ακολουθήσουμε». Έτσι αναφέρεται στην επιστολή του Γενικού Εισαγγελέα.

Βλέπουμε δηλαδή μια συνεχή προσπάθεια συγκάλυψης της παρανομίας του Κίκη Κωνσταντίνου, κυρίως από την πολιτική ηγεσία του υπουργείου, σε αντίθεση με τις υπηρεσίες του υπουργείου, και από τον ίδιο το Γενικό Εισαγγελέα.

Και φθάνουμε στο Νοέμβριο του 1997, όταν ήδη τα δελφίνια είχαν ψοφήσει και αφού δημιουργήθηκε αναστάτωση και ασκήθηκε πίεση από τις περιβαλλοντικές, οικολογικές οργανώσεις και τις οργανώσεις προστασίας των ζώων, στην απόφαση της κυβέρνησης για απαγόρευση χρήσης κητοειδών για σκοπούς επίδειξης και ψυχαγωγίας του κοινού. Και ενώ θα ανέμενε κανείς ότι θα λυόταν και το πρόβλημα του δελφιναρίου και επιτέλους θα επιστρέφαμε στη νομιμότητα, φθάνουμε στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 1999, με την οποία παραχωρείται κατ' εξαίρεση της νομοθεσίας, άδεια εισαγωγής άλλων τεσσάρων δελφινιών στο δελφινάριο του κ. Κίκη

Κωνσταντίνου σε αντικατάσταση εκείνων που είχαν ψοφήσει, με τη δικαιολογία ότι το δελφινάριο λειτουργούσε πριν από την εφαρμογή του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου του 1994 και ότι η συνέχιση της λειτουργίας του απαιτείται για σκοπούς απόσβεσης του επενδυθέντος δήθεν κεφαλαίου. Και επίσης με τη δικαιολογία ότι τα δελφίνια θα χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς, παρακαλώ, εκπαιδευτικούς και αναψυχικούς σκοπούς! Η απόφαση αυτή του υπουργικού ελήφθη, τη στιγμή που όλες οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας ήταν αντίθετες με την παραχώρηση τέτοιας άδειας, επισημαίνοντας την καταστρατήγηση των νόμων και διεθνών συμβάσεων, όπως αναφέρει και στο σημειώμά της προς το Γενικό Εισαγγελέα η δικηγόρος της Δημοκρατίας κ. Μαρία Μαλακτού Παπαλλή. Η ίδια είχε επισημάνει τότε στο Γενικό Εισαγγελέα ότι καμία υπηρεσία δε συγκατετίθετο στην παραχώρηση τέτοιας άδειας. Και διερωτάται ακόμη ...

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου, τον προεδρεύοντα της Βουλής κ. Νίκο Αναστασιάδη αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Γιαννάκης Αγαπίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Κύριε Μαυροκορδάτε, να σας διορθώσω; Το σωστό όνομα είναι Παμπαλλή.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Παμπαλλή, με συγχωρείτε. Διερωτάται ακόμη η δικηγόρος της Δημοκρατίας πώς κατέληξε σε αυτή την απόφαση το Υπουργικό Συμβούλιο, τη στιγμή που στην πρόταση του Υπουργού Γεωργίας αναφέρονταν και οι αντίθετες απόψεις των αρμοδίων υπηρεσιών του υπουργείου του, οι οποίες συγκεκριμένα αναφέρουν επί του θέματος ότι οι αιτητές δεν έχουν υποβάλει διαβεβαιώσεις που να εγγυώνται ότι τα δελφίνια δε θα χρησιμοποιούνται για επιδείξεις με απώτερο σκοπό την ψυχαγωγία του κοινού. Η κατασκευή του δελφιναρίου, οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός δεν πληρούν τις βασικές απαιτήσεις για την εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων ή τη διενέργεια πειραμάτων, για τα οποία δεν υποβλήθηκε οποιαδήποτε σοβαρή και τεκμηριωμένη πρόταση, ενώ από τη μέχρι τώρα λειτουργία του δελφιναρίου δεν υπάρχουν

στοιχεία που να μαρτυρούν ότι διεξήγοντο οποιαδήποτε επιστημονικά πειράματα.

Περαιτέρω, αναφορικά με το ζήτημα της διαβίωσης και της ευημερίας των δελφινιών στο χώρο του δελφιναρίου, οι υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας ανέφεραν ότι η αίτηση που εξετάστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο συνεπάγεται την εισαγωγή, κράτηση και χρησιμοποίηση των δελφινιών υπό τις ίδιες ακριβώς συνθήκες όπως και τα προηγούμενα που απέθαναν. Δηλαδή, οι συνθήκες εξασφάλιζαν το θάνατο και στα δελφίνια για τα οποία θα εδίδετο η άδεια να εισαχθούν. Με δεδομένες τις σχετικές θέσεις των υπηρεσιών είναι πολύ δύσκολο να αντιληφθεί οποιοσδήποτε πώς θα μπορούσε το Υπουργικό Συμβούλιο να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις που θέτει η νομοθεσία για χορήγηση άδειας. «Ίσως», συνεχίζει στο σημείωμά της η δικηγόρος της Δημοκρατίας, «να είναι αυτός ο λόγος για τον οποίο η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δεν περιέχει οποιοδήποτε τέτοιο συμπέρασμα».

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι ακόμα και στην ίδια την πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο ο Υπουργός Γεωργίας, που εισηγείται τη χορήγηση της άδειας, δεν αιτιολογεί την εισήγησή του με αναφορά στο ότι ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις που θέτει η νομοθεσία για μια τέτοια εξαίρεση αλλά με αναφορά σε αριθμό άλλων παραγόντων, όπως ότι πρόκειται για αντικατάσταση των δελφινιών που για διάφορους λόγους έχουν πεθάνει και όχι για τη δημιουργία μιας νέας δραστηριότητας, η οποία αναμφίβολα δεν ενδείκνυται. Δεύτερο, ότι οι αιτητές έχουν αποκτήσει ερείσματα να ζητούν να αντικαταστήσουν τα δελφίνια που ψόφησαν, αφού το 1994 εκδόθηκαν άδειες και πιστοποιητικά για την εισαγωγή τους. Τρίτο, ότι οι επενδυτές δεν ευθύνονται για τη μη λήψη των άλλων απαιτούμενων αδειών, πολεοδομικής κ.ά., δηλαδή οι αιτητές, αν δεν εξασφάλισαν άδεια, δε φέρουν καμιά ευθύνη, αλλά φέρουν οι υπηρεσίες που έπρεπε να τους δώσουν την άδεια. Και, τέταρτο, η άδεια που ζητείται μπορεί να δοθεί με βάση τις ισχύουσες διαδικασίες, αφού καθοριστούν όροι και διασφαλιστεί η λήψη των μέτρων που απαιτούνται για την ομαλότερη διαβίωση των δελφινιών.

Και καταλήγει, αγαπητοί συνάδελφοι, η δικηγόρος της Δημοκρατίας, λέγοντας ότι το πιο πάνω απόσπασμα είναι ακόμα

μια ένδειξη του γεγονότος ότι κατά την εξέταση της αίτησης και λήψη της απόφασης λήφθηκαν υπόψη παράγοντες εντελώς εξωγενείς. Έτσι λέει η δικηγόρος της Δημοκρατίας. Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, οι παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη για την παραχώρηση για ακόμα μια φορά άδειας εισαγωγής δελφινιών στον Κίκη Κωνσταντίνου, μετά που «σκοτώσε» τα πρώτα τέσσερα, και μιας φώκιας είναι εντελώς εξωγενείς, όπως ανέφερε χαρακτηριστικά η δικηγόρος της Δημοκρατίας.

Ποιοι ήταν όμως αυτοί οι εξωγενείς παράγοντες; Μα ασφαλώς ήταν η εξαργύρωση προεκλογικών υποσχέσεων για υποστήριξη για άλλη μια φορά του Προέδρου Κληρίδη. Γιατί δεν είναι μόνο μια φορά που η κυβέρνηση αυτή παράνομα πήρε αποφάσεις που ευνόησαν το συγκεκριμένο άτομο. Είναι και η περίπτωση της απόφασης της κυβέρνησης να χαρίσει το ποσό των £15.000.000 από τα ενοίκια του ξενοδοχείου Nissi Beach, τα οποία μετά από αντίδραση περιορίστηκαν στο ποσό των £2.000.000 μόνο. Και είναι η δεύτερη φορά που αυτός ο υπουργός, ο Υπουργός Γεωργίας, χωρίς να δικαιολογήσει την εισήγησή του, ευνοεί τον κ. Κίκη Κωνσταντίνου και τις εταιρείες του. Η μια είναι η απόφαση για τα δύο εκατομμύρια και η άλλη για παραχώρηση άδειας εισαγωγής δελφινιών. Είναι γι' αυτό το λόγο που ο υπουργός διέπραξε και το τελευταίο λάθος, να αρνηθεί δηλαδή να καταθέσει στη Βουλή την πρότασή του προς το Υπουργικό Συμβούλιο πάνω στην οποία στηρίχθηκε η λήψη απόφασης για παραχώρηση άδειας εισαγωγής δελφινιών. Το υπουργικό, όταν πήρε την απόφαση για την παραχώρηση άδειας εισαγωγής δελφινιών στον Κίκη Κωνσταντίνου, αιτιολόγησε την απόφασή του αυτή λέγοντας ότι το δελφινάριο λειτουργούσε πριν από την ψήφιση του νόμου περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων. Αυτό, κύριε Πρόεδρε, είναι αναληθές, γιατί, όπως έχω ήδη αναφέρει, ο νόμος κατατέθηκε στη Βουλή τον Ιανουάριο του 1994 και ψηφίστηκε σε νόμο τον Ιούνιο του 1994. Η πρώτη άδεια για την εισαγωγή δελφινιών δόθηκε παράνομα τον Αύγουστο του 1994, δηλαδή δύο μήνες μετά την ψήφιση του νόμου και επτά μήνες μετά την κατάθεσή του στη Βουλή. Και αυτό για εξαργύρωση επιταγής υποστήριξης στο Γλαύκο Κληρίδη στις εκλογές του 1993 από τον ευεργετηθέντα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δηλαδή πιστεύετε ότι ο Κίκης ήταν να ψηφίσει ΑΚΕΛ;

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Καθόλου παράξενο, κύριε Χατζηγιάννη. Κάποτε έδωσε υποσχέσεις σε πολλούς πολίτες. Η δικαιολογία ότι τα δελφίνια εισήχθησαν για επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς και αναψυχικούς λόγους και πάλι καταρρίπτεται, γιατί τα δελφίνια χρησιμοποιήθηκαν για καθαρά κερδοσκοπικούς και εμπορικούς σκοπούς και σε τέτοιες συνθήκες ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και για τουριστικούς σκοπούς.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Ίσως και τουριστικούς, και σε τέτοιες συνθήκες που τα οδήγησαν οπωσδήποτε όλα στο θάνατο.

Σε ό,τι αφορά τώρα το δεύτερο σκέλος του θέματος, δηλαδή την άρνηση του Υπουργού Γεωργίας να καταθέσει συγκεκριμένο έγγραφο που θεωρήθηκε απαραίτητο από την επιτροπή Περιβάλλοντος για τη μελέτη του όλου θέματος, το πολιτικό επίπεδο παραμένει ως θέμα αρχής, γιατί ο αρμόδιος υπουργός περιφρόνησε τη Βουλή και αρνήθηκε να συνεργαστεί, όπως όφειλε. Ανεξάρτητα από την τελική έκβαση του θέματος της εισαγωγής δελφινιών -η κυβέρνηση, κάτω από την πίεση της Βουλής, του περιβαλλοντικού οικολογικού κινήματος και των οργανώσεων προστασίας των ζώων, αναγκάστηκε με νέα απόφασή της να ανακαλέσει την άδεια εισαγωγής δελφινιών, συμμορφούμενη έμπρακτα με τη νομιμότητα που καθιερώνουν οι διεθνείς συμβάσεις και το εσωτερικό μας δίκαιο- παραμένει για περαιτέρω εξέταση από τη Βουλή το θέμα της παραχώρησης πληροφοριών από τους υπουργούς και άλλους υπηρεσιακούς παράγοντες για διευκόλυνση διεξαγωγής των εργασιών της.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαυροκορδάτε, θα σας κάμω μια ερώτηση. Αν γνωρίζετε, έχει γίνει νεκροψία στα δελφίνια που έχουν αποθάνει;

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Έχει διαπιστωθεί ότι είναι από κακομεταχείριση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης, παρακαλώ. Δεν είναι από τον εγγράφαντα το θέμα που έγινε η νεκροψία.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι ένα θέμα που έχει σχέση με τη νομιμότητα, με τη χρηστή διοίκηση, αλλά και με το σεβασμό του περιβάλλοντος και κάθε μορφής ζωή που υπάρχει σε αυτή τη γη. Οδεύουμε προς την Ευρώπη και είναι γεγονός ότι οι ρυθμοί εναρμόνισής μας είναι γρήγοροι έως ταχύτατοι σε πολλούς τομείς. Στα θέματα που αφορούν το περιβάλλον μάς χωρίζει χάσμα και χάος από ό,τι ισχύει στην Ευρώπη. Και δεν είναι η διαφορά που ενοχλεί αλλά η έλλειψη πολιτικής βούλησης, για να καλύψουμε αυτή τη διαφορά και στο νομοθετικό επίπεδο και στην πολιτική και στην πρακτική και στη συμπεριφορά και στις νοοτροπίες.

Έχουμε ένα συγκεκριμένο θέμα, κύριε Πρόεδρε. Πριν κάνω αναφορά, θα αναφέρω μόνο το περιεχόμενο μηνύματος της Ιντερπόλ, που ήρθε ύστερα από αίτημα της εισαγγελίας και ανέφερε ότι η μεταχείριση των κητοειδών, των δελφινιών και των φωκιών στο δελφινάριο της Κύπρου ήταν πάρα πολύ άσχημη και αυτή ήταν η εμπειρία την οποία είχαν όλοι οι ξένοι και υπήρξε απάτη, τονίζω τη λέξη απάτη -δεν ξέρω ποιος την έκανε- με αναφορά ότι οι ιδιοκτήτες των κητοειδών ήταν η ρωσική ακαδημία επιστημών, ενώ η Ιντερπόλ με το μήνυμά της είπε ότι επρόκειτο για μια εμπορική εταιρεία κερδοσκοπικού χαρακτήρα, η οποία έστελλε για λόγους κερδοσκοπίας κητοειδή στις διάφορες χώρες και βεβαίως σε χώρες που δε σέβονται ούτε τον πολιτισμό ούτε τις μορφές της ζωής.

Λοιπόν, εγείρονται δύο μεγάλα θέματα. Το πρώτο είναι η παράνομη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Τα έχει πει εκτενώς ο συνάδελφος Μαυροκορδάτος, που ανέφερε το ιστορικό με τη σειρά των γεγονότων, ώστε δε χρειάζεται να επαναλάβω τίποτε. Η απόφαση όμως του Υπουργικού Συμβουλίου ήταν τόσο παράνομη, μα τόσο παράνομη, που, όταν προσέφυγαν στο Ανώτατο Δικαστήριο για να την ακυρώσουν οι οικολόγοι και ζήτησε το Υπουργικό Συμβούλιο τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα,

που είναι ο νομικός του σύμβουλος, ο Γενικός Εισαγγελέας τους είπε -λέω μόνο τη χαρακτηριστική φράση- «πρόκειται για κλασική περίπτωση κατάχρησης εξουσίας». Και τους είπε: «Δεχτείτε απόφαση, γιατί θα χάσετε τη δίκη». Και δέχτηκε το Υπουργικό Συμβούλιο και την απόφαση του δικαστηρίου και ανακάλεσε και τη δική του την απόφαση. Και μάλιστα το Ανώτατο Δικαστήριο επιδίκασε έξοδα στους οικολόγους, οι οποίοι είχαν προσφύγει εναντίον του Υπουργικού Συμβουλίου. Αυτή ήταν η πλευρά της ουσιαστικής και της τυπικής νομιμότητας. Ήταν μια διάτρητη, παράνομη απόφαση. Μπροστά στην πίεση της Βουλής, των οικολόγων, της κοινής γνώμης, των μέσων μαζικής ενημέρωσης το Υπουργικό Συμβούλιο ευαισθητοποιήθηκε, πιέστηκε ή αναγκάστηκε πολιτικά και απέσυρε, ανακάλεσε την απόφασή του. Μερικοί μας έλεγαν: «Γιατί φωνάζετε για τα δελφίνια;» Γιατί, αν δέχεσαι την παρανομία από το ανώτατο εκτελεστικό όργανο στο άλφα θέμα, γιατί να μην τη δεχτείς στο βήτα, γιατί να μην τη δεχτείς στο γάμα και γιατί όχι στο άλλο; Είτε υπάρχει νομιμότητα και τη σεβόμαστε είτε δεν υπάρχει.

Αλλά πώς οδηγήθηκε το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο έχει ομολογουμένως και δικαστικά και με τη μεταγενέστερή του απόφαση την ευθύνη και την ενοχή; Πώς οδηγήθηκε; Γιατί πρέπει να πάμε στις ευθύνες του αρμόδιου υπουργού. Ο αρμόδιος υπουργός έχει τεράστιες ευθύνες. Είναι εκείνος ο οποίος έχει την κατεξοχήν ευθύνη από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας να προασπίζεται την εφαρμογή της νομοθεσίας, η οποία αφορά τον τομέα της ευθύνης του υπουργείου του. Και τι έκανε ο υπουργός; Με την εισήγησή του για εισαγωγή δελφινιών παραβίασε τουλάχιστον τέσσερις διεθνείς συνθήκες.

Κύριοι, παρακαλώ, αν θέλετε, μη μιλάτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριοι βουλευτές, εδώ διεξάγεται συνεδρία της Βουλής.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Το Υπουργικό Συμβούλιο και ο υπουργός με την αίτησή του, την πρότασή του προς το Υπουργικό Συμβούλιο παραβίασε τουλάχιστον τέσσερις διεθνείς συνθήκες που αφορούν την εμπορία, τη μεταχείριση, την εισαγωγή και τη χρησιμοποίηση των κητοειδών,

δύο κυπριακές νομοθεσίες και κανονισμούς του Συμβουλίου της Ευρώπης, του οποίου είμαστε μέλος και οι οποίοι μας δεσμεύουν. Επίσης ανέτρεψε προηγούμενη σωστή απόφαση, που απαγόρευε την εισαγωγή δελφινιών, του ίδιου του Υπουργικού Συμβουλίου του 1997 και λειτούργησε κατ' αντίθεση προς τις συμβουλές και τις απόψεις όλων των αρμόδιων τμημάτων του υπουργείου του, που του κατέθεσαν εγγράφως τις απόψεις τους, του Τμήματος Αλιείας, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος.

Γιατί ζητήσαμε, κύριοι συνάδελφοι, την πρόταση του υπουργού προς το Υπουργικό Συμβούλιο; Γιατί τη θεωρούσαμε απολύτως αναγκαία στην εξέταση της υπόθεσης. Γιατί; Γιατί θέλαμε να δούμε αν στην πρότασή του ο υπουργός ανέφερε ότι: «Η πρότασή μου είναι αντίθετη προς τέσσερις διεθνείς συνθήκες, προς δύο κυπριακές νομοθεσίες, προς απόφαση του 1997 του Υπουργικού Συμβουλίου. Αντίθετη με τη γνώμη όλων των αρμόδιων υπηρεσιών του υπουργείου μου, αντίθετη με τους κανονισμούς του Συμβουλίου της Ευρώπης, αλλά παρ' όλα αυτά εγώ σας εισηγούμαι να δώσετε κατ' εξαίρεση στην τάδε εταιρεία την άδεια να εισαγάγει δελφίνια». Είπε όλα αυτά στην εισήγησή του και παρ' όλα αυτά το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε αυτή την πρόταση, τότε είναι άλλη εικόνα! Αλλά ο υπουργός δεν κατέθετε την πρότασή του, όχι διότι μας είπε το παραμύθι ότι οι υπουργοί δε δίνουν τις προτάσεις στη Βουλή, γιατί εδώ μπροστά μου έχω ένα μάτσο από προτάσεις των Υπουργείων Εσωτερικών, Οικονομικών, Υγείας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Εξωτερικών που αφορούν διάφορα θέματα που θέλουν να προωθήσουν στη Βουλή οι υπουργοί και μαζί με τα νομοσχέδια μας ενσωματώνουν και τις προτάσεις τους στο Υπουργικό Συμβούλιο, για να γίνουν πιο πειστικοί και δεν είναι καθόλου απόρρητες αυτές οι προτάσεις. Αλλά μας είπε το παραμύθι, το αστείο, ότι: «είναι απόρρητη, λέει, η πρόταση, γιατί αποτελεί μέρος των πρακτικών του Υπουργικού Συμβουλίου, γι' αυτό δε σας τη στέλλω». Αυτά είναι αστεία, γιατί ακόμη και πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου στέλλονται, όταν η κυβέρνηση θέλει να προωθήσει απόψεις της. Και έχω άλλο ένα μάτσο από πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου, τα οποία είναι ενσωματωμένα σε διάφορα νομοσχέδια και ορθώς είναι ενσωματωμένα, για να ενισχύσουν την άποψη του Υπουργικού Συμβουλίου.

Τι θέλω να πω, κύριοι συνάδελφοι; Ο υπουργός παρανόμησε

κατά τον πλέον κατάφωρο τρόπο και βίασε τη νομιμότητα, εκεί όπου ετάχθη φρουρός του νόμου, για να ασκήσει τα καθήκοντά του. Λοιπόν, αυτή ήταν η ασύδοτη παρανομία. Δεν εξετάζω τους λόγους, έχουν λεχθεί αρκετά. Ήταν σκοπιμότητες και τίποτε άλλο. Δεν ήταν αρκετό όμως αυτό. Ο υπουργός συμπεριφέρθηκε απέναντι στο κοινοβούλιο με αλαζονεία, με περιφρόνηση και με έναν αυταρχισμό που διερωτάται κανένας από πού αντλούσε αυτό τον αυταρχισμό, να βγαίνει και να μιλά για τη νομιμότητα της παρανομίας, να βγαίνει και να λέει ότι δεν έχει καμιά υποχρέωση να καταθέσει την πρόταση στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και να συμπεριφέρεται με ένα ύφος και με ένα ήθος απαράδεκτο. Με ένα ύφος και ένα ήθος που προσβάλλει το Υπουργικό Συμβούλιο του οποίου είναι μέλος. Αν ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος διέθετε αυτό το ήθος, θα έπρεπε να είναι εδώ να παρακολουθεί αυτή τη συζήτηση που αφορά τη δική του πολιτική συμπεριφορά σήμερα. Και αν διέθετε πολιτικό ήθος, θα όφειλε, αν όχι να παραιτηθεί, γιατί δεν έχουμε συνηθίσει σε τέτοιες ευαισθησίες, τουλάχιστον να απολογηθεί ενώπιον του κοινοβουλίου, ότι έσφαλε ως ο εισηγητής την παρανομία στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει μικρό και μεγάλο θέμα. Δεν υπάρχει μικρή και μεγάλη παρανομία. Υπάρχει νομιμότητα την οποία οφείλουμε να σεβόμεθα όλοι σε κάθε περίπτωση και κυρίως εκείνοι οι οποίοι κατόπιν διορισμού, όχι κατόπιν εκλογής, κατόπιν διορισμού ασκούν εξουσία. Και οφείλουν να τιμούν και τη νομιμότητα, αλλά και εκείνους οι οποίοι τους διόρισαν. Και ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δεν τίμησε ούτε τον εντολέα του ούτε τα καθήκοντά του.

Θα πρέπει, κύριοι συνάδελφοι, σε αυτή την υπόθεση να γίνει και μια αναφορά -να μου επιτρέψετε να πω τιμής- όταν για πρώτη φορά πριν από μερικούς μήνες οι οικολόγοι και οι περιβαλλοντιστές άρχισαν να εγείρουν το θέμα, εμείς δεν είχαμε ιδέα. Δεν το γνωρίζαμε· δεν μπορούμε να γνωρίζουμε τα πάντα. Οι άνθρωποι, όντας ευαίσθητοι, κινητοποιήθηκαν. Ευαισθητοποιήσαν το κοινοβούλιο, γιατί είναι ύστερα από δικές τους επαφές και δικά τους υπομνήματα που τέθηκε το θέμα στην επιτροπή. Επικοινωνήσαν και κατήγγειλαν την περίπτωση στα αρμόδια σώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ήρθαν πολλά αυστηρά και αποδοκιμαστικά μηνύματα από το χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

και για το θέμα των δελφινιών και για το θέμα της φώκιας που σύντομα θα απασχολήσει και την ολομέλεια.

Θέλω να πω ότι είμαστε ... και προσωπικά ως πρόεδρος της επιτροπής αισθάνομαι βαθύτατη εκτίμηση προς το ρόλο τον οποίο και σε αυτή την περίπτωση διαδραμάτισαν οι οικολόγοι και οι περιβαλλοντιστές, χωρίς τη συνεργασία των οποίων αμφιβάλλω αν θα είχαμε και τα αποτελέσματα τα οποία είχαμε στο τέλος.

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να αναφέρω κάτι. Αυτή η τοποθέτηση και οι τοποθετήσεις γενικά στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος δεν είχαν και ελπίζω και θέλω να πιστεύω ότι δε θα αποκτήσουν ποτέ το χαρακτήρα της προκατασκευασμένης συμπολίτευσης ή της προκατασκευασμένης αντιπολίτευσης. Ξεκινούν και τελειώνουν σε δύο άξονες. Ο ένας είναι η νομιμότητα πάνω από όλα και ο δεύτερος είναι η αγάπη και ο σεβασμός προς το περιβάλλον. Και όταν λέμε περιβάλλον, εννοούμε και τους ανθρώπους και το φυσικό περιβάλλον και το δομημένο περιβάλλον, το οποίο συνολικά στην Κύπρο είναι καταπονημένο.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω κάτι. Ο υπουργός κατά κόρον υποστήριξε ότι δεν είχε υποχρέωση να καταθέσει την πρότασή του. Αυτή η νομική άποψη βεβαίως αμφισβητείται και επιδέχεται ένσταση, γιατί ευθύνη έχουν σύμφωνα με το νόμο και οι λειτουργοί που δεν αρνούνται, αλλά και οι επαγγελματικής φύσεως προϊστάμενοί τους που τους δίνουν εντολές. Γιατί θα ήταν αστείο να διώκουμε και να μπορούμε να διώξουμε το διευθυντή περιβάλλοντος, ο οποίος δεν έδωσε το έγγραφο, αλλά να μην μπορούμε να στραφούμε εναντίον του υπουργού, ο οποίος του είπε: «Σου απαγορεύω να καταθέσεις το έγγραφο.»

Εν πάση περιπτώσει, από του βήματος της Βουλής οφείλουμε να ενημερώσουμε τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων, αλλά όχι Περιβάλλοντος ότι έχει κατατεθεί πρόταση νόμου, η οποία αίρει και την ελάχιστη αμφιβολία, κατά πόσο αυτή η Βουλή μπορεί να στραφεί όχι μόνο εναντίον των υπαλλήλων και των αξιωματούχων, αλλά και εναντίον των υπουργών, έτσι ώστε την επόμενη φορά να γνωρίζει ότι θα έχει να αντιμετωπίσει νόμο αδιαμφισβήτητο, τον οποίο ελπίζω και πιστεύω ότι θα ψηφίσει η ολομέλεια αυτού του σώματος.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ηλιάδη ο προεδρεύων του σώματος κ. Νίκος Αναστασιάδης επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Η κ. Κληρίδου.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν θέλετε, μπορείτε να καθυστερήσετε, μέχρι να έρθει και η έκθεση.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΟΥ:

Όχι, θα είμαι πολύ σύντομη, διότι το θέμα της συζήτησης έχει λήξει, ενόψει του γεγονότος ότι το Υπουργικό Συμβούλιο έχει ανακαλέσει την άδεια για τη λειτουργία του δελφιναρίου.

Όπως θα έχετε αντιληφθεί από τους προηγούμενους ομιλητές και από την έκθεση της επιτροπής Περιβάλλοντος, στην επιτροπή δεν είχαμε ασχοληθεί τόσο με το θέμα ουσίας, γιατί να δοθεί άδεια, ενόψει του γεγονότος ότι ο Υπουργός Γεωργίας θεώρησε ότι η εισήγηση που έκαμε προς το Υπουργικό Συμβούλιο εκαλύπτετο από το απόρρητο. Πάνω στο θέμα αυτό μπορεί να υπάρχουν διιστάμενες απόψεις. Ενόψει όμως του γεγονότος ότι η απόφαση άλλαξε, το νομικό αυτό σημείο παραμένει αναπάντητο, για να το ξεκαθαρίσουμε ίσως στο μέλλον, αν προκύψει ξανά το θέμα. Όσον αφορά την ουσία του θέματος όμως, πιστεύω ότι συμφωνούμε όλοι ότι η αρχική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να δώσει άδεια για την επαναλειτουργία του δελφιναρίου ήταν λάθος. Και το επιχείρημα ότι η αρχική άδεια είχε δοθεί πριν από την ψήφιση του απαγορευτικού νόμου και ξαναδόθηκε, για να δοθεί η ευκαιρία στους επενδυτές να αποσβέσουν την επένδυσή τους, δε δικαιολογεί αυτή την απόφαση. Ευτυχώς, η άδεια ανακλήθηκε, γι' αυτό δεν μπορούμε παρά να χαιρετίσουμε την αλλαγή της απόφασης του υπουργικού και νομίζω περαιτέρω συζήτηση του θέματος σε αυτό το στάδιο δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Κληρίδου. Υπάρχει άλλος ομιλητής; Δεν υπάρχει ομιλητής.

Το περιεχόμενο της έκθεσης της επιτροπής Οικονομικών, αντιλαμβάνομαι, μπορεί να αναπτυχθεί από τον κ. Κυπριανού, ως διεμορφώθη, διά ζώσης. Επανέρχομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο Κεφάλαιο Α', τη νομοθετική εργασία, προς εξέταση του θέματος «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999».

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν έχω την έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορείτε να αναπτύξετε διά ζώσης το περιεχόμενο της εκθέσεως και, αν υπάρχουν διαφωνούντες, να πείτε... τότε, αναγνώστε το κείμενο.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω είναι γραφτό μου να μη διαβάζω εκθέσεις -είναι η δεύτερη φορά- και όχι μόνο σε επίμαχα ζητήματα ... αλλά πάλι χωρίς γραπτό κείμενο έκθεσης.

Όπως είναι γνωστό, έχει κατατεθεί και κηρυχθεί επείγουσα πρόταση νόμου που αφορά την παράταση υπηρεσιών ορισμένης ομάδας εκτάκτων υπαλλήλων, οι οποίες υπηρεσίες λήγουν στις 15 Νοεμβρίου 1999. Ο σκοπός της πρότασης νόμου είναι να αντικατασταθούν οι λέξεις «15 Νοεμβρίου 1999» με τις λέξεις «15 Μαΐου 2000» και αφορά ...

(Σε αυτό το σημείο διανέμεται η έκθεση, η οποία αναγιγνώσκεται από τον κ. Κυπριανού.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Νίκος Μουσιούππας	Τάκης
Τάσσος Παπαδόπουλος	Χατζηδημητρίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της</u> <u>επιτροπής:</u>
	Ανδρούλα
	Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε σε σημερινή συνεδρίαση της ολομέλειας και κηρύχθηκε επείγουσα.

Σκοπός της πρότασης νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη διαδικασία πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, έτσι που να δοθεί η δυνατότητα νέας παράτασης της υπηρεσίας έκτακτου προσωπικού που ήδη υπηρετεί στη δημόσια υπηρεσία.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της προτεινόμενης πρότασης νόμου δίδεται η δυνατότητα παράτασης της υπηρεσίας έκτακτων υπαλλήλων διάφορων κατηγοριών, οι οποίοι υπηρετούσαν κατά τη 10η Μαΐου 1999 στη δημόσια υπηρεσία, μέχρι και τις 15 Μαΐου του 2000.

Η υπηρεσία των υπαλλήλων αυτών έχει επανειλημμένα παραταθεί μετά από τροποποιήσεις της σχετικής νομοθεσίας, με στόχο να δοθεί ο χρόνος να υπερπηδηθούν διάφορα διοικητικά και νομικά προβλήματα, ώστε να δημιουργηθούν και να πληρωθούν μόνιμες θέσεις οι οποίες να καλύπτουν τις ανάγκες της δημόσιας υπηρεσίας.

Επειδή τα πιο πάνω προβλήματα δεν έχουν μέχρι στιγμής επιλυθεί, ενώ επίκειται λήξη της τελευταίας παράτασης που δόθηκε στις υπηρεσίες των υπαλλήλων αυτών, κρίνεται σκόπιμο η προβλεπόμενη στο νόμο ημερομηνία μέχρι την οποία μπορεί να παραταθεί η υπηρεσία των υπαλλήλων αυτών να μετακινηθεί στις

15 Μαΐου του 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υπό το φως των πιο πάνω υιοθετεί κατά πλειοψηφία τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ κ. Τάσσος Παπαδόπουλος δήλωσε ότι, παρ' όλων όσον συμφωνεί με την ουσία της προτεινόμενης πρότασης, δεν μπορεί να συγκατατεθεί στην ψήφισή της, γνωρίζοντας ότι υπάρχει έκδηλο συνταγματικό κώλυμα στην ψήφιση πρότασης νόμου από τη Βουλή που επιβαρύνει τα έξοδα του κρατικού προϋπολογισμού, χωρίς τη σύμπραξη της εκτελεστικής εξουσίας.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Δώρος Θεοδώρου δήλωσε ότι η ομάδα του θα τηρήσει στάση αποχής κατά την ψήφιση της πρότασης νόμου στην ολομέλεια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Νομίζω έχουν ακουστεί οι απόψεις. Κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Θα μιλήσω από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Θέλω να εξηγήσω γιατί τηρούμε στάση αποχής. Πρώτα απ' όλα, νομίζω ότι οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι δεν ξεκαθάρισαμε, τουλάχιστον εμείς, και δεν καταλάβαμε τι είναι αυτό που προτείνεται. Παρά τις διάφορες απόψεις και εξηγήσεις που ακούστηκαν εδώ πέρα, δεν υπήρξε μια αποκρυσταλλωμένη αντίληψη του τι είναι αυτό το οποίο πάμε να ψηφίσουμε. Αυτό είναι το ένα.

Ο δεύτερος λόγος, για τον οποίο τηρούμε αυτή τη στάση αποχής, είναι το γεγονός ότι έχουμε επανειλημμένα εκφράσει τη θέση -και δεν είναι μόνο εμείς_ επ' αυτού είναι ομόφωνη όλη η Βουλή- ότι η λύση του θέματος των εκτάκτων είναι μία και μοναδική: Είναι η μονιμοποίηση όλων των εκτάκτων, για να τελειώνει αυτό το πρόβλημα, το οποίο καταταλαιπωρεί και καταδυναστεύει όχι εκατό

σαράντα, αλλά χίλιους τετρακόσιους ανθρώπους οι οποίοι είναι αυτή τη στιγμή στη δημόσια υπηρεσία με διάφορα καθήκοντα. Το πρόβλημα αυτό έχει γίνει αιτία προστριβών, παλινδρομήσεων και γελοιοποίησης σε ορισμένες περιπτώσεις της ίδιας της Βουλής και τελικά έχει γίνει ένα πολιτικό θέμα. Είναι θέμα πολιτικής βούλησης, πολιτικής απόφασης της εκτελεστικής εξουσίας. Έχουμε την εντύπωση ότι τα πράγματα, όπως εξελίσσονται, πέραν του ότι δεν αντιληφθήκαμε ακριβώς τι προτείνεται και για ποιες συγκεκριμένες περιπτώσεις προτείνεται, δε λύνονται με τέτοιο τρόπο. Έχουμε και εμείς την άποψη ότι είναι αντισυνταγματική η πρόταση και ότι δεν πρόκειται ποτέ να εφαρμοστεί. Επομένως δεν μπορούμε να τηρήσουμε άλλη στάση από τη στάση της αποχής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα είναι αρνητική η ψήφος μου, αλλά πρέπει να αντιληφθεί η επιτροπή Οικονομικών και ειδικά εκείνοι οι συνάδελφοι που προώθησαν αυτό το θέμα ότι, εφόσον εις γνώσιν όλων των βουλευτών αυτό που ψηφίζουμε είναι αντισυνταγματικό ... Αλλά ξαναψηφίσαμε για τους ίδιους λόγους, πάλι για αντισυνταγματικούς λόγους όμως τους αφήσαμε στην μπάντα. Δεν είναι ορθό για κάποιο πολύ περιορισμένο αριθμό υπαλλήλων που δεν υπερβαίνουν τους τριάντα πέντε και έχουν οκτώ χρόνια και εννέα χρόνια υπηρεσία, αλλά είναι με συμβόλαιο ή με το κομμάτι εργολαβικά -όπως τους ονομάζουν- να μας λεν «μα δεν τους συμπεριλαμβάνει εκείνους, γιατί εκεί έχουμε νομικό πρόβλημα». Και εδώ έχουμε νομικό πρόβλημα και το κάμνουμε αυτό το πράγμα, για να σωθούν αυτοί οι άνθρωποι. Πιστεύω ότι, για να είμαστε δίκαιοι έναντι όλων, κατά την άποψή μου -δε λέω σήμερα, αλλά κατά τον ίδιο τρόπο- και αυτούς τους ανθρώπους σε εκείνες τις υπηρεσίες που βρίσκονται θα πρέπει να τους αντιμετωπίσουμε κατά τον ίδιο τρόπο. Γιατί δε δέχομαι το επιχείρημα ότι υπάρχει νομικό πρόβλημα. Εδώ, αν και έχει νομικό πρόβλημα και παρά το ότι ξέρουμε ότι είναι αντισυνταγματικό, το ψηφίζουμε, για να σωθούν αυτοί οι άνθρωποι. Γιατί δηλαδή δεν πρέπει να δούμε και εκείνη την περίπτωση;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ. Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή και εμείς θα τηρήσουμε αποχή στο θέμα αυτό, θέλουμε να εξηγήσουμε τους λόγους. Συμμεριζόμαστε πλήρως το ανθρώπινο δράμα αυτών των υπαλλήλων, αλλά πρέπει να ομολογήσουμε ταυτόχρονα ότι εμείς οι ίδιοι στη Βουλή έχουμε δημιουργήσει ένα φαύλο κύκλο, από τον οποίο πολύ δύσκολα μπορούμε να ξεφύγουμε. Υπάρχει μια σύγχυση όσον αφορά τις διάφορες ομάδες των εκτάκτων. Σε ερώτησή μου «πόσοι είναι οι έκτακτοι οι οποίοι πρέπει, για να είμαστε δίκαιοι μαζί τους, να μονιμοποιηθούν, για να υπάρξει κάποια λύση» μου ελέχθη ότι είναι περίπου χίλιοι τετρακόσιοι, όχι ο αριθμός ο μικρός για τον οποίο συζητούμε. Άλλοι θα πουν «όχι, είναι διάφορες κατηγορίες, άρα δεν εμπίπτουν, δεν πρέπει να τους κρίνουμε με το ίδιο κριτήριο». Εν πάση περιπτώσει, υπάρχει και η συνταγματική πτυχή του όλου θέματος και γι' αυτό το λόγο εμείς προτιθέμεθα να απόσχουμε της ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος έχει ζητήσει το λόγο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση είναι σαφής. Παρά τη συμφωνία μου με την ουσία της πρότασης, δεν μπορώ ενσυνείδητα να ψηφίσω αυτό το νόμο και το λέω, για να ακούσουν οι παριστάμενοι ενδιαφερόμενοι. Αν νομίζουν ότι κάτι κερδίζουν από το νόμο, η σαφής απάντησή μου είναι ότι δεν κερδίζουν τίποτε. Παρά την ψήφιση του νόμου, αύριο η κυβέρνηση, αν θέλει, τους απολύει, αν η κυβέρνηση θέλει, τους διατηρεί στις θέσεις τους μέχρι το 2010 ή το 2050 ή ώσπου να πεθάνουν. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα του προηγούμενου νόμου που ψήφισε η Βουλή, με τον οποίο καταργήσαμε τις περιόδους εκπνοής της προσωρινής εργοδότησής τους. Και εγώ δε δέχομαι να ψηφίζουμε νόμους και να δίνουμε λανθασμένη εντύπωση στους ανθρώπους ότι κάτι κάμνει η Βουλή. Με τους νόμους που ψήφισε η Βουλή -και θέλω να διεκδικήσω την πατρότητα_ ήταν με δική μου πρόταση- έχουν καταργηθεί τα περιθώρια απόλυσής τους. Λανθασμένα η κυβέρνηση τους

παραπέμπει στη Βουλή. Δεν είναι της Βουλής ευθύνη_ είναι της κυβέρνησης. Και, επαναλαμβάνω, σήμερα θα εγκριθεί ο νόμος, αν τον υπογράψει ο Πρόεδρος -που δεν το ξέρω- τη Δευτέρα όμως μπορεί να τους απολύσει, γιατί δε λέει τίποτε ο νόμος. Κάμνουμε απλώς μια εικονική έγκριση και υιοθέτηση της θέσης τους. Έχουμε καταργήσει τα περιθώρια και έχουμε μεταβιβάσει σωστά την ευθύνη της διατήρησής τους στις θέσεις τους ως εκτάκτων ή της ανανέωσης, για όσα χρόνια θέλει η κυβέρνηση, στην κυβέρνηση, που είναι η μόνη που έχει την ευθύνη. Αυτός ο νόμος είναι αντισυνταγματικός, γιατί συνεπάγεται επιβάρυνση των οικονομικών δεδομένων της κυβέρνησης και το σύνταγμα ρητώς όχι μόνο μας απαγορεύει να εγκρίνουμε τέτοιο νόμο, μας απαγορεύει να συζητήσουμε καν ένα τέτοιο θέμα. Και διερωτώμαι, ας σκεφτούν άλλοι, ποιος ο σκοπός.

Όσον αφορά το θέμα της μονιμοποίησης των υπαλλήλων, καλό είναι να το πούμε, για να το ακούσουν και να το ξέρουν. Δεν υπάρχει τρόπος, και ομόφωνα η Βουλή να αποφασίσει ότι διά της αποφάσεώς μας χρίεται ο δούλος του Θεού μόνιμος, να γίνει τέτοιο πράγμα. Και παρακαλώ, ειλικρινά παρακαλώ τους συναδέλφους να μη δημιουργούν, είτε με ανοχή είτε με συνηγορία είτε με ψεύτικες υποσχέσεις προς τους ενδιαφερομένους, την ψεύτικη εντύπωση, την αβάσιμη εντύπωση ότι είναι δυνατό με νόμο η Βουλή να μονιμοποιήσει έστω και έναν έκτακτο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εκτός αν προέλθει από την κυβέρνηση.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εκτός αν προέλθει από την κυβέρνηση. Εμείς δεν μπορούμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή πάντα δημιουργείτε... Να μου επιτρέψετε να κάμω μια παρέμβαση. Ούτε και από την κυβέρνηση ... Υπάρχουν διαδικασίες, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να με αφήσετε να τελειώσω, παρακαλώ. Μια λέξη θα πω παραπάνω. Και αν ακόμα έρθει από την κυβέρνηση

και αν ακόμα ομόφωνα το εγκρίνει η Βουλή και αν η Βουλή πει «διά του παρόντος νόμου χρίεται ο δούλος του Θεού μόνιμος», ο οιοσδήποτε ενδιαφερόμενος, είτε εντός της υπηρεσίας είτε εκτός της υπηρεσίας, δικαιούται να προσφύγει στο Συνταγματικό Δικαστήριο και το Συνταγματικό Δικαστήριο όχι σε δύο ή τρία χρόνια αλλά μέσα σε δυο-τρεις μέρες, επειδή υπάρχει το δεδικασμένο, θα πει ότι αυτός ο νόμος είναι αντισυνταγματικός. Και η χρήση του εκτάκτου ως μόνιμου είναι άκυρος εξ υπαρχής. Αυτά να τα ξέρουν, για να ξέρουν ποιοι τους κοροϊδεύουν και ποιοι τους λεν την αλήθεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μου επιτρέψετε, κύριε Χρίστου, επειδή ήταν ο κ. Αβραάμ Αντωνίου προηγουμένως, απλώς μια παρέμβαση, χωρίς να είναι θέμα διαλόγου, χάριν της αληθείας. Και η κυβέρνηση να θέλει, κύριε Θεοδώρου, όπως ήθελε και στην περίπτωση των χιλίων ογδόντα εδώ και μερικά χρόνια ... Βουλή και κυβέρνηση απεφάσισαν_ παρά ταύτα το Ανώτατο Δικαστήριο απεφάνθη διαφορετικά. Συνεπώς, δεν είναι πολιτικό...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν έβγαλε απόφαση ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έβγαλε την πρώτη απόφαση, προχωρήσαμε με δεύτερη νομοθεσία και μονιμοποιήσαμε και πάλι και αναμένεται εντός των ημερών. Είναι απόφαση, οπότε εξαρτάται από το ποια θα είναι και ανάλογη μπορεί να είναι και η περίπτωση των υπολοίπων.

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οπωσδήποτε όλοι θα ήμαστε πολύ ευτυχείς, εάν αυτό το θέμα, το οποίο έχει απασχολήσει τόσες φορές τη Βουλή, δεν ξαναερχόταν, για να μας απασχολήσει, όπως συμβαίνει και σήμερα.

Δυστυχώς, έχει ρευστοποιηθεί το όλο θέμα με τη διασύνδεσή του με το χρόνο, με το συσχετισμό του με άλλες περιπτώσεις, με την ύπαρξη κάποιων ιδιαιτεροτήτων μέσα στο χώρο των εκτάκτων υπαλλήλων, που είμαστε αναγκασμένοι, ως εκπρόσωποι του λαού,

αυτά τα αιτήματα να τα ακούμε και να τα αντιμετωπίζουμε. Και το αίτημα, η κραυγή που ακούμε από τους εκτάκτους είναι: «Κύριοι, θέλουμε κι εμείς, όπως και οι 1080, να τύχουμε μίας παρόμοιας, παράλληλης αντιμετώπισης ή μεταχείρισης». Δεν το συζητώ το θέμα αυτό.

Εκείνο το οποίο θέλω να πω είναι τούτο, ότι δεν είναι αντισυνταγματική η πρόταση νόμου, γιατί καμιά επιβάρυνση δεν επιφέρει στον προϋπολογισμό και καμιά υποχρέωση δε δημιουργεί στην κυβέρνηση να κρατήσει έστω και μία ημέρα περισσότερο τους εκτάκτους. Απλώς είναι μία παροχή στην κυβέρνηση της ευχέρειας να παρατείνει την υπηρεσία τους και επομένως δεν είναι αντισυνταγματική η πρόταση την οποία καλούμεθα να ψηφίσουμε.

Όσον αφορά την ουσία, ναι, είναι γεγονός ότι εν σχέσει με τη μονιμοποίηση υπάρχουν νομικές δυσκολίες, διότι και για τους 1 080 η άποψη των νομικών -και είναι και δική μου άποψη- είναι ότι υπάρχει πάθηση και στη διαδικασία και όσον αφορά το αποτέλεσμα το οποίο προέκυψε από τις διαδικασίες αυτές. Όμως ίδωμεν. Αναμένουμε το Ανώτατο και από εκεί, εάν υπάρχει η πολιτική βούληση και εκείνους τους 1 080 και τους οποιουσδήποτε άλλους επιπρόσθετους -δε μιλώ για τον αριθμό που έχει αναφέρει η κ. Βασιλείου, διότι δεν είναι αυτά τα στοιχεία που μας παρέχει το Υπουργείο Οικονομικών- τότε θα χρειαστεί να μελετηθεί από νομικής πλευράς τρόπος να υλοποιηθεί η πολιτική βούληση, εάν υπάρχει, για τους 1 080, οι οποίοι μπορεί τότε να γίνουν 1 100, 1 200, 1 250, εάν προστεθούν και οι σημερινοί έκτακτοι.

Συνεπώς, εκείνο το οποίο κάνουμε σήμερα, για να ξέρουν και οι έκτακτοι και να ξέρουμε κι εμείς τι ψηφίζουμε, είναι: Παρέχουμε την ευχέρεια στην κυβέρνηση, αντί αύριο να απολύσει εξ ανάγκης, με βάση το νόμο τον οποίο έχουμε, να διατηρήσει όσους θέλει. Και συμφωνώ με τον κ. Παπαδόπουλο ότι δεν εξαναγκάζουμε την κυβέρνηση: απλώς της παρέχουμε την ευχέρεια να παρατείνει την υπηρεσία, μέχρις ότου διαμορφωθεί πλήρως η πολιτική βούληση της κυβέρνησης, κατά κύριο λόγο, προς την οποία γίνονται παραστάσεις από πολλούς συναδέλφους εν σχέσει με το θέμα της ουσίας.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μα αυτό έχει γίνει, κύριε συνάδελφε, με την τροποποίηση του

νόμου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αφού αυτό έχει γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε ... ακούω πράγματα ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, θα σας διορθώσω. Λυτούμαι που θα το κάνω, αλλά δεν είναι θέμα πολιτικής βούλησης· είναι νομικός τρόπος εξεύρεσης λύσης του προβλήματος.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το εξήγησα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πολιτική βούληση εξεδηλώθη με τη μονιμοποίηση των 1 080. Και στο τέλος ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μόνο με τροποποίηση του συντάγματος μπορεί να επέλθει λύση.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν είπα να ευρεθεί νομικός τρόπος ... Αν θέλετε να συζητήσουμε και να πούμε ότι δεν είναι μόνο με τροποποίηση του συντάγματος ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Γιατί, κύριε Πουργουρίδη; Όταν υπάρξει διαφοροποίηση των σχεδίων υπηρεσίας, παραδείγματος χάριν, τα οποία να περιλαμβάνουν και πρόνοια ότι η υπηρεσία σ' αυτή τη θέση θεωρείται επιπρόσθετο προσόν, δεν είναι ένας τρόπος; Λέω ... Δεν είναι ο καλύτερος. Επομένως, μιλούμε, για να μη συζητούμε

τους τρόπους, μιλούμε για πιθανούς τρόπους, εάν υπάρξει απόφαση για υλοποίηση και νομιμοποίηση αυτής της οποιασδήποτε πολιτικής βούλησης που αναμένουμε να εκδηλωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο μια παρατήρηση. Επί του θέματος θα πει την άποψη της ομάδας μας ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.

Είπε η κ. Βασιλείου ότι οδηγηθήκαμε σ' ένα φαύλο κύκλο. Ναι, οδηγηθήκαμε και η ευθύνη -θα το πω ξανά και μπορεί να ενοχλεί μερικούς- βαραίνει κυρίως τη Βουλή και ολιγότερο την κυβέρνηση.

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Και έχουμε ευθύνη!

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Λοιπόν, και έχουμε ευθύνη, μάλιστα, συνάδελφε Ισιδώρε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ιδίως, ιδίως εκείνοι που είχαν άμεση σχέση με το θέμα έχουν ευθύνη. Και η πρόταση που υιοθετήθηκε, παρά τη διαφορετική μας ψήφο, του κ. Παπαδόπουλου, δεν έλυσε κανένα πρόβλημα. Η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα τι είπε, κύριοι συνάδελφοι; Είπε ότι αυτό που ψηφίσατε ισχύει από τούδε και στο εξής, όχι για εκείνους που βρίσκονται εν υπηρεσία. Και δόθηκαν δεκαπενθήμερες παρατάσεις και άλλες εις τους ανθρώπους, για να παραταθεί η ψευδαίσθησή τους ότι μπορούν με αυτό τον τρόπο να βρουν νομιμοποίηση χωρίς νομοσχέδιο από την κυβέρνηση και χωρίς αλλαγή ουσιαστική κάποιων διατάξεων, δεν ξέρω αν είναι του συντάγματος, ή άλλων νόμων. Γιατί, κύριοι συνάδελφοι; Επαναλαμβάνω, γιατί επιχειρήσαμε διά του νόμου των εκτάκτων να περάσουμε σε μόνιμους διορισμούς; Εδώ είναι η ευθύνη της Βουλής. Δεν είχαμε το θάρρος και το σθένος να πούμε και στους εαυτούς μας και σε όσους επηρεάζονταν ότι αυτοί είναι έκτακτοι

διορισμοί· δεν μπορεί να μετατραπούν σε μόνιμους.

Εν πάση όμως περιπτώσει, έχουμε ένα πρόβλημα μπροστά μας, θα το αντιμετωπίσουμε, όπως μπορούμε υπό τις περιστάσεις, και επί του θέματος θα μιλήσει ο συνάδελφος ο κ. Αντωνίου.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας ομάδα θα υπερψηφίσει την πρόταση αυτή. Θέλω απλώς να σχολιάσω δυο-τρία σημεία τα οποία ηγέρθησαν.

Το πρώτο ερώτημα είναι κατά πόσο αυτή η νομοθεσία, την οποία καλείται η Βουλή να ψηφίσει, είναι χρήσιμη ή είναι αχρείαστη. Ελέχθη ότι είναι αχρείαστη, κατά έναν τρόπο, διότι με την απόφαση του σώματος αυτού περί καταργήσεως των περιορισμών, όσον αφορά την απασχόληση των εκτάκτων για έξι μήνες, αυτόματα το θέμα λύεται. Δυστυχώς, δεν είναι έτσι τα πράγματα. Ορθά ή λανθασμένα, ο Γενικός Εισαγγελέας, όταν εκλήθη, είχε δώσει στην εκτελεστική εξουσία μία γνωμάτευση. Είτε είναι σωστή είτε όχι, αυτή η γνωμάτευση λέει ότι το πρόβλημα των εκτάκτων που ήταν στην υπηρεσία προ της ψηφίσεως αυτού του νόμου δε λύεται. Η εκτελεστική εξουσία είναι υπόχρεη, κατά έναν τρόπο, να δεχτεί τη γνωμάτευση αυτή και να μην παρατείνει την υπηρεσία των εκτάκτων αυτών, εκτός εάν η Βουλή ψηφίσει εκ νέου παράταση και δώσει την ευχέρεια στην κυβέρνηση, εάν και εφόσον θέλει, να συνεχίσει την απασχόληση αυτή. Έτσι έχουν τα πράγματα και συνεπώς η νομοθεσία την οποία προτείνουμε να ψηφιστεί τώρα είναι χρήσιμη. Χρειάζεται· δεν μπορεί να μη γίνει.

Το δεύτερο σημείο είναι κατά πόσο αυτή η πρόταση είναι συνταγματική ή αντισυνταγματική. Μα, κύριοι και κυρίες συνάδελφοι, αυτό το σώμα έχει ψηφίσει παράταση των υπηρεσιών αριθμού εκτάκτων για πέμπτη φορά. Αν για πέντε φορές αυτό το σώμα έκρινε ότι δεν υπήρχε αντισυνταγματικότητα ή, έστω και αν υπήρχε, αν εκρίθη σωστό να ψηφίσει αυτή τη νομοθεσία, λέω, ας ψηφίσει και για έκτη φορά και δεν είναι το τέλος του κόσμου. Συνεπώς, υπό τας περιστάσεις, κρίνω ότι είναι αναγκαίο να ψηφιστεί σήμερα η νομοθεσία αυτή, για να δώσουμε τη δυνατότητα, επαναλαμβάνω, στην κυβέρνηση να παρατείνει τις υπηρεσίες αυτών των ανθρώπων οι οποίοι, έτσι ή αλλιώς, βρίσκονται στην υπηρεσία για πάρα πολλούς μήνες.

Το τελευταίο σημείο που θα ήθελα να θίξω, κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής: Είναι πολλές οι φορές που αυτό το σώμα εκλήθη να αποφασίσει περί της μονιμοποίησης αριθμού εκτάκτων ή όχι. Και δυστυχώς συνεχώς αναβάλλουμε τη συζήτηση επί αυτού του θέματος. Και είναι γνωστό ότι μπροστά στο σώμα υπάρχουν προτάσεις νόμου που ομιλούν για μονιμοποίηση ενός αριθμού γύρω στους 140, κάπου εκεί.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου;

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Προτάσεις νόμου. Υπάρχουν προτάσεις νόμου.

Ελέχθη ότι αυτές οι προτάσεις νόμου είναι αντισυνταγματικές. Κύριοι συνάδελφοι, η εκτελεστική εξουσία με νομοσχέδιο πρότεινε τη μονιμοποίηση 1 080 υπαλλήλων. Η επιτροπή Οικονομικών, κατ' επανάληψη, υπέδειξε στην εκτελεστική εξουσία ορισμένες περιπτώσεις που ήταν σαφώς αδικούμενοι υπάλληλοι. Και ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία να διορθώσει αυτή την αδικία. Παρά τις προσπάθειες που έγιναν, παρά τις αλλεπάλληλες συζητήσεις που είχαμε με το Υπουργείο Οικονομικών -και πολλές φορές μας ελέχθη ότι υπάρχουν πολύ δικαιολογημένες περιπτώσεις- εντούτοις μέχρι στιγμής η εκτελεστική εξουσία απέφυγε να φέρει νέο νομοσχέδιο περί διόρθωσης της αδικίας αυτής. Υπό το φως αυτών των δεδομένων, της αδικίας που έχει γίνει, πιστεύω ότι η Βουλή κέκτηται δικαίωμα, για να διορθώσει αυτή την αδικία, να ψηφίσει αυτό το νόμο και, αν η κυβέρνηση ήθελε αναπέμψει το νόμο και να τον κρίνει αντισυνταγματικό, αυτό είναι δική της ευθύνη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Αβραάμ. Ναι, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είπα ότι δεν καταλάβαμε αυτή την υπόθεση και επειδή έχουμε όλη την καλή διάθεση, εγώ θα κάνω σαφές ερώτημα, σαφέστατο, για να μου εξηγήσουν, να καταλάβουμε κι εμείς εδώ πέρα, αφού πάρουμε την απάντηση. Αυτοί οι άνθρωποι ευρίσκονται εκεί κάτω από κάποιο καθεστώς το

οποίο διέπεται από κάποιο νόμο. Οι νόμοι που υπάρχουν γύρω από τους εκτάκτους ή οι έκτακτοι, αν θέλετε, που υπηρετούν βρίσκονται είτε υπό το καθεστώς του αρχικού νόμου, προ της ψήφισης του νόμου περί εξαμήνου, είτε υπό το καθεστώς του νέου νόμου, μετά που ψηφίσαμε για τα εξάμηνα, το οποίο δεύτερο καθεστώς, μετά την κατάργηση του εξαμήνου, ουσιαστικά εξομοιώνεται περίπου με το πρώτο, εκτός βεβαίως από την αρχική πρόσληψη, η οποία γίνεται με βάση ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σωστό.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Σωστό, κύριε Παπαδόπουλε;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σωστό.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Και ερωτώ ...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Λάθος, λέω εγώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ε, μα ένα λεπτό, διότι εδώ θα αποδειχτεί ότι δεν ξέρομε τελικά ως Βουλή τι κάνομε, ως Βουλή.

Λοιπόν, ερωτώ: Εάν προσελήφθησαν υπό το καθεστώς του αρχικού νόμου και διέπονται από αυτό το καθεστώς, αυτό το πράγμα δεν έχει κανένα νόημα, διότι σημαίνει ότι η κυβέρνηση, όσο καιρό θέλει, όπως είπε και ο κ. Παπαδόπουλος, και διά βίου, τους κρατεί. Εάν βρίσκονται υπό το καθεστώς του νεότερου νόμου, όπως τον έχουμε τροποποιήσει με την πρόταση του κ. Παπαδόπουλου, σημαίνει ότι το εξάμηνο δεν ισχύει. Άρα η κυβέρνηση, όποτε θέλει, τους απολύει, όποτε θέλει, τους κρατεί. Εμείς, εάν έτσι έχουν τα πράγματα, τι καλούμεθα να κάνουμε με αυτή την πράξη; Καλούμεθα να διορίσομε σαφώς και κατηγορηματικώς. Εγώ έτσι το έχω καταλάβει.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ:

Δεν καταλάβατε καλά.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν δεν κατάλαβα καλά, εσείς που καταλάβατε να μας τα εξηγήσετε, διότι πρέπει να καταλαβαίνουμε, κύριοι συνάδελφοι, και όχι να ψηφίζουμε με κλειστά μάτια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αν μου επιτρέψετε. Κύριε ... να απαντήσω, αν μου επιτρέψετε. Έχετε δίκαιο ότι όσοι έχουν διοριστεί ως έκτακτοι προ της θεσπίσεως του νόμου δε διέπονται ή δε διείποντο από το νόμο που ψηφίσαμε. Από την ώρα όμως που η νομοθεσία η δική μας ήταν η κατά εξάμηνο ανανέωση υπηρεσίας, επομένως υπήρχε ημερομηνία λήξης, αυτή η ημερομηνία λήξης, έστω και αν ήραμε εμείς τις διατάξεις και διορθώσαμε το νόμο, υπήρχε και επομένως με τη λήξη ή θα έπρεπε να τους απολύσει ή θα έπρεπε να τους μονιμοποιήσει. Και ήρθαμε εμείς ως Βουλή -και έν' εδώ που ο κ. Χρίστου έκανε την παρατήρηση κατά καιρούς και κατά διαστήματα, ακόμα και όταν ο κ. Παπαδόπουλος έκανε την πρότασή του, για να τροποποιήσει τον αρχικό νόμο, να τον καταργήσει εν τη ουσία- και δώσαμε παράταση εξάμηνη. Συνεπώς δώσαμε ημερομηνία λήξης στην υπηρεσία. Από την ώρα που δεν είναι μόνιμοι, κάποτε λήγει η υπηρεσία.

Κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Θεοδώρου, εσείς στην επιτροπή τη δική μας ξέρετέ τα καλλίτερα που τους άλλους. Μετά τη μονιμοποίηση των 1 080 οι εναπομείναντες έκτακτοι στη δημόσια υπηρεσία, μαζί με όσους διορίστηκαν για τους έξι μήνες, για το πρώτο εξάμηνο, με βάση την πρώτη παράταση που αποφάσισε η Βουλή, δέθηκαν μαζί σε ένα ενιαίο σύνολο, ανεξάρτητα από την καταγωγή τους.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εγώ έτσι το καταλάβω ...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Λοιπόν, λοιπόν.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

... κύριε Χρίστου. Έτσι το καταλάβω και, αν σωστά το καταλάβω, εν σωστή η θέση μου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Λοιπόν. Δέθηκαν σ' ένα σύνολο, κύριε Θεοδώρου, και εδίνετο παράταση από εξάμηνο σε εξάμηνο, με εξαίρεση τους εκτάκτους του Υπουργείου Υγείας, για τους οποίους οι παρατάσεις εδίνοντο ανά έτος.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα. Καταργήσαμε τα εξάμηνα.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, δεν καταργήσαμε τα εξάμηνα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είνταλως εν τα εκαταργήσαμε;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ένα λεπτό, ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μέχρι τη αγία εκείνη ημέρα που υιοθετήθηκε η πρόταση του κ. Παπαδόπουλου για αποδέσμευση του ορίου υπηρεσίας εις έξι μήνες.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όμως, ο Γενικός Εισαγγελέας είπε: «Αν αυτό που κάνατε δε σημαίνει ότι ένας έκτακτος που διορίστηκε για έξι μήνες μπορεί να υπηρετεί ανεμπόδιστα μέχρι το 2010.»

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ανοησίες!

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ανοησίες, ξηανοησίες ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

... αυτή, αυτή είναι η δεσμευτική θέση για την κυβέρνηση. Και όταν έληξαν τα εξάμηνα, τους έδωσαν δεκαπενθήμερες παρατάσεις οι οποίες λήγουν 15 του Νιόβρη. Άρα η έκτακτη υπηρεσία μιας μεγάλης ομάδας υπαλλήλων, έτσι ή αλλιώς, λήγει 15 του Νιόβρη. Αυτή εν' η κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν τζ' εννά καταλάβετε παραπάνω ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να το πω τζαι τούτο, διότι εν' ως δαμαί: Όλα αυτά, εάν όντως έτσι έχουν, έρκεται να μοιάσει της κουβέντας «απ' ον θέλει να πάει στο μύλο, πέντε μέρες κοσιηνίζει». Ε, λοιπόν, εάν η κυβέρνηση με διάφορες γνωματεύσεις -σε εισαγωγικά ή χωρίς εισαγωγικά- του κ. Γενικού Εισαγγελέα θέλει να φορτώνει στη Βουλή διαρκώς αυτή την ιστορία, ε! όχι, κύριοι! Εμείς θέλουμε να μονιμοποιηθούν. Το είπαμε και το διακηρύξαμε επανειλημμένα. Τι ασχολούμαστε αυτή τη στιγμή με νομικίστικες απόψεις του κ. Γενικού Εισαγγελέα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, δώστε τότε παράταση ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

... ή με οποιοδήποτε άλλου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Τι; Μας κοροϊδεύουν δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μας κοροϊδεύουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό. Κύριοι, νομίζω ότι εξηντλήθη το θέμα. Απλούστατα αυτό το οποίο σήμερα γίνεται είναι παράτασις εις την ... τουλάχιστο να εργάζονται, μέχρι που να έρθει η ώρα να δούμε τους νομικούς τρόπους μονιμοποίησης.

Κύριοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της προτάσεως νόμου που κατατέθηκε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Κύριοι συνάδελφοι, τελειώσαμε τη νομοθετική εργασία. Αντιλαμβάνομαι ότι στο Κεφάλαιο Δ' έχει λήξει ... Υπάρχουν ομιλητές που θα ήθελαν να συνεχίσει ή να θεωρηθεί λήξαν το θέμα του Κεφαλαίου Δ' περί δελφινιών κ.λπ.; Θεωρείται λήξαν. Την επόμενη Πέμπτη επομένως θα συζητήσουμε άλλο.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 18 Νοεμβρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

- 1) Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου)
- 2) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 3) Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 4) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
- 5) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
- 6) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Γεροσκήπου (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1999.
- 8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1999.
- 9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών

Νόμος (Αρ. 1) του 1999.

- 10) Ο περί Ταμείου Θήρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 11) Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996.
- 12) Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεως Λευκωσίας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών) Κανονισμοί του 1999.
- 13) Οι περί Δανείου (Ανάπτυξης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
- 14) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ομότιμοι Καθηγητές) Κανονισμοί του 1999.
- 15) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Πειθαρχικός Έλεγχος του Ακαδημαϊκού και Άλλου Εκπαιδευτικού Προσωπικού) Κανονισμοί του 1999.
- 16) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 1999.
- 17) Οι περί Ιατρών (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 1999.
- 18) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης κάτω από το Κεφάλαιο 21.03.3-Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων-Άρθρο 04.631- Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού

Ανάπτυξης για το 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η λειτουργία χυτηρίου στη βιομηχανική περιοχή Εργατών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής.)
(6.10.1998)

- 2) «Η δολοφονία του εγκλωβισμένου Στέλιου Χάρπα στην κατεχόμενη περιοχή και οι προηγηθείσες άλλες 26 δολοφονίες. Οι εκβιασμοί, η συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τον κατοχικό στρατό και τους εποίκους, ο ξεριζωμός και το εθνικό ξεκαθάρισμα. Αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, η πιο σημαντική πτυχή του κυπριακού προβλήματος.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Προέδρου της Βουλής κ. Σπύρου Κυπριανού.) (7.10.1999)
(Συνέχιση της συζήτησης).

- 3) «Οι συλλήψεις Κυπρίων πολιτών από στρατιώτες του κατοχικού καθεστώτος στη νεκρή ζώνη, κατά παράβαση των όρων οι οποίοι ισχύουν σε αυτή την περιοχή.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του

προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη.) (4.2.1999).

- 4) «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου.) (11.2.1999)

- 5) «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη.) (4.2.1999)

(Συνέχιση της συζήτησης)

- 6) «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου.) (11.2.1999)

- 7) «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του

κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου.) (11.2.1999)

- 8) «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο "Φιλοξενία".»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999)

- 9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου.) (19.5.1999)

- 10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 1997.

- 11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των κ. Μάριου Ματσάκη και Χρίστου Μαυροκορδάτου.)

(15.6.1999)

- 12) Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.
- 13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που τιλοφορούνται:
  - 1) Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας και περί αλιευτικών καταφυγίων και το μέλλον της αλιείας στην Κύπρο.

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου.) (19.9.1996)

- 2) Οι σοβαρές ζημιές που προκαλούνται από τα δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων και μέτρα για αντιμετώπισή τους.

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής.) (30.1.1997)

Η συνεδρία της Βουλής τερματίζεται.

(Ωρα λήξης: 6.09 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούπτας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργιάδη Λία	Παπακώστας Κώστας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παρισινός Ανδρέας
Γιάγκου Κίκη	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Δημητρίου Παναγιώτης	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Ηλιάδης Δημήτρης	Ρότσας Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Σαμμούτας Ευάγγελος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανού Στέλιος
Καζαμίας Κίκη	Συλλούρης Δημήτρης
Καράς Αντώνης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιττής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Ανδρέας
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφίδης Γιώργος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μακρίδης Ισίδωρος	
Μάτσης Γιαννάκης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός
Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Αναφορά από τον προεδρεύοντα του σώματος στους νεκρούς του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου, καθώς και σε όλους εκείνους που έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία και τη δημοκρατία και τήρηση δίλεπτης σιγής στη μνήμη τους.
- 2) Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
- 3) Κήρυξη ως επείγουσας της πρότασης νόμου «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999» έπειτα από συζήτηση [Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Αγαπίου, Ν. Μουσιούτσας, Ν. Κατσουρίδης, Π. Δημητρίου, Δ. Θεοδώρου, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Δ. Ηλιάδης].
- 4) Αναβολή έπειτα από αίτημα του βουλευτή κ. Α. Χρίστου της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».
- 5) Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», οι σύντομες παρεμβάσεις του κ. Γ. Αγαπίου και του προεδρεύοντος (Ν. Αναστασιάδη) και ψήφιση σε νόμο του νέου κειμένου, όπως έχει διαμορφωθεί.
- 6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διατηρητέων Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
- 9) Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας

(Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.

- 10) Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ασυρμάτου Τηλεγραφίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999», η σύντομη παρέμβαση του κ. Α. Μούσκου και απόρριψή τους.
- 11) Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
- 12) Ερωτήσεις βουλευτών: Κατάργηση της εξουσίας των συμβουλίων βελτιώσεως για έκδοση αδειών οικοδομής - Υποτιμολόγηση εισαγόμενων οχημάτων - Κλοπή κινητών τηλεφώνων στην Πάφο - Ζημιές του κράτους από τις χημικές βιομηχανίες - Έργα του Τμήματος Αρχαιοτήτων - Η ασφάλεια του αεροδρομίου Πάφου - Η λειτουργία των αερολιμένων Κύπρου - Τα καλλιστεία του 2000 στην Κύπρο.
- 13) Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Αίτημα Σίμου για οικονομική βοήθεια για έργα της ΑΗΚ - Κατασκευή φράγματος στον Άγιο Νικόλαο Πάφου - Αίτημα της κοινότητας Πενταλιάς για άρδευση από το φράγμα Έζουσας.
- 14) Συνέχιση της συζήτησης για το θέμα «Η εισαγωγή δελφινιών, η λειτουργία δελφιναρίων, ο τρόπος διαβίωσής τους και η τήρηση διεθνών συμβάσεων (Χρ. Μαυροκορδάτος, Δ. Ηλιάδης, Κ. Κληρίδου) και λήξη του θέματος.
- 15) Έκθεση για την πρόταση νόμου που κηρύχθηκε επείγουσα «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε [Δ. Θεοδώρου, Ν. Πιττοκοπίτης, Α. Βασιλείου, Τ. Παπαδόπουλος, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Π. Δημητρίου, Α. Χρίστου, Α. Αντωνίου) και ψήφισή της σε νόμο.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 18ης Νοεμβρίου 1999

(Ώρα έναρξης: 4.21 μ.μ.)

(Αρ. 6)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συμπληρώθηκαν αυτές τις μέρες δεκαέξι χρόνια από την παράνομη ανακήρυξη του ψευδοκράτους του Ντενκτάς στα υπό κατοχή εδάφη μας. Η πράξη αυτή, απόλυτα ενδεικτική της αδιάλλακτης και αλαζονικής νοοτροπίας και στάσης του κατοχικού ηγέτη, ήρθε να συμπληρώσει το μεγάλο έγκλημα που συντελέστηκε το καλοκαίρι του 1974, με την τουρκική εισβολή και κατοχή του 37% του κυπριακού εδάφους, που βρίσκεται σε πλήρη και απόλυτη δυσαρμονία με κάθε έννοια σεβασμού του διεθνούς δικαίου.

Η ανακήρυξη του ψευδοκράτους του Ντενκτάς ουδέποτε περιεβλήθη οποιαδήποτε νομική ισχύ και ουδέποτε απέκτησε νομιμότητα και διεθνή αναγνώριση. Παρ' όλα αυτά και παρά την πάροδο είκοσι έξι χρόνων, οι συνέπειες της εισβολής και κατοχής των

εδαφών μας συνεχίζουν να υφίστανται και ο κυπριακός λαός εξακολουθεί να στερείται βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών. Η παράνομη διαίρεση του νησιού μας, που βρίσκεται έξω από το σύγχρονο πνεύμα συνεννόησης και ειρηνικής συμβίωσης των λαών, διατηρεί πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα, εγκλωβισμένους, που υφίστανται τα πάνδεινα από ένα στυγνό και ανελεύθερο καθεστώς, αγνοούμενους, των οποίων η τύχη δεν έχει ακόμη διακριβωθεί.

Η Τουρκία, εφαρμόζοντας την πάγια επεκτατική της πολιτική, προχώρησε στην κατάληψη του βόρειου τμήματος του νησιού, στοχεύοντας σε μια μόνιμη και διαρκή ομηρία της Κύπρου. Για είκοσι έξι χρόνια τώρα το νησί μας παραμένει διαιρεμένο και οι νόμιμοι κάτοικοί του ζουν σε συνθήκες παρατεταμένης αβεβαιότητας και ανασφάλειας, που δημιουργεί η παρουσία του κατοχικού στρατού. Με πρόφαση την ασφάλεια των Τουρκοκυπρίων και αφορμή το προδοτικό πραξικόπημα της χούντας των Αθηνών, η Τουρκία υλοποιεί τον πραγματικό και μακροπρόθεσμο στόχο και σχεδιασμό της, τη σταδιακή δηλαδή κατάληψη και τουρκοποίηση της Κύπρου, που όχι μόνο αντιβαίνει στις θεμελιώδεις αρχές του διεθνούς δικαίου, αλλά δεν υπηρετεί ούτε τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των Τουρκοκυπρίων συμπολιτών μας.

Για πολλοστή φορά βρισκόμαστε μπροστά στην έναρξη μιας νέας διεθνούς πρωτοβουλίας για προώθηση λύσης του Κυπριακού. Μας συμβουλεύουν οι κατά καιρούς πρωτεργάτες των διάφορων διεθνών πρωτοβουλιών να επιδιώκουμε την εξεύρεση μιας δίκαιης και ειρηνικής λύσης του προβλήματος. Πρώτοι εμείς αναζητούμε μια ειρηνική, δίκαιη, βιώσιμη και διαρκή λύση. Πρώτοι εμείς επιθυμούμε, περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο, τη μόνιμη διευθέτηση του πολιτικού μας προβλήματος. Αλλά δεν είναι λογικό και δε νοείται να ζητούν από εμάς, που είμαστε τα θύματα αυτού του εγκλήματος, να δεχθούμε λιγότερα από όσα δικαιούται να απολαμβάνει κάθε ελεύθερος λαός στον πλανήτη μας. Είναι για τούτο που πρέπει να στρέψουν όλοι τις

προσπάθειές τους προς την κατεύθυνση της Τουρκίας, ώστε να υποχρεωθεί να συνεργαστεί επιτέλους θετικά για μια λύση που θα είναι δίκαιη αλλά και βιώσιμη.

Η Βουλή της Κυπριακής Δημοκρατίας για μια ακόμη φορά καταδικάζει με τον πιο έντονο και κατηγορηματικό τρόπο την παράνομη ανακήρυξη του κατοχικού ψευδοκράτους. Απαιτεί την άμεση ανάκληση της πράξεως και την πλήρη αποκατάσταση των δικαιωμάτων του λαού μας, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων.

Η Βουλή της Κυπριακής Δημοκρατίας τιμά παράλληλα σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την εξέγερση του Πολυτεχνείου, το Νοέμβρη του 1973, τους αγώνες της ηρωικής γενιάς εκείνης της εποχής και των νεκρών της δημοκρατίας. Τιμά τους αγώνες του αδελφού ελληνικού λαού για ελευθερία, δημοκρατία και απαλλαγή από το ξενοκίνητο και εθνικά επιζήμιο καθεστώς της δικτατορίας, που τόσα δεινά προκάλεσε στον ελληνισμό, με αποκορύφωμα τη μερική κατάληψη της Κύπρου. Στρέφουμε τη μνήμη μας με σεβασμό στη θυσία των νέων της γενιάς του Πολυτεχνείου και αποτίνουμε την οφειλόμενη τιμή σ' αυτούς που πάνω από τη ζωή και τη νιότη τους έθεσαν το χρέος προς την πατρίδα.

Ύστατο, τέλος, χρέος της Βουλής της Κυπριακής Δημοκρατίας θεωρούμε την απότιση σήμερα του οφειλόμενου φόρου τιμής στον κορυφαίο ήρωα της κυπριακής ελευθερίας Κυριάκο Μάτση. Σ' αυτό το λεβεντονιό της Κύπρου που δε δίστασε να κάνει τη νιότη του σπονδή στο βωμό της ελευθερίας, κάνοντας πράξη με το αίμα του την προαιώνια προσταγή «ου περί χρημάτων τον αγώνα ποιούμεθα». Κι έτσι έπεσε αγωνιζόμενος για την πατρίδα και την κυπριακή ελευθερία, συμβάλλοντας με τη μοναδική και απaráμιλλη θυσία του στην επίτευξη του μεγάλου κοινού μας στόχου του απελευθερωτικού αγώνα του '55-'59, την απελευθέρωση της πατρίδας και την αποτίναξη του αποικιακού ζυγού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλώ όλους σε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των πεσόντων στο Πολυτεχνείο αλλά και στους απελευθερωτικούς αγώνες της Κύπρου για ελευθερία και δημοκρατία.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη.

Ερχόμαστε, κυρίες και κύριοι, στην ημερήσια διάταξη, αρχίζοντας με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, γιατί, εξ όσων αντιλαμβάνομαι, υπάρχουν δύο προτάσεις νόμου, για τις οποίες υπάρχει εισήγηση να κηρυχθούν επείγουσες και να ψηφιστούν σήμερα. Οι δύο προτάσεις νόμου είναι: α. «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999», που κατατέθηκε από τους κ. Ισίδωρο Μακρίδη, Αβραάμ Αντωνίου και Νίκο Μουσιούττα, και β. «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», που κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Αν δεν υπάρχει ένσταση, οι προτάσεις νόμου κηρύσσονται επείγουσες. Θα παρακαλούσα στη συνέχεια την αρμόδια επιτροπή επί των Οικονομικών να συνέλθει και να επιληφθεί του θέματος. Κατά τα λοιπά, η κατάθεση των νομοσχεδίων, προτάσεων νόμου και εγγράφων θεωρείται ότι γίνεται με βάση τον κατάλογο, όπως έχει διανεμηθεί στους κ. βουλευτές.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2000 Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

2.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1999.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3.	Ο περί Ανοικτής Μερικής Συμφωνίας σε μεγάλες φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Εσωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4.	Ο περί της Σύναψης Καταναλωτικών Συμβάσεων εξ Αποστάσεως Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5.	Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
6.	Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
7.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

8.	Οι περί Μετεωρολογικής Υπηρεσίας-Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Μετεωρολογικού Λειτουργού, Μετεωρολογικού Βοηθού 1ης Τάξης και Μετεωρολογικού Βοηθού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών
9.	Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέσεις Βιομηχανικού Υγιεινολόγου 1ης Τάξης, Βιομηχανικού Υγιεινολόγου 2ης Τάξης, Επιθεωρητή Μηχανικού 1ης Τάξης και Επιθεωρητή Μηχανικού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
10.	Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
11.	Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

- Κανονισμοί του 1999.
12. Έγγραφο (Αρ. Θ. 32/99 και 33/99) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο (Αρ. 4(1)) του 1999. Οικονομικών **Οικονομικών και Προϋπολογισμού**
13. Έγγραφο (Αρ. 50/99 και 53/99) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 1999. Οικονομικών **Οικονομικών και Προϋπολογισμού**
14. Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 10/11/99 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου Οικονομικών **Οικονομικών και Προϋπολογισμού**

του 1999 (Αρ. 1(II)/99), το
 εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του
 περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως
 (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου
 του 1999 (Αρ. 2(II)/99) και το
 εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του
 περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως
 (Ταμείον Ανακουφίσεως
 Εκτοπισθέντων και Παθόντων)
 Νόμου του 1999 [Αρ. 3(II)/99]

Προτάσεις νόμου:

**Κατατέθηκε
από**

**Παραπέμπεται
στην επιτροπή**

1.	Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Ανδρέας Χρίστου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Νίκο Πιττοκοπίτη εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος	Συγκοινωνιών και Έργων
2.	Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999.	Λευτέρη Χριστοφόρου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Πρόδρομο Προδρόμου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Δημήτρη Συλλούρη, βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας

3. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999. Ανδρέα Χρίστου, **Εσωτερικών** κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις
4. Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων **Γεωργίας και Φυσικών Πόρων**

Με αυτό περατούται η εξέταση και ενασχόληση με το Κεφάλαιο Δεύτερο.

Προχωρούμε έτσι στο Κεφάλαιο Πρώτο, που είναι η νομοθετική εργασία της Βουλής. Το υπ' αριθμόν 2 θέμα, αφού το υπ' αριθμόν 1 θέμα δεν είναι έτοιμο προς συζήτηση, είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», για τούτο και θα παρακαλούσα τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών όπως αναγνώσει τη σχετική έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχήν η έκθεση φαίνεται ομόφωνη, αλλά, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, μετά ορισμένες πλευρές απέκτησαν κάποιες επιφυλάξεις και τελικά θα πρέπει να γίνει ψηφοφορία. Τώρα, επειδή θα βγει και η επιτροπή Οικονομικών να δει τις προτάσεις νόμου, μπορεί να ήταν καλύτερα να το αφήσουμε αργότερα, να έλθουν και ορισμένοι συνάδελφοι. Ό,τι θέλετε. Πολύ ευχαρίστως, να τη διαβάσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν υπάρχει εισήγηση να δοθεί κάποιος χρόνος διαβούλευσης, για να διατηρηθεί η...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Για να είμαι δίκαιος, κύριε Πρόεδρε, το πρώι στη συγκέντρωση των εκπροσώπων η πλευρά μας προετίθετο να ζητήσει αναβολή, αφότου ακούστηκαν επιφυλάξεις. Αλλά τελικά το είδαμε στην κοινοβουλευτική ομάδα τώρα, το απόγευμα, και είπαμε ότι δεν υπάρχει λόγος να ζητηθεί αναβολή και μπορούμε να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία. Όμως μπορεί οι άλλες πλευρές να μην ήταν ενήμερες ότι θα γίνει ψηφοφορία τώρα σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Επειδή στην κοινοβουλευτική μας ομάδα έχει συζητηθεί υπό το φως κάποιων πρόσθετων πληροφοριών οι οποίες ετέθησαν υπόψη μας, η άποψή μας είναι ότι χρήζει περαιτέρω διερεύνησης και συζήτησης το θέμα αυτό στην επιτροπή Οικονομικών και εισηγούμαστε να επανέλθει στην επιτροπή Οικονομικών, παρά να συζητούμε εδώ, στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εννοείτε να εξεταστεί σήμερα ή σε άλλη συνεδρία;

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Όχι. Μπορεί να αναβληθεί και να επανέλθει στην επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για λόγους τυπικούς, απλώς λέγω ότι είναι η δεύτερη βδομάδα που αναβάλλεται και, όπως γνωρίζουμε όλοι, μόνο μια βδομάδα αναβολής μπορεί να δοθεί...Ορίστε;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν άρχισε η συζήτηση.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, ό,τι κι αν συμβαίνει, εγώ έχω τη γνώμη ότι, εφόσον η επιτροπή Οικονομικών θα συνέλθει τώρα, να τεθούν υπόψη της αυτές οι επιφυλάξεις και, αν πράγματι επιβάλλεται να αναβληθεί ακόμα, να το κάνουμε. Αν όχι, να τελειώνουμε. Επομένως η εισήγησή σας, κύριε Πρόεδρε, να μετατεθεί στη σειρά είναι σωστή και να το δούμε ξανά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αντωνίου.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Ε, δε θα επιμείνω, κύριε Πρόεδρε. Η δική μας άποψη είναι ότι χρήζει περαιτέρω μελέτης. Τώρα δε βλέπω πώς είναι δυνατόν η επιτροπή Οικονομικών να μπορέσει σε μερικά λεπτά να δει το θέμα, αλλά, αν μπορέσει να το δει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αποπειραθεί...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Τότε θα μείνει στην απόπειρα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να καταβληθεί αυτή η προσπάθεια. Αν αποτύχει, τότε επανερχόμεθα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τα επόμενα θέματα της ημερήσιας διάταξης, αντιλαμβάνομαι, τα πλείστα είναι ομόφωνα. Αν δεν υπάρχει διαφωνία από πλευράς του σώματος, εκεί που υπάρχει ομοφωνία, να θεωρούνται οι εκθέσεις αναγνωσθείσες και αν υπάρχουν ομιληταί, να ακούονται.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 3, που είναι «Ο περί Συνεργατικών

Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούππας

Ανδρέας Φιλίππου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Παναγιώτης Δημητρίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Τμήματος Συνεργατικής Ανάπτυξης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου περί Συνεργατικών Εταιρειών, ώστε να δοθεί εξουσιοδότηση στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει κανονισμούς για τη σύσταση, λειτουργία και διαχείριση σχεδίου προστασίας καταθέσεων σε συνεργατικές εταιρείες.

Όπως είναι γνωστό, έχουν ήδη κατατεθεί στη Βουλή σχετικοί κανονισμοί που ρυθμίζουν τη σύσταση, λειτουργία και διαχείριση σχεδίου προστασίας καταθέσεων σε εμπορικές τράπεζες. Παρ' όλο που η μελέτη των κανονισμών αυτών έχει ολοκληρωθεί από την επιτροπή, εντούτοις με απόφασή της δεν προωθήθηκαν για έγκριση στην

ολομέλεια, μέχρις ότου κατατεθεί στη Βουλή το ανάλογο νομοθετικό πλαίσιο για τη ρύθμιση του θέματος της προστασίας καταθέσεων σε συνεργατικές εταιρείες.

Για την έκδοση των τελευταίων απαιτείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις συνεργατικές εταιρείες, ώστε να περιλάβει σχετική πρόνοια για την εξουσιοδότηση έκδοσης τέτοιων κανονισμών, θέμα στο οποίο αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται ομόφωνα στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 53 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρήστε και στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999». Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση είναι επίσης ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του

Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούππας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Κίκης Καζαμίας

Μάριος Ματσάκης

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Αγλαντζιάς για την αποπληρωμή δανείου ύψους £1.775.600, το οποίο ο δήμος αυτός συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

Το προϊόν του πιο πάνω δανείου προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για τη συμπληρωματική χρηματοδότηση των έργων αναβάθμισης της λεωφόρου Ακαδημίας

στο δήμο αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ όπως ακουστούν ομιλητές επί θέματος αρχής, αν και εφόσον υπάρχουν.

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προσίμιο.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δε διαβλέπω οιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1999», όπου και πάλι η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούππας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Κίκης Καζαμίας

Μάριος Ματσάκης

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Λευκωσίας για την αποπληρωμή δανείου συνολικού ύψους £2.880.000, το οποίο ο δήμος αυτός συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα και το προϊόν του οποίου θα χρησιμοποιηθεί για ενοποίηση των υφιστάμενων μακροπρόθεσμων δανείων του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με

τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Γεροσκήπου (Κυρωτικός) Νόμος του 1999», όπου και πάλι η έκθεση είναι

ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του

Δήμου Γεροσκήπου (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούττας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Κίκης Καζαμίας

Μάριος Ματσάκης

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Γεροσκήπου για την αποπληρωμή δανείου ύψους £1.320.000, το οποίο ο εν λόγω δήμος συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους αρμοδίους, το προϊόν του εν λόγω δανείου θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή της παραλιακής λεωφόρου Ποσειδώνος από τα δημοτικά όρια Πάφου μέχρι την τουριστική πλαζ του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού στη Γεροσκήπου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με

τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψηφισή του σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Γεροσκήπου (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμόν 7, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού
Νόμος (Αρ. 8) του 1999»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούπτας

Ισίδωρος Μακρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του πάγιου ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £18.125.242 και η διάθεσή του για διάφορους σκοπούς, οι οποίοι αναφέρονται αναλυτικότερα στο επισυνημμένο παράρτημα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, το πιο πάνω ποσό προορίζεται για την κάλυψη δαπανών για την υλοποίηση διάφορων σκοπών και προγραμμάτων της κυβέρνησης, για τα οποία είτε δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια στους προϋπολογισμούς του 1999 είτε η πρόνοια που έγινε υπήρξε ανεπαρκής.

Η επιτροπή, αφού άκουσε τις απόψεις των αρμοδίων αναφορικά με τους σκοπούς διάθεσης των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων, ζήτησε επιπρόσθετα

στοιχεία και πληροφορίες για ορισμένες από αυτές που έκρινε ότι θα έπρεπε να διερευνηθούν περαιτέρω.

Η επιτροπή, αναμένοντας τις επιπρόσθετες πληροφορίες, ειδικότερα σε σχέση με τις ζητούμενες πιστώσεις που αφορούν:

1. την κρατική χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού ύψους £1.500.000·
2. την παραχώρηση £50.000 στην Ένωση Συντακτών Κύπρου για ανέγερση του οίκου δημοσιογράφων· και
3. την κάλυψη της δαπάνης από την πρόσληψη δεκατριών ειδικών αστυφυλάκων από την 1η Δεκεμβρίου 1999 στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών, που ανέρχεται στις £6.000, καθώς και την αγορά των στολών τους, δαπάνη που ανέρχεται σε £5.850, αποφάσισε να εισηγηθεί την έγκριση στο στάδιο αυτό όλων των υπόλοιπων κονδυλίων, ώστε να καταστεί δυνατή η διάθεσή τους έγκαιρα και πριν από το τέλος του 1999, ενώ για τα πιο πάνω κονδύλια αποφάσισε να αναμένει τα συμπληρωματικά στοιχεία από τους αρμοδίους.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό τελικά έχει διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να διαβάζεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1999».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ζητούμενη πίστωση	Σκοποί
£	
1. 58.000	Κάλυψη της εισφοράς για συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Κέντρου Δημόσιου Δικαίου.

2. 470.000 Κάλυψη των ειδικών επιδομάτων εξωτερικού με βάση τη σημείωση 10 του περί Προϋπολογισμού Νόμου 1999 (Νόμος Αρ. 1(II) του 1999).
3. 2.000.000 Ενίσχυση των μέτρων εισοδηματικής στήριξης των γεωργοκτηνοτρόφων μέσα στο τρέχον έτος.
4. 588.225 Κάλυψη της δαπάνης αγοράς πυροσβεστικών οχημάτων για τις ανάγκες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας τα οποία εγκρίθηκαν στον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1998 και θα παραληφθούν φέτος.
5. 90.000 Κάλυψη των απολαβών των 40 έκτακτων υπαλλήλων που εργάζονται στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και οι υπηρεσίες των οποίων παρατάθηκαν μέχρι 15.4.99 (Νόμος Αρ. 52(I) του 1999) και της μισθοδοσίας 40 μόνιμων Ασφαλιστικών Λειτουργών που διορίστηκαν σε ισάριθμες κενές θέσεις από 2.8.99.
6. 87.500 Κάλυψη των αυξημένων αναγκών που προέκυψαν:
  - α) λόγω αναθεώρησης του ύψους των επιδομάτων συντήρησης των παιδιών που είναι τοποθετημένα σε ανάδοχες οικογένειες κατά 9% από 1.1.99 σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 48.458 και ημερομηνία 14.10.98, καθώς και
  - β) λόγω αύξησης του αριθμού των παιδιών που είναι τοποθετημένα σε ανάδοχες οικογένειες από 140 σε 161.
7. 68.486 Παραχώρηση χορηγίας προς το ΚΥΠΕ για την κάλυψη των δαπανών του μέχρι το τέλος του 1999.

8. 300.000 Κάλυψη των δαπανών αποκατάστασης των ζημιών που προκλήθηκαν από το σεισμό της 11ης Αυγούστου 1999.
9. 145.790 Παραχώρηση χορηγίας προς το δήμο Πάφου για κάλυψη μέρους του ελλείμματος του Δημοτικού Σφαγείου Πάφου μέχρι το τέλος του 1999.
10. 46.250 Παραχώρηση «κατά χάριν» οικονομικής βοήθειας στην Παγκύπρια Ομοσπονδία Ενώσεων Κοινοτήτων για την κάλυψη της δαπάνης ενημέρωσης των κτηματικών βιβλίων των κοινοτήτων.
11. 81.000 Κάλυψη της συνεισφοράς της Κύπρου στον Προϋπολογισμό του ΟΑΣΕ για το 1999.
12. 50.000 Κάλυψη των δαπανών λειτουργίας του Εφοριακού Συμβουλίου από 21.10.99 μέχρι τέλους του τρέχοντος έτους.
13. 80.000 Κάλυψη του «κατά χάριν» φιλοδωρήματος στα ανήλικα ορφανά του μ. Σάββα Σάββα (£50.000) τέως Προϊστάμενου του Ταμείου Θήρας και του μ. Θ. Γεωργιάδη (£30.000) τέως Λειτουργού Τύπου και Πληροφοριών.

14. 70.000 Κάλυψη:
- α) πληρωμών στο Ταμείο Θήρας για κρατικούς υπαλλήλους που εργοδοτούνται από το ταμείο αυτό,
  - β) επιστροφής εισφορών σε 12 άγαμους κρατικούς υπαλλήλους,
  - γ) επιστροφών εισφορών πέραν των 400 μηνών, και
  - δ) απρόβλεπτων περιπτώσεων.
15. 1.500.000 Παροχή πρόσθετης κρατικής χορηγίας προς τον ΚΟΤ η οποία καθίσταται αναγκαία ύστερα από την πρόσφατη ψήφιση του Προϋπολογισμού του Οργανισμού για το 1999 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων (Νόμος Αρ. 35(II) του 1999).
16. 700.000 Παραχώρηση:
- α) ποσού \$1.000.000 στην ελληνική κυβέρνηση για ανακούφιση των σεισμοπαθών της Ελλάδας (£570.000).
  - β) βοήθειας σε ιατροφαρμακευτικό υλικό αξίας \$100.000 Αμερικής προς τους σεισμόπληκτους της Τουρκίας (£59.000).
  - γ) εφάπαξ ποσού ύψους \$120.000 για τη λειτουργία του γραφείου τύπου του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και για αναγκαίες επιδιορθώσεις του κτιρίου του (£71.000).

17. 5.000.000 Καταβολή χορηγιών σε φοιτητές Τριτοβάθμιας Εκπαιδευσεως μέχρι τέλος του έτους, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικού) Νόμου του 1999 (Νόμος Αρ. 116(Ι) του 1999).
18. 300.000 Κάλυψη των αυξημένων δαπανών για παροχή οικονομικής βοήθειας σε αναπήρους για απόκτηση αυτοκινήτου μέσα στο 1999, λόγω αύξησης των περιπτώσεων που εγκρίθηκαν πέραν του αριθμού για τις οποίες περιλήφθηκε πρόνοια στον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1999.

19. 233.141 Πρόσθετη πίστωση για:
- α) Την παραχώρηση πρόσθετης οικονομικής βοήθειας ύψους £50.000 στην Ένωση Συντακτών Κύπρου για ανέγερση του οίκου δημοσιογράφων (£50.000).
  - β) Την καταβολή αποζημιώσεων στους γεωργούς των οποίων οι καλλιέργειες έχουν υποστεί ζημιές από τα αγρινά κατά το 1998 (£46.500) και το 1999 (£50.000).
  - γ) Την παραχώρηση του υπόλοιπου ποσού ύψους £26.641 της «κατά χάριν» οικονομικής βοήθειας μέχρι του ποσού των £150.000 στο Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λεμεσού, ποσό που αντιπροσωπεύει το Φ.Π.Α. για την αγορά και αξιοποίηση του κινηματογράφου ΡΙΑΛΤΟ Λεμεσού.
  - δ) Κυβερνητικής επιχορήγησης προς τη ΣΕΔΙΓΕΠ, για τα λειτουργικά έξοδα της (£60.000).
20. 25.000 Κάλυψη της καταβολής ειδικού επιδόματος ευθύνης σε υπαλλήλους στους οποίους ανατίθενται καθήκοντα Δημόσιου Κατήγορου και των οποίων η κλίμακα της θέσης που κατέχουν είναι χαμηλότερη της κλίμακας Α8 κατά το διάστημα άσκησης των εν λόγω καθηκόντων.
21. 90.000 Κάλυψη των εξόδων της γραπτής εξέτασης που έγινε στις 30 Οκτωβρίου 1999 σύμφωνα με τον περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμο του 1998 (Ν. Αρ. 6(Ι)/98).

22. 150.000 Παροχή πρόσθετης κρατικής χορηγίας προς το ΘΟΚ η οποία καθίσταται αναγκαία ύστερα από την πρόσφατη ψήφιση του Προϋπολογισμού του Οργανισμού για το 1999 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.
(Νόμος αρ. 18(II) του 1999).
23. 100.000 Παραχώρηση ποσού ύψους £100.000 προς την Εταιρεία "Ριάλτο".
24. 1.100.000 Κάλυψη της εγκατάστασης/παραλαβής του συστήματος TAR (Terminal Approach Radar) για το Αεροδρόμιο Λάρνακας για το οποίο είχε περιληφθεί στον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1999 η προκαταβολή μόνο, αλλά λόγω παραλαβής του έργου εντός του τρέχοντος έτους παρίσταται ανάγκη έγκρισης και του υπόλοιπου ποσού.
25. 6.000 Κάλυψη της δαπάνης πρόσληψης δεκατριών Ειδικών Αστυφυλάκων από 1.12.1999 στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών για εφαρμογή του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου.
26. 5.850 Αγορά στολών δεκατριών νέων Ειδικών Αστυφυλάκων του Τμήματος Οδικών Μεταφορών
27. 2.000.000 Αποστολή ασθενών στο εξωτερικό σύμφωνα με τους κανονισμούς που εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 16.1.1998.

28. 2.780.000 Πρόσθετη πίστωση για την κάλυψη των αναγκών των Νοσοκομείων, Υπηρεσιών, Ιδρυμάτων κ.λπ. σε φάρμακα μέχρι 31.12.1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £16.563.392 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμόν 8, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως

Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος   Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούππας

Ισίδωρος Μακρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού ύψους £7.124.000 και η διάθεσή του για διάφορους σκοπούς, οι οποίοι αναφέρονται αναλυτικότερα στο επισυνημμένο παράρτημα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, τα πιο πάνω ποσά προορίζονται για την κάλυψη δαπανών που έχουν στόχο την υλοποίηση διάφορων σκοπών και προγραμμάτων της κυβέρνησης, για τα οποία είτε δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια στους προϋπολογισμούς του 1999 είτε η πρόνοια

που έγινε είναι ανεπαρκής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών υπό το φως όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης των πιο πάνω ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

Ζητούμενη πίστωση £	Σκοποί
1. 150.000	Εκταφή των λειψάνων για διερεύνηση της τύχης των αγνοουμένων.
2. 1.611.000	Παραχώρηση χρηματικών επιδομάτων σε εκτοπισθέντες.
3. 4.020.000	Παραχώρηση χρηματικών επιδομάτων σε δυσπραγούντες.
4. 103.000	Παραχώρηση χρηματικών επιδομάτων και βοηθημάτων σε κατοίκους κατεχόμενων περιοχών.
5. 90.000	Εκτέλεση μέρους των αναγκαίων έργων για τη βελτίωση της υδατοπρομήθειας στους συνοικισμούς αυτοστέγασης Δερύνειας και Λιοπετρίου.
6. 1.000.000	Παραχώρηση αυξημένης χορηγίας προς το Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών για εφαρμογή του σχεδίου αποκατάστασης προπολεμικής φερεγγυότητας στον τομέα των σπουδαστικών δανείων.
7. 150.000	α) Καταβολή εφάπαξ οικονομικής βοήθειας ύψους £100.000 στο προσφυγικό Σωματείο «Ανόρθωσις»

Αμμοχώστου έναντι των δαπανών ανέγερσης του οικημάτων του στη Λάρνακα, σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 28.4.99 με την οποία θα παραχωρείται εφάπαξ οικονομική βοήθεια ύψους £100.000 στα προσφυγικά σωματεία πρώτης κατηγορίας τα οποία ανεγείρουν ιδιόκτητα οικήματα.

β) Παραχώρηση οικονομικής βοήθειας ύψους £50.000 προς το δήμο Καραβά για ανέγερση κτιρίων τα οποία θα χρησιμοποιηθούν ως γραφεία του δήμου και για άλλες δραστηριότητες των δημοτών Καραβά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £7.124.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμόν 9, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 1999»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος Κατερίνα Παντελίδου

Κίκης Γιάγκου Ζαχαρίας Κουλίας

Κώστας Παπακώστας Μάριος Ματσάκης

Λία Γεωργιάδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 1999. Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών και της ΠΕΠ. Εκπρόσωποι του ΣΙΤΟΠ και του ΠΑΣΥΠΕΕ,

παρ' όλο που προσκλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην πιο πάνω συνεδρία.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμών από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού £1.000.000 για κάλυψη των αυξημένων αναγκών σχετικά με την παραχώρηση σπουδαστικών δανείων σε δικαιούχους πρόσφυγες μέσα στο 1999.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους αρμοδίους, στον προϋπολογισμό του κεντρικού φορέα υπάρχει πρόνοια ύψους £4.000.000 για σπουδαστικά δάνεια και παράλληλα παρατηρείται συνεχές και αυξανόμενο ενδιαφέρον για τέτοιου είδους δάνεια. Συγκεκριμένα, τα σπουδαστικά δάνεια μέχρι τις 23 Σεπτεμβρίου 1999 ανήλθαν στα £3,3 εκατομμύρια και αναμένεται ότι μέχρι το τέλος του έτους η σχετική δαπάνη θα ανέλθει στα £5 εκατομμύρια.

Συνεπώς, πρόσθεσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, με την έγκριση των ζητούμενων πρόσθετων πιστώσεων θα παρασχεθεί η ευκαιρία σε περισσότερους δικαιούχους πρόσφυγες να συνεχίσουν της μεταλυκειακές σπουδές τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων επικροτεί τους σκοπούς διάθεσης των προτεινόμενων συμπληρωματικών πιστώσεων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής

Βαρών ποσού £1.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3, καθώς και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3, καθώς και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμόν 10, που είναι «Ο περί του Ταμείου Θήρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Ταμείου Θήρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιττής

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιαννάκης Θωμά

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών. Οι εκπρόσωποι του Ταμείου Θήρας, καθώς και των θηροφυλάκων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Ταμείου Θήρας, ώστε να καθιερωθεί επίσημα η στολή, καθώς επίσης και τα διακριτικά βαθμών του προσωπικού του Ταμείου Θήρας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί του Ταμείου Θήρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα θέματα υπ' αριθμόν 11 και 12 στην ημερήσια διάταξη υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996» και «Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών) Κανονισμοί του 1999». Αντιλαμβάνομαι ότι, με εξαίρεση τον κ. Κουλία, η έκθεση είναι ομόφωνη. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσοιρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε

τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 Ιουλίου και στις 22 Οκτωβρίου 1997, καθώς επίσης και στις 3 Νοεμβρίου 1999, ενώ τους πιο πάνω κανονισμούς μελέτησε στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 1999. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λευκωσίας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η παροχή εξουσίας στα Συμβούλια Αποχτεύσεων, έτσι που να μπορούν να καθιρύνουν ταμείο ευημερίας για τους υπαλλήλους και εργάτες τους σύμφωνα με κανονισμούς που δυνατό να έχουν αναδρομική ισχύ και να παρέχουν επιδόματα, δάνεια για αγορά αυτοκινήτου και άλλα ωφέληματα ανάλογα με εκείνα που ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 49 της βασικής νομοθεσίας περί Αποχτευτικών Συστημάτων, σκοπείται η ίδρυση ταμείου ευημερίας για τους υπαλλήλους και εργάτες του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λευκωσίας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λευκωσίας που παρευρέθηκαν στην επιτροπή, η προτεινόμενη τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για παροχή δυνατότητας έκδοσης κανονισμών με αναδρομική ισχύ για λειτουργία ταμείου ευημερίας κρίνεται αναγκαία, για να καταστεί δυνατή η συμμόρφωση του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λευκωσίας με όρους συλλογικών συμβάσεων που αφορούν τους υπαλλήλους και εργάτες του.

Κατά την εξέταση του νομοσχεδίου η επιτροπή διαφώνησε με τη διάταξη για παροχή εξουσίας στα Συμβούλια Αποχτεύσεων να παραχωρούν επιδόματα και δάνεια για αγορά αυτοκινήτων στους υπαλλήλους τους και αποφάσισε κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Σοσιαλιστικού

Κόμματος ΕΔΕΚ να διαγράψει τη διάταξη αυτή του νομοσχεδίου με τη σύμφωνη γνώμη των εκπροσώπων του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λευκωσίας.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ζαχαρίας Κουλίας δήλωσε πως ο ίδιος θα καταψηφίσει τόσο το υπό συζήτηση νομοσχέδιο όσο και τους υπό συζήτηση κανονισμούς, γιατί πιστεύει πως η ίδρυση τέτοιων ταμείων καταλήγει σε τελευταία ανάλυση στην επιβάρυνση των φορολογούμενων πολιτών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Στάθης Κιττής δήλωσε πως η κοινοβουλευτική του ομάδα θα τοποθετηθεί πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο και τους κανονισμούς κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό τελικά έχει διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αποχeteυτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», ενώ ταυτόχρονα εισηγείται και την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμες συναδέλφισσες, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος αποφάσισε να ψηφίσει αυτό το νομοσχέδιο και θα ακολουθήσω την κοινοβουλευτική μου ομάδα. Όμως θα διατυπώσω ενώπιον του σώματος τη διαφωνία μου.

Ο λόγος που ψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο είναι ότι έχει δημιουργηθεί σωρεία άλλων παρόμοιων ταμείων ευημερίας στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Όμως ο τίτλος αυτού του νομοθετήματος αναφέρει «Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων». Ο σωστός τίτλος έπρεπε να είναι «φορολογία των πολιτών για την ψυχαγωγία των δημοσίων υπαλλήλων»! Οι σκοποί αυτού του ταμείου είναι κατ' ουσίαν να φορολογούνται οι πολίτες και να ψυχαγωγούνται οι δημόσιοι υπάλληλοι με ταξίδια στο εξωτερικό, ταξίδια στο εσωτερικό, να διοργανώνουν εκδρομές, διακοπές και επιπλέον στις εξουσίες του ταμείου να δημιουργούν.... Διαβάζω από το νομοσχέδιο: «Επενδύει χρήματα». Φαίνεται λόγω της εξέλιξης των πραγμάτων. Όμως οι πόροι αυτού του ταμείου προέρχονται στην ουσία από τα τέλη αποχετεύσεων, τα οποία πληρώνει ο εργάτης, ο συνταξιούχος, ο πρόσφυγας, γενικά ο φορολογούμενος πολίτης, χωρίς καμιά ανταπόδοση για τα τέλη τα οποία πληρώνει.

Ως εκ τούτου η θέση μου είναι ότι όλα αυτά τα ταμεία θα πρέπει να εξεταστούν εξ υπαρχής, διότι είναι ένα από τα σοβαρά προβλήματα που διευρύνουν το χάσμα μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Θα μελετήσουμε πρόταση νόμου για επιδιόρθωση αυτής της κατάστασης, που νομίζουμε ότι είναι άδικη για τον απλό φορολογούμενο πολίτη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Κουλία. Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής; Εφόσον δεν υπάρχει, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, ο κ. Πουργουρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές δεν υπάρχουν.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ και μία εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα με τους κανονισμούς.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμόν 13, που είναι «Οι περί Δανείου (Ανάπτυξης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τους κανονισμούς που αναφέρονται ως «Οι περί Δανείου (Ανάπτυξης)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπτας

Ανδρέας Φιλίππου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Παναγιώτης Δημητρίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 1999, στην οποία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Κεντρικής Τράπεζας.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 του περί Δανείου (Ανάπτυξης) Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών, ώστε η Κεντρική Τράπεζα να μπορεί, με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες διαδικασίες, να διενεργεί επανεπενδύσεις χρεογράφων που έχουν λήξει, χωρίς να προηγείται παράδοση του σχετικού πιστοποιητικού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η πιο πάνω τροποποίηση κρίθηκε σκόπιμη στα πλαίσια της εφαρμογής από την Κεντρική Τράπεζα νέας αυτοματοποιημένης διεκπεραίωσης συναλλαγών, ιδιαίτερα ύστερα από τις αντιδράσεις που εκφράστηκαν από κατόχους χρεογράφων που αδυνατούσαν ή αμελούσαν να προσκομίσουν το πιστοποιητικό των ληγμένων χρεογράφων τους, με

αποτέλεσμα αυτά να μην επανεπενδύονται και να χάνονται οι αναλογούντες σ' αυτά τόκοι. Ως εκ τούτου η Κεντρική Τράπεζα έχει θέσει σε εφαρμογή διαδικασία με βάση την οποία κατά τη λήξη κάθε έκδοσης τριετών χρεογράφων διενεργείται αμέσως επανεπένδυσή τους. Στη συνέχεια, αποστέλλεται κατάλληλη ενημερωτική επιστολή στους κατόχους, ενώ το νέο πιστοποιητικό αποστέλλεται σ' αυτούς έπειτα από τη λήψη από την τράπεζα του ληγμένου πιστοποιητικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τα θέματα υπ' αριθμόν 14, 15 και 16 στην ημερήσια διάταξη υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ομότιμοι Καθηγητές) Κανονισμοί του 1999», «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Πειθαρχικός Έλεγχος του Ακαδημαϊκού και Άλλου Εκπαιδευτικού Προσωπικού) Κανονισμοί του 1999» και «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1) "Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ομότιμοι Καθηγητές) Κανονισμοί του 1999", 2) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Πειθαρχικός Έλεγχος του Ακαδημαϊκού και Άλλου Εκπαιδευτικού Προσωπικού) Κανονισμοί του 1999" και 3) "Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική

Περίθαλψη) Κανονισμοί του 1999"

Παρόντες:

Μη μέλη της επιτροπής:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Νίκος Μουσιούπτας

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1999, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς επίσης ο αντιπρόεδρος και εκπρόσωποι του συμβουλίου και της διεύθυνσης του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Με τους πρώτους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 21 και 32 της νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, παρέχεται εξουσία στο Πανεπιστήμιο Κύπρου να απονέμει τον τίτλο του ομότιμου καθηγητή σε καθηγητές που αφυπηρετούν και οι οποίοι έχουν επιδείξει αξιόλογο διδακτικό, ερευνητικό και κοινωνικό έργο. Τέτοιος τίτλος θα απονέμεται με απόφαση της συγκλήτου που θα επικυρώνεται από το συμβούλιο του Πανεπιστημίου, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του συμβουλίου του οικείου τμήματος και έγκριση του συμβουλίου της οικείας σχολής.

Με τους δεύτερους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 της νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, καθιερώνεται μηχανισμός για τον πειθαρχικό έλεγχο του ακαδημαϊκού και άλλου εκπαιδευτικού προσωπικού του Πανεπιστημίου Κύπρου. Ειδικότερα, με βάση τις διατάξεις των κανονισμών αυτών, καθορίζεται τι συνιστά πειθαρχικό αδίκημα, προβλέπονται οι πειθαρχικές ποινές που μπορεί να

επιβάλλονται για τέτοια αδικήματα και προνοείται ότι η διαδικασία πειθαρχικού ελέγχου καθορίζεται με κανόνες που καταρτίζει η σύγκλητος και εγκρίνει το συμβούλιο.

Με τους τρίτους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 της νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, ιδρύεται σχέδιο συμπληρωματικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για το προσωπικό του Πανεπιστημίου Κύπρου και τους εξαρτωμένους του. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις των κανονισμών αυτών, προβλέπεται η εθελοντική συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Κύπρου και των εξαρτωμένων τους στο εν λόγω σχέδιο, εγκαθιδρύεται διαχειριστική επιτροπή για τη λειτουργία του σχεδίου και καθορίζονται οι πόροι του σχεδίου, καθώς και τα ωφελήματα τα οποία θα παραχωρούνται βάσει αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις όλων των πιο πάνω κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από καθαρά νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών που τιτλοφορούνται «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ομότιμοι Καθηγητές) Κανονισμοί του 1999»;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών που τιτλοφορούνται «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Πειθαρχικός Έλεγχος του Ακαδημαϊκού και Άλλου Εκπαιδευτικού Προσωπικού) Κανονισμοί του 1999»;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών που τιτλοφορούνται «Οι περί

Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περιθαλψη) Κανονισμοί του 1999»;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμόν 17, που είναι «Οι περί Ιατρών (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 1999». Ιατροί, παραϊατρικό προσωπικό και βουλευτές, πλείστοι όσοι νομικοί, φαίνεται ότι ομοφώνησαν και ομονόησαν στην εξέταση των κανονισμών, γι' αυτό και η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ιατρών (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Θάσος Μιχαηλίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Κυριάκος Τυρίμος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 Οκτωβρίου και στις 4 Νοεμβρίου 1999. Στα πλαίσια μελέτης των κανονισμών αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 15 του περί Ιατρών (Σύλλογος, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) Νόμου, σκοπεύεται η ίδρυση ταμείου για την παροχή συντάξεων και άλλων ωφελημάτων σε άτομα που ασκούν την ιατρική στον ιδιωτικό τομέα.

Συγκεκριμένα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς καθορίζονται:

- 1) το ύψος του ποσού της εγγραφής και των εισφορών των μελών·
- 2) το ύψος των ωφελημάτων των μελών του ταμείου·
- 3) ο τρόπος διοίκησης και ελέγχου του ταμείου.

Ειδικότερα, καθορίζονται:

- α) οι αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου του ταμείου·
  - β) η προαιρετική εισφορά, καθώς και η επιλογή ψηλότερης εισφοράς·
  - γ) η ηλικία των εξήντα πέντε χρόνων ως ηλικία αφυπηρέτησης·
  - δ) η διαδικασία καταβολής και το ύψος των παροχών·
  - ε) οι λόγοι για τους οποίους καταβάλλονται οι παροχές·
- στ) το ύψος της εγγραφής στις £30 και η μηνιαία εισφορά στις £50, η οποία για τα πρώτα δύο χρόνια άσκησης της ιατρικής καθορίζεται στις £25.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι η ίδρυση ταμείου συντάξεων για ιδιώτες ιατρούς ήταν εδώ και πολλά χρόνια επιθυμία του ιατρικού κόσμου. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν επίσης ότι για τους προτεινόμενους κανονισμούς ενημερώθηκαν τα μέλη του συλλόγου σε γενική συνέλευσή τους και πως αυτοί υιοθετήθηκαν με μεγάλη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Επιπρόσθετα, η σχετική απόφαση επιβεβαιώθηκε και από τις επαρχιακές συνελεύσεις των οικείων τοπικών ιατρικών συλλόγων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί και αφού προηγουμένως τροποποιηθούν, έτσι ώστε το ύψος των αποζημιώσεων και των εξόδων που θα καταβάλλονται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του ταμείου να εγκρίνονται από τη γενική συνέλευση των μελών του ταμείου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Τυρίμος.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Δύο λόγια μόνο, κύριε Πρόεδρε.

Είναι η πρώτη φορά που ψηφίζονται τέτοιοι κανονισμοί και είναι μια έκφραση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των γιατρών, οι οποίοι μέχρι σήμερα, σε περιπτώσεις ασθενείας ή και θανάτου, δεν είχαν πού την κεφαλήν κλίνει και αποφάσισαν να καταθέσουν αυτούς κανονισμούς. Ελπίζουμε ότι θα στηριχθούν και θα επιτύχουν, διότι στο παρελθόν παρόμοιες συντάξεις είχαν αποτύχει και υπάρχει και σήμερα κάποια ανησυχία από μερικούς. Γι' αυτό πιστεύω ότι όλοι πρέπει να στηρίξουμε αυτούς τους κανονισμούς και αυτές τις χορηγίες, ούτως ώστε να υπάρχει κάτι το οποίο, εκτός από τις κοινωνικές ασφαλίσσεις, να μπορούν και οι γιατροί σε τέτοιες περιόδους να απολαμβάνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...τα ίδια ευεργετήματα με τους υπολοίπους.

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Απλώς, σχετικά με την αναφορά του συναδέλφου να στηρίξουμε, θα ήθελα να πω ότι ουσιαστικά εκείνοι οι οποίοι έχουν το δικαίωμα ή την υποχρέωση να στηρίξουν αυτό το ταμείο είναι οι ίδιοι οι οποίοι έχουν αποφασίσει τη σύσταση και λειτουργία του.

Εμείς στο παρελθόν υποστηρίξαμε την απόφαση και την προσπάθεια της οικογένειας των γιατρών. Τους είχαμε επιψηφίσει νομοσχέδιο. Δυστυχώς, για δικούς τους λόγους δεν τέθηκε σε λειτουργία. Ελπίζουμε ότι αυτή τη φορά θα γίνει. Όμως η επιτροπή, για να έχει ήσυχη τη συνείδησή της, διερεύνησε και ρώτησε επανειλημμένα αν υπήρχε αντίδραση, προπαντός αν υπήρχε σωστή ενημέρωση όλων των μελών. Και

μετά τη διαβεβαίωση ότι η υπεύθυνη, εκλεγμένη ηγεσία του ιατρικού κόσμου περιήλθε όλη την Κύπρο και σε επαρχιακές συνελεύσεις κατατόπισε τους συναδέλφους και πήρε με συντριπτική πλειοψηφία την έγκριση, τότε και εμείς ομόφωνα υποστηρίξαμε το αίτημά τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παρισινέ. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα, κύριοι συνάδελφοι, είναι η Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 – Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων- Άρθρο 04.631 –Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης για το 1999. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 -Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων- Άρθρο 04.631 -Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του

Προϋπολογισμού Ανάπτυξης για το 1999

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 1η και στις 8 Νοεμβρίου 1999, επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με ημερομηνία 25 Οκτωβρίου 1999, με την οποία ζητείται από τη Βουλή η αποδέσμευση πιστώσεων ύψους £58.211 από το Κεφάλαιο 21.01.3 -Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων- Άρθρο 04.631, το οποίο αφορά δικαιώματα εμπειρογνομόνων για ετοιμασία μελετών στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης του 1999. Στο στάδιο της μελέτης του θέματος παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον περί Προϋπολογισμού Αναπτύξεως Νόμο του 1999, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής έπειτα από σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, το ποσό που ζητείται να αποδεσμευτεί αναλύεται στα ακόλουθα:

- α) Ποσό ύψους £18.000 για διεξαγωγή έρευνας της αγοράς από το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν αρμοδίως, το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, ως ιδρυτικό μέλος του Διεθνούς Ταχυδρομικού Οργανισμού, συμμετέχει στο πρόγραμμα Marketing Intelligence Survey. Με βάση το πρόγραμμα αυτό, διεξάγεται συνεχής έρευνα της αγοράς, τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, με σκοπό να διαφανεί το μερίδιο που

κατέχει κάθε υπηρεσία στην αγορά, καθώς και το μερίδιο των ανταγωνιστών, οι ανάγκες των πελατών, ο βαθμός ικανοποίησής τους, καθώς και οι μελλοντικές απαιτήσεις τους, με απώτερο σκοπό την πιο αποτελεσματική και έγκαιρη αναπροσαρμογή στις ανάγκες αυτές. Η έρευνα διεξάγεται κάθε χρόνο από διεθνείς οίκους, οι οποίοι επιλέγονται από το Διεθνή Ταχυδρομικό Οργανισμό με τη διαδικασία των προσφορών. Η ετήσια δαπάνη για τη συμμετοχή της Κύπρου στο εξειδικευμένο αυτό πρόγραμμα ανέρχεται στις £18.000.

β) Ποσό ύψους £26.000 για εξωτερική ποιότητα ελέγχου των υπηρεσιών που προσφέρει το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών. Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, οι διεθνείς ταχυδρομικοί οργανισμοί και οι ταχυδρομικές υπηρεσίες των περισσότερων χωρών έχουν αναλάβει τα τελευταία χρόνια εκστρατεία για αναβάθμιση των υπηρεσιών τους, με κύριο στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών. Ο ποιοτικός αυτός έλεγχος διεξάγεται από το Διεθνή Ταχυδρομικό Οργανισμό μέσω ιδιωτικής εταιρείας ύστερα από διεθνείς προσφορές. Η Κύπρος συμμετέχει, με την έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, στο πρόγραμμα για δύο χρόνια με τη σχετική περίληψη του αντίστοιχου ποσού στους προϋπολογισμούς του 1999. Ήδη καταβλήθηκε μέσα στο 1998 το αρχικό ποσό για την έναρξη της διεξαγωγής της εργασίας και σύντομα αναμένεται να ζητηθεί η καταβολή ποσού £26.000 που αφορά το κόστος για το 1999.

γ) Ποσό ύψους £14.211 για τη διεξαγωγή μελέτης από την Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως, με σκοπό την εξεύρεση μηχανισμού που να βελτιώνει τη λειτουργία των περιφερειακών εταιρειών αστικών-αγροτικών λεωφορείων και να προσφέρει βάση για τον υπολογισμό της κρατικής επιδότησης των ζημιογόνων οικονομικών χρήσεων των εταιρειών αυτών. Το ζητούμενο ποσό των £14.211 προορίζεται να

καλύψει την τελευταία δόση για την αμοιβή και τα έξοδα της μελέτης, που αντιστοιχεί σε £10.098, καθώς και πρόσθετη αμοιβή ύψους £4.113 για κάλυψη επιπρόσθετης εργασίας που διεκπεραιώθηκε από την Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί στην αποδέσμευση και τη διενέργεια της ζητούμενης δαπάνης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Θα παρακαλέσω τότε το γραμματέα να προχωρήσει στην ανάγνωση της απόφασης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Ανάπτυξης Νόμου του 1999 (Νόμος Αριθμός 2(II) του 1999), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Άρθρο 04.631- Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών, χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής έπειτα από σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £58.211 από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών, του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης για το 1999 για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αριθμό φακέλου 131/98/A, 63/1998 και ημερομηνία 25

Οκτωβρίου 1999.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών ύστερα από σχετική ενημέρωσή της δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση και διενέργεια της πιο πάνω ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Έχουμε φτάσει στο τέλος της νομοθετικής εργασίας, νοουμένου ότι υπάρχει η εκκρεμότητα των δύο νομοσχεδίων που έχουν κατατεθεί και έχουν κηρυχθεί επείγοντα, καθώς και του νομοσχεδίου που αναβάλαμε στην αρχή της συνεδρίας.

Με την εκκρεμότητα που έχουμε στη νομοθετική εργασία, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις. Αντιλαμβάνομαι ότι έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.050 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αριστοφάνη Γεωργίου στις 11 Νοεμβρίου 1999.

«Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να απαντήσει τα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Πόσα κόστισε στο κράτος η αγορά των κτιρίων, όπου στεγάστηκε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στην Ακρόπολη;
2. Πόσα δαπανήθηκαν για να γίνουν αλλαγές στα ως άνω κτίρια, ώστε να καταστούν κατάλληλα για γραφεία;
3. Πόσα ακόμη αναμένεται να δαπανηθούν για περαιτέρω εργασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη ή προγραμματίζονται να γίνουν;

4. Πώς προτίθενται οι αρμόδιες υπηρεσίες να επιλύσουν το πρόβλημα χώρων στάθμευσης για τους υπαλλήλους και τους επισκέπτες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού;
5. Ποιοι λόγοι υπέβαλαν τη μεταφορά του γραφείου του υπουργού από το αρχικό σημείο που βρισκόταν σε άλλο χώρο και πόσα κόστισε η μεταφορά αυτή σε εργασίες διαμόρφωσης του χώρου και σε επίπλωση;»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.051 που υποβλήθηκε από το βουλευτή
Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 12 Νοεμβρίου 1999.**

«Πριν από τρεις μήνες αξιωματικός της αστυνομίας χειροδίκησε εναντίον του ειδικού αστυφύλακα 7006 εντός της αίθουσας του Δικαστηρίου Λάρνακος ενώπιον πλήθους κόσμου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες προέβη, για να τιμωρήσει τον παρεκτραπέντα αξιωματικό και να αποκαταστήσει το όνομα της αστυνομίας.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.052 που υποβλήθηκε από το βουλευτή
Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 12 Νοεμβρίου 1999.**

«Το 1999 συνελήφθη από την αστυνομία ο Γεώργιος Αρέστη με λαγούς και περδίκια προερχόμενα από τις κατεχόμενες περιοχές.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την εξέλιξη και το αποτέλεσμα αυτής της υπόθεσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

**Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.025,
ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ.**

Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με τη διαμαρτυρία της κοινότητας Κρίτου Μαρότπου για την παραχώρηση

σε ιδιώτη κρατικής γης στο ίδιο χωριό, αντί χρηματικής αποζημίωσης για ιδιοκτησία του που απαλλοτριώθηκε για την κατασκευή του φράγματος Κανναβιού σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο κ. Λουκάς Κυπριανού είναι ιδιοκτήτης μεγάλης έκτασης γης στο χωριό Ασπρογιά πάνω στο οποίο υπάρχουν διάφορες φυτείες, μια κατοικία και διάφορα γεωργικά υποστατικά. Το ακίνητό του βρίσκεται υπό απαλλοτρίωση για την κατασκευή του φράγματος Κανναβιού. Υπέβαλε αίτηση, για να του παραχωρηθεί άλλη κατάλληλη για γεωργικούς σκοπούς γη στο χωριό Κρίτου Μαρόττου.
2. Όλα τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα σύστησαν την αίτηση για παραχώρηση της κρατικής γης, με πληρωμή της αγοραίας αξίας της. Ένσταση έφερε μόνο η χωριτική αρχή Κρίτου Μαρόττου.
3. Το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του στις 25 Αυγούστου 1999 ενέκρινε εισήγηση της υπουργικής επιτροπής για παραχώρηση στον κ. Λουκά Κυπριανού της αιτούμενης κρατικής γης, με πληρωμή του ποσού των £14.000 ως αγοραίας αξίας της. Η παραχώρηση της κρατικής γης έγινε αφού λήφθηκε σοβαρά υπόψη ότι το ιδιωτικό κτήμα της οικογενειακής εταιρείας του αιτητή 'Loukas Kyprianou Enterprises Ltd', στο οποίο υπάρχουν πλήρως αναπτυγμένες φυτείες, κατοικία και διάφορα γεωργικά υποστατικά, που βρίσκεται στο χωριό Ασπρογιά, απαλλοτριώθηκε από την κυβέρνηση για την κατασκευή φράγματος. Η παραχώρηση αυτή γίνεται ανεξάρτητα από το θέμα της πιο πάνω απαλλοτρίωσης σ' ό,τι αφορά τις αποζημιώσεις που θα καταβληθούν προς την πιο πάνω εταιρεία, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμου.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ' με το θέμα που πιλοφορείται «Η λειτουργία χυτηρίου στη βιομηχανική περιοχή Εργατών». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας

κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η λειτουργία χυτηρίου στη βιομηχανική περιοχή Εργατών»

Παρόντες:

Δημήτρης Ηλιάδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Καίτη Κληρίδου

Κυριάκος Τυρίμος

Μη μέλη της επιτροπής:

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Μουσιούππας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε αυτεπάγγελα το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Νοεμβρίου 1998, στις 25 Μαΐου και στις 5 και 12 Οκτωβρίου 1999.

Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Υγείας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο έπαρχος Λευκωσίας, ο κοινοτάρχης και εκπρόσωποι της χωρικής αρχής Εργατών, εκπρόσωποι της ομάδας επηρεαζόμενων κατοίκων, της εταιρείας «Χυτήριο Μάριος και Ανδρέας Λτδ», εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων, καθώς και ο ειδικός υγειονόμος που διενήργησε την επιδημιολογική μελέτη για επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων της κοινότητας Εργατών και ο ειδικός μηχανικός περιβαλλοντολόγος που διενήργησε την τεχνική μελέτη διερεύνησης του βαθμού όχλησης της κοινότητας Εργατών από τη λειτουργία του χυτηρίου.

Στόχος της εγγραφής και εξέτασης του θέματος από την επιτροπή ήταν να διερευνηθεί το όλο θέμα, να διαπιστωθεί αν πράγματι προκαλείται οχληρία στους

κατοίκους της περιοχής, ο βαθμός της, οι τυχόν επιπτώσεις στην υγεία και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων και η διερεύνηση των δυνατοτήτων που υπάρχουν για άρση οποιουδήποτε προβλήματος δημιουργείται από τη λειτουργία του χυτηρίου είτε με την επιβολή όρων στη λειτουργία του είτε και με τη μετακίνησή του, εφόσον κριθεί ότι αυτή είναι και η μόνη λύση για την άρση των προβλημάτων που προκαλεί.

Πιο κάτω παρατίθεται το ιστορικό του θέματος, όπως προκύπτει από τη συζήτηση και την κατάθεση στοιχείων στα πλαίσια της εξέτασής του από την επιτροπή:

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

1. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, το χυτήριο «Μάριος και Ανδρέας Λτδ» εγκαταστάθηκε και λειτουργεί από το 1988 στο νοτιοανατολικό άκρο της βιομηχανικής περιοχής Εργατών σε απόσταση μικρότερη από ένα χιλιόμετρο από τα πρώτα σπίτια της κοινότητας Εργατών. Από την έναρξη της λειτουργίας του και λόγω των ανέμων που επικρατούν στην περιοχή, παρουσιάστηκε το πρόβλημα της μεταφοράς των αέριων εκπομπών του εργοστασίου στην κατοικημένη περιοχή της κοινότητας Εργατών, με αποτέλεσμα τη δημιουργία συνθηκών οχληρίας, όπως σκόνης, οσμής κ.λπ.
2. Οι κάτοικοι της περιοχής κινητοποιήθηκαν και με διάφορα διαβήματά τους μέσω της χωρικής αρχής τους ζήτησαν από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες να λάβουν μέτρα για άρση του προβλήματός τους. Ειδικότερα, οι κάτοικοι της περιοχής ζητούν να κλείσει το εργοστάσιο ή να απομακρυνθεί από την περιοχή, γιατί λειτουργεί χωρίς τις σωστές εγκαταστάσεις και τα φίλτρα που προνοούν οι νομοθεσίες των ευρωπαϊκών χωρών, με αποτέλεσμα η ανεξέλεγκτη λειτουργία του να καθιστά τη διαβίωση στο χώρο εκείνο αδύνατη.
3. Οι εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων, στα πλαίσια της συζήτησης του θέματος στην επιτροπή, υποστήριξαν την άποψη ότι

το χυτήριο θα πρέπει να μετακινηθεί οπωσδήποτε σε περιοχή βαριάς βιομηχανίας, έστω και αν αποκτήσει σύγχρονο εξοπλισμό που θα μειώνει την εκπομπές του σε αποδεκτά επίπεδα.

4. Οι εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών που κλήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής δήλωσαν ότι αναγνωρίζουν την ύπαρξη του προβλήματος που δημιουργείται στους κατοίκους της περιοχής από τη λειτουργία του χυτηρίου, γι' αυτό και μετά από εισήγηση τεχνικής επιτροπής έχει ληφθεί απόφαση για επιβολή αυστηρότερων όρων στη λειτουργία του εργοστασίου αυτού. Ειδικότερα, αποφασίστηκε όπως με την κατάλληλη τεχνολογία διασφαλιστεί σταδιακά η περιορισμένη εκπομπή αερίων, ώστε από το έτος 2001 αυτή να ανέρχεται σε 50mg ανά κυβικό μέτρο, σε σύγκριση με τις σημερινές εκπομπές του που ανέρχονται σε άνω των 1000mg ανά κυβικό μέτρο. Στο μεταξύ, το εργοστάσιο θα πρέπει να λειτουργεί με εκπομπές 300mg ανά κυβικό μέτρο.
5. Κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής στις 25 Μαΐου 1999, οι εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών ανέφεραν ότι αναμενόταν γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κατά πόσο αρμόδιος για να επιβάλει τους πιο πάνω όρους στη λειτουργία του εργοστασίου ήταν το Υπουργικό Συμβούλιο ή ο αρμόδιος υπουργός.

Κατά τη συνεδρίαση αυτή τόσο ο κοινοτάρχης των Εργατών όσο και οι εκπρόσωποι των επηρεαζόμενων κατοίκων εξέφρασαν την αγανάκτησή τους για τη συνέχιση της κατάστασης. Όπως δήλωσαν στην επιτροπή, παρά την υπομονή που οι ίδιοι επέδειξαν αναμένοντας μια συναινετική διευθέτηση του προβλήματος, αυτό δεν περιορίστηκε, με αποτέλεσμα το εργοστάσιο να συνεχίζει να λειτουργεί με εκπομπές πέραν των 1000mg ανά κυβικό μέτρο, προκαλώντας αφόρητη οχληρία αλλά και προβλήματα στην υγεία των κατοίκων. Οι ίδιοι ανέφεραν ότι με δική τους

πρωτοβουλία ανέθεσαν σε μηχανικό περιβαλλοντολόγο να εκπονήσει σχετική μελέτη (με δύο σκέλη, το τεχνικό και το επιδημιολογικό) την οποία επιφυλάχθηκαν να καταθέσουν και στη Βουλή.

Στην ίδια συνεδρίαση οι εκπρόσωποι των κυβερνητικών υπηρεσιών δήλωσαν ότι οι δαπάνες για την αντικατάσταση των μηχανημάτων του εργοστασίου, για να επιτευχθεί ο στόχος των 300mg ανά κυβικό μέτρο, υπολογίζονται στις £5.000, ενώ το σύστημα για τον περιορισμό των εκπομπών στα 50mg ανά κυβικό μέτρο υπολογίζεται να στοιχίσει περίπου £20.000. Όπως επίσης λέχθηκε, για την αντικατάσταση των μηχανημάτων υπάρχει η δυνατότητα επιχορήγησης του 30% των δαπανών από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, ζήτησε από τους αρμοδίους να επισπεύσουν τη διαδικασία για την επιβολή των όρων λειτουργίας στο εργοστάσιο, ώστε οι εκπομπές του να περιοριστούν σε αποδεκτά όρια, αναμένοντας παράλληλα τα αποτελέσματα της πιο πάνω μελέτης.

6. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος επανεξέτασε το θέμα σε συνεδρίασή της στις 5 Οκτωβρίου 1999, αφού ενημερώθηκε από τους επηρεαζόμενους κατοίκους ότι τόσο η τεχνική μελέτη όσο και η επιδημιολογική μελέτη για τις επιπτώσεις από τη λειτουργία του χυτηρίου είχαν ολοκληρωθεί και ότι η κατάσταση από τις εκπομπές του εργοστασίου δεν παρουσίασε βελτίωση. Η επιτροπή θεώρησε σκόπιμο να επανεξετάσει το θέμα στην παρουσία των ειδικών που διεξήγαγαν τις μελέτες και όλων των κυβερνητικών αρμοδίων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τόσο οι εκπρόσωποι των κυβερνητικών υπηρεσιών όσο και οι εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου επαίνεσαν τους επιστήμονες για τις μελέτες που εκπόνησαν, οι οποίες, όπως λέχθηκε, ήταν τεκμηριωμένες και αντικειμενικές.

B. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΩΝ

Στα συμπεράσματα της επιδημιολογικής μελέτης για τις επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων της κοινότητας Εργατών αναφέρονται τα ακόλουθα:

- «1. Υπάρχει εμφανής και σημαντική μείωση της μέγιστης εκπνευστικής ροής στο 32,3% των παιδιών του δημοτικού σχολείου που συνάδει με τον ερεθισμό των ανώτερων αναπνευστικών οδών από τις ανεξέλεγκτες εκπομπές του χυτηρίου. Δηλαδή ένα στα τρία παιδιά του δημοτικού σχολείου Εργατών υποφέρει από αναπνευστικό πρόβλημα που επηρεάζει το ανώτερο αναπνευστικό του σύστημα.
2. Υπάρχει σημαντικά αυξημένη ετήσια συχνότητα περιστατικών καρκίνου του πνεύμονα, του παγκρέατος, λευχαιμιών/λεμφωμάτων, καρκίνου του εγκεφάλου και των νεφρών στην κοινότητα Εργατών, σε σχέση με την παγκύπρια συχνότητα τα τελευταία εννιά χρόνια. Αυτή η αυξημένη συχνότητα ορισμένων καρκίνων είναι δυνατό να συνδέεται με τη λειτουργία του χυτηρίου μετάλλων και ειδικότερα την αυξημένη παρουσία καδμίου στην περιοχή. Εν πάση περιπτώσει όμως, το γεγονός παραμένει ότι η κοινότητα Εργατών παρουσιάζεται σημαντικά επιβαρυνμένη από ορισμένους καρκίνους και η συνέχιση της ανεξέλεγκτης λειτουργίας του χυτηρίου μετάλλων μόνο επιπρόσθετη επιβάρυνση μπορεί να επιφέρει.
3. Η επιδημιολογική αυτή μελέτη διαπιστώνει ότι η ανεξέλεγκτη λειτουργία του χυτηρίου μετάλλων στη βιομηχανική περιοχή Εργατών δημιουργεί οξεία αναπνευστικά προβλήματα στο ένα τρίτο του παιδικού πληθυσμού της κοινότητας και πιθανόν οδηγεί σε χρόνιες επιπτώσεις, με αύξηση στη συχνότητα ορισμένων τύπων καρκίνου σε όλο τον πληθυσμό της κοινότητας

Εργατών, αλλά και στους εργαζομένους στο χυτήριο μετάλλων και στα λοιπά εργοστάσια και υποστατικά της βιομηχανικής περιοχής Εργατών.

4. Η ύπαρξη καδμίου και μολύβδου σε πολύ ψηλά επίπεδα στη σκόνη του χωριού πιθανόν να προκαλέσει και άλλα προβλήματα υγείας, όπως νευρολογικά σύνδρομα, αιματολογικές διαταραχές και σύνδρομα νεφρικής ανεπάρκειας.»

Στα συμπεράσματα της τεχνικής μελέτης αναφέρονται τα ακόλουθα:

- «1. Η αυξημένη τιμή των δύο επιλεχθεισών τοξικών παραμέτρων (Cd & Pb) στη σκόνη της περιοχής υποστηρίζει τα αποτελέσματα της επιδημιολογικής μελέτης, στα σημεία όπου αυτή αναφέρεται σε αύξηση συγκεκριμένων καρκίνων, όπως και επιδείνωση του παιδικού άσθματος, συνδέοντας ταυτόχρονα, με σοβαρότατες ενδείξεις, το πρόβλημα υγείας κατοίκων της κοινότητας με την πηγή εκπομπής, δηλαδή το χυτήριο.
2. Παρότι η έκταση του προβλήματος, όπως και η περαιτέρω πιθανολογούμενη ρύπανση του νερού, των φυτών και του εδάφους της άμεσης περιοχής εκπομπής, δεν αποτέλεσε στόχο της παρούσας μελέτης, δε θα πρέπει να αποκλειστεί η διενέργεια ενδελεχούς διερεύνησης από ιδιώτες ή και την κυβέρνηση για εξακρίβωση του καθεστώτος της ρύπανσης και την τροχοδρόμηση διορθωτικών ενεργειών.
3. Οι αέριες εκπομπές του χυτηρίου επεμβαίνουν αρνητικά και στην καθαυτό ποιότητα ζωής των κατοίκων, δημιουργώντας συνθήκες έντασης, φόβου και γενικότερης αναστάτωσης, οι οποίοι έχουν πλήρη άγνοια των επιπτώσεων που μπορεί η εισπνοή των οχληρών/οσμικών αυτών ενώσεων να έχει στην υγεία τους.

4. Η αισθητική όχληση από τη γενικότερη ακαταστασία που επικρατεί σε ορισμένα από τα υποστατικά της βιομηχανικής περιοχής αποτελεί μια επιπλέον παράμετρο φόρτισης του αισθητικού τουλάχιστον περιβάλλοντος.
5. Σε ό,τι αφορά τη διερεύνηση της κατάστασης του χυτηρίου «Μάριος και Ανδρέας Λτδ» στις εκπομπές του προς το περιβάλλον, διαφαίνεται ότι τόσο σε ό,τι αφορά τις αέριες εκπομπές όσο και τη διάθεση των υγρών και στερεών αποβλήτων του εργοστασίου οι πρακτικές που ακολουθούνται δε βρίσκονται σε συμφωνία με τους ισχύοντες νόμους όσο και με την έννοια της «καλής πρακτικής» στα θέματα περιβάλλοντος αλλά και της «καλής γειτονίας» σε ό,τι αφορά τη σχέση της βιομηχανίας με την κοινότητα Εργατών.»

Γ. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, έχοντας υπόψη της όλα τα πιο πάνω, έχει καταλήξει στις ακόλουθες διαπιστώσεις και συμπεράσματα:

1. Η επιτροπή θεωρεί αδιαμφισβήτητο γεγονός την οχληρία και όλες τις δυσμενείς επιπτώσεις που υφίστανται οι κάτοικοι των Εργατών από τη λειτουργία του χυτηρίου, με αποτέλεσμα να πλήττεται η υγεία, η ευημερία και η ποιότητα της ζωής τους. Οι δυο πιο πάνω μελέτες έρχονται ακριβώς να τεκμηριώσουν με επιστημονικό και αντικειμενικό τρόπο την πιο πάνω ήδη εμφανή κατάσταση.
2. Η επιτροπή πιστεύει ότι υπήρξε ολιγωρία από πλευράς των αρμοδίων στο να ληφθούν ουσιαστικά μέτρα για ένα πρόβλημα τόσο οξύ αλλά και τόσο φανερό που από χρόνια ταλανίζει μια ολόκληρη κοινότητα. Οποιαδήποτε νομικά ή διαδικαστικά ζητήματα για την επιβολή των απαραίτητων όρων στη λειτουργία του εργοστασίου θα έπρεπε να είχαν επιλυθεί έγκαιρα.
3. Η επιτροπή, έχοντας ενώπιόν της τα αποτελέσματα των πιο πάνω μελετών, αλλά και τη δήλωση του επιστήμονα δρ. Μιχάλη Βωνιάτη ότι η συνέχιση της

λειτουργίας του εργοστασίου, έστω και με εκπομπές του ύψους των 300mg ανά κυβικό μέτρο, με δεδομένη την ήδη βεβαρημένη κατάσταση του περιβάλλοντος και τα προβλήματα υγείας που παρουσιάζουν οι κάτοικοι, θεωρεί ότι οι όροι που τέθηκαν στο εργοστάσιο για το μεταβατικό περιορισμό των εκπομπών στα 300mg ανά κυβικό μέτρο και από το 2001 στα 50mg είναι απαράδεκτοι.

Η επιτροπή πιστεύει ότι, εφόσον υπάρχει η τεχνολογία για τον περιορισμό της ρύπανσης στα 50mg ανά κυβικό μέτρο εκπομπών, θα έπρεπε αυτό να τεθεί το ταχύτερο ως όρος για τη λειτουργία του χυτηρίου και χωρίς οποιαδήποτε μεταβατική περίοδο. Η επιτροπή πιστεύει ότι οποιοδήποτε οικονομικό κόστος δε συγκρίνεται με αξίες όπως είναι η υγεία και η ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής, η προστασία και ο σεβασμός του περιβάλλοντος και ότι αυτά θα πρέπει να αποτελούν βασικό γνώμονα της κυβέρνησης στις αποφάσεις της. Γι' αυτό και στην περίπτωση που για οποιουδήποτε τεχνικούς λόγους ο περιορισμός των εκπομπών δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί άμεσα, τότε το εργοστάσιο θα πρέπει να παραμείνει κλειστό, μέχρις ότου προσαρμοστεί στους σχετικούς όρους. Αυτό ασφαλώς δε σημαίνει ότι θα επηρεαστούν τα νόμιμα δικαιώματα των ιδιοκτητών του εργοστασίου, οι οποίοι και δε θα πρέπει να θυματοποιηθούν. Πρόσθετα και σύμφωνα με την ενημέρωση που είχε η επιτροπή από τους αρμοδίους, φαίνεται ότι η διευκόλυνση του ιδιοκτήτη για την αντικατάσταση των μηχανημάτων του θα ήταν δυνατή και με τα προσφερόμενα σχέδια επιχορήγησης του αρμόδιου υπουργείου.

Η επιτροπή με την ευκαιρία αυτή συγχαίρει τους κατοίκους, γιατί ως ενεργοί πολίτες διεκδικούν την προστασία του περιβάλλοντος και τη συνακόλουθη ποιότητα ζωής και επίσης γιατί είχαν την πρωτοβουλία να αναλάβουν τη διεξαγωγή μιας τόσο σοβαρής και επιστημονικής μελέτης για το πρόβλημα και επίσης συγχαίρει τους ειδικούς που την εκπόνησαν με επιστημονικότητα και αντικειμενικότητα. Η επιτροπή έχει ακόμη

την άποψη ότι τέτοιες μελέτες θα πρέπει να αναλαμβάνονται από το ίδιο το κράτος συστηματικά και ως μέτρο διερεύνησης και αντιμετώπισης τέτοιων περιβαλλοντικών προβλημάτων και όχι από τους ίδιους τους επηρεαζόμενους ως ύστατο μέτρο άσκησης πίεσης προς την κυβέρνηση και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης. Η επιτροπή σημειώνει παρ' όλα αυτά με ικανοποίηση τη δήλωση των εκπροσώπων της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, ότι τα αποτελέσματα της μελέτης θα αξιολογηθούν και θα ληφθούν υπόψη από τους αρμοδίους. Πρόσθετα, η επιτροπή επισημαίνει τη δήλωση του εκπροσώπου του Υπουργείου Υγείας, ο οποίος χωρίς να αμφισβητεί το πόρισμα της υγειονομικής μελέτης του κ. Βωνιάτη, στην οποία όμως θεωρεί αντιδεδοντολογικό να υπεισέλθει, συμφώνησε ότι, αν τα ευρήματά της είναι ορθά, τότε η καλύτερη υπό τις περιστάσεις λύση θα ήταν ο άμεσος τερματισμός της λειτουργίας του χυτηρίου, μέχρι που αυτό να προσαρμοστεί τεχνικά, ώστε οι εκπομπές του να περιοριστούν στα 50mg ανά κυβικό μέτρο.

Η επιτροπή καλεί τέλος τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες να μεριμνήσουν οι ίδιες για τη διενέργεια των ενδεδειγμένων μελετών, ώστε το περιβαλλοντικό πρόβλημα που δημιουργείται στην περιοχή να εξεταστεί διεξοδικά και σε όλες του τις πτυχές, περιλαμβανομένης και της διερεύνησης του ενδεχομένου να εκπέμπονται ή να παράγονται και άλλες βλαβερές ουσίες από τη λειτουργία του χυτηρίου πέρα από εκείνες που ήδη εντοπίστηκαν.

Ολοκληρώνοντας τη μελέτη του θέματος, η επιτροπή δηλώνει ότι θα συνεχίσει να παρακολουθεί την εξέλιξή του, μέχρι να πειστεί ότι έχουν ληφθεί όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την άμεση αποκατάσταση των περιβαλλοντικών συνθηκών και των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων, που να τους διασφαλίζουν σωματική υγεία αλλά και ψυχική και κοινωνική ευεξία.

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε να μιλήσετε... Προτού μιλήσετε, θα μπω για να τελειώσει η νομοθετική εργασία, θέλω να πω ότι οι δύο προτάσεις νόμου...

Παρακάλεσα τον κ. Ηλιάδη απλούστατα, προτού προχωρήσει στην ομιλία του που αναφέρεται στην παρέμβασή του που αναφέρεται στο εγγραφέν θέμα, να επανέλθουμε στη νομοθετική εργασία. Αντιλαμβάνομαι ότι η επιτροπή Οικονομικών έχει επιληφθεί των δύο προτάσεων νόμου που είναι η μία "Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999" και η άλλη "Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999". Οι εκθέσεις είναι ομόφωνες. Όσον αφορά το υπ' αριθμόν 2 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που αναφέρεται εις τον προϋπολογισμό της Αρχής Λιμένων Κύπρου, αντιλαμβάνομαι ότι δεν ήτο επαρκής ο χρόνος, αναβάλλεται για την επόμενη Πέμπτη, με το μεσολαβούν διάστημα εις τη διάθεση της επιτροπής, για να επιληφθεί εκτενέστερα του θέματος. Παρακαλώ τον κ. γραμματέα να διαβάσει ...

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης
Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία
(Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούττας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Ανδρέας Φιλίππου

Χρίστος Ρότσας

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κηρύχθηκε επείγουσα στη σημερινή συνεδρίαση της ολομέλειας.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, ώστε να καταστεί δυνατή η παράταση, μέχρι τις 15 Μαΐου 2000, των υπηρεσιών μιας κατηγορίας έκτακτων υπαλλήλων, για τους οποίους δεν έγινε σχετική πρόβλεψη σε πρόσφατη τροποποίηση της ίδιας νομοθεσίας που έδινε τη δυνατότητα αυτή στις άλλες κατηγορίες εκτάκτων.

Όπως είναι γνωστό, πρόσφατα ψηφίστηκε σχετική νομοθεσία, που καθιστά δυνατή την περαιτέρω παράταση, μέχρι τις 15 Μαΐου 2000, των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων που βρίσκονταν στην υπηρεσία κατά τη 10η Μαΐου 1999. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται ο απαιτούμενος χρόνος, για να επιλυθούν διάφορα νομικής και διοικητικής φύσεως προβλήματα, ώστε να καταστεί δυνατή η απορρόφηση όσο το δυνατό περισσότερων εκτάκτων υπαλλήλων σε μόνιμες θέσεις. Επειδή η κατηγορία των πρώην εκτάκτων ασφαλιστικών και λογιστικών λειτουργών που στη συνέχεια προσλήφθηκαν ως βοηθοί γραφείου δεν καλύφθηκε, για καθαρά τυπικούς λόγους, από τις πρόνοιες της προαναφερθείσας νομοθεσίας, κρίθηκε σκόπιμο με την παρούσα τροποποίηση να δοθεί η δυνατότητα και στα πρόσωπα αυτά να υπηρετήσουν ως έκτακτοι βοηθοί γραφείου μέχρι την ημερομηνία που καθορίστηκε για όλους τους άλλους εκτάκτους που υπηρετούσαν με παράταση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, έχω την εντύπωση... Δεν ξέρω αν δεν περιήλθε εις γνώσιν του προέδρου της επιτροπής, διότι και εμείς τώρα το βλέπουμε, στην έκθεση που αφορά τον περί Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων, στη δεύτερη σελίδα, στη δεύτερη γραμμή ...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχω την ορθή διόρθωση.

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να γίνει μια διόρθωση στη δεύτερη γραμμή στην έκθεση. Αρχίζω από την προηγούμενη γραμμή: "Επειδή η κατηγορία των πρώην εκτάκτων ασφαλιστικών και λογιστικών λειτουργών που στη συνέχεια προσλήφθηκαν ως βοηθοί γραφείου δεν καλύφθηκε...".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να προστεθεί δηλαδή και λογιστών, αν στο νομοθέτημα, φυσικά, περιλαμβάνονται και οι λογιστικοί λειτουργοί, αλλά παρακαλώ τους γραμματείς, τις στενογράφους να κάνουν την αναγκαία διόρθωση, ώστε να προστεθούν και οι λογιστικοί λειτουργοί.

Παρακαλώ το γραμματέα να προχωρήσει, αν δεν υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής, εις τη δευτέρα ανάγνωση.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια τροποποίηση για ασφαλέστερη διεξαγωγή της όλης υπόθεσης και η τροποποίησή μου είναι ως εξής: Να προστεθεί ως άρθρο 3 το άρθρο 2 του περί Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμου του 1997 και καταλήγω σε συντομία «η μέχρι πλήρωσης των υφισταμένων κενών θέσεων στις υπηρεσίες όπου απασχολείται οποιαδήποτε ημερομηνία είναι προγενέστερη». Και εξηγούμαι, διότι μπορεί να γίνει

οποιαδήποτε στιγμή από σήμερα απόλυση κατά τη διάκριση οποιουδήποτε, κατά την κρίση οποιουδήποτε. Είναι τροποποίηση την οποία καταθέτω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, κύριε... ναι, αλλά έν' προφορική τροποποίηση και αντιλαμβάνομαι ότι θα δημιουργηθεί νέο θέμα, θα έπρεπε να το εβλέπετε στην επιτροπή Οικονομικών. Εκείνο που με ανησυχεί, κύριε Μακρίδη, είναι κατά πόσο με αυτό που αναφέρετε επισπεύδουμε την απόλυση.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Όχι, δίνουμε παράταση παραμονής αλλά την ίδια ώρα και το δικαίωμα απόλυσης. Αν νομίζετε ότι θα δημιουργήσει περιπλοκές, τότε αποσύρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι είμαι της άποψης, προτιμητέο να δοθεί ένα ολόκληρο εξάμηνο χωρίς οποιαδήποτε ... διαφορετικά θα δίνεται το δικαίωμα με τις διαδικασίες πλήρωσης να απολύονται ταυτόχρονα και πολλοί των εκτάκτων που υπηρετούν και συνεπώς θα είναι δώρον άδωρον.

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε, αν δεν υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής, αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Μακρίδης αποσύρει την τροποποίηση, στη δεύτερα ανάγνωση της προτάσεως νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Πρόσληψη εκτάκτων βοηθών γραφείου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερα πρόταση νόμου, που είναι "Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999". Η έκθεση είναι ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή και κηρύχθηκε επείγουσα, σε σημερινή της συνεδρία.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για το χρηματιστήριο, ώστε να δοθεί η νομοθετική δυνατότητα στο συμβούλιο του Χρηματιστηρίου Κύπρου να εφαρμόσει, το συντομότερο δυνατό, βελτιωμένο σύστημα εκκαθάρισης των χρηματιστηριακών συναλλαγών.

Όπως είναι γνωστό, βρίσκεται σε διαδικασία εξέλιξης και εφαρμογής σύγχρονο σύστημα απούλοποίησης του τρόπου εκκαθάρισης των εγγράφων που αφορούν χρηματιστηριακές συναλλαγές, το οποίο αναμένεται ότι θα επιλύσει πολλά από τα λειτουργικά και άλλα προβλήματα που έχουν πρόσφατα παρουσιαστεί στη λειτουργία του χρηματιστηρίου και ειδικότερα στην κατάρτιση, τελείωση και εκκαθάριση των διάφορων κατηγοριών χρηματιστηριακών συναλλαγών.

Ειδικότερα, με την υπό αναφορά πρόταση νόμου παρέχεται η δυνατότητα στο συμβούλιο του χρηματιστηρίου να καθορίζει τη διαδικασία μεταβίβασης της κυριότητας τίτλων, της ενεχυρίασης ή άλλης επιβάρυνσής τους, της έκδοσης πιστοποιητικών ιδιοκτησίας τίτλων και οποιαδήποτε άλλα συναφή θέματα με απόφασή του, η οποία λαμβάνεται με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Η παροχή της δυνατότητας αυτής στο συμβούλιο του χρηματιστηρίου γίνεται υπό την αίρεση ότι, σε περίπτωση που το συμβούλιο δεν αποφασίζει διαφορετικά, ως προς τα πιο πάνω θέματα, θα συνεχίσει η εφαρμογή των ανάλογων διατάξεων του περί Εταιρειών Νόμου και οποιουδήποτε άλλου νόμου διέπει τη σύσταση και λειτουργία εταιρείας που έχει εισαγάγει ή πρόκειται να εισαγάγει κινητές αξίες στο χρηματιστήριο.

Όπως είναι γνωστό, ενώπιον της επιτροπής εκκρεμεί ήδη υπό μορφή πρότασης νόμου μεγάλος αριθμός προτεινόμενων τροποποιήσεων στη χρηματιστηριακή νομοθεσία. Οι τροποποιήσεις αυτές αναμένεται ότι θα βελτιώσουν τη λειτουργία του χρηματιστηρίου και θα προστατεύσουν τους επενδυτές, αλλά χρήζουν περαιτέρω

συζήτησης και μελέτης.

Υπό το φως της διαπίστωσης ότι οι προτεινόμενες με την παρούσα πρόταση νόμου τροποποιήσεις είναι απολύτως αναγκαίες στο παρόν στάδιο, για να μπορέσει το συμβούλιο του χρηματιστηρίου να προχωρήσει στην αποϋλοποίηση των εγγράφων, η επιτροπή αποφάσισε να υποβάλει προς την ολομέλεια του σώματος εισήγηση για ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο και να αφήσει σε εκκρεμότητα τα υπόλοιπα ζητήματα, ώστε να της δοθεί χρόνος να τα συζητήσει λεπτομερώς και σε βάθος.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Παρακαλώ η τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Η νομοθετική εργασία έχει περατωθεί, επανερχόμαστε στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

Παρακαλώ, αν υπάρχουν ομιλητές ή εισηγητές επί του θέματος... Παρακαλώ, ο κ. Ηλιάδης.

Κύριε Αβραάμ, θα ηθέλατε να με αντικαταστήσετε;

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων του σώματος αντικαθίσταται από τον κ. Αβραάμ Αντωνίου.)

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συζητούμε ένα θέμα το οποίο απασχολεί την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εδώ και ενάμιση χρόνο και κάθε φορά που το συζητούμε στην επιτροπή διαπιστώνουμε με στοιχεία και με επιστημονικά ευρήματα πλέον ότι πρόκειται για ένα σοβαρότατο πρόβλημα όχι απλώς περιβαλλοντικό, αλλά με επιπτώσεις στην υγεία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της κοινότητας των Εργατών, αλλά και των εργοστασίων τα οποία λειτουργούν δίπλα στο επίμαχο χυτήριο το οποίο βρίσκεται στην ίδια βιομηχανική περιοχή.

Δε θα επαναλάβω καθόλου το ιστορικό, ότι το χυτήριο λειτουργεί εκεί από το 1988. Από την αρχή υπήρχαν προβλήματα δυσφορίας, αναπνευστικά, κακοσμίας, οχληρίας από τη λειτουργία του χυτηρίου. Τα τελευταία χρόνια άρχισαν να εμφανίζονται ....

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εν πειράζει, έν' ο κ. Γιώρκος.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όχι, όχι, σταμάτησα, για να τελειώσει ο κ. Γιώργος, να μην τον ενοχλώ, και ύστερα συνεχίζω και εγώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Του δώσατε προτεραιότητα, κύριε Ηλιάδη;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ναι, ναι, κύριε Πρόεδρε, τι να κάνουμε, αφού δε μας δίνει ο κ. Γιώργος, να του δώσουμε εμείς, έπρεπε να δοθεί μια φόρμουλα, να συνυπάρξουμε.

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, η κατάσταση έχει φτάσει στο απροχώρητο, γιατί τα τελευταία χρόνια είναι ραγδαία η αύξηση των καρκίνων πάσης μορφής, κυρίως εκείνων οι οποίοι προκαλούνται από, εις το ή και μέσω του αναπνευστικού συστήματος. Οι κάτοικοι έχουν κάνει πολλά διαβήματα προς όλες τις κατευθύνσεις χωρίς ποτέ να ληφθούν οποιαδήποτε ουσιαστικά μέτρα και το χυτήριο εκεί λειτουργούσε νομίμως και εξέπεμπε τους ρύπους και τις δηλητηριώδεις ουσίες νομίμως, νομίμως! Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, παρ' όλον ότι έκαναν μετρήσεις και έβρισκαν ότι οι εκπομπές ήταν καταστροφικές για το περιβάλλον και για την υγεία των ανθρώπων, ποτέ δεν έθεσαν όριο, ποτέ δεν έθεσαν περιορισμούς και έχουμε φτάσει στα σημερινά τραγικά αποτελέσματα για την υγεία των ανθρώπων. Ύστερα από την εξέταση, την πρώτη, του θέματος από τη Βουλή πέρσι άρχισαν να ευαισθητοποιούνται, πιεζόμενοι, οι αρμόδιοι λειτουργοί του Υπουργείου Εργασίας. Το αποτέλεσμα ήταν να θέσουν όριο να εκπέμπεται σκόνη, στερεές ουσίες, μέχρι 300 mg ανά κυβικό μέτρο από την 1η

Οκτωβρίου του 1999 μέχρι το τέλος του 2000 και από την 1η Ιανουαρίου του 2001 να πέσουν οι ρύποι στα 50 mg ανά κυβικό μέτρο. Αυτά όλα έγιναν όμως πότε; Όταν είχαμε πολλούς καρκίνους, πολλή κριτική στην επιτροπή, πολλή διαμαρτυρία από τους κατοίκους, αλλά και την ανάθεση από τους κατοίκους σε δύο εξαιρετικούς επιστήμονες της διενέργειας περιβαλλοντικής μελέτης και επιδημιολογικής μελέτης. Οι επιστήμονες απέδειξαν με σοβαρότητα, με επιστημονικότητα, με υπευθυνότητα τη σύνθεση που υπάρχει ανάμεσα στους εκπεμπόμενους ρύπους και τις εμφανιζόμενες μορφές καρκίνου στους κατοίκους των εργατών. Ήταν έρευνα, μελέτη την οποία θα έπρεπε να είχε κάνει η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας πριν από πολύ καιρό. Γιατί; Γιατί δεν είναι δυνατόν σε μια συγκεκριμένη περιοχή αποκλειστικά, η οποία δέχεται το βομβαρδισμό από τους ρύπους του χυτηρίου, να εμφανίζονται ξαφνικά και να καλπάζουν οι καρκίνοι και κανείς να μη συγκινείται, κανείς να μην κινητοποιείται και καμιά έρευνα από το αρμόδιο Υπουργείο Υγείας να μη γίνεται ποτέ. Οι ρύποι ήταν πέραν των 1000 mg το Σεπτέμβριο ήταν 1200 mg. Λοιπόν αυτή ήταν η κατάσταση και επιτέλους αποφασίστηκε όπως οι ρύποι μειωθούν από 1η Οκτωβρίου στα 300 mg.

Πριν από δεκαπέντε μέρες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν ήταν στην επιτροπή για άλλο θέμα οι αρμόδιοι λειτουργοί, τους ρωτήσαμε κατά πόσο έχουν κάμει μετρήσεις και έχει συμμορφωθεί το χυτήριο στην ποσότητα των 300 mg. Η απάντηση ήταν ότι χάλασε το μηχάνημα με το οποίο κάνουν τις μετρήσεις, περίμεναν ένα εξάρτημα και περίμεναν και καινούργιο μηχάνημα. Ειρήσθω εν παρόδω ότι η αξία του μηχανήματος αυτού δεν υπερβαίνει τις £2.500 - £3.000. Μιλούμε δηλαδή για ευτελή ποσά. Τους ρωτήσαμε πότε θα είναι τα μηχανήματα έτοιμα. Τελικά τα μηχανήματα ήταν έτοιμα προχθές, μας είπαν ότι θα έκαναν τις μετρήσεις χθες και ότι θα μας έδιναν τα αποτελέσματα σήμερα. Και μάλιστα αυτά λέχθηκαν σε συνεδρία που ήταν παρών και ο ιδιοκτήτης του χυτηρίου και ήταν φυσικό να λάβει όλα τα μέτρα όσον αφορά την

ποιότητα και τον καθαρισμό των μετάλλων τα οποία λιώνει, ώστε να είναι καλύτερη η ποιότητα της εκπομπής. Διότι, πέραν όλων των άλλων, διαπιστώθηκε επανειλημμένως ότι η βιομηχανία έλιωνε μηχανές αυτοκινήτων και άλλα μέταλλα που περιείχαν λάδια και γράσα και η καύση αυτών των υλικών μαζί, πλην καδμίου και μολύβδου, παράγει και διοξίνες. Και γνωρίζουμε όλοι τι είναι οι διοξίνες.

Λοιπόν, τα αποτελέσματα των μετρήσεων σήμερα, τα χθεσινά δηλαδή, ανέρχονται κατά μέσο όρο στα 790 mg, δηλαδή στο 800 mg! Το όριο το οποίο τέθηκε από τις υπηρεσίες ήταν 300 mg και, αν υπάρχει η ελάχιστη ευαισθησία, όχι προς το περιβάλλον αλλά προς την υγεία των ανθρώπων και ιδιαίτερα των παιδιών που πάσχουν από καρκίνους σήμερα στους Εργάτες, αύριο το πρωί, μετά από αυτά τα αποτελέσματα, το εργοστάσιο θα πρέπει να κλείσει, απόψε, μέχρις ότου συμμορφωθεί προς τους όρους οι οποίοι τέθηκαν. Γιατί πρέπει να είμαστε σαφείς. Ό,τι έκανε προηγουμένως, το έκανε νομίμως και γι' αυτό μεμφόμεθα τις υπηρεσίες και όχι τη βιομηχανία. Για ό,τι συμβαίνει σήμερα μεμφόμεθα τη βιομηχανία και αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη η αρμόδια υπηρεσία της οποίας οι όροι παραβιάστηκαν, βιάζεται το περιβάλλον και καταστρέφεται η υγεία των ανθρώπων.

Δεν υπάρχουν δικαιολογίες γιατί τα 300 mg του ορίου δεν έγιναν 310 mg ή 350 mg ή 400 mg και έγιναν 800 mg. Αν αυτό το πράγμα και η συνέχισή του δεν αποτελεί συνειδητό έγκλημα σε βάρος του περιβάλλοντος και της υγείας των ανθρώπων, τότε διερωτάται κανένας πού θα πρέπει να αναζητήσουμε την ευθύνη για την υγεία των παιδιών, των ανθρώπων σε αυτό το χωριό.

Κύριε Πρόεδρε, η επιτροπή μας, πρέπει να πω, με κατανόηση, με ευαισθησία, με ομοφωνία, πριν να έχουμε αυτά τα συγκεκριμένα αποτελέσματα, είπε ότι το εργοστάσιο θα έπρεπε να κλείσει και να αποζημιωθεί ο ιδιοκτήτης, μέχρι που να προσαρμοστεί στα 50 mg. Του έβαλαν 300 mg· δεν προσαρμόστηκε και παρανομεί αυτή τη στιγμή.

Είχαμε πει εμείς ότι θα έπρεπε να έκλεινε, μέχρι να φτάσει στα 50 mg, γιατί τα 50 mg είναι εκείνο το ποσοστό το οποίο επικρατεί με βάση τις αντιλήψεις και τις νομοθεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και με βάση τις εφικτές δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας να περιορίζει μέχρι και 50 mg τους ρύπους.

Δεν είναι μόνο αυτό όμως. Ο υγιειονολόγος, ο κ. Βωνιάτης, ο οποίος πλην των άλλων είναι και σύμβουλος της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, είπε υπεύθυνα και επιστημονικά ότι σε μια περιοχή η οποία είναι βεβαρημένη με ρύπους πολύ πέραν των 1000 mg επί δώδεκα έτη η συνέχιση της λειτουργίας με εκπομπή 300 mg αποτελεί απαράδεκτο συνεχιζόμενο έγκλημα. Γιατί δε μιλούμε για μια καθαρή, μη βεβαρημένη περιοχή, μη βεβαρημένη υγεία των ανθρώπων. Αν πρόκειται να αποδειχθεί από τις μελέτες που θα γίνουν ότι εκπέμπονται και διοξίνες, τότε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα βρεθούμε ενώπιον τραγωδίας, όχι προβλήματος, τραγωδίας.

Προχθές, στην επιτροπή μας είπαν οι υγιειονολόγοι τους οποίους προσέλαβαν οι κάτοικοι και η χωριτική αρχή ότι έχουν κάμει και μια αδιάψευστη έρευνα. Έχουν πάρει μεγάλο δείγμα αίματος από τους κατοίκους, όλων των ηλικιών, όλων των φύλων, το οποίο έστειλαν για ειδικές αναλύσεις, που δεν μπορούν να γίνουν στην Κύπρο, στο Λονδίνο. Αν τα αποτελέσματα, όπως οι ίδιοι ως επιστήμονες φοβούνται και υποψιάζονται, είναι εκείνα τα οποία φοβούνται, η έρευνα θα είναι καταπελτική, θα είναι τραγωδία! Μακάρι να μην είναι! Αυτή όμως είναι η πιθανολόγηση των ειδικών επιστημόνων.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αυτά τα επίπεδα του ρύπου των 1000 mg είναι από αυτό μόνο το εργοστάσιο;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα, μόνο από αυτό. Δεν έγιναν άλλα ρυπογόνα εργοστάσια εκεί.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Να πω κάτι;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Είναι μετρήσεις από φίλτρα τα οποία τοποθετήθηκαν στο φουγάρο αυτού του συγκεκριμένου εργοστασίου, για να απορροφούν τους ρύπους.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Είναι πριν βγουν. Είναι μολυσμένη η ατμόσφαιρα, το έδαφος, τα δέντρα, αλλά είναι μόνο από αυτό το εργοστάσιο, γιατί οι ρύποι μετρούνται από το φουγάρο του εργοστασίου πριν καν βγουν στον ανοικτό αέρα. Άλλωστε δεν υπάρχουν άλλα εργοστάσια με φουγάρα.

Αυτή είναι η κατάσταση. Αν αποδειχθεί, που μακάρι να μην αποδειχθεί, από τις αναλύσεις αίματος και τις έρευνες ο επηρεασμός των κατοίκων και ότι είναι βεβαρημένο το περιβάλλον και οι άνθρωποι και από διοξίνες, τότε πραγματικά πρέπει να ανησυχούμε πάρα πολύ.

Τι έγινε από πλευράς κυβέρνησης; Υπάρχει κάτι το αλλοπρόσαλλο και το αντιφατικό. Η περιβαλλοντική και η υγειονομολογική ευθύνη από τη λειτουργία των εργοστασίων υπάγεται διοικητικά στο Υπουργείο Εργασίας. Οι αρμόδιοι επιστήμονες ανήκουν, αλλά είναι ανήμποροι να ενεργήσουν, στο Υπουργείο Υγείας. Δε συνεννοούνται μεταξύ τους, ο καθένας προσπαθεί να διατηρήσει και να επεκτείνει το φέουδο των αρμοδιοτήτων του και έτσι, στο σκηνικό αυτό της έλλειψης επικοινωνίας, συνεργασίας και αλληλοενημέρωσης, τα πράγματα προχωρούν ανεξέλεγκτα, οι υπηρεσίες λειτουργούν παράλληλα, αν δε λειτουργούν φυγόκεντρα, και έτσι έχουμε πρόβλημα. Αυτά μας λέχθηκαν και από τους αρμοδίους του Υπουργείου Υγείας όταν τους καλέσαμε ως αναρμόδιους επί του θέματος, αλλά ως ειδικούς, ως επιστήμονες.

Βεβαίως το Υπουργείο Υγείας έχει τεράστια ευθύνη, γιατί θα έπρεπε να ξέρει ότι υπάρχουν αυτά τα μεγάλα προβλήματα υγείας, να δει πού οφείλονται, να κάμει τις έρευνές του και να προωθήσει την αντιμετώπιση την ιατρική.

Την Τρίτη μας λέχθηκε ότι το Υπουργείο Υγείας αποφάσισε να διεξαγάγει τη δική του έρευνα και ότι γίνονται οι διαδικασίες, ζητήθηκαν οι προσφορές και θα χρειαστούν τρεις μήνες μετά την κατακύρωση των προσφορών, για να γίνει η μελέτη. Δεν μπορεί κανείς να υπολογίσει αν θέλουμε τρεις μήνες για τη μελέτη και ακόμα ένα ή δύο ή δεν ξέρω πόσο καιρό θα χρειαστούμε για την κατακύρωση.

Εκείνο που είναι σαφές πλέον, επιβαλλόμενο και αναγκαίο- όχι ως συναίσθηση περιβαλλοντική και ευθύνη απλώς για λόγους οικολογίας αλλά ως ευθύνη κοινωνική για την υγεία των ανθρώπων και ιδιαιτέρως των παιδιών- είναι ότι αύριο το πρωί, μετά από αυτά τα αποτελέσματα, με ευθύνη του ιδιοκτήτη, και καμιά αποζημίωση δε δικαιούται, το χυτήριο πρέπει να κλείσει μέχρι να προσαρμοστεί σε ό,τι του έχουν θέσει ως όρους οι αρμόδιες υπηρεσίες.

Και δεν πρόκειται να δεχθούμε, κύριοι συνάδελφοι, σε καμιά περίπτωση να έρθουν οι αρμόδιοι του υπουργείου και να μας πουν «θα λάβουμε τα ενδεικνυόμενα νομικά μέτρα», δηλαδή οχληρία, να τον πάρουμε δικαστήριο σε τέσσερις μήνες, να πάρει £150 πρόστιμο και να είναι όλα ωραία και καλά. Ε, δεν είναι νομιμότητα αυτό, δεν είναι αντιμετώπιση αυτή! Κλείνεις, μέχρι που να συμμορφωθείς με τους όρους που σου έχουν τεθεί, γιατί ούτε εμείς ως κοινοβούλιο ούτε η κυβέρνηση ως κυβέρνηση ούτε ο ιδιώτης με τις επιχειρήσεις του ή κανένας από εμάς δεν μπορεί να παίζει με την υγεία των ανθρώπων. Κανένας δεν μπορεί να παίζει με την υγεία των ανθρώπων!

Αν υπάρχει κάτι, κύριε Πρόεδρε, που θα ήθελα να εισηγηθώ είναι το εξής: Θα παρακαλούσα να τεθεί σε ψηφοφορία στο τέλος της συζήτησης αυτής η έκκληση του κοινοβουλίου να ανασταλεί αμέσως, απόψε, η λειτουργία του χυτηρίου, μέχρι που να

προσαρμοστεί στους όρους οι οποίοι έχουν τεθεί από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες, που και εκείνοι οι όροι έχουν χαρακτηριστεί από τους αρμόδιους επιστήμονες εγκληματικά απαράδεκτοι.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δυο λόγια μόνο, γιατί σαφώς ο πρόεδρος της επιτροπής περιέγραψε τα πράγματα εν εκτάσει και σε βάθος.

Αυτό που έχω να πω είναι ότι η κυβέρνηση και τα Υπουργεία Υγείας και Εργασίας επί αυτού του θέματος έχουν επιδείξει εγκληματική αμέλεια. Έχουμε ένα χωριό που βάσει των στατιστικών φαίνεται ότι έχει αυξημένα κρούσματα σοβαρότατων ασθενειών και αντί να σπεύσει το Υπουργείο Υγείας να κάμει έρευνες, για να βρει τις αιτίες, αναμένει που δεν αναμένει την ιδιωτική πρωτοβουλία των κατοίκων να κάμουν έρευνα, δεν τη δέχεται και αναζητεί, μετά από πίεση της Βουλής και της επιτροπής Περιβάλλοντος, εμπειρογνώμονες από το εξωτερικό και όχι από την Κύπρο, για να κάμει τις δικές του έρευνες, μετά από τόσα χρόνια λειτουργίας, τη στιγμή μάλιστα που οι ειδικοί που έκαμαν αυτές τις έρευνες είναι καθ' όλα άξιοι και λένε ότι τα σοβαρά προβλήματα στους Εργάτες δεν έχουν ακόμα καταφανεί. Θα φανούν μέσα στην επόμενη δεκαετία, έστω και αν κλείσει σήμερα το εργοστάσιο.

Απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους έχουμε σοβαρή υποχρέωση, ως Βουλή, επίσημα σήμερα, να ζητήσουμε από το Υπουργείο Εργασίας να λάβει άμεσα μέτρα. Και το μοναδικό μέτρο είναι το κλείσιμο του εργοστασίου, μέχρι να μπορέσει να εκπέμψει το ποσοστό των ρύπων που έχει επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση, που είναι τα 50 mg.

Το δεύτερο πράγμα που έχω να πω είναι το εξής: Ο Υπουργός Εργασίας έκαμε

μια δημόσια δήλωση προ μηνός, ίσως κάτι παραπάνω, λέγοντας: «Αν η Βουλή αποφασίσει να κλείσει το χυτήριο, εμείς θα εφαρμόσουμε την απόφαση.» Επιτρέψτε μου να πω ότι θεωρώ αυτή τη δήλωση σχεδόν αστειότητα, διότι, αν η Βουλή αποφασίσει το κλείσιμο του χυτηρίου, που δεν είναι η δουλειά της, τότε δε χρειάζεται υπουργός, για να το κλείσει, χρειάζεται απλώς ένας κλητήρας, να τον στείλει η Βουλή να το κλείσει. Πρέπει η κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες που έχει απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους και να μην επιτρέψει περαιτέρω επέκταση του προβλήματος.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ρότσας, παρακαλώ.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το χυτήριο αυτό στη βιομηχανική περιοχή Εργατών έγινε προσφάτως το επίκεντρο του ενδιαφέροντος της Βουλής και της επιτροπής Περιβάλλοντος αλλά και της κυβερνήσεως, κυρίως του Υπουργείου Εργασίας λόγω της κινητοποίησης των κατοίκων της κοινότητας, σε μία προσπάθειά τους να γνωστοποιήσουν το πρόβλημα ρύπανσης που παρουσιάζεται και συνδέεται με την ανεξέλεγκτη εκπομπή ρύπων στην ατμόσφαιρα τόσο κοντά στα σπίτια τους αλλά και το πρόβλημα υγείας που αντιμετωπίζουν λόγω της ελαττωματικής λειτουργίας του χυτηρίου.

Το χυτήριο αμέσως μετά τη λειτουργία του, το 1988, εξέπεμπε ρύπους κάτω των 180 mg ανά κυβικό μέτρο. Εντούτοις, όσο παλαιώνει, η συντήρηση μειωνόταν, αντί να αυξάνεται και οι ρύποι πολλαπλασιάζονταν, με αποτέλεσμα οι τελευταίες μετρήσεις του περασμένου Σεπτεμβρίου να δείξουν πέραν των 200 mg ανά κυβικό μέτρο! Αναμένομε δε σήμερα τα αποτελέσματα, τα οποία ο πρόεδρος τα ανακοίνωσε, που έφτασαν τους 790 ρύπους ανά κυβικό μέτρο, ποσότητα η οποία είναι σχεδόν δυόμισι φορές

μεγαλύτερη από το μέγιστο που η κυβέρνηση ζήτησε από το χυτήριο να εφαρμόσει από την 1η Οκτωβρίου, δηλαδή 300 mg ανά κυβικό μέτρο.

Όμως εκτός αυτού, αν θέλετε, του περιορισμού που το Υπουργείο Εργασίας έβαλε στο χυτήριο και ζήτησε να εφαρμόσει από την 1η Οκτωβρίου και από την 1η Ιανουαρίου 2001 τα 50 mg, το Υπουργείο Υγείας ξεκίνησε ταυτόχρονα μία δική του έρευνα, για να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει σχέση μεταξύ της υγείας των κατοίκων σήμερα και της ελαττωματικής λειτουργίας του χυτηρίου, για να διαπιστώσει, αν θέλετε, αν ευσταθούν τα αποτελέσματα της έρευνας του κ. Βωνιάτη, μιας έρευνας η οποία έγινε κατόπιν πρωτοβουλίας των κατοίκων και συγχαίρουμε τους κατοίκους για αυτή την πρωτοβουλία τους. Φαίνεται ότι σε λιγότερο από δύομισι μήνες περίπου θα υπάρχουν και αυτά τα αποτελέσματα και, αν όντως υπάρχει η παραμικρή συσχέτιση μεταξύ της υγείας τους και της λειτουργίας του χυτηρίου, τότε η κυβέρνηση θα εφαρμόσει το νόμο περί Ελέγχου της Ρύπανσης στην Ατμόσφαιρα, άρθρο 21(β), για άμεσο κλείσιμο του εργοστασίου. Είναι κάτι το οποίο επιβάλλεται να γίνει υπό αυτές τις περιστάσεις, διότι και οι κάτοικοι των Εργατών έχουν δικαίωμα στην υγεία, όπως έχουμε όλοι μας, και σε ένα καθαρό περιβάλλον και μια υγιή ατμόσφαιρα.

Πριν κατεβώ όμως, θα ήθελα να εκφράσω την ευαρέσκειά μας για τον τρόπο που οι κάτοικοι της κοινότητας Εργατών κάνουν αυτό το οποίο πιστεύω είναι σωστό. Ο τρόπος με τον οποίο κινούνται, η αποφυγή των άκρων, η κλήση εμπειρογνομόνων, έτσι ώστε η άποψή τους να βασίζεται στη γνώση τους, για να μην μπορεί εύκολα ο οιοσδήποτε αρμόδιος ή αναρμόδιος να τους αντιμετωπίσει, αυτό περιποιεί τιμή προς την κοινότητα των Εργατών και είμαι βέβαιος ότι θα δικαιωθεί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ θα αναφέρω απλώς κάποιες ανησυχητικές επισημάνσεις: δε θα επαναλάβω αυτά που ελέχθησαν από τους συναδέλφους. Όμως θα ήθελα να υπερθεματίσω στο γεγονός ότι το χυτήριο αυτό λειτουργούσε για έντεκα χρόνια και, ενώ και άλλα χυτήρια εξακολουθούν να λειτουργούν στην Κύπρο εδώ και πολλά χρόνια, κανένα από τα αρμόδια υπουργεία, Υπουργείο Υγείας και Υπουργείο Εργασίας, αλλά επίσης και άλλα εμπλεκόμενα υπουργεία, όπως το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, το οποίο είναι και αυτό αναμιγμένο, κανένα από αυτά τα υπουργεία δεν εδέησε να κάνει τις δέουσες μελέτες. Και δεν εδέησε για έναν και απλό λόγο, κύριε Πρόεδρε, που μας τον είπαν στην επιτροπή προχθές. Δεν μπορούν να κάνουν αυτές τις μελέτες, δεν είναι εις θέσιν να κάνουν αυτές τις μελέτες. Θα μελετήσουν μεν την ιδιωτική μελέτη που έκαναν οι κάτοικοι, μέχρι στιγμής δεν την έχουν μελετήσει και δε μας έχουν δώσει τα συμπεράσματά τους, θα τη μελετήσουν όμως και θα βγουν σε προσφορές, για να φέρουν εμπειρογνώμονες από το εξωτερικό να κάνουν ειδικές μελέτες.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να σας αναφέρω το εξής: Οι ειδικές προσαρμογές που μπορούν να γίνουν εις το φουγάρο του χυτηρίου αυτού, για να ελαττωθούν οι ρύποι στο βαθμό που είναι επιθυμητό, μπορούν να γίνουν με ένα κόστος, μας ανεφέρθη στην επιτροπή, της τάξης των £20.000. Οι δικές μου οι πληροφορίες, όσον αφορά το κόστος της μελέτης των ξένων εμπειρογνομώνων, κύριε Πρόεδρε, είναι πως θα ανέλθει στις £200.000! Και απορώ και εξίσταμαι, κύριε Πρόεδρε, πού είναι η λογική, η απλή λογική, του μέσου πολίτου: Να ξοδέψουμε £200.000, να περιμένουμε, όπως έχει αναφερθεί προηγουμένως, έξι μήνες και να έρθουν ξένοι να μας κάνουν μελέτες, για να επιβεβαιώσουν τις μελέτες των ειδικών ανθρώπων που ήδη έχουμε εις την Κύπρο -και ήδη κάναμε τις μελέτες- καθ' ην στιγμήν θα μπορούσαμε να

ελαττώσουμε τους ρύπους με δαπάνη £20.000; Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο, κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής: Οι ρύποι, τους οποίους έχουμε μετρήσει ή έχει μετρήσει το Υπουργείο Εργασίας με αυτό το εξειδικευμένο περίφημο μηχάνημα αναφέρονται μόνο εις τη σκόνη: μετρά δηλαδή το μηχάνημα στερεούς ρύπους. Οι ρύποι όμως είναι επίσης και αέριοι. Και τους αέριους ρύπους, οι οποίοι είναι πολύ πιο επικίνδυνοι από τους στερεούς ρύπους, δεν μπορούν οι αρμόδιοι να τους μετρήσουν. Ούτε έχουν κάνει καμία φορά αναφορά σε αυτούς τους ρύπους, οπότε ο κίνδυνος είναι πολύ μεγαλύτερος από αυτόν που αντιλαμβανόμαστε βλέποντας τις μετρήσεις της σκόνης.

Κάτι άλλο που ήθελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, είναι το γεγονός ότι ίσως να φταίμε και εμείς για αυτή την κατάσταση, εμείς ως νομοθετικό σώμα, σε κάποιο βαθμό τουλάχιστο, γιατί αυτό το φαινόμενο που βλέπουμε εις την περιοχή των Εργατών είναι κάτι που έχουμε δει και προηγουμένως και θα το δούμε να επαναλαμβάνεται πολλές φορές. Έχουμε μία βιομηχανία, δίδομε άδειες να πάει ένας βιομήχανος να φτιάξει μια βιομηχανία και μετά τι βλέπουμε; Βλέπουμε τις οικιστικές περιοχές να επεκτείνονται και να επεκτείνονται και να φθάνουν μέχρι τα όρια των βιομηχανικών περιοχών. Και έχουμε την περίπτωση του τουβλοποιείου «Γίγας», που εξετάσαμε πριν δύο-τρία χρόνια, που περιβάλλεται από σπίτια και που είναι βαριά βιομηχανία. Έχουμε την περίπτωση μιας γυναίκας εις το Παλιομέτοχο, όπου η οικογένεια έκτισε ένα σπίτι νομότυπα και ωραία και ήρθε η βιομηχανική περιοχή και την περικύκλωσε και ζει ανάμεσα στα εργοστάσια τώρα, που είναι το αντίστροφο από ό,τι στην περίπτωση της βιομηχανίας «Γίγας».

Πρέπει επιτέλους, κύριε Πρόεδρε, να θεσπισθούν νομοθεσίες, να γίνουν πρόνοιες, ούτως ώστε γύρω από τις βιομηχανίες να υπάρχουν ... δεν ξέρω πώς θα τις πούμε, νεκρή ζώνη, πράσινη ζώνη, ζώνη προστασίας, αλλά να δημιουργηθούν κάποιες ζώνες, μέσα στις οποίες να μην μπορούν να αναπτυχθούν οικιστικές μονάδες ούτε να μπορούν

να επεκταθούν οι βιομηχανίες, για να μην υπάρχουν αυτά τα προβλήματα που βλέπουμε στην περίπτωση τούτη.

Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τυρίμος, παρακαλώ.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εν πολλοίς έχω καλυφθεί. Θα υπερτονίσω αυτό το παράδοξο που παρατηρείται στην Κύπρο και στο οποίο ανεφέρθη ο κ. Ματσάκης, ότι, ενώ δημιουργούνται οικιστικές ζώνες, οι βιομηχανικές περιοχές έρχονται και ενώνονται μαζί τους κατά παράδοξο τρόπο και μετά οργανώνονται ομάδες πίεσης, ούτως ώστε ή οι μεν ή οι δε να πρέπει να μετακινηθούν. Πιστεύω ότι αυτό το παράδοξο φαινόμενο μόνο στην Κύπρο μπορεί να παρουσιαστεί. Αυτή τη στιγμή συζητούμε για το χυτήριο των Εργατών, γιατί δημιουργήθηκαν ομάδες πίεσης, οι κάτοικοι έκαμαν τις μετρήσεις τους, τις μελέτες τους και απεδείχθη πέραν πάσης αμφιβολίας ότι υπάρχει αυξημένη νοσηρότητα σε αυτή την περιοχή.

Όμως τι γίνεται με τις άλλες περιοχές όπου εργάζονται λατομεία ή μεταλλεία, όπως η Σκουριώτισσα παραδείγματος χάριν, και στις οποίες δεν έγινε καμιά μέτρηση; Μήπως αυτό είναι έργο του πληθυσμού, των κατοίκων της περιοχής, των κατοίκων της κάθε κοινότητας ή η υγεία του λαού είναι θέμα το οποίο αφορά και όλους μας, αλλά περισσότερο το κράτος ως θεματοφύλακα της υγείας;

Εδώ είπαν ότι εκπέμπονται διάφορα αέρια, όπως είναι το μονοξίδιο του άνθρακα, το διοξίδιο του θείου, μόλυβδος, κάλιο. Και θέλω να τονίσω ότι ο μόλυβδος υπάρχει στην ατμόσφαιρα σε ενεργό μορφή γύρω στα τετρακόσια χρόνια, χωρίς να απενεργοποιείται. Και είναι αποδεδειγμένο ότι ο μόλυβδος μπορεί να προκαλέσει καρκίνο, ιδιαίτερα καρκίνο του παγκρέατος. Δεν υπολογίσαμε το κόστος θεραπείας.

Εάν υπολογίζαμε το κόστος θεραπείας που έχει ξοδευτεί για αυτά τα άτομα, θα άξιζε όχι μόνο μία φορά η μετακόμιση του χυτηρίου, αλλά πάρα πολλές φορές, διότι πιστεύω ότι αυτό το κόστος ανέρχεται σε δεκάδες, ίσως και εκατοντάδες χιλιάδες λίρες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, θα είμαι πολύ σύντομος· δύο πτυχές θα ήθελα να θίξω. Η πρώτη πτυχή είναι ότι κατηγορείται πολλές φορές αυτή η Βουλή ότι δε συνεδριάζει ως ολομέλεια, ότι δεν ασχολείται με σοβαρά θέματα, αλλά ασχολείται εξ ανάγκης με κάποια νομοθετικά μόνο σημεία και στο τέλος βιάζεται μάλλον η Βουλή να λύσει τις εργασίες της πολύ σύντομα. Έχει αρκετό καιρό πράγματι η Βουλή να ασχοληθεί με ένα τόσο σοβαρό θέμα. Κατ' εμένα, το θέμα δεν είναι μόνο το συγκεκριμένο εργοστάσιο το οποίο δημιουργεί αυτή τη μόλυνση, αυτή τη βλάβη εις την υγεία των κατοίκων· πιστεύω είναι ένα θέμα παγκύπριο.

Απλώς να υπενθυμίσω ότι τέτοια φαινόμενα ... και δεν είναι ίδιον αυτής της κυβέρνησης. Για να είμαι συγκεκριμένος, δε θα ήθελα να πω ότι φταίει ο κ. Κληρίδης και η κυβέρνησή του, από το '93 και εντεύθεν, που υπάρχει αυτή η άσχημη κατάσταση. Ίσως κάποιοι έλεγχοι να έχουν μειωθεί κατά τη διακυβέρνηση αυτή τη συγκεκριμένη, αλλά θυμίζω ότι και το '91 εις τη Βουλή είχα θέσει και προσωπικά θέμα για τη λειτουργία του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού της Δεκέλειας, του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού της Μονής, των διυλιστηρίων της Λάρνακας, τα οποία αποδεδειγμένα, βάσει των επιπτώσεων που έχουν τουλάχιστο στην υγεία των κατοίκων -δε χρειάζεται καμία νέα πανάκριβη μελέτη του ύψους των £200.000 ή των £600.000 ή των όποιων χιλιάδων- αποδεδειγμένα από τον αριθμό των ασθενών με συγκεκριμένες ασθένειες που είναι

γνωστό από τι προκαλούνται -είναι βεβαρημένο το μητρώο αυτών των περιοχών- ξεκάθαρα αυτές οι βιομηχανίες, αυτές οι μονάδες μολύνουν το περιβάλλον, προσβάλλουν την υγεία των κατοίκων.

Το θέμα είναι τι κάμνει τούτη η κυπριακή κοινωνία, τι κάμνει τούτο το κυπριακό το κράτος! Και είναι μετά λύπης που το λέω. Και η σπουδή του διαπραγματευτού, που του αναθέσαμε το ρόλο να μας εναρμονίσει με την Ευρωπαϊκή Ένωση, για φιλελευθεροποίηση αμάν-αμάν -που τα προχτές έπρεπε να την κάμουμε- απελευθέρωση επιτοκίων κ.λπ., το άλλο, την οικονομική επιβάρυνση -που τα αντίπροχτες έπρεπε να τα κάμουμε! Εκείνα όμως τα ανέξοδα που προστατεύουν τούτον το λαό, τον κυπριακό λαό, που οφείλει να τα κάμνει το κράτος, είτε πορεύεται προς την Ευρώπη είτε απομακρύνεται από την Ευρώπη, δεν τα κάμνει το οργανωμένο κυπριακό κράτος. Θα έλεγα οι πολύ προηγούμενες κυβερνήσεις, από την ανεξαρτησία ή μετά το '74, είχαν κάποιο δικαιολογητικό. Υπήρχαν κάποιες άλλες προτεραιότητες, αλλά, Δόξα Σοι ο Θεός, λέμε ότι τουλάχιστον που το 1978 ευημερούμε. Ονομάζουμε τον εαυτό μας κράτος εύδαιμον, το οποίο καταλαμβάνει δεύτερη, τρίτη θέση στην Ευρώπη. Αποδεικνύεται η φτώχεια της Κύπρου σε πολύ πολύ ουσιαστικά θέματα. Υποτιμούμε, περιφρονούμε το περιβάλλον -που λέω ακόμη το περιφρονούμε και το υποτιμούμε- αλλά την υγεία είναι έγκλημα, την υγεία των κατοίκων!

Κακίζω τη στάση. Και ο κ. Ηλιάδης ως πρόεδρος της επιτροπής κάπως με ξένισε με την έκφραση της έκπληξής του για την έλλειψη συντονισμού μεταξύ των δύο υπουργείων. Εγώ να σας αναφέρω και το κρατικό, το κυβερνητικό χημείο και να σας αναφέρω και το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών που σε τέτοια συναφή θέματα, όταν τους εφέραμε σε άλλες επιτροπές, εν εξέραμε τι μας εγίνετον. Τέσσερις αρχές, τέσσερα διαφορετικά κράτη που δεν προχωρούν.

Επομένως, εγώ θα συμφωνούσα, αν το Υπουργείο Εργασίας αδυνατεί -διότι δε

θέλει να επιβάλει τον υφιστάμενο νόμο, που είναι προστατευτικός- αν το Υπουργείο Υγείας θα κάνει κάποια μελέτη, ε! τούτη η Βουλή να αποφασίσει εδώ και τώρα ότι τουλάχιστον την υφιστάμενη νομοθεσία οφείλουν να την τηρούν αυτοί που έχουν χρέος να την τηρούν. Και είναι καιρός κάποιος, όχι μόνο ο εργοστασιάρχης ή ο οποιοσδήποτε εργοστασιάρχης, κάποιος αρμόδιος να κάτσει στο σκαμνί, να πληρώσει για τους καρκινοπαθείς της Ορμήδειας, να πληρώσει για τα παιδιά της Αραδίππου, που περνούν από πάνω τους τα ηλεκτροφόρα τα σύρματα και παρουσιάζουν αυξημένο αριθμό λευχαιμιών, να πληρώσει για την καδμίωση ή για την ασβέστωση ή οτιδήποτε άλλο, άλλως πως και του χρόνου και του άλλου χρόνου θα συζητούμε, όχι για τους Εργάτες, αλλά για το Παλαιχώρι, για το Κοκκινοχώρι, για το Κίτι ή τα Περβόλια, χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Εγώ κάνω έκκληση, αν όλες οι πλευρές συμφωνούν, με το τέλος της συζήτησης αυτής, ψήφισμα η Βουλή. Να ετοιμαστεί ένα ψήφισμα που να δεσμεύει και να υποχρεώνει πλέον την εκτελεστική εξουσία, τους υπουργούς και τους λειτουργούς να υλοποιούν, να εφαρμόζουν τους νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας, να μην περιμένουν την Ευρώπη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές και επειδή εδώ θα κλείσει το θέμα και ετέθη η εισήγηση να υπάρξει απόφαση του σώματος περί άμεσου κλεισίματος του εργοστασίου, διερωτώμαι αν θα χρειαστεί ψήφισμα ή αν απλώς θα θεωρηθεί ότι είναι η επιθυμία του σώματος. Σημειώνω ότι είμαστε και ένας αριθμός βουλευτών μόλις δέκα, έντεκα και δεν ξέρω αν πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία με την πλήρη διαδικασία.

Κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί η Βουλή, νομίζω, ομόφωνα να αποφασίσει και ο Πρόεδρος

αμέσως αύριο το πρωί να διαβιβάσει αυτή την απόφαση, ότι ζητούμε τον άμεσο τερματισμό των εργασιών, αύριο το πρωί, μέχρι που να προσαρμοστεί στους όρους που του τέθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες και ενόψει της αναμενόμενης μελέτης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Και προειδοποίηση προς τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ασφαλέστατα ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Λία Γεωργιάδη, παρακαλώ.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που είναι πάρα πολύ σοβαρό το θέμα και πρέπει να δράσουμε εδώ και τώρα, διερωτώμαι όμως αν έχουμε δικαίωμα να επέμβουμε, για να βγάλουμε διατάγματα εμείς προς την κυβέρνηση, διατάσσοντάς τη να παραβεί πιθανόν το νόμο. Η κυβέρνηση έχει το νόμο τον οποίο πρέπει να εφαρμόσει. Και με το νόμο που έχει η κυβέρνηση στα χέρια της μπορεί εδώ και τώρα να ασκήσει αυτή την εξουσία. Άρα ή θα είναι το Υπουργείο Εργασίας που θα κινήσει τη διαδικασία ή το Υπουργείο Υγείας ή και η τοπική αρχή. Η άποψή μου είναι ότι, αν εισηγηθούμε προς τις αρμόδιες αρχές να πάρουν αμέσως μέτρα, πιθανόν να είμαστε πιο σωστοί μέσα στο πνεύμα του νόμου, ο οποίος υπάρχει τώρα, η νομοθεσία, διότι δεν την έχουμε τροποποιήσει, ώστε να έχουμε εμείς ως Βουλή την αρμοδιότητα να στέλλουμε διατάγματα ή εντολές προς την κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ούτε έχουμε ούτε πρέπει να έχουμε διοικητική εξουσία ούτε

διεκδικούμε να ανοίγουμε ή να κλείνουμε υποστατικά βιομηχανικά. Δεν είναι αυτό το θέμα ούτε διατάγματα εκδίδουμε. Εκείνο που λέμε είναι ότι παίρνουμε πολιτική απόφαση να ζητήσουμε από την κυβέρνηση, από το αρμόδιο υπουργείο να προχωρήσει στον άμεσο τερματισμό των εργασιών, μέχρι που η βιομηχανία να προσαρμοστεί προς τους όρους οι οποίοι τέθηκαν από το αρμόδιο κυβερνητικό τμήμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τυρίμος, παρακαλώ.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το εργοστάσιο εργάζεται πάνω από έντεκα χρόνια, δηλαδή σύνολο δεκαεφτά, διότι τα πρώτα έξι ήταν στη Λευκωσία και μετά μεταφέρθηκε, και εκεί εργάζονται γύρω στα τριάντα-σαράντα άτομα. Εκτός τούτου υπάρχουν κανονισμοί οι οποίοι λένε ότι το 30% της δαπάνης το επωμίζεται το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Νομίζω ότι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιας δαπάνης, κύριε Τυρίμο;

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Της δαπάνης για να γίνουν αυτές οι αλλαγές.

Επομένως, αν θα πάρουμε κάποια απόφαση, πρέπει να σκεφτούμε και αυτούς τους εργαζομένους, αλλά πρέπει και κάπου να κάνουμε και νύξη προς το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ότι πρέπει να δώσει αυτά τα λεφτά, για να μπορέσει να επαναλειτουργήσει αυτό το εργοστάσιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Κληρίδου, παρακαλώ.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι ως Βουλή να καλέσουμε τις αρμόδιες αρχές να εφαρμόσουν τη νομοθεσία. Και η νομοθεσία σ' αυτή την περίπτωση δεν προνοεί για το άμεσο κλείσιμο του εργοστασίου. Θα είχε αυτό το δικαίωμα ο υπουργός, μόνο αν υπήρχε απόδειξη πέραν πάσης αμφιβολίας ότι τα κρούσματα που παρατηρήθηκαν στους εργάτες οφείλονται στο εργοστάσιο. Και, παρ' όλο που η μελέτη του κ. Βωνιάτη είναι πάρα πολύ πειστική, ο ίδιος παραδέχεται ότι δεν μπορεί να πει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι τα δύο πράγματα είναι συνδεδεμένα. Επομένως, δεν μπορούμε να ζητήσουμε το άμεσο κλείσιμο του εργοστασίου. Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να ζητήσουμε την άμεση εφαρμογή της νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Ηλιάδη, θέλετε να προσθέσετε οτιδήποτε;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Υπάρχουν δύο παραλλαγές στην πρόταση κι εγώ θα έλεγα να ψηφίσουμε τι θα ζητήσουμε από την εκτελεστική εξουσία. Εδώ είναι πολιτική τοποθέτηση και ας αναλάβει ο καθένας τις ευθύνες του.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΟΥ:

Δεν είναι πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλώς θα λάβουμε υπόψη μας ότι εφαρμογή μιας τέτοιας απόφασης πιθανόν να έχει επιπτώσεις ή επιπλοκές τις οποίες το σώμα αυτή τη στιγμή δε θα ήταν σε θέση να υπολογίσει. Εγείρονται θέματα εργασιακής φύσης κ.λπ. Δε νομίζω ότι εύκολα μπορεί να πει κανείς ότι θα συμβεί αυτό ή θα συμβεί το άλλο.

Διερωτώμαι κατά πόσο το θέμα μπορούσε να παραμείνει ανοιχτό, να υπάρξει μια επικοινωνία αύριο με τα αρμόδια υπουργεία, το Υπουργείο Εργασίας κ.λπ, ώστε να εξεταστούν όλες οι πιθανές λύσεις, χωρίς αυτό να εμποδίζει τη Βουλή εδώ να εκφράσει

την επιθυμία της, το ταχύτερο δυνατό αυτή η κατάσταση να τερματιστεί ή να διορθωθεί. Απλώς λέω κατά πόσο μπορούσε να ενεργήσει το σώμα κατ' αυτό τον τρόπο, ώστε να αποφύγουμε πιθανές επιπλοκές με μια απόφαση.

Ο κ. Κυπριανού, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ τουλάχιστον προσωπικά, καταρχήν, θα συμφωνούσα με την εισήγησή σας. Πρέπει να θυμόμαστε ότι είμαστε στο Κεφάλαιο Δ', έχει υποβληθεί η έκθεση από την επιτροπή Περιβάλλοντος, συζητείται και είναι ομόφωνη, υποθέτω ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Η έκθεση, ναι.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

... και υιοθετείται και εκεί υπάρχουν οι θέσεις. Αλλά, αν θα βγει απόφαση ή ψήφισμα, όποια μορφή και να πάρει, πρέπει να κυκλοφορήσει, να δούμε το φραστικό, να προταθεί, να το δούμε στις κοινοβουλευτικές μας ομάδες. Είμαστε δέκα-δώδεκα βουλευτές αυτή τη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, γι' αυτό λέω ότι θα έχουμε ...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ πιστεύω, παρ' όλο που στην ουσία δεν έχω διαφωνία, αλλά ίσως να είναι πιο σωστό, όπως εισηγηθήκατε, να μείνει ανοιχτό το θέμα. Ας γίνουν εκ μέρους τουλάχιστον της Βουλής οι παραστάσεις, όπως τις εισηγηθήκατε ακριβώς, και να έρθει συγκεκριμένη απόφαση ή ψήφισμα με τις λεπτομέρειες, μέσα στα πλαίσια που επιθυμούν οι εισηγητές, και την άλλη βδομάδα εδώ είμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ θέλω να υπογραμμίσω ότι ομόθυμη επιθυμία του σώματος αυτού είναι να

υπάρξει διόρθωση αυτής της σοβαρής κατάστασης· αυτό είναι το ουσιαστικό. Απ' εκεί και πέρα, επειδή θέλουμε να προχωρούμε με μια σχετική προσοχή για αποφυγή περιπλοκών τις οποίες πιθανόν να μην μπορέσουμε να υπολογίσουμε, λέω ότι αύριο η προεδρία οφείλει να επικοινωνήσει με τα αρμόδια υπουργεία, να διαβιβάσει αυτή την επιθυμία του σώματος και εκεί να εξετάσει όλες τις πιθανές πρακτικές λύσεις, οι οποίες θα οδηγήσουν στη διόρθωση της κατάστασης.

Ο κ. Χριστοδουλίδης, παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι το σκεπτικό σας και πιστεύω ότι έχετε δίκαιο, γιατί πιθανόν να υπάρχουν πτυχές νομικές τις οποίες διά πιθανής σημερινής απόφασης να μην έχουμε υπόψη μας. Δηλαδή δέχομαι την εισήγησή σας να γίνουν αύριο δυναμικές ενέργειες προς την εκτελεστική εξουσία για άμεσο τερματισμό της μόλυνσης του περιβάλλοντος. Πώς θα τερματιστεί; Δε θα έλεγα προχωρούμε αμέσως με το κλείσιμο του εργοστασίου, αλλά το θέμα να παραμείνει ανοιχτό μέχρι την επόμενη ολομέλεια της Πέμπτης και, αν μέχρι την Πέμπτη δεν υπάρξουν πρακτικά βήματα για υλοποίηση της ομόφωνης απόφασης ή του ψηφίσματος αυτού του προφορικού της Βουλής, τότε ας αποφασιστεί βάσει συγκεκριμένου γραπτού κειμένου ο τρόπος της έκφρασης της θέλησης της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ...

Ναι, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως έχει θέσει το θέμα ο κ. Χριστοδουλίδης, δε θα είχα καμία διαφωνία να ζητήσουμε τον άμεσο τερματισμό της συνέχισης της μόλυνσης από το χυτήριο και την άμεση αντιμετώπιση του θέματος. Αν δε γίνει τίποτε μέχρι την επόμενη

Πέμπτη, να έχουμε έτοιμο ψήφισμα και να το δούμε. Και παρακαλώ να μείνει πάλι πρώτο το θέμα στο Κεφάλαιο Δ'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορεί και η επιτροπή ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Θα συνεδριάσουμε κι εμείς ως επιτροπή Περιβάλλοντος την επόμενη Τρίτη ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό λέω.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

... να καλέσουμε κάποιους και να το δούμε, αλλά πρέπει να είναι έντονο το διάβημα, γιατί τα πράγματα είναι εξόχως ανησυχητικά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει ομοφωνία ως προς το χειρισμό του θέματος αυτού. Επαναλαμβάνω ότι το ταχύτερο, και μιλώ για αύριο το πρωί, η προεδρία της Βουλής θα κάνει τις αναγκαίες παραστάσεις κ.λπ. Το θέμα μένει ανοιχτό μέχρι την προσεχή Πέμπτη.

Εδώ έχουμε φθάσει στο τέλος της συνεδρίας μας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 25 Νοεμβρίου 1999, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
3. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού

- Οργανισμού Αθλητισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
4. Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999.
  5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1999.
  6. Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
  7. Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
  8. Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
  9. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
  10. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Παρεκκλίσεις) Κανονισμοί του 1999.
  11. Οι περί Παραγωγής και Χρήσης των Αυγών προς Εκκόλαψη και των Νεοσσών Πουλερικών Κανονισμοί του 1999.
  12. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα-Τροποποίηση Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 1999.
  13. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
  14. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η λειτουργία χυτηρίου στη βιομηχανική περιοχή Εργατών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).

(6.10.1998). (Συνέχιση της συζήτησης).

2. «Η δολοφονία του εγκλωβισμένου Στέλιου Χάρπα στην κατεχόμενη περιοχή και οι προηγηθείσες άλλες 26 δολοφονίες. Οι εκβιασμοί, η συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τον κατοχικό στρατό και τους εποίκους, ο ξεριζωμός και το εθνικό ξεκαθάρισμα. Αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, η πιο σημαντική πτυχή του κυπριακού προβλήματος.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Προέδρου της Βουλής

κ. Σπύρου Κυπριανού). (7.10.1999). (Συνέχιση της

συζήτησης).

3. «Οι συλλήψεις Κυπρίων πολιτών από στρατιώτες του κατοχικού καθεστώτος στη νεκρή ζώνη, κατά παράβαση των όρων οι οποίοι ισχύουν σε αυτή την περιοχή.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου του

Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη).

(4.2.1999).

4. «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

5. «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (4.2.1999).

(Συνέχιση της συζήτησης).

6. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

7. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

8. «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο "Φιλοξενία".»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999).

9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου). (19.5.1999).

10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 1997.

11. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των κ. Μάριου Ματσάκη και Χρίστου Μαυροκορδάτου). (15.6.1999).

12. Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.

13. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α) «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας και περί αλιευτικών καταφυγίων και το μέλλον της αλιείας στην Κύπρο.»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (19.9.1996).

β) «Οι σοβαρές ζημιές που προκαλούνται από τα δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων και μέτρα για αντιμετώπισή τους.»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής). (30.1.1997).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του σώματος.

(Ωρα λήξης: 6.01 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μουσιούπτας Νίκος
Γερασίμου Στέλιος	Μούσκος Ανδρέας
Γεωργιάδη Λία	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παντελίδου Κατερίνα
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος

Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καζαμίας Κίκης	Ρότσας Χρίστος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κιπτής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδου Καίτη	Φιλίππου Ανδρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μάτσης Γιαννάκης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Ομιλία του προεδρεύοντος κ. Νίκου Αναστασιάδη με αφορμή τις επετείους της παράνομης ανακήρυξης του ψευδοκράτους, της εξέγερσης του Πολυτεχνείου και της θυσίας του Κυριάκου Μάτση στον απελευθερωτικό αγώνα του '55-'59 και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των πεσόντων για ελευθερία και δημοκρατία.
2. Κήρυξη ως επείγουσών των προτάσεων νόμου α. "Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999" και β. "Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999".

3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
4. Αναβολή έπειτα από συζήτηση (Μ. Κυπριανού, Α. Αντωνίου, Π. Δημητρίου) του νομοσχεδίου "Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999".
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999" και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999" και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1999" και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Γεροσκήπου (Κυρωτικός) Νόμος του 1999" και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1999" και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 7 του 1999).
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1999" και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 1999" και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί του Ταμείου Θήρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999" και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996" και για τους κανονισμούς "Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεως Λευκωσίας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών)

- Κανονισμοί του 1999", οι παρατηρήσεις του κ. Ζαχαρία Κουλία, ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς "Οι περί Δανείου (Ανάπτυξης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999" και έγκρισή τους.
  15. Έκθεση για τους κανονισμούς:
    - α. "Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ομότιμοι Καθηγητές) Κανονισμοί του 1999"
    - β. "Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Πειθαρχικός Έλεγχος του Ακαδημαϊκού και Άλλου Εκπαιδευτικού Προσωπικού) Κανονισμοί του 1999" και
    - γ. "Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 1999" και
έγκρισή τους.
  16. Έκθεση για τους κανονισμούς "Οι περί Ιατρών (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 1999", οι παρατηρήσεις των κ. Κυριάκου Τυρίμου και Ανδρέα Παρισινού και έγκρισή τους.
  17. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης κάτω από το Κεφάλαιο 21.03.3-Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων-Άρθρο 04.631-Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης για το 1999, το κείμενο της απόφασης και έγκριση αυτής.
  18. Ερωτήσεις βουλευτών: Θέματα που αφορούν το κτίριο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Χειροδικία αστυνομικού σε βάρος ειδικού αστυνομικού - Υπόθεση λαθρεμπορίου από τα κατεχόμενα.
  19. Απάντηση υπουργού στην ακόλουθη ερώτηση βουλευτή: Παραχώρηση κρατικής γης σε πολίτη στην κοινότητα Κρίτου Μαρόττου.
  20. Έκθεση για το θέμα "Η λειτουργία χυτηρίου στη βιομηχανική περιοχή Εργατών".

21. Έκθεση για την πρόταση νόμου "Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999», που κηρύχθηκε επείγουσα, οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Κίκη Καζαμία, Μάρκου Κυπριανού, Ισίδωρου Μακρίδη, του προεδρεύοντος (Ν. Αναστασιάδη) και ψήφισή της σε νόμο.
22. Έκθεση για την πρόταση νόμου "Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999", που κηρύχθηκε επείγουσα, και ψήφισή της σε νόμο με τίτλο "Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999".
23. Συζήτηση για το θέμα "Η λειτουργία χυτηρίου στη βιομηχανική περιοχή Εργατών" [Δ. Ηλιάδης, Τ. Χατζηγεωργίου, Χρ. Ρότσας, Μ. Ματσάκης, Κ. Τυρίμος, Δ. Χριστοδουλίδης, Λ. Γεωργιάδη, Κ. Κληρίδου, προεδρέων (Α. Αντωνίου), Μ. Κυπριανού].

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 25ης Νοεμβρίου 1999

(Ώρα έναρξης: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 7)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα δεν είναι έτοιμο, γι' αυτό και αναβάλλεται.

Προχωρούμε στο θέμα υπ' αριθμόν 2, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Για το θέμα αυτό υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει και τις δύο εκθέσεις.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για σκοπούς διαδικασίας εισηγούμαι η αρχική έκθεση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, γιατί ήταν ομόφωνη, και να αναγνωσθεί η συμπληρωματική έκθεση, η

οποία έχει τη διαφωνία μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και
Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού
της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Νίκος Μουσιούππας	Δώρος Θεοδώρου
Ισίδωρος Μακρίδης	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Ζαχαρίας Κουλίας
Αβραάμ Αντωνίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του νόμου για τον προϋπολογισμό της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 1999, ώστε να πληρωθεί το κενό που έχει παρατηρηθεί λόγω της μη ψήφισης από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων για το 1998.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, με τον προϋπολογισμό της Αρχής για το 1998 είχε προβλεφθεί η αναβάθμιση της θέσης Λειτουργού Μηχανογράφησης από την κλίμακα Α8-Α10 σε κλίμακα Α11 και η αλλαγή του τίτλου της θέσης σε Λειτουργό Πληροφορικής Α'. Με βάση την πρόβλεψη αυτή

περιελήφθησαν οι ανάλογες θέσεις στον προϋπολογισμό της Αρχής για το 1999. Ωστόσο, λόγω της μη ψήφισης του προϋπολογισμού για το 1998, δεν έχει συντελεστεί η πρόβλεψη που προαναφέρεται, με αποτέλεσμα ο επηρεαζόμενος λειτουργός να παραμένει χωρίς θέση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μόνος τρόπος ώστε να καταστεί εφικτή η αναβάθμιση της θέσης Λειτουργού Μηχανογράφησης σε θέση Λειτουργού Πληροφορικής Α΄, όπως προβλεπόταν στον προϋπολογισμό για το 1998, είναι η τροποποίηση του προϋπολογισμού για το 1999, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούττας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Κίκης Καζαμίας

Μάριος Ματσάκης

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε το

πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι των συντεχνιών ΠΑΣΥΔΥ, ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, ΟΜΕΠΕΓΕ-ΣΕΚ και ΣΥΑΛΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου, ώστε να καλυφθεί νομοθετικά το κενό που υπάρχει αναφορικά με την αναβάθμιση της θέσης Λειτουργού Μηχανογράφησης σε Λειτουργό Πληροφορικής Α΄.

Όπως είναι γνωστό, η επιτροπή έχει ομόφωνα υποβάλει στην ολομέλεια του σώματος έκθεση με την οποία εισηγείται την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Ύστερα από επιφυλάξεις που εκφράστηκαν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος, οι οποίες αφορούσαν το ενδεχόμενο η εν λόγω θέση να αποτελεί μέρος ευρύτερου σχεδίου αναδιάρθρωσης του αντίστοιχου τμήματος και συνεπώς να μην ενδείκνυται η προώθησή της μεμονωμένα, το σώμα ανέβαλε τη συζήτηση του υπό αναφορά θέματος και το παρέπεμψε στην αρμόδια επιτροπή για περαιτέρω συζήτηση και διερεύνηση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους αρμοδίους, το πιο πάνω κενό παρατηρήθηκε ύστερα από την άρνηση της Βουλής να ψηφίσει τον προϋπολογισμό της Αρχής για το 1998 λόγω της μη έγκαιρης κατάθεσής του στη Βουλή, με αποτέλεσμα να μην υλοποιηθεί η πρόβλεψη για την προαναφερόμενη θέση και ο επηρεαζόμενος λειτουργός να παραμένει ουσιαστικά χωρίς θέση.

Κατά την επανεξέταση του υπό αναφορά ζητήματος ενώπιον της επιτροπής, οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΥΑΛΚ, ΠΑΣΥΔΥ και ΟΜΕΠΕΓΕ-ΣΕΚ δήλωσαν ότι δεν αντιτίθενται με οποιοδήποτε τρόπο στο σκοπό του υπό αναφορά

νομοσχεδίου, ενώ οι εκπρόσωποι της ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ δήλωσαν ότι διαφωνούν ως προς τα επιμέρους σημεία της διαδικασίας προώθησης της θέσης και όχι ως προς την ουσία του θέματος, δηλαδή τη ζητούμενη αναβάθμιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των επεξηγήσεων και περαιτέρω λεπτομερειών που της δόθηκαν από τους αρμοδίους, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μία διόρθωση των πρακτικών. Πρέπει να υπενθυμίσω ότι το θέμα αυτό ήταν στην ημερήσια διάταξη της προηγούμενης συνεδρίας, ανεβλήθη και έγινε ειδική σύσκεψη των μελών της επιτροπής, στην οποία αποφασίσαμε ότι θα το επανεξετάσουμε μετά τις ενστάσεις που είχαν υποβληθεί εκ μέρους κάποιων συντεχνιών, δύο συγκεκριμένα συντεχνιών.

Στην επόμενη συνεδρία της επιτροπής, στην οποία ήμασταν παρόντες ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου και εγώ, αλλά φύγαμε πριν τη λήξη της συνεδρίας λόγω άλλων συνεδριάσεων άλλων επιτροπών, δεν ήμασταν παρόντες την ώρα που

συζητήθηκε το θέμα και εγράφη, εκ παραδρομής πιστεύω, στα πρακτικά ότι είμαστε υπέρ της ψήφισης του συγκεκριμένου νομοσχεδίου. Εξακολουθούμε να διατηρούμε τις επιφυλάξεις που είχαμε και τοποθετούμαστε εναντίον της ψήφισης του νομοσχεδίου. Έτσι, παρακαλώ να διορθωθεί και στα πρακτικά ότι είμαστε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε ένα θέμα το οποίο αφορά την Αρχή Λιμένων, έχοντας όλοι εμείς κατά νουν, ιδιαίτερα όσοι συνάδελφοι είτε της επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων είτε της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού είτε άλλοι παρακολουθούν από κοντά, τον τρόπο με τον οποίο το διοικητικό συμβούλιο και η διεύθυνση της Αρχής Λιμένων χειρίζεται πλείστα όσα θέματα και ιδιαίτερα αυτά που έχουν σχέση με τους διορισμούς, τις προαγωγές, τις αναβαθμίσεις, τις μετακινήσεις, τις προσλήψεις εκτάκτων ή μη υπαλλήλων στην Αρχή Λιμένων. Μεταξύ μας ακόμη έχουμε συνάδελφο ο οποίος, πριν γίνει μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων, ήταν μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Λιμένων και μπορεί να προσθέσει ή να αφαιρέσει απ' αυτά τα οποία θα πω.

Δυστυχώς, παρατηρείται ένα φαινόμενο μεγάλης αταξίας, μεγάλης πολιτικής και προσωπικής σκοπιμότητας, παρατηρείται ένα φαινόμενο το οποίο οδήγησε το 90% των τελευταίων προσλήψεων και προαγωγών στο δικαστήριο, όπου η Αρχή Λιμένων έχασε την υπόθεση και επί της ουσίας. Άρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε συζητούμε ένα μέρος, μια εξαίρεση ενώπιόν μας της εν γένει πρακτικής που εφαρμόζεται στην Αρχή Λιμένων, αλλά δυστυχώς ακόμη ένα δείγμα μιας στάσης και μιας συμπεριφοράς που έχει τρώσει πολύ κατάφωρα τα θέματα χρηστής διοίκησης σ' αυτό τον οργανισμό.

Εάν πριν μερικούς μήνες τα λέγαμε μόνο εμείς αυτά τα πράγματα, τελευταία όλοι παραδέχονται ότι στην Αρχή Λιμένων υπάρχει πρόβλημα και ότι χρειάζεται κάτι να γίνει. Δυστυχώς, και αυτό το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας, επαναλαμβάνω, είναι μέρος αυτής της νοοτροπίας. Ειδικότερα, όταν το 1995, διότι ξεκινώ απ' εκεί, έγινε λόγος από τη συνδικαλιστική πλευρά ότι έπρεπε να συζητηθεί μια αναμόρφωση της κλίμακας του Λειτουργού Μηχανογράφησης, απάντησε τότε η Αρχή Λιμένων... Διαβάζω κατά λέξη από το κείμενο της απάντησης: «Η υπηρεσία μόλις δημιουργήθηκε και δεν είναι νοητό να ξεκινήσει με αναβάθμιση, αν δε λειτουργήσει προηγουμένως για μερικά χρόνια. Εν πάση περιπτώσει» - συνεχίζει το διοικητικό συμβούλιο - «η πιο πάνω θέση είναι ενδεικτική του τρόπου με τον οποίο η συνδικαλιστική πλευρά προσπαθεί να δημιουργήσει προϋποθέσεις για μελλοντικές διεκδικήσεις». Και ενώ οι διαπραγματεύσεις για την αναβάθμιση κάποιων θέσεων χρονοτριβούσαν στη μεσολαβητική υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και παρά τη δοσμένη θέση της Αρχής Λιμένων, του διοικητικού συμβουλίου πάντοτε εννοώ, η οποία ουδέποτε άλλαξε, ξαφνικά το 1997 η υπηρεσία άλλαξε θέση και αλληλογραφούσε η ίδια απευθείας με τους επηρεαζόμενους υπαλλήλους, παρακάμπτοντας τη διαδικασία η οποία συνήθως υπάρχει μέσω των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Και ενώ για χρόνια υπάρχουν κενές οργανικές θέσεις σε όλους τους κλάδους της Αρχής Λιμένων, σε όλους τους τομείς, η υπηρεσία με το πρόσχημα των θεσμικών αλλαγών κ.λπ., κ.λπ. αρνείται να προχωρήσει στην πλήρωσή τους, επικαλούμενη την οικονομική κατάσταση και άλλα προβλήματα της Αρχής.

Σ' αυτή την περίπτωση, επειδή ήταν φωτογραφισμένη η υπόθεση, υπήρχε πρόσωπο που έπρεπε να του δοθεί, φαίνεται, κάποια αναβάθμιση και χωρίς καν να έρθει στη Βουλή των Αντιπροσώπων, ώστε να πάρει την έγκρισή της, η Αρχή Λιμένων ξεκίνησε, έκανε σχέδια υπηρεσίας, όπου μάλιστα προεβλέπετο διπλή προαγωγή του

περί ου ο λόγος υπαλλήλου από την κλίμακα Α10 στην Α11 και στη συνέχεια στην Α13. Δεν εννοώ, εφόσον εξαντλήσει τις κλίμακες. Ήταν μια ταχύτατη ανέλιξη... η οποία θέση και εγκρίθηκε στον προϋπολογισμό του 1999.

Αντιλαμβάνεστε, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτό το πράγμα και οι τέσσερις συντεχνίες της Αρχής Λιμένων το καυτηρίασαν, ανεξάρτητα αν στη συνέχεια οι δύο εκ των τεσσάρων, για λόγους που καλύτερα γνωρίζουν οι ίδιοι, έχουν υπαναχωρήσει. Εμείς πιστεύω ότι πρέπει να σταθούμε, όπως τουλάχιστο στις περισσότερες περιπτώσεις η Βουλή των Αντιπροσώπων στέκεται, στο θέμα αρχής. Και εισηγούμαστε, κύριοι συνάδελφοι, ότι μια τέτοια συμπεριφορά δεν πρέπει να αμείβεται και να γίνεται δεκτή από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, ιδιαίτερα, επαναλαμβάνω, όταν για άλλες περιπτώσεις υπάρχει μια πλήρης άρνηση και μια διαφορετική προσέγγιση. Θα αναφέρω κάτι που τα μέλη της υπεπιτροπής για τους εκτάκτους γνωρίζουν. Υπάρχουν τέσσερις έκτακτες θέσεις στην Αρχή Λιμένων, δύο μηχανοδηγοί και δύο λογιστικοί λειτουργοί από το 1995. Έχουν γίνει τόσες νέες θέσεις και τόσες νέες προσλήψεις και αυτοί οι τέσσερις άνθρωποι, επειδή προφανώς δεν είναι από τους ευνοούμενους, δεν έχει γίνει κατορθωτό να μονιμοποιηθούν ή εν πάση περιπτώσει να δημιουργηθούν θέσεις τις οποίες επί ίσοις όροις να διεκδικήσουν. Γι' αυτό, κύριοι συνάδελφοι, εμείς θα καταψηφίσουμε αυτή την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα μπω στον πειρασμό να επεκτείνω τη συζήτηση σε όλο το εύρος του θέματος της λειτουργίας της Αρχής Λιμένων ή των ημικρατικών οργανισμών. Θα ξεκινήσω όμως με μια παραδοχή, ότι, ναι, σ' αυτούς τους ημικρατικούς οργανισμούς, παρατηρούνται

κατά καιρούς δυσλειτουργίες για τις οποίες πρέπει να γίνεται συνεχής προσπάθεια να εκλείψουν. Στην προκειμένη περίπτωση όμως, του νομοσχεδίου που καλούμεθα να ψηφίσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα έχει την ιδιαιτερότητά του και εκφεύγει της αρχής την οποία έχει αναφέρει ο αγαπητός συνάδελφος κ. Χρίστου, που είναι ότι, ναι, η Βουλή δε νομοθετεί υπέρ κάποιου προσώπου ατομικά, αν και αυτό πάλι είναι σχετικό και εξαρτάται από τα περιστατικά που περιβάλλουν μια περίπτωση. Και είναι ακριβώς εδώ που παρατηρείται εξαίρεση και πρέπει να αντικριστεί με διαφορετικό τρόπο η περίπτωση αυτή, γιατί το τμήμα στο οποίο δημιουργείται αυτή η αναβάθμιση είχε δημιουργηθεί μετά που οι υπάλληλοι είχαν υποβάλει τα αιτήματά τους για αναδόμηση και αναβάθμιση των διαφόρων θέσεων στην Αρχή Λιμένων. Ορθά έχει λεχθεί από τον κ. Χρίστου ότι ελέγχθη από το διοικητικό συμβούλιο ότι ήταν νέο τμήμα και οι δεσμεύσεις που είχαν ληφθεί έναντι εκείνων που ανέλαβαν να στηρίξουν το τμήμα αυτό ήταν ότι θα αντικρίζοντο πάνω σε μια βάση ξεχωριστή από εκείνη που ετηρείτο για τη μελέτη των άλλων υπαλλήλων της Αρχής. Αυτή η δέσμευση είχε σχέση με την ουσία της προσφοράς του τμήματος αυτού και με την αξία των υπηρεσιών οι οποίες προσεφέροντο απ' αυτό το νέο τμήμα και απ' αυτή τη θέση για την οποία γίνεται συζήτηση σήμερα εν σχέσει με την αναβάθμιση τη μισθολογική. Γι' αυτό και η Αρχή είχε περιλάβει στον προϋπολογισμό του 1999 αυτή την πρόνοια για μισθολογική αναβάθμιση της θέσης αυτής. Δε βλέπω ότι υπήρχε οποιαδήποτε πρόθεση εκ μέρους του διοικητικού συμβουλίου - και ορθώς ελέγχθη ότι, ναι, υπάρχει και πρώην μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής παρόν σ' αυτή τη Βουλή σήμερα - δεν υπήρχε οποιαδήποτε διάθεση να ευνοηθεί οποιοσδήποτε ειδικά και για οποιοδήποτε λόγο. Απλώς, υπήρχε η διαπίστωση της ανάγκης να καταξιωθεί με μια μισθολογική αναβάθμιση η θέση από την οποία γινόταν πολύ πολύτιμη προσφορά προς την Αρχή Λιμένων.

Συνεπώς, η κατάληξή μου είναι ότι πρέπει να διαχωρίσουμε αυτή την περίπτωση από το ευρύτερο θέμα της μισθολογικής αναβάθμισης όλων των υπολοίπων υπαλλήλων της Αρχής. Πρέπει να αντικρίσουμε το θέμα ακριβώς στη βάση της αξιολόγησης της θέσης και της προσφοράς απ' αυτή τη θέση και ταυτόχρονα τη σημασία την οποία απέκτησε αυτό το τμήμα και αυτή η συγκεκριμένη θέση, μετά που άρχισαν οι συζητήσεις για την αναδόμηση και τη μισθολογική αναβάθμιση όλων των υπαλλήλων.

Δε θέλω να πιστέψω ότι η Αρχή απ' όλους τους υπαλλήλους, και δεν ξέρω τον αριθμό τους, επέλεξε ειδικά έναν υπάλληλο, για να τον ευνοήσει με τον τρόπο που υπάρχει ισχυρισμός ότι ευνοείται όχι διά αντικειμενικούς λόγους αλλά για οποιουσδήποτε λόγους. Γι' αυτούς τους λόγους εμείς διαφοροποιούμε αυτή την περίπτωση από τις περιπτώσεις αρχής που έχουν αναφερθεί και τη διαφοροποιούμε επίσης και από τις περιπτώσεις τις άλλες οι οποίες βρίσκονται υπό εξέταση και τυγχάνουν της διαπραγμάτευσης μεταξύ συντεχνιών και της Αρχής. Και εκείνο το οποίο λαμβάνουμε υπόψη περισσότερο είναι τη συγκατάθεση των συντεχνιών κατά πλειοψηφία κατά 85%. Αν ήταν κάτι το οποίο οι συντεχνίες το έβλεπαν ως σκανδαλώδες διαδικαστικά ή και ουσιαστικά, είμαι της γνώμης ότι δε θα το έβλεπε κάποια συντεχνία που για κάποιους λόγους αντιτίθεται και που καλύπτει μόνο ένα 20%, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, του προσωπικού. Και επειδή ακριβώς η πλειοψηφία των υπαλλήλων, όπως εκπροσωπείται από τις συντεχνίες, δε θέτει καμιά ένσταση χωρίς βέβαια να απεμπολεί το δικαίωμα της συνέχισης των διαπραγματεύσεων, οι οποίες μάλιστα μπορεί να βελτιωθούν υπέρ της πλευράς των εργοδοτούμενων, όταν χρησιμοποιηθεί από τη συνδικαλιστική πλευρά και το στοιχείο του ότι «κύριοι, έχετε αναβαθμίσει μία θέση και εξ αντανάκλασως θέλουμε και εμείς ανάλογη μεταχείριση».

Γι' αυτούς τους λόγους εμείς θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο και παρακαλώ και τους

υπολοίπους συναδέλφους να το πράξουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουλίας, παρακαλώ.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, επειδή αναφέρθηκε το όνομά μου, εξ ανάγκης πρέπει να πω τη θέση μου. Όπως ξέρουν αρκετοί συνάδελφοι, πράγματι ήμουν μέλος του διοικητικού συμβουλίου μέχρι πρότινος που ήρθα εδώ μαζί σας. Φυσικά, απ' όσα είπε ο κ. Χρίστου μπορεί κάποια από αυτά να αληθεύουν, αλλά με την Αρχή Λιμένων περίπου έβγαλε νόμιμο ο θεριστής. Το συγκεκριμένο ζήτημα, αγαπητέ συνάδελφε, είναι από τα θετικά της Αρχής Λιμένων. Μιλούμε για το Τμήμα της Πληροφορικής. Σ' αυτό το τμήμα ήμουν μέλος της σχετικής υποεπιτροπής της Αρχής μαζί με κάποιο συνάδελφο ο οποίος προέρχεται από το ΑΚΕΛ -είναι ο Σάββας Νεοφύτου- και ομόφωνα όλοι είπαμε ότι έπρεπε να δημιουργηθεί αυτό το τμήμα. Όσον αφορά το συγκεκριμένο υπάλληλο για τον οποίο γίνεται λόγος, πράγματι επέδειξε αξιόλογη εργασία και υπήρχε ειδική μελέτη στην οποία προεβλέπετο ότι έπρεπε να προσληφθούν εννέα υπαλλήλοι και να γίνει ειδικό structure, ειδική δομή γι' αυτή την υπόθεση. Όμως η Αρχή Λιμένων δεν προσέλαβε αυτό το προσωπικό. Με πολύ ολιγάριθμο προσωπικό, με το συγκεκριμένο υπάλληλο και ακόμα δύο υπαλλήλους, οι οποίοι εργάστηκαν πράγματι πολύ σκληρά, κατάφερε αυτοί να οργανώσουν το Τμήμα της Πληροφορικής, να βάλουν το σχετικό πρόγραμμα και να το θέσουν σε λειτουργία. Μάλιστα, γι' αυτό το συγκεκριμένο πρόγραμμα έχουν ενδιαφερθεί και ξένα λιμάνια και λιμάνια από την Ελλάδα, για να πάρουν το συγκεκριμένο σύστημα της Αρχής Λιμένων. Αυτό ήταν από τα επιτεύγματα της Αρχής Λιμένων και νομίζω ότι το σωστό είναι να ψηφιστεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού Νόμου. Παράρτημα. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ και δεκαεπτά εναντίον το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1999». Είναι ομόφωνο και η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Νίκος Μουσιούππας	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσσος Παπαδόπουλος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Ισιδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Παναγιώτης Δημητρίου	Τάκης Χατζηγεωργίου
Κίκης Καζαμίας	Μάριος Ματσάκης
Αβραάμ Αντωνίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού για την αποπληρωμή δανείου ύψους £3.200.000 που ο οργανισμός αυτός συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, το προϊόν του οποίου θα χρησιμοποιηθεί για την ανέγερση αθλητικών εγκαταστάσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με

τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999». Είναι ομόφωνο;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τα κονδύλια που πάνε για ψήφιση σήμερα είναι ομόφωνα. Ένα

κονδύλι που αφορά το σταθμό στο Ζακάκι δεν είναι σήμερα ενώπιον της ολομέλειας του σώματος· έχει μείνει για την άλλη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης, παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα το συγκεκριμένο κονδύλι να μην είναι ούτε την επόμενη εβδομάδα, δεδομένου ότι για την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος η οποία αφορά το σταθμό αφαλάτωσης στο Ζακάκι θα υπάρξει παράκληση να συζητηθεί κατά προτεραιότητα στην επόμενη συνεδρίαση της ολομέλειας και θα ήταν σωστό να αναμείνει το σώμα την τοποθέτηση επί της ουσίας του θέματος και ακολούθως να προχωρήσει στην ψήφιση ή στην καταψήφιση των σχετικών κονδυλίων. Αλλιώς θα ήταν άνευ νοήματος η έκθεση και η μελέτη την οποία έχει διεξαγάγει για έναν και περισσότερο χρόνο η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει πρόβλημα. Ο λόγος που δεν είναι ενώπιον του σώματος είναι γιατί δεν έχουν γίνει τοποθετήσεις εκ μέρους των κοινοβουλευτικών ομάδων· δεν είναι έτοιμο έτσι κι αλλιώς. Επομένως, στην επιτροπή θα ληφθεί υπόψη η θέση του κ. Ηλιάδη και η εισήγησή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι, επειδή υπάρχει αυτή η διαφωνία, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν υπάρχει διαφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει. Επομένως, η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Νίκος Μουσιούπτας	Αβραάμ Αντωνίου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Ανδρέας Φιλίππου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Τάκης Χατζηδημητρίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου
Παναγιώτης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Γραφείου Προγραμματισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £15.479.396 και η διάθεσή του για την εκτέλεση διάφορων αναπτυξιακών έργων, λεπτομέρειες των οποίων περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο παράρτημα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, τα ζητούμενα ποσά προορίζονται για την υλοποίηση διάφορων αναπτυξιακών προγραμμάτων της κυβέρνησης, για τα οποία είτε δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια στους προϋπολογισμούς του 1999 είτε γιατί η πρόνοια που έγινε υπήρξε ανεπαρκής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις επεξηγήσεις που δόθηκαν από τον εκπρόσωπο του Γραφείου Προγραμματισμού αναφορικά με τους σκοπούς διάθεσης των ζητούμενων πιστώσεων, αποφάσισε στο στάδιο αυτό να εισηγηθεί είτε ομόφωνα είτε κατά πλειοψηφία την έγκριση των περισσότερων από αυτές, επισημαίνοντας ταυτόχρονα τις ακόλουθες παρατηρήσεις/επιφυλάξεις:

- α. Ως προς τη συμπληρωματική πίστωση ύψους £100.000 για κάλυψη των σχεδίων εφαρμογής της νέας βιομηχανικής πολιτικής από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η επιτροπή, ενώ δεν ενίσταται στην έγκρισή της, σημειώνει τις ακόλουθες ομόφωνες ή επιμέρους θέσεις των μελών της:
- Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ως η αρμόδια επιτροπή για την έγκριση των σχετικών κονδυλίων πρέπει να τηρείται ενήμερη για τη νέα αυτή βιομηχανική πολιτική και τους τρόπους υλοποίησής της, αλλά και για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς της, γι' αυτό και αναμένει την κατάθεση σχετικής ετήσιας ενημερωτικής έκθεσης.
  - Οι βουλευτές κ. Τάσσος Παπαδόπουλος και Τάκης Χατζηδημητρίου θεωρούν ότι η απλή αναφορά σε έρευνες και σχέδια είναι γενική και αόριστη και δε δίδεται οποιαδήποτε επεξήγηση σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της βιομηχανικής αυτής πολιτικής.
  - Ο βουλευτής κ. Ανδρέας Φιλίππου θεωρεί ότι η καθιέρωση της διαδικασίας για την εφαρμογή της νέας βιομηχανικής πολιτικής πρέπει να γίνει με βάση σχετική νομοθεσία.
  - Ο βουλευτής κ. Γιώργος Λιλλήκας έχει την άποψη ότι οι συμπληρωματικές πιστώσεις οι οποίες ζητούνται θα αποβούν ουσιαστικά άχρηστες, αφού η αναγκαία υποδομή είναι ανύπαρκτη.

- β. Ως προς τη ζητούμενη πίστωση ύψους £200.000 για επιδότηση των ζημιών των περιφερειακών εταιρειών λεωφορείων, η επιτροπή δεν ενίσταται στην έγκρισή της, αλλά, υιοθετώντας την παρατήρηση του βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου για ανυπαρξία ολοκληρωμένης κυβερνητικής πολιτικής για τις δημόσιες μεταφορές, καλεί την κυβέρνηση να καταθέσει το συντομότερο συγκεκριμένη και ολοκληρωμένη πολιτική επί του θέματος.
- γ. Η επιτροπή εισηγείται την έγκριση της πίστωσης ύψους £266.125 για κάλυψη μέρους της δαπάνης για την υλοποίηση του γενικού σχεδίου των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου. Εντούτοις θα πρέπει να σημειωθεί ότι η επιτροπή προβαίνει στην εισήγησή της αυτή, αφού έλαβε προηγουμένως τις διαβεβαιώσεις των αρμοδίων ότι το σχετικό κονδύλι θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την εκπλήρωση συμβατικών υποχρεώσεων σχετικών με τα κατασκευαστικά σχέδια και όχι για μελέτες σχετικές με τον τρόπο διάθεσης των χρήσεων των αερολιμένων αυτών.
- δ. Ως προς τις ζητούμενες πιστώσεις συνολικού ύψους £808.800 για την αγορά και εγκατάσταση αγωγού σύνδεσης της μονάδας αφαλάτωσης Λεμεσού στο Ζακάκι με το δίκτυο του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (£150.000) και την κάλυψη της δαπάνης παροχής ηλεκτρικής ενέργειας από το δίκτυο της ΑΗΚ προς την ίδια μονάδα (£658.800), η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.

Υπό το φως των πιο πάνω ομόφωνων ή κατά πλειοψηφία θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχει διαφοροποιήσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί και ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1999».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

£105.000	Καταβολή επιδοτήσεων σε δικαιούχους γεωργούς για κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων.
£1.327.140	Κάλυψη της δαπάνης για την επιδότηση όλων των ποσοτήτων στανού που έχουν επιθεωρηθεί και καταμετρηθεί κατά το 1999.
£100.000	Συμπλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών και προμήθεια και εγκατάσταση του εξοπλισμού του διυλιστηρίου πόσιμου νερού στην Τερσεφάνου.
£120.000	Συμπλήρωση των εργασιών εγκατάστασης του αγωγού Τερσεφάνου-Λευκωσίας και προμήθεια και εγκατάσταση αντλιών και εξαρτημάτων στο αντλιοστάσιο Τερσεφάνου.
£150.000	Αγορά και εγκατάσταση του αγωγού σύνδεσης της μονάδας αφαλάτωσης Λεμεσού στην περιοχή Ζακακίου με το δίκτυο του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού.
£658.800	Κάλυψη της δαπάνης παροχής ηλεκτρικής ενέργειας από το δίκτυο της Αρχής Ηλεκτρισμού στη μονάδα αφαλάτωσης Λεμεσού στην περιοχή Ζακακίου.
£108.000	Κάλυψη της κυβερνητικής συνεισφοράς έναντι της αποζημίωσης για απαλλοτρίωση ιδιωτικής ακίνητης περιουσίας για κατασκευή δρόμων.
£60.000	Κάλυψη των εξόδων λειτουργίας του Ιδρύματος Τεχνολογίας και των επιδοτήσεων βιομηχανικών μελετών.
£100.000	Κάλυψη προκαταρκτικών δαπανών για εφαρμογή της νέας βιομηχανικής πολιτικής.
£10.000.000	Καταβολή αποζημιώσεων για απαλλοτρίωση/επίταξη ιδιωτικής

ακίνητης περιουσίας που χρησιμοποιήθηκε/ θα χρησιμοποιηθεί για εκτέλεση διάφορων αναπτυξιακών έργων.

- £289.331 Υλοποίηση του κτιριολογικού προγράμματος τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης για το 1999.
- £60.000 Κάλυψη δαπανών λειτουργίας του προγράμματος της προϋπηρεσιακής κατάρτισης εκπαιδευτικών του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
- £200.000 Επιδότηση των ζημιών των περιφερειακών εταιρειών λεωφορείων.
- £600.000 Συνέχιση των εργασιών για ολοκλήρωση του παρακαμπτηρίου Λάρνακας. (Τμήμα Αραδίππου-αερολιμένα).
- £160.000 Συμπλήρωση των εργασιών ανακατασκευής/βελτίωσης του υφιστάμενου δρόμου Λινούς-Γαλάτας-Αγίου Νικολάου.
- £175.000 Συμπλήρωση των εργασιών βελτίωσης του τμήματος του δρόμου από τη συμβολή με το δρόμο Λεμεσού - Σαϊττά παρά την Αγία Ειρήνη μέχρι την πρόσβαση Λιμνάτη.
- £266.125 Κάλυψη μέρους της δαπάνης που θα καταβληθεί στους Συμβούλους Μηχανικούς που ανέλαβαν την εκπόνηση των κατασκευαστικών σχεδίων και εγγράφων των προσφορών για υλοποίηση του Γενικού Σχεδίου του Διεθνούς Αερολιμένα Λάρνακας και Αερολιμένα Πάφου.
- £1.000.000 Κάλυψη δαπανών συνέχισης των εργασιών ανέγερσης της Α΄ φάσης του συμπλέγματος των νέων κυβερνητικών κτιρίων στην περιοχή της Αρχιγραμματείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £14.670.596 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα καθώς και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα καθώς και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». (Πρόταση νόμου).

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως φαίνεται και στην έκθεση για λόγους αντικειμενικών δυσκολιών τα μέλη της επιτροπής, μέλη της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, δεν κατόρθωσαν να παρευρεθούν, όταν συνεζητείτο στην επιτροπή αυτή η πρόταση νόμου.

Και γι' αυτό το λόγο αλλά και για λόγους ουσίας, με την έννοια του ότι πιθανόν να υπάρξουν κάποιες εξελίξεις ή χειρισμοί και εκ μέρους της κυβέρνησης αυτού του θέματος, στο ενδιάμεσο θα ζητήσουμε και ζητούμε αναβολή της ψήφισης αυτής της πρότασης και έχω να ανακοινώσω προς τους συναδέλφους ότι έχω επικοινωνήσει με τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων, ο οποίος μου έχει πει ότι σ' αυτό το μεσοδιάστημα δεν προτίθεται να κάνει από πλευράς κυβέρνησης οποιαδήποτε πράξη που να είναι αντίθετη με το πνεύμα, όπως αυτό εκφράζεται από την τοποθέτηση των κομμάτων που είχαν παρευρεθεί κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φυσικά αυτή είναι και η πρακτική που λειτουργεί η Βουλή για τόσα χρόνια, όταν μια κοινοβουλευτική ομάδα ζητήσει την αναβολή θέματος για λόγους που τους σέβομαι, που είχε ο κάθε συνάδελφος του Δημοκρατικού Συναγερμού ξεχωριστά και δεν παρευρέθηκε στην επιτροπή, σήμερα όμως ζητείται η αναβολή. Εμάς μας ικανοποιεί το θέμα ότι αναλαμβάνει δέσμευση το κυβερνών κόμμα και ο υπουργός ότι δε θα προβούν σε οποιαδήποτε ενέργεια τιτλοποίησης ή αποξένωσης οποιασδήποτε ακίνητης περιουσίας της Αρχής Λιμένων και θα παρακαλούσα θερμά επίσης τον Πρόεδρο του σώματος όπως με επιστολή του προς τον υπουργό επιβεβαιώσει αυτό το θέμα και τότε με την αναβολή του θέματος θα έχουν όλη την ευχέρεια οι συνάδελφοι να τοποθετηθούν και να συζητήσουν, μέχρι την άλλη εβδομάδα που θα το δούμε πάλι ως επιτροπή.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Την επιβεβαίωσή μου δεν τη δέχεσαι;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, και το λόγο σας τον σέβομαι και την επιβεβαίωσή σας τη σέβομαι, αλλά νομίζω πρέπει να σεβαστείτε και εσείς την άποψή μου που ζητώ μια επιστολή του Προέδρου της Βουλής να κοινοποιηθεί προς τον υπουργό η οποία να επιβεβαιώνει αυτό το πράγμα. Γιατί σας ενοχλεί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι θα πρέπει να τηρηθεί ενήμερη η Βουλή μιας εξέλιξης η οποία είναι εις γνώσιν της επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας και έχει σχέση με το συγκεκριμένο θέμα. Η εξέλιξη αυτή αφορά απόφαση της Αρχής Λιμένων να ενοικιάσει στον ΚΟΤ τριάντα στρέμματα δικής της ιδιοκτησίας παρά τη μαρίνα Λάρνακας για την επέκταση της μαρίνας αυτής, η οποία θα γίνει μέσω ιδιωτικού τομέα. Λοιπόν, στο βαθμό που τυχόν απόφαση της Βουλής για το θέμα αυτό απαγορεύσει την κατ' οποιοδήποτε τρόπο αποξένωση περιουσίας από την Αρχή Λιμένων, σίγουρα αυτό θα δυσκολέψει την πορεία και τη διαδικασία για τη μαρίνα. Νομίζω ότι θα πρέπει το θέμα αυτό και γι' αυτό το λόγο να το ξαναδούμε, να δούμε τι διευθέτηση θα κάνουμε, δεδομένου ότι και εμάς η επιθυμία και η θέση είναι η υπόθεση με τις μαρίνες να προχωρήσει. Αισθανόμαστε και εμείς ότι είναι ανάγκη να προχωρήσει η υπόθεση με τις μαρίνες, νομίζω ότι θα πρέπει να το ξαναδούμε και πιο αργά αποφασίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σε επέκταση της σκέψης την οποία έχει υποβάλει και εκφράσει ο κ. Θεοδώρου, θα έλεγα, και αυτό ας ληφθεί ως παράκληση, η επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων στο

ενδιάμεσο να συζητήσει ξανά αυτό το θέμα, να καλέσει και τον αρμόδιο υπουργό και ίσως και αρμόδιους άλλους φορείς, διότι απ' ό,τι φαίνεται δεν είναι απλώς μία απόφαση η οποία δεν έχει οποιεσδήποτε προεκτάσεις ή συνέπειες. Και μετά ταύτα να έρθουμε την άλλη εβδομάδα πληροφορημένοι καλύτερα, για να μπορέσουμε να αποφασίσουμε και εμείς και άλλοι οι οποίοι τυχόν να χρειάζεται να ακούσουν τις απόψεις των εμπλεκόμενων μερών, διότι φαίνεται καθαρά ότι για λόγους που αντιλαμβανόμαστε ήταν εν σπουδή που προωθήθηκε η πρόταση αυτή στο στάδιο της επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Σεβαστές οι απόψεις σας και η επιθυμία σας, κύριε Δημητρίου, και απλώς από τα τώρα αναγνωρίζετε ότι εφόσον εντός μιας εβδομάδος, σημαίνει την ερχόμενη Τρίτη, θα δούμε και εμείς και θα καλέσουμε τον κ. υπουργό, αλλά το θέμα που λέτε «με σπουδή» θα πρέπει να το δείτε ότι είναι η άλλη πλευρά που χειροδίκησε με σπουδή και πήγε και πιέζοντας το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Λιμένων εξασφάλισε απόφαση, για να τους τιτλοποιήσει το λιμανάκι στο Λατσί και στο Ζύγι και σε δεύτερο στάδιο το παλαιό λιμάνι Λεμεσού μαζί με το λιμανάκι της Κάτω Πάφου. Επομένως, ποια πλευρά είναι που με σπουδή και χωρίς να ενημερώσει κανέναν προέβη σ' αυτή την πράξη; Πολύ σωστό αυτό το οποίο έχει αναφέρει ο έντιμος συνάδελφος, ο κ. Θεοδώρου, που το είχε θέσει η επιτροπή υπόψη σας για την επέκταση της μαρίνας της Λάρνακας και των αναγκαίων χώρων που χρειάζεται να πάρει. Πού είναι όμως το πρόβλημα, αν έρχονταν προς τη Βουλή εξειδικευμένα ζητώντας αυτό το πράγμα; Διότι στην ουσία αυτή η πρόταση νόμου είναι για να απαγορεύσει στην Αρχή Λιμένων να εκποιεί ή να εκμισθώνει τον οποιοδήποτε χώρο εν αγνοία της Βουλής. Διότι αν είναι το ένα πράγμα

να χρησιμοποιηθεί, για να γίνει ή να επεκταθεί η μαρίνα στη Λάρνακα είναι καλά, αλλά το άλλο με την εκποίηση που έχει το δικαίωμα πλέον να χρησιμοποιηθεί και για οποιοσδήποτε άλλους σκοπούς είναι ένα δεύτερο πράγμα. Και τι είναι εκείνο που ενοχλεί, ώστε το κοινοβούλιο να λαμβάνει γνώση για τον εξειδικευμένο σκοπό που χρειάζεται αυτό το πράγμα και να παραχωρεί αυτή την άδεια; Επομένως, εμείς την ερχόμενη Τρίτη, κύριοι συνάδελφοι, θα το δούμε. Η επιθυμία σας, κύριε Δημητρίου, να κληθεί ο υπουργός θα γίνει. Και ο υπουργός θα κληθεί και η Αρχή Λιμένων θα κληθεί και οποιοσδήποτε θα κληθεί, λαμβάνοντας υπόψη τη δέσμευσή σας ότι δε θα υπάρξει οποιαδήποτε περαιτέρω πρόταση επί του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου, παρακαλώ.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πούμε ότι εμείς στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων αποφασίσαμε ομόφωνα να ψηφίσουμε και αποφασίσαμε ομόφωνα να προωθήσουμε στην ολομέλεια και να ψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου, γιατί πραγματικά -θέλω να συμφωνήσω με τον πρόεδρο της επιτροπής- παρουσιάστηκε μια σπουδή από πλευράς του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και μια πίεση προς την Αρχή Λιμένων, για να αποξενωθεί η Αρχή Λιμένων από το λιμανάκι του Λάσιου και από το Ζύγι. Πρόθεση της επιτροπής δεν ήταν να παρεμποδίσει την επέκταση της μαρίνας της Λάρνακος και γι' αυτό θέλω να συμφωνήσω με τον πρόεδρο ότι θα πρέπει ο Πρόεδρος του σώματος να στείλει μια επιστολή στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων, με την οποία να τον ενημερώνει για τις προθέσεις της ολομέλειας και να του ζητά να μην προχωρήσει σε οποιαδήποτε ενέργεια στο μεσοδιάστημα, μέχρι να πάρουμε τις τελικές αποφάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα τούτο νομίζω ότι δεν πρέπει να το περιπλέξουμε, από την ώρα που ένα κόμμα ζητά αναβολή. Εγώ μάλιστα πιστεύω ότι μιας εβδομάδας αναβολή είναι λίγη, αλλά θα δούμε και στην πράξη. Θα χρειαστούν τουλάχιστο δεκαπέντε μέρες. Αλλά, επίσης, θα ήθελα να πω στη Βουλή ότι ειδικά για το θέμα της μαρίνας της Λάρνακος δεν υπήρξε καθόλου σπουδή. Είναι μέσα στα σχέδια του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ), τα οποία έχουμε δει από χρόνια στην επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας. Ήταν όρος της Βουλής προς τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ότι, πριν προχωρήσει με οποιαδήποτε άλλη μαρίνα, πρέπει να μας δώσει και το πρόγραμμά του για τη μαρίνα της Λάρνακος. Και για να λειτουργήσει η μαρίνα της Λάρνακος μέσα στο πλαίσιο του νόμου που ψηφίσαμε, μέσα στο πλαίσιο των κανονισμών που έχουμε υπό εξέταση, θα έπρεπε ο χώρος της μαρίνας της Λάρνακος να υπάγεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Επομένως, πολύ φοβούμαι -αλλά αυτά θα τα πούμε, όταν θα συζητηθεί το θέμα- ότι αυτή η πρόταση νόμου αντιφάσκει με το νόμο που δίνει το δικαίωμα στην κυβέρνηση να μισθώνει γη, ιδιαίτερα για σκοπούς μαρίνας. Αλλά θα τα πούμε επί της ουσίας, όταν θα έρθει η ώρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ είναι θέμα τάξεως που εγείρω. Πιστεύω εξαντλήθηκε η συζήτηση και μου κάμνει εντύπωση ότι, όταν συμφωνούν οι βουλευτές, τότε είναι που έχουμε τις πιο μακρόχρονες συζητήσεις. Αφού όλοι συμφωνούμε, είναι καθαρά τα πράγματα! Τι

θέλουν να προσθέσουν δηλαδή;

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Να σας πω τι θέλουμε να προσθέσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μακρίδη, σας παρακαλώ! Θα σας δώσω το λόγο, όταν έρθει η σειρά σας, διότι προηγούνται άλλοι.

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Όχι, νομίζω ότι ήταν η σειρά μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Το θέμα, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι κάποτε για ορισμένα θέματα συμπεριφερόμαστε ισοπεδωτικά, ενώ κάθε περίπτωση έπρεπε να εξετάζεται ξεχωριστά. Και οι περιπτώσεις τούτες αφορούν κάποτε θέματα ζωτικής σημασίας και με μερικές ισοπεδωτικές αποφάσεις απλώς δένουμε τα χέρια μας και δυσκολεύουμε...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έγινε συζήτηση για την αναβολή;

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Συλλούρη και κύριε Κατσουρίδη, μιλώ για την ουσία και όχι για τη λεπτομέρεια της αναβολής ή όχι. Και έπρεπε να είχατε παρατηρήσει ότι έχουν γίνει ομιλίες που ισοπεδώνουν το όλο θέμα. Μπορεί για το λιμανάκι τάδε και τάδε να συμφωνώ με τον κ. Πιπτοκοπίτη, αλλά άλλα θέματα μεγαλύτερης σημασίας και σοβαρότητας πρέπει να εξετάζονται ξεχωριστά, όπως και η διάκριση έχει γίνει. Άρα κάποτε υπάρχει λόγος να βλέπουμε τα θέματα με κάποια υπομονή και ύστερα από βαθύτερη εξέταση ξεχωριστά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είναι από τις λίγες φορές που θα διαφωνήσω έντονα με τον κ. Παπαδόπουλο και θα συμφωνήσω με τον κ. Μακρίδη. Μπορεί σε κάποιους να δίνεται η εντύπωση ότι εξαντλήθηκε το θέμα· δικαίωμά τους. Έχουμε όμως και οι κοινοί θνητοί το συνταγματικό δικαίωμα να πούμε κάποια άποψη, επειδή γίνεται αναφορά, μεταξύ άλλων, και στο θέμα της εκχώρησης γης της Αρχής Λιμένων προς τη μαρίνα Λάρνακος για συγκεκριμένη αξιοποίηση, όπως ακούμε. Υπάρχει σύγχυση σ' αυτό το θέμα. Πάγιο αίτημα των Λαρνακέων, ομόφωνο, αφορά την επέκταση της μαρίνας, για να μπορέσει υπό το υφιστάμενο καθεστώς να αποτελέσει πηγή απόδοσης προς το κράτος, παρ' όλο που κατηγορείται ότι δεν αποδίδει. Και υπάρχει απόφαση -είχαμε μάθει- για εκμίσθωση ή εκχώρηση σε ιδιώτη, μια απόφαση την οποία για πέντε χρόνια αρνιόντουσαν.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Τελικά, είστε δικαιολογημένος, κύριε Χριστοδουλίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, να μην ανοίξουμε το θέμα της μαρίνας, παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, είναι το θέμα μαρίνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν είναι το θέμα μαρίνας. Εδώ συζητούμε κατά πόσο θα δώσουμε αναβολή για ένα θέμα κ.λπ. Συνεπώς, εδώ να μείνουμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Θεωρείται ότι έληξε το θέμα, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, έχετε δικαίωμα να μιλήσετε για το θέμα της αναβολής ή μη. Αυτό συζητούμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Επιβάλλεται να γίνει η αναβολή. Θα ήθελα να υποστηρίξω... Έχω το λόγο, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τον έχεις, αλλά εντός του θέματος.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Για να ξεκαθαρίσει η ουσία, αποφασίστηκε η εκχώρηση αυτού του χώρου στη μαρίνα, για να δοθεί κάπου που διαφωνούμε; Αυτό είναι που ρωτώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έθεσα ένα θέμα τάξης: Σύμφωνα με τους κανονισμούς, δε δικαιούστε να δώσετε το λόγο σε κανέναν. Βάλτε το στην ολομέλεια, να ψηφίσουμε. Συζητούμε μόνο το θέμα της αναβολής ή όχι. Αυτό το θέμα έχει τεθεί, αυτή η πτυχή, της αναβολής ή όχι. Όλα τα άλλα θέματα θα τα συζητήσουμε την άλλη βδομάδα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όσοι μίλησαν σήμερα επί της ουσίας εκόψαν το γυρίν τους, π.χ. ο Ισίδωρος!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μούσκο, λυπούμαι, αλλά, εφόσον τίθεται το θέμα της... Να εκλάβω ως ομόφωνη την επιθυμία της Βουλής να κλείσει το θέμα εδώ; Εξυπακούεται ότι συμφωνούμε με την αναβολή και εξυπακούεται ότι, εφόσον γίνεται αυτή η αναβολή, η Αρχή Λιμένων δεν μπορεί να μας θέσει προ τετελεσμένων γεγονότων στα θέματα τα

οποία πραγματεύεται η πρόταση νόμου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, όχι μόνο η Αρχή Λιμένων αλλά και το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και το Υπουργικό Συμβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμπληρώνω ότι κανείς από τους αρμοδίους δε θα έπρεπε να θέσει προτελεσμένων γεγονότων τη Βουλή, επαναλαμβάνω, σε θέματα τα οποία πραγματεύεται η πρόταση νόμου.

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με μια παράλειψη μόνο του προέδρου της επιτροπής: Να καλέσει και την Αρχή Λιμένων να παρευρεθεί στην επόμενη συνεδρίαση, διότι, απ' ό,τι πρόσεξα, την περασμένη φορά, κοίταξα την ατζέντα και δεν υπήρχε πάνω.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δηλώσαμε τώρα, κύριε συνάδελφε, ότι και ο Υπουργός και η Αρχή Λιμένων και οποιοσδήποτε άλλος εμπλέκεται θα κληθούν.

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Επειδή δεν τους καλέσατε πριν, λέω να το υπενθυμίσω.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι, δεν ήρθατε, γι' αυτό μιλάτε!

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Εγώ έλειπα στο Λονδίνο, κύριε Πιττοκοπίτη. Μην αφήνετε αιχμές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, το θέμα έληξε.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμόν 7, «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997». (Πρόταση νόμου). Αν είναι ομόφωνο,

δε χρειάζεται να διαβαστεί η έκθεση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, δεν είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την
πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 1997»**

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Νίκος Κλεάνθους

Κώστας Κωνσταντίνου

Στάθης Κιπτής

Κίκης Καζαμίας

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, σε συνδυασμό με άλλα δύο νομοσχέδια που εισηγούνται τροπολογίες στη βασική νομοθεσία για το συνεργατισμό, σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεών της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από το Νιόβρη του 1997 μέχρι και το Νιόβρη του 1999. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρέστησαν ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών, της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας, του Συνδέσμου Γραμματέων Συνεργατικών Ιδρυμάτων, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων

Λογιστών Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Συνεργατικών Υπαλλήλων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ, της συντεχνίας του προσωπικού της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Σκοπός της υπό εξέταση πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της κ. Δώρο Θεοδώρου, είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει το συνεργατισμό, ώστε για την εκλογή επιτροπείας ή εποπτικού συμβουλίου σε εγγεγραμμένη συνεργατική εταιρεία να εφαρμόζεται το αναλογικό σύστημα εκλογής ως το κατεξοχήν δημοκρατικό εκλογικό σύστημα, σε αντικατάσταση του πλειοψηφικού συστήματος που ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της υπό αναφορά πρότασης νόμου, το ισχύον εκλογικό σύστημα αποκλείει την εκπροσώπηση της μειοψηφίας και γι' αυτό πρέπει να αντικατασταθεί με το αναλογικό σύστημα, ώστε να προσφέρεται η δυνατότητα ευρύτερης εκπροσώπησης του λαού στα εκλεγόμενα όργανα των συνεργατικών ιδρυμάτων.

Με τις πρόνοιες του υπό αναφορά σχεδίου νόμου συμφώνησαν οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Συνεργατικών Υπαλλήλων και της Αγροτικής, γιατί, όπως υποστήριξαν, με την προτεινόμενη τροπολογία επιτυγχάνεται πιο σωστή εκπροσώπηση στα συνεργατικά ιδρύματα και αποφεύγονται οι πολιτικές σκοπιμότητες. Παράλληλα, οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Συνεργατικών Υπαλλήλων εισηγήθηκαν τον περιορισμό της θητείας των μελών επιτροπής συνεργατικού ιδρύματος σε δύο μόνο συνεχόμενες θητείες.

Με τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου διαφώνησαν όλοι οι άλλοι προσκεκλημένοι, γιατί, όπως υποστήριξαν, με την υιοθέτηση του προτεινόμενου εκλογικού συστήματος θα εισαχθεί ο κομματισμός στα συνεργατικά πράγματα και

παράλληλα ανέφεραν ότι, με βάση τα στοιχεία που έδωσε η Διεθνής Συνεργατική Ένωση, σχεδόν καμιά χώρα δεν υιοθετεί το σύστημα αυτό και ότι ακόμα και εκεί όπου υιοθετήθηκε γίνονται σκέψεις για αντικατάστασή του. Ειδικότερα, ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης δήλωσε στην επιτροπή ότι είναι πρόθεση του αρμόδιου υπουργείου να εκσυγχρονίσει σφαιρικά τόσο τη βασική νομοθεσία για το συνεργατισμό όσο και τους θεσμούς που τη συμπληρώνουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες κατά πλειοψηφία θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος τάχθηκαν εναντίον της ψήφισης της υπό αναφορά πρότασης νόμου για τους λόγους που θα εκθέσουν στην ολομέλεια της Βουλής.

Ο εισηγητής της υπό αναφορά πρότασης νόμου κ. Δώρος Θεοδώρου δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ τάσσεται υπέρ της ψήφισής της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα πρέπει για λόγους ιστορίας και ειλικρίνειας να δηλώσω ευθύς εξαρχής ότι η πατρότητα αυτής της πρότασης νόμου δεν είναι δική μας· ανήκει στον πρώην συνάδελφο Αυγερινό Παπαρέ, μέλος τότε της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αν δε με απατά η μνήμη μου, είχε υποβληθεί όχι στην προηγούμενη Βουλή, αλλά στην προπροηγούμενη Βουλή, εν έτει 1989.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Στην προηγούμενη Βουλή.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Στην προηγούμενη ήταν; Πρέπει να ήταν πολύ ενωρίς στην προηγούμενη, δηλαδή το 1991. Η πρόταση αυτή παρέμεινε άνευ απαντήσεως από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και από την ολομέλεια της Βουλής, μέχρις ότου έληξε η περίοδος της περασμένης Βουλής. Με την έναρξη της νέας περιόδου, όταν ετέθη θέμα διαγραφής του θέματος, διότι ο εισηγητής δεν ήταν πλέον βουλευτής, αποφασίσαμε, ως Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ, να υιοθετήσουμε την πρόταση του πρώην συναδέλφου. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ υιοθέτησε πρόταση προερχόμενη από βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού!

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς πρέπει να πούμε ότι η έγνοια μας, η αγάπη μας και η εμπλοκή μας ακόμη με το συνεργατισμό, με το συνεργατικό κίνημα, είναι στις μεγάλες μας προτεραιότητες. Είναι ιεραρχημένη πάρα πολύ ψηλά. Είμαι βέβαιος ότι εκτός από εμένα που καταθέτω σήμερα εδώ ότι στηρίζομαι στη βοήθεια του συνεργατισμού -και στηρίζομαι, διότι οι σπουδές ενός από τα παιδιά μου δε θα μπορούσαν να γίνουν, αν δεν υπήρχε αυτή η στήριξη από πλευράς του συνεργατισμού- είμαι βέβαιος ότι και όλων των άλλων συναδέλφων, τουλάχιστον της δικής μας κοινοβουλευτικής ομάδας και πολλών άλλων, όχι μόνο για σπουδές των παιδιών τους, αλλά και για δάνεια στεγαστικά και για πολλές άλλες περιπτώσεις, είναι δεδομένη η στήριξη από το συνεργατικό κίνημα. Είναι η έγνοια μας για την υποβοήθηση, για την ανάπτυξη του συνεργατικού κινήματος πάνω σε υγιέστερες βάσεις από αυτές που σήμερα είναι ανεπτυγμένο και για την καθολικότητά του.

Και είναι όντως το κίνημα αυτό ένα καθολικό κίνημα. Είναι καθολικό κίνημα, δεδομένου ότι αυτοί οι οποίοι, αν θέλετε, έχουν τη βοήθεια ή απευθύνονται στο συνεργατικό κίνημα για βοήθεια δεν είναι άνθρωποι συγκεκριμένης πολιτικής

παρατάξης, αλλά είναι άνθρωποι όλων των πολιτικών παρατάξεων στην κάθε περίπτωση. Στη συνεργατική του Λιοπετρίου είναι δεξιοί, αριστεροί και κεντρώοι. Στη συνεργατική της Δερύνειας είναι το ίδιο. Στο συνεργατικό ταμειευτήριο Λεμεσού το ίδιο και ούτω καθεξής.

Αλλά, παρά αυτή την καθολικότητα του συνεργατικού κινήματος, λόγω ενός εκλογικού συστήματος το οποίο, κατά τη γνώμη μου, είναι οπισθοδρομικό και απηρχαιωμένο και μη συνάδον πλέον με τα δεδομένα της κοινωνίας μας, του πλειοψηφικού εκλογικού συστήματος, το συνεργατικό κίνημα στερείται στην έκφρασή του αυτής της καθολικότητας, στην εμφάνιση και στην έκφρασή του. Διότι στις πλείστες περιπτώσεις τα συμβούλια, οι επιτροπές οι οποίες εκλέγονται είναι μονόχρωμες και συνεπεία αυτού, πρώτο, απουσιάζει ο πολιτικός έλεγχος. Δεν υπάρχει πολιτικός έλεγχος στα συνεργατικά ιδρύματα, με αποτέλεσμα πάρα πολλές ατασθαλίες, οι οποίες κατά καιρούς επισημάνθηκαν και επισημαίνονται είτε στις εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας είτε άλλως πως και είτε βγαίνουν στο φως της δημοσιότητας είτε δε βγαίνουν. Και πολύ φοβούμαι ότι αυτές που δε βγαίνουν στο φως της δημοσιότητας και διευθετούνται ιδιαιτέρως είναι η συντριπτική πλειοψηφία. Αυτές που βλέπουν το φως της δημοσιότητας είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου.

Επομένως, για σκοπούς, αν θέλετε, πολιτικού ελέγχου, εσωτερικού ελέγχου αυτού του κινήματος από την ίδια τη βάση του, από τα ίδια τα μέλη του, η εισαγωγή του συστήματος της απλής αναλογικής -γιατί αυτή είναι η πρόταση του πρώην συναδέλφου και η δική μας- θεωρείται εντελώς επιβεβλημένη. Θα πρέπει, κύριοι συνάδελφοι, να πούμε ότι δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που η τεράστια ισχύς του συνεργατικού κινήματος χρησιμοποιήθηκε για πολιτικό εκβιασμό. Δε θέλω να αναφέρω περιπτώσεις - και δε νομίζω ότι είναι είτε του παρόντος είτε χρειάζεται καν να το κάνω αυτό το πράγμα- αλλά είναι τοις πάσι γνωστόν ότι σε πάρα πολλές περιπτώσεις αυτή η

παντοδυναμία του συνεργατικού κινήματος κατά τόπους χρησιμοποιήθηκε για εκβιασμό των πολιτών, για να τους κατευθύνουν προς συγκεκριμένη πολιτική παράταξη της δικής τους προτίμησης, απ' αυτούς δηλαδή οι οποίοι έχουν την εξουσία στο συνεργατικό κίνημα.

Κύριε Πρόεδρε, αν ρίξει κανείς μια ματιά στα γενικά πολιτικά δρώμενα και φαινόμενα αυτού του τόπου, θα διαπιστώσει ότι, εκτός του συνεργατικού κινήματος, σε όλους τους άλλους τομείς η Δημοκρατία έχει προχωρήσει -θα ήθελα να χρησιμοποιήσω τη λέξη «ολοκληρωθεί», αλλά δεν υπάρχει νομίζω η ώρα της ολοκλήρωσης σε ό,τι αφορά τις δημοκρατικές κατακτήσεις- έχει προχωρήσει πάρα πολύ με την εισαγωγή του συστήματος της αναλογικής τόσο στο κοινοβούλιο όσο και σε πλείστες άλλες οργανώσεις συνδικαλιστικές και, εν πάση περιπτώσει, σε όλους σχεδόν τους τομείς αυτής της ζωής. Η περίπτωση του συνεργατισμού είναι η μοναδική ουσιαστικά εξαίρεση. Δεν αναφέρομαι σε συλλόγους. Αναφέρομαι σε ένα κίνημα το οποίο καλύπτει και διαχειρίζεται το ένα τρίτο του συνόλου των καταθέσεων αυτού του λαού. Γι' αυτό αισθανόμαστε πολύ έντονα ότι αυτή η παράλειψη, αυτό το κενό και αυτό το έλλειμμα δημοκρατίας το οποίο παρουσιάζεται στον τομέα του συνεργατικού κινήματος, είναι καιρός να αντιμετωπιστεί με ειλικρίνεια και να βελτιωθούν τα πράγματα.

Βεβαίως γνωρίζω την εμπλοκή και τη διαπλοκή των πολιτικών συμφερόντων με την όλη ύπαρξη του συνεργατικού κινήματος. Και δεν είχαμε αυταπάτες εμείς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, όταν υιοθετούσαμε την πρόταση του πρώην συναδέλφου Αυγερινού Παπαρέ. Γνωρίζω ποια θα είναι η τύχη αυτής της πρότασης και γνωρίζαμε εκ των προτέρων ποια θα είναι η τύχη της: Η καταψήφιση. Γνωρίζαμε ότι θα ήταν η καταψήφιση, αλλά αισθανόμαστε ότι επιτέλους, δέκα χρόνια περίπου μετά την υποβολή αυτής της πρότασης, έπρεπε να έρθει στο φως, έπρεπε να συζητηθεί για σκοπούς προβληματισμού και ημών εδώ, αλλά και του κόσμου έξω. Και είμαι βέβαιος,

κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ο λαός θέλει αυτή την εξέλιξη. Είναι θέμα χρόνου, αν δεν είναι σήμερα, είναι θέμα χρόνου να ωριμάσουν τα πράγματα, για να αποφασίσει και το κοινοβούλιό μας αυτή την πορεία, η οποία θα δώσει στο συνεργατικό κίνημα καινούρια φτερά.

Θέλω να ελπίζω και να πιστεύω ότι ο σκοπός για τον οποίο έχει εγγραφεί αυτό το θέμα και παρουσιάζεται σήμερα προς συζήτηση, δηλαδή ο σκοπός του προβληματισμού και της ζύμωσης εντός και εκτός του κοινοβουλίου, θα επιτευχθεί στο τέλος της ημέρας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι η πρώτη προσέγγιση -την οποία βουλευτές της κοινοβουλευτικής μας ομάδας είχαν κάνει στη βάση του ότι θα θεσμοθετούσαμε την κομματικοποίηση, η οποία δυστυχώς υπάρχει, των συνεργατικών ιδρυμάτων και του συνεργατισμού, που δεν έπρεπε να υπάρχει- η πρώτη προσέγγιση, που ήταν να μην έρθουμε να θεσμοθετήσουμε ακριβώς αυτό το απαράδεκτο που συμβαίνει, φαίνεται ότι τώρα διαφοροποιείται σε κάποιο βαθμό και αντιλαμβάνομαι, μετά από την αγόρευση του κ. Θεοδώρου, ότι υπάρχει ένας προβληματισμός της κοινοβουλευτικής ομάδας. Θα παρακαλούσα, χωρίς να θεωρείται ότι σήμερα είμαστε υπαίτιοι δύο αναβολών, διότι υπάρχουν λόγοι αντικειμενικοί, να δοθεί κάποιος χρόνος αυτό το θέμα να αντιμετωπιστεί και από την ομάδα μας και να το μελετήσουμε καλύτερα.

Επαναλαμβάνω ότι ευχή όλων μας θα ήταν να μην υπάρχει οποιοσδήποτε κομματισμός στο συνεργατισμό. Δυστυχώς υπάρχει! Θα δούμε: Είτε τον εξαλείψουμε είτε, αν θα τον θεσμοθετήσουμε, να δημιουργήσουμε κάποιες ισορροπίες. Να το δούμε

και αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φυσικά δεν έχουμε ένσταση να αναβληθεί για περαιτέρω σκέψη το θέμα, αλλά εμείς θέλουμε να δηλώσουμε ότι είμαστε υπέρ της τροποποίησης, διότι πιστεύουμε ότι το αναλογικό σύστημα, όπως είπε και ο συνάδελφος Θεοδώρου, είναι το πιο δημοκρατικό. Αυτά που λέγονται, ότι δήθεν δε θέλουμε να ωθήσουμε το συνεργατισμό σε κομματικοποίηση, δεν πιστεύω ότι ευσταθούν, διότι μάλλον είναι για διατήρηση του στάτους κβο. Υπάρχει κομματικοποίηση και πιστεύω ότι δε θα γίνουν χειρότερα τα πράγματα, απλώς θα διατηρηθεί κάποια κατάσταση. Και πιστεύουμε ότι είναι πιο δημοκρατικό ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Βασιλείου, επειδή είμαστε στο στάδιο της αναβολής ή μη, δε θα ήταν σωστό να μπούμε στην ουσία του πράγματος.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ναι, αλλά πιστεύω ότι είναι σωστό να γνωρίζουν και οι συνάδελφοι ότι υπάρχει κάποια υποστήριξη για την τροποποίηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνεστε ότι με πολλή χαρά δέχομαι, τουλάχιστον ως εισηγητής εκ μέρους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, την παράκληση του Δημοκρατικού Συναγερμού για αναβολή, αντιλαμβάνομαι μιας ή δύο βδομάδων. Και

στο κάτω-κάτω αυτό το θέμα περίμενε δέκα χρόνια. Δεν μπορεί να αρνηθεί να περιμένει ακόμα μία ή δύο βδομάδες. Επιτρέψτε μου όμως να προσθέσω κάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό και έχει παραλειφθεί από την έκθεση. Δεν ξέρω, εξ αβλεψίας πιστεύω. Ανάμεσα στους προσκληθέντες ήταν και το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Και η εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου ετέθη αναφανδόν, χωρίς κανένα ενδοιασμό, υπέρ της εισαγωγής του συστήματος της αναλογικής. Χαρακτήρισε μάλιστα οπισθοδρομικό το θεσμό, όπως λειτουργεί αυτή τη στιγμή. Είχε κληθεί εν πάση περιπτώσει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως αναβληθεί το θέμα;

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε τις απόψεις μας. Διαφωνούμε με την πρόταση νόμου του κ. Θεοδώρου και θα τις αναπτύξουμε την άλλη φορά. Και παρά τη μεγάλη μας εκτίμηση προς το πανεπιστήμιο, εμείς δεν το θεωρούμε μαντείο των Δελφών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, εφόσον υπάρχει συγκατάθεση, το θέμα αναβάλλεται για την προσεχή βδομάδα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Στέλιος Γερασίμου
Γιαννάκης Θωμά	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Ηλίας Μυριάνθους
Ευάγγελος Σαμμούτας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από την ίδια, σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Νοεμβρίου 1999.

Η κατάθεση της υπό αναφορά πρότασης νόμου ήταν το αποτέλεσμα εξέτασης από την επιτροπή συναφούς αυτεπάγγελτου θέματος που ενέγραψε η ίδια με τίτλο «Προβλήματα που δημιουργήθηκαν από την εφαρμογή του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικού) Νόμου του 1998 [Ν. 75(I) του 1988] που αφορά την αγροτική πολιτική της ΑΗΚ» και το οποίο εξετάστηκε σε αρκετές συνεδρίες της επιτροπής που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 24 Σεπτεμβρίου 1998 και 18 Νοεμβρίου 1999.

Στα πλαίσια της μελέτης του αυτεπάγγελτου αυτού θέματος και της πρόθεσης της επιτροπής για κατάθεση στη Βουλή σχετικής πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Οικονομικών και Εσωτερικών (επαρχιακές διοικήσεις Λευκωσίας, Λεμεσού, Πάφου, Λάρνακας και Αμμοχώστου), καθώς και εκπρόσωποι της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αιγοπροβατοτρόφων και της Παγκύπριας Οργάνωσης Ποιμνιοτρόφων.

Από τη μελέτη του όλου θέματος κρίθηκε σκόπιμη η κατάθεση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, με στόχο την αντιμετώπιση όλων των πρακτικών δυσκολιών και

προβλημάτων που προέκυψαν κατά την εφαρμογή του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικού) Νόμου του 1998, ο οποίος αφορά το σχέδιο αγροτικής πολιτικής της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Όλες οι πλευρές που παρευρέθηκαν στην επιτροπή, στο στάδιο της συζήτησης του όλου θέματος, υποστήριξαν την ανάγκη θέσπισης νομοθεσίας που να αντιμετωπίζει τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν κατά την εφαρμογή του υπό αναφορά νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του Έκτου Πίνακα των περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Κανονισμών. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα επτά ψήφους υπέρ και μία εναντίον.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 9 θέμα, που είναι «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη, γι' αυτό και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στέλιος Στυλιανού

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Στάθης Κιπτής

Κίκης Γιάγκου

Μάριος Ματσάκης

Γιαννάκης Θωμά

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Αντώνης Καράς

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 23 Ιουνίου και 10 Νοεμβρίου 1999. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, ο διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ο διευθυντής της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωπος του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως, ο πρόεδρος της Ένωσης Δήμων Κύπρου καθώς και εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Ενώσεων Κοινοτήτων, του ΕΤΕΚ, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου και του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, έτσι ώστε οι κανονισμοί που θα εκδοθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο και θα εγκριθούν από τη Βουλή, με βάση τους οποίους θα χορηγείται πολεοδομική άδεια κατά παρέκκλιση του σχεδίου ανάπτυξης, να καθορίζουν τον τρόπο άσκησης τέτοιας εξουσίας και να προβλέπουν παράλληλα ανάμεσα σ' άλλα:

1. τη σύσταση συμβουλίου που θα συμβουλεύει το Υπουργικό Συμβούλιο κατά την εξέταση αιτήσεων για παρεκκλίσεις·
2. την επιβολή αντισταθμιστικών μέτρων και δικαιωμάτων για χορήγηση της σχετικής άδειας· και

3. την αναδρομική εφαρμογή τους σε ειδικά καθορισμένες περιπτώσεις.

Ο Υπουργός Εσωτερικών ανέφερε στην επιτροπή πως η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας κρίθηκε αναγκαία για την επίλυση νομικών προβλημάτων που δημιουργούνται από την ανάγκη θέσπισης κανονισμών οι οποίοι να ρυθμίζουν τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση του σχεδίου ανάπτυξης.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κατσουρίδης, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που επί της ουσίας θα τοποθετηθούμε στην επόμενη συνεδρία, όταν θα εγκριθούν οι κανονισμοί που περιλαμβάνουν ουσιαστικά τις πρόνοιες που ρυθμίζουν το υπό αναφορά θέμα, επειδή έτσι ή αλλιώς η έκθεση κατατίθεται στα πρακτικά, έστω και αν δε θα διαβαστεί, και επειδή η έκθεση ορθώς έγινε μεν, αλλά αδικεί τη Βουλή, γιατί εδώ αναφέρεται το τυπικό γεγονός ότι το Υπουργείο Εσωτερικών κατέθεσε πρόταση νόμου και κανονισμούς, θέλω να υπενθυμίσω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών -και το χαιρετίζω- συνεργαζόμενο και ασπασζόμενο τις απόψεις της επιτροπής Εσωτερικών που επεσήμανε αυτά τα προβλήματα, όλες τις πλευρές, υπέβαλε προτάσεις και τροποποιήσεις και τα έφερε πίσω στη Βουλή υπό μορφή νομοσχεδίου. Επαναλαμβάνω για την ουσία αυτών των κανονισμών, που θα ρυθμίζουν

δηλαδή το περιβόητο θέμα των χαλαρώσεων, παρεκκλίσεων και υπερβάσεων, θα μιλήσουμε την άλλη Πέμπτη. Έχει υποδειχθεί από τη Γενική Εισαγγελία ότι την προηγούμενη φορά που η Βουλή ψήφισε ταυτόχρονα νόμο και ενέκρινε κανονισμούς η πράξη αυτή θεωρήθηκε αντισυνταγματική, οπότε αν θα μιλήσουμε όλες οι πλευρές, φαντάζομαι, την άλλη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 11 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Παραγωγής και Χρήσης των Αυγών προς Εκκόλαψη και των Νεοσσών Πουλερικών Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη, γι' αυτό και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Παραγωγής και
Χρήσης των Αυγών προς Εκκόλαψη και των Νεοσσών Πουλερικών Κανονισμοί
του 1999»**

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Νίκος Κλεάνθους	Μάρκος Κυπριανού
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Μούσκος	
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Λία Γεωργιάδη	Τάκης Χατζηδημητρίου
Τάκης Χατζηγεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε και ο Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 19 της βασικής νομοθεσίας που ψήφισε η Βουλή πρόσφατα για την παραγωγή και χρήση των αυγών προς εκκόλαψη και των νεοσσών πουλερικών, κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των κανονισμών αυτών είναι η καθιέρωση των διάφορων εντύπων που απαιτούνται για την υλοποίηση του βασικού νόμου, που ρυθμίζει την παραγωγή και χρήση των αυγών προς εκκόλαψη και των νεοσσών πουλερικών, ώστε να είναι σε θέση η Κύπρος από την 1η Ιανουαρίου του 2003 να δίδει στοιχεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τα θέματα που αφορούν τον τομέα αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά διαφοροποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα – Τροποποίηση Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 1999». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τον κανονισμό που τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα – Τροποποίηση Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 1999»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Νίκος Κλεάνθους

Κώστας Κωνσταντίνου

Στάθης Κιπτής

Κίκης Καζαμίας

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τον υπό αναφορά κανονισμό σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 Οκτωβρίου και στις 11 Νοεμβρίου 1999. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του ΚΕΒΕ, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Ειδών Διατροφής και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Με τον υπό αναφορά κανονισμό, που εκδίδεται με βάση τα άρθρα 9 και 23 της βασικής νομοθεσίας για τα κυπριακά πρότυπα και τον έλεγχο ποιότητας, σκοπείται η τροποποίηση του κυπριακού προτύπου για τη σήμανση των συσκευασμένων τροφίμων, που θεσπίστηκε το 1994, ώστε να εξαιρεθούν από την υποχρέωση σήμανσης στην ελληνική γλώσσα συσκευασμένα τρόφιμα με καθαρό βάρος ίσο ή λιγότερο των 30g, σε μια προσπάθεια να διευκολυνθούν πρακτικά οι εισαγωγείς τους στα πλαίσια εφαρμογής της υποχρέωσής τους αυτής και ιδιαίτερα όσον αφορά τις πολύ μικρές από άποψη βάρους συσκευασίες.

Με την προτεινόμενη τροπολογία συμφώνησαν οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και του Συνδέσμου Εισαγωγέων Ειδών Διατροφής. Οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν την αναστολή της ισχύος της υποχρέωσης για σήμανση των συσκευασμένων τροφίμων στα ελληνικά μέχρι τον προσεχή Ιανουάριο, καθώς επίσης και την άμεση εξαίρεση όλων των κατεψυγμένων τροφίμων από την υποχρέωση αυτή και ιδιαίτερα όσων από αυτά αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό και η συσκευασία τους είναι τέτοια που επιτρέπει στον καταναλωτή να τα αναγνωρίζει εύκολα.

Ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών τόνισε την ανάγκη να γνωρίζει ο καταναλωτής τι τρώει και γι' αυτό τάχθηκε ενάντια στις πρόνοιες του προτεινόμενου κανονισμού, δηλώνοντας ότι υπάρχει ευχέρεια σήμανσης των τροφίμων

στην ελληνική γλώσσα με διάφορους τρόπους (π.χ. ξεχωριστό φυλλάδιο, σήμανση στο κουτί της συσκευασίας) για αντιμετώπιση των πρακτικών δυσκολιών εφαρμογής του μέτρου αυτού.

Στα πλαίσια της εξέτασης του κανονισμού αυτού, την επιτροπή απασχόλησαν επιπρόσθετα και τα ακόλουθα θέματα, τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο ειδικής εξέτασης σε συνεργασία με εκπροσώπους των αρμόδιων υπηρεσιών:

1. Κριτήριο εξαίρεσης για τις μικρές συσκευασίες να είναι ο όγκος αντί το βάρος σε γραμμάρια.
2. Να εξαιρεθούν από την υποχρέωση να φέρουν σήμανση στα ελληνικά όσα προϊόντα αποδεδειγμένα προορίζονται για επανεξαγωγή σε άλλη χώρα.
3. Να μελετηθεί η εισήγηση του Συνδέσμου Εισαγωγέων Ειδών Διατροφής για εξαίρεση από την υποχρέωση σήμανσης στα ελληνικά όσων κατεψυγμένων τροφίμων τα οποία αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό και η συσκευασία τους είναι τέτοια που επιτρέπει στον καταναλωτή να τα αναγνωρίζει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση του υπό αναφορά κανονισμού, όπως αυτός έχει τελικά διαμορφωθεί, ώστε:

1. να εξαιρεθούν από την υποχρέωση να φέρουν σήμανση στα ελληνικά συσκευασμένα τρόφιμα με καθαρό βάρος ή όγκο ίσο ή λιγότερο των 30g ή 30 ml, αντίστοιχα,
2. να μην είναι υποχρεωτικό να σημαίνονται στα ελληνικά συσκευασμένα τρόφιμα που εισάγονται στη Δημοκρατία με σκοπό την επανεξαγωγή τους, εφόσον ο εισαγωγέας τους προσκομίσει στις αρμόδιες αρχές τα αναγκαία προς τούτο έγγραφα και
3. να μην είναι υποχρεωτική η επικόλληση ετικέτας στην ελληνική γλώσσα στα

κατεψυγμένα τρόφιμα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό και έχουν τέτοια εμφανή συσκευασία, ώστε να αναγνωρίζει ο καταναλωτής τι περιέχεται σ' αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε ένσταση να είναι ομόφωνο, ειδικά για ένα μέρος της εισήγησης. Συγκεκριμένα για την τροποποίηση 5.3.4 και ο λόγος είναι γιατί πιστεύουμε ότι η ομάδα που καλύπτει αυτή η εισήγηση είναι πολύ μεγάλη. Για τα κατεψυγμένα, έστω και αν είναι συσκευασμένα μέσα σε διαφανή συσκευασία, αυτό δε δημιουργεί την πληροφόρηση την πλήρη, ιδιαίτερα για καταναλωτές οι οποίοι δεν έχουν τη δυνατότητα να αντιληφθούν πλήρως το τι περιέχεται μέσα στη συσκευασία τη διαφανή. Γι' αυτό εμείς θα έχουμε ένσταση, ειδικά γι' αυτό το μέρος μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτές οι τροποποιήσεις έγιναν μετά από εξέταση δύο χρόνων και σε συνεργασία με το Υπουργείο Εμπορίου, λαμβάνοντας υπόψη και την προστασία του καταναλωτή, αλλά και τις πολλές δυσκολίες που είχαν οι εισαγωγείς να τοποθετούν επιπλέον πινακίδες που να αναγράφουν στα ελληνικά τα συστατικά και το περιεχόμενό τους. Και το παράδειγμα το οποίο λέμε τώρα -φυσικά για να αντιληφθείτε θα ήταν καλύτερα να είχα παραστατικά ένα σακούλι να σας δείξω- π.χ. να υπάρχουν κατεψυγμένα όσπρια, όπως φασόλια, στο σακούλι, να φαίνεται απ' έξω εμφανέστατα η φωτογραφία του περιεχομένου η οποία μιλά από μόνη της και εκεί πραγματικά όπου

υπάρχει δυσκολία να μη χρειάζεται να προστεθούν και επιπλέον αυτοκόλλητα. Επομένως, εξυπηρετείται η γνώση του καταναλωτή για το προϊόν που αγοράζεται, μόνο και μόνο με τη φωτογραφία που βλέπει. Είναι ωσάν να έχουμε αγγουράκια ή ντομάτες στον μπακάλη και να πρέπει να βάλουμε και ταμπέλα, για να λέει τι είναι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφίδη, να θεωρήσω ότι θα ταχθείτε εναντίον των κανονισμών ως συνόλου ή απλώς θα καταγραφεί η διαφωνία σας επί του άρθρου 5.3.4;

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Όχι, θα ταχθούμε εναντίον μόνο στο μέρος που αφορά τα κατεψυγμένα, γιατί πιστεύουμε ότι εκεί εξακολουθεί να υπάρχει το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επομένως, με αυτή την επιφύλαξη η οποία εκφράζεται εκ μέρους των Ενωμένων Δημοκρατών, ο κανονισμός εγκρίνεται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 13 θέμα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Μάρκος Κυπριανού

Καίτη Κληρίδου

Δημήτρης Ηλιάδης

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 87 του Νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας, είναι η τροποποίηση των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμών, ώστε:

1. στα έντυπα αξιολόγησης (για μόνιμους και επί δοκιμασία υπαλλήλους, αντίστοιχα) να αναφέρεται η ημερομηνία κατά την οποία η ομάδα αξιολόγησης συνήλθε και αποφάσισε την αξιολόγηση για κάθε υπάλληλο,
2. να δημιουργηθεί χώρος στα έντυπα αυτά, όπου ο αξιολογούμενος υπάλληλος να αναφέρει πότε του κοινοποιήθηκε η υπηρεσιακή έκθεση και
3. η σύσταση των ομάδων αξιολόγησης να γνωστοποιείται στην ΕΔΥ στις αρχές του έτους στο οποίο αναφέρεται και όχι στο τέλος (31η Δεκεμβρίου), όπως τώρα προβλέπεται στους εν λόγω κανονισμούς.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, η τροποποίηση των εντύπων αξιολόγησης επιβάλλεται για διευκόλυνση της επιτροπής κατά τη διαδικασία εξέτασης των περιστάσεων κάτω από τις οποίες υποβάλλονται υπηρεσιακές εκθέσεις με καθυστέρηση, η οποία δυνατό να αποβεί σε βάρος του υπαλλήλου, αν η έκθεση δε θεωρηθεί έγκυρη. Ο ίδιος εκπρόσωπος διευκρίνισε περαιτέρω ότι η υποβολή στην ΕΔΥ του καταλόγου με τις ομάδες αξιολόγησης στην αρχή του έτους θα μειώσει τα προβλήματα που ανακύπτουν από τυχόν αμφισβήτηση της ορθής σύνθεσης των ομάδων αξιολόγησης, αφού όλοι οι εμπλεκόμενοι

(αξιολογούμενος, ομάδα αξιολόγησης και ΕΔΥ) θα γνωρίζουν έγκαιρα τη σύνθεση της ομάδας αξιολόγησης.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ συμφώνησε με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε. Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πώς και δε σε είδα, αγαπητέ Αριστοφάνη;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τώρα που έχεις βγεις στη σύνταξη, νομίζω ότι το αριστερά παρέμεινε αριστερά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νόμιζα ότι θα μου έλεγες ότι έχει μειωθεί η όρασή μου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, είστε ακμαίος ακόμα.

(Γέλια)

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εκείνο που θα ήθελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, σε αυτό το θέμα είναι ότι το θέμα αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων είναι από τα πιο ακανθώδη θέματα που απασχολούν όλους τους δημόσιους υπαλλήλους, καθώς και αυτούς που ασχολούνται μαζί τους και εμάς. Συνεπώς, αυτό το οποίο έχει έρθει με αυτή την τροποποίηση του

κανονισμού είναι τυπικά η διαφοροποίηση κάποιων ημερομηνιών. Και αν παίρνω το λόγο στην ολομέλεια, είναι για να καταγραφεί και εδώ η άποψή μας ότι: επιτέλους θα πρέπει να γίνει ολοκληρωμένη μελέτη για το πώς θα πρέπει να αξιολογούνται οι δημόσιοι υπαλλήλοι κατά αξιοκρατικό τρόπο και όχι κατά τυπικό τρόπο ή με τον τρόπο της αντροπής, όπως ονομάζεται, γιατί ο προϊστάμενος, ο συνάδελφος ντρέπεται το συνάδελφο και δεν τίθεται στο έγγραφο η σωστή αξία του κάθε υπαλλήλου.

Συνεπώς, παρακαλώ αυτό να σημειωθεί στα πρακτικά και να αναμένουμε σύντομα από τη ΜΕΠ και το Υπουργείο Οικονομικών να φέρουν μπροστά μας προς συζήτηση αυτό το θέμα, διαφορετικά θα το ανοίξουμε ως αυτεπάγγελτο θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Θεωρώ ότι οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τελευταίο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999».

Υπάρχει πρόταση για αναβολή;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι έτοιμο, παρά το ότι έχει κυκλοφορήσει έκθεση, για λόγους που δεν οφείλονται στην υπηρεσία της Βουλής. Θέλουμε να υπάρξει χρόνος περαιτέρω επεξεργασίας του νομοθετικού κειμένου και παρακαλούμε να αναβληθεί για μια βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ έχουμε φθάσει στο τέλος του Κεφαλαίου Πρώτου. Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο: Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων είναι όπως αυτή έχει ήδη διανεμηθεί στους βουλευτές.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Οι περί Σχολής Κωφών-Θέση Πρώτου Δασκάλου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών

6.	Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 1999.	Άμυνας	Άμυνας
7.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας
8.	Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθεια των Καθορισμένων Περιοχών των Χωριών Μενεού, Κιτίου, Περβολιών, Μαζωτού και Κιβισιλίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
9.	Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 1998.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Προτάσεις νόμου:	Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.	Κατατέθηκε από Παναγιώτη Δημητρίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Παραπέμπεται στην επιτροπή Νομικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτάς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.053 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 18 Νοεμβρίου 1999.

«Αρκετά λεωφορεία με άδεια για μεταφορά μαθητών βρίσκονται σε κακή κατάσταση, με αποτέλεσμα οι μαθητές να τίθενται σε άμεσο κίνδυνο.

Με βάση αυτό καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω θέμα και να μας προσκομίσει κατάλογο των λεωφορείων που μεταφέρουν μαθητές, τα οποία έχουν ηλικία μεγαλύτερη των είκοσι πέντε ετών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.054 που υποβλήθηκε από το βουλευτή Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 22 Νοεμβρίου 1999.

«Ερωτώ το αρμόδιο υπουργείο πώς και πότε οι κρατικές υπηρεσίες θα επιλύσουν τα καυτά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο οικισμός “ΜΟΥΤΤΑΛΛΟΣ” στην Πάφο.

Η αντικατάσταση των πορτοπαραθύρων και η στεγανοποίηση των ταρατσών της α΄ φάσης δεν επιδέχονται οιαδήποτε αναβολή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.055 που υποβλήθηκε από το βουλευτή Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 22 Νοεμβρίου 1999.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα ελήφθησαν εναντίον του ανώτατου στελέχους της αστυνομίας που με τη συμπεριφορά πιστολέρο της Δύσης δημιούργησε σοβαρό επεισόδιο σε βάρος Βρετανών ειρηνευτών.

Ο κύριος υπουργός γνωρίζει πολύ καλύτερα από μένα πως η συμπεριφορά και τα όποια τυχόν αδικήματα διεπράχθησαν από το στέλεχος αυτό καθίστανται ασύγγνωστα ως εκ της θέσεως και της επιστημονικής κατάρτισής του.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

**Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.105,
ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.**

Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με το σκυβαλότοπο Τηλλυρίας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο υφιστάμενος χώρος απόρριψης σκυβάλων, που εξυπηρετεί τις κοινότητες Τηλλυρίας, βρίσκεται σε περιοχή του τουρκοκυπριακού χωριού Άγιος Θεόδωρος και χρησιμοποιείται ως σκυβαλότοπος μετά την τουρκική εισβολή. Είναι γεγονός ότι κατά καιρούς προκαλείται οχληρία από τη χρήση του σκυβαλότοπου αυτού. Οι κυβερνητικές υπηρεσίες, σε συνεργασία με τους κοινοτάρχες των χωριών της περιοχής, εξέτασαν το ενδεχόμενο εξεύρεσης νέου χώρου, χωρίς όμως αποτέλεσμα, κυρίως λόγω και της μορφολογίας του εδάφους. Ειδικότερα αναφέρεται ότι ο συγκεκριμένος χώρος που είχε εντοπιστεί απορρίφθηκε τελικά από όλες τις εμπλεκόμενες κρατικές υπηρεσίες, καθώς και τις τοπικές αρχές, γιατί αυτός είναι ορατός από το δρόμο και βρίσκεται πολύ κοντά στο δάσος και σε φυλάκια της Εθνικής Φρουράς.
2. Ενόψει των όσων αναφέρονται στην υποπαράγραφο (1) πιο πάνω, αποφασίστηκε η ουσιαστική βελτίωση του υφιστάμενου χώρου απόρριψης σκυβάλων, με τρόπο ώστε να μην προκαλείται οχληρία. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως σε συνεργασία με τα τμήματα Αναπτύξεως Υδάτων και Γεωργικής Επισκόπησης θα ετοιμάσει το αναγκαίο σχέδιο. Νωρίς το έτος 2000 το γραφείο επάρχου Λευκωσίας θα προβεί στην εκτέλεση του έργου. Μερικά από τα μέτρα που τροχιοδρομούνται είναι η κατασκευή στεγανοποιημένης δεξαμενής για τα λύματα, η εκσκαφή λάκκων για τα ψόφια ζώα, η επίχωση των σκυβάλων με τη χρήση εκσκαφέα και ο συχνός έλεγχος της λειτουργίας του σκυβαλότοπου από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες.

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Εμπορίου,

**Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ.
23.06.007.04.034, ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.**

«Σχετικά με το θέμα κατά πόσο υπάρχει έλεγχος των τιμών στα εστιατόρια ή καντίνες των αεροδρομίων σας πληροφορώ ότι σχετικές πληροφορίες λήφθηκαν από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, οι οποίες συνοψίζονται στα παρακάτω:

1. Στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου λειτουργούν αδειούχα κέντρα αναψυχής τα οποία είναι καταταγμένα στην κατηγορία εστιατορίου καφετέριας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της περί Κέντρων Αναψυχής Νομοθεσίας. Τα κέντρα αυτά, που είναι ιδιοκτησία του κράτους, ενοικιάζονται σε ιδιώτες κατόπιν προκήρυξης προσφορών που προκηρύσσει το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας.
2. Τη διαχείριση των καφετεριών/εστιατορίων των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου ανέλαβε κατόπιν προσφορών η εταιρεία Louis Tourist Agency Ltd. Η περίοδος ισχύος της συμφωνίας είναι από την 1η Δεκεμβρίου 1996 μέχρι το 2002 και το ετήσιο αρχικό ενοίκιο ήταν Λ.Κ. 1.032.600 για το αεροδρόμιο Λάρνακας και Λ.Κ. 162.120,00 για το αεροδρόμιο Πάφου.
3. Με βάση τους όρους της συμφωνίας διαχείρισης οι τιμές των κέντρων αναψυχής στα δύο αεροδρόμια ελέγχονται και εγκρίνονται από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού ο οποίος δεν μπορεί να εγκρίνει αυξήσεις τιμών πέραν της αύξησης του τιμαριθμικού δείκτη σύμφωνα με τον όρο 21 της συμφωνίας, σε αντίθεση με τα υπόλοιπα κέντρα αναψυχής όπου ακολουθείται φιλελεύθερη πολιτική καθορισμού τιμών.
4. Η επίπλωση, ο εξοπλισμός, οι παρεχόμενες υπηρεσίες, το επίπεδο εξυπηρέτησης και γενικά ο τρόπος λειτουργίας των εν λόγω κέντρων έχει αναβαθμιστεί και συγκρίνονται πολύ ευνοϊκά με παρόμοια κέντρα ευρωπαϊκών αεροδρομίων.

Τα φαγητά που προσφέρονται είναι καλοπαρασκευασμένα και η ποσότητα και η ποιότητά τους είναι ικανοποιητική και αντιπροσωπευτική της τιμής χρέωσής τους. Επίσης υπάρχει ποικιλία προσφερόμενων ειδών (φαγητών και ποτών) για εξυπηρέτηση του κοινού.

Αντίγραφα των εγκεκριμένων τιμοκαταλόγων βρίσκονται σε περίοπτη θέση εντός των χώρων των υπό αναφορά κέντρων. Τιμοκατάλογοι βρίσκονται επίσης για ενημέρωση του κοινού και σε κάθε ξεχωριστό σημείο διάθεσης προϊόντων.

5. Σημειώνεται ότι στους χώρους των δυο αεροδρομίων υπάρχουν και άλλοι χώροι εκτός των καφετεριών/εστιατορίων που διαθέτουν φαγητά και ποτά, όπως περίπτερα και καντίνες των εργατών, όμως οι επιχειρήσεις αυτές δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του ΚΟΤ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για ό,τι άλλο χρειαστεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.036,

ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με την καθυστέρηση στην έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας σε δικαιούχους οικοπέδων για φτωχές οικογένειες σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τα κριτήρια που καθόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο για τη διάθεση κρατικών οικοπέδων σε πτωχές οικογένειες, οι οποίες αντιμετωπίζουν πρόβλημα στέγης ή/και αποκατάστασης των θυγατέρων τους, προβλέπουν ότι η τιμή των οικοπέδων υπολογίζεται με βάση τα πραγματικά έξοδα κατασκευής τους, δηλαδή περιλαμβάνει όλα τα έξοδα διαχωρισμού όπως την κατασκευή δρόμων, μεταφορά νερού και ηλεκτρισμού κ.ά., καθώς και την αξία της ιδιωτικής γης που δυνατό να απαλλοτριωθεί ή να αγοραστεί για το σκοπό αυτό. Συναφώς αναφέρεται ότι, στην περίπτωση που η γη που θα

χρησιμοποιηθεί για το σκοπό αυτό είναι κρατική, η αξία της δεν υπολογίζεται κατά τον καθορισμό της τιμής των οικοπέδων.

Δεδομένων των ανωτέρω, απαιτείται η ολοκλήρωση των έργων υποδομής προτού καθοριστεί η τελική τιμή των οικοπέδων. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας απαιτεί σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα γιατί τα έργα γίνονται σταδιακά και κατά φάσεις και οι πιστώσεις παραχωρούνται στα πλαίσια των ετήσιων προϋπολογισμών του κράτους. Σημειώνεται ότι κατά τα τελευταία δύο χρόνια περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό αυξημένο κονδύλι ύψους £850.000 για κάθε χρόνο. Περαιτέρω αναφέρεται ότι στην περίπτωση που απαιτείται η απαλλοτρίωση ιδιωτικών ακινήτων τότε, για να καθοριστεί η τιμή των οικοπέδων, θα πρέπει πρώτα να υπολογισθούν και οι αποζημιώσεις για τις απαλλοτριώσεις. Όμως, οι αποζημιώσεις αυτές πολλές φορές δεν καθορίζονται με φιλικό διακανονισμό αλλά με απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου, γεγονός που καθυστερεί τον καθορισμό της τιμής των οικοπέδων και κατά συνέπεια την έκδοση των σχετικών τίτλων ιδιοκτησίας.

Σημειώνεται ότι οι ενδιαφερόμενοι κατά την υποβολή των αιτήσεών τους για παραχώρηση οικοπέδων ενημερώνονται από τις οικείες επαρχιακές διοικήσεις για τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί.

Εν πάση περιπτώσει, από πλευράς υπουργείου καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για επίσπευση των διαδικασιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.037,

ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

“Σχετικά με την υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 49.640 και ημερομηνία 12 Μαΐου 1999, για τη βελτίωση/συντήρηση των προβληματικών

κατοικιών αυτοστέγασης που κτίστηκαν με οικονομική βοήθεια ύψους £2.250 (Α΄ φάση), σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η μη υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης μέχρι τώρα οφείλεται στο γεγονός ότι το Υπουργικό Συμβούλιο καθόρισε ότι η υλοποίησή της θα γινόταν στα πλαίσια των γενικότερων κοινωνικών μέτρων που θα πρότεινε η κυβέρνηση, ως αντιστάθμισμα των φορολογικών μέτρων που μελετούσε το Υπουργείο Οικονομικών.
2. Ενόψει του ότι τα εν λόγω φορολογικά μέτρα μαζί με τα διάφορα αντισταθμιστικά κοινωνικά μέτρα έχουν ήδη κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων, αναμένεται ότι σύντομα θα αρχίσει και η υλοποίηση της υπό αναφορά απόφασης, και εν πάση περιπτώσει όχι αργότερα από τις αρχές του νέου έτους.”

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα προς συζήτηση. Το πρώτο θέμα είναι «Η λειτουργία χυτηρίου στη βιομηχανική περιοχή Εργατών». Η συζήτηση άρχισε την περασμένη βδομάδα και είχαμε δώσει μια βδομάδα πίστωση χρόνου, για να γίνουν κατά έναν τρόπο οι σχετικές παραστάσεις όσον αφορά αυτό το θέμα. Θέλω να πληροφορήσω τη Βουλή ότι αντιπροσωπία της περιοχής εκεί, του χωριού Εργάτες, έχει επισκεφθεί το προεδρείο της Βουλής, έχει εξηγήσει ξανά το θέμα και έχει δώσει γραπτό υπόμνημα διά του οποίου ζητείται ο άμεσος τερματισμός της λειτουργίας του εργοστασίου αυτού. Επί του θέματος αυτού υπάρχει σχετική πρόταση για την έγκριση ψηφίσματος και αντιλαμβάνομαι ότι ο εισηγητής του θέματος ο κ. Ηλιάδης θα θέσει...

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς δεν ετέθη ενώπιόν μας το ψήφισμα, για να έχουμε και εμείς αντίληψη και γνώση ποιο είναι, αλλά έχω να πληροφορήσω το σώμα ότι ο Γενικός

Εισαγγελέας διερμηνεύοντας το πνεύμα το δημόσιο, όπως έχει εκφρασθεί, έχει προχωρήσει στη δίωξη του ιδιοκτήτη του εργοστασίου αυτού και ταυτόχρονα σκοπεύει, όπως έχω πληροφορηθεί, όχι από τον ίδιο από άλλους, να προχωρήσει στο δραστικό μέτρο του διατάγματος, να ζητήσει από το δικαστήριο διάταγμα για αναστολή λειτουργίας, εφόσον προκαλεί ρύπανση στο περιβάλλον. Αυτό πληροφοριακά. Δεν ξέρω, επαναλαμβάνω, το περιεχόμενο αυτού του ψηφίσματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, πρέπει να πω ότι υπήρξε καταρχάς αυτή η εντύπωση στο προεδρείο της Βουλής, υπήρξαν όμως αμφισβητήσεις κατά πόσο ο Γενικός Εισαγγελέας έχει προχωρήσει γι' αυτό το θέμα. Έχουν δοθεί οδηγίες στη γραμματεία της Βουλής να επικοινωνήσουμε αύριο με τη νομική υπηρεσία, για να δούμε πώς ακριβώς έχει το θέμα και τι προτίθεται να κάμει. Εν πάση όμως περιπτώσει, το σχέδιο ψηφίσματος είναι στο προεδρείο εδώ. Ο εισηγητής, επαναλαμβάνω, του θέματος μπορεί να θέλει να δώσει περισσότερες εξηγήσεις γύρω από το θέμα.

Ο κ. Παπαδόπουλος, παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω εξηγηθεί, κύριε Πρόεδρε, με τον κ. Ηλιάδη και μιλώ με την άδειά του.

Πληροφοριακά αναφέρω, τουλάχιστον μέχρι σήμερα το πρωί ο Γενικός Εισαγγελέας δεν καταχώρισε αίτηση για διάταγμα. Επειδή είχα εντολή από τη χωρική αρχή της κοινότητας Εργατών, έχουμε ζητήσει άδεια από το Γενικό Εισαγγελέα, γιατί χρειάζεται η άδειά του, εφόσον είναι αδίκημα που τιμωρείται με ποινή πάνω από τρία χρόνια, και αναμένουμε να μας δώσει άδεια. Αν δε θα προχωρήσει ο ίδιος, θα κινηθεί ιδιωτική ποινική αγωγή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτά που ανέφερα είχαν διπλό σκοπό. Πρώτο, για να εκφράσω κάποια απарέσκεια με τον τρόπο... δηλαδή θα έπρεπε να το είχαμε δει το ψήφισμα, δεδομένου ότι δε διαφωνούμε ποσώς με το πνεύμα και με τις θέσεις του ψηφίσματος και δεύτερο, για να πω ότι πέραν του ψηφίσματος έχω πληροφορηθεί αυτό που είχα πληροφορηθεί. Ο κ. Παπαδόπουλος έχει κάνει μια διευκρίνιση σε σχέση με τα σημερινά νέα, αυτά είναι εκεί. Η εισήγησή μου επομένως είναι να προχωρήσουμε στην ψήφισή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης, παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Έγινε συνεννόηση με εκπροσώπους όλων των κομμάτων στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος επί του σχεδίου, προτού να κατατεθεί. Είναι γεγονός ότι οι εκπρόσωποι του ΑΚΕΛ, του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ συμφώνησαν. Υπήρξε κάποια περιορισμένη επιφύλαξη επί ενός σημείου, μόνο από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού. Όμως με την τοποθέτηση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου, έχω την εντύπωση ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα, δεν υπάρχει λόγος περαιτέρω συζήτησης, το θέμα έχει εξαντληθεί στην περασμένη συνεδρία. Όλοι είμαστε υπέρ της διασφάλισης του περιβάλλοντος, της υγείας και της ποιότητας ζωής η οποία πλήττεται από τη συνέχιση της λειτουργίας του χυτηρίου και το ψήφισμα εκφράζει αυτή την ομόφωνη τοποθέτησή μας και είναι ιδιαίτερη η ικανοποίηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, ότι αυτή η άποψη αγκαλιάζεται από την ολομέλεια και μάλιστα ομοφώνως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Να παρακαλέσω το γραμματέα να διαβάσει το ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΨΗΦΙΣΜΑ

ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ μετά από εξέταση του θέματος από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος έχει διαπιστωθεί ότι η λειτουργία του χυτηρίου στη βιομηχανική περιοχή Εργατών επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον και την ποιότητα της ζωής των κατοίκων, με κίνδυνο να επηρεάζει σοβαρά και την υγεία τους,

ΕΠΕΙΔΗ, παρά τους όρους που έχουν τεθεί από την κυβέρνηση για τον περιορισμό των εκπομπών του εν λόγω εργοστασίου στα 300 mg ανά κυβικό μέτρο από την 1η Οκτωβρίου 1999 μέχρι το 2001, αυτό συνεχίζει να λειτουργεί παραβιάζοντας τους εν λόγω όρους με εκπομπές που ανέρχονται κατά μέσο όρο στα 790 mg ανά κυβικό μέτρο, όπως προκύπτει από τις μετρήσεις που διενεργήθηκαν από το αρμόδιο υπουργείο και

ΕΠΕΙΔΗ η συνέχιση της κατάστασης αυτής στην ήδη βεβαρημένη περιβαλλοντικά περιοχή απειλεί σοβαρά την υγεία και ποιότητα ζωής των κατοίκων,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, υιοθετώντας τα συμπεράσματα της έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, ζητά την άμεση προσαρμογή του εργοστασίου στους όρους λειτουργίας που καθορίστηκαν από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες και

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ καλεί την εκτελεστική εξουσία και το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας να λάβουν, στα πλαίσια των κατά περίπτωση αρμοδιοτήτων τους, όλα τα ενδεικνυόμενα νομικά ή και διοικητικά μέτρα για τον άμεσο τερματισμό της λειτουργίας του εν λόγω εργοστασίου, μέχρις ότου συμμορφωθεί πλήρως προς τους όρους που έχουν τεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του ψηφίσματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το ψήφισμα εγκρίνεται.

Θέλω να πληροφορήσω το σώμα ότι σήμερα το απόγευμα επίσης αντιπροσωπία της περιοχής όπου βρίσκεται το εργοστάσιο «NEMITΣΑΣ» στη Λεμεσό συνάντησε το προεδρείο της Βουλής και υπέβαλε παράπονα παρόμοιας φύσεως, όσον αφορά το περιβάλλον εκεί στο οποίο προκαλούνται προβλήματα από το εργοστάσιο και με βάση αυτά θα γίνουν παραστάσεις θα έλεγα προς τα αρμόδια υπουργεία, για να δούμε πώς έχει το θέμα και πού βρίσκεται.

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα με τον κανονισμό επικαλούμαι το δικαίωμά μου να δικαιολογήσω την ψήφο μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

A. ΚΑΡΑΣ:

Ακριβώς, ο λόγος που διαφώνησα... Δε διαφωνώ με τα ευρήματα της επιτροπής ούτε διαφωνώ με την ουσία της υπόθεσης. Διαφώνησα ακριβώς γι' αυτό το οποίο είπατε στη συνέχεια, ότι αύριο θα 'ρθει και το εργοστάσιο «NEMITΣΑΣ» και θα πρέπει η Βουλή να εκδώσει ψήφισμα, ότι αύριο λειτουργεί μια φάρμα δίπλα από μια κοινότητα και πρέπει να εκδώσουμε ψήφισμα, ότι κάποια βυτιοφόρα λειτουργούν και πρέπει να εκδώσουμε ψήφισμα και επομένως εκπίπτει, κατά την ταπεινή μου άποψη, η Βουλή από το επίπεδο και από το κύρος το οποίο πρέπει να διαφυλάσσει. Δεύτερος λόγος της διαφωνίας μου ήταν ότι όποιος κατηγορείται για οποιοδήποτε λόγο σε αυτή την πολιτεία δικαιούται μια δίκαιη δίκη. Πρέπει να προσαχθεί ενώπιον του δικαστηρίου αυτός ο οποίος παρανομεί και αν η επιτροπή έχει καταλήξει σε ορθά συμπεράσματα, και δεν αμφιβάλλω ότι κατέληξε σε ορθά συμπεράσματα, το δικαστήριο θα τον καταδικάσει και θα εφαρμοστεί ο νόμος και επομένως το ψήφισμα της Βουλής είναι ένας πλεονασμός.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι δε χρειάζεται συζήτηση περαιτέρω, κύριε Ηλιάδη, διότι εδώ δικαιολογεί την ψήφο του. Επομένως, δεν μπορεί να γίνει συζήτηση.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όχι, είναι επί του θέματος «NEMITΣΑΣ», κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι εκεί, εντάξει.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Έχει κληθεί στην επιτροπή και ο ιδιοκτήτης και δεν κάνουμε δικαστήριο. Πολιτική άποψη και ανησυχία για την εισβολή και τη διάδοση των καρκίνων στην περιοχή των Εργατών που μας ανησυχεί ιδιαίτερος_ αυτό είναι το πρόβλημα των Εργατών! Οι

καρκίνοι των παιδιών οι οποίοι έχουν απόδειξη ιατρική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όσον αφορά το θέμα του χυτηρίου «NEMITΣΑΣ», κύριε Πρόεδρε, το θέμα εκκρεμεί ενώπιον της επιτροπής, άρχισε να εξετάζεται σε μια συνεδρία, θα πρέπει να πούμε ότι η υπέρβαση των ορίων σ' εκείνη την περίπτωση είναι σημαντική, αλλά ασήμαντη σε σχέση με το τι συμβαίνει στους Εργάτες. Δηλαδή τριακόσια εβδομήντα, εφτακόσια ενενήντα στους Εργάτες και αντιλαμβάνεστε ότι, εφόσον εκκρεμεί το θέμα και εφόσον συνεχίζεται η υπέρβαση, η επιτροπή θα συνεχίσει να το παρακολουθεί και να το εξετάζει, γιατί ασφαλώς είναι θέματα ευαισθησίας ιδιαίτερης, που επηρεάζουν όχι μόνο το φυσικό περιβάλλον, αλλά και τους ανθρώπους και η επιτροπή δεν πρόκειται να εγκαταλείψει παρόμοια θέματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε νομίζω ότι μπορούμε να ανοίξουμε το θέμα ξανά. Το θέμα έχει κλείσει. Εάν θα επανέλθουμε στο θέμα «NEMITΣΑΣ» κ.λπ., θα επανέλθουμε αργότερα.

Το δεύτερο θέμα στο Τέταρτο Κεφάλαιο είναι: «Η δολοφονία του εγκλωβισμένου Στέλιου Χάρπα στην κατεχόμενη περιοχή και οι προηγηθείσες άλλες είκοσι έξι δολοφονίες. Οι εκβιασμοί, η συστηματική παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων από τον κατοχικό στρατό και τους εποίκους, ο ξεριζωμός και το εθνικό ξεκαθάρισμα. Αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, η πιο σημαντική πτυχή του κυπριακού προβλήματος.». Η συζήτηση επί αυτού του θέματος έχει αρχίσει με μια ομιλία από τον Πρόεδρο της Βουλής, αντιλαμβάνομαι ότι μερικά μέλη θα ήθελαν να ομιλήσουν επί του θέματος του συγκεκριμένου και διερωτώμαι εάν σήμερα είναι έτοιμοι

να ομιλήσουν.

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν θα ήταν σκόπιμο να προχωρήσουμε πλέον στη συζήτηση αυτού του θέματος, μετά από την εκτενή συζήτηση που είχε το θέμα στην επιτροπή χθες, που ήταν εξαντλητική επί του ζητήματος, και επί τούτου θα γίνει έκθεση και θα δοθεί προς όλους τους συναδέλφους και είναι και ομόφωνη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι συμφωνούμε με το συνάδελφο. Εξαντλήθηκε στην επιτροπή, αν έρθει έκθεση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, συμφωνούμε ότι η συζήτηση επί αυτού του θέματος θεωρείται λήξασα, εν αναμονή της εκθέσεως η οποία θα δοθεί από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Διερωτώμαι εάν υπάρχει διάθεση να προχωρήσουμε στη συζήτηση οποιουδήποτε άλλου θέματος στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Δεν υπάρχει. Επομένως, εδώ έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 2 Δεκεμβρίου 1999, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1999.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1999.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου

- Θήρας για το 1999 Νόμος του 1999.
4. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
  5. Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
  6. Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
  7. Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1994. (Πρόταση νόμου).
  8. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
  9. Ο περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
  10. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.
  11. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
  12. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
  13. Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
  14. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Παρεκκλίσεις) Κανονισμοί του 1999.
  15. Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων,

Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

16. Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.

17. Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Κανονισμοί του 1999.

18. Οι περί Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) Κανονισμοί του 1999.

19. Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

20. Οι περί Αιμοδοσίας (Λήψη, Ασφάλεια, Έλεγχος και Μετάγγιση Αίματος) Κανονισμοί του 1999.

21. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.

22. Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

23. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1999.

24. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

25. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα)

Κανονισμοί του 1999.

26. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

27. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999.

28. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999.

29. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 1999.

30. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1999.

31. Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

32. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 1999.

33. Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 1999.

34. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.

35. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

36. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 1999.

37. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

38. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
39. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
40. Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 1999.
41. Οι περί Υπηρεσίας Φυλακών Κανονισμοί του 1999.
42. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 1999.
43. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999.
44. Οι περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
45. Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
46. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 1999.
47. Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Κανονισμοί του 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται "Η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον - Άγιος Θεοδώρος, Ζακάκι".

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφασης της επιτροπής).
(24.3.98).

2. «Οι συλλήψεις Κυπρίων πολιτών από στρατιώτες του κατοχικού καθεστώτος στη νεκρή ζώνη, κατά παράβαση των όρων οι οποίοι ισχύουν σε αυτή την περιοχή.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη).
(4.2.1999).

3. «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

4. «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (4.2.1999).

(Συνέχιση της συζήτησης).

5. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

6. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

7. «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο "Φιλοξενία".»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999).

8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου). (19.5.1999).

9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την ετήσια έκθεση του

Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 1997.

10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των κ. Μάριου Μασάκη και Χρίστου Μαυροκορδάτου).
(15.6.1999).

11. Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.

12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α) «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας και περί αλιευτικών καταφυγίων και το μέλλον της αλιείας στην Κύπρο.»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (19.9.1996).

β) «Οι σοβαρές ζημιές που προκαλούνται από τα δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων και μέτρα για αντιμετώπισή τους.»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής). (30.1.1997).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 5.34 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούπτας Νίκος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρίστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιπτής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας

Ματσάκης Μάριος   Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης   Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Θεοδώρου, Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Ζ. Κουλίας) και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999», οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Μάρκου Κυπριανού και Δημήτρη Ηλιάδη και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 2 του 1999).
4. Αναβολή έπειτα από συζήτηση [Π. Δημητρίου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Δ. Θεοδώρου, Γ. Χατζηγεωργίου, Δ. Συλλούρης, Τ. Παπαδόπουλος, Ι. Μακρίδης, Δ. Χριστοδουλίδης, προεδρεύων (Α. Αντωνίου), Α. Μούσκος] της πρότασης νόμου «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».
5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997», η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Θεοδώρου,

- Π. Δημητρίου, Α. Βασιλείου, Α. Χρίστου) και αναβολή του θέματος.
6. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή της σε νόμο.
  7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», η σύντομη παρέμβαση του κ. Νίκου Κατσουρίδη και ψήφισή του σε νόμο.
  8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Παραγωγής και Χρήσης των Αυγών προς Εκκόλαψη και των Νεοσσών Πουλερικών Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
  9. Έκθεση για τον κανονισμό «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 1999», οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Γιώργου Χριστοφίδη και Δημήτρη Συλλούρη και έγκρισή του.
  10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999», η σύντομη παρέμβαση του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και έγκρισή τους.
  11. Αναβολή έπειτα από αίτημα του κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη της συζήτησης των κανονισμών «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999».
  12. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
  13. Ερωτήσεις βουλευτών: Η κακή κατάσταση των λεωφορείων που μεταφέρουν μαθητές - Προβλήματα στον οικισμό «Μούτταλος» - Προβλήματα στη συμπεριφορά ανώτατου στελέχους της αστυνομίας.
  14. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Προβλήματα σκουπιδιών στην περιοχή Τηλλυρίας - Ο έλεγχος των τιμών στα εστιατόρια των αεροδρομίων - Τίτλοι ιδιοκτησίας - Κατοικίες αυτοστέγασης.

15. Συνέχιση της συζήτησης για το θέμα «Η λειτουργία χυτηρίου στη βιομηχανική περιοχή Εργατών» [Π. Δημητρίου, προεδρεύων (Α. Αντωνίου), Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Ηλιάδης], έγκριση σχετικού ψηφίσματος, δικαιολόγηση της αρνητικής ψήφου εκ μέρους του κ. Αντώνη Καραά και λήξη του θέματος.
16. Απόφαση για λήξη της συζήτησης του θέματος «Η δολοφονία του εγκλωβισμένου Στέλιου Χάρπα στην κατεχόμενη περιοχή και οι προηγηθείσες άλλες είκοσι έξι δολοφονίες. Οι εκβιασμοί, η συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τον κατοχικό στρατό και τους εποίκους, ο ξεριζωμός και το εθνικό ξεκαθάρισμα. Αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, η πιο σημαντική πτυχή του κυπριακού προβλήματος» έπειτα από εισήγηση του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 2ας Δεκεμβρίου 1999

(Ώρα έναρξης: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 8)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα, "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1999". Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού

Νόμος (Αρ. 8) του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Νίκος Μουσιούππας	Αβραάμ Αντωνίου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Ανδρέας Φιλίππου
Ισιδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Τάκης Χατζηδημητρίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου
Παναγιώτης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνέχισε τη μελέτη του πιο πάνω νομοσχεδίου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 1999.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προέβλεπε την έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του πάγιου ταμείου της Δημοκρατίας ποσού συνολικού ύψους £18.125.242 για την υλοποίηση διάφορων σκοπών ή προγραμμάτων της κυβέρνησης είτε γιατί γι' αυτά δεν είχε γίνει πρόβλεψη στον τακτικό προϋπολογισμό του 1999 είτε γιατί η πρόβλεψη που έγινε ήταν ανεπαρκής.

Μέρος του πιο πάνω νομοσχεδίου, που αφορούσε και το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης πίστωσης, ψηφίστηκε σε νόμο στις 18 Νοεμβρίου 1999, ενώ ποσό ύψους £1.561.850 αφέθηκε να προωθηθεί σε ευθετότερο χρόνο, ώστε να μελετηθούν στο μεταξύ τα πρόσθετα στοιχεία που είχαν ζητηθεί αναφορικά με τους σκοπούς διάθεσής του.

Οι πρόσθετες συμπληρωματικές πιστώσεις οι οποίες παρέμειναν σε εκκρεμότητα αφορούν ειδικότερα ποσό ύψους £1.500.000 που αποτελεί κρατική χορηγία προς τον ΚΟΤ, ποσό ύψους £50.000 που αφορά κρατική βοήθεια για ανέγερση του οίκου δημοσιογράφων και τέλος ποσό ύψους £11.850 που αφορά πρόσληψη δεκατριών ειδικών αστυφυλάκων στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών και για την αγορά των στολών

τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε το υπόλοιπο μέρος του νομοσχεδίου υπό το φως των συμπληρωματικών στοιχείων που της δόθηκαν, έχει καταλήξει στις ακόλουθες ομόφωνες ή κατά πλειοψηφία αποφάσεις:

- α. Υιοθετεί ομόφωνα το σκοπό διάθεσης της συμπληρωματικής πίστωσης που αφορά την πρόσληψη ειδικών αστυφυλάκων και την αγορά των στολών τους.
- β. Απορρίπτει ομόφωνα τη συμπληρωματική πίστωση που αφορά την κρατική βοήθεια για ανέγερση του οίκου δημοσιογράφων, καθότι το όλο έργο βρίσκεται ακόμη σε πολύ αρχικό στάδιο και συνεπώς δεν είναι απαραίτητη για το 1999 η πιο πάνω βοήθεια.
- γ. Κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού και Δημοκρατικού Κόμματος υιοθετεί το σκοπό διάθεσης της πρόσθετης συμπληρωματικής πίστωσης που αφορά την κρατική χορηγία προς τον ΚΟΤ.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι απέχουν από την όλη διαδικασία λήψης απόφασης για το θέμα αυτό, για λόγους αρχής και συνέπειας προς προηγούμενες σχετικές τους τοποθετήσεις.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ δήλωσαν ότι τάσσονται εναντίον της έγκρισης της υπό αναφορά ζητούμενης πίστωσης, γιατί κρίνουν ότι δεν έχουν δοθεί επαρκείς επεξηγήσεις σχετικά με τα επί μέρους ποσά που προορίζονται για την κάλυψη των προγραμματιζόμενων διεθνών καλλιστείων στην Κύπρο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση την πιο πάνω ομόφωνη ή κατά πλειοψηφία απόφασή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να εξηγήσω τη θέση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ στο θέμα της χορηγίας ενάμισι εκατομμυρίου προς τον ΚΟΤ: Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ δε θα ψηφίσει αυτή την πρόνοια, γιατί υπάρχει μια σχετική σύγχυση γύρω από τον τρόπο διάθεσης των κονδυλίων του ΚΟΤ. Έχω την εντύπωση ότι μέσα σε διάφορα κονδύλια καλύπτονται έξοδα για τα καλλιστεία για τη Μις Κόσμος, που οργανώνονται για το 2000. Ακριβώς γι' αυτό το λόγο, επειδή δεν ξέρουμε πού θα πάνε, κατά ποιο τρόπο θα αξιοποιηθούν αυτά τα χρήματα, δεν μπορούμε να ψηφίσουμε. Εξάλλου, είναι πολιτική του κόμματός μας η επαναφορά του 3% και η κάλυψη των αναγκών του τουρισμού από αυτή τη φορολογία. Έτσι, για αυτούς τους λόγους το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα καταψηφίσει τη σχετική πρόνοια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Το ΑΚΕΛ; Ορίστε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα αποφασίσουν την τελευταία στιγμή!

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Δε συνηθίζουμε να αποφασίζουμε την τελευταία στιγμή, κύριε Πουργουρίδη. Απλώς θέλω να υπενθυμίσω τη θέση μας, κύριε Πρόεδρε. Δεν είχαμε δώσει θετική ψήφο για τα κονδύλια προς τον ΚΟΤ, σεβόμενοι, και ως συνεπακόλουθο αυτού, ότι αυτό το κονδύλι είναι εγκριμένο με βάση πρόνοια του σχετικού προϋπολογισμού. Γι' αυτό τούτη τη φορά θα τηρήσουμε αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι σαφής η αναφορά στην έκθεση, κύριε Καζαμία. Επειδή η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, θέτοντας τα άρθρα σε ψηφοφορία.

Παρακαλώ το γραμματέα να προχωρήσει στην ανάγνωση.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μόνο το πρώτο να διαβάσεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χορηγίες και συνεισφορές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τα ομόφωνα δεν υπάρχει λόγος να ψηφίσουμε. Να θέσουμε σε ψηφοφορία εκείνα για τα οποία υπάρχουν διαφωνίες απλώς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πίνακας. Κεφ. 18.25.2 Χορηγίες και Συνεισφορές. Άρθρο 00.467 Υπουργείο Οικονομικών - Χορηγίες στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού. Συμπληρωματικός προϋπολογισμός 1.500.000. Σκοπός/Περιγραφή Διάθεση των αναγκαίων πιστώσεων για παροχή πρόσθετης κρατικής χορηγίας προς τον ΚΟΤ η οποία καθίσταται αναγκαία ύστερα από την πρόσφατη ψήφιση του Προϋπολογισμού του Οργανισμού για το 1999 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. (Νόμος Αρ. 35(II) του 1999).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να υπενθυμίσω στην ομάδα του ΑΚΕΛ ότι έν' αποχή που έχει!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έν' δημοκρατία, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το κονδύλι εγκρίνεται με είκοσι ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και έξι αποχές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £1.511.850 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των τριών άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται με είκοσι ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και έξι αποχές.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με είκοσι ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και έξι αποχές.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας για το 1999 Νόμος του 1999". Η έκθεση είναι ομόφωνη. Νομίζετε πως πρέπει να αναγνωσθεί;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας για το 1999 Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούππας

Ανδρέας Φιλίππου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Γιώργος Λιλλήκας

Ισιδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο

Θήρας ποσού ύψους £458.000 για την κάλυψη της δαπάνης που έγινε για τις αγορές περδικιών από ιδιώτες προμηθευτές.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, το Ταμείο Θήρας τα τελευταία χρόνια έχει αναλάβει το έργο της προστασίας, της ανάπτυξης και της ορθολογικής διαχείρισης του θηράματος και άλλων ειδών της κυπριακής πανίδας. Για την περαιτέρω αύξηση του πληθυσμού της πέρδικας, τόσο για σκοπούς εμπλουτισμού και αναπαραγωγής όσο και για σκοπούς κυνηγίου, το ταμείο απελευθερώνει γύρω στις διακόσιες χιλιάδες περδίκια κάθε χρόνο. Οι πενήντα χιλιάδες περδίκια απελευθερώνονται από το κυβερνητικό εκτροφείο θηραμάτων Σταυροβουνίου και οι υπόλοιπες εκατόν πενήντα χιλιάδες αγοράζονται από ιδιωτικά εκτροφεία συμβεβλημένα με το ταμείο.

Ύστερα από μελέτες που έγιναν από ξένους εμπειρογνώμονες διαφάνηκε ότι οι αναλογίες απελευθέρωσης των περδικιών πρέπει να τροποποιηθούν και να απελευθερώνεται το 75% των περδικιών κατά τους μήνες Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο, κατά τους οποίους τα περδίκια παρουσιάζουν μεγαλύτερα ποσοστά επιβίωσης, και μόνο το 25% τον Ιανουάριο, εν αντιθέσει με το τι συνέβαινε μέχρι σήμερα όσον αφορά τα ποσοστά αυτά, σύμφωνα με τα οποία το ποσοστό που απελευθερωνόταν κατά τους μήνες Ιούλιο μέχρι Οκτώβριο ήταν μόνο το 20%.

Μετά την υιοθέτηση των πιο πάνω εισηγήσεων από τη διαχειριστική επιτροπή του Ταμείου Θήρας, το ταμείο υποχρεούται, με βάση νέα συμβόλαια, να παραλαμβάνει κατά 55% περισσότερα περδίκια κατά τους μήνες Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο, απ' ό,τι θα παραλάμβανε με τα προηγούμενα συμβόλαια, η αξία των οποίων θα καταβαλλόταν στις αρχές του 2000.

Για να καλυφθούν οι δαπάνες για τις αγορές που έγιναν στα τέλη του 1998, οι κανονικές παραλαβές του Ιανουαρίου 1999 και οι αγορές που έγιναν με βάση τα νέα

συμβόλαια του 1999, απαιτείται η διάθεση πιστώσεων συνολικού ύψους £908.000 και η εγκεκριμένη πρόνοια ανέρχεται στις £450.000, με αποτέλεσμα να είναι αναγκαία η εξασφάλιση πρόσθετων πιστώσεων της τάξης των £458.000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω στοιχείων, υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Θήρας ποσού £458.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας για το 1999 Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι "Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος

(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999". Η έκθεση και πάλι είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Νίκος Μουσιούππας	Ανδρέας Φιλίππου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισιδωρος Μακρίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	
Παναγιώτης Δημητρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκη Καζαμίας	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Ιουνίου και στις 22 Νοεμβρίου 1999. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε για σκοπούς φόρου εισοδήματος να παραχωρείται έκπτωση ίση με το ποσό των δαπανών που έγιναν εντός του έτους 1999 για την αναβάθμιση ή αντικατάσταση στοιχείων πάγιου ενεργητικού που αποτελούνται από ηλεκτρονικούς υπολογιστές, λογισμικό, συσκευές ή άλλες συσκευές που λειτουργούν με τη βοήθεια μικροεπεξεργαστών που χρησιμοποιούν ημερομηνίες και χρόνο με απώτερο στόχο την

εξασφάλιση συμβατότητας με το έτος 2000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους κυβερνητικούς αρμόδιους, με την αλλαγή της χιλιετίας είναι γνωστό ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να παρουσιαστεί σοβαρό πρόβλημα σε αριθμό συστημάτων πληροφορικής και άλλων ηλεκτρονικών μηχανημάτων παγκόσμια. Μέσα στη γενική προσπάθεια του κράτους για αντιμετώπιση του «προβλήματος του έτους 2000» έχει συσταθεί συμβουλευτική επιτροπή για μελέτη της κατάστασης και εφαρμογή σχεδίου δράσης. Το σχετικό σχέδιο δράσης εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του ημερομηνίας 7 Αυγούστου 1999 και προνοεί εκτός από τα μέτρα διαφώτισης την παραχώρηση φορολογικού κινήτρου για την ενθάρρυνση του ιδιωτικού τομέα να προβεί στην αναγκαία αναβάθμιση των συστημάτων πληροφορικής ή άλλων ηλεκτρονικών μηχανημάτων, η λειτουργία των οποίων βασίζεται πάνω σε ημερομηνίες και χρόνο, θέμα στο οποίο αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τώρα ερχόμαστε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι "Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999". Είναι πρόταση νόμου και είναι εξ αναβολής από την προηγούμενη εβδομάδα. Στην προηγούμενη συνεδρία αποφασίστηκε όπως η αρμόδια επιτροπή επανεξετάσει το θέμα και γι' αυτό έχουμε σήμερα μπροστά μας δύο εκθέσεις. Παρακαλώ να διαβαστούν από τον πρόεδρο της αρμόδιας επιτροπής.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους βουλευτές Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους

της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Νίκο Πιπτοκοπίτη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 1999.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας της Αρχής Λιμένων Κύπρου, ώστε να διαγραφεί από τις πρόνοιές της το δικαίωμα της Αρχής Λιμένων να πωλεί, να εκμισθώνει ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο να διαθέτει ακίνητη ιδιοκτησία της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με το σκοπό και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται "Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999"

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Χρίστος Ρότσας

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρέας Μούσκος

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω θέμα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων ετοίμασε σχετική έκθεση, που τέθηκε για συζήτηση στην ολομέλεια κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 1999. Ύστερα όμως από σχετική εισήγηση των βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, η συζήτηση του θέματος αναβλήθηκε για να παρασχεθεί η ευκαιρία να ακουστούν ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής οι απόψεις του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, καθώς επίσης της Αρχής Λιμένων Κύπρου. Η αναβολή αυτή υιοθετήθηκε από την ολομέλεια ύστερα από τη δήλωση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του

Δημοκρατικού Συναγερμού ότι πήρε ρητή διαβεβαίωση από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων, σύμφωνα με την οποία η κυβέρνηση και η Αρχή Λιμένων Κύπρου δε θα προβούν στο μεσοδιάστημα αυτό σε οποιεσδήποτε ενέργειες αντίθετες με τις διατάξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή επανεξέτασε το όλο θέμα σε νέα συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 1999, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Τμήμα Αλιείας), καθώς επίσης ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ανώτεροι λειτουργοί της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Εισάγοντας το θέμα ενώπιον της επιτροπής, ο εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου και πρόεδρος της επιτροπής κ. Νίκος Πιπτοκοπίτης δήλωσε ότι η αναβολή της συζήτησης του θέματος κατά την προηγούμενη συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής δόθηκε υπό τον όρο ότι στο μεταξύ η Αρχή Λιμένων Κύπρου θα αποφύγει ενέργειες που αναιρούν με οποιοδήποτε τρόπο τους σκοπούς της εν λόγω πρότασης νόμου, θέση η οποία διαβιβάστηκε με σχετική επιστολή της Βουλής ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1999 προς το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και την Αρχή Λιμένων Κύπρου. Επεξηγώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας, ο κ. Νίκος Πιπτοκοπίτης δήλωσε ότι απώτερος στόχος της δεν είναι να εμποδίσει την κυβέρνηση να προβεί σε αναπτυξιακά έργα, αλλά να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται, ώστε οποιεσδήποτε αποφάσεις της κυβέρνησης και της Αρχής Λιμένων Κύπρου για αξιοποίηση περιουσίας τους να λαμβάνονται με διαφάνεια και ύστερα από σχετική ενημέρωση της Βουλής, με αποκλειστικό σκοπό να διασφαλίζεται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο η εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος.

Εισάγοντας επίσης το θέμα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-

Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της επιτροπής κ. Θάσος Μιχαηλίδης συμφώνησε με τα όσα αναφέρθηκαν από τον κ. Νίκο Πιπτοκοπίτη και πρόσθεσε ότι οποιοσδήποτε ενέργειες αφορούν σοβαρά αναπτυξιακά έργα, όπως είναι αυτό της επέκτασης της μαρίνας της Λάρνακας, θα πρέπει να γίνονται πάντοτε με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και όχι προς όφελος οποιωνδήποτε ιδιωτών. Εξάλλου, δήλωσε ο ίδιος, τα διάφορα αναπτυξιακά έργα σε περιουσία που ανήκει σήμερα στην Αρχή Λιμένων Κύπρου θα μπορούσαν να γίνουν με επιχορήγηση της κυβέρνησης προς την Αρχή, χωρίς να υπάρχει ανάγκη η τελευταία να αποξενώνεται περιουσίας της.

Εκθέτοντας τη θέση του υπουργείου του, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσε ότι με την προώθηση της ψήφισης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου εμποδίζεται ουσιαστικά η εκτέλεση των διάφορων αναπτυξιακών έργων που γίνονται στα πλαίσια πολιτικής που υιοθετήθηκε από την κυβέρνηση και εγκρίθηκε από τη Βουλή με σχετική νομοθεσία. Ειδικότερα, ο υπουργός αναφέρθηκε στις αποφάσεις της κυβέρνησης για επέκταση της μαρίνας της Λάρνακας, τη δημιουργία αλιευτικού καταφυγίου στο Ζύγι και τη δημιουργία αλιευτικού καταφυγίου στο Λατσιά. Η ψήφιση της εν λόγω πρότασης νόμου, δήλωσε τέλος ο κ. υπουργός, θέτει τροχοπέδη στην υλοποίηση των εν λόγω σχεδίων ανάπτυξης, η εκτέλεση των οποίων αποβλέπει αποκλειστικά και μόνο στην εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος.

Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου υποστήριξε ότι με την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου δένονται τα χέρια της Αρχής Λιμένων Κύπρου, κατά τρόπο που οι συγκεκριμένες εργασίες της που βρίσκονται υπό εξέλιξη να μην μπορούν να υλοποιηθούν.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αλιείας υποστήριξε ότι η προώθηση της ψήφισης σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου θα έχει ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση δημιουργίας αλιευτικού καταφυγίου στο Ζύγι, που θεωρείται επιβεβλημένη ανάγκη και

θα αποβεί προς όφελος όχι μόνο της ίδιας της κοινότητας αλλά και της αλιείας και του ναυτικού τουρισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, στη βάση των όσων κατατέθηκαν ενώπιόν της, εξακολουθεί να εμμένει στην προηγούμενη απόφασή της και εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου με τη διαφωνία των μελών της, βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα καταψηφίσει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, με το σκεπτικό ότι η απαγόρευση που τίθεται στην Αρχή Λιμένων για αποξένωση με οποιοδήποτε τρόπο ακίνητης περιουσίας της θέτει ουσιαστικά τροχοπέδη στα διάφορα σοβαρά αναπτυξιακά έργα τα οποία βρίσκονται υπό εξέλιξη, όπως είναι το αλιευτικό καταφύγιο στο Ζύγι, η επέκταση της μαρίνας της Λάρνακας και η δημιουργία αλιευτικού καταφυγίου στο Λατσί, και έρχεται ταυτόχρονα σε αντίθεση με τη γενικότερη πολιτική της κυβέρνησης για ανάπτυξη του ναυτικού τουρισμού σε παγκύπρια κλίμακα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μούσκος.

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι έχει γίνει κάποια τροποποίηση, ώστε να καλύπτει τα δύο αλιευτικά καταφύγια και τη μαρίνα της Λάρνακας, ήθελα να αναφέρω στο σώμα ότι υπάρχει πρόθεση της κυβέρνησης - και αυτή η διαδικασία βρίσκεται σε κάποιο τελικό στάδιο- να ζητήσει προσφορές από ιδιώτες επενδυτές για το λιμάνι της Λάρνακας. Οπότε, αν περάσουμε αυτή τη νομοθεσία σήμερα, θα χρειαστεί να

επανέλθουμε σε κάποιο στάδιο στο μέλλον, για να δώσουμε και πάλι την έγκρισή μας για το λιμάνι. Αυτό αποφασίστηκε σε μια ευρεία σύσκεψη που είχαμε στο Προεδρικό Μέγαρο πριν πέντε μήνες και η κυβέρνηση μας είπε ότι θα προχωρούσε και θα έβγαине με κάποια δήλωση προθέσεως που θα απευθυνόταν σε κάποιους επενδυτές ιδιώτες. Γι' αυτό παράκλησή μου είναι να προσθέσουμε και το θέμα του λιμανιού της Λάρνακας, δεν υπάρχει άλλο, όπως έγινε η τροποποίηση. Διαφορετικά, εγώ προσωπικά, δεν ξέρω οι συνάδελφοι της ομάδας μου ή οι άλλοι τι θα κάνουν, θα το καταψηφίσω, όχι για κανένα άλλο λόγο, αλλά γιατί δε θέλω να υπάρχει αυτό το εμπόδιο, το οποίο θα βρούμε μπροστά μας σε κάποιο στάδιο μελλοντικά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ειλικρινά, τα όσα έχουν αναπτυχθεί και συντηρηθεί τις τελευταίες ημέρες σχετικά με το θέμα της Αρχής Λιμένων ήταν εκείνα που μας οδήγησαν τόσο εμένα και τον έντιμο συνάδελφο, τον κ. Χρίστου, να καταθέσουμε τη σχετική πρόταση νόμου, που να απαγορεύει στην Αρχή Λιμένων Κύπρου να εκποιεί περιουσιακά της στοιχεία και συγκεκριμένα μετά την πληροφόρηση που είχαμε ότι είχε παρθεί σχετική απόφαση για το λιμανάκι στο Λατσιά και στο Ζύγι.

Αντέδρασαν και δεν παρευρέθηκαν οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών, όταν συζητείτο αυτό το θέμα, και, όπως είναι γνωστό -άλλοι συνάδελφοι έλειπαν, άλλοι δεν ήρθαν- ζήτησε ο Δημοκρατικός Συναγερμός την αναβολή του θέματος, πράγμα το οποίο έγινε και με απόφαση της ολομέλειας επανήλθαμε την περασμένη Τρίτη και συζητήσαμε αυτό το θέμα.

Προτάχθηκε τόσο εκεί στην επιτροπή αλλά και εδώ στην ολομέλεια ότι δήθεν η Βουλή θα σταθεί εμπόδιο και αμέσως, με όλο το σεβασμό ειλικρινά, άρχισε μια δημοκοπία και ένας λαϊκισμός προς την κατεύθυνση της Λάρνακος, που μάλιστα εσπευσμένα πήγε εκεί ο κύριος υπουργός, για να τους ενημερώσει ότι δήθεν με αυτό το πράγμα το οποίο θα γίνει, ε, δεν μπορεί να κρατήσει το λόγο του και την υπόσχεσή του όσον αφορά την επέκταση της μαρίνας της Λάρνακας.

Ειλικρινά λυπούμαι, γιατί τόσο στην ολομέλεια αλλά και εξειδικευμένα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων κατά κόρον είχαμε εξηγήσει στον κ. υπουργό, και στην παρουσία αυτή τη φορά και των μελών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού, ότι, αν περνούσε αυτή η πρόταση δεσμευτικά ή και την ίδια ακόμη μέρα, ακόμη και σήμερα, να κατετίθετο πρόταση, δε θα εμποδιζόταν η Αρχή λόγω της ψήφισης αυτού του νόμου, αλλά θα είχε το δικαίωμα όσον αφορά την έκταση τριάντα σκαλών, για να μπορέσει να παραχωρηθεί και να γίνει ανάπτυξη της μαρίνας.

Αναφέρθηκαν και αναφέρονται ειλικρινά πολλά πράγματα τα οποία παραπλανούν. Λιμανάκι στο Λατσί. Δεν το αναφέρουν μέσα· αναφέρθηκε μόνο στην απόφαση. Τι είναι το λιμανάκι στο Λατσί; Αλιευτικό καταφύγιο. Πόσοι είναι οι επαγγελματίες ψαράδες; Δεκατρείς. Ποια είναι η έκθεση που φαίνεται, της ίδιας της Τράπεζας Αναπτύξεως; Ότι, λέει, κατά τους καλοκαιρινούς μήνες δέχεται ογδόντα σκάφη και τα δεκατρία αφορούν τους επαγγελματίες ψαράδες. Και λέει ότι μετά τον Οκτώβρη και μέχρι το Μάρτη μένουν μόνο τα δεκατρία σκάφη των ψαράδων εκεί και περίπου δώδεκα με δεκαπέντε άλλα ιδιωτών, τριάντα. Επομένως, για ποιο αλιευτικό καταφύγιο μιλούμε; Είναι εδώ που μας εμβάλλει σε ανησυχίες η όλη κατάσταση και ο τρόπος που λήφθηκε αυτή η απόφαση.

Οπωσδήποτε. Για να αποδείξομε, όχι γιατί είμαστε υπό κατηγορία, αλλά επειδή

κατά κόρον είχε λεχθεί ότι εμείς εμποδίζουμε την κυβέρνηση να προχωρήσει σε αναπτυξιακά έργα και εξειδικευμένα μάλιστα, σε μαρίνες, που τόσο ανάγκη τις έχουμε και όταν μάλιστα είχε ψηφίσει η Βουλή το σχετικό νόμο, ότι μόνο με την επέκταση και την αξιοποίηση της μαρίνας Λάρνακας θα γίνει προσφορά και για τις υπόλοιπες μαρίνες συνδυασμένα, για όλες -αν έχει διαφορά, συνάδελφε, μπορεί να είναι στη διατύπωση, εγώ λέω την ουσία πώς ήταν- για να διασκεδάσουμε, λέω, αυτές τις ανησυχίες, ήρθαμε και καταθέσαμε τροποποίηση στη δική μας πρόταση, η οποία τροποποίηση της δικής μας πρότασης τι λέει; Ότι η Αρχή Λιμένων θα έχει το δικαίωμα για λιμενικές εγκαταστάσεις ή χώρους που δεν τους έχει ανάγκη να δύναται να προχωρήσει για τους σκοπούς της δημιουργίας μαρίνων και αλιευτικών καταφυγίων, που αυτό υποτίθεται ήταν το ζητούμενο και η ανησυχία εκ μέρους σας, ότι εμείς στεκόμαστε εμπόδιο για αναπτυξιακά έργα. Ειλικρινά, εάν και με αυτή την τροποποίηση τώρα δεν περάσει αυτή η πρόταση νόμου, ε, τότε σίγουρα και αμετακίνητα, όσον αφορά εμένα τουλάχιστο, θα συνεχίσω να υποπτεύομαι ότι οι σκοποί είναι πονηροί. Γιατί εκείνο το οποίο προτασσόταν ήταν ότι εμποδίζεται η Αρχή για τη μαρίνα της Λάρνακας και εμποδίζεται η Αρχή όσον αφορά αυτά τα λιμανάκια. Από τη στιγμή που φεύγουν αυτά τα πράγματα από μέσα, γιατί η επιμονή σας και η άρνησή σας;

Θα πρέπει όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, να στραφούμε και λίγο στο παρελθόν, στο γιατί και πώς δημιουργήθηκε η Αρχή Λιμένων το 1973. Και είχε γίνει κατόπιν έρευνας και μελέτης από τη Διεθνή Τράπεζα, η οποία είχε εισηγηθεί και είχε γίνει αποδεχτό ότι η Κύπρος, σαν ένα μικρό νησί ... δεν μπορούσε να υπάρχει διασπάθιση και να υπάρχουν πολλά λιμάνια και διάφορες Αρχές, αλλά έπρεπε να συγκεντρωθούν και να είναι κάτω από έναν ενιαίο φορέα, όπως η Αρχή Λιμένων. Πέραν αυτού, η Αρχή Λιμένων τότε προικοδοτήθηκε και με τα μεγάλα λιμάνια και με τα μικρά και δε χαρίστηκαν στην Αρχή Λιμένων αλλά με εκτίμηση η οποία είχε γίνει για το ποσό ... θα κατέβαλλε την αξία

αυτών των λιμενικών χώρων που προικοδοτήθηκε η Αρχή με τα τοκοχρεολύσια τα οποία εξοφλούνται το 2005 και μιλούμε τότε για την αξία των £20,5 εκατομ.

Πέραν αυτού, εκείνο που ακόμα ξενίζει είναι, ενώ με την Τράπεζα Αναπτύξεως η Αρχή Λιμένων που της είχε αναθέσει τη μελέτη για αξιοποίηση αυτών των αλιευτικών καταφυγίων στο Λατοσί και στο Ζύγι, από το 1995, ενώ προχώρησε και άλλως πως, δεν έκανε απολύτως τίποτε, το τονίζω, τίποτε και έρχεται σήμερα και λέει: «Ξέρετε, όταν μου τα πουλήσετε, ε, τότε εγώ εννά τα δώσω στο Υπουργείο Γεωργίας και τότε θα κάμω.» Ε, ειλικρινά δεν μπορούμε να παρακολουθήσουμε αυτό το συλλογισμό. Και πέραν αυτού, επειδή πλέον κατάντησε σύνθημα και βίωμα ζωής όλων μας, σε κάθε έκφραση και κάθε τοποθέτησή μας «μα, ξέρετε, πηγαίνουμε προς την Ευρώπη και, ξέρετε, πρέπει να γίνουν φιλελευθεροποιήσεις και, ξέρετε, πρέπει να γίνουν ιδιωτικοποιήσεις» ... και πρέπει να γίνει το άλφα, το βήτα, το γάμα και συγχύζεται ο λαός, ενώ είναι ξεκάθαρο τι είναι εκείνο που μας υποχρεώνει η Ευρώπη να κάνουμε, ότι, ναι, πρέπει να υπάρξουν φιλελευθεροποιήσεις και μόνο ... Συγχύζουμε όλα αυτά τα πράγματα και προσπαθούμε να εξεύρουμε τρόπους, πώς θα εκποιήσουμε περιουσιακά στοιχεία ή ημικρατικών οργανισμών ή άλλων, την ίδια στιγμή που μπορούσαμε να στηρίξουμε αυτούς τους οργανισμούς να κάνουν τα έργα τα επιβαλλόμενα και να μπορέσει να συνεχίσει και η οικονομία του τόπου, αλλά και να μην υπάρχει διασπάθιση σ' αυτό το χώρο.

Και εγώ ερωτώ ειλικρινά: Ποιος είναι εκείνος ο οποίος είναι εις θέσιν -γιατί έχω υπόψη μου δυο εκτιμήσεις, άλλοι μου λεν ότι είναι τέσσερις εκτιμήσεις- ποιος είναι εκείνος που εκτιμά την αξία στο λιμανάκι στο Λατοσί; Δηλαδή, παράδειγμα, είναι τριάντα σκάλες και επειδή σε ένα χιλιόμετρο που έγινε η τελευταία πώληση ήταν £10.000, λέμε δέκα επί τριάντα ίσον £300.000, αυτή είναι η αξία;

Επομένως, εμείς κάνομε έκκληση ειλικρινά, σ' αυτό το στάδιο, προβήκαμε και σ'

αυτή την τροποποίηση για τα δυο συγκεκριμένα πράγματα, για τις μαρίνες και για τα αλιευτικά καταφύγια. Εάν παρ' ελπίδα η Βουλή δεν εγκρίνει αυτή τη νομοθεσία με τις τροποποιήσεις που έγιναν, σημαίνει ότι οι σκοποί και οι στόχοι σας είναι άλλοι από αυτούς τους οποίους επικαλείστε. Σ' αυτό το στάδιο, κύριε Πρόεδρε, θα μείνω μέχρι εδώ.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, θα είμαι πολύ σύντομος. Νομίζω ότι η απαγόρευση της αποξένωσης, όπως λέγεται, γης, δε βοηθά ούτε στη σωστή ανάπτυξη αλλά ούτε και στον έλεγχο που οφείλει αυτή η Βουλή προς την εκτελεστική εξουσία. Ομόφωνα αυτή η Βουλή ψήφισε και το νόμο και τους κανονισμούς προσφορών. Και υπήρχε ένας συγκεκριμένος στόχος, να προχωρήσουμε σ' αυτή την αναπτυξιακή προσπάθεια μέσα σε αυστηρότατα πλαίσια κανονισμών χρηστής διοίκησης. Και με κάθε επιφύλαξη, ότι πάντα μπορούμε να κάνουμε λάθη και πάντα μπορούμε να βελτιώνουμε, είμαι βέβαιος ότι, αν καταφέρναμε ανάλογους νόμους και κανονισμούς για όλες τις προσφορές είτε για αγορά είτε για μίσθωση είτε για ενοικίαση από την κυβέρνηση, νομίζω ότι θα ήμαστε πολύ κοντά στην τελειότητα της χρηστής διοίκησης.

Ερχόμαστε με αυτή την τροποποίηση που γίνεται να κάνουμε μια παρέμβαση, κατά τη γνώμη μου πολύ αφύσικη, που δε βοηθά ούτε την ολική ανάπτυξη ... γιατί, όταν μιλούμε για ανάπτυξη πρέπει να τη βλέπουμε ολικά και είναι μόνο η κυβέρνηση που μπορεί να τη δει ολικά και όχι ο κάθε ξεχωριστός ημικρατικός οργανισμός. Αλλά δε βοηθούμε, αν είναι αυτό που μας φοβίζει, και πρέπει να μας φοβίζει, και εμείς θα είμαστε αυστηρότατοι προς τη δική μας κυβέρνηση και το αποδείξαμε στην πράξη ... Δε

βοηθά ούτε τον έλεγχο για χρηστή διοίκηση. Και δε τον βοηθά, όχι μόνο διότι δεν κάνουμε τον ίδιο έλεγχο, που έπρεπε να κάνουμε, στους ημικρατικούς οργανισμούς με αυτόν που κάνουμε στην κυβέρνηση, αλλά και ο ίδιος ο νόμος για τις διαδικασίες προσφορών, τουλάχιστο μέχρι στιγμής, δεν εφαρμόζεται για τους ημικρατικούς οργανισμούς. Και πέστε μου πώς θα ελέγξουμε την Αρχή Λιμένων ή οποιοδήποτε άλλο ημικρατικό οργανισμό, όταν αφαιρέσουμε το δικαίωμα της κυβέρνησης να προχωρεί σ' αυτή τη μίσθωση και το αφήσουμε στους ημικρατικούς οργανισμούς;

Επομένως, η δική μας θέση είναι ότι καμία αλλαγή δε χρειάζεται. Αν μας ενδιαφέρει η σωστή ανάπτυξη, η Βουλή δεν πρέπει να είναι τροχοπέδη προς ενέργειες, αλλά πρέπει να ενθαρρύνει ενέργειες, πρέπει να είναι τροχοπέδη προς την κακή διοίκηση και πρέπει να επιβάλλει νόμους και κανονισμούς στα σωστά πλαίσια, ώστε αυτή η ανάπτυξη να γίνεται μέσα στα αυστηρότατα πλαίσια της χρηστής διοίκησης και τα αυστηρότατα πλαίσια του ελέγχου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα ήταν λάθος μέγα, αν αυτή η συζήτηση ή η ουσία του θέματος περιοριζόταν στην Αρχή Λιμένων και στη δική της περιουσία. Ενώπιόν μας, κατά την άποψή μου, έχουμε το ευρύτερο θέμα της διαχείρισης της ακίνητης και κινητής περιουσίας των ημικρατικών οργανισμών, κάτι το οποίο συνάδελφοι σ' αυτή τη Βουλή επεσήμαναν από τις αρχές του 1999. Και υπάρχει και εκκρεμεί ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών ακόμα πρόταση νόμου του κ. Παπαδόπουλου και του κ. Καζαμιά, εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων, η οποία έχει στόχο να δημιουργήσει ένα πλαίσιο για αυτό το μεγάλο θέμα.

Εμείς έχουμε εκφράσει, κύριοι συνάδελφοι, τη σοβαρή μας επιφύλαξη και ανησυχία σε σχέση με ορισμένες μεθοδεύσεις που αναφέρονται στους ημικρατικούς οργανισμούς. Ιδιαίτερα, μας ανησυχεί η πρόθεση που εκδηλώνεται, χωρίς να είναι ορατή μια ενιαία κυβερνητική προσέγγιση, για αποξένωση της ακίνητης περιουσίας από ορισμένους ημικρατικούς οργανισμούς.

Ειδικότερα για την Αρχή Λιμένων εμείς έχουμε την εκτίμηση ότι επιχειρείται μια σταδιακή, ανεπίσημη, ακήρυκτη υπονόμηση της οντότητάς της ως ημικρατικού οργανισμού. Και αυτό πότε γίνεται; Γίνεται τη στιγμή που όλοι φραστικά λέμε ότι «μα βεβαίως οι ημικρατικοί οργανισμοί θα πρέπει να εκσυγχρονιστούν, να προσαρμοστούν, αλλά να παραμείνουν στην οικονομική ζωή του τόπου ικανοί και άξιοι να ανταγωνιστούν όλους τους νέους πελάτες, όλους τους νέους ανταγωνιστές που θα μπουν στην αγορά λόγω της φιλελευθεροποίησης». Μα είναι με την уφαρπαγή ακίνητης περιουσίας, την οποία μάλιστα αγόρασε η Αρχή Λιμένων -δεν της δόθηκε σαν προίκα ούτε ως χάρη, την αγόρασε και θα πληρώσει £24,5 εκατομ. για αυτή την περιουσία- είναι με την уφαρπαγή αυτής της περιουσίας που θα την καταστήσουμε πιο ικανή να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις και να πληρώσει τα χρέη της και όλες εκείνες τις νέες επενδύσεις που με το νέο καθεστώς, είτε ως ιδιοκτήτης εγκαταστάσεων είτε ως ιδιοκτήτης χερσαίων χώρων, θα κληθεί να πληρώσει; Εδώ είναι για μας το θέμα αρχής, ότι δεν μπορεί να αποξενώνεται ένας ημικρατικός οργανισμός από την περιουσία του, ιδιαίτερα σε τέτοιες κρίσιμες στιγμές.

Προβάλλεται το επιχείρημα ότι «μα πρέπει να την πιάσει η κυβέρνηση, η κάθε κυβέρνηση, διότι αυτά τα θέματα έν' τζαι τώρα που ξεκίνησαν, απλώς τώρα έχουν κλιμακωθεί», γιατί οι ημικρατικοί οργανισμοί τάχατες και ειδικότερα η Αρχή Λιμένων δεν είναι σε θέση να την αναπτύξουν. Αυτό το επιχείρημα ειδικά για τα δύο λιμανάκια, για τα οποία γίνεται λόγος, δε στέκει καθόλου και το Υπουργικό Συμβούλιο, κύριοι

συνάδελφοι, το Υπουργικό Συμβούλιο του Προέδρου Κληρίδη, το 1994 με απόφασή του υιοθέτησε την έκθεση Ροκά, η οποία ανεφέρετο στην ανάπτυξη των μικρών λιμανιών. Και τα μικρά λιμάνια επρόκειτο να αναπτυχθούν προς δύο κατευθύνσεις: Να δημιουργηθούν χώροι για ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής, κυπριακών και ξένων, και ταυτόχρονα να γίνει αλιευτικό καταφύγιο.

Γιατί λοιπόν κατηγορούμε την Αρχή Λιμένων ειδικά για αυτό το πράγμα; Ο μεγαλύτερος κατήγορος της Αρχής Λιμένων είμαι εγώ, κύριοι συνάδελφοι, στα θέματα διαχείρισης, στα θέματα αξιοκρατίας, αλλά σε αυτή την περίπτωση έχουν δίκαιο. Έκαμαν σωστή δουλειά και παρουσίασαν σχέδια, πήραν έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο. Σε κάποιο στάδιο όμως έδοξε σε κάποιους ότι δεν πρέπει η Αρχή Λιμένων να τα υλοποιήσει, δεν πρέπει η Αρχή Λιμένων να κάνει επενδύσεις κερδοφόρες στην ιδιοκτησία της, αλλά πρέπει να το κάνουμε εμείς, κάποιοι άλλοι. Γιατί; Ο κρατικός μηχανισμός, ρωτώ τώρα τους υπερμάχους των ιδιωτικοποιήσεων, είναι πιο ικανός τώρα να διαχειριστεί ένα αλιευτικό καταφύγιο και μια μαρίνα από έναν ημικρατικό; Άρα δεν υπάρχει αυτό το επιχείρημα, είναι ανύπαρκτο αυτό το επιχείρημα, όπως ανύπαρκτο είναι και το επιχείρημα ότι, αν δεν την πιάσει τη γη το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ή ο ΚΟΤ, δεν μπορεί να γίνει έργο. Μα γιατί, κύριοι συνάδελφοι; Εδώ γίνεται εκμίσθωση ολόκληρων εκτάσεων για δεκαετίες ολόκληρες από ιδιωτικούς σε κρατικούς οργανισμούς, και αντίστροφα, και γίνονται οι αναπτύξεις. Εδώ ιδιωτικές επιχειρήσεις έχουν κτιστεί σε κρατική γη και κανένας δε δημιούργησε πρόβλημα ή είπε ότι «ξέρετε, είναι επισφαλής η θέση μου» και θα είναι επισφαλής η θέση της μαρίνας, εάν αναπτυχθεί σε γη την οποία θα εκμισθώσει από την Αρχή Λιμένων; Πού βρίσκεται το πρόβλημα και πρέπει να αρπάξουμε τη γη, πρέπει να την πιάσουμε τη γη, όχι να την αγοράσουμε, να την πάρουμε τη γη από την Αρχή Λιμένων; Πού βρίσκεται η ουσία και η βάση αυτής της επιχειρηματολογίας;

Γι' αυτό, κύριοι συνάδελφοι, εμείς κάθετα διαφωνούμε με την υφαρπαγή γης, γενικά κινητής και ακίνητης περιουσίας, ημικρατικών οργανισμών. Όμως δεν έχουμε καμία αναστολή να πούμε «μάλιστα», εάν υπάρχουν ανάγκες, αν υπάρχουν συγκεκριμένα αναπτυξιακά έργα στα οποία η Αρχή Λιμένων δεν μπορεί να συμμετάσχει ή δε θέλει να συμμετάσχει και θέλει να τα κάμει η κυβέρνηση, θέλει να τα κάμει το Τμήμα Αλιείας, θέλει να τα κάμει κάποιος άλλος, μάλιστα! Να έλθουν σε συμφωνία και η Αρχή Λιμένων να εκμισθώσει τη γη γι' αυτή την ανάπτυξη. Και για τη μαρίνα της Λάρνακας και για αλιευτικά καταφύγια και για άλλες αναπτύξεις. Όχι επειδή δεν μπορεί η Αρχή Λιμένων να τα κάμει, αλλά γιατί ίσως μια νέα διευθέτηση οδηγήσει σε καλύτερες λύσεις σε αυτή την περίπτωση.

Γι' αυτό και έχουμε εισηγηθεί στην ολομέλεια την τροπολογία, η οποία το μόνο που κάμνει είναι να μην επιτρέπει την αποξένωση της γης. Αλλά επιτρέπει την εκμίσθωση, άρα συμβάλλει θετικά και δημιουργικά προς αυτή την κατεύθυνση. Και είναι λανθασμένα που το ερμήνευσε και ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων χτες στις δηλώσεις του και οι εκπρόσωποι των διαφόρων φορέων, οι οποίοι δεν έκαμαν τον κόπο να ενημερωθούν από τους εισηγητές για τη συζήτηση που έγινε στην επιτροπή Συγκοινωνιών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους... Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γνωστή ίσως η θέση μας, ότι η πρόταση που είχε κατατεθεί μας έβρισκε αντίθετους απόλυτα και κάθετα. Η τροπολογία η οποία έχει κατατεθεί φαίνεται ότι βρίσκεται πιο κοντά στις θέσεις μας. Όμως πάσχει και αυτή η τροπολογία, παρ' όλο

που εκ πρώτης όψεως φαίνεται να προσεγγίζει τη θέση ότι η Αρχή πρέπει να δικαιούται, και ιδιαίτερα μάλιστα στην κυβέρνηση, να εκμισθώνει τουλάχιστον περιουσία ακίνητη. Πάσχει κατά το εξής: Πρώτον, εις το πρώτο σκέλος της λέει: «να παραχωρεί άδειες χρήσης κινητής και ακίνητης ιδιοκτησίας της για την πραγμάτωση των σκοπών της». Όταν υπάρχει ανάγκη να πωλήσει κινητή περιουσία, λέω, π.χ. ένα αυτοκίνητο, πώς –και δεν είναι για την πραγμάτωση των σκοπών της, με την έννοια ότι ενεργεί, ώστε να βοηθήσει στην προώθηση κάποιου συγκεκριμένου σκοπού, τον οποίο ο νόμος είναι που προνοεί ότι έχει η Αρχή Λιμένων- πώς θα το κάμει αυτό το πράγμα; Στερείται αυτού του δικαιώματος εκ πρώτης όψεως.

Δεύτερον, όσον αφορά το δεύτερο σκέλος...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ξέρω την απάντηση. Η απάντησή σας φαίνεται ότι έχει τους σκοπούς της!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, όχι, είναι για άλλο άρθρο. Έχει άλλο άρθρο, που λέει ότι δικαιούται η Αρχή στη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών της να διαθέτει κινητή περιουσία. Είναι μέσα στο νόμο!

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν υπάρχει, κύριε, αυτό το πράγμα! Τον έχω εδώ το βασικό νόμο. Οι εξουσίες της είναι καθορισμένες και μάλιστα κατά τρόπο εξαντλητικό. Η υποπαράγραφος (α) λέει «να αποκτά, αγοράζει, εκμισθεί, εξασφαλίζει, κατασκευάζει» κ.λπ., η υποπαράγραφος (β) «να ενασκει διά τας ιδίας αυτού ανάγκας εργασίας κατασκευαστού και επισκευαστού», (γ) «να παρέχει υπηρεσίας εντός των ορίων οιοδήποτε λιμένος ή προλιμένος καθ' όσον αφορά εις...» τα διάφορα θέματα... Ακόμα «να διορίζει...», «να

ενασκεί...», «να συνάπτει παντός είδους συμβάσεις...», να αναλαμβάνει την υδατοπρομήθεια...». Και εδώ είναι το (η), που έχει σχέση με τη διάθεση και διαχείριση κινητής ή ακίνητης περιουσίας. Δε λέω παρακάτω: «Να αξιοποιεί, ανασκάπτει, περικλείει...», «να προνοεί...», «να οργανώνει...» κ.λπ.. Άρα υπάρχει ένα κενό.

Τρίτον, όσον αφορά τη διάθεση ιδιοκτησίας: Εάν το δούμε από την πλευρά ότι η κυβέρνηση είναι ένας πιθανός αγοραστής, ο οποίος θα εκμεταλλευτεί την εξουσία της... Διά το καλό ή το κακό ποιου; Η κυβέρνηση και η Αρχή Λιμένων μπορεί νομικά να είναι δύο διαφορετικά όργανα, αλλά είναι όργανα που είναι τεταγμένα να υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον του λαού.

Άρα δεν πρέπει να προχωρά η σκέψη και η υποψία μας μέχρι βαθμού που να βλέπουμε την κυβέρνηση ως εκμεταλλεύτρια αυτής της δυνατότητας, την οποία μπορούμε να της παραχωρήσουμε. Αντιθέτως -και είχε θίξει κάπως ο κ. Συλλούρης αυτό το θέμα- θα μπορούσαμε να δούμε ότι η Αρχή θα μπορούσε, όπως είναι η τροποποίηση, να επιτρέψει σε ιδιώτες ή να παραχωρήσει με εκμίσθωση έστω σε ιδιώτες τη γη την ακίνητη που έχει, χωρίς να έχει κανένα έλεγχο, ενώ, όπως είναι η νομοθεσία, τουλάχιστον περνά από την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και η εκμίσθωση και η διάθεση της περιουσίας.

Και αν προσεγγίσουμε το θέμα στη βάση που έχω πει, ότι η κυβέρνηση και η Αρχή Λιμένων δεν μπορεί να θεωρούνται ότι είναι δύο αντιμαχόμενα σε συμφέροντα όργανα, αλλά αντίθετα είναι δύο όργανα παραλληλισμένα, όσον αφορά την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, δεν πρέπει να εισχωρήσει στη σκέψη μας αυτή η υποψία, ότι θα έρθει η εκμεταλλεύτρια κυβέρνηση, όποια κυβέρνηση και αν είναι, να πάρει αυτή την περιουσία από την Αρχή που είναι δημόσιο όργανο... Για να τη χρησιμοποιήσει για τι; Βεβαίως, ο κίνδυνος για παραχώρηση στους ιδιώτες υπάρχει. Είναι με άλλο τρόπο που θα το πράξουμε αυτό το πράγμα. Και με μία πολιτική

ευρύτερη ή, αν θέλετε, και μία νομοθέτηση η οποία να μπορεί να θέτει υπό έλεγχο αυτή τη διάθεση.

Γι' αυτούς τους λόγους, παρ' όλο που είμαστε σχεδόν κοντά εις το να συμφωνήσουμε με την τροπολογία, διά να μην κάνουμε ακροβατισμούς και διά να μην προσυπογράψουμε τη θέση ότι οι εκάστοτε κυβερνήσεις είναι ανταγωνιστικές σε συμφέροντα με οποιουσδήποτε ημικρατικούς οργανισμούς, εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να παραμείνει ο νόμος ως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, πολύ σύντομα, για να μην κάνουμε επαναλήψεις. Είναι γεγονός ότι εδώ απλώς ζητήσαμε να εξαιρεθούν κάποιες συγκεκριμένες περιπτώσεις και ήταν ιδιαίτερο το ενδιαφέρον και η ανησυχία του αρμόδιου υπουργείου και το δικαιολογούμε. Δεν ξέρω γιατί το αναγάγαμε σε γενικότερο θέμα αυτή τη στιγμή και έχουμε παρασυρθεί. Είναι απλό! Εφόσον διασφαλίζουμε αυτά για τα οποία υπήρχε συγκεκριμένη ανάγκη, γιατί τόση συζήτηση και επέκταση στο γενικότερο θέμα και τη γενικότερη πολιτική; Άκουσα και τον αγαπητό συνάδελφο, τον κ. Συλλούρη, να λέει ότι «θα πάει στο κράτος, ότι πάει στο κράτος θα το ελέγξουμε καλύτερα». Μα ακριβώς δεν υπάρχει περίπτωση ασφαλώς να πάει μόνο προς το κράτος, μπορεί κάλλιστα να πάει προς τον ιδιώτη.

Επιπλέον, έχουμε την περίπτωση που λειτουργεί σε άλλα παραδείγματα: Η Αρχή Λιμένων παραχώρησε στη συγκεκριμένη περίπτωση στο τσιμεντοποιείο για εξήντα έξι χρόνια εκμίσθωση και λειτούργησε ο σκοπός. Δε βλέπουμε το λόγο γιατί τώρα θέλουμε να επεκταθούμε αλλού!

Όσον αφορά το λιμάνι της Λάρνακας: Μα για το λιμάνι της Λάρνακας, για να

γνωρίζουμε, έχουμε άλλου είδους πληροφόρηση και υποσχέσεις από την κυβέρνηση, οι οποίες χρονολογούνται από παλιά και η τελευταία έκδοση πριν από δέκα με δώδεκα μήνες ήταν ότι σε δύο μήνες περίπου θα είχαμε ξεκάθαρες απαντήσεις, ότι, αν δεν έβρισκαν στρατηγικό επενδυτή, για να έρθουν να ζητήσουν οποιοσδήποτε νομοθετικές ρυθμίσεις, θα αναλάμβανε το κράτος να προχωρήσει από μόνο του στην υλοποίηση του συγκεκριμένου σχεδίου που εστηριζέτο στη μελέτη της Τράπεζας Αναπτύξεως.

Όλα αυτά δεν υπάρχουν, ενώ υπάρχει πληθώρα «αν» και νομικών προβλημάτων σχεδόν ανυπέρβλητων. Και θέλω εδώ μόνο να τονίσω ότι η Αρχή Λιμένων προέβη σε απαλλοτριώσεις τότε πολύ σημαντικών εκτάσεων, για τις οποίες ξέρουμε όλοι, είτε είμαστε νομικοί είτε δεν είμαστε, ότι θα αντιμετωπίσουμε σοβαρότατα προβλήματα, εφόσον θα παύσει να υπάρχει ο σκοπός για τον οποίο απαλλοτριώθηκαν. Άρα να μην τα απλοποιούμε τα πράγματα, ωσάν και να σπεύδουμε ωσάν να έχουμε τα πάντα έτοιμα και χάνουμε μοναδικές ιστορικές ευκαιρίες. Αυτά τα λέμε, ούτως ώστε να μην αναβαθμίζουμε κάποια πράγματα, την ώρα που δε χρειάζεται να τα συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, πριν δώσω το λόγο, είναι δύο που θέλετε να μιλήσετε; Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Να διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε, για να μην παρεξηγηθώ, δεν είμαι από τους εξ αριστερών μου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος, επειδή ήμουν ένας από αυτούς που στην περασμένη συνεδρίαση ήγειρα το θέμα της πιθανότητας με την πρόταση νόμου να

υπάρξει κάποιο κώλυμα εις την εκχώρησιν αυτής της γης των τριάντα σκαλών για σκοπούς ανάπτυξης της μαρίνας. Με την τροπολογία της πρότασης νόμου, πιστεύω ακράδαντα ότι εξυπηρετείται το συμφέρον και της Λάρνακας και ότι υπάρχει η δυνατότητα να αξιοποιηθεί σωστά για σκοπούς ανάπτυξης. Και το λέω αυτό, επειδή έγινε αναφορά από το συνάδελφο κ. Μούσκο, ότι ίσως, μάλλον πιθανώς, θα αποτελέσει εμπόδιο για την επέκταση και της μαρίνας αλλά και για την ανάπτυξη του λιμανιού της Λάρνακας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λόγο εξήτησε μέχρι στιγμής ο κ. Κατσουρίδης, απ' αυτούς που είναι στον κατάλογο για να μιλήσουν. Άλλοι ποιοι θέλουν να μιλήσουν; Γιατί είμαι της γνώμης ότι οι απόψεις των δύο πλευρών έχουν εκτεθεί ήδη με μεγάλη σαφήνεια.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι τούτο που θέλαμε να πούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, να μιλήσει και ο κ. Κατσουρίδης και η ΕΔΕΚ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα είμαι πάρα πολύ σύντομος. Νιώθω ότι έχω συγχυστεί από τη συζήτηση. Εάν κατάλαβα καλά, οι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού θέλουν να κρατικοποιηθεί η Αρχή Λιμένων; Εγώ θα ψηφίσω μαζί σας, εάν δεσμεύεστε ότι η περιουσία της θα μείνει στο κράτος. Εάν όμως ο σκοπός σας είναι να την κρατικοποιήσετε, για να τη δώσετε στους ιδιώτες...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα τη διαχειριστεί το κράτος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πραγματικά, διότι ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου είπε κάτι σημαντικό. Λέει «να την πάρει η κυβέρνηση», κακώς βέβαια, το κράτος όχι η κυβέρνηση, και μετά ξέρουμε πώς θα τη δώσουμε στους ιδιώτες με μια ευρύτερη ρύθμιση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα δε τον εμποδίζει το σώμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πουργουρίδη, εγώ προσπαθώ να καταλάβω την πρόθεσή σας. Διότι, αν η πρόθεσή σας είναι να πάει στο κράτος, εγώ θα διαφωνήσω με την κοινοβουλευτική ομάδα που ανήκω και θα ψηφίσω μαζί σας και να μείνει στο κράτος!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Επί του παρόντος είναι να πάει στο κράτος.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από την ΕΔΕΚ, ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η αρχική τοποθέτηση που είχα υποστηρίξει και στην επιτροπή ήταν σύμφωνη με την τροποποίηση. Το πολιτικό γραφείο του κόμματος, το κόμμα αποφάσισε να αναθεωρήσει την άποψή του στο θέμα. Εμείς δε θέλουμε να του δώσουμε πολιτικό, ιδεολογικό χαρακτήρα. Το θεωρούμε πρακτικό θέμα που σχετίζεται με τη διεκπεραίωση κάποιων έργων και είναι με αυτό το πνεύμα που θα καταψηφίσουμε την πρόταση. Άλλωστε, από ό,τι ακούστηκε, υπάρχουν προβλήματα και στην ίδια την Αρχή Λιμένων, για οικονομικούς και άλλους λόγους, στο να πραγματοποιήσει κάποια αναπτυξιακά έργα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομος θα είμαι. Νομίζω ότι πρέπει να πάρουμε απόφαση και για το τι θέλουμε να γίνει με την υπόθεση των μαρίνων. Εδώ νομίζω ότι στην επιτροπή Εμπορίου ομοφωνήσαμε ότι η υπόθεση των μαρίνων είναι αναγκαία να γίνει και ότι εξ ανάγκης θα γίνει με τη μέθοδο του Β.Ο.Τ., δηλαδή της παραχώρησης σε ιδιώτη των δικαιωμάτων της κατασκευής, του δικαιώματος εκμετάλλευσης για ορισμένο χρονικό διάστημα και επιστροφής, διότι το ποσό των £200 και πλέον εκατομ. που απαιτείται δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή διαθέσιμο. Ή προχωρούμε, χωρίς να δημιουργούμε δυσκολίες προς αυτή την κατεύθυνση, ή νομίζω τα άλλα ούλλα είναι σαν να μην αποφασίσαμε τι θα κάμομεν.

Εμείς έχουμε ξεκαθαρίσει την άποψή μας, ότι σε αυτό τον τομέα, ναι, θα προχωρήσουμε με αυτή τη μέθοδο και γι' αυτό νομίζουμε ότι θα πρέπει να μείνουν ως έχουν τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά δεν έχω καταλάβει γιατί η υπόθεση των μαρίνων προχωρά μέσω της παραχώρησης της περιουσίας της Αρχής Λιμένων στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού ή στο Υπουργείο Εμπορίου ή στο Υπουργείο Συγκοινωνιών. Γιατί δεν προχωρά με την εκμίσθωση; Πού βρίσκεται το πρόβλημα;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εκμίσθωση θα είναι στο τέλος.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, αν είναι εκμίσθωση, να δεχθείτε την τροπολογία. Πίσω από την απόρριψη της τροπολογίας υποκρύπτεται η διάθεση να παρθεί περιουσία πολλών εκατομμυρίων λιρών από την Αρχή Λιμένων και να δοθεί σε κάποιους άλλους. Στο κράτος...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΔΗΣΥ:

Μα τι είναι αυτά;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με συγχωρείτε, να τελειώσω! Στο κράτος ή μέσω του κράτους σε κάποιους άλλους. Η εκμίσθωση διασφαλίζει τη δημιουργία των έργων και ταυτόχρονα διαφυλάσσει την περιουσία ως ιδιοκτησία της Αρχής Λιμένων. Οτιδήποτε άλλο δεν αφήνει την περιουσία στην Αρχή Λιμένων υποκρύπτει άλλες σκέψεις, τις οποίες πιθανόν ούτε εσείς να ξέρετε, και φανερώνει πρόθεση υποβάθμισης και υπόσκαψης της Αρχής Λιμένων ως ημικρατικού οργανισμού. Αυτή είναι η αλήθεια. Όλα τα άλλα είναι γαρνιτούρα!

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο δύο λέξεις ήθελα να πω, επεξηγηματικές των όσων έχω πει προηγουμένως. Εμείς δεν είμαστε υπέρ του να παραχωρηθεί με αποξένωση η περιουσία της Αρχής Λιμένων στην κυβέρνηση, για να την πωλήσει σε ιδιώτες. Αυτή είναι η αξιωματική μας θέση. Αλλά οι φόβοι τους οποίους εκφράζουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή είναι και απάντηση προς τον κ. Κατσουρίδη;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Αλλά οι φόβοι οι οποίοι υπάρχουν σε σχέση με την ανάθεση στον ιδιωτικό τομέα, όπως θα γίνει με την περίπτωση της μαρίνας, αυτός ο φόβος υπάρχει όχι μόνο στην περίπτωση που θα έχει την ιδιοκτησία η κυβέρνηση, αλλά και στην περίπτωση της μίσθωσης, διότι θα μπορεί η κυβέρνηση τα ενενήντα εννέα χρόνια που θα πάρει να τα εκχωρήσει και σε ιδιώτη. Άρα το θέμα...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν είναι για ενενήντα εννιά χρόνια, να σταματήσουμε δαμαί.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Λέμε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Α! Λέτε! Ειδεμή να σταματήσουμε δαμαί. Το πολύ για είκοσι χρόνια. Το πολύ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, είναι επιχείρημα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ε, καλό ενενήντα εννιά χρόνια; Εν εκατάλαβα!

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εξαντλήθηκε νομίζω το θέμα. Δεν υπάρχει λόγος να μπούμε ξανά σε διάλογο. Εξήγησα τη θέση μας. Κανεί!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω και εγώ ότι το θέμα εξαντλήθηκε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, σας παρακαλώ. Θα ανοίξουμε άλλη συζήτηση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, είναι για το συγκεκριμένο σημείο, το σημαντικό. Μόνο για μισό λεπτό, σας παρακαλώ. Αυτό το οποίο είναι δεδομένο –και κάπου έκαμε λίγο λάθος ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πού είναι το λάθος;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα το ακούσεις τώρα και θα καταλάβεις. Ο νόμος και οι κανονισμοί για τις μαρίνες ξεκάθαρα αποκλείουν την αποξένωση. Ξεκάθαρα μιλούν για μίσθωση. Όταν πάει στην κυβέρνηση, είναι ο πιο ασφαλής τρόπος να μην αποξενωθούν. Είναι ο πιο ασφαλής τρόπος. Θα το δείτε και στο νόμο αυτό. Διαβάστε τον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, η συζήτηση έληξε. Επί της πρότασης νόμου έχει κατατεθεί τροπολογία εκ μέρους των κ. Χρίστου και Πιπτοκοπίτη. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«2. Η παράγραφος (η) του άρθρου 10 του βασικού νόμου αντικαθίσταται με την ακόλουθη νέα παράγραφο:

‘(η) να παραχωρεί άδειες χρήσης κινητής και ακίνητης ιδιοκτησίας της για την πραγμάτωση των σκοπών της και να παραχωρεί άδεια χρήσης ή να μισθώνει ακίνητη ιδιοκτησία της, η οποία κρίνεται από την Αρχή ως μη αναγκαία για τους σκοπούς της, για τη δημιουργία μαρίνων ή αλιευτικών καταφυγίων’».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ και είκοσι μία εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί με βάση την τροπολογία που μόλις εγκρίθηκε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι το ίδιο, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν είναι το ίδιο, κύριε. Κάμετε ψηφοφορία και μετράτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ και είκοσι τρεις εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 απορρίπτονται. Άρα η πρόταση νόμου απορρίπτεται.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έτσι είναι. Η τροπολογία πέρασε, αλλά η πρόταση νόμου απορρίφθηκε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, τι γίνεται τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η καταμέτρηση έγινε σωστά. Η πρόταση απορρίπτεται. Πρωτοτυπήσαμε!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε! Θέλω έτσι μια λογική ερμηνεία του φαινομένου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ύστερα, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι στο τέλος, τώρα, διότι υπάρχει και ένα θέμα τάξης. Είναι δυνατόν να ψηφίζεται η τροπολογία η οποία αντικαθιστά την πρόταση νόμου και η πρόταση νόμου να απορρίπτεται;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φαίνεται ότι γίνεται...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριοι συνάδελφοι, με συγχωρείτε! Θέλω να δούμε και την ηθική πτυχή του θέματος.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι ηθικότατο!

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Λοιπόν, κύριε συνάδελφε, έχουμε το δικαίωμα να μιλούμε στη Βουλή;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Βεβαίως!

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Τότε να μου επιτρέψετε. Δεν είναι δυνατόν, κύριε συνάδελφε, ένας βουλευτής να ψηφίζει την τροπολογία και την ίδια στιγμή να καταψηφίζει την πρόταση νόμου. Δεν είναι δυνατόν! Δεν πρόκειται για τροπολογία επί πολυσέλιδης προτάσεως νόμου. Πρόκειται για μια πρόταση.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ένα άρθρο είναι.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι μόνο μια πρόταση. Από τη στιγμή που ψηφίζεις την πρόταση ως τροπολογία, δεν μπορείς να μην την ψηφίζεις μετά. Αφού εκείνο είναι όλο. Δεν υπάρχει άλλη λέξη μέσα στο κείμενο πέρα από την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η απορία του κ. Χρίστου είναι σωστή, αλλά δεν έχει σχέση με τη διαδικασία. Την εξήγηση θα τη δώσουν εκείνοι που ψήφισαν την τροπολογία που ουσιαστικά συνιστούσε το νόμο, διότι ένα άρθρο είναι· δεν επρόκειτο για κάτι περισσότερο. Εγώ συμφωνώ μαζί σας ότι από πλευράς λογικού ειρμού, αφού ψηφίζεις την τροπολογία, που είναι ο νόμος, τότε ψηφίζεις και το νόμο. Δεν μπορείς να ψηφίζεις την τροπολογία και να λες “έκαμά το για αστείο τούτο και το νόμο δεν τον ψηφίζω”.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Όχι, δεν είναι καθόλου αστείο!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δικαίωμά τους, βεβαίως, είναι μεταξύ καφέ και αχλαδιού να αλλάξουν απόφαση.

Άλλαξαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Εδώ, υπήρχε ενώπιόν μας μια πρόταση νόμου και μια τροπολογία. Ψηφίσαμε και τελειώσαμε. Τα όσα λέγονται τώρα είναι σχόλια και κουτσομπολιό. Και πρέπει να σταματήσει η συζήτηση, κατ’ ακρίβειαν.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε. Οι απόψεις των βουλευτών δεν είναι κουτσομπολιό. Μπορεί ένας να τις λαμβάνει υπόψη ή να μην τις λαμβάνει, αλλά οι χαρακτηρισμοί για τις απόψεις βουλευτών νομίζω ότι είναι αχρείαστοι, για να μην αρχίσουμε τους χαρακτηρισμούς. Τι σημαίνει “είναι κουτσομπολιό”;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι γεγονός ότι το φαινόμενο είναι πρωτοφανές. Φαίνεται όμως ότι όλα γίνονται.

Η κ. Βασιλείου.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα έκλεισε το θέμα. Τι συζητούμε τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι επί του θέματος. Είναι πάνω...

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα δώσω μια εξήγηση της αλλαγής της ψήφου μας. Υπήρχε μια επιθυμία να διαφοροποιηθούμε όσον αφορά την αρχική πρόταση, την οποία δεν αποδεχόμαστε, και τη δεύτερη, η οποία κατά προτίμηση ήταν καλύτερη από την πρώτη. Γνωρίζαμε φυσικά ότι τελικά θα μπει ο νόμος όπως ήταν η τροπολογία και εμείς αποφασίσαμε να διαφοροποιηθούμε στο τελικό στάδιο, για να εκφράσουμε τη διαφοροποίησή μας μεταξύ του νομοσχεδίου, όπως κατατέθηκε, και εκείνου που τροποποιήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η διαφοροποίησή σας ήταν επί της τροπολογίας;

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Επί της τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κοιτάξτε. Χωρίς να διεκδικώ γνώσεις προεδρίας της Βουλής, έχω τη γνώμη ότι τελικά... Αλλά όχι. Μήπως θα έπρεπε να μπει σε ψηφοφορία η πρόταση νόμου;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διαμαρτύρομαι! Έχει δέκα λεπτά που έχω πάνω το χέρι μου. Θέλω να μιλήσω επί νομικού θέματος.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Νομίζω ότι δε χωρεί καμιά αμφιβολία. Το άρθρο των κανονισμών είναι ολοκάθαρο. Ό,τι ψηφίζεται, ψηφίζεται. Δεν μπορεί να ψηφιστεί και μετά να καταψηφιστεί. Το άρθρο λέει το εξής: «Αι τροπολογίες συζητούνται και τίθενται εις ψηφοφορίαν προ του κυρίου ζητήματος, ενώ οι υποτροπολογίες προ των τροπολογιών.» Εδώ ψηφίσαμε την τροπολογία. Η τροπολογία δεν μπορεί να ψηφιστεί τώρα και σε ένα δευτερόλεπτο να καταψηφιστεί...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ποιος το λέει;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

...διότι ήδη πέρασε. Λυπούμαι πάρα πολύ, έτσι είναι!

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τούτα σταματάτε τα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι κάνουμε συζήτηση για ένα θέμα που, κατά τη γνώμη μου, είναι καθαρό. Εδώ και εγώ προσωπικά είχα τις επιλογές μου. Πρώτη μου επιλογή ήταν η τελική απόφαση που πάρθηκε, δεύτερή μου επιλογή ήταν η τροποποίηση που

υποβλήθηκε και τελευταία, που δεν ήταν επιλογή, ήταν η αρχική πρόταση, όπως τέθηκε από το συνάδελφο Πιπτοκοπίτη. Ήταν φυσικό να σκέφτομαι, μην ξέροντας ποιο θα ήταν το αποτέλεσμα ότι, προκειμένου να πάω στο χειρότερο, ήταν καλύτερα να διασφαλίσω τουλάχιστον το μη χειρόν. Είναι λογικό να το κάνει κάποιος αυτό. Και εμείς εδώ είχαμε πρόβλημα και συζητούσαμε ποια στάση έπρεπε να τηρήσουμε. Δεν ξέραμε ποιο θα ήταν το αποτέλεσμα. Νομίζω ότι είναι πολύ λογικό και κλείνει το θέμα εδώ, κατά τη γνώμη μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οπωςσδήποτε. Η πρόταση νόμου έχει απορριφθεί.

Προχωρούμε στο έκτο θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997». Είναι πρόταση νόμου. Το θέμα είναι εξ αναβολής από την προηγούμενη εβδομάδα. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση, γιατί δεν είναι ομόφωνη.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα ζητήσουμε εμείς αναβολή αυτή τη φορά, κύριε Πρόεδρε, και θα εξηγήσω το λόγο. Διατηρώντας τις απόψεις μας τις οποίες καταθέσαμε και στην επιτροπή της Βουλής, έχουμε προσπαθήσει να διερευνήσουμε το θέμα και τις προεκτάσεις του, νομικές και διαχειριστικές. Έχουμε διαπιστώσει, κύριε Πρόεδρε, ότι το θέμα δεν είναι καθόλου απλό. Δε θα αναφέρω τους λόγους. Αναφέρω μόνο έναν: Τα συνεργατικά ιδρύματα για τα οποία γίνεται λόγος δεν είναι όλα τα ίδια. Λειτουργούν κάτω από

διαφορετικό νομικό καθεστώς.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Υπάρχουν τρία είδη.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Τρία είδη, λέει ο κ. Πουργουρίδης. Εμείς βρήκαμε κάτι παραπάνω. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, για να είμαστε σωστοί, και εκείνοι που θα ψηφίσουμε υπέρ και εκείνοι που θα ψηφίσουμε εναντίον, ζητούμε αναβολή, για να μελετήσουμε περαιτέρω το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι να υποστηρίξει την πρόταση του κ. Θεοδώρου. Έχω ακούσει τα επιχειρήματα του κ. Χρίστου. Είναι πάγια τακτική να διευκολυνόμαστε ως κόμματα σε τέτοιες περιπτώσεις και δε φέρουμε ένσταση για αναβολή μιας βδομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την ίδια προθυμία που δεχθήκαμε την αναβολή που ζήτησε ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεχόμαστε και την αναβολή που ζητά αυτή τη στιγμή το ΑΚΕΛ και για έναν επιπρόσθετο λόγο: Πρόκειται για ένα θεσμικό νόμο και η άποψή μας είναι ότι στους θεσμικούς νόμους, στις θεσμικές νομοθεσίες πρέπει να επιδιώκεται η μέγιστη δυνατή συναίνεση. Υπό αυτή την έννοια και με αυτή τη σκέψη, βεβαίως δεχόμαστε την αναβολή και θα προσπαθήσουμε, όσο εξαρτάται από εμάς, να επιτευχθεί αυτή η συναίνεση την οποία επιδιώκουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, το έκτο θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 7 είναι «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1994». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1994»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Στέλιος Γερασίμου
Γιαννάκης Θωμά	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Ηλίας Μυριάνθους
Ευάγγελος Σαμμούτας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου που κατέθεσε η ίδια σε αρκετές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 17 Μαρτίου 1994 και 18 Νοεμβρίου 1999.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών, Εσωτερικών (Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας) και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καθώς επίσης εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αιγοπροβατοτρόφων και της Παγκύπριας Οργάνωσης Ποιμνιοτρόφων.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η μείωση κατά το ήμισυ του ενοικίου που καταβάλλεται για εκμίσθωση ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας για γεωργικούς σκοπούς, εφόσον η ιδιοκτησία αυτή έχει αποδεδειγμένα αξιοποιηθεί από τον κάτοχο ή

το χρήστη της.

Οι εκπρόσωποι όλων των αγροτικών οργανώσεων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αιγοπροβατοτρόφων και της Παγκύπριας Οργάνωσης Ποιμνιοτρόφων υιοθέτησαν τις πρόνοιες της υπό εξέταση πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε την εν λόγω πρόταση νόμου, ώστε το μίσθωμα ή το τέλος χρήσης για εκμίσθωση ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας να μειώνεται στο ήμισυ, όταν η εκμίσθωση αφορά εκτός από γεωργικούς και κτηνοτροφικούς σκοπούς και η μείωση αυτή να υπολογίζεται σύμφωνα με την αξία της ιδιοκτησίας, πριν αυτή αξιοποιηθεί από τον κάτοχο ή το χρήστη της.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Δημήτρης Ηλιάδης

Καίτη Κληρίδου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αριστοφάνης Γεωργίου

Κατερίνα Παντελίδου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Στάθης Κιπτής

Νίκος Κλεάνθους

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Νοεμβρίου 1999. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Δικαστηρίων, ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των προέδρων επαρχιακών δικαστηρίων και ανώτερων επαρχιακών δικαστών κατά ένα σε κάθε βαθμίδα, καθώς και των επαρχιακών δικαστών κατά δύο.

Ο πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου δήλωσε στην επιτροπή ότι η ζητούμενη αύξηση είναι αναγκαία για σκοπούς διεκπεραίωσης των υποθέσεων και απονομής της δικαιοσύνης σε εύλογο χρόνο.

Ειδικότερα, όπως ο ίδιος ο πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου δήλωσε στην επιτροπή, η προτεινόμενη αύξηση των δικαστών θα συμβάλει στην κάλυψη του κενού που δημιουργήθηκε στον τομέα της αστικής δικαιοδοσίας μετά τη συγκρότηση του τρίτου Κακουργιοδικείου, καθώς και στην κάλυψη της διαπιστωμένης ανάγκης στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου, στο οποίο ο όγκος εργασίας αυξήθηκε σημαντικά.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο το οποίο θέλω να πω γι' αυτό το θέμα είναι ότι δεν μπορούν να λυθούν τα προβλήματα της δικαιοσύνης και της ταχείας απονομής της δικαιοσύνης με μεμονωμένες τέτοιου είδους προτάσεις για αύξηση των δικαστών. Χρειάζονται θεσμικά και δομικά αλλαγές, αν θα λειτουργήσει σωστά και αποδοτικά το σύστημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Δεν υπάρχει. Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Σ' αυτό το σημείο ο κ. Γ. Αγαπίου αντικαθιστά τον προεδρεύοντα στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα έχει κοινή έκθεση με το υπ' αριθμόν 11 θέμα. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Ο περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Ανδρούλα Βασιλείου

Θάσος Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε συνεδρία

της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 1999, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ), καθώς επίσης εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων του προσωπικού του ΘΟΚ (Σ.Υ.ΘΟΚ, ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ).

Σκοπός του νομοσχεδίου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, ώστε να δοθεί η δυνατότητα έκδοσης κανονισμών που αφορούν θέματα προσωπικού του ΘΟΚ με αναδρομική ισχύ. Η αναδρομικότητα τέτοιων κανονισμών θα τελεί υπό την επιφύλαξη ότι οι κανονισμοί αυτοί δε θα εφαρμόζονται για αποφάσεις, πράξεις και/ή παραλείψεις με την έννοια του άρθρου 146 του συντάγματος, για τις οποίες είτε δεν έχει παρέλθει η προθεσμία του άρθρου 146.3 του συντάγματος είτε εκκρεμεί ενώπιον του δικαστηρίου υπόθεση για την οποία δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 της νομοθεσίας για το ΘΟΚ, σκοπείται η ανάλογη εφαρμογή στο ΘΟΚ των σχετικών με τη διάρθρωση και τους όρους υπηρεσίας κανονισμών που ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία για τους δημόσιους υπαλλήλους. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ειδική πρόνοια στους κανονισμούς αυτούς θα εφαρμόζονται ανάλογα οι σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, έτσι που η νομοθεσία για το ΘΟΚ να είναι πάντα εναρμονισμένη με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία για τη δημόσια υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των υπό συζήτηση κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του πρώτου σε νόμο και την έγκριση των δεύτερων, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί από καθαρά νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμαστε τώρα στην έγκριση των υπ' αριθμόν 11 κανονισμών και ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκρισή τους.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε με το υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που
τιτλοφορούνται «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης
Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»**

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Μάριος Ματσάκης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Στάθης Κιπτής
Ανδρέας Φιλίππου	Τάκης Χατζηδημητρίου
Θάσος Μιχαηλίδης	Ανδρούλα Βασιλείου
Γιώργος Λιλλήκας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 16 Νοεμβρίου 1999. Στα πλαίσια των συνεδριών αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, της Συνομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Νόμου, σκοπεύεται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών, ώστε να ρυθμιστούν λεπτομερώς ο σκοπός και η διαδικασία οργάνωσης των εκδρομών μαθητών στο εξωτερικό.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί συμπληρώνουν τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας καθορίζοντας το σκοπό της εκδρομής, τον τρόπο οργάνωσης, τον καταρτισμό του προγράμματος, τη διαδικασία των προσφορών, τη συμπεριφορά των εκδρομέων και τα καθήκοντα των συνοδών και του αρχηγού, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η επιτυχία των εκδρομών αυτών. Επίσης προτείνεται στις εκδρομές αυτές να μετέχουν οι μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου αντί της Β΄ Λυκείου, με το σκεπτικό

κυρίως ότι οι μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου λόγω ηλικίας είναι πιο δεκτικοί στο να ακολουθήσουν το πρόγραμμα και ότι από εκπαιδευτικής άποψης θα ωφεληθούν, αφού έχουν ήδη λάβει τις απαραίτητες γνώσεις από τη διδασκαλία του μαθήματος της ιστορίας καθώς και των άλλων μαθημάτων.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών επισημάνθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς, οι οποίοι παρευρέθηκαν στην πρώτη από τις πιο πάνω συνεδρίες της επιτροπής, ορισμένες αδυναμίες και ελλείψεις της προτεινόμενης ρύθμισης. Με σκοπό τη μελέτη των επιπρόσθετων αυτών εισηγήσεων και την επίτευξη συμφωνίας πάνω σε αυτές, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας ανέλαβαν προσπάθεια συνδιαλλαγής των εμπλεκόμενων πλευρών, με απώτερο σκοπό να επενεχθούν περαιτέρω βελτιώσεις στο αρχικό κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών, συμπεριλαμβάνοντας σε αυτό και όσες από τις εισηγήσεις των ενδιαφερομένων κριθούν τελικά αναγκαίες.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω προσπάθειας, κατατέθηκαν γραπτώς στην επιτροπή πρόσθετες τροπολογίες, οι οποίες ανάμεσα σε άλλα διαλαμβάνουν λεπτομέρειες για τους όρους ασφάλισης των μαθητών, καθώς και τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνει ο αρχηγός της εκδρομής σε περίπτωση ασθένειας μαθητή ή άλλου έκτακτου περιστατικού. Επιπρόσθετα, ύστερα από υπόδειξη της επιτροπής συμπεριελήφθησαν διατάξεις για την εποπτεία των μαθητών κατά τον ελεύθερο χρόνο τους από συνοδό-καθηγητή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τις επιδιώξεις και τους σκοπούς των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και αφού επέφερε σ' αυτούς τις αναγκαίες τροποποιήσεις, σύμφωνα με όσα αναφέρονται πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν, επομένως ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συντεχνιών
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»**

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Μάριος Ματσάκης

Στέλιος Γερασίμου

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ και ΠΑΣΥΔΥ. Οι εκπρόσωποι της ΠΟΑΣ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 58 του περί Συντεχνιών Νόμου, σκοπείται η αναθεώρηση των τελών που ισχύουν σήμερα για την αίτηση εγγραφής συντεχνίας και τη μερική ή πλήρη τροποποίηση του καταστατικού

της, τη γνωστοποίηση της διεύθυνσης ή την αλλαγή της εγγεγραμμένης έδρας ή του γραφείου της, τη γνωστοποίηση αλλαγής των αξιωματούχων της, την έγκριση και γνωστοποίηση αλλαγής της επωνυμίας της, καθώς και τη συγχώνευση ή γνωστοποίηση διάλυσης συντεχνιών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε πως το ύψος των τελών που ισχύουν σήμερα δεν αντισταθμίζει, με βάση τα σημερινά δεδομένα, το κόστος της υπηρεσίας που προσφέρεται, γι' αυτό και οι προτεινόμενες αναθεωρήσεις κρίθηκαν αναγκαίες, ώστε να συνάδουν με το αυξημένο κόστος των υπηρεσιών που παρέχονται, δεδομένου ότι η τελευταία αναθεώρησή τους έγινε το 1992.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των πιο πάνω κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Επομένως ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 14 είναι «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Παρεκκλίσεις) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς
που τιτλοφορούνται «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Παρεκκλίσεις)
Κανονισμοί του 1999»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Στέλιος Στυλιανού
Χριστόδουλος Βενιαμίν	Στάθης Κιπτής
Κίκης Γιάγκου	Μάριος Ματσάκης
Γιαννάκης Θωμά	Δώρος Θεοδώρου
Δημήτρης Συλλούρης	
Αντώνης Καράς	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Λευτέρης Χριστοφόρου	Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 23 Ιουνίου και 10 Νοεμβρίου 1999. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, ο διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ο διευθυντής της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωπος του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως, ο πρόεδρος της Ένωσης Δήμων Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Ενώσεων Κοινοτήτων, του ΕΤΕΚ, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου και του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς θεσμοθετούνται κατά τρόπο δημοκρατικό και με διαφάνεια οι διαδικασίες, τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες το

Υπουργικό Συμβούλιο θα λαμβάνει την τελική απόφασή του για χορήγηση πολεοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση του σχεδίου ανάπτυξης.

Ειδικότερα, με βάση τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η σύσταση Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων το οποίο θα είναι αρμόδιο να μελετά κάθε αίτηση που υποβάλλεται για παραχώρηση χαλάρωσης κατά παρέκκλιση του σχεδίου ανάπτυξης και να συμβουλεύει αναλόγως το Υπουργικό Συμβούλιο.
2. η διαδικασία δημοσιοποιήσεων των σχετικών αιτήσεων που υποβάλλονται για παραχώρηση χαλαρώσεων σε δύο τουλάχιστον καθημερινές εφημερίδες.
3. οι περιπτώσεις κατά τις οποίες το Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων θα πραγματοποιεί ακρόαση, με βάση διαδικασία που θα καθορίζεται από τον Υπουργό Εσωτερικών.
4. τα κριτήρια και οι αρχές με βάση τις οποίες θα εξετάζονται οι σχετικές αιτήσεις.
5. οι περιπτώσεις για τις οποίες μπορεί να επιβληθούν αντισταθμιστικά μέτρα για την χορήγηση πολεοδομικής άδειας και
6. τα δικαιώματα τα οποία θα καταβάλλονται για την εξέταση αίτησης για χορήγηση πολεοδομικής άδειας, καθώς και για διενέργεια δημόσιας ακρόασης.

Υπενθυμίζεται ότι η ανάγκη θεσμοθέτησης τέτοιων κανονισμών προέκυψε έπειτα από σχετική τροποποίηση που επέφερε η Βουλή στις διατάξεις της νομοθεσίας περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, με βάση την οποία η σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για παραχώρηση πολεοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση του σχεδίου ανάπτυξης θα παραχωρείται με βάση κανονισμούς τους οποίους θα εγκρίνει η Βουλή των Αντιπροσώπων.

Εισάγοντας τους κανονισμούς ενώπιον της επιτροπής, ο Υπουργός Εσωτερικών

δήλωσε πως αυτοί διαμορφώθηκαν μετά από σειρά διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων πλευρών και θεσμοθετούν διαδικασίες που αναμένεται να συμβάλουν τα μέγιστα στη διαφάνεια και αντικειμενικότητα.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών. Επιπρόσθετα, ο πρόεδρος της Ένωσης Δήμων Κύπρου υπέβαλε κάποιες επιμέρους εισηγήσεις για τροποποίηση των κανονισμών αναφορικά με τα κριτήρια με βάση τα οποία θα χορηγείται πολεοδομική άδεια κατά παρέκκλιση του σχεδίου ανάπτυξης, με τις οποίες συμφώνησαν και οι άλλες εμπλεκόμενες πλευρές.

Υπό το φως των εισηγήσεων που υποβλήθηκαν για τροποποιήσεις, η επιτροπή κάλεσε τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών να τις μελετήσουν σε συνεργασία με τις άλλες εμπλεκόμενες πλευρές. Το Υπουργείο Εσωτερικών, σε μεταγενέστερο στάδιο και αφού επήλθε συμφωνία μεταξύ των πλείστων εμπλεκόμενων πλευρών στις διαφωνίες που εκφράστηκαν, διαμόρφωσε ανάλογα νέο κείμενο κανονισμών το οποίο υπέβαλε στην επιτροπή.

Η επιτροπή, στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση κανονισμών, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενό τους, έτσι ώστε:

1. η έκθεση του Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων, που θα αποστέλλεται, στο Υπουργικό Συμβούλιο, προτού αυτό αποφασίσει για τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας για παρέκκλιση, να συνοδεύεται και με τα πρακτικά της συνεδρίας του συμβουλίου αυτού κατά την οποία διαμορφώθηκαν οι τελικές εισηγήσεις του, ώστε το Υπουργικό Συμβούλιο να λαμβάνει γνώση των θέσεων ενός εκάστου των μελών του συμβουλίου.
2. η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αναφορικά με χορήγηση πολεοδομικής

άδειας παρέκκλισης να δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας μέσα σε ένα μήνα από τη λήψη της και να αποστέλλεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων μαζί με τη σχετική αιτιολογία, καθώς και με την πρόταση του Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων· και

3. από τις αρχές και τα κριτήρια που θα λαμβάνουν υπόψη η πολεοδομική αρχή, το Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων και το Υπουργικό Συμβούλιο να απαλειφθεί η πρόνοια που αφορά οποιοδήποτε άλλο λόγο δημόσιου συμφέροντος που εξειδικεύεται.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως τελικά έχουν διαμορφωθεί, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς, εκ παραδρομής, στον κανονισμό 6(1) δεν έχει σημειωθεί ότι «ο Αντιπρόεδρος συγκαλεί τις συνεδρίες με γραπτή πρόσκληση προς όλα τα μέλη» και παρακαλώ να διορθωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι. Επίσης, στον Κανονισμό 15 η επιφύλαξη που αναφέρεται στην παράγραφο (3) πρέπει να μεταφερθεί αμέσως μετά την παράγραφο 4 του Κανονισμού 6. Είναι καθαρά τυπικό, δεν αλλάζει σε τίποτα το νόημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμία ένσταση;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πριν το θέσετε σε ψηφοφορία, θέλω να πω δύο λόγια. Θέλω να πω ότι ψηφίζουμε έναν πολύ σοβαρό νόμο ο οποίος θα ελέγξει σε πολύ μεγάλο βαθμό τις χαλαρώσεις και τις παρεκκλίσεις και είναι προς τιμή της Βουλής, γιατί είναι από τη Βουλή που προέρχεται η πρωτοβουλία. Συγκεκριμένα, η πρόταση νόμου είχε κατατεθεί από τους συναδέλφους Ανδρέα Χρίστου, Δημήτρη Συλλούρη και Τάσσο Παπαδόπουλο και πιστεύουμε ότι θα θέσει φραγμό σε πολύ μεγάλα σκανδαλώδη φαινόμενα τα οποία παρατηρήθηκαν και παρατηρούνται για χρόνια στην Κύπρο. Νομίζω ότι σε λίγο θα εγκρίνουμε τη ρύθμιση μέσω της μετατροπής των τοπικών σχεδίων και για τα μικρά φαινόμενα, το 80%, εκεί που κάποιος χρειάζεται τέσσερα ή πέντε τετραγωνικά, για να συμπληρώσει το έργο για το οποίο έχει αιτηθεί άδεια. Πιστεύω ότι η Βουλή έχει συμπληρώσει ένα πάρα πολύ σημαντικό έργο που θα διευκολύνει τη λειτουργία γενικά της κοινωνίας στην Κύπρο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) – Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999».

Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη.

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσαμε να αναβληθεί αυτό το θέμα, διότι έχουμε ορισμένους προβληματισμούς οι οποίοι δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί, για να οδηγηθούμε σε τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην αίτηση του συνάδελφου κ. Ηλιάδη για αναβολή του θέματος;

Δεν υπάρχει. Το θέμα αναβάλλεται.

Τα θέματα με αριθμούς 16 μέχρι 47 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο: Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων είναι όπως αυτή έχει ήδη διανεμηθεί στους βουλευτές.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων και περί Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Ανηλίκων Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Προσφύγων Νόμος	Εξωτερικών	Εξωτερικών και

	του 1999.		Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του ΚΥΠΕ Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999.	Άμυνας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
7.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- του 1999.
10. Ο περί των Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Ανοικτού Τύπου και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
12. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
13. Ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
14. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Τοποθετήσεις, Μετακινήσεις και Μεταθέσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
15. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

- Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.
16.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
17.	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
18.	Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού Α' (Κτηματολογίου), Κτηματολογικού Λειτουργού Α' (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας/ Χωρομετρικών Υπολογισμών/ Φωτολιθογραφίας) και Κτηματολογικού Λειτουργού Β'	Εσωτερικών	Νομικών

- (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας/
Χωρομετρικών
Υπολογισμών/
Φωτολιθογραφίας) (Σχέδια
Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 1999.
19. Οι περί Μηχανοκινήτων Εξωτερικών Εξωτερικών και
Οχημάτων και Τροχαίας Ευρωπαϊκών
Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Υποθέσεων
(Αρ. 3) Κανονισμοί του 1999.
20. Οι περί Θεατρικού Παιδείας και Πολιτισμού Παιδείας
Οργανισμού (Αξιολόγηση
Υπαλλήλων) Κανονισμοί του
1999.
21. Οι περί Επιστημονικού Συγκοινωνιών και Έργων Συγκοινωνιών και
Τεχνικού Επιμελητηρίου Έργων
(Όροι Υπηρεσίας
Υπαλλήλων) Κανονισμοί του
1999.
22. Οι περί Στεγών για Εργασίας και Κοινωνικών Εργασίας και
Ηλικιωμένους και Αναπήρους Ασφαλίσεων Κοινωνικών
Κανονισμοί του 1999. Ασφαλίσεων
23. Οι περί Ζώων (Επιστημονικά Εξωτερικών Εξωτερικών και
Πειράματα) Κανονισμοί του Ευρωπαϊκών

	1999.		Υποθέσεων
24.	Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
25.	Οι περί Αιμοδοσίας (Λήψη, Ασφάλεια, Έλεγχος και Μετάγγιση Αίματος) Κανονισμοί του 1999.	Υγείας	Υγείας
26.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Νομικών
27.	Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
28.	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
29.	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας	Εσωτερικών	Εσωτερικών

- (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
30. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1999. Εσωτερικών Εσωτερικών
31. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999. Εσωτερικών Εσωτερικών
32. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999. Εσωτερικών Εσωτερικών
33. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999. Εσωτερικών Εσωτερικών
34. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 1999. Εσωτερικών Εσωτερικών
35. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1999. Εσωτερικών Εσωτερικών
36. Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999. Εσωτερικών Εσωτερικών

- του 1999.
37.	Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
38.	Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
39.	Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
40.	Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
41.	Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Επιτροπή Παρακολουθήσεων Σχεδίων Αναπτύξεων και Ελέγχου Δημόσιων Ερευνών
42.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

43.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
44.	Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
45.	Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
46.	Οι περί Υπηρεσίας Φυλακών Κανονισμοί του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
47.	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
48.	Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

49. Οι περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
50. Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
51. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
52. Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
53. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού δυνάμει του	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- άρθρου 3(1)(α) του περί
Προσλήψεως Εκτάκτων
Υπαλλήλων εις την
Υπηρεσίαν Νομικών
Προσώπων Δημοσίου
Δικαίου Νόμου.
54. Έγγραφο (Αρ. 54/99) Οικονομικών Οικονομικών και
σύμφωνα με τους περί Προϋπολογισμού
Πρόσληψης Έκτακτων
Υπαλλήλων (στη Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία)
Νόμους του 1985 έως 1991.
55. Έγγραφο που αφορά την Παιδείας και Πολιτισμού Οικονομικών και
πρόσληψη έκτακτων Προϋπολογισμού
υπαλλήλων από το ΘΟΚ
δυνάμει του άρθρου 3(1)(α)
του περί Προσλήψεως
Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την
Υπηρεσίαν Νομικών
Προσώπων Δημοσίου
Δικαίου Νόμου.
56. Έγγραφο (Αρ. Θ. 34/99) που Οικονομικών Οικονομικών και
αφορά την εξαίρεση από την Προϋπολογισμού
αναστολή πλήρωσης θέσεων

πρώτου διορισμού στη
δημόσια υπηρεσία σύμφωνα
με τον περί Αναστολής
Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου
Διορισμού στη Δημόσια
Υπηρεσία (Προσωρινές
Διατάξεις) Νόμο αρ. 4(1) του
1999.

Προτάσεις νόμου:	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
1. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 1999.	Ανδρέα Μούσκο, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας και Γιώργο Χατζηγεωργίου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες	Συγκοινωνιών και Έργων

Δυνάμεις

3. Ο περί Οδικής Ασφάλειας Μάριο Ματσάκη, βουλευτή Συγκοινωνιών και
(Τροποποιητικός) Νόμος του εκλογικής περιφέρειας Έργων
1999. Λεμεσού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Σε ό,τι αφορά το νομοσχέδιο υπ' αριθμόν 10, το οποίο παραπέμπεται μεν στην επιτροπή Εξωτερικών, αλλά είναι θεσμικό νομοσχέδιο και πιστεύω ότι θα πρέπει να σταλεί στην επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ίσως όμως να είναι από τα θέματα εναρμόνισης.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν είναι ακριβώς θέμα εναρμόνισης, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει και στην Ευρώπη το ίδιο. Έχω διαβάσει την έκθεση. Δεν είναι συμμόρφωση. Αυτό που συμβαίνει είναι ότι δημιουργούμε ένα θεσμικό νόμο στην Κύπρο και συμπεριλαμβάνουμε και πρόνοιες της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να σταλεί στην επιτροπή Οικονομικών;

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο υπ' αριθμόν 10 παραπέμπεται στην επιτροπή Οικονομικών.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Απαντήσεις δεν υπάρχουν και οι ερωτήσεις δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.056 που υποβλήθηκε από το βουλευτή

Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 25 Νοεμβρίου 1999.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα τεμάχια γης:

1. Ποιος ο προηγούμενος κάτοχος;
2. Ποιος ο σημερινός κάτοχος;
3. Έναντι ποιου ποσού πωλήθηκαν;
4. Ποια η εκτιμημένη αξία;
5. Ποια η τελευταία πράξη αγοραπωλησίας;

Αναλιόντας: Αρ. τεμ. 33 φ/σχ. XXIX 12.

Αναβαργός - Πάφος: Αρ. εγγραφής 3343, 3434, 3466, 3467, 3275, 3718, 3384, 3471
φ/σχ. XLV/60. Τεμ. 265, 259, 289, 291, 552, 267, 550, 266.

Στρόβολος: Αρ. τεμ. 812, 813, φ/σχ. XX 154.6.111.

Έγκωμη: Τεμ. 5129 φ/σχ. XX1 52 W2.

Αγία Νάπα: Τεμ. 109 φ/σχ. 41/24.

Πέρα Ορεινής: Φ/σχ. 42/24 τεμ. 119, φ/σχ. 30/50 τεμ. 1365.

Κονιά - Πάφος: Αρ. τεμ. 342 και 345/2 344 φ/σχ. 4/4.

Αγία Φύλα - Λεμεσός: α. Αρ. εγγραφής 21133 φ/σχ. LIV/41 τεμ. 316

β. Δύο οικόπεδα A247, A253, φ/σχ. LIV/49.3.111.

Πολιτικό: Φ/σχ. 30/58 αρ. τεμ. 241, 242, 243, 244, 323, 324, 325, 351, 353, 400, 538.

Άγιος Τύχωνας - Λεμεσός: Αρ. εγγραφής 8663 φ/σχ. LIV/46 αρ. τεμ. 408(173/1).

Αρ. εγγραφής 8600 φ/σχ. LIV/46. Αρ. τεμ. 1060.

Δάλι: Φ/σχ. XXX39W2 αρ. τεμ. 1737-1755. 1760, 1761, αρ. τίτλου 1688-1706, 1711,
1712.

Πολιτικό: Αρ. τεμ. 36 φ/σχ. XXX58.

Αγορά κτήματος στην Πάφο: Αρ. εγγραφής 3343, 3434, 3466, 3467, 3275, 3718, 3384, 3471, φ/σχ. XLV/60. Αρ. τεμ. 265, 259, 289, 552, 267, 550, 266.

Αγροκηπιά: Αρ. τεμ. 6/6.

Αγία Νάπα: Τεμ. 105 φ/σχ. 42/24 αρ. τεμ. 109 φ/σχ. 42/24.

Μοσφιλωτή: Αρ. τεμ. 13-14 φ/σχ. XXX 1X48 (5 σκάλες).

Πολιτικό: Αρ. τεμ. 430 τεμ. 47 φ/σχ. XXX58.

Αναβαργός - Πάφος: Αρ. εγγραφής 3343, 3434, 3466, 3467, 3275, 3718, 3384, 3471, φ/σχ. XLV/60. Τεμ. 265, 259, 289, 291, 552, 267, 550, 266.

Στρόβολος: Αρ. τεμ. 812, 813, φ/σχ. XXI154.6.111.

Έγκωμη: Τεμ. 5129 φ/σχ. XXI 52 W2.

Αγία Νάπα: Τεμ. 109 φ/σχ. 42/24.

Αγία Νάπα: Ανταλλαγή κτήματος φ/σχ. 42/24 τεμ. 119 με κτήμα εις Πέρα Ορεινής φ/σχ. 30/50 τεμ. 1365.

Κονιά - Πάφος: Αρ. τεμ. 342 και 345/2 344 φ/σχ. 4/4.

Αγία Φύλα - Λεμεσός: 1) Αρ. εγγραφής 21133 φ/σχ. LIV/41 τεμ. 316.

Λεμεσός: 2) Δύο οικόπεδα A247, A253, φ/σχ. LIV/49.3.111. 272 278

Πολιτικό: Φ/σχ. 30/58 αρ. τεμ. 241, 242, 243, 244, 323, 324, 325, 351, 353, 400, 538.

Άγιος Τυχώνας - Λεμεσός: Αρ. εγγραφής 8663 φ/σχ. LIV/46 αρ. τεμ. 408(173/1).

Αρ. εγγραφής 8600 φ/σχ. LIV/46. Αρ. εγγραφής τεμ. 1060.

Δάλι: Φ/σχ. XXX39W2 αρ. τεμ. 1737-1755, 1760, 1761 αρ. τίτλου 1688-1706, 1711, 1712.

Πολιτικό: Αρ. τεμ. 36 φ/σχ. XXX58.

Αγορά κτήματος στην Πάφο: Αρ. εγγραφής 3345, 3434, 3466, 3467, 3275, 3718, 3384, 3471 φ/σχ. XLV/60. Αρ. τεμ. 265, 259, 281, 211, 552,

267, 550, 266. 583.000-επιλοποιήθη σε ποιον - υπάρχει
πωλητήριο σε τρίτους;

Αγροκηπιά: Αρ. τεμ. 6/6.

Αγία Νάπα: Τεμ. 105 φ/σχ. 42/24 (αγοραστής: Γ. Ποταμίτης).

Αγία Νάπα: Αρ. τεμ. 104 φ/σχ. 42/24 (Αγοραστής: Άντης Χ" Αναστασίου)
6866 τ.μ. προς £46.360.

Μοσφιλωτή: Αρ. τεμ. 13-14 φ/σχ. ΧΧΧ 1χ48 5 σκάλες
69.000 αγοραστής: Νίκος Μελετίου.

Πολιτικό: Αρ. τεμ. 430 35820 τετρ. μετρ. προς £2.500 τη σκάλα 47 φ/σχ. ΧΧΧ58.

Αναλιόντας: Αρ. τεμ. 33 φ/σχ. ΧΧΙΧ 12.

Αγία Νάπα: Αρ. τεμ. 105 φ/σχ. 42/24 έκτασης 7579 Τ.Π. £24.000 (Αγοραστής: Γ.
Ποταμίτης).

Μοσφιλωτή: Αρ. τεμ. 13/13 φ/σχ. ΧΧΧΙΧ 48 εκτάσεως 5 σκάλων £69.000 (αγοραστής:
Νίκος Μελετίου).

Αγία Νάπα: Αρ. τεμ. 104 φ/σχ. 42/24 εκτάσεως 6866 τ.μ. £46.000 (Αγοραστής: Άντης
Χ" Αναστασίου).

Μακεδονίτισσα: Αρ. τεμ. 4358 φ/σχ. ΧΧ160.W1 και ΧΧ152W2.

Παραμάλι: Φ/σχ. 58/1 αρ. τεμ. 51/52 και 218 εκτάσεως 12 σκαλών.

Μιτσερό: Αρ. τεμ. 1034, φ/σχ. ΧΧΙΧ/53 έκτασης 7024 τ.μ..

Αγία Νάπα: Φ/σχ. 42/24, τεμ. 109.

Αγία Νάπα: Φ/σχ. 42/24, τεμ. 119.

Πέρα Ορεινής: Φ/σχ. 30/50, τεμ. 1365.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.057 που υποβλήθηκε από το βουλευτή

Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 25 Νοεμβρίου 1999.

«Μεγάλη δυσφορία επικρατεί στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου εξαιτίας των

παρανομιών της ΣΠΕ Παραλιμνίου σε συνεργασία με συγκεκριμένο χρηματιστηριακό γραφείο στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Επιτρέπεται από το νόμο να ασχολείται η ΣΠΕ με το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου;
2. Είναι εις γνώσιν του Εφόρου Συνεργατικής Ανάπτυξης η επέκταση του κύκλου εργασιών της ΣΠΕ στο χρηματιστήριο;
3. Γίνεται έλεγχος των κερδών της ΣΠΕ από την πιο πάνω δραστηριότητα;
4. Πόσα κέρδη ή ζημιές είχε η ΣΠΕ;
5. Απασχολεί μέρος του υφιστάμενου προσωπικού για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα;»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Το πρώτο θέμα είναι «Η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον – Άγιος Θεόδωρος, Ζακάκι». Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής Περιβάλλοντος να διαβάσει την έκθεση.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον - Άγιος Θεόδωρος, Ζακάκι»

Παρόντες:

Δημήτρης Ηλιάδης, πρόεδρος

Κυριάκος Τυρίμος

Καίτη Κληρίδου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Χρίστος Ρότσας

Μάριος Ματσάκης

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω θέμα, το οποίο εγγράφηκε για αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση της ίδιας, σε εννιά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από την 31η Μαρτίου 1998 μέχρι και την 23η Νοεμβρίου 1999.

Στα πλαίσια εξέτασης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και εκπρόσωποι του υπουργείου του, εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, οι έπαρχοι Λάρνακας και Λεμεσού, ο δήμαρχος Λεμεσού, ο κοινοτάρχης Ζακακίου, καθώς και εκπρόσωποι του ΕΤΕΚ και της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου.

Εισάγοντας το θέμα προς συζήτηση, ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Δημήτρης Ηλιάδης, εκ μέρους όλων των μελών της, ανέφερε ότι, παρ' όλο που είναι κατανοητό ότι η επίλυση του υδατικού προβλήματος το οποίο μαστίζει τον τόπο, κατά τα τελευταία ιδίως χρόνια, καθιστά αναγκαία την εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών αφαλάτωσης, η εγκατάστασή τους πρέπει να γίνεται με γνώμονα πάντα και την προστασία του περιβάλλοντος. Συνεχίζοντας, ο πρόεδρος της επιτροπής τόνισε ότι για την επίλυση του υδατικού προβλήματος απαιτείται ολοκληρωμένη πολιτική η οποία να συνάδει με την περιβαλλοντική πολιτική του κράτους, όπως αυτή εκφράζεται στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για εισαγωγή του συστήματος επιμέτρησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον, γι' αυτό και της κατασκευής οποιουδήποτε έργου το οποίο ενδέχεται λόγω της φύσης του να επιφέρει συνέπειες στο περιβάλλον πρέπει να προηγείται τόσο προκαταρκτική περιβαλλοντική μελέτη όσο και μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Η επιτροπή στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος ζήτησε να πληροφορηθεί ειδικότερα για:

- α. τη γενικότερη πολιτική της κυβέρνησης ως προς την αντιμετώπιση του υδατικού προβλήματος και τον προγραμματισμό της, αναφορικά με την εγκατάσταση σταθμών αφαλάτωσης_
- β. τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που δυνατόν να επιφέρει η κατασκευή νέων σταθμών αφαλάτωσης τόσο στο οικοσύστημα των περιοχών, όπου ενδέχεται να εγκατασταθούν οι σταθμοί, όσο και στη συγκεκριμένη θαλάσσια περιοχή_
- γ. το κατά πόσο θα προηγηθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων της εγκατάστασης σταθμών αφαλάτωσης, στην οποία θα περιλαμβάνεται και η χωροθέτηση των έργων.

Ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, τοποθετούμενος επί του όλου θέματος ενώπιον της επιτροπής, ανέφερε τα πιο κάτω:

1. Η πολιτική και ο προγραμματισμός που ακολουθείται σήμερα από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, αναφορικά με την επίλυση του υδατικού προβλήματος, είναι η απεξάρτηση της υδατικής πολιτικής του κράτους από τις καιρικές συνθήκες. Στόχος της πιο πάνω στρατηγικής είναι να επιλυθεί το πρόβλημα της ύδρευσης με τους σταθμούς αφαλάτωσης και το πρόβλημα της άρδευσης να επιλυθεί με τη χρήση ανακυκλωμένου νερού. Η εγκατάσταση μονάδων αφαλάτωσης είναι η μοναδική λύση αντιμετώπισης του υδατικού προβλήματος, αφού το σύστημα των φραγμάτων απέτυχε λόγω της ανομβρίας των τελευταίων χρόνων. Το ενδεχόμενο εισαγωγής νερού δεν έχει επίσης αποκλειστεί εντελώς.
2. Η δεύτερη προγραμματιζόμενη μονάδα αφαλάτωσης, που θα εγκατασταθεί κοντά στο αεροδρόμιο Λάρνακας, υπολογίζεται να τεθεί σε λειτουργία το καλοκαίρι του 2000. Η όλη διαδικασία εγκατάστασης της δεύτερης αυτής μονάδας βρίσκεται στο στάδιο των προσφορών και θα ισχύσει και γι' αυτή το σύστημα

αυτοχρηματοδότησης.

3. Το περιβάλλον επιβαρύνεται από τη λειτουργία των σταθμών αφαλάτωσης, αφού απαιτείται, αφενός, η κατανάλωση ψηλής ποσότητας ενέργειας και, αφετέρου, η άντληση από τη θάλασσα διπλάσιας ποσότητας νερού, από την οποία η μισή επιστρέφει στη θάλασσα με διπλάσια όμως ποσότητα άλμης. Οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για περιορισμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ενώ θα προνοείται ότι το μήκος του αγωγού που επιστρέφει το νερό στη θάλασσα θα είναι μεγαλύτερο, ώστε να μειωθούν οι επιπτώσεις στη θαλάσσια περιοχή απόρριψης του νερού.
4. Οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων γίνονται σε όλες τις περιπτώσεις από την εταιρεία ή τα πρόσωπα στα οποία κατακυρώνεται η προσφορά, με βάση τα κριτήρια που θέτει η αρμόδια τεχνική επιτροπή η οποία και την αξιολογεί.
5. Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων δεν περιλαμβάνει και τη χωροθέτηση των μονάδων αφαλάτωσης, η οποία αποφασίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Σε περίπτωση που ο επιλεγμένος χώρος για την κατασκευή του έργου αποδειχθεί ακατάλληλος, την αρμοδιότητα για απόφαση αλλαγής ή μη του χώρου έχει το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο έχει και την ευθύνη της πολιτικής αυτής απόφασης.

Ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καθώς και εκπρόσωποι του υπουργείου του ανέφεραν ειδικότερα στην επιτροπή ότι για την αντιμετώπιση των αναγκών του 1999 θα εγκατασταθούν και δύο κινητές μονάδες αφαλάτωσης πιθανότατα στον Άγιο Θεόδωρο Λάρνακας και στο Ζακάκι Λεμεσού. Η διεξαγωγή μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων θα εξαρτηθεί από το πόσο επείγουσα θα κριθεί η εγκατάστασή τους, ανάλογα και με τη βροχόπτωση που θα σημειωθεί το Μάρτιο του 1999. Το κυρίως πρόβλημα που παρουσιάζεται στην εγκατάσταση των

μονάδων αυτών είναι η αδυναμία μεταφοράς ρεύματος στις συγκεκριμένες περιοχές, γι' αυτό και θα λειτουργούν με ηλεκτρογεννήτριες, ενώ ταυτόχρονα θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για μείωση της ηχορύπανσης και οποιωνδήποτε άλλων περιβαλλοντικών επιπτώσεων μπορεί να προκύψουν από τη λειτουργία ηλεκτρογεννητριών. Τέλος, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, αναφερόμενος ειδικότερα στην εγκατάσταση των κινητών μονάδων αφαλάτωσης στις πιο πάνω αναφερόμενες περιοχές, τόνισε ότι, λόγω της αντίδρασης των επηρεαζόμενων κοινοτήτων, το υπουργείο του είναι έτοιμο να συζητήσει ενδεχόμενες αλλαγές στον ακριβή χώρο εγκατάστασής τους.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο έπαρχος και ο δήμαρχος Λεμεσού ανέφεραν στην επιτροπή ότι συμφωνούν με όσα ανέφερε ο υπουργός.

Ο έπαρχος Λάρνακας αναφέρθηκε ειδικότερα στην προγραμματιζόμενη εγκατάσταση της κινητής μονάδας αφαλάτωσης στον Άγιο Θεόδωρο, τονίζοντας ότι είναι αναγκαία η ενημέρωση της κοινότητας ως προς τις επιπτώσεις στην περιοχή από τη λειτουργία του σταθμού αφαλάτωσης, καθώς και ως προς τα μέτρα που θα λάβει η κυβέρνηση για μείωση οποιωνδήποτε τυχόν επιπτώσεων στο περιβάλλον ή στην υγεία των κατοίκων. Ολοκληρώνοντας, ο έπαρχος Λάρνακας ανέφερε ότι οι εναλλακτικοί χώροι που προτείνονται από την κοινότητα θα πρέπει να εξεταστούν από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, αφού εκ πρώτης όψεως φαίνεται να παρουσιάζουν λιγότερα προβλήματα.

Ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ ανέφερε στην επιτροπή ότι η επίλυση του υδατικού προβλήματος είναι νοητή μόνο μέσα από ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο διαχείρισης όλων των υδάτινων πόρων, πράγμα που δε φαίνεται να υπάρχει. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων πρέπει να γίνονται

εκ των προτέρων και να περιλαμβάνουν και τη χωροθέτηση των έργων. Τέλος, αναφερόμενος στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που προκύπτουν από κάθε ανθρώπινη πράξη ή παράλειψη, ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ ανέφερε ότι πρέπει να γίνει κατανοητό ότι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων πρέπει να γίνονται για κάθε νόμο ή κανονισμό και όχι μόνο για τεχνικά έργα.

Η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου ανέφερε στην επιτροπή ότι η αναγκαιότητα της κατασκευής και λειτουργίας μονάδων αφαλάτωσης δεν έχει τεκμηριωθεί επιστημονικά σε οποιαδήποτε μελέτη. Αντίθετα, συνέχισε ο ίδιος εκπρόσωπος, η έκθεση της Διεθνούς Τράπεζας για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων της Κύπρου συστήνει την αναβολή της επιλογής αυτής, μέχρι να εξαντληθούν όλοι οι τρόποι εξοικονόμησης νερού και μείωσης των απωλειών και μέχρι να βελτιωθεί η τεχνολογία, ώστε να μειωθεί το κόστος της αφαλάτωσης. Περαιτέρω, ο εκπρόσωπος της ομοσπονδίας ανέφερε ότι οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων πρέπει να γίνονται πριν από την έναρξη των έργων και να περιλαμβάνουν τη χωροθέτησή τους αλλά και όλα τα συναφή έργα υποδομής για τα έργα. Τέλος, ειδικά για τις κινητές μονάδες αφαλάτωσης ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι θα πρέπει να εξευρεθούν άλλες περιοχές για εγκατάστασή τους, έτσι που να μην επηρεάζονται οι κάτοικοι των περιοχών.

Οι εκπρόσωποι των κοινοτήτων Αγίου Θεοδώρου Λάρνακας και Ζακακίου Λεμεσού ανέφεραν στην επιτροπή ότι αντιτίθενται στην εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης στις περιοχές τους. Ειδικότερα, οι ίδιοι εκπρόσωποι, τονίζοντας ότι αντιλαμβάνονται πλήρως την ανάγκη επίλυσης του υδατικού προβλήματος, αναφέρθηκαν σε παράκαμψη θεσμοθετημένων διαδικασιών, κατάφωρη παραβίαση των αρχών της χρηστής διοίκησης και πλήρη παραγνώριση των δικαιωμάτων των κατοίκων των πιο πάνω περιοχών, αφού οι ενδιαφερόμενες κοινότητες δεν ενημερώθηκαν πριν

από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης. Η προγραμματιζόμενη εγκατάσταση μονάδων αφαλάτωσης κοντά σε οικίες ή μέσα σε τουριστική ζώνη, όπου υπάρχει δυνατότητα και προοπτική ανάπτυξης, θα επιφέρει ζημιογόνες συνέπειες στην υγεία των κατοίκων, στο περιβάλλον των περιοχών και στη δυνατότητα ανάπτυξής τους. Οι πιο πάνω συνέπειες θα επιδεινωθούν ακόμα περισσότερο από την εγκατάσταση ηλεκτρογεννητριών για την παροχή ρεύματος στις μονάδες αφαλάτωσης. Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι της κοινότητας Ζακακίου ανέφεραν ότι η κοινότητά τους είναι ήδη βεβαρημένη από άλλα έργα. Οι εκπρόσωποι των κοινοτήτων ζήτησαν την αλλαγή του χώρου εγκατάστασης των μονάδων αφαλάτωσης και την εξέταση από το υπουργείο των εναλλακτικών χώρων που οι ίδιες οι κοινότητες εισηγούνται, τη διερεύνηση της δυνατότητας εγκατάστασης πλωτών μονάδων αφαλάτωσης, ως φιλικότερων προς το περιβάλλον, και τη διεξαγωγή μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων πριν από την έναρξη κατασκευής οποιωνδήποτε έργων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω θέματος, πραγματοποίησε επιτόπιες επισκέψεις τόσο στον Άγιο Θεόδωρο όσο και στην περιοχή Ζακακίου στις 16 Μαρτίου και 11 Μαΐου 1999, αντίστοιχα, για να μορφώσει δική της άποψη σε σχέση με τους χώρους, όπου προγραμματίζεται η ανέγερση των μονάδων αφαλάτωσης. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε νεότερη συνεδρία για το θέμα, στην οποία η επιτροπή είχε την ευκαιρία να διερευνήσει το ενδεχόμενο η βροχόπτωση που παρουσιάστηκε τους τελευταίους μήνες να έχει δημιουργήσει κάποιες καλύτερες συνθήκες σε σχέση με τα χρονικά περιθώρια που παρέχονται για τη δημιουργία των μονάδων αφαλάτωσης. Όπως επιβεβαιώθηκε από τις αρμόδιες αρχές, οι συνθήκες της σχετικά αυξημένης βροχόπτωσης παρέχουν πράγματι μεγαλύτερη ευχέρεια χρόνου για μελέτη του όλου θέματος από την κυβέρνηση. Με τα νέα δεδομένα η κυβέρνηση διεξήγαγε νέες μελέτες, πριν αποφασίσει

για τον τελικό χώρο ανέγερσης των μονάδων. Ειδικότερα, για την περίπτωση του Αγίου Θεοδώρου μελέτησε το ενδεχόμενο μετακίνησης της μονάδας στο Βασιλικό, όπου ανεγείρεται ο νέος ηλεκτροπαραγωγικός σταθμός της ΑΗΚ και για την περίπτωση του Ζακακίου το ενδεχόμενο μετακίνησης της μονάδας αυτής στην κοιλότητα του κόλπου της Επισκοπής. Στο μεταξύ και πριν από την ολοκλήρωση της μελέτης του θέματος από την επιτροπή, η κυβέρνηση αποφάσισε τελικά τη μετακίνηση της πρώτης μονάδας από τον Άγιο Θεόδωρο στο Βασιλικό και για τη δεύτερη κατέληξε ότι αυτή θα ανεγερθεί στο Ζακάκι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού μελέτησε το όλο θέμα με βάση τα στοιχεία και τις πληροφορίες που κατατέθηκαν ενώπιόν της από όλες τις πλευρές, έχει κατά πλειοψηφία την άποψη ότι πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης για το θέμα της ανέγερσης της μονάδας αφαλάτωσης θα έπρεπε να προηγηθεί η εκπόνηση επιστημονικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα. Μια τέτοια μελέτη είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη οποιουδήποτε έργου που θα μπορούσε να επηρεάσει το περιβάλλον, γι' αυτό και επιβάλλεται, ιδιαίτερα στη συγκεκριμένη περίπτωση του Ζακακίου, όπου έχουν διατυπωθεί τόσες ανησυχίες, αναφορικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που δυνατόν να επιφέρει η δημιουργία μονάδας αφαλάτωσης.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι μετά από αίτημα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος κατατέθηκε στην επιτροπή στις 27 Ιουλίου 1999 μελέτη χωροθέτησης και προκαταρκτικής περιβαλλοντικής επισκόπησης περιοχών για εγκατάσταση δύο προκατασκευασμένων αφαλατικών μονάδων για τις πόλεις Λευκωσίας και Λεμεσού. Η μελέτη αυτή, η οποία εκπονήθηκε από αρμόδια κυβερνητικά τμήματα το Μάιο του 1999 και στην οποία βασίστηκε η απόφαση της κυβέρνησης για ανέγερση του σταθμού αφαλάτωσης στο Ζακάκι, δεν αποτελεί την ενδεικνυόμενη για ένα τέτοιο έργο μελέτη

περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Η πλειοψηφία της επιτροπής πέρα από την πιο πάνω γενικότερη θέση της, και αφού ενημερώθηκε από διάφορες αρμόδιες πηγές για το όλο θέμα, έχει καταλήξει στα ακόλουθα συμπεράσματα και θέσεις:

1. Η επιτροπή δεν έχει πεισθεί ότι έχει τεκμηριωθεί η ανάγκη για τη δημιουργία μονάδας αφαλάτωσης η οποία θα εξυπηρετεί τις ανάγκες της πόλης Λεμεσού. Ειδικότερα, δε φαίνεται να έχει εξεταστεί η δυνατότητα άντλησης νερού από τον ποταμό Γαρύλλη, απ' όπου σχετικές μελέτες του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού υποδεικνύουν ότι είναι δυνατόν να αντληθεί ικανοποιητική ποσότητα νερού με χαμηλότερο κόστος.
2. Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με αρ. 48.226, της 7ης Αυγούστου 1998, πριν από την εγκατάσταση της μονάδας αφαλάτωσης θα έπρεπε να είχε εκπονηθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και μάλιστα από ανεξάρτητο μελετητή. Αντί αυτού εκπονήθηκε από κυβερνητικές υπηρεσίες η προαναφερθείσα μελέτη, η οποία δεν είναι η επιστημονικά ενδεδειγμένη μελέτη. Θα πρέπει να τονισθεί ότι τέτοια μελέτη προκαταρκτικής περιβαλλοντικής επισκόπησης, σύμφωνα με την ακολουθούμενη κυβερνητική πολιτική, θα ήταν απορριπτέα, αν το προγραμματιζόμενο έργο ανήκε σε ιδιώτη. Το ίδιο ασφαλώς θα πρέπει να ισχύει και για την πολιτεία, πολύ δε περισσότερο στην προκειμένη περίπτωση που αφορά έργο δαπάνης δεκάδων εκατομμυρίων λιρών.
3. Η επιλογή χώρου δεν έγινε με περιβαλλοντικά κριτήρια, αλλά επειδή μεταξύ των δύο μοναδικών χώρων που υπέδειξε το υπουργείο, δηλαδή του Ζακακίου και της Επισκοπής, το οικονομικό κόστος μεταφοράς ρεύματος και εγκατάστασης αγωγών νερού στο Ζακάκι θα είναι χαμηλότερο. Η επιτροπή σημειώνει ότι το κόστος αποτελεί ένα σημαντικό παράγοντα που συνεκτιμάται, όταν λαμβάνονται

- αποφάσεις για τέτοια έργα. Έχει όμως τη γνώμη ότι αρκετές φορές η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να δέχεται και ψηλότερο κόστος για ένα έργο, προκειμένου να διατηρηθεί το περιβάλλον και η ποιότητα ζωής των ανθρώπων που επηρεάζονται.
4. Η επιτροπή έχει την άποψη ότι δεν έχει διευκρινιστεί ποια και πόσα χημικά θα προστίθενται κατά τη διαδικασία της αφαλάτωσης, τα οποία θα απορρίπτονται στη συνέχεια με την άλμη στη θάλασσα. Ακόμα πιστεύει ότι δεν έχουν διερευνηθεί οι επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον από τα χημικά αυτά σε μακροχρόνια βάση. Η επιτροπή πιστεύει πρόσθετα ότι δεν έχει ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι στην προκείμενη θαλάσσια περιοχή βρίσκονται τα λιβάδια της “Poseidonía Oceanica”, τα οποία έχουν μεγάλη οικολογική σημασία που αναγνωρίζεται διεθνώς και προστατεύονται από το Διεθνές Πρωτόκολλο Προστασίας της Βιοποικιλότητας της Μεσογείου.
  5. Λόγω της γεινίασης της μονάδας με τον ευρύτερο θαλάσσιο χώρο του νέου λιμανιού, όπου τα πλοία απορρίπτουν συνήθως διάφορων ειδών απόβλητα και επικίνδυνες ουσίες, υπάρχει ο κίνδυνος μόλυνσης του νερού που θα αντλείται για αφαλάτωση, γεγονός που φαίνεται να μην έχει διερευνηθεί.
  6. Οι χώροι Ζακακίου και Επισκοπής, που μελετήθηκαν ως υποψήφιοι για τη δημιουργία της μονάδας αφαλάτωσης, βρίσκονται μέσα στα όρια των βρετανικών βάσεων. Ενώ το γεγονός αυτό μέχρι στιγμής αποτελούσε βασικό πολιτικό λόγο για απόρριψη του ενδεχομένου επέκτασης του σταθμού αφαλάτωσης στη Δεκέλεια για λόγους ασφάλειας, στη συγκεκριμένη περίπτωση δε φαίνεται να λήφθηκε καθόλου υπόψη.
  7. Η επιτροπή δεν έχει πεισθεί ότι έχει διερευνηθεί ικανοποιητικά το γεγονός της ύπαρξης ιχθυοτροφείου στο Ζακάκι, το οποίο δυνατόν να επηρεάσει ή και να επηρεαστεί από τη δημιουργία του σταθμού αφαλάτωσης.

8. Η επιτροπή πιστεύει πως θα πρέπει να εξεταστεί σοβαρά το θέμα των επιπτώσεων που θα υποστεί η χλωρίδα και ο γύρω βιότοπος από το ενδεχόμενο της ανέγερσης του σταθμού αφαλάτωσης στο Ζακάκι. Σημαντικές επιπτώσεις θα υπάρξουν επίσης στην παραλία του Λέιντις Μάιλ, που αποτελεί έναν παραδοσιακό χώρο αναψυχής με τουριστική αξία, η χρήση της οποίας θα επηρεαστεί αρνητικά.

Για όλους αυτούς τους λόγους η επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να εκπονηθεί ολοκληρωμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων από ανεξάρτητο μελετητή, η οποία να περιλάβει τόσο τη χωροθέτηση του σταθμού με την εξέταση εναλλακτικών χώρων για την εγκατάσταση της μονάδας αφαλάτωσης όσο και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του σταθμού. Η πολιτεία έχει χρέος να σέβεται τους κανόνες τους οποίους η ίδια θέτει τόσο για λόγους αρχής και ουσίας όσο και για λόγους πειστικότητας και κύρους, όταν απευθύνεται στους ιδιώτες και απαιτεί συμμόρφωση.

Η επιτροπή διαπιστώνει ασφαλώς την ύπαρξη του σοβαρού υδατικού προβλήματος και την ανάγκη επίλυσής του, θεωρεί όμως ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι εξίσου σημαντική με την εξεύρεση υδάτινων πόρων, γι' αυτό και θα πρέπει να προτείνονται λύσεις που προκαλούν τις ελάχιστες δυνατές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Η επιτροπή με την ευκαιρία αυτή, ως θέμα αρχής, επαναλαμβάνει την άποψή της ότι εκείνο που προέχει είναι ο προγραμματισμός της ορθολογικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων, που αποτελεί και τη βασική απάντηση στην αντιμετώπιση του προβλήματος και που, όπως διαπιστώνεται, απουσιάζει από την κυβερνητική πολιτική και η εγκατάσταση σταθμών αφαλάτωσης πρέπει να αποτελεί την τελευταία λύση στο πρόβλημα.

Η επιτροπή με την ευκαιρία αυτή καλεί τις αρμόδιες αρχές να εξετάσουν το ενδεχόμενο στο μέλλον να χρησιμοποιούνται άλλες μορφές ενέργειας στις μονάδες

αφαλάτωσης και κυρίως η ηλιακή, η οποία είναι πιο φιλική προς το περιβάλλον.

Τέλος, η επιτροπή δηλώνει ότι θα παρακολουθεί την εξέλιξη του όλου θέματος και θα αναμένει ενημέρωσή της από τις αρμόδιες αρχές για τις τελικές αποφάσεις της εκτελεστικής εξουσίας.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού Καίτη Κληρίδου και Χρίστος Ρότσας, διαφωνώντας με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας για το όλο θέμα, δήλωσαν ότι η ομάδα τους έχει την άποψη ότι η αφαλάτωση στο σημερινό στάδιο που βρίσκεται το υδατικό πρόβλημα της Κύπρου είναι η μόνη εφικτή λύση. Όπως επίσης δήλωσαν, η ανησυχία των κοινοτήτων, στις οποίες τοποθετούνται οι μονάδες, αναφορικά με το περιβάλλον είναι κατανοητή, εν τούτοις οι μελέτες που έχουν γίνει διεθνώς, καθώς επίσης και οι συγκεκριμένες μελέτες για την Κύπρο και για τις συγκεκριμένες τοποθεσίες δε δικαιολογούν τις αντιδράσεις, ιδιαίτερα όταν ληφθεί υπόψη το συμφέρον ολόκληρου του κυπριακού λαού. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κοινότητες που επιλέχθηκαν, επιλέχθηκαν με αντικειμενικά κριτήρια που σχετίζονται με τις ανάγκες του υδατικού συστήματος ως συνόλου, οι ίδιοι βουλευτές έχουν την άποψη ότι είναι ανάγκη να γίνει η μονάδα στο Ζακάκι. Γι' αυτό και πιστεύουν ότι το αρμόδιο υπουργείο θα πρέπει να συνεχίσει το διάλογο με την κοινότητα, ούτως ώστε να μειωθούν στο ελάχιστο οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις και να μελετηθούν αντισταθμιστικά έργα για τις κοινότητες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, προτού σας δώσω το λόγο, θέλω να ξέρω ποιοι άλλοι θέλουν να μιλήσουν απόψε.

Ο κ. Στυλιανού, ο κ. Θωμά, ο κ. Μουσιούπας, ο κ. Χρίστου.

Κύριε Ηλιάδη, μπορείτε να συνεχίσετε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εδώ προκύπτει ένα θέμα αρχής με το οποίο θα ξεκινήσω και με το οποίο θα καταλήξω. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της κυβέρνησης Βασιλείου -εγώ θεωρώ ότι ήταν η μόνη σοβαρή απόφαση πολιτικής που έχει ληφθεί στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας επί θεμάτων περιβάλλοντος, γιατί ούτε άλλες αποφάσεις είχαμε ούτε νομοθεσίες μάς έφεραν ποτέ, παρ' όλο που μας υπόσχονται για έξι, επτά χρόνια- ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1991, αριθμός 35700, συνοπτικά καθορίζεται η εξής πολιτική: Κανένα έργο στον ιδιωτικό τομέα δε διεξάγεται, δεν παραχωρείται άδεια από το κράτος, αν το έργο είναι πέραν του μισού εκατομμυρίου λιρών, χωρίς πρώτα να υποβληθεί ολοκληρωμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Και αυτό τηρείται για τους ιδιώτες. Όσον αφορά το κράτος, η απόφαση πολιτικής η οποία ισχύει μέχρι σήμερα προνοεί ότι δεν εκτελείται έργο από το δημόσιο τομέα πέραν του ενός εκατομμυρίου λιρών, αν πρώτα δεν εκπονηθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις και οι μελέτες τους: Τι σημαίνουν, σύμφωνα με τους ειδικούς επιστήμονες οι οποίοι μας ενημέρωσαν στην επιτροπή και σύμφωνα με την ενημέρωση την οποία είχα από ειδικούς μελετητές, για να μην έχω καμιά αμφιβολία, τι σημαίνει μια ολοκληρωμένη μελέτη του περιβάλλοντος πριν γίνει ένα έργο; Σημαίνει τρία πράγματα:

Πρώτο, υπόδειξη όλων των πιθανών χώρων για την εγκατάσταση με κριτήρια περιβαλλοντικά και τεχνο-οικονομικά.

Δεύτερο, μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την περιβαλλοντική ευαισθησία των χώρων και αν μπορούν να δεχθούν ένα έργο. Δηλαδή αν ένας χώρος είναι εξαιρετικά βεβαρημένος από άλλα έργα, ασφαλώς αντενδείκνυται. Αν ένας χώρος είναι ευαίσθητος οικολογικά, γιατί είναι μια αλυκή και είναι ένας εξαιρετικός βιότοπος, ασφαλώς αντενδείκνυται η τοποθέτηση ενός έργου ακριβώς εκεί. Αν είναι μια

αναπτυσσόμενη περιοχή και ένα έργο θα δημιουργήσει προβλήματα ποιότητας στην ανάπτυξη, αντενδείκνυται.

Τρίτο, ποια μέτρα πρέπει να ληφθούν στον καταρχήν δεκτό χώρο, για να είναι λιγότερες οι επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Αυτά μας είπαν όλοι οι επιστήμονες στην επιτροπή. Μας τα είπαν όλοι, εκτός από εκείνους ή εκείνον ο οποίος εντέλλεται από απόφαση πολιτικής του 1991 να λειτουργεί με αυτό τον τρόπο. Ο υπουργός είπε ότι η απόφαση για τη χωροθέτηση του έργου είναι πολιτική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και, αν θα αλλάξει, θα αλλάξει πάλι με πολιτική απόφαση. Δεν έχει τίποτε να κάμει με το περιβάλλον, δεν έχει τίποτε να κάμει με τις επιστημονικές μελέτες. Επιλέγουμε, αποφασίζουμε και εκτελούμε. Και είναι έτσι που λειτούργησε.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση ημερομηνίας 7 Αυγούστου 1998, πήρε δύο συγκεκριμένες επιμέρους αποφάσεις. Η πρώτη ήταν να κάμει δύο μονάδες αφαλάτωσης στην περιοχή του λιμανιού στο Ζακάκι στη Λεμεσό και στον Άγιο Θεόδωρο και η δεύτερη ήταν η εκπόνηση μελέτης «Επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εγκατάσταση των μονάδων» από κυβερνητικά τμήματα.

Είναι φανερό ότι, ενώ η απόφαση χωροθέτησης ήταν πολιτική επιλογή, οι μελέτες έγιναν οκτώ μήνες αργότερα, από τον Αύγουστο του 1998 έγιναν το Μάιο του 1999. Και δεν ήταν μελέτες χωροθέτησης· ήταν μελέτη για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από τη λειτουργία των σταθμών σε εκείνο το χώρο. Δηλαδή οι μόνοι οι οποίοι είχαν αντίθετη γνώμη ήταν ο υπουργός και το Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν εισηγήσεως του υπουργού.

Εμείς καταγράφουμε, κατά την άποψή μας ως επιτροπή, οκτώ σοβαρούς λόγους που αποτελούν μειονεκτήματα από τη χωροθέτηση στο Ζακάκι, ωστόσο δε λέμε πού θα πρέπει να τοποθετηθεί. Εμείς δηλώνουμε πως ούτε εμείς είμαστε αρμόδιοι να

αποφασίσουμε πού θα τοποθετηθεί ούτε και το Υπουργικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο, επιστημονικά ομιλούντες, να παίρνει τέτοιες αποφάσεις. Είναι ένα καθαρά τεχνικό και επιστημονικό θέμα. Αναθέτεις στους αρμόδιους επιστήμονες, ανεξάρτητους και αντικειμενικούς μια έρευνα, εκπονούν μια μελέτη, μιλούν μέσα για όλες τις εκδοχές, και για το δεύτερο και για το τρίτο και για το τέταρτο ενδεχόμενο, και δηλώνουμε όλοι εκ των προτέρων υποταγή και σεβασμό στα αποτελέσματα του επιστημονισμού που θα επιδείξει η μελέτη. Είναι απλά τα πράγματα. Εμείς δεν τασσόμαστε ούτε υπέρ του Ζακακίου ούτε εναντίον του Ζακακίου. Τασσόμαστε υπέρ της σωστής πολιτικής η οποία αποφασίστηκε από το 1991, υπέρ της εφαρμογής της δεοντολογίας, υπέρ της επιστημονικής λειτουργίας και δηλώνουμε εκ των προτέρων ότι μια τέτοια απόφαση είμαστε όλοι υποχρεωμένοι, και οι κοινότητες και η πολιτεία και το κοινοβούλιο και η κυβέρνηση, να την αποδεχθούμε και να λάβουμε υπόψη και περιβαλλοντικά και τεχνο-οικονομικά κριτήρια. Τέτοια μελέτη δεν έγινε ποτέ.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αναχωρώντας από το αεροδρόμιο Λάρνακας προχθές, έκαμε δήλωση και είπε ότι από τις μελέτες που έγιναν και από Κυπρίους και από ξένους μάς υπεδείχθη ότι η μονάδα αφαλάτωσης πρέπει να γίνει στο Ζακάκι, γι' αυτό και θα γίνει στο Ζακάκι. Αν έτσι είχαν τα πράγματα και γίνονταν μελέτες και οι μελέτες υποδείκνυαν το Ζακάκι ή οποιοδήποτε άλλο χώρο, πράγματι δε θα υπήρχε κανένα πρόβλημα για να συζητήσουμε. Θα λέγαμε: «Μελέτες έγιναν, τις σεβόμαστε, τι να γίνει;» Δεν έγινε τίποτε από αυτά. Και το λυπηρό δεν είναι ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκαμε αυτή τη δήλωση, γιατί ένας Πρόεδρος δεν ασχολείται και δεν μπορεί να ασχολείται με τα έγγραφα και με τα θέματα που κατά εκατοντάδες ή χιλιάδες αφορούν τα διάφορα υπουργεία. Τον ενημερώνει ο αρμόδιος υπουργός. Δεν έχω απαίτηση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να μελετά, με όλες τις τεράστιές του ευθύνες, τις μελέτες για τις αφαλατώσεις, τις μελέτες για τους δρόμους, τις μελέτες για

τα αεροδρόμια, τις μελέτες για τη γεωργία. Δε γίνονται αυτά τα πράγματα. Ο Πρόεδρος έτσι ενημερώθηκε και έτσι είπε, άρα ο Πρόεδρος είναι παραπληροφορημένος, κακώς ενημερώθηκε και σαφώς δεν μπορεί κανένας να επιρρίψει ευθύνη στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αν αυτή ήταν η ενημέρωσή του.

Όμως, τι έγινε στην πραγματικότητα; Ανατέθηκε σε κυβερνητικά τμήματα και έκαναν μια μελέτη. Οι άνθρωποι ήταν τόσο σωστοί, τόσο συνεπείς και υπεύθυνοι, που δεν τόλμησαν να την ονομάσουν «μελέτη», γιατί είναι επιστήμονες και έχουν το «γνώθι σαυτόν», πως αυτό που έκαμαν δεν είναι μελέτη. Μιλά για μελέτη χωροθέτησης, η οποία προαποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο βεβαίως, και για προκαταρκτική περιβαλλοντική επισκόπηση των περιοχών. Δε μιλούν ούτε καν για προκαταρκτική μελέτη, μιλούν για προκαταρκτική επισκόπηση. Δηλαδή ποια απλώς είναι τα δεδομένα στις περιοχές εκείνες. Τίποτε άλλο. Και αυτό τους τιμά. Αυτό το πράγμα, που οι συντάκτες του το λένε «προκαταρκτική επισκόπηση», ο αρμόδιος υπουργός περιφέρεται και δηλώνει ότι είναι «περιβαλλοντική μελέτη» με βάση την οποία λήφθηκαν οι αποφάσεις. Ο Τσαρούχης είπε: «Είσαι ό,τι δηλώσεις», αλλά σε αυτή την περίπτωση δεν είναι ό,τι δηλώσει ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος!

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να κάμω και μια άλλη αναφορά. Υπάρχει μια ευαισθησία. Όπου και να τοποθετηθεί μια μονάδα αφαλάτωσης ή οποιαδήποτε άλλη που είναι δυνατό να προκαλεί πρόβλημα στο περιβάλλον, είναι φυσικό και αναμενόμενο ότι οι κάτοικοι ή οι ιδιοκτήτες ή οι γειτνιάζοντες με την οποιαδήποτε τοποθεσία θα διαμαρτύρονται· και είναι φυσικό. Θυμάμαι, όταν σχεδιάζονταν καινούριοι δρόμοι, είχε πει αυτό που έμεινε παροιμιώδες τότε ο κ. Βασιλείου: «Δεν μπορούμε να κάμουμε τους δρόμους εναέριους. Πρέπει από κάπου να περάσουν.» Ε, ναι! Αφού αποφάσισε η κυβέρνηση, πρέπει κάπου να τοποθετήσει και τις μονάδες.

Ερώτημα: Πώς αντιμετωπίζουμε τους κατοίκους; Πρώτα πρώτα με κοινωνική

ευαισθησία και με διάλογο και όχι ο διάλογος να είναι μονίμως το «εμείς αυτό αποφασίσαμε, αυτό θα κάνουμε». Αυτό δεν αποτελεί διάλογο. Έλειψε από τον αρμόδιο υπουργό το πνεύμα της κατανόησης των ανησυχιών και του διαλόγου, για να υποστηρίξει, αν θέλετε, τις απόψεις του, αλλά με ένα κλίμα που θα μαζεύει κραδασμούς, που θα εκτονώνει καταστάσεις, που θα ρίχνει κάτω τις εντάσεις. Ήταν μια κατάσταση μετωπικής, όχι σύγκρουσης, αλλά μετωπικής αντιπαράθεσης. «Το αποφασίσαμε, θα το κάνουμε».

Η κοινωνία σήμερα λειτουργεί στη βάση του διαλόγου, της συναίνεσης. Όταν δεν υπάρχει συναίνεση, πώς λύουμε τα πράγματα; Ούτε με τον ετσιθελισμό ούτε με το λαϊκισμό. Υπάρχει ένας και μοναδικός τρόπος. Η επιστημονική έρευνα, η επιστημονική μέθοδος, η οποία αποτελεί το αλεξικέραυνο για όλους οι οποίοι θα διαμαρτυρηθούν όπου και αν τοποθετηθεί.

Όταν γίνει έρευνα, κύριε Πρόεδρε, και η έρευνα αποφανθεί πως θα την κάνουμε στο Ζακάκι ή θα την κάνουμε δεν ξέρω πού, ε, λοιπόν θα πρέπει να δηλώσουμε όλοι εκ των προτέρων ότι θα είμαστε έτοιμοι να σεβαστούμε τα αποτελέσματα της επιστημονικής έρευνας και σε κανέναν δε θα επιτρέψουμε, λόγω των τοπικών συμφερόντων, τα οποία ενδεχομένως να επηρεάζονται αρνητικά, να επηρεάσει αρνητικά τα συνολικά συμφέροντα ολόκληρου του κυπριακού λαού.

Και διερωτώμαι: Αν αυτή ήταν η απλή αλήθεια -και ήταν η απλή αλήθεια, δεκατέσσερις ολόκληρους μήνες, από το Αύγουστο του 1998 που λήφθηκε η απόφαση μέχρι σήμερα- γιατί δε διεξήχθη μια ολοκληρωμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων από έναν ανεξάρτητο μελετητή; Και δεν έχουμε τελειώσει, γιατί αυτό το έργο θα είναι ένα πρόβλημα, αν δε γίνει σεβαστή στο τέλος η νομιμότητα την οποία καθιέρωσε η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου από το 1991 αλλά και η δεοντολογία της επιστημονικής μεθόδου. Εμείς δεν είμαστε ούτε υπέρ ούτε εναντίον

οποιασδήποτε χωροθέτησης, ως επιτροπή, το τονίζω. Δεν είμαστε ούτε υπέρ ούτε εναντίον της κυβέρνησης· είμαστε υπέρ της νομιμότητας, της δεοντολογίας και της επιστημονικότητας και ας διαφωνήσει κανένας με αυτή την αρχή. Γιατί μόνο με αυτή την αρχή αντιμετωπίζουμε στις σύγχρονες κοινωνίες τα σύγχρονα προβλήματα, αλλιώς πέφτουμε είτε στον ετσιθελισμό είτε στο λαϊκισμό. Και θέλω να τονίσω ότι στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος δεν είμαστε ούτε συμπολίτευση ούτε αντιπολίτευση ούτε με τους Ζακακιώτες ούτε εναντίον τους. Είμαστε υπέρ των λύσεων αρχής και σεβόμαστε τις αποφάσεις που λαμβάνονται με τις σωστές διαδικασίες, με τις σωστές επιστημονικές μεθόδους.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ηλιάδη.

Κύριε Δημητρίου, να μου επιτρέψετε, επειδή ο κ. Μουσιούττας είπε ότι θα είναι πολύ σύντομος, θα προεδρεύσει όμως μετά.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχω αντιληφθεί ότι υπάρχει μια σειρά ομιλητών που θα ήθελαν να λάβουν μέρος στη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πέντε, κατ' ακρίβεια.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ίσως και περισσότεροι. Και επειδή προβλέπω ότι δε θα μπορέσει να ολοκληρωθεί η συζήτηση και κάποτε υπάρχει η πρακτική, όταν κατατεθεί μια έκθεση και μιλήσει ο πρόεδρος της επιτροπής, να ακολουθεί η συζήτηση στην επόμενη συνεδρία διερωτώμαι, λαμβάνοντας υπόψη και τη μερική παρουσία, κατά πόσο θα μπορούσαμε να εφαρμόσουμε αυτή την πρακτική και να συνεχιστεί η συζήτηση στην επόμενη

συνεδρία. Αυτό το βάζω ως εισήγηση. Αν υπάρχει ένσταση και επιμένουν οι ομιλητές να μιλήσουν σήμερα, δεν έχω πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεδομένου ότι η ώρα δεν είναι τόσο προχωρημένη, είναι 6.15 μ.μ., και δεδομένου ότι το θέμα είναι επίκαιρο και βρισκόμαστε μπροστά σε μια μεγάλη δημόσια συζήτηση, νομίζω ότι η Βουλή πρέπει να συνεχίσει. Εμείς τουλάχιστο θέλουμε ο κ. Θωμά που γράφτηκε ως πρώτος ομιλητής εκ μέρους μας να μιλήσει απόψε. Δεν ξέρω ποιοι άλλοι θέλουν να μιλήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, αν δεν υπάρχει τίποτε επείγον για το οποίο πρέπει να φύγετε, νομίζω ότι δύο ώρες συνεδρία της Βουλής δεν είναι και τόσο πολλή ώρα, που να μας αναγκάσει να διακόψουμε. Άλλωστε, αν το αφήσουμε άλλη μέρα, κάτι άλλο θα βρεθεί. Για τους λόγους που ανέφερε ο κ. Χρίστου νομίζω δεν πρέπει να επιμένετε στην αναβολή.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα υποβάλει δειλά δειλά μια εισήγηση και φαίνεται ότι αποσύρεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μου επιτρέψετε να δώσω το λόγο στον κ. Μουσιούττα, ο οποίος υποσχέθηκε να είναι σύντομος, για να προεδρεύσει μετά από εμένα.

Μα, είπατε ότι θα είστε σύντομος και φανταζόμουν ότι θα μιλούσατε από τη θέση σας.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είναι για να έρθω πιο κοντά.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για να είναι πιο κοντά στην καρέκλα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά την τοποθέτηση του κ. Ηλιάδη, δε χωρεί πλέον καμιά αμφιβολία και κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι για την εγκατάσταση αυτών των μονάδων που το κόστος τους είναι ύψους πέραν των £500.000 θα έπρεπε, ναι, να υπάρχει πρόνοια της ετοιμασίας μιας επιστημονικής περιβαλλοντικής μελέτης. Για εκείνα που ήθελα να πω πρέπει να παραδεχθώ ότι είμαι επηρεασμένος από το μεγάλο πρόβλημα της επαρχίας μας ιδιαίτερα, της Λευκωσίας, και ακόμη των περιοχών που εγώ κατοικώ και που σε θέματα υδατοπρομήθειας υποφέρουν πάρα πολύ. Γι' αυτό το λόγο ήθελα να σχολιάσω ορισμένα φαινόμενα για τα οποία, όπου ανήκει μομφή στην κυβέρνηση, την αποδίδω και όπου ανήκει μομφή σε υπερβάλλουσες ευαισθησίες, αισθάνομαι την ανάγκη και πάλι να τα πω.

Προσωπικά είχα ικανοποιηθεί από την αναφορά του διευθυντή της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, ότι η προκαταρκτική μελέτη δεν είναι απλώς προκαταρκτική, αλλά προχώρησε σε κάποιο βάθος και εκ της μελέτης διαφοροποιήθηκε και το είδος της κατασκευής και ο τρόπος λειτουργίας της κατασκευής. Συγκεκριμένα, είπε πως, ενώ αρχικά αυτές οι μονάδες θα λειτουργούσαν με γεννήτριες, λόγω ακριβώς αυτής της προκαταρκτικής μελέτης μετετράπη η απόφαση να λειτουργήσουν με ρεύμα. Ο σταθμός επίσης, σύμφωνα με εκείνη τη μελέτη, θα ήταν κάπως ανοικτός και κάποιος θόρυβος θα γινόταν, γι' αυτό θα γίνει σε κλειστό σταθμό. Μια άλλη παρατήρηση της προκαταρκτικής μελέτης ήταν τυχόν επηρεασμός της θαλάσσιας βλάστησης, της ποσειδώνιας βλάστησης όπως την είχε πει, που είναι τα φύκια και άλλα που έχουν να κάνουν με οξυγόνωση του νερού της θάλασσας. Όμως το βάθος στο οποίο θα

πραγματοποιείται η εκροή, του ενάμισι χιλιομέτρου, αποκρούει και αυτό τον κίνδυνο. Είχα δε και υπόψη μου μια μονάδα αφαλάτωσης που είδα με τα μάτια μου στη Σαντορίνη και κανένας δεν μπορεί να πει ότι η Σαντορίνη δεν είναι τουριστική. Είναι από τα πιο συμφορημένα τουριστικά νησιά. Εκεί το εργοστάσιό τους το έχουν σε περίοπτη θέση πάνω σ' ένα λόφο κοντά στη θάλασσα και ενώμίλησα με όλο τον κόσμο, κανένας, μα κανένας, όχι μόνο δε διαμαρτυρήθηκε, αλλά όλοι ευλογούν την ώρα που απέκτησαν νερό για να πίνουν. Μιλώντας για το θέμα με συμπολίτες μας της Λευκωσίας και σχολιάζοντας με κάπως ειρωνικό τρόπο την όλη υπόθεση, θυμηθήκαμε ότι, όποτε πάει να γίνει κάποιο έργο δίκαια ή άδικα, ξεσηκώνονται οι περιβαλλοντιστές. Και υπήρξαν περιπτώσεις, ιδιαίτερα σε κατασκευή κάποιων κόμβων, που, ύστερα από περιπέτεια τεσσάρων και πέντε χρόνων, επανήλθαν στο αρχικό σχέδιο, αφού όμως πλήρωσε η Δημοκρατία τέσσερα και πέντε εκατομμύρια λίρες πιο πολλά. Στην προκειμένη περίπτωση έγινε απόπειρα για την περιοχή του Αγίου Θεοδώρου· από εκεί εδιώχθησαν. Έγινε απόπειρα στο Ζακάκι· εκεί δάρθηκαν και δεν ξέρω πού θα ακουμπήσουμε στο τέλος, αν πρέπει να πάμε στην Πάφο και δεν ξέρω και τι είδους αντίδραση θα υπάρξει και στην Πάφο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εκεί πέφτουν τεσσαράκοντα παρά μίαν.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Μουσιούττα, για να είμαστε δίκαιοι, δε δάρθηκε κανείς στο Ζακάκι.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Έτσι είπαν τα μέσα ενημέρωσης, δεν ξέρω.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι άλλα που είπαν τα μέσα ενημέρωσης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Το αρνήθηκε και ο υπουργός.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Μεταφέρω αυτά που λέχθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, συνεχίστε.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ένα άλλο πράγμα που με ξένισε είναι η θέση των δημάρχων της μείζονος Λεμεσού. Σε μια σύσκεψη που είχαν δήλωσαν το εξής: «Άλλωστε η Λεμεσός έχει επάρκεια νερού». Καμιά περιοχή της Κύπρου δεν έχει επάρκεια νερού. Τα υπόγεια ύδατα υπέστησαν τέτοια άντληση, που σύμφωνα με ομολογία του υπεύθυνου του Γεωλογικού Τμήματος χρειάζονται περίπου τετρακόσια χρόνια, για να ξαναβρεί η στάθμη των υπογείων νερών της Κύπρου το παλιό επίπεδό της. Και εδώ, αλλά ας μην το αναφέρω...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Καλύτερα.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είναι κάτι που συνέβη στην επιτροπή Περιβάλλοντος, όταν κάποιοι συνάδελφοι είχαν εγγράψει θέμα περί Παραπλάνησης κ.λπ. και στο τέλος η παραπλάνηση του γεωλογικού ήταν ακριβώς ότι επέβαλλε τη δημιουργία μονάδων αφαλάτωσης.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Φυσικά το παραδέχθηκε εκεί, κύριε Μουσιούττα. Στο έγγραφό του είναι άλλα που λέχθηκαν.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Δεν το παρουσίασε μεν, αλλά στο έγγραφό του μιλά για σταδιακή ερήμωση της Κύπρου. Είναι καταδικασμένη η Κύπρος. Μιλούσε επίσης για επαναστατικές μεθόδους

ορθολογιστικής χρήσης του νερού, οι οποίες όμως εάν επρόκειτο να εξαγγελθούν ή να πραγματοποιηθούν, θα ξεσηκωνόταν όλη η Κύπρος και όλος ο γεωργικός κόσμος, γιατί μιλούν για εκρίζωση πολλών και ποικίλων καλλιεργειών.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν ο κ. Μουσιούττας σάς επιτρέπει.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Μουσιούττα, μου επιτρέπετε;

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ναι, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Είναι σωστή η παρατήρησή σας ότι εκείνες οι απόψεις «ώδινεν όρος και έτεκεν μυν» και μάλιστα, επειδή πήραν τόση δημοσιότητα, εμείς καλέσαμε, όπως θυμάστε, έκτακτη συνεδρίαση της επιτροπής, για να έρθει ο νυν συνταξιούχος, τέως διευθυντής του γεωλογικού.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όντως είναι σωστή η παρατήρησή σας, αλλά πρέπει να διαπιστώνετε και από την έκθεση της επιτροπής μας ότι, ενώ κάνουμε αναφορά στη σωστότερη και ορθολογικότερη διαχείριση των υδάτινων πόρων, ουδεμία ιδιαίτερη σημασία δίνουμε σε εκείνες τις απόψεις, γιατί πράγματι ήταν πολλά πράγματα γενικά, ασαφή και αόριστα.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τις αναίρεσε ενώπιόν μας, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ας μην προχωρήσω περαιτέρω. Θέλω να πω ότι είναι σωστή η παρατήρηση, αλλά είναι ορθό ότι και η επιτροπή δεν τους έδωσε καμιά ιδιαίτερη σημασία όπως φαίνεται από την έκθεση.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Επανέρχομαι στη θέση των δημάρχων της μείζονος Λεμεσού. Αυτή η τοποθέτηση για μένα είναι απαράδεκτη. Και να είχε νερό η Λεμεσός, δεν μπορούμε να σκεφτόμαστε μέσα στην Κύπρο ξεχωριστά τη Λεμεσό, ξεχωριστά τους άλλους. Γιατί, αν πάμε και εμείς της Λευκωσίας να πούμε τι έχει γίνει στη Λεμεσό, δε νομίζω το λιμάνι να έγινε, για να πηγαίνουν κρουαζιέρα οι Λευκωσιάτες. Ούτε τα φράγματα έγιναν για τη Λεμεσό. Έγιναν για την Κύπρο. Και αυτό είναι το πνεύμα που πρέπει να μας διαπνέει για όλες τις ανάγκες αυτού του τόπου. Επαναλαμβάνω ότι δε διαφωνώ καθόλου με την τοποθέτηση του κ. Ηλιάδη και κανένας καλόπιστος άνθρωπος δεν μπορεί και δεν πρέπει να αμφισβητήσει ότι γι' αυτά τα έργα πρέπει να γίνεται ολοκληρωμένη περιβαλλοντική μελέτη. Όμως πρέπει να σκεφτούμε ότι πρέπει να θυσιάζουμε κάποτε και αυτό το περιβάλλον για τον άνθρωπο. Να το θυσιάζουμε όσο λιγότερο μπορούμε, διότι, αν ήταν να μη ζημιώνουμε το περιβάλλον, θα έπρεπε σήμερα, όπως είπε και ο φίλος Τάσος Παπαδόπουλος, να κυκλοφορούμε είτε με γαϊδούρια είτε με ποδήλατα, γιατί τα αυτοκίνητα έχουν εξατμίσεις και ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα. Δηλαδή η πρόοδος και ο τρόπος ζωής επιβάλλουν καμιά φορά μικρές και ελεγχμένες θυσίες του περιβάλλοντος. Και δε νομίζω το να έχεις νερό να πεις είναι μεγάλη απαίτηση. Είναι το βασικότερο των βασικών αγαθών.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και νερό καθημερινά είναι η ανάγκη.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά εκμυστηρεύτηκα κάποιους προβληματισμούς μου. Η θέση μας ως κόμμα είναι ότι, ναι, συμφωνούμε ότι πρέπει να πραγματοποιηθεί ολοκληρωμένη περιβαλλοντική μελέτη, αλλά ένιωσα την ανάγκη, επειδή είχα βγει και στο ραδιόφωνο μια μέρα και είπα δυο κουβέντες, θεώρησα καλό να τα πω και ενώπιον της ολομέλειας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζήτησε το λόγο ο κ. Χρίστου από τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους. Αν θέλει να μιλήσει, θα μιλήσει τώρα, διαφορετικά θα πάω παρακάτω στη σειρά που έχω γράψει τα ονόματα των βουλευτών που ζήτησαν άδεια να μιλήσουν.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Αγαπίου, όπως ξέρετε στο Κεφάλαιο Δ' δεν υπάρχει κοινοβουλευτική σειρά ή άλλη. Θα μιλήσει ο κ. Θωμά εκ μέρους μας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ξέχασα, βλέποντας τις σημειώσεις μου, να καλαμπουρίσουμε και λίγο το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα δε με ρωτήσατε αν σας επιτρέπω να μιλήσετε, κύριε Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας και θα έρθω να σας αντικαταστήσω. Εκείνο που ελέχθη από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος είναι ότι η μόνη επιβάρυνση είναι ότι σε μια ακτίνα εκατό μέτρων περίξ του σημείου εκροής το νερό θα είναι διπλάσια αρμυρό.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αλατότητα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ναι, θα περιέχει διπλάσιο άλας. Κάποιος φίλος, μιλώντας για το θέμα, «Καλά και

τι θα συμβεί;» μου λέει. Αν υπάρχει κανένας αχινός, καμιά σμύρνα ή κανένας κάβουρας ο οποίος στενοχωριέται, γιατί εκεί το νερό είναι λίγο αρμυρό, ας πάει λίγο παρακεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μουσιούττα, αν πάει παρακεί, θα πει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, αν είναι για να μιλήσετε, είστε ο τελευταίος. Είναι ο κ. Θωμά και μετά ο κ. Στυλιανού.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, είναι ο κ. Θωμά από εμάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θωμά. Θέλετε να μιλήσετε, κ. Θωμά, ή δε θέλετε;

Γ. ΘΩΜΑ:

Έρχομαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κοπιάστε.

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Αγαπίου αντικαθίσταται από τον κ. Ν. Μουσιούττα.)

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα προσπαθήσω να περικόψω από την ομιλία μου όλα εκείνα τα σημεία που ο συνάδελφος Δημήτρης Ηλιάδης έχει καλύψει με έναν τρόπο πλήρη. Θα επαναλάβω όμως ότι η θέση του κ. Ηλιάδη και της επιτροπής Περιβάλλοντος για την ανάγκη περιβαλλοντικής μελέτης ή μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, επιστημονικής,

αντικειμενικής, η οποία θα δώσει τα εχέγγυα για σωστές απαντήσεις στο πρόβλημα, θα μπορούσε να ικανοποιήσει όλες τις πλευρές, εφόσον όμως θα γινόταν αυτή η μελέτη.

Δεν μπορώ όμως να αποφύγω τον πειρασμό να δώσω μερικές απαντήσεις στον κ. Μουσιούττα, αρχικά, και να εκφράσω και μια διαφωνία με τον κ. Ηλιάδη. Είναι γεγονός ότι είναι οδυνηρό, όταν το νερό αποκόπτεται από τα νοικοκυριά με τον τρόπο που αποκόπτεται στη Λευκωσία και σε άλλες πόλεις. Όμως είναι ακόμα πιο οδυνηρό, όταν αναλογιστούμε ότι ο κόσμος υποβάλλεται σε όλες αυτές τις στερήσεις του νερού και το νερό το οποίο εξοικονομείται ισοδυναμεί με το νερό το οποίο χρειάζεται, για να ποτίζονται τρία γήπεδα γκολφ τα οποία δημιουργήθηκαν στην Κύπρο κατά την ίδια περίοδο. Δηλαδή, αν τα τρία γήπεδα γκολφ δεν υπήρχαν και δεν ποτίζονταν, τότε το νερό που θα εξοικονομείτο θα μπορούσε να ποτίζει τα σπίτια της Λευκωσίας, χωρίς να διακόπτεται έστω και για μια ώρα. Αξίζει λοιπόν τον κόπο να προβληματιστούμε, πρώτο, για το πού σπαταλούμε το νερό, αυτό το πολύτιμο αγαθό, και δεύτερο, αν τα σχέδια της κυβέρνησης για δημιουργία όχι τριών αλλά εννιά γηπέδων γκολφ συνάδουν με την όλη υδατική κατάσταση στην Κύπρο.

Αναφορικά με την έκφραση διαφωνίας από τον κ. Μουσιούττα όσον αφορά τη θέση των δημάρχων της ευρύτερης Λεμεσού, απλώς θα έλεγα, χωρίς να σχολιάσω περαιτέρω, ότι θα ήταν ίσως φρόνιμο να μελετηθεί καλά η ανακοίνωση των δημάρχων. Πιστεύω ότι σε εκείνη την ανακοίνωση δεν υπάρχει τίποτε το οποίο να κάμνει είτε τον κ. Μουσιούττα είτε οποιονδήποτε άλλο να διαφωνεί και να λυπάται. Θέλει όμως πιστεύω μια προσεκτική μελέτη εκείνη η ανακοίνωση.

Είναι γεγονός ότι το λιμάνι στη Λεμεσό έγινε, για να εξυπηρετείται ολόκληρη η Κύπρος και όχι μόνο οι Λευκωσιάτες. Εξυπηρετείται και το εμπόριο και οι Λεμεσιανοί και οι Λαρνακείς και όλοι. Όμως την οχληρία από το λιμάνι της Λεμεσού την υφίσταται η Λεμεσός και κύρια το Ζακάκι, το οποίο μάλιστα Ζακάκι ... και εδώ είμαι υπόχρεος να

κάμω μια παρένθεση. Οι Ζακακιώτες κατηγορούνται ότι κατά διάφορα διαστήματα είχαν αντιπαχθεί στη δημιουργία διαφόρων έργων μέσα σε μια πυκνοκατοικημένη περιοχή, όπως της τοποθέτησης των λυμάτων. Γι' αυτό εκείνη η περιοχή παρέμεινε χώρος όπου μπορούν να ζήσουν άνθρωποι. Είναι γεγονός επίσης ότι οι Ζακακιώτες ως κοινότητα έδωσαν οκτακόσιες σκάλες γη, χωρίς κανένα αντάλλαγμα, για να δημιουργηθεί το λιμάνι. Είναι επίσης γεγονός ότι η μονάδα η οποία σκοπεύεται να ανεγερθεί, ανεγείρεται σε απόσταση τριακοσίων μέτρων από τα σπίτια του Ζακακιού, ενώ μπορούσε ή μπορεί να ανεγερθεί σε μια ερημική παραλία στην οποία ούτε να βλέπει κανένας αυτή τη μονάδα ούτε να ενοχλείται κανένας κ.λπ. Υπάρχει λοιπόν ένα μεγάλο ερώτημα: Γιατί μέσα στα σπίτια του Ζακακιού και όχι σε μια ερημική παραλία, από το Πισσούρι μέχρι την Αγία Νάπα;

Γιατί, κύριοι, αυτή η κυβέρνηση τόσο ανώδυνα, τόσο πρόχειρα έχει δείξει πάνω στο χάρτη το Ζακάκι; Γιατί, με την ίδια ευκολία, δεν έδειξε ένα σημείο δίπλα από το ξενοδοχείο "Meridien" ή δίπλα από το ξενοδοχείο "Miramare" ή δίπλα από το ξενοδοχείο "Four Seasons", ας πούμε; Μήπως, κύριοι, εκεί η γη είναι ιερή, γιατί δεν ανήκει σε φτωχούς βιοπαλαιστές, αλλά ανήκει στο μεγάλο κεφάλαιο; Γιατί αυτή η ευκολία στο να εγκαταστήσουμε μια μονάδα η οποία αποδεδειγμένα και παραδεκτά θα δημιουργήσει τεράστια επιβάρυνση στο περιβάλλον στο οποίο καλούνται να ζήσουν ή ζουν άνθρωποι; Είναι ερωτήματα που κάποιος πρέπει να τα απαντήσει.

Είναι γεγονός ότι στην Κύπρο υπάρχει σοβαρότατο πρόβλημα νερού. Πολλοί το έχουν χαρακτηρίσει ως το δεύτερο πρόβλημα μετά το εθνικό, όμως κανένας μέχρι σήμερα από τους κυβερνώντες δεν έχει χαράξει μια σωστή, ολοκληρωμένη πολιτική για τη σωστή χρησιμοποίηση του νερού, για εξοικονόμηση νερού, ώστε γι' αυτό το πολύτιμο αγαθό, το οποίο προβλέπεται ότι στους μελλοντικούς αιώνες που θα ακολουθήσουν θα είναι το ακριβότερο αγαθό στη γη, να γίνεται γι' αυτό το αγαθό

λοιπόν κατάλληλη διαχείριση και εξοικονόμηση. Υπάρχει έλλειψη υπεύθυνης, μακροπρόθεσμης πολιτικής για αντιμετώπιση του προβλήματος, για ορθολογιστική διαχείριση του νερού, το οποίο αποτελεί πολύτιμο αγαθό, συνεχώς σπανιότερο και συνεχώς ακριβότερο. Αντίθετα, η όλη κυβερνητική πολιτική είναι και γίνεται συνεχώς αντιφατικότερη, με επιπτώσεις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες τόσο για την οικονομία όσο και για τον τόπο γενικά.

Εμείς, συνάδελφοι, ως ΑΚΕΛ-Αριστερά, είμαστε ενάντια στην αφαλάτωση; Εμείς απαντούμε όχι. Εάν και όταν χρειαστεί, να γίνει η αφαλάτωση και ήδη λειτουργούν κάποιες μονάδες αφαλάτωσης. Να γίνουν νέες μονάδες, εφόσον είναι άκρως αναγκαίο. Η αφαλάτωση, η οποία είναι ένας ακριβός τρόπος παραγωγής νερού, πρέπει να αποτελεί το τελευταίο καταφύγιο για εξεύρεση νερού, εφόσον δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε άλλες υπαλλακτικές λύσεις, εφόσον μελετούνται σε βάθος και προσεκτικά οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και στους ανθρώπους από τις νέες μονάδες αφαλάτωσης οι οποίες πρέπει να γίνουν.

Είναι το Ζακάκι, η περιοχή του Λέιντις Μάιλ, ο πιο κατάλληλος τόπος, αφού έχουμε αποκλείσει όλους τους άλλους, για να κάνουμε τη νέα μονάδα αφαλάτωσης; Σύμφωνα με όλους τους ειδικούς με τους οποίους έχουμε συνομιλήσει, το Ζακάκι είναι ίσως ο πλέον ακατάλληλος τόπος, για να γίνει η μονάδα αφαλάτωσης, πέραν του γεγονότος ότι η περιοχή Ζακακιού και Αγίου Σπυριδώνα είναι από τις πλέον βεβαρημένες οικολογικά περιοχές της Λεμεσού, με το λιμάνι, με εκατοντάδες εργαστήρια να εργάζονται νυχθημερόν, με ένα χυτήριο το οποίο μολύνει καθημερινά τους δρόμους, τον κόσμο και τα παιδιά αυτών των συνοικιών.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Το σταματήσαμε.

Γ. ΘΩΜΑ:

Το χυτήριο;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Βάλαμε όρους που αν δεν τους τηρήσει, θα κλείσει.

Γ. ΘΩΜΑ:

Να δούμε πότε θα κλείσει όμως, συνάδελφε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Με το "Νέμιτσα". Αφού ο ίδιος έκανε προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο και λέχθηκε ότι "Με τους όρους που μου βάλατε, κλείτέ το".

Γ. ΘΩΜΑ:

Οι όροι που έχουν μπει στο "Νέμιτσα", εφόσον τίθεται το θέμα τούτο, είναι, για να παράγει κάτω των τριακοσίων μονάδων. Στην Ευρώπη, σε κατοικημένες περιοχές, δεν επιτρέπεται η παραγωγή ρύπων πάνω από δέκα μονάδες.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πάνω από πενήντα.

Γ. ΘΩΜΑ:

Από πενήντα.

Θέλω απλώς να επαναλάβω σύντομα ότι στο Ζακάκι υπάρχει μια αλυκή, υπάρχει ένας μοναδικός υδροβιότοπος, το Ζακάκι αποτελεί την τελευταία λαϊκή παραλία της Λεμεσού. Εκεί όπου ο απλός άνθρωπος, χωρίς να χρειάζεται να περνά μέσα από κήπους ξενοδοχείων και στενούς διαδρόμους προς τη θάλασσα, μπορεί να πάει μαζί με την οικογένειά του και να περάσει το απόγευμά του.

Για όλους αυτούς τους λόγους, για την άμεση γειτνίαση των σπιτιών του Ζακακιού με το χώρο όπου θα γίνει η μονάδα, εμείς θεωρούμε ότι φαίνεται αρχικά ότι είναι ο πλέον ακατάλληλος χώρος, για να γίνει η μονάδα αφαλάτωσης. Πέραν τούτου, θέλω να τονίσω ακόμα έναν παράγοντα που έχει αναφερθεί. Είναι το γεγονός ότι το νερό θα

αντλείται για τη μονάδα αφαλάτωσης, αν και εφόσον γίνει, σε μια απόσταση τριακοσίων μέτρων από το λιμάνι της Λεμεσού, από το αγκυροβόλιο του λιμανιού. Εκεί όπου απορρίπτονται λογής λογής υγρά από τα πλοία, όπου υπάρχει η δυνατότητα διαρροών πετρελαίου κ.λπ., γεγονός που μπορεί σε κάποιο στάδιο είτε να καταστρέψει εξ ολοκλήρου είτε να προκαλέσει σημαντικές ζημιές στη λειτουργία της μονάδας.

Η λειτουργία της μονάδας σ' εκείνη την περιοχή θα προκαλέσει οπτική οχληρία, οχληρία από το θόρυβο των μηχανών, μόλυνση του αέρα της περιοχής και το άλας, μαζί με τα χημικά τα οποία θα επιστρέφουν στη θάλασσα, ουσιαστικά θα καταντήσει την περιοχή εκεί ακατάλληλη για κολύμπι ή για οποιοδήποτε άλλο σκοπό.

Πρέπει να πούμε ότι μερικοί υπηρεσιακοί του Υπουργείου Γεωργίας και ο υπουργός μεταξύ τους είχαν πολλές φορές δώσει διαβεβαιώσεις ότι δε θα υπάρχουν επιστροφές χημικών στη θάλασσα. Όμως είναι γνωστό ότι καμία μονάδα αφαλάτωσης δεν εργάζεται χωρίς τη χρήση χημικών. Και είναι επίσης παραδεκτό ότι μαζί με το άλας θα επιστρέφει και μια σημαντική ποσότητα χημικών μέσα στη θάλασσα και θα καταντήσει τη θάλασσα εκεί ουσιαστικά νεκρή θάλασσα, ακατάλληλη να μπει άνθρωπος μέσα.

Χαρακτηριστικό της προχειρότητας, αλλά και της όλης παραπλάνησης που επιχειρήθηκε εκεί στο Ζακάκι, ήταν και οι πηγές ενέργειας οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν. Αρχικά λεγόταν ότι θα χρησιμοποιηθούν υγρά καύσιμα, πετρέλαιο, και θα υπήρχαν οι γεννήτριες οι οποίες θα παρήγαν το ρεύμα. Μετά η κυβέρνηση έκανε τη μεγάλη παραχώρηση. Είπε: "Όχι, κύριοι, εφόσον εδώ είναι το Ζακάκι, θα βάλουμε ηλεκτρικό ρεύμα το οποίο θα πάρουμε από το λιμάνι, το οποίο είναι ακριβώς δίπλα." Αυτή τη στιγμή, συνάδελφοι, αποκαλύπτεται ότι ο υποσταθμός της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου στο λιμάνι δε διαθέτει το αναγκαίο φορτίο, γι' αυτό θα πρέπει να σκάσουμε τη Λεμεσό, από το κεντρικότερό της σημείο, την πλατεία Ηρώων -να σκάσουμε δρόμους οι

οποίοι έχουν κατασκευαστεί με έξοδα εκατομμυρίων λιρών πρόσφατα και έχουν κλείσει, οι οποίοι για δεκαετίες ήταν ανοιχτοί- για να μπορέσουμε να μεταφέρουμε το ρεύμα σε μια απόσταση εφτάμισι χιλιομέτρων από το κέντρο της Λεμεσού μέσα από πολυσύχναστους δρόμους μέχρι την περιοχή που θα ανεγερθεί η μονάδα. Δεν είμαι σίγουρος αν οι Λεμεσιανοί θα αντέξουν αυτή την πρόκληση, να σκαφτεί ολόκληρη η πόλη από το κέντρο μέχρι την άκρα, για να πάρουμε ρεύμα και να κάνουμε στη χειρότερη οικολογικά περιοχή μια μονάδα αφαλάτωσης.

Όμως, ένα άλλο χαρακτηριστικό δείγμα της νοοτροπίας του κ. υπουργού και των υπηρεσιακών ήταν και η παραπλάνηση η οποία επιχειρήθηκε αναφορικά με τον ακριβή τόπο που θα κατασκευαστεί η μονάδα. Αρχικά μας έδειξαν ένα σημείο το οποίο επέμεναν ότι βρίσκεται εντός του σημείου, εντός του χώρου ο οποίος ανήκε στην Αρχή Λιμένων και θα εχρησιμοποιείτο για μελλοντική επέκταση του λιμανιού. Όταν ο κόσμος αντέδρασε έτσι, χωρίς πολύ προβληματισμό, μάς έδειξαν με το χέρι, "τζιει πέρα", ένα άλλο σημείο. Τελικά το σημείο στο οποίο θα ανεγερθεί η μονάδα είναι εκτός του χώρου του λιμανιού και εν πάση περιπτώσει, εντός ή εκτός, δεν αλλάσσει σαφώς σε οτιδήποτε η επιβάρυνση του περιβάλλοντος η οποία θα υπάρξει στην περιοχή.

Αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, είναι έντονες οι φήμες και είναι διάχυτη η εντύπωση στην κοινή γνώμη ότι η τελική απόφαση για ανέγερση μονάδας αφαλάτωσης στο Ζακάκι είναι αποτέλεσμα πιέσεων από μεγάλους οικονομικούς παράγοντες, τα συμφέροντα των οποίων θα θιχτούν ανεπανόρθωτα, αν αυτή η μονάδα δε γίνει στο Ζακάκι, αλλά γίνει είτε στο Μαρί είτε στον Άγιο Θεόδωρο είτε σε οποιοδήποτε άλλο σημείο. Είναι παράγοντες που ουσιαστικά έχουν αγοράσει ολόκληρη την παραλία εκείνη. Έτσι, αντί να δημιουργήσουμε πρόβλημα στους μεγαλοϊδιοκτήτες γης, αντί να δημιουργήσουμε προβλήματα στη μελλοντική τουριστική ανάπτυξη, αντί, με άλλα λόγια, να βάλουμε χέρι στα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου και να εγκαταστήσουμε

μονάδα αφαλάτωσης στην "ιερή" γη τους, έστω κι αν προς το παρόν αυτή η γη βρίσκεται μακριά από οποιοδήποτε οικισμό και/ή ανάπτυξη και είναι γη ερημική, είναι πιο εύκολο να βάλουμε τη μονάδα στο Ζακάκι. Ας χαλάσουμε λίγο τον αέρα τους και ας κάνουμε μερικές εκπτώσεις στο δικαίωμα των Ζακακιωτών και των Λεμεσιανών να ζουν σε υγιεινό περιβάλλον. Έτσι κι αλλιώς και το περιβάλλον τους και ο αέρας τους είναι χαλασμένος και μολυσμένος χρόνια τώρα τόσο από το λιμάνι της Λεμεσού όσο και τη λειτουργία χυτηρίου και μια σειρά άλλων επιχειρήσεων που προκαλούν τεράστια οχληρία στον κόσμο της περιοχής.

Ας στερήσουμε από το λαό της Λεμεσού την τελευταία λαϊκή παραλία, εκείνη του Λέιντις Μάιλ. Έτσι κι αλλιώς, αγαπητοί συνάδελφοι, από το "Meridien" μέχρι το νέο λιμάνι της Λεμεσού είναι ελάχιστη η παραλία η οποία έμεινε για τους φτωχούς ιθαγενείς της Λεμεσού, για τον κυπριακό λαό. Το μεγαλύτερο μέρος της παραλίας έχει ουσιαστικά πελιαστεί, με την ανοχή των αρμοδίων, για τους ξένους τουρίστες και η πρόσβαση των ιθαγενών Κυπρίων είναι ουσιαστικά απαγορευμένη.

Ας ξανασκάψουμε τους δρόμους της Λεμεσού, για να μεταφέρουμε το αναγκαίο ρεύμα από την πλατεία Ηρώων μέχρι το Ζακάκι. Ε, τι έγινε; Η Λεμεσός έτσι κι αλλιώς για χρόνια ήταν σκαμμένη, το νέο δημοτικό συμβούλιο και ο νέος δήμαρχος άρχισαν να κλείνουν τις πληγές, ας έρθουμε να ξανασκάψουμε τη Λεμεσό από το κέντρο μέχρι την άκρη. Ας πετάξουμε ακόμα μερικά εκατομμύρια λίρες, τόσα εκατομμύρια έχουν φαγωθεί ή εξανεμιστεί τα τελευταία χρόνια.

Είναι πράγματι εκπληκτική η πεισματική επιμονή της κυβέρνησης για δημιουργία μονάδας αφαλάτωσης στο Ζακάκι, παρά το γεγονός ότι ολόκληρη η κοινότητα Ζακακιού, αλλά και η συντριπτική πλειοψηφία του λαού της Λεμεσού και του κυπριακού λαού φέρει ένσταση και εναντιώνεται σ' αυτή την απόφαση. Ολόκληρο το δημοτικό συμβούλιο της Λεμεσού ομόφωνα έχει ουσιαστικά ταχθεί ενάντια στη μονάδα

αφαλάτωσης, αλλά και οι περιφερειακοί δήμοι. Η μεγάλη πλειοψηφία των μελών της επιτροπής Περιβάλλοντος έχει ταχθεί εναντίον. Ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ και αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης έχει ζητήσει επίσημα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να κάμει δεύτερες σκέψεις αναφορικά με το χώρο ανέγερσης της μονάδας αφαλάτωσης. Παρά όλους αυτούς τους παράγοντες, η κυβέρνηση είναι εκεί και επιμένει πεισματικά να εξοντώσει, γιατί περί εξόντωσης ουσιαστικά θα πρόκειται, το λαό και τον κόσμο του Ζακακιού.

Δηλώνουμε απερίφραστα ότι είμαστε στο πλευρό των κατοίκων Ζακακιού, στο δίκαιο αγώνα τους να διασφαλίσουν για τους ίδιους και τα παιδιά τους το ελάχιστο υγιεινό και ανθρώπινο περιβάλλον, υγιεινές και ανθρώπινες συνθήκες ζωής. Είναι καιρός μερικοί -και εννοώ τους κυβερνώντες- να σταματήσουν να σκέφτονται και να καθοδηγούνται μόνο από τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου αυτού του τόπου. Είναι καιρός να σκεφτούν ότι...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Νερό μόνο το μεγάλο κεφάλαιο πίνει!

Γ. ΘΩΜΑ:

Μπορεί όμως να κτιστεί σε μια ερημική παραλία που ανήκει σε κάποιους, αντί στο Ζακάκι. Είναι καιρός να σκεφτούν ότι και οι απλοί άνθρωποι...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Το μεγάλο κεφάλαιο πίνει εισαγόμενο, sparkling, έχει τη δυνατότητα! Αλλά τη γη πάνω στη θάλασσα ξέρετε γιατί δε την πειράζουν, τη συγκεκριμένη που λέει ο κ. Θωμάς· αφού ξέρετε σε ποιους ανήκει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα ποια γη; Στην Επισκοπή; Αφού ήταν μεταξύ δύο options. Επισκοπής και...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Πριν την Επισκοπή, αλλού.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν είναι του Γαλαταρκώτη, ποτέ δεν τέθηκε θέμα για να γίνει στην περιοχή του Γαλαταρκώτη.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Σε τούτο έχεις δίκαιο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Συ έφης. Πώς θα τεθεί θέμα, συγνώμη, κύριε Πρόεδρε...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ούτε μπορούσαν να σκεφτούν έτσι πράγμα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε μας απασχόλησε ποτέ εμάς τούτο το θέμα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Θα υπάρξει κυβέρνηση που θα σκεφτεί να το κάμει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Θωμά, συνεχίστε.

Γ. ΘΩΜΑ:

Είναι γεγονός ότι δεν τέθηκε θέμα για τη γη κάποιων επιχειρηματιών ούτε κάποιος θα τολμούσαν να σκεφτούν έτσι πράγμα.

Είναι καιρός λοιπόν κάποιος να σκεφτούν ότι και οι απλοί άνθρωποι, έστω κι αν είναι Ζακακιώτες, οι ιθαγενείς αυτού του τόπου, έχουν δικαίωμα να αναπνέουν καθαρό αέρα και να χαίρονται τις ομορφιές και το περιβάλλον του τόπου τους. Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, δεν αποφασίστηκε με την ίδια ευκολία η δημιουργία αυτής της μονάδας δίπλα από το «Meridien» ή το «Four Seasons» ή το «Miramare» ή άλλα ξενοδοχεία; Γιατί με τόση ευκολία δείξαμε πάνω στο χάρτη το Ζακάκι; Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, η

μονάδα αφαλάτωσης δε γίνεται σε μια ερημική ακτή από την Πάφο μέχρι την Αγία Νάπα; Γιατί θα επηρεαστεί ίσως η αξία των ιερών κτημάτων κάποιων, όπως έχω ξαναπεί. Γιατί πρέπει να κτιστεί σε απόσταση τριακοσίων μέτρων από την κοινότητα και τα σπίτια των Ζακακιωτών;

Αξίζει, κύριοι συνάδελφοι, ο κόσμος της Λευκωσίας να υφίσταται τις αιματηρές αποκοπές νερού, όταν το νερό που εξοικονομείται ισούται με το νερό που καταναλώνουν την ίδια περίοδο τα τρία υφιστάμενα γήπεδα γκολφ; Αξίζει, κύριοι συνάδελφοι, να κτίζουμε μονάδες αφαλάτωσης και να πληρώνουμε το νερό προς εβδομήντα σεντ τον τόνο, για να το επιχορηγούμε προς δεκαπέντε σεντ και να ποτίζουν τα γήπεδα γκολφ και να θησαυρίζουν κάποιοι ιδιοκτήτες αυτών των γηπέδων; Ας απαντήσει ο καθένας τα ερωτήματα αυτά. Η απάντηση σ' αυτά τα ερωτήματα θα δώσει το μέτρο της προχειρότητας, της ανευθυνότητας και των οικονομικών σκοπιμοτήτων που εξυπηρετούνται με την απόφαση για δημιουργία μονάδας αφαλάτωσης στο συγκεκριμένο χώρο, στο Ζακάκι. Ταυτόχρονα θα καταδείξει το μέτρο της αδικίας σε βάρος του Ζακακιού, αλλά και ολόκληρης της Λεμεσού.

Αγαπητοί συνάδελφοι, θέλω να διαχωρίσω και τη θέση μου από τη θέση του κ. Ηλιάδη, όσον αφορά τις ευθύνες του Προέδρου της Δημοκρατίας. Εγώ δεν υιοθετώ τη θέση ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν κατάλαβε τι του είπαν, γιατί αλίμονο αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν καταλαβαίνει τη σημασία τέτοιων έργων. Πρώτο, είπε ότι έχει καθοδηγηθεί από κακούς συμβούλους, από τον Υπουργό Γεωργίας...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είναι έτσι που είπε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να τον φωνάξουμε να έρθει μέσα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν του τα είπαν καλά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Ναι, ότι δεν του τα είπαν καλά. Και λέω ότι αλίμονο αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για τόσο μεγάλο έργο με τόσες αντιδράσεις δεν μπήκε στον κόπο να μελετήσει αυτό το γεγονός! Μετά που ομόφωνα το δημοτικό συμβούλιο Λεμεσού και οι δήμοι Λεμεσού είχαν δημιουργήσει πρόβλημα. Μετά τη θέση της επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής. Μετά το γεγονός ότι ο αρχηγός ενός πολιτικού κόμματος, ο κ. Χριστόφιας, είχε κάμει προσωπική παρέμβαση και τον είχε καλέσει να κάμει δεύτερες σκέψεις. Απάντησε την άλλη μέρα στον κ. Χριστόφια και αντιλαμβάνομαι είτε γιατί ήταν πολύ καλά πληροφορημένος είτε γιατί δεν μπήκε στον κόπο να ερευνήσει αυτό το ζήτημα. Οι ευθύνες των κυβερνώντων γι' αυτή την ετσιθελική απόφαση την οποία υπερασπίζονται με τόση επιμονή είναι τεράστιες.

Εμείς από το βήμα της Βουλής, του πιο δημοκρατικού οργάνου σ' αυτή τη χώρα, κάμνουμε έκκληση στο παρά πέντε, έστω και τώρα, να γίνουν δεύτερες σκέψεις. Ο σταθμός αφαλάτωσης δεν πρέπει να γίνει στο Ζακάκι, χωρίς να προηγηθεί οικολογική μελέτη ή μελέτη οικολογικής επιβάρυνσης. Θεωρούμε ότι, ενόσω υπάρχει χρόνος, θα πρέπει να γίνουν δεύτερες σοφότερες σκέψεις. Ταυτόχρονα, ξαναδηλώνουμε την αμέριστη συμπαράστασή μας στον κόσμο του Ζακακιού και δηλώνουμε ότι θα είμαστε δίπλα τους στους αγώνες για προάσπιση του δικαιώματός τους για υγιεινό και ανθρώπινο περιβάλλον για τον κόσμο, για τους ίδιους και τα παιδιά τους, αλλά και για ολόκληρη τη Λεμεσό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στέλιος Στυλιανού. Να σε σημειώσω, Μάριε, αν θέλεις.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Πολύ λίγη ώρα θα μου πάρει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σε γράψαμε, Μάριε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, από τις στατιστικές των τελευταίων εκατό χρόνων -και δεν υπάρχουν παλαιότερες- του Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών, φαίνεται καθαρά και καταμαρτυρείται αδιάψευστα ότι η υδατική κατάσταση στον τόπο μας χειροτερεύει συνεχώς. Και αν κοιτάξουμε τη γραμμή στο σχετικό πίνακα, θα δούμε ότι η γραμμή αυτή είναι κατιούσα. Πράγματι ο τόπος μας αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα με το νερό και θα τολμούσα να πω ότι είναι το πρώτο εθνικό πρόβλημα για τη χώρα μας μετά το πολιτικό πρόβλημα. Και η σημερινή κυβέρνηση αλλά και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, βλέποντας αυτή την κατάσταση, έσπευσαν να εξεύρουν τρόπους να ενισχύσουν τα υδατικά αποθέματα του τόπου μας, γιατί είναι η μόνη λύση να αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση. Παλαιότερα είχε επιλεγεί ο τρόπος της κατασκευής φραγμάτων και πραγματικά έχουν κατασκευαστεί πολλά φράγματα, πρωτοπορήσαμε σε αυτό τον τομέα, αλλά τα φράγματά μας σήμερα είναι αδειανά, διότι δυστυχώς η βροχόπτωση δε μας ερωτεύεται. Κάμαμε τα φράγματα, αλλά τα φράγματα μένουν αδειανά.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μας ερωτεύεται, αλλά δε μας παντρεύεται.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ούτε μας ερωτεύεται ούτε μας πλησιάζει. Δυστυχώς, η μικρή πατρίδα μας βρίσκεται σε μια χώρα που μαστίζεται συχνά από ανομβρίες, θα μπορούσα να κάμω ολόκληρη ιστορική αναδρομή στις...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Φταίει η κυβέρνηση.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

...μεγάλες ανομβρίες που παρουσιάστηκαν κατά καιρούς. Δε θα το κάμω, γιατί είναι γνωστές και επίσης ο χρόνος μας εδώ είναι πολύτιμος. Βέβαια η σημερινή κυβέρνηση, ορθώς ενεργούσα και ακολουθώντας τη λαϊκή θυμοσοφία ότι «του φρονίμου το παιδί πριν πεινάσει μαγειρεύει» -και εμείς πραγματικά έχουμε ήδη πεινάσει- σωστά έσπευσε να εξεύρει τρόπους, για να ενισχυθούν τα υδατικά αποθέματα αυτού του τόπου.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Σ' αυτή την περίπτωση, πριν να μαγειρέψει, πείνασε όμως.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Και σ' αυτή την περίπτωση, μια μέθοδος η οποία προσφέρεται σήμερα, αύριο μπορεί να δούμε ότι υπάρχει κάτι το καλύτερο, αυτό που προσφέρεται σήμερα είναι η μέθοδος της αφαλατώσεως, και εδώ θέλω να τονίσω, σε συνδυασμό με την εξοικονόμηση νερού όπου αυτή μπορεί να γίνει. Πραγματικά, χαιρετίζω με μεγάλη ικανοποίηση τη θέση του ΑΚΕΛ, όπως έχει εκφρασθεί από το συνάδελφο Γιαννάκη Θωμά, ότι υποστηρίζει το ΑΚΕΛ τη μονάδα αφαλάτωσης, εκεί βεβαίως που χρειάζεται. Και πραγματικά σήμερα χρειάζεται η αφαλάτωση, δεν υπάρχει άλλος τρόπος. Εάν αύριο εξευρεθεί κάποιος τρόπος προσφορότερος, κάποιος τρόπος που να δημιουργεί λιγότερα προβλήματα, στο χέρι μας είναι να τον ακολουθήσουμε και να επιλέξουμε τον τρόπο εκείνο.

Και είναι ακριβώς μέσα σε αυτά τα πλαίσια που ήδη μελετάται νομοσχέδιο, ώστε τα υδατικά πράγματα του τόπου να υπαχθούν σε έναν ενιαίο φορέα υδάτων και ήδη γνωρίζω ότι στην επιτροπή Γεωργίας υπάρχει και σχετική πρόταση από τον κ.

Μαυροκορδάτο προς αυτή την κατεύθυνση, ότι πρέπει να δημιουργηθεί ένας ενιαίος φορέας υδάτων, για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα.

Έρχομαι στο συγκεκριμένο ζήτημα και θα περιοριστώ στο χώρο του Ζακακιού, δεδομένου ότι ο χώρος του Αγίου Θεοδώρου έχει ήδη εγκαταλειφθεί. Πραγματικά διερωτώμαι...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ουδέποτε ήταν για τη Λεμεσό ο χώρος του Αγίου Θεοδώρου.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Οι μελέτες που έχουν γίνει στις οποίες αναφέρεται και η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος είναι για τους χώρους Αγίου Θεοδώρου και Ζακακιού. Δεδομένου ότι ο χώρος του Αγίου Θεοδώρου έχει εγκαταλειφθεί, θα περιορίσω την αναφορά μου στο χώρο του Ζακακιού και θα διερωτηθώ για άλλη μια φορά γιατί γίνεται τόσος ντόρος, γιατί έγινε του κουτρούλη ο γάμος, για ένα πρόβλημα το οποίο μπορεί να λυθεί πολύ απλά, εάν απαντήσουμε σε δύο απλές ερωτήσεις. Κατά την αντίληψή μου, το πρόβλημα συνίσταται και εξικνείται στην απάντηση δύο απλώς συγκεκριμένων ερωτήσεων. Και η πρώτη ερώτηση είναι: Πράγματι προαπαιτείται περιβαλλοντική μελέτη, για να γίνει ένα τέτοιο έργο; Είναι το πρώτο ερώτημα. Και το δεύτερο ερώτημα είναι: Στη συγκεκριμένη περίπτωση έχει γίνει περιβαλλοντική μελέτη; Εδώ είναι το πρόβλημα. Εδώ εστιάζεται. Φαίνεται ότι από την αρχή... Θα απαντήσω στα ερωτήματα πολύ σύντομα. Νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε ότι και απαιτείται και προαπαιτείται περιβαλλοντική μελέτη για ένα τέτοιο έργο. Διότι, όταν προσπαθούμε να ενώσουμε ένα δημόσιο αργάκι ή να κατασκευάσουμε ένα γεφύρι, προαπαιτούμε περιβαλλοντική μελέτη στον ιδιωτικό τομέα, δεν πρέπει να γίνει περιβαλλοντική μελέτη σε ένα τέτοιο ζήτημα; Και θα κάμω στη συνέχεια ειδική αναφορά για τη συγκεκριμένη περιοχή.

Επομένως, συμφωνούμε, νομίζω, όλοι ότι προαπαιτείται περιβαλλοντική μελέτη και συμφωνούμε ακόμα ότι χωρίς αυτή τη μελέτη ουδέν έστι γενέσθαι των δεόντων. Δεν μπορεί να κάνουμε βήμα παρακάτω, αν δεν προϋπάρξει αυτή η μελέτη. Τώρα έγιναν μελέτες στη συγκεκριμένη περίπτωση; Κατά την αντίληψή μου, αν έχω καταλάβει καλά, γιατί το πεδίο σ' αυτό το σημείο είναι ομιχλώδες, άλλοι λένουν ότι έγινε μια μελέτη, άλλοι ότι έγιναν περισσότερες, άλλοι ότι έγιναν μελέτες από Κυπρίους εμπειρογνώμονες, άλλοι από ξένους εμπειρογνώμονες. Μελέτες πολλές ακούουμε, αλλά καμιά μελέτη μέχρι σήμερα δεν είδαμε. Θα πρέπει να πω ότι η μόνη πολύ αξιόλογη δουλειά που έγινε, και δρώτομαι της ευκαιρίας σήμερα να συγχαρώ εκείνους που συνέταξαν τη μελέτη, είναι μια προκαταρκτική μελέτη που έγινε από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, προκαταρκτική μελέτη, χωροθετική.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Προκαταρκτική επισκόπηση.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Προκαταρκτική επισκόπηση. Όσον αφορά αυτό το συγκεκριμένο θέμα, για να μην τρώω το χρόνο, υιοθετώ όσα ανέφερε ο κ. Ηλιάδης σ' αυτό το θέμα, ότι πραγματικά οι συντάκτες σεβάστηκαν και το επιστημονικό τους προϊόν και τη θέση τους και δεν τόλμησαν να γράψουν στο εξώφυλλο ότι είναι περιβαλλοντική μελέτη. Είναι μια προκαταρκτική ... και έχει σημασία, διότι δεν έγινε οριστική και καταληκτική μελέτη. Είναι αξιόλογη μελέτη, αλλά, αν αναγνωσθεί προσεκτικά -λυπούμαι που δεν έχω το χρόνο να κάνω εκτενή αναφορά- είναι ηλίου φαινότερον ότι και αυτή η προκαταρκτική μελέτη δε συμφωνεί με το ότι πρέπει να γίνει το έργο εκεί στην περιοχή του Ζακακίου. Αλλά, επειδή είναι δύο τόμοι, δεν τη διαβάσαμε όλοι πολύ προσεκτικά, δεν είχαμε το χρόνο ή μπορεί να μην προσέξαμε το σημείο, ότι καταληκτικά είναι εναντίον της κατασκευής του έργου στο Ζακάκι.

Είχαν προταθεί από την αρχή δύο χώροι, για να γίνει εργοστάσιο αφαλάτωσης, και είχα αντιδράσει από την αρχή πολύ έντονα. Γιατί δύο χώροι; Για να αποκλειστεί στο τέλος ο ένας και να επιλεγεί κατ' ανάγκην ο άλλος; Έπρεπε να υπάρχουν τρεις χώροι και περισσότεροι. Γιατί δύο χώροι; Και δε θέλω να πω ότι σήμερα οι φόβοι μου δικαιώθηκαν. Γιατί δύο χώροι; Για να αποκλειστεί ο ένας και να επιλεγεί κατ' ανάγκην και σίγουρα ο άλλος; Και είχε επιλεγεί ο χώρος εκεί στο Λέιντις Μάιλ, στην περιοχή του Ζακακίου, και ένας χώρος κάτω στον κόλπο της Επισκοπής, στην περιοχή του Αγίου Ερμογένη, συγκεκριμένα στην τοποθεσία Αγίου Δημητρίου. Είχαμε την ευκαιρία και η επιτροπή Περιβάλλοντος αλλά, πιστεύω, και όλοι οι συνάδελφοι να επισκεφθούμε επί τόπου και να έχουμε και προσωπική αντίληψη του χώρου στο βαθμό που μας βοηθά, ως μη ειδικούς, να αντιληφθούμε κάποια πράγματα.

Πρέπει να πω ότι, σύμφωνα με το χάρτη που έχει δημοσιευτεί στην προκαταρκτική μελέτη που ανέφερα, ο χώρος του Ζακακίου εντοπίζεται και τοποθετείται στο χώρο προστασίας της παραλίας. Αυτό είναι πολύ σημαντικό και πρέπει να κοιτάξουμε αυτό το χάρτη. Γράφει εκεί με κόκκινη γραμμή «χώρος προστασίας της παραλίας» και πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η περιοχή εκεί, διότι δε θα μιλήσω για παρακείμενο βιότοπο, γιατί ολόκληρη η περιοχή εκεί είναι ένας βιότοπος, είναι μια περιοχή η οποία έχει πραγματικά πολύ μεγάλες περιβαλλοντικές ευαισθησίες. Μπορεί σήμερα ... και είναι ένας εθνικός πλούτος η αλυκή της Λεμεσού. Μπορεί σήμερα, είτε λόγω πολιτικών καταστάσεων είτε λόγω οικονομικών δυσκολιών είτε άλλων προβλημάτων, να μην μπορούμε να αξιοποιήσουμε εκείνο το χώρο, ο οποίος, αν αξιοποιηθεί, θα είναι η πρώτη τουριστική ατραξιόν και είναι, όπως λέγεται και από διεθνείς εκθέσεις, μία από τις πέντε στον κόσμο. Είναι ένας από τους πέντε αξιολογότερους βιότοπους στον κόσμο η περιοχή της αλυκής. Αρκεί να σας αναφέρω ότι το 1998, απλώς ενδεικτικά κάμνω κάποιες αναφορές, για να μη φάω το χρόνο, το 1998 είχαν καταμετρηθεί εκεί στο

συγκεκριμένο χώρο, τον προτεινόμενο για το εργοστάσιο αφαλάτωσης, δεκαπέντε είδη πτηνών, από τα οποία δώδεκα προστατεύονται από τη σύμβαση της Βέρνης· είναι σπανιότατα είδη πτηνών. Το 1998 είχαν καταμετρηθεί επίσης ογδόντα πέντε είδη φυτών, τα οποία επίσης είναι σπανιότατα και τα οποία δεν υπάρχουν σε άλλη περιοχή.

Βεβαίως, δε θα αποφύγω τον πειρασμό να αναφερθώ στο θέμα με τους αχινούς του κ. Μουσιούττα, ο οποίος είπε «ε, έν' πτηνά, εν παν παρατζει;». Μα στο τέλος παρατζει, παρατζει, θα τα διώξουμε. Η σημασία του βιότοπου πιστεύω ότι δεν έχει εκτιμηθεί όσο έπρεπε, γιατί πιστεύω ότι, αν επρόκειτο να κατασκευαστεί σήμερα το λιμάνι Λεμεσού, δε θα κατεσκευάζετο σ' εκείνη την περιοχή και θα ήταν έγκλημα, αν κατεσκευάζετο σ' εκείνη την περιοχή. Ήταν οι συνθήκες που επέβαλαν τότε την εσπευσμένη κατασκευή του λιμανιού, διότι η περιοχή ολόκληρη εκεί είναι ένας βιότοπος. Και δεν είναι απλό θέμα περιβαλλοντικών ευαισθησιών, είναι θέμα και οικονομικών συμφερόντων για τη χώρα μας.

Όσον αφορά τον άλλο χώρο εκεί στον κόλπο της Επισκοπής, φαίνεται ότι ο Θεός μάς έστειλε την ανομβρία, αλλά μας έστειλε και ένα χώρο, για να κάνουμε εργοστάσιο αφαλάτωσης. Και είναι ο χώρος εκεί στην Επισκοπή. Είναι ο χώρος εκεί στην περιοχή του Αγίου Δημητρίου. Είναι η μόνη περιοχή, πιστεύω, που προσφέρεται γι' αυτό το σκοπό. Η μόνη περιοχή που έχω υπόψη μου. Είμαι βέβαιος ότι πιθανό να υπάρχουν και άλλοι χώροι. Εγώ δεν εκφράζω απόψεις ως βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, γιατί τα νερά είναι πράγματι εθνικός πλούτος και δεν πρέπει να γίνεται η διάκριση μεταξύ Λεμεσού, Λευκωσίας, Λάρνακας κ.λπ. Επομένως, δεν πρέπει να εξετάσουμε τους χώρους μόνο για τη Λεμεσό. Έχει και άλλες ακτές η Κύπρος, διότι το θέμα είναι ευρύτερο, είναι εθνικό πρόβλημα, είναι εθνικά τα οφέλη, είναι εθνικές και οι τυχόν επιπτώσεις και ζημιές. Γιατί να περιοριστεί, για παράδειγμα, στη Λεμεσό ή στη Λάρνακα ή ξέρω εγώ οπουδήποτε αλλού συγκεκριμένα;

Επίσης, θα πρέπει να αναφέρω ότι ο χώρος εκεί στην Επισκοπή είναι ένας χώρος εντελώς ακατάλληλος για οποιαδήποτε άλλη αξιοποίηση, έχει πνιγεί εκεί κόσμος και κοσμάκης και υπάρχουν συνεχώς μεγάλες πινακίδες με την προειδοποίηση «απαγορεύεται το κολύμπι». Και αναφέροντας αυτά τα πράγματα, δε λέω ότι πρέπει να γίνει εκεί στο συγκεκριμένο χώρο, διότι δεν είμαι ειδικός και δεν είμαι εγώ που θα αποφασίσω. Αλλά, επειδή το θέμα έχει επικεντρωθεί πλέον εκεί στο Ζακάκι, είμαι υπόχρεος να πω γιατί δεν πρέπει να γίνει εκεί. Γι' αυτό και παίρνω αυτή τη θέση, επειδή ήδη έχει αποφασιστεί ο χώρος εκείνος. Επομένως, το επιχείρημά μου διαλεκτικά θα είναι να πω γιατί δεν πρέπει να γίνει εκεί και θα πρέπει σ' αυτή την προσπάθεια να βοηθηθώ με τη σύγκριση με τον άλλο χώρο, εκείνον της Επισκοπής.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μήπως και μαλώνει ο Άγιος Δημητριανός εκεί στην Επισκοπή;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Άγιος Ερμογένης είναι.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Είναι περιοχή Αγίου Ερμογένους. Η συγκεκριμένη τοποθεσία είναι η τοποθεσία Άγιος Δημητριανός. Είναι μια περιοχή εντελώς ακατάλληλη και δεν υπάρχουν ούτε φυτά και γι' αυτό το είπα επανειλημμένως, ότι είναι ο μόνος κατάλληλος χώρος. Μπορεί να υπάρχουν και άλλοι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ήταν για να σπάσει η μονοτονία, κύριε ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε θα διαμαρτυρηθεί ο κ. Ηλιάδης που θα καταστρέψουμε τους κουρκουτάες της περιοχής; Είναι περιβαλλοντικό το πρόβλημα.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θα μπορούσα να μιλώ για αρκετή ώρα για την πανίδα και τη χλωρίδα της περιοχής, γιατί διεξήλθα ειδικά αυτό το θέμα και από προσωπικό ενδιαφέρον και ευαισθησίες, αλλά και για τη συγκεκριμένη περίπτωση, διότι δεν μπορεί να μη λαμβάνονται υπόψη αυτά τα δεδομένα. Δεν έχουμε λιοντάρια και δεν έχουμε τίγρεις να προβάλουμε. Θα προβάλουμε αυτά που έχουμε. Αυτά που μας έστειλε η φύση και ο Θεός. Επομένως, αυτά πρέπει να εκμεταλλευθούμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Και αυτά που αφήσαμε.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Και αυτά που αφήσαμε στο τέλος, όπως πολύ σωστά λέει ο κ. Χριστοδουλίδης.

Για το θέμα των μελετών επαναλαμβάνω ότι, αν υπάρχουν μελέτες, πρέπει αυτές οι μελέτες να δημοσιοποιηθούν. Όχι μόνο μελέτες για τη συγκεκριμένη περιοχή αλλά και για την άλλη περιοχή και για άλλες περιοχές, αν καταδείχνουν ότι πρέπει να γίνει εκεί στο Ζακάκι ο σταθμός, είμαι από τους πρώτους που θα υποστηρίξω αυτή τη θέση. Το κάνω ξεκάθαρο. Αλλά, μέχρι που να πεισθώ, θα λέω ότι είναι λανθασμένη η απόφαση να γίνει σε μια περιοχή που στο κάτω-κάτω δεν υπάρχει και η αποδεκτότητά της εκ μέρους των επηρεαζομένων. Και στη σημερινή κοινωνία, και όπως εξελίσσονται τα πράγματα και οι κοινωνίες και οι ιδέες, είναι βασικό στοιχείο η αποδεκτότητα οποιουδήποτε έργου. Δεν μπορείς να πάεις σπίτι του άλλου και να κάνεις κάτι το οποίο δεν αποδέχεται. Είναι πολύ σημαντικό στοιχείο η αποδεκτότητα και είναι μέσα στη φιλοσοφία της εποχής μας και πρέπει να το λάβουμε υπόψη και πρέπει να το καλλιεργήσουμε και πρέπει να το ενισχύσουμε, διότι είναι σωστή αυτή η κατεύθυνση και αυτός ο προσανατολισμός.

Ένα από τα επιχειρήματα, λυπούμαι που θα μπω σε κάποιες λεπτομέρειες, ένα από τα επιχειρήματα που προβάλλονταν κατά κόρον γιατί έπρεπε να γίνει ο σταθμός

εκεί στο Ζακάκι ήταν το θέμα με το ρεύμα. Και μας έχει λεχθεί πάρα πολλές φορές, πλειστάκις: «Έχουμε το ρεύμα εδώ δίπλα και θα πάμε στην Επισκοπή για να μεταφέρουμε ρεύμα;». Και μάλιστα μας το έλεγαν κατά έναν τρόπο τόσο γραφικό, που ερχόταν στο μυαλό του καθενός η σκέψη ότι είναι όπως τους γάμους. Γίνεται γάμος σε ένα σπίτι και με κάποιο σύρμα μεταφέρεται ρεύμα στο διπλανό άδειο οικόπεδο, για να κάνουμε τα τραπέζια του γάμου. Περίπου αυτή η εικόνα εσχηματίζετο με το γραφικό τρόπο που μας το έλεγαν.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Τόσο ειδυλλιακή δηλαδή!

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα! Ήδη έχουμε το ρεύμα εκεί δίπλα και θα πάμε στην Επισκοπή; Και στο τέλος αποδεικνύεται ότι τα πράγματα δεν ήταν έτσι. Και εγώ θέλω να πιστεύω -και το πιστεύω- ότι αυτό το πράγμα δεν το γνώριζε ο κ. υπουργός. Δε γνώριζε ο αρμόδιος υπουργός αυτό το πράγμα, διότι είμαι βέβαιος ότι, αν το γνώριζε, θα μας το έλεγε, διότι, αν θυμούμαι καλώς, σε επανειλημμένες συσκέψεις είχε τεθεί το θέμα -και το είχα θέσει και προσωπικά- από πού θα πάρουμε ρεύμα. Βεβαίως, δεν μπορούσα να φανταστώ ότι θα υπήρχε αυτό το ενδεχόμενο. Και φαίνεται στο τέλος ότι, ενώ στην περίπτωση της Επισκοπής ρεύμα της τάσεως που χρειάζεται για να λειτουργήσει ένας σταθμός θα πρέπει να μεταφερθεί από τον υποσταθμό που είναι δίπλα στον κούλα του Κολοσσίου, για την περίπτωση της Λεμεσού θα πρέπει να μεταφερθεί από την πλατεία Ηρώων. Εδώ εγείρεται ένα άλλο θέμα. Δεν είμαι ειδικός επί περιβαλλοντικών θεμάτων, αλλά, έχοντας υπόψη την έρευνα που έγινε προχθές από το Υπουργείο Γεωργίας της Αγγλίας σ' ό,τι αφορά τους πυλώνες και τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα, διερωτώμαι τι θα γίνει, όταν περάσουν αύριο εκείνες οι γραμμές και όταν διασχίσουν ολόκληρη τη Λεμεσό, όταν περάσουν μέσα από αυλές σπιτιών, ίσως από αυλές σχολείων, ίσως από

εκκλησίες, ίσως από πλατείες, διότι ο λόγος που μπαίνουν ψηλοί πυλώνες είναι ακριβώς για να σπάζει το ηλεκτρομαγνητικό πεδίο. Τι θα γίνει αύριο, όταν θα περπατούμε πάνω σ' αυτό το πεδίο; Αυτό είναι κάτι που πρέπει να μας προβληματίσει. Επομένως, αν μπορούμε να το αποφύγουμε, θα πρέπει να το αποφύγουμε.

Πρέπει η κυβέρνηση να επισπεύσει την κατασκευή εργοστασίου αφαλάτωσης, γιατί το πρόβλημα πραγματικά επείγει. Δε σηκώνει άλλη καθυστέρηση και θα διαφύγει του έρκους των οδόντων μου ο αφορισμός και να πω μήπως οι σημερινές αντιδράσεις των Ζακακιωτών χρησιμοποιηθούν αύριο ως άλλοθι για την καθυστέρηση του τρόπου κατασκευής αμέσως εργοστασίου, για να εφοδιάσουμε τα αποθέματά μας με νερό. Πρέπει να υπάρχουν πάντοτε σε οποιαδήποτε περίπτωση υπαλλακτικές λύσεις και όχι αύριο να πούμε ότι μας καθυστέρησαν οι Ζακακιώτες. Η κυβέρνηση πρέπει να σπεύσει αμέσως στην κατασκευή σταθμού αφαλάτωσης, εφόσον προηγηθεί κατάλληλη μελέτη και γίνει στον κατάλληλο χώρο, διότι το πρόβλημά μας είναι πολύ επείγον.

Η απόφαση της κυβέρνησης έχει προκαλέσει στη Λεμεσό μια αναστάτωση. Δε σημαίνει βεβαίως ότι, όπου θα γίνει ένα έργο, αν προκληθεί αναστάτωση, θα πρέπει να αναβάλλεται. Καθόλου δε σημαίνει και δεν είμαι αυτής της θεωρίας. Εδώ το δημόσιο συμφέρον είναι υπεράνω του ιδιωτικού. Και αυτό πρέπει να το αντιληφθούμε όλοι. Αλλά επαναλαμβάνω ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση ... και η θέση μου η έντονη εντοπίζεται στο ότι δεν έχει παρουσιαστεί μέχρι σήμερα περιβαλλοντική μελέτη για την περιοχή. Και από πληροφορίες που έχω, οι εντολές στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, για να προχωρήσει στο να κάνει σχέδια για ηλεκτροδότηση του σταθμού, δόθηκαν από τον Αύγουστο του 1998. Δηλαδή, είχε προαποφασιστεί το έργο; Πότε έγιναν, αν έγιναν οποιεσδήποτε μελέτες;

Είναι έντονη η θέση μου και πιστεύω ότι είναι η θέση όλων των Λεμεσιανών, χωρίς να είναι τοπικό το θέμα, καθόλου δεν είναι τοπικό, ότι πρέπει να ετοιμαστούν οι κατάλληλες μελέτες από τους εμπειρογνώμονες. Εμείς δεν είμαστε ειδικοί · αυτά θα τα αποφασίσουν οι ειδικοί. Πρέπει να παρουσιαστούν μελέτες που να πείσουν ότι πραγματικά ο χώρος εκείνος είναι ο κατάλληλος, διότι, μέχρι να γίνει αυτό το πράγμα, ισχύει η αρχή ότι το βάρος αποδείξεως είναι στην κυβέρνηση και είναι η κυβέρνηση που πρέπει να ετοιμάσει τις σχετικές μελέτες. Και μέχρι να παρουσιαστεί η μελέτη, ο χώρος εκεί στο Ζακάκι είναι εντελώς ακατάλληλος για την κατασκευή εργοστασίου αφαλάτωσης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ανδρέας Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ νομίζω ότι είναι καλύτερα να κλείσουμε με έναν ομιλητή που ζητά επιμόνως το λόγο. Εγώ θα μιλήσω την επόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλω να θυμίσω πάντως ότι το θέμα ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μείνε που θα έχει και κάμερες.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όχι, εγώ θέλω να μιλήσω σήμερα που δεν έχει κάμερες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Ματσάκη.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δεν έχω πολλά να πω, έτσι και αλλιώς λίγα πράγματα... Αν μπορώ να μιλήσω

από εδώ πέρα, κύριε Πρόεδρε. Ευτυχώς που μείναμε μόνοι μας, για να είμαστε έτσι και λίγο πιο σοβαροί.

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς ένας προηγούμενος ομιλητής προσπάθησε να υποβιβάσει, κατά την κρίση μου, τους Ζακακιώτες σε άτομα τα οποία, ως υπερευαίσθητα και υπερβαλλόντως περιβαλλοντιστές, ίσως να διακατέχονται από εγκληματικές διαθέσεις και να θέλουν να δέρνουν συνανθρώπους τους. Εγώ γνωρίζω τους Ζακακιώτες, κύριε Πρόεδρε, γιατί είμαι βουλευτής της Λεμεσού. Επισκέπτομαι συχνά την κοινότητα Ζακακίου και γνωρίζω αυτούς τους ανθρώπους και κάθε άλλο παρά τέτοιοι είναι. Οι Ζακακιώτες, κύριε Πρόεδρε, έχουν κάνει τεράστιες θυσίες. Έχετε αναφέρει το λιμάνι. Με την κατασκευή του λιμανιού αυτοί οι άνθρωποι υποφέρουν από πλημμύρες. Μπορεί να μη βρέχει κάθε μήνα, αλλά κάθε φορά που βρέχει βρίσκονται μέσα σε ένα μέτρο νερό λόγω του λιμανιού, που κατέστρεψε την πρόσβαση των ομβρίων υδάτων προς τη θάλασσα. Έχουν τα φώτα του λιμανιού, τα οποία είναι τεράστια, και δε γνωρίζουν αυτοί οι άνθρωποι μέρα και νύκτα. Είναι συνεχώς μέρα γι' αυτούς. Δεν μπορούν να κοιμηθούν. Έχουν το θόρυβο, που είναι τεράστιος, από τις εγκαταστάσεις και τα τεράστια μηχανήματα του λιμανιού. Έχουν την τεράστια κυκλοφοριακή συμφόρηση από τις νταλίκες και τα άλλα οχήματα που πηγαίνουν στο λιμάνι, καθώς και το δηλητήριο που αναπνέουν καθημερινά αυτοί και τα παιδιά τους και οι οικογένειές τους από όλα αυτά τα οχήματα.

Οπότε, κύριε Πρόεδρε, οι Ζακακιώτες και ευρύτερα όλη η Λεμεσός τάσσονται εναντίον αυτού του έργου, όχι γιατί έτσι τους κατέβηκε, να μη θέλουν τη μονάδα αφαλάτωσης στην περιοχή τους.

Κύριε Πρόεδρε, μιλήσατε εσείς προσωπικά προηγουμένως και είπατε ότι οι Λευκωσιάτες υποφέρουν από τις περικοπές νερού και άλλοι Κύπριοι υποφέρουν. Και ίσως να θέλατε να εννοούσατε ότι σε αυτό φταίνε ίσως και οι Ζακακιώτες, που δε

δέχονται να γίνει η μονάδα αφαλάτωσης. Αν θέλατε να το υπονοούσατε έτσι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ματσάκη, εκείνο που εννοούσα είναι ότι αυτές οι μονάδες μόνο παραθαλάσσια μπορεί να ανεγερθούν. Δεν προσφέρεται ούτε ο Κοτσιάτης της Λευκωσίας ούτε η Βαθιά Γωνιά. Κάπου πρέπει να παρθεί μια απόφαση για να έχουμε νερό.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Σε αυτό θα συμφωνήσουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν μπορεί να γίνουν στον Κοτσιάτη, αλλά δε θα συμφωνήσουμε σε αυτό που είπατε, ότι οι αχινόι σας μπορούν να πάνε παραπέρα με το πρόβλημα της αλμύρας. Οι Ζακακιώτες όμως δεν μπορούν να πάνε παραπέρα, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα όμως να επανέλθω στις περικοπές, γιατί εδώ υπάρχει ένα σοβαρό πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε. Μας έχουν πει οι ειδικοί επί τούτου ότι με τις περικοπές δεν εξοικονομούμε νερό και πρέπει να το κατανοήσουμε, διότι οι περικοπές θα χρησιμοποιηθούν, να είστε βέβαιοι, για εκβιασμό των πολιτών αυτού του τόπου, γιατί θα αυξηθούν -ήδη το έχει πει ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, έχει ήδη πει ότι θα αυξηθούν οι περικοπές- αν δε γίνει η μονάδα αφαλάτωσης τάχιστα. Με τις περικοπές, κύριε Πρόεδρε, η μόνη εξοικονόμηση που γίνεται είναι το ότι δε διαρρέει νερό από το σύστημα, το οποίο είναι πεπαλαιωμένο, και χάνει κάπου 25%, 30% μέχρι και 40% νερό το δίκτυο, οι σωλήνες.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Είκοσι τοις εκατό νερό παγκύπρια χάνεται από τις σωλήνες, προτού το πει κανένας. Και το μόνο νερό που εξοικονομείται είναι όταν είναι κλειστό το νερό και δε

διαρρέει νερό από τις τρύπες. Αυτή μόνο είναι η εξοικονόμηση που γίνεται. Όμως, μας έχουν πει οι ειδικοί, όταν οι σωλήνες είναι άδειες, η καταστροφική αλλοίωση που συμβαίνει μέσα είναι πολύ μεγαλύτερη, διότι μπαίνει μέσα αέρας και οξειδώνονται περισσότερο οι σωλήνες. Εγώ δεν είμαι ειδικός για το κυκλοφοριακό σύστημα της υδατοπρομήθειας. Εμένα είναι άλλο κυκλοφορικό σύστημα που με ενδιαφέρει συνήθως.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, επιτρέπεται να κάνω μια παρέμβαση;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Βεβαίως!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εδώ δε μιλούμε για υγιεινή μεταφορά νερού, που ισχύουν όλα αυτά που λέτε, αλλά για το αν έχουμε νερό ή όχι. Αυτό είναι το πρόβλημα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, ίσως να μην έγινα απόλυτα κατανοητός.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δηλαδή, εσείς εννοείτε ότι υπάρχει τόσο νερό, που μπορεί να παρέχεται συνεχώς;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Εγώ εννοώ ότι με τις περικοπές δε γλιτώνουμε νερό καθόλου και οι περικοπές είναι αχρείαστες και οι περικοπές είναι μέτρο εκβιαστικό, που θα χρησιμοποιήσει η κυβέρνηση, για να μας επιβάλει λύσεις, όπως μια μονάδα αφαλάτωσης η οποία να γίνει άρον-άρον.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τώρα είμαστε μεταξύ μας. Περικοπές του νερού τώρα άρχισαν να γίνονται που συζητούμε το θέμα της αφαλάτωσης ανεξάρτητα από το άλλο θέμα; Περικοπές του

νερού γίνονται -από ό,τι θυμούμαι εγώ τουλάχιστον- όλα τα χρόνια της ζωής μας. Γίνονται περικοπές νερού κάθε χρόνο εξαιτίας της έλλειψης του νερού. Αυτό είναι το πρόβλημα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Σε αυτό τον τόπο λάθη, έχετε δίκαιο, μπορεί να γίνονται από προπατορικών χρόνων, κάποτε όμως πρέπει να τα διορθώνουμε. Και όσο πιο πολλά χρόνια κάνουμε για να το καταλάβουμε και να το διορθώσουμε, τόσο το χειρότερο για μας.

Οπότε, κύριε Πρόεδρε, προτού αποφασίσουμε πόσες μονάδες αφαλάτωσης θα κάνουμε και πού θα τις κάνουμε, πρέπει πρώτα να έχουμε μια σωστή υδατική πολιτική και μια ορθολογιστική αντιμετώπιση του προβλήματος. Για παράδειγμα, είπατε ότι λίγο ή πολύ θα διψάσουμε, αν δε γίνει η μονάδα αφαλάτωσης στο Ζακάκι. Το ξέρετε, κύριε Πρόεδρε, ότι το 70% του νερού πηγαίνει στη γεωργία; Και από αυτό το μεγαλύτερο ποσοστό πηγαίνει στους πατατοπαραγωγούς. Ακούσαμε όμως από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προχθές στην επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ότι οι πατάτες μας, όταν τις πάρουμε στην Αγγλία, μας στοιχίζουν £250 τον τόνο, μέχρι να τις πάρουμε στην Αγγλία. Και στην Αγγλία τις αγοράζουν λιανικά £100 τον τόνο οι Εγγλέζοι.

Πρέπει να δούμε το θέμα της έλλειψης του νερού σε μια γενικότητα. Η γενικότητα είναι: Αν παράγουμε πατάτες οι οποίες μας στοιχίζουν £250 να τις πάρουμε στην Αγγλία και χρησιμοποιούμε το 30% του νερού, τότε είναι καλύτερα να πίνουμε το νερό και να δίνουμε τις £250 στους γεωργούς να τις κάνουν ό,τι θέλουν ή να αγοράζουμε τις πατάτες από την Αγγλία, όπου είναι £100 τον τόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, πέστα στο Μάμα!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτά τα στοιχεία δεν είναι δικά μου. Μας τα έδωσε ο κ. Ρολάνδης προχθές στην επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και όσοι συνάδελφοι ήταν εκεί τον άκουσαν. Ας κρίνετε αν είναι λογικό, σοφό ή μη λογικό και μη σοφό.

Κύριε Πρόεδρε, η αλυκή της Λεμεσού όντως είναι μια περιοχή ξεχωριστής περιβαλλοντικής σημασίας, γι' αυτό και έχει κηρυχθεί μια ζώνη γύρω από αυτή την αλυκή, ζώνη προστασίας της αλυκής, ειδική ζώνη προστασίας. Σας λέω ότι, ενώ στην αρχή ο υπουργός μάς έλεγε ότι τη μονάδα θα την έφτιαχνε μέσα στο λιμάνι και έξω από αυτή τη ζώνη -και μας κορόιδευε βασικά- τώρα μαθαίνουμε ότι θα τη φτιάξει μέσα στη ζώνη προστασίας της αλυκής. Εκεί θα φτιαχτεί η μονάδα αφαλάτωσης. Βεβαίως, οι Εγγλέζοι την κατέστρεψαν την αλυκή από τη μια πλευρά, φτιάχνοντας ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Επεκτείνεται μέχρι τη ζώνη;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Είναι μέσα στη ζώνη προστασίας της αλυκής, κύριε Πουργουρίδη. Μέσα στη ζώνη θα φτιαχτεί.

Κύριε Πρόεδρε, έχουν βεβαίως λεχθεί πολλά από άλλους συναδέλφους. Έχει λεχθεί και το πρόβλημα με το γεγονός ότι το νερό που θα πιάνει το σύστημα θα το πιάνει από την περιοχή του λιμανιού, όπου είναι όλα τα πλοία. Και ίσως να μην έχουμε συνειδητοποιήσει τον κίνδυνο που μπορεί να υπάρξει. Θα σας πω ένα παράδειγμα: Πριν δεκατρία χρόνια μέσα στο λιμάνι της Λεμεσού υπήρξε διαρροή ενός λαδιού που ονομαζόταν Ασκαρέλ. Μέσα στο λιμάνι της Λεμεσού έγινε αυτή η διαρροή, στο χώρο του λιμανιού. Εγώ σας λέω ότι αύριο μπορεί να γίνει μια τέτοια διαρροή. Βεβαίως, πέρασε πολύς καιρός για να κατανοήσουμε ότι έγινε αυτή η διαρροή. Όλοι γνωρίζουμε τι έγινε τότε και πώς αντιμετωπίστηκε. Εγώ σας λέω ότι αύριο μπορεί να χυθούν δύο βαρέλια τοξικής ουσίας μέσα στο λιμάνι να πέσουν από ένα πλοίο. Πολλές φορές τα

πλοία πετάσσουν τα απόβλητά τους, φεύγοντας από το λιμάνι. Και δεν είναι λίγες οι φορές που είχαμε και κηλίδες από λάδια και άλλα απόβλητα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όχι, δεν μπορεί να γίνει σε όλη την παραλία. Οι πιθανότητες, κύριε συνάδελφε, να γίνει μέσα σε έναν κλειστό κόλπο, στον οποίο μπαινοβγαίνουν πλοία, είναι πολύ πολύ μεγαλύτερες από τις πιθανότητες να γίνει στην ανοικτή θάλασσα, όπου κάθε Κυρίου δόξη περνά ένα πλοίο. Υπάρχει μεγάλη διαφορά.

Και επειδή τούτο το νερό εννιά πηαίννει στο Καϊμακλί να το πίνει ο έντιμος συνάδελφος, τότε αντιλαμβάνεστε ότι μας ενδιαφέρει και μας τους Λεμεσιανούς να μη δηλητηριαστούν οι συμπολίτες μας στο Καϊμακλί.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Καλοσύνη σου!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, να μην ανησυχείτε, διότι το νερό που πίνετε στο Καϊμακλί και στις υπόλοιπες περιοχές της Λευκωσίας δε θα έρχεται από τη Λεμεσό. Ο υπουργός μάς είπε ότι το νερό που θα παράγεται θα το πίνουμε εμείς οι Λεμεσιανοί. Θα το πίνουμε εμείς οι Λεμεσιανοί, μας είπε ο υπουργός, διότι εσείς ελύσετε το πρόβλημά σας, κύριε Πρόεδρε. Η χωρητικότητα της μονάδας στη Δεκέλεια ήταν είκοσι χιλιάδες τόνοι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Σαράντα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ήταν είκοσι, τώρα έγινε σαράντα, για να καλύπτει και το Καϊμακλί...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

...για να καλύπτει κάποιες ανάγκες που διπλασιάστηκαν. Όσον αφορά δε, κύριε Μουσιούττα, την αντιμετώπιση από μερικούς ανθρώπους του περιβάλλοντος, λυπούμαι να πω ότι δεν είναι αυτή που έπρεπε να ήταν. Το περιβάλλον, κύριε Πρόεδρε, χρήζει σεβασμού. Μπορεί να ακούμε έτσι αόριστα ότι "ξέρετε, υπάρχει μια τρύπα του όζοντος. Δε βαριέσαι ρε αδελφέ, τι είναι τούτη η τρύπα του όζοντος; Με θωρώ την, με πιάνω την, με μας επηρεάζει". Μας επηρεάζει! Οι καιρικές συνθήκες, οι αλλαγές που έχουμε τώρα στην Κύπρο, τώρα, είναι αποτέλεσμα αυτών των φθορών στο περιβάλλον. Δηλαδή, το περιβάλλον δε φτιάχτηκε για να μείνει για πάντα και δεν μπορεί να υποστεί όλες τις επεμβάσεις και τις παρεμβάσεις που κάνουμε σ' αυτό. Έχει καταπονηθεί σε σημείο που δεν μπορεί πλέον να αντέξει και θα καταστραφεί. Είναι όπως τους πνεύμονες ενός καπνιστή, κύριε Πρόεδρε. Καπνίζει, καπνίζει, πόσο θα αντέξουν οι πνεύμονές του, μια μέρα θα την πάθει τη δουλειά, θα πάθει τον καρκίνο των πνευμόνων και θα μείνει εκεί. Θα είναι όμως αργά.

Κύριε Πρόεδρε, έχει γίνει αναφορά από σας...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Τα χάλασες, κύριε Ματσάκη, με το τελευταίο.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Είπα για καρκίνο και όχι για τα στεφανιαία αγγεία, κύριε συνάδελφε.

Έχει γίνει μια αναφορά στη Σαντορίνη. Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν έχω πάει στη Σαντορίνη ούτε γνωρίζω τη Σαντορίνη ούτε το σταθμό της Σαντορίνης ούτε τους ανθρώπους της Σαντορίνης. Εσείς τους γνωρίζετε.

Στο Ζακάκι έχετε πάει καμιά φορά, επισκεφθήκατε την περιοχή εκείνη; Έχετε

μιλήσει με τους Ζακακιώτες τους ίδιους, προτού πάτε στη Σαντορίνη, να τους συγκρίνετε; Ελάτε, έχει μερικούς εδώ· ε τους τζαμαί, θωρούν μας. Τζαι αν δε μας εδέραν ως τώρα, τωρά εννά μας δέρουν. Μιλάτε μαζί τους και δέτε την περιοχή εσείς ο ίδιος, κύριε Πρόεδρε. Ελάτε να σας ξεναγήσω εγώ και μετά να κάνετε τη σύγκριση και με τη Σαντορίνη και με τη Σαουδική Αραβία και με οπουδήποτε αλλού. Οπότε, κύριε Πρόεδρε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έκλεψες την παράσταση, κύριε Ματσάκη!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δεν είναι σκοπός μου να κλέψω την παράσταση, κύριε συνάδελφε. Αν δείτε, είναι άδεια τα έδρανα των δημοσιογράφων, οι οποίοι βεβαίως δεν ενδιαφέρονται για ολοκληρωμένες εξετάσεις θεμάτων, ενδιαφέρονται για αχινούς και αύριο θα γράψουν για τους αχινούς του κ. Μουσιούττα. Ε, δουλειά τους... Οπότε, κύριε Πρόεδρε, θα τελειώσω, γιατί όλοι έχουμε κουραστεί και θα υπερθεματίσω σ' αυτό που είπε ο συνάδελφος κ. Στυλιανού. Η περιβαλλοντική μελέτη που θα γίνει, κατά την κρίση τη δική μου, δεν πρέπει να είναι μια συγκριτική μελέτη μεταξύ δύο τοποθεσιών ούτε πρέπει να είναι μια περιβαλλοντική μελέτη επιπτώσεων που θα αφορά μόνο την περιοχή Ζακακίου. Ας εξετάσουμε με σοβαρότητα το πρόβλημα το υδατικό, ας εξετάσουμε με σοβαρότητα αν χρειαζόμαστε μονάδες αφαλάτωσης και εγώ λέω ότι, ναι, χρειαζόμαστε. Σε ποιο σημείο -δόξα σοι ο Θεός, έχουμε πολλά χιλιόμετρα- αυτό ας έρθουν κάποιοι ειδικοί να το εξετάσουν, να δουν όλο το χάρτη της Κύπρου και να μας πουν πού να μπουν. Και αν μας πουν ότι πρέπει να μπουν δίπλα στο ξενοδοχείο το "Miramare", να μπουν εκεί πέρα, γιατί όχι, αν μας πουν οι ειδικοί ότι εκεί πρέπει να μπουν. Αν μας πουν ότι πρέπει να μπουν μέσα στο λιμάνι της Λεμεσού, ας μπουν εκεί. Οπότε, εγώ θα δεχτώ τα συμπεράσματα που θα εξαχθούν από μια τέτοια γενική περιβαλλοντική,

υδατική μελέτη. Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Θα το αφήσω ως εδώ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ματσάκη, δεν ξέρω αν ήσουν μέσα, όταν άρχισα την ομιλία μου...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Και όταν την τελειώσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είχα πει πως η θέση του κ. Ηλιάδη είναι ακαταμάχητη. Ναι, πρέπει να γίνει πλήρης περιβαλλοντική μελέτη. Για τα άλλα τα προλόγισα ως εξής: Είπα πως, ναι, είμαι προκατειλημμένος, γιατί υποφέρουμε από αυτό και αυτό και κάναμε αυτές τις σκέψεις. Αυτά ήταν.

Όπωςδηποτε, νομίζω φτάσαμε στο τέλος. Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πριν κλείσουμε, κύριε Πρόεδρε, για ένα άλλο θέμα ήθελα να πω. Έχουμε αποστείλει επιστολή στον Πρόεδρο της Βουλής, ως κοινοβουλευτική ομάδα, με την παράκληση να συζητηθεί στην ολομέλεια ως επείγον ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα, κατά τη γνώμη μας, που είναι η αύξηση των τροχαίων δυστυχημάτων και η ευθύνη συνολικά της πολιτείας. Είναι η παράκλησή μας και την υποβάλλουμε στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι για να σταλεί, κύριε Χρίστου, σε επιτροπή ...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, όχι, όχι, δεν είναι για την επιτροπή, κύριε Μουσιούττα. Είναι στο Κεφάλαιο Δ' και η παράκλησή μας είναι να ακολουθήσει η ολοκλήρωση αυτού του θέματος. Καθημερινά σκοτώνεται κόσμος, έχουν αυξηθεί τα δυστυχήματα κατά τρόπο δυσανάλογο προς τα coda που δικαιούται η Κύπρος με βάση τον πληθυσμό της και

υπάρχουν σοβαρά προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε συμφωνούμε να συζητηθεί. Θα ήταν όμως χρήσιμο, πριν τη συζήτηση, να κληθούν οι αρμόδιοι στην κατάλληλη κοινοβουλευτική επιτροπή, να μας δώσουν στοιχεία, να μας δώσουν στατιστικά, να μας πουν τους προβληματισμούς τους, τους προγραμματισμούς τους, τι σκέφτονται να κάνουν, ούτως ώστε, όταν θα το συζητούμε, να έχουμε μπροστά μας τα δεδομένα, για να μπορέσουμε να συζητήσουμε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ή και ανάποδα μπορεί να γίνει η συζήτηση στην ολομέλεια και μετά να πάει στις επιτροπές.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν έχουμε ένσταση. Αλλά θα ήταν πιο χρήσιμο, όταν συζητάς, να έχεις τα στοιχεία με αυτή τη λογική.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι αναγκαίο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, Αριστοφάνη, και μετά εσύ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι τεχνική συζήτηση που θέλουμε να κάνουμε. Εμείς θέλουμε να επισημάνουμε το μέγεθος του προβλήματος, τις ευθύνες όλων μας και ας παραπεμφθεί από την ολομέλεια σε επιτροπή για τα περαιτέρω. Εμείς θέλουμε να επισημάνουμε το πρόβλημα, το μέγεθός του και την έκτασή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε φέρνουμε ένσταση, κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να υπενθυμίσω ότι πριν λίγο καιρό, νομίζω, η επιτροπή το εξέτασε και μπορεί να χρησιμοποιηθούν τα πορίσματα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όϊ, εν το εξετάσαμε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι εμείς, η επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αν θέλει η ολομέλεια...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έν' πολιτικό το θέμα που θίγουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε επιτροπές κατά καιρούς έχει τεθεί αυτό το θέμα, υπάρχει και στην επιτροπή Νομικών, ενδεχόμενα και στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αλλά δυστυχώς δεν έχουμε ολοκληρώσει ποτέ αυτό το θέμα και να είμαστε εδώ... Είναι ένα θέμα επείγον, μεγάλο, καθημερινά θρηνούμε συνανθρώπους μας και πρέπει να το δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Το θέμα έχει εγγραφεί και θα επισπευσθεί η συζήτησή του στην ολομέλεια.

Υπάρχουν δύο θέματα για εγγραφή. Η πρώτη εισήγηση είναι από τον κ. Συλλούρη και τον κ. Στέλιο Γερασίμου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΣΥ και

αφορά την εγγραφή και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού του θέματος "Ο τρόπος αντιμετώπισης των ιδιωτικών υπαλλήλων από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων σε περιπτώσεις πρόωρης αφυπηρέτησης ή απόλυσης". Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Η δεύτερη εισήγηση είναι από τον κ. Συλλούρη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΣΥ για την εγγραφή και παραπομπή στην αρμόδια επιτροπή του θέματος "Η διαδικασία διορισμού ρυθμιστή στην ΑΤΗΚ για σκοπούς εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και οι ανησυχίες του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ. Γιώργου Βασιλείου, όπως εκφράστηκαν στην τελευταία σύνοδο της Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής".

Μήπως τούτο έπρεπε να πάει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα θα προκύψει από την κατάθεση του νομοσχεδίου από την πλευρά του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, που περιλαμβάνει και αυτό το θέμα. Νομίζω θα είναι κάπως πρόωρη μια συζήτηση ενός θέματος που προκύπτει από μια συνολική θεώρηση του θέματος τηλεπικοινωνίας. Αυτή ... βεβαίως...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να αφήσουμε το θέμα αυτό. Υπάρχει και η άλλη Πέμπτη, να μας εξηγήσει...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Να μας εξηγήσει και ο ίδιος ο κ. Συλλούρης τι εννοεί εν εκατάλαβα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να εγγράφουν τα θέματα στην απουσία εκείνων που θέλουν να τα εγγράφουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο εγγράφεται.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την Πέμπτη, 9 Δεκεμβρίου 1999, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2000 Νόμος του 1999.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1999.
4. Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999.
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1999.
6. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999.
7. Ο περί Εξασφάλισης Αγαθών και Υπηρεσιών και Εκμετάλλευσης Δικαιωμάτων της Δημοκρατίας (Διαγωνισμός "ΜΙΣ ΥΦΗΛΙΟΣ 2000") Νόμος του 1999.
8. Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
9. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του

1999. (Πρόταση νόμου).
10. Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999.
  11. Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
  12. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
  13. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
  14. Οι περί Αιμοδοσίας (Λήψη, Ασφάλεια, Έλεγχος και Μετάγγιση Αίματος) Κανονισμοί του 1999.
  15. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999.
  16. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1999.
  17. Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1999.
  18. Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999.
  19. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται "Η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον - Άγιος Θεόδωρος, Ζακάκι".
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφασης της επιτροπής).
(24.3.98). (Συνέχιση της συζήτησης).
2. «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Κίκη Γιάγκου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (14.10.99).
3. «Οι συλλήψεις Κυπρίων πολιτών από στρατιώτες του κατοχικού καθεστώτος στη νεκρή ζώνη, κατά παράβαση των όρων οι οποίοι ισχύουν σε αυτή την περιοχή.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη).
(4.2.1999).
4. «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα

προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

5. «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (4.2.1999). (Συνέχιση της συζήτησης).

6. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

7. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

8. «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο "Φιλοξενία".»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999).

9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα

που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου).
(19.5.1999).

10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 1997.
11. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των κ. Μάριου Ματσάκη και Χρίστου Μαυροκορδάτου).
(15.6.1999).
12. Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.
13. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
  - α. «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας και περί αλιευτικών καταφυγίων και το μέλλον της αλιείας στην Κύπρο.»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (19.9.1996).

β. Οι σοβαρές ζημιές που προκαλούνται από τα δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων και μέτρα για αντιμετώπισή τους.»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής). (30.1.1997).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.45 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης

Βασιλείου Ανδρούλα

Γερασίμου Στέλιος

Γεωργίου Αριστοφάνης

Γιάγκου Κίκης

Δημητρίου Παναγιώτης

Ερωτοκρίτου Ρίκκος

Ηλιάδης Δημήτρης

Θεοδώρου Δώρος

Θωμά Γιαννάκης

Καζαμίας Κίκης

Καράς Αντώνης

Κατσοιρίδης Νίκος

Κιπτής Στάθης

Κλεάνθους Νίκος

Κουλίας Ζαχαρίας
Κυπριανού Μάρκος
Κωνσταντίνου Κώστας
Μακρίδης Ισίδωρος
Ματσάκης Μάριος
Μαυροκορδάτος Χρίστος
Μιχαηλίδης Θάσος
Μουσιούπτας Νίκος
Μούσκος Ανδρέας
Μυριάνθους Ηλίας
Παντελίδου Κατερίνα
Παπαδόπουλος Τάσος
Παπακώστας Κώστας
Παρισινός Ανδρέας
Πιπτοκοπίτης Νίκος
Πουργουρίδης Χρήστος
Προδρόμου Πρόδρομος
Ρότσας Χρίστος
Σαμμούτας Ευάγγελος
Στυλιανού Στέλιος
Συλλούρης Δημήτρης
Τυρίμος Κυριάκος
Φιλίππου Ανδρέας
Χατζηγεωργίου Τάκης
Χατζηγιάννης Σοφοκλής

Χατζηδημητρίου Τάκης
Χριστοδουλίδης Δώρος
Χρίστου Ανδρέας
Χριστοφίδης Γιώργος
Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1999», οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Κίκη Καζαμία και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας για το 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 4).
4. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Μούσκος, Ν. Πιπτοκοπίτης, Δ. Συλλούρης, Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Ν. Κλεάνθους, Δ. Χριστοδουλίδης, Ν. Κατσουρίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Δ. Θεοδώρου, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Βασιλείου, Γ. Αγαπίου) και απόρριψή της.
5. Αναβολή ύστερα από αίτημα του κ. Ανδρέα Χρίστου της πρότασης νόμου «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997» και οι σύντομες

παρεμβάσεις των κ. Παναγιώτη Δημητρίου και Δώρου Θεοδώρου.

6. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1994» και ψήφισή της σε νόμο (ως 1999).
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», η σύντομη παρέμβαση του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και για τους κανονισμούς «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Παρεκκλίσεις) Κανονισμοί του 1999», η σύντομη παρέμβαση του κ. Νίκου Κατσουρίδη και έγκρισή τους.
12. Αναβολή έπειτα από αίτημα του κ. Δημήτρη Ηλιάδη της συζήτησης των κανονισμών «Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) – Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999».
13. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και η σύντομη παρέμβαση του κ. Μάρκου

Κυπριανού.

14. Ερωτήσεις βουλευτών: Πληροφορίες αναφορικά με τεμάχια γης – Οι δραστηριότητες της Σ.Π.Ε. Παραλιμνίου στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.
15. Έκθεση για το θέμα «Η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον – Άγιος Θεόδωρος, Ζακάκι» και η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Ηλιάδης, Π. Δημητρίου, Ν. Μουσιούπτας, Γ. Θωμά, Στ. Στυλιανού, Μ. Ματσάκης, Τ. Χατζηδημητρίου).
16. Διεξαγωγή συζήτησης (Α. Χρίστου, Δ. Ηλιάδης, Χρ. Πουργουρίδης, Π. Δημητρίου, Α. Γεωργίου) έπειτα από εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου να θεωρηθεί επείγον το θέμα «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας», που είχε εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ΄, και να επισπευσθεί η συζήτησή του στην ολομέλεια.
17. Εγγραφή προς συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ΄ του θέματος «Ο τρόπος αντιμετώπισης των ιδιωτικών υπαλλήλων από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων σε περιπτώσεις πρόωρης αφυπηρέτησης ή απόλυσης».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 9ης Δεκεμβρίου 1999

(Ώρα έναρξης: 4.27 μ.μ.)

(Αρ. 9)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ αφενός τους κυρίους βουλευτές να πάρουν τις θέσεις τους, αφετέρου τους γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο Πρώτο είναι, όπως καλά γνωρίζουν οι κύριοι συνάδελφοι, η νομοθετική εργασία, με πρώτο θέμα «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Θα παρακαλούσα τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση. Φυσικά είναι ομόφωνη. Αν υιοθετηθεί από το σώμα ότι οι ομόφωνες εκθέσεις θα θεωρούνται αναγνωσθείσες, τότε θα προχωρούμε στη συζήτηση επί θεμάτων αρχής.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεπώς θεωρείται ότι έχει αναγνωσθεί η έκθεση. Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούππας, αναπλ. πρόεδρος Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Κίκης Καζαμίας

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την Κεντρική Τράπεζα, ώστε να διατηρηθούν σε ισχύ μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000 τα σημερινά όρια δανειοδότησης του δημοσίου από την Κεντρική Τράπεζα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, η ζητούμενη παράταση της ισχύος των σημερινών ορίων δανειοδότησης του δημοσίου από την Κεντρική Τράπεζα είναι αναγκαία, ώστε να παρασχεθεί στην κυβέρνηση η δυνατότητα επιλογής ως προς τους τρόπους ικανοποίησης των αναγκών της, ανάλογα με τις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες της κυβέρνησης για το 2000 ανέρχονται σε £770.000.000 περίπου. Το ποσό αυτό μπορεί

να καλυφθεί κατά 73,4% με εγχώριο δανεισμό και κατά 26,6% με εξωτερική χρηματοδότηση, νοουμένου ότι θα διατηρηθούν τα σημερινά επιτρεπόμενα ποσοστά δανεισμού από την Κεντρική Τράπεζα, τα οποία προβλέπεται για το έτος 2000 να ανέλθουν σε απόλυτους όρους στα £259.000.000.

Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια, οι κυβερνητικοί αρμόδιοι δήλωσαν ότι στην περίπτωση μεγαλύτερων πωλήσεων κρατικών αξιογράφων ή άλλων θετικών εξελίξεων που δυνατό να οδηγήσουν σε μείωση των χρηματοδοτικών αναγκών ή αύξηση των χρηματοδοτικών πόρων, η βελτιωμένη προκύπτουσα διαφορά είναι δυνατό να οδηγήσει σε μειωμένη χρήση των διαθέσιμων πόρων της Κεντρικής Τράπεζας. Και τούτο γιατί η ύπαρξη κάποιων περιθωρίων δε σημαίνει κατ' ανάγκη και χρησιμοποίησή τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ρωτώ κατά πόσο υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 49 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 50 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το παρόν νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εξ όσων αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχει ένσταση. Ως εκ τούτου, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2000 Νόμος του 1999». Αντιλαμβάνομαι ότι και πάλι η έκθεση είναι ομόφωνη. Ως εκ τούτου, θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής
Κεφαλαιαγοράς για το 2000 Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Κίκης Καζαμίας

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο πρόεδρος και άλλα μέλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2000 προβλέπει έσοδα ύψους £400.000 και έξοδα ύψους £332.500.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα έσοδα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προέρχονται από ποσοστιαία επιβάρυνση στα έσοδα του χρηματιστηρίου ύψους 10%, η οποία επιβάλλεται με βάση σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και κατ' εξουσιοδότηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου.

Σύμφωνα επίσης με τα ίδια στοιχεία, στις δαπάνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2000 υπολογίζονται διαχειριστικά έξοδα ύψους £326.500, τα οποία κατανέμονται σε έξοδα αντιμισθίας της επιτροπής, σε αποδοχές προσωπικού και σε διάφορες άλλες δαπάνες.

Με βάση τα ίδια στοιχεία, οι πρόνοιες για αποδοχές προσωπικού καλύπτουν δέκα μόνιμες θέσεις λειτουργού (πέντε κενές και πέντε νέες θέσεις) και δύο μόνιμες θέσεις γραφέα (μια κενή και μια νέα θέση). Η κάλυψη των επτά υφιστάμενων θέσεων λειτουργού και της μιας θέσης γραφέα θα γίνει με την αντίστοιχη ελάττωση των θέσεων προσωπικού που υπηρετεί με σύμβαση. Οι υπόλοιπες τέσσερις θέσεις, τριών λειτουργών και ενός γραφέα, θα καλυφθούν στις αρχές του 2000 με διορισμό μόνιμων υπαλλήλων. Η πρόσληψη των πρόσθετων υπαλλήλων κρίνεται απαραίτητη λόγω της τεράστιας αύξησης του όγκου εργασιών της επιτροπής, συνεπεία της μεγάλης ανάπτυξης των χρηματιστηριακών εργασιών, καθώς και της ανάθεσης νέων αρμοδιοτήτων και ευθυνών στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω στοιχείων, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου με την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού.

Με την ευκαιρία αυτή, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και

Προϋπολογισμού δηλώνει ότι είναι καιρός η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να δραστηριοποιηθεί εντονότερα προς την κατεύθυνση του ελέγχου των χρηματιστηριακών πραγμάτων και της καταστολής όλων των φαινομένων παρανομίας που έχουν παρατηρηθεί. Επιπρόσθετα, η επιτροπή δηλώνει ότι αναμένει από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να προχωρήσει στην έκδοση περιοδικού ενημερωτικού υλικού αναφορικά με τις δραστηριότητές της και ειδικότερα με εισηγήσεις οι οποίες, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, θα συμβάλουν προς την κατεύθυνση της ορθής ανάπτυξης του χρηματιστηριακού τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Και πάλι φαίνεται ότι δεν υπάρχει. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ποσού £332.500 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Συμπλήρωμα. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7, καθώς και ο Πρώτος, Δεύτερος και Τρίτος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 και οι τρεις Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2000 Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον και ενόσω δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1999», για το οποίο νομοσχέδιο υπάρχει και πάλι, αντιλαμβάνομαι, ομόφωνη έκθεση· θεωρείται συνεπώς αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούπτας

Κίκης Καζαμίας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεχείς συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 22 Νοεμβρίου μέχρι 6 Δεκεμβρίου 1999.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και

παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προέβλεπε την έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του πάγιου ταμείου της Δημοκρατίας ποσού συνολικού ύψους £10.611.180 για την υλοποίηση διάφορων σκοπών ή προγραμμάτων της κυβέρνησης, για τα οποία είτε δεν είχε γίνει πρόβλεψη στον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1999 είτε γιατί τα ποσά που προβλέφθηκαν ήταν ανεπαρκή.

Μέρος του πιο πάνω νομοσχεδίου, που αφορούσε και το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης πίστωσης, ψηφίστηκε σε νόμο στις 24 Ιουνίου 1999, ενώ ποσό ύψους £190.000, το οποίο αφορούσε πρόσθετη πίστωση για σκοπούς κάλυψης των υπηρεσιακών ταξιδιών κρατικών λειτουργών στις Βρυξέλλες, αφέθηκε να προωθηθεί σε ευθετότερο χρόνο.

Η πιο πάνω πρόσθετη συμπληρωματική πίστωση παρέμεινε σε εκκρεμότητα, για να μελετηθούν στο μεταξύ πρόσθετα στοιχεία τα οποία ζητήθηκαν αναφορικά με την αναγκαιότητα και τη συχνότητα των υπηρεσιακών αυτών ταξιδιών.

Ειδικότερα, η επιτροπή ζήτησε την κατάθεση λεπτομερειακού ενημερωτικού σημειώματος, στο οποίο να εμφανίζονται οι πραγματικές δαπάνες για τα ταξίδια που έγιναν ή θα γίνουν εντός του 1999, καθώς και ο αριθμός των συμμετασχόντων σ' αυτά κρατικών λειτουργών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε όλα τα συμπληρωματικά στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί την έγκριση του σκοπού διάθεσης της πρόσθετης πίστωσης που αφορά τα υπηρεσιακά ταξίδια στις Βρυξέλλες, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1999».

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να προετοιμαστεί, ώστε στο μέλλον, με την κατάθεση οποιουδήποτε άλλου νομοσχεδίου με το οποίο θα ζητείται η κάλυψη δαπανών για υπηρεσιακά ταξίδια κρατικών λειτουργών στο εξωτερικό, να είναι σε θέση να δίδει εκ των προτέρων επαρκείς επεξηγήσεις για τις προγραμματιζόμενες ανάγκες και για τον αριθμό των λειτουργών που πρέπει να συμμετέχουν σε αποστολές στο εξωτερικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διερωτώμαι κατά πόσο υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Βέβαια το θέμα του διαγωνισμού για τη Μις Υφήλιος...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, είναι το υπ' αριθμόν 3, κύριε...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Το τρία. Α, συγγνώμη. Συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κάνατε λάθος στο θέμα;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εσείς είστε για τη Μις Υφήλιος, κύριε Λιλλήκα;

(Γέλια)

Μάλιστα. Λοιπόν, επειδή δεν είναι η Μις Υφήλιος, αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Λιλλήκας επιφυλάσσεται να αναφερθεί αργότερα στις ωραίες του κόσμου. Προχωρούμε

στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £190.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3, καθώς και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3, καθώς και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 4 και 5 θέματα αλλά και 6 δεν είναι έτοιμα. Ως εκ τούτου, προχωρούμε στο θέμα υπ' αριθμόν 7, το οποίο είναι, κύριε Λιλλήκα, προσέξτε, «Ο περί Εξασφάλισης Αγαθών και Υπηρεσιών και Εκμετάλλευσης Δικαιωμάτων της Δημοκρατίας (Διαγωνισμός «ΜΙΣ ΥΦΗΛΙΟΣ 2000») Νόμος του 1999». Η έκθεση, αντιλαμβανόμεναι, είναι ομόφωνη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, περίπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μη ομόφωνη. Με συγχωρείτε, δεν είδα το «μη». Ως εκ τούτου, παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας επιτροπής... τον κύριο... Α, είστε ήδη στην πασαρέλ... στο βήμα, κύριε Συλλούρη;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είμαι εδώ για τις «αγαθές»!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και την εκμετάλλευση! Προχωρήστε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι την εκμετάλλευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Την εκμετάλλευση του βήματος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εξασφάλισης Αγαθών και Υπηρεσιών και Εκμετάλλευσης Δικαιωμάτων της Δημοκρατίας (Διαγωνισμός «ΜΙΣ ΥΦΗΛΙΟΣ 2000») Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Ανδρέας Μούσκος

Δώρος Θεοδώρου

Κώστας Κωνσταντίνου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Νίκος Κλεάνθους

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Νοεμβρίου και στις 2 Δεκεμβρίου 1999.

Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του ΚΟΤ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δημιουργία ειδικού νομοθετικού πλαισίου που να εξασφαλίζει την ταχεία διεξαγωγή των διαδικασιών για την ανάδειξη στην Κύπρο, το Μάιο του έτους 2000, της «ΜΙΣ ΥΦΗΛΙΟΣ 2000».

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο αυτό προβλέπεται η δημιουργία επιτροπής στην οποία θα συμμετέχουν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών, του ΚΟΤ και εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας ως παρατηρητής, που θα είναι αρμόδια για τη σύναψη των αναγκαίων συμβάσεων, την έγκριση ή την απόρριψη προσώπων για σκοπούς σύναψης συμβάσεων και την άσκηση ελέγχου στις διαπραγματεύσεις που διεξάγονται για το σκοπό αυτό.

Σύμφωνα με τα συμπληρωματικά στοιχεία που κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής ο αρμόδιος υπουργός,

- ο διαγωνισμός αυτός, για τον οποίο καταβάλλεται προσπάθεια να κρατηθεί όσο γίνεται σε ψηλό επίπεδο από άποψως ποιότητας, αναμένεται να συμβάλει τα μέγιστα στην τουριστική προβολή της Κύπρου·
- με βάση προκαταρκτική κοστολόγηση του διαγωνισμού αυτού θα απαιτηθεί ένα ποσό γύρω στα £2,5 εκατομ. για τη διεξαγωγή του, συμπεριλαμβανομένων

και των εξόδων του παραγωγού, που άρχισε ήδη εργασία και του οποίου η συνολική αμοιβή καθορίστηκε, στα πλαίσια του νόμου για τις δημόσιες προσφορές, στις 484.000 δολάρια·

- μέρος των πιο πάνω εξόδων -που υπολογίζονται γύρω στα £2.000.000 με £2.500.000- αναμένεται να εισπραχθεί από την πώληση των δικαιωμάτων προβολής του γεγονότος αυτού από διάφορους διοργανωτές·
- για την πρόθεση διεξαγωγής του διαγωνισμού αυτού ενημερώθηκαν ήδη προκαταρκτικά όλα τα κόμματα και μερικά απάντησαν θετικά·
- αν δεν ψηφιστεί ο προτεινόμενος νόμος, η Δημοκρατία αναμένεται να απολέσει ένα ποσό γύρω στα 1.000.000 με 2.000.000 δολάρια για έξοδα και αποζημιώσεις·
- η προκαταβολή για το διαγωνισμό αυτό έχει ήδη εγκριθεί από τη Βουλή, στα πλαίσια έγκρισης του προϋπολογισμού του ΚΟΤ για το 1999·
- πρόθεση του αρμόδιου υπουργείου είναι να τηρεί ενήμερη τη Βουλή για τις εξελίξεις γύρω από το θέμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

- α. Ο πρόεδρος και τα μέλη επιτροπής βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.
- β. Οι βουλευτές κ. Χρίστος Μαυροκορδάτος και Γιώργος Χατζηγεωργίου δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θα τηρήσει στάση αποχής κατά την ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού, για τους ίδιους λόγους αρχής που προέβαλε σε προηγούμενη περίπτωση για το ίδιο θέμα.

γ. Οι βουλευτές κ. Νίκος Κλεάνθους και Στάθης Κιττής δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα τοποθετηθεί για το νομοσχέδιο αυτό στην ολομέλεια της Βουλής.

δ. Ο βουλευτής κ. Δώρος Θεοδώρου δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ τάσσεται ενάντια στην ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, για τους λόγους που θα εκθέσει στην ολομέλεια της Βουλής.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η επιτροπή υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για λήψη απόφασης από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, ευχαριστώ.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εσείς θα αιτιολογήσετε την αποχή, αντιλαμβάνομαι.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι. Θα είμαι πολύ σύντομος.

Επειδή έχει γίνει αναφορά και στην έκθεση για τους λόγους της αποχής, θέλω καταρχάς να πω ότι εμάς μας βρίσκει να διαφωνούμε. Κάποιες αντιλήψεις στην αρχή συσχετίστηκαν και με τον πολιτισμό μας και στην αρχή τουλάχιστον παρουσιάστηκε και ως πολιτιστική εκδήλωση. Στη συνέχεια έγινε απλά τουριστική εκδήλωση.

Στην επιτροπή Οικονομικών είχαμε ζητήσει κάποια σοβαρά στοιχεία, τα οποία αναμέναμε και αναμένουμε και δε μας έχουν κατατεθεί -αυτά αφορούν το συμβόλαιο το οποίο υπόγραψε η κυβέρνηση- διότι μέσα στα έγγραφα που μας είχε καταθέσει η

κυβέρνηση και στις επιστολές που είχαν σταλθεί από τον Υπουργό Εμπορίου γίνεται αναφορά σε «δέσμευση» της οργανώτριας επιτροπής για προβολή της Κύπρου διεθνώς ύψους \$300.000.000. Αυτό τυχαίνει να είναι και το επάγγελμά μου, σ' αυτό τον τομέα, και σας διαβεβαιώ ότι πρόκειται για μια μεγάλη ψευδαίσθηση, πολύ μεγάλη ψευδαίσθηση και, αν υπήρχαν διαφημιστικά πακέτα αξίας \$300.000.000 που τα πουλούσαν δύο εκατομμ... \$4.000.000, νομίζω ότι δε θα υπήρχε χώρος για την Κύπρο. Είχαμε ζητήσει να μας δοθεί το συμβόλαιο και οι δεσμεύσεις που ανέλαβε έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας η οργανώτρια εταιρεία για το ύψος της δαπάνης και τους χώρους που θα διαφημιστεί η Κύπρος. Κάτι τέτοιο δεν έχει κατατεθεί ακόμα στην επιτροπή Οικονομικών. Πολύ φοβούμαι ότι στην Ευρώπη δε θα προβληθεί σε κανένα σοβαρό τηλεοπτικό σταθμό. Αυτό που αναφέρω υπάρχει σε έκθεση εταιρείας δημοσίων σχέσεων της Ευρώπης, από την οποία ζήτησε το αρμόδιο τμήμα του ΚΟΤ άποψη για την προβολή του θεσμού στην Ευρώπη. Αυτό δε λήφθηκε υπόψη, για να μην αναφερθώ στα άλλα προβλήματα που δημιουργούνται. Εκφράζουμε ακόμη την ανησυχία ότι δε θα στοιχίσει μόνο £2.500.000 η τελική διοργάνωση του θεσμού· υπάρχει κίνδυνος να στοιχίσει πολλαπλάσια εκατομμύρια λίρες. Και αυτό πρέπει να το λάβουν όλοι οι συνάδελφοι και όλες οι κοινοβουλευτικές ομάδες υπόψη τους ψηφίζοντας αυτά τα συγκεκριμένα κονδύλια, ότι πιθανόν να μην περιοριστούμε στα δύομισι εκατομμύρια, να πάμε στα πέντε και στα έξι, που είναι το πιο πιθανό, χωρίς ουσιαστικά ανταλλάγματα. Συνεπώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποια ανταλλάγματα εννοείτε;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Διαφημιστικά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, διαφημιστικά.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ε, δεν ξέρω αν κάποιοι θα πάρουν άλλα ανταλλάγματα από τις διαγωνιζόμενες, αλλά μιλούμε για μεγάλα ποσά, που δεσμεύουμε με αμφίβολα οφέλη τουριστικά. Ως προς το αν θα έρθουν τουρίστες ή όχι, επιτρέψτε μου να πω ότι την ώρα που θα το διοργανώσουμε και με τις εκδηλώσεις και στους χώρους μικρής χωρητικότητας δε νομίζω να έρθουν τουρίστες από το εξωτερικό, για να δουν τέτοιο γεγονός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, δεν είναι μόνο την ώρα εκείνη. Αντιλαμβάνομαι ότι επιδιώκεται η προβολή της Κύπρου.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα γίνει μια σειρά από εκδηλώσεις. Η εκδήλωση αυτή καθαυτή θα γίνει στις 4.00 η ώρα το πρωί, αλλά μιλούμε ότι στην Αμερική που θα προβληθεί δεν υπάρχει καν κατευθείαν πτήση που να συνδέει με την Κύπρο, δεν υπάρχουν τουριστικά πακέτα που να τους φέρουν στην Κύπρο. Εν πάση περιπτώσει, είναι αμφιβόλου αποτελεσματικότητας. Τουλάχιστον όμως να δούμε το συμβόλαιο και τη δέσμευση της οργανωτικής εταιρείας για το αντάλλαγμα το διαφημιστικό που θα δώσει στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η κοινοβουλευτική μας ομάδα εξέτασε το θέμα και θα τοποθετηθεί υπέρ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κιττή.

Ο κ. Θεοδώρου. Θα είστε μακρός, κύριε ...;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όι, σας είδα ...όλοι εμίλησαν από τη ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, μακρός δεν είμαι· είμαι ψηλός!

(Γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα έχει δύο παραμέτρους· είναι η τυπική, η πρώτη παράμετρος- διαδικαστική, τυπική παράμετρος- και η δεύτερη είναι η παράμετρος της ουσίας.

Σε ό,τι αφορά την τυπική παράμετρο, καλούμεθα αυτή τη στιγμή να ψηφίσουμε μία νομοθεσία η οποία καταργεί το νόμο περί Προσφορών και καθιερώνει ένα καθεστώς πλήρους διακριτικής ευχέρειας σε μία ομάδα ανθρώπων οι οποίοι θα αναλάβουν τη διαχείριση της υπόθεσης “καλλιστεία”. Όλες οι πρόνοιες της νομοθεσίας είναι σαφέστατες, υπό την έννοια ότι καθιερώνουν ακριβώς αυτή την πλήρη διακριτική ευχέρεια. Εναπόκειται, σε τελευταία ανάλυση, εις αυτούς οι οποίοι θα χειριστούν την υπόθεση “καλλιστεία” να αποφασίσουν ό,τι θέλουν, χωρίς κανονισμούς, χωρίς κριτήρια, χωρίς οτιδήποτε άλλο. Στο τυπικό μέρος θέλω να αναφέρω επίσης το επίσης σημαντικό, ότι αυτή η ιστορία των καλλιστείων ανακοινώθηκε, έχει δεσμευτεί η κυβέρνηση, χωρίς την πρότερη απόφαση της Βουλής. Δεν υπήρξε καμία απολύτως

απόφαση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πάνω σε αυτό το ζήτημα, ούτε καν της επιτροπής Οικονομικών. Υπήρξε διαβούλευση του κ. Ρολάνδη με τον τέως πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών, τον κ. Γαλανό, και βασίστηκε επ' αυτής ο κ. Ρολάνδης, για να προχωρήσει στις δεσμεύσεις οι οποίες αναλήφθηκαν από πλευράς της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτά είναι τα τυπικά, τα οποία εμείς θεωρούμε πολύ σημαντικά και, κατά τη γνώμη μας, αυτά και μόνο θα ήσαν αρκετά, για να μας οδηγήσουν σε αρνητική ψήφο.

Αλλά υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, και το ουσιαστικό μέρος. Ήδη ο κ. Λιλλήκας έχει αναφέρει αρκετά σημεία από αυτά τα οποία προβληματίζουν και εμάς. Εμείς δεν έχουμε αλλεργία στα καλλιστεία ασφαλώς, αλλά έχουμε τη γνώμη και την άποψη και την απαίτηση ότι μια τέτοια εκδήλωση θα έπρεπε να οργανωθεί ως πολιτιστικό γεγονός για την Κύπρο. Μόνο υπό αυτές τις συνθήκες θα εδικοιοιογείτο να διοργανωθεί στον τόπο μας, με τα συγκεκριμένα ήθη, τα συγκεκριμένα έθιμα, τη συγκεκριμένη παράδοση και τον πλούσιο πολιτισμό τον οποίο έχει να επιδείξει στην ιστορία του, αυτή η προσπάθεια των καλλιστείων. Εάν διοργανωνόταν ένα "Έτος Αφροδίτης", παραδείγματος χάριν, με μία έκθεση αγαλμάτων της Αφροδίτης -αναφέρω μερικές σκόρπιες σκέψεις αυτή τη στιγμή- από τις μεσογειακές χώρες ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, κύριε Θεοδώρου, αν είναι ζωντανές οι Αφροδίτες, τι σας ενοχλεί δηλαδή;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, θα ήταν καλά να συγκρίνομε τις σημερινές Αφροδίτες με τις αρχαίες Αφροδίτες, για να βγάλουμε και τα συμπεράσματά μας, πού βρισκόμαστε ... προοδεύσαμε ή οπισθοδρομήσαμε; Θα ήταν καλά.

Λοιπόν, θα μπορούσε να είχε αναληφθεί μια τέτοια προσπάθεια, να υπήρχε αυτό το πνεύμα μέσα σε αυτή την προσπάθεια, ώστε το γεγονός να προγραμματιστεί και να αναδειχθεί σε ένα σημαντικό πολιτιστικό γεγονός, εδώ, εις τη γενέτειρα της θεάς του

έρωτα, της θεάς της ομορφιάς. Και θα ήταν πράγματι ένα πάρα πολύ σημαντικό γεγονός, όχι μόνο για την Κύπρο, αλλά, πιστεύω, για το παγκόσμιο. Και υπό αυτές τις προϋποθέσεις και θα μπορούσε να προβληθεί και θα μπορούσε να τιμήσει τον τόπο μας αυτή η εκδήλωση. Δυστυχώς, δεν έχει πάρει αυτή τη μορφή.

Επικαλείται ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού τα οικονομικά οφέλη τα οποία θα προκύψουν από τη μεγάλη διαφήμιση που θα γίνει στο εξωτερικό και τη συνεπακόλουθη, αναμενόμενη κατά τον υπουργό, αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο. Αλλά, κύριε Πρόεδρε, έχει ήδη λεχθεί ότι το γεγονός αυτό θα λάβει χώραν η ώρα 4.00 το πρωί και θα μεταδίδεται από τα συγκεκριμένα κανάλια στις 4.00 το πρωί, για να το παρακολουθήσουν βασικά οι διαμένοντες στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής ή σε κάποιες άλλες χώρες, όπου ο κόσμος αυτή τη συγκεκριμένη μικρή ώρα δεν κοιμάται. Διερωτώμαι όμως ποίον τουρισμό αναμένομε από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, όταν είναι γνωστό ότι δεν υπάρχει αεροπορική σύνδεση με αυτή τη χώρα -απευθείας σύνδεση, εννοώ- και όταν ο τουρίστας επιλέγει προορισμούς στους οποίους πηγαίνει κατευθείαν, για να μη σπαταλά ούτε χρόνο ούτε δυνάμεις ούτε χρήμα σε ενδιάμεσες μετακινήσεις και μετακομίσεις. Πολύ φοβούμαι ότι, ελλείψει αυτής της υποδομής, τα αποτελέσματα αυτά που αναμένονται από τον υπουργό, η αύξηση του τουριστικού ρεύματος, θα είναι από περιθωριακά μέχρι μηδαμινά.

Το θέμα της προβολής αυτής της εκδήλωσης στην Ευρώπη χάνει πλέον και την επικαιρότητά του και τη σημασία του, για το λόγο ότι την ίδια μέρα θα γίνει ο διαγωνισμός της "Eurovision" και επομένως δε θα προβληθεί την ίδια μέρα στην Ευρώπη, αλλά θα προβληθεί δύο ή τρεις μέρες, νομίζω, μετά από το συγκεκριμένο γεγονός. Δηλαδή θα τους σερβίρομε τους Ευρωπαίους μπαγιάτικο φαγητό, ξαναβρασμένο φαγητό, το οποίο, ως γνωστό, στις ειδήσεις δε μετρά, δεν τρώγεται.

Έχουμε λοιπόν και για λόγους τυπικούς αλλά και για λόγους ουσιαστικούς σοβαρότατες ενστάσεις και αμφιβολίες και ως προς τη χρησιμότητα και την αναγκαιότητα αυτής της εκδήλωσης αλλά και ως προς την αποτελεσματικότητα που μπορεί να έχει. Γι' αυτό, για να μην είμαστε συνυπεύθυνοι για το ύψος των δαπανών που τελικά θα προκύψει ... Και δε θα είναι, κύριε Λιλλήκα, πέντε εκατομμύρια ή πεντέμισι ... Ήδη πρέπει να μιλούμε για τεσσεράμισι αυτή τη στιγμή. Μας προγραμματίζει δύομισι εκατομμύρια λίρες ο υπουργός, συν ένα εκατομμύριο λίρες για τον κλιματισμό του "Ελευθερία", τριάμισι, συν ένα εκατομμύριο ίσως για τα ηχητικά του "Ελευθερία", τεσσεράμισι εκατομμύρια λίρες. Ήδη, πριν ανοίξει αυτή η υπόθεση, είμαστε στα τεσσεράμισι εκατομμύρια λίρες. Μπορούμε νομίζω να μιλούμε και για οκτώ εκατομμύρια λίρες. Και δε θα εκπλαγώ καθόλου, αν το ποσό αυτό υπερβεί τα οκτώ εκατομμύρια λίρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περιορίστε τις δαπάνες, κύριε ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έτσι λοιπόν, για να μην είμαστε συνυπεύθυνοι για μία κατασπατάληση του δημοσίου χρήματος άνευ αποτελέσματος, τοποθετούμεθα εξ αρχής εναντίον της συγκεκριμένης πρότασης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης. Μετά θα σας δώσω το λόγο, κύριε Αγαπίου, διότι από το κόμμα σας έχουν ομιλήσει ήδη. Και η κ. Βασιλείου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Από την αριστερά δεν έχει μιλήσει κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, ο κ. Λιλλήκας τι είναι;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Από τις Νέες Δυνάμεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Του κομμουνιστικού κόμματος;

(Γέλια)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Από τις Νέες Δυνάμεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, ο κ. Λιλλήκας τι είναι; Του κομμουνιστικού κόμματος;

Λοιπόν, ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου και σύντομα ελπίζω. Ανέμενα από τον κ. Θεοδώρου, αφού είναι εναντίον αυτής της πρότασης, να μας έλεγε πράγματα πολύ διαφορετικά, αλλά είναι στα διαδικαστικά που είναι η ένσταση ... Πρέπει να διορθώσουμε και να πούμε ότι, όσον αφορά τις διαδικασίες προσφορών, ο κ. υπουργός έχει εφαρμόσει τις διαδικασίες προσφορών για την πρόσληψη του συντονιστή ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι ...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ε! την έχει εφαρμόσει· είναι μέσα στην έκθεση.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε και σεις και ο Πρόεδρος της Βουλής, έχει δηλωθεί, έχει δηλωθεί, απαντώντας σε ερώτηση εμού προσωπικώς, από τον υπουργό ότι δεν τηρήθηκε η διαδικασία. Απευθείας σε αυτόν με διαβούλευση ... Σε αυτόν που

ανατέθηκε η δουλειά ... ανατέθηκε κατόπιν διαβούλευσης μαζί του, όχι κατόπιν προσφορών. Και μιλούμε για £250.000, έτσι, με τη διαβούλευση. Να μην ανοίξουμε μεγαλύτερο θέμα γι' αυτή την ιστορία. Είναι σοβαρό το πρόβλημα και ας μην το ανασκαλίζουμε περισσότερο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να συνεχίσω, παρ' όλο που στην έκθεση είναι διαφορετικά.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, είναι έτσι, όπως σας το λέω, κύριε πρόεδρε, και πρέπει να το θυμάστε, διότι είστε πρόεδρος της επιτροπής.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Η παρέκκλιση της διαδικασίας προσφορών που ζητείται με την έγκριση της ολομέλειας είναι δικαιολογημένη. Και νομίζω ότι από τους συναδέλφους πρέπει να μου πιστωθεί ότι δε θέλω να πω ότι ... να οικειοποιηθώ το νόμο για τις δημόσιες προσφορές, αλλά έχω σπαταλήσει αρκετό χρόνο για να γίνει αυτός ο νόμος και ήταν δική μου πρόταση. Αυτή η ευαισθησία του υπουργού όμως να έρθει στην ολομέλεια και να ζητήσει αλλαγή ειδικά μόνο γι' αυτή τη διαδικασία είναι δικαιολογημένη. Γιατί; Γιατί πρόκειται για μία διαδικασία πολύπλοκη, μία διαδικασία η οποία θα ασχολείται με μικρά, μεμονωμένα αντικείμενα, υλικά, συμβούλους κ.τ.λ., που θα ήταν αδύνατο να προσαρμοστεί προς το χρόνο. Έχουμε κάνει και στο παρελθόν ανάλογη εξαίρεση για τα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είμαι πολύ εναντίον να γίνονται εξαιρέσεις και ελπίζω να μη γίνει συνήθεια σ' αυτή τη Βουλή να γίνονται εξαιρέσεις. Όμως, εάν υπάρχουν δικαιολογημένες εξαιρέσεις, είναι σαν αυτή, που πρόκειται για μια δουλειά πολύ εξειδικευμένη, πολύ λεπτή, μια δουλειά που καθόλου δεν μπορεί να γίνει στην Κύπρο και ούτε νομίζω ότι στην Κύπρο έχουμε τους ειδικούς, για να κάνουν πριν την κατακύρωση τις ανάλογες αξιολογήσεις.

Όσον αφορά τώρα την αυθαιρεσία του υπουργού, πρέπει να πούμε ότι ο υπουργός ενημέρωσε τα κόμματα και είχε προκαταρκτικά πάρει κάποιες απόψεις. Δεν είπε ποτέ ο υπουργός ότι έχει πάρει την έγκριση των κοινοβουλευτικών ομάδων, για να εξηγούμαστε. Έχει πάρει κάποιες απόψεις. Και έκρινε ότι, με βάση τις απόψεις που πήρε, μπορούσε να προχωρήσει. Να μη βάζουμε το θέμα, ποιο έπρεπε να ήταν πρώτα, η κότα ή το αυγό, διότι σε άλλες περιπτώσεις οι υπουργοί και η κυβέρνηση έρχονται και καταθέτουν πρόταση στη Βουλή, χωρίς να βολιδοσκοπήσουν τα κόμματα. Άρα και αυτό πρέπει ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έγινε εκδαπάνηση, κύριε πρόεδρε της επιτροπής. Εδώ έγινε εκδαπάνηση, χωρίς να έχει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, απ' ό,τι άκουσα από την έκθεση...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ δε θέλω να κάνω διάλογο γι' αυτό, διότι διαφωνούμε με τα δεδομένα και η έκθεση λέει κάτι το διαφορετικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι εγκρίθηκε το κονδύλι μέσα στον προϋπολογισμό -ή ένα ποσό τουλάχιστον- του ΚΟΤ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα. Μάλιστα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, ούτε έτσι είναι, κύριε Πρόεδρε. Αν θα λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, ούτε έτσι είναι. Ψηφίσαμε κονδύλι του ΚΟΤ για τις διαφημίσεις, για συγκεκριμένο ... δεν είναι γι' αυτό το πράγμα που ψηφίσαμε και δεν μπορούμε να λέμε τα πράγματα όπως

μας βολεύει κάθε φορά. Με συγχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Συνεχίστε, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έχετε ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, συνεχίστε.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έχετε πει κάποια επιχειρήματα για τη μορφή που θα μπορούσε να πάρει αυτή η εκδήλωση. Και εγώ σας λέω ότι ακόμα και σήμερα, ακόμα και αύριο, μπορούμε να κάνουμε εισηγήσεις για βελτίωση ή αλλαγή της μορφής και δέστε το πιο θετικά και κάντε εισηγήσεις.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι της όμορφης!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι της όμορφης!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ε, νομίζω θα μείνω μέχρι εδώ, διότι νιώθω ότι σας έχω πείσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, η κ. Βασιλείου και μετά ο κ. Αγαπίου και θεωρείται λήξασα η συζήτηση του θέματος που αφορά τις περισκελίδες!

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Θα είμαι πολύ σύντομη, κύριε Πρόεδρε. Ο κ. Θεοδώρου είπε ότι δεν έχει αλλεργία στα καλλιστεία, ως θεσμό. Εγώ δε θα πω ότι δεν έχω αλλεργία, αλλά σίγουρα δεν έχω ενθουσιασμό για τα καλλιστεία.

Εντούτοις πρέπει να πω ότι ελήφθη μία απόφαση. Καλώς ή κακώς ελήφθη μία απόφαση από το κράτος να οργανώσει αυτό το διεθνές γεγονός. Πιστεύω ότι είναι προς το συμφέρον της Κύπρου να βοηθήσουμε να οργανωθεί όσο το δυνατό πιο καλά, για να πετύχουμε σ' αυτό το σκοπό, αν πετύχουμε τίποτε άλλο. Γι' αυτό πιστεύω ότι θα πρέπει να βοηθήσουμε, διότι ο χρόνος δε μας παίρνει. Εάν ακολουθηθούν οι συνηθισμένες διαδικασίες, οι οποίες είναι πολύ χρονοβόρες, δε θα μας πάρει ο χρόνος κι έτσι εμείς τουλάχιστο θα ταχθούμε υπέρ της ψήφισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Βασιλείου.

Κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και η αριστερά θα απόσχει, όπως και η υπόλοιπη κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει σχετική πλειοψηφία και το νομοσχέδιο θα περάσει. Όμως έχω προσέξει εδώ πως μεταξύ άλλων αναφέρεται στο νομοσχέδιο ... μάλλον ο τίτλος του νομοσχεδίου είναι «Ο περί Εξασφάλισης Αγαθών και Υπηρεσιών και Εκμετάλλευσης Δικαιωμάτων της Δημοκρατίας». Θέλω από τους αρμοδίους να καταστήσουν σαφές ότι η εκμετάλλευση των δικαιωμάτων της Δημοκρατίας αφορά την προβολή της εκδήλωσης και όχι τη με

οποιοδήποτε άλλο τρόπο εκμετάλλευση των καλλονών που θα πάρουν μέρος!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν αυτό θα έπειθε την ομάδα, να μείνει ασαφές, προκειμένου να ψηφίσετε υπέρ, θα έλεγα δεν είμαι υπέρ της τροποποίησής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση μεταξύ σοβαρού και οπωσδήποτε μιας εύθυμης νότας, είναι ένα σοβαρό γεγονός οπωσδήποτε, δεν αναμένεται ότι την ημέρα των καλλιστείων θα έρθουν τουρίστες, αλλά ότι θα προβληθεί η Κύπρος μακροπρόθεσμα. Απλώς έτσι έχω στο μυαλό κάτι που άκουσα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής και αρμοδιότητα της Επιτροπής. Άρθρο 3.

Προϋποθέσεις σύναψης συμβάσεων. Άρθρο 4.

Εξουσίες της Επιτροπής. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 μέχρι 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και δεκατρείς αποχές τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εξασφάλισης Αγαθών και Υπηρεσιών και Εκμετάλλευσης Δικαιωμάτων της Δημοκρατίας (Διαγωνισμός «ΜΙΣ ΥΦΗΛΙΟΣ 2000») Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι είναι εναντίον των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κίκης ψηφίζει υπέρ ή εναντίον; Διότι δε βλέπω το χέρι σας πολλά έντονο.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχή εσείς;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και δεκατρείς αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα δεν είναι έτοιμο και προχωρούμε στο 9 που είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», πρόταση νόμου. Για το θέμα αυτό έχει ετοιμαστεί συμπληρωματική έκθεση και οφείλω να πω είναι ομόφωνη.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εάν δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Αν είναι ο νόμος περί εταιρειών, δεν είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξ όσων, κύριε Ηλιάδη, μού σημειώνει η γραμματεία της Βουλής είναι ομόφωνος.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Με συγχωρείτε, στην έκθεση αναφέρεται ότι επιφυλαχθήκαμε, το Δημοκρατικό Κόμμα και η ΕΔΕΚ, να εκφράσουμε τις απόψεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω αν είναι για τη συμπληρωματική που μιλά η γραμματεία περί ομοφώνου ή για την αρχική, εάν όμως υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής... Θέλετε να

αναγνωστούν οι εκθέσεις;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα ως πρόεδρος της επιτροπής να αναφέρω ότι εκείνο που κρατά ο κ. Ηλιάδης είναι η πρώτη έκθεση.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ισχύει και για τη δεύτερη.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είχαμε συζητήσει στην ολομέλεια και το θέμα ξαναήλθε στην επιτροπή. Εκεί ανέλαβε η εκπρόσωπος της Εφόρου Εταιρειών και συνέταξε ένα νέο κείμενο νομοθεσίας, επί του οποίου όλα τα παρόντα κόμματα είχαν συμφωνήσει, αυτό είναι που λέει η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να διαβάσει και τις δύο εκθέσεις και στη συνέχεια όσοι έχουν απόψεις να τις εκθέσουν εις τα θέματα αρχής.

ΑΡ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Η πρώτη νομίζω ανεγνώσθη, κύριε Πρόεδρε, να διαβάσω τη συμπληρωματική.
**Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-
Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για την πρόταση νόμου που
τιτλοφορείται «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Κώστας Παπακώστας

Κίκης Γιάγκου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κατερίνα Παντελίδου

Μάριος Ματσάκης

Όπως είναι γνωστό, η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για την πιο πάνω πρόταση νόμου κυκλοφόρησε στην ολομέλεια της Βουλής στις 8 Ιουλίου 1999, η συζήτησή της όμως αναβλήθηκε, ύστερα από σχετική απόφαση της ολομέλειας, με σκοπό να επανεξεταστεί από την αρμόδια επιτροπή.

Η επιτροπή επανεξέτασε το όλο θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Οκτωβρίου και την 1η Δεκεμβρίου 1999, στα πλαίσια των οποίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη και του Υπουργείου Οικονομικών. Ως αποτέλεσμα της επανεξέτασης αυτής η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να επαναδιατυπώσει διατάξεις της πρότασης νόμου, επιφέροντας σε αυτή ορισμένες τροποποιήσεις τόσο νομοτεχνικής όσο και ουσιαστικής φύσεως.

Ειδικότερα, με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, όπως έχει διαμορφωθεί:

1. διατηρείται η τροπολογία την οποία είχε περιλάβει η επιτροπή, όταν επεξεργάστηκε σε πρώτο στάδιο την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, με βάση την οποία οι εταιρείες που ιδρύθηκαν πριν από το 1974 παραμένουν εγγεγραμμένες στα σχετικά μητρώα του εφόρου και απαλλάσσονται της υποχρέωσης να υποβάλλουν τα έγγραφα που απαιτούνται από τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου, εφόσον όμως ικανοποιήσουν τον Έφορο Εταιρειών ότι είχαν την έδρα τους ή ολόκληρη την περιουσία τους στις περιοχές που δεν ελέγχονται από τη Δημοκρατία και ότι δεν έχουν δραστηριοποιηθεί
2. προβλέπεται ότι η μεταβίβαση των μετοχών των εταιρειών αυτών γίνεται είτε με κληρονομική διαδοχή είτε με δωρεά εν ζωή, αλλά μόνο προς τους νόμιμους κληρονόμους των μετόχων
3. προβλέπεται η δυνατότητα εξασφάλισης πιστοποιητικών από τους μετόχους, αφού

ικανοποιηθεί ο Έφορος Εταιρειών ότι δεν έχει επέλθει οποιαδήποτε αλλαγή στα στοιχεία της εταιρείας και

4. παραμένει η πρόνοια που περιλαμβανόταν στην πρόταση νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε, ότι σε περίπτωση επαναδραστηριοποίησης των εταιρειών αυτών θα εφαρμόζονται πλήρως οι διατάξεις της βασικής νομοθεσίας για τις εταιρείες.

Η επιτροπή, επισυνάπτοντας στην παρούσα έκθεση την πρόταση νόμου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά, δεν μπορώ να κατανοήσω τη σκοπιμότητα, την οποία υπηρετεί αυτή η πρόταση νόμου. Είναι ακατανόητο και αδιανόητο να γίνονται χαριστικές εξαιρέσεις από τη νομοθεσία εκεί που δεν υπάρχει λόγος. Δεν είναι θέμα ανακούφισης των προσφύγων· εξηγούμαι.

Εγώ κατάγομαι από τη Λεμεσό και είχα μία εταιρεία, η οποία έδρευε προπολεμικά εις την Αμμόχωστο. Και την έχω να βρίσκεται εν αδρανεία από το '74 και ύστερα. Διερωτώμαι διά ποίον λόγον εγώ δεν πρέπει να καταβάλλω την ετήσια έκθεση και το αντίστοιχο τέλος εις τον Έφορο Εταιρειών. Διερωτώμαι διά τι εγώ, ακόμη και αν είμαι πρόσφυγας και είχα μία εταιρεία η οποία έδρευε στην Κερύνεια και η οποία δεν έχει δραστηριοποιηθεί μέχρι σήμερα, διά ποίον λόγον θα πρέπει να μην καταβάλλω τα τέλη, τα οποία καταβάλλουν όλοι οι πολίτες, έστω και αν εγώ είμαι πλούσιος και εκατομμυριούχος, ενώ οι άλλοι πολίτες θα πρέπει να πληρώνουν, είτε είναι πρόσφυγες είτε δεν είναι πρόσφυγες, ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση ή την προσφυγική τους ιδιότητα.

Δεν μπορώ να κατανοήσω τη Ratio Legis, η οποία πρέπει να υπάρχει σε κάθε

νομοθέτημα. Δεν έχω βρει κανένα πειστικό λόγο, ο οποίος έστω και κατ' ελάχιστον να μου δίνει το μήνυμα ότι με αυτό τον τρόπο είτε υπηρετούμε τους πρόσφυγες είτε την κοινωνική δικαιοσύνη είτε την οικονομία του τόπου είτε, αν θέλετε, την εύρυθμη λειτουργία εις κάποιον τομέα της οικονομίας, της λειτουργίας των εταιρειών και ούτω καθεξής.

Δηλώνω σαφώς ότι, έστω και κατ' ελάχιστον αν υπήρχε ένας υποτυπώδης έστω λόγος διά τον οποίον να ψηφίσω αυτό το νόμο, θα το έκανα. Αλλά νομίζω ότι νομοθετούμε χάριν της νομοθεσίας, όχι προσφέροντας, αλλά δημιουργώντας ανισότητες, χωρίς να υπάρχει κανένας λόγος. Έστω και αν είμαι ο κύριος τάδε εκατομμυριούχος, διά τι να μην πληρώνω £15 το μήνα εις τον Έφορο Εταιρειών, όπως πληρώνουν όλοι οι πολίτες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα ποιος πληρώνει £15 το μήνα, κύριε Ηλιάδη;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Το χρόνο, με συγχωρείτε.

Δηλαδή είναι ένα ερώτημα, το οποίο ποτέ δεν έχει απαντηθεί ούτε από την Έφορο Εταιρειών ούτε από τους εισηγητές της πρότασης νόμου και δηλώνουμε ότι θα καταψηφίσουμε την πρόταση νόμου, διότι δε βλέπουμε κανένα λόγο, γιατί πρέπει να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, ο κ. Ηλιάδης είναι σαφέστατος.

Υπάρχει κανένας που υποστηρίζει αυτή την πρόταση;

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα ίδια επιχειρήματα που λέχθηκαν σήμερα εδώ είχαν λεχθεί και κατά την προηγούμενη φορά, όταν το θέμα τέθηκε ενώπιον της ολομέλειας. Είχα υποβάλει την παράκληση τότε, σε όλους τους συναδέλφους που είχαν απόψεις, να παρευρεθούν κατά τη συνεδρία της επιτροπής, εκεί που θα ήταν και οι αρμόδιοι, για να λάβουν τις σαφείς απαντήσεις γύρω από τα ζητήματα και την αναγκαιότητα ψήφισης αυτής της νομοθεσίας.

Σήμερα το θέμα είναι ξανά μπροστά στην ολομέλεια και αυτά τα ερωτήματα θα επιχειρήσω να απαντήσω κατά το συντομότερο δυνατό τρόπο. Η παραμονή στο μητρώο αυτών των εταιρειών που λειτουργούσαν στα κατεχόμενα αποτελεί μία παρανομία του κράτους και του Εφόρου Εταιρειών. Και ο αριθμός αυτών των εταιρειών, ως μας ελέχθη στην επιτροπή, είναι κάποιες εκατοντάδες, δηλαδή πεντακόσιες μέχρι εφτακόσιες, οι οποίες βρίσκονται σε μία λίστα εκεί του εφόρου, ο οποίος, εγώ λέω, ορθά πολιτικά ενεργώντας, δεν προχώρησε στη διαγραφή τους.

Υπάρχει πολιτικό θέμα, κύριε Πρόεδρε, το οποίο αφορά και τη λύση του ίδιου του κυπριακού προβλήματος. Υπάρχουν νομικά πρόσωπα, τα οποία υπό άλλες συνθήκες θα έπρεπε να είχαν διαγραφεί, όμως, επειδή είναι ιδιοκτήτες αυτών των περιουσιών στα κατεχόμενα, ακίνητων περιουσιών αλλά και κινητών, οι οποίες είναι υπό διεκδίκηση περιουσίες ανθρώπων και νομικών προσώπων, δεν πρέπει να σβήσουν από το χάρτη και δεν πρέπει να διαφοροποιηθεί το περιβάλλον που υπήρχε γύρω από αυτό τον τομέα της ιδιοκτησίας την περίοδο του '74.

Συνεπώς, η πρόταση προήλθε μετά από εισήγηση της Εφόρου Εταιρειών, για να εξαλείψουν ουσιαστικά την ύπαρξη παρανομίας από τη δική της πλευρά. Διότι, όταν μια εταιρεία για ένα χρόνο δεν καταθέτει την ετήσια έκθεσή της, είναι υποχρεωμένος ο Έφορος Εταιρειών να διαγράψει αυτή την εταιρεία. Συνεπώς, να ο κύριος λόγος που οδήγησε προς αυτή την κατεύθυνση. Δίκαια την προηγούμενη φορά υποβλήθηκαν

κάποια σημεία τεχνικής, νομοτεχνικής φύσεως, τα οποία ενδεχόμενα να δημιουργούσαν ασάφεια και προβλήματα. Αυτά τα προβλήματα τα έχουμε θέσει μπροστά στην έφορο και αυτό το οποίο είναι μπροστά μας σήμερα μπορώ να πω ότι δεν είναι το πνευματικό παιδί του Αριστοφάνη Γεωργίου, που είναι ο εισηγητής αυτής της πρότασης, αλλά της Εφόρου Εταιρειών, η οποία, δίνοντας τον εαυτό της ως ο επικεφαλής αυτού του τμήματος και έχοντας την αυξημένη διακριτική ευχέρεια να προβαίνει σε έρευνα ποιες θα θεωρεί ότι είναι εταιρείες που θα μπορούν να έχουν αυτό το δικαίωμα και παίρνοντας μέσα από αυτή τη νομοθεσία και την εμπιστοσύνη του κοινοβουλίου ότι θα ασκήσει ορθά αυτό το διακριτικό της έλεγχο και έρευνα, θα κατατάσσει αυτές τις εταιρείες σε εκείνες που θα μπορούν να παραμείνουν σε αυτή τη λίστα και προσθέτω και το εξής:

Υπάρχει μία διαφορά της πρώτης πρότασης με τη δεύτερη πρόταση. Η πρώτη πρόταση μιλούσε και για μειωμένα τέλη, ενώ αυτή η πρόταση, η τελική όπως έρχεται στην ολομέλεια, προβλέπει ότι θα είναι κανονικά τα τέλη που θα πληρώνουν με την επαναδραστηριοποίηση. Εκείνο το οποίο δε θα γίνεται είναι ότι για όση περίοδο παρέμεναν νεκρές αυτές οι εταιρείες, χωρίς καμία δραστηριοποίηση, για εκείνη την περίοδο, απλώς πληρώνοντας το κανονικό τέλος θα μπορούν να τις μεταβιβάσουν οι γονείς στα παιδιά τους ή να τις κληρονομήσουν τα παιδιά τους, στην περίπτωση που οι γονείς πεθάνουν. Ταυτόχρονα, αν για τυπικούς λόγους θεμάτων που αφορούν το φορέα ίσης κατανομής απαιτείται πιστοποιητικό εγγραφής αυτής της εταιρείας, θα μπορεί ο ιδιοκτήτης της, αφού πληρώσει αυτό το πιστοποιητικό, να το παίρνει, ώστε να πάει εις το φορέα να διεκδικήσει ένα δάνειο, για να επαναδραστηριοποιηθεί και, όταν επαναδραστηριοποιηθεί, να πληρώσει πλήρως όλα όσα πληρώνει κάθε άλλη εταιρεία.

Συνεπώς, αυτή είναι η σκοπιμότητα, αυτά είναι τα θέματα και πιστεύω ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα να προχωρήσουμε στην ψήφιση αυτής της νομοθεσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης, παρακαλώ.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το κόμμα μου έχει όλη την καλή διάθεση να δει με κατανόηση τέτοιες εξειδικευμένες περιπτώσεις, όπως αναφέρθηκαν από το συνάδελφο μόλις τώρα από το βήμα. Όμως, φοβούμαστε να πούμε ότι ανοίγουμε παράθυρα δημιουργίας διάκρισης για θέματα για τα οποία ίσως να υπήρχαν άλλοι τρόποι και όχι αυτός για τον οποίο γίνεται εισήγηση σήμερα.

Είναι ένας τομέας... και ασφαλώς βλέπουμε την ανάγκη διατήρησης κάποιων εταιρειών που ιδρύθηκαν πριν από το 1974, ιδιαίτερα αν είναι για παράδειγμα κτηματικές, οι οποίες έχουν περιουσία στα κατεχόμενα και δεν μπορούν να δραστηριοποιηθούν ούτε και μπορούν να καταργηθούν και ουσιαστικά είναι μια επιβάρυνση για τους μετόχους και για τους ιδιοκτήτες τους. Όμως θεωρούμε ότι η λύση αυτή μάλλον θα δημιουργήσει προβλήματα, παρά θα ευκολύνει την κατάσταση, γι' αυτό εμείς δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε μια τέτοια εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη ειδικής διάταξης. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαεννέα ψήφους υπέρ, επτά εναντίον και δύο αποχές τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκαεννέα ψήφους υπέρ, επτά εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμόν 10, που είναι "Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999". Η έκθεση είναι ομόφωνη και ...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που η έκθεση είναι ομόφωνη, να μη θεωρηθεί ότι ανεγνώσθη. Θέλω να πω ότι μετά από προσεκτική μελέτη έχω εντοπίσει δύο λάθη, δύο αδυναμίες οι οποίες είναι οι εξής: Πρώτα απ' όλα, υπάρχει παρόμοιος νόμος και έπρεπε αυτός να ήταν τροποποιητικός ή να τον καταργεί, πράγμα που δεν το αναφέρει, και δεύτερο, περιορίζει την αίτηση που πρέπει να γίνεται για την εγγραφή της αποφάσεως σε αίτηση διακρίσεως (by summons), ενώ υπάρχουν περιπτώσεις, όπως είναι η υιοθεσία, που δε χρειάζεται by summons, μπορεί να είναι ex parte. Γι' αυτό το λόγο, να το αφήσουμε για την ερχόμενη Πέμπτη και να ξανακαλέσουμε τον Επίτροπο Νομοθεσίας να μας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει εισήγηση για αναβολή του θέματος και αντιλαμβάνομαι ότι είναι μια ομόθυμος επιθυμία, προκειμένου να υπάρχει μια εναρμόνιση με υπάρχουσα ήδη

νομοθεσία. Συνεπώς, αναβάλλεται για την ερχόμενη Πέμπτη και προχωρούμε έτσι στο υπ' αριθμόν 11 θέμα που είναι εξ αναβολής από την προηγούμενη βδομάδα και τιτλοφορείται "Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) – Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999". Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να την αναγνώσει στο σώμα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Θα παρακαλούσαμε να δοθεί αναβολή για ακόμα μια βδομάδα, διότι δεν έχουμε τοποθετηθεί επί του θέματος λόγω μη συνεδριάσεως του πολιτικού γραφείου του κόμματός μας, ένεκα της αναχώρησης του κ. Λυσσαρίδη στο Ελσίνκι χθες και ήταν αδύνατο να ολοκληρώσουμε τη μελέτη του θέματος. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα παρακαλούσα να αναβληθεί για μια εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, αναβάλλεται για την επόμενη βδομάδα, όμως θα είναι και η τελευταία αναβολή.

Για τα θέματα 12 και 13 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι "Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999" και "Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999". Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται

αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και 2. «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Στάθης Κιπτής
Ανδρέας Φιλίππου	Τάκης Χατζηδημητρίου
Θάσος Μιχαηλίδης	Ανδρούλα Βασιλείου
Μάριος Ματσάκης	Πετρός Καλαϊτζιάν

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 1999, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και ο Πρύτανης, ο Αντιπρύτανης και εκπρόσωποι του Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Με τους πρώτους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 21, 22, 23 και 32 της βασικής νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, παρέχεται η δυνατότητα στο Συμβούλιο να διορίζει με σύμβαση επισκέπτες καθηγητές και στη βαθμίδα του λέκτορα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπρόσωπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και του Πανεπιστημίου Κύπρου, η δυνατότητα του Συμβουλίου να διορίζει επισκέπτες λέκτορες πρόκειται να διευκολύνει το διδακτικό έργο του πανεπιστημίου στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει το αναγκαίο ακαδημαϊκό προσωπικό, για να καλύψει όλο το φάσμα του γνωστικού αντικείμενου όλων των σχολών και των τμημάτων του πανεπιστημίου.

Με τους δεύτερους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 19, 29 και 32 της νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, αντικαθίσταται το υφιστάμενο Τμήμα Φυσικών Επιστημών που λειτουργεί στην υπάρχουσα Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών με δύο ανεξάρτητα τμήματα, το Τμήμα Φυσικής και το Τμήμα Χημείας.

Ειδικότερα, όπως επεξηγήθηκε στην επιτροπή, στη Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών ιδρύθηκε και λειτουργεί Τμήμα Φυσικών Επιστημών στα πλαίσια του οποίου λειτουργούν δύο προγράμματα, ένα φυσικής και ένα χημείας. Η μετεξέλιξη των δύο προγραμμάτων σε ανεξάρτητα τμήματα φυσικής και χημείας, αντίστοιχα, επιβάλλεται λόγω της μεγάλης σημασίας του γνωστικού τους αντικειμένου. Ο διαχωρισμός αυτός στοχεύει τόσο στη βελτίωση της λειτουργίας της σχολής αυτής όσο και στην αναβάθμιση του ερευνητικού έργου στους τομείς της φυσικής και χημείας, κάτι που αναμένεται ότι θα συμβάλει και στην περαιτέρω ανάπτυξη της βιομηχανίας και γενικά της οικονομίας του τόπου. Επιπρόσθετα, ο διαχωρισμός αυτός δε συνεπάγεται καμιά ουσιαστική οικονομική δαπάνη, διότι ήδη υπάρχουν επαρκείς αίθουσες διδασκαλίας και κατάλληλα εξοπλισμένα εργαστήρια, καθώς και επαρκές ακαδημαϊκό προσωπικό για τη λειτουργία των υφιστάμενων προγραμμάτων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από καθαρά νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών με τίτλο “Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999”;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών με τίτλο “Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999”;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ’ αριθμόν 14 θέμα που είναι “Οι περί Αιμοδοσίας (Λήψη, Ασφάλεια, Έλεγχος και Μετάγγιση Αίματος) Κανονισμοί του 1999”. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αιμοδοσίας (Λήψη, Ασφάλεια, Έλεγχος και Μετάγγιση Αίματος) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Κυριάκος Τυρίμος

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 14 Οκτωβρίου και 2 Δεκεμβρίου 1999. Στα πλαίσια της μελέτης των πιο πάνω κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, της Συντονιστικής Επιτροπής Αιμοδοσίας, του ΠΙΣ και της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 31 της βασικής νομοθεσίας για την αιμοδοσία, σκοπείται η ρύθμιση της αιμοδοσίας και της μετάγγισης αίματος.

Συγκεκριμένα, καθορίζονται τα κριτήρια επιλογής των αιμοδοτών, οι τρόποι προστασίας των αιμοδοτών και των μεταγγιζομένων, οι τεχνικές συλλογής αίματος και των παραγώγων του, καθώς και άλλα θέματα που σχετίζονται με τη διαδικασία της αιμοδοσίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και της Συντονιστικής Επιτροπής Αιμοδοσίας δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι οι κανονισμοί συντάχθηκαν με βάση τη σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια εναρμόνισης της νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και παράλληλα αποσκοπούν στην αναβάθμιση των υπηρεσιών αιμοδοσίας και μεταγγίσεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί και αφού προηγουμένως τροποποιηθούν, έτσι ώστε η λήψη αίματος και των παραγώγων του να πραγματοποιείται πάντα υπό την επίβλεψη γιατρού.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή καλεί το αρμόδιο υπουργείο να καταθέσει ενώπιον του σώματος το συντομότερο δυνατό τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την αιμοδοσία, με την οποία θα προνοούνται ποινικά μέτρα και πειθαρχικές ποινές σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της βασικής νομοθεσίας και των κανονισμών για την αιμοδοσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 είναι "Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Εισφορές

(Τροποποιητικοί) (Εισφορές) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999”. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, αναπλ. πρόεδρος   Στέλιος Γερασίμου
Γιαννάκης Θωμά   Νίκος Πιπτοκοπίτης
Ανδρέας Παρισινός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 73 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τις εισφορές κοινωνικών ασφαλίσεων, ώστε από τον Ιανουάριο του 2000 να αυξηθούν κατά 4,23% τόσο οι βασικές ασφαλιστέες αποδοχές όσο και οι βασικές συντάξεις και τα εφάπαξ βοηθήματα. Αυξάνονται επίσης οι συμπληρωματικές συντάξεις κατά το ποσοστό αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1999 σε σύγκριση με το δεύτερο εξάμηνο του 1998.

Στους υπό συζήτηση κανονισμούς προβλέπονται αναλυτικά οι πιο κάτω αυξήσεις:

1. Η κυβερνητική εισφορά για τους εθνοφρουρούς από £0,77 ανέρχεται σε £0,80 την εβδομάδα.
2. Το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από £60,70 ανέρχεται σε £63,27 την εβδομάδα και από £3.156 σε £3.290 το χρόνο.

3. Το ύψος του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών από £364 την εβδομάδα και £1.577 το μήνα ανέρχεται σε £380 και £1.647, αντίστοιχα.

Οι πιο πάνω αυξήσεις καθορίστηκαν έπειτα από έρευνα που διεξήγαγε το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με τον Αναλογιστή του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στους οικείους νόμους. Από την εν λόγω έρευνα προέκυψε ότι οι ασφαλιστέες αποδοχές του 1998, σε σύγκριση με τις ασφαλιστέες αποδοχές του 1997, έχουν αυξηθεί κατά 4,23%.

Ως επακόλουθο της αύξησης του εβδομαδιαίου ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από £60,70 σε £63,27, θα αυξηθούν κατά το ίδιο ποσοστό (4,23%) οι βασικές συντάξεις και τα εφάπαξ βοηθήματα. Οι συμπληρωματικές συντάξεις θα αυξηθούν από την ίδια ημερομηνία κατά το ποσοστό αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1999 σε σύγκριση με το δεύτερο εξάμηνο του 1998, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου.

Περαιτέρω, τα τεκμαρτά εισοδήματα των αυτοτελώς εργαζομένων αυξάνονται από την 1η Ιανουαρίου 2000 κατά το ίδιο ποσοστό όπως και τα ποσά των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, δηλαδή κατά 4,23%.

Επειδή, σύμφωνα με τον περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης Νόμο, το μηνιαίο ύψος της κοινωνικής σύνταξης είναι ίσο με το κατώτατο ποσό σύνταξης των κοινωνικών ασφαλίσεων, το ποσό της κοινωνικής σύνταξης αυξάνεται από την 1η Ιανουαρίου 2000 από £112,17 το μήνα, όπως ίσχυε την 1η Ιανουαρίου 1999, σε £116,92, δηλαδή κατά 4,23%.

Η αναθεώρηση των παροχών υπολογίζεται να αυξήσει τις δαπάνες του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά £10 εκατομ. περίπου με τα δεδομένα του 1999. Ο κρατικός προϋπολογισμός θα έχει μια πρόσθετη επιβάρυνση ύψους £1 εκατομ., λόγω της αύξησης του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών, της εισφοράς για τους

εθνοφρουρούς και της αύξησης των ασφαλιστέων εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων, καθώς επίσης και πρόσθετη επιβάρυνση ύψους £1,1 εκατομ. περίπου, λόγω της αύξησης του ποσού της κοινωνικής σύνταξης.

Σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία, τα πορίσματα της έρευνας, όπως εκτίθενται στη σχετική έκθεση, εξετάστηκαν και από το Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο υιοθέτησε ομόφωνα τις εισηγήσεις για αναθεώρηση των ασφαλιστέων αποδοχών και παροχών, καθώς και την εισήγηση για αναθεώρηση των τεκμαρτών εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με αριθμούς 16 μέχρι 19 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β' που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρούμε ότι αυτή έγινε ως ο κατάλογος που έχει διανεμηθεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Τίτλος νομοσχεδίων,
κανονισμών και εγγράφων

Κατατέθηκε/αν
από το υπουργείο

Παραπέμπεται/ονται
στην επιτροπή

1.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1999.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2.	Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Κινηματογραφική Συμπαγωγή (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Εσωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 1999.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6.	Ο περί Ορισμένων Πτυχών της Πώλησης Καταναλωτικών Αγαθών και των Συναφών	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- Εγγυήσεων Νόμος του 1999.
7.	Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Συσκευασμένα Αγαθά) Κανονισμοί του 1999.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
8.	Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Κανονισμοί του 1999.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
10.	Ετήσια έκθεση του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το έτος 1998 και λογαριασμοί χρήσεως του ίδιου έτους.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
11.	Έγγραφο (Αρ. Θ. 35/99) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Υπηρεσία (Προσωρινές
Διατάξεις) Νόμο αρ. 4(Ι) του
1999.

Προτάσεις νόμου:	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
1. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999.	Ανδρέα Χρίστου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
2. Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Ανδρέα Χρίστου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3. Ο περί Εγγραφής Κουρέων, Κομμωτών και Συναφών Τεχνιτών Νόμος του 1999.	Κυριάκο Τυρίμο, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Υγείας
4. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός)	Παναγιώτη Δημητρίου, κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

(Αρ. 2) Νόμος του 1999.

Δημοκρατικού

Συναγερμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις. Ερωτήσεις δεν υπάρχουν και οι απαντήσεις αντιλαμβάνομαι ότι έχουν δοθεί γραπτώς.

Απάντηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.004, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την ενίσχυση του οδικού φωτισμού στα τμήματα του δρόμου Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς - Πομού, μέσα στις κατοικημένες περιοχές των κοινοτήτων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με βάση υφιστάμενο σχέδιο, οι ενδιαφερόμενες τοπικές αρχές (κοινοτικά συμβούλια) δύνανται να επιδοτηθούν με το 50% της δαπάνης για την αντικατάσταση λαμπτήρων συνήθους τύπου με λαμπτήρες υψηλής πίεσης νατρίου. Η επιδότηση παραχωρείται στις οικείες τοπικές αρχές από το Υπουργείο Εσωτερικών (χορηγίες για τον οδικό φωτισμό).

Η προμήθεια των λαμπτήρων γίνεται μέσω της ένωσης κοινοτήτων στην τιμή των £40 περίπου ο καθένας και η εγκατάσταση γίνεται από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.

23.06.007.04.010, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Χόλης όπως της παραχωρηθεί νερό από το φράγμα Ευρέτου και συνδεθεί με το παλιό αρδευτικό, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το σχέδιο ενίσχυσης του αρδευτικού τμήματος “Αργάκι του Γρουσού” από το κυβερνητικό υδατικό έργο Χρυσοχούς είχε προταθεί από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων μέσα στο 1997 όπως προωθηθεί με εξ ολοκλήρου κυβερνητική δαπάνη, μέσα στα πλαίσια του εν λόγω κυβερνητικού έργου. Αυτό όμως δεν κατέστη δυνατόν να πραγματοποιηθεί, εξαιτίας των μέτρων που είχαν εφαρμοσθεί τότε λόγω της ανομβρίας.

Επειδή φέτος η κατάσταση σε ό,τι αφορά τα υδατικά αποθέματα στο φράγμα Ευρέτου έχει σχετικά βελτιωθεί, προωθείται η εκτέλεση του έργου έναντι δαπάνης £26.000 μέσω του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως του 2000, κάτω από το Κεφ./Άρθρο 12.06.3/24,847 (μείζονα υδατικά έργα Χρυσοχούς).

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι η διαδικασία επίταξης λωρίδας γης για την τοποθέτηση του αγωγού άντλησης του εν λόγω έργου έχει ολοκληρωθεί και ως εκ τούτου οι κατασκευαστικές εργασίες μπορούν να αρχίσουν αμέσως.

Με βάση τις πιο πάνω εξελίξεις, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων θα προχωρήσει στην εκτέλεση του έργου για ενίσχυση του αρδευτικού τμήματος “Αργάκι του Γρουσού” μέσα στο 2000, νοουμένου ότι θα εγκριθούν και από τη Βουλή των Αντιπροσώπων οι απαιτούμενες πιστώσεις για το έργο, που περιελήφθησαν στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 2000.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.041, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σύμφωνα με απόφαση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) και με τη συνεργασία του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Αρχηγείου Αστυνομίας,

στα πλαίσια του προγράμματος αγωγής υγείας άρχισε από το σχολικό έτος 1997-98 να εφαρμόζεται πειραματικά η αγωγή οδικής ασφάλειας στα γυμνάσια.

Η αγωγή οδικής ασφάλειας δεν είναι ένα νέο μάθημα, αλλά αποτελεί μέρος του ευρύτερου προγράμματος της αγωγής υγείας. Δεν αποσκοπεί στην απλή γνώση αλλά στην ανάπτυξη στάσεων και δεξιοτήτων και στην καλλιέργεια επιθυμητής συμπεριφοράς.

Επειδή η προσέγγιση του θέματος είναι διαθεματική, τη διδασκαλία του έχουν αναλάβει καθηγητές όλων των ειδικοτήτων που έχουν παρακολουθήσει ειδικά σεμινάρια κυκλοφοριακής αγωγής. Η διδασκαλία γίνεται στις κενές περιόδους των τμημάτων στα πλαίσια των αναπληρώσεων, όταν απουσιάζουν καθηγητές.

Από την εφαρμογή του προγράμματος σε τριάντα δύο γυμνάσια, φάνηκε ότι τόσο οι μαθητές όσο και οι καθηγητές δείχνουν θετική στάση και έτσι το πρόγραμμα επεκτείνεται φέτος σε άλλα δεκαέξι γυμνάσια.

Για το σκοπό αυτό έχουν ετοιμαστεί δύο βιβλία αγωγής οδικής ασφάλειας (βοήθημα για τον καθηγητή και βοήθημα για το μαθητή, που έχουν σταλεί στα σχολεία. Επίσης, όλα τα σχολεία έχουν εφοδιαστεί με βιντεοταινία με ανάλογο περιεχόμενο.

Παράλληλα, ετοιμάζεται ψηφιακός δίσκος. Η όλη εκστρατεία για την κυκλοφοριακή αγωγή συμπληρώνεται με διαλέξεις προς τους μαθητές και συζητήσεις μέσα στα σχολεία από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Τμήμα Τροχαίας του Αρχηγείου Αστυνομίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.041, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σας πληροφορώ ότι η αστυνομία, αναγνωρίζοντας τη μεγάλη σημασία της

κυκλοφοριακής αγωγής και διαφώτισης, έχει συστήσει σε όλες τις αστυνομικές διευθύνσεις κλιμάκια οδικής ασφάλειας, με σκοπό τη διδασκαλία του μαθήματος της οδικής ασφάλειας τόσο στα σχολεία δημοτικής εκπαίδευσης όσο και στα σχολεία μέσης και τεχνικής εκπαίδευσης.

Για την υποβοήθηση της διδασκαλίας του μαθήματος της οδικής ασφάλειας στα σχολεία έχουν εκδοθεί ειδικά βοηθήματα που διανέμονται στους μαθητές και τους δασκάλους.

Περισσότερες λεπτομέρειες αναφέρονται σε επιστολή του Αρχηγού Αστυνομίας με αρ. φακ. 43/7, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1999.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε με το Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα τιτλοφορείται «Η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον – Άγιος Θεόδωρος, Ζακάκι». Η συζήτηση του θέματος συνεχίζεται από την προηγούμενη βδομάδα.

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ακούσαμε με προσοχή τα όσα λέχθηκαν την προηγούμενη φορά για το θέμα και δημιουργήθηκε κάπως η εντύπωση ότι έχουμε μια κυβέρνηση η οποία δεν έχει καμία περιβαλλοντική συνείδηση και επίσης έναν υπουργό ο οποίος όχι μόνο περιβαλλοντική συνείδηση δεν έχει, αλλά αγνόησε και τους πάντες και ενήργησε αυθαίρετα στο να προχωρήσει με την ίδρυση της μονάδας αφαλάτωσης. Όμως τα γεγονότα δεν είναι έτσι. Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου λήφθηκε στις 7 Αυγούστου 1998, ακριβώς διότι υπήρχε ένα πάρα πολύ οξύ πρόβλημα την εποχή εκείνη στην Κύπρο.

Ακολούθησε ένας χειμώνας αρκετά καλός και έτσι δόθηκε η ευκαιρία στην κυβέρνηση να προχωρήσει με μια περιβαλλοντική μελέτη για το όλο θέμα, παρ' όλο που για τα θέματα αυτά η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μελέτη περιβαλλοντική δεν είναι αναγκαία.

Στο χρόνο αυτό που μεσολάβησε μεταξύ της πρώτης απόφασης του Αυγούστου του 1998 και του Νοεμβρίου του 1998 δόθηκε η ευκαιρία στην κυβέρνηση και συγκεκριμένα στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να έχει διαβουλεύσεις τόσο με τους κατοίκους του Ζακακίου όσο και με τα δημαρχεία της μείζονος Λεμεσού και με τη Βουλή και επίσης συμπληρώθηκε και η μελέτη του υπουργείου στο θέμα.

Στη σύσκεψη που έγινε στις 26 Νοεμβρίου 1998, στην οποία ήταν παρόντες εκτός από το δήμαρχο Λεμεσού και τρεις άλλοι δήμαρχοι της μείζονος Λεμεσού, όχι μόνο δέχθηκαν να γίνει η μονάδα αφαλάτωσης στο Ζακάκι, αλλά ζήτησαν από το υπουργείο να επισπεύσει τη δημιουργία της μονάδας. Το ίδιο συνέβη και σε μια κατοπινή σύσκεψη στις 25 Ιουνίου 1999 στην οποία και πάλι ζήτησαν από το υπουργείο να προχωρήσει με το αρχικό σχέδιο.

Τελικά άλλαξαν γνώμη. Φυσικά δε γνωρίζουμε τους λόγους για τους οποίους άλλαξαν γνώμη μέσα σε διάστημα μερικών μηνών. Δεν είναι περιβαλλοντικοί οι λόγοι, διότι, πριν γίνει η σύσκεψη του Ιουνίου του 1999, δόθηκε σε όλους η περιβαλλοντική μελέτη και είναι με βάση τα πορίσματα της περιβαλλοντικής αυτής μελέτης που πάρθηκε η δεύτερη απόφαση των δημαρχείων στη σύσκεψη μαζί με τον υπουργό.

Στην τελευταία απόφαση του δημαρχείου Λεμεσού αναφέρεται ότι η Λεμεσός δεν έχει ανάγκη από περισσότερη ποσότητα νερού, διότι υπάρχει επάρκεια υδάτινων πόρων. Διερωτόμαστε όμως πώς υπάρχει επάρκεια, εφόσον παραχωρείται στη Λεμεσό πενήντα έξι ωρών νερό την εβδομάδα, ενώ το κανονικό θα ήταν εκατόν εξήντα

οκτώ· άρα υπάρχει ανάγκη για μονάδα αφαλάτωσης.

Ας αρχίσουμε από το γεγονός ότι υπάρχει αυτή η ανάγκη. Και το θέμα τίθεται ως εξής: Υπάρχει άλλος υπαλλακτικός χώρος, για να γίνει η μονάδα αφαλάτωσης ή αυτός είναι ο τόπος που εγκρίνεται και από τη μελέτη; Επίσης κατά πόσο η μελέτη που έγινε είναι η πρέπουσα μελέτη. Έγινε κριτική στη μελέτη όσον αφορά το Ζακάκι, αλλά δεν έγινε κριτική στη μελέτη που έγινε για τον Άγιο Θεόδωρο, ενώ στην πραγματικότητα έγιναν και οι δύο από τους ίδιους ανθρώπους. Όσον αφορά τη μελέτη του Αγίου Θεοδώρου, τη δέχθηκε η επιτροπή Περιβάλλοντος και θεώρησε το θέμα κλειστό. Η μελέτη ετοιμάστηκε από τις ίδιες υπηρεσίες, όπως είπα, και από τους ίδιους ανθρώπους. Είναι οι άνθρωποι οι οποίοι αξιολογούν περιβαλλοντικές μελέτες και θα είχαν και τον καθοριστικό λόγο στην αξιολόγηση μιας τέτοιας μελέτης, αν η μελέτη αυτή γινόταν από ιδιώτες.

Συγκεκριμένα, ετοιμάστηκε από μια ομάδα εμπειρογνομένων της κυβέρνησης και δεν υπάρχει πουθενά απόφαση της κυβέρνησης -και αναφέρθηκε ο συνάδελφος κ. Ηλιάδης στην απόφαση του Υπουργικού του 1991- δεν υπάρχει πουθενά εκεί ότι η μελέτη αυτή θα πρέπει να γίνει από «ανεξάρτητο» μελετητή. Όλες οι περιβαλλοντικές μελέτες που γίνονται για δημόσια και ιδιωτικά έργα γίνονται από μια ομάδα επιστημόνων οι οποίοι εργάζονται σε διάφορα τμήματα της κυβέρνησης.

Συγκεκριμένα, ετοιμάστηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως όσον αφορά τις χωροταξικές παραμέτρους, από το Τμήμα Αλιείας όσον αφορά τις επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον, από το Τμήμα Δασών για τη χλωρίδα και την πανίδα και πολλούς άλλους με συντονιστή το Τμήμα Περιβάλλοντος του υπουργείου.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μα αυτό που έγινε δεν είναι μελέτη.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Δεν είναι μελέτη, είπατε, κύριε Ηλιάδη; Τι σημαίνει μελέτη; Πώς καθορίζετε εσείς δηλαδή το τι είναι μελέτη;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ειδικοί επιστήμονες το καθορίζουν· όχι εμείς.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Οι ειδικοί επιστήμονες; Ποιοι είναι οι ειδικοί επιστήμονες;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Να σας πω.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Συγγνώμη. Μετά μπορείτε να απαντήσετε. Αυτή είναι η ομάδα επιστημόνων που εργάζονται στα διάφορα υπουργεία και οι οποίοι κάνουν όλες τις περιβαλλοντικές μελέτες.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Το ότι είναι προκαταρκτική μελέτη;

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Το ότι είναι προκαταρκτική δε σημαίνει τίποτε. Την ονόμασαν προκαταρκτική, διότι υπήρχε η πιθανότητα να χρειαζόταν να διαφοροποιηθεί με βάση τυχόν ουσιώδεις παρατηρήσεις των μελών της ομάδας. Δεν υπήρξαν όμως ουσιώδεις παρατηρήσεις. Άρα η προκαταρκτική έγινε και τελική, διότι δεν υπήρχε ανάγκη να υπάρξει άλλη μελέτη.

Τελικά, μετά από το διάλογο που έγινε και με τους Ζακακιώτες και με τους δήμους της μείζονος Λεμεσού, αποφασίστηκε όπως η μελέτη για το αρχικό σχέδιο τροποποιηθεί, διότι πράγματι έγιναν ορισμένες παρατηρήσεις και από τους μελετητές και από τους άμεσα ενδιαφερομένους που επέβαλλαν ορισμένες τροποποιήσεις. Δηλαδή άλλαξαν την τοποθεσία του σταθμού. Ο σταθμός αυτή τη στιγμή δε θα γίνει στην παραλία του Λέιντις Μάιλ, όπως αφήνεται να νοηθεί και έτσι ο κόσμος είναι με την

εντύπωση ότι θα επηρεάσει τους κολυμβητές εκεί και τους διαφόρους που ασχολούνται με τα θαλάσσια σπορ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ο Γιαννάκης ο Θωμά πάει στην περιοχή και κάνει μπάνιο εκεί.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Μάλιστα, αλλά δε θα τον επηρεάσει το Γιαννάκη το Θωμά, διότι είναι ακριβώς δίπλα από το νέο λιμάνι Λεμεσού.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Γιατί μιλάτε για το Γιαννάκη το Θωμά;

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αναφέρθηκε το όνομα του συναδέλφου.

Επίσης ο τρόπος κατασκευής άλλαξε, διότι προστέθηκε ηχομόνωση τώρα. Ο τρόπος λειτουργίας άλλαξε και τώρα θα είναι με ηλεκτρικό ρεύμα αντί με γεννήτριες. Και οι γεννήτριες ξέρουμε ότι δεν είναι περιβαλλοντικά φίλες. Πώς τις λέτε, κύριε Ματσάκη, εσείς που ξέρετε τις ορολογίες; Ecologically friendly.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Φιλενάδες.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Επίσης το μήκος του αγωγού απόρριψης άλλαξε και γίνεται τώρα χίλια πεντακόσια μέτρα αντί χίλια μέτρα, όπως προέβλεπε αρχικά το σχέδιο. Άρα βλέπουμε ότι δε λήφθηκε αυθαίρετα η τελική απόφαση, αλλά λήφθηκε κατόπιν προβληματισμού, κατόπιν συσκέψεων με όλους τους ενδιαφερομένους και εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος είχε πέντε φορές συνάντηση με τους Ζακακιώτες και με τους δημάρχους της ευρύτερης περιοχής Λεμεσού, ήρθε πέντε φορές στη Βουλή, είχε δύο συναντήσεις, πιστεύω, με τους

βουλευτές Λεμεσού στην παρουσία του Προέδρου της Βουλής και ήρθαν και δύο φορές οι Ζακακιώτες στο γραφείο του, για να συζητήσουν ακριβώς αυτά τα θέματα. Άρα δεν υπήρχε από πλευράς κυβέρνησης καμία πρόθεση να αγνοηθούν τα συμφέροντα και οι απόψεις των ενδιαφερομένων, αλλά αντίθετα ελήφθησαν σοβαρά υπόψη.

Λαμβάνοντας όλα αυτά υπόψη, κύριε Πρόεδρε, πιστεύουμε πως είναι προς το συμφέρον όλων να προχωρήσει η δημιουργία της μονάδας αφαλάτωσης, διότι πρέπει να πω ότι η κατάσταση σήμερα, η κατάσταση όσον αφορά τα υδάτινά μας στρώματα και την ποσότητα νερού στα φράγματα, είναι τραγική. Είναι πιο τραγική απ' ό,τι τον Αύγουστο του 1998 που λήφθηκε αρχικά η απόφαση για τη δημιουργία. Ακριβώς σήμερα μου ελέχθη ότι υπάρχουν στα φράγματα είκοσι εννέα εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού και μόνο εννέα εκατομμύρια είναι κατάλληλα για πόσιμο νερό. Άρα αντιλαμβάνεστε ότι οι ανάγκες είναι πάρα πολύ μεγάλες και θα το μετανιώσουμε όλοι πικρά, αν δεν προχωρήσουμε.

Το γεγονός δε ότι πρέπει να γίνει στη Λεμεσό και οι Λεμεσιανοί λένε «μα, αν το νερό της Λεμεσού δεν έφευγε και πήγαινε σε άλλες περιοχές, εμείς θα ήμασταν εντάξει», νομίζω ότι είναι πολύ εγωιστικό. Τα υδάτινα στρώματα και ο υδάτινος πλούτος της Κύπρου είναι όλης της Κύπρου και δεν μπορούμε να διαχωρίσουμε τους Παφίτες από τους Λεμεσιανούς ή τους Λευκωσιάτες, πρέπει να δούμε συνολικά τις ανάγκες όλης της Κύπρου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ανδρέας Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αναπόφευκτα το θέμα που συζητούμε σήμερα έχει διάφορες πτυχές οι οποίες

υποχρεωτικά πρέπει να θιγούν. Το πρώτο είναι κατά πόσο η αντίδραση των κατοίκων της περιοχής Ζακακίου είναι μια αντίδραση η οποία εκδηλώνεται αβάσιμα, είναι μια αντίδραση η οποία χαρακτηρίζει κάποιους κατοίκους μιας περιοχής, όπως κάποιοι επίσημοι με κάποιες τους δηλώσεις άφησαν να εννοηθεί, είναι τέλος το ερώτημα κατά πόσο η πολιτεία οφείλει σε βαθμό καθοριστικό να λάβει υπόψη τις αντιδράσεις κάποιων κατοίκων κάποιων κοινοτήτων οι οποίοι αισθάνονται ότι επηρεάζονται.

Η κοινότητα Ζακακίου βρίσκεται στη δυτική πλευρά της Λεμεσού η οποία, μαζί με άλλες κοινότητες, δεν έχει ευεργετηθεί ποσώς από την οικιστική, την τουριστική και την εμπορική ανάπτυξη της πόλης ούτε αυτής που έγινε προ του 1974 ούτε αυτής που έγινε μετά το 1974. Αντίθετα, έχει επιφορτισθεί με τεράστια επιβάρυνση λόγω της τοποθέτησης εκεί του λιμανιού, λόγω των μικτών βιοτεχνικών, βιομηχανικών και άλλων ζωνών, λόγω της ύπαρξης εργοστασίων ακόμα τα οποία έχουν τα δικά τους προβλήματα, λόγω της γεινίασης με τις βρετανικές βάσεις, λόγω περιοριστικών παραγόντων ανάπτυξης που έχουν σχέση με βιότοπους και με άλλα δεδομένα της περιοχής.

Είναι λογικό να αναμένει κανένας ότι αυτοί οι άνθρωποι -σ' αυτήν την περίπτωση είναι το Ζακάκι, θα μπορούσε να ήταν οποιαδήποτε κοινότητα σε οποιαδήποτε άλλη πόλη- θα πρέπει χωρίς προβληματισμό, χωρίς αντίδραση να δέχονται περαιτέρω επιβάρυνση της περιοχής τους, με αναπτύξεις όχι του χαρακτήρα του ήπιου, του οικιστικού, του αναπτυξιακού; Είναι λογικό να αναμένει κανένας ότι αυτοί οι άνθρωποι δε θα θελήσουν να πάρουν ένα μέρος από τον πλούτο ο οποίος με διάφορους τρόπους παράγεται από την κοινωνία και από την πολιτεία; Είναι το λιγότερο άδικο να χαρακτηρίζουμε τις αντιδράσεις αυτές υπερβολικές. Σχετίστηκε μάλιστα αυτή η αντίδραση με το θέμα του σταθμού για τα λύματα.

Κύριοι συνάδελφοι, μπορεί και αρκετοί από τους παρόντες να πίστευαν ότι οι

αντιδράσεις τότε ήταν υπερβολικές. Αν τώρα επισκεφτούμε το εργοστάσιο λυμάτων που βρίσκεται στην ανατολική πλευρά της πόλης, ένα πολύ σύγχρονο εργοστάσιο με πολύ καλή συντήρηση και λειτουργία, θα διαπιστώσουμε ότι, αν αυτό το εργοστάσιο έμπαινε στη δυτική πλευρά της Λεμεσού, με τους ανέμους που φυσούν, με την παντελή έλλειψη οποιωνδήποτε εμποδίων, εμπόδια τα οποία υπάρχουν στην ανατολική πλευρά, το εργοστάσιο έχει τοποθετηθεί σε ένα χώρο που περιβάλλεται από λόφους, είμαστε βέβαιοι ότι και την περιοχή του Ζακακίου που είναι η πρώτη κατοικημένη περιοχή από τα δυτικά ερχόμενοι στην πόλη θα ενοχλούσε κατά την άποψη και όλων πλέον των ειδικών, οι οποίοι παραδέχονται ότι η παρενόχληση θα επεκτεινέτο και στην περιοχή του λιμανιού και σε σημαντικά αναπτυσσόμενες κατοικημένες περιοχές της πόλης. Μπορεί μερικές αντιδράσεις εύκολα ένας να τις πει υπερβολικές στην έκφρασή τους, μπορεί να δει έναν έντονο παρορμητισμό. Δεν είναι όμως άσχετες ούτε με τα γεγονότα που μεσολάβησαν -λιμάνι, αποχετευτικό και σήμερα με την περίπτωση της αφαλάτωσης- ούτε είναι άσχετες με την παραγνώριση την οποία αισθάνονται όλοι οι κάτοικοι των δυτικών συνοικιών της Λεμεσού και γενικά της δυτικής πλευράς της Λεμεσού σε αντιπαράθεση με την ανατολική.

Επομένως, η πολιτεία πολύ ορθά έκανε και αποφάσισε να τοποθετήσει το εργοστάσιο στην ανατολική πλευρά της Λεμεσού. Με κόστος; Μάλιστα! Με κόστος επιπρόσθετο, αλλά όχι £40 εκατομ. που είπε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Η διαφορά του κόστους ήταν £4 εκατομ. και ήταν κόστος πολύ μικρό σε σχέση με την ταχύτητα με την οποία εξελίχθηκε το έργο, λόγω της απουσίας οποιωνδήποτε αντιδράσεων, και ήρθε να αρδεύσει, να δώσει νερό σε ανατολικές περιοχές, σ' αυτή την περίπτωση, της Λεμεσού, οι οποίες στερούνται οιαδήποτε υδατίνων πόρων, σε αντίθεση με τις δυτικές περιοχές που και από τον Κούρρη αρδεύονται και έχουν σοβαρά αποθέματα νερού από το δέλτα του ποταμού.

Κατά συνέπεια, πιστεύουμε ότι πρέπει να κρίνουμε αντικειμενικά τις αντιδράσεις, γιατί εδράζονται πάνω σε αντικειμενικά κριτήρια και θα ήταν πολύ στενό, σε ό,τι αφορά αυτή τη συζήτηση, να πούμε ότι αντιδρούν για μια μονάδα αφαλάτωσης, αντιδρούν για ένα συγκεκριμένο εργοστάσιο. Όχι! Αντιδρούν προς μια πολιτική που θέλει κάποιες συνοικίες να αναπτύσσονται και κάποιες άλλες συνοικίες να μην αναπτύσσονται. Κάποιες να επιβαρύνονται, κάποιες να επιβραβεύονται.

Και επειδή ακριβώς είναι τέτοιο το θέμα, κύριοι συνάδελφοι, εύλογα μπαίνει το ερώτημα: «μα καλά, σε αυτή την περιοχή της μείζονος Λεμεσού η τοποθεσία στην οποία πρέπει να τοποθετηθεί αυτό το εργοστάσιο πρέπει να είναι αυτή η παραλία; Πρέπει να είναι αυτός ο ευαίσθητος χώρος; Πρέπει να είναι αυτή η περιοχή η οποία έχει ειδικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα; Ποιοι είναι οι κοινωνικοί λόγοι που αποτρέπουν ή για τους οποίους δεν μπορούν να πάρουν το εργοστάσιο σε μια άλλη παραλία;» Έχουν υποδειχθεί περιοχές. Δε στέκομαι στη μια περιοχή που έχει υποδειχθεί ή ενδεχομένως και σε άλλες περιοχές που δεν έχουν υποδειχθεί. Τι είναι εκείνο που επιβάλλει ο σταθμός να τοποθετηθεί σε εκείνο ακριβώς το σημείο; Θα έχουμε επιπρόσθετο κόστος κατασκευής; Μάλιστα, να έχουμε! Η ευημερία, το περιβάλλον, η άνεση και η αίσθηση ότι οι πολίτες είναι ίσοι απέναντι στο κράτος επιβάλλουν κόστος. Μάλιστα, να έχουμε επιπρόσθετο κόστος, για να έχουμε επιπρόσθετο μήκος αγωγού, για να έχουμε επιπρόσθετο μήκος παροχής ηλεκτρικού ρεύματος. Αυτό είναι αμφισβητήσιμο, διότι, για να ηλεκτροφωτιστεί η περιοχή στο Ζακάκι, ζητά η Αρχή Ηλεκτρισμού να ανασκάψει την πόλη. Ενδεχομένως σε άλλες περιοχές να μη χρειάζονται εκσκαφές και να είναι και πιο κοντινές οι αποστάσεις. Αυτό το επιχείρημα δεν έχει απαντηθεί κατά τρόπο ικανοποιητικό. Δεν έχει καταδειχθεί ότι καμιά άλλη περιοχή δεν είναι πρόσφορη και ότι για σοβαρούς κοινωνικούς λόγους, επαναλαμβάνω, και για υπερβολικές οικονομικές απαιτήσεις πρέπει να απορριφθεί.

Έγινε σχόλιο από την κ. Βασιλείου για τις συζητήσεις που έκαναν οι δήμαρχοι και για κάποιες απόψεις που εκφράστηκαν. Δεν υπάρχει κανένας που διαφωνεί ότι ενδεχομένως να υπάρχει και στη Λεμεσό πρόβλημα νερού. Δεν είναι στην αρμοδιότητα των δημάρχων να υιοθετήσουν ή να απορρίψουν ως δήμαρχοι την ιδέα της αφαλάτωσης. Άλλωστε, είναι μέλη και οι ίδιοι του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού και έχουν και λόγο σ' αυτό το θέμα και μπορούν να έχουν και άποψη. Όμως οι δήμαρχοι ουδέποτε τάχθηκαν υπέρ της τοποθέτησης του εργοστασίου σ' αυτή ειδικά την περιοχή και ουδέποτε έχουν εκφράσει άποψη ότι είναι δυνατόν να μην γίνει εκεί, άρα θα διψάσουμε και δεν μπορεί να πάει αλλού κ.λπ. Οι δήμαρχοι εξέφρασαν μια αγωνία, μια επιθυμία η οποία δεν είναι μόνο δική τους. Έγινε όμως μια κριτική και για τους δημάρχους οι οποίοι είπαν: «μα η Λεμεσός έχει νερό».

Κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς το νερό είναι εθνικός πλούτος και ανεξάρτητα από το πού παράγεται ανήκει σε όλο τον κυπριακό λαό. Όμως, ταυτόχρονα, δεν μπορεί να παραγνωρίσει κανένας μέσα στην κοινή γνώμη την πραγματικότητα ότι η Λεμεσός προσφέρει πέραν του 60% στο υδατικό ισοζύγιο της Κύπρου. Το 60% του νερού μαζεύεται από τη Λεμεσό και στέλλεται προς όλες τις κατευθύνσεις. Ορθά! Αλλά είναι στη συνείδηση του κόσμου. Και αυτό το θέμα έρχεται να βάλει το ερώτημα: «Αν η Λεμεσός πρέπει να πιει νερό, γιατί να πιει από την αφαλάτωση; Δεν είναι δυνατόν να πίνει από τον Κούρρη, που διαθέτει φυσικό νερό, και το νερό της αφαλάτωσης ενδεχομένως να δίνεται για άλλες ανάγκες που δεν έχει τόση σημασία η ποιότητα του νερού;» Διότι υπάρχει διαφορά ποιότητας, κύριοι συνάδελφοι, και πρέπει να το γνωρίζουμε. Ιατρικές έρευνες και διάφορες άλλες μελέτες που έχουν γίνει δεν έχουν καταλήξει τελεσίδικα στο αν και πόσο επηρεάζεται ο ανθρώπινος οργανισμός από τη μακρόχρονη χρήση αφαλατωμένου νερού. Δεν ισχυρίζομαι όμως ότι μ' αυτό το πρίσμα πρέπει να εξετάσουμε το θέμα της αφαλάτωσης. Ισχυρίζομαι όμως ότι για την πόλη της

Λεμεσού υπάρχει μια παραγωγή νερού, η οποία παράγεται από το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας, που καλύπτει μέχρι το 45% των αναγκών της πόλης. Είναι η μοναδική πόλη που έχει δικές τις πηγές ύδρευσης. Δικά της νερά τα οποία δημιούργησε μέσα από πολλών χρόνων μελέτες, έργα και κατασκευές. Δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε το αίσθημα της κοινής γνώμης, χωρίς αυτό κατ' ανάγκη να μας ρυμουλκεί. Να λάβουμε όμως υπόψη και το λογικό ερώτημα κάποιου πολίτη που λέει: «ας τροφοδοτήσει η αφαλάτωση την άρδευση. Γιατί η αφαλάτωση πρέπει να τροφοδοτεί την ύδρευση και γιατί το φυσικό νερό να χρησιμοποιείται για άλλους σκοπούς παρά για πόσιμο;».

Σε ό,τι αφορά την ίδια την ιδέα της αφαλάτωσης όμως, έχω την εντύπωση ότι, με πολύ βιασύνη και χωρίς να έχουμε εξαντλήσει σχολαστικά και μέχρι τέλους όλες τις πραγματικές δυνατότητες αξιοποίησης, ορθολογικής χρήσης των νερών, βρέθηκε μπροστά μας σαν η μία και μόνη λύση. Στη Μάλτα, για λόγους που νομίζω είναι κατανοητοί αλλά δεν τους γνωρίζουμε πλήρως, συνεχώς μειώνεται, με απόφαση της κυβέρνησης, η εξάρτηση της χώρας από την αφαλάτωση. Από ενενήντα εκατομμύρια κυβικά μέτρα που χρησιμοποιούσαν στην αρχή, αυτή τη στιγμή έχουν πάει στα εξήντα, προσπαθώντας να εκμεταλλευτούν με περισσότερο ορθολογισμό και προσοχή τα υφιστάμενα υπόγεια η επιφανειακά νερά. Δεύτερον, η αφαλάτωση είναι ο πιο δαπανηρός σε κόστος, ο πιο ενεργοβόρος και περιβαλλοντικά ο πιο επιβαρυντικός τρόπος παραγωγής νερού· είναι το έσχατο, χρησιμοποιείται εκεί που δεν υπάρχει άλλος τρόπος. Και διερωτόμαστε εμείς, πραγματικά, με πόση σοφία χρησιμοποιήσαμε αυτό το πολύτιμο αγαθό! Επί Κυπριακής Δημοκρατίας και προς πίστη όλων των κυβερνήσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας αυξήθηκε η χωρητικότητα των φραγμάτων μας από τρία εκατομμύρια κυβικά μέτρα το 1960 σε τριακόσια εκατομμύρια κυβικά μέτρα αυτή τη στιγμή, με τεράστιο κόστος, με φοβερές δαπάνες και περιβαλλοντικές

επιπτώσεις. Πώς καταφέραμε ώστε στο τέλος αυτής της τεσσαρακονταετίας να έχουμε εξαντλήσει ταυτόχρονα, πέρα από τη χρήση των τριακοσίων εκατομμυρίων κυβικών μέτρων, και το 50% των υπογείων μας υδάτων;

Έχουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, ειλικρινά εξαντλήσει όλες εκείνες τις πρακτικές, τεχνικές, δοκιμασμένες μεθόδους εξοικονόμησης νερού και έχουμε οδηγηθεί στην αφαλάτωση; Εμείς τουλάχιστον έχουμε την εντύπωση πως όχι. Εμείς πιστεύουμε ότι μια μεγάλη ποσότητα νερού, μια ποσότητα που μπορεί να φθάνει τα 30 000 κυβικά μέτρα ετησίως, όση δηλαδή παράγει το εργοστάσιο της αφαλάτωσης, μπορεί να εξοικονομηθεί με λιγότερο οικονομικό κόστος, με μηδενικό περιβαλλοντικό κόστος, με ένα συνεπές σχέδιο μείωσης των απωλειών νερού από τους αγωγούς, με ανάπτυξη της υδατικής συνείδησης, με ορθολογισμό στη γεωργία και στη χρήση του νερού στη γεωργία -σύγχρονα αρδευτικά συστήματα, αναδιάρθρωση των καλλιεργειών μας- και με αντιμετώπιση του νερού ως πολύτιμου αγαθού, με το πραγματικό του κόστος και την πραγματική του αξία. Αυτό το πράγμα δε βρίσκεται στη βάση της πολιτικής μας, δε βρίσκεται στον πυρήνα της πολιτικής μας. Και αναφέρομαι, επαναλαμβάνω, διαχρονικά σε αυτό το πρόβλημα.

Η ίδια η έκθεση της Διεθνούς Τράπεζας μιλά γι' αυτό το πράγμα. Η έκθεση του 1996 αναφέρει ότι η Κύπρος δεν είναι σκόπιμο να προχωρήσει στην αφαλάτωση, γιατί έχει περιθώρια σοβαρής εξοικονόμησης και γιατί η αφαλάτωση έχει πολύ μεγάλο κόστος αυτή τη στιγμή, ενώ οι τάσεις της τεχνολογίας είναι προς μείωση του κόστους παραγωγής νερού. Και ήδη αυτή τη στιγμή υπάρχουν τεχνικές και εγκαταστάσεις που παράγουν νερό κατά 50% φθηνότερα από την εγκατάσταση που έχουμε ήδη εμείς στη Δεκέλεια. Περνούν τα χρόνια· ευτυχώς η τεχνολογία εξελίσσεται και ευτυχώς παρέχονται αγαθά με χαμηλότερο κόστος στον άνθρωπο.

Είναι γνωστό ακόμα, αγαπητοί μου φίλοι, ότι έχουμε αυξανόμενη ποσότητα

τριτοβάθμια επεξεργασμένης πρώτης ύλης νερού. Αυτή τη στιγμή έχουμε 10 000 κυβικά μέτρα νερού ημερησίως και σε περίπου πέντε με επτά χρόνια, με βάση τους υπολογισμούς του Τμήματος Υδάτων, θα πάμε σε 60 000 κυβικά μέτρα ημερησίως. Είναι το ένα δέκατο των αναγκών μας.

Θέλω να πω εν κατακλείδι ότι τα περιθώρια αξιοποίησης και των υδατίνων πόρων μας, αυτών που υπάρχουν, και της ανακύκλωσης των νερών και της γενικότερης θεώρησης αυτού του θέματος με το σωστό φακό σε μια χώρα που υποφέρει από ανομβρία όχι μόνο δεν έχουν εξαντληθεί, αλλά δεν τα έχουμε αγγίξει σοβαρά και υπεύθυνα, ώστε να αποτελέσουν στοιχεία μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής. Αντί τούτου, επαναλαμβάνω, με μεγάλη σπουδή, με μεγάλη ευκολία καταφεύγουμε στην αφαλάτωση.

Ίσως να προσέξατε ένα φυλλάδιο που μας έβαλε κάποιος κύριος στις θυρίδες μας. Λέει ότι, ενώ το Ισραήλ είναι από τις πρώτες χώρες στον κόσμο στην τεχνολογία αφαλάτωσης, αγοράζει τεράστιες ποσότητες νερού από την Τουρκία, και ενδεχομένως μετά την ειρήνευση και από τη Συρία, για να το χρησιμοποιεί για την εθνική του οικονομία, για την ύδρευση, για ένα σωρό άλλους σκοπούς. Γιατί αγοράζει; Γιατί υπάρχουν προβλήματα με την αφαλάτωση, υπάρχουν σοβαρά, άλυτα και ενδεχομένως άγνωστα προβλήματα.

Πρόσφατα είχαμε επισκεφθεί μαζί με άλλους συναδέλφους το εργοστάσιο το οποίο κτίζεται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στο Βασιλικό. Εκεί επισκεφθήκαμε μεταξύ άλλων και τη μονάδα επεξεργασίας νερού, η οποία είναι μια τεράστια μονάδα. Η παραγωγή δεν ξέρω πόση είναι, αλλά από πλευράς όγκου η μονάδα είναι ολίγον τι μεγαλύτερη από το εργοστάσιο που υπάρχει στη Δεκέλεια. Εκεί μας πληροφόρησαν ότι θα παράγει μαλακό νερό, δηλαδή νερό απιονισμένο, το οποίο θα χρησιμοποιείται για τις ανάγκες του εργοστασίου. Από ενδιαφέρον και από γνώσεις σε αυτά τα θέματα,

επικοινωνήσα ξανά με τους μηχανικούς εκείνου του έργου και χθες βρέθηκα μπροστά σε μια ενδιαφέρουσα, αν το θέλετε, πληροφορία. Μου είπαν ότι οι μηχανικοί που επιβλέπουν την κατασκευή αυτού του έργου κατασκεύασαν στο Ντουπάι σταθμό παραγωγής απιονισμένου νερού και ταυτόχρονα παραγωγής αφαλατωμένου νερού. Και τους ρώτησα: «Είναι δυνατόν ο σταθμός αυτός που έχουμε εδώ να παράγει ταυτόχρονα και το άλλο νερό, το πόσιμο;» Και μου είπαν: «Μάλιστα! Βεβαίως, είμαστε σε προχωρημένο στάδιο. Είναι όμως δυνατόν ο σταθμός αυτός με μετατροπές, ενδεχομένως με επεκτάσεις, να δίνει και αφαλατωμένο νερό.»

Διερωτώμαι: Είναι άγνωστο αυτό το πράγμα στους αρμοδίους του Τμήματος Υδάτων; Είναι απομακρυσμένη η ιδέα σε εκείνο το χώρο να επεκταθεί η μονάδα, εφόσον παίρνει νερό από τη θάλασσα, για να παράγει και το νερό που χρειαζόμαστε; Είναι ερωτήματα που δεν μπόρεσα να διερευνήσω μέχρι τέλους, αλλά ιδού πτυχές και αυτού του θέματος της αφαλάτωσης που πρέπει να διερευνηθούν, επαναλαμβάνω, πριν προχωρήσουμε με πολύ δαπανηρά σχέδια, πριν προχωρήσουμε σε σύγκρουση με μια κοινότητα. Και θέλω να προειδοποιήσω: Η πείρα μας τι λέει; Η πείρα μας λέει πως, αν ένα έργο δεν είναι δεκτό σε μια κοινότητα, δεν υπάρχει δύναμη που μπορεί να το επιβάλει. Αυτό λέει η πείρα μας. Πριν προχωρήσουμε σε σχέδια τα οποία θα οδηγήσουν σε παραγωγή νερού με 50 σεντ ανά τόνο ... τα οποία ουσιαστικά τι θα είναι, κύριοι συνάδελφοι; Θα καίγουμε πετρέλαιο, για να παράγουμε νερό και όχι κατ' ανάγκην πόσιμο!

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η δική μας η άποψη είναι ότι η Βουλή δεν μπορεί να στηρίξει την προσπάθεια της κυβέρνησης για τοποθέτηση αυτού του εργοστασίου στην περιοχή του Ζακακιού. Είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε άλλες ιδέες, αλλά επαναλαμβάνουμε ότι δεν μπορεί η αφαλάτωση να θεωρείται πανάκεια στην Κύπρο, εφόσον δεν έχουμε εξαντλήσει τα περιθώρια εξοικονόμησης νερού. Να

οδηγηθούν εκεί οι μελέτες μας, οι σκέψεις μας, οι προσανατολισμοί μας και η ασφαλάτωση ας μείνει ως η έσχατη λύση, διότι, επαναλαμβάνω, είναι η χειρότερη επιλογή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης μετά; Εισηγούμαι να παίρνετε το λόγο εναλλάξ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι εκ Λεμεσού συνάδελφοι βουλευτές γνωρίζουν ότι οι κάτοικοι της Λεμεσού έχουν τα τελευταία χρόνια νερό μόνο για το ένα τρίτο του χρόνου της εβδομάδας. Όπως ορθά ανέφερε η κ. Βασιλείου έχουμε νερό στη Λεμεσό μόνο πενήντα έξι ώρες την εβδομάδα και τις υπόλοιπες εκατό δώδεκα ώρες εμείς, οι κάτοικοι της Λεμεσού, χρησιμοποιούμε νερό από τα ντεπόζιτα, όπου έχουμε αποθηκευμένο. Δηλαδή πλενόμαστε οι ίδιοι και πλένουμε τα λαχανικά μας και πλένουμε τα φρούτα μας και τα πιάτα μας όχι με πόσιμο, τρεχούμενο νερό, όπως επιβάλλουν οι υγιεινές συνθήκες, αλλά με νερό αποθηκευμένο σε χώρους όχι και τόσο ασφαλείς και υγιεινούς. Με άλλα λόγια, τα δύο τρίτα του χρόνου μιας εβδομάδας τα νοικοκυριά της Λεμεσού δε διαθέτουν πόσιμο νερό.

Όπως είναι φυσικό, το πρόβλημα απασχόλησε την κυβέρνηση και έτσι το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του, στις 7 Αυγούστου 1998, αποφάσισε τη δημιουργία μονάδας ασφαλάτωσης στο Ζακάκι. Με τη λειτουργία της μονάδας αυτής οι Λεμεσιανοί θα έχουν επιτέλους στη διάθεσή τους, ύστερα από αρκετά χρόνια, πόσιμο νερό συνεχώς, χωρίς οποιεσδήποτε διακοπές.

Το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (ΣΥΛ) αποφάσισε ομόφωνα -βάζω εισαγωγικά, για να απαντήσω στον κ. Χρίστου που είπε ότι δεν ασχολήθηκε το ΣΥΛ με την τοποθεσία- «να ζητήσει από την κυβέρνηση την επείγουσα προώθηση της

κατασκευής της μονάδας αφαλάτωσης της Λεμεσού στο χώρο του νέου λιμανιού, όπως προγραμματίστηκε». Σε αυτή τη συνεδρία συμμετείχαν οι δήμαρχοι της ευρύτερης περιοχής Λεμεσού κ. Δημήτρης Κοντίδης, Στέλιος Μαρκίδης, Κώστας Θωμά, Κ. Χατζηττοφής και ο δημοτικός σύμβουλος του ΑΚΕΛ που κατάγεται από το Ζακάκι κ. Κλεάνθης Κλεάνθους. Ομόφωνα λήφθηκε αυτή η απόφαση και έχω εδώ τα πρακτικά.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Πότε;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Να σας πω αμέσως πότε. Στις 26 Νοεμβρίου 1998. Στο χώρο του Ζακακιού, στο νέο λιμάνι. Κανένας δε διαφώνησε με την εισήγηση αυτή από τους παρευρισκόμενους δημάρχους· ήταν ομόφωνη απόφαση. Μόνο ο κ. Κλεάνθους, ο δημοτικός σύμβουλος, παρ' όλο που δε διαφώνησε, απλώς εξέφρασε κάποιες επιφυλάξεις, όπως αναφέρεται στα πρακτικά, σχετικά με το θόρυβο των εγκαταστάσεων που πιθανόν να ενοχλεί τους κατοίκους της περιοχής. Περαιτέρω, το ΣΥΛ αποφάσισε στη συνεδρία αυτή, προσέξτε, να ενημερωθούν οι βουλευτές Λεμεσού, με σκοπό να ασκήσουν πίεση οι βουλευτές Λεμεσού, για να γίνει κατεπειγόντως το εργοστάσιο στην περιοχή του νέου λιμανιού.

Σε νέα συνεδρία του, που έγινε στις 25 Ιουνίου 1999, πριν από τέσσερις-πέντε μήνες, το ΣΥΛ επαναβεβαίωσε αυτή την απόφασή του, δηλαδή να ζητήσει από την κυβέρνηση, ως κατεπείγουσα, την κατασκευή του εργοστασίου στο νέο λιμάνι Λεμεσού. Οι συνάδελφοι βουλευτές από τις άλλες επαρχίες ίσως να μη γνωρίζουν ότι το ΣΥΛ ελέγχεται από τους δημάρχους και δημοτικούς συμβούλους που εξελέγησαν με τη σημαία και τους ψήφους του ΑΚΕΛ. Όμως αυτή είναι η πραγματικότητα, ότι διαθέτουν την απόλυτη πλειοψηφία στο ΣΥΛ. Εκτός βέβαια από το δήμαρχο Μέσα Γειτονιάς, που ανήκει στην ΕΔΕΚ, αλλά εξελέγη με ψήφους του ΑΚΕΛ, όλοι οι άλλοι είναι ηγετικά στελέχη του ΑΚΕΛ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πουργουρίδη, μπορώ να σας διακόψω;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μπορείτε να μας πείτε και την απόφαση των δημοτικών συμβούλων του ΔΗΣΥ Λεμεσού στο δημοτικό συμβούλιο Λεμεσού ποια είναι;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν έχει καμιά σημασία ποια είναι η απόφαση των δημοτικών συμβούλων του ΔΗΣΥ, διότι αυτοί δε συμμετείχαν στο ΣΥΛ που πήρε αυτή την απόφαση. Και το εκτελεστικό όργανο που πήρε την απόφαση για την κατασκευή και ζητούσε από την κυβέρνηση ως κατεπείγουσα την κατασκευή είναι το ΣΥΛ. Και το ΣΥΛ, επαναλαμβάνω, αποτελείται από ηγετικά στελέχη του ΑΚΕΛ, που καλούσαν την κυβέρνηση μέχρι τον Ιούνιο του '99 να προχωρήσει επείγοντως στην κατασκευή του εργοστασίου στο Ζακάκι. Τώρα αυτοί οι ίδιοι άνθρωποι κατακεραυνώνουν την κυβέρνηση, γιατί αποφάσισε να προχωρήσει και να κάμει εκείνο που της ζητούσαν οι ίδιοι. Είναι ο δήμαρχος Λεμεσού που μέχρι τον Ιούνιο του '99 πίεζε την κυβέρνηση να προχωρήσει επείγοντως στην προώθηση της κατασκευής του εργοστασίου στο Ζακάκι. Και τώρα που η κυβέρνηση υπάκουσε στις υποδείξεις του, θυμήθηκε την ταλαιπωρία των Λεμεσιανών από το δήθεν άνοιγμα των δρόμων, απ' όπου θα περάσει ο αγωγός ή τα καλώδια της Αρχής Ηλεκτρισμού!

Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 7 Αυγούστου 1998, παρά τις πιέσεις των δημάρχων και των δημοτικών συμβούλων του ΑΚΕΛ για κατεπείγουσα κατασκευή του εργοστασίου στο Ζακάκι, δεν υλοποιήθηκε μέχρι σήμερα. Δεν εφαρμόστηκε, γιατί οι βροχές του χειμώνα που πέρασε, μάλλον οι βροχές της άνοιξης

παρά του χειμώνα του χρόνου που πέρασε έδωσαν κάποιο χρόνο για προσεκτική και επισταμένη μελέτη, καθώς και για διάλογο με την επηρεαζόμενη κοινότητα Ζακακίου.

Ύστερα από προσεκτική μελέτη όλων των δεδομένων, το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του, ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1999, επαναβεβαίωσε την απόφασή του για δημιουργία μονάδας στο Ζακάκι. Το Υπουργικό Συμβούλιο έκαμε κάποιες σημαντικές αλλαγές στην αρχική απόφαση. Τις έκαμε σε μια προσπάθεια να περιοριστούν οι δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον στο ελάχιστο δυνατόν. Οι αποφάσεις αυτές ήταν: επιμήκυνση του αγωγού απόρριψης της άλμης κατά πεντακόσια μέτρα -να απορρίπτεται η άλμη στο ενάμισι χιλιόμετρο- χρήση ρεύματος αντί γεννητριών και μικρή μετακίνηση του χώρου εγκατάστασης της μονάδας, έτσι που να πλησιάσει ακόμα περισσότερο προς το λιμάνι και να απομακρυνθεί από την περιοχή της αλυκής, καθώς επίσης και λήψη πρόσθετων μέτρων για ηχομόνωση και επιβολή αυστηρότατων περιορισμών καθόσον αφορά την ηχορύπανση, με σημαντική αύξηση στο κόστος κατασκευής του εργοστασίου, έτσι που να περιοριστεί στο ελάχιστο. Αυτά δε νομίζω να έγιναν από εσιθελισμό, είτε του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος είτε του Υπουργικού Συμβουλίου, αλλά από ευαισθησία του Υπουργικού Συμβουλίου προς τις αντιδράσεις των κατοίκων του Ζακακίου. Αν η κυβέρνηση διαπνεόταν από πνεύμα εσιθελισμού, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δε θα επιχειρούσε να έρθει να μας δει στη Βουλή σε δύο περιπτώσεις, να έρθει σε άλλες τρεις -εμάς ως βουλευτές Λεμεσού εννοώ- για να δει την επιτροπή Περιβάλλοντος και να έχει και αλληπάλληλες συσκέψεις με τον κοινοτάρχη και εκπροσώπους της κοινότητας, για να συζητήσει μαζί τους τα θέματα της κατασκευής του εργοστασίου. Όμως θα πρέπει να τονιστεί ότι το Υπουργικό Συμβούλιο πήρε την αρχική του απόφαση στις 7 Αυγούστου 1998 κάτω από το βάρος της συνεχιζόμενης μέχρι σήμερα ανομβρίας. Και ο παράγοντας αυτός επηρέασε καθοριστικά την

απόφαση. Ποιος ήταν ο παράγοντας; Ο χρόνος. Για την κατασκευή και σύνδεση της μονάδας αφαλάτωσης Ζακακίου με τους αγωγούς του ΣΥΛ θα απαιτηθεί χρόνος έξι με εννέα μήνες μάξιμουμ. Στο ίδιο χρονικό διάστημα μπορεί να κατασκευαστεί και το εργοστάσιο. Έτσι μπορεί η Λεμεσός σε έξι με εννέα μήνες μάξιμουμ να αποκτήσει νερό, να προμηθεύεται νερό από το εργοστάσιο αφαλάτωσης.

Το κόστος της κατασκευής σίγουρα -συμφωνώ εδώ με το συνάδελφο κ. Χρίστου- δεν είναι καθοριστικό. Και αναμφίβολα ένα κόστος μεγαλύτερο, αν είναι αναγκαίο να το επωμιστεί το δημόσιο για σκοπούς περιβαλλοντικούς και προστασίας της υγείας των κατοίκων, πρέπει να το υποστεί το δημόσιο, χωρίς οποιοδήποτε δισταγμό. Το κόστος βεβαίως από την κατασκευή της μονάδας στο Ζακάκι είναι πολύ μικρότερο, το ένα τρίτο, από οποιαδήποτε άλλη περιοχή μελετήθηκε και συγκεκριμένα αυτή της Επισκοπής. Αλλά επαναλαμβάνω ότι στο κόστος δεν εδόθη καμιά ουσιαστική βαρύτητα. Εκείνο που μέτρησε καθοριστικά ήταν ο χρόνος και θα δούμε στη συνέχεια πόσο σημαντικός είναι αυτός ο παράγοντας στην όποια απόφαση για την κατασκευή του εργοστασίου.

Βρισκόμαστε ήδη στα μέσα του Δεκέμβρη και όμως νερά από πουθενά! Βροχές σχεδόν καθόλου καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Συνήθως, ο Δεκέμβρης είναι ο πιο βροχερός μήνας του χρόνου. Αν δε βρέξει το Δεκέμβρη, είναι κατά κανόνα χρονιά μεγάλης ανομβρίας. Τα φράγματα είναι σχεδόν παντού άδεια. Υπάρχουν κάποια αποθέματα, αλλά από αυτά που υπάρχουν μπορεί να χρησιμοποιηθούν περίπου δέκα εκατομμύρια κυβικά μέτρα. Δέκα εκατομμύρια κυβικά μέτρα δεν αρκούν ούτε καν για τις ανάγκες της Λεμεσού, όχι για τις ανάγκες ολόκληρης της Κύπρου.

Ας εξετάσουμε επομένως τις συνέπειες από την πιθανή μεταφορά της μονάδας από το Ζακάκι στην Επισκοπή. Μια συνέπεια θα είναι το εργοστάσιο να δώσει νερό στη Λεμεσό το ενωρίτερον σε δεκαοκτώ μήνες. Ίσως και λίγο παραπάνω· δεκαοκτώ μήνες λέει το υπουργείο. Η μονάδα, αν κατασκευαστεί στο Ζακάκι, θα δώσει νερό για τις

ανάγκες της Λεμεσού μέσα στο 2000. Θα δώσει νωρίς το φθινόπωρο του χρόνου που μας έρχεται νερό για τις ανάγκες της Λεμεσού. Αν κατασκευαστεί στην Επισκοπή, θα δώσει νερό τέλος του 2001, αρχές του 2002. Αν δε βρέξει φέτος, όπως πάνε τα πράγματα, πού θα βρει νερό η Λεμεσός για να πει το 2000;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, η Λευκωσία, αν επιτρέπεται, αν δε βρέξει έστω στο Ζακάκι, έστω στην Επισκοπή, από πού θα βρει το νερό; Αφού είναι για τη Λεμεσό! Οι Λευκωσιάτες; Να τους λαμβάνουμε υπόψη και εκείνους!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η Λευκωσία ήδη έχει τα εργοστάσια που λειτουργούν στη Λάρνακα, από τα οποία προμηθεύεται σαράντα χιλιάδες κυβικά μέτρα νερό, που είναι μια μεγάλη ποσότητα. Σαράντα χιλιάδες κυβικά μέτρα καλύπτουν τις ανάγκες της Λάρνακας και της Λευκωσίας με κάποιους περιορισμούς, χωρίς να διψάσουν.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΥΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, αυτό το ξέρετε ότι δεν είναι σωστό! Δεν είναι αυτή η ουσία. Αν δε βρέξει, σαράντα οκτώ σταθμούς να δημιουργήσουμε, όλη η Κύπρος θα υποφέρει!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, έχετε μεγάλο λάθος! Είναι ένα πράγμα να υποφέρει -και υποφέρουμε για χρόνια τώρα, διότι έχουμε το ένα τρίτο της εβδομάδας νερό- και είναι άλλο θέμα να μην έχουμε νερό να πιούμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είναι γι' αυτό που μιλώ, ότι κανένας δε θα έχει νερό να πει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα έχουμε! Εσείς στη Λάρνακα και στη Λευκωσία κάτι θα έχετε, έστω και δύο μέρες την εβδομάδα. Το πρόβλημα θα είναι στη Λεμεσό και θα αναλύσω στη συνέχεια

γιατί θα είναι στη Λεμεσό.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, ο κ. Πουργουρίδης δεν μπορεί να κάμει το Θεό να βρέξει, όσο καλός χριστιανός και αν είναι! Είναι άλλο θέμα τούτο.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πουργουρίδη, αν μου επιτρέπετε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Ματσάκη, ευχαρίστως.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Είπατε ότι στη Λεμεσό μόνο το ένα τρίτο της εβδομάδας έχουμε νερό και τα δύο τρίτα δεν έχουμε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Από τα στοιχεία που μας έδωσε ο υπουργός, σε επιστολή που μας έστειλε, μας λέει ότι οι ανάγκες της ευρύτερης αστικής περιοχής Λεμεσού ανέρχονται σε είκοσι ένα εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού, ενώ η αφαλάτωση Λεμεσού θα παρέχει, λέει, εξήμισι εκατομμύρια. Τα εξήμισι εκατομμύρια στα είκοσι ένα δεν είναι τα δύο τρίτα που λέτε εσείς ότι θα καλύψει για να έχουν συνέχεια οι Λεμεσιανοί νερό! Δηλαδή, αυτό που μας λέτε δεν ισχύει! Δεν είναι τα δύο τρίτα της εβδομάδας που θα έρθει να καλύψει η αφαλάτωση στην παροχή νερού στη Λεμεσό, διότι από τα στοιχεία τούτα το εξήμισι στο είκοσι ένα είναι το ένα τρίτο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Ματσάκη, μα δεν αντιλαμβάνεστε ότι αυτό το στοιχείο...

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Οπότεν δεν πρέπει να δίδετε λανθασμένη εντύπωση στους Λεμεσιανούς, ότι με το να γίνει η αφαλάτωση δε θα γίνονται περικοπές νερού.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Η αναλογία της εβδομάδας δεν πάει με την αναλογία του ποσού. Είναι άσχετο το ένα με το άλλο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Με την αφαλάτωση, αν εξαντληθούν όλα τα αποθέματα στα φράγματα και στις αντλήσεις από τα υπόγεια νερά, κύριε Μανσάκη, θα έχει η Λεμεσός είκοσι χιλιάδες κυβικά μέτρα την ημέρα να πίνει· δε θα διψάσει. Εν αντιθέσει, αν εξαντληθούν τα αποθέματα και δεν υπάρχει αφαλάτωση, δε θα έχει καθόλου νερό να πίνει. Αυτή είναι η διαφορά. Οι είκοσι χιλιάδες με τα σημερινά υφιστάμενα μέτρα θα καταστήσουν δυνατόν να έχουμε επτά μέρες την εβδομάδα νερό συνεχόμενο. Προστίθεται δηλαδή το νερό της αφαλάτωσης στο νερό που ήδη αντλούμε είτε από τις πηγές είτε από τα φράγματα.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Μα αυτό διαψεύδεται από τα στοιχεία που μας έδωσε ο υπουργός.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα είναι καθαρά τα στοιχεία. Εσείς τα παρερμηνεύετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η επιλογή επομένως δεν είναι μεταξύ της κατασκευής της μονάδας στο Ζακάκι και κάποιας άλλης περιοχής που πρέπει να μελετηθεί προσεκτικά. Η επιλογή είναι μεταξύ της κατασκευής της μονάδας στο Ζακάκι, για να μπορέσουμε να έχουμε νερό, αν συνεχιστεί η ανομβρία το 2000, και του να διψάσει η Λεμεσός. Αυτή είναι η επιλογή. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, καθώς και όλοι οι συνάδελφοι που μίλησαν

μέχρι σήμερα και τάχθηκαν εναντίον της κατασκευής της μονάδας στο Ζακάκι δεν αγγίζουν αυτό τον καθοριστικό παράγοντα, το χρόνο. Τι θα γίνει το 2000, αν δε βρέξει; Αυτό είναι το ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε στο λαό της Λεμεσού.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ό,τι έγινε την εποχή του Κωνσταντίνου και της Ελένης!

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Στυλιανού.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ειλικρινά, δεν έχω καταλάβει ακόμα, παρ' όλο που πιέζω το μυαλό μου, πού κολλά το επιχείρημά σας για το ένα τρίτο του χρόνου ειδικά για τη Λεμεσό. Γιατί το βάζετε ειδικά για τη Λεμεσό; Δε σκέφτεστε πόσο νερό φεύγει από τη Λεμεσό προς όλη την υπόλοιπη Κύπρο; Γιατί κόλλησε η βελόνα εκεί, στο ένα τρίτο, και μπαίνει το θέμα περίπου εκβιαστικά ότι, αν δε γίνει η αφαλάτωση στο Ζακάκι, θα διψάσουν μόνο οι Λεμεσιανοί; Δεν κατάλαβα πού κολλά το επιχείρημά σας!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Διότι δεν παρακολουθήσατε τη συζήτηση. Είπα ότι άλλες περιοχές της Κύπρου έχουν νερό αφαλάτωσης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΥΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είναι αυθαίρετο, κύριε Πουργουρίδη!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με συγχωρείτε, είναι εντελώς λανθασμένο αυτό το επιχείρημά σας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα γιατί, κύριε Χρίστου;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να σας εξηγήσω, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, εξηγήστε μου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το νερό το οποίο χρειάζονται όλες οι άλλες πόλεις μαζί για την ύδρευσή τους ούτε ένα μικρό ποσοστό του παραγόμενου από την αφαλάτωση είναι. Η Λάρνακα, λόγω χάριν, δεν παίρνει νερό από την αφαλάτωση. Από πού πίνει; Δεν είναι σωστό αυτό που λέτε.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ελάχιστο παίρνει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, είναι απόλυτα σωστό. Διότι εσείς δε βάζετε σωστά τα πράγματα κάτω. Υπάρχουν νερά αυτή τη στιγμή στα φράγματα και προσποιείστε ότι δεν αντιλαμβάνεστε και εσείς και ο κ. Στυλιανού τι σας λέω. Υπάρχουν νερά στα φράγματα ή υπάρχουν νερά υπόγεια που αντλούμε αυτή τη στιγμή.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Και υποθέτετε εσείς ότι του χρόνου, το 2000, αν δε βρέξει, δε θα υπάρχει νερό ούτε στα φράγματα ούτε υπόγεια νερά;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα, δε θα υπάρχει.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι κινδυνολογία!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι καθόλου κινδυνολογία. Εδώ να μου απαντήσετε! Εγώ λέω ότι δεν είναι

καθόλου κινδυνολογία, διότι είναι Δεκέμβρης και δεν έβρεξε. Αυτό είναι το ερώτημα που έχουμε να απαντήσουμε, τίποτε άλλο.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Θέλουμε ακόμα δέκα μονάδες αφαλάτωσης!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Ματσάκη, θα θέλεις ακόμα δέκα ενδεχομένως, για να έχεις νερό και τις επτά μέρες της εβδομάδας. Με τις υφιστάμενες στη Λάρνακα, κάποιο νερό θα έχουν οι Λαρνακείς και οι υπόλοιποι που μπορούν να πάρουν από αυτές τις μονάδες. Αυτό το καταλαβαίνετε; Έστω και δύο φορές την εβδομάδα, έστω και μία.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Να καταλάβετε ότι είναι λάθος αυτός ο συλλογισμός και θα σας απαντήσω με στοιχεία και με αριθμούς. Μην επιμένετε!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όταν έρθεις, απάντα μου!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πουργουρίδη, για να μπορέσουμε να παρακολουθήσουμε και το συλλογισμό σας, συνεχίστε απρόσκοπτα, αν είναι δυνατόν. Και ας σημειώνουν οι συνάδελφοι και, όταν έρθει η σειρά τους να μιλήσουν, να επιχειρηματολογήσουν εναντίον.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, οι συνάδελφοι "μπορεί να μη με πείσεις κι αν με πείσεις". Εδώ είναι τέλεια απλά τα πράγματα. Αν δεν έχουν τα φράγματα νερό, πού θα βρουν οι άλλες πόλεις να πιουν; Έσει πιο απλό πράμα που τούτο, κύριε Πρόεδρε, εκτός από την αφαλάτωση;

Αν τούτο δεν το αντιλαμβάνονται, ε, τότε συγνώμη, επί ματαίω ανέβηκα στο βήμα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Διότι εσείς τα λέτε, εσείς τα ακούτε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς! Δηλαδή, αν δεν μπορεί να γίνει κατανοητό τούτο το απλό πράγμα, ε, τότε τι θα γίνει κατανοητό;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είναι λογικά αστήρικτο, αυτός είναι ο ισχυρισμός μας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Το θέμα χρόνου επομένως είναι το κεφαλαιώδες θέμα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε, καθόσον αφορά την κατασκευή εργοστασίων αφαλάτωσης για τη Λεμεσό. Και δυστυχώς η Λεμεσός δεν έχει τη δυνατότητα να πάρει νερό από άλλες περιοχές, ούτε από τη Λάρνακα ούτε από την Πάφο.

Μιλά η επιτροπή Περιβάλλοντος για ορθολογιστική διαχείριση των νερών. Εντάξει, μα κάμνεις ορθολογιστική διαχείριση των νερών, όταν υπάρχουν νερά. Εδώ δέχομαι ότι τα μέτρα εξοικονόμησης μπορεί να μην είναι τα πιο αποτελεσματικά. Δέχομαι ότι μπορούμε, για να συμφωνήσω με τον κ. Χρίστου, να πετύχουμε καλύτερη εξοικονόμηση από αυτή την οποία πετύχαμε. Όμως αυτό δίνει απάντηση στο ερώτημα, αν συνεχιστεί η ανομβρία στην Κύπρο; ... Όσο ορθολογιστική διάθεση κι αν έχεις, αν δεν εισρεύσουν στα φράγματα νερά, δε θα βρεις νερό από τα φράγματα, για να το χρησιμοποιήσεις.

Έρχομαι τώρα στα αποθέματα της Λεμεσού, του Γαρούλλη, για τα οποία έγινε μεγάλη συζήτηση και αναφέρεται και στην έκθεση ότι μπορούμε να αντλήσουμε από τα αποθέματα του Γαρούλλη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν είναι έτσι που αναφέρθηκε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει ήδη αναφερθεί ότι το ΣΥΛ για τις ανάγκες της περιοχής του έχει περίπου δώδεκα με δεκατρία εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερό το χρόνο. Η ευρύτερη περιοχή της Λεμεσού, Γερμασόγεια και κοινότητες, που παίρνει νερό, χρειάζεται γύρω στα είκοσι με είκοσι ένα εκατομμύρια κυβικά μέτρα. Τα ολικά αποθέματα του Γαρύλλη, σύμφωνα με έκθεση Βρετανών εμπειρογνομόνων, που την ετοίμασαν για λογαριασμό του ΣΥΛ, είναι περίξ των δέκα εκατομμυρίων κυβικών μέτρων. Αλλά οι εμπειρογνώμονες λένε ότι με ασφάλεια μπορεί να αντληθούν μόνο τρία εκατομμύρια κυβικά μέτρα το χρόνο, με την προϋπόθεση ότι αναπληρώνονται αυτά τα τρία εκατομμύρια και μπορεί να συνεχίσει κάθε χρόνο να αντλούνται τρία εκατομμύρια, με κατάλληλη βεβαίως επεξεργασία· πρόκειται για καλό νερό πράγματι, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Ας υποθέσουμε όμως ότι -και είναι εδώ το κεφαλαιώδες ερώτημα που εμένα με έπεισε να ταχθώ, με αγωνία μεγάλη, υπέρ της κατασκευής αυτού του εργοστασίου- πήραμε τα τρία εκατομμύρια, που μπορεί να τα πάρουμε. Δεν έβρεξε. Του χρόνου δε θα μπορούμε να πάρουμε από τα αποθέματα του Γαρύλλη ούτε ένα μέτρο κυβικό, γιατί, όπως λένε οι Βρετανοί εμπειρογνώμονες, θα μπει η θάλασσα μέσα, αν πάρουμε πρόσθετες ποσότητες νερού από τα αποθέματα αυτά.

Ναι, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως, σου επιτρέπω.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι, με όλο το σεβασμό, ο κ. Πουργουρίδης κουράζεται άδικα. Γιατί κουράζεται άδικα; Ουδείς διαφωνεί ότι πρέπει να γίνει

ορθολογικότερη ή ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων. Και όσο πιο λίγοι είναι οι υδάτινοι πόροι, όπως σωστά έχετε επισημάνει, τόσο μεγαλύτερη ανάγκη ορθολογισμού υπάρχει στη διαχείριση. Είναι διαπίστωση όλων ότι δεν υπάρχει και ότι πρέπει να γίνει ορθολογισμός στη διαχείριση. Πρώτο, ουδείς διαφωνεί.

Δεύτερον, η κυβέρνηση προ αυτών των δυσκολιών του υδατικού προβλήματος είπε: "Θα κάνω μονάδα αφαλάτωσης". Δεν έχετε προσέξει ότι στην έκθεσή της η επιτροπή λέει ότι δεν αντιτίθεται, αν γίνει η μονάδα της αφαλάτωσης, ως έσχατη λύση, αφού τίποτε άλλο δεν έγινε μέχρι τώρα, και ότι θα διψάσουμε. Ένα πράγμα μόνο συζητούμε εμείς και θέλω να είμαστε σαφείς. Η επιστήμη -και δεν είναι δική μας άποψη, διότι εμείς δεν είμαστε επιστήμονες επί του αντικειμένου- η σύγχρονη αντίληψη λέγει ότι -και έχω τις απόψεις ειδικών επιστημόνων επί του θέματος- πριν να κάνεις ένα σταθμό, και είναι αυτό το ερώτημα, και όπου και να τον κάνεις, θα διαμαρτύρονται οι κάτοικοι. Το ερώτημα είναι αν διαμαρτύρονται δικαιολογημένα ή αδικαιολόγητα, οπότε τους λέμε "σωπάστε, αυτό είναι το δημόσιο συμφέρον, κάπου πρέπει να τον κάνουμε, δεν μπορεί να είναι εναέριος ο σταθμός".

Υποδεικνύεται ένας σημαντικός αριθμός πιθανών χώρων για την εγκατάσταση ενός σταθμού -τρεις, πέντε, δέκα χώροι, δεν ξέρω πόσοι- με κριτήρια οικονομικά και περιβαλλοντικά, δύο κριτήρια. Σε αυτούς τους χώρους γίνεται μια μελέτη για το ποια θα είναι η επίπτωση στο περιβάλλον από τη λειτουργία ενός σταθμού και τότε αναλόγως, με ένα κράμα οικονομικών και περιβαλλοντικών κριτηρίων, καταλήγεις, με επιστημονική πάλι μέθοδο, λαμβάνεις μια τελική απόφαση. Το πρόβλημα που μας απασχολεί είναι ότι δε λειτούργησε με την επιστημονική δεοντολογία και μεθοδολογία το κράτος στο να επιλέξει συγκεκριμένο χώρο για την εγκατάσταση του σταθμού. Αν αυτό ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι η άποψή σας.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα σου απαντήσω, κύριε Ηλιάδη. Αν έν' για τούτο που ξέβηκες, περίμενε να πάρεις την απάντησή σου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα πάρεις καλή απάντηση, αν το κράτος είναι επιπόλαια ... Μα, αφού ήδη το κριτήριο που σου λέω, το πρώτο, του χρόνου ... Όταν δεν έχω νερό να δώσω του κόσμου να πιει, κύριε Ηλιάδη ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μου επιτρέπετε μια τελική διατύπωση;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, σου επιτρέπω.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Αν θέλετε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, σας παρακαλώ! Νομίζω παρατράβηξε το πράμα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μόνο με την άδεια του ομιλητή, κύριε Πρόεδρε. Δεν έχω πρόθεση να διακόψω.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Είναι ομιλία που έκανες, κύριε Ηλιάδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με το να παίρνετε το δικαίωμα σε τόσο μακρές παρεμβάσεις, δεν μπορώ να

στερήσω το δικαίωμα σε κάποιους άλλους και κάποτε πρέπει να τελειώσουμε. Στο κάτω-κάτω ο κ. Πουργουρίδης είπε μια κουβέντα: "Δεν μπορείς να κάνεις ορθολογική χρήση του νερού, όταν δεν έχεις νερό".

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όταν δεν έχεις, είναι τότε που πρέπει να κάνεις, όταν είναι λίγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρέπει να πλάσεις νερό.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Το λοιπόν προχωρώ, κύριε Πρόεδρε. Οι παρεμβάσεις είναι καλοδεχούμενες, όσοι συνάδελφοι έχουν να τις ετοιμάσουν, και θα απαντήσω. Συνεχίζουμε, δεν έχει πρόβλημα.

Ας υπάρχουν κάποιοι υδάτινοι πόροι, που δέχομαι ότι ... Σχολίασα ήδη το θέμα του Γαρύλλη όπου υπάρχουν εκεί κάποια αποθέματα. Με τη συνεχιζόμενη ανομβρία, είναι λογικό και, κύριε Μουσιούττα, προσέξτε τούτο το επιχείρημα, διότι εσάς σας ενδιαφέρει ιδιαίτερα από μια ομιλία που κάματε παλαιότερα, γιατί θα κάνω αναφορά σ' αυτή ...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μην επηρεάζετε το προεδρείο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν επηρεάζω το προεδρείο.

Είναι λογικό αυτούς τους υδάτινους πόρους να τους εξαντλήσουμε όλους μέχρι το τελευταίο κυβικό μέτρο; Δεν είναι μήπως ορθότερο κάποιους υπόγειους υδάτινους πόρους να τους διαφυλάξουμε σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης; Τι θα συμβεί αύριο, αν εξαντλήσουμε και την τελευταία σταγόνα υπόγειων υδάτινων πόρων και σε μια πολεμική σύγκρουση οι Τούρκοι καταστρέψουν τα φράγματά μας και τα όποια

εργοστάσια αφαλάτωσης έχουμε ενδεχόμενα, γιατί είναι συνήθης τακτική σε πολεμικές αναμετρήσεις αυτού του είδους οι στόχοι να πλήττονται;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Το έκαναν στη Γιουγκοσλαβία, έχετε απόλυτο δίκαιο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Το έκαναν οι Αμερικάνοι και οι νατοϊκοί στη Γιουγκοσλαβία και είναι πολύ πιθανόν να το κάνουν και οι Τούρκοι στην Κύπρο σε μια πολεμική αναμέτρηση, διότι είναι και αυτοί του ΝΑΤΟ στρατεύματα, όπως ξέρετε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μόνο που, πριν το κάμουν, θα μας καταλάβουν, έτσι δε θα χρειαστεί ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Δώρο, άμα μπαίνουν κάποια σοβαρά επιχειρήματα κάτω, είναι καλό να τα ακούμε με τη σοβαρότητα που τους αρμόζει.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δηλαδή, είναι η αφαλάτωση της Λεμεσού που θα μας σώσει, κύριε Πουργουρίδη, από τους Τούρκους;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Ματσάκη. Εγώ λέω ότι, αν ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αγαπίου ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

... αν δεν αντιλαμβάνεστε μήτε αυτό, τότε νομίζω ότι φτάσαμε στα ύστατα σημεία εκχυδαϊσμού της συζήτησης. Διότι, αν δεν αντιλαμβάνεστε ότι κάποιοι υπόγειοι πόροι πρέπει να προστατευθούν, για να μην έχουμε τον κίνδυνο να μην έχουμε σταγόνα νερού από πουθενά σε μια κρίση, ε, τότε λυπούμαι, γιατί εσείς στην επιτροπή Άμυνας,

κύριε Ματσάκη, κάματε ολόκληρο θέμα, γιατί εβάλαν σέριν στα αποθέματα των σφαιρών.

Αν έγινε ολόκληρο θέμα, γιατί εβάλαν σέριν στα αποθέματα των σφαιρών ...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Να σύρνουμε νερό αντί σφαίρες, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγνώμη;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Να σύρνουμε με νεροπίστολα αντί με σφαίρες.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, είναι πιο πολύτιμο αγαθό, κύριε Ματσάκη, το νερό.

(Κατά τη διάρκεια της διαλογικής συζήτησης τον κ. Ν. Μουσιούττα αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Γ. Αγαπίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Σας πληροφορώ ότι άλλαξε το προεδρείο· δε θα επιτρέψω να συνεχίσει η διαλογική συζήτηση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι πολύ πιο πολύτιμο αγαθό και θλίβομαι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουργουρίδη, με συγχωρείτε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

... γιατί προσεγγίζετε έτσι το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουργουρίδη, με συγχωρείτε. Πρώτο, δε θα επιτρέψω τη διαλογική συζήτηση και, δεύτερον, δε θα επιτρέψω προσωπικές επιθέσεις κατά τη διάρκεια της συζήτησης ούτε τον κ. Πουργουρίδη εναντίον του κ. Ματσάκη ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είπα τίποτε του κ. Ματσάκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλήσατε για εκχυδαϊσμό.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Της συζήτησης είπα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και η συζήτηση γίνεται από μέλη της Βουλής.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

... διότι, όταν βάζω κάτω ένα σοβαρό επιχείρημα, αναμένω να μου απαντήσουν με λογικά επιχειρήματα. Κι εγώ λέω ότι τα αποθέματα του νερού είναι μια μεγάλη εθνική ανάγκη να προστατευθούν, στο μέγιστο βαθμό που μπορούμε να τα προστατεύσουμε.

Έχω εξετάσει με μεγάλη προσοχή και τους οχτώ λόγους που παραθέτει στην έκθεσή της η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος. Τους θεωρώ αβάσιμους και ανεδαφικούς και τους οχτώ. Η επιτροπή δεν έχει πεισθεί, αναφέρει ως πρώτο λόγο, ότι έχει τεκμηριωθεί η ανάγκη για τη δημιουργία αφαλάτωσης η οποία να εξυπηρετεί τις ανάγκες της Λεμεσού. Ειδικότερα, δε φαίνεται να εξετάστηκε η δυνατότητα άντλησης νερού από τον ποταμό Γαρούλλη, από όπου και οι σχετικές μελέτες του ΣΥΛ υποδεικνύουν ότι είναι δυνατόν να αντληθεί ικανοποιητική ποσότητα νερού με χαμηλότερο κόστος. Απάντησα ήδη ότι από τα αποθέματα του Γαρούλλη μπορεί να αντλήσουμε τρία εκατομμύρια κυβικά μέτρα από τα είκοσι ένα εκατομμύρια που

χρειάζεται η ευρύτερη περιοχή Λεμεσού. Επομένως, πώς θα δώσει λύση στο πρόβλημα το απόθεμα του Γαρύλλη, έστω κι αν πάρουμε τα τρία εκατομμύρια κυβικά μέτρα; Άλλωστε δεν είναι εγώ που το λέω, είναι το ΣΥΛ το ίδιο. Σε δύο αλληπάλληλες συνεδρίες του, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου του 1998 και 25 Ιουνίου του 1999, ζήτησε από την κυβέρνηση την επείγουσα προώθηση της κατασκευής της μονάδας αφαλάτωσης στο Ζακάκι. Τα αποθέματα Γαρύλλη θα δώσουν τρία εκατομμύρια κυβικά μέτρα για φέτος. Ήδη τα φράγματα δεν έχουν νερό. Από τη Γερμασόγεια δεν μπορούμε να πάρουμε πρόσθετες ποσότητες, που παίρνουμε τέσσερα εκατομμύρια, αν δεν εμπλουτιστούν με νερό από το φράγμα Γερμασόγειας. Άρα ελλείψει βροχής ούτε τα τέσσερα εκατομμύρια κυβικά μέτρα από τα υδροφόρα στρώματα της Γερμασόγειας είναι σε θέση να τα πάρει το ΣΥΛ του χρόνου το καλοκαίρι, αν η ανομβρία συνεχιστεί. Μένουν τα υπόλοιπα που παίρνουμε από το φράγμα του Κούρρη. Και εκεί, επαναλαμβάνω, είναι τραγικότερη η κατάσταση. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν για πόσιμο νερό για τις ανάγκες ολόκληρης της Κύπρου, διότι δεν είναι μόνο για τη Λεμεσό που δίνει το φράγμα του Κούρρη εννιά εκατομμύρια κυβικά μέτρα. Με αυτά τα τραγικά δεδομένα είναι που θα πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο έπρεπε να υποστηρίξουμε την κατασκευή του εργοστασίου ή όχι.

Επομένως, ο πρώτος λόγος που επικαλείται η επιτροπή Ελέγχου είναι παντελώς αβάσιμος.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η επιτροπή Περιβάλλοντος.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η επιτροπή Περιβάλλοντος, με συγχωρείτε. Είναι παντελώς αβάσιμος ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελπίζω να μην είναι από κεκτημένη ταχύτητα που το λες για άλλες επιτροπές,

κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, μου ξέφυγε στη ρύμη του λόγου μου. Έχει κανέναν που ανεβαίνει στο βήμα και αποκλείεται να του ξεφύγει μια τέτοια...

Επομένως, δυνατότητα άντλησης νερών από το Γαρύλλη δεν υπάρχει, όπως λέει και η επιτροπή Περιβάλλοντος. Η επιτροπή χαρακτηρίζει τη μελέτη που ετοίμασαν οι αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες ως επιστημονικά μη ενδεδειγμένη, επειδή είναι προκαταρκτική. Η μελέτη είναι πλήρης και επιστημονικά τεκμηριωμένη κατά την άποψή μου. Περιέχει όλα ανεξαιρέτως τα στοιχεία που έπρεπε να περιλαμβάνει μια πλήρης επιστημονική μελέτη. Το γιατί χαρακτηρίστηκε προκαταρκτική δε με ενδιαφέρει ποσώς. Ενδεχόμενα να χαρακτηρίστηκε έτσι, επειδή το είδος του εργοστασίου που θα επιλεγεί είναι ακόμα άγνωστο. Γιατί φαίνεται ότι τα μέλη της επιτροπής Περιβάλλοντος δε μελέτησαν και τους όρους των προσφορών, για να αντιληφθούν ότι υπάρχει δυνατότητα το εργοστάσιο που θα κατασκευαστεί να λειτουργεί με τη μέθοδο της αντίστροφης ώσμωσης, όπως λειτουργεί της Δεκέλειας, μπορεί να είναι εργοστάσιο που θα λειτουργεί με τη μέθοδο της απόσταξης ή ακόμα με κάποια άλλη αποδεκτή μέθοδο. Έτσι λένε οι όροι της προσφοράς. Επομένως, όταν θα έρθει και θα επιλεγεί ο τελικός κατασκευαστής, ανάλογα με το ποιο είδος εργοστασίου θα εγκαθιδρύσει στην περιοχή, θα εξεταστούν ολοκληρωμένα οι πιθανές επιπτώσεις. Όμως, όσον αφορά τις μονάδες, το κύριο πρόβλημα που θα προκύψει, όποια μονάδα αφαλάτωσης και να κατασκευαστεί, είναι το θέμα της άλμης. Ως προς το θέμα της άλμης, είτε είναι απόσταξης είτε είναι ώσμωσης είτε είναι οποιασδήποτε άλλης μεθόδου, θα υπάρχει άλμη που θα ρίχνεται στη θάλασσα. Αυτό το θέμα οι λειτουργοί το μελέτησαν σε βάθος, με λεπτομέρεια και τεκμηριωμένα απέδειξαν, με βάση τα όσα συνέβησαν στην περιοχή Δεκέλειας, πως δεν υπάρχει πρόβλημα ευρύτερο στο θαλάσσιο χώρο ή μη μόνο σε

απόσταση διακοσίων μέτρων από το σημείο εκροής.

Εδώ είναι το “International Desalination and Water Reuse Quarterly”, το πιο έγκυρο περιοδικό για θέματα αφαλάτωσης νερών στον κόσμο. Περιέχει άρθρο και εκτενή ανάλυση από Αμερικανούς επιστήμονες για την κατασκευή ενός εργοστασίου αφαλάτωσης στη Φλώριδα των Ηνωμένων Πολιτειών. Αυτοί μελέτησαν με επιστημονικά πειράματα, με τρόπους -και ξέρετε πόσο σχολαστικοί είναι οι Αμερικανοί- την επίδραση που θα έχει αυτό το εργοστάσιο των εκατό χιλιάδων κυβικών μέτρων ημερησίως, πέντε φορές όσο είναι της Λεμεσού, μεγαλύτερο απ’ όλα τα εργοστάσια της Κύπρου, και κατέληξαν ότι δε θα έχει καμιά ουσιαστική επίδραση στο θαλάσσιο περιβάλλον, ούτε στα ψάρια ούτε ακόμα στους μικροοργανισμούς που ζουν στη θάλασσα, εκτός από μια περιοχή γύρω από το σημείο της εκροής, όπου η επίδραση θα είναι της τάξεως των τριακοσίων πενήντα μέτρων.

Αν λοιπόν οι Αμερικάνοι, με τη σχολαστικότητα που τους διακρίνει, που έχουν τους πιο αυστηρούς νόμους στον κόσμο, κατέληξαν σε αυτό το συμπέρασμα, εγώ τι στοιχεία έχω να αμφισβητήσω το συμπέρασμα των δικών μας επιστημόνων; Όταν ένα εργοστάσιο πενταπλάσιο αυτού της Λεμεσού θα έχει μια τοπική επίδραση της τάξεως των τριακοσίων πενήντα μέτρων, γιατί να αμφισβητήσω ότι είναι ορθότατη η εκτίμηση των δικών μας επιστημόνων ότι θα υπάρξει μια τοπική επίδραση της τάξεως των διακοσίων μόνο μέτρων από το σημείο εκροής; Επομένως, ούτε τα λιβάδια της «Ποσειδωνίας» υπάρχει κίνδυνος να επηρεαστούν ούτε οι ακτές και οι παραλίες υπάρχει κίνδυνος να επηρεαστούν. Θα υπάρξει μια τοπική επίδραση της τάξης των διακοσίων πενήντα μέτρων εκεί που θα υπάρχει το σημείο εκροής του νερού. Τίποτε άλλο.

Το Τμήμα Αλιείας, όπως φαίνεται στην έκθεση που μας δόθηκε, έκαμε εμπεριστατωμένη μελέτη για τις όποιες επιπτώσεις και πιστεύω ότι τα στοιχεία που

έχουν παραθέσει είναι τεκμηριωμένα.

Αν υπάρχει κάτι από την αμερικάνικη έκθεση που ίσως να είναι σωστό να σας το αναφέρω, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, είναι το εξαιρετικά χαμηλό...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ποιοι είναι οι επιστήμονες/συγγραφείς που υπογράφουν τούτη την έκθεση;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα σας δώσω το περιοδικό να το δείτε, κύριε...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Επειδή θα σας δώσω και εγώ το αμερικάνικο το χθεσινό, αλλά, εφόσον είναι το ίδιο...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, δεν είναι το ίδιο. Εμένα είναι πιο παλιό. Εσάς είναι χθεσινό, εμένα...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Επειδή πηγαίνουμε σε πράγματα, απλώς, μεταξύ μας λανθασμένα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμένα είναι πιο παλιό. Δεν είναι χθεσινό, όπως το δικό σας.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Νόμιζα πως είναι ρωσικό που ήταν να κρατείς.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Πού τζαιρός μας!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι ένα κόστος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μήπως γράφει ότι απεσύρθη το περιοδικό που κρατά ο κ. Πουργουρίδης... στο δικό σας, κύριε Χριστοδουλίδη;

(Γέλια)

Συνεχίστε, παρακαλώ!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Αγαπίου, οι εποχές που απεσύροντο περιοδικά παρήλθαν ανεπιστρεπτί.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Στην Αμερική μάλιστα μετά από αγώνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποσύρονται πολλές εκδόσεις, όταν βγουν καινούριες, κύριε Πουργουρίδη, και μη το θεωρείτε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Απεσύρθησαν... Οι εποχές εκείνες, κύριε Αγαπίου, λέω, παρήλθαν ανεπιστρεπτί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έστω και όταν κάμνουν λάθη;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όταν κάμνουν λάθη, τις διορθώνουν, δεν τις αποσύρουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Βάζουν σημείο στην επόμενη έκδοση ότι έγινε λάθος.

Λοιπόν, έλεγα ότι το κόστος εκεί είναι 0,45 έως 0,49 δολάρια το κυβικό μέτρο και είναι εξαιρετικά χαμηλό εν αντιθέσει με το δικό μας κόστος ή με αυτό στη Σιγκαπούρη όπου κατασκεύαζαν ένα εργοστάσιο εκατό σαράντα χιλιάδων κυβικών μέτρων ημερησίως. Είναι μια ακτή που είναι σαν την ακτή της Λεμεσού η Σιγκαπούρη, ολόκληρη η Σιγκαπούρη, αλλά φαίνεται ότι εκεί δεν τους ενδιαφέρει η μόλυνση της θάλασσας καθόλου.

Για τα χημικά που προστίθενται κατά τη διαδικασία της αφαλάτωσης, η επιτροπή καταλήγει ότι δεν έχουν διερευνηθεί οι επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον σε μακροχρόνια βάση. Η απάντηση είναι, η όποια επίπτωση και να υπάρχει, μόνο σε ακτίνα διακόσιων μέτρων υπάρχει. Δεν επεκτείνεται σε μεγαλύτερη ακτίνα και επομένως, και να υπάρχει οποιαδήποτε επίπτωση από τη χρήση αυτών των χημικών, θα περιοριστεί στα διακόσια μέτρα.

Τώρα, τα περί πολιτικών λόγων, για να μην κατασκευάζονται εργοστάσια νερού μέσα στις βάσεις, που επικαλείται η επιτροπή Περιβάλλοντος, τα θεωρώ κάπως θεωρητικούς και ακαδημαϊκούς προβληματισμούς, διότι δε νομίζω ότι οι Βρετανοί θα κόψουν το νερό από το εργοστάσιο αφαλάτωσης, άμα είναι μέσα στην περιοχή τους, όποιες συνθήκες και να επικρατήσουν αναφορικά με τις πολιτικές σχέσεις μεταξύ Κύπρου και Βρετανίας.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πουργουρίδη, δεν είναι η επιτροπή Περιβάλλοντος που το επικαλέστηκε αυτό· το επικαλέστηκε το υπουργείο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μόνο το υπουργείο το επικαλέστηκε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Το υπουργείο το επικαλέστηκε και εμείς είπαμε ότι αυτά που λέτε εσείς είναι γελοία.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, δεν είναι έτσι που λέτε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όχι, έτσι λέμε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εσείς λέτε ότι τούτη είναι σημαντικός λόγος, λέτε...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όχι, καθόλου δεν το καταλάβατε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Διαβάστε την έκθεσή σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ματσάκη, λίγο πιο δυνατά, διότι δεν ακούμε.

(Γέλια)

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Προσπαθώ να ακουστώ, επειδή φωνάζει ο κ. Πουργουρίδης, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πουργουρίδη, επιτρέψτε μου.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Ηλιάδη. Καλοδεχούμενη η... Καλωσορίσατε!

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Αν διαβάσετε, θα δείτε ότι εμείς εις ουδεμίαν περίπτωσην επικαλεστήκαμε... Αντίθετα, ο υπουργός μιλώντας για τη μονάδα της Λάρνακας -τη δεύτερη- είπε: «Δεν εξετάζουμε καν το ενδεχόμενο επέκτασης της μονάδας της Δεκέλειας, διότι δε θα ήταν σωστό να βάλουμε όλες τις πηγές μας, για λόγους ασφάλειας, μέσα σε έδαφος ελεγχόμενο από τους Βρετανούς». Και εμείς παρατηρούμε ότι, ενώ αυτό το επιχείρημα το επικαλέστηκε εντόνως ο υπουργός όσον αφορά την επέκταση της Δεκέλειας, εις αυτή την περίπτωση, αντιφάσκων προς τα επιχειρήματά του, δεν το έλαβε καθόλου υπόψη. Αυτό λέμε εμείς. Ούτε καν θέση παίρνουμε. Απλώς επισημαίνουμε την αντίφαση. Εμείς δεν τοποθετούμεθα· λέμε τι είπε και τι ξεείπε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Αυτό σύμφωνα με το επιχείρημα που είπατε για την άμυνα εδώ στη Βουλή, ότι είναι καλά να είναι μέσα στις βάσεις, γιατί μπορεί να μην τη βομβαρδίσουν οι Τούρκοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, παρακαλώ! Δε θα τελειώσουμε, εάν συνεχίσει η διαλογική συζήτηση. Η παρέμβαση του κ. Ηλιάδη ήταν επιτρεπτή, για να αποκαταστήσει μερικά πράγματα που αναφέρονται στην έκθεση. Κύριε Πουργουρίδη, εάν έχετε αντίθετη γνώμη, προχωρήστε, παρακαλώ!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η διατύπωση είναι ότι οι χώροι Ζακακίου και Επισκοπής, που μελετήθηκαν ως υποψήφιοι για τη δημιουργία της μονάδας, βρίσκονται μέσα στα όρια των βρετανικών βάσεων. Ενώ το γεγονός αυτό μέχρι στιγμής αποτελούσε βασικό πολιτικό λόγο για απόρριψη του ενδεχομένου επέκτασης του σταθμού αφαλάτωσης στη Δεκέλεια για λόγους ασφάλειας, στη συγκεκριμένη περίπτωση δε φαίνεται να λήφθηκε καθόλου υπόψη. Τι άλλο λέω εγώ, ότι μας βάζετε ως λόγο ότι έπρεπε να ληφθεί υπόψη το θέμα ότι κατασκευάζεται στις βάσεις;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουργουρίδη, παρ' όλο που η θέση του προέδρου δε σημαίνει ότι πρέπει να παίρνει μέρος, νομίζω ότι έχει δίκαιο ο κ. Ηλιάδης. Ο κ. Ηλιάδης ανεφέρθη στο γεγονός ότι ο υπουργός ή το υπουργείο είπε στη μία περίπτωση ότι είμαστε μέσα στις βάσεις και για λόγους ασφάλειας δεν πρέπει να έχουμε τα νερά μας μέσα στις βάσεις και, όταν ήρθε στο Ζακάκι, δεν αναφέρθηκε σ' αυτό το θέμα. Έτσι λέει η έκθεση της επιτροπής. Δεν τοποθετείται η επιτροπή εάν σωστά ή όχι είναι μέσα...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Το επισημαίνουμε απλώς.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε... Κύριε Πουργουρίδη...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ας πούμε ότι αυτό το οποίο -και έτσι είναι στην πραγματικότητα- εννοεί η έκθεση είναι ότι δε λήφθηκε υπόψη η αντίφαση και έτσι είναι που εννοεί. Όχι, δε λήφθηκε υπόψη η απόφαση αυτή, ότι έπρεπε να ενεργήσει δηλαδή το γεγονός τούτο θετικά. Δε λήφθηκε υπόψη η αντίφαση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έπρεπε, για να αντιληφθώ τι έγραφε η έκθεση, να πάω στο Μαντείο το Δελφών; Δεν πήγα και έτσι το ερμήνευσα, όπως ερμηνεύεται. Εγώ ερμηνεύω εδώ όπως σας το διάβασα, ότι επικρίνεται η κυβέρνηση ότι, ενώ επεκαλείτο το λόγο για τη Δεκέλεια, εδώ τούτο το λόγο δεν τον έλαβε υπόψη, που έπρεπε να τον λάβει.

Ωραία, δέχομαι τις εξηγήσεις και ο λόγος αυτός θεωρείται λήξας.

Στην περιοχή στην οποία αποφασίστηκε να κτιστεί το εργοστάσιο, λέει η επιτροπή, είναι δυνατόν να υπάρξουν επιπτώσεις στη χλωρίδα και στο γύρω βιότοπο της αλυκής. Έτσι λέει η επιτροπή. Ο χώρος όπου θα κατασκευαστεί το εργοστάσιο είναι γεμάτος ακαθαρσίες. Είναι σήμερα ένας κοινός σκουπιδότοπος. Γι' αυτό και στην περιοχή όπου θα κατασκευαστεί το εργοστάσιο εντοπίστηκαν από τα τμήματα τα κυβερνητικά μόνο μερικοί κατσόσοιροι και πολλές ποντίκες, σήμερα. Η αλυκή Ακρωτηρίου είναι πολύ μακριά, για να επηρεαστεί έστω και κατ' ελάχιστον. Ατμοσφαιρικοί ρύποι δεν υπάρχουν από τη λειτουργία του εργοστασίου, μια και αυτό θα λειτουργεί με ηλεκτρική ενέργεια. Ο προτεινόμενος χώρος ανέγερσης βρίσκεται πεντακόσια μέτρα μακριά από τη ζώνη προστασίας της αλυκής. Και πάλι σούζει το κεφάλι του ο κ. Ματσάκης. Είναι οι

χάρτες εδώ, κύριε Ματσάκη...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δε δικαιούμαστε να σουζουμε το κεφάλι μας, κύριε Πουργουρίδη;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, δικαιούσαι να τη σουζεις όσο θέλεις την κεφαλή σου, νοούμενου ότι θα τη σουζεις με τρόπο που να μη δείχνει ότι αυτό που λέω δεν είναι πραγματικότητα!

(Γέλια)

Είναι πεντακόσια μέτρα από το εδάφιο της ζώνης. Από την αλυκή είναι τρία χιλιόμετρα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να πάρω την άδειά σας να σουζω την κεφαλή μου, όπως θέλω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουργουρίδη, μα είναι το κεφάλι του κ. Ματσάκη κεφάλι που να μη σουζεται;

(Γέλια)

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Επομένως, από τη στιγμή που είναι πεντακόσια μέτρα από τη ζώνη προστασίας, δηλαδή ξεκινά η ζώνη προστασίας και είναι πεντακόσια μέτρα έξω από τη ζώνη, ποιος κίνδυνος υπάρχει να επηρεαστεί η αλυκή, αφού η ίδια η αλυκή είναι δύο με τρία χιλιόμετρα πιο μακριά; Ασφαλώς οι κίνδυνοι για το βιότοπο της αλυκής είναι πολύ μεγαλύτεροι από τη λειτουργία του λιμανιού, που έχει θορύβους, έχει καυσαέρια, έχει χίλια δυο άλλα πράγματα, παρά από το εργοστάσιο αυτό, το οποίο δε θα έχει ατμοσφαιρικούς ρύπους. Όσο για τα περί σημαντικών επιπτώσεων που θα υπάρξουν στην παραλία του Λέιντις Μάιλ –το παίρνει ως δεδομένο η επιτροπή ότι θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις- που αποτελεί παραδοσιακό χώρο αναψυχής με τουριστική αξία,

έχω τα εξής σχόλια. Λυπούμαι που έφυγε ο κ. Γιαννάκης Θωμά ο συνάδελφος, γιατί κάτι θα αφορούσε την ομιλία του.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι εδώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Α! εδώ είναι. Κοίταζα προς τη θέση που συνήθως κάθεται και ...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Προήχθη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Προήχθη! Δεν το πρόσεξα. Συγχαρητήρια!

Η θέση ότι θα έχει επιπτώσεις στην παραλία του Λέιντις Μάιλ είναι εντελώς ατεκμηρίωτη από πλευράς επιτροπής. Δεν περιέχεται στην έκθεση κανένα στοιχείο που να καταδεικνύει ότι θα υπάρχει η παραμικρή επίπτωση στην παραλία. Αντίθετα, υπάρχει τεκμηρίωση στις εκθέσεις των κυβερνητικών τμημάτων ότι στη μεν θαλάσσια περιοχή η όποια επίδραση είναι σε απόσταση διακοσίων με διακοσίων πενήντα μέτρων από το σημείο εκροής και καμία άλλη. Η δε χερσαία επίδραση έχει αναλυθεί σε έκταση και η μόνη επίδραση, πέρα από το κτίριο το οποίο θα ενταχθεί μέσα στο γήπεδο και τη γύρω περιοχή του λιμανιού, έτσι που να είναι λιγότερο επιβαρυντικό για το περιβάλλον, ο μόνος κίνδυνος χερσαίας επιβάρυνσης είναι από το θόρυβο. Ένας θόρυβος στον οποίο θα κάνω αναφορά στη συνέχεια, γιατί λήφθηκαν όλως εξειδικευμένα μέτρα για να περιοριστεί στο ελάχιστο, ύστερα από τις αντιδράσεις των κατοίκων του Ζακακίου. Πρόσθετα, στο συγκεκριμένο σημείο που θα κατασκευαστεί το εργοστάσιο, επειδή γειτνιάζει με το λιμάνι, σήμερα ηλιοθεραπεία κάμνουν εκεί μόνο ποντίκες! Άλλοι λουόμενοι οιοδήποτε είδους στο συγκεκριμένο σημείο δεν κάμνουν. Υπάρχει βέβαια το Λέιντις Μάιλ που επεκτείνεται αρκετά μέτρα πιο κάτω, που είναι το πρώτο κέντρο

όπου αρχίζει ο κόσμος να κάμνει μπάνια, που απ' εκεί και πέρα δε θα υπάρξει καμιά επίδραση απολύτως, αλλά ούτε και στο συγκεκριμένο χώρο, αν καθαριστεί και ευπρεπιστεί, θα υπάρχει οποιαδήποτε επίδραση στην παραλία, για να κάμνει μπάνιο ο κόσμος. Δηλαδή με άλλα λόγια, αν καθαριστεί η παραλία στο χώρο το σημερινό και μπορεί ο κόσμος σε καθαρό χώρο να κάμνει μπάνιο, το εργοστάσιο ουδόλως θα εμποδίζει τη χρήση της παραλίας.

A. ΚΑΡΑΣ:

Εν κατακλείδι;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα φτάσουμε και στην «κατακλείδι» σιγά σιγά.

Συνεπώς, τα περί καταστροφής της λαϊκής πλαζ του Λέιντις Μάιλ είναι στην καλύτερη περίπτωση ατεκμηρίωτες υπερβολές και στη χειρότερη περίπτωση λαϊκισμοί, διότι δε θα επηρεαστεί η παραλία του Λέιντις Μάιλ. Εδώ θα πρέπει να τονίσω ότι βάσει των όρων της προσφοράς έχουν ληφθεί μέτρα τέτοια, που ο θόρυβος να περιοριστεί στα επίπεδα εκείνα που είναι εντός των ορίων που ισχύουν στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικός όρος αναφέρει: «Special measures shall be taken to minimise the noise level to the ones acceptable by your standards.» Επομένως, όποιο θόρυβο θα παράγει το εργοστάσιο πρέπει αυτός να είναι στα επίπεδα εκείνα που μπορεί να γίνει ανεκτός, στα επίπεδα που καθορίζει σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αν δεν είναι σε εκείνα τα επίπεδα;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μπορεί να το κλείσεις.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όπως κλείσαμε το χυτήριο των Εργατών;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η διαδικασία για να κλείσει το χυτήριο των Εργατών βρίσκεται σε εξέλιξη και πιστεύω ότι εντός των προσεχών εβδομάδων ... Δυστυχώς εδώ, κύριε Δώρο Χριστοδουλίδη, ο τρόπος που λειτουργούν τα δικαστήρια... και ο τρόπος που παίρνονται οι αποφάσεις είναι μέσω των δικαστηρίων. Δεν υπάρχει η δυνατότητα, όπως υπήρχε κάποτε, να αποφασίζει το κράτος να τα κλείει από μόνο του. Πρέπει να πάμε μέσω των δικαστηρίων και τα δικαστήρια έχουν κάποιες χρονοβόρες διαδικασίες. Και δεν μπορεί, επαναλαμβάνω, να μην τηρηθούν αυτές οι διαδικασίες. Αναφέρομαι στο χυτήριο στους Εργάτες, εμένα με ενδιαφέρει και το εργοστάσιο Νέμιτσα, δεν είναι μόνο το χυτήριο στους Εργάτες που αποδείχθηκε ότι εκπέμπει ρύπους που είναι βλαβεροί για την υγεία των κατοίκων της περιοχής και επομένως και εκεί θα πρέπει το ταχύτερο δυνατό να ληφθούν και να εφαρμοστούν τα μέτρα που εξήγγειλε η κυβέρνηση, γιατί δεν μπορεί να εφαρμόζονται δύο μέτρα και δύο σταθμά.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Για να πάρει απόφαση το δικαστήριο, πρέπει να πάει η υπόθεση στο δικαστήριο. Δεν έχει πάει, κύριε Πουργουρίδη, ούτε για το ένα ούτε για το άλλο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πήγε στη Νομική Υπηρεσία και η Νομική Υπηρεσία μελετά το θέμα για να πάει στο δικαστήριο, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όπως το μελέτησε για τις ερυθροποιητίνες!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η Νομική Υπηρεσία... σήμερα ήταν σε κάποια επιτροπή και ο Βοηθός Γενικός

Εισαγγελέας και είπε ότι δεν υπόκειται στον έλεγχο κανενός άλλου οργάνου πολιτειακού και επομένως αποφασίζει μόνος του.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Επομένως, τίποτε δε θα γίνει ούτε σε τούτη την περίπτωση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, δε δέχομαι ότι τίποτε δε θα γίνει στην περίπτωση αυτή, διότι δε σημαίνει ότι, επειδή σ' αυτές τις δύο περιπτώσεις έχουν σημειωθεί κάποιες καθυστερήσεις στο να πάνε στο δικαστήριο, θα συνεχίσουν να παρουσιάζονται αυτές οι καθυστερήσεις.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Μπορεί να το πάρει και ο μουχτάρης στο δικαστήριο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μπορεί βάσει του νόμου.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Αλλά πρέπει να αποδείξει πράγματα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πρόσθετα από τον όρο για το θόρυβο που πρέπει να είναι βάσει των προτύπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι όροι των προσφορών καθορίζουν σαφώς ότι θα πρέπει να λειτουργεί μέσα στα πλαίσια που καθορίζουν οι νόμοι της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1991 που ψηφίσαμε εμείς ως Βουλή, Νόμος 69/91, καλύπτει και τα νερά της αιγιαλίτιδας ζώνης. Ως ρύπανση καθορίζεται από το Νόμο 9/91 η αλλοίωση οποιασδήποτε φύσης ή των χαρακτηριστικών του νερού, αυτός είναι ο ορισμός της ρύπανσης, έτσι ώστε αυτό να καθίσταται λιγότερο κατάλληλο για οποιοδήποτε σκοπό, περιλαμβανομένου και του κολυμπιού. Επομένως, από τη στιγμή που το εργοστάσιο θα είναι υποχρεωμένο να

εφαρμόζει όλους τους νόμους του κράτους, είναι υποχρεωμένο να εφαρμόζει και το Νόμο 69/91 που ρητά δεν επιτρέπει την εκροή οποιασδήποτε ουσίας στο νερό της θάλασσας, που να το αλλοιώνει και να το καθιστά ακατάλληλο για οποιαδήποτε χρήση.

Πρόσθετοι νόμοι μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, που θα θέσουν αυστηρότερους ακόμα περιορισμούς από τους ήδη υπάρχοντες -γιατί ο Νόμος 69/91 έγινε μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης- βρίσκονται υπό επεξεργασία. Και αυτούς τους νόμους θα είναι υποχρεωμένο το εργοστάσιο να τους εφαρμόζει με σχολαστικότητα. Αν τώρα οι νόμοι δεν εφαρμόζονται και υπάρχει ελαστικότητα στην εφαρμογή των νόμων, είναι αλλού που πρέπει να αναζητηθούν οι ευθύνες και όχι να μην κάνουμε ένα έργο απόλυτα αναγκαίο, γιατί ενδεχόμενα οι νόμοι να μην εφαρμόζονται. Αν οι νόμοι εφαρμόζονται με σχολαστικότητα, τότε δε θα μπορεί να προκληθεί καμία απολύτως μόλυνση στη θάλασσα της Λεμεσού.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ευχαριστώ που το λέτε, κύριε Πουργουρίδη, γιατί οι νόμοι δεν εφαρμόζονται για τις βιομηχανίες στην περιοχή του Καρνάγιο που πετάσσουν τα λύματά τους μέσα στη θάλασσα εδώ και χρόνια. Ο Νόμος 69/91 στον οποίο θα στηριχτούμε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν δεν εφαρμόζονται οι νόμοι, κύριε Μαντάκη, να ασκήσετε κριτική σ' εκείνους που είναι υπεύθυνοι.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Στην κυβέρνηση δηλαδή.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και το δήμο, διότι αρμόδια αρχή για την περιοχή εκείνη είναι ο δήμος Λεμεσού, για το Καρνάγιο. Και στους δύο, αν έχει και η κυβέρνηση ευθύνες.

Τέλος, για το συγκεκριμένο αυτό θέμα από τους ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουργουρίδη, απλώς επειδή αντιλαμβάνομαι ότι όλοι έχουν κάποιες υποχρεώσεις, θα ήθελα να ξέρω περίπου πόση ώρα θέλετε ακόμα να τελειώσετε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακόμα ένα τέταρτο, κύριε Πρόεδρε.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Θα συνεχίσει η συνεδρίαση, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω ποια θα είναι η όρεξη των υπόλοιπων ομιλητών, πόσοι θα είναι οι υπόλοιποι ομιλητές και αν θα πάρουν τόση ώρα όση πήρε ο κ. Πουργουρίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Εγώ σας παρακαλώ να μιλήσω σήμερα, διότι την ερχόμενη Πέμπτη θα απουσιάζω εκτός Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά. Όταν τελειώσει ο κ. Πουργουρίδης, θα δούμε ποιοι θα μιλήσουν.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πέρα από τους όρους στους οποίους σας παρέπεμψα ήδη, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ρητή πρόνοια στους όρους που έχει ως εξής: «Οι κατασκευαστές θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα απόβλητα του εργοστασίου δε θα περιέχουν χημικά σε ποσότητες που μπορεί να προκαλέσουν οποιοδήποτε περιβαλλοντικό πρόβλημα. The contractor shall ensure that the influent from the desalination plant contains no chemicals in proportions which may cause ecological problems.” Επομένως, λήφθηκαν όλες οι αυστηρές πρόνοιες και όλα τα αυστηρά μέτρα που μπορούσαν να ληφθούν για την προστασία του περιβάλλοντος με τους όρους των προσφορών που έχει εξαγγείλει η

εκτελεστική εξουσία.

Έρχομαι τώρα και σε κάποια σημεία λαϊκισμού εκ μέρους κάποιων συναδέλφων του ΑΚΕΛ. Ο συνάδελφος κ. Γιαννάκης Θωμά, σε ένα ξέσπασμα λαϊκισμού, διερωτήθηκε γιατί δεν κατασκευάζεται το εργοστάσιο αφαλάτωσης δίπλα από το “Meridien”.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ήταν σχήμα λόγου.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και πρόσθεσε: «Μήπως επειδή θα θιγούν τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου;» Ήταν και αυτό σχήμα λόγου; «Αν καταστραφεί», πρόσθεσε, «η παραλία του Λέιντις Μάιλ, πού θα κάμνουν κολύμπι οι άνθρωποι του λαού, μια και οι παραλίες ανατολικά της Λεμεσού έχουν περιφραχτεί από τους μεγαλοξενοδόχους και ο λαός δεν έχει πρόσβαση στις παραλίες αυτές;»

Γ. ΘΩΜΑ:

Συνάδελφε, μου επιτρέπεις; Νομίζω, έτσι ως θέμα τάξης, ότι είναι σωστό όπου γίνεται επίκληση των λεγομένων κάποιου, να διαβάζεται ακριβώς τι είπε τούτος ο κάποιος, διότι διαφορετικά το όλο θέμα ανάγεται σε επικίνδυνη παραπλάνηση. Έχω αναφέρει κάτι απ’ αυτά, αλλά όχι με τον τρόπο που προσπαθείτε να τα παρουσιάσετε. Η ομιλία μου είναι εδώ και, αν θέλετε, μπορώ να σας διαβάσω τα σχετικά αποσπάσματα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, έχετε κάθε δικαίωμα στη δευτερολογία σας, αν αυτά τα οποία είπα δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα των όσων είπατε, να με διορθώσετε. Εγώ έτσι τα αντιλήφθηκα και λέω ότι έτσι τα είπατε. Δε θα το έκαμνα αυτό το πράγμα, αλλά με αναγκάσατε να σχολιάσω την ομιλία σας, γιατί δεν μπορεί να περνούν αυτά τα

πράγματα απαραίτητα. Είμαι υποχρεωμένος να υπενθυμίσω στο σώμα ότι δεν είναι επί της παρούσης διακυβερνήσεως που σε κυβερνητικό επίπεδο αποφασίστηκε η μετακίνηση του αγωγού των λυμάτων με πρόσθετο κόστος εκατοντάδων χιλιάδων λιρών, για να μην επηρεαστεί η παραλία του ξενοδοχείου «Meridien». Δεν είναι επί της παρούσης κυβερνήσεως που μετατοπίστηκε ο αγωγός των λυμάτων, για να μην επηρεαστεί η παραλία του «Meridien» και να επηρεαστούν οι αρχαιότητες.

Να υπενθυμίσω πρόσθετα ότι εμείς του ΔΗΣΥ τότε αντιδράσαμε και γράψαμε και σχετικό θέμα στην επιτροπή Ελέγχου. Μήπως αυτή η μετακίνηση έγινε, για να προστατευτούν οι λαϊκές πλαζ του «Meridien»; Να υπενθυμίσω επίσης ότι επί της διακυβερνήσεως της παρούσης κυβέρνησης καμιά ξενοδοχειακή μονάδα δεν κτίστηκε στην περιοχή ανατολικά της Λεμεσού και καμιά άδεια δε δόθηκε, για να περιφραχτεί οποιοσδήποτε χώρος.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εκτός που τον Ακάμα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όλες οι παραλίες ... στον Ακάμα κακώς εδόθη. Αλλά δεν είναι τον Ακάμα που σχολιάζουμε τώρα. Τώρα σχολιάζουμε τα δυτικά της Λεμεσού και εκεί κανένα ξενοδοχείο επί αυτής της διακυβερνήσεως δεν κτίστηκε και καμιά άδεια δε δόθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουργουρίδη, ένα λεπτό. Ο κ. Χρίστου τι θέλει;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θέμα τάξης, κύριε Πουργουρίδη.

Ο αγωγός μετακινήθηκε, όχι γιατί το απαίτησε ο κ. Γαλαταριώτης -και το ξέρετε πολύ καλά- είναι γιατί το απαίτησε η Αρχή Ηλεκτρισμού. Και εφόσον μετακινήθηκε βόρεια του εργοστασίου της Αρχής Ηλεκτρισμού, θεωρήθηκε σκόπιμο να μην υπάρξουν

ακόμα δύο γωνίες σε αγωγό υψηλής πίεσης και προχώρησε συνεχόμενος με το εργοστάσιο. Όχι, όχι, έγινε αναφορά ότι ο αγωγός μετακινήθηκε για το χατίρι του «Meridien».

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, ναι, στην επιτροπή Ελέγχου έτσι καταλήξαμε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έτσι είπε ο κ. Πουργουρίδης. Δεν είναι έτσι τα γεγονότα. Ο αγωγός μετακινήθηκε με απαίτηση της Αρχής Ηλεκτρισμού, διότι θα περνούσε από κοντά, πολύ κοντά, στα μηχανοστάσιά της. Δεύτερο, ο αγωγός σε σχέση με τις αρχαιότητες μετακινήθηκε, αλλά πέρασε μέσα από σήραγγα -και πολύ σωστά- διότι εκεί ο αγωγός είχε δύο επιλογές: ή να περάσει επιφανειακά ή να περάσει μέσα από τις αρχαιότητες. Και υπενθυμίζω ότι η μετακίνηση του αγωγού έγινε με τη σύμφωνον γνώμη της κυβέρνησης κατόπιν ομόφωνης θέσης του συμβουλίου αποχετεύσεως, στο οποίο συμμετέχουν και δημοτικοί σύμβουλοι από όλα τα κόμματα και δήμαρχος τότε ήταν ο κ. Χατζηπαύλου. Άρα άδικα κατηγορείται και το δημοτικό συμβούλιο, ο ΣΑΛΑ, το συμβούλιο αποχετεύσεων και η κυβέρνηση γι' αυτές τις σωστές αποφάσεις.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Χρίστου, είναι δικαίωμά σας να τις θεωρείτε σωστές. Εγώ λέω ότι αρχιτέκτονας της μετακίνησης ήταν ιδιοκτήτης του «Meridien», εξετάσαμε το θέμα στην επιτροπή Ελέγχου, τέθηκαν όλα τα στοιχεία ενώπιόν μας και είναι θέμα γνώμης απ' εκεί και πέρα. Εσείς μπορείτε να πιστεύετε ότι...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Διερωτώμαι, διερωτώμαι γιατί στο συμβούλιο αποχετεύσεων οι δικοί σας οι άνθρωποι όλοι ψήφισαν διαφορετικά από τις δικές σας απόψεις. Αν αυτά που λέτε είναι σωστά, γιατί οι δικοί σας άνθρωποι ψήφισαν υπέρ της μετακίνησης; Περιλαμβανομένου

και του δημάρχου που δεν ήταν υποψήφιος του ΑΚΕΛ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε θυμάμαι αν είναι έτσι τα πράγματα και οι δικοί μας άνθρωποι...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Σας παρακαλώ, ελέγξτε το.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

...αυτό το πράγμα όμως δεν απαντά καθόλου το επιχείρημά μου...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είχα φύγει από το δημαρχείο, αλλά τα παρακολουθώ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αυτό το πράγμα δεν απαντά καθόλου το επιχείρημά μου, που είναι ότι εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν κάμαμε τίποτε, για να δώσουμε δικαιώματα στους μεγαλοξενοδόχους ανατολικά της Λεμεσού να περιφράξουν τις παραλίες ή δεν κάναμε οτιδήποτε εμείς, για να ευνοήσουμε στην περιοχή εκείνη οποιονδήποτε, για να μην μπορεί ο λαός να πάει να κάμνει τα μπάνια του στις παραλίες εκεί, όπως εκατηγορήθημαν.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Πρώτ' απ' όλα κανένας που τούτους δε σε ψηφίζει.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Οι σύμβουλοι;

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι, από τους μεγαλοξενοδόχους.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όσον αφορά δε τον υπαινιγμό γιατί δεν κατασκευάζεται αυτό το εργοστάσιο δίπλα στα μεγάλα ξενοδοχεία, να σας πληροφορήσω ότι στη Μάλτα τα αντίστοιχα του

«Meridien» ξενοδοχεία έχουν τις δικές τους μονάδες αφαλάτωσης, στο χώρο του ξενοδοχείου, εκτός από τα πέντε μεγάλα εργοστάσια αφαλάτωσης. Όλα τα μεγάλα ξενοδοχεία και εκρέουν... η εκροή τους είναι στις παραλίες τους των ξενοδοχείων και ο λόγος βεβαίως είναι γιατί είναι πιο φτηνό το κόστος να έχουν τις δικές τους μονάδες αφαλάτωσης, παρά να παίρνουν νερό, αλλά δεν κατέστρεψαν τις παραλίες των ξενοδοχείων τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουργουρίδη, πέρασε το τέταρτο, λαμβανομένων υπόψη ακόμα και των διακοπών που σας έκαμα, απλώς θέλω να ξαναρωτήσω πόση ώρα θέλετε, διότι, αντιλαμβάνεστε, αν μιλήσουν όλοι με τον ίδιο χρόνο που μιλάτε εσείς, θα θέλουμε ακόμη πέντε συνεδρίες να τελειώσουμε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έχουμε πολλούς ομιλητές, κύριε Πρόεδρε, ακόμη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ναι!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Αγαπίου, εγώ είμαι... τελειώνω με το να πω ότι οι αντιδράσεις των κατοίκων του Ζακακίου είναι για μένα κατανοητές, όμως δε με έπεισαν οι αντιδράσεις αυτές. Άκουσα τα επιχειρήματά τους, άκουσα τα επιχειρήματα που προέταξε η επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής, όμως δε με έπεισαν στο να ταχθώ και να υποστηρίξω την αλλαγή χώρου όπου θα ανεγερθεί το εργοστάσιο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν εισηγούμαστε τέτοιο πράγμα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η επιτροπή Περιβάλλοντος, κύριε Ηλιάδη, μπορεί να μην εισηγείται τέτοιο πράγμα,

εισηγείται κάτι πολύ χειρότερο, να μην κατασκευαστεί εργοστάσιο, μέχρι να μελετηθούν το άλφα, το δείνα και το γάμα. Εγώ πιστεύω πως μέσα στα πλαίσια τα δοσμένα, της συνεχιζόμενης ανομβρίας, του γεγονότος ότι έχουμε ανάγκη το ταχύτερο δυνατό να εξασφαλιστεί πόσιμο νερό, υπό τας περιστάσεις η κυβέρνηση πήρε μια απόφαση που ήταν σκληρή μεν για τους κατοίκους -οι οποίοι ομολογουμένως πλήρωσαν με την κατασκευή του λιμανιού βαρύτατο κόστος- όμως θα πρέπει να αντιληφθούν και οι κάτοικοι της κοινότητας Ζακακίου ότι πολλές από τις ανησυχίες τους, άμα προσεγγίσουν το θέμα με νηφαλιότητα και με ανοιχτό μυαλό, είναι υπερβολικές, ιδιαίτερα όσον αφορά θέματα που προβάλλουν ως τα κύρια, όπως είναι το περιβάλλον, ο θόρυβος και λοιπά. Με τα στοιχεία που έδωσαν πιστεύω πως η όποια επίδραση στο περιβάλλον θα είναι μέσα σε απόλυτα ανεκτά όρια και μεταξύ -πάντα αν θέλουμε να το απλοποιήσουμε το θέμα- δύο κακών θα πρέπει να επιλέξουμε το μη χειρόν και το μη χειρόν είναι υπό τας περιστάσεις να αποκτήσει η Λεμεσός το ταχύτερο δυνατό τη δυνατότητα να έχει νερό. Βεβαίως, αν παρέχεται η δυνατότητα για μια πρόσθετη μελέτη, χωρίς αυτό να οδηγήσει σε καθυστέρηση την κατασκευή του έργου, για να διασκεδαστούν και οι αντιδράσεις των κατοίκων και οι όποιες παρατηρήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, εγώ μια τέτοια εξέλιξη θα την καλωσόριζα. Δεν ξέρω αν είναι εφικτό, αλλά, με βάση το υλικό που είχα ενώπιόν μου, έντιμα, γνήσια και ειλικρινά υποστηρίζω τις θέσεις που υποστήριξα από το βήμα της Βουλής.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι άλλοι θα ήθελαν να μιλήσουν;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έχει σε τρεις συνεδριάσεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, αντιλαμβάνεστε, μίλησε ένας βουλευτής από το κόμμα σας, τώρα θα πρέπει να μιλήσει κάποιος από άλλο κόμμα.

Ο κ. Χριστοδουλίδης θα απουσιάσει την ερχόμενη Πέμπτη, αν θα συνεχιστεί η συζήτηση την ερχόμενη Πέμπτη, γι' αυτό θα του δώσω το λόγο να μιλήσει σήμερα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Νομίζω να ρωτήσετε τον κ. Δώρο Χριστοδουλίδη πόση ώρα θα πάρει, κύριε Πρόεδρε; νομίζω έν' σωστό.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Θα είμαι πολύ πιο σύντομος από το συνάδελφο τον κ. Πουργουρίδη.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλουμε και τις προθέσεις του προεδρείου, πόση ώρα θα πάρει η σημερινή συνεδρία, για να δούμε τι δυνατότητες υπάρχουν από πλευράς μας να μιλήσουμε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εγώ θα εισηγούμουν, με όλο το σεβασμό προς τους ομιλητές, αν μπορούσαμε, μετά τον κ. Χριστοδουλίδη να τελειώσουμε. Είναι και θέμα παρουσίας.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Από μένα δεν υπάρχει πρόβλημα, νοουμένου ότι θα συνεχιστεί η συζήτηση την άλλη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως θα συνεχιστεί, βεβαίως θα συνεχιστεί! Θέλει να μιλήσει και η κ. Κληρίδου, αντιλαμβάνομαι.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΟΥ:

Ετοιμαζόμουν να αναχωρήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, μείνετε, ώσπου να τελειώσει ο κ. Χριστοδουλίδης. Είναι κρίμα να χάσετε την ομιλία του κ. Χριστοδουλίδη, διότι θα αναφερθεί στις τελευταίες αμερικανικές θέσεις.

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρακολούθησα με μεγάλη προσοχή και με σοβαρότητα, θα έλεγα, τα όσα μας ανέπτυξε ο συνάδελφος κ. Πουργουρίδης. Πιστεύω ότι δεν είμαι από τους συζητητές, όπως και κανένας από την αίθουσα εδώ, που εκχυδαΐζουν τη συζήτηση, αλλά, βλέποντας και ακούγοντας τον κ. Πουργουρίδη και επειδή έχω την τιμή να τον γνωρίζω από πολύ παλιά, από το 1967, μου θύμισε τον Πουργουρίδη του '67-'69, των συζητήσεών μας που είχαμε τότε στην ΟΕΦΕΚ, στα συνέδρια στην Κύπρο, με τον τόνο που χρησιμοποιούσε και την επιχειρηματολογία...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ακολουθάς κάτι τώρα, που είπες ότι θα αποφύγεις...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...και ειδικά σε δύο σημεία της ομιλίας του θα αναφερθώ. Το πρώτο στοιχείο, το βασικό, είναι η προσπάθεια κομματικοποίησης της αντίδρασης αυτών που αντιδρούν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, στην τοποθέτηση του σταθμού της αφαλάτωσης στο Ζακάκι και στις άλλες περιπτώσεις στις οποίες έγινε αναφορά στις άλλες περιοχές της Κύπρου και εξειδικευμένης κομματικοποίησης, κατά την άποψή μου. Υπήρξε απόλυτη ταύτιση με τις κυβερνητικές θέσεις και κατά μέτωπο επίθεση, χαρακτηρίζοντας όλους τους άλλους που αντιδρούν ως του ΑΚΕΛ. Ξεκινώντας από το Συμβούλιο

Υδατοπρομήθειας Λεμεσού που εκείνη την εποχή -υπό τις δοσμένες συνθήκες και πιθανόν ... δέχομαι ότι έγινε αυτό που έχει αναφέρει ο κ. Πουργουρίδης- μπορεί να ισχυριστεί ότι είχαν παραπληροφορηθεί, αλλά εκείνο το συμβούλιο το οποίο ομόφωνα κατόπιν αντετάχθη δεν αποτελείτο μόνο από ακελικούς. Θα ήταν καλά παντού να είχαν τη δύναμη να αποτελούν την ολότητα οι ακελικοί μέσα στα πλαίσια της δημοκρατίας ...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Περάσαν οι εποχές σας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...αλλά δεν είναι έτσι. Είσεν τζαι από το Συναγερμό, είσεν τζαι από την ΕΔΕΚ, πιθανόν να είχε τζαι από το κόμμα του κ. Βασιλείου, οπωσδήποτε από το ΔΗΚΟ. Ομόφωνα τη μια φορά είπαν έτσι οι άνθρωποι, ομόφωνα την άλλη φορά είπαν όχι. Έχω υπόψη μου ότι στο Ζακάκι δυστυχώς δεν είναι ψηφοφόροι κατά εκατόν τοις εκατόν του ΑΚΕΛ ακόμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πενήντα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ίσως να έχει μια πλειοψηφία το ΑΚΕΛ. Η τοπική επιτροπή του Δημοκρατικού Συναγερμού του Ζακακίου, που αντιτίθεται με τη δική της λογική, και οι συνάδελφοι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού Λεμεσού ή και από άλλες περιοχές, που αντιτίθενται στη λογική της κυβέρνησης για την απόφαση, έντζε μπορεί ναν ούλλοι του ΑΚΕΛ ή όργανα ή πράκτες ή κράκτες του ΑΚΕΛ. Δηλαδή, έπρεπε να είχε προβληματιστεί. Που τη μια οι σκληροπυρηνικοί κατ' εμένα του ΔΗΣΥ εις τη στήριξη της κυβέρνησης και εδώ συγκρίνω τον Πουργουρίδη το σημερινό με τον Πουργουρίδη τον πριν έξι μηνών, αυτόν που αν είσεν έναν που τα έβαλλε με την κυβέρνηση σε συγκεκριμένα έργα ήταν ο Χρήστος ο Πουργουρίδης, ανώτερο στέλεχος του

Δημοκρατικού Συναγερμού... Είπαν του πως έν' του ΑΚΕΛ τότε που εκατηγόραν τους πάντες και τα πάντα; Ήταν του ΑΚΕΛ; Όχι! Επομένως, η πρόθεσή του κομματικοποίησης και συσπείρωσης του κόσμου του Συναγερμού περίξ αυτού του θέματος είναι πρόδηλη κατ' εμένα.

Το δεύτερο, η στήριξή του στην αμερικάνικη αυθεντία, που μας την είπε, αλλά εν μου είπε το περιοδικό της είντα ηλικίας ένι, που έχει κάποια σημασία, διότι τζαι εγώ δεν είμαι ειδήμων. Έχω ένα κομπιούτερ που το αγόρασα πριν κανένα χρόνο τζαι έν' συνδεδεμένο με το Ίντερνετ. Άνοιξά το τζαι είδα τζαι έβκαλα τα στοιχεία 8 Δεκεμβρίου, τα εχτεσινά. Επομένως, δε θα κάμω καμιά επιστημονική αναφορά σε άλλες αυθεντίες κυπριακές, ευρωπαϊκές, στις οποίες πιθανόν κάποιοι συνάδελφοι να έχουν στηριχτεί, αλλά σ' αυτές τις αυθεντίες που ο κ. Πουργουρίδης τις θεωρεί δεδομένες και τους πρώτους εις τον κόσμο και σέβομαι την περιβαλλοντική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών, την εκτιμώ, όπως και τις θέσεις τους. Όμως παραπονημένα πάλε, παραπληροφορημένα τα καταθέτει ο κ. Πουργουρίδης. Έχω μια μελέτη «...Water Desalination by Beneth Thomas and Michael Couchinello» του Civil Engineering Department Virginian University. Εν τους ηξέρω τους ανθρώπους, αλλά, για να τους έσει τζαι το Ίντερνετ τζαι να στηρίζεται τζαι πάνω τους, κάτι πρέπει ναν τούτοι. Θα κάνω μια μικρή αναφορά σ' αυτές τις αυθεντίες και είναι στη διάθεσή του καθενός.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Συνάδελφε, έν' πιο εύκολο να μας δώσεις την ιστοσελίδα ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Εν τζι εννά κουράζουμαι, κύριε Χριστοφίδη, εγώ να κάμνω τη δουλειά, να πκιερώννω εγώ το Ίντερνετ, για να σου τα διώ εσένα.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

... την ιστοσελίδα, για να το ελέγξουμε ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Να σε παραπέμψω να τσιλλήσεις ...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

... διότι εννά μιλήσω την άλλη φορά, να ξέρω ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Να σε παραπέμψω να τσιλλήσεις το Ίντερνετ τζαι να βρεις ό,τι θέλεις τζαι να με αντικρούσεις.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ε, μα λέεις “αυθεντία”, πρέπει να πεις και τα στοιχεία σου.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ε, ανέφερα τα ονόματα.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ιστοσελίδα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Λοιπόν, κύριε Χριστοφίδη, εσύ μπορεί να έβρεις καλλίτερες αυθεντίες από 'μένα, που συγκρούονται με τις τιμές του νερού που λέει ο κ. Πουργουρίδης. Εν έσει σημασία.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εν έσει καλλίτερη αυθεντία, εν έσει.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αλλά οι Αμερικάνοι λέσιν, για να γίνει ένα εργοστάσιο αφαλάτωσης, οπουδήποτε εις τες Ηνωμένες Πολιτείες, πρέπει να περάσει ένα, δύο, τρία, τέσσερα, πέντε, δεκαπέντε στάδια. Αναφέρω τρία βασικά, όπως τα λεν τούτοι: «The coastal zone management». Δηλαδή πρέπει τζείνος που προτίθεται, είτε δημαρχείο είτε επιχείρηση είτε κρατίδιο είτε state, να παρουσιάσει την πρόθεσή του σε τούτη την αρχή να την ερευνήσει. Θα πάει παρακάτω: «The clearer water board». Θα πάει σε άλλο board να

το δει, για να δημιουργηθεί και η σφαιρική επιστημονική αντίληψη, αλλά να δουν και μήπως συγκρούονται και με άλλες γειτονικές περιοχές. Θα πάει στο National Environmental Policy ύστερα. Δηλαδή τρεις βασικότερες αρχές που πρέπει από την πρόθεση ... Τζι εν έσει κανέναν μας που δεν αναγνωρίζει το υδατικό πρόβλημα της Κύπρου τζι εν έσει κανέναν μας που θέλει να πεθάνουμε, να διψάσουμε ούλλοι ... Τζι έντζε μόνον οι Λεμεσιανοί που εννά διψάσουν. Πρώτ' απ' όλα εν οι Χωραίτες τζι οι Σκαλιώτες, που το νερό τους στέλνεται παντού τζι έτσι πρέπει να γίνεται. Τζαι οι Παφίτες εννά διψάσουν, αν δε βρέξει ...

Συνάφερα τον Άγιο Κωνσταντίνο και την Αγία Ελένη ... Υπήρξε μια εποχή που οι Κύπριοι εγκατέλειψαν λόγω ανομβρίας την Κύπρο. Εμείναν τότε οι μόνον οι ποντίτζες του κ. Πουργουρίδη αλλά και οι όφεις οι φαρμακεροί. Γι' αυτό επήαν στην περιοχή του Πόντου -εμάθαμε σήμερα από άλλο συνάδελφο σε άλλη επιτροπή- και έγινε και επιμιξία με τους Ποντίους. Δέκα χρόνια, ευτυχώς ύστερα ήρταμε πίσω. Δηλαδή δεν έφερε γλαύκα εις Αθήνας ο κ. Πουργουρίδης με το να μας πει ότι υπάρχει κίνδυνος να διψάσουμε, οι για να εκφοβίσει τους Λεμεσιανούς, για να ...

Επομένως, ναι, οι Αμερικάνοι έν' σωστοί. Είπαν τα τούντα πράματα και έχουν νομοθεσίες, έχουν αρχές. Τι από τούτα ούλλα έκανε το κυπριακό κράτος;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε, μου επιτρέπετε;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ναι.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Το κυπριακό κράτος διά του Υπουργού Γεωργίας και διά της κ. Βασιλείου είπαν ότι η κυβέρνηση δεν είχε καμία υποχρέωση να κάνει μελέτη και ότι κι αυτό που έκανε ήταν «από την καλή μας διάθεση, για να ικανοποιήσουμε τις διαμαρτυρίες των πολιτών».

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ας κριθούν ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Αυτό μας είπαν.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ας κριθούν, λέω ... Εγώ στηρίζομαι στους Αμερικάνους που έγινε αναφορά. Έτσι κάμνουν οι Αμερικάνοι. Γι' αυτό και στην Καλιφόρνια, τζειαμαί που κάμνουν, εν αντιδρούν οι γείτονες τζαι οι άλλοι. Διότι, για να καταλήξουν, που λες δαμαί, επεράσαν ένα, δύο, τρία ερευνητικά στάδια, οργανισμούς αδιάφθορους -αν έχουν μείνει αδιάφθοροι οργανισμοί- τζαι τζείνο που 'παν οι αυθεντίες το σέβονται όλοι. Στην Κύπρο τίποτε.

Τι λεν οι Αμερικάνοι; Διότι με ενοχλεί και σαν γιατρό αλλά και σαν πολίτη τούτη η απόλυτη βεβαιότητα ότι τίποτε από το θαλάσσιο περιβάλλον δεν καταστρέφεται, δεν επηρεάζεται αρνητικά εκτός εξαιτίας της άλμης, ακούσαμε σήμερα, και της αλμυρότητας που θα την ξαπολά η κυβέρνηση η δική μας σε απόσταση πεντακοσίων μέτρων αντί διακοσίων πενήντα μέτρων. Είναι που λαλούν οι Αμερικάνοι ότι γίνεται σε κάθε σταθμό αφαλάτωσης, αυτές οι αυθεντίες; «Increase in salt concentration», κατά τρεις φορές από το σύνηθες. Το δέχεται ο κ. Πουργουρίδης τζαι ο υπουργός, ότι αυξάνεται η αλατότητα, η αλμυρότητα, η άλμη, τουλάχιστον κατά τρεις φορές από το συνηθισμένο. «Increase in temperature», αυξάνεται η θερμοκρασία, κατά πέντε βαθμούς Φαρενάιτ, τζειαμαί που ξαπολιέται το νερό· όι στα διακόσια πενήντα μέτρα ή τρακόσια πενήντα μέτρα, διότι έν' πρόκληση προς τη νοημοσύνη μας. Υπάρχουν και τα υπόγεια θαλάσσια ρεύματα, είχαμε μάθει ως τωρά. Έντζε ξαπολάς κάτι στα νερά τζαι μινίσκει τζειαμαί. Όποιος το ισχυριστεί, το λιγότερο που μπορεί να χαρακτηριστεί είναι ανεύθυνος. Θαλάσσια ρεύματα, άνεμοι, το ένα, τ' άλλο, πάσιν. Πάρα κάτω: «Increase in turbidity».

Ο κλυδωνισμός -πώς το λέμε- το ανακάτωμα των νερών με τα συναφή του. «Decrease in oxygen». Η μείωση του οξυγόνου. Είναι που συμβαίνει, άμα μειωθεί το οξυγόνο στο νερό; Τι συμβαίνει; Πεθανίσκουν τα πάντα. Και τα πάντα ... επειδή έγινε αναφορά ειδική εις τις ποσειδώνιες πεδιάδες ... ναι, εν θα μείνει καμιά πεδιάδα θαλάσσια, εν θα μείνει ούτε πανίδα ούτε χλωρίδα, έτσι λεν οι Αμερικάνοι. Είναι κίνδυνοι αποδεδειγμένοι, είναι επιπτώσεις ουσιαστικά υπαρκτές που κανένας επιστήμονας δεν μπορεί να παραβλέψει, πλην των Κυπρίων ταγών ... για να μας βάλουν τες αφαλατώσεις εκεί που τες βάλλουσιν τζαι λαλούν μας «μεν ανησυχάτε». Χημικά: «Chemical from pre treatment of the sea water, these may include biocides -εν ηξέρω στα ελληνικά- sulphur dioxide and coagulants», πηκτικά, πηκτικά. Χρησιμοποιούν για την επεξεργασία ... Αυτά πάλι τα authorities, τούτα. «Organics and metal that are present in the feedwater. Metals that are picked up by the brine etc. etc.», δηλαδή κ.λπ. κ.λπ. κ.λπ. ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έν' η προφορά σου λλίον άσημη, κύριε Δώρο, και εν τα καταλαβαίνομε.

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μπορεί ναν τα εγγλέζικά μου καλλίτερα που τα δικά σου, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό εν με καταλαβαίνεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, όι τζαι καλλίτερα που τα δικά μου!

(Γελά)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Λοιπόν, δηλαδή ανόητοι, κατ' εμένα -και το εννοώ- ατεκμηρίωτοι όσοι επιστήμονες ή γραφειοκράτες ισχυρίζονται ότι από την αφαλάτωση δε συμβαίνουν αυτά. Σ' ούλλον τον κόσμο συμβαίνουν. Εις την Κύπρο ν' αφήκω ένα chance ένα τοις χιλίοις να μη

συμβαίνουν, διότι στην Κύπρο μπορεί να συμβούν και τα πάντα, μπορεί να μη συμβεί τζαι τίποτε. Έτσι μόνο υπ' αυτή την προϋπόθεση δέχομαι ότι δε συμβαίνουν τούτα που λεν οι Αμερικάνοι ότι συμβαίνουν παντού.

Όμως η αντίδραση του κόσμου ... Έσει κανένα λογικό άνθρωπο που κάθεσαι στην ησυχία του τζαι με τούντα σούσουρα που γίνονται, που του λαλούν εννά 'ρτει δαμαί τούντο εργοστάσιο να κτιστεί πόξω που το σπίτι σου και δε θα αντιδράσει; Μόνο οι Λαρνακείς το έπραξαν τούτο. Και είναι η μόνη διαφορά μου ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Το πράξατε;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ναι. ... από τον κοινοβουλευτικό μας εκπρόσωπο, που είπε «άμα σταθεί μια κοινότητα, εν μπορεί να γίνει ...». Να σας πω το παράδειγμα. Μία αφαλάτωση έχουμε κυπριακή, εις τη Δεκέλεια. Και, όταν λέμε για την κρατική πολιτική και την κυβερνητική, να τα ξεχωρίζουμε. Δεν είναι από διάθεση αντιπολίτευσης προς το συγκεκριμένο Πρόεδρο, τον κ. Κληρίδη, προς τη συγκεκριμένη κυβέρνηση. Την αφαλάτωση μας την επλούμισε η κυβέρνηση Βασιλείου, ο φίλος μου ο Ανδρέας ο Γαβριηλίδης. Την έκανε ... Ακούσατε κανένα συμπολιτευόμενο τότε ή αντιπολιτευόμενο να διαμαρτυρηθεί; Όχι. Γιατί; Υπήρξε η ειδοποιός διαφορά. Είχε τότε εκείνη η κυβέρνηση -και για να έχει αυτή την πολιτική, εμείς ισχυριζόμεθα ότι είναι η συμμετοχή και το βάρος του ΑΚΕΛ τούτου που κατηγορεί σήμερα ο κ. Πουργουρίδης- ένα αίσθημα δημοκρατίας διαφορετικό από τη σημερινή κυβέρνηση. Συμβουλευτήκε τον κόσμο. Και υπήρχαν βουλευτές της αντιπολίτευσης και τοπικοί παράγοντες της περιοχής ... της αντιπολίτευσης. Τζαι είντα αντιπολίτευση εγίνετον, αν αθθυμάστε, το '90, '91, '92 εναντίον του Βασιλείου τζαι δαμέσα τζαι πόξω; Φοβερή. Τους είπε «έτσι τζι έτσι». «Μάλιστα, κύριε, γιατί να την κάνεις δαμαί;» Τζαι έδωκε την πιο απλή εξήγηση. Διότι, αν έν' η πηγή της ενέργειας,

του ρεύματος κάτι που σε βάρος της κυπριακής οικονομίας ... ο υπουργός τούτος, ο σημερινός, και η πολιτική του θα βάλουν την κυπριακή οικονομία κάτω που δεκάδες εκατομμύρια λίρες, γιατί κάμνουν εσκεμμένα λανθασμένη επιλογή. Την έβαλε δίπλα από το σταθμό τον ηλεκτροπαραγωγικό της Δεκέλειας. Εκατόν πενήντα μέτρα. Ενέργεια μούχτιν ... από τα έξοδα μεταφοράς της ενέργειας. Όλοι μας τότε - συμπολίτευση, αντιπολίτευση, τοπικοί παράγοντες- είπαμε «ε, έν' λογικό το επιχείρημα». Εξοικονόμηση πολλών εκατομμυρίων και στο κόστος, διότι, τζείνος που του εδώκαμε το σταθμό αν επκιέρωννε τούτον ούλλο το κόστος, εν είσε να το πκιερώννουμε σαράντα, πενήντα σεντ τον τόνο· είσε να το πκιερώννουμε παραπάνω. Έπεισε διά της ανταλλαγής άποψης.

Τι έγινε με το δεύτερο εργοστάσιο της αφαλάτωσης στη Λάρνακα; Το έγκλημα. Αν γίνει εκεί που επελέγη να γίνει, είναι έγκλημα κατά της Κύπρου, διότι, αν οι φίλοι μου οι Ζακακιώτες μιλούν για αλυκές του Ακρωτηρίου ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ε, άμα ανοίξουν οποιοδήποτε χάρτη παγκόσμιο, οποιοδήποτε βιβλίο επιστημονικό, περιβαλλοντικό, θα αναγνωρίσουν ποια αλυκή άμετρου κάλλους; Την καλλονή της Λάρνακας, τις αλυκές της Λάρνακας, της Κύπρου, τις αλυκές· όχι την αλυκή. Γι' αυτό διαφωνώ με το φίλτατο κ. Πουργουρίδη, που αυτός δε με τιμά με την παρουσία του εδώ, για να με ακούσει, όπως τον άκουσα εγώ προσεκτικά· δεν έχει σημασία τούτο. Θα τα διαβάσει και τα λέω, για να καταγραφούν στην ιστορία τούντα πράματα, ανεξάρτητα αν έμεινε ένας βουλευτής εδώ ή ένας δημοσιογράφος. Κάποιοι μελετητές κάποτε θα μελετούν, να πουν ότι υπάρχει και μια άλλη άποψη τεκμηριωμένη. Αυτή η άμετρου κάλλους αλυκή της Λάρνακας εκτείνεται, κύριε Πουργουρίδη, που

απουσιάζεις, σε δεκάδες τετραγωνικά χιλιόμετρα. Έτσι έν' οι αλυκές, προστατευόμενες με διεθνείς συμβάσεις και μόνο η Κύπρος ακόμη δεν προσυπόγραψε τη σύμβαση που θεωρεί την αλυκή της Λάρνακας ένα εκ των θαυμάτων φυσικού κάλλους και περιβάλλοντος. Γιατί εν την υπόγραψε; Για να μεν την προστατεύει! Για να μεν την προστατεύει, παρ' όλο που το εθέσαμε το θέμα το 1991 εις τη Βουλήν τότε, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος επί Ρήνας Κατσελλή. Και τη βάζει αυτή η κυβέρνηση -βάζει το σταθμό- μέσα στις αλυκές της Λάρνακας, σε ζώνη που τίποτε δεν επιτρέπεται να κτιστεί τίποτε! Και θα κάνει τις εγκαταστάσεις, θα διασωληνώσει μερικές χιλιάδες χιλιομέτρων σωλήνες. Τόσοι σωλήνες! Θα ανασκάψει το γήινο περιβάλλον, θα πάρει ένα σωλήνα -εν ηξέρω πόσο- στα πεντακόσια μέτρα. Και ποιον έν' το κύριό της επιχείρημα;

Ναι, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μου επιτρέπετε;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Βεβαίως.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης είπε κάτι πολύ σοβαρό. Θέλω να ενισχύσω ... Η προκαταρκτική επισκόπηση που έκαναν για το Ζακάκι θέτει ως κριτήριο επιλογής, προκαταρκτικά, μεταξύ άλλων, ότι ο χώρος πρέπει να είναι εκτός περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί περιοχές με ειδική περιβαλλοντική σημασία. Η περιοχή της αλυκής Λάρνακας που γίνεται έχει χαρακτηριστεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου προστατευόμενη περιοχή λόγω του ειδικού περιβαλλοντικού χαρακτήρα ... Έχει οριστεί και διαχειριστικό συμβούλιο, για να διαχειρίζεται αυτό το θαυμάσιο βιότοπο, από το Υπουργικό Συμβούλιο και το Υπουργικό Συμβούλιο, για να την κάνει ακόμα πιο

προστατευόμενη, έβαλε και το σταθμό μέσα σε μια περιοχή ευαίσθητη και ήδη βεβαρημένη από σταθμό λυμάτων και από αεροδρόμιο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Αυτές είναι οι συνέπειες των αντιφάσεων και ούτω καθεξής.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Και ποιο είναι το κύριο επιχείρημα αυτού του συγκεκριμένου υπουργού -εν μ' αρέσκει να προσωποποιώ θέματα, αλλά είμαι υποχρεωμένος -και της κυβέρνησης; «Είντα εβάλετε τζειαμαί τα λύματα, εβάλετε το αεροδρόμιο, αφού εθέλετε να προστατεύσετε τες αλυκές;» Ναι, για το αεροδρόμιο είχε εθνικό χρέος και υποχρέωση η Λάρνακα και η Κύπρος, όσοι ξέρουν ιστορία, σε δύο εβδομάδες να κάνει αεροδρόμιο μετά την εισβολή. Είχε υποχρέωση και ο Μακάριος εκάλεσε -και είδα και τελευταίως ένα ντοκιμαντέρ- αυτούς οι οποίοι έκαναν το θαύμα της κατασκευής του αεροδρομίου σε δέκα-δεκαπέντε μέρες. Εσκέφτετον κανένας τότε ...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επί υφιστάμενου διαύλου.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα, επί υφιστάμενου, του αγγλικού ... Δηλαδή είσε κανέναν τότε που έξερε που περιβάλλον, όπως ξέρουμε σήμερα, είχε τούτη την ευαισθησία, είχε κανέναν που ελάλε: «όχι στην καταστροφή του περιβάλλοντος, ναι, στην απομόνωση της Κύπρου»; Οι Λαρνακείς μπορεί τζαι να μεν επήραν χαπάρι, αλλά τζαι να 'παιρναν χαπάρι ... εθνική προσταγή. Ναι στο αεροδρόμιο. Ε, τα διυλιστήρια των λυμάτων των Λαρνακέων, ε, με συγχωρείτε, πού θα τα επαίρναμε; Στη Λεμεσό; Στη Λευκωσία; Στη Βαθκιά Γωνιά; Στο Πέρα Χωρκό; Κάπου έν' Λάρνακα, κάπου έν' Λάρνακα. Πάλε

χωρίς περιβαλλοντολογική συνείδηση ο λαός και οι αρχές ... και εγώ καταλογίζω ευθύνες σε όλους τους άρχοντες που πιθανώς να υπήρχε άλλος τόπος και είναι -το υπενθυμίζω και το λέγω- επί δημαρχίας Γεώργιου Χριστοδουλίδη που πάρθηκε αυτή η απόφαση, του πατέρα μου, και ο ίδιος λέει ότι πιθανόν τότε, επειδή δεν είχαμε τούντη περιβαλλοντική, τούντη συνείδηση που πολύ καλά τελευταίως ανεβαίνει και λόγω ελλείψεως άλλης χερσαίας γης, αναγκαστήκαμε και είπαμε ότι εκεί, αφού εφέραμε διεθνείς εμπειρογνώμονες και, και, κ.τ.λ. Ενός κακού μύρια έπονται; Ενός κακού μύρια έπονται; Αν έγινε αυτό για τη Λάρνακα, για το λαό της Λάρνακας, πρέπει εξ αυτού μία κυβέρνηση σωστή, ένας υπουργός σωστός λαλεί «αφού έστετε τούντο κακό δαμαί να σας τα φέρουμε ούλλα»; Εγώ δε θεωρώ τους σταθμούς αφαλάτωσης κακό. Να το ξεκαθαρίσω τούτο. Ίσως να είναι ένα από τα μέτρα που οφείλουμε να λάβουμε, για να μειώσουμε το πρόβλημα του νερού, ίσως ναι. Δεν αντιτίθεμαι ούτε σαν Λαρνακέας εις τη μεταφορά του 80% του νερού που επεξεργάζεται η Δεκέλεια προς την ελεύθερη περιοχή. Το Παραλίμνι, αγαπητοί κύριοι, έσει οκτώ μέρες εις τες εφτά νερό από το σταθμό της Δεκέλειας! Το Παραλίμνι και τα ξενοδοχεία του.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Και η Αγία Νάπα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Και η Αγία Νάπα, η ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Εμάς, άμα μας βάλουν νερό της αφαλάτωσης, εν πίνει κανένας εις τη Σκάλα. Λέω σάς το. Γοράζουμε εμφιαλωμένο για να πιούμε. Όσον αφορά την ποιότητά του, τζείνος που καταλάβει που νερό, που μπορεί να πκιερώσει τζαι παραπάνω το νερό... Τζαι γιατί ο Κυπραίος δηλαδή να πκιερώννει τζαι το νερό του που έσει έσσω του, λέω, παραπάνω' αποφεύγει το. Μας βάλλουν ελάχιστη ποσότητα. Τωρά, ο νέος ο σταθμός, ο κίνδυνος να πεθάνουν από δίψα οι Λεμεσιανοί, κύριε συνάδελφε, έχει τεθεί και ενώπιον των... Ε! των τουριστικών

τωρά, των ξενοδόχων των μεγάλων: «Θέλετε να αγοράζετε το νερό με τα τάνκια όπως το αγοράζατε;». Γι' αυτό φωνάζει το 99% των Λαρνακέων ενάντια σ' αυτή την πράξη. Κουρτίζουν κάποιους -με τον κίνδυνο δήθεν, την κινδυνολογία, της καταστροφής τους- να εναντιώνονται στην ομόφωνη απόφαση της Επιτροπής Ανάπτυξης Λάρνακας... Παρεμπιπτόντως, κύριε συνάδελφε Πουργουρίδη, δεκαοκτώ ψηφισαν κατά της απόφασης της κυβέρνησης από την Επιτροπή Ανάπτυξης, που εκφράζει όλες τις πολιτικές δυνάμεις, όλους τους οργανωμένους φορείς, και ένας υπέρ. Εκείνος ο ένας ο υπέρ ανήκει στο κόμμα του κ. Βασιλείου. Όλοι -και οι δεκαοκτώ- καταψήφισαν. Όχι μόνο καταψήφισαν, ο δήμαρχος ο κ. Λυκούργος, που δεν ψηφίστηκε και τις δύο φορές από το ΑΚΕΛ -οφείλει την εκλογή του και στο Συναγερμό- είπε να κόψουμε τα πόδια του υπουργού, αν τολμήσει να μας φέρει το εργοστάσιο, να μας το βάλει στις αλυτζές. Οι σύμβουλοι του ΔΗΣΥ συντάχθηκαν με την απόφαση της ολότητας των Λαρνακέων. Έντζε έστετε άλλη επαρχιακή επιτροπή, κύριε Πουργουρίδη, παγκυπρίως που υπέβαλε παραίτηση; Μία είναι η επαρχιακή επιτροπή του ΔΗΣΥ που υπέβαλε παραίτηση στην Κύπρο η επαρχιακή επιτροπή της Λάρνακας. Ένας από τους κύριους λόγους -ένας, δεν ήταν ο μόνος, είναι και το λιμάνι τζαι άλλα έργα τα οποία δεν εγίνονταν- ήταν ο ετσιθελισμός και καταλήγω -δε θέλω να σας κουράσω παραπάνω- ο αυταρχισμός...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εν ήταν τούτο, κύριε Χριστοδουλίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Εγώ ισχυρίζομαι, όπως και οι δημοτικοί της Λάρνακας, ότι ήταν τούτος. Εσείς αν έχετε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν εγίνετον ο Μούσκος υπουργός, ήταν να γύρνουν κουρτουμπέλλες τωρά. Είντα που μου λαλείς;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ε! να το πείτε του κ. Μούσκου, όί εμένα. Λοιπόν, ισχυρίζομαι όόι αυτή η κυβέρνηση, στο καθήκον που έχει να απαμβλύνει το πρόβλημα το υδάτινο της Κύπρου, ενεργεί με έλλειψη σεβασμού προς το λαό. Τι εννοώ σεβασμού; Να πάεις στο χωρκό, να πάεις στην περιοχή που σκέφτεσαι να κάμεις κάτι, να το κουβεντιάσεις. Έσει τζαι κοινοτάρχες εκλεγμένους τζαι αζάδες τζαι κόμματα τζαι οργανώσεις. Όλοι κατανοούμε. Και οι Ζακατζιώτες -είμαι απόλυτα βέβαιος- άμα εκ των προτέρων εσυζηθικέτουν το θέμα, θα έβρισκαν τόπο να μπήξουν τούτο το μαυρογέρημο. Τζαι οι Επισκοπιανοί τζαι οι Αηθοδωρίτες. Τζαι τωρά που εσουνάφερα Άη Θεόδωρο, γιατί έθθεν να γίνει ο κινητός σταθμός στον Άη Θεόδωρο; Έσει κανέναν που ξέρει; Να σας πω εγώ; Έγινε άμεση παρέμβαση του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο οποίος άνέτρεψε τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Γιατί; Διότι οι Αηθοδωρίτες -και λυπούμαι που το λέω- που τους αγαπώ, τους εκτιμώ και τους συμπαραστέκομαι τζαι είμαστέν οι μόνοι του ΑΚΕΛ που τους είδαμε μαζί, όλη την περιοχή την εθνικόφρονα τούτη, και στον αγώνα τους ενάντια στην εγκατάσταση του ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού στα εθνικόφρονα τούτα χωριά, επειδή είπαν του Συναγερμού: «Εννά φύουμεν εμείς τζαι κάμνουμέ το. Τζαι έθθεν να γίνει ουδέποτε». Εβκήκε τζαι απόφαση τωρά, την οποία έχω, εν θα γίνει... όί για κάποια οικονομικά συμφέροντα κάποιων που μπορεί να έχουν μόνο, όί για κάποιες άλλες σκέψεις, όί γιατί αποφάσισαν τούτοι οι γραφειοκράτες «ο Άης Θεόδωρος έννεν καλή περιοχή να γίνει δαχαμαί», αλλά γιατί επενέργησαν άλλοι κομματικοί, πολιτικοί λόγοι, που μας κατηγορήσατε εσείς, κύριε Πουργουρίδη, στην αρχή, όόι εμείς κάμνουμε αυτή την καμπάνια. Δεύτερο, έλλειψη σεβασμού προς τη δημοκρατία. Σώματα αιρετά, εκλεγμένα δημοκρατικά, δε λαμβάνονται υπόψη και το μαθαίνουμε από την τηλεόραση, από κάποιες δηλώσεις κάποιων κάπου. Στη Λάρνακα μάθαμε, όί γιατί εφωνάξαν μας να κουβεντιάσουν μαζί μας τζαι να μας πουν: «Έχουμε

τούτη την απόφαση ή σκεφτούμαστε να πάρουμε αυτή την απόφαση». Εμάθαμέ την που τις τηλεοράσεις τζαι τα ράδια, ότι θα κάτσουν το σταθμό -αλλού είσεν να τον βάλουν πρώτα- θα κάτσουν το σταθμό μέσα στις αλυτζές. Έλλειψη σεβασμού προς τη δημοκρατία, αυταρχισμός. Αποφασίζω, εκτελώ. Ε, να φτάσω τζαι στο πουπανωπροίτζιν! Γι' αυτούς τους λόγους αυτή η κυβέρνηση, αυτός ο Πρόεδρος, πρέπει με λαϊκή εντολή, όταν θα λήξει η θητεία τους, να παν στο σπίτι τους, για να γλιτώσουμε, για να γίνει μια δημοκρατική διακυβέρνηση σ' αυτό τον τόπο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χριστοδουλίδη.

Νομίζω ότι εδώ έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 16 Δεκεμβρίου 1999, ώρα 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

- 1) Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
- 2) Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος του 1999.
- 3) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
- 4) Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999.

- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1999.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1999.
- 8) Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 9) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999.
- 10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999.
- 11) Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
- 12) Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999.
- 13) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999.
- 14) Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για Πρόσωπα που Μετέχουν στις Διαδικασίες του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
- 15) Ο περί του Έκτου Πρωτοκόλλου της Γενικής Συμφωνίας για τα Προνόμια και Ασυλίες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

- 16) Ο περί του Τροποποιητικού Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Σπονδυλωτών Ζώων που Χρησιμοποιούνται για Πειραματικούς και Άλλους Επιστημονικούς Σκοπούς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
- 17) Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε Διασυνοριακό Πλαίσιο (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
- 18) Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Απερήμωσης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
- 19) Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 20) Ο περί Ιδιωτικών Σχολείων και Φροντιστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 21) Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.
- 22) Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
- 23) Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 1999.
- 24) Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999.

- 25) Οι περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
- 26) Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
- 27) Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
- 28) Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 1999.
- 29) Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται "Η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον - Άγιος Θεόδωρος, Ζακάκι".
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφασης της επιτροπής).
(24.3.98). (Συνέχιση της συζήτησης).
- 2) «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Κίκη Γιάγκου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-

Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (14.10.99).

- 3) «Οι συλλήψεις Κυπρίων πολιτών από στρατιώτες του κατοχικού καθεστώτος στη νεκρή ζώνη, κατά παράβαση των όρων οι οποίοι ισχύουν σε αυτή την περιοχή.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη). (4.2.1999).

- 4) «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

- 5) «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (4.2.1999).

(Συνέχιση της συζήτησης).

- 6) «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

- (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).
- 7) «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
- 8) «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο "Φιλοξενία".»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999).
- 9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου). (19.5.1999).
- 10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 1997.
- 11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου

μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των κ.

Μάριου Ματσάκη και Χρίστου Μαυροκορδάτου).

(15.6.1999).

12) Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και
Φυσικών Πόρων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α. «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την
εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας και περί
αλιευτικών καταφυγίων και το μέλλον της αλιείας
στην Κύπρο.»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του κ.
Χρίστου Μαυροκορδάτου). (19.9.1996).

β. «Οι σοβαρές ζημιές που προκαλούνται από τα
δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων
και μέτρα για αντιμετώπισή τους.»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της
επιτροπής). (30.1.1997).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.32 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης

Ματσάκης Μάριος

Αναστασιάδης Νίκος

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Θάσος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μουσιούππας Νίκος
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Σαμμούτας Ευάγγελος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανού Στέλιος
Καζαμίας Κίκης	Συλλούρης Δημήτρης
Καράς Αντώνης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιπτής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Ανδρέας
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2000 Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1999» και ψήφισή του σε νόμο (με Αρ. 9)
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εξασφάλισης Αγαθών και Υπηρεσιών και Εκμετάλλευσης Δικαιωμάτων της Δημοκρατίας (Διαγωνισμός «ΜΙΣ ΥΦΗΛΙΟΣ 2000») Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Λιλλήκας, Δ. Θεοδώρου, Δ. Συλλούρης, Α. Βασιλείου, Γ. Αγαπίου) και ψήφισή του σε νόμο.
5. Συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Ηλιάδης, Α. Γεωργίου, Γ. Χριστοφίδης) και ψήφισή της σε νόμο.
6. Αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999», έπειτα από εισήγηση του κ. Γ. Αγαπίου.
7. Αναβολή της συζήτησης των κανονισμών «Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999», έπειτα από εισήγηση του κ. Δ. Ηλιάδη.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς: α. «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και β. «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.

9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αιμοδοσίας (Λήψη, Ασφάλεια, Έλεγχος και Μετάγγιση Αίματος) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
11. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ανεπαρκής φωτισμός στο δρόμο Πάφου - Πόλεως Χρυσοχούς - Πομού – Αίτημα της κοινότητας Χόλης για παραχώρηση νερού – Εισαγωγή μαθήματος οδικής αγωγής και συμπεριφοράς στην εκπαίδευση.
13. Συνέχιση της συζήτησης για το θέμα «Η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης και οι επιπτώσεις στο Περιβάλλον – Άγιος Θεόδωρος, Ζακάκι» [Α. Βασιλείου, Α. Χρίστου, Χρ. Πουργουρίδης, Δ. Χριστοδουλίδης, Μ. Ματσάκης, Στ. Στυλιανού, Δ. Ηλιάδης, προεδρεύων (Ν. Μουσιούπτας), προεδρεύων (Γ. Αγαπίου), Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Θωμά].

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 16ης Δεκεμβρίου 1999

(Ώρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 10)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος του 1999». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση, η οποία δεν είναι ομόφωνη. Απουσιάζει ο πρόεδρος της επιτροπής...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας. Λυπούμαι πάρα πολύ, παρ' όλο που μπορεί να αποτελεί και θέμα κουτσομπολιού αυτό που θα ακούσετε, μήπως προσκρούσουμε σε οποιαδήποτε συνταγματική πρόνοια, παρόντος αρχαιότερου του προεδρεύοντος να

προεδρεύει ο κ. Μουσιούτσας. Το άρθρο του συντάγματος είναι καθαρότατο, το 72(2) λέει καθαρά «Εν περιπτώσει κενώσεως εκατέρου των εν τη πρώτη παραγράφω του παρόντος άρθρου προβλεπομένων αξιωμάτων, η εις την παράγραφον ταύτην προβλεπόμενη εκλογή προς πλήρωσιν κενωθείσης θέσεως...» με συγχωρείτε ένα λεπτό, έχασα το άρθρο... Το σύνταγμα λέει καθαρά ότι προεδρεύει ο αρχαιότερος, μήπως εγερθεί οποιοδήποτε συνταγματικό θέμα για την εγκυρότητα οποιουδήποτε νομοθετήματος περάσει από αυτή τη Βουλή. Είναι συγκεκριμένα...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Αγαπίου, προσθέτει «...εκτός εάν η Βουλή άλλως πως αποφασίσει»;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οπωσδήποτε, προεδρεύω ως αρχαιότερος για το λόγο ότι άλλοι αρχαιότεροι δεν απεδέχθησαν να προεδρεύσουν αντιλαμβάνομαι.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Εντάξει, να σημειώνεται τότε ότι έτσι είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι είναι, κύριε Αγαπίου, και ευχαρίστως θα απάλλασσα τον εαυτό μου από αυτή την άχαρη ευθύνη. Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και να προστεθεί «...έτσι αποφασίζει η Βουλή», για να είσαι τέλεια κατοχυρωμένος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα είναι: χρειάζομαι κατοχύρωση ή όχι; Εγώ δεν τη χρειάζομαι.

Λοιπόν, κύριε Παπαδόπουλε, μπορείτε να αναγνώσετε την έκθεση, η οποία δεν είναι ομόφωνη, που αφορά το τέλος του 1% επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με βάση κάποιες διαβουλεύσεις που είχαμε προηγουμένως, δεν ξέρω αν τώρα έχει αλλάξει η κατάσταση, επειδή τα τέσσερα θέματα 1, 2, 3, 4 συνδέονται και επειδή η επιβολή του τέλους του 1% από μερικά κόμματα συνδυάζεται με την ομαλή και αποδεκτή από την κυβέρνηση κατάργηση του φόρου περί εισοδήματος, η αρχική μου εντύπωση ήταν ότι όλα τα τέσσερα θέματα θα αναβάλλονταν. Εάν έχει αλλάξει, πέστε μου το, διότι εγώ έτσι αντιλαμβάνομαι ότι είναι η κατάσταση.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, αναβάλλονται εκείνα που δεν είναι έτοιμα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, δεν είναι, κύριε Προδρόμου, διότι είναι έτοιμα ή δεν είναι έτοιμα. Τουλάχιστον το δικό μας κόμμα έχει απόφαση ότι δε θα ψηφίσει υπέρ της επιβολής του τέλους, εάν ταυτόχρονα δεν υπάρξει κατάργηση του φόρου εισοδήματος. Αυτή είναι η απόφαση της πλειοψηφίας της ομάδας μας, δεν είναι θέση που εγώ δέχομαι, αλλά πειθαρχώ εις την απόφαση της ομάδας.

Εκ των πραγμάτων εντούτοις είναι αδύνατο να υπάρξει κατάργηση του φόρου εισοδήματος, χωρίς να υπάρχει πρόταση από την κυβέρνηση και προπαντός δήλωση ή δέσμευση του Προέδρου της Δημοκρατίας ότι δε θα αναπέμψει το νόμο ή δε θα κάμει αναφορά στο νόμο περί Κατάργησης του Φόρου Εισοδήματος εις το Ανώτατο Δικαστήριο. Διότι, εάν γίνει αναπομπή του νόμου και εκπνεύσει το 1999, δεν υπάρχει ενδεχόμενο αναδρομικά να ισχύσει η φορολογία. Άρα για μέν το 1999 θα μείνει το 1% και θα είναι και επιβαλλόμενος φόρος εισοδήματος στα σημερινά επίπεδα για όλο το 1999. Τουλάχιστον η δική μας η ομάδα δε δέχεται να ψηφίσει το 1%, παραμένοντας σε εκκρεμότητα του θέματος, αν θα καταργηθεί αποτελεσματικά ή όχι ο φόρος εισοδήματος.

Επομένως, η εισήγησή μου είναι να αναβληθούν και τα τέσσερα θέματα, διότι ο

Πρόεδρος της Δημοκρατίας σήμερα, αντιλαμβάνομαι, φτάνει, ώστε να μπορέσει να δώσει τη διαβεβαίωση ότι δε θα αναπέμψει το νόμο. Διαφορετικά διατρέχει η Βουλή τον κίνδυνο να ψηφίσει νομοσχέδιο για την επιβολή του 1%, με την αναμονή ή την ελπίδα ότι θα καταργηθεί ο φόρος του εισοδήματος, πράγμα το οποίο μπορεί να μην επιτευχθεί, εάν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναπέμψει το νόμο ή έχει ένσταση γι' αυτόν ως αντισυνταγματικό. Αν με ρωτάτε εμένα, εγώ θέλω να επιβληθούν και τα δύο, αλλά δεν είναι έτσι η απόφαση της ομάδας μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, για να ολοκληρώσω την εισήγησή σας, εισηγείστε αυτή η εξήγηση να γίνει μέχρι τη Δευτέρα;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα, εάν γίνει μέχρι τη Δευτέρα, μπορεί είτε να κατατεθεί νομοσχέδιο από την κυβέρνηση είτε η υφιστάμενη πρόταση νόμου από το Δημοκρατικό Συναγερμό να εγκριθεί τη Δευτέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που ενδεχομένως να μην υιοθετούμε ολόκληρη τη συλλογιστική του κ. Παπαδόπουλου για το συσχετισμό του ενός με τα άλλα, εντούτοις βλέπουμε τη λογική που υπάρχει στην πρόταση για αναβολή και των τεσσάρων προτάσεων ή νομοσχεδίων, ό,τι αφορά το καθένα, και αποδεχόμεθα την εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τα τέσσερα θέματα δε σχετίζονται μεταξύ τους, σχετίζονται τα δύο.

Για τα υπ' αριθμόν 1 και 4 θέματα στην ημερήσια διάταξη είχε όντως προαποφασιστεί ότι θα μας απασχολούσαν τη Δευτέρα. Τα υπ' αριθμόν 2 και 3 είναι ενώπιόν μας αυτή τη στιγμή. Πράγματι από άποψη πολιτικής τοποθετήσεως, πέραν του ενός κόμματος, και το δικό μας κόμμα και άλλα κόμματα είχαν εξαρτήσει την έγκριση του ειδικού τέλους από τη διευκρίνιση του υπόλοιπου φορολογικού καθεστώτος. Έχουμε καταλήξει η επιτροπή Οικονομικών σε μια έκθεση που είναι ενώπιόν μας σήμερα όσον αφορά τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικό) (Αρ. 5) Νόμο, στην οποία μάλιστα έκθεση διευκρινίζεται ότι εντός του επόμενου έτους η επιτροπή Οικονομικών θα αποφασίσει για ειδική προσαρμοσμένη φορολογία που ονομάζεται στην έκθεση φόρος κεφαλαιουχικών κερδών. Εμείς πιστεύουμε ότι με αυτές τις διευθετήσεις μπορεί η ολομέλεια να αποφανθεί. Εάν κάποιος πιστεύει ότι εγείρεται θέμα συνταγματικότητας, νομίζω... δε θεωρώ ότι είναι εν πάση περιπτώσει οικεία πρακτική το να ζητήσουμε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να τοποθετηθεί εκ των προτέρων εάν θα εγείρει ή όχι θέμα συνταγματικότητας. Δεν πιστεύω ότι αυτό το πράγμα είναι εντός των θεσμών. Αυτή είναι η δική μας η άποψη και έχουμε καταθέσει αυτή την πρόταση νόμου.

Ως κοινοβουλευτική ομάδα πιστεύουμε ότι μπορεί η Βουλή να αποφασίσει και πιστεύω ειλικρινά ότι θα μπορούσε σήμερα να αποφασίσουμε. Βεβαίως, εάν ζητείται αναβολή, παρά το γεγονός ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση γι' αυτό το θέμα, αν ζητείται αναβολή από κάποιες κοινοβουλευτικές ομάδες, γνωρίζετε ότι δεν μπορούμε να αρνηθούμε, όμως νομίζω ότι δεν μπορούμε να δεχθούμε την αιτιολογία, ότι η αναβολή ζητείται για να μπορέσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να κάνει δήλωση. Δε νομίζω ότι μπορούμε να ξεκινήσουμε μια τέτοια πρακτική.

Όσον αφορά την κατάθεση νομοσχεδίου από πλευράς Υπουργού Οικονομικών, το έχουμε αιτηθεί και μέχρι στιγμής αυτό δεν έγινε και πιστεύω ότι δε θα γίνει. Επομένως, είναι η Βουλή που πρέπει να αποφασίσει και εμείς υποστηρίζουμε ότι είμαστε έτοιμοι να

αποφασίσουμε για αυτά τα θέματα και νομίζω ότι η αναβολή θα ήταν άσκοπη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι τις επιφυλάξεις και τους φόβους του κ. Παπαδόπουλου στο τυπικό θέμα. Αλλά, στο βαθμό που ένας Υπουργός Οικονομικών θεωρείται ότι εκφράζει την οικονομική πολιτική του Προέδρου της Δημοκρατίας, θέλω να υπενθυμίσω ότι ο κ. υπουργός ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών στη συνεδρίαση την τελευταία, που νομίζω απουσίαζε ο κ. Παπαδόπουλος, εάν δε με απατά η μνήμη μου, είχε δηλώσει σαφώς και απεριφράστως ότι είναι η κυβέρνηση έτοιμη να υιοθετήσει πρόταση περί Καταργήσεως του Φόρου Εισοδήματος, εφόσον θα ψηφιστεί ο νόμος για το τέλος.

Εάν αυτό θεωρείται ικανοποιητική δέσμευση για τη Βουλή, μπορούμε να προχωρήσουμε. Εάν η Βουλή θέλει να ζητήσει από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να υποβάλει ο ίδιος, η κυβέρνηση, νομοθεσία, είναι διαφορετικό το πράγμα, αλλά στο κόμμα μας αισθανόμαστε ότι υπάρχει το πράσινο φως και από την κυβέρνηση γι' αυτό το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πρώτον, να διευκρινίσω για λόγους τάξης. Απουσίαζα γιατί μετείχα εις το ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μα δεν το είπα, κύριε Παπαδόπουλε, για να ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το ξέρω ότι δεν το είπατε, αλλά οι άλλοι δεν το ξέρουν. Ήμουν εις το συνέδριο της

Βαρσοβίας, των Προέδρων των Επιτροπών Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των αιτητριών χωρών, γι' αυτό απουσίαζα.

Ναι, έχω ακούσει αυτή τη δήλωση και εγώ μάλιστα έχω επιχειρηματολογήσει στην ομάδα μας, υποστηρίζοντας ότι ένας υπουργός που δηλώνει κυβερνητική θέση δεσμεύει το κράτος. Και για μένα τουλάχιστον, παρά τις φραστικές αμφιβολίες άλλων, αυτό θα ήταν αρκετό. Όμως εγώ έχω μιλήσει με τον Υπουργό Οικονομικών, ακριβώς επειδή δεν ήμουν στην επιτροπή, ο οποίος είπε «ναι, θεωρώ ότι είναι άδικος ο φόρος εισοδήματος όσον αφορά το 40% ή 25% ή 30% ή οτιδήποτε άλλο», όμως δε συμφωνεί στο μηδενικό συντελεστή. Δε συμφωνεί στην κατάργηση του φόρου εισοδήματος στο σύνολό του και «αυτή είναι άποψη του Προέδρου της Δημοκρατίας», εμένα μου είπε σήμερα. Και επειδή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, επαναλαμβάνω, σήμερα έρχεται και δεν μπόρεσα να διευκρινίσω κατά πόσο όντως αυτή είναι θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας ή όχι, γι' αυτό εγώ το αναφέρω.

Θέλω να πω και δύο λόγια για τον κ. Προδρόμου. Βεβαίως είναι ανορθόδοξη τακτική να αναμένουμε από τον Πρόεδρο να δηλώνει εκ προοιμίου τι θα κάμει, όσον αφορά το προνόμιό του να ασκεί το δικαίωμά του για αναπομπή νόμου ή για αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο. Όμως η θέση της δικής μας ομάδας είναι ότι δε θα ψηφίσουμε το νόμο για το 1%, εκτός αν υπάρχει η διασφάλιση ότι θα καταργηθεί ο φόρος εισοδήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνάδελφοι, δε νομίζω πως... Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μόνο για ένα λεπτό.

Καταρχάς να πω ότι αυτό που έχει πει ο κ. Προδρόμου ότι θα εγκαινιάσουμε δε θα το εγκαινιάσουμε. Έχει γίνει για αρκετά θέματα προσυεννόηση με τον Πρόεδρο της

Δημοκρατίας να μην ασκήσει τα δικαιώματά του και με υπουργούς.

Το δεύτερο που θέλω να επιβεβαιώσω, τα ίδια ακριβώς που έχει πει στον κ. Παπαδόπουλο ο Υπουργός Οικονομικών μού τα έχει πει και εμένα, ότι και το 1% και κατάργηση του υφιστάμενου συστήματος φόρου εισοδήματος, αλλά και εισαγωγή κάποιου άλλου στα φορολογικά κέρδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όντως και η θέση του δικού μας κόμματος είναι περίπου όπως είπε ο κ. Παπαδόπουλος για τη θέση του Δημοκρατικού Κόμματος. Εμείς έχουμε πει ότι θα εγκρίνουμε το ειδικό τέλος, εφόσον δε θα υπάρχει άλλη κατάλληλη φορολογία.

Ο Υπουργός Οικονομικών όντως, εκφράζοντας την πολιτική της κυβέρνησης βεβαίως και όχι οτιδήποτε άλλο, στην τελευταία συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών είπε ότι ο φόρος εισοδήματος, όπως υφίσταται, είναι άδικος φόρος και δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε αυτή την περίπτωση. Εμείς στεκόμαστε σε αυτή τη διαβεβαίωση. Πιστεύω ότι είναι υπερβολή να συζητούμε αν θα πρέπει και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ενδεχομένως, δεν ξέρω, αν θα θέλουμε και ολόκληρο το Υπουργικό Συμβούλιο να τοποθετηθούν.

Πιστεύω ότι έχουμε αυτή την τοποθέτηση. Τα όσα έχει πει μόλις ο κ. Κατσουρίδης, ναι, κάπως έτσι είναι και η έκθεση που έχουμε ενώπιόν μας καλύπτει αυτό το θέμα. Κάνει λόγο και για την ειδική φορολογία που θα επιβληθεί μόλις έχει τον κατάλληλο χρόνο η επιτροπή και η Βουλή. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι θα μπορούσε να προχωρήσουμε σήμερα εις την ψήφισιν και ακριβώς θα κάνουμε αυτό που ζητά και το Δημοκρατικό Κόμμα και είναι ευνόητο ότι θα εγκρίνουμε το τέλος, εγκρίνοντας ταυτόχρονα την τροποποίηση αυτή του νόμου που θα απαλλάσσει από φόρο

εισοδήματος· αυτό θα κάμουμε. Δεν μπορεί, πιστεύουμε, να είναι δικαιολογία το ότι ίσως αναπεμφθεί. Αυτό ισχύει για πάρα πολλά πράγματα που αποφασίζουμε εδώ και εξάλλου πιστεύω ότι πιέζει και ο χρόνος, διότι τη Δευτέρα έχουμε μια αρκετά πιεσμένη κατάσταση στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κατάληξη της θέσης των κομμάτων είναι περίπου συναινετική επί του θέματος, γιατί έλαβα μέρος σε όλες τις συνεδρίες της επιτροπής Οικονομικών και έχω την αίσθηση ότι δεν ενοχλεί αν περιμένουμε ακόμα τέσσερις ημέρες μέχρι τη Δευτέρα, ώστε να εξαντλήσουμε όλες τις προσπάθειες για επιβεβαίωση αυτών που εννοούμε και να έρθουμε επί του θέματος τη Δευτέρα. Δε νομίζω να μας πάρει πολύ χρόνο τη Δευτέρα, στην ημερήσια διάταξή της.

Το θέμα υπ' αριθμόν 5 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999», αναβάλλεται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη. Αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούππας

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΚΟΑ ποσού ύψους £450.000 και η διάθεσή του για διάφορους σκοπούς και προγράμματα του εν λόγω οργανισμού.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, μεταξύ των προγραμματιζόμενων από τον οργανισμό έργων περιλαμβάνονται διάφορα έργα στο νέο στάδιο ΓΣΠ, όπως είναι η τοποθέτηση καρεκλών στις κερκίδες του σταδίου, σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς της ΟΥΕΦΑ για διεξαγωγή αγώνων, και η τοποθέτηση πλαστικού τάπητα για χρήση του από τους αθλητές από την 1η Ιανουαρίου 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της υπό αναφορά πρόσθετης πίστωσης και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού

ποσού £450.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο στα κονδύλια. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4, καθώς και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4, καθώς και ο Πίνακας εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Σε αυτό το σημείο ο Πρόεδρος του σώματος κ. Σπύρος Κυπριανού καταλαμβάνει την έδρα και ο κ. Νίκος Μουσιούττας επανέρχεται στη θέση του.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1999». Αντιλαμβάνομαι η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού
Νόμος (Αρ. 10) του 1999»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούττας

Κίκης Καζαμίας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισιδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 1999.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του πάγιου ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £450.000 και η διάθεσή του για παραχώρηση της αυξημένης χορηγίας προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, στον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1999 έχει εγκριθεί κρατική χορηγία προς τον ΚΟΑ ύψους £6.246.000. Στο σκέλος των εσόδων του προϋπολογισμού του ΚΟΑ περιλαμβάνεται και πρόβλεψη για πρόσθετη χορηγία ύψους £6.000.000, μέρος της οποίας έχει ήδη παραχωρηθεί στον οργανισμό με την ψήφιση σχετικού νόμου, με αποτέλεσμα το υπόλοιπο μέρος να παραμένει σε εκκρεμότητα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £450.000 για

τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3, καθώς και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3, καθώς και ο Πίνακας εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών

(Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούπτας

Δώρος Θεοδώρου

Ισίδωρος Μακρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Ρότσας

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας και Πολιτισμού.

Όπως είναι γνωστό το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή τον Ιούνιο του 1999 και ένα μέρος αυτού ψηφίστηκε σε νόμο τον Ιούλιο του 1999, ενώ οι υπόλοιπες πρόνοιές του αφέθηκαν σε εκκρεμότητα, με το σκεπτικό αυτές να εξεταστούν σε εύθετο χρόνο από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας. Ειδικότερα, όπως επισημάνθηκε τότε στη σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού προς τη Βουλή, ορισμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου έμμεσα υπεισέρχονται σε ζητήματα αναγνώρισης σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και συνεπώς αποτελούν αντικείμενο αρμοδιότητας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, γι' αυτό και αφέθηκαν να εξεταστούν από την τελευταία σε εύθετο χρόνο.

Υπενθυμίζεται ότι σκοπός του νομοσχεδίου στο σύνολό του, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε, είναι αφενός η τροποποίηση του περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμου, με τον οποίο ρυθμίζεται η καταβολή ειδικών χορηγιών σε φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του εξωτερικού, ώστε η ειδική αυτή χορηγία να παραχωρείται και σε φοιτητές που φοιτούν σε αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου και αφετέρου η εισαγωγή μιας σειράς νέων ρυθμίσεων για δικαιότερη και ευκολότερη εφαρμογή του βασικού νόμου, αλλά και για συγκράτηση του ύψους της σχετικής δαπάνης.

Ειδικότερα, οι υπό συζήτηση διατάξεις του νομοσχεδίου, οι οποίες, όπως εξηγήθηκε πιο πάνω, παρέμειναν σε εκκρεμότητα και οι οποίες αποτέλεσαν τώρα το αντικείμενο της εκ νέου μελέτης του νομοσχεδίου τόσο από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας όσο και από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και

Προϋπολογισμού, διαλαμβάνουν μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

1. Το επίπεδο σπουδών για την παραχώρηση της ειδικής χορηγίας απαιτείται να είναι κλάδος σπουδών, ο οποίος απολήγει σε καταληκτικό τίτλο/δίπλωμα και ο οποίος έχει διάρκεια τριών τουλάχιστον ετών, εφόσον πρόκειται για πρώτο πανεπιστημιακό επίπεδο ή ενός τουλάχιστον έτους, εφόσον πρόκειται για μεταπτυχιακό επίπεδο.
2. Η περίοδος κανονικής διάρκειας σπουδών για την οποία παραχωρείται η ειδική χορηγία δύναται να παρατείνεται μέχρι δύο χρόνια μόνο για σοβαρούς λόγους υγείας.
3. Η ειδική χορηγία δε θα καταβάλλεται κατά την περίοδο οποιασδήποτε πρόσθετης επαγγελματικής κατάρτισης ή ειδίκευσης, η οποία τυχόν απαιτείται για την εξάσκηση συγκεκριμένων επαγγελματών.
4. Η ειδική χορηγία δε θα παραχωρείται σε όσους φοιτούν σε στρατιωτικές σχολές.
Στο στάδιο της εκ νέου μελέτης της κάθε επιμέρους πρόνοιας ξεχωριστά επισημάνθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους και τα πιο κάτω:

1. Ο νέος ορισμός του όρου «εκπαιδευτικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης», όπως αυτός προτείνεται, δεν αποκλείει την παροχή της ειδικής χορηγίας και για φοίτηση σε κλάδους σπουδών που απολήγουν στην απόκτηση επαγγελματικών προσόντων, δεδομένου ότι πληρούνται όλες οι άλλες νόμιμες προϋποθέσεις.
2. Ενώ η συνολική διάρκεια σπουδών για την οποία θα καταβάλλεται η ειδική χορηγία θα παραμείνει οκτώ χρόνια ή μέχρι και έντεκα, όταν το απαιτεί η φύση των σπουδών, η κανονική διάρκεια σπουδών, η οποία καθορίζεται από το ίδιο το εκπαιδευτικό ίδρυμα για την απόκτηση συγκεκριμένου τίτλου, θα μπορεί να παρατείνεται από τον Υπουργό Οικονομικών μέχρι δύο χρόνια μόνο για σοβαρούς λόγους υγείας και μόνο κατόπιν σχετικής σύστασης κρατικού ιατροσυμβουλίου.

3. Η μη παραχώρηση της ειδικής χορηγίας σε όσους φοιτούν σε στρατιωτικές σχολές δικαιολογείται από το γεγονός ότι αυτοί έχουν πλήρη υποτροφία, σιτίζονται και διαμένουν σε στρατόπεδα. Επιπρόσθετα, επισημάνθηκε ότι ανάλογα οικονομικά ωφελήματα απολαμβάνουν και οι φοιτητές της Νοσηλευτικής Σχολής και του Δασικού Κολεγίου Κύπρου και συνεπώς πρέπει και αυτοί να τύχουν της ίδιας μεταχείρισης, όπως δηλαδή οι φοιτητές των στρατιωτικών σχολών. Για το σκοπό αυτό έγινε πρόσθετη εισήγηση από την πλευρά της κυβέρνησης για συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας στο νομοσχέδιο, ώστε όσοι φοιτούν στις σχολές αυτές να εξαιρεθούν της ειδικής χορηγίας.

Υπό το φως των πιο πάνω επισημάνσεων και επεξηγήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με την εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας η οποία, ύστερα από ενδελεχή μελέτη όλων των επιμέρους ζητημάτων και συνεκτίμηση όλων των επισημάνσεων που δόθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, υιοθέτησε όλες τις επιδιώξεις των προτεινόμενων τροποποιήσεων με εξαίρεση την πρόταση για μη παραχώρηση της ειδικής χορηγίας στους φοιτητές των στρατιωτικών σχολών, της Νοσηλευτικής Σχολής και του Δασικού Κολεγίου Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμμερίζεται το σκεπτικό της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, ότι ειδικοί λόγοι εθνικής και κοινωνικής φύσης επιβάλλουν τη μη εξαίρεση των υπό αναφορά σχολών. Εξάλλου, το ύψος αυτής της δαπάνης εκτιμάται ότι θα είναι σχετικά χαμηλό, έτσι που να δικαιολογείται και από οικονομικής άποψης η μεταχείριση αυτή των φοιτητών των εν λόγω σχολών.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση

νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, και αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κυκλοφόρησε μια τροπολογία από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, έχει κυκλοφορήσει μια τροπολογία από μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, την οποία έχουν ενώπιόν τους όλοι οι συνάδελφοι. Εισηγούμαστε το άρθρο 3 του νομοσχεδίου να αντικατασταθεί με την προσθήκη δύο παραγράφων, για να καλυφθούν κάποιες περιπτώσεις που προηγουμένως εκάλυπτε ο νόμος, πριν υπάρξει η τροποποίηση του φόρου εισοδήματος, και έπαιρναν φοροαπαλλαγή.

Η μια περίπτωση αφορά τους φοιτητές του κλάδου των τουρκικών σπουδών. Εδώ πρέπει να πω ότι υπάρχει και μια καταρχήν συμφωνία εκ μέρους της κυβέρνησης. Είναι ένας πολύ μικρός αριθμός αποφοίτων του κλάδου τουρκικών σπουδών, οι οποίοι, επειδή δε βρίσκουν επαγγελματική αποκατάσταση στις σημερινές συνθήκες στην Κύπρο, θα προστεθούν ονομαστικά, ούτως ώστε να τους καλύπτει, για να κάνουν ακόμα έναν κλάδο σπουδών. Να παίρνουν δηλαδή τη χορηγία μέχρι την απόκτηση ενός νέου διπλώματος, αφού με βάση το νόμο σήμερα δεν καλύπτονται. Αυτό θα εκλείψει με την πάροδο τριών χρόνων, όταν δε θα υπάρχει αυτό το πρόβλημα.

Η άλλη προσθήκη αναφέρεται στην κάλυψη για τα επιστημονικά, νομικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Η ειδική χορηγία παραχωρείται μόνο για την απόκτηση

του πανεπιστημιακού καταληκτικού τίτλου ή διπλώματος σπουδών, ανεξάρτητα αν για την εξάσκηση του συγκεκριμένου επαγγέλματος απαιτείται πρόσθετη επαγγελματική κατάρτιση ή ειδίκευση. Ούτε αυτό καλύπτεται σήμερα γι' αυτούς που κάνουν ειδικεύσεις, γιατί ο νόμος μιλά μόνο για καταληκτικό δίπλωμα. Είναι αυτές οι δύο περιπτώσεις οι οποίες καλύπτονται με την τροπολογία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι αρκετά σύνθετα αυτά τα πράγματα, για να τα ακούμε πρώτη φορά και να τοποθετηθούμε αμέσως. Δηλαδή, εκ πρώτης όψεως αναφέρω ότι, αν υπάρχουν και άλλοι κλάδοι, οι οποίοι μετά την αποφοίτησή τους έχουν πρόβλημα στο να εξεύρουν δουλειά, δε θα έπρεπε να ήταν στην ίδια μοίρα με τους αποφοίτους των τουρκικών σπουδών; Και γιατί θα πρέπει αυτό να ισχύσει μόνο για έναν κλάδο και όχι για άλλους; Θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτά τα πράγματα είναι αρκετά σοβαρά και δεν αισθανόμαστε ότι χωρίς συζήτηση, ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων και κλήτευση ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής εκείνων που νομίζουμε ότι μπορούν να φωτίσουν το θέμα είναι δυνατό να τοποθετηθούμε αυτή τη στιγμή. Διότι είναι θέματα τα οποία αντιλαμβάνομαι ότι τώρα τίθενται για πρώτη φορά ενώπιον του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με το σκέλος της τροποποίησης που αναφέρεται στους αποφοίτους τουρκικών σπουδών, αυτό το θέμα το είχαμε δει στην επιτροπή Παιδείας και πρέπει να πω ότι υπήρχαν και άλλοι κλάδοι οι οποίοι είχαν αίτημα να τυγχάνουν

αυτού του χορηγήματος. Υπάρχουν πάρα πολλοί οι οποίοι σπουδάζουν και εκ των πραγμάτων αποδείχθηκε ότι είναι απλώς για να βλέπουν τα πτυχία, να τα κορνιζάρουν, αλλά η δυνατότητα ενάσκησης επαγγέλματος είναι πολύ πολύ απομακρυσμένη. Νομίζω ότι είναι περιττό να πω ότι υπάρχουν στους καταλόγους διοριστέων πεντακόσιοι, εξακόσιοι τόσοι γυμναστές και τόσες άλλες κατηγορίες, δύο χιλιάδες εμπορολόγοι, που δεν πρόκειται να διοριστούν, αν δεν περάσει η επόμενη χιλιετία.

Λογικά, θα πρέπει το σώμα να είναι έτοιμο να δώσει τη χορηγία, για να μπορέσουν να αποκτήσουν και άλλο πτυχίο, για να μπορούν να μπουν στην αγορά. Γιατί να μην επεκταθεί; Υποστηρίζω λοιπόν, αν είναι δίκαιο το αίτημα, και είναι δίκαιο. Το θέμα είναι μέχρι πού φθάνει αυτή η υπόθεση;

Υπάρχει ακόμα ένα θέμα: Έχω την άποψη ότι υπάρχει επιβάρυνση του προϋπολογισμού. Οι νομικοί συνταγματολόγοι θα είναι σε καλύτερη θέση να με ενισχύσουν στην άποψη. Είχα πει στην επιτροπή στους συναδέλφους του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ότι, αν επέμεναν να επεκτείνουν αυτή τη χορηγία πέραν των στρατιωτικών σχολών, πέραν του Δασικού Κολεγίου, της Νοσηλευτικής, που είχαμε την προσέγγιση ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δε θα κάνει αναπομπή, παρά το γεγονός ότι και εκεί υπάρχει επιβάρυνση, θα έπρεπε να μας το δηλώσουν εκεί στην επιτροπή, γιατί είχα πρόθεση να φέρω το Γενικό Εισαγγελέα, για να δώσει άποψη στην επιτροπή κατά πόσο μπορούσαμε να επιβαρύνουμε τον προϋπολογισμό του κράτους με αυτές τις χορηγίες. Και αντελήφθησαν οι πάντες εκεί ότι δε θα επέμεναν σε εκείνη την τροπολογία. Και σήμερα αίφνης παρουσιάζεται αυτή η τροπολογία!

Για το άλλο θέμα δεν κατανοώ ποια είναι η σκοπιμότητα, γιατί η αντίληψη μέχρι σήμερα είναι ότι είναι το πρώτο πτυχίο μόνο που καλύπτεται. Ούτε για την εξάσκηση του γιατρού που κάνει ύστερα ούτε και για την εξάσκηση του δικηγόρου που κάνει πληρώνεται χορηγία από το κράτος. Πρέπει να προειδοποιήσω τη Βουλή. Είμαι εξ

εκείνων που ένθερμα υποστηρίζω την παραχώρηση αυτών των χορηγημάτων. Φθάσαμε όμως σε μεγάλο αριθμό εκατομμυρίων λιρών. Υπάρχουν αιτήματα πανταχόθεν.

Να σταθούμε λοιπόν σε αυτά που έχει ήδη η επιτροπή Παιδείας. Αυτό εισηγούμαι στην ολομέλεια. Θα έχουμε το χρόνο μετά να δούμε και οτιδήποτε άλλο έρθει εν τω μεταξύ ως αίτημα, αφού εν τω μεταξύ εξασφαλίσουμε στο κάτω κάτω και τη συγκατάθεση της εκτελεστικής εξουσίας, γιατί υπάρχει επιβάρυνση του προϋπολογισμού και μπορεί να διακινδυνεύσουμε να μην πάρουν ούτε των στρατιωτικών σχολών ούτε της Νοσηλευτικής Σχολής. Και δεν είναι μικρό το ποσό. Σας λέω ότι είναι γύρω στα £2.000.000 ετησίως τα χρήματα τα οποία τώρα η Βουλή θα επεκτείνει για τους αποφοίτους των στρατιωτικών. Είναι γύρω στους τριακόσιους εξήντα περίπου.

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω: Μετά τη ρύθμιση που έκανε η Βουλή δε σας κρύβω ότι ενεγράφη και θέμα από το συνάδελφο Κιττή, αλλά εστάλησαν και υπομνήματα που λένε ότι οι των αγγλικών πλέον πανεπιστημίων, Αμερικής, Αγγλίας, που πληρώνουν δίδακτρα λένε: «Μας φέρνετε σε δυσμενή θέση έναντι των άλλων. Γιατί να παίρνουν £1.000 οι των κολεγίων της Κύπρου, ενώ εμείς που είμαστε στο εξωτερικό παίρνουμε £1.500; Πρέπει να μας το διπλασιάσετε τουλάχιστον.»

Να είστε έτοιμοι λοιπόν να αντιμετωπίσετε και αυτά τα αιτήματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Απλώς θα υπενθυμίσω, εις απάντησιν κάποιου επιχειρήματος που προέβαλε ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας, ότι αυτές οι χορηγίες δεν είναι χάρη από την

κυβέρνηση. Είναι το αποτέλεσμα του συμβιβασμού που έγινε κατά τη συζήτηση του φορολογικού νομοσχεδίου το 1996, με βάση το οποίο αφαιρέθηκε η έκπτωση η οποία εδίνετο στις οικογένειες που είχαν φοιτητές και αντικαταστάθηκε με χορηγία. Άρα δεν είναι στο χέρι οποιουδήποτε να αποφασίσει και να πει: «ξέρετε, οι χορηγίες ανήλθαν στα τόσα εκατομμύρια και αποφασίζω εδώ να τις περιορίσω ή να τις τερματίσω». Είναι αποτέλεσμα μιας συμφωνίας που επιτεύχθηκε στην επιτροπή Οικονομικών με την παρουσία του τότε Υπουργού Οικονομικών και με συζήτηση εβδομάδων. Δεύτερον, των μαθητών των σχολών για τις οποίες γίνεται λόγος, π.χ. των στρατιωτικών σχολών, οι γονείς έπαιρναν απαλλαγή· άρα δε γίνεται καμιά χάρη. Να μη δημιουργούμε την εντύπωση ότι είναι η μεγαλοψυχία κάποιων υπουργών ή κάποιων ιθυνόντων. Όχι, είναι συμφωνία η οποία επιτεύχθηκε μεταξύ Βουλής και κυβέρνησης και εμείς νιώθουμε ότι η κυβέρνηση πρέπει μέχρι τέλους να την τιμήσει και να την τηρήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ασχέτως της συζήτησης που έχει ανοίξει, εγώ πιστεύω ότι, όπως τοποθετήθηκε από τον κ. Ηλιάδη το θέμα, υπάρχει πράγματι ένα ζήτημα. Στην παράγραφο (στ) της τροποποιητικής πρότασης δεν υπάρχει περίπτωση να συζητήσουμε σε βάθος, να καταλάβουμε ακριβώς τι εννοείται, να δούμε τη διατύπωση και να αποφανθούμε. Μπορεί για το δεύτερο θέμα, των τουρκικών σπουδών, να υπάρχουν διαφορές, επομένως θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτά τα γεγονότα. Δεν πιστεύω το πρώτο σκέλος να μπορεί να τεθεί προς ψηφοφορία. Αν επιμένει η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ... δε θα μπορέσουμε πάντως να εγκρίνουμε κάτι το οποίο δεν είναι πλήρως κατανοητό. Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος, η θέση μας είναι δεδομένη, την έχει εκφράσει ο κ. Χατζηγιάννης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι αυτό που έχει αναφέρει ο συνάδελφος ο κ. Προδρόμου για την παράγραφο (στ), αλλά αυτό δεν παρεμποδίζει τις υπόλοιπες δύο τροπολογίες, οι οποίες πρέπει να πω είχαν συζητηθεί στην επιτροπή Παιδείας. Δεν είναι καινούρια ζητήματα. Προσθέτοντας σ' αυτά που είπε ο κ. Χρίστου προηγουμένως, όσοι κάνουν προπαρασκευαστικό έτος στο πανεπιστήμιο ή εκμάθηση ξένης γλώσσας, στη Γερμανία για παράδειγμα, που είναι η παράγραφος (β), αυτοί δικαιούνται και έπαιρναν οι γονείς τους τη φοροαπαλλαγή. Σήμερα το κράτος εισπράττει απ' αυτούς τους γονιούς λεφτά και δε δικαιούνται τη χορηγία. Πρέπει να κατανοήσουμε ότι υπάρχουν χώρες όπου η εκμάθηση της γλώσσας από το κυπριακό γυμνάσιο ή λύκειο δεν μπορεί να είναι στο επίπεδο εκείνο που θα επιτρέψει στους φοιτητές μας να ενταχθούν στο πρώτο έτος του πανεπιστημίου αμέσως. Κατά συνέπεια, είναι υποχρεωμένοι να ακολουθήσουν αυτά τα στάδια. Δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό το επιχείρημα, ότι θα γίνουν χιλιάδες αυτοί που θα πηγαίνουν στη Γερμανία, στη Γαλλία, στην Ιταλία... για να παίρνουν τι; Να ξοδέψουν £20.000 το χρόνο, για να πάρουν £1.000 χορηγία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μόνο μία διευκρίνιση. Όπως με ενημερώνουν από τη γραμματεία, το (στ) περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο, άρα να μη συζητούμε για το (στ). Αν δεν το καταλάβατε, σημαίνει ότι δεν το διαβάσατε στο κυβερνητικό σχέδιο.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Γιατί εσείς το καταλάβατε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, αφήστε να γίνει η εισήγηση.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επειδή, όπως αντιλαμβάνομαι, επί της ουσίας καταληκτική συζήτηση στην ολομέλεια φαίνεται ότι δεν μπορεί να γίνει, υποβάλλω εισήγηση προς την επιτροπή Παιδείας αν μπορεί να αποσυρθεί για λίγα λεπτά, για να το δει, κι αν δεν μπορεί, να το βάλουμε για τη συνεδρία της Δευτέρας. Ό,τι μπορεί να απορριφθεί, να απορριφθεί. Ό,τι μπορεί να εγκριθεί, να εγκριθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τώρα που αντιλήφθηκα ποιο είναι το (β), κι αν το κατάλαβα καλά, όλες οι τριτοβάθμιες σχολές της Κύπρου από τούδε και στο εξής θα παρέχουν και μαθήματα γλώσσας και προετοιμασίας για τα πανεπιστήμια. Είναι αυτή η χορηγία που θα παρέχεται. Όσοι δηλαδή δεν έκαναν προετοιμασία σε τριτοβάθμιες σχολές και όλοι ξέρουμε ότι σ' όλες τις γλώσσες, μπορεί κάποιος να θέλει να πάει να σπουδάσει στη Γαλλία, αύριο θα παραδίδει μαθήματα η άλφα τριτοβάθμια σχολή και θα πρέπει να παίρνουν χορηγήματα, πέραν εκείνων που είναι στο εξωτερικό και ετοιμάζονται για τη γλώσσα και πέραν του γεγονότος ότι κανείς δεν μπορεί να ελέγξει το αληθές, ότι γίνεται όντως ετοιμασία για να εισαχθεί στο πανεπιστήμιο. Θα πω στον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ ότι δε χρειάζεται να αποσυρθούμε, διότι το είχαμε συζητήσει σε έκταση στην επιτροπή και το απορρίψαμε. Αυτή ήταν η αντίληψη των μελών της επιτροπής και μάλιστα ήταν ομόφωνη η απόφαση και σήμερα ξαφνιάζεται ουσιαστικά η

Βουλή με δύο τροποποιήσεις. Η τελευταία που είναι πολύ σημαντική, είναι επιεικής η λέξη που θα χρησιμοποιήσω, είναι χορός εκατομμυρίων λιρών. Πρέπει να είμαστε έτοιμοι πλέον, οποιοσδήποτε θέλει να σπουδάσει, σε όποια γλώσσα θέλει να πάει να σπουδάσει σε πανεπιστήμιο όπου υπάρχει τριτοβάθμια σχολή η οποία είναι αναγνωρισμένη και παρέχει αυτή τη δυνατότητα εκμάθησης της γλώσσας πρέπει να παίρνει αυτή τη χορηγία. Αυτό είναι το (β).

Για το (στ) επανέρχομαι και λέω ότι είναι αχρείαστη η τροποποίηση, γιατί αυτό εννοείτο μέσα από τις γραμμές του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή σε προηγούμενο θέμα έγινε επίκλησις του γεγονότος ότι σαράντα οκτώ ώρες μόνο μας χωρίζουν από τη Δευτέρα, εφόσον εγείρονται θέματα που προκαλούν συζήτηση, δε θα ήταν περίεργο να το αναβάλουμε και να πάρουμε την απόφασή μας, όπως και να γίνει, τη Δευτέρα.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το έργο των επιτροπών είναι να συζητούν όλες τις πτυχές ενός προβλήματος. Βεβαίως, είναι δικαίωμα κάθε μέλους να μετέχει στις επιτροπές και όταν ακόμα δεν είναι μέλος. Αλλά αυτό δεν είναι η πρακτική. Εμείς εδώ θέλουμε ξεκαθαρισμένες αντιλήψεις: Τι έχει συζητηθεί στην επιτροπή, τι έχει εγκριθεί είτε κατά πλειοψηφία είτε ομόφωνα, με ποια επιχειρηματολογία οι διαφωνούντες έχουν στηρίξει τις θέσεις τους; για να μπορούμε να τοποθετηθούμε. Φοβάμαι ότι δε βρισκόμαστε μπροστά σ' αυτό το φαινόμενο, αυτή τη στιγμή, παρά το γεγονός ότι ο πρόεδρος της επιτροπής ισχυρίζεται ότι αυτά συζητήθηκαν και ήταν ομόφωνα και δε θέλω να κάνω καμία μομφή για την έκθεση, αν πράγματι ήσαν ομόφωνα. Εμείς βεβαίως δεν το γνωρίζουμε.

Μια και πήρα το λόγο, ειλικρινά εκφράζω μια αγωνία. Λέμε ότι οι απόφοιτοι της τουρκολογικής σχολής δεν αξιοποιούνται. Σε μια χώρα που βρίσκεται υπό κατοχή από την Τουρκία. Είναι αυτό, ίσως, ενδεικτικό του με ποιο τρόπο αντιμετωπίζουμε τα σοβαρά προβλήματα του τόπου μας και τι είδους επιτροπές θέλουμε να ασχολούνται μ' αυτά τα θέματα, που έπρεπε να τους αναζητούμε για να τους εργοδοτήσουμε, αντί να μην είμαστε σε θέση να αξιοποιήσουμε γνώσεις που είναι τόσο απαραίτητες, αν θέλουμε να κάνουμε σωστές αναλύσεις, ακόμη και για το εθνικό θέμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω τους λόγους που έχουν αναφέρει ο κ. Χατζηγιάννης, ο κ. Ηλιάδης και ο κ. Προδρόμου όσον αφορά αυτή την υπόθεση. Εγείρονται με την τροπολογία δύο άλλες συγκεκριμένες περιπτώσεις φοιτητών που κατά την άποψη των εισηγητών της τροπολογίας δικαιούνται επιπρόσθετης χορηγίας. Υπάρχουν και άλλες οι οποίες βρίσκονται ενώπιον της επιτροπής, με θέμα που εγγράψαμε για δικαιότερη αντιμετώπιση όλων των φοιτητών. Είναι ανοικτό το θέμα και ευρύ και θα μπορούσε εκεί να συζητηθούν και αυτές οι περιπτώσεις που αναφέρει η τροπολογία. Ήδη από την όλη συζήτηση που έγινε εδώ, κύριε Πρόεδρε, προέκυψε ότι είναι τόσο πλατύ το θέμα που χρήζει ειδικής συζήτησης. Δεν κλείνει το θέμα, αν ψηφίσουμε σήμερα την ομόφωνη θέση για εκείνες τις συγκεκριμένες περιπτώσεις που υπάρχει η πρόταση νόμου και να τελειώσουμε σήμερα μ' αυτό και, αν υπάρχουν κι άλλες, να τις δούμε σε μια μεταγενέστερη συζήτηση, αφού η επιτροπή επιληφθεί του θέματος και καταλήξει σε κάποιες θέσεις. Γι' αυτό εισηγούμαι προς τους εισηγητές να αποσυρθεί αυτή η τροπολογία, για να τη δούμε στην επιτροπή στα πλαίσια μιας ευρύτερης τοποθέτησης σ' όλους τους πιθανούς κλάδους που δικαιούνται και να

ῥθουμε με συγκεκριμένες θέσεις ως επιτροπή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτον, επί της τροπολογίας, όταν συζητούσαμε στην επιτροπή Παιδείας, ήρθαν διάφορα θέματα όπως οι στρατιωτικές σχολές, το δασικό κολέγιο, η νοσηλευτική σχολή και η επιτροπή ομοφώνησε. Αυτά περιλαμβάνονται σε ό,τι είναι ενώπιόν μας για ψήφιση.

Το θέμα των φοιτητών της τουρκολογίας, το οποίο υποστηρίχθηκε από την εκπροσώπηση της κοινοβουλευτικής μας ομάδας στην επιτροπή Παιδείας, απερρίφθη από το σύνολο των συναδέλφων πλην ημών. Συζητήθηκε το θέμα, κύριε Ηλιάδη. Δε θυμάμαι ποιος παρευρισκόταν εκ μέρους της ΕΔΕΚ, αλλά συζητήθηκε το θέμα. Τώρα για το θέμα της τουρκολογίας. Επί της ουσίας που έχει αναφερθεί ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, θα έπρεπε το Τμήμα Τουρκικών Σπουδών, οι φοιτητές του και οι απόφοιτοί του να τυγχάνουν μεγαλύτερης σημασίας από την κυπριακή κοινωνία και από την πολιτεία μας. Ζήτησα το λόγο γι' αυτό που θα πω τώρα, επί της ουσίας. Προσπαθούμε να κάνουμε πολιτική με επιδοτήσεις οι οποίες έχουν φτάσει το ποσό των £15 εκατομ. Αυτή η πολιτική εμένα και ως ειδικό επί της εκπαίδευσης με βρίσκει απόλυτα διαφωνούντα. Έχω εκφράσει αυτές τις απόψεις επανειλημμένα και στην επιτροπή Οικονομικών και στην επιτροπή Παιδείας και τις λέω και σήμερα για πρώτη φορά στην ολομέλεια. Είναι οπωσδήποτε χρέος δικό μας, όλων των συναδέλφων και κυρίως των πολιτικών αρχηγών να μελετήσουν και να εισηγηθούν, αν η κυβέρνηση αυτό το καθήκον της δεν το αναλαμβάνει, να φέρει νομοθεσία, διότι άλλο πρέπει να είναι το θέμα της

φορολογικής πολιτικής και άλλο το θέμα της εκπαιδευτικής πολιτικής. Δεν είναι δυνατόν να ερχόμαστε ... διότι μ' αυτό τον τρόπο επιδοτούνται οι πλούσιοι εις βάρος των φτωχών. Αν θέλει κάποιος να του το εξηγήσω, θα του το εξηγήσω, αλλά δε θέλω να πάρω περισσότερο από το χρόνο σας. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία γι' αυτά τα οποία λέω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εγώ θα μιλήσω πολύ σύντομα για την τροπολογία η οποία είναι μπροστά μας, γιατί, όπως έχει ορθά διευκρινιστεί και είχε τεθεί από τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ, η έκθεση είναι ομόφωνη και αυτά τα οποία αφορά θα πρέπει να προχωρήσουμε να τα ψηφίσουμε.

Για την τροπολογία που θα τεθεί πρώτη. Στην τροπολογία (στ) κακώς ελέχθη ότι αυτό διαλαμβάνεται στο νομοσχέδιο και κατά συνέπεια ίσως είναι εκ του περισσού. Πιθανώς να υπονοείται αυτό που ελέχθη από τον κ. Χατζηγιάννη. Από την άλλη πλευρά όμως, η πρακτική μέχρι σήμερα του Υπουργείου Παιδείας ήταν να μην επιδοτεί ποτέ αυτούς οι οποίοι μετά τη λήξη ή τη συμπλήρωση της εγκύκλιος παιδείας αναφορικά με τη σπουδή που ακολουθούσαν έκαναν οποιαδήποτε περαιτέρω πρακτική φοίτηση. Και δεν αναφέρομαι στην πρακτική εξάσκηση για τους δικηγόρους στην Κύπρο ή για τους λογιστές οπουδήποτε αλλού ή στην Κύπρο, αλλά, για να φέρω ένα παράδειγμα, αναφέρομαι σ' αυτούς π.χ. που σπουδάζουν νομικά στην Αγγλία και θα συνεχίσουν μετά την πρακτική τους εξάσκηση κάνοντας το Par, για να γίνουν μέλη του Par Association. Αυτό το στάδιο, που για τους Κύπριους γονείς και για τους Κύπριους κατοίκους θεωρείται ότι είναι τμήμα της ακαδημαϊκής μόρφωσης, δεν είναι όμως

αυστηρά ομιλούντες, θεωρείται τμήμα της επαγγελματικής κατάρτισης, εξ ου και είναι επαγγελματικό το πτυχίο που παίρνει κάποιος. Το ίδιο ισχύει κατ' αναλογία για τους λογιστές και το Υπουργείο Παιδείας ουδέποτε δέχτηκε να χορηγήσει την περίοδο αυτή οποιαδήποτε χορηγία. Κατά συνέπεια, η παράγραφος (στ) είναι εκ του περισσού. Είναι αχρείαστη και δε σκοπεύει να καλύψει καμία πρακτική κοινωνική πραγματικότητα και βεβαίως ετέθη για κάποιους σκοπούς που πρέπει όλοι να κατανοήσουμε.

Αναφορικά με τη δεύτερη τροπολογία, το (ζ). Χωρίς να θέλω να επαναλάβω όσα έχουν αναφερθεί προηγουμένως, θα περιοριστώ μόνο στο θέμα της ορθολογιστικής προσέγγισης, ανεξάρτητα από την πολιτική πτυχή που ορθότατα θίχτηκε από τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ προηγουμένως, που δεν είναι όμως αντικείμενο της παρούσης συζήτησης. Εάν και εφόσον υπάρχουν ορθολογιστικά κριτήρια που μπορούν να μας πείσουν ότι μπορεί να γίνει αυτό για τους αποφοίτους των τουρκικών σπουδών και μπορεί να περιοριστεί αυστηρά σ' αυτούς μόνο, χωρίς να ανοίγεται το παράθυρο για να έρθουν όλα τα επαγγέλματα ή οι σπουδές που είναι κεκορεσμένες σήμερα, θα ήταν ορθό και λογικό να το ψηφίσουμε. Τέτοιου είδους συζήτηση όμως που έγινε σε έκταση στην επιτροπή Παιδείας, παρά το ότι το θέμα είναι ακόμη ανοικτό για άλλους κλάδους σπουδών, θα πρέπει να ομολογήσω ότι εμένα προσωπικά δε με έχει πείσει.

Αναφορικά με το (β), θα μπορούσε να χαρακτηριστεί με έναν επιεική χαρακτηρισμό σαν άνοιγμα μιας μεγάλης πόρτας στον προϋπολογισμό του κράτους, πέρα από τις νομικές επιφυλάξεις που εκφράστηκαν για το αν μπορεί να επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός ή όχι, όπου η εκάστοτε κυβέρνηση θα είναι υποχρεωμένη να πληρώνει εκατομμύρια λίρες, για να πηγαίνουν τα παιδιά τα δικά μας, που είναι υποχρεωμένα να πηγαίνουν βεβαίως, εφόσον αποφασίζουν, να σπουδάσουν στο εξωτερικό, για το χρόνο που θα ξοδεύουν για εκμάθηση της γλώσσας. Για το χρόνο που θα πρέπει να κάνουν προπαρασκευαστικά courses, δηλαδή προπαρασκευαστικά

μαθήματα ή σεμινάρια, για να πετύχουν στις εισαγωγικές εξετάσεις του πανεπιστημίου, με αποτέλεσμα να ξοδεύονται πάρα πολλά εκατομμύρια λίρες για σκοπό και στόχο που δεν είναι απόλυτα βέβαιο ότι για όλους τους φοιτητές θα υλοποιηθεί μεταγενέστερα, διότι είναι πάρα πολλοί εκείνοι οι οποίοι μπορεί να αρχίζουν τα προκαταρκτικά courses ή την εκμάθηση της γλώσσας και να την εγκαταλείπουν, με αποτέλεσμα να μην έχουμε κανένα έλεγχο και περίπου κατ' αυθαιρεσία να επεκτείνουμε αυτό τον κύκλο των χορηγιών σε μια απεριόριστη έκταση και κατά τρόπο που δε θα μπορεί να ελεγχθεί.

Για όλους αυτούς τους λόγους εισηγούμαι να προχωρήσουμε και η τροπολογία να τεθεί σε ψηφοφορία, την οποία βεβαίως θα καταψηφίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας, και θα τερματιστεί η συζήτηση.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω και εγώ δύο λόγια επί του θέματος. Γνώμη μου είναι πως το όλο θέμα της χορηγίας για φοιτητές πρέπει να επανεξεταστεί σοβαρά. Ξεκίνησε πράγματι με την απαλλαγή φορολογικών πιστώσεων, όπως τις ανέφερε ο κ. Χρίστου, αλλά πιστεύω ότι είναι δικαιότερη η χορηγία και είμαι αντίθετος με την άποψη του κ. Φιλίππου, γιατί τότε ευεργετούνταν οι έχοντες φοροδοτική ικανότητα, ενώ οι οικογένειες των φτωχών φοιτητών δεν τύγγαναν καμίας απολύτως χορηγίας.

Με αφορμή όμως αυτή τη ρύθμιση, προκύπτει μια κατάσταση κάπως ανεξέλεγκτη, κατά τη γνώμη μου, και εξηγούμαι. Ξεσηκώθηκαν τώρα τελευταία -και πράγματι και το κόμμα μας θα συμφωνήσει με αυτή τη συμπλήρωση των σημερινών κλάδων που αναφέρονται στο νομοσχέδιο- οι φοιτητές του Δασικού Κολεγίου. Δασικό Κολέγιο. Είναι δύο τρία χρόνια η σπουδή τους, παίρνουν κάπου £65 το μήνα επίδομα τώρα, όταν αποφοιτήσουν είναι έτοιμη η δουλειά και τους περιμένει και τα χρόνια της φοίτησής τους λογαριάζονται σαν χρόνια υπηρεσίας για σκοπούς σύνταξης. Το ίδιο συμβαίνει και με

τους στρατιωτικούς. Δεν ξέρω πού θα σταματήσει αυτό το πράγμα. Είναι καλό να λέμε και αυτοί και οι άλλοι και οι άλλοι, αλλά πρέπει να μετρούμε και τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους, γιατί το κράτος δεν είναι κράτος ούτε του Κληρίδη ούτε κανενός.

Γι' αυτό το λόγο, ειλικρινά, η όλη υπόθεση θα πρέπει να επανεξεταστεί σοβαρά, γιατί δεν ξέρω πού τραβά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να προχωρήσουμε. Υπάρχει θέμα να αποσυρθεί η πρόταση;

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εισηγούμαι προς τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ να την αποσύρουν, διότι, αν υπάρχουν και θετικά στοιχεία τα οποία είναι δυνατόν να επανεξεταστούν, αν απορριφθεί, δεν μπορεί να ξανασυζητηθεί στην παρούσα σύνοδο της Βουλής. Για να μη χαθεί αυτή η δυνατότητα, αν και εφόσον πιστεύουν ότι υπάρχουν θέματα στα οποία μπορεί, αν μας απασχολήσουν, να καταλήξουμε σε κάποια θετικά συμπεράσματα, εισηγούμαι, αν βεβαίως το επιθυμούν, να αποσυρθεί η τροπολογία και να επανεξεταστεί, αφού ψηφίσουμε σήμερα το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν υπάρχει καταρχάς ετοιμότητα, να εξεταστούν όποια δίκαια αιτήματα υπάρχουν μέσα σ' αυτή την πρόταση και άλλα τέτοια από την επιτροπή Παιδείας της Βουλής σε τακτό χρονικό διάστημα και να επανέλθουν, εμείς δεν είναι την τροπολογία που θέλουμε, αλλά είναι την ουσία του αποτελέσματος. Γι' αυτό δεν έχουμε δυσκολία... διαπιστώνω και τη συναίνεση του προέδρου της επιτροπής...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μάλιστα. Ήδη υπάρχει θέμα εγγεγραμμένο.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

...να συζητηθούν μέσα στον Ιανουάριο όλα αυτά που έχουν μείνει ως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ από εδώ που είμαι διαπιστώνω ότι υπάρχει η πρόθεση και η πολιτική βούληση, ας το πούμε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τίθεται ακόμα ένα θέμα το οποίο τέθηκε και προηγούμενα, όταν συζητείτο το όλο θέμα και από την επιτροπή Παιδείας της Βουλής και ταυτόχρονα και από την επιτροπή Οικονομικών. Κατά τη γνώμη μας αυτό το θέμα είναι βασικά οικονομικό και όχι εκπαιδευτικό και έτσι εισηγούμαι... Λέχθηκε από πολλούς ότι αυτά είναι σχετικά και με το πόσο μπορεί το κράτος να αντεπεξέλθει σε όλα αυτά τα αιτήματα. Η άποψή μας είναι ότι θα πρέπει, αν αυτά τα αιτήματα θα συνεχίσουν να εξετάζονται, να συνεχίσει η επιτροπή Οικονομικών να τα εξετάζει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η παράκλησή μου είναι -εντάξει αυτή είναι σοβαρή παρατήρηση- αν χρειάζεται να μπορούμε σ' αυτά τα θέματα, να μπορούμε στην επόμενη σύσκεψη αρχηγών των κομμάτων ή όταν πρόκειται να δοθεί αυτό το θέμα. Δεν είναι ώρα τώρα να αρχίσουμε να συζητούμε σε ποια επιτροπή ανήκει το θέμα. Ας το αφήσουμε για αργότερα.

Υπό το φως αυτής της εξέλιξης, δηλαδή της απόσυρσης της τροπολογίας,

προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

Μεταβατική Διάταξη. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμόν 9, που είναι "Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999". Παρακαλώ τον αναπληρωτή πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση στο σώμα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της

Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούππας

Δώρος Θεοδώρου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ισιδωρος Μακρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Ρότσας

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Φιλίππου

Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 13 Δεκεμβρίου 1999. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση της ισχύος της νομοθεσίας για έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Όπως είναι γνωστό, η υφιστάμενη νομοθεσία για έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999 και προνοεί την υποχρέωση καταβολής έκτακτης εισφοράς για σκοπούς ενίσχυσης της άμυνας της Δημοκρατίας ως ακολούθως:

1. Μισθωτοί: 3% στις πραγματικές αποδοχές τους.
2. Εργοδότες: 3% στις πραγματικές αποδοχές των μισθωτών που εργοδοτούν.
3. Αυτοτελώς εργαζόμενοι: 3% στο πραγματικό τους εισόδημα.
4. Πρόσωπα που λαμβάνουν σύνταξη: 3% στο ποσό της σύνταξης που υπερβαίνει τις £3.000 ετήσια.
5. Πρόσωπα που κατέχουν ή ασκούν αξίωμα: 3% στο ποσό της χρηματικής

αντιμισθίας ή αποζημίωσης.

6. Πρόσωπα που λαμβάνουν μερίσματα: 4% στο συνολικό ποσό των μερισμάτων.
7. Πρόσωπα που λαμβάνουν ή πιστώνονται με τόκους: 4% στο συνολικό ποσό των τόκων.
8. Πρόσωπα που λαμβάνουν ενοίκια: 4% στα συνολικά ακαθάριστα ενοίκια, μειωμένα κατά ποσοστό 25%.
9. Εταιρείες που έχουν κέρδη: 4% στο συνολικό κέρδος.
10. Οργανισμοί προσώπων με/ή χωρίς νομική προσωπικότητα: 4% στο εισόδημά τους.

Περαιτέρω και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα έσοδα από την έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας κατά τα τελευταία πέντε χρόνια ήταν τα ακόλουθα:

1994	£80,3 εκατομ.
1995	£83,6 εκατομ.
1996	£97,9 εκατομ.
1997	£104,5 εκατομ.
1998	£122,9 εκατομ.

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα για το 1999 είναι £149 εκατομ. και για το 2000 £157 εκατομ.

Σύμφωνα επίσης με τα ίδια στοιχεία, όσον αφορά την αναθεώρηση του τρόπου επιβολής της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα με εισαγωγή κλιμακωτής εισφοράς και με κυριότερο στόχο την ελάφρυνση των χαμηλά εισοδηματικών στρωμάτων, η τελική θέση της κυβέρνησης είναι ότι η κλιμακωτή εισφορά δεν είναι δυνατό να εφαρμοστεί, για μια σειρά λόγων, οι κυριότεροι από τους οποίους είναι οι ακόλουθοι:

1. Οι κλιμακωτοί συντελεστές πρέπει να εφαρμόζονται στο σύνολο της εισφοράς του

φορολογουμένου, γεγονός που θα δημιουργούσε την ανάγκη τελικού διακανονισμού της εισφοράς για κάθε φορολογούμενο πολίτη, όπως γίνεται και στην περίπτωση του φόρου εισοδήματος. Επίσης, με την εισαγωγή κλιμακωτής εισφοράς θα παρέχεται στο φορολογούμενο το δικαίωμα υποβολής ένστασης, με αποτέλεσμα η εισφορά για την άμυνα να εισπράττεται καθυστερημένα.

2. Όσον αφορά το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η εφαρμογή κλιμακωτής εισφοράς συνεπάγεται ουσιαστικές και δαπανηρές τροποποιήσεις στα λογισμικά τους προγράμματα.
3. Οι εργοδότες θα υποστούν σοβαρό διοικητικό κόστος από την εφαρμογή κλιμακωτής εισφοράς, αφού θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και τα υπόλοιπα εισοδήματα των μισθωτών για την αποκοπή του ορθού ποσού της εισφοράς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των στοιχείων που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη την άμεση ανάγκη για ενίσχυση των εσόδων που αφορούν την άμυνα της Δημοκρατίας, με απώτερο στόχο τη συντήρηση των οπλικών συστημάτων και την ανταπόκριση του κράτους προς τις συμβατικές του δεσμεύσεις, εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος τάσσονται, για λόγους αρχής, ενάντια στην ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί στη Βουλή. Σύμφωνα με τους ίδιους βουλευτές, η

κυβέρνηση έχει και πάλι αγνοήσει τη δεδηλωμένη θέση της Βουλής για την ανάγκη αναθεώρησης του τρόπου καταβολής της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα και παρουσιάζεται τελικά ανίκανη να προτείνει λύσεις στη βάση της ελάφρυνσης των χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων του λαού, με την εισαγωγή κλιμακωτού τρόπου επιβολής της εισφοράς αυτής ανάλογα με την εισοδηματική τους κατάσταση. Για όλους τους πιο πάνω λόγους και προβαίνοντας σε εισηγήση για καταψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των ίδιων κοινοβουλευτικών ομάδων εισηγούνται την επαναφορά του συντελεστή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα που ίσχυε πριν από την 1η Αυγούστου 1998, με διάρκεια ισχύος έως την 31η Οκτωβρίου 2000.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της, η επιτροπή καταθέτει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μουσιούππας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΠΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να πω δυο λόγια για τη θέση του κόμματός μας επί του θέματος της παράτασης της ισχύος της υπάρχουσας εισφοράς. Εμάς δε μας διαφεύγει ότι, όταν εκτάκτως ψηφίστηκε η αυξημένη εισφορά για την αμυντική θωράκιση, ήταν η περίοδος κατά την οποία αναμενόταν να έρθουν στην Κύπρο οι πύραυλοι S300 και ήταν κατανοητό και ομόφωνα ψηφίστηκε τότε η αύξηση της εισφοράς, για να αντιμετωπιστεί η δαπάνη. Αυτοί οι πύραυλοι -που δε θέλω να σχολιάσω γιατί δεν ήρθαν στην Κύπρο- τελικά δεν ήρθαν και, όπως μας εισηγήθηκαν οι ισχυροί της γης, θα μπορούσαμε να φέρουμε πυραύλους μικρότερου βεληνεκούς, λες και έχουμε διάθεση να πετούμε τα

χρήματα από τον ιδρώτα του λαού, για να παίζουμε πόλεμο. Οπωσδήποτε!

Το θέμα της άμυνας είναι άκρως σοβαρό και θέλω να θυμίσω ότι το κόμμα μας πρωταγωνιστούσε πάντοτε στα θέματα της αμυντικής θωράκισης, μαζί με άλλους φυσικά, μέχρι του σημείου που σύνθημά μας ήταν “για την άμυνα όσα και να ’ναι, ακόμα και τη ζωή μας”. Σήμερα πραγματικά βλέπουμε με κάποιο σκεπτικισμό τυχόν ανεξέλεγκτες δαπάνες για προγράμματα τα οποία μπορεί να μας εμπλέξουν σε έναν παράλογο εξοπλιστικό ανταγωνισμό, ο οποίος με μαθηματική ακρίβεια θα σημαίνει γονάτισμα της δικής μας οικονομίας, αν αυτό γίνεται ανεξέλεγκτα.

Στην ομιλία μου κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών του 1999, είχα κάμει εισήγηση το όλο θέμα της άμυνας να επανεξεταστεί και εισηγούμουν αυτό το θέμα να απασχολήσει ειδικά το Εθνικό Συμβούλιο, διότι δεν έχει καταφανεί πού οδηγούμαστε με τα εξοπλιστικά προγράμματα. Φτάνει να σας πω ότι και σήμερα ακόμα είχα ζητήσει να μάθω τι χρειαζόμαστε ετησίως για συντήρηση των όπλων και των οπλικών μας συστημάτων και αυτή την ερώτηση την υποβάλλω εδώ και τέσσερα χρόνια και απάντηση δεν έχω πάρει. Πήρα κάποια απάντηση σήμερα ότι αδυνατούν να μας πουν τι χρειάζονται. Μα δεν μπορείς για ένα θέμα το οποίο επηρεάζει τόσο σοβαρά την οικονομία να μη γνωρίζεις τι είναι που σε περιμένει!

Προσωπικά επίσης, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών, είχα κάμει και μια άλλη εισήγηση την οποία έθεσα προς προβληματισμό των αρμοδίων: “Μήπως θα έπρεπε, αφού στους τομείς των εξοπλισμών είμαστε όντως η αδύνατη πλευρά, μήπως θα έπρεπε να αναζητήσουμε άλλα πεδία μάχης όπου η δική μας πλευρά έχει υπεροπλία έναντι των αντιπάλων;” Και υπέδειξα ότι αυτά τα πεδία ήταν όσα έχουν σχέση με ανθρώπινα δικαιώματα, με τον καταστατικό χάρτη, με το δίκαιο του πολέμου και λοιπά. Είπα επίσης πως για τη διαφώτιση ξοδεύουμε μόνο £1.200.000 ετησίως και εισηγήθηκα, αν ήταν ανάγκη, ως επιθετική πτυχή του δόγματος για την άμυνα, από το

Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης να δαπανούνται χρήματα για μίσθωση των υπηρεσιών ομάδων πίεσεως στο εξωτερικό. Δηλαδή να δοκιμάσουμε μια άλλη μορφή αγώνα· εκεί, επαναλαμβάνω, που πιστεύω ότι εμείς έχουμε υπεροπλία. Εμείς, κύριε Πρόεδρε, δε θα είχαμε καμία ένσταση, αν επανεξεταζόταν από αυτό το ανώτατο όργανο -που είναι το Εθνικό Συμβούλιο, που εκπροσωπεί όλο το λαό- το θέμα γενικά της πολιτικής περί τα αμυντικά μας πράγματα. Δε θα έχουμε καμία δυσκολία, εάν το συμπέρασμα από μια τέτοια συζήτηση σε βάθος επιβάλλει να επαναφέρουμε οποιαδήποτε εισφορά, φτάνει, επαναλαμβάνω, αυτή να είναι μέσα σε λογικά πλαίσια και να μην πλήττει και να μην υπονομεύει τους δείκτες, οι οποίοι είναι το βασικό στοιχείο του άλλου σκέλους του αγώνα μας, που είναι η πορεία προς την Ευρώπη. Επαναλαμβάνω ακόμα μια φορά, προς άρσιν κάθε παρεξήγησης, ότι ποτέ δεν ψηλώσαμε ούτε θα ψηλώσουμε τα χέρια. Είμαστε αποφασισμένοι, έστω και με ό,τι έχουμε, να αγωνιστούμε μέχρι εσχάτων. Αλλά παράλληλα βλέπουμε πως πρέπει να επανεξεταστεί το όλο θέμα της άμυνας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Χρειάζεται να συζητούμε την άμυνα -γιατί το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι μέγα, γιατί έχει να κάνει με την επιβίωση του τόπου, γιατί έχει να κάνει με τη θεμελίωση του αγώνα μας- κατά τρόπο τέτοιο ώστε να δίνουμε και τα σωστά μηνύματα και να δημιουργούμε και την κατάλληλη υποδομή. Και το πρώτο ερώτημα που εγείρεται είναι: Χρειάζεται η άμυνα ή προτιμούμε την ανοχύρωτη πολιτεία; Είναι μία λογική. Υποστηρίχτηκε πολλές φορές αυτή η άποψη στο παρελθόν. Θεωρήθηκε ότι, αν παραμέναμε στη διεθνή αλληλεγγύη, θα μπορούσε να σωζόταν η Κύπρος, μέχρι που

αποδείχτηκε ότι η έννοια της διεθνούς αλληλεγγύης είναι πολύ όμορφη υπόθεση, την έχουμε ανάγκη, υπάρχει, αλλά ως ένα ορισμένο σημείο πολιτικής και ηθικής συμπαράστασης και όχι πέραν τούτου. Έτσι η υπόθεση της άμυνας συνδέεται απόλυτα με την ίδια την ύπαρξη του τόπου και τη θεμελίωση οποιασδήποτε άλλης πολιτικής: της οικονομικής πολιτικής, της πολιτικής αντιμετώπισης και της διπλωματικής αντιμετώπισης. Δεν μπορεί να υπάρξει ούτε πολιτική ούτε διπλωματική αντιμετώπιση χωρίς άμυνα, χωρίς δύναμη. Τη δύναμη που μπορούμε να αντιπαρατάξουμε, όχι τη φανταστική δύναμη, όχι την κούρσα των εξοπλισμών, αλλά τη δύναμη που μπορούμε να αντιπαρατάξουμε, για να δίνουμε τα σωστά μηνύματα. Και όταν κάμεις άμυνα, δε σημαίνει ότι θα κάμεις άμυνα πέραν των μέτρων και πέραν των δυνατοτήτων σου. Θα κάμεις την άμυνα των μέτρων και των δυνατοτήτων σου.

Και το ερώτημα είναι: Έχουμε υπερβεί αυτά τα όρια και αυτές τις δυνατότητες; Έχει κλονιστεί η οικονομία από την άμυνα που έχουμε κάνει στον τόπο; Αν λογαριάσουμε πόσα έχουμε δώσει σ' αυτό τον τόπο για την άμυνα, νομίζω ότι στο τέλος οι αριθμοί μας εκθέτουν. Θα πρέπει να ντρεπόμαστε! Έχουμε την περίοδο από το '74 μέχρι το '85, που είναι ζήτημα αν δίνουμε 2-3% πάνω στο ακαθάριστο προϊόν. Έχουμε την περίοδο από το '88 μέχρι το '93, που δίνουμε κατ' άλλους 6%, κατ' άλλους 5,7%. Έχουμε την περίοδο '93 με '98 '99 αυτή τη στιγμή, που δίνουμε γύρω στο 4,5% πάνω στο ακαθάριστο προϊόν. Είναι ποσοστό αυτό που δικαιολογεί έναν τόπο ευρισκόμενο υπό κατοχή να λέγει ότι θέλει άμυνα και στηρίζει την άμυνα; Και είναι αυτό το ποσοστό ικανό να ανατρέψει την αμυντική θωράκιση και την οικονομία του τόπου; Και αυτό, αν δε λάβουμε υπόψη ότι και ο στρατός είναι σταθεροποιητικός παράγοντας, ότι και ο στρατός είναι παραγωγικός παράγοντας, ότι και ο στρατός αποδίδει στην οικονομία με διάφορους τρόπους: και για να διασφαλίζει επενδύσεις, αλλά ακόμα και ως καταναλωτική κατάσταση μέσα σ' έναν τόπο που δημιουργεί ένα βιοτικό επίπεδο. Έτσι,

το ερώτημα αν ένας κατεχόμενος τόπος πρέπει να έχει ή όχι στρατό επαφίεται στην κρίση του καθενός και στο πώς αντιλαμβάνεται το θέμα· και δε θέλω να κρίνω κανένα συναδέλφο ούτε να αμφισβητήσω τον πατριωτισμό οιαδήποτε συναδέλφου. Αλλά για μας, για το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ, ναι, η έννοια της ισχύος, η έννοια της δύναμης, η έννοια του μηνύματος διά μέσου της άμυνας είναι τουλάχιστον ισοδύναμο στοιχείο με όλες τις άλλες τοποθετήσεις.

Και έχουμε αυτή την υπόθεση της έκτακτης εισφοράς, για να αποδεικνύει τι; Όχι ότι δίνουμε χρήματα στην άμυνα, αλλά ότι η άμυνα βρίσκεται υπό την ομηρία των επιμέρους εκτιμήσεών μας, ότι δεν έχουμε πολιτική, δεν έχουμε σταθερούς προσανατολισμούς. Γιατί να μην έχουμε έκτακτη εισφορά για την παιδεία; Γιατί να μην έχουμε έκτακτη εισφορά για την υγεία; Γιατί να μην έχουμε έκτακτη εισφορά για τα δημόσια έργα και έχουμε μόνο για την άμυνα; Γιατί δε ζητούμε μείωση για την προστασία της άμυνας στην παιδεία; Να κλείσουμε είκοσι σχολεία για παράδειγμα ή να κλείσουμε δύο νοσοκομεία· και ένα κανεί μας. Ζούσαμε τόσο καιρό. Γιατί για τα άλλα θέματα υπάρχει ο προϋπολογισμός που καταβάλλει χρήματα, έχει ελλείμματα, δεν τα λογαριάζει ποτέ και προωθείται η οικοδόμηση μιας πολιτικής και η υπόθεση της άμυνας βρίσκεται υπό συνεχή αμφισβήτηση μέσα στα πλαίσια αυτού του προϋπολογισμού; Ή, αν δε μας αρέσει το 3%, εγώ εισηγούμαι, ναι, να καλύψει ο κρατικός προϋπολογισμός τις δαπάνες για την άμυνα μέσα στα μέτρα των δυνατοτήτων μας. Και όταν ρωτήσαμε ποια είναι τα μέτρα των δυνατοτήτων μας όλες τις κυβερνήσεις, μας είπαν: «Ξέρετε, μέσα στα μέτρα των δυνατοτήτων μας είναι και το 5% και το 6%». Εγώ λέω το 5%, ιδιαίτερα με τις συνθήκες που έχουμε τώρα, ύφεση στην οικονομία μας και πληθωρισμό και κατά κάποιο τρόπο αυξημένα ελλείμματα. Διότι πάντα πρέπει να λαμβάνεται και αυτό υπόψη.

Έπειτα, το 3% τώρα το ανακαλύψαμε; Το 3% ήταν πολιτική όλων των

κυβερνήσεων. Ήταν πολιτική της κυβέρνησης του κ. Κυπριανού και του ΔΗΚΟ πριν τους S300, κύριοι συνάδελφοι. Δεν υπήρχαν τότε, όταν ζητούσε 3% το ΔΗΚΟ. Ήταν πολιτική του κ. Βασιλείου το 3%, είναι πολιτική του Συναγερμού το 3%.

Έχουμε να ασκήσουμε κριτική και για την πολιτική που ασκεί ο Συναγερμός; Ναι, έχουμε. Και πρώτος εγώ έχω να ασκήσω κριτική για το πώς διαχειρίζεται το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Και σήμερα επισημάναμε στην επιτροπή παραλείψεις και ελλείψεις. Αλλά, άλλο να ασκώ κριτική εκεί που χρειάζεται και άλλο να αφαιρώ εισοδήματα από την άμυνα. Εξάλλου, στα χέρια τα δικά μας είναι τι θα ψηφίσουμε και τι δε θα ψηφίσουμε μέσα στα πλαίσια του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης και ποια πολιτική είναι που θα υποστηρίξουμε. Και σίγουρα δεν ταιριάζει από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης να δίνουμε χρήματα για την πολιτική άμυνα. Και καλά είναι να το αποσύρει η κυβέρνηση, πριν οδηγηθούμε σε άλλου είδους κριτικές πάνω σε αυτό το θέμα, κύριε υπουργέ. Θα πρέπει να διαφυλάξουμε το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης, για να μη θεωρηθεί ότι είναι ένας τρόπος να βουττούμε χρήματα, για να καλύπτουμε οποιοσδήποτε ανάγκες.

Ναι, χρειάζεται κριτική η κυβέρνηση για τον τρόπο που διαχειρίζεται... Χρειάζεται κριτική για το γεγονός ότι είναι μειωμένη η αξιοποίηση των χρημάτων που δίδονται, η υλοποίηση του προϋπολογισμού. Αλλά θα κάνουμε κριτική για τη μειωμένη υλοποίηση, όχι να την εξαναγκάσουμε σε μειωμένη υλοποίηση. Και θα την εξαναγκάσουμε σε μειωμένη υλοποίηση, αν περιορίσουμε την αμυντική θωράκιση. Και όταν μιλούμε για αμυντική θωράκιση και προϋπολογισμούς του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης, ναι, καλύπτονται κάποια ποσά -κάποια επιμέρους, κάποια απολύτως αναγκαία- με ορισμένα μόνο νέα οπλικά συστήματα, που δεν ξέρω κατά ποιο τρόπο είναι δυνατόν και μ' αυτά να ανταποκριθούμε στις ανάγκες μας.

Αλλά να πούμε και κάτι άλλο, χωρίς να επεκταθώ, και ο νοών νοείτω. Ναι,

ενισχύθηκε η άμυνα αυτού του τόπου τον τελευταίο χρόνο, χωρίς να δώσει χρήματα η Κυπριακή Δημοκρατία. Και αυτό να το λογαριάσουμε. Ενισχύθηκε σημαντικά η άμυνα του τόπου, χωρίς να δώσει χρήματα η Δημοκρατία. Δηλαδή, όπως παλαιότερα λέγαμε, «Θα φέρουμε Κουβανούς να πολεμούν στην Κύπρο», τώρα θα λέμε, «Άλλοι θα πρέπει να πληρώνουν για την άμυνα της Κύπρου;» Και ποιος πρέπει να πληρώνει για την άμυνα της Κύπρου; Από ποιο φεγγάρι θα πρέπει να πληρώνει;

Κύριοι συνάδελφοι, το θέμα που πρέπει να αντιληφθούμε είναι ότι η αναμέτρηση με τον τούρκικο κατοχικό στρατό δεν είναι υπόθεση μιας μάχης. Είναι μια αναμέτρηση που γίνεται καθημερινά. Κάθε στιγμή δίνεται αυτή η μάχη. Και χωρίς άμυνα, χωρίς αμυντική θωράκιση δεν μπορούν να δοθούν τα σωστά μηνύματα. Και αν έχουμε μια πολιτική, δεν έχουμε πολιτική ούτε συναγωνισμού σε οπλικά συστήματα ούτε ψευδαισθήσεις περί αντιλήψεων εκτός πραγματικότητας. Επιδιώκουμε μια άμυνα που θα επιτύχει την αποτροπή, γιατί σκοπός της άμυνας είναι, αν είναι δυνατό, να μπορέσεις να πετύχεις τους στόχους σου χωρίς πόλεμο. Και είναι αυτό που επιδιώκουμε. Και μόνο με αυτό τον τρόπο θα μπορέσουμε να ενισχύσουμε και τη δύναμή μας και τη φωνή μας. Ναι, αλλά για να έχουμε και άμυνα, αν είναι κάτι που θα πρέπει να μας προβληματίσει και να προβληματίσει και το Εθνικό Συμβούλιο, δεν είναι πλέον εάν θα είναι του τάδε ύψους ή όχι η εισφορά ή τα οπλικά συστήματα που θα αγοραστούν ή όχι, αλλά αν θα έχουμε ενότητα πάνω στο θέμα της άμυνας, αν θα έχουμε ενότητα μέσα στο εσωτερικό μέτωπο, αν θα έχουμε αρμονία μέσα στο εσωτερικό μέτωπο, αν θα έχουμε αρμονία μεταξύ πολιτείας και στρατού, μεταξύ στρατού και αμυντικής θωράκισης του τόπου.

Αυτά είναι που χρειάζεται να εξετάσουμε. Προς τα πού πάμε; Διότι βλέπω πραγματικά κάτι που είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό: Δεν είναι αν το 3% θα γίνει 2%, αλλά ότι πλέον δεν υπάρχει σημείο στο οποίο να συναντώνται οι πολιτικές δυνάμεις του

τόπου. Είμαστε, σε όλα τα σημεία, σε μια κατάσταση διάστασης. Και στα πιο ευαίσθητα σημεία. Και πράγματι δεν ξέρω με ποιο τρόπο θα προχωρήσουμε παρακάτω και πώς θα κλιμακωθεί αυτή η ένταση. Και ούτε να ελπίζουμε ότι μπορεί να γίνονται πολιτικές ζυμώσεις, μπορεί να γίνονται συνομιλίες, μπορεί να σημειώνονται οποιεσδήποτε εξελίξεις... Όταν το εξετάσεις από τη σκοπιά της άμυνας, δεν μπορείς να υπολογίζεις ότι ο εχθρός δε θα έρθει, άρα δε μου χρειάζεται η άμυνα. Μας χρειάζεται ως την τελευταία στιγμή και μακάρι να μη χρειαστεί ποτέ να ψηφίσουμε, για να δεχθούμε την υπόθεση της αποστρατικοποιημένης Κύπρου.

Κύριοι συνάδελφοι, δε θα ήθελα να επεκταθώ περαιτέρω. Εκείνο μόνο που έχω να πω είναι ότι ήδη τα έσοδα του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης είναι πιο μειωμένα και από ό,τι προβλεπόταν, διότι αυξήθηκε η τιμή του πετρελαίου και μέσα σε ένα χρόνο θα χαθούν είκοσι εκατομμύρια από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Δέκα εκατομμύρια το 1999 και άλλα δέκα εκατομμύρια μέσα στο 2000. Αν αφαιρέσουμε ακόμα σαράντα εκατομμύρια, δεν ξέρω κι εγώ τι θα μείνει. Εκτός εάν νομίζουμε ότι μας αρκεί απλώς να έχουμε ένα στρατό μόνο για να αποδίδει τιμές και για να κάμνει παρελάσεις και όχι ένα σώμα που θα είναι δυνατό να είναι αξιόμαχο, στο βαθμό που μπορούμε να το στηρίξουμε και να το παρουσιάσουμε. Είναι γι' αυτούς τους λόγους που το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει το 3%, γιατί πιστεύει ότι πρέπει να ενισχυθεί η άμυνα, αλλά δε θα διστάσει να ασκήσει δριμεία κριτική στην κυβέρνηση για τον τρόπο που διαχειρίζεται και δίδει πολλές φορές εσφαλμένα μηνύματα και πλήττει την ίδια την έννοια του ταμείου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός προσεγγίζει το θέμα της άμυνας, θα έλεγα, με μια ιερή ευθύνη. Και η ευθύνη αυτή μας επιβάλλει να απευθυνθούμε προς την ολομέλεια, προς όλες τις πολιτικές δυνάμεις, και να πούμε ότι είναι ανάγκη αυτό το θέμα να το χειριστούμε με ενιαίο τρόπο όλοι μαζί. Δε θέλουμε εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού να αρκεσθούμε στο ότι εμείς στηρίξαμε και υποστηρίξαμε το 3% και ότι εμείς, αν θέλετε, είμαστε οι πατριώτες, ενώ κάποιες άλλες δυνάμεις που ενδεχομένως έχουν κάποια διαφορετική άποψη στερούνται πατριωτισμού. Δεν είναι αυτή η θέση μας. Η θέση μας είναι ότι απέναντι στην άμυνα έχουμε όλοι τις ίδιες ευθύνες, τα ίδια δικαιώματα και ότι η Βουλή πρέπει να στέλλει ένα μήνυμα ενότητας και ενιαίας συνεισφοράς στο μεγάλο θέμα που λέγεται άμυνα. Γι' αυτό η πρώτη μας πρόσκληση προς όλα τα πολιτικά κόμματα είναι να ψηφίσουν, για να διατηρήσουμε το 3%, που είναι αναγκαίο. Η δεύτερη μας θέση είναι ότι είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε με όλους, προκειμένου να βρεθεί η κοινή συνισταμένη, αν είναι αναγκαίο να γίνει αυτό.

Το ότι η άμυνα είναι αναγκαία νομίζω είναι φανερό, γιατί άμυνα σημαίνει την κοινή προσπάθεια για απόκρουση του εχθρού, ιδιαίτερα αν αυτός βρίσκεται εντός των πυλών. Από αρχαιοτάτων χρόνων η ιστορία μάς διδάσκει ότι ο δυνατός επιβάλλει ως δίκαιο τη θέλησή του, μέχρις εκεί που του επιτρέπουν οι δυνατότητες και οι δυνάμεις του, και ο αδύνατος δέχεται τέτοιους όρους, μέχρις εκεί που του επιβάλλουν οι αδυναμίες του. Και η θέση στην οποία βρισκόμαστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ακριβώς αυτή. Έχουμε απέναντί μας έναν ισχυρότατο αντίπαλο, τον οποίο πρέπει να αντιμετωπίσουμε και ο οποίος μας επιβάλλει ως δίκαιο ή προσπαθεί να μας επιβάλει ως δίκαιο εκείνο το οποίο του επιβάλλει η δύναμή του. Κι εμείς εδώ θέλουμε να εθελοτυφλούμε ενδεχομένως ή θέλουμε περί άλλων να τυρβάζουμε και να σκεφτόμαστε ότι πρέπει να περιορίσουμε την εισφορά για την άμυνα, αλλά δεν απαντούμε για ποιο λόγο. Ο λόγος είναι ότι δεν έχουμε ανάγκη ή ο λόγος είναι ότι πιστεύουμε ότι ο εχθρός δε θα έρθει;

Αλλά και πάλι από αρχαιοτάτων χρόνων η ιστορία μάς διδάσκει ότι δεν πρέπει να ζούμε με την ιδέα ότι ο εχθρός δε θα έρθει, αλλά πρέπει να ζούμε και να ενεργούμε με την αντίληψη ότι πρέπει να υποδεχθούμε τον εχθρό, όπως του αξίζει, να κάνουμε δηλαδή τη θέση μας απρόσβλητη. Και, αν πρέπει να κάνουμε τη θέση μας απρόσβλητη, πρέπει να κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν σε μας, ό,τι επιτρέπουν οι οικονομικοί μας πόροι, για να ενισχύσουμε τη θέση μας και να την καταστήσουμε απρόσβλητη.

Πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτή η Βουλή δεν έχει το δικαίωμα να στερήσει από τους νέους που είναι στρατευμένοι ή αυτούς που θα στρατευθούν ή τους νέους που είναι στην εφεδρεία το να έχουν αυτή τη δυνατότητα, αν οι καιροί το επιβάλουν. Και δεν πρέπει να υποτιμούμε καθόλου το φρόνημα, διότι, αν κρατηθούμε στην άποψη «και ποιοι θα υπηρετήσουν τα όπλα τα οποία θα αγοράσουμε ενδεχομένως από την εισφορά, αφού δεν έχουμε νεολαία;», πιστεύω ότι δεν έχουμε σαφή και συγκεκριμένη αντίληψη περί της ορμητικότητας των νέων μας, την οποία είδαμε στα γεγονότα του '96, στη Δερύνεια, όπου άοπλα παιδιά επετίθεντο εναντίον των πάνοπλων Τούρκων εισβολέων. Και βλέπουμε τα παιδιά μας καθημερινά στα διάφορα συλλαλητήρια να επιδεικνύουν το δυναμισμό τους. Δεν έχουμε το δικαίωμα να στερήσουμε από αυτά τα παιδιά, τα παιδιά μας, τα μέσα εκείνα που θα τους είναι χρήσιμα, αν ο εχθρός αποπειραθεί να προελάσει περαιτέρω από εκεί που βρίσκεται.

Αν σε κάποιους δημιουργείται ευφορία, επειδή μπαίνουμε σε μια διαδικασία ειρηνικής επίλυσης του προβλήματος και άρα δεν είναι χρήσιμα, νομίζω είναι μια λανθασμένη αντίληψη. Και είναι λανθασμένη αυτή η αντίληψη, διότι, ενώ διεξάγονται αυτές οι συνομιλίες, ενώ παίρνει ένα στάτους η Τουρκία, ταυτόχρονα η Τουρκία εξοπλίζεται ακόμα πιο πολύ, εκκρεμούν μεγάλες παραγγελίες, τμήμα των οποίων προορίζεται για την Κύπρο.

Αλλά εκείνο που έχει σημασία, νομίζω, και θα πρέπει να είναι καθοριστικό στη

σκέψη μας και στις ενέργειές μας είναι τουλάχιστον εμείς οι Κύπριοι πολίτες, εμείς που αντιμετωπίζουμε τόσο δραματικά το πρόβλημα της εισβολής και της κατοχής, να πληρώνουμε τουλάχιστον όσα πληρώνει ο Ελλαδίτης φορολογούμενος, διότι στα πλαίσια του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου και μέσω της στήριξης της οποίας τυγχάνουμε είναι άδικο από την πλευρά μας να πληρώνουμε, εμείς εδώ που αντιμετωπίζουμε άμεσα το πρόβλημα, λιγότερα από τον Έλληνα φορολογούμενο. Θα πρέπει τουλάχιστον οι οικονομικές μας υποχρεώσεις απέναντι στην άμυνα να είναι τέτοιες και τόσες όσες τουλάχιστον του Ελλαδίτη φορολογούμενου.

Θα πρέπει επίσης να πούμε ότι εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού έχουμε σταθμίσει ότι το 3% είναι μέσα στις οικονομικές δυνατότητες της οικονομίας μας και ότι στηρίζουμε την άποψη πως το 3% μπορούμε να το κρατήσουμε άνετα, διότι πιστεύουμε ότι η άμυνα δεν πρέπει να πνίξει την οικονομία, διότι, αν η άμυνα πνίξει την οικονομία, τότε δε θα έχουμε ούτε άμυνα ούτε οικονομία. Επομένως, κρατούμε την οικονομία, στηριζόμαστε στην οικονομία και πιστεύουμε ότι η οικονομία του τόπου, η οικονομία των πολιτών μας, είναι ικανή να δώσει ή να κρατήσει το 3%, το οποίο χρειάζεται να κρατήσουμε για την περαιτέρω ενίσχυση της άμυνάς μας.

Δε θέλω να επεκταθώ περισσότερο, αλλά επαναλαμβάνω την έκκλησή μας ότι ιδιαίτερα στο θέμα του 3% της εισφοράς για την άμυνα η απόφαση της Βουλής θα πρέπει να είναι ομόφωνη. Είναι η δική μας έκκληση. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να διευκρινίσω ότι εμείς και πρακτικά αποδείξαμε ότι πιστεύουμε στην αμυντική θωράκιση και πιστεύουμε στην ανάγκη ενδυνάμωσής της.

Σίγουρα, πρέπει να περνούν από κάπου οι οικονομικοί πόροι, για να καλύψουμε τις ανάγκες της αμυντικής μας θωράκισης, αλλά πιστεύουμε ότι η συνεισφορά για την άμυνα, όπως είναι σήμερα, είναι ένα μέτρο το οποίο έχει άμεσο συσχετισμό με την οικονομία· επηρεάζει την οικονομία, διότι επηρεάζει άμεσα τα ημερομίσθια και το κόστος.

Είναι από πέρσι που είχαμε εισηγηθεί ότι δεν είναι η σωστή φορολογία για την άμυνα και ότι θα πρέπει να βρεθούν άλλοι τρόποι εξεύρεσης των οικονομικών αυτών πόρων που χρειάζονται. Πιστεύουμε ότι υπάρχουν πιο ανώδυνοι τρόποι, για να βρεθούν οι πόροι και ο καλύτερος τρόπος είναι η ενσωμάτωση της φορολογίας για την άμυνα στο Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Είναι ένας φόρος τον οποίο εν πάση περιπτώσει θα τον υποστεί ο Κύπριος πολίτης, διότι μέσα στη διαδικασία της εναρμόνισής μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας πρέπει τελικά να φθάσει το συντελεστή του 15%. Άρα εκείνο το οποίο εισηγηθήκαμε και εισηγούμαστε και φέτος ... Πρόθεσή μας είναι να καταθέσουμε σύντομα πρόταση νόμου, η οποία από τη μια να καταργεί την έκτακτη εισφορά για την άμυνα και από την άλλη να αυξάνει το συντελεστή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας κατά τόσες ποσοστιαίες μονάδες όσες θα υπολογιστεί ότι είναι το ποσό που θα χάσουμε από την εισφορά για την άμυνα.

Μέσα σε αυτό το πνεύμα, παρ' όλο που εμείς, όπως είπα, είμαστε υπέρ της ενίσχυσης της αμυντικής θωράκισης, για να δοθεί ακριβώς αυτό το μήνυμα -γιατί προσπαθήσαμε και πέρσι να περάσουμε αυτό το μήνυμα, αλλά δε λήφθηκε- θα καταψηφίσουμε τη συνέχιση της αυξημένης φορολογίας. Υπάρχει, νομίζω, τροποποιητική πρόταση για μείωση του συντελεστή και θα υποστηρίξουμε τη μειωμένη αυτή συνεισφορά για την άμυνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ίσως θα μπορούσε να υποστηρίξει κανείς ότι σήμερα ασχολούμαστε περισσότερο με το χρηματιστήριο παρά με την άμυνα. Ίσως θα μπορούσε να πει κανείς ότι σήμερα κάνουμε περισσότερο χρηματιστήριο παρά άμυνα. Εγώ πάντως εντίμως πιστεύω ότι ακόμα δεν έχουμε φθάσει στο σημείο να συζητούμε αν χρειαζόμαστε άμυνα ή όχι. Είμαι βέβαιος ότι όλοι συμφωνούμε ότι χρειαζόμαστε την άμυνα και σίγουρα δεν κάμνουμε άμυνα για να παίζουμε πόλεμο, όπως έχει λεχθεί προηγουμένως. Κάμνουμε άμυνα, διότι τη χρειαζόμαστε. Πρέπει να διασφαλίσουμε τα ελεύθερα εδάφη και ενισχύοντας αυτή τη διασφάλιση, σίγουρα ενισχύουμε και τις διεκδικήσεις μας ως προς τα κατεχόμενα εδάφη μας.

Διεξάγονται τώρα οι εκ του σύνεγγυς συνομιλίες και έχει λεχθεί ότι αυτό το κρυφτούλι θα συνεχιστεί τέλος Ιανουαρίου - αρχές Φεβρουαρίου. Φανταστείτε τι μήνυμα θα στείλουμε, αν έρθουμε σήμερα με οποιοδήποτε τρόπο να δείξουμε ότι χαλαρώνουμε τις αμυντικές μας προσπάθειες. Η πολιτική ηγεσία του τόπου έχει επιλέξει, και πολύ ορθά, τη διά ειρηνικών μέσων επίλυση του Κυπριακού και για να είμαστε και ειλικρινείς, μέχρι εδώ φθάνει η δύναμή μας. Δεδομένου ότι το 36% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας κατέχεται παράνομα από τον Απίλα, αν μπορούσαμε δε θα κάμναμε άμυνα, αλλά θα κάμναμε επιθετική πολιτική.

Βέβαια, συμφωνώ απόλυτα με όσα έχει πει ο κ. Μουσιούπτας σε ό,τι αφορά την ενίσχυση της διαφωτιστικής προσπάθειάς μας, αλλά αυτό μπορεί και πρέπει να γίνει επιπρόσθετα και παράλληλα. Είναι δύο παράγοντες που πρέπει να αλληλοσυμπληρώνονται. Δεν μπορεί να λειτουργεί ο ένας σε βάρος του άλλου. Αν σήμερα ελαττώσουμε με οποιοδήποτε τρόπο τις αμυντικές προσπάθειές μας, το μήνυμα

που θα στείλουμε σίγουρα είναι περίπου ότι κάπου τα έχουμε διπλώσει, για να χρησιμοποιήσω αυτή τη φράση. Επομένως, χρειαζόμαστε την άμυνα και μακάρι να μπορούσαμε να ενισχύσουμε και το 3%. Μακάρι να μας το επέτρεπαν οι δυνάμεις μας.

Με αυτά τα δεδομένα, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι, εφόσον οι οικονομικές δυνατότητες του τόπου δεν επιτρέπουν την περαιτέρω ενίσχυση των αμυντικών προσπαθειών μας, θα πρέπει τουλάχιστο να διαφυλάξουμε αυτά που έχουμε, ώστε να μη στείλουμε οποιοδήποτε λανθασμένο μήνυμα. Γνωρίζουμε ότι ο εχθρός караδοκεί και βλέπουμε τι γίνεται στη Νέα Υόρκη, βλέπουμε τι γίνεται στο Ελσίνκι. Ας μην έρθουμε κι εμείς μόνοι μας να στείλουμε ένα μήνυμα το οποίο σίγουρα δε θα είναι αυτό που θέλουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση που γίνεται τώρα δεν είναι πρωτόγνωρη. Υπενθυμίζω ότι με παρόμοια επιχειρήματα, με παρόμοια τεκμηρίωση συζητήσαμε και τον Αύγουστο του 1998 και ενδιαμέσως, δε θυμούμαι ακριβώς ποια ημερομηνία είναι η τρίτη συζήτηση που κάνουμε ακριβώς πάνω στο ίδιο θέμα. Δε συζητούμε σήμερα την ανάγκη, την αναγκαιότητα ή όχι της άμυνας. Εδώ νομίζω υπάρχει πλήρης ομοφωνία. Υπάρχει διαφορά σε ό,τι αφορά την έκταση που πρέπει να έχει η αμυντική προσπάθεια, τα όρια που θέτει η κάθε πλευρά. Εδώ όντως υπάρχουν κάποιες διαφορετικές προσεγγίσεις. Εμείς, για παράδειγμα, οριοθετούμε την αμυντική μας προσπάθεια από τρεις παράγοντες: Πρώτον, να είναι συμβατή με τα οικονομικά δεδομένα, να μην επιβαρύνει, αντίστροφα δηλαδή, την οικονομική ανάπτυξη, δεύτερον, να συνάδει και να εξυπηρετεί

την πολιτική που έχουμε αποφασίσει για ειρηνική επίλυση του κυπριακού προβλήματος και, τρίτον, να μη δημιουργεί ανυπέβλητα εμπόδια στις σχέσεις των δύο κοινοτήτων, δηλαδή να μην μπορεί να τροφοδοτείται ο απλός Τουρκοκύπριος πολίτης με το μήνυμα από τον Ντενκτάς ότι η άμυνα είναι επιθετικό εργαλείο στα χέρια των Ελληνοκυπρίων για μια πολεμική διευθέτηση του Κυπριακού. Και είναι θέμα εκτίμησης της κάθε πλευράς το αν η σημερινή αμυντική προσπάθεια βρίσκεται σ' αυτά τα πλαίσια, αν αφίσταται, αν είναι πιο κάτω, αν είναι πιο πάνω. Αυτό δεν είναι της παρούσης και δε θα ασχοληθώ με αυτό το αντικείμενο.

Έχει γίνει λόγος για μειωμένα εισοδήματα, για μειωμένα έσοδα στην αμυντική προσπάθεια. Με αριθμούς τους οποίους κατέθεσε ο συνάδελφος Χριστοδουλίδης, που σήμερα απουσιάζει, είχαμε καταδείξει στην περασμένη συνεδρία της ολομέλειας που συζητήθηκε αυτό το θέμα ότι όσα εισέπραξε η κυβέρνηση συνολικά για την άμυνα, τόσο από την έκτακτη εισφορά όσο και από άλλες εισροές, ήταν περισσότερα από εκείνα που δαπάνησε. Αυτά με αριθμούς. Και είναι κατατεθειμένοι αυτοί οι αριθμοί και στη Βουλή, είναι κατατεθειμένοι και στη συζήτηση των προϋπολογισμών. Πέραν τούτου, οι προϋπολογισμοί δεν εξεπληρώνοντο στο βαθμό που σχεδιαζόταν να εκπληρωθούν. Μάλιστα υπήρξαν χρόνια που ούτε το 50% των προϋπολογισμών δεν υλοποιήθηκε. Πέραν τούτου, είχαμε για τα τρία χρόνια, κύριοι συνάδελφοι, για τα έτη '97, '98 και '99, επιπρόσθετα, πέρα από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης, £80 εκατομ. εισροές λόγω της διαφοράς της τιμής των πετρελαιοειδών. Και ασφαλώς αυτά δεν πρέπει να υπολογίζονται, όπως είπε ο συνάδελφος Χατζηδημητρίου, ως απώλειες, αν τώρα δεν τα παίρνουμε. Απλώς δεν τα παίρνουμε, αλλά δεν είναι απώλειες. Το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης έχει τα εισοδήματά του. Αυτά είναι επιπρόσθετα, είναι πέρα από τα προϋπολογισθέντα. Και από την έγκριση, από την ημέρα που αυξήθηκε στο 3% η εισφορά για την άμυνα και σε περίοδο δώδεκα μηνών μετά από αυτή την αύξηση, ενώ η

κυβέρνηση ανέμενε να πάρει επιπρόσθετα £37 εκατομ. από την αύξηση της εισφοράς, πήρε £41 εκατομ. συν £35 εκατομ., με τους πιο συντηρητικούς υπολογισμούς, από την αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών. Κατά συνέπεια, και το επιχείρημα ότι υπάρχει μείωση των εισοδημάτων, κατά την άποψή μας, δε στέκει, δεν είναι η πραγματικότητα με βάση τους αριθμούς.

Η δική μας η άποψη, κύριοι συνάδελφοι, και στις άλλες συζητήσεις που έγιναν στην ολομέλεια ήταν πάντοτε ξεκάθαρη: Υπέρ της κλιμακωτής φορολογίας. Εμείς διαφωνούσαμε και διαφωνούμε και θα διαφωνούμε στην ισοπεδωτική φορολογία του 3% επί παντός εισοδήματος, ανεξάρτητα από πόθεν προέρχεται, ανεξάρτητα από την πηγή του αυτή καθαυτήν, δηλαδή από το αν είναι, για παράδειγμα, μέρισμα από μετοχές ή αν είναι εισόδημα από μισθωτή εργασία. Δεύτερον, διαφωνούμε στο ότι αυτό το συγκεκριμένο ποσοστό επιβάλλεται επί παντός επιπέδου εισοδημάτων. Και είχαμε δύο φορές εισηγηθεί στην ολομέλεια την υιοθέτηση της κλιμακωτής φορολογίας. Και μάλιστα τη μια φορά είχε γίνει δεκτό απ' όλους ότι «μάλιστα, είναι δίκαιη αυτή η πρόταση, δώστε μας όμως λίγο χρόνο να την επεξεργαστούμε». Τα ίδια έλεγε και η κυβέρνηση. Αυτός ο χρόνος παρήλθε, παρήλθαν οι έξι μήνες, ήρθαμε στο τέλος του 1998, για να επιχειρηματολογήσουν κάποιοι λέγοντας ότι "ξέρετε, δεν είχαμε αρκετό χρόνο να το δούμε". Και δόθηκε ακόμα ένας χρόνος παράταση, για να έρθουν στο τέλος της ημέρας να μας πουν "ξέρετε, δεν μπορεί να εφαρμοστεί". Ε, εμείς ισχυριζόμαστε ότι και εφαρμόσιμο είναι και δικαιότερο είναι και πρακτικότερο είναι! Απλώς, δεν υπάρχει η διάθεση και η πολιτική βούληση να υιοθετηθεί αυτή η πρόταση.

Γι' αυτό, κύριοι συνάδελφοι, εμάς δε μας απομένει άλλη οδός από του να μην ψηφίσουμε την παρούσα πρόταση για παράταση. Δε μας απομένει άλλη οδός να απαντήσουμε εις τον εμπαιγμόν -διότι περί εμπαιγμού πρόκειται το να λέγεις ότι είναι σωστό και ότι γίνεται και ότι μπορεί και να αποφεύγεις να το αντιμετωπίσεις- να

απαντήσουμε στον εμπαιγμό παρά με την από κοινού με άλλες δύο κοινοβουλευτικές ομάδες ψήφιση της μείωσης της εισφοράς, κάτι που είχαμε κάνει και ακριβώς πριν από ένα χρόνο, όταν συνεζητείτο σ' αυτό το σώμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, Μάριε. Ο κ. Λυσσαρίδης. Με συγχωρείτε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ειλικρινά δεν είχα διανοηθεί ότι θα ήτο ανάγκη σ' αυτό το σώμα να αναπτύξει κανείς και πάλι τι σημαίνει αμυντική δυνατότητα και ποια είναι η αλληλοσύνδεση μιας ενισχυμένης αμυντικής δυνατότητας και πολιτικής διαπραγμάτευσης. Χωρίς αμυντική δυνατότητα είμεθα εντελώς γυμνοί και στις διαπραγματεύσεις. Όχι γιατί φιλοδοξούμε ανοήτως και αφελώς ότι είναι ποτέ δυνατόν να υπάρξει αμυντική ισορροπία μεταξύ Κύπρου και Τουρκίας, αλλά γιατί θα ήτο εντελώς εξωπραγματικό και θα έλεγα και άδικο να μην αναλαμβάνουμε εκείνο το ποσοστό που χρειάζεται να αναλάβουμε, για να προσπαθήσουμε να φέρουμε μια καλύτερη ισορροπία μεταξύ του συνόλου του εξοπλιστικού ανταγωνισμού Ελλάδας, Τουρκίας, Κύπρου. Μιλούμε για ενιαίο αμυντικό δόγμα και θέλουμε τις ευθύνες να τις αναλάβει μια και μόνο πλευρά, πράγμα το οποίο να μου επιτραπεί να πω ότι θα δημιουργήσει ακόμα και αρνητικές αντιδράσεις στον ίδιο

τον ελλαδικό χώρο. Αν για κάθε χώρα η ανάγκη για ύπαρξη ισχυρής αμυντικής δυνατότητας ισχύει, αν η Ελβετία η οποία δεν έχει εμπλακεί σε πόλεμο για αιώνες αισθάνεται την ανάγκη να έχει ένα ποσοστό πολύ ψηλότερο από το δικό μας του εθνικού εισοδήματος που να δαπανάται για την άμυνα, ειλικρινά δε φανταζόμαστε ότι θα χρειαζόταν να επιχειρηματολογήσω στη Βουλή για την ανάγκη να ενισχύσουμε τις αμυντικές μας δυνατότητες! Και νομίζω ότι το να γίνεται ένας ανταγωνιστικός παραλληλισμός της επιλογής για διαπραγματεύσεις, για ειρηνική λύση, για διαφώτιση με την άμυνα είναι λάθος. Ίσα ίσα υπάρχει μια σύμπλευση, συμπόρευση και, θα έλεγα, μια αλληλοβοήθεια των δύο αυτών πυλώνων της εξωτερικής πολιτικής μιας χώρας υπό κατοχή. Θα ήθελα δε να ρωτήσω: Αν αυτή η Βουλή έστελλε ή θα στείλει το μήνυμα ότι η αντίληψη την οποία έχει για την άμυνα αρχίζει να μειώνεται, ποιο θα είναι το ηθικό όχι απλώς των στρατευμένων παιδιών αλλά του λαού; Αν εμείς οι οποίοι αναλαμβάνουμε, είτε το θέλουμε είτε όχι, την ευθύνη να προστατεύσουμε το λαό από οποιουσδήποτε πιθανούς κινδύνους... Και δε νομίζω να λέει κανείς ότι δεν υπάρχουν πιθανοί κίνδυνοι από την εξωτερική πολιτική μιας επεκτατικής δύναμης, όπως είναι η Τουρκία. Φοβούμαι ότι αυτό το ηθικό θα πέσει και η διαπραγματευτική μας ικανότητα θα πληγεί.

Υπήρξε το επιχείρημα ότι οι αμυντικές δαπάνες σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να θέτουν σε κίνδυνο τις άλλες οικονομικές δυνατότητες του τόπου. Συμφωνούμε απόλυτα. Το ερώτημα είναι: Πράγματι, το σημερινό ύψος των αμυντικών δαπανών επιβαρύνει σε τέτοιο σημείο την ευρύτερη οικονομική πολιτική του κράτους, ώστε να χρειάζεται να μειώσουμε τις αμυντικές δαπάνες; Σήμερα έχουμε περίπου 4,5% του εθνικού εισοδήματος να δαπανάται για την άμυνα, ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά εις ολόκληρο τον κόσμο, όχι σε χώρες υπό κατοχή αλλά σε χώρες που δεν έχουν κανέναν απολύτως κίνδυνο. Στην Ελλάδα είναι πολύ ψηλότερο, σε χώρες δε που αντιμετωπίζουν πιθανότητα αναμέτρησης πλέον, σε μερικές ανεβαίνει στο 50%.

Κανένας δεν εισηγείται βεβαίως αυτού του είδους τις αμυντικές δαπάνες, αλλά το να λέμε ότι το 4,5% αποτελεί τέτοια επιβάρυνση στην οικονομική μας προσπάθεια, ώστε πρέπει να το μειώσουμε, να μου επιτραπεί να πω ότι δε στέκει σε καμιά κριτική.

Ελέχθη ότι πράγματι δεν υλοποιούνται τα προγράμματα. Θα ασκήσουμε κριτική στο ότι δεν υλοποιούνται τα προγράμματα. Πρέπει να υλοποιούνται τα προγράμματα, αλλά αυτό δεν είναι λόγος για να μειώσουμε τις δαπάνες, γιατί είναι λάθος που ελέχθη ότι, επειδή δεν υλοποιούνται τα προγράμματα, δεν έχουμε ανάγκη των εισοδημάτων. Σήμερα, αν θυμούμαι καλά -ξέχασα να πάρω μαζί μου τον κατάλογο- υπολογίζεται ότι το 2000 θα έχουμε £161 εκατομ., αν καλά θυμούμαι, ελλειμματικό προϋπολογισμό για την άμυνα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Με τα ισχύοντα μέχρι στιγμής £166 εκατομ., αλλά, αν υλοποιηθούν και τα προγράμματα, θα φτάσουμε στα £486 εκατομ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Και αν ακόμα δεν υλοποιηθούν -δηλαδή κάποτε πρέπει να ευγνωμονούμε, κακώς βέβαια, για το ότι δεν υλοποιούνται τα προγράμματα, γιατί, αν είχαν υλοποιηθεί, θα ήσαν πολύ περισσότερα τα ελλείμματα -θα πρέπει να μεγαλώσουμε αυτά τα ελλείμματα; Θα πρέπει πραγματικά συνεχώς να βρισκόμαστε μπροστά σε ελλειμματικούς προϋπολογισμούς άμυνας; Είναι άσχετοι αυτοί με τους ελλειμματικούς προϋπολογισμούς της κυβέρνησης; Θα πρέπει να έχουμε ελλειμματικούς προϋπολογισμούς για την παιδεία, για την υγεία; Εδώ, παρά το γεγονός ότι υπάρχει χωριστό ταμείο, δεν μπορούμε να αγνοούμε τα ελλείμματα της άμυνας, γιατί είναι ελλείμματα τα οποία θα πρέπει κάποτε να πληρώσουμε. Γι' αυτό δε νομίζω ότι δικαιολογείται οποιαδήποτε σκέψη για μείωση των εισοδημάτων της κυβέρνησης σ' αυτό τον τομέα. Εμείς δεν είμαστε μεταξύ εκείνων οι οποίοι είναι ικανοποιημένοι από

την κυβερνητική πολιτική. Άλλο το ένα, άλλο το άλλο. Δε σημαίνει ότι θα στερήσουμε από τον τόπο τις αμυντικές δυνατότητες, γιατί έχουμε έντονες ενστάσεις για την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Δεν είναι αυτή η κυβέρνηση η άμυνα. Η άμυνα είναι για όλους, είναι διακρατική και διαχρονική.

Ελέχθη κάτι για την κλιμακωτή, που είναι πράγματι η δικαιότερη. Κανείς δεν μπορεί να το αμφισβητήσει, αλλά, αν πρόκειται αυτό να παρεμποδίσει την είσπραξη, τότε νομίζω ότι θα προσφέρουμε κακή υπηρεσία. Πολύ περισσότερο, αν ήταν έτσι τα πράγματα, και το 2% πάλι κλιμακωτό θα ήταν. Θα έπρεπε να υπάρχει πλήρης άρνηση πλέον στην ψήφιση οποιασδήποτε...κατ' αποκοπή, ας το πω έτσι, εισφοράς για την άμυνα. Υπάρχει άλλος τρόπος και τον εισηγούμαι στη Βουλή, δεδομένου μάλιστα ότι θα έχουμε τους προϋπολογισμούς πολύ σύντομα: Να πούμε ότι, μια και σας δώσαμε 3% για την άμυνα και δεδομένου ότι μερικά στρώματα οικονομικώς ασθενέστερα επιβαρύνονται, κατά την άποψή μας κακώς, με αυτή την αυξημένη συνεισφορά, απαιτούμε αντισταθμιστικά επιδόματα για εκείνα τα στρώματα τα οποία πράγματι δεν είναι δυνατόν να αντέξουν έστω και το 3%, για τους συνταξιούχους. Ακόμα λέγω οι £3.000 είναι μικρό ποσό, για να είναι απλώς το εισόδημα το οποίο απαλλάσσεται από τη φορολογία για την αμυντική θωράκιση. Αν θέλουμε να το μελετήσουμε σωστά, υπάρχουν τρόποι με τους οποίους θα μπορούσαμε πράγματι να βοηθήσουμε εκείνους που κακώς επιβαρύνονται με το 3%.

Όσον αφορά το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εμείς λέμε, ναι, είναι ίσως μια σωστή τοποθέτηση, αλλά αυτό δε δικαιολογεί το να μην ψηφίσουμε το 3%, διότι, όταν θα ψηφίσουμε το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας -και εμείς δεν είμεθα εναντίον του να ενσωματωθούν όλα- τότε θα υπολογίσουμε το ποσοστό αύξησεως του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Άρα εδώ δεν τίθεται θέμα να μην ψηφίσουμε το 3%, διότι θα ψηφίσουμε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Είτε 2% ψηφίσουμε είτε 3% ψηφίσουμε, αν

τελικά η Βουλή αποφασίσει ότι είναι ένα καλύτερο σύστημα η εισπραξη αυτού του ποσού μέσω του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, τότε θα υπολογίσουμε αυτό που πρέπει να προσθέσουμε ως Φόρο Προστιθέμενης Αξίας.

Η εισήγησή μου τελικά είναι απλή. Ο συνάδελφος Τάκης Χατζηδημητρίου είπε κάτι το οποίο, παρ' όλο που είναι συνάδελφος του δικού μου του κόμματος, εμένα με έχει πραγματικά ως ένα βαθμό πολύ πολύ προβληματίσει: Είχαμε πάντα μια ενιαία πολιτική για την άμυνα, είχαμε πάντα μια ομοψυχία για τέτοια θέματα. Δεν υπάρχει συμπολίτευση και αντιπολίτευση σε θέματα άμυνας και επιβίωσης. Και η έκκληση είναι να συντηρήσουμε αυτό το κλίμα. Η άμυνα δεν είναι ούτε για την κυβέρνηση Κληρίδη ούτε για την πρώην κυβέρνηση Βασιλείου ή Κυπριανού ή οποιουδήποτε άλλου. Η άμυνα είναι γι' αυτό το λαό. Και η έκκλησή μου προς όλους είναι να αντιμετωπίσουμε αυτό το θέμα ως ένα θέμα άσχετο με οποιεσδήποτε κομματικές τοποθετήσεις που δικαιολογημένα, είναι γεγονός, θέλουν να εκφράσουν μια απαρέσκεια προς την ευρύτερη κυβερνητική πολιτική. Η έκκλησή μου λοιπόν είναι να κάνουμε δεύτερες σκέψεις, να ψηφίσουμε το 3% και να δώσουμε αντισταθμιστικά επιδόματα σε εκείνα τα στρώματα στα οποία επιβάλλεται να τα δώσουμε, γιατί και το 2%, όχι μόνο το 3%, και το 2% γι' αυτούς είναι επιβαρυντικό, όσο μικρό και αν φαίνεται. Αυτή είναι η δική μου τελική εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ίσως να είναι οδυνηρά αυτά που θα εκτιμήσω, αλλά αισθάνομαι ότι πρέπει να λεχθούν. Για να είμαστε απόλυτα ρεαλιστικοί, πρέπει να αντιληφθούμε ότι δύο πράγματα είναι αυτά τα οποία επηρεάζουν την αμυντική δυνατότητα της χώρας μας. Το ένα είναι τα στρατηγικά όπλα. Πήραμε μια γεύση ενός τέτοιου στρατηγικού

όπλου και το είδαμε από τις τηλεοράσεις μας να εκτοξεύεται κάθε νύκτα· ήταν οι S300. Τελικά δεν είχαμε την τιμή να το φιλοξενήσουμε στην πατρίδα μας, για να μας δώσει εκείνη την αμυντική δυνατότητα που θέλαμε και για την οποία ψηφίσαμε να αυξηθεί το ποσοστό της αμυντικής θωράκισης. Το εξορίσαμε στην Κρήτη.

Το δεύτερο, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι η ψυχή, η ψυχή του μαχητή. Δυστυχώς, και σ' αυτό τον τομέα έχουμε αποτύχει παταγωδώς. Έχουμε παραμελήσει την ψυχή του Κύπριου πολίτη, γιατί τα άρματα μάχης και τα πυροβόλα δε θα πολεμήσουν από μόνα τους, χρειάζονται ανθρώπους να τα οδηγούν, χρειάζονται ανθρώπους, στρατιώτες, μαχητές να τα χειρίζονται. Έχουμε την ψευδαίσθηση, φαίνεται, ότι με το να διπλασιάζουμε το πάχος της σιδερένιας θωράκισης των αρμάτων μάχης ή με το να έχουμε εκατόν αντί πενήντα η αμυντική μας δυνατότητα αυξάνεται και ότι θα μπορούμε να αποτρέψουμε τους εχθρούς μας από του να προχωρήσουν και να επιτύχουν αυτά τα οποία πιθανόν να θέλουν να επιτύχουν.

Κύριε Πρόεδρε, η αλήθεια είναι πικρή. Δεν πρόκειται ποτέ να καταφέρουμε εμείς, η μικρή Κύπρος, να σταματήσουμε τους μεγάλους εχθρούς μας -οι οποίοι δεν είναι μόνο η Τουρκία- να τους σταματήσουμε από του να επιτύχουν αυτό που θα αποφασίσουν να επιτύχουν και το οποίο δε θα αποφασιστεί στα πεδία των μαχών, αγαπητοί συνάδελφοι, θα αποφασιστεί στο Ελσίνκι, στο Τράουμπεκ, στη Νέα Υόρκη και στο Μοντρέ.

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Πότε έκαψες τα πράσινα, κύριε Ματσάκη;

(Γέλια και σχόλια από βουλευτές)

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Βεβαίως, για ορισμένους ίσως να φαίνονται αστεία αυτά που λέγονται, όμως είναι με οδύνη ψυχής -και το έχω πει- που λέω αυτά που λέω σήμερα, γιατί κι εγώ παραπλανήθηκα κι εγώ έπεσα θύμα κι εγώ πίστεψα ότι, ναι, είναι αποτρεπτικός

παράγοντας, κύριε Χατζηδημητρίου, το 1% επιπλέον. Όχι, η Τουρκία και οι μεγάλοι της σύμμαχοι αν αποφασίσουν ότι θα προχωρήσουν, δε νομίζω ότι θα τους επηρεάσει το 1% και ότι αυτό θα συνιστά αποτρεπτικό παράγοντα. Και, αντί να χάσουν δυο χιλιάδες στρατιώτες ή πέντε χιλιάδες, θα χάσουν δέκα. Ποσώς τους ενδιαφέρει.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΔΗΣΥ:

Παρά να τα τρων!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ε, κοιτάξτε, όταν κερδίζουμε πάρα πολλά στο χρηματιστήριο, κάποιος πρέπει να τα τρων. Και η αλήθεια είναι ότι πολλοί τα τρων σ' αυτό τον τόπο. Και η αλήθεια είναι ότι με τις εξοπλιστικές κούρσες δεν κερδίζει ο λαός, ένας μόνο κερδίζει, οι έμποροι των όπλων. Αυτοί θα κερδίσουν από τις κούρσες των εξοπλιστικών προγραμμάτων. Και, όταν λέω οι έμποροι, εννοώ και αυτούς που παίρνουν μίζες και αυτοί δεν είναι ξένοι μόνο.

Κύριε Πρόεδρε, μιλώντας για την ψυχή του Έλληνα Κύπριου, πρέπει να έχουμε υπόψη μας και το εξής: Όταν φθάσαμε στο επίπεδο εκείνο που εισάγουμε προϊόντα από την Τουρκία και τα εισάγουμε και τα πουλούμε για χριστουγεννιάτικα δώρα και είναι η ίδια η κυβέρνηση που αποφάσισε να νομιμοποιήσει αυτές τις εισαγωγές, πώς είναι δυνατόν μετά να έρθουμε να πείσουμε τον Κύπριο πολίτη να δίνει από το υστέρημά του, για να αυξήσει την αποτρεπτικότητα της άμυνάς μας;

Κύριε Πρόεδρε, όχι 3%, όχι 4%, αλλά 100% να δίνουμε στην άμυνα, τίποτε δεν μπορεί να αντικαταστήσει το ηθικό του λαού μας. Και δυστυχώς το ηθικό του λαού μας η κυβέρνηση το έχει εκμηδενίσει.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Είναι με τούτους τους λόγους σας, κύριε Ματσάκη, που ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Και όλοι αυτοί οι οποίοι ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ ησυχία, παρακαλώ!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Και όλοι αυτοί οι οποίοι βγάζουν θούριους σε μνημόσυνα και σε επετείους, όλοι αυτοί που φωνασκούν, κύριε Πρόεδρε, να είστε σίγουροι ότι δε θα είναι αυτοί που θα βάλουν τα κορμιά τους και τα στήθη τους μπροστά, όταν θα παρουσιαστεί η ευκαιρία, όπως αποδείχθηκε και στο παρελθόν πλειστάκις.

Δε θα συνεχίσω, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ να χαμηλώσουμε λίγο τον τόνο.

Ο κ. Φιλίππου και μετά ... Έχει ώρα που ζητά το λόγο ο κ. Φιλίππου, να του επιτρέψετε παρακαλώ.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ πολύ σωστά είπε ότι η άμυνα είναι για όλους μας και, προσπαθώντας να εξηγήσει γιατί δεν πρέπει η κοινοβουλευτική ομάδα στην οποία ανήκω να επιμείνει στην καταψήφιση του νομοσχεδίου που είναι ενώπιόν μας, υποστήριξε, μ' ένα σωστό επιχείρημα, ότι ό,τι ισχύει για το 3% ισχύει και για το 2%. Το θέμα είναι ότι το 2% ίσχυε πριν οι βουλευτές, που είναι σήμερα μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας, να είναι βουλευτές. Δεν τέθηκε τότε το θέμα της κλιμακωτής εισφοράς. Το θέμα της κλιμακωτής εισφοράς τέθηκε πριν περίπου ένα με ενάμιση χρόνο και, επειδή ανήκω σ' εκείνους οι οποίοι υποστήριξαν την κλιμακωτή εισφορά, θεώρησα σωστό να πω μερικά λόγια ειδικά για το θέμα της κλιμακωτής εισφοράς.

Κύριε Πρόεδρε, στη δική μου την αντίληψη μερικές ομάδες δε θα ήθελαν υψηλό επίπεδο φορολογίας για την άμυνα, διότι φιλοσοφικά έχουν άλλες αντιλήψεις. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστηρίζει με το νομοσχέδιο που είναι ενώπιόν μας, το οποίο έχει φέρει η κυβέρνησή του, το 3%. Αλλά είναι εν γνώσει της κυβέρνησης ότι η δική μας ομάδα διαφωνεί στο 3%, όπως είναι τώρα, γιατί αυτό το σύστημα είναι άδικο για τους χαμηλά αμειβομένους, είναι άδικο για τους μισθωτούς και έχει προτείνει την κλιμακωτή εισφορά. Και ενώ το επιχείρημα της κυβέρνησης είναι διάτρητο, το δικό μου αντεπιχείρημα είναι τόσο απλοϊκό όσο μπορεί να το καταλάβει ο καθένας. Λέει το επιχείρημα της κυβέρνησης: Οι κλιμακωτοί συντελεστές είναι αδύνατον να εφαρμοστούν για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα. Το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να εφαρμόσουν την κλιμακωτή εισφορά, θα πρέπει να αλλάξουν τα λογισμικά τους συστήματα και αυτό μάς κοστίζει πάρα πολύ. Πόσο πολύ μας κοστίζει; Να σας πω εγώ. Ένα εκατομμύριο; Είναι περισσότερο; Να μας πει πόσο κοστίζει. Και συνεχίζει το επιχείρημα της κυβέρνησης, το διάτρητο επιχείρημα: Οι εργοδότες θα υποστούν σοβαρό διοικητικό κόστος. Και ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι: Η φορολογία μας, όλων μας η φορολογία, δε γίνεται με κλιμακωτό συντελεστή; Γιατί εκεί δεν υπάρχουν όλα αυτά τα δήθεν προβλήματα; Απλούστατα ... Πρέπει να τα πούμε κάποτε αυτά. Στο κυβερνητικό στρατόπεδο μια ισχυρή ομάδα δεν υποστηρίζει την άμυνα και είναι η ομάδα η οποία ελέγχει την κυβέρνηση και επιμένει, γνωρίζοντας ότι αυτό θα καταψηφιστεί, διότι, από τη στιγμή - προς τιμήν του- που το ΔΗΚΟ αποφάσισε να δεχθεί το σκεπτικό του ΑΚΕΛ, δημιουργείται μάλλον πλειοψηφία και μαζί με τους ΕΔΗ γνωρίζουμε όλοι ότι θα απορριφθεί. Γιατί η κυβέρνηση επιμένει ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Τούτο κι αν είναι διάτρητο επιχείρημα!

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Παρακαλώ, δεν είναι καθόλου, διότι γνωρίζουμε τους αριθμούς.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Γιατί συζητούμε τώρα; Να μη συζητούμε, να τελειώνει η κουβέντα.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Γίνεται μια πρόσθεση αριθμών και γνωρίζουμε ότι απορρίπτεται. Συνεπώς, κύριοι συνάδελφοι, αν πράγματι η κυβέρνηση επιθυμεί να διατηρήσει το 3%, ιδού η Ρόδος ιδού και το πήδημα. Να φέρει κλιμακωτή εισφορά με 3%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος ... Αποφασίστε. Ο κ. Προδρόμου, ο κ. Χατζηγιάννης; Μοιράστε το χρόνο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Και οι δύο θα μιλήσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να ενημερώσω το συνάδελφο κ. Ματσάκη ότι είμαι μεταξύ εκείνων που πηγαίνω σε μνημόσυνα και κάνω και ομιλίες, γιατί θεωρώ καθήκον μου αυτοί που έδωσαν τη ζωή τους γι' αυτό τον τόπο να τιμούνται ανάλογα. Άρα ήταν άστοχο, νομίζω, το επιχείρημά σας. Όπως είμαι και μεταξύ εκείνων, αν θέλετε, στο χώρο του Δημοκρατικού Συναγερμού που υποστηρίζουν φανατικά την πολιτική του Σημίτη, όπως έχει σήμερα, αν θέλετε, πλήρως παρουσιαστεί, η οποία πολιτική, για όσους έχουν αντίθετη άποψη, θα έπρεπε να τους οδηγήσει στην προσέγγιση να δίδουν πολύ περισσότερα για την ενίσχυση της άμυνας, αν η φιλοσοφία τους είναι ότι δε θα πρέπει να συντηρήσουμε την εχθρότητα του παρελθόντος, όπως φαίνεται μέσα από τις

άλλες προσεγγίσεις, και να αφήσουμε, αν θέλετε, την πολιτική, την ευρωπαϊκή πολιτική, την οποία επέλεξε η κυβέρνηση η ελληνική.

Η Ελβετία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχει πρόβλημα ούτε εισβολής ούτε και διανοείται κανένας ότι είναι εύκολο να επιτεθεί στην Ελβετία. Αν κοιτάξετε το ποσοστό που δίνει επί του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος στον τομέα των δαπανών για την άμυνα, θα δείτε ότι δαπανά πολύ περισσότερα απ' ό,τι δαπανά η Κύπρος από πλευράς ποσοστού. Αυτή η Ελβετία, ναι, πληρώνει πέραν του 4,5% επί του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος. Όλη η πολιτική ηγεσία αυτού του τόπου και εδώ οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι και τα μέλη της επιτροπής Άμυνας ήταν πάντοτε παρόντες, όταν το πενταετές πρόγραμμα εγκρινόταν, και εγκρινόταν από όλους. Ουδέποτε προχώρησε αυτή η κυβέρνηση ή οποιαδήποτε άλλη προηγούμενη κυβέρνηση από μόνη της να χαράξει στρατηγική στα θέματα της άμυνας. Μέσα από τις ανάγκες του τόπου, μέσα από τις εισηγήσεις του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς και κατόπιν κοινής απόφασης όλων των πλευρών χαράχτηκε ένα πενταετές πρόγραμμα. Αυτό το πενταετές πρόγραμμα προβλέπει κάποιες δαπάνες. Ήδη γνωρίζετε ότι οι τιμές των πετρελαίων ανεβαίνουν και ήδη θα χάσει το ταμείο γύρω στα £11.000.000, αν πάμε μέχρι το Γενάρη με τις σημερινές τιμές. Αν ανεβούν ακόμα περισσότερο οι τιμές, το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης θα υποστεί περαιτέρω ζημιά.

Όλοι θέλουμε να υλοποιήσει η κυβέρνηση και μέχρι σήμερα η κριτική που ακούω από συναδέλφους που έχουν αντίθετη θέση είναι γιατί δεν υλοποιεί η κυβέρνηση τα προγράμματα όπως είχαν εγκριθεί μέσα από τους προϋπολογισμούς. Έχει καλυφθεί από τον κ. Λυσσαρίδη αυτό το κεφάλαιο, απλώς το τονίζω κι εγώ, ότι σήμερα απλώς δε θα πρέπει να κάμνουμε κριτική γιατί δεν υλοποιείται, αλλά θα πρέπει να τα αντιστρέψουμε, ότι δε θα επιτρέπουμε στην κυβέρνηση να υλοποιήσει προγράμματα, εφόσον δε θα έχει χρήματα να πληρώσει προς αυτή την κατεύθυνση. Ποιος θα

πληρώσει τις ελλείψεις; Τι θα σημαίνει η μείωση της εισφοράς και γενικά των εσόδων; Σημαίνει κατ' ανάγκη μείωση των δαπανών. Αν προσεγγίζουμε το θέμα ότι υπό τα σημερινά δεδομένα δε χρειάζεται η ίδια, αν θέλετε, προσέγγιση στα θέματα της άμυνας, αυτό είναι ένα κεφάλαιο το οποίο πρέπει να συζητηθεί. Αλλά, επαναλαμβάνω, η Ελβετία κινδυνεύει; Και όμως δαπανά για την άμυνα του τόπου.

Εκεί που έχει δίκαιο το ΑΚΕΛ, και πρέπει να το ομολογήσουμε, είναι στη σειρά ετών που θέτει το θέμα της δικαιότερης κατανομής της εισφοράς για την άμυνα· τούτο έχει πει κατ' επανάληψη. Αλλά δεν πρέπει, νομίζω, εξαιτίας του γεγονότος ότι, είτε γιατί δεν είναι υλοποιήσιμο αυτό το σύστημα είτε γιατί ακόμα δεν έχει ετοιμαστεί ένα σχέδιο το οποίο να παρουσιαστεί και να εγκριθεί, να είναι η θέση ότι, εξαιτίας του ότι δεν υπάρχει αυτή η ρύθμιση, θα πρέπει να περάσουμε στην άλλη πλευρά και να πούμε ότι αποστερούμε το κράτος από τα μέσα εκείνα με τα οποία μπορεί να καλύψει όχι μόνο τις δαπάνες που πρέπει για το προσεχές έτος να δαπανηθούν, αλλά και ελλείμματα του παρελθόντος. Ήδη σήμερα, ως επιτροπή Άμυνας, είδαμε τους προϋπολογισμούς και είχαμε μια ενημέρωση. Με τη μείωση των τιμών των πετρελαιοειδών χωρίς να λάβουμε υπόψη τα ελλείμματα του παρελθόντος και πάλιν το ταμείο θα είναι μείον. Με βάση το 3% θα είναι μείον. Τι σημαίνει; Σημαίνει ότι γνωρίζουμε όλοι εδώ ότι, αν μειωθεί αυτό το ποσοστό, ουσιαστικά αυξάνουμε τα ελλείμματα στα οικονομικά του τόπου μας.

Και σήμερα, που υποτίθεται ότι θα τεθούμε κάτω από πιο αυστηρό έλεγχο ως προς τις άλλες συμπεριφορές μας, με βάση την απόφαση του Ελσίνκι -και σίγουρα οι δείκτες θα είναι ένα κριτήριο- προκρίνουμε τα περαιτέρω ελλείμματα; Είναι ξεκάθαρο ότι θα έχουμε, μόνο από τα πετρελαιοειδή, επαναλαμβάνω, £11.000.000 έλλειμμα. Αν δεν αυξηθούν άλλο οι τιμές των πετρελαιοειδών και με τη μείωση του 1%, σημαίνει ότι έχουμε μόνο για το φετινό πρόγραμμα περαιτέρω ελλείμματα, χωρίς να λάβει κανένας υπόψη τα ελλείμματα του παρελθόντος.

Νομίζω ότι έχει δοθεί ένα μήνυμα από τον κ. Λυσσαρίδη και θα το επαναλάβω και εγώ σαν έκκληση. Είναι ένα κεφάλαιο το οποίο, νομίζω, προσέχουμε και στην παιδεία και στο θέμα της άμυνας: Πάντοτε, παρά το γεγονός ότι έχουμε πλειοψηφία σε πολλά νομοσχέδια, η τακτική που ακολουθούμε είναι να έρχονται, αν είναι δυνατόν, ομόφωνα στην ολομέλεια, γιατί η παιδεία είναι εθνική, είναι υπόθεση όλων μας και εκεί πρέπει να εκφράζεται μέσα από την ομόφωνη προσέγγιση. Το ίδιο έκανε μέχρι σήμερα και η επιτροπή Άμυνας. Επί σειρά μηνών, αγαπητοί συνάδελφοι, υπήρχε πλειοψηφία σε συγκεκριμένους προϋπολογισμούς και όμως δεν προχωρούσαμε, να τους φέρουμε στην ολομέλεια, γιατί ήταν επιθυμία όλων των μελών της επιτροπής να υπάρξει ομοφωνία, έτσι ώστε να στέλλονται τα μηνύματα προς τα έξω ότι εδώ, στο θέμα της άμυνας, ενεργούμε ομόφωνα. Κάνω λοιπόν έκκληση, ενόψει και της ανάγκης της διατήρησης αυτής της ομοφωνίας, να την επαναψηφίσουμε και ας στείλουμε, έστω και τώρα, ας ξαναστείλουμε τη νότα, αν θέλετε, ότι με μία προθεσμία που μπορεί να βάλουμε μπορεί να επανεξεταστεί αυτό το οποίο κάναμε ουσιαστικά τον Αύγουστο. Είναι αλήθεια ότι έστειλε μια νότα η Βουλή. Ας δώσουμε ακόμα μια ευκαιρία, μια ακόμα νότα στην κυβέρνηση. Θα δούμε και τα έσοδα από τα πετρελαιοειδή, αν υπάρχουν, και εδώ είμεθα, αυτή η νομοθεσία κάθε λίγους μήνες θα περνά από τη Βουλή για έγκριση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου.

Σύντομα, παρακαλώ, γιατί αργούμε. Και θα ήθελα και εγώ να πω δυο λόγια.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κανονικά πιστεύω ότι αυτή η συζήτηση, η μέχρι τώρα αρκετά παρατεταμένη, δε θα έπρεπε καν να είχε γίνει. Μέχρι τώρα όντως υπήρχε μια συμπεριφορά αυτής της

πολιτείας, αυτής της κοινωνίας, αυτού του κοινοβουλίου για τα ζητήματα που αφορούσαν την άμυνα, τα οποία άπτονται -όσο και αν κάποιος θέλουν να αμφισβητήσουν την αποτελεσματικότητά μας- άπτονται της επιβίωσης όσον αφορά τις δικές μας δυνατότητες και προθέσεις. Εν πάση περιπτώσει, νομίζω ότι από τα όσα ακούγονται, δεν ξέρω για το ταμείο της άμυνας, αλλά το ταμείο εθνικής ομοψυχίας θα αρχίσει να παρουσιάζει από σήμερα ένα σοβαρό έλλειμμα.

Για μας, όπως έχουν τονίσει και άλλοι συνάδελφοι από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι θέμα αρχής το ζήτημα της άμυνας. Καταρχάς θα ήθελα να χαιρετίσω, νομίζω ότι πρέπει να χαιρετίσουμε την παρουσία εδώ του Υπουργού Άμυνας, που δείχνει ακριβώς μια ευαισθησία απέναντι σ' αυτή τη σοβαρή απόφαση που πρέπει να πάρει σήμερα η Βουλή.

Υπάρχουν όντως στο ζήτημα δύο πτυχές, τουλάχιστο δύο πτυχές. Από τη μια πλευρά είναι όντως ζήτημα οικονομικό και ίσως τεχνικό και από την άλλη είναι ζήτημα άμυνας, είναι ζήτημα των δυνατοτήτων αποτροπής, τις οποίες μπορεί να παρατάξει αυτή η πολιτεία. Κάποιοι βεβαίως πιστεύουν -και ευτυχώς μέχρι στιγμής παραμένουν ελάχιστοι- ότι δεν μπορούμε ούτως ή άλλως να κάνουμε τίποτα και θα ήταν σοφότερο να παραιτηθούμε από οποιαδήποτε προσπάθεια, επειδή έχουν ακουστεί και κάποιες απόψεις, έγνοιες και σχόλια για το ηθικό, για τη νοοτροπία των ανθρώπων, ειδικότερα όσων καλούνται ως κληρωτοί να υπηρετήσουν την άμυνα. Θα ήθελα να διερωτηθούμε: Αν ξαφνικά αυτή η πολιτεία αποφάσιζε ότι ούτως ή άλλως δεν μπορούμε να αντιπαραταχθούμε -το ξέρουμε- επί ίσοις όροις με την Τουρκία ή με οποιουδήποτε άλλους τυχόν επιβουλεύονται την Κύπρο, αν αποφασίζαμε ότι είναι μάταιος κόπος, άρα γιατί να ξοδεύουμε τα λεφτά σε αυτό τον τομέα, τότε βεβαίως το οποιοδήποτε ηθικό ή η νοοτροπία μπορούμε να φανταστούμε πού θα είχε πάει και ποιο θα ήταν το μήνυμα το οποίο θα στέλλαμε; Άρα νομίζω ότι, ασχέτως της εκτίμησης ενός εκάστου για τις

δυνατότητές μας, είναι υποχρέωσή μας να κάνουμε ό,τι μπορούμε. Υπό τις περιστάσεις δεν έχουμε την πολυτέλεια να κάνουμε τέτοιες σκέψεις ούτε να μας απασχολεί πρωτίστως το αν σε κάποιο βαθμό μπορεί -όπως συμβαίνει εξάλλου με όλα τα ζητήματα, να μην το ξεχνάμε, στο δημόσιο τομέα- αν τυχόν μπορεί να υπάρχουν κάποιες επιμέρους κρίσεις, επικρίσεις, επιφυλάξεις διάφορων πλευρών ως προς τη χρήση που γίνεται σ' αυτούς τους πόρους.

Έγινε εδώ μια συζήτηση κατά πόσο αυξήθηκαν ή μειώθηκαν τα έσοδα τα οποία έχει στη διάθεσή της η κυβέρνηση. Νομίζω ότι η απάντηση έχει δοθεί. Έχει δοθεί και από άλλους συναδέλφους. Το ζήτημα δεν είναι αν έχουν αυξηθεί ή αν έχουν μειωθεί. Το ζήτημα είναι ότι υπάρχουν οι δεδομένες ανάγκες. Υπάρχουν και κάποιοι οι οποίοι ασκούν κριτική, ίσως σε κάποιο βαθμό βάσιμη, ότι θα έπρεπε να ξοδέψουμε ακόμα περισσότερα. Όμως, και με αυτές τις δεδομένες ανάγκες, χωρίς τα ακόμη περισσότερα, υπάρχουν ελλείμματα. Άρα δεν ευσταθούν οι ισχυρισμοί ότι η κυβέρνηση έχει ήδη αυξήσει τα έσοδά της, άρα δε χρειάζεται αυτού του ύψους η εισφορά. Και έγινε εδώ και σχολιασμός, πολύ σωστά -ο οποίος επαναλαμβάνεται κάθε φορά- για το βαθμό στον οποίο αυτή η πολιτεία παραχωρεί από τα εισοδήματά της στην άμυνα. Και βεβαίως τα ποσοστά γνωρίζουμε πού μας κατατάσσουν διεθνώς. Άρα, είναι υπερβολή κάποιοι να ισχυρίζονται ότι δαπανούμε πολλά για την άμυνα, η κυβέρνηση έχει πολλά έσοδα είτε λόγω πετρελαιοειδών είτε άλλως πως και δε χρειάζεται αυτού του είδους η ενίσχυση από την έκτακτη εισφορά. Και να πω εδώ ότι τη λέμε έκτακτη, υποθέτω όχι διότι θέλουμε η άμυνα να μείνει χωριστά ή να είναι άμυνα με ειδικές ανάγκες, αλλά για λόγους ιστορικούς, όπως έγιναν αυτά τα ταμεία, όπως εκρίθη σκόπιμο στην αρχή να γίνουν, αλλά και διότι υπάρχει η πεποίθηση σ' αυτό τον τόπο ότι είναι πρόσκαιρη αυτή η προσπάθεια που καταβάλλουμε, διότι ταυτόχρονα πιστεύουμε ότι θα επιλυθεί με ειρηνικούς τρόπους το πρόβλημα που υφίσταται.

Όμως εδώ αντιλαμβάνομαι ότι η βάσιμη αντίρρηση που οδηγεί κάποια κόμματα να διαφοροποιηθούν έχει να κάνει κυρίως με την οικονομική πτυχή του θέματος. Εδώ έχει λεχθεί από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ ότι η κυβέρνηση έχει αγνοήσει την επιθυμία της Βουλής, που έχει εκφραστεί όντως κατ' επανάληψη και ενόψει της προηγούμενης έγκρισης αυτής της αυξημένης εισφοράς, να μελετηθεί η δυνατότητα δικαιότερης επιβάρυνσης του πληθυσμού με έναν κλιμακωτό τρόπο όσον αφορά τα ποσοστά. Η κυβέρνηση δεν έχει αγνοήσει αυτή την επιθυμία της Βουλής. Μέσα στην έκθεση που έχουμε ενώπιόν μας υπάρχει απάντηση της κυβερνητικής πλευράς και νομίζω ότι δεν αληθεύει ο ισχυρισμός που ακούσαμε, ότι η κυβέρνηση δεν έχει ούτε τη διάθεση ούτε την πολιτική βούληση. Αν ήταν έτσι, εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός θα είχαμε ήδη πιέσει την κυβέρνηση ή θα ήμασταν σε διαφωνία. Πιστεύω ότι υπήρξε η διάθεση, η καλή διάθεση, έχει εξεταστεί αυτό το ζήτημα και υπάρχουν οι απαντήσεις εδώ, οι οποίες βεβαίως δεν εξαντλούνται στα όσα μας διάβασε κάποιος συνάδελφος ότι είναι η θέση της κυβέρνησης. Αυτό ήταν το πιο αδύνατο σημείο από τα όσα μας έχουν παραθέσει και θα έλεγα ότι τα όσα αναφέρει η κυβερνητική πλευρά δεν είναι ούτε αβάσιμα ούτε παράλογα.

Δε θα ήθελα να σας κουράσω αναλύοντάς τα, αλλά, αν μπειτε στον κόπο να τα δείτε και να δώσετε με καλή θέληση την απαιτούμενη προσοχή, νομίζω θα δείτε ότι καταρχάς οι τυχόν συντελεστές κλιμακωτής εισφοράς που θα αποφασίζαμε θα έπρεπε να επιβάλλονται σε ολόκληρη τη φορολογία ενός εκάστου των φορολογουμένων. Και γνωρίζουμε ότι αρκετοί φορολογούμενοι έχουν διάφορων ειδών εισοδήματα. Δεν είναι όλοι μισθωτοί, ώστε απλά να αποκόπτεται κλιμακωτά από το εισόδημά τους. Υπάρχουν άνθρωποι που είναι εισοδηματίες διάφορων ειδών και μερικά από αυτά τα εισοδήματά τους θα οδηγούσαν σε ενστάσεις. Αυτό είναι μια πραγματικότητα. Θα περιεπλέκετο, ως εκ τούτου, αυτό το σύστημα και θα καταλήγαμε σε καθυστερήσεις, αν

μη τι άλλο.

Έπειτα το ζήτημα δεν είναι αν είναι δαπανηρή η κλιμακωτή εισφορά για το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Είναι και αυτό ένα πρόβλημα. Το μεγαλύτερο πρόβλημα όμως ήταν το ότι εκείνοι οι οποίοι στη θέση της κυβέρνησης θα μπορούσε να εισπράττουν αυτή την εισφορά -και να είναι αποτελεσματικοί, όπως είναι και σήμερα- οι εργοδότες, θα ήταν σε αδυναμία να το πράξουν αν είχαν και έχουν -μας έχουν δοθεί και κάποιες ενδείξεις, αν όχι αριθμοί- πολλούς μισθωτούς εργοδοτούμενους οι οποίοι έχουν και άλλα έσοδα. Πώς μπορεί ένας εργοδότης που σήμερα εισπράττει αυτό το ποσοστό για το εισόδημα που τον ενδιαφέρει να εφαρμόσει κλίμακα εισοδημάτων σε εργαζομένους οι οποίοι έχουν και από αλλού εισοδήματα; Θα είχαμε ένα περίπλοκο σύστημα, το οποίο τελικά θα δημιουργούσε προβλήματα. Δε λέμε ότι αυτά τα προβλήματα είναι κατ' ανάγκη ανυπερβλήτα. Θα πρέπει όμως να συζητηθεί το θέμα -και εδώ θα έλεγα ότι η κυβέρνηση δεν είναι κλειστή στο να συζητηθεί το θέμα- και να δούμε αν τυχόν υπάρχουν λύσεις.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Πόσο καιρό;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Αγαπίου, πόσο καιρό; Εδώ έχουμε τις απαντήσεις που μας έχουν δοθεί από κυβερνητικής πλευράς. Εμείς... και δε θέλω να αποδώσω ευθύνες σε κανέναν, αλλά και εμείς ως επιτροπή Οικονομικών δεν είχαμε δώσει κάποιες περαιτέρω ιδέες, που, αν υπήρχαν, σήμερα θα θέλαμε την τελική τοποθέτηση, αν είχαμε απαντήσεις σ' αυτά τα ερωτήματα. Βεβαίως, θα μου πείτε ότι δεν είναι δική μας δουλειά. Ναι, είναι δουλειά όλων μας, εφόσον πάνω απ' όλα μας ενδιαφέρει να υπάρχει η δυνατότητα άμυνας σ' αυτό το κράτος και μετά να δούμε και τους λόγους δικαιοσύνης.

Όμως εγώ θα επανέφερα το επιχείρημα που έχει ακουστεί. Και το 2% το ίδιο είναι. Αν επανέλθουμε, όπως εισηγείται η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ, στο προηγούμενο που ίσχυε, ισχύουν ακριβώς οι ίδιες αντιρρήσεις. Είναι εξίσου άδικο όσον αφορά τους χαμηλά αμειβομένους και δε δέχομαι, δεν μπορώ να δεχθώ, τη δικαιολογία ότι αυτή η Βουλή δεν αποφάσισε για το 2%. Δεν είναι αυτή δικαιολογία. Είναι ενιαίες οι αποφάσεις και η πολιτική που εφαρμόζουμε. Και αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς με τον εαυτό μας, δεν είναι αρκετό να πάμε πίσω και να πούμε «πάμε στο 2%, γιατί το 3% θα είναι άδικο»· θα κάναμε μισή δουλειά.

Όσον αφορά την εισήγηση που ακούστηκε από την πλευρά των Ενωμένων Δημοκρατών, και εκεί δεν είναι λόγος, πιστεύω, αυτός, για να καταψηφίσουν την πρόταση που σήμερα έχουμε ενώπιόν μας. Βεβαίως, μπορούμε να συνυπολογίσουμε τυχόν αύξηση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας· δεν είναι κατ' ανάγκη κακή ιδέα. Ενδεχομένως και να καταργηθεί αυτού του είδους το ταμείο. Η κυβέρνηση προχωρά, φέτος ήταν το πρώτο σκέλος, σε ενοποίηση των προϋπολογισμών, όπως για χρόνια ήταν η επιθυμία της Βουλής. Η ενοποίηση φέτος δεν είναι πλήρης ούτε είναι ίσως ακόμα ουσιαστική. Χρειάζεται χρόνο, αλλά προς αυτή την κατεύθυνση μπορούμε να δούμε θετικά και την ενοποίηση αυτών των λογαριασμών, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο χρηματοδοτούμε την άμυνα. Δεν αποκλείεται να χρησιμοποιηθεί ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας βεβαίως, αλλά θα έλεγα ότι και όσον...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επιτρέπεται να ρωτήσω κάτι;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να προσπαθήσουμε να ολοκληρώσουμε. Μπαίνουμε σε άλλα θέματα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν έχω αντιληφθεί καλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...τα οποία δεν είναι στην ημερήσια διάταξη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν έχω αντιληφθεί καλά, κύριε Προδρόμου, είπατε ότι η ενοποίηση των προϋπολογισμών...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να μας βοηθήσετε να...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

... είναι το πρώτο σκέλος;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, έχουμε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σε μια πορεία, δηλαδή, κατάργησης του ταμείου ή κάτι άλλο;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, κύριε Κατσουρίδη. Έχω πει ότι είμαστε σε διαδικασία ενοποίησης των προϋπολογισμών, που ήταν και αίτημα όλων των πλευρών της Βουλής. Δεν έχει ολοκληρωθεί, για να μην υπάρξουν παρεξηγήσεις, και φέτος είναι το πρώτο σκέλος, που ίσως να μην είναι ακόμα το ουσιαστικότερο. Αλλά εγώ λέω ότι προς αυτή την κατεύθυνση έχει λογική πλέον και ένα τέτοιο αίτημα, να ενοποιηθούν δηλαδή και αυτοί οι λογαριασμοί σε κάποια στιγμή. Αυτή είναι, πιστεύω, η φυσική πορεία των πραγμάτων, άρα δεν είναι παράλογο να πούμε ότι και τα έσοδα της άμυνας θα πρέπει να ενσωματωθούν στα υπόλοιπα έσοδα. Εκεί θα δούμε τι είναι δίκαιο και τι είναι δικαιότερο.

Αλλά εδώ έχει ακουστεί και μια πρόταση η οποία νομίζω ότι δεν μπορεί να περάσει απαραίτητη. Ρώτησε ο κ. Λυσσαρίδης προηγουμένως αν συμφωνούμε και ομοφωνούμε στο ότι είναι μια εισφορά η οποία δε διορθώνει κοινωνικές ανισότητες και ίσως και να δημιουργεί και κάποιου είδους αίσθημα αδικίας. Μάλιστα! Μπορεί με κάποιες χορηγίες, με κάποια επιδόματα η κυβέρνηση... Θα έχουμε εμείς εδώ τους προϋπολογισμούς, έχουμε ήδη πρόταση της κυβέρνησης για κοινωνική και αντισταθμιστική πολιτική, ενόψει ίσως κάποιων νέων επιβαρύνσεων, και εκεί είμαστε εμείς που θα αποφασίσουμε, άρα λοιπόν εκεί μπορούμε, πιστεύω, από κοινού να οικοδομήσουμε και να βρούμε κάποιες λύσεις.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν έχω αντιληφθεί καλά, κύριε Προδρόμου, είπατε ότι η υλοποίηση των προϋπολογισμών είναι το πρώτο σκέλος σε μια πορεία δηλαδή κατάργησης του ταμείου ή κάτι άλλο;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, κύριε Κατσουρίδη. Έχω πει ότι είμαστε σε διαδικασία ενοποίησης των προϋπολογισμών, όπως ήταν και αίτημα όλων των πλευρών της Βουλής. Δεν έχει ολοκληρωθεί, για να μην υπάρξουν παρεξηγήσεις, και φέτος είναι το πρώτο σκέλος που ίσως να μην είναι ακόμα το ουσιαστικότερο. Αλλά εγώ λέω ότι σ' αυτή την κατεύθυνση έχει λογική πλέον ένα τέτοιο αίτημα, να ενοποιηθούν και αυτοί οι λογαριασμοί σε κάποια στιγμή. Αυτό είναι, πιστεύω, η φυσική πορεία των πραγμάτων. Άρα δεν είναι παράλογο να πούμε ότι και τα έσοδα της άμυνας θα πρέπει να συσσωματωθούν με τα υπόλοιπα έσοδα, άρα εκεί θα δούμε τι είναι δίκαιο και τι είναι δικαιότερο.

Αλλά εδώ έχει ακουστεί και μία πρόταση η οποία νομίζω ότι δεν μπορεί να περάσει απαραίτητη. Έχει πει ο κ. Λυσσαρίδης προηγουμένως ότι, αν συμφωνούμε και ομοφωνούμε στο ότι είναι μία εισφορά η οποία δε διορθώνει κοινωνικές ανισότητες

και ίσως να δημιουργεί κάποιου είδους αίσθημα αδικίας ... Μάλιστα, μπορεί με κάποιες χορηγίες, με κάποια επιδόματα η κυβέρνηση ... Θα έχουμε εμείς εδώ τους προϋπολογισμούς και έχουμε ήδη πρόταση της κυβέρνησης για κοινωνική πολιτική και αντισταθμιστική ενόψει ίσως κάποιων νέων επιβαρύνσεων. Εκεί εμείς είμαστε που θα αποφασίσουμε, άρα λοιπόν εκεί μπορούμε, πιστεύω, από κοινού να οικοδομήσουμε και να βρούμε κάποιες λύσεις.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Προδρόμου, μπορώ να σας ρωτήσω; Μπορούμε εμείς να το κάνουμε αυτό που εισηγείστε ως Βουλή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αγαπίου, παρακαλώ πολύ επί του θέματος, για να μπορέσουμε να τελειώσουμε. Σας παρακαλώ!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Οι προτάσεις μέσω του κοινωνικού διαλόγου ήταν ενώπιον όλων των πολιτικών κομμάτων. Έχουν γίνει εισηγήσεις. Θα έρθουν εδώ, για να ψηφιστεί προϋπολογισμός. Μέρος του προϋπολογισμού θα είναι ενδεχομένως κάποια νέα έσοδα. Αντίστροφα, σκέλος αντισταθμιστικό θα είναι κάποιες κοινωνικές παροχές. Δε λέω ότι εμείς εδώ θα επιβάλουμε διά ψήφου στην κυβέρνηση ... Γνωρίζουμε όλοι καλώς ότι θα μπορούμε να εισηγηθούμε πράγματα και αν η κυβέρνηση γνωρίζει ότι χρειάζονται και αυτά θα τα λάβει υπόψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, χωρίς να θέλω να διακόψω, είμαστε εκτός θέματος.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω αμέσως. Τελειώνω αμέσως, λέγοντας ότι πιστεύω ειλικρινά ότι δεν πρέπει να θεωρήσουμε ότι η κυβέρνηση έχει αγνοήσει τη Βουλή.

Υπάρχουν κάποια τεχνικά προβλήματα, θα πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε, δεν απορρίπτουμε την ιδέα αυτή της κλιμακωτής εισφοράς, αλλά εδώ έχω αντιληφθεί, δεν ξέρω αν κάνω λάθος, από την πλευρά τουλάχιστον του Δημοκρατικού Κόμματος, επειδή τέθηκε θέμα διαφώτισης ίσως της χρησιμότητας των διαφόρων δαπανών, αλλά τέθηκε θέμα ευρύτερο της άμυνας και μάλιστα ίσως να γίνεται θέμα για συζήτηση στο Εθνικό Συμβούλιο, όπου νομίζω ότι θα ήταν ο καλύτερος χώρος για να συζητηθούν και τα όσα ακούστηκαν περί δόγματος κ.λπ... Αν πραγματικά υπάρχει η πρόθεση να συζητηθεί συνολικά αυτό το θέμα της άμυνας, τότε πιστεύω ότι αυτός είναι ένας επιπρόσθετος λόγος σήμερα να εγκρίνουμε έστω για μία περίοδο περιορισμένη, κάποιων μηνών, αυτή την εισφορά που δεν είναι επιπρόσθετη, είναι αυτή που υφίσταται, μέχρις ότου όσοι ενδιαφέρονται, αν ενδιαφέρονται κομματικές ομάδες, να θέσουν το θέμα και στο Εθνικό Συμβούλιο.

Απλώς θα έλεγα ότι ο στόχος δεν είναι να αντιπαρατεθούμε. Πιστεύω ειλικρινά ότι θα μπορούσε να πείσουμε, διότι ακριβώς με τα ίδια δεδομένα άλλοτε υπήρχε μία ομοφωνία και ομογνωμοσύνη. Δεν μπορούμε να αντιληφθούμε για ποιο λόγο τώρα ξαφνικά ενοχλεί αυτή η έκτακτη εισφορά και θα πρέπει να πάμε πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, σας παρακαλώ, τελειώνετε, κύριε Προδρόμου.

Νομίζω ότι οι συνάδελφοι έχουν ολίγον ανησυχήσει ότι θα πάμε πολύ αργά και ότι συζητούμε θέμα που θα συζητήσουμε σε άλλη ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω ολοκληρώσει. Για τα άλλα θέματα που λέτε δεν είχα πει εγώ, έκανα απλές αναφορές· υπήρχαν ερωτήσεις. Εγώ θέλω να σας πω ότι μίλησαν πάρα πολλοί. Εγώ δεν περίμενα να γίνει συζήτηση δύο ωρών. Μίλησα τελευταίος ή από τους τελευταίους εν πάση περιπτώσει. Ευχαριστώ.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ανάγκη να μιλήσετε; Αν αισθάνεστε την ανάγκη, δε θα σας εμποδίσω. Αλλά έχω την εντύπωση ότι θα πω μερικά πράγματα που μπορεί να βοηθήσουν.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Είναι μία πρόταση που θα κάνω, κύριε Πρόεδρε. Να κάνω μία πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Επειδή πιστεύω ότι ο σκοπός που γίνεται και μία συζήτηση στη Βουλή είναι για να προβληματίζονται όλοι γι' αυτά που ακούουν και γι' αυτά που λέγονται, εγώ προβληματίστηκα και κάνω μία εισήγηση, ούτως ώστε να ανανεωθεί η εισφορά για την άμυνα στο 3% για δυο τρεις μήνες και εν τω μεταξύ εμείς θα καταθέσουμε την πρόταση νόμου διά μετατροπή από την εισφορά για την άμυνα σε Φ.Π.Α.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μία μικρή διευκρίνιση με δυο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, σας παρακαλώ να τελειώσουμε. Σας παρακαλώ να μην ξανανοίξουμε άλλο θέμα.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επειδή έγινε λόγος ότι υιοθετήσαμε ομόφωνα τα πενταετή προγράμματα, θέλω να υπενθυμίσω ότι δεν υιοθετήθηκαν ομόφωνα. Η δική μας η πλευρά καταψήφισε

συνολικά κονδύλια, δαπάνες για τρία αντικείμενα £130.000.000. Έτσι, για να είμαστε εντελώς ξεκάθαροι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ας μου επιτραπεί πρώτα απ' όλα να ευχαριστήσω όλους σας για το μεγάλο ενδιαφέρον που επιδείξατε κατά τη διάρκεια των ημερών που ήμουν στο νοσοκομείο. Πραγματικά, ήταν συγκινητικό το ενδιαφέρον όλων, ανεξαρτήτως πολιτικής ή κομματικής τοποθέτησης, και θα ήθελα να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου.

Το θέμα της άμυνας είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα και συμμερίζομαι την άποψη ότι θα πρέπει αυτό το θέμα να επανέλθει για διεξοδική συζήτηση, υπό το φως των νέων δεδομένων, στο Εθνικό Συμβούλιο. Μπορεί το ποσοστό της εισφοράς για την άμυνα να είναι 3%, 2%, μπορεί 0,5%, μπορεί ακόμα και 5%. Και αυτό, όχι γιατί δεν έχει σημασία η οικονομική πτυχή του θέματος, που, όπως επανειλημμένα τόνισα, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για τη διεξαγωγή του αγώνα μας.

Δεν αμφισβητώ τις σκέψεις και τις προθέσεις κανενός για την ανάγκη ενίσχυσης της άμυνας, για να προστατευθεί ο λαός μας από νέες πιθανές επιβουλές. Ούτε κομματικό είναι το θέμα –συμφωνώ πλήρως με τον αγαπητό Βάσο- ούτε θέμα αντιπολίτευσης ή συμπολίτευσης. Είναι ορισμένα θέματα, μεταξύ των οποίων και αυτό, που δεν προσφέρονται για εσωτερική αντιδικία. Νομίζω το αποδείξαμε πλειστάκις ότι το κριτήριό μας ήταν και παραμένει αυτό που πιστεύαμε ότι εξυπηρετούσε το καλώς νοούμενο εθνικό συμφέρον. Πληρώσαμε μεγάλο πολιτικό κόστος τόσο στην Κύπρο όσο και αλλού.

Ποια είναι η θέση μας; Η θέση μας είναι ότι εδώ που έφτασαν τα πράγματα πρέπει να δούμε με πάρα πολλή σοβαρότητα και υπευθυνότητα το πως χειριζόμεθα, μεταξύ άλλων, και το θέμα της άμυνας στα πλαίσια του Εθνικού Συμβουλίου. Πάντοτε λέγαμε και διακηρύτταμε πως δεν προσφέρεται το θέμα της άμυνας, όπως και το θέμα

των αγνοουμένων, για δημόσια συζήτηση. Σήμερα, εκ των πραγμάτων υποχρεωνόμαστε να κάμουμε δημόσια κάποιες αναφορές χωρίς βέβαια να μπαίνουμε σε λεπτομερείς αναλύσεις των διαφόρων πτυχών αυτού του τεράστιου θέματος. Λέχθηκε πάρα πολύ σωστά πως πρέπει να προσέχουμε τι μηνύματα δίνουμε προς τα έξω. Λυπούμαι, δε θέλω να θίξω κανέναν, αλλά, όπως εξελίχθηκαν τα πράγματα, είναι κανείς που πραγματικά πιστεύει στα σοβαρά ότι θα ληφθεί υπόψη το τι μήνυμα θα δώσουμε ως Βουλή των Αντιπροσώπων; Τα μηνύματα που η πολιτική ηγεσία κατά καιρούς έστειλε είναι γνωστά στους πάντες, τόσο στο Πεντάγωνο όσο και στο ΝΑΤΟ, στο Λονδίνο, στις Βρυξέλλες, στο Παρίσι, στο Βερολίνο και στη Ρώμη. Η Τουρκία και όλοι εκείνοι που την ανέχονται και τη θωπεύουν είναι πολύ ενήμεροι των δικών μας προθέσεων, αλλά και των δικών μας δυνατοτήτων. Και όταν λέω δυνατοτήτων, ιδιαίτερα στον τομέα της άμυνας, δεν το περιορίζω στις δυνατότητες από δικής μας καθαρά κυπριακής πλευράς, αλλά το επεκτείνω.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα από καιρού ζητήσαμε κάποιες διευκρινίσεις εις ό,τι αφορούσε το δόγμα του ενιαίου χώρου, αλλά, για να είμαστε ειλικρινείς, δεν πήραμε ικανοποιητικές απαντήσεις. Και για να είμαι απολύτως ακριβής και αντικειμενικός, στις δυο περιπτώσεις που τέθηκε προς συζήτηση το θέμα στο Εθνικό Συμβούλιο εμείς οι ίδιοι επιλέξαμε να μη σπρώξουμε για περαιτέρω συζήτηση, γιατί κρίναμε ότι οι δοσμένες συνθήκες δεν ευνοούσαν μια τέτοια συζήτηση. Και το αναβάλλαμε εμείς οι ίδιοι. Τώρα όμως δε μιλώ για συζήτηση, αλλά μιλώ για την πραγματικότητα όπως διαμορφώθηκε. Λυπούμαι που υποχρεώνομαι να το αναφέρω, αλλά τις μέρες που πραγματοποιείτο η τελευταία άσκηση «Νικηφόρος» έτυχε να ακούσω κάποιους σοβαρούς παράγοντες, υψηλά ιστάμενους, να μιλούν για την ανάγκη χρήσης της λέξης ασφάλεια αντί της λέξης άμυνα. Δε θα σχολιάσω περαιτέρω το θέμα αυτό, γιατί ο καθένας μπορεί να βγάλει τα δικά του συμπεράσματα.

Η σημερινή μας τοποθέτηση στο θέμα της εισφοράς είναι πολιτική πράξη με πλήρη συναίσθηση των ευθυνών μας. Το Δημοκρατικό Κόμμα δε θα υποστηρίξει αύξηση της άμυνας, αν δεν ικανοποιηθεί σε κάποια βασικά θέματα και αν δεν απαντηθεί με σαφήνεια το ερώτημα: «ποια άμυνα εννοούμε σήμερα;». Λυπάμαι που το λέω, αλλά εμείς συνεχίζουμε να έχουμε σοβαρές αμφιβολίες και επιφυλάξεις αν όλοι εννοούμε το ίδιο πράγμα, όταν αναφερόμαστε στην άμυνα και στο Δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου. Δε φαντάζομαι κανείς να αμφισβητήσει την καλή μας πίστη, τις προθέσεις μας ή τον πατριωτισμό μας κατά τον ίδιο τρόπο που εμείς δεν τον αμφισβητούμε για κανέναν.

Εφόσον, υποθέτω, εκ των πραγμάτων θα αναγκαστούμε να συζητήσουμε για μία νέα αντίκριση όλων των δεδομένων και για μια πιο ολοκληρωμένη στρατηγική, τόσο στον πολιτικό όσο και στο διπλωματικό χώρο, αν υπάρχουν κάποια περιθώρια για αναστροφή μιας εθνικής και πολιτικής διολίσθησης με όλα τα γνωστά επακόλουθα, τότε σίγουρα και το θέμα της άμυνας ίσως θα πρέπει να επανατοποθετηθεί. Ασπάζομαι πλήρως τα όσα είπε ο αγαπητός φίλος Τάκης Χατζηδημητρίου. Βλέπω την αγωνία του για την ενίσχυση της άμυνάς μας. Είχα την ίδια αγωνία, όχι τώρα πως δεν την έχω, αλλά πρέπει να σας πω με ειλικρίνεια πως έκανα και εγώ λάθος σε κάποιες εκτιμήσεις, γιατί έδωσα πίστη σε κάποιες υποσχέσεις που πίστεψα, συν τω χρόνω, ότι ίσως θα μπορούσαν να είναι σωστές και δεσμευτικές. Είναι σε όλους γνωστό πώς εξελίχθηκαν τα πράγματα μετά την εφαρμογή του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου. Στην αρχή εμείς τουλάχιστον πιστέψαμε στις διακηρύξεις και γι' αυτό το υποστηρίξαμε. Στην εξέλιξη των πραγμάτων, φαίνεται, έχουν ανατραπεί αρκετά πράγματα και εύχομαι να έχουμε λάθος.

Καταλήγοντας, θέλω να επαναλάβω πως η άμυνα δεν είναι αυτοσκοπός. Αμετάθετος στόχος μας είναι όλοι οι τομείς που έχουν σχέση με τη σωστή λύση του

κυπριακού προβλήματος -έστω και αν μηνύματα που φθάνουν κοντά μας δε μας ικανοποιούν- να μελετηθούν και να αξιολογηθούν εκ νέου. Ο δημόσιος θόρυβος για την άμυνα θα πρέπει να σταματήσει. Στο Εθνικό Συμβούλιο επιβάλλεται να καταλήξουμε σε αποφάσεις όχι μόνο για το θέμα της άμυνας, αλλά και για την υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής που να στηρίζεται στη διεκδίκηση. Αν κάποτε ήταν ανάγκη να γίνει κάτι τέτοιο, τώρα εκ των πραγμάτων, ιδιαίτερα μετά το Ελσίνκι και τις συνομιλίες στη Νέα Υόρκη, καθίσταται επιτακτική ανάγκη.

Ευχαριστώ πολύ.

Αν δεν υπάρχει παρατήρηση, θα προχωρήσουμε με την ψηφοφορία.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας, η κ. Βασιλείου έκανε μία εισήγηση για τροποποίηση του χρόνου παράτασης για το 3% για ένα τρίμηνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Τι νόημα έχει, αν είναι για να δοθεί χρόνος για μελέτη...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ο λόγος είναι αυτός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν εμποδίζει, ας γίνει τουλάχιστον... καθένας έχει τις απόψεις του στη Βουλή, το κάθε κόμμα. Ας γίνει όπως αποφασίσει η Βουλή ό,τι και να γίνει. Και, αν μεν είναι αυτό που λέτε, ας μελετηθεί στο τρίμηνο. Αν δεν είναι αυτό και είναι το άλλο, πάλι ας μελετηθεί. Το τρίμηνο δεν αρκεί, κύριε Χριστοφίδη, κατά την άποψή μου.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τρεις μήνες είτε για να πάει στο εθνικό είτε, παράλληλα εμείς έχουμε μία εισήγηση, να ενσωματωθεί στο Φ.Π.Α. και νομίζω ότι θα είναι αρκετός χρόνος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι θέμα του σώματος να αποφασίσει.

Ναι, ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Με όλο το σεβασμό προς το Εθνικό Συμβούλιο, του οποίου τυγχάνει να είμαι μέλος, το Εθνικό Συμβούλιο δεν μπορεί να υποκαταστήσει τη Βουλή. Είμαστε το κυρίαρχο σώμα της Κύπρου με εξουσίες τις οποίες δεν έχει το Εθνικό Συμβούλιο. Χρήσιμη οποιαδήποτε συζήτηση στο Εθνικό Συμβούλιο ασφαλώς είναι και προσπάθεια εξεύρεσης κοινών παρονομαστών μέσα στο Εθνικό Συμβούλιο είναι κάτι το οποίο όλοι μας επιθυμούμε, αλλά δεν μπορεί υπό οιοσδήποτε προϋποθέσεις να υποκαταστήσει τη Βουλή. Γι' αυτό πράγματι τρεις μήνες είναι αδύνατον και, αν ακόμα η κυβέρνηση αποφασίσει να κάνει την κλιμακωτή, δεν είναι δυνατόν, όχι γιατί αντιτιθέμεθα, εγώ σας είπα ότι είμαι υπέρ του Φ.Π.Α., η άποψη και του δικού μου κόμματος είναι η ίδια, αλλά δε νομίζω ότι το χρονικό διάστημα είναι επαρκές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα μόνο δύο λόγια να πω επί αυτού. Υπάρχει νομίζω κάποια παρανόηση. Δεν είπα να αποφασίσει το Εθνικό Συμβούλιο αν θα είναι κλιμακωτό ή όχι. Το Εθνικό Συμβούλιο αποφασίζει ποια είναι η φιλοσοφία, τι θέλουμε, τι επιδιώκουμε. Από εκεί και πέρα, βέβαια, είναι θέμα της κυβέρνησης και της Βουλής.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβανόμαστε ότι η πρόταση αυτή μπορεί να γίνει δεκτή, όχι για να αποφασίσει βεβαίως το Εθνικό Συμβούλιο, δεν υπάρχει παρεξήγηση, δε φαντάζομαι αυτό να εννοούσε κανένας. Οι αναφορές στο Εθνικό Συμβούλιο έγιναν, γιατί εδώ έχουν εγερθεί διάφορα θέματα που μπορεί εκεί να συζητηθούν. Όσον αφορά εισηγήσεις για το Φ.Π.Α., για τυχόν άλλες χορηγίες, ναι, σε αυτό το τρίμηνο μπορεί η

κυβέρνηση να έχει μια πιο συνεκτική πρόταση που να πείσει καλύτερα το σώμα στο τέλος των τριών μηνών. Εμείς είμαστε έτοιμοι να το δεχτούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε, παρακαλώ. Παρακαλώ, τίθεται σε ψηφοφορία.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα μπει η τροπολογία των τριών μηνών τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου κάποτε είχε την άποψη ότι προηγείται η τροπολογία της τροπολογίας. Έτσι είναι;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Έτσι είναι, κύριε Πρόεδρε, έτσι λέει ο κανονισμός της Βουλής. Η τροπολογία της τροπολογίας τίθεται πρώτη, ακολουθεί η τροπολογία και μετά το νομοσχέδιο, έτσι είναι δυστυχώς. Και θα έχουμε το φαινόμενο να ψηφίζουμε τροπολογίες, όπως ψηφίζαμε την τελευταία φορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επιμένετε στην τροπολογία, κυρία Βασιλείου; Επιμένετε.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν είναι τροπολογία επί της τροπολογίας, νομίζω είναι η δεύτερη τροπολογία. Η πρόταση των ΕΔΗ δεν είναι τροπολογία επί της τροπολογίας. Είναι άλλη πρόταση, άλλη τροπολογία, η οποία είναι δεύτερη ως τροπολογία, άρα ο κανονισμός αντιλαμβάνομαι ότι πρώτα πρέπει να θέσει υπό την έγκριση της ολομέλειας την πρώτη τροπολογία, την πρώτη που κατατέθηκε χρονολογικά και μετά να θέσει τη δεύτερη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή ήταν και η δική μου άποψη σε κάποια άλλη συνεδρία.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αυτή είναι η σωστή άποψη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει. Είναι ανάγκη να γίνεται, κυρία Βασιλείου, δε λύει το πρόβλημα.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Δεν είναι θέμα ανάγκης, κύριε Πρόεδρε, διότι, εάν τεθεί προς ψήφιση η πρώτη τροπολογία, όπως λέει ο κ. Χρίστου, εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ και αυτό προδικάζει την πρόταση την οποία έκαμα. Φυσιολογικά πρέπει να είναι η δική μας η πρόταση πρώτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμένα με ρωτήσατε αν η τροπολογία της τροπολογίας προηγείται, δε με ρωτήσατε όμως αν αυτή είναι τροπολογία της τροπολογίας. Εγώ μίλησα θεωρητικά. Βεβαίως δεν είναι τροπολογία της τροπολογίας, είναι άλλη τροπολογία. Είναι άλλη τροπολογία και έχει δίκαιο ο κ. Χρίστου ότι θα πρέπει να θέσετε πρώτα την πρώτη τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει διαφωνία επί αυτού. Εγώ δέχομαι αυτή την άποψη.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Έχω ενώπιόν μου την πρόταση τροπολογίας από το ΑΚΕΛ. Βεβαίως δεν είμαστε εμείς που υποβάλλουμε την πρόταση των Ενωμένων Δημοκρατών, αλλά πιστεύω ότι στην πρόταση αυτή που θέλει να αλλάξει το άρθρο 3, εάν το (β) και το (γ) αποσυρθούν και το (α) αντί να πάει μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 2000...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι τροπολογία. Να παραμείνουμε στο επίπεδο σοβαρότητας που επιδεικνύεται ως τώρα. Κύριε Πρόεδρε, προχωρήστε σας παρακαλώ, διότι εξαντλήθηκε και επί των τροπολογιών η συζήτηση.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Χρίστου, δεν ήθελα να κάνω τέχνασμα, επειδή η πρόταση μιλά για χρόνους ή ποσοστά και αυτή μιλά για χρόνους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ο κ. Λυσσαρίδης.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όταν μία τροπολογία ψηφιζόμενη μπορεί να αλλοιώσει το σκηνικό προηγείται. Θα είναι άνευ σημασίας να τεθεί η τροπολογία των Ενωμένων Δημοκρατών, εάν ήδη θα έχουμε καταλήξει κάπου· είναι περιττό τότε, αποσύρεται. Αν λοιπόν θέλουμε να λάβουμε υπόψη αυτή την τροπολογία, η οποία είναι δυνατόν να οδηγήσει προς άλλη κατεύθυνση, τότε πρέπει να προηγηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ο κανονισμός. Δεν μπορούμε να τον ερμηνεύουμε διαφορετικά από, ότι ο ίδιος σαφώς περιλαμβάνει. Γι' αυτό σας παρακαλώ ενεργήστε με βάση τον κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σύμφωνοι;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι στην κρίση σας εσάς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επίσημη συμβουλή από τη γραμματεία είναι ότι τίθεται πρώτα η πρώτη τροπολογία.

Ναι, παρακαλώ, κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δέχομαι, εάν αυτό είναι δική σας απόφαση. Η ερμηνεία του κανονισμού είναι θέμα Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι δική μου. Ήθελα να ήμουν ολίγον παραπάνω δημοκρατικός, αλλά είναι δική μου.

Η πρώτη τροπολογία τίθεται σε ψηφοφορία. Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι λάθος η ψηφοφορία. Είναι περισσότεροι από είκοσι τρεις οι πρώτοι.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν έχετε ψηφίσει, είναι είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από την ώρα που υπάρχει αμφισβήτηση, επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία.

Η πρώτη τροπολογία. Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται

Η δεύτερη τροπολογία. Πόσοι είναι υπέρ της δεύτερης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, είκοσι τρεις εναντίον και καμιά αποχή τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, είκοσι τρεις εναντίον και καμιά αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Σ' αυτό το σημείο τον Πρόεδρο αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Νίκος Μουσιούττας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ):

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων

(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούττας

Κίκης Καζαμίας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη βεβαίωση και είσπραξη φόρων, ώστε να επέλθει συμμόρφωση προς αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου σε προσφυγές που έγιναν από φορολογουμένους με τις οποίες αμφισβητήθηκε η εγκυρότητα των ειδοποιήσεων για επιβολή φορολογίας.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, μετά τη μηχανογράφηση του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, οι ειδοποιήσεις για επιβολή φορολογίας για το φόρο εισοδήματος και την έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας εκδίδονται με τυπωμένο το όνομα του διευθυντή, αλλά δε φέρουν την υπογραφή του φοροθέτη που τις εξέδωσε, παρά μόνο τον κωδικό του. Εναντίον της πρακτικής αυτής καταχωρίστηκαν προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο με τις οποίες αμφισβητήθηκε η εγκυρότητα των εν λόγω ειδοποιήσεων, καθότι δεν έφεραν την ιδιόχειρη ή έντυπη υπογραφή του διευθυντή ή άλλου αξιωματούχου του τμήματος, όπως προβλέπεται σχετικά στην ισχύουσα νομοθεσία. Το Ανώτατο Δικαστήριο εξέδωσε αποφάσεις σύμφωνα με τις οποίες οι ειδοποιήσεις για επιβολή φορολογίας που εκδόθηκαν με βάση την πρακτική αυτή είναι άκυρες.

Με την προτεινόμενη νομοθεσία οι ειδοποιήσεις για επιβολή φορολογίας, αντί της ιδιόχειρης ή έντυπης υπογραφής, θα φέρουν εκτυπωμένο ή αποτυπωμένο το όνομα του διευθυντή ή άλλου αξιωματούχου του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 46 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999».

Υπάρχει πρόταση για αναβολή, αντιλαμβάνομαι.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας του
Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Ανδρέας Χρίστου	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Ηλιάδης	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Μούσκος	
Καίτη Κληρίδου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε και ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη φορολογία του εισοδήματος, ώστε η φορολογική διάκριση που υφίσταται μεταξύ υπεράκτιων και εγχώριων επιχειρήσεων διαχείρισης πλοίων να καταργηθεί.

Η πιο πάνω τροποποίηση αποτελεί συνεπακόλουθο ανάλογης τροποποίησης που

έχει ήδη γίνει σε σχέση με τη φορολογία χωρητικότητας πλοίου, που επιβάλλεται στις εταιρείες αυτές με βάση τη νομοθεσία για την εμπορική ναυτιλία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για Πρόσωπα που Μετέχουν στις Διαδικασίες του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για Πρόσωπα που Μετέχουν στις Διαδικασίες του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Ανδρέας Χρίστου	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Ηλιάδης	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Μούσκος	
Καίτη Κληρίδου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για πρόσωπα που μετέχουν στις διαδικασίες του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, έτσι ώστε τα πρόσωπα που μετέχουν στις διαδικασίες του μόνιμου Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου να τυγχάνουν παραχώρησης συγκεκριμένων ασυλιών και διευκολύνσεων. Η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην πιο πάνω συμφωνία αποφασίστηκε με την υπ' αριθμόν 48.409 και ημερομηνία 7 Οκτωβρίου 1998 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το αρμόδιο υπουργείο, η πιο πάνω συμφωνία αντικαθιστά την ευρωπαϊκή συμφωνία για τα πρόσωπα που μετέχουν στις διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στην οποία η Κύπρος είναι ήδη συμβαλλόμενο μέρος. Η νέα αυτή συμφωνία καθίσταται αναγκαία λόγω των αλλαγών που επέφερε το Πρωτόκολλο υπ' αριθμόν 11 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπεγράφη στο Στρασβούργο στις 11 Μαΐου 1994 και το οποίο η Κύπρος επικύρωσε.

Ειδικότερα, με το προαναφερθέν πρωτόκολλο αναδομείται ο μηχανισμός ελέγχου που εγκαθιδρύθηκε από τη σύμβαση και εγκαθιδρύεται μόνιμο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε αντικατάσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 μαζί με τον Πίνακα, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 μαζί με τον Πίνακα, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ και 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για Πρόσωπα που Μετέχουν στις Διαδικασίες του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και η σύμβαση κυρούται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί του Έκτου Πρωτοκόλλου της Γενικής Συμφωνίας για τα Προνόμια και Ασυλίες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Έκτου

Πρωτοκόλλου της Γενικής Συμφωνίας για τα Προνόμια και Ασυλίες του

Συμβουλίου της Ευρώπης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος

Καίτη Κληρίδου

Ανδρέας Χρίστου

Λία Γεωργιάδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Δημήτρης Συλλούρης

Γιώργος Λιλλήκας

Ανδρέας Μούσκος

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση του Έκτου Πρωτοκόλλου της Γενικής Συμφωνίας για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Συμβουλίου της Ευρώπης που αναφέρεται στους δικαστές και άλλους αξιωματούχους του νέου Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο οποίο η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την υπ' αριθμόν 48.410 και ημερομηνία 7 Οκτωβρίου 1998 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εξωτερικών, το νέο Πρωτόκολλο παρέχει στους δικαστές του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και στην οικογένειά τους τα προνόμια και τις ασυλίες που παρέχονται σε διπλωματικούς αντιπροσώπους, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο. Η ετοιμασία του νέου αυτού πρωτοκόλλου κρίθηκε αναγκαία ως αποτέλεσμα της υιοθέτησης του Πρωτοκόλλου 11 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, βάσει του οποίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αντικαθίστανται από ένα νέο μόνιμο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω Πρωτοκόλλου με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα

εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 2.

Κύρωση του Έκτου Πρωτοκόλλου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 μαζί με τον Πίνακα, Μέρος I, Μέρος II και 3 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα 1, 2 μαζί με τον Πίνακα, Μέρος I, Μέρος II και 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Έκτου Πρωτοκόλλου της Γενικής Συμφωνίας για τα Προνόμια και Ασυλίες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και η σύμβαση κυρούται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 16 θέμα, που είναι «Ο περί του Τροποποιητικού Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Σπονδυλωτών Ζώων

που Χρησιμοποιούνται για Πειραματικούς και Άλλους Επιστημονικούς Σκοπούς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Τροποποιητικού Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Σπονδυλωτών Ζώων που Χρησιμοποιούνται για Πειραματικούς και Άλλους Επιστημονικούς Σκοπούς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Ηλιάδης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η κύρωση του Τροποποιητικού Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Σπονδυλωτών Ζώων που Χρησιμοποιούνται για Πειραματικούς και Άλλους Επιστημονικούς Σκοπούς, στο οποίο η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την υπ' αριθμόν 48.808 και ημερομηνία 16 Δεκεμβρίου 1998 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Όπως είναι γνωστό, η Κυπριακή Δημοκρατία επικύρωσε τη σχετική σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των σπονδυλωτών ζώων που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς και άλλους επιστημονικούς σκοπούς το 1993. Με

το προτεινόμενο τροποποιητικό πρωτόκολλο της ευρωπαϊκής σύμβασης γίνεται πρόνοια για να μπορούν τα κράτη μέλη της σύμβασης να τροποποιούν κατά τρόπο απλοποιημένο και ταχύτερο το νομικό πλαίσιο της σύμβασης αυτής, ώστε να συμβαδίζει με τις ραγδαίες τεχνολογικές και επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα αυτό.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω πρωτοκόλλου με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση του Πρωτοκόλλου. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα, Μέρος I, Μέρος II εγκριθούν.

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα, Μέρος I, Μέρος II εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Τροποποιητικού Πρωτοκόλλου της

Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Σπονδυλωτών Ζώων που Χρησιμοποιούνται για Πειραματικούς και Άλλους Επιστημονικούς Σκοπούς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και η σύμβαση κυρούται.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε Διασυνοριακό Πλαίσιο (Κυρωτικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι και πάλι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε Διασυνοριακό Πλαίσιο (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Ηλιάδης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Σύμβασης των

Ηνωμένων Εθνών για την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε Διασυνοριακό Πλαίσιο, στην οποία η προσχώρηση εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την υπ' αριθμόν 49.483 και ημερομηνία 15 Απριλίου 1999 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σκοπός ειδικότερα της σύμβασης αυτής είναι η λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο των σχετικών διασυνοριακών επιπτώσεων που θα μπορούσαν να έχουν στο περιβάλλον οι προτεινόμενες δραστηριότητες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, η σύμβαση για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο ετοιμάστηκε στην Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, αφού έλαβε υπόψη τους σκοπούς και τις αρχές της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων που υιοθετήθηκαν από το πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον, το Μάιο του 1990, στη διάσκεψη στο Μπέργκεν της Νορβηγίας.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία των πιο πάνω εκπροσώπων του αρμόδιου υπουργείου, η επικύρωση της πιο πάνω σύμβασης από την Κυπριακή Δημοκρατία συνιστάται ιδιαίτερα και για σκοπούς εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο στον τομέα του περιβάλλοντος. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τις δηλώσεις των αρμοδίων, η Κύπρος είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την επικύρωση της σύμβασης, αφού ήδη υπάρχει και λειτουργεί ο θεσμός της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ο οποίος σύντομα αναμένεται να θεσμοθετηθεί και νομοθετικά.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα, Μέρος I, Μέρος II εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα, Μέρος I, Μέρος II εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε Διασυνοριακό Πλαίσιο (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και η σύμβαση κυρούται.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για

την Καταπολέμηση της Απερήμωσης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Φαίνεται την εβάλαμε σε πράξη με τις δεήσεις την Κυριακή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έν' για άλλου είδους απερημώσεις που ...

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης των
Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Απερήμωσης (Κυρωτικός) Νόμος
του 1999»**

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Ηλιάδης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η κύρωση της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερήμωσης, η προσχώρηση στην οποία αποφασίστηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία με την υπ' αριθμόν 48.284 και ημερομηνία 26 Αυγούστου 1998 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους

του αρμόδιου υπουργείου, η απερήμωση και η ξηρασία είναι προβλήματα που έχουν παγκόσμιες διαστάσεις, γιατί επηρεάζουν όλες τις περιοχές του κόσμου, γι' αυτό και απαιτείται κοινή δράση της διεθνούς κοινότητας τόσο για την καταπολέμηση της απερήμωσης όσο και για την απάμβλυνση των συνεπειών της ξηρασίας. Η υπό συζήτηση σύμβαση έτυχε διαπραγματεύσεως και ετοιμάστηκε στα πλαίσια των αποφάσεων της διάσκεψης του Ρίο για το περιβάλλον και την ανάπτυξη και περιέχει τέσσερα παραρτήματα που αφορούν την Αφρική, την Ασία, τη Λατινική Αμερική και Καραϊβική και τη βόρεια Μεσόγειο.

Σκοπός ειδικότερα της σύμβασης αυτής είναι η δημιουργία των απαραίτητων μηχανισμών για την καταπολέμηση της απερήμωσης υπό το φως των ιδιαίτερων συνθηκών της κάθε χώρας.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Απερήμωσης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και η σύμβαση κυρούται.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Ο περί Ιδιωτικών Σχολείων και Φροντιστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να διαβάσει την έκθεση, γιατί δεν είναι ομόφωνη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ιδιωτικών Σχολείων και Φροντιστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Ανδρούλα Βασιλείου

Θάσος Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Νοεμβρίου 1999. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ.

Σκοπός του νομοσχεδίου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα ιδιωτικά σχολεία και φροντιστήρια, ώστε, στις περιπτώσεις όπου εξασφαλίζεται μαρτυρία για οργανωμένη διδασκαλία σε μαθητές σε συγκεκριμένη ημερομηνία κατά παράβαση των διατάξεων της νομοθεσίας αυτής, να στοιχειοθετείται αδίκημα, χωρίς να απαιτείται απόδειξη ότι τέτοια διδασκαλία γίνεται συστηματικά.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε στην επιτροπή η εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, από τη διερεύνηση μεγάλου αριθμού καταγγελιών που αφορούν παράνομη λειτουργία ιδιωτικών φροντιστηρίων έχει επανειλημμένα καταδειχθεί ότι η στοιχειοθέτηση αδικήματος κατά παράβαση των διατάξεων που απαγορεύουν την απασχόληση δημόσιων εκπαιδευτικών σε ιδιωτικά φροντιστήρια προσκρούει σχεδόν πάντα στην έλλειψη μαρτυρίας ότι τέτοια παράνομη διδασκαλία γίνεται σε συστηματική βάση. Αυτό συμβαίνει γιατί στη σχετική νομοθεσία προβλέπεται ότι «φροντιστήριο» σημαίνει συστηματική οργάνωση και διδασκαλία σε μαθητές. Ως εκ τούτου, κρίθηκε αναγκαία η διαγραφή της λέξης «συστηματική» από τον εν λόγω ορισμό, για να διευκολυνθεί η στοιχειοθέτηση τέτοιου αδικήματος σε εκείνες τις περιπτώσεις όπου κατά τα λοιπά στοιχεία υπάρχει επαρκής μαρτυρία για παράνομη οργάνωση διδασκαλίας.

Με τη σκοπούμενη τροποποίηση διαφώνησαν οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή, οι οποίοι υποστήριξαν ότι τυχόν στοιχειοθέτηση του σχετικού αδικήματος χωρίς να είναι ανάγκη να αποδειχθεί ότι η

παράνομη διδασκαλία γίνεται συστηματικά θα θυματοποιήσει δημόσιους εκπαιδευτικούς οι οποίοι στον ελεύθερο χρόνο τους οικειοθελώς προσφέρονται να βοηθήσουν δωρεάν αδύνατους μαθητές. Τέτοια ρύθμιση θα έχει αρνητικές συνέπειες τόσο στην εκπαίδευση όσο και στους ίδιους τους μαθητές, αφού είναι προφανές ότι στο μέλλον κανένας δημόσιος εκπαιδευτικός δε θα είναι πρόθυμος να βοηθά μαθητές είτε με δική του πρωτοβουλία είτε μετά από παράκληση των ίδιων των μαθητών. Εξάλλου η όλη ρύθμιση, η οποία στην ουσία συνιστά αστυνομικό μέτρο, δεν αναμένεται να συμβάλει δραστικά και ουσιαστικά στη λύση του σοβαρού προβλήματος της παραπαιδείας, τα πραγματικά αίτια του οποίου μπορούν να εντοπιστούν και να καταπολεμηθούν μόνο με βαθύτερη και συντονισμένη μελέτη όλων των προβλημάτων της εκπαίδευσης.

Συνεκτιμώντας όλες τις απόψεις που εκφράστηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και των Ενωμένων Δημοκρατών θεωρούν ότι η προτεινόμενη ρύθμιση είναι απίθανο να πλήξει την καλοπροαίρετη προσφορά των εκπαιδευτικών που θέλουν να βοηθήσουν μαθητές αφιλοκερδώς, γιατί στις περιπτώσεις αυτές λείπει το στοιχείο της οργάνωσης, που κατά το νόμο είναι απαραίτητο για τη στοιχειοθέτηση του αδικήματος. Συνεπώς οποιοσδήποτε ανησυχίες προς την κατεύθυνση αυτή στερούνται επαρκούς βάσης. Αντίθετα, η προτεινόμενη ρύθμιση στοχεύει καθαρά στην απρόσκοπτη εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας, στόχος της οποίας είναι η απαγόρευση της οργανωμένης απασχόλησης των δημόσιων εκπαιδευτικών σε ιδιωτικά φροντιστήρια, καθώς και η αποφυγή όλων των αρνητικών συνεπακόλουθων τέτοιας παράνομης απασχόλησης.

Στη βάση των πιο πάνω η πλειοψηφία των υπό αναφορά μελών της επιτροπής υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ διαφωνούν με την προτεινόμενη ρύθμιση, επειδή θεωρούν ότι τα αίτια του προβλήματος της παραπαιδείας είναι βαθύτερα και δυνατό να εντοπιστούν σε άλλα θέματα, όπως είναι ο μεγάλος ανταγωνισμός στις προεισαγωγικές ή άλλες εξετάσεις για εισαγωγή στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Κύπρου και του εξωτερικού, το επίπεδο της διδασκόμενης ύλης και ο τρόπος διδασκαλίας της, καθώς και σε άλλα βασικά ζητήματα στα οποία πιθανόν να πάσχει η εκπαίδευση. Γι' αυτό φρονούν ότι χρειάζεται σοβαρή και σε βάθος μελέτη κάθε επιμέρους ζητήματος, με απώτερο στόχο τη συντονισμένη, σφαιρική και προληπτική αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων της εκπαίδευσης. Η σκοπούμενη ρύθμιση δε συνιστά, κατά την άποψή τους, τέτοια προληπτική αντιμετώπιση, αλλά ουσιαστικά αποτελεί μόνο ένα κατασταλτικό αστυνομικό μέτρο, το οποίο μάλιστα δυνατόν να θυματοποιήσει εκείνους τους εκπαιδευτικούς που προσφέρονται καλοπροαίρετα να βοηθήσουν μαθητές εκτός του σχολείου. Υπό το φως της άποψής τους αυτής, τα υπό αναφορά μέλη της επιτροπής δηλώνουν στη Βουλή ότι διαφωνούν με την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ρωτούσα αν υπάρχουν ομιλητές. Εφόσον είναι στο βήμα ο κ. Χατζηγιάννης, ορίστε. Μετά ο κ. Χατζηδημητρίου.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτή η Βουλή έχει δώσει την πολιτική της θέση στο θέμα με το νόμο που υπάρχει, ότι πρέπει να παταχθούν τα φροντιστήρια. Υπάρχει νομοθεσία. Εκείνο το οποίο σήμερα επιζητείται μέσα από την προτεινόμενη τροποποίηση είναι να υλοποιηθεί στην

πράξη αυτή η βούληση της Βουλής η οποία εκφράστηκε μέσα από την υφιστάμενη νομοθεσία. Εάν με δυο λόγια πάει η αστυνομία σε ένα σπίτι και βρεθούν θρανία, βρεθούν πίνακες, βρεθούν φωτοτυπικές μηχανές και καμιά τριανταριά μαθητές, δεν μπορεί η αστυνομία να στηρίξει υπόθεση στο δικαστήριο, γιατί δεν είναι αρκετό το οργανωμένο· πρέπει να αποδείξει και το συστηματικό, ότι αυτό το πράγμα γίνεται κατ' εξακολούθηση, συστηματικά.

Γι' αυτό εδώ πρέπει να αποφασίσουμε. Θέλομε πράγματι να κτυπήσουμε τη γάγγραινα που λέγεται “παραπαιδεία” ή θα εθελουφλούμε τάχατες ότι πάει ο εκπαιδευτικός, για να βοηθήσει κάποιον, και είναι εκείνο που θα διώξει η αστυνομία και η εισαγγελία;

Έχουμε καταγγελίες και το ξέρετε, αγαπητοί συνάδελφοι, και αυτοί οι οποίοι δε θέλουν να πλήξουν αυτά τα απαράδεκτα που συμβαίνουν στην πραγματικότητα βοηθούν την ύπαρξη της παραπαιδείας. Υπάρχουν καταγγελίες που ... Εκπαιδευτικοί το πρωί κάνουν μάθημα στο σχολείο, το απόγευμα κάνουν μαθήματα στα κρατικά φροντιστήρια και το βράδυ ασφαλώς κάνουν στο σπίτι τους. Και αν, εντάξει, οι γονείς κρατούν να πληρώσουν, ε, μπορείτε να μην το λάβετε υπόψη σας. Εάν όμως τα παιδιά αυτά τυγχάνουν εκμετάλλευσης, ουσιαστικά υποχρεούμενα να κάνουν μαθήματα το βράδυ, διαφορετικά δε θα περάσουν από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς που τους κάνουν το πρωί στο σχολείο, εάν λοιπόν υπάρχει μια τέτοια προσέγγιση, σημαίνει ότι σε κοινότητες, ιδιαίτερα όπου είναι φτωχός ο κόσμος, υπάρχει μία αφάιμαξη, υπάρχει μία απαράδεκτη κατάσταση και πρέπει να τοποθετηθούν ...

Νομίζω ότι υπάρχουν τα ιδιωτικά φροντιστήρια, υπάρχουν αδειούχα φροντιστήρια και όσοι θέλουν να τύχουν στήριξης ας καταφύγουν σ' αυτά τα φροντιστήρια. Εάν λοιπόν έχει αυτό το σώμα την πολιτική βούληση, επαναλαμβάνω, να πατάξει την παραπαιδεία, να την πατάξει. Δικαιολογίες όμως ότι πρέπει να γίνουν άλλα πράγματα

στην παιδεία, σας πληροφορώ ότι ούτε κι εκεί συνεργάζονται. Και η επιτροπή προχτές σε κλειστή συνεδρία είχε την ευκαιρία να πάρει, νομίζω, και κάποια μηνύματα απ' αυτή την κατάσταση. Σύντομα θα λεχθούν από το βήμα της Βουλής τα πράγματα με τ' όνομά τους στο μέγα κεφάλαιο που λέγεται "επίπεδο εκπαίδευσης". Επαναλαμβάνω, σύντομα θα λεχθούν απ' αυτό το βήμα. Αλλά, εάν τουλάχιστον ήταν έτοιμοι κάποιοι οι οποίοι λένε ότι «ξέρετε, η παραπαιδεία έννεν εκείνη που κτυπά και δεν είναι πράμα κακό η παραπαιδεία, αλλά είναι γιατί υπάρχουν άλλα κακά» ... εγώ λέω και στα άλλα κακά που τα εντοπίζουμε αρνούνται να συνεργαστούν.

Άρα λοιπόν –όπως το θέμα της άμυνας προηγουμένως- και τα θέματα νομίζω της εκπαίδευσης πρέπει να αντιμετωπίζονται και αυτά ομόφωνα, γιατί εξυπηρετούν, νομίζω, τον κοινό σκοπό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς τοποθέτηση του κόμματος θέλω να κάνω. Το πρόβλημα της παιδείας είναι μέγα. Η παιδεία μας πράγματι ευρίσκεται σε κρίση -τονίστηκε και από τον πρόεδρο της επιτροπής προηγουμένως- και, εάν πρόκειται να αντιμετωπιστεί, πρέπει να αντιμετωπιστεί σ' αυτά τα ευρύτερα πλαίσια. Και μάλιστα με τον τρόπο που έρχεται αυτό το νομοσχέδιο διερωτώμαι αν δεν έρχεται και σε σύγκρουση με όλη την άλλη νομοθεσία που υπάρχει στη Δημοκρατία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι σ' αυτό το σώμα έχουμε ταχθεί κατά καιρούς όλοι ενάντια στη μάστιγα του εκπαιδευτικού συστήματος, στη μάστιγα της παραπαιδείας. Και έχουμε ψηφίσει και σχετικές νομοθεσίες. Όμως λυπούμαι, γιατί ο προηγούμενος συνάδελφος στην προσπάθειά του -ο πρόεδρος της επιτροπής- να πείσει για την ορθότητα του νομοσχεδίου έκανε περίπου έναν έμμεσο ή άμεσο εκβιασμό, ότι θα ακουστούν σύντομα πράγματα και θαύματα για το επίπεδο της παιδείας απ' αυτό το βήμα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είχαμε προχτές κλειστή συνεδρία, κύριε ...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Το ξέρω, κύριε συνάδελφε. Ασχολούμαι από χρόνια με το εκπαιδευτικό σύστημα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

... και οι αποφάσεις ήταν ομόφωνες.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Βεβαίως, βεβαίως, αλλά, όταν είσαι στο κυβερνών κόμμα και κυβερνάς επτά χρόνια, δεν εκβιάζεις ότι «θα βγάλουμε στη φόρα το χάος και την τραγωδία που επικρατεί στο εκπαιδευτικό σύστημα». Αυτά να τα πει η αντιπολίτευση· όχι η συμπολίτευση.

Θα ήθελα να πω ότι μας έχει απασχολήσει σοβαρά αυτό το νομοσχέδιο και θα το καταψηφίσουμε για σοβαρούς λόγους. Πρώτον, γιατί είμαστε πεπεισμένοι ότι η παραπαιδεία θα εκλείψει, όταν επιτέλους η κυβέρνηση αποφασίσει να πάρει στα σοβαρά την παιδεία και το εκπαιδευτικό σύστημα και να επενδύσει τα απαραίτητα και τα απαιτούμενα κεφάλαια στην παιδεία. Όταν αποφασίσει να προβεί σε μία σοβαρή εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, όταν υιοθετήσει και υλοποιήσει ... Όχι να υιοθετεί, όπως κάνει συνήθως, λεκτικά· να εφαρμόσει επιτέλους τις εισηγήσεις τόσο της έκθεσης της

ΟΥΝΕΣΚΟ, των εμπειρογνομόνων της ΟΥΝΕΣΚΟ, όσο και άλλες εκθέσεις που έκαναν αρμόδιοι του Υπουργείου Παιδείας, που το ίδιο το υπουργείο είχε διορίσει. Η λύση της παραπαιδείας βρίσκεται, είτε το θέλουμε είτε όχι, στην αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Με το υφιστάμενο νομοσχέδιο πρέπει να πω ότι, αν ψηφιστεί, θα έχουμε δύο πράγματα. Πρώτον, να γίνεται δίκη προθέσεων, διότι με την υποψία και μόνο ότι ένας μαθητής μπήκε δύο φορές στο σπίτι ενός εκπαιδευτικού θα μπορεί να δικαστεί ο εκπαιδευτικός και ταυτόχρονα θα αλλάξουμε την αντίληψη που επικρατεί στο δίκαιο της Κύπρου. Την απόδειξη της αθωότητας ή της ενοχής δε θα την έχει η κατηγορούσα αρχή, αλλά θα μεταφερθεί στον εκπαιδευτικό. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να αποδείξει ότι είναι αθώος και ότι δεν έκανε ιδιαίτερα. Νομίζω ότι είναι πολύ σοβαρό το θέμα για να το ψηφίσουμε ελαφρά τη καρδία και ας προχωρήσει η κυβέρνηση να υλοποιήσει τις πάμπολλες εισηγήσεις και εκθέσεις που έχει στα συρτάρια της, να καταργήσει τα σχολεία μαμούθ, να μειώσει τους μαθητές ανά τάξη, για να πω μερικά από τα πιο βασικά, και, αν με αυτά δεν επιλυθεί το πρόβλημα της παραπαιδείας, εδώ είμαστε να εξετάσουμε άλλους τρόπους, αλλά όχι σίγουρα με τη νομοθέτηση της δίκης προθέσεων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είμαι βέβαιος ότι όσοι παίρνουν το λόγο, εκπροσωπώντας τις απόψεις των πλευρών, όπως έχουν τοποθετηθεί στην έκθεση, δίνουν αρκετά σαφή την εικόνα των τοποθετήσεών τους. Γι' αυτό παράκλησή μου είναι, αφού εξαντληθεί ο κατάλογος που είναι: Ματσάκης, Παντελίδου και Ερωτοκρίτου... και Παρισινός... Τότε αποσύρω την παράκληση, γιατί...

(Γέλια)

Συνεχίστε. Ορίστε, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Παρ' όλο που στη συζήτηση για το προηγούμενο θέμα είχαμε διαφωνήσει σφόδρα με το συνάδελφο τον κ. Χατζηγιάννη, γι' αυτό το θέμα θα συμφωνήσουμε απόλυτα στη διάγνωση που έχει κάνει, ότι η παραπαιδεία είναι μία γάγγραινα. Αυτή τη διάγνωση δεν την κάναμε προχθές ή αντίπροχθες, όταν συζητούσαμε το θέμα. Η Βουλή αυτή η ίδια την έκανε και τη διαπίστωσε πριν δύο χρόνια, όταν, αν είμαι ορθός, ψήφισε ομόφωνα το νομοσχέδιο, στόχος του οποίου ήταν να καταπολεμηθεί ριζικά και να σταματήσει αυτή η γάγγραινα που ονομάζεται παραπαιδεία. Πέρασαν δύο χρόνια, συνάδελφοι, και οι αρμόδιοι φορείς του κράτους ήρθαν και μας είπαν «κύριοι, είναι πολύ ωραία αυτή η νομοθεσία που ψηφίσατε, αλλά δυστυχώς είναι ανεφάρμοστη» και ότι «δεν καταφέραμε να πάρουμε ούτε έναν εκπαιδευτικό στο δικαστήριο, διότι συμπεριλήφθηκε η λέξη “συστηματικά”».

Κύριε Πρόεδρε, για να δώσουμε τις σωστές διαστάσεις αυτής της γάγγραινας, πρέπει να αναφέρουμε ότι είναι μία ακριβοπληρωμένη γάγγραινα. Όλοι μας έχουμε καταγγελίες ότι κοστίζει £10 την ώρα για κάθε μαθητή. Αναφέρθηκε, κύριε Πρόεδρε, από τους αρμοδίους ότι το συνολικό κόστος της παραπαιδείας κάθε χρόνο είναι £15.000.000, οπότε παίζονται μεγάλα, τεράστια συμφέροντα. Επίσης, γνωρίζουμε όλοι μας ότι ορισμένοι καθηγητές θέτουν τον εξής εκβιασμό στους μαθητές τους: «Ή θα έρθετε να σας κάνω φροντιστήρια και να μου πληρώνετε τον οβολό σας ή δε θα περάσετε το χρόνο στο συγκεκριμένο μάθημα». Και δώσαμε συγκεκριμένα στοιχεία, ονομαστικά στον υπουργό, ο οποίος εμένα μου είπε: «Τέτοιες καταγγελίες έχω εκατοντάδες, αλλά δεν μπορώ να κάνω τίποτα ακριβώς εξαιτίας της λέξης “συστηματικά”». Έχουμε λοιπόν χρέος, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω, αυτό το νόμο που κρίναμε ότι ήταν σωστός πριν δύο χρόνια να τον κάνουμε εφαρμόσιμο. Και πιστεύω ότι αυτοί οι συνάδελφοι που δε θα τον ψηφίσουν το μόνο που θα κάνουν είναι ότι θα

καταστρέψουν αυτό το νόμο εντελώς ή θα συνεχίσουν να τον διατηρούν ανενεργό και μ' αυτό τον τρόπο θα συμβάλουν στη διαιώνιση της γάγγραινας και στην κατάφωρη αδικία που γίνεται σ' αυτά τα παιδιά που δεν κρατούν τις £10 να πληρώσουν. Οι ίδιοι οι καθηγητές που παίρνουν τα λεφτά είναι οι ίδιοι που αξιολογούν τους μαθητές αυτούς, οι ίδιοι που βάζουν τα θέματα στα διαγωνίσματα. Αυτοί που κάνουν φροντιστήρια, τα γνωρίζουν βεβαίως. Οι φτωχοί, της εργατικής τάξης, αν θέλετε, που αντιπροσωπεύει το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, είναι αυτά τα παιδιά που θα επηρεαστούν. Και είναι, κύριε Πρόεδρε, εκ του πονηρού, πιστεύω, να λέγεται ότι κάποιοι άγιοι άνθρωποι τώρα τα Χριστούγεννα, για το καλό της ψυχής τους, κάνουν μαθήματα σε ορισμένα φτωχά παιδιά και θα καταδικαστούν άδικα. Πώς είναι δυνατόν, κύριε Πρόεδρε, αυτοί οι άνθρωποι να έχουν θρανία, να έχουν ολόκληρη υποδομή, να ενοικιάζουν διαμερίσματα τα οποία μετατρέπουν σε ιδιωτικά σχολεία και να δίδουν κάρτες με τη διεύθυνσή τους και πώς να πάνε στα διαμερίσματα αυτά; Να έχουν μέσα τα κομπιούτερ, να έχουν μέσα τους πίνακες. Αυτών των άγιων ανθρώπων, αγαπητοί συνάδελφοι του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, θα βοηθήσετε να πατάξουμε την παρανομία που κάνουν και θα βοηθήσετε αυτά τα παιδιά της εργατικής σας τάξης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ένα μικρό σχόλιο. Νομίζω είναι άδικο, είναι ισοπεδωτικό και δεν αρμόζει με τη δική μας αντίληψη των πραγμάτων να κατηγορούμε συλλήβδην τους εκπαιδευτικούς ότι εκβιάζουν τους μαθητές, για να κάνουν ιδιαίτερα κοντά τους. Ενδεχόμενα να υπάρχουν τέτοιοι, κύριε συνάδελφε, όπως ενδεχόμενα να υπάρχουν και γιατροί εκβιαστές και μηχανικοί εκβιαστές και δικηγόροι εκβιαστές. Αυτό δε σημαίνει ότι ο κάθε εκπαιδευτικός λειτουργεί μ' αυτό τον εκβιαστικό τρόπο. Επομένως, νομίζω ότι εδώ εμείς ήρθαμε, για

να καταθέτουμε απόψεις και όχι να ρίχνουμε λάσπη κατά οιονδήποτε και να χαρακτηρίζουμε οιονδήποτε για το τι κάνει ή δεν κάνει κατά τη δική μας αντίληψη.

Ευχαριστώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Συμφωνούμε απόλυτα, αλλά πώς θα καταπολεμήσουμε αυτά τα αίσχη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σίγουρα χρειάζεται λίγο περισσότερη προσοχή. Το κάθε κόμμα λέει τις απόψεις του και πρέπει να γίνονται αντικείμενο κριτικής εκείνα που είπε και όχι εκείνα τα οποία μπορεί να υποθέσει ο καθένας μας.

Η κ. Παντελίδου.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνήσω απόλυτα με το συνάδελφο κ. Χρίστου γι' αυτά που είπε τώρα τελευταίως, γιατί αυτούς τους αγίους ανθρώπους, όπως τους περιέγραψε ο κ. Ματσάκης, σίγουρα είναι το σύστημα που τους δημιούργησε και η ανικανότητα του συστήματος να πατάξει την όχι σωστή διδασκαλία στις τάξεις, όταν λειτουργούν τα σχολεία το πρωί. Γι' αυτό θα ήταν ίσως καλά, σε κάποιο μελλοντικό στάδιο, η επιτροπή Παιδείας να φέρει προς ψήφιση κάποιους κανονισμούς, κάποια νέα νομοθεσία, όπου θα υπάρχουν σαφείς πρόνοιες πως αυτοί οι καθηγητές που αποδεδειγμένα, μετά από επιθεώρηση ή μετά από κάποιο άλλο έλεγχο, έχουν κριθεί ανίκανοι να διδάξουν τα παιδιά μας. Οι περισσότεροι εδώ είμαστε γονείς και γνωρίζουμε ότι, όταν τα παιδιά μας δεν παίρνουν αυτά που πρέπει στο σχολείο, καταφεύγουμε στη διδασκαλία κατά τις απογευματινές ώρες. Συνεπώς, το πρόβλημα βρίσκεται στο πώς θα διορθωθούν τα πράγματα στα πρωινά εκπαιδευτήρια και κατόπιν πρέπει η παραπαιδεία να διώκεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ρίκκος Ερωτοκρίτου, Ανδρέας Παρισινός και Στάθης Κιπτής.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Παράκλησή μας είναι όσο πιο σύντομα μπορούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου, παρακάλεσα. Είναι πράγματι σαφείς οι θέσεις όσων μίλησαν. Η επανάληψη δεν ωφελεί κανέναν.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Σας διαβεβαιώνω, κύριε Πρόεδρε, αλλά και κύριε Χρίστου, ότι η υπόθεση έπρεπε να είχε τερματιστεί προ περίπου τεσσάρων ή πέντε ομιλητών. Βεβαίως, εξαιρουμένου του κ. Λιλλήκα από τη δική σας κοινοβουλευτική ομάδα, ο οποίος έθεσε κάποια ερωτήματα τα οποία πρέπει να απαντηθούν και γι' αυτό το λόγο είμαι εδώ. Καταρχάς, για να ξέρουμε και την προϊστορία της υπόθεσης αυτής, γιατί ακούστηκαν και πράγματα τα οποία είναι εντελώς ανυποστήριχτα, θα πρέπει να πούμε ότι μέχρι σήμερα οι υποθέσεις που πήγαιναν ενώπιον δικαστηρίου σε σχέση με την εκδίκαση υποθέσεων εναντίον καθηγητών οι οποίοι συλλαμβάνονταν, ενώ ήταν διορισμένοι στο δημόσιο, να διενεργούν διδασκαλία παράνομα με φροντιστήρια, χάνονταν η μια πίσω από την άλλη για τον εξής λόγο: Ενώ είχαν κάποια μαρτυρία η οποία έδειχνε την υποδομή, τα τραπέζια, τα κομπιούτερ, τα γραπτά, οι μαθητές ήταν εκεί, απεδεικνύετο ότι το διαμέρισμα είχε ενοικιαστεί - εάν δεν εγίνετο στο σπίτι του για σκοπούς αυτής της διδασκαλίας - κανένας από τους μαθητές οι οποίοι λάμβαναν μέρος δεν πήγαινε να μαρτυρήσει για τους απλούς και ευνόητους λόγους που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Αλλά δεν είχε δοθεί εξήγηση γιατί γινόταν αυτό από τους προηγούμενους ομιλητές. Και θα το εξηγήσω τώρα. Ποιος μαθητής τολμά να πάει να καταθέσει εναντίον του καθηγητή που του κάνει φροντιστήριο, από τον οποίο εξαρτάται σε χίλιες δυο πτυχές και παραμέτρους, ιδιαίτερα μάλιστα αν είναι ο καθηγητής του που του κάνει μάθημα στο

δημόσιο σχολείο; Κανένας δεν πήγε, οπότε τα δικαστήρια προσπαθούσαν να δικάσουν με περιστατική μαρτυρία μόνο, μαρτυρία δηλαδή η οποία συνήγετο βάσει της ύπαρξης της υποδομής, των θρανίων, του διαμερίσματος και όλων των άλλων συμπαρομαρτούντων δεδομένων. Εκεί προέκυπτε άλλη δυσκολία, δεύτερη, χειρότερη, η οποία διέλυε εντελώς την πιθανότητα καταδίκης και την οποία πιθανότητα έρχεται να θεραπεύσει σήμερα το νομοθέτημα αυτό συγκεκριμένα και εξειδικευμένα. Θα έπρεπε η εισαγγελία να αποδείξει ότι η διδασκαλία γίνεται με συστηματικό τρόπο. Δηλαδή, αν ανεκαλύπτετο, αν έμπαινε η αστυνομία και έκανε έλεγχο σε συγκεκριμένο υποστατικό και έβλεπε όλη αυτή την οργάνωση, την υποδομή και ήταν ολοφάνερο ότι εγίνετο διδασκαλία επί πληρωμή και επ' αμοιβή, που δεν μπορούσε να αποδειχθεί το στοιχείο της αμοιβής, αφού κανένας από τους μαθητές δε μαρτυρούσε, ούτε σ' αυτή την περίπτωση μπορούσε να τον καταδικάσουν, γιατί απαιτείτο να στήσουν καρτέρι οι αστυνομικοί για δύο ή τρεις ή τέσσερις φορές έξω από το διαμέρισμα, για να αποδειχθεί ενώπιον του δικαστηρίου το στοιχείο του συστηματικού: ότι το έκανε κατ' εξακολούθηση.

Κατά συνέπεια, χωρίς να πλατειάζουμε, χωρίς να εμπλέκουμε παραμέτρους που είναι απόλυτα ορθές, που αφορούν την καταπολέμηση της παραπαιδείας με άλλους πολιτικούς ή θεσμικούς τρόπους, που δεν έχουν σχέση μ' αυτό το οποίο συζητούμε τώρα και ούτε καθόλου συνδέονται με την τροποποίηση την οποία πάμε να περάσουμε, ας τα αφήσουμε αυτά κατά μέρος και ας κοιτάξουμε το πρόβλημα κατάματα.

Βεβαίως, θα συμφωνήσω με τον κ. Χρίστου ότι δεν μπορεί να κατηγορείται η ολότητα των εκπαιδευτικών ότι είναι επίορκοι της υπόσχεσης που έδωσαν για να επιτελούν το λειτούργημά τους και ότι όλοι κερδίζουν χρήματα με δεύτερη ή τρίτη δουλειά. Αναμφίβολα αυτό δεν είναι πραγματικότητα. Κάποιοι όμως - και δεν είναι ελάχιστοι, είναι πολλοί, κύριε Χρίστου, μπορεί να μην είναι η ολότητα, αλλά είναι πολλοί - έχουν αναγάγει σε δεύτερο επάγγελμα και δεύτερη πηγή εσόδων τη δραστηριότητα

αυτή, καταφέροντας μέσα από τα κενά της νομοθεσίας να ξεφεύγουν από τη λαβίδα του νόμου. Εις τούτο σκοπεί η τροποποίηση και αυτό σκοπεύει να θεραπεύσει.

Κάτι ακόμη για την απόδειξη που ανέφερε ο κ. Λιλλήκας, ο οποίος βεβαίως αναφέρθηκε σε ένα νομικό θέμα, καθαρά νομικό και τεχνικό, χωρίς ο ίδιος να είναι δικηγόρος. Δε γίνεται μεταφορά του βάρους της απόδειξης, που κι αν εγίνετο αυτό θα ήταν θεμιτό, γιατί είναι δικαίωμα της νομοθεσίας και, αν ανατρέξετε στα νομοθετήματα που ψηφίζουμε, ανάλογα με τις διατυπώσεις που γίνονται, δηλαδή το τι θέλει ο νομοθέτης να αποδώσει στο νομοθέτημα, μπορεί να αντιστραφεί το βάρος της απόδειξης. Αλλά εδώ δε γίνεται έτσι. Αυτό που γίνεται είναι να αφαιρείται το στοιχείο, δηλαδή η λέξη η οποία υπήρχε προηγουμένως, που απαιτούσε συστηματική απόδειξη ότι εγίνετο διδασκαλία από τον κατηγορούμενο, για να μπορέσει με την πρώτη φορά που συλλαμβάνεται να τον καταδικάσει.

Για όλους αυτούς τους λόγους θα αποτελούσε, ας μου επιτραπεί ο όρος, τουλάχιστον πολιτικό στρουθοκαμηλισμό -ας τον αποκαλέσω έτσι και μιλώ κυριολεκτικά με την πολιτική σημασία του όρου- το να επικεντρωθούμε και να πλατειάσουμε στις πολιτικές παραμέτρους που αφορούν τη βελτίωση της παιδείας και με επίκληση ότι κάποια πράγματα έγιναν, που δεν έπρεπε να γίνουν, ή ότι κάποια πράγματα θα γίνουν στο μέλλον, να μην ψηφίσουμε αυτό το τόσο σημαντικής σημασίας νομοθέτημα, που θα δίδει την ευκαιρία στην πολιτεία να διώκει αυτούς που δε θέλουν να επιτελούν σωστά το λειτούργημά τους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως!

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Αυτή η πολιτεία, τόσο η εκτελεστική εξουσία όσο και η νομοθετική, από εκτίμηση προς το λειτούργημα του εκπαιδευτικού, έχει δώσει εξαιρετικές συνθήκες στην άσκηση του λειτουργήματος αυτού εις όσους το υπηρετούν. Με θαυμάσιες μισθολογικές κλίμακες και ένα σωρό ωφελήματα. Άρα ερχόμεθα να παρατηρήσουμε ότι σήμερα έχουμε χιλιάδες άνεργους νέους επιστήμονες. Ας δώσουμε και σ' αυτούς την ευκαιρία να κερδίσουν τα προς το ζην. Αν οι μαθητές μας αισθάνονται την ανάγκη κάποιας ενίσχυσης, κάποιας βοήθειας στο να κατανοήσουν εκείνα τα οποία διδάσκονται, μπορούν κάλλιστα να καταφύγουν στους θαυμάσιους αυτούς νέους επιστήμονες, οι οποίοι έχουν και την τελειότερη τελευταία λέξη των γνώσεων, να τους βοηθήσουν να ανταποκριθούν σωστά εις τις υποχρεώσεις τους τις μαθητικές.

Όμως ο καθηγητής ή η καθηγήτρια δεν μπορεί να διδάσκει στο σπίτι ή σε φροντιστήριο μερικούς από τους μαθητές. Σίγουρα, δημιουργείται αμέσως άνιση μεταχείριση. Δεν μπορεί να διδάσκει δέκα από τους τριάντα. Μη μου πείτε ότι δεν υπάρχει η ανθρώπινη αδυναμία, ότι σίγουρα θα δει με διαφορετικό φακό και διαφορετική προσέγγιση εκείνους που διδάσκει ιδιαιτέρως. Γι' αυτό προσωπικά υποστηρίζω κάθε προσπάθεια να πατάξουμε αυτή την ανεπίτρεπτη παραπαιδεία. Διερωτώμαι αν αυτή η βελτίωση που επιχειρούμε σήμερα θα βοηθήσει, αλλά ελπίζω να προσθέσει έστω κάτι στην όλη προσπάθεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Καταρχάς, ζήτησα το λόγο, γιατί έχω κάποια προσωπική έντονη άποψη γι' αυτό το θέμα που δυστυχώς, όταν συνεζητείτο, βρισκόμουν στο εξωτερικό και δεν μπόρεσα να

την εκφράσω στην επιτροπή. Και επειδή βρίσκεται σε αντίθεση με την απόφαση της ομάδας του κόμματός μου, είμαι υποχρεωμένος να εκφράσω αυτή την άποψη, κύριε Πρόεδρε, και να εξηγήσω ακριβώς για ποιο λόγο εγώ θα καταψηφίσω αυτή την πρόταση για τροποποίηση του νόμου. Θα την καταψηφίσω για τον εξής τουλάχιστον τεχνικό λόγο από μιας άποψης, αλλά σημασίας και ουσίας:

Καταρχάς, ο όρος "συστηματικά" είναι όρος ο οποίος είναι απαραίτητος, για να στοιχειοθετείται ακριβώς εκείνο για το οποίο το αντικείμενο, δηλαδή για το οποίο το νομοσχέδιο, ο νόμος ο ίδιος μάλλον, έχει ψηφιστεί από αυτή τη Βουλή. Και δεν είναι τυχαία που μπήκε από το νομοθέτη την περασμένη φορά και δεν είναι τυχαία που ψηφίστηκε από αυτή τη Βουλή και τους βουλευτές ή διότι δε σκέφθηκαν ότι μπορούσε να δημιουργήσει προβλήματα στην απόδειξή του. Το να είναι κάτι φροντιστήριο πρέπει να είναι και συστηματικό. Δεν μπορεί δηλαδή, με το μια ή δυο φορές που κάποιος καθηγητής -και δε λέω ότι δεν υπάρχουν εκείνοι που είπαν οι συνάδελφοι και υποστηρίζουν αυτή την τροποποίηση- ίσως και αμισθί, δώσει εξηγήσεις και διευκρινίσεις και βοηθήσει παιδιά σε κάποια μαθήματα, για τα οποία μπορεί να δώσει ο ίδιος με τις ειδικές γνώσεις, να θεωρείται ότι με την πρώτη φορά που θα μπει ο αστυνομικός μέσα είναι και ένοχος και αμέσως τον καταδικάζω. Αυτός είναι ο ένας λόγος. Είναι απαραίτητος ο όρος, το στοιχείο δηλαδή, της συστηματικότητας και της επ' αμοιβή παροχής μαθημάτων, για να συμπληρωθεί και να στοιχειοθετηθεί το αδίκημα του φροντιστηρίου, της παραπαιδείας εκείνης την οποία όλοι μας πιστεύω ότι θέλουμε να πατάξουμε.

Δεύτερον, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι, αν είναι συστηματικό το φροντιστήριο, αυτοί που εφαρμόζουν το νόμο ήταν πάρα πολύ εύκολο να το αποδείξουν, αν γνωρίζουμε - και δεν μπορεί να είναι περισσότεροι από εκατόν ανά την Κύπρο- αυτούς που έχουν τα παράνομα φροντιστήρια. Αν η αστυνομία, η οποία έχει καθήκον να εφαρμόσει το νόμο,

πήγαινε και δεύτερη φορά και τρίτη φορά και τέταρτη φορά, δεν μπορούσε να μην τους πιάσει και ... δεύτερη φορά που να στοιχειοθετείται το θέμα του συστηματικού φροντιστηρίου.

Επομένως, αν υπάρχει αδυναμία και απροθυμία σε εκείνους που εφαρμόζουν το νόμο, δεν πρέπει να αλλάσουμε τους νόμους, για να τους ταιριάζουμε με τις αδυναμίες αυτών που έχουν υποχρέωση να το κάνουν και να κάνουμε με ευκολία την καταδίκη κάποιου ανθρώπου για τον οποίο μπορεί να ισχύει η ρήση "μέσα στα ξερά να καούν και πολλά χλωρά". Είναι περίπου με αυτή την έννοια που τοποθετούμαι τώρα και γι' αυτό το λόγο θα καταψηφίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές. Λοιπόν, τίθεται η τροποποίηση σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροποποίησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με δεκαεπτά ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και μία

αποχή.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ιδιωτικών Σχολείων και Φροντιστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με δεκαεπτά ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και μία αποχή.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 21 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Μάριος Ματσάκης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Τάκης Χατζηδημητρίου
Ανδρέας Φιλίππου	Ανδρούλα Βασιλείου
Θάσος Μιχαηλίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 1999, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων του προσωπικού του ΘΟΚ ΣΥΘΟΚ, ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 της νομοθεσίας για το ΘΟΚ, σκοπείται η ρύθμιση των θεμάτων αξιολόγησης των υπαλλήλων του οργανισμού, για τα οποία στους ισχύοντες κανονισμούς για τη διάρθρωση του οργανισμού και τους όρους υπηρεσίας του προσωπικού δε γίνεται σχετική πρόνοια.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις των κανονισμών που προτείνονται καθορίζεται ο σκοπός της αξιολόγησης, οι κατηγορίες των υπηρεσιακών εκθέσεων, η διαδικασία αξιολόγησης, η κοινοποίηση των υπηρεσιακών εκθέσεων, οι ευθύνες των λειτουργών αξιολόγησης και η δυνατότητα επιθεώρησης των φακέλων των υπηρεσιακών εκθέσεων σε ορισμένες περιπτώσεις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, η λεπτομερής ρύθμιση των θεμάτων αξιολόγησης των υπαλλήλων του οργανισμού με ειδικούς κανονισμούς, η οποία επιβάλλεται και από τη σχετική νομοθεσία για τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, αναμένεται ότι θα επιφέρει τη δέουσα τάξη στα ζητήματα αυτά. Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι συντάχθηκαν με πρότυπο τους υφιστάμενους κανονισμούς για την αξιολόγηση των δημόσιων υπαλλήλων, καθιερώνονται με διαφάνεια αξιοκρατικές διαδικασίες. Επιπρόσθετα, γίνεται πρόνοια για νομιμοποίηση όσων υπηρεσιακών εκθέσεων συντάχθηκαν για το έτος 1991 και μετά, εφόσον αυτές θα ήταν έγκυρες, εάν ίσχυαν οι προτεινόμενοι κανονισμοί κατά το χρόνο της σύνταξής τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από καθαρά νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 22 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) – Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999», οι οποίοι αποσύρονται και επανακατατίθενται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 23 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 1999». Υπάρχει παράκληση από τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ για αναβολή του όλου θέματος όχι για τη Δευτέρα, αλλά για μετά την έναρξη ξανά των εργασιών της Βουλής.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συναινέσουμε για την αναβολή, θέλω μόνο να πω το εξής: Όπως είχε γίνει και με το νόμο για τη ραδιοτηλεόραση, και πάλι τη δωδεκάτη είχε ζητηθεί αναβολή τότε από το Δημοκρατικό Συναγερμό. Υπήρξε όμως ταυτόχρονη δέσμευση ότι η επόμενη φορά είναι η τελευταία, διότι είμαστε εκτεθειμένοι μπροστά στον κόσμο ως Βουλή και, όταν ήμουν πριν δύο νύκτες σε εκπομπή για το σχετικό θέμα, ήταν εκατοντάδες τα τηλεφωνήματα από κόσμο που δίκαια ή άδικα θεωρεί ότι η Βουλή μπορεί να ρυθμίσει το πράγμα και δεν το ρυθμίζει.

Κατά συνέπεια, ομόφωνα, αντιλαμβάνομαι, συναινούμε να αναβληθεί και δεσμευόμαστε ότι στην πρώτη συνεδρία μετά την επάνοδό μας εγκρίνονται οι κανονισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Θα συνηγορήσουμε και εμείς υπέρ του αιτήματος του έντιμου προέδρου της

ΕΔΕΚ, προσθέτοντας και τον εξής λόγο: Η επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής, η οποία εξετάζει το θέμα, ομόφωνα αποφάσισε να ζητήσει γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κατά πόσο οι κανονισμοί αυτοί, οι οποίοι είναι ένα ογκωδέστατο κείμενο, συνάδουν με το νόμο για το αντικείμενο το οποίο ψηφίζουμε. Και είναι γεγονός ότι η γνωμάτευση αυτή δεν ήρθε ακόμα από τη Γενική Εισαγγελία. Θεωρούμε ουσιώδες να μας πει η Γενική Εισαγγελία ότι όλοι αυτοί οι κανονισμοί συνάδουν απόλυτα με το νόμο ο οποίος υπάρχει.

Επομένως, είναι δικαιολογημένο το αίτημα και πρέπει να πάρουμε αυτή την απάντηση, η οποία είναι καθοριστικής σημασίας. Υπήρξε μια καθυστέρηση στην έγκριση των κανονισμών. Δεν πιστεύουμε ότι λίγες μέρες αναβολής θα στοιχίσουν οτιδήποτε πέραν του ό,τι στοίχισε η αναβολή μέχρι σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης και μετά ο κ. Θεοδώρου.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα δεν έγκειται μόνο σε αυτό, υπάρχουν και κάποιες μικρές εκκρεμότητες πέραν αυτού του θέματος με την εισαγγελία, που μας δόθηκε η εντύπωση ότι υπήρξε γραπτή απάντηση. Τελικά, δεν υπάρχει γραπτή απάντηση και νομίζω ότι με αυτή την ευκαιρία η αναβολή θα βοηθήσει μάλλον, γι' αυτό και εμείς είμαστε υπέρ αυτής της αναβολής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα βεβαιώσω ότι δε θα ζητήσουμε οποιαδήποτε άλλη αναβολή και ότι με την πρώτη συνεδρίαση της ολομέλειας με το νέο χρόνο θα είμαστε έτοιμοι να τοποθετηθούμε εφ' όλης της ύλης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρόβλημα που θα εγερθεί είναι αν μέχρι τότε έρθει η γνωμάτευση που ζητήσατε. Να ξεκαθαρίσουμε το πράγμα, για να μην αναβάλλουμε για συγκεκριμένη ημερομηνία και να το παραπέμπουμε για αργότερα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς είναι γι' αυτό το θέμα. Πρώτα απ' όλα θέλω να δηλώσω ότι εκ μέρους της εισαγγελίας έχει δηλωθεί και στη γραμματεία και σε εμένα ρητά, προφορικά, ότι δεν αντίκεινται και -μια και δίνεται η ευκαιρία από το βήμα της ολομέλειας- καλώ την εισαγγελία αυτό που έχει προφορικά διαβεβαιώσει, για να μη δοθεί η ευκαιρία σε κανέναν να ζητήσει παραπέρα αναβολή, να το στείλει και γραπτώς. Μου λέχθηκε ότι είναι θέμα δύο γραμμών. Παρακαλώ πραγματικά τη Γενική Εισαγγελία τις δύο γραμμές να τις αποστείλει. Εγώ θεωρώ ότι δεν τέθηκε από βουλευτές το θέμα αυτό. Δηλαδή, ομόφωνα η επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της εισαγγελίας σε επιστολή που εστάλη από καναλάρχη, ο οποίος, όταν κλήθηκε να πει απόψεις, μας είπε περίπου γραπτώς: «σας γράφω».

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι πολύ σοβαρό αυτό που λέτε, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πολύ σοβαρό. Είναι γραπτώς, κύριε Ρίκκο Ερωτοκρίτου. Υπάρχει γραπτώς η επιστολή που δηλώνει: «δεν ενδιαφέρομαι τι θα κάνετε».

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι, για το ότι ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Ερωτοκρίτου. Εγώ είπα ότι δεν είναι βουλευτής που έβαλε το θέμα. Είπα ότι ομόφωνα η επιτροπή έβαλε το θέμα από αφορμή την επιστολή καναλάρχη που

έθετε θέμα -πώς τα λέτε εσείς οι δικηγόροι- ultra vires, οποίος όμως σε προηγούμενη επιστολή, όταν κλήθηκε να πει τις απόψεις του, δε μας καταδέχτηκε και μας έστειλε προσβλητική κατ' εμένα επιστολή, ότι περίπου «κάνετε ό,τι θέλετε». Ρωτήθηκε από εμένα ο αρμόδιος της εισαγγελίας που χειρίζεται το θέμα και μου απάντησε: «Δεν υπάρχει τέτοιο θέμα». Το ίδιο απάντησε και στη γραμματεία.

Συμφωνώ όμως με τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής ότι πρέπει να μας το στείλει και γραπτώς, αφού έτσι έχουν τα θέματα, και χρησιμοποιώ την ευκαιρία για να κάνω έκκληση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα δώσω συνέχεια στο θέμα, κύριε Καρά, σας παρακαλώ! Θα ειδοποιηθεί εκ μέρους της Βουλής η εισαγγελία να στείλει γραπτώς την ...

A. ΚΑΡΑΣ:

Ναι, αλλά εδώ έχουν λεχθεί θέματα τα οποία αφήνουν σκιά στην επιτροπή Εσωτερικών. Είναι δικαίωμα του κ. Κατσουρίδη να θεωρεί ότι η επιστολή συγκεκριμένου καναλιού ήταν υβριστικού περιεχομένου. Δεν είναι απόφαση της επιτροπής Εσωτερικών. Τα κόμματα που μετέχουν δε θεώρησαν ότι η επιστολή, η όποια επιστολή, που είχε ενώπιόν της είναι υβριστικού περιεχομένου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Καρά, εγώ δεν κατάλαβα να έτυχε αποδοχής η επιστολή του όποιου καναλάρχη από μέλη της επιτροπής. Επομένως, γιατί δικαιολογούμαστε;

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν ο πρόεδρος της επιτροπής Εσωτερικών λέει “επιστολή υβριστικού περιεχομένου”, δυνατόν να τεκμαίρεται ότι η επιτροπή Εσωτερικών θεώρησε μια επιστολή υβριστική. Και λέμε ότι είναι δικαίωμα του κ. Κατσουρίδη ...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Καρά, λυπούμαι, αλλά τη θεώρησε ομόφωνα, με εσάς περιλαμβανομένου, προσβλητική. Λυπούμαι πάρα πολύ.

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, αυτές τις μεθόδους τις χρησιμοποιείτε τακτικά.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι μέθοδος. Η δική σας είναι μέθοδος. Αυτή τη στιγμή λέτε κάτι που είναι αντίθετο με αυτό που είπατε στην επιτροπή. Όλοι θεωρήσαμε προσβλητικό το περιεχόμενο και επιτέλους σε αυτή την ιστορία με τα κανάλια πρέπει να τεθεί τέρμα. Δεχόμαστε τη μια βδομάδα και ο καθένας να πάρει τις ευθύνες του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρώτη συνεδρία της ολομέλειας μετά τις διακοπές.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να είμαστε ειλικρινείς μπροστά στο λαό.

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιμένω ότι αυτή είναι η θέση του κ. Κατσουρίδη, δεν είναι θέση της επιτροπής Εσωτερικών. Και δε θεωρήσαμε ότι μας υβρίζει κανένας. Όσον αφορά το συγκεκριμένο κανάλι που ο κ. Κατσουρίδης υπαινίσσεται, η επιστολή μάς λέει -και παρακαλώ να παρουσιαστεί στα πρακτικά- ότι «εγώ θα σεβαστώ το δικό σας αποτέλεσμα». Η επιτροπή Εσωτερικών όμως είπε ότι αντί να είναι έρμαιο των όποιων απόψεων, να καταφύγει εκεί που υπάρχει ασφάλεια, στο νομικό σύμβουλο του κράτους, και να ζητήσουμε νομική συμβουλή από το Γενικό Εισαγγελέα και αυτό είναι που περιμένουμε. Το καθήκον μας είναι να αντιμετωπίσουμε ακριβώς αυτή τη γνωμάτευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφίδη, σύντομα και δε θα δώσω το λόγο παρακάτω.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι η δεύτερη φορά που θα διαχωρίσω τη θέση μου από τη θέση του προέδρου της επιτροπής Εσωτερικών. Δεν υιοθετώ τα όσα ανέφερε για οποιοδήποτε καναλάρχη. Νομίζω ότι εγώ τουλάχιστο δεν έχω αντιληφθεί κάτι τέτοιο και οτιδήποτε εξέφρασε τουλάχιστο δε με εκφράζει εμένα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, αν ήταν υβριστική ή όχι η επιστολή του καναλάρχη, εμάς δε μας ενδιαφέρει, ως ολομέλεια.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα κατατεθεί και θα κρίνει η ολομέλεια. Δεν είχα τέτοιο σκοπό. Θα ζητήσω και τα πρακτικά της συνεδρίας που συμφωνήσατε. Η ανοχή έχει τα όριά της σε ορισμένα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, θα έχετε την ευκαιρία, όταν θα συζητηθεί το θέμα, να το θέσετε υπό την κρίση μας.

Πάμε στα θέματα με αριθμό 24, που είναι «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999», και 25, που είναι «Οι περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999», για τα οποία υπάρχει κοινή έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δε μας είπαν ποιος ήταν ο καναλάρχης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε μας ενδιαφέρει.

Η έκθεση είναι ομόφωνη.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Όχι, δεν είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι γράφει εδώ.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Έχει κάποιες θέσεις που...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εφόσον, όπως λέει από κάτω, διατυπώνονται όλα πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν υπάρχουν απόψεις, αλλά στην ουσία είναι ομόφωνη επί του θέματος...
Εννοείται υπάρχουν καταγραμμένες στην έκθεση οι διάφορες θέσεις. Αντιλαμβάνομαι
δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Μυριάνθους.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν διαφορετικές απόψεις σε ό,τι αφορά το ύψος που
εισηγείται το Υπουργείο Γεωργίας για τους μπεντονίτες και τα διάφορα άλλα λατομικά
υλικά, γι' αυτό πιστεύω θα έπρεπε να διαβαστεί η έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ωστε πρέπει να διαβαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως θέλετε, αλλά, αν εγκρίνατε κάτι διαφορετικό από εκείνο που κατετέθη και
καταλήξατε ομόφωνα επ' αυτού, είναι ομόφωνη η έκθεση.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Σε ένα σημείο διαφωνούμε.

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Μούσκο.

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Εφόσον υπάρχουν διαφωνίες από ένα μέλος της Βουλής, ας εξηγήσει ο συνάδελφος σε ποια σημεία διαφωνεί.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Να διαβαστεί η έκθεση.

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Όχι, δεν υπάρχει λόγος. Θα πάρει δέκα με δεκαπέντε λεπτά να διαβάσεις εκείνη την έκθεση.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Δε θα πάρει.

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Μα πώς δε θα πάρει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό. Εγώ εισηγούμαι στον πρόεδρο της επιτροπής να μας πει τις διαφοροποιήσεις που επέφερε η επιτροπή και κατέληξε ομόφωνα στη σύνταξή της.

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Υπάρχουν τρεις διαφωνίες εκεί.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα διαβάσω την έκθεση· θα πω τις διαφορές.

(Η έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους

**κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999» και 2. «Οι περί Εκρηκτικών Υλών
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»**

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Στέλιος Γερασίμου
Γιαννάκης Θωμά	Στέλιος Στυλιανού
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Ευάγγελος Σαμμούτας	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς από κοινού σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Νοεμβρίου και στις 2 Δεκεμβρίου 1999. Στο στάδιο της μελέτης τους κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Μεταλλείων) και Οικονομικών, του ΚΕΒΕ (Παγκύπριος Σύνδεσμος Σκυροποιών) και της ΕΜΕ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών περί Μεταλλείων και Λατομείων και των βασικών κανονισμών περί Εκρηκτικών Υλών που εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 47 και 13, αντίστοιχα, των σχετικών νομοθεσιών, ώστε να αυξηθούν τα σχετικά τέλη και δικαιώματα που εισπράττει η Υπηρεσία Μεταλλείων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος αναφορικά με την εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δήλωσαν στην επιτροπή ότι η εισήγηση για αύξηση των τελών και δικαιωμάτων που προτείνονται με τους κανονισμούς αυτούς ήταν το αποτέλεσμα εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών, με την οποία ζητήθηκε η αναθεώρηση των πιο πάνω τελών και δικαιωμάτων με βάση τις αυξήσεις του τιμαριθμού που μεσολάβησαν από την

τελευταία αναθεώρησή τους. Η τελευταία αναθεώρηση των τελών με βάση τους κανονισμούς για τα μεταλλεία και τα λατομεία έγινε το 1990 και για τις εκρηκτικές ύλες το 1993. Η αύξηση των τελών και δικαιωμάτων που έγινε το 1990 και το 1993 ανερχόταν τότε περίπου γύρω στο 60%, ενώ η προτεινόμενη για το 1999 αύξηση ανέρχεται περίπου γύρω στο 47,5% σε σύγκριση με τα υφιστάμενα τέλη.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Σκυροποιών και της ΕΜΕ διαφώνησαν με το ύψος των προτεινόμενων αυξήσεων των τελών και των δικαιωμάτων, τονίζοντας ότι οι αυξήσεις αυτές πλήττουν καίρια την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων τους που προορίζονται για εξαγωγή. Οι πιο πάνω εκπρόσωποι εισηγήθηκαν μικρότερη αύξηση των τελών αυτών που να ανέρχεται γύρω στο 20% των υφιστάμενων τελών και δικαιωμάτων. Οι ίδιοι εκπρόσωποι εξέφρασαν επίσης την έντονη αντίθεσή τους στην αύξηση που προτείνεται για μπεντονικούς αργίλους από 75 σεντ σε £1 τον τόνο και πρότειναν να μην επιβληθεί καμιά αύξηση στο ορυκτό αυτό ή ακόμα η κατηγορία αυτή να απαλλαγεί από την επιβολή τελών, με στόχο την περαιτέρω διευκόλυνση της εξαγωγής του.

Οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Μεταλλείων σε επιστολή τους, ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 1999, που απέστειλαν στην επιτροπή ανέφεραν ότι τα προβλήματα ανταγωνισμού που αναφέρθηκαν κυρίως σε σχέση με μπεντονικούς αργίλους δεν ανταποκρίνονται πλήρως στην πραγματικότητα, διότι σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέχουν, οι εξαγωγές του ορυκτού αυτού αυξάνονται τα τελευταία χρόνια σε ποσοστά που ανέρχονται γύρω στο 40-50% το χρόνο. Επίσης για την ίδια περίπου ποιότητα μπεντονικών αργίλων, οι Κύπριοι παραγωγοί συναγωνίζονται μεταξύ τους και παρατηρείται διακύμανση της τιμής εξαγωγής από £16 έως £22 τον τόνο, γεγονός που αποδεικνύει ότι η επιβάρυνση της £1 τον τόνο δεν είναι αποφασιστικός παράγοντας για την εξασφάλιση εξαγωγών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διαμόρφωσε κατά πλειοψηφία τις ακόλουθες θέσεις:

- α. Τα μέλη της επιτροπής-βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγούνται στη Βουλή την έγκριση και των δύο υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, με εξαίρεση την αύξηση των δικαιωμάτων για τους μπεντονιτικούς αργίλους στους περί Μεταλλείων και Λατομείων Κανονισμούς για τις οποίες εισηγούνται όπως τα εισπραττόμενα δικαιώματα παραμείνουν στα £0,75 σεντ τον τόνο.
- β. Τα μέλη της επιτροπής-βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τελευταίες αυξήσεις στα δικαιώματα αυτά ήταν πριν από αρκετά χρόνια, εισηγούνται στη Βουλή την έγκριση και των δύο των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.
- γ. Το μέλος της επιτροπής-βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, κ. Ηλίας Μυριάνθους, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών με τις ακόλουθες τροπολογίες:
  - i. Τα δικαιώματα για μπεντονιτικούς αργίλους να παραμείνουν όπως έχουν σήμερα δηλαδή στα 75 σεντ τον τόνο και να μην επέλθει οποιαδήποτε αύξηση σ' αυτά.
  - ii. Τα δικαιώματα για την ανόρυξη λατομικών υλικών, όπως αυτά αναφέρονται στον Όγδοο Πίνακα των περί Μεταλλείων και Λατομείων Κανονισμών, από τα οποία ποσοστό 75% καταβάλλεται στις επηρεαζόμενες κοινότητες και το υπόλοιπο 25% διατίθεται για την επαναφορά και αποκατάσταση του

περιβάλλοντος, να αυξηθούν ακόμη περισσότερο από τα 12 σεντ τον τόνο που προτείνονται στους εν λόγω κανονισμούς, στα 15 σεντ τον τόνο.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων των μελών της, η επιτροπή διαμόρφωσε αναλόγως τους υπό συζήτηση κανονισμούς με βάση τις κατά πλειοψηφία θέσεις των μελών της και εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί.

Με την ευκαιρία της εξέτασης των πιο πάνω κανονισμών, η επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να εφαρμόζει πλήρως τη σχετική διάταξη των κανονισμών περί Μεταλλείων και Λατομείων, που προβλέπει ότι ποσοστό του 25% των δικαιωμάτων που εισπράττονται για λατομικά υλικά θα διατίθεται για την επαναφορά και αποκατάσταση του περιβάλλοντος, μια και όπως διαπιστώθηκε από στοιχεία που κατέθεσαν στην επιτροπή οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Μεταλλείων, το χρηματικό ποσό που δαπανήθηκε τα τελευταία οκτώ χρόνια για το σκοπό αυτό, δεν αντιστοιχεί πλήρως προς το ποσοστό αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, τα σημεία μόνο. Ζήτησαν τόσα, δώσατε τόσα.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Η εισήγηση της κυβέρνησης είναι για αύξηση των τελών ή δικαιωμάτων για τα λατομεία και για τις άδειες καταστημάτων που πουλούν είδη κυνηγίου και άλλα είδη. Για το θέμα αυτό συμφωνούν όλα τα μέλη της επιτροπής.

Υπάρχει ένα σημείο για τους μπεντονίτες, άργιλο, όπου γίνεται εισήγηση από την κυβέρνηση από 75 σεντ τον τόνο να γίνουν £1 τον τόνο. Εδώ, στην περίπτωση αυτή, οι βουλευτές του ΑΚΕΛ έκριναν δικαιολογημένη την αύξηση, συμφώνησαν με την κυβέρνηση όπως κατέθεσε την πρόταση. Οι βουλευτές των άλλων κομμάτων διαφώνησαν και είπαν να παραμείνει στο ύψος που ήταν προηγούμενα, στα 75 σεντ.

Και υπάρχει ακόμα μία εισήγηση από το συνάδελφο Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους

της ΕΔΕΚ, που εισηγείται τα τέλη, τα δικαιώματα των 12 σεντ ανά τόνο για κάθε τόνο μεταλλεύματος που εξάγεται, που ανορύσσεται να αυξηθούν στα 15 σεντ και να δίδονται στις κοινότητες για αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Αυτή είναι η διαφορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε πρόεδρε. Ναι, κύριε Πιπτοκοπίτη.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Πρέπει να εξηγήσουμε όμως και τους λόγους που εμείς, τα υπόλοιπα κόμματα, δε συμφωνήσαμε με την πρόταση της κυβέρνησης για αύξηση από 75 σεντ σε £1, καθότι είναι τόσο μεγάλος ο ανταγωνισμός, ειδικά εκ μέρους της Τουρκίας, που η Κύπρος σε αυτό το προϊόν θα βρεθεί εκτός αγοράς. Αυτός ήταν και ο κύριος λόγος, να προστατεύσουμε αυτές τις κυπριακές βιομηχανίες, όσον αφορά τις εξαγωγές, μόνο σε αυτό το πράγμα των 25 σεντ. Και κρίθηκε, είχαμε την εντύπωση τουλάχιστον εμείς ότι πηγαίναμε ομόφωνα. Όσον αφορά την άλλη πρόταση που αφορά την αύξηση για αποκατάσταση του περιβάλλοντος, είχα την εντύπωση -δεν ξέρω, σαν να είναι μπλεγμένα απόψε- πως εκείνο το οποίο αποκόπτεται εκ μέρους της κυβέρνησης, και μάλιστα έχει δημιουργήσει ένα πολύ μεγάλο αποθεματικό, η κυβέρνηση δεν το έχει χρησιμοποιήσει ή δεν το χρησιμοποιεί για να επαναφέρει το χώρο στην προτέρα του θέση και να προστατεύσει το περιβάλλον. Επομένως, εάν έχουμε διαφορά, έχουμε πάνω σε αυτά τα δύο σημεία, για τα οποία θα πρέπει να ακολουθήσει και να γίνει ψηφοφορία.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Μαυροκορδάτε.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Επειδή έχει αναφερθεί ότι, με το να μη δώσουμε την αύξηση για τους μπεντονίτες, θα αυξήσουμε την ανταγωνιστικότητα του προϊόντος, θα πρέπει εγώ να επικαλεστώ και την εισήγηση του υπουργείου, που λέει ότι τα τελευταία χρόνια οι εξαγωγές αυτού του ορυκτού αυξάνονται κατ' έτος από 40 έως 50%. Δηλαδή, δεν έχουμε συναγωνισμό που να μειώνει τις εξαγωγές μας, αλλά αυτές αυξάνονται. Και κρίναμε ότι είναι δικαιολογημένο να καταβάλλεται αυτό το ποσό, για να ενισχύονται και οι υπηρεσίες αυτές. Αυτός είναι ο λόγος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν υπάρχει ένσταση...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μια ερώτηση: Απλώς επειδή είναι το δεύτερο νομοσχέδιο της κυβέρνησης το οποίο ο Δημοκρατικός Συναγερμός καταψηφίζει και η αντιπολίτευση ψηφίζει, διερωτώμαι ποια είναι η αντιπολίτευση και ποια η συμπολίτευση μέσα στη Βουλή!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, προχωρούμε σε ψηφοφορία. Ερωτώ: Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 24, όπως διαμορφώθηκαν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μία διαφορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποια;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει μια διαφορά στο θέμα τούτο εδώ. Ως προς τα 75 σεντ τον τόνο για τον μπεντονίτη συμφωνεί ο Δημοκρατικός Συναγερμός, η ΕΔΕΚ και το ΔΗΚΟ να μείνουν 75 σεντ, αντί £1 όπως εισηγείται η κυβέρνηση, το οποίο υποστηρίζει το ΑΚΕΛ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως αναφέρθηκε, υπάρχει πλειοψηφία, όπως διαμορφώθηκε, δηλαδή δεν περνά αυτό της κυβέρνησης και παραμένει στα 75 σεντ. Αυτό θα μπει σε ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα. Αυτό το εβδομήντα πέντε. Πόσοι είναι υπέρ του εβδομήντα πέντε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ των 75 σεντ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να παραμείνει δηλαδή στα 75 σεντ.

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ και εννέα εναντίον τα τέλη παραμένουν στα 75 σεντ.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ακόμα ένα σημείο, σε ό,τι αφορά την αύξηση για τα δικαιώματα ανόρυξης λατομικών υλικών για περιβαλλοντικούς σκοπούς από 12 σεντ σε 15 σεντ. Πρέπει να τεθεί και αυτό σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό. Κανονικά έπρεπε να γίνει όπως είχα πει αρχικά. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών όπως διαμορφώθηκαν από την πλειοψηφία της επιτροπής; Να μην ψηφίζουμε τώρα κονδύλι κονδύλι. Υπάρχει κανένας που έχει ένσταση προς τους κανονισμούς;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχει δύο που διαφωνούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι διαφωνείτε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχει δύο κανονισμούς, δύο σημεία που διαφωνούμε. Το ένα είναι η εισήγηση της ΕΔΕΚ για αύξηση τέλους από 10 σεντ σε 12 σεντ και το άλλο τα 75 σεντ που πέρασε. Να μπει σε ψηφοφορία τώρα το επόμενο. Να μπει σε ψηφοφορία εκείνο της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι μέσα στους ίδιους κανονισμούς; Τι θέλει η ΕΔΕΚ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Από 12 σεντ να γίνει 15 σεντ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέτουμε σε ψηφοφορία την εισήγηση της ΕΔΕΚ, τα 12 σεντ να γίνουν 15 σεντ.

Πόσοι είναι υπέρ;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συμφωνούμε όλοι μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ομόφωνοι όλοι. Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, ομόφωνο δεν είναι. Πρέπει να μετρήσουμε, για να ξέρουμε αν

είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ; Βλέπω όλα τα κόμματα μέσα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εντάξει. Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η εισήγηση της ΕΔΕΚ εγκρίνεται ομόφωνα.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 24, όπως έχουν διαμορφωθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 24 εγκρίνονται, όπως διαμορφώθηκαν.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 25;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 25 εγκρίνονται, όπως είναι.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 26 θέμα, «Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρέωσης του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρέωσης του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Αντώνης Καράς, αναπλ. πρόεδρος	Κώστας Παπακώστας
Σοφοκλής Χατζηγιάννης	Νίκος Μουσιούπτας
Κώστας Κωνσταντίνου	Μάριος Ματσάκης
Δώρος Χριστοδουλίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας και του ΓΕΕΦ.

Με τους κανονισμούς, που προτείνονται και που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 14 και 27 της περί Στρατού της Δημοκρατίας νομοθεσίας, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών, έτσι ώστε σε περίπτωση κατά την οποία εθελοντής πενταετούς υποχρέωσης απουσιάζει από την υπηρεσία του αδικαιολόγητα για χρονικό διάστημα πέραν των δύο μηνών να τερματίζεται η απασχόλησή του, χωρίς οποιαδήποτε άλλη διαδικασία και ανεξάρτητα από την ποινική ή την αστική ευθύνη που υπέχει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συμφωνεί με τους υπό αναφορά κανονισμούς, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 27, 28 και 29 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Το Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, να θεωρηθεί ότι έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Τίτλος νομοσχεδίων, Κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Εγγραφής Γεωπόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
2. Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
3. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς (Αναθεωρημένη) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.	Συγκοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Αμοιβαία Αρωγή σε Ποινικά Θέματα και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου αυτής (Κυρωτικός) Νόμος του	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Τίτλος νομοσχεδίων, Κανονισμών και εγγράφων 1999.	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
5. Ο περί Στατιστικής Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων- Παθόντων
7. Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων για τους Υπαλλήλους του Συμβουλίου και για τους Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
8. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
9. Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών	Υγείας	Υγείας

Τίτλος νομοσχεδίων, Κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
Γενικοί Κανονισμοί του 1999.		
10. Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.	Οικονομικών	Νομικών
11. Έκθεση προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων πάνω στις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από 1/1/1999 μέχρι 30.6.1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
12. Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 15/12/99 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Τίτλος νομοσχεδίων, Κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
του 1999 (Αρ. 2 (ΙΙ)/99) και το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1999 (Αρ. 3 (ΙΙ)/99).		
13. Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί (1997/1998) του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Σ.Ε.Κ.Π.).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
14. Έγγραφο (Αρ. 55/99) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις-απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτάς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.058 που υποβλήθηκε από το βουλευτή

Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 8 Δεκεμβρίου 1999.

«Οι πρόσφυγες της ενορίας Μούπταλου μου κατάγγειλαν ότι στην είσοδο της ενορίας και συγκεκριμένα στην οδό Φυλλούχογλου επιχειρηματίας μη πρόσφυγας

κατέχει και αξιοποιεί τουρκοκυπριακή περιουσία (πρόκειται για τον Κυριάκο Σπύρου από τη Χλώρακα).

Πριν από μερικά χρόνια ο εν λόγω επιχειρηματίας, άγνωστο πώς, εξασφάλισε κατάστημα τουρκοκυπριακό το οποίο λειτουργούσε ως καφενείο και το μετέτρεψε σε γραφείο της επιχείρησής του. Επίσης, άγνωστο πώς, χρησιμοποιούσε και άλλο διπλανό κενό τουρκοκυπριακό χώρο, τοποθετώντας γεωργικά μηχανήματα. Τώρα στον κενό ανοικτό χώρο άρχισε και την ανέγερση υποστατικού.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πώς εξασφαλίστηκαν και χρησιμοποιούνται από μη πρόσφυγα επιχειρηματία αυτές οι τουρκοκυπριακές περιουσίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.059 που υποβλήθηκε από το βουλευτή

Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 8 Δεκεμβρίου 1999.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιοι Ελληνοκύπριοι συνελήφθησαν στο αεροδρόμιο Λάρνακος για παράνομη εξαγωγή συναλλάγματος, ποια ημερομηνία και με ποιο ποσό χρημάτων.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ΄. Το πρώτο θέμα προς συζήτηση είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται “Η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον – Άγιος Θεόδωρος, Ζακάκι”. Η συζήτηση συνεχίζεται από προηγούμενη συνεδρία.

Θέλω να τονίσω το εξής: Ανεστάλη η λήψη απόφασης εκ μέρους της Βουλής για συμπληρωματικό προϋπολογισμό, σχετικό με την εγκατάσταση αυτής της μονάδας, εν αναμονή της ανάγνωσης και συζήτησης της έκθεσης της επιτροπής Περιβάλλοντος. Σήμερα, αν δε με απατά η μνήμη μου, είναι η τρίτη βδομάδα που συζητούμε την έκθεση αυτή. Θέλω να υποδείξω ότι πρέπει να είναι η τελευταία μέρα. Όσοι θα θελήσουν να

μιλήσουν ας είναι λίγο σύντομοι, για να κλείσει το κεφάλαιο τούτο.

Ποιος έχει σειρά; Μου θυμίσατε ότι είστε γραμμένοι από προηγουμένως.

Ορίστε, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα προσπαθήσω να είμαι όσο το δυνατό συντομότερος, αποφεύγοντας να επαναλάβω όλα όσα έχουν πει οι προηγούμενοι ομιλητές στις προηγούμενες συνεδριάσεις σχετικά με το θέμα που συζητούμε. Θα επικεντρωθώ σε μία ή δύο ή τρεις πτυχές του θέματος, εισηγούμενος στην παρουσία και του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος –που χαίρομαι που είναι εδώ απόψε, έχοντας την ευκαιρία να ακούσει από πρώτο χέρι τουλάχιστον την κατάληξη της συζήτησης αυτής.

Τα δεδομένα είναι γνωστά και η προβληματική γύρω από την αφαλάτωση στο Ζακάκι έχει συζητηθεί επί μήνες από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αλλά και σ' αυτή τη Βουλή. Θα ξεκινήσω από το εξής: Από τη στιγμή κατά την οποία σε τέτοιου είδους ζητήματα υιοθέτησης και προώθησης συγκεκριμένης πολιτικής, εμφιλοχωρία, ασυνεννοησία και αδυναμία κατανόησης της μίας θέσης της μιας πλευράς σε σχέση με την άλλη θέση της άλλης πλευράς, είναι φυσιολογικό τέτοιου είδους θέματα μείζονος πολιτικής να μην επιλύονται, να ταλανίζουν με τη δημόσια συζήτηση όλους όσους την παρακολουθούν, αλλά και το χειρότερο απ' όλα, εάν υπάρχει αντικειμενική ανάγκη εξεύρεσης εναλλακτικών πόρων υδροδότησης μέσω της αφαλάτωσης, να ταλαιπωρείται και να ταλαιπωρηθεί και αυτός ο κόσμος ο οποίος μπροστά στην ανομβρία περιμένει να δει καλύτερες μέρες σε σχέση με το νερό από την αφαλάτωση.

Έχω παρακολουθήσει τις συζητήσεις που έχουν γίνει στην επιτροπή Περιβάλλοντος πάρα πολλές ώρες, αλλά έχω συζητήσει και με τους υπηρεσιακούς του Υπουργείου Γεωργίας και τον ίδιο τον έντιμο Υπουργό Γεωργίας. Ουδείς λογικός

άνθρωπος δεν μπορεί να αμφιβάλλει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν, τα στρατηγικά, όπως αποκαλούνται, αποθέματα τα οποία υπάρχουν κάτω από τη γη και τα οποία δε χρησιμοποιούνται για άντληση και χρησιμοποίηση του νερού, χρησιμοποιούνται για εμπλουτισμό των πηγών από τις οποίες αντλούμε για να χρησιμοποιήσουμε νερό, τα τελευταία σαράντα χρόνια, λόγω της άκρατης, άναρχης, μη ορθολογιστικής και μη λελογισμένης χρήσης τους, τείνουν να στερέψουν.

Θυμούμαι χαρακτηριστικά την άποψη ανώτερου αξιωματούχου του Υπουργείου Γεωργίας, συγκεκριμένα του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, την οποία βεβαίως και δεν έχω λόγους να αμφισβητήσω και την υιοθετώ πλήρως, ότι, αν συνεχιστεί η ανομβρία και τον επόμενο χρόνο, θα αναγκαστούμε να χρησιμοποιήσουμε από τα στρατηγικά αυτά αποθέματα, με αποτέλεσμα να αρχίσει η χωρίς τελειωμό αντίστροφη μέτρηση για το πρόβλημα της υδροδότησης στην Κύπρο, με δεδομένο ότι η ανομβρία θα συνεχίζεται. Άρα καταλήγουμε στο ότι, ως θέμα αρχής, ουδείς λογικός άνθρωπος δεν μπορεί να αμφιβάλλει ότι θα πρέπει να εξευρεθούν εναλλακτικοί τρόποι υδροδότησης, ανάμεσα στους οποίους πρέπει να είναι και αυτός που αφορά την αφαλάτωση. Εξάλλου, οι φανατικοί θιασώτες της αφαλάτωσης θα μπορούσαν να αναφερθούν σε προηγούμενα παραδείγματα, που αφορούν είτε την Αμερική είτε τη Νέα Ζηλανδία είτε την κοντινή μας Μάλτα είτε την κοντινότερή μας Ελλάδα είτε ακόμα και χώρες του τρίτου κόσμου ή της Άπω Ανατολής. Είναι μια μέθοδος η οποία εφαρμόζεται και εφαρμόστηκε παντού.

Γιατί όμως δημιουργήθηκε πρόβλημα στο Ζακάκι, το οποίο εξακολουθεί να υπάρχει; Είναι η άποψή μου και θα την πω ευθαρσώς και με ειλικρίνεια, όπως είχα την ευκαιρία να τη διαβιβάσω και στον ίδιο τον έντιμο Υπουργό Γεωργίας και προσωπικά, αλλά βεβαίως και κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της Βουλής, στις οποίες είχε την καλοσύνη πάρα πολλές ώρες να παρίσταται και να διαλέγεται μαζί με τα μέλη της

Βουλής των Αντιπροσώπων. Από τη στιγμή κατά την οποία σε κάποιες περιβαλλοντικές μελέτες, προκαταρκτικές, όπως αποκαλούνται, κάποια θέματα, θα αναφέρω ποια είναι αυτά, τουλάχιστον ενδεικτικά, για να μην ξοδέψουμε άσκοπα το χρόνο... Σ' αυτές τις προκαταρκτικές περιβαλλοντικές μελέτες κάποια θέματα για τα οποία δεν υπήρχε κανένας μα κανένας λόγος να αποκρυβούν οι πραγματικές συνέπειες οι οποίες ενδεχόμενα να απέρρεαν από την εγκατάσταση της μονάδας αφαλάτωσης -λέω ενδεχόμενα, γιατί, εξαιτίας του ότι επικρατεί πλήρης σιωπή στις προκαταρκτικές μελέτες, δεν έχω κανένα λόγο, ως ειδικός -που δεν είμαι- να ισχυριστώ οτιδήποτε ... Γι' αυτό θα μιλήσω για ενδεχόμενες συνέπειες οι οποίες είναι αρνητικές. Έλεγα λοιπόν ότι από τη στιγμή κατά την οποία οι προκαταρκτικές περιβαλλοντικές μελέτες τηρούσαν σιγή και στην εξέλιξη, με τη δημόσια συζήτηση η οποία επακολούθησε, προέκυψε είτε από τη μια είτε από την άλλη είτε από την παράπλευρη πλευρά ότι κάποιες συνέπειες, μικρής σημασίας ίσως -δε θέλω να είμαι ισοπεδωτικός και γι' αυτό τονίζω το ίσως και το ενδεχομένως- μικρής σημασίας ίσως, αποκαλύφθηκαν και βεβαίως υιοθετήθηκαν και έγινε παραδοχή εκ μέρους των κρατικών αξιωματούχων, μεταγενέστερα πάντα, ότι αυτές οι συνέπειες θα προκύψουν, άρχισε αμέσως η ασυνεννοησία η πλήρης και η μη δυνατότητα επικοινωνίας μεταξύ των δύο πλευρών. Γιατί; Γιατί απλούστατα είναι φυσιολογικό, ανθρώπινο, αναμενόμενο για καθέναν που διαλέγεται με κάποιον άλλο που έχει διαφορετική άποψη, όταν ισχυρίζεται μια θέση και ο άλλος έχει παντελώς αρνητική τοποθέτηση, ότι αυτό που λέει ο πρώτος δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και εν τέλει, όταν στην εξέλιξη της συζήτησης αποκαλύπτεται ότι κάτι υπάρχει, ο πρώτος που ισχυριζόταν ότι αυτό το δεδομένο υπήρχε δε θα κάμει τίποτε άλλο από του να το μεγιστοποιήσει, να το κάμει maximise ή να συμπεριφερθεί μαξιμαλιστικά, όπως λέμε στην πολιτική ορολογία, και να το αναγάγει σε μείζον ίσως πρόβλημα, για το οποίο όμως, ανεξάρτητα από την ουσία του, δηλαδή αν είναι μεγάλο ή

μικρό, ήδη συνεισέφερε αρνητικά στο να μην υπάρχει δυνατότητα συνεννόησης μεταξύ της μιας ή της άλλης πλευράς.

Αναφέρομαι σε έλλειψη συνεννόησης, γιατί θεωρώ εκ των ων ουκ άνευ, δηλαδή απαραίτητη προϋπόθεση η οποία πρέπει να ισχύει για κάθε εκτελεστική εξουσία, οποιαδήποτε, που αποφασίζει να προωθήσει συγκεκριμένη πολιτική μείζονος σημασίας σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη περιοχή, γεωγραφικά μικρή ή μεγάλη, το να συνεννοείται με τους επηρεαζομένους πρώτα, πείθοντάς τους για την ορθότητα της επιλογής της λύσης, αλλά και για τη σκοπιμότητα της επιλογής των επιμέρους ενεργειών που πρέπει να γίνουν. Στη συγκεκριμένη περίπτωση τούτο δεν έγινε επαρκώς και δεν αφήνω αιχμή εναντίον οποιουδήποτε. Απλώς αναφέρομαι στα γεγονότα και όσοι τα έζησαν από κοντά θα μπορούν να τα επιβεβαιώσουν.

Ποια είναι όμως αυτά τα ένα, δύο, τρία ενδεικτικά θέματα τα οποία δημιούργησαν αυτή την ασυνεννοησία και την έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ των δύο πλευρών; Ας αναφέρω ένα ενδεικτικά: Χημικά απόβλητα. Στην προκαταρκτική μελέτη, με έναν τρόπο πάρα πολύ έντεχνο, χωρίς να αποδίδω πάλι πρόθεση σε αυτούς που τη συνέταξαν, γίνεται χρήση της φράσης “χημικά απόβλητα” με αρνητικό τρόπο, κατά τρόπο που, χωρίς να στοιχειοθετείται ή να ενισχύεται η τοποθέτηση αυτή από οποιαδήποτε στοιχεία τα οποία θα μπορούσαν να πείσουν τον αναγνώστη, αλλά και να μην τον κάμουν να αμφιβάλλει, μεγιστοποιώντας, όπως έγινε εκ των υστέρων, κάποιες παραδοχές που έγιναν... Λέει λοιπόν η προκαταρκτική μελέτη ότι δε θα υπάρχουν χημικά απόβλητα. Στη συνέχεια, ενώ η συζήτηση βρισκόταν σε εξέλιξη, έγινε παραδοχή από κρατικούς υπαλλήλους του Υπουργείου Γεωργίας ενός γεγονότος που βεβαιώθηκε και με κάποιες άλλες ανεξάρτητες μελέτες, ότι θα υπάρχουν χημικά απόβλητα και κατάλοιπα. Όμως τι είδους; Χημικά απόβλητα και κατάλοιπα των οποίων ίσως, ενδεχόμενα -και το τονίζω- εκτιμώντας τα σε σχέση με τη βλαπτική συνέπεια που

μπορεί να έχουν για το κοινό, τούτη η βλαπτική συνέπεια να ήταν ασήμαντη. Λέω εγώ ότι ενδεχομένως να ήταν ασήμαντη, γιατί αφορά χλώριο που ίσως, με μετρήσεις οι οποίες μπορούν να γίνουν σε οποιοδήποτε υδραγωγείο οποιασδήποτε πόλης, να είναι σε μεγαλύτερη ποσότητα, την ώρα αυτή που μιλούμε και που πίνουμε το νερό αυτό από το υδραγωγείο, από ό,τι θα είναι ως εκροή από την εγκατάσταση του συστήματος αφαλάτωσης.

Όμως η ασυνεννοησία ήταν ήδη πραγματικότητα, γιατί απλούστατα αυτοί οι οποίοι ξεκίνησαν από τη θέση –και που ήταν η άλλη πλευρά, από την απέναντι μεριά από το Υπουργείο Γεωργίας- να ισχυρίζονται ότι υπάρχουν χημικά απόβλητα, η πλευρά του Υπουργείου Γεωργίας να ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχουν χημικά απόβλητα... Από τη στιγμή κατά την οποία στην πρόοδο της συζήτησης αποκαλύφθηκε ότι υπάρχουν χημικά απόβλητα –γιατί και το χλώριο είναι χημικό απόβλητο με τον τρόπο που έχω εξηγήσει- δεν ήταν τίποτε άλλο παρά αναμενόμενο αυτό το χλώριο να μετατραπεί σε θανατηφόρο χλώριο, σε όγκο και βλαπτική συνέπεια, ωσάν να ισούτο με οποιαδήποτε άλλη χημική επικίνδυνη ουσία, παραγνωρίζοντας βεβαίως ότι το χλώριο σε λελογισμένες και καθορισμένες ποσότητες χρησιμοποιείται σε οποιαδήποτε επεξεργασία για σκοπούς χρήσης του νερού από τον άνθρωπο.

Εγώ στέκομαι στην ασυνεννοησία, επαναλαμβάνω, γι' αυτό χρησιμοποιώ τις φράσεις 'ίσως' και 'ενδεχομένως' και δεν μπαίνω στην ουσία των διαφωνιών που υπάρχουν, γιατί ούτε τα προσόντα έχω ούτε και ειδικός είμαι, για να συζητήσω εξειδικευμένα τις πτυχές αυτές.

Ένα δεύτερο σημείο που προκάλεσε εξίσου την ασυνεννοησία και επικοινωνία που λέω είναι αυτό που αφορά την ηχορύπανση. Στις προκαταρκτικές μελέτες για την περιοχή Ζακακίου αναφέρεται συγκεκριμένα και ρητά ότι η εγκατάσταση της μονάδας αφαλάτωσης δε δημιουργεί ηχορύπανση και δεν υπερβαίνει τα ευρωπαϊκά στάνταρτ ή

τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές, παραπέμποντας μάλιστα σε συγκεκριμένους αριθμούς στις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Αν δε με απατά η μνήμη μου, γίνεται μάλιστα διαχωρισμός ντεσιμπέλ, δηλαδή ανώτατου ορίου ηχορύπανσης που είναι ανεκτή από το ανθρώπινο αυτί και δεν προκαλεί οποιαδήποτε βλάβη, μεταξύ του συγκεκριμένου αριθμού για τη νύχτα και του συγκεκριμένου αριθμού για την ημέρα. Ενώ λοιπόν στην περίπτωση αυτή συνοδεύεται η τοποθέτηση των συντακτών της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής μελέτης από αριθμούς και από τον ισχυρισμό ότι δεν πρόκειται να υπάρξει οποιαδήποτε βλαπτική συνέπεια για τους κατοίκους Ζακακίου, την ίδια στιγμή η προκαταρκτική περιβαλλοντική μελέτη αποφεύγει να πει αν έγιναν οποιεσδήποτε μετρήσεις της υπάρχουσας ηχορύπανσης στο Ζακάκι, της υπάρχουσας, χωρίς την εγκατάσταση της μονάδας αφαλάτωσης, είτε κατά το βράδυ είτε κατά την ημέρα. Τούτο τι σημαίνει; Σημαίνει ότι από τη στιγμή κατά την οποία ελλείπει το συγκριτικό στοιχείο της δεδομένης κατάστασης, δηλαδή τι είδους και τι ύψους ηχορύπανση υπάρχει, αν υπάρχει, αποδεδειγμένα, σήμερα, χωρίς την εγκατάσταση της μονάδας αφαλάτωσης, δεν μπορείς να κάμεις σύγκριση με τα ευρωπαϊκά στάνταρτ τα οποία επικαλείσαι ή που αναμένεται ή δεν αναμένεται να δημιουργήσει η μονάδα αφαλάτωσης.

Όταν επισημάνθηκε το θέμα στις συζητήσεις που γίνονταν στην επιτροπή Περιβάλλοντος, η απάντηση των υπηρεσιακών που συνέταξαν την έκθεση ήταν ότι “μα, σας λέμε ότι δε θα υπάρξει ηχορύπανση”. Και επειδή ούτε οι υπηρεσιακοί ήταν ειδικοί, προσπαθήσαμε, όσοι τουλάχιστον υιοθετούσαν την προσέγγιση αυτή, να εξηγήσουμε ότι δεν είναι δυνατόν σε μια προκαταρκτική περιβαλλοντική μελέτη να μην περιλαμβάνονται τα πλήρη στοιχεία και χωρίς, επαναλαμβάνω, να αφήνεται οποιαδήποτε αιχμή εναντίον οποιουδήποτε, εναντίον οποιουδήποτε -και το τονίζω- ότι με πρόθεση ήθελε να αποκρύψει στοιχεία. Εξάλλου, θεωρήσαμε ότι ο ορισμός -και εγώ έτσι το θεώρησα- “προκαταρκτική περιβαλλοντική μελέτη” τουλάχιστο θα σήμαινε ότι σε

κάποιο μεταγενέστερο στάδιο κάποια πιο συμπληρωμένη, πληρέστερη και πλήρως επεξηγούσα περιβαλλοντική μελέτη θα κάλυπτε τα οποιαδήποτε κενά. Όμως αυτά τα δύο σημεία που έχω πει και που έχω αναφέρει ενδεικτικά είναι αυτά τα οποία δημιούργησαν την ασυνεννοησία και είναι κάτι που μας ενδιαφέρει, διότι αφορά την πολιτική πρόθεση για το ζήτημα.

Τελειώνω, εισηγούμενος τη λύση -και θα την εισηγηθώ δημόσια, από αυτό το βήμα- γιατί δεν μπορεί να προχωρήσει και να υιοθετηθεί μια οποιαδήποτε πολιτική, κατά την άποψή μου, παρά την αντίθεση που μπορεί να υπάρχει από συγκεκριμένους κατοίκους συγκεκριμένης περιοχής. Εισηγούμαι στον έντιμο Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, που είναι εδώ, να φροντίσει, αφού βεβαίως τα κονδύλια του αποδεδειγμένου, προτού προχωρήσει στην υλοποίηση της εγκατάστασης της μονάδας αφαλάτωσης στο Ζακάκι, να έρθει σε συνεννόηση με τους ενδιαφερομένους, αυτούς που επηρεάζονται, να επιλέξουν από κοινού έναν ή δύο, εκτός του υπουργείου του, εμπειρογνώμονες, ενδεχόμενα από την Αγγλία ή από την Ελλάδα, από οποιοδήποτε πανεπιστήμιο ή από το Ισραήλ, που έχουν μακρά πείρα και εμπειρία στα θέματα της αφαλάτωσης, και να κάτσουν να καλύψουν τα κενά τα οποία υπάρχουν στην προκαταρκτική μελέτη, στο βαθμό βεβαίως που μπορούν να καλυφθούν -και εγώ είμαι βέβαιος ότι μπορούν να καλυφθούν- αποδεχόμενοι και οι δύο εκ των προτέρων ότι η κρίση των εμπειρογνώμωνων αυτών θα είναι δεσμευτική και για τις δύο πλευρές. Δηλαδή, αν οι εμπειρογνώμονες πουν ότι η μονάδα αφαλάτωσης πρέπει να γίνει στο Ζακάκι μετά την επίβλεψη ή την αναθεώρηση ή την επισκόπηση των όσων έχουν γίνει μέχρι σήμερα, να γίνει στο Ζακάκι και οι Ζακακιώτες να εγκαταλείψουν τις οποιοσδήποτε επιφυλάξεις έχουν. Αν όμως οι εμπειρογνώμονες πουν ότι θα πρέπει να εγκατασταθεί σε άλλους εναλλακτικούς τόπους, τότε η πλευρά του Υπουργείου Γεωργίας είμαι της άποψης ότι θα πρέπει -στα πλαίσια των μελετών και των

συζητήσεων που έχει κάμει για εξεύρεση εναλλακτικών τόπων πιθανώς σε κάποιο προγενέστερο στάδιο για εγκατάσταση της μονάδας αφαλάτωσης- να συναινέσει για να πάει σε εκείνους τους τόπους. Δε θα πάρει πολύ χρόνο. Ήδη υπάρχει η υποδομή των προκαταρκτικών περιβαλλοντικών μελετών. Είναι θέμα πολιτικής βούλησης. Αν κινηθούμε ταχέως... Ούτως ή άλλως ήρθαν οι γιορτές των Χριστουγέννων και δε νομίζω να αρχίσει η εργασία της εγκατάστασης μονάδας αφαλάτωσης κατά τη διάρκεια των διακοπών των Χριστουγέννων. Αυτό θα είναι κάτι που θα γίνει μετά, αλλά ενδιάμεσα αποδεδειγμένα αποδεικνύουμε ότι μπορούμε να επιλύουμε τις διαφορές, την έλλειψη επικοινωνίας και συναντίληψης μεταξύ μας, επιδεικνύοντας, κύριε υπουργέ, έστω και την υστάτη, κατά την άποψή μου, αυτή την απόλυτα επιθυμητή συμπεριφορά που θα σας λύσει όλα σας τα προβλήματα, γιατί στο θέμα αρχής, στο ότι πρέπει να βρεθούν εναλλακτικοί τρόποι υδροδότησης εξαιτίας της ανομβρίας, συμπεριλαμβανομένης της αφαλάτωσης, έχετε απόλυτο δίκαιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν έχουν μείνει κυρίες συνάδελφοι εδώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Μας εγκατέλειψαν.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είχα πρόθεση να ασχοληθώ σε μάκρος, αλλά αντιλαμβάνομαι ότι είναι προχωρημένος ο χρόνος. Έχω πρόθεση να συμβάλω στο να ολοκληρωθεί σήμερα η συζήτηση, διότι εξ όσων έχω αντιληφθεί στην περασμένη συνεδρία της ολομέλειας ήταν δύο τρία άτομα που ήθελαν να μιλήσουν και έτσι θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος,

περιεκτικός και να μην επαναλάβω πράγματα τα οποία ελέχθησαν από προηγούμενους συναδέλφους.

Θέλω όμως να ασχοληθώ λίγο με όσα είπε ο συνάδελφος ο κ. Ερωτοκρίτου, γιατί ομολογώ ότι, ενώ από τη μια διατείνεται ότι δεν είναι ειδικός ούτε χημικός ούτε επικοινωνιολόγος ούτε για ηχορυπάνσεις και λοιπά, στο τέλος εξαντλήθηκε στο να μας δώσει στοιχεία για ηχορυπάνσεις, για αξιολογήσεις της μελέτης του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και στο τέλος να καταλήξει ότι δεν είναι ικανοποιητική αυτή η έκθεση, τουλάχιστον έτσι έχω αντιληφθεί σε κάποιο βαθμό.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τα στοιχεία που ανέφερα είναι μέσα στην έκθεση.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Υπέβαλε και εισήγηση μάλιστα αναβολής ή μάλλον επανασυζήτησης του θέματος και είπε μάλιστα μέσα σε λίγους μήνες να είμαστε έτοιμοι με μια από κοινού απόφαση και μελέτη στο πού θα γίνει ο νέος σταθμός αφαλάτωσης.

Νομίζω ότι, πρώτον, στοιχειώδεις κανόνες επικοινωνίας λένε ότι ξεκινά μια εκπομπή μηνύματος, το παίρνει ο άλλος, αλλά κάποτε φαίνεται, αν υπάρχει πρόβλημα κενού μεταξύ των δύο, του πομπού και του δέκτη, δεν υπάρχει τελικά επικοινωνία. Δεν μπορεί να μέμφεται τον ένα ή τον άλλον ή μπορεί να μέμφεται τον έναν. Εκείνο για το οποίο είμαι σίγουρος είναι ότι γι' αυτό το περιβόητο θέμα της αφαλάτωσης και όσον αφορά τη μονάδα Ζακακίου νομίζω ότι υπερεξηγητήθη ο Υπουργός Γεωργίας και το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στο να εξηγεί τη μελέτη αυτή αλλά και τις μη επιπτώσεις που θα υπάρχουν από την ανέγερση αυτού του σταθμού. Παράλληλα εξαντλήθηκαν και το Υπουργείο Γεωργίας και ο Υπουργός Γεωργίας στο να μας κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου ότι θα διψάσουμε πολύ σύντομα και δε θα έχουμε νερό ούτε από πηγές ούτε από αφαλατώσεις και δεν ξέρω και 'γώ τι πρέπει να

κάνουμε, για να λύσουμε το πρόβλημα της λειψυδρίας. Έχω πάρει σήμερα έναν πληροφοριακό πίνακα από τη Μετεωρολογική Υπηρεσία και από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 1999, που λέει ότι το ποσοστό βροχόπτωσης συγκριτικά είναι 21% μόνο, μόνο, αλλά εκείνο το οποίο πράγματι μου έκανε τρομερή εντύπωση είναι ότι έχουμε 16 του Δεκέμβρη, κύριε Πρόεδρε, και, ενώ πέρσι που δεν ήταν και πολύ μεγάλη βροχόπτωση είχαμε έντεκα εκατομμύρια τριακόσιες ογδόντα μία χιλιάδες κυβικά μέτρα, φέτος μέχρι τις 16 του μηνός έχουμε μόνο μισό εκατομμύριο κυβικά μέτρα. Αυτό δείχνει πόσο χρόνο, πόσα χρονικά περιθώρια έχουμε μπροστά μας, για να εξετάσουμε τα ενδεχόμενα τα οποία εισηγείται ο κ. Ερωτοκρίτου, αν μπορούμε σ' αυτή τη διαδικασία την οποία εισηγείται.

Σήμερα, κύριε Πρόεδρε, βασικά η Λεμεσός υδρεύεται εβδομήντα δύο ώρες την εβδομάδα, η Λευκωσία τριάντα οκτώ και η Λάρνακα τριάντα έξι. Οι τρεις αυτές περιοχές που έχουν πρόβλημα ουσιαστικά χρειάζονται γύρω στις εκατό είκοσι χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού. Αυτό το λέω, αναφέρομαι σε κάποιους αριθμούς, γιατί στην περασμένη συνεδρία της ολομέλειας ο κ. Πουργουρίδης μιλώντας και επεξηγώντας πλήρως είχε μια παρέμβαση από τον κ. Ματσάκη, ο οποίος δεν είχε κατανοήσει πλήρως ή ίσως είχε παρερμηνεύσει ορισμένα στοιχεία τα οποία μας έστειλε ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με τα οποία μας εξηγούσε τις ανάγκες της Λεμεσού σε κυβικά μέτρα νερού.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Να μας τα εξηγήσετε εσείς.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ακριβώς η πρόθεσή μου είναι... Επειδή ο συνάδελφος, ο κ. Ματσάκης, είναι ικανότατος στο να αντιλαμβάνεται αυτά τα θέματα, δε θα χρειαστώ χρόνο να πω ότι η Λεμεσός χρειάζεται ακόμα είκοσι χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού τη μέρα που, αν

πολλαπλασιαστεί επί τριακόσιες εξήντα πέντε μέρες, σημαίνει ότι χρειάζεται 6,5 εκατομ. κυβικά μέτρα νερού για να καλύψει τις ανάγκες της και που αποτελεί το ένα τρίτο των αναγκών της Λεμεσού, μια και τα δύο τρίτα ουσιαστικά καλύπτονται από τις πηγές, από το συμβούλιο υδατοπρομήθειας. Ε, λοιπόν αυτές τις είκοσι χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού θα μας τις δώσει η μονάδα αφαλάτωσης του Ζακακίου και έτσι η Λεμεσός, μόλις ολοκληρωθεί αυτή η μονάδα, θα παίρνει εκατό εξήντα οκτώ ώρες την εβδομάδα νερό, δηλαδή ανελλιπώς. Θέλω λοιπόν να τονίσω τη...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Επειδή ακόμη εξακολουθώ να μην το καταλαβαίνω, μια ερώτηση. Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Ο κ. Πουργουρίδης στην ομιλία του είχε πει ότι αυτή τη στιγμή για τη Λεμεσό γίνονται περικοπές και οι περικοπές είναι του ύψους των δύο τρίτων του χρόνου. Δηλαδή ένα τρίτο του χρόνου έχουν νερό, δύο τρίτα του χρόνου δεν έχουν νερό. Αυτό είχε πει και από τα στοιχεία που του έδωσε το υπουργείο. Και εγώ έκανα τον εξής συλλογισμό: Αν το ποσό της αφαλάτωσης, που είναι τα 6,5 εκατομμύρια όπως έχετε πει εσείς, είναι το ένα τρίτο των αναγκών της Λεμεσού και προσθέσουμε ακόμα ένα τρίτο στο ένα τρίτο που δίνεται τωρά άνευ περικοπών, θα μας κάνει δύο τρίτα. Έννεν έτσι, συνάδελφε;

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Προσθέτετε διαφορετικά ποσά, συνάδελφε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ένα τρίτο και ένα τρίτο εν κάμνει δύο τρίτα;

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Προσθέτετε κυβικά μέτρα νερού με χρόνο παροχής νερού.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Τα 6,5 εκατομ. είναι το ένα τρίτο του δεκαοκτώ περίπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, αλλά...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Αν μου επιτρέψετε να ολοκληρώσω, θα δείτε ότι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όταν θα έχει τελειώσει, δείτε τα γραπτός οι δύο σας, αν θέλετε, για να...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Εκείνο το οποίο τίθεται ενώπιόν μας, κύριε Πρόεδρε, είναι το ποιος έχει ευθύνη έναντι των καταναλωτών, έναντι του κόσμου -και εγώ καταναλωτής είμαι και όλοι μας καταναλωτές και ιδιαίτερα οι Λεμεσιανοί- ποιος έχει ευθύνη να μας λύσει αυτό το πρόβλημα. Ευθύνη έχει η κυβέρνηση και το αρμόδιο υπουργείο. Το αρμόδιο υπουργείο προχώρησε αμέσως, ετοίμασε μελέτες, μάς τις έδωσε τις μελέτες, με βάση αυτή τη μελέτη κρίνει ότι θα πρέπει να γίνει εκεί, μετά από πολλές συναντήσεις μάς επιβεβαιώνει ότι δεν υπάρχει αυτό το πρόβλημα και εμείς απ' εκεί και πέρα πιστεύω ότι θα πρέπει να αφήσουμε να προχωρήσει αυτό το έργο και, αν διαπιστωθεί ότι υπάρχει πρόβλημα, υπάρχει και πολιτικό κόστος, υπάρχουν και ένδικα μέσα τα οποία μπορούν να ασκήσουν οι επηρεαζόμενοι, ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε παρατυπία ή κάτι το οποίο δε συνάδει με όσα έχουν λεχθεί.

Το τελευταίο το οποίο θα ήθελα να πω είναι ότι η Βουλή ασφαλώς έχει το δικαίωμα και την υποχρέωση να ασκεί τον κοινοβουλευτικό έλεγχο. Ήδη με όσα έχουν γίνει και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, με όση συζήτηση έγινε εδώ μας δόθηκε η ευκαιρία να διεισδύσουμε πιο βαθιά ακόμα σ' αυτό το θέμα, μάς δόθηκε η ευκαιρία να κατανοήσουμε το πρόβλημα, το μεγάλο πρόβλημα που πλησιάζει να είναι ίσως και μεγαλύτερο από το εθνικό πρόβλημα, είναι θέμα βιολογικής πλέον επιβίωσης, όχι εθνικής επιβίωσης όπως είναι το εθνικό, και επομένως νομίζω ότι είναι καιρός να

πάρουμε τη μεγάλη απόφαση, να αφήσουμε τα χέρια ελεύθερα στο Υπουργείο Γεωργίας και στους ειδικούς να προχωρήσουν να μας λύσουν το πρόβλημα, να έχουμε καθημερινά νερό, γιατί, πιστέψτε με, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, εγώ προσωπικά έχει πολύ καιρό να ανοίξω τη βρύση μου και να βρω νερό, διότι ξεχνώ πότε παίρνουμε νερό. Επιτέλους, πρέπει να αντιμετωπίσουμε ριζικά το πρόβλημα και το πρόβλημα λύεται μόνο με την αφαλάτωση. Σ' αυτό δε μιλούν μόνο γενικά και αόριστα άνθρωποι οι οποίοι δεν κατανοούν το θέμα, ακόμα και περιβαλλοντολόγοι. Αναφέρομαι συγκεκριμένα σε δημοσίευμα στις 3 Δεκεμβρίου 1999 του κ. Γιαννάκη Ποταμίτη, ο οποίος τάσσεται ανεπιφύλακτα υπέρ της λύσης της αφαλάτωσης και αναφέρομαι στο όνομα του κ. Ποταμίτη ο οποίος είναι πρόεδρος της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων, γιατί οπωσδήποτε έχω πάρει και αυτή την εξουσιοδότηση εκ μέρους του να αναφερθώ στο όνομά του.

Με βάση λοιπόν όλα αυτά, νομίζω ότι με το κλείσιμο σήμερα του θέματος ελπίζουμε να αρχίσει αυτό το έργο που είναι μια αρχή επιτέλους, για να αλλάξει μια νοοτροπία. Νοοτροπία που θέλει για λόγους τοπικιστικούς, και τολμώ να το πω, για λόγους τοπικιστικούς, να εναντιώνεται μια κοινότητα σε ένα πρόβλημα που επηρεάζει ολόκληρη τη Λεμεσό και που δε συμφωνούν με αυτή την κοινότητα η πλειοψηφία των Λεμεσιανών.

Ευχαριστώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, αν μου επιτρέπετε, ο κ. Ποταμίτης συμφωνεί με τη λύση της αφαλάτωσης, με το να εγκατασταθεί η μονάδα στο Ζακάκι ή γενικά με τη λύση της αφαλάτωσης; Να μας το διευκρινίσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλήφθηκα ότι είναι με τη λύση της αφαλάτωσης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Α, άλλο το ένα άλλο το άλλο.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ναι, δεν μπορώ να προχωρήσω περισσότερο, να μην πω ότι είναι και για αυτό το θέμα. Καλύτερα να ...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όχι δεν είναι γι' αυτό.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Καλύτερα ας ρωτηθεί ο ίδιος.

Ευχαριστώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, αν δε διαφωνείτε, θεωρώ ότι η συζήτηση έχει λήξει.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού λήξει η συζήτηση, απλώς ήθελα να πω ότι έχει διανεμηθεί σ' όλα τα μέλη μια προκαταρκτική περιβαλλοντική μελέτη που έχει γίνει από έναν Άγγλο καθηγητή, ο οποίος είναι καθηγητής στο University College ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ματσάκη, το έχω υπόψη μου, η γραμματεία με ενημέρωσε ότι αυτή έχει διανεμηθεί με ό,τι έχει λεχθεί εδώ, οι εκατέρωθεν απόψεις με όσα έντυπα άλλα υπάρχουν και ας διαμορφώσουν τα κόμματα την τοποθέτησή τους, γιατί και το θέμα του συμπληρωματικού προϋπολογισμού για κάποια προκαταρκτικά έχει να κάνει με αυτή την υπόθεση.

Λοιπόν, πριν διαλύσουμε, ήθελα να σας αναφέρω ότι οι βουλευτές Δημήτρης

Συλλούρης και Στέλιος Γερασίμου ζητούν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού την εγγραφή και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού του ακόλουθου θέματος: "Ο τρόπος αντιμετώπισης των ιδιωτικών υπαλλήλων από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων σε περιπτώσεις πρόωρης αφυπηρέτησης ή απόλυσης". Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην επιτροπή Οικονομικών.

Επίσης ο βουλευτής κ. Δημήτρης Συλλούρης ζητά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού την εγγραφή και παραπομπή στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή του θέματος: «Η διαδικασία διορισμού ρυθμιστή στην Α.ΤΗ.Κ. για σκοπούς εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και οι ανησυχίες του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κ. Γιώργου Βασιλείου, όπως εκφράστηκαν στην τελευταία σύνοδο της Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Κύπρου-Ε.Ε.». Εδώ υπήρχε σημείωμα να ρωτηθεί ο κ. Συλλούρης πού να παραπεμφθεί, έχω όμως γνώμη και η γνώμη μου είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, την επιτροπή των εχόντων σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή υπάρχει η πρακτική να γίνονται αιτήσεις προς εγγραφή θεμάτων στις επιτροπές και όχι στην ολομέλεια, δεν ξέρω αν αυτό αποτελεί κάποια αλλαγή στην πρακτική που ακολουθείται, για να ξέρουμε και εμείς να μην εγγράφουμε θέματα στις επιτροπές και να τα φέρνουμε στην ολομέλεια από τώρα και στο εξής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, δοκίμαστο τζαι τούτο, κύριε Μαρσάκη.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Πριν κλείσουμε επίσης θα ήθελα να σας ανακοινώσω ότι η επόμενη συνεδρία θα είναι την ερχόμενη Δευτέρα, 20

Δεκεμβρίου 1999, στις 3.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
3. Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος του 1999.
4. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
5. Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999.
6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1999.
7. Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1999.
8. Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999.
9. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1999.
10. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999.
11. Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος

- του 1999. (Πρόταση νόμου).
12. Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
  13. Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
  14. Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
  15. Ο περί Πρωτοκόλλου το οποίο Τροποποιεί την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για Διασυνοριακή Τηλεόραση (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
  16. Ο περί του Πρωτοκόλλου του 1995 στη Σύμβαση για την Επιθεώρηση Εργασίας 1947 (Αρ. 81) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
  17. Ο περί της Σύμβασης για την Επιθεώρηση Εργασίας 1947 (Αρ. 81) (Μέρος II) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
  18. Ο περί της Συμβάσεως περί της Εξαλείψεως Πάσης Μορφής Φυλετικής Διακρίσεως (Κυρωτικός) Νόμος του 1967 (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
  19. Ο περί της Ίσης Μεταχείρισης των Πολιτών κατά την Ικανοποίηση των Βασικών Στεγαστικών τους Αναγκών Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
  20. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
  21. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.

22. Οι περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης Κανονισμοί του 1999.
23. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2000.
24. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης κάτω από το Κεφάλαιο 21.03.3-Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων- Άρθρο 04.631- Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης για το 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 8.55 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης

Βασιλείου Ανδρούλα

Βενιαμίν Χριστόδουλος

Γερασίμου Στέλιος

Γεωργιάδη Λία

Γεωργίου Αριστοφάνης

Γιάγκου Κίκης

Ερωτοκρίτου Ρίκκος

Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδώρου Δώρος
Καζαμίας Κίκης
Καράς Αντώνης
Κατσουρίδης Νίκος
Κιπτής Στάθης
Κλεάνθους Νίκος
Κληρίδου Καίτη
Κουλίας Ζαχαρίας
Κωνσταντίνου Κώστας
Λιλλήκας Γιώργος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μακρίδης Ισιδωρος
Ματσάκης Μάριος
Μαυροκορδάτος Χρίστος
Μιχαηλίδης Θάσος
Μουσιούττας Νίκος
Μούσκος Ανδρέας
Μυριάνθους Ηλίας
Παντελίδου Κατερίνα
Παπαδόπουλος Τάσος
Παπακώστας Κώστας
Παρισινός Ανδρέας
Πιπτοκοπίτης Νίκος
Πουργουρίδης Χρήστος

Προδρόμου Πρόδρομος
Ρότσας Χρίστος
Σαμούτας Ευάγγελος
Στυλιανού Στέλιος
Συλλούρης Δημήτρης
Τυρίμος Κυριάκος
Φιλίππου Ανδρέας
Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Χατζηγεωργίου Τάκης
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Ανδρέας
Χριστοφίδης Γιώργος
Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός
Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισήγηση του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου για αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε [Τ. Παπαδόπουλος, Α. Χρίστου, Πρ. Προδρόμου, Δ. Θεοδώρου, Ν. Κατσουρίδης, προεδρεύων (Ν. Μουσιούπτας)] και αναβολή του.

2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Λιλλήκας, Δ. Ηλιάδης, Σ. Χατζηγιάννης, Α. Χρίστου, Πρ. Προδρόμου, Β. Λυσσαρίδης, Στ. Κιπής, Α. Φιλίππου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Μουσιούπτας, Α. Βασιλείου, Πρόεδρος) και ψήφισή του σε νόμο (ως τροποποιητικός με αρ. 2).
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Μουσιούπτας, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Καράς, Α. Βασιλείου, Στ. Στυλιανού, Α. Χρίστου, Β. Λυσσαρίδης, Μ. Ματσάκης, Α. Φιλίππου, Σ. Χατζηγιάννης, Πρ. Προδρόμου, Γ. Χριστοφίδης, Πρόεδρος, Γ. Αγαπίου) και ψήφισή του σε νόμο (ως τροποποιητικός με αρ. 2).
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο (ως τροποποιητικός με αρ. 5).
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για Πρόσωπα που Μετέχουν στις Διαδικασίες του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Έκτου Πρωτοκόλλου της Γενικής

- Συμφωνίας για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Τροποποιητικού Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Σπονδυλωτών Ζώων που Χρησιμοποιούνται για Πειραματικούς και Άλλους Επιστημονικούς Σκοπούς (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
  11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε Διασυνοριακό Πλαίσιο (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
  12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Απερήμωσης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
  13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ιδιωτικών Σχολείων και Φροντιστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Σ. Χατζηγιάννης, Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Λιλλήκας, Μ. Ματσάκης, Α. Χρίστου, Κ. Παντελίδου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Παρισινός, Στ. Κιττής) και ψήφισή του σε νόμο.
  14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
  15. Διεξαγωγή συζήτησης [Ν. Κατσουρίδης, Α. Καράς, Γ. Χριστοφίδης, Δ. Θεοδώρου, προεδρεύων (Ν. Μουσιούπτας)] έπειτα από εισήγηση του προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη για αναβολή του θέματος «Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 1999» και αναβολή του.
  16. Έκθεση για τους κανονισμούς α. «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999» και β. «Οι περί Εκρηκτικών Υλών

- (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Χρ. Μαυροκορδάτος, Ν. Πιπτοκοπίτης, Γ. Λιλλήκας, Η. Μυριάνθους) και έγκρισή τους.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρέωσης του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
  18. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
  19. Ερωτήσεις βουλευτών: Κατοχή και αξιοποίηση τουρκοκυπριακής περιουσίας στο Μούτταλο από μη πρόσφυγα – Συλλήψεις για παράνομη εξαγωγή συναλλάγματος.
  20. Συνέχιση της συζήτησης για το θέμα «Η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον – Άγιος Θεόδωρος, Ζακάκι» (Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Χριστοφίδης, Μ. Ματσάκης) και λήξη του θέματος.
  21. Εγγραφή των ακόλουθων θεμάτων και παραπομπή τους στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή: α. «Ο τρόπος αντιμετώπισης των ιδιωτικών υπαλλήλων από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων σε περιπτώσεις πρόωρης αφυπηρέτησης ή απόλυσης», θέμα εγγραφέν από τους κ. Δημήτρη Συλλούρη και Στέλιο Γερασίμου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και β. «Η διαδικασία διορισμού ρυθμιστή στην Α.ΤΗ.Κ. για σκοπούς εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κερτημένο και οι ανησυχίες του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κ. Γιώργου Βασιλείου, όπως εκφράστηκαν στην τελευταία σύνοδο της Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Κύπρου – Ε.Ε.», θέμα εγγραφέν από τον κ. Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 20ής Δεκεμβρίου 1999

(Ωρα έναρξης: 4.36 μ.μ.)

(Αρ. 11)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Απολογούμαι για την καθυστέρηση. Νομίζω όλοι ευθυνόμεθα κατάτινα τρόπον. Παρακαλώ τους κυρίους γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε ως συνήθως με τη νομοθετική εργασία. Τα πρώτα τέσσερα θέματα που σχετίζονται με το χρηματιστήριο θα πρέπει να αναβληθούν και υπάρχει η εισήγηση προς τούτο...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν ακούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι κοντά... Λέω, για τα πρώτα τέσσερα θέματα στην ημερήσια διάταξη υπάρχει εισήγηση για αναβολή. Είναι γνωστές οι δυσκολίες που ανέκυψαν. Νομίζω είναι πάρα πολύ σωστή η εισήγηση και, αν δεν υπάρχει αντίρρηση, θα πρέπει να αναβληθούν. Αν δεν υπάρχει, επαναλαμβάνω, αντίρρηση. Οπότε το θέμα της επόμενης συνεδρίας θα πρέπει κατά τη διάρκεια της σημερινής συνεδρίας να διευθετηθεί και να οριστεί ημερομηνία, αν θα υπάρξει έκτακτη ή όχι. Έτσι είναι τα πράγματα; Υπάρχει πρόταση για τη συγκεκριμένη συνεδρία πριν λήξει το έτος;

Παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι το ενδεχόμενο της αναβολής είχε συνδυαστεί με τον ορισμό της ημέρας της επόμενης συνεδρίας και αυτή η συνεδρία ελέχθη να γίνει την επόμενη Τρίτη, ώστε να παρασχεθεί και ο χρόνος, εάν και εφόσον υπάρξει αναβολή, να γίνουν οι ανάλογες και οι αναγκαίες σκέψεις για αντιμετώπιση κάποιων προβλημάτων τα οποία θα αντιμετωπιστούν την άλλη Τρίτη. Έτσι το είχα αντιληφθεί, ότι είναι συνδυασμένη η πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καμιά άλλη άποψη; Επομένως προχωρούμε με αυτό... Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Από πού προέρχεται η εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, για αναβολή; Θέλουμε να ξέρουμε από πού προέρχεται αυτή η πρόταση για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ. Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα στην επιτροπή Οικονομικών, όπου συζητήθηκαν τα θέματα και έγιναν διαβουλεύσεις και με τον αρμόδιο υπουργό, ηγέρθη το θέμα αναβολής, ούτως ώστε να επανέλθουμε πριν τη λήξη του χρόνου για οριστική απόφαση επί του θέματος, ενόψει νομοσχεδίου που κατά πάσα πιθανότητα θα κατατεθεί από κυβερνητικής πλευράς. Και αυτή η εισήγηση μεταφέρθηκε στις κοινοβουλευτικές ομάδες, για να τοποθετηθούν εάν συμφωνούν ή όχι με την αναβολή. Απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, απ' ό,τι έχει διαφανεί, δεν υπάρχει ομάδα η οποία να έχει ένσταση στην αναβολή. Αν υπάρχει, ας λεχθεί. Αυτό ήταν το ιστορικό το σημερινό, όπως γνωρίζουν οι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το ενδεχόμενο και η πιθανή πρόταση για αναβολή της συζήτησης αυτών των τεσσάρων θεμάτων έχει συζητηθεί στην κοινοβουλευτική μας ομάδα και η κοινοβουλευτική μας ομάδα απεφάσισε να τηρήσει στάση αποχής από την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν τοιαύτη περιπτώσει, θα προχωρήσουμε στην ψηφοφορία. Παρακαλώ το γραμματέα να αναγνώσει τη συγκεκριμένη πρόταση.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν υπάρχει ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει ένσταση; Εντάξει, προχωρούμε.

Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, έχουν λεχθεί κάποια πράγματα στην κοινοβουλευτική μας ομάδα από τους εκπροσώπους μας στην επιτροπή Οικονομικών, πιστεύω ότι θα ήταν καλά να λεχθεί ακριβώς για ποιο λόγο αποφασίζουμε, δηλαδή τι είναι εκείνο που μας έκανε να πάρουμε αυτή την απόφαση. Θα γίνει εισήγηση δηλαδή ότι θα πρέπει να έρθει κάποιο νομοσχέδιο, μας έχουν πει... Δε μας είπαν ακριβώς όμως ότι δεσμεύτηκε η κυβέρνηση ότι θα συνεδριάσει την Τετάρτη. Έχουμε ακούσει εμείς πως θα εισηγηθεί και πιθανόν να κατατεθεί νομοσχέδιο το οποίο θα εισηγείται κάποιο

ποσοστό φορολογίας επί του εισοδήματος μεταξύ 5% και 10%. Πιστεύω ότι είναι καλά να λεχθεί, να μπει και στα πρακτικά αυτό το θέμα, να γνωρίζουμε όλοι γιατί δεχόμαστε ή συμφωνούμε πιθανώς με την πρόταση για αναβολή.

Αυτό ήθελα να πω. Αν κάμνω λάθος, ας με διορθώσουν οι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω αυτό είναι λογικό και εξάλλου είναι γνωστό. Ανεφέρθη στη σύσκεψη που είχαμε των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ότι πράγματι ο Υπουργός Οικονομικών ανέφερε ότι θα πάρει νομοσχέδιο επί του θέματος που έχετε αναφέρει στο Υπουργικό Συμβούλιο την Τετάρτη και θα ζητήσει απόφαση, για να κατατεθεί στη Βουλή.

Να προχωρήσουμε; Προχωρούμε στο πέμπτο θέμα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Την Τρίτη η ώρα 4.00 μ.μ.;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τρίτη η ώρα 3.00 μ.μ., κύριε συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη η ώρα 3.00 μ.μ. είναι καλά; Θέλετε 4.00 μ.μ.;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λεπτομέρεια, αλλά να είμαστε εντάξει: Η επόμενη συνεδρία ορίζεται από τον Πρόεδρο της Βουλής στο τέλος της συνεδρίας. Λοιπόν, ή θα μας πείτε ώρα και ημερομηνία όταν τελειώσει η συνεδρία ή θα μας στείλετε γραπτή ειδοποίηση που να περιλαμβάνει και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάρα πολύ ευχαρίστως.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ελπίζω να μη λειτουργήσει αυτή η νέα συνεδρία ως έναυσμα για τα διάφορα κυβερνητικά τμήματα που καθυστέρησαν να στείλουν θέματα που θεωρούν επείγοντα και η συνεδρίαση της Τρίτης να περιλαμβάνει και άλλα θέματα! Η συνεδρίαση της Τρίτης να περιλαμβάνει μόνο αυτά τα τέσσερα, είναι η εισήγησή μου, που έχουμε αναβάλει. Κανένα άλλο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι είναι εντάξει· είναι ξεκάθαρα τα πράγματα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ.3) του 1999». Να παρακαλέσω τον αναπληρωτή πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την

έκθεση.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως έχετε αντιληφθεί, έχω πρόβλημα με τη φωνή μου. Επειδή ο κ. Μουσιούππας είναι και νεότερος και ανθεκτικότερος από εμένα, τον έχω παρακαλέσει να διαβάσει την έκθεση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι εισήγησή μας οι ομόφωνες εκθέσεις...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Δεν είναι ομόφωνη.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με συγχωρείτε.

Α. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Μουσιούππας

Κίκης Καζαμίας

Τάσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε εκ νέου το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 1999.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, ήταν η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £15.479.396 και η διάθεσή του για την εκτέλεση διάφορων αναπτυξιακών έργων. Το πιο πάνω νομοσχέδιο συζητήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και στη συνέχεια στην ολομέλεια του σώματος στις 25 Νοεμβρίου 1999.

Η Βουλή, υιοθετώντας εισήγηση της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής, ψήφισε το μεγαλύτερο μέρος της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης και άφησε για τοποθέτηση σε μεταγενέστερο στάδιο μέρος της που αφορά ποσό ύψους £808.800, το οποίο προορίζεται για τη δημιουργία μονάδας αφαλάτωσης θαλάσσιου

νερού στην περιοχή Ζακακίου...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Εμείς θα εισηγηθούμε αναβολή αυτού του θέματος και γι' αυτό, για να μην αναγνωσθεί η έκθεση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ας ολοκληρωθεί η ανάγνωση.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Νομίζω, εάν θα υιοθετηθεί η αναβολή, κύριε Πρόεδρε, είναι προτιμότερο να μην αναγνωσθεί η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορούμε, αν θέλετε, σε αυτό το στάδιο... Για να είμαι ειλικρινής, και εγώ θα εισηγούμουν αναβολή για άλλους λόγους, χωρίς να έχουν σχέση ούτε με Λεμεσό ούτε με κομματικά. Ανέφερα στον κ. Δημητρίου προ ολίγου ότι η δική μου εκτίμηση είναι ότι έχει φθάσει αυτό το πράγμα σε τέτοια ένταση, που ίσως θα έπρεπε να υπάρξει κάποια κατευναστική περίοδος για κάποια πρωτοβουλία από μέρους της Βουλής. Όχι για να αλλάξει αποφάσεις ή να αλλάξει τοποθετήσεις. Ένα είδος, αν θέλετε... Για να προσπαθήσουμε να δούμε το κλίμα, όποια και να είναι η απόφαση και δεν μπαίνω στο θέμα της απόφασης... Να κυλήσουν ομαλά τα πράγματα, για να μην έχουμε προβλήματα, για τα οποία μπορεί μετά να λέμε «γιατί δεν κάμαμε αυτό που νομίζαμε σωστό;».

Ναι, ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει δίκαιο ο κ. Χρίστου. Πρέπει να αναβληθεί, προτού αναγνωσθεί η έκθεση. Από τη στιγμή που αναγιγνώσκεται η έκθεση, σημαίνει ότι ανοίγεται συζήτηση του θέματος και είμαστε υποχρεωμένοι στην επόμενη συνεδρίαση τουλάχιστον, το αργότερο, να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο. Αφού επόμενη συνεδρία δεν υπάρχει και θα ασχοληθούμε με άλλα θέματα, νομίζω ότι θα κάμουμε παρατυπία, αν αναγνωσθεί η έκθεση και ζητήσουμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δίκιο, κύριε Αγαπίου, αλλά επειδή το θέμα της αναβολής ηγέρθη αφότου άρχισε η ανάγνωση της έκθεσης, γι' αυτό πήρε αυτό το δρόμο. Νομίζω έχετε δίκιο και ίσως, αν συμφωνούν οι συνάδελφοι, να αποφασίσουμε αν θα υπάρξει αναβολή ή όχι. Αν δε θα υπάρξει, τότε να προχωρήσουμε με την ανάγνωση της έκθεσης.

Ναι, ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως είναι γνωστό, το θέμα αυτό απασχόλησε τη Βουλή σε αρκετές ολομέλειες, στις οποίες πιστεύουμε ότι εξαντλήθηκε η όλη επιχειρηματολογία και διαπιστώθηκε η εμμονή και των δύο πλευρών στις τελικές τους θέσεις. Επειδή υπάρχει ενώπιον της Βουλής σήμερα μια εισήγηση για αναβολή, νομίζω ότι θα ήταν σωστό να ακούσουμε ποια είναι τα επιχειρήματα τα οποία στηρίζουν αυτή την αναβολή, ώστε να τοποθετηθούμε ανάλογα. Εμείς θεωρούμε ότι, με βάση τα όσα ακούσθηκαν, είναι σωστό να δοθεί το μήνυμα ότι η Βουλή εξήντησε τον έλεγχό της

μέσα από το Κεφάλαιο Δ΄, μέσα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος και ότι ουσιαστικά σήμερα πρέπει να τοποθετηθεί επ' αυτού του θέματος.

Και ένα τελευταίο: Πρέπει να μας προβληματίσει επίσης και το θέμα ότι στην επόμενη συνεδρία φαίνεται ότι δε θα υπάρχει τέτοιο θέμα, άρα το πετάσσουμε αυτό το θέμα ουσιαστικά. Δεν ξέρω και εγώ πότε θα τεθεί και νομίζω ότι πρέπει η Βουλή να γνωρίζει, τουλάχιστον τα μέλη της να γνωρίζουν, για ποιο λόγο υπάρχει εισήγηση για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χριστοφίδη -να μου επιτρέψετε, κύριε Χρίστου, παρακαλώ- εγώ δεν έχω επιχειρήματα. Το μοναδικό μου επιχείρημα είναι ότι θέλω να αποτραπεί οποιοδήποτε ενδεχόμενο δημιουργίας οποιοδήποτε κλίματος που μπορεί να οδηγήσει σε κάτι άλλο. Υπάρχει ένταση, υπάρχει φανατισμός, υπάρχει πείσμα. Απλούστατα, αν δοθεί στην προεδρία της Βουλής, μαζί σας αν θέλετε, μετά... Από το κάθε κόμμα καταβάλλεται μια προσπάθεια για ύφεση, όχι για απόφαση. Αυτά ήθελα να πω. Δε γίνεται αποδεκτό, δε γίνεται! Είναι απλά τα πράγματα.

Δεν έχω άλλα επιχειρήματα, κύριε Χριστοφίδη. Ο κ. Χρίστου μπορεί να έχει.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του τυπικού, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι η συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ΄ δεν έχει περατωθεί.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Περατώθηκε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Περατώθηκε την περασμένη φορά; Εντάξει.

Το δεύτερο, πέρα από τα επιχειρήματα τα δικά σας, κύριε Πρόεδρε, εμείς ασκούμε το εθιμικό δικαίωμα που έχει κάθε κοινοβουλευτική ομάδα να ζητά αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής; Εφόσον δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, το θέμα αναβάλλεται.

Προχωρούμε στα επόμενα δύο θέματα με τους αριθμούς 6 και 7, για τα οποία υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1999» και «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1999».

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση είναι ομόφωνη, αλλά δεν ξέρω, επειδή αφορά δεκάδες θέσεις, μπορεί για συγκεκριμένες θέσεις να υπάρχει επιφύλαξη από μέρους των κοινοβουλευτικών ομάδων, οπότε είναι καλά να ερωτηθούν. Πάντως η έκθεση δε χρειάζεται να αναγνωσθεί, γιατί είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού

για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1999» και «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Νίκος Μουσιούττας	Τάκης Χατζηδημητρίου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Δώρος Θεοδώρου
Ισίδωρος Μακρίδης	
Χρίστος Ρότσας	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Πρόδρομος Προδρόμου	Μάριος Μασσάκης
Ανδρέας Φιλίππου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1999.

Σκοπός των πιο πάνω νομοσχεδίων είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του πάγιου ταμείου και του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσών ύψους £990.826 και £83.113, αντίστοιχα και η διάθεσή τους για την υλοποίηση σειράς ρυθμίσεων αναφορικά με τη δημιουργία, κατάργηση, αναβάθμιση και αναδιάρθρωση θέσεων σε διάφορες υπηρεσίες.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα δύο αυτά νομοσχέδια έχουν κατατεθεί από την κυβέρνηση σε αντικατάσταση δύο προηγούμενων νομοσχεδίων με το ίδιο αντικείμενο, τα οποία είχαν κατατεθεί στο σώμα τον παρελθόντα Ιούνιο. Η Βουλή έχει ψηφίσει ορισμένες ρυθμίσεις που περιλαμβάνονταν στα νομοσχέδια αυτά οι οποίες αφορούσαν το Τμήμα Δασών και στη συνέχεια τα νομοσχέδια αποσύρθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, για να αντικατασταθούν από τα προαναφερθέντα, τα οποία περιλαμβάνουν εκτός από τις ρυθμίσεις που περιείχαν τα αρχικά νομοσχέδια ορισμένες πρόσθετες ρυθμίσεις για ενίσχυση και στελέχωση υπηρεσιών που κρίθηκαν στο μεταξύ σκόπιμες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, οι προτεινόμενες με τα νομοσχέδια ρυθμίσεις αφορούν τη δημιουργία τετρακοσίων ογδόντα πέντε νέων πρόσθετων θέσεων, την κατάργηση ενενήντα έξι υφιστάμενων θέσεων, την αναβάθμιση δεκαέξι θέσεων και τη σήμανση με διπλό σταυρό δεκαπέντε θέσεων για κατάργηση. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία έχει υπολογιστεί ότι η ρύθμιση που περιλαμβάνεται στους υπό συζήτηση αναθεωρημένους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς συνεπάγεται ετήσια δαπάνη ύψους £6,3 εκατομ. με βάση τη μέση ετήσια μακροπρόθεσμη δαπάνη με τιμές του 1999, ενώ παράλληλα άλλες ρυθμίσεις οδηγούν σε εξοικονόμηση ίση με £4,4 εκατομ. Ως εκ τούτου η καθαρή ετήσια πρόσθετη δαπάνη υπολογίζεται να ανέλθει στο ποσό του £1,9 εκατομ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε διεξοδικά τις προτεινόμενες με τους δύο συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς ρυθμίσεις και ζήτησε από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας πρόσθετα στοιχεία για ορισμένες απ' αυτές.

Η επιτροπή, με βάση την ενημέρωση που είχε, ως θέμα αρχής συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων, γι' αυτό και παραπέμπει τα υπό συζήτηση νομοσχέδια στη Βουλή για ψήφιση, με την επιφύλαξη των μελών της να τοποθετηθούν σε επιμέρους πρόνοιές τους κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια. Με την υποβολή τους για ψήφιση από την ολομέλεια τα νομοσχέδια τροποποιούνται, ώστε να φέρουν αντίστοιχα τους τίτλους «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1999» και «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θεωρεί ότι, παρά την ομοφωνία, χρειάζεται κάποια παρέμβαση;

Δεν υπάρχει κανείς, οπότε θεωρείται ότι έγινε δεκτή.

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος;

Η κ. Βασιλείου

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αν δεν απατώμαι, σε αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει και μια θέση που δημιουργείται τώρα «Διευθυντή Πολιτιστικής Ανάπτυξης». Γι' αυτή τη συγκεκριμένη θέση εμείς ενιστάμεθα. Υπάρχει ταυτόχρονα και η θέση «Διευθυντή Πολιτιστικών Υπηρεσιών» και εμείς ενιστάμεθα στο να δημιουργηθεί δεύτερη θέση για τον ίδιο σκοπό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω, γιατί και η δική μας η άποψη ... δεν ξέρω αν διατυπώνεται στην έκθεση, θα εκφραστούν απόψεις εδώ. Αντιλαμβανόμαστε ότι δημιουργείται μια θέση, για να διευθετηθεί μια εκκρεμότητα που υπάρχει, εκκρεμότητα όμως η οποία προέκυψε από πολιτική απόφαση. Κι εφόσον πάρθηκε μια πολιτική απόφαση να διοριστεί κάποιος άνθρωπος σε μια πολιτική θέση, δεν μπορεί να ερχόμαστε σε επίπεδο δημοσιονομικό, δημόσιας υπηρεσίας, να δημιουργούμε ακόμα μια θέση, ούτως ώστε ένα πολιτικό πρόσωπο διορισμένο σε πολιτική θέση να διατηρεί ταυτόχρονα και μια δημοσιούπαλληλική ιδιότητα. Αν ο κάτοχος της θέσης θέλει να επιστρέψει στα καθήκοντά του τα δημοσιούπαλληλικά, έχει ακόμα δικαίωμα να το πράξει. Πλην όμως, εφόσον παραμένει σε πολιτικό αξίωμα, πρέπει η θέση να κενωθεί και να πληρωθεί από τον καταλληλότερο με βάση τα σχέδια υπηρεσίας και την κρίση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας. Δεν είναι σωστό να δημιουργούμε ακόμα μια θέση και να δημιουργούμε προβλήματα όπως στη γνωστή υπόθεση του διευθυντή του κυβερνητικού τυπογραφείου, η οποία εξακολουθεί να είναι σε μια παρατεταμένη εκκρεμότητα και η οποία δε νομίζω να δίνει καμιά άλλη εντύπωση παρά την εντύπωση μιας προσωπικής ιδιαίτερης μεταχείρισης, που στην καθομιλουμένη ονομάζεται ρουσφέτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν ήταν όντως μια πολιτική θέση, τότε δε θα προέκυπτε η ανάγκη αυτής της διευθέτησης· θα γινόταν ένας πολιτικός διορισμός και όλα θα έβαιναν καλώς.

Απλώς είναι γνωστό το πρόβλημα το θεσμικό που υπάρχει και έχει αντιμετωπιστεί και από προηγούμενες κυβερνήσεις. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η κυβέρνηση δεν έχει την ευχέρεια να κάμει πολιτικό διορισμό. Υπάρχει μια απόσπασση και η λύση αυτή η οποία προτείνεται μέσα στον προϋπολογισμό είναι κατ' οικονομία. Η θέση θα είναι διπλοσταυρωμένη και ο συγκεκριμένος κάτοχος της θέσης είναι γνωστό ότι αφυπηρετεί σχετικά σύντομα. Επομένως, ο στόχος δεν είναι να δημιουργηθεί κάποια στρέβλωση ή δυσλειτουργία, όπως ίσως αντιμετωπίστηκε στην περίπτωση του κυβερνητικού τυπογραφείου. Πιστεύουμε ότι δε συντρέχει λόγος να μην εγκρίνουμε αυτή ειδικά τη θέση και εμείς θα τοποθετηθούμε υπέρ, χωρίς να θεωρούμε σε καμιά περίπτωση ότι τίθεται θέμα ευνοιοκρατικής μεταχείρισης, όπως αυτό που ακούστηκε. Είναι περίπτωση μιας αποσπάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι και να λέμε ότι δεν πρόκειται για πολιτική απόφαση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ο κ. Προδρόμου, ελπίζω άθελά του, παραποίησε αυτά που είπα. Εγώ αναφέρθηκα στην περίπτωση του κυβερνητικού τυπογραφείου ότι ήταν ευνοιοκρατική μεταχείριση. Εν πάση περιπτώσει, είναι διαφορετικό, για να είμαστε πολύ καθαροί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Οι πολιτικές θέσεις στις οποίες μπορεί να διοριστεί πρόσωπο είναι καθορισμένες στον προϋπολογισμό. Αυτή είναι θέση οργανική του προϋπολογισμού και πληρώνεται ή με διαδικασία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ή με απόσπασση. Εκεί είναι που εγείρεται η διαφοροποίηση. Εν πάση περιπτώσει, νομίζω ο κ. Κυπριανού σωστά είπε ότι η απόφαση της επιτροπής είναι ομόφωνη μεν, αλλά κάθε πλευρά δικαιούται να εγείρει συγκεκριμένες θέσεις στις οποίες έχει ένσταση κατά τη συζήτηση στην ολομέλεια. Θα υποστηρίξουμε την κατάργηση της θέσης και επομένως, όταν θα γίνεται η δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ να μπει χωριστά αυτό το κεφάλαιο για να ψηφίσει ο ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Προδρόμου ανέφερε ότι το συγκεκριμένο άτομο αφυπηρετεί σε ενάμιση – δυο χρόνια. Δε βλέπω το λόγο τότε γιατί να μην πληρωθεί

εκείνη η συγκεκριμένη θέση και να μένει εκεί κενή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Τη θέση η οποία θα πληρωθεί την κατέχει το πρόσωπο που είναι αποσπασμένο σε εκείνα τα καθήκοντα. Εδώ είναι το παράδοξο. Είναι αποσπασμένο πρόσωπο σε συγκεκριμένα καθήκοντα, το οποίο ταυτόχρονα κρατεί, για να το πούμε έτσι, οργανικά κατέχει εκείνη τη θέση, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει υπεύθυνος πολιτιστικών υπηρεσιών· υπάρχει αναπληρωτής υπεύθυνος, με όλα τα συνεπαγόμενα προβλήματα για μια τόσο ζωτική υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είχε συζητηθεί και είχαμε εγείρει αυτό το θέμα εκ μέρους της δικής μας κοινοβουλευτικής ομάδας στην επιτροπή Οικονομικών, μπαίνει ένα θέμα αρχής. Στην ουσία δημιουργείται δεύτερη θέση με αλλαγή τίτλου, για να εκτελούνται τα ίδια καθήκοντα. Και γεννιέται το ερώτημα: Τι θα γίνει, αν αύριο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αποφασίσει να διακόψει την απόσπαση του συγκεκριμένου υπαλλήλου και πάει πίσω στη θέση του; Θα έχουμε δύο διευθυντές με διαφορετικούς τίτλους να ασκούν το ίδιο επάγγελμα; Και αντίστροφα. Τι θα γίνει, αν ο οποιοσδήποτε Πρόεδρος της Δημοκρατίας θεωρήσει ότι έχει ειδικές ικανότητες και αυτός που θα αναλάβει τη νέα θέση του διευθυντή και τον πάρει και αυτόν με απόσπαση στο Προεδρικό; Θα δημιουργήσουμε τρίτη θέση; Συνεπώς, δεν είναι μια πρακτική η οποία οδηγεί στη σωστή διαχείριση του δημοσίου, αλλά αντίθετα περιπλέκει. Θα δημιουργήσει μελλοντικά περισσότερα προβλήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι όντως υπάρχει μια παρανόηση. Η θέση δεν πρόκειται να παραμείνει κενή. Δε γίνεται μια θέση διακοσμητική· υπάρχει μια ανάγκη και η θέση θα πληρωθεί. Και θα πληρωθεί στην υπηρεσία που όντως είναι ευαίσθητη και έχει ανάγκη να έχει διεύθυνση. Απλώς ούτε τα επιχειρήματα τα υποθετικά τα οποία έχουμε ακούσει «τι θα γίνει αν και αν» μπορεί να ευσταθούν, διότι όντως είπαμε ότι είναι μια λύση κατ' οικονομία. Υπάρχει ένα συγκεκριμένο πρόβλημα. Εφόσον έγινε αυτή η απόσπαση, οι πολιτιστικές υπηρεσίες πρέπει να έχουν προϊστάμενο. Αυτό έρχεται να θεραπεύσει αυτή η πρόταση του προϋπολογισμού. Γι' αυτό ας μη δίνεται η εντύπωση ότι θα δημιουργηθεί μια θέση για να παραμείνει κενή ή ότι κάποιος είναι διπλοθεσίτης ή δεν ξέρω εγώ τι άλλο. Τίποτε από όλα αυτά δε συμβαίνει. Είναι μια λύση κατ' οικονομία και δεν μπορεί να συζητούμε αν ο Πρόεδρος τερματίσει την απόσπαση, διότι, για να προταθεί αυτό το πράγμα από την κυβέρνηση, σημαίνει ότι είναι στοιχειωδώς μελετημένο.

(Κατά την ομιλία του κ. Προδρόμου τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε

στην έδρα ο βουλευτής κ. Μουσιούττας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Ναι, κύριε Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Επί της ουσίας με εκφράζει ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, αλλά ζήτησα το λόγο για να εξηγήσω πώς έχει το θέμα, διότι, όπως έχει αναφερθεί από διάφορους συναδέλφους, πιστεύω ότι, αντί να εξηγήσουν το θέμα, το έχουν περιπλέξει. Το συγκεκριμένο άτομο έχει τη θέση του Διευθυντή Πολιτιστικών Υπηρεσιών. Πρέπει να έχει μια θέση κάποιος, για να μπορεί το κράτος, η κυβέρνηση, ο Πρόεδρος στην περίπτωση αυτή, να τον αποσπάσει και να τον πάρει εκεί που τον πήρε. Αν παραιτηθεί από τη θέση του, δεν μπορεί να τον αποσπάσει ο Πρόεδρος και να τον βάλει εκεί που είναι. Επειδή λοιπόν τον έχει αποσπάσει, η θέση την οποία έχει, που είναι αυτή του διευθυντή της συγκεκριμένης υπηρεσίας, δεν είναι δυνατό να προκηρυχθεί και να τη διεκδικήσει το συγκεκριμένο άτομο το οποίο επιδιώκει να την πάρει. Γι' αυτό το συγκεκριμένο άτομο που ασκεί κατ' ουσίαν τα καθήκοντα της θέσης του διευθυντή τα ασκεί ως αναπληρωτής. Αυτή είναι η περίπτωση. Η Βουλή θα μπορούσε να δεχθεί να περάσει αυτή η θέση, όπως την προτείνει η κυβέρνηση, διότι διαφορετικά δεν μπορεί να λειτουργήσει με οποιοδήποτε άλλο τρόπο. Θέλει να αποσπάσει το συγκεκριμένο άτομο στο Προεδρικό, αλλά, για να μπορεί να το αποσπάσει, πρέπει να έχει κάποια θέση. Για να έχει αυτή τη θέση, σημαίνει ότι η θέση του Διευθυντή Πολιτιστικών Υπηρεσιών δεν μπορεί να πληρωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επειδή πρέπει να ομολογήσουμε ότι δεν το έχουμε δει κατά τρόπο εξαντλητικό το θέμα της θέσης αυτής και όσων προβλημάτων προκύπτουν από την τυχόν κατάργηση ή την τυχόν ψήφιση αυτής της πρότασης, θα θέλαμε, αν είναι δυνατό διαδικαστικά, αυτό ειδικά το σημείο να μεταφερθεί σε μια άλλη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή να απομονωθεί η περίπτωση αυτή;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Σύμφωνοι όλοι;

(Οι βουλευτές συμφωνούν.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 6

νομοσχεδίου και απομονώνουμε την περίπτωση που αναφέρθηκε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £990.826 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 4.

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα πακέτο από θέσεις εκτός από αυτή στη σελίδα 53, η οποία είναι η θέση του Διευθυντή Πολιτιστικής Ανάπτυξης, που πρέπει να την αφήσουμε να εκκρεμεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο, με εξαίρεση τη θέση που αναφέρεται στο παράρτημα του Πρώτου Πίνακα υπό τον τίτλο «Διευθυντής Πολιτιστικής Ανάπτυξης», η οποία αφήνεται για εξέταση σε ευθετότερο χρόνο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 7 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £83.113 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999». Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση είναι ομόφωνη και οι επιμέρους παρατηρήσεις μελών των διαφόρων ομάδων έχουν καταγραφεί στην έκθεση. Γι' αυτό η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Μουσιούπας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Δώρος Θεοδώρου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Μασσάκης

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 22 Μαρτίου μέχρι 13 Δεκεμβρίου 1999. Στο διάστημα της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θεσμοθέτηση νομοθεσίας με βάση την οποία καταργείται η ισχύουσα μέχρι σήμερα νομοθεσία για τον τόκο και παρέχεται η δυνατότητα απελευθέρωσης των επιτοκίων.

Όπως είναι γνωστό, με βάση τον ισχύοντα μέχρι σήμερα περί Τόκου Νόμο, το επιτόκιο επί οποιουδήποτε χρέους ή υποχρεώσεως δεν μπορεί να υπερβαίνει το 9% ετησίως. Σύμφωνα με τον ίδιο νόμο, ο υπουργός έχει το δικαίωμα με διάταγμα το οποίο δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να καθορίζει τα ανώτατα όρια των επιτοκίων, με εξαίρεση τις περιπτώσεις των επιτοκίων που καθορίζονται με βάση το νόμο για την Κεντρική Τράπεζα. Περαιτέρω με βάση την

ίδια νομοθεσία, σε περίπτωση που δεν καθορίζεται ανώτατο επιτόκιο από τον υπουργό το επιτόκιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το καθορισμένο ανώτατο χρεωστικό επιτόκιο από την Κεντρική Τράπεζα.

Ειδικότερα και σύμφωνα με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, προνοούνται τα ακόλουθα:

1. Η κατάργηση του περί Τόκου Νόμου του 1977.
2. Η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων για διαφάνεια σε ό,τι αφορά το επιτόκιο που θα εφαρμόζεται και πότε θα εισπράττεται ή θα χρεώνεται στο λογαριασμό του χρεώστη.
3. Ο περιορισμός κεφαλαιοποίησης του τόκου που δεν μπορεί να γίνεται περισσότερο από δύο φορές το χρόνο.
4. Η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων για πληροφόρηση του χρεώστη για τυχόν αλλαγές στο επιτόκιο και στον τρόπο υπολογισμού του.
5. Η συμπερίληψη ασφαλιστικής δικλίδας, έτσι ώστε να ελαχιστοποιούνται οι τυχόν δυσμενείς επιδράσεις στις μεσαίες και χαμηλές εισοδηματικές τάξεις για τα υφιστάμενα στεγαστικά δάνειά τους. Ως προς την εξασφάλιση των οφειλετών στεγαστικών δανείων προνοούνται οι εξής ρυθμίσεις:
  - α. Σε ό,τι αφορά τα υφιστάμενα οικιστικά δάνεια των οποίων το αρχικό ποσό μαζί με το ποσό τυχόν συμπληρωματικών δανείων δεν ξεπερνά τις £60.000 δίνεται η επιλογή στο χρεώστη, εάν το επιθυμεί, να μετατρέψει το υπόλοιπο του δανείου του σε δάνειο με προκαθορισμένο επιτόκιο προς 9% ετησίως ή να διατηρήσει το δάνειο σε δάνειο με κυμαινόμενο επιτόκιο. Η μεταβατική αυτή διάταξη θα ισχύει για την περίοδο από την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2002, έτσι ώστε να μην παραβιάσει την ενταξιακή ημερομηνία αναφοράς που είναι η 1η Ιανουαρίου 2003. Μετά το τέλος της περιόδου αυτής, αν δεν έχει εξοφληθεί το δάνειο, το υπόλοιπό του μετατρέπεται σε δάνειο με κυμαινόμενο επιτόκιο.
  - β. Αν κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου ο μέσος όρος του κυμαινόμενου επιτοκίου για τα οικιστικά δάνεια αυξηθεί πέραν του 9% ετησίως, τότε τα πιστωτικά ιδρύματα των οποίων τα οικιστικά δάνεια υπερβαίνουν το 25% του ολικού ποσού των δανείων τους θα επιχορηγούνται μέσω του τακτικού προϋπολογισμού με ποσό που θα καλύπτει τη διαφορά μεταξύ του πιο πάνω μέσου επιτοκίου και του 9%.
  - γ. Παράλληλα, για σκοπούς δίκαιης και ισορροπημένης μεταχείρισης μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων, εάν κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου ο μέσος όρος του κυμαινόμενου επιτοκίου για τα οικιστικά δάνεια μειωθεί κάτω του 9% ετησίως, τότε τα προαναφερθέντα πιστωτικά ιδρύματα θα υποχρεούνται να καταβάλουν στο πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας τη διαφορά μεταξύ του πιο πάνω μέσου επιτοκίου και του 9%.

Αιτιολογώντας την κατάθεση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου τόσο ο Υπουργός Οικονομικών όσο και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας δήλωσαν τα ακόλουθα:

1. Η Κύπρος συγκαταλέγεται σήμερα σε έναν πολύ μικρό αριθμό χωρών, κατά

πλειοψηφία μουσουλμανικών, που διατηρούν αναχρονιστικό καθεστώς όσον αφορά τα επιτόκια με βάση το οποίο το ανώτατο όριο καθορίζεται με νόμο και όχι σύμφωνα με τις δυνάμεις της αγοράς.

2. Η ελευθεροποίηση των επιτοκίων είναι αναγκαία, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, γεγονός το οποίο καθίσταται ιδιαίτερα επιτακτικό σήμερα, ενόψει του ότι οι υπόλοιπες πέντε υποψήφιες προς ένταξη χώρες της πρώτης ομάδας έχουν ήδη προχωρήσει προς την κατεύθυνση αυτή.
3. Ως νέα δέσμευση της Κυπριακής Δημοκρατίας για άμεση ελευθεροποίηση του ύψους των επιτοκίων της έχει τεθεί το τέλος του 1999.
4. Όλοι οι διεθνείς οργανισμοί έχουν θέσει την Κύπρο υπό δυσμένεια όσον αφορά το θέμα αυτό και χωρίς την εν λόγω ελευθεροποίηση η Κύπρος δεν μπορεί να γίνει μέλος του ευρύτερου οικονομικού χώρου στα πλαίσια παγκοσμιοποίησης της οικονομίας.
5. Οι υποψήφιες προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρες πρέπει να ακολουθήσουν μία διαδρομή προσαρμογής προς το κοινοτικό κεκτημένο. Όποια απ' αυτές τις χώρες ολοκληρώσει το στάδιο προσαρμογής της θα κληθεί να εισέλθει στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρώτη. Ιδιαίτερα αναγκαία όμως καθίσταται η έγκαιρη προσαρμογή του συνόλου της οικονομίας πριν από την ένταξη.
6. Με την ελευθεροποίηση των επιτοκίων θα καταστεί δυνατή η περαιτέρω προώθηση της διαδικασίας άρσης των περιορισμών που υφίστανται σε σχέση με τη διεύρυνση κεφαλαίων.
7. Θα εξασφαλιστεί μέσω των δυνάμεων της αγοράς πιο αποτελεσματική κατανομή των χρηματικών πόρων της οικονομίας, μεγαλύτερη ευελιξία στην εφαρμογή νομισματικής πολιτικής και ταχύτερη αντίδραση στις μεταβολές του οικονομικού περιβάλλοντος.
8. Με την ελευθεροποίηση θα επιτραπεί ο δανεισμός από το εξωτερικό, γεγονός που θα καταστήσει τα επιτόκια ανταγωνιστικότερα.

Τέλος, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας δήλωσε ότι, λόγω της πολιτικής κατάστασης που επικρατεί στην Κύπρο και για αποτροπή του κινδύνου εκροής μεγάλων κεφαλαίων στο εξωτερικό, η ελευθεροποίηση της ροής κεφαλαίων προγραμματίζεται να γίνει με την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι προηγουμένως. Τάχθηκε επίσης κατηγορηματικά υπέρ της άποψης ότι ύστερα από την ελευθεροποίηση τα δανειστικά επιτόκια δεν πρόκειται να αυξηθούν και επιβεβαίωσε τη θέση ότι η Κεντρική Τράπεζα, με βάση το άρθρο 36 της νομοθεσίας της, θα συνεχίσει να επεμβαίνει διοικητικά, αν το κρίνει αναγκαίο, στη ρύθμιση του ύψους των επιτοκίων.

Ο Υπουργός Οικονομικών από την πλευρά του δήλωσε ότι υπάρχει υγιής ανταγωνισμός στα πλαίσια της σύγχρονης κυπριακής οικονομίας, ο οποίος αναμένεται να ενταθεί μετά την ελευθεροποίηση, χωρίς να επηρεάσει ιδιαίτερα την επικρατούσα κατάσταση.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, υποβλήθηκαν εκ μέρους μελών της διάφορες εισηγήσεις ως προς την καλύτερη εφαρμογή της υπό ψήφιση νομοθεσίας, οι οποίες ειδικότερα συνοψίζονται

ως ακολούθως:

1. Ο βουλευτής κ. Δώρος Θεοδώρου υπέβαλε την εισήγηση για σύσταση νομισματικής επιτροπής η οποία θα είναι επιφορτισμένη με τον έλεγχο της εφαρμογής της νέας νομοθεσίας για την ελευθεροποίηση των επιτοκίων κατά τη μεταβατική περίοδο και για την υποβολή σχετικών εξαμηνιαίων εκθέσεων.
2. Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος υπέβαλε την εισήγηση να μελετηθεί η σύσταση ανεξάρτητου φορέα, στη βάση ανάλογου προτύπου το οποίο λειτουργεί στην Ιρλανδία, ο οποίος θα χρηματοδοτείται από τις εμπορικές τράπεζες. Υποστήριξε επίσης την άποψη ότι πρέπει να μελετηθούν τα ολιγοπώλια των τραπεζών και ότι κατά τον καθορισμό του ύψους του επιτοκίου πρέπει να ισχύει ο κανόνας του κινδύνου για την εξασφάλιση κάθε δανείου, κάτι που δε λαμβάνεται υπόψη ούτε αναλύεται με το ισχύον σύστημα. Επομένως, δήλωσε ο ίδιος βουλευτής, πρέπει να προηγηθεί εκπαίδευση του προσωπικού των τραπεζών προς την κατεύθυνση αυτή.
3. Ο κ. Κίκης Καζαμίας εξέφρασε την άποψη ότι από καταμερισμό των σημερινών δανείων, τα οποία υπερβαίνουν τα πέντε δισεκατομμύρια λίρες, το 40% αφορά δάνεια που συνήφθησαν στη βάση προσωπικών εγγυήσεων και δεν καλύπτονται από εξασφάλιση υποθήκης. Ύστερα από την ελευθεροποίηση οι οφειλέτες των δανείων αυτών θα βρεθούν αυτόματα σε δυσμενέστερη θέση έναντι των οφειλετών ενυπόθηκων δανείων και πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερα υπόψη ότι τα εν λόγω δάνεια αφορούν κυρίως μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και ότι δεν είναι δυνατόν με τις σημερινές συνθήκες ύφεσης στην αγορά οι οφειλέτες αυτοί να μην επηρεαστούν αρνητικά. Ο ίδιος βουλευτής παρατήρησε επίσης ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο παρουσιάζει νομοτεχνικές ασάφειες, η κυριότερη από τις οποίες αφορά την ερμηνεία του όρου «μέσος όρος του κυμαινόμενου επιτοκίου», και δε γίνεται καμιά αναφορά στις υποχρεώσεις των εγγυητών των υφιστάμενων δανείων και στον τρόπο με τον οποίο αυτοί θα εξασφαλιστούν μετά την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.
4. Τέλος, ο κ. Χρίστος Ρότσας εξέφρασε την ανησυχία του κατά πόσο η κοινωνία είναι ενήμερη ως προς τις επερχόμενες αλλαγές στο σύστημα και ζήτησε από την κυβέρνηση να προχωρήσει σε κατάρτιση ενημερωτικών προγραμμάτων του κοινού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, προχωρώντας στη μελέτη της προτεινόμενης νομοθεσίας και στην προσπάθειά της για διαμόρφωση ενιαίας θέσης, υιοθέτησε ως βάση για τη διαμόρφωση της τελικής της πρότασης προς την ολομέλεια του σώματος την εισήγηση για σύσταση νομισματικής επιτροπής επιφορτισμένης με τον έλεγχο του τρόπου εφαρμογής της υπό ψήφιση νομοθεσίας στα πλαίσια μιας μεταβατικής περιόδου, διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους. Η επιτροπή συμφωνεί ότι ένα τέτοιο συμβουλευτικό σώμα το οποίο θα είναι αρμόδιο να υποβάλλει εξαμηνιαίες εκθέσεις για την πρόοδο εφαρμογής της εν λόγω νομοθεσίας, για τα ειδικότερα μέτρα που θα λαμβάνονται για προστασία του κοινού και για τα ενδεχόμενα προβλήματα που θα δημιουργούνται αποτελεί ασφαλιστική δικλίδα καλύτερης εφαρμογής του νέου καθεστώτος ελευθεροποίησης των επιτοκίων.

Στη διαμόρφωση της θέσης αυτής η επιτροπή έλαβε ιδιαίτερα υπόψη τη θέση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας ως προς το καθεστώς δημιουργίας της επιτροπής αυτής. Σύμφωνα με τη θέση αυτή, η οποία διαβιβάστηκε γραπτώς

στην επιτροπή, λόγω του ότι η Κεντρική Τράπεζα δεν είναι ακόμη ανεξάρτητη και λόγω του ότι η πλήρης ανεξαρτητοποίησή της θα γίνει αργότερα, αφού προηγηθούν συνταγματικές τροποποιήσεις, σ' αυτό το στάδιο δεν είναι δυνατή η σύσταση ανεξάρτητου συμβουλίου νομισματικής πολιτικής ως εντεταλμένου από την Κεντρική Τράπεζα οργάνου για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα νομισματικής πολιτικής. Αντί αυτού, είναι δυνατή στο παρόν στάδιο η σύσταση ενός συμβουλευτικού σώματος ενταγμένου στην Κεντρική Τράπεζα το οποίο να υποβάλλει εισηγήσεις προς το διοικητικό συμβούλιο της τράπεζας. Το συμβούλιο αυτό θα απαρτίζεται από το Διοικητή, δύο μέλη που θα διορίζονται από τον ίδιο και δύο μέλη που θα διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Η θητεία του οργάνου αυτού θα λήξει με την πλήρη ανεξαρτητοποίηση της Κεντρικής Τράπεζας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και όλης της διεξαχθείσας συζήτησης, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, με έναρξη της ισχύος του από την 1η Ιανουαρίου 2001.

Ταυτόχρονα η επιτροπή δηλώνει ότι, λαμβάνοντας την απόφαση για εισήγηση προς την ολομέλεια του σώματος όπως αντί της άμεσης έναρξης της ισχύος του υπό ψήφιση νομοσχεδίου η ημερομηνία έναρξης της ισχύος της υπό αναφορά νομοθεσίας μετατεθεί ένα χρόνο αργότερα, επιφυλάσσεται του δικαιώματός της να ενημερώνεται από τους αρμοδίους σχετικά με την πρόοδο στη σύσταση της συμβουλευτικής επιτροπής, σύμφωνα με τα πιο πάνω, και το έργο που αυτή καλείται να επιτελέσει. Επιφυλάσσεται επίσης του δικαιώματός της, αν δεν ικανοποιηθεί στο μεταβατικό αυτό διάστημα του ενός έτους ότι έχουν γίνει όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την ικανοποιητική εφαρμογή του καθεστώτος ελευθεροποίησης των επιτοκίων, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται αποτελεσματική προστασία του κοινού, να επανέλθει με τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας και μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος της σε μεταγενέστερο στάδιο από αυτό της 1ης Ιανουαρίου 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς γι' αυτό το θέμα, επειδή την έκθεση μόλις προ ολίγου την πήραμε στο χέρι μας, και θέλω να υπενθυμίσω και τους συναδέλφους στην επιτροπή Οικονομικών ότι μόλις το πρωί, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, ήρθε μια διευκρινιστική επιστολή από μέρος του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, θα ήθελα να παρακαλέσω να αναβάλουμε το θέμα. Δεν είχαμε ούτε την ευκαιρία να το δούμε στην κοινοβουλευτική ομάδα και επειδή εδώ πρόκειται για ένα θέμα βασικά προσέγγισης ως προς την ημερομηνία έναρξης ισχύος της νομοθεσίας, όπου καταβλήθηκε και καταβάλλονται προσπάθειες για εξεύρεση μιας πιθανής συναινετικής απόφασης, θα ήθελα να παρακαλέσω να αναβληθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απόψεις;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να υπενθυμίσω ότι η πλευρά μας, η Κυπριακή Δημοκρατία, έχει δεσμευτεί να υιοθετήσει νόμο πριν το τέλος του χρόνου και γι' αυτό έγινε συμβιβασμός απ' όλες τις πλευρές -η κάθε πλευρά έχει διαφορετική άποψη- για να βρεθεί αυτή η κοινή συνισταμένη. Η επιστολή του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, έχω ελέγξει το κείμενο και έχει εισαχθεί μέσα στο κείμενο του νόμου. Όμως πιστεύω πραγματικά ότι το 'χουμε δει επανειλημμένα το θέμα. Μήπως θα μπορούσε το ΑΚΕΛ να επανεξετάσει τη θέση του, έναντι της υποχρέωσης που έχουμε αναλάβει για υιοθέτηση του νόμου μέχρι τέλος του χρόνου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν πρέπει να τηρηθούν αυτά τα χρονικά πλαίσια, το ΑΚΕΛ θα μπορούσε στη συνεδρία την έκτακτη που θα γίνει να τοποθετηθεί;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον η εφαρμογή, η έναρξη ισχύος του νόμου είναι από το 2001, όπως έχει καταλήξει η επιτροπή, δε νομίζω ότι οκτώ, δέκα μέρες... Και εμείς θα εισηγηθούμε αυτό το θέμα να μπει στην ημερήσια διάταξη της 13ης του Γενάρη, όχι της 28ης Δεκεμβρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συζητήθηκε κατά κόρον αυτό το θέμα. Η κυπριακή πλευρά, να μην πω η κυβέρνηση, έχει δέσμευση σαφή, κατηγορηματική έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι πρέπει αυτός ο νόμος να ψηφιστεί μέχρι το τέλος του Δεκέμβρη, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου. Δεν είναι το θέμα των δέκα ή δεκαπέντε ημερών. Άλλωστε δεν πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή, παρά μετά από ένα χρόνο, με δικαίωμα της Βουλής, αν δεν ικανοποιηθεί από τα διαδικαστικά μέτρα, τα λεγόμενα κακώς και αδόκιμα αντισταθμιστικά...

Θέλω να προσθέσω το εξής: Πριν δεκαπέντε, είκοσι μέρες ήμουν σε συνεδρία των προέδρων των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στην Πολωνία. Μεταξύ άλλων, ήρθε ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έκανε μια αναφορά στην πρόοδο που έχουν κάνει οι διάφορες χώρες όχι μόνο στην έγκριση της νομοθεσίας αλλά και στην εφαρμογή της. Θέλω να σας πω ότι η Κύπρος στην κατάταξη είναι τρίτη στην εφαρμογή και είναι ένα θέμα που θα γραφτεί στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, ότι ψηφίζουμε τους νόμους, αλλά δεν τους εφαρμόζουμε. Δηλαδή δεν αρκεί μόνο να εγκρίνονται οι νόμοι για την υιοθέτηση του ευρωπαϊκού κεκτημένου, αλλά ελέγχει η Ευρωπαϊκή Ένωση -και με πολύ πιο αυστηρό τρόπο από ό,τι προηγουμένως- την έκθεση της συμμόρφωσης. Οφείλω να πω ότι ως τώρα ήμαστε πρώτοι. Τώρα είμαστε τρίτοι, με πολύ πολύ κοντά σε μας την Τσεχία, με μόνο ένα νόμο διαφορά από μας. Δηλαδή θα είμαστε πέμπτοι από τους έξι. Όμως ειδικά για την Κύπρο αναφέρθηκε η παράλειψή της να ψηφίσει αυτό ειδικά το νομοσχέδιο. Είναι μια από τις επιτακτικές απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικά γι' αυτό το θέμα.

Βεβαίως ξέρω τις επιφυλάξεις που έχει το ΑΚΕΛ, όπως και άλλοι βουλευτές.

Εγώ προσωπικά θα θυμούνται ότι έχω σοβαρότατες επιφυλάξεις, διότι έχει επέλθει εκτροπή από την ουσία του θέματος. Συζητούμε για τα στεγαστικά δάνεια, που είναι παρωνυχίδα, και δε συζητούμε για τις μικροεπιχειρήσεις, ποια προστασία θα δοθεί. Παρά ταύτα όμως έχουμε δύο ασφαλιστικές δικλίδες: Η εφαρμογή του νόμου γίνεται στο τέλος του νόμου και η επιτροπή Οικονομικών, νομίζω ομόφωνα, έχει πει νομίζω, ότι θα απαιτήσει από την κυβέρνηση, στη μεσοπερίοδο των δώδεκα μηνών, να φέρει τις λεπτομερείς της προτάσεις για το πώς θα γίνει η εφαρμογή αυτού του νόμου. Ε, δεν πιστεύω, λόγω της ανάγκης αναβολής για καλύτερη μελέτη του θέματος μέσα σε δεκατρείς μέρες, ότι δικαιολογείται η μη ψήφιση του νόμου! Θέλω να πω και κάτι άλλο. Δεν είναι δουλειά δική μου βεβαίως να υποδεικνύω σε άλλα κόμματα τι μπορεί να γίνει, αλλά, αν υπάρχουν λόγοι αρχής που ένα κόμμα ενίσταται, πιο καλά είναι να καταψηφίσει το νομοσχέδιο ή να τηρήσει αποχή, με τη διαβεβαίωση όλων των υπόλοιπων βουλευτών ότι, ναι, αυτές τις άλλες προτάσεις θα τις εξετάσουμε στο δωδεκάμηνο που μεσολαβεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ πρώτης όψεως μια αίτηση για αναβολή της συζήτησης ή ψήφισης ή καταψήφισης ενός νομοσχεδίου ή πρότασης νόμου από οποιοδήποτε κόμμα πάντοτε γίνεται αποδεκτή και υπάρχει η συγκατάθεση από όλα τα κόμματα. Θα ευχόμουν να μην αποτελούσε εξαίρεση η περίπτωση της αίτησης της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ. Όμως, λαμβάνοντας υπόψη αυτό το κυρίαρχο στοιχείο, το οποίο έχει αποκαλυφθεί και από τον κ. Παπαδόπουλο, ότι παρακολουθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση και την πρόδοό μας και τη συνέπειά μας στα προγράμματα και στην υλοποίηση των υποσχέσεων τις οποίες δίνουμε, έχω τη γνώμη ότι είναι η μόνη φορά που δε θα χρειαστεί να συγκατατεθούμε για την αναβολή. Το ΑΚΕΛ έχει όλο το περιθώριο του χρόνου, το 2000, εφόσον έχει ένα ολόκληρο έτος, και επί της ουσίας και επί άλλων διαδικαστικών, αν θέλει, θεμάτων που μπορεί να άπτονται του νομοσχεδίου να κάνει οποιεσδήποτε τροποποιήσεις. Η Βουλή -και μιλώ από πλευράς της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού- είναι πάντοτε ανοικτή να ακούσει αυτές τις απόψεις και να τις υιοθετήσει, διότι δεν πρόκειται περί θέσεων οι οποίες έχουν σχέση με οποιοδήποτε συμφέρον ειδικό· είναι νομοθετήματα που αφορούν το δημόσιο συμφέρον γενικότερα και επομένως να είναι βέβαιο το ΑΚΕΛ πως, αν υπάρχει κάτι το ορθό στην εισήγησή του, θα υιοθετηθεί και από μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να αποφύγω να μπω στην ουσία του θέματος, αλλά έχω την εντύπωση ότι οι άθελες -θέλω να πιστεύω- αναφορές κάποιων συναδέλφων ουσιαστικά με προκαλούν, με την καλή έννοια της λέξης, να κάνω κάποιες τοποθετήσεις.

Πρώτα πρώτα, δεν ανταποκρίνεται η έκθεση στην πραγματικότητα, ότι συμφωνήθηκε ομόφωνα η ημερομηνία της 1ης Ιανουαρίου 2001, και επικαλούμαι ανεξαιρέτως όλα τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών. Υπενθυμίζω ότι η τοποθέτηση του ΑΚΕΛ ήταν: «1η Ιανουαρίου 2002». Σας είπα ότι αυτή είναι πολιτική απόφαση του κόμματός μου και θα έπρεπε να ενημερώσω τα ανώτερα σώματα του κόμματός

μου, διότι ούτε και ως κοινοβουλευτική ομάδα είμεθα σε θέση να ανατρέπουμε αυτές τις αποφάσεις· επικαλούμαι τη μνήμη σας.

Δεύτερον, επειδή γίνονται καλοπροαίρετες αναφορές στις ανησυχίες του ΑΚΕΛ, θέλω να σας υπενθυμίσω ότι το ΑΚΕΛ είναι το μόνο κοινοβουλευτικό κόμμα που και ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών αλλά και οκτώ μήνες προηγουμένως, στα πλαίσια του λεγόμενου κοινοτικού διαλόγου, έδωσε γραπτώς τις θέσεις του και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας επί τούτου ακριβώς του θέματος, με τις συγκεκριμένες αμφιβολίες και ανησυχίες. Δεν πήραμε καμιά απάντηση!

Εν τω μεταξύ υποβάλαμε κάποια ερωτήματα τεχνοκρατικού περιεχομένου και όχι λόγω διάθεσης κωλυσιεργίας -πιστεύω ότι δε θα διαφωνεί κανένας από εσάς- και μία απάντηση σ' αυτά τα ερωτήματα ήρθε σήμερα εκ μέρους του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας. Με το φόρτο που είχαμε σήμερα για τα θέματα τα οποία όλοι σας γνωρίζετε, που ήταν τα θέματα του χρηματιστηρίου, δεν μπορούσαμε καν να ενημερώσουμε την κοινοβουλευτική ομάδα. Ε, τι πιο φυσιολογικό, αγαπητοί συνάδελφοι, από το να ζητούμε μία αναβολή, επαναλαμβάνω όχι για να κωλυσιεργήσουμε, επί της ουσίας. Ε, δεν ξέρω γιατί αυτή η υπέρμετρη σπουδή από μέρους σας να μη δεχτείτε αυτή την αναβολή!

Όσον αφορά τη δικαιολογία για τις πιέσεις που εξασκούνται εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γνωρίζετε πολύ καλά ότι αυτές οι πιέσεις ίσως σε καμία άλλη χώρα πέραν της Κύπρου να μην είναι τόσο πιεστικές, ενώ εμείς είμαστε και το μοναδικό παράδειγμα που καλούμαστε να κάνουμε όλες τις εναρμονίσεις ιδίως εξόδοις. Ε, γιατί δηλαδή να «δήνουμε» σε ψηλό μαντήλι τις οποιοσδήποτε απαιτήσεις της άλλης πλευράς;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος. Μετά ο κ. Δημητρίου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λυτούμαι που θα πω ότι, ναι, δυστυχώς είναι αμετάθετη η ημερομηνία δέσμευσής μας. Όχι βεβαίως ότι θα μαςβάλουν πρόστιμο ή θα μας επιβάλουν κυρώσεις, αλλά στον κατάλογο του επιπέδου συμμόρφωσής μας προς τις δεσμεύσεις που εμείς έχουμε αναλάβει...

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Η κυβέρνηση.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς, για το σκοπό αυτό δε διαχωρίζω τη Βουλή από το κράτος. Και θα μείνει καταγραμμένο εκεί. Η έκθεση για το 1999 θα λέει: «Δεν τήρησε τη δέσμευσή της η ελληνοκυπριακή πλευρά». Και δεν είναι μόνο για μας η πίεση...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η Κυπριακή Δημοκρατία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τι είπα;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

«Η ελληνοκυπριακή πλευρά».

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι! Η Κυπριακή Δημοκρατία. Με συγχωρείτε, μεγάλη γκάφα! Ίσως τόσο μεγάλη γκάφα όσο αν δεν ψηφιστεί αυτός ο νόμος. Είναι αλήθεια ότι σε μας είναι μεγαλύτερες οι πιέσεις, χωρίς την ανάλογη βοήθεια που παίρνουν οι άλλες χώρες στην προενταξιακή πορεία. Δε θα πω τους λόγους ένα κομμάτι αρχοντοχωριατισμού, ένα κομμάτι αβεβαιότητας. Όμως και το δικό μας πρόγραμμα είναι μεγαλύτερο από τις άλλες χώρες, το πολιτικό. Θέλω να πω ότι... Πάλι θα πω για την Πολωνία, που είχε αναλάβει να υποβάλει τις προτάσεις για τη γεωργία μέχρι τις 22 Δεκεμβρίου και είχαμε συνεδρία -ο διευθυντής των διεθνών σχέσεων ήταν παρών- έκανε συνεδρία το Υπουργικό τους Συμβούλιο μαζί με την επιτροπή της Βουλής και μαζί με όλους τους άλλους παράγοντες η ώρα εννιά τη νύκτα, για να το κλείσουν ως τις δώδεκα της 21ης και με ειδικό αεροπλάνο το παρέδωσαν την άλλη μέρα το πρωί. Επαναλαμβάνω, δεν πρόκειται να μας βάλουν πρόστιμο ή οτιδήποτε άλλο, όμως έχω μια εισήγηση για δύο λόγους: Πρώτον, γιατί κατά παράδοση - «εθιμικό καθεστώς» το είπε ο κ. Χρίστου πολύ σωστά- άμα μια ομάδα ζητήσει αναβολή, τη δίνουμε και, δεύτερον, επειδή εγώ είχα πει, μιλώντας προηγουμένως προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ότι την Τρίτη δε θα υπάρχει άλλο θέμα, ναι, επειδή εγώ το πρότεινα -σε δυσανασχέτηση βεβαίως πολλών- εγώ πάλι λέω, κατ' εξαίρεση, αν βοηθά αυτό το πράγμα την πλευρά των συναδέλφων, αν το εγγράψουμε και τούτο το θέμα στη συνεδρία της Τρίτης αν τους βοηθά. Αν δε βοηθά, δε βλέπω άλλη λύση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό που ήθελα να εισηγηθώ το εισηγήθηκε ο κ. Παπαδόπουλος: Αναβολή, ναι, αλλά μέχρι την επόμενη Τρίτη, δεδομένης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είπα σας το τζαι εγώ προηγουμένως τούτο.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεδομένης της πίεσης, επαναλαμβάνω, που έχουμε από τον παράγοντα της ευρωπαϊκής μας πορείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν η πίεση -και δεν το αμφισβητώ- είναι τόσο ασφυκτική, δε θα έπρεπε η έκθεση να βρίσκεται στα έδρανά μας το μεσημέρι της 20ής; Παρ' όλο που δεν έγινε, ζητάτε από μας -όπως δε θα το κάναμε ποτέ εμείς σε σας- να ψηφίσουμε σήμερα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ως την άλλη βδομάδα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι. Δεν ήταν αυτή η θέση, κύριε Δημητρίου. Εσείς είπατε ότι δε θα δεχθείτε την αναβολή. Έτσι είπατε μιλώντας προηγουμένως. Λοιπόν, λοιπόν, δε νομίζω ότι είναι σοβαρό και υπεύθυνο, για μια οποιαδήποτε κοινοβουλευτική ομάδα, για ένα τόσο σοβαρό θέμα, με πέντε σελίδες έκθεση, με οκτώ σελίδες έκθεση, να ζητούμε από οποιονδήποτε, με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο, να ψηφίσει εδώ και τώρα. Εμείς σε τέτοια πίεση δε θα μπορούμε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μία βδομάδα είναι αρκετή, κύριε...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με συγχωρείτε, να τελειώσω.

Επίσης εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, όταν για ένα θέμα ζητείται αναβολή, να αποφασίζουμε έγκαιρα. Αναβάλλομεν το ή δεν το αναβάλλουμε; Διότι το να διδάσκουμε ο ένας τον άλλο πώς πρέπει κατά την άποψή μας να χειριζόμαστε τα θέματα, ούτε αυτό χρειάζεται. Κατά συνέπεια, αν εμείς μέχρι την Τρίτη προλάβουμε να το δούμε ως συλλογικό όργανο, όχι ως κοινοβουλευτική ομάδα μόνο, καλώς, θα τοποθετηθούμε. Αν όχι, θα το καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Η ΕΔΕΚ ζήτησε το λόγο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έμειναν πολλά να πούμε, διότι στο μεταξύ φαίνεται βρέθηκε η βάση πάνω στη συζήτηση του όλου θέματος. Έτσι θα αναμένουμε και εμείς την Τρίτη, αλλά με το κριτήριο ότι θα πρέπει να ανταποκριθούμε στις υποχρεώσεις μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, αναβάλλεται το θέμα για την έκτακτη συνεδρία της Τρίτης, αν είναι Τρίτη που θα αποφασιστεί.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1999». Η έκθεση, αντιλαμβάνομαι, είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Νίκος Μουσιούππας	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Παναγιώτης Δημητρίου	Ζαχαρίας Κουλίας
Κίκης Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 10 Δεκεμβρίου 1999. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθησαν ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του ταμείου του ΡΙΚ ποσού ενός εκατομμυρίου λιρών, το οποίο προορίζεται να καλύψει τις αποζημιώσεις που θα καταβληθούν σε όσους από τους υπαλλήλους του επιλέξουν να αφυπηρέτησουν πρόωρα, εντός του 1999, σύμφωνα με σχέδιο πρόωρης ευδόκιμης αφυπηρέτησης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί ενώπιον της επιτροπής, η πολιτική του διοικητικού συμβουλίου του ΡΙΚ σε θέματα πρόωρης αφυπηρέτησης στηρίζεται σε νέο οργανόγραμμα θέσεων, απώτερος στόχος του οποίου είναι η μείωση των υπηρετούντων, ώστε σταδιακά και σε διάστημα τριών ετών από σήμερα να φθάσουν τους διακόσιους δεκαοκτώ. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με την εφαρμογή σχεδίου για πρόωρη αφυπηρέτηση υπαλλήλων είναι δυνατόν να προκύψουν κάποιες ανάγκες πρόσληψης νέων υπαλλήλων για ορισμένες από τις θέσεις που κενώνονται. Επιπλέον, με βάση νέο σχέδιο που θα εξαγγελθεί σε εύθετο χρόνο αναμένεται ότι θα αφυπηρετήσει και πρόσθετος αριθμός υπαλλήλων μέσα στο 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υπό το φως των εξηγήσεων που της δόθηκαν υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ρ.Ι.Κ. ποσού £1.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3, καθώς και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Στάθης Κιτήρης

Ανδρέας Φιλίππου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 12 Οκτωβρίου μέχρι και τις 14 Δεκεμβρίου 1999. Στα πλαίσια των συνεδριών αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, του Συνδέσμου Υποαπασχολούμενων και Αδιόριστων Εκπαιδευτικών Κύπρου και της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκαταστάσεως Παθόντων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, ώστε όσοι εκπαιδευτικοί μέσης εκπαίδευσης υπηρετούσαν με σύμβαση στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία κατά την 30ή Σεπτεμβρίου 1999 να απαλλαγούν από την προϋπόθεση προσκόμισης Πιστοποιητικού Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης, όταν αυτοί κληθούν για μόνιμο διορισμό.

Όπως είναι γνωστό, με βάση πρόσφατη τροποποίηση της υπό αναφορά βασικής νομοθεσίας, άρχισε από το ακαδημαϊκό έτος 1999-2000 η εφαρμογή του θεσμού της προϋπηρεσιακής κατάρτισης των εκπαιδευτικών. Με την εφαρμογή του θεσμού αυτού, προϋπόθεση για να διοριστεί μόνιμα ένας εκπαιδευτικός στη δημόσια

εκπαιδευτική υπηρεσία είναι η προσκόμιση στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας πιστοποιητικού από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, στο οποίο πιστοποιείται ότι παρακολούθησε με επιτυχία το απαιτούμενο πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε στην επιτροπή ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, θα δημιουργηθεί χαώδης κατάσταση στη λειτουργία των σχολείων, αν αυτοί που ήδη στελεχώνουν τα σχολεία, έστω και με σύμβαση, υποχρεωθούν να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης. Ως εκ τούτου, κλήθηκε αναγκαίο να εξαιρεθούν τα πρόσωπα αυτά από την εν λόγω υποχρέωση, νοουμένου ότι θα παρακολουθήσουν κατά τη σχολική χρονιά 2000-2001 το συναφές πρόγραμμα ενδοϋπηρεσιακής επιμόρφωσης, το οποίο εφαρμοζόταν μέχρι σήμερα.

Όλοι οι ενδιαφερόμενοι που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τη βασική επιδίωξη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θάσος Μιχαηλίδης.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα πρώτα θα ήθελα να αναφέρω στην ολομέλεια ότι ουδέποτε στην επιτροπή Παιδείας εγώ προσωπικά θα ζητήσω να είναι κλειστή η συνεδρία. Ενώ είχαμε συμφωνήσει να μην αναφερθεί τίποτε από τα συζητηθέντα για τις εκκρεμότητες της προϋπηρεσιακής εκπαιδευτικής κατάρτισης των καθηγητών, και ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας και ο Υπουργός Παιδείας, που τα δέκα πράγματα που συζητήσαμε, βγήκαν έξω και είπαν πενήντα και αυτόματα δημιουργήθηκε μια αναστάτωση, έγινε κάποια κριτική, υπήρξε κάποιο παρασκήνιο ότι έτσι πράγμα έγινε στην κλειστή συνεδρία της επιτροπής. Αν αυτοί οι συνάδελφοι ήθελαν να προωθήσουν προσωπικά και κομματικά θέματα, εμάς στην επιτροπή Παιδείας δε μας αφορά.

Το ίδιο παρόμοιο περιστατικό συνέβη σε χαιρετισμό που έγινε χθες στη συνέλευση της Συνομοσπονδίας Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης στη Λευκωσία, στην οποία ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας -δεν ξέρουμε κι εμείς καλά τους θεσμούς- μιλούσε ως αντί να είναι η θέση της επιτροπής Παιδείας ότι είναι θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού και ανέφερε ακριβώς τις θέσεις οι οποίες εκκρεμούν σήμερα στην επιτροπή Παιδείας από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού και νομίζω δεν είναι σωστό. Ένας χαιρετισμός πρέπει να γίνεται με βάση τα ομόφωνα θέματα ή θέσεις που έχουμε στην επιτροπή Παιδείας.

Το θέμα το οποίο συζητήθηκε και θα εγκρίνουμε σήμερα, και είναι πράγματι ομόφωνο, είναι η πρόταση που ήρθε από το Υπουργείο Παιδείας μετά που έγινε το ανακάτωμα της προϋπηρεσιακής κατάρτισης, μετά που έδωσε το πράσινο φως η επιτροπή Παιδείας στον Υπουργό Παιδείας να διευθετήσει την προϋπηρεσιακή κατάρτιση με κανονισμούς, διατάγματα σχεδόν. Στην πρώτη του πρόταση έλεγε όποιος από τον κατάλογο των διοριστέων θέλει να δηλώσει, να δηλώσει

καλοπρωαίρετα είτε θέλει είτε δε θέλει. Καλέστηκαν κάπου τετρακόσια άτομα, αλλά μόνο σαράντα δύο αποδέχθηκαν να κάνουν την προϋπηρεσιακή κατάρτιση, η οποία δυσκολεύει τη διαδικασία της εκπαίδευσης, διότι χρειάζονται κάθε χρόνο κάπου τριακόσιες- τετρακόσιες θέσεις νέες, γι' αυτό και δε θα έχουμε αρκετούς καθηγητές που να είναι εκπαιδευμένοι για να μπουν στην τάξη. Τούτο έγινε μετά που η Βουλή έκλεισε.

Το Σεπτέμβριο έστειλε η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας άλλη ειδοποίηση, η οποία έλεγε ότι όποιος δε δεχθεί να προσέλθει στην προϋπηρεσιακή κατάρτιση θα διαγράφεται από τον κατάλογο. Τρομοκρατήθηκαν αρκετοί οι οποίοι, ανίδεοι, δεν ήξεραν τι θα συμβεί -κάποια φτωχόπαιδα σε κάποια χωριά, δεν ξέρω πού, που δεν ήταν τόσο ενήμερα από τα παρασκήνια- δέχτηκαν και ήταν κάπου πενήντα οχτώ και εφυράσαν και έγιναν οι σαράντα δύο ταλαίπωροι που έχουμε σήμερα και διδάσκονται στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Έρχεται το Σεπτέμβριο το υπουργείο και ακυρώνει το προηγούμενο διάταγμα/κανονισμό και λέει: «Όχι, όσοι διοριστούν με σύμβαση δε θα είναι υπόχρεοι να κάνουν την προϋπηρεσιακή κατάρτιση». Και σήμερα είμαστε υπόχρεοι, μετά απ' ό,τι έγινε, να εγκρίνουμε αυτή τη διευθέτηση, όσοι πήραν σύμβαση μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου του 1999 να μην είναι υπόχρεοι να κάνουν την προϋπηρεσιακή. Τούτη η ομάδα του Σεπτεμβρη όμως είναι μετά από αυτούς τους σαράντα δύο στη σειρά του καταλόγου και εμείς αυτούς τους ανθρώπους τους καταδικάσαμε κατ' ακρίβεια να περάσουν.

Η πρόταση, που έχει αναφέρει και ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας, η οποία μελετάται και θα έρθει από το υπουργείο είναι ότι πρέπει να αποφασίσουμε, σε δύο χρόνια τουλάχιστο, με κάποιες εξαιρέσεις το δεύτερο έτος, ασθένειες, οικογενειακά προβλήματα. Πιστεύω ότι θα ήταν σωστό να δίνεται το δικαίωμα για δεύτερη φορά να αρνηθεί κάποιος. Και όποιος δεν μπορεί για δεύτερη φορά να εμφανιστεί νομίζω να πηγαίνει στο τέλος του καταλόγου. Μπορεί ο πρόεδρος να έχει άλλη γνώμη· μπορεί να την αναφέρει μετά.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μπράβο, Θάσο, που του έδωσες ...

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Είνα εβασανίσαν με, εβκήκαν που την επιτροπή τζαι εβκάλαν με πως ήμουν ο πιο ένοχος εκπαιδευτικός!

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Περιορίστου σ' εκείνα που γράφει η έκθεση, κύριε Θάσο.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Δεν περιορίστηκαν οι συνάδελφοί μου, αγαπητέ Ρίκκο, στην επιτροπή Παιδείας. Βγήκαν έξω και είπαν ότι συμφωνώ με την κατάργηση του καταλόγου ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα σου απαντήσουμε, κύριε συνάδελφε.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

... που είναι θέμα αιώνιας θέσης του κόμματός μας ότι δε δεχόμαστε. Και γιατί δε δεχόμαστε; Γιατί δε δεχόμαστε ως ΑΚΕΛ να καταργηθεί ο κατάλογος; Συζητήσαμε

στην επιτροπή Παιδείας πριν δυο-τρεις μήνες κάποιους διορισμούς που έγιναν... Έρχεται ένα νέο παιδί -δε θα πω ποιου είναι ο γιος- από το εξωτερικό, τον βκάλλουν κουτσό, στραβό, εν ακούει, εν βλέπει, μπαίνει μέσα στους ειδικούς καταλόγους και διορίζεται είκοσι τριών χρονών και ύστερα μας λεν ότι υπάρχει γεροντοκρατία και είναι σαράντα και πενήντα χρονών στους καταλόγους. Ε, αφού με τις ειδικές κατηγορίες των παθόντων μπαίνουν κουτσοί, στραβοί στον Αί-Παντελεήμονα μες' τζειν' τον κατάλογο, πώς μπορείς να κρατήσεις αξιοκρατία, με την οποία θα με πείσεις εμένα, για να δεχτώ εγώ τις αλλαγές;

Στους κανονισμούς διορισμού -για τούτους που κατέχω δηλαδή- καθηγητών στην τεχνική εκπαίδευση υπάρχουν κάποιες εξαιρέσεις, κάποια ποσοστά. Δηλαδή 15% από όλες τις ομάδες, δηλαδή το ένα εβδομο από αυτούς που θα διοριστούν πρέπει να είναι από τους καταλόγους των παθόντων, αν υπάρχουν βέβαια, αν βρει σ' αυτούς τους καταλόγους η επιτροπή. Όταν δεν υπάρχουν, δε θα ψάξεις σ' ολόκληρη την Κύπρο, να τους εντάξεις πρώτα στον κατάλογο των παθόντων και μετά να τους διορίσεις. Υπάρχουν τέτοιες περιπτώσεις που ενήργησε έτσι η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας!

Το άλλο: Δικαιούται για το ένα εβδομο των θέσεων να διορίζει από τους καταλόγους των παθόντων. Όταν είναι τρεις οι θέσεις, πώς μπορείς να διορίσεις τον έναν; Όταν διορίσεις τον έναν που τους τρεις, δεν είναι το ένα εβδομο των θέσεων, αλλά το ένα τρίτο. Δηλαδή, έκανε παράβαση και σε τούτο το θέμα η επιτροπή. Εκαλέσαμεν τους, δε δέχτηκαν να γίνει κριτική, όπως δε δέχτηκε και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας προχθές να ενημερώσει την επιτροπή, εσηκώστηκε τζαι έφυεν!

Γι' αυτό πιστεύω ότι ο υπουργός πρέπει να διορθώνει τις θέσεις του. Να μη λέει ότι ήμαστε παρόντες και επειδή είμαστε ευγενείς και έχουμε ήθος -αναγιωθήκαμε με κάποια συμπεριφορά- να έρχεται να λέει, «Θέλω να φέρω και το θέμα του καταλόγου διοριστέων». Να το φέρεις, κύριε. Είμαστε υπόχρεοι να δεχτούμε να δούμε τις θέσεις σου. Αν είναι να βάλεις πέντε στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας από το ΑΚΕΛ, να βάζουν τα θέματα οι ίδιοι του ΑΚΕΛ και να γίνει αξιοκρατία που τούτην που λέει το ΑΚΕΛ, εγώ δέχομαι. Αλλά από κακές εμπειρίες που έχω, που τούτες που ξέρετε, είναι δύσκολο να πεισθώ εγώ να αλλάξει ο κατάλογος διοριστέων. Γι' αυτό, κυρία Αντρούλα, στην επιτροπή είναι από ευγένεια που δέχτηκα εγώ προσωπικά να έρθει κάποια πρόταση από τον υπουργό. Αλλά δεν ήταν το θέμα της συζήτησης στην επιτροπή ο κατάλογος διοριστέων, εντάξει; Και αυτό να το ξέρουν και οι φίλοι μας οι δημοσιογράφοι. Ήταν βαλτοί, νομίζω, οι φίλοι μας οι δημοσιογράφοι, πιστεύω ότι ήταν βαλτοί να ρωτήσουν ... Ελπίζω οι κάμερες να μη με πιάνουν, γιατί τούτες τις δηλώσεις τις έκαμα τζαι χτες στο "Χίλτον" τζαι πάλι εν τις εδείξαν. Έν' άδικος ο κόπος τους, γιατί κάποιοι μαστόροι τους θα τους τις κόψουν!

Ευχαριστώ πολύ.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Λυπούμαι που υποχρεώνομαι, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να έρθω σε αντιπαράθεση με ένα φίλτατο συνάδελφο, τον οποίο, πρέπει να

ομολογήσω, τον εκτιμώ ιδιαίτερα.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κι εγώ επίσης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αλλά επειδή έχει παραπονήσει πολλά πράγματα, είμαι υποχρεωμένος να πω τα πράγματα με το όνομά τους, διότι, ευτυχώς για μένα, δεν ήμουν μόνος στην επιτροπή, όταν συνεδρίαζε κλεισμένων των θυρών. Αν κάποιος συναδέλφιστάς μου αλλάξει τη θέση τους και αυτή τώρα διαφέρει από τις απόψεις που εξέφρασαν στην επιτροπή, έχουν κάθε δικαίωμα να το κάμουν. Εδώ παίρνει ολόκληρη κοινοβουλευτική ομάδα απόφαση και μετά από επιχειρήματα αλλάζει θέση. Δεν πρέπει λοιπόν να έρχονται να φορτώσουν στους άλλους συναδέλφους οποιαδήποτε διαφοροποίηση της θέσης τους.

Πρώτα πρώτα για το χαιρετισμό που έγινε στην Παγκύπρια Συνομοσπονδία, που λυπούμαι που δε μου εξέφρασε οποιοδήποτε παράπονο ο συνάδελφος εκτός της αίθουσας και βρήκε την ευκαιρία από του βήματος να πει ... Ναι, είχα πει ότι υπήρξε η προσέγγιση στην επιτροπή Παιδείας, και επικαλούμαι και τη μαρτυρία των συναδέλφων, ότι το θέμα της προϋπηρεσιακής επιμόρφωσης, όπως τελικά ρυθμίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, οδήγησε τα πράγματα όχι στην επιθυμητή λύση, γιατί απλούστατα, από τους διακόσιους εφτά που προσκλήθηκαν, τελικά ανταποκρίθηκαν οι σαράντα δύο. Και γιατί; Γιατί έδωσε την ευκαιρία η νομοθεσία σε όσους δεν προσφέρεται μόνιμος διορισμός να δικαιούνται να απαντήσουν αρνητικά. Και εφόσον δεν τους προσφέρθηκε μόνιμος διορισμός, απαντούν αρνητικά. Και είπαμε ότι αυτό ήταν λάθος. Αν κάμνω, συνάδελφοι που ήσαστε παρόντες, λανθασμένη ενημέρωση του σώματος, να σας παρακαλέσω να με διαψεύσετε. Είπαμε ότι του χρόνου -έγινε που έγινε- θα τροποποιήσουμε τη νομοθεσία και θα λέμε ότι, είτε προσφερθεί μόνιμος διορισμός είτε διορισμός επί συμβάσει, αν τον απορρίψουν, εγώ έλεγα να διαγράφονται -και κάποιος άλλος συναδέλφιστάς μου υποστήριζε τη διαγραφή- ενώ ο συνάδελφος έλεγε, «Όχι να διαγράφονται, αλλά να πηγαίνουν στο τέλος του καταλόγου». Και είπα, είπαμε, «Αποδεκτή και αυτή η προσέγγιση». Και είπαμε στον υπουργό να φέρει σχετική πρόταση πάνω σ' αυτή την προσέγγιση στην οποία συμφωνήσαμε όλοι, όλοι, πάνω σ' αυτό το θέμα. Και μάλιστα, όταν κάποιος είπαν, «Εκτός αν κάποιος είναι άρρωστος ...»

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Εγώ το είπα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μπορεί να το είπατε. Και σας είπε ο υπουργός «Μα, κύριε, τα πιστοποιητικά ασθενείας, ιδιαίτερα από το εξωτερικό, είναι με τις σακούλες που έρχονται και στο τέλος κανένας δε θα αποδέχεται και θα φέρνει πιστοποιητικά.» Αν όμως υπάρξει πρόταση η οποία να διασφαλίζει ότι σε εξαιρέσεις, γνήσιες εξαιρέσεις ..., είμαστε έτοιμοι να τη δούμε. Είπα κανένας προς τα έξω ότι διαφωνούμε;

Εκείνο λοιπόν το οποίο είπα στο χαιρετισμό μου είναι αυτό το κεφάλαιο, για το οποίο συμφωνήσαμε, όπως εγώ το έχω αντιληφθεί, όλοι μας. Διαχώρισα, και ήταν προς τιμή μου να το κάμω, την περαιτέρω θέση, αν θέλετε, που έχει ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το Υπουργείο Παιδείας· δεν είπα ότι μιλώ εκ μέρους της επιτροπής

Παιδείας. Και είπα: «Για το θέμα του καταλόγου διοριστέων, αν θέλετε, να σας μεταφέρω την άποψη του Δημοκρατικού Συναγερμού.» Και η άποψη του Δημοκρατικού Συναγερμού ήταν η παράκληση προς τον Υπουργό Παιδείας να έρθει με πρόταση, χωρίς να σημαίνει ότι εμείς δεσμευόμαστε να την ψηφίσουμε, να έρθει όμως με πρόταση η οποία να διασφαλίζει το αδιάβλητο, το αμερόληπτο οποιουδήποτε συστήματος το οποίο θα προταθεί και δεν υπήρξε καμία τοποθέτηση. Εκπληττομαι λοιπόν, γιατί κάνετε αυτή τη στιγμή κριτική πάνω σ' ένα θέμα για το οποίο ούτε είπα ότι συμφωνήσατε ούτε και είπα ότι συμφώνησε ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Είπα απλώς να φέρει ο Υπουργός Παιδείας πρόταση εντός τριών μηνών, όπως ήταν και η παράκληση, στην οποία πρόταση να εξετάζεται η δημιουργία δευτέρου καταλόγου του οποίου κριτήριο να είναι η αξιοκρατία, τα προσόντα, και όχι το πότε τέλειωσε κάποιος και ο οποίος να διασφαλίζει το αντικειμενικό, το αμερόληπτο.

Εκφράζω λοιπόν τη λύπη μου αν μεταδόθηκε οτιδήποτε προς τα έξω διαφορετικό.

Αυτές ήταν οι δηλώσεις που έγιναν στην επιτροπή Παιδείας, τις παρουσίασα, συνάδελφε, και μάλιστα συναινούσατε, συνάδελφε, και συμπληρώνατε, συνάδελφε, στις δηλώσεις. Αν αλλάξατε γνώμη, δεν είναι ντροπή να το πείτε και άρα λοιπόν να μη μέμφεστε άλλους συναδέλφους οι οποίοι, έστω, αν θέλετε, με τη δική σας προσέγγιση, μπορεί να πληρώσουν κόστος πολιτικό. Θα πληρώσουν κόστος, αλλά θα εμμείνουν σε θέματα αρχών τα οποία έχουν σχέση με το επίπεδο. Θα έρθει η ώρα και θα πούμε πολύ περισσότερα πράγματα εν σχέσει και με την προϋπηρεσιακή κατάρτιση, όπως σήμερα έχει λειτουργήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου, ο κ. Χατζηδημητρίου και ο κ. Φιλίππου. Εισηγούμαι όμως να συντομεύσουμε λίγο, γιατί παίρνει μάκρος η υπόθεση.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Θα είμαι πολύ σύντομη, κύριε Πρόεδρε. Απλώς θέλω να καταγραφεί η απάρεσκέιά μου για το εξής γεγονός: Όταν αποφασίζει μία επιτροπή να κάνει συνεδρίαση κλεισμένων των θυρών, ο λόγος που γίνεται είναι διά να εκφραστούν απόψεις και να μεθοδεύσουμε ορισμένα πολύ λεπτά πράγματα, τα οποία είναι πολύ πιο εύκολο να μεθοδευτούν, όταν είναι κλεισμένων των θυρών. Εάν όμως αποκλείουμε τους δημοσιογράφους και αμέσως μετά βγαίνουμε έξω και κάνουμε δηλώσεις τη μία πάνω στην άλλη, καταστρέφουμε το όλο κλίμα, καταστρέφουμε και την όλη πολιτική μας, διότι υπάρχουν πράγματα τα οποία πιθανότατα να μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο συναίνεσης, καταστρέφουμε την όλη μας προσπάθεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να διορθώσω: Οι δηλώσεις που έκαμα στην επιτροπή Παιδείας, που έκαμα και ο υπουργός ... Εγώ έφευγα μάλιστα και με φώναζαν να κάμω κατ' εντολή της επιτροπής κάποια δήλωση. Και ήταν παρών ο συνάδελφος, όταν έκανα τη δήλωση και μάλιστα ο ίδιος προέτρεψε να κάνω δήλωση. Εάν έκανα

λάθος, πέστε το συνάδελφοι!

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Πρόεδρε, το θέμα μας στην ατζέντα ήταν η προϋπηρεσιακή κατάρτιση. Εσείς μιλήσατε για τον κατάλογο διοριστέων· δεν έχει καμιά σχέση. Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση είναι για να προετοιμάσει καθηγητές να μπουν μέσα στην τάξη· δεν είναι πώς να βγάλεις έξω τον κόσμο που καρτερά τότε να τον διορίσεις να δουλέψει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίστε, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι ήταν μια κλειστή συνεδρίαση και ήταν ένα εξαιρετικό κλίμα που επεκράτησε κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίασης, με μία κοινή έγνοια όλων των παρευρισκομένων, την υπόθεση της παιδείας και το πρόβλημα της παιδείας και το πρόβλημα της μέσης παιδείας, που είναι μέγα και μεγαλώνει με την πάροδο των ημερών. Φυσικά, το κάθε μέλος ή ο κάθε παρευρισκόμενος έβλεπε την πτυχή που εκείνον ενδιέφερε περισσότερο και δυστυχώς με τη δημοσιοποίηση και ακόμα περισσότερο με τη συζήτηση που γίνεται σήμερα στη Βουλή παίρνει αντί το χαρακτήρα ενός προβληματισμού για ένα μέγα θέμα, παίρνει το χαρακτήρα της αντιπαράθεσης, που ελπίζω να μην είναι ένα προμήνυμα συνεχούς αντιπαράθεσης, αλλά μία τελευταία εκδήλωση αντιπαράθεσης, διότι και με το θέμα της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, για να μπουν μέσα στην τάξη, της προϋπηρεσιακής εκπαίδευσης, επιζητούσαμε μία θεραπεία του προβλήματος του επιπέδου των εκπαιδευτικών και του πώς θα μορφώνονταν τα παιδιά μας.

Φαίνεται ότι το σύστημα δε λειτουργεί όπως θα το θέλαμε. Από την άλλη μεριά έχουμε να κάνουμε με την τάξη όλων των εκπαιδευτικών, των χιλιάδων εκπαιδευτικών ή των υποψήφιων εκπαιδευτικών. Έχουμε να κάνουμε με έναν κόσμο ολόκληρο, με τον οποίο θα πρέπει να συνεννοηθούμε. Φυσικά, πρέπει να τολμήσουμε να πάρουμε θέσεις πάνω στα προβλήματα - δεν πρέπει, επειδή είναι μέγα το πρόβλημα, να μην πάρουμε θέσεις- αφότου φυσικά εξαντλήσουμε και τα περιθώρια και τις συζητήσεις με όλους τους ενδιαφερομένους και με επίδειξη του ανάλογου σεβασμού προς κάθε κατεύθυνση. Και να ξέρουμε ότι δεν είναι κάτι που αφορά μόνο είτε τους σαράντα δύο είτε τους διακόσιους είτε τους δέκα χιλιάδες που αναμένουν διορισμό αλλά και όλους τους γονιούς και όλα τα παιδιά της Κύπρου.

Έτσι, ελπίζω ότι, ναι, σήμερα θα περάσουμε αυτή τη νομοθεσία, που είναι νομοθεσία ανάγκης. Υπάρχουν σκέψεις για περαιτέρω νομοθετικά μέτρα για τη ρύθμιση του θέματος, αλλά νομίζω ότι κάποτε θα πρέπει να δούμε και το εκπαιδευτικό πρόβλημα στο σύνολό του, για να υποδείξουμε τις αναγκαίες λύσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δύο λόγια μόνο. Το θέμα που συζητούμε σήμερα είναι το θέμα της προϋπηρεσιακής κατάρτισης και η πρόταση που βρίσκεται ενώπιόν μας είναι να παραταθεί το χρονικό διάστημα από το οποίο άρχισαν να

διδάσκουν με σύμβαση εκπαιδευτικοί οι οποίοι δεν υποχρεούνται να περάσουν από προϋπηρεσιακή κατάρτιση.

Θέλω να πω το κλασικό, ότι «ενός κακού μύρια έπονται». Ενώ υπήρξε μία σωστή θέση από την κυβέρνηση, ότι όλοι πρέπει να περνούν από προϋπηρεσιακή κατάρτιση και ότι, αν κάποιος αποφασίσει ότι δε θέλει να παραιτηθεί από τη δουλειά που έχει τη συγκεκριμένη στιγμή και να περάσει από την προϋπηρεσιακή κατάρτιση, θα διαγραφεί από τον κατάλογο, καθ' οδόν άλλαξε η θέση του Υπουργείου Παιδείας και άρχισαν οι εξαιρέσεις. Και δεν έχουν τελειωμό οι εξαιρέσεις! Και αυτή που βρίσκεται ενώπιόν μας είναι ακόμη μια εξαίρεση.

Εγώ θα τηρήσω αποχή στο θέμα αυτό, διότι δεν επιτρέπεται συνέχεια να κάνουμε εξαιρέσεις, αν και αυτή είναι η πιο δικαιολογημένη, αν θέλετε, εξαίρεση. Να σας υπενθυμίσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι αρχικά διακόσιοι εβδομήντα θα περνούσαν από προϋπηρεσιακή κατάρτιση, διότι περίπου τόσους χρειάζονται, για να διδάξουν τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Πόσοι είναι αυτή τη στιγμή που μετεκπαιδεύονται; Σαραντά δύο, αγαπητοί συνάδελφοι, αν δεν έχουν εν τω μεταξύ παραιτηθεί ακόμη δύο-τρεις. Πολύ πιθανόν να είναι τριάντα εννέα αυτή τη στιγμή που μιλούμε. Συνεπώς, τον ερχόμενο Σεπτέμβρη δε θα έχουμε μετεκπαιδεύσει τον απαιτούμενο αριθμό, για να πάει στις τάξεις. Είναι μέγα το πρόβλημα που υπάρχει αυτή τη στιγμή, αγαπητοί συνάδελφοι.

Τώρα θέλω δύο λόγια να πω μόνο, γιατί με έχουν καλύψει πολύ εύγλωττα και η συνάδελφος Ανδρούλα Βασιλείου και ο συνάδελφος Τάκης Χατζηδημητρίου. Θέλω να παρατηρήσω ότι, όταν λέμε ότι έχουμε μια κλειστή συνεδρίαση -και να μου επιτρέψει ο συνάδελφος πρόεδρος της επιτροπής σε αυτό το σημείο να διαφωνήσω λίγο μαζί του- γίνεται μια κλειστή συνεδρίαση, για να εκφραστούν ελεύθερα οι συνάδελφοι. Πρώτα απ' όλα, εγώ δεν περίμενα ότι θα ερχόταν ο Υπουργός Παιδείας. Δε μας είπε κανείς ότι θα ερχόταν και θα λέγαμε ορισμένα πράγματα.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ήταν διευθετημένο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Με παράκληση του συναδέλφου σας.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Καλά, εγώ δεν το ήξερα. Ήρθε λοιπόν ο υπουργός· έγιναν κάποιες συζητήσεις εκεί. Όταν βγήκα εγώ, γιατί έφυγα δέκα λεπτά περίπου νωρίτερα από τους υπολοίπους, οι δημοσιογράφοι με ρώτησαν, διότι προφανώς θα είχαν κάποια ενημέρωση: «Κύριε Φιλίππου, τι αποφασίσατε;» Και αρχίζουν να μου λένε για κατάλογο διοριστέων. Λέω: «Νομίζω ότι στην ημερήσια διάταξη είναι μόνο το θέμα της προϋπηρεσιακής και δεν κάνω καμία δήλωση». Πληροφορούμαι την επόμενη μέρα το πρωί ότι έγιναν πράγματα και θαύματα. Δηλώσεις του κ. Χατζηγιάννη και δηλώσεις του κ. Ουράνιου Ιωαννίδη. Σε αυτό, νομίζω, είναι δικαιολογημένος ο συνάδελφος μου κ. Μιχαηλίδης που διαμαρτυρήθηκε σήμερα, έστω και εκτός θέματος...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αλλάξατε και εσείς τις θέσεις σας!

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Όχι, εγώ δεν αλλάζω ποτέ θέσεις! Όταν καταλήξω κάπου, παραμένω στη θέση μου. Κάθε χρόνο στη συζήτηση των προϋπολογισμών στη Βουλή λέω τις απόψεις μου. Απλούστατα, όπως είπα και στην κλειστή συνεδρίαση, να το επαναλάβω, παρ' όλο που δεν είναι και τόσο ευγενικό, όποιος έχει τα γένια, έχει και τα χτένια! Και είπα ότι είναι ευθύνη της κυβέρνησης και ευθύνη του υπουργού. Του το έλεγα μπροστά του ότι πρέπει να διαβουλευθεί με τα κόμματα και με τους πολιτικούς αρχηγούς. Του είπα όπως ενθυμείστε: «Ενημερώστε και τον Πρόεδρό σας, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, γιατί αυτά τα θέματα δε συζητούνται έτσι, και με το να πειστεί ο συνάδελφος Θάσος Μιχαηλίδης ή ο Ανδρέας Φιλίππου ή η Ανδρούλα Βασιλείου δεν τελειώνει το θέμα. Το θέμα είναι σοβαρό και πρέπει να συζητηθεί σε επίπεδο αρχηγών ή εκπροσώπων κοινοβουλευτικών κομμάτων!»

Και κλείνω με αυτό: Πράγματι, ο συνάδελφος Θάσος Μιχαηλίδης συμφώνησε κάποια στιγμή σε κάτι συγκεκριμένο. Είπε ο Υπουργός Παιδείας χαριτολογώντας: «Θα σας διορίσουμε πρόεδρο της επιτροπής η οποία θα κάνει τις εξετάσεις και θα κάνει τους διορισμούς», διότι είναι εκπαιδευτικός ο συνάδελφος. Και εγώ χαμογέλασα και είπα: «Εν τοιαύτη περιπτώσει, γιατί όχι;» Και συμφώνησε και ο κ. Θάσος Μιχαηλίδης. Αυτά ανακοινώσατε στους δημοσιογράφους;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Μασσάκη.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως μέσα στο νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας δεν υπάρχει τίποτε που να μιλά για τον κατάλογο διοριστέων. Απλώς, να το σημειώσουμε αυτό. Θα ήθελα, επειδή έγινε πολύς λόγος γι' αυτό το θέμα, να πω και εγώ κάποια πράγματα.

Καταρχάς, να πω ότι η συζήτηση δεν άρχισε στις 14 Δεκεμβρίου. Η συζήτηση άρχισε την προηγούμενη εβδομάδα, αν θυμάται ο κ. Χατζηγιάννης, όταν πήγαμε να επισκεφθούμε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Και είναι εκεί που ηγήθη το θέμα του καταλόγου διοριστέων και ότι έχουμε κάποιο πρόβλημα και χρειάζεται βελτίωση το σύστημα. Και αποφασίσαμε εκεί να καλέσουμε τον Υπουργό Παιδείας, ο οποίος ανταποκρίθηκε αμέσως και ήρθε την επόμενη εβδομάδα. Οπότε αυτό είναι ένα θέμα που μας απασχόλησε σε δύο συνεχείς συνεδρίες και είναι ένα θέμα το οποίο μας είχε απασχολήσει βεβαίως και στο παρελθόν. Βεβαίως, είναι ορθό αυτό που είπε ο κ. Μιχαηλίδης, ότι δε συμφωνήσαμε ή δε συμφώνησαν τα κόμματα. Απλώς, είπαμε: «Θα έρθει ο υπουργός, θα ακούσουμε τι έχει να μας πει». Είπε ο άνθρωπος: ότι θα φέρει κάποιες προτάσεις στο μέλλον, θα τις εξετάσουμε και θα αποφασίσουμε.

Όμως είναι βεβαίως πολύ ενθαρρυντικό και αισιόδοξο γεγονός ότι κάποιοι συνάδελφοι εξακολουθούν να πιστεύουν ότι υπάρχουν κλειστές συνεδρίες των επιτροπών της Βουλής! Εγώ έπαψα να το πιστεύω αυτό το πράγμα εδώ και πάρα πολύ καιρό. Δεν υπάρχουν κλειστές συνεδρίες! Φεύγοντας από κλειστές συνεδρίες επιτροπών της Βουλής, ακούμε τι είπαμε ή τι παραποιημένα δίδεται η εντύπωση ότι είπαμε από το ραδιόφωνο, σαν φεύγουμε από τη Βουλή. Οπότε μύθος οι κλειστές συνεδρίες των επιτροπών!

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω και ένα σχόλιο για το γεγονός ότι πολλοί από τους καθηγητές που διορίζονται είναι ηλικίας πενήντα χρόνων, πενήντα πέντε

χρόνων. Και είδαμε και κάποιους οι οποίοι τυγχάνουν επιμόρφωσης αυτή τη στιγμή και είναι κάποιας ηλικίας. Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό, ναι, είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να μας απασχολήσει, διότι, εάν θέλουμε να διορίζουμε καθηγητές σήμερα και να βγαίνουν με σύνταξη αύριο, ε, τότε η ευθύνη είναι όλων μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είμαι της άποψης ότι έχει εκτραπεί, όχι με την κακή έννοια του όρου, η συζήτηση. Ενώπιόν μας έχουμε ένα νομοσχέδιο που προβλέπει κάποιες τυχόν εξαιρέσεις. Εάν επεκταθούμε στους καταλόγους διοριστέων, έστω και αν είναι συναφές το θέμα... Διότι η επιμόρφωση βεβαίως έχει σχέση με όσους ευρίσκονται μακράν της εκπαίδευσης για χρόνια ασχολούμενοι με οτιδήποτε άλλο εκτός από την εκπαίδευση. Όμως νομίζω ότι πρέπει να περιοριστούμε και φαίνεται ότι εξηντλήθη η συζήτηση. Βάλτε την ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε, για να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήθελα και εγώ να πω δύο λόγια. Υιοθετώ την άποψη του κ. Φιλίππου, γιατί πρόκειται για την ιερότερη των επενδύσεων, που έχει να κάνει με την ποιότητα της αυριανής κοινωνίας. Και θα ήταν καλό ο υπουργός με τους αρχηγούς των κομμάτων, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να εξομαλύνουν τα πράγματα και να δρομολογήσουν εξελίξεις που να στοχεύουν σε αυτό το οποίο όλοι μας επιθυμούμε.

Κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εγώ δε θα διαφωνήσω με την άποψη του κ. Αναστασιάδη ότι το θέμα έχει εξαντληθεί, όμως δύο μικρές παρατηρήσεις, κύριε Πρόεδρε: Από τις δηλώσεις που άκουσα που έκαναν ο πρόεδρος της επιτροπής και ο υπουργός, συμπεράνα και εγώ ότι το κόμμα μου, χωρίς να το ξέρω, άλλαξε θέση. Και είναι κατανοητό στον πρόεδρο της επιτροπής Παιδείας ότι δεν ήταν δυνατόν μια πάγια θέση να αλλάζει είτε από ένα βουλευτή είτε και από την ίδια την κοινοβουλευτική ομάδα εν σώματι!

Το δεύτερο...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν ελέχθη, κύριε Χρίστου, κάτι τέτοιο!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Συμπέρανα, είπα· δεν είπα ότι ελέχθη. Συμπέρανα το συμπέρασμα! Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση είναι το κλειδί. Καμία κατάργηση και καμία ανατροπή δεν οδηγεί σε αποτελέσματα, παρά μόνο η προϋπηρεσιακή, η υπηρεσιακή και η μόνιμη κατάρτιση των εκπαιδευτικών, διότι ουδείς εκπαιδευτικός, όπως και ουδείς ειδικός άλλος, μπορεί να πείσει ότι επιμορφώνεται, απλά επειδή βρίσκεται στο σχολείο ή απλά επειδή ασχολείται με το επάγγελμα.

Κατά συνέπεια, να προστατεύσουμε την αρχή της επιμόρφωσης και να της δώσουμε τη δυνατότητα να αποδώσει αυτά που πρέπει να αποδώσει. Να μην τη δυσκολέψουμε, διότι οι χειρισμοί που έγιναν δυσκόλεψαν την ίδια την ιδέα. Ήταν νεκρή για δέκα χρόνια. Όταν αποφασίσαμε να τη ζωντανέψουμε, τη δυσκολέψαμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν δεν προσέρχονται όμως για την προϋπηρεσιακή;

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Εννά βρούμε τρόπο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οπωσδήποτε. Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται με τριάντα ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και μία αποχή.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Ανδρέας Χρίστου, πρόεδρος

Στάθης Κιτήης

Κώστας Παπακώστας

Δώρος Θεοδώρου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Καίτη Κληρίδου

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε η ίδια, σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 15 Νοεμβρίου μέχρι 13 Δεκεμβρίου 1999. Στα πλαίσια της μελέτης της πρότασης νόμου παρευρέθηκε η Επίτροπος Διοικήσεως. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, ως η καθ' ύλην αρμόδια επιτροπή για να παρακολουθεί και να υποστηρίζει το θεσμό του Επιτρόπου Διοικήσεως, έχει διαπιστώσει την ύπαρξη αδυναμιών και ελλείψεων στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του θεσμού. Τη διαπίστωση αυτή συμμαρτίζεται και η ίδια η Επίτροπος Διοικήσεως, η οποία επισήμανε στην επιτροπή τις επιμέρους τροποποιήσεις που, κατά την άποψη της, είναι απαραίτητες για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της λειτουργίας του

θεσμού.

Η επιτροπή, υιοθετώντας τις συγκεκριμένες προτάσεις της Επιτρόπου Διοικήσεως, τις συμπεριέλαβε στις διατάξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, βασικός σκοπός της οποίας είναι να καταστήσει πιο ευέλικτη και αποτελεσματική τη λειτουργία του θεσμού. Ειδικότερα, η βασικότερη επιδίωξη της πρότασης νόμου είναι η παροχή δυνατότητας αυτεπάγγελτης παρέμβασης του Επιτρόπου Διοικήσεως, ανεξάρτητα από την υποβολή ή μη παραπόνου, δεδομένου ότι τέτοια παρέμβαση θα εξυπηρετεί το γενικότερο συμφέρον.

Σύμφωνα με όσα κατέθεσε στην επιτροπή η Επίτροπος Διοικήσεως, η δυνατότητα αυτεπάγγελτης παρέμβασης που προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία όλων των χωρών στις οποίες λειτουργεί ο θεσμός διασφαλίζει την έγκαιρη παρέμβαση προς όφελος και υποστήριξη ευρύτερων συμφερόντων, όπως η χρηστή διοίκηση και γενικά η προστασία των θεσμών. Γι' αυτό η μέχρι σήμερα παράλειψη υιοθέτησης της αυτεπάγγελτης παρέμβασης αποτελεί αδυναμία του θεσμού, όπως αυτός ισχύει σήμερα στην Κύπρο.

Άλλη σημαντική επιδίωξη της πρότασης νόμου που προτείνεται είναι ο περιορισμός του χρονικού πλαισίου υποβολής παραπόνων. Για το σκοπό αυτό τίθεται προθεσμία δώδεκα μηνών, αφότου ο ενδιαφερόμενος έλαβε γνώση της σχετικής πράξης ή παράλειψης. Η περίοδος αυτή κρίνεται ικανοποιητική, λαμβάνοντας υπόψη ότι σε άλλες χώρες για τον ίδιο σκοπό ισχύει προθεσμία που κυμαίνεται από έξι μήνες μέχρι και δύο χρόνια. Όπως επισημάνθηκε στην επιτροπή από την Επίτροπο Διοικήσεως, η απεριόριστη χρονικά προθεσμία για υποβολή παραπόνου παρουσιάζει σοβαρά μειονεκτήματα, αφενός γιατί σε πολλές περιπτώσεις καθιστά ανέφικτη την εξέταση του παραπόνου και αφετέρου γιατί δεν μπορεί να καταλήξει σε ουσιαστικό αποτέλεσμα λόγω της δημιουργίας, στο μεταξύ, δικαιωμάτων τρίτων.

Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου επιδιώκεται επίσης η εναρμόνιση της υπό τροποποίηση νομοθεσίας με τις διατάξεις του περί Κοινοτήτων Νόμου, ο οποίος θεσπίστηκε πρόσφατα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό συζήτησης πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα πέντε άρθρα εγκριθούν;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα πέντε άρθρα εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος	Νίκος Κλεάνθους
Ανδρέας Μούσκος	Ζαχαρίας Κουλίας
Κώστας Κωνσταντίνου	Δώρος Θεοδώρου
Κίκης Καζαμίας	
Χρίστος Μαυροκορδάτος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Θάσος Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Ιουνίου, στις 14 Οκτωβρίου και στις 2 και 16 Δεκεμβρίου 1999. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρέστησαν ο Πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η Βοηθός Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις πτωχεύσεις, που τέθηκε σε ισχύ το 1931, ώστε οι νέοι κανονισμοί που θα εκδίδονται με βάση το νόμο αυτό να εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και να εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, όπως συμβαίνει και με τις άλλες νομοθεσίες, αντί από το Ανώτατο Δικαστήριο με τη μορφή των διαδικαστικών κανονισμών.

Σύμφωνα με τη Βοηθό Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη, η τροπολογία που προτείνεται κρίνεται αναγκαία με βάση τα σύγχρονα δεδομένα, για

σκοπούς εκσυγχρονισμού της βασικής αυτής νομοθεσίας και δικαιολογείται ιδιαίτερα από το γεγονός ότι το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη από το 1960 υπάγεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και όχι στη δικαστική εξουσία στην οποία υπαγόταν στο παρελθόν.

Ο Πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου δήλωσε στην επιτροπή ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν τέθηκε από πριν ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου για απόψεις και ότι το Ανώτατο Δικαστήριο αντιτίθεται στην τροπολογία αυτή, στο βαθμό και στην έκταση που αφορά τον καθορισμό της διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου, γιατί βρίσκεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 163 του συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, που ρυθμίζει τα θέματα της έκδοσης διαδικαστικών κανονισμών.

Η θέση αυτή του Ανώτατου Δικαστηρίου διαβιβάστηκε από την επιτροπή στο Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για γνωμάτευση. Το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με γραπτή γνωμάτευσή του υποστήριξε τη θέση ότι για τις διοικητικές διαδικασίες, με βάση το βασικό αυτό νόμο, δεν εγείρεται θέμα αντισυνταγματικότητας, ενώ για τις διαδικασίες δικαστικής φύσης πρέπει να διατηρηθεί η αποκλειστική ρύθμισή τους από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση την πιο πάνω γνωμάτευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 108 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών

(Τροποποιητικός) Νόμος του 1997».

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι εξ αναβολής. Υπήρχαν αλλαγές τοποθετήσεων. Η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα ζήτησε αναβολή, αλλά δυστυχώς δεν έχουμε ολοκληρώσει τη μελέτη και θα ζητήσουμε νέα αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για αναβολή;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχε ζητηθεί μία αναβολή πρώτα από το Δημοκρατικό Συναγερμό, η οποία βεβαίως ευχαρίστως δόθηκε. Μετά είχε ζητηθεί αναβολή από το ΑΚΕΛ, η οποία επίσης δόθηκε ευχαρίστως. Τώρα αντιλαμβάνομαι ότι ζητείται δεύτερη αναβολή από το Δημοκρατικό Συναγερμό. Δεν ξέρω αν θα αρχίσουμε να παίζουμε πινγκ-πονγκ στο τέλος δηλαδή, αλλά τουλάχιστο να μας πείτε, συνάδελφοι, δεν υπάρχει ένσταση ασφαλώς, αλλά πέστε μας το λόγο για τον οποίο ζητάτε την αναβολή, έτσι για να είμαστε καλύτερα ενήμεροι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ορθώς ο κ. Θεοδώρου ζητά κάποιες εξηγήσεις γι' αυτή μας τη στάση και θα του τις δώσουμε. Στη συνεδρία της κοινοβουλευτικής ομάδας την περασμένη εβδομάδα είχαν κληθεί εκείνοι τους οποίους είχαμε ορίσει συμβούλους στο θέμα αυτό και μας είχαν παράσχει κάποιες πληροφορίες σχετικά με το θέμα. Έμεινε η εξέταση της νομοτεχνικής πλευράς που έχει σχέση με τους κανονισμούς και με άλλες συναφείς πρόνοιες του νόμου, η οποία δεν έγινε κατορθωτό να ολοκληρωθεί λόγω του ότι και προσωπικά απουσίαζα εκτός Κύπρου και νομίζω μέσα στις γιορτές θα μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε αυτή τη μελέτη. Αυτή είναι η εξήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν πρέπει να χρονοδιαγράψουμε την αναβολή, να πούμε μέχρι τον Ιανουάριο;

Εντάξει, κύριε Θεοδώρου;

Λοιπόν, το θέμα αναβάλλεται. Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος του 1997». Το θέμα εξετάστηκε από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως και Νομικών και η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος του 1997»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

Ανδρέας Χρίστου, πρόεδρος

Γιαννάκης Αγαπίου

Κώστας Παπακώστας

Λευτέρης Χριστοφόρου

Καίτη Κληρίδου

Δώρος Θεοδώρου

Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Νομικών

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Καίτη Κληρίδου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάρκος Κυπριανού

Δημήτρης Ηλιάδης

Μη μέλη των επιτροπών:

Γιώργος Χριστοφίδης

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως και Νομικών μελέτησαν από κοινού την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, σε πέντε συνεδρίες τους, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 18 Μαΐου 1998 μέχρι 9 Δεκεμβρίου 1999. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στις επιτροπές ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Επίτροπος Διοικήσεως και ο Επίτροπος Νομοθεσίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κωδικοποίηση των γενικών αρχών του Διοικητικού Δικαίου.

Όπως είναι γνωστό, η εν λόγω πρόταση νόμου είναι προϊόν του έργου νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, η οποία συστάθηκε με πρωτοβουλία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως. Η τελευταία κατέληξε στην πιο πάνω εισήγηση ύστερα από αυτεπάγγελτη εξέταση θέματος, η οποία άρχισε τον Απρίλιο του 1994 και αφορούσε τη σύνταξη κανόνων που να διέπουν τη δράση της δημόσιας διοίκησης.

Στα πλαίσια της πιο πάνω εξέτασης διαπιστώθηκε η ανάγκη για σαφή προσδιορισμό των νόμιμων ορίων δράσης της δημόσιας διοίκησης, αφού, όπως επισημάνθηκε, οι γενικές αρχές που διέπουν το Διοικητικό Δίκαιο είναι διασπαρμένες σε πληθώρα αποφάσεων του Ανώτατου Δικαστηρίου, καθώς και σε διάφορα συγγράμματα και ως εκ τούτου δεν είναι γνωστές ούτε σε όσους μετέχουν στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης ούτε στους διοικουμένους, παρά μόνο στους δικαστές και στους νομικούς οι οποίοι είναι μελετητές του Διοικητικού Δικαίου.

Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή, η οποία τελούσε υπό την προεδρία του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και στην οποία μετείχαν ο τότε Επίτροπος

Διοικήσεως, εκπρόσωποι της Βουλής των Αντιπροσώπων, της Νομικής Υπηρεσίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, καθώς και ο διατελέσας πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου κ. Δ. Στυλιανίδης, είχε ως βασική επιδίωξη την κωδικοποίηση των υπό αναφορά αρχών. Η επιτροπή αυτή βάσισε την εργασία της σε προσχέδιο νόμου που ετοίμασε ο τότε Επίτροπος Διοικήσεως, ο οποίος στηρίχθηκε για τη σύνταξη αυτού στις πιο κάτω πηγές:

1. στη νομολογία του Ανώτατου Δικαστηρίου·
2. στη νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας της Ελλάδος·
3. στο προσχέδιο "Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας" του Μ. Δ. Στασινόπουλου·
4. σε συγγράμματα Διοικητικού Δικαίου·
5. στον περί Διοικητικής Διαδικασίας Νόμο του 1976 της Γερμανίας·
6. στον περί Γενικού Διοικητικού Δικαίου Νόμο του 1988 της Ολλανδίας·
7. στον περί Δημόσιας Διοίκησης Νόμο του 1985 της Δανίας·
8. στο ψήφισμα με αρ. 77(31) που υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 28.9.1977 για την προστασία του ατόμου σε σχέση με πράξεις των διοικητικών αρχών· και
9. στη σύσταση με αρ. 80(2) που υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 11.3.1980 για την άσκηση της διακριτικής εξουσίας από τις διοικητικές αρχές.

Το τελικό κείμενο του προσχεδίου που ετοιμάστηκε από την υπό αναφορά νομοπαρασκευαστική επιτροπή διαβιβάστηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως τον Ιούνιο του 1997, η οποία, υιοθετώντας το, κατέθεσε σχετική πρόταση νόμου στη Βουλή το Νοέμβριο του 1997.

Η πιο πάνω πρόταση νόμου, βασική επιδίωξη της οποίας είναι η διόρθωση των κακώς εχόντων στη δημόσια υπηρεσία, διαλαμβάνει διατάξεις που αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. την έκδοση και την έναρξη της ισχύος των διοικητικών πράξεων·
2. τη συγκρότηση και σύνθεση των συλλογικών διοικητικών οργάνων·
3. την αιτιολογία των διοικητικών πράξεων·
4. τις αρχές της νομιμότητας, ισότητας, φυσικής δικαιοσύνης και χρηστής διοίκησης·
5. το δικαίωμα αναφοράς·
6. την ορθή άσκηση της διακριτικής εξουσίας των διοικητικών οργάνων·
7. τη συμμόρφωση της διοίκησης στις αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου και το δεδουλευμένο.

Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, χωρίς να διαφωνούν ως προς τη χρησιμότητα ύπαρξης ενός κώδικα στον τομέα αυτό, εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους για τη μορφή του κώδικα και για το ενδεχόμενο ο εν λόγω κώδικας να περιορίσει τη δικαιοπλαστική ευχέρεια του Ανώτατου Δικαστηρίου.

Σύμφωνα με τις απόψεις του Ανώτατου Δικαστηρίου, που ζητήθηκαν και διαβιβάστηκαν γραπτώς στη Βουλή, κρίνεται ανεπιθύμητη η κωδικοποίηση των γενικών αρχών του Διοικητικού Δικαίου, επειδή οι λόγοι ακύρωσης διοικητικής πράξης, απόφασης ή παράλειψης καθορίζονται στο σύνταγμα και αποτέλεσαν αντικείμενο πλούσιας νομολογίας.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκφράζοντας τις απόψεις του στις επιτροπές, υποστήριξε ότι η ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου θα επιφέρει βεβαιότητα δικαίου και δε θα επηρεάσει τη δικαιοπλαστική δράση του Ανώτατου Δικαστηρίου, επειδή σ' αυτή περιέχονται μόνο όσες από τις γενικές αρχές έχουν πάγια καθιερωθεί από τη νομολογία και είναι γενικά αποδεκτές.

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο οποίος συμμετείχε στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή υπό την τότε ιδιότητά του ως Επίτροπος Διοικήσεως και με πρωτοβουλία του οποίου είχε ετοιμαστεί το αρχικό προσχέδιο νόμου, υποστήριξε ότι η θεσμοθέτηση των γενικών αρχών του Διοικητικού Δικαίου που θα διέπουν τη δράση της δημόσιας διοίκησης δε θα εμποδίσει, με οποιοδήποτε τρόπο, την εξέλιξη του κυπριακού Διοικητικού Δικαίου ούτε και θα διαταράξει το δικαιοπλαστικό ρόλο του Ανώτατου Δικαστηρίου, αφού το νομοθέτημα που θα θεσπιστεί θα περιέχει μόνο όσες από τις πιο πάνω αρχές έχουν πάγια καθιερωθεί από τη νομολογία και είναι γενικά αποδεκτές. Τουναντίον, η προτεινόμενη νομοθεσία θα συμβάλει στον εκσυγχρονισμό του κυπριακού Διοικητικού Δικαίου, γιατί κατά τον καταρτισμό της έχουν ληφθεί υπόψη και αρχές που ισχύουν σε άλλες χώρες, όπως επίσης και αρχές που περιέχονται σε κείμενα διεθνών οργανισμών, όπως του Συμβουλίου της Ευρώπης, το περιεχόμενο των οποίων θα πρέπει να τυγχάνει εφαρμογής στη χώρα μας. Παράλληλα, ο σαφής καθορισμός με νομοθετικές διατάξεις των νόμιμων ορίων δράσης της δημόσιας διοίκησης θα συμβάλει ώστε αυτή να καταστεί πιο αποδοτική και πιο αποτελεσματική. Θα ενεργεί πιο αποφασιστικά, με ταχύτητα και με λιγότερη ευθυνοφοβία, αφού οι λειτουργοί της θα αισθάνονται ασφαλείς ότι οι αποφάσεις και πράξεις τους εμπίπτουν στα σαφώς καθορισμένα πλαίσια νομιμότητας.

Οι δύο επιτροπές, υπό το φως όλων των πιο πάνω και θεωρώντας ότι η λειτουργία της δημόσιας διοίκησης με βάση σαφώς καθορισμένα και διαφανή νομοθετικά πλαίσια θα εμπεδώσει την εμπιστοσύνη των πολιτών προς αυτή και θα ενισχύσει την αξιοπιστία της, ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος του 1999».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν προτίθεται να μακρηγορήσω, παρ' όλο ότι το θέμα είναι τέτοιο που για μας τους νομικούς η πρόκληση είναι μεγάλη. Υπάρχουν πολλές απόψεις οι οποίες μπορούν να εκτεθούν σε σχέση με αυτό το κεφάλαιο του δικαίου που ονομάζεται διοικητικό δίκαιο, που έχει αναπτυχθεί στην Κύπρο τα τελευταία σαράντα χρόνια περίπου, δηλαδή από την ημέρα της ανακήρυξης της ανεξαρτησίας και μετά. Οφείλω

όμως, ως νομικός και ως πρόεδρος της επιτροπής Νομικών, να εκφράσω έπαινο προς το Ανώτατο Δικαστήριο για το έργο που έχει επιτελέσει με το να δημιουργήσει μέσω της νομολογίας όλο εκείνο το πλαίσιο των αρχών του διοικητικού δικαίου οι οποίες ρυθμίζουν σήμερα και θέτουν υπό το φως του ελέγχου τις διοικητικές πράξεις και αποφάσεις της διοίκησης, της εκτελεστικής εξουσίας. Είναι γεγονός ότι αυτή η δικαιοπλαστική δουλειά του Ανωτάτου Δικαστηρίου έχει φτάσει σε ένα πολύ αξιόπαινο σημείο, που κάποιους οδήγησε και οδηγεί στην άποψη ότι ίσως να μη χρειαζόταν να γίνει κωδικοποίηση των αρχών αυτών. Πιθανόν για το Ανώτατο Δικαστήριο, λόγω του ότι υπάρχει εκεί νομολογία με την οποία γίνεται έλεγχος δικαστικός των διοικητικών πράξεων, πιθανόν για το Ανώτατο να ευσταθεί αυτή η άποψη. Όμως υπάρχει και η πλευρά του κοινού και ιδιαίτερα και των οργάνων της εκτελεστικής εξουσίας τα οποία κατά καιρούς βρίσκονται σε μια σχετική σύγχυση ως προς το τι είναι το ισχύον ή όχι δίκαιο επί συγκεκριμένου θέματος. Αφήνω που και σ' αυτό το κεφάλαιο, σ' αυτό το σημείο, η νομολογία που υπάρχει κατά περιστάσεις παρουσιάζει σε μερικές περιπτώσεις κάποια αντίθεση και αντίφαση. Να καταλήξω με το ότι, ναι, φαίνεται ότι κατέστη αναγκαία η κωδικοποίηση των αρχών του διοικητικού δικαίου, δεν πρόκειται για εισαγωγή νέων αρχών, δεν πρόκειται για δημιουργία νέου πλαισίου διοικητικού δικαίου, αλλά πρόκειται απλούστατα περί κωδικοποίησης των αρχών εκείνων όπως αυτές έχουν θεσμοθετηθεί μέσα από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Γι' αυτούς τους λόγους είναι που και η επιτροπή η δική μας, των Νομικών, αλλά, αντιλαμβάνομαι, και η επιτροπή Θεσμών καταλήγουμε ομόφωνα να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο που θα φανεί πολύ χρήσιμο και στο λαό, αλλά και στα όργανα της εκτελεστικής εξουσίας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι τα μέλη της επιτροπής Θεσμών, της οποίας έχω την τιμή να προεδρεύω, νιώθουν ιδιαίτερη ικανοποίηση από την ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου σήμερα, γιατί αποτελεί το τέρμα των προσπαθειών που έγιναν από την επιτροπή σε συνεργασία με τη Γενική Εισαγγελία, τον Επίτροπο Διοίκησης και άλλα μέλη επιτροπής, της νομοπαρασκευαστικής μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν και ο κ. Στυλιανίδης. Έχω την άποψη ότι, παρά την ισχυρή και εκτεταμένη νομολογία, αυτός ο κώδικας προσφέρεται για ευρύτατη χρήση και αξιοποίηση και ως τέτοιο εμείς τον αντιμετωπίζουμε και με κανένα τρόπο ως εμπόδιο ή ως υποκατάστατο είτε των αποφάσεων είτε του τρόπου προσέγγισης είτε και της νομολογίας που έχει διαμορφώσει το Ανώτατο Δικαστήριο. Όμως πιστεύουμε ότι παρόμοιες προσπάθειες, παρόμοιες πρωτοβουλίες συμβάλλουν, προσθέτουν και δημιουργούν έναν κώδικα γενικότερης συμπεριφοράς, λειτουργίας, ο οποίος ανεξάρτητα από τις αποφάσεις οφείλει να υπάρχει και να λειτουργεί. Επαναλαμβάνω, όχι για να τις αντιμάχεται, αλλά για να εξυπηρετεί ευρύτερα το στόχο που οι αποφάσεις έχουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου και μετά ο κ. Αριστοφάνης εν συντομία, γιατί οι πρόεδροι των

επιτροπών ήταν αρκετά κατατοπιστικοί.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, βεβαίως με κάλυψε ο πρόεδρος της επιτροπής Θεσμών, ήταν μια από τις επίμονες επιδιώξεις της επιτροπής Θεσμών η θεσμοθέτηση αυτών των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου. Αν πήρα το λόγο, είναι γιατί αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τις ευχαριστίες και την ευαρέσκεια, τουλάχιστον της δικής μας πλευράς, για το έργο το οποίο έχει επιτελέσει ο τότε Επίτροπος Διοικήσεως και νυν Βοηθός Αναπληρωτής Γενικός Εισαγγελέας κ. Νίκος Χαραλάμπους, στις πολύ επίμονες και έντονες προσπάθειες του οποίου οφείλεται και η σύνταξη αυτών των γενικών αρχών και η προώθησή τους σε νομοθεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο που θα ήθελα να κάνω είναι να συγχαρώ την επιτροπή Θεσμών και Αξιών, η οποία ουσιαστικά είχε αναλάβει την πρωτοβουλία και έφερε ένα έτοιμο νομοσχέδιο μπροστά και στις δύο επιτροπές, οι οποίες στο τέλος είχαν συμφωνήσει. Το δεύτερο που θα ήθελα να πω είναι ότι βασική πηγή της αναξιοκρατίας και του διχασμού όλων εμάς και της σύγκρουσης ήταν η έλλειψη σωστής ερμηνείας και σωστής άσκησης της διακριτικής ευχέρειας των εκάστοτε διοικούντων. Και αυτό είναι ένα από τα ζητήματα τα οποία παίρνουν σάρκα και οστά μέσα απ' αυτό το νομοσχέδιο, ούτως ώστε στο μέλλον να αποτρέπονται παρόμοια φαινόμενα και να λειτουργήσει πιο αξιοκρατικά η κοινωνία σ' αυτό τον τόπο.

Το δεύτερο, με αυτό τον τρόπο που ρυθμίζονται εδώ τα ζητήματα θα αποφευχθεί η πολυφωνία σε ό,τι αφορά τη νομολογία, έτσι που και οι νομικοί να μπορούν σαφώς να συμβουλευθούν κάποιο πολίτη ποια θα πρέπει να είναι η πορεία του πάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα που αφορά διοικητική απόφαση και είναι πολύ σημαντικό.

Το τελευταίο που θα ήθελα είναι να απευθύνω μία ευχή από το βήμα της ολομέλειας ότι η θέση που τήρησε το Ανώτατο Δικαστήριο κατά τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου δε θα επηρεάσει την κρίση τους, όταν θα τεθεί το νομοσχέδιο μπροστά τους, για να το κρίνουν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εκτός αν τέλειωσε ... Ήταν να εγείρω θέμα διαδικασίας ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση, γιατί κατά κανόνα, όπως επανειλημμένα είπα, άμα συμφωνούμε είναι που τρώμε παραπάνω χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έκδοση διοικητικών πράξεων. Άρθρο 3.

Έναρξη ισχύος διοικητικών πράξεων. Άρθρο 4.

Ενημέρωση για τα μέσα θεραπείας. Άρθρο 5.

Έναρξη έννομων αποτελεσμάτων διοικητικών πράξεων. Άρθρο 6.

Αναδρομική ισχύς διοικητικών πράξεων. Άρθρο 7.

Νόμιμα πλαίσια της διοικητικής δράσης. Άρθρο 8.

Κρίσιμο νομοθετικό καθεστώς. Άρθρο 9.

Άσκηση αρμοδιότητας μέσα σε εύλογο χρόνο. Άρθρο 10.

Προθεσμίες. Άρθρο 11.

Αναγνώριση πράξεων άλλων οργάνων. Άρθρο 12.

Τήρηση των τύπων. Άρθρο 13.

Διοικητικός καταναγκασμός. Άρθρο 14.

Νόμιμη υπόσταση του οργάνου. Άρθρο 15.

Πράξεις οργάνου που βρίσκεται σε άδεια, διαθεσιμότητα ή προαφυπηρητική άδεια. Άρθρο 16.

Αρμοδιότητα οργάνου. Άρθρο 17.

Ιεραρχικός έλεγχος. Άρθρο 18.

Πράξεις που απαιτούν έγκριση. Άρθρο 19.

Συγκρότηση συλλογικού οργάνου. Άρθρο 20.

Σύνθεση και συνεδρίες συλλογικού οργάνου. Άρθρο 21.

Αλλαγή στη σύνθεση. Άρθρο 22.

Απαρτία. Άρθρο 23.

Τήρηση πρακτικών. Άρθρο 24.

Λήψη αποφάσεων. Άρθρο 25.

Αιτιολογητές πράξεις. Άρθρο 26.

Πράξεις που δε χρειάζονται αιτιολογία. Άρθρο 27.

Επαρκής αιτιολογία. Άρθρο 28.

Συμπλήρωση και αναπλήρωση της αιτιολογίας. Άρθρο 29.

Μεταγενέστερη αιτιολογία. Άρθρο 30.

Εσφαλμένη νομική αιτιολογία. Άρθρο 31.
Πολλαπλές ή διαζευκτικές αιτιολογίες. Άρθρο 32.
Περιεχόμενο του δικαιώματος αναφοράς. Άρθρο 33.
Προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο. Άρθρο 34.
Φύση της προθεσμίας των τριάντα ημερών. Άρθρο 35.
Προσβολή παράλειψης απάντησης ως αρνητικής απόφασης. Άρθρο 36.
Ζήτηση αντιγράφου. Άρθρο 37.
Περιεχόμενο της αρχής της ισότητας. Άρθρο 38.
Μη αναγνώριση ισότητας στην παρανομία. Άρθρο 39.
Ισότητα των φύλων. Άρθρο 40.
Ισότητα πρόσβασης στις δημόσιες λειτουργίες. Άρθρο 41.
Αρχή της αμεροληψίας. Άρθρο 42.
Δικαίωμα ακρόασης. Άρθρο 43.
Άσκηση της διακριτικής εξουσίας. Άρθρο 44.
Επαρκής έρευνα. Άρθρο 45.
Πλάνη. Άρθρο 46.
Στοιχεία κρίσης. Άρθρο 47.
Κατάχρηση εξουσίας. Άρθρο 48.
Όροι και αιρέσεις. Άρθρο 49.
Περιεχόμενο των αρχών της χρηστής διοίκησης. Άρθρο 50.
Αρχή της καλής πίστης. Άρθρο 51.
Αρχή της αναλογικότητας. Άρθρο 52.
Αναζήτηση αχρεωστήτων. Άρθρο 53.
Ανάκληση διοικητικών πράξεων. Άρθρο 54.
Αρμοδιότητα και τύπος της ανάκλησης. Άρθρο 55.
Αναστολή και διακοπή της εκτέλεσης. Άρθρο 56.
Αποτελέσματα ακυρωτικής απόφασης. Άρθρο 57.
Πραγματικό και νομικό καθεστώς κατά την επανεξέταση. Άρθρο 58.
Δεδικασμένο. Άρθρο 59.
Αρχές οι οποίες διέπουν την άσκηση της κανονιστικής εξουσίας. Άρθρο 60.
Τύπος των κανονιστικών πράξεων. Άρθρο 61.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως και τα εξήντα ένα άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα εξήντα ένα άρθρα εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάμε στο υπ' αριθμόν 15 θέμα που είναι «Ο περί Πρωτοκόλλου το οποίο Τροποποιεί την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για Διασυνοριακή Τηλεόραση (Κυρωτικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πρωτοκόλλου το οποίο Τροποποιεί την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για Διασυνοριακή Τηλεόραση (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Ηλιάδης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Εσωτερικών.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η κύρωση του πρωτοκόλλου που υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 9 Σεπτεμβρίου 1998, το οποίο τροποποιεί την ευρωπαϊκή σύμβαση για τη διασυνοριακή τηλεόραση του 1991, την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία έχει επικυρώσει. Η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πιο πάνω πρωτόκολλο αποφασίστηκε με την υπ' αριθμόν 48672 και ημερομηνία 18 Νοεμβρίου 1998 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σκοπός του υπό αναφορά πρωτοκόλλου είναι η εναρμόνιση της ευρωπαϊκής σύμβασης για τη διασυνοριακή τηλεόραση με τις οδηγίες 552/89 και 36/97 της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα, το πρωτόκολλο τροποποιεί και ορισμένες άλλες πρόνοιες της σύμβασης, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στις τεχνολογικές εξελίξεις

που σημειώθηκαν στο μεταξύ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, ορισμένες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι και μέλη της πιο πάνω ευρωπαϊκής σύμβασης, γι' αυτό η εναρμόνιση της σύμβασης με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κρίνεται απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία και εφαρμογή των δύο νομοθεσιών στον ευρωπαϊκό χώρο.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω πρωτοκόλλου με βάση το άρθρο 169(2) του συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πίνακας. Μέρος Ι. Μέρος ΙΙ. Κύρωση του Πρωτοκόλλου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3 και του Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πρωτοκόλλου το οποίο Τροποποιεί την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για Διασυνοριακή Τηλεόραση (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα δύο θέματα με αριθμούς 16 και 17 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί του Πρωτοκόλλου του 1995 στη Σύμβαση για την Επιθεώρηση Εργασίας 1947 (Αρ. 81) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και «Ο περί της Σύμβασης για την Επιθεώρηση Εργασίας 1947 (Αρ. 81) (Μέρος ΙΙ) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί του Πρωτοκόλλου του 1995 στη Σύμβαση για την Επιθεώρηση Εργασίας 1947 (Αρ. 81) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και «Ο περί της Σύμβασης για την Επιθεώρηση

Εργασίας 1947 (Αρ. 81) (Μέρος ΙΙ) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Ηλιάδης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σκοπός του πρώτου προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η κύρωση του Πρωτοκόλλου του 1995 στη Σύμβαση για την Επιθεώρηση Εργασίας 1947 (Αρ. 81) και σκοπός του δεύτερου προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η κύρωση του Μέρους ΙΙ της ίδιας σύμβασης. Η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πιο πάνω πρωτόκολλο και στο Μέρος ΙΙ της σύμβασης αυτής αποφασίστηκε με την υπ' αριθμόν 48.997 και ημερομηνία 13 Ιανουαρίου 1999 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με το υπό αναφορά πρωτόκολλο επεκτείνεται η εφαρμογή των διατάξεων της Σύμβασης για Επιθεώρηση Εργασίας (Αρ. 81) σε δραστηριότητες του τομέα των μη εμπορικών υπηρεσιών. Το Μέρος ΙΙ της σύμβασης, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, αφορά επιθεωρήσεις εμπορικών υποστατικών και δεν κυρώθηκε από τη Δημοκρατία, η οποία έχει κυρώσει μόνο το Μέρος Ι που αφορά τις επιθεωρήσεις βιομηχανικών υποστατικών, μια και στο στάδιο εκείνο δεν υπήρχε εσωτερική νομοθεσία που να καθιστά δυνατή την εφαρμογή του. Με την εισαγωγή, στη συνέχεια, της νομοθεσίας για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία (Νόμος αρ. 89(Ι)/96), η οποία καλύπτει όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, η εφαρμογή και του Μέρους ΙΙ της προαναφερθείσας σύμβασης είναι πλέον δυνατή.

Η επιψήφιση των πιο πάνω νομοσχεδίων από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω πρωτοκόλλου και της σύμβασης, αντίστοιχα, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των υπό συζήτηση νομοσχεδίων σε νόμους, για την κατά νόμο κύρωση τόσο του πιο πάνω πρωτοκόλλου όσο και της σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του θέματος υπ' αριθμόν 16.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας Μέρους Ι. Μέρους ΙΙ. Άρθρο 2.

Κύρωση Πρωτοκόλλου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3 και του Πίνακα;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Πρωτοκόλλου του 1995 στη Σύμβαση για την Επιθεώρηση Εργασίας 1947 (Αρ. 81) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 17 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Μέρους Ι. Μέρους ΙΙ. Άρθρο 2.

Κύρωση. Μέρους ΙΙ. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3 και του Πίνακα;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για την Επιθεώρηση Εργασίας 1947 (Αρ. 81) (μέρος ΙΙ) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό 18 θέμα που είναι «Ο περί της Συμβάσεως περί της Εξαλείψεως Πάσης Μορφής Φυλετικής Διακρίσεως (Κυρωτικός) Νόμος του 1967 (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται

αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Συμβάσεως περί της Εξαλείψεως Πάσης Μορφής Φυλετικής Διακρίσεως (Κυρωτικός) Νόμος του 1967 (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Ηλιάδης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του περί της Συμβάσεως περί της Εξαλείψεως Πάσης Μορφής Φυλετικής Διακρίσεως (Κυρωτικού) Νόμου του 1992, για την αναδιατύπωση ορισμένων προνοιών του.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει επικυρώσει τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη πάσης μορφής φυλετικής διακρίσεως, αναλαμβάνοντας, ανάμεσα σε άλλα, την υποχρέωση να καταστήσει ποινικό αδίκημα τη διακήρυξη ιδεών που εδράζονται στην αρχή της φυλετικής ανωτερότητας ή του φυλετικού μίσους, την υποκίνηση φυλετικών διακρίσεων, την πράξη βίας εναντίον οποιασδήποτε φυλής ή ομάδας προσώπων άλλου χρώματος ή εθνικής προέλευσης και την παροχή βοήθειας/ χρηματοδότησης φυλετικών δραστηριοτήτων.

Στη συνέχεια και με βάση την πιο πάνω υποχρέωση που ανέλαβε η Δημοκρατία, ο κυρωτικός νόμος της πιο πάνω σύμβασης τροποποιήθηκε, ώστε να περιλάβει νέο άρθρο, με το οποίο ποινικοποιούνται διάφορες πράξεις ή ενέργειες που δυνατόν να προκαλέσουν διάκριση, μίσος ή βία κατά προσώπων ή ομάδας προσώπων λόγω της φυλετικής ή εθνικής καταγωγής τους ή του θρησκειώματός τους.

Μετά από υπόδειξη της αρμόδιας επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών, που έχει συσταθεί για την παρακολούθηση της εφαρμογής της σύμβασης αυτής σε σχέση με το λεκτικό της διατύπωσης του πιο πάνω άρθρου, κρίθηκε σκόπιμο να γίνουν οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στον κυρωτικό της σύμβασης νόμο, ώστε αυτός να συνάδει πλήρως με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση αυτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, με βάση τις εξηγήσεις που της δόθηκαν, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί για νομοτεχνικούς σκοπούς ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί της Συμβάσεως περί της Εξαλείψεως Πάσης Μορφής Φυλετικής Διακρίσεως (Κυρωτικού) Νόμου του 1967 Νόμος του 1999».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί της Συμβάσεως περί της Εξαλείψεως Πάσης Μορφής Φυλετικής Διακρίσεως (Κυρωτικού) Νόμου του 1967 Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί της Ίσης Μεταχείρισης των Πολιτών κατά την Ικανοποίηση των Βασικών Στεγαστικών τους Αναγκών Νόμος του 1997». Για το θέμα αυτό υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση. Και οι δύο εκθέσεις είναι ομόφωνες και θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Ίσης Μεταχείρισης των Πολιτών κατά την Ικανοποίηση των Βασικών Στεγαστικών τους Αναγκών Νόμος του 1997»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουριδης, πρόεδρος	Στέλιος Στυλιανού
Χριστόδουλος Βενιαμίν	Μάρκος Κυπριανού
Κίκη Γιάγκου	Στάθης Κιπτής
Δημήτρης Συλλούρης	Μάριος Ματσάκης
Αντώνης Καράς	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Δώρο Θεοδώρου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 2 Ιουνίου 1997 και 23 Ιουνίου 1999. Στα πλαίσια της εξέτασης της υπό αναφορά πρότασης νόμου

κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, εκπρόσωποι του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του ίδιου υπουργείου, καθώς και εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ομοσπονδίας Ενώσεων Κοινοτήτων, του ΕΤΕΚ και του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας που να διασφαλίζει την ίση μεταχείριση των πολιτών από το κράτος κατά την ικανοποίηση των βασικών στεγαστικών τους αναγκών.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου κ. Δώρο Θεοδώρου κάθε πολίτης έχει δικαίωμα να αποκτήσει τη δική του στέγη και στην προσπάθειά του αυτή οφείλει να συμμορφώνεται με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και την ίδια στιγμή το κράτος έχει υποχρέωση να διασφαλίζει ίση μεταχείριση έναντι όλων των πολιτών. Η καθιέρωση από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ειδικών οικιστικών ή πολεοδομικών ζωνών με ειδικές απαιτήσεις που αφορούν το περιβάλλον και την αρχιτεκτονική κληρονομιά δημιουργούν συνθήκες άνισης μεταχείρισης των πολιτών και φτωχοί άνθρωποι τόσο της ορεινής υπαίθρου όσο και χωριών ή αστικών τμημάτων με αρχιτεκτονική προσωπικότητα υποχρεούνται να επωμίζονται το κόστος συντήρησης-διατήρησης τόσο της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς όσο και του φυσικού μας περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα να τυγχάνουν άνισης και άδικης μεταχείρισης από το κράτος. Για τους πιο πάνω λόγους, ανέφερε, κρίθηκε αναγκαία η κατάθεση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, που στόχο έχει να άρει αυτή την αδικία και ανισότητα και να περιφρουρήσει το δικαίωμα όλων των πολιτών να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης από το κράτος στην προσπάθειά τους να ικανοποιήσουν τις βασικές στεγαστικές τους ανάγκες.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε πως το υπουργείο του έχει ετοιμάσει ολοκληρωμένο σχέδιο επιχορηγήσεων του κόστους ανέγερσης/επιδιόρθωσης οικοδομών, σε περίπτωση που αυτές επηρεάζονται από αυστηρούς όρους που απαιτούν τη χρήση συγκεκριμένων παραδοσιακών υλικών, το οποίο θα υποβληθεί πολύ σύντομα στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και ως εκ τούτου θέση του υπουργείου του είναι πως για το θέμα αυτό δεν απαιτείται η θέσπιση οποιασδήποτε νομοθεσίας.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι φορείς συμφώνησαν ότι μπορεί να υπάρχει άνιση και άδικη μεταχείριση κατά την ικανοποίηση των βασικών στεγαστικών αναγκών των πολιτών, η οποία προκύπτει από την εφαρμογή του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου και τα σχέδια ανάπτυξης που εκδίδονται με βάση αυτόν. Περαιτέρω, συμφώνησαν ότι είναι σημαντική η συντήρηση και διατήρηση τόσο του φυσικού μας περιβάλλοντος όσο και της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς, αλλά αυτό δεν πρέπει να γίνεται σε βάρος μόνο μιας μερίδας των πολιτών και τόνισαν ότι ένας τρόπος επίλυσης του όλου προβλήματος θα ήταν η εφαρμογή ενός διευρυμένου σχεδίου οικονομικών κινήτρων στους πολίτες, όπως ισχύει και στις διατηρητέες οικοδομές.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν πως οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες θα τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου στην ολομέλεια της Βουλής.

Το μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Δώρος Θεοδώρου

δήλωσε ότι τάσσεται υπέρ της ψήφισης της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Ίσης Μεταχείρισης των Πολιτών κατά την Ικανοποίηση των Βασικών Στεγαστικών τους Αναγκών Νόμος του 1997»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Αντώνης Καράς

Δώρος Θεοδώρου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Όπως είναι γνωστό, η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πιο πάνω πρόταση νόμου διαβιβάστηκε στην ολομέλεια της Βουλής στις 14 Ιουλίου 1999, η συζήτηση όμως της πρότασης νόμου αναβλήθηκε ύστερα από σχετική απόφαση της Βουλής, με σκοπό να διαβιβαστεί στην εκτελεστική εξουσία η επιθυμία του σώματος όπως αυτή καταθέσει σχετικό νομοσχέδιο που να ρυθμίζει το θέμα στο οποίο αποβλέπει η πρόταση νόμου.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, απαντώντας στο αίτημα αυτό της Βουλής, ενημέρωσε με γραπτή επιστολή την επιτροπή πως η εκτελεστική εξουσία έχει ετοιμάσει σχετικό με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου σχέδιο επιχορήγησης του κόστους ανέγερσης/επιδιόρθωσης οικοδομών, σε περίπτωση που αυτές επηρεάζονται από αυστηρούς όρους που απαιτούν τη χρήση συγκεκριμένων παραδοσιακών υλικών, η εφαρμογή του οποίου θα αρχίσει από την 1η Ιανουαρίου 2000. Παράλληλα, το Υπουργείο Εσωτερικών πληροφόρησε την επιτροπή πως θέση του είναι ότι η εισαγωγή του πιο πάνω αναφερόμενου σχεδίου αποτελεί ικανοποιητική ρύθμιση του όλου θέματος, γι' αυτό και δεν απαιτείται η θέσπιση οποιασδήποτε νομοθεσίας.

Υπό το φως της πιο πάνω ενημέρωσης, η επιτροπή επανεξέτασε το όλο θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 1999 και αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είχε φτάσει στην ολομέλεια κατά το μήνα Ιούνιο αυτού του χρόνου με ομόφωνη τοποθέτηση όλων των κοινοβουλευτικών ομάδων. Είχε γίνει τότε εισήγηση να μην προχωρήσουμε στην ψήφιση, αναμένοντας από το Υπουργείο Εσωτερικών την υποβολή κανονισμών οι οποίοι να συμπληρώσουν αυτή την πρόταση νόμου και, εάν μέχρι τον Οκτώβριο του χρόνου αυτού δεν έφερνε η κυβέρνηση τους σχετικούς κανονισμούς, τότε η Βουλή θα προχωρούσε στην ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο. Έχει παρέλθει, όπως αντιλαμβάνεστε, ο Οκτώβριος, βρισκόμαστε στο μήνα Δεκέμβριο, η κυβέρνηση φαίνεται ότι δεν ευνοεί την έγκριση

κανονισμών, αλλά θέλει να προχωρήσει με ένα είδος υπουργικού διατάγματος, χωρίς να υπόκειται κατά κάποιο τρόπο στην υποβολή του εαυτού της σε αντικειμενικά κριτήρια. Δηλαδή χωρίς να ακολουθήσει αντικειμενικά κριτήρια, ελεγχόμενα από τη Βουλή. Η Βουλή, τουλάχιστον οι ομάδες στην επιτροπή Εσωτερικών διαφωνούν και έτσι φτάσαμε στη σημερινή ημέρα, να προχωρήσουμε στην ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.

Θέλω να επαναλάβω ότι αυτή η πρόταση νόμου σκοπό έχει να αποκαταστήσει την ισότητα μεταχείρισης των πολιτών, όταν αυτοί ικανοποιούν τις βασικές στεγαστικές τους ανάγκες και όταν η πολεοδομία ή άλλες Αρχές επιβάλλουν τέτοιους όρους στην άδεια οικοδομής οι οποίοι αυξάνουν το κόστος οικοδομής σε σχέση με άλλες περιπτώσεις όπου δεν επιβάλλουν όρους. Οι συγκεκριμένες περιπτώσεις στις οποίες αναφερόμαστε είναι περιπτώσεις είτε εναρμόνισης ορισμένων περιοχών με κάποια αρχιτεκτονική κληρονομιά ή με το φυσικό περιβάλλον είτε για οποιουδήποτε άλλους λόγους η πολεοδομία ήθελε κρίνει σκόπιμο να επιβάλει τους όρους της. Σ' αυτή την περίπτωση να επιβάλλονται οι όροι, να εκτελούνται οι όροι, αλλά το κράτος οφείλει, μεταχειριζόμενο ισότιμα τους πολίτες του, να καταβάλει τη διαφορά κόστους που προκύπτει από την επιβολή και την εφαρμογή των συγκεκριμένων όρων της πολεοδομίας. Έχει υπολογιστεί και από την πολεοδομία και από το ΕΤΕΚ ότι αυτή η διαφορά κόστους φτάνει μέχρι το 15%, σύμφωνα με τους δικούς τους υπολογισμούς. Και αντιλαμβάνεστε, κύριε Πρόεδρε, ότι για ένα σπίτι το οποίο κοστίζει £50.000, μιλάμε για μια διαφορά κόστους τουλάχιστον £7.500. Και είναι δίκαιο και είναι λογικό αυτή τη διαφορά κόστους να μην την επωμίζεται ο ιδιοκτήτης, όταν αυτός προσπαθεί να ικανοποιήσει βασικές στεγαστικές του ανάγκες. Δεν αναφερόμαστε σε δεύτερο σπίτι, σε εξοχική κατοικία. Αναφερόμαστε στην πρώτη κατοικία για την ικανοποίηση των βασικών στεγαστικών αναγκών των πολιτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι είναι ομόφωνο το νομοθέτημα. Εγώ θέλω να εκφράσω την επιφύλαξή μου ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα το στείλει πίσω, διότι εμπεριέχει επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού με την πληρωμή προς τους ενδιαφερομένους κάποιων ποσών. Θα ψηφίσω υπέρ του νομοσχεδίου, αλλά προειδοποιώ ότι η Βουλή πρέπει να είναι έτοιμη για την αναπομπή την οποία θα κάνει ο Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καρας.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε υπέρ. Έτσι έχουν τα γεγονότα, όπως τα εξέφρασε ο συνάδελφος κ. Θεοδώρου. Η επιφύλαξη στηρίζεται στο γεγονός ότι, εάν μας ενδιαφέρει η πολιτιστική κληρονομιά και θέλουμε να διατηρήσουμε την αισθητική των νέων κτιρίων, ώστε έτσι να συνάδουν, και αν η κυβέρνηση όμως αποφύγει ναβάλει όρους, διότι συνεπεία των όρων θα κληθεί να πληρώσει, ακριβώς διά της ψήφισης εμείς οι ίδιοι είναι σαν να πλήττουμε την πολιτιστική μας κληρονομιά. Ευχή και εκτίμηση είναι, όπως ανέφερε ο κ. Αγαπίου, να το αναπέμψει ο Πρόεδρος, για να

επέλθει επιτέλους μια ολοκληρωμένη συμφωνία μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής, ώστε η απόφαση της Βουλής πράγματι να στηρίζει, να υποβοηθάει και να ενθαρρύνει τη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ίση μεταχείριση των πολιτών. Άρθρο 3.

Διεκδίκηση του δικαιώματος ίσης μεταχείρισης. Άρθρο 4.

Ενστάσεις. Άρθρο 5.

Προσφυγή στη δικαιοσύνη. Άρθρο 6.

Εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

Κανονισμοί. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 8;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ίσης Μεταχείρισης των Πολιτών κατά την Ικανοποίηση των Βασικών Στεγαστικών τους Αναγκών Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 20 θέμα που είναι «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Κίκης Γιάγκου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Κουλίας

Αντώνης Καρας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 1999.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών, έτσι ώστε τα μέλη της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου να μην υπόκεινται σε ποινική δίωξη και να μην υπέχουν αστική ευθύνη για ό,τι πράττουν ή παραλείπουν καλόπιστα κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999 .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμούς 21 και 22 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Το υπ' αριθμόν 23 είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που τιτλοφορείται "Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2000"

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Τάσος Παπαδόπουλος

Ισιδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρέας Φιλίππου

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 1999.

Με την πιο πάνω απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 2000 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στους προϋπολογισμούς (Τακτικό, Αναπτύξεως και ΤΑΕΠ) του 1999 και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Ιανουάριο του 1999, σχετικά με κάθε κεφάλαιο δαπάνης, όπως φαίνεται στον πίνακα που επισυνάπτεται στην απόφαση της Βουλής.

Όπως αναφέρεται και στην πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε και μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση, μέχρι να εγκριθεί από τη Βουλή και να πάρει την τελική του μορφή ο προϋπολογισμός του 2000.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το άρθρο 168 του συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε περίπτωση που ο προϋπολογισμός δεν ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι την ημέρα που ξεκινά το οικονομικό έτος στο οποίο αυτός αναφέρεται, η Βουλή των Αντιπροσώπων μπορεί, αφού τηρηθούν οι διατάξεις του συντάγματος, με απόφασή της να εξουσιοδοτήσει τη διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης απαιτείται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα κάθε φορά και σε καμιά περίπτωση τους δύο μήνες συνολικά από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ή από οποιοδήποτε άλλο λογαριασμό του δημοσίου, εφόσον το θεωρήσει αναγκαίο για τη συνέχιση των δημόσιων υπηρεσιών που προβλέπονται στον προϋπολογισμό μέχρι την εκπνοή του πιο πάνω χρονικού διαστήματος. Η δαπάνη που εγκρίνεται για οποιαδήποτε υπηρεσία, σύμφωνα με τα πιο πάνω, δεν μπορεί κατ' αναλογίαν να υπερβαίνει το αντίστοιχο ποσό που έχει ψηφιστεί για την ίδια υπηρεσία στον προϋπολογισμό του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Οι εξουσιοδοτήσεις που παρέχονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών που αναλύονται στον πίνακα που επισυνάπτεται είναι αναγκαίες για τη συνέχιση των διάφορων υπηρεσιών για τις οποίες γίνεται πρόνοια στον προϋπολογισμό του έτους αυτού, μέχρι να καταστεί δυνατή η μελέτη και η ψήφισή του από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση απόφασης, με την ταυτόχρονη όμως διευκρίνιση ότι η εισήγηση αυτή δεν προκαθορίζει και τις τελικές θέσεις των μελών της για τον πιο πάνω υπό εξέταση προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.
Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2000

ΕΠΕΙΔΗ δε γίνεται κατορθωτή η μελέτη και ψήφιση του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ επιπρόσθετα με το ποσό που πρέπει να βαρύνει το Πάγιο Ταμείο, όπως προνοείται από το σύνταγμα ή νόμο, είναι αναγκαία η συνέχιση υπηρεσιών για τις οποίες γίνεται πρόνοια στους προϋπολογισμούς (Τακτικό, Αναπτύξεως και ΤΑΕΠ) του 1999 και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα σε σχέση με κάθε Κεφάλαιο Δαπάνης, όπως φαίνεται στον Πίνακα που επισυνάπτεται.

Γ' ΑΥΤΟΥΣ τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τ' ακόλουθα:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 2000 ποσού που δε θα υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στους προϋπολογισμούς (Τακτικό, Αναπτύξεως και ΤΑΕΠ) του 1999 και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα σε σχέση με κάθε Κεφάλαιο Δαπάνης, όπως φαίνεται στον Πίνακα που επισυνάπτεται.

Νοείται όμως ότι το ποσό που θα δαπανηθεί κάτω από οποιοδήποτε άρθρο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό που προνοείται στον προϋπολογισμό του 2000 σε σχέση με το άρθρο αυτό.

2. Δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και δεν μπορεί να πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση του προϋπολογισμού του 2000 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.
3. Δεν μπορεί να διενεργηθεί δαπάνη από άρθρα που είναι σημειωμένα με σταυρό (+), μέχρι να παρασχεθούν πλήρεις λεπτομέρειες του σχεδίου και ληφθεί η εξουσιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών με μορφή εξουσιοδοτήσεως για διενέργεια δαπανών».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, η απόφαση εγκρίνεται.

Πάμε στο τελευταίο θέμα, το υπ' αριθμόν 24, που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης κάτω από το κεφάλαιο 21.033 Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, άρθρο 04.631. Δικαιώματα εμπειρογνομόνων για την ετοιμασία μελετών του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης για το 1999». Δεν είναι ομόφωνη η απόφαση.

Ναι, ορίστε, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, δε θα ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι, γιατί ξεκάθαρα ο υπουργός έχει δηλώσει ότι η επιλογή που κάνει η κυβέρνηση είναι η προσέλκυση, η πρόσκληση στρατηγικού επενδυτή για τα δύο αεροδρόμια. Εμείς δεν έχουμε πεισθεί ότι η λύση που εξυπηρετεί την Κύπρο είναι αυτή. Δεν έχουμε πεισθεί ότι ένα αεροδρόμιο το οποίο έχει εισοδήματα £35 εκατομ. και έξοδα £18 εκατομ., χωρίς να υπολογίζουμε τα εισοδήματα από τα αφορολόγητα, δεν μπορεί να λειτουργήσει ως μια άλλη μορφή επιχείρησης που να αφορά αποκλειστικά κυπριακούς οργανισμούς και το κυπριακό δημόσιο, γι' αυτό δεν μπορούμε να ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Διαδικαστικά καταρχάς, χατιρικός να θεωρηθεί αναγνωσθείσα η έκθεση, παρ' όλο που δεν είναι ομόφωνη, για σκοπούς πρακτικών, μια και μπήκαμε στη συζήτηση. Εκείνο που ήθελα να πω είναι ότι ούτε η δική μας πλευρά δεσμεύεται για το πώς θα καταλήξει αυτή η υπόθεση και μάλλον είμαστε, και το έχουμε εκφράσει και δημόσια, επιφυλακτικοί με την πρόταση που έχει γίνει από πλευράς κυβέρνησης. Πιστεύουμε ότι, εφόσον θα μπουν κάτω όλα τα σενάρια και όλες οι πιθανότητες για να γίνουν σχετικές μελέτες, θα 'μαστε σε καλύτερη θέση μετά να πάρουμε θέση πάνω στην ουσία. Επομένως, διατηρούμε τις επιφυλάξεις μας. Απλώς πιστεύω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε με τη μελέτη και θα πάρουμε απόφαση στην ουσία αργότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σαφές.

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς τα πράγματα μπορεί να έχουν όπως τα έχει εξηγήσει ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών. Η θέση της κυβέρνησης είναι ότι δε θέλει να προκαταλάβει με τις μελέτες, μπορεί θαυμάσια μετά να γίνει συζήτηση, αλλά θα συμπλήρωνα, επειδή και τα όσα είπε ο κ. Χρίστου φαίνονται πολύ λογικά, ότι, αν σήμερα είχαμε ένα αεροδρόμιο το οποίο μπορούσε να έχει αυτά τα έσοδα, μ' αυτά τα έξοδα, βεβαίως δε θα υπήρχε ανάγκη να αναζητήσουμε διαχειριστές ή ιδιώτες. Εδώ το πρόβλημα είναι να φτιάξουμε αυτό το αεροδρόμιο. Το ζήτημα είναι η επένδυση την οποία προφανώς δεν μπορεί με τα σημερινά δεδομένα να βαστάξουν μόνο τα δημόσια ταμεία. Γι' αυτό αναζητούνται λύσεις και γι' αυτό θα γίνουν μελέτες και επαναλαμβάνω ότι, και κατόπιν αιτήματος της επιτροπής Οικονομικών, ανταποκρίθηκε ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων και μπορούμε σήμερα να προχωρήσουμε στην ψήφιση και να επιφυλακτούμε στις τελικές μας αποφάσεις στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να διευκρινίσω ότι και η δική μας η πλευρά συγκατανεύει στην ψήφιση του προτεινόμενου κονδυλίου μετά από τη ληφθείσα έγγραφη επεξήγηση και δέσμευση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, ότι η ανάθεση της μελέτης δε θα είναι προσανατολισμένη προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση του στρατηγικού επενδυτή, αλλά θα εξεταστούν διάφορες υπαλλακτικές προτάσεις. Υπό αυτή την έννοια και εφόσον θα βρίσκεται υπό την παρακολούθησή μας αυτή η προσπάθεια, θα ψηφίσουμε το κονδύλι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την " Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 -Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων- Άρθρο 04.631 -Δικαιώματα Εμπειρογνομώνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης για το 1999"

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Μουσιούπας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Δώρος Θεοδώρου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Μάριος Ματσάκης

Παναγιώτης Δημητρίου

Ζαχαρίας Κουλιás

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 20 Δεκεμβρίου 1999, επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με ημερομηνία 17 Νοεμβρίου 1999, με την οποία ζητείται από τη Βουλή αποδέσμευση πιστώσεων ύψους £97.000 από το Κεφάλαιο 21.01.3 -Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων- Άρθρο 04.631, το οποίο αφορά δικαιώματα εμπειρογνομώνων για ετοιμασία μελετών στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης του 1999.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον περὶ Προϋπολογισμού Αναπτύξεως Νόμο του 1999, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής, έπειτα από σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία που περιλαμβάνονται στην επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, το εν λόγω υπουργείο έχει ζητήσει προσφορές από εξειδικευμένους συμβουλευτικούς οίκους, για να βοηθήσουν στην αυτονόμηση των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου και στην πώληση μετοχικού μεριδίου σε στρατηγικό επενδυτή. Οι υπό αναφορά προσφορές έχουν αξιολογηθεί και η τελική εισήγηση για την ανάθεση της εργασίας έχει αποσταλεί και βρίσκεται ενώπιον του

Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών. Για να καταστεί ακριβώς δυνατή η ανάθεση της εργασίας, ζητείται από τη Βουλή η έγκρισή της για την προκαταβολή ποσού στους συμβούλους από το πιο πάνω άρθρο (21.01.04.631) το οποίο ανέρχεται περίπου σε £90.000 συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

Η εργασία των συμβούλων, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, παροχή υπηρεσιών σε σχέση με την κατάρτιση νομικού πλαισίου για τη δημιουργία εταιρείας περιορισμένης ευθύνης που θα ανήκει καταρχάς εξ ολοκλήρου στη Δημοκρατία, τη μεταφορά των περιουσιακών στοιχείων των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου στην εν λόγω εταιρεία, την εγκαθίδρυση κατάλληλου ρυθμιστικού οργάνου αναφορικά με τις χρεώσεις και την κατάρτιση εγγράφου προσφορών για την πώληση μετοχικού μεριδίου σε στρατηγικό επενδυτή, στον οποίο θα παραχωρηθεί με παράλληλη ξεχωριστή συμφωνία η διαχείριση των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού συζήτησε το θέμα στη βάση των στοιχείων που της δόθηκαν, κατέληξε στην άποψη ότι η ανάθεση από την κυβέρνηση σε εξειδικευμένους συμβουλευτικούς οίκους της μελέτης του θέματος που αφορά την αυτονόμηση των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου δεν πρέπει να γίνει με όρους εντολής που να προκαθορίζουν το συγκεκριμένο τρόπο με τον οποίο προτείνεται να γίνει η αυτονόμηση ή/και διαχείριση των αερολιμένων. Αντίθετα, υποστηρίχθηκε η άποψη ότι η ανάθεση της μελέτης στους συμβούλους πρέπει να περιλαμβάνει ευρύτερους όρους εντολής, ώστε οι μελετητές να έχουν τη δυνατότητα να επεξεργαστούν και να προτείνουν διάφορους εναλλακτικούς τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να επιτευχθεί το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Υποστηρίχθηκε επίσης η θέση ότι η σκοπούμενη μελέτη πρέπει να επεκταθεί, ώστε να καλύπτει και τη μελλοντική λειτουργία των αερολιμένων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού θεώρησε σκόπιμο να διαβιβάσει την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας της στο αρμόδιο υπουργείο και να ζητήσει τις απόψεις του σε σχέση με το ενδεχόμενο η αποδέσμευση του ζητούμενου κονδυλίου από τον προϋπολογισμό του 1999 να διατεθεί για ευρύτερους σκοπούς χρήσης, όπως αναφέρεται πιο πάνω.

Ο γενικός διευθυντής του αρμόδιου υπουργείου, με επιστολή του με αρ. 166/98/3 και ημερομηνία 20 Δεκεμβρίου 1999, αφού επανέλαβε τις απόψεις του υπουργείου για το θέμα, καθώς και τις ενέργειες που έχουν μέχρι στιγμής γίνει αναφέρει μεταξύ άλλων ότι το υπουργείο μπορεί να διαφοροποιήσει τους όρους, έτσι που αρχικά να εξεταστούν πρόσθετα σενάρια σε σχέση με την αναβάθμιση των αεροδρομίων της Λάρνακας και Πάφου. Πρόσθετα, στην ίδια επιστολή αναφέρεται ότι η κυβέρνηση δεσμεύεται να πραγματοποιήσει συνάντηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού με το σύμβουλο και τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων, μόλις προσληφθεί ο σύμβουλος, για να παρουσιαστούν τα διάφορα σενάρια που θα εξεταστούν. Στη συνέχεια, μόλις ο σύμβουλος έχει έτοιμες προτάσεις, να επαναληφθεί η συνεδρίαση για συναπόφαση στην επιλογή του σεναρίου, βάσει του οποίου θα ετοιμαστούν οι σχετικοί όροι και θα συγγραφεί η σχετική νομοθεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των νεότερων προθέσεων και δεσμεύσεων της κυβέρνησης, όπως αυτές εκτίθενται στη δεύτερη επιστολή προς την επιτροπή με ημερομηνία 20 Δεκεμβρίου 1999, συμφωνεί κατά πλειοψηφία στην αποδέσμευση και διενέργεια της απαιτούμενης δαπάνης, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής Απόφασης,

αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω το γραμματέα να αναγνώσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Ανάπτυξης Νόμου του 1999 (Νόμος Αριθμός 2 (II) του 1999), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 21.01.3 – Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Άρθρο 04.631 – Δικαιώματα Εμπειρογνομώνων για Ετοιμασία Μελετών, χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής, έπειτα από σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £97.000 από το Κεφάλαιο 21.01.3 – Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Άρθρο 04.631 – Δικαιώματα Εμπειρογνομώνων για Ετοιμασία Μελετών, του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης για το 1999 για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στις δύο επιστολές του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αριθμό φακέλου 166/98/3 και ημερομηνίες 17 Νοεμβρίου 1999 και 20 Δεκεμβρίου 1999 αντίστοιχα.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή μας, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση και διενέργεια της πιο πάνω ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της απόφασης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και καμία αποχή η απόφαση εγκρίνεται.

Εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κατά την προηγούμενη συνεδρία υπήρχε στην ημερήσια διάταξη το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999». Αναβλήθηκε η ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού, εξαιτίας τού ότι δόθηκε η πληροφορία στη Βουλή πως σχετιζόταν με μελέτη που γινόταν από το Γενικό Ελεγκτή. Έχουμε όμως αυτές τις μέρες πληροφορηθεί τόσο από την διοίκηση της Αρχής αλλά και από ενδιαφερόμενους υπαλλήλους οι οποίοι επηρεάζονται ότι δεν υπάρχει συσχέτιση των δύο. Το αίτημα το οποίο υπεβλήθη είναι να μη μετατεθεί η συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού επί μακρόν και εισηγούμαι γι' αυτό, επειδή η αναβολή δόθηκε επ' αφορμή αυτής της παρεξηγημένης εξήγησης, να μπει και αυτό το νομοσχέδιο για συζήτηση την ερχόμενη Τρίτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα, κύριε Δημητρίου, είναι ότι εσείς έχετε αυτή την πληροφόρηση. Έχω υπόψη μου ότι αυτοί που πρωταγωνίστησαν, πληροφορώντας ότι η Γενική Ελεγκτής επιλαμβάνεται θεμάτων ημικρατικών οργανισμών που έχουν σχέση με αναβαθμίσεις θέσεων, δεν έχουν ενημέρωση από κανέναν αρμόδιο για το θέμα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απ' ό,τι έχω πληροφορηθεί έχει σταλεί επιστολή στον Πρόεδρο της Βουλής και το γενικό διευθυντή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκ μέρους της CYTA ή εκ μέρους της Γενικού Ελεγκτού;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εκ μέρους της Αρχής Τηλεπικοινωνιών με την οποία διευκρινίζεται το θέμα όπως το έχω αναφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι μετά από πληροφόρηση που είχαμε από συνάδελφο κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο όλοι ζητήσαμε αυτή την αναβολή, για να ελέγξουμε αυτά τα πράγματα. Θα εισηγούμουν, εφόσον η επιστολή έχει σταλεί στη Βουλή, να μπει στην ημερήσια διάταξη, να γίνει έλεγχος από την υπηρεσία της Βουλής αν το περιεχόμενο της επιστολής ανταποκρίνεται στις πληροφορίες που είχαμε ή αν οι πληροφορίες αυτές δεν είναι απολύτως ορθές και αναλόγως την Τρίτη

να προχωρήσουμε, ενόψει της ενημέρωσης που θα έχουμε επί του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για αυτή τη ρύθμιση; Δεν υπάρχει.

Εδώ, συνάδελφοι, τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Πάμε στο Κεφάλαιο Β΄ που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Να θεωρηθεί ότι αυτή έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει δοθεί σε όλους τους βουλευτές.

Τίτλος νομοσχεδίων, Κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

7.	Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Βοηθού Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Ανώτερου Λειτουργού Ευημερίας και Λειτουργού Ευημερίας 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
8.	Οι περί Τμήματος Εργασίας- Θέση Πρώτου Εργατικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
9.	Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
10.	Οι περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης Κανονισμοί του 1999.	Υγείας	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
11.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1997.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

12. Έγγραφο (Αρ. 56/99) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991. Οικονομικών Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την επόμενη Τρίτη, 28 του μήνα, στις 4.00 μ.μ.

Ναι, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υποβάλλω εισήγηση προς την ολομέλεια. Η πλειοψηφία των βουλευτών προέρχονται από επαρχίες. Αν ήταν δυνατόν να αρχίσει νωρίς η ολομέλεια, για να πάει ο καθένας σπίτι του.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δυστυχώς, δεν μπορούμε να ανταποκριθούμε θετικά στην παράκληση αυτή, λόγω συνεδρίας των οργάνων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την 28η Δεκεμβρίου 1999, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
3. Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος του 1999.
4. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
5. Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999.
6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:**Ερωτήσεις και απαντήσεις****ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:**

Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 6.27 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μούσκος Ανδρέας
Βασιλείου Ανδρούλα	Μυριάνθους Ηλίας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Παντελίδου Κατερί
Γερασίμου Στέλιος	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργιάδη Λία	Παπακώστας Κώστας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παρισινός Ανδρέας
Γιάγκου Κίκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Δημητρίου Παναγιώτης	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρίστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανού Στέλιος
Κιττής Στάθης	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδου Καίτη	Φιλίππου Ανδρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	
Μιχαηλίδης Θάσος	
Μουσιούττας Νίκος	
Μούσκος Ανδρέας	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός
Μαντοβάνη Μπενίτο
Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Αναβολή ύστερα από συζήτηση (Πρόεδρος, Π. Δημητρίου, Ν. Πιττοκοπίτης, Μ. Κυπριανού, Στ. Κιττής, Τ. Παπαδόπουλος) των σχεδίων νόμου «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος του 1999» και «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999».
2. Αναβολή ύστερα από συζήτηση (Α. Χρίστου, Πρόεδρος, Γ. Αγαπίου, Γ. Χριστοφίδης) του θέματος «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999».
3. Έκθεση για τα νομοσχέδια: α. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος του 1999» και β. «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Βασιλείου, Α. Χρίστου, Πρ. Προδρόμου, Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Λιλλήκας, Α. Φιλίππου) και ψήφισή τους σε νόμους (με αρ. 10 και 3 του 1999).
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Κ. Καζαμιάς, Μ. Κυπριανού, Α. Χρίστου, Τ. Παπαδόπουλος, Π. Δημητρίου, Τ. Χατζηδημητρίου) και αναβολή του θέματος.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε [Θ. Μιχαηλίδης, Σ. Χατζηγιάννης, Α. Βασιλείου, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Φιλίππου, Μ. Ματσάκης, Ν. Αναστασιάδης, προεδρεύων (Ν. Μουσιούττας), Α. Χρίστου] και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή της σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Αναβολή έπειτα από συζήτηση (Δ. Συλλούρης, Δ. Θεοδώρου, Π. Δημητρίου) της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997».
10. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος του 1997», η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Δημητρίου, Α. Χρίστου, Δ. Θεοδώρου, Α. Γεωργίου) και ψήφισή της σε νόμο (ως 1999).
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πρωτοκόλλου το οποίο Τροποποιεί την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για Διασυνοριακή Τηλεόραση (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.

12. Έκθεση για τα νομοσχέδια: «Ο περί Πρωτοκόλλου του 1995 στη Σύμβαση για την Επιθεώρηση Εργασίας 1947 (Αρ. 81) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και β. «Ο περί της Σύμβασης για την Επιθεώρηση Εργασίας 1947 (Αρ. 81) (Μέρος ΙΙ) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή τους σε νόμο.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμβάσεως περί της Εξαλείψεως Πάσης Μορφής Φυλετικής Διακρίσεως (Κυρωτικός) Νόμος του 1967 (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί της Συμβάσεως περί της Εξαλείψεως Πάσης Μορφής Φυλετικής Διακρίσεως (Κυρωτικού) Νόμου του 1967 Νόμος του 1999».
14. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Ίσης Μεταχείρισης των Πολιτών κατά την Ικανοποίηση των Βασικών Στεγαστικών τους Αναγκών Νόμος του 1997» η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Θεοδώρου, Γ. Αγαπίου, Α. Καράς) και ψήφισή της σε νόμο (ως 1999).
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
16. Έκθεση για την «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2000», η απόφαση και έγκρισή της.
17. Έκθεση για την «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 – Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων – Άρθρο 04.631 – Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Χρίστου, Μ. Κυπριανού, Πρ. Προδρόμου, Δ. Θεοδώρου), η απόφαση και έγκρισή της.
18. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 28ης Δεκεμβρίου 1999

(Ωρα έναρξης: 6.40 μ.μ.)

(Αρ. 12)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, διότι υπάρχει ένα νομοσχέδιο το οποίο πρέπει να εξετασθεί, αφού κηρυχθεί επείγον, και συζητηθεί, ώστε να ληφθεί τελική απόφαση στη σημερινή συνεδρία της Βουλής. Το θέμα είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999», το οποίο κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών. Κηρύσσεται επείγον, εκτός αν υπάρχει αντίρρηση, και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, για να το μελετήσει και να επανέλθει το ταχύτερο με σχετική έκθεση και εισήγηση. Παρακαλώ την επιτροπή να αποχωρήσει.

Τίτλος νομοσχεδίων,
κανονισμών και εγγράφων

Κατατέθηκε/αν
από το υπουργείο

Παραπέμπεται/ονται
στην επιτροπή

1. Ο περί Φορολογίας του

Οικονομικών

Οικονομικών και

Τίτλος νομοσχεδίων,
κανονισμών και εγγράφων

Εισοδήματος

(Τροποποιητικός) (Αρ. 6)

Νόμος του 1999.

Κατατέθηκε/αν
από το υπουργείο

Παραπέμπεται/ονται
στην επιτροπή
Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα ερχόμαστε στο Κεφάλαιο Πρώτο, νομοθετική εργασία. Για τα δύο πρώτα θέματα που αφορούν την τροποποίηση της νομοθεσίας για το χρηματιστήριο, συμφωνήθηκε από όλα τα κόμματα να αναβληθεί η συζήτησή τους.

Αναφορικά με το υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος του 1999», υπάρχει έκθεση. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να τη διαβάσει.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να κάμω μια εισήγηση: Λόγω του προχωρημένου της ώρας -οι εκθέσεις είναι πολυσέλιδες, αλλά εν πάση περιπτώσει ήδη έχει επιτευχθεί συναίνεση- ίσως θα ήταν καλύτερα, αντί να διαβάζουμε εκθέσεις που δε θα περιέχουν καν τη συζήτηση που θα διεξαχθεί, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα η έκθεση και να προχωρήσουμε κατευθείαν στην ουσία του θέματος. Και, αν θέλετε, τα θέματα υπ' αριθμόν 3 και 4, καθώς και το καινούριο νομοσχέδιο που έχει κατατεθεί να αντιμετωπιστούν από κοινού ως θέμα αρχής. Και μετά μπορεί να γίνει χωριστή ψηφοφορία ανάλογα με το κάθε θέμα. Είναι 6.40 μ.μ. η ώρα και πιστεύω ότι έτσι θα γλυτώσουμε χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γίνεται δεκτή η εισήγηση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκτή η εισήγηση. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των
Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούππας

Δώρος Θεοδώρου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ισιδωρος Μακρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Ρότσας

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Φιλίππου

Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 13 Δεκεμβρίου 1999. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών κ. Τάκης Κληρίδης και ο πρόεδρος του συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Σκοπός της προτεινόμενης νομοθεσίας είναι η επιβολή ειδικού τέλους συναλλαγής επί των συναλλαγών που καταρτίζονται στο χρηματιστήριο και επί των συναλλαγών που ανακοινώνονται σ' αυτό.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ενόψει της ανάγκης περιορισμού του υψηλού δημοσιονομικού ελλείμματος που παρατηρήθηκε τα τελευταία χρόνια και το οποίο διογκώθηκε περαιτέρω στο 5,5% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (ΑΕΠ) το 1999, παρά την ανάκαμψη της οικονομίας

και την πολιτική λιτότητας που υιοθετήθηκε από την κυβέρνηση, είναι έκδηλη η ανάγκη λήψης κατάλληλων διορθωτικών μέτρων για περιορισμό του ελλείμματος αυτού.

Μέσα στα πλαίσια αυτά κρίθηκε απαραίτητη η επιβολή ειδικού τέλους συναλλαγής επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών, αφού ο θεσμός του χρηματιστηρίου κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 1999 ήταν ιδιαίτερα επιτυχής. Συγκεκριμένα, είχε ως αποτέλεσμα ο όγκος συναλλαγών να ανέλθει στα £2,1 δις για τους πρώτους οκτώ μήνες του 1999, ενώ για ολόκληρο το 1998 ο όγκος συναλλαγών ήταν £347 εκατομ. Επιπλέον, η χρηματιστηριακή αξία των εισηγμένων χρηματιστηριακών τίτλων κατά την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 1999 μέχρι 31η Αυγούστου 1999 αυξήθηκε από £2 δις σε £8,7 δις.

Με στόχο την αύξηση των κρατικών εσόδων γίνεται εισήγηση για επιβολή ειδικού τέλους συναλλαγής ύψους 1% επί της τιμής στην οποία θα καταρτίζονται οι χρηματιστηριακές συναλλαγές, το οποίο θα καταβάλλεται από το χρηματιστήριο στο πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας. Στις περιπτώσεις συναλλαγών που καταρτίζονται στο χρηματιστήριο, το ειδικό τέλος της συναλλαγής θα εισπράττεται από το χρηματιστήριο, κατά το χρόνο κατάρτισης της συναλλαγής, από το χρηματιστή του πωλητή και ο χρηματιστής θα εισπράττει το ίδιο τέλος από τον πωλητή. Στις περιπτώσεις συναλλαγών που καταρτίζονται εκτός χρηματιστηρίου και ανακοινώνονται προς το χρηματιστήριο, το ειδικό τέλος θα εισπράττεται από το χρηματιστήριο, κατά την ανακοίνωση των συναλλαγών σ' αυτό, από το πρόσωπο που ανακοινώνει τις συναλλαγές στο χρηματιστήριο.

Περαιτέρω, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο προβλέπεται ότι δε θα καταβάλλεται το εν λόγω ειδικό τέλος επί των ακόλουθων συναλλαγών:

1. Για την έκδοση και εξαγορά τίτλων από τον εκδότη.
2. Για συναλλαγές με αντικείμενο μη μετατρέψιμα εταιρικά χρεόγραφα.

3. Για συναλλαγές με αντικείμενο μη μετατρέψιμα εταιρικά ομόλογα.
4. Για συναλλαγές με αντικείμενο χρεόγραφα, χρεόγραφα αναπτύξεως και γραμμάτια του δημοσίου.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με βάση υποθετικό ημερήσιο όγκο συναλλαγών στο χρηματιστήριο ύψους £20 εκατομ., η επιβολή του ειδικού τέλους θα επιφέρει αύξηση των κρατικών εσόδων κατά £50 εκατομ. ετήσια ή προς 1% του ΑΕΠ και ταυτόχρονα δε θα επιβαρύνει την κυβέρνηση με πρόσθετες διοικητικές δαπάνες.

Ο πρόεδρος του συμβουλίου του ΧΑΚ, εκφράζοντας τη θέση του χρηματιστηρίου σχετικά με την προτεινόμενη επιβολή ειδικού τέλους, δήλωσε ότι αυτό δεν επηρεάζει την εισπρακτική δυνατότητα του χρηματιστηρίου, νοουμένου ότι θα γίνουν προσλήψεις ενός-δύο ατόμων προς το σκοπό αυτό, γι' αυτό και δεν ενίσταται στην ψήφιση της προτεινόμενης νομοθεσίας σε νόμο. Επί του γενικότερου όμως θέματος αρχής δήλωσε ότι οτιδήποτε αυξάνει το κόστος των χρηματιστηριακών συναλλαγών βρίσκει το συμβούλιο γενικά αντίθετο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τη συζήτηση που διεξήχθη ενώπιόν της και όλα τα κατατεθέντα στοιχεία, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γιατί θεωρεί ότι με την επιβολή του εν λόγω τέλους το κράτος θα εξασφαλίσει σημαντικά επιπρόσθετα έσοδα χωρίς να επηρεαστεί αρνητικά ο θεσμός του χρηματιστηρίου και το επενδυτικό ενδιαφέρον. Διαμορφώνοντας τη θέση της αυτή, η επιτροπή εισηγείται ταυτόχρονα την απαλλαγή από την καταβολή του ειδικού αυτού τέλους των συναλλαγών που θα γίνονται λόγω δωρεάς από γονέα σε τέκνο ή μεταξύ συζύγων ή μεταξύ συγγενών μέχρι και τρίτου βαθμού συγγένειας και για τη μεταβίβαση τίτλων αιτία θανάτου.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως τελικά αυτό έχει διαμορφωθεί.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, ενώ δεν αντιτίθενται στην ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, εκφράζουν τη διαφωνία τους ως προς το ύψος του προτεινόμενου τέλους, το οποίο θεωρούν ιδιαίτερα ψηλό και αντί αυτού προτίθενται να καταθέσουν τροπολογία κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος, σύμφωνα με την οποία θα εισηγούνται το ύψος του εν λόγω τέλους να μειωθεί σε 6 %.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος
(Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Μουσιούπτας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Ανδρέας Φιλίππου

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Δημήτρης Συλλούρης

Λευτέρης Χριστοφόρου

Ευάγγελος Σαμμούτας

Κώστας Κωνσταντίνου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Κώστας Παπακώστας

Στάθης Κιπτής

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Κουλίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή στις 28 Δεκεμβρίου 1999 και κηρύχθηκε επείγον αυθημερόν. Στη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών και ο διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, καθώς επίσης ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε τα πλεονάσματα που προκύπτουν από τη διάθεση τίτλων που είναι εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και τα οποία πραγματοποιήθηκαν από φυσικά πρόσωπα μετά την 1η Ιανουαρίου 1999 να θεωρούνται φορολογητέο εισόδημα και να υπόκεινται σε φορολογία με συντελεστή προς 5%.

Όπως είναι γνωστό, με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις της νομοθεσίας για τη φορολογία του εισοδήματος, το εμπορικό κέρδος από τη διάθεση τίτλων υπόκειται σε φορολογία της οποίας ο συντελεστής για τα φυσικά πρόσωπα είναι της τάξης του 40% για εισόδημα πέραν των £11.000 ετησίως και για τα νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με την εμπορία τίτλων ο συντελεστής φορολογίας για κέρδη πέραν των £40.000 ετησίως είναι της τάξης του 25%. Περαιτέρω, σύμφωνα πάντα με την ίδια νομοθεσία, τα κέρδη τα οποία προκύπτουν για τους επενδυτές από μεμονωμένες αγοραπωλησίες τίτλων για τις οποίες ο έφορος κρίνει ότι δεν έχουν εμπορικό χαρακτήρα δεν υπόκεινται σε καμιά φορολογία εισοδήματος.

Καταθέτοντας τις απόψεις τους ενώπιον της επιτροπής, οι κυβερνητικοί αρμόδιοι δήλωσαν ότι στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο δεν υπάρχουν διατάξεις με βάση τις οποίες να καθορίζονται σαφή κριτήρια για το ποιες συναλλαγές, σύμφωνα με τα πιο πάνω, είναι εμπορικές ή όχι, γι' αυτό τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται από τον έφορο για τη λήψη απόφασης κατά πόσο αγοραπωλησίες τίτλων έχουν το στοιχείο της

εμπορίας στηρίζονται μόνο στη νομολογία, γεγονός που καθιστά δυσχερές το έργο του και δημιουργεί αβεβαιότητα στους επενδυτές ως προς το αν έχουν ή όχι φορολογική υποχρέωση.

Περαιτέρω, όλες οι πιο πάνω αναφερόμενες ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και η εφαρμογή τους έχουν αποκτήσει ιδιαίτερη σημασία, λόγω των πρόσφατων εξελίξεων που είχαν ως αποτέλεσμα τη ραγδαία ανάπτυξη του χρηματιστηριακού θεσμού και τη θεαματική αύξηση του όγκου συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, γι' αυτό και η κυβέρνηση μετά από μελέτη του θέματος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η φορολογική επιβάρυνση των κερδών από τη διάθεση τίτλων με τον ψηλό συντελεστή του 40% που ισχύει σήμερα είναι άδικη, λόγω των αυξημένων κινδύνων που συνδέονται με τις επενδύσεις σε χρηματιστηριακές αξίες. Ταυτόχρονα κρίνεται ότι η ψηλή αυτή φορολογία θα επιφέρει πλήγμα στο θεσμό στα πρώτα στάδια της ανάπτυξής του, ενώ θα ήταν εξωπραγματικό τα κέρδη από οποιεσδήποτε επενδυτικές δραστηριότητες στο χρηματιστήριο να τυγχάνουν πλήρους φορολογικής απαλλαγής, γεγονός που θα οδηγούσε και σε σοβαρή και αδικαιολόγητη απώλεια κρατικών εσόδων.

Κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της επιτροπής, τα μέλη της βουλευτές όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων εξέφρασαν διάφορες επιφυλάξεις ως προς την προτεινόμενη νομοθεσία. Οι επιφυλάξεις αυτές αναφέρονται ειδικότερα στη σκοπιμότητα της προτεινόμενης νομοθεσίας σε συνδυασμό με την επιβίωση του χρηματιστηριακού θεσμού, την αποτελεσματικότητά της στο στάδιο της πρακτικής εφαρμογής της, τη σχέση της με την προτεινόμενη νομοθεσία για την επιβολή ειδικού τέλους συναλλαγής προς 1% επί των χρηματιστηριακών πράξεων, τη χρονική έκταση της εφαρμογής της και κατά πόσο αυτή θα έχει καταληκτική ημερομηνία, τη φορολόγηση των κερδών που πραγματοποιούν τα νομικά πρόσωπα κ.ά.

Στη βάση των διαβουλεύσεων ανάμεσα στις κοινοβουλευτικές ομάδες και ύστερα από συνεκτίμηση όλων των παραγόντων και με κύρια επιδίωξη την εξεύρεση των πιο συναινετικών λύσεων υπό τις περιστάσεις, η επιτροπή κατέληξε στις πιο κάτω προτάσεις:

- α. Για το 1999 και μόνο γίνεται πρόταση για την εξαίρεση των πρώτων £35.000 που προκύπτουν ως πλεόνασμα από τη διάθεση τίτλων τόσο από φυσικά όσο και από νομικά πρόσωπα.
- β. Για το ίδιο φορολογικό έτος και για πλεονάσματα από τη διάθεση τίτλων που υπερβαίνουν τις £35.000 θα εισπράττεται φορολογία κατά συντελεστή πέντε σεντ για κάθε λίρα για τα φυσικά πρόσωπα, ενώ για το ίδιο ποσό και άνω καθόσον αφορά τα νομικά πρόσωπα θα επιβάλλεται ο εταιρικός φόρος που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.
- γ. Η επιβολή φορολογίας επί των ετησίων κερδών που προκύπτουν από την πώληση κινητών αξιών για τα νομικά και φυσικά πρόσωπα καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2000.
- δ. Για τα φορολογικά έτη 2000 και 2001, εκτός αν στο μεταξύ προωθηθεί νομοθεσία για την επιβολή φόρου κεφαλαιουχικών κερδών, θα επιβάλλεται και εισπράττεται ειδικό τέλος επί των συναλλαγών με συντελεστή 0,6% για φυσικά πρόσωπα και 1% για τα νομικά πρόσωπα.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν θέλετε, κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα, αν είναι, απλώς να περιγράψω την κοινή θέση, όπως έχει διαμορφωθεί, και να αρχίσουν οι τοποθετήσεις πλέον.

Κύριε Πρόεδρε, βάσει των διαβουλεύσεων που έχουν γίνει, έχει επιτευχθεί πάνω στο σύνολο των τριών σχεδίων νόμου μια κοινή εισήγηση, η οποία αναγράφεται στην τελευταία σελίδα της έκθεσης επί του κυβερνητικού νομοσχεδίου που κατατέθηκε

σήμερα. Ουσιαστικά, διαλαμβάνει ότι για το 1999 δε θα καλύπτονται από το φόρο εισοδήματος οι πρώτες τριάντα πέντε χιλιάδες που προκύπτουν ως πλεόνασμα από τη διάθεση τίτλων τόσο από φυσικά όσο και από νομικά πρόσωπα. Για το '99 πάλι και για πλεονάσματα από διάθεση τίτλων πέραν των τριάντα πέντε χιλιάδων θα υπάρχει φορολογία, όπως προνοείται στο κυβερνητικό νομοσχέδιο, κατά συντελεστή πέντε σεντ για κάθε λίρα για τα φυσικά πρόσωπα, ενώ για το ίδιο ποσό και άνω, δηλαδή πάνω από τριάντα πέντε χιλιάδες λίρες, καθόσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, θα επιβάλλεται ο τελικός φόρος που προβλέπεται σήμερα από την ισχύουσα νομοθεσία. Αυτό θα ισχύει για το 1999.

Από την 1η Ιανουαρίου του 2000 θα καταργηθεί η φορολογία επί των ίσων κερδών που προκύπτουν από την πώληση κινητών αξιών και για τα νομικά και για τα φυσικά πρόσωπα και θα εισαχθεί για τα έτη 2000 και 2001 ειδικό τέλος επί των συναλλαγών με συντελεστή 0,6% για τα φυσικά πρόσωπα και 1% για τα νομικά πρόσωπα. Αυτό θα ισχύει, εκτός αν στο μεταξύ προωθηθεί η νομοθεσία για την επιβολή φόρου κεφαλαιουχικών κερδών σε αντικατάσταση του τέλους.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το «σε αντικατάσταση» δεν υπάρχει στην έκθεση.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το διορθώνω εγώ. Είναι «σε αντικατάσταση του τέλους».

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να σημειωθεί και στα πρακτικά.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Νομίζω ότι εννοείται ότι θα ισχύει, εκτός εάν προωθηθεί... αλλά το διευκρινίζω περισσότερο, ότι πρόκειται για αντικατάσταση του τέλους.

Κύριε Πρόεδρε, αυτή είναι η κατά συναίνεση θέση. Νομίζω μπορούμε να μπούμε στο θέμα αρχής και στην ψηφοφορία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο; Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχω την εντύπωση ότι τους τελευταίους μήνες δυστυχώς η προσοχή του λαού είχε εστιασθεί πολύ περισσότερο στις χρηματιστηριακές δραστηριότητες παρά στο εθνικό θέμα και όταν ακόμα το εθνικό θέμα περνούσε ίσως την πιο κρίσιμη περίοδο από την εποχή της κατοχής. Θα πρέπει επίσης να πω ότι είτε από έλλειψη χειρισμών, γιατί περί ελλείψεως χειρισμών μπορεί να μιλήσει κανένας, είτε από έλλειψη συγκεκριμένης πολιτικής δημιουργήθηκαν μέσα στο λαό και λανθασμένες εντυπώσεις. Και δυστυχώς πρέπει να πω ότι όλοι μας βρεθήκαμε κάτω από συνθήκες που κάθε άλλο παρά συνθήκες που να μας επιτρέπουν με ψυχραιμία, με νηφαλιότητα και με γνώμονα το οικονομικό συμφέρον της πατρίδας να χειριστούμε αυτό το θέμα ήταν. Αν μιλούμε για πιέσεις για οποιαδήποτε νομοθετήματα βρίσκονται στη Βουλή, σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να πω ότι η Βουλή ειλικρινά και από δικά μας λάθη αλλά περισσότερο από λάθη της κυβέρνησης βρίσκεται μπροστά σε ένα πρόβλημα που κινδυνεύει κάποτε να οδηγήσει προς καταστάσεις για τις οποίες όλοι θα θρηνήσουμε.

Το πρώτο ερώτημα στο οποίο πρέπει να απαντήσουμε είναι το ακόλουθο: Είναι χρήσιμος ο θεσμός του χρηματιστηρίου; Γιατί μερικές φορές ακόμα και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, όταν πρόκειται να υποστηριχθεί η άλφα ή η βήτα διευθέτηση, κατηγορείται η μια ή η άλλη πλευρά ότι «ξέρετε, θέλουν να καταστρέψουν το χρηματιστήριο». Θέλω να απαντήσω με κατηγορηματικότητα ότι το Σοσιαλιστικό Κόμμα

ΕΔΕΚ θεωρεί το θεσμό του χρηματιστηρίου άκρως χρήσιμο. Είναι ένας θεσμός ο οποίος είναι επιβεβλημένος, αν θέλουμε να εμπλακούμε σήμερα στο παγκόσμιο οικονομικό γίγνεσθαι. Καθυστερημένοι μπορούμε να είμαστε, αλλά εν πάση περιπτώσει ο θεσμός και χρήσιμος είναι και είναι πράγματι δυνατό να αποβεί ένας θεσμός ο οποίος να βοηθήσει πολύ την οικονομία. Γιατί; Γιατί, αν το χρηματιστήριο λειτουργεί σωστά, αδρανοποιημένα κεφάλαια εισάγονται στην παραγωγή και, αν ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η κατανομή των μετοχών είναι ορθολογικός, τότε είναι δυνατό να επέλθει και ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος προς τα κάτω και όχι προς τα πάνω, όπως γίνεται, όταν αφηθεί ένας χρήσιμος θεσμός να λειτουργεί όπως λειτούργησε τους τελευταίους μήνες κατά τους οποίους πρέπει να πω ότι δημιουργήθηκε μία ανακατανομή εισοδήματος. Παρ' όλο που και μερικά λαϊκά στρώματα έχουν επωφεληθεί, ουσιαστικά η ανακατανομή εισοδήματος είναι προς τα πάνω. Θα πρέπει να πω επίσης ότι ο θεσμός είναι χρήσιμος για λόγους διαφάνειας. Λέχθηκε σωστά ότι ίσως όχι μόνο αδρανοποιημένα κεφάλαια αλλά και κεφάλαια τα οποία δεν μπορούσαν να εμπλακούν, γιατί δεν ήταν νόμιμα κεφάλαια, εμπλέκονται. Αυτό έχει και τα καλά και τα κακά. Δε θα εμπλακώ τώρα σε αυτό το διάλογο.

Θα έπρεπε και η κυβέρνηση και η Βουλή και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας να είχαμε καταστήσει συνείδηση στο λαό ότι το χρηματιστήριο δεν είναι τζόγος, δεν είναι καζίνο. Στο χρηματιστήριο για να μπει... Άσε πως υπήρξαν τέτοιες συνθήκες που όποιος μπήκε στα πρώτα βήματα αυτής της χρονιάς σχεδόν εκ του ασφαλούς έχει αποκομίσει κέρδη... Θα πρέπει να γίνει λαϊκή συνείδηση ότι χωρίς επίγνωση των καταστάσεων θα θρηνήσουμε για κάποιες επιπτώσεις. Και θα θρηνήσουμε, διότι - καλώς κάποιιοι έκαναν μεγάλα κέρδη στα πρώτα βήματα του χρηματιστηρίου- όταν εταιρείες διογκώνονται πέραν των δυνατοτήτων τους και χωρίς να έχουν τη δυνατότητα παραγωγικής αξιοποίησης του μεγάλου κεφαλαίου το οποίο αυτή τη στιγμή βρίσκεται

στα χέρια τους, θα υπάρξουν τέτοιες συνθήκες που οι επενδυτές οι οποίοι δεν έχουν πραγματικά επίγνωση των καταστάσεων θα καταστραφούν. Και ήταν ευθύνη και της κυβέρνησης και όλων να μην επιτρέψουμε να υπάρξει αυτή η εντύπωση για το χρηματιστήριο. Ναι, στο χρηματιστήριο μπορεί να επενδύει κανείς τις οικονομίες του, αν και εφόσον καλώς έχει πληροφορηθεί, με τη σωστή προσδοκία, ότι θα έχει μεγαλύτερα κέρδη, μεγαλύτερες απολαβές, παρά αν είχε επενδύσει αυτά τα χρήματα είτε σε οικοδομικές επιχειρήσεις είτε ακόμα και στις τράπεζες. Και πρέπει να πούμε επίσης ότι δεν είναι αργά και για την κυβέρνηση και για τη Βουλή και για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας να προειδοποιήσουν αφενός το λαό, αλλά από την άλλη να εισαγάγουν την κατάλληλη νομοθεσία, για να αποφεύγονται οι τρικλοποδιές, οι οποίες όχι μόνο υπήρξαν, αλλά θα υπάρξουν και στο μέλλον αναφορικά με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί το χρηματιστήριο. Χρειάζεται να υπάρχει πράγματι ένας νόμος πολύ πολύ μελετημένος ο οποίος θα κάμει το χρηματιστήριο έναν πολύ πολύ σωστό θεσμό που θα αποτελέσει ίσως και τη σπονδυλική στήλη της οικονομίας της Κύπρου. Γι' αυτό θέλω ακόμα μια φορά να δηλώσω ότι και εμείς θα κάμουμε ό,τι μπορούμε, για να στηρίξουμε εποικοδομητικά αυτό το θεσμό. Θα πρέπει επίσης επιτέλους στη νομοθεσία να προβλεφθεί πώς γίνονται οι ιδιωτικές επενδύσεις. Θα πρέπει να υπάρξει αυστηρός περιορισμός, ώστε αυτές οι επενδύσεις να γίνονται πραγματικά από συνεργάτες, από υπαλλήλους και από εκείνους που έχουν σχέση με τη διεύρυνση αυτής της επιχείρησης.

Το ερώτημα το οποίο σήμερα μας απασχολεί είναι το εξής: Πρέπει τα χρηματιστηριακά κέρδη να απαλλάσσονται από φορολογία; Γιατί σωστά ελέχθη ότι, επειδή είναι ένας θεσμός ακόμα στα πρώτα του βήματα, χρειάζεται ενθάρρυνση. Και πράγματι χρειάζεται ενθάρρυνση. Και πράγματι θα ήταν αντιπαραγωγικό να απαιτούμε τα κέρδη από το χρηματιστήριο στο παρόν στάδιο να φορολογούνται όπως φορολογείται ο φόρος εισοδήματος, που σημαίνει ότι ο φόρος θα μπορούσε να φθάνει

και μέχρι το 40%, όπως φθάνει ο φόρος εισοδήματος. Ίσως αυτό πράγματι να ήταν αντιπαραγωγικό για το χρηματιστήριο. Το ότι όμως πρέπει να φορολογούνται τα κέρδη από το χρηματιστήριο δε νομίζω να υπάρχει κανένας Κύπριος πολίτης που να το αμφισβητεί. Επομένως, ποιο είναι το λογικό ποσοστό φορολογίας για τα χρηματιστηριακά κέρδη; Και εδώ βέβαια μπορούμε να παραδειγματιστούμε από τα χρηματιστήρια άλλων χωρών, αλλά λαμβάνοντας υπόψη ότι το δικό μας χρηματιστήριο δε βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο στο οποίο ευρίσκονται χρηματιστήρια τα οποία λειτουργούν επί μακράν σειράν ετών. Και μπορούμε να ξέρουμε τι έγινε στα πρώτα τους βήματα. Εν πάση περιπτώσει είναι δίκαιο να φορολογούνται τα κέρδη από το χρηματιστήριο· διαφορετικά θα υπάρξει στρέβλωση της οικονομίας. Αν όλα τα άλλα κέρδη φορολογούνται και δε φορολογούνται τα χρηματιστηριακά, προειδοποιώ ότι η στρέβλωση της οικονομίας θα είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτή που φαίνεται εκ πρώτης όψεως. Φορολογούνται τώρα; Και εδώ υπήρξε σύγχυση. Υπήρξε η φήμη ότι η κυβέρνηση είχε υποσχεθεί ότι τα κέρδη από το χρηματιστήριο για το 1999 δε θα φορολογούνταν. Ο Υπουργός Οικονομικών διαψεύδει κατηγορηματικά ότι προέβη σε αυτές τις δηλώσεις. Ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών της Βουλής και άλλα μέλη της επιτροπής λένε ότι έγιναν ανάλογες δηλώσεις. Εμείς δε γνωρίζουμε ποια είναι η πραγματικότητα. Αλλά εν πάση περιπτώσει αυτή η σύγχυση ουσιαστικά πληρώθηκε ακριβά και με τις αποφάσεις της Βουλής, γιατί είμαστε δέσμιοι αντιφατικών απόψεων που προκύπτουν από το κυβερνητικό σχήμα. Διότι, εάν πράγματι πρόθεσις -και δικαίωμα- της κυβέρνησης ήτο να φορολογήσει τα κέρδη από το χρηματιστήριο με τον τρόπο που φορολογούνται τα κέρδη, δηλαδή με βάση το φόρο εισοδήματος, τότε αυτό που γίνεται σήμερα -και πρέπει να γίνει κατανοητό και από τους επενδυτές και από όλους τους πολίτες- είναι μία σημαντική μείωση της φορολογίας. Ενώ επρόκειτο να φτάνουν μέχρι 40%, η πρόταση είναι για το 1999 αυτό το φορολογικό ύψος να είναι 5%.

Επομένως, ας μη μιλούμε για νέα φορολογία, αλλά ας μιλούμε για μείωση της πιθανότητας είσπραξης ποσών μέχρι 40%.

Πρέπει να υπάρχει διαφορά μεταξύ εμπόρων μετοχών και επενδυτών; Σίγουρα, ναι. Αλλά δεν είναι του παρόντος. Είναι όμως ένα θέμα το οποίο πρέπει να απασχολήσει από τώρα όλους εμάς που προτιθέμεθα να εμπλακούμε στην κατάθεση ειδικού νόμου -και αυτή είναι η πρόθεση του κόμματός μας- με άλλα κόμματα τα οποία θα ήθελαν να συμπράξουν μαζί μας και να προβούμε σε κατάθεση σχεδίου νόμου που να ρυθμίζει το σύνολο των δραστηριοτήτων του χρηματιστηρίου.

Πρέπει να υπάρχει ένα ποσό αφορολόγητο για άτομα που έκαναν μία και μόνο επένδυση; Η δική μας απάντηση είναι «ναι». Εδώ είναι όμως που πρέπει να δούμε ποιο είναι το λογικό ποσό το οποίο πρέπει πράγματι να μη φορολογείται, όπως γίνεται και με τα ακίνητα. Εάν και εφόσον είναι μόνο μία επένδυση και μάλιστα μακροχρόνια, διότι κάποια οικογένεια αγόρασε πριν είκοσι χρόνια μετοχές και μετά από είκοσι χρόνια πράγματι οι μετοχές αυτές, αυτή τη στιγμή, έχουν μια πολύ μεγαλύτερη αξία, διερωτάται κανείς τι πρέπει να φορολογήσει. Μόνο σ' ένα χρόνο όσα κέρδισε μια οικογένεια μικρή σ' ολόκληρη τη ζωή της; Εδώ είναι που πρέπει πράγματι να σταθούμε και με κοινωνικό τρόπο γύρω από αυτά τα προβλήματα.

Υπάρχουν δυνατότητες είσπραξης το 1999; Είναι εδώ που πρέπει να πω και πάλι ότι επικρατεί μια σύγχυση στο κυβερνητικό στρατόπεδο. Ο λόγος για τον οποίο καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι θα έπρεπε το 2000 -και ίσως και το 2001, αναλόγως του ποιες θα είναι οι συνθήκες- να επιβάλουμε τέλος αντί φόρου είναι γιατί πιστεύαμε ότι δεν ήταν δυνατόν να εισπραχθούν φόροι. Και επομένως, για να μη στερηθεί η κυβέρνηση από αρκετά έσοδα τα οποία είναι απαραίτητα να εισπράξει, γιατί θα πρέπει να φορολογούνται τα κέρδη, αλλά και γιατί έχουμε και ένα δημοσιονομικό έλλειμμα το οποίο δεν μπορούμε να μην αναγνωρίζουμε, αποφασίσαμε να δεχτούμε την προσωρινή

επιβολή τέλους. Γιατί προσωρινή; Διότι το τέλος είναι ο πλέον άδικος φόρος. Το τέλος το πληρώνουν και οι κερδίζοντες και οι χάνοντες. Και θέλω να προειδοποιήσω ότι το τέλος θα πληρωθεί κυρίως από τους μικρούς επενδυτές. Οι μεγάλοι επενδυτές δεν πρόκειται να χάσουν. Γνωρίζουν τι κάνουν, γνωρίζουν τι αγοράζουν, γνωρίζουν πότε πρέπει να πουλήσουν και δεν έχουν καμία πιθανότητα να χάσουν ή έχουν πολύ μικρή πιθανότητα. Αυτοί που αγόρασαν σε υπερβολικά ψηλές τιμές με την ελπίδα -επειδή δημιουργήθηκε όλος αυτός ο σάλος- ότι όποιος αγοράζει στο χρηματιστήριο αυτόματα γίνεται εκατομμυριούχος θα εξαναγκαστούν, λόγω του ότι πολλοί απ' αυτούς δανείστηκαν για να αγοράσουν μετοχές, θα εξαναγκαστούν να πουλήσουν και θα πληρώσουν και τέλος επί τη βάση των ζημιών τους. Αλλά μας είπαν ότι δεν υπήρχε τρόπος να εισπραχθούν το '99· τώρα μας λεν πως υπάρχει. Δεν ξέρω ποιο από τα δυο ισχύει. Εμείς, εν πάση περιπτώσει, για να μη δημιουργούμε περισσότερα προβλήματα, δεχθήκαμε την επιβολή τέλους μόνο για όσο χρονικό διάστημα είναι απαραίτητο και με την προϋπόθεση ότι όσο το δυνατό συντομότερα, κατά την άποψή μας, αυτό το τέλος θα αντικατασταθεί και πάλι από φόρο κερδών, που είναι πολύ πιο δίκαιος φόρος από ένα τέλος το οποίο είναι ισοπεδωτικό. Το είπα και πριν, το λέω και τώρα. Είναι σαν να λέμε σε κάθε Κύπριο: «Θα πληρώνεις £10 το χρόνο, γιατί είσαι Κύπριος, είτε πλούσιος είτε φτωχός». Αυτό είναι το ισοπεδωτικό τέλος.

Ελπίζω ότι σύντομα αυτή η Βουλή θα βρίσκεται μπροστά σε μία ολοκληρωμένη πρόταση, είτε από μέρος κυβερνήσεως είτε από μέρος κομμάτων, για τις δραστηριότητες του χρηματιστηρίου που να είναι και ορθολογική, που θα παρέχει τα σωστά εισοδήματα στο κράτος, θα προστατεύει τους επενδυτές και ιδιαίτερα τους μικροεπενδυτές, γιατί οι μεγαλοεπενδυτές, επαναλαμβάνω, δεν κινδυνεύουν. Κι εμάς είναι καθήκον μας πράγματι να προστατεύσουμε τους μικροεπενδυτές· και θέλουμε να υπάρχουν πολλοί μικροεπενδυτές. Αν είπαμε ότι με τις ιδιωτικές τοποθετήσεις πρέπει

το προσωπικό να γίνεται επενδυτής, με τον ίδιο τρόπο θέλουμε και όλους τους πολίτες, αν έχουν κάποιες οικονομίες, εφόσον πραγματικά είναι ενημερωμένοι, να μετατραπούν σε επενδυτές και με αυτό τον τρόπο, ναι, εμείς θέλουμε να έχει προστασία ο μικροεπενδυτής.

Η δική μας η πρόταση, η οποία κάπως διαφέρει από τη γενική, είναι ότι θα ψηφίσουμε υπέρ του τέλους για το 2000 για όσο χρειαστεί, μέχρις ότου αντικατασταθεί από φόρο κερδών. Και εμείς θα προσπαθήσουμε να μην κρατήσει, όσο εξαρτάται από μας, αλλά να αντικατασταθεί πράγματι από έναν πιο δίκαιο φόρο. Θα ψηφίσουμε το 5% για το 1999, αλλά πιστεύουμε ότι το ποσό των £35.000 που εξαιρείται από το φόρο και μάλιστα για τις εταιρείες είναι υπερβολικό. Αν ήταν μόνο για τους ιδιώτες και γινόταν μια διαφοροποίηση, θα μπορούσαμε να συμφωνήσουμε με μια διαφοροποίηση. Εφόσον είναι ισοπεδωτικό, η δική μας η πρόταση είναι £10.000 να είναι το ποσό το οποίο θα μένει αφορολόγητο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολύ σύντομα.

Είμαστε υποχρεωμένοι να τοποθετηθούμε πάνω σ' όλα τα γεγονότα που έχουν εξελιχθεί. Με τη σύγχυση η οποία είχε επικρατήσει -και την ευθύνη απόλυτα, κατά τη δική μας άποψη, φέρει το κυβερνητικό στρατόπεδο- είχαμε υποβάλει δυο τροποποιήσεις, που ήταν απόφαση του εκτελεστικού γραφείου και της κοινοβουλευτικής ομάδας. Και αυτές οι δυο τροποποιήσεις προνοούσαν, όσον αφορά το κατατεθέν από την κυβέρνηση τροποποιητικό νομοσχέδιο για το φόρο εισοδήματος, για το 1999 αντί 5% να είναι 1% και όσον αφορά την κατάργηση του φόρου για το 2000 και μέχρι που να

εξευρεθεί ο όποιος άλλος τρόπος επιβολής άλλου φόρου κεφαλαιουχικού ή οτιδήποτε, είχε αποφασιστεί 0,6, δηλαδή 0,6‰. Μετά όμως ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Τέλος 0,6‰ μέχρι αντικατάστασης αυτής της επιβάρυνσης ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

0,6%.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

0,6% ή 6‰.

Μετά όμως που τα τέσσερα άλλα κόμματα είχαν συναινέσει και είχε εξευρεθεί αυτή η χρυσή τομή, η κοινοβουλευτική ομάδα κατά πλειοψηφία αποφάσισε και θα υπερψηφίσει -όλοι, σαν κοινοβουλευτική ομάδα- τα νομοσχέδια, όπως έχουν τροποποιηθεί.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανείς άλλος; Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε νομίζω ότι μπορεί να αισθάνεται κανένας από εμάς ιδιαίτερα ευτυχής που στο πνεύμα των ημερών που διάγουμε, που είναι μέρες αγάπης και προσφοράς, αντί να ασχοληθούμε με θέματα που πιθανόν να είχαν σχέση με την προσφορά προς αναξιοπαθούντες ή άλλους συνανθρώπους μας ή τις υποχρεώσεις του κράτους προς ανθρώπους που έχουν την ανάγκη στοργής του κράτους, συζητούμε το θέμα που συζητούμε. Όχι γιατί δεν έχει την ουσία του και τη σοβαρότητά του. Απλά είναι σε

μετωπική αντιπαράθεση με το κλίμα των ημερών. Και όσο κι αν ενοχλούνται κάποιοι - κακώς- όπως ενοχλήθηκαν σε κάποια αθώα συζήτηση που είχαμε το πρωί σε ένα μέσο μαζικής ενημέρωσης, ε, αυτό το αίσθημα δεν μπορεί να μας το αφαιρέσει κανένας, αφού το αισθανόμαστε!

Όσον αφορά τις συζητήσεις για το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, κύριε Πρόεδρε, είναι η πεποίθησή μας -και αυτή ήταν και η αναφορά του γενικού γραμματέα του κόμματός μας σε πρωινή δημοσιογραφική διάσκεψη που είχε με την ευκαιρία της διακήρυξης που έκανε το κόμμα μας για τον επόμενο χρόνο, με την ευκαιρία έναρξης της νέας χιλιετίας- ότι μέχρι στιγμής τουλάχιστον ασχοληθήκαμε ως Κύπριοι περισσότερο ποσοτικά παρά ποιοτικά με το χρηματιστήριο. Και, εάν το εντοπίζουμε σωστά, θα πρέπει όλοι να το σημειώσουμε. Και από τούδε και στο εξής και σίγουρα όχι κάτω από την πίεση του χρόνου, ο οποίος είναι ο χειρότερος σύμβουλος, όταν ασχολείται κάποιος με πολύ σοβαρά θέματα, να το λάβουμε πάρα πολύ σοβαρά υπόψη.

Είναι γεγονός πως, όταν θέλεις να παρουσιάσεις τη θέση σου για ένα θέμα όπου εξευρέθη, έστω και με δύσκολο τρόπο, μια συναινετική απόφαση, δεν είναι εύκολο να κάνεις και να προβάλεις περισσότερο τις αρνητικές τοποθετήσεις σου, παρά τις θετικές. Όμως πιστεύω ότι θα είμαστε πάρα πολύ ανακόλουθοι, αν δεν εντοπίζαμε εδώ πως το γεγονός αυτής της δυστοκίας είχε σαν αφετηρία την αναποφασιστικότητα της κυβέρνησης ουσιαστικά να φέρει ένα συγκεκριμένο νομοθέτημα για ένα τόσο πολύ σοβαρό θέμα μπροστά στο νομοθετικό σώμα. Δε θα δώσω περισσότερη έκταση προς αυτή την κατεύθυνση, όμως πιστεύω πως η προσπάθεια εξεύρεσης ομόφωνης συναινετικής απόφασης και όχι η πλειοδότηση δελεαστικής προσφοράς προς τους επηρεαζόμενους από τις οποιεσδήποτε πλευρές, για να γίνουν αυτές οι πλευρές από διάφορους επηρεαζόμενους πιο αρεστές, ήταν φρόνιμη ενέργεια.

Πρέπει εδώ, προτού κλείσω την παρέμβασή μου, κύριε Πρόεδρε, να αναφέρω και μία καταγγελία που έκαναν όλοι εκείνοι που για τους δικούς τους λόγους προσπάθησαν -και πιθανόν αυτή την προσπάθειά τους να τη συνεχίσουν και στο μέλλον- να συνδέσουν την οποιαδήποτε επιβολή δίκαιης φορολογίας με πιθανή πτώση της αξίας των μετοχών στο ΧΑΚ. Όλοι γνωρίζουμε σε ποια ύψη κυμαίνονται οι αξίες των μετοχών στο κυπριακό χρηματιστήριο. Και ας αφήσουν τα κόλπα οι διάφοροι που για τους δικούς τους λόγους προσπαθούν να δημιουργήσουν στην κοινή γνώμη την εντύπωση ότι τάχατες η επιβολή οποιασδήποτε, προπαντός δίκαιης φορολογίας, συνδέεται με οποιαδήποτε πιθανή αρνητική πορεία του χρηματιστηρίου. Ας αναλογιστούν και οι ίδιοι, αυτοί, οι κατηγοροί εντός ή εκτός εισαγωγικών, τις δικές τους ευθύνες, γιατί επιτέλους, έστω και αυτή τη στιγμή, οι οποιοδήποτε θεσμικοί υπεύθυνοι, είτε ονομάζεται επιτροπή κεφαλαιαγοράς είτε ονομάζεται διοικητικό συμβούλιο του χρηματιστηρίου είτε ονομάζεται Έφορος Εταιρειών είτε οποιοσδήποτε άλλος, πρέπει να αναλάβουν επιτέλους τις ευθύνες τους. Και ας παραμεριστούν τα προσχήματα ότι ο νόμος έχει κενά, έχει αδυναμίες ή οτιδήποτε άλλο. Και οι νόμοι και οι κανονισμοί είναι αρκετοί για εκείνους που θέλουν να παίξουν σωστά το ρόλο τους, να κυνηγήσουν τους οποιοσδήποτε κρύβονται πίσω τάχατες από αυτές τις αδυναμίες και δεν ασκούν σωστά τα καθήκοντά τους από την έπαλξη που είναι ταγμένοι. Ένωθα πολύ έντονα αυτό το τελευταίο σημείο, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό το ανέφερα, γιατί φτάνει πια όλα να τα ρίχνουμε πάνω στο νόμο, πάνω στους νομοθέτες, πάνω στο κράτος. Ο καθένας μας έχει την ευθύνη του μεν, αλλά πρωτίστως θα πρέπει ο οποιοσδήποτε πιθανός κατηγορός να μετρήσει και να αναλογιστεί πρώτα τις δικές του ευθύνες και μετά να αποτείνεται σε οποιονδήποτε άλλο.

Η φορολογία, κύριε Πρόεδρε, για οτιδήποτε φέρνει κέρδος είναι μία συνταγματική υποχρέωση του νομοθέτη που πρέπει να εντοπίζει και να καταλογίζει. Είναι λοιπόν

μέσα σ' αυτές τις συνταγματικές, όχι τα δικαιώματά μας, υποχρεώσεις μας που σαν νομοθετικό σώμα, έστω και τη δωδεκάτη παρά ένα το εντοπίζουμε και το καταλογίζουμε μέσα σε τούτα τα πλαίσια, όπως εξηγήθηκαν προηγουμένως από τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών. Επαναλαμβάνω, δε στέκομαι, κύριε Πρόεδρε, πάνω στις πιθανές αδυναμίες ή πιθανές επικρίσεις της δικής μας της πλευράς πάνω σε εκείνα που δε συμφωνούμε· υπογραμμίζουμε περισσότερο την ορθότητα της εξεύρεσης της συναινετικής αυτής προσέγγισης που αν ίσως κάποιος από εμάς το ένιωθαν από την αρχή, ίσως να ήταν και αχρείαστες κάποιες αντιπαραθέσεις των προηγούμενων ημερών. Και η πορεία αυτού του σώματος διά της επιτροπής Οικονομικών τα τελευταία δύο χρόνια απέδειξε ότι ήταν δυνατή και υλοποιήθηκε η εξεύρεση συναινετικών λύσεων οι οποίες δε σημαίνει απαραίτητα ότι υποχρεώνουν τον οποιοδήποτε από εμάς να κάμει απόκλιση από τις θέσεις αρχών τις οποίες εκφράζει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν είναι κάτι που θα ήθελα, αρχίζοντας τη σύντομη παρέμβαση, είναι να εκφράσω την ιδιαίτερη ευαρέσκεια για την υπευθυνότητα με την οποία όλες οι πλευρές έχουν αντιμετωπίσει ένα καίριο πρόβλημα που πράγματι τις τελευταίες μέρες -θα συμφωνήσω με τον κ. Καζαμία- έδωσε λαβή σε ορισμένους να επικαλούνται ή να επιχειρηματολογούν, ότι τάχα η φορολογική αβεβαιότητα συνέτεινε στη μείωση των δεικτών ή των συναλλαγών στο χρηματιστήριο. Νομίζω ότι ουδέν αναληθέστερον και θα πρέπει όσοι εύκολα επικαλούνται ή κατηγορούν τα μέλη του νομοθετικού σώματος ή και την κυβέρνηση να αναλογιστούν ότι αν όντως εκείνο που ανησυχούσε τους

επενδυτές ήταν η τυχόν επιβολή βαριάς φορολογίας, αυτό δε θα ήταν η πώληση των μετοχών αλλά αντίθετα η αγορά των μετοχών. Διότι με το να αγοράζεις μετοχές και να κερδίζεις υπόκεισαι αμέσως και εις τον κίνδυνο της βαριάς φορολογίας για την οποία επιχειρηματολογούσαν τάχα ότι συνέτεινε στη μείωση των συναλλαγών. Δεν είναι όμως αυτό που θα πρέπει να μας απασχολήσει. Εκείνο που νομίζω ορθά έχει δοθεί ως μήνυμα ευθύνης από πλευράς της Βουλής δεν είναι ούτε το ποιοι πρώτα ούτε το ποιοι ύστερα εισηγήθηκαν και τι, αλλά το γεγονός ότι με υπευθυνότητα και ομόφωνα όλες οι πλευρές της Βουλής είτε η πρόταση προήρχετο από την κυβέρνηση είτε από το Συναγερμό ή το ΑΚΕΛ ή την ΕΔΕΚ ή τους Ενωμένους Δημοκράτες καταλήξαμε σε ένα αποτέλεσμα, δίνοντας λύση σ' αυτό το οποίο οπωσδήποτε κάποιοι ήθελαν να παρουσιάσουν ως το μέγα πρόβλημα. Χωρίς αμφιβολία...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Μας άφησες πίσω.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το ΔΗΚΟ το άφησα πίσω. Αν δεν ανέφερα το ΔΗΚΟ, βεβαιότατα ήτο εκ παραδρομής της γλώσσης και δεν ήτο σκοπός μου να το παραγνωρίσω και όταν έλεγα όλες τις πλευρές και απαριθμούσα βεβαιότατα τα κόμματα ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να κάμεις ειδική μνεία.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Βεβαίως είναι ευθύνη του κράτους η λειτουργία ανάλογων θεσμών όπως βεβαίως και πίστωση προς το κράτος όταν αυτοί οι θεσμοί λειτουργούν με επιτυχία και είναι ακριβώς από τα ανάλογα μέτρα τα οποία μια κυβέρνηση μπορεί να πάρει που μπορεί να σταθεί ένας θεσμός, για να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις μιας υγιούς ανάπτυξης της οικονομίας, γιατί όπως ορθά ανέφερε και ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ κανένας δεν μπορεί

να παραγνωρίσει το σημαντικότερο ρόλο που εις την οικονομία της αγοράς διαδραματίζει οπωσδήποτε το χρηματιστήριο. Ούτε και θα πρέπει -και εδώ θέλω να σταθώ με κάπως έντονο τρόπο- να αποκαλούνται τζογαδόροι, σπεκουλαδόροι, καζίνο κ.λπ. όσοι από τους μικροεπενδυτές ή όσοι ασχολούνται με μικροεπενδύσεις έστω και της μιας μέρας στα χρηματιστήρια... Δεν είναι φαινόμενο της Κύπρου και εκπλήττει κανένας παρακολουθώντας τους κατά τα άλλα πολυτάξιδους αλλά και πολυμαθείς συναδέλφους να περιορίζονται, αλλά και τους δημοσιογράφους -θα πρέπει να μου επιτραπεί να πω με μίαν υπεραπλουστευμένη νοοτροπία- να αποκαλούν αυτούς τους είδους τους επενδυτές ως συμμετέχοντες σε τυχερά παίγνια, να αποκαλούν το χρηματιστήριο καζίνο παραγνωρίζοντας ότι εις άλλες χώρες -να αναφέρω ένα παράδειγμα, τη Βρετανία, επί εποχής της σιδηράς εκείνης κυρίας- εδόθησαν ειδικά κίνητρα για να παρακινηθεί και ο μικροκαταθέτης να συμμετέχει και έχει μεγάλη σημασία να παρακολουθήσουμε το τι ακριβώς γίνεται εις όλες τις χώρες. Άλλοι ασχολούνται με τον καφέ, άλλοι με τα μέταλλα, άλλοι με τα συναλλάγματα, άλλοι ... είναι οι διάφορες μορφές συμμετοχής εις το γίνεσθαι το οικονομικό το οποίο στην ουσία ενισχύει, ιδιαίτερα σε χρηματιστήρια όπου υπάρχουν εταιρείες δημόσιες, το εύρωστο των οικονομιών. Θα πρέπει να είμαστε όλοι μάρτυρες εκ του γεγονότος ότι αυτό το οποίο έχει επιτύχει από τη λειτουργία ή έχει επιτευχθεί από τη λειτουργία του χρηματιστηρίου είναι αφενός η οικονομική διεύρυνση, αλλά και ο κύκλος εργασιών πολλών από τις δημόσιες εταιρείες, είναι η εργοδότηση εκατοντάδων νέων επιστημόνων ή και άλλων που για πρώτη φορά θα πρέπει να λεχθεί αμείβονται με υψηλότερους από ό,τι στη δημόσια υπηρεσία επιτέλους ή σε άλλους τομείς της οικονομίας μισθούς. Είναι για πρώτη φορά που παρακάμπτεται η μεγάλη ψαλίδα μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Είναι για πρώτη φορά που βλέπουμε άλλοτε μικρές εταιρείες να συνενώνονται

και να γίνονται ακόμα πιο ανταγωνιστικές, να εργοδοτούν ακόμα περισσότερους υπαλλήλους και να προσφέρουν πολύ περισσότερα.

Και κάτι το πιο σημαντικό -και είναι εδώ που ίσως έχει σημασία- τα κίνητρα που δίδουμε. Είτε το θέλουμε είτε όχι οι δημόσιες εταιρείες είναι υποχρεωμένες εις τους ισολογισμούς κατ' έτος, αν θέλουν να παραμένουν οι μετοχές τους ψηλά, να δείχνουν κέρδος και όχι ζημιές, όπως όταν ήταν ιδιωτικές. Αυτό σημαίνει, εν τη εξελίξει του χρόνου, και αύξηση των εσόδων του κράτους, διότι πλέον υπάρχει η διαφάνεια και όχι η εύκολη φοροδιαφυγή ή η ευκολότερη, αν θέλετε, όπως θα εγίνετο με τις ιδιωτικές εταιρείες. Ταυτόχρονα είναι και η αξιοποίηση κάποιων κεφαλαίων τα οποία έμεναν αδρανή. Είναι και κάποια άλλα κεφάλαια τα οποία ήσαν σε μυστικούς λογαριασμούς και φοροδιέφευγαν, είναι και ο επαναπατρισμός κεφαλαίων όχι μόνον από Κύπριους οι οποίοι τα είχαν παρανόμως εξαγάγει στο εξωτερικό αλλά και επαναπατρισμός από απόδημους Κύπριους και από το εξωτερικό.

Συνεπώς, πιστεύω ότι η απόφαση της Βουλής να απαλλάξει από το φόρο εισοδήματος από το 2000, επιβάλλοντας τέλος που σίγουρα είναι χαμηλότερο του φόρου εισοδήματος, αλλά και μειώνοντας το φορολογικό συντελεστή του '99, ήταν μια πράξη συνειδητή απ' όλους μας ενίσχυσης αυτού του θεσμού, ενίσχυσης της οικονομίας του τόπου και είναι γι' αυτό που πιστεύω ότι δεν είναι ποιος σήμερα θεωρείται ο πρωταγωνιστής. Ένα παραμένει γεγονός: φαίνεται πως μέσα από το διάλογο, μέσα από συναινέσεις μπορεί να υπάρξουν και συγκλίσεις και να υπάρξουν τα αποτελέσματα που πιστεύω ωφελούν γενικότερα την πατρίδα μας. Και δώσαμε σήμερα ένα μήνυμα προς όσους ήθελαν δυστυχώς να μειώνουν το κύρος αυτού του νομοθετικού σώματος. Η απάντηση ήταν ότι εκεί όπου υπάρχει ανάγκη για σοβαρές παρεμβάσεις κανένας δεν υποχωρεί, κανένας δεν υπαναχωρεί, έστω και αν ακόμα

κάποιες ίσως από τις βασικές αρχές που μπορεί υπό άλλες συνθήκες να επρέσβευε να υποχωρούν χάριν του γενικότερου καλού.

Θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση, χωρίς να είναι σημείο αναφοράς προς κριτική. Δε διαφωνώ με τη διαπίστωση του κ. Χριστόφια ότι μπορεί η μεγάλη μάζα του λαού να ασχολήθηκε με αυτό που λέγεται χρηματιστήριο. Ευτυχώς η πολιτική ηγεσία αλλά και ο Πρόεδρος και η κυβέρνηση παρέμειναν τουλάχιστον προσηλωμένοι εις το εθνικό πρόβλημα και όχι εις τα όποια άλλα ενδιαφέροντα το χρηματιστήριο μπορεί να πρόσφερε. Με αυτά, κύριοι συνάδελφοι, και δε νομίζω να χρειάζεται να λέγονται και περισσότερα εκεί όπου είναι αυτονόητα, θέλω να ευχαριστήσω θερμά όλους για τη σημερινή συμβολή και την υπεύθυνη στάση που τηρήσαμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κυρία Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομη, γι' αυτό και θα μιλήσω από τη θέση μου. Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω αλλά μιας και όλα τα κόμματα αποφάσισαν να εκφράσουν τις απόψεις τους και τα αισθήματά τους για την κατάληξη που είχε αυτό το περιβόητο θέμα του χρηματιστηρίου, θα ήθελα και εγώ να πω ότι χαιρόμαστε ιδιαίτερα για την έκβαση αυτής της υπόθεσης και για τις αποφάσεις που πήραμε, γιατί πράγματι τις τελευταίες μέρες ακουγόntonταν τόσες πολλές διαφορετικές απόψεις απ' όλα τα κόμματα που ο κόσμος και ιδιαίτερα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης διερωτώντουσαν πώς μπορούμε να αποφασίσουμε πάνω σε ένα τόσο ευαίσθητο και σοβαρό θέμα μιας και υπάρχουν τόσες διαφορετικές απόψεις. Κι' όμως, όπως αναφέρθηκε ήδη, όταν τα κόμματα τίθενται ενώπιον των ευθυνών τους, παίρνουν τις σωστές αποφάσεις και υπάρχει η σύγκλιση αυτή που χρειάζεται, για να βρούμε τη χρυσή τομή. Και νομίζω ότι

βρέθηκε η χρυσή τομή, το χρηματιστήριο, όπως αναφέρθηκε, είναι ένας θεσμός πολύ χρήσιμος. Με την πράξη μας τη σημερινή θα στηρίξουμε το χρηματιστήριο, θα το βοηθήσουμε να σταθεροποιηθεί και να αποκτήσει πλέον το κύρος που χρειάζεται. Δεν είναι καθόλου περίεργη η συμπεριφορά της κοινωνίας, της κυπριακής κοινωνίας, γύρω από τα θέματα του χρηματιστηρίου, γιατί απ' αυτή τη διαδικασία πέρασαν πιστεύω όλες οι κοινωνίες και όλες οι χώρες, για να καταλήξουν κάπου και να σταθεροποιηθεί ο θεσμός και πιστεύω ότι και ο δικός μας ο θεσμός και το κυπριακό χρηματιστήριο θα βρει το δρόμο του. Με αυτή την ευκαιρία θέλω να πω ότι δε συμφωνώ με την άποψη ότι η καθυστέρηση αυτή, άσχετα από πού προερχόταν η καθυστέρηση ή πού οφειλόταν, δεν επηρέασε δυσμενώς το χρηματιστήριο. Νομίζω ότι ήταν ένας από τους λόγους που επηρεάστηκε το χρηματιστήριο και αυτό θα φανεί και στο μέλλον με την ψήφιση αυτής της φορολογίας και με το να ξέρει πλέον με σιγουριά ο επενδυτής τι θα γίνει στα επόμενα χρόνια και τι θα γίνει για το χρόνο που πέρασε: το χρηματιστήριο πλέον θα σταθεροποιηθεί και θα βρει το δρόμο του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπό το φως αυτού που διαπιστώνω, ότι δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, ας μου επιτραπεί να πω δυο λόγια από τη θέση μου.

Ούτε ειδικός είμαι ούτε έχω μελετήσει πολύ αυτό τον τομέα της οικονομίας, τον πολύ σημαντικό, για να εκφράσω απόψεις ειδικού. Όμως θα πρέπει να πω ότι αναγνωρίζεται γενικά ότι ο θεσμός του χρηματιστηρίου είναι απαραίτητος. Από την άλλη πλευρά ήταν για μας, για τη Βουλή εδώ, ένα πάρα πολύ δύσκολο θέμα. Ολωνών τα βλέμματα σήμερα ήταν στραμμένα στη Βουλή και πραγματικά έγινε πολλή δουλειά, σκληρή δουλειά, σκληρές διαβουλεύσεις και καταφέραμε, κατορθώσαμε ως Βουλή να παρουσιάσουμε συναινετικά κάποιο αποτέλεσμα, κατά την άποψή μου θετικό. Ένα

αποτέλεσμα που αποδεικνύει ότι η Βουλή έχει πλήρη συναίσθηση των ευθυνών της και αντιμετωπίζει τα δύσκολα προβλήματα με τη σοβαρότητα που επιβάλλεται κάτω από τις ιδιαίτερες συνθήκες που περνά ο τόπος μας. Σοβαρότητα και υπευθυνότητα και ας μου επιτραπεί υπό την ιδιότητα του Προέδρου της Βουλής να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια προς όλες τις πλευρές της Βουλής, όλα τα κόμματα που βρίσκονται στη Βουλή, για το αίσθημα ευθύνης με το οποίο αντιμετώπισαν αυτή τη δύσκολη περίπτωση και που πραγματικά επέδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον, αλλά επαναλαμβάνω και τη σοβαρότητα και την υπευθυνότητα και καταλήξαμε, μπορέσαμε, έστω και μετά από σκληρές διαβουλεύσεις, να φτάσουμε σ' αυτό το αποτέλεσμα.

Νομίζω η συζήτηση τώρα μπορούμε να πούμε πως κινήθηκε πιο πέρα. Η συζήτηση έχει καλύψει τα θέματα υπ' αριθμόν 3 και 4 στην ημερήσια διάταξη, καθώς και το κυβερνητικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε σήμερα και κηρύχθηκε επείγον. Γι' αυτό θα προχωρήσουμε στην ψήφιση χωριστά του κάθε θέματος.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 3 θέματος στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος του 1999».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Επιβολή ειδικού τέλους συναλλαγής. Πίνακας. Άρθρο 3.

Φορολογικός συντελεστής. Πίνακας. Άρθρο 4.

Υποχρέωση για καταβολή τέλους. Άρθρο 5.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 6.

Εφαρμογή του νόμου. Άρθρο 7.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 8 και οι Πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 8 και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, δηλαδή για τα έτη 2000 και 2001 ειδικό τέλος επί των συναλλαγών με συντελεστή έξι τοις χιλίοις για φυσικά πρόσωπα και ένα τοις εκατόν για νομικά πρόσωπα;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι η πρόταση νόμου «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1999» δε θα τεθεί σήμερα σε ψηφοφορία, δεδομένου ότι θα τεθεί σε ψηφοφορία το κυβερνητικό νομοσχέδιο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αποσύρεται, διότι έχει ενσωματωθεί μέσα στο κυβερνητικό νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα να ρωτήσω τον κ. Λυσσαρίδη αν επιμένει στη θέση που κατέθεσε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αν πρόκειται να ψηφίσουμε το κυβερνητικό νομοσχέδιο, πρέπει να τεθεί πρώτα η δική μας τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται με πέντε ψήφους υπέρ, σαράντα τρεις εναντίον και καμιά αποχή.

Τώρα προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον της έγκρισης των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται με σαράντα επτά ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και μία αποχή.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με σαράντα επτά ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και μία αποχή.

Η κ. Κατερίνα Παντελίδου.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να δικαιολογήσω την αποχή μου, λέγοντας ότι όχι εγώ προσωπικά αλλά η οικογένεια του συζύγου μου και ο ίδιος προσωπικά έχουν μετοχές σε κάποιες εταιρείες, γι' αυτό θεωρώ ορθότερο να απόσχω της ψηφοφορίας αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999». Για το θέμα αυτό υπάρχει αναθεωρημένη έκθεση και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Ο κ. Μάρκος Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πάλι η εισήγησή μου θα είναι, λόγω του προχωρημένου της ώρας, να μη διαβαστεί η έκθεση, αλλά να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Θέλω να τονίσω ότι έχει αναθεωρηθεί και έχει διορθωθεί η θέση της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις στην τελευταία σελίδα. Η φιλοσοφία του νομοσχεδίου γίνεται αποδεκτή από τις πλευρές. Η διαφωνία που παρουσιάζεται από μια κοινοβουλευτική ομάδα αφορά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου, επομένως πιστεύω ότι δεν είναι απαραίτητη η ανάγνωση της έκθεσης και μπορεί να γίνει απευθείας η εισήγηση για την τροπολογία από τους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και
Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Μουσιούππας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Δώρος Θεοδώρου

Ισιδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 22 Μαρτίου μέχρι 13 Δεκεμβρίου 1999. Στο διάστημα της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θεσμοθέτηση νομοθεσίας με βάση την οποία καταργείται η ισχύουσα μέχρι σήμερα νομοθεσία για τον τόκο και παρέχεται η δυνατότητα απελευθέρωσης των επιτοκίων.

Όπως είναι γνωστό, με βάση τον ισχύοντα μέχρι σήμερα περί Τόκου Νόμο, το επιτόκιο επί οποιουδήποτε χρέους ή υποχρέωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 9% ετησίως. Σύμφωνα με τον ίδιο νόμο, ο υπουργός έχει το δικαίωμα με διάταγμα το οποίο

δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να καθορίζει τα ανώτατα όρια των επιτοκίων, με εξαίρεση τις περιπτώσεις των επιτοκίων που καθορίζονται με βάση το νόμο για την Κεντρική Τράπεζα. Περαιτέρω με βάση την ίδια νομοθεσία, σε περίπτωση που δεν καθορίζεται ανώτατο επιτόκιο από τον υπουργό το επιτόκιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το καθορισμένο ανώτατο χρεωστικό επιτόκιο από την Κεντρική Τράπεζα.

Ειδικότερα και σύμφωνα με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, προνοούνται τα ακόλουθα:

1. Η κατάργηση του περί Τόκου Νόμου του 1977.
2. Η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων για διαφάνεια σε ό,τι αφορά το επιτόκιο που θα εφαρμόζεται και πότε θα εισπράττεται ή θα χρεώνεται στο λογαριασμό του χρεώστη.
3. Ο περιορισμός κεφαλαιοποίησης του τόκου που δεν μπορεί να γίνεται περισσότερο από δύο φορές το χρόνο.
4. Η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων για πληροφόρηση του χρεώστη για τυχόν αλλαγές στο επιτόκιο και στον τρόπο υπολογισμού του.
5. Η συμπερίληψη ασφαλιστικής δικλίδας, έτσι ώστε να ελαχιστοποιούνται οι τυχόν δυσμενείς επιδράσεις στις μεσαίες και χαμηλές εισοδηματικές τάξεις για τα υφιστάμενα στεγαστικά δάνειά τους. Ως προς την εξασφάλιση των οφειλετών στεγαστικών δανείων προνοούνται οι εξής ρυθμίσεις:
  - α. Σε ό,τι αφορά τα υφιστάμενα οικιστικά δάνεια των οποίων το αρχικό ποσό μαζί με το ποσό τυχόν συμπληρωματικών δανείων δεν ξεπερνά τις £60.000 δίνεται η επιλογή στο χρεώστη, εάν το επιθυμεί, να μετατρέψει το υπόλοιπο του δανείου του σε δάνειο με προκαθορισμένο επιτόκιο προς 9% ετησίως ή να διατηρήσει το δάνειο σε δάνειο με κυμαινόμενο επιτόκιο. Η μεταβατική αυτή διάταξη θα ισχύει για την περίοδο από την έναρξη της ισχύος του

προτεινόμενου νόμου μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2002, έτσι ώστε να μην παραβιάσει την ενταξιακή ημερομηνία αναφοράς που είναι η 1η Ιανουαρίου 2003. Μετά το τέλος της περιόδου αυτής, αν δεν έχει εξοφληθεί το δάνειο, το υπόλοιπό του μετατρέπεται σε δάνειο με κυμαινόμενο επιτόκιο.

- β. Αν κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου ο μέσος όρος του κυμαινόμενου επιτοκίου για τα οικιστικά δάνεια αυξηθεί πέραν του 9% ετησίως, τότε τα πιστωτικά ιδρύματα των οποίων τα οικιστικά δάνεια υπερβαίνουν το 25% του ολικού ποσού των δανείων τους θα επιχορηγούνται μέσω του τακτικού προϋπολογισμού με ποσό που θα καλύπτει τη διαφορά μεταξύ του πιο πάνω μέσου επιτοκίου και του 9%.
- γ. Παράλληλα, για σκοπούς δίκαιης και ισορροπημένης μεταχείρισης μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων, εάν κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου ο μέσος όρος του κυμαινόμενου επιτοκίου για τα οικιστικά δάνεια μειωθεί κάτω του 9% ετησίως, τότε τα προαναφερθέντα πιστωτικά ιδρύματα θα υποχρεούνται να καταβάλουν στο πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας τη διαφορά μεταξύ του πιο πάνω μέσου επιτοκίου και του 9%.

Αιτιολογώντας την κατάθεση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου τόσο ο Υπουργός Οικονομικών όσο και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας δήλωσαν τα ακόλουθα:

1. Η Κύπρος συγκαταλέγεται σήμερα σε έναν πολύ μικρό αριθμό χωρών, κατά πλειοψηφία μουσουλμανικών, που διατηρούν αναχρονιστικό καθεστώς όσον αφορά τα επιτόκια με βάση το οποίο το ανώτατο όριο καθορίζεται με νόμο και όχι σύμφωνα με τις δυνάμεις της αγοράς.
2. Η ελευθεροποίηση των επιτοκίων είναι αναγκαία, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, γεγονός το οποίο καθίσταται ιδιαίτερα επιτακτικό

σήμερα, ενόψει του ότι οι υπόλοιπες πέντε υποψήφιες προς ένταξη χώρες της πρώτης ομάδας έχουν ήδη προχωρήσει προς την κατεύθυνση αυτή.

3. Ως νέα δέσμευση της Κυπριακής Δημοκρατίας για άμεση ελευθεροποίηση του ύψους των επιτοκίων της έχει τεθεί το τέλος του 1999.
4. Όλοι οι διεθνείς οργανισμοί έχουν θέσει την Κύπρο υπό δυσμένεια όσον αφορά το θέμα αυτό και χωρίς την εν λόγω ελευθεροποίηση η Κύπρος δεν μπορεί να γίνει μέλος του ευρύτερου οικονομικού χώρου στα πλαίσια παγκοσμιοποίησης της οικονομίας.
5. Οι υποψήφιες προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρες πρέπει να ακολουθήσουν μία διαδρομή προσαρμογής προς το κοινοτικό κεκτημένο. Όποια απ' αυτές τις χώρες ολοκληρώσει το στάδιο προσαρμογής της θα κληθεί να εισέλθει στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρώτη. Ιδιαίτερα αναγκαία όμως καθίσταται η έγκαιρη προσαρμογή του συνόλου της οικονομίας πριν από την ένταξη.
6. Με την ελευθεροποίηση των επιτοκίων θα καταστεί δυνατή η περαιτέρω προώθηση της διαδικασίας άρσης των περιορισμών που υφίστανται σε σχέση με τη διεύρυνση κεφαλαίων.
7. Θα εξασφαλιστεί μέσω των δυνάμεων της αγοράς πιο αποτελεσματική κατανομή των χρηματικών πόρων της οικονομίας, μεγαλύτερη ευελιξία στην εφαρμογή νομισματικής πολιτικής και ταχύτερη αντίδραση στις μεταβολές του οικονομικού περιβάλλοντος.
8. Με την ελευθεροποίηση θα επιτραπεί ο δανεισμός από το εξωτερικό, γεγονός που θα καταστήσει τα επιτόκια ανταγωνιστικότερα.

Τέλος, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας δήλωσε ότι, λόγω της πολιτικής κατάστασης που επικρατεί στην Κύπρο και για αποτροπή του κινδύνου εκροής μεγάλων κεφαλαίων στο εξωτερικό, η ελευθεροποίηση της ροής κεφαλαίων προγραμματίζεται να

γίνει με την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι προηγουμένως. Τάχθηκε επίσης κατηγορηματικά υπέρ της άποψης ότι ύστερα από την ελευθεροποίηση τα δανειστικά επιτόκια δεν πρόκειται να αυξηθούν και επιβεβαίωσε τη θέση ότι η Κεντρική Τράπεζα, με βάση το άρθρο 36 της νομοθεσίας της, θα συνεχίσει να επεμβαίνει διοικητικά, αν το κρίνει αναγκαίο, στη ρύθμιση του ύψους των επιτοκίων.

Ο Υπουργός Οικονομικών από την πλευρά του δήλωσε ότι υπάρχει υγιής ανταγωνισμός στα πλαίσια της σύγχρονης κυπριακής οικονομίας, ο οποίος αναμένεται να ενταθεί μετά την ελευθεροποίηση, χωρίς να επηρεάσει ιδιαίτερα την επικρατούσα κατάσταση.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, υποβλήθηκαν εκ μέρους μελών της διάφορες εισηγήσεις ως προς την καλύτερη εφαρμογή της υπό ψήφιση νομοθεσίας, οι οποίες ειδικότερα συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Ο βουλευτής κ. Δώρος Θεοδώρου υπέβαλε την εισήγηση για σύσταση νομισματικής επιτροπής η οποία θα είναι επιφορτισμένη με τον έλεγχο της εφαρμογής της νέας νομοθεσίας για την ελευθεροποίηση των επιτοκίων κατά τη μεταβατική περίοδο και για την υποβολή σχετικών εξαμηνιαίων εκθέσεων.
2. Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος υπέβαλε την εισήγηση να μελετηθεί η σύσταση ανεξάρτητου φορέα, στη βάση ανάλογου προτύπου το οποίο λειτουργεί στην Ιρλανδία, ο οποίος θα χρηματοδοτείται από τις εμπορικές τράπεζες. Υποστήριξε επίσης την άποψη ότι πρέπει να μελετηθούν τα ολιγοπώλια των τραπεζών και ότι κατά τον καθορισμό του ύψους του επιτοκίου πρέπει να ισχύει ο κανόνας του κινδύνου για την εξασφάλιση κάθε δανείου, κάτι που δε λαμβάνεται υπόψη ούτε αναλύεται με το ισχύον σύστημα. Επομένως, δήλωσε ο ίδιος βουλευτής, πρέπει

να προηγηθεί εκπαίδευση του προσωπικού των τραπεζών προς την κατεύθυνση αυτή.

3. Ο κ. Κίκης Καζαμίας εξέφρασε την άποψη ότι από καταμερισμό των σημερινών δανείων, τα οποία υπερβαίνουν τα πέντε δισεκατομμύρια λίρες, το 40% αφορά δάνεια που συνήφθησαν στη βάση προσωπικών εγγυήσεων και δεν καλύπτονται από εξασφάλιση υποθήκης. Ύστερα από την ελευθεροποίηση οι οφειλέτες των δανείων αυτών θα βρεθούν αυτόματα σε δυσμενέστερη θέση έναντι των οφειλετών ενυπόθηκων δανείων και πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερα υπόψη ότι τα εν λόγω δάνεια αφορούν κυρίως μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και ότι δεν είναι δυνατόν με τις σημερινές συνθήκες ύφεσης στην αγορά οι οφειλέτες αυτοί να μην επηρεαστούν αρνητικά. Ο ίδιος βουλευτής παρατήρησε επίσης ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο παρουσιάζει νομοτεχνικές ασάφειες, η κυριότερη από τις οποίες αφορά την ερμηνεία του όρου «μέσος όρος του κυμαινόμενου επιτοκίου», και δε γίνεται καμιά αναφορά στις υποχρεώσεις των εγγυητών των υφιστάμενων δανείων και στον τρόπο με τον οποίο αυτοί θα εξασφαλιστούν μετά την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.
4. Τέλος, ο κ. Χρίστος Ρότσας εξέφρασε την ανησυχία του κατά πόσο η κοινωνία είναι ενήμερη ως προς τις επερχόμενες αλλαγές στο σύστημα και ζήτησε από την κυβέρνηση να προχωρήσει σε κατάρτιση ενημερωτικών προγραμμάτων του κοινού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, προχωρώντας στη μελέτη της προτεινόμενης νομοθεσίας και στην προσπάθειά της για διαμόρφωση ενιαίας θέσης, υιοθέτησε ως βάση για τη διαμόρφωση της τελικής της πρότασης προς την ολομέλεια του σώματος την εισήγηση για σύσταση νομισματικής επιτροπής επιφορτισμένης με τον έλεγχο του τρόπου εφαρμογής της υπό ψήφιση νομοθεσίας στα

πλαίσια μιας μεταβατικής περιόδου, διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους. Η επιτροπή συμφωνεί ότι ένα τέτοιο συμβουλευτικό σώμα το οποίο θα είναι αρμόδιο να υποβάλλει εξαμηνιαίες εκθέσεις για την πρόοδο εφαρμογής της εν λόγω νομοθεσίας, για τα ειδικότερα μέτρα που θα λαμβάνονται για προστασία του κοινού και για τα ενδεχόμενα προβλήματα που θα δημιουργούνται αποτελεί ασφαλιστική δικλίδα καλύτερης εφαρμογής του νέου καθεστώτος ελευθεροποίησης των επιτοκίων.

Στη διαμόρφωση της θέσης αυτής η επιτροπή έλαβε ιδιαίτερα υπόψη τη θέση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας ως προς το καθεστώς δημιουργίας της επιτροπής αυτής. Σύμφωνα με τη θέση αυτή, η οποία διαβιβάστηκε γραπτώς στην επιτροπή, λόγω του ότι η Κεντρική Τράπεζα δεν είναι ακόμη ανεξάρτητη και λόγω του ότι η πλήρης ανεξαρτητοποίησή της θα γίνει αργότερα, αφού προηγηθούν συνταγματικές τροποποιήσεις, σ' αυτό το στάδιο δεν είναι δυνατή η σύσταση ανεξάρτητου συμβουλίου νομισματικής πολιτικής ως εντεταλμένου από την Κεντρική Τράπεζα οργάνου για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα νομισματικής πολιτικής. Αντί αυτού, είναι δυνατή στο παρόν στάδιο η σύσταση ενός συμβουλευτικού σώματος ενταγμένου στην Κεντρική Τράπεζα το οποίο να υποβάλλει εισηγήσεις προς το διοικητικό συμβούλιο της τράπεζας. Το συμβούλιο αυτό θα απαρτίζεται από το Διοικητή, δύο μέλη που θα διορίζονται από τον ίδιο και δύο μέλη που θα διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Η θητεία του οργάνου αυτού θα λήξει με την πλήρη ανεξαρτητοποίηση της Κεντρικής Τράπεζας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και όλης της διεξαχθείσας συζήτησης, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, με έναρξη της ισχύος του από την 1η Ιανουαρίου 2001.

Ταυτόχρονα η επιτροπή δηλώνει ότι, λαμβάνοντας την απόφαση για εισήγηση προς την ολομέλεια του σώματος όπως αντί της άμεσης έναρξης της ισχύος του υπό ψήφιση νομοσχεδίου η ημερομηνία έναρξης της ισχύος της υπό αναφορά νομοθεσίας μετατεθεί ένα χρόνο αργότερα, επιφυλάσσεται του δικαίωμάς της να ενημερώνεται από τους αρμοδίους σχετικά με την πρόοδο στη σύσταση της συμβουλευτικής επιτροπής, σύμφωνα με τα πιο πάνω, και το έργο που αυτή καλείται να επιτελέσει. Επιφυλάσσεται επίσης του δικαιώματός της, αν δεν ικανοποιηθεί στο μεταβατικό αυτό διάστημα του ενός έτους ότι έχουν γίνει όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την ικανοποιητική εφαρμογή του καθεστώτος ελευθεροποίησης των επιτοκίων, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται αποτελεσματική προστασία του κοινού, να επανέλθει με τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας και μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος της σε μεταγενέστερο στάδιο από αυτό της 1ης Ιανουαρίου 2001.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, χωρίς να διαφωνούν με την όλη φιλοσοφία του προτεινόμενου νόμου, καθώς και με την ανάγκη σύστασης συμβουλευτικής επιτροπής σύμφωνα με τα πιο πάνω, υποστηρίζουν ότι ημερομηνία έναρξης της ισχύος του θα πρέπει να τεθεί η 1η Ιανουαρίου του 2003, ημερομηνία που έχει επίσημα οριστεί ως η ενταξιακή ημερομηνία. Ταυτόχρονα, τα ίδια μέλη της επιτροπής δηλώνουν ότι μέχρι την πιο πάνω ημερομηνία θα πρέπει να ληφθούν και να προωθηθούν μέτρα που να προετοιμάζουν μεθοδικά τη χρηματοπιστωτική αγορά και την οικονομία, ώστε με την πιθανή ένταξη να μπορέσει η κυπριακή κοινωνία να δεχθεί χωρίς κλυδωνισμούς τη φιλελευθεροποίηση των επιτοκίων. Τη θέση τους αυτή επεξήγησαν αναλυτικά σε σχετικό γραπτό σημείωμα που υπέβαλαν στην επιτροπή στο στάδιο της συζήτησης του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αντωνίου.

A. ANTΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αυτό το θέμα αποτέλεσε αντικείμενο πολλών και μακρών συζητήσεων. Αν διαβάσει κανείς την έκθεση της επιτροπής Οικονομικών, θα δει ότι όλες οι πλευρές ανησυχούν ως προς το ποια μέτρα πρέπει να προηγηθούν της ελευθεροποίησης των επιτοκίων. Δηλαδή όλοι συμφωνούν ότι η ελευθεροποίηση των επιτοκίων πρέπει να συνδυαστεί με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων, ώστε να μην υπάρξει απότομη άνοδος, αν θέλετε, των επιτοκίων σε διάφορες κατηγορίες δανείων και είναι εμφανής η άποψη αυτή μέσα από την έκθεση. Και γι' αυτό το λόγο έχει προταθεί στην επιτροπή Οικονομικών από την πλειοψηφία των κοινοβουλευτικών κομμάτων όπως η ισχύς του νόμου αρχίσει σε ένα χρόνο.

Η δική μας θέση είναι θέση η οποία λέει ότι η έναρξη ισχύος του νόμου πρέπει να οριστεί για την 1η Ιανουαρίου του 2003. Και θα θυμάστε ότι στον κοινωνικό διάλογο ο οποίος άρχισε και διεξήχθη μεταξύ του κόμματός μας και του Προέδρου της Δημοκρατίας σε αυτό το θέμα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε δώσει συγκατάθεση ότι δεχόταν έναρξη ισχύος του νόμου για το 2003. Αυτή η δέσμευση ή υπόσχεση του Προέδρου δημιουργεί για μας πολύ δυνατό ηθικό στήριγμα και ηθικό δικαίωμα να επιμείνουμε, ώστε η έναρξη ισχύος του νόμου να οριστεί για το 2003, που περίπου υπολογίζεται να είναι η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρά ταύτα, ενώ έχουμε αυτό το ηθικό στήριγμα και το ηθικό δικαίωμα, είμαστε διατεθειμένοι να μεταβάλουμε τη θέση μας, να μετακινηθούμε από το 2003 στο 2002 και δηλώνουμε ότι, αν εν τω μεταξύ εφαρμοστούν όλα εκείνα τα μέτρα και συσταθεί η επιτροπή, όπως προτείνεται στην έκθεση, ώστε να διαφανεί ότι υπάρχουν τα μέτρα εκείνα πιο νωρίς από την 1η Ιανουαρίου του 2002, είμαστε έτοιμοι να επανεξετάσουμε τη θέση μας και να ψηφίσουμε ή να υποστηρίξουμε θέση για ενωρίτερη έναρξη της

ισχύος του νόμου. Δηλαδή, ενώ η πλειοψηφία λέει ότι είναι το 2001, αλλά, αν δε ληφθούν τα μέτρα τα οποία θα κρίνει ότι είναι απαραίτητα, θα παρατείνει το θέμα αυτό, εμείς θεωρούμε ότι είναι πιο σωστό να πάμε στο 2002 και, αν ληφθούν τα μέτρα, είμαστε έτοιμοι να εφαρμόσουμε το νόμο νωρίτερα.

Πιστεύουμε ότι κατ' αυτό τον τρόπο ασκούμε περισσότερη πίεση στους αρμοδίους, ώστε να προχωρήσουν σε λήψη πιο αποτελεσματικών μέτρων όσο γίνεται νωρίτερα. Αυτή είναι η πρόταση που κάνουμε, ώστε να υπάρξει μια συναινετική προσέγγιση και λύση αυτού του θέματος.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο με τις χρονικές προθεσμίες που βάζει για την απελευθέρωση των επιτοκίων, την 1η Ιανουαρίου 2001. Θέλω όμως να τονίσω ιδιαίτερα και να υπογραμμίσω ότι αυτή η πορεία προς την πλήρη ελευθεροποίηση των επιτοκίων δεν είναι απαλλαγμένη από προβλήματα. Θα υπάρξουν πάρα πολύ σοβαρά προβλήματα τα οποία δε θα αντιμετωπίσουμε μόνο εμείς. Είναι προβλήματα που έχουν αντιμετωπίσει σχεδόν όλες οι χώρες οι οποίες έχουν ελευθεροποιήσει και τα επιτόκιά τους και το ίδιο το νομισματοπιστωτικό τους σύστημα.

Γι' αυτό το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ επιμένει και το ξανατονίζω, παρ' όλο που αναφέρεται και υιοθετείται από την επιτροπή -και το αναφέρω, διότι δε φαίνεται ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας να ευθυγραμμίζεται πλήρως με τις θέσεις που θα αναφέρω- επιμένει ότι είναι ανάγκη να δημιουργηθεί νομισματική επιτροπή για την παρακολούθηση της πορείας της ελευθεροποίησης, η οποία ναι μεν θα βρίσκεται κάτω,

αν θέλετε, από τη σκέπη της Κεντρικής Τράπεζας, αλλά θα αποτελείται από άτομα τα οποία κατά το ήμισυ θα διορίζονται από το διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας και κατά το ήμισυ από τον Υπουργό των Οικονομικών και δε θα είναι κατ' ανάγκην δημόσιοι υπάλληλοι, θα είναι διακεκριμένοι οικονομολόγοι, οικονομολόγοι κύρους, οι οποίοι θα μπορούν να λειτουργήσουν και κατά κάποιο διαφορετικό τρόπο σε σχέση με εκείνο τον κατεστημένο τρόπο που λειτουργούν οι διάφοροι λειτουργοί της Κεντρικής Τράπεζας και θα βοηθήσουν -αυτό έχει αποδειχθεί από την εμπειρία άλλων χωρών- πάρα πολύ στην πορεία προς την ελευθεροποίηση και στην αντιμετώπιση των προβλημάτων, τα οποία θα παρουσιαστούν· και τα προβλήματα είναι πολλά. Έχουν ήδη επισημανθεί αρκετά προβλήματα κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου και κατά τη διάρκεια του προβληματισμού, ο οποίος προηγήθηκε και στις ηγεσίες και στα όργανα των κομμάτων και σε κοινές συσκέψεις με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και σε κατ' ιδίαν συσκέψεις με τον Υπουργό των Οικονομικών.

Είναι πάρα πολλά τα προβλήματα και θα πρέπει να ακολουθήσουμε μια σώφρονα και μελετημένη πορεία. Και δε θα υφίσταται η επιτροπή αυτή μόνο, όπως ισχυρίζεται ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, μέχρις ότου η Κεντρική Τράπεζα ανεξαρτητοποιηθεί εντελώς και αποτελέσει ανεξάρτητο σώμα σε σχέση με τη σημερινή κατάσταση. Θα υφίσταται και μετά από αυτή την ανεξαρτητοποίηση της Κεντρικής Τράπεζας και πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους μας. Αν εισηγούμαστε αυτή την πρόταση, την εισηγούμαστε ακριβώς διότι αισθανόμαστε ότι υπό το καθεστώς της Κεντρικής Τράπεζας και μόνο, δηλαδή με τους λειτουργούς της Κεντρικής Τράπεζας, δεν αισθανόμαστε βέβαιοι και ασφαλείς ότι η πορεία προς την ελευθεροποίηση θα γίνει με τον πλέον ανώδυνο τρόπο, το τονίζω, ανώδυνο τρόπο.

Και κάτι τελευταίο: Αυτή η υπόθεση της ελευθεροποίησης, εν γένει του νομισματοπιστωτικού συστήματος, έχει όρια για την Κύπρο, διότι η Κύπρος έχει κατοχή.

Μπορεί το Ελσίνκι να έχει δημιουργήσει ένα κλίμα περισσότερης βεβαιότητας και ασφάλειας σε ό,τι αφορά τα ελεύθερα εδάφη, αλλά υπάρχει η κατοχή. Το θέμα της πλήρους ελευθεροποίησης του νομισματοπιστωτικού συστήματος δεν μπορεί να ολοκληρωθεί πριν από τον τερματισμό της κατοχής ή τουλάχιστον πριν από την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αυτό το πράγμα για μας είναι όρος. Και η Κεντρική Τράπεζα και οι αρμόδιοι οι οποίοι θα επιληφθούν αυτής της πορείας προς την ελευθεροποίηση να έχουν κατά νουν ότι δε δεχόμαστε πλήρη ελευθεροποίηση του συστήματος πριν τον τερματισμό της κατοχής ή τουλάχιστον πριν την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούππας.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να διαφωνήσω με το συνάδελφο Αβραάμ Αντωνίου στο εξής, το οποίο αφορά το σκεπτικό των δύο ή του ενός χρόνου: Η δική μας άποψη είναι ότι, αν δίνεις μικρό περιθώριο, υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα ενεργοποίησης, ας πούμε, των αρμοδίων, για να διασκεδάσουν τις ανησυχίες και να λυθούν εκ των προτέρων τα προβλήματα που φέρνει η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, διότι και εμείς λέμε και πιο γρήγορα, αλλά λέμε και πιο αργά. Εσείς λέτε τότε και πιο γρήγορα. Δεν ξέρω πού έχουμε διαφορά, δε βρίσκω να έχουμε ... Θα ήταν ευχής έργο να πηγαίναμε ομόφωνα, διότι όλοι αγωνιούμε. Οπωσδήποτε! Θα ψηφίσουμε και εμείς ασφαλώς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να τεθεί η πρότασή μου σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου, αφού επιμένει.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέλω να πω ότι παρά την πίεση του χρόνου -και συμβαίνει αρκετές φορές, όταν είναι σημαντικά τα νομοσχέδια, δυστυχώς, όταν υπάρχει πίεση χρόνου- εγώ θεωρώ ότι αυτό το νομοσχέδιο που ψηφίζουμε σήμερα έχει τεράστια σημασία για την κυπριακή οικονομία. Η τελική απόφαση, ούτως ώστε να ισχύσει μετά την 1η Ιανουαρίου, νομίζω ότι δίνει το περιθώριο της αναγκαίας προσαρμογής, αλλά θα ήθελα να επισημάνω ότι και η συζήτηση που γινόταν προηγουμένως για το χρηματιστήριο και το ότι μερικούς τους έχει εντυπωσιάσει η τόσο ξαφνική επιτυχία του οφείλεται ακριβώς στο γεγονός ότι τόσα χρόνια στην Κύπρο δεν υπήρχε σχεδόν καμία επενδυτική διέξοδος. Το χρηματοοικονομικό μας σύστημα, παρά την ανάπτυξη της οικονομίας μας, υπολείπεται και θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι καταφέραμε να έχουμε μια μεταποιητική βιομηχανία -και ήταν προς τιμή μάλιστα των κυβερνήσεων της δεκαετίας του ογδόντα που μπόρεσαν να δώσουν εκείνη την αναπτυξιακή πνοή- πλην όμως διαπιστώσαμε ότι ήταν προστατευόμενη. Ακριβώς λόγω της υπερπροστασίας, στο τέλος υπέκυψε και έχει τα τεράστια προβλήματα που γνωρίζουμε σήμερα.

Με την ίδια λογική, κάποιοι πιστεύουν ότι μπορούμε να προστατεύσουμε και το χρηματοοικονομικό σύστημα. Είναι τεράστιο λάθος. Εδώ και δέκα τουλάχιστον χρόνια γίνονται συζητήσεις για την απελευθέρωση της αγοράς, της κεφαλαιαγοράς. Δε συμεριζόμαστε την άποψη ότι δε θα πρέπει να γίνουν και τα υπόλοιπα βήματα όσον αφορά την κίνηση κεφαλαίων, όσον αφορά την απελευθέρωση του συναλλάγματος. Η Κύπρος είναι μικρή οικονομία, εξαρτάται σε τεράστιο βαθμό από τις διεθνείς συναλλαγές, πρέπει να συμμετάσχει στο διεθνές σύστημα. Πιστεύουμε ότι οι αρχές της

χώρας, όπως επίσης και οι οικονομικοί παράγοντες που εμπλέκονται, έχουν την ευχέρεια -εμείς οι ίδιοι το καυχώμεθα και είμαστε περήφανοι για το επίπεδο ανάπτυξης- έχουν την ευχέρεια να προσαρμοστούν.

Ζούμε σε έναν κόσμο που είτε μας αρέσει είτε όχι ορίζεται από τη λειτουργία της οικονομίας της αγοράς. Εδώ, παρ' όλη την κινδυνολογία που έχει ακουστεί γύρω από αυτό το θέμα, δε θα κάμουμε τίποτε άλλο παρά να επιτρέψουμε να λειτουργήσει η αγορά. Οι εποπτικές αρχές μπορούν να υπάρξουν, οι επιφυλάξεις και οι συστάσεις της ΕΔΕΚ έρχονται να προστεθούν σε συστάσεις που έγιναν και από άλλες πλευρές, μπορεί θαυμάσια να ενισχυθεί και να προετοιμαστεί ανάλογα το συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας, μπορεί να υπάρξει μέσα στο συμβούλιο κάποιο όργανο, κάποια επιτροπή συμβουλευτική όσον αφορά τη χάραξη νομισματικής πολιτικής.

Εμείς θέλουμε να πιστεύουμε ότι μέχρι του χρόνου τέτοιες μέρες, όταν θα έρθει η στιγμή για να εφαρμοστεί ο νόμος που ψηφίζουμε, θα νιώθουμε ότι έχει διασφαλιστεί η λειτουργία της αγοράς με το νέο καθεστώς.

Επαναλαμβάνω ότι εμείς χαιρετίζουμε αυτή την απόφαση, χαιρετίζουμε το γεγονός ότι τουλάχιστον τα περισσότερα κόμματα φαίνεται να έχουν αντιληφθεί την ανάγκη και είμαστε έτοιμοι να υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να τελειώσει εδώ η συζήτηση. Να προχωρήσουμε στην πρόταση για τροπολογία. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία του ΑΚΕΛ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση για τροπολογία εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για την εφαρμογή του νόμου την 1η Ιανουαρίου το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Υποχρέωση πιστωτικών ιδρυμάτων για διαφάνεια στις χρεώσεις. Άρθρο 3.

Μεταβατική διάταξη για υφιστάμενα δάνεια με εξασφάλιση υποθήκης ακινήτου.

Άρθρο 4.

Μεταβατική διάταξη για υφιστάμενα οικιστικά δάνεια. Άρθρο 5.

Επιφύλαξη. Άρθρο 6.

Κατάρτιση. Άρθρο 7.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι και 8 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι και 8 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για το υπ' αριθμόν 6 θέμα που είναι "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999" υπάρχει απ' όλα τα κόμματα συμφωνία να παραπεμφθεί στη συνεδρία της 13ης Ιανουαρίου.

Παρεμπιπτόντως, εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς, ως συνήθως.

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.037, ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

“Σχετικά με την υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 49.640 και ημερομηνία 12 Μαΐου 1999, για τη βελτίωση/συντήρηση των προβληματικών κατοικιών αυτοστέγασης που κτίστηκαν με οικονομική βοήθεια ύψους £2.250 (Α΄ φάση), σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η μη υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης μέχρι τώρα οφείλεται στο γεγονός ότι το Υπουργικό Συμβούλιο καθόρισε ότι η υλοποίησή της θα γινόταν στα πλαίσια των γενικότερων κοινωνικών μέτρων που θα πρότεινε η κυβέρνηση, ως αντιστάθμισμα των φορολογικών μέτρων που μελετούσε το Υπουργείο Οικονομικών.
2. Ενόψει του ότι τα εν λόγω φορολογικά μέτρα μαζί με τα διάφορα αντισταθμιστικά κοινωνικά μέτρα έχουν ήδη κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων, αναμένεται ότι σύντομα θα αρχίσει και η υλοποίηση της υπό αναφορά απόφασης, και εν πάση περιπτώσει όχι αργότερα από τις αρχές του νέου έτους.”

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.017, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με την επίσπευση της κατασκευής του αυτοκινητόδρομου Κοκκινότριμιθιάς-Αστρομερίτη-Μόρφου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Για το πιο πάνω έργο έγινε πλήρης περιβαλλοντική μελέτη από το “Ενάλιο”, ενώ ταυτόχρονα το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει προβεί σε τεχνοοικονομική μελέτη.

Με βάση τα πορίσματα των πιο πάνω μελετών, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και το Γραφείο Προγραμματισμού αποφάσισαν την προώθηση της μελέτης του έργου στο σύνολό του και την υλοποίησή του κατά φάσεις.

Επειδή η όδευση του δρόμου διέρχεται σε σημαντικό μήκος την ουδέτερη ζώνη, τα Υπουργεία Συγκοινωνιών και Έργων και Εξωτερικών είχαν διαβουλεύσεις με την Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο (UNFICYP), η οποία εξέφρασε επιφυλάξεις για την όδευση του δρόμου. Οι επιφυλάξεις αυτές δεν έγιναν αποδεκτές και ζητήθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών η επανεξέταση του θέματος από την UNFICYP.

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοίμασε έγγραφα προσφορών για εκπόνηση σχεδίων και εγγράφων προσφορών για ολόκληρο το έργο. Μόλις διευθετηθούν ορισμένα διαδικαστικά θέματα με το Γενικό Λογιστή, το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα ζητήσει προσφορές για ετοιμασία μελέτης. Τούτο αναμένεται να επιτευχθεί περί το τέλος του 1999. Σε πρώτη φάση θα συμπληρωθεί η μελέτη για το τμήμα Κοκκινοτριμιθιάς-Δένειας, μήκους 8 χμ., σε διάστημα ενός έτους και οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να αρχίσουν περί τα μέσα του 2001. Η μελέτη για τον υπόλοιπο δρόμο μέχρι τον Αστρομερίτη (16χμ.), που τμήμα του θα διέρχεται την ουδέτερη ζώνη, θα συμπληρωθεί σε δύο χρόνια. Στόχος του υπουργείου είναι η συμπλήρωση του όλου έργου το 2004.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.031, ημερομηνίας 4

Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργου

Χατζηγεωργίου.

«Η ερώτηση αφορά βασικά την κατασκευή δρόμου που να παρακάμπτει την κοινότητα Χούλου και να συνδέει το δρόμο Τσάδας – Λετύμπου – Χούλου, που έχει βελτιωθεί και υπάγεται στη δικαιοδοσία του Τμήματος Δημοσίων Έργων, με το δρόμο Χούλου-Στατού-Αγίου Φωτίου.

Η κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου Χούλου είναι εκ των πραγμάτων αναγκαία, δεδομένου ότι το τμήμα του κύριου δρόμου που περνά μέσα από το χωριό σήμερα είναι πολύ στενό και με πολλές στροφές, αλλά δεν ενδείκνυται η διεύρυνσή του επειδή θα επηρεαστεί μεγάλος αριθμός αξιόλογων οικοδομών, με δυσμενείς επιπτώσεις στο χαρακτήρα της κοινότητας. Παράλληλα όμως, η προβληματική διακίνηση λεωφορείων και φορτηγών στο συγκεκριμένο τμήμα του δρόμου προκαλεί σοβαρή τλαιπωρία τόσο σε ξένους όσο και σε ντόπιους, κατάσταση που καθιστά επιβεβλημένη την κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου. Το θέμα αυτό μελετάται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το οποίο έχει ετοιμάσει σχέδιο και εκτίμηση δαπάνης και είχε ήδη σχετικές διαβουλεύσεις με την τοπική αρχή.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το τμήμα του δρόμου (μήκους επτά χμ.) από το χωριό Χούλου προς τον Άγιο Φώτιο υπάγεται στη δικαιοδοσία της επαρχιακής διοίκησης Πάφου και βελτιώνεται σταδιακά. Συγκεκριμένα, το 1998 βελτιώθηκε με πρέμιξ τμήμα ενός χμ., το 1999 βελτιώθηκε τμήμα επίσης ενός χμ., και αναμένεται εντός των ημερών η βελτίωση πρόσθετου τμήματος χιλίων μέτρων. Το υπόλοιπο τμήμα του δρόμου (μήκους τεσσάρων χμ.) αναμένεται να βελτιωθεί το 2000. Αντίγραφο της ερώτησης έχει ήδη διαβιβαστεί στο διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων, για να δώσει την κατάλληλη απάντηση λόγω αρμοδιότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.038, ημερομηνίας 13

**Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη
Γιάγκου.**

«Σχετικά με τη διαμόρφωση της πλατείας του οικισμού Αγίων Αναργύρων Ι στη Λάρνακα, σας πληροφορώ ότι μέρος της είχε διαμορφωθεί προ αρκετών χρόνων από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ενώ η συμπλήρωση του υπόλοιπου έργου είχε ανασταλεί λόγω προβλημάτων από την ύπαρξη της παλιάς εκκλησίας του οικισμού στον ίδιο χώρο.

Το πρόβλημα έχει τώρα διευθετηθεί και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως παραχώρησε ήδη στον οικείο δήμο Λάρνακας, από τις 7 Οκτωβρίου 1999, το ποσό των £36.323 για ολοκλήρωση του έργου από τις τεχνικές υπηρεσίες του.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν τη λήξη της συνεδρίας θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι στις 13 Ιανουαρίου θα μιλήσει από το βήμα της Βουλής ο Υπουργός Οικονομικών για τον Προϋπολογισμό.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την Πέμπτη, 13 Ιανουαρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τον Προϋπολογισμό του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
2. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
3. Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

4. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000.
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999.
6. Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999.
7. Ο περί της Ίσης Μεταχείρισης των Πολιτών κατά την Ικανοποίηση των Βασικών Στεγαστικών τους Αναγκών Νόμος του 1999. (Αναπομπή).
8. Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
9. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
10. Ο περί Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων και περί Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Ανηλίκων Νόμος του 1999.
11. Ο περί Προσφύγων Νόμος του 1999.
12. Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
13. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
14. Οι περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης Κανονισμοί του 1999.
15. Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 1999.

16. Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
17. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
18. Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμοί του 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Κίκη Γιάγκου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (14.10.99).
2. «Οι συλλήψεις Κυπρίων πολιτών από στρατιώτες του κατοχικού καθεστώτος στη νεκρή ζώνη, κατά παράβαση των όρων οι οποίοι ισχύουν σε αυτή την περιοχή.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη). (4.2.1999).

3. «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).
4. «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (4.2.1999).
(Συνέχιση της συζήτησης).
5. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).
6. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
7. «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο "Φιλοξενία".»

- (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999).
8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».
- (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου). (19.5.1999).
9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 1997.
10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου».
- (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των κ. Μάριου Ματσάκη και Χρίστου Μαυροκορδάτου). (15.6.1999).
11. Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α) «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας και περί αλιευτικών καταφυγίων και το μέλλον της αλιείας στην Κύπρο.»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (19.9.1996).

β) «Οι σοβαρές ζημιές που προκαλούνται από τα δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων και μέτρα για αντιμετώπισή τους.»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής). (30.1.1997).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 7.45 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούππας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας

Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρίστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιπτής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μάτσης Γιαννάκης	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και η κήρυξη ως επείγοντος του νομοσχεδίου «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999».
2. Εκθέσεις για τα νομοσχέδια «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος του 1999» και «Ο περί Φορολογίας του

- Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Β. Λυσσαρίδης, Ν. Πιπτοκοπίτης, Κ. Καζαμίας, Ν. Αναστασιάδης, Α. Βασιλείου, Πρόεδρος, Κ. Παντελίδου) και ψήφισή τους σε νόμους.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελευθεροποίησης των Επιτοκίων και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Α. Αντωνίου, Δ. Θεοδώρου, Ν. Μουσιούππας, Πρ. Προδρόμου) και ψήφισή του σε νόμο.
4. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Κατοικίες αυτοστέγασης — Επίσπευση της κατασκευής του νέου δρόμου Κοκκινοτριμιθιάς - Αστρομερίτη — Βελτίωση του οδικού δικτύου στην κοινότητα Χούλου — Διαμόρφωση πλατείας Αγίων Αναργύρων Α΄ στη Λάρνακα.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 13ης Ιανουαρίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.23 μ.μ.)

(Αρ. 13)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με την ευκαιρία... Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πληροφορούμαι ότι δεν ακουόμουν καλά στην εναρκτήρια δήλωση.

Με την ευκαιρία του νέου χρόνου, εύχομαι σε όλες και σ' όλους καλή χρονιά, να είναι, όσο υπήρξε ποτέ, παραγωγική προς όφελος γενικότερα του κυπριακού λαού, αλλά και προς τον καθένα ξεχωριστά και στις οικογένειές σας εύχομαι κάθε προσωπική

και οικογενειακή ευτυχία.

Σήμερα θα ήταν η ομιλία του Υπουργού Οικονομικών. Ανεβλήθη ενόψει της αναβολής της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού, ύστερα από διευθετήσεις που έγιναν μεταξύ των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων στην παρουσία του Προέδρου του σώματος του κ. Κυπριανού, προς τον οποίο, εκ μέρους και του συνόλου του κοινοβουλίου, εύχομαι να είναι η αυριανή του αναχώρηση μια περιπέτεια πάρα πολύ σύντομη, με την ευχή σύντομα να είναι και πάλι πίσω, πλήρης υγείας, για να αναλάβει τα καθήκοντά του.

Προχωρούμε τώρα στη νομοθετική εργασία.

Το πρώτο θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και είναι πρόταση νόμου. Θα παρακαλούσα ως εκ τούτου τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την έκθεση.

Κύριε Μουσιούττα, αντιλαμβάνομαι η έκθεση είναι ομόφωνη.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ακριβώς επειδή είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει από καμιά πλευρά της Βουλής ένσταση, οι ομόφωνες να θεωρούνται αναγνωσθείσες, για να επισπεύσουμε την εργασία της Βουλής: είμαι έτοιμος να αποδεχθώ την τυχόν απόφαση του κοινοβουλίου. Υπάρχει ένσταση όπως οι ομόφωνες εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες, έτσι που να προχωρούμε στην κατ' ουσίαν συζήτηση του θέματος, αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν υπάρχει ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχουν, κύριε Μουσιούττα, ευχαριστώ πάρα πολύ, η έκθεση είναι ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Ανδρέας Φιλίππου

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Δημήτρης Συλλούρης

Λευτέρης Χριστοφόρου

Ευάγγελος Σαμμούτας

Κώστας Κωνσταντίνου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Κώστας Παπακώστας

Στάθης Κιπτής

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσο Παπαδόπουλο στις 7 Οκτωβρίου 1999, σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 11 Οκτωβρίου μέχρι 27 Δεκεμβρίου 1999.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και ο πρόεδρος και άλλα μέλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ώστε να επιλυθούν τα λειτουργικά και άλλα προβλήματα που έχουν παρατηρηθεί πρόσφατα στη διενέργεια συναλλαγών, με απώτερο στόχο την αποτελεσματική προστασία του επενδυτικού κοινού.

Ειδικότερα, με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου προτείνεται, μεταξύ άλλων, μια σειρά διορθωτικών μέτρων τα οποία αναμένεται ότι θα προσφέρουν αποτελεσματική προστασία στο επενδυτικό κοινό και κυρίως στους μικροεπενδυτές. Μεταξύ των μέτρων αυτών συγκαταλέγονται τα ακόλουθα:

1. Παρέχεται η δυνατότητα διενέργειας χρηματιστηριακών συναλλαγών από τον ίδιο τον εγγεγραμμένο ιδιοκτήτη κινητών αξιών, χωρίς τη διαμεσολάβηση χρηματιστή, νοουμένου ότι αυτός θα κατέχει πιστοποιητικό από τον εκδότη ότι πράγματι είναι ο εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης των συγκεκριμένων αξιών που προσφέρονται προς διαπραγμάτευση.
2. Παρέχεται η δυνατότητα στο συμβούλιο του χρηματιστηρίου να χορηγεί προσωρινή άδεια άσκησης χρηματιστηριακών εργασιών σε πρόσωπα τα οποία δε διαθέτουν όλα τα απαιτούμενα προσόντα, ώστε να εγγραφούν ως χρηματιστές, αλλά κατά την κρίση του συμβουλίου έχουν την πείρα και τη δυνατότητα να ασκούν τέτοιες εργασίες.
3. Η άσκηση της εν λόγω εξουσίας από το συμβούλιο του χρηματιστηρίου προβλέπεται ότι θα γίνεται σε εξαιρετικές περιστάσεις, όπως είναι η άρνηση ή η

αδυναμία των εγγεγραμμένων χρηματιστών να ασκούν τις εργασίες τους ή λόγω του ότι παρουσιάζεται αυξημένος αριθμός συναλλαγών σε σύγκριση με το μέσο αριθμό συναλλαγών.

4. Η παραχώρηση της προσωρινής αυτής άδειας θα γίνεται για περίοδο τριών μηνών και θα μπορεί να παραταθεί για μια μόνο φορά για πρόσθετη περίοδο τριών μηνών.
5. Ποινικοποιείται η αποδοχή από χρηματιστή εντολών, αν αυτός γνωρίζει ότι δεν μπορεί να διεκπεραιώσει τις εν λόγω εντολές λόγω φόρτου εργασίας ή λόγω ιδιαζουσών συνθηκών που επηρεάζουν τη λειτουργία του χρηματιστηρίου και που του στερεί τη δυνατότητα να εκκαθαρίσει τα έγγραφα του μέσα στη νόμιμη προθεσμία.
6. Προνοείται η απαγόρευση της αγοραπωλησίας κινητών αξιών από μέρους χρηματιστών για δικό τους λογαριασμό.

Προνοείται επίσης μια σειρά άλλων μέτρων τα οποία αποσκοπούν κυρίως στην προστασία των μικροεπενδυτών, όπως είναι μεταξύ άλλων η θεσμοθέτηση κανόνων για την εκτέλεση εντολών κατά αυστηρή χρονολογική σειρά χωρίς προτίμηση έναντι οποιουδήποτε εντολέα, η απαγόρευση του προκαθορισμού ελάχιστου ή ανώτατου αριθμού τίτλων ως όρου για την αποδοχή εκ μέρους χρηματιστών οποιασδήποτε εντολής, η προαπαίτηση της φυσικής κατοχής των τίτλων και της προκαταβολής των χρημάτων για πώληση ή αγορά τίτλων, αντίστοιχα, η υποχρέωση τήρησης λογαριασμών και κωδικών των εντολέων από τα χρηματιστηριακά γραφεία κτλ. Τέλος προνοείται μια σειρά διατάξεων με τις οποίες ενισχύεται ο εποπτικός ρόλος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές όλων των κοινοβουλευτικών ομάδων, υιοθετώντας την υπό αναφορά πρόταση νόμου ως βάση για τη συζήτηση όλων των πτυχών που αφορούν το

χρηματιστήριο με στόχο τη βελτίωση της σχετικής νομοθεσίας και αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα την ανάγκη αποτελεσματικής ρύθμισης του όλου θέματος της προστασίας των επενδυτών, κατέθεσαν γραπτώς στην επιτροπή γραπτώς λεπτομερείς απόψεις ως προς το σύνολο της ισχύουσας χρηματιστηριακής νομοθεσίας.

Μεταξύ των σημείων τα οποία έτυχαν συζήτησης ενώπιον της επιτροπής συγκαταλέγεται η ανάγκη ρύθμισης των όρων και προϋποθέσεων βάσει των οποίων οι εκδότες θα προβαίνουν σε ιδιωτική τοποθέτηση, τα ποσοστά των τίτλων που θα πρέπει να δίνονται με δημόσια πρόσκληση, ο διαχωρισμός των χρηματιστών σε μεσίτες και επενδυτές, η δυνατότητα ή μη διενέργειας συναλλαγών εκτός χρηματιστηρίου κ.λπ.

Περαιτέρω, κατά τη διάρκεια της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου, το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Τάσος Παπαδόπουλος κατέθεσε συμπληρωματική πρόταση, σκοπός της οποίας είναι η πάταξη των φαινομένων εξαπάτησης που παρατηρήθηκαν πρόσφατα. Όπως είναι γνωστό, διάφορες εταιρείες εισπράττουν προκαταβολικά με διάφορους τρόπους και με αντάλλαγμα την προσφορά τίτλων τους που θα εκδοθούν χρηματικά ποσά τα οποία δεσμεύουν με την προοπτική εισαγωγής τους στο χρηματιστήριο σε ακαθόριστο χρόνο. Με τα νομοθετικά μέτρα που ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος προτείνει, αποθαρρύνεται η ανορθόδοξη αυτή τακτική η οποία ακολουθείται πολλές φορές ακόμη και από εταιρείες που βρίσκονται υπό σύσταση.

Η επιτροπή, προβαίνοντας στη διαμόρφωση νέου κειμένου σχεδίου νόμου σύμφωνα με τα πιο πάνω, έχει ενσωματώσει σε αυτό όσες από τις εισηγήσεις των κοινοβουλευτικών ομάδων έγιναν ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία αποδεκτές, ενώ ταυτόχρονα αποφάσισε ότι τα θέματα των οποίων σκοπεύεται η ρύθμιση με τη συμπληρωματική πρόταση του κ. Τάσου Παπαδόπουλου λόγω της σοβαρότητάς τους χρήζουν περαιτέρω μελέτης και γι' αυτό θα πρέπει να αφεθούν να μελετηθούν σε

ευθετότερο χρόνο μαζί με άλλη ανάλογη πρόταση νόμου που επίσης έχει καταθέσει στη Βουλή ο βουλευτής κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου και επισυνάπτοντας νέο, σύμφωνα με τα πιο πάνω, διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999».

Ταυτόχρονα και προβαίνοντας στην εισήγησή της αυτή, η επιτροπή δηλώνει ότι παραμένουν ακόμη πολλά σημεία στη χρηματιστηριακή νομοθεσία τα οποία χρήζουν ενδελεχούς μελέτης και ρύθμισης, με κυριότερο ζήτημα τους όρους και προϋποθέσεις της ιδιωτικής τοποθέτησης τίτλων σε καθορισμένους αγοραστές. Για τα θέματα αυτά και για άλλα τα οποία παρέμειναν αρρύθμιστα, η επιτροπή προτίθεται να επανέλθει σε εύθετο χρόνο, υποβάλλοντας στην ολομέλεια του σώματος ολοκληρωμένες και σφαιρικές εισηγήσεις προς έγκριση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, τότε προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 23Α. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 37 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 47 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 49 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 67 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη ειδικών διατάξεων. Άρθρο 17.

Κατάργηση υφιστάμενων κανονισμών. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση, εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών

Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιοσδήποτε που ενίσταται στην ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου -για να την ονομάσουμε όπως θα πρέπει και επιβάλλεται- του κ. Παπαδόπουλου, ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο. Τώρα, αν έχει αρνητικά ή θετικά...

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ που μου αποδώσατε την πατρότητα, αλλά πρέπει να πω ότι η αρχική πρόταση νόμου έχει υποστεί αλλαγές με εισηγήσεις όλων των κομμάτων και σχεδόν όλων των μελών της επιτροπής Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, πέραν του πατέρα υπάρχει και η μητρότητα της Βουλής.

Προχωρούμε στα επόμενα τρία θέματα με τους αριθμούς 2, 3 και 4, όπου υπάρχει κοινή αλλά και ομόφωνη έκθεση και αναφέρεται στα θέματα «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», «Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000».

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχαν μπει κάπως εσπευσμένα τα νομοσχέδια αυτά στην ημερήσια διάταξη, με την προϋπόθεση ότι την άλλη βδομάδα θα κάναμε τη συζήτηση για τον

προϋπολογισμό και την ψηφοφορία για τους προϋπολογισμούς και θα παρακαλούσα να αναβληθεί για την προσεχή συνεδρίαση τώρα που αναβλήθηκε η συζήτηση για τους προϋπολογισμούς, για καλύτερη κατανόηση αυτών των νομοσχεδίων, επειδή αφορούν πολλές νομοτεχνικές λεπτομέρειες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην εισήγηση του κ. Χατζηδημητρίου;

Μη υπάρξουσης ενστάσεως, και τα τρία θέματα αναβάλλονται για την επόμενη συνεδρία της Βουλής.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999» και θα παρακαλούσα στην προκείμενη περίπτωση τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής ομάδας να διαβάσει την έκθεση, διότι δεν είναι ομόφωνη.

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω την εντύπωση ότι η μόνη διαφωνία είναι η δική μου. Μπορώ να πω τη διαφωνία μου, για να μην ταλαιπωρούμε τα μέλη με την ανάγνωση της έκθεσης, αφού, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, θα ψηφιστεί.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Να διακόψω τον κ. Παπαδόπουλο, για το εξής: Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που ήγειρε ο κ. Παπαδόπουλος στην επιτροπή συνεπάγεται πρόσκληση του Γενικού Εισαγγελέα, για να απαντήσει σε κάποια παρατήρηση συνταγματική την οποία ήγειρε ο κ. Παπαδόπουλος. Εγώ δεν έχω υπόψη μου να έχει ληφθεί απόφαση από την

επιτροπή για το θέμα του συμπληρωματικού προϋπολογισμού της Α.ΤΗ.Κ. και ήταν στη σκέψη μας την προσεχή Δευτέρα να κληθεί ο Γενικός Εισαγγελέας για το θέμα τούτο. Πώς παρουσιάζεται σήμερα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι εγγεγραμμένο στην ημερήσια διάταξη. Αντιλαμβάνομαι ότι απασχόλησε τους αρχηγούς ή εκπροσώπους των κομμάτων κατά την πρωινή συνεδρίαση και η απόφαση ήταν η Βουλή να τοποθετηθεί επί του θέματος.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Αν η πλειοψηφία θέλει να τοποθετηθεί, εντάξει. Αλλά επιμένω ότι για μένα, τουλάχιστον, εκκρεμεί αυτό το θέμα, το οποίο θεωρώ σοβαρό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ναι, ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αυτό το θέμα το οποίο εγείρει τώρα ο κ. Μουσιούττας φαίνεται να έχει κάποια σημασία και παρ' όλο που η δική μας θέση είναι θετική, η ψήφος μας θα είναι θετική -το λέω για να είμαι απόλυτα σαφής- εντούτοις θα έλεγα ότι πρέπει να δώσουμε αυτή την πίστωση χρόνου. Δεν είναι σωστό να ζητούμε άποψη από το Γενικό Εισαγγελέα, να αναμένουμε την άποψή του και η ολομέλεια να προχωρεί και να ψηφίζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν το θέμα είναι κατά πόσο υποχρεούται η Αρχή να προβαίνει σε διορισμούς ή να ρυθμίζει τα των προαγωγών με βάση σχέδια υπηρεσίας, η απάντηση που έχουμε από το διοικητικό συμβούλιο είναι ότι, παρ' όλο που θεωρεί ότι, με βάση το νόμο, δεν έχει αυτή την υποχρέωση, εντούτοις δεν υπάρχει θέση την οποία πληρώνει χωρίς σχέδια υπηρεσίας. Επομένως, τι είναι που θέλουμε να μάθουμε από το Γενικό Εισαγγελέα; Το θεωρητικό του κατά πόσο, ναι, είναι εκ περισσού που γίνονται τα σχέδια υπηρεσίας ή αν υπάρχει τίποτε το οποίο δε συνάδει με το νόμο και επομένως πρέπει να κοιτάξουμε πώς το αντιμετωπίζουμε;

Είμαι της γνώμης ότι κάπου κωλυσιεργούμε -για λόγους τυπικούς και ίσως θεωρητικούς- ενώ στην ουσία βλέπουμε ότι υπάρχουν κάποιες θέσεις που καλούμαστε να ψηφίσουμε για τον προϋπολογισμό, για να ψηφίσουμε για πλήρωση θέσεων. Έχουμε πίεση -και το ομολογώ- από όλο το προσωπικό, το οποίο έχει συμφωνήσει, όλες οι συντεχνίες έχουν συμφωνήσει με τη διοίκηση να προχωρήσουν στην πλήρωση των θέσεων, υπάρχει ο ισχυρισμός από μέρους της Αρχής ότι παρακωλύεται με την κωλυσιεργία που δημιουργείται η εύρυθμη λειτουργία της Αρχής, λόγω δημιουργίας κενών στη δομή της. Συνεπώς έχω τη γνώμη ότι σήμερα πρέπει να προχωρήσουμε στην ψήφιση, δεδομένου μάλιστα ότι και πολλές άλλες ομάδες έχω πληροφορηθεί ότι είναι υπέρ της ψήφισης και είναι υπέρ της ουσίας του ενώπιόν μας νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος και μετά ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πραγματικά λυπούμαι να φαίνομαι αυτός που παρακωλύει την πρόοδο της Α.ΤΗ.Κ. Θα κάνω δυο-τρία σχόλια πρώτα απ' όλα όσον αφορά τις υποδείξεις του κ.

Δημητρίου και ύστερα θα μπω στην ουσία, για να καταλάβετε ότι είναι σοβαρό το θέμα και δεν είναι θεωρητικό ούτε ακαδημαϊκό ούτε για όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς.

Αυτή η γενικότητα του ότι αντιμετωπίζουμε το συναγωνισμό απ' όλες τις χώρες και δεν μπορούμε να αντιπαρέλθουμε, για μένα δεν έχει την αξία του χαρτιού που γράφεται, εκτός από γεγονότα. Αν...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είναι τούτο το σημείο μου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να μου επιτρέψετε να τα πω και ξαναπέστε τα. Εγώ ήμουν στην επιτροπή, όταν συζητήθηκαν αυτές οι απόψεις.

Λοιπόν, αν το κώλυμα είναι ότι θέλουν νέα τεχνολογία και νέους ειδικευμένους για να αντιμετωπίσουν το G.S.M., όπως είπα και το πρωί στη σύσκεψη, εγώ δέχομαι να εγκρίνουμε πενήντα πέντε θέσεις σήμερα μόνο για το G.S.M. και μόνο θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής, για να έχουν τα προσόντα που δήθεν χρειάζεται η νέα τεχνολογία. Απλό το πράμα. Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα. Με τη διαφορά ότι είναι για θέσεις προαγωγής και βεβαίως οι συντεχνίες όλες πιέζουν. Βεβαίως! Πενήντα πέντε άνθρωποι θα πάρουν άμεσα αύξηση τρομακτική και άμεσες προαγωγές από κάτω. Τούτο έλειψε, να έχουν και διαφωνία!

Το πρώτο: Πόσοι από μας ξέρουν τη δομή της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου; Πόσοι από μας ξέρουν πόσες θέσεις A16 έχει αυτή η Αρχή, με δύομισι χιλιάδες υπαλλήλους, όταν η Βουλή συζητά για μήνες τώρα την ίδρυση δεύτερης θέσης γενικού διευθυντή στο Υπουργείο Εξωτερικών για τα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Γιατί τα λέω αυτά; Γιατί έχουν το πρόσχημα: «Μα, τα σχέδια υπηρεσίας τα δικά

μας, χωρίς να έχουμε υποχρέωση, έχουν εγκριθεί.» Πρώτα απ' όλα, έχουν υποχρέωση και υπάρχει απόφαση της ολομέλειας του Ανώτατου Δικαστηρίου, την έχω εδώ, να σας την διαβάσω. Το παραγνωρίζω τούτο το πράμα. Ποια είναι η άποψή τους; «Μα, εμείς τα έχουμε υποβάλει στη Βουλή»; Μάλιστα, το 1972 υπέβαλαν τα σχέδια του cable and wiring στη Βουλή και εγκρίθηκαν από τη Βουλή τα ελάχιστα όρια των απαιτήσεων. Αυτά είναι τα σχέδια υπηρεσίας που έχουν. Οι ίδιοι είπαν, τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα, χωρίς δομή, χωρίς καθήκοντα, χωρίς να ταιριάζουν τα καθήκοντα με τη θέση που έχουν. Και εγώ ισχυρίζομαι και λέγω ότι υπάρχουν παραβιάσεις τεσσάρων νόμων, ειδικά γι' αυτή την Αρχή.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, εξηγώ γιατί χρειαζόμαστε την απόφαση του Γενικού Εισαγγελέα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, ήμουν έτοιμος να προτείνω, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας της ΕΔΕΚ, ως αντιπρόσωπος στην επιτροπή Οικονομικών, την αποδοχή της αναβολής. Ειλικρινά, εισηγούμαι να ολοκληρώσει εκείνο που θέλει να πει ο κ. Παπαδόπουλος, αλλά να μείνει για την προσεχή εβδομάδα το θέμα, ώστε να έχουμε μια συζήτηση με τον εισαγγελέα και να μην προχωρήσουμε στη συζήτηση πάνω στην ουσία του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν τοιαύτη περιπτώσει, να μην προχωρήσει ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ το συνάδελφο για την υποστήριξή του...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ αποδέχομαι πάντως την εισήγηση.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν μου επιτρέπετε όμως -διότι είναι η τρίτη φορά που αναβλήθηκε για την επόμενη εβδομάδα- να αναβληθεί, με ξεκάθαρο στόχο το τι θα κάνουμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ότι την προσεχή βδομάδα θα ψηφίσουμε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, λυπούμαι. Θα αναβληθεί, για να εξεταστούν συγκεκριμένα θέματα. Εγώ λέω, η δημιουργία πρόσθετων θέσεων, ενόσω δεν υπάρχουν εγκεκριμένα σχέδια υπηρεσίας, είναι και παράνομη και πρακτικά άτυπη. Γι' αυτό, στην εβδομάδα που θα μεσολαβήσει μέχρι την επόμενη εξέταση- αν είναι μια βδομάδα, δεν ξέρω αν θα είναι παραπάνω- λέγω να εξεταστεί με το Γενικό Εισαγγελέα συγκεκριμένο ερώτημα. Αν έχω άδικο, να το εγκρίνω και με τις δυο ψήφους που έχω, αν μου δώσει κανένας συνάδελφος την εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λοιπόν, εμένα η άποψή μου είναι ότι εκείνο που πρέπει να εξεταστεί είναι αν αυτό το οποίο είπε η Γενικός Ελεγκτής στην περασμένη συνεδρία -ότι υπάρχει χάος και αμφισβήτηση όσον αφορά αυτά τα θέματα- αν είναι δυνατόν αυτό το ερώτημα να μας διευκρινίσει ο Γενικός Εισαγγελέας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το μέγα ερώτημα, κύριε Παπαδόπουλε, είναι από πότε ισχύει το χάος και πόσους προϋπολογισμούς ανάλογους έχουμε εγκρίνει μέχρι σήμερα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχει σημασία από πότε ισχύει. Ισχύει από την ώρα που το εγείρει κάποιος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, το χάος πρέπει να υπάρχει από την ώρα που δεν υπάρχει η σχετική νομοθεσία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέψετε. Στο θέμα της φορολογίας συζύγων, μέχρι το 1967 συμφηφίζονταν τα εισοδήματα της συζύγου με το σύζυγο και τα δικαστήρια έβγαζαν αποφάσεις, μέχρις ότου ηγέρθη το θέμα από δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου και κρίθηκε άκυρο. Τι σημασία έχει δηλαδή πόσα χρόνια ισχύει; Δηλαδή η παράδοση μιας παρανομίας είναι δικαιολογία για τη συνέχισή της;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι αυτό το ερώτημα. Το ερώτημα είναι άλλο. Αν υπάρχουν και προκύπτουν ανάγκες προς εξυπηρέτηση του ευρύτερα κατανοητού εθνικού ή καλού συμφέροντος προς όλους. Και είναι ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός. Πιθανότατα αυτό...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... να εγερθεί και να εγκριθεί...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μου επιτρέπετε να ολοκληρώσω την άποψή μου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαιότατα!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε θέλω να μακρηγορήσω, ιδιαίτερα επειδή φαίνεται ότι θα αναβληθεί το θέμα. Εγώ προσπαθώ αυτή η αναβολή να μην πάει επί ματαίω, αλλά να κατευθυνθεί προς το σωστό σκοπό. Αυτό το ότι παρακωλύεται η υπηρεσία, λυπούμαι που θα το πω, έκαμα δώδεκα χρόνια σε έξι υπουργεία και το είπα και από το βήμα της Βουλής μια φορά. Άμα βρω το δημόσιο υπάλληλο ο οποίος θα μου πει: “Εγώ δε χρειάζομαι πρόσθετο υπάλληλο”, ή “Εγώ έχω έναν υπεράριθμο”, θα προτείνω να του δοθεί το παρανόμως αποδιδόμενο παράσημο του αγρινού -παρανόμως βέβαια- διότι πράγματι, στα τριάντα εννιά χρόνια της δημοκρατίας, θα είναι ο πρώτος που θα το πει. Δεν έχει κανένα που θα το πει αυτό το πράγμα.

Λοιπόν, δε θέλω να μπω στην ουσία. Επαναλαμβάνω ότι αν ζήτησα το λόγο ξανά, είναι για να παρακαλέσω τους συναδέλφους και το προεδρείο, βεβαίως, να ζητήσουν από το Γενικό Εισαγγελέα να δώσει τη γνώμη του, για να είναι χρήσιμη αυτή η αναβολή, διαφορετικά ας ψηφίσουν σήμερα. Είναι προκαθορισμένοι οι ψήφοι. Ξέρω ότι θα χάσουμε. Δεν είναι η πρώτη φορά. Επομένως, τουλάχιστον, ας χρησιμοποιηθεί χρήσιμα αυτή η βδομάδα, να διαφωτιστούμε όλοι λίγο περισσότερο πάνω στη νομική πτυχή, όχι στην ουσία. Όχι ότι χρειάζονται πενήντα πέντε. Αν είναι για την άμεση ανάγκη, σε ένα μήνα θα δούμε όλο τον προϋπολογισμό της Αρχής. Δεν εκατάλαβα ότι ο ένας μήνας θα οδηγήσει την Αρχή σε τερματισμό των καλών υπηρεσιών που προσφέρει και της εξυπηρέτησης του δημοσίου. Να δούμε τη δομή επιτέλους, να μετρήσουμε πόσες θέσεις διευθυντών κλίμακας Α16 έχουν και να δούμε τι θα κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή είναι η τρίτη φορά που θα αναβληθεί το θέμα και υπενθυμίζω ότι η πρώτη φορά που αναβλήθηκε ήταν πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων και ο λόγος ήταν, διότι αναμέναμε απάντηση από το Γενικό Εισαγγελέα. Το θέμα που εγείρεται είναι...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Από τη Γενικό Ελεγκτή ήταν τότε.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

A! Η πρώτη φορά ήταν από τη Γενικό Ελεγκτή και η δεύτερη φορά ήταν από το Γενικό Εισαγγελέα. Σε τούτο το διάστημα, γιατί δεν έγινε προσπάθεια να μάθουμε; Εφόσον είπαμε ότι είναι θέμα του Γενικού Εισαγγελέα, γιατί δεν εκμεταλλευτήκαμε αυτή την περίοδο της αναβολής από την τελευταία φορά, για να ρωτήσουμε το Γενικό Εισαγγελέα; Γιατί δεν τον καλέσαμε;

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τον ερωτήσαμε και είπε ότι θα έρθει την ερχόμενη Δευτέρα.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αν του ζητήσαμε και είπε ότι θα έρθει τη Δευτέρα, τότε πρέπει να περιμένουμε μέχρι τη Δευτέρα, για να τον ακούσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Φαίνεται ότι εκ των πραγμάτων θα υπάρξει μια αναβολή. Όμως έχει δίκαιο ο κ. Παπαδόπουλος στο εξής σημείο: Τι είναι το ζητούμενο από το σώμα εδώ με την

αναβολή; Υπάρχει εκ των πραγμάτων μια ασάφεια και μια ακαταστασία θα έλεγα όσον αφορά το θέμα στους ημικρατικούς οργανισμούς. Για άλλους ημικρατικούς οργανισμούς τα σχέδια υπηρεσίας έρχονται στη Βουλή και για άλλους δεν έρχονται. Συνεπώς, είναι ένα θέμα για το οποίο πραγματικά πρέπει να αποφασίσουμε. Μπορεί και να αποφασίσουμε να μην έρχονται για κανένα. Αυτό είναι άλλη ιστορία. Αλλά δεν μπορεί να μην υπάρχει μια ομοιόμορφη πρακτική και πολιτική γύρω από αυτά τα θέματα. Συνεπώς, η επιτροπή Οικονομικών, όταν θα εξετάσει αυτό το θέμα με την αναβολή, θα πρέπει να απαντήσει και επί αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπως επίσης θα πρέπει να απαντηθεί και το ερώτημα, τι γίνεται με τους κανονισμούς λειτουργίας του σώματος; Διότι δεν μπορεί μια πρόταση νόμου ή νομοσχέδιο που είναι επί της ημερήσιας διάταξης να αναβάλλεται κάθε Πέμπτη, ιδιαίτερα για τέσσερις συνεχείς φορές. Ή αποσύρεται από την ημερήσια διάταξη, μέχρις ότου αποκρυσταλλωθεί άποψη, ή, διαφορετικά, από την ώρα που η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή το παραπέμπει στο σώμα, μία φορά επιτρέπεται η αναβολή, το μάξιμουμ για δεκαπέντε μέρες. Όχι για τέσσερις συνεχείς φορές. Αυτό το λέω έτσι, χάριν της τάξεως.

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα μπω στην ουσία του θέματος. Απλώς επειδή άκουσα αρχικά τον κ. Μουσιούττα να θέτει θέμα... Βέβαια λείπει ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, αλλά στην επιτροπή Οικονομικών δεν είχε γίνει αντιληπτό ότι υπάρχει θέμα προσκλήσεως της Γενικής Εισαγγελίας να τοποθετηθεί. Αντίθετα, από τη γραμματεία της επιτροπής την τελευταία φορά είχαν ζητηθεί οι τοποθετήσεις των κομμάτων. Αυτό το λέω χάριν τάξεως, για να είναι γνωστή η εντύπωση που υπήρχε

στην επιτροπή. Αν τώρα, σήμερα, ζητείται αναβολή, είναι άλλο θέμα.

Πιστεύω ότι είχε αναβληθεί, διότι υπήρχαν κάποιες ενστάσεις και αντιρρήσεις. Θα μπορούσε σήμερα εδώ στη συζήτηση του θέματος να κατατεθούν αυτές οι ενστάσεις και αντιρρήσεις και να αποφανθεί η ολομέλεια. Αυτή είναι η δική μας αντίληψη, χωρίς να θέλω να πω ότι κάποιιοι που ζητούν αναβολή είναι ίσως αδικαιολόγητοι. Αλλά δεν είχε γίνει κατανοητό ότι αναμένουμε γνώμη από τη Γενική Εισαγγελία. Άλλη ήταν η εντύπωση στην επιτροπή Οικονομικών. Γι' αυτό εξάλλου βρίσκεται και στην ολομέλεια το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι θα πρέπει...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το προεδρείο της επιτροπής αποφάσισε να καλέσει το Γενικό Εισαγγελέα, γιατί θεωρήσαμε σοβαρή την εισήγηση που είχε κάμει ο κ. Παπαδόπουλος και αφορά όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς, για να αποφευχθεί και η διαφορετική υποχρέωση των οργανισμών αυτών, άλλοι να φέρνουν τα σχέδια υπηρεσίας τους στη Βουλή και άλλοι να μην τα φέρνουν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα, μέχρι να το λύσουμε το πρόβλημα αυτό, θα πάει ένας χρόνος.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Έδωσε και τη λύση ο κ. Παπαδόπουλος, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ποια λύση;

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είπε, ή είναι αντισυνταγματικό ή χρειάζεται ακόμα ένας νέος νόμος γι' αυτά τα πράγματα. Οπωσδήποτε. Το προεδρείο της επιτροπής όντως αποφάσισε να καλέσει

το Γενικό Εισαγγελέα την προσεχή Δευτέρα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας, αν μου επιτρέπεται. Υπάρχει η πρόταση για αναβολή. Σας παρακαλώ, θέστε την υπόψη της ολομέλειας, για να προχωρήσουμε παρακάτω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας ευχαριστώ, κύριε Χρίστου. Θα ακούσουμε και τον κ. Δημητρίου και στη συνέχεια θα προχωρήσουμε παρακάτω.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα διαδικασίας να τεθεί μετά, διότι υπήρξαν αναφορές σε θέματα ουσίας τα οποία πρέπει να απαντηθούν. Και εφόσον έχουμε αρχίσει τη συζήτηση και μερικά θέματα τα έχουμε θίξει, έχω τη γνώμη ότι δικαιούμαστε, κάποιοι που έχουν θίξει αυτά τα θέματα ή των οποίων οι απόψεις έχουν σχολιαστεί, να απαντήσουμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, άνοιξε τη συζήτηση πάνω σε θέματα ουσίας ο κ. Δημητρίου και απάντησε ο κ. Παπαδόπουλος. Ας ελπίσουμε ότι έληξε σ' αυτό το σημείο η συζήτηση των θεμάτων ουσίας και να προχωρήσουμε παρακάτω, στο θέμα διαδικασίας. Διότι ειλικρινά, δεν είμαστε διατεθειμένοι, τα υπόλοιπα κόμματα, να εμπλακούμε σε συζήτηση ουσίας πάνω στο θέμα και δεν είναι σωστό να μονοπωλούν τη συζήτηση εκείνοι οι οποίοι θέλουν να συζητήσουν θέματα ουσίας σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι καλό, για πληροφόρηση και του κ. Χατζηδημητρίου και των υπολοίπων, να αναφερθώ και στην ιστορία αυτού του νομοσχεδίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λέχθηκε...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα αρχίσουμε από την αρχή;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα έχει σχέση με το αίτημα για αναβολή, κύριε Πρόεδρε. Διότι εδώ, αυτό το νομοσχέδιο κατατέθηκε πριν από πολλούς μήνες. Συζητήθηκε στην επιτροπή και νομίζω είχαμε καταλήξει για έγκριση των θέσεων που είχαν ζητηθεί. Και σε κάποιο στάδιο ο κ. Παπαδόπουλος είχε απευθύνει επιστολή προς την Αρχή Τηλεπικοινωνιών με την οποία έλεγε ότι μερικές θέσεις πληρώνονται χωρίς σχέδια υπηρεσίας και αυτό ήταν σοβαρό θέμα. Υπήρξε απάντηση ότι, “παρ’ όλο που δεν έχουμε υποχρέωση, έχουμε σχέδια υπηρεσίας για όλες αυτές τις θέσεις τις οποίες ζητούμε να πληρώσουμε”. Μετά ηγέρθη και θέμα ουσίας. Μα χρειάζονται αυτές οι πενήντα πέντε θέσεις; Είναι άλλο θέμα αυτό. Και επιπρόσθετα, τώρα, όπως συζητούμε το θέμα και με την παρέλκυση που τείνουμε να δημιουργήσουμε, να επιφέρουμε ίση μεταχείριση, ας πω, των υπαλλήλων όλων των ημικρατικών οργανισμών, αυτές οι θέσεις, αν μέχρι τώρα δε

δημιούργησαν θέμα λειτουργίας, διότι δεν έχουν πληρωθεί, θα δημιουργήσουν θέμα, αν και εφόσον μπούμε σ' αυτή τη συλλογιστική του να δούμε τι θα κάνουμε τελικά, με αυτή την υπόθεση που θέλουμε να τη βελτιώσουμε.

Υπάρχει ένα καθεστώς το οποίο λειτουργεί, υπάρχουν σχέδια υπηρεσίας, υπάρχουν αυτές οι θέσεις οι οποίες έχουν συμφωνηθεί από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και εμείς, αν έχουμε κατά νου να μην εγκρίνουμε αυτές τις θέσεις, να το πούμε. Αν έχουμε κατά νου, με τυπικές ενστάσεις να δημιουργήσουμε οποιοδήποτε πρόσκομμα, και πάλι να το αντιληφθούμε και πάλι να δούμε τι κάνουμε.

Όμως εγώ πιστεύω ότι σήμερα είναι η μέρα, μετά από τόσες αναβολές, που πρέπει να τοποθετηθούμε επί της ουσίας και να ψηφίσουμε με τον ένα ή τον άλλο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μου επιτρέψετε...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση, κύριε Ηλιάδη, εκτός αν έχετε να προσθέσετε κάτι.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι και εμείς είμαστε θετικά διατεθειμένοι έναντι του νομοσχεδίου. Από τη στιγμή που με τόσο έντονο τρόπο ζητείται αναβολή μιας εβδομάδας, δεν έχουμε ένσταση για μια τελευταία αναβολή μιας εβδομάδας και να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι εξαντλήθηκε το θέμα. Πλην όμως είμαι

υποχρεωμένος εκ των κανονισμών του σώματος να κάμω ξεκάθαρο ότι το θέμα αναβάλλεται για την επόμενη Πέμπτη προς ψήφιση ή καταψήφιση. Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός ήταν ενώπιον της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής για μήνες, από ό,τι αντιλαμβάνομαι, υπήρχε η ευχέρεια να εγερθεί εγκαίρως το νομικό κώλυμα και αντιλαμβάνομαι ότι τα νομικά θέματα που εγείρονται είναι από ετών που υπάρχουν. Συνεπώς, δεν πρόκειται επ' άπειρον και παράτυπα και αντικανονικά να παραχωρείται εσαεί αναβολή και αναστολή.

Αναβάλλεται η συζήτηση του νομοσχεδίου του συμπληρωματικού προϋπολογισμού για την επόμενη Πέμπτη, είκοσι του μηνός.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι "Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999" και υπάρχει εισήγηση να αναβληθεί για μια βδομάδα επίσης.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό θα συζητηθεί την επόμενη Πέμπτη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ένσταση δεν υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, αλλά θέλουμε να πιστεύουμε ότι και αυτή η αναβολή θα είναι για μια εβδομάδα μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ, κύριε Ηλιάδη.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι "Ο περί της Ίσης Μεταχείρισης των Πολιτών κατά την Ικανοποίηση των Βασικών Στεγαστικών τους Αναγκών Νόμος του 1999". Πρόκειται για την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση της επιτροπής είναι ομόφωνη. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί της Ίσης Μεταχείρισης των Πολιτών κατά την Ικανοποίηση των Βασικών Στεγαστικών τους Αναγκών Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιαννάκης Θωμά

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Αντώνης Καράς

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Γιώργος Χριστοφίδης

Στέλιος Στυλιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συνήλθε στις 12 Ιανουαρίου 2000 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 20 Δεκεμβρίου 1999, μετά την αναπομπή του στη Βουλή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο γενικός διευθυντής και άλλοι λειτουργοί του Υπουργείου Εσωτερικών.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, με ημερομηνία 3 Ιανουαρίου 2000, είναι οι ακόλουθοι:

1. Η φράση «τα μεγέθη και τα χαρακτηριστικά της οποίας καθορίζονται με κανονισμούς», στα πλαίσια του ορισμού του όρου «βασικές στεγαστικές ανάγκες» στο άρθρο 2 του αναπεμφθέντα νόμου, είναι ασαφής και δυνατό να δημιουργήσει ερμηνευτικές περιπλοκές, γιατί είναι δυνατό να ερμηνευθεί ότι με τους σχετικούς κανονισμούς είναι δυνατό να παρεμποδιστούν πολίτες από το να οικοδομήσουν κατοικία μεγαλύτερη ή μικρότερη από ότι θα προβλέπουν οι εν λόγω κανονισμοί.
2. Το εδάφιο (2) του άρθρου 3 του αναπεμφθέντα νόμου, ιδιαίτερα το μέρος που

αναφέρεται στην «οικονομική επιβάρυνση που συνεπάγεται για τον πολίτη τυχόν απόφαση ή όρος ή κανονισμός που τίθεται από την πολεοδομική αρχή και συνεπάγεται αύξηση του κόστους κατασκευής της οικοδομής», από μόνο του και/ή σε συνδυασμό με άλλες διατάξεις του αναπεμφθέντα νόμου επαυξάνει τις δαπάνες του προϋπολογισμού και επομένως ο αναπεμφθείς νόμος δε συνάδει με το άρθρο 80.2 του συντάγματος, εφόσον είναι αποτέλεσμα πρότασης νόμου και όχι νομοσχεδίου.

3. Η διάταξη του άρθρου 4 σχετικά με αποκατάσταση «του δυνάμει του παρόντος Νόμου δικαιώματος για ίση μεταχείριση» αναπόφευκτα οδηγεί από μόνη της και/ή σε συνδυασμό με το εδάφιο (2) του άρθρου 3 και/ή το άρθρο 6, σε αύξηση των υπό του προϋπολογισμού προβλεπόμενων δαπανών και επομένως ο αναπεμφθείς νόμος δε συνάδει με το άρθρο 80.2 του συντάγματος, εφόσον είναι αποτέλεσμα πρότασης νόμου και όχι νομοσχεδίου.
4. Η διάταξη του άρθρου 6 που προνοεί επιδικαζόμενες αποζημιώσεις, τόκο και έξοδα σαφώς επαυξάνει τις δαπάνες του προϋπολογισμού και επομένως ο αναπεμφθείς νόμος δε συνάδει με το άρθρο 80.2 του συντάγματος, εφόσον είναι αποτέλεσμα πρότασης νόμου και όχι νομοσχεδίου.
5. Το άρθρο 6 και/ή ο ορισμός του όρου «Δικαστήριο» στο άρθρο 2 του αναπεμφθέντα νόμου αντίκεινται προς το άρθρο 146 του συντάγματος, γιατί οπωσδήποτε, εξ ορισμού, οι σχετικές με τα θέματα στα οποία αναφέρεται ο επίδικος νόμος αποφάσεις και/ή πράξεις συνιστούν διοικητικές πράξεις και επομένως:
  - α. αποκλειστική δικαιοδοσία κατά πόσο είναι έγκυρες ή όχι έχει το Ανώτατο Δικαστήριο, και/ή

- β. ουδεμία αξίωση για αποζημίωση είναι δυνατή, εκτός σύμφωνα με το άρθρο 146.6 του συντάγματος και μετά από ακύρωση της σχετικής διοικητικής πράξης και/ή απόφασης στα πλαίσια της δικαιοδοσίας του Ανώτατου Δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 146.1 του συντάγματος.
6. Η κυβέρνηση που έχει διαπιστώσει η ίδια τις δυσκολίες που δημιουργούνται στον πολίτη από όρους που απαιτούν τη χρήση συγκεκριμένων παραδοσιακών υλικών έχει αυτοβούλως καταρτίσει σχετικό σχέδιο, το οποίο στάλθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων και το οποίο έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2000. Το σχέδιο αυτό καλύπτει όχι μόνο στεγαστικές ανάγκες για την πρώτη κατοικία, αλλά και γενικά οικοδομές που ανεγείρονται ή επιδιορθώνονται μέσα σε ιστορικούς/παραδοσιακούς πυρήνες ή μέσα σε ευαίσθητο φυσικό ή αρχαιολογικό περιβάλλον, σε σχέση με τις οποίες επιβάλλονται όροι χρησιμοποίησης παραδοσιακών υλικών, όπως προβλέπει το σχέδιο.

Επειδή πρόκειται για σχέδιο γενικής εφαρμογής, η τυχόν άρνηση εφαρμογής του ή η τυχόν μη ορθή εφαρμογή ή ερμηνεία του θα οδηγεί, σε περίπτωση προσφυγής του επηρεαζόμενου πολίτη στο Ανώτατο Δικαστήριο, σε ακύρωση της σχετικής ατομικής διοικητικής πράξης.

7. Το άρθρο 5 του αναπεμφθέντα νόμου δυνατό να δημιουργήσει προβλήματα, νοουμένου ότι κατά των αποφάσεων των αρχών σε σχέση με πολεοδομική άδεια ήδη υφίσταται ο θεσμός της ιεραρχικής προσφυγής (άρθρα 31 και 32 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών στα πλαίσια της επανεξέτασης του όλου θέματος υπέβαλε εισήγηση για αύξηση του ανώτατου ποσού επιχορήγησης που παρέχεται σήμερα με βάση το σχετικό σχέδιο επιχορήγησης του κόστους

ανέγερσης/επιδιόρθωσης οικοδομών σε περίπτωση που αυτές επηρεάζονται από αυστηρούς όρους που απαιτούν τη χρήση συγκεκριμένου παραδοσιακού υλικού.

Στη βάση των διαβουλεύσεων που έγιναν μεταξύ της επιτροπής και του Υπουργού Εσωτερικών, ο τελευταίος αποδέχτηκε όπως παρέχεται στους επηρεαζόμενους πολίτες επιχορήγηση ανάλογα με το επιπρόσθετο κόστος που θα επωμιστούν μέχρι του ποσού των £7.000, αντί να τους παρέχεται επιχορήγηση ύψους 50% του υπό αναφορά πρόσθετου κόστους με ανώτατο ποσό επιχορήγησης £5.000 που προβλέπει το ισχύον σχέδιο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους λόγους της αναπομπής και εισηγείται στη Βουλή να μην εμμείνει στην αρχική της απόφαση σε σχέση με τον αναπεμφθέντα νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ.

Κύριε Πρόεδρε,

Αν παίρνω το λόγο πάνω σε ένα νομοσχέδιο ομόφωνο, δεν το κάνω ούτε για να εκθειάσω τη σημασία της ομόφωνης απόφασης για το συγκεκριμένο θέμα ούτε για άλλο λόγο. Το κάνω γιατί αισθάνομαι έντονα για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί αυτό το κράτος πάνω στα συνταγματικά θέματα και αυτό το έντονο αίσθημα το οποίο έχω, έχω την εντύπωση ότι το έχει πάρα πολύς κόσμος.

Ποιο είναι το θέμα; Εδώ πρόδηλα και εξόφθαλμα προβάλλονται από βουλευτές θέματα τα οποία έχουν καθαρή και άμεση σχέση και συνάφεια με το συνταγματικό δικαίωμα του κάθε πολίτη για ίση μεταχείριση. Και θέλω να τονίσω εδώ ότι τα άρθρα του συντάγματος τα οποία αναφέρονται στα δικαιώματα των πολιτών είναι τα ουσιώδη

άρθρα, τα ουσιωδέστατα άρθρα έναντι οποιωνδήποτε άλλων. Δε θέλω να πω ότι δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά άρθρα του συντάγματος. Αλλά ο θεμελιός αυτού του συντάγματος είναι τα άρθρα τα οποία κατοχυρώνουν τα δικαιώματα του πολίτη. Ε λοιπόν, το πρόβλημα το οποίο παρουσιάζεται σε αυτή τη δημοκρατία είναι έλλειψη ευαισθησίας από πλευράς φορέων εξουσίας έναντι αυτών των δικαιωμάτων των πολιτών για ίση μεταχείριση!

Πρόσφατα είχαμε απόρριψη από το Ανώτατο Δικαστήριο άλλης νομοθεσίας την οποία θέσπισε η Βουλή για δίκαιες αποζημιώσεις απαλλοτριωμένων τεμαχίων γης. Και είναι καθαρό και είναι πρόδηλο ότι το αίτημα των ανθρώπων αυτών είναι δίκαιο. Είναι καθαρό και πρόδηλο ότι υφίστανται διαρκώς μια αδικία. Και όμως η κυβέρνηση πρώτα και ο Γενικός Εισαγγελέας και τελικά το Ανώτατο Δικαστήριο, απέρριψαν αυτή τη νομοθεσία και τη χαρακτήρισαν αντισυνταγματική, για το λόγο ότι προσκρούει στο τάδε άρθρο του συντάγματος το οποίο έχει σχέση με επέμβαση της νομοθετικής στην εκτελεστική εξουσία. Έχει σχέση. Αλλά τα δικαιώματα του πολίτη ποιος θα τα κοιτάξει σε αυτή τη δημοκρατία τελικά; Ποιος είναι αρμόδιος να κοιτάξει αυτά τα θέματα, κύριοι; Τελικά δηλαδή εκείνο το οποίο προέχει σε αυτή τη δημοκρατία είναι οι εξουσίες της εκτελεστικής εξουσίας; Τι θα είναι η εκτελεστική εξουσία; Θα είναι δικτατορία εις βάρος του πολίτη; Θα καταπατεί τα δικαιώματα του πολίτη, την ίση μεταχείριση του πολίτη, με τις ευλογίες και του Γενικού Εισαγγελέα και του Ανωτάτου Δικαστηρίου;

Είναι μεγάλο θέμα αυτό το οποίο πρέπει να μας προβληματίσει. Το ίδιο θέμα προέκυψε πάνω σε αυτή τη νομοθεσία. Τη νομοθεσία για την ίση μεταχείριση των πολιτών πάνω στα θέματα των βασικών στεγαστικών τους αναγκών. Είναι καθαρό ότι πρόκειται για αποκατάσταση της ισότητας της μεταχείρισης των πολιτών, που δεν υπήρχε. Εκεί όπου έρχεται το κράτος και επιβάλλει όρους οι οποίοι έχουν συνέπεια την αύξηση κόστους κατασκευής της πρώτης κατοικίας ενός πολίτη για την ικανοποίηση

των βασικών του αναγκών, να έρχεται το κράτος -είπαμε εμείς- και να πληρώνει τη διαφορά αυτού του κόστους.

Έχουμε και πάλι την αναπομπή, έχουμε και πάλι το ίδιο πρόβλημα, ότι επεμβαίνουμε στα δικαιώματα και στα καθήκοντα της εκτελεστικής εξουσίας και υποχρεωνόμαστε να κάνουμε ένα συμβιβασμό. Κάναμε συμβιβασμό, κύριε Πρόεδρε, ο οποίος έγινε δεκτός από την επιτροπή, παρ' όλο ότι ως θέμα αρχής και θέμα τάξης εγώ τουλάχιστον δεν αισθάνομαι ευτυχής, αλλά τουλάχιστον ως θέμα ουσίας βρίσκουμε ότι ο συμβιβασμός που έγινε με την εκτελεστική εξουσία ικανοποιεί σε ένα σημαντικό βαθμό τις απαιτήσεις που θέτει η νομοθεσία η οποία αναπέμπεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Θέλω να τονίσω εδώ, διότι έχω την εντύπωση ότι δεν υπάρχει γραπτό συγκεκριμένο για τη συμφωνία που έγινε με τον υπουργό και θέλω να επικαλεστώ και τις υπηρεσίες της Βουλής -και προ πάντων τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών- να επιβεβαιώσουν αυτά τα πράγματα, για να καταγραφούν εδώ επισήμως. Ο Υπουργός Εσωτερικών και η κυβέρνηση, το Υπουργικό Συμβούλιο δεσμεύτηκαν ότι αυτή τη διαφορά που συνεπάγεται στο κόστος κατασκευής μιας κατοικίας -η επιβολή όρων της πολεοδομίας λόγω χρησιμοποίησης ειδικών υλικών, πέτρας, για παράδειγμα ή κεραμιδιού ή ξύλινης στέγης ή ξύλινων κουφωμάτων- θα την επωμίζεται το κράτος, θα επωμίζεται τη διαφορά αυτή το κράτος μέχρι ποσού £7.000. Δηλαδή, αν η διαφορά στο κόστος είναι μέχρι £7.000, θα την πληρώνει το κράτος. Αυτή είναι η διαβεβαίωση που είχα σε άμεση επικοινωνία μου με τον Υπουργό Εσωτερικών, όταν άρχισαν και συνεχιζόντουσαν οι διαβουλεύσεις και οι διαπραγματεύσεις, για να καταλήξουμε. Και αυτή τη διαβεβαίωση πληροφορούμαι ότι έδωσε και στις υπηρεσίες της Βουλής και στον πρόεδρο της επιτροπής. Εγώ ζήτησα να υπάρξει επιστολή γι' αυτό το πράγμα, να είναι καταγεγραμμένα αυτά τα πράγματα. Αλλά επειδή δεν υπάρχει

επιστολή, θέλω να κατατεθούν επίσημα, για να μη βρεθούμε αύριο στη δυσάρεστη έκπληξη να μας πουν: “Μα εμείς άλλα εννοούσαμε”. Αυτά μας είπαν, αυτά καταλάβαμε, ζητήσαμε επιβεβαίωση και επαλήθευση, για να βεβαιωθούμε ότι είναι σωστά που καταλαβαίνουμε και να μην έχουμε παρεξηγήσεις και ζητήσαμε και επιστολή. Η επιστολή δεν ήρθε. Τουλάχιστον να κατατεθεί εδώ ότι, όντως, έτσι έχουν τα πράγματα.

Θέλω δε αυτό το συμβιβασμό που έγινε να τον χαιρετήσω, κατά κάποιον τρόπο, διότι όντως θα δώσει σε μια σειρά συμπολιτών μας οι οποίοι δεν είναι στις ανώτερες βαθμίδες της οικονομικής στάθμης –είναι τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, οι κάτοικοι της ημιορεινής και της ορεινής, οι κάτοικοι της υπαίθρου, οι οποίοι επιβαρύνονται από τους επιπρόσθετους όρους που επιβάλλει η πολεοδομία, όταν θα δώσει άδειες οικοδομής. Πιστεύω ότι ανακουφίζονται αυτοί οι άνθρωποι με το ποσό των £7.000 ή μέχρι £7.000 το οποίο έχει υπολογιστεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους, από την πολεοδομία και από το ΕΤΕΚ ότι αντιπροσωπεύει περίπου το 15% της συνολικής δαπάνης οικοδομής περίπου των εκατόν πενήντα τετραγωνικών μέτρων, η οποία τυχόν επιβαρύνεται με τέτοιους όρους και περιορισμούς που θέτει η πολεοδομία. Αυτό το πράγμα θα ανακουφίσει ασθενέστερα εισοδηματικά στρώματα και θα δημιουργήσει και μια κάποια ισότητα σε ό,τι αφορά τα θέματα στέγης ανάμεσα στους πρόσφυγες και στα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, τουλάχιστον μια τάξη των χαμηλότερων εισοδηματικά στρωμάτων, τα οποία έχουν, μπορώ να πω, τις ίδιες ανάγκες με αυτές που έχουν οι πρόσφυγες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Καρά.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το ότι ο νόμος τον οποίο εψήφισε η Βουλή είχε στοιχεία αντισυνταγματικότητας, αυτό ενετοπίζετο από τη Βουλή προ της ψηφίσεως· ιδιαίτερα μπορώ να πω για το δικό μας κόμμα ότι το εντοπίσαμε. Και γι' αυτό το δικό μας κόμμα θεωρεί ότι ήταν λογικό από πλευράς του Προέδρου να γίνει αναπομπή και θα ψηφίσουμε σίγουρα υπέρ της αναπομπής.

Το θέμα έχει ρυθμιστεί από την κυβέρνηση, ύστερα από την πρόταση νόμου του συνάδελφου Δώρου Θεοδώρου, και μετά από ανταλλαγή απόψεων εις την επιτροπήν Εσωτερικών ανετέθη στον πρόεδρο της επιτροπής μας, τον κ. Κατσουρίδη, να επικοινωνήσει με τον Υπουργό Εσωτερικών και επήλθε συμφωνία, όπως μας διαβεβαίωσε ο ίδιος ο κ. Κατσουρίδης και είναι εδώ να το βεβαιώσει, ότι η κυβέρνηση θα καταβάλλει ποσό μέχρι £7.000 για την ικανοποίηση των έξτρα όρων που θα τίθενται από την αρμόδια αρχή, εκεί όπου τίθενται όροι βέβαια για τη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Και αυτές οι £7.000 σίγουρα μπορούν να καλύψουν και το εκατό τοις εκατόν της δαπάνης. Εάν υπολογίσουμε το ποσό των £7.000, κρίνεται από τα μέλη της επιτροπής, και νομίζω ως ένα μεγάλο βαθμό και από τον ίδιο τον εισηγητή του θέματος κ. Θεοδώρου, ότι μπορεί να καλύψει όλες τις δαπάνες τις επιπρόσθετες που η αρμόδια αρχή μπορεί να βάλει.

Ο κ. Θεοδώρου εδώ έθιξε ένα θέμα, ποια είναι η εγγύηση της διασφάλισης. Δεν υπάρχει προηγούμενο που η κυβέρνηση να έχει φέρει ένα συγκεκριμένο σχέδιο. Και η κυβέρνηση παρουσίασε χθες μπροστά μας ένα συγκεκριμένο ολοκληρωμένο σχέδιο. Η μόνη διαφορά ήταν ότι η πρόταση της κυβέρνησης ήταν για £5.000 για την κάλυψη αυτών των αναγκών και ύστερα από την παρέμβαση της επιτροπής μας έγινε £7.000 και νομίζω είναι...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, δεν είναι...

A. ΚΑΡΑΣ:

Ήταν μέχρι £5.000 και καλύπτει το 50% των δαπανών.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα, το 50% έχει μεγάλο...

A. ΚΑΡΑΣ:

Η επιτροπή μας το διαμόρφωσε σε £7.000, για να καλύπτει το 100%. Είναι μια εξέλιξη, η οποία χαιρετίστηκε, έγινε αποδεκτή από όλες τις πλευρές της Βουλής και νομίζουμε ότι συντελεί αυτή η απόφαση της κυβέρνησης στη σωστή αντιμετώπιση των θεμάτων τα οποία εξετάζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στη συνεδρία της Βουλής που ψηφίστηκε αυτό το νομοσχέδιο εγώ είπα επί λέξει ότι θα ψηφίσω το νομοσχέδιο μαζί με την κοινοβουλευτική μου ομάδα, διότι είναι ομόφωνο, αλλά εξέφραξα την επιφύλαξή μου για την αντισυνταγματικότητα του νόμου και την άποψη ότι έπρεπε η Βουλή να ήταν έτοιμη να αντιμετωπίσει την αναπομπή του από τον Πρόεδρο.

Συμμερίζομαι τις απόψεις του συνάδελφου Δώρου Θεοδώρου πως η Βουλή έπρεπε να μπορεί να ψηφίζει κάποια νομοθετήματα και να παραχωρεί κάποια οικονομικά ευεργετήματα σε ορισμένες τάξεις ανθρώπων και γενικά στην κοινωνία μας. Δυστυχώς, το σύνταγμά μας, το οποίο είναι δοτό, προβλέπει το αντίθετο. Και το σχετικό άρθρο του συντάγματος, το οποίο είναι το άρθρο 80, θεωρείται ένα από τα ουσιώδη άρθρα του συντάγματος και δεν μπορούμε να το αλλάξουμε. Δηλαδή δεν μπορούμε να αλλάξουμε αυτό το άρθρο και να πούμε δίνουμε ένα γρόσι από τον προϋπολογισμό που η κυβέρνηση δεν το εισηγείται.

Φυσικά, χαιρετίζω το συμβιβασμό που επήλθε μεταξύ της Βουλής και της εκτελεστικής εξουσίας. Αυτό ίσως να μας δίνει και τη δικαιολογία, όταν η Βουλή θα θέλει να ψηφίσει κάποιες οικονομικές προτάσεις νόμου, να ξέρει ότι αυτό αποτελεί μία πίεση στην εκτελεστική εξουσία, για να δεκτεί κάποιες προτάσεις της Βουλής. Αλλά θέλω να πω ότι, ενόσω η εκτελεστική εξουσία ήταν έτοιμη να δεκτεί κάποιες συμβιβαστικές προτάσεις, υπήρχε οποιοσδήποτε λόγος, όταν κατετέθη η πρόταση νόμου στη Βουλή, να μην έρθει η νομοθετική εξουσία να συμβληθεί ή να συμβιβαστεί με την εκτελεστική εξουσία και ήταν ανάγκη να κάνουμε τόσες συνεδρίες, να σπαταλήσουμε τόση φαιά ουσία, για να έρθουμε σήμερα να πούμε ότι, ναι, δεχόμαστε την αναπομπή από τη μια, αλλά από την άλλη εφτάσαμε σε ένα συμβιβασμό; Χαιρετίζω το συμβιβασμό και εύχομαι να εφαρμοστεί. Δε βασίζομαι πολύ στις υποσχέσεις του κ. Καρά, γιατί η κυβέρνηση αυτή δε μας έχει συνηθίσει πάντοτε να τηρεί τις υποσχέσεις της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, κάτι θέλετε να πείτε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μόνο δύο λόγια, κύριε Πρόεδρε. Καταρχάς να επιβεβαιώσω αυτό που εζητήθη και επήλθε η συμφωνία με τον Υπουργό Εσωτερικών, για να καταγραφεί στα πρακτικά χάριν της ιστορίας και της ακριβοδίκαιης απονομής στον καθένα ό,τι του ανήκει. Όταν ήρθε η πρόταση του κ. Θεοδώρου, η κυβέρνηση ανέλαβε τη δέσμευση να φέρει σχέδιο κινήτρων. Εσημειώθη μια μεγάλη καθυστέρηση από την ημερομηνία που μας είχαν υποσχεθεί και εντέλει ήρθε. Ετροποποιήθη, όπως ετροποποιήθη. Πρέπει να πω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών ήταν θετικό. Φαίνεται, ως είθισται, το υπουργείο το οποίο και χθες μέχρι την τελευταία στιγμή αντιδρούσε ήταν το Υπουργείο Οικονομικών. Η ουσία είναι όμως ότι έχει επέλθει ο συμβιβασμός και νομίζω ότι έχουμε κάμει ένα βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να χαιρετίσω τη συμπεριφορά της πολιτείας, είτε αυτή αφορά την εκτελεστική είτε τη νομοθετική εξουσία. Νομίζω εξηγητήθη το θέμα. Η αναπομπή φαίνεται υιοθετείται, όπως έγινε ο συμβιβασμός.

Πόσοι είναι εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ της αναπομπής.;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα συνεπώς γίνεται αποδεκτή η αναπομπή.

Προχωρούμε στο θέμα 8, που είναι «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997». Είναι πρόταση νόμου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και δεν είναι ομόφωνη η έκθεση...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι εξ αναβολής. Ήταν για το ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν έχει αναγνωσθεί η έκθεση...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έχει αναγνωσθεί. Είναι αναβολή. Τοποθέτηση των κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, παρακαλώ όσοι εκ των κυρίων συναδέλφων θέλουν επί θέματος

αρχής να τοποθετηθούν, να το πράξουν, διαφορετικά θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση και στην ψηφοφορία.

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε δει με προσοχή αυτό το οποίο εισηγείται ο συνάδελφος κ. Θεοδώρου, το οποίο άλλωστε δεν είναι για πρώτη φορά ενώπιόν μας. Έχει ξανατεθεί παλαιότερα και έχουμε την άποψη ότι, παρά τις ειλικρινείς και αγαθές προθέσεις τις οποίες ο ίδιος εκφράζει και τα αποτελέσματα τα θετικά στα οποία ο ίδιος πιστεύει, δε θα έχουμε καλύτερη κατάσταση από αυτή την οποία περιγράφει -ανεξάρτητα αν συμφωνώ ή όχι- και θέλει να βελτιώσει.

Πρώτα πρώτα έχω την εντύπωση ότι, κατά έναν τρόπο λίγο υπερβολικό σε ό,τι αφορά τα δικαιώματά μας, υπεισερχόμεθα να ρυθμίσουμε τις σχέσεις σε ένα ελεύθερα σχηματισμένο συνεταιρισμό ανθρώπων. Οι συνεργατικές ενώσεις, τα συνεργατικά ιδρύματα συγκροτούνται από ανθρώπους στη βάση της ελεύθερης απόφασης και βούλησής τους. Εμείς αποφασίζουμε ότι «ξέρετε, με αυτό τον τρόπο θα εκλέγετε την επιτροπή σας και όχι με αυτό με τον οποίο εσείς σε κάποια στιγμή ανύποπτη έχετε αποφασίσει να ενεργήσετε».

Το δεύτερο: Αυτή η πρόταση νόμου δεν μπορεί να έχει καθολική εφαρμογή. Δεν μπορεί, για παράδειγμα, ένα συνεργατικό ίδρυμα το οποίο είναι εγγεγραμμένο με βάση τον περί Εταιρειών Νόμο να το υποχρεώσουμε να εκλέγει τα όργανά του τα διοικητικά με τον τρόπο που εμείς θέλουμε, καθ' υπέρβαση ενδεχομένως άλλων προνοιών άλλου νόμου στον οποίο υπάγεται ως οικονομικός οργανισμός.

Έχουμε μελετήσει παράλληλα με την πρόταση του κ. Θεοδώρου και την επιστολή που μας εστάλη από τη Συνεργατική Συνομοσπονδία και έχουμε προσπαθήσει να διερευνήσουμε και άλλες πτυχές του θέματος. Αποδεικνύεται, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν

υπάρχει σχεδόν σε κανένα μέρος της Ευρώπης εκλογή επιτροπών συνεταιριστικών ή συνεργατικών οργανισμών με το σύστημα το οποίο εισηγείται ο συνάδελφος. Μάλιστα η πληροφόρηση που έχουμε από την Ελλάδα είναι ότι προχώρησε σε κάποιο στάδιο, έκαναν αλλαγή, πέρασαν στο σύστημα που εισηγείται ο κ. Θεοδώρου, στην απλή αναλογική, και τώρα επιστρέφουν πίσω, γιατί έχουν διαπιστώσει -και αναφέρομαι και σε επιστολή και σε ενημέρωση από την Πανελλήνια Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών- ότι το σύστημα εκείνο δεν εξυπηρετούσε τους σκοπούς των συνεργατικών συνεταιρισμών.

Μιλούμε για μια μικρή κοινωνία, μιλούμε για χώρους γεωγραφικά περιορισμένους, αν μιλούμε για το Συνεργατικό Πιστωτικό Ίδρυμα της Δερύνειας ή του Παραλιμνίου. Μιλούμε για σχέσεις οι οποίες αναπτύσσονται όχι κατά ανάγκη πάνω σε κομματική βάση και ανεξάρτητα από το αν σε μια ή σε άλλη πόλη πρωτοστάτησε για τη δημιουργία κάποιων συνεργατικών ιδρυμάτων είτε η αριστερά είτε η δεξιά. Δεν πιστεύω ότι εξ αυτής της καταβολής της ίδρυσης ενός ιδρύματος εμποδίστηκε οιοσδήποτε πολίτης να έχει την ίδια και ίση μεταχείριση. Δεν έχουμε ποτέ αντιμετωπίσει ένα τέτοιο δεδομένο. Αντίθετα, φοβούμαι ότι θα στερήσουμε πραγματικά από τους πολίτες το δικαίωμα επιλογής. Και αν εδώ, κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε αυτό, κάποιοι από εμάς θέτουν προς συζήτηση και τη δυνατότητα επιλογής για τον ψηφοφόρο στις βουλευτικές εκλογές να εκλέγει διά της οριζόντιας ψηφοφορίας. Πόσο δικαιωνόμαστε να στερήσουμε αυτό το δικαίωμα από τον πολίτη του Παραλιμνίου ή τον πολίτη της Αγίας Νάπας ή τον πολίτη της Πάφου ή της Λεμεσού; Έχω την εντύπωση, ότι με όλες τις αγαθές προθέσεις που υπάρχουν σε αυτή την πρόταση, θα θεσμοθετήσουμε επίσημα πλέον μία ακόμα κομματική εκλογή, μία ακόμα κομματική αντιπαράθεση μέσα στις πάρα πολλές που έχουμε κάθε χρόνο και κάθε δύο χρόνια και κάθε τρία χρόνια. Δε θα λύσει το πρόβλημα το οποίο επικαλείται ο συνάδελφος· θα το επισημοποιήσει, θα το

θεσμοθετήσει και θα το διογκώσει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής; Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχει.

Εκείνο που με ανησυχεί, κύριε Χρίστου, είναι και η νέα εταιρεία. Βέβαια, εξαρτάται και από τους μετόχους πλέον η εκλογή του κ. Κίκη ή όχι.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι διορισμένος.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, έν' διορισμένος. Ήταν χάριν αστεϊσμού που το είπα, κύριε Καζαμία.

Βέβαια, είναι ανάλογα και με τις μετοχές και με το εύρος το οικονομικό, όπως πάμε με τις δημόσιες εταιρείες.

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε ζητήσει αναβολή της συζήτησης της πρότασης νόμου του κ. Θεοδώρου, διότι πράγματι είχε επισημάνει ότι με την πρόταση αυτή φαινόταν καθαρά ότι θεσμοθετούμε μια κατάσταση η οποία δεν είναι και υγιής. Ποια; Την κατάσταση της κομματικοποίησης των συνεργατικών πραγμάτων. Όμως αυτή η κατάσταση υπάρχει και, όπως λειτουργεί σήμερα η κατάσταση με το πλειοψηφικό σύστημα, δημιουργεί προβλήματα και συνέπειες δυσμενείς για τα μέλη, για την κοινότητα μέσα στην οποία ένα συνεργατικό ίδρυμα λειτουργεί και δρα. Δεν υπάρχει κανένας ο οποίος δε θα αισθανόταν ευτυχής, αν μπορούσε τουλάχιστον αυτό το κεφάλαιο του συνεργατισμού να είναι απαλλαγμένο πλήρως από οποιαδήποτε

κομματική χροιά ή και οι ενέργειες και η προσέγγιση των προβλημάτων δε θα έπρεπε να έχουν οποιαδήποτε κομματική σκοπιμότητα.

Δυστυχώς, δεν είναι έτσι η πραγματικότητα και το δίλημμα ενώπιον του οποίου τιθέμεθα είναι να συνεχίσει η κατάσταση, ως έχει, με όλα αυτά τα κακά χαρακτηριστικά, αναμένοντας ότι συν τω χρόνω θα εκλείψει, πράγμα το οποίο στο προβλεπτό μέλλον δε βλέπουμε ότι θα υπάρχει, ή να δημιουργήσουμε κάποιες ισορροπίες με κάποια κακά τα οποία παραδεδομένα υπάρχουν και θα υπάρχουν με τη θεσμοθέτηση των κομματικών ψηφοδελτίων.

Η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού είχε αντιμετωπίσει το θέμα ως δίλημμα πράγματι και, αφού είχε ζυγίσει τα υπέρ και τα κατά της μιας ή της άλλης κατάστασης -της κατάστασης όπως είναι σήμερα, που λειτουργεί με κομματικά κριτήρια, είτε το θέλουμε είτε όχι, ή της κατάστασης όπως θέλουμε να τη δημιουργήσουμε με μια καλύτερη διαφάνεια και έστω κομματικοποίηση- έκρινε κατά συντριπτική πλειοψηφία ότι, παρά τις επιφυλάξεις που υπάρχουν και για την υιοθέτηση του νέου συστήματος, το νέο σύστημα, όπως το εισηγείται στην πρότασή του ο κ. Θεοδώρου, είναι καλύτερο από το ισχύον, γι' αυτό και τάχθηκε υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου του κ. Θεοδώρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης και μετά ο κ. Χριστοφίδης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να ψηφίσουμε την πρόταση νόμου του κ. Θεοδώρου για πολύ απλούς λόγους. Σήμερα, σε όλες τις κοινότητες όπου υπάρχουν συνεργατικές εταιρείες με την άλφα ή τη βήτα μορφή, έχει αποδειχθεί -και το γνωρίζουμε όλοι, μια και είμαστε κομματάρχες- ότι ακόμα και στις κοινοτικές εκλογές και αλλού λειτουργεί το τοπικό στοιχείο, η συγγένεια, η φιλία, η εξυπηρέτηση και άλλως πως. Χωρίς να

εκληφθεί μομφή εναντίον των φίλων του ΑΚΕΛ ... ας λάβουμε υπόψη μας τις τελευταίες εκλογές που έγιναν στη συνεργατική εταιρεία στη Γεροσκήπου. Όπως είναι γνωστό, σε οποιαδήποτε πολιτική εκλογή στη Γεροσκήπου το ΑΚΕΛ έχει την πλειοψηφία και προχθές στη συνεργατική εξέλεξε μόνο έναν. Επομένως, δεν είναι το στοιχείο το κομματικό που λειτούργησε ή και λειτουργεί, αλλά πλέον ο πολίτης μέλος εκείνης της συνεργατικής εταιρείας προσπαθεί να βρει με ποιο τρόπο θα εξυπηρετηθεί καλύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, με όλο το θάρρος, τώρα ζητάτε συγνώμη που το ΑΚΕΛ, γιατί εκάμετε συμμαχία ...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Λίγο πιο δυνατά, γιατί έχω ωτίτιδα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, αυτό που λέτε είναι συγνώμη προς την Αριστερά, διότι εσυμμαχήσατε ούλλοι οι άλλοι τζαι εφάετε την Αριστερά;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Προτιμούμε να σας φάμε εσάς παρά την Αριστερά, για να είμαστε έτσι λίγο δίκαιοι.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φαίνεται να είμαστε δυσκολότεροι από ό,τι το ΑΚΕΛ, έτσι βρήκατε τον ευκολότερο τρόπο.

Παρακαλώ, να μη δοθεί συνέχεια, απλώς ...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, φθάσαμε σήμερα, με την εγγραφή τόσων θεμάτων αυτεπάγγελτα στην οποιαδήποτε επιτροπή, που, αν υπήρχε πράγματι οποιοσδήποτε πολίτης που δεν εξυπηρετείται λόγω της κομματικής του ιδιότητας σε οποιαδήποτε

κοινότητα, να είμαστε βέβαιοι και έντιμοι μεταξύ μας ότι δε θα περνούσε απαρατήρητο και δε θα γίνονταν κάθε μέρα παράπονα και παραστάσεις.

Πέραν αυτού, αν σήμερα όλοι λέμε ότι οδεύουμε προς την Ευρώπη και ότι όλοι πρέπει να εναρμονιστούμε με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, ότι πρέπει να μελετήσουμε τη δομή του συνεργατικού κινήματος που έχουμε στην Κύπρο σε σύγκριση με άλλα, τι είναι εκείνο το οποίο σήμερα επείγει και πρέπει να τροποποιηθεί ο υφιστάμενος νόμος ή ο τρόπος λειτουργίας που εκλέγονται αυτές οι επιτροπές, τη στιγμή που ήδη άρχισε το συνεργατικό κίνημα και μελετά την όλη κατάσταση; Γιατί προσπαθούμε να δημιουργήσουμε ακόμα μια νέα κατάσταση και πιθανόν δυσκολία;

Με όλο το σεβασμό, ειλικρινά, αν λάβουμε υπόψη μας την προσφορά του συνεργατικού κινήματος ... Εγώ δεν το κρύβω πως είμαι πρόεδρος συνεργατικού κινήματος, του μεγαλύτερου στην Πάφο, και υπάρχουν εδώ συνάδελφοι από την Πάφο και ας σηκωθεί κάποιος να πει ότι δεν εξυπηρετήθηκε ο οποιοσδήποτε πολίτης, οπουδήποτε και αν ανήκει. Ειλικρινά, παρακαλώ τους συναδέλφους, αν έχουν έστω μια πληροφορία, μια ένδειξη ... Επομένως, πηγαίνουμε να κομματικοποιήσουμε το καθετί και μάλιστα κάθε βδομάδα θα έχουμε εκλογές σε όλη την Κύπρο και σε αυτό τον τομέα στις συνεργατικές εταιρείες;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τον Αβέρωφ εξυπηρετήσες τον;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν γίνει κατανοητά τα επιχειρήματα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι, είμαι υποχρεωμένος να σας απαντώ, εφόσον με προκαλείτε. Υπάρχουν κάποιοι οι οποίοι έχουν να κάμουν με τράπεζες και δεν καταδέχονται μικρά ιδρύματα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, γιατί προκαλείτε τον κ. Καζαμιά; Έν' παραπάνω που τράπεζα ο Καζαμιάς.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

... οπότε θα ήθελα να παρακαλέσω θερμά και κάνω έκκληση προς τους έντιμους συναδέλφους ότι αυτό το πράγμα μπορεί να περιμένει. Να τελειώσουν οι μελέτες για το συνεργατικό κίνημα, να τελειώσουν οι άλλες όλες μελέτες που στοχεύουν στην εναρμόνισή μας, να μη δημιουργήσουμε και άλλα προβλήματα στην πορεία μας. Υπάρχει και ο χρόνος, αν πράγματι πιστεύουν κάποιοι συνάδελφοι και κάποιες κοινοβουλευτικές ομάδες ότι αυτό το σύστημα θα ήταν το καλύτερο.

Αλλά διερωτώμαι... όταν βρεθούν κάποιοι άνθρωποι συνεργατιστές σε κοινότητα ή σε πόλη και κάμουν μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, για να εξυπηρετηθούν ή για τα προϊόντα τους ή στον πιστωτικό τομέα και τους καθορίσουμε και τους καλοπιιάσουμε και με νόμο πώς να εκλέγουν, τότε ειλικρινά πιστεύω ότι δεν ανταποκρινόμαστε στο ίδιο αίσθημα αλλά και το συμφέρον των ίδιων των συνεργατιστών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση. Είναι ενώπιόν μας η πρόταση νόμου, να τεθεί σε ψηφοφορία. Όσα επιχειρήματα και να λεχθούν, δε νομίζω να αλλάξουν οι θέσεις των πλευρών, που φαίνεται να έχουν διαμορφωθεί.

Κύριε Θεοδώρου, επειδή είστε ο εισηγητής του θέματος ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ως εισηγητής της πρότασης νόμου, κύριε Πρόεδρε, ήθελα να πω μόνο δυο λόγια. Όταν είχε ζητηθεί από το Δημοκρατικό Συναγερμό η αναβολή της ψηφοφορίας, προσωπικά τουλάχιστο με όλη μου την προθυμία και ευχαρίστηση συναίνεσα σε αυτή την αναβολή, ελπίζοντας ότι θα αλλάξουν τα πράγματα σε ό,τι αφορά τη στάση του

Δημοκρατικού Συναγερμού. Το ίδιο έπραξα και όταν το ΑΚΕΛ ζήτησε αυτή την αναβολή και πρέπει να πω ότι η προσωπική μου διακαής επιθυμία ήταν να καταλήγαμε ομόφωνα σε αυτή τη θέση, πράγμα που φαίνεται ότι τελικά δεν είναι δυνατόν. Υπάρχουν δυο διαφορετικές θεωρήσεις του ζητήματος και τελικά νομίζω ότι πρέπει να καταφύγουμε στην ψηφοφορία.

Εκείνο το οποίο θέλω να πω είναι το εξής: Λέχθηκε κάτι για την επιλογή των ατόμων και είναι πάρα πολύ σωστό αυτό το πράγμα, δε με απασχολεί, έχω υποβάλει και στο κόμμα μου -και έχω συζητήσει με πολλούς συναδέλφους- και ειδική πρόταση για οριζόντια ψηφοφορία στις βουλευτικές εκλογές. Ασφαλώς, μπορούμε να κάνουμε και στις εκλογές των συνεργατικών ιδρυμάτων οριζόντια ψηφοφορία με αναλογικό σύστημα. Είναι το απλούστερο των πραγμάτων, για να μπορεί ο πολίτης να επιλέγει και άτομα συν τοις άλλοις. Είναι θέματα τα οποία μπορεί πολύ εύκολα να διευθετηθούν και δε νομίζω ότι μπορούν να αποτελούν εμπόδιο αυτού του είδους τα μικροπροβλήματα.

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία και να ελπίσουμε ότι τα πράγματα θα οδεύσουν προς το καλύτερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δίνω το λόγο στον κ. Χριστοφίδη των ΕΔΗ και θα θεωρήσω τη συζήτηση λήξασα και θα προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να δικαιολογηθεί κι από εμάς η στάση μας όσον αφορά το θέμα. Θα υποστηρίξουμε την πρόταση του συναδέλφου κ. Θεοδώρου, γιατί πιστεύουμε ότι ο κανόνας του να θεωρηθεί ότι η απλή αναλογική είναι το σύστημα που δίνει τη δυνατότητα μεγαλύτερης αντιπροσωπευτικότητας σε σχέση με το πλειοψηφικό πρέπει να ισχύει παντού και όχι μόνο σε ορισμένους τομείς. Έτσι θεωρούμε ότι και στο συνεργατισμό, που είναι ένα κίνημα του λαού, όσο πιο αντιπροσωπευτικά παρουσιαστεί

ο λαός στα διοικητικά συμβούλια του τόσο το καλύτερο. Νομίζω ότι η αναλογική θα είναι το καλύτερο σύστημα, γι' αυτό υποστηρίζουμε την πρόταση του κ. Θεοδώρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι από την έκθεση ότι η εισήγηση της πλειοψηφίας είναι να απορριφθεί η πρόταση νόμου, γι' αυτό ερωτώ πόσοι ψηφίζουν υπέρ της απόρριψης της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον της απόρριψης της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόταση νόμου απορρίπτεται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 9 θέμα, που είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999».

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 9, 10, 12, 13 και 14 είναι ομόφωνα και όλα αυτά τα θέματα εντάσσονται στην κατηγορία των θεμάτων που αποβλέπουν στην εναρμόνιση του δικού μας δικαίου με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, γι'

αυτό δε θα υπάρξουν, υποθέτω, ομιλίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μια ερώτηση: Επειδή εγώ δεν είδα το νομοσχέδιο με τον τίτλο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», θα ήθελα να πληροφορηθώ κατά πόσο καταργεί το θεσμό της ανευθυνότητας του ιδιοκτήτη από τις υποχρεώσεις της εταιρείας.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι μια τυπική αλλαγή που, ενώ τώρα ο νόμος μάς λέει ότι η εταιρεία πρέπει να έχει τουλάχιστο δύο μέλη, μπορεί να γίνει έστω και με ένα μέλος. Αυτή είναι η μόνη αλλαγή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η έκθεση είναι ομόφωνη και επομένως θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εταιρειών

(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Καίτη Κληρίδου

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Χρίστου

Λία Γεωργιάδη

Δημήτρης Συλλούρης

Γιώργος Λιλλήκας

Ανδρέας Μούσκος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου

2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις εταιρείες, ώστε να προβλέπει τη δυνατότητα ύπαρξης ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με ένα μόνο μέτοχο είτε από τη σύστασή της είτε σε μεταγενέστερο στάδιο με την απόκτηση των μετοχών της από ένα και μοναδικό πρόσωπο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, η πιο πάνω τροποποίηση κρίνεται αναγκαία για την εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις πρόνοιες της Δωδέκατης Οδηγίας (Twelfth Council Company Law Directive 89/667/EEC).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 128 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 10 θέμα που είναι «Ο περί Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων και περί Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Ανηλίκων Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων και περί Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Ανηλίκων Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι ο εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου, ώστε να καλύψει και τις νέες μορφές με τις οποίες εμφανίζεται σήμερα το φαινόμενο της οργανωμένης σεξουαλικής εκμετάλλευσης και εμπορίας ανθρώπων.

Ειδικότερα, το νομοσχέδιο απαγορεύει και ποινικοποιεί τη σεξουαλική εκμετάλλευση ενήλικων και ανήλικων προσώπων, όχι μόνο με τη συμμετοχή τους σε πορνεία, αλλά και με τη συμμετοχή τους σε πορνογραφικό υλικό ή ζωντανές παραστάσεις σεξουαλικών πράξεων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί τη λήψη μέτρων για την εξάλειψη αυτής της μορφής του

εγκλήματος μέσω Κοινών Δράσεων και ψηφισμάτων. Το προτεινόμενο νομοσχέδιο στοχεύει ακριβώς στην υιοθέτηση της Κοινής Δράσης που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 24 Φεβρουαρίου 97 και εμπίπτει στο κοινοτικό κεκτημένο του Τρίτου Πυλώνα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το προτεινόμενο νομοσχέδιο δεν επηρεάζει την παράλληλη ισχύ και εφαρμογή του Ποινικού Κώδικα και άλλων ειδικότερων νομοθεσιών που αφορούν σχετικά αδικήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σεξουαλική εκμετάλλευση προσώπων. Άρθρο 3.

Εμπορία πορνογραφικού υλικού. Άρθρο 4.

Διακίνηση προσώπων για σκοπούς σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Άρθρο 5.

Αποκλεισμός ορισμένων υπερασπίσεων. Άρθρο 6.

Κρατική μέριμνα. Άρθρο 7.

Αγώγιμο δικαίωμα για αποζημιώσεις. Άρθρο 8.

Εργοδότηση αλλοδαπών θυμάτων. Άρθρο 9.

Διορισμός κηδεμόνα. Άρθρο 10.

Καθήκοντα και εξουσίες κηδεμόνα. Άρθρο 11.

Γενεσιουργά αδικήματα. Άρθρο 12.

Εκδόσιμα αδικήματα. Άρθρο 13.

Κανονισμοί. Άρθρο 14.

Επέκταση δικαιοδοσίας ημεδαπών δικαστηρίων. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 15;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 15 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων και περί Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Ανηλίκων Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 11 θέμα που είναι «Ο περί Προσφύγων Νόμος του 1999».

Υπάρχει εισήγηση για αναβολή. Υπάρχει καμία ένσταση για την αναβολή; Δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα που είναι «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».

Αντιλαμβάνομαι ότι εντάσσεται στην ίδια κατηγορία, όπως έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος, εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ναρκωτικών
Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα ναρκωτικά φάρμακα και τις ψυχοτρόπες ουσίες με στόχο την εναρμόνισή της με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις διατάξεις του ψηφίσματος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) (96/C 389/01) της 16ης Δεκεμβρίου 1996 που περιλαμβάνει διάφορα μέτρα, η λήψη των οποίων μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά

στην καταπολέμηση και εξάρθρωση της παράνομης καλλιέργειας και παραγωγής ναρκωτικών μέσα στην Ε.Ε.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη τροποποίηση ποινικοποιείται η πώληση σπόρων καννάβης στις περιπτώσεις που ο πωλητής γνωρίζει ότι ο πελάτης σκοπεύει να καλλιεργήσει παράνομα την κάνναβη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομοφώνως σε νόμο.

Προχωρούμε στα υπ' αριθμόν 13 και υπ' αριθμόν 14 θέματα για τα οποία υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και «Οι περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών

που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του άρθρου 29 της περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) βασικής νομοθεσίας, ώστε να καταστεί δυνατή η ρύθμιση με κανονισμούς των απαραίτητων στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνει η σήμανση τροφίμων βαθείας κατάψυξης που δεν προορίζονται να διατεθούν στον τελικό καταναλωτή.

Οι πιο πάνω κανονισμοί, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) βασικής νομοθεσίας, ρυθμίζουν νομοθετικά τα θέματα που αφορούν τον έλεγχο της θερμοκρασίας, της μεταφοράς, της αποθήκευσης, της φύλαξης και της σήμανσης τροφίμων βαθείας κατάψυξης, σύμφωνα με τις αντίστοιχες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του τροποποιητικού νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί μετά από σχετική νομοτεχνική επεξεργασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση είναι ομόφωνη. Έχει επέλθει συμφωνία σε ένα σημείο των κανονισμών που αφορά την πολιτική διαφήμιση. Θα δούμε το θέμα μέχρι τέλος Μαρτίου. Συγκεκριμένα, η επιτροπή θα φέρει εισήγηση για τροποποίηση στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς
που τιτλοφορούνται «Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών
Κανονισμοί του 1999»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Αντώνης Καράς

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Γιώργος Χριστοφίδης

Στέλιος Στυλιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πολλές συνεδρίες της στο διάστημα μεταξύ 17 Ιουνίου και 15 Δεκεμβρίου 1999. Στα πλαίσια της μελέτης αυτής, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο και συνέστησε από μέλη της υπεπιτροπή για σκοπούς διεξοδικής μελέτης των διατάξεων των κανονισμών.

Στη διάρκεια της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Συγκοινωνιών και Έργων και Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ραδιοτηλεόρασης, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Συντακτών Κύπρου, του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών ΣΙΓΜΑ, Ο ΛΟΓΟΣ, LUMIERE TV και ALFA TV, των ραδιοφωνικών σταθμών Ο ΛΟΓΟΣ, ΡΑΔΙΟ ΠΡΩΤΟ και ΑΣΤΡΑ 92.8, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικής Ραδιοφωνίας, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ. Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Διαφημιστών Κύπρου, της ΔΕΟΚ, του

τηλεοπτικού σταθμού ANTENNA και του ραδιοφωνικού σταθμού ANTENNA FM STEREO, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή. Οι τελευταίοι απέστειλαν γραπτό υπόμνημα στην επιτροπή.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 51 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου σκοπείται η θέσπιση κανονισμών, που να διέπουν την ίδρυση, εγκατάσταση και λειτουργία των ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών. Ειδικότερα, με βάση τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Ο τύπος της αίτησης για άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικού και τηλεοπτικού σταθμού·
2. τα κριτήρια αξιολόγησης της αίτησης και τα τέλη υποβολής αίτησης·
3. οι όροι στους οποίους υπόκειται η άδεια·
4. τα καθήκοντα του αιτητή σχετικά με το σχεδιασμό της αναγκαίας υποδομής για παροχή τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών υπηρεσιών·
5. ο τρόπος ελέγχου του περιεχομένου των εκπομπών·
6. η διαδικασία εξέτασης παραπόνων και παραβάσεων·
7. ο κώδικας δημοσιογραφικής δεοντολογίας για τα ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης· και
8. ο κώδικας διαφημίσεων, τηλεμπορικών μηνυμάτων και προγραμμάτων χορηγίας.

Εισάγοντας τους κανονισμούς ενώπιον της επιτροπής, ο πρόεδρος της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού ανέλυσε τις επιμέρους πρόνοιές τους, δήλωσε πως με την εφαρμογή τους αναμένεται να βελτιωθεί η ποιότητα των προγραμμάτων των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε πως οι προτεινόμενοι κανονισμοί είναι εναρμονισμένοι με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Στο στάδιο της μελέτης των κανονισμών όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, ενώ παράλληλα εξέφρασαν τις διαφωνίες τους σε επιμέρους πρόνοιές τους με γραπτά υπομνήματα που κατέθεσαν στην επιτροπή.

Η επιτροπή, αφού μελέτησε τα υπομνήματα που τέθηκαν ενώπιόν της και μετά από διεξοδική μελέτη των κανονισμών, αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενό τους ορισμένες τροποποιήσεις, οι κυριότερες από τις οποίες αναφέρονται στα ακόλουθα:

1. Στη συχνότητα προβολής των οπτικών προειδοποιητικών σημάτων που προβλέπονται ανάλογα με τη φύση της εκπομπής σε τηλεοπτικά προγράμματα·
2. στη διαφοροποίηση των προβλεπόμενων ποσών για παραχώρηση αντιγράφων εκπομπών από σταθμούς σε πρόσωπα που έχουν θιγεί·
3. στην απαγόρευση διαφήμισης από ή εκ μέρους οποιουδήποτε σώματος οι σκοποί του οποίου είναι εξ ολοκλήρου ή εν μέρει πολιτικής φύσεως κατά την τρίμηνη περίοδο που προηγείται οποιωνδήποτε εκλογών.

Αναφορικά με την τελευταία αυτή τροποποίηση, τα μέλη της επιτροπής διατύπωσαν τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ υποστήριξαν την πιο πάνω αναφερόμενη απαγόρευση για την πλήρη διασφάλιση της ισότιμης μεταχείρισης των πολιτικών κομμάτων, των πολιτικών προσώπων και γενικά των πολιτών κατά τη διάρκεια προεκλογικών περιόδων με το σκεπτικό ότι:

1. η ισοτιμία στη μεταχείριση δε συμβιβάζεται με την οικονομική δυνατότητα κάθε πολιτικού κόμματος ή κάθε πολιτικού προσώπου ξεχωριστά· και
2. η εφαρμογή των σχετικών κανονισμών και του κώδικα δεοντολογίας κατά τη

διάρκεια των προεκλογικών περιόδων εξουδετερώνει ακριβώς με βεβαιότητα την όποια σημασία του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού υποστήριξαν τη σχετική διάταξη των κανονισμών, όπως προτείνεται από την κυβέρνηση, την οποία θεωρούν από κάθε άποψη δημοκρατική και διασφαλίζουσα τη δυνατότητα προβολής των πολιτικών θέσεων όλων των κομμάτων. Τα ίδια μέλη δήλωσαν πως η υιοθέτηση της προτεινόμενης από την πλειοψηφία της επιτροπής σχετικής απαγόρευσης θέτει σε πλεονεκτική θέση πολιτικά κόμματα που διαθέτουν μέσα μαζικής ενημέρωσης. Οι ίδιοι βουλευτές με την ευκαιρία ψήφισης των κανονισμών αυτών υποστήριξαν την ανάγκη για διαφάνεια σε ό,τι αφορά τις δαπάνες που διενεργούνται για σκοπούς διαφήμισης κατά την προεκλογική περίοδο.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως αυτοί τελικά έχουν διαμορφωθεί, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται ως έχουν διαφοροποιηθεί, τροποποιηθεί και κατατεθεί από την αρμόδια επιτροπή Εσωτερικών.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Παρακαλώ τον

πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Δημήτρης Ηλιάδης

Καίτη Κληρίδου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αριστοφάνης Γεωργίου

Κατερίνα Παντελίδου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Στάθης Κιπτής

Νίκος Κλεάνθους

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11, 18 και 25 Νοεμβρίου 1999. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας της θέσης γενικού διευθυντή, ώστε η πρόνοια της παραγράφου (2) που αφορά τα απαιτούμενα προσόντα και αναφέρεται σε δεκαετή τουλάχιστον πείρα σε «ανώτερη θέση» να αντικατασταθεί από δεκαετή τουλάχιστον πείρα σε «υπεύθυνη θέση».

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι η

τροποποίηση του εν λόγω σχεδίου υπηρεσίας προωθήθηκε υπό το φως των προβλημάτων διατύπωσης και, κατά συνέπεια, ερμηνείας που προέκυψαν κατά τις τελευταίες διαδικασίες πλήρωσης θέσεων γενικών διευθυντών, με αποτέλεσμα να αποκλειστούν από τη διεκδίκησή τους υποψήφιοι που κατείχαν διευθυντικές θέσεις στη δημόσια υπηρεσία, παρ' όλο που προβλέπεται ότι η υπηρεσία σε διευθυντική θέση αποτελεί πλεονέκτημα. Με την προτεινόμενη τροποποίηση, δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, αφενός διευρύνεται ο κύκλος των υποψηφίων και αφετέρου επιτυγχάνεται ευθυγράμμιση με την αντίστοιχη πρόνοια των σχεδίων υπηρεσίας για διευθυντικές θέσεις, τα οποία στη συντριπτική τους πλειοψηφία απαιτούν τέτοιου είδους πείρα.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ συμφώνησε με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υπό το φως των όσων λέχθηκαν ενώπιόν της διαμόρφωσε τις ακόλουθες τελικές θέσεις των μελών της:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, παρ' όλο που δε διαφωνούν με τη γενική πολιτική της τροποποίησης σχεδίων υπηρεσίας θέσεων της δημόσιας υπηρεσίας, έτσι που να διευρύνεται ο κατάλογος των υποψηφίων εκεί όπου ο αριθμός τους είναι περιορισμένος, δήλωσαν ότι θα ταχθούν ενάντια στην έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών για τους ακόλουθους λόγους:

1. Παρ' όλο που από την 1η Ιουλίου 1997 υπάρχει κενή θέση γενικού διευθυντή, οι αρμόδιοι κατά παράβαση των διατάξεων της σχετικής νομοθεσίας δεν προχώρησαν στην πλήρωσή της μέσα στο χρονοδιάγραμμα που η νομοθεσία αυτή θέτει. Αντίθετα, άφησαν τη θέση κενή για να πληρωθεί μετά την

τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας της θέσης, σύμφωνα με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

2. Η θέση ότι με την προτεινόμενη τροποποίηση επιτυγχάνεται ευθυγράμμιση των σχεδίων υπηρεσίας με αντίστοιχη πρόνοια σχεδίων υπηρεσίας άλλων διευθυντικών θέσεων του δημόσιου τομέα δε δικαιολογείται στην προκειμένη περίπτωση που αφορά σχέδιο υπηρεσίας ανώτερης σε βαθμίδα θέσης του δημόσιου τομέα. Ειδικότερα, για την εν λόγω θέση η πείρα σε «ανώτερη θέση» είναι απαραίτητο να διατηρηθεί και να μη μετατραπεί σε πείρα σε «υπεύθυνη θέση», γιατί αυτό σε τελευταία ανάλυση μειώνει το επίπεδο των απαιτούμενων προσόντων.
3. Το επιχείρημα που προβάλλεται ότι με την προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπείται και η διεύρυνση του κύκλου των υποψηφίων δεν ευσταθεί, αφού, όπως είναι γνωστό, υποψήφιοι για τη συγκεκριμένη θέση γενικού διευθυντή υπάρχουν αρκετοί.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος τάχθηκε εναντίον της έγκρισης των εν λόγω κανονισμών, διότι, όπως ανέφερε, η υπό αναφορά τροποποίηση υποβαθμίζει το επίπεδο των απαιτούμενων προσόντων στο εν λόγω σχέδιο υπηρεσίας, ενέργεια που αντίκειται στη μέχρι σήμερα πολιτική για αναβάθμιση των απαιτούμενων προσόντων στις διάφορες θέσεις του δημοσίου.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική του ομάδα θα τοποθετηθεί στους υπό αναφορά κανονισμούς κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της, η επιτροπή υποβάλλει την παρούσα

έκθεσή της για λήψη απόφασης από την ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, κύριοι συνάδελφοι;

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί απορρίπτονται.

Τα δύο τελευταία θέματα υπ' αριθμόν 17 και υπ' αριθμόν 18 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β' που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Να θεωρηθεί ότι αυτή έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί σε όλους τους βουλευτές.

Τίτλος νομοσχεδίων,
κανονισμών και εγγράφων

Κατατέθηκε/αν
από το υπουργείο

Παραπέμπεται/ονται
στην επιτροπή

1.	Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Παιδείας
2.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
3.	Ο περί της Σύμβασης για Διεθνή Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4.	Ο περί της Σύμβασης αναφορικά με την Πολιτική Δικονομία (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5.	Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
6.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

7.	Ο περί Αποχρεωτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
8.	Ο περί Απασχόλησης Παιδιών και Νεαρών Προσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
9.	Ο περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύναξης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
10.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
12.	Ο περί της Σύμβασης περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
13.	Ο περί της Ευρωπαϊκής	Εξωτερικών	Εξωτερικών και

	Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Έβδομο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.		Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
14.	Ο περί Διορισμού Έκτακτων Υπαλλήλων στο Δήμο Πάφου Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15.	Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
17.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας-Θέση Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Υγείας	Νομικών

18.	Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση Εικοστής Τρίτης Σειράς) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
19.	Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
20.	Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού - Θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
21.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Νομικών
22.	Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
23.	Οι περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς - Θέσεις	Οικονομικών	Νομικών

Λειτουργού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.

24.	Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
25.	Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
26.	Τελικοί Λογαριασμοί του ΚΟΤ για το 1999.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
27.	Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Καρότων και Τεύτλων για το 1997/98.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
28.	Έγγραφα (Αρ. Θ. 1/2000 και Θ. 2/2000) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

περί Αναστολής Πλήρωσης
Θέσεων Πρώτου Διορισμού
στη Δημόσια Υπηρεσία
(Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο
αρ. 4(1) του 1999.

29.	Έγγραφο (Αρ. 58/99, 59/99) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
30.	Έγγραφο (Αρ. 57/99) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1995 έως 1998.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού.
Προτάσεις νόμου:		Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.		Χρήστο Πουργουρίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Νομικών
		και	

Γιαννάκη Αγαπίου, βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας
Λεμεσού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι το πρώτο θέμα πρέπει να παραπεμφθεί στην επιτροπή Παιδείας, γιατί αφορά τις υποτροφίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμία ένσταση;

Δεν υπάρχει, επομένως παραπέμπεται στην επιτροπή Παιδείας και παρακαλώ να σημειωθεί.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές εδόθησαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.061 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 23 Δεκεμβρίου 1999.

«Η κοινότητα Λετύμπου αντιμετωπίζει μεγάλο πρόβλημα με το ηλεκτρικό ρεύμα λόγω αναποτελεσματικότητας του υφιστάμενου ηλεκτρικού μετασχηματιστή. Παρ' όλες τις διαβεβαιώσεις για αντικατάστασή του, μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει οτιδήποτε.

Με βάση τα πιο πάνω, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πότε προγραμματίζεται η αντικατάστασή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.062 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 23 Δεκεμβρίου 1999.

«Ο παλιός δρόμος της κοινότητας Λετύμπου βρίσκεται εδώ και αρκετά χρόνια χωρίς συντήρηση, παρ' όλον ότι μέσα στο 1999 υπήρχε εγκριμένο ποσό στους προϋπολογισμούς.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πότε προγραμματίζεται η βελτίωση και συντήρησή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.063 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 23 Δεκεμβρίου 1999.

«Για τα πλείστα αναπτυξιακά ή βελτιωτικά έργα που προγραμματίζεται να γίνουν σε κοινότητες απαιτούνται απαλλοτριώσεις. Οι διαδικασίες όμως των απαλλοτριώσεων είναι τόσο χρονοβόρες που στο τέλος η κατασκευή ενός έργου καθίσταται χωρίς σημασία.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για το τι προγραμματίζεται να γίνει για την απάμβλυνση του πιο πάνω προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.064 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 23 Δεκεμβρίου 1999.

«Η κοινότητα Καλλέπεια είναι μια μικρή και φτωχή κοινότητα η οποία δεν μπορεί με τα λιγοστά έσοδα που έχει να καλύψει δαπάνες για παλαιά αλλά και νέα αναπτυξιακά έργα.

Συνεπώς ζητείται όπως αυξηθεί η κρατική χορηγία και επίσης να διαγραφεί χρέος ύψους Λ.Κ. 70.000 που έγινε για σκοπούς αλλαγής του δικτύου υδατοπρομήθειας.

Με βάση αυτά παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.065 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 23 Δεκεμβρίου 1999.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει

το αίτημα της κοινότητας Καλλέπειας να επισκέπτεται κάθε βδομάδα την κοινότητα κυβερνητικός ιατρός.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.066 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 4 Ιανουαρίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί κατά το σχεδιασμό για βελτίωση του δρόμου που οδηγεί στην Αγία Νάπα από το δρόμο Ξυλοφάγου – Αγ. Νάπας προβλέπεται επιλεκτικά η δημιουργία δρόμου, ώστε να εξασφαλίσει πρόσβαση το τεμάχιο 56 Φ/Σ XLII. 13.W2.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.067 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 4 Ιανουαρίου 2000.

«Κτηνοτρόφοι και γεωργοί από το χωριό Κλαυδιά με πληροφόρησαν ότι ο Θεμιστοκλής Χ' Κωσταντή κατέλαβε παράνομα εκατοντάδες σκάλες χαλίτικης και τουρκοκυπριακής γης. Στους χώρους αυτούς παλαιότερα όλοι οι κτηνοτρόφοι έβοσκαν τα κοπάδια τους.

Ο κ. Χ' Κωσταντής έχει οικειοποιηθεί ολόκληρη την εν λόγω περιοχή καλλιεργώντας την, παρεμποδίζοντας με οποιαδήποτε μέσα – χρήση βίας και απειλές – την πρόσβαση στους κτηνοτρόφους.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα θα πάρει, για να τεθεί τέρμα στην παράνομη επέμβαση από τον εν λόγω κύριο και να αποδοθεί η γη στους πραγματικούς δικαιούχους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.068 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 4 Ιανουαρίου 2000.

«Λόγω του ότι παραχωρήθηκε σε ιδιώτη συντελεστής δόμησης κατά 50% μεγαλύτερος στην παραλία της Ορόκλινης, αρ. φακ. Β585/95 τεμ. 74 και 409 φ.σχ.41/26, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των

Αντιπροσώπων αν είναι πολιτική απόφαση ή πολεοδομική παρέμβαση, γιατί οπωσδήποτε δεν είναι για το δημόσιο συμφέρον.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.07.03.066, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Περιστερώνας όπως ο δρόμος Σκούλλη - Περιστερώνας ευθυγραμμισθεί και διαπλατυνθεί στα επικίνδυνα σημεία ή στροφές, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο υπό αναφορά δρόμος θα διευρυνθεί όπου επιβάλλεται για λόγους οδικής ασφάλειας και μάλιστα ανεξάρτητα από τυχόν επηρεασμό φυτειών ή άλλων καλλιεργειών. Αναμένεται ότι με την προγραμματιζόμενη κατά το έτος 2000 διεύρυνση των δύο στροφών του δρόμου και με την κατάλληλη σήμανση (ζητήθηκε ήδη από το Τμήμα Δημοσίων Έργων η ετοιμασία μελέτης) η κατάσταση θα βελτιωθεί αισθητά. Για τη διεύρυνση των δύο επικίνδυνων στροφών θα δαπανηθεί ποσό £5000.

Σημειώνεται ότι φέτος συμπληρώθηκε η επάλειψη του δρόμου με πρέμιξ και γενικά το οδόστρωμά του είναι σε πολύ καλή κατάσταση.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.03.073, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το σκυβαλότοπο Πόλης Χρυσοχούς σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Για τη δημιουργία σκυβαλότοπου που να εξυπηρετεί την ευρύτερη περιοχή Πόλης Χρυσοχούς έγινε περιβαλλοντική μελέτη που υπέδειξε ως πλέον κατάλληλη περιοχή για τη συγκεκριμένη χρήση χώρο στα διοικητικά όρια του χωριού Χρυσοχού.

Η τελική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων εξετάστηκε από ειδική τεχνική επιτροπή και έχει εγκριθεί. Τόσο όμως από τη μελέτη όσο και από τη συζήτηση στην

τεχνική επιτροπή διαφάνηκε ότι αντί της κατασκευής σκυβαλότοπου/λυματότοπου στην Πόλη Χρυσοχούς είναι προτιμότερο να κατασκευαστεί μόνο λυματότοπος και όσον αφορά τα στερεά απόβλητα να γίνει σταθμός μεταφόρτωσης και μεταφοράς τους στο νέο σκυβαλότοπο Πάφου.

Επιπρόσθετα αναφέρω ότι το γενικότερο θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων μελετήθηκε από αρμόδια υπουργική επιτροπή και θα τεθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη αποφάσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.009, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Όσον αφορά το αρδευτικό τμήμα “Άγιος Ανδρόνικος” του χωριού Σκούλλη, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το εν λόγω αρδευτικό τμήμα καλύπτει εκατό πενήντα σκάλες γης στα διοικητικά όρια των χωριών Χόλη, Σκούλλη, Γουδί και έχει μέλη γύρω στους εξήντα γαιοκτήμονες.
2. Το αρδευτικό τμήμα συνήψε με τους δανειστικούς επιτρόπους τα ακόλουθα δάνεια:

α/α	Αρ. δανείου	Αρχ. ποσό	Δόση	ποσό που πληρώθηκε	Οφειλ. ποσό στις 31.7.99	παρατηρήσεις
		£	£	£	£	
α.	T468/76	6.267	634.77	680.00	5.618.03	Διαγράφηκε ποσό £11.088.16 με

την απόφαση
του Υπουργικού
Συμβουλίου με
αρ. 47.306 και
ημερ. 29.1.98.

β.	T848/81	687	154.06	305.72	286.21	Διαγράφηκε ποσό £563.46
γ.	T873/83	391	143.58	-----	273.72	Διαγράφηκε ποσό £540.02
					-----	£6.177.96
					-----	

3. Το έτος 1986 το αρδευτικό τμήμα σταμάτησε να τροφοδοτείται με νερό από τη γεώτρησή του με αρ. 39/80, γιατί για οικονομικούς λόγους αδυνατούσε να αντικαταστήσει την αντλία του αντλητικού συγκροτήματος, όταν αυτή καταστράφηκε. Έκτοτε το αρδευτικό τμήμα αγοράζει νερό προς πέντε σεντ το κυβικό μέτρο από το κυβερνητικό υδατικό έργο Χρυσοχούς (φράγμα Ευρέτου) και το πωλεί στους καταναλωτές-μέλη προς έξι σεντ το κυβικό μέτρο. Επισημαίνεται ότι το κυβερνητικό υδατικό έργο Χρυσοχούς πωλεί νερό απευθείας στους καταναλωτές προς έξι σεντ το κυβικό μέτρο. Με βάση τα πιο πάνω, το οικονομικό όφελος που τελικά απομένει στο αρδευτικό τμήμα είναι ελάχιστο και μόλις και μετά δυσκολίας επαρκεί για κάλυψη των λειτουργικών εξόδων του έργου.
4. Κατά το έτος 1991 η γεώτρηση του αρδευτικού τμήματος με αριθμό 39/80 παραχωρήθηκε, με τη συγκατάθεση της οικείας αρδευτικής επιτροπής, για τις

ανάγκες της υδατοπρομήθειας του χωριού Σκούλλη.

Με την ερώτησή του ο κ. Μυριάνθους διαβιβάζει παράκληση της κοινότητας Χόλης για διαγραφή του χρέους του αρδευτικού τμήματος προς τους δανειστικούς επιτρόπους που την 31η Ιουλίου 1999 ήταν £6.178.96 με το δικαιολογητικό ότι αδυνατεί να το αποπληρώσει. Παράλληλα, τα εντόπια μέλη της επιτροπής υποστηρίζουν ότι θα ήταν άδικο να πιεστούν για εξόφληση του χρέους, εφόσον η γεώτρησή τους με αρ. 39/80 περιήλθε ήδη στην κατοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου Σκούλλη και δεν μπορούν να την αξιοποιήσουν προς όφελος του αρδευτικού τμήματος. Επανειλημμένες συστάσεις και προτροπές του επάρχου Πάφου προς την οικεία αρδευτική επιτροπή για να ετοιμάσει καταλόγους φορολογίας για σταδιακή εξόφληση του χρέους δεν έχουν καρποφορήσει.

Επειδή το αίτημα διαγραφής χρεών αποτελεί αίτημα αρκετών αρδευτικών τμημάτων/συνδέσμων της επαρχίας Πάφου, ο έπαρχος Πάφου προτίθεται να διεξαγάγει σύντομα σχετική ολοκληρωμένη μελέτη στα πλαίσια της οποίας θα εξεταστούν όλα τα δεδομένα και οι παράμετροι για το κάθε "προβληματικό" αρδευτικό τμήμα/σύνδεσμο και θα υποβληθούν εισηγήσεις για διαγραφή χρεών, εκεί όπου τούτο δικαιολογείται υπό τις περιστάσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, στην ερώτηση 23.06.007.04.016, ημερομηνίας 26 Αυγούστου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν.

«Σχετικά με την κατασκευή δρόμου τετραπλής κατεύθυνσης κατά μήκος της θάλασσας στην παραλία Πεντακώμου και Μοναγρουλλιού σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Από το Τμήμα Δημοσίων Έργων δεν προγραμματίζεται η κατασκευή

οποιοδήποτε δρόμου στην περιοχή Πεντακώμου-Μοναγρουλλιού.

2. Τυχόν χάραξη δευτερεύοντος δρόμου για σκοπούς ανάπτυξης στην παραλιακή περιοχή Πεντακώμου – Μοναγρουλλιού εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (Υπουργείο Εσωτερικών) στο οποίο διαβιβάστηκε το ερώτημα στις 14 Οκτωβρίου 1999 με την παράκληση κατάλληλης ενημέρωσης της Βουλής.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.016, ημερομηνίας 26 Αυγούστου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν.

«Σχετικά με την κατασκευή δρόμου τετραπλής κατεύθυνσης κατά μήκος της θάλασσας στην παραλία Πεντακώμου και Μοναγρουλλιού σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο προτεινόμενος δρόμος στην παραλιακή περιοχή Μοναγρουλλιού-Πεντακώμου σχεδιάστηκε από το τμήμα αυτό και αποτελεί συνέχεια και προέκταση του παραλιακού δρόμου που προτείνεται επίσης από το τμήμα στην περιοχή Πύργου - Μονής.
2. Ο χαρακτήρας/προορισμός του εν λόγω δρόμου είναι τουριστικός και σκοπό έχει την εξυπηρέτηση ήπιας κυκλοφορίας κατά μήκος της παραλίας.
3. Η γεωμετρία και οι προδιαγραφές του δρόμου αυτού διαφέρουν εντελώς εκείνων του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας – Λεμεσού, με πρόνοια για δύο λωρίδες κυκλοφορίας, ποδηλατόδρομο και δενδροφύτευση/τοπιοτέχνηση εκατέρωθεν.
4. Με βάση τα πιο πάνω πρότυπα, προκύπτει ότι επιδίωξη του οδικού αυτού σχεδιασμού δεν είναι η αποκοπή ιδιοκτησιών από τη θάλασσα, αλλά η δημιουργία

ενός περιβαλλοντικού δρόμου με όσο το δυνατό περισσότερες προσβάσεις στην παραλία.

Διευκρινίζεται παράλληλα ότι η υλοποίηση μέρους του δρόμου αυτού έχει ήδη προωθηθεί στην περιοχή “Ακτή του Κυβερνήτη”, στο χώρο των εκεί τουριστικών ζωνών. Συγκεκριμένα, απαλλοτριώθηκε τμήμα του δρόμου στο πλήρες πλάτος του και έχουν κατασκευαστεί επιτόπου δύο λωρίδες κυκλοφορίας προς εξυπηρέτηση της περιοχής.

Το τμήμα αυτό παραμένει στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί του θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.022, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με αίτημα των κοινοτήτων Πενταλιάς, Γαλαταριάς και Κοιλίνειας όπως τους παραχωρηθεί οικονομική βοήθεια για την αποκομιδή των σκυβάλων τους και καθοριστεί χώρος για δημιουργία σκυβαλότοπου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι πιο πάνω κοινότητες είναι μικρές και αποψιλωμένες πληθυσμιακά, με κύριο χαρακτηριστικό τη μεγάλη ηλικία των κατοίκων. Μελετάται η συμπλεγματοποίησή τους και η δημιουργία κοινής υπηρεσίας συλλογής και διαχείρισης των σκυβάλων για σκοπούς μείωσης του κόστους.

Το κοινοτικό συμβούλιο Πενταλιάς θα μελετήσει το όλο θέμα, όταν θα συμπληρωθεί η μετακίνηση του χωριού στο νέο οικισμό, διαδικασία η οποία έχει αρχίσει με την παραχώρηση των κυβερνητικών οικοπέδων στους δικαιούχους.

Οι κοινότητες Κοιλίνειας και Πενταλιάς υπέδειξαν κοινούς χώρους για την απόρριψη σκυβάλων. Οι χώροι αυτοί θα επιθεωρηθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες, για να εξευρεθεί ο καταλληλότερος, ώστε να καθοριστεί ως χώρος εναπόθεσης

σκυβάλων. Δεν αποκλείεται σε μεταγενέστερο στάδιο οι εν λόγω κοινότητες να αποφασίσουν να λειτουργήσουν και σύστημα συλλογής σκυβάλων.

Σημειώνεται ότι το κράτος επιχορηγεί κατά 50% το κόστος δημιουργίας και διαμόρφωσης των χώρων απόρριψης σκυβάλων, καθώς και τη δημιουργία κατάλληλης πρόσβασης σ' αυτούς.

Τέλος επισημαίνω ότι οι κοινότητες ενθαρρύνονται να εγκαταστήσουν κοινές υπηρεσίες συλλογής σκυβάλων και κοινούς χώρους εναπόθεσής τους, ώστε να εξαλειφθεί το φαινόμενο της ανεξέλεγκτης απόρριψης σκυβάλων στην ύπαιθρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.024, ημερομηνίας 8

Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία

Μυριάνθους.

«Αναφορικά με ζημιές που προκαλούνται σε γεωργικές καλλιέργειες από τα αγρινά σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Όπως είναι γνωστό το Ταμείο Θήρας εφαρμόζει από το 1996 διαχειριστικό σχέδιο για το αγρινό το οποίο εκπονήθηκε από ξένο εμπειρογνώμονα σε συνεργασία με το ταμείο. Το εν λόγω σχέδιο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη συνεχή παρακολούθηση του πληθυσμού των αγρινών και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους, ώστε να περιορισθεί η πρόκληση ζημιών στις γεωργικές καλλιέργειες που βρίσκονται στην περιφέρεια δάσους. Προς τούτο, από το 1996 έχουν τοποθετηθεί πέραν των ενενήντα τεχνητών ποτίστρων και έχουν καθαρισθεί εβδομήντα και πλέον φυσικές πηγές. Επιπρόσθετα, για διατροφή των αγρινών σπέρνονται ετησίως χίλιες σκάλες περίπου δασικής, άλλης κρατικής και άλλης ιδιωτικής γης, εντός και στις παρυφές του δάσους, με δημητριακά και ψυχανθή και κατά τη διάρκεια των θερινών μηνών τοποθετούνται μπάλες σανού.

Με την εφαρμογή των πιο πάνω μέτρων, καθώς επίσης και με την εγκατάσταση συστημάτων εκφοβισμού εντός των καλλιεργειών, πιστεύεται ότι θα περιορισθεί σταδιακά η πρόκληση ζημιών στις γεωργικές καλλιέργειες, αλλά θα είναι αδύνατη η εξάλειψή τους λόγω της σημαντικής αύξησης του πληθυσμού του προστατευόμενου αυτού ενδημικού είδους του τόπου μας. Ως εκ τούτου η κυβέρνηση προβαίνει σε εκτίμηση των ζημιών αυτών που προκαλούνται από τα αγρινά και καταβάλλει τις σχετικές αποζημιώσεις στους επηρεαζόμενους γεωργούς. Συναφώς αναφέρεται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του με αριθμό 49.687 και ημερομηνία 19 Μαΐου 1999, ενέκρινε την καταβολή αποζημιώσεων ύψους £46.5000 στους γεωργούς των οποίων οι καλλιέργειες έχουν υποστεί ζημιές από τα αγρινά το 1998, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις που έγιναν από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επιπρόσθετα, ενέκρινε τη συμπερίληψη στους προϋπολογισμούς για το 1999 ποσού ύψους £50.000 για κάλυψη των ζημιών που θα υποστούν οι καλλιέργειες των γεωργών από τα αγρινά κατά το 1999.

Το αγρινό αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της άγριας ζωής του τόπου, η προστασία, η ανάπτυξη και η διαχείριση της οποίας εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών, οι υπηρεσίες του οποίου συνεργάζονται στενά με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για επίτευξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος.

Η αύξηση των ζημιών στις γεωργικές καλλιέργειες δεν συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με την αρμοδιότητα διαχείρισης του αγρινού, αλλά με τη σημαντική αύξηση του αριθμού του μοναδικού αυτού ενδημικού αυτού είδους της πανίδας μας που οφείλεται στα προστατευτικά μέτρα που λαμβάνονται από το κράτος. Πιστεύεται ότι με τα διάφορα προγράμματα βελτίωσης των βιοτόπων του αγρινού που προωθούνται από το Ταμείο Θήρας, καθώς επίσης και άλλα μέτρα που λαμβάνονται, θα περιορισθούν οι ζημιές

που προκαλούνται στις γεωργικές καλλιέργειες που βρίσκονται στην περιφέρεια του δάσους της Πάφου όπου είναι συγκεντρωμένα και τα περισσότερα αγρινά του τόπου μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.029, ημερομηνίας 21ης Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργου Χατζηγεωργίου.

«Σχετικά με τον κατασκηνωτικό χώρο στο Νέο Χωριό Πάφου, συμπληρωματικά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το πρόβλημα που θίγει στην ερώτησή του ο κ. Χατζηγεωργίου είναι υπαρκτό και στο παρελθόν έγινε σοβαρή προσπάθεια αντιμετώπισής του με τη δημιουργία προσωρινού κατασκηνωτικού χώρου σε μέρος των τουρκοκυπριακών τεμαχίων, αριθμός 45/1 του Φ./Σχ. 25/48 και αριθμός 148/1 του Φ/Σχ. 25/56, Νέο Χωριό. Ο Κ.Ο.Τ. ετοίμασε σχέδιο διαμόρφωσης του χώρου που προνοούσε για 161 κατασκηνωτικές μονάδες που εκτιμήθηκε ότι θα μπορούσε να προωθηθεί έναντι δαπάνης £32.000 (εκτιμήσεις 1995). Από το πιο πάνω ποσό ο Κ.Ο.Τ. θα κατέβαλλε τις £20.000 ενώ το υπόλοιπο θα εξασφαλιζόταν μέσω του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως με συνεισφορά της κοινότητας Νέου Χωριού (κυβέρνηση £10.000 – Νέο Χωριό £2.000). Τον κατασκηνωτικό χώρο μετά την αποπεράτωση του θα λειτουργούσε η χωριτική αρχή Νέου Χωριού στο όνομα της οποίας εγκρίθηκε και η μίσθωση της αναγκαίας τουρκοκυπριακής γης από τον κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών με ονομαστικό ετήσιο ενοίκιο £200 (αγοραίο ενοίκιο £300 το μήνα). Το πιο πάνω ενοίκιο ζήτησε η χωριτική αρχή Νέου Χωριού τουλάχιστο για τα πρώτα τρία χρόνια λειτουργίας του κατασκηνωτικού χώρου, για να διαπιστωθεί κατά πόσο αυτός θα ήταν οικονομικά

βιώσιμος. Τελικά η όλη προσπάθεια εγκαταλείφθηκε τόσο γιατί δεν εγκρίθηκε στον προϋπολογισμό του Κ.Ο.Τ. η συνεισφορά του οργανισμού στο έργο (£20.000), βασικά όμως λόγω υπαναχώρησης της τότε χωριτικής αρχής Νέου Χωριού η οποία αρνήθηκε να υπογράψει τη σύμβαση μίσθωσης της τουρκοκυπριακής γης που εγκρίθηκε από τον κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών.

2. Το Υπουργείο Εσωτερικών εξακολουθεί να πιστεύει ότι η δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου στο Νέο Χωριό Πάφου αποτελεί σημαντικό αναπτυξιακό έργο που αναμένεται να συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην επίλυση των σοβαρών υγειονομικών και άλλων προβλημάτων που δημιουργούνται στην περιοχή κάθε χρόνο, ιδιαίτερα το καλοκαίρι, από την ανεξέλεγκτη κατασκήνωση πολύ μεγάλου αριθμού παραθεριστών. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια και εφόσον ο ΚΟΤ επιβεβαιώσει ότι θα επιχορηγήσει οικονομικά το έργο, το όλο θέμα θα επανασυζητηθεί με το κοινοτικό συμβούλιο Νέου Χωριού με στόχο την επανέναρξη της διαδικασίας προώθησής του.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.032, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργου Χατζηγεωργίου.

«Σχετικά με το θέμα της εγγραφής των αγροτικών δρόμων ως δημόσιων σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Είναι γεγονός ότι ο Νόμος 59(1)95, ο οποίος θεσπίστηκε με σκοπό την εγγραφή των αγροτικών δρόμων και ο οποίος προνοεί για όλες τις απαραίτητες διαδικασίες, δεν υλοποιήθηκε στο βαθμό που έπρεπε, επειδή το Τμήμα Κτηματολογίου και

Χωρομετρίας με το υφιστάμενο προσωπικό δεν μπορούσε να ανταποκριθεί έγκαιρα στην ετοιμασία του θέσμιου σχεδίου, όπως προβλέπει ο Νόμος.

2. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος λήφθηκε πρόσφατα σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από πρότασή μου, σύμφωνα με την οποία θα προσληφθούν με σύμβαση από την Ένωση Κοινοτήτων δέκα περίπου ιδιώτες χωρομέτρες (δύο σε κάθε επαρχία) και δεκαπέντε εργάτες/βοηθοί χωρομέτρες, οι οποίοι θα επιλεγούν από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και οι οποίοι θα τοποθετηθούν στα επαρχιακά γραφεία του τμήματος. Εκτιμάται ότι για την ολοκλήρωση των διαδικασιών για την εγγραφή όλων των αγροτικών δρόμων σε δημόσιους, παγκύπρια, θα απαιτηθεί όπως η απασχόληση των πιο πάνω αναφερομένων διαρκέσει δεκαοκτώ μήνες περίπου, με συνολικό κόστος γύρω στις £260.000. Τη δαπάνη θα καλύψει το κράτος.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.039, ημερομηνίας 13

Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη

Γιάγκου.

«Σχετικά με την παράνομη κατοχή κατοικιών σε κυβερνητικούς οικισμούς στεγάσεως και τις κατοικίες των οικισμών που δόθηκαν με ενοίκιο, σας διαβιβάζω τους συνημμένους ως παραρτήματα I και II καταλόγους που ετοίμασε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Στον πρώτο κατάλογο φαίνονται κατά οικισμό οι οικιστικές μονάδες των οποίων οι ένοικοι είναι στο εξωτερικό ή διαμένουν σ' αυτές χωρίς έγκριση ή βρίσκονται στο γηροκομείο ή έχουν ιδιόκτητες κατοικίες, καθώς επίσης και οι μονάδες που παραμένουν κλειστές λόγω θανάτου των ενοίκων και στο δεύτερο, ονομαστικό, κατάλογο σημειώνονται οι ένοικοι οι οποίοι διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς με ενοίκιο.

Ο πρώτος κατάλογος έχει διαβιβαστεί στο διευθυντή της Υπηρεσίας Μερίμνης και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων με οδηγίες να συγκαλέσει το αργότερο το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου του 2000 συνεδρία της Κεντρικής Επιτροπής Επιλογής και Κριτηρίων για μελέτη όλων των περιπτώσεων και υποβολή συγκεκριμένων εισηγήσεων για κάθε περίπτωση ξεχωριστά, αφού ληφθούν σοβαρά υπόψη οι θέσεις και οι απόψεις των εκπροσώπων της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων.

Οι περαιτέρω ενέργειες για τις εν λόγω περιπτώσεις θα αναληφθούν, αφού ληφθούν δεόντως υπόψη οι εισηγήσεις της Κεντρικής Επιτροπής Επιλογής και Κριτηρίων.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη στην ερώτηση 23.06.007.04.045, ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χρήστου Πουργουρίδη.

«Οι “Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ” (EXB) είναι δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης εγγεγραμμένη στον έφορο εταιρειών. Η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας κατέχει 2 200 000 μετοχές ονομαστική αξίας £1 (ή 27,5% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας).

Από την ίδρυση της εταιρείας “Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ” , η κυβέρνηση παραχώρησε κατά διαστήματα και μέχρι το 1987 αριθμό εγγυήσεων για δάνεια που είχε εξασφαλίσει η εν λόγω εταιρεία και οι ιδρυτές της ως και αριθμό δανείων και προκαταβολών που δόθηκαν απευθείας από την κυβέρνηση προς την εταιρεία. Επειδή η εταιρεία δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί πλήρως στις δανειακές υποχρεώσεις της η κυβέρνηση, ως εγγυητής, κλήθηκε και κατέβαλε στους δανειστές της εταιρείας διάφορα ποσά προς εξόφληση αριθμού δανείων που είχε εγγυηθεί. Οι συγκεκριμένες εγγυήσεις και τα ποσά που πλήρωσε η κυβέρνηση έναντι αυτών, ως και τα δάνεια και οι προκαταβολές που δόθηκαν και δεν έχουν αποπληρωθεί συμποσούνται σε

£27.633.124 (περιλαμβανομένων των τόκων μέχρι 12 Ιουνίου 1990) αναλύονται στις επισυνημμένες καταστάσεις “Α” έως “Ε” που επισυνάπτονται ως Παράρτημα 1.

Σε σύσκεψη που έγινε στο γραφείο του τότε Υπουργού Οικονομικών κ. Γ. Συρίμη στις 11 Ιουνίου 1990 με τη συμμετοχή του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και άλλων υπηρεσιακών παραγόντων, αποφασίστηκε όπως ζητηθεί από τη Νομική Υπηρεσία να προχωρήσει εκ μέρους της Δημοκρατίας με δικαστικά μέτρα για την είσπραξη του πιο πάνω ποσού.

Στις 30 Αυγούστου 1990 καταχωρήθηκε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας αγωγή με την οποία ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ζητούσε, υπό την ιδιότητά του ως εκπρόσωπος της Κυπριακής Δημοκρατίας δυνάμει του άρθρου 57 των περί Δικαστηρίων Νόμων, τις θεραπείες που φαίνονται στο Παράρτημα 2.

Στις 5 Σεπτεμβρίου 1990 εξεδόθη εκ συμφώνου δικαστική απόφαση η οποία προνοούσε όπως οι “Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ” πληρώσουν στη Δημοκρατία το ποσό των είκοσι επτά εκατομμυρίων, επτακοσίων εβδομήντα τριών χιλιάδων και εκατόν εξήντα οκτώ λιρών (£27.773.168) συν τόκους προς 6% μέχρι την ημέρα της πληρωμής. Αντίγραφο του σχετικού διατάγματος επισυνάπτεται ως Παράρτημα 3.

Η πιο πάνω απόφαση δεν εκτελέστηκε μέχρι σήμερα για το λόγο ότι η εταιρεία διαβεβαίωσε την κυβέρνηση της Δημοκρατίας ότι θα προσπαθούσε να ανταποκριθεί στις οικονομικές της υποχρεώσεις (αντίγραφα της σχετικής αλληλογραφίας επισυνάπτονται ως Παράρτημα 4) ενώ ταυτόχρονα γίνονταν προσπάθειες από τις “Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ” για εκμίσθωση των εργοστασίων τους στο Βασιλικό.

Το Μάρτιο του 1992 υπογράφηκε συμφωνία μίσθωσης των πιο πάνω εργοστασίων μεταξύ των “Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών Λτδ” και της εταιρείας “Allied Fertilizers Co. Ltd.” Η συμφωνία μίσθωσης εγκρίθηκε από το Υπουργικό

Συμβούλιο με την απόφασή του με αριθμό 37.099 στις 13 Μαρτίου 1992. Αντίγραφο της συμφωνίας μίσθωσης επισυνάπτεται ως Παράρτημα 5 και της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ως Παράρτημα 6.

Υπό το φως των ανωτέρω και αφού εξασφαλίστηκε γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με ημερομηνία 15 Οκτωβρίου 1990 (Παράρτημα 7), το Υπουργείο Οικονομικών εφοδίαζε κάθε χρόνο τις “Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ” με διαβεβαίωση ότι η εκ συμφώνου δικαστική απόφαση δεν θα εκτελείτο πριν από το τέλος του αντίστοιχου έτους, για να είναι δυνατή η ετοιμασία λογαριασμών και έκθεσης ελεγκτών και η σύγκληση ετήσιας γενικής συνέλευσης των μετόχων. Η διαβεβαίωση αυτή όμως παρεχόταν στην εταιρεία “άνευ βλάβης παντός δικαιώματος”. Η τελευταία διαβεβαίωση δόθηκε με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, με ημερομηνία 2 Μαΐου 1996. Αντίγραφα όλων των διαβεβαιώσεων που δόθηκαν επισυνάπτονται ως Παράρτημα 8.

Οι “Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ”, μετά από συνεχείς προειδοποιήσεις προς τη μισθώτρια εταιρεία “Allied Fertilizers Co. Ltd” η οποία δεν ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις της, κατήγγειλαν τη συμφωνία μίσθωσης και με σχετική επιστολή τους προς τη μισθώτρια εταιρεία, με ημερομηνία 30 Ιανουαρίου 1998, τερμάτισαν τη συμφωνία μίσθωσης. Αντίγραφο της επιστολής αυτής επισυνάπτεται ως Παράρτημα 9.

Όλα τα ανωτέρω απασχόλησαν το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο με την υπ’ αριθμόν 47.974 απόφασή του, με ημερομηνία 17 Ιουνίου 1998, εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών όπως, σε συνεργασία με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, προβεί σε όλες τις δέουσες ενέργειες για διασφάλιση των συμφερόντων της Δημοκρατίας επί των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας “Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ” και την εκτέλεση της απαίτησης της κυβέρνησης για αποπληρωμή των υποχρεώσεων της εταιρείας. Αντίγραφο της απόφασης επισυνάπτεται ως

Παράρτημα 10.

Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, κατόπιν αιτήσεως της Νομικής Υπηρεσίας, έχει εκδώσει διάταγμα στις 31 Μαρτίου 1999 το οποίο προνοεί την ανανέωση της απόφασης της 5ης Σεπτεμβρίου 1990. Επισυνάπτεται αντίγραφο ως Παράρτημα 11.

Με βάση τα πιο πάνω και σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 10, το Υπουργείο Οικονομικών απέστειλε επιστολή προς την εταιρεία “Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ” και την καλεί όπως πληρώσει στη Δημοκρατία το ποσό των £27.773.168 με τόκο επ’ αυτού 6% το χρόνο, από τις 5 Σεπτεμβρίου 1990 μέχρι την ημέρα της πληρωμής. Η εταιρεία με επιστολή της, με ημερομηνία 24 Ιουνίου 1999, απάντησε ότι αδυνατεί να εκπληρώσει την υποχρέωσή της. Αντίγραφα των δυο επιστολών επισυνάπτονται ως Παραρτήματα 12 και 13, αντίστοιχα.

Για τα πιο πάνω ενημερώθηκε το Υπουργικό Συμβούλιο με σημείωμα που υποβλήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών. Επισυνάπτεται αντίγραφο από σχετικό απόσπασμα από τα πρακτικά της συνεδρίας του Υπουργικού Συμβουλίου, με ημερομηνία 24 Ιουνίου 1999, ως Παράρτημα 14.

Το Υπουργείο Οικονομικών απέστειλε στις 20 Ιουλίου 1999 τη συνημμένη ως Παράρτημα 15 επιστολή προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σε μια προσπάθεια ολοκλήρωσης της διαδικασίας απαλλοτρίωσης των κτημάτων στα οποία ευρίσκονται τα εργοστάσια των EXB, ώστε αυτά να περιέλθουν στην κατοχή της κυβέρνησης μετά τη διάλυση της εταιρείας, ενόψει και της απόφασης του δικαστηρίου. (Παρακαλώ να σημειωθεί η εμπιστευτικότητα της επιστολής).

Για το θέμα πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στη Νομική Υπηρεσία υπό την προεδρία του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας την 21η Οκτωβρίου 1999 στην οποία διαφάνηκε ότι, “... η εισήγηση του Υπουργείου Οικονομικών δεν ενδείκνυται από

νομικής πλευράς...”. Επισυνάπτεται ως Παράρτημα 16 επιστολή της Νομικής Υπηρεσίας και τα πρακτικά της σύσκεψης. (Παρακαλώ να σημειωθεί η εμπιστευτικότητα).

Μετά από τις πιο πάνω εξελίξεις το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία προχωρεί τη διαδικασία διάλυσης της εταιρείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση 23.06.007.04.052, ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σας πληροφορώ ότι ο Γεώργιος Αρέστη από τη Λάρνακα συνελήφθη από την αστυνομία στις 31 Οκτωβρίου 1998 και στην κατοχή του είχε φρεσκοσκοτωμένο θήραμα, σε κλειστή περίοδο κυνηγίου.

Εναντίον του Γεώργιου Αρέστη διερευνήθηκε ποινική υπόθεση και στις 13 Δεκεμβρίου 1999 παρουσιάστηκε ενώπιον του επαρχιακού δικαστηρίου Λάρνακας το οποίο τον καταδίκασε σε £275 πρόστιμο και διέταξε την κατάσχεση των τεκμηρίων, συνολικής αξίας £400.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Δεκεμβρίου 1999 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.054, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με την αντικατάσταση των πορτοπαραθύρων και τη στεγανοποίηση των ταρατσών των κατοικιών της α΄ Φάσης του οικισμού “Μούτταλος” στην Πάφο σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Όσον αφορά την αντικατάσταση των πορτοπαραθύρων, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει ήδη δώσει οδηγίες στους επιμετρητές του τμήματος να

ετοιμάσουν συμβόλαια, ώστε να ζητηθούν προσφορές για αντικατάσταση των φθαρμένων πορτοπαρθύρων με άλλα από αλουμίνιο.

2. Αναφορικά με τη στεγανοποίηση των ταρατσών επίσης ετοιμάζεται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως νέο συμβόλαιο το οποίο θα εκτελεστεί στις αρχές του νέου έτους. Με την έναρξη των εργασιών του νέου συμβολαίου, οι κατοικίες του εν λόγω οικισμού θα επιδιορθωθούν κατά προτεραιότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2000 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη, στην ερώτηση 23.06.007.04.057, ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με τις δραστηριότητες της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Παραλιμνίου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι περί συνεργατικών εταιρειών νόμοι και θεσμοί δεν περιέχουν οποιαδήποτε πρόνοια που να απαγορεύει την ενασχόληση εγγεγραμμένης εταιρείας με οποιοσδήποτε δραστηριότητες που έχουν σχέση με το χρηματιστήριο. Επιπλέον, το άρθρο 4(II) των ειδικών κανονισμών της εταιρείας προβλέπει την “ανάληψη πάσης άλλης φύσεως επιχειρήσεως που είναι συναφής προς τους σκοπούς της εταιρείας και συντελεί στην επίτευξη τούτων”.

Εξάλλου, η δημιουργία από τη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Παραλιμνίου τμήματος διαβίβασης εντολών αγοράς και πώλησης μετοχών συνέβαλε στην ικανοποίηση της έντονης ανάγκης για εξυπηρέτηση των μελών/πελατών της και στην αύξηση του κύκλου εργασιών της.

Ο έφορος συνεργατικών εταιρειών και συνεργατικής ανάπτυξης είναι ενήμερος για τις δραστηριότητες της συγκεκριμένης συνεργατικής πιστωτικής εταιρείας και ανέθεσε σε λειτουργό του γραφείου του την παρακολούθηση των πιο πάνω δραστηριοτήτων.

Ο έλεγχος των εργασιών της δραστηριότητας αυτής της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Παραλιμνίου θα γίνει κατά τον έλεγχο των λογαριασμών της εταιρείας από την ελεγκτική υπηρεσία συνεργατικών εταιρειών και στα πλαίσια της εποπτείας των συνεργατικών πιστωτικών εταιρειών από το γραφείο του εφόρου.

Όσον αφορά την πραγματοποίηση κερδών από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, αναμένεται ότι τα έσοδα της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Παραλιμνίου θα είναι μεγαλύτερα από τα έξοδα.

Στο τμήμα διαβίβασης εντολών αγοράς και πώλησης μετοχών απασχολούνται τρία άτομα από το υφιστάμενο προσωπικό της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Παραλιμνίου.

Σύμφωνα πάντα με πληροφόρησή μου από τον έφορο συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης, η πιο πάνω δραστηριότητα είναι προσωρινή, μέχρι την ανάληψή της από την υπό ίδρυση χρηματιστηριακή εταιρεία του συνεργατικού κινήματος.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα είναι «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας» που ενέγραψε ο κ. Κίκης Γιάγκου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Ο κ. Γιάγκου, παρακαλώ.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η κοινή γνώμη δικαιολογημένα είναι ανάστατη και το ερώτημα που έχει μεταβληθεί σε αγωνία είναι πότε θα σταματήσει αυτή η πολυαίμακτη ανθρωποθυσία στους δρόμους. Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες γίνονται τα δυστυχήματα είναι γνωστές, είναι ορατές, είναι προβλέψιμες και είναι στο χέρι του κάθε οδηγού και του κράτους να

τις αντιμετωπίσει αποτελεσματικά.

Η εκτελεστική εξουσία και συγκεκριμένα η αστυνομία είναι επιφορτισμένη με την εφαρμογή του κώδικα οδικής κυκλοφορίας. Η αστυνομία καθορίζει τον τρόπο δράσης της με την παρουσία των οργάνων της στους δρόμους. Ο σκοπός της αστυνομίας δεν πρέπει να είναι η τιμωρία του οδηγού, αλλά να τον κάνει να συνειδητοποιήσει τις ευθύνες του και το ρόλο που έχει μέσα στο κυκλοφοριακό και συνάμα να προβληματιστεί γύρω από τις συνέπειες ενός τροχαίου δυστυχήματος. Η αστυνόμευση των δρόμων πρέπει να είναι συνεχής και αδιάκοπη. Η αστυνομία πρέπει κυριολεκτικά να οργώνει τους δρόμους. Ο συνεχής και σχολαστικός έλεγχος των οδηγών θα οδηγήσει με μαθηματική ακρίβεια στη μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων. Πρέπει επιτέλους να συνειδητοποιήσει ο ανεύθυνος και συνάμα επικίνδυνος οδηγός.

Έχουν γραφεί και λεχθεί πολλά και διάφορα για την αύξηση των τροχαίων δυστυχημάτων. Δεν προτίθεμαι να τα σχολιάσω, αλλά θα επισημάνω ορισμένα, με την ελπίδα ότι θα συμβάλω στη αφύπνιση των αρμοδίων. Πολύ φοβάμαι ότι εδώ που φτάσαμε, και έχει αποδειχτεί ότι αυτά που μας συγκινούν και μας συγκλονίζουν δε μας διδάσκουν, τα δυστυχήματα αυξάνονται καθημερινά με έναν παράλογο ρυθμό. Η αστυνομία πρέπει επιτέλους να φρονηματίσει οδηγούς και πεζούς, να επιβάλει πειθαρχία στους δρόμους. Πρέπει επιτέλους να αποκτηθεί από όλους κυκλοφοριακή παιδεία και συνείδηση.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι δρόμοι μας είναι αιματοβαμμένοι και ο κάθε Κύπριος είναι μάρτυρας καθημερινών τραγωδιών που σημειώνονται στους δρόμους. Το μέγα ερώτημα που γεννιέται σήμερα είναι: Τι κάνει το κράτος μας, για να αναχαιτίσει τα τροχαία δυστυχήματα; Όλοι εμείς εδώ, ολόκληρος ο κυπριακός λαός, πληροφορούμασταν πριν μερικούς μήνες ότι μειώθηκαν οι φρουρές των πολιτικών προσώπων, με αποκλειστικό

σκοπό οι άνδρες της αστυνομίας που θα απελευθερώνονταν από αυτά τα καθήκοντα, μεταξύ άλλων, να ενίσχυαν το τμήμα τροχαίας, έτσι ώστε να μπορέσει να αντεπεξέλθει στα καθήκοντά της. Τι έγινε στην πραγματικότητα; Όχι μόνο δεν αυξήθηκε το τμήμα τροχαίας σε έμπυχο υλικό, αλλά τουναντίον υποβαθμίστηκε και δεν αυξήθηκε το προσωπικό του ούτε κατά έναν άνδρα. Κατά την άποψή μας, και παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των υπευθύνων και των ανδρών, το τμήμα τροχαίας δεν μπορεί να ανταποκριθεί στα καθήκοντά του.

Στη Λάρνακα κατά τις νυκτερινές ώρες εργάζονται μόνο δύο αστυνομικοί της τροχαίας και αυτοί βρίσκονται στα γραφεία τους, περιμένοντας το τηλέφωνο να τους ειδοποιήσει για κάποιο δυστύχημα. Το υφιστάμενο προσωπικό της τροχαίας, παρά τις αντίξοες συνθήκες, εργάζεται ευσυνειδήτα, άοκνα, για να μπορέσει να αντεπεξέλθει. Με τόσο προσωπικό που διαθέτει η τροχαία, ερωτώ, πώς μπορούμε να περιμένουμε ότι θα επιτευχθεί το κεφαλαιώδες πολιτικό έργο για μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων;

Συνάδελφος βουλευτής του κυβερνώντος κόμματος, ο κ. Παρισινός, κατάγγειλε προ πολλού ότι το 90% των τροχαίων παραβάσεων δεν καταχωρούνται στα μητρώα της αστυνομίας, γιατί διαθέτει το μεγάλο μέσο ο παραβάτης. Προσωπικά κατάγγειλα αριθμό υποθέσεων στην Αγία Νάπα, όπως οδήγησης οχήματος χωρίς άδεια οδηγού, χωρίς ασφάλεια. Και οι υποθέσεις όλες έκλεισαν κατόπιν άνωθεν εντολής. Έδωσα, κύριοι συνάδελφοι, και τους αριθμούς των παραγράφων του εμπιστευτικού ημερολογίου της αστυνομίας που ήταν καταχωρημένες οι υποθέσεις, αλλά οι αρμόδιοι ζήτησαν περισσότερα στοιχεία. Στο μεταξύ όμως, από το 1974 μέχρι σήμερα, πέραν των δύο χιλιάδων διακοσίων πενήντα ανθρώπων έχασαν τη ζωή τους σε τροχαία δυστυχήματα. Η εικόνα είναι εφιαλτική. Μια απίστευτη και αχαλίνωτη τροχαία εθνοκτονία και ανθρωποθυσία συντελείται στους δρόμους μας, όπως πολύ εύστοχα επεσήμανε αρθρογράφος πρωινής εφημερίδας.

Ο γενικός γραμματέας του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Σχολών Οδηγών Κύπρου σε δηλώσεις του υποστήριξε ότι από τις τριακόσιες χιλιάδες οδηγούς οι εκατό χιλιάδες είναι άκρως επικίνδυνοι, οι άλλες εκατό χιλιάδες κάπως υποφερτοί και μόνο το ένα τρίτο των οδηγών μπορούν να οδηγούν καλά.

Περίπου τετρακόσιες χιλιάδες οχήματα πάσης φύσεως κυκλοφορούν στους δρόμους χωρίς κανέναν έλεγχο, γιατί το Τμήμα Οδικών Μεταφορών αδυνατεί να τα ελέγξει, ως όφειλε. Μεγάλο μέρος των οχημάτων αυτών κυκλοφορεί στους δρόμους με σοβαρές μηχανικές και άλλες ελλείψεις. Σ' αυτό το θέμα η πολιτεία σχεδόν αδιαφόρησε. Εδώ και χρόνια υπήρχε αρμόδια υπηρεσία για μηχανικούς ελέγχους των οχημάτων, την οποία διέλυσαν και τώρα λένε ότι θα επανασυσταθεί. Προσωπικά, ερωτώ δημόσια το αρμόδιο υπουργείο γιατί καθυστερεί τόσο πολύ η υλοποίηση της απόφασης για μεταφορά του αγγλικού συστήματος, όπου ιδιώτες μηχανικοί, προσοντούχοι, εξουσιοδοτούνται από το κράτος και προβαίνουν σε μηχανικούς ελέγχους οχημάτων και εκδίδουν πιστοποιητικά καταλληλότητας. Στις 4 Αυγούστου 1995, με επιστολή μου προς τον τότε Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, εξέφραζα την ανησυχία μου για την αύξηση των τροχαίων δυστυχημάτων. Στις 15 Οκτωβρίου 1996, δηλαδή μετά από έναν ολόκληρο χρόνο, εδέησεν να μας απαντήσει το αρμόδιο υπουργείο και να μας πληροφορήσει ότι λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα.

Προ μερικών ετών, κατά το 1996, έπειτα από έξαρση των θανατηφόρων δυστυχημάτων, εκπρόσωποι της κυβέρνησης διελάλησαν στα Μ.Μ.Ε. ότι είχαν προγραμματίσει την εισαγωγή του θεσμού του "τροχαιοφύλακα" στην Κύπρο. Έγιναν συσκέψεις επί συσκέψεων. Όλα έμειναν στο χαρτί, τίποτε το πρακτικό, τίποτε το ουσιαστικό! Δικαιολογημένα πρέπει να ανησυχούμε τόσο για την αύξηση των δυστυχημάτων όσο και για την αδράνεια της κυβέρνησης.

Στις 15 Μαΐου 1997, πάλι, με άλλη επιστολή μου προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης

και Δημόσιας Τάξης, έθιξα το θέμα της αύξησης των τροχαίων δυστυχημάτων και ιδιαίτερα των θανατηφόρων. Το υπουργείο σε απαντητική επιστολή του προς εμέ, με διαβεβαίωνε και πάλι ότι “λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα” και δεν πρέπει να ανησυχούμε. Όλο μέτρα λαμβάνονται και μέτρα δε βλέπουμε! Μόνο κάποιες σπασμωδικές ενέργειες για εφησυχασμό της κοινής γνώμης. Όλος ο κόσμος ανησυχεί και οι μόνοι που δεν ανησυχούν είναι οι αρμόδιοι, βάσει των δικών τους διαβεβαιώσεων. Ασφαλώς, εξαίρεση πρέπει να αποτελεί ο νυν Υπουργός Συγκοινωνιών, ο οποίος δημόσια παραδέχθηκε ότι η κυβέρνηση Κληρίδη απέτυχε στο κυκλοφοριακό.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είμαστε η τρίτη χειρότερη χώρα, μετά την Πορτογαλία και την Ελλάδα, σε τροχαία δυστυχήματα. Σε κάθε εκατό χιλιάδες κατοίκους αντιστοιχούν είκοσι νεκροί, ενώ στο εξωτερικό μόνο δέκα για τον ίδιο αριθμό κατοίκων. Κάθε τρεις μέρες ένας συνάνθρωπός μας που φεύγει από το σπίτι του, για να πάει δουλειά ή κάπου αλλού, δεν επιστρέφει.

Πολλοί είναι οι λόγοι που προκαλούν τα δυστυχήματα. Οι κυριότεροι είναι ο ανθρώπινος παράγοντας, η ακαταλληλότητα πολλών οχημάτων που κυκλοφορούν στους δρόμους, το οδικό δίκτυο, που εμφανίζει σημεία επικίνδυνου κορεσμού, η έλλειψη οδικής συνείδησης, η απειθαρχία των οδηγίων στον κώδικα οδικής κυκλοφορίας, η επιδειξιμανία. Όλα αυτά και πολλά άλλα είναι από τους λόγους που τροφοδοτούν συνεχώς με αίμα το Μινώταυρο της ασφάλτου.

Ο τόπος χρειάζεται πολιτικές αποφάσεις, για να θεραπευτεί το κακό. Αυτή η τροχαία αυτοκτονία πρέπει να αναχαιτιστεί, να ανακοπεί επιτέλους ο ρυθμός ανάπτυξής της. Η κυβέρνηση αργοπορεί αδικαιολόγητα. Όταν σημειώνεται έξαρση των δυστυχημάτων, τότε βγαίνουν οι αρμόδιοι και μας λένε ότι εγκαινιάζουν εκστρατείες, ότι

θα φέρουν στη Βουλή προτάσεις για νέες νομοθεσίες, προτάσεις για αυστηρότερες ποινές και άλλα. Πρέπει οι αρμόδιοι να αντιληφθούν επιτέλους ότι τα δυστυχήματα και οποιαδήποτε άλλη μορφή παρανομίας δε χτυπιέται με ευχολόγια. Ο τόπος μας δεν είναι ελλείμματα νομοθεσίας που παρουσιάζει. Έχει σοβαρά ελλείμματα εφαρμογής της κειμένης νομοθεσίας και επ' αυτού επιρρίπτουμε ευθύνες στην κυβέρνηση.

Μέχρι σήμερα η ηγεσία της αστυνομίας μας έχει συνηθίσει να παρουσιάζει ένα ανορθόδοξο απολογισμό του έργου της. Παρουσιάζει το έργο της μέσα από μια σειρά στατιστικών μεγεθών που ωραιοποιούν την πραγματικότητα και, κατά τη γνώμη μας, την αλλοιώνουν. Ο απολογισμός τους είναι ένας έπαινος και μια θριαμβολογία, με άλλα λόγια οι ίδιοι ευλογούν τα γένια τους! Μας έλεγαν μέχρι πρόσφατα ότι τα τροχαία δυστυχήματα μειώθηκαν αισθητά και μας παρουσίαζαν στατιστικές, συγκριτικούς πίνακες. Παραλείπουν σκόπιμα να μας πουν ότι ένα ποσοστό πέραν του 60% των τροχαίων δυστυχημάτων δεν καταχωρείται στα μητρώα τους και δε μετρά στην ετοιμασία των στατιστικών για τον απλό λόγο ότι διευθετούνται οι διαφορές μεταξύ των εμπλεκόμενων και των ασφαλειών. Τα θανατηφόρα δυστυχήματα δεν μπορούν να αποκρυβούν και έτσι η εικόνα που παρουσιάζεται γι' αυτά είναι η πραγματική. Διαφεύγει από τους αρμοδίους το γεγονός ότι η λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων για την πρόληψη και μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων προϋποθέτει την ορθή και πλήρη διερεύνησή τους για τον ακριβή εντοπισμό των αιτιών τους. Η διερεύνηση των αιτιών που προκαλούν τα τροχαία δυστυχήματα δεν είναι τόσο εύκολη όσο εκ πρώτης όψεως φαίνεται, γιατί τα τροχαία δυστυχήματα σπάνια μπορούν να αποδοθούν αποκλειστικά σ' ένα μόνο παράγοντα. Συνήθως είναι συνδυασμός γεγονότων και καταστάσεων που οδηγούν τελικά στο ατύχημα. Η ενοχοποίηση ενός μόνο παράγοντα ως αιτίου του ατυχήματος εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους λανθασμένων εκτιμήσεων και εσφαλμένων συμπερασμάτων, γι' αυτό η σωστή διάγνωση των αιτιών, εκτός των

άλλων, αποτελεί αναγκαίο όρο και για τον καταλογισμό της υπαιτιότητας και για την ορθή απονομή της δικαιοσύνης. Επιπλέον, η καταγραφή όλων ανεξαιρέτως των δυστυχημάτων επιτρέπει τη συγκέντρωση, καταγραφή, αξιολόγηση και αξιοποίηση χρήσιμων στατιστικών στοιχείων για τις επικίνδυνες παραβάσεις που οδηγούν στο ατύχημα, την κατηγορία των οδηγών που εμπλέκονται σ' αυτά, την επισήμανση των επικίνδυνων σημείων των οδών και τις άλλες αιτίες των τροχαίων δυστυχημάτων.

Το μέγα ερώτημα που γεννιέται είναι αν μπορούν να ελαττωθούν τα οδικά δυστυχήματα. Η απάντηση είναι ότι, βάσει ορισμένων δεδομένων και από παρατηρήσεις στις εκθέσεις εμπειρογνομόνων, υπάρχουν περιθώρια ελάττωσής τους. Έτσι βλέπουμε ότι τροχαία ατυχήματα οφειλόμενα στο οδικό περιβάλλον (κακή χάραξη, κακή επιφάνεια, ανεπαρκής σήμανση) μπορούν να ελαττωθούν με κατάλληλα μέτρα κατά το ένα πέμπτο ή κατά 20%. Τα οφειλόμενα στην κατάσταση του οχήματος μπορούν να ελαττωθούν κατά το ένα τέταρτο ή το 25%, ενώ τα οφειλόμενα στον άνθρωπο και τον τρόπο που κάνει χρήση του δρόμου κατά το ένα τρίτο. Το μεγαλύτερο περιθώριο ελάττωσης βρίσκεται εκεί που υπάρχει και η κύρια ευθύνη των δυστυχημάτων, στη συμπεριφορά δηλαδή του ανθρώπου. Στόχος όλων πρέπει να είναι η συνολική επιτυχία των πιο πάνω διορθωτικών μέτρων. Τότε θα μπορούν να ελαττωθούν τα τροχαία δυστυχήματα κατά τα τρία πέμπτα, δηλαδή κατά 60%.

Πέραν των μέτρων τούτων, επιβάλλεται η συστηματοποίηση του μαθήματος οδικής κυκλοφορίας και ασφάλειας στα δημοτικά σχολεία ως ενός από τα κύρια μαθήματα. Με το σύστημα που ακολουθείται σήμερα στα σχολεία μας τίποτε δεν επιτυγχάνεται. Επισκέπτεται η αστυνομία μας μια-δυο φορές το χρόνο ένα σχολείο και σε μια-δυο ώρες διάλεξη θεωρεί ότι έτσι καλύπτει το θέμα της οδικής ασφάλειας. Το σημαντικότερο πρόβλημα των γονιών είναι πώς θα πάει το παιδί μόνο του στο σχολείο, στο φροντιστήριο, στο γυμναστήριο και πώς θα γυρίσει με ασφάλεια σπίτι. Κατά τη δική

μου γνώμη, επιβάλλεται όπως η αστυνομία σε συνεργασία με το σχολείο εργαστούν, ώστε να ευαισθητοποιηθούν τα παιδιά σε θέματα οδικής ασφάλειας. Τούτο μπορεί να το πετύχουν με τη δημιουργία πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής, όπου τα παιδιά θα παρακολουθούν ολοκληρωμένα προγράμματα κυκλοφοριακής αγωγής, τα οποία θα περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία και πρακτική εξάσκηση. Η θεωρητική διδασκαλία να γίνεται με κατάλληλο εποπτικό υλικό και όχι όπως γίνεται σήμερα με απηρχαιωμένα μέσα. Η δε πρακτική εξάσκηση να γίνεται σε συνδυασμό ψυχαγωγίας και εκπαίδευσης. Η μεγάλη ηλικία δε μεταβάλλει νοοτροπία και συνήθειες. Και έτσι ας αρχίσουμε από τη νέα γενιά. Η κυβέρνηση οφείλει να δημιουργήσει σ' όλες τις πόλεις, παντού, τέτοια πάρκα σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές. Ο θεσμός τούτος δοκιμάστηκε σε πολλές χώρες.

Η χώρα μας κατέχει θλιβερό προβάδισμα στα τροχαία δυστυχήματα. Κάθε χρόνο θρηνούμε δεκάδες θύματα στο Μολώχ της ασφάλτου. Όπως είναι ευνόητο, σφαιρική αντιμετώπιση του προβλήματος των τροχαίων δυστυχημάτων είναι απαραίτητο να περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα κυκλοφοριακής αγωγής. Και τούτο είναι ευθύνη του κράτους μας, το οποίο μέχρι σήμερα περιορίζεται στην καταμέτρηση των νεκρών της ασφάλτου.

Μίλησα για τις ευθύνες των διάφορων υπουργείων στο θέμα των τροχαίων δυστυχημάτων. Όμως εμφαντικά επισημαίνω και τις ευθύνες της οικογένειας στον κυκεώνα των δυστυχημάτων. Σήμερα καθημερινά είμαστε όλοι μάρτυρες, βλέποντας στους δρόμους ανήλικα παιδιά να οδηγούν χωρίς άδεια παντός είδους μοτοσυκλέτες, μικρού και μεγάλου κυβισμού. Τη μηχανή ή ακόμα και το αυτοκίνητο στο μη αδειούχο παιδί το αγόρασε ο "μπαμπάς" και αδιαφορεί ο κύριος αυτός εάν κάποια μέρα θα ντυθεί τα μαύρα για τον αδικοχαμό του παιδιού του. Οι ευθύνες της οικογένειας είναι τεράστιες. Κατ' εμέ, οι γονείς είναι συνυπεύθυνοι για ό,τι συμβαίνει στα παιδιά τους.

Επιβάλλεται όπως εκ μέρους της οικογένειας επιδειχτεί μεγαλύτερη ευθύνη έναντι των παιδιών τους, έναντι της κοινωνίας.

Επίσης, είναι καιρός το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων να μελετήσει τα υλικά που χρησιμοποιεί στην κατασκευή των δρόμων. Είναι γνωστή η σημασία των σκληρών φυσικών ή τεχνικών πετρωμάτων, που έχουν μεγάλη αντοχή στη λείανση, ως κατάλληλων αδρανών για αντιστοιχιστικούς τάπητες ή επαλείψεις, έτσι ώστε να έχουμε ελάττωση μιας σοβαρής αιτίας πρόληψης οδικών δυστυχημάτων.

Τα μηχανήματα και ιδιαίτερα τα αυτοκίνητα που κατασκευάστηκαν και βγήκαν στην αγορά με σκοπό, υποτίθεται, να κάνουν τη ζωή μας καλύτερη κλέβουν απ' αυτή την ίδια τη ζωή μας οποιαδήποτε ποιότητα απομένει και καταστρέφουν την υγεία μας, σωματική και ψυχική. Αβίαστα μπορεί ένας να υποστηρίξει σήμερα ότι μια σύγχρονη πληγή της κυπριακής κοινωνίας είναι τα τροχαία δυστυχήματα.

Απ' όσα ανέπτυξα στη σημερινή ομιλία μου διαφαίνονται οι στόχοι προς τους οποίους πρέπει να κατατείνουν οι προσπάθειες για την πρόληψη και μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων. Οι στόχοι αυτοί πρέπει να είναι οι εξής:

1. Η εκπαίδευση και εξέταση των υποψηφίων οδηγών.
2. Η κυκλοφοριακή αγωγή μαθητών και κοινού.
3. Η αυστηρή επιτήρηση από την οικογένεια.
4. Η αυστηρή εφαρμογή των κανόνων κυκλοφορίας.
5. Ο έλεγχος συμπεριφοράς των οδηγών με την εισαγωγή του θεσμού. Βαθμός ποινής.
6. Ο τεχνικός έλεγχος των οχημάτων.
7. Η ασφάλεια του οδικού δικτύου.
8. Η δημιουργία υπερυψωμάτων στο οδόστρωμα έξω από τα δημοτικά σχολεία.

Κλείνοντας την ομιλία μου, επισημαίνω και υπερτονίζω την τεράστια σημασία του

προληπτικού έργου που πρέπει να αναλάβει η κυβέρνηση, ως επίσης και της βελτίωσης της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρει, με σκοπό να μπορεί να ανταποκρίνεται καλύτερα στις μεταβαλλόμενες ανάγκες και απαιτήσεις. Οφείλουμε όλοι μαζί να σταματήσουμε τις ανθρωποθυσίες στην άσφαλο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές στη σημερινή συνεδρία. Το θέμα παραμένει ανοικτό και για την επόμενη συνεδρία. Έτσι φτάνουμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 20 Ιανουαρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τον Προϋπολογισμό του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
2. Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
3. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000.
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999.
5. Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999.

6. Ο περί Προσφύγων Νόμος του 1999.
7. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1999.
8. Ο περί Ελέγχου των Παραπλανητικών και Συγκριτικών Διαφημίσεων Νόμος του 1999.
9. Ο περί της Σύναψης Καταναλωτικών Συμβάσεων εκτός Εμπορικού Καταστήματος Νόμος του 1999.
10. Ο περί της Σύναψης Καταναλωτικών Συμβάσεων εξ Αποστάσεως Νόμος του 1999.
11. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Κινηματογραφική Συμπαγωγή (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
12. Ο περί Ορισμένων Πτυχών της Πώλησης Καταναλωτικών Αγαθών και των Συναφών Εγγυήσεων Νόμος του 1999.
13. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Αμοιβαία Αρωγή σε Ποινικά Θέματα και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου αυτής (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
14. Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
15. Ο περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύταξης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
16. Οι περί Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) Κανονισμοί του 1999.
17. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές)

(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

18. Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθεια των Καθορισμένων Περιοχών των Χωριών Μενεού, Κιτίου, Περβολιών, Μαζωτού και Κιβισιλίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Κίκη Γιάγκου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (14.10.99). (Συνέχιση της συζήτησης).

2. «Οι συλλήψεις Κυπρίων πολιτών από στρατιώτες του κατοχικού καθεστώτος στη νεκρή ζώνη, κατά παράβαση των όρων οι οποίοι ισχύουν σε αυτή την περιοχή.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Βάσου Λυσσαρίδη). (4.2.1999).

3. «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής

δύναμης της UNFICYP.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

4. «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (4.2.1999).

(Συνέχιση της συζήτησης).

5. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου). (11.2.1999).

6. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

7. «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο "Φιλοξενία".»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999).

8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της

κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου).
(19.5.1999).

9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 1997.

10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των κ. Μάριου Ματσάκη και Χρίστου Μαυροκορδάτου).
(15.6.1999).

11. Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.

12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α) «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας και περί αλιευτικών καταφυγίων και το μέλλον της αλιείας στην Κύπρο.»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του κ.

Χρίστου Μαυροκορδάτου). (19.9.1996).

- β) «Οι σοβαρές ζημιές που προκαλούνται από τα δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων και μέτρα για αντιμετώπισή τους.»
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής). (30.1.1997).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 6.05 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μιχαηλίδης Θάσος
Αναστασιάδης Νίκος	Μουσιούπτας Νίκος
Αντωνίου Αβραάμ	Μούσκος Ανδρέας
Βασιλείου Ανδρούλα	Μυριάνθους Ηλίας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Παντελίδου Κατερίνα
Γερασίμου Στέλιος	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργιάδη Λία	Παπακώστας Κώστας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παρισινός Ανδρέας
Γιάγκου Κίκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Δημητρίου Παναγιώτης	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Ηλιάδης Δημήτρης	Ρότσας Χρίστος
Θεοδώρου Δώρος	Σαμμούτας Ευάγγελος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανού Στέλιος

Καζαμίας Κίκης	Συλλούρης Δημήτρης
Καράς Αντώνης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιπτής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστόφιας Δημήτρης
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», η σύντομη παρέμβαση του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου και ψήφισή του σε νόμο.
2. Αναβολή έπειτα από εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου της συζήτησης των νομοσχεδίων «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», «Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων καταναλώσεως Νόμος του 2000».
3. Αναβολή έπειτα από συζήτηση [Τ. Παπαδόπουλος, Ν. Μουσιούττας, Α. Χρίστου,

- Π. Δημητρίου, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Βασιλείου, Α. Αντωνίου, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Πρ. Προδρόμου, Δ. Ηλιάδης] της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999».
4. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί της Ίσης Μεταχείρισης των Πολιτών κατά την Ικανοποίηση των Βασικών Στεγαστικών τους Αναγκών Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Θεοδώρου, Α. Καράς, Γ. Αγαπίου, Ν. Κατσουρίδης) και αποδοχή της αναπομπής.
  5. Διεξαγωγή συζήτησης για την πρόταση νόμου «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997» (Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Δ. Θεοδώρου, Γ. Χριστοφίδης) και απόρριψή της.
  6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».
  7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων και περί Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Ανηλίκων Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
  8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
  9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και για τους κανονισμούς «Οι περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης Κανονισμοί του 1999», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
  10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.

11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου (Διοίκηση Υπουργείων, Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών) - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και απόρριψή τους.
12. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
13. Ερωτήσεις βουλευτών: Πρόβλημα ηλεκτροδότησης στην κοινότητα Λετύμπου – Η βελτίωση του παλιού δρόμου στην κοινότητα Λετύμπου – Οι απαλλοτριώσεις που γίνονται για αναπτυξιακά ή βελτιωτικά έργα σε κοινότητες – Αίτημα της κοινότητας Καλλέπειας για αύξηση της κρατικής χορηγίας και διαγραφή χρέους – Αίτημα για εβδομαδιαία επίσκεψη κυβερνητικού ιατρού στην κοινότητα Καλλέπειας – Ο δρόμος Ξυλοφάγου - Αγίας Νάπας – Παράνομη κατοχή χαλίτικης και τουρκοκυπριακής γης από γεωργό – Παραχώρηση μεγαλύτερου συντελεστή δόμησης στην παραλία Ορόκλινης.
14. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Αίτημα για βελτίωση του δρόμου Σκούλλη - Περιστερώνας – Η δημιουργία περιφερειακού σκυβαλότοπου στην Πόλη Χρυσοχούς – Αίτημα της κοινότητας Χόλης για διαγραφή χρέους – Δρόμος τετραπλής κατεύθυνσης στην παραλία Πεντακώμου - Μοναγρουλλιού – Οικονομική βοήθεια για την αποκομιδή σκυβάλων στις κοινότητες Πενταλιάς, Γαλαταριάς και Κοιλίνειας – Η ευθύνη για τις ζημιές που προκαλούν τα αγρινά – Αίτημα για δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου στο Νέο Χωριό Πάφου – Εγγραφή αγροτικών δρόμων ως δημόσιων – Κυβερνητικοί οικισμοί – Ζημιές του κράτους από τις χημικές βιομηχανίες – Υπόθεση λαθρεμπορίου από τα κατεχόμενα – Προβλήματα στον οικισμό “Μούτταλος” – Οι δραστηριότητες της Σ.Π.Ε. Παραλιμνίου στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.
15. Αγόρευση του κ. Κίκη Γιάγκου για το θέμα « Η παρατηρούμενη αύξηση των

τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 20ής Ιανουαρίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.19 μ.μ.)

(Αρ. 14)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, προ κάθε άλλης αναφοράς, θα ήθελα εκ μέρους της ολομέλειας να εκφράσω τις πιο θερμές ευχές όλων για επιτυχή επέμβαση και ταχύτερη ανάρρωση και όσο το δυνατόν πιο σύντομη επάνοδο του Προέδρου του σώματος στην Κύπρο.

Όπως είναι καλά γνωστό, κατά τη σημερινή συνεδρία είναι η καθιερωμένη κατ' έτος ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τις θέσεις της κυβέρνησης όσον αφορά τους προϋπολογισμούς του κράτους. Η συζήτηση επί των προϋπολογισμών έχει συμφωνηθεί μεταξύ των αρχηγών και κοινοβουλευτικών εκπροσώπων να αρχίσει στις 2

Φεβρουαρίου. Καλώ τον έντιμο Υπουργό Οικονομικών να καταθέσει την εισήγησή του ενώπιον του σώματος.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:

(Τ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ)

Σε αυτό το σημείο θέλω να στείλω και τις εγκάρδιές μου ευχές στον Πρόεδρο κ. Κυπριανού για γρήγορη ανάρρωση στη δοκιμασία που υποβάλλεται σήμερα, ιδιαιτέρως, στην Αμερική.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ θερμά τον Υπουργό Οικονομικών για την τεκμηριωμένη παρουσίαση των όσων η κυβέρνηση ήθελε παρουσιάσει για τους προϋπολογισμούς. Ευχαριστώ θερμά τους κ. υπουργούς που παρευρέθηκαν κατά τη σημερινή συνεδρία, τους αξιωματούχους του κράτους και προ της ημερήσιας διάταξης θα ήθελα να διακόψω για δέκα λεπτά, έτσι που να δοθεί η ευκαιρία σε όσους θέλουν να αποχωρήσουν να το πράξουν.

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Διακόπτεται για δέκα λεπτά η συνεδρία του σώματος.

(Ωρα διακοπής: 4.53 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 5.15 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε γραμματέα, παρακαλώ διαπιστώστε κατά πόσο υπάρχει απαρτία. Αν δεν υπάρχει, η συνεδρία θα αναβληθεί για την επόμενη Πέμπτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η συνεδρία συνεχίζεται, κύριε Πρόεδρε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι τα ίδια όπως επί Γαλανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κάμετε τη δουλειά σας, κύριοι, και μην ανησυχείτε, δε θα την αναβάλω.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναρχίζει το έργο της η Βουλή με πρώτο κεφάλαιο το νομοθετικό έργο. Για τα πρώτα τρία θέματα τα οποία είναι εξ αναβολής από την προηγούμενη εβδομάδα υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», «Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα)

(Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000». Παρακαλώ, παρά το γεγονός ότι είναι ομόφωνη η έκθεση, θα διερωτόμουν κατά πόσο θα θέλατε να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούπτας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Κίκης Καζαμίας

Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα δύο πρώτα από τα αναφερόμενα στο επισυνημμένο παράρτημα νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Νοεμβρίου 1999 και 10 Ιανουαρίου 2000, και το τρίτο υπό αναφορά νομοσχέδιο στη συνεδρία της της 10ης Ιανουαρίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός των δύο πρώτων προτεινόμενων νόμων είναι η τροποποίηση των βασικών νομοθεσιών για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας και για την έκτακτη προσφυγική επιβάρυνση σε εισαγόμενα προϊόντα, ώστε να εναρμονιστούν οι διατάξεις τους με το νέο νομικό καθεστώς που δημιουργείται ύστερα από την ενοποίηση των τριών προϋπολογισμών του κράτους, δηλαδή του Τακτικού Προϋπολογισμού, του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως και του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων, καθώς και του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης.

Σκοπός του τρίτου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι αφενός η αναπροσαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2000 των συντελεστών των τελωνειακών δασμών, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν το δεύτερο στάδιο της Συμφωνίας Συνδέσεως μεταξύ της Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφετέρου η τροποποίηση της ίδιας νομοθεσίας, ώστε τα ποσά των φόρων κατανάλωσης που τώρα καταβάλλονται στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης στο εξής να καταβάλλονται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται απαραίτητη ύστερα από την ενοποίηση των τριών κρατικών προϋπολογισμών και την προτεινόμενη κατάργηση του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ύστερα από την κατάθεση στη Βουλή ενοποιημένου κρατικού προϋπολογισμού για το 2000, όλα τα έσοδα του κράτους θα κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και θα εμφανίζονται στον ενοποιημένο προϋπολογισμό. Κατά συνέπεια, οι ισχύουσες μέχρι σήμερα διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες η κατάθεση των εσόδων που αφορούν την άμυνα γίνεται στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης, θα πρέπει να τροποποιηθούν, ώστε τα έσοδα αυτά να κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι απαραίτητες ύστερα από την

ενοποιημένη μορφή με την οποία έχει κατατεθεί και πρόκειται να ψηφιστεί σε νόμο ο Προϋπολογισμός της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2000, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση και των τριών υπό αναφορά νομοσχεδίων σε νόμους, όπως αυτά έχουν νομοτεχνικά τροποποιηθεί.

Η επιτροπή, προβαίνοντας σε εισήγηση για ψήφιση σε νόμο και του τρίτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε να υπάρξει εναρμόνιση της νομοθεσίας αυτής σύμφωνα με τα πιο πάνω, δηλώνει ότι θα συνεχίσει τη μελέτη του εναπομείναντος μέρους που αφορά την αναπροσαρμογή των συντελεστών των τελωνειακών δασμών σε ευθετότερο χρόνο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
2. Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
3. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπήρξε ομοφωνία γι' αυτό το νομοσχέδιο. Ωστόσο, όσον αφορά συγκεκριμένα κάποια προϊόντα, τα ανάλογα του τυριού, cheese analogues όπως λέγονται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι τρία νομοσχέδια, μεταξύ άλλων είναι και κάποιοι δασμοί. Είναι για τον περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμο; Είναι εδώ που εμπίπτουν τα τυριά σας;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι στην ίδια δέσμη.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι στο τρίτο νομοσχέδιο. Αν θα τα συζητήσουμε όλα μαζί, εκείνο που θέλαμε, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι μας είχαν δοθεί κάποιες πληροφορίες στη συνεδρία της επιτροπής και εκ των υστέρων έχουμε πληροφορηθεί ότι τα πράγματα μπορεί να μην είναι ακριβώς έτσι. Δηλαδή στο κατά πόσο αυτά τα προϊόντα είναι ανταγωνιστικά επιτόπιων προϊόντων, εγχώριων προϊόντων και θα θέλαμε, αν είναι δυνατόν, ειδικά αυτή η κατηγορία -διαχωρίζεται μέσα στο νομοσχέδιο- να αναβληθεί, ούτως ώστε να έχουμε την ευκαιρία να το συζητήσουμε ξανά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ή θα αναβληθεί ολόκληρο το νομοσχέδιο, διαφορετικά διάταξη συγκεκριμένου νομοσχεδίου να αναβληθεί αποκλείεται.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Έστω, ολόκληρο. Δεν νομίζω να είναι πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Υπάρχει μια μικρή παρεξήγηση. Εδώ μιλούμε για τρία νομοσχέδια που σχετίζονται το μεν ένα με το Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων και τα

άλλα δύο με το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Και σε ό,τι αφορά το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης, συνδέεται με την έκτακτη εισφορά και το άλλο με την φορολογία των πετρελαιοειδών που πηγαίνουν στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Έτσι το νομοσχέδιο στο οποίο αναφέρεται ο κ. συνάδελφος είναι ένα άλλο νομοσχέδιο που ακόμα βρίσκεται υπό συζήτηση και συμφωνούμε και με την παρατήρησή του σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο προϊόν που ανέφερε προηγουμένως. Έτσι εισηγούμαι να προχωρήσουμε στη συζήτηση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί θέματος αρχής, ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θεωρητικά η κοινοβουλευτική μας ομάδα δεν αντιτίθεται στη λογιστική ενοποίηση των προϋπολογισμών του κράτους. Όμως ουσιαστικά με την τροπολογία, ειδικά αναφορικά με το νόμο 5 του 1985 περί της Καθιδρύσεως του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης, θεωρούμε ότι πρώτον ουσιαστικά καταργούνται σημαντικά άρθρα αυτής της νομοθεσίας και δεύτερον καταργείται η έννοια και η ύπαρξη του Ταμείου της Αμυντικής Θωράκισης διά της μεταφοράς του στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Υπενθυμίζω, κύριε Πρόεδρε, ο νόμος 5 του 1985 ήταν νόμος ανάγκης και έγινε με εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού από τον ίδιο τον τότε πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, τον κ. Κληρίδη, για να εξυπηρετηθούν οι πραγματικές ανάγκες της αμυντικής θωράκισης της Κυπριακής Δημοκρατίας και να διασφαλιστεί ότι η γυναίκα του Καίσαρος όχι μόνο πρέπει να είναι τίμια, αλλά και να φαίνεται. Επομένως, επειδή καμία ουσιαστική διαφοροποίηση δεν έχει συντελεστεί από εκείνη την εποχή, η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά θα καταψηφίσει ό,τι αφορά την ενοποίηση υπ' αυτό το λογιστικό πρόσχημα των προϋπολογισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν τοιαύτη περιπτώσει δεν είναι ομόφωνη η έκθεση.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι ομόφωνη, αλλά είναι απλές οι αναφορές έτσι δε χρειάζεται η ανάγνωσή της. Μπορούμε να προχωρήσουμε στη συζήτηση του θέματος. Να μου επιτρέψετε να κάμω μια μικρή αναδρομή στο θέμα και του Ταμείου της Αμυντικής Θωράκισης και της ενοποίησης.

Αρχικά το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης και οι δαπάνες στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης λογαριάζονταν εντελώς ξεχωριστά και δε συνυπολογίζονταν καθόλου μέσα στα πλαίσια των ευρύτερων δημοσιονομικών λογαριασμών της Κυπριακής Δημοκρατίας γιατί θεωρείτο ότι η άμυνα αποτελούσε μια προσωρινή δαπάνη που κάποτε θα καταργείτο και δε θα έπρεπε να επηρεάσει τα οικονομικά μας μεγέθη. Έγινε πολλή θεωρητική συζήτηση πάνω σε αυτό το σημείο και ήρθε κάποτε η στιγμή, μετά την αλλαγή της κυβέρνησης -όταν ανέλαβε ο Δημοκρατικός Συναγερμός- που προχώρησε στην ενοποίηση των λογαριασμών που υπάρχουν, του κράτους γενικότερα, αλλά και του ταμείου για την εκτίμηση των οικονομικών μεγεθών της Δημοκρατίας από τα οποία εξαρτιόταν και η διαμόρφωση των συντελεστών. Εμείς μπορώ να πω, η δική μας η πλευρά είχε συμφωνήσει με αυτή την άποψη με το σκεπτικό ότι με αυτό τον τρόπο δινόταν ακριβέστερη εικόνα για τα δημοσιονομικά του κράτους και μπορούσαμε κατά κάποιο τρόπο να έχουμε ακριβέστερη εικόνα και των οικονομικών της Δημοκρατίας. Μπορώ να πω ότι αν υπάρχει μια μεγάλη αλλαγή από δημοσιονομική άποψη, ήταν αυτή. Η αλλαγή ήταν ότι συνυπολογίζονταν, παρ' όλο που το ταμείο ήταν χωριστό.

Ήρθε ύστερα η υπόθεση του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης και της ενοποίησης των προϋπολογισμών. Είναι γεγονός ότι εκεί είχαμε μεγάλες απορίες. Και ποια ήταν η

απορία μας; Πώς να διαφυλαχτεί το πνεύμα του νόμου, που είπε ο κ. Χριστοδουλίδης προηγουμένως, με τη νέα εξέλιξη. Και ο τρόπος ο οποίος κατά κάποιο τρόπο ανευρέθηκε, ώστε να διαφυλαχτούν και οι εξουσίες της επιτροπής και το πνεύμα του νόμου και ο τρόπος λειτουργίας και οι ευθύνες της επιτροπής και ο θεσμικός τρόπος λειτουργίας της επιτροπής, ήταν όλα αυτά να μεταφέρονταν ως τροπολογία στον προϋπολογισμό του κράτους που θα ψηφίσουμε αύριο και σχετική τροποποίηση ετοιμάζεται από πλευράς υπηρεσιακών παραγόντων και μας βοηθάει σε αυτό και ο διευθυντής της Βουλής. Όστε όλες οι αρμοδιότητες της επιτροπής που διέρχονται από το νόμο θα διαφυλαχτούν μέσα από τροποποίηση του ευρύτερου νόμου για τον προϋπολογισμό του κράτους.

Τώρα, τι γίνεται ιδιαίτερα για τα χρήματα τα οποία θα συγκεντρώνονται για την άμυνα; Είχαμε συζήτηση με τη Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Ως τώρα η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας έκαμνε ένα χωριστό λογαριασμό για τη χρησιμοποίηση του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης ο οποίος κυκλοφορούσε. Αυτό αλλάζει. Αλλά παραμένουν τα συστατικά του μέσα στα ευρύτερα πλαίσια στα οποία θα εργάζεται η Γενικός Ελεγκτής. Θα υπάρχει ειδική παράγραφος, ειδικό κεφάλαιο το οποίο ειδικά θα καταπιάνεται με τα έσοδα για την άμυνα του τόπου, ώστε η διαμόρφωση των εσόδων να αποτελεί ένα χωριστό κεφάλαιο το οποίο θα μπορούμε να βλέπουμε και να κρίνουμε, όπως κάναμε μέχρι τώρα. Μόνο που δε θα είναι χωριστό, όπως κυκλοφορούσε ως τώρα, αλλά μέσα στους γενικούς λογαριασμούς θα υπάρχει ειδικό κεφάλαιο για την άμυνα.

Υπάρχει όμως ένα πρόβλημα που δημιουργεί σύγχυση. Και αυτό δεν είναι ούτε η ενοποίηση των προϋπολογισμών ούτε οι σχετικές αλλαγές οι οποίες θα γίνουν. Είμαστε σε αυτό το μεταβατικό στάδιο, είναι γεγονός, και όλοι έχουμε απορίες. Και εγώ που μιλώ αυτή τη στιγμή έχω πραγματικά απορία πώς θα προωθηθούν. Ευελπιστώ ότι

θα πάνε καλά. Αλλά υπάρχει ένα πρόβλημα και είναι το νομοσχέδιο που συζητά η επιτροπή Ελέγχου και αφορά την προμήθεια οπλικών συστημάτων. Δε θέλω να προχωρήσω σε οποιεσδήποτε άλλες σκέψεις ή παρατηρήσεις, διότι μπορώ να πω ότι η ενημέρωση η οποία έχω είναι του αναγνώστη των νομοσχεδίων. Αλλά έχω την εντύπωση ότι θα πρέπει να συνεργαστούμε με την επιτροπή Ελέγχου, ώστε να γίνει μια τέτοια διαμόρφωση που να συνάδουν οι τροπολογίες με τη νομοθεσία για την άμυνα και για τη διαφύλαξη των εξουσιών της επιτροπής Άμυνας στον έλεγχο των δαπανών, της παραγγελίας και της έγκρισης από πλευράς Βουλής και θα παρακαλέσω κι εσείς ως Πρόεδρος να συμπληρώσετε την απόφασή σας και να παραπέμψετε τη σχετική νομοθεσία και στις δύο επιτροπές, ώστε από κοινού να τις δούμε με ένα ενιαίο φακό, ώστε να μην έχουμε στο τέλος δύο νόμους που να συγκρούονται: ένας του προϋπολογισμού που θα έχει κάποιες συγκεκριμένες πρόνοιες και άλλος για την προμήθεια οπλικών συστημάτων που είναι δυνατό να εγκρίνει η επιτροπή Άμυνας. Αυτή είναι η παράκληση και με αυτό το πνεύμα είναι που ζητώ να ψηφιστούν οι προϋπολογισμοί και η κατάργηση του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης.

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση η δική μας είναι όπως τα έχει πει ο κ. Χατζηδημητρίου. Μας έχει καλύψει πλήρως. Συμφωνούμε απόλυτα εκ μέρους τους και τοποθετούμαστε κι εμείς υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, διαφυλάσσεται το δικαίωμα της επιτροπής Άμυνας να ασκεί τον έλεγχο που ασκούσε μέχρι σήμερα, επειδή οι δαπάνες για την άμυνα μπορούν, έστω και με τις νέες ρυθμίσεις να υπάρχουν σε ξεχωριστό λογιστικό κεφάλαιο, εμείς δεν έχουμε κανένα λόγο να μην αποδεχτούμε και να υπερψηφίσουμε τα τρία νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Μουσιούττα.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μια εισήγηση του προέδρου της επιτροπής Άμυνας. Αν είναι δυνατόν το νομοσχέδιο -που όπως αντιλαμβάνομαι συζητείται στην επιτροπή Ελέγχου- να γίνει η μελέτη του από κοινού και με την επιτροπή Άμυνας η οποία μέχρι σήμερα είχε την ευθύνη του ελέγχου, έτσι που να διασφαλίζεται αυτό το δικαίωμα της ομοιομορφίας. Δε νομίζω να υπάρχει ένσταση. Συνεπώς θα παρακαλέσω και τον πρόεδρο της επιτροπής Ελέγχου σε συνεννόηση με τον πρόεδρο της επιτροπής Άμυνας να συνεξετάσουν και να συναποφασίσουν για την τύχη του νομοσχεδίου, έτσι που να διασφαλίζεται ο έλεγχος που όλοι τον επιθυμούμε. Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής κυρίες και κύριοι, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 1 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση των άρθρων 3, 4, 5, 13 και 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Κατάργηση του Μέρους II του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου, ώστε να καταστεί νόμος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν, κύριοι συνάδελφοι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με είκοσι επτά ψήφους υπέρ και δεκαεπτά εναντίον.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 2 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου, ώστε να καταστεί νόμος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομοφώνως το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 νομοσχέδιο. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο είναι ομόφωνο και καθίσταται νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 4, κύριοι συνάδελφοι, το οποίο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999» για τελευταία και υστάτη φορά -και το λέω προς γνώση πάντων- αναβάλλεται για την επόμενη Πέμπτη. Στην επόμενη συνεδρία του σώματος ή τοποθετείται θετικά ή αρνητικά η Βουλή, αλλά νέα αναβολή δε δίδεται, δοθέντος ότι, από πληροφορίες που έχω, υπάρχει ακόμα πληροφόρηση που πρέπει να δοθεί, λόγω απουσίας του Γενικού Εισαγγελέα στο εξωτερικό και ακόμα και κάποιων διευκρινίσεων που ζήτησε η επιτροπή Οικονομικών.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορούσε ο Γενικός Εισαγγελέας και θα έρθει τη Δευτέρα ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αναβάλλεται, είπα, για δεύτερη και τελευταία φορά για την επόμενη Πέμπτη. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και συνεπώς παρακαλώ τον αναπληρούντα πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού να διαβάσει τη σχετική έκθεση.

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι το γνωστό θέμα που αφορά το σταθμό αφαλάτωσης στο Ζακάκι και είχαμε και ως κόμμα προηγουμένως, αλλά και άλλες κομματικές ομάδες, ζητήσει αναβολή, για να πάρουμε τελικές αποφάσεις και να ολοκληρώσουμε κάποιες μελέτες που είχαμε αναθέσει σε κάποιους. Έχουμε πρόβλημα εμείς και ζητούμε για τελευταία φορά αναβολή, για να τοποθετηθούμε στην επόμενη συνεδρία της Βουλής. Αν πρόκειται να αναγνωσθεί η έκθεση, δεν υπάρχει πρόβλημα φυσικά, αλλά επειδή

ζητούμε αναβολή, μπορεί να γίνει αυτό την επόμενη εβδομάδα. Είναι σε σας να αποφασίσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να είναι σαφές ότι δε ζήτησαν και άλλες πλευρές αναβολή. Είναι μόνο ο Δημοκρατικός Συναγερμός και οι άλλες πλευρές δεν έφεραν ένσταση στην αναβολή. Όμως, παρά το γεγονός ότι λέχθηκε με σαφήνεια από εσάς ότι ήταν για μία και μόνο εβδομάδα και υπάρχει στα πρακτικά, ζητείται και δεύτερη. Δε θα διαφωνήσουμε, υπό τον όρο ότι θα αναγνωσθεί η έκθεση, ούτως ώστε να μην υπάρχει εκ του συντάγματος και του κανονισμού περιθώριο για περαιτέρω αναβολή. Μόνο υπό την προϋπόθεση της ανάγνωσης της έκθεσης, εμείς τουλάχιστο θα συναινέσουμε στην αναβολή, διότι είναι πολύ γνωστό αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σαφέστατη η θέση σας.

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς λυπούμαστε να πούμε ότι δε συμφωνούμε να αναβληθεί. Είναι η τρίτη φορά, δεν είναι η δεύτερη, είναι η τρίτη φορά. Ήταν σαφής η δέσμευση όλων των πλευρών ότι θα ήταν η τελευταία η προηγούμενη. Δε ζητήθηκε αναβολή, το πρωί στη σύσκεψη δεν τέθηκε θέμα αναβολής από το Δημοκρατικό Συναγερμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι θέμα προς συζήτηση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς αποκαθιστώ κάποια πράγματα που είπε ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου και δε βλέπουμε κανένα απολύτως λόγο για άλλη αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι ούτε η πρώτη ούτε η τελευταία φορά που κάποιες πλευρές μέσα στο σώμα μπορεί να διαμορφώσουν μια άποψη και να ζητήσουν αναβολή. Βεβαιότατα είναι δικαίωμα και της όποιας άλλης πλευράς να αρνηθεί την αιτούμενη αναβολή.

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν υπάρχει ένσταση, όπως υπήρξε από το ΑΚΕΛ, για την αναβολή, εμείς είμαστε υπέρ της ένστασης. Αυτό το είπα υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπήρχε ένσταση. Αλλιώς εμείς είμαστε υπέρ της συζήτησης, πολύ περισσότερο γιατί την επόμενη εβδομάδα ένας σημαντικός αριθμός συναδέλφων, λόγω ανειλημμένων διεθνών υποχρεώσεων του σώματος, θα απουσιάζει στο εξωτερικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Λοιπόν, κύριε Μουσιούττα, έχετε το λόγο. Η συζήτηση θα συνεχίσει, εφόσον υπάρχει ένσταση.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Μουσιούττας

Κίκης Καζαμίας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισιδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε εκ νέου το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 1999.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, ήταν η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £15.479.396 και η διάθεσή του για την εκτέλεση διάφορων αναπτυξιακών έργων. Το πιο πάνω νομοσχέδιο συζητήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και στη συνέχεια στην ολομέλεια του σώματος στις 25 Νοεμβρίου 1999.

Η Βουλή, υιοθετώντας εισήγηση της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής, ψήφισε το μεγαλύτερο μέρος της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης και άφησε για τοποθέτηση σε μεταγενέστερο στάδιο μέρος της που αφορά ποσό ύψους £808.800, το οποίο προορίζεται για τη δημιουργία μονάδας αφαλάτωσης θαλάσσιου νερού στην περιοχή Ζακακίου.

Η πλειοψηφία της επιτροπής και κατ' επέκταση η ολομέλεια έκριναν σκόπιμο να αναβάλουν τη συζήτηση της έγκρισης της συμπληρωματικής πίστωσης για το σκοπό αυτό, διότι ενώπιον της ολομέλειας του σώματος είχε ήδη κυκλοφορήσει έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το ίδιο θέμα και επέκειτο η συζήτησή της. Επειδή κρίθηκε ότι τυχόν έγκριση του κονδυλίου στο χρόνο εκείνο θα καθιστούσε τη συζήτηση της ουσίας του θέματος στην ολομέλεια άνευ αντικειμένου, η αναβολή της συζήτησης της συμπληρωματικής πίστωσης σε χρόνο μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης του θέματος στην ολομέλεια θεωρήθηκε η πιο ενδεδειγμένη λύση.

Αφού η συζήτηση του εν λόγω θέματος στην ολομέλεια έληξε στις 16 Δεκεμβρίου 1999, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανέφερε το θέμα της συμπληρωματικής πίστωσης ενώπιόν της σε συνεδρία της στις 20 Δεκεμβρίου 1999.

Η ζητούμενη συμπληρωματική πίστωση, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, πρόκειται ειδικότερα να διατεθεί για την αγορά και εγκατάσταση αγωγού σύνδεσης της μονάδας αφαλάτωσης Λεμεσού στο Ζακάκι με το δίκτυο του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (£150.000) και την κάλυψη της δαπάνης παροχής ηλεκτρικής ενέργειας από το δίκτυο της ΑΗΚ προς την ίδια μονάδα (£658.800).

Επαναφέροντας το θέμα ενώπιόν της, η επιτροπή εισηγείται κατά πλειοψηφία την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί και με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1999, Νόμος του 2000».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, διαφωνώντας με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας της επιτροπής, δήλωσαν ότι θα καταψηφίσουν το πιο πάνω κονδύλι, αφού η ομάδα τους έχει ταχθεί εναντίον της δημιουργίας της μονάδας αφαλάτωσης στο Ζακάκι, όπως έχουν ήδη επεξηγήσει κατά τη συζήτηση της ουσίας του θέματος στην ολομέλεια.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Μουσιούττα.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα υποβάλει αίτημα για αναβολή της συζήτησης. Βεβαίως το άφησα στο Προεδρείο να αποφασίσει αν το αίτημά μου θα ετίθετο σε ψηφοφορία πριν από την ανάγνωση της έκθεσης ή μετά. Αντιλαμβάνομαι ότι προχώρησε το προεδρείο στην ανάγνωση της έκθεσης. Τώρα, παρακαλώ όπως τεθεί το αίτημα για αναβολή της συζήτησης για τελευταία φορά μέχρι την άλλη εβδομάδα σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ της αναβολής και είκοσι δύο ψήφους εναντίον, συνεχίζεται η συζήτηση. Απορρίπτεται το αίτημα του Δημοκρατικού Συναγερμού για αναβολή.

Ποιοι θέλουν να μιλήσουν επί θέματος αρχής;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έγινε συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ΄.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αφού έγινε συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ΄ και θεωρείται εξαντληθέν το θέμα, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση ορισμένων άρθρων του Κεφαλαίου 12.06.3 «Τμήμα Αναπτυξιακής Υδάτων-Ανάπτυξη Υδάτων» του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Πίνακας.

Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των δύο άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαεννιά ψήφους υπέρ και είκοσι δύο εναντίον, τα δύο άρθρα απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτυξιακής) Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο απορρίπτεται με είκοσι δύο ψήφους εναντίον και δεκαεννιά υπέρ.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το οποίο είναι το υπ' αριθμόν 6 θέμα «Ο περί Προσφύγων Νόμος του 1999». Ως με πληροφόρησε ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών, κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού, δεν έχει ένσταση όπως προχωρήσουμε, δοθέντος του αιτήματος της επιτροπής Νομικών, να περιλαμβάνεται και το θέμα περί πολιτικών προσφύγων. Ήρθαν οι όποιες επιφυλάξεις, συνεπώς μπορούμε να προχωρήσουμε ως έχει.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Κύριοι συνάδελφοι, να προχωρήσουμε στα επόμενα θέματα. Το κείμενο του νομοσχεδίου δεν είναι ενώπιον της γραμματείας.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα επίσης αναβάλλεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 9 θέμα, που είναι «Ο περί της Σύναψης Καταναλωτικών Συμβάσεων εκτός Εμπορικού Καταστήματος Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύναψης
Καταναλωτικών Συμβάσεων Εκτός Εμπορικού Καταστήματος Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Καίτη Κληρίδου

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Χρίστου

Λία Γεωργιάδη

Δημήτρης Συλλούρης

Γιώργος Λιλλήκας

Ανδρέας Μούσκος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης των νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η πλήρης εναρμόνιση με την Οδηγία 85/577/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1985 για την προστασία των καταναλωτών κατά τη σύναψη συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος, δηλαδή κατά τη διάρκεια εκδρομής που οργανώνεται από τον έμπορο εκτός εμπορικού καταστήματος ή κατά τη διάρκεια επίσκεψης του εμπόρου στο σπίτι ή στο χώρο εργασίας του καταναλωτή ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο, όταν η επίσκεψη αυτή δε γίνεται μετά από ρητή πρόσκληση του καταναλωτή.

Σημαντικές πρόνοιες του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι το δικαίωμα που παρέχεται στον καταναλωτή να υπαναχωρήσει μονομερώς από τη συμβατική του δέσμευση, αποστέλλοντας γραπτή ειδοποίηση μέσα σε προθεσμία τουλάχιστον δεκατεσσάρων ημερών από την επομένη της μέρας σύναψης ή εκτέλεσης της σύμβασης. Ο προμηθευτής έχει την υποχρέωση να πληροφορεί τον καταναλωτή για το

δικαίωμα υπαναχώρησης και να φροντίζει, έτσι ώστε η σύμβαση να συνοδεύεται από χωριστό έντυπο ειδοποίησης υπαναχώρησης του καταναλωτή από τη σύμβαση.

Πρόσθετα και για σκοπούς εναρμόνισης με τη γενική Οδηγία 98/27/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 1998, περί των αγωγών παραλείψεως στον τομέα της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών, παρέχεται το δικαίωμα τόσο στην Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού όσο και σε οποιοδήποτε άλλο νόμιμα συστημένο οργανισμό ή σύνδεσμο ο οποίος δυνάμει νόμου ή του καταστατικού του θεμελιώνει επαρκώς συμφέρον για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών να αποτείνονται στο δικαστήριο για έκδοση διαταγμάτων με τα οποία να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη συμμόρφωση των εμπόρων με τις πρόνοιες του νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να πω μερικά λόγια για τούτα τα τρία νομοσχέδια. Είναι βασικά και τα τρία σχετικά με την προστασία του καταναλωτή. Είναι το 9, το 10 και το 12, αν δεν απατώμαι. Ήθελα να αναφέρω ότι όταν μιλούσαμε όλοι για εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, υπήρχε η λανθασμένη εντύπωση, θα έλεγα, ότι κάνουμε τα πάντα για να εναρμονιστούμε απλώς με αυτά που μας λέει η Ευρώπη. Στην ουσία όμως πολλά απ' αυτά είναι πράγματα τα οποία χρειαζόταν και η οικονομία μας

και η κοινωνία μας, για να μπορέσουμε να προστατεύσουμε και τους πολίτες. Και αυτό είναι ενδεικτικό. Τα τρία αυτά νομοσχέδια είναι ενδεικτικά αυτού του τύπου των νομοθετημάτων, γιατί πραγματικά προσφέρουν στον αγοραστή αρκετή προστασία, μεγάλη προστασία και δημιουργούν και πολλές υποχρεώσεις στον πωλητή. Όπως όλοι μας θα ξέρουμε, στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί εκείνος ο τύπος των πωλήσεων από σπίτι σε σπίτι και δεν είναι λίγα τα παραδείγματα που αφελείς αγοραστές πέφτουν θύματα ικανών πωλητών. Και ένα από τα νομοσχέδια ακριβώς αυτά είναι για να προστατεύσει αυτού του είδους των αγοραστών.

Θα ήθελα όμως να κάνω έκκληση τόσο στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας όσο και στο Σύνδεσμο Καταναλωτών να αρχίσουν μία επιθετική καμπάνια διαφώτισης του κοινού πάνω στις διάφορες πρόνοιες των νομοσχεδίων αυτών, διότι είναι επιβεβλημένο για τους πολίτες να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους βάσει αυτών των νομοσχεδίων. Και νομίζω ότι πρέπει να δώσει αρχικά το παράδειγμα το Υπουργείο Εμπορίου και κατ' ακολουθία φυσικά και ο Σύνδεσμος Καταναλωτών και ελπίζουμε πραγματικά με αυτή τη διαφωτιστική καμπάνια που θα γίνει να μπορέσουν οι πολίτες να γνωρίζουν ποια είναι τα δικαιώματα και ποιες οι υποχρεώσεις τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ την κ. Βασιλείου.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Απλώς διαδικαστικά, κύριε Πρόεδρε, να σας πω ότι τα νομοσχέδια από αριθμό 9 μέχρι 14 είναι όλα μέσα στο ίδιο πνεύμα. Είναι ομόφωνες οι εκθέσεις. Εισηγούμαι να ακολουθηθεί ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να θεωρηθούν οι διάφορες ομιλίες επί θέματος αρχής ως ομιλίες επί των επόμενων νομοσχεδίων.

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δυο λέξεις μόνο θέλω να πω. Ναι, είναι αλήθεια ότι πολλά νομοθετήματα, άσχετα από την πορεία μας προς την Ευρώπη, είναι σωστά νομοθετήματα, προοδευτικά νομοθετήματα, εγκρίνονται, γιατί κατοχυρώνουν τα δικαιώματα των πολιτών. Επομένως, είναι μερικά που λόγω της εναρμόνισης τα εγκρίνουμε με κάποιο τίμημα, αλλά τα πιο πολλά είναι νομοθετήματα που ανεξαρτήτως εναρμόνισης έπρεπε να εγκριθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όσα είπε και ο κ. Παπαδόπουλος είναι σωστά, αλλά και αυτά τα οποία είπε προηγουμένως η κ. Βασιλείου. Απλά, χάριν των πρακτικών και για να είμαστε και δίκαιοι απέναντι και σε μας ως νομοθετικό σώμα, αλλά και ως πολιτεία, να πούμε ότι νόμο για διαφύλαξη των συμφερόντων των καταναλωτών από αυτού του είδους τον τρόπο πώλησης εμπορευμάτων είχαμε. Είχαμε και μάλιστα πάρα πολύ αυστηρό. Αυτό το οποίο κάνουμε μόλις σήμερα είναι ένα μακιγιάρισμα της νομοθεσίας, έτσι που να συνάδει πλήρως ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, κύριε Καζαμία, μακιγιάρισμα σημαίνει ρίνισμα. Λουστράρισμα, θέλετε να πείτε.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Μακιγιάρισμα, κύριε Πρόεδρε. Εν πάση περιπτώσει, είναι ένα συμπλήρωμα εξωραϊσμού της νομοθεσίας που είχαμε, για να συνάδει περισσότερο και με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, όμως πρέπει να πούμε ότι αυτό που ίσχυε και για το νόμο που ψηφίσαμε εδώ και μερικά χρόνια, αλλά πολύ περισσότερο από σήμερα που θα ψηφίσουμε με την πλήρη εναρμόνιση, δε θα έχει κανένα απολύτως αντίκρισμα για τον καταναλωτή, αν δεν υπάρξει ο αρμόδιος έλεγχος. Και είναι χρόνια που η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εντοπίζει και η κυβέρνηση αποδέχεται, εδώ και μία πενταετία τουλάχιστον, ότι δυστυχώς το αρμόδιο τμήμα παρακολούθησης αυτών των νομοθεσιών είναι υποστελεχωμένο και ίσως να είναι μία από τις λίγες υπηρεσίες για την οποία, αν η κυβέρνηση επιτέλους αποφασίσει να τη στελεχώσει σωστά, είμαι σίγουρος ότι ομόφωνα θα πάρει την έγκριση του νομοθετικού σώματος, γιατί θα έχει και το ανάλογο αντίκρισμα προς όφελος πλατιών μαζών, όλων δηλαδή των Κυπρίων, γιατί όλοι μας είμαστε καταναλωτές.

Νομίζω ότι σχεδόν έξι χρόνια καθυστέρησης πλήρωσης αυτών των θέσεων από όλους μας που υιοθετούμε την ανάγκη ύπαρξης και λειτουργίας τους είναι πάρα πολλά για οποιαδήποτε δικαιολογία. Γι' αυτό και θα πρέπει, ίσως μια ακόμη φορά, κύριε Πρόεδρε, να διαβιβάσουμε αυτή την απαίτηση από μέρους του νομοθετικού σώματος, γιατί φαντάζει γελοίο να ψηφίζουμε νόμους οι οποίοι ουσιαστικά μένουν μόνο πάνω στα χαρτιά και ανεφάρμοστοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δώρος Θεοδώρου και μετά ο κ. Λιλλήκας.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα κάμω ομιλία πάνω στην ουσία του νομοθετήματος· απλώς θα επισημάνω μία, κατά τη γνώμη μου, πολύ σοβαρή έλλειψη συνεπείας της οποίας νομοθετήματα, όπως αυτό που θα ψηφίσουμε, δεν μπορούν να έχουν μέσα στην

κοινωνία το ρόλο και την επίδραση για τα οποία προορίζονται. Είναι το θέμα της ενημέρωσης των πολιτών, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει να πούμε ότι δυστυχώς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης -και φαίνεται όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης- τέτοια νομοθετήματα τα περνούν περίπου απαρατήρητα, εντελώς απαρατήρητα. Και διερωτώμαι πώς ο πολίτης θα πληροφορηθεί ουσιώδη θέματα που έχουν σχέση με δικαιώματα. Παραδείγματος χάριν, προχθές στην περασμένη συνεδρίαση είχαμε εξαγγείλει εδώ πέρα με συναίνεση κυβέρνησης και Βουλής ένα σχέδιο που αφορά βοηθήματα, χορηγίες ουσιαστικά για τη στέγαση στις περιοχές εκείνες όπου επιβάλλονται όρια από την πολεοδομία. Ένα πολύ σημαντικό μέτρο το οποίο αφορά χιλιάδες ανθρώπους, αλλά δεν το ξέρουν αυτοί οι άνθρωποι. Πώς θα το μάθουν αυτοί οι άνθρωποι! Τώρα μιλούμε για μια νομοθεσία η οποία προστατεύει τον καταναλωτή από συγκεκριμένου είδους εμπορία, αλλά αυτοί οι άνθρωποι πάλι δε θα μάθουν τίποτα! Διερωτώμαι τι πρέπει να γίνει. Βεβαίως, με τα ιδιωτικά μέσα μαζικής ενημέρωσης εκτός από έκκληση δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε άλλο, αλλά από το ΡΙΚ νομίζω ότι πρέπει η Βουλή να ζητήσει όπως αυτό το ίδρυμα δίνει κάποιο χρόνο ικανοποιητικό, ούτε πολύ ούτε αμελητέο, έτσι ώστε οι πολίτες να μπορούν να ενημερώνονται μέσα στα πλαίσια μιας εκπομπής κάθε εβδομάδα που θα έχει σχέση με τέτοια νομοθετήματα -δε λέω με όλα- που αφορούν μαζικά τους πολίτες μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρότι οι προηγούμενοι ομιλητές έχουν καλύψει σε έκταση το θέμα, θέλω να επισημάνω και να προσθέσω σ' αυτά που έχει πει και ο κ. Καζαμίας για την υπηρεσία προστασίας των καταναλωτών. Με βάση την ενημέρωση που μας είχε

γίνει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει μριστεί ότι αρκετές χώρες από τις υποψήφιας, μεταξύ των οποίων και η Κύπρος, ψηφίζουν νομοθεσίες, αλλά δεν τις εφαρμόζουν και θα επεκτείνει τον έλεγχό της και στον τομέα της εφαρμογής των νομοθεσιών. Ο τομέας της προστασίας του πολίτη, που μας ενδιαφέρει και ως δημοκρατία και ενδιαφέρει και την Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να πούμε ότι είναι ένας τομέας που απαιτεί την παρέμβαση και τον έλεγχο της πολιτείας. Ο μόνος τρόπος να εφαρμοστεί η νομοθεσία είναι να υπάρχει επαρκώς στελεχωμένη μια υπηρεσία η οποία να παρακολουθεί τις παραβιάσεις και να παρεμβαίνει, πέρα από το ατομικό δικαίωμα του οποιουδήποτε έχει ζημιωθεί από πολίτη να διεκδικήσει τα δικαιώματά του. Πέρσι στη συζήτηση των προϋπολογισμών στην επιτροπή Οικονομικών είχε εγερθεί από πολλούς συναδέλφους το θέμα της μη στελέχωσης, της μη επαρκούς στελέχωσης της συγκεκριμένης υπηρεσίας. Υπήρχε δέσμευση στην επιτροπή Οικονομικών ότι του χρόνου το έχει υπόψη της η κυβέρνηση και θα ενισχύσει με νέο δυναμικό, με νέο ανθρώπινο δυναμικό την επιτροπή αυτή, την υπηρεσία αυτή. Δυστυχώς, δεν έγινε. Συνεπώς, με το να ψηφίζουμε απλώς νομοθετήματα που προστατεύουν τους καταναλωτές, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα εφαρμογής της νομοθεσίας προς όφελος του καταναλωτή, νομίζω ότι ξεγελούμε τους καταναλωτές σε τελευταία ανάλυση. Γι' αυτό νομίζω ότι θα μπορούσε να υιοθετήσει η ολομέλεια αυτή τη θέση, να τη μεταφέρει με τους δικούς της τρόπους η ολομέλεια στην εκτελεστική εξουσία, ότι ταυτόχρονα ζητούμε την ουσιαστική εφαρμογή και την ουσιαστική στελέχωση αυτής της υπηρεσίας, για να έχουν αξία τέτοια νομοθετήματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, ακούστηκαν τόσα πολλά, εγώ έχω μια πιο πρακτική εισήγηση: Να προσλάβει έναν υπάλληλο για κάθε οικογένεια η κυβέρνηση, να μπορεί να τη συμβουλεύει και να την καθοδηγεί και στο πώς να εφαρμόζονται αυτά τα πράγματα! Θα ήταν πιο αποτελεσματικό.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, να αρχίσετε που το Ζακάκι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, όταν εννά διψάσουν οι Λεμεσιανοί, εννά τους στέλλω κοντά σου, κύριε Κατσουρίδη!

Τα αποσπάσματα που αναφέρονται στα θέματα προστασίας του καταναλωτή, δηλαδή στο θέμα προσωπικού διαφώτισης κ.λπ., που έχουν ακουστεί αρκετά τεκμηριωμένες απόψεις, θα παρακαλούσα τη γραμματεία της Βουλής να τα αποστείλει στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Εξαιρούμενες συμβάσεις. Άρθρο 4.

Σχετική ακυρότητα συμβάσεων. Παράρτημα. Άρθρο 5.

Εκπλήρωση της σύμβασης. Άρθρο 6.

Υποχρέωση των εμπόρων να πληροφορούν τους καταναλωτές για το δικαίωμά τους να υπαναχωρήσουν. Άρθρο 7.

Υπαναχώρηση. Άρθρο 8.

Επιστροφή πληρωμών κ.λπ. Άρθρο 9.

Ματαίωση συμφωνιών παροχής πιστώσεων. Άρθρο 10.

Επιστροφή αγαθών μετά τη ματαίωση της σύμβασης. Άρθρο 11.

Μερική ανταλλαγή αγαθών. Άρθρο 12.

Εξέταση παραβάσεων. Άρθρο 13.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 14.

Δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο από οργανισμούς ή συνδέσμους προστασίας καταναλωτών. Άρθρο 15.

Εξουσία Εντεταλμένης Υπηρεσίας για διάδοση πληροφοριών. Άρθρο 16.

Σύγκρουση συμβατικών όρων με τις πρόνοιες του Νόμου. Άρθρο 17.

Αναγκαστικός χαρακτήρας των διατάξεων. Άρθρο 18.

Κατάργηση. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 19 και το Παράρτημα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 19 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύναψης Καταναλωτικών Συμβάσεων Εκτός Εμπορικού Καταστήματος Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 10 θέμα. Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση είναι ομόφωνη· οι ομιλίες επί θέματος αρχής έχουν γίνει με το προηγούμενο νομοθέτημα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύναψης
Καταναλωτικών Συμβάσεων εξ Αποστάσεως Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης των νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η πλήρης εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο και συγκεκριμένα με την Οδηγία 97/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 1997 για την προστασία των καταναλωτών κατά τη σύναψη συμβάσεων εξ αποστάσεως.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, με τον όρο "εξ αποστάσεως σύμβαση" νοείται κάθε σύμβαση που αφορά αγαθά και/ή υπηρεσίες (εκτός των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών) και συνάπτεται διαμέσου ενός οργανωμένου συστήματος πωλήσεως αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που βασίζεται στη χρήση ενός ή περισσότερων μέσων επικοινωνίας εξ αποστάσεως (κατάλογος, τηλεόραση, τηλέφωνο με ή χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, τηλέφωνο με εικόνα, ραδιόφωνο, τηλεμοιότυπο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο καθορίζονται οι υποχρεώσεις του προμηθευτή, καθώς και τα αντίστοιχα δικαιώματα του καταναλωτή, τα βασικότερα των οποίων αφορούν την επαρκή πληροφόρησή του για την ταυτότητα του προμηθευτή, τα κύρια χαρακτηριστικά του αγαθού ή της υπηρεσίας, το κόστος χρησιμοποίησεως του μέσου επικοινωνίας εξ αποστάσεως, καθώς και τους όρους και τον τρόπο άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης. Επίσης καθορίζεται η βασική υποχρέωση του προμηθευτή να εκπληρώσει τη σύμβαση εντός προθεσμίας τριάντα ημερών από την επομένη της ημέρας της παραγγελίας.

Πρόσθετα και για σκοπούς εναρμόνισης με τη γενική Οδηγία 98/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 1998, περί των αγωγών παραλείψεως στον τομέα της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών, παρέχεται το δικαίωμα τόσο στην Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού όσο και σε οποιοδήποτε άλλο νόμιμα συστημένο οργανισμό ή σύνδεσμο ο οποίος δυνάμει νόμου ή του καταστατικού του θεμελιώνει επαρκώς συμφέρον για την προστασία των κανονικά συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών να αποτείνονται στο δικαστήριο για έκδοση διαταγμάτων με τα οποία να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη συμμόρφωση των εμπόρων με τις πρόνοιες του νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πρώτο Παράρτημα. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Εξαιρούμενες συμβάσεις. Δεύτερο Παράρτημα. Άρθρο 4.

Εκ των προτέρων πληροφόρηση. Άρθρο 5.

Έγγραφη επιβεβαίωση των πληροφοριών. Τρίτο Παράρτημα. Άρθρο 6.

Δικαίωμα υπαναχώρησης. Άρθρο 7.

Εκπλήρωση της σύμβασης. Άρθρο 8.

Πληρωμή με κάρτα. Άρθρο 9.

Επιστροφή αγαθών μετά τη ματαίωση της σύμβασης. Άρθρο 10.

Επιστροφή πληρωμών κ.λπ. Άρθρο 11.

Ματαίωση συμφωνιών παροχής πιστώσεων. Άρθρο 12.

Παροχή μη παραγγελθέντων. Άρθρο 13.

Περιορισμοί χρήσεως ορισμένων μέσων επικοινωνίας εξ αποστάσεως. Άρθρο 14.

Υποχρέωση προμηθευτών και φορέων των μέσων επικοινωνίας. Άρθρο 15.

Εξέταση παραβάσεων. Άρθρο 16.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 17.

Δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο από οργανισμούς ή συνδέσμους προστασίας καταναλωτών. Άρθρο 18.

Εξουσία Εντεταλμένης Υπηρεσίας για διάδοση πληροφοριών. Άρθρο 19.

Σύγκρουση συμβατικών όρων με τις πρόνοιες του Νόμου. Άρθρο 20.

Αναγκαστικός χαρακτήρας των διατάξεων. Άρθρο 21.

Επιφύλαξη άλλων νόμων. Άρθρο 22.

Απαγόρευση σύναψης καταναλωτικών συμβάσεων εξ αποστάσεως για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Άρθρο 23.

Προσαγωγή απόδειξης. Άρθρο 24.

Επιλογή εφαρμοστέου δικαίου. Άρθρο 25.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 26 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 26, καθώς και τα Παραρτήματα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύναψης Καταναλωτικών Συμβάσεων εξ Αποστάσεως Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 11 θέμα. Η έκθεση είναι ομόφωνη. Επί θεμάτων αρχής έχουν γίνει ομιλίες στο υπ' αριθμόν 9.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Ευρωπαϊκής
Σύμβασης για την Κινηματογραφική Συμπαράγωγή (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Μούσκος
Νίκος Κλεάνθους	Καίτη Κληρίδου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Δημήτρης Συλλούρης	Λία Γεωργιάδη
Γιώργος Λιλλήκας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νομοσχεδίου αυτού είναι η νομοθετική κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Κινηματογραφική Συμπαράγωγή, της οποίας η προσχώρηση εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας έγινε σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 49.027 και ημερομηνίας 20ής Ιανουαρίου 1999 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η πιο πάνω σύμβαση ρυθμίζει ειδικότερα θέματα συμπαραγωγής ταινιών, θεωρώντας τις συμπαραγωγές εργαλείο δημιουργίας και έκφρασης της πολιτιστικής διαφορετικότητας στην Ευρώπη, η οποία ενδείκνυται να ενισχυθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Πίνακας Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Κινηματογραφική Συμπαραγωγή (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα. Η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ορισμένων Πτυχών της
Πώλησης Καταναλωτικών Αγαθών και των Συναφών Εγγυήσεων Νόμος του
1999»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η εισαγωγή νομοθετικών ρυθμίσεων για την προστασία των καταναλωτών κατά τη σύναψη συμβάσεων πώλησης καταναλωτικών αγαθών σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο.

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο περιλαμβάνει ειδικότερα πρόνοιες για τα ακόλουθα:

1. Την προστασία του καταναλωτή κατά τη σύναψη συμβάσεων πώλησης καταναλωτικών αγαθών σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των αγαθών με τους συμβατικούς όρους και τις παρεχόμενες εγγυήσεις.
2. Το δικαίωμα αναγωγής του πωλητή κατά των υπευθύνων με βάση τις διατάξεις περί συμβατικής ή εξωσυμβατικής ευθύνης.
3. Τα όργανα τα οποία είτε δυνάμει νόμου είτε του καταστατικού τους θεμελιώνουν επαρκώς έννομο συμφέρον για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών.
4. Τα μέσα εξαναγκασμού για συμμόρφωση με τις πρόνοιες του παρόντος νομοσχεδίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, το προτεινόμενο νομοσχέδιο βασίζεται στις Οδηγίες 1999/44/ΕΚ και 98/27ΕΚ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Συμμόρφωση προς τους όρους της σύμβασης. Άρθρο 4.

Δικαιώματα του καταναλωτή. Άρθρο 5.

Δικαίωμα αναγωγής κατά παραγωγού ή προηγούμενου πωλητή. Άρθρο 6.

Προθεσμίες. Άρθρο 7.

Εγγυήσεις. Άρθρο 8.

Εξέταση παραβάσεων. Άρθρο 9.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 10.

Δικαίωμα προσφυγής στο δικαστήριο από οργανισμούς ή συνδέσμους προστασίας καταναλωτών. Άρθρο 11.

Εξουσία Εντεταλμένης Υπηρεσίας για διάδοση πληροφοριών. Άρθρο 12.

Αναγκαστικός χαρακτήρας των διατάξεων. Άρθρο 13.

Επιλογή εφαρμοστέου δικαίου. Άρθρο 14.

Εφαρμογή του περί Συμβάσεων Νόμου και των περί Πωλήσεως Αγαθών Νόμων. Άρθρο 15.

Κανονισμοί. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 16 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση τα άρθρα 1 μέχρι 16 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ορισμένων Πτυχών της Πώλησης Καταναλωτικών Αγαθών και των Συναφών Εγγυήσεων Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι "Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Αμοιβαία Αρωγή σε Ποινικά Θέματα και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου Αυτής (Κυρωτικός) Νόμος του 1999". Πρόκειται περί εναρμονιστικού νομοσχεδίου και ήδη έχουν επί θέματος αρχής ακουστεί απόψεις. Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Αμοιβαία Αρωγή σε Ποινικά Θέματα και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου Αυτής (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εμπορίας, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η κύρωση από την Κυπριακή Δημοκρατία της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Αμοιβαία Αρωγή σε Ποινικά Θέματα και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου αυτής που εμπίπτει στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας για ποινικά θέματα του Κεφαλαίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του κοινοτικού κεκτημένου. Η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη σύμβαση αυτή αποφασίστηκε με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 43.081 και ημερομηνία 6 Οκτωβρίου 1995.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για Αμοιβαία Αρωγή σε Ποινικά Θέματα αποσκοπεί στην αμοιβαία βοήθεια και στη συνεργασία μεταξύ των χωρών-μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης σε ποινικά θέματα, καθώς και στην υιοθέτηση κοινών κανονισμών στον τομέα του ποινικού δικαίου, ώστε να επιτευχθεί στενότερη και εποικοδομητικότερη συνεργασία μεταξύ των κρατών-μελών και η απόκτηση μεγαλύτερης ενότητας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών.

Με βάση τη σύμβαση, τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση όπως παρέχουν μεταξύ τους τη μεγαλύτερη δυνατή βοήθεια σε διαδικασίες αναφορικά με αδικήματα, η τιμωρία των οποίων, κατά το χρόνο της αίτησης για αρωγή, εμπίπτει εντός της δικαιοδοσίας των δικαστικών αρχών του αιτούντος κράτους. Επισημαίνεται ότι οι πρόνοιες της εν λόγω σύμβασης δεν τυγχάνουν εφαρμογής σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπως περιπτώσεις συλλήψεως ατόμων, εφαρμογής αποφάσεων ή για αδικήματα δυνάμει του στρατιωτικού δικαίου που δεν αποτελούν αδικήματα βάσει του κοινού ποινικού Δικαίου.

Το Πρόσθετο Πρωτόκολλο της σύμβασης στοχεύει στη διευκόλυνση της εφαρμογής της σύμβασης.

Η σύμβαση μπορεί να υπογραφεί και από οποιαδήποτε χώρα μη μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει πρόσκληση για προσχώρηση από την εξ Υπουργών Επιτροπή του Συμβουλίου και η απόφαση για την πρόσκληση αυτή έχει ληφθεί με την ομόφωνη συμφωνία των χωρών-μελών του Συμβουλίου που επικύρωσαν τη σύμβαση.

Η προσχώρηση της Κύπρου στη σύμβαση και το πρωτόκολλο κρίνεται αναγκαία, γιατί η επικύρωσή της θα συμβάλει στην καλύτερη διερεύνηση ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με το εξωτερικό. Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία αυτή αποτελεί μέρος του κοινοτικού κεκτημένου σε θέματα που άπτονται του τομέα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, η έγκριση του προτεινόμενου νομοσχεδίου κρίνεται απαραίτητη, ώστε η Κυπριακή Δημοκρατία να εναρμονιστεί πλήρως με το κοινοτικό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης και του Πρωτοκόλλου. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

Άσκηση εξουσιών και αρμοδιοτήτων. Άρθρο 4.

Ορισμός δικαστικών αρχών. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Αμοιβαία Αρωγή σε Ποινικά Θέματα και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου Αυτής (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι "Ο περί Αποχρετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000". Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αποχρετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Στέλιος Στυλιανού

Κίκης Γιάγκου

Στάθης Κιπτής

Γιαννάκης Θωμά

Μάριος Ματσάκης

Δημήτρης Συλλούρης

Ζαχαρίας Κουλίας

Αντώνης Καράς

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Αποχετευτικών Συστημάτων, έτσι ώστε να παρασχεθεί εξουσία σε συμβούλια που καθιδρύνονται με βάση τον περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμο να αποκτούν αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 1998 ακίνητη ιδιοκτησία για σκοπούς στέγασης των υπηρεσιών τους σε γραφεία και να συνάπτουν με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου συμφωνίες σε σχέση με την απόκτηση και χρησιμοποίηση αυτής της ιδιοκτησίας για τους εν λόγω σκοπούς.

Με την παροχή της πιο πάνω εξουσίας αναδρομικά από 1η Ιανουαρίου 1998, καθίσταται επιτρεπτή η σύναψη σχετικής συμφωνίας που έγινε κατά την πιο πάνω ημερομηνία από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας για την αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας για τον πιο πάνω σκοπό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αποχρεωτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι "Ο περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000". Η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Χορήγησης
Κοινωνικής Σύνταξης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε στην επιτροπή εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης, έτσι ώστε να μειωθεί το όριο ηλικίας των

δικαιούχων κοινωνικής σύνταξης από το εξηκοστό έκτο έτος στο εξηκοστό πέμπτο έτος αναδρομικά, από την 1η Ιανουαρίου 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι "Οι περί Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) Κανονισμοί του 1999". Η έκθεση είναι ομόφωνη. Πιστεύω είναι μέσα στα πλαίσια

εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί βλέπω τον κ. Παπαδόπουλο να είναι ο πρόεδρος της επιτροπής.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ζώων
(Επιστημονικά Πειράματα) Κανονισμοί του 1999»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 26 της περί Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) βασικής νομοθεσίας, είναι η παροχή προστασίας

στα ζώα που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς και επιστημονικούς σκοπούς κατά τρόπο που να συνάδει με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, οι τροποποιητικοί κανονισμοί ετοιμάστηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας 86/609/EEC.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι "Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999" και αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι "Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια των Καθορισμένων Περιοχών των Χωριών Μενεού, Κιτίου, Περβολιών, Μαζωτού και Κιβισιλίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999". Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια των Καθορισμένων Περιοχών των Χωριών Μενεού, Κιτίου, Περβολιών, Μαζωτού και Κιβισιλίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσοιρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Κίκης Γιάγκου

Μάριος Ματσάκης

Αντώνης Καράς

Ζαχαρίας Κουλίας

Λευτέρης Χριστοφόρου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 4, 4Α και 24 της βασικής νομοθεσίας περί Κυβερνητικών Υδατικών Έργων, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια των Καθορισμένων Περιοχών των Χωριών Μενεού, Κιτίου, Περβολιών και Μαζωτού, έτσι ώστε το νερό του Υδατικού Έργου για την υδατοπρομήθεια των περιοχών αυτών να πωλείται στις τοπικές αρχές των πιο πάνω περιοχών σε τιμή που θα καθορίζεται κατά καιρούς από την Επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια των Καθορισμένων Περιοχών των Χωριών Μενεού, Κιτίου, Περβολιών και Μαζωτού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Και τώρα επανερχόμεθα στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, το οποίο είναι «Ο περί Προσφύγων Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προσφύγων Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Καίτη Κληρίδου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Συλλούρης	Γιώργος Λιλλήκας
Ανδρέας Μούσκος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης των νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η νομοθετική ρύθμιση, σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο, των θεμάτων που αφορούν την εξέταση αιτήσεων για παροχή ασύλου σε αλλοδαπούς που αναγνωρίζονται ως πρόσφυγες.

Ειδικότερα, με το πιο πάνω νομοσχέδιο καθιερύεται Αρχή Προσφύγων και καθορίζονται οι προϋποθέσεις για αναγνώριση προσώπου ως πρόσφυγα, καθώς και τα συναφή δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των προσφύγων, όπως αυτά περιλαμβάνονται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη Νομική Κατάσταση των Προσφύγων του 1951 και του Πρωτοκόλλου της που η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ήδη κυρώσει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως επέφερε σ' αυτό ορισμένες τροποποιήσεις που στοχεύουν στην καλύτερη προστασία των δικαιωμάτων του αιτητή παραχώρησης ασύλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν υπάρχει από οποιοδήποτε συνάδελφο επί θέματος αρχής ... Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς πρέπει όλοι να χαιρετίσουμε αυτό το νομοσχέδιο το οποίο θέτει τέρμα σε μια κατάσταση η οποία δεν υπήρχε στη χώρα μας· είναι η μόνη ευρωπαϊκή χώρα στην οποία δεν υπήρχε ο θεσμός του πολιτικού ασύλου.

Θέλω μόνο να πω δυο λόγια που έπρεπε να αναφέρονται, κατά τη γνώμη μου, στην έκθεση. Η επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα από πολύ καιρό πριν ζήτησε ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Όχι, όχι. Ζήτησε όπως τροποποιηθεί ο περί Αλλοδαπών Νόμος και περιληφθεί σ' αυτόν η υποχρέωση παροχής πολιτικού ασύλου σε πρόσωπα που εδιώκοντο για τις θρησκευτικές τους, τις πολιτικές τους, τις φυλετικές τους πεποιθήσεις κ.λπ. ... εκεί που

ανήκαν. Ο Γενικός Εισαγγελέας τότε υπεσχέθη -και χαιρετίζω την προσπάθεια που έγινε- να φέρει νομοσχέδιο ειδικό για το θέμα του πολιτικού ασύλου και πράγματι ήρθε αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο ειρήσθω εν παρόδω έχει σχέση και με τις υποχρεώσεις μας έναντι της Ευρώπης. Γι' αυτό το νομοσχέδιο κληθήκαμε από την αρμοσσία των Ηνωμένων Εθνών εις τη Γενεύη και το συζητήσαμε και ακούσαμε τις απόψεις τους. Στη συνεδρία αυτή παρευρέθη ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών, ο πρόεδρος της επιτροπής Προσφύγων, ο πρόεδρος της επιτροπής Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, άλλοι βουλευτές και υπηρεσιακοί παράγοντες. Και αυτό το νομοσχέδιο είναι αποτέλεσμα όλων αυτών των ενεργειών για τις οποίες, κατά τη γνώμη μου, έπρεπε να γίνει μία αναφορά, διότι ήταν απαίτηση, συμβολή και προσπάθεια όλης της Βουλής, για να ψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο. Χαιρετίζω την ψήφισή του και ελπίζω να το εφαρμόσομε στο μέτρο του δυνατού.

Όμως θα πρέπει να θίξω ένα σημείο το οποίο αφορά ανθρώπους οι οποίοι πρόσφατα έφτασαν στην Κύπρο πληρούντες τον ορισμό του «πρόσφυγα» που καθορίζει αυτό το νομοσχέδιο και που θα είμαστε υποχρεωμένοι να τους αναγνωρίσομε ως πρόσφυγες και να παραγνωρίσομε τον τρόπο με τον οποίο εισήλθαν στη χώρα μας. Εμείς τους έχουμε καταδικάσει, διότι εισήλθαν παράνομα, ενώ με την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου η παράνομη είσοδος στη χώρα μας δεν αποτελεί πλέον παρανομία για τους πρόσφυγες.

Θα ήθελα να σταλεί το μήνυμα στην εκτελεστική εξουσία, ενόσω ψηφίζεται αυτό το νομοσχέδιο σήμερα και μπαίνει σε εφαρμογή από την ημέρα που θα το υπογράψει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, σ' όσους ανθρώπους ευρίσκονται στη φυλακή και πληρούν τον ορισμό του "πρόσφυγα" και στους οποίους δυνατόν να παραχωρηθεί πολιτικό άσυλο ή αναγνώριση της προσφυγικής ιδιότητας, να τους δοθεί χάρη, για να

απελευθερωθούν από τις φυλακές στις οποίες εστάλησαν, συνεπεία του γεγονότος ότι δεν υπήρχε το ανάλογο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό μπορεί να διαβιβαστεί προς το Γενικό Εισαγγελέα, για να αποφανθεί κατά πόσο συντρέχουν οι λόγοι, έτσι που να γίνει εισήγηση για απονομή χάριτος. Φυσικότητα οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι πάρα πολύ προσεκτικές.

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και εμείς χαιρετίζουμε με τη σειρά μας την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Είναι ένα θεσμικό νομοσχέδιο-σταθμός για την προστασία ανθρώπινων δικαιωμάτων. Αν πήρα το λόγο, είναι για να εξάρω ιδιαίτερα το ρόλο των συναδέλφων, του κ. Αγαπίου και του κ. Παναγιώτη Δημητρίου, στη θέσπιση αυτού του νομοσχεδίου -και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου- που εργάστηκαν πράγματι σκληρά γι' αυτό το θέμα και οφείλομε, όταν γίνεται τέτοιου είδους σκληρή προσπάθεια σε θεσμικά νομοσχέδια, να την εξάρομε, πράγμα το οποίο πράττω από το επίσημο βήμα της Βουλής.

Για το θέμα που θίγει ο κ. Αγαπίου, των προσφύγων που ήρθαν στην Κύπρο, είμαι βέβαιος ότι η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο Γενικός Εισαγγελέας θα δουν το θέμα μέσα στα πλαίσια του νέου πολιτικού σκηνικού που δημιουργείται με την υπερψήφιση του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής; Ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Χωρίς να θέλω να παρέμβω στις ομιλίες και του κ. Αγαπίου, ο οποίος έχει πράγματι και προσωπική συμβολή στην ανάπτυξη του αισθήματος αυτού, των

ανθρώπινων δικαιωμάτων κάποιας κατηγορίας ανθρώπων που η κακή τύχη τους φέρνει εκτός της πατρίδας τους είτε στην Κύπρο είτε σε άλλες χώρες, να πω ότι από το 1995 και η κυπριακή αντιπροσωπία στο Συμβούλιο της Ευρώπης με τη συμμετοχή της στις διάφορες διεργασίες έχει συντελέσει, πιστεύω, στην προοδευτικότερη αποδοχή αυτών των αντιλήψεων. Και χαιρετίζω την κυπριακή Βουλή που σήμερα ψηφίζει αυτό το νομοσχέδιο, που μας θέτει σε πολύ πιο ψηλό επίπεδο αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα απ' ό,τι πάρα πολλές χώρες της Ευρώπης, πάρα πολλές χώρες ακόμη κι αυτής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τους κ. συναδέλφους για το ότι δεν εισηγήθηκαν να μας δοθούν και μετάλλια. Κάναμε το καθήκον μας, νομίζω, και είναι άξιοι οπωσδήποτε συγχαρητηρίων όσοι εργάστηκαν, για να επιτευχθεί αυτό.

Με το τέλος των ομιλιών επί θέματος αρχής προχωρούμε στη δευτέραν ανάγνωσιν του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πρόσφυγας. Άρθρο 3.

Βασικές αρχές για μεταχείριση προσφύγων. Άρθρο 4.

Περιορισμοί στην εφαρμογή του Νόμου. Άρθρο 5.

Απώλεια της ιδιότητας του πρόσφυγα. Άρθρο 6.

Είσοδος αιτητών στη Δημοκρατία. Άρθρο 7.

Άδεια προσωρινής διαμονής. Άρθρο 8.

Δικαιώματα αιτητών στους οποίους χορηγείται άδεια προσωρινής διαμονής.

Άρθρο 9.

Ανήλικοι αιτητές. Άρθρο 10.

Υποβολή αίτησης για αναγνώριση προσώπου ως πρόσφυγα. Άρθρο 11.

Πρόδηλα αβάσιμες αιτήσεις ασύλου. Άρθρο 12.

Κανονική εξέταση αιτήσεων ασύλου. Άρθρο 13.

Συνέντευξη αιτητή. Άρθρο 14.

Εξέταση αιτητή από ιατρό. Άρθρο 15.

Υποχρεώσεις αιτητή κατά την εξέταση της αίτησής του. Άρθρο 16.

Απόφαση της Αρχής. Άρθρο 17.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 18.

Άδεια διαμονής για περιορισμένη χρονική περίοδο. Άρθρο 19.

Προσωρινή προστασία. Άρθρο 20.

Δικαιώματα προσφύγων. Άρθρο 21.

Δελτίο ταυτότητας και ταξιδιωτικά έγγραφα. Άρθρο 22.

Φορολογικές επιβαρύνσεις σε πρόσφυγες. Άρθρο 23.

Υποχρεώσεις προσφύγων. Άρθρο 24.

Οικογένεια πρόσφυγα. Άρθρο 25.

Αρχή Προσφύγων. Άρθρο 26.

Σύνθεση Αρχής. Άρθρο 27.

Αρμοδιότητες της Αρχής. Άρθρο 28.

Απέλαση προσφύγων. Άρθρο 29.

Μέτρα που λαμβάνονται εναντίον αλλοδαπών δε λαμβάνονται εναντίον προσφύγων. Άρθρο 30.

Προσωρινά μέτρα. Άρθρο 31.

Κανονισμοί. Άρθρο 32.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 32 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσφύγων Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχομε φτάσει στο πέρας της νομοθετικής εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, που θεωρείται ότι έγινε ως ο κατάλογος που έχει διανεμηθεί στο κάθε μέλος της Βουλής.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ ονται στην επιτροπή
1. Ο περί του Καταστατικού της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (Τροποποίηση) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταστολή της Βομβιστικής Τρομοκρατίας (Κυρωτικός)	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- Νόμος του 2000.
3. Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000. Άμυνας Άμυνας
  4. Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000. Υγείας Υγείας
  5. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
  6. Διάθεση Ακίνητης Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 50.200 και ημερομηνία 25.8.99. Εσωτερικών Εσωτερικών
  7. Έγγραφο (Αρ. 1/2000) που αφορά παράταση υπηρεσιών Οικονομικών Οικονομικών και Προϋπολογισμού

έκτακτων υπαλλήλων στη
δημόσια υπηρεσία σύμφωνα
με τις πρόνοιες των περί
Προσλήψεως Έκτακτων
Υπαλλήλων (Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία)
Νόμων του 1995 έως 1999.

8. Έκθεση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του Νόμου 74 του 1988.

Προτάσεις νόμου:	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Κατατέθηκε από Ανδρέα Χρίστου, για την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Παραπέμπεται στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.069 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργο Χατζηγεωργίου στις 12 Ιανουαρίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί καθυστερεί η ανέγερση του νέου δημοτικού σχολείου στη Γεροσκήπου και για τα μέτρα που προτίθεται να πάρει, για να επισπευσθούν οι διαδικασίες εκτέλεσης του έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.070 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μάριο Ματσάκη στις 13 Ιανουαρίου 2000.

«Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες περιοχές της Κύπρου, εκτός ορίων των βρετανικών βάσεων, διεξάγονται στρατιωτικές ασκήσεις των Βρετανών. Παρακαλώ όπως αποσταλεί λεπτομερής χάρτης.

Επίσης να πληροφορηθεί η Βουλή για οποιεσδήποτε ειδικές πρόνοιες ισχύουν για τις περιοχές αυτές όσον αφορά την ανάπτυξή τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.071 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 14 Ιανουαρίου 2000.

«Δημοσιεύτηκε πρόσφατα στις εφημερίδες ότι η κυβέρνηση αποφάσισε να εκδώσει γραμματόσημα με την ευκαιρία των καλλιστείων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά ποιο τρόπο σκέφτεται ή λογαριάζει να τιμήσει τους πνευματικούς ανθρώπους, τους καλλιτέχνες και τους επιστήμονες της Κύπρου που τίμησαν την πατρίδα μας στον εικοστό αιώνα.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.006, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την απαλλοτρίωση τεμαχίων στην κοινότητα Σκούλλη για σκοπούς διαπλάτυνσης του δρόμου εντός της κοινότητας μήκους διακοσίων μέτρων και της επαναοριοθέτησης της κοίτης του ποταμού σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Τα δύο πιο πάνω θέματα έχουν παραπεμφθεί από τον έπαρχο Πάφου στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και αναμένεται ότι οι εργασίες θα συμπληρωθούν μέχρι το τέλος Ιανουαρίου 2000.
2. Όσον αφορά τη διαπλάτυνση του δρόμου εντός της κοινότητας, μόλις συμπληρωθεί η πιο πάνω εργασία από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, θα προωθηθεί η διαδικασία δημοσίευσης γνωστοποίησης απαλλοτρίωσης και εκτέλεσης του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιανουαρίου 2000 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στην ερώτηση 23.06.007.04.051, ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σας πληροφορώ ότι στις 11 Ιουνίου 1999, ο ειδικός αστυφύλακας 7006, ο οποίος υπηρετεί στην αστυνομική διεύθυνση Λάρνακας και ενώ βρισκόταν σε διατεταγμένη υπηρεσία στο επαρχιακό δικαστήριο Λάρνακας για συνοδεία/ασφάλεια κρατούμενου δέχθηκε αυστηρή παρατήρηση, στην παρουσία πολιτών, από τον υπεύθυνο της Εισαγγελίας Λάρνακας, ανώτερο υπαστυνόμο Σωτήρη Κόκκινο, επειδή ο εν λόγω ειδικός αστυφύλακας δεν έδειξε τον προσήκοντα σεβασμό προς ανώτερό του.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι αξιωματικός της αστυνομίας χειροδίκησε εναντίον του ειδικού αστυφύλακα 7006, φαίνεται ότι δεν ευσταθεί, γιατί σε γραπτή κατάθεσή του ο εν λόγω ειδικός αστυφύλακας ανέφερε ότι ο κ. Κόκκινος τον παρατήρησε για τη συμπεριφορά του αγγίζοντάς τον στο πηγούνι.

Πέραν των πιο πάνω, ο ειδικός αστυφύλακας 7006 δεν προέβηκε σε οποιαδήποτε καταγγελία, αλλά το συμβάν αναφέρθηκε στον βοηθό αστυνομικό διευθυντή Λάρνακας

από το δικηγόρο του κατηγορουμένου που συνοδεύετο από τον ειδικό αστυφύλακα 7006.

Ο ίδιος ο ειδικός αστυφύλακας 7006 στην κατάθεσή του ανέφερε ότι δεν έχει πρόθεση να καταγγείλει τον εν λόγω αξιωματικό για τη συμπεριφορά του απέναντί του, για να διωχθεί πειθαρχικά, αλλά να του γίνει παρατήρηση.

Ο βοηθός αστυνομικός διευθυντής Λάρνακας, ο οποίος επιλήφθηκε της όλης υπόθεσης και αφού ενημερώθηκε για τα γεγονότα, κάλεσε ενώπιόν του τον ειδικό αστυφύλακα τον οποίο παρατήρησε για τη συμπεριφορά του απέναντι στον αξιωματικό και το θέμα θεωρείται λήξαν.

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.053, ημερομηνίας 18 Νοεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Οι μαθητές κατά το πλείστον μεταφέρονται με αγροτικά και αστικά λεωφορεία. Από αυτά, τα διακόσια εβδομήντα τέσσερα (διακόσια δεκαέξι αγροτικά και πενήντα οκτώ αστικά) είναι ηλικίας πέραν των είκοσι πέντε χρόνων.

Το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, αφού συμπλήρωσε την επιθεώρηση οχημάτων επικίνδυνων φορτίων στις 15 Δεκεμβρίου 1999, θα αρχίσει στις 17 Ιανουαρίου 2000 την επιθεώρηση όλων των λεωφορείων. Με την ολοκλήρωση της επιθεώρησής τους, αναμένεται ότι θα βελτιωθεί σημαντικά η κατάστασή τους και κατ' επέκταση η ασφάλεια του κοινού.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο κεφάλαιο είναι το Κεφάλαιο Δ' και το πρώτο θέμα είναι «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας». Είναι ένα θέμα το οποίο είχε εγγράψει ο έντιμος συνάδελφος κ. Κίκης Γιάγκου. Άρχισε η

συζήτηση την προηγούμενη συνεδρία, πλην όμως διαβλέπω μία έντονη απουσία των μελών ... εκτός εάν υπάρχει έτοιμος ομιλητής, διαφορετικά θα αναβάλω τη συνεδρία για την επόμενη Πέμπτη.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το ίδιο θα είναι και την επόμενη Πέμπτη. Είναι, αντίθετα, σήμερα είμαστε και κάμποσοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, υπάρχει ομιλητής έτοιμος;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε. Να αναλάβετε τώρα που προεδρεύετε της Βουλής, κύριε Πρόεδρε ... εισηγούμαι να δούμε ξανά το Κεφάλαιο Δ΄ σε μια σύσκεψη. Είναι σπατάλη του χρόνου της Βουλής. Πρέπει να επανεξεταστεί το θέμα του τρόπου συζήτησης των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ΄.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιθανότατα να καθορίσουμε είτε ειδική ημέρα είτε μια ημέρα και να εξαντλείται ένα θέμα ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... οπότε όλες οι πλευρές πιθανότατα θα πρέπει να είναι έτοιμες κατ' εκείνη την ημέρα να μας παρουσιάσουν τις θέσεις τους.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μια φορά το μήνα να είναι μέρα του Κεφαλαίου Δ΄.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου. Ναι, θα σας δώσω το λόγο, κύριε Αγαπίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς εκκρεμεί εκείνη η σύσκεψη που θα κάναμε, για να πάρουμε αποφάσεις. Και εκείνο που θα είχα να προσθέσω είναι το θέμα των ερωτήσεων προς τους υπουργούς κ.λπ. Έτσι θα παρακαλέσω ... νομίζω να σκεφτούμε τη σύσκεψη και να τεθούν όλ' αυτά τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαρίστως, κύριε Χατζηδημητρίου. Ναι, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Δυο λόγια για ό,τι είπε ο κ. Πουργουρίδης. Και ο κανονισμός έχει τροποποιηθεί, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει ειδική διαδικασία, τουλάχιστον στα θέματα συζήτησης, στο θέμα της συζήτησης ενώπιον της Βουλής, ποιοι μιλούν, πόσοι μιλούν, πόση ώρα μιλούν και νομίζω ότι το πρόβλημα δημιουργείται, γιατί δεν εφαρμόζουμε τον κανονισμό σε ό,τι αφορά τον τρόπο συζήτησης στη Βουλή. Αλλά το σοβαρότερο απ' όλα τα προβλήματα που υπάρχουν στη Βουλή μας είναι το γεγονός ότι τελειώνει η νομοθετική εργασία, οι βουλευτές φεύγουν, μένει η Βουλή με κενά έδρανα και αναγκαζόμαστε κάθε φορά να λέμε: «διακόπτεται η συνεδρίαση, διότι δεν υπάρχουν αρκετοί ομιλητές».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είναι της ώρας ούτε θα συζητήσουμε εδώ πώς θα χειρίζεται η Βουλή το Κεφάλαιο Δ'. Όμως, επειδή γίνονται σχόλια και έγιναν και εδώ και στον τύπο, ότι συζητούμε το Κεφάλαιο Δ' μέσα σε κενά έδρανα ... Αυτοί που τα λεν είναι αυτοί που δεν ξέρουν πώς περιλήφθηκε μέσα στο σύνταγμα η ύπαρξη του Κεφαλαίου Δ', που προτάθηκε ουσιαστικά για μία ακαδημαϊκή αναφορά του θέματος για λόγους ενημέρωσης του κοινού. Ούτε η Κύπρος είναι η μοναδική ούτε το δικό μας κοινοβούλιο

είναι το μόνο που, όταν συζητούνται θέματα τέτοιας φύσεως, έχει κενά τα έδρανα. Σας το λέω και το επαναλαμβάνω και όποιος θέλει ας το ελέγξει. Εγώ ήμουν παρών στο Κογκρέσο των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής που έχουν ειδικό κανονισμό. Είναι η απαρτία την ώρα που ξεκινά η συνεδρία και ισχύει για ολόκληρη τη συνεδρία. Και, επειδή το δείχνει και η τηλεόραση ζωντανό, κάθεται ο προεδρεύων -δεν είναι σαν εμάς που έχουμε επίλεκτο προεδρεύοντα, αλλά κάθε φορά ένας προεδρεύει περιοδικώς, εκ περιτροπής - και είναι εκείνος και ο ομιλητής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό είναι από ιδιαίτερη ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και λέει -κενά τα έδρανα, δεν έχει έναν μέσα- και τους λέει: «Αγαπητοί συνάδελφοι». Και δεν έχει έναν μέσα, κύριε Πρόεδρε. Μάλιστα έχει άλλη διαδικασία που λέει: «Αντί να σας το διαβάσω, καταθέτω την ομιλία μου στα πρακτικά και δημοσιεύεται μέσα στην εβδομαδιαία έκδοση των πρακτικών της Βουλής.» Επιτρεπτό, νόμιμο, αποδεχτό, διότι αυτός είναι ο σκοπός του Κεφαλαίου Δ'. Να αναφερθεί το θέμα εκεί που έχει θέματα κοινοβουλευτικού ελέγχου και εκείνοι που ενδιαφέρονται να τον ασκήσουν. Δεν είναι όμως αποτελεσματικός ή εκτελεστικός ο ρόλος της Βουλής στο Κεφάλαιο Δ'. Έτσι δημιουργήθηκε το σύστημα, ήμουν μέσα στη συνταγματική επιτροπή και δεν αφορούσε τούτου του είδους τα θέματα. Αφορούσε θέματα δημοσίου και γενικού ενδιαφέροντος, όχι γιατί, επιτέλους, δε στήθηκε ο στύλος της ηλεκτρικής στο δρόμο που πηγαίνει στη Γερμασόγεια! Και σας το λέω γιατί ενέγραψαν τέτοια θέματα και συζητήσαμε τέτοια θέματα παλιά. Όχι. Επομένως, πρώτα απ' όλα το λέω για τον τύπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα που το λέτε είναι αργά. Μόνο δύο ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μα και τούτοι φεύγουν. Γιατί να μεν φύουν δηλαδή; Εγώ δεν εκατάλαβα γιατί να κάθομαι εδώ ν' ακούω τον ομιλητή να μου διαβάζει ομιλία που την έγραψε, δεν ξέρω πόσους μήνες προηγουμένως, να μου τη διαβάζει! Εγώ είμαι οπτικός τύπος. Πιο αποτελεσματικά θα καταλάβω είντα που θέλει να πει, αν μου τη στείλει να τη διαβάσω. Δεν υπάρχει λόγος να είμαι εδώ πέντε ώρες, για να ακούω γραμμένη ομιλία για ένα θέμα το οποίο έχασε την προτεραιότητα. Αγαπητέ μου συνάδελφε, ξέρεις πόσο φιλικά είναι τα αισθήματά μου ... Έχεις γραμμένο θέμα γιατί δεν πρέπει να κλείσει το «Φιλοξενία». Έκλεισε το ευλοημένο ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

... εδώ και ένα χρόνο και έν' γραμμένο μέσα να το συζητήσομε!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για να τιμήσω τον κ. Παπαδόπουλο που ίδρυσε το «Φιλοξενία», αλλά ούτε αυτός δεν το αναγνωρίζει!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Τώρα για το υπό αναφορά θέμα του Κεφαλαίου Δ', είχα την ευτυχία να παρακολουθήσω την ανάλυση που έκανε ο συνάδελφος, ο Κίκης ο Γιάγκου, και οι διαπιστώσεις του δε νομίζω να μη γίνονται αποδεχτές από όλους, ακόμη δε και τα

πρακτικά μέτρα τα οποία εισηγήθηκε. Θεωρώ ότι είναι καθολικής αποδοχής και έγκρισης. Γι' αυτό το λόγο ας θεωρηθεί ότι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν υιοθετείται η ...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

... ας θεωρηθεί ότι συζητήθηκε και να έχουμε στον πίνακα ένα θέμα λιγότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή προτίθεμαι να μιλήσω και μόλις έχω έρθει τώρα μέσα, δεν ξέρω τι προηγήθη, αλλά, επειδή προτίθεμαι να μιλήσω κι εγώ για ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για την οδική ασφάλεια.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

... για την τροχαία ασφάλεια και πιστεύω ότι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παραμείνει.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Θεωρώ πολύ χρήσιμη την ομιλία. Ε, τώρα εάν ... Αντιλαμβάνομαι πως και η συνάδελφος, η κ. Καίτη Κληρίδου, θέλει να μιλήσει για το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα αναβληθεί οπωσδήποτε η συζήτηση, διότι δεν έχει ομιλητές σήμερα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Έχει, ο κ. Παπακώστας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Γενικά επί του θέματος θα ήθελα να πω κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι πιο γενικό το θέμα. Δηλαδή αυτή τη σύσκεψη, η οποία επρογραμματίζετο, νομίζω ότι οφείλουμε να την κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά που εγείρατε το θέμα, θέλω να σας βεβαιώσω ...

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

... διότι είναι και θέμα επικαιρότητας των θεμάτων, όπως είπε και ο κ. Παπαδόπουλος. Δεν μπορούμε να έχουμε στη λίστα μας δεκαπέντε θέματα τα οποία εκκρεμούν από δύο χρόνια. Τα πλείστα δεν είναι πλέον επίκαιρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω ζητήσει από το γενικό διευθυντή της Βουλής, αν μου επιτρέπετε, να δούμε την ερχόμενη εβδομάδα σε μια μεταξύ μας συνάντηση τις εκκρεμότητες, με όλο το σεβασμό προς τον απουσιάζοντα Πρόεδρο και επειδή κανένας δεν μπορεί να προβλέψει πότε θα είναι στην Κύπρο και σε θέση να προεδρεύσει. Νομίζω ότι το σώμα μπορεί να λειτουργήσει. Επαναλαμβάνω και με πλήρη ενημέρωση προς τον Πρόεδρο, όπως επιβάλλεται, αλλά νομίζω ότι μπορεί να προχωρήσουμε με συσκέψεις, με κάποια μέτρα ... είναι τα θέματα του κτιρίου της Βουλής, της διαδικασίας, σωρεία θεμάτων τα οποία απασχολούν το σώμα που πρέπει άμεσα και σε συνεργασία όλων των πλευρών να βρούμε τις συναινετικές εκείνες λύσεις και να γίνει η σύσκεψη η οποία είχε προγραμματιστεί. Νομίζω ότι θα βοηθήσει στην πιο εύρυθμη ακόμα λειτουργία του σώματος.

Ευχαριστώ πολύ.

Επίσης υπάρχει εισήγηση εκ μέρους του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου να εγγραφούν στο Κεφάλαιο Δ΄ τα δύο πιο κάτω θέματα:

1. «Η μόλυνση του περιβάλλοντος στο χωριό Κατύδατα από σκόνες, χημικές ουσίες και άλλα υλικά που διαχέονται από το μεταλλείο της Σκουριώτισσας».
2. «Η χρεοκοπία του συστήματος της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών λόγω αδυναμιών του θεσμού, αλλά και λόγω αυθαιρεσίας ή/και υπέρβασης εξουσιών από πλευράς αξιολογούντων επιθεωρητών».

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο πιο πάνω θέματα εγγραφούν στο Κεφάλαιο Δ΄;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο θέματα εγγράφονται και παραπέμπονται το πρώτο στην επιτροπή Περιβάλλοντος και το δεύτερο στην επιτροπή Παιδείας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα πραγματοποιηθεί την επόμενη Πέμπτη, 27 Ιανουαρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1999.
4. Ο περί Στατιστικής Νόμος του 1999.
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2000.
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2000.

7. Ο περί Ελέγχου των Παραπλανητικών και Συγκριτικών Διαφημίσεων Νόμος του 1999.
8. Ο περί Εγγραφής Γεωπόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
9. Ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων Νόμος του 1999.
10. Ο περί της Σύμβασης για Διεθνή Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
11. Ο περί της Σύμβασης αναφορικά με την Πολιτική Δικονομία (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
12. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Έβδομο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
13. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια Υπέρ Τρίτου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
14. Οι περί Υπηρεσίας Φυλακών Κανονισμοί του 1999.
15. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Τοποθετήσεις, Μετακινήσεις και Μεταθέσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
16. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.
17. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμοί του 1999.

18. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.
19. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
20. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
21. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
22. Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 1999.
23. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 1999.
24. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1999.
25. Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.
26. Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Κανονισμοί του 1999.
27. Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
28. Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Κανονισμοί του 1999.

29. Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
30. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1999.
31. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
32. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1999.
33. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
34. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999.
35. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1999.
36. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 1999.
37. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1999.
38. Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
39. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 1999.
40. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1999.

41. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
42. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 1999.
43. Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
44. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 1999.
45. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Συσκευασμένα Αγαθά) Κανονισμοί του 1999.
46. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
47. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Φεβρουάριο του 2000.
48. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Κίκη Γιάγκου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (14.10.99). (Συνέχιση της συζήτησης).
2. «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
3. «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (4.2.1999).
(Συνέχιση της συζήτησης).
4. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
5. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

- (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
6. «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο "Φιλοξενία".»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999).
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου). (19.5.1999).
8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 1997.
9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των κ. Μάριου Μασσάκη και Χρίστου Μαυροκορδάτου). (15.6.1999).

10. Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.
11. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
- α) «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας και περί αλιευτικών καταφυγίων και το μέλλον της αλιείας στην Κύπρο.»
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (19.9.1996).
- β) «Οι σοβαρές ζημιές που προκαλούνται από τα δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων και μέτρα για αντιμετώπισή τους.»
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής). (30.1.1997).
(Κτυπά τη σφύρα.)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.19 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μάτσης Γιαννάκης
Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούπτας Νίκος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μούσκος Ανδρέας

Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Στυλιανού Στέλιος
Θωμά Γιαννάκης	Συλλούρης Δημήτρης
Καζαμίας Κίκης	Τυρίμος Κυριάκος
Καράς Αντώνης	Φιλίππου Ανδρέας
Κατσουρίδης Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστόφιας Δημήτρης
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκφραση από τον προεδρεύοντα του σώματος κ. Νίκο Αναστασιάδη των ευχών του σώματος για ταχεία ανάρρωση του Προέδρου της Βουλής κ. Σπύρου Κυπριανού.
2. Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη για τον προϋπολογισμό του 2000.
3. Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», 2. «Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και 3. «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε [Πρ. Προδρόμου, Τ. Χατζηδημητρίου, Δ. Χριστοδουλίδης, Ι. Μακρίδης, Ν. Μουσιούττας, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης)] και ψήφισή τους σε νόμους [του πρώτου ως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000].
4. Συζήτηση (Δ. Ηλιάδης, Ν. Κατσουρίδης) έπειτα από εισήγηση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου για αναβολή του θέματος «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1999», η έκθεση για το νομοσχέδιο και απόρριψή του.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύναψης Καταναλωτικών Συμβάσεων Εκτός Εμπορικού Καταστήματος Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Βασιλείου, Τ. Παπαδόπουλος, Κ. Καζαμίας, Δ. Θεοδώρου, Γ. Λιλλήκας) και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύναψης Καταναλωτικών Συμβάσεων εξ Αποστάσεως Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.

7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Κινηματογραφική Συμπαράγωγή (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ορισμένων Πτυχών της Πώλησης Καταναλωτικών Αγαθών και των Συναφών Εγγυήσεων Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Αμοιβαία Αρωγή σε Ποινικά Θέματα και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου Αυτής (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια των Καθορισμένων Περιοχών των Χωριών Μενεού, Κιτίου, Περβολιών, Μαζωτού και Κιβισιλίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσφύγων Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Αγαπίου, Χρ. Πουργουρίδης, Δ. Χριστοδουλίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
15. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
16. Ερωτήσεις βουλευτών: Καθυστέρηση στην ανέγερση νέου δημοτικού σχολείου στη Γεροσκήπου - Περιοχές στις οποίες διεξάγονται στρατιωτικές ασκήσεις των

Βρετανών - Τιμές στους πνευματικούς ανθρώπους, στους καλλιτέχνες και στους επιστήμονες της Κύπρου του εικοστού αιώνα.

17. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Καθυστέρηση στη διαπλάτυνση δρόμου στην κοινότητα Σκούλλη - Χειροδικία αστυνομικού σε βάρος ειδικού αστυνομικού - Η κακή κατάσταση λεωφορείων που μεταφέρουν μαθητές.
18. Διαδικαστική συζήτηση για τον τρόπο διεξαγωγής της συζήτησης αναφορικά με τα θέματα του Κεφαλαίου Δ΄ [Χρ. Πουργουρίδης, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Αγαπίου, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Βασιλείου].
19. Εισήγηση του κ. Νίκου Μουσιούττα να τερματιστεί η συζήτηση του θέματος «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας», η σύντομη παρέμβαση του κ. Κώστα Παπακώστα και απόρριψη της εισήγησης.
20. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ των ακόλουθων θεμάτων: α. «Η μόλυνση του περιβάλλοντος στο χωριό Κατύδατα από σκόνες, χημικές ουσίες και άλλα υλικά που διαχέονται από το μεταλλείο της Σκουριώτισσας» και β. «Η χρεοκοπία του συστήματος αξιολόγησης των εκπαιδευτικών λόγω αδυναμιών του θεσμού, αλλά και λόγω αυθαιρεσίας ή/και υπέρβασης εξουσιών από πλευράς αξιολογούντων επιθεωρητών» από τον κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 27ης Ιανουαρίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 15)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα που είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000» δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999». Η έκθεση του θέματος αυτού διαβάστηκε στην προηγούμενη συνεδρία.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι είναι το νομοσχέδιο που αφορά κάποιες θέσεις στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είχαμε δηλώσει ότι θα μιλούσαμε στην ολομέλεια. Μετά τις εξηγήσεις που είχαμε με τον κ. Χαραλάμπους της εισαγγελίας, διεπιστώθη πραγματικά ότι υπάρχει κάποιο κενό, όμως δε θέλουμε να σταθούμε εμπόδιο στην πλήρωση των θέσεων, εάν η ολομέλεια ενδιαφέρεται να προχωρήσει, όπως άλλωστε δήλωσε πως θα προχωρήσει, πάνω στο θέμα. Όμως υπάρχει πράγματι ένα κενό και μία αταξία σε ό,τι αφορά τα σχέδια υπηρεσίας των ημικρατικών οργανισμών και πρέπει επιτέλους να μπει κάποια τάξη· είτε να έρχονται ή να αποφασιστεί να μην έρχονται! Όχι για μερικούς να έρχονται και για άλλους όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ έχω μια συγκεκριμένη εισήγηση. Πάλι είμαι στη δυσάρεστη θέση να μιλώ έναντι προειλημμένης απόφασης, αλλά την εισήγησή μου θα την κάνω.

Να απορριφθεί το νομοσχέδιο όπως έχει και να έρθει και να εξεταστεί μαζί με τον προϋπολογισμό της αρχής που θα εξεταστεί σε ένα μήνα περίπου, για να μπορέσουμε να δούμε το οργανόγραμμα. Γιατί κάνω αυτή την εισήγηση; Η απόφαση της Βουλής ήταν να ζητήσουμε τη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα. Είμαι σίγουρος ότι τα εξήγησε ο

κ. Μουσιούπτας. Ήρθε ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας και σε έκπληξη δική μου -είμαι σίγουρος οι άλλοι συνάδελφοι θα ήταν ενήμεροι, αλλά εγώ είχα άγνοια- αυτός ειδικά ο οργανισμός εγκρίνει πρώτα θέσεις και κλίμακες και μετά αποφασίζει τα καθήκοντα που θα αναθέσει. Δηλαδή, όπως είναι η πρόταση τώρα, θα δημιουργήσουμε επτά θέσεις Α15, τόσες θέσεις Α14 -παραδείγματα λέω- έχουν ήδη έξι θέσεις Α16 γενικών διευθυντών, και αφού δημιουργηθούν οι θέσεις, αποφασίζουν ποια καθήκοντα θα αναθέσουν στους φορείς αυτών των θέσεων.

Δηλαδή, για να πω τώρα μίαν υπερβολή. Μπορεί να ιδρυθεί τώρα θέση Α15 και να αποφασίσει το συμβούλιο ότι: «Θέλουμε να τη δώσουμε στο τμήμα κλητήρων.»! Ο κλητήρας έχει τα ελάχιστα καθήκοντα που προνοούν τα σχέδια υπηρεσίας, θα πάρει τη θέση Α15 και κανένας από μας δεν ξέρει ούτε το οργανόγραμμα ούτε το κόστος αυτής της δαπάνης. Να εξηγούμαστε, οι πενήντα πέντε θέσεις που θα δημιουργήσουμε σημαίνουν έξοδα 3,5 εκατομμυρίων το χρόνο.

Λοιπόν, η δική μου εισήγηση, ενόψει αυτών των δεδομένων, είναι ποιον ενοχλεί, ποια αναστάτωση θα προκύψει, εάν αυτή η πρόταση εξεταστεί μαζί με τον προϋπολογισμό; Να δούμε το οργανόγραμμα και να ξέρουμε ότι αυτές οι θέσεις είναι γι' αυτά τα καθήκοντα. Είναι, για παράδειγμα, για την κινητή τηλεφωνία. Είναι, για παράδειγμα, για το τμήμα των κλητήρων. Είναι, για παράδειγμα, για το τμήμα των γραφείων. Είναι, για παράδειγμα, για το τμήμα των διορθωτών των στύλων που έχουν τα σύρματα που καθορίζουν τα...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ακόμα λίγο να μας πεις, είναι, για παράδειγμα, για λακκοτρύπηδες στο τέλος!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα! Το λέτε ειρωνικά, συνάδελφε, αλλά, ναι, έτσι λέει ο νόμος. Ορίζονται οι θέσεις και οι μισθοί και καθορίζονται τα καθήκοντα μετά. Δεν υπάρχει άλλος

οργανισμός που έχει αυτή την ανακολουθία και αυτό το οξύμωρο σχήμα! Δηλαδή ορίζουμε τις μισθολογικές κλίμακες και τις ανάλογες θέσεις και τα καθήκοντα ταιριάζουν αργότερα, κατ' απόφαση του συμβουλίου. Αυτά μας είπε ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας. Δε θέλω να τα αναγάγω στο θέμα να έρχονται και να μην έρχονται τα σχέδια υπηρεσίας στη Βουλή, αλλά πιστεύω αυτό είναι, για μένα, ανήκουστο πράγμα, είναι μια ανακολουθία, είναι ένα οξύμωρο σχήμα. Να ξέρουμε τουλάχιστον ποιο είναι το συνολικό οργανόγραμμα, η πυραμίδα των θέσεων και η Βουλή, αν θέλει να εγκρίνει δεκατέσσερις θέσεις γενικών διευθυντών Α16 -η κυβέρνηση δεν έχει τόσες- ας τις εγκρίνει. Αλλά να ξέρουμε ότι έχουμε δεκαέξι θέσεις γενικών διευθυντών σ' έναν οργανισμό που έχει δυόμισι χιλιάδες υπαλλήλους. Έχει και πολλά άλλα, αλλά δεν είναι της ώρας.

Δεν μπορώ για παράδειγμα εγώ να ακούω ότι έχει κυκλοφορήσει από τον περασμένο Ιούνιο εγκύκλιος του γενικού διευθυντή που διανέμει τις μετοχές της ιδιωτικής εταιρείας που θα γίνει αναλόγως του βαθμού των θέσεων αυτών που θα ιδρύσουμε! Και οι Α15 παίρνουν τόσες μετοχές, οι Α14 τόσες, οι Α13 παίρνουν τόσες. Γι' αυτό επείγονται; Μήπως υπάρχει κανένα σενάριο που λέει ότι θα δοθούν μετοχές στο προσωπικό; Από πού και ως πού; Δική τους είναι η περιουσία και τις διανέμουν στο προσωπικό; Δόξα σοι ο Θεός, το προσωπικό εργάζεται μεν, προσφέρουν πολύτιμες υπηρεσίες, αλλά αμείβονται και αναλογικά πλουσιοπάροχα. Δεν καταλαβαίνω γιατί να τους διανέμουμε και την κρατική περιουσία, αναλόγως της μισθολογικής κλίμακας που θα κατέχει ο καθένας. Αυτά όλα με κάνουν καχύποπτο. Και όλα αυτά, ναι, βεβαίως. Όσον με αφορά εμένα δε θα περάσει ποτέ το νομοσχέδιο και καλά κάνουν να το ξέρουν· ότι θα διανεμηθούν μετοχές κυβερνητικού/ημικρατικού οργανισμού στους υπαλλήλους. Με κανέναν τρόπο! Και θέλει δύο τρίτα της Βουλής για

να εγκριθεί, γιατί συνεπάγεται αλλαγή του συντάγματος. Καλά είναι να το ξέρουν. Άρα μην ανοίγουν με εγκυκλίους την όρεξη των υπαλλήλων.

Λοιπόν, η εισήγησή μου: Θα παρακαλέσω, αν δε συμφωνήσει η Βουλή να το απορρίψει, αυτό να εξεταστεί μαζί με τον προϋπολογισμό. Θα ζητήσω να μην ψηφιστεί και μάλλον θα καταψηφιστεί, και δεν έχω αμφιβολία ότι θα καταψηφιστεί, και οι νέες θέσεις να εξεταστούν σε συνάφεια και μαζί με τον προϋπολογισμό της αρχής που θα συζητηθεί από την επιτροπή πρώτα και μετά από τη Βουλή, μέσα σε δύο μήνες από σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας ήρθε στην επιτροπή και μας εξήγησε ότι το καθεστώς που υφίσταται αυτή τη στιγμή στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών θα έπρεπε να αναθεωρηθεί. Η επιλογή είναι να αναθεωρήσουμε ακριβώς το νόμο, όπως επίσης, όπως εισηγείται ο κ. Παπαδόπουλος, ενδεχομένως να συζητήσουμε τις θέσεις αυτές σε συνάρτηση με τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών. Όμως εδώ παραλείπεται το γεγονός ότι αυτές οι θέσεις προκύπτουν, προέρχονται από τον προϋπολογισμό της προηγούμενης χρονιάς. Δεν είναι όντως αποκομμένες και ανεξάρτητες όπως έρχονται τώρα. Τότε είχαν αποσπαστεί, για να τις δούμε χωριστά. Άρα λοιπόν εμείς, η δική μας η εισήγηση είναι ότι, ναι, μπορεί να εξεταστεί ο νόμος, αλλά γνωρίζουμε όλοι πόσο διάστημα θα πάρει. Από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών υπάρχει διαβεβαίωση ότι αυτές οι θέσεις είναι αναγκαίες. Βεβαίως, αν συζητήσουμε τα πράγματα όπως τα παρουσιάζει ο κ. Παπαδόπουλος -και ίσως κάπως έτσι να είναι- φαίνεται να είναι κάπως παράδοξο, αλλά με αυτή την παράδοξη τακτική λειτουργούσε μέχρι τώρα διαρκώς η Αρχή Τηλεπικοινωνιών και νομίζω ότι δε θα ήταν σκόπιμο να

προκαλέσουμε τα οποιαδήποτε προβλήματα θα προκύψουν από τον προγραμματισμό τους, αφού διαβεβαιώνουν ότι χρειάζονται αυτές τις θέσεις και θα είναι για συγκεκριμένες τοποθετήσεις, δε θα είναι ούτε για το τμήμα κλητήρων, ούτε για τα άλλα τμήματα που έχουν ακουστεί. Το λέει, κύριε Παπαδόπουλε, ο οργανισμός ο οποίος υποβάλλει και ζητά να εγκρίνουμε αυτές τις θέσεις.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν το λέει, αυτό είναι το πρόβλημα, δεν το λέει!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, το θέμα σήμερα είναι στην τελική του κατάληξη και, κύριε Πρόεδρε, νομίζω θυμούμαστε όλοι ότι είπαμε ότι είναι η τελευταία αναβολή και θα πρέπει να αποφασίσουμε. Η δική μας η εισήγηση είναι ότι, ναι, μπορούμε να δούμε τη διαδικασία δημιουργίας θέσεων και το νόμο αναλόγως, αλλά στο μεταξύ σ' αυτή την περίπτωση δε χρειάζεται να καθυστερήσουμε, μπορούμε να τους εγκρίνουμε τις θέσεις και να διορθώσουμε το καθεστώς στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καζαμίας, παρακαλώ.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ καταρχάς στο δεύτερο σημείο που έθιξε ο κ. Παπαδόπουλος και που ασφαλώς πάρα πολλοί από εμάς δεν μπορούν να διαφωνήσουν. Το θέμα δηλαδή των οποιωνδήποτε πιθανών υποσχέσεων που κατ' ουδένα λόγο είτε η διεύθυνση είτε η διοίκηση ενός ημικρατικού οργανισμού δε μπορεί να διαμοιράζει στους εργοδοτούμενους για πιθανή μετοχοποίηση του συγκεκριμένου οργανισμού και την οποιαδήποτε συμμετοχή των οποιωνδήποτε εμπλεκομένων. Όμως δεν είναι αυτό το θέμα που συζητάμε σήμερα. Πρέπει να πούμε ότι μας προβλημάτισε πάρα πολύ κατά πόσο θα εγκρίναμε αυτές τις θέσεις οι οποίες συζητούνται. Είναι

γεγονός ότι είναι συνεπακόλουθο προηγούμενων συζητήσεων που έγιναν στην επιτροπή μας, ανάλογα με την ανάπτυξη του συγκεκριμένου ημικρατικού οργανισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, θεωρούμε δε ως δεδομένη την υλοποίηση αυτών που μας λέχθηκαν από τη διεύθυνση, ότι οι θέσεις αυτές προορίζονται συγκεκριμένα για την ανάπτυξη των υπηρεσιών της κινητής τηλεφωνίας και ο κυριότερος λόγος που υιοθετούμε αυτή την πρόταση δεν είναι άλλος από το γεγονός ότι θέλουμε να δώσουμε τα εφόδια σ' αυτό το δυναμικό μέχρι στιγμής ημικρατικό οργανισμό να παραμείνει συναγωνιστικός και να ετοιμαστεί ακόμα όσο το δυνατόν καλύτερα, για να αντιμετωπίσει τον οποιοδήποτε συναγωνισμό θα υπάρξει -και γνωρίζουμε ότι θα υπάρξει- με την απαιτούμενη φιλελευθεροποίηση στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Αυτό είναι το σκεπτικό με το οποίο δίδουμε τη θετική μας ψήφο για τη συγκεκριμένη πρόταση. Ασφαλέστατα, εάν υπάρξει οποιαδήποτε διαφοροποίηση στη στάση της διεύθυνσης του συγκεκριμένου οργανισμού, εδώ θα είμαστε, θα παρακολουθούμε και θεωρούμε δικαίωμά μας να παρέμβουμε εκεί και όπου πιστεύουμε ότι δεν υλοποιούνται αυτά τα οποία παρουσιάστηκαν στην επιτροπή μας και κατ' ακολουθία και στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Παπαδόπουλε, επειδή είμαι υποχρεωμένος να θέσω την πρότασή σας σε ψηφοφορία, η πρότασή σας είναι να απορριφθεί το νομοσχέδιο αυτό, όχι να αναβληθεί.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα, να απορριφθεί. Έχουμε δεσμευτεί να μη ζητήσουμε ξανά αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό λέω. Είναι για να το διευκρινίσω, για να ξέρουμε ακριβώς τι θα ψηφίσουμε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα αποφασίσουμε σήμερα. Έτσι είναι η απόφαση της ολομέλειας είτε την έγκριση είτε την καταψήφιση. Η εισήγησή μου είναι να καταψηφιστεί, μαζί με τη διευκρίνιση ότι θα εξεταστεί με τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόταση είναι μπροστά στο σώμα. Και η πρόταση προνοεί την απόρριψη του νομοσχεδίου και εξέτασή του σε συνδυασμό με τους νέους προϋπολογισμούς. Ποιοι υποστηρίζουν αυτή την πρόταση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε, κύριε Πρόεδρε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Έξι, μαζί με τον κ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαστε εδώ πέντε και ένας ο κ. Βενιαμίν, έξι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πέντε ψήφους υπέρ, είκοσι τέσσερις εναντίον και δύο αποχές η πρόταση απορρίπτεται.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού £114.163 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου, 1999. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 4 και των Πινάκων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 4 και οι Πίνακες εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη, δε χρειάζεται να αναγνωσθεί.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούππας, αναπλ. πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισιδωρος Μακρίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	
Παναγιώτης Δημητρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου
Αβραάμ Αντωνίου	

Όπως είναι γνωστό, το σύνολο της ζητούμενης με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο συμπληρωματικής πίστωσης για την ίδρυση/αναβάθμιση θέσεων στη δημόσια υπηρεσία έχει ήδη εγκριθεί από την ολομέλεια του σώματος, με εξαίρεση το μέρος του που αφορά τη δημιουργία της νέας θέσης "Διευθυντή Πολιτιστικής Ανάπτυξης" (Κλ.Α15) κάτω από το κεφάλαιο 20.01.2 "Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Διοίκηση".

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε το μέρος αυτό του πιο πάνω νομοσχεδίου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιανουαρίου 2000 στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας και Πολιτισμού.

Η επιτροπή, αφού μελέτησε διεξοδικότερα την ανάγκη δημιουργίας της υπό αναφορά νέας θέσης και αφού άκουσε τις επεξηγήσεις των αρμοδίων που παρευρέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί την έγκριση της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης για τη δημιουργία της εν λόγω θέσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκρισή της, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση ορισμένων Άρθρων των Κεφαλαίων 20.01.2 «Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Διοίκηση» και 20.03.2 «Πολιτιστικές και Άλλες Υπηρεσίες» του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι "Ο περί Στατιστικής Νόμος του 1999". Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Στατιστικής Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούππας, αναπλ. πρόεδρος   Ανδρέας Φιλίππου

Τάσσος Παπαδόπουλος   Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης   Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου   Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου   Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας   Ανδρούλα Βασιλείου

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Ιανουαρίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αντικατάσταση του υφιστάμενου περί Στατιστικής νόμου του 1968 με νέα νομοθεσία.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας στο κεφάλαιο της στατιστικής με το κοινοτικό κεκτημένο και συγκεκριμένα με τον κανονισμό 322/97 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Η παροχή δυνατότητας για διεξαγωγή ερευνών που αποφασίζονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Η δυνατότητα διαβίβασης εμπιστευτικών δεδομένων στη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Eurostat).
4. Η μετονομασία του Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών σε Στατιστική Υπηρεσία.

5. Η σύσταση Στατιστικού Συμβουλίου που θα έχει συμβουλευτικές αρμοδιότητες σε σχέση με την ετοιμασία και την εφαρμογή των προγραμμάτων των στατιστικών δραστηριοτήτων.
6. Η ετοιμασία πενταετούς και ετήσιου προγράμματος στατιστικών δραστηριοτήτων και τα επιμέρους θέματα που αφορούν τη λειτουργία της Στατιστικής Υπηρεσίας και τη διεξαγωγή ερευνών και άλλων εργασιών από αυτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως “Ο περί Στατιστικής Νόμος του 2000”.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αρμοδιότητες Στατιστικής Υπηρεσίας. Άρθρο 3.

Θέματα αναφορικά με τα οποία δύναται να διεξαχθεί έρευνα. Άρθρο 4.

Σύσταση στατιστικού συμβουλίου. Άρθρο 5.

Αρμοδιότητες στατιστικού συμβουλίου. Άρθρο 6.

Προγράμματα στατιστικών δραστηριοτήτων. Άρθρο 7.

Ανάθεση εργασίας σε ιδιώτες. Άρθρο 8.

Υιοθέτηση ταξινομήσεων. Άρθρο 9.

Πρόσβαση της Στατιστικής Υπηρεσίας σε αρχεία. Άρθρο 10.

Συλλογή στοιχείων. Άρθρο 11.

Αρχές, αυτονομία και καθήκοντα της Στατιστικής Υπηρεσίας. Άρθρο 12.

Στατιστικό απόρρητο. Παράρτημα. Άρθρο 13.

Τέλη για υπηρεσίες. Άρθρο 14.

Στατιστικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρθρο 15.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 16.

Κανονισμοί. Άρθρο 17.

Κατάργηση. Άρθρο 18.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 19 και το Παράρτημα εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 19 και το Παράρτημα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Στατιστικής Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι "Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2000". Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού
Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούππας, αναπλ. πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισίδωρος Μακρίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	
Παναγιώτης Δημητρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου
Αβραάμ Αντωνίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και εκπρόσωποι της διεύθυνσης του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης.

Ο προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το 2000 προβλέπει έσοδα ύψους £8.716.000 και έξοδα ύψους £7.923.054.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω προϋπολογισμού, ο οποίος πρέπει να σημειωθεί ότι έχει κατατεθεί στη Βουλή εμπρόθεσμα, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον πρόεδρο του οργανισμού και τη διεύθυνσή του για τα έργα που εκτελούνται και προγραμματίζονται, καθώς και τις εκτιμήσεις τους σε σχέση με την οικονομική κατάσταση του οργανισμού και τις εισηγήσεις τους για την περαιτέρω βελτίωσή του.

Όπως είναι γνωστό, ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης συστάθηκε με σκοπό τη διευκόλυνση οικογενειών με μεσαία και χαμηλά εισοδήματα να αποκτήσουν ιδιόκτητη κατοικία. Προς επίτευξη του σκοπού αυτού, ο οργανισμός κτίζει κατοικίες και

διαχωρίζει οικόπεδα στις πόλεις και στην ύπαιθρο και τα διαθέτει σε οικογένειες οι οποίες επιλέγονται με βάση κριτήρια που αποφασίστηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ο προϋπολογισμός του οργανισμού για το 2000 ειδικότερα περιλαμβάνει την προώθηση οικιστικού προγράμματος χιλίων είκοσι τριών κατοικιών, οικοπέδων και καταστημάτων, των οποίων ο χρόνος έναρξης κατασκευής θα αποφασίζεται ανάλογα με τη ζήτηση που θα εκδηλώνεται, αφού στο μεταξύ θα έχουν εξασφαλιστεί οι άδειες από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες. Μεταξύ των νέων έργων για το 2000 ξεχωρίζουν το σχέδιο "ΔΑΦΝΗ", το σχέδιο για στέγαση οικογενειών με πολύ χαμηλά εισοδήματα, οι διαχωρισμοί οικοπέδων στα Πολεμίδια, στην Αυγόρου, Αχερίτου, Ανθούπολη κ.λπ.

Υπό το φως όλων των στοιχείων που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εισηγείται ομόφωνα την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού £7.923.054 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31.12.2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων του αυτού Κεφαλαίου. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 και οι Πίνακες εγκριθούν;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 5 και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα αναβάλλεται. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι "Ο περί Εγγραφής Γεωπόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999". Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγραφής Γεωπόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος

Στέλιος Στυλιανού

Γιαννάκης Θωμά

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρίασή της που πραγματοποίησε στις 13 Ιανουαρίου 2000.

Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων και του Συμβουλίου Γεωπόνων.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την εγγραφή γεωπόνων, ώστε να θεσπιστούν λεπτομερείς διατάξεις αναφορικά με τη ρύθμιση και την άσκηση πειθαρχικού ελέγχου στους γεωπόνους και στους γεωπόνους εξ επαγγέλματος που διαπράττουν πειθαρχικά παραπτώματα.

Με τον προτεινόμενο νόμο παρέχεται επίσης η δυνατότητα στο Συμβούλιο Γεωπόνων να εκδίδει κανονισμούς αναφορικά με τη δεοντολογία και την άσκηση του επαγγέλματος του γεωπόνου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δήλωσαν ότι το εν λόγω νομοσχέδιο πρέπει να προωθηθεί για ψήφιση όπως κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία, με μια όμως συμπλήρωση στον πίνακα που αναφέρεται στη διαδικασία διεξαγωγής έρευνας για διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων αναφορικά με το ύψος της χρηματικής ποινής.

Ειδικότερα, οι πιο πάνω εκπρόσωποι εισηγήθηκαν όπως στις περιπτώσεις που κάποιο πρόσωπο το οποίο έχει κριθεί ως ένοχο, επειδή κλήθηκε να εμφανισθεί ενώπιον του ερευνώντα λειτουργού ή του Συμβουλίου και αυτό παρέλειψε να προσέλθει χωρίς εύλογη αιτία ή αρνήθηκε να απαντήσει σ' οποιαδήποτε ερώτηση που του τέθηκε νόμιμα ή αρνήθηκε να παρουσιάσει κάποιο έγγραφο, τότε, σε περίπτωση καταδίκης του, να υπόκειται σε χρηματική ποινή, το ύψος της οποίας δε θα υπερβαίνει τις £200.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων και του Συμβουλίου Γεωπόνων συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, καθώς επίσης και με την πιο πάνω εισήγηση των εκπροσώπων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε νόμο, αφού συμπεριληφθεί σ' αυτό η πιο πάνω εισήγηση των εκπροσώπων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε αυτό να αναφέρεται ως "Ο περί Εγγραφής Γεωπόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αναρίθμηση των άρθρων 17 και 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Γεωπόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι "Ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων Νόμος του 2000". Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρέας Μούσκος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Στη συνέχεια και μετά από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων, το υπό αναφορά νομοσχέδιο κρίθηκε σκόπιμο να παραπεμφθεί για εξέταση στην καθ' ύλην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, που είναι η επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Υπό το φως της πιο πάνω συνεννόησης, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Ιανουαρίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του οικείου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της

Δημοκρατίας, καθώς και των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ και ΕΜΕΠΑ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Μεταπωλητών Αυτοκινήτων, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Μηχανοκίνητων Οχημάτων και της ΟΕΒ.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η εισαγωγή του θεσμού της έγκρισης τύπου οχημάτων στην κυπριακή νομοθεσία στα πλαίσια εναρμόνισής της με το κοινοτικό κεκτημένο στο κεφάλαιο της Ελεύθερης Διακίνησης Αγαθών.

Ειδικότερα, το προτεινόμενο νομοσχέδιο θέτει το πλαίσιο για μερική εναρμόνιση με τις ακόλουθες κοινοτικές οδηγίες:

1. Την 70/156/ΕΟΚ και τις τροποποιήσεις της, που αφορούν την έγκριση τύπου μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους·
2. την 92/61/ΕΟΚ και τις τροποποιήσεις της, που αφορούν την έγκριση τύπου μοτοποδηλάτων, δίκυκλων και τρικύκλων· και
3. την 74/150/ΕΟΚ και τις τροποποιήσεις της, που αφορούν την έγκριση τύπου γεωργικών ή δασικών ελκυστήρων.

Στο προτεινόμενο νομοσχέδιο προβλέπεται επίσης η έκδοση κανονισμών που θα καθορίζουν τη διαδικασία, τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση έγκρισης τύπου, τον τρόπο ελέγχου των οχημάτων, τις υποχρεώσεις των εισαγωγέων και κατασκευαστών αναφορικά με την υποβολή τεχνικών πληροφοριών, το ύψος των τελών που θα καταβάλλονται και τις ποινές που θα επιβάλλονται. Προβλέπεται επίσης η συγκρότηση τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, για να συμβουλευεί τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων και ο ορισμός από το Υπουργικό Συμβούλιο αρμόδιας αρχής που θα υπάγεται στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και θα είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή του νόμου και των κανονισμών του που θα ψηφιστούν, καθώς και για την κατάταξη όλων των οχημάτων σε κατηγορίες.

Περαιτέρω, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο ο υπουργός θα μπορεί να εκδίδει διατάγματα που θα καθορίζουν τις τεχνικές προδιαγραφές για χωριστές τεχνικές μονάδες και κατασκευαστικά στοιχεία. Με την εφαρμογή αυτών των διαταγμάτων θα επιτευχθεί η εναρμόνιση με ογδόντα επτά οδηγίες για θέματα τεχνικών προδιαγραφών που θα εκδίδονται με βάση την κάθε οδηγία-πλαίσιο και συγκεκριμένα:

1. πενήντα τρεις οδηγίες που θα εκδίδονται κάτω από την οδηγία 70/156/ΕΟΚ·
2. δώδεκα οδηγίες που θα εκδίδονται κάτω από την οδηγία 92/61/ΕΟΚ και
3. είκοσι δύο οδηγίες που θα εκδίδονται κάτω από την οδηγία 74/150/ΕΟΚ.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσαν ότι το υπό εξέταση νομοσχέδιο αποτελεί ένα νόμο-πλαίσιο και η εξειδίκευση όλων των θεμάτων που ρυθμίζει θα επέλθει από την έκδοση των σχετικών κανονισμών και των υπουργικών διαταγμάτων. Όπως ανέφεραν επίσης οι ίδιοι εκπρόσωποι, μέχρι το Υπουργικό Συμβούλιο να ορίσει την αρμόδια αρχή, η οποία θα είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή του νόμου αυτού και των συναφών κανονισμών του, αρμόδιο θα είναι το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ανέφερε επίσης ότι σύμφωνα με το πρόγραμμα εναρμόνισης οι οδηγίες αυτές πλαίσιο, οι οποίες αφορούν τα καινούρια οχήματα, θα έπρεπε να είχαν ήδη υιοθετηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2000, γι' αυτό και επείγει η ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου, ώστε σταδιακά να καταστεί δυνατό οι ογδόντα επτά ξεχωριστές οδηγίες να υιοθετηθούν μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι δεν υφίσταται οποιοδήποτε πρόβλημα, διότι το εν λόγω νομοσχέδιο αποτελεί ένα νόμο-πλαίσιο, ο οποίος αφορά μόνο καινούρια οχήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε αυτό να τιτλοφορείται "Ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων Νόμος του 2000".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Παράρτημα. Μέρος Α, Μέρος Β. Άρθρο 2.

Έγκριση τύπου. Άρθρο 3.

Έγκριση τύπου για κατασκευαστικά στοιχεία. Άρθρο 4.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 5.

Κανονισμοί. Άρθρο 6.

Εξουσίες Υπουργού για έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 7.

Έγκριση τύπου σε οχήματα για κυκλοφορία σε ειδικούς περιφραγμένους χώρους.

Άρθρο 8.

Κατηγορίες οχημάτων. Άρθρο 9.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 10.

Συμβουλευτική Τεχνική Επιτροπή. Άρθρο 11.

Τροποποίηση της έγκρισης. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 12 και το Παράρτημα εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 12 και το Παράρτημα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι "Ο περί της Σύμβασης για Διεθνή Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη (Κυρωτικός) Νόμος του 2000". Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης για
Διεθνή Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Νίκος Κλεάνθους	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Ηλιάδης	Ανδρούλα Βασιλείου
Δημήτρης Συλλούρης	
Ανδρέας Μούσκος	<u>Μη μέλος της επιτροπής:</u>
Καίτη Κληρίδου	Μάριος Ματσάκης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2000 στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής

αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης των νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Σύμβασης της Χάγης 1980 για τη Διεθνή Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη για εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο στο Κεφάλαιο Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις (Δικαστική Συνεργασία σε Αστικές Υποθέσεις). Η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην πιο πάνω σύμβαση αποφασίστηκε με την υπ' αριθμόν 50.833 και ημερομηνία 17 Δεκεμβρίου 1999 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η πιο πάνω σύμβαση περιλαμβάνει πρόνοιες για την παροχή εγγυήσεων σε υπηκόους ή πρόσωπα που διαμένουν σε συμβαλλόμενο κράτος, σε σχέση με δικαστικές διαδικασίες που διεξάγονται σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος. Ειδικότερα, παρέχεται το δικαίωμα νομικής αρωγής και νομικής συμβουλής, ανεξάρτητα από εθνικότητα και χώρα διαμονής.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ασκήσει το σχετικό δικαίωμα που της παρέχεται με βάση τις πρόνοιες της σύμβασης αυτής για επιφυλάξεις ή και δηλώσεις σε τρεις περιπτώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του εν λόγω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια την ψήφισή του σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλήσω επί της ουσίας του νομοθετήματος αυτού. Θα κάμω μια παρατήρηση που αφορά και το ενδέκατο και το δωδέκατο θέμα, αλλά, επειδή έχουν όλα σχέση μεταξύ τους, είναι θέματα εναρμόνισης, θα την κάνω τώρα. Η παρατήρηση την οποία έχω να κάμω είναι πως, παρά το γεγονός πως αυτά τα θέματα εξετάζονται από την επιτροπή Εξωτερικών της οποίας προεδρεύει ένας πολύ άξιος δικηγόρος, μερικά από τα θέματα εμπίπτουν στις αρμοδιότητες και άλλων επιτροπών, τουλάχιστο στη γνώση και στα θέματα που συζητούν άλλες επιτροπές. Έχουμε αποφασίσει εδώ αυτά τα θέματα να εξετάζονται από την επιτροπή Εξωτερικών, αλλά για τα θέματα τα οποία έχουν σχέση με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, στην πολιτική δικονομία νομίζω ότι για αυτά τα θέματα πρέπει να γίνεται μια κοινή συνεδρία ή και συμμετοχή της επιτροπής Νομικών. Όπως και για το τρίτο θέμα... Είπα θα μιλήσω και για τα τρία θέματα η παρατήρησή μου αφορά και τα τρία θέματα. Το δέκατο θέμα αφορά θεμελιώδη δικαιώματα, ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες, που θα μπορούσε η επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επίσης να πάρει μέρος που είναι της αρμοδιότητάς της.

Γι' αυτό έχω την εντύπωση, παρ' όλο που εκφράζω προσωπικές απόψεις και είμαι σίγουρος ότι έχω τη σιωπηρή συγκατάθεση της κοινοβουλευτικής μου ομάδας, ότι σε

παρόμοιες περιπτώσεις για εξειδικευμένα θέματα πρέπει οι αρμόδιες επιτροπές της Βουλής, άλλες από την επιτροπή Εξωτερικών, να συμμετέχουν στη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή αυτό το θέμα εγείρεται πολύ συχνά, η παράκλησή μου είναι την επόμενη φορά να διαβάσει το προεδρείο την απόφαση που πήραν οι εκπρόσωποι των κομμάτων όσον αφορά τη διαδικασία, η οποία λέει το εξής: Όλα τα θέματα που σχετίζονται με την εναρμόνιση, διότι είναι αρκετές χιλιάδες, παραπέμπονται στην επιτροπή Εξωτερικών, στην οποία μετέχουν πρώτα οι εκπρόσωποι όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων και δεύτερο κυκλοφορούν σε όλους τους προέδρους όλων των επιτροπών. Όποιος πρόεδρος επιτροπής κρίνει ότι ένα θέμα έχει ειδική σχέση και ειδική αναφορά με την επιτροπή του και ζητήσει να παραπεμφθεί στην επιτροπή του, παραπέμπεται και στην επιτροπή του. Παράδειγμα: το νομοσχέδιο σχετικά με τα πρότυπα παραπέμφθηκε και εκκρεμεί ενώπιον της επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, το νομοσχέδιο σχετικά με την εισαγωγή αυτοκινήτων που οι προδιαγραφές τους πρέπει να είναι συμβατές με τις προδιαγραφές που καθορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ήδη στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων. Όποιο μέλος της επιτροπής κρίνει ότι ένα θέμα έχει ειδική συνάφεια με μια ειδική επιτροπή, αυτόματα παραπέμπεται. Η παράκληση βεβαίως της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων είναι να ασκείται αυτή η ευχέρεια με φειδώ, διότι, αν όλα πρόκειται να πάνε στις επιτροπές όπου η διαδικασία είναι να καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν απόψεις και να γίνεται πραγματική ακρόαση, δεν υπάρχει δυνατότητα μέχρι το 2003... Πότε υποτίθεται ότι θα...

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Τέλος του 2002.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τέλος του 2002, ναι. Εγώ δεν το πιστεύω να εγκριθούν οι χιλιάδες αυτές των νομοθετημάτων. Άρα σωστή η παρατήρηση του συναδέλφου, αλλά υπάρχει η θεραπεία. Και ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, που είναι πρόεδρος της επιτροπής Νομικών, ήταν παρών, έλαβε μέρος στη συνεδρία και δε ζήτησε να παραπεμφθεί στην επιτροπή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όχι για να επαναφέρω παλιά εισήγησή μου που έχει απορριφθεί, αλλά για να κάμω μια παρατήρηση όσον αφορά αυτή τη διαδικασία: Ενώ είναι διαδικασία που έχει πρόθεση να επιταχύνει την ψήφιση των προς εναρμόνιση νομοσχεδίων, επειδή πάει πρώτα στην επιτροπή Εξωτερικών και έρχεται μετά σε επιτροπές, παρατηρείται καθυστέρηση σε εκείνα τα μεμονωμένα θέματα. Και εγώ συμφωνώ με τον κ. Παπαδόπουλο: Αν είναι αυτή η διαδικασία που θα ακολουθείται, πρέπει να μειωθούν τα νομοσχέδια που θα παραπέμπονται στις επιτροπές, διότι διαφορετικά αυτή η διαδικασία η ίδια θα σκοτώσει την πρόθεση που είχε από την αρχή. Φυσικά, η θέση η δική μου είναι ότι έπρεπε να πηγαίνουν πρώτα στις επιτροπές και μετά στην επιτροπή Εξωτερικών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν αναγκάστηκα να πάρω το λόγο...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα συζητήσουμε εδώ στην ολομέλεια τον τρόπο που θα παραπέμπονται τα νομοσχέδια που αφορούν την εναρμόνιση; Λυπούμαι. Είναι εκτός τάξης, εκτός θέματος.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Δημοκρατικού Συναγερμού:

Είναι ο κ. Αγαπίου που το έθιξε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Αγαπίου είναι αρχηγός της Αριστεράς. Δε δεσμεύει το ΑΚΕΛ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Επειδή λέχθηκε όμως από τους έντιμους συναδέλφους ότι “επειδή ήβραν ευκαιρία, είπαν το” και επειδή και εμένα μου δόθηκε η ευκαιρία και έχοντας την πείρα της περασμένης Τρίτης, πρέπει να πω ότι οι ίδιοι οι υπουργοί, ενώ από τη μια επείγονται, από την άλλη σε κατ’ ιδίαν συνομιλίες ή και άλλως πως βάζουν αυτά τα νομοσχέδια στο πλυντήριο, που μπορεί τη νύχτα να σύρουν, και έρχονται την άλλη μέρα και ζητούν αναβολή. Αντιλαμβάνεστε όμως ότι και οι επιτροπές, με τον όγκο εργασίας που έχουν μπροστά τους δεν ξέρω πότε θα προλαμβάνουν ή πότε θα ξαναπάρουν σειρά αυτοί οι κανονισμοί και τα νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης, παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα. Απλώς θα ήθελα να θέσω ενώπιον της ολομέλειας ένα σχόλιο το οποίο είναι σχετικό με αυτό που είπε ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, αλλά και το οποίο μπορεί να ληφθεί και σαν προειδοποίηση για το τι μπορεί να συμβεί. Καθ' όλη τη διάρκεια του 1999, έχουν εγκριθεί μόνο είκοσι τέσσερα νομοσχέδια ή κανονισμοί που αφορούν την εναρμόνιση. Αντιλαμβάνομαι ότι, μέχρις ότου να μπούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να περάσουμε περίπου επτά χιλιάδες. Τώρα, κατά πόσο θα μπορέσουμε να το κατορθώσουμε μέχρι το τέλος του 2002 ή του 2005 ή του 2006, αυτό το αφήνω στην κρίση των συναδέλφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι υπάρχει κάπως σύμπτωση απόψεων, αλλά μένουν οι λεπτομέρειες. Ίσως το θέμα μπορεί να συζητηθεί σε μια συνάντηση των αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων, για να διευκρινιστούν ακριβώς τα διαδικαστικά θέματα, ως προς το πότε ένα νομοσχέδιο πηγαίνει στις αρμόδιες ειδικές επιτροπές ή μένει στην επιτροπή Εξωτερικών.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 2.

Ορισμός Κεντρικής Αρχής. Άρθρο 3.

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 4 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για Διεθνή Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι "Ο περί της Σύμβασης αναφορικά με την Πολιτική Δικονομία (Κυρωτικός) Νόμος του 2000". Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης αναφορικά με την Πολιτική Δικονομία (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Νίκος Κλεάνθους

Γιώργος Λιλλήκας

Δημήτρης Ηλιάδης

Ανδρούλα Βασιλείου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Μούσκος

Μη μέλος της επιτροπής:

Καίτη Κληρίδου

Μάριος Ματσάκης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου **στην Ευρωπαϊκή**

Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η κύρωση από την Κυπριακή Δημοκρατία της Σύμβασης της Χάγης αναφορικά με την Πολιτική Δικονομία που εμπίπτει στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας για αστικές υποθέσεις του Κεφαλαίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του κοινοτικού κεκτημένου («Τρίτος Πυλώνας» της Ε.Ε.). Η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη σύμβαση αυτή αποφασίστηκε με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 50.833 και ημερομηνία 17 Δεκεμβρίου 1999.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Σύμβαση της Χάγης για την Πολιτική Δικονομία αποσκοπεί στην παροχή ορισμένων εγγυήσεων σε υπηκόους ή πρόσωπα που διαμένουν σε συμβαλλόμενο κράτος, σε σχέση με δικαστικές διαδικασίες επί αστικών και εμπορικών θεμάτων που λαμβάνουν χώρα σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος.

Μεταξύ των προνοιών της εν λόγω σύμβασης περιλαμβάνονται διατάξεις για την επίδοση κλητήριων ενταλμάτων και εξώδικων εγγράφων, για επιστολές επισήμων αιτημάτων για τη διεξαγωγή έρευνας ή άλλου είδους δικαστικής ενέργειας, για τη μη απαίτηση κατάθεσης ασφάλειας δικαστηριακών εξόδων για αλλοδαπούς ενάγοντες και

την εκτέλεση διαταγμάτων. Επίσης, με βάση την ίδια σύμβαση παρέχεται η δυνατότητα σε άτομα που είναι πολίτες ενός από τα συμβαλλόμενα κράτη να απαιτούν τη δωρεάν έκδοση αντιγράφων ή αποσπασμάτων καταχωρίσεων σε δημόσια αρχεία θεμάτων. Πρόσθετα, περιλαμβάνονται πρόνοιες για παροχή νομικής αρωγής σε πολίτες και κατοίκους ενός κράτους-μέρους σε άλλο κράτος-μέρος κατά τον ίδιο τρόπο που παρέχεται για τους υπηκόους του.

Με βάση την πιο πάνω σύμβαση παρέχεται η ευχέρεια στα συμβαλλόμενα κράτη να προβαίνουν κατά τη διαδικασία επικύρωσης σε συγκεκριμένες δηλώσεις ή επιφυλάξεις. Συναφώς, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει επιφυλάξει το δικαίωμά της να περιορίσει την εφαρμογή του άρθρου 17 για την απαίτηση εγγυοδοσίας για έξοδα σε πολίτες των συμβαλλόμενων κρατών που έχουν τη συνήθη κατοικία τους στο έδαφος της Δημοκρατίας.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία αυτή αποτελεί μέρος του κοινοτικού κεκτημένου σε θέματα που άπτονται του τομέα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, η έγκριση του προτεινόμενου νομοσχεδίου κρίνεται απαραίτητη, ώστε η Κυπριακή Δημοκρατία να εναρμονιστεί πλήρως με το κοινοτικό κεκτημένο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

Ορισμός Αρχής. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 4 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης αναφορικά με την Πολιτική Δικονομία (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 δεν είναι έτοιμο. Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι "Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια υπέρ Τρίτου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999". Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια υπέρ Τρίτου)

(Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Καίτη Κληρίδου

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αριστοφάνης Γεωργίου

Ευάγγελος Σαμμούτας

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιανουαρίου 2000. Η εν λόγω πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της επιτροπής κ. Γιαννάκη Αγαπίου, βουλευτή του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια υπέρ Τρίτου), έτσι ώστε να δίνεται το δικαίωμα στον εναγόμενο που θα κάνει τριτοδιάδικο έναν ξένο, που δυνατόν να είναι υπεύθυνος ή συνυπεύθυνος για ατύχημα, να επιδίδει το διάταγμα-ειδοποίηση τριτοδιαδίκου στην ασφαλιστική του εταιρεία.

Ο εισηγητής της υπό αναφορά πρότασης νόμου, κ. Γιαννάκης Αγαπίου, δήλωσε στην επιτροπή ότι η αφορμή για την κατάθεσή της δόθηκε μετά την έκδοση της απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου στην Πολιτική Έφεση Αρ. 10290, στην οποία το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάσισε πως ειδοποίηση τριτοδιαδίκου εναντίον οδηγού που βρίσκεται στο εξωτερικό, για ατύχημα που προκάλεσε στην Κύπρο, δεν μπορεί να επιδοθεί στην ασφαλιστική του εταιρεία, όπως επιδίδεται σε παρόμοια περίπτωση κλητήριο ένταλμα. Η δικαιολογία που το Ανώτατο Δικαστήριο αναφέρει είναι πως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια υπέρ Τρίτου) Νόμος 81(I) του 1995, που καθιέρωσε την επίδοση κλητηρίου εντάλματος στην ασφαλιστική εταιρεία, αναφέρεται σε «κλητήριο ένταλμα» και συνεπώς η επίδοση περιορίζεται μόνο σ' αυτό το έγγραφο.

Με την υπό αναφορά τροποποίηση, όπως διευκρίνισε ο εισηγητής, διορθώνεται αυτή η αδυναμία του νόμου και δίνεται το δικαίωμα στον εναγόμενο που θα κάμει τριτοδιάδικο έναν ξένο να επιδώσει το διάταγμα-ειδοποίηση τριτοδιαδίκου στην ασφαλιστική εταιρεία.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πιο πάνω πρότασης νόμου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια υπέρ Τρίτου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 15B του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια υπέρ Τρίτου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι "Οι περί Υπηρεσίας Φυλακών Κανονισμοί του 1999".

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιλοφορούνται «Οι περί Υπηρεσίας Φυλακών Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Νίκος Κλεάνθους
Καίτη Κληρίδου	Δημήτρης Ηλιάδης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	
Γιαννάκης Αγαπίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Αριστοφάνης Γεωργίου	Ευάγγελος Σαμμούτας
Χριστόδουλος Βενιαμίν	Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε επτά συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 8 Ιουλίου 1999 μέχρι 20 Ιανουαρίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο τέως και ο νυν διευθυντής Φυλακών, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του Κλάδου Προσωπικού Φυλακών της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 28(2)(α) του περί Φυλακών Νόμου, είναι η αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός των βασικών κανονισμών.

Ειδικότερα, με τους πιο πάνω κανονισμούς ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τα μέλη του προσωπικού Φυλακών σχετικά με:

1. τις ειδικές υπηρεσιακές υποχρεώσεις,
2. τις αρχές συμπεριφοράς,
3. την απονομή ηθικών και υλικών αμοιβών,
4. τα εύσημα και επιδόματα ευδόκιμης υπηρεσίας,
5. το ειδικό ταμείο Φυλακών και

6. τον πειθαρχικό κώδικα.

Ο τέως διευθυντής Φυλακών δήλωσε ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί αποτελούν την ολοκλήρωση του έργου της αναθεώρησης και του εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία των Φυλακών και τη μεταχείριση των κρατουμένων με βάση τα σύγχρονα ευρωπαϊκά πρότυπα. Προς επίτευξη του σκοπού αυτού και μέσα σ' αυτά τα πλαίσια, δήλωσε ο ίδιος, ήδη έχουν θεσπιστεί ο νέος περί Φυλακών Νόμος και οι νέοι περί Φυλακών (Γενικοί) Κανονισμοί και οι υπό αναφορά κανονισμοί αναθεωρούν και εκσυγχρονίζουν τους υφιστάμενους οι οποίοι είναι πεπαλαιωμένοι και περιλαμβάνουν σε μεγάλο βαθμό πρόνοιες ανεφάρμοστες και αντισυνταγματικές.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε στην επιτροπή ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί ουσιαστικά αντικαθιστούν τους προηγούμενους και εναρμονίζονται με το νέο αναθεωρημένο και εκσυγχρονισμένο νόμο περί Φυλακών.

Οι εκπρόσωποι του Κλάδου Προσωπικού Φυλακών της ΠΑΣΥΔΥ, ενώ κατά τα άλλα συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς, με γραπτό υπόμνημά τους ζήτησαν τη διαγραφή από αυτούς αφενός της πρόνοιας που αφορά την υποχρεωτική προσέλευση των μελών του προσωπικού των Φυλακών οποιαδήποτε ώρα του εικοσιτετραώρου για υπερωριακή απασχόληση κατά την κρίση του διευθυντή και αφετέρου της πρόνοιας για επιμόρφωση των μελών που αφορά τη δυνατότητα να απαιτηθεί από τους υπαλλήλους να παρακολουθούν επιμορφωτικά μαθήματα και να παρακάθονται σε εξετάσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, κατέληξε ομόφωνα στις πιο κάτω θέσεις:

1. Έκρινε ότι η πρόνοια στους υπό αναφορά κανονισμούς για υποχρεωτική προσέλευση υπερωριακής απασχόλησης στις Φυλακές θα πρέπει να παραμείνει, έτσι ώστε να μην υπάρχει το ενδεχόμενο να μένουν αφρούρητες οι φυλακές.
2. Από τις διατάξεις των υπό συζήτηση κανονισμών που αφορούν τη δυνατότητα να απαιτηθεί από τους υπαλλήλους των Φυλακών η παρακολούθηση επιμορφωτικών μαθημάτων διαγράφηκε η πρόνοια που παρέχει το δικαίωμα να ζητείται από αυτούς να παρακάθονται σε εξετάσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των κανονισμών επιφέροντας σ' αυτό και ορισμένες νομοτεχνικές αλλαγές, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως "Οι περί Υπηρεσίας Φυλακών Κανονισμοί του 2000".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα από τον αριθμό 15 μέχρι τον αριθμό 46 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε στο υπ' αριθμόν 47 θέμα, που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Φεβρουάριο του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που τιτλοφορείται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που

**εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα
Φεβρουάριο του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσσος Παπαδόπουλος	Δώρος Θεοδώρου
Ισίδωρος Μακρίδης	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Μάριος Ματσάκης
Αβραάμ Αντωνίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Φιλίππου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2000.

Με την πιο πάνω απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 2000 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στους προϋπολογισμούς (Τακτικό Προϋπολογισμό, Προϋπολογισμό Αναπτύξεως και ΤΑΕΠ) του 1999 και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Φεβρουάριο του 1999, σχετικά με κάθε κεφάλαιο δαπάνης, όπως φαίνεται στον πίνακα που επισυνάπτεται στην απόφαση της Βουλής.

Όπως αναφέρεται και στην πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε και μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση, μέχρι να εγκριθεί από τη Βουλή και να πάρει την τελική του μορφή ο προϋπολογισμός του 2000.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το άρθρο 168 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε περίπτωση που ο προϋπολογισμός δεν ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι την ημέρα που αρχίζει το οικονομικό έτος στο οποίο αυτός

αναφέρεται, η Βουλή των Αντιπροσώπων μπορεί, αφού τηρηθούν οι διατάξεις του συντάγματος, με απόφασή της να εξουσιοδοτήσει τη διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης απαιτείται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα κάθε φορά και σε καμιά περίπτωση τους δυο μήνες συνολικά από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ή από οποιοδήποτε άλλο λογαριασμό του δημοσίου, εφόσον το θεωρήσει αναγκαίο για τη συνέχιση των δημόσιων υπηρεσιών που προβλέπονται στον προϋπολογισμό μέχρι την εκπνοή του πιο πάνω χρονικού διαστήματος. Η δαπάνη που εγκρίνεται για οποιαδήποτε υπηρεσία, σύμφωνα με τα πιο πάνω, δεν μπορεί κατ' αναλογία να υπερβαίνει το αντίστοιχο ποσό που έχει ψηφιστεί για την ίδια υπηρεσία στον προϋπολογισμό του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Οι εξουσιοδοτήσεις που παρέχονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών που αναλύονται στον πίνακα που επισυνάπτεται είναι αναγκαίες για τη συνέχιση των διάφορων υπηρεσιών για τις οποίες γίνεται πρόνοια στον προϋπολογισμό του έτους αυτού, μέχρι να καταστεί δυνατή η μελέτη και η ψήφισή του από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση απόφασης, με την ταυτόχρονη όμως διευκρίνιση ότι η εισήγηση αυτή δεν προκαθορίζει και τις τελικές θέσεις των μελών της για τον πιο πάνω υπό εξέταση προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια
δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Φεβρουάριο του 2000**

Επειδή δε γίνεται κατορθωτή η μελέτη και ψήφιση του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2000.

Και επειδή επιπρόσθετα με το ποσό που πρέπει να βαρύνει το Πάγιο Ταμείο, όπως προνοείται από το σύνταγμα ή νόμο, είναι αναγκαία η συνέχιση υπηρεσιών για τις οποίες γίνεται πρόνοια στους προϋπολογισμούς (Τακτικό, Αναπτύξεως και ΤΑΕΠ) του 1999.

Γι' αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα ακόλουθα:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 2000 ποσού που δε θα υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στους προϋπολογισμούς (Τακτικός, Αναπτύξεως και ΤΑΕΠ) του 1999 και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα σε σχέση με κάθε Κεφάλαιο Δαπάνης, όπως φαίνεται στον Πίνακα που επισυνάπτεται.
Νοείται όμως ότι το ποσό που θα δαπανηθεί κάτω από οποιοδήποτε άρθρο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό που προνοείται στον προϋπολογισμό του 2000 σε σχέση με το άρθρο αυτό.
2. Δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και δεν μπορεί να πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση του προϋπολογισμού του 2000 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.
3. Δεν μπορεί να διενεργηθεί δαπάνη από άρθρα που είναι σημειωμένα με σταυρό (+), μέχρι να παρασχεθούν πλήρεις λεπτομέρειες του σχεδίου και ληφθεί η εξουσιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών με μορφή «Εξουσιοδοτήσεως για Διενέργεια Δαπανών».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Θεωρώ ότι η απόφαση της Βουλής εγκρίνεται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 48 θέμα, που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που τιτλοφορείται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσσος Παπαδόπουλος	Δώρος Θεοδώρου
Ισιδωρος Μακρίδης	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Μάριος Ματσάκης
Αβραάμ Αντωνίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Φιλίππου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2000.

Με την πιο πάνω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου η εξουσιοδότηση για τη δαπάνη, για το μήνα Ιανουάριο του 2000, ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το 1999 και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Ιανουάριο του 1999.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων για το 2000.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, ορισμένοι από αυτούς του προϋπολογισμούς, παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της επιτροπής, δεν έχουν ακόμη κατατεθεί στη Βουλή, πράγμα που καθιστά αναγκαία την παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα πιο πάνω και χωρίς να δεσμεύεται ως προς τις τελικές θέσεις που θα πάρει κατά τη μελέτη κάθε προϋπολογισμού ξεχωριστά, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του

2000

Επειδή, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους, οι προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς.

Επειδή δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των προϋπολογισμών αυτών για μελέτη και ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31η Δεκεμβρίου 1999.

Και επειδή είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα.

Γι' αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 2000 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του 1999 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση, μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το νέο οικονομικό έτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, συνεπώς η απόφαση εγκρίνεται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι αυτή έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 1) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Προϋπολογισμού του 2000 του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων- Παθόντων
5. Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
6. Οι περί Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων - Θέση Διευθυντή Υπηρεσίας	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών

- Βιομηχανικών Σχέσεων
(Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2000.
7. Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Λειτουργού Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Φυσικού Περιβάλλοντος Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000. Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Νομικών
8. Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) Θεσμοί του 2000. Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9. Οι περί Παραγωγής Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

- Υλικού (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2000.
10. Οι περί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Πιστοποίησης Πατατόσπορου Εγχώριας Παραγωγής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000. Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
11. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000. Συγκοινωνιών και Έργων Συγκοινωνιών και Έργων
12. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Τοποθετήσεις, Μετακινήσεις και Μεταθέσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000. Παιδείας και Πολιτισμού Παιδείας
13. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000. Παιδείας και Πολιτισμού Παιδείας

14.	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
15.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Νομικών
16.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
17.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
18.	Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
19.	Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

- Ειδικών Αστυφυλάκων
Κανονισμοί του 2000.
20. Οι περί Δημόσιας Παιδείας και Πολιτισμού Νομικών
Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
(Διεξαγωγή Έρευνας για την
Πηγή των Οικονομικών
Πόρων Εκπαιδευτικών
Λειτουργιών) Κανονισμοί του
2000.
21. Οι περί Μηχανοκινήτων Εξωτερικών Εξωτερικών και
Οχημάτων και Τροχαίας Ευρωπαϊκών
Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Υποθέσεων
Κανονισμοί του 2000. και
Συγκοινωνιών και
Έργων
22. Οι περί Επιστημονικού Συγκοινωνιών και Έργων Συγκοινωνιών και
Τεχνικού Επιμελητηρίου Έργων
(Όροι Υπηρεσίας
Υπαλλήλων) Κανονισμοί του
2000.
23. Οι περί Στεγών για Εργασίας και Κοινωνικών Εργασίας και
Ηλικιωμένους και Ασφαλίσεων Κοινωνικών
Αναπήρους Κανονισμοί του Ασφαλίσεων
2000.

24.	Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
25.	Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
26.	Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
27.	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
28.	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
29.	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών

30.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
31.	Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
32.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
33.	Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
34.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
35.	Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
36.	Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
37.	Οι περί Ραδιοφωνικού	Εσωτερικών	Εσωτερικών

- Ιδρύματος Κύπρου
(Αξιολόγηση Υπαλλήλων)
Κανονισμοί του 2000.
38. Οι περί Αλλοδαπών και Εσωτερικών Εσωτερικών
Μεταναστεύσεως Μεταναστεύσεως
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
39. Οι περί Προσφορών του Άμυνας Παρακολουθήσεως
Δημοσίου (Προμήθειες Σχεδίων
Απόρρητης Φύσης) Αναπτύξεως και
Κανονισμοί του 2000. Ελέγχου Δημόσιων
Δαπανών
40. Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Εργασίας και Κοινωνικών Εργασίας και
Καταρτίσεως (Όροι Ασφαλίσεων Κοινωνικών
Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Ασφαλίσεων
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
41. Οι περί Προσφορών του Εμπορίου, Βιομηχανίας και Εμπορίου και
Δημοσίου (Παραχώρηση Τουρισμού Βιομηχανίας
Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και
Εκμετάλλευσης Μαρίνων)
(Ειδικοί) Κανονισμοί του 2000.

42.	Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Συσκευασμένα Αγαθά) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
43.	Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
44.	Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτου υπαλλήλου από την Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.072 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 20 Ιανουαρίου 2000.

«Επειδή δημιουργήθηκε πολύς θόρυβος γύρω από την τοποθέτηση υπευθύνου στο “Σπίτι της Κύπρου” στην Αθήνα, καλείται το αρμόδιο υπουργείο να απαντήσει στα εξής ερωτήματα:

- α. Με ποια κριτήρια έγινε η επιλογή και
- β. αν υπήρχε υποψήφιος με περισσότερα προσόντα από την επιλεγείσα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.073 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου την 21η Ιανουαρίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν υπάρχει προσφυγικό σωματείο «Πανένωση Ελληνοκυπρίων Προσφύγων» (Π.Α.Ε.Π.) και αν έχει άδεια να διεξάγει έρανο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.074 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου την 21η Ιανουαρίου 2000.

«Ο νόμος περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας προβλέπει τη δημιουργία αρχείου που να είναι προσιτό στο κοινό.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δεν υλοποιήθηκε το άρθρο του νόμου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.075 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου την 21η Ιανουαρίου 2000.

«Οι αποκαλύψεις ότι ο πολιτιστικός όμιλος “ΙΡΙΔΑ”, ο οποίος συνδέεται άμεσα με την μυστικιστική καταστροφική λατρεία “EMIN”, χρηματοδοτείται από το κράτος προκάλεσαν αναστάτωση.

Το 1980 ο Raymond Armin, ιδρυτής της “EMIN”, σφετερίστηκε εκατομμύρια από το ταμείο του ιδρύματος και εξορίστηκε στη Ν. Ζηλανδία. Θεωρούν ότι ο υπόλοιπος κόσμος είναι ψεύτες, απατεώνες, υποκριτές και σχιζοφρενικοί.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν ο πολιτιστικός όμιλος “ΙΡΙΔΑ” χρηματοδοτείται από το κράτος, με ποιο ποσό και από ποιο ταμείο.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.001, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου Χούλου-Στατού-Αγίου Φωτίου σας πληροφορώ ότι η ανάθεση της μελέτης σε ιδιώτες μελετητές δεν έχει εγκριθεί στους προϋπολογισμούς του 1999.

Το θέμα θα τεθεί ξανά στις αρχές του 2000 στο γραφείο Προγραμματισμού για εξασφάλιση της σχετικής έγκρισης.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.040, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την πραγματοποίηση πτήσεων προς τη Ρόδο καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Μετά από απόφαση της μόνιμης υπουργικής επιτροπής για τις αερομεταφορές για ελευθεροποίηση των πτήσεων, οι αρμόδιες αρχές Κύπρου και Ελλάδας συναντήθηκαν στην Αθήνα στις 26 και 27 Οκτωβρίου 1999 και συμφώνησαν ότι η διαδικασία ελευθεροποίησης των πτήσεων μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου θα πρέπει να προωθηθεί. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης τέθηκαν εκ μέρους της κυπριακής πλευράς συγκεκριμένες προτάσεις, για να επιτραπούν οι ναυλωμένες πτήσεις από σημεία στην Ελλάδα εκτός Αθηνών και Θεσσαλονίκης, καθώς επίσης και οι δρομολογημένες πτήσεις από τα σημεία αυτά. Αποφασίστηκε όπως πραγματοποιηθεί νέα συνάντηση πριν από την έναρξη της καλοκαιρινής περιόδου του 2000, δηλαδή πριν από το τέλος Μαρτίου 2000. Αναμένεται πως η συνάντηση αυτή θα πραγματοποιηθεί στις αρχές Φεβρουαρίου 2000.

Για το συγκεκριμένο αίτημα για διεύρυνση της περιόδου δρομολόγησης πτήσεων για τη Ρόδο, θα διαφανεί μετά την οριστικοποίηση των αποφάσεων των αρμόδιων αρχών των δυο χωρών αν θα υπάρχει ενδιαφέρον για έναρξη πτήσεων από Ρόδο προς Κύπρο. Με τα σημερινά δεδομένα οι κυπριακές αερογραμμές εκφράζουν τη θέση πως τέτοια δρομολόγια δεν είναι βιώσιμα, γιατί η ζήτηση δεν είναι ικανοποιητική.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Όσον αφορά τα θέματα του Κεφαλαίου Τετάρτου για τα οποία υπάρχουν ομόφωνες εκθέσεις των αρμόδιων κοινοβουλευτικών επιτροπών θα εισηγούμουν, αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, να θεωρηθούν ότι έχουν λήξει και οι εκθέσεις να διαβιβαστούν για τα δέοντα στα αρμόδια υπουργεία, για να μπορέσουν έγκαιρα να προβούν στις ενέργειες που υποδεικνύονται από τις αρμόδιες επιτροπές. Συνεπώς, τίθεται μπροστά στο σώμα η εισήγηση όπως τα θέματα με τους αριθμούς 7, 8, 9 και 11 θεωρηθούν ότι έχουν λήξει.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα, που είναι η πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα, παραμένει στο Κεφάλαιο Τέταρτο, ύστερα από σχετική εισήγηση της επιτροπής αυτής.

Παρακαλώ!

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά το θέμα υπ' αριθμόν 7, παρά το ότι έχει ξανασυζητηθεί, είναι ένα θέμα, πιστεύω, σοβαρό και είναι και μέσα στο πακέτο που έχει αναφερθεί ο Υπουργός Οικονομικών κατά την ομιλία του κατά τους προϋπολογισμούς. Ως εκ τούτου πιστεύουμε ότι, αν μείνει στην ημερήσια διάταξη, είναι σκόπιμη η συζήτηση, γιατί η πρόταση, όπως έχει διατυπωθεί, του Υπουργού Οικονομικών καλύπτει μόνο ένα μικρό μέρος αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει ένσταση, συνεπώς το θέμα υπ' αριθμόν 7 μένει στην ημερήσια διάταξη.

Υπάρχει ένσταση όπως τα θέματα υπ' αριθμόν 8, 9 και 11 θεωρηθούν ότι έχουν λήξει και να υποβληθούν οι εκθέσεις στα αρμόδια υπουργεία;

Δεν υπάρχει ένσταση. Επομένως, τα θέματα υπ' αριθμόν 8, 9 και 11 θεωρούνται ότι έχουν λήξει και εξουσιοδοτείται η γραμματεία όπως αποστέλλει στα αρμόδια υπουργεία τις εκθέσεις.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1997».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1997

Παρόντες:

Ανδρέας Χρίστου, πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Κώστας Παπακώστας

Δώρος Θεοδώρου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1997, η οποία κοινοποιήθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 10 Ιουνίου 1998, σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Σεπτεμβρίου 1998 μέχρι 3 Μαΐου 1999. Στα πλαίσια της μελέτης της υπό αναφορά έκθεσης από τη επιτροπή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Επίτροπος Διοικήσεως, ο οποίος ανέλυσε τα κυριότερα θέματα που εγείρονται στην ετήσια έκθεσή του και επισήμανε τις κυριότερες παρατηρήσεις και εισηγήσεις που περιέχονται σ' αυτή.

Η υπό εξέταση έκθεση αποτελεί την πρώτη ετήσια έκθεση της δεύτερης θητείας του Επιτρόπου Διοικήσεως από την έναρξη εφαρμογής του θεσμού το 1991 και κοινοποιήθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, όπως απαιτεί η σχετική νομοθεσία.

Όπως είναι γνωστό, ο θεσμός του Επιτρόπου Διοικήσεως άρχισε να λειτουργεί στην Κύπρο από το 1991, αφότου ψηφίστηκε από τη Βουλή η σχετική νομοθεσία, η οποία τροποποιήθηκε μεταγενέστερα με σκοπό τον ακριβέστερο προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων του Επιτρόπου και τη διεύρυνσή τους, ώστε να υπάγεται σ' αυτές και η τοπική αυτοδιοίκηση υπό την ευρεία της έννοια, δηλαδή τα δημοτικά συμβούλια, τα συμβούλια βελτιώσεως, τα συμβούλια καθορισμένης περιοχής, τα συμβούλια αποχετεύσεως και τα συμβούλια υδατοπρομήθειας.

Στα πλαίσια των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του, όπως αυτές προδιαγράφονται στην υπό αναφορά νομοθεσία, ο Επίτροπος Διοικήσεως διερευνά, ύστερα από υποβολή σχετικού παραπόνου, ενέργειες της διοίκησης είτε για παραβίαση ατομικών δικαιωμάτων είτε για παράβαση των νόμων ή των κανόνων της χρηστής διοίκησης και της ορθής συμπεριφοράς προς τους διοικουμένους. Επίσης, είναι αρμόδιος να διερευνά, ύστερα από εντολή του Υπουργικού Συμβουλίου, οποιοδήποτε θέμα που αφορά τη λειτουργία οποιασδήποτε υπηρεσίας, για να διαπιστωθεί κατά πόσο αυτή λειτουργεί εύρυθμα και σύμφωνα με τους νόμους και τις αρχές της χρηστής διοίκησης.

Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, ο Επίτροπος Διοικήσεως υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ετήσια έκθεση αναφορικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, την οποία κοινοποιεί στο Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Συντάσσει επίσης εκθέσεις όσον αφορά τα παράπονα που διερευνά, τις οποίες κοινοποιεί τόσο στις αρμόδιες αρχές, ώστε να συμμορφωθούν, όσο και στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο. Οι εκθέσεις αυτές κοινοποιούνται επίσης στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων και σε περίπτωση που ο Επίτροπος

Διοικήσεως καταλήγει στο συμπέρασμα ότι με την ενέργεια εναντίον της οποίας στρέφεται το παράπονο έχουν παραβιαστεί τα ανθρώπινα δικαιώματα του ενδιαφερόμενου προσώπου και ότι δυνατό αυτή να στοιχειοθετεί ποινικό αδίκημα, η έκθεση κοινοποιείται στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Εξάλλου, ο Επίτροπος Διοικήσεως αποστέλλει στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων μηνιαίο συνοπτικό σημείωμα για τις εκθέσεις με τις οποίες ασχολείται κάθε μήνα το γραφείο του, με ιδιαίτερη αναφορά στις πιο σημαντικές απ' αυτές.

Στην υπό συζήτηση ετήσια έκθεση εκτίθενται οι δραστηριότητες της υπηρεσίας του Επιτρόπου Διοικήσεως κατά το 1997 και δίνεται αριθμητική και στατιστική ανάλυση της εργασίας που έχει επιτελεστεί. Όπως αναφέρεται στην έκθεση, από άποψης διεκπεραιωθείσας εργασίας, το 1997 υπήρξε η πλέον γόνιμη και παραγωγική χρονιά. Συγκεκριμένα, κατά το 1997 υποβλήθηκαν για διερεύνηση χίλια διακόσια είκοσι πέντε (1225) παράπονα, εκκρεμούσαν για διερεύνηση εκατόν σαράντα εννέα (149) παράπονα από τον προηγούμενο χρόνο και επτά (7) παράπονα επανήλθαν για εξέταση, δηλαδή παρουσιάστηκε αύξηση κατά 32,1% σε σύγκριση με τα παράπονα που υποβλήθηκαν το 1996. Δηλαδή, συνολικά το 1997 εκκρεμούσαν ενώπιον του γραφείου του Επιτρόπου Διοικήσεως χίλια τριακόσια ογδόντα ένα (1381) παράπονα.

Από τον πιο πάνω αριθμό διεκπεραιώθηκε η εξέταση χιλίων εκατό ογδόντα επτά (1187) παραπόνων, αριθμός ο οποίος αποτελεί την υψηλότερη απόδοση από της ιδρύσεως του γραφείου και παρουσιάζει αύξηση 32,47% σε σύγκριση με τον αριθμό των εξετασθέντων παραπόνων κατά τον προηγούμενο χρόνο. Από τα χίλια εκατό ογδόντα επτά (1187) παράπονα που εξετάστηκαν για τα τριακόσια σαράντα (340) αποφασίστηκε, μετά από προκαταρκτική μελέτη τους, να μην ερευνηθούν λόγω αναρμοδιότητας ή με βάση τη διακριτική ευχέρεια του Επιτρόπου Διοικήσεως για μη διερεύνηση παραπόνων. Από το σύνολο των οκτακοσίων σαράντα επτά (847)

παραπόνων που ερευνήθηκαν, τα διακόσια ογδόντα ένα (281) κρίθηκαν αβάσιμα, τα διακόσια ενενήντα πέντε (295) κρίθηκαν βάσιμα, για εβδομήντα πέντε (75) διακόπηκε η έρευνα λόγω ικανοποίησης του παραπονουμένου, για ενενήντα τρία (93) διακόπηκε η έρευνα λόγω διαπιστωθείσας ή επιγενόμενης αναρμοδιότητας του Επιτρόπου, για εκατό ένα (101) διακόπηκε η έρευνα για άλλους λόγους και σε δύο περιπτώσεις η έρευνα των παραπόνων κατέληξε σε αναφορά στην αρμόδια αρχή για πειθαρχικά μέτρα. Συνολικά, συντάχθηκαν εκθέσεις για τετρακόσια είκοσι δύο (422) παράπονα εκ των οποίων τα εκατόν είκοσι επτά (127) κρίθηκαν αβάσιμα και τα υπόλοιπα βάσιμα.

Από την περαιτέρω ανάλυση των παραπόνων που υποβλήθηκαν κατά το 1997 προκύπτει ότι τα περισσότερα από αυτά αφορούσαν υπαλληλικά, εκπαιδευτικά και εργατικά θέματα, οικονομικά και φορολογικά αλλά και προσφυγικά θέματα, κρατικά χορηγήματα και παραχωρήσεις. Μεγάλος επίσης αριθμός παραπόνων αφορούσε διαδικαστικά θέματα και καθυστερήσεις. Σημειώνεται ότι ένα σημαντικό ποσοστό, πέραν του 12% των παραπόνων, στρεφόταν εναντίον των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Το πολύ μεγάλο συγκριτικά ποσοστό του 30% των παραπόνων αναφορικά με θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών και ειδικότερα του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και των επαρχιακών διοικήσεων δικαιολογείται από το γεγονός ότι οι υπηρεσίες αυτές δέχονται και εξετάζουν πολλά αιτήματα από μέρους του κοινού.

Οι γενικές διαπιστώσεις του Επιτρόπου Διοικήσεως, όπως αυτές αναλύονται στην ετήσια έκθεσή του για το 1997, συνοψίζονται στα πιο κάτω:

Αναφορικά με τη γενική αξιολόγηση και προοπτικές για την πορεία του θεσμού διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

1. Η ποιότητα της επιτελούμενης από τον Επίτροπο εργασίας και η πολιτική υποστήριξη της οποίας τυγχάνει ο θεσμός αποτελούν παράγοντες που μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του θεσμού.
2. Υπάρχουν ορατοί κίνδυνοι οι οποίοι απειλούν την αποτελεσματικότητα και αξιοπιστία του θεσμού. Πιο συγκεκριμένα, η λειτουργία του Γραφείου του Επιτρόπου Διοικήσεως με ελλιπές προσωπικό για ακόμα μια χρονιά, κατά 33% λιγότερο απ' αυτό που προβλέπει η καθορισθείσα δομή του, τη στιγμή μάλιστα που ο αριθμός των παραπόνων που διερευνώνται αυξάνεται κάθε χρόνο, κινδυνεύει να υποβαθμίσει την επιτελούμενη εργασία. Επίσης, η πολιτική ενίσχυση του θεσμού είναι αναγκαία κυρίως από μέρους της νομοθετικής εξουσίας. Ειδικότερα, η απόδοση ιδιαίτερης σημασίας και η ενεργός παρέμβαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, στις περιπτώσεις που υποβάλλονται ειδικές εκθέσεις, όταν οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες δεν συμμορφώνονται με εισηγήσεις του Επιτρόπου Διοικήσεως, θα έχει οπωσδήποτε θετικά αποτελέσματα τόσο από κατασταλτικής άποψης όσο και από αποτρεπτικής.
3. Ενώ γενικά η συνεργασία του Επιτρόπου με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, ειδικότερα ως προς τη διάθεση των απαραίτητων εγγράφων και στοιχείων, βρίσκονται σ' ένα πολύ ικανοποιητικό επίπεδο, η ανταπόκριση των διαφόρων υπηρεσιών στις εισηγήσεις του, δεν υπήρξε στον επιθυμητό βαθμό. Συγκεκριμένα σε ποσοστό 14,3% των περιπτώσεων, οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες δεν έχουν μέχρι σήμερα, υλοποιήσει τις συγκεκριμένες εισηγήσεις του Επιτρόπου, ποσοστό το οποίο συγκρινόμενο με άλλες χώρες είναι ψηλό.

4. Οι σοβαρές λειτουργικές αδυναμίες σε αρκετές υπηρεσίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα είχαν ως αποτέλεσμα την παραβίαση βασικών δικαιωμάτων και ταλαιπωρία μεγάλου αριθμού πολιτών. Βασικό αίτιο της απαράδεκτης αυτής κατάστασης είναι η αδυναμία της σημερινής κυπριακής δημόσιας διοίκησης να ανταποκριθεί στις προκλήσεις και τα κελεύσματα των καιρών. Ειδικότερα, από τη διερεύνηση μεγάλου αριθμού παραπόνων διαπιστώθηκε μια αναχρονιστική αντίληψη κρατικών λειτουργιών για τις σχέσεις κράτους – πολίτη. Διαπιστώθηκαν επίσης γραφειοκρατικές χρονοβόρες διαδικασίες, υπέρμετρος συγκεντρωτισμός, επέμβαση μιας υπηρεσίας στις αρμοδιότητες της άλλης και ποσοτική και ποιοτική ανεπάρκεια προσωπικού.
5. Διαπιστώθηκε για ακόμα μια φορά συχνή παραβίαση θεμελιωδών και συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων και συγκεκριμένα του δικαιώματος της ιδιοκτησίας και του δικαιώματος οποιουδήποτε προσώπου να αναφέρεται γραπτώς στις αρμόδιες αρχές και να λαμβάνει σχετική απάντηση σε διάστημα τριάντα ημερών.
6. Η ποιότητα ζωής ενός σημαντικού αριθμού κατοίκων της Κύπρου υποβαθμίζεται από την προσβολή του περιβάλλοντος και από την πρόκληση οχληριών.

Στη βάση των πιο πάνω διαπιστώσεων ο Επίτροπος Διοικήσεως προβαίνει στην έκθεσή του για το 1997 σε αριθμό εισηγήσεων, οι σημαντικότερες από τις οποίες αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την ανάγκη σύνταξης ενός «Χάρτη Πολίτη» ο οποίος να αποτελεί οδηγό που να περιλαμβάνει τα πρότυπα τα οποία πρέπει να διέπουν τη λειτουργία κάθε δημόσιας υπηρεσίας και ειδικότερα τα πρότυπα συμπεριφοράς και εξυπηρέτησης των πολιτών, τις αρχές της διαφάνειας, της πληροφόρησης και της δίκαιης μεταχείρισης, καθώς και τις διαδικασίες επανεξέτασης αιτημάτων των πολιτών. Το

θεσμικό αυτό μέτρο θα συμβάλει αφενός στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης και στην προσαρμογή της στις σύγχρονες απαιτήσεις και αφετέρου στην αναβάθμιση των σχέσεων κράτους και πολίτη.

2. Την ανάγκη καθιέρωσης εσωτερικών συστημάτων εξέτασης παραπόνων από τις υπηρεσίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ιδιαίτερα από τις υπηρεσίες εκείνες που λόγω της φύσης των υπηρεσιών που παρέχουν, έχουν καθημερινή και πολλαπλή επαφή με το κοινό. Η εισαγωγή εσωτερικών συστημάτων εξέτασης παραπόνων συνάδει με τις επιταγές του άρθρου 29 του Συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα του ατόμου να αναφέρεται στις αρμόδιες αρχές με αιτήματα ή παράπονα και συμβάλλει στην πρακτική εφαρμογή του.
3. Την ανάγκη τροποποίησης του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου ως προς τη χορήγηση παρεκκλίσεων, ο οποίος κατέδειξε ότι παρέχεται μεγάλη ευχέρεια υπέρβασης και κατάχρησης εξουσίας τόσο από την πολεοδομική αρχή όσο και από το Υπουργικό Συμβούλιο. Συγκεκριμένα, προτείνεται η παραχώρηση πολεοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση των σχεδίων ανάπτυξης από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από γνωμοδότηση ειδικής πολεοδομικής επιτροπής και η καθιέρωση νέας διαδικασίας εξέτασης τέτοιων αιτήσεων.
4. Την ανάγκη τροποποίησης του περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμου, έτσι που ο Επίτροπος να μπορεί να επιλαμβάνεται αυτεπάγγελτα την εξέταση παραβιάσεων των δικαιωμάτων των ατόμων. Η τροποποίηση αυτή θα ενισχύσει αφενός ακόμα περισσότερο το θεσμό του Επιτρόπου και αφετέρου το αίσθημα εμπιστοσύνης των ατόμων προς αυτόν.

Υπό το φως των πιο πάνω και στη βάση των απόψεων που ανταλλάχθηκαν με τον Επίτροπο Διοικήσεως, η επιτροπή αναγνωρίζει ότι η εδραίωση του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως δεν ήταν εύκολη. Βασική προϋπόθεση για την επιτυχία του

θεσμού είναι η σωστή λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και η επίδειξη ιδιαίτερης ευαισθησίας τόσο από την εκτελεστική όσο και από τη νομοθετική εξουσία. Ανεξάρτητα όμως απ' αυτό, η επιτυχία του θεσμού δεν είναι δυνατή χωρίς τη θετική ανταπόκρισή του από τους ίδιους τους πολίτες, τους οποίους τάχθηκε να υπηρετεί.

Εκτιμώντας τη στάση των πολιτών απέναντι στο θεσμό, μέσα από τα αριθμητικά και στατιστικά στοιχεία που παρατίθενται στην έβδομη ετήσια έκθεση του Επιτρόπου, για τα οποία έγινε ήδη αναφορά πιο πάνω στην παρούσα έκθεση, συμπεραίνεται ότι ο θεσμός καθιερώθηκε στη συνείδηση του Κύπριου πολίτη, ο οποίος ανταποκρινόμενος θετικά εμπιστεύτηκε σε μεγάλο βαθμό τη δικαίωσή του στον Επίτροπο, υποβάλλοντας παράπονα σ' αυτόν.

Έχοντας την πιο πάνω άποψη και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις, διαπιστώσεις και εισηγήσεις που περιέχονται στην υπό συζήτηση έκθεση, η επιτροπή δηλώνει την πρόθεσή της να συνεχίσει να στηρίζει και να συνδράμει γενικά το έργο του Επιτρόπου Διοικήσεως, τον οποίο θεωρεί το βασικότερό της συνεργάτη.

Η επιτροπή τονίζει ότι αντικρίζει θετικά τις διάφορες εισηγήσεις που υποβάλλονται στην υπό αναφορά έκθεση και ότι προτίθεται να τις προωθήσει, στο βαθμό βέβαια που οι αρμοδιότητες και ο ρόλος της αλλά και οι εξουσίες της Βουλής ως νομοθετικού οργάνου της το επιτρέπουν.

Ειδικότερα, όσον αφορά την εισήγηση για σύνταξη ενός «Χάρτη του Πολίτη», η επιτροπή ήδη έχει υιοθετήσει την πρόταση με την εγγραφή συγκεκριμένου θέματος προς εξέταση και έχει δρομολογήσει τη συνεργασία της με τις υπηρεσίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Αναφορικά δε με την εισήγηση του Επιτρόπου για τροποποίηση του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, η Βουλή έχει ομόφωνα ψηφίσει σχετική νομοθεσία σύμφωνα με την οποία παρεκκλίσεις από τα σχέδια αναπτύξεως μπορούν να παραχωρούνται μόνο βάσει κριτηρίων τα οποία καθορίζονται με κανονισμούς οι

οποίοι εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, και βρίσκεται εν αναμονή της κατάθεσης από την εκτελεστική εξουσία των σχετικών κανονισμών στο σώμα.

Η επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι ο ρόλος του Επιτρόπου έχει γίνει πιο σαφής στη διοίκηση και για το γεγονός ότι έχει δημιουργηθεί το αναγκαίο κλίμα εμπιστοσύνης και συνεργασίας με τις περισσότερες διοικητικές αρχές. Ωστόσο, δεν παραβλέπεται η δυνατότητα για περαιτέρω αναβάθμιση των σχέσεων του Επιτρόπου με την εκτελεστική εξουσία και ιδιαίτερα για περαιτέρω συμμόρφωση της διοίκησης με τις εισηγήσεις του ιδίου. Κάτι τέτοιο θα αποβεί τελικά προς όφελος της εκτελεστικής εξουσίας της οποίας η αξιοπιστία και η δέσμευση για το σεβασμό των δικαιωμάτων του ατόμου θα ενισχυθεί.

Συνεκτιμώντας τα αποτελέσματα της μέχρι σήμερα προσπάθειας ενημέρωσης και διαφώτισης των διοικούντων και διοικουμένων αναφορικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της κάθε πλευράς στα πλαίσια του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως και του ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στην προσπάθεια αυτή, η επιτροπή προτρέπει όλους όσοι εμπλέκονται με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να συνδράμουν την περαιτέρω προσπάθεια για διαφώτιση. Στόχος της επιδιωκόμενης ενημέρωσης είναι να καταστεί ακόμα πιο σαφής ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει ο θεσμός του Επιτρόπου στον έλεγχο της διοίκησης και στην προστασία βασικών ατομικών δικαιωμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου»

Παρόντες:

Δημήτρης Ηλιάδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Καίτη Κληρίδου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μη μέλος της επιτροπής

Κυριάκος Τυρίμος

Κώστας Παπακώστας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε αυτεπάγγελτα το πιο πάνω θέμα ύστερα από πρόταση των βουλευτών κ. Μάριου Ματσάκη και Χρίστου Μαυροκορδάτου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουλίου 1999. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο δήμαρχος Παραλιμνίου, ο ιδιοκτήτης του βαφείου, εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού καθώς και επηρεαζόμενοι κάτοικοι.

Εισάγοντας το όλο θέμα, ο εκ των εισηγητών του κ. Χρίστος Μαυροκορδάτος επισήμανε ότι το εν λόγω βαφείο λειτουργεί παράνομα, γιατί δεν έχει την απαραίτητη προς τούτο άδεια και παράλληλα προκαλεί οχληρία στη γύρω περιοχή, επηρεάζοντας δυσμενώς την υγεία και γενικά την ποιότητα ζωής των περιοίκων. Επιπρόσθετα, συνέχισε ο εισηγητής, οι αρμόδιες δημοτικές υπηρεσίες δεν προχώρησαν στη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων για να διορθωθεί η όλη κατάσταση, παρόλο που το όλο πρόβλημα καταγγέλθηκε εγγράφως και αρμοδίως.

Οι εκπρόσωποι των επηρεαζόμενων κατοίκων βεβαίωσαν τα όσα ανέφερε ο εισηγητής και επιπρόσθετα κατέθεσαν ιατρικά πιστοποιητικά που επιβεβαιώνουν τις επιπτώσεις της οχληρίας πάνω στην υγεία τους.

Ο δήμαρχος Παραλιμνίου δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι για το συγκεκριμένο υποστατικό παραχωρήθηκε άδεια από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου, για να λειτουργήσει ως κατάστημα και συνεπώς το βαφείο λειτουργεί χωρίς την απαραίτητη

προ τούτο άδεια. Σύμφωνα πάντα με το δήμαρχο το όλο θέμα της λειτουργίας του βαφείου, καθώς και της οχληρίας που προκαλεί, παραπέμφθηκε στην επιτροπή υγείας του δήμου, η οποία και θα υποβάλει τις σχετικές εισηγήσεις της προς το δημοτικό συμβούλιο.

Οι νομικοί σύμβουλοι του ιδιοκτήτη δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι το βαφείο λειτουργεί σ' ένα μικρό χώρο και είναι εφοδιασμένο με τα τελειότερα μηχανήματα που είναι υψηλών ευρωπαϊκών προδιαγραφών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας δήλωσαν ότι διαπιστώθηκε οχληρία που προκαλείται από το βαφείο και με σχετική έκθεσή τους προς το δημοτικό συμβούλιο εισηγούνται τη μετακίνηση του βαφείου εκτός της κατοικημένης περιοχής.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού επιβεβαίωσαν ότι το βαφείο δεν έχει άδεια λειτουργίας ως βιομηχανία.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διαπίστωσαν ότι προκαλείται οχληρία και στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους εισηγήθηκαν τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για τη μείωση ή και την εξάλειψη της οχληρίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος τόνισαν ότι πρώτιστο καθήκον όλων πρέπει να είναι η διασφάλιση της ποιότητας ζωής, χωρίς την παρουσία οποιασδήποτε μορφής οχληρίας που προκαλεί βλάβες στην υγεία. Οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγούνται τη μετακίνηση του εν λόγω βαφείου, για να μην επιβαρύνεται με τοξικές ουσίες η οικιστική περιοχή.

Η επιτροπή διαπιστώνει ότι πολύ κακώς επιτράπη και έγινε ανεκτή από το Δήμο Παραλιμνίου, επί μακρό μάλιστα χρόνο, η παράνομη λειτουργία της μονάδας με τα βλαπτικά αποτελέσματα τόσο για την υγεία των κατοίκων όσο και για το περιβάλλον.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της και με γνώμονα το σεβασμό του περιβάλλοντος, την προστασία της υγείας των πολιτών και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, ομόφωνα συνηγορεί στην άμεση απομάκρυνση του βαφείου από την οικιστική περιοχή και γι' αυτό καλεί όλες τις αρμόδιες δημοτικές και κρατικές υπηρεσίες όπως λάβουν χωρίς καθυστέρηση όλα τα αναγκαία προς τούτο μέτρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι: α. «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας και περί αλιευτικών καταφυγίων και το μέλλον της αλιείας στην Κύπρο» και β. «Οι σοβαρές ζημιές που προκαλούνται από τα δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων και μέτρα για αντιμετώπισή τους».

Κοινή έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που τιτλοφορούνται α. «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας και περί αλιευτικών καταφυγίων και το μέλλον της αλιείας στην Κύπρο» και β. «Οι σοβαρές ζημιές που προκαλούνται από τα δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων και μέτρα για αντιμετώπισή τους»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Γιαννάκης Θωμά	Ζαχαρίας Κουλίας
Ευάγγελος Σαμμούτας	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τα πιο πάνω θέματα σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 20 Μαρτίου 1997 και 21ης Οκτωβρίου 1999. Στο στάδιο της εξέτασης των θεμάτων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της

επιτροπής ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Τμήματος Αλιείας του ίδιου υπουργείου, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, της ΠΟΒΕΚ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Ψαράδων και του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Θαλάσσιων Αθλημάτων και Ειδών Αναψυχής.

A. Εισαγωγή των υπό αναφορά θεμάτων

Κατά την εισαγωγή του πρώτου θέματος, ο εισηγητής του και πρόεδρος της επιτροπής κ. Χρίστος Μαυροκορδάτος ανέπτυξε τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η παράκτια αλιεία, τα οποία δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της μη εφαρμογής της νομοθεσίας περί αλιείας. Σημαντικό πρόβλημα του τομέα αποτελεί επίσης η έλλειψη ικανοποιητικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών αδειούχων ψαράδων λόγω της μη τήρησης των κριτηρίων βάσει των οποίων χορηγούνται οι άδειες αλιείας. Επίσης, η χορήγηση νέων αδειών αλιείας σε μη επαγγελματίες ψαράδες έχει ως αποτέλεσμα όχι μόνο την απώλεια της εργασίας των επαγγελματιών ψαράδων, αλλά και την καταστροφή του αλιευτικού πλούτου.

Ο ίδιος εισηγητής τόνισε επίσης την ανάγκη δημιουργίας νέων αλιευτικών καταφυγίων, αλλά και τη βελτίωση των υφισταμένων για τον ασφαλή ελλιμενισμό των ψαρόβαρκων των επαγγελματιών ψαράδων, στους οποίους πρέπει να δίνεται πάντοτε προτεραιότητα. Ταυτόχρονα εισηγήθηκε, εκεί όπου υπάρχει δυνατότητα, να δίδονται διευκολύνσεις για ελλιμενισμό και στους επαγγελματίες θαλάσσιων αθλημάτων και ειδών αναψυχής, οι οποίοι προσφέρουν υπηρεσίες στον τουρισμό.

Κατά την εισαγωγή του δεύτερου θέματος, το οποίο ενεγράφη με απόφαση της επιτροπής, ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Χρίστος Μαυροκορδάτος ανέφερε ότι μέχρι σήμερα δεν έχει εξευρεθεί κάποια επιτυχημένη μέθοδος απομάκρυνσης των δελφινιών

από τα δίκτυα των ψαράδων, με αποτέλεσμα τα δελφίνια να καταστρέφουν τα δίκτυα, προκαλώντας σ' αυτά σημαντικές ζημιές. Επίσης, το σχέδιο ασφάλισης των δικτύων το οποίο είχε ετοιμάσει το Τμήμα Αλιείας και στο οποίο είχαν ενταχθεί ορισμένοι ψαράδες εγκαταλείφθηκε σύντομα λόγω του ότι αδυνατούσε να καλύψει πλήρως τις ζημιές, αλλά και εξαιτίας των ψηλών λειτουργικών του εξόδων που το καθιστούσαν ασύμφορο.

Σύμφωνα με την ομόφωνη άποψη της επιτροπής, η κυβέρνηση με απόφασή της δεσμεύτηκε να βοηθήσει οικονομικά τους επαγγελματίες ψαράδες, είτε αυτοί ήταν ενταγμένοι στο σχέδιο ασφάλισης είτε όχι. Η χρηματική όμως αποζημίωση που καταβλήθηκε τελικά από την κυβέρνηση και η οποία ανέρχεται στις £33 ανά ζεμπύλα αντιστοιχεί μόνο στο ένα τρίτο της πραγματικής ζημιάς που έχουν υποστεί τα δίκτυα, γι' αυτό και κρίνεται σκόπιμο να καταβληθεί το ποσό των £100 για κάθε ζεμπύλα. Το ποσό αυτό θα πρέπει να καταβάλλεται στους επαγγελματίες ψαράδες πάνω σε μόνιμη βάση και μέχρις ότου βρεθεί αποτελεσματική μέθοδος απομάκρυνσης των δελφινιών.

Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω θεμάτων τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής οι πιο κάτω θέσεις:

B. Θέσεις/απόψεις που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής

(1) Θέσεις Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

(Τμήμα Αλιείας)

Σύμφωνα με τη νομοθεσία περί αλιείας, ο αριθμός των αδειών παράκτιας αλιείας που χορηγούνται κάθε χρόνο δεν πρέπει να ξεπερνά συνολικά τις πεντακόσιες. Κατά τη διαδικασία έκδοσης των αδειών αλιείας προβλέπεται η εφαρμογή ορισμένων κριτηρίων που στοχεύουν στον περιορισμό του αριθμού των νέων αδειών που εκδίδονται. Με βάση τα κριτήρια αυτά, παρέχεται προτεραιότητα στους ψαράδες οι οποίοι εξασφάλισαν τα τελευταία δέκα χρόνια το μεγαλύτερο αριθμό αδειών. Αποτελεί επίσης κριτήριο ο αριθμός των ωρών που ασχολείται ένας ψαράς με την αλιεία και

επιπρόσθετα το αν το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προέρχεται από την αλιεία. Για να εξασφαλίσει κάποιος ψαράς επαγγελματική άδεια, τα ποσοστά αυτά πρέπει να κυμαίνονται τουλάχιστο γύρω στο 50% και να το υπερβαίνουν.

Για τον έλεγχο των παράνομων περιπτώσεων αλιείας στα χωρικά ύδατα της Κύπρου πραγματοποιούνται περιπολίες. Η επίβλεψη όμως αυτή προϋποθέτει μεγάλο ανθρώπινο δυναμικό και λόγω της έλλειψης προσωπικού διενεργούνται υπερωρίες, τις οποίες όμως το σχετικό κονδύλι του προϋπολογισμού του Τμήματος Αλιείας δεν μπορεί να καλύψει.

Το 1996 καταγγέλησαν ως παράνομες ογδόντα έξι περίπου περιπτώσεις αλιείας. Οι τέσσερις περιπτώσεις αφορούσαν μηχανότρατες για τις οποίες καταβάλλονται προσπάθειες μείωσης του αριθμού τους και ίσως απαγόρευσής τους για αλιεία στα χωρικά ύδατα της Κύπρου.

Αναφορικά με τις ζημιές που προκαλούν τα δελφίνια στα δίκτυα είναι ενδεικτικό το ότι καμιά ασφαλιστική εταιρεία δεν αποδέχτηκε να ασφαλίσει τα δίκτυα των ψαράδων. Γι' αυτό και λειτούργησε πειραματικά, έστω και χωρίς επιτυχία, το ασφαλιστικό σχέδιο της κυβέρνησης. Όμως το σχέδιο εγκαταλείφθηκε γρήγορα, γιατί ήταν πολυδάπανο και με ψηλά λειτουργικά έξοδα. Σύμφωνα με το σχέδιο αυτό, γύρω στους είκοσι έξι ψαράδες διεκδικούσαν αποζημιώσεις ύψους γύρω στις £72.000 τις οποίες και έχουν ήδη λάβει.

Μέχρι σήμερα σε όλο τον κόσμο δεν ανακαλύφθηκε κάποια ασφαλής μέθοδος εκφοβισμού και απομάκρυνσης των δελφινιών. Η Κύπρος όμως πρωτοπορεί έναντι των άλλων χωρών σε ό,τι αφορά την έρευνα στον τομέα αυτό.

Ο ρυθμός αναπαραγωγής των δελφινιών αυξάνεται συνεχώς και σε αυτό συμβάλλει το ευνοϊκό κλίμα της Κύπρου και η εύκολη ανεύρεση τροφής. Κατά καιρούς εκπονήθηκαν πολλές μελέτες και καταρτίστηκαν ερευνητικά προγράμματα για εξεύρεση

ενός τρόπου απομάκρυνσης των δελφινιών από τα δίκτυα. Οι προσπάθειες επικεντρώθηκαν κυρίως στην ανακάλυψη της συχνότητας στην οποία τα δελφίνια εκπέμπουν υπερήχους.

Η κυβέρνηση, για να αντιμετωπίσει το μεγάλο αυτό πρόβλημα, έχει διαθέσει το ποσό των £26.000 για αγορά από την Τυνησία ειδικών συσκευών εκφοβισμού των δελφινιών, οι οποίες όμως αποδείχτηκαν δύσχρηστες. Βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη ερευνητικό πρόγραμμα για ετοιμασία συσκευής συνεχών κραδασμών.

Το 1997 εγκρίθηκε η καταβολή του ποσού των £171.600 που αφορούσε την αποζημίωση διακόσιων εξήντα περίπου επαγγελματιών ψαράδων, οι οποίοι έλαβαν ο καθένας αποζημίωση £660 για κάλυψη μέρους της αξίας είκοσι περίπου ζεμπύλων. Η οικονομική αυτή βοήθεια αντιστοιχούσε στις £33 ανά ζεμπύλα. Για το 1998 εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το ποσό των £250 για τον καθένα από τους εκατόν τριάντα τρεις επαγγελματίες ψαράδες που δεν έλαβαν καμιά αποζημίωση το 1997 και το ποσό αυτό είναι ανεξάρτητο από τον αριθμό των ζεμπύλων που έπαθαν καταστροφή. Το σχετικό όμως κονδύλι για το ποσό των £250 δεν κατατέθηκε ακόμη στη Βουλή για έγκριση. Για το 1999 εγκρίθηκε η καταβολή του ποσού των £300 για τον καθένα από τους πεντακόσιους περίπου επαγγελματίες ψαράδες. Το ποσό αυτό το έχουν ήδη λάβει.

Ο καταλληλότερος τρόπος αποζημίωσης θεωρείται η καταβολή χρημάτων παρά η αντικατάσταση των δικτύων, όπως εισηγήθηκαν κάποια μέλη της επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, διότι ο τρόπος αυτός δημιουργεί πολλά προβλήματα, όπως η διαδικασία προκήρυξης προσφορών για την αγορά των δικτύων, που είναι αρκετά περίπλοκη, η καθυστέρηση που παρατηρείται συχνά στη διενέργεια των παραγγελιών, το ενδεχόμενο της αγοράς ελαττωματικών ή κακής ποιότητας δικτύων, η αναζήτηση χώρων αποθήκευσής τους και η καταβολή αποθηκευτικών εξόδων κ.λπ.

Ο αριθμός των ερασιτεχνών ψαράδων δεν μπορεί να περιοριστεί, διότι κάτι τέτοιο θα ήταν αντισυνταγματικό. Ο αριθμός τους ανέρχεται σήμερα περίπου στους οκτακόσιους. Αυτό που μπορεί να γίνει στην περίπτωση των ερασιτεχνών ψαράδων είναι να ετοιμαστεί μια δέσμη μέτρων βάσει των οποίων οι ερασιτέχνες θα υπόκεινται σε διάφορους περιορισμούς ως προς τη χρονική περίοδο και τον τρόπο ψαρέματος.

Αναφορικά με το θέμα των αλιευτικών καταφυγίων υπάρχουν δεκαέξι χώροι ελλιμενισμού αλιευτικών σκαφών, όπου ελλιμενίζονται περίπου πεντακόσιες επαγγελματικές ψαρόβαρκες. Από τους δεκαέξι αυτούς χώρους έχουν κηρυχθεί οι οκτώ σε αλιευτικά καταφύγια με βάση τον περί Αλιευτικών Καταφυγίων Νόμο. Οι τέσσερις από τους χώρους αυτούς υπάγονται στη δικαιοδοσία της Αρχής Λιμένων Κύπρου και άλλοι τέσσερις βρίσκονται μέσα στις βρετανικές βάσεις. Στα οκτώ αυτά αλιευτικά καταφύγια εκδίδονται άδειες ελλιμενισμού και για άλλα εξακόσια σκάφη πέραν των πεντακόσιων επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών.

Το Τμήμα Αλιείας χορηγεί άδειες ελλιμενισμού στα πιο πάνω οκτώ αλιευτικά καταφύγια δίδοντας προτεραιότητα στον ελλιμενισμό των σκαφών των επαγγελματιών ψαράδων και καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες ο ελλιμενισμός των σκαφών των επαγγελματιών ψαράδων να είναι ασφαλής και απρόσκοπτος, ώστε να μπορούν να διεξάγουν το δύσκολο επάγγελμά τους χωρίς προβλήματα. Τα προβλήματα αυτά είναι κυρίως το αποτέλεσμα του συνωστισμού μη αδειούχων σκαφών, τα οποία διώκονται ποινικά.

Η σειρά προτεραιότητας για εξασφάλιση άδειας ελλιμενισμού με βάση τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα είναι η πιο κάτω:

- (α) Επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη.
- (β) Σκάφη ερασιτεχνικής αλιείας τύπου ψαρόβαρκας.
- (γ) Επαγγελματικά τουριστικά σκάφη κρουαζιέρας.

(δ) Μικρά σκάφη ερασιτεχνικής αλιείας διάφορων τύπων.

(ε) Άλλα σκάφη.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα ελλιμενισμού παρουσιάζεται στο αλιευτικό καταφύγιο της Αγίας Νάπας που λόγω του μεγάλου αριθμού των αιτητών γεμίζει με σκάφη από τις κατηγορίες (α), (β) και (γ).

Με βάση τα δεδομένα αυτά και λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μικρά σκάφη ερασιτεχνικής αλιείας (κατηγορία δ) δεν μπορούν να ελλιμενιστούν, τα σκάφη θαλάσσιων αθλημάτων που κατατάσσονται στην κατηγορία (ε) δεν είναι δυνατό να εξασφαλίσουν θέση. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι τα σκάφη αυτά κατά τη διάρκεια της διακίνησής τους συνήθως δημιουργούν κυματισμό, με επακόλουθο να κτυπούν μεταξύ τους οι ελλιμενισμένες ψαρόβαρκες και να παθαίνουν ζημιές. Επίσης, η προπέλα των σκαφών αυτών αναδεύει το νερό και τον πυθμένα, δημιουργώντας πρόβλημα στο θαλάσσιο περιβάλλον του καταφυγίου.

Έχουν προγραμματιστεί διάφορα κατασκευαστικά και βελτιωτικά έργα, που αφορούν τα αλιευτικά καταφύγια στο Ζύγι, στο Παραλίμνι, στην Ορμήδεια, στον Άγιο Γεώργιο Πέγειας και στον Κάτω Πύργο.

(2) Θέσεις Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού

Οι εκπρόσωποι του ΚΟΤ ανέφεραν ότι υπάρχει ανάγκη ελλιμενισμού στα αλιευτικά καταφύγια και των σκαφών των αδειούχων επαγγελματιών θαλάσσιων αθλημάτων και ειδών αναψυχής. Για το σκοπό αυτό προωθείται ήδη η κατασκευή μαρίνας στην περιοχή του Παραλιμνίου πλησίον του αλιευτικού καταφυγίου της περιοχής και έχει εκπονηθεί σχετική μελέτη. Η μαρίνα και το αλιευτικό καταφύγιο θα συνυπάρχουν στον ίδιο κόλπο, αλλά οι χώροι θα είναι κατάλληλα οριοθετημένοι.

(3) Θέσεις του Συνδέσμου Επαγγελματιών Ψαράδων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος

Οι πιο πάνω δήλωσαν ότι επιβάλλεται η αυστηρή εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας για σωστή κατοχύρωση και προστασία των επαγγελματιών ψαράδων και παράλληλα τόνισαν ότι πρέπει να υπάρχει περιορισμός όσον αφορά την έκδοση νέων αδειών αλιείας.

Αναφορικά με τις ζημιές που προκαλούν στα δίκτυα τα δελφίνια επεσήμαναν την ανάγκη καταβολής οικονομικής βοήθειας, η οποία να ανέρχεται στο ποσό των £100 ανά ζεμπύλα ετησίως αντί των £33 που κατέβαλε το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για το 1997 και της κατ' αποκοπήν αποζημίωσης που δόθηκε για το έτος 1998 και 1999. Το ασφαλιστικό σχέδιο που προωθήθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εγκαταλείφθηκε σύντομα, γιατί δεν απέδιδε και η ασφαλιστική κάλυψη ήταν πολύ μικρή, γι' αυτό και επιβάλλονται περισσότερες και καλύτερα συντονισμένες προσπάθειες για σύντομη εξεύρεση μιας οριστικής λύσης στο πρόβλημα των δελφινιών. Απαραίτητη προϋπόθεση όμως είναι όπως οποιοδήποτε νέο σχέδιο προωθηθεί να προέλθει από μια κοινή συναίνεση και με τους άμεσα ενδιαφερομένους που είναι οι επαγγελματίες ψαράδες.

Κρίνεται σκόπιμο, χωρίς χρονοτριβή, να καταβληθεί το συντομότερο δυνατό η επιπλέον οικονομική βοήθεια, διότι ένας-ένας οι επαγγελματίες ψαράδες αποχωρούν απογοητευμένοι από το επάγγελμα του ψαρά.

Πρέπει επίσης να λυθεί ριζικά και το πρόβλημα του ελλιμενισμού των βαρκών στα αλιευτικά καταφύγια με την άμεση απομάκρυνση από αυτά όλων των βαρκών που δεν έχουν άδεια αλιείας.

(4) Θέσεις ΠΟΒΕΚ

Οι επαγγελματίες θαλάσσιων αθλημάτων και ειδών αναψυχής δικαιολογημένα αιτούνται άδεια ελλιμενισμού των σκαφών τους στα αλιευτικά καταφύγια, αφού δεν υπάρχουν άλλοι κατάλληλοι χώροι για το σκοπό αυτό. Όλοι αυτοί οι επαγγελματίες

προσφέρουν υπηρεσίες στον τουρισμό και βοηθούν στην ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος και, εφόσον δεν υπάρχουν μαρίνες για ελλιμενισμό των σκαφών τους, θα πρέπει να τους παρέχονται οι διευκολύνσεις αυτές στα αλιευτικά καταφύγια.

Επίσης, οι επαγγελματίες αυτοί είναι πρόθυμοι να πληρώνουν για τον ελλιμενισμό των σκαφών τους, όπως και οι υπόλοιποι επαγγελματίες που ελλιμενίζουν τα σκάφη τους στα αλιευτικά καταφύγια.

Γ. Θέσεις/συμπεράσματα επιτροπής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα καλεί την κυβέρνηση να τροχοδρομήσει τη λήψη όλων εκείνων των μέτρων που θα συμβάλουν στην επίλυση των προβλημάτων που αφορούν την παράκτια αλιεία. Συγκεκριμένα καλεί την κυβέρνηση να μεριμνήσει, ώστε:

- να εφαρμόζεται σωστά η νομοθεσία περί αλιείας, συμβάλλοντας έτσι στην κατοχύρωση του επαγγέλματος των ψαράδων. Επίσης, όπου κρίνεται σκόπιμο, να επιφέρει τις αναγκαίες νομοθετικές αλλαγές οι οποίες θα βελτιώσουν τις υφιστάμενες συνθήκες εργασίας του δύσκολου αυτού επαγγέλματος·
- να εφαρμόζονται αυστηρά τα κριτήρια για τη χορήγηση νέων αδειών αλιείας·
- να βελτιωθούν οι συνθήκες ελλιμενισμού των ψαρόβαρκων στα υφιστάμενα αλιευτικά καταφύγια και, όπου κρίνεται σκόπιμο, να δημιουργηθούν νέα τα οποία θα καλύπτουν πλήρως όλες τις ανάγκες της παράκτιας αλιείας. Επίσης, στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν περιθώρια να παρέχονται διευκολύνσεις ελλιμενισμού και στα σκάφη των επαγγελματιών θαλάσσιων αθλημάτων και ειδών αναψυχής·
- να προωθηθεί η προσπάθεια εξεύρεσης μιας οριστικής λύσης στο πρόβλημα των ζημιών που προκαλούν τα δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων· και

- να καταβληθεί το συντομότερο η επιπλέον οικονομική βοήθεια για τις ζημιές στα δίκτυα των ψαράδων, η οποία να ανέρχεται στο ποσό των £100 ανά ζεμπύλα, ποσό το οποίο θα παραχωρείται πάνω σε μόνιμη βάση μέχρι να βρεθεί αποτελεσματική μέθοδος απομάκρυνσης των δελφινιών.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή επανατονίζει ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες θα πρέπει να βοηθούν και να στηρίζουν με κάθε μέσο τη φτωχή αυτή τάξη των ανθρώπων που ασχολούνται επαγγελματικά με την παράκτια αλιεία και να συμβάλλουν στην άμεση επίλυση όλων των προβλημάτων τους και παράλληλα η κυβέρνηση πρέπει να εκδηλώσει το ενδιαφέρον της για τον κλάδο αυτό μέσα από πιο γενναιόδωρες οικονομικά συνεισφορές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερχόμαστε τώρα στο πρώτο θέμα του Κεφαλαίου Τέταρτου, που είναι «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας», θέμα που έχει εγγραφεί από το βουλευτή κ. Κίκη Γιάγκου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Ποιος άλλος θα ήθελε να πάρει το λόγο;

Ο κ. Παπακώστας.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα τροχαία δυστυχήματα στον τόπο μας χαρακτηρίζονται ως ένα μεγάλο, αν όχι το μεγαλύτερο, κοινωνικό και κατ' επέκταση εθνικό πρόβλημα.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της τελευταίας πενταετίας (1994-1998), κατά μέσο όρο γύρω στα εκατόν είκοσι πρόσωπα χάνουν τη ζωή τους κάθε χρόνο από τροχαία δυστυχήματα, χίλια διακόσια πρόσωπα τραυματίζονται σοβαρά και άλλες τρεις χιλιάδες διακόσια τραυματίζονται ελαφρά.

Η χρονιά που μας έφυγε άφησε πίσω της εκατό δώδεκα νεκρούς, σε σχέση με εκατόν έντεκα νεκρούς το 1998.

Σημειώνεται ότι από το 1974 μέχρι σήμερα έχασαν τη ζωή τους σε τροχαία δυστυχήματα περίπου δύο χιλιάδες πεντακόσιοι τριάντα άνθρωποι και δικαιολογημένα τα τροχαία δυστυχήματα αποκαλούνται «τρίτος Απίλας».

Η μικρή Κύπρος κατέχει την τρίτη χειρότερη θέση στην Ευρώπη μετά την Πορτογαλία και την Ελλάδα όσον αφορά τη συχνότητα των θανατηφόρων δυστυχημάτων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στην Κύπρο για κάθε εκατό χιλιάδες κατοίκους αντιστοιχούν είκοσι περίπου νεκροί, ενώ σε άλλες χώρες της Ευρώπης αντιστοιχούν μόνο δέκα.

Η συνειδητοποίηση λοιπόν του όλου προβλήματος και η καθολική κινητοποίηση αποτελεί κοινωνική ανάγκη, αφού η αντιμετώπισή του, όπως έχει δείξει η εμπειρία άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι εφικτή.

Με βάση μελέτη των Βρετανών εμπειρογνομόνων, το οικονομικό κόστος των τροχαίων δυστυχημάτων στην Κύπρο για το έτος 1998 (υλικές ζημιές, απώλεια παραγωγής, ιατρικά έξοδα, κ.λπ.) ανέρχεται περίπου στο ποσό των £58,2 εκατομ., ως ακολούθως:

Εκατό δύο θανατηφόρα με δείκτη κόστους για κάθε δυστύχημα £416,348, ίσον με £42,5 εκατομ.

Οκτακόσια σαράντα σοβαρά δυστυχήματα με δείκτη κόστους £14.614, ίσον με £12,3 εκατομ.

Χίλια εξακόσια ενενήντα εννέα ελαφρά δυστυχήματα με δείκτη κόστους £1.357, ίσον με £2,3 εκατομ.

Δύο χιλιάδες εβδομήντα εννέα δυστυχήματα με ζημιές προς £525 κάθε δυστύχημα, ίσον με £1,1 εκατομ.

Δηλαδή επί συνόλου τεσσάρων χιλιάδων επτακοσίων είκοσι τροχαίων δυστυχημάτων κατά το έτος 1998 το οικονομικό κόστος ανήλθε στο ποσό των £58,2 εκατομ. περίπου.

Με βάση τους ίδιους δείκτες κοστολόγησης για τα έτη 1994-1998 και επί συνόλου τριάντα δύο χιλιάδων επτακοσίων εβδομήντα επτά δυστυχημάτων με εξακόσιους πέντε νεκρούς, πέντε χιλιάδες εννιακόσιους πενήντα τέσσερις σοβαρά τραυματισμένους και δεκαπέντε χιλιάδες οκτακόσιους εξήντα έναν ελαφρά, το οικονομικό κόστος της πενταετίας αυτής ανήλθε στο μυθικό ποσό των £316,3 εκατομ.

Πέρα όμως από το οικονομικό κόστος είναι και το κοινωνικό κόστος, που δεν μπορεί να υπολογιστεί με χρήματα. Είναι ο ανθρώπινος πόνος και η δυστυχία εκατοντάδων οικογενειών κάθε χρόνο που χάνουν άδικα προσφιλή τους πρόσωπα και εκατοντάδων συνανθρώπων μας που υποφέρουν από τραύματα και αναπηρίες σ' όλη τους τη ζωή.

Μέχρι το τέλος του 1998 ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων οχημάτων ανερχόταν στις τετρακόσιες ενενήντα πέντε χιλιάδες πεντακόσια ενενήντα τέσσερα και των κυκλοφορούντων οχημάτων στις τετρακόσιες είκοσι μία χιλιάδες διακόσια τριάντα ένα. Τα εκτός κυκλοφορίας οχήματα (μη αδειούχα και ακινητοποιημένα) ανέρχονταν στις εβδομήντα τέσσερις χιλιάδες τριακόσια εξήντα τρία και οι προσωπούχοι οδηγοί στις τριακόσιες σαράντα οκτώ χιλιάδες εκατόν ενενήντα οκτώ.

Με βάση στατιστικά στοιχεία του 1998, ο αριθμός των εγγεγραμμένων οχημάτων (495 594) σε σύγκριση με τον πληθυσμό μας στις ελεύθερες περιοχές (663 300) και αφαιρουμένων των εκατόν εβδομήντα εννέα χιλιάδων τετρακοσίων ανηλίκων (μέχρι δεκαέξι χρονών) αντιστοιχεί στον κάθε ενήλικο ένα όχημα.

Το φαινόμενο αυτό, σε συνδυασμό με το περιορισμένο και εν πολλοίς προβληματικό οδικό μας δίκτυο, συνθέτουν την εικόνα της συμφόρησης της τροχαίας με όλα τα θλιβερά επακόλουθα.

Αξιοσημείωτο είναι και το γεγονός ότι συγκρινόμενος ο αριθμός των κυκλοφορούντων οχημάτων (421 231) με τον αριθμό των προσοντούχων οδηγών (348 198) αναλογούν στον κάθε Κύπριο οδηγό 1,2 οχήματα.

Παρά το γεγονός ότι οι υπεραστικοί δρόμοι αστυνομεύονται πολύ ικανοποιητικά από το Τμήμα Τροχαίας του Αρχηγείου Αστυνομίας, εντούτοις παρουσιάζονται σοβαρές αδυναμίες αστυνόμησης για έλεγχο τροχαίας στις επαρχίες και ιδιαίτερα εντός πόλεων και τούτο γιατί οι κλάδοι τροχαίας των επαρχιών δεν είναι επαρκώς επανδρωμένοι.

Ενδεικτικό αυτής της αδυναμίας είναι μεταξύ άλλων και το απαράδεκτο φαινόμενο της παράνομης στάθμευσης οχημάτων σε κύριες οδικές αρτηρίες εντός των πόλεων και προαστίων, πράγμα που συχνά αποτελεί τον κύριο παράγοντα συμφόρησης της τροχαίας και πρόκλησης δυστυχημάτων. Ευθύνη για το απαράδεκτο αυτό φαινόμενο δε φέρει μόνο η αστυνομία αλλά και οι κατά τόπους δήμοι.

Από μελέτες που έγιναν κατά καιρούς από την αστυνομία διαπιστώθηκε ότι οι κυριότεροι παράγοντες πρόκλησης τροχαίων δυστυχημάτων είναι ο άνθρωπος, το όχημα και το οδικό δίκτυο, με κατεξοχήν υπαίτιο τον άνθρωπο.

Τα κυριότερα συμπεράσματα επιστημονικής έρευνας που έγινε πρόσφατα από την αστυνομία σε συνεργασία με την εταιρεία AMEP, μεταξύ άλλων σκιαγραφούν και το προφίλ του Κύπριου οδηγού, που τον φέρουν να είναι απειθάρχητος προς τους κανόνες οδικής ασφάλειας, απρόσεκτος, ριψοκίνδυνος και εγωκεντρικός. Η έρευνα έδειξε επίσης ότι οι ομάδες υψηλού κινδύνου πρόκλησης οδικών δυστυχημάτων είναι οι άνδρες ηλικίας μεταξύ δεκαοκτώ και τριάντα τεσσάρων χρονών. Οι γυναίκες δηλαδή απαλλάσσονται της ευθύνης.

Τα πιο πάνω επιβεβαιώνονται και από τη μεγάλη αύξηση των καταγγελιών που αφορούν τροχαίες παραβάσεις. Συγκεκριμένα, το 1998 είχαν γίνει από την αστυνομία εκατόν πενήντα μία χιλιάδες διακόσιες οκτώ καταγγελίες, δηλαδή ένας σχεδόν στους δυο προσοντούχους οδηγούς, από τις τριακόσιες σαράντα οκτώ χιλιάδες εκατόν ενενήντα οκτώ, είχε καταγγελθεί για τροχαία παράβαση. Πολύ ψηλό το ποσοστό των καταγγελιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ευθύνη για την αντιμετώπιση του τεράστιου, εφιαλτικού και εθνοκτόνου αυτού προβλήματος βαραίνει όλους μας, βαραίνει ολόκληρη την πολιτεία. Γι' αυτό θα πρέπει να συντονίσουμε τις προσπάθειές μας, έτσι ώστε να σταματήσει επιτέλους η ακατάσχετη ροή αίματος στην άσφαλο. Ιδιαίτερα όμως η ευθύνη βαραίνει την κυβέρνηση και ειδικότερα:

το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, που έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό, τη χάραξη, συντήρηση και σήμανση των δρόμων, την εγγραφή των οχημάτων και την έκδοση αδειών κυκλοφορίας και αδειών οδήγησης, το μηχανικό έλεγχο/επιθεώρηση των κυκλοφορούντων οχημάτων, την αναθεώρηση και τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για θέματα τροχαίας και οδικής ασφάλειας·

το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, που έχει την ευθύνη της αστυνόμευσης της τροχαίας και της ενημέρωσης/διαφώτισης του κοινού στα θέματα οδικής ασφάλειας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων·

το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, που έχει την ευθύνη της διαπαιδαγώγησης για απόκτηση οδικής συνείδησης από τους νέους μας, που θα είναι οι αυριανοί οδηγοί αυτοκινήτων και μοτοσικλετών.

Δεν είναι η πρώτη φορά που ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων έχει διατυπώσει την εκτίμηση ότι το κράτος, η πολιτεία, απέτυχε στον τομέα των μεταφορών.

Έχουμε πηξεί κυριολεκτικά στα ιδιωτικά αυτοκίνητα, εφόσον οι δημόσιες μεταφορές δε λειτουργούν κατά τρόπο εξυπηρετικό για το κοινό κι έχουμε φτάσει στο σημείο το κράτος να ομολογεί αδυναμία στην άσκηση αποτελεσματικού μηχανικού ελέγχου των οχημάτων, ενώ είναι πια κοινή διαπίστωση ότι πολλά από τα κυκλοφορούντα οχήματα είναι «κινούμενα φέρετρα».

Πέρα από τη συνεχή αστυνόμευση και τη συστηματική ενημέρωση/διαφώτιση του κοινού που στοχεύει στην ευαισθητοποίηση και τον προβληματισμό του γύρω από τα θέματα οδικής ασφάλειας, απαιτείται και η άμεση ψήφιση από τη Βουλή βασικών νομοσχεδίων που εκκρεμούν ενώπιόν μας, όπως είναι:

- α. η επιβολή βαθμών ποινής στην άδεια οδήγησης, το λεγόμενο «point system», το οποίο είναι ένας πάρα πολύ καλός θεσμός.
- β. καθήκον του ιδιοκτήτη εγγεγραμμένου οχήματος για ασφαλή φύλαξή του.
- γ. τοποθέτηση καμπίνας ειδικών δοκών/ράβδων στους γεωργικούς ελκυστήρες.

Αυτά τα νομοσχέδια εκκρεμούν ενώπιόν μας και οι συνάδελφοι οι οποίοι βρίσκονται στις επιτροπές θα μπορούν να τα δουν με πολλή προσοχή, διότι είναι αρκετά σοβαρά.

Ας ελπίσουμε ότι σύντομα θα προωθηθεί στη Βουλή και το νομοσχέδιο που αφορά χρήση ηλεκτρονικών συσκευών φωτοεπισήμανσης (έλεγχος ταχύτητας και έλεγχος διέλευσης από τα φώτα τροχαίας), το οποίο δυστυχώς βρίσκεται στα συρτάρια του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων εδώ και μερικά χρόνια. Αν θυμάμαι καλά, είναι από το 1992 που στείλαμε ως αστυνομία εισήγηση προς το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων γι' αυτό ακριβώς το θέμα και ακόμα, απ' ό,τι έχω πληροφορηθεί, βρίσκεται, επαναλαμβάνω, στα συρτάρια του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Η ψήφιση των πιο πάνω νομοσχεδίων, σε συνδυασμό με το μηχανικό έλεγχο/επιθεώρηση των οχημάτων, πιστεύεται ότι θα συμβάλει αποτελεσματικά στην πρόληψη και μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων και ιδιαίτερα των θανατηφόρων και σοβαρών. Σημειώνεται ότι αυτά τα μέτρα έχουν εφαρμοστεί προ πολλού σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και γι' αυτό ο δείκτης συχνότητας των θανατηφόρων δυστυχημάτων είναι κατά πολύ χαμηλότερος από αυτόν που έχουμε στον τόπο μας.

Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του τεράστιου αυτού προβλήματος των τροχαίων δυστυχημάτων απαιτείται πάνω απ' όλα πολιτική βούληση εκ μέρους της κυβέρνησης και πρακτική αντιμετώπιση του προβλήματος εκ μέρους των αρμοδίων αρχών, με την εφαρμογή σειράς μέτρων, βασικότερα από τα οποία είναι:

- α. ασφάλεια του οδικού δικτύου και κατάλληλη σήμανσή του.
- β. μηχανικός έλεγχος/επιθεώρηση των ιδιωτικών και δημόσιας χρήσης οχημάτων.
- γ. εκσυγχρονισμός του τρόπου απόκτησης άδειας οδήγησης.
- δ. εκσυγχρονισμός των περί τροχαίας και οδικής ασφάλειας νόμων και κανονισμών.
- ε. ενίσχυση με προσωπικό και σύγχρονα μέσα των κλάδων τροχαίας της αστυνομίας. Αυτό δε σημαίνει ότι πρέπει να γίνει πρόσληψη νέου προσωπικού, αλλά από το υπάρχον προσωπικό να τοποθετηθεί, να γίνει εκλέπτυνση της γραμμής δηλαδή και να τοποθετηθεί στα τμήματα τροχαίας, για ενίσχυσή τους.
- στ. αυστηρότερος έλεγχος από την αστυνομία για εφαρμογή των κανόνων κυκλοφορίας και οδικής ασφάλειας.
- ζ. αγωγή μαθητών και κοινού σε θέματα οδικής ασφάλειας.

Πέρα από τα όσα έχουν αναφερθεί, αυτό που απαιτείται άμεσα είναι η αλλαγή νοοτροπίας και οδικής συμπεριφοράς όλων των πολιτών, είτε αυτοί είναι οδηγοί είτε επιβάτες είτε μοτοσικλετιστές είτε πεζοί, γιατί μόνο έτσι θα αντιμετωπίσουμε σωστά και

αποτελεσματικά την κατάρα των τροχαίων δυστυχημάτων. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έχουν να διαδραματίσουν σοβαρό ρόλο στον τομέα αυτό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι διαπιστώσεις και μόνο δεν αρκούν. Είναι καιρός η κυβέρνηση και οι αρμόδιες αρχές να αναλογισθούν τις ευθύνες τους, να αφήσουν κατά μέρος τα μεγάλα λόγια και τους αυτοσχεδιασμούς και να προχωρήσουν άμεσα, αποφασιστικά, συντονισμένα και μεθοδικά στα έργα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του εφιαλτικού και εθνοκτόνου προβλήματος των τροχαίων δυστυχημάτων.

Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Κληρίδου, παρακαλώ.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να τηρήσουμε μέσα μας μονόλεπτη σιγή και να θυμηθούμε τα θύματα των διαφόρων τροχαίων δυστυχημάτων. Είμαι σίγουρη ότι όλοι μας ξέρουμε οικογένειες που έχουν πληγεί από αυτό το κακό και θα ήθελα να θυμηθούμε ιδιαίτερα τη θυγατέρα του συναδέλφου μας κ. Κώστα Παπακώστα, τη Φλωρεντίνα Παπακώστα, η οποία σκοτώθηκε σε τροχαίο δυστύχημα, ενώ εκτελούσε τα καθήκοντά της .

Θέλω να συγχαρώ το συνάδελφο κ. Κίκη Γιάγκου που ενέγραψε το θέμα και πραγματικά, μετά από όσα έχουν πει ο κ. Παπακώστας και ο κ. Γιάγκου, δεν έχω πάρα πολλά να προσθέσω.

Απλώς η κοινοβουλευτική ομάδα ένιωθε ότι έπρεπε να μιλήσω γι' αυτό το θέμα, διότι είχα κάποια ανάμιξη στη δημιουργία ομάδας πρωτοβουλίας για την οδική ασφάλεια. Είναι από το 1995, όταν δημιουργήθηκε η ομάδα, που ασχολούμαι με αυτό

το θέμα και κάπου νιώθω ότι είναι σαν «να σύρνεις αυγά πάνω στον τοίχο». Πραγματικά δε βλέπω να βελτιώνεται η κατάσταση, παρ' όλες τις προσπάθειες των διαφόρων εμπλεκομένων. Μπορώ να πω ότι ως ομάδα πρωτοβουλίας είχαμε συνεργασία με την αστυνομία, με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, με το Υπουργείο Συγκοινωνιών, με το Υπουργείο Παιδείας. Πραγματικά οι άνθρωποι που ασχολούνται με το θέμα σε όλα αυτά τα πόστα το νιώθουν έντονα και πιστεύω ότι κάνουν ό,τι μπορούν, αλλά κάπου σταλώνουμε, διότι γίνονται εκστρατείες που φαίνεται ότι δεν πείθουν ή δεν έχουν το ανάλογο αποτέλεσμα. Γίνεται κάποια αστυνόμευση, αλλά πιστεύω ότι πρέπει να είναι αυστηρότερη. Βασικά νομίζω ότι οι εμπειρίες της Ευρώπης δείχνουν ότι χρειάζονται αυστηρότερες ποινές και αυστηρότερη αστυνόμευση, για να έχουμε αποτελέσματα. Φαίνεται ότι οι εκστρατείες από μόνες τους δεν πείθουν τον κόσμο, διότι ίσως η ψυχοσύνθεσή μας να είναι, «Δε θα το πάθω εγώ, το παθαίνει πάντα κάποιος άλλος» και μέχρι να αντιληφθούμε ότι είμαστε όλοι πιθανά θύματα, δε νομίζω οι εκστρατείες να έχουν πολλή επιρροή πάνω μας.

Όπως είπε και ο κ. Παπακώστας, αυτή τη στιγμή βρίσκεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων ένα νομοσχέδιο που πιστεύω ότι θα βοηθήσει πάρα πολύ, αν περάσει. Είναι ένα νομοσχέδιο που αφορά τη θεσμοθέτηση βαθμών ποινής. Εκεί όπου κάποιος έχει παραβιάσει τους κανονισμούς παίρνουν αρνητικούς βαθμούς και αν συγκεντρώσουν ένα συγκεκριμένο αριθμό βαθμών ποινής, μπορεί να χάσουν και την άδειά τους. Φαίνεται ότι αυτό δούλεψε πάρα πολύ καλά σε ορισμένες χώρες της Ευρώπης. Στην Αμερική υπάρχει ένα άλλο σύστημα όπου σε αναγκάζουν, αν έχεις αρκετούς αρνητικούς βαθμούς, να κάτσεις ξανά τις εξετάσεις για την άδεια οδήγησης. Νομίζω θα πρέπει να εισαγάγουμε κάποια πρωτοβουλιακά μέτρα όπως αυτά, για να έχουμε θετικά αποτελέσματα. Επίσης το άλλο που έχει αναφέρει ο κ. Παπακώστας με τις κάμερες που μπορούν να πιάσουν επ'

αυτοφώρω άτομα που κάνουν παραβιάσεις, ούτως ώστε να προχωρεί πιο γρήγορα και η εκδίκαση των υποθέσεων.

Μέσω των επαφών που είχαμε ως ομάδα πρωτοβουλίας είδαμε ότι πολλές φορές τα οδικά δυστυχήματα αφορούν στρατιώτες. Γνωρίζω ότι το Υπουργείο Άμυνας έχει κάμει κάποιες σκέψεις, έχουν προσπαθήσει να δημιουργήσουν μια κατάσταση, ώστε οι στρατιώτες να μην είναι ανάγκη να οδηγήσουν το αυτοκίνητό τους, αλλά να έχουν μεταφορικό μέσο από το στρατό, αλλά αυτό δεν ισχύει παντού. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι οι ώρες που πηγαίνουν πίσω οι στρατιώτες, μετά από διανυκτερεύσεις, είναι πολύ πρωινές και συνήθως, όταν βγαίνουν για μια νύκτα, πηγαίνουν για να διασκεδάσουν και έτσι δεν είναι σε θέση να οδηγήσουν. Νομίζω αυτό θα έπρεπε να απασχολήσει το Υπουργείο Άμυνας και ίσως να γίνουν κάποιες καλύτερες διευθετήσεις.

Το κυριότερο είναι να καλλιεργήσουμε την οδική συνείδηση και αυτό ξεκινά από τις μικρές ηλικίες. Ήδη το Υπουργείο Παιδείας έχει εισαγάγει μάθημα στο σχολείο και μπορώ να πω ότι η ομάδα πρωτοβουλίας που αποτελείται από θύματα τροχαίων δυστυχημάτων έχει κάμει μια καλή αρχή επισκεπτόμενη σχεδόν όλα τα γυμνάσια και τα λύκεια ανά το παγκύπριο, μεταφέροντας τις προσωπικές της εμπειρίες από τα δυστυχήματα. Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχουν άτομα που είναι τετραπληγικά ή παραπληγικά, υπάρχουν μητέρες που έχουν χάσει παιδιά και σίγουρα αυτό είναι σημαντικό για τα παιδιά αν και δεν είναι καθόλου ευχάριστο.

Τους έχω συνοδεύσει σε πολλές επισκέψεις και βλέπεις ότι τα παιδιά συγκεντρώνονται απόλυτα, παρακολουθούν και στο τέλος υποβάλλουν ερωτήσεις. Και όταν τους ρωτούμε εμείς: «Πέστε μας, πόσα παιδιά χρησιμοποιούν μοτόρα χωρίς να δικαιούνται;» έχουν το θάρρος και σηκώνουν τα χέρια τους. Επομένως υπάρχει τρόπος να επικοινωνήσουμε με τη νεολαία και να τους μεταφέρουμε κάποια σοβαρά μηνύματα.

Φυσικά θέλει και συστηματική δουλειά η οποία δεν μπορεί να γίνει μόνο από μια ομάδα πρωτοβουλίας.

Νομίζω πρέπει να αντιληφθούμε όλοι πως αν δεν καλλιεργήσουμε την οδική συνείδηση, δεν πρόκειται να αλλάξει η κατάσταση. Κι εμείς είμαστε συνένοχοι, οι πλείστοι από εμάς. Και εγώ προσωπικά έχω σταθμεύσει παράνομα για να έρθω στη Βουλή και το κάνω κάθε Τρίτη και Πέμπτη λόγω των γνωστών καταστάσεων. Ταυτόχρονα όμως πρέπει να θυμούμαστε ότι αυτή η παράνομη στάθμευση μπορεί να οδηγήσει σε κάποιο οδικό δυστύχημα. Ξέρετε όλοι πόσες φορές βγαίνουμε από μια πάροδο και δε βλέπουμε ούτε δεξιά ούτε αριστερά, δεν ξέρουμε τι έρχεται και βγαίνουμε στη μέση του δρόμου με την ελπίδα ότι δεν έρχεται κανένας. Επομένως είναι πολλά τα προβλήματα.

Ο κ. Παπακώστας έθιξε επίσης το θέμα του οδικού δικτύου, το ότι δεν έχουμε συγκοινωνίες και άρα όλοι χρησιμοποιούμε το αυτοκίνητό μας και έχουν γεμίσει οι πόλεις. Όλα αυτά πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε.

Τελειώνω λέγοντας ότι ήταν κάτι που έπρεπε να συζητήσει η Βουλή και ελπίζω ότι θα προχωρήσουμε προς τη σωστή κατεύθυνση. Ιδιαίτερή μου παράκληση, δεν ξέρω αν υπάρχει κανένας εδώ από την επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, να προχωρήσει η εξέταση του νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης, παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα σκοπό να μιλήσω σήμερα, αλλά ευκαιρίας δοθείσης και επειδή δεν υπάρχει μεγάλη λίστα αναμονής, θα ήθελα πω κι εγώ δυο λόγια.

Καταρχάς θα ήθελα να πω ότι ο τίτλος του θέματος «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας» ίσως να μην είναι ο πιο σωστός. Θα έπρεπε να προστεθεί στο τέλος «και οι ευθύνες του πολίτη», διότι όπως έχει λεχθεί κατ' επανάληψη ο κυριότερος παράγοντας και ο πιο σοβαρός, ένεκα του οποίου γίνονται σήμερα τα τροχαία δυστυχήματα στην Κύπρο και στις περισσότερες χώρες του κόσμου, είναι το ανθρώπινο λάθος. Νομίζω ότι εκεί θα πρέπει να επικεντρωθούν οι προσπάθειες των αρμόδιων υπηρεσιών περισσότερο και όχι, για παράδειγμα, στις εκστρατείες διαφώτισης. Οι εκστρατείες διαφώτισης, κύριε Πρόεδρε, δεν έχουν δυστυχώς το επιθυμητό αποτέλεσμα. Ίσως να είναι διαφορετική η ψυχοσύνθεση του μέσου Κύπριου πολίτη, δε γνωρίζω, αλλά έχουμε το παράδειγμα των τσιγάρων. Όσο πιο πολύ δια φωτίζουμε τον Κύπριο πολίτη τόσο πιο πολύ καπνίζει. Οπότε είναι περιορισμένης εμβέλειας τα αποτελέσματα της εκστρατείας διαφώτισης αναφορικά με τα τροχαία δυστυχήματα.

Όσον αφορά την εκπαίδευση, εκεί όντως υπάρχουν πολλά τα οποία πρέπει να κάμουμε. Υπερθεματίζω αναφορικά με την εισαγωγή του μαθήματος της οδικής ασφάλειας στα σχολεία, όμως πιστεύω ότι πρέπει να επεκταθεί και να γίνει εκπαίδευση στην οδήγηση μέσα στα σχολεία. Η εξασφάλιση της άδειας οδήγησης προτού ακόμη τελειώσει ο μαθητής το σχολείο. Γι' αυτό και έχω κάμει μια πρόταση νόμου στην οποία γίνεται εισήγηση να ελαττωθεί η ηλικία απόκτησης της άδειας οδήγησης. Όμως, όσον αφορά την οδήγηση μοτοσικλετών, επειδή το όριο ηλικίας είναι δεκαεπτά χρόνια, στο τελευταίο έτος του λυκείου μπορεί να επιτευχθεί η απόκτηση της άδειας προτού τελειώσει κάποιος το λύκειο.

Θα ήθελα επίσης, κύριε Πρόεδρε, να αναφέρω εδώ ότι σε περίπου 30% των θανατηφόρων δυστυχημάτων ένας βασικός παράγοντας είναι η κατανάλωση οινοπνεύματος. Εδώ μπορούν να επιτευχθούν κάποια επιθυμητά αποτελέσματα. Για

παράδειγμα με τη δραστηριοποίηση της αστυνομίας για συστηματικό πλέον έλεγχο οδηγών στην τύχη, όσον αφορά το ποσοστό οινόπνευματος στην αναπνοή και στο αίμα τους. Κάτι το οποίο γίνεται με τεράστια επιτυχία σε άλλες χώρες και είχε πολύ καλά αποτελέσματα.

Εδώ στην Κύπρο δυστυχώς, όχι μόνο δεν κάνουμε αυτή τη δραστηριότητα, αλλά διαφημίζουμε, κύριε Πρόεδρε, το οινόπνευμα πάνω σε ασθενοφόρα μας. Υπάρχουν ασθενοφόρα τα οποία κυκλοφορούν στους δρόμους και έχουν πάνω διαφήμιση με το όνομα εταιρείας οινόπνευματων ποτών! Είναι πρωτάκουστο αυτό το πράγμα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Της ΚΕΟ. Λυπούμαι που αναφέρω το όνομα, αλλά έτσι είναι. Ειλικρινά, ενώ υπάρχουν άλλα ασθενοφόρα που λένε: «Μην πίνεις, γιατί θα σε μεταφέρω» ή λένε κάτι άλλο, υπάρχουν και άλλα που λένε ΚΕΟ.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Λένε «δωρεά της εταιρείας ΚΕΟ».

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Είτε δωρεά λένε είτε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αποφύγουμε τα ονόματα, παρακαλώ, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Το αποσύρω το όνομα, κύριε Πρόεδρε.

Βεβαίως, για να είμαστε και πιο ακριβείς, δεν είμαι σίγουρος κατά πόσο υπάρχει αύξηση στα τροχαία δυστυχήματα τελευταίως, γιατί για να μιλούμε για πραγματική αύξηση πρέπει να λάβουμε υπόψη τα χιλιόμετρα τα οποία έχουν διανυθεί ανά πολίτη.

Διότι σε μια χώρα στην οποία ένας πολίτης διανύει, για παράδειγμα, χίλια χιλιόμετρα το χρόνο και έχει δέκα ατυχήματα και σε μια άλλη χώρα ο πολίτης διανύει πέντε χιλιάδες χιλιόμετρα το χρόνο και έχει μόνο διπλάσιο αριθμό ατυχημάτων, ενώ διανύει δέκα φορές περισσότερα χιλιόμετρα, τότε, παρ' όλο που φαινομενικά είναι αύξηση, δεν είναι αύξηση, είναι ελάττωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω αν τέτοιες στατιστικές μπορούν να υπάρξουν σε οποιαδήποτε χώρα, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ακούσει ότι ο αριθμός των αυτοκινήτων έχει υπερδιπλασιαστεί. Αντιλαμβάνεστε ότι όσο πιο πολλά αυτοκίνητα κινούνται στους δρόμους τόσο περισσότερα θα είναι τα δυστυχήματα. Το θέμα είναι αν τα δυστυχήματα αυξάνονται κατ' αναλογίαν της αύξησης των αυτοκινήτων και των χιλιομέτρων που διανύονται. Αυτή είναι η πραγματική στατιστική που μας ενδιαφέρει και μέχρι στιγμής, λυπούμαι να παρατηρήσω, κανένα αρμόδιο τμήμα δε μας έχει δώσει αυτή τη συγκεκριμένη στατιστική.

Κάτι άλλο που ήθελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι πρόσφατα ακούσαμε για φορτηγά φονιάδες. Είχαμε δυστυχώς δυστυχήματα με βυτιοφόρα ή άλλα φορτηγά που στοίχισαν τη ζωή σε κάποιους ατυχείς συμπολίτες μας και δεν έχουμε δει καμιά σημαντική αλλαγή όσον αφορά την πρόληψη τέτοιου είδους δυστυχημάτων και τον έλεγχο στην κυκλοφορία αυτών των οχημάτων στους δρόμους μας.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, επειδή μίλησα για το γεγονός ότι μεγάλη ευθύνη φέρει και ο ίδιος ο οδηγός, πόσες φορές όλοι μας βλέπουμε άτομα να οδηγούν με το ένα χέρι, γιατί κρατούν το τηλέφωνο ή γιατί κρατούν το τσιγάρο ή το αναψυκτικό, ενώ υπάρχει νομοθεσία; Πόσοι οδηγοί εξακολουθούν ακόμα να οδηγούν χωρίς να φορούν

τη ζώνη ασφαλείας, ενώ είναι αναγνωρισμένο ότι όταν δε φοράς τη ζώνη ασφαλείας, ελαττώνονται κατά πολύ οι πιθανότητες επιβίωσης σε μια σύγκρουση; Πόσοι σταθμεύουν παράνομα και έχει λεχθεί ήδη ενώπιον της ολομέλειας σήμερα; Τρανό παράδειγμα όλοι εμείς οι βουλευτές που σταθμεύουμε εδώ απ' έξω. Όλοι σταθμεύουμε παράνομα πάνω σε διπλή γραμμή. Εγώ δεν αποκλείω το ενδεχόμενο κάποια δυστυχή γριά που διασταυρώνει για το νοσοκομείο απέναντι μεταξύ των σταθμευμένων αυτοκινήτων να την κτυπήσει κανένα άλλο αυτοκίνητο. Το άλλο τρανό παράδειγμα εδώ απ' έξω είναι η διασταύρωση των πεζών. Είναι κοινή λογική ότι δεν πρέπει να σταθμεύουν αυτοκίνητα σε μια ορισμένη απόσταση από τη διάβαση πεζών, για να μπορούν οι οδηγοί να βλέπουν αυτούς που θα διασταυρώσουν και να σταματούν. Εδώ υπάρχουν αυτοκίνητα σταθμευμένα και πάνω στη διάβαση των πεζών.

Το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε. Είχαμε μια αμφισβήτηση στα δικαστήριά μας της εγκυρότητας της μέτρησης της ταχύτητας με ραντάρ. Αυτό είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα και δεν ξέρω αν η αστυνομία μας θα πρέπει να προβληματιστεί και να εκσυγχρονίσει πάραυτα τον εξοπλισμό με τον οποίο μετρούν την ταχύτητα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει και άλλος ομιλητής;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δε θα μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, απλώς... Βέβαια ο κ. Ματσάκης σήμερα μίλησε εναντίον των συμφερόντων του, διότι ως ιατροδικαστής έχει συμφέροντα από την αύξηση των δυστυχημάτων!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν είναι αυτά τα συμφέροντά του, νομίζω πρέπει να αλλάξει επάγγελμα, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είναι προς τιμήν του, μίλησε εναντίον των συμφερόντων του, είπα. Μια επισήμανση, κύριε Πρόεδρε, που δεν έχει άμεση σχέση με το αντικείμενο που συζητούμε, αλλά έχει σχέση... είναι ένα φαινόμενο που διαπιστώνεται τον τελευταίο ένα με ενάμιση χρόνο και αυξάνεται σε όγκο και το βλέπουμε καθημερινά στους δρόμους, είναι η παρουσία αυτοκινήτων και η διακίνηση αυτοκινήτων χωρίς κανένα αριθμό εγγραφής, κανένα, ούτε DL, κανέναν. Αυτά τα αυτοκίνητα πληθαίνουν. Πιστεύω ότι, κινούμενος μέσα στη Λευκωσία, διαπιστώνεις ότι είναι μερικές εκατοντάδες αυτοκίνητα που είναι κάθε μέρα στους δρόμους μας χωρίς κανένα σημείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χωρίς πινακίδες;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Καμία πινακίδα. Αυτό το φαινόμενο -θα μου πείτε- δεν έχει σχέση με τα δυστυχήματα, αλλά αντιλαμβανόμαστε τις άλλες συνέπειες που μπορεί να έχει, όταν ένα τέτοιο αυτοκίνητο εμπλακεί σε ένα δυστύχημα, εξαφανιστεί και η μόνη μαρτυρία που μπορείς να έχεις - και από αυτόπτες μάρτυρες- είναι το χρώμα του αυτοκινήτου. Αυτό νομίζω είναι ένα ζήτημα που βεβαίως άπτεται και άλλων πτυχών της κοινωνικής ζωής του τόπου, αλλά νομίζω ότι αξίζει να επισημανθεί στους αρμοδίους να πάρουν κάποια μέτρα, διότι νομίζω ότι ο νόμος το απαγορεύει ρητά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση, είναι σαφές ότι όλες οι πλευρές της Βουλής θεωρούν αυτό το θέμα πάρα πολύ σοβαρό. Όλες οι απόψεις οι οποίες έχουν τεθεί εδώ... Θέλει να το κλείσει ο κ. Γιάγκου; Παρακαλώ, κύριε Γιάγκου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ως εισηγητής δικαιούται, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς δικαιούται. Το θέμα είναι ότι σε ορισμένες περιπτώσεις δεν ακολουθείται αυτή η πρακτική· θεώρησα ότι δεν υπήρχε αντικείμενο για κλείσιμο.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχω τονίσει στην πρωτολογία μου ότι στα τροχαία δυστυχήματα κατέχουμε ένα θλιβερό προβάδισμα σε σύγκριση με άλλες χώρες. Είναι αυτονόητο ότι η σφαιρική αντιμετώπιση του προβλήματος των τροχαίων δυστυχημάτων πρέπει να περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα κυκλοφοριακής αγωγής για όλους, πεζούς και οδηγούς, και τούτο είναι αποκλειστική ευθύνη της κυβέρνησης.

Προγενέστερα, διερωτήθηκα πότε θα σταματήσει αυτή η πολυαίμακτη ανθρωποθυσία στους δρόμους. Σήμερα διερωτώμαι πάλι εάν ο άνθρωπος έφερε σε τέτοιο σημείο ακμής τον πολιτισμό του, που τώρα με τα ίδια του τα χέρια, με τα αυτοκίνητα, επεξεργάζεται καθημερινά την αυτοκαταστροφή του.

Τα αίτια που προκαλούν τα δυστυχήματα είναι χιλιοειπωμένα. Όμως κρίνω σκόπιμο να επισημάνω ότι η φυσική κατάσταση του κάθε οδηγού συντελεί σε κάποιο βαθμό στα οδικά δυστυχήματα. Ο σημερινός οδηγός αδυνατεί πολλές φορές να ανταποκριθεί ψυχικά και σωματικά στις ανάγκες της σύγχρονης κυκλοφορίας και έτσι βρίσκεται συχνά υποχρεωμένος να ξεπερνά τις φυσικές του δυνατότητες και την αντοχή του. Τέτοια κατηγορία οδηγών είναι η συμπαθής τάξη των ταξιτζήδων και φορτηγατζήδων, οι οποίοι αναγκάζονται πολλές φορές να εργάζονται δώδεκα με δεκαέξι ώρες ημερησίως και είναι γι' αυτό το λόγο που χρειάζονται τη συμπάθειά μας. Πρέπει δε οι όροι εργασίας τους... η αντιμισθία τους να είναι ανάλογη με τη δουλειά που εκτελούν.

Το κυκλοφοριακό πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να προσαρμοστεί στις δυνατότητες του ανθρώπου της εποχής μας και να λαμβάνει σοβαρότερα υπόψη τα όρια της φυσικής αντοχής του και των δυνατοτήτων του, δηλαδή να προσαρμοστεί το κυκλοφοριακό σύστημα στον άνθρωπο και όχι ο άνθρωπος σ' αυτό.

Πολύ πρόσφατα το δικαστήριο Λάρνακος εξέδωσε μια πρωτόγνωρη απόφαση για τα δικαστηριακά δρώμενα. Νεαρός δικηγόρος απέδειξε ότι ένας τύπος ραντάρ της αστυνομίας, κάτω από ορισμένες συνθήκες, είναι αναξιόπιστος. Αβίαστα τότε εξάγεται το συμπέρασμα ότι χιλιάδες πολίτες κάτω από τις ίδιες συνθήκες σύρθηκαν στα δικαστήρια και πλήρωσαν βαριά πρόστιμα. Κάποιες άλλες εκατοντάδες πολίτες αναμένουν εκδίκαση της υπόθεσής τους. Με την ευκαιρία αυτή, καλώ τη Γενική Εισαγγελία να αποσύρει όλες εκείνες τις υποθέσεις που καταγγέθηκαν υπό τις ίδιες περιστάσεις.

Η Εθνική Φρουρά δυστυχώς δεν υστερεί στην προσφορά αίματος στην ασφάλτο. Τα δυστυχήματα στα οποία εμπλέκονται εθνοφρουροί αυξάνονται κάθε χρόνο κατακόρυφα. Με μερικά μαθήματα, τέσσερα-πέντε, εθνοφρουροί χρεώνονται φορτηγά, τα οποία οδηγούν με σοβαρούς κινδύνους για τους ιδίους, τους επιβάτες και τους πολίτες, πολλές φορές με επικίνδυνο φορτίο. Η μεταφορά των εθνοφρουρών από και προς τα στρατόπεδά τους πρέπει να οργανωθεί καλύτερα με τα λεωφορεία που ενοικιάζει η Εθνική Φρουρά. Η εκπαίδευση των νεοσύλλεκτων εθνοφρουρών στο οδήγημα είναι πλημμελής και επιβάλλεται να αναθεωρηθεί για την ασφάλεια τόσο τη δική τους όσο και των άλλων.

Προγενέστερα, υποστήριξα ότι ο συνεχής και σχολαστικός έλεγχος των οδηγών οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στη μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων. Το πρόσφατο παράδειγμα της Λάρνακας με το ραντάρ απέδειξε ότι το κράτος μας προβαίνει σε

εκδικητικές καταγγελίες και κυριολεκτικά βάζει το χέρι του στην τσέπη του Κύπριου οδηγού.

Το Τμήμα Τροχαίας της αστυνομίας πρέπει να αγρυπνεί και να γρηγορεί. Τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα παρουσιάζουν όλο και πιο ψηλά το δείκτη των θανατηφόρων δυστυχημάτων, πράγμα που δικαιολογεί όλες τις ανησυχίες που δημιουργούνται. Η δημιουργία των ανησυχιών με ώθησε, αφενός να εγγράψω το πολύ σοβαρό τούτο θέμα στη Βουλή, αφετέρου, με την αφύπνιση του κράτους μας, θέλω να πιστεύω ότι θα ληφθούν όλα εκείνα τα μέτρα τα οποία θα αποσκοπούν στην πρόληψη των τροχαίων δυστυχημάτων.

Κλείνοντας τη συζήτηση, καλώ την κυβέρνηση να ενισχύσει εδώ και τώρα το Τμήμα Τροχαίας της αστυνομίας, γιατί είναι υποβαθμισμένο και υπολειτουργεί. Οι στόχοι του κράτους δεν πρέπει να είναι άλλοι από τους πιο κάτω:

1. Η εκπαίδευση και η εξέταση των υποψηφίων οδηγών.
2. Η κυκλοφοριακή αγωγή μαθητών και κοινού.
3. Η αυστηρή επιτήρηση από την οικογένεια.
4. Η αυστηρή εφαρμογή των κανόνων κυκλοφορίας.
5. Ο τεχνικός έλεγχος των οχημάτων.
6. Η ασφάλεια του οδικού δικτύου.
7. Η δημιουργία υπερυψωμάτων στο οδόστρωμα έξω από τα δημοτικά σχολεία.

Η οδική κυκλοφορία και ασφάλεια αποτελούν αναμφισβήτητα ένα από τα προβλήματα της εποχής μας. Οι δυσχέρειες στην κυκλοφορία και ο αυξανόμενος κίνδυνος στους δρόμους καθημερινά αποτελούν το πρώτο θέμα της επικαιρότητας. Ο πολίτης, σχεδόν μέρα παρά μέρα, αναστατώνεται από ειδήσεις σοβαρών τροχαίων δυστυχημάτων, που στοιχίζουν τη ζωή σε πολλούς συνανθρώπους μας. Η κοινή

γνώμη δικαιολογημένα είναι ανάστατη και το ερώτημα που έχει μεταβληθεί σε αγωνία είναι πότε και πώς θα σταματήσει αυτή η πολυαίμακτη ανθρωποθυσία στους δρόμους.

Όμως για μένα θα είναι παράλειψη να μην επισημάνω ότι, οποιαδήποτε και αν είναι τα μέτρα που θα ληφθούν από την τροχαία, δε θα επιτευχθούν αποτελέσματα θεαματικά, αν όλοι, είτε ως οδηγοί είτε ως πεζοί ή επιβάτες, δε συμμετάσχουν με τη θέλησή τους και ενεργητικά στον αγώνα ενάντια στον κίνδυνο των τροχαίων ατυχημάτων και δεν υιοθετήσουν μια νέα συμπεριφορά, η οποία να χαρακτηρίζεται από περίσκεψη και ευγένεια.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση ότι όλοι οι ομιλητές έχουν κάμει τις ίδιες περίπου διαπιστώσεις, νομίζω ότι όλη η συζήτηση στέλνει τα σωστά μηνύματα προς τις αρμόδιες υπηρεσίες και το αρμόδιο υπουργείο και γενικότερα στην εκτελεστική εξουσία και αναμένεται ότι θα ληφθούν τα αναγκαία και ενδεδειγμένα μέτρα το ταχύτερο δυνατό.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν αυτή τη στιγμή άλλοι εισηγητές για τα επόμενα θέματα και επομένως εδώ έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Τετάρτη, 2 Φεβρουαρίου, στις 4.00 το απόγευμα και, όπως γνωρίζετε, θα αρχίσουμε τη συζήτηση του προϋπολογισμού για το 2000. Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.14 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Αντωνίου Αβραάμ

Μιχαηλίδης Θάσος

Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούττας Νίκος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Παντελίδου Κατερίνα
Γερασίμου Στέλιος	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργιάδη Λία	Παπακώστας Κώστας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Γιάγκου Κίκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρίστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδου Καίτη	Φιλίππου Ανδρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Συζήτηση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1999» (Ν. Μουσιούππας, Τ. Παπαδόπουλος, Πρ. Προδρόμου, Κ. Καζαμίας) και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 1999 Νόμος του 2000».
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1999» και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1999 Νόμος του 2000».
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Στατιστικής Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Γεωπόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης για Διεθνή Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη (Κυρωτικός) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Αγαπίου, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Συλλούρης, Ν. Πιπτοκοπίτης, Μ. Ματσάκης) και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης αναφορικά με την Πολιτική Δικονομία (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια υπέρ Τρίτου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή της σε νόμο.

10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσίας Φυλακών Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για το θέμα «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Φεβρουάριο του 2000», η απόφαση και έγκρισή της.
12. Έκθεση για το θέμα «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2000», η απόφαση και έγκρισή της.
13. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
14. Ερωτήσεις βουλευτών: Η επιλογή υπευθύνου για το Σπίτι της Κύπρου στην Αθήνα - Αμφιβολίες για την ύπαρξη προσφυγικού σωματίου με την επωνυμία «Πανένωση Ελληνοκυπρίων Προσφύγων» - Η δημιουργία αρχείου σύμφωνα με τον περί πολεοδομίας και χωροταξίας νόμο - Η χρηματοδότηση του πολιτιστικού ομίλου «ΙΡΙΔΑ».
15. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ο δρόμος Χούλου - Στατού - Αγίου Φωτίου - Πτήσεις των κυπριακών αερογραμμών προς τη Ρόδο.
16. Έκθεση για το θέμα «Ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1997» και λήξη του θέματος.
17. Έκθεση για το θέμα «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία βαφείου μέσα στο κέντρο του Παραλιμνίου» και λήξη του θέματος.
18. Έκθεση για το θέμα α. «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλιείας και περί αλιευτικών καταφυγίων και το μέλλον της αλιείας στην Κύπρο» και β. «Οι σοβαρές ζημιές που προκαλούνται από τα δελφίνια στα δίκτυα των επαγγελματιών ψαράδων και μέτρα για αντιμετώπισή τους» και λήξη του θέματος.

19. Συνέχιση της συζήτησης για το θέμα «Η παρατηρούμενη αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και οι ευθύνες της πολιτείας» (Κ. Παπακώστας, Κ. Κληρίδου, Μ. Ματσάκης, Γ. Λιλλήκας, Κ. Γιάγκου) και λήξη του θέματος.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 2ας Φεβρουαρίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.10 μ.μ.)

(Αρ. 16)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε σήμερα τη συζήτηση των προϋπολογισμών για το 2000. Όπως συμφωνήθηκε, σήμερα θα μιλήσουν οι αρχηγοί ή εκπρόσωποι των κομμάτων και οι ομιλίες τους δε θα υπερβαίνουν τα σαράντα πέντε λεπτά η καθεμιά. Με βάση την ίδια συμφωνία, ορίστηκε και ο χρόνος που θα δοθεί σε κάθε κόμμα και ο οποίος είναι ο εξής: ΔΗΣΥ, έξι ώρες και δεκαπέντε λεπτά, ΑΚΕΛ, έξι ώρες, ΔΗΚΟ, τέσσερις ώρες και δεκαπέντε λεπτά, ΕΔΕΚ, τρεις ώρες, ΕΔΗ, δεκαπέντε λεπτά.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, δεδομένου ότι η έκθεση της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής κυκλοφόρησε από μέρες, εισηγούμαι να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Συμφωνούμε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σύμφωνοι.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Μουσιούπας

Ανδρέας Φιλίππου

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος
Ισιδωρος Μακρίδης
Χρίστος Ρότσας
Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηδημητρίου
Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου
Κίκης Καζαμίας
Αβραάμ Αντωνίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Ματσάκης
Ανδρούλα Βασιλείου

Ο προϋπολογισμός του κράτους για το 2000 κατατέθηκε στη Βουλή στις 21 Οκτωβρίου 1999 μαζί με τα επεξηγηματικά σημειώματα που συνήθως τον συνοδεύουν. Σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία, ο προϋπολογισμός παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής έκθεσης προς την ολομέλεια του σώματος.

Η επιτροπή μελέτησε κατά προτεραιότητα τον προϋπολογισμό σε οκτώ συνολικά συνεδρίες που πραγματοποιήθηκαν από τις 22 Οκτωβρίου 1999 μέχρι τις 17 Ιανουαρίου 2000. Στα πλαίσια της ακολουθούμενης διαδικασίας για τη μελέτη του προϋπολογισμού, τα μέλη της επιτροπής είχαν σε πρώτο στάδιο την ευκαιρία να ακούσουν τους υπουργούς να αναλύουν τα θέματα που εμπίπτουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων των υπουργείων τους και σε δεύτερο στάδιο να ανταλλάξουν μεταξύ τους απόψεις γύρω από τα ζητήματα αυτά. Η επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις των ανεξάρτητων αξιωματούχων της Δημοκρατίας αναφορικά με τους προϋπολογισμούς που αφορούν τις υπηρεσίες τους.

Η επιτροπή, προτού αναφερθεί στην όλη φιλοσοφία και στη γενικότερη κυβερνητική πολιτική, όπως αυτές αντικατοπτρίζονται στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό και όπως αυτός αναλύθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών στην εναρκτήρια συνεδρία της, θεωρεί σκόπιμο να σημειώσει με ικανοποίηση ότι και φέτος ο προϋπολογισμός κατατέθηκε έγκαιρα στη Βουλή από την κυβέρνηση. Επίσης η επιτροπή με την ευκαιρία αυτή εκφράζει την ευαρέσκειά της για το γενικότερο πνεύμα συνεργασίας που επέδειξε κάθε υπουργείο ξεχωριστά, αλλά ιδιαίτερα για την προθυμία του Υπουργείου Οικονομικών να παράσχει κάθε συμπληρωματική πληροφορία που του ζητήθηκε.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο προϋπολογισμός για το 2000 για πρώτη φορά κατατίθεται ενοποιημένος, όπως ήταν και το πάγιο αίτημα της επιτροπής, και περιλαμβάνει τον Τακτικό Προϋπολογισμό, τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως και το Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων, καθώς και το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης.

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, ο προϋπολογισμός για το 2000 ετοιμάστηκε, αφού λήφθηκαν υπόψη το νέο στρατηγικό σχέδιο που καλύπτει την περίοδο 1999 μέχρι 2003, η σημερινή κατάσταση της κυπριακής οικονομίας, τα προβλήματα και οι δυνατότητές της και η κοινή προσπάθεια που έχει αναληφθεί για ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τις συνεπακόλουθες υποχρεώσεις

και δεσμεύσεις. Πρόσθετα, κατά την ετοιμασία του προϋπολογισμού του 2000, η κυβέρνηση, σύμφωνα με τον υπουργό, ήταν υποχρεωμένη να λάβει σοβαρά υπόψη τις αντίξοες δημοσιονομικές συνθήκες και να προσαρμόσει ανάλογα τις οικονομικές επιδιώξεις της οικονομικής της πολιτικής. Παρά την προσπάθεια που καταβλήθηκε σε σχέση με το σκέλος των δημόσιων δαπανών, το οποίο δεν αφήνει πλέον περιθώρια για περαιτέρω ουσιαστικές μειώσεις, το δημοσιονομικό έλλειμμα προϋπολογίζεται να ανέλθει στο 6,9% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2000 σε σύγκριση με 5,6% που αναμένεται να φθάσει το 1999. Για το λόγο αυτό προβάλλει για την κυβέρνηση επιτακτικά η ανάγκη ενίσχυσης των δημόσιων εσόδων.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια αποφασίστηκε, ταυτόχρονα με τον προϋπολογισμό, να υποβληθούν και φορολογικά νομοσχέδια για ενίσχυση των δημόσιων εσόδων. Επιδίωξη της κυβέρνησης είναι όπως τα φορολογικά αυτά μέτρα, που εμπίπτουν σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών, οδηγήσουν, εφόσον το πρόγραμμα αυτό υιοθετηθεί με συνέπεια και σταθερότητα, στη μείωση σε μια σειρά ετών του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 2%. Στα πλαίσια της ετοιμασίας του προϋπολογισμού καταβλήθηκε εξαντλητική προσπάθεια για συγκράτηση του ρυθμού αύξησης των δημόσιων καταναλωτικών δαπανών, περιλαμβανομένου και του κρατικού μισθολογίου.

Κατά την ετοιμασία του αναπτυξιακού προγράμματος για το 2000 δόθηκε ιδιαίτερη σημασία στη συνέχιση και συμπλήρωση μεγάλων έργων υποδομής, ιδιαίτερα στους τομείς οδικής και υδατικής ανάπτυξης που καλύπτουν το 28,8% των συνολικών αναπτυξιακών δαπανών. Περιλήφθηκαν επίσης πολλά άλλα έργα και υπηρεσίες, καθώς και πρόνοια για συνέχιση ερευνητικών προγραμμάτων και παροχής υπηρεσιών. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε σε διάφορα κονδύλια για την προώθηση της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο και τη συμμετοχή της Κύπρου σε αναπτυξιακά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την κατάρτιση του προσωπικού της δημόσιας υπηρεσίας.

Αναφορικά με τη διακύμανση του δείκτη των διάφορων οικονομικών μεγεθών για το 1999, το Υπουργείο Οικονομικών σκιαγράφησε διά του Υπουργού Οικονομικών την πιο κάτω εικόνα:

1. Το 1999 ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης εκτιμάται ότι θα κυμανθεί γύρω στο 4,5% σε πραγματικούς όρους σε σύγκριση με 5% το 1998 και 2,5% το 1997. Η θετική αυτή εξέλιξη οφείλεται, από την πλευρά της προσφοράς, κυρίως στην ικανοποιητική επίδοση του τουριστικού τομέα και των υπόλοιπων τομέων των υπηρεσιών που αποτελούν, με βάση τη σημερινή διεύρυνση της κυπριακής οικονομίας, τον κινητήριο μοχλό της ανάπτυξης.
2. Το ποσοστό ανεργίας εκτιμάται ότι θα παρουσιάσει ελαφρά αύξηση και θα κυμανθεί στο 3,5%. Εντούτοις, και σε αντίθεση με τη συνεχιζόμενη ψηλή ανεργία που επικρατεί στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξακολουθούν να επικρατούν συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Ο ρυθμός πληθωρισμού προβλέπεται ότι θα κυμανθεί γύρω στο 1,5% ως αποτέλεσμα κυρίως της ελευθεροποίησης του εμπορίου, της σύνδεσης της κυπριακής λίρας με το ευρώ και του χαμηλού διεθνούς πληθωρισμού που επιδρούν σταθεροποιητικά στο επίπεδο τιμών. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών θα μειωθεί στο 4,0% του Α.Ε.Π. από 6,7% το 1998, λόγω της καλής επίδοσης της τουριστικής κίνησης, αλλά και της μικρής συγκριτικά αύξησης των εισαγωγών.

3. Το δημοσιονομικό έλλειμμα εκτιμάται ότι το 1999 θα ανέλθει στα £275,8 εκατομμύρια ή στο 5,6% του Α.Ε.Π., δηλαδή στα ίδια περίπου επίπεδα με τον προηγούμενο χρόνο, παρ' όλο που οι προβλέψεις στην αρχή του έτους το υπολόγιζαν γύρω στο 6%, και εξακολουθεί να αποκλίνει από το σχετικό κριτήριο σύγκλισης που καθορίστηκε στη συνθήκη του Μάαστριχτ. Η συνέχιση αυτής της δημοσιονομικής ανισοσκελίας αποδίδεται σε παράγοντες που σχετίζονται τόσο με τα έσοδα όσο και με τις δαπάνες του κράτους. Σε ό,τι αφορά τα έσοδα, αυτά συνεχίζουν να υφίστανται τις συνέπειες από την κατάργηση των δασμών λόγω της πλήρους εφαρμογής της συμφωνίας τελωνειακής ένωσης Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ δεν έχουν εισαχθεί πρόσθετα φορολογικά μέτρα για αναπλήρωση των απολεσθέντων δασμών. Σε ό,τι αφορά τις δαπάνες, καταβλήθηκε προσπάθεια περιορισμού τους, με αποτέλεσμα ο ρυθμός αύξησής τους να επιβραδυνθεί· εξακολουθεί όμως να είναι μεγαλύτερος από το ρυθμό αύξησης των εσόδων.
4. Το δημόσιο χρέος, εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού, υπολογίζεται επίσης να παρουσιάσει διεύρυνση και να ανέλθει στο 67,0% του Α.Ε.Π. από το 62,0% που υπολογίζεται για το 1999, αποκλίνοντας για δεύτερη συνεχή χρονιά από το σχετικό κριτήριο σύγκλισης της συνθήκης του Μάαστριχτ.
5. Το δημόσιο εξωτερικό χρέος θα ανέλθει στα £848,6 εκατομμύρια ή στο 17,2% του Α.Ε.Π. σε σύγκριση με £664,8 εκατομμύρια ή το 14,3% του Α.Ε.Π. τον προηγούμενο χρόνο. Το συνολικό δημόσιο χρέος, περιλαμβανομένου του ενδοκυβερνητικού, θα ανέλθει στα £4.893,5 εκατομμύρια ή στο 99,4% του Α.Ε.Π. σε σύγκριση με £4.429,8 εκατομμύρια ή το 95,5% του Α.Ε.Π. τον προηγούμενο χρόνο. Τέλος το ποσοστό εξυπηρέτησης του εξωτερικού χρέους της Κύπρου αναμένεται να μειωθεί το 1999 στο 6,0% σε σύγκριση με 7,1% που ήταν τον προηγούμενο χρόνο.

Συγκριτική ανάλυση των πιο πάνω δειχτών του δημόσιου ενδοκυβερνητικού χρέους για την περίοδο 1996-2000 επισυνάπτεται στην παρούσα έκθεση ως Παράρτημα Α.

B. ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο ενοποιημένος προϋπολογισμός για το 2000 προβλέπει καθαρές δαπάνες £2.007,4 εκατομμύρια και καθαρά έσοδα £1.366,5 εκατομμύρια σε σύγκριση με £1.607,9 εκατομμύρια και £1.104,8 εκατομμύρια αντίστοιχα, με βάση τον αναθεωρημένο προϋπολογισμό του 1999. Στο ποσό των δαπανών δεν περιλαμβάνονται οι αποπληρωμές δανείων, οι συνεισφορές στα εξοφλητικά αποθέματα, τα δάνεια προς τρίτους, η αγορά μετοχών, καθώς και οι δαπάνες που έχουν σχέση με τα έσοδα (π.χ. επιστροφές φόρων και δασμών) ενώ από το σκέλος των εσόδων έχουν αφαιρεθεί οι εισπράξεις από δάνεια. Οι δαπάνες προσωπικού αποτελούν το 34,4% του συνόλου του προϋπολογισμού σε σύγκριση με 39,8% του αναθεωρημένου προϋπολογισμού του 1999. Η συγκράτηση του ρυθμού αύξησης της δαπάνης αυτής αποτελεί βασικό στόχο της δημοσιονομικής πολιτικής. Στον προϋπολογισμό του 2000 δεν προνοείται η δημιουργία νέων θέσεων, αλλά περιλαμβάνεται η δημιουργία και η κατάργηση θέσεων που εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι την 31η Αυγούστου 1999.

Η διαμόρφωση των κονδυλίων που αφορούν την ανάπτυξη για το 2000 έγινε, σύμφωνα με τις δηλώσεις του υπουργού, με βάση τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές και επιδιώξεις του στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης λαμβανομένων υπόψη και των νέων αναγκών και προοπτικών της οικονομίας.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες προϋπολογίζονται για το 2000 σε £287,7 εκατομμύρια σε σύγκριση με £256,3 εκατομμύρια το 1999. Από τις πιο πάνω αναπτυξιακές δαπάνες οι κυριότερες πρόνοιες αφορούν:

<u>Τομέας</u>	<u>Πρόνοια £ εκ.</u>
Οδικό δίκτυο	59,9
Πολεοδομικά και αποχετευτικά σχέδια	23,9
Υδατική ανάπτυξη	22,4
Παιδεία	21,4
Στεγαστικό πρόγραμμα των κυβερνητικών υπηρεσιών	18,0
Αγροτική ανάπτυξη	17,5
Ανάπτυξη δημόσιας υγείας	15,8
Βιομηχανία/Εξαγωγές	15,6
Πανεπιστήμιο Κύπρου	15,2
Αερολιμένες Λάρνακας/Πάφου	13,8
Πολιτιστική ανάπτυξη	3,3

Η συγκριτική ανάλυση των εσόδων του προϋπολογισμού για την περίοδο 1998-2000 επισυνάπτεται στην παρούσα έκθεση ως Παράρτημα Β.

Η συγκριτική ανάλυση των δαπανών του προϋπολογισμού για την περίοδο 1998-2000 επισυνάπτεται στην παρούσα έκθεση ως Παράρτημα Γ.

Γ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.

1. Δημοσιονομική κατάσταση - Γενικά:

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε τους οικονομικούς δείχτες, όπως παρουσιάστηκαν και αναλύθηκαν ενώπιόν της από τους αρμοδίους, διαπιστώνει με ανησυχία τη συνεχιζόμενη παραμονή του δημοσιονομικού ελλείμματος σε ψηλό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αποκλίνει για άλλη μια χρονιά από το σχετικό κριτήριο της συνθήκης του Μάαστριχτ. Εξίσου ανησυχητική παρουσιάζεται η εικόνα του δημόσιου χρέους το οποίο παρουσιάζεται επίσης διευρυμένο, με αποτέλεσμα και αυτό να αποκλίνει από το αντίστοιχο κριτήριο σύγκλισης της συνθήκης. Η επιτροπή πιστεύει ότι η συνεχιζόμενη απόκλιση των πιο πάνω δειχτών από τις ορθές και επιθυμητές κατευθύνσεις που έχουν τεθεί ως κριτήρια σύγκλισης στη συνθήκη του Μάαστριχτ παρουσιάζει αρνητική εικόνα για τα δημόσια οικονομικά της Κύπρου, τόσο διεθνώς όσο και ιδιαίτερα στην Ευρώπη στην οποία στοχεύουμε να ενταχθούμε.

Ιδιαίτερα η επιτροπή ανησυχεί για την ουσιαστική κατάσταση των δημόσιων οικονομικών και της κυπριακής οικονομίας γενικότερα, κατάσταση την οποία σαφώς υποδηλώνουν οι πιο πάνω δείχτες, καθώς και η συνεχιζόμενη αύξηση των δημόσιων δαπανών σε ποσοστό μεγαλύτερο από αυτό των δημόσιων εσόδων, η πρωτοφανής αύξηση του ταμειακού ελλείμματος, αλλά και η αύξηση του

πρωτογενούς ελλείμματος, με αποτέλεσμα η κυβέρνηση να καταφεύγει σε δανεισμό, για να αποπληρώσει έστω και τους τόκους. Η επιτροπή θεωρεί αναγκαία τη λήψη άμεσων διορθωτικών μέτρων από την πλευρά της κυβέρνησης, τα οποία θα πρέπει να καλύπτουν τόσο την πλευρά των εσόδων όσο και των δαπανών, ώστε οι ανεπιθύμητες αυτές τάσεις των πιο πάνω δειχτών να επανέλθουν στα ενδεδειγμένα επίπεδα.

Η επιτροπή έχει σημειώσει τις επανειλημμένες δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών για την ανάγκη λήψης των προταθέντων από την κυβέρνηση διορθωτικών μέτρων που στοχεύουν στην ενίσχυση των εσόδων, ώστε να καλυφθεί η ανισοσκέλεια που δημιουργεί το δημοσιονομικό έλλειμμα. Η επιτροπή δεν παραβλέπει τη σημασία των μέτρων αυτών, έχει όμως την άποψη ότι τα μέτρα για την αναστροφή των δειχτών αυτών θα πρέπει να είναι σφαιρικότερα και να μην προσανατολίζονται προς μία και μόνο κατεύθυνση.

Ειδικότερα, η επιτροπή θεωρεί ότι προς την κατεύθυνση της μείωσης των δημόσιων δαπανών της κυβέρνησης θα πρέπει να γίνουν ουσιαστικές και ευρύτερες προσπάθειες. Η επιτροπή έχει την άποψη ότι υπάρχουν περιθώρια, αφού γίνουν οι κατάλληλες μελέτες και διαβουλεύσεις με τους επηρεαζόμενους, να εισαχθούν πρωτοποριακά μέτρα, όπως αυτά που αφορούν το κρατικό μισθολόγιο και ειδικότερα τις κλίμακες εισδοχής, όπως και το όριο αφυπηρέτησης των δημόσιων υπαλλήλων. Παράλληλα θα πρέπει να γίνει συντονισμένη και σοβαρή προσπάθεια για τη συνέχιση της πολιτικής της λιτότητας σε ό,τι αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων.

Σημαντικό ρόλο στον περιορισμό των δαπανών, αλλά και στην παγίωση της χρηστής διοίκησης και της εμπιστοσύνης του κοινού προς το κράτος, διαδραματίζει ο αυστηρότερος έλεγχος για πρόληψη οποιασδήποτε διασπάθισης δημόσιου χρήματος είτε αυτή διενεργείται άμεσα είτε έμμεσα από την καταχρηστική άσκηση εξουσίας.

Σε σχέση με την αύξηση των εσόδων, η επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχουν ακόμη περιθώρια για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, μέσω της οποίας πιστεύει ότι διαρρέουν τεράστια ποσά που θα έπρεπε να καταλήγουν στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

Εντούτοις σημειώνει την πρόοδο που επιτελέστηκε στον τομέα της είσπραξης καθυστερημένων φόρων και καλεί την κυβέρνηση να εντείνει τις προσπάθειές της για επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων.

Η επιτροπή, σχολιάζοντας τις θετικές εντυπώσεις που παρουσιάζουν βασικά οικονομικά μεγέθη, όπως είναι ο ρυθμός ανάπτυξης, ο πληθωρισμός και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, σημειώνει ότι οι καλές επιδόσεις των πιο πάνω μεγεθών οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στο ευνοϊκό διεθνές περιβάλλον, γι' αυτό και δε δικαιολογούν εφησυχασμό αλλά συνεχή προσπάθεια για διατήρησή τους. Ειδικότερα, η επιτροπή σημειώνει ότι ο ικανοποιητικός ρυθμός ανάπτυξης οφείλεται στην ικανοποιητική επίδοση του τουριστικού κυρίως τομέα. Ο ρυθμός πληθωρισμού οφείλεται στην ελευθεροποίηση του εμπορίου, στη σύνδεση της κυπριακής λίρας με το ευρώ και το χαμηλό διεθνή πληθωρισμό, ενώ το μειωμένο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αποδίδεται και πάλι στην καλή επίδοση της τουριστικής κίνησης. Τα στοιχεία αυτά ενισχύουν την άποψη της εξάρτησης της οικονομίας μας από μη ελεγχόμενους παράγοντες και την ανάγκη αυτή να ενδυναμωθεί, ώστε να μην κινδυνεύει από διακυμάνσεις εξωγενών παραγόντων.

2. Ανάπτυξη οικονομίας:

Η επιτροπή πιστεύει ότι για την ανάπτυξη της οικονομίας απαιτείται ορθή και ισορροπημένη ανάπτυξη όλων των τομέων της κυπριακής οικονομίας και λήψη διορθωτικών μέτρων προς αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών της. Απαραίτητη θεωρεί η επιτροπή την εισαγωγή της σύγχρονης τεχνολογίας τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα γενικότερα, ώστε με την τεχνολογική αναβάθμιση οι αντίστοιχοι τομείς της οικονομίας να καταστούν ανταγωνιστικοί διεθνώς. Η επιτροπή διαπιστώνει ότι υπάρχουν ακόμα μεγαλύτερα περιθώρια εκσυγχρονισμού και εφαρμογής ικανοποιητικών προγραμμάτων από πλευράς κυβέρνησης για ενίσχυση τόσο του βιομηχανικού όσο και του γεωργικού τομέα, ώστε να βελτιωθεί η παραγωγικότητα και συνεπακόλουθα η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και της οικονομίας μας.

Πρόσθετα, θεωρεί ότι στον τομέα της μεταποίησης τα κυβερνητικά προγράμματα για την αναβάθμιση των κλάδων της βιομηχανίας και την ανάπτυξη νέων κλάδων, καθώς και τα μέτρα για τη στήριξη γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων είτε δεν ήταν ικανοποιητικά είτε δεν εφαρμόστηκαν με τρόπο που να έχουν οποιαδήποτε θετικά αποτελέσματα.

Η επιτροπή διαπιστώνει ότι δεν έχουν κατατεθεί σημαντικές προτάσεις πέρα από κάποια περιορισμένα προγράμματα για την ενίσχυση του τομέα των υπηρεσιών. Παρά τις εξαγγελίες και τη βεβαιασμένη κατάθεση του σχετικού σχεδίου πριν από τη συζήτηση των προϋπολογισμών του 1999 στο σώμα, η επιτροπή δεν έχει ενώπιόν της οποιοσδήποτε ουσιαστικές προτάσεις της κυβέρνησης για αναβάθμιση του ρόλου της Κύπρου ως διεθνούς επιχειρηματικού κέντρου και κέντρου παροχής υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, ενώ το προτεινόμενο κονδύλι στους προϋπολογισμούς του 2000 είναι δυσανάλογα χαμηλό σε σύγκριση με τη βαρύτητα των σχετικών δηλώσεων.

Η επιτροπή αναμένει ότι θα ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμό στους τομείς της γεωργίας και της βιομηχανίας και ανάπτυξη στον τομέα των υπηρεσιών πέρα από τον τουρισμό. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο τουρισμός εξακολουθεί να είναι ο βασικότερος μοχλός ανάπτυξης, δε θα πρέπει όμως να συνεχίζεται η απόλυτη εξάρτηση της οικονομίας από αυτόν. Το φαινόμενο των αυξομειώσεων του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο ανάλογα με τις διεθνείς ή τοπικές πολιτικές ή και άλλες εξελίξεις είναι γνωστό και θα πρέπει να έχει ήδη παραδειγματίσει τόσο την ίδια την κυβέρνηση όσο και τον ιδιωτικό τομέα.

Η επιτροπή επαναλαμβάνει την εισήγησή της για την ανάγκη όπως στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού της οικονομίας η κυβέρνηση δώσει την αναγκαία έμφαση, για να αξιοποιήσει εκείνους τους τομείς όπου η Κύπρος είναι δυνατόν να πλεονεκτεί συγκριτικά ή να καταστεί ανταγωνιστική, ιδιαίτερα μέσα στην ευρωπαϊκή οικογένεια.

Η επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι σε κάθε τομέα της οικονομίας, εάν γίνει η κατάλληλη μελέτη, μπορούν να εξευρεθούν οι ειδικότεροι εκείνοι χώροι όπου η Κύπρος μπορεί να αξιοποιήσει τις ιδιαιτερότητές της σε βαθμό που να υπερτερεί από άλλες χώρες. Η χρησιμοποίηση σύγχρονων και ευφάνταστων μεθόδων μπορεί να μετατρέψει τα μειονεκτήματα της μικρής οικονομίας και του μεγέθους της χώρας μας σε πλεονεκτήματα, φτάνει να υπάρξει σωστός προγραμματισμός και οργάνωση και τούτο μπορεί να καλύψει τόσο τον πρωτογενή τομέα της γεωργίας όσο και τη μεταποίηση ή τον παραδοσιακό τομέα του τουρισμού και τις υπηρεσίες.

3. Εκσυγχρονισμός της κυπριακής οικονομίας - Νέοι θεσμοί:

Η κυπριακή οικονομία διέρχεται ομολογουμένως μια νέα φάση μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού, μετά την ολοκλήρωση της οποίας θα είναι σε θέση να ανταπεξέλθει σε συνθήκες διεθνούς ανταγωνισμού και παγκοσμιοποίησης, ενώ θα είναι επίσης εναρμονισμένη με το κοινοτικό κεκτημένο. Για το σκοπό αυτό, πρόσθετα με τα ενδεικνυόμενα διορθωτικά μέτρα που θα πρέπει πρώτιστα να ληφθούν για τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους, η κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να υιοθετήσει μια δέσμη άλλων μέτρων οικονομικής πολιτικής για τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας και του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος. Πολλά από τα μέτρα αυτά προϋποθέτουν νομοθετική ρύθμιση, όπως είναι η φιλελευθεροποίηση των επιτοκίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, η άρση των συναλλαγματικών περιορισμών και άλλα.

Η επιτροπή δηλώνει πρόθυμη να συνεργαστεί και να συμπορευτεί με την κυβέρνηση σ' αυτό το έργο και έτοιμη να αντιμετωπίσει με ανοικτό πνεύμα τις προκλήσεις των καιρών, μεριμνώντας ταυτόχρονα για τη διαφύλαξη των συμφερόντων των πολιτών, ιδιαίτερα υπό το φως του μικρού μεγέθους και των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζει η κυπριακή οικονομία.

Η επιτροπή θεωρεί απαραίτητο -ενόψει όλων των μεταρρυθμίσεων που γίνονται και θα γίνουν στο μέλλον στο χώρο της οικονομίας- η κυβέρνηση να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για ενημέρωση του κοινού σε σχέση με τις επερχόμενες αλλαγές και τις τυχόν επιπτώσεις που οι σύγχρονοι θεσμοί δυνατόν να επιφέρουν, ώστε αυτό να ενεργεί με σύνεση και ωριμότητα στις νέες ρυθμίσεις, αλλά και να είναι σε θέση να προστατευτεί από πρωτόγνωρες γι' αυτό καταστάσεις. Η επιτροπή ενδεικτικά και μόνο αναφέρει το θέμα της φιλελευθεροποίησης των επιτοκίων και της λειτουργίας του θεσμού του χρηματιστηρίου.

Η επιτροπή αντιλαμβάνεται ακόμα ότι η κυβέρνηση προσανατολίζεται προς την υιοθέτηση νέων θεσμικών αλλαγών σε ό,τι αφορά την παροχή υπηρεσιών προς το κοινό, τη χρηματοδότηση ή τη διεξαγωγή αναπτυξιακών έργων με στόχο είτε τον εκσυγχρονισμό είτε τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος είτε για σκοπούς εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Η επιτροπή δηλώνει επίσης πρόθυμη και ανοικτή σε εισηγήσεις και σε από κοινού προβληματισμό με την κυβέρνηση. Από την άλλη όμως διευκρινίζει ότι δεν είναι διατεθειμένη να εγκρίνει εκ των υστέρων οποιεσδήποτε δαπάνες για θεσμικές αλλαγές, χωρίς να έχει προηγουμένως καταστεί κοινώνος των σχετικών αποφάσεων ή του προβληματισμού.

Η επιτροπή δεν αντιμετωπίζει δογματικά οποιεσδήποτε νέες εισηγήσεις και είναι διατεθειμένη να συζητήσει όσες προτάσεις της υποβληθούν με την επιφύλαξη να τις αποδεχθεί ή να τις απορρίψει, έχοντας ως μόνο γνώμονα το συμφέρον της οικονομίας και το γενικότερο καλό.

4. Δημόσιες δαπάνες - Παραγωγικότητα δημόσιας υπηρεσίας:

Η επιτροπή πιστεύει ότι σημαντικός παράγοντας για μια υγιή οικονομία αποτελεί ο περιορισμός των δημόσιων δαπανών από την κυβέρνηση και η άσκηση πολιτικής λιτότητας και περισυλλογής. Η επιτροπή δεν παραγνωρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλονται από την κυβέρνηση προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά πιστεύει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και δυνατότητας για εξοικονομήσεις σε όλους τους τομείς. Για την αποτελεσματικότητα της επίτευξης του σκοπού αυτού είναι απαραίτητη, κατά τη γνώμη της επιτροπής, η συνεργασία

και η συλλογική προσπάθεια όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων, δηλαδή της κυβέρνησης, της Βουλής και των κοινωνικών εταίρων.

Η χρηστή διοίκηση και η αποφυγή διασπάθισης δημόσιου χρήματος θα πρέπει να αποτελούν βασικό μέλημα της κυβέρνησης, μια και είναι σημαντικοί παράγοντες περιορισμού των δημόσιων δαπανών. Παράλληλα, τα περιστατικά διασπάθισης δημόσιου χρήματος και κατάχρησης εξουσίας από πλευράς αξιωματούχων ή λειτουργών του δημοσίου αποδυναμώνουν την εμπιστοσύνη του κοινού προς το κράτος και καλλιεργούν μια σχέση δυσπιστίας των διοικουμένων προς τη διοίκηση, έτσι που οι πολίτες ενσυνείδητα αποφεύγουν την τήρηση των υποχρεώσεων τους προς το κράτος. Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή επισημαίνει την ανάγκη για καλύτερη μελέτη από πλευράς κυβέρνησης της έκθεσης της Γενικού Ελεγκτή με στόχο την υιοθέτηση πρακτικών και αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπιση και κυρίως πρόληψη περιστατικών διασπάθισης δημόσιου χρήματος.

Η επιτροπή επαναλαμβάνει τη θέση της ότι οι χορηγίες, επιδοτήσεις, εγγυήσεις και παροχές στις οποίες προβαίνει η κυβέρνηση προς τον ιδιωτικό τομέα θα πρέπει να γίνονται με φειδώ, αλλά κυρίως με προγραμματισμό και κριτήρια, ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτά δε διατίθενται για καθαρά καταναλωτικούς και εφήμερους σκοπούς. Πρόσθετα, αναμένει να της υποβληθεί από την κυβέρνηση πρόγραμμα ελέγχου που να διασφαλίζει τη σωστή και τη σύμφωνη με τους σκοπούς για τους οποίους τα κονδύλια αυτά διατίθενται αξιοποίηση. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η επιτροπή έχει υποβάλει το αίτημα αυτό προς την εκτελεστική εξουσία με την περσινή της έκθεση για τους προϋπολογισμούς, αλλά μέχρι στιγμής δεν εισακούστηκε.

Ο τομέας της απασχόλησης στη δημόσια υπηρεσία και η συνεπακόλουθη ανελαστική δαπάνη του κρατικού μισθολογίου θα πρέπει να προβληματίσουν ιδιαίτερα την κυβέρνηση, αλλά και τη Βουλή και τους κοινωνικούς εταίρους. Παρά τους περιορισμούς στην αύξηση του αριθμού των νέων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία, το κρατικό μισθολόγιο όχι μόνο δε σμικρύνεται, αλλά διογκώνεται. Η επιτροπή πιστεύει ότι θα πρέπει να ληφθούν αποτελεσματικότερα μέτρα για τον έλεγχο της κατάστασης αυτής, με αυστηρότερο περιορισμό στη δημιουργία νέων θέσεων και αναβαθμίσεων, αλλά και με την εισαγωγή και υιοθέτηση πιο πρωτοποριακών μέτρων. Τέτοια μέτρα, κατά την άποψη της επιτροπής, θα ήταν η μείωση των κλιμάκων εισδοχής και η παράταση του ορίου αφυπηρέτησης των υπαλλήλων, για τα οποία βέβαια θα πρέπει να προηγηθεί ο ενδεξιγμένος διάλογος με όλους τους εμπλεκόμενους. Η επιτροπή, στην προσπάθειά της να εντοπίσει το μέγεθος του προβλήματος της μεγαλύτερης ανελαστικής δαπάνης, έχει συγκεντρώσει σειρά στοιχείων που πήρε από την ίδια την κυβέρνηση και τα οποία μιλούν από μόνα τους.

Τα στοιχεία που αφορούν το κρατικό μισθολόγιο επισυνάπτονται στην παρούσα έκθεση ως Παράρτημα Δ.

Η παραγωγικότερη αξιοποίηση του υπάρχοντος προσωπικού και η υιοθέτηση πιο σύγχρονων μεθόδων εργασίας και σύγχρονης τεχνολογίας στην κρατική μηχανή είναι παράγοντες που σίγουρα συμβάλλουν στον περιορισμό των καταναλωτικών δαπανών. Η κατάργηση της γραφειοκρατίας, η επιμόρφωση του προσωπικού και η εισαγωγή σύγχρονων αντιλήψεων διοίκησης θα συμβάλουν στην καλύτερη αξιοποίηση του υφιστάμενου προσωπικού. Η ολοκλήρωση της μηχανογράφησης στη δημόσια υπηρεσία είναι απαραίτητο να γίνει, για να εξασφαλιστεί ταχύτερη και αποδοτικότερη προσφορά υπηρεσιών προς το κοινό,

αλλά και καλύτερος έλεγχος για την πρόληψη δυσάρεστων φαινομένων απώλειας υλικού ή διασπάθισης χρημάτων. Ασφαλώς, η εισαγωγή σύγχρονης τεχνολογίας είναι μια συνεχής και χωρίς τέλος διαδικασία, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχει ακόμα επιτευχθεί ο ικανοποιητικός βαθμός εκσυγχρονισμού που αναμενόταν στη δημόσια υπηρεσία.

Με την ευκαιρία της εξέτασης του προϋπολογισμού, η επιτροπή παρατηρεί γενικότερα ότι η κυβέρνηση δεν έχει προτείνει μέσω του προϋπολογισμού οποιεσδήποτε προτάσεις σχετικές με την πολιτική της για τη δημόσια υπηρεσία.

5. Κοινωνική πολιτική:

Η επιτροπή αναμένει από την κυβέρνηση να της παρουσιάσει μια πιο συγκροτημένη και προγραμματισμένη κοινωνική πολιτική. Τα μέτρα που η κυβέρνηση προτίθεται να πάρει ως αντιστάθμισμα των προτεινόμενων φορολογικών μέτρων, αν και εφόσον αυτά εγκριθούν, αποτελούν μεμονωμένα μέτρα και όχι την αναμενόμενη κοινωνική πολιτική από ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος το οποίο μάλιστα βαδίζει προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η επιτροπή προτρέπει την κυβέρνηση να εντείνει τις προσπάθειές της στον τομέα αυτό, ξεκινώντας από τη σωστή στελέχωση και εξοπλισμό των κρατικών υπηρεσιών που ασχολούνται με την προσφορά κοινωνικών υπηρεσιών και προχωρώντας στην υιοθέτηση ολοκληρωμένης πολιτικής με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του πολίτη.

6. Περιβάλλον - Ανάπτυξη πολιτισμού, επιστήμης και έρευνας:

Η υιοθέτηση της κατάλληλης περιβαλλοντικής πολιτικής από την κυβέρνηση είναι ακόμα ένας σημαντικός παράγοντας που συμβάλλει στην καλύτερη ποιότητα ζωής του πολίτη. Η κυβέρνηση εξακολουθεί να μην έχει αποδώσει στον περιβαλλοντικό τομέα τη σημασία που του αρμόζει και που είναι απόλυτα συνυφασμένη με την ενταξιακή πορεία της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου ο τομέας του περιβάλλοντος κατέχει πρωτοποριακή θέση ανάμεσα στους στόχους και τις προτεραιότητές της.

Η επιτροπή σημειώνει την παρατηρούμενη καθυστέρηση στην από πολλών ετών αναμενόμενη κατάθεση στη Βουλή του νόμου-πλαίσου για το περιβάλλον που αποτελεί και υποχρέωσή μας για σκοπούς εναρμόνισης. Πρόσθετα, η επιτροπή σημειώνει την απουσία κατάλληλης διαπαιδαγώγησης του πολίτη και ευαισθητοποίησής του στα περιβαλλοντικά θέματα από τη νηπιακή ηλικία μέχρι και την ενηλικίωσή του, έργο που θα έπρεπε να επιτελείται ήδη από τους σχετικούς κρατικούς φορείς. Η επιτροπή με λύπη της διαπιστώνει ότι όχι μόνο δεν υπάρχει η απαιτούμενη διαπαιδαγώγηση, αλλά και ότι το ίδιο το κράτος πολλές φορές παραλείπει να συμμορφωθεί με την πολιτική που το ίδιο έχει εισαγάγει σε σχέση με τη διεξαγωγή μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων πριν από την εκτέλεση μεγάλων κυβερνητικών έργων.

Παρά τις παραινέσεις της επιτροπής κατά την εξέταση των προϋπολογισμών του 1999, διαπιστώνεται ότι ο τομέας του πολιτισμού εξακολουθεί να παραμένει υποβαθμισμένος ανάμεσα στις προτεραιότητες της κυβέρνησης. Η επιτροπή, χωρίς να υποτιμά τις ανάγκες για εξυγίανση και ανάπτυξη της οικονομίας, πιστεύει ότι η πολιτιστική ανάπτυξη και η προβολή της μπορούν να συμβάλουν πολύ στον αγώνα του τόπου που δοκιμάστηκε και εξακολουθεί να δοκιμάζεται με πράξεις και απειλές που στοχεύουν στον αφανισμό του.

Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στον τομέα της επιστήμης και της έρευνας που, κατά την άποψη της επιτροπής, θα μπορούσαν να αποτελέσουν ουσιαστικό μέσο για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στη χώρα μας. Η επιτροπή δε θεωρεί ικανοποιητικά τα κονδύλια που διατίθενται για το σκοπό αυτό μέσω του κρατικού προϋπολογισμού και αναμένει να δει ουσιαστική αύξησή τους, ώστε να αποτελέσουν κίνητρο για αξιοποίησή τους τόσο από τον ιδιωτικό όσο και από το δημόσιο τομέα.

7. Ευρωπαϊκή πορεία - Προετοιμασία και προγραμματισμός:

Με την πρόοδο της πορείας για την εναρμόνιση και την έναρξη της υλοποίησης έργων που έχουν τεθεί ως στόχοι, καθίσταται πλέον έντονη η ανάγκη για την εντατικοποίηση των προσπαθειών της κυβέρνησης για εξασφάλιση κοινοτικών πόρων σε αντιστάθμισμα των δαπανών στις οποίες υποβάλλεται το κράτος, αλλά και της απώλειας εσόδων ως αποτέλεσμα της τελωνειακής ένωσης.

Η επιτροπή πιστεύει ότι θα πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια, ώστε να εξαντληθούν όλα τα περιθώρια που προσφέρει η διπλωματική οδός τόσο προς την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και προς τα κράτη-μέλη της. Η επιτροπή εκτιμά τις προσπάθειες που καταβάλλονται προς την κατεύθυνση της εναρμόνισης, παρ' όλο που διαπιστώνει ότι δεν έχει γίνει πλήρης και ορθός προγραμματισμός και κοστολόγηση της όλης προσπάθειας σε όλη της την έκταση η οποία θα έπρεπε να είχε προηγηθεί οποιασδήποτε υλοποίησης. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι ανάμεσα στις συνέπειες της εναρμόνισης εντάσσονται και οι επιπτώσεις που πιθανόν να επιβαρύνουν το καταναλωτικό κοινό ή κάποιες τάξεις πολιτών, όπως παραδείγματος χάριν με την υιοθέτηση νέων προτύπων, γι' αυτό και επιβάλλεται ορθός προγραμματισμός και λήψη έγκαιρα ορισμένων μέτρων που πιθανόν να απαμβλύνουν ή και να απομακρύνουν τέτοιες αρνητικές επιπτώσεις. Η επιτροπή, ως εκ τούτου, θεωρεί απαραίτητο η κυβέρνηση να εκτιμήσει άμεσα τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις που δυνατόν να επέλθουν και να ενημερώσει γι' αυτό τόσο την ίδια τη Βουλή όσο και το κοινό, που θα πρέπει να είναι κατάλληλα ενημερωμένο για να δώσει και τη δική του άποψη εκεί όπου υπάρχουν περιθώρια.

Από την άλλη, η επιτροπή εκτιμά ότι πολλά έργα ή ενέργειες της κυβέρνησης θα έπρεπε να πραγματοποιηθούν ούτως ή άλλως σαν μια φυσική εξέλιξη του εκσυγχρονισμού της κοινωνίας και της οικονομίας μας, γι' αυτό και δε θα πρέπει τα πάντα να αποδίδονται στην εναρμόνιση και να υλοποιούνται από τα σχετικά κονδύλια της.

Ένας σημαντικός τομέας εναρμόνισης που δε θα πρέπει να παραγνωρίζεται είναι αυτός της τεχνολογικής συμπίεσης με την Ευρώπη. Η χρήση διαφορετικών μεθόδων υπολογισμού, στατιστικών στοιχείων και τεχνολογίας γενικότερα από τις μεθόδους που χρησιμοποιεί η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι δυνατόν στην πράξη να μας απομακρύνουν από την Ευρώπη, ενώ αντίθετα η χρήση κοινής γλώσσας σε αυτούς τους τομείς αποτελεί μια δοκιμασμένη οδό για καλή επικοινωνία και εξασφάλιση καλών σχέσεων και οποιωνδήποτε ωφελημάτων προκύπτουν από αυτές. Σε αυτό το θέμα χρήσιμη είναι η εμπειρία άλλων χωρών- μελών και ιδιαίτερα της Ελλάδας, η οποία έχει εκ των υστέρων διαπιστώσει ότι άργησε να επωφεληθεί αυτών των πλεονεκτημάτων.

Η επιτροπή με την ευκαιρία αυτή σημειώνει ότι η εναρμόνιση της χώρας μας με το κοινοτικό κεκτημένο δεν πρέπει να περιορίζεται στην προώθηση και ψήφιση των σχετικών νόμων και μόνο, αλλά να προχωρεί στην εφαρμογή και υλοποίησή τους. Όπως γίνεται αντιληπτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποδίδει τεράστια σημασία

στο θέμα αυτό, γι' αυτό και οι αρμόδιοι θα πρέπει παράλληλα να μεριμνούν για την εφαρμογή της νομοθεσίας και υλοποίηση όλων των υποχρεώσεων που προκύπτουν από αυτή ή από άλλες δεσμεύσεις μας, για να μη διακυβεύεται η ενταξιακή μας πορεία.

8. Παρουσίαση - Σύνταξη - Μελέτη προϋπολογισμού:

Μετά από τις επανειλημμένες εκκλήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, έχει για πρώτη φορά κατατεθεί στο σώμα ενοποιημένος προϋπολογισμός για το 2000. Με τον προϋπολογισμό αυτό, σύμφωνα και με τις δηλώσεις της εκτελεστικής εξουσίας, γίνονται σε πρώτο στάδιο όλες οι αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις, ενώ η τεχνική επεξεργασία των δαπανών περιορίζεται στο διαχωρισμό τους σε τακτικές και αναπτυξιακές, με στόχο να μη διαταραχτούν τόσο οι διαδικασίες μελέτης και έγκρισης των προϋπολογισμών όσο και το όλο λογιστικό σύστημα με βάση το οποίο υλοποιείται ο προϋπολογισμός. Η κατάθεση του ενοποιημένου προϋπολογισμού, έστω και με τη μορφή αυτή, θεωρείται από την επιτροπή ένα θετικό βήμα.

Η επιτροπή αναμένει ότι την τυπική ενοποίηση των προϋπολογισμών θα ακολουθήσουν, σύμφωνα και με τις δηλώσεις του Υπουργού, πιο ουσιαστικές αλλαγές, όπως είναι η συγχώνευση κονδυλίων για δαπάνες της ίδιας μορφής, η αποφυγή επικαλύψεων ομοειδών δαπανών, ο ορθολογικός διαχωρισμός κεφαλαιουχικών δαπανών έναντι καταναλωτικών κ.ά. Αναγκαία θεωρείται επίσης η ορθολογικότερη κατανομή των κονδυλίων πάντοτε σε συνάρτηση με τις ευρύτερες αποφάσεις πολιτικής, όπως αυτές διαλαμβάνονται στα πενταετή ή άλλα προγράμματα ανάπτυξης.

Παρ' όλο που από πλευράς κυβέρνησης έχει δηλωθεί ότι ο προϋπολογισμός του 2000 καταρτίστηκε με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές του στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης 1999-2003, η επιτροπή παρατηρεί ότι με την προτεινόμενη παρουσίαση και εμφάνιση του προϋπολογισμού δεν είναι δυνατό να διαπιστωθεί ο συσχετισμός μεταξύ των προτάσεων του προϋπολογισμού και των στόχων του πενταετούς αυτού προγράμματος. Από την άλλη, η επιτροπή δεν έχει μέχρι στιγμής ενώπιόν της το βαθμό υλοποίησης του προγράμματος αυτού, ώστε να τον χρησιμοποιήσει ως μέτρο σύγκρισης κατά την εξέταση του προτεινόμενου προϋπολογισμού. Μεμονωμένες αναφορές που γίνονται για το στρατηγικό σχέδιο στα επεξηγηματικά σημειώματα που συνοδεύουν τον προϋπολογισμό δεν είναι, κατά την άποψη της επιτροπής, ικανοποιητικές, ώστε να έχει μια ολοκληρωμένη άποψη επί των στόχων του στρατηγικού σχεδίου και της γενικότερης πολιτικής του κράτους για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Με αυτά τα δεδομένα, η επιτροπή βρίσκεται σε αδυναμία να ασκήσει το δέοντα κοινοβουλευτικό έλεγχο και την κριτική που θα αναμενόταν μέσα στα πλαίσια της εξέτασης των προϋπολογισμών του 2000. Από την άλλη, και ασκώντας τη δέουσα αυτοκριτική, η επιτροπή διαπιστώνει ότι με αυτά τα δεδομένα ούτε και η ίδια προχώρησε σε βαθύτερη εξέταση της γενικότερης πολιτικής της κυβέρνησης στα πλαίσια των συζητήσεων των αντίστοιχων προϋπολογισμών με τους αρμόδιους υπουργούς. Η επιτροπή προτίθεται κατά το επόμενο έτος να απαιτήσει την έγκαιρη και ουσιαστική ανάλυση των στόχων της κυβερνητικής πολιτικής σε συνάρτηση με τις δαπάνες για υλοποίησή τους, ώστε αυτά να αποτελέσουν το κύριο αντικείμενο της μελέτης της.

Η επιτροπή μετά την κατά κεφάλαιο μελέτη του προϋπολογισμού αποφάσισε να μην προβεί στο στάδιο αυτό σε οποιεσδήποτε ουσιαστικές διαφοροποιήσεις του

ή σε περικοπές κονδυλίων. Εντούτοις, ορισμένα μέλη της επιτροπής, είτε γιατί διαφωνούν με κάποιες από τις προτάσεις του προϋπολογισμού είτε γιατί προτίθενται να εισηγηθούν τροπολογίες, επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν ανάλογα στο στάδιο της κατά κεφάλαιο δαπανών έγκρισης του υπό συζήτηση προϋπολογισμού. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι στο κείμενο του προϋπολογισμού έχουν ενσωματωθεί, με την έγκριση της επιτροπής, οι περισσότερες από τις τροπολογίες που στάλθηκαν από την εκτελεστική εξουσία και που αφορούν κυρίως νέα μέτρα ή και άλλες αλλαγές που υιοθετήθηκαν μετά την κατάθεση των προϋπολογισμών στο σώμα.

Το τελικό κείμενο του προϋπολογισμού βρίσκεται στη γραμματεία της Βουλής και στη διάθεση κάθε μέλους του σώματος και αντίγραφο του έχει επίσης δοθεί σε κάθε κόμμα.

Με τις επιφυλάξεις αυτές, η επιτροπή υποβάλλει στη Βουλή για ψήφιση τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

Η επιτροπή, καταθέτοντας την παρούσα έκθεσή της στο σώμα, δηλώνει ότι η όλη μελέτη του προϋπολογισμού διεξήχθη υπό τις δεδομένες συνθήκες που έχουν ήδη προαναφερθεί και με εκείνες μόνο τις διευκολύνσεις που βρίσκονται στη διάθεση του σώματος και όχι με βάση τα προηγμένα μέσα που διαθέτουν άλλα σύγχρονα κοινοβούλια. Είναι γνωστό ότι τα μέσα που το κυπριακό κοινοβούλιο διαθέτει, όσον αφορά ανθρώπινο δυναμικό, τεχνικό εξοπλισμό και κτιριακές εγκαταστάσεις, παρά τις βελτιώσεις που έγιναν, δεν είναι τα επιθυμητά, αλλά ούτε και ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

	1996	1997	1998	1999+	2000++
Δημόσιο Χρέος (εξαιρ. του ενδοκυβερνητικού-Μαάστριχ) (ΛΚ εκ.)	2.204,1	2.502,4	2.795,9	3.057,1	3.491,6
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	53,3	57,7	60,3	62,1	67,1
Δημόσιο Εξωτερικό Χρέος (Μακροχρόνιο/ Μεσοπρόθεσμο και Βραχυχρόνιο ΛΚ εκ.)	402,9	515,3	664,8	848,6	1.041,6
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	9,7	11,9	14,3	17,2	20,0
Ενδοκυβερνητικό Χρέος (ΛΚεκ.)	1.306,1	1.479,7	1.633,8	1.836,3	2.053,0

% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	31,6	34,1	35,2	37,3	39,5
Σύνολο Δημόσιου και Ενδοκυβερνητικού Χρέους (ΛΚ εκ)	3.510,2	3.982,1	4.429,8	4.893,5	5.544,6
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	84,9	91,8	95,5	99,4	106,6
% εξυπηρέτησης εξωτερικού χρέους της Κύπρου	9,5	7,8	7,7	6,0	7,7

+ Αναθεωρημένα

++ Προϋπολογιζόμενα

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

ΠΙΝΑΚΑΣ 3Α: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ (σε εκατομμύρια λίρες)

	1 Πραγματικά Έσοδα 1998	2 Αναθεωρ. Έσοδα 1999	Μεταβολή 2:1 %	3 Προϋπολ. Έσοδα 2000	Μεταβολή 3:2 %
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	350,6	389,2	11,0	430,5	10,6
1. Φόρος Εισοδήματος- Φυσικά Πρόσωπα	171,8	186,5	8,6	203,6	9,2
Υπάλληλοι	150,3	161,5	7,5	176,6	9,3
Υπάλληλοι - Υπεράκτιων Εταιρειών	3,8	5,0	31,6	6,0	20,0
Αυτοεργοδοτούμενοι	17,7	20,0	13,0	21,0	5,0
2. Φόρος Εισοδήματος - Εταιρείες	128,3	152,0	18,5	171,5	12,8
Νομικά Πρόσωπα	3,0	3,5	16,7	4,0	14,3
Υπεράκτιες Εταιρείες	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0
Φόροι επι Μερισμάτων	9,5	11,3	18,9	12,3	8,8
Εταιρικός Φόρος	85,6	102,0	19,2	115,0	12,7
Εταιρικός Φόρος-	30,0	35,0	16,7	40,0	14,3

Υπεράκτιες Εταιρείες					
3. Φόροι Περιουσίας	13,6	14,0	2,9	17,5	25,0
4. Άλλοι	36,9	36,7	-0,5	37,9	3,3
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	484,9	503,6	3,9	525,0	4,2
Εισαγωγικοί Δασμοί	56,3	56,2	-0,2	56,2	0,0
Φόροι Κατανάλωσης	109,0	107,6	-1,3	109,8	2,0
Φόροι Κατανάλωσης (Άλλοι)	11,1	12,6	13,5	13,6	7,9
Φόρος Προστιθεμένης Αξίας	245,0	257,0	4,9	270,0	5,1
Δικαιώματα Κτηματολογίου Και Χωρομετρίας	13,0	13,0	0,0	17,0	30,8
Άλλοι	50,5	57,2	13,3	58,4	2,1
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	60,1	71,6	19,1	76,7	7,1

ΠΙΝΑΚΑΣ 3Α: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ (σε εκατομμύρια λίρες)

	1 Πραγματικά Έσοδα 1998	2 Αναθεωρ. Έσοδα 1999	Μεταβολή 2:1 %	3 Προϋπολ. Έσοδα 2000	Μεταβολή 3:2 %
ΠΡΟΣΟΔΟΙ, ΕΝΟΙΚΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	26,5	28,3	6,8	29,0	2,5
Κέρδη Κεντρικής Τράπεζας	11,7	12,0	2,6	13,0	8,3
Άλλα	14,8	16,3	10,1	16,0	-1,8
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	81,2	85,4	5,2	92,9	8,8
Τέλη Αεροπορικών Ταξιδιών	17,5	18,0	2,9	22,0	22,2
Επιβαρύνσεις πάνω σε Καθυστερ. Φόρους	14,8	16,0	8,1	17,5	9,4
Κρατικό Λαχείο	24,5	25,0	2,0	25,0	0,0
Άλλες	24,4	26,4	8,2	28,4	7,6
ΆΛΛΑ ΕΣΟΔΑ	10,2	10,3	1,0	12,5	21,4
ΕΣΟΔΑ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΘΩΡΑΚΙΣΗΣ				181,5	

ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ Α	1.013,5	1.088,4	7,4	1.348,1	23,9
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	28,2	16,4	-41,8	18,4	12,2
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	24,8	14,2	-42,7	16,1	13,4
ΧΟΡΗΓΙΕΣ	0,6	0,4	-33,3	0,4	0,0
ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΕΣ ΔΑΝΕΙΩΝ	1,7	1,8	5,9	1,9	5,6
ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΟΦΕΙΛΩΝ ΤΩΝ ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	1,1	0,0		0,0	
Σ Υ Ν Ο Λ Ο	1.041,7	1.104,8	6,1	1.366,5	23,7

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'

ΠΙΝΑΚΑΣ 4Α: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ (Σε χιλιάδες λίρες)

	1	2		%	3		%
	Πραγματ	Αναθεωρ.	Διαφορά	Μεταβολή	Προϋπολ.	Διαφορά	Μεταβολή
	Δαπάνες 1998	Δαπάνες 1999	2-1	2:1	Δαπάνες 2000	3-2	3:2
A. ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.325.783	1.410.217	84.434	6,4	1.523.150	112.933	8,0
1. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	593.824	639.300	45.476	7,7	688.163	48.863	7,6
1. Σύνολο αποδοχών	509.369	544.800	35.431	7,0	581.516	36.716	6,7
2. Συντάξεις και Φιλοδωρήματα	84.455	94.500	10.045	11,9	106.647	12.147	12,9
2. ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	89.856	96.034	6.178	6,9	106.223	10.189	10,6
3. ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	230.110	239.065	8.955	3,9	274.197	35.132	14,7
1. Αγορές και Προμήθειες	25.064	26.400	1.336	5,3	33.554	7.154	27,1
2. Ιατρική Περίθαλψη	9.665	8.000	-1.665	-17,2	10.457	2.457	30,7
3. Χορηγίες και Άλλες Εγχώριες Μεταβιβάσεις	195.381	204.665	9.284	4,8	230.186	25.521	12,5
4. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	73.911	64.170	-9.741	-13,2	65.117	947	1,5

5.ΧΟΡΗΓΙΕΣ/ΑΜΥΝΑ/ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ	87.208	98.498	11.290	12,9	95.065	-3.433	-3,5
6.ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΤΟΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ	250.874	273.150	22.276	8,9	294.385	21.235	7,8
Β.ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	185.236	197.700	12.464	6,7	302.739	105.039	53,1
Γ.ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΘΩΡΑΚΙΣΗ (πρώην Τ.Α.Θ.)					181.520	181.520	
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	1.511.01 9	1.607.917	96.898	6,4	2.007.409	399.492	24,8
Δ.ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΕΣ	174.661	200.000	25.339	14,5	185.507	-14.493	-7,2
1.Δάνεια σε τρίτους	2.220	8.700	6.480	291,9	8.790	90	1,0
2.Αποπληρωμές Δημόσιου Χρέους	172.441	191.300	18.859	10,9	176.717	-14.583	-7,6
Ε.ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΕΣΟΔΑ	39.232	44.200	4.968	12,7	50.871	6.671	15,1
1.Επιστροφές Φόρων και Δασμών	39.232	44.200	4.968	12,7	50.871	6.671	15,1
ΣΤ.ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ - ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	0	0	0		3.000	3.000	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1.724.91 2	1.852.117	127.205	7,4	2.246.787	394.670	21,3

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ'

ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	Αναθ. 1999	Μεταβολή 1999-1990 ΛΚ εκ.	% Μεταβολή 1999/1990
Δαπάνες Προσωπικού (ΛΚ εκ.)	279,8	310,3	338,8	378,7	445,3	468,8	500,7	544,9	585,2	650,5	370,8	132,5
Σύνολο Αποδοχών (χωρίς συντάξεις) (ΛΚ εκ.)	252,0	278,1	304,1	336,0	392,5	407,8	433,4	470,1	500,7	554,0	302,0	119,8
ΕΣΟΔΑ (ΛΚ εκ.)	578,5	563,1	633,9	731,5	847,5	957,5	1019,1	980,4	1034,0	1096,7	518,2	89,6
Δαπάνες Προσωπικού ως % των Εσόδων	48,4	55,1	53,5	51,8	52,5	49,0	49,1	55,6	56,6	59,3		
Σύνολο Αποδοχών (χωρίς συντάξεις) ως ποσοστό των εσόδων	43,6	49,4	48,0	45,9	46,3	42,6	42,5	47,9	48,4	50,5		

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Παναγιώτη Δημητρίου.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω εάν υπάρχει θέμα, αλλά είναι οι προϋπολογισμοί και η κοινοβουλευτική ομάδα του ΔΗΚΟ φαίνεται ότι καθυστερεί λίγο. Αν πρέπει, να περιμένουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω πώς μπορούμε να μένουμε αδρανείς εδώ, κύριε Χριστόφια. Έχει αρχίσει η συνεδρία. Νομίζω ότι δε δικαιούμαστε να μείνουμε εκεί. Ελπίζω ότι θα έρθουν σύντομα οι βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος. Άλλωστε, ο κ. Πιπτοκοπίτης είναι εδώ βλέπω.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Άμα είναι ο Νίκος δαμαί, μπορούμε να αρχίσουμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, παρακαλώ, έχει το λόγο.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κατάθεση των προϋπολογισμών στη Βουλή αποτελεί παραδοσιακά την αφορμή για μια εφ' όλης της ύλης συζήτηση των δημόσιων πραγμάτων του τόπου, ιδιαίτερα όμως για μια γενική προσέγγιση του εθνικού μας προβλήματος, το οποίο έχει εισέλθει σε μια αποφασιστικής σημασίας περίοδο εντατικού διαλόγου. Προσέγγιση που είναι άρρηκτα συνυφασμένη, κατά την άποψή μας, με την ευρωπαϊκή μας πορεία. Μια πορεία την οποία πρώτος ο Δημοκρατικός Συναγερμός υιοθέτησε από τα τέλη της δεκαετίας του '70 και στην οποία έχουμε πραγματοποιήσει στα χρόνια της διακυβέρνησης Κληρίδη εκπληκτικά βήματα προόδου. Βήματα που οφείλονται στο σταθερό ευρωπαϊκό προσανατολισμό της κυβέρνησης, στη συμπαράσταση της Ελλάδας και στη σκληρή δουλειά όλων των δυνάμεων της κοινωνίας, που με υπευθυνότητα συνειδητοποιούν την ιστορική αναγκαιότητα και σημασία της ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατέστησε, εδώ και είκοσι χρόνια, την Ευρώπη κορυφαία προτεραιότητα της πολιτικής του. Και σήμερα είμαστε υπερήφανοι να ισχυριστούμε πως η κυβέρνηση που στηρίζουμε έκανε και κάνει τα πιο σημαντικά και αποφασιστικά βήματα προς την κατεύθυνση αυτή. Βήματα που, όπως απέδειξε και η ιστορική απόφαση του Ελσίνκι, δεν είναι εύκολα, διότι απαιτούν αποφασιστικότητα, ικανότητα ευελιξίας, μα πάνω απ' όλα στενή και αρμονική συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση.

Αυτό που σήμερα οι ξένοι μάς αναγνωρίζουν, το γεγονός δηλαδή ότι φέραμε την Κύπρο πιο κοντά στο στόχο της ένταξης, ορισμένοι προσπαθούν να μειώσουν ή και να εκμηδενίσουν. Εμείς χαιρόμαστε, γιατί βρισκόμαστε σήμερα όλοι μαζί, όλες οι πολιτικές δυνάμεις, παρά τις αρχικές αντιδράσεις κάποιων πολιτικών δυνάμεων, στην ευρωπαϊκή πορεία. Λυπούμαστε όμως ειλικρινά, γιατί πολλές φορές αδυνατώντας να συλλάβουν κάποιοι το μέγεθος των προκλήσεων και των ευκαιριών μένουν πίσω. Μένουν πίσω, γιατί με πολιτική διψυχία θέλουν να μεγιστοποιούν τις δυσκολίες, να υπερτονίζουν πεσιμιστικά κάποια αρνητικά στοιχεία και να υποτιμούν τις θετικές τοποθετήσεις τόσων αξιωματούχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να υποτιμούν την απόσταση που έχουμε με προσοχή και προγραμματισμό διανύσει, να υποτιμούν την αποτελεσματικότητα της ελληνικής συμπαράστασης. Και μιλώντας για την ελληνική συμπαράσταση, δρώμαι της ευκαιρίας να εκφράσω για μια ακόμη φορά δημόσια τις ευγνώμονες ευχαριστίες μας, τόσο του Δημοκρατικού Συναγερμού όσο και ολόκληρου του ελληνικού κυπριακού λαού, προς την ελληνική κυβέρνηση για την αμέριστη και συνεπή υποστήριξη που μας παρέχει. Εμείς, έχοντας εξασφαλισμένη την πολύτιμη αυτή συμπαράσταση της Ελλάδας, είμαστε αισιόδοξοι για την ευρωπαϊκή μας προοπτική, ιδιαίτερα όσον αφορά την παράκαμψη του εμποδίου που δυνατόν ακόμη και ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εγείρει, δηλαδή αυτό της μη λύσης του Κυπριακού.

Επ' αυτού όμως μόλις προ ολίγων ημερών ο αρμόδιος για θέματα διεύρυνσης επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ. Φερχόιγκεν τόνισε κατηγορηματικά πως η πλήρης ένταξη της Κύπρου στην Ευρώπη δεν εξαρτάται από την πορεία λύσης του Κυπριακού. Αυτό δηλαδή που κάποιοι από μας αρνούνται να αναγνωρίσουν μας το επιβεβαιώνουν με τον πλέον κατηγορηματικό και επίσημο τρόπο οι αρμόδιοι αξιωματούχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υπάρχουν και θα υπάρξουν σκόπελοι στην ευρωπαϊκή μας πορεία. Και έχουμε συνείδηση του γεγονότος ότι η θετική κατάληξη της ενταξιακής μας πορείας δεν είναι δεδομένη. Χρειάζεται καθημερινά να δίνουμε μικρές και μεγάλες μάχες, πολιτικές και οικονομικές και κοινωνικές, για να εξασφαλίσουμε τα επόμενα βήματα, να προβαίνουμε σε αλλαγές κι εκσυγχρονιστικές τομές. Οι διεθνείς προκλήσεις δε μας επιτρέπουν να μείνουμε στάσιμοι. Το ευρωπαϊκό μας όραμα, για να γίνει πράξη, χρειάζεται τις πολιτικές δυνάμεις εκείνες που πίστεψαν και πιστεύουν στην ευρωπαϊκή ιδέα, που πίστεψαν και πιστεύουν στην προοπτική μιας δημοκρατικής, ευημερούσας και ενωμένης Ευρώπης. Δεν επιτρέπονται αμφιταλαντεύσεις στο θέμα της ευρωπαϊκής στρατηγικής της Κύπρου. Όσοι πιστεύσαμε και πιστεύουμε στην ευρωπαϊκή μας προοπτική, όσοι πρωτοστατήσαμε στην υιοθέτηση της ευρωπαϊκής μας πορείας έχουμε συνείδηση του γεγονότος ότι επιβάλλεται να προχωρήσουμε σε γενναίες τομές, να απελευθερώσουμε την οικονομία μας, να εμπιστευθούμε περισσότερο τους πολίτες στην ανάληψη οικονομικών πρωτοβουλιών, να εκσυγχρονίσουμε τις δομές του κράτους και να το καταστήσουμε πιο ευέλικτο, πιο ανταγωνιστικό, περισσότερο κοινωνικά ευαίσθητο, επιτυγχάνοντας ένα διπλό στόχο:

- ανταγωνιστική οικονομία και
- κοινωνική συνοχή.

Προπάντως όμως πρέπει συνεχώς να αποδεικνύουμε στη διεθνή κοινότητα ότι ειλικρινά επιθυμούμε και εργαζόμαστε για την επανένωση του νησιού μας, για την εξεύρεση μιας λύσης που να βασίζεται στις Συμφωνίες Κορυφής και στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

Η πορεία μας προς την Ευρώπη επιδρά καταλυτικά στις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού. Αυτό τουλάχιστον είναι που εμείς πιστεύουμε. Κι αυτό μπορεί να συναχθεί όχι μόνο από την καθημερινή πραγματικότητα, αλλά ακόμη και από τις δηλώσεις Τουρκοκυπρίων πολιτικών ηγετών που δεν κρύβουν τη δυσφορία τους για την ομαλή εξέλιξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων και την ανησυχία τους για την αυτοαπομόνωσή τους από την ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου. Επιθυμία μας δεν είναι να αποκλείσουμε τους Τουρκοκυπρίους από το ευρωπαϊκό εγχείρημα, αλλά πώς θα τους βοηθήσουμε να συνειδητοποιήσουν την ιστορική αναγκαιότητα λύσης του Κυπριακού και ενσωμάτωσης της ενιαίας και αδιαίρετης Κύπρου στην ευρωπαϊκή οικογένεια.

Αυτές τις μέρες στη Γενεύη πραγματοποιείται ο δεύτερος γύρος των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών. Και ασφαλώς κανένα μέχρι στιγμής δεδομένο δε δικαιολογεί ιδιαίτερη αισιοδοξία. Αυτό ωστόσο που μας επιτρέπει να κάνουμε λόγο για “παράθυρο ελπίδας” είναι η προσεκτική ανάλυση μιας σειράς πολιτικών δεδομένων και παραμέτρων: Η συγκυρία στην ευρύτερη περιοχή της νοτιοανατολικής Μεσογείου που αποδεικνύει τη βούληση του διεθνούς παράγοντα να προωθήσει ειρηνική διευθέτηση των εκκρεμοουσών διαφορών, η εμμονή των Η.Π.Α., της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και άλλων χωρών, όπως της Ρωσίας και της Κίνας, που παρακολουθούν στενά το Κυπριακό να συμβάλουν στη δημιουργία των προϋποθέσεων ειρηνικής λύσης του προβλήματος. Εμμονή η οποία φαίνεται και από τις κατηγορηματικές δηλώσεις που γίνονται, με πιο πρόσφατη αυτή του Αμερικανού Υφυπουργού Εξωτερικών κ. Γκρόσμαν, ο οποίος τόνισε πως η επιδιωκόμενη λύση είναι η ομοσπονδία και όχι η συνομοσπονδία, όπως ενδεχομένως κάποιοι άλλοι επιθυμούν. Εάν αυτό δηλώνουν οι τρίτοι, δεν επιτρέπεται εμείς να θέτουμε εν αμφιβόλω την πορεία και το στόχο μας ή να αποκλίνουμε από τις διεκδικήσεις μας που η υπεύθυνη πολιτική ηγεσία του τόπου έχει διαμορφώσει συλλογικά.

Η βήμα προς βήμα ελληνοτουρκική προσέγγιση που επιχειρείται, σε ζητήματα “χαμηλής πολιτικής” έστω, ασφαλώς δεν αναμένεται να δώσει άμεσα θεαματικά αποτελέσματα στο Κυπριακό. Συμβάλλει όμως στη διαμόρφωση ενός κλίματος κατανόησης, αποκλιμάκωσης της έντασης και ειρηνικής διευθέτησης των διαφορών. Θα αναφέρω ένα ασήμαντο ίσως γεγονός, το γεγονός της για πρώτη φορά αναγνώρισης της ισοτιμίας της κυπριακής λίρας από το τουρκικό Υπουργείο Οικονομικών, γεγονός, που δεν είναι αμιγώς πολιτικό. Και να μη φαίνεται ασήμαντο, συνιστά εξ ανάγκης αναγνώριση της υπόστασης της Κυπριακής Δημοκρατίας από την ίδια την Τουρκία. Και τέτοιου είδους ενέργειες θα γίνονται ολοένα και συχνότερα, όσο η Αγκυρα θα υποχρεούται να παρακάθεται με την Κυπριακή Δημοκρατία στο ίδιο τραπέζι των διαπραγματεύσεων ως υποψήφια προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρα.

Η κινητικότητα στο Κυπριακό είναι δεδομένη και θα έλεγα πως είναι και αξιοπρόσεκτη. Τείνουμε πολλές φορές για λόγους μικροπολιτικής να μειώνουμε ή να υποτιμούμε τη σημασία της στρατηγικής Κληρίδη που δημιούργησε τις προϋποθέσεις αυτής της διεθνούς κινητικότητας. Ασκείται συχνά αβαθής κριτική στην κυβέρνηση, χωρίς να επισημαίνονται συγκεκριμένα λάθη ή παραλείψεις και χωρίς η κριτική αυτή να συνοδεύεται από αξιόπιστες εναλλακτικές προτάσεις.

Εάν δεν υπήρχε αξιοποίηση όλων ανεξαιρέτως των παραγόντων και δε γινόταν συστηματική προβολή των κινδύνων ανάφλεξης στην περιοχή που εγκυμονεί η παράταση του αδιεξόδου, τότε είμαστε της γνώμης ότι δε θα είχαμε επιτύχει την τόσο ενεργή εμπλοκή του διεθνούς παράγοντα. Εμπλοκή που εκφράστηκε με τη για πρώτη φορά δήλωση της Ομάδας των Οκτώ -άσχετα με τις επιφυλάξεις κάποιων- και που οδήγησε στην σύγκληση των συνομιλιών. Οι συνομιλίες αυτές ελπίζουμε και ευχόμαστε ότι στον τρίτο γύρο θα γίνουν απόλυτα ουσιαστικές και ότι η τουρκική πλευρά θα εγκαταλείψει την αδιαλλαξία της, που δυστυχώς μέχρι στιγμής δεν έχει καμφθεί, ώστε να ανοίξει ο δρόμος για λύση του προβλήματός μας.

Και οφείλω εδώ να υπερτονίσω τη σημασία της αρμονικής συνεργασίας Αθηνών – Λευκωσίας, μιας συνεργασίας που έφτασε στο μέγιστο επίπεδο απόδοσης και αποτελεσματικότητας τα τελευταία χρόνια και που διακρίνεται για την ειλικρίνεια, την αμοιβαιότητα και την εθνική αλληλεγγύη, γιατί θα πρέπει να τονισθεί πως προϋπόθεση επιτυχίας κάθε σοβαρής εθνικής προσπάθειας είναι η ομοψυχία και η ενότητα γύρω από τον κοινό σκοπό, ομοψυχία μεταξύ Αθηνών – Λευκωσίας, ομοψυχία μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων της Κύπρου. Γι' αυτό οφείλουμε να αποκρούουμε σθεναρά τον πειρασμό του διχασμού και της διαίρεσης και να αναδεικνύουμε μέσα από το διάλογο, μέσα από τις θέσεις, τη δράση και τη συμπεριφορά μας τις συγκλίσεις μας και τις κοινές μας προσεγγίσεις. Η ομοψυχία και η ενότητα αποτελούν, ιδιαίτερα αυτές τις κρίσιμες ώρες, προϋποθέσεις επιτυχίας στην κοινή προσπάθεια για λύση του Κυπριακού, για μια λύση που να διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους τους νόμιμους κατοίκους της Κύπρου και να κατοχυρώνει τη μία κυριαρχία, τη μία ιθαγένεια και τη μία κρατική οντότητα μιας ενωμένης, αποστρατικοποιημένης, ομόσπονδης Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να μου επιτρέψετε τώρα να αναφερθώ στην πορεία της κυπριακής οικονομίας το 1999, στις μελλοντικές προοπτικές της, καθώς και στους προϋπολογισμούς του κράτους για το 2000, που βρίσκονται ενώπιόν μας για ψήφιση. Θα αναφερθώ επίσης σε ορισμένα οικονομικά και κοινωνικά θέματα καίριας, κατά την άποψή μας, σημασίας για την επιτυχή αντιμετώπιση των σημερινών προκλήσεων της παγκοσμιοποίησης και του εντεινόμενου ανταγωνισμού, αλλά και της ενταξιακής μας πορείας.

Πάγιες βασικές επιδιώξεις της κυβέρνησης Κληρίδη είναι οι ακόλουθες:

1. Η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου όλων των στρωμάτων του λαού μέσω της μεγιστοποίησης των ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης, εμπέδωσης συνθηκών πλήρους απασχόλησης, χαμηλού πληθωρισμού και υγιούς ισοζυγίου πληρωμών.
2. Η διατήρηση της κοινωνικής ειρήνης και η επίτευξη κοινωνικής δικαιοσύνης μέσω της ανακατανομής του εισοδήματος και της συνεχούς επέκτασης των κοινωνικών δαπανών προς όφελος των χαμηλών εισοδηματικά στρωμάτων.

Προτίθεται καταρχάς να προβώ σε σύντομη ανασκόπηση των εξελίξεων κατά τη διάρκεια του 1999 σε συσχέτισμό με την επίτευξη των πιο πάνω αναφερόμενων επιδιώξεων.

Ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης ανήλθε σε 4,5% σε πραγματικούς όρους, που κρίνεται ικανοποιητικός, σε συνέχεια της επίσης ικανοποιητικής διεύρυνσης κατά 5% το 1998. Αυτές οι πολύ αξιόλογες επιδόσεις επιτεύχθηκαν υπό σχετικές αντίξοες συνθήκες που χαρακτηρίζονται από οξύ ανταγωνισμό, λόγω της παγκοσμιοποίησης των οικονομιών και από οικονομικές υφέσεις σε πολλές χώρες του εξωτερικού που επηρέασαν δυσμενώς την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας. Επισημαίνω ότι ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που αποτελεί το βασικότερο οικονομικό εταίρο της Κύπρου, ήταν μόλις 2%, στη Μέση Ανατολή, που παραμένει κι αυτός σημαντικός οικονομικός εταίρος της Κύπρου, μόλις 1,8%, ενώ στη Ρωσία, που τα τελευταία χρόνια έχει εξελιχθεί σε σημαντικό εταίρο της Κύπρου, παρατηρήθηκε στασιμότητα. Οι σχετικά χαμηλοί ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης στις περιοχές και χώρες που αποτελούν τους βασικούς οικονομικούς εταίρους της Κύπρου αναπόφευκτα επιδρούν ανασταλτικά στην οικονομία της λόγω του μικρού μεγέθους και του ανοικτού χαρακτήρα της. Το γεγονός ότι παρ' όλα αυτά η κυπριακή οικονομία αναπτύχθηκε με ψηλό ρυθμό υπογραμμίζει το δυναμισμό και την ευρωστία της.

Στην πορεία της οικονομικής ανάπτυξης των τελευταίων χρόνων συνέβαλε οπωσδήποτε ενεργά η κυβέρνηση, υιοθετώντας και προωθώντας πολιτική αναδιάρθρωσης όλων των τομέων της οικονομίας -της γεωργίας, της μεταποίησης, των κατασκευών, του τουρισμού και των υπόλοιπων υπηρεσιών- με συγκεκριμένα σχέδια και μέτρα. Ενδεικτικά, αναφέρω τα σχέδια για εκσυγχρονισμό και βελτίωση της αποδοτικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τα σχέδια για αναδιάρθρωση των καλλιεργειών εσπεριδοειδών και φυλλοβόλων και το ενοποιημένο σχέδιο για ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, τα σχέδια τεχνολογικής αναβάθμισης της βιομηχανίας στα πλαίσια της νέας βιομηχανικής πολιτικής, το σχέδιο δράσης για τόνωση του τομέα κατασκευών και του

κλάδου των ακινήτων, καθώς και το σχέδιο δράσης για αναβάθμιση του ρόλου που διαδραματίζει η Κύπρος ως διεθνές επιχειρηματικό κέντρο παροχής υπηρεσιών.

Η επίτευξη ικανοποιητικών ρυθμών ανάπτυξης επέτρεψε τη διατήρηση ενός ψηλού επιπέδου απασχόλησης. Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε σε πολύ χαμηλά επίπεδα συγκριτικά με άλλες χώρες, γύρω στο 3,6%. Ουσιαστικά, η αγορά εργασίας στην Κύπρο χαρακτηρίζεται από συνθήκες πλήρους απασχόλησης, σε αντίθεση με τη μαζική ανεργία που χαρακτηρίζει την αγορά εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρά το αδιαμφισβήτητο αυτό γεγονός, κάποιος επιμένουν ότι σημειώθηκε δήθεν έξαρση της ανεργίας στην Κύπρο. Η πραγματικότητα είναι παντελώς διαφορετική. Όχι μόνο δεν υφίσταται ουσιαστικό πρόβλημα ανεργίας με διεθνείς όρους μιλώντας, αλλά αντίθετα παρατηρείται δυσκολία εξεύρεσης εργατικού δυναμικού σε νευραλγικούς τομείς της κυπριακής οικονομίας, με επακόλουθο να εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη απασχόλησης αλλοδαπού εργατικού δυναμικού. Στο σημείο αυτό ο Δημοκρατικός Συναγερμός επικροτεί την πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση, με βάση την οποία η απασχόληση αλλοδαπών επιτρέπεται μόνο στους τομείς και κλάδους όπου δεν υπάρχει διαθέσιμο ντόπιο εργατικό δυναμικό. Επίσης πιστεύουμε ότι το απαράδεκτο φαινόμενο της παράνομης απασχόλησης αλλοδαπών πρέπει να παταχθεί και γι' αυτό υποστηρίζουμε τη συνέχιση και την εντατικοποίηση των προσπαθειών προς αυτή την κατεύθυνση.

Σ' ό,τι αφορά το ρυθμό πληθωρισμού, σημειώνουμε με ικανοποίηση την περαιτέρω μείωση του από 2,2% το 1998 σε 1,7% το 1999. Με την επίδοση αυτή η Κύπρος εξακολουθεί να πληρεί το σημαντικό αυτό κριτήριο της Συνθήκης του Μάαστριχτ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποδίδει μεγάλη σημασία σ' αυτό το δείκτη. Αυτό το επίτευγμα της κυπριακής οικονομίας έχει μεγάλη πρακτική σημασία, επειδή εμπεδώνει την εμπιστοσύνη των διεθνών αγορών στην κυπριακή οικονομία, ενώ παράλληλα δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες για απρόσκοπτη οικονομική ανάπτυξη μακροπρόθεσμα. Πιστεύω ότι η πολιτική σταδιακής ελευθεροποίησης της οικονομίας που ακολουθεί η κυβέρνηση – για την οποία δέχτηκε επικρίσεις – συνέβαλε σημαντικά προς αυτή την κατεύθυνση.

Στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και ισοζύγιο πληρωμών σημειώθηκε ουσιαστική βελτίωση. Πιο συγκεκριμένα, το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε από 7% του Α.Ε.Π. το 1998 σε 3,1% το 1999. Η εξέλιξη άλλων βασικών δεικτών επιβεβαιώνουν ότι το ισοζύγιο πληρωμών της Κύπρου παραμένει υγιές, γεγονός που υπογραμμίζει την ευρωστία της οικονομίας της. Ενδεικτικά μόνο αναφέρω την αύξηση των συναλλαγματικών αποθεμάτων της Κύπρου σε £2,8 εκατομ. το 1999 σε σύγκριση με £2,3 εκατομ. το 1998, που αντιστοιχεί σε εισαγωγές 18,5 μηνών, μέγεθος που συγκρίνεται πολύ ευνοϊκά με βάση τα διεθνή δεδομένα.

Μερική βελτίωση επήλθε και στα δημοσιονομικά. Με βάση τα πρόσφατα στοιχεία, το δημοσιονομικό έλλειμμα συγκρατήθηκε στο 5% του Α.Ε.Π. το 1999 σε σύγκριση με 5,5% το 1998. Παρά την εξέλιξη αυτή, το δημοσιονομικό έλλειμμα εξακολουθεί να αποκλίνει από τα επιθυμητά επίπεδα και επίσης από το κριτήριο της Συνθήκης του Μάαστριχτ. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, όπως άλλωστε και η κυβέρνηση Κληρίδη, έχει πλήρη επίγνωση των αρνητικών συνεπειών που θα έχει τυχόν συνέχιση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Γι' αυτό και συμφωνεί σε γενικές γραμμές με το πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης που εξήγγειλε και εφαρμόζει η κυβέρνηση και το οποίο αποσκοπεί στη συγκράτηση των δημόσιων καταναλωτικών δαπανών, καθώς και στην ενίσχυση των δημόσιων εσόδων. Επί του προκειμένου, καλώ όλα τα πολιτικά κόμματα να επιδείξουν εποικοδομητικό πνεύμα και μακριά από μικροπολιτικές σκοπιμότητες να συμβάλουμε θετικά όλοι μαζί στην προσπάθεια για δημοσιονομική εξυγίανση. Άλλωστε, όλα τα πολιτικά κόμματα συμφωνούν ότι απαιτείται μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Δεν είναι ορθό να μένουμε μόνο σε διακηρύξεις. Επιβάλλεται να υπάρξει συνέπεια και στην πράξη και όλοι μας πρέπει να συμβάλουμε με πρακτικό τρόπο και με συγκεκριμένες, όχι αόριστες και γενικόλογες, εισηγήσεις στην προσπάθεια που καταβάλλεται για αναστροφή των δυσμενών τάσεων στα δημοσιονομικά. Πιστεύω, και το έχω διακηρύξει και στο παρελθόν, ότι το πρόβλημα του δημοσιονομικού ελλείμματος στα πλαίσια της ευρύτερης εθνικής και οικονομικής μας πολιτικής και της ευρωπαϊκής μας πορείας είναι εθνικό πρόβλημα, το οποίο επιβάλλεται να αντιμετωπιστεί συλλογικά και υπεύθυνα από όλες τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου. Αυτό επιβάλλει εξάλλου και η ενταξιακή πορεία της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που όλα τα πολιτικά κόμματα επικροτούν. Είναι θέμα συλλογικής συνέπειας, είναι θέμα συλλογικής ευθύνης.

Και δεν είναι ορθό αφενός να υποστηρίζουμε την ενταξιακή πορεία της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αφετέρου δυνατόν να αρνηθούμε να ψηφίσουμε μέτρα εναρμόνισης τα οποία η ίδια η νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβάλλει στις υποψήφιες για ένταξη χώρες. Και αναφέρομαι στο Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, για τον οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση απαιτεί από όλες τις χώρες μέλη την υιοθέτηση ελάχιστου βασικού συντελεστή το 15% και παράλληλα ελάχιστα επίπεδα φορολογικών συντελεστών σε αριθμό άλλων έμμεσων φορολογιών. Και όλοι γνωρίζουμε ότι η κυβέρνηση της Κύπρου ορθά επέλεξε και ανέλαβε

δέσμευση έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προωθήσει μία σταδιακή -και τονίζω, σταδιακή- αύξηση του συντελεστή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας από 8% που είναι σήμερα στα επίπεδα που προνοεί η ευρωπαϊκή νομοθεσία, δηλαδή στο 15%, μέχρι την 1η Ιανουαρίου του 2003. Για λόγους συνέπειας με τη διακηρυγμένη, επαναλαμβάνω, από όλα τα πολιτικά κόμματα υποστήριξη της ενταξιακής πορείας της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, επιβάλλεται, κατά τη γνώμη μου, η ψήφιση του νομοσχεδίου που βρίσκεται ενώπιον της Βουλής για αύξηση του φορολογικού συντελεστή του Φ.Π.Α. από 8% σε 10%. Σε αντίθετη περίπτωση, θα αναγκαστούμε τα επόμενα δύο ή τρία χρόνια να προωθήσουμε απότομες αυξήσεις του συντελεστή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, ώστε να πετύχουμε το στόχο της εναρμόνισης μέχρι την 1η Ιανουαρίου του 2003. Μια τέτοια εξέλιξη θα δυσκόλευε την προσαρμογή της κυπριακής οικονομίας και θα επέφερε απότομες αλλαγές με απρόβλεπτες συνέπειες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστηρίζει τη λήψη αντισταθμιστικών κοινωνικών μέτρων για αντιμετώπιση των επιπτώσεων που η προτεινόμενη εναρμόνιση της έμμεσης φορολογίας με το κοινοτικό κεκτημένο θα έχει στα μεσαία και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα. Γι' αυτό και χαιρετίζει τις εξαγγελίες της κυβέρνησης για επιστροφή, υπό τη μορφή κοινωνικών σχεδίων προς όφελος των μεσαίων και χαμηλών εισοδηματικά τάξεων, του 20% των πρόσθετων φορολογικών εσόδων που θα προκύψουν από την αύξηση των φόρων κατανάλωσης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Επίσης, υποστηρίζει την προτεινόμενη από την κυβέρνηση παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων μέσω του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων.

Οι προοπτικές της κυπριακής οικονομίας για το 2000 είναι, με βάση όλες τις ενδείξεις, ιδιαίτερα ενθαρρυντικές. Η πολύ ικανοποιητική επίδοση της κυπριακής οικονομίας και οι ενθαρρυντικές προοπτικές για τη μελλοντική της πορεία αντικατοπτρίζονται και στις διάφορες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η θεαματική άνοδος του χρηματιστηρίου κατά τη διάρκεια του 1999, παρά τις αυχόμενιες που σημειώθηκαν κατά καιρούς και την πτωτική τάση που παρατηρήθηκε πρόσφατα, αντικατοπτρίζει την εμπιστοσύνη των Κυπρίων και ξένων επενδυτών στην πορεία της κυπριακής οικονομίας και δίνει νέα δυναμική στον επιδιωκόμενο εκσυγχρονισμό των επιχειρηματικών μονάδων και την προσαρμογή τους στις συνθήκες εντεινόμενου ανταγωνισμού. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει στη χρησιμότητα του θεσμού του χρηματιστηρίου και θα συνεχίσει να τον υποστηρίζει έμπρακτα.

Η πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση, όπως αυτή διαγράφηκε από τον Υπουργό Οικονομικών στην πρόσφατη ομιλία του ενώπιον της Βουλής, είναι συνεπής με τις διακηρύξεις της για ταυτόχρονη επίτευξη του τρίπτυχου "ανάπτυξη – σταθερότητα – κοινωνική δικαιοσύνη".

Η στόχευση στην επίτευξη ικανοποιητικού ρυθμού ανάπτυξης σε μακροπρόθεσμη βάση μετουσιώνεται σε πράξη μέσω της σταδιακής ελευθεροποίησης των αγορών και του χρηματοπιστωτικού συστήματος και παράλληλα της ενεργούς στήριξης των προσπαθειών των επιχειρηματικών μονάδων για προσαρμογή τους στις συνθήκες εντεινόμενου ανταγωνισμού, μέσω της προώθησης σχεδίων αναδιάρθρωσης, τεχνολογικής αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού στα οποία αναφέρθηκα πιο πάνω.

Η στόχευση στην εμπέδωση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας ικανοποιείται μέσω της προώθησης της κατάλληλης νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες.

Θα ήταν παράλειψη να μην εξάρω τη θετική συμβολή των συνδικαλιστικών οργανώσεων στην επίτευξη των τεθεισών επιδιώξεων, με την επίδειξη μετριοπάθειας στα πλαίσια των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Πάγια θέση μας είναι όπως οι μισθολογικές αυξήσεις ευρίσκονται μέσα στα πλαίσια της βελτίωσης της παραγωγικότητας και των δυνατοτήτων της οικονομίας. Σε αντίθετη περίπτωση, επηρεάζεται η σταθερότητα της οικονομίας και η ανταγωνιστικότητα των επιχειρηματικών μας μονάδων και κατ' επέκταση, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, τα συμφέροντα των ιδίων των εργοδοτούμενων.

Μέσα από αυτό το πρίσμα αντιμετώπισε και θα συνεχίσει και στο μέλλον να αντιμετωπίζει ο Δημοκρατικός Συναγερμός το θέμα της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστηρίζει σταθερά τη διατήρηση του θεσμού, διότι συμβάλλει στη διασφάλιση ενός ικανοποιητικού βιοτικού επιπέδου για τους εργαζομένους και στη δίκαιη συμμετοχή τους στο εθνικό εισόδημα. Παράλληλα, υποστήριξε τη μερική διαφοροποίηση του θεσμού, ώστε να καταστεί πιο ευέλικτος και να αποτραπεί η τροφοδότηση των πληθωριστικών πιέσεων.

Σ' ό,τι τώρα αφορά τον κοινωνικό τομέα, η κυβέρνηση Κληρίδη διέυρνε κατακόρυφα τις δαπάνες από τότε που ανέλαβε τη διακυβέρνηση του τόπου. Ως ποσοστό στο σύνολο των

δημόσιων δαπανών, οι κοινωνικές δαπάνες αυξήθηκαν από 26% του συνόλου το 1992 σε 34,5% το 1999 και ως ποσοστό του Α.Ε.Π. από 8,5% το 1992 σε 13% το 1999. Τα στοιχεία αυτά καταρρίπτουν το μύθο που προβάλλεται από κόμματα της αντιπολίτευσης για δήθεν έλλειψη κοινωνικής ευαισθησίας εκ μέρους της κυβέρνησης. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην παιδεία, την υγεία, την κοινωνική ευημερία και τη στήριξη του αγροτικού πληθυσμού.

Προϋπόθεση για την επίτευξη των οικονομικών και κοινωνικών μας στόχων αποτελεί αναμφίβολα η ριζοσπαστική αναμόρφωση του κράτους. Πρέπει όλοι να συνειδητοποιήσουμε ότι χωρίς ένα σύγχρονο και αποδοτικό κράτος θα δυσχεραίνουμε την προσαρμογή μας στις συνθήκες της παγκοσμιοποίησης και του έντονου ανταγωνισμού.

Ως κόμμα, οραματιζόμαστε ένα κράτος το οποίο θα ασκεί καθοδηγητικό και υποστηρικτικό ρόλο, θα δημιουργήσει νέους, σύγχρονους θεσμούς αποτελεσματικής συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα και θα προσφέρει αμέριστη βοήθεια στις ασθενέστερες εισοδηματικά τάξεις, ένα κράτος που θα επικεντρωθεί στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για ανάπτυξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και θα περιορίσει τις επιχειρηματικού χαρακτήρα δραστηριότητές του, διότι η παγκόσμια εμπειρία καταδεικνύει ότι το κράτος ως επιχειρηματίας δεν είναι αποδοτικό ούτε και ανταγωνιστικό.

Η προδιαγραφόμενη ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ελπίζω και πιστεύω ότι θα μεταμορφώσει σε σύντομο χρονικό διάστημα την κυπριακή κοινωνία. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε την Ευρωπαϊκή Ένωση ως πρόκληση για εκσυγχρονισμό και ως ευκαιρία για οικονομική και κοινωνική πρόοδο που πρέπει και μπορούμε να εκμεταλλευτούμε.

Θα αναφερθώ τώρα στους υπό ψηφίση προϋπολογισμούς, λέγοντας ότι χαιρετίζουμε την υλοποίηση της εξαγγελίας της κυβέρνησης για ενοποίηση των προϋπολογισμών, που θα διευκολύνει ουσιαστικά τον κοινοβουλευτικό έλεγχο. Χαιρετίζουμε επίσης την παράλληλη υποβολή προϋπολογισμού και των τρόπων χρηματοδότησής του, που αποτελεί βήμα εκσυγχρονισμού και ορθολογισμού.

Μελετήσαμε με προσοχή τους προϋπολογισμούς. Διαπιστώσαμε με ικανοποίηση ότι σ' αυτούς περιλαμβάνονται αυξημένες πρόνοιες για την εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση και αυξημένες πρόνοιες για την τεχνολογική αναβάθμιση και το νευραλγικό κλάδο της πληροφορικής. Επίσης οι προϋπολογισμοί του 2000, όπως και οι προϋπολογισμοί των προηγούμενων χρόνων, χαρακτηρίζονται από κοινωνική ευαισθησία. Γι' αυτό ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα υπερψηφίσει τους προϋπολογισμούς.

Η κυπριακή οικονομία, όπως άλλωστε όλες οι οικονομίες, αντιμετωπίζει στην παρούσα φάση σημαντικές προκλήσεις. Η παγκοσμιοποίηση των οικονομιών και η ενταξιακή μας πορεία θα διαφοροποιήσουν εντελώς το σκηνικό. Είμαστε αισιόδοξοι ότι η Κύπρος μπορεί να αντεπεξέλθει στην πρόκληση του εντεινόμενου ανταγωνισμού. Αρκεί όλοι μας, κυβέρνηση, πολιτικά κόμματα και κοινωνικοί εταίροι, να αρθρούμε στο ύψος των περιστάσεων και να δείξουμε πνεύμα συνεργασίας και συναντίληψης και την απαραίτητη ευελιξία και προσαρμοστικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο αγώνας του κυπριακού λαού για εθνική σωτηρία και επιβίωση είναι αγώνας εθνικής συνέπειας και ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, είναι αγώνας αντοχής. Η αντοχή μας, αλλά και η διατήρηση και ενίσχυση της κρατικής μας οντότητας, η οποία αποτελεί τη βάση και το ορμητήριο του αγώνα μας, στηρίζεται και στην οικονομική μας ευρωστία.

Αν μέχρι σήμερα κρατηθήκαμε και κρατιόμαστε ως λαός στις αγωνιστικές επάλξεις, είναι γιατί κατορθώσαμε μέσα από αντίξοες συνθήκες να κτίσουμε μια υγιή οικονομία. Έχουμε συνεπώς καθήκον συλλογικό, στα πλαίσια της κοινής προσπάθειας για εξασφάλιση του μέλλοντος αυτού του τόπου, να εξακολουθήσουμε να εργαζόμαστε, λαός και κυβέρνηση, κόμματα και πολιτικοί ηγέτες, προς την κατεύθυνση της περαιτέρω οικονομικής ανάπτυξης και προόδου της Κύπρου μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρά τις δυσκολίες, παρά τους κινδύνους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος μας λόγω της συνεχιζόμενης κατοχής, μπορούμε και πρέπει να προσβλέπουμε στο μέλλον με αισιοδοξία και αυτοπεποίθηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα της Βουλής το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ κ. Δημήτρη Χριστόφια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζητώ την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε, να κάμω μια μικρή αναφορά εκτός της ομιλίας μου και για θέμα που δεν είναι στην ημερήσια διάταξη.

Επειδή είναι η πρώτη φορά που ανεβαίνω στο βήμα μετά από αρκετούς μήνες απουσίας, θα ήθελα να εκμεταλλευτώ την ευκαιρία για να ευχαριστήσω θερμότατα, από τα βάθη της ψυχής μου, τόσο τον Πρόεδρο του σώματος όσο και όλους τους συναδέλφους και τις συναδέλφισσες, αλλά και το προσωπικό της Βουλής, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τους υπουργούς και στο πρόσωπο όλων το σύνολο του κυπριακού λαού για τη συγκινητική συμπαράσταση και αλληλεγγύη που επέδειξαν την ώρα της δοκιμασίας της υγείας μου.

Θα ήθελα επίσης από το βήμα της Βουλής να εκφράσω την αλληλεγγύη και την πλήρη στήριξή μας στον Πρόεδρο του σώματος, ο οποίος έδωσε με επιτυχία τη μάχη του και να πω ότι θα χαρούμε πολύ να τον δούμε σύντομα υγιέστατο στην Κύπρο.

Συζητούμε, κύριε Πρόεδρε, τον προϋπολογισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2000 σε μια κρίσιμη περίοδο για το κυπριακό πρόβλημα και υπό το φως μιας σειράς εξελίξεων και δεδομένων. Αναφέρομαι στις εκ του σύνεγγυς συνομιλίες, στις αποφάσεις του Ελσίνκι, στην εν εξελίξει προσέγγιση Ελλάδας και Τουρκίας και στη συζήτηση για τον τελικό στόχο του κυπριακού αγώνα, που έχει αναζωπυρωθεί τις τελευταίες μέρες. Όλα αυτά συντελούνται στο φόντο των πάγιων διχοτομικών θέσεων της Άγκυρας και του Ντενκτάς, καθώς και της επιχειρούμενης προσπάθειας από ορισμένους στο διεθνή χώρο για εκτροπή του Κυπριακού από τα πλαίσια του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και τις αρχές λύσης του προβλήματος, όπως καθορίζονται στα ψηφίσματα του διεθνούς οργανισμού.

Η εμμονή βέβαια της τουρκικής πλευράς στη διχοτομική φιλοσοφία και πολιτική της δεν είναι κάτι το καινούριο. Η προσπάθεια όμως εκτροπής του Κυπριακού και της λύσης του από τα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και από τις αρχές λύσης που καθόρισε ο διεθνής οργανισμός είναι μια καινούρια και πολύ επικίνδυνη εξέλιξη. Υπήρξε εποχή, και πιο συγκεκριμένα επί γραμματείας και του κ. Ντε Κουεγιάρ και του κ. Γκάλι, που οι θέσεις των δύο πλευρών στο Κυπριακό κρίνονταν από το κατά πόσο συνέπιπταν με τις αρχές λύσης του προβλήματος που ο ίδιος ο διεθνής οργανισμός έθετε ή απόκλιναν από αυτές τις αρχές. Σήμερα αυτό το κριτήριο όλο και περισσότερο παραγνωρίζεται και είναι εμφανής η προσπάθεια να βρεθεί η μέση λύση ανάμεσα στις θέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς και στις απαιτήσεις του Ντενκτάς, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι οι θέσεις του τελευταίου έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τις πρόνοιες των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας. Στη βάση αυτής της προσέγγισης, πίσω από την οποία βρίσκονται οι Βρετανοί και οι Αμερικανοί, όχι μόνο επιτρέπεται στον Ντενκτάς να θέτει στο τραπέζι τις απαιτήσεις του για συνομοσπονδία, δύο κράτη, δύο λαούς και δύο κυριαρχίες, αλλά επιπρόσθετα αυτές οι αντίθετες με τα ψηφίσματα απαιτήσεις συναντούν από χλιαρή μέχρι ανύπαρκτη αντίδραση. Και δεν μπορεί να μας ικανοποιεί η απάντηση που συχνά δίδεται από αξιωματούχους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στον Ντενκτάς ότι ο διεθνής οργανισμός είναι υποχρεωμένος να κινείται στα πλαίσια των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας, εκτός κι αν το ίδιο το συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά, πράγμα που αφήνει ανοικτή την προοπτική διαφοροποίησης των θέσεων του στο μέλλον.

Το παρασκήνιο και το αποτέλεσμα της συζήτησης για το τελευταίο ψήφισμα ανανέωσης της ΟΥΝΦΙΚΥΠ, απ' όπου δυστυχώς και με ανοχή και του Προέδρου Κληρίδη αφαιρέθηκε η ρητή αναφορά προηγούμενων ψηφισμάτων σε διζωνική, διπεριφερειακή ομοσπονδία με μια κυριαρχία, μια διεθνή προσωπικότητα και μια ιθαγένεια, είναι ενδεικτικό της επικίνδυνης τροπής που παίρνουν τα πράγματα, όπως ενδεικτική και πολύ εύγλωπτη είναι επίσης η προσπάθεια να προωθηθεί με διάφορους τρόπους το λεγόμενο "acknowledgement", δηλαδή η αποδοχή με τον έναν ή τον άλλο τρόπο του κατοχικού καθεστώτος.

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτές τις μέρες διεξάγεται στη Γενεύη ο δεύτερος γύρος των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών. Οι θέσεις και οι εκτιμήσεις του ΑΚΕΛ για τις εκ του σύνεγγυς συνομιλίες είναι καλά γνωστές. Η άποψή μας είναι ότι αυτή την ώρα έπρεπε να διεξάγονται ήδη απευθείας συνομιλίες επί της ουσίας του Κυπριακού και να έχουν και ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

Οι εκ του σύνεγγυς συνομιλίες έδωσαν στον Ντενκτάς τη δυνατότητα να προβάλει εκείνο που υπό κανονικές συνθήκες θα έπρεπε να είχε ήδη απερίφραστα απορριφθεί και καταδικαστεί από τη διεθνή κοινότητα, δηλαδή τη θέση για αναγνώριση, για κυριαρχία και για συνομοσπονδία.

Βέβαια, η πηγή παραχώρησης τέτοιας δυνατότητας στον κ. Ντενκτάς, για να είμαστε δίκαιοι, βρίσκεται στη γνωστή απόφαση των G8. Είναι από τότε που το ΑΚΕΛ με ανακοίνωσή του υπέδειξε ότι δίνεται στον Ντενκτάς η δυνατότητα να θέσει ζητήματα αντίθετα με τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τις αρχές λύσης που καθόρισε ο διεθνής οργανισμός. Δυστυχώς και τότε η κυβέρνησή μας αρκέστηκε να χαιρετίσει άκριτα την απόφαση των G8.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πήγε στο δεύτερο γύρο των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών έχοντας στις αποσκευές του ομόφωνες τοποθετήσεις του Εθνικού Συμβουλίου επί των θεμάτων που θα συζητήσει με το γενικό γραμματέα και τους εκπροσώπους του, τοποθετήσεις που επαναβεβαιώνουν παλαιότερες ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου σε θέματα αρχών, πέρα από τις οποίες δεν έχουμε την πολυτέλεια να υποχωρήσουμε. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι ο Πρόεδρος θα κινηθεί μέσα στα πλαίσια που συναποφασίστηκαν στο Εθνικό Συμβούλιο. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι στο τραπέζι των συνομιλιών δε θα αφεθούν μηνύματα τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν από τους οποιοσδήποτε σε ενδεχόμενες μελλοντικές διαπραγματεύσεις, για να ασκηθούν επί της δικής μας πλευράς πιέσεις για αβαρίες σε θέματα αρχής.

Ως ΑΚΕΛ δεν μπορούμε δυστυχώς να εκφράσουμε αισιοδοξία για την έκβαση των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών. Όπως επανειλημμένα έχουμε δηλώσει, η κύρια προϋπόθεση για την επίτευξη οποιασδήποτε προόδου είναι η διαφοροποίηση της τουρκικής στάσης και η εγκατάλειψη της διχοτομικής τους πολιτικής. Δεν έχουμε δείγματα γραφής για κάτι τέτοιο, όσο και αν ο εκπρόσωπος της κυβέρνησης και άλλοι της συγκυβέρνησης προσπαθούν να διαγνώσουν κάποια στροφή, δίδοντας παρατραβηγμένες ερμηνείες σε κάποιες δηλώσεις του κ. Ντενκτάς. Πέραν τούτου, εκείνοι οι οποίοι έχουν το απάνω χέρι στο σύγχρονο κόσμο, ένεκα εγωιστικών, γεωστρατηγικών, πολιτικών και οικονομικών συμφερόντων, δε δείχνουν διάθεση να ασκήσουν πραγματικές πιέσεις στην τουρκική πλευρά. Αντίθετα είναι εμφανέστατη η πρακτική τους να καλύπτουν με διάφορους τρόπους την αδιαλλαξία της Άγκυρας και του Ντενκτάς και να αποτρέπουν κάθε σκέψη για άσκηση πίεσης από πλευράς του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών προς την κατεύθυνση συμμόρφωσης με τα ψηφίσματα του διεθνούς οργανισμού.

Αντί να ασκούνται πιέσεις στον Ντενκτάς και την Άγκυρα να συμμορφωθούν με τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. και τις Συμφωνίες Κορυφής, ασκήθηκαν και ασκούνται επιρροές και πιέσεις στο γενικό γραμματέα του Ο.Η.Ε. να είναι ανεκτικός και να μην απορρίπτει, όπως θα έπρεπε, τις απαράδεκτες διχοτομικές θέσεις του Ντενκτάς και της Άγκυρας. Αυτό έγινε, όταν ο γενικός γραμματέας δεν ήθελε να συγκαλέσει συνομιλίες εκ του σύνεγγυς, γιατί ο Ντενκτάς επέμενε στις απαράδεκτες απαιτήσεις του, αλλά τελικά υποχρεώθηκε να τις συγκαλέσει. Αυτό έγινε και κατά τη διάρκεια του πρώτου γύρου των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών, αυτό γίνεται και τώρα στη Γενεύη. Απόδειξη η δήλωση του κ. Ανάν ότι στο τραπέζι ο κ. Ντενκτάς έθεσε άλλα τρία ζητήματα για συζήτηση πέραν των τεσσάρων που έθεσαν τα Ηνωμένα Έθνη, γεγονός που φυσιολογικά προκαλεί ανησυχία. Μεγαλύτερη ανησυχία προκαλεί η δήλωση του γενικού γραμματέα που, μιλώντας για την απαίτηση Ντενκτάς για αναγνώριση, είπε ότι δεν μπορεί να προδικάσει το αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης την ώρα που κατ' εμάς έχει καθήκον να πάρει τη θέση που καθορίζουν τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης του οργανισμού του οποίου προΐσταται. Τόσο το ψήφισμα 541 όσο και το ψήφισμα 550 του Συμβουλίου Ασφαλείας κατηγορηματικά καταδικάζουν την ανακήρυξη του ψευδοκράτους και κάθε σκέψη για αναγνώρισή του. Απογοητευτική δε είναι η δήλωση της κυβέρνησης ότι δεν ανησυχεί από αυτά τα γεγονότα. Διερωτόμαστε ειλικρινά τότε ο κ. Κληρίδης και οι άνθρωποι του θα ανησυχήσουν. Παρακάτω έχω την εξής φράση: Λυπάμαι να παρατηρήσω ότι, αν καμιά φορά ανησυχήσουν, θα είναι πια αργά. Βέβαια, πηγαίνοντας στο σπίτι μου το απόγευμα άκουσα ότι ανησύχησαν. Ενώ χθες δεν ανησυχούσαν, σήμερα βγήκαν από το λήθαργο οι άνθρωποι και ανησύχησαν και έβγαλαν και ανακοίνωση με την οποία υπερασπίζονται ορισμένα πράγματα. Επιτέλους, αυτό είναι καλό, φτάνει να το εννοούμε και να το κάνουμε στην πράξη.

Κύριε Πρόεδρε,

Με φόντο τις εκ του σύνεγγυς συνομιλίες γίνεται συνεχώς λόγος για μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης και επαναπροσέγγισης των δύο κοινοτήτων. Το ΑΚΕΛ είναι ο πρώτος διδάξας και ο εισηγητής της πολιτικής της επαναπροσέγγισης. Η επαναπροσέγγιση και η επαφή μεταξύ των δύο κοινοτήτων δίνουν τη δυνατότητα στις πολιτικές δυνάμεις και στις δυο κοινότητες να κατανοήσουν τις εκατέρωθεν ανησυχίες, τα συναισθήματα και τις απόψεις που υπάρχουν και συμβάλλουν στη συναντίληψη για τα κοινά συμφέροντα στα πλαίσια μιας ενωμένης ομόσπονδης κοινής πατρίδας. Η επαναπροσέγγιση αποτελεί αποτελεσματικό όπλο πάλης κατά της πολιτικής της διχοτόμησης και του οριστικού διαχωρισμού. Είναι η πολιτική και η πρακτική που βοηθά τις δύο κοινότητες να σέβονται τη διαφορετικότητα που πηγάζει από την εθνική καταγωγή, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις πολιτιστικές παραδόσεις. Συμβάλλει ταυτόχρονα, κι αυτό είναι πολύ σημαντικό, στην υπογράμμιση και την καλλιέργεια των κοινών συμφερόντων, των κοινών παραδόσεων και κοινού σύνθετου

πολιτισμού. Είμαστε επίσης η πρώτη πολιτική δύναμη που στις συναντήσεις ελληνοκυπριακών και τουρκοκυπριακών κομμάτων υποβάλαμε σειρά συγκεκριμένων μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Κατά συνέπεια, είμαστε οι τελευταίοι που θα μπορούσαν να εναντιωθούν σε μέτρα τα οποία, υλοποιούμενα, θα βοηθούσαν στην προώθηση της επαναπροσέγγισης και της εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο κοινοτήτων, πάντοτε βέβαια με την προϋπόθεση ότι τα οποιαδήποτε μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης δε θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την άμεση ή έμμεση αναγνώριση του κατοχικού καθεστώτος. Είναι αδιανόητο με το οποιοδήποτε μέτρο να δώσουμε την ευκαιρία στον Ντενκτάς και το κατεστημένο της Άγκυρας να εδραιώσουν ακόμα περισσότερο τη διχοτόμηση. Για τούτο και πρέπει κατά πολύ συγκεκριμένο τρόπο να προσεγγίζουμε και να εξετάζουμε την όποια εισήγηση για μέτρα εμπιστοσύνης και επαναπροσέγγισης. Όσο ζημιογόνα είναι η νοοτροπία κάποιων που σε κάθε επαφή και συνεννόηση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων βλέπουν να ελλοχεύουν κίνδυνοι άλλο τόσο ζημιογόνα είναι η άκριτη και απολίτικη προσέγγιση που δε λαμβάνει υπόψη ούτε τις επιδιώξεις Ντενκτάς ούτε τις μεθοδεύσεις των οποιωνδήποτε χρησιμοποιούν την επαναπροσέγγιση για να προωθήσουν δικούς τους στόχους.

Ολοκληρώνουμε την αναφορά μας σ' αυτό το ζήτημα, υπογραμμίζοντας ότι η συζήτηση και ενδεχόμενη υιοθέτηση των όποιων μέτρων δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος της συζήτησης επί της ουσίας του Κυπριακού και δεν μπορεί να υποκαταστήσει τις προσπάθειες επίλυσης αυτού τούτου του προβλήματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Κορυφής του Ελσίνκι η Τουρκία αναγορεύτηκε σε χώρα υποψήφια για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς την προηγούμενη ύπαρξη προόδου στο Κυπριακό. Η δική μας θέση, στην ορθότητα της οποίας εμμένουμε, ήταν και είναι ότι το κάθε βήμα της Τουρκίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να προϋποθέτει προηγούμενη πρόοδο στο Κυπριακό, αλλιώς το όπλο και ο μοχλός πίεσης που λέγεται Ευρωπαϊκή Ένωση σε σχέση με την επίλυση του Κυπριακού αποδυναμώνεται σε μεγάλο βαθμό.

Στο Ελσίνκι επικράτησε η φιλοσοφία ότι, αν ωθηθεί η Τουρκία στον προθάλαμο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τότε θα υποχρεωθεί να αρχίσει να τηρεί τα ευρωπαϊκά θέσμια και να σκέφτεται "ευρωπαϊκά", πράγμα που, όπως ευελπιστούν ορισμένοι, θα επιδράσει θετικά επί του Κυπριακού. Εμείς δε συμμεριζόμαστε αυτή την προσέγγιση. Θεωρούμε ότι η Τουρκία πήρε αυτό που ήθελε να πάρει και, επειδή το επόμενο βήμα στην ευρωπαϊκή της πορεία τοποθετείται, κατά γενική ομολογία, ύστερα από αρκετό χρόνο, κατά συνέπεια δε θα έχει κανένα λόγο να συμπεριφερθεί εποικοδομητικά. Οι κατά συρροήν αδιάλλακτες δηλώσεις Τούρκων επισήμων επί του Κυπριακού, περιλαμβανομένων του Προέδρου, του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας, επιβεβαιώνουν τις δικές μας εκτιμήσεις. Εδώ θα πρέπει να υποδείξουμε ότι κεντρικό μοτίβο αυτών των δηλώσεων είναι ότι η Άγκυρα θα αξιοποιήσει το καθεστώς της υποψήφιας για ένταξη χώρας που έχει πάρει, για να προωθήσει από καλύτερες θέσεις την τουρκική θέση για λύση συνομοσπονδίας στην Κύπρο. Τα ίδια επανέλαβε πρόσφατα και ο Ραούφ Ντενκτάς σε αποκλειστική συνέντευξή του στην εφημερίδα "Turkish Daily News", κατά την οποία, όπως είπε, «η υποψηφιότητα της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση άνοιξε για την "Τ.Δ.Β.Κ." το δρόμο για την Ευρώπη», για να προσθέσει ότι «η Τουρκία μπορεί τώρα να υπερασπιστεί τις θέσεις της και τα δικαιώματά της στην Κύπρο με μεγαλύτερη ευκολία, αφού μετά το Ελσίνκι η Τουρκία δεν είναι έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση». Ο Ντενκτάς, την ίδια ώρα που ο ίδιος αρνείται να δει εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και απαγορεύει σε Τουρκοκυπρίους να έχουν επαφές μαζί τους, δηλώνει ότι θα κάμει χωριστή αίτηση ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όπως και να έχει το πράγμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Ελσίνκι είναι ένα γεγονός. Η ίδια η ζωή θα δείξει ποιες εκτιμήσεις για τούτο το γεγονός είναι ορθές και ποιες όχι. Εμείς ειλικρινά ευχόμαστε να αποδειχθούν ορθές οι εκτιμήσεις εκείνων που ευελπιστούν σε διαφοροποίηση της τουρκικής στάσης ως αποτελέσματος του Ελσίνκι και αυτό να γίνει και το συντομότερο δυνατό. Και τούτο, γιατί πάνω από όλα εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι να καμφθεί η τουρκική αδιαλλαξία, να σπάσουν τα αδιέξοδα και να ανοίξει ο δρόμος μιας δίκαιης λύσης του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε,

Αρχής γενομένης από τους καταστροφικούς σεισμούς που έπληξαν το περασμένο καλοκαίρι την Τουρκία και την Ελλάδα και με αποφασιστικό σταθμό τη στάση της Ελλάδας στο Ελσίνκι, οι ελλαδοτουρκικές σχέσεις πέρασαν από τη φάση της αντιπαράθεσης σε μια φάση βελτίωσης. Η προσέγγιση των δύο χωρών και η δημιουργία κλίματος ειρηνικής συνύπαρξης και λύσης των προβλημάτων που τις χωρίζουν είναι καλοδεχούμενες. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η ομαλοποίηση των ελλαδοτουρκικών σχέσεων θα στηρίζεται στο σεβασμό από πλευράς της Τουρκίας βασικών αρχών του διεθνούς δικαίου και των κανόνων ειρηνικής συνύπαρξης γειτονικών

κρατών. Στην πορεία αυτή το κύριο που θα πρέπει, κατά την άποψή μας, να λαμβάνεται υπόψη είναι η στάση της Τουρκίας στο Κυπριακό και βασικό κριτήριο για να κρίνει κανείς τούτη τη στάση είναι η συμπεριφορά της Άγκυρας και κατ' επέκταση του κ. Ντενκτάς στις όποιες συνομιλίες για τη λύση του προβλήματος. Μέχρι στιγμής η Άγκυρα δεν έδωσε δείγματα γραφής που να ικανοποιούν θετικά αυτό το κριτήριο. Αντίθετα, ακόμα και στην παρουσία του Γιώργου Παπανδρέου, ο Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας, κατά έναν προκλητικό και καθόλου διπλωματικό τρόπο, επανέλαβε τις γνωστές διχοτομικές θέσεις στο Κυπριακό. Υπέδειξε ότι, για να υπάρξει λύση, θα πρέπει να αναγνωριστεί η κυριαρχία της λεγόμενης "Τ.Δ.Β.Κ." και ο ρόλος της στην Ανατολική Μεσόγειο και παρέπεμψε στον Ντενκτάς για οτιδήποτε αφορά το Κυπριακό. Προχθές και χθες επανέλαβε αυτές τις θέσεις, δυστυχώς με μεγαλύτερη έμφαση, ο κ. Τζεμ τόσο στις Βρυξέλλες όσο και στη συνέντευξη που έδωσε.

Είμαστε τέλος βέβαιοι -και αυτό το εννοούμε- πως η Ελλάδα δε θα επιτρέψει η ομαλοποίηση των ελλαδοτουρκικών σχέσεων να οδηγήσει σε ραφοποίηση και κατά συνέπεια διαιώνιση του Κυπριακού. Τέτοιες σκέψεις είναι πολύ πιθανόν να προωθήσουν διάφοροι ξένοι με το σκεπτικό ότι, αφού το Κυπριακό είναι το μεγαλύτερο αγκάθι στις ελλαδοτουρκικές σχέσεις, ας μείνει στο περιθώριο, έστω και προσωρινά, για να μην τις δηλητηριάζει.

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως είπαμε στην αρχή της τοποθέτησής μας, τον τελευταίο καιρό παρατηρείται μια αναζωπύρωση της συζήτησης για το στρατηγικό στόχο του αγώνα μας, αν δηλαδή θα πρέπει να στοχεύουμε σε λύση συνομοσπονδίας, ομοσπονδίας ή ενιαίου κράτους. Το Ελσίνκι έσπρωξε στην επιφάνεια μια καινούρια σχολή, την οποία εκφράζουν ένας αριθμός αρθρογράφων στην Αθήνα, αλλά και κάποιοι εδώ στην Κύπρο, και η οποία κατά άμεσο ή έμμεσο τρόπο εισηγείται την υιοθέτηση της λύσης συνομοσπονδίας. Η σχολή αυτή εμφανίζεται ως έκφραση της εκσυγχρονιστικής τάχα σκέψης και θεωρεί αναχρονισμό την εμμονή στη λύση ομοσπονδίας. Κατά τους εκπροσώπους αυτής της προσέγγισης, δεν έχει και τόση σημασία η ταμπέλα της λύσης ούτε και το ίδιο της το περιεχόμενο, αφού η Κύπρος, εντασσόμενη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα υλοποιήσει το ευρωπαϊκό κεκτημένο και κατά συνέπεια θα ανατραπούν τα αρνητικά της όποιας λύσης. Η προσέγγιση αυτή πάσχει, κατά την άποψή μας, από ευσεβοποθισμό. Εθελουφλώντας, παραγνωρίζει ότι η οποιαδήποτε λύση που θα γίνει αποδεκτή από τις δύο πλευρές στην Κύπρο δε θα περάσει μέσα από κάποια ευρωπαϊκή κολυμβήθρα του Σιλβάμ, για να θεραπευθούν τα κακά της, αλλά αυτόματα θα καταστεί η ίδια μέρος του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Κατά συνέπεια, αν αποδεχτούμε συνομοσπονδιακή λύση, ακόμα και με ευρωπαϊκό περίβλημα, αυτό θα σημαίνει την αρχή του τέλους της Κυπριακής Δημοκρατίας και θα έχει καταστροφικές συνέπειες για το λαό μας.

Η εκσυγχρονιστική τάχα σχολή με τις προσεγγίσεις της, καθώς και η συζήτηση περί ελβετικού μοντέλου, είναι επιζήμια και από την άποψη ότι στέλλει προς τρίτους μηνύματα ότι είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε θέμα συνομοσπονδίας. Και αυτό ακριβώς είναι που θα αξιοποιήσουν οι διάφοροι "καλοθελητές". Ήταν άστοχο, άκαιρο και λανθασμένο που με πρωτεργάτες τον Υπουργό Γεωργίας και τον κυβερνητικό εκπρόσωπο άρχισε συζήτηση περί του ελβετικού μοντέλου, τι δεχόμαστε και τι δεν αποδεχόμαστε από το ελβετικό σύνταγμα. Και ήταν δυο φορές άστοχο και επιζήμιο που ο ίδιος ο Πρόεδρος, θέλοντας να καλύψει τους ανθρώπους του, ενεπλάκη σ' αυτή τη συζήτηση, αναιρώντας ουσιαστικά αυτά που ένα χρόνο πριν υποστήριξε, ασκώντας σωστή κριτική στις απόψεις του κ. Χάνι περί ελβετικού μοντέλου.

Τις τελευταίες μέρες αναζωπυρώθηκε και η πολεμική κατά της ομοσπονδίας από τις θέσεις του ενιαίου κράτους. Θα ήθελα να επισύρω την προσοχή σας στο γεγονός ότι στην επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται από αυτή την πλευρά εκλαμβάνεται και παρουσιάζεται ως δεδομένο ότι η διπεριφερειακή, δικαιοδική ομοσπονδία περιλαμβάνει όλα εκείνα που ζητά ο Ντενκτάς, δηλαδή άρνηση του δικαιώματος επιστροφής και παρουσίας, άρνηση των πολιτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ελληνοκυπρίων, εδαφικό και εθνικό διαχωρισμό του λαού μας. Εμφανίζουν την ομοσπονδία ως συνώνυμο της διχοτόμησης και προτεκτοράτο της Τουρκίας και εκείνους που θα επιστρέψουν υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση ότι θα ζουν υπό συνθήκες δουλείας. Αυτό δείχνει ότι οι αρχιτέκτονες της σχολής που αντιτίθεται στην ομοσπονδία είτε δεν έχουν μελετήσει τις ομόφωνες προτάσεις του Εθνικού Συμβουλίου του 1989, οι οποίες καθορίζουν το περιεχόμενο που η δική μας πλευρά δίδει στον όρο διπεριφερειακή, δικαιοδική ομοσπονδία, είτε παραποιούν αυτό το περιεχόμενο, για να δημιουργήσουν κοινή γνώμη κατά της ομοσπονδίας.

Επειδή κατηγορείται συλλήβδην η πολιτική ηγεσία με βαριές κατηγορίες, αισθάνομαι την ανάγκη να υπερασπιστώ τουλάχιστον τις δικές μας θέσεις. Το ΑΚΕΛ διακήρυξε από την πρώτη στιγμή της αποδοχής της ομοσπονδίας ότι αυτή δεν είναι η ιδεώδης λύση που ελεύθερα θα μπορούσε κανένας να επιλέξει για την Κύπρο. Είναι λύση ανάγκης που προέκυψε ως αποτέλεσμα της προδοσίας της χούντας, της ΕΟΚΑ Β', του πραξικοπήματος, της εισβολής και της κατοχής. Είναι ταυτόχρονα όμως η μόνη λύση που μέσα σ' αυτές τις συνθήκες μπορεί να διασφαλίσει την

επανεένωση της Κύπρου και την απαλλαγή της από την κατοχή και την απειλή της τουρκοποίησης. Γι' αυτό και την αποδέχτηκε ο Μακάριος. Πρέπει να κατανοήσουμε ότι το δίλημμα που τίθεται σήμερα δεν είναι ομοσπονδία ή ενιαίο κράτος, το δίλημμα που τίθεται μπροστά μας σήμερα είναι ομοσπονδία ή διχοτόμηση. Εμείς επιλέγουμε την ομοσπονδία, επειδή πολεμούμε τη διχοτόμηση. Και την πολεμούμε όχι μόνο με ωραίες διακηρύξεις περί δικαίου, αλλά και στην πράξη, στηρίζοντας ένα δρόμο και μια προοπτική που είναι εφικτό να ανατρέψουν τη διχοτόμηση μαζί και την κατοχή.

Η πολεμική κατά της ομοσπονδίας είναι στις συνθήκες που διανύουμε αχρείαστη από την άποψη ότι η Τουρκία εμμένει στη συνομοσπονδία, απορρίπτει την ομοσπονδιακή λύση και κατά συνέπεια κρατεί κλειστό το δρόμο λύσης του Κυπριακού. Τι ωφελούν οι μεταξύ μας συζητήσεις και διαπληκτισμοί, όταν βρισκόμαστε ακόμα μπροστά σ' αυτό το απογοητευτικό δεδομένο; Οι πολέμιοι της ομοσπονδίας ποτέ δεν εξήγησαν πώς θα μπορούσαμε να επιστρέψουμε σ' ένα ενιαίο κράτος. Ποτέ δεν εξήγησαν πώς θα ήταν δυνατόν η δική μας η πλευρά να ανατρέξει την υπογραφή που έθεσε κάτω από τις Συμφωνίες Κορυφής χωρίς να δώσει στους караδοκούντες φίλους και συμμάχους της Τουρκίας την ευκαιρία να μας φορτώσουν όλες τις ευθύνες για μια νέα κρίση που θα προκύψει και να επιβάλουν διά πυρός και σιδήρου την οριστική διχοτόμηση. Ποτέ δε μας εξήγησαν πώς, αναιρούντες την υπογραφή μας, θα πείσουμε τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας, που επιθυμούν να δουν επανενωμένη την Κύπρο, όπως κι εμείς, ότι είμαστε ειλικρινείς, όταν λέμε ότι θέλουμε να ζήσουμε μαζί τους, λύνοντας τα προβλήματά μας.

Εμείς ως ΑΚΕΛ ήμασταν πάντα ειλικρινείς με τους πρόσφυγες και μάλιστα τους Κερυνειώτες, τους οποίους, ως βουλευτής Κερύνειας, έχω την τιμή να εκπροσωπώ. Ποτέ δεν αποκρύψαμε ότι με τη διπεριφερειακή, δικαιοδική ομοσπονδία ένα μέρος των προσφύγων θα επιστρέψει υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση. Και μάρτυράς μου η κ. Παντελίδου σε κοινές συγκεντρώσεις προσφύγων, σε περίοδο προεκλογική, αυτές τις θέσεις με ειλικρίνεια τις αναλύσαμε μπροστά στους Κερυνειώτες. Ταυτόχρονα, τονίζαμε και τονίζουμε ότι καμιά λύση δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή, αν δε διασφαλιστεί και κατοχυρωθεί το δικαίωμα επιστροφής των προσφύγων στα σπίτια και τις περιουσίες τους, αν δε διασφαλιστεί και κατοχυρωθεί το δικαίωμα νομής και αξιοποίησης των περιουσιών τους, το δικαίωμα ελεύθερης διακίνησης και εγκατάστασης, η ασφάλεια, τα ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματα όλων των Κυπρίων, ανεξάρτητα από το πού θα επιλέξουν να κατοικήσουν και υπό ποια διοίκηση. Το ερώτημα που τίθεται είναι: «Μπορούν άραγε να διασφαλιστούν όλα αυτά στα πλαίσια μιας δικαιοδικής, διπεριφερειακής ομοσπονδίας;». Η βαθιά πεποίθησή μας είναι ότι, ναι, μπορούν να διασφαλιστούν. Σ' αυτό άλλωστε αποσκοπούν οι προτάσεις μας του 1989, σ' αυτό αποσκοπούν όλες οι μέχρι τώρα εισηγήσεις που κατά καιρούς κατέθεσε το ΑΚΕΛ στο Εθνικό Συμβούλιο, σ' αυτό αποσκοπούν και θέσεις του Εθνικού Συμβουλίου με τις οποίες δεσμεύτηκε ο Πρόεδρος αναχωρώντας για τη Γενεύη.

Το ΑΚΕΛ διαβεβαιώνει τους Κερυνειώτες, όλους τους πρόσφυγες και ολόκληρο τον κυπριακό λαό ότι θα εξακολουθήσει να αγωνίζεται με συνέπεια για μια ομοσπονδία που θα κατοχυρώνει την ενότητα ενός αποστρατικοποιημένου κυπριακού κράτους, τα ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματα όλων των Κυπρίων πολιτών. Η ογδοντάχρονη ζωή και δράση του κόμματός μας, η προσφορά και οι θυσίες του νομίζουμε ότι αποτελούν την ισχυρότερη εγγύηση για την υλοποίηση αυτής της υπόσχεσης.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων βρίσκεται σήμερα ο πρώτος προϋπολογισμός της καινούριας χιλιετίας, μιας χιλιετίας η οποία δημιουργεί καινούρια όνειρα και προσδοκίες στο ανθρώπινο γένος για ειρήνη και ευημερία σε ολόκληρο τον πλανήτη και στην Κύπρο μας, μιας χιλιετίας που για εκατομμύρια ανθρώπους αποτελεί κίνητρο και έναυσμα για μια καινούρια αρχή πιο ειρηνική, πιο ανθρώπινη και κοινωνικά πιο δίκαιη.

Δυστυχώς, αυτό το μήνυμα για κάτι το ξεχωριστό, για κάτι το νέο, το ξανακτίσιμο ενός καινούριου οράματος για πρόοδο, κοινωνική δικαιοσύνη και οικονομική ευημερία δεν έχει φτάσει στην Κύπρο.

Στο βαθμό που ο νέος ενοποιημένος κρατικός προϋπολογισμός αντανάκλα τα κοινωνικοοικονομικά μας πράγματα πρέπει με λύπη μου να ομολογήσω ότι -με εξαίρεση την τεχνική της κατάρτισης και τη μεθοδολογία- δε φέρνει τίποτα το νέο. Κινείται μέσα στα ίδια γνωστά, στεγνά και συντηρητικά πλαίσια της παρουσίας ενός ισολογισμού δαπανών και εσόδων, τα οποία επαναλαμβάνονται χρόνια τώρα με μόνη ίσως διαφοροποίηση την αύξηση ή τη μείωση διαφόρων κονδυλίων. Εμφανίζονται το κρατικό μισθολόγιο, οι δαπάνες συντήρησης της κρατικής μηχανής, τα αναπτυξιακά έργα -στην πλειοψηφία τους επαναλαμβανόμενα ή συνεχιζόμενα- και οι δαπάνες για τον προσφυγικό κόσμο. Στις στήλες των εσόδων οι ίδιοι άδικοι συσχετισμοί μεταξύ έμμεσων και άμεσων φορολογιών και ο ίδιος άδικος συσχετισμός ως προς την

κατανομή του φόρου εισοδήματος με τους εργοδοτούμενους να πληρώνουν και πάλιν τη μερίδα του λέοντος.

Το καινούριο μέσα στον προϋπολογισμό του 2000 είναι ο ίδιος ο προϋπολογισμός, ο οποίος για πρώτη φορά παρουσιάζεται ενοποιημένος, με τις δαπάνες να διαχωρίζονται σε τακτικές και αναπτυξιακές. Η ενοποίηση του προϋπολογισμού είναι στοιχείο ενθαρρυντικό, γιατί διευκολύνει τη μελέτη του, χρειάζεται όμως περισσότερη δουλειά. Απαιτείται πιο συγυρισμένη κωδικοποίηση, πληρέστερη περιγραφή των δαπανών, συγχώνευση κονδυλίων με στόχο ο προϋπολογισμός να αντανakλά στο μέγιστο βαθμό τις δραστηριότητες του κράτους. Είναι όμως, παρά τις αδυναμίες, ένα θετικό βήμα.

Στη δική μου τοποθέτηση δεν μπορώ όμως να παραμείνω μέσα στα περιορισμένα και καθορισμένα δομικά πλαίσια του ενοποιημένου προϋπολογισμού, γιατί σ' αυτόν δεν αντανakλώνται στην ολότητά τους όλες οι κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες του 1999, στο οποίο οφείλουμε να σταθούμε και να αναλύσουμε, ούτε φυσικά και το σύνολο των προθέσεων της κυβέρνησης σε σχέση με την οικονομία. Αυτοί που ισχυρίζονται ότι οι προϋπολογισμοί είναι καθρέφτης της κοινωνικοοικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης πρέπει να απαντήσουν στα ερωτήματα: σε ποιο σημείο του προϋπολογισμού του περσινού ή και του φετινού χρόνου φαίνονται οι προθέσεις της κυβέρνησης να κουτσουρέψει την Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή, πού παρουσιάζεται το πρόβλημα της ανεργίας, πού φάνηκαν στον περσινό προϋπολογισμό οι φορολογίες στα καύσιμα, στα τσιγάρα, το τέλος για τις χρηματιστηριακές συναλλαγές και σε ποιο μέρος του προϋπολογισμού αναλύονται οι εξοικονομήσεις, αφού όλες οι δαπάνες λίγο ή πολύ είναι αυξημένες.

Ας απαντήσουν ακόμα στο ερώτημα πού βρίσκεται το όραμα για μια νέα αρχή, για μια νέα χιλιετία. Μήπως στο αυξημένο μισθολόγιο, μήπως στις αυξημένες καταναλωτικές δαπάνες της δημόσιας μηχανής ή στα ελαφρώς αυξημένα κονδύλια για επαναλαμβανόμενα αναπτυξιακά έργα, τα οποία έτσι κι αλλιώς δεν υλοποιούνται παρά μόνο κατά ένα ποσοστό; Ή μήπως το όραμα για μια νέα αρχή εκφράζεται μέσα από την άρνηση της κυβέρνησης να αυξήσει τα κονδύλια για την παιδεία και τον πολιτισμό;

Αν θέλαμε σ' αυτό το σώμα να συζητήσουμε το όραμα και την κοινωνικοοικονομική μας αντίληψη για το αύριο, θα έπρεπε να είχαμε συζητήσει το Πενταετές Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης, προτού αυτό καταρτιστεί και βρεθούμε προ τετελεσμένων γεγονότων. Εκεί θα έπρεπε να σταθούμε ιδιαίτερα και να συγκαθορίσουμε τους στόχους για το μέλλον. Αντί τούτου, η κυβέρνηση προχώρησε από μόνη της, όπως συνήθως κάμνει, χωρίς να μπει στον κόπο να συζητήσει το κοινωνικοοικονομικό μέλλον του τόπου με τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις.

Εκείνο λοιπόν που σήμερα τίθεται μπροστά στο αλάθητο κριτήριο του κυπριακού λαού δεν είναι η τεχνική κατάρτιση ούτε το δομικό μέρος του ενοποιημένου προϋπολογισμού. Δεν είναι η φιλότιμη προσπάθεια του αγαπητού Υπουργού των Οικονομικών να βάψει με όμορφα χρώματα τους οικονομικούς δείκτες. Εκείνο που ενδιαφέρει το λαό είναι η οικονομική και κοινωνική πολιτική, η φιλοσοφία που τη διέπει και φυσικά οι επιπτώσεις αυτής της πολιτικής, τις οποίες ο εργαζόμενος ζει καθημερινά στο πετσί του.

Τον ενδιαφέρει να ξέρει αν θα πάρει την Α.Τ.Α. στο σύνολό της, τον ενδιαφέρει να ξέρει τα συγκεκριμένα μέτρα που προτείνονται για άμβλυση της ανεργίας -όχι για ωραιοποίηση και αυτής της ανεργίας ακόμα- τον ενδιαφέρει να ξέρει κατά πόσο η δαμόκλειος σπάθη, που μεταφράζεται σε ακόμα ένα φορολογικό πακέτο, θα του αποκόψει σημαντικό μέρος του εισοδήματός του. Τον ενδιαφέρει αν η Κύπρος θα μετατραπεί, αν δεν έχει ήδη μετατραπεί, σε "Ελεύθερη Κέρκυρα" όπου το ντόπιο εργατικό δυναμικό εκτοπίζεται από τη δουλειά του, αφού η άγρια εκμετάλλευση των ξένων εργαζομένων που εργοδοτούνται, είτε νόμιμα είτε παράνομα, αποφέρει περισσότερα στο κεφάλαιο.

Παρά τον ομολογουμένως ικανοποιητικό ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας κατά το 1999, ο οποίος οφείλεται σε διάφορες ευνοϊκές συγκυρίες, πρέπει να σημειώσουμε ότι οι επιδόσεις αυτές δεν αντέχουν στις συγκρίσεις του παρελθόντος, όταν ο κ. Κληρίδης παραλάμβανε μια υγιή και εύρωστη οικονομία υψηλών επιδόσεων και πλήρους απασχόλησης. Κανένας υπουργός της σημερινής κυβέρνησης δεν επεχείρησε να συγκρίνει το ρυθμό ανέπτυξης της οικονομίας με εκείνο του 1992 που ήταν 9,4%, γιατί βεβαίως δεν μπορεί να συγκριθεί. Όλοι ανεξαιρέτα οι υπουργοί της κυβέρνησης μιλούν για πλήρη απασχόληση με ανεργία 3,6%. Αν το 3,6%, που στην πραγματικότητα είναι 5,5% με βάση τις εκτιμήσεις των συνδικάτων, σημαίνει συνθήκες πλήρους απασχόλησης, τότε το 1,8% του 1992 τι σημαίνει; Υπερπλήρους; Όταν οι άνεργοι ξεπερνούν τις 15.000, μπορούν να συγκριθούν με τις 5.000 του 1992; Μήπως μέσα σ' αυτές τις συνθήκες δικαιολογείται να μιλά κάποιος για συνθήκες πλήρους απασχόλησης;

Η χωρίς όραμα, άγωνα και στείρα κοινωνικοοικονομική πολιτική που ακολουθήθηκε στην εφταετία της συντηρητικής και νεοφιλελεύθερης διακυβέρνησης γίνεται προσπάθεια να περιβληθεί με ένδυμα φιλολαϊκό. Η πολιτική της λιτότητας, των υποδείξεων για συγκρατημένα αιτήματα, του κουτσουρέματος της Α.Τ.Α., της μαζικής ανεργίας, των κατά τρόπο αυθαίρετο ελεύθερων επιτοκίων, η πολιτική της εγκατάλειψης της βιομηχανίας, του κυνηγητού της μικρομεσαίας επιχείρησης, της συρρίκνωσης της γεωργίας, των ελλειμμάτων και των χρεών σημαίνει πρόοδος - αλλαγές - εκσυγχρονισμός - τομές, λέξεις που κατά τον κ. Υπουργό Οικονομικών εμπερικλείουν το όραμα αυτής της κυβέρνησης.

Μια αντικειμενική και σε βάθος ανάλυση των δεικτών της κυπριακής οικονομίας, των ενεργειών και των προθέσεων της κυβέρνησης μάς πείθουν ότι μιλούμε πάντοτε για την ίδια και απaráλλακτη αντιλαϊκή φιλοσοφία.

Η κυπριακή οικονομία κατά το 1999 λειτούργησε σ' ένα ιδιαίτερα ευνοϊκό διεθνές περιβάλλον και, αν οι θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης στον ευρωπαϊκό χώρο, ο χαμηλός διεθνής πληθωρισμός, η υψηλή τιμή της βρετανικής στερλίνας συνοδεύονταν και από τη λήψη ορισμένων διορθωτικών μέτρων από πλευράς κυβέρνησης, θα μπορούσαμε ίσως να πετύχουμε ακόμα πιο υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Όπως και να 'χει όμως, ένας ρυθμός της τάξης του 4,5% δεν μπορεί παρά να κριθεί θετικά, αφού συγκρίνεται ευνοϊκά τόσο με το διεθνή όσο και με τον ευρωπαϊκό ρυθμό ανάπτυξης. Αρνητικό είναι το γεγονός ότι για μια ακόμα χρονιά η ανάπτυξη στηρίχθηκε σχεδόν αποκλειστικά στον τομέα των υπηρεσιών και ιδιαίτερα στον κλάδο του τουρισμού. Παρ' όλο που ο τουρισμός είναι ένας ιδιαίτερα προσοδοφόρος τομέας, άλλο τόσο είναι ευάλωτος. Βρισκόμαστε λοιπόν μπροστά σ' ένα τεράστιο διαρθρωτικό πρόβλημα μονόπλευρης ανάπτυξης, μια χώρα να έχει βάλει όλα της τ' αυγά σ' ένα καλάθι χωρίς στέρεο πάτο. Με λύπη μου πρέπει να παρατηρήσω ότι κανένας κυβερνητικός σχεδιασμός δεν επιχειρεί ν' αγγίξει καν αυτό το πρόβλημα.

Προτείνουμε την επεξεργασία ενός στρατηγικού σχεδίου για έναν ευέλικτο, εκσυγχρονισμένο και πολυεπίπεδο τομέα των υπηρεσιών, όπου δίπλα σ' έναν αναβαθμισμένο ποιοτικά τουρισμό θα αναπτύσσονται οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η τριτοβάθμια υγεία και παιδεία, οι υπεράκτιες δραστηριότητες, οι διεθνείς αερομεταφορές, η ναυσιπλοΐα, το λογισμικό, η ευέλικτη μεταποίηση, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες κ.ά. Αυτό το στρατηγικό σχέδιο θα έπρεπε να το είχε προ πολλού επεξεργαστεί η κυβέρνηση.

Την ίδια στιγμή που ο τομέας των υπηρεσιών αποτέλεσε τον κύριο μοχλό της ανάπτυξης και η συνεισφορά του στο Α.Ε.Π. έφτασε το 74,3%, η συμμετοχή του πρωτογενούς τομέα στην παραγωγή του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος συνεχώς συρρικνώνεται, φτάνοντας το 4,7% το 1999. Η κυπριακή οικονομία ακολουθεί την τάση που επικρατεί στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες, η οποία θέλει τον πρωτογενή τομέα να κατέχει ένα πολύ μικρό ποσοστό στην παραγωγή του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, με μια τεράστια όμως και πολύ σοβαρή διαφορά. Οι πρωτογενείς τομείς στις Η.Π.Α., τη Δανία, την Ολλανδία, τη Γερμανία, το Βέλγιο και αλλού διακρίνονται από υψηλή παραγωγικότητα και η παραγωγή γίνεται με τις πιο σύγχρονες μεθόδους της τεχνολογίας.

Στην Κύπρο δυστυχώς ο εκσυγχρονισμός των πρωτογενών τομέων καθυστερεί εγκληματικά, εκτοπίζοντας χρόνο με το χρόνο εκατοντάδες αγρότες από την παραγωγή.

Ο γεωργοκτηνοτροφικός μας τομέας εγκαταλείφθηκε στο έλεος του Θεού. Οι καθημερινές κινητοποιήσεις των παραγωγών (χοιροτρόφων, παραγωγών γάλακτος, αγελαδοτρόφων, πατατοπαραγωγών, εσπεριδοκαλλιεργητών, φρουτοπαραγωγών) διαφεύδουν με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο τις φιλολογικού περιεχομένου αναφορές στελεχών της κυβέρνησης για στήριξη των παραγωγών και εκσυγχρονισμό της παραγωγής.

Τα περιβόητα ταμεία στήριξης πρέπει εκτός από την αριθμητική τους αναβάθμιση να αποκτήσουν και συγκεκριμένο ποιοτικό περιεχόμενο. Ο παραγωγός πρέπει να στηριχθεί πρώτ' απ' όλα οικονομικά, για ν' αντέξει τον ανταγωνισμό σ' ένα φιλελευθεροποιημένο περιβάλλον, για να εξακολουθήσει να είναι παραγωγός. Έπειτα χρειάζεται υλικοτεχνική βοήθεια και εξειδικευμένη καθοδήγηση, για να γίνει πιο αποδοτικός και πιο παραγωγικός. Εδώ είναι που απαιτούνται τομές και εκσυγχρονισμός και εδώ πρέπει να ριχτεί το βάρος.

Στους δευτερογενείς τομείς τα πράγματα είναι ακόμα χειρότερα. Οι κλάδοι της μεταποίησης και των κατασκευών διανύουν περίοδο ύφεσης και κρίσης αντίστοιχα. Ο δυναμικός κλάδος των κατασκευών αναπολεί τις ψηλές επιδόσεις του παρελθόντος, διανύοντας περίοδο ισχνών αγελάδων. Διανύουμε τον τέταρτο κατά συνέχεια χρόνο που οι κατασκευές σημειώνουν αρνητικές επιδόσεις, οι προοπτικές για το μέλλον δεν είναι και τόσο ευνοϊκές και η κυβέρνηση

παρακολουθεί -να μου επιτρέψετε να πω- με αμηχανία και απάθεια χωρίς να παίρνει συγκεκριμένα μέτρα που θα οδηγήσουν σε ανάκαμψη.

Η κρίση στις κατασκευές μεταφράζεται σε μείωση και του ποσοστού πάγιων επενδύσεων στο Α.Ε.Π. Αυτή η τάση είναι όμως αρνητική και επικίνδυνη, ιδιαίτερα για μια οικονομία που οδεύει προς την Ευρώπη και χρειάζεται να τρέχει με ταχύτητες διπλάσιες και τριπλάσιες από αυτές των ανταγωνιστών μας. Μια οικονομία η οποία έπαψε να επενδύει κλείνει το δρόμο στο μέλλον.

Η κρίση στις κατασκευές είχε για τους εργαζομένους τα ίδια οδυνηρά αποτελέσματα που είχε η κρίση στη μεταποίηση. Χιλιάδες εργαζόμενοι βρέθηκαν στο δρόμο, χτυπώντας καθημερινά τις πόρτες των γραφείων εξευρέσεως εργασίας. Το ΑΚΕΛ καλεί την κυβέρνηση ν' αντιδράσει άμεσα, εξαγγέλλοντας συγκεκριμένα μέτρα για ανάκαμψη. Εμείς από τη δική μας πλευρά είμαστε έτοιμοι να συμβάλουμε με δικές μας προτάσεις και εισηγήσεις.

Το 1993, κύριε Πρόεδρε, ενώ το μερίδιο του δευτερογενούς τομέα στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν έφτανε το 25,7%, σήμερα βρίσκεται ελαφρά πάνω από το 20%. Η ίδια η μεταποίηση έπεσε στο 11% από το 13,5% του 1993. Μέσα στα τελευταία χρόνια χάθηκε το 90% σχεδόν του παραγωγικού δυναμικού της ένδυσης, το 75% της υπόδησης, περισσότερο από το ήμισυ της βιομηχανίας ξύλου, εξαφανίστηκε η βιομηχανία δερμάτων ειδών, την ίδια στιγμή που η κυβέρνηση μιλά για εκσυγχρονισμό και τομές.

Αν η σημερινή τάση δεν αναστραφεί, θα δούμε την Κύπρο να εισάγει τα πάντα, γεωργοκτηνοτροφικά και βιομηχανικά προϊόντα, και να εισέρχεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν θα εισέλθει, μόνο με έναν τομέα, αυτόν των υπηρεσιών. Δυστυχώς, η κυβέρνηση Κληρίδη δε διαθέτει κοινωνικοοικονομικό όραμα και γι' αυτό το λόγο δεν κατάφερε να επεξεργαστεί μια ολοκληρωμένη οικονομική και αναπτυξιακή πολιτική.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το 1999 ήταν η χρονιά του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, μια χρονιά μεγάλων επιδόσεων αλλά και πολλών προβλημάτων. Το χρηματιστήριο είναι ένας θεσμός σύμφυτος με το καπιταλιστικό σύστημα, η ύπαρξη του οποίου καταδεικνύει και το επίπεδο ανάπτυξης μιας καπιταλιστικής οικονομίας. Η ωρίμανση του καπιταλισμού στην Κύπρο έφερε αναπόφευκτα και το χρηματιστήριο.

Το Χ.Α.Κ., όπως και όλα τα χρηματιστήρια στον κόσμο, έχει διπλό χαρακτήρα. Από τη μια είναι το κερδοσκοπικό σκέλος και από την άλλη το αναπτυξιακό. Στην Κύπρο μεγαλύτερη βαρύτητα μέχρι σήμερα δόθηκε στον κερδοσκοπικό χαρακτήρα του χρηματιστηρίου, ενώ η αναπτυξιακή του πτυχή καθρεφτίζει μόνο τον τομέα των υπηρεσιών.

Η λειτουργία του Χ.Α.Κ. δεν είναι χωρίς προβλήματα. Η απούλοποίηση αργεί, υπάρχουν ακόμα αδιεκπεραίωτα έγγραφα, δημιουργείται μαύρη αγορά μετοχών και το μικρό μέγεθος της οικονομίας μας επιτρέπει και ενθαρρύνει ακόμα παρεμβάσεις και ολιγοπωλιακές καταστάσεις που στο τέλος αποβαίνουν σε βάρος των επενδυτών.

Το ΑΚΕΛ ευθύς εξ αρχής εντόπισε τα βασικά προβλήματα του Χ.Α.Κ. και είναι το μοναδικό κόμμα που επεξεργάστηκε συγκεκριμένες προτάσεις για επίλυση των προβλημάτων στο Χ.Α.Κ. Στόχος μας είναι η παρέμβαση για εύρυθμη λειτουργία του Χ.Α.Κ., για ανάδειξη του αναπτυξιακού του χαρακτήρα και πάνω απ' όλα η προστασία των χιλιάδων μικροεπενδυτών που επένδυσαν τις οικονομίες τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Εμείς προειδοποιήσαμε, κατά δραματικό θα 'λεγα τρόπο, τους μικροεπενδυτές ότι θα αποδειχτούν τα θύματα πιθανών τεχνητών κρίσεων από επιτηδείς στο χρηματιστήριο. Διάφορες καταγγελίες από άμεσα ενδιαφερομένους μάς δικαιώνουν πλήρως.

Θα ήθελα να θέσω και μια άλλη πτυχή αυτού του ζητήματος. Παρ' όλο που προβλέπαμε ότι στα αρχικά του στάδια το Χ.Α.Κ. θα κέντριζε σίγουρα το ενδιαφέρον της κοινωνίας, πρέπει να πούμε ότι μας ενοχλεί η χρηματιστηριοποίηση της κοινωνίας. Η Κύπρος και ο Κύπριος αποτελούν ένα άλλο τεράστιο αλλά ανόθευτο χρηματιστήριο αξιών, τις οποίες οφείλουμε να αναδεικνύουμε καθημερινά. Είναι οι αξίες της ανθρωπιάς, της συμπαραστάσης, της αλληλεγγύης, της εργασίας, της οικογένειας και του πολιτισμού. Αυτές τις αρχές πρέπει να τις στηρίζουμε και να τις διαφυλάτουμε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προτού αναφερθώ στα ελλείμματα του ενοποιημένου προϋπολογισμού, τα οποία τροφοδοτούν το δημοσιονομικό έλλειμμα και διογκώνουν το δημόσιο χρέος, θα ήθελα να σταθώ σε τρία βασικά προβλήματα τα οποία πλήττουν ή θα πλήξουν, κατά την άποψή μας, το βιοτικό επίπεδο και απειλούν την κοινωνική συνοχή.

Το πρώτο και βασικό θέμα είναι αυτό της απασχόλησης και της συνεχώς αυξανόμενης ανεργίας. Μέσα από τις αναλύσεις των στατιστικών δεδομένων δεν μπορεί παρά να ανησυχήσει κάποιος, διαπιστώνοντας την ανοδική πορεία της ανεργίας παρά τους θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Το φαινόμενο μάς ανησυχεί. Η οικονομία έχει στερέψει και δε δημιουργεί τις αναγκαίες θέσεις εργασίας.

Ποιος φταίει γι' αυτή την κατάσταση; Από τη μια το συνεχώς οξυνόμενο ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον, το οποίο οδήγησε στο κλείσιμο εκατοντάδων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, και από την άλλη η απροθυμία και η αδυναμία της κυβέρνησης να προστατεύει και να στηρίζει τους τομείς της παραγωγής.

Αντ' αυτού, η κυβέρνηση υιοθέτησε -να μου επιτρέψετε να πω- μια τιμωρητική πολιτική για τους εργαζομένους, την πολιτική της ανεξέλεγκτης απασχόλησης αλλοδαπών, γιατί η άγρια εκμετάλλευσή τους σημαίνει τεράστια κέρδη για το κεφάλαιο, του οποίου τα συμφέροντα η κυβέρνηση Κληρίδη τάχθηκε να υπηρέτει.

Δεκαπέντε και πλέον χιλιάδες συμπατριώτες μας ζουν χωρίς δουλειά. Εξήντα χιλιάδες συμπατριώτες μας, αν λάβουμε υπόψη και τα εξαρτώμενα από αυτούς άτομα, ζουν πολύ κοντά στο όριο της φτώχειας χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη και όλους εκείνους που ζουν με χαμηλές συντάξεις και επιδόματα και που σίγουρα βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας.

Εμείς υποστηρίζουμε όπως οι εργοδότες υποχρεώνονται να εργοδοτούν τους νόμιμα εργαζόμενους ξένους εργάτες με τους ίδιους όρους που εργοδοτούν τους Κύπριους συναδέλφους τους. Υποστηρίζουμε να δημιουργηθούν συνθήκες υγιούς απασχόλησης αυτών των ανθρώπων από το κράτος. Υποστηρίζουμε επίσης όπως ληφθούν άμεσα μέτρα για να παταχθεί η παράνομη εργοδότηση ξένων εργατών.

Τα υπόλοιπα δύο ζητήματα αφορούν, κύριε Πρόεδρε, βασικά θέματα στα οποία η κυβέρνηση λειτούργησε αντιλαϊκά και αυθαίρετα είτε υπαναχώρησε από τα υπεσχημένα, υιοθετώντας την πολιτική των εργοδοτών και του κεφαλαίου.

Στην περίπτωση της Α.Τ.Α. η κυβέρνηση, ενεργώντας αυθαίρετα και εσισθελικά και ενάντια στη θέληση των εργαζομένων και του συνδικαλιστικού κινήματος, προχώρησε στο κουτσούρεμα του θεσμού, αφαιρώντας από το "καλάθι" υπολογισμού της Α.Τ.Α. τους φόρους κατανάλωσης, με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να χάνουν σήμερα γύρω στο 1,3% των εισοδημάτων τους και στο μέλλον τα πράγματα θα γίνουν ακόμα χειρότερα.

Το ΑΚΕΛ διαφωνεί έντονα και κάθετα με την ενέργεια αυτή της κυβέρνησης. Θα σταθούμε δίπλα στο συνδικαλιστικό κίνημα και θα στηρίξουμε με όλες μας τις δυνάμεις τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων. Δε θα μείνουμε με τα χέρια δεμένα και δεν πρόκειται να απεμπολήσουμε ένα από τα βασικότερα κεκτημένα των εργαζομένων, το οποίο κερδήθηκε με αγώνες και αίμα.

Το τρίτο ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής: Ενώ μέσα στα πλαίσια του δημοσίου διαλόγου, του κοινωνικού διαλόγου, όπως ονομάστηκε, που έγινε στο Προεδρικό Μέγαρο, υπήρξε δέσμευση από πλευράς του Προέδρου της Δημοκρατίας ότι η φιλελευθεροποίηση των επιτοκίων θα γινόταν μέσα στο 2002 -και δεν απέκλειε ακόμα και το 2003- και θα υπήρχαν ασφαλιστικές δικλίδες για δάνεια στεγαστικά, σπουδαστικά, δάνεια των μικρομεσαίων για επαγγελματικούς σκοπούς, είδαμε πρόσφατα την κυβέρνηση να υπαναχωρεί. Και μιλώ για συναντήσεις που είχαμε εμείς, ως ΑΚΕΛ, με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Το νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή δεν περιελάμβανε τα πιο πάνω. Επικρίνοντας έντονα τη συμπεριφορά και την υπαναχώρηση του Προεδρικού, καταψηφίσαμε το νομοσχέδιο, θεωρώντας πρόωρη τη φιλελευθεροποίηση, η οποία θα βρει απροετοίμαστους πολλούς επηρεαζόμενους.

Η διεύρυνση του δημοσιονομικού ελλείμματος, κύριε Πρόεδρε, υποσκάπτει τις βάσεις της οικονομίας και η ταχεία αύξηση του δημόσιου χρέους – ιδιαίτερα του εξωτερικού τα τελευταία χρόνια – υποθηκεύει την εργασία των μελλοντικών γενεών σε ξένα κέντρα αποφάσεων.

Η κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η διόγκωση του δημοσιονομικού ελλείμματος οφείλεται στην απώλεια δασμών, στις κοινωνικές και στις αναπτυξιακές δαπάνες. Αυτό δεν αντανάκλα πλήρως την πραγματικότητα. Απώλειες δασμών είχαμε και επί άλλων κυβερνήσεων. Κονδύλια για ανάπτυξη και κοινωνική συνοχή διοχετεύονταν και από άλλες κυβερνήσεις, όμως δεν είχαμε ν' αντιμετωπίσουμε μια τόσο άσχημη κατάσταση.

Από το 1994 μέχρι σήμερα η κυβέρνηση Κληρίδη έχει εισπράξει £1,375 εκατομ. από πρόσθετες φορολογίες και από το Φ.Π.Α. έχει εισπράξει σ' αυτή την περίοδο £465 εκατομ. επιπλέον. Αυτή η κυβέρνηση έχει αυξήσει το Φ.Π.Α. στο 8%, προχώρησε δύο φορές σε αύξηση στα καύσιμα και στα σιγάρα, αύξησε την εισφορά για την άμυνα κατά 1% και εξακολουθεί να προτείνει φορολογίες.

Οι πρόσφατες αυξήσεις στη βενζίνη, στο πετρέλαιο, στα τσιγάρα, οι υπόλοιποι φόροι κατανάλωσης, η αύξηση της εισφοράς για την άμυνα και το τέλος επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών έδωσαν ή θα δίδουν στην κυβέρνηση £130 εκατομ. επιπλέον. Παρ' όλ' αυτά εξακολουθεί να ζητά κι άλλα, επιστρέφοντας ψίχουλα υπό μορφή παροχών.

Η ευθύνη για τη διόγκωση βαραίνει αποκλειστικά και μόνο την κυβέρνηση, η οποία απέτυχε να βάλει τάξη στα του οίκου της.

Το 1992 οι δαπάνες συντήρησης της κρατικής μηχανής ήταν μόνο £26,2 εκατομ. Το 1999 ξεπέρασαν τα £100 εκατομ. και συνεχώς ανεβαίνουν. Πού είναι λοιπόν οι εξοικονομήσεις;

Η κυβέρνηση αυτή παρέλαβε μια κρατική μηχανή με 33.500 υπαλλήλους, οι οποίοι το 2000 έφτασαν αισίως στις 39.000. Πού είναι λοιπόν το περιβόητο μορατόριουμ στις προσλήψεις; Πού είναι τα μέτρα για πάταξη της φοροδιαφυγής;

Για να λύσει λοιπόν το πρόβλημα η κυβέρνηση, επιλέγει την εύκολη οδό της επιβολής μαζικών έμμεσων φορολογιών στο λαό, φορολογιών άδικων, αρνούμενη επίμονα ν' αγγίξει τα συμφέροντα των μεγάλων κερδοφόρων εταιρειών, τον πλούτο και τα μεγάλα κέρδη. Ενώ προσέχει ως κόρη οφθαλμού τα συμφέροντα του κεφαλαίου, επιχειρεί να φορτώσει με νέες φορολογίες τα πλατιά λαϊκά στρώματα, αρνούμενη επιπλέον να επιστρέψει όσα θα έπρεπε στα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα.

Γιατί λοιπόν να πληρώσει τα σπασμένα μιας σπάταλης και ανοικονόμητης διακυβέρνησης ο εργαζόμενος; Γιατί να πληρώσουμε το κομματικό ρουσφέτι των αναξιοκρατικών προσλήψεων και προαγωγών εμείς οι εργαζόμενοι;

Το ΑΚΕΛ δεν πρόκειται να ψηφίσει αυτές τις φορολογίες, γιατί δεν επιθυμεί με κανένα τρόπο να γίνει συνένοχο αυτής της πολιτικής. Υπερψηφίζοντας τις φορολογίες, θα γίνουμε συνένοχοι στην κακοδιαχείριση και στη σπατάλη.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γενικά παραδεκτό ότι η κυβερνητική οικονομική πολιτική δεν εξαντλείται στους προϋπολογισμούς. Αυτή μας την άποψη την έχουμε ήδη αναλύσει. Το 1999 όμως ήταν ο χρόνος κατά τον οποίο η κυβέρνηση αφαίρεσε κάθε πέπλο από πάνω της και παρουσίασε χωρίς φτιασιδώματα το αντιλαϊκό της πρόσωπο. Και εξηγούμαι. Πώς έγινε αυτό;

1. Με τις αντιλαϊκές φορολογίες με τη μέθοδο της σαλαμοποίησης. Πέραν των φορολογιών που ήδη πέρασαν έχουμε μπροστά μας νέο πακέτο. Τα βάρη τα φορτώνονται κύρια οι μη κατέχοντες πλούτο.
  2. Η επίθεση κατά των ημικρατικών οργανισμών και η πολιτική του ξεπουλήματός τους στους ιδιώτες προωθήθηκε το 1999 από τους κυβερνώντες προκλητικά και απροκάλυπτα. Στο όνομα μάλιστα του "εκσυγχρονισμού" και της "εναρμόνισης" θέλουν να δώσουν στους ιδιώτες, Κύπριους και ξένους, τα λιμάνια, τα αεροδρόμια, τις τηλεπικοινωνίες και άλλους τομείς στρατηγικής σημασίας για μια ημικατεχόμενη χώρα. Μήπως η Γερμανία, η Γαλλία, η Βρετανία, η Σουηδία και άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου ο κοινωνικός τομέας έχει μερίδιο πάνω από 25%, δεν είναι εκσυγχρονισμένες;
- Η κυβέρνηση και οι διάφοροι εκπρόσωποί της σκόπιμα ταυτίζουν τον εκσυγχρονισμό και την ανταγωνιστικότητα των οργανισμών αυτών, που είναι αναγκαία, με την ιδιωτικοποίηση.
3. Στον κατ' επίφασιν κοινωνικό διάλογο ο Πρόεδρος και η κυβέρνηση, ενώ υποσχέθηκαν πολλά, ανείρεσαν σχεδόν όλες τις υποσχέσεις που έδωσαν και προχώρησαν μονομερώς στην εφαρμογή της δικής τους πολιτικής.
  4. Η επίθεση κατά της Α.Τ.Α. και άλλων κατακτήσεων των εργαζομένων εντάθηκε κατά το 1999. Στο κουτσούρεμα της Α.Τ.Α. πρωταγωνίστησε δυστυχώς η κυβέρνηση.
  5. Στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις οι κυβερνώντες συμπεριφέρονται ως αν η Κύπρος να είναι από τις πλουσιότερες χώρες του κόσμου όχι μόνο της Ευρώπης. Ενώ οι δαπάνες για την εναρμόνιση με βάση και τους υπολογισμούς του κ. υπουργού είναι τεράστιες, £560 εκατομ., με βάση τους δικούς μας υπολογισμούς θα φτάσουν τα £800 εκατομ., η Κύπρος πήρε, όπως παραδέχτηκε ο Υπουργός Οικονομικών, ψίχουλα. Αν δεν κάνω λάθος, το ποσό επιχορήγησης της εναρμόνισης για όλες τις υπό ένταξη χώρες για τα επόμενα έξι χρόνια ανέρχεται στα £12 δις. Η Κύπρος πήρε ψίχουλα και θα συνεχίσει να παίρνει ψίχουλα, γιατί δε διεκδίκησε, όπως δε διεκδικεί πίστωση χρόνου για διάφορα ζητήματα και πιέζει την κοινωνία να πληρώσει οικονομικά και κοινωνικά τιμήματα εδώ και τώρα, για να δείχνουν οι κυβερνώντες καλό πρόσωπο στους ταγούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αδιάφορο αν δείχνουν άσχημο πρόσωπο στο λαό, τα συμφέροντα του οποίου εκπροσωπούν.

6. Το ρουσφέτι, η αναξιοκρατία και η κομματικοποίηση του κρατικού μηχανισμού και των ημικρατικών οργανισμών αποτελούν αδιάσπαστο συστατικό της πολιτικής και της συμπεριφοράς των κυβερνώντων. Αυτή η πολιτική συνδυάζεται με κατάφωρες διακρίσεις σε βάρος των αριστερών πολιτών.

Η εφαρμογή αυτής της πολιτικής, πράγμα το οποίο ομολογούν δημόσια ηγέτες του ΔΗ.ΣΥ. - και βλέπω τον κ. Δημητρίου- πλήττει καίρια την αξιοπρέπεια και την ηθική στάθμη των πολιτών και τους μετατρέπει σε επαίτες αυτού που αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμά τους. Είναι πολιτική και συμπεριφορά που οδηγεί τον άνθρωπο στην απάθεια, στον ατομικισμό, στην αδράνεια και στην αποστασιοποίηση από τους πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες, που είναι η ψυχή της ιστορικής εξέλιξης.

7. Αυτή η πολιτική σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της εγκληματικότητας, την υποβάθμιση των ηθικών και πολιτιστικών αξιών και την αναβάθμιση του ατομικισμού, του κυνηγητού του εύκολου και γρήγορου πλουτισμού, αλλά και της πλήρους αδυναμίας της κυβέρνησης να δημιουργήσει μέσω μιας εκσυγχρονισμένης παιδείας, μέσω του πολιτισμού τους αναγκαίους πόλους αντίστασης, οδηγούν σε σταδιακή αλλά σταθερή διάρρηξη του κοινωνικού ιστού με συνέπειες καταστροφικές για το μέλλον του τόπου και του λαού μας. Η κυβέρνηση αγνόησε προτάσεις μας τόσο για την οικονομία όσο και για την παιδεία, τον πολιτισμό και όλες της άλλες πτυχές της ζωής μας.

Για όλους αυτούς και άλλους πολλούς ακόμα λόγους το ΑΚΕΛ δε θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό του 2000. Θα τηρήσουμε στάση αποχής. Θα ψηφίσουμε μόνο τα κονδύλια για τους πρόσφυγες και την άμυνα. Θα καταψηφίσουμε δε διάφορα κονδύλια τα οποία θα προτείνουμε στο σώμα για καταψήφισή τους.

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε για τη μακρά ομιλία, φαίνεται ότι είναι εξαιτίας του ότι έχει καιρό να μιλήσω, τελειώνω όμως.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κατάσταση στο Κυπριακό είναι πολύ δύσκολη. Μπορεί ορισμένοι να προφητεύουν τη σύντομη επίλυσή του -και μακάρι να ήταν έτσι- εμείς όμως εκτιμούμε ότι δυστυχώς δεν είμαστε κοντά στη σωστή λύση του Κυπριακού. Η ευθύνη γι' αυτό ανήκει στην Άγκυρα και στον Ντενκτάς. Η ευθύνη ανήκει σε εκείνους που μπορούν να πιέσουν την Τουρκία και δεν το πράττουν. Βέβαια, λέω ότι άμοιροι ευθυνών δεν είναι και οι κυβερνώντες με τις παλινδρομήσεις και τις αντιφάσεις τους, με τα λανθασμένα μηνύματα που κατά καιρούς άφησαν στα διάφορα τραπέζια συνομιλιών και διαπραγματεύσεων στα θέματα κυριαρχίας, εποίκων, εκ περιτροπής προεδρίας κ.ά., με τα αδιέξοδα της ηφαιστειολογίας και της πυραυλολογίας, με τις ερωτοτροπίες χάριν παραταξιακών σκοπιμοτήτων, είτε προς την κατεύθυνση των υπερρεαλιστικών προσεγγίσεων είτε προς την κατεύθυνση των "υπερπατριωτικών" συνθημάτων, με την παραγνώριση του Εθνικού Συμβουλίου, με τη μονόπλευρη προσκόλληση στον αμερικανικό παράγοντα και τις υποσχέσεις του, με την πολιτική αδράνειας στο διεθνή χώρο, με τους ευσεβοποθισμούς και τις αυταπάτες σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δε θα επεκταθώ σε τούτο το σημείο, γιατί στόχος δεν είναι να αποτιμήσουμε το τι έκαμε και τι δεν έκαμε η κυβέρνηση στη διαχείριση του Κυπριακού. Πρέπει όμως να λέγονται αυτά τα πράγματα, για να αποφεύγονται παρόμοιες ζημιογόνες καταστάσεις στο μέλλον, ιδιαίτερα τώρα που βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη περίοδο.

Το ΑΚΕΛ πιστεύει ότι, ακόμα και μέσα στις αντίξοες συνθήκες που δημιουργεί η λεγόμενη νέα διεθνής τάξη πραγμάτων, υπάρχουν οι δυνατότητες για μια σωστή λύση του Κυπριακού, που να στηρίζεται σε βασικές αρχές και να διασφαλίζει το μέλλον του τόπου και του λαού μας. Η δυνατότητα αυτή μπορεί να μετουσιωθεί σε πραγματικότητα, αν γίνουν σεβαστές κάποιες προϋποθέσεις:

- Συνέπεια στις αρχές λύσης του Κυπριακού, όπως περιλαμβάνονται στα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. και στις Συμφωνίες Κορυφής.
- Ευελιξία στους τακτικούς χειρισμούς.
- Εμμονή για παραμονή του Κυπριακού στα πλαίσια του Ο.Η.Ε.
- Αξιοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των χωρών μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, των Αδεσμεύτων, της Κοινοπολιτείας και γενικά του διεθνούς παράγοντα σε επίπεδο κυβερνήσεων, κοινοβουλίων, κομμάτων και οργανωμένων συνόλων στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Όλα αυτά θα είναι βοηθητικά του κυρίου μετώπου που είναι οι διαδικασίες μέσα στα Ηνωμένα Έθνη.
- Στενή και ειλικρινής συνεργασία με την Ελλάδα και αξιοποίηση των αποδύμων.

- Δραστήρια εξωτερική πολιτική και ανάληψη πρωτοβουλιών για τη διαμόρφωση εξελίξεων. Τερματισμός της πολιτικής της παθητικής ενατένισης των εξελίξεων.
- Ειλικρίνεια απέναντι στους Τουρκοκυπρίους και προώθηση της επαναπροσέγγισης.
- Οριστική εγκατάλειψη των αδιεξόδων, αντιφατικής και επικίνδυνης πολιτικής.
- Συλλογική διαχείριση του Κυπριακού στα πλαίσια του Εθνικού Συμβουλίου.

Το μήνυμα του ΑΚΕΛ προς τον κυπριακό λαό είναι μήνυμα αισιοδοξίας, αισιοδοξίας που είναι νοητή μόνο στο βαθμό που στηρίζεται σε ένα σωστά προγραμματισμένο και διεξαγόμενο αγώνα. Είναι μήνυμα αισιοδοξίας για μια Κύπρο ανεξάρτητη, εδαφικά ακέραιη, ομόσπονδη, αδέσμευτη - ε, αδέσμευτη- ομόσπονδη και αποστρατικοποιημένη. Είναι μήνυμα ενότητας του λαού, διασφάλισης των ανθρωπίνων και πολιτικών δικαιωμάτων όλων των Κυπρίων, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, στα πλαίσια της ομοσπονδιακής Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπήρξε πράγματι μια υπέρβαση του χρόνου, ο κ. Χριστόφιας έχει ζητήσει την κατανόηση του σώματος και νομίζω ότι έχει δοθεί.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Παπαδόπουλος, κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος, ο οποίος και καλείται στο βήμα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα απ' όλα να διευκρινίσουμε ότι δεν υπάρχει όριο χρόνου για τους εκπροσώπους των κομμάτων. Αυτή ήταν η συμφωνία. Υπήρξε κατανόηση ότι θα είναι περίπου σαράντα πέντε λεπτά, αλλά είναι αδιανόητο να τίθεται χρονικό όριο.

Η δική μου ομιλία θα περιοριστεί αποκλειστικά σε θέματα του προϋπολογισμού που αφορούν τα οικονομικά και δημοσιονομικά πράγματα του τόπου.

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει τον ενοποιημένο προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος 2000. Ταυτόχρονα, θα εισηγηθεί μερικές περικοπές σε επιμέρους κονδύλια. Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει και διατηρεί τις επιφυλάξεις του και τις ενστάσεις του για αρκετές δαπάνες που προβλέπονται στον προϋπολογισμό και έχει και διατηρεί ακόμα περισσότερες απαιτήσεις για δαπάνες ή σχέδια που δεν προβλέπονται στον προϋπολογισμό. Θέλω να τονίσω ότι, κατά την άποψή μας, δεν υπάρχει καμιά αντίφαση ούτε ανακολουθία στο γεγονός ότι, παρά την ύπαρξη επιφυλάξεων και ενστάσεων για δαπάνες που προβλέπονται στον προϋπολογισμό και απαιτήσεων για δαπάνες και σχέδια που δεν προβλέπονται στον προϋπολογισμό 2000, το Δημοκρατικό Κόμμα αποφάσισε και θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό.

Θα επαναλάβω μια χιλιοειπωμένη πραγματικότητα. Στο προεδρικό καθεστώς που έχουμε στην Κύπρο και με βάση τους συνταγματικούς περιορισμούς μέσα στους οποίους λειτουργεί η Βουλή των Αντιπροσώπων, όσον αφορά τις δαπάνες που προκρίνει και εισηγείται στη Βουλή η εκτελεστική εξουσία, η έγκριση και επιψήφιση των ετήσιων προϋπολογισμών με κανένα τρόπο δε συνιστά ούτε μπορεί να ερμηνευθεί ως έγκριση ή ως ψήφος εμπιστοσύνης προς την κυβέρνηση για την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική, εκπαιδευτική, περιβαλλοντική και άλλη πολιτική της εκάστοτε κυβέρνησης.

Στο δικό μας καθεστώς ο ετήσιος προϋπολογισμός δεν είναι τίποτε άλλο παρά εξουσιοδότηση των ετήσιων δαπανών που προτείνει η εκτελεστική εξουσία. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι περίπου το 50% του συνόλου των τακτικών δαπανών είναι επαναλαμβανόμενες δαπάνες για την κάλυψη του μισθολογίου υπαλλήλων που υπηρετούν στον ευρύτερο κυβερνητικό τομέα. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι ένα άλλο ποσοστό, περίπου 30%, αφορά ανειλημμένες συμβατικές υποχρεώσεις της κυβέρνησης και συνεχιζόμενα σχέδια, είτε με βάση συνεχιζόμενες διεθνείς υποχρεώσεις για δάνεια, αποπληρωμή δόσεων και τόκους είτε με βάση ημεδαπές συμβατικές δεσμεύσεις, που περιγραφικά αναφέρονται ως "ανελαστικές δαπάνες", δηλαδή δαπάνες που δεν μπορούν να αποφευχθούν.

Συνακόλουθα, είναι συνταγματικά, νομικά και πρακτικά πολύ περιορισμένα τα περιθώρια που έχει η νομοθετική εξουσία, η Βουλή, εγκρίνοντας τον ετήσιο προϋπολογισμό, να καθορίσει την οικονομική και κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης. Ιδιαίτερα να ληφθεί υπόψη ότι, σύμφωνα με το σύνταγμα, η Βουλή μπορεί μόνο να περικόψει δαπάνες, αλλά δεν έχει συνταγματικό δικαίωμα να αυξήσει τις δαπάνες που προτείνει η κυβέρνηση ή να εγκρίνει σχέδια που αποσκοπούν στη

διαφοροποίηση της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και περιβαλλοντικής πολιτικής της κυβέρνησης. Η Βουλή μπορεί μόνο να επεμβαίνει σε φορολογικά νομοσχέδια. Πρόσθετα, η κυβερνητική πολιτική σε αυτούς και άλλους σημαντικούς τομείς καθορίζεται με εξειδικευμένα και επιμέρους νομοθετήματα, φορολογίες και σχέδια που υποβάλλονται στη Βουλή στη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Συνακόλουθα, ο ετήσιος προϋπολογισμός δεν καθορίζει την πλήρη οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική, εκπαιδευτική και περιβαλλοντική πολιτική του κράτους. Με αυτή και μόνο με αυτή την έννοια πρέπει να ερμηνευτεί η θετική ψήφος που δίνει το Δημοκρατικό Κόμμα για την έγκριση του προϋπολογισμού 2000. Κάτω από αυτή την επιφύλαξη και αποσαφήνιση το Δημοκρατικό Κόμμα, όπως είπα, θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό 2000.

Έχω τη γνώμη ότι η συζήτηση του ετήσιου προϋπολογισμού στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής και κατά ακολουθία στην ολομέλεια πρέπει να προσφέρει πρόσθετα την ευκαιρία για επιδίωξη συναινετικών λύσεων μεταξύ Βουλής και κυβέρνησης πάνω σε ευρύτερα θέματα πολιτικής, για να μην περιορίζεται η επιλογή της Βουλής μόνο μεταξύ της έγκρισης ή της απόρριψης ή περικοπής δαπανών ή της αποχής από την έγκριση των προϋπολογισμών.

Είχα την ελπίδα ότι στα πλαίσια μιας τέτοιας συζήτησης θα μπορούσαν να καλυφθούν σημαντικές πτυχές της ευρύτερης οικονομικής πολιτικής του κράτους, όπως είναι η αναπτυξιακή, η σταθεροποιητική, η δημοσιονομική, η πιστωτική/νομισματική, η κοινωνική, η πολιτιστική, η περιβαλλοντική και η εκπαιδευτική.

Όλα αυτά σε σύγκριση και με μέτρο το στρατηγικό σχέδιο της περιόδου 1999-2003 που έχει καταρτίσει η κυβέρνηση, ώστε η Βουλή να μπορεί να κρίνει και να αξιολογήσει κατά πόσο οι δαπάνες που προβλέπονται στον προϋπολογισμό ανταποκρίνονται και αντανακλούν, και σε ποιο βαθμό, τις προτεραιότητες που καθόρισε το στρατηγικό σχέδιο 1999-2003 ή η ενταξιακή πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ήλπιζα και προσπάθησα να κατευθύνω τις συζητήσεις για τον προϋπολογισμό στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής προς αυτή την κατεύθυνση. Έγραφα υπομνήματα στη γραμματεία της Βουλής και στον Υπουργό Οικονομικών εισηγούμενος αυτή τη νέα διαδικασία και αυτό το νέο πλαίσιο εξέτασης του προϋπολογισμού. Υπήρχαν όλα τα διαδικαστικά εχέγγυα γι' αυτή τη νέα εξέταση:

- Είχαμε νέο πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών.
- Είχαμε νέο Υπουργό Οικονομικών, που προερχόταν από τον ιδιωτικό τομέα και έτσι θα είχε μια άλλη θεώρηση των πραγμάτων και που είναι περισσότερο ελεύθερος από τα καθιερωμένα.
- Είχαμε το νέο στρατηγικό σχέδιο 1999-2003, που μπορούσε και έπρεπε να καταστεί ο άκμονας και το μέτρο σύγκρισης των δαπανών του προϋπολογισμού με τους στρατηγικούς στόχους του σχεδίου.

Εγώ θεωρώ απώλεια της ευκαιρίας το γεγονός ότι, παρά τις νέες αυτές προοπτικές, η εξέταση των προϋπολογισμών στην επιτροπή Οικονομικών ακολούθησε την πεπατημένη οδό των τελευταίων τριάντα χρόνων.

Η διαδικασία συζήτησης του προϋπολογισμού

Είναι φυσικό και έχει καταντήσει τελετουργικό στα πλαίσια της συζήτησης των προϋπολογισμών οι ομιλίες να επεκτείνονται στη συζήτηση της ευρύτερης οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής της κυβέρνησης. Παρ' όλο που, όπως ήδη έχω αναφέρει, ο ετήσιος προϋπολογισμός είναι η καταγραφή των σκοπούμενων δαπανών για το νέο χρόνο, είναι αναπόφευκτο η συζήτηση του ετήσιου προϋπολογισμού να επεκτείνεται στη γενικότερη οικονομική και δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης. Η καταγραφή των δαπανών αναγκαστικά αντανάκλα, στον περιορισμένο βαθμό που έχω αναφέρει, τα αποτελέσματα και τις προοπτικές της ευρύτερης δημοσιονομικής και οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης.

Σε αυτή την προσπάθεια η Βουλή έχει εξ αντικειμένου τρεις σοβαρούς περιορισμούς:

- Πρώτος περιορισμός που αντιμετωπίζει η Βουλή είναι η μορφή παρουσίασης του προϋπολογισμού. Πρέπει να επισημανθεί ότι για πρώτη φορά ο προϋπολογισμός για το επόμενο έτος έχει παρουσιαστεί ενοποιημένος ή τουλάχιστο με μια μορφή ενοποίησης. Αυτή είναι σημαντική πρόοδος, για την οποία πρέπει να εκφραστεί ικανοποίηση και να αποδοθούν εύσημα. Υπολείπονται αρκετές άλλες διαφοροποιήσεις στην παρουσίασή του. Σημειώνουμε με ικανοποίηση τις διαβεβαιώσεις του Υπουργού Οικονομικών και των αρμοδίων ότι γίνονται οι αναγκαίες νομοθετικές και πρακτικές ρυθμίσεις για περαιτέρω βελτίωση. Τέτοιες ρυθμίσεις

πρέπει να αποβλέπουν στη συγχώνευση κονδυλίων για δαπάνες της ίδιας μορφής, στην αποφυγή επικαλύψεων ομοιογενών δαπανών, στο διαχωρισμό των κεφαλαιουχικών δαπανών από τις καταναλωτικές και στη συγκριτική παρουσίαση των δαπανών για συνεχιζόμενα έργα - με παρουσίαση και του ρυθμού υλοποίησης των έργων- και των δαπανών που προορίζονται για νέα έργα και σχέδια ανάπτυξης.

Συναφής με την παρουσίαση των δαπανών είναι η ανάγκη για συνάρτηση αυτών των δαπανών προς τις πρόνοιες και τους στόχους του στρατηγικού σχεδίου 1999-2003. Στον προϋπολογισμό που εξετάζουμε δεν υπάρχει καμιά αναφορά στο στρατηγικό σχέδιο ούτε συνάρτηση των δαπανών προς τους στόχους και επιδιώξεις του σχεδίου.

- Δεύτερος περιορισμός που αντιμετωπίζει η Βουλή είναι ότι δεν παρέχεται στη Βουλή η ευχέρεια, προτού καταρτιστεί ο προϋπολογισμός, να εκφέρει άποψη ή εισηγήσεις είτε σχετικά με τις δαπάνες είτε σχετικά με τους ευρύτερους στόχους και πολιτική πάνω στους οικονομικούς ή δημοσιονομικούς τομείς. Η Βουλή δεν έχει λόγο ούτε γνώση για σχέδια ή προτάσεις που έχουν υποβάλει τα υπουργεία και αποκόπηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών, ώστε η Βουλή να μπορεί να εκφράσει άποψη για την ιεράρχηση προτεραιοτήτων.

Κατά τη γνώμη μου, ο Υπουργός Οικονομικών πρέπει να είναι παρών σε κάθε συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών, για να εκφράζει τη γενικότερη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης ανά υπουργείο. Να μην ξεχνούμε ότι, σύμφωνα με το σύνταγμα, μόνο ο Υπουργός των Οικονομικών, με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, δικαιούται να υποβάλλει στη Βουλή προτάσεις δαπανών για τον προϋπολογισμό κανένας άλλος υπουργός. Και αυτό, κατά τη σύνταξη του συντάγματος της Κύπρου, κρίθηκε ως μεγάλο πλεονέκτημα για την ελληνοκυπριακή πλευρά και σημαντική βελτίωση των συνθηκών Ζυρίχης-Λονδίνου. Δεν είναι της ώρας ούτε το θέμα μου να εξηγήσω τη μεγάλη σημασία αυτής της πρόνοιας.

Όλες αυτές τις απόψεις τις έχω επανειλημμένα εκφράσει στην επιτροπή Οικονομικών, στην οποία μετέχω ως μέλος, τόσο προφορικά όσο και με γραπτά υπομνήματά μου. Τις επαναλαμβάνω τώρα δημόσια, με την ελπίδα ότι η κοινή γνώμη και ο τύπος θα τις κρίνουν αντικειμενικά, ώστε, αν αυτές κριθούν βάσιμες, η γενικότερη δημόσια υποστήριξή τους να προωθήσει την εφαρμογή τους.

- Τρίτος και σοβαρότερος περιορισμός που αντιμετωπίζει η Βουλή στην εξέταση των προϋπολογισμών είναι ότι αυτό που έχει μπροστά της η Βουλή στην εξέταση των προϋπολογισμών είναι μόνο το σκέλος των δαπανών. Δε βρίσκεται μπροστά στη Βουλή το δεύτερο σημαντικό σκέλος, που είναι το σκέλος των εσόδων, με βάση τα οποία η Βουλή πρέπει να αποφασίσει και να εγκρίνει τις δαπάνες. Είναι αυτονόητο ότι, αν δεν ξέρεις τι έσοδα θα έχεις μέσα στο χρόνο, δεν μπορείς να αποφασίσεις υπεύθυνα πόσες δαπάνες μπορείς ή δικαιούσαι να εγκρίνεις.

Αυτό είναι ένα πολυσυζητημένο θέμα, που ταλανίζει την Κυπριακή Δημοκρατία από την εγκαθίδρυσή της το 1960 μέχρι σήμερα. Το θέμα είναι περίπλοκο και σοβαρό και άπτεται τόσο συνταγματικών όσο και πρακτικών θεμάτων, που εγείρονται τόσο από το γεγονός ότι στην Κύπρο έχουμε προεδρικό σύστημα όσο και από πρακτικούς λόγους, από το γεγονός της μικρής μας οικονομίας και των προκαθορισμένων και περιορισμένων αντικειμένων φορολογίας.

Το θέμα δεν είναι ούτε απλό ούτε επιδέχεται απλουστευμένες και απλοϊκές λύσεις. Νομίζω ότι δεν μπορούμε να απαντήσουμε σε αυτό το σοβαρό θέμα με μια δογματική και απλουστευμένη απάντηση, ότι δηλαδή μαζί και παράλληλα με τον προϋπολογισμό πρέπει η κυβέρνηση να υποβάλλει και τις φορολογικές της προτάσεις, όπως και το πρόγραμμα που πρέπει να καταρτίζει η κυβέρνηση για τη χρηματοδότηση των ταμειακών ελλειμμάτων και των άλλων κρατικών δαπανών.

Είναι γνωστοί οι συνταγματικοί περιορισμοί που δεν επιτρέπουν στη Βουλή να προτείνει ή να συζητήσει ή να εγκρίνει δαπάνες που συνιστούν επιβάρυνση στον προϋπολογισμό δαπανών που προτείνει η κυβέρνηση. Από πρακτικής άποψης, διότι τα αντικείμενα φορολογίας στη μικρή οικονομική οντότητα της Κύπρου που είναι δυνατό να αποδώσουν σημαντικά έσοδα στην κυβέρνηση είναι καθορισμένα και γνωστά:

- Είναι οι φόροι κατανάλωσης στα αυτοκίνητα, στα τσιγάρα, στα αναψυκτικά, στα αλκοολούχα ποτά και σε ελάχιστα άλλα.
- Είναι τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων και τα τέλη μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας.
- Είναι ο φόρος εισοδήματος και ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).

- Είναι οι εισαγωγικοί δασμοί, στην έκταση που αυτό επιτρέπεται από τις διεθνείς συμβάσεις που έχει υπογράψει η Κύπρος.

Σκεφθείτε πόσα περιθώρια κερδοσκοπίας διανοίγονται για τους εισαγωγείς ή παραγωγούς αυτοκινήτων, οινοπνευματωδών ποτών, τσιγάρων και αναψυκτικών και των άλλων προϊόντων μαζικής κατανάλωσης, όταν όλοι θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι, αν θα επιβληθούν αυξήσεις, αυτές θα επιβληθούν ταυτόχρονα με την έγκριση των προϋπολογισμών το Γενάρη ή το Φεβράρη κάθε χρόνου.

Η οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση

Τονίζω και πάλι τους συνταγματικούς και εξ αντικειμένου περιορισμούς που, κάτω από το δικό μας προεδρικό σύστημα, ισχύουν για τη συζήτηση του ετήσιου προϋπολογισμού.

Το υλικό που σήμερα έχει μπροστά της η Βουλή είναι από τη μια ο κατάλογος των δαπανών και από την άλλη η ομιλία που κατέθεσε ο Υπουργός Οικονομικών στη Βουλή στη συνεδρία της 20ής Γενάρη 2000, που διαγράφει τις προθέσεις της κυβέρνησης πάνω στο θέμα για το έτος 2000 και που αναγκαστικά διατυπώνεται με πολλή γενικότητα και συνιστά απαρίθμηση στόχων και επιδιώξεων, χωρίς παράθεση των νομοθετικών και πρακτικών τρόπων για επίτευξη αυτών των στόχων, ώστε να μπορεί να τοποθετηθεί η Βουλή κατά συγκεκριμένο τρόπο πάνω σε αυτή τη δήλωση προθέσεων.

Με λίγα λόγια, η συζήτηση της σφαιρικής οικονομικής, δημοσιονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και άλλης πολιτικής της κυβέρνησης αναγκαστικά περιορίζεται:

- σε ανάλυση και κρίση των αποτελεσμάτων του οικονομικού έτους που πέρασε, δηλαδή του 1999 και
- σε ανάλυση, κρίση και επίκριση των διακηρυγμένων προθέσεων και στόχων της κυβέρνησης, χωρίς στην πράξη να έχουμε μπροστά μας τα νομικά και πρακτικά μέτρα με τα οποία η κυβέρνηση προτίθεται να υλοποιήσει τις προθέσεις και τους στόχους της, ώστε να μπορούμε να κρίνουμε και να αξιολογήσουμε την ορθότητα και την αποτελεσματικότητά τους.

Αναγκαστικά λοιπόν τόσο η ανάλυση και εκτίμηση του οικονομικού έτους που πέρασε, του 1999, όσο και η αξιολόγηση των προοπτικών για τον τρέχοντα χρόνο, το 2000, βασίζονται στους διάφορους οικονομικούς δείκτες που προσφέρονται από τη στατιστική ανάλυση τόσο των αποτελεσμάτων του χρόνου που πέρασε όσο και των προοπτικών για το χρόνο που έρχεται. Είναι αναμενόμενο λοιπόν ότι καθένας επιλέγει τους οικονομικούς δείκτες που κρίνει ότι είναι καθοριστικοί είτε για τη σωστή αξιολόγηση του παρελθόντος είτε για τη σωστή εκτίμηση των προοπτικών.

Κατά συνέπεια, είναι αναμενόμενο ότι από τη μια, έγκυρα και τεκμηριωμένα, με βάση επιλεγόμενους δείκτες, ακούμε από τη συγκυβέρνηση -και έχουμε ακούσει από την ομιλία του συναδέλφου κ. Δημητρίου- ότι η οικονομία βρίσκεται σε ανοδική πορεία ως αποτέλεσμα της πολιτικής που ακολούθησε η κυβέρνηση και από την άλλη, εξίσου έγκυρα και εξίσου τεκμηριωμένα αλλά με χρήση άλλων δεικτών που επιλέγονται, ότι η οικονομία βαδίζει προς το χείλος της οικονομικής καταστροφής.

Και όπως συνήθως συμβαίνει για πλείστα όσα θέματα βασίζονται πάνω σε υποκειμενικές κρίσεις, ειδικότερα πάνω σε θέματα οικονομίας που ούτε οι οικονομολόγοι συμφωνούν μεταξύ τους, είτε για τη σημασία των οικονομικών δεικτών είτε για τα αίτια και τα αιτιατά των εξελίξεων, η αλήθεια βρίσκεται κάπου στο μέσο των δυο ακραίων θέσεων. Η αλήθεια βρίσκεται στο κέντρο και καθορίζεται ανάλογα με τη σημασία και ερμηνεία των επιλεγόμενων δεικτών που χρησιμοποιούνται.

Κατά τη γνώμη και εκτίμηση του Δημοκρατικού Κόμματος, από τη μια ούτε όλα είναι ρόδινα στον οικονομικό τομέα ούτε οι στόχοι της κυβέρνησης είναι εφικτοί και από την άλλη ούτε η οικονομία βρίσκεται τώρα στην καταστροφή. Κατά την εκτίμηση του Δημοκρατικού Κόμματος, ούτε αυτοϊκανοποίηση για την οικονομική κατάσταση της χώρας δικαιολογείται αλλά ούτε και μηδενισμός των προσπαθειών και της πολιτικής της κυβέρνησης είναι δικαιολογημένος.

Κατά τη γνώμη μας, επικρίσεις, και πολύ έντονες, δικαιολογούνται και επιβάλλονται για την παράλειψη της κυβέρνησης, με σχεδόν παθητικό τρόπο, να καταρτίσει σχέδιο για αντιμετώπιση της κατολισθησης των πιο σημαντικών από τους οικονομικούς δείκτες και του σοβαρού κινδύνου που συνυπάρχει, εφόσον και επειδή η οικονομία μας εξαρτάται τόσο πολύ από εξωγενείς παράγοντες. Άλλωστε, όλες οι εκθέσεις και αναλύσεις, τόσο από κυβερνητικής όσο και από κομματικής πλευράς, τονίζουν το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν στον τόπο μας, στην εύθραυστη και μικρή οικονομία μας, οι εξωγενείς παράγοντες, όπως είναι ο τουρισμός, οι ισοτιμίες των ξένων νομισμάτων, οι τιμές των πετρελαιοειδών και οι καιρικές συνθήκες.

Αυτή η διαπίστωση δεν είναι μόνο δική μας. Είναι η ομόφωνη διαπίστωση της επιτροπής Οικονομικών της Βουλής, και διαβάζω αυτολεξεί από το τέλος της σελίδας 9 και την αρχή της σελίδας 10 της έκθεσης της επιτροπής. Λέει η έκθεση:

«Η επιτροπή, σχολιάζοντας τις θετικές εντυπώσεις που παρουσιάζουν βασικά οικονομικά μεγέθη, όπως είναι ο ρυθμός ανάπτυξης, ο πληθωρισμός και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, σημειώνει ότι οι καλές επιδόσεις των πιο πάνω μεγεθών οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στο ευνοϊκό διεθνές περιβάλλον, γι' αυτό και δε δικαιολογούν εφησυχασμό αλλά συνεχή προσπάθεια για διατήρησή τους. Ειδικότερα, η επιτροπή σημειώνει ότι ο ικανοποιητικός ρυθμός ανάπτυξης οφείλεται στην ικανοποιητική επίδοση του τουριστικού κυρίως τομέα. Ο ρυθμός πληθωρισμού οφείλεται στην ελευθεροποίηση του εμπορίου, στη σύνδεση της κυπριακής λίρας με το ευρώ και στο χαμηλό διεθνή πληθωρισμό, ενώ το μειωμένο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αποδίδεται και πάλι στην καλή επίδοση της τουριστικής κίνησης. Τα στοιχεία αυτά ενισχύουν την άποψη της εξάρτησης της οικονομίας μας από μη ελεγχόμενους παράγοντες και την ανάγκη αυτή να ενδυναμωθεί, ώστε να μην κινδυνεύει από διακυμάνσεις εξωγενών παραγόντων.»

Κατά συνέπεια, ακόμα και με επιλεκτική επιλογή των οικονομικών δεικτών που δείχνουν βελτίωση, όπως αυτούς που έχει αναφέρει ο συνάδελφος κ. Δημητρίου, η επιτροπή Οικονομικών ομόφωνα αποδίδει αυτή τη βελτίωση κατά κύριο λόγο σε εξωγενείς παράγοντες και κατά δευτερεύοντα λόγο στην πολιτική της κυβέρνησης.

Τέτοιοι δείκτες που παρουσιάζουν βελτίωση είναι, και είναι οι μόνοι:

- Ο ρυθμός ανάπτυξης, που πραγματικά είναι ένας πολύ σημαντικός και βασικός δείκτης, που κατά το 1999 έχει κυμανθεί γύρω στο 4,5% σε σύγκριση με 5% κατά το 1998 και, έστω και με τη μικρή κάμψη, είναι ψηλότερος ρυθμός ανάπτυξης από το μέσο όρο ρυθμού ανάπτυξης που επικράτησε το 1999 στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διατήρηση του ρυθμού ανάπτυξης στο 4,5% είναι πραγματικά ένα πολύ θετικό στοιχείο, αλλά, σύμφωνα με την ομόφωνη έκθεση της επιτροπής, αυτή η θετική εξέλιξη οφείλεται κυρίως στην ικανοποιητική επίδοση του τουριστικού τομέα και των υπηρεσιών, δηλαδή σε εξωγενείς παράγοντες.
- Η μείωση του πληθωρισμού από 2,2% το 1998 στο 1,5% το 1999. Ανάλογα χαμηλό ποσοστό πληθωρισμού προβλέπεται για το 2000. Η επιβεβαίωση αυτής της πρόβλεψης βέβαια θα εξαρτηθεί από τα φορολογικά μέτρα που θα εισηγηθεί η κυβέρνηση και από την έγκρισή τους ή όχι από τη Βουλή.

Η συγκράτηση του πληθωρισμού σε αυτά τα χαμηλά επίπεδα είναι αναμφισβήτητα πολύ θετική εξέλιξη. Σύμφωνα με τη δήλωση του ίδιου του Υπουργού Οικονομικών, η θετική διακύμανση και αυτού του δείκτη οφείλεται κατά κύριο λόγο σε εξωγενείς παράγοντες και είναι αποτέλεσμα της ελευθεροποίησης του εμπορίου, της σύνδεσης της κυπριακής λίρας με το ευρώ και του χαμηλού διεθνούς πληθωρισμού, που, εφόσον είμαστε εισαγωγική χώρα, επηρεάζει άμεσα τον πληθωρισμό στην Κύπρο.

Σχετικά με το θέμα του ρυθμού πληθωρισμού, πρέπει να αναφερθεί ότι η εισαγωγή ξένων προϊόντων σε χαμηλότερες τιμές συγκράτησε μεν τον εγχώριο πληθωρισμό σε χαμηλά επίπεδα, αλλά αυτό είχε ως παράλληλο αποτέλεσμα σοβαρό πλήγμα στους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων και στην εγχώρια βιομηχανία, που δεν είναι ακόμα σε θέση να αντιμετωπίσουν το συναγωνισμό από τα εισαγόμενα φθηνότερα προϊόντα.

Είναι γεγονός ότι η κυβέρνηση προσπάθησε να απαμβλύνει το πλήγμα παρέχοντας οικονομική και άλλη βοήθεια σε αυτές τις τάξεις που έχουν πληγεί. Όμως αυτό το πλήγμα δεν πρέπει να κρίνεται και να αντιμετωπίζεται ως παροδικό φαινόμενο, διότι η ανάγκη για παροχή βοήθειας θα είναι μόνιμη και επαναλαμβανόμενη ανάγκη. Από την άλλη, αυτή είναι μια πρώτη γεύση για το τι πρόκειται να ακολουθήσει, σε συνεχώς εντεινόμενο ρυθμό, όσο προχωρεί η ελευθεροποίηση του εμπορίου και η εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Αυτή η περίπτωση είναι ένα παράδειγμα αυτού που τόνισα στην αρχή, δηλαδή ότι αυτό που επιβάλλεται τώρα δεν είναι η πυροσβεστική αντιμετώπιση των πληγμάτων με επιχορηγήσεις και εφάπαξ οικονομική βοήθεια αλλά η κατάρτιση και εφαρμογή μακροπρόθεσμης πολιτικής από την κυβέρνηση και ειδικότερα από το Υπουργείο Γεωργίας και το Υπουργείο Βιομηχανίας, για μια πιο μόνιμη στήριξη αυτών των τομέων, που να διασφαλίζει τη βιωσιμότητά τους.

Επιβάλλεται, τώρα και όχι αύριο, η επινόηση συγκροτημένης μακροπρόθεσμης πολιτικής για αντιμετώπιση των ανταγωνιστικών προκλήσεων που αναμφίβολα θα αντιμετωπίσουν οι τομείς της γεωργίας και βιομηχανίας όσο εντείνεται η εναρμόνιση και όσο εντατικοποιείται η παγκοσμιοποίηση του εμπορίου και της βιομηχανίας. Μιας ευφάνταστης και ρηξικέλευθης πολιτικής, που έχει χρέος να επινοήσει και να προτείνει η κυβέρνηση και, αφού τη συζητήσει

με τους ενδιαφερόμενους κάτω από το φάσμα των σημερινών και προβλεπόμενων πραγματικοτήτων, νομικών και οικονομικών και όσων συνδέονται με την ενταξιακή μας πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, να συγκεκριμενοποιήσει με σχέδια και νομοθεσία που να κατατεθεί και να συζητηθεί στη Βουλή.

Τέτοιου είδους συζήτηση δεν έγινε ούτε υπήρχε δυνατότητα να γίνει στα πλαίσια της εξέτασης του προϋπολογισμού στη Βουλή. Και αυτό είναι το κύριο και βασικό θέμα που έθεσα και θέτω με αυτή την ομιλία, η επείγουσα ανάγκη αναβάθμισης των συζητήσεων για τον προϋπολογισμό στην επιτροπή Οικονομικών σε συζητήσεις θεμάτων πολιτικής και αρχών.

Σίγουρα οι δαπάνες για τα σχέδια στήριξης ειδικών τάξεων γεωργών και τομέων γεωργικής παραγωγής όπως και τα σχέδια στήριξης της βιομηχανίας είναι καλοδεχούμενα και αναγκαία. Αλλά δεν παύουν να είναι εφήμερα πυροσβεστικά σχέδια. Εκείνο που επιβάλλεται δεν είναι η πυρόσβεση αλλά η προληπτική χάραξη μακρόπνοης, μακροπρόθεσμης και ρεαλιστικής πολιτικής, όχι μόνο για το σήμερα ή έστω και το αύριο αλλά για μακρόχρονη αναδιάρθρωση των τομέων της γεωργίας και της βιομηχανίας.

- Ο τρίτος και σημαντικός οικονομικός δείκτης που κινήθηκε ευνοϊκά είναι

το έλλειμμα του ισοζυγίου των τρεχουσών συναλλαγών, που μειώθηκε από 6,7% του Α.Ε.Π. το 1998 στο 4% κατά το 1999. Όμως η βελτίωση και αυτού του δείκτη, τόσο στην ομιλία του Υπουργού Οικονομικών όσο και στην ομόφωνη έκθεση της επιτροπής Οικονομικών, αποδίδεται σε εξωγενείς παράγοντες, όπως είναι η καλή επίδοση της τουριστικής κίνησης, αλλά και σε εσωγενείς παράγοντες, όπως είναι “η συγκριτικά μικρή αύξηση των εισαγωγών” (σελ. 4 της έκθεσης) ίσως λόγω κάμψης της εσωτερικής κατανάλωσης.

Αφήνω κατά μέρος το δείκτη για την ανεργία, που βρίσκεται μεν σε χαμηλό επίπεδο αλλά ανησυχητική είναι η αυξητική του τάση, η επιμήκυνση της περιόδου ανεργίας για κάποιες ειδικότητες και η σύνθεση του συνεχώς αυξανόμενου καταλόγου των ανέργων.

Αυτοί είναι τρεις σημαντικοί δείκτες της οικονομίας που κινήθηκαν θετικά. Ήδη έχουμε ακούσει και είμαι βέβαιος ότι στη συνέχεια της συζήτησης για τον προϋπολογισμό θα ακούσουμε και πολλές άλλες επιλεκτικές αναφορές σε αυτούς τους τρεις θετικούς δείκτες, για στήριξη του ισχυρισμού ότι η οικονομία της Κύπρου αναπτύσσεται ικανοποιητικά και ότι τα εύσημα γι’ αυτό πρέπει να αποδοθούν στην κυβέρνηση. Εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος δε μηδενίζουμε και δεν παραγνωρίζουμε τη σοβαρή σημασία που έχει για την οικονομία του τόπου η θετική εξέλιξη αυτών των τριών δεικτών. Ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών αλλά και η έκθεση της επιτροπής Οικονομικών διαπιστώνουν ότι οι θετικές εξελίξεις αυτών των τριών δεικτών οφείλονται σε εξωγενείς παράγοντες. Είναι όμως σημαντικό όλοι οι ενδιαφερόμενοι να παραδεχτούν με ειλικρίνεια ότι οι ευνοϊκοί ρυθμοί ανάπτυξης των τριών οικονομικών δεικτών που έχω αναφέρει είναι προσωρινοί και περιστασιακοί και απλώς αναβάλλουν αλλά δε θεραπεύουν τις σοβαρές διαρθρωτικές αδυναμίες της κυπριακής οικονομίας.

Έχει καταντήσει μονότονη και ανιαρά επαναλαμβανόμενη επωδός κάθε οικονομικής ανάλυσης το ότι η κυπριακή οικονομία παρουσιάζει επικίνδυνες διαρθρωτικές αδυναμίες. Δεχόμαστε αδιαμφισβήτητα αυτή τη διαπίστωση. Αυτό δεν είναι το ερώτημα. Το αγωνιώδες ερώτημα είναι ποια είναι τα διαρθρωτικά μέτρα που μπορούν να ληφθούν και, αν υπάρχουν, γιατί δε λήφθηκαν από διαδοχικές κυβερνήσεις εδώ και σαράντα χρόνια από την ανεξαρτησία. Το ερώτημα καθίσταται πιο επιτακτικό τώρα, όταν οι διαρθρωτικές αδυναμίες της οικονομίας έχουν καταστεί πιο πιεστικές και πιο επικίνδυνες.

Θα θέλαμε, στην πραγματικότητα δικαιούμαστε και απαιτούμε, να ακούσουμε ένα μακροπρόθεσμο και συγκροτημένο σχέδιο δράσης από την κυβέρνηση, όχι εποχιακά και περιστασιακά μέτρα της κυβέρνησης, αλλά ένα μακροπρόθεσμο και συγκροτημένο σχέδιο δράσης από την κυβέρνηση για σταδιακή και μακρόχρονα τελική απάμβλυνση αυτών των διαρθρωτικών αδυναμιών που όλοι γνωρίζουμε και όλοι διαπιστώνουμε. Η απουσία προτάσεων και η αποφυγή συζητήσεων πάνω σε τέτοια βασικά θέματα πολιτικής για άρση των διαρθρωτικών αδυναμιών της οικονομίας απλώς εμπεδώνουν την πεποίθηση ότι δεν υπάρχει συζήτηση πάνω στην πολιτική, απλούστατα γιατί η κυβέρνηση δεν έχει να παρουσιάσει κανένα σοβαρό σχέδιο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών της οικονομίας. Αν έχουν τέτοιο σχέδιο, δεν το έχουν παρουσιάσει. Αν το έχουν παρουσιάσει, εγώ δε το έχω αντιληφθεί και δε νομίζω ότι είμαι ο πιο ανίδεος από τους βουλευτές.

Αρκεί να λεχθεί ότι ο προϋπολογισμός 2000 που συζητούμε υποβάλλεται για εφαρμογή του δεύτερου χρόνου του στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης 1999-2003. Ποιος ξέρει αυτό το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης 1999-2003; Με ποιους συζητήθηκε, έξω από το κυβερνητικό κατεστημένο, και από ποιους εγκρίθηκε; Μόνο από τους κυβερνητικούς λειτουργούς; Και όμως το

λεγόμενο στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης προνοεί φορολογική πολιτική, προνοεί πρόγραμμα επενδύσεων, προνοεί αναδιάρθρωση παραγωγικών δραστηριοτήτων και πολλά άλλα, που συνεπάγονται σοβαρές θυσίες από τους λεγόμενους εταίρους στον κοινωνικό ιστό, δηλαδή τους εργαζομένους, τους εργοδότες και τους αυτοεργοδοτούμενους.

Δεν ξέρω πόσοι από τους αξιότιμους συναδέλφους βουλευτές που τώρα ή στο προσεχές μέλλον θα κληθούν να ψηφίσουν τα φορολογικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου 1999-2003 έχουν γνώση και έχουν μελετήσει αυτό το στρατηγικό σχέδιο, που υποτίθεται ότι εφαρμόζεται από το οικονομικό έτος 1999 που πέρασε. Εγώ έχω ζητήσει στην επιτροπή Οικονομικών και αργότερα προσωπικά από τον Υπουργό Οικονομικών και πήρα αντίγραφο του στρατηγικού σχεδίου 1999-2003. Ευχαριστώ και δημόσια τον υπουργό για την πρόθυμη ανταπόκρισή του στην παράκλησή μου. Έχω διαβάσει το σχέδιο και, σας διαβεβαιώνω προσπάθησα να συναρτήσω τις πρόνοιες του στρατηγικού σχεδίου, που υποτίθεται ότι εφαρμόζεται από το οικονομικό έτος 1999, με τις πρόνοιες του προϋπολογισμού 2000 που εξετάζουμε, για να διαπιστώσω κατά πόσο ο προϋπολογισμός 2000 αποσκοπεί στη μερική ή ολική εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου. Είναι με κάποια αμηχανία που αναγκάζομαι να παραδεχτώ ότι δε βρήκα καμιά συνάφεια ούτε έχω διαπιστώσει ότι δαπάνες που προβλέπονται στον προϋπολογισμό 2000 αναγκαστικά αντανακλούν τους στόχους ή τις επιδιώξεις του στρατηγικού σχεδίου 1999-2003

Οι αρνητικοί οικονομικοί δείκτες

Παράλληλα με τη θετική εξέλιξη των οικονομικών δεικτών που έχω προαναφέρει και που η θετική εξέλιξή τους οφείλεται κατά κύριο λόγο σε εξωγενείς παράγοντες, υπάρχουν άλλοι σημαντικοί δείκτες που έχουν επικίνδυνα αρνητική εξέλιξη.

Πρέπει να τονισθεί ιδιαίτερα ότι από τη μια οι δείκτες με αρνητική εξέλιξη έχουν μεγαλύτερη και πιο αποφασιστική σημασία, ειδικά για την οικονομία της Κύπρου, και από την άλλη αυτή η αρνητική κατολίπηση δεν οφείλεται σε εξωγενείς παράγοντες και άρα η ευθύνη βαρύνει την κυβέρνηση, τις αποφάσεις της, την πολιτική της ή την παράλειψη για λήψη αποφάσεων και την αδράνειά της.

Πρέπει να είναι φανερό σε όλους ότι οι πιο σημαντικοί και πιο καθοριστικοί δείκτες της οικονομίας επιδεινώθηκαν περαιτέρω. Μπορεί να λεχθεί, και αυτό δεν είναι εντελώς αβάσιμο, ότι η σημερινή ανησυχητική κατάσταση της οικονομίας είναι το συσσωρευμένο αποτέλεσμα των διαρθρωτικών αδυναμιών της οικονομίας μας και το μεταकुλισθέν αποτέλεσμα απραξίας και αναποφασιστικότητας που επιδείχθηκε εδώ και μια σειρά ετών και από προηγούμενες κυβερνήσεις. Εμείς δεν είμαστε αρνητικοί και δε θα αρνηθούμε ότι υπάρχει κάποια βάση σε αυτή την άποψη.

Ταυτόχρονα όμως πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι αυτή η κυβέρνηση ήδη άγει τη δεύτερη συνεχή πενταετή θητεία της και είχε αρκετό χρόνο και ευχέρεια να λάβει τα αναγκαία ριζικά μέτρα και τις οδυνηρές αποφάσεις, που μπορεί να είχαν πολιτικό κόστος για την κυβέρνηση, αλλά τουλάχιστον η κυβέρνηση θα μπορούσε να πείσει ότι ενεργεί και αποφασίζει πάνω σε ένα συγκροτημένο σχέδιο δράσης, που παρέχει τα εγγύα για μελλοντική άρση των διαρθρωτικών αδυναμιών της οικονομίας και για αναστροφή της δημοσιονομικής διολίσθησης.

Κατά την άποψη του Δημοκρατικού Κόμματος, το πιο καθοριστικό αλλά ταυτόχρονα και το πιο ανησυχητικό φαινόμενο είναι ότι οι δημόσιες δαπάνες εξακολουθούν να αυξάνονται με γεωμετρική πρόοδο και με συνεχώς αυξανόμενο ρυθμό, δυσανάλογα από το ρυθμό ανάπτυξης των δημόσιων εσόδων. Αυτή η θεμελιώδης και καθοριστική τάση αναπόφευκτα οδηγεί σε άλλες πληγές, που δεν μπορούν να θεραπευθούν, αν δεν αρθεί η γενεσιουργός αιτία:

Και αδιάφευστα οι οικονομικοί δείκτες αποδεικνύουν ότι υπάρχει-

- συνεχής και ασταμάτητη αύξηση του ταμειακού ελλείμματος, που συνακόλουθα οδηγεί στην αύξηση της εξάρτησης του κράτους από εξωτερικές και εσωτερικές πηγές χρηματοδότησης.

Από £670 εκατομ. το 1998, το 1999 το ταμειακό έλλειμμα αυξήθηκε σε £695 εκατομ. και η πρόβλεψη για το έτος 2000 είναι ότι θα ανέλθει σε £771 εκατομ.:

- συνεχής αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και σε ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος. Από £258 εκατομ. που ήταν το 1998, το 1999 ανήλθε σε £276 εκατομ. ή σε 5,6% του Α.Ε.Π., ξεπερνώντας έτσι στο διπλάσιο περίπου το αντίστοιχο κριτήριο του Μάαστριχτ. Ακόμα και αν τα τελικά αποτελέσματα του 1999 δείξουν

ότι το ποσοστό παρέμεινε στο 5% λόγω μη πραγματοποίησης μερικών δαπανών, πάλι παραμένουμε πολύ πάνω από το σχετικό κριτήριο του Μάαστριχτ.

Ας ληφθεί υπόψη, για λόγους σύγκρισης, ότι το ποσοστό του δημοσιονομικού ελλείμματος το 1995 ήταν μόνο 1% του Α.Ε.Π.

- Αυτά τα μεγέθη αναπόφευκτα οδηγούν στη συνεχή αύξηση του δημόσιου χρέους, από £4,5 δις το 1998, σε £5,6 δις το έτος 2000 ή σε 107,8% του Α.Ε.Π., ξεπερνώντας ακόμα ένα από τα κριτήρια του Μάαστριχτ.
- Αυτό το δυσθεώρητο δημόσιο χρέος οδηγεί φέτος, και για πρώτη φορά στην ιστορία της ανεξάρτητης Κυπριακής Δημοκρατίας, στην ανάγκη να δανείζεται για να πληρώσει έστω και τους τόκους των δανείων.

Οι οικονομικοί δείκτες που έχω αναφέρει καταδεικνύουν ότι πια, όχι μόνο εξελικτικά αλλά και διαρθρωτικά, η δημοσιονομική εικόνα έχει επιδεινωθεί, ώστε με μαθηματική ακρίβεια να οδηγούμαστε σε δημοσιονομικό αδιέξοδο που θα απαιτήσει τεράστιες θυσίες στο μέλλον για να επιλυθεί. Δε χρειάζονται βαθυστόχαστες οικονομικές αναλύσεις, για να διαγραφεί η πορεία προς το οικονομικό αδιέξοδο, διότι είναι φανερό ότι το “πρωτογενές” έλλειμμα και οι αρνητικές “αποταμιεύσεις” του κράτους αυξάνονται. Αυτό σημαίνει ότι το κράτος υποχρεούται να δανείζεται, για να καλύψει όχι μόνο τις τρέχουσες δαπάνες και τις επενδύσεις του, αλλά ακόμη και τους τόκους του δημόσιου χρέους.

Είναι η δική μας εκτίμηση ότι η κυβέρνηση αντιμετωπίζει τη δημοσιονομική κατολίσθηση με παθητικότητα, χωρίς ολοκληρωμένο σχέδιο, προπαντός χωρίς όραμα. Αυτό είναι πολύ ανησυχητικό. Δίνεται η εντύπωση ότι στα τελευταία χρόνια δεν έχει επιδειχθεί σοβαρή προσπάθεια για την αντιμετώπιση και σταδιακή επίλυση των διαρθρωτικών αδυναμιών και προβλημάτων της δημοσιονομικής κατάστασης του κράτους. Η κυβέρνηση συμπεριφέρεται ως να μην έχει σταθμίσει σωστά τις κρίσιμες συνέπειες, ακόμη και πολιτικές, της δημοσιονομικής διολίσθησης. Μέχρι σήμερα δεν υποβλήθηκε σφαιρική και ρεαλιστική πολιτική ούτε και προτάθηκαν μακροπρόθεσμα μέτρα και αποφάσεις για την εξυγίανση των δημοσιονομικών.

Η εύκολη απάντηση που μπορεί να δοθεί, και είμαι βέβαιος ότι θα ακουστεί και αυτή τη φορά, είναι ότι η οικονομική κατάσταση αλλά κυρίως τα δημοσιονομικά αδιέξοδα δε θα ήσαν τόσο σοβαρά, αν η Βουλή έδειχνε μεγαλύτερη προθυμία στην έγκριση φορολογικών προτάσεων της κυβέρνησης. Ή ακόμα μπορεί να λεχθεί ότι τα δημοσιονομικά προβλήματα θα απαμβλυνθούν, αν η Βουλή εγκρίνει τα φορολογικά μέτρα που έχει καταθέσει η κυβέρνηση ή που θα καταθέσει προσεχώς.

Κατά την ταπεινή μου γνώμη, αν η κυβέρνηση πιστεύει ότι θα λύσει αυτά τα σοβαρά δημοσιονομικά προβλήματα με φορολογικά μέτρα, νομίζω ότι αυτή είναι μια απλουστευμένη και λανθασμένη θεώρηση του προβλήματος και παραγνώριση των γενεσιουργών αιτιών των προβλημάτων. Τα φορολογικά μέτρα που εισηγήθηκε η κυβέρνηση δεν είναι δυνατό να λύσουν αλλά ούτε καν να απαμβλύνουν το σοβαρό πρόβλημα της δημοσιονομικής κατολίσθησης, χωρίς και προτού η κυβέρνηση καταρτίσει σχέδιο και ακολουθήσει δυναμική πολιτική για περιορισμό των δαπανών και ιδιαίτερα του κρατικού μισθολογίου. Αρκεί να αναφέρω ότι, ακόμα και χωρίς την παροχή οποιασδήποτε αύξησης και χωρίς καν αύξηση έστω και κατά ένα του σημερινού προσωπικού, το κρατικό μισθολόγιο αυξάνεται αυτόματα και ετήσια κατά £60 εκατομ. περίπου, μόνο με τις μισθολογικές προσαυξήσεις και τους προβιβασμούς. Πόση απόδοση λοιπόν πρέπει να έχουν τα φορολογικά μέτρα και ποιο αποτέλεσμα μπορεί να έχει αυτή η απόδοση, όταν σχεδόν όλη η απόδοση θα διατεθεί για κάλυψη αυτών των τρεχουσών υποχρεώσεων;

Εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος δεν είμαστε ταγμένοι δογματικά εναντίον της φορολογίας και νομίζω ότι με την ψήφο μας το έχουμε αποδείξει. Τουλάχιστον εγώ προσωπικά, τόσο στην κοινοβουλευτική μας ομάδα όσο και από το βήμα της Βουλής, έχω επανειλημμένα υποστηρίξει ότι στην οργανωμένη κοινωνία και στο καθεστώς του κράτους μας «τίποτε δεν παρέχεται δωρεάν. Κάθε κοινωνική παροχή προς το λαό και κάθε έργο υποδομής ή ανάπτυξης έχει ένα τίμημα. Και αυτό το τίμημα είναι η φορολογία του συνόλου».

Το θέμα κάθε φορά είναι τι είδους φορολογία και σε ποιους επιβάλλεται ή πρέπει να επιβάλλεται, αν πιστεύουμε στις συνταγματικές και κοινωνικά σωστές αρχές ότι η φορολογία πρέπει να επιβάλλεται και να εισπράσσεται από το σύνολο αυτών που υπόκεινται σε φορολογία, ότι καθένας πρέπει να φορολογείται ανάλογα με την οικονομική του δυνατότητα και ότι η φορολογία πρέπει να αποβλέπει στην αναδιανομή, με πιο δίκαιο τρόπο, του εθνικού εισοδήματος και πλούτου.

Όμως, είτε αρέσει είτε όχι στην κυβέρνηση, το σύνταγμα έχει αναθέσει το δικαίωμα επιβολής και έγκρισης φορολογίας και της εξουσιοδότησης των δαπανών στη Βουλή των

Αντιπροσώπων. Αυτή είναι ίσως η πιο σημαντική και η πιο αποτελεσματική εξουσία της Βουλής σε ένα προεδρικό σύστημα, ιδιαίτερα όταν η κυβέρνηση και τα κυβερνώντα κόμματα δε διαθέτουν την πλειοψηφία στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Ελπίζω η κυβέρνηση να συνειδητοποιεί αυτή την πραγματικότητα και να κατανοεί την πολιτική πραγματικότητα ότι, αν η ίδια κήδετα της δημοτικότητάς της και σκέφτεται το πολιτικό κόστος που συνεπάγεται η λήψη οδυνηρών και αντιδημοτικών μέτρων για την εξυγίανση της οικονομίας, η Βουλή ως σύνολο και οι βουλευτές μεμονωμένα έχουν ίσο, αν όχι περισσότερο, δικαίωμα να μιλούν από μέρους της μερίδας του λαού που αντιπροσωπεύουν και να περιφρουρούν τα δικαιώματα της μερίδας του λαού που εκπροσωπούν, όπως αυτοί πιστεύουν ότι εξυπηρετούνται καλύτερα τόσο οι πολίτες όσο και το δημόσιο συμφέρον.

Κατά συνέπεια, είναι καθήκον και υποχρέωση της κυβέρνησης, που δε διαθέτει πλειοψηφία στη Βουλή, να πείσει και να κερδίσει τη συναίνεση της Βουλής:

- ότι ενεργεί με βάση ολοκληρωμένο και συγκροτημένο σχέδιο δράσης για εξυγίανση των οικονομικών του κράτους;
- ότι η κυβέρνηση είναι πρόθυμη να καταβάλει το πολιτικό κόστος που συνεπάγεται η λήψη οδυνηρών και αντιδημοτικών δραστικών μέτρων για περικοπή των δημόσιων δαπανών, ώστε να δικαιούται να ζητά από τη Βουλή την ανάληψη του ανάλογου πολιτικού κόστους που συνεπάγεται η κάθε φορολογία;
- ότι η φορολογία είναι δίκαιη και επιβαρύνει αυτούς που έχουν την οικονομική δυνατότητα να την απορροφήσουν και ότι ταυτόχρονα θα εφαρμόσει αντισταθμιστικά μέτρα για αναπλήρωση της οικονομικής επιβάρυνσης στις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις;
- ότι στη λειτουργία της κρατικής μηχανής και των ημικρατικών οργανισμών, που απορροφά τη μερίδα του λέοντος από το σύνολο των κρατικών εσόδων, θα λειτουργεί στην πράξη και με τρόπο κραυγαλέο η αξιοκρατία και όχι ο κομματισμός. Για να ανακτηθεί η πειστικότητα της κυβέρνησης και να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη του λαού προς την κυβέρνηση, είναι ανάγκη άμεση να ανατραπεί η εντύπωση που επικρατεί ευρύτατα ανάμεσα στο λαό ότι η φορολογία που καλείται να υποστεί διατίθεται για το βόλεμα των "κομματικών ημετέρων" στη δημόσια υπηρεσία, στους ημικρατικούς οργανισμούς και στις κυβερνητικές εταιρείες, στα συμβούλια των οποίων επικρατούν οι διορισμένοι κομματικοί παράγοντες και όπου αποκλείεται μερίδα περίπου 60% του λαού.

Είπα σε άλλο μέρος της ομιλίας μου ότι το Δημοκρατικό Κόμμα δεν αντιμετωπίζει αρνητικά τον προϋπολογισμό του κράτους και ότι, συναισθανόμενο τις ευθύνες του έναντι του συνόλου του λαού, δεν επιθυμεί να προκαλέσει πολιτειακή κρίση καταψηφίζοντας, όπως απόλυτα δικαιούται, τους προϋπολογισμούς για το έτος 2000, οπότε φέτος θα μπορούσε να δημιουργηθεί η πλειοψηφία για την τελική καταψήφιση των προϋπολογισμών. Και αυτό θα οδηγούσε σε μια πολιτειακή κρίση. Δεν περιοριζόμαστε στην άρνηση και στην επίκριση. Αντίθετα, για σειρά ετών, πέρα από την εποικοδομητική επίκριση, που είναι καθήκον και αναφαίρετο δικαίωμά μας, υποβάλλουμε και πρακτικές, κατά τη γνώμη μας, εποικοδομητικές εισηγήσεις, για την εξυγίανση της δημοσιονομικής κατάστασης που νοσεί.

Σε προηγούμενη ομιλία μου για τους προϋπολογισμούς είχα υποβάλει οκτώ συγκεκριμένα μέτρα που, κατά τη γνώμη του Δημοκρατικού Κόμματος, μπορούσαν ανώδυνα να ληφθούν για την επαύξηση του ποσοστού εφαρμογής του ετήσιου προϋπολογισμού από το αναιμικό 70% στο 90%. Είχα υποβάλει συγκεκριμένες εισηγήσεις για τον καταρτισμό κατασκευαστικών έργων προσφορών και για επίλυση των θεμάτων απαλλοτρίωσης γης, πριν από την έγκριση κονδυλίων στον προϋπολογισμό για κατασκευή οδών και άλλων έργων υποδομής, για νέας μορφής χρηματοδότηση της κατασκευής τέτοιων έργων, για την άρση των γραφειοκρατικών δυσκολιών που προκαλούν καθυστερήσεις στην εκτέλεση αυτών των έργων με σοβαρή επιβάρυνση στο κόστος των έργων και άλλα μέτρα που δεν προτίθενται να τα επαναλάβω.

Αρκεί να αναφέρω ότι ο τότε Υπουργός Οικονομικών κ. Χριστόδουλος Χριστοδούλου, που ακούει, είχε χαρακτηρίσει τις εισηγήσεις μου χρήσιμες και εποικοδομητικές και είχε επιφυλαχθεί να τις μελετήσει και, στην έκταση που αυτές ήσαν υλοποιήσιμες, να τις εφαρμόσει. Δυστυχώς, έκτοτε δεν έχω ακούσει τίποτε για το αποτέλεσμα της μελέτης που υποτίθεται είχε αναληφθεί. Χαίρομαι, διότι ο πρώην συνάδελφος βουλευτής και τώρα Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, με πρόσφατες δηλώσεις του, φαίνεται να υιοθετεί μερικές τουλάχιστον από εκείνες τις προτάσεις. Εγώ δεν έχω άλλη δυνατότητα, παρά να ελπίζω ότι οι διακηρύξεις προθέσεων θα μετατραπούν σε πράξη.

Μέσα στο ίδιο πνεύμα της εποικοδομητικής κριτικής φέτος υποβάλλω, για προβληματισμό της κυβέρνησης αλλά και των βουλευτών, πρόσθετες εισηγήσεις για αντιμετώπιση ή τουλάχιστον προσωρινή συγκράτηση της κατολίθησης του δημοσιονομικού προβλήματος:

1. Κατά τη γνώμη μας, πρώτη προτεραιότητα είναι ο περιορισμός της αύξησης και η σταδιακή σμίκρυνση του κρατικού μισθολογίου και του μισθολογίου των ημικρατικών οργανισμών και των κυβερνητικών εταιρειών, που αυξάνεται ετήσια λόγω των θεσμικών ρυθμίσεων που επικρατούν και δυστυχώς γίνονται ανεκτές. Η προσοχή πρέπει να στραφεί στην επινόηση σχεδίου συμφωνίας με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις για τη μισθοδοσία των νεοεισερχόμενων υπαλλήλων σε χαμηλότερες κλίμακες, ώστε να μην επηρεαστούν τα κεκτημένα των υφιστάμενων λειτουργών.

Στόχος πρέπει να είναι η εναρμόνιση της μισθοδοσίας με τα δεδομένα του ιδιωτικού τομέα. Είναι αδιανόητο η μισθοδοσία σε μερικές περιπτώσεις να είναι περίπου 50% ανώτερη από τα επικρατούντα επίπεδα για ομοιογενείς θέσεις στον ιδιωτικό τομέα. Αφού συμφωνηθεί ένα τέτοιο σχέδιο, να τηρηθεί με συνέπεια και αποφασιστικότητα, γιατί στη μια και μοναδική περίπτωση που εφαρμόστηκε, για μειωμένες κλίμακες νεοεισερχόμενων, το σχέδιο εγκαταλείφθηκε, μόλις οι νεοπροσληφθέντες έφτασαν τα όρια προσαυξήσεων των άλλων υπαλλήλων, με βάση το αναιμικό επιχείρημα ότι δεν μπορούσαν να υπάρξουν “δύο κατηγορίες” αμοιβής υπαλλήλων που εκτελούσαν τα ίδια καθήκοντα.

2. Παράλληλη ενέργεια και άλλο βασικό θέμα είναι η μείωση του πλεονάζοντος προσωπικού του κρατικού τομέα με γενναιόδωρα σχέδια πρόωρης αφυπηρέτησης, αφού πρώτα συμφωνηθούν με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και ύστερα εξασφαλιστεί και η συναίνεση της Βουλής. Σύμφωνα με διεθνή στατιστικά στοιχεία, πληθυσμού/υπαλλήλων/υπηρεσιών, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει τουλάχιστον 30% - ένα στους τρεις - περισσότερους υπάλληλους από όσους έχουν έντεκα από τις δεκαπέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Η υιοθέτηση της αρχής της “μηδενικής βάσης”, του λεγόμενου “zero budgeting”, δηλαδή η εξαρχής επαναξιολόγηση όλων των δαπανών, κονδύλι με κονδύλι, για να εξεταστεί η χρησιμότητα και η αναγκαιότητα πραγματοποίησης τέτοιων δαπανών και η “ποιοτική” απόδοση τέτοιων επενδύσεων, με κριτήριο “κόστος/όφελος”, λαμβανομένου υπόψη και του κοινωνικού οφέλους.
4. Αφού η κυβέρνηση εξαντλήσει τα περιθώρια εξοικονόμησης δαπανών, τότε θα δικαιολογείται να υποβάλει δέσμη φορολογικών μέτρων. Η δέσμη αυτή θα πρέπει να είναι σφαιρική και ολοκληρωμένη και να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά και με δικαιοσύνη το δημοσιονομικό πρόβλημα.

Εμείς πιστεύουμε ότι είναι αναγκαία μια φορολογική μεταρρύθμιση, για να εκσυγχρονίσει το φορολογικό σύστημα και για να πετύχει τη δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών.

Μεταξύ άλλων, πιστεύουμε ότι η μεταρρύθμιση θα πρέπει να περιέχει και τα ακόλουθα στοιχεία:

- a. Πρόγραμμα αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής κατά συγκεκριμένο τρόπο και με χρονοδιάγραμμα. Πολλές χώρες προσφέρουν υλικό για μελέτη, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα.
- β. Μείωση των συντελεστών του φόρου εισοδήματος. Το μέτρο αυτό θα μειώσει το φορολογικό βάρος που επωμίζονται οι υπάλληλοι και οι εργατικές τάξεις προς όφελος των άλλων εισοδηματικών τάξεων για πάρα πολλά χρόνια.
- γ. Σταδιακή αύξηση του Φ.Π.Α. και ορισμένων φόρων κατανάλωσης (excise duties), στο βαθμό και μόνο στο χρόνο που επιβάλλεται από τις συμφωνίες ένταξης της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι φόροι αυτοί θα βαρύνουν ιδιαίτερα τους φοροδιαφυγάδες και φοροαποφυγάδες. Εξάλλου, με τη διατήρηση της Α.Τ.Α. και με αντισταθμιστικά μέτρα μπορούν να αποφευχθούν σοβαρά πλήγματα στις μισθοσυντήρητες εισοδηματικές τάξεις.
- δ. Εισαγωγή φόρων “κεφαλαίου” με τη μορφή ειδικού φόρου στο κερδαινόμενο εισόδημα από τόκους, στις πηγές που προκύπτουν.
- ε. Εισαγωγή ειδικής φορολογίας επί των “κεφαλαιουχικών κερδών” από αγοραπωλησίες κεφαλαιουχικών τίτλων και αξιών που εντάσσονται ως κερδοσκοπικές και όχι επενδυτικές δραστηριότητες. Για παράδειγμα, τα κέρδη από συναλλαγές στο χρηματιστήριο να

απαλλάσσονται από κάθε φορολογία κεφαλαιουχικού κέρδους, αν ο “παίκτης” κρατήσει τους τίτλους που αγόρασε για περίοδο, ας πούμε, έξι ή δώδεκα μηνών. Μια τέτοια πρόνοια θα διαχωρίσει μια για πάντα τους κερδοσκόπους “παίκτες” από τους “επενδυτές”.

- στ. Αύξηση των φόρων ακίνητης περιουσίας και εισαγωγή φόρων “μεταβίβασης” περιουσίας, με παράλληλη κατάργηση του φόρου κληρονομιάς.
- ζ. Σταδιακή εναρμόνιση, όταν είναι αναγκαίο να μας επιβληθεί λόγω της ένταξης στην Ε.Ε., των φόρων κατανάλωσης (excise duties) και σε αντιστάθμισμα μείωση του φόρου εισοδήματος.

Παραδοσιακά, η συζήτηση του ετήσιου προϋπολογισμού στη Βουλή παρέχει στα κόμματα και στους βουλευτές την ευκαιρία να αναφερθούν και στο εθνικό θέμα. Δεν είναι αδικαιολόγητη αυτή η σύνδεση, εφόσον οι εξελίξεις ή η ανυπαρξία εξελίξεων για την επίλυση του Κυπριακού επηρεάζουν το επενδυτικό κλίμα και συνακόλουθα τις οικονομικές εξελίξεις. Αντίθετα, μια εύρωστη οικονομία και η οικονομική ευεξία είναι το αναγκαίο υπόβαθρο για την αντίσταση του κράτους και του λαού στις πολλαπλές και πολύμορφες πιέσεις για “κλείσιμο” του Κυπριακού με τρόπο που δε θα διασφαλίζει τη φυσική και εθνική επιβίωση του ελληνισμού στην Κύπρο και που δε θα κρίνεται ως βιώσιμη λύση.

Εξίσου παραδοσιακά όμως, το Δημοκρατικό Κόμμα και εγώ προσωπικά δε θέλουμε να αποδοούμε σε ανάλυση των πολιτικών εξελίξεων στα πλαίσια της συζήτησης του ετήσιου προϋπολογισμού. Ιδιαίτερα αυτή τη συγκεκριμένη περίοδο, όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διεξάγει διαβουλεύσεις στη Γενεύη για διερεύνηση των δυνατοτήτων έναρξης απευθείας διαπραγματεύσεων για το Κυπριακό. Ιδιαίτερα όταν τα νέα από τη Γενεύη δεν είναι καλά, δεν είναι ελπιδοφόρα και όταν οι δηλώσεις του γενικού γραμματέα του Ο.Η.Ε. είναι ανησυχητικές. Γι’ αυτό, όπως κάθε χρόνο, θα αποφύγω οποιαδήποτε αναφορά στο εθνικό μας θέμα. Θα τελειώσω, όπως και πέρσι, με την παράφραση της γνωστής ρήσης του Δημοσθένη: «Ανάγκη πάσα η εξυγίανση και ενίσχυση της οικονομίας της Κύπρου, γιατί χωρίς τέτοια εξυγίανση και ενίσχυση τίποτε δεν μπορεί να γίνει από όσα πρέπει να γίνουν για τη σωτηρία της πατρίδας.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ τώρα τον πρόεδρο του Σ.Κ. ΕΔΕΚ δρα Βάσο Λυσσαρίδη να προσέλθει στο βήμα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή είναι ίσως η υπέρτατη κοινοβουλευτική στιγμή, γι’ αυτό πιστεύω ότι η Βουλή θα έπρεπε να απαιτήσει τουλάχιστον από το κρατικό ίδρυμα ραδιοφωνίας να δημοσιοποιούνται όχι μόνο οι ομιλίες των αρχηγών των κομμάτων αλλά όλων των βουλευτών, γιατί πιστεύω ότι ο λαός θα ήθελε να γνωρίζει τις τοποθετήσεις καθενός βουλευτή χωριστά και δε νομίζω ότι είναι σπατάλη χρόνου, δεδομένου ότι υπάρχουν μάλιστα δύο κανάλια, αν το ένα από τα δύο διετίθετο τουλάχιστον για τη δημοσιοποίηση από ραδιοφώνου. Αν θυμούνται μάλιστα οι παλαιότεροι, ο λόγος που έγινε το δεύτερο κανάλι στην τηλεόραση, ένας από τους βασικούς λόγους, ήταν για να υπάρχει περισσότερη δημοσιότητα στο έργο της Βουλής.

Θα ήθελα να αρχίσω λέγοντας ότι, όσο και αν εκ πρώτης όψεως ο προϋπολογισμός δε φαίνεται να είναι άμεσα συνδεδεμένος με την κυβερνητική πολιτική στο εθνικό θέμα, πράγμα που δεν πιστεύω ότι είναι ορθό, πιστεύω εντούτοις ότι η συζήτηση του προϋπολογισμού αποτελεί τη μοναδική ουσιαστική ευκαιρία για πρακτική συζήτηση του εθνικού προβλήματος. Και αυτό γιατί πρέπει να παραδεχτούμε ότι η Βουλή έχει περιθωριοποιηθεί αναφορικά με το χειρισμό του εθνικού προβλήματος. Εντούτοις πρέπει να υπενθυμίσω ότι η Βουλή έχει κληρονομήσει όλες τις αρμοδιότητες της κοινοτικής συνέλευσης, της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης, και έτσι έχει αποκλειστική αρμοδιότητα σε θέματα και εξελίξεις που αφορούν την ελληνοκυπριακή κοινότητα. Και όταν ο διάλογος είναι διακοινοτικός, δε χρειάζεται να προβώ σε περαιτέρω σχόλια. Αυτή τη φορά όμως δε θα ασχοληθώ και πάλι με συνολική ανάλυση του κυπριακού προβλήματος ούτε θα επανακαταθέσω τη δική μας ολοκληρωμένη στρατηγική πρόταση, γιατί και μέσα και έξω από τη Βουλή αυτά κατ’ επανάληψη έχουν δημοσιοποιηθεί, αλλά, πολύ φοβούμαι, χωρίς ποτέ να έχουν ουσιαστικά συζητηθεί.

Θα περιοριστώ στις τελευταίες εξελίξεις και πολύ λακωνικά στις προοπτικές. Συνεχίστηκε, θα μπορούσε να πει κανείς κατ’ ανάγκη, η αναζήτηση λύσης μέσα στα πλαίσια μιας διαδικασίας που, κατά την άποψή μας, αποτελεί εκτροπή από την αντικατοχική υφή του κυπριακού προβλήματος. Αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί ως αναμενόμενο. Αυτό που δημιουργεί όμως ανησυχίες είναι η περαιτέρω κατάνηξη, δηλαδή το ότι αποδεχθήκαμε διάλογο με τον Ντενκτάς και την Τουρκία, ενώ με σαφήνεια, κατηγορηματικότητα και κατ’ επανάληψη Τουρκία και Ντενκτάς

διακήρυτταν ότι ο διάλογος θα πρέπει να γίνει στη βάση των δύο χωριστών κρατών και ότι το επιδιωκόμενο θα ήταν ένας τρόπος συνεργασίας των δύο υπαρκτών εθνικών οντοτήτων στα πλαίσια μιας συνομοσπονδίας. Αν μάλιστα λάβουμε υπόψη την πάγια τακτική των επίσημων και των αυτόκλητων μεσολαβητών να αναζητούν μία λύση μέσης απόστασης μεταξύ των προτάσεων των δύο πλευρών, τι πρέπει να αναμένουμε; Θα αναζητήσουν και τώρα μία λύση μέσης απόστασης μεταξύ της δικής μας πρότασης για μια, μόνη, ενιαία κρατική οντότητα και της τουρκοκυπριακής, της τουρκικής καλύτερα, για δύο χωριστές οντότητες.

Και θα πρέπει να παραδεχθούμε ότι ήδη οι βολιδοσκοπήσεις προς αυτή την κατεύθυνση είναι μακρές, μακρόχρονες. Μας μιλούν για acknowledgement. Χρησιμοποιούν τον αγγλικό όρο με την ελπίδα ότι δεν μπορούμε να έχουμε μία σαφή μετάφραση. Τι σημαίνει acknowledgement; Αποδοχή. Αποδοχή μιας ντε φάκτο κατάστασης. Και θα μας πουν: Δε σας ζητούμε να αναγνωρίσετε χωριστό εθνικό κράτος τουρκοκυπριακό, σας ζητούμε απλώς να παραδεχθείτε κάτι που είναι υπαρκτό. Υπάρχει μια τουρκοκυπριακή διοίκηση. Και θα αναζητούν τότε συνεργασία - δε θα τη λεν συνομοσπονδία, αλλά θα είναι συνομοσπονδία- μεταξύ του νόμιμου, όπως θα το λεν, δικού μας κράτους και του παράνομου μεν αλλά υπαρκτού τουρκοκυπριακού κράτους. Προειδοποιώ ότι αυτή θα είναι η μελλοντική ουσιαστική πρόταση των ξένων και υπάρχουν αρκετές ενδείξεις ότι ήδη στο πολιτικό παρασκήνιο αυτή η ειδική πρόταση συζητείται αρκετά σοβαρά.

Θα πρέπει να πω ότι δυστυχώς, γιατί αυτό το θέμα έχει προ καιρού γίνει γνωστό, δεν υπήρξε η επιβαλλόμενη σθεναρά αντίδραση σ' αυτή την πρόταση εν τη γενέσει της και αυτό οδήγησε σε περαιτέρω εκτροπή. Ποια; Η στάση του γενικού γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στη Γενεύη. Ο ρόλος του γενικού γραμματέα είναι η διεξαγωγή του διαλόγου στη βάση των όρων εντολής του, που είναι η προσπάθεια εξεύρεσης μιας λύσης στα πλαίσια των προνοιών των ψηφισμάτων και των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας. Όταν λοιπόν ο κ. Ντενκτάς πρόβαλε ορισμένες απαιτήσεις που ήταν εντελώς έξω από αυτά τα πλαίσια, το καθήκον του γενικού γραμματέα, που το έκανε σε προηγούμενη περίπτωση, ήταν να υποδείξει στον κ. Ντενκτάς ότι δεν μπορεί να εισαγάγει αυτά τα θέματα στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων, γιατί αυτά τα θέματα είναι διαμετρικά αντίθετα με τους δικούς του όρους εντολής. Όχι μόνο δεν το έπραξε, αλλά έκανε κάτι πολύ χειρότερο. Όταν ρωτήθηκε κατά πόσο αυτές οι απαιτήσεις της τουρκικής πλευράς είναι δυνατόν να αντανακλώνται και στο τελικό προϊόν, τα συμπεράσματα για την εξεύρεση λύσης του Κυπριακού, απήντησε θετικά και είπε ότι, όταν ξεκινάμε ένα διάλογο, βεβαίως δεν μπορούμε να ξέρουμε πώς θα τελειώσει. Μια έμμεση σαφής υπόδειξη ότι αυτές οι προτάσεις είναι δυνατόν να υπάρχουν και στο τελικό προϊόν.

Θα πρέπει να πω ότι η αντίδραση, δυστυχώς, της δικής μας πλευράς υπήρξε από χαλαρά μέχρι επικοινωνητική για τις προτάσεις του Ονάν. Υπήρξαν ακόμα και δηλώσεις, οι οποίες ενθάρρυναν τον κ. Ονάν σ' αυτή την τοποθέτηση. Αντιλαμβάνομαι ότι σήμερα έγινε μία διόρθωση όσον αφορά μεν τις τοποθετήσεις μας, όχι όμως όσον αφορά τη στάση του κ. Ονάν. Έπρεπε με σαφήνεια να υποδειχθεί στον κ. Ονάν ότι δεν έχει αυτό το δικαίωμα. Εγώ πιστεύω ότι η χειρότερη εξέλιξη για το εθνικό μας θέμα είναι μια μορφή συνομοσπονδιακής διάρθρωσης, που είναι χειρότερη και από την απαράδεκτη και απίθανη, ελπίζω, οριστική καθιέρωση της διχοτόμησης, γιατί μια συνομοσπονδιακή λύση, ενώ δεν αναιρεί τη διχοτόμηση, ανοίγει διαδρόμους για επικυριαρχικά δικαιώματα της Τουρκίας και στον υπόλοιπο χώρο, ανοίγει διαδρόμους για τη δημιουργία ενός ομοιογενούς κράτους στο βορρά, ενός μικτού στο νότο και δε χρειάζεται να εξηγήσω ούτε σε σας ούτε στο λαό τις πιθανές επιπτώσεις και τα πιθανά προβλεπτά ενδεχόμενα.

Πιστεύω ότι οι προτάσεις μας πρέπει να είναι σαφείς. Και πρέπει να παραδεχτούμε ότι η αποδοχή ορισμών χωρίς καθορισμό του περιεχομένου είναι δυνατόν σε μερικές περιπτώσεις να δημιουργεί συγχύσεις. Δεν υπάρχει σύγχυση μεταξύ συνομοσπονδίας και ομοσπονδίας. Εκεί είναι σαφής ο διαχωρισμός, γιατί στη συνομοσπονδία υπάρχουν χωριστές κρατικές οντότητες που εκχωρούν εξουσία στην κεντρική κυβέρνηση, ενώ στην ομοσπονδία είναι ακριβώς το αντίθετο. Υπάρχει μία και μόνη εξουσία, μία και μόνη πηγή εξουσίας η οποία εκχωρεί ορισμένα δικαιώματα στις περιφέρειες και αυτό πρέπει να το κάνουμε σαφές στις προτάσεις μας, όπως επίσης ότι το κατάλοιπο εξουσίας παραμένει στα χέρια της κεντρικής κυβέρνησης. Κάθε άλλη εκδοχή, έστω και συγκεκριμένη θα αποτελεί απαρχή δεινών για τον κυπριακό ελληνισμό.

Δεν πρέπει να δεχτούμε νέα κατολίσθηση, γιατί πιστεύω ότι υπάρχουν κάποιες ενδείξεις και εδώ και στην Ελλάδα. Στην Ελλάδα εννοώ δημοσιογραφικούς κύκλους και επώνυμους, για να μην παρεξηγηθώ ότι εννοώ εδώ και στην Ελλάδα ή την κυπριακή κυβέρνηση ή την ελληνική κυβέρνηση. Δεν ήταν αυτή η αναφορά μου. Ούτε η κυπριακή κυβέρνηση ούτε η ελληνική κυβέρνηση έχουν δώσει δείγματα γραφής ότι είναι δυνατόν να δεχθούν συνομοσπονδίες. Εμείς λέμε ούτε συνομοσπονδία ούτε δημιουργία νέου κράτους ούτε πορεία κοινότητας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση θα δεχτούμε. Και ενώ δεν επιδιώκουμε εχθρότητα με κανέναν και θέλουμε ένα κλίμα μέσα στο οποίο ευκολότερα είναι δυνατόν να υπάρξει διάλογος, για να μπορέσουμε να

λύσουμε τις διαφορές, πρέπει να τονίσουμε ότι η κατοχή είναι η χειρότερη μορφή εχθρότητας. Άλλο κλίμα, άλλο εξομάλυνση σχέσεων και άλλο ουσιαστική εξομάλυνση σχέσεων με τον κατακτητή, πριν τερματίσει την κατοχή και άλλες απαράδεκτες αξιώσεις για το μητροπολιτικό χώρο.

Μας ρωτούν: Θέλουμε φιλία; Ασφαλώς ναι. Και εγώ θα έλεγα όχι μόνο με τον τουρκικό λαό, ένα λαό γειτονικό με τον οποίο μας συμφέρει να έχουμε φιλικές σχέσεις, αλλά η μονόπλευρη φιλία, θέλω να επαναλάβω φορτικά, είναι δουλεία. Η φιλία πρέπει να στηρίζεται στον αλληλοσεβασμό, το σεβασμό των δικαιωμάτων και των δύο πλευρών και σε μια ειλικρινή διάθεση να λύσουμε τα προβλήματά μας και να ζήσουμε ως γειτονικοί λαοί μέσα σε ένα πνεύμα φιλίας και συνεργασίας.

Μας ρωτούν: Θέλουμε την Τουρκία στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Απαντούμε, εμείς τουλάχιστον, ναι. Ασφαλώς ναι. Μας συμφέρει ένας ισχυρός γείτονας να είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά πότε; Αφού συμμορφωθεί με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και με το Κουρδικό και με τις ελλαδοτουρκικές σχέσεις, αλλά κυρίως αφού τερματίσει την κατοχή στην Κύπρο.

Ένα δεύτερο σημαντικό γεγονός που επισκοπούμε είναι τα συμπεράσματα του Ελσίνκι. Δε θα αναφερθώ σε ελλείμματα που κάθε απόφαση είναι δυνατόν να εμπεριέχει. Πιστεύω όμως ότι θα ήταν μεγάλο σφάλμα, αν δεν αξιοποιήσουμε τα θετικά, δηλαδή την αποσύνδεση ένταξης και λύσης, όσο και αν αυτό δε σημαίνει ότι ο δρόμος μας είναι χωρίς προσκόμματα, αλλά το γεγονός ότι όλες οι χώρες, και αυτές που είχαν επιφυλάξεις, σήμερα παραδέχονται ότι δεν πρέπει να φέρουν προσκόμματα και ας τα φέρουν αργότερα, νομίζω πως αυτό πρέπει να το αξιοποιήσουμε. Και οι κυβερνήσεις των δύο χωρών και τα κόμματα θα πρέπει να δούμε πως δεν αφήνουμε ορφανή αυτή τη διακήρυξη. Εμείς από δικής μας πλευράς ως σοσιαλιστικό κόμμα έχουμε ήδη καταρτίσει ένα σχέδιο εκστρατείας, για να πείσουμε τους Ευρωπαίους σοσιαλιστές ότι συνέχεια θα πρέπει να απαντούν στην Τουρκία ότι, αν δε συμμορφωθεί με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και αναφορικά με το Κυπριακό, δεν υπάρχει προοπτική για ουσιαστική προώθηση της ενταξιακής της πορείας. Και υπήρξαν κάποια πρώτα δείγματα με τις δηλώσεις του Νταλέμα και του Σιάρπιγκ στην Άγκυρα.

Μας ρωτούν: Θέλουμε μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης; Η απάντηση είναι ναι, ασφαλώς, γιατί θα ζήσουμε με την τουρκοκυπριακή κοινότητα και, αν δεν υπάρχει εμπιστοσύνη, θα είναι δύσκολη η συμβίωση. Όμως όχι υπονομευτικά της μιας και μόνο οντότητας. Θέλουμε να υποβοηθήσουμε τον απλό Τουρκοκύπριο να αντιληφθεί τα δικά του συμφέροντα από μια κοινή πορεία. Διευκολύνσεις τουριστών για να παραμένουν στα κατεχόμενα δεν είναι μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Δε θέλουμε οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ τουριστών και ξενοδόχων. Και τότε ο απλός Τουρκοκύπριος θα πει: «Εμένα ο οποίος δεν είμαι ξενοδόχος γιατί με τλαιπωρείτε, αλλά τους ξενοδόχους δεν τους τλαιπωρείτε;»

Θέλουμε λαϊκή ενότητα στη δική μας πλευρά; Ναι, αλλά βασισμένη σε κοινή γραμμή για ενότητα κράτους και χώρου και διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών του συνόλου του λαού. Ούτε διαγραφή δικαιωμάτων ούτε διαγραφή προγονικών εστιών ούτε ρατσιστικούς διαχωρισμούς σε βάρος της πλειοψηφίας θα προσυπογράψουμε.

Και ρωτώ: Ποια ερμηνεία δίνουν οι ξένοι, όχι εμείς, σήμερα στη δικοινοτική διζωνική ομοσπονδία; Γιατί εδώ έγινε αποδοχή καλόπιστα ότι αυτό σημαίνει δύο επαρχίες κ.λπ. Φοβούμαι μήπως οι ξένοι σήμερα με τον όρο διζωνική εννοούν εγγυημένες πλειοψηφίες για κάθε ζώνη και μήπως με τον όρο δικοινοτική εννοούν ότι εσαεί, στον αιώνα τον άπαντα, όχι ως προσωρινό μέτρο, συνεχώς οι άνθρωποι θα ψηφίζουν με βάση τη θρησκευτική τους ή την εθνική τους καταγωγή.

Θα πρέπει επίσης, τελειώνοντας με αυτό το κεφάλαιο, να τονίσω ότι ενότητα με κομματικοποίηση του κρατικού και των ημικρατικών μηχανισμών είναι αδύνατη. Η αναξιοκρατία διασπά την ενότητα, εξοργίζει τον πολίτη και υποσκάπτει και το αγωνιστικό του φρόνημα. Είναι αδιανόητο οι νέοι και οι νέες να εξαναγκάζονται να υποταχθούν σε κομματικούς μηχανισμούς και κατεστημένα, για να διασφαλίσουν αξιοποίηση των προσόντων τους στο παραγωγικό γίγνεσθαι της πατρίδας τους. Δεν είναι νοητό οπαδοί των μη κυβερνώντων κομμάτων να αποτελούν πολίτες δεύτερης κατηγορίας και αυτό πρέπει να το πούμε ότι δε θα γίνει ανεκτό. Θα αγωνιστούμε για να σώσουμε την αξιοπρέπεια και των δικών μας οπαδών και οποιωνδήποτε οπαδών οποιωνδήποτε άλλων κομμάτων δεν αξιοποιούνται αξιοκρατικά. Και αυτή η αντίσταση υποχρεωτικά δημιουργεί αντιπαραθέσεις και υποσκάπτει την ενότητα.

Κοινωνίες με δύο ταχύτητες στον κοινωνικοοικονομικό τομέα οδηγούν σε αναμετρήσεις με διαχωρισμό των πολιτών σε υπερπρονομιούχους λόγω κομματικής ιδιότητας και άκληρους και οδηγούν σε μεγαλύτερη ανωμαλία. Κυβερνητικές εκκλήσεις για ενότητα, που εγώ τις δέχομαι, θα

έχουν βαρύτητα, μόνο αν υιοθετηθούν με κρίσιμα κριτήρια και αν τερματιστούν οι κομματικές παρεμβάσεις. Πρέπει να πω ότι δέχομαι την ενότητα, γιατί πιστεύω ότι η λαϊκή συμφιλίωση βοηθά τη λογική διακίνηση ιδεών και ταυτόχρονα σε ώρες κρίσης διευκολύνει τη συμπίεση στη βάση μιας κοινής συνισταμένης όχι απαραίτητα πλήρους. Και εμείς, όταν διακηρύττουμε ότι στο εθνικό θέμα θεωρούμε κάθε Ελληνοκύπριο και Ελληνοκύπρια ως συναγωνιστές, το εννοούμε, γιατί πιστεύουμε ότι απλοί άνθρωποι πάνω και πέρα από ιδεολογικά σύνορα χωρίς παρωπίδες, χωρίς λεκτικά καρυκεύματα είναι από μόνοι τους στρατευμένοι στον αγώνα για δικαίωση.

Όσον αφορά τις προοπτικές θα πρέπει να πω ότι δυστυχώς οι άμεσες προοπτικές δεν εμπνέουν αισιοδοξία. Τουλάχιστον, αφού δεν αναμένουμε λύση, να εμμένουμε σε λογικές θέσεις χωρίς περαιτέρω παραχωρήσεις. Θα πρέπει επίσης να τονίσω ότι μια αισιόδοξη προοπτική είναι η ένταξη ολόκληρης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θέλουμε την ένταξη για να εδραιώσουμε τις σωστές αρχές λύσης. Δε θα θυσιάσουμε αρχές με στόχο την ένταξη, γιατί συμφωνώ, νομίζω πως το είπε ο κ. Χριστόφιας, αν θυμάμαι καλά, ότι δε θα διορθώσει η Ευρώπη οτιδήποτε ενάντια στο κεκτημένο εμείς αποδεχθούμε. Πέραν της αξιοποίησης των εμπλεκόμενων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένης της Ρωσίας και της Κίνας και της περιφέρειας, γιατί η γεωπολιτική μας αξία έχει τότε μόνο σημασία, αν έχουμε τέτοιες σχέσεις με την περιφέρεια, είναι φυσικό να σταθμίζουμε ως τον υπέρτατο παράγοντα την κοινή πορεία με την Ελλάδα σε όλα τα επίπεδα και πάνω σε οργανωμένη βάση.

Θα αισθανόμουν αισιόδοξος ή πιο αισιόδοξος, αν η Τουρκία πράγματι είχε προσανατολισθεί προς την Ευρώπη, γιατί τότε θα ήταν υποχρεωμένη να προσαρμοστεί. Όμως είναι το σκηνικό καθαρό; Θα επιτρέψει ο στρατός αυτή την ενταξιακή πορεία, η οποία θα τον αναγκάσει να απολέσει τον πολιτικό του ρόλο, τον κυρίαρχο πολιτικό του ρόλο; Και οι Ηνωμένες Πολιτείες θέλουν πράγματι την Τουρκία μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο; Αν ελπίζουν ότι η παρουσία της θα συμβάλει μαζί με άλλες χώρες που αντιστέκονται στην αμυντική ενότητα και ενότητα εξωτερικής πολιτικής στο να συντηρήσουν το Ν.Α.Τ.Ο. ως το στρατιωτικό βραχίονα της Ευρώπης, τότε πράγματι θέλουν την Τουρκία μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο. Αν όμως πιστεύουν ότι η ενότητα είναι χωρίς επιστροφή, τότε σίγουρα θα την προτιμούν ως δικό τους πληρεξουσιακό παράγοντα. Αυτά για το εθνικό θέμα.

Για τα οικονομικά. Η ενοποίηση των προϋπολογισμών είναι θετική, αλλά το ουσιαστικό ζητούμενο, και το είπαμε πολλές φορές, είναι η ταυτόχρονη κατάθεση και της φορολογικής πολιτικής, ούτως ώστε με σαφήνεια, όταν θα συζητούμε τους προϋπολογισμούς, να σταθμίζουμε αν τα αντισταθμιστικά επιδόματα, οι κοινωνικές υπηρεσίες και η γενική κατανομή βαρών και εισοδημάτων είναι ικανοποιητικά. Τότε έτσι μόνο θα γνωρίζουμε ποια είναι η κυβερνητική πολιτική. Και δεν πρέπει να αναμένουμε από ξένους να μας υποδεικνύουν αυτή την πραγματικότητα, και το έκανε ο Μάουερ, γιατί νομίζω πως είναι αυτόνομο. Ούτε διαφαίνεται από την κατανομή των δαπανών, και λέχθηκε νομίζω από τον κ. Παπαδόπουλο, ένας κεντρικός σχεδιασμός για ενίσχυση στροφής προς κλάδους που κρίνονται έστω, σύμφωνα με την κυβερνητική πολιτική, ως κατάλληλοι για αναδιάρθρωση της κυπριακής οικονομίας, γιατί δε νομίζω να υπάρχει οποιοσδήποτε που δεν αποδέχεται την ανάγκη αναδιάρθρωσης της κυπριακής οικονομίας παραμονές της εισόδου μας στην Ευρώπη.

Στον τομέα των υπηρεσιών απουσιάζει το στοιχείο της ενίσχυσης της έρευνας και επομένως της δημιουργίας μονάδας προσφοράς υπηρεσιών ψηλού επιπέδου, που να βγαίνουν και έξω από τα γεωγραφικά σύνορα της Κύπρου και με το ανθρώπινο δυναμικό το οποίο διαθέτουμε αυτές οι προϋποθέσεις υπάρχουν.

Η βιομηχανία παραμένει εν πολλοίς καθηλωμένη σε παραδοσιακούς κλάδους και η στροφή σε ψηλής τεχνολογίας μονάδες ή απουσιάζει ή χωλαίνει. Η αυτοϊκανοποίηση για το ψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα αυτοαναιρείται από τη χαμηλή ποιότητα υπηρεσιών και από συντάξεις που κάθε άλλο παρά εναρμονίζονται με την προβαλλόμενη ευημερία. Και αυτές οι συντάξεις θα πρέπει να πούμε ότι πλήττουν την αξιοπρέπεια του πολίτη, γιατί δεν είναι καν συντάξεις επιβίωσης μερικές απ' αυτές. Ασφαλώς καμιά οικονομία δεν μπορεί να εξεταστεί από μόνη της. Θα πρέπει να εξεταστεί μέσα στα πλαίσια της νέας διεθνούς οικονομικής τάξης η οποία έχει προκύψει. Παλαιότερα λέγαμε ότι οι εθνικές οικονομίες είναι αλληλοσυνδεόμενες. Σήμερα αυτή η αλληλεξάρτηση αποκτά μια άλλη διάσταση. Η παγκόσμια οικονομική ελίτ και χρηματική τείνει να επιβάλει όρους παιχνιδιού που σε αρκετές περιπτώσεις βρίσκονται σε αντιπαράθεση με τα εθνικά συμφέροντα ιδιαίτερα των μικρών χωρών, με τις εθνικές αναγκαιότητες αλλά ακόμα και με τις εθνικές δυνατότητες.

Η περιφερειακή ενοποίηση, όπως γίνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτελεί αδήριτη αναγκαιότητα. Είναι προσπάθεια συνοχής, όπως επιχειρείται τώρα στην Ευρώπη, σε αντιπαράθεση ακόμα και προς τους δικούς τους χρηματιστηριακούς κύκλους που εμπλέκονται στην παγκοσμιοποίηση. Μόνο που η συνοχή ακόμη στην Ευρώπη βρίσκεται στο γίνεσθαι και τα

κριτήρια ενοποίησης, όπως του Μάαστριχτ που ήταν επηρεασμένα από νεοφιλελεύθερες αντιλήψεις, πρέπει να διαφοροποιηθούν πιο δραματικά παρά τις διορθωτικές κινήσεις του Άμστερνταμ που έχουν ελαφρώς εμβολιασθεί, και τον όρο το χρησιμοποιώ και ας έχει πολυεμνηυθεί από κοινωνικά κριτήρια.

Η δική μας πορεία θα είναι επώδυνη, αν και σαφώς αναγκαία. Επιβάλλεται μια ριζική αναδιάρθρωση της οικονομίας που υποβάλλεται από την παγκοσμιοποίηση και που ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός τη συνδέει με μια ισχυρή οικονομική κοινότητα και ασφαλώς αυτό θα αποβεί επωφελές. Η παγκοσμιοποίηση που πρέπει να παραδεχθούμε είναι μονοδιάστατη και δεστραμμένη, γιατί η ενότητα των ισχυρών οικονομικών κύκλων δε συνυπάρχει με πολιτική παγκοσμιοποίηση, δηλαδή δεν υπάρχει μια παγκόσμια πολιτική οικογένεια και ακόμα και ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, που στοιχειωδώς εκαλείτο να διαδραματίσει αυτό το ρόλο, σήμερα πρέπει να παραδεχθούμε ότι δυστυχώς έχει υποβιβαστεί σε ένα παράρτημα της πλανηταρχικής πολιτικής. Ο ρόλος μάλιστα του εθνικού κράτους συρρικνώνεται. Και αν αυτή η συρρίκνωση γινόταν με πολιτική παγκοσμιοποίηση, καλώς, αλλά η συρρίκνωση του εθνικού κράτους τού αποστερεί τη δυνατότητα να προστατεύσει τα οικονομικώς ασθενέστερα στρώματα και στη δική μας περίπτωση να έχει σωστή αμυντική πολιτική έναντι των εξωτερικών κινδύνων.

Μια οικονομική πολιτική μέσα στην παγκοσμιοποίηση έχει δύο βασικές διαστάσεις. Πρώτον, την υπερεθνική που αφορά κυρίως το συντονισμό της νομισματικής πολιτικής, τον έλεγχο των τραπεζικών ιδρυμάτων, την ανταγωνιστικότητα, τους μηχανισμούς της αγοράς και την κερδοσκοπική συμπεριφορά και τη στάση μας έναντι της διεθνούς αγοράς εργασίας. Και δεύτερον, την εθνική διάσταση που πρέπει να προετοιμάζει τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους για δυναμική συμμετοχή στο παγκόσμιο γίγνεσθαι, αλλά και να ασκεί ταυτόχρονα κοινωνική πολιτική, να προστατεύει τους λιγότερο προνομιούχους και εκείνους που κινδυνεύουν από αποξένωση από το παραλογικό γίγνεσθαι, ιδίως τους ηλικιωμένους, να υλοποιεί μέτρα για απορρόφηση της τεχνολογικής προόδου και ο προϋπολογισμός σ' αυτή την περίπτωση πρέπει να είναι εργαλείο αναδιάρθρωσης της οικονομίας και κοινωνικής συνοχής.

Παράλληλα, επιβάλλεται ριζική μεταρρύθμιση του δημόσιου τομέα. Το κράτος θα πρέπει να εκσυγχρονιστεί πραγματικά, πραγματοποιώντας μεγάλες επενδύσεις, εισάγοντας νέες επιχειρηματικές και διοικητικές στρατηγικές και ασκώντας εποπτικό έλεγχο στην κατανομή του εθνικού εισοδήματος και στη δημιουργία ίσων ευκαιριών. Η διεθνοποίηση υποβάλλει δομικές αλλαγές στην οικονομία είτε τις θέλουμε είτε όχι με την τεχνολογική ανάπτυξη, το διεθνές εμπόριο, τις επενδύσεις και την ταχεία μεταφορά κεφαλαίων. Η αδυναμία προσαρμογής στην τεχνολογική ανάπτυξη και στον ανταγωνισμό είναι δυνατόν να οδηγήσει σε κοινωνική αναταραχή και σε φωνές να επανέλθουν τα προστατευτικά μέτρα και όλοι γνωρίζουμε πως αυτό θα είναι αδύνατον στη δική μας περίπτωση με την ευρωπαϊκή προοπτική. Θα πρέπει επίσης με συνεχή εκπαίδευση και επανένταξη του αδρανούς ανθρώπινου δυναμικού και βελτίωση των ικανοτήτων του να αντιμετωπίσουμε αυτή την πρόκληση. Αντικειμενικά φοβόμαστε ότι η κυβερνητική πολιτική δεν ανταποκρίνεται σ' αυτή την πρόκληση.

Το χάσμα ανάπτυξης και ποιότητας ζωής σε παγκόσμια κλίμακα δημιουργεί ρεύματα μετανάστευσης, που είναι πολύ δύσκολο να αντιμετωπιστούν. Κλειστά σύνορα, όπως κάνουν μερικές ευρωπαϊκές χώρες, υποσκάπτουν τη δημοκρατία και δημιουργούν μάλιστα και κινήματα νεοναζιστικά ως ένα βαθμό. Ανοιχτά σύνορα υπονομεύουν καμιά φορά την εθνική οικονομία, αν δεν έχουμε τέτοια μέτρα ουσιαστικής απορρόφησης με τις δικές μας προϋποθέσεις.

Για τα δημόσια οικονομικά θα πρέπει να πω ότι το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ ανησυχεί για την επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών και το ερώτημα είναι: Είναι νομοτελειακή αυτή η επιδείνωση; Ασφαλώς όχι. Ποιες είναι οι γενεσιουργικές αιτίες; Η ανεξέλεγκτη αύξηση των δημοσίων δαπανών, που πρέπει να υπενθυμίσω ότι το 1996-97 έγινε για προεκλογικούς λόγους, και η εκτεταμένη φοροδιαφυγή. Ενώ το Υπουργείο Οικονομικών λεκτικά αναγνωρίζει την ανάγκη αντιμετώπισης αυτών των φαινομένων, θα πρέπει να πω, με όλο το σεβασμό, ότι τα μέτρα τα οποία προτείνονται είναι ασαφή, δειλά, χωρίς οικονομικούς στόχους και αποτελούν επανάληψη παλιών διακηρύξεων που δεν οδήγησαν πουθενά. Και έτσι ταυτόχρονα γίνεται προσπάθεια αντιμετώπισης αυτού του φαινομένου με την εύκολη προσφυγή σε νέους φόρους.

Εμείς λέμε ότι σκοπός μιας οικονομικής πολιτικής πέραν της ισορροπίας αριθμών πρέπει να είναι μια σύγχρονη κοινωνία και βασικό στοιχείο στη δική μας περίπτωση σύγχρονης εθνικής οικονομικής πολιτικής η προώθηση μιας ελεύθερης ανταγωνιστικής οικονομίας με ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Εμείς έχουμε προτείνει συγκεκριμένα μέτρα και στον πρώην υπουργό και στο νυν υπουργό μιας τέτοιας δημοσιονομικής πολιτικής: δε θα τα επαναλάβω. Θα πω μόνο ένα απ' όλα αυτά τα μέτρα, την έμφαση στον κοινωνικό μισθό. Τι σημαίνει κοινωνικός μισθός; Το κράτος δίνει στους πολίτες ορισμένες υπηρεσίες, οι οποίες αποτελούν μέρος του εισοδήματός τους. Αν δώσει δωρεάν παιδεία, αν δώσει δωρεάν υγεία, αν δώσει καλούς δρόμους, αν δώσει υπηρεσίες,

αυτό είναι τμήμα του μισθού, ονομάζεται κοινωνικός μισθός. Η ευημερία είναι η συνάρτηση του ιδιωτικού μισθού με τον κοινωνικό μισθό και στην Κύπρο, ενώ ο ιδιωτικός μισθός είναι σχετικά ικανοποιητικός, ο κοινωνικός μισθός είναι χαμηλός και έτσι ο πολίτης αναγκάζεται να σπαταλήσει ένα τμήμα του ιδιωτικού μισθού, για να καλύψει υπηρεσίες που έπρεπε να παρέχονται από το κράτος και έτσι η ευημερία του πλήττεται. Θα πρέπει επίσης να πω ότι τα κρατικά ελλείμματα απειλούν την κυπριακή οικονομία και στο παρόν στάδιο η κυβέρνηση δανείζεται, δεν έχει και άλλη διέξοδο λέει, αλλά αυτό υποθηκεύει το μέλλον των επερχόμενων γενεών οι οποίες θα κληθούν να πληρώσουν τα τοκοχρεολύσια και τις δόσεις αυτού του δανεισμού. Θα πρέπει επίσης να πω ότι λείπει η παραγωγική και αξιοκρατική αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού στον κυβερνητικό τομέα, για να μην αναφερθώ σε σκάνδαλα και ατασθαλίες που ταλανίζουν πράγματι την οικονομία μας και την κοινωνία μας.

Θα πρέπει, όταν θα μας φέρουν το νέο προϋπολογισμό, να απαιτήσουμε να μας πουν ποιους φόρους θα επιβάλουν, τι κοινωνικά ωφελήματα θα δώσουν και όλα αυτά θα μας κάνουν να έχουμε μια συνολική εικόνα και των κυβερνητικών προθέσεων. Κάθε κονδύλι του προϋπολογισμού είτε αναφέρεται σε κρατικά έσοδα είτε σε κρατικές δαπάνες θα πρέπει να σχεδιάζεται με κριτήριο την αποτελεσματική χρήση των πόρων της οικονομίας και για μας τους σοσιαλιστές τη μεγαλύτερη δυνατή άμβλυση των εισοδηματικών διαφορών στα πλαίσια μιας ελεύθερης κοινωνίας και ενός υγιούς φυσικού περιβάλλοντος.

Τα έσοδα του κράτους, όπως είπα πριν, διατίθενται για τις κοινωνικές υπηρεσίες, αλλά τα έσοδα του κράτους που προέρχονται κυρίως από τους φόρους της κατανάλωσης και της εργασίας. Και εδώ πάλι χρειαζόμαστε μια αναδιάρθρωση. Έχουμε προτείνει και σ' αυτό ορισμένα μέτρα. Περισσότερη έμφαση στη βελτίωση της προσφοράς κρατικών αγαθών. Η σπατάλη του δημοσίου χρήματος, στο οποίο αναφέρθηκε νομίζω και ο κ. Παπαδόπουλος, στηρίζεται στο γεγονός ότι το υπάρχον σύστημα αξιολόγησης των κυβερνητικών τμημάτων είναι εσωστρεφές και αναποτελεσματικό. Είναι εσωστρεφές, γιατί η αξιολόγηση γίνεται εσωτερικά από τα ίδια τα κυβερνητικά τμήματα, δηλαδή οι ίδιοι ελέγχουν τους εαυτούς τους, χωρίς ο πολίτης που είναι ο δέκτης των κρατικών υπηρεσιών να έχει οποιαδήποτε γνώμη. Και είναι αναποτελεσματικό, γιατί δεν αξιολογεί την ποσότητα και ποιότητα του προϊόντος που παράγει το τμήμα και προσφέρει στον πολίτη. Επομένως, χρειάζεται εισαγωγή θεσμών που να επιφέρουν ευρύτερη συμμετοχή του πολίτη στην αξιολόγηση του κυβερνητικού μηχανισμού, ακόμη και κίνητρα, ώστε οι δημόσιοι υπάλληλοι να ενεργούν πάντα με στόχο την εξυπηρέτηση του πολίτη.

Εμείς προτείνουμε τη δημιουργία μιας ανεξάρτητης επιτροπής ειδικών, η οποία θα εξετάζει τη διάταξη του ανθρώπινου δυναμικού σε κάθε τμήμα της δημόσιας υπηρεσίας. Οι υπεράριθμοι να στέλλονται εκεί όπου υπάρχει ανάγκη και οι νέες υπηρεσίες πάλι να στελεχώνονται από τους υπεράριθμους. Οι προσλήψεις στο δημόσιο τομέα θα πρέπει να γίνονται με μετρήσιμα κριτήρια, με εξετάσεις, όπως γίνονται στα πανεπιστήμια, και μάλιστα αναλόγως των αποτελεσμάτων που έφερε στην εξέταση, να έχεις εσύ ο ίδιος την επιλογή σε ποιο τμήμα θέλεις να προσληφθείς. Οι νέες προσλήψεις πρέπει να περιοριστούν στο ελάχιστο, πρέπει να πεισθούμε πράγματι ότι είναι μια ανάγκη. Θα πρέπει να ζητείται από κάθε υπουργό πριν από κάθε προϋπολογισμό να ετοιμάζει όχι μόνο πρόγραμμα δαπανών αλλά και πρόγραμμα περικοπών και εξοικονόμησης του δημοσίου χρήματος και πρόγραμμα παραγωγικότητας και να ελέγχουμε στο τέλος του χρόνου αν η παραγωγικότητα ήταν επαρκής και με αυτό τον τρόπο να κάνουμε τους επόμενους προϋπολογισμούς. Κάθε υπηρεσία στο δημόσιο τομέα να αναδιοργανωθεί στα πρότυπα καλά διοικούμενων σύγχρονων οργανισμών, να δεχτούμε τεχνογνωσία και από τον ιδιωτικό τομέα και χάρτα δικαιωμάτων του πολίτη.

Θα πρέπει επίσης να πούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων, εκτός από αυτά που είπα, σήμερα προέρχεται από το φόρο εισοδήματος που βαρύνει με υψηλούς συντελεστές τα μικρομεσαία εισοδήματα από εργασία. Σημαντικά έσοδα χάνονται ένεκα της μεγάλης φοροδιαφυγής. Για μας η φοροδιαφυγή είναι κλοπή και κοινωνικός παρασιτισμός. Είναι επίσης επιζήμια και για την οικονομία, γιατί είναι δυνατόν να διοχετεύονται πόροι σε μη αποτελεσματικούς κλάδους και επομένως το κράτος και η κοινωνία να στερούνται αυτών των πόρων. Εμείς προτείνουμε γι' αυτό τον τομέα την ενοποίηση των μηχανογραφικών συστημάτων του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, του φόρου εισοδήματος και του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για διασταύρωση των στοιχείων των φορολογουμένων, την ενίσχυση των φορολογικών τμημάτων με προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή, ουσιαστική μελέτη της δυνατότητας, αν καταστεί αναγκαίο, για προσωρινή εισαγωγή της μίνιμουμ φορολόγησης με βάση τεκμήρια πλούτου, αλλά, αν υπάρξει καλή λειτουργία και του σημερινού φορολογικού συστήματος, αυτό δε θα είναι απαραίτητο.

Με την πάταξη της φοροδιαφυγής θα διευρυνθεί και η φορολογική βάση, θα αυξηθούν τα κρατικά έσοδα και θα υπάρξουν περιθώρια μείωσης του βάρους που επωμίζονται οι σήμερα φορολογούμενοι. Η προσθήκη του Φ.Π.Α. στην κατανάλωση και η παράλληλη μείωση των εισαγωγικών δασμών είναι μέρος πράγματι των προσπαθειών για εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή

Ένωση. Πρέπει όμως να παραδεχτούμε ότι αυτή η εναρμόνιση πλήττει περισσότερο τις φτωχότερες εισοδηματικές τάξεις και ιδιαίτερα τους συνταξιούχους. Άρα, ενώ θα πρέπει να συνεχιστεί η προώθηση της ευρωπαϊκής εναρμόνισης, πρέπει ταυτόχρονα να θεσπιστούν μέτρα, ώστε με αυξήσεις στις συντάξεις, με αντισταθμιστικά επιλεκτικά επιδόματα να μην επωμιστούν το συνολικό βάρος αυτών των αλλαγών τα οικονομικώς ασθενέστερα στρώματα.

Επίσης για το περιβάλλον είχαμε εισηγηθεί και στο παρελθόν να μειωθεί ο ειδικός φόρος κατανάλωσης για την αμόλυβδη βενζίνη και να προστεθεί στη βενζίνη με μόλυβδο, να εισαχθούν φορολογικά και άλλα κίνητρα για επεξεργασία λυμάτων και άλλων ανεπιθύμητων παραγώγων.

Όσον αφορά το Φ.Π.Α., δεν αποδεχόμεθα την πρόταση της κυβέρνησης για γενική αύξηση του Φ.Π.Α. στο 10%, εκτός από επιλεκτική αύξηση για ειδικά είδη πολυτελείας αλλά και ταυτόχρονη υιοθέτηση αντισταθμιστικών μέτρων για τα ασθενέστερα στρώματα. Η αύξηση του Φ.Π.Α. θα επιβαρύνει σημαντικά ακόμα και το λειτουργικό κόστος των επιχειρήσεων και θα δημιουργήσει προβλήματα κοινωνικής δικαιοσύνης, γιατί οι εργαζόμενοι κουτσά στραβά, ας πω, με την Α.Τ.Α. μπορούν να το καλύψουν. Και εμείς θέλω να το τονίσω εδώ ότι θα στηρίξουμε την Α.Τ.Α. χωρίς κανένα δισταγμό και χωρίς καμία επιφύλαξη, αλλά εκείνοι οι οποίοι δυστυχώς δεν παίρνουν Α.Τ.Α. αυτοί θα είναι ίσως τα στρώματα που θα πληρώσουν το μεγαλύτερο τμήμα αυτού του μέτρου και αυτά τα στρώματα πολλές φορές είναι οικονομικώς πολύ ασθενή.

Δεν πείθει το επιχείρημα της κυβερνητικής παράταξης ότι ο Φ.Π.Α. πρέπει να αυξηθεί για λόγους εναρμόνισης με το κοινοτικό ελάχιστο. Αυτό μπορεί να γίνει με αναδιάρθρωση του φορολογικού συστήματος χωρίς ουσιαστική αύξηση του συνολικού φορολογικού βάρους, το οποίο ήδη βρίσκεται κοντά στον κοινοτικό μέσο όρο αυτή τη στιγμή που μιλάμε. Η κοστολόγηση όλων των προτάσεων που δώσαμε είναι περίπου ίδια με αυτά που η κυβέρνηση θέλει να πάρει, αλλά με άλλο τρόπο και με άλλη κατανομή.

Όσον αφορά τώρα τα νομισματοπιστωτικά, η ελευθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος είναι ίσως η μεγαλύτερη οικονομική πρόκληση που θα αντιμετωπίσει η Κύπρος στην ευρωπαϊκή πορεία. Είναι απαραίτητη προϋπόθεση και δεν μπορούμε να την αποφύγουμε, γι' αυτό εμείς λέμε ναι, αλλά σταδιακά και να συνοδεύεται από τη λήψη μέτρων που να διασφαλίζουν τον ανταγωνισμό. Η ελεύθερη διακίνηση από και προς την Κύπρο είναι ασφαλώς ένας από τους ενισχυτικούς παράγοντες του ανταγωνισμού, όμως όσο διαρκεί το αβέβαιο πολιτικό καθεστώς δεν πρέπει να επιτραπεί, κατά την άποψή μας, η ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων. Πλήρης ελευθεροποίηση λοιπόν πρέπει να γίνει ή όταν εκλείψουν οι κίνδυνοι που δημιουργεί η πολιτική αβεβαιότητα ή μετά την ένταξη. Χρειάζεται καταρχάς η ενίσχυση, η ανάπτυξη και η σωστή λειτουργία κεφαλαιαγοράς που να επιτρέπει στην Κεντρική Τράπεζα να ασκεί νομισματική πολιτική. Η πλήρης ανεξαρτητοποίηση της Κεντρικής Τράπεζας με ταυτόχρονη δημιουργία νομισματικής πολιτικής που να φροντίζει για τη διατήρηση συνθηκών οικονομικής σταθερότητας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ αναγνωρίζει ότι ο χρηματιστηριακός θεσμός μέσα στα πλαίσια της κοινωνίας, της παγκόσμιας τώρα, είναι σε θέση να συνεισφέρει θετικά στην κυπριακή οικονομία ως πηγή άντλησης κεφαλαίων για τις υφιστάμενες και τις μελλοντικές δημόσιες εταιρείες. Σε μια σύγχρονη ανοιχτή οικονομία ισχύει η αρχή ότι όλες οι μορφές οικονομικής δραστηριότητας φορολογούνται και για λόγους οικονομικής αποτελεσματικότητας, για να μην υπάρξει στρέβλωση της οικονομίας, αλλά είναι δυνατόν κάποιος προς όφελος άλλων να αποφεύγει τη φορολογική επιβάρυνση. Εξαιρέσεις από τον κανόνα δικαιολογούνται και πρέπει να ισχύουν σε λογικά πλαίσια, για να μην εμφανίζονται φαινόμενα οικονομικής αναποτελεσματικότητας ή αδικίας. Απ' αυτές τις παρατηρήσεις προκύπτει ότι μια προσωρινή προνομιακή φορολογική αντιμετώπιση του χρηματιστηριακού θεσμού είναι δεκτή, αλλά σε ποιο βαθμό; Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το φορολογικό σύστημα ήδη ενισχύει το χρηματιστηριακό θεσμό μειώνοντας το συντελεστή φορολογίας των κερδών των επιχειρήσεων στο ήμισυ για τα επόμενα τέσσερα χρόνια μετά τη δημοσιοποίησή τους. Απαλλάσσει επίσης το 30% του εισοδήματος των φορολογουμένων το οποίο διατίθεται για την αγορά μετοχών σε νέα δημόσια εταιρεία από τη φορολογία. Τασσόμεθα υπέρ μιας λογικής φορολόγησης των χρηματιστηριακών κερδών, έτσι ώστε να μη δημιουργηθούν προβλήματα στο χρηματιστήριο, το οποίο θέλουμε να ενισχύσουμε, αλλά επίσης να διατηρηθεί η απαραίτητη οικονομική και κοινωνική ισορροπία.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θεωρεί το χρηματιστηριακό τέλος του 0,6% για φυσικά πρόσωπα και 1% για νομικά πρόσωπα επί των πωλήσεων άδικο, καθώς αυξάνει το κόστος των συναλλαγών και επιβάλλεται επί πάντων και εκείνων που ζημιώνουν. Κάποιοι που κερδίζουν δε θα πληρώνουν για τα κέρδη τους, αυτοί που ζημιώνουν θα πληρώνουν για τις ζημιές τους. Αποδεχθήκαμε την προσωρινή εφαρμογή του τέλους αυτού, μέχρις ότου η πλήρης απούλοποίηση των συναλλαγών καταστήσει εύκολη την εφαρμογή του συστήματος φορολόγησης των ετήσιων

καθαρών χρηματιστηριακών κερδών με λογικούς συντελεστές. Ίσως κάναμε λάθος. Πώς θα το κάναμε το 1999, αν δεν το είχαμε; Είπαμε ότι στο 1999 μπορούσε να γίνει, στο 2000 δεν μπορεί να γίνει, στο 2001 μπορεί να γίνει. Κάτι δεν πάει καλά σ' αυτή την απόφαση.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ προβληματίζεται για τις οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες που προκαλεί το скаμπανέβασμα του χρηματιστηρίου και η έλλειψη ενημέρωσης των πολιτών. Οι ανησυχητικές φήμες για χειραγώγηση του χρηματιστηρίου πρέπει να ερευνηθούν. Δεν ξέρω αν είναι ορθές, αν είναι λανθασμένες, κύριε υπουργέ, αλλά είναι κάτι που μας απασχολεί. Είμαι βέβαιος σας απασχολεί. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πρέπει να αποβεί ο ουσιαστικός ρυθμιστής της εύρυθμης λειτουργίας του χρηματιστηρίου, για να εξυπηρετεί το χρηματιστήριο τους βασικούς του στόχους.

Όσον αφορά τον τουρισμό θα αποφύγω τα πολλά. Θα πω ότι ασφαλώς όλοι παραδεχόμεθα ότι είναι ο σημαντικότερος κλάδος της οικονομίας μας. Ξεπερνά προσφορά του ενός πέμπτου στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν και είναι και σημαντικός τρόπος απασχόλησης. Είκοσι πέντε τοις εκατόν των νέων θέσεων σε ένα διάστημα μακρό προέρχονται από τον τουρισμό. Όμως η υπερεξάρτηση από έναν τομέα ενέχει κινδύνους, ιδιαίτερα σε περιοχές, όπως είναι η δική μας, ευαίσθητες πολιτικά, γιατί δεν είναι σταθερός τομέας, πέραν των άλλων αρνητικών επιπτώσεων πάνω στο φυσικό περιβάλλον, πάνω στην αύξηση του κρατικού κόστους για έργα υποδομής, τη ρύπανση, το θόρυβο, τη διάδοση ασθενειών, τα ναρκωτικά, την εγκληματικότητα, την αύξηση τιμών την οποία πληρώνουν όλοι, ενώ από τον τουρισμό μόνο μία τάξη είναι που ουσιαστικά απομυζά μεγάλα κέρδη. Το σύνολο, βεβαίως, του λαού επωφελείται. Πρέπει επίσης να πω ότι, παρά το γεγονός ότι λέγεται ότι δόθηκε η Κύπρος είναι ψηλή σε τιμές σε σύγκριση με άλλες χώρες, οποιαδήποτε μείωση της τιμής θα είναι λάθος. Η μείωση της τιμής αυτό που θα κάνει είναι να αυξήσει τον αριθμό των τουριστών, αλλά ουσιαστικά δε θα αυξήσει το εισόδημα. Θα έχουμε περισσότερους τουρίστες, αλλά το συνολικό κέρδος από τον τουρισμό ίσως να είναι και μικρότερο, αλλά, εν πάση περιπτώσει, δε θα είναι μεγαλύτερο. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι ποιοτικό τουρισμό, προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να στραφούμε.

Όσον αφορά τη βιομηχανία πρέπει να πούμε ότι η βιομηχανία στερήθηκε από τον προστατευτικό ανταγωνισμό που είχε πριν και που θα μπορούσαν οι βιομήχανοι να πουλούν τα προϊόντα τους σε πιο ψηλές τιμές για τον καταναλωτή. Αυτό έγινε λόγω της κατάργησης των δασμών, λόγω της τελωνειακής ένωσης και λόγω της GATT. Αποτέλεσμα ήταν η συρρίκνωση στον τομέα της μεταποίησης από 17,5% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος το 1980 σχεδόν σε 10% σήμερα. Αύξηση της παραγωγικότητας που να εγγυάται μακροχρόνια βελτίωση της ανταγωνιστικότητας είναι δυνατή με την τεχνολογική πρόοδο. Οι επενδύσεις σε προηγμένης τεχνολογίας εξοπλισμό πρέπει να έχουν πράγματι κίνητρα. Εγώ ήμουν και πέρσι, είμαι και φέτος, ενάντια στα κίνητρα τα οποία είναι ισοπεδωτικά. Τα κίνητρα πρέπει να δίνονται προς βιομηχανικές μονάδες που πιστεύει η κυβέρνηση στην παρούσα περίπτωση με τη δική της φιλοσοφία ότι είναι οι κλάδοι οι οποίοι πρέπει να αναπτυχθούν και οι οποίοι πράγματι θα μας βάλουν και σε ανταγωνιστική θέση μέσα στην ευρωπαϊκή αγορά.

Θα πρέπει επίσης να πούμε ότι ο κλάδος ειδών ένδυσης, ο δεύτερος σε μέγεθος στον τομέα της μεταποίησης, υπέστη αρκετή βλάβη, όπως και η βιομηχανία τροφίμων, ξυλείας, μετάλλων. Το περιεργό είναι ότι ο κλάδος των χημικών προϊόντων περιλαμβάνεται μεταξύ των λίγων που έχουν παρουσιάσει βελτίωση, γνωρίζουμε γιατί. Ας το αφήσω εδώ.

Η Κύπρος έχει χαμηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα σε σύγκριση με το μέσο όρο στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, ο ρυθμός αύξησης της παραγωγικότητας θα πρέπει να είναι ψηλότερος απ' αυτές τις χώρες, ώστε να μπούμε σε μια σταδιακή σύγκλιση. Θα πρέπει να πούμε ότι δυστυχώς τα τελευταία χρόνια υστερεί. Ίσως οφείλεται και στο ότι δεν υπήρξε αρκετή βελτίωση της υποδομής, γιατί η υποδομή μειώνει και το κόστος των επιχειρήσεων. Η υποδομή επιτυγχάνεται με τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις. Οι επενδύσεις ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος τα τελευταία χρόνια μειώνονται. Την περίοδο του 1980-85 ήταν γύρω στο 30% του ακαθάριστου προϊόντος. Την περίοδο 1986-90 μειώθηκαν στο 25% και την περίοδο 1990-95 γύρω στο 20%. Άρα χρειάζεται να έχουμε περισσότερες επενδύσεις, δεδομένου ότι, όπως είπα, πρέπει να έχουμε μεγαλύτερο ρυθμό παραγωγικότητας αναφορικά με την κλίμακα από πολλές χώρες.

Θα πρέπει να πω ότι η σημερινή Ελλάδα έδωσε έμφαση στις επενδύσεις και ήδη άρχισαν να διαφαίνονται τα πρώτα θετικά αποτελέσματα για την οικονομία της με μείωση του πληθωρισμού και θυμάστε όλοι ποια ήταν τα ύψη πληθωρισμού στην Ελλάδα και των επιτοκίων, η σταθεροποίηση της δραχμής υπό ελεύθερο καθεστώς συναλλάγματος. Βέβαια στην έννοια της υποδομής μιας οικονομίας περιλαμβάνεται κυρίως το ανθρώπινο κεφάλαιο, ιδίως για μας. Έτσι η αναβάθμιση της παιδείας και της έρευνας, προγράμματα εκπαίδευσης στη νέα τεχνολογία, η αναβάθμιση του συστήματος ιατρικής περιθαλψής, όλα αυτά οδηγούν σε αύξηση της

παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας. Ως ποσοστό του Α.Ε.Π. οι κρατικές δαπάνες διπλασιάστηκαν, όμως οι δαπάνες στην παιδεία και υγεία παρέμειναν σχεδόν στάσιμες από το τέλος της δεκαετίας. Επίσης καμιά σοβαρή στρατηγική αναπροσαρμογή και εκσυγχρονισμός στη δομή και στους στόχους της παιδείας και υγείας δεν έγινε στα σαράντα χρόνια ύπαρξης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ζοφερό μέλλον αντιμετωπίζει και ο γεωργικός τομέας. Το αγροτικό εισόδημα είναι κάτω από το 5% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, ενώ το κατά κεφαλήν εισόδημα των αγροτών είναι περίπου το 50% του μέσου. Χρειάζεται επομένως μια πολιτική ισόρροπης οικονομικής ανάπτυξης, με στόχο την ενδυνάμωση των επενδύσεων, την αναχαίτιση της αστυφιλίας, την ανάπτυξη του αγροτουρισμού, τη συμπλήρωση του αγροτικού εισοδήματος, τη διασφάλιση τιμών ασφαλείας για τα γεωργικά προϊόντα και την ποιοτική αναβάθμιση των καλλιεργειών. Θα πείτε: Χρειάζεται η στήριξη του γεωργικού τομέα για οικονομικούς λόγους; Αν επρόκειτο να απαντήσουμε καθαρώς με οικονομιστικά κριτήρια, θα μπορούσε η απάντηση να είναι και αρνητική. Όμως η απασχόληση στη γεωργία αποφέρει με μικρότερο εισόδημα, αλλά είναι σκόπιμη για λόγους κοινωνικής πολιτικής, αναγκαία για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, για τη διατήρηση της οικολογίας. Δεν μπορούμε να ζήσουμε εμείς μόνο με τον τουρισμό ή μόνο με τις υπηρεσίες. Επομένως, ανεξάρτητα από την οικονομική ωφελιμότητα του αγροτικού τομέα, θα ήταν σφάλμα να τον υποτιμήσουμε. Άσε που οι συνθήκες για το περιβάλλον θα ήταν φρικτές. Και για μας τους σοσιαλιστές ισχύει η ηθική υποχρέωση προσεκτικής συμπεριφοράς προς τη φύση. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι τμήμα της ανθρωποκεντρικής αντίληψης για την κοινωνία.

Όσον αφορά την απασχόληση, πιστεύουμε ότι το εμφανιζόμενο ως χαμηλό επίπεδο ανεργίας στην Κύπρο κρύβει σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα. Δεν πρέπει να παραβλέπουμε ότι πολλά άτομα εργάζονται σε επαγγέλματα που δεν αντιστοιχούν στα προσόντα τους. Η ανεργία νέων επιστημόνων και έμπειρων εργατών οι οποίοι χάνουν την απασχόλησή τους με τις νέες εξελίξεις συνεπάγεται σπατάλη ανθρωπίνου δυναμικού.

Οι επαγγελματικές και προσωπικές υπηρεσίες είναι οι πιο δυναμικοί κλάδοι στην Κύπρο, γιατί είναι γνωστό ότι έχουμε πράγματι συγκριτικό πλεονέκτημα, όπως έχουμε και συγκριτικό πλεονέκτημα στον τουρισμό, το οποίο δεν πρέπει να χαθεί, το ανθρώπινο κεφάλαιο και ιδιαίτερα το επιστημονικό. Το ότι υπάρχουν ακόμα περιθώρια ανάπτυξης στον κλάδο αυτό είναι φανερό από το γεγονός ότι εισάγουμε υπηρεσίες από το εξωτερικό. Για παράδειγμα η ζήτηση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι μεγαλύτερη από αυτή που προσφέρει το κρατικό πανεπιστήμιο και τα ιδιωτικά κολλέγια, με αποτέλεσμα πολλοί από τους Κυπρίους να σπουδάζουν στο εξωτερικό.

Πιστεύω ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για στήριξη οικονομικών δραστηριοτήτων που μπορούν να απασχολήσουν επιστημονικό προσωπικό, για να υπάρχει συνεχής επανένταξη του εργατικού δυναμικού στο παραγωγικό γίνεσθαι με τη συνεχή εκπαίδευση. Πιστεύουμε ότι ο ρόλος της παιδείας ως δημιουργού παραγωγικού ανθρώπινου κεφαλαίου είναι πολύ σημαντικός. Αναβάθμιση λοιπόν του εκπαιδευτικού μας συστήματος, προσαρμογή στα νέα δεδομένα, νέες τεχνολογικές προηγμένες μέθοδοι στα σχολεία, αλλαγή ριζική του εκπαιδευτικού συστήματος. Πρέπει να δημιουργηθούν κατάλληλες υπηρεσιακές δομές για συνεχή ενσωμάτωση στο εκπαιδευτικό σύστημα των επιτευγμάτων της τεχνολογίας. Δηλαδή ακόμα και διαρκής εκπαίδευση των διδασκόντων, ώστε να χρησιμοποιούν και να διδάσκουν τη νέα τεχνολογία. Χρειάζεται επέκταση των πανεπιστημιακών σχολών και πρέπει να πω, δεν ξέρω ποιου ήταν τελικά η αποδοχή, με δική μας εμμονή, και αυτό πρέπει να το ξέρουν οι προηγούμενοι υπουργοί, εσείς μπορεί να μην το ξέρετε, επιτεύχθηκε η ίδρυση της πολυτεχνικής σχολής. Γνωρίζω ότι υπάρχει σωρεία άλλων θεμάτων στα οποία θα μπορούσα να αναφερθώ, όμως ήδη ξεπέρασα τα χρονικά όρια, νομίζω, της συζήτησης.

Θα μπορούσα να είχα αναφερθεί στο Εθνικό Σχέδιο Υγείας, αλλά τα έχω πει πολλές φορές, στο περιβάλλον, στην ισότητα των γυναικών που την έχουμε μόνο στα χαρτιά, στην ορθολογική αξιοποίηση των νέων, στα κέντρα ερευνών στο πανεπιστήμιο, στους ημικρατικούς, έχουμε πει με ποιο τρόπο βλέπουμε την ομαλή λειτουργία τους, στα θέματα των πολυτέκνων και φυσικά στο θέμα των αγνοουμένων που όλοι αναγνωρίζουμε ότι αποτελεί την πιο τραγική πτυχή του κυπριακού δράματος, στους εγκλωβισμένους που υπάρχει μια πρακτική πτυχή. Γιατί έχουν εγκαταλειφθεί οι προσφυγές στις ειδικές επιτροπές του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για ένα θέμα που κανένας μα κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί ότι μπορούμε να το υπερασπίσουμε με αποτελεσματικότητα;

Και τώρα η στάση μας. Η τοποθέτηση αναφορικά με τους προϋπολογισμούς καθορίζεται από τη θετική, αρνητική ή στάση ανοχής έναντι του συνόλου της κυβερνητικής πολιτικής. Πώς το Σοσιαλιστικό Κόμμα αξιολογεί αυτή την πολιτική; Η κυβέρνηση απέτυχε όχι μόνο να ικανοποιήσει τις προσδοκίες του λαού αλλά, να μου επιτραπεί να πω, και να ανταποκριθεί στις δικές της διακηρύξεις. Και φυσικά οι προδιαγραφές που έχω περιγράψει απέχουν πολύ και από τα

κυβερνητικά επιτεύγματα, αλλά κυρίως από τις κυβερνητικές προθέσεις. Είναι λοιπόν φυσικό να καταψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς. Αυτό διαχωρίζει τη θέση μας από την κυβερνητική πολιτική. Αυτό δε διαφοροποιεί την τοποθέτησή μας για λαϊκή ενότητα, για αντιμετώπιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η πατρίδα μας, γιατί οι κίνδυνοι είναι για όλους και, αυτό που είπα και θα το επαναλαμβάνω φορτικά, είμαστε πιστοί στη διακήρυξη ότι θεωρούμε κάθε Ελληνοκύπριο και κάθε Ελληνοκύπρια ως στρατιώτες που συστρατεύονται ισότιμα με όλους για τη σωτηρία της πατρίδας μας, ως συναγωνιστές. Αλλά και αναφορικά με την κυβέρνηση δε θα αναλωθούμε σε στείρα αντιπολίτευση. Αντίθετα, θα επικρίνουμε κάθε αρνητικό, θα κινητοποιούμε το λαό ενάντια σε απαράδεκτες, κατά τη γνώμη μας, κατολισθήσεις, θα επιχειρούμε διορθωτικές κινήσεις, και κάποτε πετυχαίνουμε, και θα συνεργαζόμαστε για την υλοποίηση αποφάσεων κοινής αποδοχής. Και προπάντων θα αντιπαχθούμε σε αχρείαστες πολώσεις και θα αποτελέσουμε γέφυρα λαϊκής ομοψυχίας και συμπόρευσης.

Επαναλαμβάνω και φέτος, εχθρός μας δεν είναι η μια ή η άλλη ιδεολογία και ασφαλώς όχι οι Τουρκοκύπριοι, που αποτελούν ίσως το τραγικότερο θύμα του τουρκικού επεκτατισμού. Εχθρός μας η κατοχή. Έτσι με συνέπεια θα αγωνιστούμε για λευτεριά, για δικαιοσύνη, για μια νέα κοινωνική δομή, για πολιτεία των πολιτών, για συμπόρευση με τη σύγχρονη πρόοδο αλλά και τη διαχρονική προσήλωση σε αρχές και ανθρωπina δικαιώματα. Θα επιτελέσουμε αυτό το έργο στο μέτρο των δυνάμεων και των δυνατοτήτων μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου των Ενωμένων Δημοκρατιών έχει το λόγο.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το τέλος του χρόνου, του αιώνα και της χιλιετίας έγινε δεκτό παντού μέσα σ' ένα κλίμα αισιοδοξίας και εμπιστοσύνης για το μέλλον. Η ανθρωπότητα, παρ' όλα τα προβλήματα, τους τοπικούς πολέμους που εδώ και εκεί συνεχίζονται, τη δυστυχία και την πείνα σε πολλά μέρη του κόσμου, έχει κάνει ένα τεράστιο βήμα μπροστά. Είναι αρκετό να αναλογιστούμε ποια ήταν η κατάσταση στην αρχή του αιώνα, για να αντιληφθούμε πόσο μεγάλη πρόοδος έχει επιτευχθεί. Η τεχνολογία και η επιστήμη ανοίγουν νέους ορίζοντες για όλους μας, γι' αυτό ο κόσμος υποδέχεται τη νέα χιλιετία με πνεύμα αισιοδοξίας και εμπιστοσύνης για το μέλλον. Για την Κύπρο ο χρόνος που έκλεισε ήταν επίσης αποφασιστικής σημασίας. Είναι γεγονός ότι παρ' όλες τις προσπάθειές μας όλα αυτά τα χρόνια, δεν έγινε κατορθωτό να επανενωθεί η πατρίδα μας. Είναι όμως επίσης γεγονός ότι μέσα στο 1999 έγιναν βήματα που μπορούν και πρέπει να μας οδηγήσουν σ' αυτό που όλοι επιθυμούμε.

Το '99 άρχισε με τη θαρραλέα και σωστή απόφαση να μην έρθουν οι πύραυλοι S300 στην Κύπρο. Απόφαση που μπορεί να ήταν δύσκολη και που ίσως αρκετοί να πίστευαν ότι ήταν λανθασμένη, αλλά η οποία σήμερα όλο και περισσότεροι αντιλαμβάνονται ότι ήταν η μόνη σωστή απόφαση που μπορούσε να ληφθεί υπό τις περιστάσεις. Είναι αρκετό να σκεφτούμε ποια θα ήταν η κατάσταση αν επιμέναμε στην άφιξη των πυραύλων και την αφορμή που θα δίναμε στην Τουρκία για ένταση στην περιοχή. Ο χρόνος ξεκίνησε λοιπόν σωστά και τα αποτελέσματα αυτού του ξεκινήματος άρχισαν να φαίνονται. Αμέσως μετά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επανέλαβε το αίτημά του για επανέναρξη ουσιαστικών συνομιλιών, αίτημα που απερρίπτετο για πολλούς μήνες, αλλά που τελικά έγινε δεκτό. Σήμερα πολλοί φαίνεται να έχουν ξεχάσει τις συνεχείς αρνήσεις του κ. Ντενκτάς να προσέλθει σε συνομιλίες χωρίς να ικανοποιηθούν οι όροι του εκ των προτέρων. Τελικά ήρθε χωρίς όρους και οι συνομιλίες επανήρχισαν. Έχει ήδη αρχίσει ο δεύτερος γύρος. Και μιλούμε από τώρα και για τρίτο και ίσως και για τέταρτο γύρο συνομιλιών. Οι συνομιλίες άρχισαν και κατά την άποψή μας, όπως σήμερα έχουν τα πράγματα, είναι αδύνατο για την άλλη πλευρά να τις διακόψει με την αρνητική της στάση, η οποία, όπως όλοι διαπιστώνουμε, δυστυχώς συνεχίζεται. Έχει αρχίσει μια νέα διαδικασία η οποία, εφόσον την ακολουθήσουμε με επιμονή, υπομονή και φυσικά σταθερότητα στις επιδιώξεις μας, τελικά θα πρέπει να οδηγήσει στον πολυπόθητο στόχο. Και πάλιν, όταν κοιτάξουμε πίσω, βλέπουμε πόσο εκτός τόπου και χρόνου ήταν οι φωνές που ακούστηκαν ενάντια στην αποδοχή των συνομιλιών εκ μέρους της πλευράς μας ή για την αναβολή των συνομιλιών ως και αν θα είχαμε οτιδήποτε να ωφεληθούμε από το να αρχίσουν οι συνομιλίες μερικούς μήνες αργότερα.

Το ζητούμενο φυσικά σήμερα δεν είναι απλώς η συνέχιση των συνομιλιών, γιατί όλοι βλέπουμε ότι είναι πρακτικά αδύνατο για τον κ. Ντενκτάς να τις εγκαταλείψει. Το ζητούμενο είναι να υπάρξει ουσιαστική πρόοδος, πράγμα που χρειάζεται μεγάλη ψυχραιμία και επιμονή να

επιτύχουμε, λαμβάνοντας υπόψη τις αδιάλλακτες μέχρι σήμερα θέσεις του κ. Ντενκτάς. Γι' αυτό και χρειάζεται, όσο ποτέ άλλοτε, να πάρουμε εμείς διάφορες πρωτοβουλίες. Στον αγώνα αυτό έχουμε ένα πολύ σημαντικό όπλο στα χέρια μας. Έχουμε το τρίπτυχο των Ηνωμένων Εθνών που ετοιμάστηκε το '92 που οφείλουμε και να αξιοποιήσουμε και να προβάλλουμε συνεχώς. Γιατί σ' αυτό το τρίπτυχο παρουσιάζονται ξεκάθαρα οι θέσεις και των τριών πλευρών. Η επιμονή της δικής μας πλευράς στην υλοποίηση των Συμφωνιών Υψηλού Επιπέδου και η απόρριψη αυτών των συμφωνιών από την τουρκική πλευρά. Ακόμα πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι παρουσιάζονται με λεπτομέρεια οι θέσεις των Ηνωμένων Εθνών, οι αρχές και οι δεκάδες των ψηφισμάτων με τα οποία επαναλαμβάνουν και προβάλλουν τη λύση μέσα από το πνεύμα των Συμφωνιών Υψηλού Επιπέδου. Βασιζόμενοι πάνω στο τρίπτυχο βρισκόμαστε σε στέρεο έδαφος το οποίο σήμερα και με την προοπτική ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) αποκτά ακόμα μεγαλύτερη σημασία.

Ταυτόχρονα όμως πιστεύουμε ότι πρέπει να αναλάβουμε και άλλες πρωτοβουλίες. Ας μου επιτραπεί να χρησιμοποιήσω την έκφραση "να περάσουμε σε μια πραγματική επίθεση ειρήνης", που θα εκθέσει τον κ. Ντενκτάς και θα τον αναγκάσει να υποκύψει κάποια στιγμή. Καταρχάς θα πρέπει και πάλι να ζητήσει ο Πρόεδρος την αποστρατικοποίηση του νησιού και να πάρει και πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση.

Αλλά υπάρχουν και πολλά άλλα μέτρα και πρωτοβουλίες που μπορούμε να πάρουμε. Ο διάλογος μεταξύ των εκπροσώπων των πολιτικών κομμάτων, παρ' όλο που δεν απέδιδε πολλά, εντούτοις ήταν ίσως η μοναδική ευκαιρία που είχαν τα πολιτικά πρόσωπα και από τις δύο κοινότητες να συναντιούνται και να συνομιλούν. Διεκόπησαν ταυτόχρονα με την απαγόρευση των επαφών μεταξύ Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων στην Κύπρο, κατόπιν οδηγίων του κ. Ντενκτάς. Γι' αυτό χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία και την προσπάθεια του πρέσβη της Σλοβακίας να ξαναρχίσουν αυτές οι συνομιλίες.

Ήδη θα γίνει μια καλή αρχή με τις δύο συναντήσεις που προγραμματίζονται να γίνουν σε δύο βδομάδες μεταξύ εκπροσώπων των κοινοβουλευτικών μας κομμάτων και εκπροσώπων τουρκοκυπριακών πολιτικών κομμάτων, υπό την αιγίδα της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης. Φυσικά δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι οι προκλήσεις από τουρκικής πλευράς θα συνεχίσουν, όπως π.χ. οι δηλώσεις ότι δήθεν οι συναντήσεις υπονοούν αναγνώριση. Δεν μπορεί όμως να επιτρέψουμε αυτές οι προκλήσεις να μας οδηγήσουν σε αλλαγή γραμμής.

Είμαστε βέβαιοι ότι ο μέσος Κύπριος, είτε Έλληνας είτε Τούρκος, επιθυμεί την ειρήνη. Επιζητεί να γνωρίσει ο ένας τον άλλο και θα ήθελε να δει να γίνεται πραγματικότητα η επανένωση του νησιού. Ο φόβος και η άγνοια είναι όπλο στα χέρια εκείνων που θέλουν να μείνουν τα πράγματα όπως έχουν. Εμείς οφείλουμε να πιέσουμε προς την κατεύθυνση της αλλαγής. Και δεν είναι δυνατόν η Τουρκία να προσκαλεί και να επιζητεί τις επαφές μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων, τις επισκέψεις Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη και τις άλλες πόλεις και να ανέχεται την απαγόρευση από τον κ. Ντενκτάς κάθε επαφής μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στην Κύπρο. Να αναγκάζονται ακόμα και αυτές οι μικρές ομάδες επαναπροσέγγισης που υπάρχουν να ταξιδεύουν στις διάφορες γωνιές του κόσμου, για να συναντηθούν. Γιατί να μην μπορούν να το κάνουν μέσα στην ίδια τη χώρα τους; Και όχι απλώς στην Κύπρο, όχι απλώς στο Λήδρα Πάλας ή στην Πύλα, αλλά και στα σπίτια τους, στα σπίτια και των μεν και των δε; Η επαναπροσέγγιση πρέπει να γίνει πραγματικότητα, νοούμενου πάντοτε ότι γίνεται με τρόπο που να μη συνιστά άμεση ή έμμεση αναγνώριση του ψευδοκράτους.

Το άλλο σημαντικό γεγονός του έτους είναι η απόφαση του Ελσίνκι. Απόφαση που είναι ιστορικής σημασίας, γιατί δημιουργεί τελείως νέες προϋποθέσεις για αντιμετώπιση των ελληνοτουρκικών διαφορών και γιατί διασφαλίζει την ανεμπόδιστη πορεία της Κύπρου προς την Ε.Ε. Είναι γεγονός ότι όλοι, χωρίς εξαίρεση, επί χρόνια λέγαμε ότι πρέπει πρώτα να υπάρξει πρόοδος στο Κυπριακό και μετά να προχωρήσει η Τουρκία προς την Ε.Ε. Αλλά είναι επίσης γεγονός ότι η πολιτική αυτή, παρ' όλο ότι ήταν η επιθυμητή, τελικά δεν απέδωσε. Και μπροστά στην πραγματικότητα όπως διαμορφωνόταν, η Ελλάδα είχε να αποφασίσει αν θα έπρεπε να πει όχι, επιμένοντας στη θέση ότι θα έπρεπε να σημειωθεί πρώτα πρόοδος και ύστερα να ανοίξει ο δρόμος της Τουρκίας προς την Ευρώπη. Μήπως μια τέτοια τακτική θα συνέβαλλε στην προώθηση της λύσης του Κυπριακού ή στην απάλειψη ή και μείωση των ελληνοτουρκικών διαφορών; Η άποψή μας είναι πως όχι. Αντίθετα, θα οδηγούσε σε ένταση της ατμόσφαιρας, σε απομόνωση της Ελλάδας και σε ακόμα μεγαλύτερη οπισθοδρόμηση όσον αφορά το Κυπριακό. Αυτό φάνηκε καθαρά και από την αρνητική στάση που ακολούθησε η Τουρκία και ο κ. Ντενκτάς μετά την απόφαση του Λουξεμβούργου. Είναι γι' αυτούς τους λόγους που χαιρετίσαμε την απόφαση του Ελσίνκι, η οποία, όπως τόνισα προηγούμενα, δημιουργεί νέες προϋποθέσεις για όλη την περιοχή. Η Κύπρος διασφαλίζει την ενταξιακή της πορεία και ταυτόχρονα μπαίνει σ' ένα χρονοδιάγραμμα το οποίο θα είναι δύσκολο να αποφύγουν είτε ο κ. Ντενκτάς είτε η Τουρκία όσον αφορά τη λύση του Κυπριακού.

Είναι πραγματικά αξιοπερίεργο πώς από την πρώτη στιγμή, αντί να τονισθούν οι θετικές πτυχές της απόφασης, αντί να κτίσουμε πάνω σ' αυτές τις πτυχές, προσπαθούσαν διάφοροι να βρουν σημεία τα οποία για τον ένα ή τον άλλο λόγο δε μας ικανοποιούν πλήρως. Και τελικά είχαμε την απόφαση του ολλανδικού κοινοβουλίου με διαφορά μίας ψήφου η οποία μετατράπηκε σε λάβαρο για ορισμένους. Η θέση μας είναι ξεκάθαρη. Ναι, η απόφαση του ολλανδικού κοινοβουλίου είναι λανθασμένη, αλλά είναι απόφαση η οποία μπορεί να αλλάξει και φυσικά θα πρέπει να καταβάλουμε κάθε προσπάθεια να το πετύχουμε. Δεν πρέπει όμως ποτέ να ξεχνούμε ότι εκείνο που έχει σημασία είναι η ομόφωνη θέση των δεκαπέντε όσον αφορά την προοπτική ένταξης. Είναι δύσκολο να φαντασθεί κανείς ότι θα ολοκληρωθούν οι ενταξιακές συνομιλίες, ότι η Κύπρος θα συνάδει πλήρως με το κοινοτικό κεκτημένο και θα ετοιμασθεί η συμφωνία σύνδεσης, συμφωνία η οποία θα εγκριθεί από την επιτροπή, από το συμβούλιο, το οποίο απαρτίζουν οι κυβερνήσεις των δεκαπέντε χωρών μελών της Ε.Ε. και στη συνέχεια από την Ευρωβουλή και να απορριφθεί από τα εθνικά κοινοβούλια. Είναι δύσκολο να φαντασθούμε ότι στις δεκαπέντε ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες όλες έχουν κοινοβουλευτικά συστήματα, θα υπάρξει άλλη τοποθέτηση των κυβερνήσεων και της Ευρωβουλής και τελικά άλλη τοποθέτηση των εθνικών κοινοβουλίων. Εμείς δεν πιστεύουμε ότι θα υπάρξουν τέτοιου είδους αντιφάσεις. Αλλά, και αν ακόμα υπήρχε κάποια αμυδρή πιθανότητα να συμβεί κάτι τέτοιο, τότε η ευθύνη για τη διακοπή της διεύρυνσης θα έπεφτε στους ώμους αυτής της χώρας και όχι της Ελλάδας, που σε μια τέτοια περίπτωση φυσικά θα ασκούσε το δικαίωμα του βέτο για την αποδοχή των άλλων χωρών. Και αντιλαμβάνεσθε ότι μια τέτοια ευθύνη θα είναι δύσκολο να τη φέρει στους ώμους της οποιαδήποτε χώρα για πολύ καιρό.

Εκείνο που έχει σημασία, όπως τόνισε πρόσφατα και ο Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδος, κ. Παπανδρέου, είναι ότι το Κυπριακό έχει πλέον μπει για καλά στην ημερήσια διάταξη της Ε.Ε. και είναι ένα από τα διεθνή θέματα που απασχολούν όλες τις χώρες μέλη της.

Η απόφαση λοιπόν του Ελσίνκι ανοίγει πράγματι το δρόμο της ένταξης στην Ευρώπη, αλλά ταυτόχρονα δημιουργεί και συνθήκες για καλύτερες σχέσεις μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Οι οποιεσδήποτε ελλαδοτουρκικές διαφορές δεν είναι πλέον θέμα διμερές, αλλά μετατρέπονται σε θέμα που αφορά όλη την Ε.Ε. Υπάρχει ήδη η δέσμευση ότι οι διαφορές θα πρέπει να επιλύονται ειρηνικά και ότι το αργότερο μέσα σε τέσσερα χρόνια θα πρέπει να έχουν κλείσει, αλλιώς θα πρέπει να αναφέρονται στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης που ήταν και το πάγιο αίτημα της Ελλάδας.

Πιο σημαντικές αλλαγές όμως θα γίνουν μέσα στην ίδια την Τουρκία. Ο τουρκικός λαός θα πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι ο δρόμος προς την Ευρώπη είναι μονόδρομος και ότι πρέπει να προσαρμοσθεί στα λεγόμενα κριτήρια της Κοπεγχάγης. Σύμφωνα με την απόφαση, για να γίνει μέλος μια υποψήφια χώρα, θα πρέπει να έχει επιτύχει στον πολιτικό τομέα, στη σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, the rule of law, τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και στο σεβασμό και προστασία των μειονοτήτων. Στην πορεία της Τουρκίας προς την Ευρώπη η πρόοδος στο Κυπριακό θα λαμβάνεται πάντα υπόψη. Δυσκολίες σίγουρα θα υπάρξουν, αλλά δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι αυτός είναι ο σωστός δρόμος, ο δρόμος τον οποίο πρέπει να ακολουθήσουμε με συνέπεια. Να τονίζουμε τα θετικά στοιχεία της όλης διαδικασίας και όχι να προσπαθούμε να βρούμε λέξεις ή τελείες που να μας επιτρέπουν να δημιουργήσουμε ειδήσεις και να γινόμαστε μάντιες κακών.

Η απόφαση του Ελσίνκι δημιουργεί και νέες υποχρεώσεις για όλους μας. Χαίρομαστε, γιατί η Κύπρος βρίσκεται στην πρωτοπορία για την εναρμόνιση και γιατί ουσιαστικά το σύνολο του λαού μας έχει πάρει θέση υπέρ της ένταξης στην Ε.Ε. Δεν πρέπει όμως να επαναπαυόμεθα νομίζοντας ότι αυτόματα όλα θα πάνε καλά. Αντίθετα, η πορεία προς την Ε.Ε. είναι δύσκολη, οι απαιτήσεις της εναρμόνισης είναι πολύ σημαντικές και κακά τα ψέματα η Κύπρος σε πολλούς τομείς αργοπορεί. Αυτό εξάλλου διαπιστώθηκε και από την πρόσφατη επιτυχημένη επίσκεψη της αντιπροσωπίας της Ε.Ε. υπό τον κ. Μάουρερ. Γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ότι θα πρέπει να αγκαλιάσουμε αυτή την πορεία με ενθουσιασμό, με αποφασιστικότητα και να συμβάλουμε όλοι, κυβέρνηση, Βουλή, κοινωνία, για να μπορέσει η πορεία αυτή να μας οδηγήσει στον ποθητό στόχο. Δεν πρέπει δε να ξεχνούμε ότι η υιοθέτηση από εμάς των αρχών της Ε.Ε. συμβάλλει μεταξύ άλλων και στην πορεία λύσης του Κυπριακού. Μια από τις βασικές αρχές είναι η ελεύθερη διακίνηση ατόμων και κεφαλαίων και μεταξύ των άλλων και η ελεύθερη αγορά για επένδυση σε ακίνητη περιουσία για ιδιοκατοίκηση. Είναι θέσεις που εμείς οφείλουμε να προστατεύσουμε σαν κόρη οφθαλμού, γιατί διασφαλίζουν βασικές αρχές και ελευθερίες σε σχέση με τη λύση του Κυπριακού.

Όσον αφορά την εναρμόνιση της Κύπρου με το κοινοτικό κεκτημένο, πολλές φορές ακούγονται μεμψιμοιρίες αναφορικά με το οικονομικό βάρος της εναρμόνισης και των αυξημένων μας υποχρεώσεων. Ας μη μας διαφεύγει το γεγονός όμως ότι η εναρμόνιση παρέχει μια μοναδική ευκαιρία για εκσυγχρονισμό της χώρας μας. Ό,τι ξοδεύουμε, είτε για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) είτε για την ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών είτε για την καλύτερη προστασία

του καταναλωτή είναι προς όφελος όλων μας. Θα δημιουργήσουμε μια Κύπρο σύγχρονη, έτοιμη για τις προκλήσεις του μέλλοντος και μια κοινωνία ανθρωποκεντρική.

Κύριε Πρόεδρε,

Αναφορικά με τους προϋπολογισμούς του κράτους για το έτος 2000, θα θέλαμε καταρχάς να χαιρετήσουμε το γεγονός ότι για πρώτη φορά από την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας έχουμε μπροστά μας ενοποιημένους προϋπολογισμούς. Αυτή ήταν η θέση των Ενωμένων Δημοκρατών, αλλά και ομόφωνη τοποθέτηση της Βουλής και χαιρόμαστε, γιατί με την κατάθεση αυτών των προϋπολογισμών έγινε ένα πρώτο βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Φυσικά αυτή είναι η αρχή, γιατί δεν έχει ολοκληρωθεί η δουλειά, της οποίας στόχος πρέπει να είναι αποφυγή των επικαλύψεων των διαφόρων εξόδων των υπουργείων για να μπορεί ο αναγνώστης να έχει καθαρή εικόνα για το τι ξοδεύεται και για ποιο σκοπό. Είναι όμως, όπως είπα, η αρχή και θέλουμε να πιστεύουμε ότι μέχρι το 2001, όπως είναι και η δέσμευση του Υπουργού Οικονομικών, θα έχουμε μπροστά μας τους πραγματικά ενοποιημένους προϋπολογισμούς.

Η ενοποίηση είναι ένα σωστό πρώτο βήμα για την καλύτερη παρουσίαση και εκτίμηση τόσο των δαπανών όσο και των εσόδων. Δεν είναι σε θέση όμως από μόνη της να ξεπεράσει το βασικό πρόβλημα της κυπριακής οικονομίας: το ότι τα ελλείμματα από χρόνο σε χρόνο μεγαλώνουν και οι δημόσιες δαπάνες είναι σημαντικά ψηλότερες από τα δημόσια έσοδα. Θα έλεγα δε ότι με την ενοποίηση το μήνυμα αυτό περνά πολύ πιο καθαρά και θέλω να τονίσω ότι είναι αδύνατο να συνεχίσουμε να κινούμεθα μέσα στα ίδια πλαίσια, να έχουμε δηλαδή χρόνο με χρόνο μεγαλύτερα ελλείμματα και να τα καλύπτουμε με δανεισμό που σημαίνει επιβάρυνση του αύριου με τις δαπάνες ή, αν θέλετε, τις σπατάλες του σήμερα.

Έκδηλα, το πρόβλημα αυτό δεν πρόκειται να εξαφανισθεί με ωραία λόγια. Χρειάζεται ουσιαστική και αποφασιστική αντιμετώπιση. Οι δαπάνες πρέπει να μειωθούν και αυτό πρέπει να γίνει συνείδηση όλων μας. Παρ' όλη την πρόοδο για νοικοκύρεμα, πολλά πρέπει ακόμα να γίνουν. Οι τελευταίες καταγγελίες για τις ερυθροποιητίνες και η άλογη διαχείριση φαρμάκων από το δημόσιο, πράγμα που επιβεβαιώθηκε και από τη Γενική Ελεγκτή της Δημοκρατίας και τον Υπουργό Υγείας, οι ανωμαλίες στην εκτέλεση δημόσιων έργων και η διαπίστωση της Επιτρόπου Διοικήσεως για μη συμμόρφωση προς τις εισηγήσεις της είναι παραδείγματα των όσων μπορούν και πρέπει να γίνουν.

Πολύ σωστά η Βουλή έχει εκφράσει την ετοιμότητά της να ενδυναμώσει όσο μπορεί το θεσμό της Επιτρόπου Διοικήσεως, όπως επίσης να υπάρξει όσο το δυνατόν στενότερη συνεργασία με τη Γενική Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ιδιαίτερα αναφορικά με το βαθμό συμμόρφωσης με τις αδυναμίες που επισημαίνει και τις ατασθαλίες που σημειώνει, για να μπορέσουμε να βοηθήσουμε στην εξυγίανση της δημόσιας υπηρεσίας με τη διόρθωση των κακώς εχόντων.

Οι δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού, όπως το γνωρίζαμε εξάλλου, ουσιαστικά αναλώνονται στο μισθολόγιο του προσωπικού και στην εξυπηρέτηση των χρεών. Μόνο αν πάρουμε απόφαση να αντιμετωπίσουμε αποφασιστικά αυτά τα έξοδα, μπορεί να ελπίζουμε σε καλύτερες προοπτικές. Συμφωνούμε με κάθε περικοπή δαπανών όπου τούτο είναι εφικτό. Αλλά πιστεύουμε ότι τελικά μόνο η αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης από τα εξήντα στα εξήντα τρία χρόνια, ως πρώτο στάδιο, και η μείωση των μισθών στην εισαγωγική κλίμακα στη δημόσια υπηρεσία θα οδηγήσουν σε ουσιαστική εξοικονόμηση πόρων. Εάν δε λάβουμε υπόψη μας ότι μέσα στα πλαίσια της πολιτικής της εναρμόνισης και της ενίσχυσης του κοινωνικού ρόλου του κράτους θα χρειαστεί να γίνουν προσλήψεις προσωπικού σε διάφορες υπηρεσίες, αυτός θα είναι ένας επιπρόσθετος λόγος να επιταχύνουμε την αλλαγή της νομοθεσίας πάνω σ' αυτά τα θέματα. Η εξοικονόμηση που θα προέλθει είναι πραγματικά πάρα πολύ σημαντική. Υπολογίζουμε ότι με την αλλαγή του ορίου αφυπηρέτησης θα εξοικονομηθούν δεκάδες εκατομμύρια λίρες, η δε μείωση των κλιμάκων εισόδου θα οδηγήσει μεσοπρόθεσμα σε μείωση κατά 10% - 15% περίπου του μισθολογίου. Δηλαδή, σήμερα, με ένα μισθολόγιο του ύψους των εξακοσίων εκατομμυρίων λιρών, θα εξοικονομηθούν περίπου εξήντα μέχρι ενενήντα εκατομμύρια λίρες.

Η εξυπηρέτηση των χρεών είναι το δεύτερο μεγάλο κονδύλι του προϋπολογισμού μετά τους μισθούς. Το 2000, με βάση τα σημερινά επιτόκια, προβλέπονται δαπάνες διακόσιων ενενήντα τεσσάρων εκατομμυρίων λιρών για πληρωμή των τόκων του δημόσιου χρέους. Περίπου δηλαδή το 1/5 των τρεχουσών δαπανών θα απορροφηθεί από τους τόκους. Για να συνειδητοποιήσουμε τι σημαίνει αυτός ο αριθμός, είναι αρκετό να αναφέρουμε ότι το σύνολο των δαπανών για κοινωνική πρόνοια ανέρχεται σε διακόσια εβδομήντα τέσσερα εκατομμύρια λίρες, είναι δηλαδή κατά είκοσι εκατομμύρια χαμηλότερες από τις δαπάνες για τους τόκους. Και η τάση όλα αυτά τα χρόνια ήταν να αυξάνεται τόσο άμεσα όσο και σχετικά το ποσό που διατίθεται για εξυπηρέτηση των δανείων. Οφείλουμε λοιπόν να αντιμετωπίσουμε ριζικά το πρόβλημα αυτό. Να

ισοζυγίσουμε τον προϋπολογισμό και να παύσουμε να δανειζόμαστε, να ξοδεύουμε δηλαδή, σήμερα τα έσοδα των μελλοντικών γενιών.

Γ' αυτό πρέπει να τονισθεί ότι οποιαδήποτε μείωση των εξόδων δεν είναι δυστυχώς σε θέση από μόνη της να καλύψει το κενό, αν δε διασφαλίσουμε ταυτόχρονα και ανάλογη αύξηση των εσόδων. Τα νέα που μας ανακοίνωσε ο Υπουργός Οικονομικών για τα έσοδα του '99 ήταν θετικά. Τελικά τα έσοδα ήταν μεγαλύτερα από ότι προβλεπτόταν και το δημοσιονομικό έλλειμμα του προϋπολογισμού για το '99, ενώ αναμενόταν να είναι 5,6% επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.) τελικά θα διαμορφωθεί γύρω στο 5%, μια πολύ ουσιαστική και θετική εξέλιξη.

Πιστεύουμε ότι τώρα μας δίνεται μια μοναδική ευκαιρία να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα των ελλειμμάτων με αποφασιστικό τρόπο. Γ' αυτό οι Ενωμένοι Δημοκράτες συμφωνούν με τις συγκεκριμένες προσπάθειες για αύξηση της φορολογίας. Πρώτα απ' όλα θεωρούμε ότι θα πρέπει ο Φ.Π.Α. να αυξηθεί από το 8% στο 10% όπως έχει ήδη προταθεί, δηλαδή κατά δύο μονάδες. Επίσης είμαστε έτοιμοι να δεχθούμε φόρο πολυτελείας, δηλαδή αυξημένο συντελεστή Φ.Π.Α. της τάξης του 20%, για σειρά ειδών πολυτελείας. Πρέπει όμως να αναφέρουμε ότι η λύση των πολλαπλών συντελεστών αυξάνει σημαντικά τα έξοδα διαχείρισης και δημιουργεί δυνατότητες φοροδιαφυγής. Ταυτόχρονα, ένα σημαντικό ποσοστό από τα νέα έσοδα θα πρέπει να διατεθεί για κοινωνικούς σκοπούς. Θα επανέλθουμε σ' αυτό μετά. Θα θέλαμε όμως να επαναφέρουμε και να τονίσουμε την πρόταση των Ενωμένων Δημοκρατών για μετατροπή της φορολογίας για την άμυνα σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Αυτό είναι ένα μέτρο μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για απλοποίηση της φορολογικής πολιτικής και για πιο ορθολογιστική αντιμετώπιση των διαφόρων εσόδων. Δε θα οδηγήσει σε αύξηση της φορολογίας, αλλά θα μειώσει το ποσοστό που πρέπει να καλύψουμε, για να φτάσουμε στο μίνιμουμ του 15% που προβλέπεται από την Ε.Ε. Η σημασία ενός τέτοιου μέτρου είναι πολύ ουσιαστική γιατί ο μέσος πολίτης θα γνωρίζει ότι εφόσον εγκριθεί η πρόταση, δε θα υπάρξει άλλη αύξηση του Φ.Π.Α. πριν από το 2002 και αυτή θα περιοριστεί περίπου στο 2%.

Τα έσοδα του δημοσίου θα αυξηθούν επίσης σημαντικά, κατόπιν της απόφασης της Βουλής για ειδική φορολογία στα κέρδη του '99 από το χρηματιστήριο και της επιβολής τέλους πάνω στις πωλήσεις μετοχών. Με αυτό τον τρόπο μπαίνουν οι βάσεις για βαθμιαία ισοζύγηση των εσόδων με τις δαπάνες και τη δυνατότητα να ακολουθηθεί μια πιο δημιουργική και κοινωνικά σωστή πολιτική. Το χρηματιστήριο αλλάζει τα δεδομένα της οικονομικής ζωής της Κύπρου προς το καλύτερο. Πέρσι, στην εισήγηση των Ενωμένων Δημοκρατών για τον προϋπολογισμό του '99, είχαμε τονίσει ότι εδμηουργούντο οι κατάλληλες συνθήκες μέσα στο '99 για ραγδαία ανάπτυξη του χρηματιστηρίου. Η απόφαση για τη μη εγκατάσταση των πυραύλων δημιούργησε ένα νέο θετικό κλίμα, οι δε διάφορες εξαγορές εταιρειών, καθώς επίσης και η απόφαση για εισαγωγή στο χρηματιστήριο σειράς νέων εταιρειών αλλάζει τα δεδομένα. Τα αποτελέσματα είναι σε όλους γνωστά. Επιτέλους δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για οικονομική πολιτική που θα συνάδει με αυτή των άλλων ανεπτυγμένων χωρών. Ένα από τα βασικά προβλήματα της Κύπρου στο παρελθόν ήταν ότι μπορεί να παρουσιαζόταν αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος κατά μερικές μονάδες, αλλά τα έσοδα να μην επηρεάζονταν ουσιαστικά. Οι δημόσιες εταιρείες ήταν ελάχιστες και, κακά τα ψέματα, όλοι γνωρίζουμε ότι η βασική έγνοια ενός ιδιώτη επιχειρηματία ήταν πώς θα ελαχιστοποιούσε τη φορολογική του επιβάρυνση και όχι πώς θα τη μεγιστοποιούσε. Από τη στιγμή όμως που η εταιρεία του μετατρέπεται σε δημόσια και μπαίνει στο χρηματιστήριο, τότε επιδιώκει ακριβώς το αντίθετο. Να έχει όσο το δυνατόν μεγαλύτερα κέρδη, γιατί αυτά θα μεταφραστούν σε ακόμα μεγαλύτερη αύξηση της τιμής της μετοχής, πράγμα που θα βοηθήσει τόσο τον επιχειρηματία όσο και το κράτος. Στο μέλλον λοιπόν θα μπορούμε να έχουμε μια πιο άμεση σχέση μεταξύ αύξησης του εθνικού εισοδήματος και εσόδων του κράτους και θέλουμε να πιστεύουμε ότι η αύξηση αυτή των εσόδων θα είναι τέτοια, ώστε να δημιουργεί νέες προϋποθέσεις στην οικονομία.

Ταυτόχρονα όμως πρέπει να υιοθετήσουμε μια μακρόχρονη πολιτική, στόχος της οποίας θα είναι η βαθμιαία μείωση του δημόσιου χρέους. Η Κύπρος είναι ίσως η μόνη χώρα στην οποία επιμένουμε ότι θα πρέπει να παραμείνει ακέραιος και ως έχει ο κρατικός τομέας και να διατηρηθούν τα προνόμια τα οποία κατά καιρούς συγκέντρωσε το κράτος. Αυτή η πολιτική κάθε άλλο παρά μακρόπνοη είναι. Πρέπει με αποφασιστικότητα να προχωρήσουμε στην κατάργηση των μονοπωλίων, πράγμα που μόνο καλό θα επιφέρει. Δε νομίζω να αμφιβάλλουν πολλοί ότι ο ελεύθερος ανταγωνισμός, π.χ. στον τομέα της αεροπορίας, θα έχει ως αποτέλεσμα μείωση των ναύλων, αύξηση της απασχόλησης και του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο και καλύτερη προσφορά υπηρεσιών. Γιατί λοιπόν να επιμένουμε στη διατήρηση του σημερινού καθεστώτος; Ή μήπως η υπηρεσία του κυπριακού ταχυδρομείου θεωρείται από κανένα ικανοποιητική; Τα παράπονα είναι γνωστά. Και πόσες φορές, αλήθεια, δεν πήραμε προσκλήσεις, που στέλλονται με το ταχυδρομείο, μετά το γεγονός; Για να μπορέσουν τα ταχυδρομεία να συναγωνισθούν επί ίσης

βάσης, πρέπει επείγοντως να μετατραπούν σε εταιρεία δημόσιου δικαίου και να τους δοθούν όλα τα απαραίτητα μέσα.

Η βαθμιαία σχετική μείωση των εξόδων και αύξηση των εσόδων θα δώσει τη δυνατότητα στο κράτος να ακολουθήσει μια πιο ορθολογιστική και δημιουργική πολιτική. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα είναι τεράστια. Η γήρανση του πληθυσμού δημιουργεί πολύ μεγάλες ανάγκες για κατ' οίκον φροντίδα και για κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων. Η αύξηση του ποσοστού των εργαζομένων γυναικών επαυξάνει τις ανάγκες για βρεφοκομικούς και παιδοκομικούς σταθμούς. Οι απαιτήσεις όλων μας για καλύτερη προσφορά υγείας και παιδείας είναι γνωστές. Τα όσα ξοδεύουμε στον πολιτιστικό τομέα είναι ψίχουλα σε σχέση με το τι χρειάζεται να γίνει έχοντας υπόψη και τη σημασία που έχει για την Κύπρο η πολιτιστική μας παράδοση και ο πανάρχαιός μας πολιτισμός. Η ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος δημιουργεί τεράστιες ανάγκες και όλα αυτά μπορούν να γίνουν μόνο εφόσον διασφαλίσουμε τους ανάλογους πόρους.

Γι' αυτό είμαστε ευμενώς διατεθειμένοι έναντι των κυβερνητικών προτάσεων για αύξηση των εσόδων του κράτους, γιατί πράγματι πιστεύουμε ότι χωρίς την αύξηση των εσόδων, το κράτος ούτε θα μπορέσει να εξυγιάνει τα δημόσια οικονομικά ούτε να ανταποκριθεί θετικά στις τεράστιες ανάγκες των πολιτών και της κοινωνίας στη σύγχρονη εποχή. Θεωρούμε επίσης αναγκαίο ένα σημαντικό ποσοστό των νέων εσόδων, εμείς προτείνουμε 25%, να διατεθεί για αντισταθμιστικά κοινωνικά μέτρα. Στον τομέα αυτό όμως, θα θέλαμε να τονίσουμε την ανάγκη μιας εις βάθος μελέτης των συνθηκών και των αναγκών και στην προώθηση θεσμικών μεταρρυθμίσεων όπου χρειάζονται, ούτως ώστε οι κοινωνικές αντισταθμιστικές παροχές που θα δοθούν να επιφέρουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο όφελος. Παράδειγμα: τα προγράμματα κοινωνικής ευημερίας που υπάρχουν και λειτουργούν θα πρέπει να αξιολογηθούν υπό το φως των νέων συνθηκών και αναγκών, προτού προχωρήσει η κυβέρνηση στην ενδυνάμωσή τους. Η ίδια αξιολόγηση θα πρέπει να προηγηθεί της ενίσχυσης των φιλανθρωπικών ιδρυμάτων. Θα πρέπει επίσης να υπάρξει μια εκ βάθους αναθεώρηση των παρεχομένων δημοσίων επιδομάτων, για να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες και πραγματικότητα. Ήδη έχουμε ακούσει με ικανοποίηση τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να εξαγγέλλει ότι τούτο θα γίνει πολύ σύντομα. Μια τυπική παροχή εκατομμυρίων λιρών για κοινωνικούς σκοπούς δε θα επιφέρει από μόνη της τα αποτελέσματα που όλοι επιθυμούμε, αν δεν υπάρξει η ορθολογιστική αναδιάρθρωση που επιβάλλουν οι συνθήκες και οι ανάγκες της εποχής.

Αυτό έχει άμεση σχέση με τη γενικότερη ανάγκη αναθεώρησης των προσφερόμενων υπηρεσιών του κράτους. Πολλοί νόμοι θεσπίζονται, για να ανταποκριθούν στις νέες ανάγκες της κοινωνίας μας. Όμως πολλές φορές η μη επαρκής στελέχωση των συγκεκριμένων υπηρεσιών καθιστά τέτοιους νόμους άνευ σημασίας και αναποτελεσματικούς. Θα δώσω μερικά παραδείγματα: Ο νόμος για τη βία στην οικογένεια θεσπίστηκε πριν έξι χρόνια. Συνεχίζει όμως σ' ένα μεγάλο βαθμό να είναι ανενεργός λόγω της μη ύπαρξης οικογενειακών συμβούλων. Πρόταση για δημιουργία τέτοιων θέσεων έγινε και πέρσι και φέτος από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αλλά περιεκόπησαν δυστυχώς από το Υπουργείο Οικονομικών. Η συνεχιζόμενη αποδυνάμωση των υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας καθιστά το κράτος αδύναμο να αντιμετωπίσει τα συνεχώς αυξανόμενα κοινωνικά προβλήματα που ταλανίζουν τη χώρα μας. Πρόσφατα ψηφίσαμε νόμους για την προστασία των δικαιωμάτων του καταναλωτή. Αν όμως δεν ενισχυθεί η αντίστοιχη υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, δε θα μπορέσει ούτε ο πολίτης να γνωρίζει τα δικαιώματα που του παρέχει η νομοθεσία ούτε και να γίνεται από την υπηρεσία ο αναγκαίος έλεγχος.

Μέσα στο '99 ψηφίσαμε τον περί Αγωγής Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμο, ένα πολύ σημαντικό νομοθέτημα. Όμως διερωτώμεθα αν πράγματι γίνονται οι αναγκαίες προετοιμασίες για την εφαρμογή αυτού του νόμου. Μετά από πάροδο έξι μηνών, οι κανονισμοί τουλάχιστον δεν έχουν ακόμη κατατεθεί στη Βουλή. Αυτό το χάσμα μεταξύ θεωρίας και πράξης είναι ένα ουσιαστικό εμπόδιο στην υλοποίηση των δεσμεύσεών μας έναντι της Ε.Ε. για εναρμόνισή μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Κύριε Πρόεδρε,

Ως μια από τις ελάχιστες γυναίκες του κοινοβουλίου, θα πρέπει να εκφράσω την απογοήτευσή μας για τον τρόπο που το κράτος αντιμετωπίζει την αρχή της ισότητας των δύο φύλων. Κάνουμε σποραδικά κάτι (όπως ένα σεμινάριο κάθε χρόνο), δίνουμε και μια χορηγία μερικών χιλιάδων λιρών σε κάθε γυναικεία οργάνωση και νομίζουμε ότι με αυτό τον τρόπο ξοφλούμε από τις υποχρεώσεις μας έναντι του 51% του πληθυσμού. Να μου επιτρέψετε να πω ότι με το ρυθμό αυτό ούτε σε δέκα χρόνια από σήμερα δε θα έχουμε ικανοποιητική πρόοδο. Ο εθνικός μηχανισμός για τα δικαιώματα της γυναίκας δεν παίρνει δυστυχώς τις πρωτοβουλίες που πρέπει και στις πλείστες περιπτώσεις, αντί να ηγείται, έπεται πρωτοβουλιών μη κυβερνητικών οργανώσεων. Μήπως, κύριοι συνάδελφοι, σας ικανοποιεί το γεγονός ότι η Κύπρος είναι μια από

τις τρεις χώρες μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης όπου καμιά γυναίκα δε συμμετέχει στην εκτελεστική εξουσία ή που η συμμετοχή της στη νομοθετική εξουσία είναι από τις χαμηλότερες στην Ευρώπη; Αν θέλουμε πράγματι να αυξήσουμε αυτή τη συμμετοχή, τόσο η εκτελεστική όσο και η νομοθετική εξουσία και τα πολιτικά κόμματα θα πρέπει να εφαρμόσουν από τώρα ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης. Να περάσουμε δηλαδή από τα λόγια στις πράξεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Στη συνέχεια πρέπει να πάρουμε σειρά μέτρων που θα συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου και κατ' επέκταση στην αύξηση των εσόδων. Θα αναφερθώ σε μερικά:

Ο τουρισμός, όπως ήδη αναφέρθηκε, είναι μια από τις μεγαλύτερες πηγές εισοδήματος του κράτους. Πέρσι, στην εισήγησή μας στη Βουλή, είχαμε τονίσει ότι το '99 θα μπορούσε να ήταν ένα έτος ρεκόρ για τον κυπριακό τουρισμό. Και πράγματι η πρόβλεψη πραγματοποιήθηκε. Δεν έγινε όμως ουσιαστικά τίποτα για τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος. Μιλούμε συνεχώς για την ανάγκη δημιουργίας μαρίνων, καζίνων, πάρκων αναψυχής, προώθηση του χειμερινού τουρισμού κ.λπ., κ.λπ. Έως τώρα όμως ελάχιστα έχουμε κάνει. Είναι καιρός να περάσουμε από τα λόγια στα έργα γνωρίζοντας ότι όσο πιο γρήγορα υλοποιηθούν οι διάφορες σκέψεις και προτάσεις που έχουν γίνει κατά καιρούς τόσο καλύτερο θα είναι το μέλλον του κυπριακού τουρισμού και τόσο μεγαλύτερα θα είναι και τα κρατικά έσοδα.

Τον τελευταίο καιρό μιλούμε συνεχώς για την ανάγκη να μετατρέψουμε την Κύπρο σε κέντρο προσφοράς υπηρεσιών. Έχει γίνει πλέον ένα από τα συνθήματα που όλοι επαναλαμβάνουμε. Και πάλιν όμως τα μέτρα καθυστερούν και τα κίνητρα δε φαίνονται. Επικρατεί η αδράνεια παρά η δράση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η πλήρης έλλειψη και απασχόληση με το ηλεκτρονικό εμπόριο (e-commerce). Δεν υπάρχει απολύτως κανένας νόμος που να ρυθμίζει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες πρέπει να διεξάγεται αυτό το εμπόριο. Πώς μπορεί να διασφαλιστούν τα δικαιώματα του κοινού, να λύνονται τυχόν διαφορές, να επιβεβαιώνονται οι υπογραφές για αγορά κ.ά; Σκεφθείτε τα εισοδήματα που μπορεί να έχει η Κύπρος, αν προχωρήσουμε ολοταχώς σ' αυτό τον τομέα.

Το ίδιο ισχύει και για την κινητή τηλεφωνία. Είμαστε η μόνη χώρα από τις υποψήφιες για ένταξη στην Ε.Ε. στην οποία επικρατούν ακόμα μονοπωλιακές συνθήκες. Η πώληση από το κράτος αδειών για δεύτερο ή τρίτο operator θα φέρει σημαντικά εισοδήματα και θα οδηγήσει σε καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού.

Πέρα από όλα όσα έχουν ανακοινωθεί κατά καιρούς πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι η Κύπρος τότε μόνο θα γίνει κέντρο προσφοράς υπηρεσιών, όταν τα παιδιά μας αρχίσουν από μικρή ηλικία να εξοικειώνονται με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και την πληροφορική. Πριν από μερικά χρόνια οι Ενωμένοι Δημοκράτες είχαν εισηγηθεί όπως διάφορες επιχειρήσεις, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας "υιοθετήσουν" σχολεία, καλύπτοντας τις σχετικές δαπάνες για εγκατάσταση συστημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών και σύνδεσης με το INTERNET. Πρακτικά τίποτε δεν έχει γίνει πάνω σ' αυτό το θέμα. Και ήδη η καθυστέρηση είναι πολύ μεγάλη. Η οποιαδήποτε επένδυση σήμερα στο να εξοικειωθούν οι νέοι και οι νέες μας με την πληροφορική θα αποδώσει αύριο, όταν θα έχουμε χιλιάδες άτομα που θα είναι σε θέση να εφαρμόζουν την πληροφορική στους διάφορους τομείς. Χαιρετίζουμε την τελευταία απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου σχετικά με αυτό το θέμα, εξακολουθούμε όμως να πιστεύουμε ότι πρέπει να ενεργοποιηθεί και να αξιοποιηθεί και ο ιδιωτικός τομέας.

Πρέπει να γίνουν οι σχετικές επενδύσεις για τη δημιουργία βασικών κέντρων επιστημονικής έρευνας. Ζητούμε τη δημιουργία incubators δίχως να έχουμε προχωρήσει προς την κατεύθυνση αυτή. Πέραν αυτού, αν ο ξένος που θα έρθει στην Κύπρο ή ο Κύπριος επιστήμονας γνωρίζει ότι στο πανεπιστήμιο ή σε άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα δεν υπάρχουν οι επιστημονικές εκείνες δυνατότητες έρευνας και ανάπτυξης, θα προτιμήσει μια άλλη χώρα.

Μια άλλη σημαντική πηγή εισοδήματος είναι ο τομέας της παιδείας και η προώθηση της Κύπρου ως εκπαιδευτικού κέντρου. Για να γίνει αυτό όμως, χρειάζεται να αφηγήσουμε τα ταμπού και να δεχθούμε ότι το πανεπιστήμιο μπορεί να προσφέρει μόρφωση και στα αγγλικά, χωρίς να θέσουμε σε κίνδυνο την ελληνικότητα της Κύπρου ή του εαυτού μας. Είναι προσβλητικό να πιστεύουμε ότι ένας θεωρείται πιο Έλληνας αν έχει σπουδάσει στην Ελλάδα και όχι σε οποιαδήποτε άλλη χώρα του κόσμου. Εφόσον το Πανεπιστήμιο Κύπρου πάρει την πρωτοβουλία να προχωρήσει στη δημιουργία αγγλόφωνων τμημάτων, τότε θα γίνει η Κύπρος πόλος έλξης δεκάδων χιλιάδων φοιτητών από τη γύρω περιοχή με όλες τις θετικές επιπτώσεις που μια τέτοια εξέλιξη θα επιφέρει. Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης το έχουν ήδη κάνει και αυτό είναι εις πίστη τους. Μια ματιά στο τι γίνεται στο τουρκοκρατούμενο μέρος της Κύπρου δείχνει πράγματι πόσο σωστή είναι αυτή η άποψη.

Αναφορικά με το Πανεπιστήμιο Κύπρου θα ήθελα να τονίσω την ανάγκη της διασφάλισης της αυτονομίας του. Και όταν μιλούμε για αυτονομία εννοούμε, μεταξύ άλλων, και την ευχέρεια να αποφασίζει και να προωθεί τα διάφορα προγράμματα του χωρίς την παρέμβαση της εκτελεστικής εξουσίας. Φυσικά πρέπει να υπάρχει μια σωστή αμφίδρομη σχέση και συνεργασία μεταξύ κυβέρνησης και πανεπιστημίου, αλλά όχι σε βαθμό που να τελεί το πανεπιστήμιο υπό τη συνεχή κηδεμόνευση της κυβέρνησης. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να γίνεται μεγαλύτερη αξιοποίηση του Πανεπιστημίου Κύπρου από το κράτος τόσο στο τομέα της έρευνας όσο και στον τομέα των συμβουλευτικών υπηρεσιών. Στον τομέα της διαφώτισης το Πανεπιστήμιο Κύπρου θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει ένα ανεκτίμητο όργανο. Αξίζει επίσης να μελετήσουμε και τη δυνατότητα παροχής υποτροφιών σε ξένους φοιτητές, ιδίως από χώρες με τις οποίες θέλουμε να προωθήσουμε τις σχέσεις μας.

Στον τομέα της υγείας το Εθνικό Σχέδιο Υγείας φαίνεται επιτέλους να πήρε το σωστό δρόμο και εκφράζουμε την ευχή και την ελπίδα τα οποιαδήποτε εμπόδια να υπερπηδηθούν, για να τύχει της έγκρισης της Βουλής στην παρούσα σύνοδο. Αυτό επιβάλλεται, γιατί από την ημέρα της ψήφισης του νόμου θα χρειαστούν άλλα πέντε χρόνια περίπου, για να ετοιμαστούν οι αναγκαίοι κανονισμοί και να γίνουν όλες οι άλλες αναγκαίες προετοιμασίες για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Υγείας. Εξακολουθούν να ισχύουν όμως απαγορευτικές διατάξεις για την έστω προσωρινή απασχόληση στην Κύπρο ξένων επιστημόνων. Και αυτό, δήθεν, για να προστατεύσουμε τους Κύπριους γιατρούς, ενώ, κατά την άποψή μας, επιτυγχάνουμε ακριβώς το αντίθετο. Σήμερα ξοδεύουμε εκατομμύρια λίρες για τη θεραπεία Κυπρίων στο εξωτερικό και χάνουμε τη δυνατότητα να προσελκύσουμε στην Κύπρο τις δεκάδες χιλιάδες ασθενών από τη γύρω περιοχή που θα μπορούσαν, αντί να πάνε στο Λονδίνο ή άλλα ιατρικά κέντρα του εξωτερικού, να έρθουν στην Κύπρο για θεραπεία. Αυτό όμως προϋποθέτει ότι θα πρέπει να έχουμε και τα κατάλληλα ονόματα τα οποία θα αποτελέσουν τον κράχτη. Και γύρω από αυτούς θα δημιουργηθούν δυνατότητες απασχόλησης για εκατοντάδες νέους Κύπριους επιστήμονες που σήμερα ίσως υποαπασχολούνται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όσο και αν σας φαίνεται παράξενο, πιστεύουμε ότι ήρθε ο καιρός να δούμε ξανά το θέμα των φορολογικών συντελεστών. Όταν έγινε η τελευταία φορολογική μεταρρύθμιση, επί προεδρίας Βασιλείου, οι φόβοι ότι δήθεν θα μειώνονταν τα εισοδήματα του κράτους αποδείχθηκαν αβάσιμοι. Τότε είχαμε πρωτοπορήσει στον τομέα αυτό σε όλη την Ευρώπη. Τώρα όμως μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι ο τρόπος σκέψης αλλάζει. Σήμερα συνειδητοποιούμε ότι το απόλυτο μέγεθος των φορολογικών συντελεστών δε συμβαδίζει απαραίτητα με το μέγεθος των εσόδων του κράτους. Αντίθετα, η μείωση των συντελεστών οδηγεί σε αύξηση των εσόδων, αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας και μείωση της φοροδιαφυγής. Είναι καιρός λοιπόν να δούμε ξανά αυτό το θέμα, πράγμα που θα έχει πολύ θετικές επιπτώσεις, τόσο στην αύξηση της απασχόλησης όσο και στη μείωση του φορολογικού βάρους για τις δεκάδες χιλιάδες των εργαζομένων και την μετατροπή της Κύπρου σε ένα θερμοκήπιο δημιουργικής απασχόλησης, ιδιαίτερα σε νέους τομείς.

Κύριε Πρόεδρε,

Οι Ενωμένοι Δημοκράτες θα ψηφίσουν τους προϋπολογισμούς. Όχι επειδή τυγχάνει να συμμετέχουμε στην κυβέρνηση, αλλά διότι θεωρούμε ότι αυτό είναι το ορθό και είναι αυτό που κάνουμε από τότε που είμαστε στη Βουλή και τότε που δεν συμμετείχαμε στην κυβέρνηση. Οι δαπάνες οι οποίες παρουσιάζονται στον προϋπολογισμό έχουν μελετηθεί σοβαρά και δε βλέπουμε το λόγο να τις καταψηφίσουμε, με ορισμένες μόνο εξαιρέσεις. Αναμφίβολα, οι φετινοί προϋπολογισμοί δεν αποτελούν τη ριζική εκείνη τομή που ίσως να θέλαμε όλοι μας. Είναι όμως ένα πρώτο βήμα, έστω και σεμνό, προς τη σωστή κατεύθυνση. Ο χρόνος αυτός θα πρέπει να αναλωθεί στην προώθηση και υλοποίηση των διαφόρων μέτρων τα οποία αναφέραμε, για να μπορέσει έτσι η Κύπρος να αποκτήσει ισοζυγισμένους προϋπολογισμούς και να διασφαλίσει τη σταθερή άνοδο του βιοτικού επιπέδου και της κοινωνικής προσφοράς στον τόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ τελειώνει η σημερινή συνεδρία. Η επόμενη συνεδρία, κατά την οποία θα συνεχιστεί η συζήτηση επί των προϋπολογισμών του 2000, ορίζεται για αύριο Πέμπτη, στις 10.00 το πρωί.

(Ωρα λήξης: 8.30 μ.μ.)

**Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο
των παρόντων με αλφαβητική σειρά:**

Αγαπίου Γιαννάκης	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούπτας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιττής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστόφιας Δημήτρης
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρήστος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2000» και οι αγορεύσεις που έγιναν (Π. Δημητρίου, Δ. Χριστόφιας, Τ. Παπαδόπουλος, Β. Λυσσαρίδης, Α. Βασιλείου).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 3ης Φεβρουαρίου 2000

(Ωρα έναρξης: 10.15 π.μ.)

(Αρ. 17)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Συνεχίζουμε τη συζήτηση επί των προϋπολογισμών του 2000 και με βάση τον κατάλογο που έχω μπροστά μου πρώτος ομιλητής είναι ο κ. Ανδρέας Μούσκος. Παρακαλώ τον κ. Μούσκο να πάρει το βήμα.

Α. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σας καλημερίζω και αρχίζω.

Όπως και πέρσι, έτσι και φέτος θα ασχοληθώ με τα σημαντικά θέματα των υπηρεσιών και των υπεράκτιων εταιρειών. Τομείς που χρειάζονται συνεχή παρακολούθηση, διότι πιστεύω ότι λόγω των πολλών πλεονεκτημάτων που έχει η Κύπρος, προσφέρουν πολλά περιθώρια για την περαιτέρω ανάπτυξή τους, προς όφελος της κυπριακής οικονομίας.

Θα ήταν πιστεύω παράληψή μου, εάν δεν ασχολούμουν και με έναν άλλο πολύ σημαντικό τομέα, που η κυβέρνηση αποφάσισε μέσα στα πλαίσια της νέας βιομηχανικής της πολιτικής να αναπτύξει για πρώτη φορά στην Κύπρο, τις βιομηχανίες ψηλής τεχνολογίας.

Οι υπεράκτιες εταιρείες ή όπως ονομάζονται σήμερα «επιχειρήσεις διεθνών δραστηριοτήτων», παρουσίασαν πολύ ραγδαία ανάπτυξη μετά το 1974. Σήμερα η συνεισφορά τους στα συναλλαγματικά έσοδα ξεπερνά τα διακόσια είκοσι εκατομμύρια λίρες ή το 10% του συνόλου των εσόδων από τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών.

Περαιτέρω, οι επιχειρήσεις διεθνών δραστηριοτήτων (υπεράκτιες εταιρείες) συνεισφέρουν στη δημιουργία σημαντικού αριθμού θέσεων απασχόλησης, κυρίως για τους αποφοίτους πανεπιστημίων και κολεγίων, καθώς επίσης και στην προώθηση σύγχρονων συστημάτων διεύθυνσης των επιχειρήσεων, οργάνωσης της παραγωγής και εμπορίας.

Λαμβάνοντας υπόψη την πραγματικά πολύ μεγάλη σημασία του τομέα των επιχειρήσεων διεθνών δραστηριοτήτων, η κυβέρνηση στοχεύει όχι μόνο στη διατήρηση αλλά και στην περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου που διαδραματίζει στην οικονομία.

Αυτό προϋποθέτει, μεταξύ άλλων:

1. Τη διατήρηση ενός ευνοϊκού επιχειρηματικού κλίματος και ενός ανταγωνιστικού, από διεθνούς σκοπιάς, φορολογικού καθεστώτος. Όλοι γνωρίζουμε τη σημασία αυτού του παράγοντα για την προσέλκυση διεθνών επιχειρηματικών μονάδων.
2. Την επέκταση των συμβάσεων για αποφυγή διπλής φορολογίας, που ήδη καλύπτει έναν πολύ μεγάλο αριθμό χωρών, κυρίως της Κεντρικής-Ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής.
3. Τη συνεχή επιμόρφωση και περαιτέρω αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου που αποτελεί κατά την άποψή μου το σημαντικότερο πλεονέκτημα που η

Κύπρος διαθέτει έναντι των ανταγωνιστών της.

4. Το συνεχές εκσυγχρονισμό της υποδομής σε οδικό δίκτυο, αεροδρόμια, λιμάνια και επίσης τηλεπικοινωνίες. Για την ανάπτυξη του οδικού δικτύου και των αεροδρομίων διατίθενται σημαντικές πιστώσεις μέσω των προϋπολογισμών αναπτύξεως του κράτους. Σ' ό,τι αφορά ειδικότερα τον κλάδο των τηλεπικοινωνιών, είμαι της άποψης ότι η πρόσφατη απόφαση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για μείωση των τελών για διεθνείς διασυνδέσεις αποτελεί πολύ σημαντικό βήμα προς την ορθή κατεύθυνση και θα βοηθήσει ουσιαστικά την περαιτέρω αναβάθμιση του ρόλου που διαδραματίζει η Κύπρος ως διεθνές επιχειρηματικό κέντρο.

Επίσης πολύ σημαντικός παράγοντας για την περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου των διεθνών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων είναι η εντατικοποίηση των διαφημιστικών εκστρατειών στο εξωτερικό. Η Κύπρος διαθέτει πολλά πλεονεκτήματα ως διεθνές επιχειρηματικό κέντρο, που πρέπει να προβάλλονται με συστηματικό και επαγγελματικό τρόπο.

Η κυβέρνηση ήδη δραστηριοποιήθηκε σε πολύ αξιόλογο βαθμό προς αυτή την κατεύθυνση.

Ένας άλλος παράγοντας που θα αποδειχθεί, πιστεύω, καθοριστικής σημασίας για την ανάπτυξη του τομέα των διεθνών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην Κύπρο είναι η εξέλιξη του χρηματιστηρίου. Η παραχώρηση της δυνατότητας σε διεθνείς επιχειρήσεις να επενδύουν στο κυπριακό χρηματιστήριο, προβλέπεται ότι θα βοηθήσει σημαντικά στη διεύρυνση των δραστηριοτήτων τους στην Κύπρο.

Στα πλαίσια των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, που προχωρούν με πολύ γοργό ρυθμό, και το γεγονός αυτό το χαιρετίζουμε ιδιαίτερα, αποδίδεται τεράστια, θα έλεγα πρωταρχική, σημασία στο θέμα των διεθνών επιχειρήσεων. Πρόθεση της κυβέρνησης,

την οποία ο Δημοκρατικός Συναγερμός επικροτεί, είναι να διαπραγματευθεί με επιμονή τη διατήρηση όλων εκείνων των στοιχείων που επέτρεψαν τη ραγδαία ανέλιξη της Κύπρου σε διεθνές επιχειρηματικό κέντρο τις τελευταίες δεκαετίες. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι, όπως ήδη τόνισα, το θέμα της διατήρησης ενός χαμηλού και ανταγωνιστικού διεθνώς φορολογικού καθεστώτος.

Έχουμε πολλά επιχειρήματα να προβάλουμε υπέρ των θέσεών μας και γι' αυτό είμαι αισιόδοξος ότι οι προσπάθειες της κυβέρνησης θα καρποφορήσουν.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα αναφερθώ τώρα πιο γενικά στον τομέα των υπηρεσιών.

Η συνεισφορά του τομέα των υπηρεσιών διευρύνεται συνεχώς. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η μελλοντική πορεία της οικονομίας μας, θα εξαρτηθεί καθοριστικά από το βαθμό αξιοποίησης των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων στον τομέα των υπηρεσιών. Τονίζω αυτό το σημείο, χωρίς φυσικά να παραγνωρίζω τη σημασία και των υπολοίπων τομέων και ιδιαίτερα της γεωργίας και της μεταποίησης.

Ο τομέας των υπηρεσιών συνεισφέρει το 75% της παραγωγής και τα 2/3 των θέσεων απασχόλησης.

Λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχώς αυξανόμενη σημασία του τομέα των υπηρεσιών, η κυβέρνηση επεξεργάστηκε και προωθεί, μετά από διάλογο με εμπλεκόμενους φορείς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, πρόγραμμα δράσης για τη στήριξη και ενίσχυσή του. Το πρόγραμμα δράσης καλύπτει πολύ σημαντικούς κλάδους για την οικονομία, όπως είναι οι συμβουλευτικές υπηρεσίες, η τριτοβάθμια παιδεία και η υγεία.

Το πρόγραμμα δράσης υλοποιείται υπό την εποπτεία ειδικής τεχνικής επιτροπής υπό την προεδρία του γραφείου προγραμματισμού, στην οποία συμμετέχουν ενεργά και φορείς του ιδιωτικού τομέα. Το γεγονός αυτό, δηλαδή η συνεργασία μεταξύ κυβερνητικών υπηρεσιών και οργανώσεων του ιδιωτικού τομέα, αποτελεί μία ορθή

προσέγγιση που πρέπει να υιοθετηθεί σε ευρύτερη κλίμακα.

Σημαντικά μέτρα που προνοεί το σχέδιο βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο επεξεργασίας. Ενδεικτικά αναφέρω την επεξεργασία νομοσχεδίου για τον εκσυγχρονισμό του φορολογικού συστήματος που διέπει την εξαγωγή υπηρεσιών και την προώθηση σχεδίου για τεχνολογική αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των επιχειρηματικών μονάδων που είναι δραστηριοποιημένες στον τομέα των υπηρεσιών. Αναμένουμε ότι τα μέτρα στα οποία αναφέρθηκα θα υλοποιηθούν σύντομα.

Κύριε Πρόεδρε,

Πιστεύω ότι ένα άλλο θέμα που είναι σχετικό με την αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της Κύπρου, με στόχο την εισαγωγή ξένου συναλλάγματος και την αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής, είναι η γρήγορη αναζωογόνηση της μοναδικής ελεύθερης βιομηχανικής ζώνης της Κύπρου που βρίσκεται στη Λάρνακα.

Η βιομηχανική αυτή περιοχή λειτούργησε το 1980 και είχαν εγκατασταθεί σ' αυτή τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας της δεκαέξι μονάδες. Σήμερα, δυστυχώς, λειτουργούν μόνο επτά. Γι' αυτό το έργο έχει δαπανηθεί ποσό πέραν του ενός εκατομμυρίου λιρών και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι οι στόχοι που είχαν τεθεί αρχικά δεν έχουν επιτευχθεί, με αποτέλεσμα να ζημιώνει η κυπριακή οικονομία. Οι στόχοι αυτοί ήταν:

- α. Η προσέλκυση ξένων επενδύσεων σε τομείς προηγμένης τεχνολογίας.
- β. Η δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης σε τομείς που παρατηρείται ανεργία, όπως για αποφοίτους πανεπιστημίων και η αύξηση των εξαγωγών κυπριακών βιομηχανικών προϊόντων .

Μερικοί από τους λόγους που συνέβαλαν στο να μη γίνει πλήρης εκμετάλλευση αυτής της περιοχής είναι βασικά η μη ύπαρξη ουσιαστικών φορολογικών και άλλων κινήτρων, όπως συμβαίνει σε άλλες γειτονικές μας χώρες όπου παραχωρούνται

φορολογικά κίνητρα, ως επίσης και η ελεύθερη απασχόληση φθηνού εργατικού δυναμικού. Δεν έγινε επίσης επαρκής και σε οργανωμένη βάση διαφημιστική εκστρατεία για προβολή αυτής της ελεύθερης ζώνης στο εξωτερικό.

Επειδή έχω εγγράψει το θέμα για λεπτομερή συζήτησή του στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας της Βουλής, δε θα ήθελα να επεκταθώ περισσότερο. Θα ήθελα όμως να σημειώσω ότι έχω πληροφορηθεί ότι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, μέσα στα πλαίσια της νέας βιομηχανικής πολιτικής, έχει αποφασίσει για νέα κίνητρα που θα πρέπει να παραχωρηθούν για ανάπτυξη αυτής της ελεύθερης βιομηχανικής ζώνης. Θα αναμένω ότι αυτά τα κίνητρα θα εγκριθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο και θα ανακοινωθούν χωρίς άλλη καθυστέρηση.

Πιστεύω ότι μέσα στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας αναζωογόνησης, θα πρέπει πέραν των άλλων κινήτρων να αποφασισθεί η χρησιμοποίηση της ελεύθερης ζώνης για την ανέγερση των εκκολαπτηρίων ψηλής τεχνολογίας και εγκατάσταση σ' αυτή μονάδων ψηλής τεχνολογίας, μετά την έξοδό τους από τα εκκολαπτήρια, που αναμένεται ότι θα αναπτυχθούν σύντομα, μέσα στα πλαίσια της απόφασης της κυβέρνησης για την εισαγωγή στην Κύπρο της ψηλής τεχνολογίας, θέμα με το οποίο θα ασχοληθώ πιο κάτω, διότι το θεωρώ σα μια πολύ σημαντική εξέλιξη, που θα βοηθήσει αποφασιστικά στην αναζωογόνηση της κυπριακής βιομηχανίας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως είναι γνωστό, η κυπριακή βιομηχανία αντιμετωπίζει τα τελευταία είκοσι χρόνια σοβαρά προβλήματα. Ενώ ο διεθνής ανταγωνισμός οξύνεται συνεχώς, η ανταγωνιστικότητα του τομέα έχει διαβρωθεί και έχουν χαθεί σημαντικές εξαγωγικές αγορές. Η συνεισφορά του τομέα στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν μειώθηκε σταδιακά από 18% το 1980 σε 11,5% σήμερα.

Είναι πια φανερό ότι για αναζωογόνηση της βιομηχανίας απαιτούνται νέες

προσεγγίσεις και πρέπει να αναζητηθούν νέοι κλάδοι, όπου η Κύπρος έχει ή μπορεί να δημιουργήσει συγκριτικό πλεονέκτημα. Γι' αυτό το λόγο, πέρα από τις προσπάθειες για στήριξη της παραδοσιακής βιομηχανίας, η νέα βιομηχανική πολιτική της κυβέρνησης έχει ως έναν από τους βασικούς της άξονες την ανάπτυξη της ψηλής τεχνολογίας.

Η ψηλή τεχνολογία ήταν βασικός μοχλός ανάπτυξης των περισσότερων πετυχημένων οικονομικά χωρών τις τελευταίες δεκαετίες. Είναι γι' αυτό το λόγο που πολλές αναπτυσσόμενες χώρες, αλλά και ορισμένες αναπτυσσόμενες, δίνουν ολοένα μεγαλύτερη σημασία στη βιομηχανική έρευνα και ανάπτυξη.

Η Κύπρος, παρά το ψηλό επίπεδο ανάπτυξης που έχει πετύχει, έχει υστερήσει στον τομέα της ψηλής τεχνολογίας.

Κανονικά θα έπρεπε να είχε αρχίσει τη δεκαετία του ογδόντα. Το γεγονός αυτό εγκυμονεί κινδύνους για τις μελλοντικές προοπτικές ανάπτυξης της χώρας, σε μια περίοδο αλματώδους τεχνολογικής προόδου.

Είναι προς τιμή της κυβέρνησης και του αρμόδιου υπουργείου που είχε τη διορατικότητα να αναγνωρίσει τη σημασία της ψηλής τεχνολογίας και να εισάξει συγκεκριμένα μέτρα για την εισαγωγή της και αυτά αναφέρονται στα πρώτα δύο κεφάλαια της νέας βιομηχανικής πολιτικής που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον περασμένο Ιούνιο, μετά από πρόταση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται στη δημιουργία εκκολαπτηρίου επιχειρήσεων. Μέσω του θεσμού αυτού παρέχεται υποστήριξη σε επινοητές, επιστήμονες και επιχειρηματίες να αναπτύξουν νέες καινοτόμες ιδέες, ενώ παράλληλα υποβοηθούνται στη δημιουργία και οργάνωση μιας νέας εταιρείας, η οποία θα αξιοποιήσει τα νέα προϊόντα που θα προκύψουν. Το εκκολαπτήριο θα προσφέρει πλήρη γραφειακή υποστήριξη (γραφειακό χώρο, εργαστηριακό χώρο, στοιχειώδη επίπλωση, τηλέφωνο,

τηλεομοιότυπο, σύνδεση με διαδίκτυο, ηλεκτρονικό και συμβατό ταχυδρομείο).

Θα προσφέρει επίσης δικαίωμα χρήσης βάσεων δεδομένων, δικαίωμα χρήσης δικτύου μεταφοράς τεχνολογίας και επιστημονική και συμβουλευτική υποστήριξη. Η κυβέρνηση θα στηρίξει την επιχείρηση με ποσό μέχρι εκατό χιλιάδων λιρών, νοούμενου ότι η εταιρεία θα καταθέσει κεφάλαιο δέκα χιλιάδων λιρών.

Το δεύτερο κεφάλαιο της νέας βιομηχανικής πολιτικής αφορά την ίδρυση ενός κέντρου στο οποίο θα διεξάγεται εφαρμοσμένη έρευνα και ανάπτυξη σε συγκεκριμένους τομείς ψηλής τεχνολογίας, στους οποίους η Κύπρος εμφανίζει συγκριτικό πλεονέκτημα, ώστε να υποβοηθηθεί περαιτέρω η ανάπτυξη των προϊόντων ψηλής τεχνολογίας στην Κύπρο.

Η λεπτομερής μελέτη των νέων θεσμών ανατέθηκε σε τεχνική επιτροπή, η οποία προεδρεύεται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και στην οποία συμμετέχουν το Γραφείο Προγραμματισμού, το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο, η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου, το Ίδρυμα Τεχνολογίας και το Ίδρυμα προώθησης Έρευνας.

Σύμφωνα με τους όρους εντολής της, η τεχνική επιτροπή έχει ήδη πραγματοποιήσει επισκέψεις σε χώρες του εξωτερικού, για μελέτη των θεσμών των εκκολαπτηρίων και των κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και ετοίμασε σχετικές λεπτομερείς εκθέσεις. Η τεχνική επιτροπή για τις επισκέψεις επέλεξε την Ελλάδα, Ιρλανδία και Ισραήλ, χώρες με μικρή πληθυσμιακή βάση, όπου η βιομηχανική ανάπτυξη και ειδικότερα η ανάπτυξη της βιομηχανίας ψηλής τεχνολογίας είναι σχετικά πρόσφατη, και των οποίων η εμπειρία κρίθηκε ότι είναι πιο σχετική και κατ' επέκταση πιο χρήσιμη για την Κύπρο.

Με σκοπό την ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων όλων των ενδιαφερομένων μερών (ερευνητών, επιχειρηματιών, χρηματοδοτικών οργανισμών, δημόσιων

υπηρεσιών) σχετικά με την προώθηση βιομηχανιών ψηλής τεχνολογίας μέσω του εκκολαπτηρίου επιχειρήσεων και της έρευνας και ανάπτυξης, διοργανώθηκε ημερίδα στις 12 Νοεμβρίου 1999 στη Λευκωσία. Η ημερίδα αυτή αποτελεί ορόσημο, στο ότι για πρώτη φορά συναντήθηκαν τόσο διαφορετικοί φορείς, για να συζητήσουν το σημαντικό αυτό θέμα, στο οποίο όλοι έχουν να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο.

Η τεχνική επιτροπή διερεύνησε επίσης το ενδιαφέρον ιδιωτών για συνεργασία με την κυβέρνηση στην ίδρυση και λειτουργία εκκολαπτηρίου επιχειρήσεων. Σε σχετική πρόσκληση για δήλωση ενδιαφέροντος υποβλήθηκαν συνολικά οκτώ αιτήσεις, οι οποίες αξιολογούνται από επιτροπή στην οποία συμμετέχουν λειτουργοί του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση της νέας βιομηχανικής πολιτικής για την ψηλή τεχνολογία θα διαδραματίσει η συνεργασία με άλλες χώρες. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια διοργανώνονται ημερίδες και επαφές στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και η Ρωσία, που θα επιδιώξουν να φέρουν σε επαφή Κύπριους επιχειρηματίες με επιστήμονες/εφευρέτες των χωρών αυτών, με στόχο την προσέλκυσή τους στο υπό ίδρυση κυπριακό εκκολαπτήριο επιχειρήσεων, για την ανάπτυξη και εμπορική αξιοποίηση νέων καινοτόμων ιδεών. Διοργανώνεται εξάλλου συνάντηση μεταξύ Ισραηλινών και Κυπρίων επιχειρηματιών στη Λευκωσία, που θα καλύψει μεταξύ άλλων τη συνεργασία μεταξύ τους στον τομέα της ψηλής τεχνολογίας.

Παράλληλα με όλες τις πιο πάνω ενέργειες, η τεχνική επιτροπή ετοιμάζει την έκθεσή της, η οποία θα πάρει την τελική μορφή της μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προτάσεων ιδιωτών, για συνεργασία με την κυβέρνηση, για την ίδρυση και λειτουργία εκκολαπτηρίου επιχειρήσεων. Σημειώνεται ότι το έργο αυτό της τεχνικής επιτροπής είναι εξαιρετικά ευρύ και πολύπλοκο, νοουμένου ότι αφορά την ανάπτυξη νέου βιομηχανικού τομέα, σε συνάρτηση με τον αναπροσανατολισμό της

ερευνητικής εργασίας που διεξάγεται στην Κύπρο. Στην ενδιάμεση έκθεση της τεχνικής επιτροπής, που υπολογίζεται ότι θα ολοκληρωθεί σύντομα, θα καταγράφονται τα συμπεράσματά της από τη μέχρι σήμερα μελέτη του θέματος, ιδιαίτερα τις επισκέψεις στην Ελλάδα, Ιρλανδία και Ισραήλ, με εισηγήσεις για περαιτέρω ενέργειες για την προώθηση του θέματος.

Ολοκληρώνοντας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να εκφράσω τη βεβαιότητα του κόμματός μου, ότι με την υιοθέτηση των πιο πάνω μέτρων και με τη συνεργασία όλων των κοινωνικών εταίρων, η κυβέρνηση θα πετύχει τους ακόλουθους στόχους:

- α. Τη δημιουργία και ανάπτυξη ενός νέου βιομηχανικού τομέα, προϊόντα του οποίου θα είναι ανταγωνιστικά στη διεθνή αγορά.
- β. Τη μείωση της εξάρτησης της οικονομίας από τους τριτογενείς τομείς που μπορεί να αποδειχθούν λιγότερο σταθεροί.
- γ. Τη δημιουργία δυνατοτήτων απασχόλησης σε μεγάλο αριθμό Κυπρίων επιστημόνων που σήμερα αναγκάζονται να απασχολούνται στο εξωτερικό ή να υποαπασχολούνται, εκμεταλλεύομενη έτσι τον πιο πολύτιμο πόρο που διαθέτει η Κύπρος, το ανθρώπινο κεφάλαιο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαυροκορδάτος Χρίστος έχει το λόγο, παρακαλώ.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καλούμαστε να συζητήσουμε τον έβδομο προϋπολογισμό του κράτους που έχει προετοιμάσει και καταθέσει στη Βουλή η κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη.

Αν αναφερθούμε μόνο στα κονδύλια που περιλαμβάνουν οι υπό συζήτηση

προϋπολογισμοί -περιοριζόμενοι στα θέματα αγροτικής οικονομίας- απλώς θα επαναλάβουμε εαυτούς για έβδομη συνεχή χρονιά. Και μόνο η ανάγνωση των προϋπολογιζόμενων κονδυλίων για αναπτυξιακές δαπάνες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και η σύγκρισή τους με τα προηγούμενα χρόνια αποδεικνύει του λόγου το αληθές. Αλλά στη συνέχεια θα επανέλθουμε σ' αυτά με στοιχεία, για να αποδειχθεί η μη ύπαρξης αναπτυξιακής αγροτικής πολιτικής από αυτή την κυβέρνηση.

Ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών, μιλώντας ενώπιον του σώματος, για να παρουσιάσει τον ενοποιημένο προϋπολογισμό για το 2000, μίλησε για δυο επιλογές· μια προοδευτική και μια συντηρητική. Τόνισε όμως ότι ουσιαστικά έχουμε μόνο μια επιλογή, την προοδευτική, την οποία καθόρισε με το τρίπτυχο αλλαγές, εκσυγχρονισμός, τομές. Υποτίθεται λοιπόν ότι η κυβερνητική οικονομική πολιτική καλείται να υπηρετήσει αυτές τις αρχές.

Αναμφίβολα στην αγροτική οικονομία προωθούνται αλλαγές και καταβάλλονται προσπάθειες να γίνουν τομές. Η πραγματοποίηση όμως αλλαγών και τομών δε σημαίνει ότι η επιλογή μας είναι και προοδευτική, γιατί απλούστατα η κινητικότητα αυτή μπορεί να κατευθύνεται και προς την αντίθετη κατεύθυνση, να είναι δηλαδή συντηρητική. Και στην πράξη η επιλογή της παρούσας κυβέρνησης είναι συντηρητική και όχι μόνον στην αγροτική οικονομία.

Πραγματοποιούνται για παράδειγμα αλλαγές στα φυλλοβόλα, με την ύπαρξη του σχεδίου αναδιάρθρωσης καλλιεργειών. Οι αλλαγές που προωθούνται, με τα παρεχόμενα κίνητρα οδηγούν ουσιαστικά στην εκρίζωση των φρουτόδενδρων και στην επαναφύτευση των απελευθερωθεισών εκτάσεων με δασικά δένδρα.

Είναι μήπως αυτή η επιλογή προοδευτική;

Ταυτόχρονα η κυβέρνηση εισηγείται αλλαγές στην αμπελοκαλλιέργεια. Αλλαγές οι

οποίες βασικά στοχεύουν στην παραπέρα μείωση της παραγωγής σταφυλιών με την εκρίζωση 30.000 δεκαρίων αμπελώνων.

Μήπως είναι και αυτή μια προοδευτική επιλογή;

Η κυβέρνηση έχει εισηγηθεί να πραγματοποιηθούν τομές και στην σιτοκαλλιέργεια, με τη μηχανιστική ουσιαστικά μεταφορά του υφιστάμενου συστήματος για τα σιτηρά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο προνοεί εκταρικές επιδοτήσεις αντί της στήριξης της τιμής του παραγωγού.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εισήγαγε αυτό το θεσμό με βασικό στόχο να περιορίσει τις παραγόμενες ποσότητες σιτηρών και να μειώσει τα αποθέματα που υπήρχαν. Η Κύπρος είναι χώρα ελλειμματική στην παραγωγή σιτηρών, γι' αυτό και εισάγονται πολύ περισσότερες ποσότητες απ' όσες παράγονται. Με την εισαγωγή του νέου συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. θα αυξήσουμε ακόμα περισσότερο το έλλειμμα στα σιτηρά, που αποτελούν ένα από τα βασικά στρατηγικά προϊόντα στη διατροφή του πληθυσμού.

Άραγε η τομή αυτή μπορεί να θεωρηθεί προοδευτική;

Θα μπορούσαμε να απαριθμήσουμε και άλλες παρόμοιες περιπτώσεις. Το ζητούμενο όμως δεν θα μπορούσε να διαφοροποιηθεί. Βλέπουμε λοιπόν ότι η επιλογή της κυβέρνησης δεν είναι προοδευτική, παρά το γεγονός ότι κάποιοι καταβάλλουν προσπάθειες να αποδείξουν το αντίθετο. Η επιλογή λοιπόν της κυβέρνησης για το γεωργικό τομέα είναι συντηρητική. Βασικός της άξονας είναι η λύση των εμφανιζόμενων προβλημάτων διάθεσης αγροτικών προϊόντων να επιτυγχάνεται με τη μείωση των παραγόμενων ποσοτήτων.

Η μείωση αυτή προωθείται κύρια με τα σχέδια αναδιάρθρωσης καλλιεργειών, τα οποία υποτίθεται έχουν σαν στόχο τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας. Αντί λοιπόν πρόοδος προς τα μπρος, παρατηρούμε πισωγυρίσματα και συντήρηση. Αντί αναδιάρθρωση καλλιεργειών, παρατηρούμε εκριζώσεις και μείωση των

παραδοσιακά καλλιεργούμενων εκτάσεων. Ο συντηρητισμός αυτός παρουσιάζεται σε μια περίοδο όπου η συνεισφορά του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα στη διαμόρφωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος συνεχώς συρρικνώνεται, για να κατέλθει σήμερα γύρω στο 4%, ενώ ο αριθμός των απασχολούμενων στο γεωργικό τομέα επίσης έχει καθοδική τάση.

Από 12,6% το 1990, στο 9,8% το 1996 και στο 8,9% το 1997 και το 1998.

Το πιο ανησυχητικό όμως είναι ότι οι κυβερνώντες δηλώνουν ότι αυτό τάχατες (η μείωση των ποσοστών συνεισφοράς και απασχόλησης) είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο. Πέραν αυτού, δηλώνεται με επισημότητα ότι τα ποσοστά αυτά θα πρέπει να μειωθούν ακόμα περισσότερο, ώστε να εξισωθούν με τα αντίστοιχα των ανεπτυγμένων χωρών της Βόρειας Ευρώπης, των οποίων τα ποσοστά αυτά κυμαίνονται από 1% - 3%. Το ζητούμενο όμως είναι, με ποιο οικονομικό και κοινωνικό κόστος πραγματοποιείται αυτή η διαδικασία. Δυστυχώς παρατηρούμε ότι το κόστος αυτό καταβάλλεται από τους ίδιους τους αγρότες. Το ξεκλήρισμα της αγροτικής τάξης θα συνεχίσει με την ακολουθούμενη κυβερνητική πολιτική, παρά το στόχο που έθεσε η παρούσα κυβέρνηση μέσω του Υπουργού Οικονομικών για δήθεν «κοινωνική συνοχή». Η συνοχή αυτή άραγε επιτυγχάνεται με την μείωση του αγροτικού πληθυσμού και το ξεκλήρισμα της υπαίθρου; Εμείς επιμένουμε ότι η κοινωνική συνοχή δεν επιτυγχάνεται με το ξεκλήρισμα του αγροτικού κόσμου αλλά με την ουσιαστική στήριξή του, για να συνεχίσει απρόσκοπτα τις καλλιεργητικές του ασχολίες και εξασφαλίζοντάς του σταθερό εισόδημα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με την κατάθεση των υπό συζήτηση προϋπολογισμών παρατηρούμε ότι η διακυβέρνηση Κληρίδη συνεχίζει τις συντηρητικές της επιλογές και οι προϋπολογιζόμενες αναπτυξιακές δαπάνες σε τρεχούμενες τιμές κυμαίνονται στα

επίπεδα των προηγούμενων χρόνων. Η ίδια στασιμότητα που για επτά τόσα χρόνια καταγγέλλουμε, παρουσιάζεται και φέτος.

Η κυβερνητική αυταρχικότητα σ' αυτόν τον τομέα διαφαίνεται και από το γεγονός ότι οι κυβερνώντες δε λαμβάνουν υπόψη την άποψη των άλλων κομμάτων, ούτε ακόμα αυτής της ίδιας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Δε θα σας κουράσω με την παράθεση αριθμών, αλλά ενδεικτικά θα πρέπει να αναφερθεί ότι σε σημαντικούς τομείς της αγροτικής οικονομίας για αναπτυξιακές δαπάνες προϋπολογίζονται τα ακόλουθα ποσά:

- Για το Τμήμα Γεωργίας £6.340.380, ενώ το 1993 το αντίστοιχο ποσό ήταν £5.904.500.
- Για το Τμήμα Κτηνοτροφίας £1.789.300, ενώ το 1993 το αντίστοιχο ποσό ήταν £753.800.
- Για το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών £1.372.080, ενώ το 1993 το αντίστοιχο ποσό ήταν £2.347.573.

Το σύνολο των αναπτυξιακών δαπανών για το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, για το 2000 είναι £41.239.325, ενώ το 1993 ήταν £33.678.931. Δηλαδή παρατηρείται μια αύξηση σε τρέχουσες τιμές της τάξης του 22,5%.

Σε σταθερές τιμές όμως, αν αποπληθωρίσουμε τα ποσά, παρατηρείται στασιμότητα. Αν δε εκτιμήσουμε και το ποσοστό χρησιμοποίησης των κονδυλίων αυτών, η κατάσταση γίνεται ακόμη πιο τραγική, γιατί σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία ουσιαστικά το 1998 η χρησιμοποίηση κονδυλίων ήταν του ύψους του 1993 σε τρέχουσες τιμές. Επομένως, στην πραγματικότητα υπάρχει οπισθοδρόμηση, αν τα ποσά αυτά υπολογιστούν σε σταθερές τιμές.

Οι προϋπολογισμοί του 2000 δεν είναι αναπτυξιακοί. Κινούνται όχι με βήμα σημειωτόν, αλλά στην πράξη κρατούν καθηλωμένη την αγροτική οικονομία. Και αυτό

σε μια εποχή, όπως έχουμε τονίσει πλείστες όσες φορές, κατά την οποία απαιτείται εκσυγχρονισμός και αναδόμηση, αναδιάρθρωση και αναβάθμιση στην αγροτική οικονομία. Μια εποχή, όπου η γεωργική έρευνα και αναζήτηση θα έπρεπε να βρίσκεται στο ζενίθ της. Εκεί λοιπόν που έπρεπε να υπάρχει οργασμός κεφαλαιουχικών επενδύσεων για έργα υποδομής, ώστε να δημιουργηθούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για αύξηση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας των κυπριακών αγροτικών προϊόντων, παρατηρείται στασιμότητα και καθήλωση. Γίνεται λόγος για το έτος 2000, αλλά τα κονδύλια του προϋπολογισμού βασικά παραμένουν στα επίπεδα του 1992-1993. Η παρούσα κυβέρνηση δε θέλει να αντιληφθεί το λανθασμένο των επιλογών της. Δεν επιθυμεί να αλλάξει τακτική.

Θέλουμε να τονίσουμε για πολλοστή φορά ότι τα δημόσια οικονομικά, ούτε διορθώνονται ούτε καλυτερεύουν με τη μείωση των αναπτυξιακών δαπανών. Οι περικοπές για διόρθωση των δημόσιων οικονομικών πρέπει να γίνονται εκεί που αρμόζει και εκεί που πρέπει να γίνουν. Η Κυβέρνηση όμως συνεχίζει να αναπαράγει σε ρυθμούς «ρελάντι», αυτό που ήταν επίκαιρο ή αναγκαίο πριν επτά χρόνια, ανεξάρτητα αν οι ανάγκες της αγροτικής οικονομίας και της παραγωγής έχουν διαφοροποιηθεί.

Εφ' όσον οι κυβερνώντες δε θέλουν ή δεν επιθυμούν να αντιληφθούν αυτά που για επτά χρόνια τους λέμε, θα πρέπει λοιπόν να διαφοροποιήσουμε εμείς την τοποθέτησή μας έναντι των προϋπολογισμών. Και ευελπιστούμε ότι έστω και αργά θα πάρουν τα μηνύματα των καιρών. Αν υπήρχε λοιπόν έστω και λίγη ευθιξία από τους κυβερνώντες, τα αναπτυξιακά κονδύλια για την αγροτική οικονομία θα αποσύρονταν αμέσως, για να κατατεθούν νέα, αυξημένα, ουσιαστικά, ορθολογιστικά. Η Κυβέρνηση όμως του Γλαύκου Κληρίδη, όχι μόνο δεν μας έχει συνηθίσει σε τέτοια ευθιξία, αλλά ανερευθρίαστα μιλά και για φιλοαγροτική πολιτική.

Για ένα διάστημα ακούγεται η προσφιλής επωδός των τριακόσιων εκατομμυρίων

λιρών που δόθηκαν στον αγροτικό κόσμο για στήριξη στα χρόνια της διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη. Αφού λοιπόν επαναλήφθηκε η επωδός μερικές φορές, τελικά οι τόνοι χαμήλωσαν, γιατί η ταχυδακτυλουργική χρήση των αριθμών, για να αποδειχθεί ότι τάχατες υπάρχει αναπτυξιακή πολιτική δεν πείθει.

Γι' αυτό ο έντιμος Υπουργός των Οικονομικών, μιλώντας ενώπιον του σώματος έκανε αναφορά μόνο για το 1999, τονίζοντας ότι «συνολικά για τη γεωργοκτηνοτροφία το 1999 δαπανήθηκαν εξήντα ένα εκατομμύρια λίρες» και απαρίθμησε τους κλάδους που ωφελήθηκαν από τα ποσά αυτά. Ο κ. υπουργός όμως δε διευκρίνισε κατά πόσο μέσα στα εξήντα ένα εκατομμύρια λίρες που δαπανήθηκαν για τη γεωργοκτηνοτροφία συμπεριλαμβάνεται και η γενικότερη επιδότηση του κτηνοτροφικού κριθαριού, του σανού και της σιταροπούλλας (καλαμποκιού), που είναι βασικά επιδοτήσεις προς τους καταναλωτές. Δε διευκρινίστηκε επίσης κατά πόσο μέσα στα ποσά αυτά συμπεριλαμβάνεται το μέρος της τιμής των οινοποιήσιμων σταφυλιών που επιδοτείται από το κράτος. Δηλαδή ουσιαστικά έχουν συμπεριλάβει δυο βασικές επιδοτήσεις που εδίδοντο από όλες τις διακυβερνήσεις για δεκαετίες τώρα και μάλιστα σε εποχές που υπήρχε πλήρης προστατευτισμός της κυπριακής αγροτικής παραγωγής, για να αποδείξουν την «φιλοαγροτική» πολιτική τους.

Δεν είναι λοιπόν κατόρθωμα της παρούσας κυβέρνησης η συνέχιση της παροχής αυτών των επιδοτήσεων μέσα σε ένα μεταλλασσόμενο περιβάλλον, όπου ο κυπριακός γεωργικός τομέας αντιμετωπίζει, όπως τόνισε ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών, «έντονο ανταγωνισμό ως αποτέλεσμα της εναρμόνισης και της φιλελευθεροποίησης της γεωργίας που συντελείται στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου».

Θα ήταν κατόρθωμα της παρούσας κυβέρνησης αν συνέβαλλε στην αύξηση αυτών των επιδοτήσεων ή αν είχε την πολιτική βούληση να εισάξει νέες. Αντί αυτού όμως μεθοδεύει μείωση και κατάργησή τους είτε με τη μείωση της παραγωγής μέσω των

εκριζώσεων στα αμπέλια είτε με την αύξηση της τιμής του κτηνοτροφικού κριθαριού και την κατάργηση της επιδότησης του σανού, με την απορρόφηση βασικά του αυξημένου κόστους από τους παραγωγούς, πράγμα που θα μειώσει περισσότερο την ανταγωνιστικότητα των ντόπιων κτηνοτροφικών προϊόντων. Όταν λοιπόν αναφέρονται κάποιοι απλοί αριθμοί, θα ήταν καλά να δίνονται αναλυτικά και με λεπτομέρειες, ώστε ο κάθε πολίτης να ενημερώνεται ορθά και να μην δημιουργείται η εντύπωση ότι υπάρχει ορθολογιστική αγροτική πολιτική.

Παράλληλα με τα πιο πάνω θα πρέπει να τονιστεί ότι οι παραγωγοί μιας σειράς κλάδων έχουν τύχει βοήθειας, για να αναπληρώσουν μέρος του απολεσθέντος εισοδήματός τους που προήλθε είτε ένεκα αντίξωων καιρικών συνθηκών είτε ένεκα αρνητικών αποτελεσμάτων της εμπορίας στις διεθνείς αγορές είτε ένεκα του έντονου ανταγωνισμού που είχαν στην ντόπια αγορά από τα εισαγόμενα ομοειδή προϊόντα.

Η παραχωρηθείσα βοήθεια είναι καλοδεχούμενη. Αποτελεί υποχρέωση του κράτους προς τον αγροτικό κόσμο και θα έπρεπε να ήταν μεγαλύτερη. Απλώς, παραστατικά να αναφερθεί ότι το απολεσθέν εισόδημα στην πατατοκαλλιέργεια ήταν της τάξης των δεκατριών εκατομμυρίων λιρών, ενώ η βοήθεια που δόθηκε ήταν μόνον οκτώ εκατομμυρίων λιρών. Δηλαδή οι πατατοπαραγωγοί έχουν απώλεια εισοδήματος πέντε εκατομμυρίων λιρών.

Οι εσπεριδοκαλλιεργητές αποτελούν ακόμα ένα παράδειγμα. Αναφέρονται μέσα στους κλάδους που έτυχαν βοήθειας. Επιδοτήθηκε η εξαγωγή εσπεριδοειδών προς τις χώρες της ανατολικής Ευρώπης. Για τα βαλέντσια όμως ο εσπεριδοκαλλιεργητής πληρώθηκε £50 τον τόνο μόνο, ενώ το κόστος παραγωγής του ανέρχεται στις £120 τον τόνο. Τα δε γκρέιπ-φρουτ δεν εξασφάλισαν ούτε τα έξοδα εκκοπής. Επομένως, η εσπεριδοκαλλιέργεια και με την παραχωρηθείσα επιδότηση δεν μπόρεσε να καλύψει ούτε το 50%, στην καλύτερη περίπτωση, των κόστων παραγωγής, πράγμα που οδηγεί

τον κλάδο στη χρεοκοπία και την εγκατάλειψη.

Το ίδιο συνέβη με τους αμυγδαλοπαραγωγούς, φυστικοπαραγωγούς, φρουτοκαλλιεργητές, μπανανοπαραγωγούς, σιτοκαλλιεργητές, χοιροτρόφους κ.ά. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια τα γεωργικά χρέη υπερδιπλασιάστηκαν και τα πιστωτικά περιθώρια των παραγωγών στις διάφορες Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες έχουν εξαντληθεί.

Επομένως, η βοήθεια αυτή η οποία δεν καλύπτει καν τα πραγματοποιηθέντα κόστη παραγωγής δεν μπορεί να συμβάλει και δεν πρέπει να παρουσιάζεται ότι συμβάλλει στην αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας. Η αγροτική οικονομία χρειάζεται ουσιαστική στήριξη, όχι για να αντέξει ακόμα λίγο, όχι για να βηματίζει σημειωτόν, αναμένοντας την πλήρη συνθηκολόγησή της έναντι των εισαγωγών, αλλά για να εκσυγχρονιστεί πραγματικά, για να οδηγηθεί σε ουσιαστικές αναδιαρθρώσεις, ώστε να αυξηθεί η παραγωγικότητά της, να μειωθεί το κόστος παραγωγής και να γίνει ανταγωνιστική και στην ντόπια, αλλά πολύ περισσότερο στη διεθνή αγορά.

Για πολλοστή φορά τονίζουμε την αναγκαιότητα των ταμείων στήριξης, τα οποία πρέπει να είναι θεσμοθετημένα, να εξασφαλίζουν τιμές ασφάλειας και να τίθενται σε λειτουργία αυτεπάγγελτα. Μόνον έτσι θα στηριχθεί το αγροτικό εισόδημα, θα έχει τη δυνατότητα ο αγρότης να προγραμματίσει και να προβεί σε κεφαλαιουχικές επενδύσεις, ώστε να εκσυγχρονίσει και αναβαθμίσει την παραγωγική διαδικασία. Μόνον έτσι δημιουργούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις ο Κύπριος αγρότης να γίνει ανταγωνιστικός και να αντεπεξέλθει των πιέσεων που δέχεται από τη διεθνή αγορά και τις φιλελευθεροποιήσεις. Τα υφιστάμενα ταμεία, όπως εξαγγέλθηκαν και λειτουργούν, δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν σ' αυτό το ρόλο, γιατί απλώς είναι ταμεία επαιτείας και στόχο έχουν να αναπληρώσουν προσωρινά μέρος του απολεσθέντος αγροτικού

εισοδήματος για κάποια προϊόντα, αν λάβουμε υπόψη μας και το πενιχρό ποσό με το οποίο προικοδοτούνται.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα ζητήματα περιβάλλοντος, ενώ έχουν ύψιστη σημασία για την Κύπρο, εντούτοις είναι υποβαθμισμένα. Δεν τους δίνεται η πρέπουσα σημασία και αποτελούν έρμαιο σε πολιτικές σκοπιμότητες των κυβερνήσεων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι, εδώ και έξι χρόνια ο Υπουργός Περιβάλλοντος δήλωσε στη Βουλή ότι θα καταθέσει το νόμο πλαίσιο για το περιβάλλον. Μέχρι σήμερα, παρά τις επανειλημμένες διαβεβαιώσεις, όχι μόνο δεν έχει κατατεθεί ο νόμος πλαίσιο, αλλά επειδή ερίζουν τα εμπλεκόμενα υπουργεία, γίνονται σκέψεις να τον καταταμαχίσουν σε δυο ή και τρία μέρη, ώστε να ικανοποιηθούν όλοι.

Ενώ για άλλα θέματα που σχετίζονται με την εναρμόνιση και με το κοινοτικό κεκτημένο, οι επιπτώσεις των οποίων είναι αρνητικές, επιδεικνύεται από τους αρμοδίους ιδιαίτερη σπουδή για προώθησή τους, ενώ για τα ζητήματα περιβάλλοντος που θα υπάρξουν θετικές επιπτώσεις για τον λαό βρισκόμαστε στα σπάργανα.

Επίσης παρά τις διεθνείς δεσμεύσεις της κυβέρνησης να δημιουργήσει το Εθνικό Δασικό Πάρκο του Ακάμα και παρά το ότι το σχέδιο έχει εκπονηθεί εδώ και τέσσερα χρόνια, εντούτοις η κυβέρνηση έχει επιδείξει ατολμία και αναβλητικότητα στην υλοποίησή του, με αποτέλεσμα σήμερα να συζητείται η αλλαγή βασικών προνοιών του σχεδίου, υποκύπτοντας στις πιέσεις του μεγάλου ιδιωτικού κεφαλαίου.

Δεν μπορούσε να είναι διαφορετικά τα πράγματα με την παρούσα διακυβέρνηση, η οποία με την ακολουθούμενη πολιτική εξωθεί τους αγρότες στο ξεκλήρισμα και στην περαιτέρω αποψίλωση της υπαίθρου από ανθρώπινο δυναμικό. Για ποια όμως περιβαλλοντική πολιτική μπορεί να γίνει λόγος, όταν η ακολουθούμενη κυβερνητική αγροτική πολιτική στοχεύει στη μείωση του αγροτικού κόσμου, που θέσει και φύσει είναι

ο κηδεμόνας και ο προστάτης του φυσικού περιβάλλοντος, όπως χαρακτηρίζεται στην Ευρώπη;

Η κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη έχει υποχρέωση να αφουγκραστεί τον παλμό του αγροτικού κόσμου και της υπαίθρου. Έχει υποχρέωση έστω και την ύστατη στιγμή να αλλάξει την ακολουθούμενη οικονομική πολιτική της, αν θέλει να τεθεί η αγροτική οικονομία σε τροχιά σωτηρίας και ανάπτυξης. Η αριστερά είναι έτοιμη να στηρίξει τέτοιες προσπάθειες, αλλά δεν μπορεί να στηρίξει παρόμοιους προϋπολογισμούς, οι οποίοι έχουν ζεσταθεί και ξαναζεσταθεί επτά φορές μέχρι τώρα. Οι κυβερνώντες ασ αναλογιστούν επιτέλους τις ευθύνες τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα κ. Αβραάμ Αντωνίου αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Γιαννάκης Αγαπίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Ευχαριστώ, κύριε Μαυροκορδάτε.

Ελπίζω η ομιλία σας να μεταφραστεί.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Για όσους δεν την κατάλαβαν. Εκτός αν είσαστε εσείς που δεν την καταλάβατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από γαλλικά στα ελληνικά.

(Γέλια.)

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. υπουργός πάντως την κατάλαβε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Συλλούρης.

Μα κύριε Συλλούρη, δε σας ανακοίνωσα, πώς βρεθήκατε στο βήμα, χωρίς να σας ανακοινώσει το προεδρείο;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Θα ήθελα να μου μεταφράσει το κομμάτι για τον Ακάμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα έχετε την ευκαιρία, κύριε Πιπτοκοπίτη, να απαντήσετε για τον Ακάμα, όταν θα έρθει η ώρα σας.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Επειδή ήταν δύσκολο, θα ήθελα να μου το μεταφράσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, αντιλήφθηκα την αντίδρασή σας και το ενδιαφέρον σας. Όταν θα έρθει η ώρα σας, ελπίζω να ασχοληθείτε με το θέμα.

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Ελπίζω να με παρακολουθήσετε με την ίδια προσοχή που θα σας παρακολουθήσω και εγώ μετά.

(Γέλια)

Νομίζω ότι μια πιο παλιά διαπίστωση ότι οι εξελίξεις μας ξεπερνούν είναι σωστή. Γι' αυτό το λόγο πρέπει με όραμα, αλλά και με ορθολογισμό, με τεχνοκρατική νοοτροπία, με πολιτικό θάρρος και αποτελεσματικότητα να ξεφύγουμε από τις διαπιστώσεις, να αξιοποιήσουμε, θα έλεγα, καλύτερα τις διαπιστώσεις, ώστε να δώσουμε λύσεις στα πραγματικά προβλήματα, να αξιοποιήσουμε προοπτικές, αφού πρώτα καθορίσουμε με ειλικρίνεια καθαρούς στόχους.

Το σημερινό περιβάλλον χαρακτηρίζεται κατά πρώτο από την παγκοσμιοποίηση,

δεύτερο από την απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου, τρίτο από τον έντονο ανταγωνισμό, τέταρτο την ανάπτυξη της ψηλής τεχνολογίας, πέμπτο από την επανάσταση στις επικοινωνίες και την ηλεκτρονική, έκτο από την αναδιάταξη των συμμαχιών και έβδομο από την αύξηση της σημασίας της ενέργειας.

Εμείς καθορίσαμε ως στόχο την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μέσα σ' αυτές τις παραμέτρους, το νέο περιβάλλον, πρέπει να καθορίσουμε το νέο όραμα της Κύπρου, αλλά και τις επιμέρους πολιτικές και στρατηγικές για πρακτική εφαρμογή και αποτελεσματικότητα. Μεγαλοστομίες, διακηρύξεις, γενικότητες και θεωρητικές διαπιστώσεις δε θα μας βοηθούν πλέον. Γι' αυτό θα πρέπει να αρχίσουμε να γινόμαστε συγκεκριμένοι.

Αν εξετάσουμε ειδικά τη λειτουργία του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θα διαπιστώσουμε ότι υπάρχει και σε επίπεδο υπουργού αλλά και στελεχών του υπουργείου αντίληψη των νέων δεδομένων και εγρήγορση για εναρμόνιση και προσαρμογή. Αν έμενα μέχρι εδώ θα παρέβαινα τον κανόνα που ο ίδιος έθεσα, δηλαδή να είμαστε συγκεκριμένοι αλλά και θα παρεξηγούμουν, και δικαιολογημένα, για φιλοφρονήσεις. Δε συνηθίζω εύκολα να χειροκροτώ ή να εκθειάζω, όμως πρέπει να πιστώνουμε τους ανθρώπους που φέρνουν αποτελέσματα. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού φαίνεται καθαρά να έχει συγκεκριμένο σχεδιασμό που εδράζεται στην αντίληψη των πραγματικοτήτων σε όλους τους τομείς. Στον τουρισμό προχωρεί με την υλοποίηση των έργων υποδομής, όπως π.χ. γήπεδα γκολφ, θεματικά πάρκα, μαρίνες κ.λπ. που θα εμπλουτίσουν το τουριστικό προϊόν και θα αναβαθμίσουν την Κύπρο ως τουριστικό προορισμό. Τα αποτελέσματα είναι ήδη συγκεκριμένα και μετρήσιμα. Η άφιξη περιηγητών το 1999 ήταν 2,4 εκ. σε σύγκριση με 2,2 το 1998, αυξήθηκαν δηλαδή κατά 9,5 %. Φέτος αναμένεται τουριστικό ρεύμα αυξημένο κατά 8% περίπου σε σχέση με το 1999. Η άφιξη περιηγητών τα τελευταία δύο χρόνια αυξήθηκαν

κατά τετρακόσιες περίπου χιλιάδες ή κατά είκοσι περίπου τοις εκατόν. Τα έσοδα από τον τουρισμό το 1999 ανήλθαν στο 1 εκ. και 22 χιλιάδες κατακρίβειαν.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ένα δις.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ένα δις

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε, ναι. Από τα 878 εκ. το 1998. Σημειώνοντας αύξηση 16,4%. Στον τομέα του τουρισμού απασχολούνται σήμερα σαράντα χιλιάδες περίπου άτομα και αντιστοιχούν προς 14% του επικερδώς απασχολούμενου πληθυσμού. Οι επενδύσεις στον τουρισμό ανέρχονται σε δισεκατομμύρια λίρες και περιλαμβάνουν οκτακόσιες πενήντα περίπου αδειούχες μονάδες και τρεις χιλιάδες κέντρα αναψυχής.

Για αρκετό καιρό τώρα, περίπου τα τελευταία είκοσι χρόνια, παρακολουθούμε την κυπριακή μεταποιητική βιομηχανία να παρουσιάζει ποικιλία διαρθρωτικών αδυναμιών οι οποίες σε τελευταία ανάλυση απολήγουν στη σταδιακή διάβρωση της ανταγωνιστικότητάς της. Διάφοροι παράγοντες, τόσο εσωγενείς όσο και εξωγενείς έχουν οδηγήσει την κυπριακή βιομηχανία σε μια κρίσιμη καμπή. Παράγοντες όπως η καθυστέρηση εκσυγχρονισμού, η ελευθεροποίηση του διεθνούς εμπορίου, η χαμηλή παραγωγικότητα που έχουν ως συνέπεια τη μειωμένη ανταγωνιστικότητα των κυπριακών βιομηχανικών προϊόντων κρατούν σε στασιμότητα τις εξαγωγές. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω προβλημάτων έχει παρουσιαστεί μια ουσιαστική μείωση του ρόλου και της αποτελεσματικότητας του μεταποιητικού τομέα. Το μερίδιο του προϊόντος στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν μειώθηκε από 18% περίπου το 1982 σε 11,5% το

1998, ενώ το μερίδιό του στην απασχόληση έχει μειωθεί επίσης από 18% το 1981 σε 14% περίπου το 1998. Νομίζω ότι υπάρχει το 1988, είναι το 1998. Παρά τα πιο πάνω προβλήματα και την κατάσταση που σήμερα παρουσιάζει ο μεταποιητικός μας τομέας, η κυπριακή οικονομία διαθέτει αριθμό σημαντικών πλεονεκτημάτων πάνω στα οποία πρέπει να βασιστεί η προσπάθεια για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του μεταποιητικού τομέα. Ορισμένα από αυτά είναι το ψηλό επίπεδο κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού που διαθέτουμε, η νευραλγική γεωγραφική μας θέση, οι εξαιρετες τηλεπικοινωνίες και η προσφορά όλων των επαγγελματικών υπηρεσιών όπως για παράδειγμα τραπεζικών, ξενοδοχειακών, νομικών, λογισμικών, ελεγκτικών, εκπαιδευτικών, ναυτιλιακών και άλλων. Η κυβέρνηση κατά τα τελευταία χρόνια αναγνωρίζοντας τον ιδιαίτερο ρόλο που έχει να διαδραματίσει για την οικονομική ανάπτυξη του τόπου ο μεταποιητικός τομέας της βιομηχανίας υιοθέτησε σειρά μέτρων και κινήτρων με σκοπό να συγκρατήσει τη φθίνουσα πορεία του και να βοηθήσει για την ανασυγκρότηση και ανάπτυξή του. Στα πλαίσια της προσπάθειάς της αυτής εντάσσονται τα σχέδια χορηγιών και επιδότησης επιτοκίου των δανείων για αγορά καινούριων μηχανημάτων νέας τεχνολογίας, η ενίσχυση και ενδυνάμωση του ιδρύματος τεχνολογίας η δημιουργία του κέντρου μόδας και σχεδιασμού για τον τομέα της ένδυσης, η εισαγωγή κινήτρων για ενίσχυση της εξαγωγικής προσπάθειας, η δημιουργία και επέκταση βιομηχανικών περιοχών και άλλα των οποίων το συνολικό κόστος υπολογίζεται σε £25 εκ. περίπου.

Η κυβέρνηση Κληρίδη μέσα στο 1999, μέσω του αρμόδιου Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού επανεξέτασε σε βάθος όλα τα προβλήματα και προοπτικές του τομέα της μεταποίησης και αφού έλαβε υπόψη τις απόψεις και εισηγήσεις του ίδιου του εμποροβιομηχανικού κόσμου καθόρισε και αποφάσισε τη νέα βιομηχανική της πολιτική που ήδη τέθηκε σε εφαρμογή και η οποία στοχεύει στα

ακόλουθα: Πρώτο, στην προσέλκυση και ανάπτυξη νέων βιομηχανιών ψηλής τεχνολογίας. Δεύτερο, στην ανασυγκρότηση και στήριξη της παραδοσιακής μεταποιητικής βιομηχανίας. Τρίτο, στη βελτίωση της παραγωγικότητας και τέταρτο, στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων κυρίως εντάσεως κεφαλαίου. Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων η νέα βιομηχανική πολιτική της κυβέρνησης περιλαμβάνει σε συντομία τα ακόλουθα: Πρώτο, την εισαγωγή του θεσμού των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων στην Κύπρο και τη δημιουργία κέντρου έρευνας και ανάπτυξης τα οποία αναμένεται να συμβάλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη νέων προϊόντων ψηλής τεχνολογίας στην Κύπρο. Δεύτερο, τη δημιουργία κέντρου εξυπηρέτησης επενδυτών (one stop shop) -δεν ξέρω τι σημαίνει τούτο, κύριε υπουργέ, να μας το εξηγήσεις στα ελληνικά καλύτερα-

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Πάλι θα θέλουμε μετάφραση;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το οποίο... θα θέλουμε μετάφραση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και για σας θα χρειαστούμε μετάφραση, κύριε Συλλούρη, αλλά αργότερα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και για σας θα χρειαστούμε μετάφραση της ομιλίας σας αλλά αργότερα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εν τω μεταξύ φωτογραφίες πιάνουν τζειαμαί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το οποίο θα αποτελεί την κεντρική υπηρεσία παροχής πληροφοριών, εξυπηρέτησης, καθοδήγησης και προσέλκυσης επενδυτών από το εξωτερικό αλλά και για εξυπηρέτηση Κυπρίων επενδυτών. Τρίτο, σχέδιο χορηγιών για προώθηση των συγχωνεύσεων κοινοπραξιών. Τέταρτο, σχέδιο χορηγιών για τη διεξαγωγή εργαστηριακών ελέγχων στο εξωτερικό και τη δημιουργία εργαστηρίων στην Κύπρο για τον έλεγχο των προϊόντων. Πέμπτο, σχέδιο παροχής κυβερνητικών εγγυήσεων για διευκόλυνση της δανειοδότησης μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Έκτο, επιδοτήσεις διάφορων μελετών που αφορούν τη μεταποιητική βιομηχανία. Έβδομο, σχέδιο παροχής κινήτρων για εξοικονόμηση ενέργειας. Όγδοο, διάφορα κίνητρα για προώθηση των για εξαγωγή βιομηχανικών προϊόντων. Ένατο, κίνητρα για ανάπτυξη της ελεύθερης ζώνης Λάρνακας. Δέκατο, σχέδιο παροχής χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση του μεταποιητικού τομέα. Ενδέκατο, σχέδιο παροχής χορηγιών για μετακίνηση βιοτεχνιών-εργαστηρίων σε βιοτεχνικές περιοχές των δήμων και κοινοτικών συμβουλίων. Δωδέκατο, άλλα υφιστάμενα σχέδια που ανανεώθηκαν, όπως χορηγίες για εγκατάσταση συστημάτων ελέγχου της βιομηχανικής ρύπανσης, χορηγίες για ανάπτυξη βιομηχανιών σε αγροτικές περιοχές και άλλα. Το κόστος των πιο πάνω σχεδίων και κινήτρων μόνο για το έτος 2000 αναμένεται να ξεπεράσει τα £10 εκ. Όλα τα πιο πάνω μέτρα και κίνητρα για την ανασυγκρότηση και ανάπτυξη του μεταποιητικού τομέα από μόνα τους δεν μπορούν να λύσουν το πρόβλημα χωρίς την ανάληψη πρωτοβουλιών και την απαιτούμενη δραστηριότητα του ιδιωτικού τομέα και των ίδιων των επιχειρηματιών. Ο ρόλος του κράτους περιορίζεται στη δημιουργία του κατάλληλου επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στην υιοθέτηση εκείνων των μέτρων στήριξης που θα βοηθήσουν την κυπριακή μεταποιητική βιομηχανία να προσαρμοστεί και να αναπτυχθεί στο νέο διεθνές περιβάλλον. Οι δικές μας εκτιμήσεις είναι ότι με την

υιοθέτηση της νέας βιομηχανικής πολιτικής του κράτους και με την αρμονική συνεργασία όλων όσοι έχουν να διαδραματίσουν το δικό τους ρόλο περιλαμβανομένων των εργοδοτών και εργοδοτούμενων θα ανακόψουμε τη φθίνουσα πορεία του μεταποιητικού τομέα και θα προχωρήσουμε με επιτυχία στην πορεία μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να τονίσω τη σημασία και τις θετικές προεκτάσεις που θα έχει η διοργάνωση της 3ης Ευρωμεσογειακής Διάσκεψης των Υπουργών Βιομηχανίας στη Λεμεσό στις 22 Ιουνίου του τρέχοντος έτους, στην οποία θα λάβουν μέρος οι υπουργοί βιομηχανίας των δεκαπέντε χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων δώδεκα χωρών της Μεσογείου. Το γεγονός αυτό που εξασφαλίστηκε από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Ρολάνδη στην Αυστρία το 1998 αντανακλά την εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το ρόλο που θα μπορούσε να διαδραματίσει η Κύπρος ως ένα πλήρες μέλος της. Το έτος 2000 θα παραμείνει στη βιομηχανική ιστορία της Κύπρου ως ο χρόνος έναρξης της ψηλής τεχνολογίας στην Κύπρο, ενός τομέα που αναμένεται να καταστεί από τους πιο σημαντικούς στο σύνολο της κυπριακής οικονομίας. Για τον τομέα αυτό έχει εκτενώς αναφερθεί ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Μούσκος, έτσι θα πάω στο συνεργατικό κίνημα το οποίο ελέγχεται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και αποτελεί έναν από τους βασικούς συντελεστές της κυπριακής οικονομίας...

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Συλλούρη,

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Θα ενδιαφέρεστε σίγουρα για μια βασική διόρθωση, δεν ελέγχεται, εποπτεύεται.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, πολύ σωστά, να το διορθώσω, κύριε Καζαμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βλέπετε, κύριε Συλλούρη, έπρεπε να ρωτάτε τους ειδικούς πριν ασχολείστε με εξειδικευμένα θέματα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πάντως δεν είναι πρόθεσή μου να εξαγγείλω πρόθεση της κυβέρνησης για έλεγχο του συνεργατισμού. Εποπτεύεται ή περισσότερο θα έλεγα βοηθείται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και αποτελεί έναν από τους βασικούς συντελεστές της κυπριακής οικονομίας και κοινωνίας. Σε ομιλίες του ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Ρολάνδης περιέγραψε το κίνημα ως το μεγαλύτερο κοινωνικό επίτευγμα του κυπριακού λαού κατά τον εικοστό αιώνα και είναι με αυτή την προσέγγιση που αντιμετωπίζει το κίνημα και η κυβέρνηση. Στο χρόνο που πέρασε σημειώθηκαν σημαντικές εξελίξεις για το συνεργατικό κίνημα αναμένονται όμως σημαντικότερες και πιο καθοριστικές κατά τον τρέχοντα χρόνο. Η ελευθεροποίηση των επιτοκίων και γενικά του νομισματοπιστωτικού συστήματος, η ραγδαία ανάπτυξη του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου αλλά και η πορεία ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση απαιτούν τη μετεξέλιξη του συνεργατικού κινήματος, ώστε να ανταποκρίνεται στα νέα δεδομένα, για να εξακολουθήσει να διαδραματίζει το σημαντικό του ρόλο στην οικονομική αλλά και πρώτιστα την κοινωνική ανάπτυξη του τόπου. Λίγες μέρες πριν την αλλαγή της χιλιετίας το συνεργατικό κίνημα πήρε με τη σοβαρότητα και υπευθυνότητα που το χαρακτηρίζει πάντα την απόφαση να ιδρύσει τη δημόσια επενδυτική εταιρεία "Δήμητρα", ανταποκρινόμενο στις προκλήσεις των ημερών μας, του έντονου ανταγωνισμού και των σύγχρονων αντιλήψεων και απαιτήσεων του κοινού. Η είσοδος του συνεργατισμού στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου είναι ένα μεγάλο και πολυσήμαντο βήμα που αποδεικνύει έμπρακτα ότι το συνεργατικό κίνημα μπορεί να

δημιουργεί τις προϋποθέσεις και τις συνθήκες για την καλύτερη δυνατή επένδυση και απόδοση των καταθέσεων του απλού πολίτη. Μια άλλη επιδίωξη του συνεργατικού κινήματος είναι η δημιουργία ασφαλιστικής δημόσιας μετοχικής εταιρείας, καθώς και η επέκτασή του στον τομέα των αμοιβαίων κεφαλαίων. Η επιδίωξη του συνεργατικού κινήματος...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εννά πάρω ιδιωτική τοποθέτηση για τούτη τη διαφήμιση που τους κάμνω, να το ξέρετε.

(Γέλια)

Εν συμφωνημένο τούτο.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Ε, μετά που τόση διαφήμιση, νομίζω, άξιος ο καρπός των κόπων σου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το δικαιούμαι, έτσι; Με απόφαση της Βουλής.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Φαίνεται ότι δεν επήρετε είδηση ότι μιλούμε τζαι ακούμε όσοι ακούμε μόνο δαμαί.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμένα ακούει με τζαι ο πρόεδρος.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εν τζαι μεταδίδεται τίποτε. Με διαφήμιση έσει με τίποτε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Τον ακούει ο πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακολουθούμε με...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ε, όσοι ακούουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι εδώ είκοσι δημοσιογράφοι, κύριε Θεοδώρου, ασφαλώς θα μεταδώσουν αυτή την ενδιαφέρουσα παρέμβαση του κ. Συλλούρη.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν θέλουν θα τη μεταδώσουν, κύριε Πρόεδρε. Αν θέλουν, διότι εμπορούσαμε αν εσεβόμαστε πλήρως το ρόλο της Βουλής και των Βουλευτών να είχαμε απαιτήσει ότι το ΡΙΚ, τουλάχιστον το ένα το κανάλι στο ραδιόφωνο, θα την εμετέδιδε ζωντανή. Δε μεταδίδεται τίποτε. Βγήκα έξω και άνοιξα το ραδιόφωνο του αυτοκινήτου μου, διότι δε βρήκα άλλο ραδιόφωνο μέσα στη Βουλή, άλλο τούτο, και δε μεταδίδεται ούτε από το πρώτο ούτε από το τρίτο. Μιλάμε τζαι ακούμε μόνοι μας και συνήθως ακούμε τον εαυτό μας μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ, παρακαλώ, καταρχήν δεν ακολουθείται ο κανονισμός που ζητείται η άδεια από τον ομιλητή και τον πρόεδρο, για να διακοπεί ο ομιλητής. Παρακαλώ, ο κ. Χριστοδουλίδης τι θέλει;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε πρόεδρε, με την άδειά σας και την άδεια του κ. Συλλούρη, αν επιτρέπετε, μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, γιατί θα μιλήσετε, να ξέρω πρώτα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Για τις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι για θέμα τάξης; Για θέμα διαδικασίας;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δυσκολεύομαι να το εντάξω. Θέμα αξιοπρέπειας θα το έλεγα αυτού του Σώματος, αν μου επιτρέπτε. Υπενθυμίζω δύο συνεχείς χρονιές κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών αναλήφθηκε δεσμευτική από τους προέδρους της Βουλής, αναλήφθηκε δεσμευτική υποχρέωση για επιβολή του δικαιώματος της Βουλής να καθίσταται στο κοινό, στο λαό της Κύπρου, εκείνους που ενδιαφέρονται άμεσα, η γνώμη της Βουλής μας... να καθίσταται ενήμερος ο κυπριακός λαός. Όμως παρά την περσινή ρητή διαβεβαίωση του Προέδρου της Βουλής ότι στη φετινή χρονιά θα είχαμε συνεχή κάλυψη, τηλεοπτική και ραδιοφωνική τουλάχιστον από αυτά που ονομάζονται κρατικά ιδρύματα, το είχα θέσει και πέρσι, βλέπω μετά λύπης μου ότι ίσως για κάποιους η ολομέλεια της Βουλής για τη συζήτηση των προϋπολογισμών να εξαντλείται μόνο στις αρχικές παρουσιάσεις των κομμάτων. Αυτό νιώθω ως βουλευτής, ότι μειώνουμε μαζί με τους υπόλοιπους 56, και θα παρακαλούσα να κάνετε τις δέουσες ενέργειες όπως τουλάχιστον τα κρατικά ιδρύματα καλύψουν απευθείας αυτές τις συνεδριάσεις. Άλλως πως θα επαναλάβω την προειδοποίηση που είπα ότι αναφορικά με τους προϋπολογισμούς του ΡΙΚ, τουλάχιστον εγώ ως βουλευτής που θεωρώ ότι έχω και δικαιούμαι να έχω μια αξιοπρέπεια, θα τους καταψηφίσω ως ένδειξη διαμαρτυρίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, υπάρχει και άλλη μέθοδος. Η Βουλή μπορεί να προχωρήσει ακόμα και στη νομοθέτηση της υποχρέωσης του κρατικού καναλιού να μεταδίδει τις συζητήσεις της Βουλής. Εγώ δε βλέπω καμιά δυσκολία γιατί να μη γίνει νομοθέτημα βάση του οποίου οι συζητήσεις της Βουλής, τουλάχιστον σε θέματα κεφαλαιώδη όπως είναι οι προϋπολογισμοί, να μεταδίδονται υποχρεωτικά για όλους τους βουλευτές από

το κρατικό κανάλι.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, θα σταματήσω αυτή τη συζήτηση.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Εισηγούμαι να μεταβιβάσετε σήμερα προς τη διοίκηση του ΡΙΚ αυτή σας την πρόθεση, εκτός αν υιοθετηθεί η πρόταση που έχει γίνει από άλλους συναδέλφους να μεταδίδονται άμεσα οι προϋπολογισμοί. Αυτός είναι ο ελάχιστος σεβασμός που πρέπει να υπάρχει, διαφορετικά πριν από την ολοκλήρωση των προϋπολογισμών να αποφασίσουμε και επί της δικής σας πρότασης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Ήταν μια παρέμβαση, αντιλαμβάνομαι, των συναδέλφων για να θίξουν ένα σημείο. Νομίζω παρατραβά η συζήτηση και πρέπει να σταματήσει. Απλώς έχω να πω τούτο: Ότι υπάρχουν κάποιες διαβουλεύσεις, των οποίων τα αποτελέσματα δεν ξέρω εγώ, μεταξύ της γραμματείας της Βουλής και του ΡΙΚ. Δεν ξέρουμε, να πληροφορηθούμε και ανάλογα να ενεργήσουμε. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ, όχι άλλη συζήτηση. Παρακαλώ, κύριε Συλλούρη, να συνεχίσετε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πάντως, κύριε Πρόεδρε, μετά που τούτη την παρέμβαση, αν έρτει το ΡΙΚ μετά από

την ομιλία μου εν να θέλω να την ξαναδκεβάσω, α!

(Γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, άμα του το ζητήσουμε θα έρτει. Το εδήλωσαν ότι όταν του ζητήσουμε θα έρτουν. Άρα κάπου αλλού υπάρχει πρόβλημα! Κάπου αλλού υπάρχει πρόβλημα! Δεν ξέρω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, έχει σημειωθεί η παρατήρησή σας. Θα διαβιβαστεί αμέσως η έκκληση της Βουλής, η επιθυμία της Βουλής για την παρουσίαση των συζητήσεων από το ΡΙΚ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Αγαπίου, αν μου δίνετε μισό λεπτό. Για να είμαστε απόλυτα δίκαιοι, εμιλήσαμε για τις ευθύνες άλλων και τις απαιτήσεις άλλων, ας δούμε όμως λίγο και τις δικές μας ευθύνες. Δεν απασχόλησε κανένα μας το ότι χθες που μιλούσαν οι αρχηγοί των κομμάτων και εκπρόσωποι των κομμάτων είχαμε τέσσερις ή πέντε μόνο ακροατές; Εκτός από τους κρατικούς υπαλλήλους που εξ υποχρεώσεως και ανάγκης βρίσκονται εδώ; Δεν απασχόλησε κανένα μας το ότι σήμερα υπάρχουν δύο άνθρωποι εκεί και ίσως ένας δύο κάτω που παρακολουθούν από εντελώς προσωπικό ενδιαφέρον; Κανένα ενδιαφέρον του πολίτη να έρθει να παρακολουθήσει τις εργασίες. Δε μας προβληματίζει αυτό; Είναι αυτό που λέμε τόσα χρόνια ότι πρέπει να αλλάξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ, θα εκτροχιαστεί πλέον η συζήτηση. Σταματά η συζήτηση. Παρακαλώ το διευθυντή της Βουλής να διαβιβάσει αμέσως στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου την απαίτηση του Σώματος για την παρουσίαση της συζήτησης μέσω των ραδιοσταθμών. Και ο κ. Συλλούρης θα δικαιούται, αν προβληθεί η συζήτηση, να

ξανακάνει την ομιλία του. Παρακαλώ, κύριε Συλλούρη, συνεχίστε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εντάξει. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πέντε λεπτά θα αφαιρεθούν από την ώρα σας για τη συζήτηση που έχει προηγηθεί.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, περιμένετε να έρτει το ΡΙΚ τζαι ύστερα να αρχίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα κάμουμε διάλειμμα, κύριε Χατζηδημητρίου. Λοιπόν, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να συνεχίσω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, να δούμε μήπως μας διακόψουν πάλι. Έχουν όλοι εκμεταλλευτεί την ευκαιρία, γιατί είμαι ο προεδρεύων, δεν είμαι ο πρόεδρος της Βουλής και νομίζω ότι δεν είναι και σωστή η αντιμετώπισή μου. Παρακαλώ, συνεχίστε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Η επιδίωξη του συνεργατικού κινήματος να εμπλουτίζει και ενισχύει τις προσφερόμενες υπηρεσίες προς τα μέλη του πρέπει να είναι συνεχής και επίμονη μέσα στα πλαίσια της οικονομίας της αγοράς που ο τόπος μας εξ ανάγκης επέλεξε. Η απόφαση της κυπριακής κυβέρνησης για εξαίρεση των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων από τις χρηματοπιστωτικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα τύχει διαπραγμάτευσης. Οποιοδήποτε όμως και αν είναι το αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης αυτής το συνεργατικό κίνημα θα πρέπει να εισαγάγει τομείς στον τρόπο λειτουργίας του, ώστε να αντιμετωπίσει και αξιοποιήσει τα νέα δεδομένα και τις

νέες ευκαιρίες που θα προκύψουν στα πλαίσια της ευρύτερης ενιαίας αγοράς. Η αποδοχή της θέσης μας από την Ευρωπαϊκή Ένωση δυνατό να απαιτήσει την εισαγωγή κάποιων αλλαγών από μέρους του συνεργατικού κινήματος, οι οποίες θα θέσουν τις βάσεις για να μπορέσει το συνεργατικό κίνημα από τη μια να απολαμβάνει εξαιρέσεις και από την άλλη να μπορεί να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που θα του αναλογούν μέσα στην ενιαία αγορά. Το συνεργατικό κίνημα θα πρέπει από τώρα να εισαγάγει αλλαγές έχοντας κατά νου τα ελάχιστα εκείνα πρότυπα που απαιτούν οι κοινοτικές οδηγίες, έτσι που να το καθιστούν ικανό να ανταποκριθεί στα δεδομένα του νέου οικονομικού γίγνεσθαι και να συνεχίσει την αναπτυξιακή του πορεία συμβάλλοντας στη στήριξη και βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού μας. Άλλοι τομείς που θα έπρεπε να αναπτυχθούν, αν υπήρχε ο χρόνος, είναι οι υπηρεσίες και θα σας αναπτύξω σε πολύ συντομία όχι περισσότερο από όσο τις ανέπτυξε ο κ. Μούσκος, αλλά απλώς θα προσθέσω κάποια συμπληρώματα. Χωρίς καμιά αμφιβολία, ο τομέας των υπηρεσιών όχι μόνο ο τουρισμός αλλά και οι υπόλοιπες υπηρεσίες αποτέλεσαν το στυλοβάτη της οικονομικής ανάπτυξης. Σήμερα ο τομέας των υπηρεσιών συνεισφέρει το 74% της παραγωγής, ενώ απορροφά τα 2/3 του εργατικού μας δυναμικού. Εδώ θα ήθελα να κάνω και μια διευκρίνιση, διότι άκουσα και χθες και την ομιλία του Γενικού Γραμματέα του ΑΚΕΛ και όλοι μας ίσως να μιλούμε με αυτό τον τρόπο, είναι όμως λίγο παραπλανητικό το 74%, γιατί πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι σ' αυτό περιλαμβάνεται ένα 20% περίπου τουρισμός, ένα 20% κρατικές υπηρεσίες της κυβέρνησης, οπότε αντιλαμβάνεστε πώς πρέπει να το αντιμετωπίζουμε και ένα άλλο 12% με 13% είναι το εμπόριο. Το εμπόριο αυστηρά ομιλούντες δεν έπρεπε να περιλαμβάνεται στις υπηρεσίες, όμως έχουμε συνηθίσει όλοι να το βάζουμε στο 74%. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συνεισφορά του τομέα των υπηρεσιών στην εργοδότηση των φοιτητών πανεπιστημίων και των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων γενικότερα.

Υπολογίζεται ότι εννέα στους δέκα απόφοιτους πανεπιστημίων και κολεγίων απασχολούνται στον ευρύ τομέα των υπηρεσιών. Είναι πεποίθησή μου ότι ο τομέας των υπηρεσιών παρουσιάζει σημαντικά περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης, ιδιαίτερα οι κλάδοι των τραπεζών, των ασφαλιστικών υπηρεσιών, των επαγγελματικών υπηρεσιών, της παιδείας και της υγείας. Το πρόγραμμα που εξήγγειλε και εφαρμόζει η κυβέρνηση για την ενίσχυση του τομέα των υπηρεσιών συμβάλλει προς αυτή την κατεύθυνση, όμως επιβάλλεται η επιτάχυνση της υλοποίησής του. Τα μέτρα που κρίνω ως πιο σημαντικά είναι πρώτο, το σχέδιο για την ενίσχυση του εξαγωγικού προσανατολισμού των επιχειρηματικών μονάδων καθώς και δεύτερο, το σχέδιο για εκσυγχρονισμό και τεχνολογική αναβάθμιση των επιχειρηματικών μονάδων. Η πληροφορική είναι ένας άλλος νέος τομέας και ιδιαίτερα σ' αυτό θα τονίσω το ηλεκτρονικό εμπόριο, δηλαδή την ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αξιοποιώντας το internet. Αυτή η δραστηριότητα παρουσίασε τεράστια ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια, ενώ όλοι οι ειδικοί προβλέπουν ότι θα συνεχίσει να αναπτύσσεται με διψήφιους ρυθμούς και την επόμενη δεκαετία. Είναι κατά την άποψή μου αναγκαία η επεξεργασία κρατικής στρατηγικής για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Κύπρο και καλώ την κυβέρνηση να αναλάβει πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση αυτή.

Το θέμα της ενέργειας είναι ένα από τα πιο σοβαρά που αντιμετωπίζει σήμερα η Κύπρος. Η χώρας μας εξαρτάται σχεδόν αποκλειστικά από εισαγόμενη ενέργεια, για να καλύψει τις ενεργειακές της ανάγκες. Μόνη εξαίρεση αποτελεί η σχετικά μικρή αλλά σημαντική συνεισφορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συνολικά το 5% της τελικής κατανάλωσης ενέργειας. Η συνεισφορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας προέρχεται κυρίως από την εκμετάλλευση της ηλιακής ενέργειας και σε μικρότερο βαθμό της αιολικής και της βιομάζας. Το κόστος εισαγωγής ενέργειας αποτελεί σημαντική επιβάρυνση της οικονομίας του νησιού. Το 1998 δαπανήθηκε περισσότερο του 56%

των εσόδων μας από τις εγχώριες εξαγωγές προϊόντων για την αγορά των αναγκαίων ποσοτήτων ενέργειας. Η πολύ σημαντική αυτή αύξηση στην τιμή του αργού πετρελαίου που σημειώθηκε διεθνώς στα τέλη του 1999 θα αυξήσει ακόμη περισσότερο τις αρνητικές επιπτώσεις του κόστους ενέργειας στην οικονομία της χώρας. Η κυβέρνηση... πόσα λεπτά έχω ακόμα, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει μισή ώρα που μιλάτε, κύριε Συλλούρη.

(Γέλια)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όι, για μισή ώρα μιλούσαμε που μισή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επεράσατε το χρόνο που έχετε.

(Γέλια)

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Μέχρι τα σαράντα πέντε λεπτά που είχε η κ. Βασιλείου έχετε, κύριε Συλλούρη, ακόμη δεκαπέντε λεπτά.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Γιατί τον συγκρίνετε μαζί μου μόνο;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Διότι είναι βουλευτής εξίσου ικανός με την κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ε, και με τους υπόλοιπους.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Και με τους υπόλοιπους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, να σταματήσουν οι διαλογικές συζητήσεις και η επικοινωνία από τη Βουλή με τα τηλέφωνα τα κινητά από μέρους των βουλευτών.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ολοκληρώσω σε ένα λεπτό, δε θα πω περισσότερα για το τεράστιο θέμα της ενέργειας, θα το δούμε ειδικά και στην επιτροπή εμπορίου, γιατί είναι ένα τεράστιο κεφάλαιο το οποίο θα αντιμετωπίσουμε και με τις αυξήσεις του αργού πετρελαίου αλλά και με την τιμή που έχει σήμερα το δολάριο. Θα είναι ένα από τα κυριότερα θέματα που θα έχουμε μπροστά μας, καθώς επίσης και για λόγους εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Υπουργείο Εμπορίου έχει κάνει τεράστια άλματα όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών, εκεί όμως παρατηρούμε ότι αυτή η υπηρεσία δεν είναι επαρκώς επανδρωμένη και πρέπει να αντιμετωπιστεί αυτό το θέμα.

Τελειώνοντας, κύριε πρόεδρε, άφησα στο τέλος δυο επιπλέον σημεία. Θα ήθελα προσωπικά να συγχαρώ τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο, γιατί χθες έφερε μια τομή στην οποία πιστεύω σ' αυτή τη Βουλή, ότι δηλαδή κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών πρέπει να συζητούμε μόνο τους προϋπολογισμούς και αν θέλουμε να συζητήσουμε μόνο το κυπριακό να το συζητήσουμε σε μια άλλη σύνοδο, όπου εκεί πραγματικά θα εκφραστούν απόψεις και από μεμονωμένους βουλευτές. Δε θεωρώ ότι η συζήτηση και η αναφορά στο κυπριακό από τους αρχηγούς των κομμάτων εκπληρώνει την υποχρέωση της Βουλής ή το δικαίωμα που έχει η Βουλή να ασχολείται με το Κυπριακό, όπως μας εξήγησε χθες και ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, όπως ζητήσετε, παρακολούθησα την ομιλία σας πολύ προσεχτικά, τις παρατηρήσεις μου θα σας τις κάνω ιδιαίτερα.

Ο επόμενος ομιλητής ήταν ο κ. Στάθης Κιπτής και βλέπω ότι δεν παρευρίσκεται. Απλώς να αναφέρω ότι, ενόσω προεδρεύω, όσοι δεν παρευρίσκονται στην ώρα που θα μιλήσουν, δε θα μιλήσουν την ώρα που προεδρεύω εγώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Αγαπίου, έχουμε διευθετήσει με το συνάδελφο και αντάλλαξε την ώρα του με τον κ. Χατζηδημητρίου. Ήταν ενόψει συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου της ΕΔΕΚ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, ξεκινώντας την ομιλία μου έχω να κάνω δύο τινά. Πρώτον, να μιλώ ωσότου να έρθει ο κ. Κιπτής.

(Γέλια)

Και δεύτερον, να...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και δεύτερον, να μην ξεκινήσεις μέχρι να έρθει το ΡΙΚ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και δεύτερον, να μην ξεκινήσω ωσότου έρθει και το ΡΙΚ εδώ.

Λοιπόν, και το τρίτο, θα απογοητέψω και το συνάδελφο, τον κ. Συλλούρη, διότι θα μιλήσω για το Κυπριακό. Αισθάνομαι ότι και οι προϋπολογισμοί και η ύπαρξη του κράτους και της Κυπριακής Δημοκρατίας σχετίζονται με το Κυπριακό, προπαντός όταν ζεις εις την Κύπρο, που δεν ξέρεις αν θα έχεις κράτος και αύριο και τι κράτος θα έχεις, αν θα έχεις και του χρόνου. Έτσι μία τοποθέτηση νομίζω ότι είναι χρήσιμη και για

λόγους προϋπολογισμού.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Τουλάχιστο μια φορά το χρόνο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τουλάχιστον. Και ιδιαίτερα για μας, τους απλούς βουλευτές που δεν έχουμε και άλλη ευχέρεια να διατυπώσουμε τις απόψεις μας.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, αν μου επιτρέπεται...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι καιρός να ακούσουμε και ποιος εμποδίζει τη συνείδηση του κυπριακού κράτους. Λέει ο κ. Συλλούρης, αλλά εγώ γνωρίζω ότι το κόμμα του ενίσταται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πάντως, παλαιότερα γινόντουσαν και κάποιες συζητήσεις για το Κυπριακό και ενημερώσεις των βουλευτών. Έχει πάρα πολλά χρόνια να έχουμε αυτή την ευκαιρία. Έτσι, σε περίληψη θα αναφερθώ στις τελευταίες εξελίξεις, γιατί πιστεύω ότι το έτος 2000 θα είναι ο επόμενος κρίσιμος χρόνος μετά το 1974. Αλλά και να μην είναι έτσι τα πράγματα, κάθε μέρα που περνά διαμορφώνεται ένα νέο σκηνικό, διαφορετικό από ό,τι γνωρίζαμε μέχρι τώρα.

Εκείνο που διαπιστώνουμε ότι έχει αλλάξει είναι ότι λαμβάνονται πια αποφάσεις, ότι κινείται ο διεθνής παράγοντας. Λαμβάνονται αποφάσεις στο επίπεδο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, αποφάσεις στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

αποφάσεις στα κέντρα που επηρεάζουν τις διεθνείς εξελίξεις, αποφάσεις για συνολικά θέματα διεύρυνσης του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποφάσεις σε επί μέρους προβλήματα όπως το Μεσανατολικό, το Βαλκανικό, οι ελληνοτουρκικές σχέσεις, το Ιρλανδικό.

Στο Ελσίνκι λαμβάνονται αποφάσεις αντίθετες σε κάθε πιθανή πρόβλεψη ως πριν λίγο καιρό. Η Τουρκία γίνεται υποψήφια χώρα και η Κύπρος μπορεί να ενταχθεί -όπως λέει και η σχετική απόφαση- χωρίς προηγούμενη λύση του Κυπριακού.

Στη Νέα Υόρκη άρχισαν εσπευσμένα οι συνομιλίες -που συνεχίζονται τώρα στη Γενεύη- που θεωρούσαμε εμείς ως προσχηματικές και οι Τούρκοι τις θεωρούν ως εκβιασμό.

Αδιανόητη ήταν μέχρι πριν λίγο καιρό μια ελληνο-ευρωπαϊκή διαπραγμάτευση για θέματα σχετικά με την Τουρκία. Αδιανόητη ήταν και η διαπραγμάτευση μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας πάνω σε θέματα έστω και ήσσονος, όπως χαρακτηρίζονται, έντασης και όχι σημασίας. Διότι δεν είναι μικρότερης σημασίας οι οικονομικές σχέσεις απ' ό,τι οι πολιτικές. Μια σειρά συμφωνιών υπογράφηκε και αναμένεται να υπογραφεί και σήμερα στην Αθήνα.

Ο Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών μιλά για το κυπριακό πρόβλημα στην τουρκική εθνοσυνέλευση, που εκείνη το θεωρεί κλειστό, ενώ στην Ελλάδα λέγει ότι η ντε φάκτο κατάσταση είναι αδιανόητη.

Περνούμε μια εξαιρετική ώρα για την Ελλάδα, μια εξαιρετική ώρα για την Κύπρο. Όλα δείχνουν ότι αυτό που δε συνέβη το 1989 με τον τερματισμό του ψυχρού πολέμου πάει να υλοποιηθεί το 2000. Φαίνεται ότι χρειάστηκαν έντεκα ολόκληρα χρόνια, για να μπει το τρίγωνο Αθήνα-Άγκυρα-Λευκωσία σε μια μεταψυχροπολεμική εποχή.

Όσα συμβαίνουν μέσα μας και γύρω μας πρέπει να αξιολογηθούν. Πώς όμως; Εδώ η κατοχή συνεχίζεται, η Τουρκία εξακολουθεί να παραμένει αδιάλλακτη. Παρ' όλα

αυτά, το πρόβλημα δε μένει στάσιμο, δεν είναι αναλλοίωτο. Θα μπορούσε να θεωρηθεί αναλλοίωτο, αν περιοριζόταν κατά τρόπο απομονωμένο από τον υπόλοιπο κόσμο ως ένα επί μέρους ζήτημα μεταξύ Κύπρου και Τουρκίας. Θα μπορούσε να θεωρηθεί αναλλοίωτο, αν αναλλοίωτες παρέμεναν και οι καταστάσεις στο εσωτερικό μέτωπο των ενδιαφερόμενων χωρών. Θα μπορούσε να θεωρηθεί αναλλοίωτο, αν αναλλοίωτος παρέμενε ο διεθνής χώρος. Όμως όλοι λέμε ότι ζούμε σε μια περίοδο μεγάλων αλλαγών. Μπορεί να διαφέρουμε στις εκτιμήσεις, όμως όλοι συμφωνούμε ότι ζούμε μέσα σε μια νέα περίοδο με απρόβλεπτες μελλοντικές εξελίξεις. Το σίγουρο είναι ότι στις χρονιές που ορίζουμε ως σταθμό θα έχουμε ένα διαφορετικό από πριν κόσμο. Άρχισε κιόλας να κυλά ο χρόνος με ιδιαίτερη ταχύτητα γύρω από το Κυπριακό αλλά και σε ό,τι αφορά την Τουρκία.

Ο Σουζάλ γράφει στην Cumhuriyet στις 6.1.2000 ότι «δεν μπορούμε πια να υπερασπιζόμαστε τις προηγούμενες ιδέες που χρησιμοποιούσαμε και θα 'ναι δύσκολο να εισηγούμαστε ότι η Τούρκικη Δημοκρατία της Βορείου Κύπρου θα ενωθεί με την Τουρκία σε αντίδραση προς την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση». Αν το Ελσίνκι έφερε αυτή τη διαφορά, ποια αλλαγή θα φέρει η Λισσαβόνα; Και ποια θα είναι η Ευρώπη του 2003;

Υπάρχει φυσικά η εκτίμηση ότι η διεθνής κατάσταση συνεχώς επιδεινούται, ότι η παγκοσμιοποίηση φέρνει μόνο τη συμφορά, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έγινε όργανο των Ηνωμένων Πολιτειών, ότι η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης τερματίστηκε, ότι είναι καλύτερα να είσαι εκτός, με μόνη ιδιότητα της υποψήφιας χώρας, όπως η Τουρκία, παρά μέσα, όπως η Ελλάδα ή αύριο ίσως και η Κύπρος. Υποστηρίζεται η άποψη πως η Τουρκία συνεχώς αναβαθμίζεται ως περιφερειακή δύναμη, ενώ αντίθετα η Ελλάδα χάνει επιρροή, κύρος και σημασία στην περιοχή.

Δηλαδή, κατά τους σχολιαστές αυτούς, που αποτελούν και τη ραχοκοκαλιά της

αρνητικής έναντι του Ελσίνκι τοποθέτησης, θα ήταν καλύτερα η Ελλάδα να ήταν έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή έστω να αποχωρούσε από μέλος και να γινόταν και η ίδια υποψήφιο μέλος, για να υπερασπιστεί καλύτερα τα συμφέροντα της. Αλλά και πάλι ποιο το όφελος, εφόσον η Τουρκία θα εξακολουθούσε και υπό αυτές τις συνθήκες να είναι η πιο ευνοούμενη, ως η μεγαλύτερη χώρα της περιοχής, από τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ευρωπαϊκή Ένωση;

Λέγεται ακόμα ότι χωρίς να παίρνουμε τίποτα, χωρίς να κάνει η Τουρκία παραχωρήσεις, χωρίς να έχουμε πρόοδο στο Κυπριακό, εμείς υποχωρούμε. Αυτή είναι μια ζοφερή εικόνα που οδηγεί μόνο στην καταστροφή κάθε προοπτικής, κάθε δυνατότητας, με σίγουρο το τελικό αποτέλεσμα την πλήρη αποτυχία μας.

Αν είναι έτσι τα πράγματα, και στην περίπτωση αυτή δεν έχουμε να κάνουμε πολλά πράγματα, δεν έχουμε φυσικά ούτε προοπτική σωτηρίας. Όστε όποια πολιτική και να επιλέξουμε, το αποτέλεσμα αυτής της λογικής είναι προκαθορισμένο. Και θα είναι η ολοκλήρωση της καταστροφής. Το μόνο που απομένει σε τέτοια περίπτωση είναι η ηρωική έξοδος, που όμως μας οδηγεί και αυτή στην απομόνωση και ίσως σε κρίσεις, χωρίς να αποκλείεται και η σύγκρουση.

Όμως, μέσα από τις αντιφάσεις μπορούμε να διακρίνουμε και θετικά επιτεύγματα. Ιδιαίτερα για μας, η μόνη αχτίδα ελπίδας που απέμεινε είναι η ευρωπαϊκή μας πορεία. Και αυτό είναι θέμα επιλογής και ευθύνης. Υπάρχουν οι αλληπάλληλες αποφάσεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που στηρίζουν την υπόθεση της Κύπρου. Και υπάρχουν στο χώρο της Ευρώπης οι αποφάσεις της Επιτροπής Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και του Δικαστηρίου που καταδικάζουν την Τουρκία και υπάρχει στον ευρωπαϊκό χώρο ακόμα η απόφαση για την Τιτίνα Λοϊζίδου.

Όταν λογαριάσουμε το δρόμο που έχουμε καλύψει στις σχέσεις μας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα δούμε ότι μέχρι τώρα περάσαμε πολλά εμπόδια που φαινόταν

ακατόρθωτα. Μεγάλη απόφαση ήταν η υποβολή της αίτησης ένταξης, σταθμός ήταν η γνωμάτευση της Επιτροπής, καμπή η απόφαση της 5ης Μαρτίου 1995 με πρωταγωνιστή το Γιάννο Κρανιδιώτη, που όριζε την έναρξη των διαπραγματεύσεων. Δεύτερη μεγάλη καμπή θα αποδειχθεί το Ελσίνκι με πρωτεργάτη, χωρίς να του το επιτρέψει η μοίρα, και πάλι το Γιάννο Κρανιδιώτη.

Με την απόφαση του Ελσίνκι άρχισε να γίνεται ορατό το τέλος, χωρίς τούτο να σημαίνει ότι φτάσαμε κιόλας ή ότι ξεπεράσαμε τις δυσκολίες. Αντίθετα, τα δύσκολα τώρα αρχίζουν, τώρα που χρειάζεται συγκεκριμενοποίηση η πολιτική μας, που χρειάζονται νέες προτάσεις και ιδέες, για να πάρουμε την πρωτοβουλία και να προωθήσουμε τις θέσεις μας. Το ενθαρρυντικό είναι ότι φαίνεται να υπάρχουν πια νέες ιδέες και νέες δυνατότητες. Αυτό διαπιστώνουμε από το πρόσφατο ταξίδι του Υπουργού Εξωτερικών της Ελλάδας Γιώργου Παπανδρέου στην Κύπρο.

Φυσικά δεν μπορεί κανείς να παραβλέψει τα αρνητικά στοιχεία των εξελίξεων. Τη μονοκρατορία των Ηνωμένων Πολιτειών, την ευρωπαϊκή αδυναμία να χαράξει τη δική της κοινή εξωτερική πολιτική και ασφάλεια, να προτάξει τη δική της δύναμη και να προωθήσει με το ρυθμό που η ίδια επιθυμεί την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Όμως, να μη βλέπουμε και τις προοπτικές που υπάρχουν μέσα στις ευρωπαϊκές ζυμώσεις και τις εξελίξεις είναι και αυτό ένα σημαντικό λάθος και ίσως καίριας σημασίας, γιατί εκεί πιθανό να βρίσκεται και η μόνη πιθανότητα της εξόδου της Κύπρου από τα αδιέξοδα. Όσο αδιαπέραστο και να φαίνεται το μέτωπο της Τουρκίας και του Ντενκτάς, υπάρχουν δεδομένα που φανερώνουν κάποια ρήγματα:

Η αναγνώριση της κυπριακής λίρας από την Τουρκία και ο ορισμός επίσημα της ακριβούς ισοτιμίας της είναι ένα αξιοσημείωτο γεγονός. Η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση στα κατεχόμενα, που πρόσφατα συνδέθηκε και με κρίση στο τραπεζικό σύστημα, αποκαλύπτει ότι στον οικονομικό τομέα δεν έχει ελπίδα σωτηρίας η

κατεχόμενη Κύπρος, το παράνομο καθεστώς του Ντενκτάς.

Η μανιώδης πια πολεμική κάθε μέτρου συνεργασίας μεταξύ πολιτών, γιατί όπως λένουν οι άνθρωποι του Ντενκτάς, ο ίδιος ο Ντενκτάς, κάτι τέτοιο είναι επικίνδυνο και υποσκάπτει την επίσημη τούρκικη πολιτική της συνεργασίας μεταξύ των δύο κρατών ή της πολιτικής της συνομοσπονδίας, αποκαλύπτει την έκταση της ανασφάλειας μέσα στην οποία αισθάνεται ο ίδιος ότι κινείται. Και ακόμα, οι συνεχείς αρνήσεις της τούρκικης πλευράς και οι απορρίψεις κάθε πρωτοβουλίας της κυπριακής κυβέρνησης, όπως είναι για παράδειγμα η συμμετοχή των Τουρκοκυπρίων στις διαπραγματεύσεις, δεν είναι κάτι που τους ενισχύει, αντίθετα τους μειώνει. Το καραβάνι της ένταξης της Κύπρου ή έστω της προσαρμογής στα ευρωπαϊκά δεδομένα προχωρεί, ενώ ο Ντενκτάς εμποδίζει την πρόοδο για τους Τουρκοκύπριους.

Στην πολιτική δεν υπάρχουν αντικειμενικά κριτήρια. Υπάρχουν εκτιμήσεις και αναλήψεις ευθυνών. Όσοι θεωρούν τα δεδομένα της κατοχής και της διαίρεσης μόνιμα και ακόμη χειρότερα όσοι νομίζουν ότι με την οριστική και πλήρη διχοτόμηση εξασφαλίζουν για τον κυπριακό ελληνισμό την επιβίωση, ίσως προσυπογράφουν και την οριστική αυριανή εξαφάνισή του. Σύνορα με την Τουρκία στη μέση της Κύπρου δεν αποτελούν λύση, αλλά αντίθετα θα λειτουργούν τόσο πιεστικά, που η σταδιακή εξαφάνισή μας θα είναι θέμα χρόνου. Για να επιβιώσουμε οι Ελληνοκύπριοι αλλά και οι Τουρκοκύπριοι, χρειαζόμαστε ένα ανεξάρτητο κράτος για όλους, μέσα στο οποίο να μπορέσουμε να οργανώσουμε τη ζωή μας.

Τώρα, αν καταφέραμε να φέρουμε την Τουρκία στην Κύπρο και να δημιουργήσουμε αυτή την ασφυκτική κατάσταση, αυτό είναι μια άλλη μεγάλη και γνωστή ιστορία. Και αυτή την ιστορία κανένας δε δικαιούται να παραγνωρίζει, όταν συζητά τη μελλοντική λύση, γιατί θα έχει και τη σφραγίδα της καταστροφής του 1974.

Αν κάτι αναζητούμε σήμερα είναι όχι την ιδανική λύση, αλλά πρώτα τη σωτηρία

του Κυπριακού Ελληνισμού από την τούρκικη κατοχή και τον τούρκικο επεκτατισμό και στη συνέχεια τη διαμόρφωση ενός κράτους λειτουργήσιμου, όπου όλοι μαζί οι κάτοικοι της Κύπρου, Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι, Αρμένιοι, Μαρωνίτες και Λατίνοι να μπορούμε να συμβιώσουμε.

Η αντιμετώπιση των δύσκολων καταστάσεων που ο τόπος μας περνά, συνδέεται με το αν κατανοούμε το γύρω μας κόσμο και πόσο είμαστε διατεθειμένοι να διακινδυνεύσουμε με νέες ιδέες, νέες αντιλήψεις και ανάλογες πρωτοβουλίες. Η ανάληψη ευθυνών και οι μελλοντικές πολιτικές μας επενδύσεις έχουν πάντα τον κίνδυνο και της αποτυχίας, αλλά όταν αναλαμβάνουμε πρωτοβουλίες είναι δυνατόν όχι μόνο να ανοίξουμε ορίζοντες, αλλά να προσφέρουμε και ευκαιρίες σε πιθανές διορθωτικές πορείες, αν διαπιστώσουμε και λάθη.

Είναι μέσα σε αυτά τα πλαίσια που θα κρίνουμε το Ελσίνκι, την τούρκικη πολιτική, το ρόλο της Ελλάδας, τις κυπριακές προοπτικές και το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Στο Ελσίνκι συζητήθηκαν οι ευρωπαϊκές εξελίξεις, το βάθεμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το πρόγραμμα της μελλοντικής της πορείας. Στο Ελσίνκι μπήκαν οι βάσεις για τη νέα Ευρώπη, που θα διαμορφωθεί στο νέο αιώνα και που προοιωνίζει ένα διαφορετικό κόσμο. Πότε θα γίνει η ολοκλήρωση των σχεδίων; Ίσως μετά από πολλά χρόνια, ίσως ακόμη και ποτέ. Όμως αυτή θα είναι η τάση που θα εμπνέει και θα καθοδηγεί την Ευρώπη τον εικοστό πρώτο αιώνα.

Ιδιαίτερα για την περιοχή μας σημαντική είναι η παρατήρηση του Πρωθυπουργού της Ελλάδας ότι «οι αποφάσεις του Ελσίνκι δημιουργούν τις προϋποθέσεις και το πλαίσιο, για να αλλάξουμε το πρόσωπο της Νοτιανατολικής Μεσογείου». Και η Νοτιανατολική Μεσόγειος βρίσκεται στο επίκεντρο των παγκόσμιων εξελίξεων. Γι' αυτό και ο ρόλος της Τουρκίας στην Κεντρική Ασία, αλλά και της Ελλάδας στα Βαλκάνια και της Κύπρου στην Ανατολική Μεσόγειο γίνεται ένας σημαντικός παράγοντας εξελίξεων.

Οι μελλοντικές ευρωπαϊκές ζυμώσεις και οι εξελίξεις θα είναι συναρπαστικές και θα συγκεντρώσουν το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή της νέας γενιάς που μπαίνει και αυτή τώρα στο νέο αιώνα.

Κι εμείς, ως μια μικρή χώρα που αγωνίζεται να υπάρξει, θα πρέπει τελικά να ανεύρουμε τα περιθώρια της επιβίωσής μας μέσα στα πλαίσια της μονοκρατορίας των Ηνωμένων Πολιτειών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά όπως καθημερινά εξελίσσονται.

Η νέα εποχή τρέχει πιο γρήγορα από ό,τι ο λογισμός μας και οι δυνατότητές μας για προσαρμογή. Σημείο ιδιαίτερου προβληματισμού για μας είναι οι ελληνοτουρκικές σχέσεις. Μέχρι πρότινος θεωρούσαμε αδύνατη ή ακατανόητη οποιαδήποτε ελληνοτουρκική προσέγγιση, πολύ περισσότερο επίσκεψη Έλληνα Υπουργού Εξωτερικών στην Άγκυρα. Πιο ακατανόητο θεωρούσαμε το ενδεχόμενο υπογραφής συνεργασιών στον οικονομικό, πολιτιστικό και πολιτικό τομέα. Αυτά όμως που συνέβησαν ήταν τυχαία γεγονότα; Ήταν υπόθεση μόνο των δύο Υπουργών Εξωτερικών, του Παπανδρέου και του Τσεμ; Ήταν έργο που προώθησαν οι Αμερικανοί με εκατέρωθεν οδηγίες; Ή μήπως ήταν μια αναγκαιότητα που αιωρείτο από μακρού;

Πριν ακόμα τη συνεργασία των υπουργών και την υπογραφή των πρωτοκόλλων είχε παρατηρηθεί μια αύξηση στις οικονομικές σχέσεις Ελλάδας και Τουρκίας από τα τριακόσια εκατομμύρια στα εννιακόσια εκατομμύρια δολάρια, με άμεση προοπτική την αύξηση στα δύο δισεκατομμύρια, σύμφωνα με τις προβλέψεις και Ελλήνων και Τούρκων επιχειρηματιών.

Τα ελληνικά νησιά που γειτονεύουν με την Τουρκία έκαναν την υπόθεση του τουρισμού μια γέφυρα συνεχούς επικοινωνίας και αμοιβαίου οφέλους. Πολλά προς την κατεύθυνση αυτή έχουν να πουν οι δήμαρχοι της Μυτιλήνης και της Κω.

Και να μη νομίζουμε ότι η οικονομική συνεργασία είναι ένα θέμα επιλογής ή ότι

ενδιαφέρει μόνο την Ελλάδα. Άρχισαν ή συνάμα θα αρχίσουν να διεισδύουν στην τούρκικη αγορά και κυπριακά κεφάλαια. Και κυπριακά κεφάλαια που αυτή τη στιγμή κινούνται μέσα στο χρηματιστήριο. Πολυεθνικές εισηγμένες στο κυπριακό χρηματιστήριο, είτε άμεσα είτε έμμεσα, δημιουργούν επαφές επικοινωνίας και δραστηριότητας προς την κατεύθυνση της Τουρκίας. Επιβατικά πλοία με κυπριακή σημαία, σ' αυτά επιτρέπεται να προσεγγίζουν τα λιμάνια και είμαστε δυσαρεστημένοι και είναι αίτημά μας η άρση της τούρκικης απαγόρευσης για την προσέγγιση και των φορτηγών πλοίων.

Η συνεργασία μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας επεκτάθηκε στον πολιτιστικό τομέα και άτυπα και τυπικά. Τα βιβλία του Καζαντζάκη, της Διδούς Σωτηρίου, που περιγράφει την τραγωδία του ελληνισμού της Μικρασίας, του Κοσμά Πολίτη, του Νικηφόρου Βρεττάκου, γίνονται ανάρπαστα στην Τουρκία, ενώ ελληνικά και τούρκικα πανεπιστήμια συνεργάζονται από το 1994 για τη διαμόρφωση κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Στο στρατιωτικό τομέα ελληνικές και τουρκικές στρατιωτικές μονάδες συνεργάζονται μέσα στις πολυεθνικές δυνάμεις στην Αλβανία, στο Κόσοβο και στη Βοσνία. Και αυτό πέραν του αρχηγείου του NATO στη Λάρισα που συγκροτείται με τούρκικη συγκατάθεση ή τα σχέδια για έδρα πολυεθνικής για ταχεία αναδίπλωση στη Θεσσαλονίκη. Γι' αυτό και τα γυμνάσια του NATO με συμμετοχή τούρκικων δυνάμεων σε ελληνικό έδαφος δεν αποτελούν ένα απομονωμένο γεγονός.

Και φθάνουμε στο κρίσιμο ερώτημα: Και η Κύπρος; Παραμερίζεται; Εγκαταλείπεται; Η απάντηση εξαρτάται πως αντιλαμβανόμαστε τις εξελίξεις. Αν πιστεύουμε ότι το Κυπριακό θα μπορούσε να λυθεί με ελληνοτουρκικό πόλεμο, τότε ναι, υπάρχει ένα σαφές μήνυμα, όμως η πολεμική επιλογή δε βρίσκεται στο προσκήνιο. Εκτός φυσικά και αν προκληθούμε από μία νέα επεκτατική τούρκικη ενέργεια, οπότε δε μας μένει άλλη διέξοδος από την τιμή των όπλων και τον αγώνα μέχρι τέλους. Τα

γεγονότα όμως διαμορφώνονται και πέραν των ακραίων εξελίξεων μιας πολεμικής περιπέτειας. Η μάχη δίνεται καθημερινά και δίνεται σε πολλούς χώρους και σε πολλά επίπεδα.

Μέσα σε αυτά τα νέα δεδομένα, η ελληνική πρωτοβουλία και η διαφοροποίηση των σχέσεων Ελλάδας και Τουρκίας δημιουργούν και άλλες συνθήκες προώθησης του Κυπριακού. Τώρα είναι η ώρα επανασχεδιασμού της στρατηγικής μας, όπου οι διαδικασίες και τα επί μέρους σημεία αποκτούν ουσία και σημασία, ώστε, αν δεν μπορείς να διώξεις άμεσα τον τούρκικο στρατό, να μπορείς να διαβρώσεις την έννοια της κατοχής.

Θα πρέπει επίσης να λογαριάσουμε ότι η Ελλάδα δε μετέβαλε την τακτική της μόνο έναντι της Τουρκίας. Προσχώρησε σε μια ευρύτερη αναθεώρηση της πολιτικής της μέσα στο διεθνή χώρο. Κινείται πια με άνεση μέσα στα πλαίσια της ευρωατλαντικής αντίληψης. Όπως οι ξένοι παρατηρητές τονίζουν, η Ελλάδα τους τελευταίους και μόνο καιρούς κατέκτησε για πρώτη φορά μια ισότιμη θέση με τις άλλες χώρες μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το NATO. Μέχρι προ τινός ήταν το άτακτο παιδί, που το είχαν στη γωνιά και του έδιναν από καιρού εις καιρό κάτι, απλά για να σιωπά. Τώρα πια, με την προοπτική μάλιστα της ένταξης στην ΟΝΕ, μετέχει στο μέτρο των δυνατοτήτων της στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής.

Μέσα σε αυτά τα ευρύτερα πλαίσια τοποθετείται και η αντιμετώπιση του Κυπριακού ως θέματος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ελληνοτουρκική προσέγγιση έμμεσα μόνο μπορεί να συνδέεται με το Κυπριακό. Άλλωστε ούτε επιθυμία μας είναι ούτε σωστό είναι να γινόταν το Κυπριακό θέμα ελληνοτουρκικής διαφοράς, άρα και ελληνοτουρκικής διευθέτησης.

Ελληνική επιτυχία θα είναι η μετάθεση του Κυπριακού στα πλαίσια μιας ευρωτουρκικής διάστασης και ζύμωσης και η ένταξη στο ευρύτερο διεθνές γίγνεσθαι.

Άλλωστε αυτό ήταν πάντα η τοποθέτησή μας· η διεθνοποίηση. Μια διεθνοποίηση με μια νέα μορφή. Αλλά και πάλι οι ελληνοτουρκικές σχέσεις δε χάνονται μέσα στο ευρύτερο διεθνές πλαίσιο. Συνδέονται με τα κρίσιμα θέματα και πιο κρίσιμο θέμα για την Ελλάδα, για τον ελληνισμό, παραμένει το Κυπριακό. Και είναι τελικά το Κυπριακό που βάζει τα όρια, πολιτικά και χρονικά, στην εξέλιξη των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Γιατί κάποτε θα πρέπει να πει και η Τουρκία τι προτιμά. Ευρωπαϊκή πορεία, συνεργασία με την Ελλάδα; Αν ναι, αν αυτή είναι η πολιτική της, αυτή είναι ασυμβίβαστη με την κατοχή.

Και εδώ εμφανίζεται και πάλιν ο διεθνής παράγοντας, που είναι σε θέση να ασκήσει πίεση ή επιρροή πάνω στην Τουρκία. Και είναι αυτό το κενό που παραμένει να παρατηρηθεί. Είναι γι' αυτό που θα πρέπει να δούμε με ιδιαίτερη προσοχή και τη νέα σειρά των συνομιλιών που ξεκίνησαν τον περασμένο Δεκέμβρη, συνεχίζονται στη Γενεύη και θα φθάσουν, όπως λένε, σε κρίσιμη φάση τον προσεχή Μάιο. Τώρα γίνεται μια ελεύθερη ανταλλαγή απόψεων χωρίς αυτές να αποτελούν διαπραγματεύσεις.

Ανεξάρτητα από την τούρκικη στάση και την αδιαλλαξία του Ντενκτάς, τόσο οι εντεταλμένοι του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών όσο και οι άλλοι διεθνείς παράγοντες караδοκούν, για να επέμβουν την κρίσιμη, όπως λένε, στιγμή. Πώς; Αυτό ίσως ακολουθήσει τα γνωστά προηγούμενα. Και είναι αυτό που ήθελα να σημειώσω με την αναφορά μου σήμερα, αυτή ιδιαίτερα τη στιγμή, ότι είναι πιθανό να ακολουθήσουν τα γνωστά προηγούμενα της διαγραφής ενός πλαισίου λύσης με ορισμό χρονικών προθεσμιών για την εφαρμογή των διάφορων φάσεων, όπως συνέβη στο Παλαιστινιακό ή στο Ιρλανδικό, χωρίς φυσικά να αποκλείεται ακόμα και η επανάληψη του ενδεχομένου του βοσνιακού προτύπου, για συνολική αποδοχή ή απόρριψη ενός πιθανολογούμενου ή προτεινόμενου σχεδίου.

Είμαστε πια για τα καλά μέσα στα πλαίσια μιας διαδικασίας, που ό,τι και να γίνει

θα αφήσει βαθιά σημάδια στην κυπριακή ιστορία. Αν εξευρεθεί πλαίσιο λύσης, θα σηματοδοτήσει τη μελλοντική μας πορεία. Αν όχι, θα κατανεμηθούν πιθανώς ευθύνες, όμως η πορεία μας θα συνεχιστεί επώδυνη και δύσκολη.

Το θέμα δεν είναι τεχνητό, πώς δηλαδή να κάνουμε τα αναγκαία εκείνα τεχνάσματα ή χειρισμούς που θα αποτρέψουν το ενδεχόμενο κατανομής σε βάρος μας των ευθυνών. Άλλωστε τούτο φαίνεται να το προωθεί και να το επιδιώκει με κάθε δυνατό τρόπο ο Ντενκτάς με το να οδηγήσει κάθε διαδικασία σε ναυάγιο, γιατί φαίνεται αυτό ταιριάζει περισσότερο στα σχέδιά του. Το πρόβλημα για μας είναι αν συλλάβουμε σωστά τα μηνύματα των καιρών, τα μηνύματα μιας εξελισσόμενης πορείας στα πλαίσια της ευρωπαϊκής ενοποίησης, μιας ευρωπαϊκής διαδικασίας υπό συνεχή διαμόρφωση και ανάπλαση μιας νέας διεθνούς πραγματικότητας.

Παρ' όλο που η φετινή συζήτηση των προϋπολογισμών μας κάνει να θέλουμε να συζητήσουμε και για το Κυπριακό, για τις διαπραγματεύσεις και την ευρωπαϊκή πορεία, δε θα ανταποκρινόμασταν έναντι των ευθυνών μας αν δε μιλούσαμε και για το κράτος, την κυβέρνηση, τα προβλήματα και τις ελλείψεις μας.

Το κεντρικότερο πρόβλημα που μπορούμε να επισημάνουμε στη λειτουργία της κυβερνητικής μηχανής είναι, κατά την αντίληψή μας, η έλλειψη συντονισμού, η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων, με αποτέλεσμα την πρόκληση αδικαιολόγητης σπατάλης και τελικά αναποτελεσματικότητας. Και είναι σ' αυτό το σημείο που θα παραμείνω πάνω στα θέμα προϋπολογισμού και εσωτερικής κατάστασης. Όλα τα άλλα έχουν καλυφθεί από άλλους συναδέλφους κατά άριστο τρόπο και δε θα τα επαναλάβω.

Αλλά για να δώσουμε κάποια παραδείγματα σε θέματα έλλειψης συντονισμού άρα και αποτελεσματικότητας άρα και σπατάλης, αναφέρουμε πρώτα τον τομέα του πολιτισμού, όπου τις λιγότερες αρμοδιότητες για θέματα πολιτισμού έχει το φερόμενο ως αρμόδιο υπουργείο, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Οι πολιτιστικές

αρμοδιότητες είναι κατανεμημένες σε τέσσερα υπουργεία και επτά υπηρεσίες, και επειδή δεν υπάρχει συντονισμός, υπάρχουν μονοπώλια, υπάρχουν αντιπαραθέσεις, υπάρχουν προσωπικές πολιτικές με τελικό αποτέλεσμα την υποβάθμιση πολιτιστικά της Κύπρου. Σήμερα, είκοσι πέντε χρόνια μετά την εισβολή, δεν υπάρχει ένας αρμόδιος να μας πει ποιες καταστροφές έχουν γίνει στον πολιτιστικό τομέα στην Κύπρο και φυσικά δεν υπάρχει και μια συνολική πολιτιστική πολιτική.

Για το θέμα των ξένων εργατών πλέκονται τρία υπουργεία· το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Εργασίας και το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Το Υπουργείο Εσωτερικών εκδίδει άδειες για καλλιτέχνιδες και για οικιακές βοηθούς, το Υπουργείο Εργασίας ασχολείται με την εργοδότηση ξένων εργατών και το Υπουργείο Δικαιοσύνης μέσω της αστυνομίας ούτε ξέρει ούτε μπορεί να παρακολουθήσει την κατάσταση.

Μεταξύ των υπουργείων αλλά και των υπουργών υπάρχει διαμάχη, γι' αυτό και ελλείπει η συνολική πολιτική για τους ξένους εργάτες και ελλείπει η δυνατότητα ελέγχου της κατάστασης, με τα θλιβερά φαινόμενα που κάθε μέρα παρακολουθούμε. Πρόσφατη ήταν η περίπτωση των καλλιτέχνιδων που ζήτησε ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως να υπαχθεί η αρμοδιότητα στο δικό του υπουργείο, αλλά αρνήθηκε ο Υπουργός Εσωτερικών και ήταν και αυτό μια άλλη εστία ανωμαλίας.

Ο δρόμος Πάφου έχει τη δική του ιστορία που μας την έμαθε ο κ. Πιπτοκοπίτης και ο κ. Νεοφύτου, όταν ήταν βουλευτής, αλλά είναι χαρακτηριστική, γιατί, όταν καταγραφεί, θα δίνει ανάγλυφη την εικόνα της πολιτικής και διοικητικής ιστορίας της Κύπρου. Πώς άλλαζαν οι προσφορές, πώς έπεφταν οι τιμές, πώς δε γίνονται γεφύρια, πώς παρατηρείται αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Και όλα αυτά αύξαναν τα κόστα, χάνονταν εκατομμύρια και πλήρωνε ο λαός.

Από δική μου έρευνα έχω εξακριβώσει περίπτωση σπατάλης δημόσιου χρήματος -ύψους £1,5 εκατομμυρίου λέει το επίσημο χαρτί που έχω πάρει από το Υπουργείο

Συγκοινωνιών και Έργων- για την κατασκευή έργου από τα δημόσια έργα, που τελικά εγκαταλείφθηκε και παραχωρήθηκε στο Τμήμα Δασών. Αν προσθέσουμε άλλο ένα εκατομμύριο ή και πλέον για την απασχόληση υπαλλήλων για το έργο αυτό για σειρά ετών, πιθανό να φθάνουμε ή να ξεπερνούμε τα £3 εκατομμύρια. Τα χρήματα πετάχτηκαν στον κάλαθο των αχρήστων και δεν υπάρχει κανένας υπεύθυνος να τους ζητήσει ευθύνες γι' αυτή τη σπατάλη του δημόσιου χρήματος.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Όχι στον κάλαθο. Κάποιος τα έφαε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ε!

Αναφέρομαι, όπως αντιλαμβάνεστε, στο δρόμο που έχω ειδικότητα -και δε μου το αμφισβητεί κανένας ούτε από πλευράς Βουλής ούτε από πλευράς κυβέρνησης- στο δρόμο Κάμπου-Πύργου. Είναι ακόμη πρόσφατες οι καταγγελίες του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων για έλλειψη συντονισμού μεταξύ υπουργείων και υπηρεσιών, μεταξύ Δημόσιων Έργων και Κτηματολογίου, μεταξύ Δημόσιων Έργων, Αρχής Ηλεκτρισμού και Αρχής Τηλεπικοινωνιών.

Ένας άλλος βασικός τομέας στον οποίο όχι μόνο ελλείπει ο συντονισμός αλλά υπάρχει και ένας έντονος ανταγωνισμός μεταξύ τριών υπουργείων, αφορά τα θέματα του περιβάλλοντος. Και εδώ το φερόμενο ως αρμόδιο υπουργείο, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, έχει το μικρότερο πεδίο δράσης, γιατί καταλαμβάνεται το περισσότερο από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αποτέλεσμα, η έλλειψη συντονισμού και το κράτος παραμένει άβουλο και παράλυτο μπροστά στα προβλήματα της μόλυνσης του περιβάλλοντος, της δυσοσμίας, των άχρηστων και αποτυχημένων αποχετευτικών συστημάτων, όπως του Ασκά, που πρέπει να θεωρείται ένα τεράστιο σκάνδαλο για την

Κυπριακή Δημοκρατία. Και είναι έκκλησή μου, για όσους ακούουν, αν ακούουν αυτή τη στιγμή: Δέστε το αποχετευτικό του Ασκά. Για όνομα του Θεού, πλέον! Είναι ένα αποχετευτικό που πηγαίνουν τα λύματα μέσα σε ένα ρυάκι για μια σειρά ετών, μολύνουμε την περιοχή, καταστρέφουμε τις φυτείες, καταστρέψαμε την περιοχή, ξοδέψαμε χρήματα και δεν υπάρχει ο ενδιαφερόμενος γι' αυτό το θέμα. Και είναι και αυτό ένα από τα θέματα για τα οποία δικαιούμαι να μιλώ με αυτό τον τόνο, γιατί ασχολούμαι για σειρά ετών, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Δεν ξέρω ποιος θα πρέπει να μας βοηθήσει, εκτός αν πρέπει να καταφύγουμε στις προσευχές, λέει ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να καταφύγουμε στις προσευχές.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και στις προσευχές.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι.

Φυσικά, έχουμε και τα θέματα των εργατών και του Ζακακίου, που είναι πολύ γνωστά, δε θα επεκταθώ.

Θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε τις αναφορές για έλλειψη συντονισμού και σε άλλο χώρο, στο χώρο της παιδείας που κατάντησε να έχει το κάθε υπουργείο τα δικά του σχολεία. Στον τομέα της οικονομίας έγιναν άλλες αναφορές, δε θα επεκταθώ εγώ. Υπάρχει ο χώρος της άμυνας. Με την κατάθεση του νέου νομοσχεδίου που ρυθμίζει τις εξουσίες του υπουργού τερματίζεται μια απαράδεκτη δυαρχία που μετέτρεπε την ηγεσία της Εθνικής Φρουράς και την κυβέρνηση σε ένα είδος ομοσπονδιακής σχέσης και διαχείρισης.

Κίνηση προς τη σωστή κατεύθυνση είναι και η ενοποίηση των προϋπολογισμών. Τούτο συνδέει στενότερα το θέμα της άμυνας με την κυβερνητική πολιτική και ελπίζω

αυτό να συντελέσει στο να πάψει να είναι η άμυνα το αποπαίδι των κυβερνητικών προγραμματισμών.

Η μεταφορά των εσόδων του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης στο πάγιο ταμείο συνοδεύεται με τροποποίηση του περί προϋπολογισμού νόμου, ώστε να διατηρηθούν οι εξουσίες της επιτροπής Άμυνας και να προσαρμοστεί το πνεύμα του νόμου με τα νέα δεδομένα.

Φοβούμαι ότι αυτές οι αλλαγές κάνουν κάποιους μέσα από τις υπηρεσίες να νομίζουν ότι είναι η κατάλληλη στιγμή αφαίρεσης εξουσιών από τη Βουλή και μονοπώλησης του θέματος της λήψης αποφάσεων πάνω στα θέματα των προσφορών για την άμυνα, ανθρώπων οι οποίοι στο τέλος θα είναι υπεύθυνοι έναντι κανενός και αυτό είναι εξαιρετικά επικίνδυνο και είναι αυτό που θέλουμε να προλάβουμε με την πρόταση που κάναμε για κοινές συσκέψεις με την επιτροπή Ελέγχου για την τελική διαμόρφωση του νόμου γύρω από τις προσφορές σχετικά με την άμυνα.

Σε ό,τι αφορά γενικότερα την άμυνα μπορούμε να πούμε ότι παρ' όλες τις μειωμένες δαπάνες -και πρέπει να ζητηθούν ευθύνες- που μπορεί να κινήθηκαν στο 50% οι δαπάνες τον περσινό χρόνο, η Εθνική Φρουρά είναι ισχυρότερη φέτος από πέρσι και το ίδιο ελπίζω να είναι και στο τέλος του 2000. Η συνεργασία με την Ελλάδα προχωρεί, βελτιώνεται και συντελεί στην ενίσχυση της στρατιωτικής συνεργασίας μέσα στα πλαίσια του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος. Ο αρχηγός και οι αξιωματικοί της Εθνικής Φρουράς, Ελληνοκύπριοι και Ελλαδίτες, εργάζονται με αφοσίωση και έχουν συναίσθηση της αποστολής τους. Τους ταιριάζει ο δίκαιος έπαινος και οι ευχαριστίες όλων μας.

Φυσικά δεν είναι όλα τα προβλήματα λυμένα στον τομέα της άμυνας. Η επιτροπή έχει επιδείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα θέματα της συντήρησης του υλικού και της ανανέωσης των οπλικών συστημάτων, όπως και στην τεχνική υποστήριξη των

διάφορων όπλων και μηχανημάτων. Αυτό είναι θέμα του κ. Μουσιούττα, που συνεχώς το ανακινεί. Η επιτροπή πιστεύει ότι αποτελεί προτεραιότητα η εκτίμηση της δαπάνης για τη συντήρηση του υπάρχοντος υλικού, για να ξέρουμε προς τα πού ευρίσκονται τα όριά μας, για την προμήθεια των νέων οπλικών συστημάτων.

Ιδιαίτερη σημασία δίνουμε στη συνεργασία του Υπουργείου Άμυνας με τις άλλες κρατικές υπηρεσίες για σύντμηση των δαπανών, για αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Μας απασχολεί ιδιαίτερα ο τομέας της υγείας. Χρειάζεται μια εκ βάθρων αναδιοργάνωση και συντονισμό με τον υπόλοιπο κρατικό τομέα. Πού πάμε; Πάμε να έχουμε τις κρατικές υπηρεσίες από τη μια και να έχουμε και μια παράλληλη δημιουργία στρατιωτικών νοσοκομείων και στρατιωτικών ιατρικών υπηρεσιών από την άλλη; Είναι αυτό που χρειάζεται ο τόπος ή θα πρέπει να βάλουμε ένα γενικό σχέδιο, στο οποίο να εντάξουμε όλες τις ιατρικές υπηρεσίες κάτω από μια κοινή σκέπη μέσα σε ένα μικρό πληθυσμό, όπως είμαστε εμείς, για να αποφεύγουμε τις διπλές ή τις πολλαπλές δαπάνες που γίνονται; Και είναι και αυτό ένα θέμα που για χρόνια τώρα η επιτροπή το τονίζει και πάλι δεν υπάρχει κανένα ενδιαφέρον για την αντιμετώπισή του. Καλέσαμε υπουργούς στην επιτροπή, καλέσαμε αρμόδιους υπουργούς. Δε βλέπω να προωθείται το θέμα. Είναι μια έκκληση σήμερα προς τους συναδέλφους, να το παρακολουθήσουμε στενότερα, αλλά και προς την κυβέρνηση, στο βαθμό που παρακολουθεί, διότι μπορούν να εξοικονομηθούν χρήματα, κύριε Υπουργέ των Οικονομικών, για τη μείωση των ελλειμμάτων μας από μια σωστότερη διαχείριση. Και εδώ υπάρχει σαφώς μια επικάλυψη και δαπανών και αρμοδιοτήτων προς βλάβη της υγείας, όχι προς όφελος της υγείας.

Σε εκκρεμότητα παραμένουν τα θέματα της ανέλιξης των στρατιωτικών και της πυραμίδας που ζήτησε πολλές φορές η Βουλή. Ελπίζουμε ότι σύντομα θα κατατεθεί στη Βουλή το σχετικό νομοσχέδιο, για να μπορέσουμε να βάλουμε μια τάξη σ' αυτό το

θέμα το οποίο μπορεί να συνδυάζεται με δυσλειτουργίες στην Εθνική Φρουρά, αλλά και με παράλληλη δημιουργία πρόσθετων δαπανών, που μπορούμε να τις περικόψουμε.

Ως ένα ειδικό θέμα που θα ήθελα να προσθέσω είναι το πρόβλημα με τις εθελόντριες, τη μονιμοποίησή τους μετά από κάποιο ορισμένο διάστημα, όπως και τις δυνατότητες ανέλιξής τους. Παραμένει ακόμη ανοικτό το ζήτημα της χρησιμοποίησης και της αξιοποίησης του γυναικείου δυναμικού. Κάποτε παίρνουμε κάποιες αποφάσεις και τις αφήνουμε μετέωρες. Θα συνεχιστεί ή όχι ο θεσμός των εθελοντριών; Υπάρχει οποιαδήποτε σκέψη και ποια; Υπάρχει πολιτική της κυβέρνησης πάνω στο θέμα ή όχι; Διότι, αν πρόκειται να αφήσουμε όπως έχει την κατάσταση να διαμορφώνεται, στο τέλος θα αχρηστεύσουμε και την προσφορά και τις υπηρεσίες των εθελοντριών πριν την αποστράτευση. Αφήνω ακόμα κατά μέρος και την ανθρωπινή πλευρά του θέματος και την υποχρέωση και την ευθύνη που έχουμε. Ή πρέπει να ανανεωθεί ο πληθυσμός, ο αριθμός των εθελοντριών, ώστε να μπαίνουν και νέες ή δεν ξέρω και εγώ τι πρέπει να κάνει η κυβέρνηση με αυτό το ζήτημα. Αλλά να μείνει να παρακαμάζει ο θεσμός και να φθείρεται, στο τέλος ούτε αποδίδει ούτε βοηθά το στρατό ή την οικονομία του τόπου.

Ένα άλλο βασικό θέμα που σχετίζεται με την Εθνική Φρουρά και το Υπουργείο Άμυνας αλλά και την καθ' όλα εικόνα της Κυπριακής Δημοκρατίας... Κύριοι συνάδελφοι, θα παρακαλέσω να με ακούσετε και πάνω σ' αυτό το σημείο. Διότι είναι για πολλοστή φορά, ήρθε τώρα ένα νέο νομοσχέδιο, ένα σωστό, που βάζει σε σωστή σχέση την Εθνική Φρουρά με το Υπουργείο Άμυνας και τον Υπουργό Άμυνας, δίνει την προοπτική να θεωρηθεί επιτέλους ότι η Εθνική μας Φρουρά είναι ο στρατός της Κυπριακής Δημοκρατίας ύστερα από τριάντα χρόνια, από το 1965. Γιατί ως τώρα δίναμε την εικόνα της ελληνοκυπριακής δύναμης, αλλά πάσχει σε ένα σημείο, διότι δικαιούται ο κάθε ένας λοχίας να μας μεταχειρίζεται ανάλογα κάτω από την κάλυψη, την καπηλεία της ελληνικής σημαίας. Δεν επιζητά κανένας την πολεμική των σημαιών. Να μείνουν τα

πράγματα όπως έχουν, αλλά να προστεθούν τα κυπριακά σύμβολα πάνω στα άρματα, πάνω στα οχήματα, σε οτιδήποτε εκφράζει την κυπριακή εθνοφρουρά, για να δίνει πράγματι την εικόνα της κυπριακής εθνοφρουράς, για να μη θεωρούμαστε ότι είμαστε ελληνοκυπριακή διοίκηση, που άμα μας το λένε οι τρίτοι θυμώνουμε κιόλας και λέμε ότι καταργούν το κράτος μας ή πλήττουν την κρατική μας υπόσταση. Εμείς δεν πλήττουμε την κρατική μας υπόσταση; Θα μου πείτε: «Μα είναι από αυτά τα εξωτερικά φαινόμενα;» Και από αυτά. Είναι αυτά που δίνουν την εικόνα και έτσι είναι που καταγράφεται στις εκθέσεις του γενικού γραμματέα ως ελληνοκυπριακή δύναμη και ως ελληνοκυπριακή δύναμη χαρακτηρίζεται από τους ξένους πρέσβεις. Αν δε μας ενοχλεί, να συνεχίσουμε. Ή ακόμα έχω και τρόπους να εισηγηθώ πώς να τονιστεί αυτό το πράγμα. Αλλά, αν μας ενοχλεί, ε, πρέπει να πάρουμε κάποια μέτρα πάνω σ' αυτό το θέμα. Εκτός αν πρέπει να νομοθετήσουμε ότι τα σύμβολα της Κυπριακής Δημοκρατίας πρέπει να δίνουν το χρώμα και την εικόνα της κυπριακής Εθνικής Φρουράς. Είναι και αυτό κάτι που κάποτε πρέπει να λήξει, ώστε να μη χρειάζεται να το ξαναπούμε του χρόνου.

Με την απαρίθμηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε δε θα θέλαμε να δώσουμε και την εικόνα ότι όλα έχουν καταρρεύσει γύρω μας. Αντίθετα, γίνονται όλα αυτά φανερά, γιατί η μεγάλη πλειοψηφία της νεολαίας μας, του λαού μας, των εργαζομένων μας καταθέτουν τον καλύτερό τους εαυτό για την πρόοδο του τόπου. Εκείνο που έχουμε να παρατηρήσουμε είναι ότι διαθέτουμε ένα λαό που εργάζεται αποδοτικά και διατηρεί το σθένος και την ετοιμότητά του να υπερασπιστεί τον τόπο, αλλά που τον αφήνει εν πολλοίς έκθετο, ένα αδύνατο και πολλές φορές απροσανατόλιστο και αντιφατικό κράτος.

Τώρα πρέπει, μπροστά στις μεγάλες προκλήσεις και τα αδυσώπητα ερωτήματα με τις διακοινοτικές συνομιλίες και τις διαπραγματεύσεις να στήσουμε ένα ισχυρό

εσωτερικό μέτωπο. Χρειαζόμαστε μέσα στην κοινωνία μας ένα συνεκτικό ιστό και σαφείς προσανατολισμούς. Χρειαζόμαστε προεργασία, σοβαρότητα και υπευθυνότητα.

Ήρθε η ώρα να πάρουμε ο καθένας τις ευθύνες του, μέσα στα πλαίσια των περιθωρίων που έχουμε μπροστά μας. Ίσως αυτή τη δύσκολη ώρα να έχουμε να αντιπαλέψουμε με τον βερμπαλισμό και την πλειοδοσία. Δεν πρέπει ούτε να διστάσουμε ούτε να δειλιάσουμε, γιατί εκείνο που διακινδυνεύουμε είναι την ίδια την ύπαρξή μας. Τώρα είναι η ώρα της αλήθειας και η ώρα της ευθύνης. Αν διστάσουμε, ίσως αύριο να είναι αργά. Το 1974 μας συνοδεύει, μας υπενθυμίζει και μας προειδοποιεί.

Ευχαριστώ και με συγχωρείτε για το χρόνο που πήρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να πληροφορήσω το σώμα ότι οι ομιλίες μεταδίδονται από το ραδιόφωνο από τις 11.00 το πρωί και αργότερα, το απόγευμα ελπίζεται να μεταδίδονται και τηλεοπτικά. Διερωτώμαι αν ο κ. Κιττής θα πάρει το λόγο τώρα.

Κύριε Κιττή, έχετε το λόγο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δηλαδή, κύριε Πρόεδρε, ήταν απλώς θέμα κάποιος να το ζητήσει.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Το ζήτησε ο προεδρεύων κ. Γιαννάκης Αγαπίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έγινε διευθέτηση και παραστάσεις από τον κ. Αγαπίου, ενόσω ήταν προεδρεύων του σώματος.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ μπαίνει και ένα άλλο θέμα. Διότι εγώ προειδοποίησα ότι αν ζητηθεί, θα μεταδοθεί. Υπάρχει πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε. Δε γίνονται αυτά τα

πράγματα. Δηλαδή εμείς οι ίδιοι υποβαθμίζουμε το ρόλο μας και το έργο μας σε αυτή τη Βουλή. Και μας το έχουν δηλώσει από το ΡΙΚ. Μας έχουν δηλώσει το εξής: “Να μας το ζητήσετε και εμείς θα μεταδίδουμε”.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ζητήσαμε και πήραμε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν ξέρω τι συμβαίνει, κυρία Βασιλείου. Δεν ξέρω, αλλά αποδείχθηκε ότι τώρα που ζητήθηκε πήραμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου παρακαλώ.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για να είμαστε πλήρως ενήμεροι, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι στη σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων, όταν γινόταν συζήτηση για το πώς θα πρέπει να μεταδίδονται και να αναμεταδίδονται οι συζητήσεις του προϋπολογισμού, επίσημα διαβιβάστηκε παράκληση για αναμετάδοση των εργασιών και αυτή η παράκληση διαβιβάστηκε εδώ και δεκαπέντε μέρες στους ανάλογους φορείς. Χτες μας ενημέρωσε ο Γενικός Διευθυντής της Βουλής ότι από το ΡΙΚ είχαμε μια θετική κατανόηση, η οποία θα υλοποιείτο αυτές τις μέρες -με τι συγκεκριμένα, δεν είμαστε αρκετά ενήμεροι- αλλά δεν είχαμε την ίδια κατανόηση από τα ιδιωτικά μέσα ενημέρωσης.

Άρα υπήρξε προεργασία, υπήρξε μήνυμα, υπήρξε παράκληση. Δεν είναι συμπτωματικά τώρα που υπάρχει αυτό το θέμα. Για να μην απλουστεύουμε τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για να μη δώσουμε συνέχεια, θα ζητηθούν περαιτέρω διευκρινίσεις και θα γίνουν περαιτέρω συστάσεις στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και παρακλήσεις και στα

ιδιωτικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, ώστε να γίνεται όσο το δυνατόν καλύτερα η προβολή των συζητήσεων στο Κοινοβούλιο.

Κύριε Κιττή, παρακαλώ.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κεντρικός στόχος της ομιλίας θα είναι ο εντοπισμός και η θεώρηση των αδυναμιών που παρουσιάζει η οικονομία του τόπου γενικότερα, εξετάζοντάς την όχι απαραίτητα μέσα από το πρίσμα του συγκεκριμένου προϋπολογισμού αλλά σφαιρικά.

Είναι άλλωστε άποψη του κόμματός μας, που επανειλημμένα τονίστηκε από τον κοινοβουλευτικό μας εκπρόσωπο, ότι οι προϋπολογισμοί που καλείται κάθε χρόνο για να ψηφίσει ή να τοποθετηθεί η Βουλή, αποτελούν μια απλή πολιτειακή πράξη, που συνταγματικά είναι αρμοδιότητα του σώματος αυτού, που αφορά συγκεκριμένο προγραμματισμό δαπανών, σχετικά με τη χρονική περίοδο του έτους που ακολουθεί και δε θεωρείται απαραίτητα έγκριση ή απόρριψη της οικονομικής πολιτικής ή του κοινωνικού ή εκπαιδευτικού σχεδιασμού της εκάστοτε κυβέρνησης.

Η κάθε κυβέρνηση κρίνεται, πιστεύω, ουσιαστικά και τελεσίδικα στο τέλος της θητείας της από τον ίδιο το λαό. Είναι όμως ευθύνη των βουλευτών, με την ευκαιρία της έγκρισης των προϋπολογισμών, να προβαίνουν στη νενομισμένη κριτική των πεπραγμένων της κυβέρνησης για τα χρόνια που πέρασαν, για τις θεσμικές αδυναμίες που τυχόν προκάλεσε η πολιτική που σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε από αυτή· να γίνουν παρατηρήσεις και σχόλια στη γενικότερη πορεία της οικονομίας και ασφαλώς οι αναγκαίες παρατηρήσεις που απαραίτητα θα πρέπει να γίνονται στις σκοπούμενες δαπάνες για τη χρονιά που ακολουθεί.

Όπως είπα στην αρχή της ομιλίας μου, θα επικεντρωθώ στις σοβαρές θεσμικές

αδυναμίες που παρουσιάζει η όλη δομή της οικονομίας μας. Σήμερα έχουμε το αποτέλεσμα της μακροχρόνιας ανυπαρξίας μιας συγκροτημένης οικονομικής πολιτικής και ενός ισοζυγισμένου σχεδιασμού.

Συγκεκριμένα, πιστεύω πως η οικονομική μας δομή έχει αλλάξει σχεδόν άρδην τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, ώστε το κέντρο βάρους της οικονομικής φροντίδας του κράτους να μετατοπιστεί από τη μεγάλη μάζα των οικονομικά ενεργών επιχειρηματικών μονάδων σε ολίγες οικονομικά εύρωστες μονάδες. Αποτέλεσμα της μετατόπισης αυτής ήταν να εκτροχιασθεί πλήρως το παραδοσιακό θεσμικό πλαίσιο οικονομικού σχεδιασμού και να επέλθει μια ανισορροπία που μετατόπισε σημαντικά το κέντρο βάρους του όλου οικοδομήματος, ώστε να κινδυνεύει να καταρρεύσει.

Στην πράξη και πιο απλά, τα στέρεα υπόβαθρα της οικονομίας της Κύπρου, όπως τη γνωρίσαμε και την είδαμε να ανδρώνεται και να αναπτύσσεται στα πρώτα στάδια της ζωής της Κυπριακής Δημοκρατίας τη δεκαετία του 1960 μέχρι το '74, αλλά και μετά το 1975 μέχρι σήμερα, παρά τις τραγικές συνθήκες που προκάλεσε η εισβολή και παρά την κατοχή, αυτά τα υπόβαθρα δεν ήταν άλλα από την εργατικότητα, τη φιλοτιμία, την εφευρετικότητα και την επιχειρηματική δεινότητα που ανέπτυξε ο μέσος πολίτης, η μεγάλη μάζα της μικρομεσαίας επιχειρηματικής δραστηριότητας που στην ουσία βρέθηκε τα τελευταία χρόνια πλήρως εγκαταλειμμένη από την πολιτεία, από το κράτος, σε μια οικονομία χωρίς σχεδιασμό.

Οι πολιτικοί φορείς της οικονομίας έδωσαν μονόπλευρες και εκτροχιαστικές κατευθύνσεις προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των ισχυρών μονάδων με τη φιλοσοφία της δημιουργίας μεγάλων οικονομικών μονάδων, ισχυρών οικονομικών συμφερόντων που θα μπορούσαν κατά την άποψή τους, να ανταγωνισθούν τους ισχυρούς της Ευρώπης.

Ταυτόχρονα όμως υπήρξε πλήρης εγκατάλειψη της μεγάλης πηγής οικονομικής

δυναμικής της χώρας μας, των μικρομεσαίων και μικρότερης εμβέλειας επιχειρηματικών μονάδων, οι οποίες βρίσκονται στο έλεος των εξωγενών πιέσεων που πολύ πιο εύκολα διεισδύουν στην οικονομία μας λόγω της παγκοσμιοποίησης και της εναρμόνισης με αποτέλεσμα άλλες να κλείσουν και άλλες να πνέουν τα λοίσθια.

Δυστυχώς, αυτή η πολιτική προκάλεσε ένα οξύμωρο συσχετισμό μεταξύ της οικονομικής και της κοινωνικής δομής της πολιτείας, που οδηγεί σε μια πορεία χωρίς πυξίδα και προσανατολισμό, την κρίσιμη μάλιστα στιγμή της εισόδου μας σε ένα τεράστιο οικονομικό στίβο, αυτόν της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου η συντριβή και η ολοκληρωτική καταστροφή θα είναι βέβαιη, αν δε ληφθούν μέτρα αμέσως και χωρίς άλλη καθυστέρηση.

Τα ανισοζύγια και οι ταξικές ανισοσκέλειες που άρχισε να προκαλεί η ολιγαρχία του κεφαλαίου και η έλλειψη του αντίβαρου των ευρύτερων οικονομικών μαζών, που παλαιότερα αντιστάθμιζε και διατηρούσε μια ισορροπημένη πορεία, θα εκτροχιάσουν εντελώς το βαγόνι της οικονομίας που θα συμπαρασύρουν και το υπόλοιπο οικοδόμημα μαζί τους.

Η Ευρώπη ήδη στρέφεται ξανά προς την ενίσχυση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με συγκεκριμένα μέτρα, γιατί έχει εντοπίσει ήδη τη χρησιμότητα της ευρωστίας αυτού του μεγάλου δυναμικού για κάθε δεδομένη οικονομία. Θα πρέπει λοιπόν άμεσα να ανασχεδιάσουμε την οικονομική μας πολιτική, ώστε να συμβαδίζει και να εναρμονίζεται με τις πραγματικότητες του τόπου, την κοινωνική δομή και σύνθεση του λαού μας και τις ιδιαιτερότητες του χαρακτήρα του.

Ας πάψουν μερικοί να τρέφουν ψευδαισθήσεις ότι θα γίνουμε τόσο μεγάλοι, ώστε να ανταγωνιστούμε τα διεθνή μεγαθήρια της παγκόσμιας οικονομίας στον ευρύτερο παγκόσμιο στίβο. Ας οραματιστούμε μια πιο μετρημένη και εφικτή πρωτοπορία ή έστω την ευμενή ανταγωνιστικότητά μας σε περιφερειακά και προσιτά μεγέθη και επίπεδα.

Πρέπει όπως να το κατανοήσουμε μια για πάντα αυτό. Θα πρέπει να αναδιαρθρώσουμε τον οικονομικό μας σχεδιασμό. Με οικονομική ολιγαρχία δεν επιτυγχάνεται ο στόχος μιας στέρεης και ισχυρής οικονομίας. Χρειάζεται να εξισορροπηθεί η οικονομική μας πολιτική με την ενίσχυση ταυτόχρονα της μάζας του λαού, όχι σαν εξαρτώμενου ή ταγού των μεγάλων και ισχυρών οικονομικών συμφερόντων και οργανισμών, αλλά ως ισότιμου συνεργάτη και εταίρου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γιώργος Χατζηγεωργίου από το ΑΚΕΛ, παρακαλώ.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μέσα από τη συζήτηση των προϋπολογισμών επιχειρείται κάθε χρόνο τομή στα δημοσιονομικά του κράτους και γίνονται σε μεγάλο βαθμό αντιληπτοί οι προσανατολισμοί της κυβέρνησης στον κοινωνικο-οικονομικό τομέα.

Ο Υπουργός Οικονομικών, μιλώντας από το βήμα της Βουλής, έδωσε με αρκετή σαφήνεια το στίγμα του προσανατολισμού της κυβέρνησης, ενός προσανατολισμού που στο όνομα του εκσυγχρονισμού και με πρόφαση τον ανταγωνισμό είναι βαθύτατα αντιλαϊκός και συντηρητικός. Με άλλοθι την ενταξιακή πορεία και την εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, μεθοδεύεται απροκάλυπτα η ιδιωτικοποίηση σε ευαίσθητους τομείς της οικονομίας.

Επικαλείται τη συναίνεση του σώματος ο κ. υπουργός για αντιμετώπιση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Και όταν αναφέρεται σε μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, μας έχει κάνει ξεκάθαρο τι εννοεί. Σίγουρα δεν εννοεί νοικοκύρεμα των δημόσιων οικονομικών μέσα από τον εκσυγχρονισμό και την αναμόρφωση της δημόσιας υπηρεσίας. Ούτε τη βελτίωση της φοροεισπρακτικής ικανότητας του κράτους.

Αυτό που στοχεύει ο κ. υπουργός, είναι οι τσέπες των μεσαίων και χαμηλών εισοδηματικά στρωμάτων, αφού το φορολογικό πακέτο που μας καλεί να υπερψηφίσουμε στο όνομα της συναίνεσης, θα πλήξει κύρια τα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα.

Αυτό που είναι σίγουρο είναι ότι η κυβέρνηση δεν έκανε όσα έπρεπε να κάνει για νοικοκύρεμα των δημόσιων οικονομικών, με αποτέλεσμα δεκάδες εκατομμύρια να κατασπαταλώνται από σκάνδαλα και κακοδιαχείριση, είτε αυτά ονομάζονται προσυνηνομημένες προσφορές, είτε αυτά αφορούν χαριστικές πράξεις σε ημέτερους ή κακοτεχνίες και κακοδιαχείριση.

Πάρα πολλά είναι επίσης τα κονδύλια που κατασπαράσσονται και κατασπαταλώνται για το βόλεμα των ημετέρων που προσλαμβάνονται σαν ωρομίσθιοι, χρεώνονται σε κονδύλια αναπτυξιακών έργων, ενώ στην πραγματικότητα οι πιο πολλοί κάθονται πίσω από γραφεία, εκτελώντας παράτυπα και παράνομα δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα. Αυτή είναι η εικόνα της κρατικής μηχανής, όπως την κατάντησε η αναξιοκρατία, το ρουσφέτι και ο έντονος κομματισμός. Είναι γι' αυτό που δεν πείθει η κυβέρνηση, όταν διατείνεται ότι, τάχατες, εξάντλησε όλα τα περιθώρια νοικοκυρέματος των δημόσιων οικονομικών και απευθύνεται για νέες φορολογίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάθε χρόνο, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών, γίνεται μια προσπάθεια καταγραφής του έργου της χρονιάς που μας πέρασε, αλλά και διερεύνηση των προθέσεων της κυβέρνησης για τη χρονιά που μας έρχεται. Μας δίνεται η ευκαιρία να διαπιστώσουμε αν υπάρχει συνέπεια λόγων και έργων. Αν δηλαδή οι κυβερνητικές υποσχέσεις και οι προϋπολογισμοί στο τέλος μετουσιώνονται σε έργα και σε ποιο βαθμό υλοποιούνται αυτές οι υποσχέσεις.

Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα σε σχέση με τα αναπτυξιακά έργα, που

συνεχίστηκε και τη χρονιά που μας πέρασε, είναι το χαμηλό ποσοστό υλοποίησης του προϋπολογισμού ανάπτυξης. Δεν υλοποιούνται πέραν του 60% οι προϋπολογισμοί, σ' ότι αφορά τα αναπτυξιακά έργα. Ιδιαίτερα για την επαρχία της Πάφου αυτό το ποσοστό δεν ξεπερνά το 50%.

Τα τελευταία χρόνια έχουμε επαναλαμβανόμενες εξαγγελίες για νέα έργα και συνεχείς διαβεβαιώσεις για αύξηση στο ρυθμό εκτέλεσης των έργων που είναι υπό κατασκευή. Στην πράξη όμως συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο και κάθε άλλο παρά εφαρμόζονται οι δεσμεύσεις και οι υποσχέσεις που δίνονται, με αποτέλεσμα όλα σχεδόν τα μεγάλα έργα ανάπτυξης να υποφέρουν με καθυστερήσεις, επιμηκύνσεις των χρονοδιαγραμμάτων και αναβολές στην έναρξή τους.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό των αναπτυξιακών έργων είναι τα σοβαρά λάθη, οι παραλείψεις και οι αδυναμίες που παρατηρούνται σε όλα τα στάδια κατασκευής τους, είτε αυτά αφορούν λάθη στις μελέτες είτε προβλήματα στη διαδικασία των απαλλοτριώσεων είτε αφορούν τη διαδικασία των προσφορών, όπου είχαμε το φαινόμενο της δημιουργίας καρτέλ, με αποτέλεσμα να φύγουν από τα δημόσια ταμεία, σύμφωνα με το Γενικό Ελεγκτή πέραν των £13.000.000.

Μόνο για το δρόμο Λεμεσού-Πάφου από λάθη και παραλείψεις στις μελέτες, στις προσφορές, στις απαλλοτριώσεις και στη διαχείριση των συμβολαίων έχουν χαθεί σχεδόν £15.000.000. Τα σκάνδαλα και η διασπάθιση του δημόσιου χρήματος μέσα από την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων έχουν καταντήσει πλέον καθημερινό φαινόμενο. Ο μέσος πολίτης αισθάνεται ότι το κράτος λειτουργεί σαν ενδιάμεσος σταθμός είσπραξης εκατομμυρίων λιρών, μέσα από φορολογίες -που τις πιο πολλές φορές είναι και άδικες- και την ίδια στιγμή αυτά τα χρήματα διασπαθίζονται στα διάφορα καρτέλ, στους διάφορους απατεώνες που δυστυχώς έχουν παρεισφρήσει στη διαδικασία εκτέλεσης των μεγάλων αναπτυξιακών έργων.

Η σαθρή αυτή κατάσταση δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο. Αυτό που χρειάζεται να γίνει είναι η κοινή προσπάθεια όλων προς την κατεύθυνση εξυγίανσης της εκτέλεσης των δημοσίων έργων. Η όλη φιλοσοφία του κ. Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, που στοχεύει στη σταδιακή αποξένωση του κράτους από τον τομέα κατασκευής των έργων, όχι μόνο δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα, αλλά θα συμβάλει στην αύξηση των φαινομένων κερδοσκοπίας σε βάρος του δημοσίου. Το κλειδί στην αντιμετώπιση όλων αυτών των σαθρών φαινομένων βρίσκεται στην ευαισθητοποίηση της εκτελεστικής εξουσίας και ιδιαίτερα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, για να βάλει τάξη στα του οίκου του.

Ο δρόμος Λεμεσού-Πάφου είναι το μεγαλύτερο οδικό έργο που εκτελείται αυτή τη χρονική περίοδο στην Κύπρο και το βασικότερο έργο υποδομής για την επαρχία της Πάφου, αφού αποτελεί τη μοναδική αρτηρία που συνδέει την Πάφο με την υπόλοιπη Κύπρο. Παρακολουθούμε με ανησυχία τις καθυστερήσεις και τα προβλήματα που παρατηρήθηκαν και παρατηρούνται στα υπό εκτέλεση συμβόλαια του δρόμου. Η αδιαφορία, η ανευθυνότητα, η έλλειψη συντονισμού και προγραμματισμού, ο καθημερινός πειραματισμός, οι ερασιτεχνικοί χειρισμοί, η ύποπτη αμέλεια δυστυχώς σφράγισαν και εξακολουθούν να σφραγίζουν την κατασκευή του δρόμου Λεμεσού-Πάφου.

Το αίτημα για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό του αεροδρομίου Πάφου με στόχο την αναβάθμιση της λειτουργίας και την πλήρη αξιοποίησή του είναι ένα από τα βασικά αιτήματα της Πάφου. Είναι γι' αυτό το λόγο που επικρατεί αίσθημα έντονης απογοήτευσης από τις αλλεπάλληλες αναβολές και καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην έναρξη των βελτιωτικών έργων στο αεροδρόμιο της Πάφου.

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια επαναλαμβάνεται το ίδιο φαινόμενο, να εξαγγέλλεται δηλαδή η έναρξη των εργασιών για εκσυγχρονισμό του αεροδρομίου, να μπαίνουν

στους προϋπολογισμούς τα σχετικά κονδύλια και στο τέλος της χρονιάς να διαπιστώνεται ότι δεν άρχισαν τα έργα και γι' αυτό τα κονδύλια παρέμειναν αδιάθετα. Δεκατέσσερα εκατομμύρια λίρες, που προβλέπονταν για τον εκσυγχρονισμό του αεροδρομίου Πάφου τα τελευταία τέσσερα χρόνια, παρέμειναν αδιάθετα, με αποτέλεσμα να υποδεχόμαστε τους ξένους επισκέπτες σε παράγκες, που κάθε άλλο παρά προσφέρονται για αίθουσες αεροδρομίου.

Η μη ζήτηση προσφορών για τα νέα κτίρια του αεροδρομίου της Πάφου και η προσπάθεια εξεύρεσης στρατηγικών επενδυτών για τη χρηματοδότηση του έργου είναι μια διαδικασία που οδηγεί σε περαιτέρω καθυστερήσεις και σε ξεπούλημα των υπηρεσιών του αεροδρομίου της Πάφου σε ξένους επενδυτές, με όλα τα συνεπακόλουθα προβλήματα για τους εργαζόμενους αλλά και για την κρατική μας ασφάλεια.

Προχωρεί η κυβέρνηση σε επεκτάσεις των υφισταμένων παραγκών για να μεγαλώσει δήθεν η αίθουσα αναχώρησης του αεροδρομίου, επέκταση που θα στοιχίσει στο δημόσιο £1.300.000. Δαπάνη που θα ήταν αχρείαστη αν κατασκευάζονταν σύμφωνα με το πρόγραμμα τα νέα κτίρια του αεροδρομίου. Προτιμά η κυβέρνηση τις μπαλωματικές λύσεις. Ξοδεύει εκατομμύρια λίρες σε έργα που θα αχρηστευτούν σε λίγα χρόνια με την ανέγερση των νέων κτιρίων.

Στα πολεοδομικά έργα της Πάφου, της Πόλης Χρυσοχούς και της Γεροσκήπου τα τελευταία χρόνια υπήρξε γενικά μια στασιμότητα. Μια κωλυσιεργία εκνευριστική. Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα ήταν με τη λεωφόρο Μακαρίου στη Γεροσκήπου, όπου για δύο χιλιόμετρα δρόμο παραπέμπονταν οι τοπικές αρχές για δέκα χρόνια από την Πολεοδομία στα Δημόσια Έργα και τανάπαλιν. Ο σχεδιασμός να μη γίνεται και να καταλήγουμε σήμερα με νέες υποσχέσεις, ότι τα σχέδια θα γίνουν από ιδιώτες και θα είναι έτοιμα το 2001.

Η περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς είναι μια από τις ομορφότερες περιοχές της Κύπρου, με πολύ μεγάλη προοπτική για τουριστική ανάπτυξη. Η περιοχή αυτή για κανένα λόγο δεν μπορεί να μείνει ξεκομμένη από την υπόλοιπη Κύπρο, γι' αυτό και θα πρέπει να επισπευσθούν οι διαδικασίες για την κατασκευή ενός σύγχρονου αυτοκινητόδρομου που θα ενώνει την Πάφο με την Πόλη Χρυσοχούς.

Σοβαρά προβλήματα αντιμετωπίζει η Πάφος και στον τομέα της υγείας. Στα νοσοκομεία της Πάφου και της Πόλης Χρυσοχούς παρατηρείται έλλειψη ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού αλλά και ιατρικού εξοπλισμού με αποτέλεσμα την αδυναμία παροχής επαρκούς νοσοκομειακής περίθαλψης στους ασθενείς.

Τα στεγαστικά προβλήματα στο χώρο της παιδείας, τόσο της μέσης αλλά και της δημοτικής εκπαίδευσης, είναι προβλήματα χρόνια στην Πάφο. Προβλήματα που χρόνο με το χρόνο οξύνονται και παρά τις κατά καιρούς διακηρύξεις και υποσχέσεις δεν αντιμετωπίστηκαν αποτελεσματικά, με αποτέλεσμα η έλλειψη σχολικών κτιρίων στην Πάφο να έχει πάρει δραματικές διαστάσεις και να δημιουργεί ασφυκτικές πιέσεις στην εκπαίδευση.

Κύριε Πρόεδρε,

Η παφίτικη ύπαιθρος εκπέμπει σήμα κινδύνου. Το φαινόμενο της εγκατάλειψης της υπαίθρου στην Πάφο κορυφώνεται, χωρίς η κυβέρνηση να παίρνει μέτρα θεραπείας του κακού. Τα αναπτυξιακά έργα που αφορούν την παφίτικη ύπαιθρο υποφέρουν από συνεχείς καθυστερήσεις, αναβολές στην έναρξή τους και επιμηκύνσεις των χρονοδιαγραμμάτων. Είναι χαρακτηριστικό ότι από £10.000.000 που προβλέπονταν τα τέσσερα τελευταία χρόνια για βελτίωση του αγροτικού οδικού δικτύου δαπανήθηκαν μόνο τα £5.500.000 και για τα υδατικά έργα από τα £17.000.000 δαπανήθηκαν μόνο τα £8.500.000.

Η κυβέρνηση αρκείται σε κινήσεις εντυπωσιασμού, σε εξαγγελίες και υποσχέσεις.

Στην πράξη όμως τα αυξημένα κονδύλια των προϋπολογισμών ξεφουσκώνουν και τα διάφορα σχέδια που εξαγγέλλονται για ανακούφιση των κατοίκων της υπαίθρου μπαίνουν στο ράφι. Θα πρέπει επιτέλους να κατανοήσουν και οι υπουργοί και όσοι άλλοι υπηρεσιακοί παράγοντες εμπλέκονται στα αναπτυξιακά έργα της παφίτικης υπαίθρου ότι δεν προσφέρονται για εξοικονομήσεις κονδυλίων, αλλά ούτε και η Πάφος μπορεί να ανεχτεί πλέον αυτή την επαναλαμβανόμενη κοροϊδία των δήθεν αυξημένων ποσών στους προϋπολογισμούς, που στην ουσία είναι κονδύλια φαντάσματα που ουδέποτε υλοποιούνται, αφού μπαίνουν στους προϋπολογισμούς απλά για εντυπωσιασμό.

Δεν μπορεί να ισχυρίζεσαι φραστικά ότι στηρίζεις την ύπαιθρο και την ίδια στιγμή να μελετάς περικοπές για λόγους οικονομίας στις ποσότητες νερού που συμφωνήθηκε να δοθούν στις απομακρυσμένες κοινότητες για άρδευση από τα υπό κατασκευή φράγματα, ξέροντας ότι οι κοινότητες αναμένουν αυτό το νερό σαν ανάσα οξυγόνου στο δύσκολο αγώνα που διεξάγουν, για να διατηρηθούν στη ζωή. Ούτε μπορείς να ισχυρίζεσαι στα σοβαρά ότι ασκείς φιλοαγροτική και προοδευτική πολιτική, όταν η λύση που προτείνεις για το αμπελουργικό πρόβλημα και τα άλλα αγροτικά προϊόντα είναι οι χωματερές, όταν απροβλημάτιστα φορολογείς το πετρέλαιο, έναν από τους βασικότερους συντελεστές του κόστους παραγωγής των αγροτικών προϊόντων.

Θα πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους και ιδιαίτερα από τους καθ' ύλην αρμόδιους Υπουργούς Εσωτερικών, Συγκοινωνιών και Έργων και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ότι η παφίτικη ύπαιθρος εκπέμπει SOS και αναμένει έμπρακτη βοήθεια και όχι λόγια. Η αναβάθμιση, βελτίωση και επέκταση του οδικού δικτύου, η επίλυση του υδατικού προβλήματος, η πλήρης ανάληψη από το κράτος της απαιτούμενης δαπάνης για κοινοτικά έργα, η παραχώρηση δωρεάν οικοπέδων σε νεαρά ζευγάρια, η επιδότηση για ανέγερση κατοικίας, η δημιουργία χώρων άθλησης και

ψυχαγωγίας, η δημιουργία και θεσμοθέτηση ταμείων στήριξης για τα αγροτικά μας προϊόντα είναι ορισμένα από τα άμεσα μέτρα που πρέπει να ληφθούν εδώ και τώρα, για να ανακόψουμε το καταστροφικό φαινόμενο της ερήμωσης της υπαίθρου.

Ιδιαίτερα για την Πάφο χρειάζεται ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο επίλυσης του αμπελουργικού προβλήματος που θα ξαναζωντανέψει τα αμπελοχώρια, θα δώσει αμειπτικές τιμές και θα δημιουργήσει συνθήκες επικερδούς απασχόλησης με την αμπελοκαλλιέργεια. Οι υπερήλικες κάτοικοι των εγκαταλειμμένων χωριών της επαρχίας Πάφου απαιτούν από όλους και ιδιαίτερα από την κυβέρνηση να δείξει την πρέπουσα ευαισθησία και βούληση και έμπρακτα να προωθήσει επιτέλους συγκεκριμένα έργα και μέτρα ενίσχυσης της παφίτικης υπαίθρου και στήριξης του αγώνα των λίγων ηρωικών κατοίκων που απέμειναν να επιμένουν πεισματικά να διατηρήσουν τις κοινότητές τους στη ζωή.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός έχει το λόγο.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν λίγες μόλις βδομάδες δρασκελίσαμε το κατώφλι του νέου αιώνα. Αποφασιστικά βαδίζουμε ως λαός προς το αύριο με άσβεστη την ελπίδα ότι θα ξημερώσει και για μας τούτο το νέο αιώνα η μέρα της εθνικής δικαίωσης που θα μας δώσει την ιστορική καταξίωση να παραδώσουμε την πατρίδα στη νέα γενιά με στέρεη, ασφαλισμένη, ανθρώπινη διαβίωση και ουρανό καταγάλανο χωρίς σύννεφα πολέμου και συμφοράς.

Τούτη την ώρα, που με την Ελλάδα σταθερά μαζί και πλάι μας βαδίζουμε με μεγάλα βήματα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και συμμετέχουμε με ανοικτό μυαλό σε

συνομιλίες, στηρίζουμε την ηγεσία, ώστε μέσα από ενότητα και εθνική ομοψυχία αποφασιστικά να παλέψει με όλες της τις δυνάμεις για τα κρυστάλλινα δίκαιά μας.

Υποστηρίξαμε και παλαιότερα ότι το πιο σταθερό υπόβαθρο για έναν αγωνιζόμενο λαό είναι η άριστη υγεία και αυτό μπορούμε να το πετύχουμε μόνο με σωστή, υπεύθυνη, αναβαθμισμένη φροντίδα υγείας. Τούτος ο χώρος, ο τομέας της υγείας, σίγουρα μπορεί και πρέπει να αντικριστεί με νέο φακό με την είσοδό μας στο νέο αιώνα. Είναι η ώρα για ρωμαλέες αποφάσεις, για άμεσες πρακτικές λύσεις στα προβλήματα που χρονίζουν. Είναι η ευκαιρία για νέα πνοή, οραματισμό και πορεία, έξω από μικρόψυχα εμπόδια γραφειοκρατίας, οικονομικού στραγγαλισμού και στείρων κέντρων σχολαστικού, στενόμυαλου σχεδιασμού, ανίκανων να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των καιρών.

Σήμερα αισθανόμαστε αισιόδοξοι, γιατί η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υγείας μέρα με την ημέρα μας αποκαλύπτει ότι εμφορείται από πρακτική σκέψη, ανοικτό μυαλό, γρήγορη αποφασιστικότητα και απευθύνεται προς κάθε κατεύθυνση με ειλικρίνεια και απλή ανθρώπινη προσέγγιση. Επενδύουμε σ' αυτές τις διαπιστωμένες πραγματικότητες και προσδοκούμε να δούμε αποτελέσματα άμεσα που να ανατρέπουν αρτηριοσκληρωμένες πρακτικές.

Κύριε Πρόεδρε,

Σημειώσαμε με πολλή σοβαρότητα τους βασικούς άξονες της πολιτικής του Υπουργείου Υγείας για το 2000 ως εξής:

- Έμφαση στην πρόληψη.
- Εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για κάθε πολίτη για την καλύτερη φροντίδα υγείας ανεξάρτητα της κοινωνικοοικονομικής του κατάστασης
- Ο στόχος της ελεύθερης επιλογής γιατρού και νοσηλευτηρίου για κάθε ασθενή.
- Η αξιοποίηση όλου του διαθέσιμου δυναμικού υγείας.

- Η αποκέντρωση υπηρεσιών, για να φτάνει η φροντίδα και στον τελευταίο κάτοικο της υπαίθρου.

Είναι θέσεις που μας βρίσκουν σύμφωνους και θα τις στηρίξουμε με κάθε δυνατό τρόπο, έτοιμοι πάντα να απαιτήσουμε εξηγήσεις για βραδυπορία ή αλλαγή πορείας και να πάρουμε δημόσια θέση.

Ο νέος αιώνας βρίσκει τις κρατικές υπηρεσίες υγείας έτοιμες να εμπλουτιστούν με τα νοσηλευτικά κτίρια που χρειάζεται η Κύπρος. Η ανέγερση του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας συνεχίζεται με τον προγραμματισμένο ρυθμό και αναμένεται ότι θα παραδοθεί στο υπουργείο για χρήση περί το τέλος του 2002. Θεωρούμε ότι το νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας είναι το υπ' αριθμόν ένα έργο υποδομής του κράτους στον τομέα υγείας και θα ανακουφίσει ουσιαστικά όχι μόνο τις αρμόδιες υπηρεσίες της πρωτεύουσας αλλά και ολόκληρης της Κύπρου, αφού θα λειτουργεί και σαν νοσηλευτήριο παραπομπής για μια σειρά ειδικότητες της τριτοβάθμιας ιατρικής.

Το δεύτερο έργο για την ολοκλήρωση των κρατικών κτιριακών αναγκών στις πόλεις είναι το νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου, του οποίου οι εργασίες ανέγερσης αρχίζουν σε λίγους μήνες και ήδη στον προϋπολογισμό ποσό £1.000.000 προορίζεται να καλύψει τις πρώτες δαπάνες ανέγερσης. Με την παράδοση στο Υπουργείο Υγείας των δύο νέων νοσηλευτηρίων, περήφανα θα δούμε ότι η κάθε ελεύθερη πόλη της πατρίδας μας προσφέρει στον πολίτη, στον ασθενή, σύγχρονο, λειτουργικό, αξιοπρεπές νοσηλευτήριο, στο οποίο οι υπηρέτες της επιστήμης με άνεση θα μπορούν να ασκήσουν το υπεύθυνο έργο τους.

Μια άλλη πρόνοια του προϋπολογισμού που πρέπει να προσεχθεί είναι η αυξημένη κατά 23%, σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο, δαπάνη για αγορά και προμήθεια νέου ιατρικού και άλλου εξοπλισμού που φθάνει το ποσό των £2.150.000. Δειλά αλλά σταθερά διαφαίνεται η πρόθεση του Υπουργείου Υγείας να διευρύνει τη

συνεργασία και να αξιοποιήσει τις ιδιωτικές υπηρεσίες υγείας.

Σήμερα φαίνεται στους προϋπολογισμούς να αγοράζει το κράτος μια σειρά από υπηρεσίες όπως MRI, λιθοτριψία, μεταμόσχευση νεφρών, αξονικό τομογράφο, αποκατάσταση και άλλα, ενώ την ίδια ώρα συνεργάζεται με μεγάλες ομάδες επιστημόνων για προγράμματα που αφορούν την ανίχνευση και την πρόληψη. Τέλος μας γνωστοποιήθηκε ήδη η απόφαση για συμφωνία αγοράς υπηρεσιών με ιδιωτικά επιστημονικά κέντρα για εγχειρήσεις καρδιάς και εξειδικευμένες οφθαλμολογικές επεμβάσεις. Ελπίζουμε στην περαιτέρω αξιοποίηση του μαχόμενου επιστήμονα της υγείας στην πατρίδα μας και θα ενθαρρύνουμε ουσιαστικά μια τέτοια προσπάθεια.

Για την αξιοποίηση και παραπέρα συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα σημαντικό ρόλο θα παίξει η αναβάθμιση λειτουργίας και προσφοράς των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων. Το Υπουργείο Υγείας δεσμεύτηκε ότι συντομότερα θα καταθέσει στη Βουλή το από χρόνια αναμενόμενο νομοσχέδιο που θα αφορά τις ιδιωτικές κλινικές και θα καθορίζει προδιαγραφές στελέχωσης, χώρων, εξοπλισμού και όλων εκείνων των δεδομένων που θα απαιτούνται πρακτικά για την επιθυμητή λειτουργία στο νέο αιώνα.

Τώρα έχουμε μπροστά μας στην επιτροπή Υγείας νομοσχέδιο για τους κανονισμούς που διέπουν την παροχή περίθαλψης στις κρατικές υπηρεσίες υγείας. Επιδίωξη του νομοθέτη με τους αναφερόμενους κανονισμούς είναι να δώσει την ευκαιρία στο Υπουργείο Υγείας να αναπροσαρμόσει τις κλίμακες εισοδημάτων που θα καθορίζουν τους δικαιούχους περίθαλψης, την κατάργηση του αναχρονιστικού και αποτυχημένου θεσμού του πιστοποιητικού του κοινοτάρχη και την αύξηση των τελών με βάση τα σημερινά οικονομικά δεδομένα. Τελική επιδίωξη, η πιο άνετη και επιμελής φροντίδα υγείας των πολιτών που έχουν πραγματική ανάγκη να κάνουν χρήση των υπηρεσιών και διευκολύνσεων που παρέχουν τα κρατικά νοσηλευτήρια.

Ταυτόχρονα, για πρώτη φορά θα ρυθμιστεί το θέμα της αποφυγής εκμετάλλευσης

των πόρων του φορολογουμένου από κερδοσκοπικούς οργανισμούς, γιατί θα υποχρεωθούν να καταβάλλουν τα νενομισμένα τέλη για μια σειρά περιπτώσεων που σήμερα το κράτος δεν είχε τον τρόπο και το νομικό δικαίωμα είσπραξης.

Ένα σημαντικό νομοσχέδιο, το οποίο το Υπουργείο Υγείας κάνοντας το καθήκον του μας κατέθεσε από καιρό, αναφέρεται στη σύσταση και λειτουργία αντιναρκωτικού συμβουλίου. Κύριος στόχος του αντιναρκωτικού συμβουλίου θα είναι ο συντονισμός προγραμμάτων και δράσης όλων των κρατικών υπηρεσιών αλλά και των εθελοντικών οργανώσεων για συστηματική και κατά το δυνατόν αποτελεσματική αντιμετώπιση της μάστιγας που ακούει στο όνομα ναρκωτικά. Ένα αγωνιώδες ΣΟΣ εκπέμπεται καθημερινά από γονείς, δασκάλους, νέους, εκκλησία και άλλους, για να δώσουμε τα χέρια όλοι, γιατί είναι υπόθεση του συνόλου του λαού μας η προστασία των νέων από τον αργό θάνατο.

Θα παραδεχθώ δημόσια ότι η καθυστέρηση στην προώθηση για ψήφιση του νομοσχεδίου οφείλεται σε μας, την επιτροπή Υγείας, γιατί κρίναμε σωστό και δίκαιο να δώσουμε χρόνο στους οργανωμένους νέους να έχουν ουσιαστικές εισηγήσεις, μια και το ζήτησαν οι ίδιοι ως άμεσα ενδιαφερόμενοι να μπουν στην πρωτοπορία του αγώνα ενάντια στα ναρκωτικά. Τώρα όμως πιστεύω ήρθε η ώρα να προχωρήσουμε στην τελική μελέτη και έγκριση του νομοσχεδίου.

Έρχεται, προχωρεί, αργά όμως, όπως έντονα σημειώνουμε, η τόσο αναγκαία μηχανογράφηση των κρατικών υπηρεσιών υγείας, με προτεραιότητα τον τομέα των φαρμάκων. Αποψή μας είναι πως εδώ και τώρα έπρεπε να γίνει ταυτόχρονα παγκύπρια η μηχανογράφηση, με αποτέλεσμα να ξοδέψει το κράτος κάποια εκατομμύρια, αλλά με την άμεση προοπτική να τα επανακτήσει τάχιστα από τη σημαντική οικονομία που θα προκύψει από τον έλεγχο στις διαχειρίσεις. Ενδεικτικά αναφέρουμε δύο αριθμούς. Δεκατρία και μισό εκατομμύρια πρόβλεψη για τα φάρμακα

και £9.000.000 πρόβλεψη για το σχέδιο θεραπείας Κυπρίων στο εξωτερικό. Και αμφιβάλλω αν στο τέλος της χρονιάς θα μας φτάσουν.

Η αναφορά γίνεται για να καταδειχθεί πως καλπάζουν οι δαπάνες και να καταλήξουμε ότι ειλικρινά πιστεύουμε πως η δίκαιη κατανομή των πόρων και η αποδοτική χρησιμοποίησή τους θα γίνει πράξη μέσα από ένα λειτουργικά εφαρμόσιμο εθνικό σχέδιο υγείας. Το 1999 το χαρακτηρίσαμε ως τη χρονιά του εθνικού σχεδίου υγείας και δικαιολογημένα, γιατί μετά από δεκαετίες σκέψης, έκφρασης πρόθεσης, μελέτης και συζητήσεων, επιτέλους στις 25 περασμένου Φεβρουαρίου η κυβέρνηση Κληρίδη κατάθεσε στη Βουλή ένα ολοκληρωμένο νομοσχέδιο. Σήμερα στο 2000 δεσπόζει εντυπωσιακά η πορεία και οι αναμενόμενες τελικές πολιτειακές αποφάσεις για το εθνικό σχέδιο υγείας.

Καθοριστική θα είναι η έγκριση από το κυπριακό κοινοβούλιο πλαισίου νόμου που θα καθορίζει αμετάκλητα την υποχρέωση και της παρούσης αλλά και των μελλοντικών κυβερνήσεων να δρομολογήσουν πρακτικά την εφαρμογή του εθνικού σχεδίου υγείας. Η επιτροπή Υγείας μελετά συστηματικά το νομοσχέδιο, σε ξεχωριστές συνεδριάσεις, προσεγγίζοντας το θέμα με καλή θέληση και αποφασιστικότητα και με όση ταχύτητα επιτρέπει η σοβαρότητα του θέματος και μέσα από την πρόθεση να ακουστεί εξαντλητικά το κάθε οργανωμένο σύνολο πολιτών που έχει άποψη και θέλει να την εκφράσει. Μέχρι την ώρα που θα ευτυχήσουμε να εφαρμόσουμε ένα εθνικό σχέδιο υγείας, πολλά πρέπει να γίνουν και μάλιστα χωρίς χρονοτριβή.

Η δημοσιοποίηση πιθανών σκανδάλων πρέπει να μας απασχολήσει όλους πολύ σοβαρά και αν είναι μόνο φήμες, πλήττουν το κύρος τόσο των υπηρεσιών όσο και των επιστημόνων. Αν είναι πραγματικότητα, κάτι που απεύχομαι, τότε μιλούμε για εγκλήματα, γιατί μόνο έτσι μπορούν να χαρακτηριστούν ατασθαλίες που έχουν σχέση με την υγεία του λαού. Καθήκον λοιπόν είναι η ταχύτερη διερεύνηση, το κρυστάλλινο

πόρισμα και η άμεση διαδικασία για προστασία καθαρών συνειδήσεων ή για απόδοση ευθυνών, ώστε να διαβεβαιωθεί το κοινό αίσθημα ότι υπάρχει ευταξία και ότι εννοούμε να τη διατηρήσουμε.

Συχνό είναι το φαινόμενο να παρουσιάζουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ελλείψεις στα κρατικά νοσηλευτήρια. Γνωρίζουμε ότι και διάθεση και πόροι υπάρχουν, αλλά συνήθως σκαλώνουμε στις χρονοβόρες διαδικασίες που απαιτούν μέχρι και δύο ολόκληρα χρόνια για να αντικατασταθεί... ένα στηθοσκόπιο! Επιτέλους ας μπουν στο τραπέζι οι σύγχρονοι, πρακτικοί τρόποι παραγγελίας και παραλαβής χωρίς, προς Θεού, να καταλήγουμε με κάθε πράξη σε πιθανό σκάνδαλο προσφορών. Είμαστε βέβαιοι ότι σ' αυτό τον τόπο υπάρχουν ακόμη έντιμοι και ακέραιοι άνθρωποι.

Είπαμε, και δεν κουραζόμαστε να το επαναλαμβάνουμε, ότι ο τρόπος διοίκησης και διεύθυνσης των μεγάλων κρατικών νοσηλευτηρίων δεν είναι ο ιδανικός. Σωρεία είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το κάθε νοσηλευτήριο από τη νομική αδυναμία του υπευθύνου να εφαρμόσει σωστή διοίκηση ή από την απουσία της προπαίδειας εκείνης που σήμερα θεωρείται στοιχειώδης για ένα τέτοιο μεγάλο εγχείρημα. Πληροφορίες μας φέρουν τον αρμόδιο Υπουργό να έχει εντοπίσει και κατανοήσει το μέγεθος του προβλήματος και να μελετά τα επόμενα βήματα. Εμείς δηλώνουμε πανέτοιμοι για κάθε βοήθεια.

Και ακόμα η χρονοτριβή για συνομολόγηση τελικών συμφωνιών δίνει την ευκαιρία να γινόμαστε θεατές και ακροατές συζητήσεων και αντεγκλήσεων αχρείαστων, κατά την άποψή μας, που το μόνο που επιτυγχάνουν στο τέλος της ημέρας είναι να συγχύζουν και να απογοητεύουν το φορολογούμενο πολίτη, του οποίου δοκιμάζεται η εμπιστοσύνη στα ιδρύματα, τους γιατρούς και το σύστημα. Να γιατί η επαναδιαπραγμάτευση του τρόπου συνεργασίας με το ογκολογικό κέντρο δεν επιδέχεται περαιτέρω καθυστέρηση.

Με στόχο και όραμα να βοηθήσουμε την Κύπρο να εξελιχθεί σε ένα περιφερειακό

κέντρο παροχής ψηλών προδιαγραφών υπηρεσιών υγείας, το κόμμα μας μελετά σειρά εισηγήσεων για κίνητρα που θα ενθαρρύνουν τους νέους, τους καταξιωμένους Κύπριους επιστήμονες είτε βρίσκονται εδώ είτε προσφέρουν τις εξαιρετες υπηρεσίες τους σε ξένες χώρες ν' ανταποκριθούν στο σάλπισμα της πατρίδας, για να βάλουμε τα πιο γερά θεμέλια στο ζητούμενο του νέου αιώνα, να προβληθεί δημόσια παγκόσμια η μικρή μας πατρίδα ως χώρος προσφοράς ιατρικής φροντίδας διεθνούς επιπέδου.

Για όλα τούτα βασική προϋπόθεση είναι η ενδυνάμωση του Υπουργείου Υγείας με διοικητικό προσωπικό, γιατί θεωρείται και είναι το φτωχότερο, το πιο αποδυναμωμένο υπουργείο στον τομέα αυτό.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να επαναλάβω την πρόκληση που απηύθυνα από τούτο το βήμα πέρυσι: Θέλουμε τώρα, σήμερα, μελέτη για νέα στρατηγική για τις ανάγκες υγείας των ατόμων της τρίτης ηλικίας. Σεβασμός, υποχρέωση, ευθύνη, αγάπη επιβάλλουν ν' αντικρίσουμε το πρόβλημα πριν νιώσουμε ντροπή, γιατί αργήσαμε.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, πανέτοιμος να στηρίξει κάθε πρωτοβουλία που στόχο έχει την πρωτοποριακή αναβάθμιση της φροντίδας υγείας για τον κύπριο πολίτη, υπερψηφίζει τους προϋπολογισμούς του 2000.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, ο επόμενος ομιλητής στον κατάλογο είναι ο κ. Γιάγκου, του οποίου με πληροφορούν ότι η ομιλία του είναι κάπως εκτεταμένη και συνεπώς θα μας πάρει πολύ χρόνο. Υπάρχει άλλος ομιλητής που θα επιθυμούσε να πάρει το χρόνο τώρα, για τα δεκαπέντε περίπου λεπτά που έχουμε;

Ο κ. Ισίδωρος Μακρίδης παρακαλώ.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι στρατηγικές μας επιδιώξεις πιστεύω ότι διαπνέονται πάντοτε από ρεαλισμό και όραμα και θέτουν τα πλαίσια για τον άμεσο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό με κύριους στόχους τη λύση του κυπριακού προβλήματος, την ευρωπαϊκή μας πορεία, την κοινωνικοοικονομική μας πολιτική και την πορεία της οικονομίας στον 21^ο αιώνα.

Την ευρωπαϊκή μας πορεία την τάσσομε πάντοτε στην υπηρεσία των προσπαθειών για λύση του κυπριακού, γιατί θέτουμε τη λύση σαν πρώτη προτεραιότητα από πλευράς σημασίας, αλλά όχι κατ' ανάγκη και χρόνου. Η ευχή όμως όλων μας είναι να επέλθει λύση του κυπριακού πριν από την ένταξη.

Για την ομιλία μου έχω επιλέξει να ασχοληθώ σε συντομία μόνο με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις, γιατί πιστεύω ότι η ενταξιακή πορεία και η τελική ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί υπό τις παρούσες διεθνείς συνθήκες απαραίτητη προϋπόθεση για τη διασφάλιση του μέλλοντος του κυπριακού ελληνισμού, μέσα σε συνθήκες ασφάλειας, ευημερίας και ανάπτυξης.

Οι σχέσεις Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι γνωστό, εισήλθαν στην πιο καθοριστική τους φάση μετά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Λουξεμβούργου το Δεκέμβριο του 1997, για έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Κύπρο και με πέντε χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης, τις Εσθονία, Ουγγαρία, Πολωνία, Σλοβενία και Τσεχία και οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις άρχισαν όντως το Μάρτη του 1998.

Η πρώτη φάση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, η φάση αναλυτικής εξέτασης του κοινοτικού κεκτημένου, άρχισε τον Απρίλιο του 1998 και ολοκληρώθηκε τον περασμένο Νοέμβριο. Από το Νοέμβριο του 1998 άρχισε η φάση των ουσιαστικών διαπραγματεύσεων. Η όλη διαδικασία των ενταξιακών διαπραγματεύσεων προχωρεί

πολύ ικανοποιητικά, όπως άλλωστε επανειλημμένα έχει τονίσει η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η κυπριακή πλευρά έχει υποβάλει τις διαπραγματευτικές της θέσεις και για τα είκοσι εννέα κεφάλαιο αναλυτικής εξέτασης του κοινοτικού κεκτημένου, ενώ μέχρι σήμερα έγιναν οι διαπραγματεύσεις και έχουν κλείσει έντεκα κεφάλαια. Στα κεφάλαια που έχουν κλείσει περιλαμβάνονται νευραλγικοί τομείς της οικονομίας όπως η έρευνα και επιστήμη, οι τηλεπικοινωνίες και η τεχνολογία της πληροφορικής, η εκπαίδευση και κατάρτιση, η βιομηχανική πολιτική, η πολιτική καταναλωτών και δημόσιας υγείας, οι εξωτερικές σχέσεις και η οικονομική και νομισματική ένωση. Για άλλα δώδεκα κεφάλαια έχει αρχίσει η διαπραγμάτευση, αλλά παραμένουν ανοικτά. Σε αυτά περιλαμβάνονται η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, η ελεύθερη διακίνηση προϊόντων, η ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων, η κοινωνική πολιτική και απασχόληση, η πολιτική ανταγωνισμού, η ενέργεια, οι μεταφορές, η ελευθερία παροχής υπηρεσιών, η φορολογία και το περιβάλλον. Για τα υπόλοιπα έξι κεφάλαια η Κύπρος έχει υποβάλει τις διαπραγματευτικές της θέσεις, δεν έχει όμως αρχίσει η φάση της ουσιαστικής διαπραγμάτευσης.

Γενικά η μέχρι σήμερα πορεία των ενταξιακών διαπραγματεύσεων κρίνεται πολύ ικανοποιητική, αφού η Κύπρος βρίσκεται από τη σκοπιά του αριθμού κεφαλαίων που έχει κλείσει στην πρώτη θέση, με το μεγαλύτερο αριθμό κεφαλαίων κλειστό σε σύγκριση με τις υπόλοιπες υπό ένταξη χώρες. Και τούτο οφείλεται στην προσήλωση και στις προσπάθειες της κυβέρνησης για τον ενταξιακό στόχο, στην προώθηση χωρίς καθυστέρηση από τη Βουλή προτάσεων της πλευράς μας και άλλων νομοθεσιών και οπωσδήποτε και στις άοκνες προσπάθειες του αρχηγού της διαπραγματευτικής μας αντιπροσωπίας. Αυτό, όμως δεν πρέπει να μας οδηγήσει σε εφησυχασμό. Η πρόκληση της εναρμόνισης, που συνίσταται στην ανάγκη προσαρμογής των εθνικών νομοθεσιών, των θεσμών και των πολιτικών με το κοινοτικό κεκτημένο και παράλληλα η

δημιουργία των αναγκαίων θεσμών και διαδικασιών που θα διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή του κεκτημένου, βρίσκεται σε μεγάλο βαθμό ακόμα μπροστά μας. Συναφώς, επιθυμώ να τονίσω τη μεγάλη σημασία που αποδίδεται από ευρωπαϊκής πλευράς όχι απλώς στη νομοθετική προσαρμογή αλλά και στην αποτελεσματική εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου μέσω των κατάλληλων δομών. Ο καθορισμός τελικής ημερομηνίας ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα κριθεί τελικά από την πρόοδο που επιτελείται στην εναρμονισιακή μας πορεία. Παράλληλα, τονίζεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε αρκετές περιπτώσεις έχει αρχίσει να πιέζει την κυπριακή πλευρά για επίσπευση της πορείας εναρμόνισης, δηλαδή εντός χρονοδιαγράμματος που να προηγείται των δεσμεύσεων που έχουν ήδη αναληφθεί.

Από τα πιο πάνω, προκύπτει η ανάγκη εντατικοποίησης κατά τα αμέσως επόμενα χρόνια της πορείας σύγκλισης με το κοινοτικό κεκτημένο και ολοκλήρωσής της το αργότερο μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2003, ημερομηνία που συνάδει και με τις πρόσφατες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Ελσίνκι ως προς το χρονοδιάγραμμα ετοιμότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δεκτεί νέες χώρες μέλη.

Η κυβέρνηση αντιμετωπίζει, καθώς ενδείκνυται, με ιδιαίτερη προσοχή και αποφασιστικότητα την πρόκληση της εναρμόνισης. Σημειώνεται ότι παράλληλα με τη φάση αναλυτικής εξέτασης του κοινοτικού κεκτημένου, η κυπριακή πλευρά προχώρησε στην ετοιμασία ολοκληρωμένων και λεπτομερών τομεακών προγραμμάτων εναρμόνισης, τροchioδρομώντας τη δύσκολη πορεία σύγκλισης με το κοινοτικό κεκτημένο. Πρόσθετα, για παρακολούθηση της πορείας εναρμόνισης και τήρηση των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Κύπρος προχώρησε στην ετοιμασία ηλεκτρονικού συστήματος παρακολούθησης, το οποίο επιτρέπει τη συνεχή επιτήρηση της εναρμονισιακής προσπάθειας και την έγκαιρη προώθηση των συνεπαγόμενων εναρμονισιακών ενεργειών.

Η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να εντατικοποιήσει τις προσπάθειες για εναρμόνιση. Υπάρχουν όμως τομείς όπου απαιτούνται τομές και ανάληψη ευθυνών από το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων και τους κοινωνικούς εταίρους. Και είναι σ' αυτές τις περιπτώσεις που θα φανεί αν οι θεωρητικές διακηρύξεις για στήριξη της ενταξιακής πορείας έχουν πρακτικό αντίκρισμα. Ενδεικτικά παραδείγματα αποτελούν η φορολογική εναρμόνιση με τους έμμεσους φόρους, η ανάγκη αντιμετώπισης του δημοσιονομικού ελλείμματος και η ανάγκη αλλαγής του καθεστώτος αριθμού ημικρατικών οργανισμών για αντιμετώπιση των προκλήσεων της ελευθεροποίησης των τομέων όπου δραστηριοποιούνται και όχι της ιδιωτικοποίησης, κύριε συνάδελφε, που αναφερθήκατε προηγουμένως.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να υπογραμμίσω την επιτακτική ανάγκη όπως όλες οι δυνάμεις σηκώσουν το βάρος της προσαρμογής, αποδεικνύοντας με αυτό τον τρόπο πρακτικά τη στήριξη της ενταξιακής πορείας. Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να χαιρετίσω την πρόσφατη ψήφιση του νομοσχεδίου για φιλελευθεροποίηση των επιτοκίων, που αποτελεί πρακτική απόδειξη της ωριμότητας που χαρακτηρίζει τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου. Τα επιτεύγματα του παρελθόντος επιβεβαιώνουν τις τεράστιες δυνατότητες του λαού και της οικονομίας μας. Είμαι πεπεισμένος ότι με συνεργασία και συναντίληψη, μέθοδο και ορθό προγραμματισμό και με συλλογική προσπάθεια θα αντιμετωπιστούν με επιτυχία οι προκλήσεις της ενταξιακής πορείας της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η Κύπρος θα είναι έτοιμη για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1^η Ιανουαρίου 2003.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διακόπτουμε εδώ τη συνεδρία και θα επανέλθουμε στις 3:00 το απόγευμα.

(Ωρα διακοπής 12:57 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης 3:08 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συζήτηση επί των προϋπολογισμών, πρώτος ομιλητής είναι η κ. Κληρίδου. Παρακαλείτε να πάρει το βήμα.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν μιλούμε για την πορεία μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση συνήθως σκεφτόμαστε την πορεία της οικονομίας μας και τις αλλαγές που συνεπάγεται. Η Ευρώπη όμως είναι πολύ περισσότερα από μια οικονομική ένωση. Η Ευρώπη δημιουργήθηκε μέσα από τα ερείπια του 2^{ου} παγκοσμίου πολέμου και ο κυριότερος της στόχος ήταν να δημιουργήσει ένα οικοδόμημα, ένα κοινό σπίτι, όπου η επιβολή μιας εθνικής ομάδας πάνω σε άλλη δε θα ήταν εφικτή και όπου δε θα δημιουργούνταν ποτέ ξανά οι συνθήκες που οδήγησαν στους δύο παγκόσμιους πολέμους.

Προϋπόθεση για να εξασφαλιστούν αυτά ήταν η δημιουργία μιας ισχυρής ευρωπαϊκής οικονομίας χωρίς μεγάλες διαφορές μεταξύ των χωρών μελών, αλλά και ταυτόχρονα και εξίσου σημαντική ήταν η διαδικασία συμφιλίωσης μεταξύ των χωρών, όπως η Γαλλία και η Γερμανία που ήταν παραδοσιακοί εχθροί, για να μπορεί να προχωρήσει η δημιουργία σταδιακά μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας που ακόμα αναπτύσσεται.

Η ενωμένη Ευρώπη ήταν το όραμα ορισμένων φωτισμένων πολιτικών και ακριβώς επειδή δημιουργήθηκε για να παρέχει εγγύηση αποφυγής περαιτέρω πολέμων στον ευρωπαϊκό χώρο, δημιουργήθηκε στη βάση αρχών που διέπουν τη λειτουργία και την εξέλιξή της, που εκφράζεται μέσω του ευρωπαϊκού κεκτημένου, πράγμα που είναι αναγκασμένες οι αιτήτριες χώρες να εφαρμόσουν σταδιακά, αν θέλουν να γίνουν μέλη.

Τα αναφέρω όλα αυτά, για να επισημάνω ότι η πορεία μας προς την ευρωπαϊκή ένωση συνεπάγεται και αλλαγές στους πολιτικούς και κοινωνικούς θεσμούς, αλλαγές στη νοοτροπία μας. Και το πρώτο που θα πρέπει να αντιληφθούμε είναι ότι η βάση του νέου οικοδομήματος που λέγεται Ευρώπη είναι μια δημοκρατική, πλουραλιστική κοινωνία όπου η ενότητα βρίσκεται μέσα από την αναγνώριση της διαφορετικότητας και όχι την άρνησή της. Το να σεβόμαστε τη διαφορετικότητα σημαίνει να αναπτύξουμε μια άλλη πολιτική κουλτούρα που θα μας βοηθήσει να συνυπάρχουμε και να ανοίξουμε ένα διάλογο. Να αναπτύξουμε την πολιτική της ανοχής. Αυτό είναι που αναμένεται από την πορεία μας προς την Ευρώπη.

Η ενωμένη Ευρώπη έχει εξελιχθεί σε μια πολυπολιτισμική πλουραλιστική δημοκρατία, όπου η σωστή εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου έχουν οδηγήσει σε μια κουλτούρα της ανοχής, του σεβασμού της διαφορετικότητας, της ανάπτυξης της κοινωνίας των πολιτών.

Και για να αντιληφθούμε πόσο σοβαρές είναι αυτές οι αρχές για την Ευρώπη, χρειάζεται μόνο να δούμε την αντίδραση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις τελευταίες πολιτικές εξελίξεις στην Αυστρία. Η αντίδραση της ενωμένης Ευρώπης στο ενδεχόμενο το ακροδεξιό κόμμα της ελευθερίας του οποίου ηγείται ο Γερκ Χάιτερ να συμμετέχει σε κυβέρνηση συνασπισμού στην Αυστρία -ο Χάιτερ είναι γνωστός για τις φιλοναζιστικές του θέσεις- έχει οδηγήσει σε κατακραυγή στην Ευρώπη και έντονη υπόδειξη προς τον Πρόεδρο της Αυστρίας ότι δεν πρέπει να δώσει το «συμφωνώ» του στο σχηματισμό τέτοιας κυβέρνησης. Μάλιστα ο Γάλλος Υπουργός Εξωτερικών άφησε να νοηθεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να προχωρήσει στην εφαρμογή του άρθρου 7 της Συνθήκης της ενωμένης Ευρώπης που επιτρέπει στις χώρες μέλη να αποφασίσουν ομόφωνα να στερήσουν από ένα μέλος το δικαίωμα ψήφου στην περίπτωση «συνεχών παραβιάσεων» των δημοκρατικών αρχών της Ένωσης.

Η περίπτωση αυτή παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον, διότι δείχνει ότι η αρχή της ελευθερίας έκφρασης και η αρχή της ανεκτικότητας υπόκεινται σε περιορισμούς, όταν ο πολιτικός λόγος που χρησιμοποιείται προάγει τη μισαλλοδοξία εναντίων οποιασδήποτε ομάδας ανθρώπων.

Μπορεί να ρωτάτε τι σχέση έχουν όλα αυτά με μας του Κύπριους που αγωνιζόμαστε να αντιστρέψουμε τα αποτελέσματα της εισβολής και κατοχής. Θα έλεγα ότι έχουν άμεση σχέση, διότι το νέο οικοδόμημα της Κύπρου που επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε, εκτός του ότι επιδιώκουμε να είναι μέρος της ενωμένης Ευρώπης, για να πετύχει θα βασίζεται πάνω στις ίδιες αρχές που διέπουν τη λειτουργία της ενωμένης Ευρώπης, δηλαδή στην πλουραλιστική δημοκρατία, την πολυπολιτισμική κοινωνία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου και την κοινωνία των πολιτών.

Ήδη, πιστεύω, βλέπουμε τα πρώτα σημάδια αυτής της αλλαγής νοοτροπίας στην Κύπρο. Βλέπουμε ότι σε μεγάλο βαθμό η πόλωση που υπήρχε στις κομματικές ιδεολογίες έχει σμικρυνθεί, εφόσον υπάρχει μια σύγκλιση όλων των παρατάξεων γύρω από την οικονομία της ελεύθερης αγοράς συνοδευόμενη από το κράτος πρόνοιας, μια σύγκλιση που κάνει τις έννοιες της αριστεράς και δεξιάς λιγότερο σημαντικές σαν περιγραφές, εφόσον στην ουσία οι διαφορές είναι διαφορές βαθμού κρατικής επέμβασης και όχι ουσίας.

Άρα δεν είναι μόνο στην Ευρώπη αλλά και στην Κύπρο που βλέπουμε αυτή τη σύγκλιση των βασικών κοινωνικο-οικονομικών θέσεων. Στην Κύπρο παρ' όλο ότι η παραδοσιακή έννοια της δεξιάς και της αριστεράς έχουν επενδυθεί με περαιτέρω στοιχεία και χρωματισμούς, όπως «εθνικόφρονες», «προοδευτικοί» καθώς και άλλες αναφορές στην περίοδο πριν το πραξικόπημα, ακόμα και αυτοί οι χαρακτηρισμοί άρχισαν να χάνουν το νόημά τους για ένα μεγάλο αριθμό πολιτών.

Βλέπουμε και στην Κύπρο την ανάπτυξη της κοινωνίας του πολίτη, όπου διάφορες

ομάδες οργανώνονται γύρω από τα θέματα που τους απασχολούν πέραν από τις κομματικές τους τοποθετήσεις. Είδαμε την άνθηση της διπλωματίας των πολιτών με τις διάφορες ομάδες επαναπροσέγγισης και είδαμε για πρώτη φορά στην Ελλάδα και στην Τουρκία με τους πρόσφατους σεισμούς και στην Κύπρο με τις ομάδες επαναπροσέγγισης η κοινωνία του πολίτη να προπορεύεται των πολιτικών.

Μια άλλη πτυχή της Ευρωπαϊκής πνευματικής και πολιτικής ανάπτυξης είναι η απομάκρυνση της εκκλησίας από τα πολιτικά πράγματα που βλέπουμε να συμβαίνει και στην Κύπρο παρ' όλο τον παραδοσιακό καθοδηγητικό ρόλο της εκκλησίας στα πολιτικά πράγματα του τόπου κατά τη διάρκεια της οθωμανικής αυτοκρατορίας και μετέπειτα. Σήμερα όμως, παρ' όλο ότι κατά καιρούς θρησκευτικοί ηγέτες κάνουν πολιτικές δηλώσεις, λίγοι είναι οι πολίτες που τους εμπιστεύονται περισσότερο από τους εκλεγμένους αντιπροσώπους τους.

Μέσα στα πλαίσια όλων αυτών των αλλαγών αναπτύσσονται και προβληματισμοί, όπως για παράδειγμα γύρω από το θέμα των ταυτοτήτων σε σχέση με την ευρωπαϊκή ενοποίηση, κάτι που θα συζητηθεί σε συνέδριο στη Λευκωσία που οργανώνεται από το Βρετανικό Συμβούλιο το Μάρτιο με την υποστήριξη της ευρωπαϊκής αντιπροσωπίας και με συμμετοχή εμπειρογνομώνων από πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

Το συνέδριο αυτό σίγουρα θα πρέπει να μας δώσει πολλή τροφή για σκέψη, αφού σαν Ε/Κ ευελπιστούμε να ζήσουμε σε μια δικοινοτική – διζωνική ομοσπονδία που θα λειτουργεί σε συνεταιριστική βάση με τους Τουρκοκύπριους και θα ενταχθεί σε μια μεγαλύτερη οντότητα, την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι θετικές τάσεις της πολιτικής μας ωριμότητας και ανάπτυξης διαφαίνονται, αλλά πρέπει να ενισχυθούν. Είναι καιρός πλέον το κρατικό μας κανάλι, το ΡΙΚ, να αρχίσει να προβάλλει τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της Κύπρου με προγράμματα που προβάλλουν τις παραδόσεις, την ιστορία και τον πολιτισμό όλων των κοινοτήτων της

Κύπρου.

Είναι καιρός πλέον το ΡΙΚ να παρέχει πλατφόρμα για ένα διάλογο των πολιτών γύρω από πολλά θέματα, αλλά ιδιαίτερα γύρω από το θέμα τις επαναπροσέγγισης και να δώσει την ευκαιρία άμεσης επικοινωνίας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό.

Σας αναφέρω εδώ ότι έχουμε ήδη στη Γραμματεία επαναπροσέγγισης του Δημοκρατικού Συναγερμού κάνει διαβήματα προς το ΡΙΚ και θα ακολουθήσουμε με επαφές με όλα τα ιδιωτικά κανάλια με το ίδιο περιεχόμενο. Και επειδή συνήθως η τάση μας είναι να είμαστε επικριτικοί για το ΡΙΚ, θα ήθελα να πω ότι προσωπικά θεωρώ ότι ήταν μεγάλη επιτυχία το πρόγραμμα που έδειξε φες το ΡΙΚ με ακαδημαϊκούς που συζητούσαν τις πρόσφατες πολιτικές, ιστορικές εξελίξεις στην Κύπρο. Είχε μια αντικειμενικότητα, πιστεύω, που σπάνια ακούμε στα κανάλια μας, ίσως επειδή είναι πολιτικούς που ακούμε και όχι ακαδημαϊκούς. Και θα ήθελα επίσης να συγχαρώ το ΡΙΚ, διότι είχε συντονίστρια του προγράμματος, για πρώτη φορά νομίζω. Πολύ σπάνια έχουμε δει γυναίκες συντονίστριες προγραμμάτων που έχουν πολιτικό περιεχόμενο.

Αναγνωρίζουμε όλοι πιστεύω, ότι πολύ σημαντική για τη μελλοντική μας εξέλιξη είναι η παιδεία μας. Χωρίς να υπονομεύονται οι παραδοσιακές αξίες που μεταδίδει το εκπαιδευτικό μας σύστημα, θα πρέπει να διαπлатύνει τους ορίζοντές του. Για παράδειγμα θα πρέπει να αναβαθμιστεί η αγωγή του πολίτη για να συμπεριλάβει και την πρακτική εξάσκηση των τεχνικών επικοινωνίας, επίλυσης συγκρούσεων και τεχνικών διαπραγμάτευσης, ούτως ώστε να καλλιεργηθεί και έμπρακτα η ανεκτικότητα και η εκτίμηση της διαφορετικότητας.

Θα πρέπει να τονίζεται ο πολυπολιτισμικός χαρακτήρας της Κύπρου με αναφορές στην ιστορία, την παράδοση, τον πολιτισμό και την κουλτούρα των Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών και Λατίνων της Κύπρου.

Και είναι καιρός να εξετάσουμε το πώς διδάσκουμε την ιστορία μας, ούτως ώστε χωρίς να παραχαράσσουμε την αλήθεια και τα πραγματικά γεγονότα να τα μεταδίδουμε με αντικειμενικό τρόπο που να μην καλλιεργεί το μίσος εναντίον οποιουδήποτε λαού. Αυτό ακριβώς κάνει μια ομάδα ακαδημαϊκών και διανοούμενων από την Ελλάδα και την Τουρκία και αυτό ακριβώς έκαναν μετά τον πόλεμο οι Γάλλοι και οι Γερμανοί.

Σκληρή δουλειά, ναι, άλλα όσο πιο σύντομα ξεκινήσουμε τόσο πιο πειστικοί θα είμαστε προς τους Ευρωπαίους, ότι επιθυμούμε πραγματικά λύση του Κυπριακού. Πληροφορικά σας αναφέρω ότι η εργασία που έγινε μέχρι στιγμής από την Ελληνοτουρκική ομάδα θα παρουσιαστεί σε συνέδριο που θα είναι ανοιχτό για το κοινό που θα λάβει χώρα στην Πύλα στις 28 και 29 Φεβρουαρίου.

Είναι ενδιαφέρον να σημειώσουμε ότι η Ελλάδα αναφορικά με όλα αυτά τα θέματα που έχουμε αναφέρει είναι πολύ πιο μπροστά από μας. Φαίνεται ότι σαν μέλος τις Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ξεπεράσει πολλά συμπλέγματα που ακόμα εμάς τους Ελληνοκυπρίους μας ταλανίζουν και μας εγκλωβίζουν. Είναι πεποίθησή μου, όμως ότι έχουμε ωριμάσει αρκετά σαν λαός και έχουμε πλέον αρκετή αυτοπεποίθηση για την Εθνική μας ταυτότητα, για να μην φοβόμαστε να κάνουμε αυτά τα βήματα που θα μας βοηθήσουν να οικοδομήσουμε την νέα Κύπρο μέσα στο οικοδόμημα της ενωμένης Ευρώπης.

Διότι η Κύπρος που επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε, αν καταφέρουμε να βρούμε λύση μέσα στα πλαίσια των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και των συμφωνιών κορυφής, θα είναι μια διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία, δε θα είναι η Κύπρος που γνωρίσαμε πριν το 1974, όσοι από μας την θυμούμαστε.

Θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι αυτό που πάμε να δημιουργήσουμε με τους Τουρκοκύπριους θα είναι μια συνεργασία διαχείρισης της κοινής μας πατρίδας, όπου τα δικαιώματα και η ασφάλεια όλων θα εξασφαλίζονται, πέραν από τις οποιεσδήποτε

εγγυήσεις και μέσα από την συμμετοχή μας στην ενωμένη Ευρώπη.

Αυτό το νέο οικοδόμημα για να λειτουργήσει με επιτυχία θα χρειάζεται ανοικτόμυαλες προσεγγίσεις από τις δύο πλευρές. Υπάρχουν τα άτομα και από τις δύο πλευρές που εργάζονται προς αυτή την κατεύθυνση. Εμείς όμως έχουμε μια περαιτέρω υποχρέωση ως η επίσημη αναγνωρισμένη πλευρά να προχωρήσουμε προς την κατεύθυνση που έχω αναλύσει.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να πω ότι δεν έχω την ψευδαίσθηση ότι η ενωμένη Ευρώπη είναι ένας τέλειος χώρος, όπου όλες οι αρχές εκφράζονται χωρίς να παίζουν ρόλο και τα πολιτικά και τα εθνικά συμφέροντα. Πιστεύω όμως ότι επειδή η ενωμένη Ευρώπη δημιουργήθηκε μετά από και σαν αποτέλεσμα του πιο καταστρεπτικού πολέμου στην ιστορία του κόσμου, είναι ένα ελπιδοφόρο δημιούργημα που σκοπεύει στην αναβάθμιση της ανθρωπίνης ύπαρξης ξεκινώντας από την Ευρώπη -αλλά όχι περιορισμένα σε αυτή την ήπειρο- γι' αυτό και αξίζει να συμμετέχουμε σε αυτή την εξελικτική πορεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλω να υπενθυμίσω ότι όπως έχω αναφέρει το πρωί, οι εργασίες της Βουλής μεταδίδονται από το τηλεοπτικό κανάλι του ΡΙΚ και από το ραδιόφωνο του ΡΙΚ και αυτή η βεβαίωση έχει δοθεί ότι θα είναι καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών της Βουλής.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κίκης Γιάγκου. Παρακαλώ να πάρει το βήμα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εννά ξαναμιλήσουμε εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, νομίζω ότι έχουν αδικηθεί, αλλά τουλάχιστον όσοι μίλησαν θα έχουν δικαίωμα δύο λεπτών να επανέλθουν στο βήμα, για να εμφανιστούν από το ΡΙΚ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι συνεπεία της ομιλίας του κ. Συλλούρη που ηγέρθη το θέμα της προβολής της συζήτησης από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και την τηλεόραση, γι' αυτό νομίζω ότι πραγματικά αξίζει τον κόπο να του δώσουμε το λόγο, αν όχι να επαναλάβει την ομιλία του, τουλάχιστον να ξαναεμφανιστεί από το βήμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή θέλεις να κάμεις διάκριση κύριε Αγαπίου, μόνο για τον κ. Συλλούρη;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ ευχαρίστως να επαναλάβω την ομιλία, αλλά να είναι το ίδιο σκηνικό. Πρέπει να προεδρεύει ο κ. Αγαπίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριε Γιάγκου παρακαλώ συνεχίστε.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Καλούμαστε και φέτος να ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του κράτους για το 2000 που έχει και τη συμβολική ιδιαιτερότητα ότι μας εισαγάγει σε ένα νέο αιώνα, μια νέα χιλιετηρίδα. Η συζήτηση για το φετινό προϋπολογισμό γίνεται κάτω από το βάρος μιας σειράς αποκαλύψεων αναφορικά με σκάνδαλα που ταλανίζουν τη δημόσια υπηρεσία και πλήττουν τους νόμους και τις αρχές του κράτους, αλλά ταυτόχρονα μας πλήττουν και οικονομικά, δυσφημίζοντας το νησί μας στο εξωτερικό.

Τα σκάνδαλα δεν είναι ένα τυχαίο φαινόμενο που ήλθε από το πουθενά. Αντίθετα είναι προϊόν της κακοδιαχείρισης, του ρουσφετιού και της κομματικοποίησης της ζωής του τόπου από την παρούσα διακυβέρνηση. Κανείς, μα κανείς δημόσιος λειτουργός ή πολίτης δε θα αποτολμούσε να εμπλέξει τον εαυτό του σε μια τέτοια βρώμικη

κατάσταση, αν λειτουργούσαν και εφαρμόζονταν οι νόμοι του κράτους μας και ο απαραίτητος έλεγχος στη δημόσια υπηρεσία και αλλού.

Είναι ακριβώς οι συνθήκες που δημιούργησε αυτή η κυβέρνηση που γεννούν, παράγουν και εκτρέφουν τα σκάνδαλα, τη σήψη και τη διαφθορά που σήμερα μαστίζει το νησί μας με όλα τα αρνητικά επακόλουθα. Οι συνθήκες κομματικοποίησης της κρατικής πολιτικής, το ρουσφέτι που έχει αυτά τα χρόνια αναχθεί σε επιστήμη και η κακοδιαχείριση σε πλείστους τομείς είναι ένα εύφορο έδαφος πάνω στο οποίο μπορούν να καλλιεργηθούν οι παρανομίες και τα παρεπόμενά τους.

Επομένως, μιλώντας για τον προϋπολογισμό, πρέπει να έχουμε σοβαρά υπόψη μας ότι ψηφίζουμε νόμο και ότι ο νόμος αυτός δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην τελειότητά του, αν δε ληφθούν εκείνα τα αναγκαία εξυγιαντικά μέτρα για μια σειρά από άλλους νόμους που καταπατούνται τόσο βάναυσα επί αυτής της διακυβέρνησης και μας έφεραν στο σημερινό σημείο πλήρους αποχαλίνωσης.

Δε θέλω να επαναλάβω την κριτική μου απέναντι στους κυβερνώντες για το χλευαστικό τρόπο με τον οποίο αντιμετώπιζαν διάφορες καταγγελίες στο παρελθόν και που αυτές αφορούσαν σκανδαλώδεις υποθέσεις, οι οποίες, όπως φαίνεται, αποτέλεσαν και το προοίμιο γι' αυτά τα φαύλα και φαιδρά που βλέπουμε σήμερα και αηδιάζουμε.

Όμως, δεν μπορώ να μην επισημάνω ότι ακόμα και σήμερα υπάρχουν μια σειρά από περιπτώσεις, πολλές από τις οποίες περιέγραψε στην έκθεσή της η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, την οποία παρουσίασε στον Πρόεδρο. Μια κατ' αρχήν απλή ανάγνωση των όσων δημοσιεύθηκαν στην έκθεση μας οδηγεί σαφώς στο συμπέρασμα ότι η Κύπρος υποφέρει από ελλιπή ή καθόλου προγραμματισμό στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων και ότι ατασθαλίες και ανοργανωσιά παρατηρούνται σε πλείστους τομείς του δημοσίου.

Και με αυτά τα δεδομένα και ένα μικρό παιδί μπορεί να καταλάβει ότι η Κύπρος

πληρώνει σοβαρό αντίτιμο στην οικονομία της, καθώς χάνονται εκατομμύρια λίρες οι οποίες με κατάλληλο προγραμματισμό και αποτελεσματικό έλεγχο θα μπορούσαν να διατεθούν, για να χρησιμοποιηθούν για τις πραγματικές ανάγκες του λαού μας. Αντί όμως αυτή η κυβέρνηση να επιλέξει τη λύση της σώφρονος πολιτικής, που θα πρέπει να είναι η περισυλλογή των χρημάτων, ο προγραμματισμός στη διάθεσή τους, η πάταξη της φοροδιαφυγής και η πλήρης εκμετάλλευση μέσα από ένα ορθολογιστικό σχεδιασμό της ανάπτυξης του νησιού μας, προβαίνει σε νέες αντιλαϊκές ενέργειες φορολογώντας τον απλό πολίτη, ο οποίος είναι ο τελευταίος που φταίει για τα όσα περιέγραψα πιο πάνω. Οι φόροι είναι το μοναδικό και τελευταίο αποκούμπι αυτής της κυβέρνησης που κυβερνά κατά τα πρότυπα των συντηρητικότερων κρατών της Ευρώπης. Οι φόροι είναι η εύκολη λύση.

Εγώ θα ήθελα να απαριθμήσω μερικές περιπτώσεις από τις οποίες το κράτος έχασε τεράστια εισοδήματα, τα οποία θα μπορούσε να έχει στην τσέπη του και να τα αξιοποιήσει προς όφελος του λαού και χωρίς να καταφεύγει πρώτα και κύρια και χωρίς ιδιαίτερη περίσκεψη σε ένα φορολογικό ορυμαγδό.

Στο ξενοδοχείο Νίσι Μπητς στην Αγία Νάπα, που ανήκει στο γνωστό αρχιπραξικοπηματία Κίκη Κωνσταντίνου, αυτή η κυβέρνηση χάρισε εκατομμύρια λίρες σε ενοίκια. Προς τι η χαρισματική αντιμετώπιση στο Νίσι Μπητς και γιατί αυτά τα λεφτά να εισρεύσουν στις τσέπες δύο επιχειρηματιών και όχι στα χέρια του λαού μέσω αναπτυξιακών έργων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής;

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται, και το κατήγγειλα επανειλημμένα, ότι στα τελωνεία μας δεν ασκείται ο απαιτούμενος έλεγχος, ιδιαίτερα στις εισαγωγές προϊόντων και πιο συγκεκριμένα στην εισαγωγή μεταχειρισμένων αυτοκινήτων. Κατάγγειλα σαράντα τέτοιες υποθέσεις που αφορούσαν όλες ποσό πέραν του ενός εκατομμυρίου λιρών, το οποίο αντί να καταβληθεί στο κράτος από τους διάφορους εισαγωγείς,

παρέμεινε στις τσέπες τους. Κι αυτό οφείλεται αποκλειστικά στο μη επαρκή έλεγχο που ασκείται από τους τελωνειακούς, οι οποίοι για τον έναν ή τον άλλο λόγο έχουν καταντήσει τα λιμάνια και τα αεροδρόμιά μας ελεύθερη Κέρκυρα. Δεν μπορεί να γίνει ανεκτό να εισάγονται για παράδειγμα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα με υποτιμολογημένα τιμολόγια και αυτά να γίνονται δεκτά αβασάνιστα από τους αρμόδιους λειτουργούς.

Ας έλθουμε στο πάντα επίκαιρο θέμα των αναξιοκρατικών προαγωγών και των ρουσφετολογικών προσλήψεων. Έχει διερωτηθεί κανείς πόσα λεφτά χάνει το κράτος από προαγωγές που δε θα έπρεπε να κάνει αλλά τις κάνει χάριν της κομματικής φιλίας που έχουν οι διάφοροι; Και πολύ περισσότερο, πόση από την αποδοτικότητα μιας υπηρεσίας, όπως για παράδειγμα της Αστυνομίας, μειώνεται από προαγωγές που έπρεπε να γίνονταν, αλλά δε γίνονται, γιατί ορισμένοι ικανότατοι άνθρωποι παραμένουν καθηλωμένοι λόγω των πολιτικών τους προτιμήσεων; Μέσα στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και οι διάφορες προσλήψεις και αναφέρομαι ειδικά στο ζήτημα των ειδικών αστυνομικών. «Οι μισοί από αυτούς είναι άχρηστοι», είχε πει ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης κ. Νίκος Κόσης, και δεν προσφέρουν τίποτα. Τότε γιατί προσλαμβάνονται, είναι το ερώτημα. Και εδώ η κομματικοκρατία που έχει επιβληθεί παίζει τον ιδιαίτερα βαρύνοντα και πρωταγωνιστικό της ρόλο. Και πιο κάτω έχουμε προσλήψεις συνταξιούχων. Ο ίδιος ο εκπρόσωπος τύπου του αρχηγείου αστυνομίας κ. Γλαύκος Ξένος, πέραν του ότι δε διαθέτει τα απαραίτητα ακαδημαϊκά προσόντα, είναι και συνταξιούχος και αμείβεται με γύρω στις £20.000 το χρόνο αντιμισθία. Άλλος ένας, ο Κώστας Σπυρής, υπηρετεί στην ΚΥΠ Λάρνακας και η δουλειά του είναι να παρακολουθεί συναδέλφους του. Δε φτάνει που είναι συνταξιούχος και τον αμείβουν, συμβάλλει με τα καθήκοντα που του ανέθεσαν και στην περαιτέρω αποδιοργάνωση και ενίσχυση του κλίματος καχυποψίας μέσα στην αστυνομία.

Ένα νέο φρούτο που έκανε την παρουσία του τα τελευταία χρόνια είναι αυτό της

πρώρης αφυπηρέτησης αξιωματικών που συνήθως συμβαίνει μια μόλις μέρα πριν την κανονική τους αποδέσμευση από το σώμα. Με αυτό τον τρόπο οι διάφοροι πρόωρα αφυπηρητήσαντες απολαμβάνουν όλα όσα πρέπει και δεν πρέπει να παίρνουν από τα δημόσια ταμεία και τα οποία δε θα είχαν αν αφυπηρευτούσαν κανονικά, όπως είναι οι συσσωρευμένες άδειες. Αν απαριθμήσει κανείς τα όσα συμβαίνουν στην αστυνομία μόνο με το ρουσφέτι και την αναξιοκρατία και τα προσθέσει, πολύ φοβάμαι ότι το άθροισμα θα είναι επταψήφιο και ίσως οκταψήφιο σε εκατομμύρια λίρες.

Μέσα σε αυτό το πλέγμα έχουμε και τις περιβόητες πλέον χαλαρώσεις ή παρεκκλίσεις πάνω σε πολεοδομικές ζώνες, που με τη σειρά τους στοιχίζουν αρκετά λεφτά στο δημόσιο. Είναι επίσης οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση αναπτυξιακών έργων που φέρουν τους εργολάβους να ζητούν εκατομμύρια λίρες ως αποζημιώσεις, γιατί τα σχέδια που τους δόθηκαν ή άλλα στοιχεία που προστέθηκαν κατόπιν, συντέλεσαν στην καθυστέρηση.

Τέλος είναι και η εγκληματικότητα. Η εγκληματικότητα στοιχίζει στο κράτος μας εκατομμύρια λίρες. Και εδώ δε μιλώ μόνο για τις φρουρές πάνω σε ύποπτα πρόσωπα, αλλά στον αυξημένο όγκο εργασίας των ανακριτών και των δικαστηρίων. Για να διεκπεραιωθούν οι συσσωρευμένες περιπτώσεις εγκληματικότητας χρειάζονται υπερωρίες δουλειάς, περισσότερος αριθμός ατόμων και αρκετά άλλα συναφή. Αυτή η κυβέρνηση, όχι μόνο δε φρόντισε να μειώσει τα ποσοστά εγκληματικότητας, αλλά αντίθετα εκτόξευσε τα επίπεδά της στα ύψη.

Τα πιο πάνω τα περιέγραψα με τον πιο συνοπτικό τρόπο για να καταδείξω πόσα μικρά, απλά και καθημερινά πράγματα μπορεί να κάνει η κυβέρνηση και τα αρμόδιά της τμήματα, προκειμένου να αυξήσει τα έσοδά της και να εφαρμόσει τους νόμους προασπίζοντας το δημόσιο συμφέρον. Και βέβαια μαζί με αυτό και τη βελτίωση των εσόδων της.

Θεωρώ ότι εκείνο που χρειάζεται είναι να ληφθεί πολιτική απόφαση από την κυβέρνηση ότι θα εφαρμόσει την ευνομία και τη χρηστή διοίκηση. Και πάνω στη βάση αυτή πρέπει να αναπτυχθεί ένας σχεδιασμός που θα αποκαθιστά τον έλεγχο στις δαπάνες που γίνονται με μεθόδους όπως τις πιο πάνω που ανέφερα.

Να μην ξεχνούμε ότι ο κ. Κληρίδης εξελέγη στην προεδρία του κράτους υποσχόμενος στο λαό χρηστή διοίκηση και αξιοκρατία. Σήμερα, μετά από επτά χρόνια διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη, είμαστε στη δυσάρεστη θέση να διαπιστώσουμε ότι εκείνο που επικρατεί στην Κύπρο είναι κακοδιαχείριση, ατασθαλίες, ρουσφέτι και κομματικοκρατία, που και τα τέσσερα μαζί αποσυνθέτουν τον κοινωνικό και οικονομικό ιστό της Κύπρου.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κάτω από το βάρος και των τελευταίων σκανδάλων και έστω μετά από επτά χρόνια εμπειγμού του λαού, ας εφαρμόσει στην πράξη αυτά που υποσχέθηκε δίδοντας πίσω στον απλό πολίτη τη θιγμένη αξιοπρέπεια και το ήθος του.

Ως ΑΚΕΛ θα παρακολουθούμε το έργο της κυβέρνησης και την υλοποίηση του προϋπολογισμού και δε θα διστάζουμε, όπως πάντα κάναμε, να βγάζουμε στη φόρα τα κακώς έχοντα και να απαιτούμε ισοπολιτεία, ευνομία, τάξη σε ένα ημικατεχόμενο κράτος που το έχει πολύ περισσότερο ανάγκη από οποιοδήποτε άλλο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους είναι στη σειρά, αλλά δεν τον βλέπω εδώ. Μήπως ο κ. Πιττοκοπίτης είναι έτοιμος να μιλήσει;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Θέλετε να πάω στο βήμα, δεν έχω πρόβλημα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πρέπει να υπάρχει μια λογική σειρά. Από ό,τι ξέρω ακολουθούν τέσσερις βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού. Να ανέλθει ένας στο βήμα. Και εν πάση περιπτώσει είχατε ανακοινώσει ότι όποιος δεν είναι παρών θα χάνει τη σειρά του όποιος και να είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είχα κάμει τέτοια ανακοίνωση και δε γνωρίζω να έχει γίνει τέτοια διευθέτηση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είπε ο κ. Αγαπίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλίας Μυριάνθους του Σ.Κ. ΕΔΕΚ.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ακούσαμε πριν δυο βδομάδες από το βήμα αυτό της Βουλής την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τον ενοποιημένο προϋπολογισμό του 2000 καθώς επίσης και τις αναφορές που έγιναν για τις προοπτικές της κυπριακής οικονομίας. Μια ομιλία που ως περιεχόμενο μπορώ να πω ότι ήταν ικανοποιητική.

Πόσο, όμως, αυτές οι εξαγγελίες της κυβέρνησης και του Υπουργείου Οικονομικών μπορούν να εφαρμοστούν, δε δόθηκαν εξηγήσεις. Εξαγγελίες που ουσιαστικά τις ακούμε να επαναλαμβάνονται εδώ και χρόνια, αλλά και προβλήματα που βλέπουμε να επισημαίνονται αλλά δεν επιλύονται.

Γνωρίζουμε ότι την κυριότερη δαπάνη για τον κρατικό προϋπολογισμό αποτελεί το κρατικό μισθολόγιο. Γνωρίζουμε ότι ο ρυθμός της δαπάνης αυτής αυξάνεται με μεγάλους ρυθμούς. Κανένας όμως δεν τολμά να δώσει λύση στο πρόβλημα αυτό. Γνωρίζουμε όλοι ότι υπάρχουν τμήματα του δημοσίου που είναι υπεράριθμα σε προσωπικό αλλά και τμήματα νευραλγικά που έχουν ελλείψεις προσωπικού. Όμως,

αντί να γίνει αξιολόγηση των τμημάτων και της παραγωγικότητάς τους, ώστε να μπορέσουν να γίνουν μετακινήσεις εσωτερικές, προχωρούμε συνεχώς σε νέες προσλήψεις. Έχει λεχθεί ότι η Κύπρος έχει τα λιγότερα ποσοστά δημοσίων υπαλλήλων από ότι έχουν χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν έχει λεχθεί όμως τίποτε για την παραγωγικότητα και τις απολαβές των δημοσίων υπαλλήλων σε σχέση με τις χώρες της Ε.Ε.

Πέραν τούτου, η αδυναμία ουσιαστικής πάταξης της φοροδιαφυγής είναι ένα καρκίνωμα επιπλέον για την κυπριακή οικονομία. Πώς όμως να μη γίνεται αυτό, αφού ουσιαστικά η στελέχωση των υπηρεσιών του Φόρου Εισοδήματος και του Φ.Π.Α. είναι ανεπαρκής; Εδώ θα ήθελα να αναφέρω ως παράδειγμα την Υπηρεσία Φ.Π.Α., όπου το 1992 που ψηφίστηκε το Φ.Π.Α. με συντελεστή 5%, το τμήμα αποτελείτο παγκύπρια από 88 υπαλλήλους, ενώ ένας διευθυντής από τότε καλείται να καλύψει τις ανάγκες της Υπηρεσίας Τελωνείων και της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. έχοντας δυο ξεχωριστά γραφεία και μετακινείται συνεχώς από το ένα γραφείο στο άλλο, για να μπορέσει να διοικήσει τις δυο αυτές υπηρεσίες. Κάποιοι από τους 88 έφυγαν και όταν μπήκε ο συντελεστής του 8% το τμήμα είχε μόνο 80 υπαλλήλους. Πρόσφατα υπήρξε μια πρόσληψη επιπλέον 50 υπαλλήλων έτσι που ο αριθμός τους έχει φτάσει σήμερα τους 130, ενώ θα έπρεπε να ήταν το πρώτο τμήμα με σωστή επάνδρωση.

Αντιλαμβάνεστε λοιπόν, πώς η κυβέρνηση μπορεί να πατάξει τη φοροδιαφυγή, όταν 80 τότε υπάλληλοι και σήμερα 130, καλούνται να ελέγξουν 130.000 φορολογικά πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο του Φ.Π.Α. παγκύπρια και παράλληλα να ανακαλύψουν άλλα άτομα ή εταιρείες που έχουν υποχρέωση εγγραφής. Ο ρυθμός ελέγχου σήμερα των εγγεγραμμένων αυτών προσώπων είναι 1000 περίπου φορολογικά πρόσωπα το χρόνο. Δηλαδή με βάση τα σημερινά δεδομένα θα χρειαστούν γύρω στα 37 χρόνια περίπου να γίνει ο έλεγχος των υφιστάμενων

εγγεγραμμένων προσώπων. Το φέρνω αυτό ως παράδειγμα, για να δείξω ότι ακόμα και αυτή η υπηρεσία που είναι υπεύθυνη για κρατικά έσοδα £154.000.000 δεν έχει τύχει της ανάλογης στελέχωσης και σημασίας, ενώ άλλες υπηρεσίες έχουν υπεράριθμο προσωπικό, το οποίο ουσιαστικά υποαπασχολείται.

Παράλληλα σε όλα αυτά, τα οποία είναι γνωστά, η κυβέρνηση αντί να βρει ριζοσπαστικές λύσεις προσπαθεί να επιβάλει και άλλες φορολογίες, οι οποίες ουσιαστικά θα ξοδευτούν και αυτές στον κρατικό μηχανισμό. Πέραν τούτου, το κράτος βασίζεται στον πατριωτισμό του κάθε δημόσιου υπαλλήλου για το πόσο ευσυνείδητος είναι στη δουλειά του, αφού ουσιαστικά μέτρο αξιολόγησης, επιβράβευσης ή τιμωρίας δεν υπάρχει.

Έτσι, βλέπουμε πολλές φορές να σπαταλούνται άσκοπα πάρα πολλά ποσά από τα δημόσια ταμεία για αμέλειες και παραλείψεις δημόσιων λειτουργιών, χωρίς κανένας να αναλαμβάνει την ευθύνη ή να τιμωρείται. Επίσης δεν είναι λίγες οι φορές που διασπαθίζεται δημόσιο χρήμα λόγω έλλειψης ουσιαστικού εσωτερικού ελέγχου. Είναι εδώ ακριβώς που χρειάζονται ουσιαστικές τομές και μεταρρυθμίσεις στην οικονομία και στη δημόσια υπηρεσία, ώστε να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε, όπως έχει πει ο Υπουργός Οικονομικών, με αισιοδοξία τις προκλήσεις της Ε.Ε. και της παγκοσμιοποίησης. Διαπιστώσεις των προβλημάτων και διακηρύξεις με ημίμετρα είναι ό,τι χειρότερο μπορούμε να έχουμε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως μέλος της Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων της Βουλής δεν μπορώ να πω ότι νιώθω ικανοποιημένος για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα προβλήματα που απασχόλησαν και απασχολούν κατά καιρούς τις δυο αυτές επιτροπές. Θα προσπαθήσω να αναφερθώ στα κυριότερα προβλήματα τα οποία θεωρώ ως

ουσιαστικά και θα έπρεπε η κυβέρνηση να τα αντιμετωπίζει με μεγαλύτερη προσοχή και ευαισθησία.

Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων:

Παρ' όλο ότι και στην περσινή ομιλία μου είχα επισημάνει το πιο κάτω πρόβλημα, εντούτοις λυπούμαι πολύ, γιατί θα το αναφέρω και φέτος. Πρόκειται για τα δημόσια βοηθήματα και τα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληρεί κάποιος, για να είναι δικαιούχος δημόσιου βοηθήματος αλλά παράλληλα και ο κατάλογος βασικών αναγκών με τον οποίο καθορίζεται το ύψος του δημόσιου βοηθήματος.

Το θεωρώ επιεικώς απαράδεκτο και θεωρώ ότι υποβαθμίζει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, όταν δίνει η κυβέρνηση τέτοια δημόσια βοηθήματα και παράλληλα διακηρύττοντας ότι έχουμε τέτοιου είδους κοινωνική πολιτική. Το επίπεδο ενός λαού μάθαμε να το συναρτούμε με το πόσα κερδίζει ή πόσο εύπορα ζει ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του. Το επίπεδο όμως ενός λαού συναρτάται από το τι κοινωνικές ανέσεις απολαμβάνουν οι ευπαθείς κοινωνικές τάξεις του και όχι μόνο. Δυστυχώς στην Κύπρο το μόνο που μας ενδιαφέρει αυτή τη στιγμή είναι πώς θα εναρμονίσουμε τους οικονομικούς μας δείκτες με τους δείκτες της Ευρώπης, τους δείκτες του Μάαστριχτ, και παραγνωρίζουμε την εναρμόνισή μας με τους κοινωνικούς δείκτες που επικρατούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα δημόσια βοηθήματα και οι κοινωνικές συντάξεις που παραχωρούνται σε αυτές ακριβώς τις ευπαθείς κοινωνικές τάξεις ανθρώπων ούτε κατά διάνοια δεν μπορούν να συγκριθούν με τις συντάξεις που παραχωρούνται στις ευρωπαϊκές χώρες που τόσο πολύ μας αρέσει να φέρουμε ως παράδειγμα προς μίμηση. Το ότι δε βλέπουμε ζητιάνους στο δρόμο είναι γιατί η ευαισθησία του Κύπριου πολίτη είναι μεγάλη. Γι' αυτό βλέπουμε συχνά στα Μ.Μ.Ε. να γίνονται έρανοι για να καλύψουν τα έξοδα κάποιας κοινωνικής τραγωδίας. Τα κριτήρια με τα οποία δίδονται τα δημόσια βοηθήματα και το

ύψος των δημόσιων βοηθημάτων με βάση τον κατάλογο βασικών ειδών διατροφής και διαβίωσης είναι σήμερα εκτός πραγματικότητας.

Εδώ να αναφέρω ότι, παρ' όλες τις διαβεβαιώσεις που έχει πάρει η Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Βουλής από την αρμόδια υπηρεσία για τροποποίηση του καταλόγου αυτού, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει οτιδήποτε. Έτσι θα επαναλάβω ακόμα μια φορά χαρακτηριστικά ποσά τα οποία συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο αυτό.

Δαπάνες για ψωμί £1,35 το μήνα, ζάχαρη £0,12 το μήνα, γάλα £1,20 το μήνα, καφές £1,60 το μήνα, κρέας £4,50 το μήνα, παπούτσια £0,84 το μήνα ή £10 το χρόνο, παντελόνι £0,67 το μήνα ή £8 το χρόνο, υποκάμισο £0,25 το μήνα ή £3 το χρόνο, ρεύμα £1,50 το μήνα, γκάζι £0,60 το μήνα και σαπούνι £0,60 το μήνα.

Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, πόσο εξωπραγματικά είναι τα κριτήρια αυτά και πόσο τραγικά γίνονται αν αναλογιστούμε ότι πρόκειται για άτομα τα οποία χρειάζονται επιπρόσθετη φροντίδα.

Είναι εδώ που το κράτος πρέπει μέσα από μια ορθολογιστική οικονομική πολιτική να αναδιανέμει με τέτοιο τρόπο το εθνικό εισόδημα που να γεφυρώσει, όσο είναι δυνατό, το χάσμα μεταξύ των εύπορων και άπορων κοινωνικών ομάδων. Είναι εδώ που πρέπει η κυβέρνηση, για να έχει μια πραγματικά προοδευτική πολιτική, όπως υπογράμμισε ο Υπουργός Οικονομικών, κάποιες χορηγίες που δίνονται ή κάποια αιτήματα που ικανοποιούνται σε κάποιες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες πολιτών, όπως αναπήρων, ηλικιωμένων, πολυτέκνων, κ.λπ. να δίνονται με κάθε ειλικρίνεια χωρίς σκοπιμότητες, ώστε να μην είναι δώρο άδωρο, όπως πολλές φορές συμβαίνει. Δεν μπορούμε να συζητούμε με τους βιομηχάνους ή τους ξενοδόχους για το πώς θα ικανοποιήσουμε τα αιτήματά τους και να μη δίνουμε και την ανάλογη σημασία σε ικανοποίηση κοινωνικών αιτημάτων.

Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων - Αγροτική τάξη και αγροτική πολιτική. Δυστυχώς η αγροτική τάξη βρίσκεται σήμερα στη χειρότερη κατάσταση παρά ποτέ. Τα χρέη στις συνεργατικές και στις τράπεζες συνεχώς αυξάνονται, αφού τα αλληπάλληλα πλήγματα που δέχονται, δεν μπορούν να καλυφθούν έστω και αν έχουν μια χρονιά επιτυχημένης παραγωγής. Η αύξηση στο κόστος παραγωγής, λόγω των αυξήσεων που μπαίνουν κατά καιρούς στα γεωργικά μηχανήματα και στον εξοπλισμό, στα καύσιμα, στα λιπάσματα, στα φυτοφάρμακα κ.ά. δε συνοδεύονται με παράλληλες αυξήσεις στις τιμές των γεωργικών προϊόντων. Η παντελής έλλειψη προγραμματισμού και μελέτης των αναγκών στη διεθνή αγορά για τα αγροτικά προϊόντα οδηγεί την αγροτική παραγωγή από αδιέξοδα σε αδιέξοδα.

Ο Υπουργός Γεωργίας και «Αφαλάτωσης», αρνούμενος να αντιληφθεί την τραγικότητα των προβλημάτων, το μόνο που φαίνεται να τον ενδιαφέρει είναι πώς να δημιουργήσει μονάδες αφαλάτωσης. Η κυβέρνηση, παράλληλα, το μόνο που προβάλλει, μόλις κάποια κατηγορία γεωργών ζητήσει να επιλυθεί κάποιο από τα προβλήματά της, είναι τα ποσά τα οποία έχει δαπανήσει μέχρι σήμερα για βοήθειες προς τους γεωργούς. Πράγματι, κανένας δεν αρνήθηκε ότι στην αγροτική τάξη έχουν δοθεί πιο πολλά χρήματα τώρα σε σχέση με προηγούμενες κυβερνήσεις. Μήπως όμως αυτό είναι κριτήριο, λαμβανομένου υπόψη ότι οι σημερινές συνθήκες τόσο σε εθνικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο δεν είναι οι ίδιες για τη γεωργική παραγωγή και τα γεωργικά προϊόντα;

Δυστυχώς η έλλειψη σωστής αγροτικής πολιτικής βασισμένης πάνω στα συγκριτικά πλεονεκτήματα που έχουμε σε σύγκριση με τις άλλες χώρες, κυρίως της Ευρώπης που απορροφά τον κύριο όγκο της γεωργικής μας παραγωγής καθώς επίσης και η εισαγωγή νέων μεθόδων καλλιέργειας μας οδηγούν ακριβώς σε αυτά τα αδιέξοδα.

Οι οποιεσδήποτε δικαιολογίες που παρουσιάζονται κατά καιρούς για τη μη

στήριξη της γεωργικής παραγωγής και το σταδιακό αφανισμό της γεωργίας λόγω μικρών αποδόσεων, πιστεύω ότι διαψεύδονται οικτρά από το παράδειγμα μιας γειτονικής μας χώρας με πιο αντίξοες κλιματολογικές συνθήκες, όπως το Ισραήλ.

Έτσι λοιπόν έχω την άποψη ότι αν πραγματικά θέλουμε την ευημερία της αγροτικής οικογένειας, πρέπει άμεσα να ετοιμάσουμε ένα σωστό στρατηγικό σχεδιασμό μέσα από τον οποίο θα προχωρήσουμε προς την απάμβλυνση των χρόνιων προβλημάτων που αντιμετωπίζει. Παράλληλα, μέσα από τις διαπραγματεύσεις για ένταξη μας στην Ε.Ε., πρέπει να πάρουμε όσα πιο πολλά μπορούμε μέσα από μια διεκδικητική πολιτική και όχι μέσα από μια απαθή επαιτική πολιτική.

Πάφος και έργα ανάπτυξης.

Είναι γεγονός και γενικά παραδεκτό από όλους τους υπουργούς που επισκέφθηκαν περιοδικά την επαρχία Πάφου, ότι αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα και ελλείψεις σε έργα υποδομής που υποβαθμίζουν σε τελική ανάλυση την κοινωνικο-οικονομική ζωή της επαρχίας. Προβλήματα που πιθανόν να αντιμετωπίζουν και άλλες επαρχίες, όμως η διαχρονική αδιαφορία από σειρά κυβερνήσεων για έργα υποδομής, άμβλυνε τα προβλήματα αυτά και έπιασε απροετοίμαστους όλους η ραγδαία ανάπτυξη των τελευταίων δέκα χρόνων.

Δε θα επιχειρήσω να αναλύσω τα προβλήματα της επαρχίας γιατί σίγουρα δε με παίρνει ο χρόνος. Θα αρκεστώ όμως να κάμω μια απλή αναφορά, παρόλο που πιστεύω ότι θα σας είναι ανιαρό. Τα προβλήματα, λοιπόν, της επαρχίας Πάφου σε γενικές γραμμές είναι: Το συγκοινωνιακό δίκτυο, η κατάσταση των νοσοκομείων και των αγροτικών υγειονομικών κέντρων, η κατάσταση των σχολείων, η αναγκαία αναβάθμιση του αεροδρομίου, τα υδατικά έργα, η ανάγκη δημιουργίας βιοτεχνικών και βιομηχανικών ζωνών, η ανάγκη επίλυσης του προβλήματος του Ακάμα και η ανάγκη αναβάθμισης κυβερνητικών υπηρεσιών, όπως η πολεοδομία, το κτηματολόγιο κ.λπ.

Όλα αυτά είναι προβλήματα που απαιτούν άμεση επίλυση. Και όταν λέμε άμεση επίλυση δεν εννοούμε ότι η απλή συμπερίληψη κάποιων κονδυλίων στον Προϋπολογισμό επιλύει τα προβλήματα αυτά. Χρειάζεται συντονισμός και επιτάχυνση των διαδικασιών, ώστε ακριβώς να απορροφούνται κανονικά τα κονδύλια αυτά μέσα στο συγκεκριμένο οικονομικό έτος για το οποίο ψηφίζονται.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Σίγουρα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε ως κράτος είναι πάρα πολλά και τα προβλήματα αυτά συναρτώνται άμεσα ή έμμεσα και με τα οικονομικά μας μεγέθη. Οι συνεχείς προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης μας επιβάλλουν πράγματι να κάνουμε τομές και μεταρρυθμίσεις στην οικονομία μας. Για να γίνουν όμως όλα αυτά χρειάζονται οράματα που θα χαράξουν τη δική μας αισιόδοξη πορεία μέσα στο παγκόσμιο γίγνεσθαι. Οράματα τα οποία θα απολαύσει η γενιά των παιδιών μου, η γενιά των παιδιών σας, η γενιά των εγγονών σας.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Μυριάνθους τον προεδρεύοντα της Βουλής κ. Αβραάμ Αντωνίου αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Νίκος Μουσιούπτας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ)

Καλώ στο βήμα το βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Στέλιο Στυλιανού.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κατά την ομιλία του ενώπιον της Βουλής για τον ενοποιημένο Προϋπολογισμό του 2000, ο Υπουργός Οικονομικών δεν έκαμε καμιά αναφορά, ούτε και νύξη για την υδατική πολιτική της κυβέρνησης. Πέρυσι έγινε συγκεκριμένη και εκτεταμένη αναφορά, γιατί όλοι συμφωνούμε ότι το υδατικό είναι ίσως το σοβαρότερο πρόβλημα που

αντιμετωπίζει ο τόπος μετά το εθνικό.

Οι αυξανόμενες ανάγκες στον τομέα των νερών, σε συνδυασμό με τα εξαντλούμενα αποθέματα εξαιτίας της μόνιμης ανομβρίας, καθιστούν όσο ποτέ προηγουμένως αναγκαία και επείγουσα τη μελέτη, εξαγγελία και εφαρμογή μιας συγκεκριμένης, συγκροτημένης και ολοκληρωμένης υδατικής πολιτικής, ικανής να ανταποκριθεί θετικά και να απαντήσει πειστικά, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα στο μείζον πρόβλημα.

Αν και δεν είχαμε ποτέ την πολυτέλεια, το υδατικό πρόβλημα έχει αντιμετωπιστεί μέχρι σήμερα από όλες τις κυβερνήσεις και συνεχίζει να αντιμετωπίζεται ερασιτεχνικά και ευκαιριακά. Έργα έγιναν, όπως η κατασκευή φραγμάτων που παραμένουν άδεια και η εκπόνηση σχεδίων και μελετών που κατά κανόνα φυλάγονται με περισσή επιμέλεια στα συρτάρια του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Ολοκληρωμένη υδατική πολιτική δεν υπήρξε και δεν υπάρχει, ενώ όλοι γνωρίζουμε ότι η βροχόπτωση, από την οποία μέχρι σήμερα εξαρτόμαστε πλήρως, μειώνεται συνεχώς και με επικίνδυνους μάλιστα ρυθμούς. Και κανένας δεν μπορεί να εγγυηθεί τη βελτίωση της κατάστασης ή έστω την ανακοπή της επιδείνωσης.

Οι περικοπές, για παράδειγμα, στην παροχή νερού για τις υδρευτικές και τις αρδευτικές ανάγκες δεν είναι παρά σπασμωδικές κινήσεις που δεν προσεγγίζουν θετικά και αποτελεσματικά το πρόβλημα. Δεν το επιλύουν σήμερα και δε θα το επιλύσουν στο μέλλον. Στην καλύτερη περίπτωση, το επισημαίνουν, το υπογραμμίζουν και το παρακάμπτουν.

Πρέπει να δούμε τι έχουμε και τι θέλουμε. Τι διαθέτουμε και τι επιδιώκουμε. Ποιες είναι οι δυνατότητες και ποιες οι ανάγκες μας. Να αξιολογήσουμε και να ιεραρχήσουμε τις προτεραιότητές μας και να ενεργήσουμε αναλόγως.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του αναφέρθηκε ειδικά στο γεωργικό τομέα και στον «έντονο ανταγωνισμό» που αντιμετωπίζει ως αποτέλεσμα της εναρμόνισης και της ελευθεροποίησης της γεωργίας που συντελείται στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Τόνισε ότι «η κυβέρνηση συνεχίζει τη στήριξη της γεωργοκτηνοτροφίας με άμεσα μέτρα ενίσχυσης των εισοδημάτων των παραγωγών και παράλληλα με αναδιαρθρωτικές δαπάνες προς όφελος προϊόντων, όπου η Κύπρος θα έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα υπό καθεστώς μέλους στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Ο τομέας της γεωργίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την υδατική κατάσταση και άμεσα εξαρτώμενος από αυτή. Και διότι πρέπει να διατηρηθεί και να ενισχυθεί και διότι απορροφά το μεγαλύτερο μέρος των υδατικών αποθεμάτων μας, αλλά και γιατί επηρεάζει απευθείας το περιβάλλον.

Σε έκθεση με ημερομηνία 4.1.2000 της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας αναφέρεται ότι «στη διάρκεια του 20ού αιώνα το κλίμα της Κύπρου και ιδιαίτερα οι δυο βασικές κλιματικές παράμετροι, η βροχόπτωση και η θερμοκρασία, έχουν παρουσιάσει σημαντικές διακυμάνσεις και τάσεις. Παρόμοιες διακυμάνσεις και τάσεις στο κλίμα έχουν παρατηρηθεί και σε πολλές χώρες της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής, κατάσταση που υποδηλώνει διαφοροποίηση στη γενική κυκλοφορία και συμπεριφορά της ατμόσφαιρας στην περιοχή».

Στην Κύπρο η βροχόπτωση παρουσίασε πτωτική τάση και η θερμοκρασία ανοδική τάση. Οι ρυθμοί μεταβολής της βροχόπτωσης και της θερμοκρασίας είναι μεγαλύτεροι στο δεύτερο μισό σε σύγκριση με την κατάσταση στο πρώτο μισό του αιώνα. Στις τελευταίες δεκαετίες ο αριθμός των ετών με ολιγομβρία και ανομβρία είναι μεγαλύτερος και οι ξηροθερμικές συνθήκες τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ανατολική Μεσόγειο έχουν επιδεινωθεί. Επίσης τα περισσότερα από τα πιο θερμά χρόνια του αιώνα έχουν παρατηρηθεί στα τελευταία είκοσι χρόνια».

Η μέση βροχόπτωση στην Κύπρο στη διάρκεια του 20ού αιώνα εμφανίζει πτωτική τάση με μέσο ρυθμό ένα χιλιοστόμετρο το χρόνο. Στην τελευταία δεκαετία η μέση βροχόπτωση είναι χαμηλότερη όλων των δεκαετιών του αιώνα. Με την πτωτική τάση της βροχόπτωσης και την ανοδική τάση της θερμοκρασίας οι προοπτικές για την Κύπρο παρουσιάζονται πολύ δυσοίωνες.

Όπως καταγράφεται στην έκθεση «οι τάσεις που διαπιστώνονται στο κλίμα μας έχουν διαμορφωθεί μέσα από μια πολύχρονη διαδικασία. Με τον ίδιο τρόπο θα χρειαστούν αρκετά χρόνια για να αντιστραφούν οι τάσεις αυτές. Επομένως, λογικά αναμένεται ότι το κλίμα μας στο προσεχές μέλλον θα γίνει πιο θερμό και πιο ξηρό, ακολουθώντας τις συνθήκες που διαμορφώνονται σε πολλές χώρες της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής».

Απαιτείται συνεπώς συνεχής αναπροσαρμογή και εκσυγχρονισμός της υδατικής πολιτικής μας, η μελέτη, εκπόνηση και εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, ικανής να ανταποκριθεί θετικά και αποτελεσματικά στις ανάγκες και στις δυνατότητές μας, με βασικούς άξονες την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων, την εξοικονόμηση νερού και την ενίσχυση των υδατικών αποθεμάτων μας.

Η καλλιέργεια και εμπέδωση υδατικής συνείδησης αποτελεί τον εκ των ων ουκ άνευ παράγοντα που πρέπει να προσέξουμε, γιατί το νερό είναι το πολυτιμότερο αγαθό στον πλανήτη. Η αξιολόγηση και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων, η εξοικονόμηση νερού και η ενίσχυση των υδατικών αποθεμάτων αποτελούν μονοδρομική πορεία.

Πρέπει να μπει τάξη στα υδατικά μας πράγματα. Το νερό είναι εθνικός πλούτος για όλους και για όλα. Κι έτσι πρέπει να αντιμετωπίζεται. Και ενιαία πρέπει να είναι η διαχείριση, λογική η χρήση και δίκαιη η κατανομή του. Υπάρχουν περιθώρια για βελτίωση της όλης κατάστασης.

Όπως γνωρίζουμε, οι ανανεώσιμοι υδάτινοι πόροι της Κύπρου, υπόγειοι και

επιφανειακοί, εξαρτώνται αποκλειστικά από τη βροχόπτωση σε αντίθεση με άλλες χώρες όπου οι πόροι αυτοί συντηρούνται και εμπλουτίζονται από τα νερά μεγάλων ποταμών γειτονικών χωρών. Στην Κύπρο αυτό δε συμβαίνει. Και δεν αξίζουν καν σχολιασμού κάποια παραμιλήματα περί μεταφοράς νερού από την Τουρκία, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες, γιατί σε τέτοια περίπτωση, αντί να εξαρτόμαστε από τη βροχόπτωση και τις καιρικές συνθήκες, θα εξαρτόμαστε από το συμβούλιο εθνικής ασφαλείας της Τουρκίας.

Επομένως, η πολιτική της κυβέρνησης να ενισχύσει τα υδατικά αποθέματα του τόπου με την ανέγερση σταθμών αφαλάτωσης στους κατάλληλους χώρους κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Με τον τρόπο αυτό σκοπεύεται η μεγαλύτερη δυνατή απεξάρτηση από τις καιρικές συνθήκες και τη βροχόπτωση.

Στόχος του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος είναι οι μονάδες αφαλάτωσης να κατασκευαστούν με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης, ώστε οι κεφαλαιουχικές δαπάνες του κράτους να περιορίζονται στις απαλλοτριώσεις και στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας.

Στον Προϋπολογισμό του 2000 προβλέπονται δαπάνες £20.000.000 περίπου και αφορούν κυρίως τη βελτίωση συστημάτων υδατοπρομήθειας για δήμους και κοινότητες, τη συνέχιση της κατασκευής αρδευτικών έργων και την προώθηση των μεγάλων υδατικών έργων της Πάφου και της δυτικής Μεσαορίας. Ποσό £7.500.000 περίπου προορίζεται για τη συνέχιση της κατασκευής του διυλιστηρίου του Ασπρόκρεμμου στην Πάφο και την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος Κανναβιούς, ποσό £4.100.000 περίπου για τη βελτίωση της υδατοπρομήθειας δήμων και κοινοτήτων, ποσό £2.300.000 περίπου για την αξιοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων στη Λεμεσό και στην Πάφο, ποσό £1.400.000 περίπου για τα έργα δυτικής Μεσαορίας (φράγμα Ταμασού) και για άλλα μικρότερα έργα ποσό £2.000.000 περίπου.

Σε ό,τι αφορά τον τομέα της γεωργίας, όπου γίνεται η μεγαλύτερη κατανάλωση νερού, οι γεωργοί μας, με την τεχνική και οικονομική στήριξη της κυβέρνησης οφείλουν να βελτιώνουν συνεχώς τα συστήματα αρδύσεως και σωληνώσεως, μεταφοράς και διανομής νερού, ώστε να διασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή εξοικονόμηση νερού και η αξιοποίησή του κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Τελειώνοντας, και με την ευκαιρία της συζήτησης για τον Προϋπολογισμό του 2000 και επειδή η Λεμεσός αυτές τις μέρες βρίσκεται στο επίκεντρο των συζητήσεων για το γνωστό θέμα του σταθμού αφαλάτωσης στην ακτή του Λέιντις Μάιλ και την απόφαση της Βουλής να μην εγκρίνει το κονδύλι για τη συγκεκριμένη περιοχή, θέλω να επισημάνω και να τονίσω για άλλη μια φορά την ανάγκη να δοθεί περισσότερη σημασία σε έργα υποδομής, αλλά και σε κάποια ιδιαίτερα προβλήματα της πόλης και επαρχίας Λεμεσού (εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος, βιομηχανία, συγκοινωνιακό, αμπελοκαλλιέργεια, φρουτοπαραγωγή κ.λπ.). Δεν πρέπει να ζητούμε μόνο από τη Λεμεσό. Πρέπει και να της δίνουμε. Έχει υποχρεώσεις, αλλά έχει και δικαιώματα. Να μην το ξεχνούμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να αναγνώσω τα ονόματα όσων θα μιλήσουν σήμερα. Κατά σειρά είναι: Νίκος Πιττοκοπίτης, Στέλιος Γερασίμου, Κώστας Παπακώστας, Λία Γεωργιάδη, Νίκος Κλεάνθους που δεν τον βλέπω, Δώρος Χριστοδουλίδης, Κώστας Κωνσταντίνου και Λευτέρης Χριστοφόρου.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ειλικρινά, θα αντικρίσω τους προϋπολογισμούς όχι μέσα από αντιπολιτευτική διάθεση, αλλά ειλικρινά μέσα από κριτική και με διαπιστώσεις που είναι ένα καθημερινό

φαινόμενο σ' αυτό τον τόπο και μάλιστα μπορώ να πω άνετα ότι αρκετά πράγματα είναι διαχρονικά. Είναι επίσης γνωστό ότι ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, ο κ. Παπαδόπουλος, έχει ήδη με τη χθεσινή του ομιλία δηλώσει ότι το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει αυτούς τους προϋπολογισμούς εκτός από κάποια εξειδικευμένα ή και συγκεκριμένα κονδύλια τα οποία θα καταψηφίσει. Δε σημαίνει όμως, όπως δήλωσε και χθες ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, ότι ψηφίζοντας αυτούς τους προϋπολογισμούς, δε σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο την έγκριση αυτής της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, τη στήριξη της κυβέρνησης ή το ολιγότερο, να γίνουμε συνεταίροι ή και συνένοχοι στα όσα κακώς, κατά τη δική μας άποψη, συμβαίνουν σ' αυτό τον τόπο.

Άκουσα με πολλή προσοχή τον έντιμο Υπουργό Οικονομικών την προηγούμενη φορά, αλλά και αγαπητούς συναδέλφους του κυβερνώντος κόμματος να υπερηφανεύονται ότι ειλικρινά έχουμε υπεραπασχόληση στον τόπο και ότι έχουμε πολύ μικρά ποσοστά ανεργίας. Με όλο το σεβασμό ή δε ζείτε σ' αυτό τον τόπο, κύριοι συνάδελφοι και κύριοι της εκτελεστικής εξουσίας, ή δε θελήσατε ποτέ να εμβαθύνετε και να μελετήσετε αυτό το πράγμα το οποίο ονομάζεται ανεργία, το οποίο είναι στενά συνυφασμένο με τους ξένους εργάτες στην Κύπρο ή και με τους Έλληνες των πρώην Δημοκρατιών της Σοβιετικής Ένωσης αλλά και εκείνους τους οποίους κάποιοι με βιομηχανίες που έστησαν έχουν εξελληνίσει ή και άλλως πως, τα οποία θα δούμε πιο κάτω. Αν σήμερα τα επίσημα στοιχεία ανεργίας είναι 3,6 και δεν ξέρω με ποιες χώρες της Ευρώπης κάνουν σύγκριση εκείνοι που ισχυρίζονται ότι δεν έχουμε ανεργία, πρέπει να γνωρίζουμε ότι, εξαιρουμένης της Ελλάδας η οποία έχει υποχρεωτική στρατιωτική στράτευση, σε καμία άλλη χώρα της Ευρώπης δεν υπάρχει η στρατιωτική θητεία. Αν λοιπόν υπολογίσει κάποιος τον αριθμό των εθνοφρουρών μας, δεν ξέρω, κύριε Χατζηδημητρίου, αν αποκαλύπτω κάποιο μυστικό, είναι 11000, τότε...

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Πιττοκοπίτη, ο κ. Αγαπίου κατέλαβε την έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. Αγαπίου)

Κύριε Πιττοκοπίτη, με συγχωρείτε, ο καθ' ύλην αρμόδιος βουλευτής είναι ο κ. Χατζηδημητρίου, παρακαλώ να πάρετε την άδειά του για το κατά πόσο μπορείτε να αποκαλύψετε μυστικά του κράτους.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Γι' αυτό ρώτησα τον κ. Χατζηδημητρίου. Λαμβανομένου υπόψη και του αριθμού των εθνοφρουρών, αυτός ο αριθμός διαφοροποιείται. Θα πρέπει επίσης να γνωρίζουμε ότι όποιος άνεργος αποτείνεται στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταγράφεται και βάσει των πιστωμένων σ' αυτόν ενσήμων απολαμβάνει ανεργιακού επιδόματος μόνο για έξι μήνες, η πλειοψηφία αυτών των ανθρώπων μετά την παρέλευση των έξι μηνών δεν εργάζεται. Τα ποσοστά μας είναι στα διπλάσια και πέραν απ' αυτά που φαίνονται στα επίσημα στοιχεία και αν είναι 15.000 οι άνεργοι με τις οικογένειές τους, μιλούμε για έναν πολύ μεγαλύτερο αριθμό. Εδώ φαίνεται, αν θέλετε, η σοφία και ο επιστημονικός τρόπος αυτής της κυβέρνησης. Της βγάζω το καπέλο και μακάρι να είχε αυτή την ικανότητα να θεραπεύσει με μαγικό τρόπο τους αριθμούς του δημοσιονομικού ελλείμματος αλλά και του δημόσιου χρέους με τον ίδιο τρόπο ακριβώς που παρουσιάζει τα διάφορα στοιχεία των ξένων στην Επιτροπή Εργασίας της Βουλής. Τι μας λέει; «Περιορίσαμε κύριοι την εισδοχή ξένων εργατών στην Κύπρο». Αυτή η συζήτηση, για χάριν συζήτησης, έγινε πριν τρεις μήνες και με τα στοιχεία τα οποία μας φέρνουν μετά τέσσερις μήνες αυξήθηκαν οι αλλοδαποί εργάτες κατά 4.000. Ξαναεπανέρχεται αυτό το θέμα, συζητείται για άλλους τέσσερις μήνες. Αυξάνονται κατά 5.000 και φθάσαμε σ' αυτά τα επίπεδα επειδή, ναι, κατά τη δική μας εκτίμηση και αντίληψη είναι πιο έντιμο να πει ότι υπέκυψε στις πιέσεις του κεφαλαίου, γιατί θέλει να έχει υπερπροσφορά

εργατικών χεριών, θέλει να σπάσει τις συλλογικές συμβάσεις, θέλει να μειώσει κεκτημένα ή και άλλα ωφελήματα που θα διεκδικούσαν οι εργαζόμενοι ρίχνοντας αυτές τις μάζες των εργαζομένων μέσα και ειλικρινά μένω έκπληκτος, όταν μερικοί ηδονίζονται λέγοντας: «ξέρετε, σήμερα συνελήφθησαν τρεις παράνομοι», ως αν να έκαναν κάποιο κατόρθωμα. Θα σας δώσω μερικά παραδείγματα, κύριοι συνάδελφοι και παρακαλώ την εκτελεστική εξουσία και οποιοδήποτε συνάδελφο να με διακόψει αν κατά τη δική του αντίληψη είναι διαφορετικά τα πράγματα.

Στην επαρχία Πάφου υπάρχουν επίσημα 3.500 αλλοδαποί με άδειες. Υπάρχουν 3.500 παράνομοι και τους προκάλεσα δημόσια και επανειλημμένα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας αν δεν ξέρουν πού είναι ή αν δεν έχουν τον τρόπο να τους ανακαλύψουν, να περάσουν από το γραφείο μου αλλά η επιχείρηση θα ξεκινά απ' εκεί. Η απάντηση ξέρετε ποια είναι κύριοι; «Ναι, αλλά κελιά και χώρους κράτησης στην Πάφο έχουμε μόνο για έξι. Αν τους συλλάβουμε, τι θα τους κάνουμε; Πέραν αυτού, 7 000 και άλλοι 5 800, αρκετοί εξ αυτών έχοντας την ελληνική καταγωγή που πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα ευνοϊκά τοποθετημένοι υπέρ τους, αλλά..»

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Πόντιοι;

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Πόντιοι δεν υπάρχουν, κύριε συνάδελφε. Είναι Έλληνες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, διότι ο Πόντος, δυστυχώς για μας, έπαψε να υπάρχει πριν αρκετά χρόνια και βρίσκεται υπό τουρκική κατοχή. Κακώς χρησιμοποιούμε τον όρο Πόντιοι, γιατί ο σωστός ορισμός κατά τη δική μας αντίληψη είναι Έλληνες των δημοκρατιών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δηλαδή παραγράφετε πατρίδες;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Θέλω να πιστεύω ότι διαπραγματεύεστε σωστά και αγωνίζεστε σωστά, για να μην κλάψουμε χαμένες πατρίδες, κύριε συνάδελφε, εφόσον θέλετε απάντηση.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Και άλλες χαμένες πατρίδες.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Θέλω ειλικρινά να τονίσω με ιδιαίτερη έμφαση αυτό το καρκίνωμα το οποίο υπάρχει σήμερα στην Κύπρο. Αν μέσα από τα επίσημα στοιχεία υπάρχουν 32.000-34.000 ξένοι εργάτες με άδεια και υπάρχουν άλλες 15.000 με 18.000 χιλιάδες παράνομοι -προς Θεού- όχι από ρατσιστική διάθεση, γιατί προσωπικά εκτιμώ και σέβομαι τον κάθε άνθρωπο με την εθνότητα, τη θρησκεία και το χρώμα του πρώτα και πάνω απ' όλα την ίδια στιγμή οφείλουμε και πρέπει να σεβαστούμε τη δική μας κοινωνία. Αν δεν θεραπεύσουμε αυτό το πράγμα, πολλά είναι τα μελλοντικά προβλήματα που θα δημιουργηθούν και η κυπριακή κοινωνία θα κλάψει, άσχετα σε πιο κόμμα ανήκουμε, άσχετα από το πια είναι η κυβέρνηση, ο Πρόεδρος και οι υπουργοί, γιατί πιστεύω ότι δεν χωρεί κομματική εκμετάλλευση, ούτε έχει σχέση με ιδεολογική τοποθέτηση, αλλά είναι μια υπόθεση που μας αφορά όλους και ειλικρινά πρέπει με όλη την καλοπιστία να εξαντλήσουμε κάθε προσπάθεια, για να μπορέσουμε να θεραπεύσουμε αυτό το κακό.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Μπορώ να ρωτήσω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα σας δώσω το λόγο κ. Παρισινέ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Μια απλή ερώτηση: Ποιος ο ρόλος των συνδικαλιστικών ενώσεων που μετέχουν

στα διάφορα σώματα αποφάσεων για το καίριο αυτό θέμα;

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ο ρόλος των συντεχνιών και υποτίθεται τα κριτήρια τα οποία είχαν θεσπιστεί, τις περισσότερες φορές περιφρονούνται, ούτε καν ρωτούνται, αλλά πιστεύουμε ότι το μέγιστο του προβλήματος που δημιουργείται είναι γιατί αυτό το πρόβλημα και αυτές οι ευθύνες είναι κατεσπαρμένες σε τρία τουλάχιστον υπουργεία, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως και Δικαιοσύνης. Ο καθένας κάνει κατά το δοκούν και δημιουργείται όλη αυτή η ανωμαλία. Πιστεύουμε ειλικρινά, γιατί σας είπα πώς το αντιμετωπίζουμε εμείς, όχι από κομματική ή αντιπολιτευτική διάθεση, ότι πρέπει να εξευρεθεί ένας τρόπος, ένας ενιαίος φορέας που να χαράσσει μια πολιτική που να εκδίδει μόνο αυτός άδεια, που μόνο αυτό το σώμα να μελετά τις ανάγκες, τις αιτήσεις κλπ, γιατί όσο εξακολουθεί να υπάρχει αυτή η διασπορά υπευθυνοτήτων και εξουσιών, θα εξακολουθήσει να υπάρχει αυτό το πρόβλημα.

Θέλω να ασχοληθώ με ένα δεύτερο κεφάλαιο που αφορά την ευρωπαϊκή μας πορεία και που, όπως είναι γνωστό, όλοι την επιλέξαμε, όλοι αγωνιζόμαστε προς αυτή την κατεύθυνση και επιβάλλεται και πρέπει να κάνουμε φιλελευθεροποιήσεις.

Μερικοί όμως σ' αυτό τον τόπο ή πιστεύουν ότι αποτείνονται προς νηπιαγωγεία ή πιστεύουν ότι είναι οι μόνοι πάνσοφοι, γιατί ξεκίνησαν στα πρώτα στάδια να μιλάνε για εκσυγχρονισμό, ύστερα μιλούσαν για αναδόμηση, ύστερα μιλούσαν λίγο για ιδιωτικοποιήσεις, ύστερα μιλούσαν λίγο για φιλελευθεροποιήσεις, ύστερα μιλούσαν λίγο για μετοχοποιήσεις. Ανάλογα, δηλαδή, το πόσο πουλούσε το σύνθημα εκεί που θα ευρίσκοντο ή και μπορούσαν να προσηλυτίσουν οπαδούς προς αυτές τις θέσεις και τις θεωρίες το προβάλλουν επειδή μερικοί είναι εραστές των ιδιωτικοποιήσεων και φοβούνται να το πουν δημόσια και προσπαθούν να πετύχουν αυτά τα οποία πιστεύουν

ότι θα επιτύχουν.

Εμείς ως ΔΗ.ΚΟ είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε οτιδήποτε είναι σωστό, έχοντας πάντοτε υπόψη μας και το δημόσιο συμφέρον και τον ανταγωνισμό, αλλά την ίδια στιγμή και την ίδια ώρα θέλουμε να προφυλάξουμε και πολλούς οργανισμούς που έχουν τόση πλούσια κοινωνική προσφορά στο ενεργητικό τους. Όταν ακούει κάποιος ότι σε έναν ημικρατικό οργανισμό π.χ. την Α.ΤΗ.Κ., εγκύκλιος του Γενικού Διευθυντή προς το προσωπικό τους λέει ότι θα τους δώσει μετοχές και μάλιστα ανάλογα με τη θέση και τη μισθοδοσία του ο καθένας, θα πάρει τις ανάλογες μετοχές, τι να πω! Αν είναι δυνατόν! Και ενώ αυτή η Βουλή αλλά και άλλοι φορείς είχαν καλέσει την Α.ΤΗ.Κ. πριν πολλά χρόνια να έρθει να ορίσει ρυθμιστή, ετσιθελικά, εγωιστικά προσπαθούν πώς θα παντρέψουν τα δύο και περιμένουν να τα φέρουν από κοινού και για μετοχοποιήσεις και για δημιουργία εταιρείας ιδιωτικού δικαίου και ρυθμιστής μαζί. Όσο μας αφορά εμάς, να το ξεχάσουν! Πέραν του ότι υπάρχει συνταγματικό πρόβλημα και πρέπει να εξασφαλίσουν τα 2/3 της Βουλής, για να μπορέσουν να αλλάξουν τη δομή αυτών των οργανισμών, τουλάχιστον των τριών, Α.ΤΗ.Κ, Α.Η.Κ και Ρ.Ι.Κ, όσο μας αφορά εμάς, επαναλαμβάνω, να το ξεχάσουν γιατί δεν πρόκειται να συναινέσουμε ποτέ στην αλλαγή του συντάγματος γι' αυτούς τους λόγους.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Μπορεί να ελπίζουν ότι θα διασπαστείτε.

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι μια εποχή που έχουμε απόλυτη συσπείρωση συνάδελφε και πάψαμε να δεχόμαστε άτομα με υποσχητικές. Εκείνους που παίρνουμε είναι με μόνιμη εγγραφή και γι' αυτό δεν υπάρχει αυτό το ενδεχόμενο.

Θέλω επίσης να αγγίξω ένα άλλο, πολύ σημαντικό, θέμα που ονομάζεται Δημόσιες

Συγκοινωνίες. Έμεινε αυτή η χώρα, ειλικρινά και διαχρονικά χωρίς δημόσιες συγκοινωνίες και εκείνο που υπάρχει στο υπουργείο ή στα υπουργεία είναι ένας μεγάλος σορός από μελέτες εμπειρογνώμωνων που ανάλογα επί της υπουργίας του όποιου υπουργού καλούσαν εμπειρογνώμονες, για να ετοιμάσουν μελέτες για αντιμετώπιση των διαφόρων θεμάτων. Μου θυμίζει πολύ, όταν ασχολούμαι μ' αυτό το θέμα στην Επιτροπή Συγκοινωνιών, τις Κυπριακές Αερογραμμές. Όποιος αναλάβει πρόεδρος, θα κάνει στρατηγικό σχέδιο. Φεύγει αυτός, έρχεται άλλος και κάνει νέο σχέδιο. Φτάσαμε στο σημείο, αγαπητοί κύριοι, να μην έχουμε δημόσιες συγκοινωνίες, να αναγκάζεται το κάθε σπίτι στην Κύπρο να έχει δύο και τρία αυτοκίνητα, γιατί μπορεί να τυγχάνει να εργάζεται και ο άντρας και η γυναίκα και ένα από τα παιδιά κι αν ακόμη μένουν περισσότερα παιδιά μαζί τους βλέπεις τρία και τέσσερα αυτοκίνητα. Να δημιουργούν όλο αυτό το αλαλούμ στις αστικές περιοχές με ανύπαρκτους χώρους στάθμευσης, τα πεζοδρόμια έχουν μείνει απλά με το όνομα «πεζοδρόμια», δρόμοι για τους πεζούς, ενώ είναι χώροι στάθμευσης για τα μηχανοκίνητα, να θρηνούμε κάθε μέρα νεκρούς και τραυματίες, να χάνεται πολύτιμος παραγωγικός χρόνος, να εξαντλούμαστε και να αιμορραγούμε οικονομικά σε ξένο συνάλλαγμα για να εισάξουμε όλα αυτά τα μηχανοκίνητα και πάλι την ίδια στιγμή να ξοδεύουμε τεράστια ποσά συναλλάγματος για να εισάξουμε πετρελαιοειδή κλπ.

Έχει απασχολήσει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών, της οποίας είμαι ο πρόεδρος της, δεκάδες φορές και ειλικρινά φαίνεται ότι απευθυνόμαστε και σε υπουργούς και σε τεχνοκράτες οι οποίοι ειλικρινά πολλές φορές μου δίνουν την εντύπωση ότι έχουν κλείσει μόνιμα τα αυτιά τους με βουλοκέρι, για να μην ακούνε. Πάλι αυτό το θέμα δεν το αντιμετωπίζουμε κομματικά. Δεν το αντιμετωπίζουμε μέσα από αντιπολιτευτική διάθεση, γιατί δεν είναι εδώ που θα κάνουμε την πολιτική μας και το κομμάτι μας, γιατί δεν αφορά μόνο τον κόσμο του ΔΗ.ΚΟ, αφορά τον κάθε πολίτη σ'

αυτό τον τόπο και είναι εδώ πάλι που όλοι από κοινού πρέπει να προσπαθήσουμε ειλικρινά να δημιουργήσουμε δημόσιες συγκοινωνίες, γιατί δεν υπάρχουν. Για να μην πω περισσότερα για τις δημόσιες συγκοινωνίες, γιατί φαίνεται ότι για να εξασφαλίσει κάποιος το Ταφ, φαίνεται κάποιος μπορεί και να τα εισπράττουν και κάποιες υπηρεσίες να έχουν γίνει υπεραγορές, για να πωλούν απ' αυτά τα πράγματα. Αφού δεν παράγουν κανένα έργο. Όποτε τους καλέσουμε, κύριοι, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών, και υπάρχουν μέλη σ' αυτή την επιτροπή απ' όλες τις πολιτικές δυνάμεις, ξέρετε τι μας λένε; τουλάχιστο για εννέα χρόνια που βρίσκομαι εκεί εγώ; «Μελετούμε»... Εφθάσαμε στο σημείο να δίνουν κάποιες οικονομικές ενισχύσεις σε εταιρείες αστικές και κάποιες περιφερειακές εταιρείες, χωρίς καν να λαμβάνουν υπόψη τους μεμονωμένους λεωφορειούχους και δεν γνωρίζουν, διαπιστώσαμε ότι σήμερα δεν γνωρίζουν, πόσοι άνθρωποι έχουν φθάσει σε όριο ηλικίας, και τους αφαιρέθηκε η επαγγελματική άδεια και πολλές κοινότητες, δεκάδες, έμειναν χωρίς λεωφορεία και δεν υπήρξε καμία πρόνοια από το κράτος, από αυτές τις υπηρεσίες, ώστε να δώσουν προσφορά υπηρεσιών, ειδικότερα προς την τρίτη ηλικία που είναι οι άνθρωποι που πρέπει να μεταβούν στα νοσοκομεία, να πάνε στα κτηματολόγια, για τις συντάξεις τους κλπ και λέμε ότι κατά τα άλλα προπορευόμαστε και είμαστε η πρώτη χώρα σε σύγκριση με τις υπόλοιπες υποψήφιες που οδεύουμε μια χαρά προς την Ευρώπη. Ειλικρινά, δεν ξέρουν μερικοί πια είναι η κατάσταση και δεν θέλουν να την αγγίξουν πραγματικά, ώστε να επιλύσουμε αυτά τα προβλήματα.

Όσον αφορά το οδικό δίκτυο, ναι, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτή τη χώρα είμαστε 650.000. Ξεχνάμε όμως ότι την ίδια στιγμή είμαστε 3.500.000, γιατί η χώρα μας ως τουριστικός προορισμός, με τον κόσμο που έρχεται εδώ, ανεβαίνουμε αριθμητικά σ' αυτά τα επίπεδα. Και έχουμε, αγαπητοί μου, οδικά δίκτυα της δεκαετίας του 1960. Τότε που υπήρχαν αυτοκίνητα των πέντε και των επτά τόνων, ενώ σήμερα

έχουμε μηχανοκίνητα τον είκοσι πέντε και τριάντα, των σαράντα και πενήντα. Έχει διαφοροποιηθεί άρδην η κατάσταση. Τότε που έγιναν αυτοί οι δρόμοι υπήρχαν κάποιες χιλιάδες αυτοκίνητα και άλλα μηχανοκίνητα, ενώ σήμερα έχουμε εκατοντάδες χιλιάδες και αυξάνει ο αριθμός κατά τριάντα με τριάντα πέντε χιλιάδες το χρόνο, κι ας εξαιρέσει κάποιος μία με δύο χιλιάδες αυτοκίνητα που αποσύρονται λόγω θανάτου τους. Θέλω να κατανοήσετε πια είναι η κατάσταση που δημιουργείται.

Ξέρετε κύριοι συνάδελφοι, όταν την πρώτη φορά ο έντιμος συνάδελφος, ο κ. Παρισινός, είχε εγγράψει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων το θέμα για τα πολλαπλά δυστυχήματα, τους θανάτους και τους τραυματισμούς και ενώ ακολούθησαν κι άλλες συνεδρίες με διαφορετικό τίτλο επί του θέματος, είχαμε διπλάσιο αριθμό νεκρών σε δυστυχήματα από το 1974 μέχρι σήμερα και έχουμε είκοσι φορές περισσότερους τραυματίες, παρά ό,τι είχαμε στο πραξικόπημα και την εισβολή; Μπορεί κάποιος να κατανοήσει πόσο φόρο αίματος καταβάλλει αυτή η μικρή Κύπρος καθημερινά στην άσφαλο; Ειλικρινά, πρέπει να μας πανικοβάλλει αυτό το γεγονός. Θέλω να παρατηρήσω ότι όλοι ανεξαιρέτα σ' αυτό τον τόπο και ειδικότερα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης φέρνουν στην επιφάνεια και κρατούν στην επικαιρότητα, όταν υπάρξει ένα τραγικό δυστύχημα μ' αρκετούς νεκρούς, για τρεις ή πέντε μέρες. Μετά το ξεχνούν και η ζωή συνεχίζεται. Είναι μέσα από αυτούς τους τραγικούς αριθμούς που πρέπει όλους να μας προβληματίσει και πρέπει όλοι να λάβουμε μέτρα. Δεν μπορώ να ακούω τον έντιμο Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων να λέει «κατασκευάστηκε ο δρόμος στο Μονιάτη, το 1968 και έχει απόκλιση 12%, είναι επικίνδυνος, είναι λαιμητόμος και δεν έπρεπε να γίνει...». Ναι, κύριε υπουργέ, προϊστάσαι κάποιου υπουργείου, έχεις συγκοινωνιολόγους και μηχανικούς που τον συντηρούν κάθε χρόνο. Τι κάνουν αυτοί οι άνθρωποι; Συντηρούσαν και κρατούσαν σε κυκλοφορία αυτή τη λαιμητόμο; Ποιος φέρει ευθύνη; Δεν λέω ότι είναι σημερινή η ευθύνη, λέω όμως ότι

υπάρχουν κάποιοι που συντηρούν αυτούς τους δρόμους, έχουν τη γνώση και την πείρα. Τι κάνουν; Κάποιοι σ' αυτό τον τόπο θέλουν απλώς να προάγονται, να είναι ασφαλοθεσίτες και πολλές φορές, για να σπάξει λίγο η ρουτίνα, καλούνται και κάποιοι εμπειρογνώμονες και η ζωή συνεχίζεται. Δεν μπορούν να συνεχίζονται πλέον αυτά τα πράγματα. Είναι ένα καρκίνωμα που πρέπει όλοι, με την αναγκαία σοβαρότητα να δούμε και να βελτιώσουμε το οδικό μας δίκτυο. Όταν λέμε να το βελτιώσουμε, σε καμία απολύτως περίπτωση δεν εννοούμε μόνο διαπλάτυνση. Εννοούμε σωστούς δρόμους, με σωστή υποδομή καθώς και πεζόδρομους και ποδηλατόδρομους με όλα εκείνα τα αναγκαία για σωστή σήμανση, σε μια προσπάθεια να κάνουμε πρόληψη. Όσα μέτρα κι αν ληφθούν, όσα μέτρα υποδομής κι α γίνουν, αν δεν αποκτήσει και ο Κύπριος πολίτης οδική συνείδηση, δεν είμαι σίγουρος ότι θα αλλάξει η κατάσταση.

Αερολιμένες. Ειλικρινά, όταν τον Ιούνιο του 1992 στη διάρκεια της διακυβέρνησης του τέως Προέδρου, του κ. Βασιλείου, είχε ληφθεί εκείνη η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για αναβάθμιση των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου και μετά από δυόμισι χρόνια διαπραγματεύσεων, για να εξασφαλιστεί η καλύτερη προσφορά για σκοπούς μελετών, και εν τέλει αποφάσισαν υπέρ της κοινοπραξίας των Γάλλων, για να στοιχίσει στο δημόσιο λιγότερα, και πολύ καλά έκαναν. Τότε άρχισαν να βγαίνουν οι προϋπολογισμοί του κράτους και σας παραπέμπω στον περσινό, στον προπέρσινο και πριν τρία και τέσσερα χρόνια, για να δείτε τα κονδύλια τα οποία αναφέρονται για σκοπούς μελέτης προς αναβάθμιση αυτών των αερολιμένων που αναφέρει συγκεκριμένα: για ανέγερση κτιρίου επιβατών, για να εξυπηρετούνται 2.800.000 επιβάτες, για ανέγερση νέου πύργου ελέγχου, για ανέγερση χώρου στάθμευσης αεροσκαφών κ.λπ. Ξέρετε τι γίνεται κύριοι; Εμείς, η χώρα που θέλει να φέρει κατά τον κ. Ρολάνδη τη Miss Υφήλιος, θέλουμε πολύ κόσμο να έρθει, να περάσει από το αεροδρόμιο της Πάφου, δηλαδή από τις παράγκες μας. Και εκείνοι που θα έρθουν,

σίγουρα δεν θα είναι τουρίστες της παλάσκας ή τουλάχιστο αυτό επιδιώκουμε. Κάθε χρόνο επεκτείνουμε τους διαδρόμους των παραγκών, πετάμε χρήματα κάτι που παραδέχεται και ο κ. υπουργός και οι τεχνοκράτες τους ότι αυτά τα χρήματα είναι «πατσιαρίσματα» και κόλλησαν και έμειναν: «εγκρίνετέ μας στρατηγικό επενδυτή να τα δώσουμε να ξεμπερδεύουμε και να τελειώνουμε». Και εδώ ακόμη παραπλανούν τον λαό, διότι για να δεχθεί η Βουλή να εγκριθεί αυτό το κονδύλι για σκοπούς μελετών ήταν όρος η μελέτη να ασχοληθεί με το σημερινό καθεστώς και με το καθεστώς του στρατηγικού επενδυτή.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Εφαγώθηκε και υπουργός για το αεροδρόμιο.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Φαίνεται ήταν ευκολοχώνευτος. Διότι υπάρχουν και κάποιοι που δεν τρώγονται. Πολύ σωστά λέτε κ. Βασιλείου. Εν πάση περιπτώσει, εγώ επιβίωσα με πέντε. Επιβίωσα πέντε υπουργών στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών. Και του κ. Σαββίδη και του κ. Σταυράκη και του κ. Αδαμίδα και του κ. Ιεροδιακόνου και του συμπατριώτη μου, συνεπαρχιώτη μου τώρα που δεν ξέρουμε μέχρι πού θα πάει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, με συγχωρείτε, να σας διορθώσω. Εννοείτε τον συντοπίτη σας, όχι τον συμπατριώτη σας. Συμπατριώτες σας είμαστε όλοι.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι ξεχωριστή πατρίδα η Πάφος.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Θέλω, κύριοι συνάδελφοι, με όλο το σεβασμό να σας πω το εξής: Ξέρετε ότι

ουρές από 600 και 800 επιβάτες περιμένουν στην άσφαλο το καλοκαίρι, κάτω από συνθήκες θερμοκρασίας σαράντα και σαράντα πέντε βαθμών και βλέπεις πάνω στα καροτσάκια ανάπηρους ανθρώπους, βλέπεις γυναίκες με ένα ή δύο παιδιά στην αγκαλιά να περιμένουν για να τύχουν θεώρησης των διαβατηρίων τους, γιατί έχουν έλλειψη αστυνομικών, κύριοι! Και έχει τρία χρόνια, τρία χρόνια ειλικρινά, που όλες οι πλευρές της βουλής στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών πιέζουμε, για να αυξήσουν κατά έξι ή οκτώ τους αστυνομικούς, για να μπορέσουμε να εξυπηρετήσουμε αυτό τον κόσμο και δεν έχουν, γιατί είναι αποσπασμένοι στις φατρίες της Λεμεσού, στα καμπαρέ. Πώς θέλουμε και περιμένουμε τουρισμό σ' αυτό τον τόπο; Ξαναέρχεται άνθρωπος στην Κύπρο, όταν ταλαιπωρείται μ' αυτό τον τρόπο; Αντί ο κάθε επισκέπτης να προσπαθούμε να γίνεται και ένας καλός απόστολος για την Κύπρο, όταν επιστρέφει στο εξωτερικό, εμείς αυτό προσπαθούμε να κάνουμε; Είναι κομματικό το θέμα; Είναι θέμα που πρέπει ο οποιοσδήποτε να το κρίνει και όχι αύριο να σου λέει «ότι το θίγεις, επειδή είσαι αντιπολίτευση».

Πρέπει να καταλάβουμε ένα πράγμα. Στην κάθε χώρα, όχι την αναπτυγμένη, και στις υποανάπτυκτες ακόμη, η βιτρίνα κάθε χώρας είναι τα αεροδρόμια και τα λιμάνια της. Εμείς, δυστυχώς, δεν έχουμε αυτές τις βιτρίνες. Δεν μπορεί κάθε χρόνο, επί χρόνια να αναβάλλονται έργα και να μην μπορούν να αναπτυχθούν αυτοί οι αερολιμένες. Τώρα έχουν επινοήσει την απάντηση ότι: «εγκρίνετε για να βρούμε στρατηγικό επενδυτή, για να επισπεύσουν αυτά τα πράγματα, θα αναμένουμε τις μελέτες κ.λπ.». Ως αποτέλεσμα υφίσταται η ταλαιπωρία όλων αυτών των ανθρώπων αλλά και της ίδιας της οικονομίας του τόπου.

Όλες οι πολιτικές δυνάμεις διαχρονικά, η όποια κυβέρνηση, η όποια Βουλή και σήμερα εμείς έχουμε μόνιμα, το σύνθημα στο στόμα, έτσι το λέω εγώ, ότι πρέπει να κρατήσουμε την ύπαιθρο στη ζωή. Μπαγιάτεψε. Δεν είναι πειστικό πλέον αυτό το

σύνθημα. Πώς θα κρατήσουμε την ύπαιθρο στη ζωή όταν βάζεις τον αμπελουργό και του ζητάς να εκριζώσει τα μαύρα του αμπέλια και του καθορίζεις επτά άλλες ποικιλίες, για να φυτέψει; Επί εννέα χρόνια εκρίζωσε, εφύτεψε, επασσάλωσε, εκλάδεψε, λίπανε και όταν ήρθε η ώρα της παραγωγής του λες: «δεν το παραλαμβάνω αυτό το πράγμα που επέμενα να φυτέψεις, να οδηγηθεί στη χωματερή». Επειδή εσύ είσαι ανώνυμος ή δεν έχεις το μέσο -και μη με προκαλέσετε, γιατί θα πω ονόματα- θα τα πάρεις στις χωματερές. Όσοι είχαν το μέσο τα πήραν στις οينوβιομηχανίες για να πάρουν 100, ενώ αυτοί που τα οδήγησαν στις χωματερές πήραν 90, έτσι ώστε να τους τιμωρήσουμε δύο φορές αυτούς τους ανθρώπους.

Σταφύλια στις χωματερές. Μπανάνες στις χωματερές. Φρούτα δεν εμπορεύονται και αν εμπορευθούν θα το κάνουμε με εξευτελιστικές τιμές. Με τη συμφωνία της GATT και με το ελεύθερο της εισαγωγής πολλών γεωργικών προϊόντων είχαμε ως αποτέλεσμα την κατρακύλα των τιμών των γεωργικών μας προϊόντων. Δεν έγιναν έγκαιρα, ούτε ακόμη και τώρα εκείνα τα ταμεία στήριξης που πιστεύω ότι ήταν και είναι επιθυμία όλων των πλευρών της Βουλής, για να σταματήσει η επαιτεία αυτών των ανθρώπων, γιατί δεν μας τιμά σαν χώρα. Κάναμε το προεδρικό σκυβαλότοπο. Όποιος έχει πρόβλημα πηγαίνει έξω από το προεδρικό και χύνει τα προϊόντα του σε μια προσπάθεια να προσελκύσει περισσότερο ενδιαφέρον πιστεύοντας ότι κάτι τέτοιο θα συμβάλει στο να πείσει τον Πρόεδρο και την κυβέρνηση στο να πάρουν κάποιες αποφάσεις για στήριξή τους. Δεν υπάρχει τίποτε και κανένα πρόγραμμα. Είναι όλα δουλειές του ποδαριού, σκέψεις και αποφάσεις της ώρας και αυτά ακόμη τα ψίχουλα τα οποία δίνονται, έρχονται κάποια δεδομένη στιγμή και τα δίνουν, χρησιμοποιώντας τα σε προεκλογικές περιόδους, ότι τάχατες βοηθήθηκε η άλφα ή η βήτα τάξη μ' αυτά τα ποσά που πολλές φορές δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Αν αγαπητοί μου, που είναι σίγουρο, η ύπαιθρος εγκαταλειφθεί – το έχω σκεφτεί πάρα πολλές φορές – πώς

μπορούμε να σταματήσουμε την αστυφιλία; Δεν βρίσκω ούτε εγώ ο ίδιος να εισηγηθώ λύσεις για τον λόγο ότι εφόσον θα εξακολουθεί να υπάρχει η παραπαιδεία και εφόσον ο κάθε άνθρωπος που έμενε ή μένει στην ύπαιθρο, από τη στιγμή που τα παιδιά του θα φτάσουν σε ηλικία γυμνασίου και οδηγούνται σε φροντιστήρια που δεν υπάρχουν στην ύπαιθρο, δεν μπορούν να έχουν δύο αυτοκίνητα και να σταματήσει ο ένας να εργάζεται, για να παίρνει τα παιδιά στα φροντιστήρια και να καταλήγουν το βράδυ στο χωριό τους. Επακόλουθο λοιπόν είναι να εγκαταλείπουν τα χωριά και να κατεβαίνουν στην αστική περιοχή, για να μπορέσουν τα παιδιά τους να μπουν στο κύκλωμα, στο σύστημα που επικρατεί σήμερα, για να μπορέσουν να επιβιώσουν ως μαθητές. Αν δεν σταματήσει η παραπαιδεία και δεν εξευρεθούν αυτοί οι τρόποι που να μπορεί ο νέος, ο μαθητής να μείνει στο χωριό του και να μπορέσει να βοηθήσει μέσα από τη μόρφωσή του την οικογένειά του, όπως κάναμε όλοι εμείς παλιά. Θα οδηγηθούμε στην καταστροφή της υπαίθρου με όλα εκείνα τα κακά επακόλουθα του μιμητισμού κλπ, που δυστυχώς έχουν μπει για καλά στο σπίτι της κάθε κυπριακής οικογένειας. Υπάρχουν περιοχές για τις οποίες δεν συγκινήθηκαν κάποιοι συνάδελφοι και με όλη την φιλία και την εκτίμηση που έχω προς τον φίλο μου τον κ. Χρίστο Μαυροκορδάτο ο οποίος πάρα πολλές φορές στην Επιτροπή Γεωργίας αγωνίζεται, στο κάθε συμβούλιο που θα δημιουργηθεί, να υπάρχουν εκπρόσωποι όλων των αγροτικών οργανώσεων ή και του λαού, τον άκουσα το πρωί να διαμαρτύρεται γιατί η κυβέρνηση, εδώ και τέσσερα χρόνια, δεν έχει εφαρμόσει την μελέτη για το διαχειριστικό σχέδιο του Ακάμα. Ερωτώ: Ρώτησε κανένας τις κοινότητες γι' αυτό το διαχειριστικό σχέδιο; Ρώτησε ο κ. Βασιλείου όταν είχε αποφασίσει το 1989, στις 11 Αυγούστου, όταν έβγαλε εκείνο το σχετικό διάταγμα για μηδενισμό από πλευράς συντελεστή και λευκές ζώνες και μέχρι σήμερα αυτοί οι άνθρωποι δεν μπορούν να υποθηκεύσουν καν την περιουσία τους, είτε να μορφώσουν ή να παντρέψουν το παιδί τους, είτε να κτίσουν σπίτι, είτε να βελτιώσουν το βιοτικό τους

επίπεδο. Ναι, δηλώνω για πρώτη και τελευταία φορά. Δεν υπάρχει περίπτωση η περιοχή των κοινοτήτων του Ακάμα να δεχθεί κανένα απολύτως σχέδιο που να μην αποφασιστεί με τη σύμφωνη γνώμη των κοινοτήτων και εξάλλου κανένα σχέδιο δεν μπόρεσε να εφαρμοστεί, ανά το παγκόσμιο, από τη στιγμή που δεν υπήρχε και η συγκατάθεση του τοπικού στοιχείου. Πέραν αυτού, ναι, θέλουμε να προστατεύσουμε τον Ακάμα και να τον κάνουμε πάρκο, αλλά αυτό το πάρκο θα πρέπει να περιοριστεί στα κρατικά όρια του δάσους. Όχι στις ιδιωτικές περιουσίες. Είναι υπέρ ικανοποιητικά τα πενήντα επτά τετραγωνικά χιλιόμετρα και δεν χρειάζεται και η ευρύτερη περιοχή, μέχρι τα σπίτια της Ίνιας, των Αρόδων, της Δρούσιας, του Νέου Χωρίου και άλλων χωριών.

Είχε πει επίσης ο κ. Μαυροκορδάτος ότι θα είναι ένα εξαιρετικό θεματικό πάρκο. Σας το είπα και πέρσι επειδή ήταν επίκαιρο, θα σας το πω και φέτος. Φαίνεται ο συνάδελφος δεν ξέρει καλά την περιοχή του Ακάμα γιατί στα κράσπεδα του Ακάμα, στο Βουνί του Αγίου Γεωργίου, έχει γίνει απ' αυτήν την κυβέρνηση θεματικό πάρκο. Είναι το θεματικό πάρκο των S-300, είναι εκεί που έπεσαν αμαχητί και όποιος από τους τουρίστες θέλει, μπορούμε να τον συνοδεύσουμε εκεί για να δει τις εγκαταστάσεις και τις βάσεις, τάχατές μου και δήθεν, των S-300. Ναι, αυτό είναι θεματικό πάρκο. Αν ήξερε την περιοχή θα γνώριζε αυτό το πράγμα.

Υγεία. Δεν μπορεί κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι να εξακολουθήσει να υπάρχει αυτή η κατάσταση. Ξέρω ότι τουλάχιστον ο Πρόεδρος της Επιτροπής Υγείας αλλά και έντιμοι αγαπητοί συνάδελφοι, μέλη αυτής της επιτροπής ξέρουν και έχουν ακούσει πολλά και έχουν διαπιστώσει περισσότερα. Αν είναι δυνατόν, για να μεταφερθεί ετοιμοθάνατος ασθενής από την Πάφο, επενέβηκε ο κ. Ματσάκης, ο κ. Τυρίμος, ο κ. Χατζηγεωργίου, ο κ. Μυριάνθους και ο υποφαινόμενος για είκοσι τέσσερις ώρες, γιατί δεν υπήρχε μηχανήμα εξαερισμού του αίματος γιατί ήταν χαλασμένο για

μήνες. Και ο άνθρωπος, τριάντα πέντε χρονών με τέσσερα παιδιά, έπρεπε να πεθάνει! Γιατί, κανένας κλινικός στη Λευκωσία δεν τον δεχόταν. Που να τον στείλουμε, στο νευρολογικό, στο καρδιολογικό, στο παθολογικό; Κανένας δεν αναλάμβανε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μόνο η Λάρνακα διαθέτει τέτοιο μηχάνημα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Επομένως, αν θέλουμε να σοβαρομιλούμε και να λέμε ότι έχουμε υγεία, να σταματήσει η κυβέρνηση να παρουσιάζει εκείνα τα στατιστικά στοιχεία που λένε: «για να έχεις αξονικό τομογράφο πρέπει να έχεις τόσο πληθυσμό, γιατί στην Αμερική και στην Αγγλία ένας αξονικός τομογράφος αντιστοιχεί προς τόσους ανθρώπους». Άσχετο αν πεθάνουν πέντε ή δέκα, χάθηκε ο κόσμος; Εάν είναι αυτή η φιλοσοφία με την οποία θα αντικρίζουμε την υγεία του λαού, ειλικρινά είμαστε άξιοι της τύχης μας. Όλα αυτά τα οποία αναφέρω, δεν είναι από αντιπολιτευτική διάθεση, το λέω για ακόμη μια φορά. Για να κατανοήσουμε το πρόβλημα πρέπει δηλαδή να είναι στο δικό μας σπίτι ο θάνατος; Πρέπει να είναι δικός μας ο τραυματίας; Αν δεν μπορούμε να αγοράσουμε ένα αξονικό τομογράφο, που στοιχίζει £200.000 έως £250.000 ή αυτό το μηχάνημα για το αίμα που τώρα λένε ότι το παράγγειλαν και πως μέσα σ' αυτό το χρόνο θα υπάρχει... Δεν μπορούμε να παραγγείλουμε αυτά τα πράγματα και να εξοπλίσουμε τα νοσοκομεία μας και να τα επανδρώσουμε με όλες τις ειδικότητες; Δεν μπορώ να καταλάβω αυτό το πράγμα. Εγώ σας λέω ότι και η Πάφος, και η Λάρνακα και η ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου δεν έχουν μόνο τους κατοίκους που είναι εγγεγραμμένοι. Πρέπει να κατανοήσετε ότι σ' αυτόν τον τρόπο υπάρχουν άλλα 2.500.000 με 3.000.000 τουρίστες το χρόνο. Επομένως, αυτός ο πληθυσμός διαμορφώνεται ανάλογα και δεν μπορείς να τον αποκλείεις από τον πληθυσμό που είναι καταγεγραμμένος ως 650.000.

Επομένως, θέλω να πιστεύω ότι όλα αυτά τα οποία λέμε, η εκτελεστική εξουσία θα

θελήσει να τα μελετήσει καλόπιστα. Να δει αυτά τα προβλήματα γιατί μια χώρα που δεν έχει υγεία και παιδεία, τι έχει; Χρηματιστήριο και ετοιμαζόμαστε για καζίνο; Δεν έχουμε μέλλον κύριοι. Δεν έχουμε μέλλον! Αν δεν εξασφαλίσεις σε ένα λαό την υγεία και την παιδεία του, δεν έχει μέλλον.

Φθάνω στο τελευταίο επιστημονικό επίτευγμα του κυβερνώντος κόμματος και της κυβέρνησης. Αυτό ονομάζεται επιστημονικός τρόπος πρόσληψης στο δημόσιο. Κοινώς γνωστός στον κυπριακό λαό ως «ρουσφέτι». Σε ανύπαρκτες θέσεις προσλαμβάνονται άτομα. Βρήκαμε όμως τον εύκολο τρόπο να λέμε «έκτακτος εργάτης». Εσύ πήγαινε ως έκτακτος εργάτης, αλλά θα είσαι μέσα ως γραφέας. Εάν τους γελάσει και κανένας από τους άλλους και μπει, του τηλεφωνάνε τη νύχτα και του λένε: «Ξέρεις, σε κανονίσαμε». Μην με αναγκάσετε να σας πω ονόματα και υπουργών και αξιωματούχων του κόμματος σας κύριε Δημητρίου και άλλων. Μην με αναγκάσετε να το κάνω. Είμαι πρόθυμος, χωρίς κανένα περιορισμό.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έμεινε η τάση απομίμησης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ήταν ερασιτέχνες οι δικοί μας, αν είναι αυτό που θες να πεις.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Με δοκτοράτα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Φτάσαμε, κύριοι, στο σημείο να αναγκάζουν υπαστυνόμο να σχίζει ταυτότητα του ΔΗ.ΚΟ, να εξασφαλίζει σε είκοσι δύο μέρες ταυτότητα του ΔΗ.ΣΥ., να προάγεται, στο χρόνο να αφυπηρετεί και ενώ βρίσκεται με προαφυπηρητική άδεια, να του δίνουν ακόμη μίαν αστέρα. Αν θέλετε ονόματα, πάλι θα σας τα πω δημόσια, κανένα πρόβλημα δεν έχω. Και έχετε αφήσει ανθρώπους που επί δεκαπέντε χρόνια ήταν και είναι υπεύθυνοι

πόλεων, τους αδικείτε και τους λέτε «Κόψε, μην πηγαίνεις στο ΔΗ.ΚΟ και κόψε λίγο την παρέα σου με τον Πιπτοκοπίτη». Αυτά είναι τα προσόντα που πρέπει να έχει κάποιος σήμερα για να προαχθεί. Δεν βλέπουν πού έχουν οδηγήσει τα πράγματα. Στη διάλυση, στην αύξηση του εγκλήματος. Και όταν κατάγγελλα εγώ μερικά πράγματα, το πήραν στραβά, βρήκαν την εύκολη λύση και μέσω κάποιων δημοσιογράφων που έλεγχαν άρχισαν να μας ονομάζουν «ρατσιστή, Λεπέν, Ζιρινόφσκι» και όταν κατάγγελλα ότι υπάρχουν πλαστογραφήσεις διαβατηρίων, υπάρχουν πλαστογραφήσεις βίζων, μέχρι που τώρα έχει βγει στην Πάφο μια βιομηχανία που κατασκευάζει μπλε διαβατήρια! Ναι, μπλε διαβατήρια, κύριοι συνάδελφοι. Εσείς οδηγήσατε μέχρι εδώ τα πράγματα με την όλη πολιτεία σας και την όλη συμπεριφορά σας. Και όταν, αν θυμάστε, αυτή η Βουλή είχε περικόψει το κονδύλι για τους τάχατε ειδικούς αστυφύλακες, ήρθατε με έξυπνο τρόπο και ξεγελάσατε αυτό το Σώμα και εξασφαλίσατε το κονδύλι. Δεν είναι σωστή πολιτική αυτή, ούτε χρηστή διοίκηση. Να σας θυμίσω, ξεγελάσατε το Σώμα ότι θέλατε αυτούς τους αστυνομικούς για φρουρούς στους δύο αερολιμένες. Σε δέκα τρεις ημέρες, από τους είκοσι δύο που προσλήφθηκαν στην Πάφο, μεταφέρατε τους δέκα τέσσερις στη Λεμεσό, πριν τις εκλογές και έμεινε ο αερολιμένας Πάφου χωρίς αυτούς τους φρουρούς που υποτίθεται αυτή η Βουλή έγκρινε και ο φορολογούμενος πολίτης πλήρωσε. Ήρθατε και δεσμευθήκατε, όταν θα προσλαμβάνατε ξανά ειδικούς αστυφύλακες να ακολουθούσατε μια διαδικασία. Δεν το κάνατε. Βρήκατε το έξυπνο φρούτο προχθές. «Ήταν οι επιλαχόντες από εκείνους που δεν πέρασαν». Αυτό μας είπατε. Και πρέπει να γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν υπάρχουν οργανικές θέσεις ειδικών αστυφυλάκων στην αστυνομία, είναι πολύ περιορισμένες και υποτίθεται ότι ο έκτακτος ειδικός αστυφύλακας προσλαμβάνεται για ένα μικρό χρονικό διάστημα και για συγκεκριμένες έκτακτες περιπτώσεις.

Θέλω όμως να φτάσω στο σοβαρότερο απ' όλα, κατά τη δική μου άποψη, για το

οποίο θα πληρώσουμε ως κοινωνία βαρύ κόστος.

Αν πιάσει κάποιος τους προϋπολογισμούς και αν προσέξει καλά -και πολλές φορές τους υπουργούς και τους βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος- έχουν αυξηθεί τα κοινωνικά επιδόματα. Έχει μελετήσει κανένας από σας, συνάδελφοι, πόσα από αυτά τα επιδόματα που δίδονται, είναι σε χωρισμένες οικογένειες που έχουν εγκαταλειφθεί από τον άνδρα; Έχει μελετήσει κανένας από σας πόσα διαζύγια υπάρχουν καθημερινά σ' αυτή τη μικρή χώρα; Πόσα απροστάτευτα παιδιά υπάρχουν; Ξέρετε πόσα κοινωνικά δράματα υπάρχουν καθημερινά; Ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, μια μικρή πόλη να διαθέτει, αν είναι δυνατό, είκοσι ένα καμπαρέ! Και εκεί, κύριοι, αντί προγράμματα εισάγουν δολώματα -δολώματα, ναι- και έχουμε καταστρέψει την κοινωνία μας. Δεν το βλέπουμε γιατί πιθανόν να μη μας επηρεάζει εμάς. Αλλά, μη μου πεις κανένας από τους συναδέλφους ότι τακτικά δεν τους επισκέπτονται γυναίκες ή συγγενικά πρόσωπα αυτών των περιπτώσεων και τα δράματα τα οποία έχουν δημιουργηθεί. Οπότε, ειλικρινά, θα πρέπει το κράτος, αμείλικτα, και εγώ πιστεύω ότι θα έχει τη στήριξη και της Βουλής, αλλά και της κοινωνίας, ας δυσαρεστήσουμε μερικούς και ας αφήσουμε μερικούς να παραπονιούνται ότι είναι η δουλειά και η ζήση τους. Και μια νύκτα σχεδόν να φτάσω να εγκληματήσω όταν άκουσα κάποιον να λέει "μα, η δική μας η δουλειά είναι λειτούργημα". Έγινε και λειτούργημα τώρα το καμπαρέ! Είναι λειτούργημα!

Οπότε ειλικρινά, αν δε λάβουμε μέτρα, η κοινωνία μας θα κλάψει πικρά και δε θα είμαστε και εμείς με λιγότερες ευθύνες για όλα αυτά τα πράγματα.

Τελειώνω. Ναι, όπως είχα πει στην αρχή, η θέση μας είναι αυτή την οποία ανέπτυξε ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, ότι τους προϋπολογισμούς, παρά την έντονη αντίδρασή μας, θα τους ψηφίσουμε. Δε θα ψηφίσουμε κονδύλια που, κατά τη δική μας άποψη, δεν τα εγκρίνουμε. Αλλά σε καμιά περίπτωση, κύριε Υπουργέ των Οικονομικών και κύριοι του κυβερνώντος κόμματος, μην το εκλάβετε, σε καμιά

απολύτως περίπτωση, ότι με αυτή την ψήφο μας ή σας στηρίζουμε ή σας υποστηρίζουμε ή γινόμαστε συνένοχοι της δικής σας οικονομικής φιλοσοφίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πιπτοκοπίτη. Η επαναστατική σας ομιλία σας έχει αποζημιώσει, πιστεύω, με την τόση μεγάλη παρουσία που έχουμε σήμερα από βουλευτές και ξένους.

Αγαπητοί συνάδελφοι, βρίσκεται σήμερα μαζί μας παρακολουθώντας τις εργασίες του σώματος αντιπροσωπία της Μικτής Επιτροπής (Γερουσίας-Βουλής) Τουρισμού, Αθλητισμού και Ψυχαγωγίας ενός φιλικού κοινοβουλίου, του Ιρλανδικού Κοινοβουλίου, αποτελούμενη από τον πρόεδρο της επιτροπής κ. Michael Ferris, την αντιπρόεδρο κ. Mary Coughlan, τα μέλη κ. Bernard Allen, Breeda Moynihan-Cronin, Matt Brennan, Ernie Caffrey και την κ. Bernie Maguire, γραμματέα της επιτροπής. Η αντιπροσωπία πραγματοποιεί τριήμερη επίσκεψη εργασίας στην Κύπρο. Εύχομαι εκ μέρους όλων μας ευχάριστη, παραγωγική παραμονή στην Κύπρο και καλωσορίσατε. Welcome to Cyprus.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο συνάδελφος Στέλιος Γερασίμου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαστε εδώ και συμμετέχουμε σε μια από τις πιο σημαντικές ετήσιες λειτουργίες αυτού του σώματος, που είναι η συζήτηση των προϋπολογισμών που κατέθεσε η κυβέρνηση. Αυτή η συζήτηση, μαζί με τη διεξοδική εξέταση των προϋπολογισμών στην

αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή με την παρουσία των υπουργών και των υπηρεσιακών παραγόντων, είναι πολύ σημαντική, γιατί ακόμα κι αν δεν οδηγεί σε άμεσες αλλαγές, δίνει την ευκαιρία, ώστε η πολιτική στους επιμέρους τομείς να εμπλουτίζεται με νέες ιδέες που στο επόμενο ή τα επόμενα έτη να μπορούν να υιοθετηθούν. Η εκτελεστική εξουσία έδειξε ότι είναι έτοιμη να ακούσει την καλόπιστη κριτική και να τη λάβει σοβαρά υπόψη. Ως εκ τούτου μηδενιστικές προσεγγίσεις με στείρο αντιπολιτευτικό πνεύμα στις ομιλίες μας, πέρα από ένα πρόσκαιρο και αμφίβολο μικροπολιτικό όφελος, καμιά ουσιαστική βελτίωση δεν προάγουν και ούτε εξυπηρετούν τις προσδοκίες του λαού.

Άλλοι συνάδελφοι αναφέρθηκαν και άλλοι θα αναφερθούν διεξοδικά στους διάφορους τομείς. Εγώ θα ήθελα να αναφερθώ πιο ειδικά στα θέματα της αγροτικής πολιτικής και περιβάλλοντος και να παραθέσω τις δικές μου θέσεις, σκέψεις και εκτιμήσεις.

Κάθε αναφορά στην αγροτική πολιτική και ιδιαίτερα στο γεωργοκτηνοτροφικό τομέα πρέπει να γίνεται έχοντας πάντα υπόψη τις ιδιαιτερότητες του τομέα και τα προβλήματα που αυτός αντιμετωπίζει. Προβλήματα που άλλα είναι χρόνια και συσσωρεύτηκαν μέσα από μια μακρά κοινωνικοοικονομική ζωή του τόπου και άλλα άμεσα που δημιουργούνται από την έκθεση και την αποκλειστική εξάρτηση του τομέα από τις απρόβλεπτες καιρικές συνθήκες και αντιξοότητες.

Στα πρώτα σίγουρα οι λύσεις δεν είναι εύκολες, αλλά απαιτούν μια επίμονη, επίπονη, μακρόχρονη, συντονισμένη και προγραμματισμένη προσπάθεια, καθώς σχετίζονται με θεσμούς, καταστάσεις, συμπεριφορές και νοοτροπίες που δεν αλλάζουν εύκολα από τη μια μέρα στην άλλη.

Στα δεύτερα οι λύσεις πρέπει να είναι άμεσες και χωρίς χρονοτριβή, γιατί σχετίζονται άμεσα με το εισόδημα του αγρότη και με τη δυνατότητα που πρέπει να του

δοθεί, για να συνεχίσει την άσκηση του επαγγέλματός του.

Επιπλέον, η προσδοκώμενη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση επιβάλλει τον εκσυγχρονισμό του τομέα και την αυτοδύναμη ανάπτυξή του, υπό το φως της νέας δυναμικής κατάστασης πραγμάτων. Η πορεία του εκσυγχρονισμού λαμβάνει σοβαρά υπόψη τα ευρωπαϊκά πρότυπα και στοχεύει στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων που προδιαγράφονται. Με άλλα λόγια επιχειρείται μια σταδιακή εισαγωγή της ευρωπαϊκής διάστασης σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης της αγροτικής πολιτικής. Έχουν ήδη ετοιμαστεί και υιοθετηθεί νομοθετήματα για ευθυγράμμιση μας με τη γεωργική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρατεταμένη όμως ανομβρία και οι άλλες φυσικές αντιξοότητες παρεμβάλλουν πρόσθετα προβλήματα στην προσπάθεια για εκσυγχρονισμό. Προβλήματα, που είτε αναφέρονται στην ανάγκη να διατεθούν πρόσθετα μεγάλα χρηματικά ποσά υπό μορφή αποζημιώσεων και οικονομικών ενισχύσεων για απάμβλυση των επιπτώσεων της ανομβρίας και των θεομηνιών είτε σχετίζονται με τη δικαιολογημένη υπό τις περιστάσεις απροθυμία ή και αδυναμία του αγροτικού κόσμου να ανταποκριθεί στο πρόγραμμα επενδύσεων για εκσυγχρονισμό του τομέα και την τήρηση από αυτόν μιας στάσης αναμονής.

Επίσης, η Κύπρος με την υπογραφή της συμφωνίας της GATT για τη δημιουργία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου έχει αναλάβει δεσμεύσεις για σταδιακή φιλελευθεροποίηση του καθεστώτος των εισαγωγών γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα να δημιουργούνται συνθήκες άνισου ανταγωνισμού στην κυπριακή αγορά.

Η κυβέρνηση λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη αυτά τα δεδομένα θεώρησε αναγκαία την εφαρμογή μέτρων στήριξης με σκοπό τη διασφάλιση ενός ικανοποιητικού εισοδήματος για τους γεωργοκτηνοτρόφους με στόχο να παραμείνουν στο επάγγελμα.

Τα μέτρα αυτά τα οποία εφαρμόζονται από το 1996 και καλύπτονται από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου θα συνεχίσουν να εφαρμόζονται και φέτος και καλύπτουν όλο το φάσμα της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής. Η μεγάλη διαφορά που υπάρχει μεταξύ της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ό,τι αφορά το επίπεδο κρατικής στήριξης του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα με τις συνεπακόλουθες πιέσεις που συνεπάγεται η σταδιακή φιλελευθεροποίηση του εμπορίου καθώς και οι επιπτώσεις από την εντεινόμενη προσπάθεια για έγκαιρη εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, αναγκάζει την κυβέρνηση να εξακολουθήσει την εφαρμογή μέτρων στήριξης καθώς και τη διεύρυνση των μέτρων για μια αποδοτική γεωργία, ικανή να ανταποκριθεί στις ανάγκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και της παγκόσμιας αγοράς.

Η αρμόδια υπουργική επιτροπή καθορίζει την έναρξη ή μη ενός μέτρου χρησιμοποιώντας ως κριτήρια τις μελλοντικές προοπτικές ενός εκάστου των γεωργοκτηνοτροφικών κλάδων, καθώς και την ανταγωνιστικότητα και βιωσιμότητα κάτω από συνθήκες ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης κριτήριο θεωρείται το επίπεδο στήριξης που εφαρμόζεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οι επιπτώσεις του στην κυπριακή γεωργία πριν και μετά την ένταξη καθώς και τις αναμενόμενες μεταβολές/μεταρρυθμίσεις της κοινής αγροτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιπτώσεις πάνω στη μελλοντική βιωσιμότητα των διαφόρων προϊόντων/κλάδων.

Το πρόγραμμα στήριξης παρουσιάζει φέτος πρόνοια ύψους £10 εκατομμυρίων, ενώ πέρσι ήταν μόλις £8 εκατομμύρια. Από το 1996 μέχρι σήμερα έχουν διατεθεί £30 εκατομμύρια. Επιπλέον υπάρχει και η πρόταση της κυβέρνησης για £3 επιπρόσθετα εκατομμύρια επιπρόσθετα ως αντιστάθμισμα της αύξησης της τιμής των πετρελαιοειδών που επιβαρύνει τον τομέα.

Έτσι κάθε αναφορά στις μειωμένες ή και αρνητικές επιδοτήσεις του τομέα τα τελευταία χρόνια για υποστήριξη της θέσης ότι ο αγροτικός τομέας εγκαταλείπεται είναι

τουλάχιστον παραπλανητική. Είναι παραπλανητική και δεν πείθει, αφού όλοι γνωρίζουμε πως η προηγούμενη καλλιεργητική περίοδος άρχισε με χωρίς ροή στα φράγματα κάτι που επέβαλε τη λήψη οδυνηρών μέτρων ανάμεσα στα οποία ήταν και οι περικοπές του νερού για τις αρδεύσεις. Είναι παραπλανητική ακόμα, γιατί παρουσιάζεται η στασιμότητα στις εξαγωγές σαν αδυναμία της κυβέρνησης, όταν όλοι γνωρίζουμε πως η παραγωγή βασικών εξαγωγίμων προϊόντων εκμηδενίστηκε από αντίξοες και απρόβλεπτες φυσικές αιτίες.

Από τη μέχρι σήμερα εφαρμογή των μέτρων στήριξης που εφάρμοσε η φιλαγοτική πολιτική της κυβέρνησης ικανοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό οι ανάγκες που έχουν δημιουργηθεί από την παγκοσμιοποίηση της διεθνούς οικονομίας και πρόσφεραν ουσιαστική εισοδηματική στήριξη στους γεωργοκτηνοτρόφους. Σημαντικά επίσης ωφελήθηκαν από τις επιδοτήσεις που αφορούν κατά χάρη οικονομική βοήθεια για την αντιμετώπιση αντίξοων καιρικών συνθηκών.

Το δεύτερο σχέδιο που εφαρμόζεται στην όλη προσπάθεια εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης του γεωργικού τομέα είναι το ενοποιημένο σχέδιο για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας το οποίο αποβλέπει στη σφαιρική αντιμετώπιση των προβλημάτων της κτηνοτροφίας και τον εκσυγχρονισμό των κτηνοτροφικών μονάδων με ταυτόχρονη αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών και χωροταξικών προβλημάτων. Οι δαπάνες του σχεδίου αυτού έχουν διπλασιαστεί.

Επίσης το σχέδιο για την αναδιάρθρωση των εσπεριδοειδών και των φυλλοβόλων οπωροφόρων δέντρων αποβλέπει στο να δώσει ικανοποιητικά κίνητρα στους καλλιεργητές να αντικαταστήσουν προβληματικές, μη παραγωγικές φυτείες με άλλες ποικιλίες και είδη με καλύτερες προοπτικές, στα πλαίσια οπωσδήποτε των προσπαθειών να καταστήσουμε τους τομείς της αγροτικής μας οικονομίας ανταγωνιστικούς στο νέο περιβάλλον που διαμορφώνεται.

Το ποσό των £61 εκατομμυρίων που δαπανήθηκαν κατά το 1999 ωφελήθηκαν αγελαδοτρόφοι, αιγοπροβατοτρόφοι, χοιροτρόφοι, τυροκόμοι, μελισσοκόμοι καθώς και οι καλλιεργητές πατατών, σιτηρών, εσπεριδοειδών, φυλλοβόλων δέντρων, αμπελιών, χαρουπιών, καπνών, μπανανών, πεπονοειδών, λαχανικών, κερασιών, φιστικιών και αμυγδάλων.

Στο σημείο αυτό θέλω να πω ότι στην ομιλία του ο κ. Μαυροκορδάτος ανέφερε ότι οι πατατοκαλλιεργητές είχαν πάρει £8 εκατομμύρια αντί £13 εκατομμύρια. Όπως φαίνεται ο κ. Μαυροκορδάτος έπρεπε να γνωρίζει ότι η παραχωρηθείσα βοήθεια επετεύχθη μετά από διαπραγματεύσεις των αγροτικών οργανώσεων και των αρμοδίων υπουργών και το είχαν αποδεχθεί.

Επίσης ο κ. Πιπτοκοπίτης είχε αναφερθεί στις χωματερές. Σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να αναφερθώ γιατί η χωματερή λειτουργεί, όταν υπάρχει υπερπαραγωγή κάποιων γεωργικών προϊόντων. Αυτά τα πλεονάσματα ρίχνονται στις χωματερές για να αυξηθεί το εισόδημα του αγρότη με το να διατεθεί το υπόλοιπο μέρος σε ικανοποιητικές τιμές, ούτως ώστε οι γεωργοί, οι παραγωγοί να έχουν ένα αυξημένο εισόδημα.

Σίγουρα πρόθεσή μου δεν είναι να απαριθμήσω όλες τις βελτιώσεις που εισήξε η παρούσα κυβέρνηση για υποβοήθηση του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα. Δεν ανέφερα τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου του αγροτοπιστωτικού συστήματος που είχε ως αποτέλεσμα να αρθούν χρόνια προβλήματα και να αυξηθεί η έκδοση των δανείων, η οποία σε προηγούμενα χρόνια ήταν πολύ χαμηλή. Δεν αναφέρθηκα στις βελτιώσεις στην εφαρμογή του αναδασμού που είχαν ως αποτέλεσμα την υπερπήδηση χρόνιων προβλημάτων και την προώθηση του σχεδίου. Δεν ανέφερα την ώθηση για γεωργική έρευνα τόσο μέσω της εντατικοποίησης του ερευνητικού έργου του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών, αλλά και μέσω άλλων φορέων όπως είναι το Συμβούλιο Έρευνας και η συνεργασία με το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Ανάπτυξης της Ελλάδας και τόσα άλλα.

Δεν ανέφερα τέλος την πρόταση για επέκταση της ιχθυοκαλλιέργειας που βρίσκεται ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου καθώς και τα σχέδια και προγράμματα των κτηνιατρικών υπηρεσιών, τα οποία στοχεύουν στην προστασία της δημόσιας υγείας, την προστασία των ζώων καθώς και την αποτροπή της εισόδου νέων ασθενειών, το σχέδιο σήμανσης ζώων ως επίσης την περαιτέρω οικονομική ενίσχυση του τομέα γεωργικής ασφάλισης.

Περιβάλλον

Στόχος της κυβέρνησης είναι η εναρμόνιση της νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο μέχρι το 2003 και υπολογίζεται να δαπανηθεί ποσό £500 εκατομμύρια κατά τα επόμενα δεκαπέντε χρόνια. Η διαπίστωση ότι η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί βασική αρχή για την εξασφάλιση μιας διαρκούς και σταθερής ανάπτυξης έχει οδηγήσει την κυβέρνηση στην ενσωμάτωση στους προϋπολογισμούς ειδικών προνοιών για αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

Βασική επιδίωξη της κυβέρνησης θα παραμείνει και φέτος η αναβάθμιση του περιβάλλοντος με την ορθολογιστική χρήση των φυσικών πόρων και ειδικότερα τη διατήρηση και την προστασία των στοιχείων εκείνων του φυσικού περιβάλλοντος τα οποία συμβάλλουν στην ανέλιξη της ποιότητας ζωής. Ως εκ τούτου οι τεθέντες αναπτυξιακοί στόχοι θα προωθηθούν με τρόπο που να συγκεράζουν τις επιδιώξεις αυτές, καθώς και όλες τις άλλες παραμέτρους που καθορίζουν την ποιότητα ζωής στην Κύπρο. Θα προωθηθούν εντός του 2000 νομοθεσίες που θα προέλθουν από το προσχέδιο του νόμου πλαισίου για το περιβάλλον που αφορούν νόμο πλαίσιο και προστασία της φύσης, διαχείριση αποβλήτων και εκτίμηση επιπτώσεων στο περιβάλλον καθώς και τροποποιήσεις υφιστάμενων νόμων.

Αναλυτικά, μέσα στα πλαίσια εναρμόνισης η κυβέρνηση στοχεύει:

α. Στην εναρμόνιση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και πρακτικής και στην

υιοθέτηση παρόμοιων μηχανισμών με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- β. Στην προστασία της φύσης και εξοικονόμηση των φυσικών παραγωγικών πόρων, ιδιαίτερα των μη ανανεώσιμων.
- γ. Στην προστασία της βιολογικής ποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.
- δ. Στην αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών και στη βελτίωση του περιβάλλοντος όπου αυτό έχει υποβαθμιστεί καθώς και
- ε. Στην ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση του κοινού και την ενεργό συμμετοχή του στη διαμόρφωση της περιβαλλοντικής πολιτικής.

Σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο νόμος της προστασίας του περιβάλλοντος θεωρείται ως η ύψιστη υποχρέωση και προνοεί επιβολή πολλών περιορισμών στον τρόπο χρήσης γης. Δίδεται έμφαση στην περιβαλλοντική προστασία και απαγορεύονται οποιεσδήποτε αναπτύξεις οι οποίες θα μπορούσαν να είναι επιβλαβείς στο περιβάλλον.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Τον αναμένουμε έξι χρόνια, κύριε συνάδελφε, το νόμο.

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Επίσης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για περιβαλλοντικές μελέτες στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στοχεύει στην αποφυγή του κινδύνου τυχών μειζόνων ατυχημάτων από εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν επικίνδυνες ουσίες και στον περιορισμό των συνεπειών τους στον άνθρωπο και το περιβάλλον, εξασφαλίζοντας ψηλά επίπεδα προστασίας σε ολόκληρη την κοινότητα με ένα διαρκή και αποτελεσματικό τρόπο. Σύμφωνα με το άρθρο 12 η οδηγία τονίζει τη διατήρηση των κατάλληλων αποστάσεων μεταξύ τέτοιων εγκαταστάσεων και κατοικημένων περιοχών ή περιοχών με φυσικές ιδιαιτερότητες.

Επιβάλλεται λοιπόν η πιστή παρακολούθηση της ευρωπαϊκής πολιτικής στον

τομέα του περιβάλλοντος και της σταδιακής συμμόρφωσης προς τις ευρωπαϊκές οδηγίες και κανονισμούς.

Η αναβάθμιση της κρατικής μέριμνας τόσο για τον αγρότη όσο και για την προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος είναι εμφανής. Σε καμιά περίπτωση δε θα ισχυριστώ ότι με όσα η παρούσα κυβέρνηση έπραξε για τον αγροτικό τομέα λύθηκαν όλα τα προβλήματα. Έχω βαθιά επίγνωση των προβλημάτων του τομέα και καλώ όλους να εγκύψουμε και εμείς στα προβλήματα του αγρότη και χωρίς μηδενιστική διάθεση να υποδείξουμε τομείς και να εισηγηθούμε μέτρα όπου χρειάζεται βελτίωση, ώστε ο αγρότης να κρατηθεί και να συνεχίσει το έργο του.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Στέλιου Γερασίμου τον προεδρεύοντα αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Ν. Μουσιούτσας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Καλώ στο βήμα το βουλευτή του ΑΚΕΛ κ. Κώστα Παπακώστα.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα αναφερθώ στα προβλήματα της αστυνομίας του σήμερα και στις επιπτώσεις τους και θα εισηγηθώ διορθωτικά μέτρα, με την ελπίδα ότι θα τύχουν θετικής αντίκρισης από μέρους των αρμοδίων, για να απαλλαγεί επί τέλους η αστυνομία από τα προβλήματα που την ταλανίζουν. Με τυμπανοκρουσίες, κραυγές και πυροτεχνήματα τα προβλήματα δεν επιλύονται. Χρειάζεται πάνω απ' όλα γνήσια πολιτική βούληση, μεθοδικότητα και αποφασιστικότητα από μέρους της κυβέρνησης και των αρμοδίων.

Η αδυναμία της αστυνομίας να πατάξει το έγκλημα, η αναξιοκρατία, τα κρούσματα σήψης και διαφθοράς στο αστυνομικό σώμα, η παραδοχή του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης περί πέμπτης φάλαγγας στην αστυνομία, οι φιάσκο αστυνομικές

επιχειρήσεις για διαφήμιση και αυτοπροβολή, οι οργανωμένες διαρροές στις εξετάσεις, η αυθαιρεσία και ο εσιθελισμός, το κουκούλωμα υποθέσεων, η σεξουαλική παρενόχληση γυναίκας αστυνομικού από αξιωματικό προϊστάμενό της, τα νυχτοπερπατήματα αστυνόμου και άλλα πολλά, είναι στοιχεία που πολύ εύλογα συνέτειναν στη διαμόρφωση αρνητικής εικόνας για την αστυνομία.

Η αρνητική αυτή εικόνα της αστυνομίας κλόνισε την εμπιστοσύνη του κοινού προς αυτήν, με αρνητικές επιπτώσεις στην πρόληψη και εξιχνίαση του εγκλήματος. Και δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι δημοσκόπηση της «ΑΜΕΡ» του Μάρτη του 1999 για την εφημερίδα «Πολίτης» δείχνει ότι στο 88% του κυπριακού κοινού είναι εμπεδωμένη η πεποίθηση ότι έχουμε μια διεφθαρμένη αστυνομία και στο 72% του κοινού ότι η αστυνομία είναι αναμεμειγμένη στο οργανωμένο έγκλημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα αναφερθώ σε συντομία στα αίτια και αιτιατά που κατά την άποψή μου δημιούργησαν τη ζοφερή αυτή εικόνα της αστυνομίας και την κατάντησαν αναποτελεσματική και αδύναμη να πατάξει την καλπάζουσα εγκληματικότητα.

Με την ανάληψη της διακυβέρνησης του τόπου από την παρούσα κυβέρνηση (1993), ο Πρόεδρος κ. Κληρίδης με την πρώτη του πράξη, που ήταν και προεκλογική του δέσμευση, φρόντισε με την επαναφορά των εξήντα δύο να ανταμείψει και τα επίορκα εκείνα μέλη της αστυνομίας που αποδεδειγμένα συνέβαλαν στην κατάλυση της Δημοκρατίας με τη συμμετοχή τους στην εγκληματική οργάνωση ΕΟΚΑ Β΄ και το προδοτικό πραξικόπημα του Ιούλη του 1974. Η παράνομη, απαράδεκτη και υβριστική για τη Δημοκρατία και τον πολύπαθο λαό μας αυτή πράξη προκάλεσε οργή, αγανάκτηση και απογοήτευση και στις τάξεις του αστυνομικού σώματος και ειδικότερα στα μέλη εκείνα που αντιστάθηκαν ενάντια στην παρανομία της ΕΟΚΑ Β΄ και στο επάρατο πραξικόπημα για την επικράτηση της Δημοκρατίας.

Κυβερνώντες και παρακοιμώμενοι, δεν αρκέστηκαν μόνο σ' αυτή τους την άνομη και υβριστική πράξη. Στην προσπάθειά τους να θέσουν υπό τον κομματικό τους έλεγχο την αστυνομία μηχανεύθηκαν σχέδια άλωσής της με τη μέθοδο των αναξιοκρατικών προσλήψεων, προαγωγών, τοποθετήσεων και μεταθέσεων, με σκοπό την προώθηση και το βόλεμα ημετέρων σε βάρος καταξιωμένων και ευσυνειδήτων στο καθήκον μελών, με αποτέλεσμα να πλήξουν ανεπανόρθωτα το κύρος, το ηθικό και την αξιοπιστία της δύναμης και να την καταντήσουν αναποτελεσματική.

Πέραν της πάγιας τακτικής καταξιωμένα στελέχη και αστυφύλακες (μη ημέτεροι) να παραγνωρίζονται, ενώ την ίδια στιγμή οι ημέτεροι να ευεργετούνται, η ηγεσία της αστυνομίας εδώ και τρία χρόνια ακολουθεί μια αυθαίρετη, εστιθελική, απαράδεκτη και σκανδαλώδη τακτική, ειδικότερα σ' ό,τι αφορά τους αναπληρωματικούς διορισμούς, την πρόσληψη ειδικών αστυφυλάκων, τις κατά χάριν προαγωγές, τα κεκτημένα δικαιώματα των αστυνομικών και το εξειδικευμένο προσωπικό.

Αναπληρωματικοί διορισμοί

Κατά παράβαση του Κανονισμού 14 των περί Αστυνομίας Γενικών Κανονισμών, έχουν διοριστεί και υπηρετούν σήμερα στην αστυνομία ως υπεράριθμοι των οργανικών θέσεων και χωρίς να αναπληρούν κανέναν, 263 αναπληρωτές λοχίες, 38 αναπληρωτές υπαστυνόμοι και 31 αναπληρωτές ανώτεροι υπαστυνόμοι, αριθμοί που αποτελούν το 1/3 και πλέον των αντίστοιχων οργανικών θέσεων, (332 αναπληρωτές έναντι 929 αντίστοιχων οργανικών θέσεων). Το οικονομικό κόστος των αναπληρωτικών διορισμών ανέρχεται στο ποσό των £60,000 λιρών περίπου το χρόνο. Και είναι για να διερωτάται κανείς, από ποιο κονδύλι πληρώνονται οι επηρεαζόμενοι, αφού στον προϋπολογισμό της αστυνομίας δεν υπάρχει τέτοια πρόνοια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι αναπληρωτικοί διορισμοί γίνονται απευθείας από τον Αρχηγό Αστυνομίας κατά το δοκούν, χωρίς αντικειμενικά και αξιοκρατικά κριτήρια

επιλογής που να περνούν μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες. Πέραν τούτου, οι κατέχοντες αναπληρωματικό βαθμό έχουν προβάδισμα στις εκάστοτε προαγωγές, πράγμα που συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος των άλλων υποψηφίων και εν πολλοίς αρχαιοτέρων, που δεν κατέχουν αναπληρωματικό βαθμό, με επακόλουθο την διασάλευση της ιεραρχίας και της πειθαρχίας.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι, ενώ στους νέους περί Αστυνομίας Κανονισμούς που βρίσκονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για μελέτη, η αστυνομία προτείνει την κατάργηση του θεσμού του Αναπληρωτή Λοχία, την ίδια στιγμή ο Αρχηγός Αστυνομίας προβαίνει απλόχερα, αυθαίρετα και εσσιθελικά σε αναπληρωματικούς διορισμούς.

Ειδικό αστυφύλακες

Μέχρι το τέλος του 1999 υπηρετούσαν στην αστυνομία 364 ειδικοί αστυφύλακες, που προσλήφθηκαν στην πλειοψηφία τους με διάτρητες διαδικασίες. Διευκρινίζεται ότι μέχρι το 1992 υπηρετούσαν μόνο 64 ειδικοί αστυνομικοί, από τους οποίους οι 40 περίπου προσλήφθηκαν για φρούρηση των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου.

Σκοπός της πρόσληψης ειδικών αστυνομικών στην αστυνομία ήταν η εκτέλεση καθηκόντων φρούρησης των αεροδρομίων, πρεσβειών και άλλων κρατικών εγκαταστάσεων, για να απαλλαγούν οι μόνιμοι αστυνομικοί από τέτοια καθήκοντα και να αναλάβουν καθήκοντα αστυνόμευσης.

Δυστυχώς όμως λόγω κομματικών και άλλων σκοπιμοτήτων παρουσιάζεται σήμερα το φαινόμενο ειδικοί αστυνομικοί με στοιχειώδη αστυνομικά προσόντα να υπηρετούν σε ουσιώδεις υπηρεσίες και να εκτελούν καθήκοντα αστυνόμευσης, ενώ μόνιμοι αστυνομικοί με αστυνομικά προσόντα και εμπειρίες συνεχίζουν να εκτελούν καθήκοντα φρουρών. Το φαινόμενο αυτό είναι έκδηλα αντιδεοντολογικό, αντιπαραγωγικό και ασυμβίβαστο με τη χρηστή διοίκηση και το καλώς νοούμενο

συμφέρον της υπηρεσίας.

Σε ότι αφορά τον αριθμό των ειδικών αστυνομικών παρουσιάζεται το εξής παράδοξο: Ενώ μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 1999 προσλήφθηκαν και υπηρετούν 364 ειδικοί αστυνομικοί, στο επεξηγηματικό υπόμνημα του προϋπολογισμού της αστυνομίας για το 2000 αναφέρεται ότι η ζητούμενη πίστωση θα διατεθεί για την κάλυψη της μισθοδοσίας 513 ειδικών αστυνομικών. Το ερώτημα που εγείρεται, κύριοι συνάδελφοι, είναι μήπως τα παραπλανητικά αυτά στοιχεία στοχεύουν στην εξασφάλιση επιπρόσθετων κονδυλίων με απώτερο σκοπό το βόλεμα και άλλων ημετέρων. Εάν το γεγονός αυτό συνιστά ή όχι ενσυνείδητη παραπλάνηση της Βουλής για λόγους σκοπιμότητας, το αφήνω στην κρίση σας.

Πρόσφατα (3.1.2000) ο Αρχηγός της Αστυνομίας αυθαίρετα και ετσιθελικά προέβη στην πρόσληψη 106 ειδικών αστυνομικών (77 ανδρών και 29 γυναικών) με διάτρητες διαδικασίες και χωρίς γραπτές εξετάσεις κατά παράβαση του Νόμου 38(II) του 98 που ομόφωνα ψήφισε αυτή η Βουλή και που καθορίζει ότι η οποιαδήποτε πρόσληψη ειδικών αστυνομικών θα γίνεται σύμφωνα και με βάση τις διαδικασίες πρόσληψης των αστυφυλάκων. Ταυτόχρονα όμως τίθεται και το βασανιστικό ερώτημα: Οι νεοπροσληφθέντες από ποιο κονδύλι θα πληρώνονται και ποιες ανάγκες καλύπτουν, αφού ο προϋπολογισμός για το 2000 ακόμη δεν έχει ψηφισθεί από τη Βουλή; Εκτός αν αυτό το οποίο είχα πει προηγούμενα είναι γεγονός, ότι δηλαδή έχουν τα χρήματα κατά παραπλάνηση της Βουλής.

Και στις δύο περιπτώσεις (αναπληρωματικοί διορισμοί και ειδικοί αστυφύλακες) είναι καταφανής και διάχυτη, κύριοι συνάδελφοι, η κατάχρηση εξουσίας από μέρος του Αρχηγού Αστυνομίας. Ο ετσιθελισμός και η ασέβεια που ο Αρχηγός Αστυνομίας επέδειξε προς την Βουλή δεν έχει όρια. Η απάντηση της Βουλής στη στάση αυτή δεν πρέπει να είναι άλλη από την καταψήφιση του κονδυλίου για ειδικούς αστυνομικούς

(Άρθρο 109 του Κεφαλαίου Αστυνομία του Προϋπολογισμού) και καλώ όλες τις πλευρές της Βουλής να το πράξουν. Παράλληλα, καλώ τη Γενικό Ελεγκτή και το Γενικό Εισαγγελέα να επέμβουν ο καθένας στον τομέα των αρμοδιοτήτων του, γιατί πέρα από την καταφανή διασπάθιση δημοσίου χρήματος και κατάχρηση εξουσίας θα πρέπει να εξεταστεί και η ευθύνη του Αρχηγού Αστυνομίας για τις ενέργειές του κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Κατά χάριν προαγωγές

Οι κατά χάριν προαγωγές είναι ακόμα ένα πρόβλημα που ταλανίζει την αστυνομία τα τελευταία χρόνια, το οποίο αγγίζει τα όρια του σκανδάλου. Οι προαγωγές αυτές δίδονται επιλεκτικά κατά την ημέρα της αφυπηρέτησης με μοναδικό κριτήριο την κομματική ταυτότητα, για να εξασφαλίσουν στους επηρεαζόμενους αυξημένο εφάπαξ και αυξημένη σύνταξη, με συνεπακόλουθο το κράτος να επιβαρύνεται με πολλές χιλιάδες λίρες και ταυτόχρονα να δημιουργείται δυσμενής διάκριση ανάμεσα στα μέλη της αστυνομίας.

Κεκτημένα δικαιώματα των αστυνομικών

Η ηγεσία της αστυνομίας και το αρμόδιο υπουργείο καταπατούν και στερούν από τα μέλη της αστυνομίας κεκτημένα δικαιώματα, τα οποία έχουν κερδίσει κατά καιρούς μέσα από διαπραγματεύσεις και νόμιμες διαδικασίες, όπως είναι το θέμα των υπερωριών και το θέμα του επιδόματος βάρδιας. Τα κεκτημένα δικαιώματα των αστυνομικών (υπερωρίες – επίδομα βάρδιας) δεν πρέπει να καταπατούνται, γιατί είναι φυσικό να παράγουν δυσφορία, αγανάκτηση, πτώση του ηθικού, διασάλευση της πειθαρχίας κ.ά., με δυσμενείς επιπτώσεις στην αφοσίωση στο καθήκον και στην απόδοσή τους.

Εξειδικευμένο Προσωπικό

Ένα πολύ σοβαρό θέμα που εδώ και μερικά χρόνια ταλανίζει την αστυνομία είναι

το υπαρκτό πρόβλημα ανέλιξης του εξειδικευμένου προσωπικού.

Ο θεσμός του εξειδικευμένου προσωπικού τέθηκε σε εφαρμογή στην αστυνομία από το 1990, για να καλύψει ανάγκες στελέχωσης των νεοσύστατων τότε εξειδικευμένων υπηρεσιών της αστυνομίας (αεροπορική πτέρυγα, λιμενική και ναυτική αστυνομία, τηλεπικοινωνίες, τμήμα μηχανογράφησης κ.λπ.).

Σήμερα υπηρετούν στην αστυνομία 50 περίπου πτυχιούχοι σε εξειδικευμένες θέσεις. Παρουσιάζεται όμως το εξής παράδοξο φαινόμενο, που κατά την άποψή μου παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης και δημιουργεί προϋποθέσεις εξειδικευμένου προσωπικού «δύο ταχυτήτων». Δηλαδή όσοι διορίστηκαν κατά τα έτη 1990 – 1996, τοποθετήθηκαν στην κλίμακα Α8 (Λοχία) και Α9 (Υπαστυνόμου). Όσοι διορίστηκαν όμως το έτος 1997 τοποθετήθηκαν στις συνδυασμένες κλίμακες 9-10-12 και μάλιστα κατά παράβαση του κανονισμού 10 των περί Αστυνομίας Γενικών Κανονισμών, ο οποίος ρητά καθορίζει το διορισμό σε εξειδικευμένη θέση μέχρι το βαθμό του Ανώτερου Υπαστυνόμου (κλίμακα Α10).

Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιας παρανομίας είναι η εξής περίπτωση που συνιστά σκάνδαλο: Πτυχιούχος (ηλεκτρονικός) διορίστηκε στις 2.4.97 με το βαθμό του υπαστυνόμου (κλίμακα Α9) και τοποθετήθηκε στον κλάδο τηλεπικοινωνιών της αστυνομίας. Στις 27.1.98 -περίπου εννιά μήνες μετά- αναβαθμίστηκε αυθαίρετα και ετσιθελικά από τον Αρχηγό της Αστυνομίας με την έγκριση του υπουργού στο βαθμό του αστυνόμου Β΄ (Κλίμακα Α12) κατά παράβαση του κανονισμού 10 των περί Αστυνομίας Γενικών Κανονισμών. Και το παραδοξότερο, πρόσφατα τοποθετήθηκε ως υπεύθυνος των κεντρικών αποθηκών της Αστυνομίας, που καμιά σχέση δεν έχει με το σκοπό και τους όρους διορισμού του.

ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Και τώρα, κύριοι συνάδελφοι, θα παραθέσω σειρά διορθωτικών μέτρων με την

ελπίδα ότι θα τύχουν θετικής αντιμετώπισης από μέρους των αρμοδίων.

Εκπαιδευτικό σύστημα

Από το 1990, η Αστυνομική Σχολή αναβαθμίστηκε σε Αστυνομική Ακαδημία. Η αναβάθμιση όμως αυτή, όσο κι αν διαφημίστηκε, δεν άλλαξε και πολλά πράγματα. Γι' αυτό πρέπει η Ακαδημία, η οποία αποτελεί το μοναδικό κέντρο εκπαίδευσης των μελών της αστυνομίας, να βελτιώσει ακόμη περισσότερο την προσφερόμενη εκπαίδευση με πιο αναβαθμισμένο πρόγραμμα σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Παράλληλα θα πρέπει να δοθούν ευκαιρίες περαιτέρω επιμόρφωσης των Αστυνομικών Εκπαιδευτών που διδάσκουν αστυνομικά θέματα στην Αστυνομική Ακαδημία. Είναι καιρός να γίνουν σοβαρές σκέψεις για δημιουργία Σχολής Αξιωματικών και να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην εκπαίδευση και επιμόρφωση στελεχών γενικά.

Μηχανογράφηση

Παρά το γεγονός ότι η μηχανογράφηση σήμερα αποτελεί τη βάση λειτουργίας κάθε οργανισμού, η αστυνομία χρησιμοποιεί τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές ως γραφομηχανές.

Η μηχανογράφηση στην αστυνομία είναι δυστυχώς σε νηπιακή κατάσταση. Πολλά έχουν εξαγγελθεί γύρω από αυτό το θέμα, αλλά πολύ λίγα έχουν γίνει. Με την πλήρη μηχανογράφηση της αστυνομίας το έργο του αστυνομικού θα απλουστευθεί, θα καταργηθεί η γραφειοκρατία, θα κερδηθεί πολύτιμος χρόνος, θα διευκολυνθεί το έργο των ανακριτών και το κυριότερο θα εξοικονομηθεί προσωπικό.

Σύστημα Προσλήψεων

Το σύστημα προσλήψεων που εφαρμόζει η αστυνομία είναι ξεπερασμένο και ο κομματικός παρεμβατισμός οργιάζει. Είναι πιστεύω καιρός να εισαχθεί ένα νέο σύστημα προσλήψεων που να διασφαλίζει κατά το δυνατό το αδιάβλητο των εξετάσεων και να αποκλείει τις παρεμβάσεις.

Στην Ελλάδα λειτουργεί με επιτυχία το σύστημα προσλήψεων στην αστυνομία μέσω του συστήματος των ετήσιων προεισαγωγικών εξετάσεων για εισδοχή στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, θεσμός που θα ήταν χρήσιμο να εφαρμοστεί και στη δική μας περίπτωση.

Σύστημα Προαγωγών

Το σύστημα προαγωγών που εφαρμόζει η αστυνομία πάσχει. Τελευταία δε έχουν καταγγελθεί σημεία και τέρατα. Είναι πια καιρός να αλλάξει ριζικά το σύστημα των εξετάσεων, όσο και το σύστημα αξιολόγησης των υποψηφίων για προαγωγή, με την τροποποίηση των περί Αστυνομίας Κανονισμών. Έτσι θα ελαχιστοποιηθούν οι διαρροές των θεμάτων και οι οποιεσδήποτε κομματικές ή υπηρεσιακές παρεμβάσεις.

Εξειδικευμένο Προσωπικό

Ο θεσμός του εξειδικευμένου προσωπικού αποδείχθηκε χρήσιμος και παραγωγικός για την αστυνομία και το αρμόδιο υπουργείο θα πρέπει επιτέλους να μεριμνήσει το συντομότερο για τη θεσμοθέτηση ειδικής οργανωτικής δομής και κανονισμών που να καθορίζουν τους τρόπους ανέλιξης του εξειδικευμένου προσωπικού κατά τρόπο που να μην επηρεάζονται οι οργανικές θέσεις και η ιεραρχία της αστυνομίας.

Ειδικό Αστυφύλακες – αναπληρωματικοί διορισμοί

Οι θεσμοί των ειδικών αστυφυλάκων και των αναπληρωματικών διορισμών όπως τους έχουν καταντήσει έχουν ήδη χρεοκοπήσει και δεν υπάρχει άλλη οδός από τη σταδιακή κατάργησή τους. Και τούτο γιατί έχουν ξεφύγει του σκοπού δημιουργίας τους και κατάντησαν εργαλείο κομματικής εκμετάλλευσης, ρουσφετιού και ημετεροκρατίας με δυσμενείς συνέπειες στην ομαλή λειτουργία του αστυνομικού σώματος. Με την κατάργηση του θεσμού των ειδικών αστυφυλάκων, οι ανάγκες της αστυνομίας σε προσωπικό να καλύπτονται σταδιακά με νέες θέσεις μονίμων αστυφυλάκων, εάν

αποδειχθεί ότι χρειάζονται.

Κεκτημένα δικαιώματα αστυνομικών

Η αστυνομία και το αρμόδιο υπουργείο καλούνται να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να επιλύσουν το συντομότερο τα προβλήματα των υπερωριών και του επιδόματος βάρδιας των αστυνομικών με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και κατά τρόπο που να συνάδει με αυτά που ισχύουν στην υπόλοιπη κρατική μηχανή χωρίς διάκριση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς ως κοινοβουλευτική ομάδα έχουμε την ισχυρή άποψη ότι το ισχύον νομικό καθεστώς που διέπει την αστυνομία δεν παρέχει τις ασφαλιστικές δικλίδες που απαιτούνται για να διασφαλίζεται η αξιοκρατία στον τομέα των προσλήψεων, διορισμών και προαγωγών των μελών του αστυνομικού σώματος, γι' αυτό και πρόθεσή μας είναι να υποβάλουμε τις αναγκαίες τροποποιήσεις στη νομοθεσία που διέπει την αστυνομία, έτσι που να διασφαλίζεται από κάθε άποψη ότι οι προσλήψεις, διορισμοί, προαγωγές κ.λπ., θα γίνονται κατά τον πλέον αξιοκρατικό τρόπο.

Όπως είναι γνωστό, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελετά στο παρόν στάδιο όλη τη νομοθεσία που διέπει την αστυνομία και πιστεύω ότι καμιά πλευρά της Βουλής δε θα αρνηθεί να δεχθεί εισηγήσεις που θα θεσμοθετούν την αξιοκρατία στον ευαίσθητο τομέα της αστυνομίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τελειώνοντας θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρω ότι από προσωπική μου εμπειρία η αστυνομία στην πλειοψηφία της στελεχώνεται από ικανά και ευσυνείδητα στελέχη και αστυφύλακες, οι οποίοι μοχθούν νυχθημερόν, για να φέρουν σε πέρας τη σοβαρή και δύσκολη αποστολή τους. Τροχοπέδη όμως σ' αυτή τους την προσπάθεια είναι οι κομματικές παρεμβάσεις, η αναξιοκρατία, ο παραγκωνισμός, το ρουσφέτι, η ημετεροκρατία, η αυθαιρεσία και ο ετσιθελισμός, πράγματα που ευδοκιμούν επί των

ημερών αυτής της κυβέρνησης. Αν η κατάσταση αυτή αφεθεί να συνεχίσει με την ίδια νοοτροπία, σίγουρα θα οδηγηθούμε σε αδιέξοδα και θα κλάψουμε επί των ερειπίων. Και τότε οι ευθύνες των κυβερνώντων θα είναι βαριές και ασήκωτες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα τη συνάδελφο κ. Λία Γεωργιάδη.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ομιλία μου θα επικεντρωθεί πάνω στο θέμα της κοινωνικής προσφοράς την οποία προσφέρει η κυβέρνηση και υπηρετούν τα Υπουργεία Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Η κυβέρνηση Κληρίδη έδωσε και δίδει ουσιαστική φροντίδα και προσοχή στην κοινωνική πολιτική, με όραμα και στόχο τη δημιουργία κράτους πρόνοιας. Σύνθημά της κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησής της είναι λιγότερο κράτος επιχειρηματίας, μεγαλύτερο κράτος πρόνοιας. Για να υλοποιηθούν οι υποσχέσεις και οι θέσεις της κυβέρνησης Κληρίδη στον κοινωνικό τομέα χρειάζεται κοινωνική συνοχή και ειρήνη που θα στηρίζεται σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις, σωστή υποδομή και στρατηγικό προγραμματισμό. Μεταξύ των αναγκαίων προϋποθέσεων είναι η επίτευξη σταθερής οικονομικής ανάπτυξης, η διασφάλιση ενός ελάχιστου αποδεκτού επιπέδου διαβίωσης για όλους ανεξαιρέτα τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, με την ανακούφιση των ασθενέστερων εισοδηματικά τάξεων και τη βελτίωση της κατανομής του εισοδήματος.

Η φροντίδα και προσοχή της κυβέρνησης Κληρίδη, είτε προς το άτομο με τις προσωπικές και οικονομικές ανάγκες, είτε προς τα οργανωμένα σύνολα με ειδικές και συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες ή δυσμενείς διακρίσεις ή ανάγκες είτε των θρησκευτικών

ομάδων Μαρωνιτών, Λατίνων και Αρμένιων αλλά και αυτής της τουρκοκυπριακής κοινότητας που αντιμετωπίζουν κοινά προβλήματα και αντιξοότητες, εκδηλώθηκε, αναβαθμίζοντας έμπρακτα την παρουσία της με τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας, τις οικονομικές παροχές, τα βοηθήματα και τη δημιουργία ειδικών κοινωνικών προγραμμάτων.

Με βάση τις νέες μορφές οικογένειας, τις δημογραφικές εξελίξεις και την αγορά εργασίας, στη σφαίρα της προσφοράς, ενεργοποίησης και εμπλοκής του ατόμου και προώθησης του ρόλου των εθελοντικών οργανώσεων και των ιδρυμάτων κοινής ωφέλειας και των προγραμμάτων κοινωνικής δράσης και με βάση τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δόθηκε έμφαση και ενθάρρυνση στην υποστήριξη της δημιουργίας υποδομής για συνεργασία και επιχορήγηση των φορέων του ιδιωτικού και τοπικού τομέα.

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας με τη θέσπιση νομοθετημάτων και την εφαρμογή διοικητικών μέτρων και των προγραμμάτων υπηρεσιών προς τις οικογένειες και τα παιδιά

- διασφαλίζει το δικαίωμα όλων των πολιτών για ένα αποδεκτό επίπεδο διαβίωσης,
- διασφαλίζει την προστασία, φροντίδα και ευημερία των παιδιών,
- διασφαλίζει τα επίπεδα λειτουργίας των ιδρυματικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών φροντίδας για ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού όπως ηλικιωμένους και ανάπηρους,
- παρέχει προληπτικές, υποστηρικτικές και θεραπευτικές υπηρεσίες σε άτομα, ομάδες και οικογένειες,
- προάγει την ανάπτυξη κοινοτικών και εθελοντικών προγραμμάτων για εξυπηρέτηση των ίδιων των πολιτών,

- στηρίζει και συμβουλεύει τις οικογένειες που αντιμετωπίζουν προβλήματα.
- προστατεύει τα παιδιά που είναι ανάγκη να μετακινηθούν από την οικογένειά τους,
- φροντίζει τα παιδιά με νοητική καθυστέρηση,
- ρυθμίζει θέματα ανήλικων παραβατών,
- ρυθμίζει θέματα υιοθεσίας, και
- επιβλέπει τη λειτουργία παιδοκομικών σταθμών.

Το δικαίωμα της αξιοπρεπούς διαβίωσης και κοινωνικής ασφάλισης βρίσκει την εφαρμογή στην κάλυψη των βασικών αναγκών συντήρησης, διασφάλιση στέγης, παροχή κατ' οίκον φροντίδας σε ηλικιωμένους και αναπήρους, επίδομα για δίαιτα αρρώστου, για θέρμανση, ενοίκιο σπιτιού, μικρές επιδιορθώσεις κ.λπ. Όλα αυτά τα προγράμματα εξυπηρετούν πάνω από 3000 άτομα είτε με την κατ' οίκον φροντίδα ηλικιωμένων και αναπήρων είτε στις ιδιωτικές και κοινοτικές στέγες που είναι 130 παγκύπρια σήμερα.

Ενώ η 2η χιλιετία μ.Χ. ανήκει πλέον στο παρελθόν και καθώς η πορεία της Κύπρου μας φέρνει όλο και πιο κοντά στην Ευρώπη, η κυβέρνηση Κληρίδη έχει ως υποδομή τα προγράμματα του μέλλοντος που εξακολουθούν να αντανακλούν τη φιλοσοφία και τις κατευθυντήριες γραμμές όχι μόνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, με επίκεντρο το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την καταπολέμηση της βίας εναντίον των γυναικών.

Εισηγούμαστε ότι οι υπηρεσίες του Γραφείου Ευημερίας είναι αναγκαίο να ενισχυθούν με ανθρώπινο επιστημονικό δυναμικό και ταυτόχρονα να ενδυναμωθούν και να συγκεκριμενοποιηθούν τα κριτήρια για παροχή βοηθημάτων και να αυξηθούν τα βοηθήματα αυτά. Για να γίνει όμως αυτή η ορθότερη κατανομή και βοήθεια, πρέπει το κράτος να έχει περισσότερους πόρους.

Η χορηγία για τους πολύτεκνους το 1999 ήταν ένα δισεκατομμύριο επτακόσιες χιλιάδες και το 2000...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δε γίνεται δισεκατομμύριο.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Εκατομμύριο. Ευχαριστώ πολύ. Μακάρι να ήταν δισεκατομμύριο, διότι εσήμαινε ότι θα μπορούσαμε να δίδαμε πιο καλές συνθήκες ζωής.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ίσως ήταν επιθυμία.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Αυτό επιθυμώ πραγματικά.

Και το 2000 αυξάνεται σε £2.730.000.

Επιπλέον πιστεύω ότι είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ο ενιαίος φορέας για τα άτομα με ειδικές ανάγκες για καλύτερο προγραμματισμό και λειτουργία. Οι κοινωνικές παροχές του Τμήματος Ευημερίας συνολικά ανέρχονται σε £30.000.000.

Κοινωνική Σύμβαση

Το σχέδιο αυτό, που είναι έργο της κυβέρνησης Κληρίδη και της ομόφωνης στήριξης όλων των κομμάτων, καλύπτει κυρίως τις γυναίκες οικοκυρές και αγρότισσες. Η προσφερόμενη εργασία τους στην οικογένεια ως οικοκυρών-συζύγων-μητέρων και στον αγροτικό τομέα είναι αναγκαία, απαραίτητη και ουσιαστική, δυστυχώς όμως είναι χωρίς αντιμισθία. Πληροφορικά αναφέρω ότι από αξιολόγηση της εργασίας της οικοκυράς έχει βρεθεί ότι η οικοκυρά είναι η ειδικευμένη εργάτρια σε πέραν των 110 περίπου εργασιών όπως καθαρίστριας, μαγείρισσας, φροντίστριας, πλύστρας, νοσοκόμας, σιδερώτριας κ.λπ.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Και συζύγου.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Και συζύγου, σωστό.

Η αγρότισσα είναι το ζωντανό κύτταρο της υπαίθρου.

Η κοινωνική σύνταξη θα δίδεται στις δικαιούχες και στους δικαιούχους από 1.1.2000 από την ηλικία των 65 αντί των 66 ετών και ολόκληρο το ποσό καταβάλλεται από το κράτος. Το 1999 το ποσό ανερχόταν στα £23.000.000 και το 2000 θα δαπανηθεί ποσό £26.153.140. Το ΑΚΕΛ και η ΕΔΕΚ δε θα ψηφίσουν τους προϋπολογισμούς. Να τολμήσω να το θεωρήσω ότι δεν επιθυμούν να προσφέρονται στον κόσμο μας αυτές οι κοινωνικές παροχές;

Εθνικός Μηχανισμός για τη Γυναίκα

Ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας που εργάζεται κάτω από την προεδρία του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως είναι ένα μεικτό σώμα με τη συμμετοχή των γυναικείων και συνδικαλιστικών οργανώσεων, με στόχο και σκοπό την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος των γυναικών. Είναι συμβουλευτικού χαρακτήρα οι έρευνες και μελέτες που πραγματοποίησε και πραγματοποιεί και βοήθησαν και βοηθούν στον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας. Η συμμετοχή και διοργάνωση σεμιναρίων σε τοπικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο έδωσε και δίδει την ευκαιρία στο κράτος και στους οργανωμένους φορείς του ιδιωτικού τομέα να εργάζονται για την ισονομία και ισοτιμία των δύο φύλων.

Η πολιτική Κληρίδη στα θέματα των γυναικών στοχεύει:

- α) στην εξάλειψη των διακρίσεων που υπάρχουν σε βάρος της γυναίκας,
- β) στην πλήρη και πιστή εφαρμογή της νομοθεσίας,
- γ) στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην πολιτική και στις θέσεις λήψεως αποφάσεων, επειδή η Κυπριακή Δημοκρατία δείχνει έλλειμμα δημοκρατίας σε

αυτό τον τομέα,

- δ) στην πρόληψη και αντιμετώπιση του προβλήματος της βίας εναντίον της γυναίκας,
- ε) στην αλλαγή της νοοτροπίας και των κοινωνικών αντιλήψεων για τους ρόλους των δύο φύλων, και
- στ) στη στενή και αρμονική συνεργασία με τις γυναικείες, συνδικαλιστικές και άλλες οργανώσεις.

Η απόφαση της κυβέρνησης Κληρίδη να εφαρμόσει την επιχορήγηση των γυναικείων και συνδικαλιστικών οργανώσεων του Κεντρικού Συμβουλίου, έστω και με το μικρό ποσό των £4.000 ανά οργάνωση και να επιχορηγεί γυναικείες οργανώσεις του Εθνικού Μηχανισμού, δείχνει το ενδιαφέρον και τη φροντίδα και το αίσθημα δικαιοσύνης έναντι των γυναικών, αλλά και την αναγνώριση των πολύτιμων υπηρεσιών που προσφέρουν οι οργανώσεις προς την κοινωνία.

Ο Εθνικός Μηχανισμός για τη γυναίκα το 2000 έχει να παίξει ουσιαστικό ρόλο σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο, επειδή το έτος 2000 θα γίνει η παγκόσμια συνάντηση στη Νέα Υόρκη τον Ιούνιο με θέμα Πεκίνο +5, για να γίνει από κάθε χώρα η παρουσίαση της προόδου και τα μέτρα που λήφθηκαν με βάση το Σχέδιο Δράσης για τις γυναίκες και την Κοινωνική Δικαιοσύνη ως και η παγκόσμια πορεία τον Οκτώβριο στις Βρυξέλλες και τη Νέα Υόρκη με θέμα: «2000 λόγοι να πορευθούμε». Έχουν δε προχωρήσει οι εργασίες για την ίδρυση της Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών με τη συμμετοχή των Κοινωνικών Εταίρων και των Γυναικείων Οργανώσεων.

Έχουμε χρέος όλοι και όλες να υποστηρίξουμε τις εργασίες και τα προγράμματα του Εθνικού Μηχανισμού για τις γυναίκες και ο προϋπολογισμός των £125.000 είναι το μικρότερο ποσό που δίνεται στο 51% περίπου του πληθυσμού μας για κοινωνική δικαιοσύνη. Ο ιδιωτικός τομέας της Κύπρου, αλλά και οι επιχορηγήσεις από τρίτους οργανισμούς και κράτη καλύπτει την οικονομική αδυναμία του κράτους να διαθέσει

μεγαλύτερα ποσά για τον Εθνικό Μηχανισμό. Οι γυναίκες της Κύπρου που ανήκουν σ' όλους τους κομματικούς χώρους στην από κοινού αξιολόγηση επίλυσης των προβλημάτων των, πρώτο στόχο έχουν το εθνικό θέμα και τις συνέπειες της τουρκικής εισβολής και κατοχής του 1974 και αγωνίζονται όλες σαν ένας άνθρωπος για την αποκατάσταση του δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τις επιστροφές στις γονικές εστίες με ασφάλεια όλων των προσφύγων και την ανακούφιση των εγκλωβισμένων και τη διερεύνηση της τύχης των αγνοουμένων. Οι γυναίκες όπου και αν βρίσκονται, με οποιαδήποτε ιδιότητα, προβάλλουν και διαφωτίζουν και ασκούν πιέσεις μέσα από τις διεθνείς και περιφερειακές οργανώσεις για την επιστροφή των προσφύγων και την αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο. Οι διεθνείς γυναικείες και περιφερειακές οργανώσεις έχουν συμβουλευτική θέση στον ΟΗΕ, στην Ε.Ε. και σε άλλους φορείς. Μέσα σ' αυτές τις Κύπριες γυναίκες που επιτελούν εθνικό και κοινωνικό έργο συμμετέχουν ενεργά και μέλη του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ και έχουν ανάγκη τις κρατικές επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις. Θέλω να πιστεύω ότι το έργο τους αυτό εκτιμάται από τους κομματικούς χώρους τους και τολμώ να εισηγηθώ ότι μη ψήφιση των ζητούμενων ποσών από την αντιπολίτευση αποδυναμώνουν το έργο των γυναικών.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Θέλουμε διπλάσια.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Οργανισμός Νεολαίας

Εργάζεται κάτω από την αιγίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Είναι στελεχωμένος με προσωπικό και εργάζεται προς όφελος της νέας γενιάς. Συμμετέχουν και οι νεολαιίστικες κομματικές οργανώσεις. Ο προϋπολογισμός του είναι £920.000 για το 2000.

Προσφέρει υπηρεσίες προς τη νεολαία:

- Τα Κέντρα Νεότητας,
- Τη Νεολαία για την Ευρώπη,
- Έρευνες επιμορφωτικά σεμινάρια,
- Έργα υποδομής γίνονται με:
  1. Το Κέντρο Πληροφόρησης Νέων,
  2. τον κατασκηνωτικό χώρο,
  3. την κωδικοποίηση της νομοθεσίας,
  4. τον ειδικό χώρο για φεστιβάλ και καλλιτεχνική δημιουργία,
  5. τα πολυδύναμα Κέντρα Νεότητας,
  6. τα πολυκέντρα Νεολαίας,
  7. το Συμβουλευτικό Κέντρο Νέων (ναρκωτικά, αλκοολισμού κ.λπ.)

Η μη ψήφιση των κονδυλίων από το ΑΚΕΛ και την ΕΔΕΚ δεν τιμωρούν την κυβέρνηση Κληρίδη αλλά στέλλουν αρνητικό μήνυμα των κομμάτων τους ως προς την εκτίμηση των έργων των νέων και των νεολαιίστικων οργανώσεων.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εμείς κανονίζουμε τα μαζί τους, μη στεναχωριέστε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Εμένα αυτή είναι η θέση μου. Κάμνω την κριτική μου με τη θετική παρουσίαση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εσυνεννοηθήκαμε.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Εσείς δέχεστε ό,τι επιθυμείτε.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εμείς ελπίζουμε να έχουν βελτιωθεί οι προϋπολογισμοί και να τους ψηφίσουμε.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κι εγώ ελπίζω να αλλάξετε γνώμη ως το τέλος.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ως αύριο ποιος ηξέρει είναι που εννά γινεί.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Ελπίζω να σας έπεισα, η παρουσία μου από εδώ να σας έπεισε.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Πίσω σου είναι ο Θάσος και όσα μας λες μας θύμισαν ακριβώς το πρόγραμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Γεωργιάδη, συνεχίστε γιατί όπως λεν «η νύχτα πίσκοπο γεννά».

Προχωράτε.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μέσα στο κεφάλαιο Αστυνομία που δεν είναι της δικής μου εισήγησης μέρος, υπάρχει η πρόνοια της κυβέρνησης Κληρίδη και για τα άτομα που χρειάζονται τη βοήθεια για να λειτουργήσει ορθά η επανένταξή τους στην κοινωνία, της εξωιδρυματικής απασχόλησης. Και αυτή την υποστηρίζουμε και αυτό το κονδύλι ψηφίζουμε.

Προσφυγική Πολιτική με Επικέντρωση στην Επιδότηση Ενοικίων Προσφύγων Παθόντων και Επαναπατρισθέντων

Τα μέτρα για ανακούφιση των προσφύγων είναι το ελάχιστο δείγμα στοργής και αγάπης των θυμάτων της τουρκικής λαίλαπας. Δε θα υπεισέλθω στο κεφάλαιο αυτό, γιατί θα το πραγματευθεί ο συνάδελφος Χριστοφόρου και συμφωνώ με όλα τα μέτρα και με την αλλαγή των κριτηρίων που έχει υιοθετήσει η κυβέρνηση Κληρίδη μέσα στην

προσφυγική πολιτική της που θα ισχύει μέχρι το 2002, αναφορικά με τη στέγαση των προσφύγων και παθόντων και μας βρίσκει απολύτως σύμφωνους.

Μεταξύ των μέτρων αυτών είναι και η αύξηση της επιδότησης των ενοικίων των προσφύγων και παθόντων και είναι ορθή ως κοινωνικό μέτρο ανακούφισης από την τουρκική εισβολή και κατοχή από το 1974. Η επιδότηση 2.300 οικογενειών με ποσό £1.754.835 για το 2000, παρ' όλο που πιστεύουμε ότι αυτή μπορούσε να ήταν υψηλότερης όμως υπό τα δεδομένα τα σημερινά θα την υπερψηφίσουμε.

Εκείνο που θέλω να επισημάνω είναι ότι αυτά τα ωφελήματα που παρέχονται στους πρόσφυγες τα δικαιούνται μόνο οι κάτοχοι των προσφυγικών ταυτοτήτων. Κάτοχοι των προσφυγικών ταυτοτήτων είναι όσοι ήταν μόνιμοι κάτοικοι το 1974 στις τουρκοκρατούμενες περιοχές μας ως και τα παιδιά που έχουν γεννηθεί από πατέρα πρόσφυγα (αρρενογονία).

Τα παιδιά που γεννιούνται από μητέρα πρόσφυγα στερούνται:

- την ταυτότητα της καταγωγής τους, και
- τα κοινωνικά ωφελήματα από την κοινωνική προσφυγική πολιτική.

Αυτό δημιουργεί μία κατάδηλη δυσμενή διάκριση σε βάρος των γυναικών τόσο επί κοινωνικού επιπέδου όσο και επί εθνικού επιπέδου.

Εμείς όλοι, άτομα, κόμματα, Βουλή, ΠΕΠ, κυβέρνηση οφείλουμε να σκύψουμε με σύνεση και φροντίδα στο σοβαρό αυτό θέμα και να αρθεί η αδικία που γίνεται στα παιδιά των γυναικών προσφύγων με κριτήρια εθνικά και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Η φροντίδα της κυβέρνησης Κληρίδη στρέφεται και προς τους επαναπατριζόμενους με διάφορα ωφελήματα. Για την αντιμετώπιση των κυριότερων προβλημάτων των επαναπατριζομένων δίδονται ορισμένα κίνητρα. Στον προϋπολογισμό έχει περιληφθεί ποσό £360.000 για επιδότηση ενοικίου. Η επιδότηση ενοικίου παρέχεται για τον πρώτο χρόνο επανεγκατάστασης των επαναπατριζομένων

και παλιννοστούντων, οι οποίοι ενοικιάζουν κατοικία ανεξάρτητα αν είναι εκτοπισμένοι ή όχι.

Τελειώνοντας, τα Ηνωμένα Έθνη όρισαν το 2000 σαν διεθνή χρονιά για την καλλιέργεια της ειρήνης (International Year for the Culture of Peace). Για την επίτευξη της κοινωνικής ισότητας και ειρήνης οι πράξεις και ενέργειες του κράτους και της οργανωμένης κοινωνίας των μη κυβερνητικών φορέων, του κάθε ατόμου, οφείλουν να στοχεύουν στην επίτευξη αυτής. Η κυβέρνηση Κληρίδη διαθέτει το 34% των Δημόσιων Δαπανών £640.000.000 ή το 13% από το ΑΕΠ για την Ισότητα – Κοινωνική Δικαιοσύνη και Ειρήνη που μέσα από τα σημερινά οικονομικά δεδομένα θεωρείται ότι ασκείται ορθή κοινωνική πολιτική.

Επισημαίνω για σκοπούς διευκρίνισης ότι τα πιο πάνω ποσά περιλαμβάνουν αποκλειστικά δαπάνες κοινωνικής φύσεως προς δικαιούχα φυσικά και νομικά πρόσωπα και δεν περιλαμβάνουν μισθούς δημόσιων υπαλλήλων, που εργοδοτούνται σε κοινωνικούς τομείς, όπως είναι οι δάσκαλοι, οι ιατροί, το παραϊατρικό προσωπικό και οι κοινωνικοί λειτουργοί. Επίσης δεν περιλαμβάνουν τόκους για κυβερνητικά δάνεια και δαπάνες για έργα υποδομής και αγορά εξοπλισμού που διενεργήθηκαν από υπουργεία/υπηρεσίες με αρμοδιότητα σε κοινωνικής φύσεως θέματα.

Για τους πιο πάνω λόγους ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας της κ. Λίας Γεωργιάδη τον προεδρεύοντα κ. Νίκο Μουσιούττα αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Γιαννάκης Αγαπίου.)

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Αυτό το εγνωρίζαμε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι για να μην το ξεχάσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Νίκος Κλεάνθους και παρακαλώ να ετοιμάζεται ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν τελειώσει φυσικά ο κ. Κλεάνθους σήμερα.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να σας καθησυχάσω πρέπει να πω ότι -και ζητώ και την απολογία των συναδέλφων- δεν κατάφερα να ετοιμάσω γραπτή ομιλία. Πάντοτε υπάρχει ο κίνδυνος με τον προφορικό λόγο να επεκταθούμε. Θα φροντίσω ώστε πράγματι να είμαι περιορισμένος. Άλλωστε εμείς νιώθουμε σαν Δημοκρατικό Κόμμα ότι η τόσο εμπειριστατωμένη ομιλία του κοινοβουλευτικού μας εκπροσώπου μας έχει καλύψει σε πλήρη βαθμό και δε νιώθουμε ότι αφήνουμε οποιοδήποτε κενό, για να το τονίσουμε εμείς οι ίδιοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομολογουμένως στα οικονομικά.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Φτάνει να πήραν τα μηνύματα εκείνοι που πρέπει και βεβαίως...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τα πήραμε, μπορείτε να καθίσετε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Όχι, δε θα καθίσω, για να μην κάθεστε τόσο ήσυχοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στα οικονομικά θέματα, κύριε Κλεάνθους, αντιλαμβάνομαι, διότι με άλλα θέματα δεν ασχολήθηκε ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ. Βεβαίως πρέπει να πω κι εγώ ότι δεν αισθάνομαι ούτε θεωρώ ότι πρέπει ένας... ή δικαιούμαστε να μηδενίσουμε το έργο της κυβέρνησης ή τα οποιαδήποτε θετικά αποτελέσματα έχει επιφέρει με την προσπάθειά της, αλλά με δική της προσπάθεια, αλλά γιατί τη σπρώξαμε κι εμείς διαδραματίζοντας το σωστό αντιπολιτευτικό μας ρόλο. Όμως, πρέπει να τονίσουμε ξανά ότι σε πέντε από τα δύο κριτήρια του Μάαστριχτ, δυστυχώς υπάρχει αυτή η απόκλιση, κύριε υπουργέ, στο δημοσιονομικό έλλειμμα που αν σωστά έχω πληροφορηθεί είναι περίπου στο 200%, για να το τονίζουμε με τα ποσοστά, το δε δημόσιο χρέος πλησιάζει το 70% του ΑΕΠ, ενώ θα πρέπει σύμφωνα με το κριτήριο του Μάαστριχτ να είναι κάτω του 60%. Βεβαίως είναι το γνωστό πολυσυζητημένο πρόβλημα ή η μαύρη τρύπα η οποία φαίνεται δεν κλείνει με τίποτα. Δεν είναι σίγουρα στα επιτεύγματα, γι' αυτό το τονίζουμε, γιατί βασική ευθύνη βαραίνει αυτή την κυβέρνηση, είναι για έξι χρόνια τώρα που κυβερνά. Είναι γεγονός ότι μέσα σε αυτά τώρα βλέπουμε...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πριν είσαστε μαζί μας όμως.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ναι, νομίζαμε ότι συγκυβερνούσαμε.

Το θέμα της κυπριακής λίρας πραγματικά είναι σοβαρό και πρέπει να μας πουν τι συμβαίνει, γιατί υπάρχει και κάποια ιδιαίτερη ανησυχία, εφόσον σήμερα η ισοτιμία είτε με το δολάριο είτε με τη στερλίνα είναι χάλια και μπορεί να το αντιληφθεί και ο τελευταίος πολίτης ποια είναι πλέον η κατάσταση. Είναι λοιπόν χρέος της κυβέρνησης

να μας πει καθαρά για το ισχυρό μας νόμισμα, για την ισχυρή κυπριακή λίρα, τι ακριβώς συμβαίνει και αν υποτιμήθηκε. Εκείνο που πραγματικά είναι χαρακτηριστικό -χωρίς να σημαίνει ότι είναι μόνο μια μομφή για τη σημερινή κυβέρνηση- ίσως και διαχρονικά, γι' αυτό και το τονίζουμε, είναι το πόσο πρωτοπόρος είναι η κυβέρνηση αυτή σ' αυτού του είδους τα επιτεύγματα που σίγουρα μας ανησυχούν. Και το θέμα δεν είναι άλλο από το περιβόητο θέμα της αλόγιστης άντλησης από το ταμείο των κοινωνικών ασφαλίσεων το οποίο έχει φτάσει τα δύο δισεκατομμύρια και κάθε χρόνο αντλείται κάθε περιθώριο που αφήνει το ταμείο κατά τρόπο που δεν υπάρχει φως στην άκρη της σήραγγας, έτσι ώστε δικαιολογημένα ο καθένας να ανησυχεί ότι ίσως σε λίγα χρόνια όσοι πλήρωσαν και όσοι θα συνεχίσουν να πληρώνουν και να εισφέρουν σ' αυτό το ταμείο ίσως δεν μπορέσουμε να τους αποδώσουμε αυτά τα οποία οφείλουμε να τους αποδώσουμε. Πραγματικά, είναι μία τορπίλη στα θεμέλια αυτού του θεσμού που από πολλά χρόνια βεβαίως εργάστηκαν πάρα πολλοί και ίσως κινδυνεύουμε τώρα να το τινάξουμε στον αέρα. Ίσως να μη φαίνεται η πιο λογική προσέγγιση. Όμως θα μπορούσε ένας να πει να μπει επιτέλους, να παρθεί μία απόφαση, έστω με νομοθετική ρύθμιση για την αποπληρωμή αυτού του χρέους με μακροχρόνιο βεβαίως τρόπο, ώστε να διαφαίνεται η ελπίδα ότι αυτά τα υπέρογκα ελλείμματα στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων, κάποια στιγμή ίσως είναι δυνατόν, πιθανό να καλυφθούν. Αλλιώς δεν υπάρχει μαγικός τρόπος για να ανταποκριθούμε στις βασικές υποχρεώσεις των ασφαλισμένων.

Πρέπει ακόμα να αναφέρω ότι θα μας ενδιέφερε μια επαναπροσέγγιση στο θέμα των επιδομάτων, των βοηθημάτων τα οποία δίδονται από το ειδικό ταμείο βοηθημάτων σε αναξιοπαθούντες, έτσι ώστε εκείνο που φαντάζει σήμερα σαν τρομερό ποσό για κάλυψη βασικών αναγκών και το οποίο ανέρχεται στο υψηλό ποσό των £118 της Κύπρου της ευημερούσας, να δει κάποιες διευρύνσεις στον κύκλο εκείνο που θα πρέπει να παίρνουν αυτά τα βοηθήματα, αλλά και να αυξηθεί εκεί που θα πρέπει, ώστε να

ανταποκρίνεται στα δικά μας οικονομικά επιτεύγματα που κατά τα άλλα οι υπόλοιποι απολαμβάνουμε. Και σίγουρα δεν πρέπει να επαναπαυόμαστε είτε στον εθελοντισμό είτε στους ραδιομαραθώνιους που πραγματικά δεν είναι ο τρόπος για τη σωστή απάντηση στα καυτά κοινωνικά προβλήματα. Δεν είναι η πρώτη φορά που έχουμε τολμήσει σαν Δημοκρατικό Κόμμα -ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος είχε και αυτό τον άχαρο ρόλο να το τονίζει συνεχώς- να πούμε ότι η κυβέρνηση δεν είχε ποτέ το σθένος και το θάρρος να αντικρίσει και να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, αφού σχετίζεται με το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος καθώς και με την ορθολογιστική χρήση και αξιοποίηση του υφιστάμενου προσωπικού στο δημόσιο τομέα και επιτέλους πρέπει να βρεθεί μία συγκεκριμένη φόρμουλα, ώστε να υπάρχει μια πιθανή δυνατότητα λύσης σε αυτό το τόσο βασανιστικό πρόβλημα και στις περιπτώσεις πρώτου διορισμού, αν τολμά αυτή η κυβέρνηση και αναλαμβάνει και το πολιτικό κόστος, ίσως μπορούμε να το σηκώσουμε όλοι μαζί, αν θέλουμε πραγματικά να επιλυθεί κάποια μέρα αυτό το πρόβλημα που υποθηκεύει ίσως και το μέλλον της οικονομίας μας και το μέλλον και την προοπτική γενικότερα αυτού του τόπου. Και ένας από τους τρόπους θα μπορούσε στην πλήρωση θέσεων πρώτου διορισμού να μην κενώνονται όλες οι θέσεις, αλλά μια μικρότερη αναλογία. Ασφαλώς θα υπάρχει δυσaráσκεια και φωνές αντίδρασης. Εκεί είναι που χρειάζεται η κυβέρνηση να αναλάβει το δικό της βάρος ευθύνης και εμείς ίσως όλοι προβληματιστούμε, όσοι αποφασίσουμε για να συνδράμουμε. Άλλωστε με την ορθολογιστική χρήση και αξιοποίηση, την αξιοποίηση βασικά του υφιστάμενου προσωπικού και πιο ορθολογιστική χρήση όλων των δεδομένων είναι δυνατό να μην υπάρχει τόση δυσaráσκεια, αφού θα αξιοποιείται σωστά το υφιστάμενο προσωπικό. Πιστεύουμε, γιατί έχουμε διαφορετική φιλοσοφική, ιδεολογική προσέγγιση στα θέματα τα δημοσιονομικά, γιατί δεν το λέμε φραστικά, το εννοούμε, όταν μιλούμε για την ανακατανομή των εισοδημάτων και την κοινωνική δικαιοσύνη, ότι δηλαδή πρέπει να

υπάρξει ένας επαναπροσδιορισμός του ρόλου του κράτους μέσα στα νέα δεδομένα, γιατί όσον επιδιώκεται η διεύρυνση του ιδιωτικού τομέα εις βάρος -αν μπορώ να πω τη λέξη έτσι- του δημόσιου, ακόμα και με την καλόπιστη προσέγγιση και εφαρμογή αυτής της θεώρησης δεν είναι δυνατό να υπάρχει συρρίκνωση του ρόλου του κράτους όσον αφορά τα θέματα κοινωνικής δικαιοσύνης, κοινωνικών παροχών, ενώ θα πρέπει αντίθετα να διευρύνεται. Γιατί όταν μιλούμε για κοινωνικό ιστό ασφάλειας και κατά πόσο είναι δυνατό να υπάρξει διάρρηξη αυτού του κοινωνικού ιστού ασφάλειας, αυτό δεν εξασφαλίζεται με μαγικούς τρόπους, αλλά πρέπει να καταλάβουμε και να κατανοήσουμε αυτές τις πραγματικότητες, για να κάμουμε και τους κατάλληλους επαναπροσδιορισμούς.

Μία άλλη περίπτωση που φαίνεται ότι σχετίζεται και με αυτή την κατά κάποιο τρόπο αντίφαση στην πολιτική της κυβέρνησης είναι ότι φαίνεται ότι ο ιδιωτικός τομέας πάει καλά. Όμως η κακή διαχείριση των δημοσιονομικών από μέρους της κυβέρνησης θέτει μία ακόμα όχι αμφισβήτηση, αλλά μπορεί να πει κάποιος ότι υποσκάπτει αυτή τη δυνατότητα του ιδιωτικού τομέα, γιατί ένα παράδειγμα θα μπορούσε ένας να πει ότι με το δημοσιονομικό έλλειμμα για το οποίο έχει μεγάλη ευθύνη η σημερινή κυβέρνηση, δυστυχώς την ίδια ώρα δημιουργεί και την αναγκαιότητα να τίθενται περιορισμοί από την Κεντρική Τράπεζα για δανεισμό. Και αυτό είναι ένα μειονέκτημα όσο και αν η κυβέρνηση παρουσιάζεται ότι είναι ο μεγαλύτερος θιασώτης της υποβοήθησης, της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Ας το προσέξουν και εκείνοι που νομίζουν ότι οι σημερινοί πολιτικοί που κυβερνούν είναι οι πραγματικοί προστάτες τους.

Πρέπει να πω ότι ξέχασα ότι στην περίπτωση του ταμείου κοινωνικών ασφαλίσεων, όταν μιλούσαμε για τα δύο δισεκατομμύρια, είχα πει και πρέπει να το επαναλάβω, γιατί είναι δίκαιο ότι έχει δημιουργηθεί διαχρονικά. Εκείνο το οποίο αξίζει

όμως να λεχθεί και αφορά αυτή την κυβέρνηση και να το σκεφθεί είναι ότι στα έξι χρόνια της δικής της διακυβέρνησης κατάφερε το ένα από τα δύο δισεκατομμύρια να είναι το επίτευγμα το δικό της όσον αφορά το έλλειμμα των δανεισμών από το ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων. Έτσι για να καταλαβαίνουμε και τα μεγέθη και να κάμνουμε τις σωστές συγκρίσεις. Γιατί όταν επικαλούμαστε τα διαχρονικά προβλήματα, το θέμα είναι να λέμε όμως και το μερτικό της ευθύνης του καθενός και πόσο δικαιολογημένη είναι η κυβέρνηση να το επικαλείται συνέχεια, ότι δηλαδή πολλά από τα προβλήματα είναι διαχρονικά και δεν έχουμε ένσταση να το παραδεχθούμε, βέβαια.

Ακόμα μία αναφορά που φαίνεται θετική, αλλά δεν μπορείς να μείνεις μόνο στη θετική αντίκριση είναι και η αναδιοργάνωση στο Υπουργείο Εσωτερικών. Μοιάζει ως εάν το Υπουργείο Εσωτερικών να το πήρε αυτή η κυβέρνηση μόλις πρόσφατα. Και γιατί δε σκέφτηκε έξι χρόνια να κάμει αυτή τη δουλειά που τόσο είναι αναγκαία και σήμερα αναφέρεται ότι προχωρά για μια αναγκαιότητα και επίτευγμα;

Ακόμα πιστεύουμε -και είναι μια σημαντική διαφορά από τον τρόπο που τα αντικρίζει αυτή η κυβέρνηση- ότι δεν έχει προχωρήσει στα διαρθρωτικά προβλήματα της παιδείας, δεν έχει εξετάσει σε βάθος και δεν έχει δώσει λύσεις ούτε ελπίδα για το μέλλον. Πώς είναι δυνατό στον τομέα της παιδείας να διαμορφώσουμε τους πολίτες που θέλουμε με επίλυση βασικών κοινωνικών προβλημάτων που σήμερα αντιμετωπίζουμε; Το θέμα «παιδεία και εκπαίδευση» είναι πολύ ευρύ για να το αναλύσει κάποιος. Όμως αν σκεφτούμε πρακτικά, οι γονιοί σήμερα έχουν ένα διπλό άγχος μαζί με τα παιδιά τους. Από τη μια θέλουν να τους προσφέρουν μια μόρφωση που δεν ξέρουν αν είναι η καλύτερη και την ίδια ώρα τελειώνοντας τη μόρφωσή τους αντιμετωπίζουν το επόμενο άγχος, αν δηλαδή θα μπορέσουν να απασχοληθούν και να ενταχθούν σ' αυτή την κοινωνία και να προσφέρουν. Την ίδια ώρα...

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Νίκου Κλεάνθους τον προεδρεύοντα κ.

Γιαννάκη Αγαπίου αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Αβραάμ Αντωνίου)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εν εις την κυβέρνηση που θέλουν να μπουν. Στην κοινωνία μπαίνουν πιο εύκολα.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μάλιστα. Βεβαίως και η κυβέρνηση αυτή ιδιαίτερα και χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι προηγούμενες δεν έπασχαν από τα ίδια σύνδρομα ή προσεγγίσεις, το θέμα για το ρουσφέτι δυστυχώς είναι εκεί και πρέπει να τονίσουμε ότι, όταν εμφανίζονται τέτοια σημάδια στην οικονομία του τόπου, διαρθρωτικά προβλήματα, δεν είναι δυνατό σήμερα να δικαιολογείται -όπως δεν εδικαιολογείτο και παλιά, αλλά σήμερα όσον ποτέ άλλοτε- η κυβέρνηση να βαρύνεται δυστυχώς με ένα μεγάλο μερίδιο αναξιοκρατίας, ρουσφετιού και ας κοιτάξουμε τους αριθμούς των εκτάκτων -μπορεί να μη δημιουργούνται οι νέες θέσεις- τους καταπληκτικούς αυτούς αριθμούς των εκτάκτων και ωρομισθίων. Και πρέπει να ομολογήσουμε ότι σε έναν τομέα που είχαμε εμπειρικά βιώματα πολύ πικρά όλοι μας και άγγιξε όχι απλά εκείνους που ανήκουν στην αντιπολίτευση, αλλά πολλές φορές και κυρίως συναδέλφους που ανήκουν και στη συμπολίτευση, ήταν εκείνα που πραγματικά δημιούργησαν τον προβληματισμό και την αναξιοπιστία και στο κράτος και ιδιαίτερα σ' αυτή την κυβέρνηση, γιατί το θέμα της ισοπολιτείας, της ισονομίας δυστυχώς σε όλη του τη μεγαλοπρέπεια το είδαμε να καταρρέει. Είδαμε την κυβέρνηση να χειρίζεται θέματα σαν εκείνα που αφορούσαν τον Υπουργό Εσωτερικών και δυστυχώς εκεί έδωσε εξετάσεις και απέτυχε μεν, αλλά έπεισε και τον τελευταίο πολίτη ανεξάρτητα πού ανήκε ότι πολύ υπολείπεται από του να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των πολιτών αναφορικά με θέματα λεπτά για τα οποία έχει ευαισθησίες ο λαός και έχει ανάγκη η κοινωνία, για να αντιμετωπίσει όχι τις προκλήσεις, αλλά τα σημάδια παρακμής.

Και είναι η πίστη η δική μας, τελειώνω κύριε Πρόεδρε, ότι από τη μια η

αναξιοκρατία και από την άλλη η έλλειψη της ισοπολιτείας ή της ισονομίας, σίγουρα είναι αυτό που υποβιβάζει και την ουσιαστική δημοκρατία, γιατί κάθε κράτος ελέγχεται ή διαπιστώνεται πόσο εφαρμόζει..., πόση ουσιαστικά δημοκρατία έχει, ανάλογα με το βαθμό που υπηρετούνται αυτές οι δύο βασικές αξίες, αυτοί οι δύο βασικοί άξονες. Λυπούμαι να πω για την κυβέρνηση πως παρ' όλο ότι κάτω από ορισμένες πιέσεις και του συγκυβερνώντος κόμματος μπορεί να έσπευσε να θεραπεύσει κάποια πράγματα, είναι όμως πολύ μακριά και από τη θεραπεία και από τη δυνατότητα επιτυχίας και ας μας προβληματίσει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πραγματικά νιώθω ότι βρίσκομαι σε πολύ δύσκολη θέση σήμερα λόγω του κλίματος που επικράτησε χθες και επικρατεί σήμερα, το οποίο κατά την άποψή μου χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια της κυβερνητικής πλευράς, των κομμάτων της συγκυβέρνησης, να μας παρουσιάσουν μία παραδεισένια κυπριακή κοινωνία οφειλόμενη, και δεν είναι τυχαίο που η κ. Γεωργιάδη σε κάθε γραμμή μας έλεγε «η Κυβέρνηση Κληρίδη», για να μας υπενθυμίσει ότι ο αρχηγός της κυβέρνησης είναι ο κ. Κληρίδης. Το ξέρουμε, ο Πρόεδρος είναι ο κ. Κληρίδης. Μας παρουσίασε μία παραδεισένια κοινωνία στην οποία εξαιτίας της παρουσίασης αυτής έχω ένα πρόβλημα και θα σας το ομολογήσω. Ή εγώ ζω εκτός Κύπρου, που έχει μία αλήθεια, ή αυτοί οι παρουσιαστές τούτης της ωραίας, της όμορφης, της δίκαιης κοινωνίας, της αγγελικά πλασμένης κυπριακής κοινωνίας δεν πολυσυχνάζουν κάτω στο παζάρι, στο λαό, δεν βλέπουν, δεν ακούουν. Ένας εκ των δύο δεν μπορεί να λέγει την αλήθεια.

Ισχυριζόμεθα ότι πιο κοντά στην αλήθεια είναι η πλευρά η δική μας στις διαπιστώσεις. Δε θα ασκήσω κριτική σ' αυτή την κυβέρνηση.

Λοιπόν, ένας εκ των δύο κάνει λάθος. Όμως για σκοπούς ιστορικής μνήμης και διαπίστωσης θα προσπαθήσω να παρουσιάσω κάποια στοιχεία για τα οποία ισχυρίζομαι ότι η δική μας η πλευρά είναι πιο σωστή στις εκτιμήσεις της, στις διαπιστώσεις της. Ξενίζει πράγματι το γεγονός ότι εδώ κάπου και έξι μήνες έχει διαφοροποιηθεί η όλη κυβερνητική παρουσίαση και όλη η συγκυβερνητική παρουσίαση ίσως να οφείλεται, όπως έχω μάθει, στην κάθοδο και στις προσπάθειες κάποιου ειδικού εμπειρογνώμονα εξ Ελλάδος, του κ. Λούλλη, ο οποίος προσπαθεί να μορφοποιήσει, δε θα έλεγα να μακιγιάρει επ' ουδενί λόγω, να δώσει ένα νέο τρόπο, ένα νέο στυλ στην κυβέρνηση. Κάποιοι μέσα σ' αυτή το πετυχαίνουν· άγγελοι παρουσιάζονται στους συναδέλφους και στις συναδέλφους βουλευτές και είναι πραγματικά εντυπωσιακό. Και με καταπλήττει το γεγονός ότι οι δύο τεράστιες επιτυχίες της κυβέρνησης Κληρίδη από το 1993 μέχρι το Δεκέμβριο του 1998 ούτε σήμερα ούτε εδώ και ένα μήνα ή δύο, τρεις μήνες δεν αναφέρονται καν. Οφείλω να τις υπενθυμίσω. Γιατί με αυτές τις επιτυχίες έχουν κερδηθεί προεδρικές εκλογές και πιθανώς με κάποιες παρόμοιες «επιτυχίες» να γίνει προσπάθεια να ξανακερδηθούν είτε βουλευτικές είτε οι επόμενες προεδρικές εκλογές με πιθανότατο υποψήφιο τον κ. Κληρίδη ή κάποιον άλλον από την παράταξή του. Είναι το θέμα και το λέω χωρίς διάθεση πρόκλησης, ...

A. ΚΑΡΑΣ:

Δεν αποκλείεται.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πιστώνουμε τουλάχιστον με τούτα τα δευτερόλεπτα για να μπορέσω να συμπληρώσω τον καθαρό μου χρόνο.

Το θέμα το πολυθρύλητο των S300. Δε θα έκαμνα καμία αναφορά, αλλά η

πρόκληση ήταν μεγάλη. Την περασμένη εβδομάδα είδα από τις τηλεοράσεις μας και σε κάποιες ελληνικές εφημερίδες την επίσκεψη του Υπουργού Άμυνας, του φίλτατου, του κ. Χάσικου εκεί που πήγε για να δει τους S300, αν έχουν τοποθετηθεί και αν έχουν σωστά τοποθετηθεί. Είδαμε και τον κ. Τσοχατζόπουλο περήφανο να δηλώνει ότι σε δύο μήνες ακόμη από τα προχθές θα τεθούν σε επιχειρησιακή ετοιμότητα οι πύραυλοι. Και να μας λεν ότι η τοποθέτησή τους στην Κρήτη είναι για την προστασία του εναέριου χώρου και την προστασία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Άνοιξα το γεωγραφικό άτλαντα να δω πόση είναι η απόσταση μεταξύ Κρήτης και Κύπρου. Παραμένει η ίδια, δεν κόντυνε. Ξέροντας το βεληνεκές όμως των S300, και δεν είναι μυστικό τώρα που δεν είναι στην Κύπρο, ότι είναι γύρω στα 100 χμ., λέω πως συνεχίζουν να μας εμπαίζουν κάποιοι. Αυτό υποβάλλω προς τον κυπριακό λαό, αφού κάποιοι θα μας παρακολουθούν, ότι δυστυχώς ο εμπαιγμός συνεχίζεται με άλλη μορφή. Μας είπαν μάλιστα ότι από την Κρήτη προστατεύεται καλύτερα η Κύπρος!

Το δεύτερο, για το δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου. Πάλιν κρείττον σιγάν ή η σιωπή των αμνών. Πού και πού κανένας θερμόαιμος συνάδελφος συναγερμικός βουλευτής σε κανένα χορό εθνικοφρόνων σωματείων, σε κάποιο χωρκό τολμά και λέει το, αλλά τζεϊν' το καθημερινό που τες τηλεοράσεις, που τα ράδια, διότι τζαι οι χωρκάτες, με όλη την αγάπη και την εκτίμηση, πιον εν πιάνουνται κορόιδο. Πού να πάει ο συνάδελφος Καράς και ο συνάδελφος Χατζηγιάννης ή ο συνάδελφος ο άλλος, ο άλφα ή ο βήτα στον καφενέ των εθνικοφρόνων σωματείων ή το ΘΟΙ Αυγόρου επί παραδείγματι και να τους πει το δόγμα. Ποιο δόγμα θα του πούσιν;

Λοιπόν, επομένως αυτό είναι καλό, αν εξυπάκουε την προσγείωση αυτής της κυβέρνησης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έλα στα μνημόσυνα να ακούσεις.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Συγνώμη, κύριε ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Σας έδωσα την άδεια, κύριε Αγαπίου;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ζητώ την άδεια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μπορείτε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Είναι γεγονός αυτό που είπε ο κ. Χατζηγιάννης ότι κάμνουν τους μνημόσυνα και των S300 και του δόγματος, δυστυχώς.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Επομένως αν εξυπάκουε και κάποια θετική προσγείωση της κυβέρνησης του Συναγερμού σ' αυτό το θέμα θα τη χαιρετίζαμε, διότι θυμάστε, εμείς είχαμε πιο συνετή, πιο συνεπή θέση πάνω σε ορισμένα τέτοια θέματα. Οφείλω να συγχαρώ την Κυβέρνηση Κληρίδη από το 1993 μέχρι σήμερα και τον ίδιο τον Πρόεδρο. Όχι διότι η φιλοσοφία τους, η πολιτική τους για την ιδιωτικοποίηση της ημικρατικής περιουσίας του 13% να τη δώσουν δηλαδή είτε για φιλελευθεροποίηση είτε για ιδιωτικοποίηση, γιατί δήθεν το κράτος δεν μπορεί να είναι πρώτο επιχειρηματίας ή το δεύτερο γιατί πρέπει να είναι κερδοφόρες ή κερδοσκοπικές οι επιχειρήσεις τούτες.

Στον τομέα της άμυνας πέτυχαν διάνα. Έχουν μετατρέψει το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης, δε θα πω σε κερδοσκοπική επιχείρηση, σε κερδοφόρα επιχείρηση. Όταν τα έλεγα απ' αυτό το βήμα εδώ και δύο χρόνια ότι ζητούν άλφα εκατομμύρια, πολλά, η Βουλή τους εγκρίνει όλα εκείνα τα άλφα, αλλά από το 1993 και εντεύθεν υλοποιούν άλφα διά δύο ή περίπου στο άλφα διά δύο δε γινόμαστε πιστευτοί. Μέχρις ότου

αναγκάστηκε και τούτος ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας πριν κανένα, δύο μήνες να πει: «Μα είχε δίκαιο ο Χριστοδουλίδης πως ελάεν σας τούτα τα πράγματα.» Όταν έλεγα τον προϋπολογισμό για τα πυρομαχικά ή τα ανταλλακτικά, ορισμένα άλλα πράγματα, λέμε: Κύριοι, μα είναι δυνατό να υλοποιείτε £10.000.000, £12.000.000 -όχι γιατί θλιβόμεθα, γιατί δεν προχωρούμε σε ετοιμότητα πολεμική αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα- ώσπου ήρθε ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς και ο πρώην Υπουργός Άμυνας, ο κ. Χρυσοστομής εν τη εντιμότητί του και εν τη ειλικρινεία του να πει «δεν έχουμε σφαίρες, μας έμειναν για πέντε μέρες.» Δεν κάμνω κριτική αναδρομή, αλλά απλώς αναφέρω τα γεγονότα, οπότε όλοι συντρομαχτήκαμε.

Λοιπόν, από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Κυπριακής Δημοκρατίας εκείνο το 3% που έγινε 3%, διότι είχαμε ανάγκες να εξοπλιζόμεθα, εισεπράχθησαν φέτος το 1999 εκατόν ενενήντα δύο εκατομμύρια και κάτι εκατοντάδες χιλιάδες λίρες. Δαπανήθησαν £80.000.000. Υλοποίηση κατά 42% βάσει της φτωχής μου αριθμητικής και των μαθηματικών μου εξοικονόμησης, και μην αμφισβητήσετε αυτή τη φορά, θα παρακαλέσω ούτε ο Υπουργός Οικονομικών ούτε κανένας άλλος να αμφισβητήσει, είναι από τα δικά τους πάλι. Κέρδος έτους £112.000.000. Κέρδος χρήσεως, περίσσειμα, πέρσι £31.000.000. Στα δύο χρόνια αυτή η κυβέρνηση κατάφερε να είναι κερδοφόρα επιχείρηση το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Το θέμα είναι που παν αυτά τα λεφτά και ποια τρύπα καλύπτουν; Πρόπερσι είχα πει απ' εδώ ότι καλύπτουν αυτό το πολυθρύλητο, που ακούσαμε τον Υπουργό και τους συναγερμικούς σήμερα να μας λεν, ότι δηλαδή πετύχαμε να μειώσουμε το δημοσιονομικό έλλειμμα αντί 5,6 που αναμένετο, στο 5,0. Αν δεν είναι τούτο, να απολογηθώ δημόσια σε όλους εγώ. Το ίδιο έγινε πέρσι με τα £31.000.000. Δηλαδή μπορούμε τούτο το δημοσιονομικό χρέος, του χρόνου αν θέλει αυτή η κυβέρνηση, ο κ. Χάσικος, να το ρίξουμε κι άλλο. Αντί £80.000.000 από τα £181.000.000 που ζητά, να δαπανήσει £20.000.000, £15.000.000, £25.000.000 και θα

έρθει η κυβέρνηση του Προέδρου και ο υπουργός του και οι βουλευτές να λένε μπράβο στην κυβέρνηση. Βεβαίως, μπράβο, γιατί αντί να κάνει έργα υποδομής, αν αποδεχόμεθα ότι είναι έργα υποδομής η ενίσχυση της Εθνικής Φρουράς, δεν τα κάμνει. Άρα εκείνα που έπρεπε να ξοδεύει, δεν τα ξοδεύει.

Αν μάλιστα φέτος που με τη συναίνεση της Βουλής πλην του ΑΚΕΛ έχει αποδεχθεί την ενοποίηση του προϋπολογισμού και την κατάργηση του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης -δε μιλώ για το νόμο- θα γίνει ένα ταμείο, μία κάσα του κρατικού κορβανά όλα τα λεφτά, τότε προβλέπει αυτή η κυβέρνηση £180.000.000, όχι είναι πέραν των £200.000.000 που θα εισπράξει φέτος και αυτά θα πηγαίνουν στον κρατικό κορβανά, θα βγαίνουν όμως από αυτόν πολύ λιγότερα βάσει της πάγιας τακτικής αυτής της κυβέρνησης. Τέλος του 2000, πριν τις βουλευτικές εκλογές, θα έχουμε και οικονομικό θαύμα. Ναι, διότι ο λαός καλείται να πληρώνει πέραν των φόρων, των τελών και των δασμών 3% επιπλέον. Και άκουσα μετ' εκπλήξεως την πρόταση ξανά, την επανάληψη της πρότασης των ΕΔΗ που λεν ότι η εισφορά σε τούτο το ταμείο αντί να πηγαίνει ξέχωρα στον κορβανά ή σε άλλο ταμείο, να πηγαίνει τώρα να εισπράττεται από το ΦΠΑ. Δηλαδή προτείνεται η μετατροπή ενός άμεσου φόρου εθελοντικής εισφοράς -που ακόμα τον δίνει με το κέφι του ο Κύπριος και ο άμεσος φόρος τούτος έχει στοιχεία κοινωνικής δικαιοσύνης έστω με το 2%, με το 3%, με το 4%, δηλαδή αυτού που πιάνει £1.000 το μήνα του αφαιρούν £30, αυτού που πιάνει £100 του αφαιρούν £3 σε έμμεσο φόρο και ζητείται να πάει στον ΦΠΑ, στον κοινωνικά άδικο αυτό φόρο. Θα αγοράζεις κάθε μέρα αγγουράκια, αν καταργηθεί και ο μηδενικός συντελεστής, και θα πληρώνεις φτωχός ή πλούσιος σαν τον υποφαινόμενο, για να μην αναφέρω άλλον που πιάνει ας πούμε £5.000 το μήνα, θα πληρώνεις, λέω, κάθε μέρα ΦΠΑ. Για τον πλούσιο μπορεί να μην είναι το ίδιο. Ο συνταξιούχος που δεν πληρώνει άμυνα σήμερα με ένα εισόδημα ετήσιο κοντά στις £2.500 θα πληρώνει καθημερινώς, το ίδιο και ο αρκάτης που παίρνει στη

δουλειά του ένα κονσερβοκούτι. Θα πληρώνουν όλοι και για το ΦΠΑ και για την υπηρεσία, το σουβλάκι, για τα πάντα θα πληρώνουν.

Αντικοινωνική πρόταση και θλίβομαι πραγματικά που προέρχεται από κάποιους από το κόμμα του κ. Βασιλείου, τους οποίους είχαμε στηρίξει για να εκλεγούν για μία κοινωνικότερη δικαιοσύνη. Πραγματικά θλίβομαι. Και να μας λεν ότι θα ξεγελάσουμε την Ευρώπη. Την Ευρώπη να την ξεγελάσετε, τους Κύπριους δε θα αφήσουμε να τους ξεγελάσετε με το ΦΠΑ.

Συνολικά από το 1993 μέχρι το 1999 κατάφερε η κυβέρνηση από £460.000.000 που ήταν οι υποχρεώσεις οι οικονομικές του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης να το ρίξει στα £130.000.000. Τη συγχαίρουμε για τη συνετή, συνεπή πολιτική της που μείωσε αυτό το όφελος που είχε το ταμείο προς το ταμείο, γιατί χωρίς να καταβάλλει η κυβέρνηση μπακκίρα, επλήρωνε το ταμείο κάθε χρόνο £18.000.000, £20.000.000 τόκους. Τη συγχαίρουμε. Αλλά σας λέμε ότι έγινε σε βάρος της άμυνας. Από το 1993 μέχρι το 1999 η υλοποίηση των προϋπολογισμών για την άμυνα, παρά τις εξάρσεις, ξεκινούσε από το 42% το φετινό και έφτανε μέχρι το 73% το 1997, τότε που είχαμε και κάποια έκτακτα εξοπλιστικά προγράμματα. Κρίνετε συνάδελφοι, ας κρίνει ο κυπριακός λαός την πορεία.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε κάτι, αντιλαμβάνομαι κλείει και ο χρόνος μου. Η άμυνα τυγχάνει της υποστήριξης όλων των πολιτικών δυνάμεων και ειδικά του ΑΚΕΛ. Η σωστή αμυντική θωράκιση ενταγμένη και υποταγμένη στο στρατηγικό στόχο των πολιτικών δυνάμεων και της Κυπριακής Δημοκρατίας, που δεν είναι άλλος από την ειρηνική επίλυση του Κυπριακού, είναι απαραίτητη. Είναι και δικαίωμα της Κύπρου και καθήκον μας να έχουμε μια ισχυρή αμυντική θωράκιση. Όμως δεν είναι ούτε μόνο με τα όπλα που ενισχύεται η άμυνα ούτε μόνο με την ενότητα των παλλαϊκών στόχων και σκοπών αλλά και με την πιστή εφαρμογή της αξιοκρατίας, διότι εξαρτάται και από το

ανθρώπινο δυναμικό είτε το έμμισθο δυναμικό που υπηρετεί είτε από τις χιλιάδες των παιδιών μας που κάθε χρόνο καλούνται να υπηρετήσουν.

Δυστυχώς έχει χειροτερεύσει η κατάσταση της αξιοκρατίας. Έχουν επηρεαστεί οι δυνατότητες και η δυναμικότητα του στρατεύματος της Κύπρου από αναξιοκρατικές προσλήψεις, από αναξιοκρατικές προαγωγές. Έχουμε καταντήσει πλέον να κάνουμε τόσους ανώτατους αξιωματικούς όσοι είναι οι γνωστοί ή οι φίλοι ή οι κομματικά συμπαθούντες, παραγνωρίζοντας τις ανάγκες και τις οργανικές θέσεις. Τους εγκρίνουν για τέσσερις θέσεις κλίμακα Α8-10, έρχονται στη Βουλή και ο μοχλός πίεσης μεταφέρεται πάνω στη Βουλή «μα εγώ έχω κριθεί προακτέος, να με προάξετε». Έχουμε κάπου 12 με 14 ταξίαρχους, 3, 4, 5 υποστράτηγους και ούτω καθεξής και κάτω κάτω. Μετατρέψαμε το στράτευμα, σήμερα ο κάθε ένας που μπαίνει μόνιμος να έχει και την απαίτηση να αφυπηρετήσει με το βαθμό τουλάχιστον του υποστράτηγου. Δεν υπάρχει έξοδος από την Εθνική Φρουρά. Απαραδέκτο και φέρουμε όλοι την ευθύνη και κράτος και Βουλή.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, επειδή η παράταξη της αριστεράς την οποία κατά κάποιο βαθμό εκφράζω με ενοχλεί κάπως στη σκέψη μου, ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, κλείω, θέλοντας να πω ότι η άσκηση της κριτικής είναι δικαιωματικό καθήκον του καθενός, φτάνει εκείνο που λέει να μπορεί να το στοιχειοθετήσει, για να μπορεί να γίνεται πιστευτός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου, παρακαλώ, από το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ξεκινώντας, θα ήθελα να πω σε απάντηση των φόβων που εξέφρασε ο φίλος, ο

βουλευτής του ΑΚΕΛ, ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης ότι ναι, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα επαληθεύσει τους φόβους του και θα δώσει και πάλι νέα κυβέρνηση στον τόπο, γιατί είναι η μόνη εκσυγχρονιστική δύναμη, είναι η μόνη δύναμη προόδου, είναι η μόνη δύναμη η οποία προσαρμόζεται ανάλογα με τα δεδομένα της εποχής και δε βλέπει προς τα πίσω, όπως βλέπουν κάποιες άλλες πολιτικές δυνάμεις, οι οποίες δεν είναι σε θέση να πιστωθούν από τον κυπριακό λαό. Και ο κυπριακός λαός είναι σε θέση και ξέρει να πιστώνει και θα ξαναπιστώσει το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Είναι γνωστό ότι η ενίσχυση της άμυνας της Κύπρου στα πλαίσια του δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου απετέλεσε έναν από τους τρεις πυλώνες της πολιτικής του Γλαύκου Κληρίδη. Ο πρώτος πυλώνας ήταν η αναζήτηση με ειρηνικά μέσα λύσης του εθνικού μας προβλήματος και ο δεύτερος η πορεία ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανεξάρτητα από τη λύση του κυπριακού προβλήματος. Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής και των αποφάσεων που έλαβαν οι δύο κυβερνήσεις για την υλοποίηση του δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου, η οποία συνεχίζεται μέχρι και σήμερα με αμείωτους ασφαλώς ρυθμούς, η ισορροπία δυνάμεων που υπήρχε πριν από τη διακήρυξη ανετράπη σημαντικά σε βάρος των Τούρκων και σήμερα μπορούμε ξεκάθαρα να δηλώσουμε ότι η Κύπρος έπαυσε να είναι όμηρος των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων.

Δεν είναι φρόνιμο να μπορούμε σε λεπτομέρειες και σε αριθμούς αναφορικά με τα μέσα που προμηθεύτηκε η Εθνική Φρουρά την τελευταία επταετία, τα αμυντικά έργα που έγιναν, τα έργα στρατωνισμού και το έμπυχο δυναμικό με το οποίο εμπλουτίστηκε. Ο κάθε πολίτης αυτού του τόπου έχει νομίζουμε σαφή αντίληψη για όλα αυτά, αφού άμεσα ή έμμεσα συμμετέχει στην προσπάθεια αυτή. Δεν μπορούμε όμως να μην αναφερθούμε στη σημαντική ενίσχυση του αρματικού μας δυναμικού με σύγχρονα μέσα, την αύξηση των δυνατοτήτων της αντιαεροπορικής άμυνας και την αγορά πολλών

άλλων σύγχρονων οπλικών συστημάτων και μέσω των οποίων η Εθνική Φρουρά άλλαξε κυριολεκτικά όψη. Και δεν μπορούμε επίσης να μην αναφερθούμε στην υποδομή που έγινε, ώστε να υποστηριχθεί από πλευράς έργων το δόγμα, όπως η αεροπορική βάση της Πάφου, Ανδρέας Παπανδρέου, και άλλα σημαντικά έργα. Αλλά και στον τομέα του έμφυχου δυναμικού έγιναν πολλά. Μέσα από το θεσμό των ΕΠΥ και της πρόσληψης μονίμων στελεχών αυξήθηκε το ανθρώπινο δυναμικό της Εθνικής Φρουράς, ενώ μέσα από μια σειρά μέτρων βελτιώθηκαν οι συνθήκες διαβίωσης των κληρωτών οπλιτών. Για πρώτη φορά, αφού προηγήθηκε σωστή πληροφόρηση, βλέπουμε να υπάρχει έντονο ενδιαφέρον από πολίτες της Δημοκρατίας να προσληφθούν και στελεχώσουν τη δύναμη της Εθνικής Φρουράς μέσα από προβλεπόμενες αξιοκρατικές και διαφανείς διαδικασίες. Και αυτό το ενδιαφέρον είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο, αφού για πρώτη φορά παρατηρείται υποβολή αιτήσεων πέραν του προβλεπόμενου αριθμού θέσεων, κάτι το οποίο δε συνέβαινε στο παρελθόν. Ένα σημαντικό θέμα το οποίο αφορά την επετηρίδα των αξιωματικών και το οποίο δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα στην προαγωγή ή ανέλιξη βρίσκεται σήμερα σε εξέλιξη για λύση με την ετοιμασία, επεξεργασία και προώθηση νομοσχεδίου από τους επιτελείς της Εθνικής Φρουράς αλλά και την εμπλοκή και σύμφωνη γνώμη του προέδρου και των μελών της Επιτροπής Άμυνας της Βουλής. Με διάφορα μέτρα προωθείται ακόμη περισσότερο η ασφάλεια των κληρωτών και με την αγορά, μεταξύ άλλων, νέου τύπου κράνους, αλλά και την καλύτερη εμφάνιση με την προμήθεια και αγορά νέων στολών, οι οποίες είναι σύμφωνες με σύγχρονες προδιαγραφές αλλά και βάσει των κυπριακών δεδομένων και προτύπων. Υπάρχει μάλιστα πρόβλεψη για περαιτέρω ενδυνάμωση και ενίσχυση της Εθνικής Φρουράς σε όλους ανεξαιρέτως τους τομείς. Γεγονός το οποίο χρήζει ιδιαίτερης μνείας και αναφοράς είναι ασφαλώς το αποτέλεσμα της τελευταίας μεγάλης διακρατικής άσκησης «Νικηφόρος», η οποία υπήρξε καθ' όλα αναβαθμισμένη

σύμφωνα με τους σχεδιασμούς. Ασφαλώς σε συνδυασμό με τη συμμετοχή των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων, μέσα πάντοτε στα πλαίσια του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος, αναπτέρωσε και ενίσχυσε ακόμη περισσότερο το φρόνημα του κυπριακού λαού.

Φαίνεται από τα πιο πάνω που ανέφερα ότι γίνεται σε βάθος δουλειά, γίνεται δουλειά προς όφελος και προς το συμφέρον της Εθνικής Φρουράς και του τόπου και κυρίως τα τελευταία χρόνια και το τελευταίο διάστημα μέσα από το νέο πνεύμα που κυριαρχεί αλλά και τη σωστή προσέγγιση του νέου πολιτικού προϊσταμένου του υπουργείου, του Σωκράτη Χάσιου, ο οποίος δίδει άμεσες λύσεις με τις σωστές παρεμβάσεις αλλά και τη στήριξη από την Επιτροπή Άμυνας της Βουλής. Μεγάλη σημασία δίνεται στους νέους εξοπλισμούς, στην ανανέωσή τους αλλά ασφαλώς και στη συντήρηση των υπαρχόντων οπλικών συστημάτων μέσα από σωστές διαδικασίες, ούτως ώστε να εξοικονομείται μεγάλο μέρος του ιδρώτα του κυπριακού λαού.

Θέματα όπως η παροχή ιατρικών υπηρεσιών και ιατρικής περίθαλψης των εθνοφρουρών μέσα από ένα σύστημα όχι και τόσο σύγχρονο αλλά και με σημαντική επιβάρυνση του προϋπολογισμού του κράτους και που συνεπάγεται διπλά έξοδα απασχολεί δίκαια και εύλογα την Επιτροπή Άμυνας και το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς και πολύ σύντομα πιστεύουμε πως πολύ σωστά, όπως ανέφερε και ο πρόεδρος της επιτροπής προηγούμενα στη δική του ομιλία, ο κ. Χατζηδημητρίου, θα κατατεθεί ενώπιον της Βουλής πρόταση νόμου η οποία, αφού τύχει προηγούμενης ενδελεχούς επεξεργασίας, να προβλέπει ενιαία ιατροφαρμακευτική περίθαλψη μέσα από ένα ενιαίο σύστημα υγείας, όπως παρέχεται και στους υπόλοιπους πολίτες και ασφαλώς με τα ίδια έξοδα.

Ο θεσμός των εθελοντριών, ένας θεσμός χρήσιμος όπως αποδείχθηκε -και αυτό φαίνεται και από τις προτάσεις και απόψεις της ηγεσίας της Εθνικής Φρουράς και του

Επιτελείου- προωθείται πλέον για κατοχύρωση και διασφάλιση με περαιτέρω νομοθετικά μέτρα και κανονισμούς, για να δοθεί το δικαίωμα για ύπαρξη ακόμη καλύτερης και απρόσκοπτης συνεισφοράς τους στην υπόθεση της άμυνας που είναι υπόθεση όλων μας.

Εκείνο όμως που θέλουμε να τονίσουμε ιδιαίτερα και που πιστεύουμε είναι το πιο σημαντικό είναι η συνεργασία που επιτεύχθηκε στον αμυντικό τομέα με την Ελλάδα. Είναι φανερό ότι η Κύπρος είναι ένα μικρό κράτος, με ένα μικρό αριθμητικά στρατό, ενώ αντίθετα η Τουρκία είναι ένα κράτος με αρκετά στρατιωτικά και στρατηγικά πλεονεκτήματα λόγω της έκτασής της, του πληθυσμού της και της γεωγραφίας της. Εάν θέλουμε λοιπόν να αντιπαρατάξουμε μια αξιόπιστη δύναμη αποτροπής απέναντι στην τουρκική επιθετικότητα, να διασφαλίσουμε την ειρήνη στο νησί αλλά και να ενισχύσουμε τη διαπραγματευτική μας ικανότητα, θα πρέπει να κτίσουμε την άμυνά μας σε συνεργασία με την Ελλάδα. Η Ελλάδα είναι ο μόνος σύμμαχος και συμπαραστάτης στον αγώνα για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του προβλήματός μας.

Η κυβέρνηση, ως πρώτο μέλημα έθεσε την ανάπτυξη της συνεργασίας αυτής στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Με την εξαγγελία αλλά και την υλοποίηση του δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού χώρου, η Ελλάδα ανέλαβε να εκπληρώσει τις ιστορικές, τις νομικές και τις ηθικές υποχρεώσεις της απέναντι στον Ελληνισμό της Κύπρου αλλά και να κατοχυρώσει τα δικά της στρατηγικά συμφέροντα στην περιοχή, γνωρίζοντας ότι η Κύπρος αποτελεί την εμπροσθοφυλακή μάχης του Ελληνισμού. Όμως η άμυνα σαν αγαθό, όπως και όλα τα άλλα αγαθά που το κράτος έχει υποχρέωση να προσφέρει στους πολίτες, χρειάζεται πόρους για να παραχθεί. Χωρίς πόρους, χωρίς χρήματα δηλαδή, δεν μπορεί να υπάρξει ούτε άμυνα ούτε ασφάλεια ούτε αποτροπή. Με τη διάθεση πόρων αγοράζουμε τα οπλικά συστήματα, εκπαιδεύουμε το προσωπικό και δημιουργούμε την αναγκαία κτιριακή και αμυντική υποδομή. Η διάθεση των πραγματικά

αναγκαίων πόρων για την ενίσχυση της άμυνας δεν εξασθενεί την οικονομία, όπως κάποιος μπορεί να υποστηρίξει, γιατί μόνο όταν οι πολίτες νιώθουν ασφαλείς μπορούν ανεμπόδιστα και απρόσκοπτα να επιδίδονται στα ειρηνικά τους έργα και να παράγουν, συμβάλλοντας έτσι στην πρόοδο και στην ανάπτυξη της χώρας τους. Αντίθετα, αν για οποιοδήποτε λόγο παραμελήσουμε την άμυνα και αφήσουμε το αίσθημα ανασφάλειας να περιπλανάται στο λαό μας, οι πρώτες επιπτώσεις θα φανούν στην οικονομία της χώρας. Πιστεύουμε στην ισχυρή οικονομία για να έχουμε ισχυρή άμυνα, αλλά και στο αντίστροφο. Ισχυρή άμυνα για ισχυρή οικονομία.

Βέβαια κανείς δεν ξεχνά ότι βρισκόμαστε την περίοδο αυτή σε μια διαδικασία συνομιλιών για ειρηνική επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Όμως το γεγονός αυτό σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να μας οδηγεί σε σκέψεις παγώματος ή και μείωσης των προσπαθειών για ενίσχυση της άμυνάς μας. Κάτι τέτοιο θα ήταν καταστροφικό για την πλευρά μας, αφού ο αντίπαλος όχι μόνο δε μειώνει τον αριθμό των κατοχικών στρατευμάτων αλλά συνεχώς ενισχύει τις δυνάμεις του με κάθε τρόπο. Έχουμε δηλώσει και άλλες φορές ότι ενόσω τα στρατεύματα κατοχής βρίσκονται στα εδάφη της Κύπρου, η αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας θα πρέπει να ενισχύεται.

Ο φετινός ενοποιημένος αμυντικός προϋπολογισμός του κράτους σ' αυτό ακριβώς αποσκοπεί. Στην ενίσχυση και ενδυνάμωση της αμυντικής θωράκισης της Δημοκρατίας χωρίς παράλληλα να εξασθενεί ή να επηρεάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο την οικονομία. Για πρώτη φορά φέτος τα υπολογιζόμενα έσοδα του πρώην Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης εξισώθηκαν με τις υπολογιζόμενες δαπάνες και έτσι ακόμα και στην περίπτωση που θα υλοποιείτο στο εκατόν τοις εκατόν ο προϋπολογισμός αυτός, κανένα έλλειμμα δε θα προέκυπτε στο ταμείο αυτό.

Ως βουλευτής Πάφου θα ήθελα να μου επιτρέψετε να κάνω κάποια αναφορά σε θέματα τα οποία απασχολούν αυτή τη στιγμή την επαρχία Πάφου, κυριότερα από τα

οποία είναι το συγκοινωνιακό το οποίο ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη, όπως έχει αναφερθεί ασφαλώς και από άλλους συναδέλφους. Πιστεύουμε ότι τέλος Σεπτεμβρίου, Οκτωβρίου θα παραδοθεί το μεγάλο συγκοινωνιακό έργο, ο δρόμος Λεμεσού-Πάφου, το οποίο θα βοηθήσει και θα απαμβλύνει σε μεγάλο βαθμό την κυκλοφοριακή συμφόρηση η οποία υπάρχει αυτή τη στιγμή και θα αποβεί όχι μόνο προς όφελος των Παφίων πολιτών αλλά και όλων των κατοίκων και πολιτών της Κύπρου.

Η δυναμική παρουσία του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, όχι μόνο στο θέμα αυτό αλλά και όσον αφορά τα άλλα οδικά έργα της Πάφου, όπως είναι η προώθηση του δρόμου ο οποίος οδηγεί -και βλέπουμε να υλοποιείται με ταχύτατους ρυθμούς πλέον- προς τα ορεινά θέρετρα αλλά και ο σχεδιασμός του νέου δρόμου Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς και κατ' επέκταση προς τον Πύργο Τηλλυρίας είναι ένα δείγμα ακριβώς της συνετής, της ορθής αλλά και αποφασιστικής πολιτικής η οποία ακολουθείται αυτή τη στιγμή από την ηγεσία του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Τα ίδια μαρτυρούν και τα άλλα βελτιωτικά έργα τα οποία γίνονται και τα οποία έχουν άμεση σχέση με το όλο έργο αλλά και το γενικότερο σχεδιασμό ο οποίος υπάρχει και αφορά και απασχολεί αυτή τη στιγμή την επαρχία για το συγκοινωνιακό δίκτυο. Τα διάφορα πολεοδομικά έργα τα οποία βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη, η παρουσία και η παρεμβολή, η άμεση παρεμβολή του Υπουργού Εσωτερικών σε συσκέψεις που έγιναν πρόσφατα στην Πάφο καταδεικνύει ξεκάθαρα και την πρόθεση αλλά και την αποφασιστικότητα με την οποία αυτή τη στιγμή η κυβέρνηση χειρίζεται το όλο θέμα, γεγονός που έχει αφήσει ικανοποιημένους ασφαλώς τους δημάρχους αλλά και τις δημοτικές αρχές οι οποίες έχουν άμεση σχέση και εμπλοκή με τα θέματα αυτά.

Έγινε αναφορά προηγούμενα από το συνάδελφο Πιπτοκοπίτη για το θέμα του Ακάμα και αφέθησαν κάποιες αιχμές. Οφείλουμε να διευκρινίσουμε ότι ήδη η

Υπουργική Επιτροπή έχει πάρει αποφάσεις οι οποίες συνάδουν ακριβώς με όλα αυτά τα οποία η κυβέρνηση κατά καιρούς είχε εξαγγείλει και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατ' επανάληψη είχε αναφέρει στο παρελθόν και είναι και θέσεις και προτάσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού. Με άλλα λόγια το εθνικό πάρκο θα περιοριστεί ακριβώς στα όρια εκείνα τα οποία δεν επηρεάζουν τις ιδιωτικές περιουσίες και ασφαλώς είναι ένα θέμα το οποίο έχει και τη σύμφωνη γνώμη των περιοχών εκείνων αλλά και των κοινοτήτων οι οποίες επηρεάζονται. Και είδαμε πρόσφατα τον ίδιο τον πρόεδρο των κοινοταρχών που επηρεάζονται να εκφράζει τις ευχαριστίες του προς την κυβέρνηση και την Υπουργική Επιτροπή, η οποία με πρόταση δική της θα πάει στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και ρύθμιση του όλου θέματος.

Όσον αφορά το θέμα υγείας, για το νοσοκομείο Πάφου για το οποίο έγινε αναφορά στη μη ύπαρξη αξονικού τομογράφου, ναι, ήδη έχει παρθεί απόφαση και με παρέμβαση του Υπουργού Υγείας το όλο θέμα λύεται οριστικά και εντός τεσσάρων, πέντε μηνών το αργότερο το Γενικό Νοσοκομείο Πάφου θα έχει το δικό του αξονικό τομογράφο. Και ένα σοβαρό πρόβλημα το οποίο είναι γεγονός ότι απασχολούσε και τον ιατρικό κόσμο και ιατρικούς κύκλους της Πάφου αλλά και γενικότερα τους ασθενείς οι οποίοι αναγκάζοντο να μεταφέρονται είτε στη Λεμεσό είτε και στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας λύεται οριστικά.

Το θέμα της μαρίνας προωθείται. Είναι ένα γενικότερο θέμα που απασχολεί όλες τις επαρχίες και ασφαλώς μετά την τελευταία ρύθμιση του θέματος και τη συζήτηση και προώθηση των κανονισμών μέσα από την Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας φαίνεται ξεκάθαρα ότι και αυτό το θέμα λύεται οριστικά και θα ανοίξει το δρόμο για περαιτέρω προώθηση και δημιουργία και υλοποίηση αυτών των έργων.

Τώρα όσον αφορά το θέμα του ρουσφετιού, εδώ πρέπει να είμαστε ολίγον ειλικρινείς όλοι ανεξαιρέτα και είναι εδώ που ο καθένας πρέπει να αναλάβει και τις δικές

του ευθύνες. Όλοι μιλούμε για ρουσφέτι αλλά όλοι το επιδιώκουμε. Και όλοι ανεξαιρέτα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής, δεν αναφέρομαι σε συναδέλφους, κάνουν τις δικές τους παρεμβάσεις σε πολύ τακτά χρονικά διαστήματα προς διάφορες κατευθύνσεις, χωρίς να λέμε ότι επικροτούμε αυτή την τακτική και όμως είναι ένα γεγονός το οποίο είναι αδιαμφισβήτητο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λευτέρης Χριστοφόρου, παρακαλώ.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η μεγαλειώδης σημασία της οικονομίας για τον τόπο και γενικά για όλες τις χώρες του κόσμου είναι αυταπόδεικτη. Ιδιαίτερα για την πατρίδα μας η οικονομία είναι ένα από τα βασικότερα στηρίγματα και για τη φυσική και για την εθνική μας επιβίωση. Είναι γι' αυτό που όλοι εμείς θα επιθυμούσαμε για θέματα οικονομίας να υπήρχε εθνική ομοψυχία και εθνική συναίνεση. Και πρέπει κάποτε να κατανοήσουμε ότι η οικονομία δεν προσφέρεται για μικροκομματικές σκοπιμότητες και δεν προσφέρεται για διελκυστίνδες. Θα ήταν ευχής έργο, χωρίς προφάσεις και χωρίς αίτια και αιτιατά που μπορεί να εφευρίσκονται για χάριν σκοπιμοτήτων, οι προϋπολογισμοί του κράτους να υπερψηφίζονταν από όλες τις πλευρές, δίνοντας και το δείγμα και το στοιχείο του ότι η εθνική ομοψυχία ξεκινά από τα θέματα της οικονομίας.

Επειδή όμως η πρόκληση είναι διαρκής από χθες που συζητούνται οι προϋπολογισμοί και κάποιοι έφθασαν μέχρι του να χαρακτηρίσουν ότι αυτή η κυβέρνηση, άρα και η παράταξη η δικιά μας, δε διαπνέονται από όραμα και δε διακατέχονται από μια συγκροτημένη οικονομική πολιτική, απλώς θέλω να απαντήσω ότι και όραμα υπάρχει και οραματισμός και προοπτική και αποτέλεσμα. Και δεν

εφαρμόζουμε τίποτε το νεοφανές στην Κύπρο, όσον αφορά την πολιτική. Είναι η πολιτική της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς. Μια πολιτική που εφάρμοσαν και εφαρμόζουν όλες οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις σήμερα. Και απλώς επισημαίνω ότι οι έντεκα από τις δεκαπέντε αυτές κυβερνήσεις ανήκουν στο σοσιαλιστικό χώρο. Είναι η πολιτική, η μοναδική πολιτική πλέον, που εφαρμόζουν είτε δεξιές είτε αριστερές κυβερνήσεις.

Δε διαφέρει, αγαπητοί συνάδελφοι, η πολιτική του Σημίτη από του Μπλερ, από του Σριέντερ ή ακόμα κι από τη δική μας οικονομική πολιτική σήμερα. Και αν μεμφόμεθα την οικονομική πολιτική που χάραξε αυτή η κυβέρνηση και αυτή η παράταξη, πρώτα πρέπει να μεμφόμεθα και αυτούς που ανήκουν σε άλλους ιδεολογικοπολιτικούς χώρους, αλλά εφαρμόζουν τη μία και την ίδια πολιτική που εφάρμοσε και η κυβέρνηση του Γλαύκου Κληρίδη. Και εφαρμόζουμε αυτή την πολιτική, γιατί το άλλο όραμα -και ίσως είναι εδώ η διαφορά μας με κάποιες δυνάμεις που το επικαλούνται ή που το επαγγέλλονται- είναι το όραμα που κατέπεσε. Είναι το όραμα του κρατισμού. Είναι το όραμα του απέραντου κρατικού τομέα. Είναι το όραμα της δημοσιοϋπαλληλικής νοοτροπίας. Είναι το όραμα το οποίο καθημερινά το βλέπουμε να καταρρέει μπροστά στα μάτια μας, έστω κι αν έχουμε μικρό κράτος στην Κύπρο, σε σχέση με αυτό που οραματίζονται κάποιοι. Εάν είναι πράγματι αυτός ο οραματισμός τον οποίο επικαλούνται κάποιοι, ναι, εμείς τον απορρίπτουμε και κρατούμε το δικό μας όραμα, που είναι το ευρωπαϊκό όραμα, που είναι το όραμα που εφαρμόζουν σήμερα όλες οι ευρωπαϊκές χώρες, όλες οι ευρωπαϊκές οικονομίες με απόλυτη επιτυχία και αυτή είναι η πραγματικότητα. Και την οικονομία δεν μπορούμε να την εξαπατούμε ούτε να την ξεγελούμε με θεωρητικολογίες, με εικασίες ή και με αυθαίρετα συμπεράσματα. Η οικονομία είναι η επιστήμη των αριθμών. Η οικονομία είναι αυτή που καταυγάζει μπροστά μας. Η οικονομία είναι η πραγματικότητα. Δεν μπορούμε σήμερα να λέμε ότι

αυτή η οικονομία, ιστοπεδωτικά, δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες της κοινωνίας, ότι αυτή η οικονομική πολιτική απέτυχε, όταν και οι ειδήμονες της οικονομίας και οι γκουρού της οικονομίας, είναι τα βασικά οικονομικά μεγέθη, είναι τα μακροοικονομικά μεγέθη. Σε μίαν οικονομία όπως η δική μας για δύο συνεχείς χρονιές -και το αφήνω σε εσάς να εξαγάγετε το συμπέρασμα- είναι πραγματικά μεγαλειώδες επίτευγμα για την οικονομία της Κύπρου, το ότι κατορθώσαμε να έχουμε ρυθμούς ανάπτυξης -και αυτή είναι η πραγματικότητα- τεσσεράμισι με πέντε τοις εκατό και είναι επίτευγμα. Επίτευγμα γιατί η οικονομία μας στην καθομιλουμένη μεγαλώνει με ρυθμούς πέντε τοις εκατό. Ζηλευτούς ρυθμούς, όταν οι οικονομίες των ευρωπαϊκών χωρών που θεωρούνται και πολύ πιο σύγχρονες και πολύ πιο αποτελεσματικές και πολλές φορές τις παίρνουμε ως μοντέλα και ως υποδείγματα κινούνται με ρυθμούς δύο και τρία τοις εκατό και είναι ικανοποιημένοι. Όταν η ελλαδική κυβέρνηση θεωρεί στόχο υπέρτατο να φθάσει το τέσσερα τοις εκατό, όταν η μεγάλη αμερικάνικη οικονομία κινείται με ρυθμούς τέσσερα τοις εκατό, τι ζητούμε από αυτή τη δική μας οικονομία που βρίσκεται σε μια φάση μετεξέλιξης, σε μια φάση που προσπαθεί να εναρμονιστεί με τα ευρωπαϊκά δεδομένα;

Ίσως αψευδείς μαρτυρίες σε όλα αυτά που λέω να είναι και οι μαρτυρίες τόσων διεθνών οργανισμών. Του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του κυρίου Μάουρερ που δεν έχουν ούτε λόγο ούτε σκοπό να στηρίξουν αυτή την κυβέρνηση και να καλολογήσουν αυτή την κυβέρνηση, αλλά και του αναπληρωτή διευθυντή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας, ο οποίος καθόρισε προ ολίγων ημερών ότι η κυπριακή οικονομία είναι και εύρωστη, είναι και ευλύγιστη και είναι και ευρωπαϊκά συμβατή. Αυτοί είναι τίτλοι τιμής που δεν τους αποδίδει ο Δημοκρατικός Συναγερμός σε αυτή την κυβέρνηση αλλά ανεξάρτητοι, έγκυροι εμπειρογνώμονες, οι οποίοι όμως δε διακατέχονται από οποιαδήποτε πολιτική σκοπιμότητα, αλλά έχουν μόνο το οικονομικό, το αντικειμενικό στοιχείο ως κριτήριο, για να κρίνουν τη δική μας οικονομία.

Κατορθώσαμε σ' αυτή την οικονομία την παραπαιούσα, όπως αναφέρθηκε, την άγονη, την άκαρπη οικονομία, να πετύχουμε ρυθμούς πληθωρισμού 1,7%, όταν κάποιοι με κοντή μνήμη δεν ενθυμούνται ότι σε άλλες εποχές που δεν ήταν αυτή η κυβέρνηση φθάναμε στο 6% και 7% και δεν είχαν ούτε καν να κρίνουν, αλλά υπερψήφιζαν και τους προϋπολογισμούς, γιατί τους θεωρούσαν αναπτυξιακούς και κοινωνικούς. Όταν αυτή η κυβέρνηση κατόρθωσε να διασώσει το εισόδημα του εργαζόμενου και να πετύχει ρυθμούς πληθωρισμού 1,7%. Αυτή είναι η μεγάλη αξία! Το ότι προστατεύουμε με αυτό τον τρόπο το εισόδημα του εργαζόμενου μειώνοντας τους ρυθμούς πληθωρισμού.

Για την περιβόητη και περιλάλητη ανεργία, επικαλούμαι... και πραγματικά για να μπορέσω να αρθρώσω αυτό το λόγο επικαλούμαι στατιστικά στοιχεία ενός νεοεκδοθέντος και πολύ καλού στατιστικού βιβλίου που εξέδωσε η ΠΕΟ, όπου εκεί μέσα χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι η ανεργία στην Κύπρο είναι του 3,8% είναι στα ίδια επίπεδα ή και πολύ χαμηλότερα απ' ό,τι ήταν πριν μερικά χρόνια, όταν κάποιοι παρουσιαζόντουσαν από αυτό το βήμα και δεν έβλεπαν την ανεργία. Δε θέλω και δεν προσπαθώ να ωραιοποιήσω την οικονομία και δε θέλω και δεν προσπαθώ να μην πω ότι δεν υπάρχει ανεργία στους άνεργους επιστήμονες σ' αυτό τον τόπο. Και δεν τα λέω όλα αυτά, για να μην πω ότι πρέπει να καταβάλουμε περαιτέρω προσπάθεια για ενδυνάμωση της οικονομίας του τόπου. Τα λέω όλα αυτά, για να επισημάνω πόσο άδικο είναι να στήνεται στον τοίχο αυτή η κυβέρνηση για οικονομικά επιτεύγματα τα οποία παρήξε κάτω από αντίξοες συνθήκες. Κάτω από συνθήκες όπου οι μεν προϋπολογισμοί δεν ψηφίζονται και τόσα άλλα έργα ανάπτυξης δεν ψηφίζονται και δεν περνούν από αυτή τη Βουλή.

Θέλω ακόμα να πω για το δημόσιο χρέος και το δημοσιονομικό έλλειμμα, που είναι η achilles πτέρνα της οικονομίας μας και το παραδεχόμεθα. Αφενός μεν για το δημόσιο χρέος που υπερέβη το 60%, θέλω να αναφέρω ότι έντεκα από τις δεκαπέντε

ευρωπαϊκές χώρες έχουν υψηλότερο χρέος από το 60%, και αυτή είναι η πραγματικότητα. Όσον αφορά το δημοσιονομικό έλλειμμα που μειώθηκε και αυτό φέτος, αν υπήρχε ένας λόγος να ψηφιστούν αυτοί οι προϋπολογισμοί, αυτός ο λόγος θα ήταν ότι υπήρξε δημοσιονομική πειθαρχία, δημοσιονομική περισυλλογή. Και να σας πω μάλιστα κάτω από ποιες συνθήκες μειώθηκε αυτό το συγκεκριμένο έλλειμμα; Έχουμε έλλειμμα της τάξης του 5%. Ένα έλλειμμα όμως που παρήχθη μέσα από τη γνωστή ευρωπαϊκή μας πορεία. Μια πορεία εναρμόνισης. Μια πορεία για την οποία θα επανέλθω. Εμείς την υποσχεθήκαμε αυτή την πορεία στο λαό. Κάποιοι άλλοι την αμφισβήτησαν! Σ' αυτή την πορεία, όμως, είναι γνωστό πως η Κύπρος έχασε εκατό τριάντα εκατομμύρια από τελωνειακούς δασμούς! Και δεν τα έχασε εφάπαξ. Τα χάνει κατ' έτος. Αυτό από μόνο του είναι 3% πάνω στο δημοσιονομικό έλλειμμα. Αυτή η οικονομία απώλεσε και στη διάρκεια της ευρωπαϊκής εναρμόνισης ποσά της τάξης των εκατό εκατομμυρίων! Αυτή η οικονομία, για να στηρίξει τις ασθενείς τάξεις από τα ελλείμματά της, από τις οικονομίες της, από τα νοικοκυρέματά της ήρθε και παραχώρησε οικονομική βοήθεια στους αγρότες τα τελευταία χρόνια πέραν των τριακόσιων εκατομμυρίων.

Αυτή η κυβέρνηση με τα δημοσιονομικά ελλείμματα, χωρίς τα τελευταία επτά χρόνια να ψηφίσουμε ουσιαστικά έσοδα γι' αυτή την κυβέρνηση, παρά τις απόπειρες που έγιναν, και ίσως είναι η μοναδική κυβέρνηση στην κυπριακή Δημοκρατία που της στερείται το δικαίωμα να ψηφίζονται τα έσοδα από το Κοινοβούλιο, γιατί υπάρχει διαφορετική φιλοσοφία και αντίδραση σ' αυτό το θέμα, στερήθηκε εσόδων, προχώρησε όμως σε γενναία φιλοπροσφυγική πολιτική, προχώρησε στην κοινωνική σύνταξη, που εδώ δεν αναφέρθηκε από κανέναν. Είναι ένα μέτρο που και οι πλέον κοινωνικά δοκιμασμένες σοσιαλιστικές, όπως λέγονται, οικονομίες δεν το έφεραν ακόμα στους χάρτες των κοινωνικών τους δικαιωμάτων. Και αυτή η κυβέρνηση έχει την πρωτοπορία

στην Ευρώπη, γιατί πέτυχε να φέρει την κοινωνική σύνταξη, ώστε και η τελευταία αγρότισσα και η τελευταία νοικοκυρά που δεν είχε την ευχέρεια να καταθέτει κοινωνικές ασφαλίσεις να έχει σήμερα τη δυνατότητα να παίρνει κοινωνική σύνταξη, επειδή απλόχερα τη στήριξε αυτή η κυβέρνηση. Γιατί νοιάζεται για τους οικονομικά ασθενέστερους. Γιατί νοιάζεται για τα χαμηλά στρώματα του λαού.

Μακάρι να υπήρχε η ευχέρεια και η δυνατότητα να είχαμε πλεονάσματα. Και θα είχαμε πλεονάσματα, εάν αυτή η κυβέρνηση δεν είχε αυτές τις απώλειες και αν δεν τις ξεριζώναν όλα τα έσοδα. Και σίγουρα θα έκανε ακόμα πιο επεκτατική κοινωνική πολιτική. Έχουμε και εμείς ως παράταξη πολλά κοινωνικά μέτρα που θέλουμε να πάρουμε, για να ενισχύσουμε τις αδύναμες τάξεις του λαού, για να ενισχύσουμε όλους αυτούς που βρίσκονται κάτω από το όριο φτώχειας. Όμως είναι άδεια τα ταμεία -και εδώ δεν άκουσα από κανέναν, με ποιον πρακτικό και αποτελεσματικό τρόπο θα γεμίσουν αυτά τα ταμεία- και όμως από όλους ακούγεται ότι, εάν ο ΦΠΑ γίνει από 8% 10%, που είμαστε υποχρεωμένοι στο κάτω-κάτω να τον κάνουμε, δεν πρόκειται να ψηφιστεί από κανέναν.

Πώς θα μπορέσει αυτή η κυβέρνηση να κάμει περαιτέρω κοινωνική πολιτική; Πώς θέλετε κοινωνικό κράτος; Δεν άκουσα μια σοβαρή εισήγηση για κάλυψη του δημοσιονομικού ελλείμματος. Και να μην ακούσω και φέτος πάλι ότι πρέπει να παταχθεί η παραοικονομία. Αυτό το έχουν όλες οι χώρες. Και αν έχουμε εμείς 15%, η Ιταλία έχει 30% παραοικονομία και αν δεν εισπράχθηκε από αυτή κανένα ποσό για σαράντα χρόνια κυπριακής Δημοκρατίας, δεν πρόκειται να εισπραχθεί ούτε και σήμερα.

Αυτό δεν είναι άμεσο μέσο για να καλύψουμε τα δημοσιονομικά μας ελλείμματα, για να κάμουμε πραγματική κοινωνική, προσφυγική πολιτική για τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα. Άρα, ας μην κρυβόμαστε! Αν θέλουμε να στερήσουμε και άλλα έσοδα από την κυβέρνηση, πρέπει να γνωρίζει ο λαός ότι του στερούμε από τη

δυνατότητα να κάμει αυτή η κυβέρνηση κοινωνική πολιτική. Να δώσει στις ασθενέστερες τάξεις. Και όπως είπα, εάν η επιλογή μας ήταν η ευρωπαϊκή επιλογή - που καλώς ήταν- και όλα τα κόμματα προσχώρησαν στην άποψή μας, ότι δηλαδή η πορεία της Κύπρου έπρεπε να είναι ανεπιστρεπτή προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί δεν μπορεί κανένας σήμερα να διανοηθεί ή να φανταστεί τι θα έκανε η Κύπρος εκτός ευρωπαϊκής τροχιάς και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όχι μόνο στον οικονομικό τομέα ή στον εθνικό αλλά και σε όλους τους τομείς. Θα ήταν μια κλειστή απομονωμένη οικονομία, που δε θα είχε ούτε μέλλον ούτε προοπτική. Εμείς πιστέψαμε σ' αυτή την πορεία. Πιστέψαμε σ' αυτή την πολιτική, την ευρωπαϊκή προοπτική, την ευρωπαϊκή πορεία. Αλλά πιστεύοντας σε όλα αυτά, ταυτόχρονα κάνουμε ό,τι είναι ανθρωπίνως δυνατό, για να εντάξουμε ομαλά την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση· και όταν λέμε «κάνουμε ό,τι είναι ανθρωπίνως δυνατό», εννοούμε ότι δεν πρέπει μόνο να επικροτούμε και να θεωρούμε συλλογικό κατόρθωμα μόνο τα ευεργετήματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οφείλουμε, όταν πρέπει να εναρμονιστούμε είτε αυτό λέγεται ΦΠΑ είτε είναι άλλο δυσάρεστο ζήτημα, να μην κάνουμε δέκα βήματα πίσω. Εδώ πρέπει να πούμε καθαρά στο λαό. Είτε ενισχύουμε και στηρίζουμε αυτή την ευρωπαϊκή πορεία είτε να μην ακολουθούμε τη φιλοσοφία και την τακτική του ένα βήμα μπροστά και δύο πίσω.

Εμείς λέμε ναι, σ' αυτή την ευρωπαϊκή πορεία. Υποσχεθήκαμε στο λαό την ευρωπαϊκή πορεία. Με κόπους και αγώνες αυτή η κυβέρνηση, χωρίς να παραγνωρίζω τη συμβολή των οποιωνδήποτε άλλων, μας παίρνει σταθερά σ' αυτή την ευρωπαϊκή πορεία και κάποιοι άλλοι πρέπει να ξεκαθαρίσουν τη θέση τους, εάν πράγματι θέλουν με γοργό βηματισμό η Κύπρος να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή αν θέλουν και πάλι να μείνουμε μια απομονωμένη, κλειστή οικονομία και κοινωνία. Πιστεύω ότι η απόφαση όλων είναι, ναι, να πορευθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και πρέπει να πούμε

στο λαό πως είτε ΦΠΑ λέγεται είτε οποιαδήποτε άλλα εναρμονιστικά μέτρα, αυτά θα πρέπει να ληφθούν για να μπορέσει και ο λαός μας να ευεργετηθεί και ευεργετείται μέσα από αυτή την ευρωπαϊκή πορεία. Γιατί μπορεί να λέγεται πάλι και λέγεται συνθηματολογικά, χωρίς στοιχεία, ότι η Κύπρος δεν επωφελείται τίποτε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Απ' ό,τι μας πληροφορούν και κρατικοί αξιωματούχοι και από τα στοιχεία που έχουμε, σε πλείστα ευρωπαϊκά προγράμματα συμμετέχει η Κύπρος. Σε πλείστα ευρωπαϊκά προγράμματα απευθύνονται οι κύπριοι πολίτες και είναι πολλά τα οικονομικά οφέλη που θα δοθούν στην πορεία. Και δεν είναι τυχαίο το ότι αντλήσαμε και από το τέταρτο και από το πέμπτο σήμερα χρηματοδοτικό πρωτόκολλο και αξιοποιούμε αυτή την οικονομική στήριξη και βοήθεια. Αλλά όπως είπα, εάν η επιλογή μας είναι η ευρωπαϊκή ένωση, τότε όλοι μαζί πρέπει να επιμένουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν η επιλογή μας είναι να μείνουμε εκτός, δεν μπορούμε ό,τι είναι λαϊκό αρεστό να λέμε ότι είμαστε εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και ό,τι είναι λαϊκά αποδεχτό να λέμε ότι είμαστε και εμείς μαζί. Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε εδώ και τώρα την άποψή μας για την Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί δε σηκώνει η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε στρουθοκαμηλισμούς ούτε διγλωσσίες και αυτή είναι η πραγματικότητα.

Πιστεύω ότι η Κύπρος έχει σημαντικά κεφάλαια για να ενδιατρίψει και μέσα σ' αυτά τα σημαντικά κεφάλαια σίγουρα είναι ο εκσυγχρονισμός του κράτους. Πιστεύουμε ότι υπάρχει ειλημμένη απόφαση και ήδη άρχισαν να φαίνονται και τα αποτελέσματα για εκσυγχρονισμό αυτού του κράτους. Όμως και εδώ πρέπει όλοι να αναλάβουμε τις ευθύνες μας. Όλοι εδώ πρέπει να επιλέξουμε, εάν θέλουμε και χρειαζόμαστε ένα μεγάλο υδροκέφαλο κράτος. Εάν θέλουμε ο λαός, τον οποίο επικαλούμαστε συνέχεια, να καταβάλλει τους δανεισμούς, να καταβάλλει τις χρεοκοπίες για αντιπαραγωγικές επιχειρήσεις στις οποίες είναι μέτοχος το κράτος, ή αν ο λαός θέλει από αυτά όλα να απαλλαγεί και να μην καταβάλλει ο ίδιος από το υστέρημά του, για να τα συντηρεί είτε

“Φιλοξενία” λέγεται είτε “Χίλτον” είτε “Αρτοποιεία” είτε οτιδήποτε άλλο, τα οποία σίγουρα στα ταμεία του κράτους φέρνουν και κουβαλούν μόνο ζημιές. Εδώ πρέπει να γίνει ξεκάθαρο. Δεν είναι λαϊκή εντολή να στηρίζεις καταχρεωμένες επιχειρήσεις, που άλλες χώρες, ιδιαίτερα η γειτονική μας Ελλάδα μπορεί να άργησε, αλλά όταν το αντιλήφθηκε έβαλε μπροστά τη μηχανή και ξεκαθάρισε όλο αυτό το πεδίο του κρατισμού.

Εγώ πιστεύω ότι η ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας και της οικονομίας μας συναρτάται άμεσα με την ύπαρξη ευέλικτου, αξιόπιστου και αποτελεσματικού κράτους. Και επιπλέον, αυτή η προσπάθεια θα έχει σίγουρα πολλαπλά οφέλη για τους ίδιους τους πολίτες του κράτους. Η οικονομία μας πρέπει οπωσδήποτε να επικεντρωθεί στην αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Η χαμηλή παραγωγικότητά μας σε σχέση με άλλες χώρες, σίγουρα φθείρει την ανταγωνιστικότητα σε μεγάλο βαθμό. Η ενίσχυση αυτής της ανταγωνιστικότητας είναι αυτό που θα φέρει την Κύπρο και πάλι μπροστά. Θα τη φέρει μπροστά να ανταγωνιστεί επάξια τις άλλες χώρες. Και εκεί που η Κύπρος διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα των υπηρεσιών, σίγουρα εκεί πρέπει να επιδείξουμε ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Μια άλλη βασική προτεραιότητα της οικονομίας μας είναι η συνέχιση της πολιτικής των κοινωνικών παροχών. Και δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι αυτή η κυβέρνηση αύξησε τις κοινωνικές παροχές στο 60%. Ότι αυτή η κυβέρνηση σωρευτικά αύξησε το Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων στο 100%. Ότι αυτή η κυβέρνηση πήρε μέτρα καθ’ όλα πρωτοποριακά.

Φεύγοντας από τους αριθμούς, φεύγοντας από τα πειστικότερα στοιχεία που παρέθεσα και όπως είπα είναι αδιαμφισβήτητα, δε θα ήθελα να αφηθεί ότι εμείς εφησυχάζουμε στην οικονομική αυτή προσπάθεια της κυβέρνησης. Ότι εμείς εφησυχάζουμε αντί τάχιστα να υλοποιήσουμε αυτό το πραγματικό όραμα της αλλαγής. Της αλλαγής της κοινωνίας και της οικονομίας μας που πρέπει να εναρμονιστούν με τα

ευρωπαϊκά πρότυπα και με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Αυτός ο τόπος θέλει και χρειάζεται καλύτερες μέρες. Και αυτή τη στιγμή τις καλύτερες μέρες μας τις υπόσχεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Εμείς δεν απογοητευόμαστε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και παλαιότερα μας ελέγετο ότι δε θα άρχιζαν ποτέ ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Ότι οι ευρωπαίοι θα μας έθεταν βέτο εξαιτίας της μη λύσης του κυπριακού προβλήματος. Αλλά από σημείο σε σημείο, χρονικά το 95, πήραμε ενταξιακές διαπραγματεύσεις και διαφεύσαμε τις Κασσάνδρες. Μετά μπήκαμε σε ενταξιακό καθεστώς. Τώρα οι ίδιοι οι Ευρωπαίοι μας λένε ότι είμαστε πρώτοι σε προτεραιότητα και όσον αφορά τα στοιχεία μας τα οικονομικά αλλά και τα δεδομένα μας σε σύγκριση με όλες τις υπό ένταξη χώρες. Γι' αυτά όλα πρέπει να νιώθουμε περήφανοι. Και πρέπει να νιώθουμε περήφανοι, γιατί χρειάστηκε μεγάλη προσπάθεια.

Επειδή η ευαισθησία μας για την κοινωνική πολιτική δεν εξαντλείται με όλα αυτά που ανέφερα, θεωρώ ότι ένας βασικός τομέας στον οποίο πραγματικά κρίνεται η κοινωνική πολιτική μιας κυβέρνησης είναι η προσφυγική της πολιτική. Είναι η λυδία λίθος, πιστεύω, η προσφυγική πολιτική. Εκεί που κρίνεται η αξιοπρέπεια του κράτους. Απέναντι στο θυματοποιημένο πρόσφυγα από την εισβολή και την κατοχή. Τα τελευταία χρόνια πράγματι έγιναν πολλά προς την κατεύθυνση ενίσχυσης των προσφύγων μας, ενίσχυσης της φερεγγυότητάς τους. Και όλα αυτά αριθμούνται σε πολλά πραγματικά και αποτελεσματικά μέτρα. Διαγράφησαν προπολεμικά χρέη πέραν των εκατό εκατομμυρίων λιρών. Και όλα αυτά που λέω χρεώνονται στα δημόσια ταμεία. Και όλα αυτά που λέω είναι μέτρα κοινωνικής πολιτικής. Διεγράφησαν όλα τα δάνεια αυτοστέγασης ύψους πενήντα πέντε εκατομμυρίων. Και μη μας πείτε ότι δεν είναι τίποτα. Γιατί θα σας προκαλέσω να σας πω ότι αφού δεν ήταν τίποτα, κάποιοι άλλοι που κυβέρνησαν άμεσα ή έμμεσα και ήταν λαϊκά αυτά τα μέτρα και είχαν την ευχέρεια να τα πάρουν γιατί δεν τα πήραν; Τροποποιήθηκε ο όρος του εκτοπισθέντος με

αποτέλεσμα να καλύπτονται πρόσωπα που κατά την εισβολή διέμεναν στις ελεύθερες περιοχές. Παραχωρήθηκε το 50% του στεγαστικού βοηθήματος σε όσους πρόσφυγες δεν είχαν την ευχέρεια και τη δυνατότητα να πάρουν στεγαστικό βοήθημα, για γνωστούς λόγους. Καταργήθηκαν τα εισοδηματικά κριτήρια.

Όμως σήμερα, ένθερμα πρέπει να επιδοκιμάσουμε την πρόταση του Υπουργού Οικονομικών. Την εξαγγελία του Υπουργού Οικονομικών για την επαναφορά της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες. Ήταν αίτημα και απαίτηση τόσο του Δημοκρατικού Συναγερμού, όσο και των άλλων κομμάτων.

Είναι πράγματι μακρύς ο κατάλογος και δε θα ήθελα να κουράσω το σώμα με μέτρα που σε χρήμα: με μέτρα που είχαν αποτέλεσμα στην προσφυγική πολιτική. Όμως θα αναφερθώ σε ένα άλλο μεγάλο κεφάλαιο της προσφυγικής πολιτικής, την τιτλοποίηση των προσφυγικών οικιών. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός και η κυβέρνηση του Γλαύκου Κληρίδη, γιατί υπενθυμίζω ότι ο Γλαύκος Κληρίδης το είχε μέσα στις προεκλογικές του δεσμεύσεις, και όπως τήρησε πλείστες των προεκλογικών του δεσμεύσεων και αυτή την προεκλογική δέσμευση η κυβέρνηση Κληρίδη την τήρησε. Άρχισε την τιτλοποίηση των προσφυγικών οικιών και με ανακούφιση οι πρόσφυγες πήραν γύρω στους έξι χιλιάδες τίτλους ιδιοκτησίας. Σημειωτέον ότι η αποδοχή αυτού του μέτρου ήταν καθολική, καθότι κανένας πρόσφυγας δεν επέστρεψε τον τίτλο ιδιοκτησίας που πήρε. Καθότι όλοι οι πρόσφυγες που πήραν όλες τις έξι χιλιάδες τίτλους είναι απόλυτα ικανοποιημένοι. Και το βασικότερο είναι ότι και οι υπόλοιποι που δεν πήραν τίτλο ιδιοκτησίας έχουν αίτημα, είναι απαίτησή τους να πάρουν και είναι δίκαιο μέτρο. Και εμείς αυτό το μέτρο δεν τον είδαμε μέσα από πολιτικές σκοπιμότητες. Ήταν ένα καθαρά κοινωνικό, φιλοπροσφυγικό μέτρο, μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης. Ένα μέτρο όπου έδιδε το δικαίωμα ιδιοκτησίας στον πρόσφυγα που για είκοσι πέντε χρόνια βρισκόταν κάτω από τη συγκεκριμένη στέγη και δεν είχε ιδιόκτητο κεραμίδι πάνω

από το κεφάλι του.

Ε, αυτή η κυβέρνηση αναγνώρισε το ελάχιστο, δηλαδή παραχώρησε τις οικίες που διέμεναν οι πρόσφυγες στους ίδιους τους πρόσφυγες, ως αντιστάθμισμα της ταλαιπωρίας που υπέστησαν για τόσα χρόνια. Ως αντιστάθμισμα του ότι πολλές φορές υποχρεώνονταν να εγκαταλείψουν το σπίτι ή να μην το παραδώσουν στα παιδιά τους, γιατί δεν ήταν τιτλοποιημένο.

Εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός, επειδή επιμένουμε στην ορθότητα αυτής της πρότασης και απόφασης, καταθέσαμε πρόταση νόμου για πλήρη τιτλοποίηση των προσφυγικών οικιών και εγώ πιστεύω, μετά την εφαρμογή του μέτρου και σεβόμενος τις απόψεις των υπόλοιπων κομμάτων -σεβόμαστε τις απόψεις και το σκεπτικισμό που ανέπτυξαν γι' αυτό το μέτρο- σε πνεύμα διαλόγου και συνδιαλλαγής να καθίσουμε να βρούμε τη χρυσή τομή. Να βρούμε τη λύση και να δικαιώσουμε και αυτούς τους πρόσφυγες που σήμερα είναι διπλά αδικημένοι μη έχοντας τίτλο ιδιοκτησίας. Και πρέπει να πούμε ότι αυτό το μέτρο δεν υλοποιήθηκε τελικά, όχι γιατί του το στέρησε η κυβέρνηση Κληρίδη, αλλά γιατί είχε διαφορετική άποψη η αντιπολίτευση η οποία σταμάτησε την τιτλοποίηση μέσα από νόμο στη Βουλή. Αλλά είναι η ώρα τώρα να επανορθώσουμε...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Να ολοκληρώσω, συνάδελφε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Διότι από την ημέρα του Σαββάτου πριν από τις εκλογές της Κυριακής που ήταν ο δεύτερος γύρος, μέχρι την ημέρα που εξεδόθησαν οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου πέρασαν έξι μήνες και δε δώσατε κανέναν τίτλο, όταν έληξαν οι εκλογές!

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Συνάδελφε, σέβομαι την άποψή σου. Και πιστεύω ότι πρέπει να με αφήσετε να ολοκληρώσω, γιατί πάμε από διακοπή σε διακοπή.

Εγώ πιστεύω...

Σέβομαι την άποψη του συναδέλφου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, εάν υπάρχει θέμα θα απαντηθεί στη δευτερολογία.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν ήταν καθόλου θέμα τάξης, ήταν επιχείρημα το οποίο μπορούσε να δώσει ο ίδιος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, παρακαλώ.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν ήταν θέμα τάξης και κακώς διεκόπη ο ομιλητής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να μην υπάρξει διακοπή και υπάρχει η δυνατότητα στη δευτερολογία να απαντηθεί.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Σέβομαι πλήρως τις απόψεις των συναδέλφων μου και σέβομαι και αυτή τη φορά την άποψη του προέδρου της Επιτροπής Προσφύγων και επειδή διαβλέπω ότι μπορεί να υπάρχει και αλλαγή σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση αυτού του θέματος, εγώ θα πω «ιδού η Ρόδος ιδού και το πήδημα». Το νομοσχέδιο για την τιτλοποίηση θα έρθει ενώπιον της Βουλής, για να ψηφιστεί. Και όσοι νιώθουν την ανάγκη ότι οι πρόσφυγες έχουν το δικαίωμα να έχουν τίτλο ιδιοκτησίας, πρέπει και οφείλουν να ψηφίσουν αυτό το συγκεκριμένο νομοθέτημα.

Επειδή πολλές φορές πραγματικά δημιουργείται έντεχνα η εντύπωση ότι ο προσφυγικός κόσμος πήρε ικανοποιητικές βοήθειες και ίσως να εμφανίζονται υπερβολικές οι απαιτήσεις των εκτοπισθέντων, οφείλω να παρουσιάσω μια πραγματικότητα που μπορεί να ξαναπαρουσιάστηκε, αλλά στηρίζεται πάνω σε τεκμηριωμένες, έγκυρες επιστημονικά απόψεις, όπου φαίνεται ξεκάθαρα ότι ο προσφυγικός κόσμος μετά την τουρκική εισβολή θα έπρεπε να πάρει τέσσερα περίπου δισεκατομμύρια λίρες επιπλέον της βοήθειας που πήρε για να μπορέσει να γίνει πραγματικά ισότιμη κατανομή βαρών. Κυριολεκτικά οι πρόσφυγες, πέραν από τον αμέτρητο πόνο που κουβαλούν στην προσφυγιά, σηκώνουν και το βάρος των τεσσάρων δισεκατομμυρίων λιρών μόνοι τους. Όπως υπολογίζεται από έγκυρες επιστημονικές μετρήσεις αυτό το ποσό έπρεπε να είχαν λάβει οι πρόσφυγες ως κρατική βοήθεια για ισότιμη κατανομή των βαρών από το 1974. Η δυνατότητα αυτή δεν έγινε πραγματικότητα, γιατί δε λήφθηκαν μέτρα προς την κατεύθυνση αυτή, αμέσως μετά το 1974. Η μη φορολόγηση του πλούτου αμέσως μετά την εισβολή όχι μόνο δεν πέτυχε ισότιμη κατανομή βαρών, αλλά συνέβαλε και στη δημιουργία υπεραξίας στις ελεύθερες περιοχές, με αποτέλεσμα να ανοίξει ακόμα περισσότερο η ψαλίδα της ανισότιμης κατανομής των βαρών των προσφύγων.

Έστω και σήμερα πρέπει να ομολογήσουμε ότι καμία κυβέρνηση δεν τόλμησε να φορολογήσει τον πλούτο, τους έχοντες και κατέχοντες την υπεραξία, για να πραγματοποιήσει αυτό που όλοι οι πρόσφυγες ζήτησαν από το 1974, την ισότιμη κατανομή βαρών. Ίσως έπρεπε να ακολουθηθεί το παράδειγμα άλλων χωρών και ιδιαίτερα της Γερμανίας, που μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο επέβαλε φόρο στον πλούτο και δημιούργησε έσοδα στο ταμείο ισότιμης κατανομής βαρών.

Ολοκληρώνοντας, για τα θέματα της προσφυγικής πολιτικής θέλω να πω ότι εμείς θα συνεχίσουμε να διεκδικούμε, να διεκδικούμε ενίσχυση της φερεγγυότητας των

προσφύγων, επισημαίνοντας αλλά και στέλλοντας το μήνυμα προς τους πρόσφυγες ότι η βούληση η δική μας είναι και αποφασιστική, είναι και έντονη. Όμως πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι αυτό το κράτος που έχει να καλύψει τόσες και τόσες κοινωνικές παροχές, θέλει να ενισχύσει τον προσφυγικό κόσμο, αλλά θέλει συγχρόνως να περάσουν και έσοδα στα ταμεία του κράτους. Εμείς ψηφίζοντας τα έσοδα που μας ζητά η κυβέρνηση για να ενισχύσει τα ταμεία της, συγχρόνως απαιτούμε για τον προσφυγικό κόσμο όπως αυξηθεί το ποσό βοήθειας επιδιόρθωσης των κατοικιών από τρειςήμισι σε επτά χιλιάδες, όπως υπάρξει πλήρης κατάργηση των εισοδηματικών κριτηρίων, όπως υπάρξει επαρκής διαχωρισμός νέων οικοπέδων, όπως υπάρξει περαιτέρω στήριξη των εγκλωβισμένων μας, όπως υπάρξει σχεδιασμός και ανάπτυξη των υποβαθμισμένων τουρκοκυπριακών περιοχών, όπως αναθεωρηθεί ο αναχρονιστικός νόμος των τουρκοκυπριακών περιουσιών που δημιούργησε μείζονες αδικίες στον προσφυγικό κόσμο, όπως ενισχυθεί ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών και απ' ό,τι διαφαίνεται τα δεκαπέντε εκατομμύρια ετησίως που είναι μια γενναιόδωρη στήριξη από την κυβέρνηση Κληρίδη δεν επαρκούν και εδώ πρέπει να απαιτήσουμε, εάν εξαντληθούν τα δεκαπέντε εκατομμύρια, να υπάρξει επιπρόσθετος συμπληρωματικός προϋπολογισμός.

Τελειώνοντας, επισημαίνω ότι ο προσφυγικός κόσμος θεωρεί ότι όσα μέτρα και να ληφθούν και όλα αυτά τα ανακουφιστικά μέτρα εάν δοθούν στους πρόσφυγές μας, δε θα μπορέσουν να του αμβλύνουν τον πόθο για επιστροφή και ότι η οριστική επίλυση του προσφυγικού προβλήματος θα επέλθει μόνο μέσα από την απελευθέρωση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής στον κατάλογο. Η ώρα είναι 7:30. Εάν οποιοσδήποτε άλλος θα ήθελε να πάρει το λόγο σήμερα, γιατί αύριο οι ώρες μας είναι

περιορισμένες και θα είμαστε υπό πίεση.

Ο κ. Πιπτοκοπίτης, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μου δίδει από το χρόνο του ο έντιμος συνάδελφος κ. Καράς δέκα λεπτά, για να απαντήσω στον κ. Χριστοφόρου, αν μπορεί να γίνει αποδεκτό.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Πέντε λεπτά.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Σαν δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καράς, τι...

Παρακαλώ, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε σοβαρά αποφασίσει κάποια πράγματα τα οποία πρέπει να τηρηθούν. Μπορεί ο κ. Καράς να το είπε από αστείο και πάλι από αστείο ο κ. Πιπτοκοπίτης... Τέλειωσαν οι ομιλητές. Νομίζω λήγει η συνεδρίαση και να συνεχίσουμε αύριο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, εδώ τερματίζεται η συζήτηση επί των προϋπολογισμών για σήμερα και θα συνεχιστεί η συζήτηση αύριο στις 10.00 το πρωί.

Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίασης της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 7.31 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούππας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκη	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρίστος
Καζαμίας Κίκη	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιπτής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστόφιας Δημήτρης
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφίδης Γιώργος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Συνέχιση της συζήτησης του προϋπολογισμού του 2000 (Α. Μούσκος, Χρ. Μαυροκορδάτος, Δ. Συλλούρης, Γ. Αγαπίου, Κ. Καζαμίας, Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Κατσουρίδης, Θ. Μιχαηλίδης, Στ. Κιπτής, Γ. Χατζηγεωργίου, Α. Παρισινός, Ι. Μακρίδης, Κ. Κληρίδου, Κ. Γιάγκου, Η. Μυριάνθους, Στ. Στυλιανού, Ν. Πιπτοκοπίτης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Βασιλείου, Δ. Χριστοδουλίδης, Π. Δημητρίου, Στ. Γερασίμου, Δ. Ηλιάδης, Κ. Παπακώστας, Λ. Γεωργιάδη, Α. Γεωργίου, Ν. Κλεάνθους, Σ. Χατζηγιάννης, Α. Καραάς, Κ. Κωνσταντίνου, Λ. Χριστοφόρου).
2. Συζήτηση και αίτημα των βουλευτών για κάλυψη της συζήτησης του προϋπολογισμού του 2000 από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου [Δ. Θεοδώρου, προεδρεύων (Γ. Αγαπίου), Δ. Χριστοδουλίδης, Α. Γεωργίου, Π. Δημητρίου, Α. Παρισινός, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Φιλίππου, Α. Βασιλείου, Α. Χρίστου].
3. Ανακοίνωση από τον προεδρεύοντα αναφορικά με την παρουσία στην ολομέλεια της Βουλής αντιπροσωπίας (Γερουσίας-Βουλής) της Μικτής Επιτροπής Τουρισμού, Αθλητισμού και Ψυχαγωγίας του ιρλανδικού κοινοβουλίου.

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 4ης Φεβρουαρίου 2000

(Ωρα έναρξης: 10.00 π.μ.)

(Αρ. 18)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζεται η συζήτηση επί των προϋπολογισμών του 2000. Πρώτος ομιλητής στον κατάλογο είναι ο κ. Τάκης Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εγώ, αγαπητοί συνάδελφοι, θα μιλήσω για το θέμα της παιδείας.

Η προσέγγισή μου θα παρακολουθήσει το τεράστιο αυτό θέμα υπό την ευρεία του έννοια, με στόχο να αγγίξουμε έτσι το τι πραγματικά πρέπει να επιδιώξουμε και όχι τόσο για να καταδείξουμε το αυταπόδεικτο, το ότι δηλαδή αυτή η πολιτεία δε δείχνει σε καμιά της στιγμή να αντιλαμβάνεται τι πράττει στην παιδεία ούτε πολύ περισσότερο τι πρέπει να σχεδιάσει και να προγραμματίσει. Ομοιάζει κατά την αντίληψή μου περισσότερο με

διαχειριστή ξένης περιουσίας παρά με περιούσιο καθοδηγητή μιας μεγάλης και ανεκτίμητης κληρονομιάς.

Ενδεικτικά μόνο θα αναφέρω πως, αντί μιας καινοφανούς, όπως θα έπρεπε να αναμένει κανείς, αύξησης των κονδυλίων για την παιδεία, έχουμε στο φετινό προϋπολογισμό μια μείωση της τάξης του £1.000.000. Η αύξηση κατά £7.000.000 που εμφανίζεται είναι μόνο αύξηση στα χαρτιά, αφού ταυτόχρονα έχουμε μια αύξηση κατά £8.000.000 στους μισθούς. Επιπρόσθετα, έχουμε τη δραματική εικόνα που παρουσιάζουν πολλά σχολικά κτίρια, τα σχολεία με πέραν των χιλίων μαθητών έκαστον, τα μετακινούμενα τμήματα και τους μετακινούμενους καθηγητές. Και κλείνω με τα ενδεικτικά στοιχεία της πνευματικής φτώχειας μας, αναφερόμενος στο γεγονός ότι η κυβέρνηση ουδόλως ενστερνίστηκε την ιδέα του ολοήμερου σχολείου και βολοδέρνει απλώς με πειράματα, χωρίς σχεδιασμό, στο πώς στο τέλος θα σκοτώσει και αυτή την πιθανότητα. Και υπογραμμίζω ακόμα την έλλειψη οποιουδήποτε προγραμματισμού για την προδημοτική εκπαίδευση, την ώρα που η τριτοβάθμια δημόσια εκπαίδευση και συγκεκριμένα το πανεπιστήμιό μας παρεμποδίζεται στην ανάπτυξή του με περικοπές στο ακαδημαϊκό προσωπικό και καθυστερήσεις στην ανέγερση της πανεπιστημιούπολης και άλλες αθλιότητες.

Ως παράδειγμα τέτοιας αθλιότητας θα ήθελα να αναφέρω την πρόσφατη παρέμβαση της κυβέρνησης στο διορισμό υπευθύνου της βιβλιοθήκης του πανεπιστημίου. Θα ενθυμίστε φαντάζομαι τις δηλώσεις που αναφέρονταν στο βαθμό που είχε ο υποψήφιος όντας μαθητής και στα πόσα έτη έκαμε για να τελειώσει το πανεπιστήμιο. Ελπίζω να μην ανακαλύψει ποτέ η κυβέρνηση τις δικές μου επιδόσεις στο σχολείο, για να μην καταστώ και εγώ στόχος ως μη υποδειγματικός μαθητής και άρα μη δυνάμενος σήμερα να ασκήσω τα ψηλά λειτουργήματα που μου ανετέθησαν. Σε μια τέτοια περίπτωση δε θα απέφευγα τον πειρασμό να ανακαλύψω και εγώ τις

μαθησιακές επιδόσεις του κ. Συλλούρη ή του κ. Κούρου ή του κ. Αναστασιάδη.
Προτείνω λοιπόν εκτός του «πόθεν έσχες» να νομοθετήσουμε ...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

(Κάτι λέει.)

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μαθαίνει!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όλοι, όλοι θα πρέπει. Άλλωστε, πρέπει να είναι στόχος της παιδείας, αγαπητέ συνάδελφε, η δυνατότητα να καταφέρνει κανείς να μαθαίνει πάντοτε.

Προτείνω λοιπόν, εκτός του «πόθεν έσχες», να νομοθετήσουμε και για το «πόσα έσχες» στο σχολείο, για να ικανοποιηθεί έτσι η κυβέρνηση ότι οι δημόσιες θέσεις καταλαμβάνονται από τους αρίστους!

Η παιδεία, αγαπητοί φίλοι, για να αφήσουμε τα περί αθλιότητων, είναι θέμα που απασχολεί την ανθρωπότητα από τον καιρό της ύπαρξής της σε κοινωνικούς σχηματισμούς. Και είναι θέμα που απασχόλησε τα μεγαλύτερα πνεύματα όλων των εποχών. Σπάνια ωστόσο ευρέθησαν στις υψηλές βαθμίδες της παιδείας άτομα με το βαρύτερο δυνατό οπλοστάσιο γνώσης και ταυτόχρονα κρίσεως και, ακόμα χειρότερα, πολύ πιο σπάνια ευρέθησαν ταυτόχρονα τέτοια πρόσωπα σε διαφορετικές χώρες, έτσι που η εργασία και ο σχεδιασμός να κινούνται προς τις ίδιες κατευθύνσεις, να μην αυτοαναιρούνται. Γιατί η παιδεία δεν έχει, δεν πρέπει να έχει, μόνο ως στόχο της τη μάθηση ή τη γνώση. Θα αναφερθώ αργότερα στη μεγάλη διαφορά μεταξύ μάθησης και ικανότητας προς μάθηση ή καλύτερα απόκτησης της ικανότητας να μαθαίνει κανείς συνεχώς και αδιαλείπτως.

Έλεγα λοιπόν ότι στόχος της παιδείας δε θα πρέπει να είναι μόνο να βγάξει μαθητές που έχουν μάθει καλά το μάθημά τους, για να το πω λίγο χοντρά. Κύριος

στόχος θα πρέπει να είναι η δημιουργία πολιτών δημιουργών. Η δημιουργία ειρηνοποιών. Αν λοιπόν παγκόσμια οι νέοι έβγαιναν από τα σχολεία έχοντας μάθει πώς να μαθαίνουν, πώς να ερευνούν, έχοντας μετουσιώσει βαθιά μέσα τους τη χαρά της δημιουργίας και ταυτόχρονα αν γνώριζαν ότι η ειρήνη αποτελεί στάδιο ύψιστης δόξας για το ανθρώπινο γένος, τότε αυτή η γη και αυτός ο μικρός δικός μας τόπος θα είχαν περισσότερες ελπίδες. Και λαοί που υπέφεραν, όπως ο δικός μας, από τους πολέμους και τα αποτελέσματά τους έχουν βαθύτατη και ιερή υποχρέωση να κινηθούν προς την κατεύθυνση αυτή.

Έχω την άποψη ότι η παιδεία μας έχει ακόμα μακρύ δρόμο να διανύσει, για να καταφέρει αυτούς τους στόχους. Στόχους που πρέπει να επιδιώξουμε να γίνουν και στόχοι των αντιπάλων. Η παιδεία η δική μας και η παιδεία των άλλων θα πρέπει να κινηθούν άμεσα προς την κατεύθυνση της απεμπλοκής από τη μισαλλοδοξία, το μεγαλοϊδεατισμό και το σοβινισμό. Χαίρομαι, γιατί Ελλάδα και Τουρκία, με κοινές επιτροπές, σκύβουν πάνω από τα βιβλία της ιστορίας των δυο χωρών και προσπαθούν να εντοπίσουν τα στοιχεία εκείνα που, χωρίς να υπηρετούν την αλήθεια, αυξάνουν το μίσος και υποθάλλουν την πιθανότητα νέων συγκρούσεων. Το δικό μας υπουργείο πρέπει να σπεύσει και να ενημερωθεί για αυτό το διάλογο και να αντλήσει τα δέοντα συμπεράσματα. Ενθυμούμαι ότι παρόμοια ιδέα είχε τεθεί και στο παρελθόν ενώπιον των κοινοτήτων στην Κύπρο. Μια ιδέα που ναυάγησε κάτω από τις επιθέσεις των υπερπατριωτών με το κάθιδρο επιχείρημα ότι τίποτα δεν απεμπολούμε από την ιστορία και πως, χάριν των προγόνων μας, θα έπρεπε να παραμείνουμε στα γνωσιολογικά μας φυλάκια. Δεν ξέρω αν θα πρέπει να χαρεί ή να θλιβεί κάποιος, γιατί οι ίδιοι οι άνθρωποι που τότε λιθοβολούσαν, σήμερα, επειδή απλώς και μόνο, υποψιάζομαι, εκπορεύονται από το εθνικό κέντρο, χειροκροτούν. Λες και οι πρόγονοί μας -επανέρχομαι στην επαφή μας με τα γνωσιολογικά μας φυλάκια- αναζητούν νέους νεκρούς μέσα στις

μελλούμενες γενιές από νέες συγκρούσεις και από νέους κύκλους αίματος. Λες και οι συγγραφείς των βιβλίων ιστορίας και στις δυο πλευρές κατέγραψαν την αλήθεια και μόνο την αλήθεια και όπως στη θρησκεία έτσι και εδώ ουδείς δύναται να επέμβει στα κείμενα της Βίβλου.

Θεωρώ λοιπόν μέγιστο και ιδανικό στόχο την άμεση προώθηση της ιδέας για μια παιδεία που διευρύνει την ικανότητα της ανοχής της διαφορετικότητας και της εκτίμησης των παραδόσεων και της ιστορίας των άλλων. Στα δικά μας σχολεία, αν δεν εμπνέονται οι μαθητές μας από τις ιδέες ενός άνευ νοήματος εθνοκεντρισμού, είμαι βέβαιος ότι τίποτε δε μαθαίνουν για την ανάγκη της ειρηνικής συνύπαρξης και πολύ λίγα ακούουν και πολύ λιγότερο σέβονται την κουλτούρα των ανθρώπων με τους οποίους αύριο θα συμβιώσουμε, υποτίθεται, σε ένα κοινό σπίτι. Υπάρχει βιβλίο διηγημάτων που παρέχεται στους μαθητές με πολλές αναφορές στις σκληρές στιγμές των συγκρούσεων, και καλά κάνουν, και χωρίς καμιά αναφορά στις εποχές της ειρηνικής συμβίωσης και πολύ περισσότερο χωρίς την ύπαρξη ούτε ενός κειμένου που εγράφη από τον “εχθρό”, από τον “αντίπαλο”, από τον Τουρκοκύπριο. Θέλει πολύ περισσότερη δουλειά να δημιουργήσεις ειρηνοποιό από το να δημιουργήσεις πολέμαρχο. Και εμείς είμαστε επιρρεπείς εις τα εύκολα, που αργότερα βέβαια φέρνουν τα δύσκολα και τα μη αναστρέψιμα. Είναι για την παιδεία μας ύψιστη αναγκαιότητα η στροφή προς αυτό το όραμα.

Από την άλλη πλευρά έχουμε τον τρόπο διδασκαλίας της θρησκείας μας στα σχολεία, θέμα που συζητήθηκε πρόσφατα και στην επιτροπή Παιδείας της Βουλής. Έχει μετατραπεί η διδασκαλία αυτή σε ένα παραμύθιασμα που χαϊδεύει τα αυτιά, με αναφορές στον περιούσιο λαό του Ισραήλ και χωρίς ειλικρινείς αναφορές στις άλλες θρησκείες. Μια προσέγγιση που δημιουργεί, κατά την προσωπική μου άποψη, νέους που στο τέλος τέλος δεν υπηρετούν ούτε και αυτές τις αρχές του χριστιανισμού.

Άλλωστε, η άγνοια για τη θρησκεία των άλλων, το άγνωστο εν τέλει με το οποίο περιβάλλονται οι άλλοι είναι μια από τις αιτίες που δημιουργούν την εχθρότητα. Είναι, νομίζω, ορθό συμπέρασμα ότι η ανθρωπότητα επί χιλιετίες τώρα συμπεριφέρεται στους αγνώστους ως αργιοί εχθρούς. Κόλαση ήταν πάντοτε οι άλλοι.

Προς την κατεύθυνση που επισημαίνω μπορεί να παίξει ουσιαστικό ρόλο η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στα τουρκοκυπριακά σχολεία και η διδασκαλία της τουρκικής στα δικά μας σχολεία. Τέτοια μέτρα, αυτής της ποιότητας και αυτού του μεγέθους, μπορεί και πρέπει να αναληφθούν από την πολιτεία μας. Δεν ελπίζω καθόλου ότι μπορεί να κινηθεί αυτή η κυβέρνηση προς αυτή την κατεύθυνση. Τα υπογραμμίζω ωστόσο ως ορθή γραμμή πλεύσης, με τη βεβαιότητα ότι σύντομα μπορεί να έρθει και η ώρα αυτών που θα τολμήσουν και αυτών που θα μπορέσουν.

Δε θέλω καθόλου να αναφερθώ, εν παρενθέσει έστω θα το πράξω, στις εικόνες που παρακολουθούμε συχνά, όπου θαυματουργές θρησκευτικές εικόνες καταφθάνουν στο αεροδρόμιο και τις υποδέχεται ο αρχηγός του κράτους με τιμές αρχηγού κράτους. Είναι δικαίωμα του καθενός να θρησκεύει με τον τρόπο που αισθάνεται και υποστηρίζω αυτό το δικαίωμα με πάθος. Ωστόσο, αυτός ο θρησκευτικός φανατισμός δεν αντιλαμβάνομαι πόσο διαφέρει από αυτό που ονομάζουμε συχνά θρησκευτικό φονταμενταλισμό. Πιστεύω πως η παιδεία οφείλει να δημιουργεί ανθρώπους με βαθύ πνευματικό εκτόπισμα που θα ασκούν τα οποιαδήποτε θρησκευτικά τους πιστεύω εις το ταμείον τους, για να παραπέμψω σε μια σοφή ρήση του Χριστού. Η παιδεία πρέπει λοιπόν τις αρχές του χριστιανισμού να τις ενσταλάξει στις ψυχές των μαθητών ως ενέργεια υπέρ του συνόλου της ανθρωπότητας και όχι ως επίδειξη υπεροπτικής διαφοράς.

Θα κλείσω, αγαπητοί συνάδελφοι, με μια υπογράμμιση πέντε αξόνων, που θα πρέπει να στηρίξουν την απολύτως αναγκαία σήμερα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση:

Πρώτον, το όλο εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να απορρίψει τη βαθμοθηρία και τη γνωσιοθηρία ως βασικό του χαρακτηριστικό. Ορθός πολίτης και χρήσιμος πολίτης είναι εκείνος που έχει αποκτήσει στο σχολείο τη δεξιότητα, την ικανότητα της έρευνας. Αυτός που έχει αναπτύξει την κρίση του μέσα από τη διαλεκτική προσέγγιση των πραγμάτων και αυτός που έχει ως όπλο του τη δυνατότητα να μαθαίνει ενόσω ζει. Για να γίνει αυτό κατορθωτό, θα πρέπει η προσέγγιση των μαθημάτων να μην είναι «Ίδού, διαβάστε και επαναλάβετε», αλλά «Ερευνήστε, αφομοιώστε και δημιουργείστε».

Δεύτερος βασικός άξονας η δημιουργία πολιτών που θα διαθέτουν την αρετή της ανεκτικότητας απέναντι στους άλλους. Αυτό είναι βαθιά ανθρωπιστικό και μπορεί να γεννηθεί μόνο με ειλικρινή πληροφόρηση για άλλους πολιτισμούς. Αλλά και ο πολιτισμός του ανθρώπινου γένους ως συνόλου, ως παγκόσμια κληρονομιά, θα πρέπει να δίδεται στους μαθητές ως δωρεά θετικής προσφοράς των προγόνων μας. Γιατί υπήρξε και η αρνητική προσφορά των προγόνων μας και δε μιλώ για τους δικούς μας προγόνους.

Τρίτον, η άμεση εισαγωγή σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, τολμώ να πω και της προδημοτικής, της πληροφορικής. Είναι ήδη ανάπηρος ο πολίτης που θα θελήσει να μπει στην κοινωνία χωρίς δυνατότητα χρήσης αυτού του εργαλείου.

Τέταρτον, επαναπροσέγγιση μέσα από την παιδεία και άμεση απομάκρυνση, με κοινές προσπάθειες με τους Τουρκοκυπρίους, από την πατριδοκαπηλία και το σοβινισμό. Εδώ εντάσσεται η ανάγκη για έλεγχο των βιβλίων της ιστορίας και η διδασκαλία της τουρκικής και της ελληνικής γλώσσας, αντίστοιχα.

Πέμπτος άξονας, το πανεπιστήμιο να γίνει κέντρο έρευνας και πολιτισμού και να αφευθεί να λειτουργήσει επιτέλους ως πνεύμονας ανάπτυξης της ελευθερίας του πνεύματος. Με εμπλοκή στα της κοινωνίας και βαθύτατη αντίληψη του ρόλου του, που είναι η επιστημονική διεύρυνση των οριζόντων μας. Για να γίνει όμως αυτό, θα πρέπει

και η πολιτεία να αντιληφθεί πρώτ' απ' όλα ότι το πανεπιστήμιο κατοικείται από επιστήμονες και ερευνητές και ότι δεν είναι πολιτική αρένα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, κλείνω με την υπογράμμιση ότι η παιδεία πρέπει να έχει ως βασικό της άξονα την παραγωγή πολιτισμού. Πρέπει να αναπτύσσει τις τέχνες, τα γράμματα, τη μουσική, την ποίηση, τη φιλοσοφία. Ας μην ξεχνούμε ότι οι εποχές, καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας του ανθρώπινου γένους, δεν καταγράφηκαν με τη σφραγίδα των πολιτικών αλλά των πνευματικών ανθρώπων. Μιλούμε, για παράδειγμα, για την εποχή του Καβάφη και όχι του τότε κυβερνήτη της Αιγύπτου, που αγνώω ποιος ήταν. Μιλούμε για την εποχή του Αϊνστάιν και όχι για την εποχή του τότε πρωθυπουργού. Μιλούμε για την εποχή του Σικελιανού, του Μαγιακόφσκι και του Ντοστογιέφσκι. Σπάνια μιλάμε για εποχές πολιτικών ηγετών. Αυτό γίνεται, μόνο όταν ο πολιτικός ηγέτης έχει μέσα του τα στοιχεία της παιδείας, όπως τα περιέγραφα πριν. Αυτό γίνεται, μόνο όταν ο πολιτικός γνωρίζει την ουσιώδη σημασία της έρευνας και γνωρίζει πέντε κουκιά γράμματα από φιλοσοφία και τέχνη.

Γνωρίζω, αγαπητοί φίλοι, και κλείνω, ότι είπα πράγματα κοινότυπα, θέσεις και απόψεις που έχουν πολλοί, χιλιάδες. Και αυτό είναι κατά την αντίληψή μου το κρίμα. Ενώ οι απόψεις αυτές κερδίζουν έδαφος στον προοδευτικό κόσμο, η δική μας πολιτεία εξακολουθεί να υπνώνει και να διαχειρίζεται μια παιδεία που χειμάζει επικίνδυνα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ρότσας.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι προϋπολογισμοί του κράτους είναι στην ουσία μια ευκαιρία για ολική ανασκόπηση του έτους που πέρασε, αλλά και αυτού που διανύουμε. Τα οικονομικά

μεγέθη που πραγματοποιήθηκαν είναι μόνο ένα τμήμα της ανάλυσης και συνήθως περιορισμένης σημασίας, αφού αποτελούν παρελθόν. Περισσότερη σημασία έχουν οι προβλέψεις για το μέλλον, αλλά και οι διαμπλεκόμενες παράμετροι που υποβοηθούν στην επίτευξη των οικονομικών στόχων. Ακόμα υψηλή σημασία έχουν και οι στρατηγικές για το μέλλον, που πρέπει κάποτε να αναληφθούν, για να διαφυλάξουμε τη συνεχή αύξηση του εθνικού μας πλούτου.

Κατά τη διάρκεια του παρελθόντος έτους πετύχαμε ικανοποιητική αύξηση στο εθνικό εισόδημα, 4,5%, που είναι διπλάσιο του ευρωπαϊκού, χαμηλή ανεργία, 3,6%, που είναι περίπου το ένα τρίτο της ευρωπαϊκής, και πληθωρισμό 1,7%, που είναι περίπου στα ευρωπαϊκά επίπεδα. Αυτά είναι όντως θετικά μεγέθη που αναγνωρίζονται και από την αντιπολίτευση, έστω και αν στην ευρηματικότητά της απάνω επικαλείται εξωγενείς παράγοντες, στην προσπάθειά της να μην αποδώσει τον οφειλόμενο έπαινο στην κυβέρνηση. Δεν ακολουθεί όμως την ίδια πολιτική, όταν ψηλαφεί τα αρνητικά μεγέθη του 1999, όπως το μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα, 5%, Μάαστριχτ 3%, ή το δημόσιο χρέος ύψους 61%, Μάαστριχτ 60%. Εδώ δεν αναφέρεται σε εξωγενείς παράγοντες, όπως μείωση εσόδων λόγω κατάργησης δασμών ή αύξηση δαπανών λόγω ανομβρίας. Δυστυχώς όμως και στις εισηγήσεις της η αντιπολίτευση δεν προτείνει ριζοσπαστικά μέτρα ή ευφάνταστες λύσεις. Παραμένει στα οικονομικά που έληξαν με το τέλος της δεκαετίας του 1970, δηλαδή περιορισμό των δαπανών και αύξηση της φορολογίας.

Αυτά όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνονταν στο μέτρο των δυνατοτήτων από όλες τις κυβερνήσεις, από το Μακάριο μέχρι σήμερα. Εντούτοις κάθε χρόνο είχαμε παρόμοια προβλήματα, διαφορετικής ίσως φύσεως, π.χ. το 1992 πετύχαμε οικονομική ανάπτυξη ύψους 9,4%, όπως μας υπενθύμισε ο κ. Χριστόφιας μόλις προχθές, είχαμε όμως πληθωρισμό 6,5%. Με αυτή τη συντηρητική αντίληψη περί των οικονομικών,

ευρισκόμαστε συνεχώς μπροστά σε μια κατάσταση που, όταν φτιάχνεις το ένα, χαλάει το άλλο. Και αν δεν ξεφύγουμε από αυτή την κατάσταση, θα συνεχίσουμε να ευρισκόμαστε σε ένα φαύλο κύκλο, όπου κάθε χρόνο, ανεξαρτήτως κυβερνήσεως, θα έχουμε τα ίδια διαρθρωτικά προβλήματα.

Αυτό που χρειαζόμαστε, κύριοι συνάδελφοι, είναι ένα μεγάλο άλμα προς τα εμπρός. Να φύγουμε μπροστά, αφήνοντας πίσω στην προηγούμενη χιλιετία όλα εκείνα που ξέραμε. Δεν επαρκούν πλέον στη νέα οικονομία που ευρισκόμαστε, εάν θέλουμε να δούμε όντως την πραγματικότητα. Αυτά που γνωρίζαμε και που ομολογουμένως μας υπηρέτησαν επιτυχώς ήταν κατάλληλα τότε. Προτιμούσαμε τις ελεγχόμενες οικονομίες και όχι τις ελεύθερες, την ιεραρχική παραδοσιακή δομή και όχι την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη, τη συντεχνιακή νοοτροπία αντί της ελεύθερης διαβούλευσης. Και αυτά ήταν κατάλληλα για την ανάπτυξη παραδοσιακών βιομηχανιών. Σήμερα, με την εγκατάλειψη της παραδοσιακής βιομηχανίας -βλέπε συρρίκνωση πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της οικονομίας μας- τα πιο πάνω είναι ανεπαρκή για να μας οδηγήσουν σε νέες οικονομικές κατακτήσεις και να διαφυλάξουν το βιοτικό επίπεδο του λαού μας. Ήδη μένουμε πίσω. Η Ελλάδα, που δειδίε τη νέα τάξη πραγμάτων μόλις προ πενταετίας, σήμερα έχει κατά κεφαλή εισόδημα που πλησιάζει αυτό της Κύπρου. Και αν συνεχίσουμε έτσι, στα επόμενα δύο χρόνια θα μας ξεπεράσει.

Ξένες χώρες που δε δείλιασαν μπροστά στην πρόκληση μα και πρόσκληση της νέας οικονομίας, της οικονομίας της πληροφορικής, του μυαλού δηλαδή, απέταξαν τον παραδοσιακό ρόλο του μεγάλου αδελφού. Περίορισαν τον οικονομικό ρόλο τους οι κυβερνήσεις των και άφησαν ελεύθερες τις δυνάμεις της αγοράς να δραστηριοποιηθούν. Σήμερα δεν έχουν λιγότερο πλούτο, διότι πώλησαν τις κρατικές επιχειρήσεις τους, κύριε Πιπτοκοπίτη, είτε αυτές ήταν οι τηλεπικοινωνίες ή οι αερομεταφορές, τα ναυπηγεία ή οτιδήποτε άλλο. Σήμερα αυτές οι ανεπτυγμένες χώρες,

οι ώριμες ανεπτυγμένες χώρες, απολαμβάνουν μια εύρωστη οικονομία, με ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης ολικούς. Δε βασίζονται, όπως εμείς, σε μία βαθμίδα της οικονομίας τους, σε ένα μέρος του εθνικού τους εισοδήματος, στον τουρισμό, αλλά έχουν μία ολική ανάπτυξη. Έχουν ψηλούς λοιπόν ρυθμούς ανάπτυξης, 3-4%, χαμηλό πληθωρισμό, 1-1,5%, πρωτοφανώς χαμηλή ανεργία, 4-4,5%, και δεν έχουν πλέον ελλείμματα δημοσιονομικά· έχουν πλεονάσματα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Σε ποιες χώρες παρατηρείται η ανεργία; Επειδή αναφέρατε τις προηγμένες χώρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να μην υπάρχει διακοπή.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να απαντήσω;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Συγνώμη, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά του μπορώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, ο χρόνος είναι περιορισμένος και παρακαλώ να τηρήσουμε τις διαδικασίες. Κύριε Ρότσα, συνεχίστε, παρακαλώ.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Έχουν παρατηρηθεί αυτοί οι ρυθμοί σε όλες εκείνες τις χώρες, τις ανεπτυγμένες, οι οποίες ακολούθησαν τα νέα οικονομικά, ακόμα και στη Νοτιοανατολική Ασία.

Όλα αυτά εξασφαλίζουν ένα ζηλευτό βιοτικό επίπεδο για όλους τους λαούς αυτούς, κάτι που όλοι, πιστεύω, συμφωνούμε ότι αξίζει και ο δικός μας λαός. Η χώρα μας όμως, όσο ωριμάζει, αν συνεχίσει στο ίδιο μοτίβο, θα έχει χαμηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης εξ ορισμού, εκτός και αν υιοθετήσει τα νέα οικονομικά. Τη δεκαετία που

μόλις έφυγε ο κόσμος είδε τη μεγαλύτερη από ποτέ αύξηση πλούτου που είδε η υφήλιος. Και αυτή δεν περιορίστηκε μόνο στους πλούσιους. Ενώ το 1990 τα αμερικάνικα νοικοκυριά είχαν, άμεσα ή έμμεσα, κινητές αξίες \$3,1 τρισεκατομ., οκτώ χρόνια αργότερα είχαν \$11,3 τρισεκατομ. Ενώ το 1990 μόλις το 30% των Αμερικανών είχαν μετοχές, σήμερα έχουν πέραν του 50%. Αυτό τους δίνει δικαίωμα στους καρπούς της νέας οικονομίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Ρότσα, στην Κύπρο θα είναι ύστερα από δύο εβδομάδες το σύνολο!

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Δε συμβαίνει αυτό μόνο στους Αμερικανούς ή στους Άγγλους άρχισαν τώρα και οι υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης να ακολουθούν, με ξεχωριστό παράδειγμα την άλλοτε φτωχή Ιρλανδία, η οποία απολαμβάνει ρυθμούς ανάπτυξης 9% και είναι η δεύτερη χώρα παγκόσμια μετά τις ΗΠΑ στην εξαγωγή λογισμικών προϊόντων. Αυτός ο δρόμος προς τα νέα οικονομικά γνωρίζουμε, κύριοι συνάδελφοι, πως είναι αναπόφευκτος και μονόδρομος και συνεπώς, εφόσον όλους μάς ενδιαφέρει η οικονομική μας ανάπτυξη και η ευημερία των πολιτών μας, οφείλουμε να τον ακολουθήσουμε τώρα από μόνοι μας, όχι όταν άλλοι ή οι περιστάσεις μάς τον επιβάλλουν.

Μιλώντας σε μία διάλεξη που οργάνωσε το καλοκαίρι η Λαϊκή Τράπεζα, ο Λόρδος Λόουσον, πρώην Υπουργός Οικονομικών της Μεγάλης Βρετανίας, είπε χαρακτηριστικά ότι τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις θα έπρεπε να τις κάναμε, έστω και αν δεν υπήρχε η ευρωπαϊκή μας προοπτική. Ως εκ τούτου υποβάλλω προς το σώμα τις προσωπικές μου εισηγήσεις:

1. Μαζική μετοχοποίηση παραδοσιακών κρατικών εταιρειών. Η απομάκρυνση του κράτους από τη διεύθυνσή τους θα τις κάνει πιο ευέλικτες, ενώ ο ανταγωνισμός πιο αποδοτικές. Η εισαγωγή τους δε στο χρηματιστήριο θα τις υποβάλλει στον

έλεγχο της αγοράς επί καθημερινής βάσεως και όχι κάθε πέντε χρόνια που έχουμε εκλογές. Υπολογίζω δε ότι τα έσοδα για το κράτος θα ξεπεράσουν τα £2 δις, με αποτέλεσμα και τα ελλείμματα να εξαφανισθούν και η οικονομία να επαναδραστηριοποιηθεί σε νέα, υγιή πλέον βάση. Είμαι δε της άποψης πως κεφάλαια που θα εισρεύσουν από το εξωτερικό για αγορά μετοχών θα πρέπει να μείνουν στο εξωτερικό και να επενδυθούν επ' ονόματι της Κυπριακής Δημοκρατίας.

2. Να δοθούν κίνητρα για επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας. Τα επιστημονικά πάρκα, όπως τα ονόμασε η κυβέρνηση, πρέπει να δημιουργηθούν το συντομότερο.
3. Να ενθαρρυνθεί η δημιουργία ταμείων υψηλού κινδύνου (venture capital), στα οποία να προστρέχουν οι Κύπριοι επιχειρηματίες για χρηματοδότηση, όταν οι τράπεζες τους αρνούνται. Και είχαμε πρόσφατο παράδειγμα, όπου κυπριακή εταιρεία ενεργοποιήθηκε στην Ελλάδα κατόπιν κεφαλαίων που της παρείχαν μέσω του venture capital, όταν ελληνικές και κυπριακές τράπεζες της αρνήθηκαν βοήθεια, διότι, λέει, το έργο ήταν υψηλού κινδύνου. Είναι, αν θέλετε, μια ένεση για όλες τις ανεπτυγμένες χώρες αυτός ο τρόπος, για να μπορούν καινούριες εταιρείες να βρίσκουν τα πόδια τους και να προχωρούν και να αναπτύσσονται και να δίνουν πλούτο στον κόσμο και θέσεις εργασίας υψηλής τεχνολογίας.
4. Να εκσυγχρονίσουμε την κουλτούρα μας και να γίνουμε όλοι, πολίτες, τραπεζίτες, επιχειρηματίες μα και πολιτικοί, περισσότερο ανοικτοί και ανεκτικοί στον επιχειρηματικό κίνδυνο.
5. Να μειώσουμε την άμεση φορολογία όχι επί των χαμηλά αμειβομένων, διότι αυτοί δεν πληρώνουν έτσι και αλλιώς, αλλά επί των υπολοίπων, έτσι ώστε να δοθούν κίνητρα σε αυτούς που παράγουν τον πλούτο και που σήμερα υπερφορολογούνται. Κατά κάποιες πληροφορίες από το Γραφείο Φόρου

Εισοδήματος, τις οποίες δυστυχώς δεν μπορούσαν να μου τις δώσουν επίσημα, το περισσότερο μερίδιο του φόρου εισοδήματος στα £175 εκατομ. που πληρώνουμε κάθε χρόνο το πληρώνουν αυτοί που παίρνουν πέρα από το μέσο μισθό στην Κύπρο, δηλαδή αυτοί οι οποίοι παράγουν τον πλούτο.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Οι μισθωτοί το 2% και το υπόλοιπο 11% οι επιχειρήσεις και το κεφάλαιο.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Τις επιχειρήσεις, κύριε συνάδελφε, κανείς δε θέλει να τις υπερφορολογήσει, διότι είναι αυτές που δίνουν τις θέσεις εργασίας, για να μπορούν οι μισθωτοί να παίρνουν και τους μισθούς τους, αλλά να πληρώνουν και τους φόρους τους. Αυτό είναι παγκόσμιο φαινόμενο. Εκτός εάν η Κύπρος θα επιστρέψει στην εποχή πριν το 1928.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ, αν αρχίσετε τέτοιο διάλογο, τότε ο χρόνος δεν ξέρω πώς θα μας χωρέσει για να τελειώσουμε.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Συνεχίζω, κύριε Πρόεδρε.

6. Να ενθαρρύνουμε τους νέους μας με σειρά μέτρων, αφού είναι αυτοί πλέον οι στυλοβάτες της οικονομίας μας. Και προσέξτε αυτή την αλλαγή πλέον που επέρχεται στη ζωή μας, κύριοι συνάδελφοι. Οι νέοι είναι αυτοί πλέον οι οποίοι παράγουν τον πλούτο. Για πρώτη φορά στην ιστορία της οικονομίας της Κύπρου, οι νέοι παράγουν τόσο μεγάλο μέρος του εθνικού μας εισοδήματος. Δεν το έχω μετρήσει, δεν έχει μετρηθεί από κανέναν, αλλά κοιτάξτε γύρω σας, εξετάζοντας τους παραγωγικούς κλάδους που απαρτίζουν το εθνικό εισόδημα. Θα δείτε ότι οι κλάδοι με τη μεγαλύτερη συνεισφορά σφύζουν από νέους. Κοιτάξτε τις υπηρεσίες με πέραν του 74% συνεισφορά στο εθνικό εισόδημα. Νέοι είναι πλέον οι

άνθρωποι που κυριαρχούν παντού: ελεγκτές, δικηγόροι, τραπεζίτες, σύμβουλοι επιχειρήσεων. Κοιτάξτε το χρηματιστήριο. Όχι μόνο ποιοι εργάζονται στα χρηματιστηριακά γραφεία ή στο χρηματιστήριο το ίδιο, αλλά τους ιδιοκτήτες των εισηγμένων εταιρειών, που είναι επί το πλείστον νέοι άνθρωποι. Γι' αυτό ίσως κατά πλάγιο τρόπο έχουμε εισέλθει στη νέα οικονομία.

7. Να επιτραπεί στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να επενδύει ένα μέρος των κεφαλαίων του στο χρηματιστήριο της Κύπρου όπως και στα χρηματιστήρια του εξωτερικού. Ξέρω ότι αυτό ίσως ξαφνιάσει, τουλάχιστον όσους με ακούνε. Όμως, κύριοι συνάδελφοι, είναι σύνηθες φαινόμενο στο εξωτερικό. Σήμερα η αξία των ξένων επενδυτικών ταμείων συντάξεων ανέρχεται στα \$17 τρισεκατομ. και οι συνταξιούχοι που επωφελούνται στα \$143 εκατομ. Γιατί να στερούμε του Κύπριου συνταξιούχου την αυξημένη σύνταξη που οι ξένοι συνάδελφοί του δικαιούνται μέσω των επενδύσεων των ταμείων που απολαμβάνουν; Και μη φοβηθείτε ότι θα χάσουμε τα λεφτά μας. Αν επενδύσουμε π.χ., και λέω μία εταιρεία, στην BP – Ammoco, η οποία έχει κεφάλαια χρηματιστηριακής αξίας \$200 δις, δηλαδή είκοσι φορές το ΑΕΠ μας, ο κίνδυνος είναι μηδαμινός.

Συμφωνώ, κύριε πρόεδρε, με τη θέση του κ. Παπαδόπουλου ότι χρειάζονται οδυνηρές αποφάσεις, που μπορεί να έχουν πολιτικό κόστος, για άρση των διαρθρωτικών αδυναμιών της οικονομίας μας, όμως όχι για τους λόγους που εκείνος έχει υπόψη, αλλά για ένα νέο ξεκίνημα, ανάλογο με τη νέα οικονομία που αναδύεται μπροστά μας και για το οποίο τις τολμηρές αποφάσεις, τη ρήξη με το παρελθόν, δεν καλείται μόνο η κυβέρνηση να τις πράξει και να τις πάρει μα και η Βουλή.

Θα πρέπει να το κάνουμε, διότι τα οφέλη είναι μεγάλα:

- Δυναμική οικονομική ανάπτυξη
- Χαμηλή ανεργία.

- Χαμηλός πληθωρισμός.
- Χαμηλή φορολογία
- Υψηλότερο κατά κεφαλή εισόδημα
- Χαμηλά ελλείμματα ή ακόμα και πλεονάσματα
- Υψηλές επενδύσεις
- Καλύτερο βιοτικό επίπεδο

Το μέλλον ανήκει στους διορατικούς και τους τολμηρούς.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ανδρέας Φιλίππου, παρακαλώ.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είχα τονίσει χθες σε δημόσια συζήτηση για την παιδεία στο ΡΙΚ ότι τα κονδύλια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού είναι φέτος μειωμένα, ως ποσοστό του προϋπολογισμού, σε σύγκριση με τα κονδύλια του Υπουργείου Παιδείας το 1999. Υπήρξε αμφισβήτηση των στοιχείων μου από το συνάδελφο κ. Χατζηγιάννη. Ζήτησα και επαναβεβαίωσα τα στοιχεία μου υπηρεσιακά από τη Βουλή και είναι στη διάθεση όλων. Τα στοιχεία αυτά είναι τα ακόλουθα:

Το σύνολο των προϋπολογιζόμενων εξόδων για το 2000 είναι £2,246 δις και οι δαπάνες για την παιδεία και τον πολιτισμό είναι £227 εκατομ. Το ποσοστό αυτό είναι φέτος 10,11%. Δηλαδή, για κάθε £100 που θα ξοδέψουμε το 2000, £10 και 11 σεντ πηγαίνουν στην παιδεία και τον πολιτισμό.

Το 1999 ο προϋπολογισμός μας ήταν £2,007 δις. Για την παιδεία και τον πολιτισμό £219 εκατομ., ποσοστό 10,95%. Δηλαδή, πέρσι δινόντουσαν για την παιδεία

και τον πολιτισμό -βλέπω και τον κ. Χατζηδημητρίου και θα χαίρεται γι' αυτό- 84 σεντ περισσότερο.

Φέτος, παρ' όλες τις προσπάθειες του νέου υπουργού, που έχει και μεγαλύτερη δύναμη με το κυβερνών κόμμα, παίρνει η παιδεία και ο πολιτισμός 84 σεντ λιγότερα σε κάθε £100. Γι' αυτό και οι οργανωμένοι εκπαιδευτικοί, γονείς και μαθητές διαμαρτύρονται και ήταν χθες και εδώ, έξω από τη Βουλή. Η παιδεία και ο πολιτισμός είναι πράγματι ο φτωχός συγγενής των κονδυλίων.

Θα μπορούσα να συνεχίσω την κριτική μου για την εκπαιδευτική πολιτική της κυβέρνησης, όπως έπραξα και τα τελευταία έξι χρόνια, με στοιχεία όπως ακριβώς αυτά που σας ανέγνωσα. Όμως, ειδικά φέτος, από την κοινοβουλευτική μας ομάδα ακούσατε μια νέα φωνή, που θέλω να το πω και από το βήμα της Βουλή, μια νέα φωνή η οποία είναι πραγματικά ελπιδοφόρα φωνή. Τόνισε ο συνάδελφος -και μόνο αυτό θα πω για την παιδεία και κλείνω- ότι στόχος μας, ένας από τους πέντε άξονες, πολύ σωστά τους αριθμήσε και πολύ σωστά τους σχολίασε, θα ήταν και το γεγονός ότι οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας θα πρέπει να μπορούμε να μιλούμε ο ένας στον άλλο. Συνεπώς, είναι εύλογο, περισσότερο από εύλογο, να διδάσκονται εκείνοι την ελληνική γλώσσα και εμείς την τουρκική γλώσσα. Ναι, και δικαιούμαστε, αγαπητοί συνάδελφοι, να περηφανευόμαστε ότι αυτή η Βουλή, η Βουλή των Αντιπροσώπων, από το 1989... Με εισήγηση της κυβέρνησης Βασιλείου τότε και του υποφαινομένου, ως αρμόδιου υπουργού, εγκρίθηκε ομόφωνα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και ιδρύθηκε Τμήμα Τούρκικων Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Εμείς λοιπόν ήδη διδάσκουμε την τουρκική γλώσσα και την τουρκική ιστορία στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ας προχωρήσουμε να επεκτείνουμε αυτή τη σωστή πολιτική και οι σύνοικοί μας στην άλλη πλευρά να ακολουθήσουν επίσης τη σωστή πολιτική.

Εγώ φέτος θα πω μόνο λίγα λόγια για το Ελσίνκι και τη Μέση Ανατολή, γιατί, κατά την κρίση μου, η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών μας δεν έχει ιδέα ούτε για το Ελσίνκι ούτε για τη Μέση Ανατολή και τα γεγονότα στην περιοχή μάς έχουν επηρεάσει ιδιαίτερα και το 1967 και το 1973 και το 1974 και συνεχίζουν να μας επηρεάζουν μέχρι σήμερα. Γι' αυτό περισσότερο θα καταγράψω, για τα πρακτικά και για όσους ενδιαφέρονται να διαβάσουν την ομιλία στη συνέχεια, ορισμένα στοιχεία. Οι κρίσεις μου και οι απόψεις θα είναι πολύ λίγες, γιατί ισχυρίζομαι ότι τα στοιχεία που θα δώσω από μόνα τους μπορούν να πείσουν τον καλόπιστο ακροατή, τον καλόπιστο θεατή, τον αναγνώστη ότι αυτά τα συμπεράσματα προκύπτουν από μόνα τους.

Κατά την άποψή μου -και τη λέω από την αρχή- από το Ελσίνκι προκύπτουν ορισμένες θετικές δυνατότητες για την Κύπρο, διότι, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ενώ η πολιτική επίλυση του κυπριακού προβλήματος θα διευκόλυne την προσχώρηση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η λύση του δεν αποτελεί προϋπόθεση για την προσχώρηση. Αυτό το νέο δεδομένο μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να γίνει καταλύτης για δίκαιη και διαρκή ειρήνη στην Κύπρο. Το ίδιο ισχύει και για την Τουρκία, που ανακηρύχθηκε υποψήφιο μέλος επί ίσοις όροις με τα άλλα υποψήφια κράτη. Τέλος, αναφορικά με την Ελλάδα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει την αρχή της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών σύμφωνα με το χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και παροτρύνει τα υποψήφια κράτη να καταβάλουν κάθε προσπάθεια για την επίλυση κάθε εκκρεμούς συνοριακής διαφοράς, άλλως θα πρέπει να φέρουν τη διαφορά ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Αυτό είναι που ήθελε η Ελλάδα, ενώ η Τουρκία συνεχώς απειλούσε.

Αλλά ας δούμε τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ελσίνκι, που μας αφορούν περισσότερο, είτε διότι αναφέρονται στην Κύπρο, την Ελλάδα και την Τουρκία

είτε διότι αναφέρονται στη Μέση Ανατολή, οι εξελίξεις στην οποία μάς επηρέαζαν και μας επηρεάζουν πάντα άμεσα.

Το άρθρο 4 λέει: Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει την περιεκτική φύση της διαδικασίας προσχώρησης, η οποία τώρα περιλαμβάνει δεκατρία υποψήφια κράτη εντός ενιαίου πλαισίου. Τα υποψήφια κράτη συμμετέχουν στη διαδικασία προσχώρησης επί ίσοις όροις. Πρέπει να συμμερίζονται τις αξίες και τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ορίζονται στις συνθήκες. Εν προκειμένω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει την αρχή της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών σύμφωνα με το χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και παροτρύνει τα υποψήφια κράτη να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για την επίλυση κάθε εκκρεμούς συνοριακής διαφοράς και άλλων συναφών θεμάτων. Άλλως, θα πρέπει να φέρουν τη διαφορά ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Το αργότερο στα τέλη του 2004 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανεξετάσει την κατάσταση ως προς κάθε εκκρεμή διαφορά, ιδίως όσον αφορά τις επιπτώσεις στην ενταξιακή διαδικασία, προκειμένου να προαγάγει την επίλυσή τους μέσω του Διεθνούς Δικαστηρίου. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η τήρηση των πολιτικών κριτηρίων που όρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης αποτελεί προϋπόθεση για την έναρξη διαπραγματεύσεων προσχώρησης και ότι η τήρηση όλων των κριτηρίων της Κοπεγχάγης αποτελεί τη βάση για την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 5: Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να είναι σε θέση να υποδεχθεί νέα κράτη μέλη από το τέλος του 2002, ευθύς ως αποδείξουν την ικανότητά τους να αναλάβουν τις υποχρεώσεις του μέλους και αφού ολοκληρωθεί επιτυχώς η διαδικασία των διαπραγματεύσεων.

Αν κάνουμε σωστά τη δουλειά μας, μπορούμε από το τέλος του 2002 να γίνουμε μέλος.

Άρθρο 8: Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση τις ουσιαστικές εργασίες και τη σημειωθείσα πρόοδο κατά τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με την Κύπρο, την Ουγγαρία, την Πολωνία την Εσθονία, την Τσέχικη Δημοκρατία και τη Σλοβενία.

Άρθρο 9(α): Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την έναρξη στις 3 Δεκεμβρίου στη Νέα Υόρκη των συνομιλιών για τη συνολική ρύθμιση του Κυπριακού και εκφράζει την κατηγορηματική του υποστήριξη για τις προσπάθειες του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να φέρει τη διαδικασία σε αίσιο πέρας.

Εμείς πάντα μιλούμε για συνολική ρύθμιση και πάντα μιλούμε για γενικό γραμματέα.

(β) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι η πολιτική επίλυση του προβλήματος θα διευκόλυne την προσχώρηση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν μέχρι την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων προσχώρησης δεν έχει επιτευχθεί λύση, η απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου όσον αφορά την προσχώρηση θα ληφθεί χωρίς το ανωτέρω να αποτελεί προϋπόθεση. Εν προκειμένω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα λάβει υπόψη όλα τα σχετικά στοιχεία.

Δηλαδή, αν εμείς -επειδή λένε ότι θα μας βάλουν χωρίς να έχει υπάρξει λύση- αν αρχίσουμε να λέμε ό,τι μας καπνίζει και φταίμε εμείς που δεν υπάρχει λύση, βεβαίως θα ληφθεί αυτό υπόψη. Θα ήτο και απαράδεκτο να μη ληφθεί αυτό υπόψη.

Άρθρο 12. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τις πρόσφατες θετικές εξελίξεις στην Τουρκία, όπως επισημαίνει η επιτροπή στην έκθεση της προόδου της- ουσιαστικά δεν υιοθετεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, απευθύνεται στην επιτροπή- καθώς και για την πρόθεση της Τουρκίας να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις της, προκειμένου να συμμορφωθεί προς τα κριτήρια της Κοπεγχάγης. Η Τουρκία είναι υποψήφιο κράτος, που προορίζεται να προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση με βάση

τα ίδια κριτήρια τα οποία ισχύουν για τα λοιπά υποψήφια κράτη. Αυτό είναι το θετικό για την Τουρκία. Με βάση την υφιστάμενη ευρωπαϊκή στρατηγική για την Τουρκία, όπως και για τα άλλα υποψήφια κράτη, θα ισχύσει μια προενταξιακή στρατηγική για την ενθάρρυνση και στήριξη των μεταρρυθμίσεών της. Η στρατηγική αυτή -εδώ είναι οι όροι- θα περιλαμβάνει ενισχυμένο πολιτικό διάλογο με έμφαση στην πρόοδο για την εκπλήρωση των πολιτικών κριτηρίων προσχώρησης, ιδίως όσον αφορά το θέμα των ανθρώπινων δικαιωμάτων, καθώς και τα θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 και στην παράγραφο 9(α). Αυτά αφορούν την Ελλάδα και την Κύπρο. Τα ανθρώπινα δικαιώματα αφορούν τους Τούρκους πολίτες και ένα μεγάλο ποσοστό τα δώδεκα εκατομμύρια Κούρδους και αφορούν τον Οτσαλάν, τον οποίο είχαν καταδικάσει εις θάνατον. Η Τουρκία θα έχει επίσης την ευκαιρία να συμμετέχει σε κοινοτικά προγράμματα και οργανισμούς και σε συνεδριάσεις μεταξύ υποψήφιων κρατών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της διαδικασίας προσχώρησης. Σε συνδυασμό με ένα εθνικό πρόγραμμα για την αποδοχή του κερκτημένου, θα εκπονηθεί μια εταιρική σχέση προσχώρησης βάσει των συμπερασμάτων προηγούμενων Ευρωπαϊκών Συμβουλίων, αλλά με προτεραιότητες στις οποίες πρέπει να επικεντρωθούν οι προπαρασκευαστικές εργασίες για την προσχώρηση, λαμβανομένων υπόψη των πολιτικών και οικονομικών κριτηρίων και των υποχρεώσεων ενός κράτους μέλους. Θα δημιουργηθούν ενδεδειγμένοι μηχανισμοί παρακολούθησης. Για να ενισχυθεί η εναρμόνιση της τούρκικης νομοθεσίας και πρακτικής με το κερκτημένο, καλείται η επιτροπή να εκπονήσει μια διαδικασία αναλυτικής εξέτασης του κερκτημένου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την επιτροπή να υποβάλει ένα ενιαίο πλαίσιο για το συντονισμό όλων των πηγών κοινοτικής προενταξιακής χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι αποφάσεις του Ελσίνκι για τη Μέση Ανατολή:

Στα άρθρα 66, 67, 68 και 69 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του σχετικά με τη νέα ώθηση για την επίτευξη δίκαιης, συνολικής και διαρκούς ειρήνης στη Μέση Ανατολή και επιβεβαιώνει την πλήρη υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκφράζει ιδιαίτερη ικανοποίηση για την απόφαση επανάληψης των συροϊσραηλινών διαπραγματεύσεων στην Ουάσιγκτον και προσβλέπει στη σύναψη συμφωνίας μεταξύ Ισραήλ και Συρίας. Αυτή η συμφωνία αναμενόταν ότι θα βοηθήσει στην επίτευξη λύσης και στο Λίβανο. Τονίζει τη σημασία των μέτρων που έλαβε το Ισραήλ και οι Παλαιστίνιοι για την εφαρμογή της συμφωνίας του Σαρμ Ελ Σέικ και καλεί και τα δύο μέρη να απόσχουν από κάθε μονομερή ενέργεια. Τέλος, καλεί όλα τα μέρη της πολυμερούς διαπραγμάτευσης στην ειρηνευτική διαδικασία να δραστηριοποιηθούν. Η παράλληλη πρόοδος σε όλους τους τομείς στην παρούσα φάση της ειρηνευτικής διαδικασίας θα πρέπει να είναι προς το συμφέρον όλων.

Στο σημείο αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να υπενθυμίσω μερικά ιστορικά αλλά επίκαιρα γεγονότα της Μέσης Ανατολής, που δείχνουν ότι η ειρήνευση είναι εξίσου δύσκολη με τους πολέμους, για να το έχουμε υπόψη μας και για τη δική μας ειρηνευτική προσπάθεια, που ελπίζω, βέβαια, να μην πάρει τόσο χρόνο.

Πρώτον, η άρνηση των Αράβων να δεχθούν τη δημιουργία του εβραϊκού κράτους του Ισραήλ και του αραβικού κράτους της Παλαιστίνης, με τη διχοτόμηση της κατεχόμενης από τους Βρετανούς τότε Παλαιστίνης, όπως προνοούσε η σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών στις 29 Νοεμβρίου 1947, είχε ως συνέπεια τον πρώτο αραβοϊσραηλινό πόλεμο. Όταν ο πόλεμος τελείωσε, το Ισραήλ κατείχε 50% περίπου περισσότερα εδάφη από όσα αρχικά του δόθηκαν. Η αντιπαράθεση ανάμεσα στους Άραβες και τους Ισραηλινούς συνεχίστηκε με άλλους τρεις πολέμους, το 1956, το 1967 και το 1973.

Δεύτερον, ο Άνουαρ Ελ Σαντάτ, που είχε διαδεχθεί το Νάσερ στην προεδρία της Αιγύπτου το 1970 και οδήγησε τους Αιγυπτίους στον πόλεμο το 1973, αμφιλεγόμενο το ποιοι νίκησαν, οι Αιγύπτιοι έλεγαν ότι νίκησαν, οι Ισραηλινοί έλεγαν ότι νίκησαν αυτοί,...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όλοι νίκησαν.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

... δέχθηκε τη μεσολαβητική πρωτοβουλία του Νίξον και του Κίσινγκερ και το 1977 επισκέφθηκε το Ισραήλ με κλάδο ελαίας. Η ειρηνευτική προσπάθεια του Σαντάτ ήταν μοναχική και δύσκολη, αλλά κατέληξε στην ιστορική συμφωνία του Καμπ Ντέιβιντ το 1978 και σε συνθήκη ειρήνης Αιγύπτου-Ισραήλ, που υπογράφηκε από τους Μπέγκιν και Σαντάτ στις 26 Μαρτίου 1979. Για την πράξη τους αυτή απονεμήθηκε στον Μπέγκιν και το Σαντάτ το νόμπελ ειρήνης. Οι υπόλοιποι Άραβες όμως απομόνωσαν την Αίγυπτο και στις 6 Οκτωβρίου 1981 ο Σαντάτ δολοφονήθηκε, ενώ παρακολουθούσε στρατιωτική παρέλαση στο Κάιρο, από στρατιωτικούς.

Τρίτον, η ειρηνευτική διαδικασία συνεχίστηκε με τη Διάσκεψη της Μαδρίτης το 1991, όπου συμφωνήθηκε το ομώνυμο πλαίσιο. Στις 9 Σεπτεμβρίου 1993 το Ισραήλ και το PLO αλληλοαναγνωρίστηκαν στο Όσλο και ακολούθησε σε λίγες μέρες (στις 13) η ιστορική χειραψία Ράμπιν-Αραφάτ στο Λευκό Οίκο. Στις 4 Μαΐου 1994 υπεγράφη στο Κάιρο η Συμφωνία για Παλαιστινιακή Αυτοδιοίκηση στη Λωρίδα της Γάζας και την Ιεριχώ και στις 26 Οκτωβρίου 1994 η Συνθήκη Ειρήνης Ιορδανίας-Ισραήλ. Στις 28 Σεπτεμβρίου 1995 συνομολογήθηκε στο Λευκό Οίκο συμφωνία Ισραήλ-PLO για τη Δυτική Όχθη και τη Λωρίδα της Γάζας.

Για τη συμβολή τους στην ειρήνη ο Αραφάτ και ο Ράμπιν κέρδισαν το νόμπελ ειρήνης. Στις 4 Νοεμβρίου 1995 όμως δολοφονήθηκε ο Ράμπιν, ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ, στο Τελ Αβίβ, σε συλλαλητήριο για την ειρήνη. Πρωθυπουργός ανέλαβε ο

Πέρες, που έχασε τις εκλογές που ακολούθησαν, και η ειρηνευτική διαδικασία πάγωσε.
Επανάρχισε με την εκλογή του Εχούντ Μπάρακ στις 17 Μαΐου του 1999.

Τέταρτον, στις 4 Σεπτεμβρίου 1999 υπογράφηκε το memorandum του Σαρμ Ελ Σέικ από τους Εχούντ Μπάρακ, Γιάσερ Αραφάτ, Χόσνι Μουμπάρακ και Μαντλίν Όλμπραϊτ. Στις 15 και 16 Δεκεμβρίου 1999 ο Εχούντ Μπάρακ και ο Φαρούκ Αλ Σάρα επανάρχισαν διαπραγματεύσεις μεταξύ Συρίας και Ισραήλ στην Ουάσιγκτον. Στις 22 Δεκεμβρίου 1999 για πρώτη φορά, μυστικά, ο Εχούντ Μπάρακ συνάντησε τον Αραφάτ στην ελεγχόμενη από τους Παλαιστίνιους πόλη Ραμάλλα. Ουσιαστικά δηλαδή επισκέφθηκε την ελεύθερη Παλαιστίνη ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ. Ανακοινώθηκε μετά ότι εμμένουν στα φιλόδοξα σχέδιά τους για ένα πλαίσιο συμφωνίας -πλαίσιο συμφωνίας- μέχρι τις 13 Φεβρουαρίου του 2000 και τελική συμφωνία μέχρι τις 13 Σεπτεμβρίου του 2000. Δηλαδή, οι Άραβες πολεμούσαν από το 1948 μέχρι το 1973 και από το 1977 μέχρι το 2000 προσπαθούν να ειρηνεύσουν.

Προχωρώ τώρα σε μερικές παρατηρήσεις σχετικά με την Ελλάδα, την Κύπρο και την Τουρκία. Από την αντιπαράθεση στη συνεργασία; Ερωτώ.

Πρώτη παρατήρηση: Η ιστορία διδάσκει ότι η Κύπρος ελεγχόταν κατά διάφορες χρονικές περιόδους, με ελάχιστες ίσως εξαιρέσεις, από τη μεγάλη δύναμη της συγκεκριμένης περιόδου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι αναμφισβήτητα η ανερχόμενη μεγάλη δύναμη της εποχής μας, στην περιοχή μας, με δεκαπέντε χώρες μέλη και δεκατρείς υποψήφιας. Η Ελλάδα είναι μέλος και η Κύπρος και η Τουρκία υποψήφιας. Ερωτώ: Είναι δυνατόν να επιτραπεί να συνεχιστεί για πολύ χρόνο ακόμη η κατοχή ενός τμήματος μιας υποψήφιας χώρας, της Κύπρου, από μια άλλη υποψήφια χώρα, την Τουρκία; Στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ισχυρές δυνάμεις, όπως η Αγγλία, η Γερμανία, η Γαλλία και ας σταματήσω ως εδώ. Τι είναι η Τουρκία σε σύγκριση μ' αυτές τις δυνάμεις και τόσες άλλες;

Δεύτερη παρατήρηση: Από το 1878, αγαπητοί φίλοι, έως το 1959 οι Έλληνες της Κύπρου διεκδικούσαν την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, σε αντιπαράθεση με τη

Μεγάλη Βρετανία, την Τουρκία και τους Τούρκους της Κύπρου. Το 1931 έκαψαν το κυβερνείο και μεταξύ 1955-1959 διεξήγαγαν ένοπλο αγώνα εναντίον των Βρετανών, που προσεταιρίστηκαν, όπως ήταν εύλογο, τους Τούρκους. Οι συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου και ο συμβιβασμός της ανεξαρτησίας με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960 δεν άντεξαν για διάφορους λόγους. Η Ελλάδα, υποστηρίζοντας τη νομιμότητα -και βεβαίως τους Έλληνες της Κύπρου- ήρθε σε σύγκρουση με την Τουρκία, τη Μεγάλη Βρετανία και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, γι' αυτό και αποφάσισαν να την τιμωρήσουν. Ο Έλληνας Πρωθυπουργός Γεώργιος Παπανδρέου ανετράπη με το βασιλικό πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1965. Το ενδεχόμενο σίγουρης επανόδου του Παπανδρέου στην εξουσία, μετά τις προγραμματισμένες τότε εκλογές για το Μάιο του 1967, οδήγησε τους ξένους να επιβάλουν στην Ελλάδα την επτάχρονη τυραννία της 21ης Απριλίου 1967. Και δεν επιτρέπεται να συγχέουμε στην Κύπρο ούτε για ένα λεπτό ούτε για ένα δευτερόλεπτο την Ελλάδα με την επτάχρονη τυραννία που επέβαλαν στην Ελλάδα. Στις 15 Ιουλίου 1974 η χούντα και η ΕΟΚΑ Β' συνέχισαν το "σωτήριο" έργο τους, ανατρέποντας το Μακάριο και ανοίγοντας τις πόρτες στην Τουρκία, που εισέβαλε στην Κύπρο στις 20 Ιουλίου 1974. Με την επέκταση των επιχειρήσεων στις 14 Αυγούστου 1974, η Τουρκία κατέλαβε το 37% περίπου της Κύπρου. Και έτσι η μεγαλύτερη ίσως αυτή καταστροφή στην πολυχιλιετή ιστορία της Κύπρου, διότι συνοδεύτηκε με εθνικό ξεκαθάρισμα -την προσφυγοποίηση χιλιάδων Κυπρίων (Ελλήνων και Τούρκων) και δεν πρέπει να το ξεχνάμε, εκτός από τους Έλληνες που έχουν προσφυγοποιηθεί στην ίδια τους την πατρίδα, που ηττήθηκαν, οι Τουρκοκύπριοι που νίκησαν στην Κύπρο υποχρεώθηκαν επίσης να προσφυγοποιηθούν στην ίδια τους την πατρίδα- επανέφερε στις 23 Ιουλίου 1974 τη δημοκρατία στην Ελλάδα. Αυτά τα γεγονότα επανέφεραν τη δημοκρατία στην Ελλάδα. Ο Μακάριος επανήλθε στην Κύπρο και στα αξιώματά του το Δεκέμβριο. Από τότε οι

Έλληνες της Κύπρου προέβησαν σε πολλές οδυνηρές παραχωρήσεις, για να επανενώσουν την Κύπρο και το λαό της, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Η Κύπρος εξακολουθεί να παραμένει ντε φάκτο διχοτομημένη για περισσότερο από ένα τέταρτο του αιώνα και ο Ντενκτάς υπαναχωρεί από συμφωνίες που υπέγραψε και διεκδικεί περισσότερα. Το τελευταίο τρανταχτό παράδειγμα είναι η υπαναχώρησή του από τις συμφωνίες Μακαρίου-Ντενκτάς και Κυπριανού-Ντενκτάς για λύση ομοσπονδίας και η νέα απαίτησή του για κυριαρχία, αναγνώριση και λύση συνομοσπονδίας. Και δε βοηθά βέβαια την πλευρά μας να ακούγεται από υπουργικά χείλη: «Ε, και τι βλάπτει, αν έχουμε συνομοσπονδία;».

Ελπίζω -και κλείνω, αγαπητοί συνάδελφοι- ότι το νέο πολιτικό περιβάλλον μετά το Ελσίνκι θα ενθαρρύνει την Τουρκία (και συνεπώς τον Ντενκτάς) να διαφοροποιήσει την πολιτική της στο Κυπριακό, όπως έπραξε ήδη και για τον Οτσαλάν. Αρκεί βέβαια να μη βιαστούμε εμείς να τη διαφοροποιήσουμε πρώτοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας, παρακαλώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο 40ός προϋπολογισμός της Κυπριακής Δημοκρατίας στο τέλος του αιώνα και της χιλιετηρίδας δεν είναι ούτε ελπιδοφόρος ούτε ριζοσπαστικός ούτε αντιμετωπίζει τα σοβαρά και διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας του τόπου, παρά τα θετικά στοιχεία τα οποία έχουν επισημανθεί.

Στην ουσία είναι ένας προϋπολογισμός που ζούμε με τα δανεικά. Ασφαλώς, ο λόγος που υπάρχουν τα δανεικά είναι καλός. Τα προβλήματα έρχονται, όταν έρθει η ώρα να τα πληρώσουμε σ' αυτούς που τα χρωστούμε. Εξάλλου, τα προβλήματα και οι

επισημάνσεις έχουν γίνει κατά τον πλέον σαφή τρόπο από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσο Παπαδόπουλο.

Παρά ταύτα, αξιοποιώντας το χρόνο που μου παρέχει ο κανονισμός του κοινοβουλίου, έχω να κάμω τις πιο κάτω επισημάνσεις:

Ως εκτοπισθείς βουλευτής, κρίνω σκόπιμο, αναγκαίο και επιβεβλημένο να επισημάνω κατά τον πλέον εμφαντικό τρόπο ότι υπερασπίζομαι το δικαίωμα κάθε πρόσφυγα να διεκδικεί το δικαίωμα επιστροφής στη γη του υπό συνθήκες ασφαλείας και με εξασφαλισμένα όλα τα ατομικά, πολιτικά και ανθρώπινα δικαιώματα και η επισήμανση αυτή γίνεται, καθότι πρόσφατα του μητροπολίτη Κερύνειας, διεκδικώντας αυτό το δικαίωμα, του υπέδειξαν ότι δε δικαιούται να το κάνει. Κατά πολύ περισσότερο θέλω να επαναλάβω ότι υπερασπίζομαι το δικαίωμα του μητροπολίτη Κερύνειας να διατυπώνει τις απόψεις του, να διεκδικεί τα δικαιώματά του ως ιεράρχη και ως πολίτη αυτού του τόπου και κατ' επέκταση πρέπει να επισημανθεί το σχήμα του μητροπολίτη και το ότι είναι εκλεγμένο από την επαρχία του πρόσωπο. Και θέλω από το βήμα αυτό να πω ότι οι πρόσφατες δηλώσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου για τις θέσεις του μητροπολίτη Κερύνειας είναι ανιστόρητες και απολιτικές. Το ελάχιστο που μπορεί να λεχθεί για τον κυβερνητικό εκπρόσωπο είναι ότι διέπραξε σοβαρό σφάλμα και μέγα πολιτικό ατόπημα, το οποίο ουδόλως συνάδει με το δημοκρατικό μας πολίτευμα. Θέλω πράγματι να πιστεύω ότι οι θέσεις αυτές του κυβερνητικού εκπροσώπου περιορίζονται στα πλαίσια ενός σφάλματος και ενός πολιτικού ατοπήματος.

Όμως, επανερχόμενος στα πλαίσια των όσων έχουν λεχθεί κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών και ιδιαίτερα των όσων έχουν ειπωθεί από τους αγαπητούς συναδέλφους του κυβερνώντος κόμματος, δε θα αποφύγω τον πειρασμό να τους υπενθυμίσω ότι τα πλείστα των λεχθέντων είναι εκτός πραγματικότητας και ότι η “ευημερία” των αριθμών πόρρω απέχει από την ευημερία των πολιτών.

Μάλιστα, ακούγοντας τον πολύ αγαπητό συνάδελφό μου Λευτέρη Χριστοφόρου να υπερασπίζεται το κυβερνητικό έργο με τόσο ενθουσιασμό, παρ' ολίγον να πεισθώ ότι όλα πάνε καλά. Αλλά όμως, δυστυχώς, ο προβληματισμός αυτός κράτησε για όση ώρα μιλούσε ο αγαπητός συνάδελφος, καθότι φόρεσε τόσα πολλά παράσημα στην κυβερνητική πολιτική, η οποία άντεξε μόνο για όση ώρα μιλούσε και μετά κατέρρευσε υπό το βάρος των πολλών παρασήμων με τα οποία τη σηματολόγησε.

Φυσικά, παράσημα της κυβερνητικής πολιτικής δεν έβαλε μόνο ο συνάδελφος Λευτέρης Χριστοφόρου, αλλά αυτό έπραξαν όλοι οι συνάδελφοι του κυβερνώντος κόμματος, όσοι τουλάχιστο μίλησαν μέχρι αυτή τη στιγμή.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ασφαλώς τα θετικά αυτής της διακυβέρνησης σας τα αναγνώρισε την πρώτη ημέρα ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, όμως τα αρνητικά σας είναι τόσα πολλά, που σίγουρα, αν αρχίσω να τα περιγράψω, δε θα αρκέσει ο χρόνος που παραχωρείται στο Δημοκρατικό Κόμμα για τους σκοπούς των προϋπολογισμών. Ως εκ τούτου, θα αρκεστώ σε μια τηλεγραφική περιγραφή τους:

Η αξιοκρατία και η χρηστή διοίκηση παρέμεινε γράμμα κενού περιεχομένου και η απόδειξη τούτου είναι οι σωρευτικές αποφάσεις των δικαστηρίων για ακύρωση διορισμών και προαγωγών στο δημόσιο τομέα και στους ημικρατικούς οργανισμούς, όχι για τυπικούς λόγους αλλά για ουσιαστικούς. Και προέρχεται κατά τον πλέον επίσημο τρόπο από τα δικαστήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τα σκάνδαλα και η κακοδιαχείριση αποτελούν τρόπο ζωής. Η απλή ανάγνωση της έκθεσης της Επιτρόπου Διοικήσεως, της Γενικού Ελεγκτή αλλά και τα πρακτικά της επιτροπής Ελέγχου βεβαιούν του λόγου το αληθές. Εξάλλου, αυτής της επιτροπής

Ελέγχου προεδρεύει ένα αξιόλογο μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων, ο κ. Πουργουρίδης, και μπορεί να ανατρέξει ο καθένας κοντά του, για να πληροφορηθεί τι έχει συμβεί σ' αυτό τον τόπο μέχρι σήμερα.

Τα ναρκωτικά και η χρήση ψυχοτρόπων ουσιών έχουν πάρει διαστάσεις επιδημίας, καταστρέφοντας τη νεολαία μας. Η αντικοινωνική συμπεριφορά των νέων μας αποτελεί συχνό φαινόμενο και δυστυχώς αυτοί που έχουν την ευθύνη να πάρουν τα μέτρα εξαντλούνται στο να κάνουν κάποιες συναντήσεις και να τελειώνουμε εκεί. Μέτρα ούτε εξαγγέλλουμε ούτε βλέπουμε κάποιο αποτέλεσμα.

Η εγκληματικότητα έχει φτάσει σε επίπεδα που μόνο με την επίκληση της βοήθειας του Θεού ελέγχεται. Ψες -όσοι άκουσαν ειδήσεις- ο Αρχηγός της Αστυνομίας ευχαριστούσε το Θεό, γιατί τον βοήθησε να εξιχνιάσει μια υπόθεση κλοπής και μια υπόθεση ναρκωτικών. Φαίνεται ότι ο άνθρωπος απελπίστηκε να ζητά τη βοήθεια των κυβερνώντων και πήρε την απόφαση να εναποθέσει όλες τις ελπίδες του στο Θεό. Αυτό είπε ο κ. Αγγελίδης ψες, φαντάζομαι τον ακούσατε όλοι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μην είσαι άπιστος.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Απεναντίας!

Προψές, κύριε Δημητρίου, ο δήμαρχος Πόλεως Χρυσοχούς καλούσε απελπισμένα τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως από τηλεοράσεως σε βοήθεια, γιατί οι κλοπές στο δήμο Πόλεως Χρυσοχούς έχουν πάρει ανησυχητικές διαστάσεις.

Η διασπάθιση του δημόσιου χρήματος στην εκτέλεση των διάφορων έργων, λόγω ασυνεννοησίας και ανικανότητας ή λόγω ασυδοσίας ή εξυπηρέτησης σκοπιμοτήτων ή εξυπηρέτησης ημετέρων, αποτελεί καθημερινό φαινόμενο. Παραδείγματα ουκ ολίγα. Να πούμε μερικά:

Η αλλαγή της όδευσης του υπεραστικού δρόμου Αμμοχώστου. Άλλαξε ουκ ολίγες φορές, γιατί...

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Πέντε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ο φίλος μου ο Μαυροκορδάτος λέει πέντε. Για ποιο λόγο άλλαξε; Άλλαξε, για να εξυπηρετηθούν κάποιοι, όμως ο φορολογούμενος πολίτης έχει επιβαρυνθεί γι' αυτές τις αλλαγές αυτών των αρμοδίων.

Ο κόμβος της Ριζοελιάς. Άλλες τόσες φορές...

Άλλο παράδειγμα, το κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων. Αφού πετάχτηκαν στον αέρα μερικά εκατομμύρια, μετά διεπιστώθη ότι ο χώρος είχε αρχαιολογική αξία.

Η μεταστέγαση πολλών υπηρεσιών -κρατικών υπηρεσιών ασφαλώς- σε ιδιωτικά κτίρια πολλές φορές γίνεται για να λύσουν το πρόβλημά τους οι ιδιώτες που έχουν τα κτίρια και όχι για να λύσει το στεγαστικό της πρόβλημα η αρμόδια υπηρεσία που μετακινείται εκεί.

Στα δικαστήρια ο όγκος της εργασίας έχει πολλαπλασιαστεί και το προσωπικό παραμένει το ίδιο. Οι κλητήρες των δικαστηρίων επιστρατεύονται, για να εκτελούν την εργασία δικαστικών υπαλλήλων. Όταν διορίζονται δικαστές, δεν υπάρχουν στενογράφοι και, όταν διοριστούν δικαστές και στενογράφοι, δεν υπάρχουν κτίρια και αίθουσες, για να κάνουν τη δουλειά τους.

Στα κτηματολόγια η περιλάλητη μηχανογράφηση είναι σε εξέλιξη εδώ και μερικά χρόνια. Και θα υπενθυμίσω ότι ο πρώην Υπουργός Εσωτερικών κατ' επανάληψη δήλωσε ότι θα πατούμε το κουμπί και θα γίνεται η δουλειά μας. Φαντάζομαι θα είστε μάρτυρες για το ποια είναι η εξυπηρέτηση που υπάρχει στα κτηματολόγια μας.

Τα κτηματολόγια τα αποψιλώνουν από το έμπειρο προσωπικό και τη θέση του καταλαμβάνουν έκτακτοι υπάλληλοι και άπειροι υπάλληλοι. Για να εξυπηρετηθεί ο πολίτης στο κτηματολόγιο σε θέματα επιτόπιων ερευνών ή συνοριακών διαφορών ή σε διαχωρισμούς, αφού πληρώσει και δικαιώματα επισπεύσεως με ένα σοβαρό χαράτσι, πρέπει να αναμένει ένα με δύο χρόνια, για να εξυπηρετηθεί, με τις ανάλογες συνέπειες και αντίκτυπο στην οικονομία του τόπου.

Όσον αφορά την πολιτική άμυνα, φαίνεται ότι πρέπει ακόμη να αναμένουμε. Εδώ ευελπιστώ ότι σύντομα ο Υπουργός Εσωτερικών θα λύσει τελεσίδικα το ζήτημα.

Στα θέματα της γεωργίας η κυβέρνηση φαίνεται ότι αποφάσισε ότι η τάξη των γεωργών πρέπει να καταργηθεί. Ενώ επιτράπη η ελεύθερη εισαγωγή γεωργικών προϊόντων, μέσα στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού πλέον, τα μέτρα στήριξης των γεωργών είναι ανύπαρκτα ή μηδαμινά.

Ως εκ τούτου, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτά που μας λέτε εδώ για τη φιλοαγροτική πολιτική της κυβέρνησης καλά κάνετε να πάτε να τα πείτε και στους γεωργούς και ιδιαίτερα στους γεωργούς της ελεύθερης Αμμοχώστου.

Ασφαλώς, σε πολύ χειρότερη μοίρα βρίσκονται οι πρόσφυγες γεωργοί, καθότι εκμισθώνουν γεωργική γη ή έχουν πολύ μικρής έκτασης τουρκοκυπριακούς κλήρους.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχω ακούσει από τους συναδέλφους βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος για τη φιλοπροσφυγική πολιτική της κυβέρνησης. Το πόσο όμως φιλοπροσφυγική είναι αυτή η πολιτική φαίνεται από τους προϋπολογισμούς, αντανακλάται στο συγκεκριμένο νούμερο και είναι μετρημένη με αριθμούς. Το ύψος αυτής της φιλοπροσφυγικής πολιτικής ανέρχεται στα £90,2 εκατομ. και αναφέρεται στους προϋπολογισμούς, αλλά ιδιαίτερα στη σελίδα δώδεκα της ομιλίας του έντιμου Υπουργού Οικονομικών, και σ' αυτό το ποσό περιλαμβάνονται και τα ποσά που διατίθενται όχι μόνο για τους

πρόσφυγες, αλλά και για τους παθόντες. Όμως πρέπει να επισημανθεί ότι το ποσό αυτό δεν μπορεί να καλύψει τα πιεστικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο προσφυγικός κόσμος, όπως είναι:

η ανάγκη επιδιόρθωσης των προσφυγικών κατοικιών·

η ανάγκη διαχωρισμού νέων οικοπέδων για ικανοποίηση νέων δικαιούχων και ως επί το πλείστον νέων ανθρώπων και νέων ζευγαριών·

η αναδόμηση κυβερνητικών οικισμών που έχουν ξεπεράσει το όριο ζωής·

η ανάγκη επιδιόρθωσης των τουρκοκυπριακών κατοικιών στις τουρκοκυπριακές συνοικίες ή στα τουρκοκυπριακά χωριά·

η ανάγκη κάλυψης στεγαστικών αναγκών από πρόσφυγες που τώρα υποβάλλουν αίτημα για στέγασή τους.

Ο τομέας που αφορά το Φορέα Ίσης Κατανομής των Βαρών λειτουργεί με ρυθμό χελώνας και με ελάχιστο προσωπικό, η δε διαδικασία που καθιέρωσε είναι διαδικασία πολύπλοκη και χρονοβόρα. Για να εξασφαλίσει κάποιος πρόσφυγας το περιζήτητο δάνειο, ταλαιπωρείται τα μέγιστα. Και από Φορέας Ίσης Κατανομής των Βαρών κατόντησε φορέας ίσης κατανομής της ταλαιπωρίας. Εξάλλου, εκεί εργοδοτούνται δύο κοπέλες· η μία πήγε να γεννήσει και αναμένει ο κόσμος από την άλλη να εξυπηρετηθεί.

Αυτή είναι η φιλοπροσφυγική πολιτική. Έτσι την αντιμετωπίζει η σημερινή κυβέρνηση.

Όμως μια από τις πιο τραγικές πτυχές της τούρκικης εισβολής είναι οι εγκλωβισμένοι μας, οι οποίοι πραγματικά βρίσκονται στο έλεος της κατοχής και των τερτιπιών του Ντενκτάς. Δυστυχώς, ως Κυπριακή Δημοκρατία -και ως Βουλή, αν θέλετε, ως κοινωνία στην Κύπρο- δεν έχουμε καταφέρει να εξασφαλίσουμε μόνιμη παρουσία των Ηνωμένων Εθνών, μόνιμη παρουσία ενός γιατρού, την ύπαρξη ασθενοφόρου οχήματος στην περιοχή που κατοικούν οι εγκλωβισμένοι. Οι άνθρωποι

αυτοί πεθαίνουν αβοήθητοι στο έλεος της κατοχής και μερικοί εξ αυτών στερήθηκαν και του φυσικού θανάτου και δολοφονήθηκαν. Πόσοι; Τον αριθμό ουδείς μπορεί να πει με βεβαιότητα, όμως, τουλάχιστο σε δύο περιπτώσεις, ουδεμία αμφιβολία υπάρχει ότι πρόκειται για στυγερές δολοφονίες. Οι πρόσφατες περιπτώσεις είναι οι δολοφονίες του Ιωάννη Μανιταρά και του Στέλιου Χάρτπα, που έγιναν και οι δύο εντός του 1999.

Ασφαλώς όμως γι' αυτούς τους ανθρώπους δεν είναι το θέμα της επιβίωσης σοβαρό, αλλά είναι και το θέμα της διαβίωσής τους. Τους παραχωρείται ένα σιτηρέσιο, από την πολιτεία, στρατιωτικού τύπου, που προσομοιάζει περίπου προς την ξηρά τροφή που παραχωρείται στο στρατό, τα δε επιδόματα που τους παραχωρούνται είναι στα πλαίσια της ανέχειας. Όσοι δε εξ αυτών έχουν παιδιά τα οποία φοιτούν στη μέση εκπαίδευση αναγκαστικά έρχονται στις ελεύθερες περιοχές, καθότι οι Τούρκοι δεν επιτρέπουν τη λειτουργία γυμνασίων/λυκείων στη μέση εκπαίδευση, έρχονται κατ' ανάγκη στις ελεύθερες περιοχές. Σ' αυτά τα παιδιά, που είναι πολύ λίγα στον αριθμό - δεν ξεπερνούν ενδεχομένως τα δεκαπέντε- αυτή η πολιτεία παραχωρεί επίδομα, για να ζήσουν, να πάνε στο σχολείο και να έχουν τα φροντιστήριά τους, £91, £3 περίπου την ημέρα στο καθένα. Το ποσό αυτό καλύπτει μηδαμινές ανάγκες και η ανάγκη αναθεώρησής του είναι άμεση και επιτακτική. Και ευελπιστώ ότι η επισήμανση αυτή θα τύχει άμεσης αντιμετώπισης.

Στους εγκλωβισμένους που συμπληρώνουν συντάξιμη ηλικία αυτή η πολιτεία παραχωρεί τη χαμηλότερη σύνταξη. Και λυπούμαι που δεν είναι σήμερα εδώ ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο αρμόδιος υπουργός, για ν' ακούσει αυτό που κάνουν για τόσα χρόνια για τους εγκλωβισμένους. Αυτοί οι άνθρωποι παρέμειναν εκεί είκοσι πέντε χρόνια χωρίς δουλειά και, όταν έρθει η ώρα να συνταξιοδοτηθούν, παίρνουν τη χαμηλότερη δυνατή σύνταξη. Αυτή είναι η ανταπόδοση αυτής της πολιτείας, που συνήθως στους μεγάλους λόγους που εκφωνεί τους

χαρακτηρίζει ως ήρωες. Αυτή είναι η ανταμοιβή τους. Ο πρόεδρος της επιτροπής Προσφύγων είναι γνώστης αυτής της κατάστασης.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Έν' ήρωες, αφού ζουν με τόσο χαμηλή σύνταξη.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, αν νομίζεις, αγαπητέ συνάδελφε, ότι είναι ηρωισμός, να μεριμνήσουμε να παίρνεις το ανάλογο.

(Γέλια)

Φαίνεται ότι οι Τούρκοι τούς καταδίκασαν στην κατοχή και εμείς στην οικονομική ανέχεια και στον πλήρη οικονομικό αποκλεισμό, καθότι δεν μπορούν να μεταφέρουν τα προϊόντα τους στις ελεύθερες περιοχές, με διάφορα εύκολα προσχήματα, ότι υπάρχει κίνδυνος μετάδοσης μολυσματικών ασθενειών. Αλλά θα μπορούσε η πολιτεία να τους επιδοτεί από 'δώ προς τα εκεί χωρίς να υπάρχει αυτός ο κίνδυνος.

Τέλος, κλείνοντας το κεφάλαιο των εγκλωβισμένων και, επειδή σε λίγο θα προταθούν από τους φίλους μας τους Αμερικάνους και μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, η πλευρά μας ως μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης πρέπει να προτείνει πρώτα να αρχίσει από τους εγκλωβισμένους. Ποια πρέπει να είναι τα μέτρα αυτά;

Να επιτραπεί η επιστροφή της δασκάλας Ελένης Φωκά στην Αγία Τριάδα Αιγιαλούσης. Και δεν πιστεύω να κινδυνεύει η Τουρκία από την Ελένη τη Φωκά.

Να επιδιώξουμε και να πείσουμε τον Αμερικάνο πρέσβη εδώ να πάει στους φίλους του και να τους πει να δεχτούν να υπάρχει μόνιμη παρουσία Ηνωμένων Εθνών στην Αγία Τριάδα Αιγιαλούσης, στο Ριζοκάρπασο.

Να υπάρξει μόνιμη παρουσία γιατρού, φαρμακοποιού, ασθενοφόρου, γιατί, ειρήσθω εν παρόδω, αυτοί οι άνθρωποι που κατοικούν εκεί είναι κατά πλειοψηφία πέραν του 51% πρόσωπα τρίτης ηλικίας και στο χώρο όπου κατοικούν οι αποστάσεις

μεταξύ των κατοικιών είναι μεγάλες και, αν θέλει να ζητήσει κάποιος βοήθεια, δεν είναι εύκολο να το κάνει. Και φανταστείτε πόσο μάλλον να ζητήσει βοήθεια από τους Τούρκους και να τον μεταφέρουν από το Ριζοκάρπασο στη Γιαλούσα και εν συνεχεία στην Αμμόχωστο. Αρκετοί εξ αυτών έχουν πεθάνει σε ένα όχημα που οι Τούρκοι το αποκαλούν “άμπουλα”.

Να επιτραπεί στα τριάντα ελληνόπουλα του δημοτικού σχολείου του Ριζοκαρπάσου να πάρουν τα βιβλία τους και να πούμε του Αμερικάνου πρέσβη να πείσει τους φίλους του ότι αυτά τα τριάντα ελληνόπουλα δικαιούνται να διδάσκονται νέα ελληνικά, γεωγραφία και ιστορία. Οι Τούρκοι τούς αφαιρούν αυτά τα βιβλία, γιατί “κινδυνεύει” η μεγάλη Τουρκία από τα τριάντα ελληνόπουλα, αν θα διδαχτούν νέα ελληνικά, ιστορία ή γεωγραφία.

Αυτές είναι οι τραγωδίες αυτού του τόπου. Διερωτώμαι, αν δεν τα καταφέραμε να λύσουμε αυτά τα ανθρωπιστικά ζητήματα, πώς θα λύσουμε τα μεγάλα ή το εθνικό μας θέμα;

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας, ελπίζω ότι οι επισημάνσεις αυτές θα ληφθούν υπόψη και δε θα απευθύνονται εις ώτα μη ακουόντων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυριάκος Τυρίμος.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Πολιτική υγείας, με την οποία θα καταπιαστώ. Στην ομιλία του κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού του 2000, ο Υπουργός Υγείας τόνισε εμφαντικά την ανάγκη δημιουργίας θεσμικού πλαισίου για ίσες ευκαιρίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από κοινωνικοοικονομική κατάσταση και τόπο

διαμονής, καθώς και διασφάλισης του δικαιώματος του ασθενούς να τυγχάνει περίθαλψης από γιατρό και νοσηλευτήριο της επιλογής του. Δικό μας μέλημα να εξετάσουμε αν μέσα από τον προϋπολογισμό διαφαίνεται η δημιουργία αυτού του πλαισίου.

Καταρχάς, θέλω να χαιρετίσω την κατάθεση του νομοσχεδίου για το Εθνικό Σχέδιο Υγείας και να αναφέρω ότι η επιτροπή, αφού μελέτησε το νομοσχέδιο, κωδικοποίησε τις θέσεις των κοινωνικών εταίρων. Θα μελετηθούν οι διαφωνίες και αποκλίσεις, ούτως ώστε με την ψήφιση σε νόμο, να αποτελέσει βασικό πλαίσιο λύσης των προβλημάτων και αδυναμιών που παρουσιάζει ο τομέας της υγείας.

Το βασικό όμως δεν είναι η ψήφιση του νόμου, αλλά τι έπρεπε και τι πρέπει να γίνει, για να καλυφθούν οι αδυναμίες και η ανεπάρκεια του παρόντος συστήματος. Η οργανωτική δομή του Υπουργείου Υγείας και των νοσοκομείων δεν έχει αλλάξει παρά τις εισηγήσεις των εμπειρογνομόνων. Η διοίκηση των νοσοκομείων ανατίθεται σε γιατρό, ο οποίος είναι μισθοδοτικά σε κλίμακα χαμηλότερη από τους διοικητικά υφιστάμενους του κλινικάρχες, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ασκεί σωστό έλεγχο. Έτσι ο κάθε κλινικάρχης είναι απόλυτος άρχοντας μέσα στο τμήμα του και, όταν δεν υπάρχει συνεργασία μεταξύ των τμημάτων και κλινικαρχών, ταλαιπωρούνται οι ασθενείς, οι οποίοι εναπόθεσαν το πιο πολύτιμο αγαθό, την υγεία, στα χέρια αυτών των ανθρώπων, χωρίς ο διευθυντής του νοσοκομείου να μπορεί να παρέμβει. Σ' αυτό το σημείο αρχίζουν τα τηλεφωνήματα και οι παρακλήσεις προς τους βουλευτές και υπουργούς να παρέμβουν. Υπενθυμίζω το χθεσινό συμβάν, το οποίο ανέφερε ο κ. Πιπτοκοπίτης, που χρειάστηκε το μισό κοινοβούλιο, για να διευθετηθεί ένας ασθενής να εισαχθεί στο νοσοκομείο.

Γι' αυτούς τους λόγους καλείται το Υπουργείο Υγείας να προχωρήσει αποφασιστικά στο διορισμό ειδικών στον τομέα διοίκησης, καθώς και επιστημονικών

διευθυντών, οι οποίοι θα επιλαμβάνονται ιατρικών και άλλων συναφών θεμάτων. Η στελέχωση με εξειδικευμένο προσωπικό για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία του σχεδίου, όπως επιδημιολόγοι, ιατροί δημόσιας υγείας, στατιστικοί ιατρικών επιστημών, αναλογιστές, έπρεπε προ πολλού να είχε επιτευχθεί.

Αυτονόμηση των νοσοκομείων. Με την εισαγωγή του Εθνικού Σχεδίου Υγείας θα υπάρχει ανταγωνισμός επί ίσοις όροις τόσο στον κρατικό όσο και στον ιδιωτικό τομέα, αλλά και μεταξύ τους. Αυτό όμως εξυπακούεται ριζικές αλλαγές στα κρατικά νοσοκομεία, ούτως ώστε αυτά να καταστούν αυτοσυντήρητα και βιώσιμα. Η μελέτη για το σχέδιο είχε ολοκληρωθεί το 1992. Η κυβέρνηση έπρεπε από τότε σταδιακά να προχωρούσε προς την αυτονόμηση και αυτοσυντήρηση. Στον τομέα αυτό μέχρι σήμερα δεν έγινε οτιδήποτε, γι' αυτό, όταν χρειάζεται ακόμα και η αλλαγή μιας λάμπας του ακτινολογικού μηχανήματος, οι διαδικασίες ξεπερνούν το διάστημα των έξι μηνών. Ο κ. Παρισινός μάς είπε χθες ότι για ένα στηθοσκόπιο χρειάζονται δύο χρόνια και για το μηχάνημα μέτρησης αερίων στην Πάφο χρειάστηκαν τρία χρόνια και διευθετήθηκε μετά από παρέμβαση της Βουλής.

Εδώ θέλω να αναφέρω ότι δε θα επιτρέψουμε την ιδιωτικοποίηση των νοσοκομείων και των Αγροτικών Υγειονομικών Κέντρων. Αυτονόμηση και αυτοσυντήρηση ναι, όμως κάτω από την εποπτεία του κράτους, ούτως ώστε σε περίπτωση αποτυχίας του Εθνικού Σχεδίου Υγείας να μην επέλθει το χάος.

Προληπτική ιατρική. Στους προϋπολογισμούς υπάρχει πρόνοια £125.000 για υγειονομική διαφώτιση και προληπτική ιατρική. Τον περασμένο χρόνο το ποσό αυτό ήταν £260.000. Δίνεται έμφαση στις νέες επιδημίες, όπως ο καρκίνος, οι καρδιοπάθειες, το κάπνισμα, ο αλκοολισμός, το ΕΪΤΖ και τα ναρκωτικά. Εφόσον τμήμα δημόσιας υγείας στην ουσία δεν υπάρχει, πώς μπορεί να εφαρμοστεί πρόγραμμα προληπτικής ιατρικής; Ο καρκίνος αυξάνεται καθημερινά, οι φορείς του ΕΪΤΖ, όπως

μας πληροφορήσαν, έχουν ξεπεράσει τους χίλιους. Τα σκληρά ναρκωτικά έχουν κάνει την εμφάνισή τους και στην Κύπρο. Δυστυχώς, ο κόσμος μας δεν είναι ενήμερος, όπως φαίνεται στην πράξη. Πρέπει να αρχίσουν νέα προγράμματα ενημέρωσης στα σχολεία, στον ημερήσιο τύπο, στα ράδια και στις τηλεοράσεις. Πρώτα όμως πρέπει να δημιουργηθεί τμήμα δημόσιας υγείας.

Προληπτική ιατρική πρέπει όμως να εφαρμόζεται και σε άλλους τομείς, όπως είναι η ρύπανση του περιβάλλοντος, η σωστή διατροφή, η υγιεινή των τροφίμων. Σε συνεδριάσεις των επιτροπών Περιβάλλοντος, Υγείας και Γεωργίας απεδείχθη πέραν πάσης αμφιβολίας ότι γίνεται ανεξέλεγκτη ρύπανση του περιβάλλοντος ή ανεξέλεγκτη χρήση φυτοφαρμάκων, ως επίσης και αντιβιοτικών στις ζωοτροφές.

Όλα αυτά έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία του λαού. Το ατύχημα είναι ότι αντί το κράτος, το οποίο είναι ταγμένο να διαφυλάττει την υγεία του λαού, να διενεργεί έρευνες για την ύπαρξη τέτοιων ουσιών, δεν το πράττει, με αποτέλεσμα να αναγκάζεται ο κόσμος να διενεργεί από μόνος του αυτές τις μελέτες. Πρόσφατο παράδειγμα είναι η κοινότητα Εργατών που πλήρωσε εμπειρογνώμονες, για να κάμει έρευνα, όταν διαπίστωσε αύξηση νοσηρότητας και θνησιμότητας στην κοινότητα. Τότε μόνο αναγκάστηκε η κυβέρνηση να αναστείλει τις εργασίες του χυτηρίου των Εργατών.

Νοσοκομεία. Ο λευκός ελέφαντας ή το ξενοδοχείο είκοσι πέντε αστέρων, όπως αποκαλούσε το Νέο Νοσοκομείο Λευκωσίας ο πρώην Υπουργός Υγείας κ. Μανώλης Χριστοφίδης, θα αποπερατωθεί το 2002 και θα καλύπτει ανάγκες σε κλίνες μέχρι το 2008. Δηλαδή, όταν αρχίσει να λειτουργεί, δε θα μπορεί να αντεπεξέλθει. Αποφασίστηκε να γίνουν καταρχάς εφτακόσιες κλίνες, ακολούθως εξακόσιες και τελικά έχουν περιοριστεί στις τετρακόσιες είκοσι.

Πιστεύω ότι πρέπει να εξεταστεί το θέμα των κλινών σε κοινή σύσκεψη Βουλής και Υπουργείου Υγείας, ούτως ώστε να ληφθούν οι σωστές αποφάσεις πριν την

αποπεράτωση. Αλλιώς, τα προβλήματα που υπάρχουν σήμερα θα συνεχίσουν να υφίστανται και οι ασθενείς θα αναμένουν ώρες στις πρώτες βοήθειες, για να βρεθεί κρεβάτι.

Υπενθυμίζω σε όλους ότι κυβέρνηση και Βουλή έχουν δεσμευτεί για τη δημιουργία νέων κλινικών, όπως πνευμονολογικής, λοιμωδών νόσων και γηριατρικής. Έχουν δεσμευτεί για τη δημιουργία εξειδικευμένου κέντρου για τους παραπληγικούς και κέντρου φυσικής αποκατάστασης ασθενών, που σήμερα αναγκάζονται να εισαχθούν σε γηροκομεία.

Για το κέντρο φυσικής αποκατάστασης το Υπουργείο Υγείας έχει συνάψει συμφωνία με το Μέγαθρον Αγωνιστών της ΕΟΚΑ, για παροχή υπηρεσιών μέχρι και σε επτά ασθενείς που αποστέλλονται από το δημόσιο, με ημερήσιο κόστος ύψους £95,89, όπως κοστολογείται κάθε κλίνη που χρησιμοποιείται από το δημόσιο. Η καταβολή αμοιβής από το κράτος στο μέγαθρο είναι άδικη, διότι από τη στιγμή που άρχισε η ανέγερσή του το 1991 μέχρι και το τέλος του 1999 το κράτος συνεισέφερε το ποσό των £2.366.671 για τα λειτουργικά έξοδα και την οικοδόμησή του. Προς τι επομένως η καταβολή αμοιβής;

Νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου. Στις 24 Ιουλίου του 1996 το υπουργικό αποφάσισε την ανέγερση νέου νοσοκομείου. Έκτοτε στους ετήσιους προϋπολογισμούς υπάρχει πρόνοια £1 εκατομ. για τα σχέδια και την επίβλεψη του έργου. Μέχρι σήμερα το νοσοκομείο έπρεπε να έχει αποπερατωθεί, όμως οι εργασίες δεν έχουν ακόμη αρχίσει. Δεν μπορεί να συνεχισθεί ο εμπαιγμός του πληθυσμού της ακριτικής αυτής περιοχής. Καλείται η κυβέρνηση να προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση στην οικοδόμηση του νοσοκομείου. Επίσης οι βουλευτές της ακριτικής αυτής περιοχής, κύριε Μαυροκορδάτο, πρέπει κάτι να πράξουν.

Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα. Κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, ο Υπουργός Υγείας τόνισε εμφαντικά ότι επιβάλλεται η δημιουργία πολυδύναμων αγροτικών και αστικών κέντρων υγείας. Αυτό εισηγούνται και οι εμπειρογνώμονες για το Εθνικό Σχέδιο Υγείας. Στους προϋπολογισμούς όμως δεν υπάρχει καμιά πρόνοια για την ανέγερση υγειονομικών κέντρων, όπως στο Στρόβολο, στη Λακατάμια, στη Λινόπετρα, στο Δάλι. Και το χειρότερο, για τρία συνεχή χρόνια υπάρχει πρόνοια για ανέγερση τριών δωματίων στα Λατσιαί και ενός στην Ανθούπολη, τα δημόσια έργα όμως δεν κατόρθωσαν να ετοιμάσουν σχέδια μέχρι σήμερα. Το ίδιο θα συμβεί και με το Στρόβολο και τη Λινόπετρα, πιστεύω. Παρουσιάζεται υποβάθμιση σε κύρια κέντρα, όπως της Κλήρου, του Παλαιχωρίου και του Πύργου Τηλλυρίας. Γι' αυτό επαναλαμβάνω ακόμη μία φορά ότι η ψήφιση του νόμου για το Εθνικό Σχέδιο Υγείας δε θα επιλύσει τα προβλήματα του τομέα υγείας, αν δε γίνουν αποφασιστικά βήματα προς τη δημιουργία υποδομής για το σχέδιο.

Φάρμακα. Προνοείται κονδύλι ύψους £13,5 εκατομ. Η αλόγιστη σπατάλη φαρμάκων συνεχίζεται. Η έλλειψη είναι καθημερινό φαινόμενο και στους φετινούς προϋπολογισμούς υπάρχει αύξηση του ποσού κατά £2 εκατομ. Τα σκάνδαλα είναι επίσης συχνό φαινόμενο. Κατά την εξέταση της έκθεσης του Γενικού Ελεγκτή για τα φάρμακα, ο πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου κάλεσε το διευθυντή των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών να υποβάλει παραίτηση. Συμφωνώ ότι ο διευθυντής έχει τις ευθύνες του, οι οποίες είναι πάρα πολλές. Τι έκαναν όμως οι πολιτικοί προϊστάμενοι για βελτίωση αυτής της κατάστασης; Εδώ και δέκα χρόνια μάς μιλούν για μηχανογράφηση και τα τελευταία τρία χρόνια μάς διαβεβαιώνουν ότι έχει ετοιμαστεί το βιβλίο αναγραφής φαρμάκων και εξετάσεων, το οποίο θα προσκομίζει ο ασθενής κατά την εξέταση. Πότε επιτέλους θα υλοποιήσουν τις υποσχέσεις τους;

Νομίζω ότι είναι καιρός το σώμα να εισηγηθεί μέτρα εξυγίανσης αυτής της κατάστασης. Υπενθυμίζω επίσης ότι η Βουλή αναμένει τα αποτελέσματα των ερευνών για τις ερυθροποιητίνες και για τα υπερτιμολογημένα φάρμακα. Θέλω να πιστεύω ότι δε θα κουκουλωθεί αυτή η υπόθεση, όπως συνηθίζεται να γίνεται στην Κύπρο.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αφού ήδη έχει γίνει, τελείωσε.

K. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Όχι, το ένα μέρος. Η αστυνομία ακόμα συνεχίζει τις έρευνες και θα τις συνεχίσει.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

...

K. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Θα περιμένουμε για τα υπόλοιπα.

Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου. Τα προβλήματα του ογκολογικού κέντρου έχουν συζητηθεί πάρα πολλές φορές. Για να επιλυθούν, χρειάζεται πολιτική απόφαση. Το ότι δεν υπάρχει πρόνοια στους προϋπολογισμούς, αυτό δεν αλλάζει την κατάσταση. Το κέντρο συνάπτει δάνεια και το κράτος θα κληθεί να πληρώσει, γι' αυτό πρέπει να αποφασιστεί εδώ και τώρα τι πρέπει να γίνει. Θα καταγγελθεί η συμφωνία και θα δημιουργηθεί ογκολογικό τμήμα στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο; θα αγοράζει υπηρεσίες το κράτος από το ογκολογικό; Ποιες υπηρεσίες θα αγοράζει; Το γεγονός όμως είναι ένα: Τα έξοδα του ογκολογικού κέντρου είναι τετραπλάσια από αυτά του τμήματος, είναι περίπου γύρω στα £5 εκατομ. το χρόνο και αυτό είναι αποτέλεσμα των υψηλών μισθών και της μη ύπαρξης υποστηρικτικών υπηρεσιών, οι οποίες αγοράζονται αναγκαστικά από τον ιδιωτικό τομέα. Κύριοι υπουργοί, οι μισθοί τους κυμαίνονται γύρω στις £50.000 με £55.000, δεν ξέρω πόσα παίρνετε εσείς και πόσα παίρνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, πάντως οι βουλευτές παίρνουν ίσια που τους κανούν στο γάμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι θέλεις να κάνουμε, κύριε Τυρίμο, να αυξήσουμε τους μισθούς των υπουργών ή να μειώσουμε τους μισθούς των άλλων;

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Όχι, να τους μειώσουμε των άλλων, κύριε Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Μετάβαση ασθενών στο εξωτερικό. Στους φετινούς προϋπολογισμούς προνοείται αύξηση του ποσού κατά £2 εκατομ. Εφόσον σκοπός μας είναι να μετατρέψουμε την Κύπρο σε κέντρο παροχής υπηρεσιών στους διάφορους τομείς, ως επίσης και στον τομέα υγείας, τότε πρέπει να μας προβληματίσει γιατί οι ασθενείς μας ζητούν και επιμένουν να μεταβούν στο εξωτερικό για θεραπεία. Μήπως δεν είναι καλύτερα να τυγχάνουν θεραπευτικής αγωγής στο δικό τους περιβάλλον; Γιατί δε θέλουμε να δούμε την πραγματική αιτία και να δώσουμε ριζικές λύσεις; Το να απειλούνται οι ασθενείς ότι, αν μεταβούν από μόνοι τους, θα επιβαρυνθούν και τα έξοδα, αυτό δε βελτιώνει την κατάσταση. Αντίθετα, ο εκβιασμός αντίκειται και στα δικαιώματα των ασθενών και στην ιατρική δεοντολογία. Για δέκα μέρες με το συνάδελφο, τον κ. Μαυροκορδάτο, προσπαθούμε να στείλουμε ασθενή στο εξωτερικό, η οποία χρειάζεται δεύτερη επέμβαση -την πρώτη την έκαμε στην Αγγλία και χρειάζεται δεύτερη επέμβαση- όμως είναι ακατόρθωτο, πρέπει να καταβάλει το ποσό των £28.000, είναι πάμφτωχη και αναγκάζεται η κοινότητα να αρχίσει έρανο, για να τη στείλει, διότι το Υπουργείο Υγείας, δυστυχώς, δεν μπορεί να κάνει οτιδήποτε, όπως μας λέει, το ιατρικό συμβούλιο αρνείται να την παραπέμψει.

Η εξαγγελία δημιουργίας τμήματος νευροχειρουργικής κλινικής στο νοσοκομείο Λεμεσού είναι σωστή και τη χαιρετίζω. Εισηγούμαστε τη δημιουργία καρδιοχειρουργικής κλινικής με έμπειρο προσωπικό εγνωσμένης αξίας· μόνο τότε θα επιλυθούν τα υφιστάμενα προβλήματα.

Τελειώνοντας, κύριοι συνάδελφοι, υπενθυμίζω ότι οι ασφαλιστικές εταιρείες οφείλουν στο κράτος πολλές χιλιάδες λίρες και δεν υπάρχουν οι μηχανισμοί, για να τις εισπράξουν. Πολλές χιλιάδες λίρες οφείλουν επίσης οι ξένοι εργάτες, οι ξένοι φοιτητές και οι καλλιτέχνιδες. Εισηγούμαι μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής αλληλεγγύης το κράτος να διαγράψει το χρέος των ξένων. Καλείται όμως η κυβέρνηση να καταθέσει στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής πρόταση νόμου, βάσει της οποίας οι εργοδότες, οι οποίοι θησαυρίζουν στην κυριολεξία σε βάρος αυτών των ανθρώπων που η ανάγκη τους οδήγησε στην πατρίδα μας, να αναλαμβάνουν και την ιατροφαρμακευτική τους περίθαλψη. Αν δεν το πράξει η κυβέρνηση στο σύντομο μέλλον, τότε είμαστε αναγκασμένοι να το πράξουμε εμείς.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ρίκκος Ερωτοκρίτου έχει το λόγο.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα σε πολύ μεγάλη συντομία να αναφερθώ σε κάποια θέματα, τα οποία έχω ακούσει, έχουν ακουστεί μάλλον καλύτερα, κατά τη διάρκεια της συζήτησης των προϋπολογισμών μέσα σε αυτή την αίθουσα.

Ακούστηκε ότι αυτή η κυβέρνηση, η οποία κυβερνά τώρα, στο θέμα του κατά πόσο θα πρέπει να υποστηρίζει ενεργά τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στο θέμα των διοικητικών προσφυγών που επηρεάζει ίσως το 50% του πληθυσμού με τους

μετριοπαθέστερους υπολογισμούς, ό,τι όφειλε να πράξει δεν το έχει πράξει. Εάν κάνουμε μία σύντομη αναδρομή από την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα δούμε ότι στο θέμα αυτό πραγματικά η Κυπριακή Δημοκρατία με την εκάστοτε εκπροσωπούμενη εκτελεστική της εξουσία δεν έχει θεσμοθετήσει ποτέ κυρώσεις, οι οποίες θα πρέπει να επιβάλλονται σε βάρος της εκτελεστικής εξουσίας, της οποιασδήποτε, απρόσωπα, σε περίπτωση κατά την οποία δε συμμορφώνεται με αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στη διοικητική του δικαιοδοσία. Πληροφορώ τον καλό μου συνάδελφο κ. Κουλία Ζαχαρία, που έχει θίξει το θέμα, ότι εκκρεμεί ήδη πρόταση ενώπιον της επιτροπής Νομικών της Βουλής για συζήτηση θέματος που αφορά θεσμοθέτηση κυρώσεων εις βάρος της εκτελεστικής εξουσίας, απρόσωπα και γενικά και όχι μόνο της κυβέρνησης με την έννοια την προσωποποιημένη, σε περίπτωση κατά την οποία με την έκδοση αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου ρυθμίζεται συγκεκριμένο θέμα ή θέματα εις την υπηρεσιακή κατάσταση των δημοσίων υπαλλήλων και πλην όμως η εκτελεστική εξουσία δεν ενεργεί θετικά υπέρ της συμμόρφωσης, σύμφωνα με την απόφαση. Δε θα υπενθυμίσω το τι γινόταν τα προηγούμενα χρόνια, γιατί τέτοιου είδους συζήτηση έχω την εντύπωση πως δεν εξυπηρετεί ιδιαίτερα, κύρια όσους συναδέλφους από την αντιπολίτευση θέλουν να αρχίσει αυτή η συζήτηση. Γιατί τότε θα έπρεπε να δούμε ότι, κατά εκείνες τις παλαιότερες εποχές, με την έλλειψη των ίδιων μηχανισμών που υπάρχουν σήμερα, ενώ η σημερινή εκτελεστική εξουσία συμμορφώνεται κατά το δυνατόν και κατά το μέγιστο, υπό τας περιστάσεις πάντα στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, κατά τις εποχές εκείνες της αλήστου μνήμης περιφρόνησης στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, εκατοντάδες προσφυγές εκδικάζοντο από το Ανώτατο Δικαστήριο και ακυρώνοντο οι προαγωγές ή οι μεταθέσεις -και κυριολεκτώ, όταν λέω εκατοντάδες- και η τότε εκτελεστική εξουσία, ενεργώντας κατάφωρα και κατά απόλυτα προκλητικό τρόπο, αυτό

το οποίο έκαμνε ήταν να τους επαναδιορίζει. Και κατά σύμπτωση, αγαπητέ συνάδελφε, η τότε εκτελεστική εξουσία ήταν κάποια που είχε σχέση με την κυβέρνηση του δικού σας κόμματος.

Ερχόμενος στο θέμα των μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης που αφορούν τους εγκλωβισμένους, που αφορούν τους ανθρώπους οι οποίοι παραμένουν στην από εκεί περιοχή, με τα όσα προβλήματα και ταλαιπωρίες υφίστανται, θα συμφωνήσω με τα όσα άκουσα, και νομίζω όλοι συμφωνούμε, ότι τα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης θα πρέπει να αφορούν κύρια αυτές τις ανθρωπιστικές πτυχές. Και όντως έτσι είναι. Αν κάποιος παρακολουθεί καθημερινά τη συζήτηση τη δημόσια, αλλά και την πληροφόρηση γύρω από τα θέματα αυτά, θα δει ότι τα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης δεν αφορούν καμιάν άλλη πτυχή, παρά την πτυχή της εκπαίδευσης, της μόρφωσης, της παροχής ασφαλείας, διαβίωσης χωρίς προβλήματα, αλλά και διακίνησης των εγκλωβισμένων μας ιδιαίτερα, που μένουν στις από εκεί περιοχές.

Για το θέμα της μείωσης των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων που έχει ακουστεί, δεν μπορώ να μην προκαλέσω τον καλό μου συνάδελφο που το έχει πει -με την καλή έννοια πάντα και ρητορικά ίσως- ότι οποιαδήποτε μείωση των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων συνεπάγεται εκσυγχρονισμό, συνεπάγεται ριζικές και τολμηρές αποφάσεις, μείωση της ψαλίδας, κύριε Υπουργέ των Οικονομικών, μεταξύ των διαφορών που υπάρχουν σε σχέση με τις αμοιβές του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα -ιδιαίτερα πάντα για τους δημόσιους υπαλλήλους για το μέλλον- και βεβαίως ο Υπουργός Οικονομικών δεν μπορεί να ενεργήσει μόνος του, αν δεν υπάρχει νομοθετική συναίνεση. Γι' αυτό, εάν και η αξιωματική αντιπολίτευση θεωρεί ότι θα πρέπει να προχωρήσουμε ριζικά και εκσυγχρονιστικά προς την κατεύθυνση αυτή, ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα.

Έρχομαι τώρα στο θέμα για το οποίο θα απασχολήσω κύρια τη Βουλή σε σχέση με το χρόνο που μου παρεσχέθη και αφορά τους προϋπολογισμούς για τη διαφώτιση.

Ο προϋπολογισμός για τη διαφώτιση που διαλαμβάνει δαπάνες για τις εκδόσεις και τη δημοσιότητα που απαιτείται για προώθηση της εθνικής μας υπόθεσης διατηρείται σε δεκατέσσερα κεφάλαια συνολικού ποσού £1 εκατομ., καθόσον αφορά το Υπουργείο Οικονομικών και επιπλέον £1 εκατομ. ετήσια δαπάνη που αφορά το Υπουργείο Εξωτερικών. Οι κυριότερες εισηγήσεις του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών κατά τομέα δραστηριότητας που αφορούν τις δαπάνες σε σχέση με τα κεφάλαια αυτά είναι ως εξής:

Πρώτον, εκδόσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπείται με τις εκδόσεις αυτές η ανάθεση σε προσωπικότητα ή προσωπικότητες του ευρωπαϊκού χώρου, ακαδημαϊκούς, δημοσιογράφους, πρώην αξιωματούχους των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συγγραφής βιβλίου ή βιβλίων για την αναγκαιότητα με ευρωπαϊκά κριτήρια και προσδοκίες ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέτοια συγγραφή θα γίνει με χρηματοδότηση της Συντονιστικής Επιτροπής Διαφώτισης. Επίκληση και τεκμηρίωση επιχειρημάτων προς την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη για την ανάγκη ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Κύπρου από Ευρωπαίους με συλλογιστική κατανοητή από αυτούς που απευθύνεται, πέρα από επιχειρήματα που όσο ορθολογιστικά και να είναι δεν μπορεί παρά να είναι “ιδιοτελή” στα μάτια τους, όταν αρθρώνονται από εμάς, θα συμβάλει αναμφίβολα μέσα από μια νέα προοπτική στη διάδοση της ανάγκης για την ευρωπαϊκή μας ολοκλήρωση.

Εκδηλώσεις με την ευκαιρία της πορτογαλικής προεδρίας, πρώτο εξάμηνο του 2000. Μελετάται η πρόσκληση για επίσκεψη στην Κύπρο Πορτογάλων δημοσιογράφων και ανταποκριτών από τις Βρυξέλλες, με σκοπό τη συμφωνημένη παρουσίαση της Κύπρου, του προβλήματός της και της ενταξιακή της πορείας στο πορτογαλικό κοινό από τις ίδιες τις αρχές της πορτογαλικής προεδρίας. Πληρωμένες καταχωρίσεις σε εφημερίδες μεγάλης κυκλοφορίας της Πορτογαλίας, παραμονές Ευρωπαϊκού

Συμβουλίου ή Συμβουλίου Υπουργών, ανάλογα με το τι κρίνεται σκόπιμο να προωθηθεί επίκαιρα αλλά και ωφέλιμα κατά τη συγκυρία. Διοργάνωση εκδηλώσεων για την Κύπρο στην Πορτογαλία από κοινού και σε συνεργασία με την πορτογαλική προεδρία και το ελληνικό γραφείο τύπου που σταθμεύει μόνιμα στη Λισσαβόνα.

Εκδηλώσεις με την ευκαιρία της γαλλικής προεδρίας, που αφορά το δεύτερο εξάμηνο του 2000. Αξιοποίηση ομάδων φιλίας Γαλλίας-Κύπρου στη γαλλική εθνοσυνέλευση και τη γαλλική γερουσία, με συγκεκριμένες εκδηλώσεις για την Κύπρο με πολιτικό και πολιτιστικό περιεχόμενο. Προγραμματισμός δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων με την ενεργοποίηση των διαφόρων συνδέσμων φιλίας Γαλλίας-Κύπρου σε διάφορες πόλεις της Γαλλίας με πολιτιστικό και πολιτικό περιεχόμενο. Οι πιο πάνω εκδηλώσεις θα υλοποιηθούν με συντονιστική εργασία της Βουλής των Αντιπροσώπων, της κυπριακής πρεσβείας και του γραφείου τύπου στο Παρίσι. Συγγραφή άρθρων και μονογραφιών από επώνυμους Γάλλους φίλους της Κύπρου που θα δημοσιευτούν στο γαλλικό τύπο. Επισκέψεις στην Κύπρο Γάλλων δημοσιογράφων, με σκοπό την παρουσίαση της Κύπρου και της ενταξιακής της πορείας στο γαλλικό κοινό.

Κυπριακό πρόβλημα. Στην παραγωγή ταινιών και οπτικοακουστικών προγραμμάτων ξεχωριστή θέση κατέχει παραγωγή ταινίας σε βίντεο με τίτλο «Cyprus a Forgotten Wound - Η Κύπρος μια ξεχασμένη πληγή», παραγωγή ψηφιακών δίσκων, CD Rom με θέμα την ιστορία και τον πολιτισμό της, όπως προνοείται στο Κεφάλαιο 4 των διαφωτιστικών εκδόσεων. Συγγραφή βιβλίων για την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο και ειδικά προβολή πολιτική και νομική της περίπτωσης της Τίνας Λοϊζίδου από την καθηγήτρια του London School of Economics Christine Chinkin.

Η σωστή επικοινωνιακή πολιτική, όχι μόνο προς κέντρα αποφάσεων αλλά και προς την ευρωπαϊκή και διεθνή κοινή γνώμη, αποτελεί ίσως το σημαντικότερο προαπαιτούμενο στην αέναη και αντικειμενικά χωρίς τέλος προσπάθεια για διαφώτιση.

Αξιόλογες επιλογές προσώπων του ευρωπαϊκού και διεθνούς χώρου, στόχοι επικοινωνιακά ορθοί, ορθολογιστικές και ταχείες μέθοδοι υλοποίησης των στόχων, μαζί με ψηλούς προϋπολογισμούς, που θα ελέγχεται βεβαίως η χρηστή διαχείρισή τους, αποτελούν τις παραμέτρους που πρέπει συγκλινόμενες να μετατρέπουν τη συνεχή, μακρόπνοη ομόθυμη και επίπονη προσπάθεια για διαφώτιση σε πραγματικότητα.

Αποκτά ίσως όσο ποτέ επίκαιρη σημασία η πρόταση του δικού μας του κόμματος, σε αυτή την κρίσιμη καμπή των εθνικών μας επιδιώξεων και που ξανατονίζεται εμφαντικά από αυτό το βήμα των προϋπολογισμών πως επείγει η θεσμοθέτηση με συνεργασία πολιτείας και κομμάτων, η ίδρυση και προικοδότηση ταμείου διαφώτισης, όχι μόνο κατά τα ανάλογα πρότυπα του ταμείου άμυνας, αλλά αναγνωρίζοντας πρώτα πως και διαφώτιση είναι άμυνα τόσο από την άποψη της ουσίας αλλά και των στόχων που υπηρετεί. Μια άλλη μορφή άμυνας εξίσου σημαντική όπως τη στρατιωτική, ίσως και σημαντικότερη σε μη εμπόλεμους καιρούς, μιας και οι αποθήκες της χρησιμοποιούνται καθημερινά και όχι μόνο σε καιρούς στρατιωτικών συρράξεων, για να αμυνθούμε στα κτυπήματα των τουρκικών και φιλοτουρκικών λόμπις, μέσα στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο.

Θα πρέπει να εξευρεθούν πόροι για ένα τέτοιο ταμείο και οι αριθμοί που θα αναφέρω δεν αποτελούν τίποτε άλλο παρά ένα υπόβαθρο για προβληματισμό μεταξύ των κοινοβουλευτικών κομμάτων, όπως βεβαίως και μεταξύ της πολιτείας. Θα πρέπει να εξευρεθούν πόροι για ένα τέτοιο ταμείο, με μεταφορά ενός ποσοστού μέχρι και 0,5% της εισφοράς των πολιτών από το ταμείο άμυνας στο ταμείο διαφώτισης, κύριε Υπουργέ των Οικονομικών, που μεταφραζόμενο σε αριθμούς ισοδυναμεί με ποσό μέχρι και

£25.000.000 ετήσια, ως και επιπλέον προικοδότησή του, αν απαιτείται, από άλλες δημόσιες προσόδους. Καθιέρωση επιπλέον κριτηρίων πλήρους φοροαπαλλαγής μέχρι ποσού ύψους £5.000, νοουμένου ότι θα δίδεται ως εισφορά στο ταμείο διαφώτισης, θα ενισχύσει τα κίνητρα για ενίσχυση του ταμείου στη συνείδηση των πολιτών.

Επαναλαμβάνω ότι οι αριθμοί αυτοί δε σκοπούν τίποτε άλλο, παρά να αποτελέσουν ένα υπόβαθρο πραγματικού προβληματισμού και ανταλλαγής απόψεων και είμαι βέβαιος ότι ενδεχόμενα μπορεί να υπάρχουν καλύτερες και πειστικότερες λύσεις σε σχέση με τους αριθμούς. Θα πρέπει επιτέλους να εγκύψουμε στο θέμα αυτό με την ίδια πειστικότητα και με το ίδιο ενδιαφέρον που ασχολούμαστε με την άμυνα και να εξεύρουμε τρόπους, η κοινοβουλευτική εξουσία και η εκτελεστική εξουσία, ώστε να μπορούμε να ενισχύουμε την άμυνά μας στα θέματα αυτά.

Το κεφάλαιο της διαφώτισης δεν τελειώνει ποτέ ούτε σε δαπάνες ούτε σε στόχους. Με τη διαπίστωση της προσδοκίας, πως ό,τι προγραμματίζεται για το 2000 συνεχώς στην προοπτική του χρόνου θα διευρύνεται, θα εμπλουτίζεται και κυρίως θα ενισχύεται η οικονομική στήριξή του από την πολιτεία, με τη συναίνεση της νομοθετικής εξουσίας που θα πρέπει να ψηφίσει ή να εγκρίνει τα απαραίτητα κονδύλια, θα υπερψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς για τη διαφώτιση, όπως βεβαίως θα πράξουμε και για τους λοιπούς προϋπολογισμούς του κράτους.

Σας ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ρίκκου Ερωτοκρίτου, τον προεδρεύοντα κ. Αβραάμ Αντωνίου αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Γιαννάκης Αγαπίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου. Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γιαννάκης Θωμά, δεν τον βλέπω εδώ.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εισηγούμαστε να μιλήσει ο κ. Θάσος Μιχαηλίδης στη θέση του κ. Γιαννάκη Θωμά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλείται ο κ. Γιαννάκης Θωμά να ετοιμάζεται, αν βρίσκεται εντός του χώρου του κοινοβουλίου.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αναμέναμε και μεις και ο λαός μας ότι με την έναρξη της νέας χρονιάς και της νέας χιλιετίας η κυβέρνηση θα πρότεινε μέσα από τους νέους προϋπολογισμούς σημαντικά κονδύλια για λύση των χρόνιων προβλημάτων της πόλης και της επαρχίας της Λάρνακας. Δυστυχώς μέσα από τους προϋπολογισμούς είναι εμφανής η νεοσυντηρητική πολιτική της κυβέρνησης.

Τα χρηματικά ποσά που προτείνονται είναι ανεπαρκή για γρήγορη αποπεράτωση μεγάλης σημασίας έργων, τα οποία η κυβέρνηση υποσχέθηκε γραπτώς και προφορικώς σε αλληπάλληλες επισκέψεις του Προέδρου της Δημοκρατίας και υπουργών του στη Λάρνακα. Αυτά τα χρονοδιαγράμματα δεν τηρήθηκαν. Άρα ήταν επιταγές χωρίς αντίκρουσμα. Όπως φαίνεται από τους προϋπολογισμούς που έχουμε μπροστά μας, θα υπάρξει περαιτέρω καθυστέρηση, πράγμα που ανεβάζει το κόστος κατασκευής αυτών των έργων.

Αυτό έγινε με το αεροδρόμιο, με το λιμάνι και άλλα σημαντικά έργα υποδομής. Το λιμάνι, αυτός ο σημαντικός οικονομικός πνεύμονας για την πόλη μας, αφέθηκε να περιπέσει σε μαρασμό και αδράνεια. Η κυβέρνηση και η Αρχή Λιμένων, εκεί που υπόσχονταν αναβάθμιση, επέκταση και εκσυγχρονισμό, το άφησαν και μετατράπηκε σε μικρή λίμνη για ψαροκάικα και σκάφη αναψυχής. Τώρα αναζητούν το στρατηγικό επενδυτή, για να του το δώσουν να το εκμεταλλευτεί.

Εμείς πιστεύουμε ότι θα έπρεπε η ίδια η κυβέρνηση να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό και την επέκταση του λιμανιού, για εξυπηρέτηση του διαμετακομιστικού εμπορίου, της επιβατικής και τουριστικής κίνησης.

Αεροδρόμιο: Είναι αναγκαία η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός του Διεθνούς Αερολιμένα Λάρνακας. Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση της επέκτασης παρατηρήθηκε τα τελευταία χρόνια και συνεπάγεται τεράστια αύξηση του κόστους η οποία θέτει σε κίνδυνο και αυτή τούτη τη βιωσιμότητα του έργου. Ίσως η καθυστέρηση να είναι και σκόπιμη, για να δικαιολογηθεί η επιχειρούμενη ιδιωτικοποίηση.

Ανάπτυξη οδικού δικτύου: Η ανάπτυξη ικανοποιητικού οδικού δικτύου που θα συνδέει τις κοινότητες με τις πόλεις ή τα επαρχιακά κέντρα έχει τεράστια σημασία. Θα διευκολύνει τη διακίνηση των κατοίκων της υπαίθρου προς τα αστικά κέντρα και τις βιομηχανικές περιοχές και θα επιτρέψει την περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομίας, του εμπορίου και του τουρισμού, καθώς και τη δημιουργία νέων βιομηχανικών μονάδων. Δυστυχώς, παρά την προεδρική υπόσχεση, ότι πολλοί από τους δρόμους, αλλά και άλλα έργα θα γίνονταν τα τελευταία έξι χρόνια, δε βλέπουμε να υπάρχουν ούτε και στους προϋπολογισμούς του 2000. Μόνο ακούμε για μελέτες και σχέδια. Στηρίζω τις ελπίδες μου στο νέο υπουργό που πιστεύω ότι είναι λίγο πιο δυναμικός από τους προηγούμενους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή είναι επειδή είναι παρών, κύριε Μιχαηλίδη, και του κάνετε κομπλιμέντα; Απλώς μια ερώτηση εκ μέρους της Βουλής.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Αφήστε μας να πούμε κάτι για τον τέως συνάδελφο.

Αναβάθμιση χρειάζεται και ο παραλιακός δρόμος Λάρνακας - Δεκέλειας και γενικά το οδικό δίκτυο της πόλης και της ευρύτερης επαρχίας Λάρνακας. Ο παραλιακός

δρόμος Λάρνακας - Δεκέλειας έχει μετατραπεί σε λαιμητόμο. Θα πρέπει να επανακατασκευαστεί με τέτοιο τρόπο που να εξυπηρετεί όχι μόνο τους ιδιοκτήτες περιουσιών στην παραλία, αλλά πρώτιστα πρέπει να εξυπηρετεί ορθολογιστικά όλες τις υπό επηρεασμό κοινότητες.

Παρά τις υποσχέσεις του Προέδρου στις 26 Μαΐου 1996 ότι θα άρχιζαν τα κατασκευαστικά έργα και μέρος του έργου μέσα στο 1998, είμαστε στο 2000 και ακόμη δεν άρχισαν. Η καθυστέρηση που παρατηρείται είναι απαράδεκτη.

Ο δρόμος Μενεού - Μαζωτού και Μαζωτού - Ζυγίου που είναι σημαντικός για την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής επιβάλλεται να επισπευσθεί. Ο δρόμος Ριζοελιάς - αεροδρομίου ολοκληρώνεται σύντομα, η κυβέρνηση όμως δεν έχει τηρήσει τις υποσχέσεις - συμφωνίες με τον δήμο Αραδίππου για την κατασκευή διαβάσεων και βοηθητικών δρόμων. Το οδικό δίκτυο που συνδέει τις κοινότητες της Λάρνακας μεταξύ τους, και ιδιαίτερα της ορεινής και ημιορεινής, βρίσκεται σε πολύ κακή κατάσταση.

Η λεωφόρος Στρατηγού Τιμάγια αποτελεί βασικό συγκοινωνιακό κόμβο, γι' αυτό συνέχιση της σημερινής κατάστασης δημιουργεί τεράστια προβλήματα. Πρέπει να επισπευσθεί η ετοιμασία των σχεδίων για ανακατασκευή και πλήρη εκσυγχρονισμό της λεωφόρου με ευθυγράμμιση, διαπλάτυνση, κατασκευή αποχετευτικού συστήματος και ηλεκτροφώτιση, για να τερματιστεί η σημερινή απαράδεκτη κατάσταση. Δυστυχώς παρατηρούμε ότι και γι' αυτή την υψίστης σημασίας λεωφόρο για τη Λάρνακα παρατηρείται φοβερή καθυστέρηση, πράγμα που θα αποβεί σε βάρος της οικονομίας της Κύπρου και του δήμου, που θα πληρώσει τα δεκαπέντε και πλέον εκατομμύρια για το έργο.

Η κατασκευή κυματοθραυστών για προστασία της τουριστικής μας παραλίας από τη διάβρωση είναι επιβεβλημένη. Γίνονται συνεχώς μελέτες, αλλά έργα καθόλου. Τα κονδύλια χάνονται. Κονδύλια εγκρίνονται πολλές φορές, αλλά έργα δε γίνονται.

Η μαρίνα Λάρνακας αποτελεί τη μοναδική δημόσια μαρίνα του τόπου μας και τέτοια πρέπει να παραμείνει. Ενώ έχει μόνιμα πολύ ψηλό ποσοστό πληρότητας και αποφέρει οικονομικά οφέλη στο κράτος, εντούτοις ο διαχειριστής, που είναι το κράτος, δεν ξοδεύει χρήματα για αναβάθμιση και επέκταση, και επιμένει να τη δώσει στους ιδιώτες, πράγμα με το οποίο εμείς διαφωνούμε.

Επείγει η επέκταση της λαϊκής γειτονιάς για αναζωογόνηση και του εμπορικού κέντρου. Η καθυστέρηση που παρατηρείται είναι αδικαιολόγητη.

Αξιοποίηση αρχαιολογικών χώρων: Η Λάρνακα διαθέτει πληθώρα αρχαιολογικών χώρων οι οποίοι δυστυχώς παραμένουν αναξιοποίητοι. Η κυβέρνηση, δηλαδή το Τμήμα Αρχαιοτήτων και ο δήμος Λάρνακας, πρέπει να λάβει μέτρα για ευπρεπισμό, εμφάνιση και προβολή των χώρων αυτών.

Πάρκο αλυκής: Το έργο μελετάται για χρόνια και ενώ έχει τις δυνατότητες να εμπλουτίσει σημαντικά και το τουριστικό μας προϊόν και να δώσει απεριόριστες δυνατότητες ενεργού ψυχαγωγίας στο ντόπιο πληθυσμό, δυστυχώς παρατηρούμε και σ' αυτό αδικαιολόγητες καθυστερήσεις.

Περιβάλλον: Η διαφύλαξη και βελτίωση του περιβάλλοντος αποτελεί σήμερα άμεσο και επιτακτικό καθήκον. Μέχρι την οριστική μετακίνηση των διυλιστηρίων και των πετρελαιοδεξαμενών, να γίνονται τακτικές μετρήσεις για πρόληψη της ρύπανσης του περιβάλλοντος. Να αξιοποιηθούν όλοι οι χώροι πρασίνου. Να ληφθούν δραστικά μέτρα για περιορισμό των επιπτώσεων από τη λειτουργία μονάδων μεγάλης οχληρίας.

Διυλιστήρια: Τόσο τα διυλιστήρια όσο και οι πετρελαιοδεξαμενές αποτελούν πρόβλημα για τη Λάρνακα. Θα πρέπει να παρθεί η πολιτική απόφαση για τη μετακίνησή τους και να τεθεί εγγυημένο χρονοδιάγραμμα.

Στεγαστικά προβλήματα: Από όλους τους συνάδελφους που μίλησαν, κανένας δεν αναφέρθηκε στους μη πρόσφυγες που έχουν ανάγκη στέγασης. Τα κριτήρια για τη

συμπερίληψη στα διάφορα κυβερνητικά προγράμματα για στέγαση των προσφύγων εξακολουθούν να είναι αρκετά αυστηρά και σίγουρα δεν ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα. Η επιδιόρθωση τουρκοκυπριακών σπιτιών, για να καταστούν πιο κατάλληλα για κατοίκηση, είναι αναγκαία και επιβεβλημένη.

Προβάλλει όμως επιτακτικά και η ανάγκη για εξασφάλιση στέγης στα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα των μη προσφύγων. Ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης δεν μπορεί να καλύψει όλες τις ανάγκες, ιδιαίτερα τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα του λαού. Γι' αυτό είναι αναγκαία η ενίσχυση του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης και η ενίσχυση του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Οι οργανισμοί αυτοί πρέπει να κτίσουν κατοικίες με χαμηλό κόστος και να τις παραχωρούν στους εργαζόμενους, είτε με το σύστημα της ενοικιαγοράς είτε με χαμηλό ενοίκιο. Αυτό μπορεί να γίνει και στην πόλη και στα χωριά. Να ενισχυθούν και επισπευσθούν οι διαδικασίες διαχωρισμού οικοπέδων για τις άπορες οικογένειες, να βελτιωθούν τα κριτήρια, για να καλύπτουν περισσότερες οικογένειες, να καθορίζονται έγκαιρα οι τιμές των οικοπέδων και να εκδίδονται σύντομα οι τίτλοι ιδιοκτησίας.

Το σοβαρό πρόβλημα για την επαρχία της Λάρνακας ήταν πάντοτε η αναζωογόνηση των μακρινών περιοχών, όπως είναι η ορεινή περιοχή Λάρνακας. Αυτή η ορεινή περιοχή πρέπει να βοηθηθεί με διάφορα οδικά και άλλα αναπτυξιακά έργα.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κλείνοντας τη σύντομη παρέμβασή μου, θα έλεγα ότι δυστυχώς τα προτεινόμενα κονδύλια για έργα ανάπτυξης παγκύπρια και ειδικά στην πόλη και επαρχία της Λάρνακας είναι ανεπαρκή. Για τους Λαρνακείς αυτό σημαίνει συγκράτηση και μείωση της ανάπτυξης όλων των τομέων και ειδικά των εισοδημάτων των μικρομεσαίων και των εργαζομένων. Σημαίνει αύξηση της ανεργίας, σημαίνει μείωση του βιοτικού τους επιπέδου, σημαίνει χειροτέρευση της ποιότητας της ζωής τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Μιχαηλίδη.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο συνάδελφος Χρήστος Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν είναι δυνατό, να μείνω λίγο πιο αργά, διότι η φωνή μου δε βγαίνει καθόλου αυτή τη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λίγο πιο αργά είναι θέμα μερικών λεπτών, δηλαδή. Διότι υπάρχουν ακόμα τρεις ομιλητές για το πρωί, πριν τη διακοπή. Αν θα μιλήσετε το πρωί, είναι θέμα μερικών λεπτών.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι άλλοι ποιοι είναι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι επόμενοι ομιλητές, εκτός από τον κ. Πουργουρίδη, είναι του ΑΚΕΛ πάλι. Οπότε θα μιλήσουν τρεις του ΑΚΕΛ στη συνέχεια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ακριβώς. Να μη μονοπωλήσουμε και τη σημερινή συνεδρία.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να μιλήσει και ο κ. Θωμά και μετά μπορεί να μιλήσει ο κ. Πουργουρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορείτε να μιλήσετε τώρα, κύριε Θωμά;

Γ. ΘΩΜΑ:

Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θωμά τότε έχει το λόγο και να ετοιμάζεται ο κ. Πουργουρίδης.

Γ. ΘΩΜΑ:

Φυσικά θα ήταν καλύτερα να ήταν με τη σειρά οι ομιλίες, για να μην υπάρχει μονοπώλιο του Δημοκρατικού Συναγερμού στο τέλος της ημέρας.

Α. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Δεν υπάρχει μονοπώλιο.

Γ. ΘΩΜΑ:

Όμως δεν υπάρχει θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αφού ακολουθούμε την Ευρωπαϊκή Ένωση, είμαστε εναντίον των μονοπωλίων.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι κρατικοί προϋπολογισμοί, το ύψος των διάφορων κονδυλίων, η κατανομή τους μεταξύ των υπουργείων και των διαφόρων τομέων δίνει το στίγμα της οικονομικής, αλλά ταυτόχρονα και της κοινωνικής πολιτικής που το κράτος θα ασκήσει κατά το χρόνο που αφορούν οι υπό συζήτηση προϋπολογισμοί.

Έχει ήδη ακουστεί από πλείστους συναδέλφους ότι η εικόνα που παρουσιάζει η κυπριακή οικονομία δεν είναι καλή. Τα συσσωρευμένα προβλήματα από την κυβερνητική απραξία, την έλλειψη προγραμματισμού, προβληματισμού και οράματος τα τελευταία χρόνια, έχουν χειροτερεύσει λόγω της κακοδιοίκησης, του ρουσφετιού και της κατασπατάλησης δημόσιου χρήματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η δική μου παρέμβαση στη συζήτηση για τους προϋπολογισμούς θα πραγματευθεί βασικά το θέμα της ανεργίας, καθώς επίσης και ζητήματα που αφορούν την πόλη και την επαρχία της Λεμεσού.

Το ποσοστό της ανεργίας, ο αριθμός των ανέργων σε σχέση με το συνολικό εργατικό δυναμικό της χώρας, αποτελεί ένα πολύ σοβαρό οικονομικό δείκτη. Ένα δείκτη που μαρτυρά για τη γενικότερη κατάσταση της οικονομίας, των παραγωγικών σχέσεων, αλλά και τη γενικότερη οικονομική και κοινωνική πολιτική του κράτους.

Όταν αυτή η κυβέρνηση, η κυβέρνηση Κληρίδη, παρέλαβε την εξουσία, στην ανεργία βρισκόταν το 1,8% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας. Ο συνολικός αριθμός των ανέργων ήταν μόλις πέντε χιλιάδες εκατόν ογδόντα επτά άτομα. Το 1999 οι επίσημα εγγεγραμμένοι άνεργοι αποτελούσαν το 3,6% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας.

Πέραν όμως και πάνω από αυτούς τους αριθμούς, ο πραγματικός αριθμός των ανέργων είναι πολύ μεγαλύτερος. Μεγάλος αριθμός εργαζομένων δεν εγγράφεται στους καταλόγους ανέργων των επαρχιακών γραφείων εργασίας για δύο βασικά λόγους. Πρώτο, διότι έχει εν τω μεταξύ εξαντλήσει το ανεργιακό επίδομα που δικαιούται από το Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και δεύτερο, διότι έχει χάσει κάθε ελπίδα ότι θα ειδοποιηθεί από το επαρχιακό γραφείο εργασίας για ελεύθερη θέση εργασίας. Το πραγματικό ποσοστό των ανέργων ξεπερνά σήμερα, σύμφωνα με το συνδικαλιστικό κίνημα, το 5,5% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και σε αριθμούς ξεπερνά τις δεκαπέντε χιλιάδες ανθρώπους.

Οι λόγοι που οδήγησαν στην αύξηση της ανεργίας είναι διάφοροι και διαφορετικοί μεταξύ τους. Οι κυριότεροι λόγοι είναι οι πιο κάτω:

1. Η ανυπαρξία στρατηγικού σχεδιασμού ανάπτυξης της οικονομίας.
2. Η σύνδεσή μας με τη συμφωνία της GATT χωρίς να ληφθούν οποιαδήποτε έγκαιρα ή κατοπινά μέτρα για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων πάνω στη βιομηχανία και τη γεωργία.

3. Ως έναν άλλο λόγο για την αύξηση της ανεργίας αξιολογούμε την παρουσία στην Κύπρο πέραν των τριάντα τεσσάρων χιλιάδων ξένων νομίμως εργαζομένων, ενώ ο αριθμός των παράνομων ξένων εργατών κυμαίνεται μεταξύ δεκαπέντε και είκοσι χιλιάδων ανθρώπων.

Η ανεξέλεγκτη παρουσία ξένων εργατών, ιδιαίτερα παράνομων, έχει φέρει αναστάτωση στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας. Οι ξένοι εργάτες, ιδιαίτερα οι παράνομοι, μετατρέπονται πολλές φορές σε σκλάβους, εργαζόμενοι με ελάχιστη αμοιβή μέχρι και δεκαέξι ώρες την ημέρα, χωρίς ξεκούραση, χωρίς δικαιώματα, χωρίς κοινωνικές ασφαλίσεις, ζώντας σε άθλιες, απαράδεκτα απάνθρωπες συνθήκες. Παράλληλα και ταυτόχρονα, οι ξένοι εργάτες χρησιμοποιούνται από τους εργοδότες, για να κτυπήσουν τα κεκτημένα και τις κατακτήσεις των Κυπρίων εργαζομένων. Οι ξένοι εργαζόμενοι χρησιμοποιούνται ως ανταγωνιστές των Κυπρίων εργαζομένων. Η τέτοια χρησιμοποίηση των ξένων εργατών αποτελεί συνειδητά ταξική, αντεργατική και κατ' επέκταση αντιλαϊκή πολιτική αυτής της κυβέρνησης.

Όταν, κάτω από τη λαϊκή κατακραυγή και τις διαμαρτυρίες του συνδικαλιστικού κινήματος και των βουλευτών, η αστυνομία κινητοποιείται, για να ελέγξει την παράνομη εργοδότηση αλλοδαπών, παρουσιάζει συνήθως στο δικαστήριο δυο-τρεις υποθέσεις μικροεργολάβων που περιστασιακά απασχολούν παράνομους εργάτες, ενώ αποφεύγει με επιμέλεια να ελέγξει μεγαλοκτηματίες, μεγαλοεπιχειρηματίες και μεγαλοξενοδόχους που απασχολούν δεκάδες και κάποτε εκατοντάδες παράνομους εργάτες, προστατεύοντάς τους με αυτό τον τρόπο.

Ο κ. Υπουργός Εργασίας πολλές φορές, κάτω από το βάρος των αντιδράσεων, κήρυξε μορατόριουμ στις άδειες για εισαγωγή ξένου εργατικού δυναμικού. Παραδόξως όμως ο αριθμός των νομίμως απασχολούμενων αλλοδαπών συνεχώς αυξάνεται αντί να μειώνεται. Ταυτόχρονα η αστυνομία έχει δηλώσει πολλές φορές μπροστά στη Βουλή

'αδυναμία' να εντοπίσει και να απελάσει τους παράνομους εργάτες. Γιατί υπάρχει αδυναμία να κτυπηθεί η παράνομη εργοδότηση; Γιατί, ενώ κηρύσσεται μορατόριουμ στην παραχώρηση αδειών για ξένους εργάτες από το Υπουργείο Εργασίας, ο αριθμός των ξένων εργατών συνεχώς μεγαλώνει; Η απάντηση είναι απλή. Διότι η παρουσία ξένων εργατών συμφέρει και εξυπηρετεί τους εργοδότες και αυτή η κυβέρνηση ενδιαφέρεται κυρίως για τα συμφέροντα των εργοδοτών και πρώτιστα του μεγάλου κεφαλαίου.

Ένας άλλος λόγος που συνέτεινε στην αύξηση της ανεργίας είναι ο χαμηλός βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού ανάπτυξης και η μη εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων. Ο παράγοντας αυτός, εκτός από πολλές άλλες συνέπειες που έχει στην οικονομία του τόπου, στέρησε και στερεί πολλές θέσεις εργασίας σε εργάτες και τεχνίτες.

Οι πανηγυρισμοί τέλος στελεχών της κυβέρνησης αλλά και βουλευτών των συμπολιτευόμενων κομμάτων ότι στην Ευρώπη το ποσοστό ανεργίας είναι ψηλότερο κατά πολύ από αυτό της Κύπρου και άρα δεν υπάρχει σοβαρό πρόβλημα, μας βάζει σε μεγάλο προβληματισμό. Αλήθεια, ποτέ επιτέλους θα ανησυχήσει ο κύριος υπουργός των οικονομικών; Όταν ίσως το ποσοστό των ανέργων θα φθάσει το 12%, όπως στην Ευρώπη;

Αυτοί οι πανηγυρισμοί για τη μεγάλη διαφορά μας από την κατάσταση στην Ευρώπη, μου φέρνουν στο νου μια άλλη παρόμοια ιστορία. Όταν πριν τέσσερα περίπου χρόνια οι βουλευτές του ΑΚΕΛ ενέγραψαν θέμα στην επιτροπή Παιδείας για την αύξηση της χρήσης ναρκωτικών στα σχολεία, κατέβηκαν στη Βουλή η τότε Υπουργός Παιδείας και ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης και ζήτησαν το κεφάλι των βουλευτών του ΑΚΕΛ, γιατί αμαύρωσαν το καλό όνομα των σχολείων και των παιδιών.

Μας είπαν τότε το περισπούδαστο ότι η κατάσταση με τα ναρκωτικά είναι εξαιρετικά καλή σε σχέση με την κατάσταση η οποία επικρατεί στην Ευρώπη.

Σήμερα, τέσσερα χρόνια μετά, ποιοι δε γνωρίζουν ή δε νιώθουν ότι τα ναρκωτικά μπήκαν στα σχολεία, μπήκαν στα στρατόπεδα, μπήκαν στην κυπριακή οικογένεια και τη διέλυσαν πολλές φορές; Ποιος τολμά σήμερα να ισχυριστεί ότι είμαστε πολύ καλά σε σχέση με την κατάσταση στην Ευρώπη; Ποιοι ευθύνονται για την κατάσταση αυτή; Μα ποιοι άλλοι; Εκείνοι που τότε δεν ανησυχούσαν. Η κυβέρνηση Κληρίδη και οι αξιωματούχοι της. Πολύ φοβούμαι ότι σε μερικά χρόνια και στον τομέα της ανεργίας δε θα διαφέρουμε σε τίποτα από τα επίπεδα ανεργίας που υπάρχουν στην Ευρώπη και είναι γύρω στο 12%. Εφόσον αυτοί που έπρεπε πρώτοι να ανησυχούν, όχι μόνο δεν ανησυχούν, αλλά και προσπαθούν να μας εφησυχάσουν. Προσπαθούν να μας εφησυχάσουν, όταν υπάρχει μια αύξηση γενικά στην οικονομία του τόπου κατά 4,5%, ενώ ταυτόχρονα η ανεργία όχι μόνο δε μειώνεται αλλά και αυξάνεται.

Είναι η θέση μας ότι η κατάσταση στον τομέα της ανεργίας είναι άκρως ανησυχητική και άκρως απαράδεκτη. Πίσω από την ανεργία κρύβονται ανθρώπινες τραγωδίες, κρύβονται οικογένειες που πολλές φορές δεν μπορούν να διασφαλίσουν το ψωμί των παιδιών τους. Είναι η θέση μας ότι στην Κύπρο η ανεργία μπορεί να εκμηδενισθεί πλήρως, αρκεί να υπάρξει ικανή κυβέρνηση, καλός προγραμματισμός και κοινωνική ευαισθησία. Είναι η θέση μας ότι η παρούσα κυβέρνηση είναι ανίκανη και απρόθυμη να επιλύσει το πρόβλημα της ανεργίας, η οποία είχε μια σταθερή άνοδο καθ' όλα τα χρόνια της διακυβέρνησης αυτής.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πόλη και η ύπαιθρος της Λεμεσού πέρασε και περνά σκληρά χρόνια επί διακυβέρνησης Κληρίδη. Παρά το περιορισμένο του χρόνου, θα ήταν ανεπίτρεπτο να μη σταθούμε σύντομα, και τηλεγραφικά έστω, να δώσουμε το στίγμα της κυβερνητικής

πολιτικής για την πόλη και επαρχία της Λεμεσού. Η ίδια η πόλη της Λεμεσού αντιμετωπίζει σοβαρότατα προβλήματα. Μεγάλα έργα υποδομής, καθοριστικά για το μέλλον της πόλης και την ευημερία των κατοίκων, δεν έχουν εκτελεστεί. Τέτοια έργα, όπως η κατασκευή μαρίνας, η κατασκευή ανισόπεδων διαβάσεων και η κατάργηση των κυκλικών κόμβων στον παρακαμπτήριο Λεμεσού-Πάφου, η ενίσχυση του νοσοκομείου της πόλης, έχουν ουσιαστικά μείνει στα χαρτιά. Η πόλη της Λεμεσού ασφυκτιά πνιγμένη στα προβλήματα τα οποία εμποδίζουν την ανάπτυξη και ταλαιπωρούν τον κόσμο της. Το λιμάνι της Λεμεσού, για το οποίο έχουν ξοδευτεί πέραν των εκατόν εκατομμυρίων λιρών, αργοπεθαίνει, κτυπημένο από την κρατική αδιαφορία.

Σοβαρότατα προβλήματα αντιμετωπίζει και η εκπαίδευση στη Λεμεσό. Προβλήματα που σχετίζονται με την έλλειψη σχολικών κτιρίων και αναγκαίου εξοπλισμού. Η έλλειψη σχολείων και εξοπλισμού, η δημιουργία σχολείων με διπλάσιο αριθμό μαθητών από αυτόν για τον οποίο κατασκευάστηκαν, δημιουργούν μια ανεπίτρεπτη κατάσταση στο τομέα της παιδείας. Σε πλείστα σχολεία δεν υπάρχουν βιβλιοθήκες, ενώ σε άλλα σχολεία, όπου υπάρχουν εξαιρετικές βιβλιοθήκες, όπως στην Α΄ Τεχνική Σχολή και στο Λανίτειο, δεν υπάρχει βιβλιοθηκάριος. Η Κύπρος του 2000 εξοικονομεί σε βάρος της παιδείας. Η Κύπρος του 2000 δεν πληρώνει βιβλιοθηκάριους για τα σχολεία της, ενώ στις δεκαετίες του '60 και '70, όταν η οικονομία μας ήταν ασυγκρίτως πιο αδύνατη, μπορούσε, είχε και πλήρωνε βιβλιοθηκάριους.

Το Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας Λεμεσού, με σοβαρότατες ελλείψεις στην επάνδρωσή του, υπολειτουργεί, χωρίς να μπορεί να ανταποκριθεί ουσιαστικά στις αυξανόμενες ανάγκες για κοινωνική μέριμνα. Οι λειτουργοί του γραφείου με υπεράνθρωπες προσπάθειες δίνουν τη μάχη της στήριξης των κοινωνικά αδύνατων και των εν ανάγκη ευρισκομένων. Τα πολλά διαβήματα των λειτουργών, τα απεργιακά μέτρα, η παρέμβαση της Βουλής, άφησαν ασυγκίνητους τους κυβερνώντες. Δεκάδες

θέσεις λειτουργών του Γραφείου Ευημερίας μένουν κενές για χρόνια, ενώ ο ανθρώπινος πόνος, οι διαλυμένες οικογένειες, τα απροστάτευτα παιδιά, όλοι αυτοί που έχουν ανάγκη από τη στήριξη του γραφείου ευημερίας, πολλαπλασιάζονται με γρήγορους ρυθμούς. Έτσι συμπεριφέρεται ένα κράτος πρόνοιας προς τα πιο αδύνατα μέλη της κοινωνίας του; Συρρικνώνοντας τις παροχές και τον κύριο μηχανισμό που ασχολείται με τα θέματα πρόνοιας; Πολύ φοβάμαι ότι κράτος πρόνοιας στην Κύπρο υπάρχει μόνο στη θεωρία των κυβερνώντων που θέλουν να νομίζουν ότι υπάρχει και νομίζοντας ότι υπάρχει, θεωρούν ότι ξοφλούν με τις υποχρεώσεις τους έναντι της κοινωνίας και αυτών των αδύνατων στρωμάτων της κοινωνίας.

Σοβαρότατες ελλείψεις παρουσιάζει και το νοσοκομείο της πόλης μας. Είναι απαραίτητη ανάγκη το νοσοκομείο της Λεμεσού να αναβαθμιστεί με τη δημιουργία μονάδας εντατικής θεραπείας παιδιών, νευροχειρουργικής μονάδας, μονάδας για αιμορροφιλικούς. Ταυτόχρονα πρέπει να ενισχυθεί το Τμήμα Πρώτων Βοηθειών, ενώ είναι εγκληματικό το γεγονός ότι ένας ολόκληρος όροφος παραμένει εξοπλισμένος και κλειστός για χρόνια, παρά το γεγονός ότι υπάρχει άμεση και πολλές φορές επιτακτική ανάγκη χρησιμοποίησής του.

Κύριε Πρόεδρε,

Μιλώντας για θέματα υγείας, θέλω να καταγγείλω μια απαράδεκτη κατάσταση. Καθημερινά ο ανθρώπινος πόνος ταξιδεύει από τη Λεμεσό στη Λευκωσία. Άνθρωποι κτυπημένοι από καρκίνο, αδικημένοι από τη φύση και την τύχη, ταξιδεύουν με ένα μικρό -απαράδεκτης κατάστασης- βαν-λεωφορείο του Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων, από τις 7 το πρωί, για να έρθουν στη Λευκωσία, είτε για χημειοθεραπεία είτε για ακτινοβολία είτε για να δουν το γιατρό τους. Επιστρέφουν αργά το απόγευμα, αφού παραμείνουν σε διαδρόμους και θαλάμους του νοσοκομείου για ώρες, μέχρι να

τελειώσει και ο τελευταίος επιβάτης τη θεραπεία του. Κτυπημένοι από την αρρώστια, εξουθενωμένοι ψυχικά και σωματικά, βαδίζουν κάθε μέρα το δικό τους Γολγοθά.

Πόσο δύσκολο, κύριοι συνάδελφοι, θα ήταν να γίνει ειδική μονάδα στη Λεμεσό, στο νοσοκομείο της πόλης, που να προσφέρει σε αυτούς τους ανθρώπους την αναγκαία χημειοθεραπεία, ακτινοβολία, την αναγκαία βοήθεια, ώστε στο βαθμό που εξαρτάται από εμάς, να ελαττώσουμε τον πόνο και την ταλαιπωρία αυτών των ανθρώπων;

Θεωρούμε ότι ο τομέας της υγείας δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται με τσιγκουνιά. Ούτε μπορεί να δημιουργούνται νοσοκομεία δύο και τριών ταχυτήτων, όπως γίνεται σήμερα στην Κύπρο. Τα προβλήματα και οι ελλείψεις του νοσοκομείου Λεμεσού πρέπει να επιλυθούν χωρίς άλλη καθυστέρηση. Ταυτόχρονα, τα αγροτικά ιατρικά κέντρα πρέπει να αναβαθμιστούν και να εξοπλιστούν, ενώ η πρακτική που έχει καθιερωθεί τα τελευταία χρόνια, το καλοκαίρι, οι επισκέψεις ιατρών στα χωριά της υπαίθρου να γίνονται μια φορά το μήνα, πρέπει να εγκαταλειφθεί. Δεν μπορούν να μαζεύονται οι γέροι με τις συνταγές και να περιμένουν μια Τρίτη, δύο Τρίτες, τρεις Τρίτες και να κλαίνε φεύγοντας από τα αγροτικά ιατρικά κέντρα και ο γιατρός να μην εμφανίζεται.

Κύριε Πρόεδρε,

Μεγάλα αναπτυξιακά έργα που αφορούν την ύπαιθρο δεν εκτελούνται. Για μερικά από αυτά τα έργα, προβλέφθηκαν κονδύλια εκατομμυρίων λιρών στους προϋπολογισμούς ανάπτυξης για τέσσερα συνεχή χρόνια, χωρίς όμως να υλοποιηθούν. Σοβαρότατα προβλήματα αντιμετωπίζουν οι φρουτοκαλλιεργητές, οι αμπελουργοί, οι εσπεριδοκαλλιεργητές και οι μανταρινοπαραγωγοί της επαρχίας. Οι τάξεις αυτές των παραγωγών παρέμειναν ουσιαστικά έρμαιο στις συνέπειες των συμφωνιών της GATT. Η έλλειψη ολοκληρωμένης κυβερνητικής πολιτικής για αντιμετώπιση των συνεπειών της GATT, η παντελής αδυναμία των αρμοδίων να προτείνουν πειστικές λύσεις που θα

χαράζουν μέλλον και προοπτική για τους αμπελουργούς και τους φρουτοπαραγωγούς, η απουσία ολοκληρωμένης, αποδεκτής από τους επηρεαζόμενους πολιτικής οικονομικής στήριξης αυτών των τάξεων, απειλεί να δημιουργήσει νέο κύμα φυγής από την Πιτσιλιά και τα κρασοχώρια, από την ορεινή Λεμεσό γενικά για την πόλη, με ολέθριες συνέπειες για την ύπαιθρο και τον τόπο γενικά.

Αλήθεια, κύριοι συνάδελφοι, ποιος γεωργός πείθεται να βγάλει τις μηλιές του και να βάλει πεύκα, όπως προτείνει το Υπουργείο Γεωργίας; Ποιοι εγγυώνται στους παραγωγούς ότι θα φυτέψουν αρωματικά φυτά, ελιές και συκιές και η παραγωγή τους θα διατίθεται; Ποιοι θα αποζημιώσουν το γεωργό από τη Δερύνεια, ο οποίος ακολουθώντας τις οδηγίες του Υπουργείου Γεωργίας, φύτεψε εξήντα σκάλες αρωματικά με αποτέλεσμα να χρεωκοπήσει, γιατί το Υπουργείο Γεωργίας δεν μπορεί να διαθέσει έστω και ένα κιλό από την παραγωγή του; Ποιος γεωργός μπορεί να πειστεί, μετά το παράδειγμα του γεωργού από τη Δερύνεια; Ποια είναι η ουσία αυτής της πολιτικής, να προτείνουμε λύσεις οι οποίες να αποδεικνύονται ότι είναι χωρίς προοπτική; Ίσως για να καταστραφεί ο γεωργικός κόσμος μια ώρα γρηγορότερα; Ποιος στα αλήθεια αγρότης μπορεί να πάρει το Υπουργείο Γεωργίας στα σοβαρά, μετά το παράδειγμα της Δερύνειας;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι εργαζόμενοι της χώρας μας αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα. Η πόλη αλλά και η ύπαιθρος της Λεμεσού γνώρισαν σε μεγάλο βαθμό την αδιαφορία των κυβερνώντων. Αυτό είναι καταθλιπτικό. Είναι όμως παρήγορο το γεγονός ότι ο λαός, οι εργαζόμενοι, ανεξάρτητα παραταξιακής τοποθέτησης, προβληματίζονται, έχουν αντιληφθεί ότι αυτή η κυβέρνηση έχει αποτύχει. Είναι παρήγορο, διότι ο λαός φτάνει στο συνεχώς πιο ξεκάθαρο συμπέρασμα ότι αυτή η διακυβέρνηση στερείται ευαισθησίας, στερείται οράματος και η πολιτική της στερείται προοπτικής.

Τα οικονομικά αδιέξοδα στα οποία οδηγούνται οι Κύπριοι εργαζόμενοι και οι αγρότες, αλλά και τα γενικότερα αρνητικά φαινόμενα που ανθίζουν δυστυχώς στην κοινωνία μας επί αυτής της διακυβέρνησης, η θεοποίηση του χρήματος, τα σκάνδαλα, η διαφθορά, το έγκλημα, τα ναρκωτικά, η πορνεία που πλήττουν και διαλύουν την οικογένεια και την κοινωνία, βοηθούν το λαό να αντιληφθεί την ουσία και το πραγματικό πρόσωπο των σημερινών κυβερνήσεων. Ένα πρόσωπο αντιλαϊκό, χωρίς ευαισθησία στα προβλήματα του λαού, μια κυβέρνηση που αδιαφορεί για τη διάλυση της κυπριακής οικογένειας και της κυπριακής κοινωνίας και οδηγεί τον τόπο στην οικονομική και κοινωνική κατάρρευση, μια κυβέρνηση που έχει ταυτίσει την κοινωνική και οικονομική πολιτική της με τα συμφέροντα της οικονομικής ολιγαρχίας του τόπου και τις προσαγές των Ευρωπαίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης έχει επανακτήσει τη φωνή του;

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ήταν μια τέλεια προλεταριανή ομιλία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διαθέτει και προλετάριους η Βουλή, κύριε Ερωτοκρίτου.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος για δύο λόγους. Πρώτο, γιατί όπως θα έχετε ήδη διαπιστώσει είμαι άρρωστος και η φωνή μου δε βγαίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περαστικά, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερο, γιατί θεωρώ ότι αυτός ο τρόπος που συζητούμε τους προϋπολογισμούς δεν προσφέρεται πραγματικά για σοβαρή συζήτηση.

Ο συνάδελφος που μόλις κατήλθε από το βήμα έλκει την καταγωγή του από το χωριό Πελένδρι της επαρχίας Λεμεσού. Έλκω κι εγώ την καταγωγή μου από διπλανό χωριό της επαρχίας Λεμεσού.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Το οποίο είναι;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο Μονιάτης. Στο Πελένδρι διεξάγονται αυτή τη στιγμή έργα, έξι-επτά, αν δεν έχω λάθος, διά ευθυγράμμιση δρόμου που υποβάλλετο επί διακυβέρνησης Βασιλείου κάθε χρόνο, αποχετευτικό που υποβάλλετο επί διακυβέρνησης Βασιλείου κάθε χρόνο και μια σειρά άλλων έργων που όταν επήγα τις προάλλες στο Πελένδρι, επειδή έχω και πολλούς συγγενείς εκεί, ένα καφενείο κατάμεστο, δύο τρίτα αριστεροί, μου είπαν, «Ομολογούμε ότι αυτή η κυβέρνηση έδειξε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον για το Πελένδρι». Φαίνεται ότι είναι μόνο για το Πελένδρι το ενδιαφέρον της κυβέρνησης Κληρίδη. Δεν είναι για ολόκληρη την επαρχία και πόλη Λεμεσού.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και ο Γιαννάκης είπε...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν πάει στο Πελένδρι ο Γιαννάκης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεύτερο: Αν το ΑΚΕΛ αλλάξει την πολιτική του και δεχθεί για παράδειγμα -δεν ξέρω εγώ αν αυτό είναι εφικτό- αντί να ζητούμε επανένωση της Κύπρου με συνομιλίες στο Κυπριακό, να ενωθούμε με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, να γίνουμε μια από τις πολιτείες, για να είναι στη διάθεσή μας ο προϋπολογισμός των Ηνωμένων

Πολιτειών. Ναι, άμα έχουμε αυτό τον προϋπολογισμό στη διάθεσή μας για όλα αυτά που παρατήρησε ο κ. Θωμά, πιθανό να αρκέσει ο προϋπολογισμός των Ηνωμένων Πολιτειών, διά να τα καλύψει. Πιθανόν, ίσως να μην αρκέσει. Δε νομίζω ότι θα πρέπει να έχουμε απαιτήσεις από την κυβέρνηση και να ασκούμε κριτική για τη μη πραγματοποίηση έργων που είναι έξω από τις δυνατότητες οποιασδήποτε κυβέρνησης· και θα έλεγα αυτά όλα που ζητήθηκαν να γίνουν από την κυβέρνηση είναι έξω από τις δυνατότητες οποιασδήποτε κυβέρνησης για πολλές δεκαετίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι λίγο υπερβολικό όμως, κύριε Πουργουρίδη, που είπαμε ότι θέλουμε τον προϋπολογισμό της Αμερικής, για να κάμουμε πτέρυγα του νοσοκομείου της Λεμεσού;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν ήταν έτσι, κύριε Πρόεδρε, δε θα ήταν ο προϋπολογισμός, αλλά μαζί με την πτέρυγα θα ήταν και εκατόν πενήντα άλλα θέματα παραπλήσια. Έννεν καθόλου υπερβολικό. Έχοντας πει αυτά, να μου επιτρέψετε να σταθώ σε τρία σημεία στη σύντομη παρέμβασή μου.

Ασκήθηκε κριτική από το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ για τη στάση του Προέδρου της Δημοκρατίας στις συνομιλίες που διεξάγονται αυτή τη στιγμή στη Γενεύη. Και μάλιστα ο κ. Χριστόφιας, επειδή τη μέρα που ευρίσκετο στο βήμα, την Τετάρτη, είχε γίνει γνωστή η δήλωση, η επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς το γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, που δημοσιοποιήθηκε, είπε: «Επιτέλους, εξύπνησε». Αφήνω κατά μέρος το ότι η επιστολή εκείνη του κ. Κληρίδη δείχνει τη μαεστρία με την οποία χειρίζεται το εθνικό θέμα -αφήνω λέω αυτό κατά μέρος- και ρωτώ οποιονδήποτε συνάδελφο: Αν πράγματι θέλουμε να λυθεί το κυπριακό πρόβλημα, η εμπειρία όλων των δεκαετιών που πέρασαν με άλλα διεθνή προβλήματα τι διδάσκει; Υπάρχει δυνατότητα να λυθεί οποιοδήποτε διεθνές πρόβλημα με δημόσιες δηλώσεις;

Ο Ντενκτάς καταφεύγει στις δημόσιες δηλώσεις, γιατί απλούστατα η στρατηγική του είναι καθαρή. Θέλει διά των δημόσιων δηλώσεων να τορπιλίζει τη διαδικασία των συνομιλιών. Καμιά διαδικασία συνομιλιών δεν μπορεί να επιτύχει, αν δε διεξάγεται σε χαμηλούς τόνους, αν δε διεξάγεται με μυστικότητα και αν δε βγαίνουν δημόσια οι όποιες διαφορές. Αυτή η τακτική εφαρμόζεται σοφά, κατά την αντίληψή μου, από τον Πρόεδρο Κληρίδη, διότι δε θέλει με τις οποιεσδήποτε δημόσιες δηλώσεις του να δίδει λαβή στον Ντενκτάς και στην Άγκυρα να βρίσκουν προσκόμματα, για να μην προχωρούν οι συνομιλίες. Γι' αυτό το λόγο και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τα πλείστα διαβήματα από όσα κάμνει δεν τα δημοσιοποιεί. Και αν με ρωτάτε εμένα, η δημοσιοποίηση της επιστολής που έστειλε προς τον Κόφι Ανάν ήταν ενέργεια λανθασμένη. Άλλα έγινε για σκοπούς άμυνας –επιτέλους- για να μη βάλεται ο άνθρωπος ότι σιωπά και ότι δε δραστηριοποιείται και δεν ενεργεί. Όμως δεν μπορεί τα διαβήματα τα διπλωματικά που κάμνει η κυβέρνηση και ιδιαίτερα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στη διάρκεια των συνομιλιών να αναμένουμε να δημοσιοποιούνται. Μ' αυτό, αν θέλουμε να γίνεται, θα παίζουμε το χαρτί του Ντενκτάς. Διότι θα κάμνουμε δημόσιες δηλώσεις εμείς, δημόσιες δηλώσεις ο Ντενκτάς, θα δημιουργείται ένα κλίμα αρνητικό και μέσα από το αρνητικό κλίμα θα είναι αδύνατο να προχωρήσουν εις οιοσδήποτε συνομιλίες. Επειδή όμως η προσέγγιση του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι ειλικρινής στην αναζήτηση μιας λύσης του κυπριακού προβλήματος, εφαρμόζει τακτική χαμηλών τόνων, εφαρμόζει τη μόνη ενδεδειγμένη τακτική: προσπαθεί, μπροστά στη δεδομένη αδιαλλαξία του κατοχικού ηγέτη, να δημιουργεί ο ίδιος το καλό κλίμα που είναι απόλυτα αναγκαίο, για να έχουν οποιεσδήποτε πιθανότητες επιτυχίας οι συνομιλίες που διεξάγονται αυτή τη στιγμή. Είναι γι' αυτό το λόγο που θα ανέμενα από ένα έμπειρο πολιτικό ηγέτη, όπως το Δημήτρη Χριστόφια, να επαινέσει τη στρατηγική του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο οποίος πράγματι κάμνει ένα σωρό λεπτούς και επιδέξιους χειρισμούς προς την

κατεύθυνση της τροchioδρόμησης των σωστών διαδικασιών, τους οποίους όμως επιλέγει, πληρώνοντας πολιτικό κόστος ο ίδιος, να τους κρατά μυστικούς.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπετε, επειδή απευθύνεται ο κ. Πουργουρίδης προς οποιονδήποτε βουλευτή, μας έχει θέσει αυτό το ερώτημα. Απουσιάζοντας του κ. Χριστόφια, θα επιτρέπατε ένα ερώτημα;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι! Ο λόγος που δε σας επιτρέπω είναι διότι δεν έχω τη δύναμη της φωνής να μπορώ να είμαι στο βήμα για ώρα πολλή και αν σας επιτρέψω μια ερώτηση θα ακολουθήσουν δέκα. Εάν με διαβεβαιώνετε ότι θα είναι η μοναδική ερώτηση, ευχαρίστως να την απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι δικαίωμά σας, κύριε Πουργουρίδη, να μη δεχθείτε ερωτήσεις.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι! Αν είναι μία, τη δέχομαι ευχαρίστως, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δεν μπορώ να στερήσω το δικαίωμα σε οποιοδήποτε συνάδελφο θα ήθελε να ρωτήσει κάτι. Ευχαριστώ, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Τότε να με ακούσετε. Αυτά που λέω είναι με πολύ κατανοητή γλώσσα και νομίζω ότι θα ακολουθήσουν άλλοι ομιλητές του ΑΚΕΛ στο βήμα αυτό, για να δώσουν την απάντησή τους. Εγώ αναμένω ότι το ΑΚΕΛ θα σταθεί συνεπές στην πολιτική που διεκήρυσσε για δεκαετίες, στην πολιτική της δημιουργίας του κατάλληλου κλίματος, για να μπορέσουμε επιτέλους να συνεννοηθούμε με τους Τουρκοκύπριους. Και από τη στιγμή που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, σε αγαστή συνεργασία με την κυβέρνηση

Σημίτη, εφαρμόζει αυτή την πολιτική που το ΑΚΕΛ για δεκαετίες διεκήρυττε, αναμένω ότι δε θα τορπιλίζεται αυτή η πολιτική από το ΑΚΕΛ χάριν οποιωνδήποτε πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δηλαδή ο κ. Κληρίδης θα ακολουθεί τώρα την πολιτική του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Ματσάκη!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακολουθεί μία πολιτική στο Κυπριακό, κύριε Ματσάκη, που δε μας ενοχλεί εμάς, από τη στιγμή που είναι ορθή η πολιτική, να τη χαρακτηρίζουν κάποιοι πολιτική του ΑΚΕΛ. Δε μας ενοχλεί ποσώς. Εκείνο που ξέρουμε, ανεξάρτητα από τους ποιους χαρακτηρισμούς της προσδίδουν κάποιοι, είναι ότι ακολουθούμε μία πολιτική σωτήρια για τον τόπο, γιατί αν ακολουθήσουμε την πολιτική της εξαλλοσύνης, το μόνο που θα συμβεί σε αυτό τον τόπο με μαθηματική ακρίβεια είναι η διχοτόμηση.

Το δεύτερο θέμα στο οποίο θέλω να σταθώ είναι αυτό της αξιοκρατίας και της χρηστής διοίκησης. Ακούστηκαν πολλές κατηγορίες από πολλές πλευρές ενάντια στην κυβέρνηση για την αναξιοκρατία και την έλλειψη χρηστής διοίκησης. Ομολογουμένως δεν μπορεί ένας να είναι ειλικρινής και να πει ότι εμείς είμεθα άνθρωποι που έχουμε εφαρμόσει επί διακυβερνήσεως Κληρίδη την αξιοκρατία, όπως την αντιλαμβάνεται ο μέσος πολίτης. Σίγουρα υπάρχουν απεριόριστα περιθώρια βελτίωσης, έτσι που να παύσει ο πολίτης να νοιώθει την ανάγκη να καταφεύγει στον κάθε πολιτικό και να του ζητά τη βοήθειά του, για να εξασφαλίσει, πολλές φορές μάλιστα, πράγματα που τα δικαιούται χωρίς την παρέμβαση κανενός, είναι μέσα στα δικαιώματά του και θα τα έπαιρνε ούτως η άλλως. Όμως αυτή η κατάσταση δεν αντιμετωπίζεται, κύριοι συνάδελφοι -που είναι μια απαράδεκτη κατάσταση- με το να κατηγορεί η εκάστοτε

αντιπολίτευση την εκάστοτε κυβέρνηση και vice versa. Αυτή η κατάσταση αντιμετωπίζεται μόνο εάν όλοι συνεργαστούμε. Και προς τούτο, από το βήμα αυτό, απευθύνω πρόσκληση προς όλες τις πλευρές της Βουλής· και σύντομα, ως Συναγερμός, θα έχουμε συναντήσεις με όλες τις πλευρές, με όλα τα κόμματα και ένα από τα βασικά θέματα που θα συζητήσουμε και θα βάλουμε στο τραπέζι είναι να συνεργαστούμε, για να βρούμε τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για την εφαρμογή των αρχών της αξιοκρατίας και της χρηστής διοίκησης, που θέλω να πιστεύω είναι στόχος όλων μας. Δεν είναι μόνο ο δημόσιος τομέας, που ελέγχεται από την κυβέρνηση, που κάμνει προσλήψεις και προαγωγές. Και αυτό το λέω, όχι για να κατηγορήσω το ΑΚΕΛ, αλλά για να τονίσω την αναγκαιότητα στενής συνεργασίας, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αυτό το φαινόμενο. Και για να πω παράλληλα ότι είναι άδικο το ΑΚΕΛ να κατηγορά την πλευρά μας ότι εφαρμόζουμε αναξιοκρατία. Ερωτώ: Στους δήμους που ελέγχονται από το ΑΚΕΛ και γίνονται προσλήψεις, γίνονται με κριτήρια αξιοκρατικά; Και είναι πολύ περισσότεροι οι αριθμοί των εργατών -εργατών επαναλαμβάνω- διότι αν θα κατηγορηθεί η κυβέρνηση και η πλευρά μας για αναξιοκρατικές προσλήψεις είναι στον τομέα των εργατών. Στον τομέα των δημόσιων υπαλλήλων όλοι ξέρετε ότι εφαρμόζονται οι διαδικασίες νομοθεσίας που ψήφισε η Βουλή μέσω της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) που εκεί κανένας δεν μπορεί να κάνει καμιά παρέμβαση.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ε όι, κύριε Πουργουρίδη. Είναι επανειλημμένες οι καταγγελίες ενάντια σε διεργασίες που γίνονται για να προετοιμάσουν και προαγωγές και προσλήψεις και είναι επανειλημμένες οι φορές που εκφράστηκε και διαπιστώθηκε τέτοια παρέμβαση.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μα οι αξιολογήσεις είναι σε βάρος των δικών μας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Αριστοφάνη...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Και θέματα διαρρέουν προς υποψήφιους.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε διέρρευσε κανένα θέμα δημόσιων εξετάσεων.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Οι ειδικοί αστυνομικοί σε ποια κατηγορία ανήκουν, κύριε Πουργουρίδη;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Ματσάκη, εν ελληνικά που μιλώ. Αν θέλετε μεταφραστή, να προσλάβετε, για να σας εξηγήει τα ελληνικά μου. Μιλώ για τη δημόσια υπηρεσία. Δέχομαι ότι στην αστυνομία μπορεί να υπήρξαν κάποιες κατάπτυστες και καταδικαστέες πράξεις διαρροής θεμάτων. Δεν είστε εσείς ολιγότερο ευαίσθητοι από εμάς διά τα θέματα αυτά. Κι ούτε δεχόμεθα μαθήματα για θέματα αξιοκρατίας και χρηστής διοίκησης από οποιαδήποτε πλευρά. Γι' αυτό και λέμε είμεθα έτοιμοι για συνεργασία με όλους, για να βρούμε τους τρόπους εκείνους με τους οποίους θα αντιμετωπιστεί αυτό το καρκίνωμα που τρώει τις σάρκες της κυπριακής κοινωνίας. Και είμεθα έτοιμοι, πανέτοιμοι. Να παύσουμε όμως να λέμε ότι προσλαμβάνουν εργάτες στο νοσοκομείο, κάθε λίγο λέει η ΠΕΟ, και είναι οι πλείστοι της ΣΕΚ. Ερωτώ ξανά: Στα συνεργατικά ιδρύματα που ελέγχονται από το ΑΚΕΛ, στις συνεργατικές πιστωτικές εταιρίες της Λεμεσού, της Μέσα Γειτονιάς, του Αγίου Αθανάση, των Πολεμιδιών, πόσοι προσλαμβάνονται που ανήκουν εις άλλους πολιτικούς χώρους; Είναι γι' αυτό που λέω, ο αναμάρτητος πρώτος το λίθο βαλέτω. Και επειδή δεν υπάρχει αναμάρτητος, σας καλούμε όλους με ειλικρίνεια και πρέπει να δεχθείτε την ειλικρίνειά μας, διότι πάσχουμε από αυτή την κατάσταση, υποφέρουμε από αυτή τη κατάσταση. Είναι έγκλημα να έρχεται ένας νέος άνθρωπος

δύο μέτρα και να απαιτεί βοήθεια, για να πάρει μια θέση που τη δικαιούται. Μόνο αν συνεργαστούμε όλοι όμως, θα αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα. Και είμεθα έτοιμοι γι' αυτή τη συνεργασία, με κάθε ειλικρίνεια.

Έρχομαι στο τρίτο θέμα, κύριε Πρόεδρε, και ελπίζω να παραμείνει φωνή, για να το τελειώσω. Είναι αυτό της χρηστής διοίκησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιες νερό, κύριε Πουργουρίδη, για να αντέξεις.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η χρηστή διοίκηση, ασφαλώς και αυτή έχει δυνατότητες βελτίωσης. Όμως θα πρέπει να ομολογήσω ότι ασφαλώς με την πολύ σημαντική συμβολή της Βουλής -δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ο ρόλος του νομοθετικού σώματος- το καθεστώς που διέπει τις προσφορές, που ήταν ένα πελώριο θέμα, έχει βελτιωθεί σημαντικά.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και πρέπει να βελτιωθεί και να αυστηρευτεί και άλλο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και επεξεργαζόμεθα στην επιτροπή Ελέγχου διαδικασίες όλες οι πλευρές· και ήταν στην επιτροπή Ελέγχου, για να γίνει αυτή η δουλειά, σημαντικότερος ο ρόλος και των βουλευτών του ΑΚΕΛ και των βουλευτών του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ. Έχει επίσης, με συνεχείς ενοχλήσεις της Βουλής και πιέσεις προς την εκτελεστική εξουσία -και πάλι σημαντικός ο ρόλος της Βουλής- βελτιωθεί σημαντικά ο εσωτερικός έλεγχος σε πλείστα κυβερνητικά τμήματα με αποτέλεσμα σήμερα να υπάρχουν κυβερνητικά τμήματα στα οποία ο εσωτερικός έλεγχος να κρίνεται ικανοποιητικός. Έχουν γίνει επομένως βήματα προόδου προς την κατεύθυνση του να βελτιωθούν τα πράγματα καθόσον αφορά τον πελώριο αυτό τομέα. Και είναι έτοιμη η κυβέρνηση και η δική μας πλευρά αυτή τη στενή συνεργασία με όλα τα κόμματα στη Βουλή να τη συνεχίσει, για να βελτιωθούν τα θέματα

στα οποία αναφέρομαι, γιατί -όπως πολύ σωστά παρατήρησε ο κ. Συλλούρης- υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης, για να γίνουν τα πράγματα ακόμα πολύ πιο σημαντικά. Δεν έχει υπουργείο στο οποίο να μην έχουν ληφθεί μέτρα, έτσι που να περιοριστούν οι σπατάλες, έτσι που να περιοριστούν οι πράξεις εκείνες που οδηγούν σε κατασπατάληση του δημόσιου χρήματος. Να μου πείτε: «Έφθασαν τα πράγματα σε ικανοποιητικό βαθμό»; Ασφαλώς όχι. Αλλά για να φθάσουν σε ικανοποιητικό βαθμό είναι και αναγκαία η κριτική, νοουμένου ότι γίνεται μέσα στα μέτρα. Όχι κριτική του βαθμού εκείνου που θα θέλαμε, επαναλαμβάνω, τον προϋπολογισμό των Ηνωμένων Πολιτειών, για να καλύψουμε τις ανάγκες που τίθενται στο τραπέζι. Αλλά παράλληλα δεν είναι σωστό να κατηγορείται η κυβέρνηση ότι έκλεισε τα αυτιά της και ότι ετσιθελικά θέλει να εφαρμόζει διαδικασίες αναξιοκρατίας, διαδικασίες που παραβιάζουν τη χρηστή διοίκηση και ένα σωρό άλλα πράγματα.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με το να πω το εξής: Η πρόοδος προς τη σωστή κατεύθυνση μπορεί να γίνει ακόμα ουσιαστικότερη, αν πάντα τις οποιεσδήποτε επικρίσεις μας τις ταυτίζουμε και με κάποιες συγκεκριμένες εισηγήσεις. Διότι είναι εύκολο να ασκείται κριτική ότι το τάδε δε γίνεται καλά ή το τάδε δε γίνεται καλά, αλλά σπάνια ακούονται και συγκεκριμένες εισηγήσεις, για να μπορέσει και η κυβέρνηση να υιοθετήσει κάποιες εισηγήσεις. Και δε νομίζω να υπάρχει υπουργός που άμα υπάρξει οποιαδήποτε λογική εισήγηση, πάντα μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων... Εκείνο που λησμονούμε, ελησμονούσαμε εμείς όταν ήμασταν στην αντιπολίτευση, λησμονεί σήμερα η αντιπολίτευση -και αυτό είναι λάθος- είναι ότι δεν είναι απεριόριστοι οι πόροι ενός κράτους και η κριτική πρέπει να ασκείται μέσα στα πλαίσια των περιορισμένων πόρων που διαθέτει το κράτος. Αυτούς τους πόρους τους χειρίζεται σωστά ή τους χειρίζεται λανθασμένα; Και το άλλο ερώτημα: Μπορεί να πάρει μέτρα για να αυξήσει ουσιαστικά τους πόρους και δεν τα επήρε; Σ' αυτούς τους τομείς

έχω την εντύπωση ότι το έργο της κυβέρνησης δεν μπορεί παρά να κριθεί ικανοποιητικό. Χρησιμοποιώ τη φράση ικανοποιητικό, διότι μπορούσε να εν καλύτερο. Αλλά από τη στιγμή που είναι ικανοποιητικό το έργο δε χρειάζονται όλες αυτές οι υπερβολές και η μηδενιστική προσέγγιση ότι δήθεν αυτή η κυβέρνηση περίπου δεν κάμνει τίποτε το σωστό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πουργουρίδη. Θέλω να μάθω· ποίος είναι ο πρεσβύτερος βουλευτής από εμένα, για να με αντικαταστήσει, για να μιλήσω κι εγώ για ολίγο;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος εβιάστηκε να δείξει άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν ο κ. Χατζηδημητρίου δεν είναι ο μεγαλύτερος, χρειάζεται απόφαση της Βουλής, για να προεδρεύσει.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι ο κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτείνεται ο κ. Χατζηδημητρίου. Έχει κανένας ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον κ. Χατζηδημητρίου.

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων κ. Γιαννάκης Αγαπίου αντικαθίσταται από τον κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.)

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού αναφερθώ στο θέμα μου, δύο μικρά σχόλια για συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Πρώτο για τον κ. Συλλούρη ο οποίος μας παρέθεσε σαν παράδειγμα τον κ. Παπαδόπουλο που ασχολήθηκε μόνο με τους προϋπολογισμούς και τίποτε άλλο. Να πω καταρχάς ότι ο κ. Παπαδόπουλος δεν είπε ότι δεν πρέπει να ασχολούμαστε με οτιδήποτε άλλο, απλώς ασχολήθηκε με τους προϋπολογισμούς. Άλλωστε από την κοινοβουλευτική του ομάδα ασχολήθηκαν άλλοι με ευρύτερα θέματα, όπως το πολιτικό, το εθνικό και τα κοινωνικά προβλήματα. Το ίδιο και οι βουλευτές του Συναγερμού, όλοι, μηδενός εξαιρουμένου, ασχολήθηκαν με τα πολιτικά θέματα, με το εθνικό θέμα και με τα κοινωνικά προβλήματα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Και με τον έπαινο της κυβέρνησης.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Και είναι φυσικό στη συζήτηση του προϋπολογισμού, που είναι η μόνη ίσως συζήτηση στην οποία παίρνουν μέρος όλοι οι βουλευτές, ο καθένας να ασχοληθεί με όλα τα θέματα που αφορούν το τόπο μας και τα οποία χωρίς καμιά αμφιβολία είναι συνδεδεμένα και με το οικονομικό πρόβλημα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μία παρέμβαση.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μη μου διακόψετε τον ειρμό των σκέψεών μου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς, για να το ολοκληρώσω τούτο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Εντάξει.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι γεγονός ότι η παράδοση που επικράτησε είναι αυτή που εφαρμόζουμε. Αλλά από την άλλη δε στερείται επιχειρημάτων η άποψη όταν συζητούμε για τους προϋπολογισμούς, να μιλούμε για οικονομικά και άλλα θέματα και αν θέλουμε να συζητήσουμε το εθνικό θέμα, να το εγγράψουμε μίαν ημέρα στην ημερήσια διάταξη, για να το συζητήσουμε. Αυτό είναι το σκεπτικό του κ. Συλλούρη το οποίο, επαναλαμβάνω, δε στερείται καθόλου επιχειρημάτων και βάρους.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, δεν το υποστήριξε ουδείς άλλος. Τουναντίον, όλοι οι ομιλητές του Δημοκρατικού Συναγερμού -και καλά έκαναν- ασχολήθηκαν με τα ευρύτερα θέματα τα οποία απασχολούν το τόπο. Άλλωστε εμείς οι Κύπριοι όπου και αν βρισκόμαστε, είτε σε κοινωνικές εκδηλώσεις είτε σε πολιτικές, ασχολούμαστε και με το χρηματιστήριο, ασχολούμαστε και με το εθνικό θέμα, ασχολούμαστε και με τα προβλήματα τα διεθνή και ούτω καθεξής.

Η δεύτερη παρατήρηση την οποία ήθελα να κάμω είναι στο συνάδελφο Πουργουρίδη και γενικά στο Δημοκρατικό Συναγερμό, ο οποίος όταν ακούει κριτική την ακούει μόνο από το ΑΚΕΛ. Μάλλον ακούει την κριτική που γίνεται από το ΑΚΕΛ. Εδώ στους προϋπολογισμούς τα υπόλοιπα κόμματα, συμπεριλαμβανομένων και βουλευτών του ίδιου του Δημοκρατικού Κόμματος, κάμνουν κριτική της κυβέρνησης για την οικονομική της πολιτική, για την πολιτική της στο εθνικό θέμα και στα άλλα θέματα τα οποία αντιμετωπίζει η Κύπρος.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δε μας λαμβάνουν υπόψη.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Δε σας λαμβάνουν υπόψη, έτσι είναι ίσως. Αλλά το θέμα είναι ότι όταν η αντιπολίτευση κάνει κριτική, είναι πάντοτε κακόπιστη ή κακόβουλη κατά το Δημοκρατικό Συναγερμό. Και απλώς θα αναφέρω τι γίνεται στη γειτονική μας χώρα, όπως την ονόμασε χθες ένας βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού, εννοώντας την Ελλάδα, όταν γίνεται συζήτηση των προϋπολογισμών και συζήτηση επί σοβαρών θεμάτων. Εμείς -για να χρησιμοποιήσω τις λέξεις του Δημήτρη Χριστόφια- «σιαμαλίζουμε» την κυβέρνηση, δεν την κριτικάρουμε. Και διερωτώμαι. Αν είσαστε στην αντιπολίτευση εσείς συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε τέτοια κατάσταση που βρισκόμαστε σήμερα, νομίζω θα βγαίνατε πάνω στα έδρανα να χορεύετε και να φωνάζετε για την κακοδιαχείριση, για την κακή διακυβέρνηση που υπάρχει σήμερα στον τόπο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέπεται το απανωτό χειροκρότημα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Παρακαλώ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Όχι, δε σας επιτρέπω, κύριε.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη. Παρακαλώ συνεχίστε, κύριε συνάδελφε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ασχοληθώ περισσότερο με θέματα εναρμόνισης με τα οποία δεν ασχολήθηκε κανένας. Μια λέξη που μπήκε για καλά στη ζωή μας εδώ και τρία χρόνια, από τη μέρα που η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) πήρε την απόφαση για ενταξιακές

διαπραγματεύσεις με την Κύπρο. Έτσι τρέχουμε να προλάβουμε -μήπως και χάσουμε το τραίνο- να εναρμονιστούμε με την Ευρώπη ακόμα και σ' εκείνα τα ζητήματα που τα ίδια τα κράτη-μέλη δεν έχουν ακόμη εναρμονιστεί.

Παρακολουθώντας από κοντά τις προσπάθειες της κυβέρνησης διαπιστώνουμε ότι τα περισσότερα ζητήματα που προβάλλονται για εναρμόνιση έχουν άμεση αρνητική επίδραση στους εργαζόμενους, ενώ εκείνα που θα έχουν θετικά οφέλη τ' αφήνουμε στο απώτερο μέλλον, είτε γιατί έχουν κάποιο κόστος είτε γιατί επεμβαίνουν οι εργοδοτικές οργανώσεις, προφασιζόμενες δυσκολίες στην εφαρμογή τους.

Απαριθμώντας τα αρνητικά αναφέρουμε:

1. Την προσήλωση της κυβέρνησης στους περιβόητους δείκτες του Μάαστριχτ. Ιδιαίτερα η προσήλωση στον δείκτη του δημοσιονομικού ελλείμματος (να μην υπερβαίνει το 3%) φρέναρε την ανάπτυξη με αποτέλεσμα το 1996 - '97 να παρουσιαστούν ρυθμοί της τάξης του 2% - οι χαμηλότεροι της τελευταίας εικοσαετίας (αν εξαιρέσουμε τη χρονιά του πολέμου στον Κόλπο).
2. Η απελευθέρωση των επιτοκίων είναι ένα άλλο ζήτημα που η σπουδή που επιδεικνύεται για άμεση προώθηση του θα επηρεάσει αρνητικά χιλιάδες εργαζόμενους. Χωρίς ασφαλιστικές δικλείδες, χωρίς μέτρα για ενίσχυση του ανταγωνιστικού κλίματος στον τραπεζικό τομέα, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις τα επιτόκια θα αυξηθούν, με σοβαρές επιπτώσεις τόσο στους εργαζόμενους που έχουν συνάψει δάνεια για ανέγερση κατοικίας ή για καταναλωτικούς σκοπούς όσο και στους μικρομεσαίους που προσπαθούν να βελτιώσουν τις επιχειρήσεις τους.
3. Η προσπάθεια της κυβέρνησης (με κατάθεση νομοσχεδίου) για αύξηση των συντελεστών του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) από 8% σε 10% θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στους εργαζόμενους. Όπως αναφέρει το σχετικό έγγραφο που κατατέθηκε στη Βουλή η αύξηση αυτή (των συντελεστών του Φ.Π.Α.) στοχεύει

στη σταδιακή εναρμόνιση με τον ελάχιστο συντελεστή που έχει καθορίσει η Ε.Ε., το 15%.

Από τα στοιχεία που διαθέτουμε, πολύ λίγες χώρες της Ε.Ε. έχουν εναρμονιστεί με αυτό τον συντελεστή. Οι περισσότερες χώρες έχουν τρεις και τέσσερις συντελεστές, ενώ τέσσερις χώρες διατηρούν τον μηδενικό συντελεστή. Εκπληττόμαστε λοιπόν από τη βιασύνη της κυβέρνησης να εναρμονιστεί με τον Φ.Π.Α. που έχει καθορίσει η Ε.Ε., όταν τα ίδια τα μέλη ακόμα δεν έχουν εναρμονιστεί.

4. Η φιλελευθεροποίηση είναι ένα άλλο μέτρο εναρμόνισης που προωθείται από την κυβέρνηση. Όλες όμως οι ενέργειες και οι πράξεις της οδηγούν στο συμπέρασμα πως η φιλελευθεροποίηση χρησιμοποιείται ως κάλυμμα των ιδιωτικοποιήσεων, αφού η κυβέρνηση τονίζει καθαρά πως στόχος της είναι η όσο το δυνατό λιγότερη επέμβαση του κράτους στην οικονομία.

Όσον αφορά τα θετικά, σημειώνουμε ότι υπάρχουν σωρεία νόμων, οδηγιών, διαταγμάτων, που αναφέρονται σε θέματα κοινωνικής πολιτικής και κοινωνικής προστασίας των εργαζομένων που πρέπει να εναρμονιστούμε. Δυστυχώς πολύ λίγοι ξέρουν γι' αυτά τα θέματα, αφού η κυβέρνηση ούτε τα προβάλλει ούτε τα προωθεί προς το παρόν.

Είναι το Γενικό Σχέδιο Υγείας, για παράδειγμα, το οποίο εκκρεμεί εδώ και χρόνια, όχι εξ υπαιτιότητας του συνδικαλιστικού κινήματος, που από την πρώτη στιγμή το υποστήριξε και τάχθηκε υπέρ της ταχείας εφαρμογής του.

Είναι οι νομοθεσίες που παρέχουν προστασία στους εργαζόμενους:

- σε περίπτωση ομαδικών απολύσεων,
- σε περίπτωση αλλαγής εργοδότη,
- σε περίπτωση πτώχευσης του εργοδότη.

Είναι οι οδηγίες για το ωράριο απασχόλησης, για τη μερική απασχόληση, για τη συμμετοχή των εργαζομένων στα συμβούλια των επιχειρήσεων, είναι η υιοθέτηση του κοινωνικού χάρτη των εργαζομένων, είναι οι νομοθεσίες που κατοχυρώνουν την ισότητα ευκαιριών στην πρόσληψη, προαγωγή, επαγγελματική κατάρτιση και την παροχή διευκολύνσεων στους εργαζόμενους γονείς και άλλες δεκάδες οδηγίες που αφορούν την ασφάλεια και υγεία στους τόπους δουλειάς και την προστασία των καταναλωτών.

Ας εξετάσουμε τώρα πιο επισταμένα ένα από τα θέματα που βρίσκονται διαρκώς στην επικαιρότητα, εκείνο των φιλελευθεροποιήσεων και ιδιωτικοποιήσεων.

Το κράτος στην κυπριακή οικονομία, πέραν των ρυθμίσεων, νόμων, κανονισμών, διαταγμάτων κ.λπ., ελέγχει τους οργανισμούς κοινής ωφελείας (Α.Η.Κ., Α.ΤΗ.Κ., Αρχή Λιμένων, κ.λπ.) οι οποίοι δεν είναι κερδοσκοπικοί οργανισμοί, αλλά προσφέρουν υπηρεσίες στο κοινό, τα δε πλεονάσματά τους χρησιμοποιούνται για την αυτοχρηματοδότησή τους, για επενδυτικούς σκοπούς και αναπτυξιακά προγράμματα.

Αυτοί οι οργανισμοί έχουν μπει στο στόχαστρο των εργοδοτών και της κυβέρνησης. Οι προσπάθειες για ιδιωτικοποίηση δεν είναι νέες, όμως έχουν εντατικοποιηθεί την τελευταία εξαετία.

Η κυβέρνηση, υιοθετώντας την πολιτική για ιδιωτικοποίηση, ανέθεσε στην Τράπεζα Αναπτύξεως και άλλους οίκους τη διεξαγωγή μελετών για την αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ημικρατικών οργανισμών και κυβερνητικών υπηρεσιών. Αυτές αφορούν την Α.ΤΗ.Κ., την Αρχή Λιμένων Κύπρου, τα αεροδρόμια. Στην προσπάθεια για υλοποίηση των πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 27 Ιανουαρίου 1999 τη μετοχοποίηση της Α.ΤΗ.Κ. και έχει ετοιμάσει και σχετικό νομοσχέδιο που προωθεί στη Βουλή για έγκριση.

Εμείς τασσόμαστε ενάντια στις σκέψεις για ιδιωτικοποιήσεις, ιδιαίτερα των οργανισμών κοινής ωφελείας. Η ιδιωτικοποίηση σ' αυτούς τους τομείς θα σημαίνει ότι

το κίνητρο του κέρδους θα είναι το βασικό κριτήριο στη λειτουργία τους. Κατ' επέκταση, σε κάποιο στάδιο μπορεί να έχουμε απολύσεις προσωπικού, αύξηση των τιμών, επιδείνωση των όρων εργασίας των εργοδοτούμενων και πολύ πιθανόν πτώση του επιπέδου εξυπηρέτησης του κοινού. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι εθνική περιουσία και δεν πρέπει να εκχωρηθούν στους ιδιώτες. Ένα πιθανό πέρασμά τους στον ιδιωτικό τομέα, θα είναι ένα βήμα για τον πλήρη έλεγχο της οικονομικής και κοινωνικής ζωής από το ιδιωτικό κεφάλαιο.

Η κυβέρνηση, σε μια προσπάθεια καθυσυχασμού των κομμάτων και οργανώσεων που αντιτίθενται στην ιδιωτικοποίηση, προωθεί την ιδέα της μετοχοποίησης, που σημαίνει ότι οι οργανισμοί δε θα λειτουργούν πλέον με τους κανόνες δημόσιου δικαίου και τις υπάρχουσες διαδικασίες, αλλά με καθεστώς εταιρείας ιδιωτικού δικαίου, που για την κυβέρνηση σημαίνει ευελιξία στη λήψη των αποφάσεων.

Η κοινοβουλευτική μας ομάδα τάσσεται ενάντια στις μετοχοποιήσεις, όπως τις προωθεί η κυβέρνηση, γιατί τις θεωρεί ως το πρώτο βήμα για την ιδιωτικοποίηση.

Ένα από τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούνται για την προώθηση των ιδιωτικοποιήσεων είναι η εναρμόνιση με την Ε.Ε. Μήπως στη συνθήκη ή στις οδηγίες της Ε.Ε. υπάρχουν τέτοιες αναφορές; Όποιος μελετήσει προσεκτικά έγγραφα και ντοκουμέντα της Ε.Ε. θα δει ότι τέτοιες αναφορές για ιδιωτικοποιήσεις δεν υπάρχουν. Τουναντίον, υπάρχουν άρθρα...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Αγαπίου, μία λέξη, αν μου επιτρέπετε. Όπως ξέρετε ήταν ο κ. Μάουρερ με επιτελείο από έντεκα άλλους ειδικευμένους συνεργάτες κατά τομέα. Ερώτηση σαφής και κατηγορηματική από εμένα και από άλλους: Εάν το ευρωπαϊκό κεκτημένο προνοεί για ιδιωτικοποιήσεις.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Και είπε όχι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και είπε κατηγορηματικά όχι, με κανένα τρόπο δεν αποτελεί μέρος του ευρωπαϊκού κεκτημένου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Τουναντίον, υπάρχουν άρθρα που κατοχυρώνουν το αντίθετο.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εκτός από την ελευθεροποίηση που ήταν τούτο το πράμα.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μάλιστα. Το άρθρο 222 αναφέρει: “Αυτή η Συνθήκη (της Ρώμης) δεν πρέπει με κανένα τρόπο να προκαταλαμβάνει (να αμφισβητεί) στα κράτη-μέλη το υπάρχον καθεστώς ιδιοκτησίας”. Ενώ στην ευρωπαϊκή νομοθεσία αναφέρεται ότι: “Δεν απαγορεύεται από τους ευρωπαϊκούς νόμους η διατήρηση οργανισμών ή κρατικών επιχειρήσεων”.

Έχουν λοιπόν το δικαίωμα οι κυβερνήσεις να διατηρούν κρατικές επιχειρήσεις και οργανισμούς. Εκείνο που υπάρχει στην Ε.Ε. είναι το άρθρο 130 της Ε.Ε. που απαιτεί από τα κράτη-μέλη να δημιουργήσουν τις αναγκαίες συνθήκες για ανταγωνισμό ανάμεσα στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Αυτό το άρθρο προτρέπει τις κυβερνήσεις να υιοθετήσουν την πολιτική των φιλελευθεροποιήσεων -και όχι των ιδιωτικοποιήσεων- για να υπάρξει ανταγωνισμός. Δηλαδή παράλληλα με την ύπαρξη των κρατικών επιχειρήσεων και οργανισμών μπορούν να δημιουργηθούν και ιδιωτικές που να ανταγωνίζονται το κράτος.

Αν θέλει λοιπόν η κυπριακή κυβέρνηση να εναρμονιστεί με τα δεδομένα της Ε.Ε., ας εφαρμόσει την πολιτική της φιλελευθεροποίησης, ενισχύοντας και βοηθώντας όμως τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των οργανισμών κοινής ωφελείας, ώστε να

γίνουν ανταγωνιστικοί στο διεθνές περιβάλλον, αλλά και στο εσωτερικό, αν επιχειρηθεί η δημιουργία τέτοιων οργανισμών ή υπηρεσιών από ιδιώτες στην Κύπρο.

Με αυτή την πολιτική κανένας δε διαφωνεί, αρκεί να σταματήσει η υπόσκαψη και η υπονόμηση των ημικρατικών οργανισμών εκ των έσω.

Πέραν τούτου θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι παρά την έξαρση των ιδιωτικοποιήσεων στη Δυτική Ευρώπη, από τα στοιχεία που κατέχουμε και που πηγή τους είναι το περιοδικό "Economist" φαίνεται πως οι επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας ανήκουν κατά κανόνα στο κράτος.

Σε ό,τι αφορά τα ταχυδρομεία, στη Βρετανία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ισπανία, τη Σουηδία, η κυβερνητική ιδιοκτησία υπερβαίνει το 75%. Στους σιδηροδρόμους τα στοιχεία δείχνουν ότι οι πλείστες χώρες της Ευρώπης διατηρούν την κρατική δομή.

Στην υδατοπρομήθεια, μόνη περίπτωση, με τραγικά αποτελέσματα αποκρατικοποίησης, είναι η Βρετανία. Στις πλείστες χώρες ο κλάδος αυτός βρίσκεται υπό τον έλεγχο του κράτους.

Στον ηλεκτρισμό, ο κρατικός τομέας υπερισχύει στην Ιταλία, στη Γαλλία, στην Ελλάδα, στην Ολλανδία, στη Σουηδία. Εξαίρεση η Μεγάλη Βρετανία και η Γερμανία.

Σε ό,τι αφορά τις τηλεπικοινωνίες, στη συντριπτική τους πλειοψηφία οι κυβερνήσεις των χωρών της Ευρώπης ελέγχουν πέραν του 75% της οικονομικής δραστηριότητάς τους. Εξαίρεση αποτελούν η Μεγάλη Βρετανία και η Ισπανία με ποσοστό 25%.

Θα αναφερθώ σε μέτρα που προτείνουμε αναφερόμενος παραστατικά στην Α.Τ.Η.Κ., σ' ένα από τους βασικούς οργανισμούς που πιστεύουμε πως με αυτά μπορεί να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό, διαψεύδοντας έτσι τις διαπιστώσεις του συνάδελφου Πουργουρίδη ότι εμείς δεν προτείνουμε μέτρα.

- Ο εκσυγχρονισμός, η ανάπτυξη και η λειτουργία της Α.ΤΗ.Κ. μπορεί να συνεχισθεί μέσα στο καθεστώς της εταιρείας δημόσιου δικαίου.
- Υπάρχει ανάγκη για αλλαγές και τροποποιήσεις του υφιστάμενου θεσμικού και νομικού πλαισίου, οι οποίες να εκσυγχρονίζουν την εταιρεία και να την καθιστούν πιο ευέλικτη και αποδοτική.
- Η Α.ΤΗ.Κ. πρέπει να απαιτήσει περισσότερη αυτονομία και ευελιξία, γι' αυτό χρειάζονται τροποποιήσεις στις διαδικασίες έγκρισης των προϋπολογισμών, τιμολόγησης και προσφορών, όπως και επανεξέταση των αρμοδιοτήτων και της σύνθεσης του διοικητικού συμβουλίου.
- Η ελευθεροποίηση να γίνει μετά από συμφωνημένο χρονοδιάγραμμα, κατά τη διάρκεια του οποίου θα εφαρμοσθεί πρόγραμμα εκσυγχρονισμού σε θέματα δομής, οργάνωσης και επιχειρησιακής δραστηριότητας.
- Να αξιοποιηθεί η γεωγραφική θέση, η τεχνογνωσία, το κύρος και το διεθνές δίκτυο της Α.ΤΗ.Κ. για τη σύναψη στρατηγικών συμμαχιών.
- Να συμφωνηθούν ο ρόλος, οι αρμοδιότητες, ο τρόπος ελέγχου και η αποστολή του ρυθμιστικού οργάνου που πρέπει να θεσμοθετηθεί πριν από την ελευθεροποίηση της αγοράς.

Για να μη σας κουράσω περισσότερο, θα αναφέρω πως παρόμοια προσέγγιση θα μπορούσε να γίνει στα θέματα της Αρχής Λιμένων, για αναβάθμιση του ρόλου και των δραστηριοτήτων της, στα κατασκευαστικά κρατικά τμήματα, για την απόκτηση δυναμισμού που πρέπει να έχει το Τμήμα Δημοσίων Έργων, στα αεροδρόμια κ.λπ., που θα συμβάλουν αναπόφευκτα στην αύξηση της παραγωγικότητας σε τέτοιο βαθμό που θα δώσει στο κράτος την οικονομική δυνατότητα για περισσότερη κοινωνική προσφορά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος του καταλόγου των πρωινών ομιλητών. Στο σημείο αυτό θα διακόψουμε τις εργασίες της Βουλής. Θα επαναληφθεί στις 3.00 το απόγευμα. Έτσι κηρύσσω τη λήξη.

(Ωρα διακοπής: 12.55 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.19 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Αγαπητοί συνάδελφοι, συνεχίζουμε τη συνεδρία μας.

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, ο οποίος και καλείται στο βήμα.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Προτού μπω στο θέμα μου, θα ήθελα να ασχοληθώ με κάποια θέματα τα οποία είχαν εγερθεί κατά την πρωινή συνεδρία, ιδιαίτερα από τον κ. Πουργουρίδη. Είχε αναφερθεί στο ότι εν ολίγοις το ΑΚΕΛ, στις τελευταίες του δηλώσεις και ιδιαίτερα στην ομιλία του γενικού γραμματέα του κόμματός μας εδώ στην ολομέλεια της Βουλής για τον Προϋπολογισμό, το λιγότερο συμπεριφέρθηκε όχι σωστά έναντι του Προέδρου και των συνομιλιών που διεξάγει σήμερα. Εκείνο που είναι σαφές και γνωστό σε όλους είναι ότι το ΑΚΕΛ πάντοτε υπήρξε σταθερό στις θέσεις του γύρω από το Κυπριακό. Πάντοτε είχε την τόλμη να θέτει τις απόψεις του γραπτός, και προς το λαό αλλά και προς το Εθνικό Συμβούλιο, και πάντοτε η σταθερή θέση δεν έδινε σε κανένα το δικαίωμα να μη θεωρεί τις απόψεις και τις θέσεις του ΑΚΕΛ ως σοβαρές. Οπότε και σε αυτή την περίπτωση το ΑΚΕΛ μετέφερε στην ολομέλεια της Βουλής εκείνο το οποίο ένιωθε ο

κυπριακός λαός. Ότι ο Ντενκτάς ουσιαστικά αλώνιζε, δημιουργούσε θέματα στα οποία έχρηζε απαντήσεως και δεν υπήρχε απάντηση από τη δική μας πλευρά. Ναι, τι μπορείς να ονομάσεις ένα τέτοιο φαινόμενο; Το ονόμασε με το όνομά του ο κ. Χριστόφιας εδώ στη Βουλή, με τον τρόπο που το έχει ονομάσει. Ας μεριμνούσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να ενημερώσει τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου, ούτως ώστε, αν υπήρχαν λόγοι για τους οποίους δεν έπρεπε να απαντήσουμε, να τους γνώριζαν και να διαφωτίσουν, αφού βρίσκονται στην Κύπρο, τον κυπριακό λαό. Αλλά και πάλι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε αυτά τα θέματα συμπεριφέρθηκε όπως τον ονόμασε κάποτε ο κ. Πουργουρίδης, ως Ρωμαίος αυτοκράτορας.

Στα θέματα αξιοκρατίας και πάλι έχει κατακεραυνωθεί το ΑΚΕΛ ότι άδικα κατηγορεί την κυβέρνηση για φαινόμενα τα οποία παρουσιάζονται. Και είναι η θέση μας ότι το κυβερνών κόμμα άδικα κατηγορεί την αντιπολίτευση, η οποία εντοπίζει το ένα χιλιοστό από αυτά τα οποία γίνονται στο χώρο της δημόσιας διοίκησης και της διοίκησης των ημικρατικών οργανισμών. Και δεν είναι λίγα τα φαινόμενα αναξιοκρατίας και έλλειψης χρηστής διοίκησης τα οποία έχουν εμφανιστεί τόσο στο δημόσιο τομέα και στους ημικρατικούς οργανισμούς όσο και στην αστυνομία και πολλά παραδείγματα έχουν αναφερθεί προηγουμένως.

Κατηγορηθήκαμε ότι μεροληπτούμε εκεί όπου έχουμε πλειοψηφία, στα δημαρχεία. Η απάντηση είναι σαφέστατη και απλή: Οι αποφάσεις των δήμων υπόκεινται στον έλεγχο νομιμότητας του Ανωτάτου Δικαστηρίου και είμαστε βέβαιοι ότι τόσο ο κ. Πουργουρίδης όσο και άλλοι παρακολουθούν τις αποφάσεις της νομολογίας. Και το ποσοστό των αποφάσεων των δημαρχείων που ακυρώνονται είναι πολύ μικρότερο από αυτές της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ή της Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ή της αστυνομίας.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΚΕΛ:

Σε κανένα δήμο δεν έχουμε πλειοψηφία.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Σε κανένα δήμο δεν έχουμε πλειοψηφία, αλλά να φέρω ένα απλό παράδειγμα: Στο δήμο Λακατάμιας, επικεφαλής του τμήματος πληροφορικής, από τους δυο υποψήφιους που υπήρχαν, εκ των οποίων ο ένας ήταν της αριστεράς και πιο προσοντούχος από το δεύτερο που ήταν της δεξιάς, προσλήφθηκε εκείνος της δεξιάς, γιατί στο συμβούλιο έκανε καλύτερη εντύπωση. Και καλά έπραξαν, αφού τους έκαμε καλύτερη εντύπωση.

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Άρα, ποιο είναι το πρόβλημα;

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εμείς δεν έχουμε πρόβλημα. Πρόβλημα άλλοι έχουν, που είπαν ότι εμείς βλέπουμε διαφορετικά αυτά τα πράγματα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Παρακαλώ να αφεθώ να συνεχίσω την ομιλία μου.

Σε ό,τι αφορά τα θέματα συνεργασίας στα θέματα αξιοκρατίας και χρηστής διοίκησης, πάντοτε το χέρι του ΑΚΕΛ και της αντιπολίτευσης ήταν τεταμένο προς την πλευρά της κυβέρνησης και της συμπολίτευσης, για να αγγίξουν και να πάρουν αυτή τη βοήθεια και, αν οι ίδιοι δεν ένιωθαν δυνατοί να εφαρμόσουν την αξιοκρατία, να τους βοηθήσουμε να την εφαρμόσουν. Και αυτή τη στιγμή είναι ανοικτό και τεταμένο ακόμα το χέρι μας γι' αυτά τα πράγματα.

Σε ό,τι αφορά τα θέματα της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, τα θέματα της διασπάθισης δημόσιου χρήματος και της εκτέλεσης έργων, έχει πει ο κ. Πουργουρίδης

ότι κρίνει ικανοποιητική την απόδοση της κυβέρνησης και της διοίκησης. Δεν είμαι εγώ που φώναζα ότι, «θα βγω στα καμπαναριά». Είναι ο κ. Πουργουρίδης, στις διάφορες συνεντεύξεις, όταν έβλεπε τέτοια κακώς έχοντα στον κρατικό μηχανισμό και στην εκτέλεση δημόσιων έργων. Κι εγώ συμφωνούσα με τον κ. Πουργουρίδη, όταν έλεγε θα βγει στο καμπαναριό και αυτά τα κακώς έχοντα, ναι, πρέπει όλοι μαζί να τα θεραπεύσουμε.

Έρχομαι τώρα στην ομιλία μου.

Μπαίνουμε στη νέα χιλιετία που ελπίζουμε να είναι εποχή προόδου και εδραίωσης και διασφάλισης των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Έχοντας αυτές όμως τις θέσεις δεν μπορούμε να μην ασχοληθούμε με το δράμα του κυπριακού λαού και ιδιαίτερα την καταπάτηση των δικαιωμάτων των προσφύγων μας, τη μη διευκρίνιση της τύχης των αγνοουμένων, τη συρρίκνωση του αριθμού των εγκλωβισμένων και των προβλημάτων των παθόντων.

A. ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΟΙ - ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΟΙ

Επέλεξα να ξεκινήσω με αυτά τα δύο θέματα, ως τα κατεξοχήν θέματα παραβίασης ανθρώπινων δικαιωμάτων. Το θέμα των αγνοουμένων για χρόνια τώρα ευρίσκεται σε πλήρες τέλμα και η στασιμότητα δημιουργεί σοβαρότατα προβλήματα. Η Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων (Δ.Ε.Α.), ουσιαστικά μετά την αποχώρηση του τρίτου μέλους της, του κ. Βούρθ, δεν έχει λειτουργήσει. Ο διορισμός του κ. Ρίτερ δε βοήθησε τη διερεύνηση, αλλά αντίθετα, με τις θέσεις που υιοθέτησε, οδήγησε το θέμα πολύ πίσω και πλησίασε πολύ τις θέσεις Ντενκτάς και το θέμα του τεκμηρίου θανάτου αναγάγηκε σε πρώτο ζήτημα. Εμείς διαφωνήσαμε έντονα και καλέσαμε όλους σε εμμονή στη θέση για διακρίβωση της τύχης ενός εκάστου αγνοουμένου με πειστικά στοιχεία. Η συμφωνία του Ιουλίου του 1997 Κληρίδη - Ντενκτάς δεν εφαρμόστηκε, ο κ. Ρίτερ υιοθέτησε ακραίες αρνητικές θέσεις, η Δ.Ε.Α. δε λειτούργησε, η πολιτική της

κυβέρνησης, δυστυχώς, παρά τις προσπάθειες που έγιναν, δεν έπεισε, γι' αυτό χρειάζεται άμεσα να προχωρήσουμε στα πιο κάτω:

α) Να γίνει αμέσως διορισμός του τρίτου μέλους της Δ.Ε.Α. από το γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

β) Να λειτουργήσει η Δ.Ε.Α. με βάση τους όρους εντολής.

γ) Να αξιοποιηθούν οι διάφοροι περιφερειακοί και διεθνείς οργανισμοί και δικαστήρια.

δ) Να αναπτυχθεί επιθετική πολιτική διαφώτισης και ενεργοποίησης του διεθνούς παράγοντα.

ε) Να μελετηθούν εναλλακτικές πορείες για το θέμα.

στ) Να συμπληρωθεί η τράπεζα αίματος και στοιχείων D.N.A. για τους αγνοούμενους, ιδιαίτερα τώρα που γίνονται οι εκσκαφές και θα πρέπει να εντοπίσουν σε ποιους ανήκουν τα λείψανα.

Το θέμα των εγκλωβισμένων είναι χαρακτηριστικό για να εκφράσει, σαν καθρέφτης, την πολιτική του εθνικού ξεκαθαρίσματος, όπως αυτή εφαρμόζεται από τον Ντενκτάς και την Τουρκία στα κατεχόμενα εδάφη μας. Η πολιτική αυτή ανάγκασε τους εγκλωβισμένους να φεύγουν για τις ελεύθερες περιοχές, μη αντέχοντας άλλο την ύπαρξη δουλειάς στις αρχές του 21ου αιώνα. Οι λίγες εκατοντάδες εγκλωβισμένων που έμειναν υφίστανται καθημερινά παραβίαση των δικαιωμάτων τους στη ζωή, στην ασφάλεια, στην περιουσία, στην εκπαίδευση, στη θρησκεία, στην υγεία και άλλα. Δεν είναι όμως μόνο η πολιτική Ντενκτάς που μας βρίσκει κάθετα αντίθετους, είναι και η πολιτική της δικής μας κυβέρνησης η οποία είναι ανεπαρκής για στήριξη των εγκλωβισμένων. Ο Πρόεδρος έχει αθετήσει τις υποσχέσεις του προς τους εγκλωβισμένους που έδωσε τον Αύγουστο του 1998 για διόρθωση των σπιτιών τους. Σημειώνω ότι ούτε στον περσινό ούτε στο φετινό προϋπολογισμό υπάρχει έστω και ένα

σεντ. Επίσης δεν έχει σταλεί ο δάσκαλος Παπαζαχαρίου στην Καρπασία, όχι γιατί το εμπόδιζε ο Ντενκτάς, αλλά για άλλους λόγους. Προβλήματα παρατηρούνται στα επιδόματα των εγκλωβισμένων, στη διακίνηση και στην ίση και δίκαιη μεταφορά και πώληση των προϊόντων των εγκλωβισμένων. Για την πολιτική Ντενκτάς έναντι των εγκλωβισμένων θα πρέπει άμεσα να επιδιωχθεί συζήτηση στα διάφορα σώματα των Ηνωμένων Εθνών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να σταματήσει επιτέλους η παθητική πολιτική της κυβέρνησης.

Β. ΠΑΘΟΝΤΕΣ

Οι οικογένειες των πεσόντων, των αγνοουμένων, οι ανάπηροι και οι οικογένειές τους και οι εγκλωβισμένοι μας θα πρέπει μόνιμα και σε καθημερινή βάση να τυγχάνουν της προσοχής μας, για να στέλλουμε προς όλους το μήνυμα ότι η πατρίδα δεν ξεχνά αυτούς που στήριξαν την ελευθερία, τη δημοκρατία και την ανεξαρτησία της Κύπρου μας.

Όλοι αυτοί αντιμετωπίζουν προβλήματα, όπως η επαγγελματική αποκατάσταση, η στέγαση, η διακίνηση και διάφορα οικονομικά προβλήματα και καλούμε την κυβέρνηση να τα αντιμετωπίσει αμέσως. Σημειώνουμε με έντονη αγανάκτηση ότι το μνημείο των αγώνων όλων των αγωνιστών δεν έχει γίνει και ούτε προγραμματίζεται να γίνει. Επίσης δεν έχουν δοθεί τα τιμητικά διπλώματα. Στα δύο αυτά θέματα έχει εξαντληθεί η υπομονή των ενδιαφερομένων.

Γ. ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Αρχίζοντας το κεφάλαιο πρόσφυγες, επιθυμώ να τονίσω ότι εμείς πιστεύουμε στην αγωνιστικότητα του προσφυγικού κόσμου και ολόκληρου του κυπριακού λαού και χαιρετίζουμε την επιμονή τους για δίκαιη λύση του Κυπριακού, όπου μέσω ενός ομόσπονδου κράτους θα κατοχυρώνονται τα δικαιώματα για επιστροφή στις πατρογονικές τους εστίες, για το δικαίωμα ιδιοκτησίας, την ελεύθερη διακίνηση και άλλα.

Οι πρόσφυγες θα κωφεύσουν στις σοβινιστικές θέσεις που ακούονται κατά καιρούς και θα δουλέψουν για τη σωστή λύση του Κυπριακού που θα υλοποιεί τις θέσεις τους όπως επανειλημμένα έχουν εκφραστεί.

Θα εξετάσω τώρα τα θέματα που απασχολούν τον προσφυγικό κόσμο, προσωρινά, μέχρι την επιστροφή. Βασικά θέματα είναι η στέγαση, η εκπαίδευση, η επαγγελματική αποκατάσταση και δραστηριοποίηση καθώς και πολλά άλλα.

α) Στεγαστικό

Όπως διατυπώνεται η πρόθεση μέσω του προϋπολογισμού, η στεγαστική πολιτική της κυβέρνησης συνεχίζεται η ίδια με τα προηγούμενα χρόνια τόσο στην ουσία της όσο και σε ποσό, με την παρατήρηση ότι η υλοποίηση των προηγούμενων προϋπολογισμών δεν μας ικανοποιεί και υστερεί κατά κάποια εκατομμύρια λίρες από τα εξαγγελόμενα.

Η πολιτική ανέγερσης νέων οικισμών έχει σταματήσει από το 1994 με απόφαση της κυβέρνησης και παρά την έντονη πίεση μας, συνεχίζεται, με αποτέλεσμα να παραμένουν χωρίς στέγη τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα του λαού μας. Ζητούμε όπως αναπτυχθεί άμεσα σχέδιο δημιουργίας νέων οικιστικών μονάδων που θα καλύπτουν τις ανάγκες των οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα είτε αυτοί είναι πρόσφυγες είτε όχι.

Η πολιτική της κυβέρνησης να στρέψει τις στεγαστικές ανάγκες στις αυτοστεγάσεις είναι εσφαλμένη και θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως συμπλήρωμα της πιο πάνω πολιτικής και όχι να είναι η βάση της πολιτικής της. Κατά την περσινή περίοδο εγκρίθηκαν 1 401 αιτήσεις, απορρίφθηκαν 557 και εκκρεμούν 1 004, γεγονός που αποδεικνύει ότι ένας μεγάλος αριθμός οικογενειών που έχουν ανάγκη απορρίπτονται για οικονομικούς λόγους και άλλοι (1 004) ταλαιπωρούνται για αρκετούς μήνες

προκειμένου να τύχουν απάντησης. Είναι εδώ που θα πρέπει να συμπληρώσουμε ότι τα κριτήρια χρειάζονται ριζική αναθεώρηση και θα πρέπει εκεί να στραφούμε.

Πρέπει το κράτος να διανοίξει νέα οικόπεδα σε περιοχές που τα έχουν άμεση ανάγκη, όπως στα Λατσιά, Γέρι, Τσέρι, Στρόβολο, Πολεμίδα, Κολόσσι, Μενεού, Κόκκινες και αλλού. Άμεσα πρέπει να αναθεωρηθούν τα υφιστάμενα οικονομικά κριτήρια και τα παρεχόμενα ποσά, ούτως ώστε να κυμανθούν στα σημερινά οικονομικά επίπεδα και δεδομένα.

Το σχέδιο επιχορήγησης ενοικίων είναι το συμφερότερο προς το κράτος, εξυπηρετεί δυο χιλιάδες τριακόσιες περίπου οικογένειες το χρόνο και λειτούργησε κατά αρκετά ικανοποιητικό τρόπο. Αυτό το σχέδιο θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω και το ταμείο δεν πρέπει να διαλυθεί, όπως προβλέπει ο Προϋπολογισμός του 2000. Εδώ θα εισηγηθούμε, κατά την ψηφοφορία, να παραμείνει ως είχε στον περσινό προϋπολογισμό η διάρθρωση και λειτουργία του ταμείου.

Η στέγαση σε τουρκοκυπριακές κατοικίες εξυπηρετεί περί τις είκοσι χιλιάδες οικογένειες συμπατριωτών μας, ίσως των πιο φτωχών. Η πολιτική του κράτους για επιδιόρθωση των κατοικιών αυτών δεν είναι επαρκής, γιατί οι κατοικίες αυτές έχουν ως μέσο όρο ζωής τα σαράντα περίπου χρόνια. Υπάρχουν προβλήματα δρόμων, πεζοδρομίων, πάρκων, παιδότοπων, γυμναστηρίων και γενικά τα έργα υποδομής απουσιάζουν με βασική αιτία τον εγκλεισμό των Τουρκοκυπρίων πριν το '74.

Οι κυβερνητικοί οικισμοί που φιλοξενούν χιλιάδες πρόσφυγες, όπως πολλές φορές τονίσαμε, χρειάζονται ριζική αναδόμηση και εκ βάθρων αλλαγές, ούτως ώστε μετά από είκοσι πέντε χρόνια προσφυγιάς να παρέχουν συνθήκες ασφάλειας και υποφερτή ποιότητα ζωής. Ο εγκέλαδος του Αυγούστου του 1999 στη Λεμεσό και οι ζημιές στους οικισμούς της Λινόπετρας, Αγίου Αθανασίου, Μακαρίου Γ' και προηγουμένως στην Ανθούπολη, θέτουν επί τάπητος το πιο βασικό ζήτημα, αυτό της ασφάλειας της ζωής.

Το πενταετές σχέδιο επιδιορθώσεων που εξαγγέλθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο θα εφαρμοσθεί μόνο αν ο εγκέλαδος μας δώσει παράταση χρόνου. Προσεύχομαι και εύχομαι να μην έχουμε νέους σεισμούς. Ζητούμε όπως οι μελέτες αντοχής των οικισμών ολοκληρωθούν το ταχύτερο και οι επιδιορθώσεις να γίνουν σε μικρό χρονικό διάστημα. Ταυτόχρονα, πρέπει να υπάρχει ταυτόσημη πολιτική, δηλαδή όχι αλλού να μπαίνουν αλουμίνια και αλλού όχι. Ο έλεγχος και η παραλαβή των εκτελούμενων έργων και επιδιορθώσεων πάσχουν και υπάρχουν φορές που φτάνουν στα όρια του σκανδάλου. Περαιτέρω, ζητούμε να δημιουργηθούν περισσότερα πάρκα, παιδοκομικοί σταθμοί, γηροκομεία, κέντρα νεότητας και άλλα έργα υποδομής στους συνοικισμούς.

β) Φορέας Ίσης Κατανομής Βαρών.

Το κοινοβούλιο ομόφωνα έχει στηρίξει το φορέα και με τις βελτιώσεις που επέφερε στους κανονισμούς κατά το 1998 έχει επιλύσει πάρα πολλά προβλήματα που είχαν αρχικά παρατηρηθεί. Όμως, παρά τις ομόφωνες θέσεις και ενέργειες, οι δικαιούχοι καταταλαιπωρούνται από τα πολύπλοκα έντυπα που υπάρχουν, τις καθυστερήσεις στις εκτιμήσεις των αξιών των ακινήτων και τις απαντήσεις που δίνονται αρκετούς μήνες μετά. Ο φορέας ήταν μια προσπάθεια ίσης κατανομής των βαρών και απόδοσης φερεγγυότητας, αλλά τελικά λειτούργησε ως δανειοδοτικός οργανισμός με μειωμένο επιτόκιο 3,5%, ενώ οι απώλειες των προσφύγων αφορούν το κεφάλαιο και τα εισοδήματα τους από αυτό, που είναι κατά πολύ μεγαλύτερο από αυτό του 3,5%.

γ) Τουρκοκυπριακή γη και καταστήματα.

Η κατανομή παραμένει ως έχει και οι παρανομίες συνεχίζονται χωρίς κανέναν να λαμβάνει μέτρα. Θα πρέπει άμεσα και χωρίς χρονοτριβή να παταχθεί κάθε είδους παρανομία που αφορά την κατοχή και χρήση τουρκοκυπριακών περιουσιών, γιατί κάποιοι μη δικαιούχοι θησαυρίζουν σε βάρος ανθρώπων που έχουν ανάγκη αυτές τις περιουσίες, για να συντηρήσουν τις οικογένειές τους.

Πολλές είναι οι καταγγελίες ότι γίνονται αγοραπωλησίες της εμπορικής έννοιας (αέρας) και τα έσοδα πάνε στις τσέπες των επιτήδειων και όχι των δικαιούχων, ενώ εμείς θέλουμε να πηγαίνουν στις τσέπες του κράτους. Θα πρέπει, περαιτέρω, να λυθούν τα προβλήματα των συνταξιούχων και των παιδιών τους και να γίνει ορθότερη διανομή και αναδιανομή τουρκοκυπριακών κληρών και να υπάρξει φροντίδα για τους πραγματικούς καταστηματάρχες των τουρκοκυπριακών περιοχών.

δ) Φορολογική πίστωση.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, με το Σχέδιο Ιεροδιακόνου αποκόπηκε η φορολογική πίστωση των £200 -αφαιρέθηκε παρά τις δικές μας διαφωνίες. Εμείς, από τότε, επαναφέραμε το θέμα αυτό πολλές φορές μαζί με άλλους συναδέλφους, αλλά υπήρχε η έντονη άρνηση της κυβέρνησης σε αυτό. Για να ασκήσουμε περισσότερη πίεση, εντάξαμε το θέμα αυτό στις προτάσεις μας ως ΑΚΕΛ προς την κυβέρνηση. Ο κ. Υπουργός των Οικονομικών, στην ομιλία του στη Βουλή, είπε ότι θα επαναφέρει τη φορολογική πίστωση μέχρι τις £10.000 εισόδημα. Αυτή η θέση θεωρούμε ότι αποτελεί κοροϊδία, γιατί βοηθά μόνο όσους θα έχουν εισόδημα από £8.000-10.000. Δημιουργεί ακόμη ένα χάσμα μεταξύ των προσφύγων. Απαιτούμε την άμεση επαναφορά της φορολογικής πίστωσης για όλους το ποσό των £300.

ε) Επιστροφή εισπραχθέντων προπολεμικών χρεών και διαγραφή μικρών γεωργικών δανείων.

Θέσαμε επανειλημμένα το θέμα επιστροφής των χρημάτων που εισέπραξαν οι τράπεζες, ο συνεργατισμός και το κράτος από προπολεμικά χρέη, αλλά είναι ωσάν να κτυπάς στου κουφού την πόρτα. Εμείς επιμένουμε στο θέμα και ταυτόχρονα εισηγούμαστε ότι πρέπει να λυθεί το πρόβλημα των προπολεμικών χρεών μεταξύ ιδιωτών. Εισηγούμαστε, περαιτέρω, τη διαγραφή των πρώτων μικρών γεωργικών δανείων που δόθηκαν για επαναδραστηριοποίηση αμέσως μετά το '74.

Και εδώ θα ήθελα, φεύγοντας από τα προσφυγικά, να πω ότι ο κ. Χριστοφόρου στη χθεσινή του ομιλία είχε εμφανιστεί ωςάν να είναι ο σωτήρας των προσφύγων.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μετά από μένα.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μετά από σένα. Εκείνο που έχουμε να πούμε είναι ότι, σε σχέση με τις διαγραφές των στεγαστικών δανείων, δε μας είπαν ποιοι ήταν εκείνοι που έδωσαν τα δάνεια και οι οποίοι συνειδητά δεν τα ζήτησαν. Συνεπώς είναι άνευ αντικειμένου να ισχυριζόμαστε ότι με αυτό τον τρόπο έχουμε κάμει φιλοπροσφυγική πολιτική.

Σε ό,τι αφορά τα θέματα των τίτλων ιδιοκτησίας, εκεί πρέπει να πούμε ότι ουσιαστικά η κυβέρνηση πέτυχε μέσα σε έξι μήνες να προκαλέσει τέτοια σύγκρουση και τέτοια διχόνοια μέσα στον προσφυγικό κόσμο η οποία δεν επιτεύχθηκε στα προηγούμενα είκοσι τέσσερα χρόνια. Γιατί τους διαίρεσε σε πρόσφυγες που είναι σε τουρκοκυπριακές κατοικίες, σε πρόσφυγες που είναι σε τουρκοκυπριακή γη, σε οικισμούς που είναι σε τουρκοκυπριακή γη και σε εκείνους που είχαν την τύχη να είναι σε ελληνοκυπριακή γη ή κρατική γη. Εμείς απαντήσαμε και δώσαμε και προτάσεις για λύση μέσω της οριζόντιας ιδιοκτησίας ή μέσω της αναγνώρισης επιχορήγησης ή εγγύησης από πλευράς του κράτους. Συνεπώς, έχουμε απόψεις, έχουμε προτάσεις. Εδώ και δύο χρόνια μας λένε ότι θα φέρουν νόμο. Όταν θα τον φέρουν, σίγουρα θα τον συζητήσουμε.

Να μου επιτρέψετε να πω δυο λόγια ως βουλευτής Λευκωσίας για τη Λευκωσία. Η επαρχία μας αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ύδρευσης και άρδευσης, με αποτέλεσμα να στερούμαστε το νερό και οι γεωργοί να εγκαταλείπουν τη γη τους και να ξεριζώνουν τα δέντρα τους. Το φράγμα Καρκώτη έχει εγκαταλειφθεί χωρίς καμιά εξήγηση. Το οδικό δίκτυο της επαρχίας πάσχει και η κυβέρνηση καθυστερεί τους

δρόμους Κοκκινотριμιθιάς, Αστρομερίτη, Τροόδους, Ορκόντα, Κάμπου, Κ. Πύργου και επίσης τους δακτύλιους Λευκωσίας (εδώ εκτιμούμε θετικά τον κόμβο παρά τη βιομηχανική περιοχή Στροβόλου). Οι βιοτεχνικές, βιομηχανικές, κτηνοτροφικές ζώνες λειτουργούν με σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης. Ταυτόχρονα όμως προκαλείται σοβαρή οχληρία και έχουμε τις έντονες αντιδράσεις των κατοίκων των γύρω περιοχών.

Το περιβάλλον καταστρέφεται από έργα ανάπτυξης, από μεταλλεία, βιομηχανίες, από λατομεία που λειτουργούν σχεδόν ανεξέλεγκτα, από σκυβαλότοπους και από την παρέμβαση του ανθρώπου και την απουσία κυβερνητικής περιβαλλοντικής πολιτικής και της μη λήψης μέτρων για πάταξη των παρανομιών για προστασία της ζωής του ανθρώπου.

Ευχαριστώ.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπετε να πω δυο λόγια ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Μια πληροφόρηση, δύο λέξεις για τον Παπαζαχαρία.

Κύριε συνάδελφε, να σας πληροφορήσω ότι πριν μερικές μέρες ειδοποιήθηκε ο κ. Παπαζαχαρία από τα Ηνωμένα Έθνη ότι οι κατοχικές αρχές του έχουν επιτρέψει, αν θέλει, να πάει στα κατεχόμενα και άρα δεν ευσταθεί η πρώτη σας θέση.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι, η πρώτη μου θέση είναι ότι για δύο χρόνια ο άνθρωπος είχε προσληφθεί με σύμβαση. Πέρσι του σταμάτησαν τη σύμβαση, γιατί δεν πήγε και οι λόγοι που δεν πήγε για τόση περίοδο ήταν άλλοι, κύριε Μακρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Ευάγγελος Σαμμούτας.

Ε. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε τον προϋπολογισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2000 σε μια κρίσιμη περίοδο για το Κυπριακό, όπως τονίστηκε από πολλούς· θα έλεγα ίσως η κρισιμότερη περίοδος. Σε μια περίοδο που η Κύπρος, και τούτο αναγνωρίζεται από πολλούς, είναι πιο κοντά για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπάρχουν όμως κάποιες πολιτικές δυνάμεις που θέλουν να αγνοούν την απόσταση που έχουμε διανύσει με προσοχή και προγραμματισμό μέχρι σήμερα για την ευρωπαϊκή μας πορεία και θέλουν να προβλέπουν δυσκολίες, θέλουν να μαντεύουν ότι δε θα μας δεχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μα, όλοι δεχόμαστε ότι υπάρχουν και θα υπάρξουν δυσκολίες στην ευρωπαϊκή μας πορεία και δεν μπορεί κανένας να θεωρεί δεδομένη τη θετική κατάληξη αυτής της πορείας. Θα πρέπει να δώσουμε τις μάχες που απαιτούνται είτε πολιτικές είναι είτε οικονομικές, για να εξασφαλίσουμε τα επόμενα βήματα και να προχωρήσουμε να πετύχουμε το στόχο που είναι η ένταξη. Θα πρέπει να προβαίνουμε σε εκείνες τις τομές τις εκσυγχρονιστικές και σε εκείνες τις αλλαγές οι οποίες απαιτούνται και τις οποίες απαιτεί η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα πρέπει όλοι να συνειδητοποιήσουμε ότι το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζούμε σήμερα χαρακτηρίζεται από ραγδαίες και δραματικές αλλαγές. Είναι ένα έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον, ενώ ταυτόχρονα το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας κάνει τα προβλήματα κοινά για όλους μας, σε χώρες, κοινωνίες και άτομα. Καλούμαστε όλοι, χωρίς χρονοτριβή, να προσαρμοστούμε στις αλλαγές αυτές. Αν αγνοήσουμε τις προκλήσεις της εποχής μας, θα μείνουμε πίσω.

Η κυβέρνηση πήρε τα μηνύματα της εποχής και με σωστό προγραμματισμό, σταδιακά και με πλήρη σεβασμό στα δικαιώματα των εργαζομένων, θα προχωρήσει να μειώσει τα μη παραγωγικά τμήματα του δημόσιου τομέα και να φιλελευθεροποιήσει ημικρατικούς οργανισμούς, για να τους καταστήσει ευέλικτους και αποτελεσματικούς.

Δεν πρέπει να παραμείνουμε στα χρόνια της ίδρυσης του κυπριακού κράτους, που μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '80 όλες σχεδόν οι κρατικές και ημικρατικές υπηρεσίες βρίσκονταν σε περίοδο ανάπτυξης της αριθμητικής τους δύναμης. Αυτό ήταν φυσικό και αναμενόμενο, γιατί η κοινωνία ανέμενε από το κράτος την παροχή των απαραίτητων υπηρεσιών, αφού σε αυτή τη χρονική περίοδο η ιδιωτική δραστηριότητα ήταν περιορισμένη, ιδιαίτερα στους τομείς παροχής υπηρεσιών.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια η προσφορά υπηρεσιών από ορισμένους ημικρατικούς οργανισμούς, όπως η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, για παράδειγμα, παρά το ότι ήταν μονοπωλιακή, ήταν πολύτιμη και αναγκαία.

Σήμερα αναγνωρίζεται διεθνώς ότι η πρόοδος στους διάφορους τομείς απορρέει από τον ανταγωνισμό μεταξύ των διαφόρων εταιρειών ή οργανισμών. Ο ανταγωνισμός κρατά τον άνθρωπο σε εγρήγορση και βοηθά στην ανάπτυξη. Τα πιο πάνω, σε συνδυασμό με την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και την πορεία της Κύπρου προς την Ευρώπη, επιβάλλουν την αναθεώρηση του καθεστώτος λειτουργίας ορισμένων υπηρεσιών.

Στον τομέα των υπηρεσιών βασικός άξονας της πολιτικής της κυβέρνησης είναι η απελευθέρωση της αγοράς από οποιαδήποτε μονοπώλια, είτε κρατικά είτε ιδιωτικά. Πέραν του ότι αυτό είναι επωφελές για την οικονομία του τόπου, θα προετοιμάσει και τις διάφορες υπηρεσίες να αντιμετωπίσουν το διεθνή ανταγωνισμό που ούτως ή άλλως θα τον έχουν την 1^η Ιανουαρίου 2003. Τέτοιες υπηρεσίες, για παράδειγμα, είναι οι κυπριακές αερογραμμές, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και τα κυπριακά

ταχυδρομεία, για τις οποίες κρίνουμε ότι ωρίμασε ο χρόνος, για να εγκαταλείψουν το σημερινό δυσκίνητο καθεστώς τους και να μετατραπούν σε μετοχικές εταιρείες ιδιωτικού δικαίου. Αυτό θα τους δώσει την απαραίτητη ευελιξία που χρειάζονται, για να αντιμετωπίσουν τον επερχόμενο ανταγωνισμό.

Επίσης, επιδίωξη της κυβέρνησης είναι όπως το κάθε τμήμα ή υπηρεσία του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων αποκτήσει ένα όραμα (μακροπρόθεσμοι στόχοι) και μιας στρατηγικής για την επίτευξη των στόχων αυτών. Επιπλέον, προσπάθειά μας θα είναι να φέρουμε αποτέλεσμα στους διάφορους τομείς και να προσανατολίσουμε την υπηρεσία προς αυτό που διεθνώς ονομάζεται «result oriented policy».

Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα μιας γραφειοκρατικής μηχανής θα πρέπει να αλλάξουν. Νέα πράγματα δεν πρέπει να αντικρίζονται ως απειλή και να μην καταλήγουν τα μέσα με τα οποία εκπληρώνουμε τους στόχους να είναι τα ίδια στόχοι. Η νοοτροπία που υπάρχει σήμερα, του «έγραψα» και συνεπώς τέλειωσα την εργασία μου, θα πρέπει να εγκαταλειφθεί. Η έγνοια του κάθε δημόσιου υπαλλήλου θα πρέπει να είναι η επίτευξη συγκεκριμένων στόχων και η τήρηση συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων και όχι η τήρηση των διαδικασιών μόνο.

Όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές, η φιλελευθεροποίηση των πτήσεων εντάσσεται στον άξονα της πολιτικής μας για μια ανταγωνιστική οικονομία. Παράλληλα, θα στηρίξουμε τον εθνικό μας μεταφορέα, ώστε να μπορέσει να βρει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που θα του επιτρέψουν να επιβιώσει στο επερχόμενο έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Σε ό,τι αφορά τα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, στόχος της κυβέρνησης είναι η υλοποίηση των σχεδίων που εκπονήθηκαν. Θα επιδιώξουμε τη συνεργασία με στρατηγικό επενδυτή που θα αναλάβει την υλοποίηση των έργων και τη διαχείριση των

αεροδρομίων με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης. Στόχος είναι να αποκτήσουμε σύγχρονα κτίρια και εξειδικευμένη προσοδοφόρα διαχείριση.

Όσον αφορά τις θαλάσσιες μεταφορές, μέσα από την αναβάθμιση της ποιότητας του στόλου μας, για να πάψουν να χαρακτηρίζουν τη σημαία μας “σημαία ευκαιρίας”, θα προσπαθήσουμε να ενισχύσουμε ακόμη περισσότερο την Κύπρο, ώστε να καταστεί ναυτιλιακό κέντρο. Αυξάνονται συνεχώς τόσο οι Κύπριοι όσο και οι ανεξάρτητοι επιθεωρητές. Δεν έχουν ακόμη αξιολογηθεί οι στατιστικές του 1999, αλλά φαίνεται ότι τα σοβαρά ατυχήματα (απώλειες πλοίων και απώλειες ζωών) είναι κάτω από το 50% των προηγούμενων χρόνων.

Σε σχέση με τα λιμάνια, θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για πιο αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία τους και θα προωθηθεί η απόφαση της κυβέρνησης για ανάπτυξη του λιμανιού της Λάρνακας σε επιβατικό, μέσω του συστήματος της συγχρηματοδότησης.

Όσον αφορά τις οδικές μεταφορές, θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για βελτίωση των δημόσιων συγκοινωνιών, μέσω κινήτρων για δημιουργία περιφερειακών εταιρειών. Αυτό θα συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των πόλεων.

Επίσης άλλος βασικός άξονας της πολιτικής μας είναι η μείωση του φόρου στην ασφαλτο. Η βελτίωση του οδικού δικτύου, η επιθεώρηση των οχημάτων δημόσιας χρήσης (που ήδη άρχισε) και η προώθηση της επιθεώρησης οχημάτων ιδιωτικής χρήσης από τον ιδιωτικό τομέα, είναι μερικά από τα μέτρα που λαμβάνονται για βελτίωση της οδικής ασφάλειας. Επιπλέον, προωθούνται η ριζική αναδιάρθρωση του τρόπου χορήγησης αδειών οδηγών και η εγκατάσταση κοφτών ταχυτήτων σε φορτηγά και λεωφορεία.

Σε ό,τι αφορά τα ταχυδρομεία, στόχοι της πολιτικής μας είναι η επέκταση του θεσμού της κατ' οίκον διανομής σε όλες της κοινότητες με πληθυσμό πέραν των διακοσίων κατοίκων και η εγκατάσταση και δωρεάν παραχώρηση αγροτικών ταχυδρομικών θυρίδων σε όλους τους κατοίκους των κοινοτήτων της υπαίθρου με πληθυσμό κάτω των διακοσίων κατοίκων. Παράλληλα, θα καταβληθεί προσπάθεια για γρηγορότερη διανομή του ταχυδρομείου. Η κατάργηση του μονοπωλίου των ταχυδρομείων έχει ήδη αρχίσει και ο ιδιωτικός τομέας έχει καταβάλει ένα σεβαστό ποσοστό της αγοράς. Ο τρόπος επιβίωσης των ταχυδρομείων σε κλίμα ανταγωνισμού είναι να αποκτήσουν ευελιξία και να μπορούν να λειτουργούν με επιχειρησιακή αυτονομία. Η πρότασή μας είναι η δημιουργία εταιρείας ιδιωτικού δικαίου με μέτοχο το κράτος, κάτι που ήδη έγινε σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και σε πολλές χώρες της Κεντρικής Ανατολικής Ευρώπης.

Όσον αφορά τις τηλεπικοινωνίες, μια ανταγωνιστική οικονομία επιβάλλει την φιλελευθεροποίηση των τηλεπικοινωνιών για βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών και παράλληλη μείωση του κόστους των συνδιαλέξεων. Για να μπορέσει η Α.ΤΗ.Κ. να επιβιώσει και να κρατήσει τον πρωταγωνιστικό της ρόλο στον τομέα της, επιβάλλεται να μετατραπεί σε μετοχική εταιρεία ιδιωτικού δικαίου, κάτι που θα την καταστήσει ευέλικτη και πιο αποτελεσματική. Στο ίδιο πνεύμα πιστεύουμε ότι η Α.ΤΗ.Κ. είναι δέσμια των χρονοβόρων διαδικασιών και δύσκαμπτη. Δε θα έχει δυνατότητα επιβίωσης μέσα σε ένα έντονο ανταγωνιστικό κλίμα, όπου οι ιδιωτικές εταιρείες θα μπορούν να ελίσσονται γρήγορα. Θέλουμε η Α.ΤΗ.Κ. να παραμείνει ο κυριότερος παίκτης στην αγορά των τηλεπικοινωνιών, γι' αυτό και πιστεύουμε ότι η μετατροπή της σε εταιρεία ιδιωτικού δικαίου επιβάλλεται. Και σε αυτό τον τομέα είμαστε η τελευταία ευρωπαϊκή χώρα που διατηρεί ημικρατικό οργανισμό δημόσιου δικαίου.

Όσον αφορά τα δημόσια έργα, πολιτική της κυβέρνησης στον τομέα αυτό είναι η μείωση των καθυστερήσεων και προβλημάτων διαχείρισης που παρατηρούνται κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των έργων. Για να επιτευχθεί ο πιο πάνω στόχος, προωθούνται τα ακόλουθα μέτρα:

- Νέα διαδικασία σχεδίασης, που αφορά κυρίως στο χρόνο διεξαγωγής των απαλλοτριώσεων.
- Εισαγωγή της μεθόδου μελέτη – κατασκευή - συντήρηση (design-build-maintenance) με στόχο τη μείωση του χρόνου υλοποίησης ενός έργου και τη μείωση του συνολικού κόστους.
- Εισαγωγή της μεθόδου PFI (Private Finance Initiative) σύμφωνα με την οποία ο εργολάβος αναλαμβάνει τη μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή και συντήρηση ενός δρόμου για περίοδο τριάντα περίπου χρόνων. Η αποπληρωμή του εργολάβου αρχίζει με την παράδοση του δρόμου στην κυκλοφορία. Από εφαρμογές της εν λόγω μεθόδου στο Ηνωμένο Βασίλειο φάνηκε ότι επιταχύνθηκε η εισαγωγή τεχνογνωσίας, ενώ παράλληλα παρατηρήθηκε και μείωση δαπανών.
- Εισαγωγή κινήτρων και αντικινήτρων στα συμβόλαια σε σχέση με το χρόνο κατασκευής του έργου.

Όσον αφορά τις αρχαιότητες, στόχος του υπουργείου είναι η διαφύλαξη της αρχαιολογικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς καθώς και η αναβάθμιση, προστασία και προβολή των αρχαιολογικών μας χώρων μέσω της δημιουργίας, μεταξύ άλλων, αρχαιολογικών πάρκων.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ακολουθούμενη πολιτική της κυβέρνησης σε σχέση με τις ελευθεροποιήσεις στους τομείς των μεταφορών, είτε αυτές είναι αεροπορικές είτε θαλάσσιες, των

επικοινωνιών (ταχυδρομείων και τηλεπικοινωνιών) δεν αποτελεί επίθεση -όπως θέλουν κάποιοι να παρουσιάζουν- κατά των ημικρατικών οργανισμών, ούτε η πολιτική της κυβέρνησης είναι πολιτική ξεπουλήματος, όπως κάποιοι θέλουν να τη χαρακτηρίζουν. Η κυβέρνηση του Γλαύκου Κληρίδη δεν ξεπουλά στους ιδιώτες, Κύπριους ή ξένους, ούτε λιμάνια ούτε αεροδρόμια ούτε τηλεπικοινωνίες, αλλά ούτε άλλους τομείς στρατηγικής σημασίας. Η κυβέρνηση ακολουθεί την πολιτική που η Ευρώπη απαιτεί και οι καιροί του ανταγωνισμού επιβάλλουν.

Πρέπει κάποιες πολιτικές δυνάμεις του τόπου μας να πουν καθαρά στον κυπριακό λαό με ποιο τρόπο θα μπορούμε να έχουμε σύγχρονο αεροδρόμιο, που σήμερα το κόστος κατασκευής του πιθανό να είναι £200.000.000 και ίσως αύριο να ξεπερνά η κατασκευή του τα £300.000.000. Πώς θα γίνει το επιβατικό λιμάνι της Λάρνακας; Ας απαντήσουν στον κυπριακό λαό. Μήπως με τη σύναψη νέων δανείων;

Θα ήταν πιστεύω πιο φρόνιμο για όλους μας, γιατί πιστεύω ακράδαντα ότι αγαπούμε όλοι αυτό τον τόπο, με συναίνεση να προχωρήσουμε στις αλλαγές εκείνες που η πορεία προς την Ευρώπη και το ανταγωνιστικό περιβάλλον απαιτούν, χωρίς να ξεχνούμε την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, για ένα καλύτερο μέλλον της πατρίδας μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο επόμενος ομιλητής στον κατάλογο είναι ο κ. Αντώνης Καράς τον οποίο δε βλέπω και μετά είναι ο κ. Χριστοφίδης, ο οποίος επίσης δεν είναι εδώ. Δημιουργούνται ανωμαλίες.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κάτι θα τους έτυχε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούπτας, ο οποίος είναι εδώ, δεν είναι έτοιμος. Για να μη διακόψουμε τη συνεδρία, επειδή δεν είναι έτοιμοι οι ομιλητές, θα παρακαλέσω τον κ. Μουσιούπτα να με αντικαταστήσει εδώ, για να...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επί της διαδικασίας, διότι είμαστε πολύ καλός πρόεδρος, αλλά το ΑΚΕΛ έχει άποψη. Ήδη τα μεγάλα κόμματα κάνουν παραχώρηση στον τρόπο που συζητούνται οι προϋπολογισμοί. Δεν είμαστε διατεθειμένοι να κάνουμε παραχώρηση και στο θέμα της σειράς. Θα πρέπει να πάρει απόφαση η ολομέλεια, αλλιώς θα δηλώσουμε ότι ούτε εμείς είμαστε έτοιμοι κι ας συνεχιστεί η συζήτηση μετά τα μεσάνυχτα. Ή θα παρουσιαστούν ή δε θα μιλήσουν εκείνοι που δε είναι έτοιμοι. Διαφορετικά, σας δηλώνω ότι και εγώ θέλω δύο ώρες για να συντάξω ομιλία. Κάποιος μπορεί επί σκοπού να απουσιάζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι υποχρεωμένος να διακόψω τη συνεδρία για μερικά λεπτά, μέχρι να έρθουν οι ομιλητές, όπως είναι στον κατάλογο.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Βεβαίως, αυτά τα οποία έχουν ακουστεί είναι κατανοητά και, αν τα πράγματα εξελίσσονταν με διευθέτηση εξαρχής βάσει αυτής της αρχής, θα ήταν συμφωνημένο και έτσι θα πράτταμε. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν έχει γίνει καμία συμφωνία.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έγινε.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε συνάδελφε... δεν έγινε καμία συμφωνία διαδικαστική που να λέει ότι, αν κάποιος ομιλητής δεν είναι έτοιμος λόγω κωλύματος, θα πρέπει να γίνεται διακοπή κατά τρόπο που και οι εργασίες της Βουλής θα πηγαίνουν προς τα πίσω, αλλά και ενδεχομένως, κύριε Πρόεδρε, αφήνουμε εκτεθειμένους συναδέλφους οι οποίοι δικαιολογημένα, για πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, απουσιάζουν από τη Βουλή.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Ο κ. Καράς μού είχε αναφέρει στις 11.00 π.μ. ότι ήταν λίγο άρρωστος. Ίσως η καθυστέρησή του να οφείλεται σ' αυτό. Επειδή μου το ανέφερε, πρέπει να το πω ενώπιον του σώματος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να μιλήσει κάποιος άλλος από την κοινοβουλευτική σας ομάδα. Εδώ η σειρά λέει Νίκος Μουσιούπας, Αντώνης Καράς, Γιώργος Χριστοφίδης. Απουσιάζουν όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η διευθέτηση γίνεται από το διευθυντικό προσωπικό της Βουλής σε συνεννόηση με μας. Φυσικά παρουσιάζονται αυτές οι δυσκολίες λόγω απουσίας κάποιων βουλευτών. Εδώ δεν έχουμε άθικτους κανόνες. Μπορεί σε κάποιο συνάδελφο να συμβαίνει κάτι. Δεν μπορούμε να βάλουμε κανόνα απαράβατο ότι όποιος δεν παρουσιαστεί στη σειρά του πρέπει να αποκλείεται.

Εκείνο το οποίο θα παρακαλούσα, διότι ταιριάζει και με μία αρχή της εναλλαγής ... Βολεύει τώρα να είναι η σειρά σας, κύριε Αντωνίου, για να μπορέσουμε να κυλήσουμε μετά ομαλά, διότι πάλι γίνεται η παρέμβαση κανονικά και κρατείται η βασική σειρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Θα ήθελα να διευκρινίσω ότι ο κ. Χριστοφίδης ρώτησε δύο φορές και του είπαν ότι γύρω στις 5.00 μ.μ. θα μιλούσε. Γι' αυτό κάπου πήγε και θα επιστρέψει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εκπλήσσομαι. Πληροφορούμαστε εκ των προτέρων τι ώρα θα μιλήσουμε και προσερχόμαστε;

Δεν υπάρχει ούτε από την πλευρά μας έτοιμος ομιλητής.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θέλω να εισηγηθώ να διακοπεί η συνεδρίαση και αυτή η συζήτηση να γίνει σε σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων. Δε νομίζω ότι είναι σωστό να συζητούμε μπροστά στις τηλεοράσεις αυτό το διαδικαστικό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Η πρόταση που κάνω είναι, εφόσον ο επόμενος ομιλητής στον κατάλογο ήταν από την πλευρά του ΔΗ.ΣΥ., αν υπάρχει άλλος ομιλητής από πλευράς ΔΗ.ΣΥ., να συνεχίσουμε, διαφορετικά να διακόψουμε και να συνέλθουν οι εκπρόσωποι των κομμάτων, για να ρυθμίσουν αυτό το θέμα.

Υπάρχει ομιλητής εκ μέρους του ΔΗ.ΣΥ.; Δεν υπάρχει· διακόπτεται η συνεδρία.

(Ωρα διακοπής 4.02 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης 4.13 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γιώργος Χριστοφίδης παρακαλείται να έλθει στο βήμα.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Προτού μπω στο γραπτό κείμενο της ομιλίας μου, επιτρέψτε μου να κάνω μια διευκρίνιση αναφορικά με την εισήγηση που οι Ενωμένοι Δημοκράτες έκαναν όσον αφορά την κατάργηση ουσιαστικά του φόρου για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα με την παράλληλη πρόνοια, ώστε μέρος οποιασδήποτε αύξησης του Φ.Π.Α. να πάει, ακριβώς, για την ενίσχυση του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης. Άκουσα με έκπληξη από συνάδελφο να εκπλήσσεται για όσα οι Ε.ΔΗ. εισηγούνται, που ουσιαστικά δεν είναι αντικοινωνικό μέτρο ούτε και πλήττουν “αρκάτες”, χρησιμοποιώντας την έκφρασή του, ή συνταξιούχους ή οποιουσδήποτε εργαζομένους με χαμηλές απολαβές. Διερωτώμαι επίσης πώς έμπλεξε τα αγγουράκια με την άμυνα και την εισφορά, για να φτάσει στο σημείο ότι οποιαδήποτε εισφορά για την άμυνα συνδέεται με τρόφιμα ή με οτιδήποτε άλλα αντικείμενα. Εκείνο το οποίο οι Ε.ΔΗ. έκαναν ήταν, ενόψει μιας πραγματικότητας, ότι δηλαδή ο Φ.Π.Α. θα πρέπει σε κάποιο στάδιο να αυξηθεί, όπως ακούσαμε απ’ όλους σχεδόν τους ομιλητές, μέχρι κάποια χρονική στιγμή και, δεδομένου ότι υπάρχει αυτή τη στιγμή κάποιος φόρος άμεσος, ο οποίος κάπου επηρεάζει αρνητικά και την ανταγωνιστικότητα, αλλά και είναι και φόρος που μπορεί να καλυφθεί με άλλες εισφορές... Διερωτώμαι πώς ο συνάδελφος βρήκε ότι υπάρχει αντικοινωνικότητα στο μέτρο, όπως επίσης δεν αντιλαμβάνομαι πώς συνδέεται η οποιαδήποτε υποστήριξη σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή των Ε.ΔΗ. με την εισήγησή τους στο θέμα αυτό.

Εξακολουθούμε λοιπόν να πιστεύουμε ότι η εισήγησή μας είναι μια εισήγηση που ασφαλώς μπορεί να λύσει ένα πρόβλημα, να βοηθήσει την οικονομία και να ξαλαφρώσει ιδιαίτερα τα ασθενέστερα στρώματα, αφαιρώντας αυτό το 3% που επιβαρύνει και εργαζομένους και εργοδότες χωρίς να επηρεάζεται το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης.

Έρχομαι τώρα στο κύριο μέρος της ομιλίας μου, που αναφέρεται ουσιαστικά σε ένα γενικότερο πλαίσιο ανάγκης αξιολόγησης και προγραμματισμού έναντι όλων αυτών

των προκλήσεων, ελλείψεων και αναγκών που παρουσιάζει η κυπριακή πολιτεία και κοινωνία, που συναρτώνται ασφαλώς και ευκαιριακά και μ' αυτή τη συζήτηση που γίνεται ενώπιον της Βουλής για τον προϋπολογισμό του κράτους.

Η χρονική συγκυρία που δημιουργεί η στροφή του αιώνα μαζί με την προσδοκώμενη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχουν το σημείο αναφοράς για σύγκριση του χθες με το σήμερα, ώστε να προετοιμασθούμε ως κοινωνία και ως πολιτεία για το αύριο.

Λέχθηκαν πολλά αυτές τις μέρες υπέρ ή κατά αυτού που βιώνουμε στην Κύπρο. Θα 'θελα να διευκρινίσω ότι η άποψή μου είναι πως ούτε περί επίγειου παράδεισου πρόκειται αλλά ούτε ασφαλώς και περί κόλασης. Ζούμε το σήμερα που ασφαλώς χρειάζεται βελτίωση και εκσυγχρονισμό και η ευθύνη δεν μπορεί να περιοριστεί σε συγκεκριμένη ομάδα εξουσίας, αλλά καταμερίζεται σε όλους είτε για την ανοχή τους είτε για τη λανθασμένη δράση τους.

Μια σφαιρική αξιολόγηση της υφιστάμενης εικόνας παρουσιάζει πολλές παραμέτρους που επηρεάζουν αρνητικά ή θετικά την προσαρμογή στη νέα κοινωνική και πολιτειακή τάξη πραγμάτων που οφείλουμε ως κοινωνία να οραματιζόμαστε. Σ' αυτή τη διαδικασία κατά προτεραιότητα πρέπει να εξετασθεί η πολιτική και κοινωνική περιρρέουσα ατμόσφαιρα, καθώς και η μικροοικονομική και μακροοικονομική πτυχή των δεδομένων και των φαινομένων.

Βρισκόμαστε πλέον στο 2000, λίγο πριν την τυπική είσοδο του 21ου αιώνα που έρχεται, καθορίζοντας ένα ευρύ φάσμα αποκλίσεων και εξελίξεων που άλλες χαρακτηρίζονται από πρόοδο και άλλες από υποτροπή. Πήγαμε στο φεγγάρι, βρισκόμαστε στην εποχή του διαδικτύου και της πληροφορικής, καταργήσαμε τηλεπικοινωνιακά τα σύνορα με τη διασυνοριακή τηλεόραση, όμως οι διεθνείς ομάδες συμφερόντων εξακολουθούν να λειτουργούν τόσο διεθνώς αλλά και περιφερειακά και η

κοινότητα στόχων, σκοπών και ιδιαίτερα συμφερόντων καθορίζουν τις προϋποθέσεις για τις διάφορες συμμαχίες και προτεραιότητες.

Για την Κύπρο σαράντα χρόνια από την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας μπορεί να μην είναι μεγάλο χρονικό διάστημα μπροστά στους αιώνες της ξένης εξάρτησης, αλλά αυτό δε δικαιολογεί το φαινόμενο να μην επιτυγχάνεται επιτέλους με πιο γοργό ρυθμό η επιζητούμενη πολιτική χειραφέτηση της κοινωνίας και ιδιαίτερα η ριζική αλλαγή αντιλήψεων και νοοτροπιών που από τη μια καθλώνουν τους ρυθμούς ενός πραγματικού εκσυγχρονισμού και από την άλλη βραχυκυκλώνουν κάθε συναφή προσπάθεια εν τη γενέσει της.

Οι εμπειρίες που υπάρχουν σε βασικούς τομείς δραστηριότητας και τα εν γένει βιώματα, τουλάχιστον όσων δεν έχουν ακόμα απονευρωθεί ή απογοητευθεί και επιμένουν να θέλουν και να ακούουν και να βλέπουν και να αισθάνονται, επιβεβαιώνουν ότι η κοινωνία και γενικότερα η πολιτεία πάσχει ακόμα από κάποια διαβρωτικά συμπτώματα.

Καταρχάς είναι η επίμονη προσπάθεια συντήρησης του υφιστάμενου συστήματος και παγίδευσης όλων όσων προσπαθούν να το αλλάξουν. Οι εύκολοι χαρακτηρισμοί και τα κτυπήματα κάτω από τη μέση είναι συνήθεις μέθοδοι για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Ύστερα είναι αισθητή η διατήρηση ενός ξύλινου και ρηχού δημόσιου λόγου, που στηρίζεται συνήθως σε παρορμήσεις και ευαισθησίες ή κομματικές σκοπιμότητες και που δεν προωθεί τις καθαρές λύσεις. Έτσι ο λαϊκισμός και ο εντυπωσιασμός προτάσσονται της ουσίας και της αλήθειας και οι προσωπικές αντιπαραθέσεις και τα μεγάλα λόγια βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη.

Σ' αυτό το σκηνικό η σχέση πολιτικού και πολίτη δεν είναι όσο θα έπρεπε ισότιμη και ισοβαρής και της λείπει η αναγκαία αμφίδρομη επικοινωνία, που θα καθιστούσε

ουσιαστική τη δημοκρατική αρχή της λαϊκής αντιπροσώπευσης. Αυτή η σχέση που κάθε άλλο από ανθρώπινη είναι εξακολουθεί να στηρίζεται σε έναν ωφελιμιστικό δεσμό με βασικό διμερή στόχο αφενός τη συνέχιση της λαϊκής στήριξης του πολιτικού και αφετέρου την εξακολούθηση της άμεσης πρόσβασης του πολίτη στην εξουσία για σκοπούς εξυπηρέτησής του, όταν θα τη χρειάζεται ο ίδιος ή το περιβάλλον του.

Αισθητή επίσης είναι η υπάρχουσα ανισοπολιτεία, όπου εξακολουθεί να ανθεί ένα σύστημα αξιολόγησης με βάση το οποίο προέχει τις περισσότερες φορές η κομματική ιδιότητα και προέλευση. Έτσι παρατηρείται το φαινόμενο να στελεχώνονται υπηρεσίες μεγάλης, πολλές φορές, σημασίας με πρόσωπα που να μην είναι ικανά και το χειρότερο να είναι εξαρτώμενα από το υφιστάμενο σύστημα.

Στα πλαίσια του συνεχιζόμενου ρουσφετιού και μέσα από τη λανθασμένη τακτική της εξυπηρέτησης των ημετέρων, είτε αξίζουν είτε όχι, συνεχίζεται η κοινωνική αδικία και προκαλείται σπατάλη χρόνου και χρήματος, αλλά το σημαντικότερο συντηρείται μια πυραμίδα με ξύλινη βάση, που εκ των πραγμάτων δεν μπορεί να βαστάξει το βάρος που δημιουργούν οι σημερινές ανάγκες.

Αλλά και από πλευράς απλών πολιτών, η ανυπαρξία τόλμης για πολιτικές ή κοινωνικές παρεμβάσεις για την ανάληψη πρωτοβουλιών στα πλαίσια της διεκδίκησης των δικαιωμάτων του πολίτη δημιουργεί την εντύπωση μιας ανεκτικής κοινωνίας. Η παθητική στάση έναντι φαινομένων και γεγονότων τείνει να μετατρέψει τον πολίτη σε ετεροκινούμενο υποκείμενο και απλό αποδέκτη αποφάσεων και ενεργειών και όχι, όπως θα έπρεπε, σε έναν αυτενεργό διεκδικητή των πολιτικών, των κοινωνικών και των άλλων δικαιωμάτων του και σε αποτελεσματικό διαμορφωτή των εξελίξεων.

Κύριε Πρόεδρε, έχω αναφέρει ενδεικτικά τα πιο πάνω που μαζί με άλλα εξακολουθούν να παρατηρούνται σε κάποιο βαθμό, για να διευκρινίσω ότι ακόμα δεν έχουν εκδηλωθεί τόσο η αναγκαία δημόσια ευαισθησία όσο και ο προβληματισμός,

ώστε να υπάρξει επιτέλους η πολιτική βούληση και το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο που θα τα περιορίσει βαθμιαία.

Σε μια μικρή κοινωνία όπως η κυπριακή, που απειλείται υπαρξιακά λόγω και του προβλήματος της τουρκικής εισβολής και συνεχιζόμενης κατοχής, θα ανέμενε κάποιος ότι μερικά από τα πιο πάνω συμπτώματα δε θα υπήρχαν και μάλιστα σε τέτοια διάσταση. Δυστυχώς όμως οι πραγματικότητες προσγειώνουν, γιατί η πρόταξη του ατομικού συμφέροντος παρά του συλλογικού, ιδιαίτερα στο στενό κύκλο της πολιτικής, είναι στοιχείο που καλά κρατεί.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ίσως κάποια από αυτά που διαπιστώνω στα πλαίσια ενός γενικότερου προβληματισμού να εκληφθούν ως θεωρητικά και εξωπραγματικά. Ίσως επίσης να προταθεί το επιχείρημα ότι είναι απλοϊκό, κοινώς αφελές, να ζητά κάποιος να ξεπεραστούν αδυναμίες και νοοτροπίες αιώνων μέσα μάλιστα από συγκεκριμένα μέτρα της στιγμής. Όμως πιστεύω ότι είναι χρήσιμο και αναγκαίο κάποια πράγματα τουλάχιστο να λεχθούν, ώστε να καθορισθεί η διάστασή τους και στη συνέχεια να ακολουθήσει η διαδικασία λήψης συγκεκριμένων μέτρων.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων αποτελεί ένα σημαντικό πολιτειακό σώμα που έχει τη συνταγματική δυνατότητα αλλά, κατά τη γνώμη μου, και υποχρέωση να λάβει ριζικά μέτρα, ώστε να διαμορφωθεί το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο για τις επιζητούμενες διορθωτικές αλλαγές. Κάτι τέτοιο όμως προϋποθέτει ότι από πλευράς κομμάτων υπάρχει τόσο η ευαισθησία όσο και η πολιτική βούληση.

Κύριε Πρόεδρε, η έξοδος από τον 21ο αιώνα, η ενταξιακή πορεία της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και οι τρέχουσες εξελίξεις στο εθνικό θέμα διαμορφώνουν προτεραιότητες και ανάγκες οι οποίες προϋποθέτουν τον άμεσο συντονισμό των ενεργειών για την τροχοδρόμηση και ευόδωση των οποιωνδήποτε

στρατηγικών στόχων. Αυτό θα βοηθήσει ώστε να παύσει το παρατηρούμενο φαινόμενο να μας προλαβαίνουν τα γεγονότα και οι εξελίξεις, κάτι που μέχρι τώρα αντιμετωπιζόταν αποσπασματικά και σπασμωδικά, με μπαλώματα περισσότερο -θα έλεγα- παρά με τη δημιουργία σύγχρονων πλαισίων δράσης και οργάνωσης και μέσα από προληπτικές παρά θεραπευτικές ενέργειες. Το παράδειγμα του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου είναι ενδεικτικό, για να μην αναφέρω άλλα παρόμοια πολλά.

Τα κόμματα ως οι εντεταλμένοι φορείς άσκησης εξουσίας και εφαρμογής της δημοκρατίας επιβάλλεται όπως προβληματιστούν ατομικά και συλλογικά, ώστε μακριά από σκοπιμότητες να συμβάλουν στη βελτίωση της κατάστασης όπως περιγράφεται. Βέβαια, για να γίνει αυτό, σημαίνει ότι θα πρέπει η λειτουργία των κομμάτων να στηρίζεται σε υγιείς βάσεις δημοκρατίας, διαφάνειας και αξιοκρατίας, παρέχοντας την ευκαιρία σε κάθε ενεργό πολίτη που θα ήθελε να διεκδικήσει ρόλο να μπορεί να ενεργοποιηθεί με βάση τις δυνατότητές του και τις ικανότητές του. Παράλληλα, θα πρέπει οι οποιεσδήποτε οικονομικές ή άλλες εξαρτήσεις των κομμάτων από διάφορα κέντρα εξουσίας να παραμερισθούν, ώστε να λειτουργούν ανεξάρτητα και με βάση το δημόσιο συμφέρον. Είναι γι' αυτό που αξιολογείται ως ορθή η πρωτοβουλία που αναλήφθηκε για τη δημιουργία κατάλληλου θεσμικού πλαισίου αναφορικά με τα κόμματα. Στο ίδιο πλαίσιο θα ήταν χρήσιμη η μελέτη και ο καθορισμός ενός σαφούς κατά το δυνατόν πλαισίου δεοντολογίας και ηθικής, μέσα στο οποίο να αντικρίζεται η συμπεριφορά κομματικών οργάνων και πολιτικών προσώπων με τρόπο που να αποφεύγονται σχόλια και λανθασμένες εντυπώσεις.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας, λέγω ότι η νέα εποχή που ήδη ήλθε μας επιφυλάσσει εκπλήξεις σε όλους τους τομείς. Τουλάχιστον ας ενεργήσουμε αυτή τη φορά προληπτικά και προγραμματισμένα παρά θεραπευτικά και εκ των υστέρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούππας, παρακαλώ.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Με το κλείσιμο και όχι την έναρξη της χιλιετίας, θα επιχειρήσω μια σύντομη ανασκόπηση για την οικονομία και θα αναφερθώ έστω ακροθιγώς στο υδατικό μας πρόβλημα.

Κύριε Πρόεδρε κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάποτε, μιλώντας για την κατάσταση των οικονομικών μας πραγμάτων, είπα χαρακτηριστικά πως όχι μόνο «φάγαμε το ψωμί των παιδιών μας», αλλά πως τώρα πια «βάλαμε και χέρι στο αλεύρι που θα 'φτιαχναν το ψωμί τους τα εγγόνια μας». Είπα τότε και το ξαναλέω και τώρα πως η οικονομία του τόπου δεν είναι μόνο υπόθεση των κατά καιρούς κυβερνώντων αλλά υπόθεση όλων μας. Για να γίνει όμως κατορθωτό να εμπλακούμε όλοι μας στο θέμα ανόρθωσης της οικονομίας, οι κυβερνώντες πρέπει να πείσουν λόγω και έργω πως έχουν πάρει την απόφαση για τομές και ριζικές αλλαγές, όπου χρειάζεται, και να δώσουν επί τούτω δείγμα ευανάγνωστης γραφής.

Μίλησα στο παρελθόν για την ανάγκη προγραμματισμένης αντιμετώπισης του γενικού δημόσιου χρέους, που δυστυχώς χρόνο με το χρόνο στα δεκατέσσερα χρόνια που το παρακολουθώ αυξάνεται ανελλιπώς κατά £200.000.000-£300.000.000 το χρόνο, για να φτάσει σήμερα που μιλούμε στα £5 δις και να χρειαζόμαστε περίπου £1 εκατομ. την ημέρα για τους τόκους και την αποπληρωμή των τόκων μόνο. Η εθελούσια αυταπάτη ότι τάχα το δημόσιο χρέος είναι μόνο £3,2 δις είναι είδος λογιστικής ταχυδακτυλουργίας, γιατί ναι μεν το εξωτερικό δημόσιο χρέος είναι £3,2 δις, αλλά οφείλουμε και £1,8 δις στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και, όπως είπα, αυτά τα χρήματα δεν τα πήραμε κάποτε από το ταμείο δανεικά και αγύριστα.

Για την αντιμετώπιση αυτού του δυσβάσταχτου χρέους δεν περιοριστήκαμε στη διάγνωση, εισηγήθηκα προς τις εκάστοτε κυβερνήσεις τομείς στους οποίους θα 'πρεπε ιδιαίτερω να εγκύψουν και πρακτικά μέτρα που θα 'πρεπε να πάρουν για σταδιακή μείωση του δημόσιου χρέους. Εισηγήθηκα σταδιακή μείωση προσωπικού στη δημόσια υπηρεσία κατά 10%, πράγμα που θα σήμαινε εξοικονόμηση £60 εκατομ. ετησίως. Εισηγηθήκαμε επανεξέταση των επιχορηγήσεων προς το σιτοπαραγωγό και τον αμπελουργό και ισχυρίζομαι πως αυτό θα απέφερε στο κράτος μια εξοικονόμηση της τάξης των £40 εκατομ., γιατί ένα μεγάλο μέρος της χορηγίας που παρέχεται - πέρσι, αν δε με απατά η μνήμη μου, ήταν κάπου £87 εκατομ. - διανέμεται σε επιχειρηματίες και σε ανθρώπους που καμία σχέση δεν έχουν με το επάγγελμα είτε του αμπελουργού είτε του σιτοπαραγωγού. Εισηγήθηκα κάποτε εξαίρεση από την Α.Τ.Α. του καταναλωτικού δασμού για τα τσιγάρα και το ούισκι και ενίσχυση της αντικαπνιστικής προσπάθειας με περαιτέρω αύξηση του δασμού κατανάλωσης για τα τσιγάρα. Εδώ θέλω να αναφέρω πως το κράτος εισπράττει £35 περίπου εκατομ. το χρόνο ως δασμούς κατανάλωσης τσιγάρων και να υποδείξω πως για κάθε 1 σεντ αύξησης του δασμού το κράτος εισπράττει £800.000. Εύκολα μπορεί να γίνουν κάποιοι πολλαπλασιασμοί, για να πούμε ότι με 20 σεντ, για παράδειγμα, θα αποφέρει £16 εκατομ. το χρόνο. Αν υπάρχει πρόβλημα για τα τσιγάρα του λαού, ας μπουν τουλάχιστον πάνω στα πιο ακριβά τσιγάρα.

Εν τω μεταξύ μας προέκυψε και το χρηματιστήριο που θα αποδίδει ως τέλος επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών περίπου £60 εκατομ. ετησίως. Εδώ μαζί με τα ευπρόσδεκτα έσοδα εκ του τέλους προέκυψε και απώλεια χρόνου εργασίας αγνώστου κόστους, αφού σε απομακρυσμένα από το κέντρο κυβερνητικά τμήματα υπάρχουν δημόσιοι υπάλληλοι που ανελλιπώς παρακολουθούν κατά τις ώρες λειτουργίας του χρηματιστηρίου με ιερή προσήλωση το "πάτωμα" και εξοργίζονται μάλιστα σε κάποια

εξωτερικά ιατρεία οι φαρμακοποιοί, όταν εκείνη την ώρα ο πολίτης ζητήσει εξυπηρέτηση. Ανάλογα φαινόμενα, όπως πληροφορούμαι, συμβαίνουν και σε σχολεία από δασκάλους και καθηγητές με χρήση ραδιοφώνων και φορητών τηλεφώνων.

Εισηγήθηκα κάποτε προσωρινούς περιορισμούς νέων αγορών για την άμυνα, με στόχο την εξοικονόμηση £40 περίπου εκατομ., για να αντιμετωπιστούν τα χρέη για την άμυνα.

Δεν ξέρω τι θα γίνει με την αύξηση του Φ.Π.Α. από το 8% στο 10% που, αν τελικά ψηφισθεί, θα φέρει άλλα £80 εκατομ. Επ' αυτού όμως θέλω να επαναλάβω την πάγια θέση μου που αφορά την τάξη των χαμηλά αμειβομένων και που, όντας αναιμική οικονομικά αυτή η τάξη, συνεχίζει αδίκως να αιμοδοτεί για χρόνια τώρα την υπόλοιπη πολυκυτταρική κοινωνία μας.

Τέλος, πρέπει απαραίτητως να εισαχθούν νέες κλίμακες εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, πρώτον, για γεφύρωση του χάσματος μεταξύ κλιμάκων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και, δεύτερον, αν δεχτώ την ανάλυση που έκανε χτες η συνάδελφος κ. Βασιλείου, θα επέλθει, όπως είπε, μεσοπρόθεσμα μια εξοικονόμηση της τάξης των £60 εκατομ.

Αξίζει επίσης να υιοθετηθεί, υπό ορισμένους όμως όρους, η πρόταση του Υπουργού Συγκοινωνιών που πραγματεύεται τη διαχείριση των λιμανιών και των αεροδρομίων μας από στρατηγικούς επενδυτές, για να 'χουμε έτσι ανάπτυξη χωρίς την ανάγκη άμεσης δαπάνης από τα κρατικά ταμεία.

Όπως φαίνεται όμως, πλείστες από τις ιδέες που αγωνιωδώς εκφράσαμε και εκφράζουμε, καθώς και η πρόταση του κοινοβουλευτικού μας εκπροσώπου, φίλου Τάσσου Παπαδόπουλου, για διά νόμου υποχρέωση μείωσης του δημόσιου χρέους, ρίχτηκαν στη χωματερή και μείναμε πάλι με την αγωνία μας.

Είπα πως η οικονομία είναι υπόθεση όλων μας. Όμως κανένας μας δε θα έχει ποτέ το κουράγιο να κτίζει με το μυστήρι και να 'ρχεται από πίσω η μπουλντόζα να τα γκρεμίζει. Η πρώτη ευθύνη ανήκει στους κυβερνώντες. Να αποδείξουν πως νοιάζονται σοβαρά για ανόρθωση της οικονομίας. Να δώσουν, όπως είπα, ευανάγνωστο δείγμα γραφής πως εννοούν και μάχονται για χρηστή διοίκηση και αξιοκρατία και πως διαθέτουν αποφασιστικότητα για τομές. Μόνο έτσι θα γίνουν πειστικοί στους εταίρους, που στην περίπτωση αυτή είναι όλα τα κόμματα, συμπολίτευση και αντιπολίτευση, και θα εξασφαλίσουν ίσως εν συνεχεία την ειλικρινή συνεργασία τους για θεραπεία των κακώς εχόντων. Και ίσως τότε θα είχε και νόημα και μέλλον η σύσταση ενός Συμβουλίου Εθνικής Οικονομίας, που κάποτε εισηγήθηκα, όπου κυβέρνηση και εταίροι, με αίσθημα συναίνεσης και ευθύνης για τον κοινό σκοπό, πραγματικά θα θαυματουργούσαν. Μόνο έτσι επίσης θα μπορούσαν να λυθούν τα μεγάλα προβλήματα της οικονομίας μας και μόνο με συλλογική δράση θα μπορούσαν να επανέλθουν σε κανονική τάξη κάποια κεκτημένα που κακώς κέκτηνται, γιατί υπάρχουν και τέτοια: τα προκλητικά προνόμια των αχθοφόρων στα λιμάνια, οι όροι εργασίας μιας τάξης ανθρώπων στην πολιτική αεροπορία, η σχέση και η αλληλεπίδραση μισθών μεταξύ δημόσιου και ημικρατικού τομέα, οι κατάλογοι των διοριστέων, το κεκτημένο για συμπερίληψη του δασμού κατανάλωσης των καπνικών προϊόντων και του ουίσκι στα στοιχεία που συνθέτουν τον τιμαριθμικό δείκτη. Αυτό το τελευταίο που αφορά καταναλωτικούς δασμούς για τσιγάρα έγινε. Όμως θεωρώ αναγκαίο να κάνω ακόμη μια δήλωση και να δώσω μία εξήγηση. Η δήλωση είναι πως το κόμμα μας είναι υπέρμαχο για διατήρηση του θεσμού της Α.Τ.Α., που εξασφαλίζει όντως στον εργαζόμενο την αγοραστική σταθερότητα του εισοδήματός του και τη δήλωση πως την εξαίρεση των τσιγάρων από το καλάθι της οικοκυράς την είχα ο ίδιος εισηγηθεί κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών το 1998, γιατί το έβρισκα προκλητικά αντιφατικό να αποζημιώνεται ο

καπνιστής για την ακρίβεια των τσιγάρων τη στιγμή που η πολιτεία πληρώνει λεφτά για τον περιορισμό και την καταστολή του καπνίσματος. Το περίεργο είναι πως την ίδια ώρα που ο καπνιστής έπαιρνε αποζημίωση επεχορηγείτο και ο μη καπνιστής.

Αναφέρθηκα, κύριε Πρόεδρε, σποραδικά σε κάποια σημεία περί της οικονομίας. Αναγνωρίζω πως δεν είναι εύκολο να υλοποιηθούν όσα εισηγούμαι για ανόρθωση της οικονομίας μας. Μας λείπει δυστυχώς το κοινό όραμα, η έμπνευση και οι εμπνευστές εμπιστοσύνης. Δεν έχουμε όμως άλλο δρόμο. Πρέπει να συνεχίσουμε να τα λέμε. Πρέπει να συνεχίσουμε να προσπαθούμε.

Τώρα, ολίγα τινά για ένα μεγάλο θέμα, το υδατικό. Συμφωνώ με το συνάδελφο Στέλιο Στυλιανού, που στην αναφορά του για το υδατικό είπε πως είναι το δεύτερο μεγάλο μας πρόβλημα μετά το εθνικό. Αν πρέπει να αναφερθούμε σήμερα στα υδατικά μας πράγματα, μπορούμε σίγουρα να πούμε πως στραγγίσαμε κυριολεκτικά το υπέδαφος, δαπανήσαμε σε αμφίβολης αποδοτικότητας καλλιέργειες τους υδάτινους πόρους μας και αφήσαμε έρμες τις γενιές που θα 'ρθουν να αντιμετωπίσουν κατάσταση ερήμωσης του τόπου. Φτάνει να πούμε πως, για να επανέλθει η στάθμη των υπόγειων υδάτων στα επίπεδα που η γενιά μας παρέλαβε, θα πρέπει να περάσουν τετρακόσια χρόνια σύμφωνα με αναλύσεις του γεωλογικού τμήματος.

Για τη θεραπεία εθνικών πληγών, όπως και για την αντιμετώπιση μεγάλων εθνικών προβλημάτων, χρειάζεται συλλογικότητα, σύμπνοια και ομοψυχία, ευρύ δημόσιο πνεύμα, ισομερής ανάληψη ευθυνών και αποδοχή καταμερισμού της στέρησης και της θυσίας. Εδώ όμως, αυτοκρινόμενοι, πρέπει να παραδεχτούμε ότι πολλοί από εμάς δηλώνουμε συχνά πρόθυμοι να υποστούμε όποιες θυσίες προς χάρη του συνόλου και εννοούμε φυσικά πως τις θυσίες αυτές θα τις υποστούν οποιοδήποτε άλλοι εκτός από εμάς, γιατί εμείς οι ίδιοι δεν έχουμε καμία διάθεση να διαταράξουμε την ατομική μας μακαριότητα. Δείγματα σχετικά με το φαινόμενο που ανέφερα υπάρχουν πολλά, θα

αποφύγω όμως να αναφερθώ σε λεπτομέρειες, για να μη δημιουργήσω κλίμα απαισιοδοξίας και ηττοπάθειας.

Πρόσφατα η κυβέρνηση της Δημοκρατίας αποπειράθηκε να λύσει τουλάχιστον το πρόβλημα της ύδρευσης με την εγκατάσταση μονάδων αφαλάτωσης σε διάφορες περιοχές στα παράλια της ελεύθερης Κύπρου. Έκανε μελέτες σε βάθος και βεβαίωσε διά της αρμόδιας Υπηρεσίας Περιβάλλοντος πως δε θα υπάρξουν επιπτώσεις. Οι διάφορες κοινότητες που γειτνιάζουν με την περιοχή εγκατάστασης αυτών των μονάδων, γνωρίζουσες ασφαλώς κάτι περισσότερο απ' ό,τι γνωρίζουν οι ειδικοί της κρατικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, αντέδρασαν αρνητικά και, ενεργούσες μέσα στο πνεύμα αλτρουισμού και αυτοθυσίας προς χάρη του συνόλου, όπως προηγουμένως ανέφερα, απέδωξαν την κυβέρνηση από την περιοχή τους, κακομεταχειρίστηκαν μερικούς αρμοδίους και, με τη βοήθεια μισών περίπου εκ των συναδέλφων, μπήκε – εύχομαι προσωρινά – ταφόπετρα στην προσπάθεια. Έκτοτε όμως δέρνω καθημερινά το μυαλό μου σε μια προσπάθεια να θυμηθώ. Πρόκειται πράγματι για θυσία αυτό που ζητήθηκε και το αρνήθηκαν; Και πώς καταστρέφει το περιβάλλον μια εντελώς αθόρυβη και χωρίς ρύπους μονάδα με υποστατικό 70 X 30 μ., κτισμένη σε οικόπεδο 100 X 60 μ. δίπλα και ένθεν του βραχίονα του λιμανιού της Λεμεσού, τοπιοβιοτεχνημένη και δενδροφυτεμένη, έξω από τα όρια προστασίας της αλυκής και σε αρκετή απόσταση από το γήπεδο ποδοσφαίρου Ζακακίου, προς τη θάλασσα; Το χειρότερο που τώρα απορρέει είναι το πού θα βρει χώρο εγκατάστασης η κυβέρνηση και γιατί στο κάτω-κάτω οποιαδήποτε άλλη κοινότητα να αποδεχτεί εγκατάσταση στην περιοχή της αυτών των μονάδων που απέρριψε και απέδωξε κάποια άλλη κοινότητα; Με αφορμή το ταρακούνημα των νερών και εδώ πρόκειται σχεδόν για κυριολεξία άρχισαν τελευταία και συνεχίζονται στην αρχή προκλητικές δηλώσεις, προειδοποιήσεις, απειλές. Αργότερα, πρέπει να ομολογήσω, οι δηλώσεις έγιναν πιο ήπιες, αλλά όντως και πιο διπλωματικές.

Εγείρεται όμως ένα μεγάλο θέμα που πρέπει να ξεκαθαρίσει μια για πάντα. Σε ποιους ανήκει το νερό; Τόσο η συσσώρευση του νερού σε φράκτες όσο και η μεταφορά και η κατασκευή πολυδάπανων υδατικών έργων αρκετών δεκάδων εκατομμυρίων λιρών γίνεται με χρήματα του συνόλου του λαού και όχι με χρήματα της επαρχίας, στην οποία για γεωλογικούς σκοπούς κατασκευάζονται τα έργα. Γι' αυτό το νερό αποτελεί εθνικό πλούτο που ανήκει σ' όλο το λαό και ως τέτοιο θα 'πρεπε να το απολαμβάνει ο λαός και ισομερώς και ισοτίμως. Ποια ισομέρεια όμως υπάρχει, όταν μια πόλη υδροδοτείται εβδομήντα δύο ώρες εβδομαδιαίως και η Λευκωσία υδροδοτείται μόνο είκοσι τέσσερις ώρες την εβδομάδα; Και πώς γίνεται η Λευκωσία, ενώ υδροδοτεί το ένα τρίτο του πληθυσμού της Κύπρου, να της διατίθεται από το απόθεμα μόνο το ένα έκτο; Και ποια ισοτιμία επικρατεί, όταν το νοικοκυριό κάποιας άλλης πόλης με κατανάλωση εξήντα τόνων νερού κατά διμηνία επιβαρύνεται με τέλος νερού £10, ενώ αντίστοιχο νοικοκυριό της Λευκωσίας με ανάλογη κατανάλωση κατά διμηνία, δηλαδή και πάλι εξήντα τόνων, πληρώνει τέλος £40, δηλαδή τέσσερις φορές περισσότερα. Παρ' όλα αυτά, η πραγματικά τραγική Λευκωσία δεν παραπονιέται, απλώς διψά. Γι' αυτή της την αδιαμαρτύρητη καρτερικότητα εισέπραξε μάλιστα προχθές και έπαινο από το δήμαρχο Λεμεσού που είπε: «Βγάζω το καπέλο στη Λευκωσία για την καρτερικότητά της». Εμείς τώρα τι να πούμε; Να ευχηθούμε μόνο ο έπαινος του δημάρχου της Λεμεσού να δροσίζει τους Λευκωσιάτες κατά το απειλητικώς επερχόμενο καλοκαίρι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αντώνης Καράς, παρακαλώ.

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι συνάδελφοι μου μου υπέδειξαν να απολογηθώ και, αν έτσι πρέπει να κάμω, απολογούμαι, γιατί καθυστέρησα να εμφανιστώ σύμφωνα με το πρόγραμμα της

Βουλής. Όμως είχα διαμηνύσει με το συνάδελφό μου, τον κ. Σαμμούτα, στον κοινοβουλευτικό μου εκπρόσωπο ότι, επειδή είχα κάποιο πρόβλημα, αν ερχόταν η ώρα μου και δεν ήμουν εδώ, παραιτούμην του δικαιώματος να μιλήσω, το οποίο ισχύει και τώρα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι, θέλουμε να σε ακούσουμε.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Ευχαριστώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε,

Ενώπιόν μας ευρίσκεται για ψήφιση ο προϋπολογισμός για τον πρώτο χρόνο ενός νέου αιώνα, μιας νέας χιλιετηρίδας που στοχεύουν δίκαια σε μια εκσυγχρονιστική πορεία σε ένα νέο περιβάλλον.

Ενώ δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι αυτή είναι η επιθυμία και ο προσανατολισμός του κάθε πολίτη της πατρίδας μας, εντούτοις δεν μπορώ να δεχθώ ότι η Τουρκία που για είκοσι πέντε και περισσότερα χρόνια κατέχει το 40% της πατρίδας μας, ύστερα από μια βάρβαρη και αναίτια εισβολή, μπορεί να επικοινωνεί με τα μηνύματα και τις τάσεις της εποχής και ότι μπορεί και η ίδια να αλλάξει την παρωχημένων εποχών και αιώνων νοοτροπία της και να γίνει κοινωνός των νέων αντιλήψεων και ιδεών που επικρατούν ως δίκαιο σήμερα στην Ευρώπη.

Έχοντας ενώπιόν μας αυτή την πραγματικότητα δεν μπορούμε και δεν έχουμε δικαίωμα να πιστέψουμε ότι, επειδή η Τουρκία επέτυχε το στρατηγικό της στόχο, να πάρει το χρίσμα της υποψήφιας για ένταξη χώρας, είναι έτοιμη να αποδεχθεί την εγκατάλειψη των παραδοσιακών της μεθόδων, που είναι η χρήση βίας για εδαφικές επεκτάσεις, ο κατασφαγιασμός και ξεριζωμός των λαών και επομένως καθήκον και υποχρέωση και δικαίωμά μας είναι να φροντίζουμε να έχουμε στρατιωτική δύναμη και

επάρκεια, ώστε να συγκροτούμε συνολικά, στρατός και λαός, ισχυρή αποτρεπτική δύναμη.

Από αρχαιοτάτων χρόνων η άμυνα αποτελεί το πιο καθοριστικό στοιχείο στη στρατηγική μιας χώρας η οποία ενδιαφέρεται να προωθήσει τους στόχους της εθνικής της πολιτικής: Όσον πιο ισχυρή είναι και όσο πιο καλά διευθύνεται η άμυνα τόσο πιο υποβοηθητική καθίσταται στην προώθηση των κρατικών μας επιδιώξεων.

Μετά τη βάρβαρη και παράνομη εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο το 1974 και μετά από την πεισματική άρνησή της μέχρι σήμερα να αποδεχθεί την ιδέα της εξεύρεσης μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης στο κυπριακό πρόβλημα, λύσης η οποία θα στηριζόταν στον πλήρη αφοπλισμό της Κύπρου και την εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των Κυπρίων, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, Αρμενέων κ.λπ. και ύστερα από τη διαπίστωση ότι η Τουρκία όχι μόνο επιδιώκει την εδραίωση των τετελεσμένων, αλλά μακροπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα έχει ως στόχο την πλήρη κατάληψη της Κύπρου, διαπιστώνουμε ότι και οι ισχυροί της γης, υπηρετώντας τα δικά τους συμφέροντα, είτε ενθαρρύνοντας είτε αδιαφορώντας, καθίστανται ουσιαστικά συνεργοί της Τουρκίας στα επεκτατικά σχέδιά της.

Η Κύπρος τραυματισμένη βαθιά, αλλά μη έχοντας εκλογή, εστράφη και δικαίως εις τους αμυντικούς εξοπλισμούς υποβαλλόμενη σε μεγάλες δαπάνες εκσυγχρονισμού των ενόπλων δυνάμεών της.

Οι εξοπλισμοί γίνονται όχι γιατί θέλουμε τον πόλεμο, απεναντίας δηλώνουμε ακριβώς ότι γίνονται για να αποτρέψουμε τον πόλεμο, γιατί είναι καλά γνωστό πως ο επιδρομέας λαμβάνει πολύ σοβαρά υπόψη το μέγεθος του κόστους που θα έχει από μια πιθανή επίθεση και όσο πιο μεγάλο είναι το κόστος που πιθανόν να έχει από μια επίθεση τόσο πιο πολύ πείθεται ότι ο πόλεμος δεν είναι η λύση.

Επομένως, ο φορολογούμενος θα πρέπει να γνωρίζει ότι οι θυσίες που υφίσταται για την ύπαρξη και όσο το δυνατόν καλύτερη άμυνα γίνονται για να αποτρέψουμε τον πόλεμο, γιατί σε τελευταία ανάλυση πιστεύουμε ότι ο πόλεμος είναι καταστροφικός, ακόμα και όταν τον κερδίζεις.

Η πράξη κατέδειξε ότι ο λαός κατανοεί την αναγκαιότητα της ύπαρξης όσο το δυνατόν καλύτερης άμυνας και η ευθύνη της κυβέρνησης και της Βουλής ιδιαίτερα είναι να καθιερώσουν τέτοιες διαδικασίες και πρακτικές, έτσι ώστε η διαχείριση των χρημάτων του φορολογούμενου πολίτη να γίνεται με σεβασμό και διαφάνεια. Η διάθεση δε των χρημάτων σε οπλικά συστήματα να γίνεται βάσει ενός προγράμματος μακράς πνοής προς εξυπηρέτηση συγκεκριμένου εξοπλιστικού προγράμματος.

Ένα εξοπλιστικό πρόγραμμα πρέπει απαραίτητα μέσα από τις ιδιαίτερες συνθήκες της κατοχής να εδράζεται στην αρχή “ισχυρή οικονομία, ισχυρή άμυνα” και τούτο γιατί, αν πνίξουμε την οικονομία χάριν της άμυνας, τότε θα πνίξουμε την Κύπρο, η οποία ενδεχομένως δε θα έχει επιτυχή πορεία εις την προσπάθεια για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που αποτελεί για όλους μας το βασικότερο στρατηγικό στόχο για σωτηρία της πατρίδας μας.

Ένα εξοπλιστικό πρόγραμμα, για να είναι μακράς πνοής, πρέπει, εισηγούμαστε, η απόφαση να λαμβάνεται από τις ηγεσίες των πολιτικών κομμάτων. Με αυτό τον τρόπο ικανοποιείται το αίτημα και το αίσθημα του λαού ότι η άμυνα είναι ευθύνη και δικαίωμα όλων. Η συμμετοχή των ηγετών των πολιτικών κομμάτων εις τον καταρτισμό του εξοπλιστικού προγράμματος εξασφαλίζει ότι αυτό θα έχει συνέχεια, συνέπεια και διάρκεια και επομένως δε θα κινδυνεύει να ανατραπεί από την όποια κυβέρνηση διαδεχθεί την προηγούμενη στην εξουσία.

Ένα εξοπλιστικό πρόγραμμα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους εξοπλισμούς που ο επιδρομέας εξασφαλίζει ή προγραμματίζει να εξασφαλίσει, έχοντας κατά νουν ότι οι εξοπλισμοί γίνονται για την απόκρουση συγκεκριμένου επιδρομέα.

Επίσης θα πρέπει, μέσα στα όρια των δυνατοτήτων μας, χώρες τις οποίες θέλουμε να αξιοποιήσουμε ή με τις οποίες θέλουμε να ενδυναμώσουμε τις σχέσεις μας να προτιμώνται από τους εξοπλιστικούς μας σχεδιασμούς.

Έχοντας υπόψη ότι ο εξοπλισμός είναι βασικά και η εκπαίδευση και η κατάρτιση του έμψυχου υλικού, ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίδεται εις το έμψυχον υλικόν και εις την αποτελεσματικότητά του, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα της εκπαίδευσης και της απόλυτης κατάρτισης των στρατιωτών μας σε εξειδικευμένα όπλα και μέσα.

Με αυτό ως δεδομένο θα πρέπει οι ένοπλες δυνάμεις της Κύπρου να αξιοποιήσουν το ανθρώπινο δυναμικό για χρήση αποδοτικών και αποτελεσματικών μεθόδων, όπως π.χ. είναι αναγκαία η αναβάθμιση των μονάδων καταδρομέων. Οι μονάδες αυτές, ενώ αναμένεται, εάν υπάρξει ανάγκη, να έχουν τη δυνατότητα διείσδυσης και πρόκλησης σοβαρών ζημιών στον εχθρό, εντούτοις ένεκα μη εκσυγχρονισμού του οπλισμού τους μετατρέπονται βαθμηδόν αλλά σταθερά σε μονάδες πεζικού. Αν ληφθεί υπόψη ότι οι καταδρομείς κατά κανόνα προσφέρονται για εξαιρετικές υπηρεσίες και αποστολές και αυτό καλύπτει πολύ έντονα τους εφέδρους, πείθεται πλέον ο καθένας ότι η ανάγκη για εκσυγχρονισμό των καταδρομέων και των δυνάμεων ειδικών αποστολών είναι επιτακτική ανάγκη. Π.χ., εάν γνωρίζει αυτός που προτίθεται να επιτεθεί ότι εκτός των οπλικών συστημάτων που έχει να αντιμετωπίσει έχει να αντιμετωπίσει τις ειδικές δυνάμεις που μπορεί να είναι παντού, μέσα στις γραμμές του, τότε οι δεύτερες σκέψεις είναι βέβαιο ότι θα γίνουν.

Με βάση τις στρατιωτικές δυνάμεις που διατηρεί η Τουρκία στην Κύπρο και με την υποστήριξη που δίνει από τις βάσεις της εκτός Κύπρου έχει τη δυνατότητα:

1. να εξαπολύσει συνολική επίθεση με πολλές δυνάμεις και να έχει απόλυτο αεροπορικό έλεγχο,
2. να υπερτερεί σε αρματικό δυναμικό.
3. να υπερτερεί σε τεθωρακισμένα οχήματα, πυροβόλα και ελικόπτερα. Είναι σαφές ότι η κυπριακή στρατιωτική δύναμη από μόνη της δεν μπορεί να αποτελέσει σοβαρή ή υπολογίσιμη δύναμη που να προκαλεί πραγματικό κόστος στην Τουρκία.

Από την πιο πάνω ανάλυση γίνεται αντιληπτό ότι η Κύπρος, της οποίας οι αμυντικές δαπάνες σε σύγκριση με την επιτιθέμενη Τουρκία είναι ελάχιστες και το μέγεθος της άμυνας που παράγουν δεν μπορεί να αποτελέσει ισχυρή αποτρεπτική δύναμη, είχε και εξακολουθεί να έχει ανάγκη μιας σταθερής πειστικής και αποτελεσματικής συμμαχίας και η Ελλάδα είναι ο μόνος σύμμαχος και συμπαραστάτης στον αγώνα για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος. Με την εξασφάλιση της συμμαχίας το σκηνικό διαφοροποιείται, τα δεδομένα αλλάζουν ριζικά και το κόστος που έχει να πληρώσει η Τουρκία από μια νέα επίθεση στην Κύπρο πολλαπλασιάζεται. Επομένως, η σχέση αυτή ενεργεί αποτρεπτικά στον τούρκικο επεκτατισμό και εδώ πρέπει να τονισθούν με ιδιαίτερη έμφαση οι δηλώσεις του τότε Πρωθυπουργού αείμνηστου Ανδρέα Παπανδρέου και του Προέδρου Γλαύκου Κληρίδη, όταν το Νοέμβριο του 1993 διεκήρυτταν ότι ο χώρος Ελλάδας-Κύπρου είναι ενιαίος. Οι διακηρύξεις αυτές έγιναν κατ' επανάληψη, για να επιμαρτυρούν την ύπαρξη της διάθεσης της Ελλάδας και της Κύπρου να συμπαραταχθούν σε όλα τα μέτωπα για τη συγκράτηση του τούρκικου επεκτατισμού και τούτο γιατί η Ελλάδα ευρίσκεται σε θέση να διαδραματίσει έναν καθοριστικό ρόλο προς την κατεύθυνση της αναχαίτισης της Τουρκίας γιατί:

1. η Ελλάδα είναι υπολογίσιμη δύναμη στο χώρο των Βαλκανίων,
2. είναι αξιόλογος εταίρος στο Ν.Α.Τ.Ο.,
3. είναι μέλος της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης,
4. είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
5. καθίσταται εντός των επόμενων μηνών μέλος της Ο.Ν.Ε.,
6. έχει το ψηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα στα Βαλκάνια,
7. έχει προπάντων τη στρατιωτική δυνατότητα να επεκτείνει την πολεμική της μηχανή πέραν των συνόρων της και να πλήξει ζωτικά συμφέροντα και στρατιωτικές εγκαταστάσεις μέσα στην Τουρκία,
8. είναι εγγυήτρια δύναμη της Κυπριακής Δημοκρατίας,
9. έχει εθνική και ηθική υποχρέωση έναντι της Κύπρου.

Ταυτόχρονα, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει καθήκον και δικαίωμα να μεριμνά και να ενισχύει τη δική της άμυνα, γιατί σε τελευταία ανάλυση, εάν εμείς οι ίδιοι δε θέλουμε να σωθούμε προβάλλοντας την αναγκαία αντίσταση, υποβαλλόμενοι στις θυσίες που είναι απαραίτητες, κανένας από μηχανής θεός δεν πρόκειται να σπεύσει να μας σώσει.

Είναι η διαπίστωσή μας ότι η κυβέρνηση Κληρίδη κινούμενη και ενεργώντας ορθά προς την κατεύθυνση της ισχυροποίησης της άμυνας και διερμηνεύοντας σωστά τα αισθήματα της συντριπτικής πλειοψηφίας του λαού προχώρησε:

1. στη διακήρυξη του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου και επέτυχε στα χρόνια που πέρασαν από το 1993 τη συνεχή και διαρκή αναβάθμισή του,
2. προχώρησε στη σημαντική ενίσχυση και αναβάθμιση του αρματικού μας δυναμικού, έτσι ώστε η αναλογία με τα κατοχικά στρατεύματα να μην είναι καθόλου ανησυχητική για τη δική μας πλευρά,
3. ενίσχυσε την αντιαεροπορική μας ομπρέλα αποτελεσματικά, επιμηκύνοντας ταυτόχρονα το βεληνεκές της προστασίας μας,

4. εξασφάλισε για την Εθνική Φρουρά πολλά σύγχρονα οπλικά συστήματα και μέσα που κυριολεκτικά έχουν αλλάξει την όψη της Εθνικής Φρουράς. Συνολικά η Εθνική Φρουρά, στα χρόνια της διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη, έχει μετασχηματισθεί σε ένα σύγχρονο, ευέλικτο, μικρό στρατό ο οποίος ενισχυμένος από τη λειτουργία του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου αποτελεί μια ισχυρή, πειστική, αποτρεπτική δύναμη, η οποία διασφαλίζει την ειρήνη στο νησί, αλλά και ενισχύει τη διαπραγματευτική μας ικανότητα.

Η άμυνα ως αγαθό, όπως και όλα τα άλλα αγαθά που το κράτος έχει υποχρέωση να προσφέρει στους πολίτες, χρειάζεται πόρους για να παραχθεί. Χωρίς πόρους, χωρίς χρήματα δεν μπορεί να υπάρξει ούτε άμυνα ούτε ασφάλεια ούτε αποτροπή. Με τη διάθεση πόρων αγοράζουμε τα οπλικά συστήματα, εκπαιδεύουμε τα παιδιά μας και δημιουργούμε την αναγκαία κτιριακή και αμυντική υποδομή.

Η διάθεση των πραγματικά αναγκαίων πόρων για την ενίσχυση της άμυνας δεν εξασθενεί την οικονομία, όπως κάποιοι πιθανόν να υποστηρίζουν, γιατί μόνο όταν οι πολίτες νιώθουν ασφαλείς μπορούν ανεμπόδιστα και απρόσκοπτα να επιδίδονται στα ειρηνικά τους έργα και να παράγουν, συμβάλλοντας έτσι στην πρόοδο και στην ανάπτυξη της χώρας μας. Αντίθετα, εάν για οποιοδήποτε λόγο παραμελήσουμε την άμυνα και αφήσουμε το αίσθημα ανασφάλειας να περιπλανάται στο λαό μας, οι πρώτες επιπτώσεις θα φανούν στην οικονομία της χώρας μας. Πιστεύουμε στην ισχυρή οικονομία, για να έχουμε ισχυρή άμυνα, αλλά ταυτόχρονα πιστεύουμε και στο αντίστροφο, ισχυρή άμυνα για ισχυρή οικονομία.

Αυτές τις μέρες βρισκόμαστε σε διαδικασία συνομιλιών για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Το γεγονός όμως αυτό σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να μας οδηγεί σε σκέψεις παγώματος ή και σε μείωση των προσπάθειών για ενίσχυση της άμυνάς μας. Κάτι τέτοιο θα ήταν καταστροφικό για την πλευρά μας, όχι μόνο γιατί ο

κατοχικός στρατός δε μειώνει τα στρατεύματά του, αλλά συνεχώς ενισχύεται με κάθε τρόπο και με κάθε μέσο. Και παρά τις δηλώσεις Τούρκων πολιτικών μετά το Ελσίνκι που εμφανίζονται ειρηνόφιλες και διαφοροποιημένες εν σχέσει με το παρελθόν, παραμένει γεγονός ότι την εξουσία στην Τουρκία την έχουν οι στρατηγοί, οι οποίοι ηγούνται ενός ισχυρού στρατού σε βαθμό μάλιστα που μπορεί κανείς να ισχυρισθεί βάσιμα ότι όλα τα κράτη έχουν στρατό, εκτός από τον τουρκικό στρατό που έχει κράτος! Οι διαθέσεις επομένως των πολιτικών, έστω και ειλικρινείς, δεν πρέπει να μας παρασύρουν σε επιπόλαιες ενέργειες, γιατί οι αποφάσεις, οι προθέσεις και οι δυνατότητες του τουρκικού στρατού εξακολουθούν ακόμη να ευρίσκονται εκεί αμετακίνητες.

Για όσο λοιπόν διάστημα τα στρατεύματα κατοχής βρίσκονται στα εδάφη μας, η αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας θα πρέπει να ενισχύεται και να αναβαθμίζεται. Ο φετινός ενοποιημένος αμυντικός προϋπολογισμός του κράτους σ' αυτό ακριβώς αποσκοπεί, στην ενίσχυση και αναβάθμιση της αμυντικής θωράκισης της Δημοκρατίας, χωρίς παράλληλα να εξασθενεί ή να επηρεάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο την οικονομία της χώρας. Για πρώτη φορά φέτος τα υπολογιζόμενα έσοδα του πρώην Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης εξισώθηκαν με τις υπολογιζόμενες δαπάνες και έτσι ακόμα και στην περίπτωση που θα υλοποιείτο στο εκατόν τοις εκατόν ο προϋπολογισμός κανένα έλλειμμα δε θα προέκυπτε στο ταμείο αυτό.

Η ανάγκη εμπιστοσύνης του κοινού στη διαχείριση των χρημάτων που διατίθενται για την άμυνα είναι απαραίτητη. Ο στόχος αυτός έχει επιτευχθεί στα χρόνια της διακυβέρνησης Κληρίδη και τούτο οφείλεται στην αξιόπιστη διαχείριση των χρημάτων, αλλά και στις διαφανείς διαδικασίες που ακολουθήθηκαν. Οφείλεται ακόμη, και επιτρέψτε μου να το αναφέρω, και στην επιτροπή Άμυνας της Βουλής, στις πολλές ώρες που αφιερώνει για τον έλεγχο των διαδικασιών. Οφείλεται ακόμη στην εμμονή της

επιτροπής Άμυνας να παρακολουθεί τις συνεδριάσεις της, όταν εξετάζονται τα θέματα αποδεδειγμένων από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης, εκπρόσωπος της Γενικού Ελεγκτού της Δημοκρατίας που είναι ανώτερος λειτουργός της Ελεγκτικής Υπηρεσίας. Εδώ θα πρέπει να επισημάνω ότι από στρατιωτικής πλευράς υπήρξε μια επιφύλαξη στην εμπλοκή της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, επειδή προέβαλλαν θέματα ασφάλειας και απορρήτων, αλλά καταστήσαμε σαφές, και το επαναλαμβάνουμε και τώρα, ότι κανένας σε αυτό το κράτος δεν μπορεί να αισθάνεται ανεξέλεγκτος για κανένα λόγο. Όλοι υποκείμεθα σε έλεγχο με διάφορους τρόπους, όπως το σύνταγμα και οι νόμοι της Δημοκρατίας προβλέπουν. Γι' αυτό και ο έλεγχος του υλικού των επιδιορθώσεων και των δαπανών θα ενισχυθεί ακόμη περισσότερο και τούτο για να κρατήσουμε το αίσθημα εμπιστοσύνης του λαού προς την άμυνα στα ψηλότερα δυνατά επίπεδα.

Η δημιουργία αποτελεσματικής άμυνας στην Κύπρο στα πλαίσια του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου αποτελεί για το Δημοκρατικό Συναγερμό επιβεβλημένη ανάγκη για την ασφάλεια της Κυπριακής Δημοκρατίας από την Τουρκία. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός παράλληλα υποστηρίζει την πρόταση του Προέδρου της Δημοκρατίας Γλαύκου Κληρίδη για την πλήρη αποστρατικοποίηση της Κύπρου υπό τον όρο πάντοτε ότι θα αποχωρήσει ο τουρκικός κατοχικός στρατός από την Κύπρο.

Εν τω μεταξύ όμως και ύστερα από την ψήφιση του νομοσχεδίου και των κανονισμών για την πολιτική άμυνα και την ψήφιση του νομοσχεδίου που εκκρεμεί για τον πολιτικό σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης στη Βουλή θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την όσο το δυνατόν πιο γρήγορη ανάπτυξη και αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχονται από την Πολιτική Άμυνα. Είναι αδιανόητο, ύστερα από τόσες θυσίες στις οποίες υποβάλλεται ο λαός μας για το κτίσιμο της άμυνας του, να υπάρχει κίνδυνος να επικρατήσουν χαώδεις καταστάσεις σε περίπτωση πολεμικής κρίσης. Θέλω να τονίσω, και να εισηγηθώ, ότι οι ειδικές συνθήκες στην Κύπρο

απαιτούν πρόβλεψη, σχεδιασμό και εμπλοκή του πληθυσμού ανδρών, γυναικών και μαθητών και τούτο γιατί η ελληνική ιστορία αλλά και η πρόσφατη ιστορία της Κύπρου διδάσκουν ότι πάντοτε είχαμε να αντιμετωπίσουμε ισχυρότερους εις τα όπλα και μέσα εχθρούς. Όσες φορές αξιοποιήσαμε τις ανθρώπινες αξίες και δυνατότητες κερδίσαμε· αυτά κατεξοχήν τα όπλα πρέπει να κρατήσουμε πιο ψηλά. Και η Βουλή φαίνεται να αποδέχεται αυτή την ανάγκη με την ομόφωνη ψήφιση των προϋπολογισμών για την άμυνα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μια ενημέρωση όσον αφορά την πορεία της συζήτησης. Με πληροφορούν ότι ο χρόνος που έχουν πάρει τα κόμματα είναι ως ακολούθως: Ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει πάρει μέχρι τώρα τέσσερις ώρες και τριάντα δύο λεπτά, εκτός από τον κ. Καρά, το ΑΚΕΛ τρεις ώρες και τέσσερα λεπτά, το ΔΗ.ΚΟ. μία ώρα και τριάντα τέσσερα λεπτά, η ΕΔΕΚ πενήντα πέντε λεπτά και οι Ε.Δ.Η. δεκατέσσερα.

Κύριε Μουσιούττα, σάς παρακαλώ, με αντικαθιστάτε για λίγο;

(Ο κ. Νίκος Μουσιούττας αντικαθιστά τον κ. Αβραάμ Αντωνίου στην έδρα.)

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα αρχίσω την παρέμβασή μου, σχολιάζοντας δυο ζητήματα τα οποία ηγέρθησαν κατά τη συζήτηση από τον κ. Λευτέρη Χριστοφόρου.

Το πρώτο είναι αυτό που αφορά το δημόσιο χρέος. Ο κ. Χριστοφόρου αναλύοντας τους αριθμούς ανέφερε ότι το δημόσιο χρέος της Κύπρου είναι ελαφρώς ψηλότερο από αυτό που επιτρέπει η συνθήκη του Μάαστριχτ, δηλαδή το 2000 είναι 67%. Όμως στην προσπάθειά του να στείλει καθησυχαστικά μηνύματα μας έχει πει ότι έντεκα από τις δεκαπέντε χώρες έχουν και εκείνες περίπου την ίδια απόκλιση στην

Ευρωπαϊκή Ένωση. Φοβούμαι ότι δεν είναι αυτή η πραγματικότητα, γιατί εδώ στην Κύπρο πέρα από το δημόσιο χρέος υπάρχει το ενδοκυβερνητικό το οποίο ανεβάζει ...

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Απλώς, επικαλέστηκα στοιχεία από τα στατιστικά στοιχεία της Π.Ε.Ο., που είναι μια αξιόλογη έκδοση και καταγράφεται το δημόσιο χρέος επί τοις εκατόν στο Α.Ε.Π. σύμφωνα με όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν μου επιτρέψετε, να διαβάσω πόσο είναι το δημόσιο χρέος, για να επαληθεύσω τα όσα με ακρίβεια ανέφερα χθες.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Χριστοφόρου, θα έρθω στα στοιχεία και δε θα είναι διαφορετικά από αυτά που διαβάσατε εκεί, με τη διαφορά ότι η ερμηνεία που δίνετε εσείς είναι διαφορετική από αυτή που δίνω εγώ και θα εξηγήσω γιατί. Είναι μεν 67% το δημόσιο χρέος για το 2000, όπως αναφέρεται και στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, όμως υπάρχουν στην Κύπρο πέρα από τα τριάμισι δις δημόσιο χρέος άλλα δύο δις που θεωρούνται ενδοκυβερνητικό.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Αυτό υπήρχε πάντα.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Ποιος το είπε αυτό; Περιλαμβανομένου λοιπόν και του ενδοκυβερνητικού χρέους ανέρχεται το συνολικό δημόσιο χρέος στο 107% του Ακαθάριστου Εγχώριου ... Παρακαλώ! Αργότερα μπορείς να δευτερολογήσεις, αν θέλεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Λευτέρη, έτσι είναι ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Προχωρήστε, κύριε Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Δε δέχομαι διακοπή!

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Οι δείκτες του Μάαστριχτ δεν περιλαμβάνουν ...

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Δε δέχομαι διακοπή!

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Επειδή αναφέρει το όνομά μου.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν δε γνωρίζετε τα οικονομολογικά, λυπούμαι, λυπούμαι. Την ώρα που διακόπτει ο κ. Χριστοφόρου δεν έχετε πρόβλημα. Μπορεί να σας απαντήσει και ο υπουργός σας αν έχει δίκαιο ο κ. Αβραάμ Αντωνίου ή όχι και μπορεί να μελετήσετε και κατ' οίκον.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Επαναλαμβάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αντωνίου, παρακαλώ συνεχίστε και αγνοήστε τις ...

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Επαναλαμβάνω, το συνολικό δημόσιο χρέος ανέρχεται το 2000 στα πεντέμισι δις λίρες. Αν ο Υπουργός των Οικονομικών θέλει να το διαψεύσει, μπορεί, αλλά αυτό λέει η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

Επομένως, δεν μπορούμε να συγκρίνουμε ανόμοια πράγματα, γιατί θέλω να πληροφορήσω το σώμα ότι σε καμιά χώρα της Ευρώπης δεν υπάρχει ενδοκυβερνητικό χρέος στο ύψος που έχει η Κύπρος. Και ξέρετε γιατί; Γιατί σε καμιά χώρα της Ευρώπης δεν υπάρχει πλεόνασμα στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων από το οποίο η Κύπρος παίρνει αυτά τα δύο δις. Το ενδοκυβερνητικό χρέος που ισχύει στις χώρες της

Ευρώπης είναι αυτό που προέρχεται απλώς από τις κεντρικές τράπεζες το οποίο είναι πολύ μικρό. Συνεπώς, δεν πρέπει να επαναπαυόμαστε ότι η Κύπρος βρίσκεται περίπου στα ίδια επίπεδα όπως αυτά των έντεκα χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν αυτό δε μας ανησυχεί, είναι μια άλλη ιστορία. Εμάς μας ανησυχεί.

Θα έρθω τώρα στο θέμα της παραγωγικότητας το οποίο επίσης έθιξε ο κ. Χριστοφόρου. Ο κ. Χριστοφόρου υποστήριξε ότι πρέπει η παραγωγικότητα να αυξηθεί, γιατί ομολογουμένως είναι στο μισό περίπου αυτού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δε μας είπε όμως πώς θα αυξηθεί η παραγωγικότητα. Δε μας είπε τι έκαμε η κυβέρνηση γι' αυτό το πολύ σοβαρό θέμα. Ποια μέτρα πήρε τα τελευταία χρόνια η κυβέρνηση για το θέμα της παραγωγικότητας; Και θα σας πω ότι δυστυχώς η κυβέρνηση επέδειξε και αδράνεια και ανοχή έναντι των πολύ αντιδραστικών θέσεων και αρνητικών προσεγγίσεων της ομοσπονδίας εργοδοτών. Και δυστυχώς αυτό το θέμα μένει παγωμένο, τα σχέδια τα οποία έχουν συμφωνηθεί εδώ και τέσσερα χρόνια δεν έχουν κάνει ούτε μισό βήμα. Συνεπώς, πιστεύω ότι δεν αρκεί να λέμε η παραγωγικότητα πρέπει να αυξηθεί, αλλά πρέπει να πάρουμε εκείνα τα μέτρα που χρειάζονται για να αυξηθεί.

Θα πάρω τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, το θέμα ανεργία. Πολλές συζητήσεις και σχόλια ακούονται γύρω από το θέμα απασχόληση-ανεργία σαν ζωτικός συντελεστής για την πορεία της κυπριακής οικονομίας. Και πάνω σ' αυτό το θέμα υπάρχουν έντονα διιστάμενες απόψεις μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και ιδιαίτερα μεταξύ της κυβέρνησης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Ο Υπουργός Οικονομικών με την ομιλία του στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 20 του περασμένου μηνός καθώς και με την ομιλία του ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών με την ευκαιρία της παρουσίασης του Προϋπολογισμού για το 2000 και επαναλαμβάνοντας τον πρώην Υπουργό Οικονομικών δήλωσε ότι, παρά την ελαφρά

αύξηση της ανεργίας επικρατούν συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Αυτός είναι ο όρος που χρησιμοποιήθηκε.

Αυτός ο τρόπος αντίκρισης του σοβαρού αυτού προβλήματος υποδηλεί, κατά τη γνώμη μας, μια υποτίμηση των σοβαρών επιπτώσεων της συνεχώς διογκούμενης ανεργίας.

Ας ρίξουμε μια γρήγορη ματιά στα στοιχεία όπως δίνονται από την αρμόδια υπηρεσία. Πρώτα θέλω να θυμίσω ότι πηγαίνοντας πίσω στην περίοδο μέχρι το 1992 το ποσοστό ανεργίας βρισκόταν κάτω από το 2% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Και ασφαλώς στο βιβλίο που κρατά ο κ. Χριστοφόρου, στατιστικά στοιχεία, που εξεδόθη από την Π.Ε.Ο. αναφέρονται κάπου σαράντα χρόνια για την ανεργία. Για μερικά χρόνια ήταν 3%, 2,5% κ.λπ., αλλά για πολύ μικρά χρονικά διαστήματα. Έκτοτε, από το 1992, αρχίζει μια ανοδική κίνηση του δείκτη της ανεργίας ο οποίος το 1998 ανέρχεται κατά μέσο όρο στο 3,4%. Παρ' όλο που η οικονομική ανάπτυξη το 1999 βελτιώνεται και κυμαίνεται γύρω στο 4,5%, η ανεργία όχι μόνο δε μειώνεται αλλά τουναντίον αυξάνεται. Έτσι ο μέσος όρος για το 1999 ανεβαίνει στο 3,6%, που σημαίνει ότι 11 283 άτομα παραμένουν εγγεγραμμένα στα γραφεία εργασίας ως άνεργοι αλλά το μέγεθος του προβλήματος δεν είναι αυτό που δείχνει ο αριθμός των εγγεγραμμένων στα γραφεία ευρέσεως εργασίας και αυτό νομίζω δεν μπορεί κανείς να το αμφισβητήσει.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις υποστηρίζουν με σχετικά τεκμήρια ότι ο αριθμός των ανέργων είναι μεγαλύτερος και πλησιάζει με τους μετριότερους υπολογισμούς στο 5%. Είναι αυτονόητο ότι, όταν κάποιος άνεργος εξαντλεί το επίδομα ανεργίας από τις κοινωνικές ασφαλίσεις, παύει στις πλείστες περιπτώσεις να παραμένει εγγεγραμμένος στα γραφεία αυτά, καθότι λίγες ελπίδες έχει να εξασφαλίσει εργοδότηση. Πρέπει να προσθέσουμε ότι ένα ποσοστό των ανέργων παραμένουν άνεργοι για περίοδο πέραν

των έξι μηνών και έτσι χάνουν το δικαίωμα για ανεργιακό επίδομα και δίπλα στις άλλες δυσκολίες έχουν και προβλήματα επιβίωσης.

Έχουμε κατ' επανάληψη υποδείξει στην κυβέρνηση ότι πρέπει να παύσει να θεωρεί τη σημερινή κατάσταση ως μια κατάσταση φυσιολογική. Η κυβέρνηση έχει υποχρέωση να καταρτίσει όλα εκείνα τα προγράμματα που χρειάζονται για την ανακοπή της ύφεσης σε βασικούς τομείς της οικονομίας. Ο μεταποιητικός τομέας εδώ και χρόνια παρουσιάζει μια φθίνουσα κατάσταση με πρώτες τις βιομηχανίες ένδυσης, υπόδησης, επιπλοποιίας κλπ. Ο τομέας των κατασκευών είναι επίσης σε ύφεση.

Υποδείξαμε και στο παρελθόν και το επαναλαμβάνουμε και τώρα ότι πρέπει να υπάρξει σταθερή αναπτυξιακή πολιτική με κύριο βάρος στους παραγωγικούς τομείς. Το κράτος πρέπει να προχωρήσει με γρηγορότερους ρυθμούς στην εκτέλεση όλων των αναπτυξιακών έργων που προνοούνται στους προϋπολογισμούς. Πρέπει να υπάρξουν διαφοροποιήσεις στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, κατά τρόπο που να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη των υφιστάμενων βιομηχανικών μονάδων αλλά και η δημιουργία νέων. Πρέπει να γίνουν οι αναγκαίες μελέτες και η προώθηση διαφόρων κλάδων στον τομέα των υπηρεσιών.

Έχω πει προηγούμενα ότι σημαντικός αριθμός ανέργων εξαντλεί το ανεργιακό επίδομα το οποίο ως γνωστόν περιορίζεται στους έξι μήνες. Θεωρούμε ότι είναι η ώρα να μελετηθεί και να υιοθετηθεί η πρόταση που ετέθη ήδη από το συνδικαλιστικό κίνημα για παράταση του επιδόματος ανεργίας για περίοδο μέχρι και εννέα μηνών.

Υπάρχει όμως ακόμα ένα ζήτημα το οποίο επηρεάζει την απασχόληση. Πρόκειται για τον πολύ μεγάλο αριθμό ξένων εργατών οι οποίοι απασχολούνται στην Κύπρο. Από το 1991 και με βάση την κατάσταση πραγμάτων που ίσχυε τότε -η ανεργία θυμίζω ήταν κάτω του 2%- το συνδικαλιστικό κίνημα συγκατετέθη για την παραχώρηση άδειας απασχόλησης σε ξένο εργατικό δυναμικό σε εκείνους τους τομείς που παρουσίαζαν

έλλειψη εργατικών χεριών. Έκτοτε όμως το πρόβλημα προσέλαβε τεράστιες διαστάσεις. Ο αριθμός των ξένων εργατών στην Κύπρο ανέρχεται στις σαράντα και πλέον χιλιάδες.

Πιο αναλυτικά η κατάσταση έχει ως εξής:

- Δεκαεννιά χιλιάδες (19 000) εργοδοτούνται με βάση εγκεκριμένες άδειες.
- Τρισίμισι χιλιάδες (3 500) απασχολούνται σε υπεράκτιες εταιρείες.
- Κοντά στις επτά χιλιάδες (7 000) είναι αυτοί που κατέχουν ελληνικό διαβατήριο.
- Ένας άλλος αριθμός περί τις δώδεκα χιλιάδες εργοδοτούνται παράνομα.

Είμαστε της γνώμης ότι εκεί που είναι σήμερα τα πράγματα η Κύπρος δεν μπορεί να δεχθεί τόσο μεγάλο αριθμό ξένων εργατών χωρίς σοβαρές επιπτώσεις, οικονομικές και κοινωνικές.

Η Βουλή και ειδικότερα η επιτροπή Εργασίας έχει κατ' επανάληψη απασχοληθεί με αυτό το σοβαρό θέμα και έχει υποδείξει προς τα αρμόδια υπουργεία ότι πρέπει να ληφθούν δραστικά μέτρα για πάταξη και περιορισμό της παράνομης απασχόλησης. Η Βουλή έχει επίσης θεσπίσει νομοθεσία με πολύ αυστηρές ποινές για τους παρανομούντες εργοδότες. Δυστυχώς, τα μέχρι σήμερα ληφθέντα μέτρα δεν έχουν αποδώσει σημαντικό αποτέλεσμα και δεν έχουν οδηγήσει στην πάταξη της παρανομίας. Για ακόμα μια φορά απευθυνόμαστε προς την εκτελεστική εξουσία και κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου για το φαινόμενο τούτο.

Κλείνοντας την παρέμβασή μου γι' αυτό το ζήτημα, θέλω για ακόμα μια φορά να ξεκαθαρίσω ότι η θέση μας για περιορισμό του αριθμού των ξένων εργατών δεν ξεκινά από ρατσιστικές τάσεις, αλλά από το γεγονός ότι οι ιδιομορφίες και οι συνθήκες που έχουμε στην Κύπρο δεν επιτρέπουν την απασχόληση τόσο μεγάλου αριθμού ξένων εργατών. Άλλωστε το φαινόμενο αυτό δεν είναι μόνο κυπριακό, το αντιμετωπίζουν αρκετές άλλες χώρες. Είμαστε μεταξύ εκείνων που ζητούν την ίση μεταχείριση των

ξένων εργατών σε ό,τι αφορά τις συνθήκες εργασίας, τη μισθοδοσία τους και γενικά τις συνθήκες διαβίωσής τους. Θέλουμε να ελπίζουμε ότι η κυβέρνηση θα βρει όλους εκείνους τους τρόπους και τα μέσα για την ορθή αντιμετώπιση του προβλήματος.

Θα περάσω τώρα σε ένα άλλο πολύ σοβαρό θέμα, αυτό της ασφάλειας και υγείας στην εργασία. Η κυπριακή οικονομία και κατ' επέκταση η κοινωνία έχει να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών σε πολύ ψηλούς αριθμούς. Με στόχο τον περιορισμό των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών η Βουλή επέφερε σοβαρές αλλαγές στη νομοθεσία. Η νομοθεσία που υπάρχει σήμερα στην Κύπρο για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα και έχει εναρμονιστεί περίπου με την ανάλογη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες για την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής και τούτο γιατί το Τμήμα Επιθεώρησης Εργοστασίων δεν είναι στελεχωμένο με το κατάλληλο και απαραίτητο προσωπικό. Η αδυναμία αυτή έχει ως αποτέλεσμα τη μη εφαρμογή προληπτικών μέτρων ασφάλειας για αποφυγή ατυχημάτων, οι δε εργοδότες αμελούν να διαφωτίζουν κατάλληλα το προσωπικό τους για ασφαλή χρήση των υλικών και μηχανημάτων. Έχουμε την άποψη ότι η πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων πρέπει να αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους στόχους της αρμόδιας υπηρεσίας, γιατί καθένα από τα επισυμβαίνοντα ατυχήματα συνιστά ένα τεράστιο χρηματικό αλλά και κοινωνικό κόστος.

Με βάση τα πορίσματα ερεύνης που έγινε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου και η οποία ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 1998, προκύπτει ότι το συνολικό κόστος των εργατικών ατυχημάτων γνωστοποιηθέντων και μη κατά το 1997 καθώς και το κόστος των επαγγελματικών ασθενειών ανέρχεται στα £30 περίπου εκατομ.

Με βάση τις ετήσιες εκθέσεις του Υπουργείου Εργασίας ο συνολικός αριθμός των εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν στις αρμόδιες υπηρεσίες ανέρχεται σε

εννιακόσια εβδομήντα εννιά για το 1996, σε εννιακόσια δεκατέσσερα το 1997, σε χίλια δέκα για το 1998 και περίπου χίλια ενενήντα πέντε για το 1999. Από τα ατυχήματα αυτά είχαμε δύο θανατηφόρα το 1996, δεκατέσσερα το 1997, επτά το 1998 και δώδεκα το 1999.

Εκτός των πιο πάνω γνωστοποιηθέντων ατυχημάτων, ένα ποσοστό ατυχημάτων δε γνωστοποιείται. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι με βάση τα ευρωπαϊκά δεδομένα το ποσοστό αυτό κυμαίνεται μεταξύ 40% με 46%. Είναι ως εκ τούτου φανερό ότι και στην Κύπρο το ποσοστό δεν είναι μικρότερο και τούτο λόγω της ύπαρξης πολλών μικρών οικογενειακών επιχειρήσεων.

Για κάθε εργατικό ατύχημα υπολογίζεται ότι ο μέσος όρος κόστους είναι γύρω στις £25.000. Όπως έχω ήδη αναφέρει, το νομοθετικό σώμα, παρά τις αντιδράσεις της εκτελεστικής εξουσίας, με δική του πρόταση νόμου επέφερε σημαντικότερες αλλαγές στη νομοθεσία για την ασφάλεια και υγεία, σε τρόπο ώστε να υπάρξει πιο αποτελεσματική πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων. Όμως, παρά το γεγονός ότι η νομοθεσία αυτή έχει εκσυγχρονιστεί, κατά τρόπο που να συνάδει με τα ευρωπαϊκά επίπεδα, δυστυχώς κατέστη ανεφάρμοστη και τούτο γιατί η εκτελεστική εξουσία συνεχίζει να ενίσταται στη στελέχωση των αρμοδίων υπηρεσιών του κράτους.

Λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των υποστατικών που πρέπει να επιθεωρούνται και που είναι πέραν των 60 000, υπολογίζεται ότι από τριάντα οχτώ θέσεις επιθεωρητών που υπάρχουν σήμερα σε κεντρικό και επαρχιακό επίπεδο ενδείκνυται να δημιουργηθούν άλλες πενήντα τέσσερις θέσεις επιθεωρητών. Σημειώνεται ότι ο σημερινός αριθμός των τριάντα οχτώ επιθεωρητών καθοριζόταν με βάση την προηγούμενη νομοθεσία, βάσει της οποίας η υπηρεσία είχε να επιθεωρήσει μόνο γύρω στα 6 000 υποστατικά.

Η κυβέρνηση, και λυπούμαι να το πω, και ειδικότερα το Υπουργείο Οικονομικών, για τέσσερα και πλέον χρόνια αρνείται επίμονα, προφανώς για λόγους οικονομίας, να εγκρίνει την αύξηση του αριθμού των επιθεωρητών. Δυστυχώς, η θεωρία του Υπουργείου Οικονομικών είναι και μονόπλευρη και εξωπραγματική και κοντόφθαλμη. Υπολογίζεται ότι το κόστος πλήρωσης των πιο πάνω θέσεων επιθεωρητών δεν υπερβαίνει το £1 εκατομ. το χρόνο.

Προ ολίγου σας έχω αναφέρει ότι το κόστος των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών είναι γύρω στα £30 εκατομ. και ο μέσος όρος κόστους κατά ατύχημα γύρω στις £25.000. Και αν ακόμα μετά την πληρέστερη στελέχωση της υπηρεσίας πρόληψης ατυχημάτων επιτευχθεί μια μείωση μόνο 15% με 20%, που είναι το λιγότερο που πρέπει να αναμένεται, τότε η εξοικονόμηση θα είναι στο πενταπλάσιο ή και περισσότερο του κόστους για την πλήρωση των πρόσθετων θέσεων.

Αλλά το θέμα των εργατικών ατυχημάτων δεν είναι μόνο η οικονομική του πτυχή· είναι περισσότερο μια κοινωνική αναγκαιότητα, προκειμένου να έχουμε μια φιλολαϊκή, φιλεργατική πολιτική. Εμείς για κανένα λόγο δε δικαιολογούμε την κυβέρνηση για αυτή της την αδράνεια. Επιμένουμε ότι η υπηρεσία αυτή πρέπει χωρίς άλλη καθυστέρηση να στελεχωθεί, ώστε να μπορεί να επιτελεί απρόσκοπτα και αποτελεσματικά το έργο της προς όφελος της οικονομίας τούτης αλλά και για τη διάσωση ανθρωπίνων ζωών.

Θα τελειώσω την παρέμβασή μου με το θέμα εργατική ειρήνη. Είναι δεδομένο ότι κάθε σχεδιασμός και προγραμματισμός για περαιτέρω ανοδική πορεία της οικονομίας στηρίζεται σ' έναν πολύ μεγάλο βαθμό στην επικράτηση συνθηκών εργατικής ειρήνης. Στην Κύπρο είχαμε πράγματι τέτοιες συνθήκες εργατικής ειρήνης για πάρα πολύ μεγάλα χρονικά διαστήματα. Το ερώτημα που τίθεται μπροστά μας αυτή την στιγμή είναι πώς προβλέπεται να εξελιχθούν τα πράγματα σε σχέση με αυτό το θέμα. Αναλύοντας ένας την κατάσταση που διαμορφώνεται τον τελευταίο καιρό γύρω από κεφαλαιώδη εργατικά

ζητήματα, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι πολύ σοβαροί κίνδυνοι απειλούν την εργατική ειρήνη.

Υπάρχουν δύο-τρία κεφαλαιώδη εργατικά θέματα για τα οποία συνεχίζει να υπάρχει μια έντονη αντιπαράθεση. Είναι πρώτα αυτό το θέμα της Α.Τ.Α. Εδώ και αρκετό καιρό συνεχίζεται η αντιπαράθεση μεταξύ σημαντικής μερίδας του συνδικαλιστικού κινήματος και της κυβέρνησης, εξαιτίας της απόφασης να αφαιρεθούν από το δείκτη λιανικών τιμών οι φόροι κατανάλωσης που έχουν επιβληθεί σε ορισμένα είδη. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα να χάσουν οι εργαζόμενοι 1,13% από το τιμαριθμικό τους επίδομα επί του βασικού μισθού. Αυτή η ενέργεια πυροδότησε σειρά αντιδράσεων με αποκορύφωμα τη δίωρη στάση εργασίας στην οποία πήραν μέρος χιλιάδες εργαζόμενοι τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Η απαίτηση αυτών των εκδηλώσεων διαμαρτυρίας είναι όπως η κυβέρνηση αναθεωρήσει την απόφασή της και προέλθει σε νέες διαβουλεύσεις για την επίλυση του σοβαρού αυτού θέματος. Δυστυχώς, μέχρι της στιγμής η κυβέρνηση δεν έχει μεταβάλει τη στάση της. Τα τελευταία δημοσιεύματα μας πληροφορούν ότι όλες αυτές οι συνδικαλιστικές οργανώσεις οι οποίες διαφωνούν με τον ακρωτηριασμό της Α.Τ.Α. προγραμματίζουν νέες κινητοποιήσεις. Έχουμε την άποψη ότι, αν η στάση της κυβέρνησης παραμείνει αναλλοίωτη, σίγουρα θα οδηγήσει σε εργατική αναταραχή.

Μιλώντας πάνω σ' αυτό το θέμα της Α.Τ.Α. δε θα ήθελα να αποκρύψω το γεγονός ότι μεταξύ των συνδικαλιστικών οργανώσεων υπάρχουν διαφορετικές τοποθετήσεις και διαφορετικές εκτιμήσεις. Πιστεύω όμως ότι η κυβέρνηση θα διαπράξει σοβαρότατο σφάλμα, αν επιχειρήσει να εκμεταλλευτεί αυτή τη διάσταση απόψεων ανάμεσα στο συνδικαλιστικό κίνημα, παραμένοντας αμετακίνητη από τις θέσεις της.

Εάν θέλουμε πραγματικά να αποφύγουμε την εργατική αναταραχή, πρέπει απαραίτητα να υπάρξουν σοφότερες σκέψεις και διαθέσεις συνδιαλλαγής από όλες τις

πλευρές. Έχει λοιπόν καθήκον η κυβέρνηση και ιδιαίτερα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να δοκιμάσουν μέσα από ένα νέο διάλογο την εξεύρεση μιας οριστικής και λογικής λύσης του προβλήματος. Οφείλει η κυβέρνηση αλλά και αυτό εδώ το σώμα να κατανοήσουν σωστά τις ανησυχίες των εργαζομένων και την απόλυτα λογική άποψη ότι, όταν οι τιμές ανεβαίνουν, ανεξαρτήτως για ποιο λόγο, τότε πρέπει να υπάρχει αναπλήρωση της αγοραστικής αξίας των μισθών τους. Κανένας, κατά τη γνώμη μας, δεν έχει το δικαίωμα να αμφισβητήσει αυτή την απόλυτα δικαιολογημένη απαίτηση των εργαζομένων. Αυτά σε ό,τι αφορά το θέμα της Α.Τ.Α.

Ένα δεύτερο σοβαρό θέμα που θέτει σε κίνδυνο την εργατική ειρήνη είναι αυτό που αφορά το δικαίωμα της απεργίας. Από αρκετό καιρό η κυβέρνηση έχει υποβάλει νομοσχέδιο για τον περιορισμό του δικαιώματος απεργίας στις ουσιώδεις υπηρεσίες. Άρχισε ένας διάλογος υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας ο οποίος και συνεχίζεται πάνω από τέσσερα χρόνια. Από τις διαβουλεύσεις και συζητήσεις που έγιναν προκύπτει ότι η ουσιαστική διαφορά έγκειται στο κατά πόσο θα υπάρξει νομική ή συμβατική ρύθμιση. Οι συντεχνίες υποστηρίζουν σταθερά την άποψη για συμβατική ρύθμιση και τον τελευταίο καιρό με την άποψη των συνδικαλιστικών οργανώσεων συμφωνεί και μία εκ των δύο εργοδοτικών οργανώσεων, η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (Ο.Ε.Β.).

Δυστυχώς, η κυβέρνηση παραμένει, μέχρι της στιγμής τουλάχιστον, στη θέση της, κρατώντας αυτό το ζήτημα σε εκκρεμότητα, δημιουργώντας έτσι την αβεβαιότητα ανάμεσα στους εργαζομένους. Πιστεύουμε ότι η συνέχιση της εκκρεμότητας πάνω σ' αυτό το θέμα αποτελεί αρνητικό στοιχείο για τις εργασιακές σχέσεις του τόπου. Η κυβέρνηση χωρίς δισταγμούς πρέπει να προχωρήσει στη ρύθμιση αυτού του θέματος στη βάση του κώδικα που έχει ετοιμαστεί από κοινού μεταξύ των συντεχνιών και της Ο.Ε.Β. Κατά τη γνώμη μας δεν υπάρχει καλύτερη επιλογή από αυτή.

Υπάρχουν ασφαλώς και άλλα ζητήματα τα οποία επηρεάζουν τις ομαλές εργασιακές σχέσεις· δεν προτίθεται να κάμω αναφορά σε όλα αυτά τα ζητήματα. Είναι όμως ένα τρίτο θέμα το οποίο επίσης θέτει σε κίνδυνο την εργατική ειρήνη. Πρόκειται για το πολυσυζητημένο θέμα των ελευθεροποιήσεων, μετοχοποιήσεων, ιδιωτικοποιήσεων. Χρησιμοποίησα και τους τρεις αυτούς όρους, διότι δυστυχώς πάρα πολλές φορές χρησιμοποιείται ο ένας όρος, για να αποκρύψει το δεύτερο ή τον τρίτο. Εκείνο που είναι καθαρό μέσα στις σκέψεις των εργαζομένων είναι ότι ο δημόσιος και ημιδημόσιος τομέας δεν μπορεί και δεν πρέπει να προσφέρονται για ιδιωτικοποίηση. Εκσυγχρονισμός σίγουρα μπορεί και πρέπει να γίνει. Ο κάθε οργανισμός και η κάθε υπηρεσία μπορούν και πρέπει να γίνουν πιο παραγωγικοί, πιο ευέλικτοι και πιο σύγχρονοι. Για μας η ιδιωτικοποίηση δεν αποτελεί την λυδία λίθο για τη διόρθωση των πραγμάτων σε όλους αυτούς τους οργανισμούς και τις υπηρεσίες. Εμμονή λοιπόν της κυβέρνησης στη θέση για ιδιωτικοποιήσεις σίγουρα θα προκαλέσει εργατική αναταραχή και θα πλήξει την εργατική ειρήνη.

Αυτά για το θέμα εργατική ειρήνη που κατά τη γνώμη μας ήταν και παραμένει ο ακρογωνιαίος λίθος για μια αναπτυξιακή οικονομική πολιτική και για μια κοινωνική πολιτική η οποία να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των εργαζομένων σε μια σύγχρονη κοινωνία.

Ευχαριστώ.

(Ο κ. Αβραάμ Αντωνίου επανακαταλαμβάνει την έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Σοφοκλής Χατζηγιάννης έχει το λόγο, παρακαλώ.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Προτού αναφερθώ στο περιεχόμενο της ομιλίας μου, θεωρώ σκόπιμο να κάνω δύο παρατηρήσεις πάνω στην ομιλία του συναδέλφου Αντωνίου. Η μία παρατήρηση αφορά την αναφορά του στην ομιλία του συναδέλφου Λευτέρη Χριστοφόρου. Να πω ότι εκείνο το οποίο πιστεύω ότι είχε κατά νουν ο κ. Χριστοφόρου είναι ότι οι έντεκα από τις δεκαπέντε χώρες που δείχνουν απόκλιση από τους δείχτες Μάαστριχτ εν σχέσει με το δημόσιο χρέος είναι γιατί σ' αυτό συνυπολογιζόταν το ενδοκυβερνητικό χρέος. Πάντοτε σε αυτό το σώμα και μεταξύ των οικονομολόγων υπήρχε διάσταση απόψεων κατά πόσο το ενδοκυβερνητικό χρέος, δηλαδή το χρέος το οποίο η κυβέρνηση παίρνει από το ταμείο των συντάξεων, υπολογίζεται για σκοπούς των δειχτών Μάαστριχτ. Η επίσημη κυβερνητική άποψη, η οποία υποστηρίζεται, αν θέλετε, από τους ειδικούς, από τους εμπειρογνώμονες, λέει ότι αυτό το χρέος, το ενδοκυβερνητικό, όπως το λέμε, δεν υπολογίζεται και δεν επηρεάζει για σκοπούς Μάαστριχτ, χωρίς αυτό βεβαίως να σημαίνει ότι δεν πρέπει να ανησυχεί το ότι υπάρχει αυτό το χρέος. Αλλά η αναφορά, επαναλαμβάνω, του συναδέλφου είχε σχέση μόνο με τον επηρεασμό των δειχτών Μάαστριχτ.

Η δεύτερή μου παρατήρηση είναι αναφορικά με τους ξένους εργάτες. Να πω ότι με τους συντηρητικούς αριθμούς που έχει αναφέρει ο κ. Αντωνίου, ιδιαίτερα για τους παράνομους -και μίλησε για εννέα χιλιάδες, οι πληροφορίες είναι ότι είναι δεκαοχτώ χιλιάδες οι παράνομοι- το ερώτημα είναι: Μέσα σε αυτό τον κόσμο, όταν διακινούνται δεκαοχτώ χιλιάδες παράνομοι εργάτες, πέστε μου, πόσες καταγγελίες έχουν γίνει από αυτό τον επηρεαζόμενο κυπριακό λαό προς τις δικτικές αρχές της Δημοκρατίας; Να σας πω ότι σε μεγάλο αριθμό ξενοδοχείων έχουν εκτοπίσει τους Κυπρίους εργάτες. Και το κακό δεν είναι ότι μένουν χωρίς δουλειά οι Κύπριοι, αλλά είναι ότι εργάζονται και σε τομείς που ασφαλώς επηρεάζουν και την εικόνα της Κύπρου, ιδιαίτερα τον τουρισμό. Νομίζω ότι είμαστε όλοι υπεύθυνοι. Και σημειώνω και εγώ με έμφαση ότι, αν δεν

ανακοπεί αυτή η απaráδεκτη κατάσταση, θα βρεθεί πολύς κόσμος εκτός εργασίας. Και μπορεί τα επίσημα ποσοστά που δείχνουν ότι είναι ποσοστά ανέργων ... Και μην ξεχνάτε ότι οι Κύπριοι δεν εγγράφονται και πολύ στα γραφεία εργασίας, για να είμαστε αντικειμενικοί, όχι σήμερα, αλλά πάντοτε. Ιδιαίτερα οι επιστήμονες, αφού ξέρουν ότι δε θα βρουν δουλειά, πώς θα πάνε να γραφτούν; Άρα λοιπόν, αν δε ληφθούν μέτρα, σύντομα θα έχουμε σοβαρό πρόβλημα απασχόλησης στον τόπο μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αποτελεί την αναγκαία οικονομική προϋπόθεση για την υλοποίηση της γενικότερης πολιτικής της κυβέρνησης σε θέματα παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού, καθώς και των στόχων και επιδιώξεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Ο προϋπολογισμός αυτός διέπεται από τη γενικότερη προσπάθεια της πολιτείας για οικονομική περισυλλογή, αλλά ταυτόχρονα και από την προσπάθεια προώθησης δραστηριοτήτων και μέτρων για αναπτυξιακή πορεία. Σε γενικές γραμμές είναι οι βασικοί παράγοντες για αξιοποίηση των προτεραιοτήτων του υπουργείου, με στόχο την ποσοτική και ποιοτική βελτίωση της παιδείας μας, την προετοιμασία πολιτών για τις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας με ανθρωπιστικό υπόβαθρο, για την καλλιέργεια των υγιών αξιών της δημοκρατίας, της ελευθερίας και της δικαιοσύνης, καθώς και για τη διατήρηση της εθνικής μας ταυτότητας. Επίσης με τον προϋπολογισμό αυτό υλοποιείται η ευγενής προσπάθεια για πολιτιστική, πνευματική και αθλητική ανάπτυξη και καλλιέργεια.

Κύριε Πρόεδρε,

Η έκθεση της UNESCO σχετικά με την αξιολόγηση πτυχών του εκπαιδευτικού συστήματος της Κύπρου, που έγινε από εμπειρογνώμονες αυτής της οργάνωσης, ασχολήθηκε με:

α. τον παιδαγωγικό τομέα,

- β. την υλικοτεχνική υποδομή,
- γ. τη διοίκηση προσωπικού και
- δ. την έρευνα και αξιολόγηση κυρίως της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης.

Τα πορίσματα της έκθεσης και οι μελέτες που έγιναν βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης.

Στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής της κυβέρνησης για τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό και την εναρμόνιση με τις πρακτικές και τα πρότυπα της ενωμένης Ευρώπης, προωθούνται μέτρα και ενέργειες για επίτευξη των γενικότερων στόχων που έχουν τεθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση στην προσπάθεια για αναβάθμιση της προσφερόμενης γνώσης. Είναι δε σημαντικό να επισημανθεί ότι η Κύπρος έχει ήδη πετύχει έναν από αυτούς τους γενικούς στόχους, αυτόν που αναφέρεται στην υιοθέτηση μέτρων για γνώση τριών ευρωπαϊκών γλωσσών από τους μελλοντικούς πολίτες κάθε χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στον τομέα αυτό μπορεί να λεχθεί ότι το νησί μας προηγείται πολλών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κύπρος σήμερα έχει πλέον τη δυνατότητα να μετέχει ως ισότιμο μέλος στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα "Σωκράτης" και στα υποπρογράμματα "Comenius", "Ερασμος" και "Lingua", που αποσκοπούν στη συνεργασία μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα παιδείας και πολιτισμού, καθώς και στην προώθηση της ευρωπαϊκής διάστασης στην εκπαίδευση. Βρίσκονται επίσης σε εξέλιξη δραστηριότητες που θα επιτρέψουν τη συμμετοχή μας σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που σχετίζονται με τον πολιτισμό και τον αθλητισμό.

Σημαντικά στοιχεία τα οποία επηρεάζουν τον προϋπολογισμό είναι η ενίσχυση του πανεπιστημίου, η αύξηση των κεφαλαιουχικών δαπανών για την ίδρυση της πανεπιστημιούπολης, το στεγαστικό πρόγραμμα και τα σχολικά κτίρια, η παροχή

δωρεάν εκπαίδευσης, τα προγράμματα εισαγωγής καινοτομιών και άλλων μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της παιδείας μας, επίσης το δικαίωμα περισσότερων αποφοίτων των λυκείων για σπουδές στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Ήδη το 65% είναι φοιτητές. Η ανάπτυξη μεταπτυχιακών σπουδών, η εισαγωγή νέων τμημάτων στο πανεπιστήμιο -ήδη ξεκινά και η πολυτεχνική σχολή, όπως θα έχετε όλοι ενημερωθεί- οι νέες θέσεις ακαδημαϊκού προσωπικού, η επέκταση του θεσμού των χορηγιών και των υποτροφιών προϋποθέτουν περαιτέρω αύξηση του προϋπολογισμού για την ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση.

Στον προϋπολογισμό του 2000 λαμβάνεται πρόνοια για συνέχιση της υλοποίησης των προγραμμάτων για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του μαθητικού πληθυσμού. Η πρόνοια αυτή αποβλέπει τόσο στη δημιουργία νέων σχολείων όσο και στη συντήρηση, βελτίωση και επέκταση των ήδη υπάρχουσών σχολικών μονάδων. Μεταξύ άλλων, είναι σημαντικό να παρατηρηθεί ότι βρίσκονται σε εξέλιξη ή θα αρχίσουν οι εργασίες ανέγερσης επτά δημοτικών σχολείων, οχτώ γυμνασίων και πέντε λυκείων. Επίσης προωθούνται ενέργειες για εξασφάλιση χώρου ανέγερσης άλλων επτά δημοτικών σχολείων, πέντε γυμνασίων και τριών λυκείων. Θα προωθηθούν επίσης ενέργειες για τρεις νέες τεχνικές σχολές. Εκτός από το πρόγραμμα για βελτιώσεις/συντηρήσεις των σχολικών κτιρίων, περιλαμβάνονται και πρόνοιες για εγκατάσταση θέρμανσης σε αριθμό από αυτά. Θα συνεχιστεί επίσης ο εξοπλισμός των σχολείων τόσο με μέσα σύγχρονης τεχνολογίας όσο και με διάφορα άλλα εκπαιδευτικά μέσα, έπιπλα και υλικά.

Το εκπαιδευτικό προσωπικό είναι η βάση πάνω στην οποία στηρίζεται το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Δεν πρέπει κατά συνέπεια να μας ξενίζει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των προϋπολογισμών αφορά αυτό τον τομέα. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού βρίσκεται σε συνεχή εγρήγορση για να προωθήσει μέτρα, ώστε να

αναβαθμιστεί το ποιοτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών μας μέσα από την ενδοϋπηρεσιακή του επιμόρφωση, που ήδη γίνεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. Για το σκοπό αυτό θα συνεχιστούν οι προσπάθειες για νομοθετικές ρυθμίσεις σχετικά με τον τρόπο επιλογής και αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, όπως επίσης και οι ενέργειες που θα συμβάλουν στην ανύψωση του επιπέδου αποδοτικότητας των εκπαιδευτικών μας. Δράττομαι της ευκαιρίας να τονίσω ότι μετά από νομοθετική ρύθμιση κατέστη επιτέλους από φέτος το θέμα της προϋπηρεσιακής επιμόρφωσης προϋπόθεση, για να βγει ένας εκπαιδευτικός στην έδρα. Θέλω όμως να προειδοποιήσω το σώμα ότι, αν δεν προβεί ταχύτατα σε νομοθετικές ρυθμίσεις, επειδή μόνο τριάντα οκτώ υποψήφιοι για διορισμό στη μέση εκπαίδευση κάνουν την προϋπηρεσιακή επιμόρφωση στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, και οι ανάγκες είναι γύρω στους τριακόσιους, για να διοριστούν το Σεπτέμβριο -οι αριθμοί είναι κατά προσέγγιση- αν λοιπόν δε ληφθούν νομοθετικά μέτρα, τότε θα είμαστε σε αδιέξοδο το καλοκαίρι και δε θα υπάρχουν εκπαιδευτικοί να διοριστούν.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, με την άδειά σας, πρέπει βέβαια η κυβέρνηση να φέρει προτάσεις.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Βεβαίως, μιλούμε για νομοθετικές ρυθμίσεις και, για να είμαστε σωστοί, αυτές τις ρυθμίσεις, εφόσον μιλούμε για νόμους, μπορεί να τις κάνει και η Βουλή, εφόσον δεν υπάρχει καμιά επιβάρυνση του προϋπολογισμού. Και επίσης, για να είμαστε σωστοί και να παίρνουμε το μερτικό της ευθύνης μας, να πούμε ότι, όταν ψηφίζαμε τη νομοθεσία για την προϋπηρεσιακή επιμόρφωση, δηλαδή το νόμο που επί σειρά ετών ανέστειλε αυτή την υποχρέωση, ήρθαμε εμείς, η Βουλή, και είπαμε «δεν πειράζει· όσοι δεν ανταποκριθούν στην πρόσκληση του υπουργείου Παιδείας, για να κάνουν

προϋπηρεσιακή επιμόρφωση, να έχουν και άλλη ευκαιρία, μέχρι που να κληθούν για μόνιμο διορισμό. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα από τις εκατοντάδες που κλήθηκαν, να ανταποκριθούν σαράντα οκτώ, τόσοι, στην αρχή· τώρα έμειναν τριάντα οκτώ και δεν ξέρω πόσοι θα μείνουν μέχρι το τέλος αυτής της επιμόρφωσης. Είναι λοιπόν επιβεβλημένη ανάγκη αυτό το σώμα να τροποποιήσει αυτή τη νομοθεσία και να πει ότι όποιος καλείται για προϋπηρεσιακή επιμόρφωση και δεν ανταποκρίνεται θετικά στην καλύτερη περίπτωση να πηγαίνει στο τέλος του καταλόγου. Φαίνεται ότι αυτό βρίσκει σύμφωνους όλους τους συναδέλφους. Είναι λοιπόν η κατάλληλη στιγμή να προχωρήσουμε σε αυτή τη ρύθμιση.

Δε θα έκλεινα αυτό το θέμα, αν δεν έκαμνα αναφορά και στον περιβόητο κατάλογο διοριστέων. Είμεθα το μοναδικό κράτος στον κόσμο, κύριοι και κυρίες συνάδελφοι, που διορίζονται εκπαιδευτικοί με κριτήριο το "πόσο παλιά πήρες το πτυχίο σου" και όχι με κριτήριο την αξία. Κατανοώ τη σκοπιμότητα που ψηφίστηκε αυτός ο νόμος το 1985. Παρεμβάσεις και άλλες μη επιθυμητές καταστάσεις επέβαλαν στο νομοθετικό σώμα να εισαγάγει τον πίνακα διοριστέων. Σήμερα όμως, μετά από δεκαπέντε χρόνια, με την παρουσία πανεπιστημίου στην Κύπρο, με την αλλαγή η οποία, αν θέλετε, έχει γίνει στον τρόπο σκέπτεσθαι όλων μας, δεν πιστεύω ότι είμαστε ανάξιοι να κάνουμε μια εξέταση αδιάβλητη και με αντικειμενικά κριτήρια και έτσι να βγαίνει ο ανθός του ανθού πάνω στην έδρα να διδάξει τα παιδιά μας. Και προχθές είχαμε την ευκαιρία όλοι -το χαιρετίζω και το χαιρέτιστα- είχαμε εδώ τους φίλους της ΟΕΛΜΕΚ, τους εκπαιδευτικούς, τους γονείς, τους μαθητές να ζητούν από το κράτος πρόσθετα χρήματα για την εκπαίδευση, για την υλικοτεχνική υποδομή. Μα όσα χρήματα και αν δώσεις στην υλικοτεχνική υποδομή, αν δεν αναβαθμίσεις και το επίπεδο του εκπαιδευτικού, το αποτέλεσμα δυστυχώς θα είναι το ίδιο. Παλιά έκαναν σε κρυφό σχολειό μαθήματα. Άρα λοιπόν, χωρίς να λέγω ότι πρέπει και σήμερα να κάνουν μαθήματα σε μη σωστούς τόπους και

μη σωστά σχολεία, από μόνα τους τα κτίρια δεν παρέχουν εκπαίδευση. Και ασφαλώς η παραπαιδεία θα οργιάζει, αν δε διορθωθούμε.

Με αυτά που λέγω, δεν ξεχνώ ότι κάποιοι άνθρωποι επί σειρά ετών βρίσκονται σε έναν κατάλογο και έχουν μια λογική προσμονή να διοριστούν στη μέση εκπαίδευση. Υπάρχει αυτή η κοινωνική πτυχή την οποία κανείς δεν μπορεί να παραγνωρίσει. Δεν πιστεύω όμως ότι είμαστε υπεύθυνοι, αν σ' αυτούς οι οποίοι τελειώνουν σήμερα, τους αριστούχους, με δοκτοράτα και με άλλες διακρίσεις, τους λέμε «πηγαίνετε στο τέλος του καταλόγου και θα διοριστείτε μετά από δεκαοχτώ χρόνια». Μου είπαν επίσημα άνθρωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που μας εκπροσωπούν στο εξωτερικό: «ντρεπόμεθα να πούμε στο εξωτερικό ποιο είναι το σύστημα διορισμού των εκπαιδευτικών μας». Να σας πω ότι σε ορισμένες χώρες προσλαμβάνονται μόνο επί συμβάσει για δυο-τρία χρόνια και μετά, αν δεν τους κάνουν μετά από εξέταση, τους λένε να πάνε στα σπίτια τους. Εδώ υπάρχει η μονιμότητα. Και καλώς υπάρχει η μονιμότητα.

Καλώ λοιπόν με την ευκαιρία των προϋπολογισμών τις οργανώσεις, τους εμπλεκόμενους γονείς, όλους τους συναδέλφους -αυτό το θέμα δεν έχει καμιά πτυχή την οποία μπορεί κάποιος να την εκμεταλλευτεί· το θέμα της παιδείας, όπως και το θέμα της άμυνας, είναι το μέλλον αυτού του τόπου- να το αντικρίσουμε λοιπόν όλοι υπερκομματικά και να ληφθούν πολιτικές αποφάσεις, διασώζοντας και την κοινωνική πτυχή του θέματος, γιατί κάποιοι άνθρωποι περιμένουν επί σειρά ετών. Αλλά να γίνει και ένας δεύτερος κατάλογος με κριτήριο την αξία. Είναι λοιπόν, πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατάλληλη στιγμή ... Και δε θα ήμουν υπεύθυνος, αν δεν έλεγα από αυτό το επίσημο βήμα τις σκέψεις μου πάνω σε αυτό, έστω και αν υπάρχει και πολιτικό κόστος. Και να το γνωρίζετε, ότι μετά από τέσσερα χρόνια που είμαι τώρα πρόεδρος

της επιτροπής Παιδείας έχω επισημάνει και αυτό το γεγονός, αλλά και πολλά άλλα, τα οποία ασφαλώς ο χρόνος μου δε με παίρνει να τα πω.

Οι εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας και οι μεταβαλλόμενες ανάγκες της οικονομίας απαιτούν από τη μια διαρκή επιμόρφωση του προσωπικού και αναθεώρηση των προσφερόμενων προγραμμάτων και από την άλλη προώθηση νέων μεθόδων και μέσων διδασκαλίας, περιλαμβανομένου του εξοπλισμού και της νέας τεχνολογίας. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια γίνονται πρόνοιες τόσο για προγράμματα επιμόρφωσης όσο και για νέες εκδόσεις, επίσης για προώθηση της πληροφορικής και του μαθήματος σχεδιασμού-τεχνολογίας, για εκπαιδευτικές έρευνες και άλλα.

Το υπουργείο συνεχίζει την προσπάθεια για επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης σε περιοχές που κατοικούνται από οικονομικά ασθενέστερες τάξεις του λαού μας. Ιδιαίτερα υπάρχουν πρόνοιες στον προϋπολογισμό για ενίσχυση των κοινοτικών νηπιαγωγείων σε προσφυγικούς συνοικισμούς. Επίσης έχει καθιερωθεί ο θεσμός του ολοήμερου σχολείου σε εννέα σχολεία. Με τη νέα συμφωνία που έχουν κάνει οι εμπλεκόμενοι χθες, με χαρά φαίνεται ότι μετά την αξιολόγηση που θα γίνει από δύο καθηγητές πανεπιστημίου και έναν καθηγητή του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου προβλέπεται -ελπίζουμε να είναι θετικά τα πορίσματα- να επεκταθεί ο θεσμός του ολοήμερου σχολείου και σε πολλά άλλα σχολεία. Είναι κρίμα πραγματικά εκατομμυρίων λιρών κτίρια το μεσημέρι να τα κλείνουμε και να μην αξιοποιούνται τα απογεύματα. Με την εμπειρία που έχει η επιτροπή Παιδείας, και πιστεύω ότι εκφράζω και τις απόψεις συναδέλφων μας, μετά από επισκέψεις στα σχολεία που εφαρμόζεται το ολοήμερο σχολείο, βλέπουμε ότι κοινωνικοποιούνται τα παιδιά. Τα παιδιά παίρνουν μαθήματα, που άλλοι πληρώνουν, όπου δεν υπάρχει το ολοήμερο, δεκάδες λίρες για να κάνουν μαθήματα, είτε λέγεται μουσική είτε λέγονται κομπιούτερ είτε λέγονται ξένες γλώσσες. Καλώ λοιπόν το υπουργείο Παιδείας ταχύτατα να περατώσει την αξιολόγηση

και να προχωρήσει στην προαιρετική, αν θέλετε, εφαρμογή του θεσμού του ολοήμερου σχολείου και σε άλλες κοινότητες του τόπου μας.

Στη δημοτική εκπαίδευση ενισχύεται ακόμη περισσότερο η εκδοτική προσπάθεια και περιλαμβάνονται αυξημένες πιστώσεις για επέκταση του μαθήματος του σχεδιασμού-τεχνολογίας και της μουσειακής αγωγής σε παγκύπριο επίπεδο. Επίσης συνεχίζεται το πρόγραμμα για αξιοποίηση της πληροφορικής ως μέσου στη διδακτική διαδικασία. Επεκτείνεται ακόμα η προσπάθεια για στήριξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες και η ένταξή τους στο κανονικό σχολείο.

Ο θεσμός του ενιαίου λυκείου βρίσκεται σε εξέλιξη και αναμένεται ότι θα αποτελέσει σημαντική συμβολή στην προσπάθεια για ποιοτική αναβάθμιση της μέσης εκπαίδευσης. Στο επίπεδο της μέσης και της τεχνικής εκπαίδευσης γενικότερα περιλαμβάνονται πρόνοιες για ενίσχυση και αξιοποίηση της πληροφορικής στην εκπαίδευση και δίνεται έμφαση στην προώθηση των πολυμέσων και της τεχνολογίας. Επίσης υπάρχουν αυξημένες πρόνοιες για τις εκδόσεις που ετοιμάζονται για υποστήριξη των δύο τομέων. Περιλαμβάνονται επίσης πιστώσεις για ενίσχυση των προγραμμάτων σε θέματα αγωγής, υγείας, αντιναρκωτικής αγωγής, αγωγής του καταναλωτή και ποικίλων περιβαλλοντικών προγραμμάτων. Θέλω με την ευκαιρία αυτή να κάνω έκκληση προς τους συναδέλφους βουλευτές του ΑΚΕΛ, που η θέση τους με την τροπολογία η οποία έχει κυκλοφορήσει είναι να καταψηφίσουν τα κονδύλια για το ενιαίο λύκειο. Ποιούμαι έκκληση μετά, αν θέλετε, και από τη χθεσινή σύσκεψη που είχαν οι εμπλεκόμενοι, με κάποια συναινετική προσέγγιση να ξανασκεφθούν αυτή την πτυχή. Πιστεύω ότι έστω και με την εφαρμογή, όπως έχει ήδη συμφωνηθεί, και οι δικοί τους οι φόβοι προστατεύονται. Πιστεύω ότι μέσα από τον τρόπο εργασίας που είχαμε μέχρι σήμερα τόσο η επιτροπή Άμυνας όσο και η επιτροπή Παιδείας πάντοτε

ενεργούσαν συναινετικά. Ποιούμαι έκκληση λοιπόν να μην καταψηφιστεί αυτό το κονδύλι.

Στον τομέα της ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης έχουν πιστοποιηθεί/αξιολογηθεί εκατό δεκαοχτώ κλάδοι σπουδών από το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών. Για το σκοπό αυτό έχουν περιληφθεί πιστώσεις στους προϋπολογισμούς. Επίσης το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. άρχισε να δέχεται αιτήσεις για τις σχετικές διαδικασίες από την 1η Ιανουαρίου 2000.

Η κρατική χορηγία για το Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει αυξηθεί κατά πολύ και σε συνδυασμό με το πρόγραμμα κρατικών υποτροφιών ενισχύει σημαντικά την οικονομική υπόσταση του ανώτατου εκπαιδευτικού μας ιδρύματος και αντανακλά την πρόθεση της κυβέρνησης να το στηρίξει, ώστε να αποτελέσει τον πυρήνα για μόρφωση, έρευνα και ανάπτυξη στη χώρα μας.

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου ενισχύεται ιδιαίτερα, για να μπορέσει να αντεπεξέλθει στον ολοένα αναβαθμιζόμενο ρόλο του. Σημειώνονται ο εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης του, η ενίσχυση των εκπαιδευτικών σεμιναρίων και η συνέχιση του προγράμματος εκπαιδευτικών ερευνών. Έχουν δε ετοιμαστεί προτάσεις για το θέμα της αναδόμησης και οργάνωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου, ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις και αναμένεται ότι σύντομα θα υπάρχουν θετικές εξελίξεις. Οι πρόνοιες για συνεργασία με ξένες εκπαιδευτικές αρχές, για συμμετοχή σε διεθνείς μαθητικούς διαγωνισμούς και για προώθηση ιδεών υλοποιούν την προσπάθειά μας για βελτίωση της εκπαίδευσης, όπως και για εναρμόνιση με τους ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς και επιδιώξεις.

Το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών αναμένεται ότι θα διαδραματίσει αναβαθμισμένο ρόλο στη μελέτη της ιστορίας και των πολιτιστικών παραδόσεων του τόπου μας. Η μελέτη της ιστορίας γίνεται μέσα από πρωτότυπο και έγκυρο υλικό, που

απόκειται σε αρχεία του εξωτερικού, όπως είναι αυτό της Βενετίας, του Τορίνου, του Παρισιού και άλλα. Τα αρχεία είναι υψηλών προδιαγραφών, καθώς και οι εκδόσεις του, που είναι αποτέλεσμα μακράς και επίπονης ερευνητικής εργασίας. Οι αυξημένες πιστώσεις για εκδόσεις και έρευνες θα βοηθήσουν σε αυτό.

Στον πολιτιστικό τομέα το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επικεντρώνει τις προσπάθειές του στη δημιουργία συνθηκών για μεγιστοποίηση των πνευματικών και δημιουργικών ικανοτήτων τόσο του ατόμου όσο και του συνόλου και ταυτόχρονα για παροχή δυνατοτήτων στο σύνολο του λαού για ποιότητα ζωής. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού προβλέπεται, ανάμεσα σε άλλα, η οικονομική ενίσχυση των πολιτιστικών φορέων, η ενίσχυση της πολιτιστικής ανάπτυξης της υπαίθρου και η προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ιδιαίτερα επισημαίνονται οι αυξημένες πρόνοιες για ενίσχυση των λογοτεχνικών και μουσικών εκδηλώσεων, οι επιχορηγήσεις για τις εικαστικές τέχνες, η ανάπτυξη των βιβλιοθηκών και η χορηγία για εκδόσεις βιβλίων. Ο θεσμός των "Κυπρίων" αποδεικνύεται εξαιρετικά επιτυχημένος. Παράλληλα, το σχέδιο για δημιουργία πολιτιστικής υποδομής σε ολόκληρη την Κύπρο, το σχέδιο τιμητικών συντάξεων στους πολιτιστικούς δημιουργούς και τα εθνικά έργα πολιτιστικής υποδομής -εθνική πινακοθήκη, κυπριακή βιβλιοθήκη, μέγαρο μουσικής- είναι ενδεικτικά της περαιτέρω πολιτιστικής αναβάθμισης που προωθεί το υπουργείο στον τόπο μας.

Στον τομέα του πολιτισμού είναι σημαντικό να τονιστούν οι αυξημένες πρόνοιες για τα διάφορα σχέδια πολιτιστικής ανάπτυξης που αποσκοπούν τόσο στην υποστήριξη και βελτίωση διάφορων χώρων που ήδη εξυπηρετούν πολιτιστικές δραστηριότητες όσο και στην προώθηση νέων έργων πολιτιστικής υποδομής. Η κρατική χορηγία προς το Θ.Ο.Κ. είναι ενδεικτική της επιθυμίας της κυβέρνησης να ενισχυθεί η θεατρική παρουσία στο νησί μας και να συμβάλει στην πολιτιστική καλλιέργεια του λαού μας.

Στους προϋπολογισμούς περιλαμβάνονται επίσης πιστώσεις για τον αθλητισμό, στον οποίο η κυβέρνηση αποδίδει μεγάλη σημασία. Οι πρόνοιες αυτές αναμένεται να καλύψουν χορηγία προς τον Κ.Ο.Α. για έργα υποδομής βασικά για το σχολικό αθλητισμό.

Ένα λεπτό μόνο, αγαπητοί συνάδελφοι, και τελειώνω. Ως βουλευτής Αμμοχώστου, θα έλεγα ότι είναι παράλειψη να μην πω ότι ο γεωργικός μας κόσμος με επίκεντρο, αν θέλετε, και την ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λόγω του ψηλού κόστους παραγωγής. Ψηλό κόστος παραγωγής που προέρχεται από τις αυξημένες τιμές των καυσίμων, είτε πετρέλαιο είναι αυτό είτε είναι ρεύμα για τα θερμοκήπια, αλλά και από άλλες επιβαρύνσεις που έχουν σχέση με την πρώτη ύλη, φάρμακα κ.λπ. Για συντομία, δεν τα αναφέρω όλα, κύριοι συνάδελφοι. Ακόμα μιλούμε για το κόστος των εποχιακών εργατών, κοινωνικές ασφαλίσσεις και τόσα άλλα.

Θα έλεγα ότι τόσο η έλλειψη αμειπτικών τιμών όσο και οι καταστροφές που ακολουθούν επί σειρά ετών, λόγω καιρικών συνθηκών, τον αγροτικό μας κόσμο και το ψηλό κόστος παραγωγής οδηγούν τους αγρότες μας στην καταρράκωση κάθε επιπέδου, με αποτέλεσμα να μετατραπούν όλοι σε εργάτες στα ξενοδοχεία. Αν θέλουμε πραγματικά να εξαρτήσουμε την οικονομία μας από εξωγενείς παράγοντες, τότε καλά κάνουμε να τους αφήσουμε να εγκαταλείψουν τη γη τους. Αν θέλουμε όμως να υπάρχει και η οικονομία η οποία επί σειρά ετών στήριξε αυτό τον τόπο και σε δύσκολους καιρούς είχε το σωστό αποτέλεσμα, πρέπει να τους στηρίξουμε. Δεν απαιτούν οι αγρότες μας να έρχονται κάθε λίγο τα μέτρα στήριξης της κυβέρνησης, που είναι καλοδεχούμενα, θέλουν να τους δώσουμε τις προϋποθέσεις εκείνες να βγάλουν το ψωμί τους μέσα από την πώληση της παραγωγής τους.

Άρα λοιπόν, παρά το γεγονός ότι η κυβέρνηση Κληρίδη επί σειρά ετών έδειξε ιδιαίτερη ευαισθησία στον αγροτικό κόσμο, με πολλά εκατομμύρια λίρες, και θα συνεχίσει να στηρίζει αυτό τον τομέα, νομίζω ότι καθήκον όλων μας είναι να κάνουμε όλες εκείνες τις αλλαγές που θα εξασφαλίζουν στον αγρότη μας ένα εισόδημα το οποίο να ξεπερνά ασφαλώς το κόστος παραγωγής.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Σ. Χατζηγιάννη, ο κ. Γ. Αγαπίου επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Χατζηγιάννη, μια ερώτηση: Ο νόμος για τον κατάλογο διοριστέων δημιουργήθηκε το 1987, όταν συναγερμικοί καθηγητές δε διορίζονταν, αποκλείονταν. Γι' αυτό δημιουργήθηκε ο κατάλογος, για να διορίζονται όλοι.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ. Είναι επιβεβαίωση του πόσο έμπαιναν από τις αρσέρες και από τα παράθυρα κάποιοι στην εκπαίδευση και πόσο διώκονταν οι του Δημοκρατικού Συναγερμού. Για το λάθος, αν είναι το 1987 και όχι το 1985, απολογούμαι, δεν έχει μεγάλη σημασία. Σημασία έχει το περιεχόμενο του νόμου. Και το περιεχόμενο του νόμου ήταν για να φράξει τη ρουσφετολογία, για την οποία όλοι σήμερα λέμε ότι υπάρχει, ενώ τότε, όταν εκδηλωνόταν, στο βαθμό που εκδηλωνόταν, νομίζω ότι κανένας δε διαμαρτυρόταν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, ευχαριστώ. Νομίζω ότι πρέπει να ευχαριστήσετε και τον κ. Μιχαηλίδη, ο οποίος σας βοήθησε και σας συμπαραστάθηκε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Πάντα ήταν δίπλα μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γιώργος Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μιλώντας μετά από το συνάδελφο κ. Χατζηγιάννη, που με αγγελικό τρόπο παρουσίασε την παιδεία και τα του πολιτισμού, θα μπω στον πειρασμό να δώσω κάποιες σύντομες απαντήσεις χωρίς βεβαίως να ξεφύγω από το θέμα της παιδείας, που είναι και το αντικείμενο της τοποθέτησής μου.

Πρώτα όμως μια αναφορά σε μια περίεργη τοποθέτηση του κ. Χατζηγιάννη όσον αφορά τους ξένους εργάτες. Στην προσπάθειά του να δικαιολογήσει την αδυναμία, θα έλεγα και την αδιαφορία ή την ανοχή που επιδεικνύει η κυβέρνηση για εξυπηρέτηση κάποιων σκοπιμοτήτων στην παρουσία ξένων εργατών, παράνομων εργατών στην Κύπρο, κάλεσε τους Κύπριους εργαζομένους να κατασκοπεύουν ουσιαστικά και να καταγγέλλουν στην κυβέρνηση. Υπέβαλε το ερώτημα και το έχω καταγράψει: Πόσες καταγγελίες έκαναν οι Κύπριοι εργάτες και εργαζόμενοι; Δεν μπορεί και δεν είναι δικαιολογητικό ούτε μπορεί να αποτελέσει φύλλο συκής για την κυβέρνηση το ότι οι Κύπριοι πολίτες δε μετατρέπονται σε σπιούνους. Έχει όλα τα μέσα και τις δυνατότητες η κυβέρνηση να κάνει τον έλεγχο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Χατζηγιάννη, όχι διαλογική συζήτηση.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Με την άδειά του, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με την άδειά του, αλλά και με την άδεια του προεδρείου.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Με την άδεια και του προεδρείου. Όπου υπάρχει παρανομία, κύριε Λιλλήκα, είναι καθήκον του πολίτη, του νομοταγούς πολίτη, να το αναφέρει στις διωκτικές αρχές της Δημοκρατίας και δεν είναι σπιουνιά.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Χατζηγιάννη, όλος ο κυπριακός λαός βλέπει πόσοι είναι οι ξένοι εργάτες, οι παράνομοι εργάτες στην Κύπρο και τους συναντά σε πλατείες και σε συγκεκριμένους χώρους τα Σαββατοκυριάκα και τα βράδια. Δεν μπορώ να καταλάβω πώς η αστυνομία δεν έχει μάτια και οι κρατικοί λειτουργοί, όταν θέλει η κυβέρνηση να ασκήσει το νόμο, και περιμένει από τους Κύπριους πολίτες να τους καταγγείλουν. Συνεπώς, ας μην καταφεύγουμε σε τέτοια επιχειρήματα.

Έγινε αναφορά για την έκθεση των εμπειρογνομόνων της ΟΥΝΕΣΚΟ, για να τονιστεί ότι ικανοποιούμε μία από τις προτάσεις της έκθεσης ΟΥΝΕΣΚΟ, που είναι η διδασκαλία τριών ξένων γλωσσών. Πρέπει να πω ότι μετά δυσκολίας πριν από λίγες εβδομάδες εξαγγέλθηκε αύξηση μισθής ώρας των γαλλικών. Η αλήθεια είναι ότι όχι μόνο δε διδάσκουμε τρεις γλώσσες, δε διδάσκουμε επαρκώς ούτε δύο γλώσσες. Και μη μου πει κανένας ότι με δύο ώρες την εβδομάδα γαλλικά μπορεί κάποιος να βγει από το σχολείο και να ξέρει γαλλικά. Αλλά αυτή δεν είναι η ουσία. Η έκθεση ΟΥΝΕΣΚΟ περιλαμβάνει δέκα σοβαρότατα ζητήματα, για τα οποία η κυβέρνηση, αφού συνέστησε επιτροπές, αφού τα μελέτησε, έβγαλε πορίσματα πριν από δύο χρόνια που

περιμένουμε να υλοποιηθούν. Περιμένουμε να μπουν στους προϋπολογισμούς. Την έκθεση ΟΥΝΕΣΚΟ νομίζω ότι δεν πρέπει να την αναφέρει η κυβέρνηση, γιατί αποτελεί την πιο τρανή απόδειξη της αποτυχίας της στην παιδεία.

Όσο για την πανεπιστημιούπολη, νομίζω ότι υπάρχει πολύ μεγάλη καθυστέρηση. Βεβαίως υπήρχε πολύ μεγάλη επιτάχυνση προεκλογική, για να κατατεθεί ο θεμέλιος λίθος μια εβδομάδα πριν από τις εκλογές. Όμως υπενθυμίζω -και είναι μέσα στους προϋπολογισμούς κάθε χρόνο- πέρα από τις περικοπές που το Γραφείο Προγραμματισμού επιφέρει στον προϋπολογισμό του πανεπιστημίου για την πανεπιστημιούπολη και για άλλα θέματα όπου θα αναφερθώ στη συνέχεια, έχουμε και τη μη έγκαιρη έγκριση των κονδυλίων και τη μη υλοποίηση του προϋπολογισμού και ως αποτέλεσμα τούτου χρόνο με το χρόνο μεταφέρονται τα ίδια κονδύλια. Και στο φετινό προϋπολογισμό τα £8.000.000 που αναφέρονται στο πανεπιστήμιο και στην πανεπιστημιούπολη είναι μεταφορά από τον περσινό προϋπολογισμό.

Όσον αφορά τη δωρεάν παιδεία, νομίζω ότι είμαστε πολύ μακριά πλέον από την παροχή δωρεάν παιδείας και είναι υποχρέωση του κράτους και μιας Δημοκρατίας να παρέχει δωρεάν παιδεία. Η παραπαιδεία τι είναι; Πόσα εκατομμύρια κοστίζει στους Κύπριους γονιούς στο σύνολό της η παραπαιδεία; Πόσα έργα γίνονται στα σχολεία από επιδοτήσεις των συνδέσμων γονέων και όχι της κυβέρνησης; Σήμερα το πρωί ήρθε στο γραφείο μου ένας γονιός, για να μου καταγγείλει ότι έσπασε η καρέκλα του διευθυντή του σχολείου στο χωριό του, ότι έχουν τελειώσει οι κόλλες στο σχολείο, και έχουν απαίτηση στο υπουργείο να τις αγοράσει ο σύνδεσμος γονέων. Αυτή είναι δωρεάν παιδεία; Συνεπώς, ας μην αναφέρουμε όρους που, ενώ είναι σωστοί, ενώ έπρεπε να είναι στόχος της κυβέρνησης, στην ουσία οδηγούμαστε στην ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης στην Κύπρο και θα αναφερθώ στη συνέχεια.

Για την ανέγερση των σχολείων ... Όσα έχει πει ο κ. Χατζηγιάννης είναι γεγονός ότι έχουν εξαγγελθεί από τον Υπουργό Παιδείας, έχουν εξαγγελθεί πάρα πολλά σχολεία, μάλιστα πριν από λίγους μήνες είχε εξαγγελθεί επίσημα στην επιτροπή Παιδείας η ανέγερση ενός σχολείου απέναντι από την “Κάρλσπεργκ”, για να μας εξαγγελθεί πριν μερικές μέρες ότι τελικά δε θα γίνει εκείνο το σχολείο, γιατί ένα άλλο τμήμα της κυβέρνησης ειδοποίησε το Υπουργείο Παιδείας ότι δεν μπορεί να ανεγερθεί εκεί το σχολείο. Τα σχολεία, κύριε Χατζηγιάννη, δε γίνονται με συνθήματα και με λόγια. Τα σχολεία θέλουν λεφτά, θέλουν προγραμματισμό. Στο πενταετές σχέδιο του 1997-2002 προεβλέπετο η ανέγερση όλων αυτών των σχολείων και πέντε νέων τεχνικών σχολών, εκ των οποίων μια στην περιοχή σας. Ακόμη την περιμένετε να γίνει. Ακόμη θα μπουν τα κονδύλια στον προϋπολογισμό. Συνεπώς, λόγια πολλά, έργα λίγα, για να μην πω τίποτε. Είναι αλήθεια ότι πιθανόν να είμαστε η μόνη χώρα που έχει τον κατάλογο διοριστέων και σίγουρα κανένας δεν μπορεί να υπερασπιστεί τον κατάλογο διοριστέων ως τον πιο αξιοκρατικό θεσμό που υπάρχει. Έγινε μέσα σε δεδομένες συνθήκες και συνεχίζεται, γιατί αυτές οι δεδομένες συνθήκες δεν έχουν αλλάξει. Δεν έχει πείσει η κυβέρνηση ότι εφαρμόζει αξιοκρατική πολιτική στις προσλήψεις και στις προαγωγές των δημοσίων υπαλλήλων. Γι’ αυτό είναι που συνεχίζει να υπάρχει ο κατάλογος διοριστέων, γιατί, όπως είμαστε η μόνη χώρα που έχουμε τον κατάλογο διοριστέων, είμαστε και η μόνη χώρα που έχουμε μετατρέψει το ρουσφέτι σε μια πολιτική πρακτική.

Για την προϋπηρεσιακή επιμόρφωση θέλω να πω ότι ήταν δική μας πρωτοβουλία -και δε θα το διαψεύσει ο κ. Χατζηγιάννης- να μπει μέσα στο νόμο, απειλώντας, αν θέλετε, και με τη συναίνεση των άλλων κομμάτων ότι δε θα ψηφίζαμε τους σχετικούς προϋπολογισμούς. Και έτσι άρχισε η προϋπηρεσιακή υπηρεσία. Τη μεγαλύτερη ευθύνη όμως για τη μη σωστή εφαρμογή της προϋπηρεσιακής υπηρεσίας τη φέρει η

κυβέρνηση. Θυμάστε, όταν μας παρουσιάστηκαν τα προβλήματα, μας ειπώθηκε ότι τους πρώτους τούς ειδοποιούσαν χωρίς να τους δώσουν συγκεκριμένα στοιχεία, τους δεύτερους τους έλεγαν ημερομηνία που έπρεπε να υποβάλλουν την αίτησή τους, τους τρίτους τούς έλεγαν ότι θα διεγράφοντο από τον κατάλογο διοριστέων κ.λπ., για να μην αναφέρουμε και τα πολύ χαμηλά ποσά με τα οποία αμείβονται κατά την προϋπηρεσιακή κατάρτιση, που ένας οικογενειάρχης δυσκολεύεται βεβαίως να ζήσει την οικογένειά του, ακολουθώντας μόνο την προϋπηρεσιακή.

Όσο για την προδημοτική, πραγματικά δεν ξέρω αν κάποιος άκουσαν τον Υπουργό Παιδείας χθες μιλώντας από το ραδιόφωνο, είχα την ευκαιρία να έχουμε έστω έναν παράλληλο διάλογο και είχε παραδεχτεί -προς τιμή του βέβαια- ότι από το 1993 δεν έχει κτίσει αυτή η κυβέρνηση ούτε ένα κρατικό τμήμα προδημοτικής εκπαίδευσης. Είχαμε καταθέσει πέρσι το έγγραφο του Γραφείου Προγραμματισμού που υλοποιούσε βέβαια την κυβερνητική πολιτική για ιδιωτικοποίηση της προδημοτικής εκπαίδευσης. Δεν είναι τυχαίο που δε συνεχίστηκε και δεν επεκτάθηκε το υφιστάμενο πρόγραμμα της προδημοτικής εκπαίδευσης, όπως το παρέλαβαν από την προηγούμενη κυβέρνηση, παρά τις παραινέσεις στην έκθεση ΟΥΝΕΣΚΟ ότι είναι ασύνδετα τα τρία επίπεδα της εκπαίδευσής μας και θα έπρεπε να συνδεθούν, προβάλλοντάς τα και προς τα κάτω με την προδημοτική εκπαίδευση.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση των προϋπολογισμών του κράτους παρέχει στην κοινωνία την ευκαιρία να διαπιστώσει με συγκεκριμένο τρόπο τη φιλοσοφία της κυβέρνησης στον τομέα της κατανομής των κρατικών εσόδων, καθώς επίσης και την πολιτική της αναφορικά με το μοντέλο κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης. Έχουν ακόμη την ευκαιρία οι πολίτες να γνωρίσουν τις θέσεις των κοινοβουλευτικών κομμάτων και των

βουλευτών για τους διάφορους τομείς της κυβερνητικής πολιτικής. Είναι γι' αυτό το λόγο που οι προϋπολογισμοί προσφέρονται για μια εφ' όλης της ύλης συζήτηση.

Ένα ασυνήθιστο αλλά ελπιδοφόρο, κατά την άποψή μου, γεγονός σημάδεψε τη συζήτηση των φετινών προϋπολογισμών. Και δεν αναφέρομαι στη διεξαγωγή των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών για την επίλυση του Κυπριακού -γεγονός που αναλύθηκε επισταμένα από άλλους συναδέλφους- αλλά αναφέρομαι στη χθεσινή εκδήλωση διαμαρτυρίας έξω από τη Βουλή των εκπαιδευτικών, των γονέων και των μαθητών, οι οποίοι εξέφρασαν τη διαφωνία τους προς την κυβερνητική πολιτική, η οποία οδηγεί στην παρακμή του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Δεν απαίτησαν μισθούς και ωφελήματα. Απαίτησαν η κυβέρνηση να αφυπνιστεί και επιτέλους να πάψει να αντιμετωπίζει την παιδεία ως το φτωχό συγγενή των προϋπολογισμών, ως ένα μη παραγωγικό τομέα για τον οποίο δεν αξίζει να γίνει οποιαδήποτε επένδυση.

Σε μια εποχή που η Κύπρος γνωρίζει μια πρωτοφανή κρίση θεσμών και αξιών, μια ηθική και πολιτισμική παρακμή, οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς και οι μαθητές ζητούν «φως, περισσότερο φως ...», όπως θα έλεγε και ο ποιητής, γιατί τι άλλο από φως είναι η παιδεία;

Είναι αλήθεια πως όλα τα πολιτικά κόμματα, όλα τα πολιτικά πρόσωπα συμφωνούν για το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η παιδεία στην κοινωνική, πολιτική και οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας. Στις διακηρύξεις δεν υστερεί κανένας. Μόνο που το εκπαιδευτικό σύστημα δεν μπορεί να τραφεί με λόγια και με συνθήματα και γι' αυτό χρόνο με το χρόνο μαραίνεται και μαζί του μαραίνονται τα όνειρα και οι ελπίδες της νέας γενιάς των Κυπρίων. Η έλλειψη πολιτικής βούλησης από πλευράς της κυβέρνησης για μια πραγματική στήριξη της παιδείας κλόνισε την εμπιστοσύνη του Κύπριου γονιού, ο οποίος στρέφεται για την εκπαίδευση των παιδιών του στον ιδιωτικό τομέα. Ένας στους πέντε Κύπριους μαθητές σήμερα φοιτά σε ιδιωτικό σχολείο.

Ταυτόχρονα, η παραπαιδεία μετατρέπεται σ' ένα δεύτερο απογευματινό εκπαιδευτικό σύστημα. Οι αρμόδιοι βέβαια βρίσκουν πάντοτε εύκολες εξηγήσεις για τα φαινόμενα αυτά, όπως «Φταίνε οι γονείς που είναι ανικανοποίητοι», «Φταίει η ξενομανία» και δεν ξέρω τι άλλο θα ακούσουμε στην πορεία.

Η αλήθεια, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι τα σχολεία μας, τα σχολικά μας κτίρια είναι αφιλόξενα, το εκπαιδευτικό μας σύστημα ανεπαρκές, αναχρονιστικό και ξεπερασμένο. Σχολεία που δημιουργήθηκαν για να φιλοξενήσουν πεντακόσιους με εξακόσιους μαθητές φιλοξενούν χίλιους και χίλιους διακόσιους μαθητές και το φαινόμενο των σχολείων μαμούθ από τα στοιχεία του Υπουργείου Παιδείας παρουσιάστηκε μετά το 1993. Η έλλειψη χώρου μετέτρεψε αποθήκες και τουαλέτες σε αίθουσες διδασκαλίας και τους μαθητές μας σε περιφερόμενους περιζήτητες ή αναζητητές της γνώσης. Τα εργαστήρια χημείας αποτελούν καθημερινή απειλή για την ασφάλεια των μαθητών. Παιδιά βγαίνουν στην αυλή για να ζεσταθούν, γιατί δεν έχουν σύστημα θέρμανσης στις αίθουσες. Οι εγκαταστάσεις των καντίνων φιλοξενούν κάθε λογής τρωκτικά, θέτοντας σε κίνδυνο την υγεία των μαθητών. Να, κύριε Χατζηγιάννη, ορισμένες πραγματικότητες για τις οποίες έπρεπε να ντρέπονται αυτοί που ντρέπονται για τον κατάλογο διοριστέων. Υπάρχουν πιο σοβαρά προβλήματα για να ντρέπονται.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν είναι σημερινά όμως.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Χατζηγιάννη, κάθε φορά που το παρουσιάζετε αυτό το ζήτημα, είναι λες και αναλάβατε την κυβέρνηση χθες. Τα πρώτα χρόνια εξαντλούσατε όλη την πολιτική σας να κάνετε αντιπολίτευση του κ. Βασιλείου που είχε χάσει τις εκλογές. Του κάνατε αντιπολίτευση ότι είχε χάσει τις εκλογές. Οκτώ χρόνια μετά την εκλογή σας συνεχίζετε να κάνετε αντιπολίτευση της προηγούμενης κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, σας παρακαλώ πάρα πολύ. Νομίζω ότι ο κάθε βουλευτής μπορεί να μιλά και, αν θέλετε να του απαντήσετε, ζητάτε ξανά το λόγο. Δε νομίζω όμως ότι πρέπει να γίνεται διαλογική συζήτηση, να διακόπτουμε τον ομιλητή.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Και όλα αυτά που ανέφερα, αγαπητοί συνάδελφοι, σε μια χώρα που θέλει να λέγεται πολιτισμένη, ευημερούσα και ευρωπαϊκή, σε μια χώρα που θέλει να μετατραπεί σε κέντρο παροχής υπηρεσιών, που είναι βέβαια ο κατεξοχήν τομέας που στηρίζεται στις δεξιότητες και στην ποιότητα του ανθρώπου. Θα το επαναλάβω, έστω και εάν έχει ειπωθεί πολλές φορές: Η Κύπρος δεν έχει άλλο πλούτο από τον άνθρωπο, από το ανθρώπινό της δυναμικό. Και από αυτό τον άνθρωπο, τον αυριανό πολίτη, αποστερούμε με αυτή την πολιτική κάθε δυνατότητα για να διεκδικήσει το καλύτερο για τον ίδιο και για τη χώρα του. Τα ποσοστά των μαθητών που εγκαταλείπουν την εκπαίδευση πριν από το τέλος του γυμνασιακού κύκλου ή κατά τη διάρκεια του λυκειακού κύκλου, όπως και τα ποσοστά των λειτουργικά αναλφάβητων που παράγονται από τη δημοτική προς τη μέση εκπαίδευση, είναι τρομακτικά και αποτελούν την αιτία πολλών άλλων κοινωνικών προβλημάτων, όπως τα βιώνει σήμερα η κοινωνία μας.

Σε μια εποχή κατά την οποία οι άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλλιεργούν τις δεξιότητες της έρευνας, της συνεχούς μάθησης και της κριτικής ανάλυσης, εμείς καλλιεργούμε ακόμη τη στείρα και αναχρονιστική αποστήθιση. Μετατρέπουμε τους νέους μας σε άβουλους παθητικούς δέκτες και παπαγάλους. Διδάσκουμε σε αίθουσες των τριάντα δύο και τριάντα τεσσάρων μαθητών, όταν στην Ευρώπη ο εκπαιδευτικός έχει μπροστά του στην αίθουσα διδασκαλίας είκοσι και είκοσι δύο μαθητές. Όταν οι άλλες χώρες έχουν θέσει και την τελευταία λέξη της τεχνολογίας

της πληροφορικής στην υπηρεσία του κάθε μαθητή, εμείς δε διαθέτουμε για αρκετά σχολεία ούτε τις παραδοσιακές βιβλιοθήκες και πρέπει να επισημάνουμε ότι ο τρόπος και ο ρυθμός εισαγωγής της πληροφορικής στα σχολεία εκφράζει τη νοοτροπία του ουραγού.

Θέλω να σημειώσω εδώ, επειδή έγινε αναφορά προηγουμένως για την εισαγωγή της πληροφορικής, ότι η ΟΕΛΜΕΚ και οι εκπαιδευτικοί έχουν κατ' επανάληψη διαμαρτυρηθεί για την ανεπαρκή μετεκπαίδευσή τους στην πληροφορική. Ως αποτέλεσμα της μη στελέχωσης, της μη ικανότητας των εκπαιδευτικών να διδάξουν και να αξιοποιήσουν την πληροφορική είναι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, όπως το είδαμε, όταν επισκεφτήκαμε σχολεία, είτε να είναι σκονισμένοι πάνω σε κάποια ράφια, γιατί κανένας δεν μπορεί να τους αξιοποιήσει, είτε να μετατρέπονται σε μια απλή γραφομηχανή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια σειρά από σοβαρά κοινωνικά προβλήματα ταλανίζουν την Κύπρο και ανησυχούν τον κάθε πολίτη. Τα ναρκωτικά μπήκαν στα σχολεία, στα στρατόπεδα, στα σπίτια μας. Η ηρωίνη αντικαθιστά τη μαριχουάνα. Το έγκλημα αποτελεί μέρος της καθημερινότητας. Η διαφθορά πλήττει τους θεσμούς και την αξιοπιστία του κράτους. Το "εγώ" υποκατέστησε τη συλλογική αλληλεγγύη. Η αναζήτηση με όλα τα μέσα του γρήγορου, του εύκολου κέρδους αντικαθιστά σιγά-σιγά την παραδοσιακή αξία της εργασίας. Η αδιαφορία για την πολιτική οδηγεί σε παθητική και εγωκεντρική στάση μεγάλη μερίδα των νέων ανθρώπων. Για όλα αυτά τα προβλήματα η κυβέρνηση αναζητά πυροσβεστικές λύσεις. Προσφεύγει στην πολιτική της καταστολής. Η αλήθεια είναι πως αυτά τα φαινόμενα έχουν κοινωνικό χαρακτήρα και, κατά συνέπεια, κοινωνικές πρέπει να 'ναι και οι λύσεις. Η παρακμή του εκπαιδευτικού συστήματος, η σχολική αποτυχία αποτελούν βασική αιτία για την

περιθωριοποίηση μεγάλης μερίδας των νέων μας. Κάθε λίρα που η κυβέρνηση εξοικονομεί από την παιδεία τη δαπανά πολλαπλάσια λίγα χρόνια αργότερα.

Είναι καιρός, έστω και τώρα, η κυβέρνηση να συνειδητοποιήσει ότι επιβάλλεται μια συνολική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Επιβάλλεται η διαμόρφωση ενός νέου εκπαιδευτικού συστήματος, που θα παράγει ανθρώπους με δυνατή προσωπικότητα, με δεξιότητες αλλά και αγάπη για την πατρίδα τους και την κοινωνία, με προσήλωση στη δημοκρατία και την αξιοκρατία. Η μεταρρύθμιση αυτή θα πρέπει να 'ναι το προϊόν ενός πολιτικού και κοινωνικού διαλόγου της συναίνεσης. Θα πρέπει ακόμη να στηρίζεται στις σύγχρονες αντιλήψεις και απαιτήσεις.

Κάποιοι θα προβάλουν το οικονομικό ως εμπόδιο για την επίτευξη αυτού του στόχου. Είναι γεγονός ότι, για να οικοδομήσουμε ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό εκπαιδευτικό σύστημα, με σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή, σύγχρονο περιεχόμενο και σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους, απαιτούνται πολλά λεφτά, πολλά κεφάλαια.

Είναι όμως εξίσου γεγονός ότι με τέτοιους προϋπολογισμούς, όπως τον περσινό και το φετινό, όχι μόνο δεν επιτυγχάνουμε αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά διογκώνουμε το πρόβλημά του. Το 1999 ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας μειώθηκε κατά £15.000.000 από αυτό του 1998. Αυτός του 2000 που σήμερα συζητούμε, αν αφαιρέσουμε την αύξηση των μισθών, παρουσιάζει μείωση κατά £1.000.000 από αυτό του 1999. Το 1998 ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας αντιπροσώπευε το 11,4% του συνολικού κρατικού προϋπολογισμού, το 1999 αντιπροσώπευε το 11% και το 2000 αντιπροσωπεύει το 10%.

Δεν είναι βέβαια μόνο η μείωση των κονδυλίων για την παιδεία που ευθύνεται για την τραγική κατάσταση του εκπαιδευτικού συστήματος. Είναι και η παντελής έλλειψη προγραμματισμού και μελέτης. Εξαγγέλλονται σχολικά κτίρια που για διάφορους λόγους στην πορεία δε γίνονται. Ανακοινώνονται νέοι θεσμοί χωρίς καμιά δημιουργία

των απαραίτητων προϋποθέσεων επιτυχούς εφαρμογής τους. Δίνονται υποσχέσεις για νέα κονδύλια χωρίς αντίκρισμα. Και όλα αυτά, για να κατευναστεί η κατακραυγή των εκπαιδευτικών, των γονιών και των μαθητών.

Πολλές είναι οι εμπειρίες από αυτή τη νοοτροπία του πειραματισμού και της προχειρότητας. Υπενθυμίζω μόνο το ενιαίο λύκειο και το ολοήμερο σχολείο με τα γνωστά μέχρι σήμερα άλυτα προβλήματα. Δυστυχώς, με την ίδια βιασύνη και για λόγους εντυπώσεων το Υπουργείο Παιδείας επιχειρεί και πάλι να εισαγάγει ένα νέο θεσμό, το νέο τύπο λυκείου. Κανένα έργο υποδομής δεν έχει γίνει μέχρι της στιγμής που μιλούμε. Κανένα σχολικό βιβλίο δεν έχει ακόμη αρχίσει να συγγράφεται γι' αυτό το νέο τύπο λυκείου, που θα αρχίσει το Σεπτέμβριο. Και πώς να συγγραφεί, αφού ακόμη δεν κατέληξε το υπουργείο στο περιεχόμενο αυτού του σχολείου; Κανένα πρόγραμμα κατάρτισης των εκπαιδευτικών δεν έχει σχεδιαστεί. Παρ' όλα αυτά το υπουργείο επιμένει.

Εμείς δεν έχουμε τη διάθεση να γίνουμε συνεργοί σ' ένα τέτοιο πείραμα που πιθανόν να πληρώσουν ακριβά οι μαθητές. Δε διαφωνούμε με το θεσμό. Τον θεωρούμε χρήσιμο. Όμως δε θέλουμε να αποτύχει, όπως συνέβηκε και με αυτό του ενιαίου λυκείου. Γι' αυτό θα καταψηφίσουμε τα σχετικά κονδύλια. Καλούμε το Υπουργείο Παιδείας να καταθέσει συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς για την έγκαιρη προετοιμασία των αναγκαίων αλλαγών εντός του 2000, έτσι ώστε να μπορέσει να εισαγάγει με επιτυχία το νέο τύπο λυκείου το 2001. Γι' αυτό δεν μπορούμε να απαντήσουμε θετικά στην έκκληση του κ. Χατζηγιάννη, αλλά και για ακόμα ένα λόγο που θα αναφέρω, τελειώνοντας, τώρα.

Θέλω να επισημάνω, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, ένα παρόμοιο πρόβλημα που θα κληθούμε να αντιμετωπίσουμε του χρόνου τέτοιες μέρες. Με βάση τη νομοθεσία που ομόφωνα έχουμε ψηφίσει, από το 2001 θα πρέπει να εφαρμοστεί η ειδική

εκπαίδευση. Αναμέναμε ότι στον προϋπολογισμό του 2000 θα είχαν περιληφθεί κονδύλια για τη δημιουργία της απαραίτητης υποδομής, την αγορά τεχνολογίας, την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών σ' αυτή την τεχνολογία, ούτως ώστε να προετοιμαστεί το έδαφος για την επιτυχή εισαγωγή του θεσμού. Τίποτα δεν προβλέπεται στον προϋπολογισμό του 2000. Καλούμε λοιπόν το υπουργείο να καταθέσει συμπληρωματικό προϋπολογισμό, για να εφαρμοστεί επιτέλους ένας θεσμός με προοπτικές επιτυχίας.

Η παιδεία, κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί την καλύτερη "τράπεζα αναπτύξεως" που διαθέτουμε και οι σημερινοί μαθητές είναι η ελπίδα μας για ένα καλύτερο αύριο. Αν η κυβέρνηση δεν έχει όραμα, ας μη σκοτώσει και τα όνειρα των νέων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Λιλλήκα. Ο κ. Καζαμίας.

Παρακαλώ τον κ. Προδρόμου να ετοιμάζεται· είναι ο επόμενος ομιλητής.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Συζητάμε αυτές τις μέρες τον προϋπολογισμό του κράτους που θεωρήθηκε σκόπιμο να παρουσιαστεί φέτος ως κάτι το ιδιαίτερο, αφού είναι ενοποιημένος για πρώτη φορά. Για να είναι όμως πραγματικά ενοποιημένος, χρειάζεται ακόμα πολλή δουλειά να γίνει, για να μη δίνει την εντύπωση ότι είναι μονάχα οπτικά ενοποιημένος. Χρειάζεται λοιπόν σωστότερη κωδικοποίηση, πληρέστερη περιγραφή του σκοπού της κάθε δαπάνης, συγχώνευση παρόμοιων κονδυλίων και καλύτερη ανάλυση άλλων, καθώς επίσης ορθολογιστικότερη ταξινόμηση. Ελπίζουμε και ευχόμαστε μέχρι τον ερχόμενο χρόνο να καλυφθούν όλα αυτά τα κενά και να μας παρουσιασθεί ένας πραγματικά ενοποιημένος προϋπολογισμός, ο οποίος να προσφέρει μια καλύτερη και πιο σφαιρική εικόνα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάποιες από τις συνεχείς διαπιστώσεις μας συμπίπτουν με επικρίσεις τόσο του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΔΗΚΟ όσο και του προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, όπως εκφράστηκαν στις ομιλίες τους με την έναρξη της συζήτησης. Οι διαπιστώσεις των άλλων κομμάτων είτε χαιρετίζονται ως εποικοδομητικές από την κυβέρνηση είτε αγνοούνται, παραγνωρίζονται και κάποτε περιφρονούνται από την κυβερνητική παράταξη.

Δεν είναι έκπληξη για μας που και φέτος συνάδελφοι του κυβερνώντος κόμματος μας χαρακτήρισαν και πάλι στείρα και μηδενιστική αντιπολίτευση. Είναι, ξέρετε, ο ευκολότερος τρόπος γι' αυτούς να αντιμετωπίσουν τις διαπιστώσεις και τις επικρίσεις μας, αφού δεν έχουν τι να αντιπαραθέσουν, για να δικαιολογήσουν την κυβέρνηση και τις αδυναμίες της στα σημεία που την επικρίνουμε.

Επίσης δεν είναι σε θέση, κατά την άποψή μας, να κατανοήσουν ότι η αξιωματική αντιπολίτευση δεν υπάρχει και λειτουργεί για να χειροκροτεί και να παινεύει την κυβέρνηση, αλλά για να την ελέγχει, και πολύ αυστηρά μάλιστα, να εντοπίζει τα αδύνατά της σημεία και να την επικρίνει, για να γίνει, αν είναι δυνατόν, καλύτερη. Έπρεπε να γνωρίζουν ότι ο ρόλος της αντιπολίτευσης σε ένα δημοκρατικό καθεστώς δεν είναι αυτός του χειροκροτητή ή του δεύτερου βιολιού στην ίδια ορχήστρα, αλλά αυτός του δημιουργικού επικριτή μέσα σε πλαίσια διαλόγου που πρέπει πρώτιστα η κυβέρνηση να αναζητά και όχι να αποκλείει με τους αφορισμούς της.

Το ξανατονίζουμε πως τα διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας μας ασφαλώς δεν πρωτοπαρουσιάστηκαν με την άνοδο του κ. Κληρίδη στην εξουσία. Είναι όμως η πρώτη φορά που κυβερνητικές διακηρύξεις απέχουν τόσο πολύ από την πραγματικότητα. Μια ανησυχητική διαπίστωση είναι πως οι κυβερνώντες αρνούνται ουσιαστικά να διαβλέψουν σωστά την πραγματική εικόνα, με αποτέλεσμα να μην

μπορούν ούτε να την αντιμετωπίσουν με την αναμενόμενη επιτυχία. Η κοινοβουλευτική μας ομάδα έχει ουσιαστικά υποχρεωθεί από την κυβέρνηση να μην ψηφίσει το φετινό προϋπολογισμό, αφού δε φάνηκε άξια να τηρήσει βασικές υποσχέσεις και προεκλογικές της διακηρύξεις που θα αναλύσουμε πιο κάτω.

Επτά χρόνια στην εξουσία η κυβέρνηση Κληρίδη δεν κατάφερε να πείσει ότι έχει όραμα και ότι διαθέτει την πολιτική βούληση για την εκπόνηση και πολύ περισσότερο για την εκτέλεση ενός μακρόπνοου, ευφάνταστου σχεδίου ανάπτυξης, το οποίο να λαμβάνει υπόψη του τις νέες παραμέτρους που έχει η οικονομία μας, αλλά και η κυπριακή κοινωνία γενικότερα, με την ενταξιακή πορεία και την ελευθεροποίηση της παγκόσμιας οικονομίας. Κάποιοι λένε ότι η μοντέρνα οικονομία δεν απαιτεί ή ακόμα δεν επιτρέπει σχεδιασμό, γιατί τάχατες κάτι τέτοιο είναι αναχρονιστικό και ίσως για κάποιους ζημιογόνο. Δε γνωρίζουμε όμως καμιά θεωρία και πολύ περισσότερο καμιά διεθνή πρακτική που να αφήνει την οικονομία ενός κράτους να εξελιχθεί και ό,τι ήθελε προκύψει.

Επανελημμένες διακηρύξεις για μετατροπή της Κύπρου σε διεθνές εκπαιδευτικό και ιατρικό κέντρο δεν πραγματοποιούνται, απλώς γιατί, μέχρι να το πετύχουμε, πρέπει προηγουμένως να ενισχύσουμε την υποδομή αλλά και τις δομές μας σ' αυτούς τους πολύ νευραλγικούς τομείς, όπου δυστυχώς παρουσιάζονται ακόμα πολύ κτυπητές ελλείψεις. Πέρα από τα πιο πάνω, ποια είναι η ενδοσκόπηση της κυβέρνησης στον τομέα των «... τεχνολογικά προηγμένων επενδύσεων και στον εκσυγχρονισμό της οικονομίας, την αναβάθμιση της κατάρτισης, την αύξηση της παραγωγικότητας, τον περιορισμό των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και τη δικαιότερη φορολογική επιβάρυνση ...»; Είναι απόσπασμα από τις προγραμματικές δηλώσεις του κ. Κληρίδη και την πρώτη και τη δεύτερη πενταετία.

«Η κυβέρνηση απέτυχε να περιορίσει το δανεισμό που προσλαμβάνει επικίνδυνες διαστάσεις για την οικονομία μας, τα ελλείμματα των προϋπολογισμών αυξάνονται με ανησυχητικό ρυθμό και ταυτόχρονα σμικρύνεται το ύψος των δαπανών για έργα ανάπτυξης και αυξάνεται ο δημόσιος δανεισμός. Η βιομηχανική παραγωγή έχει μειωθεί κατά τα τελευταία πέντε χρόνια ως ποσοστό του ΑΕΠ και δεκάδες βιομηχανίες αναγκάζονται να κλείσουν. Η γεωργία και η αλιεία επίσης παρουσιάζουν μείωση κατά την ίδια περίοδο. Οι βιομηχανικές και γεωργικές εξαγωγές έχουν μειωθεί. Η κυβέρνηση όχι μόνο δεν επέλυσε αλλά αντίθετα επιδείνωσε τα δημόσια οικονομικά του τόπου. Το δημόσιο χρέος έχει αυξηθεί κατακόρυφα, το ίδιο και το κατά κεφαλήν δημόσιο χρέος. Το δυσβάστακτο βάρος του δημόσιου δανεισμού φαίνεται ακόμα πιο καθαρά από το μέγεθος των ετήσιων τόκων και αποπληρωμών δανείων που είναι υπόχρεο το δημόσιο να καταβάλλει. Οι τόκοι του δημόσιου χρέους έχουν τώρα υπερδιπλασιαστεί. Ο κεντρικός άξονας μιας νέας οικονομικής πολιτικής που εγώ υποστηρίζω ότι είναι η σωστή είναι μεταξύ άλλων: αύξηση της παραγωγικότητας σε όλους τους τομείς, να περιορισθεί ο κρατικός εσωτερικός δανεισμός, να μειωθεί το δημόσιο χρέος.»

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι λόγια δικά μου. Είναι λόγια του σημερινού Προέδρου, του κ. Γλαύκου Κληρίδη, κατά την τελευταία εμφάνισή του απ' αυτό το βήμα ως προέδρου του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Και όλες αυτές οι διαπιστώσεις θα μπορούσαν κάλλιστα να μην τίθενται μέσα σε εισαγωγικά, αλλά να είναι διαπιστώσεις δικές μας σήμερα για τη διακυβέρνηση του κ. Κληρίδη επτά χρόνια μετά που είναι στην εξουσία. Και τι θα πρέπει να του πούμε, όταν τότε μας έλεγε ότι δεν είχαμε περιθώρια ανάπτυξης; Ας απαντήσουν αυτά τα ερωτήματα οι ίδιοι οι κυβερνώντες.

Η μεγαλύτερη ασυνέπεια όμως των κυβερνήσεων Κληρίδη είναι η αποτυχία τους να υλοποιήσουν την πρώτιστη διακήρυξή τους εδώ και επτά χρόνια για δικαιότερη

κατανομή των φορολογικών βαρών, αλλά και του εθνικού πλούτου. Αντί τούτου, η μόνη έγνοια για βελτίωση των δημόσιων οικονομικών είναι η επανειλημμένη αύξηση της έμμεσης φορολογίας χωρίς να καταφαίνεται σοβαρή προσπάθεια προς οποιοσδήποτε άλλες κατευθύνσεις. Δεν κατανοεί φαίνεται η κυβέρνηση ότι αυτό που επιβάλλεται να γίνει πρώτα είναι η διαφοροποίηση ολόκληρου του φορολογικού συστήματος και όχι μονάχα η απομόνωση και η αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ.

Ταυτόχρονα, διαπιστώνουμε ότι δεν έχουμε καμιά προσπάθεια για βελτίωση της παραγωγικότητας στη δημόσια υπηρεσία και ταυτόχρονα δε βελτιώνεται ούτε η παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες. Δεν επιδεικνύεται κανένα σχεδόν ενδιαφέρον για αποδοτικότερο καταμερισμό των δημόσιων υπαλλήλων από κυβερνητικά τμήματα όπου παρουσιάζεται πλεονάζον προσωπικό σε άλλα, όπου πιθανόν να υπάρχουν ελλείψεις ή απαιτείται αύξηση της εργασίας ή βελτίωση της εξυπηρέτησης του κοινού.

Παρ' όλες τις διαπιστώσεις ότι τα βασικά τμήματα εσόδων του κράτους, δηλαδή αυτό του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, του φόρου εισοδήματος δηλαδή, και του ΦΠΑ έχουν μεγάλα περιθώρια αύξησης της φοροεισπρακτικής τους ικανότητας, εντούτοις για μεγάλο χρονικό διάστημα παρέμειναν χωρίς επαρκή στελέχωση, με αποτέλεσμα να χάνονται κάθε χρόνο δεκάδες εκατομμύρια λίρες, αφού με την έλλειψη επαρκούς ελέγχου φοροδιαφεύγουν φορολογούμενοι, αρκετοί των οποίων δεν εντοπίζονται ποτέ για τις παρανομίες τους. Την πλήρη ευθύνη φέρει αποκλειστικά η κυβέρνηση, που για χρόνια δεν ανταποκρίθηκε τόσο στις δικές της διαπιστώσεις όσο και στις ομόφωνες υποδείξεις της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Τέλος, ενώ η κυβέρνηση δε δυσκολεύεται καθόλου να επεξεργάζεται τακτικά επιβολή νέων έμμεσων φορολογιών, δεν επιδεικνύει καμιά διάθεση για φορολογία του πλούτου και του κέρδους. Θα είναι πολύ ενδιαφέρον, όταν θα πάρουμε τις απαντήσεις στα ερωτήματα που θέσαμε, για να διαπιστώσουμε ποιοι και πόσα πληρώνουν,

ανταποκρινόμενοι στις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Και επειδή χθες είχα την ευκαιρία να ακούσω από κάποιο συνάδελφο του Δημοκρατικού Συναγερμού, αν δε με απατά η μνήμη μου τον κ. Χριστοφόρου, ότι θυμήθηκε πως κάποια ελλείμματα σήμερα υπάρχουν, γιατί τον καιρό που δημιουργήθηκε το προσφυγικό πρόβλημα οι τότε κυβερνήσεις, το 1980, δεν επέβαλαν φόρο στο κέρδος και στον πλούτο - χρησιμοποιήθηκαν οι ίδιες λέξεις- ε, ιδού η Ρόδος, ιδού και το πηδύμα, τώρα που κατά γενική ομολογία το επίπεδο των Κυπρίων συγκριτικά με το 1980 είναι πολύ καλύτερο. Άρα για την κυβέρνησή σας είναι πολύ ευκολότερο να επιβάλει αυτές τις φορολογίες τώρα, αφού για επτά χρόνια δεν το έκανε.

Μια από τις μεγαλύτερες αδυναμίες που βαραίνει τη διακυβέρνηση Κληρίδη είναι αρχικά η έλλειψη πολιτικής βούλησης και αργότερα η αδυναμία της να πετύχει πρόσβαση σε ενταξιακά κοινοτικά ταμεία εναρμόνισης. Η πορεία εναρμόνισης της Κύπρου με το ευρωπαϊκό κεκτημένο δεν είναι μέχρι τώρα τίποτα άλλο από μια σχεδόν μηχανική προσαρμογή σ' αυτά που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις χώρες μέλη της. Δε διαβλέπουμε δυστυχώς να απασχολεί την κυβέρνηση η ανάγκη πραγματοποίησης οικονομικών αναλύσεων κόστους αλλά ταυτόχρονα και μελέτης για πιθανές προεκτάσεις στην κυπριακή οικονομία. Καταλογίζουμε στην κυβέρνηση ως παταγώδη αποτυχία τη μη πρόσβαση στα κοινοτικά ταμεία εναρμόνισης.

Εδώ μια ανάλυση ίσως να καταδείξει ότι ένας βασικός ρόλος είναι ότι στις ενταξιακές συνομιλίες για αρκετά χρόνια απουσίαζε δυστυχώς η οικονομική πτέρυγα της κυβέρνησης και το πάνω χέρι ή το αποκλειστικό το είχαν πολιτικά στελέχη της κυβέρνησης, του Υπουργείου Εξωτερικών, με αποτέλεσμα, ενώ προτασσόταν σωστά μεν η πολιτική πτυχή του θέματος, να εγκαταλειφθεί τελείως και είναι ακριβώς απ' εδώ που, κατά τη γνώμη μου, ξεκίνησαν και τα προβλήματα που ακολούθως έκαναν

δυσκολότερες τις προσπάθειες να πείσουμε τους Ευρωπαίους ότι, ναι, δικαιωματικά πρέπει να έχουμε και εμείς κάποιες προσβάσεις.

Είναι απαράδεκτο το γεγονός ότι εκτός από την Κύπρο όλες οι υπό ένταξη χώρες έχουν προενταξιακή ενίσχυση συνολικού ύψους περίπου £12 δις για την περίοδο 2000 – 2006, £4 δις για αγροτική εναρμόνιση, £6 δις για το σχέδιο “Φάρος” και £2 δις για σχέδια διαρθρωτικής πολιτικής, το σχέδιο “ISPA”. Ενώ λοιπόν το Υπουργείο Οικονομικών ομολογεί επίσημα ότι το οικονομικό κόστος εναρμόνισης θα είναι για την Κύπρο περίπου, μέχρι της στιγμής υπολογισμένο, £550.000.000, εμείς υπενθυμίζω ότι υπολογίσαμε από την αρχή γύρω στα £800.000.000. Η παρεχόμενη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μέχρι στιγμής μηδαμινή. Έστω και τη δωδεκάτη έχει υποχρέωση η κυβέρνηση να διεκδικήσει το μερτικό που της ανήκει δικαιωματικά, κατά την άποψή μας, από τα κοινοτικά κονδύλια εναρμόνισης. Και επειδή συνάδελφος του ΔΗΣΥ ανέφερε ότι πολλοί Κύπριοι έχουν πρόσβαση ήδη σε διάφορα σχέδια της κοινότητας, ήθελα να υποδείξω και είναι καλά να γνωρίζουμε όλοι ότι για συμμετοχή σ’ αυτά η κυπριακή κυβέρνηση καταβάλλει συνδρομές ανάλογες και ισάξιες τουλάχιστον των απολαβών μας από αυτά τα προγράμματα. Δεν είναι ούτε καν δανειοδότηση. Πολύ περισσότερο δεν είναι χορηγία. Επιστρέφεται και κάπως αργότερα η συνδρομή. Και κάπου δεν τα καταφέρνουμε και, ενώ συντρέχουμε, πολλές φορές δεν παίρνουμε.

Πρέπει να τονιστεί επίσης προς την άλλη πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι η στέρη αναπτυξιακή βάση που θα βρουν οι Ευρωπαίοι εταίροι στο νησί, που θα είναι ουσιαστικά το νοτιοανατολικό ευρωπαϊκό σύνορο, σε απόσταση αναπνοής από το χώρο της Μέσης Ανατολής, που ασφαλώς τόσο τους ενδιαφέρει, έχει κτιστεί με ιδρώτα αλλά και με το κόστος του κυπριακού λαού. Και ασφαλώς δε θα στοιχίσει απολύτως τίποτα σ’ αυτούς που θα χρησιμοποιήσουν ελεύθερα την Κύπρο, για να προωθήσουν

τα συμφέροντά τους, που θα μεταφράζονται ασφαλώς σε εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες στη γύρω περιοχή.

Ένα θέμα για το οποίο οι ευθύνες της κυβέρνησης είναι ασήκωτες, κατά την άποψή μας, παρουσιάζεται στον τομέα της εκτέλεσης αναπτυξιακών έργων, όπου διαπιστώνονται πρωτόγνωρα μεγάλες καθυστερήσεις, οι οποίες πέρα από την αισθητή αύξηση του κόστους κατασκευής προκαλούν και μεγάλη απώλεια οικονομικού οφέλους. Αν πάρουμε τα παραδείγματα των αεροδρομίων μας, των υπεραστικών μας δρόμων, των συγκοινωνιακών μας κόμβων, θα διαπιστώσουμε ότι είναι έργα συνολικής αξίας όχι πολλών εκατομμυρίων λιρών, που πολλαπλασιάστηκαν σε κόστος, γιατί υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση, μεγαλύτερη ζημιά προκάλεσαν με την απώλεια οικονομικού κόστους. Γιατί, αν το Γραφείο Προγραμματισμού και το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων κοστολόγησε το οικονομικό όφελος κατά το χρόνο της χρησιμοποίησης του κόμβου της "Ριζοελιάς" στα £8.000.000, πέντε χρόνια καθυστέρηση σημαίνει απώλεια οικονομικού οφέλους £40.000.000. Το ίδιο συμβαίνει και με το δρόμο τον ατελείωτο Λεμεσού-Πάφου, το ίδιο συμβαίνει και με το δρόμο τον υπεραστικό Λάρνακας-ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου με τα ανάλογα ποσά.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεώρησα σκόπιμο, αν και συζητάμε τον προϋπολογισμό του κράτους, βασικότερο χαρακτηριστικό του οποίου φυσιολογικά είναι οι αριθμοί, να μην ασχοληθώ με αυτούς, αφού όλα τα συγκριτικά στοιχεία βρίσκονται στην κατοχή όλων μας εδώ και αρκετές εβδομάδες. Σ' αυτό το σημείο εκφράζουμε την ικανοποίησή μας που οι αρμόδιοι κρατικοί λειτουργοί του τμήματος προϋπολογισμού, αλλά και του Υπουργείου Οικονομικών γενικότερα και άλλοι ανταποκρίνονται πρόθυμα σε όλες μας σχεδόν τις εκκλήσεις για προμήθεια στοιχείων που μας χρειάζονται προς καλύτερη μελέτη, αφού η Βουλή των Αντιπροσώπων, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες του γραμματειακού προσωπικού, το οποίο επίσης

ευχαριστούμε για την προσφορά του, διαθέτει μηδαμινή σχεδόν στήριξη στη διεκπεραίωση των βουλευτικών μας υποχρεώσεων.

Έστω όμως και αν δεν ασχολούμαστε με αριθμούς και συγκρίσεις, είναι πολύ ανησυχητικό το γεγονός ότι το κυβερνών κόμμα παρουσιάζεται ικανοποιημένο από το γεγονός και μόνο ότι ο δείκτης του ρυθμού ανάπτυξης δείχνει ποσοστό 4,5% συγκριτικά με τον προηγούμενο χρόνο. Ασφαλώς, το γεγονός αυτό είναι ενθαρρυντικό για την οικονομία και μακάρι τον επόμενο χρόνο να είναι ακόμη ψηλότερο. Όμως δε δικαιούμαστε να αγνοούμε και να μη νιώθουμε το αίσθημα που επικρατεί στο γενικότερο οικονομικό μας τοπίο, να μη συλλαμβάνουμε δηλαδή τον παλμό της αγοράς, που ομολογουμένως δεν είναι καθόλου ενθαρρυντικός. Πιστεύω ότι η προσπάθεια ωραιοποίησης της κατάστασης, για να αυτοϊκανοποιηθούμε, επειδή ο ρυθμός ανάπτυξης της χώρας μας είναι διπλάσιος του μέσου όρου του ρυθμού ανάπτυξης στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ψηλότερος αυτού στη Ρωσία, που παρέμεινε σε μηδενικό επίπεδο, όπως ανέφερε ο αγαπητός κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΣΥ, δεν εξυπηρετεί σε τίποτα, γιατί, όσον αφορά άλλες βασικές παραμέτρους, τα συγκριτικά στοιχεία με την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι δυστυχώς καταθλιπτικά για μας.

Αν πάρουμε για παράδειγμα την παραγωγικότητα που τόσο μεγάλη σημασία έχει, κυρίως μετά την ελευθεροποίηση της παγκόσμιας οικονομίας, το επίπεδό μας στην Κύπρο βρίσκεται περίπου στο 50% αυτού που υπάρχει ως μέσος όρος στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ σε κάποιους κλάδους συγκριτικά με τις πλέον ανεπτυγμένες χώρες της κοινότητας δεν ξεπερνά δυστυχώς σχεδόν το ένα τρίτο. Και αν δεν έχουμε διπλάσιους ρυθμούς ανάπτυξης τώρα, προτού μπούμε μέσα όπου θα καλουπιαστούμε σε νόρμες που θα θέτει η πολιτική επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης χωρίς καν να μας ρωτήσουν, πότε θα καλύψουμε αυτή τη διαφορά; Εκτός κι αν θέλουμε να είμαστε οι φτωχοί συγγενείς της οικογένειας.

Και το βασικό ερώτημα που τίθεται είναι πού βρίσκεται η ενεργός παρεμβολή της κυβέρνησης σε αυτό τον τομέα, αφού εδώ και επτά χρόνια δεσπόζουσα θέση στις προτεραιότητές της έχει η διακήρυξη για την ανάγκη βελτίωσης της παραγωγικότητας, για να μετατραπούν τα κυπριακά προϊόντα σε πιο ανταγωνιστικά. Ασφαλέστατα, για να γίνει κάτι τέτοιο, δεν εξαρτάται μονάχα από την κυβέρνηση, όμως είναι αυτή που πρέπει να συντονίσει όλους τους συντελεστές και να χαράξει το δρόμο. Δυστυχώς όμως για τον τόπο, οι κυβερνήσεις Κληρίδη απέτυχαν και σ' αυτό τον τομέα. Οι χορηγίες που παραχωρούνται στις βιομηχανίες μας, αλλά και οι οικονομικές ενισχύσεις στο γεωργικό τομέα, προσφέρονται με τρόπο που ενεργούν απλώς σαν παυσίπονα, για να απαλύνουν προσωρινά και κάπου μόνο μερικώς τον πόνο που προκαλείται από βασικές ελλείψεις μιας τεκμηριωμένης και καλά θωρακισμένης βιομηχανικής ή γεωργικής πολιτικής.

Μια πολύ βασική και ταυτόχρονα ανησυχητική διαπίστωση που εντάσσεται στον ίδιο κύκλο προσέγγισης με τα πιο πάνω αποτελέσματα είναι η διάβρωση της οικονομικής κατάστασης του μεγάλου κοινωνικού στρώματος των μικρομεσαίων, οι οποίοι από της ύπαρξης της Δημοκρατίας υπήρξαν αναπόσπαστο μέρος της ραχοκοκκαλιάς της κυπριακής οικονομίας. Ακόμα και στους τριτογενείς τομείς των υπηρεσιών, που συμβάλλουν κατά 75% σχεδόν στη συνολολόγηση του ΑΕΠ, υπάρχει έλλειψη στρατηγικής για διατήρηση της δυναμικής που τους χαρακτηρίζει. Δεν υπάρχει στρατηγική στον τουριστικό τομέα, που αποφέρει το ένα πέμπτο περίπου του ΑΕΠ, διακρίνεται μια υπόσκαψη ανάπτυξης των λιμανιών μας, που είναι οι πνεύμονες για πρόοδο του εμπορίου, κυρίως του διαμετακομιστικού, που τόσα μπορεί να προσφέρει στην οικονομία, δημιουργήθηκαν τρομερές καθυστερήσεις στη βελτίωση των αεροδρομίων μας με όλα τα αρνητικά δυστυχώς συνεπακόλουθα.

Η έλλειψη προγραμματισμού αλλά και προνοητικότητας είναι χαρακτηριστικά αυτής της κυβέρνησης. Εδώ και χρόνια αγωνίστηκε για να πείσει την πλειοψηφία της Βουλής για την ανάγκη ελευθεροποίησης των επιτοκίων και το πέτυχε πριν λίγες εβδομάδες με έναρξη ισχύος σε έναν περίπου χρόνο, ενώ επιδίωξή της ήταν η άμεση ισχύς του νόμου. Και ενώ γνωρίζουν οι κυβερνώντες ότι υπάρχει μέχρι στιγμής έλλειψη εργαλείων διόρθωσης πιθανών στρεβλωτικών καταστάσεων που θα προκύψουν και ενώ είναι σίγουρο ότι είμαστε ακόμα ανεπαρκείς σε ειδικές γνώσεις στις διακυμάνσεις επιτοκίων, εντούτοις παραμένει ασυγκίνητη στην επαρκή προετοιμασία του χρηματοπιστωτικού μας τοπίου. Οι ενέργειες στις οποίες η κυβέρνηση θα μπορούσε να προβεί είναι:

- ο διορισμός Οικονομικής Συμβουλευτικής Επιτροπής από ειδικούς για συμβουλές στον τομέα των επιτοκίων και της σύνδεσής τους με την οικονομική ανάπτυξη, γιατί αλίμονο, αν αφήσουμε τα πράγματα να πάνε όπως έρθουν·
- σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα η έκδοση οδηγιών προς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που να στοχεύουν σε ανταγωνιστική διάρθρωση των επιτοκίων·
- η παραχώρηση άδειας σε όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να δέχονται ξένο συνάλλαγμα, γιατί διαφορετικά δε θα υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός στην προσφορά δανείων σε ξένο νόμισμα που θα επιτρέπεται από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου χρόνου. Διαφορετικά ένα μεγάλο μέρος του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος θα είναι ουσιαστικά αφοπλισμένο προς αυτή την κατεύθυνση, αφού όλοι γνωρίζουμε ότι τουλάχιστον τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα αυτή τη στιγμή απαγορεύεται να ασχολούνται με συνάλλαγμα·

- περισσότερη διαφάνεια στην αγορά των “repos”, έτσι ώστε όλοι οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης και να μην υπάρχει αυτό το μурμουρητό των προνομιούχων που έχουν πρόσβαση σ’ αυτά·
- η δημιουργία Κέντρου Εκπαίδευσης και Έρευνας Τραπεζικών και Χρηματοπιστωτικών Θεμάτων, έτσι που να προσφέρονται εκπαιδευτικά προγράμματα σε στελέχη οργανισμών. Το κέντρο αυτό πρέπει να είναι σε θέση να χρηματοδοτεί και να συντονίζει έρευνες και μελέτες σε θέματα που θα έχουν στόχο την αναβάθμιση του επιπέδου του ανθρώπινου δυναμικού.

Επειδή μιλούμε για δημιουργία κέντρου εκπαίδευσης, θα πρέπει να αναλάβει την πρωτοβουλία η κυβέρνηση για τη δημιουργία αυτού του κέντρου χωρίς οποιοδήποτε οικονομικό κόστος, γιατί αυτοί οι οποίοι θα προσκληθούν να λαμβάνουν μέρος θα πρέπει να καλύψουν και το κόστος. Προσπάθησα πιο πάνω να σταχυολογήσω διάφορους τομείς όπου η κυβέρνηση θεώρησε σκόπιμο να προσδώσει ιδιαίτερη βαρύτητα και να εξαγγείλει κατά καιρούς πολιτικές προθέσεις που δυστυχώς ποτέ ή σχεδόν καθόλου δεν μπόρεσε να υλοποιήσει.

Ένας άλλος τομέας στον οποίο έχει ιδιαίτερες επιδόσεις η κυβέρνηση είναι η έντεχνη προσπάθεια, κατά την άποψή μας, υπόσκαψης της προσφοράς της κρατικής μηχανής ή και των ημικρατικών οργανισμών. Όταν κατ’ επανάληψη και κατ’ εξακολούθηση διάφορα κυβερνητικά στελέχη αλλά και βουλευτές του κυβερνητικού χώρου δηλώνουν για χρεοκοπία, την οποία όμως οι ίδιοι ή οι διορισμένοι τοποτηρητές τους τροχοδρομούν, τι άλλο από υπόσκαψη προωθούν, με αποτέλεσμα να δημιουργείται αρνητική κοινή γνώμη; Τι άλλο από υπόσκαψη είναι, όταν διαπιστώνεται ότι είναι παντελώς αδικαιολόγητη η καθυστέρηση μηχανογράφησης, που εμποδίζει τον εσωτερικό έλεγχο κυβερνητικών υπηρεσιών, όπως είναι π.χ. η διάθεση φαρμάκων;

Διερωτήθηκε όμως κανένας ποιος ευθύνεται για την καθυστέρηση, που ασφαλώς δεν είναι άλλος από την ίδια την κυβέρνηση με την αναποφασιστικότητά της; Τι άλλο από αδιαφορία και υπόσκαψη είναι η μη υλοποίηση ομόφωνης αποδοχής από τη Βουλή επιβολής τελών στις εισαγωγές μέσω των λιμανιών μας προς όφελος της Αρχής Λιμένων Κύπρου, πράγμα που αποφασίστηκε από το 1992, όταν γινόταν δεκτό το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης του λιμανιού της Λεμεσού, με αποτέλεσμα, αντί να εισπραχθούν και να πληρωθούν σε δάνεια περίπου £30.000.000 από τότε μέχρι αυτό το χρόνο, η Αρχή Λιμένων Κύπρου να παρουσιάζεται σήμερα χρεοκοπημένη και χωρίς ρευστότητα; Παρόμοιο παράδειγμα ίσως να έχουμε -και πολύ πιο έντονο- που να αφορά την πολιτική αεροπορία, έχοντας υπόψη ότι τα τέλη τα οποία καλούνται να πληρώσουν ξένες αεροπορικές εταιρείες που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα της Λάρνακας, είτε για προσγείωση είτε για εξυπηρέτηση διαφόρων εταιρειών, θεωρούνται από πάρα πολλούς ως μηδαμινά, με αποτέλεσμα να θεωρούν ότι έχουν σχεδόν δωρεάν εξυπηρέτηση στο λιμάνι της Λάρνακας τουλάχιστον. Αντιλαμβάνομαι ότι κάτι παρόμοιο πρέπει να συμβαίνει και με την Πάφο. Είναι ένας τομέας που η κυβέρνηση πρέπει να ενδιατρίψει και να δει τα πράγματα πιο σοβαρά όσο το δυνατό πιο γρήγορα, γιατί αυτά τα λεφτά θα χρειαστούν για τη βελτίωση των αερολιμένων μας.

Ενοχλεί, βλέπετε, ο υπέρμετρος κρατισμός του 12% περίπου στην οικονομία μας και πρέπει να τον περιορίσουμε, όχι γιατί το επιτάσσει η ευρωπαϊκή πορεία, γιατί κάτι τέτοιο έχει επαναληφθεί πάρα πολλές φορές, δεν ισχύει, αφού άλλο αποκρατικοποίηση και άλλο η αναγκαία φιλελευθεροποίηση, αλλά γιατί η φιλοσοφία της συναγερμικής κυβέρνησης προτιμά να παραδώσει τους ημικρατικούς οργανισμούς ίσως στο ιδιωτικό κεφάλαιο, παρά να τους εκσυγχρονίσει. Βλέπετε αυτή είναι και πάλι η εύκολη λύση, αφού η κυβέρνηση αρέσκεται να αποφεύγει τα δύσκολα. Εδώ δεν πρόκειται για ανικανότητα διοίκησης και διεύθυνσης εκ μέρους του κράτους, αλλά για κυβερνητική

αδιαφορία και ενσυνείδητη, κατά πάσα πιθανότητα, πολιτική κατεύθυνση. Αν όμως η κυβέρνηση επιμένει για ανικανότητα, τότε αυτή ανήκει στην πλευρά της, σ' εκείνους δηλαδή τους οποίους η ίδια επιλέγει και διορίζει ως τοποτηρητές της στους ημικρατικούς οργανισμούς.

Προτού προχωρήσω στον επίλογό μου, κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα εδώ να κάνω μία παρέμβαση όσον αφορά το χρηματιστήριο. Όλες οι πλευρές που βρίσκονται στο κυπριακό κοινοβούλιο θεώρησαν επιβεβλημένο αυτό το θεσμό και εργάστηκαν ο καθένας από τη δική του έπαλξη να θεσμοθετήσουμε μια νομοθεσία, η οποία τέθηκε σε ισχύ μόλις πριν από δύο χρόνια. Βρισκόμαστε δηλαδή σε νηπιακή κατάσταση. Διαπιστώσαμε μέχρι τώρα κάποιες ελλείψεις και αδυναμίες και ως κοινοβούλιο προσπαθήσαμε και προσπαθούμε να διορθώνουμε αυτά τα οποία εντοπίζουμε.

Όμως ακούγοντας χθες την ανακοίνωση του Δημοκρατικού Συναγερμού όσον αφορά τα χρηματιστηριακά πράγματα, τα πράγματα φαίνεται ότι άρχισαν να γίνονται ανησυχητικά. Δεν είναι η πρώτη φορά που ο Δημοκρατικός Συναγερμός προσπαθεί να κάνει πολιτική παρεμβολή, κατά τη γνώμη μας, στα χρηματιστηριακά πράγματα του τόπου. Και αυτό το πράγμα δεν μπορεί παρά να είναι επιζήμιο. Θα πρέπει να είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί, γιατί κάθε φορά που ασχολούμαστε πέραν του κανονικού με το χρηματιστήριο διάφοροι εμπλεκόμενοι παράγοντες, άλλοι δικαίως και οι περισσότεροι αδίκως, ρίχνουν το βάρος της μεταβολής του περιβόητου δείκτη στην πολιτική πλευρά.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ως κυβερνών κόμμα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικό, διότι εκεί και όπου διαπιστώνουν, όπως αυτό καταφαίνεται και στην ανακοίνωσή του, ότι η αγορά αναπτύσσει από μόνη της τις δυνάμεις της δεν πρέπει ασφαλώς να καταλήγει στην ανακοίνωσή του με την παράγραφο ότι στόχος του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι να υποβάλει προτάσεις όχι μόνο σε πολιτικό επίπεδο,

αλλά και σε τεχνοκρατικό, γι' αυτό θα έχει επαφές με τον Υπουργό Οικονομικών, το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας και όλους τους εμπλεκόμενους.

Και θέλω να διερωτηθούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, πώς θα κριθούμε -στη συγκεκριμένη περίπτωση θα κριθεί ο Δημοκρατικός Συναγερμός- όταν καλούμε το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας να κάνει αναθεώρηση της πιστωτικής πολιτικής των τραπεζών, δηλαδή να τους χαλαρώσει για να δίνουν δάνεια και μάλιστα με χαμηλότερα επιτόκια απ' αυτά που ισχύουν σήμερα, προς ποιους; Προς κόσμο ο οποίος θα δανειστεί, για να τα χρησιμοποιήσει στο χρηματιστήριο. Και αν αυτό είναι το πολιτικό μήνυμα που θέλει να δώσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, τότε υπάρχει πολύ μεγάλο πρόβλημα.

Είναι επιθυμητή η εύρυθμη λειτουργία του χρηματιστηρίου και προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να συνεχίσουμε ως νομοθετικό σώμα, εκεί και όπου μας υποδεικνύουν ειδήμονες και είναι αυταπόδεικτο, να ρυθμίζουμε τη νομοθεσία προς το καλύτερο. Όμως πρέπει να προσέξουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, πως η έντονη πολιτική ευαισθησία και πολύ περισσότερο η υπερβολική παρεμβολή μεταβάλλεται σε πολιτική παρεμβολή και τα πράγματα είναι πάρα πολύ επικίνδυνα.

Εκείνο το οποίο θα μπορούσαμε ίσως να υποδείξουμε και προς την κυβέρνηση και προς τις αρχές του χρηματιστηρίου, αλλά να έχουμε και εμείς υπόψη μας, είναι με ποια μέτρα μπορούμε να πείσουμε παραγωγικές μονάδες της κυπριακής οικονομίας να μπουν στο χρηματιστήριο, έτσι που να δοθεί η ευκαιρία και στους επενδυτές να τις ενισχύσουν, να γίνουν ακόμα δυνατότερες και να μπορέσουν να ανταγωνιστούν επάξια στο διεθνή ανταγωνισμό ο οποίος έρχεται με πάρα πολύ γρήγορους ρυθμούς. Όμως με το να λέμε ότι πρέπει να προσέξουμε, να διαφυλάξουμε και να μην ασκηθεί υπερβολική πίεση στους ήδη υφιστάμενους τίτλους, τότε υπάρχει ο φόβος να δημιουργηθεί

παρεξήγηση του κακώς νοούμενου προστατευτισμού προς κάποιους, ενώ προς άλλους όχι.

Κύριε Πρόεδρε, πέρα από τους ψυχρούς αριθμούς, είτε αυτοί καθορίζουν ρυθμό ανάπτυξης, πληθωρισμό, δημοσιονομικό έλλειμμα είτε ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, αυτό που ο απλός κόσμος καταλαβαίνει καλύτερα δεν είναι παρά η αίσθηση που παίρνει στην καθημερινή του ζωή και οι προσωπικές εμπειρίες που βιώνει. Αποτέλεσμα λοιπόν επιστημονικής έρευνας που διεξάγεται κάθε χρόνο καταδειχνει ότι τα τελευταία τρία με τέσσερα χρόνια 80% του λαού εκτιμά ότι η προσωπική οικονομική του κατάσταση δεν παρουσίασε είτε καμιά βελτίωση, αυτή είναι η άποψη του 51%, ή έχει χειροτερεύσει, αυτή είναι η άποψη του 29%. Ταυτόχρονα 92% εκτιμά πως το χάσμα μεταξύ των πλουσίων και των φτωχών στην Κύπρο είτε αυξάνεται, η άποψη των δύο τρίτων του λαού, ή παραμένει το ίδιο, η άποψη του υπόλοιπου ενός τετάρτου. Αυτά τα στοιχεία είναι πάρα πολύ ανησυχητικά και θα πρέπει τουλάχιστο να μας απασχολήσουν.

Αυτή είναι, αγαπητοί συναδέλφισσες και συνάδελφοι, η ψυχρή πραγματικότητα. Γι' αυτό όσες προσπάθειες και αν καταβάλουν οι κυβερνώντες να εξωραΐσουν την εικόνα τους προς την κοινή γνώμη δεν τα καταφέρνουν, γιατί απλώς οι αδυναμίες και οι ανακολουθίες τους είναι τόσες πολλές που δεν καλύπτονται με τίποτα.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Κίκη Καζαμία, τον προεδρεύοντα του σώματος κ. Γιαννάκη Αγαπίου αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Νίκος Αναστασιάδης).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Προδρόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ειλικρινά, στην ομιλία την οποία είχα ετοιμάσει δεν υπήρχε ούτε μία αναφορά στο χρηματιστήριο, πλην όμως τα όσα ανέφερε μόλις ο εκλεκτός συνάδελφος κ. Καζαμίας με υποχρεώνουν να υπενθυμίσω ότι σε χθεσινή ανακοίνωσή του ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε επισημάνει ότι πάγια θέση και αρχή μας είναι ότι πρέπει να αποφεύγονται οι πολιτικές παρεμβάσεις στο χώρο της αγοράς. Υπό κανονικές συνθήκες, η αγορά μπορεί να δώσει μόνη της τις απαντήσεις στη μία ή την άλλη κατεύθυνση.

Και δεν ήταν ο Δημοκρατικός Συναγερμός ο οποίος ήδη από το φθινόπωρο είχε εκδώσει ολόκληρα βιβλιάρια με εισηγήσεις οι οποίες θα μπορούσαν από κάποιον να χαρακτηριστούν παρεμβολές και παρεμβάσεις. Ωστόσο κάποια στιγμή, επειδή είμαστε εδώ ένα κατεξοχήν πολιτικό σώμα, θα πρέπει να μπορούμε να διαχωρίσουμε τι είναι παρέμβαση και τι είναι πολιτική πρόταση. Και τα πολιτικά κόμματα έχουν απόλυτο καθήκον, ιδιαίτερα για ένα θεσμό που έχει πάρει τις διαστάσεις που προσλαμβάνει σήμερα το χρηματιστήριο στην Κύπρο, έχουν απόλυτο καθήκον να κάνουν τις πολιτικές τους προτάσεις.

Παρέμβαση ίσως θα μπορούσε να θεωρηθεί και η έκκληση στην Κεντρική Τράπεζα να δώσει στα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα την άδεια να ασκήσουν εργασίες σε συνάλλαγμα. Εγώ δεν το σχολιάζω ούτε το κρίνω, γιατί εξάλλου δεν αποτελεί αντικείμενο του σημερινού προβληματισμού μας. Θα πω ωστόσο ότι υπό κανονικές συνθήκες δε θα χρειαζόταν ούτε η παρέμβαση του Δημοκρατικού Συναγερμού ούτε προτάσεις πολιτικής. Πλην όμως γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η χρηματιστηριακή αγορά πάσχει από στρεβλώσεις και έχει δυσμενείς επιπτώσεις από θεσμικές ανεπάρκειες. Ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών εδώ και αρκετές εβδομάδες βρίσκονται δύο τουλάχιστον προτάσεις νόμου οι οποίες είχαν υποβληθεί

από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού και από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος ενόψει της έντονης ανησυχίας, λόγω του γεγονότος ότι οι ελλείψεις στο θεσμικό πλαίσιο και η ανυπαρξία νομοθετικών ρυθμίσεων επέτρεψαν σε κάποιους πολίτες, σε κάποιες εταιρείες να αντλήσουν τεράστια συγκριτικά κεφάλαια, τα οποία έχουν αφαιρεθεί από τη χρηματιστηριακή αγορά. Και, κατά τη δική μας κρίση, σήμερα αυτός είναι ένας από τους παράγοντες που έχουν προξενήσει τεχνητή μείωση της ρευστότητας και τεχνητή πίεση πάνω στις χρηματιστηριακές τιμές. Αν παρ' όλα αυτά ο κ. Καζαμίας, το ΑΚΕΛ ή οποιοσδήποτε άλλος θεωρεί ότι θα ήταν καλύτερα να μην υπάρξουν πολιτικές αντιδράσεις, είναι δική τους επιλογή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο φετινός προϋπολογισμός φέρνει το ενικό αριθμό. Μιλάμε για έναν και όχι τρεις, όπως προηγουμένως, προϋπολογισμούς. Πρέπει να χαιρετίσουμε αυτή την εξέλιξη. Δε θα σταθώ στο γεγονός ότι η ενοποίηση δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί, διότι, όπως μας εξήγησε ο υπουργός, βρισκόμαστε στην αρχή μιας διαδικασίας που στο τέλος της τριετίας θα οδηγήσει στην τελική και συνολική σύνοψη του προϋπολογισμού του κράτους. Ας εκφράσουμε λοιπόν την ικανοποίησή μας προς το σημερινό και τον αμέσως προηγούμενο Υπουργό Οικονομικών, διότι ανταποκρίθηκαν σε ένα πάγιο αίτημα της Βουλής που εκκρεμούσε από ετών. Η ενοποίηση δεν είναι απλώς διαδικαστικό ή στενά τεχνικό ζήτημα ούτε και περιορίζεται μόνο στην ατομική διευκόλυνση όσων διεξέρχονται τα δημοσιονομικά. Επιπρόσθετα, το μεγάλο όφελος είναι η συμβολή της σε μια ορθολογικότερη πράξη δημοσιονομικής πολιτικής. Μεγάλο είναι και το κέρδος σε όρους αποτελεσματικότητας του ελέγχου της δημοσιονομικής άσκησης. Και αυτό το τελευταίο αφορά κυρίως εμάς τους βουλευτές.

Ο φετινός προϋπολογισμός -αν και δεν είμαστε σίγουροι αν όντως ανοίγει το νέο αιώνα ή κλείνει τον προηγούμενο, γίνονται επί τούτου αρκετές συζητήσεις- έχει χαρακτήρα τρισυπόστατο. Είναι σταθεροποιητικός, αναπτυξιακός και κοινωνικός. Συνάδελφοι και κομματικοί αρχηγοί από το χώρο της αντιπολίτευσης έσπευσαν να αφορίσουν, λέγοντας ότι λείπει το όραμα.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι,

Μιλάμε για τον προϋπολογισμό του έτους πλην τρία. Σε τρία χρόνια η Κύπρος αναμένεται να διαβεί το κατώφλι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να γίνει μέλος της μεγάλης ευρωπαϊκής οικογένειας. Θέλουμε κι άλλο όραμα; Αυτό δεν είναι όραμα πολιτικής; Ή μήπως έχει το δικαίωμα οποιαδήποτε άλλη πολιτική παράταξη να διεκδικήσει περισσότερο από ό,τι το κόμμα του κοινωνικού φιλελευθερισμού -που είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός- και την κυβέρνηση του Γλαύκου Κληρίδη αυτή την ευρωπαϊκή πολιτική και την επιτυχή πορεία ένταξης; Φυσικά, η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι αυτοσκοπός. Εμείς όμως το λέμε ευθαρσώς: πλείστες όσες από τις τομές και μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για την εναρμόνιση αποτελούν και δικές μας ελεύθερες επιλογές, ανεξάρτητα από την ενταξιακή πορεία. Είναι πράγματα που ούτως ή άλλως θα έπρεπε να γίνουν στα πλαίσια μιας σύγχρονης οικονομικής στρατηγικής. Αυτό που ορισμένοι δεν έχουν αντιληφθεί είναι ότι μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο, και ειδικότερα στα ζητήματα της οικονομικής πολιτικής, συναντούμε τις δικές μας ιδέες και προτάσεις πολιτικής, τις ιδέες και προτάσεις που έχουν επικρατήσει ανά το παγκόσμιο, ιδιαίτερα μετά την κατάρρευση του κομμουνιστικού ολοκληρωτισμού και του κακόμορφου εκείνου συστήματος του κρατικού υπερμονοπωλίου με τη φτώχεια, τις στέρσεις και την ανελευθερία.

Γι' αυτό λοιπόν εμείς βλέπουμε αυτό τον προϋπολογισμό και ως ένα ακόμη βήμα στην ενταξιακή μας πορεία. Είμαστε ικανοποιημένοι από τις μέχρι στιγμής επιτυχίες ως

προς τον τελικό ενταξιακό στόχο και γνωρίζουμε ότι ο τόπος επωφελείται, ό,τι κι αν λένε οι αρνητές και όσοι κυριολεκτικά δείχνουν να σέρνονται προς την Ευρώπη, παραμένοντας κατά βάθος απρόθυμοι. Αν κάτι ζητάμε, είναι επιτάχυνση των ρυθμών και μεγαλύτερη αποφασιστικότητα. Θα μπορούσε όντως ο φετινός προϋπολογισμός να είναι σαφέστερα δηλωτικός του ευρωπαϊκού οράματος και του εκσυγχρονισμού. Θα μπορούσε το κράτος ήδη να έχει αποτραβηχτεί από τομείς και δραστηριότητες που δεν έχουν την ανάγκη του, ούτε είναι και στη φύση του, και την ίδια ώρα με περισσότερα μέσα να επιτεθεί η κυβέρνηση σε ελλείψεις και προβλήματα στο χώρο της δημόσιας υγείας, της εκπαίδευσης ή της κοινωνικής πρόνοιας. Θα μπορούσε να είχαν ήδη καταργηθεί κάποια κρατικά μονοπώλια που ουσιαστικά αυξάνουν το κόστος για τον πολίτη και εμποδίζουν την εκτύλιξη όλων των δυνατοτήτων της οικονομίας. Ποιο είναι το βασικό εμπόδιο; Πιστεύω πως είναι οι πεισματικές αντιδράσεις των γνωστών συντηρητικών κύκλων οι οποίοι θέλουν να κρατήσουν την Κύπρο δέσμια σε ένα μοντέλο της δεκαετίας του '60 και του '70. Θα μπορούσε το κράτος να είχε αναθέσει μέρος των αντιπαραγωγικών, σπάταλων και εν τέλει αντικοινωνικών λειτουργιών του στον ιδιωτικό τομέα, αγοράζοντας υπηρεσίες και αγαθά ή αναθέτοντας έργα. Γιατί δεν μπορεί η κυβέρνηση να προχωρήσει; Διότι σε κάθε τέτοιο βήμα βρήκε πείσμονα αντίδραση των συντηρητικών κύκλων που είναι δεμένοι με σχήματα του παρελθόντος και δε θέλουν να δουν και την κυπριακή κοινωνία ν' αλλάζει.

Θα μπορούσε η κυβέρνηση να παρουσιάσει στο αναπτυξιακό σκέλος του προϋπολογισμού της περισσότερα μεγάλα έργα. Αρκεί να μην υπήρχε η απίστευτη προκατάληψη ορισμένων κοινοβουλευτικών κύκλων που θέλουν την Κύπρο να μένει κλεισμένη στο καβούκι της, των κύκλων εκείνων που λειτουργούν ιδεολογικά και δε δέχονται να κατασκευαστούν αεροδρόμια ή κέντρα επεξεργασίας λυμάτων και στερεών αποβλήτων ή οποιαδήποτε άλλα από τα σημερινά αναγκαία έργα με τη μέθοδο της

αυτοχρηματοδότησης. Η Αθήνα λαμπρύνεται από το πράγματι αξιοθαύμαστο δίκτυο ηλεκτρικού σιδηροδρόμου του μετρό που εγκαινιάσθηκε τις προάλλες. Και η Αττική ετοιμάζεται να ενωθεί με τον κόσμο όλο μέσα από ένα υπερσύγχρονο αεροδρόμιο. Θα γίνονταν ποτέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τέτοια έργα, εάν περίμενε ο κ. Σημίτης να τα χρηματοδοτήσει από τον κρατικό προϋπολογισμό; Κι αν, χάριν συζητήσεως, πούμε ότι μπορούσε να γίνουν, θα έφτανε ποτέ η Ελλάδα σε τροχιά σύγκλισης με τις οικονομίες της "ζώνης του ευρώ", για να μπορεί σήμερα πανηγυρικά να ενταχθεί στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση; Θα γίνονταν ποτέ τέτοια έργα, αν ο ελλαδικός πολιτικός κόσμος είχε μείνει προσκολλημένος σε δόγματα και πολιτικές του παρελθόντος;

Κι εμείς ασκούμε κατά καιρούς και κατά τόπους κριτική στην κυβέρνησή μας. Δεν μπορεί όμως να κλείσουμε τα μάτια στο γεγονός ότι υπουργοί αυτής της κυβέρνησης έφεραν ενώπιον του σώματος προτάσεις και για αεροδρόμια και για την άρση του κρατικού μονοπωλίου στις τηλεπικοινωνίες, δηλαδή την προϋπόθεση συμμετοχής της Κύπρου στο σύγχρονο τεχνολογικό γίγνεσθαι, και για την κατασκευή έργων υποδομής για τον τουρισμό, όπως οι μαρίνες, και για τόσα άλλα πράγματα. Ποιοι ήταν άραγε εκείνοι που αμέσως εξανέστησαν και γύρεψαν, υψώνοντας ρητορικούς τόνους, να υπερασπιστούν ένα παρωχημένο, ένα ξοφλημένο και κοινωνικά άκυρο μοντέλο; Ήταν κάποιοι απ' αυτούς που σήμερα ενοχλούνται, διότι, λέει, ο προϋπολογισμός δεν έχει όραμα.

Ας προσπαθήσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να είμαστε συνεπείς τουλάχιστον με τον εαυτό μας. Δεν μπορεί εκείνοι που το μόνο που κάνουν στην πολιτική είναι να υπερασπίζονται σχήματα του χθες να ζητούν και όραμα για το αύριο. Ας διαλέξουν οι πολιτικές δυνάμεις και ας φανούν καθαρά και τίμια αυτές οι επιλογές τους. Επιθυμούμε να προχωρήσουμε μπροστά μέσα από τη διεθνή κοσμογονία της

οικονομίας της αγοράς με την ανάλογη κοινωνική διόρθωση ή προτιμούμε να μείνουμε προσκολλημένοι στον κρατισμό, σε ένα σχήμα μηχανικής ανατροφοδότησης του αναποτελεσματικού και αδηφάγου κράτους και όλων των παρασυντεχνιακών συμφερόντων που συνυφαίνονται πέριξ αυτού και εις βάρος του λαού; Θα το πω ευθαρσώς, η δογματική αριστερά στην Κύπρο έχει καταλήξει να υπερασπίζεται συμφέροντα προνομιούχων μειονοτήτων που στηρίζονται σε θέσεις ισχύος τις οποίες συχνά δεν έκτισαν με την εργασία ή την επιχειρηματική επινοητικότητα τους, αλλά με την πολιτική εύνοια.

Εμείς προχωράμε μπροστά με μία πρόταση κοινωνικού φιλελευθερισμού μέσα από το σχήμα της ευρωδημοκρατίας. Προχωράμε μαζί με τις ζωντανές δυνάμεις της κοινωνίας που ζουν κιάλας στο αύριο. Θέλουμε να δικαιώσουμε το δυναμισμό και τα όνειρα των νέων, αλλά και τις υπερπροσπάθειες, τον κάματο και τις θυσίες των παλαιότερων που επιτρέπουν σήμερα στην Κύπρο να έχει όραμα προόδου. Η πρότασή μας είναι εδώ και δεν έχουμε κανένα σύμπλεγμα. Αν κάποιος θέλουν, μέσα από ξύλινη γλώσσα, ας ανασύρουν μπαμπούλες νεοφιλελευθερισμού ή «εγκληματικών» ιδιωτικοποιήσεων. Δεν μπορεί να έχουμε σύμπλεγμα εμείς, όταν δεν έχουν ο Σημίτης, ο Ζοσπάν, ο Σρέντερ κι όλοι οι άλλοι φιλελεύθεροι σοσιαλιστές. Η διαφορά μας είναι απλή. Τα σοσιαλδημοκρατικά ρεύματα της Ευρώπης χρειάστηκε να ανακαλύψουν την οικονομία της αγοράς, για να κατανοήσουν ότι εκεί θα εύρισκαν τα μέσα, για να ασκήσουν κοινωνική πολιτική. Προηγουμένως, με διοικητικές μεθόδους κατασπατάλησαν πόρους και καταχρέωσαν χώρες, στρεβλώνοντας τη δομή και καταπολεμώντας τη δυναμική της οικονομίας. Έδιναν παροχές πάνω σε ακάλυπτες επιταγές και δημιουργούσαν δυσανάλογα μεγαλύτερα μεταχρονολογημένα χρέη. Εμείς ξεκινάμε στέρεα με πρόταση από την οικονομία της αγοράς και την κατευθύνουμε κοινωνικά, γιατί, όταν η οικονομική διαχείριση είναι ορθή και προσαρμοσμένη στην

πραγματικότητα, τότε μόνο μπορεί να δημιουργήσει αναπτυξιακές ευκαιρίες και χρηματοδοτικές δυνατότητες για κοινωνικά προγράμματα. Δε χρειάστηκε να γίνουμε σοσιαλιστές, για να δώσουμε πρόταση κοινωνικού φιλελευθερισμού.

Έτσι και σήμερα, εξετάζοντας τον προϋπολογισμό ως πρόταση δημοσιονομικής πολιτικής, δεν έχουμε να διαλέξουμε ανάμεσα σε πετρωμένα σχήματα, να πούμε δηλαδή αν πάμε δεξιά ή αριστερά. Ούτε δεξιά ούτε αριστερά. Εμείς ζητάμε να πάμε μπροστά. Αν θέλουμε να μιλήσουμε για όραμα, θα πρέπει να μιλήσουμε πρώτα απ' όλα για τη δυναμική και την κατεύθυνση της κοινωνίας, γιατί η πολιτική δεν είναι αυτόφωτη. Δεν μπορεί να είναι αυτόφωτη. Οφείλει να αντλεί από τη ζωντανή κοινωνία. Πού και πώς δημιουργεί, καινοτομεί και ριζοσπαστικά εξελίσσεται η κοινωνία; Μήπως είναι στο χώρο της διοικητικής λογικής και των γραφειοκρατικά σχεδιασμένων κινήσεων; Μήπως είναι στο χώρο του κρατικού σχεδιασμού ή μήπως είναι εκεί που απελευθερώνονται οι ζωτικές δυνάμεις της, εκεί όπου η κοινωνία ζωογονείται από τη δημιουργική έφεση μιας νέας γενιάς που ζει κιάλας το ρυθμό της Ευρώπης; Το λέω έχοντας συναίσθηση ότι πρόκειται για μεγάλο λόγο, θα αρκούσε σήμερα σε πολλά πράγματα η πολιτική να ακολουθήσει την κοινωνία, να πιάσει το σφυγμό της δημιουργικής αναδίπλωσης των ζωτικών δυνάμεών της. Επί του προκειμένου, ας προτιμήσουμε λοιπόν τους μεγάλους λόγους παρά τις παλιές κουβέντες που ακούμε κατά κόρον στα φοβισμένα κηρύγματα ενός κόσμου που φεύγει. Όταν γίνεται λόγος για όραμα, πρέπει να υπάρχει χώρος και για μεγάλους λόγους.

Έτσι, λοιπόν, θέλουμε τέτοια οικονομική διαχείριση, ούτως ώστε όχι μόνο η Κύπρος να ικανοποιεί σε δύο-τρία χρόνια τα κριτήρια σύγκλισης, τους περίφημους δείκτες του Μάαστριχτ, αλλά να είναι έτοιμη με την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση να ενταχθεί και στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Θα το χρειαστούμε εξάλλου για να αποφύγουμε τη δοκιμασία των εξωτερικών λογαριασμών μας. Αλλά πιστεύω

ακράδαντα ότι το μπορούμε κιόλας. Εδώ δε χωρά καμιά αμφιβολία. Μιλώντας για τη δυναμική της σύγχρονης οικονομίας, δεν εννοούμε σε καμιά περίπτωση τη λογική της ελεύθερης οικονομίας ως αυτοσκοπό. Απλώς, αναζητούμε την καταλληλότερη διαχειριστική προσέγγιση χάριν πάντοτε των ανθρώπων. Γι' αυτό στη δική μας πρόταση, στην πρόταση του κοινωνικού φιλελευθερισμού, όση σημασία έχει ο φιλελευθερισμός άλλη τόση έχει και η κοινωνική ευαισθησία.

Αυτά τα ίχνη αναζητούμε και αυτά τα ίχνη είναι που συζητούμε και διεκδικούμε από την πολιτική της κυβέρνησης, η οποία πιστεύω ότι έχει δώσει δείγματα. Και δε θα αρκεστώ σε ασκήσεις, όπως τα προηγούμενα χρόνια, για να αποδείξω με αριθμούς ότι δεν αληθεύουν οι ισχυρισμοί όσων λένε ότι η κοινωνική πολιτική σήμερα έχει υστερήσει. Τουναντίον, είναι σε πολύ καλύτερο και ψηλότερο επίπεδο από ό,τι στο παρελθόν. Στις προτάσεις που καταθέσαμε στην κυβέρνηση θεωρούσαμε και θεωρούμε όρο εκ των ων ουκ άνευ για την έγκριση επιπρόσθετων εσόδων την παράλληλη χρηματοδότηση μέτρων κοινωνικής πολιτικής σε ύψος ίσο προς το ένα πέμπτο, το 20% των επιπρόσθετων εσόδων.

Με ικανοποίηση σημειώνουμε τη διακήρυξη πολιτικής του Υπουργού Οικονομικών που περιλαμβάνει ενίσχυση της στεγαστικής πολιτικής, επιδότηση ενοικίων για τα ασθενέστερα οικονομικά στρώματα, ενίσχυση φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, επιχορήγηση πολιτιστικών προγραμμάτων του κράτους και της τοπικής διοίκησης, ενίσχυση των πολυτέκνων, ενδυνάμωση των προγραμμάτων κοινωνικής ευημερίας, ενίσχυση της υπαίθρου, ενίσχυση της λειτουργίας κοινοτικών βρεφοκομικών σταθμών, ενίσχυση της γεωργίας, καθώς και εσχάτως τη φορολογική ελάφρυνση υπέρ των προσφύγων. Θα έλεγε βέβαια κάποιος, όπως κατά κόρον τόνισαν από το βήμα διάφοροι συνάδελφοι, ότι το μεγαλύτερο ίσως πρόβλημα της οικονομικής πολιτικής είναι η κατάσταση των δημοσιονομικών πραγμάτων. Μέσα από τον προϋπολογισμό αναδύεται ανάγλυφο το

χρόνιο και δομικό δημοσιονομικό πρόβλημα. Γι' αυτό και πρώτη προτεραιότητα της κυβέρνησης είναι να περιορίσει την ανισοσκέλεια μεταξύ δαπανών και εσόδων. Ωστόσο και εδώ πρέπει να διαλέξουμε τη γλώσσα της ειλικρίνειας, κάτι που μπορεί και να είναι αψύ. Μήπως η Βουλή είναι αμέτοχη της ευθύνης των δημοσιονομικών ελλειμμάτων; Τρία χρόνια τώρα, που τέτοιες μέρες παίρνω το λόγο σε αυτό το βήμα, επιμένω, όπως και τώρα, ότι εμείς που εγκρίνουμε τον προϋπολογισμό αυτό είμαστε συνυπεύθυνοι. Εν γνώσει μας επιτρέπουμε στην κρατική μηχανή να γυρίζει, με τρόπο που παράγει ελλείμματα. Ψηφίζοντας κάθε χρόνο τον ελλειμματικό προϋπολογισμό, έχουμε, πρέπει να έχουμε, επίγνωση ότι ψηφίζουμε αύξηση του δημοσίου χρέους. Ενός χρέους το οποίο έχει κτιστεί από ελλειμματικούς προϋπολογισμούς διαδοχικών κυβερνήσεων όλων σχεδόν των παρατάξεων. Ας μην ερχόμαστε λοιπόν μετά να εντυπωσιαζόμαστε και να φτιάχνουμε πρόχειρους κατά κεφαλήν συντελεστές του δημοσίου χρέους, για να εντυπωσιάσουμε.

Όσοι ψήφισαν τους περσινούς προϋπολογισμούς, ψήφισαν την αύξηση του χρέους κατά £140 σχεδόν εκατομ. Ας μη θεωρηθεί όμως ότι προσπαθούμε να μετακυλήσουμε τις ευθύνες του κυβερνητικού έργου. Αποτελεί αλήθεια ότι όλοι, με ελάχιστες διαφορές, γνωρίζουμε τα γενεσιουργά αίτια των ελλειμμάτων και του δανεισμού. Κατ' ιδίαν τουλάχιστον γνωρίζουμε και ομολογούμε και τις λύσεις. Υπάρχει όμως πρόβλημα πολιτικών αποφάσεων, υπάρχει ανάγκη πολιτικών αποφάσεων για την αναχαίτιση της αύξησης του μισθολογίου και άλλων αντιπαραγωγικών δαπανών, ανάγκη αποφάσεων για την απαγκίστρωση του κράτους από ζημιογόνες και αχρείαστες συνάμα δραστηριότητες, ανάγκη ακόμη λειτουργικών μεταρρυθμίσεων και αλλαγών που θα αυξήσουν αισθητά την παραγωγικότητα και θα μειώσουν αναλόγως το μοναδιαίο κόστος. Ας μην προτρέξουν ωστόσο κάποιοι να πουν ότι μ' αυτό τον τρόπο δικαιολογώ τη φετινή μεταστροφή του ΑΚΕΛ, που θα τηρήσει, ως φαίνεται, στάση αποχής με

επιλεκτική καταψήφιση κονδυλίων. Αν το ΑΚΕΛ απέφευγε να υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό για τους σωστούς λόγους, θα μπορούσαμε να το συζητήσουμε. Ωστόσο, αν εισακούαμε μια σειρά από προτάσεις και εισηγήσεις του ΑΚΕΛ, τότε τα ελλείμματα θα έφταναν σε ακόμα μεγαλύτερα ύψη. Βασικά, οι μεγαλύτερες αντιρρήσεις τους υπάρχουν, διότι θα ήθελαν το κράτος να ξοδεύει κι άλλα. Κι αυτή φοβάμαι ότι δεν είναι υπεύθυνη δημοσιονομική στάση.

Υπεύθυνη δημοσιονομική στάση είναι να δημιουργούμε, μέσω πολιτικών προτάσεων, και τους πόρους χρηματοδότησης των οιωνδήποτε δικαιολογημένων κρατικών δαπανών. Ας μη λεχθεί όμως εδώ ότι έχει υποβληθεί από πλευράς αντιπολιτεύσεως σωρεία προτάσεων. Οι γενικόλογες αναφορές σε εξοικονομήσεις ή σε καλύτερες εισπρακτικές επιδόσεις γενικά και αόριστα δεν αποτελούν προτάσεις πολιτικής, αλλά προσχηματικές αιτιάσεις που θέλουν να δημιουργήσουν εντυπώσεις για την ύπαρξη μιας εναλλακτικής πολιτικής. Εναλλακτική πολιτική δυστυχώς δεν έχουμε ακούσει. Αποφεύγουν να ψηφίσουν στα πλαίσια μιας όψιμης αντιπολιτευτικής ορμής, νομίζω ότι είναι σαφές. Αποφεύγουν φέτος ειδικά να ψηφίσουν, διότι νομίζουν ότι έτσι θα φέρουν νωρίτερα την ώρα των ερχόμενων προεδρικών εκλογών, όπου και θα έχουν το ελεύθερο να κάνουν εκείνες τις επιλογές που θα τους επιτρέψουν να χάσουν ξανά.

Προτάσεις όμως ακούσαμε, για παράδειγμα, από την πλευρά του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος. Ακούσαμε προτάσεις οι οποίες εντάσσονται σε μια λογική για την ενίσχυση της φοροθετικής, της φοροελεγκτικής και της φοροεισπρακτικής ικανότητας του κράτους. Και από αυτή την άποψη, υπογράφοντας και επαυξάνοντας την ενθάρρυνση προς την κυβέρνηση να ενισχύσει αυτές τις ικανότητες του κράτους, θα πρέπει παράλληλα να απνεύμουμε κάποια εύσημα στον Υπουργό Οικονομικών, γιατί όντως τα τελευταία χρόνια η φοροεισπρακτική ικανότητα του κράτους βελτιώνεται, χωρίς αυτό να αίρει, όλες τις

δυσλειτουργίες και τις ανισότητες του φορολογικού συστήματος. Ωστόσο, αυτός είναι και ένας από τους λόγους που τελικά έχει καταφέρει η κυβέρνηση να εμφανιστεί, προτείνοντας τον προϋπολογισμό του 2000, με χαμηλότερο το δημοσιονομικό έλλειμμα της περσινής ασκήσεως από ό,τι αρχικά είχε προβλεφθεί.

Ακόμα ακούσαμε προτάσεις για τη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος. Θέλω εδώ να υπενθυμίσω ότι συμπίπτουμε σε αυτή την κατεύθυνση με εισηγήσεις που ακούστηκαν από αυτό το βήμα πιο συγκροτημένα, θα έλεγα, από την πλευρά του κ. Παπαδόπουλου. Και να υπενθυμίσω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει προτάσεις, ολοκληρωμένη πρόταση για την αναδόμηση και τον εκσυγχρονισμό του ευρύτερου δημόσιου τομέα και την έχουμε υποβάλει στον Υπουργό Οικονομικών. Σημειώνω λοιπόν με ικανοποίηση ότι συμπίπτουμε τουλάχιστον με το ΔΗΚΟ. Η εισήγηση του κ. Παπαδόπουλου για μεταρρύθμιση του όλου φορολογικού συστήματος είναι και δική μας πρόταση.

Προτείνουμε την αύξηση του αφορολόγητου ποσού στο πλαίσιο του φόρου εισοδήματος, αλλά και τη σημαντική μείωση των συντελεστών του φόρου εισοδήματος. Ίσως μάλιστα και μείωση του συντελεστή εταιρικού φόρου, που θα δώσει και μια ευκαιρία για τη ρύθμιση του καθεστώτος των διεθνών δραστηριοτήτων, των υπερακτίων, όπως τις λέγαμε μέχρι πρόσφατα, κατά το προηγούμενο ίσως της Ιρλανδίας, όπου υπάρχει ενιαίος συντελεστής. Παράλληλα όμως εισηγούμαστε και την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας στην κατεύθυνση ακριβώς της εναρμόνισης. Αλλά εκτός από το γενικό συντελεστή που, εφόσον υιοθετηθεί το σκέλος που αφορά το φόρο εισοδήματος, θα μπορούσε αμέσως να φτάσει και μέχρι το 12%, ταυτόχρονα μπορεί να υπάρξει ένας ανώτατος συντελεστής, υψηλότερος, σε ύψος 18% ή 20% που να αφορά σε είδη πολυτελείας. Συμπίπτουμε δηλαδή σε αυτή την πρόταση και με εισήγηση των Ενωμένων Δημοκρατών, διότι με αυτό τον τρόπο θα καταδειχθεί ακριβώς

ότι ο φόρος προστιθέμενης αξίας καταπολεμά την πάγια και δομική ανισότητα του φορολογικού συστήματος που είναι η επιλεκτική εφαρμογή, η εκ των πραγμάτων επιλεκτική εφαρμογή του φόρου εισοδήματος, καταπολεμά λοιπόν αυτή την ανισότητα, φορολογώντας όλη την κατανάλωση. Και, αν δεχτούμε το αξίωμα ότι οι έχοντες καταναλώνουν περισσότερο, σε κάποιο βαθμό τους φορολογεί περισσότερο. Αν επιπλέον υπάρχει και ένας ψηλότερος συντελεστής, τότε θα δείχνει η πολιτεία ακριβώς αυτή την ευαισθησία της.

Από το βήμα της Βουλής ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, ο κ. Λυσσαρίδης, εισηγήθηκε να πάμε επιλεκτικά στο 10% του ΦΠΑ, διότι είπε ότι δεν πείθει το επιχείρημα της εναρμόνισης. Εννοούσε ορισμένα από τα είδη κατανάλωσης να φορολογηθούν με 10% και τα υπόλοιπα να μείνουν στο 8%. Θα ήθελα να παρατηρήσω ότι δεν επιθυμούμε εφάπαξ αυξήσεις στο τέλος του 2002, όταν ίσως θα χρειαστεί από 8% ή από 10% να πάμε σε 15%. Νομίζω ότι η σοφότερη πρόταση θα είναι να κλιμακωθεί η αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας. Εξάλλου, επαναλαμβάνω ότι δεν είναι θέμα εναρμόνισης, γιατί θα πρέπει να προκρίνουμε το φόρο προστιθέμενης αξίας, ασχέτως των όσων έχουν λεχθεί περί άνισης εφαρμογής του ως προς τις κοινωνικές ομάδες, γιατί προφανώς, όταν έχουμε ένα φορολογικό σύστημα, όπως αυτό που έχουμε στην πράξη στην Κύπρο, όπου ουσιαστικά το κύριο βάρος του φόρου εισοδήματος πέφτει στους ώμους των μισθωτών και μόνο, αυτών των οποίων τα εισοδήματα είναι αυτομάτως δηλώσιμα, τότε αντιλαμβανόμαστε ότι, αντί των ετήσιων εκκλήσεων που κάνουμε από αυτό το βήμα για πάταξη της φοροδιαφυγής, θα πρέπει να βρούμε και νέες φορολογικές μορφές που να πατάσουν τη φοροδιαφυγή.

Ταυτόχρονα, ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει προτείνει στην κυβέρνηση και νέες μορφές εσόδων. Υπενθυμίζω μεταξύ των άλλων προτάσεων του περσινού μας συνεδρίου μόνο δύο: Την αλλαγή της διαδικασίας είσπραξης του φόρου πάνω σε

εισοδήματα από τόκους καταθέσεων, φόρος ο οποίος ήδη υφίσταται. Και εισήγησή μας είναι να γίνει φόρος παρακράτησης, να εισπράττεται στην πηγή από τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία κρατούν τις καταθέσεις, ούτως ώστε να είναι φόρος αποτελεσματικός, οικονομική η συλλογή του και να αποφέρει επιπρόσθετα σίγουρα έσοδα στην κυβέρνηση. Ταυτόχρονα, εισηγηθήκαμε τη φορολόγηση κερδοσκοπικών εργασιών, τόσο του συνεργατισμού όσο και της εκκλησίας, για εργασίες πάνω από ένα πόσο, για κέρδη πάνω από το ύψος, ας πούμε χάριν συζητήσεως, του £1.000.000.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ακούσαμε και φέτος για μαρασμό και εγκατάλειψη, για ανεργία, φτώχεια, μόνο για λιμούς, σεισμούς και καταποντισμούς δεν ακούσαμε. Δε θα ήταν σκόπιμο να απαντήσουμε σε όσους μιλούν για την κυπριακή οικονομία έχοντας στο νου τους ίσως κάποια άλλη χώρα. Ο κ. Καζαμίας κατέφυγε σε δημοσκοπήσεις, για να υποστηρίξει ότι επιδεινώνεται η προσωπική οικονομική κατάσταση των Κυπρίων. Θα ήταν όντως οικονομικότερη αυτή η μέθοδος των δημοσκοπήσεων από τα περίπλοκα στατιστικά και άλλα ποσοτικών μεθόδων εργαλεία που χρησιμοποιεί, για παράδειγμα, ο οργανισμός για την οικονομική συνεργασία και την ανάπτυξη, ο ΟΟΣΑ, φτιάχνοντας δείκτες ευημερίας των χωρών με όρους αγοραστικής δύναμης ή ακόμη ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, φτιάχνοντας το μεγάλο δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης, ο οποίος παρεμπιπτόντως παρουσιάζει την Κύπρο, πρώτον, να βρίσκεται σε ζηλευτή θέση, ψηλότερα από χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και να έχει τα τελευταία χρόνια κάνει μεγάλες προόδους.

Ακούσαμε κριτική για τη δομή της φορολογίας και για την αντιλαϊκή πολιτική της κυβέρνησης. Ακούσαμε να γίνεται λόγος για αύξηση των έμμεσων φόρων έναντι των άμεσων φόρων, με τον ισχυρισμό βεβαίως ότι η έμμεση φορολογία είναι κοινωνικά λιγότερο ευαίσθητη. Πλην όμως έχουμε στη διάθεσή μας όλο εκείνο το πακέτο, όλη

εκείνη τη δέσμη στατιστικών στοιχείων, που και εμείς με τη σειρά μας θα πρέπει να ευχαριστήσουμε τους αρμόδιους λειτουργούς που την ετοίμασαν για μας, μέσα από τα οποία μπορεί ο καθένας εύκολα να διαπιστώσει ότι, για παράδειγμα, το ποσοστό της έμμεσης φορολογίας κατά το 1999 δεν έχει αυξηθεί έναντι της άμεσης φορολογίας. Όπως και διαχρονικά στη διάρκεια της διακυβέρνησης Κληρίδη, κάθε άλλο παρά μπορεί κάποιος να διαπιστώσει μία πολιτική επιλογή υπέρ της έμμεσης φορολογίας.

Κάποιοι εξάλλου ζητούν αποδοτικότερο καταμερισμό των δημόσιων υπαλλήλων και διαμαρτύρονται όμως, όταν προσπαθεί η κυβέρνηση να περιορίσει ή και να καταργήσει κάποιες περιττές κρατικές υπηρεσίες. Μιλούν επίμονα για φορολογικούς ελέγχους και για φοροεισπρακτική ικανότητα, αγνοώντας ότι οι αδυναμίες είναι χρόνιες και χωρίς να μπαίνουν στον κόπο να παρατηρήσουν και να σημειώσουν ότι τα πράγματα δεν ήταν καλύτερα, αλλά ήταν ίσως χειρότερα σε εποχές προηγούμενων κυβερνήσεων.

Εμείς θεωρούμε ότι θα πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες ενίσχυσης της φοροεισπρακτικής μηχανής του κράτους. Η Βουλή έχει δηλώσει κατ' επανάληψη έτοιμη να εγκρίνει, αν χρειάζονται, περισσότερα μέσα και πιστεύουμε ότι οι επιδόσεις της κυβέρνησης Κληρίδη τα τελευταία χρόνια πείθουν ότι μπορούμε να κάνουμε βήματα προόδου σε αυτή την κατεύθυνση. Επανέλαβε για ακόμα μια φορά ο φίλος και συνάδελφος κ. Καζαμίας τα περί απροθυμίας της κυβέρνησης να αξιοποιήσει τα ενταξιακά κοινοτικά ταμεία. Μίλησε ακόμα για παταγώδη αποτυχία της μη πρόσβασης στα κοινοτικά ταμεία. Τις προάλλες είχαμε την ευκαιρία να ακούσουμε εδώ στη Λευκωσία τον αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, τον κ. Γεννηματά, να μας λέει -και ειλικρινά μου έκανε εντύπωση, ακριβώς επειδή ακούω τον κ. Καζαμιά τακτικά να επαναλαμβάνει αυτό το επιχείρημα- να μας λέει ο κ. Γεννηματάς ότι η Κύπρος, μετά από αρκετές προσπάθειες, τα τελευταία χρόνια έχει πρόσβαση σε

κοινοτική βοήθεια ύψους 250.000.000 ευρώ. Δε λέμε ότι πρέπει να παραιτηθούμε από διεκδικήσεις, αλλά σε καμία περίπτωση δε θα πρέπει να μηδενίζουμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ποιος το είπε, κύριε Προδρόμου;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Οι υπουργοί της κυβέρνησης το γνωρίζουν;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Υποθέτω πως το γνωρίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, πρέπει να είναι γνωστό σας δηλαδή.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν ακούω καλά, είμαι γριπωμένος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρέπει να είναι γνωστό σας;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όπως και το ΑΚΕΛ είμαι βέβαιος ότι γνωρίζει...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Εδώ είναι ο υπουργός και μπορεί να μας διαβεβαιώσει, αν έχουμε αυτή την πρόσβαση ή αν δεν την έχουμε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μα ο υπουργός θα μπορούσε να είχε καλέσει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παρακαλέσω, κύριοι, να μου επιτρέψετε να κάνω μια παρέμβαση. Δεν επιτρέπεται ο διάλογος, εκτός αν το επιτρέπει ο ομιλητής, και δεν επιτρέπεται ιδιαίτερα ο διάλογος με υπουργούς· δε συμμετέχουν στις εργασίες του κοινοβουλίου.

Συνεχίστε, κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, διότι εξάλλου ο υπουργός θα μπορούσε να είχε παρέμβει κατ' επανάληψη, και θα τελειώναμε μεθαύριο, για να ανασκευάσει αναληθείς ισχυρισμούς και παραπλανητικούς λογαριασμούς που ακούστηκαν από αυτό το βήμα.

Μια άλλη μόνιμη επωδός, αντιπολιτευτική επωδός, αφορά στην κριτική για το βαθμό υλοποίησης των αναπτυξιακών έργων. Εμείς λέμε ότι έχει παρέλθει η εποχή που το κράτος θα έπρεπε να είναι μια γιγαντιαία μηχανή κατασκευαστικών έργων. Άλλες πρέπει να είναι σήμερα οι προτεραιότητες ενός σύγχρονου, ευέλικτου και αποτελεσματικού κράτους. Ωστόσο, η κυβέρνηση αυτή, όπως και το κόμμα μας, έχει κάνει προτάσεις, συγκεκριμένα την πρόταση για την υιοθέτηση της διεθνώς πλέον αποδεκτής και εφαρμοζόμενης πολιτικής για αυτοχρηματοδότηση των αναπτυξιακών έργων. Δυστυχώς, κάποιοι κρίνουν αυτές τις προτάσεις με κριτήρια που νομίζω ότι τελικά είναι πρωτίστως ιδεολογικά και ενδεχομένως να έχουν μέρος της ευθύνης για τον υποβιβασμό της αναπτυξιακής προσπάθειας.

Γίνεται ακόμα λόγος για μηχανική προσαρμογή της Κύπρου στα ευρωπαϊκά θέσφατα. Ως συνέχεια της προηγούμενης παρατήρησης, θα ήθελα να πω ότι δεν εκπλήσσει η αδυναμία ή και η απροθυμία να κατανοήσουν ορισμένοι τους μηχανισμούς και τη λογική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα αποφύγω να αποδώσω αυτή την αδυναμία, κυρίως από την πλευρά του ΑΚΕΛ, στη βαθύτερη αρνητική, πιστεύω, τοποθέτηση που φαίνεται ακόμη να διατηρούν έναντι της ενταξιακής μας πορείας. Θα πω μόνο ότι είναι

στον ευρωπαϊκό κοινοτικό χώρο πασίγνωστο ότι οι διαδικασίες διεύρυνσης και η ενταξιακή πορεία της κάθε χώρας σήμερα έχουν στη δεκαετία του '90 αλλάξει ριζικά με συγκεκριμένες αποφάσεις. Δεν πρόκειται πλέον ακριβώς για διαπραγματεύσεις, όπως τον καιρό της ένταξης της Ελλάδας ή ακόμα της Ισπανίας και της Πορτογαλίας. Σήμερα τα πράγματα είναι καθαρά. Πρόκειται για προηγούμενη προσαρμογή των υποψηφίων χωρών με το κοινοτικό κεκτημένο. Επομένως, δεν υπάρχει χώρος, για να κρίνουμε ότι είναι μηχανική ή όχι η προσαρμογή. Αλλού είναι που θα κρίνουμε την πολιτική της κυβέρνησης, στα υπόλοιπα συστατικά της και όχι στο επίπεδο της εναρμόνισης. Η εναρμόνιση θα είναι εναρμόνιση, δεν μπορεί να είναι άλλο τι.

Εδώ γίνονται συχνά και συγκρίσεις παραγωγικότητας που μας στρέφουν στο βάθος των πραγμάτων όσον αφορά την οικονομία. Στην Ευρώπη, την Ευρωπαϊκή Ένωση δηλαδή, είναι όντως διπλάσια η παραγωγικότητα από ό,τι στα καθ' ημάς. Τι λένε όμως εκείνοι οι διεθνείς οργανισμοί όπως ο ΟΟΣΑ όσο και η ίδια η Κομισιόν σε μελέτες και έρευνες για το θέμα; Πώς τροφοδοτούν σε εκείνες εκεί τις χώρες την αύξηση της παραγωγικότητας; Με ευέλικτη αγορά εργασίας, με αυτό ακριβώς το οποίο κάποιοι δε θέλουν να δουν με τίποτα να εφαρμόζεται στην Κύπρο. Εκεί όπου χρειάζονται τομές και ριζοσπαστικές αποφάσεις το ΑΚΕΛ μιλά για υπόσκαψη της προσφοράς της κρατικής μηχανής και των ημικρατικών οργανισμών, διότι αυτή ακριβώς την ενόραση έχουν ακόμη, μια οικονομία της κρατικής μηχανής και των ημικρατικών μονοπωλίων. Ο κρατισμός δε μετράται με το ποσοστό του κρατικού τομέα στην παραγωγή, μετράται πάνω από όλα ως νοοτροπία και πολιτική προσέγγιση, ως τροχοπέδη στις προοδευτικές ενέργειες που θα μας επιτρέψουν να εναρμονισθούμε με την πορεία της διεθνούς οικονομίας, για να κτίσουμε εκεί μέσα αναπτυξιακά ερείσματα, δυνατότητες και ευκαιρίες. Ο στόχος είναι να κάνουμε την κυπριακή οικονομία ανταγωνιστική. Η δημοσιονομική πολιτική δεν πρέπει να αντιστρατεύεται αυτό το

στόχο, δεν πρέπει να στρεβλώνει την αγορά εργασίας ούτε το χρηματοπιστωτικό σύστημα με τον απεριόριστο προνομιακό, δηλαδή φτηνό, δανεισμό του κράτους.

Μιλώντας για τον προϋπολογισμό, θα έπρεπε ίσως να αναφερθούμε και σε αριθμούς. Θα το αποφύγω, επισημαίνοντας απλώς ότι πλείστοι όσοι από τους ισχυρισμούς της αντιπολίτευσης απλώς δεν επαληθεύονται από τα επίσημα στατιστικά στοιχεία. Πιστεύω όμως ότι στα ζητήματα της οικονομικής πολιτικής η χώρα μας βρίσκεται σε σταυροδρόμι. Η Κύπρος, ως λιλιπούτια οικονομία και αγορά, είναι καταδικασμένη να συμμετέχει στη διεθνή οικονομία, στη διεθνή αγορά. Θα πρέπει να αλλάξουμε, να ετοιμαστούμε, να προσαρμοστούμε στα νέα αυτά δεδομένα. Δεν υπάρχει χώρος για δισταγμούς και φοβίες ή για ιδεολογικές σκιαμαχίες. Δεν υπάρχει λόγος κάποιιοι να φοβούνται και να αναπτύσσουν αντιστάσεις στις δήθεν ιδιωτικοποιήσεις που έρχονται.

Εδώ, από αυτό εδώ το βήμα, ο Υπουργός Οικονομικών έλεγε το εξής πριν δύο βδομάδες: «Θέλω να καταστήσω σαφές ότι δεν επιδιώκουμε την ιδιωτικοποίηση των οργανισμών, όμως τα μονοπώλια αναπόφευκτα θα καταργηθούν». Αυτό ακριβώς είπε, αυτή είναι η πολιτική. Και εξάλλου, αγαπητοί συνάδελφοι, τόσα χρόνια που η αντιπολίτευση μάχεται και αντιμάχεται τις ιδιωτικοποιήσεις, που δήθεν εξυφαίνονται σε κάποια μυστικά παρασυμβούλια της κυβέρνησης, δε θα έπρεπε να είχαν μέχρι τώρα να αντιμάχονται με μια πραγματική προσπάθεια ιδιωτικοποίησης; Φοβάμαι ότι η δική τους φοβία για ιδιωτικοποιήσεις είναι που γεννάει το πρόβλημα. Η πρόταση πολιτικής της κυβέρνησης είναι η σταδιακή άρση των μονοπωλίων, η ανάπτυξη συνθηκών ανταγωνισμού και για τους ημικρατικούς οργανισμούς. Η χώρα, η οικονομία, η κοινωνία βρίσκονται σε σταυροδρόμι. Θα αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις των καιρών. Ο φετινός προϋπολογισμός δίνει την ευχέρεια να κάνουμε μια νέα αρχή. Αναμένουμε από τον υπουργό, όπως ο ίδιος ανέφερε από αυτό το βήμα, να αντιμετωπίσει τις

προκλήσεις. Δεν μπορούμε άλλο να υπεκφεύγουμε. Μαζί με την εξισορροπιστική δημοσιονομική πολιτική χρειάζονται όμως και τολμηρές αποφάσεις, χρειάζονται και τομές. Θα μας βρει ο υπουργός συμπαραστάτες σε αυτή την προσπάθεια.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, υπερψηφίζοντας τον προϋπολογισμό του 2000, μπροστά σε αυτό το σταυροδρόμι, που για μας είναι ορατό, απορρίπτει τα ψευδοδιλλήματα, και όπως είπαμε, ούτε δεξιά ούτε αριστερά, μόνο μπροστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Νίκος Κατσουρίδης του Ανορθωτικού Κόμματος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μα emίλησε ο Κατσουρίδης!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι μου έχουν σημειωμένο emένα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Λογάριαζα να αρχίσω διαφορετικά την ομιλία μου, αλλά...

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Είμαστε και κυρίες εδώ, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Με το "κύριοι συνάδελφοι", σας περιλαμβάνω όλους.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Πολύ ρατσιστικό αυτό που λές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι κυρίες αποκαλούνται με το όνομά τους, κύριε Κατσουρίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κάμε τζαι συ μια φορά αυτοκριτική, ρε κουμπάρε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, λογάριαζα να αρχίσω από αλλού την ομιλία μου, αλλά μετά την ομιλία του κ. Προδρόμου είμαι υποχρεωμένος να τον σχολιάσω. Όχι για κανένα άλλο λόγο, όχι γιατί πιστεύω ότι έπεισε κανέναν με πεντακόσια επίθετα και χαρακτηρισμούς που απέδωσε προς διάφορες κατευθύνσεις, ως ο Πάπας της Ρώμης, αλλά γιατί αυτό το ξέσπασμα, επειδή μας παρακολουθούν από τις τηλεοράσεις, πρέπει να γίνει κατανοητό. Ο κ. Προδρόμου έδωσε τη μάχη πολιτικών εντυπώσεων και ιδεολογικών εξετάσεων, που ήθελε να δώσει, μπροστά σε κάποιους.

Ένα μικρό σχόλιο για το θέμα του χρηματιστηρίου και της παρέμβασης των κομμάτων, γιατί όντως όλη η ομιλία του κ. Προδρόμου, σε αντιπαράθεση με ομιλίες συναδέλφων μου στο ΑΚΕΛ, φανερώνει ακριβώς τη διαφορετική φιλοσοφία προσέγγισης των πραγμάτων. Είπε ο κ. Προδρόμου ότι πρώτο το ΑΚΕΛ έδωσε εισηγήσεις για το χρηματιστήριο ή είπε απόψεις. Όχι, κύριε. Πρώτη παρέμβαση έγινε από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο οποίος είχε ζητήσει το κλείσιμο του χρηματιστηρίου και το πέτυχε. Έκλεισε το χρηματιστήριο για μια βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση ότι -φυσικά θα σας απαντήσω στη συνέχεια, όταν θα μιλώ, αλλά επειδή δε θέλετε ούτε εσείς να εντυπωσιάζετε με γεγονότα που είναι αναληθή, θέλω να σας διορθώσω- ουδέποτε έγινε ανάλογη πρόταση. Και θα εξηγήσω ποια ήταν η πρόταση. Είναι το ΑΚΕΛ που έδωσε γραπτές εισηγήσεις προς το χρηματιστήριο. Συνεπώς, να είστε προσεκτικότερος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να ακούσουμε την εξήγησή σας. Εγώ άκουσα με τα αυτιά μου συζητήσεις στα ραδιόφωνα, αλλά είμαι έτοιμος να ακούσω την εξήγησή σας. Χρονικά η πρώτη παρέμβαση πάντως ήταν δική σας.

Ούτε μπορεί να γίνεται σύγκριση του αιτήματος των ΣΠΕ, να έχουν συναλλαγματική δραστηριότητα, με το θέμα που έθεσε ο κ. Καζαμίας, ότι με την τοποθέτηση που έγινε με την ανακοίνωση του Δημοκρατικού Συναγερμού προστατεύονται υφιστάμενες εταιρείες από εκείνες που πρόκειται να μπουν. Και εδώ είναι η διαφορά φιλοσοφίας. Σας ενδιαφέρουν μερικές ιδιωτικές επιχειρήσεις, μάς ενδιαφέρουν οι εκατοντάδες χιλιάδες μέλη των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Αλλά και για το ότι ορισμένες εταιρείες αφαίμαξαν την αγορά ποιος ευθύνεται; Ποιος χειριζόταν δηλαδή το χρηματιστήριο και προπάντων εκείνο το μπουμ το εναρκτήριο που έγινε; Διαχειριστής ήταν ο συνεργατισμός ή το ΑΚΕΛ ή η αντιπολίτευση;

Εμείς θεωρούμε ότι δε χρειάζεται κάθε τρεις και μια νομοθετική ρύθμιση στο θέμα του χρηματιστηρίου. Δεν είμαστε ούτε το συμβούλιο ούτε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, εδώ στη Βουλή, αλλά πρέπει να υπάρχει σεβασμός γραπτών και άγραφων κανόνων και ιδιαίτερα των επενδυτών. Και πιστεύουμε ότι ο συνεργατισμός έδειξε το δρόμο και για τα τρία αυτά σημεία.

Είναι επίσης εντυπωσιακό ότι όλα τα επιχειρήματα και όλες οι απαντήσεις οι οποίες λείπουν από την κυβερνώσα παράταξη εφευρίσκονται στο όνομα της Ευρώπης. Δεν έχουμε όραμα; Έχουμε την Ευρώπη. Δεν έχουμε προτάσεις; Έχουμε τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κλείσαμε και ξοφλήσαμε.

Ακούσαμε από τον κ. Προδρόμου ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι το κόμμα του κοινωνικού φιλελευθερισμού και εμείς είμαστε η δογματική αριστερά του κομμουνιστικού ολοκληρωτισμού.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Νέος τίτλος τούτος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ορίστε, κυρία Γεωργιάδου; Δεν άκουσα τι είπατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Γεωργιάδου, θα παρακαλέσω να μη διακόπτετε τον ομιλητή.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι κάποιοι, όταν μιλούν για ολοκληρωτισμό, πρέπει να είναι λίγο πιο προσεκτικοί. Δεν έχει σημασία πόσος ήταν ο ολοκληρωτισμός του οποιουδήποτε στην Ανατολική Ευρώπη ή στη Δυτική Ευρώπη. Δεν έχει σημασία ο ολοκληρωτισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Γιουγκοσλαβία, ο οποίος δε σας συγκινεί βέβαια! Ολίγον σας ενδιαφέρει η φασιστική, ναζιστική επίθεση ενάντια στη Γιουγκοσλαβία και ταυτίζεστε με μεγάλη ευκολία, κύριε Προδρόμου, με τον Μπλερ και τους υπολοίπους. Διερωτώμαι αν ανήκετε στο Λαϊκό Κόμμα ή στη Σοσιαλιστική Διεθνή, μετά την ομιλία σας! Άστε που διαγράψατε σαράντα χρόνια προσφοράς της σοσιαλδημοκρατίας στην Ευρώπη, λέγοντας ότι καταποντίστηκε και τώρα που υιοθετεί τα “κλιντονικά” σχήματα, έγινε προοδευτική. Αλλά, ας κοιτάξουμε και στην Κύπρο, αφού μας προκαλείτε. Ποιοι έδωσαν μαθήματα ολοκληρωτισμού στην Κύπρο; Κοιτάξτε τον καθρέφτη!

Εσείς ο ίδιος, και όχι μόνο εσείς, πολύ τακτικά έχετε κάμει παράπονα για ολοκληρωτική συμφορά εντός του κόμματός σας. Για ασφυκτική κατάσταση. Δημόσια. Κατ’ επανάληψη. Αρέσκεστε πολύ να καθορίζετε το “συντηρητικό” και το “προοδευτικό”, ανάλογα με το ποιος είναι υπέρ του δημόσιου ή του ιδιωτικού. Όποιος υποστηρίζει οτιδήποτε το ιδιωτικό είναι προοδευτικός. Ξέρετε πολύ καλά, γιατί έχετε σπουδάσει, ότι η πλήρης ιδιωτικοποίηση είναι ιδέα του περασμένου αιώνα. Και όταν επήλθε το κράχ του 1929, επενέβη ο Κέινς για να βάλει και λίγο κράτος στην οικονομία. Και αυτό είναι

ένα ατέλειωτο παιγνίδι στον καπιταλισμό. Βάζουμε κράτος, βγάζουμε κράτος, ανάλογα με το πώς συμφέρει στην άρχουσα τάξη.

Επικαλείστε την Ελλάδα. Δέχεστε να έχουμε το ίδιο ποσοστό δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα που υπάρχει στην Ελλάδα; Αλλά και αυτό το θέμα έχει δύο πτυχές. Λέτε ότι το ΑΚΕΛ φωνάζει και εμποδίζει τη μείωση του κράτους και την ίδια ώρα λέει ότι αυξάνεται το δημόσιο χρέος. Τι μέρος του κράτους θέλετε να καταργήσετε; Το παραγωγικό μέρος του κράτους! Και ποιο μέρος του κράτους αυξάνετε; Τους δημόσιους υπαλλήλους με τις χιλιάδες των εκτάκτων! Σας τα κατέθεσε ο κ. Χριστόφιας με αριθμούς. Εδώ είναι ο συντηρητισμός. Εν ονόματι μιας πολιτικής που εσείς προκαλείτε θέλετε να τερματίσετε το ρόλο επιτυχημένων οργανισμών.

Μας είπατε: “μα τι, φοβάστε τις ιδιωτικοποιήσεις που δεν έχουν γίνει;” Δεν έχουν γίνει, επειδή υπάρχει αντίσταση, κύριε Προδρόμου. Αν ήταν από το χέρι σας -μας τα λέγατε από την πρώτη σας θητεία- θα τις είχατε κάνει τις ιδιωτικοποιήσεις.

Έχει παρατηρηθεί και μια ασέβεια, την οποία δεν μπορώ να μη σημειώσω, για τις συντεχνίες και τις παρασυντεχνίες. Αν η Κύπρος έφτασε εδώ που έφτασε και αν απολαμβάνουμε όλοι όσα απολαμβάνουμε, ανεξάρτητα από την εκτίμηση που έχουμε για το βαθμό της καλοπέρασής μας, οφείλεται στις θυσίες των εργαζομένων και των συνδικαλιστικών τους οργανώσεων. Δεν μπορεί κανένας από εμάς, εν έτει 2000, να διαγράψει αυτή την ιστορία και να ασεβεί. Αλλά αυτή είναι η εκτίμησή σας για τους εργαζομένους και τις οργανώσεις τους.

Έχει αναδειχθεί για τρίτη χρονιά μέσα από την ομιλία του ο συνάδελφος ο ιδεολόγος του μεγάλου κεφαλαίου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μα είπα τα τούτα ούλλα;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν αμφιβάλλω ότι μπορεί να μην έχετε αντιληφθεί ότι τα είπατε. Δική σας η επιλογή, αν τα έχετε αντιληφθεί ή όχι. Δικαίωμά σας να συνειδητοποιείτε αυτά που λέτε ή να μην τα συνειδητοποιείτε!

Όταν κρίνετε αυτό τον κόσμο στον οποίο ζούμε και λέτε ότι πρέπει να πάρουμε το δρόμο που πήραν και άλλοι, τον βλέπετε με δικό σας φακό, γιατί αυτός ο κόσμος του καπιταλισμού, που μας τον παρουσιάζετε αγγελικό και προοδευτικό, δεν αποτελείται μόνο από οκτώ, δέκα χώρες ούτε από είκοσι. Αποτελείται από το σύνολο του κόσμου και η συντριπτική πλειοψηφία του κόσμου πεινά και πεθαίνει, για να ζουν οι άλλοι όπως ζουν.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Όχι, όχι.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εκτός και αν υιοθετείτε την άποψη...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Όχι, όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ρότσα, σας παρακαλώ. Σας είπε ότι πεινάτε εσείς;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παρακαλέσω να μη διακόπτετε τον ομιλητή. Σας παρακαλώ! Ο καθένας είναι ελεύθερος να εκφραστεί όπως ακριβώς θέλει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Ρότσα, η νοτιοανατολική Ασία έχει ελεύθερη οικονομία. Η Λατινική Αμερική έχει ελεύθερη οικονομία.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Η Χιλή και η Αργεντινή έχουν πετύχει τόσα. Η Βραζιλία...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Ρότσα, δε μιλώ ούτε για τις αφρικανικές από μόνες τους...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ρότσα, δεν επιτρέπω διακοπή. Μην απαντάτε, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ κρίνω όλο τον κόσμο μαζί. Εσείς κάνετε επιλογή. Εκεί που δεν πάνε καλά οι χώρες, λέτε δεν έχει ελεύθερη οικονομία. Δεν είναι στο χέρι σας να αποφασίσετε. Αυτοί όλοι οι οργανισμοί τους οποίους περιγράψατε προηγουμένως, ο Ο.Ο.Σ.Α. και οι άλλοι, τις θεωρούν τέτοιες χώρες. Αλλά και στις χώρες τις ίδιες, πόσες χιλιάδες, εκατομμύρια άνεργοι; Πόσοι ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας; Πόση από την επιτυχία στηρίζεται στην εκμετάλλευση τη ληστρική των εργαζομένων από άλλες χώρες, κάτι που ζούμε και στην Κύπρο με τις £150 το μήνα;

Είπε ακόμα κάτι ο κ. Προδρόμου που είναι πολύ προκλητικό, ότι όποιος ψηφίζει τους προϋπολογισμούς υιοθετεί και την πολιτική της κυβέρνησης, γιατί μας είπε ότι πέρσι, ψηφίζοντας τους προϋπολογισμούς, το ΑΚΕΛ ψήφισε και ό,τι ακολούθησε σε φορολογίες. Δηλαδή ουσιαστικά τι ζητάτε; Όσοι δεν είναι συγκυβέρνηση να τους καταψηφίζουν, για να μην είναι συνυπεύθυνοι. Αυτή είναι η υπεύθυνη πρόταση που κάνετε προς την αντιπολίτευση!

Ακόμα είπατε ότι, αν το ΑΚΕΛ επέλεγε την αποχή για τους σωστούς λόγους, θα είχε δίκαιο. Δηλαδή θα μας τους καθορίσετε εσείς τους σωστούς λόγους; Ακόμα μια απόδειξη του τρόπου που βλέπετε όλους τους άλλους. Του από καθέδρας. Και εν πάση περιπτώσει, θα επισημάνω κάτι που επεσήμαναν και άλλοι συνάδελφοί μου του ΑΚΕΛ. Τόσο πολύ σας ενόχλησε η αποχή του ΑΚΕΛ, αλλά δε βρήκατε λέξη να πείτε

για την καταψήφιση της ΕΔΕΚ. Είμαι βέβαιος ότι, και το ΔΗΚΟ αν καταψήφιζε, δε θα λέγατε λέξη, γιατί μόνο ένα πράγμα σκέφτεστε: Τις επόμενες προεδρικές, για να μας πείτε το αλαζονικό που μας είπατε: “Θα κάνετε εκείνες τις επιλογές που θα χάσετε ξανά”.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Το είπε ο δικός σας αυτό, ο κ. Χριστοδουλίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είπε τέτοιο πράγμα ο κ. Χριστοδουλίδης, κύριε Κωνσταντίνου.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είναι για τον Κληρίδη που το είπα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι για το Γλαύκο Κληρίδη που το είπε. Να παρακολουθείτε πιο προσεκτικά τις ομιλίες.

Αυτό το πράγμα, αυτή η αναφορά, δείχνει ότι κάποιοι έχουν το σύνδρομο του αλάθητου και του παντοτινού νικητή. Η πολιτική ιστορία της Κύπρου δεν αποδεικνύει κάτι τέτοιο, εν πάση περιπτώσει.

Και κάτι άλλο σχετικά με την ομιλία του κ. Προδρόμου, αφορά το κράτος και τη γιγαντιαία μηχανή του 12%. Η γιγαντιαία μηχανή του 12%! Και πώς θα αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της παραγωγικότητας; Με την ελαστική αγορά εργασίας. Δηλαδή που θα εργάζονται έξι με επτά ώρες την ημέρα, όπως γίνεται σε κάποιες χώρες της Ευρώπης και θα παίρνουν το ανάλογο και τον υπόλοιπο χρόνο θα τριγυρίζουν. Και θα έχουν βέβαια εκείνο μόνο το μικρό κομμάτι μισθού που θα αναλογεί στις έξι με επτά ώρες ή στις τέσσερις ή στις τρεις. Είναι πολύ φιλεργατική προσέγγιση των ζητημάτων!

Είχα κάποια άλλα σημεία για την οικονομική πτυχή της πολιτικής της κυβέρνησης, αλλά θα τα αντιπαρέλθω, εκτός από δύο σημεία. Έδωσε κάποιους αριθμούς ο κ.

Προδρόμου που δεν ευσταθούν και τις ίδιες αναφορές έκανε χωρίς αριθμούς και ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, για το κοινωνικά ευαίσθητο κράτος. Και οι έμμεσοι φόροι αυξάνονται, κύριε Προδρόμου...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν είναι έτσι.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα δεν είναι ό,τι θέλετε εσείς που θα πιστεύουμε!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Το ποσοστό είναι σταθερό, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να σας το πω, κύριε Προδρόμου, για να δείτε πόσο σταθερό είναι. Είπατε ότι μειώθηκε επί διακυβέρνησης Κληρίδη, ενώ η πραγματικότητα είναι ότι το 58,9% είναι 58%. Έτσι μειώθηκε το ποσοστό των έμμεσων φόρων.

Είναι τόσο ευαίσθητη αυτή η κυβέρνηση κοινωνικά, που είναι υπέρ της Α.Τ.Α. αλλά ενάντια στο περιεχόμενό της, που είναι υπέρ του ελεύθερου συνδικαλισμού αλλά ενάντια στο δικαίωμα της απεργίας.

Φέτος πανηγυρίζουν οι κυβερνώντες για τη μεγιστοποίηση των ρυθμών ανάπτυξης και δε θα ξεχάσω για έξι ολόκληρα χρόνια που μας έλεγαν ότι δεν είναι σοβαρή θέση να λέτε ότι το κύριο κριτήριο είναι οι ρυθμοί ανάπτυξης. Τώρα έγινε σοβαρή θέση.

Κύριε Πρόεδρε, θα κάμω και μια αναφορά σε πολιτικά θέματα. Λέχθηκε από συνάδελφο του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι κάποιοι τορπιλίζουν τη συνεργασία της Κύπρου με την Ελλάδα με τη στάση και τις θέσεις τους. Δεν ξέρω σε ποιους αναφερόταν. Δε με ενδιαφέρει σε ποιους αναφερόταν. Απλώς διερωτώμαι και εγώ ποιοι τορπιλίζουν αυτή τη συνεργασία.

Α, με συγχωρείτε! Κάτι ακόμα για την οικονομία. Για το ενδοκυβερνητικό χρέος που έγινε ολόκληρη ιστορία και διάλεξη. Μας είπε ο κ. Χατζηγιάννης και εξόφλησε ότι οι ειδικοί αποφάσισαν ότι στην Κύπρο, ειδικά στην Κύπρο, το ενδοκυβερνητικό χρέος δεν εντάσσεται στο δημόσιο χρέος. Τις κοινωνικές ασφαλίσεις, που τις έχετε αφαιμάξει και οι εργαζόμενοι διερωτώνται αν θα μπορούν να πάρουν σύνταξη, που θα τις κατατάξουμε; Είναι non-χρέος; Όπως λέμε non-paper; Δεν τις χρωστάτε στους εργαζομένους;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι για σκοπούς δεικτών που το είπα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Για σκοπούς δεικτών; Νομίζω ότι είναι για σκοπούς συσκότισης.

Λοιπόν, έρχομαι στη συνεργασία με την Ελλάδα. Ποιος είπε για παράδειγμα, όταν ήταν η κρίση στα Ίμια, ότι προσπαθούσε να επικοινωνήσει με τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας και δεν το κατόρθωσε; Ποιος φόρτωσε στην ελληνική κυβέρνηση την απόφαση για τους S300; Και μάλιστα από τις τηλεοράσεις, με αγανάκτηση! Ας πούμε ήταν του στυλ: “Ε, κανεί να τους καλύπτουμε. Επιτέλους θα το πούμε. Αυτοί μας υποχρέωσαν”. Ποιος ισχυρίστηκε ότι δεν πάρθηκε απόφαση το Σεπτέμβρη του 1999, κοινή στην Αθήνα, για να αρθεί το ελληνικό βέτο, ανεξάρτητα αν θα συνδεθεί η ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας με την πρόοδο στο Κυπριακό; Δεν είναι ούτε του ΑΚΕΛ ούτε του ΔΗΚΟ ούτε της ΕΔΕΚ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ποιος τα είπε τούτα; Ήσουν παρών;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή διερωτάστε αν ήμουν παρών, εγώ προκαλώ τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να δημοσιοποιήσει τις συσκέψεις και τα σημειώματα του Υπουργού Εξωτερικών. Αλλά

για τους S300 τουλάχιστον οι μισοί από εσάς τα έχετε πει δημόσια αυτά τα πράγματα, ότι σας υποχρέωσε η Ελλάδα. Και αν έχετε το θάρρος, αρνηθείτε τα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα πάρετε απάντηση την ώρα που πρέπει.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και εσείς τα έχετε πει προσωπικά, κύριε Αναστασιάδη. Πολλές φορές. Προσωπικά και από την τηλεόραση.

Λοιπόν, μας λέχθηκε εδώ ότι μας διαβεβαιώνουν οι Ευρωπαίοι ότι κατηγορηματικά η Κύπρος εντάσσεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το είπε ο Φερχόικεν. Ο ίδιος που σιωπούσε προχθές που έλεγε ο Τζεμ ότι δεν υπάρχει τέτοιο θέμα. Υπάρχει ανεξάρτητο τουρκοκυπριακό κράτος. Παραγνωρίζετε την επιστολή του Φινλανδού Προέδρου προς τον Εντζεβίτ, που το μέρος εκείνο που λέει: “δεν είναι προϋπόθεση” δεν το συμπεριέλαβε στην επιστολή, βάσει της οποίας η προεδρία εξηγούσε στην Τουρκία ποια είναι η απόφαση, για να συγκατανεύσει η Τουρκία.

Έγινε και μια προσπάθεια κάποιοι να μας πουν ότι είμαστε και εχθροί της επαναπροσέγγισης και ότι πρέπει να σοβαρευτούμε και να μείνουμε συνεπείς σε μια πολιτική που εν πάση περιπτώσει είναι πολιτική από το 1926. Μια πολιτική που ως πριν τρία, τέσσερα χρόνια κάποιοι την αφορίζαν και μας έλεγαν περίπου “προδότες και τουρκοπροσκυνημένους”. Από αυτή την άποψη, την άποψη της γενικής υιοθέτησης της ιδέας της επαναπροσέγγισης και της συνεργασίας, το ΑΚΕΛ νιώθει και δικαιωμένο και περήφανο, διότι έστω και αργά κάποιοι ωρίμασαν πολιτικά, για να καταλάβουν αυτή τη θέση και τη σημασία της.

Όμως εκείνο που ενοχλεί είναι η αναφορά που έγινε και με την ομιλία του Δημήτρη Χριστόφια, ότι ούτε η επαναπροσέγγιση ούτε η ευρωπαϊκή πορεία ούτε η αμυντική θωράκιση ούτε τίποτε άλλο θα μας ικανοποιούσε -και φαντάζομαι κανέναν- αν δεν

εξυπηρετεί το κύριο: Την απελευθέρωση της Κύπρου. Βέβαια κάποιοι, νεοφώτιστοι στον τομέα, έχουν περάσει στο άλλο άκρο. Και υιοθετούν και θέσεις ότι πρέπει να βοηθήσουμε την Τουρκία, για να αντιμετωπίσει τα προβλήματά της. Και δεν τους ενοχλεί η πλήρης οικονομική συνεργασία με την Τουρκία. Και δεν τους ενοχλεί ούτε που και κυπριακές εταιρείες συνεργάζονται με την Τουρκία. Τότε γιατί να μην αρθεί και το λεγόμενο εμπάργκο; Εμείς ήμασταν και θα είμαστε σημαιοφόροι αυτής της υπόθεσης. Και αυτά τα εφευρήματα -εννοώ τα λεκτικά εφευρήματα- για την επαναπροσέγγιση των πολιτών το ΑΚΕΛ έχει δεκαετίες που τα κάνει. Με άλλες λέξεις: Επαναπροσέγγιση του λαού, των οργανωμένων συνόλων.

Λέχθηκε ότι όλοι έπρεπε να βγάλουμε το καπέλο στη στρατηγική Κληρίδη στο Κυπριακό. Θα αρχίσω από το τέλος. Τι απέφερε στην πράξη αυτή η στρατηγική; Αυτή τη στιγμή ο αγώνας μας να είναι αν θα αποφύγουμε τη συνομοσπονδία. Και την ώρα που γίνεται αυτός ο αγώνας, κάποιοι επικαλούνται το ελβετικό μοντέλο και κάποιοι άλλοι, σε κατ' ιδίαν συσκέψεις, λένε ποια είναι η διαφορά ομοσπονδίας και συνομοσπονδίας.

Η πρωτοβουλία των Η.Π.Α. Από την ώρα που έχει εκλεγεί ο κ. Κληρίδης και εφαρμόστηκε αυτή η στρατηγική, η περίφημη, αναβάλλεται από χρόνο σε χρόνο. Φθάσαμε στο 2000. Ποιος είναι ο ενισχυμένος; Αν θέλουμε δηλαδή να βλέπουμε την αλήθεια, ο Ντενκτάς, ο οποίος έφτασε στο σημείο να θέτει εκείνες τις θέσεις που απέρριπτε ασυζητητί η διεθνής κοινότητα, που τις απορρίπτουν τα ψηφίσματα, στο γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Και ναι μεν ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών δεν αποφασίζει, αλλά εκφράζει πολιτική όμως, και αυτός δεν τα απορρίπτει κατηγορηματικά και του λέει: "Βάλε τα εδώ να τα δούμε. Θα αποφασίσουν τα κράτη-μέλη, αν θα σε αναγνωρίσουν ή όχι". Εδώ φτάσαμε!

Αυτή η στρατηγική μάς έχει οδηγήσει σε μια ανάσα από τη διχοτόμηση, που μας καθοδηγούν στο τέλος να την υπογράψουμε και να πανηγυρίζουμε ότι κερδίσαμε, διότι δεν είχαμε τι άλλο να κερδίσουμε. Όμως βάσει ποιας στρατηγικής εκλέχτηκε ο κ. Κληρίδης; “Θα ενταφιάσω τη δέσμη ιδεών, την πατρίδα ουκ ελάττω παραδώσω”. Και είχαμε μετά μια ολόκληρη σειρά από στροφές. Δεν έγινε δεκτή η πολιτική Βασιλείου, που αντί της πρόταξης υιοθέτησε ολοκληρωτική αντίκριση, συνολική του Κυπριακού, υπό την αίρεση τελικής συμφωνίας και πήγαμε το Μάιο του 1993 και προτάξαμε αντί της ουσίας τα Μ.Ο.Ε. Τα Μ.Ο.Ε. -έχω εδώ αποσπάσματα, αλλά δε θέλω να σας πάρω την ώρα σας- που έβγαине ο κ. Κληρίδης και δήλωνε ότι όποιος τα αντιστρατεύεται εξυπηρετεί τον Ντενκτάς και τα οποία μετά, όταν συνειδητοποιήθηκε ότι ήταν έμμεση αναγνώριση εκείνο που θα γινόταν στην Αμμόχωστο, δεν τα υιοθέτησε καμιά πολιτική δύναμη στην Κύπρο.

Ακολούθησε μετά η θέση ότι δε συζητούμε τα Μ.Ο.Ε., αν δεν υπάρχει βάση για λύση του Κυπριακού. Πάλι ο ίδιος ο Πρόεδρος, ο οποίος προηγούμενα έλεγε ότι όποιος διαφωνεί με τα Μ.Ο.Ε. εξυπηρετεί τον Ντενκτάς. Μετά ότι θα καταλήγαμε στο ότι τα Μ.Ο.Ε. θα είναι η λύση του Κυπριακού -αν θέλετε μπορώ να τα καταθέσω, είναι με ημερομηνίες- και δεν πάμε σε συνομιλίες, εκτός αν αποδεχθούν την παράγραφο 2 του ψηφίσματος 939 που δεν είχε τίποτε διαφορετικό από την 2 του ψηφίσματος 750, εν πάση περιπτώσει, και στο τέλος πήγαμε σε συνομιλίες άνευ όρων. Μάλιστα, στην επόμενη φάση, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στις άτυπες συνομιλίες κάλεσε το συνομιλητή του να μελετήσει το ενδεχόμενο αμοιβαίας παραχώρησης η οποία από την πλευρά των Ελληνοκυπρίων θα αφορά το θέμα της κυριαρχικής εξουσίας καθενός από τα ομόσπονδα κράτη. Τέθηκε έτσι για πρώτη φορά το θέμα της κυριαρχίας υπό αμφισβήτηση.

Στη συνέχεια όμως μετακινηθήκαμε και θέσαμε υπό αμφισβήτηση και τη θέση για την πολιτική ισότητα, όπως την κατανοούσαν τα Ηνωμένα Έθνη και αρχίσαμε να προσθέτουμε όρους και πήγαμε μετά στις μυστικές συνομιλίες στο Λονδίνο, άνευ όρων. Στη συνέχεια βέβαια επαναφέραμε προϋποθέσεις. Θυμάστε ότι οι τρεις είχαν γίνει πέντε, οι πέντε είχαν γίνει επτά, για να έρθει μετά ο κ. Κληρίδης δημόσια και να πει ότι ίσως ήταν καλύτερα, αν αποδεχόμασταν τη θέση του ΑΚΕΛ που μιλούσε μόνο για μια προϋπόθεση, εκείνη της δεύτερης παραγράφου του 939.

Όλα αυτά, κύριοι συνάδελφοι, τα έχω εδώ από επίσημες ανακοινώσεις σε συνεντεύξεις και δηλώσεις του Προέδρου. Και σε όλη τη διάρκεια αυτής της περιπλάνησης από το ένα άκρο στο άλλο άκρο των θέσεων και τοποθετήσεων, κάθε φορά αφήναμε και κάτι στο τραπέζι. Εκείνο που ήδη ανάφερα, την εσωτερική και εξωτερική κυριαρχία, τους οικονομικούς μετανάστες, την εκ περιτροπής προεδρία, το εφεύρημα “τι πειράζει αν είναι Τούρκος ο Πρόεδρος, αφού θα κάνουμε ένα σύστημα που θα έχει Πρωθυπουργό;”. Και δεν μπαίνω στην ουσία. Δεν κρίνω την ουσία αυτή τη στιγμή. Κρίνω αυτή την περίφημη στρατηγική!

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα ποιος τα είπε όλα τούτα;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ξέρετε πολύ καλά ποιος τα είπε. Ξέρετε πολύ καλά. Όταν θα τα δημοσιεύσω στη “ΧΑΡΑΥΓΗ”, να τα διαβάσετε.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ό,τι θέλεις γράφε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, καλύτερα να βάλλω εγώ ό,τι θέλω, παρά να κάνω ό,τι θέλω, όπως κάνει η διακυβέρνησή σας. Και μη χάνετε την ψυχραιμία σας. Κάθε φορά που θα μιλήσω, χάνετε την ψυχραιμία σας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αρέσκουν μου τα ανέκδοτα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, μα γι' αυτό ψηφίζετε το Γλαύκο Κληρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα σας παρακαλέσω περισσότερο σεβασμό πρώτα πρώτα προς το θεσμό του Προέδρου. Είναι ο εκλεγμένος Πρόεδρος, κύριε Κατσοουρίδη. Να σταματήσετε τα ευφρολογήματα, ιδιαίτερα όταν δεν είναι κάποιος εδώ. Δεν μπορείτε να κατηγορείτε ότι είναι ανέκδοτο το να ψηφίσει ο λαός και να εκλέξει έναν Πρόεδρο!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είπα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσο πιο ανέκδοτο είναι να χάνει κάποιος;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είπα κάτι τέτοιο. Είναι δική σας ερμηνεία, κύριε Πρόεδρε, και όταν έρθει η σειρά σας, να μιλήσετε. Από την έδρα ούτε εσείς δικαιούστε να μου απαντάτε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω υποχρέωση να προστατεύσω το θεσμό του Προέδρου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...αφού θέλετε σεβασμό στους θεσμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω υποχρέωση να προστατεύσω το θεσμό του Προέδρου, οποιοσδήποτε και αν είναι.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να μου κάνετε τη χάρη. Να τηρήσετε τους κανονισμούς. Και πρώτα έπρεπε να κάμετε παρατήρηση στον κ. Κωνσταντίνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι του έκαμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ δεν είπα ότι ο Γλαύκος Κληρίδης είναι ανέκδοτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι είπατε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είπα έτσι, κύριε Αναστασιάδη. Απλώς διαστρεβλώνετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να προσέχετε τι λέτε για να μην παρερμηνεύονται οι δηλώσεις σας.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ ξέρω πολύ καλά τι λέω. Άλλοι δεν προσέχουν τι λένε και...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

“Γι’ αυτό ψηφίζετε το Γλαύκο Κληρίδη”, είπατε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...και παθαίνουν τακτικά πολιτικές γκάφες.

Σε όλη αυτή την περιπλάνηση λοιπόν αφήναμε διάφορα στο τραπέζι. Και τώρα λένε κάποιοι αναλυτές: “Μα θα έρθουν οι ξένοι και θα βρουν τη μέση απόσταση”. Τη μέση από τι όμως; Από την αδιάλλακτη και αμετακίνητη θέση του Ντενκτάς και από τα

εφευρήματα τα οποία καταθέσαμε στο τραπέζι. Και σε όλη αυτή τη διαδικασία ουδέποτε εισακούστηκε κανένας, ακριβώς επειδή υπάρχει φιλελεύθερη αντίληψη. Όσες φορές το ΑΚΕΛ ζήτησε προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας -και άλλα κόμματα- για να εξασφαλιστούν τα αυτονόητα, έλεγαν ότι δε χρειάζεται να πάμε να ζητήσουμε -μετά την Κλιόν που τέθηκε πλέον, σείστηκε το θέμα της ομοσπονδίας και της κυριαρχίας- να πάμε στο Συμβούλιο Ασφαλείας, γιατί είναι αυτονόητο. Μας βρήκε κάποιο ψήφισμα όμως το οποίο δεν υποστήριξε τα αυτονόητα. Το ίδιο όταν ο Ντενκτάς και ο Τζεμ επίσημα εδώ στη Λευκωσία είπαν: “Τέλειωσε η ομοσπονδία, συζητούμε μόνο συνομοσπονδία”.

Και φτάσαμε στην τελική φάση, που η απόφαση ήταν ότι πάμε σε συνομιλίες μόνο επί της ουσίας. Και για να πάμε σε συνομιλίες εκ του σύνεγγυς, πρέπει να διεξαχθούν στη Λευκωσία. Αν είναι εκτός Λευκωσίας, θα πρέπει να είναι πρόσωπο με πρόσωπο, απευθείας οι συνομιλίες. Απαντά ο Πρόεδρος, χωρίς να διαβουλευθεί με κανέναν, από το Ντέρπαν, και μπαίνει σε συνομιλίες, όπως έλεγαν, ουσίας, την ώρα που ο Κόφι Ανάν, δήλωνε στην Ιαπωνία ότι θα είναι διαδικαστικές οι συνομιλίες. Πήγαμε για ένα γύρο, είμαστε στο δεύτερο και είμαστε ακόμα στη διαδικασία και τι μας λέει ο κυβερνητικός εκπρόσωπος σήμερα; Μηδέν από μηδέν σε αυτή τη διαδικασία.

Στην ομιλία του κ. Παναγιώτη Δημητρίου, θεωρήθηκε απόγειο της εμπλοκής των ξένων και της επιτυχίας της στρατηγικής Κληρίδη η απόφαση των G8. Η απόφαση εκείνη δηλαδή που είπε “όλα στο τραπέζι” και που επέτρεψε στον Ντενκτάς να θέσει το θέμα της συνομοσπονδίας. Και έχω εδώ δηλώσεις του κ. Κασουλίδη πριν τρία, τέσσερα χρόνια, ότι δε θα έπρεπε να γίνει κάτι τέτοιο δεκτό. Ούτε καν να τεθεί δε θα έπρεπε να επιτρέψουμε αυτό το θέμα. Τέθηκε και ούτε απορρίφθηκε ούτε απαντήθηκε από το γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Κάποιοι βέβαια ανακάλυψαν ότι φταίει η πολιτική του ΑΚΕΛ υπέρ της διαδικασίας και της λύσης στα Ηνωμένα Έθνη. Είμαι υποχρεωμένος να πω το όνομα, για να μην πει κάποιος ότι λέω ό,τι θέλω. Από τον αναπληρωτή κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΔΗΣΥ, τον κ. Προδρόμου, από τα ράδια, πριν τρεις, τέσσερις μέρες, λέχθηκε ότι εδώ είναι το λάθος του ΑΚΕΛ, ότι επιμένει στα Ηνωμένα Έθνη και ορίστε τι κάνει ο Κόφι Ανάν. Δηλαδή ο Κόφι Ανάν αυτά που κάνει τα κάνει προσωπικά. Δεν είναι γιατί του το υποδεικνύουν οι Αμερικανοί, οι Γερμανοί, οι Άγγλοι, οι Γάλλοι και οι λοιποί που κυριαρχούν στην Ευρώπη και που κατά κάποιους, αν πάμε στην Ευρώπη, αυτόματα έχει λυθεί και το πρόβλημα.

Στο μεταξύ δεν ξέρω τι γίνεται με το χρόνο. Δε θέλω να πάρω το χρόνο του κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ο Θάσος μετρά το χρόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Προχώρα όσο θέλεις, διότι αρέσκεις μου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελπίζω ότι την ώρα που θα μιλώ δε θα μετρά επίσης ο χρόνος. Εγώ δε θα διακόψω κανέναν.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μετρά ο χρόνος, κύριε Αναστασιάδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, αν μετρά ο χρόνος, τότε θα καταμετρηθεί ο χρόνος και πιθανότατα να μειωθεί ο δικός σας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μα έτσι γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ είπα ελεύθερη συζήτηση, για να μην παρεμποδιστεί κανένας.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς δεν έχουμε πρόβλημα, κύριε Αναστασιάδη. Έχουμε χρόνο και για τους δύο.

Μην ανησυχείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ δε θέτω περιορισμούς. Αντίθετα!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται. Εμείς θα περιοριστούμε στο χρόνο μας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα με ενοχλούσε, και αν δεν περιοριστείτε. Δεν είμαι εξ εκείνων που θα παρενέβαινε, για να αποτρέψει τον όποιο συνάδελφο να μιλήσει σε έκταση. Ήδη βρισκόμαστε κάπου προς το τέλος.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Μας ενοχλεί εμάς να μην περιοριστούμε στο χρόνο μας. Εμείς κάναμε μια συμφωνία και θέλουμε να τηρηθεί η συμφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, συνεχίστε.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το αποτέλεσμα λοιπόν αυτής της στρατηγικής ήταν αυτό το οποίο ζούμε σήμερα. Μάλιστα ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου φρόντισε να μας θυμίσει στην ομιλία του αυτή η κινητικότητα και η παρέμβαση των G8 πού οφείλεται. Αν δεν υπήρχε, λέει, η αξιοποίηση όλων ανεξαιρέτως των παραγόντων και δε γινόταν η συστηματική προβολή των κινδύνων ανάφλεξης στην περιοχή, που εγκυμονεί η παράταση του αδιεξόδου και ούτω καθεξής -και σ' αυτά τα πλαίσια βέβαια, για να φοβερίσουμε τους ξένους ότι μπορεί να ξεσπάσει πόλεμος και να ξεφύγουν τα πράγματα εκτός ελέγχου, παραγγείλαμε και τους S300, Θεός μακαρίσει τους- και πιστέψαμε στη σοφή μας πολιτική ότι φοβήθηκαν οι Τούρκοι και φοβήθηκαν οι Αμερικάνοι, επειδή λέγαμε ότι μπορεί και να εκραγεί το ηφαίστειο. Μου θύμισε το δεύτερο γύρο του 1974, όταν ήμασταν στρατιώτες και είπε ο Πρόεδρος Κληρίδης, κάτω από άλλες συνθήκες βέβαια και σε μια προσπάθεια πολύ διαφορετική από αυτή που σήμερα περιγράφουμε, προς τους Τούρκους που επέμεναν στις θέσεις τους: "Αν συνεχίσει αυτή η κατάσταση, να παραβιάζουν την εκεχειρία και να μπαίνουν στη νεκρή ζώνη, δεν ξέρω αν θα συγκρατήσω την Εθνική Φρουρά". Το είπε από τηλεοράσεως, όλοι το θυμούνται όσοι ήταν τότε στρατιώτες. Λοιπόν, έτσι μοιάζει και αυτό: "Προσέξτε, γιατί θα σας επιτεθούμε". Αν πιστεύουμε ότι απέδωσε μια τέτοια πολιτική, πραγματικά είμαστε σε πολύ άσχημη κατάσταση.

Με αφορμή τις εξελίξεις αυτή τη στιγμή στη Γενεύη και τις δηλώσεις του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ, ο συνάδελφος, ο κ. Πουργουρίδης, έκανε μια επίθεση στο Δημήτρη Χριστόφια, για τη θέση που πήρε απέναντι στη συμπεριφορά του Προέδρου και τις δηλώσεις του Προέδρου για τα κόμματα. Δεν ξέρω ειλικρινά δηλαδή πώς μπορεί να μεταβάλλονται οι τοποθετήσεις, οι εκτιμήσεις, τόσο γρήγορα. Ο Δημήτρης ο Χριστόφιας είπε στον Πρόεδρο ότι κακώς απέδωσε το χαρακτηρισμό που απέδωσε στα κόμματα. Και είναι οπτικογραφημένη η δήλωση του Προέδρου, είναι μαγνητοφωνημένη,

δε τη διαστρέβλωσε κανένας. Μπορεί να έγινε εν τη ρύμη του λόγου, μπορεί ό,τι και να 'ναι, αλλά έγινε' και αυτή σχολιάστηκε. Ουδέποτε όμως είπε ο Δημήτρης ο Χριστόφιας του Προέδρου Κληρίδη ότι είναι Ρωμαίος αυτοκράτορας, εκτός και αν τώρα έγινε ηγούμενος του Αγίου Όρους. Ουδέποτε είπε το ΑΚΕΛ: "Είναι γεμάτα τα συρτάρια από σκάνδαλα και θα τα αποκαλύψω, όταν έρθει η ώρα" και τώρα ξαφνικά είναι όλα καλά και άγια. Επειδή έγινε και λόγος για τη σοβαρότητα του ΑΚΕΛ, ας κρίνει ο καθένας τη σοβαρότητά του.

Ο κ. Τζεμ είναι ακόμα στην Αθήνα και κάποιοι θέλησαν να παρουσιάσουν τις αποφάσεις του Ελσίνκι περίπου ως λύση του Κυπριακού. Και εμείς θα λέμε την άποψή μας για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ανεξάρτητα αν κάποιοι που έχουν σύμπλεγμα απέναντί μας, δεν είμαστε εμείς που το έχουμε, όπως μάς το απέδωσε ο προηγούμενος ομιλητής. Κάθε φορά που θα μιλούμε, θα μας λένε: "Μιλάτε επειδή δε θέλετε κατά βάθος την Ευρώπη". Κάνουν μεγάλο λάθος, αν νομίζουν ότι θα σιωπήσουμε, επειδή θα μας λένε αυτά τα πράγματα.

Λοιπόν, ο κ. Τζεμ στην Κωνσταντινούπολη, μπροστά στον κ. Γεώργιο Παπανδρέου είπε: "Αποταθείτε στον Ντενκτάς για το Κυπριακό". Στην Αθήνα επίσης, δεν έκανε καμιά συζήτηση και σε ερώτηση που του έκαναν είπε: "δε γνωρίζω το θέμα", αναφερόμενος στο Κυπριακό. Αυτό είναι το πρακτικό αποτέλεσμα σε ό,τι αφορά την Κύπρο.

Υπάρχει περίπτωση μια σειρά από μέτρα και κινήσεις να αποδώσουν; Υπάρχει. Η βελτίωση του κλίματος είναι κάτι που το ΑΚΕΛ υποστήριζε πάντοτε, όταν κάποιοι άλλοι μιλούσαν για προδοσία από αφορμή το Νταβός, όταν κάποιοι είχαν τη θέση: "Δε συνομιλούμε, αν δεν αποχωρήσουν τα τουρκικά στρατεύματα". Λοιπόν, όμως αυτή η διαδικασία, εκτός αν ζούμε σε άλλο πλανήτη, για να ανατρέψει εκ των έσω το τουρκικό καθεστώς, θέλει τουλάχιστον τριάντα με σαράντα χρόνια. Να θυμίσω που κάποιοι από

αυτό το βήμα πίστευαν ότι το Κουρδικό θα ήταν ο καταλύτης της Τουρκίας; Όταν τη χαρακτήριζαν γίγαντα με πήλινα πόδια, επειδή είχε το Κουρδικό και κάποια άλλα προβλήματα; Ούτε είναι κέρδος ότι δε θα σκοτώσουν τον Οτσαλάν, κύριοι συνάδελφοι. Δε θα τον σκοτώσουν, διότι έχει ξοφλήσει το κύριο, έχει ξοφλήσει το ίδιο το Κουρδικό, μέσα από όλες αυτές τις διαδικασίες.

Λοιπόν, ναι στην προσέγγιση, ναι στην ανάπτυξη σχέσεων, αλλά όχι στις αυταπάτες ότι είναι δυνατόν αυτά τα θέματα χαμηλής πολιτικής, όπως τα λένε, να ανατρέψουν την κατάσταση, αναφορικά τουλάχιστον με το Κυπριακό.

Νομίζω ότι δε θα αφήσω χρόνο στον Ανδρέα Χρίστου και...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχουμε πολύ χρόνο, συνάδελφε.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...και κάποιοι θα τρέξουν να το χρησιμοποιήσουν άλλως πως.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΔΗΣΥ:

Άκου προβλήματα!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμείς έχουμε τόσο μεγάλα τέτοια προβλήματα, που μπορούμε να αστειεύουμε δημόσια από το βήμα της Βουλής. Αν μπορείτε, κάμετέ το.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εμείς αστειευόμαστε από τις εφημερίδες και από τις τηλεοράσεις, κύριε Κατσουρίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Θα σε καλύψω εγώ, Νίκο. Προχώρα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αυτή η κυβέρνηση, όταν εκλέχτηκε, είχε τρεις άξονες. Ο ένας ήταν το Κυπριακό και ο δεύτερος η ευρωπαϊκή πορεία, θέματα στα οποία έχω ήδη αναφερθεί. Ο τρίτος άξονας ήταν το δόγμα. Υπάρχει δόγμα; Πού είναι το δόγμα; Την ημέρα που εκλέχτηκε για πρώτη φορά ο κ. Σημίτης... Νομίζω ότι, επειδή μας ακούει ο κόσμος, ορισμένα πράγματα πρέπει να λέγονται. Την πρώτη φορά που θα εξέλεγε η κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑΣΟΚ Πρωθυπουργό και ήταν η μάχη μεταξύ του κ. Σημίτη και του κ. Αρσένη, κάτω στο καφενείο είχαμε κλάματα, μόλις ακούστηκε ότι εκλέχτηκε ο Σημίτης, διότι ο Σημίτης, βλέπετε, ήταν υποστηρικτής της Δέσμης Ιδεών Γκάλι προ πολλού. Και η Δέσμη Ιδεών Γκάλι ήταν το άλφα και το ωμέγα της “προδοσίας”.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ποιοι έκλαιαν τότε;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι οι βουλευτές του ΑΚΕΛ πάντως. Λοιπόν, εκλέχτηκε ο κ. Σημίτης. Μετά από δύο, τρεις μέρες, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μετέβη, θα θυμάστε, στη Θράκη. Πήρε το πλοίο μαζί με τον κ. Αρσένη και έκαναν την πορεία του δόγματος: Θράκη - Αιγαίο - Κύπρο. Λοιπόν, πού είναι αυτό το πράγμα τώρα;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Το πλοίο;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Νομίζετε ότι έχει Κύπριο που πιστεύει, όταν του λέτε ότι υπάρχει δόγμα;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εγώ πιστεύω το πάντως, κύριε Κατσουρίδη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πάντα ρομαντικός ο κ. Χατζηδημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ρωτήστε τον κ. Ιακώβου που ήταν υποψήφιος σας να σας πει αν υπάρχει ή αν δεν υπάρχει.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πίστευε και μη ερεύνα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έτσι είναι τα δόγματα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συμφωνώ, κύριε Δημητρίου. Εδώ θα συμφωνήσω μαζί σας. Ανήκει σε όλα τα δόγματα. “Πίστευε και μη ερεύνα”. Έχετε δίκαιο, έτσι είναι, πραγματικά. Λοιπόν, δεν υφίσταται αυτό το πράγμα, όπως παρουσιάστηκε στον κυπριακό λαό. Υφίσταται το casus belli, όπως υπήρχε πάντα. Η Ελλάδα, αν μας επιτεθεί η Τουρκία, θα μας υπερασπιστεί, στο βαθμό που θα μπορεί να το κάνει. Ας μη λέμε περισσότερα πράγματα από αυτά που μπορεί να αποδειχθούν στο τέλος, διότι ήρθε το φιάσκο των S300 και προσγειωθήκαμε όλοι, άλλοι ομαλά και άλλοι ανώμαλα.

Το τελευταίο σημείο που θέλω να αναφέρω αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση σε δύο πτυχές. Πολλοί πιστεύουν γνήσια ότι, αν αύριο έχουμε μια λύση διχοτομική, εισερχόμενοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξελιχθεί σε λύση ενωμένης Κύπρου. Δε θα εξελιχθεί, κύριοι συνάδελφοι. Και δεν πρέπει να συγχύζουμε τη Γερμανία με την Κύπρο.

Πολύ διαφορετική η κατάσταση και πολύ διαφορετικές οι δυνατότητες της Γερμανίας να επιβάλει εκείνο που θέλει. Αν όλες αυτές οι χώρες δεν μπορούν να επιβάλουν στην Τουρκία τίποτε απολύτως σήμερα, θα μπορούν να της επιβάλουν μετά, όταν θα πλησιάζει και αυτή να ενταχθεί στην Ευρώπη, να εγκαταλείψει εκείνη τη λύση που θα υπογράψουμε και εμείς οι ίδιοι;

Το δεύτερο που θέλω να πω. Να μη λέμε ψέματα στον κόσμο ότι, εντασσόμενοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εξασφαλίζομαστε και στρατιωτικά. Δεν έχει στρατιωτικό δόγμα η Ευρωπαϊκή Ένωση. Το λέει το Ελσίνκι και αποδείχθηκε και στα Ίμια. Οι Τούρκοι έστησαν τη σημαία, παραβίασαν την κυριαρχία της Ελλάδας και μάθαμε φέτος ότι έχασαν και τέσσερις αξιωματικοί τη ζωή τους. Τι έκανε η Ευρωπαϊκή Ένωση;

A. ΚΑΡΑΣ:

Το ερώτημα είναι πού θέλετε να μας πάρετε εσείς;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Στην Κερύνεια, κύριε Καρά.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μάλλον στο πουθενά με βάρκα την ελπίδα!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Στο πουθενά μας οδηγήσατε...

A. ΚΑΡΑΣ:

Πού θέλουμε να πάμε;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή φαίνεται ότι σας αρέσει να ακούτε, θα πάμε εκεί -και θα πάμε με σωστή πολιτική- εκεί που παραδώσατε κάποιοι από εσάς στους Τούρκους σε εκείνες τις περιοχές.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όταν δεν έχουμε επιχειρήματα...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι το μέγιστο επιχείρημα, κύριε. Είναι το μέγιστο επιχείρημα και η συμμετοχή στο πραξικόπημα το μέγιστο έγκλημα. Και, αν μπορείτε, ισχυριστείτε από αυτό το βήμα το αντίθετο, ότι δεν είναι το μέγιστο έγκλημα και ότι δεν είναι το πραξικόπημα που έφερε την Τουρκία. Πέστε αυτά που λέτε κατ' ιδίαν εδώ.

A. ΚΑΡΑΣ:

Το ερώτημα είναι όχι τι έγινε, αλλά εσείς πού θέλετε να μας πάρετε;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σας είπα, κύριε Καρά: Στην Κερύνεια και στην Αμμόχωστο. Αν αυτό σημαίνει "Ευρωπαϊκή Ένωση", τότε ναι, Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν σημαίνει οτιδήποτε άλλο, εκείνο το άλλο. Για την Κύπρο αυτό είναι το ζητούμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλω να παρακαλέσω τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού να μην επεμβαίνουν με οποιοδήποτε τρόπο και να διακόπτουν τον ομιλητή. Να σέβεστε τον άλλο, όταν βρίσκεται στο βήμα. Παρακαλώ, δε δέχομαι οποιαδήποτε άλλη διακοπή!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Η θέση μας για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι γνωστή, αλλά δεν μπορούμε να κλείνουμε τα μάτια μας. Εξάλλου και ο Υπουργός Εξωτερικών της κυβέρνησης Κληρίδη δήλωσε ότι δεν είναι αυτοσκοπός. Και δε θα μπορούμε γονυπετείς, και δε θα μπορούμε παραχωρώντας κυριαρχία και κυριαρχικά δικαιώματα. Αν θέλετε εσείς να τα καταλαβαίνετε διαφορετικά, είναι άλλου παπά ευαγγέλιο. Αυτή είναι η θέση μας, γίνεται κατανοητή, και νομίζω είναι μάταιος ο κόπος να προσπαθείτε να μας παρουσιάσετε αντιευρωπαίους.

Αλλά είμαστε πρώτα Κύπριοι, αυτό το παραδεχόμαστε. Και νομίζω ότι από τη στιγμή που είμαστε όλοι πρώτα Κύπριοι, δεν έχει κανέναν έτοιμο να ενταχθεί είτε στην Ευρωπαϊκή είτε στην ανατολικοευρωπαϊκή είτε στην οποιαδήποτε ένωση, αν δε διασφαλίζει την Κύπρο. Άλλωστε εμείς δεν κρυφτήκαμε, όταν αλλάξαμε θέση. Είπαμε ότι την αλλάζουμε, αν θα είναι καταλύτης για την Κύπρο και αν εξασφαλίζει την Κύπρο. Αν δεν την εξασφαλίζει, τι να την κάνουμε δηλαδή; Έχει κανέναν που υποστηρίζει το αντίθετο; Ότι έστω και η μισή στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Μα δεν είναι από αυτό το βήμα, πριν από ενάμιση χρόνο, που όλα τα κόμματα ομοφώνησαν ότι υπάρχει αυτός ο κίνδυνος, ότι την ώρα που θα φτάσουμε στις πύλες μπορεί να μας πουν: “Μπαίνετε, αλλά αυτή είναι η λύση”. Και δεν είπαμε όλοι ότι, αν αυτή η λύση είναι απαράδεκτη, δε θα μπορούμε;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Και είπαμε ότι δεν είναι αυτοσκοπός η ένταξη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα, δεν είναι αυτοσκοπός. Τι σας ενοχλεί, όταν το λέμε εμείς; Εμάς δε μας ενοχλεί να τα πείτε εσείς και να σας χειροκροτήσουμε, αλλά να κοιτάζουμε την ουσία των πραγμάτων. Ούτε κάνουμε σε κανέναν αντιπολίτευση. Τον εαυτό μας δυσκολεύουμε ίσως, με το να επισημάνουμε κάποια πράγματα, αλλά δεν μπορεί να μην επισημανθούν, κύριοι συνάδελφοι.

Το τελευταίο σημείο αφορά την εσωτερική διακυβέρνηση και θα αναφερθώ με τρία λεπτά. Για το ποια είναι η κατάσταση στην εσωτερική διακυβέρνηση, κατά τη γνώμη μου, είναι αρκετό να ανοίξει ένας οποιοδήποτε κανάλι την ώρα του δελτίου ειδήσεων. Βόμβες, απόπειρες εμπρησμού, εμπρησμοί, ληστείες, χασίσια. Θα έχει και επιτυχίες βέβαια η αστυνομία. Διαμαρτύρεται ο Αρχηγός της Αστυνομίας, γιατί τους

καταλογίζουμε άλφα βαθμό ανικανότητας, γιατί έχουν και επιτυχίες. Μα θα έχουν! Όταν κάθε μέρα γίνονται χίλια εγκλήματα, κάποια θα εξιχνιαστούν!

Αυτή είναι η εικόνα και κανένας δεν μπορεί να την αλλάξει, εκτός αν πραγματικά υπάρχει η πολιτική βούληση για να αλλάξει. Με αυτά τα δεδομένα, εμείς δεν μπορούμε να ψηφίσουμε και φέτος τους προϋπολογισμούς. Είναι τα δεδομένα που μας οδηγούν στην αποχή συν το οικονομικό δεδομένο, ότι τα λόγια και η θεωρία το 1999 άρχισαν να γίνονται πράξη, για ό,τι αφορά την οικονομική φιλοσοφία αυτής της κυβέρνησης, και δε θέλουμε να είμαστε συμμετοχοί σε μια οικονομική αντίληψη η οποία σε καμία περίπτωση πλέον δεν μπορεί να γίνει ανεκτή με βάση τις δικές μας αντιλήψεις και πεποιθήσεις. Και πολύ περισσότερο, που τελικά φαίνεται ότι η κάθε συναινετική κίνηση θεωρείται και υιοθέτηση εν γένει της πολιτικής των κυβερνήσεων.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ τον κ. Κατσουρίδη. Εξ όσων τουλάχιστον τα γραπτά μου δείχνουν, επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Μάρκος Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ο κ. Κατσουρίδης μίλησε, εγώ δίψασα! Νομίζω η συνεργασία της αντιπολίτευσης είναι τόσο στενή, που αποδεικνύεται και έμπρακτα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι, πίνεις νερό στο όνομά μας!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι θέσεις του ΔΗΚΟ έχουν καλυφθεί και από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο και τους άλλους συναδέλφους που έχουν ήδη μιλήσει. Και δε θα έπαιρνα το λόγο, αλλά ένιωσα την ανάγκη να αναφερθώ σε μερικά θέματα ως πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών. Αν και απουσίαζα τις τελευταίες μέρες για γνωστούς λόγους, συμμετείχα στην όλη διαδικασία μελέτης των προϋπολογισμών.

Θα ήθελα να αρχίσω κάπως ανάποδα, με τις ευχαριστίες. Πιστεύω πραγματικά ότι έχει γίνει πάρα πολύ καλή δουλειά φέτος με τους προϋπολογισμούς και θα ήθελα να αρχίσω την παρέμβασή μου ευχαριστώντας τη γραμματεία της Βουλής και γενικά το προσωπικό, ιδιαίτερα τις κ. Αναστασιάδου και Ιερωνυμίδου για τη βοήθεια και συμπαράσταση στην επιτροπή. Το ίδιο βεβαίως και για τη διεύθυνση της Βουλής, την κ. Μιχαηλίδου, διευθύντρια των επιτροπών, τον κ. Χριστοφόρου, το γενικό διευθυντή. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Υπουργό Οικονομικών -δυστυχώς δεν είναι μέσα αυτή τη στιγμή- και τους άλλους υπουργούς και συνεργάτες τους για την προθυμία με την οποία συμμετείχαν στις συνεδρίες της επιτροπής και τα στοιχεία που μας δίνανε. Θα ήθελα να ευχαριστήσω επίσης τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών που πραγματικά -διότι μόλις είχα αναλάβει την προεδρία- με βοήθησαν ιδιαίτερα στο έργο μου και δέχθηκαν χωρίς παράπονα και χωρίς διαμαρτυρίες να αυξηθούν και οι ώρες και οι μέρες συνεδρίας της επιτροπής Οικονομικών, με αποτέλεσμα να καταφέρουμε, ως επιτροπή τουλάχιστο, να μελετήσουμε έγκαιρα τους προϋπολογισμούς, να ετοιμάσουμε έγκαιρα την έκθεση, αλλά να μη μείνει πίσω η νομοθετική εργασία. Αυτό χρειάστηκε πολύ κόπο και πολύ προσπάθεια και θα ήθελα να εκφράσω την εκτίμησή μου. Τέλος, θα ήθελα να μου επιτρέψετε να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον αναπληρωτή πρόεδρο της επιτροπής, τον κ. Μουσιούττα, για την όλη βοήθειά του που ήταν ανεκτίμητη και τις συμβουλές του ως πιο πεπειραμένου από εμένα.

Η ομιλία μου δε θα είναι πολιτική, αλλά δεν μπορώ παρά να αναφερθώ σε δύο σημεία που ήγειρε ο κ. Προδρόμου, τα οποία δεν μπορούν να μην απαντηθούν. Το πρώτο, που θα αναπτύξω αργότερα -και εδώ είναι μια διαφωνία που έχω, φαίνεται, και με τις δύο πλευρές ως Δημοκρατικό Κόμμα ή δεν είχε αναπτυχθεί από τον κοινοβουλευτικό μας εκπρόσωπο- αφορά την ψήφιση. Η ψήφιση των προϋπολογισμών δε σημαίνει έγκριση της κυβερνητικής πολιτικής. Και τουλάχιστον η δικιά μας ψήφος δε σημαίνει ότι συμεριζόμαστε την ευθύνη για τα κακώς έχοντα στην κυπριακή οικονομία. Και πραγματικά είναι πρόκληση από μέρους του κ. Προδρόμου το να προσπαθεί να το λείει. Και το μήνυμα, καλά ελέχθη προηγουμένως, το μήνυμα προς την αντιπολίτευση είναι ότι, εάν υπερψηφίσετε, είσαστε συνυπεύθυνοι. Άρα μας στέλνει μήνυμα, εμάς τουλάχιστο που είμαστε στην αντιπολίτευση και θα υπερψηφίσουμε, μας στέλνει το μήνυμα ότι καλά κάνουμε να τραβήξουμε και εμείς πίσω, διότι θα θεωρηθούμε συνυπεύθυνοι για το έλλειμμα και για όλα τα άλλα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είναι έτσι.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έτσι ελέχθη, κύριε Δημητρίου. Βεβαίως, το απορρίπτω, έχει λάθος ο κ. Προδρόμου. Το Δημοκρατικό Κόμμα είναι με άλλη προσέγγιση που εγκρίνει τους προϋπολογισμούς, αλλά ένιωσα την ανάγκη ότι έπρεπε να αναφερθώ σε αυτό.

Και το δεύτερο στο οποίο πάλι θα ήθελα να αναφερθώ είναι η στάση της επιτροπής Οικονομικών και γενικά των κομμάτων πάνω στο θέμα εναλλακτικών μεθόδων χρηματοδότησης. Δεν απορρίφθηκαν π.χ. για το θέμα του αεροδρομίου, αντιθέτως διευρύνθηκαν οι όροι εντολής, εγκρίθηκαν κονδύλια που άργησαν να ζητηθούν από τη Βουλή, άρα εγκρίθηκαν, διευρύνοντας τους όρους εντολής, για να περιληφθούν και άλλες εναλλακτικές λύσεις όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το γεγονός ότι έχει επικρατήσει τόσα χρόνια η παράδοση ότι η συζήτηση κατά τη διάρκεια των προϋπολογισμών γίνεται εφ' όλης της ύλης δε σημαίνει ότι η ψήφιση τελικά αποτελεί έγκριση της γενικής πολιτικής της κυβέρνησης, της οικονομικής πολιτικής ή πολιτικής σε άλλο τομέα. Ήδη έχει αναπτυχθεί αρκετά αυτό, αλλά πιστεύω ότι πρέπει να το τονίσουμε άλλη μια φορά. Οι προϋπολογισμοί σε ένα πολιτειακό σύστημα, όπως το δικό μας, είναι ουσιαστικά ένας ισολογισμός, έσοδα, έξοδα. Και η έγκριση αυτού του ισολογισμού δε σημαίνει και έγκριση οικονομικής πολιτικής. Βέβαια, το κάθε κόμμα έχει το αναφαίρετο δικαίωμα να αποδώσει την ερμηνεία και το χαρακτήρα που το ίδιο επιθυμεί στη στάση του σε οποιοδήποτε θέμα της Βουλής, περιλαμβανομένης και της ψήφισης των προϋπολογισμών. Από την άλλη πλευρά όμως δε σημαίνει ότι η καταψήφιση ή υπερψήφιση των προϋπολογισμών αποτελεί ψήφο εμπιστοσύνης, όπως γίνεται π.χ. σε ένα κοινοβουλευτικό σύστημα.

Ταυτόχρονα, πρέπει να τονίσω ότι η Βουλή έχει το δικαίωμα να τροποποιεί τους προϋπολογισμούς. Βεβαίως, είναι λειψό δικαίωμα, διότι, αν και αντιγράψαμε σε ένα βαθμό το σύστημα των Ηνωμένων Πολιτειών, περιορίσαμε το ρόλο της Βουλής μόνο στη μείωση των κονδυλίων και τις περικοπές και όχι στην αύξηση. Υπάρχει βέβαια η απορία αν υπάρχει δυνατότητα μετακίνησης κονδυλίων από ένα κεφάλαιο σε άλλο. Πιστεύω ότι αξίζει τον κόπο να το ερευνήσουμε το σύνταγμα δε φαίνεται να το απαγορεύει ρητά και εκεί ίσως να υπάρχει μία δυνατότητα επέμβασης από δικιάς μας πλευράς και σαν μια εναλλακτική λύση.

Όμως η Βουλή σε ένα πολιτειακό σύστημα, όπως το δικό μας, έχει την ευθύνη της, από τη στιγμή που στέλνονται οι προϋπολογισμοί από την κυβέρνηση, από την εκτελεστική εξουσία. Και έχει ευθύνη να κάνει τέτοιες επεμβάσεις στους προϋπολογισμούς, ούτως ώστε να σχηματιστεί η απαραίτητη πλειοψηφία, για να

εγκριθούνε. Και η θέση και ο ρόλος της Βουλής δεν πιστεύω ότι είναι απλώς η έγκριση ή η απόρριψη ή έστω η αποχή, αλλά είναι η ουσιαστική επέμβαση και ουσιαστική τροποποίηση των προϋπολογισμών. Εδώ, βεβαίως, εγείρεται το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε επανειλημμένα στη Βουλή, η έλλειψη της τεχνοοικονομικής στήριξης και των μέσων που θα έπρεπε να έχουμε στο κοινοβούλιο, τα οποία θα μας έδιναν τη δυνατότητα αυτής ακριβώς της αποφασιστικής και αποτελεσματικής παρέμβασης. Εκείνο όμως που θα ήθελα να ρωτήσω και να σταθώ - και λυπούμαι, γιατί ο Υπουργός Οικονομικών απουσιάζει αυτή τη στιγμή από την αίθουσα και θα...

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Και θα χρειαστεί να διαβεβαιώσει ότι αυτά που έλεγε ο κ. Προδρόμου δεν ήταν αληθή.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δικιά του επιλογή, αλλά είναι οι συνεργάτες του μέσα, ελπίζω να του μεταφέρουνε αυτά που θα πω. Θέλω να τονίσω το ρόλο που θα έπρεπε να είχε διαδραματίσει η κυβέρνηση, ο Υπουργός Οικονομικών κατεξοχήν και άλλοι υπουργοί, στο να δημιουργηθεί συναίνεση για την έγκριση των προϋπολογισμών. Δεν είναι ικανοποιητικό σε ένα πολιτειακό σύστημα, όπως το δικό μας, να τους καταθέτουμε, να τους δίνουμε στη Βουλή με στοιχεία και να λέμε μετά «πλέον από εσάς εξαρτάται, αν έχετε την καλή θέληση ή όχι, να υπερψηφίσετε ή να καταψηφίσετε».

Η υιοθέτηση των προϋπολογισμών είναι ευθύνη της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία θα έπρεπε να αναλάβει τις πρωτοβουλίες να εξευρεθεί συναίνεση, έστω σε μία πλειοψηφία, έστω με ανταλλάγματα, έστω, να μου επιτραπεί ο αγγλικός όρος, με κάποιο λόμπι ανάμεσα στους βουλευτές. Έτσι δουλεύεις σε αυτό το σύστημα. Το να βασιζόμαστε στην καλή θέληση κάποιων κομμάτων -σε μερικά εξαντλήθηκε φέτος, εμείς έχουμε κανένα χρόνο ακόμα περιθώριο- το να βασίζεται στην καλή θέληση των

κομμάτων η υιοθέτηση των προϋπολογισμών πιστεύω ότι δείχνει κάποια έλλειψη υπευθυνότητας σε αυτό το σημείο.

Τελειώνοντας αυτό το σημείο, θα ήθελα να πω ότι -και είναι προσωπική μου θέση, αλλά όχι κομματική από πλευράς επιτροπής Οικονομικών- χωρίς να αντικρούω τα επιχειρήματα είτε του ΑΚΕΛ είτε της ΕΔΕΚ που έχουν εκφραστεί και τα οποία με εκφράζουν σε ένα μεγάλο βαθμό όσον αφορά την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, έπρεπε εμείς τουλάχιστον, ως αντιπολίτευση, να είχαμε βρει μεταξύ μας μία συναίνεση για να διαμορφωθεί ο προϋπολογισμός, με τέτοιο τρόπο που να είναι ικανοποιητικός για μας. Ίσως για την επόμενη χρονιά να πρέπει να το δούμε με αυτή την προσέγγιση.

Το δεύτερο σημείο που θα ήθελα να αναφερθώ είναι η συζήτηση των προϋπολογισμών στην επιτροπή Οικονομικών. Είναι γεγονός ότι και φέτος ακολουθήσαμε την παραδοσιακή τακτική της παρουσίασης από τον κάθε υπουργό του προϋπολογισμού του υπουργείου του και της συζήτησης μαζί τους για τα εξειδικευμένα κονδύλια. Δεν έγινε συζήτηση πάνω στη γενική οικονομική πολιτική. Βεβαίως, όπως είπα, είναι καλή ευκαιρία οι προϋπολογισμοί, για να γίνει μία τέτοια συζήτηση. Και παρ' όλο που είχε γίνει η πρόταση στον κ. Παπαδόπουλο, οι κοινοβουλευτικές ομάδες προτίμησαν να ακολουθηθεί η παραδοσιακή πολιτική, για να γίνει η συζήτηση των συγκεκριμένων κονδυλίων. Επειδή πιστεύω ότι και τα δύο είναι απαραίτητα, θα εισηγηθώ μια διαφορετική διαδικασία για τον επόμενο χρόνο. Μια και η επόμενη ιδιαίτερα συζήτηση που θα γίνει του χρόνου για τους προϋπολογισμούς θα είναι και η τελευταία αυτού του κοινοβουλίου με αυτή τη σύνθεση, πιστεύω θα είναι καλά να θέσουμε κάποιες καινούριες αρχές, να δημιουργήσουμε ένα καλό προηγούμενο, για να ακολουθήσουν οι επόμενοι.

Πρώτα από όλα, η εισήγησή μου θα είναι η ομιλία του Υπουργού Οικονομικών να γίνεται με την κατάθεση των προϋπολογισμών στη Βουλή. Αυτό το επιχείρημα που

ακουγόταν παλιά ότι πρέπει να είναι πολύ κοντά η ομιλία του υπουργού με τις ομιλίες των βουλευτών, για να μη δημιουργούνται εντυπώσεις, πιστεύω δεν ευσταθεί. Πρώτα από όλα, αυτό που δεν αφήνουμε τον υπουργό να κάνει στην ολομέλεια ουσιαστικά το κάνει στην επιτροπή Οικονομικών στην πρώτη παρουσίαση που γίνεται εκείνη την ημέρα που έρχεται στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών. Άρα το σωστό και το λογικό είναι με το που καταθέτει τους προϋπολογισμούς στη Βουλή, εδώ, να το κάνει ενώπιον της ολομέλειας και να εξηγήσει ποιες είναι οι προτάσεις της κυβέρνησης, ούτως ώστε μετά, αφού ακούσουμε τον υπουργό, να αρχίσουμε τη μελέτη και συζήτηση των προϋπολογισμών. Όχι η ομιλία του υπουργού να γίνεται αφότου ουσιαστικά έχουν πρώτα από όλα λεχθεί τα περισσότερα στην επιτροπή Οικονομικών και δεύτερο έχει ολοκληρωθεί η μελέτη, έχουν τοποθετηθεί τα κόμματα στην ουσία, δηλαδή να μιλά ήδη σε άτομα που έχουν αποφασίσει. Ναι, υπάρχει έτσι κάποιο είδος τελετουργίας, θεάτρου, αν θέλετε, και νομίζω, για να το κάνουμε πιο ουσιαστικό, θα πρέπει η ομιλία να γίνεται με την κατάθεση.

Δεύτερο, η εισήγησή μου θα είναι η επιτροπή Οικονομικών να αρχίζει με γενική συζήτηση της οικονομικής πολιτικής κατά προτεραιότητα, θα έλεγα, με τον Υπουργό Οικονομικών. Και αυτό να γίνει και σε δύο και σε τρεις συνεδρίες, εάν χρειάζεται. Να εξαντλείται αυτό το σημείο, να εξετάζονται τα θέματα της ευρύτερης οικονομικής πολιτικής και μετά να ακολουθείται η επιμέρους εξέταση των κονδυλίων και της πολιτικής του κάθε υπουργείου χωριστά, όπως γίνεται και σήμερα, για να δίνεται η δυνατότητα και στους βουλευτές και στις κοινοβουλευτικές ομάδες ως σύνολο να αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα κονδύλια με τον τρόπο που επιθυμούν.

Και εδώ πιστεύω ότι ... Μια παρένθεση: Θα είναι χρήσιμο να αποφεύγεται η παρουσία τόσο μεγάλου αριθμού υπηρεσιακών στην επιτροπή Οικονομικών, διότι, ακόμα και με τους επιμέρους υπουργούς να γίνεται η συζήτηση, πάλι θέματα πολιτικής

συζητούμε και, αν υπάρχει κάποιος που δε γνωρίζουν, κάποιος σημείο, μπορούν να μας ενημερώσουν αργότερα. Το να έρχεται ένας τεράστιος αριθμός λειτουργών και αχρειαστα έξοδα είναι και στην ουσία δεν ωφελεί.

Τέλος, θα εισηγηθώ στις κοινοβουλευτικές ομάδες όπως η θέση τους εκφράζεται και διαμορφώνεται πρώτα στο επίπεδο της επιτροπής, ούτως ώστε η έκθεση να περιλαμβάνει και την τελική θέση των κομμάτων, αλλά ταυτόχρονα να μη μεσολαβεί τόσο μεγάλο διάστημα από την ετοιμασία για κατάθεση της έκθεσης στην ολομέλεια μέχρι τη συζήτηση στην ολομέλεια. Και κάτι το οποίο μπορούμε, αν θέλετε, να εξετάσουμε, κρίνοντας και από τη φετινή συζήτηση των προϋπολογισμών, είναι το εξής: Θα μπορούσε το κάθε κόμμα, κάθε κοινοβουλευτική ομάδα, να αναθέτει σε μέλη του να ασχολούνται με ένα συγκεκριμένο θέμα. Αυτό θα βοηθούσε να γίνεται μία πιο εποικοδομητική, μια πιο ενδιαφέρουσα συζήτηση, χωρίς να υπάρχει επανάληψη βουλευτών ακόμα και από το ίδιο κόμμα οι οποίοι να αναφέρονται στα ίδια θέματα.

Ακόμα δύο σημεία και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Το ένα αφορά το πρόβλημα γενικά της οικονομίας. Νομίζω είναι γενική διαπίστωση, έστω και αν μερικοί θεωρούν ορισμένους δείκτες θετικούς, ότι η οικονομία αντιμετωπίζει πρόβλημα και θέλει τομές. Θέλει μέτρα που το πιο πιθανόν να είναι αντιλαϊκά, να μην είναι δημοφιλή και να έχουν πολιτικό κόστος. Η ευθύνη αυτή ανήκει στην εκτελεστική εξουσία, δεν ανήκει στην κοινοβουλευτική. Δεν ανήκει στο κοινοβούλιο η ευθύνη για χάραξη πολιτικής ή ανάληψης πρωτοβουλίας, αλλά στην κυβέρνηση που διοικεί τον τόπο. Και εδώ είναι που δε μας έχουν πείσει ότι είναι έτοιμοι να αναλάβουν αυτό το κόστος, παρά μεταθέτουν τις ευθύνες προς την επιτροπή ή προς το κοινοβούλιο, προς την ολομέλεια.

Ταυτόχρονα όμως πρέπει και εμείς να έχουμε υπόψη μια πραγματικότητα με τα σημερινά δεδομένα, ότι υπάρχει κυβέρνηση μειοψηφίας. Επομένως, όποια πρωτοβουλία και να αναλάβει η κυβέρνηση, τελικά για να υιοθετηθεί, θα πρέπει να

εγκριθεί από το κοινοβούλιο και αναγκαστικά αυτό θα μετατοπίσει μέρος της ευθύνης προς τη Βουλή. Πρέπει να εξετάσουμε και εμείς αν είμαστε έτοιμοι να αναλάβουμε ή να δεχτούμε έστω μέρος αυτής της ευθύνης, διότι, έστω και αν είναι επικύρωση, έστω και αν είναι έγκριση, θα μεταθέσει και σε εμάς κάποιο πολιτικό κόστος. Αλλά θέλω να ξανατονίσω ότι η ευθύνη για την εξεύρεση συναίνεσης ανήκει στην κυβέρνηση, ανήκει στην εκτελεστική εξουσία. Δεν μπορεί η κυβέρνηση να στέλνει κάποιες προτάσεις οι οποίες εκ προοιμίου δε συγκεντρώνουν την υποστήριξη της πλειοψηφίας της Βουλής και ιδιαίτερα των τριών κομμάτων της αντιπολίτευσης και να περιμένει μόνοι μας, μεταξύ μας, να βρούμε ποια θα είναι η συναινετική λύση. Η πρωτοβουλία ανήκει στην εκτελεστική εξουσία.

Ειδικά για φέτος, επειδή όντως -αν και στις ομιλίες στο κοινοβούλιο, στην ολομέλεια, έγιναν αναφορές στη γενική οικονομική πολιτική και κατά μεγάλο βαθμό επίκριση της κυβερνητικής πολιτικής- δεν έχει γίνει σε βάθος συζήτηση σε επίπεδο επιτροπής με τον υπουργό απέναντι να δίνει εξηγήσεις και να απαντά, μπορούμε, πιστεύω, για φέτος -του χρόνου, είπα, θα πρέπει να γίνει με κάποια διαδικασία στους προϋπολογισμούς- να το εξετάσουμε σαν αυτόνομο θέμα· δεν είναι ανάγκη να είναι σε συνδυασμό με τους προϋπολογισμούς ούτε απαραίτητα σε σχέση με φορολογικά νομοσχέδια και αντίθετα, θα έλεγα, θα έπρεπε να προηγηθεί αυτή η συζήτηση της συζήτησης φορολογικών νομοσχεδίων. Γι' αυτό προτίθεμαι να εισηγηθώ στην επιτροπή Οικονομικών, πριν ασχοληθούμε με τη συζήτηση φορολογικών νομοσχεδίων, να εγγραφεί και να συζητηθεί τέτοιο θέμα, δηλαδή της σημερινής κατάστασης της οικονομίας και των τρόπων και μέτρων διόρθωσης των προβλημάτων που προτείνει η κυβέρνηση. Να μας πείσει ότι υπάρχουν τέτοιες εισηγήσεις, ότι υπάρχουν τέτοιες προτάσεις και από εκεί και πέρα να γίνουν οι ανάλογες τοποθετήσεις πλέον σε συγκεκριμένα μέτρα. Είναι ένα θέμα πολύ ευρύτερο, πολύ γενικότερο, προχωρά πέρα

από τους φετινούς προϋπολογισμούς, έχει μακροπρόθεσμες επιπτώσεις και πιστεύω ότι αξίζει τον κόπο να εξεταστεί, αλλά και πάλι η κυβέρνηση έπρεπε να είχε αναλάβει την πρωτοβουλία να επιδιώξει να γίνει αυτή η συζήτηση σαν ανεξάρτητο θέμα.

Δύο - τρία επιμέρους σημεία όσον αφορά το δημοσιονομικό έλλειμμα: Είναι γεγονός ότι ο προϋπολογισμός φέτος, όπως και να εγκριθεί, είναι ιδιαίτερα ελλειμματικός. Πρόθεσή μου είναι να επαναφέρω την πρόταση νόμου που εκκρεμεί και η οποία έχει κατατεθεί από τον κ. Παπαδόπουλο και εμένα εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος για υποχρεωτική -με κάποιο τρόπο- μείωση του ελλείμματος κάθε χρόνο. Φάνηκε ότι από κυβερνητικής πλευράς, εκτελεστικής εξουσίας, τα τελευταία χρόνια δεν υπάρχει αυτή η πολιτική βούληση και αυτή η πρόθεση περικοπών στον προϋπολογισμό. Άρα ήρθε η ώρα, νομίζω, να εξετάσουμε την υιοθέτηση νομοθετικού μέτρου.

Ακόμα τρία - τέσσερα απλά σημεία: Πρώτο, ήθελα να αναφερθώ στην τηλεοπτική κάλυψη που γίνεται για αυτή τη συζήτηση των προϋπολογισμών. Το θεωρώ προσωπικά πολύ θετικό και πιστεύω ότι θα έπρεπε αυτό να υιοθετηθεί σε όλες τις συζητήσεις στην ολομέλεια ασχέτως θεμάτων και χωρίς χρονικούς περιορισμούς. Και δυστυχώς είχε γίνει απόπειρα από το ΡΙΚ να θέσουμε χρονικούς περιορισμούς.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μια πληροφορία, επειδή δεν ήσαστε χθες στη Βουλή, κύριε Κυπριανού, είναι από το μέσο της συζήτησης που άρχισαν την προβολή, μετά από απαίτηση της Βουλής, μόλις ετέλειωσε ο κ. Συλλούρης. Ακούστηκε η μισή ομιλία του κ. Συλλούρη από το ραδιόφωνο, αλλά δυστυχώς από την τηλεόραση δεν έχει εμφανιστεί, παρά το γεγονός ότι υπέβαλε αίτημα να ξαναπεί την ομιλία του, για να προβληθεί από την τηλεόραση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τότε θα πρέπει να διορθώσω: θα έπρεπε να είχε από την αρχή τηλεοπτική κάλυψη η συζήτηση των προϋπολογισμών, όπως και θα πρέπει να έχει για όλα τα θέματα που συζητούνται στην ολομέλεια. Είναι υποχρέωση του κρατικού ιδρύματος. Υπενθυμίζω σε όλους όσοι ήταν βουλευτές στην προηγούμενη θητεία ότι ήταν το βασικό επιχείρημα, για να εγκριθεί το δεύτερο κανάλι και ο προϋπολογισμός για το δεύτερο κανάλι του ΡΙΚ, αλλά είναι και υποχρέωση ενημέρωσης του λαού για οτιδήποτε συζητείται εδώ πέρα.

Και ακόμα μια αναφορά: Ενημερώθηκα από εφημερίδες ότι είχε γίνει συζήτηση για μη αρκετή, ικανοποιητική παρουσία βουλευτών στα έδρανα σε κάποια διαστήματα της συζήτησης. Είναι ένα απλό, συνηθισμένο κοινοβουλευτικό φαινόμενο. Κακώς στην Κύπρο προσπαθούμε να το αναγάγουμε και αυτό σε επίκριση προς τους βουλευτές, οι οποίοι είναι δυστυχώς ο αποδιοπομπαίος τράγος στην Κύπρο, όλα θέλουμε να τα φορτώνουμε στη Βουλή, στο κοινοβούλιο, στους βουλευτές. Είναι το πιο συνηθισμένο φαινόμενο. Όπως γνωρίζετε, ήμουν στις Ηνωμένες Πολιτείες μέχρι πρόσφατα, παρακολουθούσα τις συζητήσεις στο Κογκρέσο και ήταν ζήτημα αν υπήρχαν ένας ή δύο βουλευτές μέσα στους πεντακόσιους του Κογκρέσου, την ώρα που γινόταν η συζήτηση. Είναι κάτι αποδεκτό και εκείνο που έχει σημασία είναι η καταγραφή στα πρακτικά και είναι η έκφραση απόψεων των βουλευτών και όχι πόσοι κάθονται στο ακροατήριο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν μου επιτρέψετε, μια διευκρίνιση: είναι η μόνη συζήτηση που το σύνταγμα -όχι η μόνη, είναι η δεύτερη- επιτρέπει να μιλούν από γραπτές ομιλίες. Σε όλες τις άλλες οι βουλευτές πρέπει να μιλούν χωρίς ομιλίες. Το σύνταγμα όμως λέει εκτός από τη συζήτηση του προϋπολογισμού. Και διερωτώμαι εγώ γιατί πρέπει να είμαι εδώ, να ακούω δώδεκα ώρες γραπτές ομιλίες, προπάντων όταν μπορώ να τη διαβάσω με την ησυχία μου και να καταλάβω καλύτερα τι θέλει να πει!

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αυτό αφορά το ένα θέμα· το δεύτερο που θα ήθελα να αναφερθώ είναι το ζήτημα του ενοποιημένου προϋπολογισμού. Έχει γίνει ένα βήμα προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά ενοποιημένος προϋπολογισμός, όπως είπαμε επανειλημμένως στην επιτροπή, δε σημαίνει να είναι απλώς ενσωματωμένος ο αναπτύξεως στον τακτικό, αλλά πρέπει να ενοποιηθούν και ομοιόμορφα κονδύλια, για να μπορεί να γίνεται η ανάλογη εξέταση.

Το θέμα της ενταξιακής πορείας δεν πρέπει να αποτελεί τη δικαιολογία και την εξήγηση για όλα τα μέτρα που προτείνονται, ιδιαίτερα εκείνα που δεν είναι δημοφιλή. Θα πρέπει η κυβέρνηση να αναλαμβάνει την ευθύνη και να τεκμηριώνει πρώτα με οικονομικούς παράγοντες και επιχειρήματα τις προτάσεις της και έπειτα με το θέμα ενταξιακής πορείας.

Γι' αυτό και επειδή η οικονομία της Κύπρου δεν πάει καλά - η οικονομία της Κύπρου που ήταν το βασικό μας στήριγμα, όπως, θυμάστε, λέγαμε πάντα, για ένα μακροχρόνιο αγώνα στο εθνικό ζήτημα- αντιμετωπίζει σήμερα σοβαρά προβλήματα, είτε θέλουμε να το παραδεκτούμε είτε όχι, νομίζω αξίζει τον κόπο να εξεταστεί το θέμα του εθνικού συμβουλίου οικονομικής πολιτικής, όπως έχει επανειλημμένα γίνει εισήγηση από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος, όπου εκεί θα μπορούν να συζητούνται και να τίθενται αρχές πάνω στις οποίες θα τηρείται μια γενικότερη οικονομική πολιτική. Κάτι τέτοιο συνήθως γίνεται σε ώρες κρίσης, αλλά ειδικά στην Κύπρο πιστεύω θα είναι καλύτερα να το αντιμετωπίσουμε πριν έρθει αυτή η κρίση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχομε το Εθνικό Συμβούλιο;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μιλώ για εξειδικευμένο. Βεβαίως, κύριε Πουργουρίδη, δεν μπορώ να πω... Αν ο σεβασμός αυτού του συμβουλίου θα είναι όπως το σεβασμό του άλλου Εθνικού

Συμβουλίου, τότε καλύτερα να μην το προχωρήσουμε. Αλλά εγώ αναφέρομαι σε κάτι που είναι ουσιαστικό, που θα συμμετέχουν άτομα με εξειδικευμένες γνώσεις και θα μπορούν να χαράσσουν κάποια πολιτική. Και ο διάλογος και η επαφή εκτελεστικής με νομοθετική εξουσία, με κόμματα πρέπει να έχει στόχο τη συναίνεση και όχι απλώς να πεισθεί η μία πλευρά για τις θέσεις της άλλης και ιδιαίτερα η Βουλή, για να υιοθετήσει κυβερνητικές θέσεις. Και, παράδειγμα, θέλω να αναφερθώ στο νόμο που έχουμε ψηφίσει πρόσφατα για τα επιτόκια. Η Βουλή έχει θέσει σαφώς χρονικό όριο, αν δεν ικανοποιηθεί μέχρι τέλος του χρόνου για το ότι έχουν ληφθεί τα αναγκαία και απαραίτητα μέτρα, δε θα εφαρμοστεί αυτός ο νόμος. Ελπίζω το Υπουργείο Οικονομικών και οι άλλοι αρμόδιοι να πάρουν έγκαιρα την πρωτοβουλία και να αρχίσουν αυτό το διάλογο, να ζητήσουν εκείνοι από τα κόμματα τις θέσεις τους και τις απόψεις τους, για να μπορέσουν να ικανοποιηθούν με νομοθετικά μέτρα. Να μη μείνουμε τελευταία στιγμή ούτε να περιμένουμε ότι θα αναλάβει η Βουλή την ευθύνη και την πρωτοβουλία για κάτι που είναι καθαρά θέμα εκτελεστικής εξουσίας.

Αυτά ήθελα να αναφέρω γενικά. Αν μπορώ να κάνω ένα τελικό σχόλιο όσον αφορά τη λειτουργία της επιτροπής Οικονομικών, είναι ότι έχει δείξει, όπως πάντα, ιδιαίτερη ωριμότητα, προθυμία και συναίνεση, για να αντιμετωπίσει τα διάφορα προβλήματα της οικονομίας και τις διάφορες εισηγήσεις που γίνονται. Και θέλω να τονίσω το γεγονός ότι, όπως και στο κοινοβούλιο βέβαια, η πλειοψηφία της επιτροπής Οικονομικών αποτελείται από την αντιπολίτευση.

Πιστεύω ότι θα πρέπει, και το έχω πει επανειλημμένα και νιώθω πολύ έντονα γι' αυτό και γι' αυτό το επαναλαμβάνω, θα πρέπει πιο έγκαιρα και πιο συχνά να αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες και επαφές από πλευράς Υπουργείου Οικονομικών προς την επιτροπή, ούτως ώστε να καθορίζεται, να εξευρίσκεται αυτή η συναίνεση και να μην παραμένουμε τελευταία στιγμή όπου δημιουργούνται διάφορα προβλήματα,

όπου δημιουργούνται κρίσεις, όπου καμιά φορά βρισκόμαστε προ τετελεσμένων και ό,τι και να γίνει, όποια απόφαση και να ληφθεί είναι λανθασμένη.

Θα ήθελα άλλη μια φορά, τελειώνοντας, να ευχαριστήσω όλους όσους έχουν συμβάλει στη μελέτη και στην ετοιμασία των προϋπολογισμών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Μ. Κυπριανού, τον κ. Ν. Αναστασιάδη αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Ν. Μουσιούττας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Καλώ στο βήμα τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εγώ θα μιλήσω για ένα θέμα το οποίο θεωρώ από τα πιο σοβαρά στην κοινωνία μας, την ευνοιοκρατία και την αναξιοκρατία που καταταλαιπωρούσαν την Κύπρο και πριν από την ίδρυση της Δημοκρατίας, που έγιναν μάλιστα επί διακυβέρνησης Κληρίδη η οποία κυβέρνηση, κατά τα άλλα, με πομπώδεις διακηρύξεις υποσχόταν το 1993 ίση μεταχείριση των πολιτών και εμπέδωση της δημοκρατίας. Για λίγες μέρες τότε οι φραστικές κορώνες έδιναν και έπαιρναν. Η λέξη "αξιοκρατία" ταλαιπωρείτο πολύ στα χείλη των κυβερνώντων και των κομματικών αξιωματούχων του ΔΗΣΥ. Ήταν όμως θέμα χρόνου εξοικείωσης. Πολύ σύντομα υπερέβησαν κάθε όριο, καταπατώντας αρχές, θεσμούς, νόμους, κανονισμούς και αξίες.

Πρώτα αποφάσισαν να διαλύσουν τα συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών με εκείνη τη γνωστή και απροκάλυπτα αντισυνταγματική ενέργεια, η οποία όμως έδωσε το στίγμα των περαιτέρω ενεργειών τους. Στη συνέχεια, με τη σύνθεση των νέων συμβουλίων, όχι κατ' ανάγκη από πρόσωπα εγνωσμένης αξίας και κύρους, αλλά στη

βάση κομματικών υπαρξιακών κριτηρίων για ικανοποίηση αποτυχόντων σε διάφορες εκλογές, αλλά ανθρώπων πρόθυμων να εκτελούν οδηγίες.

Επόμενο βήμα ήταν η σύνθεση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ). Έπρεπε τα θεσμικά αυτά όργανα να είναι ελεγχόμενα, όπως άλλωστε είπε και στέλεχος του ΔΗΣΥ που κόμπαζε ενώπιον καθηγητών ότι, «τώρα», είπε «έχουμε τρεις στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας». Ούτε κατά διάνοια παρουσία ανθρώπων της αριστεράς στα δύο αυτά θεσμικά όργανα. Της αριστεράς που εκπροσωπεί κατά τεκμήριο το ένα τρίτο του πληθυσμού· ούτε σκέψη καν να κάνουν οι ίδιοι αυτών που ζητούσαν από την περασμένη διακυβέρνηση και το οποίο πέτυχαν, να έχουν δηλαδή εκπρόσωπό τους ή άνθρωπο που προέρχεται από τις γραμμές τους και στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Και ο λόγος είναι πασίδηλος: Να ελέγχονται, να επηρεάζονται και αν είναι δυνατό να καθορίζονται οι αποφάσεις των θεσμικών αυτών οργάνων από τα γραφεία του ΔΗΣΥ. Οι υπάλληλοι του κρατικού μηχανισμού, αλλά ιδιαίτερα αυτοί των ημικρατικών οργανισμών, γίνονται καθημερινά μάρτυρες της αυθαιρεσίας και του ετσιθελισμού των κομματικών πληρεξουσίων. Όποιος δεν ανήκει στο ΔΗΣΥ ή δεν είναι ευνοούμενος της κατάστασης, ελάχιστες πιθανότητες έχει να πάρει την προαγωγή που δικαιούται. Τα πάντα είναι υπό τον έλεγχο των λεγομένων κλαδικών επιτροπών οι οποίες επεμβαίνουν και επιδρούν καταλυτικά στις αποφάσεις των ίδιων των θεσμικών οργάνων. Έχει στηθεί ένας ολόκληρος κομματικός μηχανισμός, ένα παρακράτος θα το ονόμαζα εγώ, το οποίο ελέγχει και καθοδηγεί όχι μόνο τις κλαδικές επιτροπές, αλλά και όσους άλλους από τους εμπλεκόμενους μπορεί. Μέλη διοικητικών συμβουλίων, διευθυντικά στελέχη, συνδικαλιστές, μέλη συμβουλευτικών επιτροπών, μέλη επιτροπών προσωπικών συνεντεύξεων και άλλους. Όλοι αυτοί συμμετέχουν σε κομματικές συσκέψεις, όπου και λαμβάνονται οι σχετικές

αποφάσεις οι οποίες πλέον διαβιβάζονται και διεκπεραιώνονται από τα διοικητικά συμβούλια, όπου ο ΔΗΣΥ φρόντισε, κατά παράβαση των ιδιών του των απόψεων που εξέφρασε από τούτο το βήμα το 1988, να έχει απόλυτη πλειοψηφία με ανώτερα, και μάλιστα συχνά, ανώτατα κομματικά στελέχη.

Ζητείστε, αγαπητοί συνάδελφοι, τα πρακτικά των συνεδριάσεων των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών και θα διαπιστώσετε την ομοφωνία των στελεχών του ΔΗΣΥ σε όλες σχεδόν τις προαγωγές. Ζητείστε να παρουσιαστούν ενώπιόν σας τα πρακτικά των συνεδριάσεων, για παράδειγμα, του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και θα διαπιστώσετε σε όλη της την έκταση και μεγαλοπρέπεια την καταπάτηση κάθε έννοιας χρηστής διοίκησης. Θα διαπιστώσετε ότι στη μια περίπτωση ο οπαδός και ο ευνοούμενος των κυβερνώντων προάγεται λόγω αρχαιότητας. Στην άλλη περίπτωση λόγω καλύτερης βαθμολογίας, στην άλλη λόγω εμπειρίας, στην παρ' άλλη λόγω προσόντων. Η αιτιολογία είναι έτοιμη, ετοιμάζεται πιο σωστά εκ των προτέρων, αφού τα κομματικά στελέχη των διοικητικών συμβουλίων αποτελούν μια παρασυναγωγή που συναντάται πριν από κάθε συνεδρία, για να μαγειρέψει με τον καλύτερο τρόπο αυτές τις μεθοδεύσεις.

Να πούμε για τις επιλεκτικές αναβαθμίσεις; Όλοι αυτοί οι οργανισμοί υποτίθεται ότι ετοιμάζονται για την εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, ετοιμάζονται να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό, ετοιμάζονται να αντιμετωπίσουν την οξεία αντιπαράθεση με τους ευέλικτους ολιγάριθμους ιδιωτικούς οργανισμούς. Μετακαλούν επιστήμονες από το εξωτερικό, συμβούλους να τους συμβουλευσουν για την οργανωτική τους δομή και την ίδια ώρα προβαίνουν σε πολυάριθμες μαζικές αναβαθμίσεις όλου σχεδόν του στελεχικού δυναμικού. Επεμβαίνουν ακόμα στην ετήσια αξιολόγηση του προσωπικού και επειδή διαπίστωσαν ότι πολλές πράξεις τους ακυρώνονται από το Ανώτατο Δικαστήριο, με παραπομπή στη βαθμολογία φροντίζουν

τώρα με εκ των προτέρων επηρεασμό αξιολογούντων λειτουργών να βελτιώνουν τις βαθμολογίες των ευνοουμένων τους. Αυθαίρετες επεμβάσεις κάμνουν και στα σχέδια υπηρεσίας, η Βουλή ήταν μάρτυρας πριν λίγο καιρό, όπου αυτά δεν τους βολεύουν, επιδιώκουν να τα αλλάξουν, χωρίς μάλιστα σε αρκετές περιπτώσεις να τα καταθέτουν καν ενώπιον της Βουλής όπως έχουν υποχρέωση. Εντελώς ετσιθελικά και παράνομα δεν πληρούν κενές θέσεις. Εκεί που τους συμφέρει υπάρχουν παραδείγματα μη πλήρωσης κενών θέσεων για ένα και δύο χρόνια, μέχρι που να αποκτήσει δικαιώματα το ευνοούμενο άτομο ή να αλλάξει το σχέδιο υπηρεσίας ή να κενωθούν άλλες παρόμοιες θέσεις, ώστε ο ευνοούμενος να μην υστερεί σε αρχαιότητα.

Θα παραθέσω συγκεκριμένα παραδείγματα, κύριοι συνάδελφοι, όχι γενικολογίες και αοριστολογίες, για να δώσω σάρκα και οστά σ' αυτά που λέω:

Τμήμα Μεταλλείων: Προαγωγή στη θέση του διευθυντή. Υποψήφιος, άτομο με επτά χρόνια υπηρεσίας σε μεταλλεία του εξωτερικού, στη Ζαμβία, σε διευθυντική θέση, με εγγλέζικη εταιρεία, είκοσι χρόνια υπηρεσίας στο τμήμα, τριάμισι από αυτά στη θέση αναπληρωτή διευθυντή. Εξαίρετες εκθέσεις, τέσσερις ξένες γλώσσες. Δεν προάγεται αυτός ο υποψήφιος. Προάγεται ...μάλλον προσλαμβάνεται άλλος, εξωυπηρεσιακός, με πολύ λιγότερη υπηρεσία στον ιδιωτικό τομέα, χωρίς καμιά απολύτως εμπειρία στο δημόσιο τομέα. Γιατί; Γιατί ο εντός είχε το στίγμα της αριστεράς.

Η υπόθεση του Ανδρέα Μολέσκη, την οποία συζητήσαμε και στην επιτροπή Θεσμών και η οποία εξακολουθεί να κακοδαιμονεί μέχρι αυτή τη στιγμή. Την 31η του Μάρτη 1998 βρίσκεται στη θέση βοηθού γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου με διορισμό από την ΕΔΥ. Εκείνη την ώρα παίρνει επιστολή ότι πρέπει να μετατεθεί στο Υπουργείο Εργασίας για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων. Για πενήντα μέρες ο Υπουργός Εργασίας δε γνώριζε και το είπε στον ίδιο τον επηρεαζόμενο: «Τι είναι αυτά τα ειδικά καθήκοντα για τα οποία τον ξεσηκώνουν από τη θέση που τον διόρισε η ΕΔΥ και τον

παραπέμπουν σε υπουργείο άσχετο με τις υποχρεώσεις του;» Όμως είναι η κορωνίδα αυτή των ενεργειών ενάντια στο συγκεκριμένο υπάλληλο. Από το Μάρτιο του 1993 που ανέλαβε αυτή η κυβέρνηση, εναντίον αυτού του υπαλλήλου πάρθηκαν συγκεκριμένα μέτρα, χρονολογικά ως εξής: Απαγόρευση του να παρακάθεται στις συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, παρά τη ρητή αναφορά στα σχέδια υπηρεσίας ότι είναι μέρος των καθηκόντων του, παραχώρηση παράτασης υπηρεσιών στον προηγούμενο γραμματέα μετά την αφυπηρέτησή του, για να μην προκηρυχθεί η θέση του γραμματέα από την ΕΔΥ. Απόφαση για κατάργηση της θέσης του γραμματέα, για να μην μπορεί να πληρωθεί από την ΕΔΥ. Απόφαση για κατάργηση της θέσης και του βοηθού γραμματέα και μεταφορά της στο γενικό διοικητικό προσωπικό και απόφαση για αποκοπή του επιδόματος ευθύνης που δίνεται στον εκάστοτε βοηθό γραμματέα. Ορισμένες από τις πιο πάνω αποφάσεις είτε απορρίφθηκαν από τη Βουλή είτε ανατράπηκαν με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα. Όμως έχουμε σαφή επίγνωση των γεγονότων και πιστεύουμε, συνάδελφοι, δε χρειάζεται απόδειξη, ότι όλες αυτές οι εκδικητικές ενέργειες είναι γιατί τα πολιτικά φρονήματα του κ. Μολέσκη δεν ταυτίζονταν με αυτά της κυβέρνησης.

Αστυνομία: Πόσοι καταξιωμένοι αξιωματικοί υποχρεώθηκαν σε παραίτηση αυτά τα έξι χρόνια; Με τη σαφή υπόδειξη, «φύγε, γιατί δεν πρόκειται να προαχθείς». Να μιλήσω για το Νίκο Καζαφανιώτη, τον υπεύθυνο του Τμήματος Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων, να μιλήσω για το Μιχαλάκη Παχίτη, τον αρχαιότερο νομικό και εγκληματολόγο που είχαμε και τον αξιότερο ενδεχομένως που είχαμε στην αστυνομία; Να μιλήσω για τον Κώστα Παπακώστα, να μιλήσουμε για ανθρώπους οι οποίοι κοσμούν και σήμερα την κοινωνία από τις θέσεις από τις οποίες υπηρετούν; Ποιος είναι ο λόγος της άρνησης της ηγεσίας της αστυνομίας και του υπουργού να προαγάγουν τον ανώτερο αστυνόμο Σωτήρη Χαραλάμπους; Τον αρχαιότερο των εν υπηρεσία ανώτερο

αστυνόμο; Η άρνηση είναι σαφής και κατηγορηματική και εκπηγάξει από πολιτικές σκοπιμότητες. Βλέπετε, δε συγχώρεσαν στο Σωτήρη ότι αγωνίστηκε ενάντια στο πραξικόπημα. Γιατί κατά τις προαγωγές συστηματικά αποκλείονται άνθρωποι που βρίσκονται στην αντιπολίτευση; Γιατί προάγονται κατά κανόνα μέλη και φίλοι του κυβερνώντος κόμματος, ανεξάρτητα και αν έχουν συμπληρώσει τα έξι χρόνια που με βάση τον κανονισμό υποχρεούνται, για να προαχθούν και τους προάγουν σε αναπληρωτές, για να κλείσουν τα έξι χρόνια να τους κάμουν κανονικούς λοχίες; Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, εξακολουθεί η παρανομία της πρόσληψης ειδικών αστυνομικών, παρά τη ρητή υπόσχεση του υπουργού και τη δέσμευση ενώπιον της Βουλής; Πώς είναι δυνατό να υπάρχουν αξιωματικοί της δύναμης οι οποίοι σ' αυτή την περίοδο έχουν πάρει από πέντε μέχρι επτά προαγωγές; Αξιωματικός προσκείμενος στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε έξι χρόνια πήρε επτά προαγωγές, κύριοι συνάδελφοι, άλλοι πήραν πέντε, άλλοι πήραν τέσσερις, και είναι μια ομάδα συγκεκριμένων αξιωματικών και δεν έφταναν όλα αυτά, την παραμονή της αφυπηρέτησής τους, ενώ ήταν ήδη με προαφυπηρητική άδεια, πήραν και προαγωγή για τη θέση του βοηθού αρχηγού αστυνομίας. Τέτοιος εξευτελισμός δεν έχει ξανασυμβεί στην αστυνομία. Γιατί γίνονται παράνομα τόσες δεκάδες αναπληρωματικοί διορισμοί; Γιατί ο αναπληρωματικός διορισμός σε λοχία, υπαστυνόμο και ανώτερο υπαστυνόμο έχει καταστήσει να είναι βαθμός, όχι προσωρινή διευθέτηση για εξυπηρέτηση διοικητικών αναγκών; Έχει καταστήσει να είναι βαθμός με αναλογία ένα προς δύο, είπε ο κ. Παπακώστας. Γίνονται συστηματικά αναπληρωματικοί διορισμοί σε θέση λοχιών και κανένας δεν ανακαλείται μετά τα δύο χρόνια που με βάση τον κανονισμό έπρεπε να ανακληθεί και θέλω να θυμίσω στους παλαιότερους συναδέλφους, το 1993, όταν εδώ ζητούσαμε από τον κ. Ευαγγέλου να δώσει παράταση ενός χρόνου στους αναπληρωτές λοχίες, για να προλάβουν να δώσουν εξετάσεις, η απάντησή του ήταν: «Όχι, κύριοι,

υπάρχει κανονισμός και δε θα δώσουμε παράταση». Τώρα όλοι οι αναπληρωτές παραμένουν εσαεί αναπληρωτές, παράνομα, παράτυπα, αλλά προπαντός, ετσιθελικά.

Αρχή Λιμένων Κύπρου: Η πλειοψηφία των προαγωγών που έγιναν από το 1991 και εντεύθεν προσβλήθηκαν στο δικαστήριο και η μεγάλη πλειοψηφία πέτυχε μάλιστα επί σημείου ουσίας. Υπάρχουν σημεία που κατηγορείται άμεσα το διοικητικό συμβούλιο για ενσυνείδητη παραποίηση ή παραγνώριση των στοιχείων του φακέλου του επηρεαζομένου. Ο Γιαννάκης Κουρσάρος, ένας αξιολογότατος λειτουργός, ένας άνθρωπος ο οποίος επί σειρά ετών προσφεύγει στο δικαστήριο και επιτυγχάνει επί της ουσίας, εξακολουθεί να καταταλαιπωρείται για δύο λόγους, γιατί είναι συνδικαλιστής και δε δέχεται τον ετσιθελισμό του συμβουλίου και γιατί πρόσκειται στην ΕΔΕΚ. Τι γίνεται με τους ημέτερους; Με τους ημέτερους, ο λειτουργός μηχανογράφησης από κλίμακα Α8 βρέθηκε -θλιβερό να το πω, αλλά με την ψήφο και της Βουλής- να ανεβαίνει στην Α11 και δυνάμει να βρεθεί σε λίγο καιρό στην Α13 ημέτερος και μέλος κομματικών κογκλαδίων.

Κυπριακές αερογραμμές: Επί συνόλου πέντε εταιρειών που ανήκουν στο συγκρότημα των κυπριακών αερογραμμών υπάρχουν διορισμένα πενήντα άτομα σε συμβούλια: συμβούλια, διοικητικά συμβούλια, κυπριακές αερογραμμές, Eurocyrgia, Cyrgair, εταιρεία αφορολογήτων και Ζήνων. Δεν ξέρω πόσοι βρίσκονται από άλλες πτέρυγες της αντιπολίτευσης από την αριστερά υπάρχει ένας εν μέσω πενήντα διορισμένων συμβούλων. Για την αξιοκρατία θα αναφέρω απλώς τα ευρήματα της επιτροπής Θεσμών που συζήτησε τη διαδικασία προσλήψεων όπου Άγγλος συγκυβερνήτης μάς κατέθεσε εγγράφως ότι ο τότε διευθυντής της Eurocyrgia του ζήτησε να αλλοιώσει τη βαθμολογία σε συγκεκριμένο πιλότο. Δε χρειάζονται περισσότερα.

Το Υπουργείο Υγείας... και δεν αναφέρομαι στο νυν υπουργό -δύο περιστατικά, συνάδελφοι, μικρά ίσως αλλά ενδεικτικά... ξεγέλασαν τη Βουλή ..., ξεγέλασαν και την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ενσυνείδητα. Μεταβάπτισαν δεκαπενθήμερο γιατρό σε έκτακτο, τον τοποθέτησαν σε θέση επιμελητή και μας τον έφεραν μέσα στον κατάλογο των εκτάκτων, για να τον μονιμοποιήσουμε και τον μονιμοποιήσαμε. Σε βάρος, επαναλαμβάνω, άλλων γιατρών, αλλά κυρίως ξεγελώντας ενσυνείδητα το σώμα και την ΕΔΥ και ενδεχομένως και άλλους οργανισμούς. Δίνονται υποτροφίες από το Υπουργείο Υγείας, δίνονταν, δεν ξέρω αν τώρα δίνονται, οι υποψήφιοι έπαιρναν συγχαρητήρια από στελέχη του ΔΗΣΥ δέκα μέρες πριν γίνουν οι συνεντεύξεις, έχω και ονόματα και περιστατικά και ώρες. Ποιος είναι που αποφασίζει, κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτό το κράτος να γράφει, να συντάσσει και να συνυπογράφει ειδικά συμβόλαια για ειδικές περιπτώσεις εργοδοτούμενων; Ποιος έδωσε ειδικό συμβόλαιο στον κ. Βοσκαρίδη, τον Πέτρο Βοσκαρίδη και γιατί; Για να είναι σύμβουλος επικοινωνίας στην πρεσβεία μας στην Αθήνα με μισθό πιο ψηλό από του πρέσβη; Υπάρχει κανένας άλλος λόγος υπηρεσιακός; Ο μοναδικός λόγος είναι η προσφορά του κ. Βοσκαρίδη στην προεκλογική εκστρατεία του Γλαύκου Κληρίδη. Ποιος έδωσε συμβόλαιο στον κ. Αγγελόπουλο, για να είναι διευθυντής, εκτελεστικός διευθυντής του Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ '55-'59 με ετήσιο μισθό είκοσι οκτώ χιλιάδες, παρακαλώ, ενώ υποτίθεται ότι είναι μια εθελοντική προσφορά, είναι ένα τιμητικό καθήκον και την ίδια στιγμή διατηρεί και το κατάστημά του το εμπορικό στη Λεμεσό. Υπάρχει άλλος λόγος εκτός από πολιτική σκοπιμότητα, εξυπηρέτησης ημετέρων;

Αρχή Κρατικών Εκθέσεων: Με την ανοχή του διοικητικού συμβουλίου και του διευθυντή ευνοούμενος κομματικός αναγόρευσε μόνος του τον εαυτό του προϊστάμενο διοικητικού τμήματος της αρχής. Δεν υπάρχει τέτοιο τμήμα, δεν υπάρχει τέτοια θέση και το λεγόμενο διοικητικό τμήμα έχει τρεις υπαλλήλους, του συγκεκριμένου

περιλαμβανομένου, και καταδυναστεύει υπαλλήλους ομόβαθμους του, ισόβαθμους του. Εξαφανίζεται για μέρες με άδεια ασθενείας και έρχεται την Κυριακή και κτυπά κάρτα, για να βάλει υπερωρίες. Τελειώνει το συμβούλιο στις έξι η ώρα, σχολάει στις έξι και είκοσι και κτυπά την κάρτα του.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονότα καταγγελλόμενα σε επιστολές της ΠΕΟ η οποία σήμερα έχει προχωρήσει σε απεργία εξαιτίας αυτής της αυθαιρεσίας. Επαναλαμβάνω, με την κάλυψη πολιτικών προσώπων γίνονται όλα αυτά τα πράγματα και με ευθύνη της διεύθυνσης και του συμβουλίου.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου: Ο Βάσος Γεωργίου είναι γνωστός αριστερός και κατάγεται και από το Δίκωμο. Μετά από είκοσι πέντε χρόνια ευδόκιμη υπηρεσία στην αρχή ηλεκτρισμού στις διοικητικές υπηρεσίες και στο νομικό τμήμα -έχει πτυχίο νομικής- αποφασίστηκε, προφανώς γιατί δεν υπήρχε άλλος, να διοριστεί στη θέση του βοηθού γραμματέα της αρχής. Την ίδια στιγμή, μετά το διορισμό του στη θέση του βοηθού γραμματέα, άλλαξαν το σχέδιο, για να μην μπορεί ο Βάσος ο Γεωργίου να προαχθεί, ενδεχομένως, σε κάποιο στάδιο στη θέση του γραμματέα. Άλλαξαν το σχέδιο, διότι δεν υπήρχε άλλος υποψήφιος και δεν ήταν δυνατό στα άδυνα των αδύτων της αρχής ηλεκτρισμού να είναι γραμματέας ένας γνωστός άνθρωπος της αριστεράς. Περίπτωση Άκη Χατζηγεωργίου: υποψήφιος για θέση ανώτερου μηχανικού στη Λάρνακα, επί των ημερών μας, πρώτος στη σειρά αξιολόγησης, στις τελευταίες θέσεις -ήταν δεκαπέντε οι υποψήφιοι- είναι και ο γραμματέας της ΝΕΔΗΣΥ Λάρνακας. Παρ' όλη την αδιαμφισβήτητη υπεροχή του κ. Άκη Χατζηγεωργίου, δε γίνεται διορισμός, παρατείνεται η συζήτηση, παρατείνονται τα παζάρια, γίνεται προσπάθεια να διοριστεί ο υποψήφιος που προέρχεται από το χώρο της ΝΕΔΗΣΥ, δυσκολεύονται- δυστυχώς ο κ. Χατζηγεωργίου δεν είναι ημέτερος, έχει την τύχη να είναι ο αδελφός του Γιώργου Χατζηγεωργίου του ΑΚΕΛ.

Ωρομίσθιο προσωπικό, εργάτες: Είχε καταθέσει ο κ. Αβραάμ Αντωνίου όταν συζητούσαμε πριν δυο χρόνια, ότι επί τριάμισι ετών διακυβέρνησης Κληρίδη από το Μάρτη του 1993 μέχρι το Σεπτέβρη του 1996, σε σύνολο 1321 προσληφθέντων εργατών η ΠΕΟ είχε 271, ποσοστό 20,5%. Αγανακτισμένοι από την ενσυνείδητη προσπάθεια παραμερισμού των μελών της ΠΕΟ, είδαν τους υπουργούς και κατέληξαν στον πρόεδρο και ο πρόεδρος είπε: «Έχετε δίκαιο, πρέπει κάτι να κάμουμε» και έκαμε κάτι. Στα επόμενα τρία χρόνια, από το Σεπτέβρη του 1996 μέχρι σήμερα, το ποσοστό της ΠΕΟ έπεσε κι άλλο. Κατέληξε στο 18,8%, σχεδόν δύο εκατοστιαίες μονάδες πάρα κάτω από εκείνο που υποσχέθηκε να διορθώσει. Δε μιλώ για τη ΔΕΟΚ η οποία έχει ένα ποσοστό λίγο πιο κάτω από το 3%, υφιστάμενη τις ίδιες και χειρότερες πιέσεις.

Παραδείγματα και στοιχεία, κύριοι συνάδελφοι, διαθέτουμε, για να μιλούμε επί ώρες. Δηλώνουμε όμως απερίφραστα ότι εμείς δεν πρόκειται να ανεχθούμε περαιτέρω τις δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος των οπαδών του ΑΚΕΛ και της αριστεράς και του κάθε πολίτη που δεν είναι προσκείμενος στους κυβερνώντες. Θέλουμε να γνωρίζουν αυτοί που αποφασίζουν για την τύχη, την ανέλιξη, και νομίζουν και την αξιοπρέπεια των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας -και εδώ περιλαμβάνομε και τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών- ότι πρέπει να είναι έτοιμοι τόσο ενώπιον των αρμόδιων επιτροπών της Βουλής όσο και κατά τη συζήτηση των διάφορων προϋπολογισμών να απαντήσουν για τα θέματα αξιοκρατίας και χρηστής διοίκησης. Θα κληθούν να δώσουν λόγο για συγκεκριμένες πράξεις τους, για προαγωγές, για αναβαθμίσεις, για μη πλήρωση κενών θέσεων και για αυθαίρετη τροποποίηση σχεδίων υπηρεσίας.

Οι αόρατοι αλλά συγκεκριμένοι και ενεργοί μηχανισμοί με τη συμμετοχή και τη βοήθεια ηθικών αυτουργών αναπαράγουν το ρουσφέτι και την αναξιοκρατία, επειδή

μέσα από αυτή γεννιούνται οφέλη και κέρδη διαφόρων ειδών και συντηρείται ένα αποτρόπαιο και ανατριχιαστικό στις επιδιώξεις του εξουσιαστικό κατεστημένο.

Στους μηχανισμούς της παραβίασης της νομιμότητας είναι μπλεγμένοι λόγω της θέσης τους και των δυνατοτήτων τους άνθρωποι με κοινωνικές ή και πολιτειακές θέσεις, πρόσωπα δηλαδή που εργάζονται δίπλα ή και μέσα στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Όμως πάντοτε υπάρχουν οι ηθικοί αυτουργοί που είναι πέρα από τα πρόσωπα, είναι το ίδιο το κατεστημένο και οι μηχανισμοί του. Οι αόρατοι μηχανισμοί διατήρησης της εξουσίας που λιπαίνουν και ανέχονται τα σκάνδαλα και την αναξιοκρατία, γιατί αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των μηχανισμών άσκησης εξουσίας, αλλά και ουσιαστικό στοιχείο της καθεστηκυίας τάξης πραγμάτων. Το πνεύμα της ασυδοσίας, αλλά και της επιλεκτικής εφαρμογής των νόμων, η προσπάθεια καθυπόταξης και των πιο βασικών λειτουργιών στις πολιτικές και κομματικές σκοπιμότητες οδήγησαν στο μοντέλο διακυβέρνησης και στη στρεβλωμένη περί χρηστής διοίκησης αντίληψη που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Το εξουσιαστικό πρότυπο που συντηρείται στον τόπο μας με την επιλεκτική και συγκεκαλυμμένη παραβίαση των νόμων, την πολιτική διάκριση των πολιτών, την εξυπηρέτηση μιας άρχουσας ομάδας μέσω των πολλαπλών διευκολύνσεων προάγει την ασυδοσία, την παρανομία και κατ' επέκταση τη διαφθορά. Και, κύριοι συνάδελφοι, μικρές κοινωνίες όπως τη δική μας, με συσσωρευμένα και άλυτα προβλήματα ύπαρξης και επιβίωσης, δεν μπορούν να ελπίζουν ούτε ακόμα και στην ευνοϊκή τύχη ότι θα αποφύγουν μέσα από ένα τέτοιο ογκούμενο κύμα αναξιοκρατίας και ασυδοσίας την τελική και μοιραία ηθική καταστροφή.

Εμείς καλούμε τους κυβερνώντες, έστω και τώρα να εγκαταλείψουν αυτή την καταστροφική για τον κρατικό μηχανισμό και τον ημικρατικό τομέα τακτική τους και να αντιμετωπίσουν τα πραγματικά προβλήματα του δημοσίου το οποίο οδηγούν ταχύτατα στο μαρασμό. Είναι πρόκληση, είναι όνειδος, είναι έγκλημα κατά της κοινωνίας στον

εικοστό πρώτο αιώνα να καταδιώκονται πολίτες για τις πολιτικές τους πεποιθήσεις. Είναι απεχθές να καταπατείται η αξιοπρέπεια καθ' όλα άξιων υπαλλήλων μόνο και μόνο επειδή δεν πρόσκεινται στο κυβερνών κόμμα. Η κατάσταση έχει φτάσει στο απροχώρητο και οφείλουν να γνωρίζουν οι κυβερνώντες... Εμείς σταθήκαμε δίπλα στους κρατικούς και ημικρατικούς οργανισμούς και προσπαθήσαμε να τους βοηθήσουμε να ασκήσουν σωστά τον αναπτυξιακό και κοινωνικό τους ρόλο και θα συνεχίσουμε ασφαλώς να το κάνουμε. Οι αυθαιρετούντες και οι ασχημονούντες να ξέρουν ότι θα μας βρουν μπροστά τους, να είναι βέβαιοι γι' αυτό, γιατί το κράτος δεν είναι δικό τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω τον κ. Αβραάμ Αντωνίου να με αντικαταστήσει.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα του σώματος κ. Ν. Αναστασιάδη αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Α. Αντωνίου.)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Παρακολουθώντας δυστυχώς από τηλεοράσεως τον προϋπολογισμό, λόγω της αδυναμίας -συνταγματικής- να παρευρίσκομαι κατά τις προηγούμενες δύο ημέρες εις το σώμα, και ακούγοντας τις ομιλίες των κ. συναδέλφων της αντιπολίτευσης, εάν δεν εδεχόμην τηλεφωνήματα κάθε τόσο, για να αισθάνομαι ότι ευρίσκομαι στην Κύπρο, θα ενόμιζα ότι ευρίσκομαι στην Ουγκάντα, εις κάποιον αφρικανικόν κράτος το οποίο τελεί υπό διάλυση. Εδόθη η εντύπωση ... Και δεν είμαι αρνητής του δικαιώματος της αντιπολίτευσης να ασκεί κριτική, αλλά υπάρχουν πολλά είδη κριτικής, η θετική, η αρνητική, αλλά υπάρχει κι ένα τρίτο, η μηδενιστική αντιπολίτευση που ισοπεδώνει τα πάντα, προκειμένου να εμφανίσει το κόμμα της αντιπολίτευσης ότι διά τα πάντα -και

ιδιαίτερα μιλώ για το ΑΚΕΛ- έχει τις λύσεις, έχει το ήθος, είναι υπεράνω υποψίας για αναξιοκρατία, έχει πράξει τα πάντα επί των ημερών που εξέλεγε προέδρους και εκείνος ο οποίος οπωσδήποτε ευθύνεται για τα κακώς έχοντα είναι κατά κύριο λόγο ο Συναγερμός. Η κύρια αιχμή της επίθεσης: η κυβέρνηση και ο Συναγερμός. Ποτέ δεν έκαναν αναφορά στο Δημοκρατικό Κόμμα, με το οποίο συγκυβερνήσαμε για πέντε σχεδόν χρόνια, ποτέ δεν έκαναν αναφορά στην ΕΔΕΚ, που για ένα χρόνο και με ανοχή, όπου και εκεί που έπρεπε, είχαμε συνεργαστεί. Και δε θέλω να κάνω καμιά αναφορά στο αν άσκησαν ή όχι κριτική στο κόμμα των Ενωμένων Δημοκρατών. Εκείνο με το οποίο κατά κύριο λόγο ενοχλούνται είναι η παρουσία του Δημοκρατικού Συναγερμού. Και εμείς τους δικαιολογούμε, διότι για δύο συνεχείς προεδρικές αναμετρήσεις, αφού έλεγαν τα ίδια και χειρότερα, κατέστησαν αναξιόπιστοι. Δεν κατόρθωσαν να πείσουν το λαό, γιατί ο λαός έχει και κρίση και αντίληψη και ψηλαφά γεγονότα αλλά και υπερβολές.

Δε θα κάνω αναφορά στα όσα ο φίλτατός μου κ. Κατσουρίδης ή σε μεγάλο μέρος ... Ιδιαίτερα θέλω δε και ελπίζω ότι θα γίνει κατορθωτό μέχρι τέλους να μην επαναλάβω τον κ. Κατσουρίδη, ο οποίος ειλικρινά, όταν μιλούσε, μου θύμιζε τον Αναστασιάδη του '81-'87.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Βεβαιότατα, είμαι σε θέση και το κάνω δημόσια, γιατί πιστεύω και είμαι εξ εκείνων που πιστεύουν ότι, αν δεν έχεις τη δύναμη να κάνεις αυτοκριτική, δεν έχεις τη δύναμη και να πάεις μπροστά ή τουλάχιστο να διορθώσεις τα λάθη σου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δε θα πω εγώ εάν είναι ανέκδοτο η εκλογή του Προέδρου. Θεωρώ απαράδεκτη ακόμα και την αναφορά, γιατί δε θα ήθελα ποτέ να ενθυμηθώ κάποια άλλα που ελέχθησαν στη Βουλή εξίσου κακά ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Για λόγους τάξης, κύριε Πρόεδρε, δεν είπα έτσι πράγμα!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Για λόγους τάξης, είπα ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

... ότι «ασχολείστε με τα ανέκδοτα, γι' αυτό ψηφίσατε και τον Κληρίδη».

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μου επιτρέπετε μία μικρή ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ε, τώρα ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν μου επιτρέπετε ... Εγώ τουλάχιστον είμαι απ' αυτούς που θίγονται και ενοχλούνται να προσβάλλουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όποιος και να 'ναι, γιατί προσβάλλουμε το κράτος. Λοιπόν ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι, θα ήθελα αυτά που θα πείτε εσείς να τα έλεγε ο κ. Κατσουρίδης.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε με ενδιαφέρει, κύριε ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είστε δικηγόρος καλός, το γνωρίζω!

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου είπε «γιατί γελάς;» ή κάτι του είπε ο κ. Κατσουρίδης και είπε «διότι μου αρέσουν τα ανέκδοτα». Και είπε ο κ. Κατσουρίδης «γι' αυτό ψηφίζεις Κληρίδη». Αυτό ήταν.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Για την τάξη, δηλαδή.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με συγχωρείτε.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν έχω παρακολουθήσει ακόμα τη λογική και δε θα ασχοληθώ με την τάξη και πόσο εύστοχο ήταν, αλλά εκείνο το οποίο με ενδιαφέρει είναι να έρθω στην ουσία των όσων έχω ακούσει. Περίπου ο κ. Ντενκτάς είναι ο καλόπιστος συνομιλητής, πάντοτε είχε τη διάθεση να λύσει το Κυπριακό, ουδέποτε διενοήθη περί ξεχωριστών κρατών, ουδέποτε ανεζήτησε τη συνομοσπονδία και ουδέποτε ζήτησε την αναγνώριση, που από το 1983 ανεκήρυξε το ψευδοκράτος του. Έκτοτε εκείνο που επιδιώκει είναι τη γνήσια, την ατόφια ομοσπονδία. Εκείνο που τα θαλάσσωσε είναι φυσικά η πολιτική του Γλαύκου Κληρίδη! Πού μας οδηγεί και πού μας οδήγησε η πολιτική του Γλαύκου Κληρίδη; Στο να διεκδικεί ο κ. Ντενκτάς συνομοσπονδία! Το ολιγότερο που θα μπορούσα να πω, ιδιαίτερα όταν ασχολούμαι με σοβαρούς συναδέλφους, είναι ότι δεν

... Και δεν υπάρχει μη σοβαρός συνάδελφος· εννοώ τουλάχιστο με συναδέλφους που συζητούν με σοβαρά επιχειρήματα, ορθότερα· και επανορθώνω, επανορθώνω, κύριοι συνάδελφοι, διότι εν τη ρύμη του λόγου αντελήφθην ότι μπορούσε να προσβάλω συναδέλφους μου και αυτό ήτο αδιανόητο ... Από το 1956 η πολιτική του ταξίμ είναι δεδομένη. Εάν είναι κάτι που διέκρινε ίσως τους Τούρκους, είναι η συνέπεια στους στόχους, εάν είναι κάτι που διέκρινε εμάς, είναι η ασυνέπεια στην όλη ιστορική διαδρομή που ακολουθήσαμε, για να μην πω ακόμα και μετά την ανεξαρτησία. Και εδώ είναι μια αυτοκριτική ευρύτερη της όλης πολιτικής ηγεσίας της τότε εποχής -του ΑΚΕΛ μη εξαιρουμένου- που άλλοτε ήθελε την ανεξαρτησία, άλλοτε επιδίωκε την ένωση, για να υπενθυμίσω το ομόφωνο ψήφισμα της Βουλής του 1966 -του ΑΚΕΛ μη εξαιρουμένου, που ψήφισε υπέρ της ενώσεως- για να πάμε μετά στο ευκαταίο και το εφικτό, για να καταλήξομε εις τα πολλά και τα διάφορα, να φτάσομε στην τραγωδία. Και δεν είναι η ώρα να αναφερθούμε στα αίτια και στα αιτιατά· υπάρχει ήδη και η επιτροπή η αρμόδια, η οποία καταγράφει και, ελπίζω, αντικειμενικά θα καταγράψει γεγονότα που αφορούν τουλάχιστο την ευθύνη των Κυπρίων είτε κατά τη διάρκεια είτε προ του πραξικοπήματος και το πώς οδηγηθήκαμε σ' εκείνη την τραγωδία.

Αν είναι κάτι που θέλω να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι επιτέλους, εάν υπάρχει σήμερα το αυξημένο διεθνές ενδιαφέρον, ε, ναι, ενδεχόμενα να είναι -και όχι ενδεχόμενα, αλλά έτσι είναι- να οφείλεται ακριβώς σε μία πολιτική που εσείς μπορεί να τη χαρακτηρίζετε ερμαφρόδιτη ή ανακόλουθη ή αντιφατική! Απλά σας παραπέμπω στις αυτοκριτικές που κατά καιρούς είχατε το θάρρος να κάνετε, για να δείτε πόσες φορές ήταν αντιφατική η δική σας πολιτική στην όλη ιστορία και ποια ήταν η συμβολή σας στην πορεία αυτού του τόπου και τότε μπορείτε να ασκείτε κριτική σε άλλους. Αλλά, εάν σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ενεργά αναμειγμένη, εάν σήμερα δώδεκα έως δεκαέξι κράτη έχουν παρατηρητές και παρακολουθούν είτε τις εκ του

σύνεγγυς είτε τις απευθείας συνομιλίες, δεν είναι γιατί ακολουθήσαμε την πολιτική που εσείς εισηγείσθε· είναι γιατί ακολουθήσαμε την τακτική ακόμα και του ενεργού ηφαιστείου, που εσείς τη χλευάζετε -και θα έρθω σε λίγο, να δούμε τι χλευάζετε επιτέλους από αυτό- η οποία οδήγησε σ' ένα αυξημένο διεθνές ενδιαφέρον. Και οι G8 δεν είναι οι οποιοιδήποτε· είναι αυτοί που εσείς παραδέχεστε ότι κυβερνούν σήμερα. Και οι Αμερικάνοι δεν είναι οι οποιοιδήποτε· είναι αυτοί για τους οποίους ορθά και δίκαια αυτή η Βουλή είπε και κατηγορήσε ότι καθοδηγούσαν τις επιθέσεις εναντίον του Κοσόβου και υπήρχε και τότε γενικός γραμματέας, ο ίδιος, ο σημερινός. Αλλά χλευάσατε το ενεργό ηφαιστειο. Μα μήπως ο κ. Ιακώβου που ήταν υποψήφιος σας δεν είχε την αυτή ή υιοθέτησε την αυτή πολιτική; Μα σοβαρομιλάτε επιτέλους ότι ζούμε εις άλλους κόσμους, εις άλλες χώρες; Δεν είστε εσείς που συμπήξατε μέτωπο με το Δημοκρατικό Κόμμα τότε και υποστηρίξατε τον κ. Ιακώβου με κάποια βασική αρχή, ότι θα έπρεπε να ήταν διεκδικητική η πολιτική σας και συνέχιση της προηγούμενης, κατηγορώντας μάλιστα τον Πρόεδρο Κληρίδη για ενδοτισμό; Θέλω να πω, κύριοι συνάδελφοι, ότι, εάν κάνω αναφορά σε τούτα, είναι διότι θα πρέπει να είμεθα ιδιαίτερα προσεκτικοί, όταν δεν καθόμαστε σε πύργους, αλλά σε γυάλινους πύργους!

Και άκουσα προηγουμένως να γίνεται λόγος για την αναξιοκρατία. Ειλικρινά, δε λέω ότι λείπει η σοβαρότητα των επιχειρημάτων. Όπως όμως ξεκίνησε ο κ. Χρίστου, θα ανέμενε κανένας να μιλήσουμε για χιλιάδες ατόμων που αδικούνται. Ανεφέρθη εις δέκα έως δώδεκα περιπτώσεις. Δεν ανεφέρθη σ' όλες τις άλλες περιπτώσεις όπου βεβαιότατα αριστεροί προάγονται και προωθούνται. Εάν δεν προαχθεί αριστερός, αυτό είναι αναξιοκρατία! Για όσα χρόνια πέρασαν, μέχρι και πρόσφατα, το γεγονός ότι οπαδοί του Δημοκρατικού Συναγερμού ήταν υπό διωγμό δεν ενοχλούσε. Και εντίμως, κύριοι συνάδελφοι, επειδή δημιουργούνται κάποιες εντυπώσεις, θέλω να ζητήσω από αυτούς που δε θα επιτρέψουν να αδικηθούν οι πολίτες αυτού του τόπου να μου δώσουν

ένα και μόνο -και προκαλώ τον κ. Πιπτοκοπίτη να μου απαντήσει, τον κ. Πιπτοκοπίτη, προσέξτε, ως εκπρόσωπο της ΣΕΚ- ένα μέλος της ΣΕΚ που εργάζεται στην άλλοτε και σήμερα Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία της Λεμεσού, ένα και μόνο μέλος της ΣΕΚ· όχι του Δημοκρατικού Συναγερμού -και επικαλέστηκα τον κ. Πιπτοκοπίτη, γιατί έν' του ΔΗΚΟ- ένα και μόνο μέλος της ΔΕΟΚ όπου ελέγχει το ΑΚΕΛ, προκαλώ να μου δώσετε ένα, όχι δύο -είμαι ιδιαίτερα επίμονος- ένα μέλος, να μου δώσετε ένα μέλος του Δημοκρατικού Συναγερμού στη ΣΠΕ Πολεμιδίων, εκεί όπου έγινε η μεγάλη κατάχρηση των συμφερόντων του συνεργατισμού που φτάνει τα £5 εκατομ., ένα μέλος της ΣΕΚ, όχι του Δημοκρατικού Συναγερμού! Θέλω να μου πείτε στο Συνεργατικό Ταμειυτήριο Λεμεσού, όπου διευθυντής είναι ο κ. Κίκης Καζαμίας ...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να ολοκληρώσω ...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε, δεν έχω θίξει θέμα ...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο Πρόεδρος θα κρίνει, ο Πρόεδρος θα κρίνει, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Παρακαλώ!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αναφέρατε, επαναφέρατε επιχείρημα που, όταν έγινε δημόσια και σας απεδόθη ότι το συνδέσατε με το ΑΚΕΛ, είπατε ότι δεν κάνατε...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ε, βλέπετε πάντοτε είστε απληροφόρητος ή θέλετε να παραπληροφορήσετε. Εκείνο το οποίο μου απεδόθη, κύριε Κατσουρίδη, είναι ότι είπα ότι τάχα οι καταχρήσεις πήγαν στα ταμεία του ΑΚΕΛ.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τώρα τι θέλετε να πείτε;

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κάτι ανάλογο ουδέποτε είπα και ουδέποτε καταδέχομαι να αποδώσω.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τώρα τι θέλετε να πείτε;

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ακούστε, θα ακούσετε ...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εξηγήστε μας!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

... αυτά που έπρεπε να ακούσετε, είτε το θέλετε είτε όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Παρακαλώ!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, εξηγήστε μας και θα σας ακούσουμε με υπομονή. Πέστε μας τι εννοείτε, όταν αναφέρεστε στη ΣΠΕ Πολεμίδων, αναφερόμενος στο ΑΚΕΛ!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να απαντήσω. Ρώτησα και προκάλεσα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

... και στην κατάχρηση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, εγώ μιλώ και όπως θέλω θα μιλώ και δε θα διαστρεβλώνω τίποτε, κατ' αντίθεση με ό,τι κάνατε εσείς.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Και επομένως θα με αφήσετε να ολοκληρώσω και όσο κι αν με διακόπτετε, θα κερδίζω χρόνο, για να ολοκληρώσω. Συνεπώς, σταματήστε να πράττετε ή να παρεμβαίνετε, νομίζοντας ότι υπηρετείτε την υπόθεσή σας. Εδώ η πρόκληση ήταν «δώστε έστω και ένα άτομο που ανήκει στη ΔΕΟΚ, έστω και ένα μέλος της ΣΕΚ στη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Λεμεσού, που είναι μεγαλύτερη κι από τις τράπεζες, ένα άτομο που ανήκει είτε στη ΣΕΚ -που είναι ο κ. Κίκης Καζαμίας γενικός διευθυντής- για να μας πείσετε ότι εσείς μιλάτε για αξιοκρατία και εμείς είμαστε οι αναξιοκράτες. Αλλά θα σας παραπέμψω και στο δήμο Αγίου Αθανασίου, όπου μέλος και στέλεχος σας που πρώτευσε με ενενήντα δύο μονάδες στις γραπτές εξετάσεις και με απόφαση του εφετείου, εξαιτίας ακριβώς αυτών των μηχανισμών, που καλύτερα γνωρίζετε παντός άλλου, αδικήθηκε, για να προσληφθεί ευνοούμενο στέλεχος -που ήταν ποιο στέλεχος;- του ΑΚΕΛ. Και εδώ προκαλώ μάλιστα, για να σας πω ότι έφτασε στο σημείο, λόγω της αδικίας, και δημοτικός σύμβουλος της ομάδας του Αγίου Αθανασίου κατά την προηγούμενη πενταετία να εγκαταλείψει το κόμμα σας.

Συνεπώς, όταν μιλούμε για αξιοκρατία και προσπαθούμε να διδάξουμε πόσο εμείς τηρούμε τα ήθη, τους νόμους, τις αρχές, τις αξίες, ε, ας λέμε τις πραγματικότητες! Πέστε μου, εκεί όπου το ΑΚΕΛ ελέγχει πόσους ανέχεστε του Συναγερμού ή πόσους απολύσατε από το Συναγερμό; Για να μην πάω σε ορεινή περιοχή, σε ορεινό χωριό της Λευκωσίας, όπου ύστερα από επτά χρόνια υπηρεσίας υπάλληλος στο συμβούλιο βελτιώσεως απελύθη, μετά που ανέλαβε ο αριστερός κοινοτάρχης και δημιούργησε πλειοψηφία το ΑΚΕΛ, επειδή ήταν του Συναγερμού. Θέλω να πω ότι ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μα, με συγχωρείτε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Δε νομίζω ότι ... Υπάρχει τρόπος να υπάρξει δευτερολογία, κύριοι συνάδελφοι.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχει παραπληροφόρηση, κύριε Πρόεδρε. Αν επιτρέπεται, να διορθώσω, αν δεν επιτρέπεται, αποσύρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν υπάρχει πράγματι θέμα ανακρίβειας σ' αυτά που ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θέλετε να ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... ανακρίβειας σ' αυτά που λέει ο κ. Αναστασιάδης, βεβαίως.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Παραπληροφορεί ο κ. Αναστασιάδης ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν μπορεί να ομιλεί ένας και να απαντούν ή να παρεμβαίνουν άλλοι. Επομένως, είναι η πρώτη και η τελευταία φορά που τάχα διορθώνετε τις ανακρίβειες ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επειδή ερωτάτε, κύριε Αναστασιάδη.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

... γιατί μπορεί να με ευκολύνετε να σας πω κι άλλες περιπτώσεις ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι, ναι, ναι. Βεβαίως.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

... που θα είναι πιο δυσάρεστες για σας ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Βεβαίως, βεβαίως.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

... αλλά δε θα σας αφήσω να κάνετε τις διευκρινίσεις σας.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Βλέπετε αυτό το φάκελο; Είναι γεμάτος από υποθέσεις δικές σας. Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, ο κ. Αναστασιάδης ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Υποθέσεις; Δεν αντελήφθην ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ο κ. Αναστασιάδης ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όι, ένα λεπτό ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

... παραπληροφορεί ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα μπορούσα να σας φέρω δύο χαρτοφύλακες ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

... λέγοντας, λέγοντας ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θέλετε να ακούσετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριε Χρίστου ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

... λέγοντας ότι απεχώρησε δημοτικός σύμβουλος από το ΑΚΕΛ, επειδή ...
Κανένας δεν απεχώρησε από το ΑΚΕΛ δημοτικός σύμβουλος στο δήμο Αγίου
Αθανασίου. Και όταν ο κ. Αναστασιάδης μας υποδείξει μέλη της ΠΕΟ σε ΣΠΕ που
ελέγχονται από το κόμμα του, θα του υποδείξομε κι εμείς!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Υπάρχουν πολλοί και μπορεί να σας απαντήσει ο κ. Πιττοκοπίτης ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

... διότι εννά περάσει ένα μήνυμα ότι προκλήθηκα στη Βουλή και δεν απάντησα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι ...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Και επομένως, αν μου επιτρέψετε, θα πρέπει να απαντήσω.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσω, όπως είμαι ακριβοδίκαιος, να είστε εξίσου. Και όπως παρενέβην και είπα οριστικά και αμετάκλητα με τον αυστηρότερο των τόνων προς τους βουλευτές του κόμματός μου ότι δε θα εδεχόμην άλλες διακοπές ...

Το γεγονός, κύριε Χρίστου, που φέρνετε σαν επιχείρημα, ότι «πέστε μας και μία ΣΠΕ που ελέγχει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, που δεν έχει της ΠΕΟ» ... Εμείς έχουμε πολλούς να σας πούμε. Αλλά αυτό, αν είναι το άλλοθί σας ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πέστε μας ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ακούστε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου, παρακαλώ, μη διακόπτετε. Αφήστε να τελειώσει, παρακαλώ.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν αυτό είναι το άλλοθί σας, για να μην προσλαμβάνετε, τότε δεν είστε σε θέση να διδάσκετε αξιοκρατία. Και αυτό είναι το σημαντικότερο.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μα το κράτος δεν είναι ΣΠΕ, κύριε Αναστασιάδη!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

A! μάλιστα! Βεβαίως! Ο συνεργατισμός είναι ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

... δεν είναι δικός σας.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε ... Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε ... Κύριοι συνάδελφοι, δε θα επιτρέψω καμία παρέμβαση απ' εδώ κι εμπρός. Παρακαλώ, ο ομιλητής να συνεχίσει και δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε παρέμβαση.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δε θέλω ... Ξέρετε, δε θέλω να εκνευρίσω κανέναν, κύριε Χρίστου, αλλά ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μα έν' τζαι εκνευρίζομαι.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι μόνο δεν εκνευρίζεστε, αλλά ωρύεστε και κάνετε σύγκριση, ότι άλλο συνεργατισμός που τον ελέγχουμε εμείς και μπορεί να βάλλουμε τους ημετέρους και άλλο κράτος, που στο κάτω κάτω δε δικαιούστε ... Και έχω να προκαλέσω ακόμα κάτι. Θα ήθελα ειλικρινά και έντιμα -και είναι ρητορική ερώτηση, για να μη μου απαντήσει κανένας- να μου υποδείξετε από την Αστυνομική Δύναμη Λεμεσού, την οποία γνωρίζω - άλλες αστυνομικές διευθύνσεις δε γνωρίζω- πόσους αξιωματικούς έχει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ποίος ήτο μέχρι προ τινός ο αστυνομικός διευθυντής, ποίος είναι ο σημερινός αστυνομικός διευθυντής, ποιοι είναι υπεύθυνοι τμημάτων και πού πολιτικά ανήκουν. Λυπούμαι ειλικρινά, γιατί κάθε μέρα ακούω αυτά τα οποία είναι και ανεπίτρεπτα. Πρώτα πρώτα, ο Δημοκρατικός Συναγερμός λόγω της δίωξης των οπαδών του ουδέποτε είχε υψηλόβαθμους αξιωματικούς, για να μπορούν να καταλάβουν αξιώματα στην υπάτη ιεραρχία. Έναν-έναν τους αστυνομικούς διευθυντές αν πάρετε σ' όλη την Κύπρο, θα δείτε ότι δεν ανήκουν στον ιδεολογικό χώρο του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αλλά έχω κάτι να πω: ανεξάρτητα και όπου κι αν ανήκουν, θα πρέπει επιτέλους να αναγνωρίσομε κάτι. Αυτό που και η εφημερίδα «Χαραυγή» έγραφε το '89, όταν κατ' επανάληψη προειδοποιούσε τον κ. Βασιλείου ότι πρέπει να πάρει μέτρα, γιατί το οργανωμένο έγκλημα κάθε μέρα αυξάνεται. Και είναι επί άλλων ημερών, όταν οι δημοκρατικοί αξιωματικοί ... έτσι εμάθαμε να αποκαλούμε και τους αξιωματικούς, άλλους δημοκρατικούς και άλλους άλλως πως ... Τότε που υπήρξαν και κακοποιήσεις πολιτών και παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σειρά δολοφονιών και βεντέτες και οργανωμένο έγκλημα, το οποίο η «Χαραυγή» κατήγγειλε.

Και λυπούμαι, διότι, αν γνώριζα, θα σας διάβαζα αποσπάσματα από τη «Χαραυγή» και καταγγελίες του '89 και μπορώ να τα δώσω αύριο στη δημοσιότητα, αν θέλετε.

Εκείνο που σήμερα θα πρέπει να αναγνωρίσουμε είναι ότι, αν εξαιρέσουμε το οργανωμένο έγκλημα, όπου επικρατεί ο νόμος της σιωπής -και βεβαιότατα δεν ευθύνεται η προηγούμενη κυβέρνηση ή όποια κυβέρνηση· αυτό είναι ένα φαινόμενο παγκόσμιο δυστυχώς, ο εύκολος πλουτισμός, η διαφθορά- εκείνο που πρέπει σήμερα να αναγνωρίσουμε είναι ότι υπάρχει η βούληση, η θέληση, αλλά ιδιαίτερα και η ικανότητα της καταπολέμησης όχι μόνο των σκανδάλων, αλλά και της πάταξης του εγκλήματος. Γιατί δεν παρακολουθείτε πώς εξιχνιάζονται η μία μετά την άλλη οι ληστείες κουκουλοφόρων; Πώς απεκαταστάθη η εμπιστοσύνη ... Και εγώ συγχαίρω αυτούς τους αξιωματικούς, ανεξάρτητα του πού ιδεολογικά ανήκουν. Και, εάν ανήκαν σε μας, εγώ θα έλεγα «θέλω να πάρω και την πίστη και το όφελος, γιατί επιτέλους οι αξιωματικοί του Δημοκρατικού Συναγερμού φαίνεται να κάνουν καλύτερα τη δουλειά τους από άλλους;» Ε, όχι! Δε σφετερίζομαι το έργο κανενός ικανού αξιωματικού, ανεξάρτητα του πού πολιτικά ανήκει. Και γνωρίζετε πάρα πολύ καλά, τουλάχιστον όσοι καταγόμεθα εκ Λεμεσού, την αμέριστη και απόλυτη συμπαράσταση που είχε ο πρώην αστυνομικός διευθυντής, έστω κι αν ανήκε στις τάξεις του ΑΚΕΛ, έστω κι αν επήρε τέσσερις προαγωγές κατά τη διακυβέρνηση του Γλαύκου Κληρίδη, που αναξιοκρατικά τους προάγει! Αυτό είναι γεγονός, κύριε Χριστόφια, είτε θέλετε να το παραδεχτείτε είτε όχι. Δε θέλω να κάνω αναφορά ονομάτων εγώ, γιατί σέβομαι, όπως είπα, την αξία, την προσφορά προς εκείνο το λειτούργημα που υπηρέτησε. Και εγώ ουδέποτε θα εδεχόμην με οποιοδήποτε τρόπο να αφήσω την παραμικρή αιχμή, «επειδή ήτο αριστερός, δεν έκανε σωστά τη δουλειά του». Ορθά και δίκαια πήρε τις προαγωγές. Αλλά αναγνωρίστε επιτέλους ότι δεν υπάρχουν αδικίες στο βαθμό που θέλετε να παρουσιάσετε, διότι πρώτα πρώτα, κύριοι συνάδελφοι, από σεβασμό και προς το

σώμα, εμείς έχουμε θεσπίσει σωρεία νόμων, που έχουμε καθορίσει πλέον τις διαδικασίες πρόσληψης. Έχουμε καθορίσει πόσους βαθμούς παίρνει η γραπτή εξέταση, πόσα η προφορική και πόσα τα προσόντα. Συνεπώς, και αν ήθελαν όλους αυτούς που κατηγορείτε να προσλάβουν, το ογδόντα της βαθμολογίας δεν μπορεί με κανένα τρόπο να παραγνωριστεί απέναντι στο πενήντα κάποιου άλλου, διότι, κι αν του προσθέσουν μονάδες στα προφορικά, και δέκα άριστα, δεν αρκεί για να φτάσει. Συνεπώς, εάν μιλάτε για τους ωρομίσθιους εργάτες και γιατί η ΠΕΟ πήρε είκοσι, ενώ στο παρελθόν έπαιρνε εβδομήντα, λυπούμεθα για την αδικία. Ίσως ενδεχόμενα και κάποιοι οι οποίοι είναι άνθρωποι με κριτικό μυαλό να έχουν αλλάξει τοποθετήσεις.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ε, πώς δικαιολογείται να κερδίσουμε και τις προεδρικές εκλογές; Ε, υπάρχει η εναλλαγή θέσεων βεβαίως. Και αυτό επομένως δεν είναι στοιχείο που μπορεί να αποτελέσει ...

Αλλά άκουσα και κάτι άλλο, κύριοι συνάδελφοι. Δε θα είχα κανένα σκοπό να πω γι' αυτό το δύσμοιρο κράτος του δυστυχισμένου λαού, που το 80%, άκουσα -δεν είμ' εγώ που το είπα, κύριε Καζαμιά· εσείς το είπατε- με βάση τις δημοσκοπήσεις, εκτιμά ότι η κατάστασή του είναι ίδια ή και χειρότερη και η οικονομική πορεία είναι χάλια μαύρα. Πένητες παντού, φτώχεια, κακοριζικιά, πειναλέοι άνθρωποι! Ακούστε τους πειναλέους ανθρώπους της Κύπρου που κατοικείται, αφρικανικής χώρας που κατοικείται από λευκούς! Να δώσω έτσι μερικά παραδείγματα, για να καταλάβετε τη φτώχεια μας, με βάση όχι δημοσκοπήσεις αλλά με βάση δεδομένα από τις στατιστικές υπηρεσίες του κράτους.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Του αφρικανικού.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Του αφρικανικού βεβαίως. Αυτούς που είχαν προσλάβει οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Για να δούμε αυτούς τους πτωχούς ανθρώπους· θέλω έτσι απλώς, για ν' ακούσετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Οικιακοί βοηθοί -προσέξτε τους πένητες τώρα, τους πένητες, παρακαλώ- το 1992 οι πένητες είχαν χίλιες οκτακόσιες οικιακές βοηθούς, το 1997 αυτοί οι πάμπτωχοι είχαν πέντε χιλιάδες τριακόσιες ογδόντα, το '98, πέντε χιλιάδες εννιακόσιες πενήντα, το '99, το έτος της μεγάλης δυστυχίας, έξι χιλιάδες τετρακόσιες οικιακές βοηθούς -οικιακές βοηθούς, παρακαλώ!- αυτοί οι πάμπτωχοι!

Να δούμε και κάποια άλλα κριτήρια. Απ' αυτούς τους φτωχούληδες που υστερούν, και με βάση τα στοιχεία των δημοσκοπήσεων είναι δυσαρεστημένοι με την οικονομία, το 1992 ταξίδεψαν στο εξωτερικό διακόσιες εβδομήντα χιλιάδες, το 1997, τετρακόσιες είκοσι δύο χιλιάδες, το 1998, τετρακόσιες ογδόντα τέσσερις χιλιάδες, σχεδόν το σύνολο του εκλογικού σώματος των πτωχών πολιτών της αφρικανικής χώρας που λέγεται Κύπρος πήγε κρουαζιέρα στο εξωτερικό!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ακούστε κι άλλα στοιχεία γι' αυτούς τους πτωχούς, που το 80% βλέπει να χειροτερεύει η θέση του.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εις τον Αϊ-Τάφον που επήαν!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Στο τέλος και εκεί!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, αυτή η διακοπή επιτρέπεται, αυτή η διακοπή επιτρέπεται.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ. Θα πρέπει να παραδεχτώ ότι ήταν πάρα πολύ έξυπνη παρέμβαση και είναι ένας τόνος που συνάδει απόλυτα με το κλίμα που δημιουργήθηκε προηγούμενα, όταν μιλούσαμε για το 80% που χειροτέρευσαν τα οικονομικά του. Αλλά, αν λάβετε υπόψη ...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δε γνωρίζω, ο κ. Κουλίας ή ο κ. Ματσάκης που παρενέβη ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ο κ. Ρότσας; Πάλι ο κ. Ρότσας;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το θέμα είναι άλλο, ότι τα στοιχεία λένε ότι η συντριπτική πλειοψηφία είναι προς τις χώρες της Ευρώπης κι όχι προς την Αλεξάνδρεια, τα νησιά του Αιγαίου κ.λπ. Μόνο μέχρι τον Αύγουστο φέτος είχε τριακόσιες εβδομήντα τρεις χιλιάδες. Φανταστείτε μέχρι το τέλος του χρόνου, τέλος Ιουλίου.

Αν πάμε τώρα εις αυτούς τους πτωχούς, που έμαθαν με τη σταθερή τηλεφωνία να επικοινωνούν μόνο ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ε, διότι είναι δείχτες, κύριοι συνάδελφοι, δείχτες της φτώχιας και της κακοριζικιάς, ε, κάμνουμε δημοσκοπήσεις! Το 1992, κύριοι συνάδελφοι, ακούστε, κινητά τηλέφωνα: εννιά χιλιάδες επτακόσια τριάντα εννιά.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Πότε εισήχθη στην Κύπρο;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση το '90 ή τόσο.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Το 1989.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

'89; '89.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αυτό δεν έχει σημασία, κύριε Λιλλήκα. Τώρα, οι εννιά χιλιάδες να δείτε εις τους πτωχούς πόσες έγιναν! 1999: Από εννέα χιλιάδες αυξήθηκαν σε εκατό σαράντα δύο χιλιάδες πεντακόσια ογδόντα επτά φορητά τηλέφωνα. Επιπλέον, πέντε χιλιάδες τριακόσια είκοσι πέντε, δηλαδή πέραν του 25% του πληθυσμού λόγω φτώχιας κρατά και κινητό τηλέφωνο!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Για να μην πάμε στα αυτοκίνητα που έχουν φτάσει την τελευταία εξαετία, έχουν αυξηθεί από τριακόσιες δεκαεπτά χιλιάδες τετρακόσια ενενήντα τρία σε τετρακόσιες δώδεκα χιλιάδες οκτακόσια δύο. Τετρακόσιες δώδεκα χιλιάδες οκτακόσια δύο, δηλαδή εκατό χιλιάδες νέα οχήματα έχουν εγγραφεί από τους πτωχούς της Κύπρου. Αυτό λέει η δημοσκόπηση του κ. Καζαμιά!

Αλλά υπάρχουν κι άλλα τα οποία νομίζω είναι ενδεικτικά του πόσο κακά πάει η οικονομία μας! Μεταξύ '88-92 ... Η σύγκριση γίνεται με πλήρη σεβασμό και προς τον κ. Βασιλείου, που παρίσταται, και τους ΕΔΗ, η σύγκριση δε γίνεται για να πω ότι κακώς διεχειρίζοντο την προηγούμενη πενταετία και εμείς πόσο καλά τα πάμε. Όχι, είναι για λόγους στατιστικής. Μεταξύ '88-92 ενεγράφησαν -παρακαλώ, παρακολουθήστε- είκοσι μία χιλιάδες εννιακόσιες εξήντα έξι εταιρείες, είκοσι μία χιλιάδες εννιακόσιες εξήντα έξι για μια πενταετία. Πτωχεύσεις, διακόσιες τριάντα μία. Μεταξύ '93-99 -ακούστε από τις είκοσι μία πού φτάσαμε- νέες εγγραφές, πενήντα τρεις χιλιάδες τετρακόσιες δεκαεννιά ... πτωχών ανθρώπων που ενέγραψαν εταιρείες. Πόσοι πτώχευσαν από αυτούς τους δυστυχείς; Εξακόσιοι είκοσι επτά.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Επιτρέπεται να σας κάνω μια ερώτηση, κύριε ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, κύριε ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ε, διότι εν ιξέρουν οι άλλοι, κύριε Αναστασιάδη ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εννά μου πείτε για τις υπεράκτιες εταιρείες; Ο υπεράκτιος θεσμός υπήρχε ανέκαθεν, κύριε ...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Επειδή κανένας δεν ξέρει τα στοιχεία αυτά που λέτε, να σας κάνω μία ερώτηση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δε με παρενοχλεί και δε με ενοχλεί. Κάντε την ερώτηση.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μπορείτε να μου πείτε πόσες εταιρείες υπεράκτιες ενεγράφησαν ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αφού το κατάλαβα ότι θα το λέγατε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

... και πόσες ντόπιες και τι είναι η αναλογία των πτωχεύσεων στις ντόπιες εταιρείες, γιατί καμιά υπεράκτια εταιρεία δεν πτώχευσε ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Αλλά διαγράφονται.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την παρέμβασή σας, κύριε Αγαπίου. Με βοηθήσατε τρομερά, διότι ο τομέας των υπεράκτιων εταιρειών δεν ανεπτόχθη πρόσφατα. Θα ήτο μεγάλη προσβολή για τον κ. Βασιλείου, ακόμα και για τον κ. Κυπριανού. Η νομοθεσία και οι κανονισμοί εθεσπίσθησαν προ πολλού, εσείς γνωρίζετε, ως ένα από τα καθαυτό δικηγορικά γραφεία, τους πρωτοπόρους. Και είναι εις πίστιν σας, δεν το λέω για να σας ψέξω, που είχατε την πρόνοια να ενεργήσετε, εγγράφοντας ίσως το μεγαλύτερο αριθμό υπεράκτιων εταιρειών στην Κύπρο. Συνεπώς, εάν το '88-92 ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να παρακαλέσω κάτι, κύριοι συνάδελφοι. Επομένως, οι αναλογίες δεν μπορεί το '88-92 να ήταν διάφορες απ' ό,τι ήταν στη συνέχεια. Και, αν ορθά λέτε εσείς ότι οι πτωχεύσεις είναι μόνο από κυπριακές εταιρείες, βεβαίως στις είκοσι μία χιλιάδες εννιακόσιες εξήντα έξι αν πτώχευσαν διακόσιες τριάντα μία, ε, στις πενήντα τρεις, που είναι ο υπερδιπλάσιος αριθμός, εάν πτώχευσαν μόνο εξακόσιες ή διελύθησαν εξακόσιες είκοσι επτά εταιρείες, είναι πολύ λιγότερες σε αναλογία μ' εκείνες που λέτε. Και αν υπολογίσουμε και το μεγάλο αριθμό των υπεράκτιων εταιρειών, ε, τώρα τα συμπεράσματα δικά σας! Είπα ότι δεν ήταν ανάγκη να παρέμβετε, διότι γνώριζα η ερώτηση πού αποσκοπούσε.

Όμως θέλω να πω και κάτι, κύριοι συνάδελφοι, και θα τελειώσω. Το ΑΚΕΛ ισχυρίστηκε ότι αυτή η κυβέρνηση -και είναι αυτός ο λόγος που φέτος θα καταψηφίσουν τον προϋπολογισμό ... Εγώ δε θα υιοθετήσω τη θέση ότι όσοι ψηφίζουν τον προϋπολογισμό ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εν τη ουσία είναι αποχή.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα έλεγα κάτι άλλο ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

(Γέλια)

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ε, ξεκίνησαν φέτος με την αποχή για την καταψήφιση του χρόνου, που είναι οι βουλευτικές εκλογές. Ε, τροχιοδρομήσαμε την πορεία και δε θέλει πολύ μυαλό, για να καταλάβει κανένας πώς ύστερα από τριάντα εννιά χρόνια δημοκρατίας εφεύραν και την αποχή του ΑΚΕΛ, που υπεστήριζε κάθε χρόνο ότι η ψήφιση του προϋπολογισμού είναι για τη στήριξη του κράτους και όχι της κυβέρνησης. Γι' αυτό και εγώ θεωρώ πιο υπεύθυνη εκείνη τη στάση ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, να παρακαλέσω κάτι.

Θεωρώ πολύ πιο υπεύθυνη εκείνη τη στάση, γιατί απλούστατα έχουμε προεδρικό σύστημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Μπορεί με τις παρεμβάσεις να γίνουν διορθώσεις στον προϋπολογισμό, όπως έγιναν πολλές. Μπορεί ακόμα να καταψηφιστούν κονδύλια. Αλλά δεν είναι το κοινοβουλευτικό σύστημα που μπορεί να πει μια κυβέρνηση ότι βασίζεται στην πλειοψηφία του κοινοβουλίου και συνεπώς περνά τους δικούς της προϋπολογισμούς. Είναι δικαίωμα βεβαίως της αντιπολίτευσης να καταψηφίσει τους προϋπολογισμούς ή να καταψηφίσει κονδύλια από τους προϋπολογισμούς, αλλά, κατ' εμένα, είναι κάθετη αντίφαση με τη φιλολαϊκή τάχα πολιτική που θέλετε να προβάλετε προς τα έξω, όταν ακόμα και στα θέματα παιδείας ... Χτες κατορθώσατε να μαζέψετε εντέχνως πεντακόσιους μαθητές, γονείς και καθηγητές, για να φωνάζουν τάχατες ότι φέτος τα κονδύλια είναι μειωμένα, που, αν τουλάχιστο μελετούσατε γραφές και αριθμούς, θα βλέπατε ότι ήσαν πολύ πιο αυξημένα από τα προηγούμενα χρόνια και συνεπώς ήτο άστοχο το γεγονός ότι κινητοποιήσατε γονείς.

Για πρώτη φορά συμβαίνει, για πρώτη φορά συμβαίνει την ημέρα που συζητείται ο προϋπολογισμός. Τάχα συγκινήθηκαν, γιατί πήρε λιγότερες δαπάνες η παιδεία. Όταν είναι εν γνώσει σας ... Απλώς να δώσω και πάλι, μη με υποχρεώσετε να δώσω πίνακες, για να δούμε αυτή η αντιλαϊκή κυβέρνηση τι έπραξε. Δαπάνες '88-92, χάριν και πάλι μόνο σύγκρισης, £417 εκατομ., '93-97, £778 εκατομ. και £426 εκατομ. το '98-99. Δηλαδή, αν προστεθούν αυτά της επταετίας, θα δώσει πέραν του ενός δισεκατομμυρίου διακοσίων και τόσων χιλιάδων λιρών. Και αυτό δεν είναι έξοδα προς την παιδεία!

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, κυρία Βασιλείου, θα πρέπει να είμαι δίκαιος. Δεν κάνω σύγκριση, για να υποβαθμιστεί η προηγούμενη προσφορά, όταν ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δέχομαι την παρατήρηση και θέλω να διευκρινίσω. Όταν ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ζήτα συγνώμη!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όταν αποφασίσω ή νομίσω πως πρέπει να ζητήσω συγνώμη, εγώ το πράττω, κατ' αντίθεση με κάποιους άλλους που επιμένουν να χτίζουν πάνω στα λάθη τους ... Όχι, κύριε ... Κύριε Χατζηδημητρίου, σας παρακαλώ! Να ολοκληρώσω, διότι δε θα τελειώσω με.

Να έρθομε τώρα στην αντιλαϊκή κυβέρνηση. Κοινωνική σύνταξη, το πιο αντιλαϊκό μέτρο που έχω δει ποτέ! Ούτε οι σοσιαλιστικές κυβερνήσεις που θαυμάζετε, που

πιστέψατε ... Σήμερα άκουσα τον κ. Κατσουρίδη να λέει ότι η οικουμένη όλη πεινά εξαιτίας του καπιταλισμού. Και τι έγινε ο κομμουνισμός; Τι απέγινε εκείνο το σύστημα που θα μας έκανε όλους πλούσιους; Στον καπιταλισμό, λέει, μπαίνει το κράτος, βγαίνει το κράτος. Αν μη τι άλλο, υπάρχει ελευθερία. Εκεί δεν υπήρχε ούτε η ελευθερία να μπει ή να βγει! Αλλά δεν είναι η ώρα να ασχοληθούμε με άλλες περιπλανήσεις, διότι είναι καλά γνωστή η τύχη και των ταλαίπωρων της Σοβιετικής άλλοτε Ένωσης και των δορυφόρων της. Αλλά διερωτώμαι κατά πόσο ανάλογα μέτρα με τη λαϊκή σύνταξη, τη λαϊκή σύνταξη, είναι αντιλαϊκά. Διερωτώμαι πόσο αντιλαϊκό είναι το μέτρο, όταν ζητά η αντιπολίτευση οι φορολογικές ελαφρύνσεις από δύο να φτάσουν εις τις τρεις και η κυβέρνηση παρέχει πέντε χιλιάδες αφορολόγητου εισοδήματος. Διερωτώμαι πόσο αντιλαϊκό είναι το μέτρο, όταν η κυβέρνηση χαρίζει ογδόντα επτά εκατομμύρια λίρες προσφυγικά χρέη σε τράπεζες κ.λπ. Διερωτώμαι πόσο αντιλαϊκό είναι το μέτρο, όταν διαγράφει τις όποιες προς το κράτος οφειλές των προσφύγων ή όταν διευρύνει τα κριτήρια, ούτως ώστε να δίδεται μεγαλύτερη ευχέρεια, για να πάρουν περισσότεροι. Διερωτώμαι πόσο αντιλαϊκό είναι τα μέτρα, όταν η κυβέρνηση χαρίζει χρέη στις κοινότητες και αυξάνει τη συμμετοχή του ποσοστού της στην εκτέλεση κοινοτικών έργων στα δύο τρίτα, στα τέσσερα πέμπτα, στα πέντε έκτα. Διερωτώμαι πόσο αντιλαϊκή είναι η παρούσα κυβέρνηση, όταν είναι η πρώτη που επιτέλους άρχισε να τροχοδρομεί διαδικασίες και να δίδει πόρους προς την τοπική αυτοδιοίκηση. Διερωτώμαι πόσο αντιλαϊκή είναι αυτή η κυβέρνηση, της οποίας τους προϋπολογισμούς του Οργανισμού Στέγης και Αναπτύξεως Γης εσείς εκθειάζατε πέρσι στους προϋπολογισμούς. Διερωτώμαι πόσο αντιλαϊκή είναι η κυβέρνηση αυτή η οποία φρόντισε να διαχωρίσει σωρεία οικοπέδων στις φτωχές κοινότητες, για να έχουν οι άποροι ή τα νεαρά ζευγάρια και οικόπεδο ...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είσαστε η πρώτη κυβέρνηση; Και λέτε ότι δεν κάνετε δυσμενή διάκριση εις βάρος του κ. Βασιλείου σε σύγκριση! Η πρώτη κυβέρνηση; Σας παρακαλώ, κύριε ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ξέρετε, δε συγκινούμαι για την αγάπη σας προς τον κ. Βασιλείου!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν δε γνωρίζετε την πραγματικότητα της Κύπρου ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δε συγκινούμαι.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν το κάνω για τον κ. Βασιλείου.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δε δέχομαι να με διακόψετε, κύριε Κατσουρίδη. Κάτσετε κάτω!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αυτά να τα κάνετε ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι για τους απληροφόρητους απέναντι, κύριε, που ειρωνεύονται την πραγματικότητα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Τόσο αγαπήσατε και αγαπάτε την πολιτική του κ. Βασιλείου που επιλέξατε έναν άλλο αντί του ιδίου!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Πόσες φορές το Βασιλείου!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ε, το πείραμά σας όμως ... Καλά είναι να συνεχίσετε, να συνεχίσετε να πειραματίζεστε με τον ίδιο τρόπο και θα συνεχίσετε να είστε στα ίδια έδρανα!

Το γεγονός ότι αυτή η κυβέρνηση αύξησε το ποσό λόγω πλεονασμού από εννιά σε δεκαεπτά χιλιάδες είναι αντιλαϊκό μέτρο, το γεγονός ότι σήμερα μπορεί να θεωρείται πλεονάζον προσωπικό και ο εποχιακός εργάτης που για είκοσι έξι συνεχείς εβδομάδες εργάζεται στον ίδιο εργοδότη είναι αντιλαϊκό μέτρο, το γεγονός ότι η μητέρα από δώδεκα έφτασε στις δεκαέξι εβδομάδες άδεια μητρότητας είναι αντιλαϊκό μέτρο, το γεγονός ότι παραχωρήθηκαν £5.600.000 ως εισφορά μέχρι το '98 σε φιλανθρωπικές οργανώσεις για κοινωνικούς σκοπούς είναι αντιλαϊκό μέτρο, το γεγονός ότι εδόθησαν £3.000.000 προς τις συντεχνίες είναι περιφρόνηση των συντεχνιών! Εδόθησαν £3.000.000 συνολικά προς τις εργατικές συντεχνίες, για να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις κατασκηνώσεων για ανάπαυση των εργαζομένων· αυτό είναι αντιλαϊκό και αντισυντεχνιακό και αντεργατικό μέτρο! Το γεγονός ότι απλούστατα, προκειμένου να μεταδίδουμε προς τα έξω ότι τάχα η κυβέρνηση είναι εναντίον της Α.Τ.Α. ... Τη συζήτηση για την Α.Τ.Α. είναι οι συντεχνίες και οι εργοδοτικές οργανώσεις που την ξεκίνησαν και όχι η κυβέρνηση. Και η κυβέρνηση ούτε έχει ούτε είχε ούτε θα επιτρέψει ποτέ την κατάργηση της Α.Τ.Α. Για τη βελτίωση της παραγωγικότητας ή την ανασύνθεση των στοιχείων που συνθέτουν την Α.Τ.Α. οι ίδιες οι συντεχνίες επεζήτησαν διάλογο, διότι και οι ίδιες οι συντεχνίες αναγνώρισαν ότι ενδεχόμενα θα έπρεπε κάποια στιγμή να επανεξεταστεί ο θεσμός, όχι εις βάρος των εργαζομένων αλλά προς όφελος γενικότερα της οικονομίας. Το γεγονός ότι δίδονται χορηγήματα και χορηγίες προς τους

φοιτητές, αυτό είναι αντιλαϊκή πολιτική, κύριοι συνάδελφοι, το γεγονός ότι για πρώτη φορά εκαλύφθη το σύνολο των σπουδαζόντων είναι αντιλαϊκή πολιτική, είναι ενάντια στην παιδεία! Το γεγονός ότι εδόθησαν πέραν των όσων είχαν δοθεί στο παρελθόν προς τους πολύτεκνους και τις πολύτεκνες οικογένειες, παροχές, είτε αυτές αφορούν την κατά τέκνο αύξηση κατά πεντακόσιες λίρες που σπουδάζει, το αφορολόγητο, τη σύνδεση με την Α.Τ.Α. το επίδομα μητρότητας στις πολύτεκνες μάνες, αυτά όλα είναι αντιλαϊκά μέτρα! Και διερωτάται κανένας πόσα θα πρέπει να αναφέρει ακόμα, για να καταδείξει πόσο ειλικρινά άστοχο είναι, όταν, αντί της θετικής κριτικής, υπάρχει μια μηδενιστική τακτική, «δεν έκανε τίποτε».

Θα πρέπει να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας πως ο λαός έχει κρίση, για να αντιλαμβάνεται πραγματικά τότε η αντιπολίτευση μπορεί με σοβαρότητα να προβάλλει κάποιες θέσεις και τότε ίσως η ίδια, χωρίς να το επιδιώκει, μειώνεται μπροστά στα μάτια του λαού.

Γιατί, όταν ακούω ότι δεν υπάρχει αγροτική πολιτική, κύριοι συνάδελφοι, την ώρα που έχουν δοθεί και είναι καλά γνωστό τα τόσα εκατομμύρια στις διάφορες παραγωγικές τάξεις, που υπερβαίνουν τα τριακόσια σαράντα τρία, διερωτώμαι αν αυτό είναι αντιλαϊκή, αντεργατική, αντιαγροτική πολιτική. Ε, δεν εγγυώμεθα πλέον τα δάνεια. Έχουμε στήσει ταμεία στήριξης σε κάθε παραγωγικό τομέα. Και αυτό δεν οφείλεται μόνο σε μας, κύριοι συνάδελφοι: αυτό οφείλεται και εις τους συνεργάτες μας του Δημοκρατικού Κόμματος και εις τους συνεργάτες μας της ΕΔΕΚ και εις τους συνεργάτες μας των ΕΔΗ και βεβαιότατα και στην αντιπολίτευση. Όταν και οσάκις έρχεται η κυβέρνηση με φιλολαϊκά μέτρα, τα ψηφίζετε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δε μιλώ για τη σημερινή σας ... Η συμβολή σας στην επταετία ήταν σημαντική, στα πρώτα τεσσεράμισι χρόνια. Εάν θέλετε να το αρνηθείτε, είναι θέμα δικό σας, κύριε Πιπτοκοπίτη. Και δε διαχωρίσατε τη θέση σας από την κυβέρνηση λόγω της αντιλαϊκής της πολιτικής· ήταν οι διαφωνίες σας επί του εθνικού θέματος, που ευρίσκατε ότι πλησιάζατε περισσότερο προς το ΑΚΕΛ.

Εκείνο που θέλω να πω, επειδή εδόθη προς στιγμή η εντύπωση από μία αναφορά -και εδώ θέλω να είμαι δίκαιος- του κ. Προδρόμου, ότι τάχα η ψήφιση των προϋπολογισμών δημιουργεί συνυπευθυνότητα ... Επειδή αντιλαμβάνομαι ότι δεν ήταν αυτός ο στόχος ούτε και η επιθυμία, εγώ λέω αποτελεί ύψιστο βαθμό υπευθυνότητας, ενόψει του πολιτειακού συστήματος που έχουμε. Συνεπώς, δε θα πρέπει να παρερμηνευθεί η δήλωση, γιατί αλίμονο αν θεωρούσαμε τη θετική προς το κράτος παρεμβολή του οποιουδήποτε, έτσι που να μπορούμε ... Ιδιαίτερα τούτες τις κρίσιμες ώρες που δίδομε τη μάχη της επιβίωσης αποφασίσαμε κάποιιοι να αποστερήσουμε το κράτος από πόρους, αποφασίσαμε να αποστερήσουμε ... Διότι διερωτώμαι, αν και το ΔΗΚΟ ακολουθούσε την ίδια πολιτική και τακτική και δεν εψηφίζετο ο προϋπολογισμός, ποια έργα ανάπτυξης θα κάναμε και πώς η αντιπολίτευση θα έλεγε ότι η κυβέρνηση δεν εκτελεί έργα. Με ποια ειλικρινά πρόταση θα κατεβαίνατε στο λαό, να του πείτε ότι «συγγνώμη, αυτό το οποίο κάναμε είναι για να γίνουν περισσότερα έργα»; Χωρίς τα ταμεία να έχουν χρήματα, είναι δυνατόν να γίνουν έργα; Χωρίς τους προϋπολογισμούς από το πάγιο ενεργητικό είναι δυνατόν να εκτελεστούν αυτά τα οποία υπερβαλλόντως και λαϊκίστικα προβάλλετε;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να κάνετε άλλη πρόταση, κύριε. Έτσι έν' ο κανονισμός. Υποχρεωτικά.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται, εγώ απλώς θέλω να πω ότι δεν είπα αυτό το πράγμα στο οποίο απάντησε ο κ. Κυπριανού· εγώ απλώς ανέφερα ότι, ψηφίζοντας τους προϋπολογισμούς, η Βουλή είναι συνυπεύθυνη για το ότι δημιουργούνται ελλείμματα και θα πρέπει να ξέρουμε ότι θα πρέπει να εξευρεθούν πόροι. Δεν είπα ότι είναι συνυπεύθυνη για το έργο της κυβέρνησης ή για τους προϋπολογισμούς.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι. Να παρακαλέσω κάτι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη, με πληροφορούν ότι ο χρόνος έχει πλησιάσει προς το τέλος.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι, τελειώνω. Τις θέσεις του κόμματος και την πολιτική του κόμματος και το σεβασμό που πρέπει να επιδεικνύουμε προς όσους υπεύθυνα κινούνται τα εκφράζει ο πρόεδρος του κόμματος. Συνεπώς είναι μια άποψη που μπορεί να την έχει ο κ. Προδρόμου, αλλά εγώ δε συμφωνώ ότι είναι συνυπεύθυνη για τα ελλείμματα· υπεύθυνη στη διαχείριση είναι η κυβέρνηση. Φυσικότατα, η Βουλή στα φορολογικά μέτρα και ιδιαίτερα με την ενοποίηση, ναι, θα πρέπει να γίνει κατορθωτό να συναινέσει. Διαφορετικά χωρίς πόρους και ιδιαίτερα μετά τις απώλειες από τους εισαγωγικούς δασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδιαίτερα με την απώλεια δασμών από τη Γενική Συμφωνία Εμπορίου, από τα γεγονότα τα θλιβερά του '96, την ανομβρία την πρωτόγνωρη για τα κυπριακά δεδομένα των τελευταίων χρόνων, ε, οπωσδήποτε θα υπάρχουν και ανάγκες, θα δημιουργηθούν ελλείμματα. Εκεί είναι που χρειαζόμαστε τη θετική συμβολή. Εκεί είναι που θα καλέσουμε και τις υπόλοιπες των πολιτικών

δυνάμεων να συνενωθούν, για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα. Αλλά, εκείνο που λέω, ένα είναι να ψηφίζει η Βουλή για να διευκολύνει το έργο της κυβέρνησης και άλλο είναι να θεωρείται η Βουλή συνυπεύθυνη τάχα για τα ελλείμματα. Για τα ελλείμματα, τα εκάστοτε ελλείμματα, είναι η εκάστοτε κυβέρνηση υπεύθυνη, που είτε εξ αντικειμενικών λόγων δημιουργούνται είτε εκ του πολύμορφου έργου που παράγει.

Αυτά λέγοντας, ευχαριστώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Θέλω να πω, εάν καθ' οιανδήποτε στιγμή έδωσα αφορμή να προκληθούν αρνητικά αισθήματα, δεν ήταν η πρόθεσή μου· ήμουν απαντητικός τουλάχιστον εις τα πολλά που ελέχθησαν τούτες τις τρεις μέρες κατά ήπιο μάλιστα και όχι κατ' ανάλογο τρόπο, όπως ελέχθησαν.

Ευχαριστώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Θέλετε απάντηση που μένα; Εξακολουθάτε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Να μη σας τη χρωστώ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παίρνεις την αργότερα ...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Διότι εχτές εγώ σας είπα παραπάνω φυσικά και εν ιξέρω γιατί με προκαλέσατε σήμερα και απάντηση δεν ηθέλατε.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Ν. Αναστασιάδης επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβάνομαι ότι, με βάση τον κατάλογο των ομιλητών, οι πρωτολογίες τουλάχιστον έχουν τελειώσει. Αν υπάρχει επιθυμία για δευτερολογία, βεβαίως είναι δικαίωμα. Ιδιαίτερα με βάση τη γενική αρχή και συμφωνία που τα κόμματα κατορθώνουν να εξεύρουν, μπορούν οι αρχηγοί ή κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι να δευτερολογήσουν. Αν κριθεί ότι δεν είναι αναγκαίο, θα προχωρήσουμε, αν θέλετε με ένα δεκάλεπτο διάλειμμα, στις τροπολογίες.

Ναι, κύριε Χριστόφια.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τότε θα δευτερολογήσουμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δικαίωμά σου, κύριε Δημητρίου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να είσαι σύντομος ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δεν το είπες προηγουμένως του κ. Αναστασιάδη, Δημήτρη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν κατάλαβα, κύριε Χριστόφια, δηλαδή δεν έχω το δικαίωμα του λόγου;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Βεβαίως το έχετε, κύριε Πρόεδρε, απλώς εξαντλήθηκε ο χρόνος της κοινοβουλευτικής σας ομάδας προ πολλού, αλλά εμείς, σεβόμενοι το γεγονός ότι είστε πρόεδρος του κόμματος, δεν είπαμε τίποτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας ευχαριστώ, δεν το αρνούμαι. Και όταν μιλούσατε εσείς κι εγώ επέμενα ότι όσο χρόνο θέλατε ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Παρ' όλο που χάλασες και λίγο το κλίμα, Νίκο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω αν παρακολούθησες το βουλευτή σου τον κ. Κατσουρίδη· φαίνεται θα ήσουν απών.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριε Χριστόφια, έχετε το λόγο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινά δεν ήθελα να δευτερολογήσω, αν δεν κατηγορούσε ο κ. Αναστασιάδης τόσο πολύ τον κ. Βασιλείου και τη διακυβέρνησή του. Θα ήθελα να πω ορισμένα λόγια για πολλές ανακρίβειες οι οποίες έχουν κατατεθεί από τον έντιμο πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Ξέρετε, το κριτήριο της αλήθειας καμιά φορά είναι ο κόσμος ο ίδιος και τα αισθήματα τα οποία τον διακατέχουν και από τον τρόπο διακυβέρνησης και από τον τρόπο αντιπολίτευσης. Και σας διαβεβαιώνω με όλη την ειλικρίνεια ότι, αν εμείς ανταποκρινόμασταν στα αισθήματα τα πραγματικά, όχι μόνο του κόσμου μας, αλλά και αρκετού κόσμου σας, θα καταψηφίζαμε τον προϋπολογισμό. Συγκρατηθήκαμε πάρα πολύ ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα κάμω παρέμβαση εγώ τώρα. Θέλετε να πείτε ότι συναγερμικοί άρχισαν να εντάσσονται στο ΑΚΕΛ, όπως η Π.Ε.Ο. στη Σ.Ε.Κ.;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Καθόλου, καθόλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Εννοώ ότι απογοητεύσατε, κύριε Αναστασιάδη, και το δικό σας τον κόσμο και δε θέλετε να το καταλάβετε. Αυτό είναι που εννοώ. Αυτό γίνεται, αυτό λέει η κοινωνία η ίδια, ότι ξηλώνεται η κοινωνία, ότι ο κοινωνικός ιστός διαρρηγνύεται για χίλιους δυο λόγους. Και το λένε ακόμα και εκείνοι που έχουν κινητά τηλέφωνα, εκείνοι οι οποίοι ... στον αριθμό των οικιακών βοηθών ξεπεράσαμε κάθε προηγούμενο, σαν να και είναι υγιές στοιχείο της κοινωνίας μας αυτό, αν αγαπάτε. Αυτά είναι ενδείξεις της σήψης που επικρατεί στην κοινωνία μας και του αρχοντοχωριατισμού που μας διακατέχει. Δυστυχώς, πρέπει να το πω αυτό το πράγμα. Και να μην καπαρτίζουμε και να χαιρόμαστε γιατί από τόσες χιλιάδες οικιακές βοηθούς το 1992 έχουμε τόσες σήμερα και δεν ξέρω πόσες θα μας πείτε το 2003 πριν από τις προεδρικές εκλογές και να θεωρείται ότι αυτό είναι επίτευγμα της κυβέρνησης Κληρίδη. Να το χαίρεστε αυτό το επίτευγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και ο κ. Χριστοδουλίδης και κάποιοι από την Αριστερά να χαιρόνται που έχουν οικιακές βοηθούς.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Να το χαίρεστε το επίτευγμα. Προσωποποιείτε τα πράγματα, για να αποπροσανατολίσετε, κύριε Πρόεδρε. Αυτό κάμνετε δυστυχώς. Βάζετε πέπλο μπροστά στο λαό να μη βλέπει την πραγματικότητα.

Σας άκουαν, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, και εκείνοι που έχουν οικιακές βοηθούς και εκείνοι που έχουν οικονομική επιφάνεια, σας άκουαν και οι γέροντες και οι γερόντισσες και εκείνοι που ζουν σε τρώγλες κατά πόσο έχουν τα εκατομμύρια τα οποία επικαλείστε ότι έχει ο κόσμος. Έχει φτωχόκοσμο, ναι, έχει φτωχόκοσμο, τον οποίο, ναι, εμείς υπερασπιζόμαστε και από τον οποίο ζητάτε κάθε μέρα επιπλέον φορολογίες στο όνομα της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο ίδιος ο κ. Μάουρερ σας είπε προχθές στην

επιτροπή ότι ναι μεν απαιτεί εναρμόνιση της τάξης του 15% η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά δεν την ενδιαφέρει την Ευρωπαϊκή Ένωση αν έχετε φόρο εισοδήματος τόσα ή τόσα, αν στους φόρους η Κύπρος είναι από τις πιο βαρυφορτωμένες χώρες του κόσμου και αν το 40% του εισοδήματός της πηγαίνει ουσιαστικά σε φορολογίες από εκεί και από εδώ. Κατά συνέπεια, αν πράγματι θέλουμε να μιλούμε για φιλολαϊκή πολιτική, πρέπει να δούμε τον κόσμο, να πάμε κάτω στον κόσμο να δούμε τα αισθήματά του και τι νιώθει ο ίδιος ο κόσμος ότι περνά.

Επειδή ο φίλος μου ο Ανδρέας ήταν πολύ πειστικός για την αναξιοκρατία η οποία βόα, και είναι και αυτό ειλικρινά ακόμα μια έκφραση της σήψης που έχουμε στην κοινωνία μας και που δεν ξέρω πού θα οδηγηθούμε σε τελευταία ανάλυση και πολίτες διαπαιδαγωγούμε, αν διαπαιδαγωγούμε, πολίτες οι οποίοι θα σέβονται τον εαυτό τους και θα τους σέβεται η κοινωνία, γιατί η αξία τους είναι η άλφα αξία, και τους τιμά η κοινωνία γι' αυτή τους την αξία ή, αν τους τιμά, γιατί σκύβουν και φιλούν χέρια, των όποιων κομμάτων αν με ρωτάτε εμένα, αλλά εσείς είσαστε στην εξουσία και εσείς κάματε τη μαζικοποίηση του ρουσφετιού επιστήμη σε τελευταία ανάλυση. Είναι αυτή η κυβέρνηση η οποία κομματικοποίησε τον κρατικό μηχανισμό, τους ημικρατικούς οργανισμούς και δυστυχώς ο άνθρωπος τρέχει, ναι, υποχρεώνεται να τρέχει και να κύπτει τον αυχένα του, για να βρει μια δουλειά να ζήσει, για να πάρει μια προαγωγή. Και αυτό είναι πολύ πολύ επικίνδυνο για τα θεμέλια της κοινωνίας. Δεν είναι αντιπολίτευση που κάνουμε, κάνουμε διαπίστωση για το πού πάει η κοινωνία μας. Πάει προς την καταστροφή η κοινωνία μας. Είναι ένας ακόμα Αττίλας μέσα στο σπίτι μας. Αν δεν το κατανοήσουμε και αν δε βάλουμε το χέρι μας όλοι, τότε τα πράγματα θα οδηγηθούν στην πλήρη καταστροφή.

Ελέχθη και για τη Σ.Π.Ε. Η αλήθεια είναι ότι από καταβολής της Κυπριακής Δημοκρατίας η Αριστερά, ο κόσμος της Αριστεράς, είναι ο φτωχός συγγενής και για τη

δημόσια υπηρεσία και για τους ημικρατικούς οργανισμούς. Δε νοείται να έχει επίδραση της τάξης του 33% το ΑΚΕΛ -και δεν είναι σήμερα που έχει αυτή την επίδραση, από χρόνια ολόκληρα, από καταβολής της Κυπριακής Δημοκρατίας- και να έχει 7% μερίδιο ή 10% μερίδιο στους εργαζομένους στους ημικρατικούς οργανισμούς και στον κρατικό μηχανισμό, εκτός και αν γίνεται το μεγάλο θαύμα να μπαίνουν αριστεροί και να βγαίνουν δεξιοί. Αυτά τα πράγματα, με όλο το σεβασμό, δεν είναι σοβαρά. Δε νομίζω ότι είναι επιχειρήματα αυτά να τα λέμε. Συνεπώς το ΑΚΕΛ, η Αριστερά, το λαϊκό κίνημα, δημιούργησε τους πόρους αντίστασης. Μάλιστα! Και οικονομικών πόρων, αλλά και βοήθειας ανθρώπων της Αριστεράς, για να βρουν δουλειές. Βεβαίως! Θα μείνουμε ο φτωχός συγγενής; Ναι, στη Σ.Π.Ε. που ελέγχει η Αριστερά βοηθούνται άνθρωποι της Αριστεράς. Επαναλαμβάνω ότι αυτό είναι ένα μέτρο αντίστασης από πλευράς της Αριστεράς και να το καταλάβετε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι εξίσου κακό με το κακό που κάμνουμε εμείς.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Το κακό που κάμνετε εσείς, κύριε Πουργουρίδη, είναι καταστροφικό. Επαναλαμβάνω: Όταν από την καταβολή της Κυπριακής Δημοκρατίας σου γυρίζουν όλοι την πλάτη, τι θα κάμεις; Θα πεις του κόσμου σου «πηγαίνετε σε αυτούς που κυβερνούν», είτε είναι ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης είτε είναι άλλες κυβερνήσεις είτε είναι η σημερινή κυβέρνηση;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν ήταν ο Μακάριος;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Όχι, σε αυτό τον τομέα είναι ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης που κυβερνούσε. Και θα σας πω με την ευκαιρία και κάτι που έλεγε συχνά ο μ. Ανδρέας Ζιαρτίδης: Το '63 - '64

ένας αστυνομικός καθώς πρέπει με όλες τις εξετάσεις περασμένες, στην υπηρεσία του ο άνθρωπος ακριβέστατος, συνεπέστατος, απευθύνθηκε κοντά του. Περνά εξετάσεις, ξαναπερνά εξετάσεις, ξαναπερνά εξετάσεις, τίποτε. Αποφάσισε να πάει να βρει τον Υπουργό Εσωτερικών και να του πει: «Κύριε Υπουργέ, μα για όνομα του Θεού, τι γίνεται με τούτο τον άνθρωπο; Έπρεπε να προαχθεί από καιρό, γιατί άλλοι που δεν έχουν τα προσόντα προάγονται, μήπως επειδή είναι αριστερός;». Η απάντηση του Γιωρκάτζη ξέρετε ποια ήταν; «Μα, κύριε Ζιαρτίδη, είναι αριστερός, πώς μας γέλασε και είναι αστυνομικός;». Αυτό ήταν το πραγματικό κλίμα το οποίο επικρατούσε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστόφια, έχω την εντύπωση ότι ... εδώ φταίει ο Κληρίδης, εκεί έφταιγε ο Γιωρκάτζης και όχι ο Μακάριος; Να είμαστε λίγο πιο προσεκτικοί, γιατί είναι ο Πρόεδρος που κατά κανόνα κυβερνά και όχι οι υπουργοί.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δεν ησυχολείτο ο Μακάριος με αυτές τις μικρότητες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τωρά επείσετε όλο τον κόσμο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Βεβαίως έπεισα όλο τον κόσμο, διότι ο κόσμος ξέρει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να εγγράψουμε θέμα για το Μακάριο και τη διακυβέρνησή του, κύριε Αναστασιάδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δικαίωμά σας να το κάμετε· ήδη το άνοιξε ο κ. Χριστόφιας. Εμείς δε θέλουμε να κάμουμε καμιά ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Σε ό,τι αφορά τη συγκέντρωση εδώ έξω από τη Βουλή, η οποία μας αποδίδεται, ευχαριστούμε για την τιμή που μας κάμνετε, αλλά νομίζω ότι έπρεπε η παράταξή σας, η παράταξη του Δημοκρατικού Συναγερμού στην Π.Ο.Ε.Δ. και στην Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ., να σας είχε πληροφορήσει ότι και εκείνη συναποφάσισε με τις υπόλοιπες παρατάξεις και συμμετείχε, για να γίνει εκείνη η σύναξη των πεντακόσιων καθηγητών, δασκάλων και μαθητών. Κατά συνέπεια, ήταν μια ομόφωνη απόφαση όλων των ενδιαφερομένων ανεξάρτητα από πολιτικές και κομματικές τοποθετήσεις. Είναι γι' αυτό που λέω να μην παραπλανούμε.

Και δυο λόγια που σχετίζονται με το Κυπριακό και τελειώνω. Θεωρώ ότι ειλικρινά δε σηκώνει να πούμε περισσότερα, διότι μιλούμε με διαφορετική γλώσσα. Και πιστεύω ότι μπορεί ο λαός ο οποίος ζει σε αυτή την κοινωνία και όχι σε αφρικανική χώρα, στην Κύπρο τη βασανισμένη, την ημικατεχόμενη, να κρίνει και την πολιτική και τη συμπεριφορά μας. Και στη δική μου την ομιλία και σε αποφάσεις της Κεντρικής Επιτροπής του κόμματος και σε κάθε τοποθέτησή μας στηλιτεύουμε την αδιαλλαξία του Ντενκτάς και της Άγκυρας ως την πηγή των αδιεξόδων στο κυπριακό πρόβλημα. Ουδέποτε είπαμε ότι η πηγή των αδιεξόδων είναι η όποια κυβέρνηση και ο όποιος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Έχουμε όμως καθήκον να αποδίδουμε για τους χειρισμούς του οποιουδήποτε Προέδρου τα του Καίσαρος τω Καίσαρι και τα του λαού τω λαώ, όπως εμείς τα καταλαβαίνουμε, και εσείς να απαντάτε, όπως εσείς τα καταλαβαίνετε. Αλλά, επαναλαμβάνω, η ζωή και η πρακτική είναι ο καλύτερος κριτής της αλήθειας. Δε θέλω να επαναλάβω αυτά που είπε ο σύντροφός μου ο Νίκος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Εμένα εννοείτε;

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ούτε για πλάκα δεν μπορώ να φανταστώ ότι θα είμαστε σύντροφοι.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είμαστε και σύντροφοι και φίλοι και συνεργάτες και ό,τι φανταστείτε, κύριε Χριστόφια, θέλουμε δε θέλουμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Εδώ είναι θέμα συνέπειας στην πολιτική του Προέδρου και είναι θέμα να τιμά τη δική του την πολιτική. Και να μη μας λέτε ότι αλλάζουμε εμείς πολιτική. Εμείς είμαστε συνεπείς στην πολιτική μας και σε ό,τι αφορά στην ειρηνική λύση του προβλήματος και σε ό,τι αφορά στην αμυντική θωράκιση και ποια είναι τα περιθώρια που εμείς αποδίδουμε στην αμυντική θωράκιση και σε σχέση με την οικονομία, αλλά και σε σχέση με κατά πόσο η αμυντική θωράκιση υποτάσσεται -και υπηρετεί και εξυπηρετεί- στον κύριο στόχο, της ειρηνικής επανένωσης της πατρίδας μας και της απαλλαγής από την κατοχή.

Ομολογουμένως, ο Πρόεδρος είχε πολλά σκαμπανεβάσματα στην πολιτική του. Η πολιτική του ενεργού ηφαιστείου ήταν πολιτική δημιουργίας κρίσης, ακόμα και στρατιωτικής κρίσης -και να μη φεύγουμε από την ουσία- για να εκφοβίσουμε τους Αμερικάνους, τους Άγγλους, άκουσον-άκουσον, και όλα αυτά τα μεγαθήρια της παγκόσμιας πολιτικής, οι οποίοι, σαν να έκαμαν εκδρομή, κατέστρεψαν ολόκληρη χώρα, τη Σερβία, να τους εκφοβίσουμε για να αναλάβουν πρωτοβουλίες. Μα και πάλι δεν τιμάτε το σημερινό σας συνεταίρο. Μεγάλη, πολύ μεγάλη κινητικότητα υπήρξε στο Κυπριακό και διεθνής κινητοποίηση πραγματική και επί Γιώργου Βασιλείου. Και το '92 πρέπει να πούμε ότι ήταν η εποχή κατά την οποία, ανεξάρτητα από την άποψη του καθενός από εμάς για τις ιδέες Γκάλι και για τα τεκταινόμενα στις συνομιλίες εκείνη την

εποχή, στριμώχθηκαν η Τουρκία και ο Ντενκτάς στη γωνιά. Ήταν την εποχή που είπαν τα Ηνωμένα Έθνη «όχι, κύριε Ντενκτάς, είστε εκτός των ψηφισμάτων και των διαδικασιών των Ηνωμένων Εθνών». Αυτή την ώρα εκείνο που γίνεται είναι ότι και οι δυο πλευρές ... και ενώ ο Ντενκτάς ουσιαστικά με τη συμπεριφορά του όχι απλώς υποτιμά, είναι υβριστικός προς τα Ηνωμένα Έθνη, έχει χαιρετίσει αυτή τη διαδικασία που γίνεται η κυβέρνησή μας, έχει χαιρετίσει την απόφαση των G8, διότι είναι οι δυνατοί. Μα, αν είναι να πούμε «ό,τι θέλουν κάμνουν, άρα τι μπορούμε εμείς να κάνουμε», γιατί δεν παραδινόμαστε από καιρό και βασανιζόμαστε και βασανίζουμε και τον κυπριακό λαό; Είναι αυτή την πολιτική που θα ακολουθήσουμε ή έχουμε πόλους αντίστασης και μπορούμε να προβάλουμε αντίσταση υπερασπιζόμενοι το δίκαιο; Τίποτε παράλογο. Βασικές αρχές. Γιατί είναι οι αρχές που έχουν σχέση με την ύπαρξη και τη συνέχιση της ύπαρξης του κυπριακού κράτους και εδώ δεν πρέπει να κάμνουμε σκόντο σε καμιά απολύτως περίπτωση.

Υπάρχει και σε σχέση με το Κυπριακό και σε σχέση με την κοινωνικοοικονομική πολιτική που ακολουθείται το πρόσχημα ότι «ξέρετε, βαδίζουμε προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, τι θέλετε να κάμουμε;». Πάντοτε υπάρχουν οι δυο επιλογές. Υπάρχει η συντηρητική επιλογή, υπάρχει η επιλογή της μη αγωνιστικότητας στο Κυπριακό, αν θέλετε, και υπάρχει και η επιλογή η προοδευτική. Επιλέγετε τη συντηρητική επιλογή. Γι' αυτό και εμείς ασκούμε την πολιτική μας και αντιπροτείνουμε την προοδευτική και φιλολαϊκή πολιτική. Και αυτό θα συνεχίσουμε να κάμνουμε μέχρι τέλους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε θα αναφερθώ στα όσα μου έχουν αποδώσει κάποιοι συνάδελφοι· δεν είναι προσωπικό το θέμα. Έχει ήδη απαντήσει ο Νίκος· εγώ αρκούμε να πω το εξής: Είμαι της σχολής στην οποία αναφέρθηκε ο φίλος μου Τάσος Παπαδόπουλος. Σέβομαι -και το δείχνω στην πράξη- τους πολιτειακούς άρχοντες, αλλά και τον κάθε απλό άνθρωπο, όχι τους πολιτειακούς άρχοντες απλώς.

Κατά συνέπεια, εγώ αντιδρώ μόνο όταν δε μου δείχνουν σεβασμό και αυτό έπραξα, διότι θεωρώ ότι ήταν έλλειψη σεβασμού αυτά που λέχθηκαν για την πολιτική ηγεσία του τόπου, για τους ηγέτες της αντιπολίτευσης. Και γιατί; Γιατί αντέδρασαν στη συμπεριφορά του γενικού γραμματέα και στο γεγονός ότι αυτή τη συμπεριφορά τη δέχθηκε η κυβέρνηση και η αντιπροσωπία εκεί χωρίς να αντιδράσει. Πιστεύουμε ειλικρινά ότι εμείς βοηθήσαμε τον Πρόεδρο να αντιδράσει. Και δεν ήταν λογικό να γίνει λόγος για φωνασκίες και γι' αυτά τα οποία έχουν λεχθεί.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αποχή είναι πολιτική πράξη. Είναι προειδοποίηση ότι και στο προεδρικό σύστημα δεν μπορεί η κυβερνώσα παράταξη να επικαλείται το προεδρικό σύστημα συνεχώς και να χρησιμοποιεί μια αντιλαϊκή και συντηρητική πολιτική.

Θέλω να τελειώσω με το εξής: Εφτά χρόνια κάμνουμε συνεχώς προτάσεις, θα έλεγα επί παντός επιστητού. Αυτές οι προτάσεις δε λαμβάνονται υπόψη και λυπάμαι να παρατηρήσω ότι έκαμε μεγάλο λάθος ο Υπουργός Οικονομικών, μιλώντας σε ραδιόφωνα και στην προσπάθειά του να δικαιολογήσει την ομιλία, αλλά και να αντιδράσει στις δικές μας επικρίσεις, που μας είπε ότι από αυτή τη συζήτηση δεν είδε προτάσεις. Έφερα εδώ είκοσι δέσμες προτάσεων γραπτές και υπομνήματα για την οικονομία, για τα φορολογικά, για το χρηματιστήριο, για τον τουρισμό, για τη βιομηχανία, για την αγροτική οικονομία, για την παιδεία, για τον πολιτισμό, οι οποίες δυστυχώς δε λήφθηκαν υπόψη. Ε, λοιπόν, και για λόγους αξιοπρέπειας, αν θέλετε, επιτέλους είμαστε υποχρεωμένοι να αντιδράσουμε. Αλλά σας λέω ειλικρινά ότι, αν ταυτιζόμασταν με το λαϊκό αίσθημα, θα έπρεπε να καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Δεν το κάμνουμε για πολλούς λόγους και δεν ισχύει το επιχείρημα ότι θα στερήσουμε το κράτος και το λαό από οικονομικά. Με βάση το σύνταγμα, όταν απορριφθούν οι προϋπολογισμοί, η

κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να φέρει άλλους αναθεωρημένους, λαμβάνοντας υπόψη και εκείνους που τους καταψήφισαν και τις απόψεις τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά την ομιλία του κ. Χριστόφια τον προεδρεύοντα της Βουλής κ. Νίκο Αναστασιάδη αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Επειδή δεν ακολουθήθηκε οποιαδήποτε σειρά, ο κ. Δημητρίου και ο κ. Λυσσαρίδης ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στην πρωτολογία μου είχα εκφράσει έντονη ανησυχία για την έλλειψη ανησυχίας από κυβερνητικής πλευράς για τις δηλώσεις Ντενκτάς και για τον τρόπο αντίδρασης του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Πρέπει να πω ότι υπήρξε μια διορθωτική κίνηση την οποία καλωσορίζω. Σήμερα υπάρχει μια νέα εξέλιξη και ο λόγος που τη θέτω μπροστά στη Βουλή είναι γιατί ελπίζω ότι μια έντονη τοποθέτηση του σώματος θα οδηγήσει σε νέα διορθωτική κίνηση. Όπως θα ξέρετε, αν και μερικοί που ήσασταν συνέχεια στη Βουλή μπορεί να μην το ξέρετε, ο κ. Ντενκτάς παρέδωσε επιστολή στα Ηνωμένα Έθνη με επικεφαλίδα “Turkish Republic of Northern Cyprus, President’s Office” και φυσικά με υπογραφή ως “πρόεδρος”. Αν πράγματι έτσι έχουν τα πράγματα, γιατί λέχθηκε ότι ίσως να την παρέδωσε σε λευκό χαρτί, αλλά εγώ έχω αντίγραφο με αυτούς τους τίτλους, το οποίο βέβαια κυκλοφόρησε ο ίδιος ο κ. Ντενκτάς. Αν τα Ηνωμένα Έθνη παρέλαβαν τέτοια επιστολή, αυτό αποτελεί σκάνδαλο. Αντιλαμβάνομαι

ότι ο Πρόεδρος θα δει τον κ. Ντε Σότο απόψε και ότι θα εγείρει το θέμα. Η δική μου η γνώμη είναι ότι πρέπει να υποδειχθεί στα Ηνωμένα Έθνη ότι, αν κατά λάθος την έχουν παραλάβει, θα πρέπει να την επιστρέψουν με επιστολή, λέγοντας ότι είναι αδύνατον να δεχθούν επιστολή με την προϋπόθεση ότι αυτή η επιστολή αποστέλλεται από πρόεδρο κράτους που όχι μόνο δεν αναγνωρίζεται από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών αλλά κράτους για το οποίο ο Ο.Η.Ε. έχει εκδώσει ψηφίσματα, καλώντας όλες τις χώρες να μην αναγνωρίσουν το καθεστώς. Αν καλεί όλες τις χώρες να μην αναγνωρίσουν το καθεστώς, πρώτον, δικό του καθήκον είναι ο ίδιος να μη δώσει έστω και έμμεσα οποιαδήποτε λαβή για παρεξήγηση, ότι είναι δυνατόν αυτό το κράτος να τύχει αναγνώρισης. Και αν αυτό δε συμβεί, νομίζω πως ο Πρόεδρος δεν έχει πλέον κανένα λόγο συνέχισης του διαλόγου. Αυτή είναι η δική μου σαφής τοποθέτηση.

Ένα δεύτερο θέμα για το οποίο θεώρησα σκόπιμο να πάρω το λόγο -γιατί δεν πρόκειται να σας ταλαιπωρήσω με επανάληψη των τοποθετήσεων τις οποίες έχουμε καταθέσει κατά την πρωτολογία- είναι η στάση έναντι του προϋπολογισμού. Υπήρξε πάγια θέση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ και είναι και σήμερα ότι η θετική τοποθέτηση έναντι του προϋπολογισμού, είτε αναγνωρίζεται είτε όχι, αποτελεί έγκριση της κυβερνητικής πολιτικής. Η μοναδική περίπτωση στην οποία το κοινοβούλιο έχει τρόπο να επιδείξει την άρνησή του ή τη θέση του έναντι της κυβέρνησης είναι ο προϋπολογισμός. Και δε νομίζω ότι τα δικαιολογητικά πως ο προϋπολογισμός δεν αντανακλά το σύνολο της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης ευσταθεί, διότι είναι μέσω του προϋπολογισμού που θα φανεί αν δίνονται οποιαδήποτε κίνητρα προς την άλφα ή βήτα κατεύθυνση, η οποία κατά τους κυβερνώντες θεωρείται ως επιβεβλημένη. Και από κάποιους κυβερνώντες τα κίνητρα θα στρέφονται προς την άλφα κατεύθυνση, κατά άλλους κυβερνώντες τα κίνητρα θα στρέφονται προς άλλη κατεύθυνση και, αν διαφωνούν, δεν μπορούν να εγκρίνουν τον προϋπολογισμό.

Λέχθηκε ότι σε ένα προεδρικό σύστημα τα πράγματα είναι διαφορετικά και είναι. Είναι από την πλευρά ότι η άρνηση των προϋπολογισμών σε μια κοινοβουλευτική κυβέρνηση αποτελεί και ανάγκη για εκλογές. Και στο προεδρικό σύστημα είναι το ίδιο, με τη διαφορά ότι ο Πρόεδρος, εφόσον δεν έχει εξασφαλίσει την πλειοψηφία της Βουλής, είναι υποχρεωμένος να εμπλακεί σε διαβουλεύσεις με τη Βουλή και να προσπαθήσει να διασφαλίσει πλειοψηφία των κομμάτων ή πράγματι είναι υποχρεωμένος να παραιτηθεί. Αλλά το πρώτο είναι να διασφαλίσει πλειοψηφία μεταξύ των κομμάτων. Επομένως, δεν υπάρχει δικαιολογία ότι «ψηφίζουμε τον προϋπολογισμό, αλλά διαφωνούμε με την κυβερνητική πολιτική» ούτε βεβαίως πρέπει να προβάλλεται στο κοινοβούλιο η αφέλεια ότι καταψήφιση του προϋπολογισμού σημαίνει χάος και καταστροφή, διότι δε θα υπάρχουν κονδύλια. Ανέφερα τους δύο διαδικαστικούς τρόπους με τους οποίους είναι δυνατόν μια καταψήφιση του προϋπολογισμού να διορθωθεί.

Θα ήθελα ακόμα να πω ότι υπάρχει μια παρεξήγηση. Η πρόοδος είναι μια αναπόφευκτη συνέπεια της τεχνολογικής προόδου. Αν ανακαλυφθούν τα αυτοκίνητα επί άλφα κυβέρνησης, δε νομίζω ότι η άλφα κυβέρνηση θα πρέπει να θεωρείται ότι είναι εκείνη που έχει δώσει την πρόοδο. Αλίμονο αν δεν υπήρχε μια συνεχής πρόοδος και υπάρχει μια συνεχής πρόοδος. Επομένως, οι αριθμοί οι οποίοι μας δόθηκαν, για να δείξουν ότι υπάρχει μεγαλύτερος αριθμός τηλεφώνων, μεγαλύτερος αριθμός αυτοκινήτων, μεγαλύτερος αριθμός οικιακών βοηθών, δείχνουν μια συνολική πρόοδο της κοινωνίας. Αυτό που μας αφορά εμάς ως σοσιαλιστές δεν είναι αυτή η γενική πρόοδος που είναι αναπόφευκτη, αλλά πώς γίνεται η κατανομή των προϊόντων αυτής της προόδου. Καμιά φορά μάλιστα αυτά τα φαινόμενα δείχνουν ακόμα μεγαλύτερο χάσμα στον τρόπο κατανομής των εισοδημάτων, γιατί όσο πιο πολυτελώς διαβιεί ένα τμήμα του πληθυσμού και όσο ένα άλλο τμήμα του πληθυσμού δεν απολαύει όχι αυτών

των ειδικών αγαθών στα οποία έγινε αναφορά, αλλά ακόμα και των κλασικών βιοτικών αγαθών, τότε το σύστημα γίνεται ακόμα πιο απορριπτέο.

Στην Κύπρο λοιπόν αυτής της μεγάλης ευμάρειας, την οποία εγώ δεν αμφισβητώ, στην Κύπρο του πολύ ψηλού κατά κεφαλήν εισοδήματος υπάρχει ένα τεράστιο ποσοστό ανθρώπων, δεν έχω δυστυχώς μπροστά μου τη στατιστική, αλλά είναι πολύ μεγάλος ο αριθμός των ατόμων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας όπως καθορίζεται από τις διεθνείς συμβάσεις.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τέσσερα τοις εκατόν.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Τέσσερα τοις εκατό λένε οι στατιστικές, δεν ξέρω αν είναι αυτό, μα και αυτό είναι απαράδεκτο.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Είναι πολύ ψηλότερο. Οπωσδήποτε, παρακαλώ μη με διακόπτετε.

Όταν εδώ, στη χώρα της μεγάλης ευμάρειας, υπάρχουν συντάξεις των £150 και των £200 το μήνα και τώρα θα γίνουν £250, αν γίνουν, δεν μπορούμε να περηφανευόμαστε. Τα είπα στην πρωτολογία μου. Το ποσοστό των κοινωνικών υπηρεσιών οι οποίες προσφέρονται στον πολίτη σε συνάρτηση με το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι πολύ χαμηλό. Μίλησα για τον κοινωνικό μισθό και είπα, όταν μιλούμε για ευμάρεια, θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη όχι μόνο τον ιδιωτικό μισθό, αλλά και τον κοινωνικό μισθό, δηλαδή τι υπηρεσίες προσφέρει το κράτος, δηλαδή παιδεία, υγεία και οποιεσδήποτε άλλες δημόσιες υπηρεσίες. Χώρες στην Ευρώπη που έχουν περίπου το ίδιο κατά κεφαλήν εισόδημα με εμάς δίνουν πολύ ανώτερες δημόσιες υπηρεσίες

προς τον πολίτη. Γι' αυτό ας μην περηφανευόμαστε για ευμάρεια που δυστυχώς είναι ευμάρεια ενός ποσοστού αλλά όχι ευμάρεια του συνόλου του λαού. Είναι εδώ που διαφέρουμε στην πολιτική έναντι της κυβέρνησης. Είναι γι' αυτό που καταψηφίζουμε τον προϋπολογισμό, γιατί πιστεύουμε ότι η ψαλίδα διευρύνεται και παρά την πρόοδο η ψαλίδα γίνεται ακόμα μεγαλύτερη.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να πω ότι εμείς είχαμε συζητήσει με τον υπουργό, γιατί λέχθηκε «τι άλλες εισηγήσεις έχετε». Όπως ανέφερε και ο κ. Χριστόφιας για το δικό του κόμμα, κι εμείς έχουμε δώσει πολύ πολύ συγκεκριμένες, μελετημένες, τεκμηριωμένες και με ισολογισμούς εισηγήσεις προς την κυβερνητική πλευρά. Δεν τις βλέπουμε να αντανakλώνται στον προϋπολογισμό. Πώς ήταν δυνατόν λοιπόν, εφόσον οι εισηγήσεις μας αγνοήθηκαν παντελώς, να ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό; Μάλιστα με τις δικές μας εισηγήσεις η κυβέρνηση θα είχε τα ίδια έσοδα και θα έδινε μόνο 22% από αυτά τα έσοδα σε κοινωνικές υπηρεσίες. Και όσον αφορά το φορολογικό σύστημα, είχαμε υποδείξει φορολογικό σύστημα το οποίο θα είχε ίσως και περισσότερα εισοδήματα για το κράτος, αλλά και τα κοινωνικά στρώματα από τα οποία θα μπορούσε το κράτος να εισπράξει αυτά τα ποσά ήταν πολύ διαφορετικά από τα κοινωνικά στρώματα τα οποία επέλεξε η κυβέρνηση, για να αντλήσει τα έσοδά της. Ακόμα και για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας -το είπα στην πρωτολογία μου- είμαι υποχρεωμένος να το επαναλάβω, με τις φορολογικές τροποποιήσεις που έχουμε εισηγηθεί φτάνουμε στο 15% χωρίς να βάλουμε νέους φόρους. Διότι εδώ στην Κύπρο λέμε ότι θέλουμε το 15% της Ευρώπης τελικά, αλλά δε λέμε πόσοι φόροι απουσιάζουν από το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι το οποίο έχει αυτό το μονομερή φόρο του 15% συν, όπως είπα, οι υπηρεσίες.

Επομένως, νομίζω ότι όλα αυτά θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τη στάση της κάθε πλευράς έναντι του προϋπολογισμού, γιατί υπήρξε και στο παρελθόν και υπάρχει και σήμερα μια μυθολογία, ότι όποιος καταψηφίζει τον προϋπολογισμό είναι

περίπου αιρετικός, είναι περίπου αναρχικός και ότι θέλει τη διάλυση του κράτους, θέλει ολωσδιόλου ένα κράτος ανίσχυρο. Όχι, θέλουμε ένα κράτος ισχυρό, αλλά με τις δικές μας προδιαγραφές, με τις δικές μας εισηγήσεις -αν γίνονται δεκτές- και, εφόσον δε γίνονται δεκτές, θα ήταν εκ μέρους μας ανεντιμότητα να ενθαρρύνουμε την οποιαδήποτε κυβέρνηση να συνεχίσει μια πολιτική με την οποία εμείς διαφωνούμε.

Γι' αυτό έχω και διαφορετική αντίληψη για την πρόταση δημιουργίας Συμβουλίου Εθνικής Πολιτικής (Σ.Ε.Π.). Το μεν εθνικό θέμα επιβάλλει την ύπαρξη συμβουλίου, γιατί θα ήταν τραγικό για την Κύπρο, αν δεν μπορούσαμε ή αν δεν προσπαθούσαμε να έχουμε έναν κοινό συντελεστή αναφορικά με το εθνικό θέμα. Απαραίτητη ύπαρξη ενός ισχυρού και αποτελεσματικού οργανισμού, του Εθνικού Συμβουλίου ή του Σ.Ε.Π. όπως εμείς το θέλουμε, για να μπορέσει πράγματι να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για μια κοινή εθνική πολιτική.

Μια κοινή οικονομική πολιτική είναι αδύνατη, γιατί εδώ υπάρχουν κοσμοθεωρικές διαφορές, δεν είναι θέμα επιμέρους κονδυλίων. Τώρα, αν θέλουν να πάρουν τη γνώμη μας, για να τους πούμε εμείς πότε θα θεωρήσουμε τον προϋπολογισμό ανεκτό έστω, αυτό είναι εφικτό, αλλά το να αναμένεται ότι δυνατόν να υπάρξει κοινή οικονομική πολιτική σημαίνει ότι δεν έχουμε ανάγκη κομμάτων, δεν υπάρχει λόγος διαφορών, δεν υπάρχει λόγος ούτε καν διαλόγου.

Όσον αφορά την αξιοκρατία, δε θέλω να οξύνω την ατμόσφαιρα, αλλά το να λέμε ότι τώρα υπάρχει αξιοκρατία, γιατί ορισμένα κριτήρια έχουν εισαχθεί, να μου επιτραπεί να πω ότι αποτελεί προσβολή του τι ξέρουμε. Δεν υπάρχει αξιοκρατία. Δεν το λέω για να κάνω κριτική, αλλά, αν δε γίνει αποδεκτό, δε θα υπάρχουν διορθωτικά μέτρα. Αφ' ης στιγμής θεωρούμε ότι σήμερα πράγματι οι πολίτες απολαύουν ισότιμα των δικαιωμάτων τους και ότι αξιοποιούνται στο παραγωγικό γίνεσθαι και ιδιαίτερα στο γίνεσθαι το κρατικό και το ημικρατικό πραγματικά επί τη βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, λυπούμαι

δε θα υπάρξουν διορθωτικά μέτρα. Εδώ χρειάζεται πράγματι συναίνεση όλων μας, γιατί κάποιοι κάποτε κυβερνούν και κάποιοι άλλοι κάποτε κυβερνούν και, αν δεν υπάρξει μια κοινή διάθεση όλων μας να βρούμε τα πραγματικά κριτήρια και τους πραγματικούς θεσμούς που θα επιτρέψουν την αξιοκρατία, δε θα πάμε μπροστά. Εγώ διαφωνώ εδώ με το φίλο μου τον κ. Χριστόφια· μια αναξιοκρατία δεν πλήττεται με άλλη αναξιοκρατία.

Επειδή λέχθηκε ότι όλοι περίπου είμαστε υπεύθυνοι, θέλω να πω ότι στο μικρό χρονικό διάστημα που βρεθήκαμε στην κυβέρνηση και στον τομέα που είχαμε την ευχέρεια να δείξουμε τι είδους κριτήρια θέλουμε -και εννοώ το Υπουργείο Άμυνας- δεν μπορείτε να φανταστείτε πόσα παράπονα είχα από τους εδεκίτες, οι οποίοι ανέμεναν, μια και ήταν οι παραπονούμενοι αιωνίως, ότι θα έβρισκαν μια ευνοιοκρατική μεταχείριση. Κανένας δεν είχε ευνοιοκρατική μεταχείριση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμείς πού να κλάψουμε τον πόνο μας;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Στο Άγιο Όρος.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Στο Άγιο Όρος, ναι, είναι καλός τόπος.

Επίσης πιστεύω ότι θα πρέπει να είμαστε κάπως πιο προσεκτικοί στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε τις λαϊκές κινητοποιήσεις. Λέμε ότι θέλουμε κοινωνία πολιτών. Λέμε ότι θέλουμε δημοκρατία. Η δημοκρατία σημαίνει αποκέντρωση, η δημοκρατία σημαίνει όχι μόνο τα δημαρχεία, αλλά και τις οργανώσεις, ακόμα και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, που να είναι σε θέση να ασκούν κάποια μορφή εξουσίας και να μπορούν, έστω και ως σώματα πίεσης, να εμβολιάζουν το γίγνεσθαι μέσα στον κρατικό μηχανισμό. Επομένως, εκδηλώσεις μαθητών, της Π.Ο.Ε.Δ., της Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ., της Ο.Λ.Τ.Ε.Κ., οι οποίες ζητούν περισσότερα για την παιδεία, θα έπρεπε να μας

ικανοποιούν. Και δεν το λέω αν δόθηκαν περισσότερα ή όχι, δεν μπαίνω στο επιχείρημα αν πέρσι ήταν λιγότερα και φέτος ήταν περισσότερα -μπορεί να είναι έτσι- δεν έχω υπόψη μου τους αριθμούς. Δεν είναι ικανοποιητικά τα ποσά τα οποία σήμερα ξοδεύονται για την παιδεία και το είπα στην πρωτολογία μου και εξέθεσα με αριθμούς ποιες είναι οι συγκρίσεις με άλλες χώρες. Επομένως, έπρεπε να καλωσορίζουμε αυτές τις εκδηλώσεις ως εκδηλώσεις ότι επιτέλους αυτός ο λαός αρχίζει να απαιτεί τα δικαιώματά του. Θέλω να πω και κάτι άλλο: Λαούς οι οποίοι δεν απαιτούν τα δικαιώματά τους τα κοινωνικο-οικονομικά θα δυσκολευθούμε να τους κάνουμε να απαιτούν και τα εθνικά τους δικαιώματα. Θέλουμε ένα λαό αποχαυνωμένο, ένα λαό ο οποίος δε θα αντιδρά σε οποιαδήποτε αδικία, είτε είναι εθνική είτε είναι κοινωνική; Μπορεί μια εκδήλωση κατά την άποψή μας να είναι άδικη. Εγώ θα καλωσόριζα ακόμα και άδικες εκδηλώσεις, όταν βλέπω ένα λαό ο οποίος είναι έτοιμος να διεκδικήσει τα δικαιώματά του.

Επειδή εμείς, όπως ξέρετε, θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό και επομένως δε θα λάβουμε μέρος στα επιμέρους, θέλω να αναφερθώ αυτή την ώρα σε κάτι διαφορετικό. Ένα κονδύλι το οποίο απέρριψε η Βουλή σε αυτή τη σύνοδο επανέρχεται μέσω του προϋπολογισμού. Δεν εξετάζω αν ορθή ή λανθασμένη ήταν η απόφαση. Είναι δικαίωμα του καθενός να λέει αν είναι ορθή ή λανθασμένη. Δυνάμει του Κανονισμού 29, «πάσα απόπειρα επανεξετάσεως οιαδήποτε θέματος επί του οποίου απεφάνθη η Βουλή, διαρκούσης της τρεχούσης συνόδου, θεωρείται εκτός τάξεως, εκτός εάν νέα στοιχεία ή συνθήκαι δικαιολογούσι τούτο». Μιλάμε για το Ζακάκι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εκείνο παραμένει.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αν αυτή η Βουλή πει σαφώς ότι δεν μπορεί η κυβέρνηση να χρησιμοποιήσει αυτά τα ποσά προς αυτό το σκοπό, κατά αντιπαράθεση της απόφασης της Βουλής, τότε δεν υπάρχει λόγος να συζητούμε. Αν όμως ...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Σας παρακαλώ, δε θέλω ... εγώ είμαι μεταξύ εκείνων που τη διακοπή τη δέχομαι στο τέλος.

Αν όμως αυτό το πράγμα θα σημαίνει ότι χωρίς νέα απόφαση της Βουλής θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί αυτό το ποσό, τότε φοβούμαι ότι αυτό αποτελεί καταστρατήγηση αυτού του κανονισμού. Επομένως, δε σας ζητώ να εξετάσετε την ορθότητα ή όχι της απόφασης, σας ζητώ απλώς να τηρήσετε τον κανονισμό.

Ναι, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ναι.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ο Υπουργός Γεωργίας δήλωσε μετά την καταψήφιση του κονδυλίου στη Βουλή ότι θα περάσει το ποσό με οποιοδήποτε άλλο τρόπο. Συνεπώς, είναι ολοφάνερο ότι το ποσό των £600.000 ...

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Λυσσαρίδη ο προεδρεύων του σώματος κ. Νίκος Αναστασιάδης επέστρεψε στην έδρα του.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κύριε Αγαπίου, υπάρχει ο τρόπος να αποκλεισθεί ο συγκεκριμένος χώρος, αν θέλουμε, και να ψηφίσουμε το κονδύλι για την αφαλάτωση στην περιοχή Λεμεσού. Εκείνο ήταν ένα συμπληρωματικό κονδύλι για συγκεκριμένη περιοχή. Μπορεί να ψηφίσουμε το κονδύλι για τη δημιουργία εργοστασίου αφαλάτωσης στη Λεμεσό και να αφήσουμε, αποκλείοντας ... ακριβώς γιατί έχει δίκαιο ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, δεν μπορεί να επανεξεταστεί, έστω και αν ακόμα το νομοσχέδιο αυτό είχε κατατεθεί πριν την καταψήφιση του συμπληρωματικού.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εφόσον έχω αυτή τη διαβεβαίωση, δεν επιμένω στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι και θέμα πρακτικών, κύριε Πρόεδρε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Στόχος μου ήταν να μην παραβιαστεί ο κανονισμός.

Πριν κατέλθω, να μου επιτραπεί να κάμω μια τελευταία παρατήρηση. Όταν κάναμε τις συνεδριάσεις των επιτροπών ανοικτές για τους δημοσιογράφους και για το κοινό, υπήρχε τότε ο εξής περιορισμός: Όταν κατέθεταν πολίτες οποιοσδήποτε πληροφορίες, ήταν ανοικτές οι συνεδριάσεις και οι βουλευτές εξέφραζαν γνώμη μετά την αποχώρηση. Ποιος ο λόγος; Αν από την πρώτη στιγμή ένας βουλευτής εκφράσει γνώμη ενώπιον των μέσων μαζικής ενημέρωσης, δεν εμπλέκεται πλέον σε διάλογο. Αυτό συμβαίνει εδώ στην ολομέλεια· εμείς θέλουμε να μη συμβαίνει στις επιτροπές. Οι επιτροπές είναι χώρος διαλόγου. Μπορεί εγώ να αρχίσω με μια άποψη και ακούγοντας τους συναδέλφους μου να αλλάξω την άποψή μου. Αν όμως την άποψή μου την έχω εκφράσει δημόσια, δυσκολεύομαι. Γι' αυτό η συμβουλή μου, αν θέλετε, είναι οι κοινοβουλευτικές επιτροπές να συνεδριάζουν ανοικτά -μάλιστα δεν ήταν όλες ανοικτές, αλλά ας είναι- η επιτροπή Άμυνας π.χ. δεν είναι εύκολο να είναι ανοικτή και ίσως και

άλλες επιτροπές να μην είναι εύκολο, αλλά να είναι ανοικτές για άλφα χρονικό διάστημα, να φεύγουν οι δημοσιογράφοι και όσοι καταθέτουν απόψεις και ο διάλογος να γίνεται πλέον μόνο μεταξύ των βουλευτών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Λυσσαρίδη.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αντιλαμβάνομαι τη δυσφορία όλων λόγω του περασμένου του χρόνου, γιατί ακόμη ένας ομιλητής θα ανέβει στο βήμα. Να μου επιτρέψετε όμως να σας πω εξ αρχής ότι θα είμαι πάρα πολύ σύντομος, να κάνω χρήση ή κατάχρηση της υπομονής σας, για να πω ορισμένα πράγματα με τα οποία θα κλείσουμε και αυτή τη συζήτηση, όπως αντιλαμβάνομαι.

Έχω παρακολουθήσει χωρίς απουσία όλες τις ομιλίες των συναδέλφων από την περασμένη Τετάρτη μέχρι σήμερα. Έχω παρατηρήσει ότι υπήρξαν πολλές υπερβολές και πολλή πλειοδοσία σε πολλά θέματα. Εκείνο όμως το οποίο ήταν ενοχλητικό ήταν ότι στην προσπάθεια να τονιστούν τα κακώς έχοντα στον τόπο δημιουργήθηκε η εντύπωση, όπως ανέφερε ο πρόεδρος του κόμματός μας, ότι είμαστε μια κοινωνία διαλυμένη, ένα κράτος περίπου το οποίο κατακυριαρχείται από τους εγκληματίες. Ανεφέρθη πριν λίγο ότι γίνονται χιλιάδες εγκλήματα και ότι είναι ένα κράτος στο οποίο επικρατεί η πείνα και η φτώχεια' έγινε αναφορά και από τον κ. Χριστόφια. Έχω να πω στο σημείο αυτό ότι έχουμε περισσότερες ευαισθησίες από οποιονδήποτε στη φτωχολογία, γιατί καταγόμαστε από φτωχολογία και δεν είναι μονοπώλιο κανενός η υπεράσπιση των δικαιωμάτων της φτωχολογίας.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό, μέσα από τις πολλές ομιλίες που έχουμε ακούσει, είναι και το ότι μέσα από την πολλή πλειοδοσία έχει φανεί ότι δεν αντικρίζουμε σφαιρικά τα πράγματα αλλά αποσπασματικά. Επειδή τα αντικρίζουν αποσπασματικά κάποιοι, δε βλέπουμε ούτε τις δυνατότητες ούτε την ιεράρχηση των αναγκών και των θεμάτων τα οποία πρέπει να θεωρηθούν. Θα εισηγηθώ στην κοινοβουλευτική ομάδα να ορίσει υπεπιτροπή η οποία να εκτιμήσει σε χρήμα όλες εκείνες τις εισηγήσεις που κατά πλειοδοσία έχουν λεχθεί και είμαι βέβαιος ότι θα ξεπεράσουν, για να μην αναφερθώ στις Η.Π.Α. όπως έχουν αναφερθεί άλλοι, ίσως τον προϋπολογισμό πολλών ευρωπαϊκών χωρών. Κλείνοντας αυτό το κεφάλαιο, λέω ότι εκείνο το οποίο πρέπει να μας χαρακτηρίζει είναι η γενική υπευθυνότητα και όχι ο ενθουσιασμός του να πούμε περισσότερα, όταν μιλάμε για οποιοδήποτε θέμα, και να αντικρίζουμε όλοι συνυπεύθυνα ένα θέμα μέσα στη συλλογικότητα των πραγμάτων και όχι στην κατά μέρος αντιμετώπισή του.

Όσον αφορά το εθνικό θέμα, πράγματι υπήρξε και εδώ υπερβολή όσον αφορά την υπογράμμιση των θέσεων, της αρνητικότητας της τουρκικής πλευράς και της αδιαλλαξίας της. Ο πρόεδρος του κόμματος ορθά ήρθε και επιχειρηματολόγησε ως προς το κατά πόσο η υπογράμμιση κατά τρόπο έντονο αυτής της πλευράς μπορούσε να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι ευθύνεται η πλευρά μας για οτιδήποτε συμβαίνει σήμερα. Όμως πίσω απ' αυτή τη διαλεκτική εκείνο που με ευχαρίστηση διαπιστώνει ένας είναι πως υπάρχει ομοφωνία στις βασικές γραμμές. Όσον αφορά την τακτική, ουδείς έχει μιλήσει εναντίον της προσπάθειας για εξεύρεση ειρηνικής λύσης του προβλήματος. Όσον αφορά τους στρατηγικούς στόχους, ουδείς πάλι έχει διαφωνήσει ως προς το ποιοι είναι και δε χρειάζεται να τους επαναλάβω. Οπωσδήποτε απόψεις υπάρχουν ως προς την τακτική και οπωσδήποτε είναι δεκτή και η άποψη ότι δε δέχονται κάποιοι τη θεωρία της δημιουργίας ή της υπογράμμισης του κινδύνου ο οποίος

μπορεί να υπάρχει από την εκκρεμότητα του κυπριακού προβλήματος την οποία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, μέσα στην πολυδιάστατη και πολυεπίπεδη πολιτική την οποία εφάρμοσε αυτά τα χρόνια, προσπάθησε να προωθήσει. Εκείνο το οποίο πρέπει να πω είναι ότι, όταν είσαι Πρόεδρος της Δημοκρατίας, δεν έχεις την ευχέρεια να μιλάς όπως μπορεί να μιλά ο οποιοσδήποτε πρόεδρος κόμματος ο οποίος στρέφεται μόνο μέσα στο χώρο της Κύπρου, ενώ, όταν είσαι Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ανοίγοντας το στόμα σου λαμβάνεις υπόψη ότι ακούγεσαι και από τον Κλίντον, από τους Ευρωπαίους, απ' όλο τον κόσμο. Πρέπει να είμαστε κατανοητικοί όσον αφορά τις δημόσιες αντιδράσεις που κατά καιρούς ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρουσιάζει σε διάφορα θέματα. Αυτό εις απάντησιν των σχολίων που έγιναν για την αντίδραση του Προέδρου στις δηλώσεις ή στη στάση του γενικού γραμματέα.

Ένα άλλο θέμα είναι η απόφαση του ΑΚΕΛ, φέτος να απόσχει από την ψήφιση των προϋπολογισμών. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ έχει μια πάγια θέση, διαφωνούμε, εν πάση περιπτώσει τα αιτιολογικά δίνονται κάθε χρόνο, είναι σεβαστά. Να θυμίσω ένα πράγμα: Η κρίση του Κυπριακού άρχισε με την καταψήφιση από τους Τούρκους το 1963 των προϋπολογισμών.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Επέμεναν ότι ο φόρος εισοδήματος θα έπρεπε να επανεξετάζεται κάθε τρεις μήνες. Αντιλαμβάνεστε ότι, αν λαμβανόταν μια τέτοια απόφαση, δε θα υπήρχε καμία οικονομική δραστηριότητα στον τόπο, γιατί κανένας δε θα ήξερε ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν μου επιτρέπετε. Μαζί με το σύνταγμα ίσχυαν οι φορολογίες για δύο χρόνια. Δηλαδή μέχρι το 1962 όταν και θα εξέπνεαν αυτόματα. Τέθηκε ενώπιον της Βουλής η ανανέωση της φορολογίας και των δασμών. Η τούρκικη πλευρά δεν τους ψήφισε. Έγινε πρόταση από μέρος τους, για να αποφευχθεί η κρίση, αλλά είπαν απλά: «Δεν

τους ψηφίζουμε. Ψηφίζουμε μόνο για τρεις μήνες». Όχι να ανανεώνονται κάθε τρεις μήνες· υπήρχαν άλλα ανταλλάγματα που δεν είναι της ώρας.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το σημείο που ήθελα να αναφέρω είναι ότι το πολιτειακό μας σύστημα είναι τέτοιο και πολύ ορθά ο κ. Παπαδόπουλος κατά την πρωτολογία του ανέφερε ότι το σύστημα δεν επιτρέπει, όπως στα κοινοβουλευτικά συστήματα, αυτή την καταψήφιση των προϋπολογισμών. Και αυτό το πράγμα το έχει τονίσει στο παρελθόν κατά κόρον το ΑΚΕΛ. Το 1995 το ΑΚΕΛ είπε: «Το κόμμα μας διακατέχεται από την αναγκαία σοβαρότητα και υπευθυνότητα και αντιλαμβάνεται ότι η ψήφιση των προϋπολογισμών μιας ημικατεχόμενης πατρίδας, όπως είναι η δική μας, αποτελεί πολιτική πράξη διαφύλαξης και ενίσχυσης της οντότητας του κράτους μας. Δε μας διαφεύγει επίσης το γεγονός ότι στους προϋπολογισμούς περιλαμβάνονται κονδύλια για έργα ανάπτυξης της πόλης και στην ύπαιθρο, έργα που εμείς θα θέλαμε να βλέπαμε να υλοποιούνται», είπε ο κ. Χριστόφιας στις 22 Φεβρουαρίου το 1995 απ' αυτό το βήμα, όταν ετοποθετείτο το ΑΚΕΛ για τους προϋπολογισμούς του 1995. Το 1996 ο κ. Χρίστου, κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, είπε: «Για μας η ψήφιση των κρατικών προϋπολογισμών της μοιρασμένης και ταλαιπωρημένης μας πατρίδας αποτελεί πολιτική πράξη, ιδιαίτερα όταν η οντότητα και κυριαρχία αυτής της χώρας αμφισβητούνται. Είναι ακόμα έκφραση της δικής μας αντίληψης για τα μεγάλα θέματα του δημόσιου βίου και όταν πολιτευόμαστε και όταν αντιπολιτευόμαστε. Το 1997: «Η ψήφιση των κρατικών προϋπολογισμών αποτελεί για μας πολιτική πράξη, γιατί στις δύσκολες στιγμές που διέρχεται η πατρίδα μας η δική μας ψήφος μεταφράζεται σε στήριξη της κρατικής μας οντότητας και της συνέχειας της ύπαρξης της λειτουργίας του κυπριακού κράτους». Το 1998 ο κ. Χριστόφιας πάλι είπε: «Εκφράζοντας την απaréσκεια και την αντίθεσή μας, θα καταψηφίσουμε, όχι τους προϋπολογισμούς και αυτό, πρέπει να σημειωθεί μια και

πολλές φορές, δείχνει την υπευθυνότητα αυτού του κόμματος, μεταξύ άλλων». Το 1999 κάτι παρόμοιο λέχθηκε, για να μη σας ταλαιπωρώ, και καταλήγω, αναφερόμενος σ' αυτά, σε ένα ερώτημα. Γιατί το ΑΚΕΛ τώρα, που δεν έχουν αλλάξει τα βασικά αίτια τα οποία αποτελούσαν την αιτιολογία του να ψηφίζονται οι προϋπολογισμοί με τις αντιθέσεις οι οποίες περίπου και σήμερα παρουσιάζονται, τι είναι εκείνο που έχει κάνει σήμερα το ΑΚΕΛ να πάρει αυτή τη θέση της αποχής; Αν το ΔΗΚΟ ή και τ' άλλα κόμματα δεν επρόκειτο να ψηφίσει ή και καταψήφισαν, τι θα γινόταν σ' αυτό τον τόπο; Δε θα επλήττετο και η κρατική οντότητα; Και τι θα γινόταν με τις πληρωμές των δημοσίων υπαλλήλων; Τι θα γινόταν με τις κοινωνικές παροχές οι οποίες υπάρχουν, όσες κι αν υπάρχουν; Είναι ερωτήματα στα οποία ο καθένας πρέπει να απαντήσει.

Καταλήγω λέγοντας μερικά πράγματα για την αναξιοκρατία. Αυτή είναι καρκίνωμα το οποίο μαστίζει αυτό τον τόπο εδώ και πολλά χρόνια. Είναι θέμα νοοτροπίας, είναι φαύλος κύκλος. Ελέχθη από όλους ότι, όταν υπάρχει κάποιος στην εξουσία, εκείνοι που τον υποστηρίζουν επικαλούνται το τι γινόταν στις προηγούμενες κυβερνήσεις και ζητούν την ευνοιοκρατία και όταν έρθει άλλη εξουσία, συμβαίνει το ίδιο πράγμα. Δε μιλούμε για βαθμό, εκείνο για το οποίο μιλούμε πλέον είναι η ανάγκη κατάργησης αυτού του κακού. Κι αν θα στεκόμαστε απ' αυτό το βήμα, όταν κάποιος βρίσκεται στην εξουσία να υπερασπίζεται τη θέση του εξ ανάγκης, διότι υπάρχουν υπερβολές από την άλλη πλευρά ή και να αναφέρεται στο παρελθόν και όταν αλλάζουν οι συνθήκες, εκείνος ο οποίος κατηγορούσε τους άλλους για αναξιοκρατία να την εφαρμόζει, δεν πρόκειται να σταματήσει το κακό. Γι' αυτό, έχουμε αποφασίσει ως Δημοκρατικός Συναγερμός, δεν ξέρω γιατί διέφυγε του προέδρου μας, να έχουμε επαφές με όλα τα κόμματα, για να βρούμε τρόπους και μεθόδους, για να κτυπήσουμε αυτή τη μαστίγα. Ελπίζω να τα καταφέρουμε.

Κάτι τελευταίο. Δύσκολες οι μέρες μας, όλοι αγωνιούμε για το μέλλον της πατρίδας μας. Πολλά τα κακά, πολλά τα προβλήματα που υπάρχουν. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η κάθε κυβέρνηση κάνει την προσπάθειά της, για να τα αντιμετωπίσει. Εκείνο το οποίο μπορεί να κρίνει κάποιος είναι σε ποιο βαθμό κατάφερε να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα, τα κακά και όλα εκείνα τα οποία στιγματίζουμε με τις ομιλίες σήμερα. Εμείς είπαμε συλλογικότητα και μάλιστα από την πρώτη στιγμή είχαμε ζητήσει από όλους να συμμετάσχουν σε μια κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Μπορεί να υπήρχαν τα κακά, μπορεί να υπήρχαν τα μειονεκτήματα μιας τέτοιας πρότασης, όμως ήταν η καλύτερη ένδειξη που είχαμε να δώσουμε για τη διάθεσή μας να αντιμετωπίσουμε τα σοβαρά προβλήματα του τόπου όχι μόνοι μας αλλά όλοι μαζί.

Καταλήγω με το να παρακαλέσω όλους τους συναδέλφους, αφού τονίσω και πάλι ότι το δικό μας το κόμμα θα υποστηρίξει και θα ψηφίσει τους προϋπολογισμούς, έστω και τη δωδεκάτη, ιδιαίτερα την πλευρά του ΑΚΕΛ, να ξανασκεφτούν τη θέση που έχουν αποφασίσει να πάρουν και να ψηφίσουν όπως έκαναν στο παρελθόν τους προϋπολογισμούς, επιδεικνύοντας αυτό το οποίο οι ίδιοι έλεγαν: Σοβαρότητα και υπευθυνότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Δε δέχομαι τη μομφή ότι δεν είμαστε σοβαροί, επειδή δε θα ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς. Αυτά τα πράγματα δεν πρέπει καν να συλλαμβάνονται, πόσο μάλλον να λέγονται από το βήμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούσατε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Με όλο το σεβασμό. Εγώ θα απαντήσω όμως στο ερώτημα του κ. Δημητρίου, γιατί το ΑΚΕΛ τόσα χρόνια, επιχειρηματολογώντας με εκείνα τα επιχειρήματα στα οποία έχει αναφερθεί ο κ. Δημητρίου, ψήφιζε τους προϋπολογισμούς, παρ' όλον ότι κυβερνούσατε εσείς. Θα μας κρίνει ο κόσμος όλους. Δεν υπάρχει θέμα, κανένας δεν κατέχει την απόλυτη αλήθεια. Για όλους εκείνους τους λόγους, ψηφίζαμε τους προϋπολογισμούς. Αντί να προβληματιστεί η κυβερνητική παράταξη, «το ΑΚΕΛ μάς ανέχεται σε μία πολιτική με την οποία διαφωνεί πλήρως» και να βάλει λίγο νερό στο κρασί της σε ό,τι αφορά κοινωνικοοικονομικές πολιτικές, να λάβει υπόψη και τις απόψεις του ΑΚΕΛ, μάς γυρίζει προκλητικά την πλάτη σε ό,τι αφορά την αξιοκρατία που είπατε και σε ό,τι αφορά την κοινωνικοοικονομική πολιτική ευρύτερα, και εμείς έχουμε να λογοδοτήσουμε στον κόσμο μας. Πρέπει να γίνει αντιληπτό αυτό το πράγμα. Δεν μπορεί κανένας να επικαλείται τον πατριωτισμό των κομμάτων και να κάνει ό,τι θέλει. Γι' αυτό, δίνουμε τη δυνατότητα φέτος, ό,τι κι αν ψήφιζε το Δημοκρατικό Κόμμα, με τη στάση αποχής που τηρούμε, να περάσετε τους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα περνούσαν.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Θα περνούσαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλουν το ήμισυ τουλάχιστον.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Αντί να εκτιμήσετε αυτό το πράγμα, μάς κάνετε κριτική! Η απόφασή μας είναι ειλημμένη από την κεντρική επιτροπή. Αντιλαμβάνομαι ως ρητορική την έκκλησή σας να αλλάξουμε θέση. Επαναλαμβάνω ότι το ΑΚΕΛ έχει προβληματιστεί πολύ σοβαρά και

υποχρεώθηκε να προειδοποιήσει αυτή την κυβέρνηση ότι, αν συνεχίσει αυτή την πολιτική, κάνει πολύ μεγάλο λάθος. Γι' αυτό θα τηρήσει στάση αποχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι ένα δεκάλεπτο διάλειμμα ... Θέλετε να συνεχίσουμε; Βλέπω απουσιάζοντες βουλευτές.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τότε το διάλειμμα είναι αναγκαίο, απαραίτητο. Έχουν κυκλοφορήσει εδώ τροποποιήσεις από τρία-τέσσερα κόμματα και νομίζω πρέπει να δοθεί χρόνος, για να διαμορφωθούν οι πλειοψηφίες και οι μειοψηφίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, διακόπτω για δεκαπέντε λεπτά τη συνεδρία του σώματος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εκτός αν υπάρχει πρόταση να διακοπεί η συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι. Αντιλαμβάνομαι ότι μετά από ένα τριήμερο πρέπει και οι συνάδελφοι να ξεκουραστούν.

(Ωρα διακοπής: 11.13 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 12.03 π.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, επειδή γίνεται μια διαβούλευση μεταξύ διαφόρων πλευρών πάνω στις τροποποιήσεις, παρακαλώ όπως έχω την ανοχή και την υπομονή σας.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Νομίζω πως είναι απαραίτητο να μην αρχίζει η συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έγινε παράκληση από το Δημοκρατικό Κόμμα να τους δώσουμε την ευχέρεια, ύστερα από διαβουλεύσεις και με τις άλλες πλευρές, να διαβουλευτούν. Έχετε απόλυτο δίκαιο. Να παρακαλέσω τον κλητήρα της Βουλής να τους καλέσει να έρθουν, διαφορετικά να αναβάλουμε τη συνεδρία.

(Η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος εισέρχεται στην αίθουσα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά την τριήμερη συζήτηση έχουν ακουστεί οι διάφορες πλευρές και όλοι οι βουλευτές έχουν μιλήσει. Προχωράμε τώρα στην ψήφιση των προϋπολογισμών... Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή περίμεναν οι συνάδελφοι, οφείλω μια απολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το έχω πράξει εγώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μετά που συμφωνήσαμε με τους άλλους συναδέλφους, έπρεπε να συμφωνήσουμε και μεταξύ μας. Ναι, ήταν πιο δύσκολο, ομολογώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Διαφορετικά καθένας θα έλεγε τα δικά του και θα παίρναμε περισσότερο χρόνο εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει κυκλοφορήσει μια σειρά τροπολογιών από διάφορες πλευρές. Θα ξεκινήσω με τις κοινές τροπολογίες του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

Ναι, κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για εμάς προκύπτει ένα θέμα διαδικασίας και τάξης, με την έννοια ότι ποσό που καταψηφίστηκε απ' αυτό το σώμα πριν τρεις βδομάδες επανέρχεται σε προϋπολογισμό. Θεωρούμε ότι αντίκειται στον κανονισμό της Βουλής και θεωρούμε ότι πρέπει να απαλειφθεί πλήρως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι το θέμα που ήγειρε και ο κ. Λυσσαρίδης κατά τη διάρκεια της δευτερολογίας του. Επειδή, όπως αντιλαμβάνεστε, είναι επείγουσα η ανάγκη να κατασκευαστεί διυλιστήριο νερού, αυτό το κονδύλι που αναφέρετε είναι για την παραχώρηση ή την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος. Το όλο έργο θα κτιστεί με αυτοχρηματοδότηση. Κατά τη δική μου άποψη, θα βοηθήσουμε να αποφευχθεί αυτό το οποίο δεν επιθυμεί η Βουλή διά της προηγούμενης αποφάσεως και ενδέχεται να το εντάξουν μέσα στο κονδύλι της αυτοχρηματοδότησης, οπότεν δε θα έχουμε την ευχέρεια αποκλεισμού του συγκεκριμένου χώρου. Συνεπώς, αν είναι δυνατόν, να το αφήσουμε για σκοπούς αφαλάτωσης με πλήρη σεβασμό της αποφάσεως που η Βουλή έλαβε. Αυτό σημαίνει ότι δεν εγκρίνεται να διατεθεί αυτό το ποσό για την κατασκευή στο Ζακάκι. Μπορούμε ακόμη να το αναφέρουμε ονομαστικά. Επισημαίνω απλά τον κίνδυνο να βρεθούμε προ ενός ενδεχομένου που δεν επιθυμεί η Βουλή.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εγώ επισημαίνω τον κίνδυνο να βρεθούμε προ άλλου ενδεχομένου: Να ψηφίσουμε ένα κονδύλι το οποίο να χρησιμοποιηθεί αλλού. Επειδή έχει ξαναγίνει σε άλλες περιπτώσεις, εμείς θέλουμε να απαλειφθεί εντελώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να κάνω άλλη εισήγηση, για να βρεθεί μια συναινετική λύση. Να μπει σταυρός, που θα σημαίνει ότι ο υπουργός θα πρέπει να έρθει στη Βουλή, για να δώσει εξηγήσεις για το πού θα διατεθεί το κονδύλι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο σταυρός δεν υποχρεώνει τον υπουργό να έρθει στη Βουλή. Θα πρέπει να βάλετε μέσα ότι δε θα διατεθεί ποσό, προτού πάρει την έγκριση της Βουλής.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να πω το εξής: Είναι ένα κονδύλι το οποίο απερρίφθηκε πριν τρεις εβδομάδες. Αφορά συγκεκριμένα την κατασκευή αγωγού που συνδέει την τοποθεσία στην οποία προτίθεται η κυβέρνηση να ανεγείρει το σταθμό με το υδρευτικό δίκτυο της Λεμεσού. Αν πάει αλλού ο σταθμός, μπορεί να είναι πολύ λιγότερα ή πολύ περισσότερα τα μέτρα και η κατασκευή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα έρθουν με συμπληρωματικό προϋπολογισμό σε μια τέτοια περίπτωση.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Άρα δεν ψηφίζουμε αυτό το ποσό. Το ψηφίζουμε για συγκεκριμένο έργο το οποίο απερρίφθη!

Υπάρχει και μία κουτοπονηριά εδώ. Ενώ ήρθαν £600.000 για τον αγωγό και £208.000 για τον ηλεκτρισμό και απερρίφθησαν για το Ζακάκι ονομαστικά, τώρα μας φέρνουν £600.000 για τον αγωγό και λέει: «Για τη νέα μονάδα αφαλάτωσης Λεμεσού», χωρίς να λέει Ζακάκι. Αυτές είναι γραφειοκρατικές κουτοπονηριές οι οποίες δεν μπορούν να γίνουν δεκτές. Αν εμείς σεβόμαστε τον κανονισμό με βάση τον οποίο λειτουργούμε, είμαστε εκτός τάξης, αν τεθεί σε ψηφοφορία αυτό το κονδύλι το οποίο απερρίφθη πριν από τρεις εβδομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρέπει να πω κάτι, κύριε Ηλιάδη. Δε διαφωνώ με το θέμα αρχής. Πλην όμως ο προϋπολογισμός ετυπώθη και κατετέθη πολύ προ της αποφάσεως της Βουλής όσον αφορά τον συμπληρωματικό. Βεβαιότατα... Να ολοκληρώσω και θα καταλάβετε ότι πιθανότατα η Βουλή να διαπράξει σφάλμα μέγα και θα είναι αργά να προασπίσετε αυτό το οποίο θελήσαμε διά της αποφάσεώς μας. Το επαναλαμβάνω για τελευταία φορά: Είναι προτιμητέο όπως είναι γενικά διατυπωμένο να υιοθετηθεί η υδατική πολιτική, διότι ο σταθμός αφαλάτωσης φαίνεται να είναι αναγκαίος λόγω της ανομβρίας. Αν θέλετε, ονομαστικά να αποκλείσουμε τον επιλεγέντα χώρο Ζακακίου. Κλείνει η ιστορία, περνά το κονδύλι και είναι υποχρεωμένη η κυβέρνηση να το διαθέσει, προκειμένου να ανεγείρει σταθμό αφαλάτωσης οπουδήποτε αλλού. Εάν το απορρίψουμε, κάνω έκκληση στη Βουλή, θα προστεθεί στα ποσά της αυτοχρηματοδότησης και δε θα χρειάζεται καν απόφαση της Βουλής ούτε καν απόφαση συμπληρωματικού προϋπολογισμού. Εγώ έχω πει τα όσα έπρεπε και όφειλα να πω.

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Ο κ. Χρίστου το ανέφερε προ ημερήσιας εξέτασης των θεμάτων που έχουν τεθεί, των τροποποιήσεων. Να 'ρθει η ώρα του και να ξαναμιλήσουμε. Να αρχίσουμε τώρα με τις τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ με τον κ. Δημητρίου, έχει απόλυτο δίκαιο. Να προχωρήσουμε, κυρίες και κύριοι, στην πρόταση των τριών κομμάτων, του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ. Ποιος θα αναλάβει να κάνει την επεξήγηση της τροπολογίας;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι προτεινόμενες τροπολογίες δεν είναι μια από κοινού. Άρα καθένας που έχει κάνει την πρόταση εισηγούμαι και να την εξηγεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπως είναι γραμμένο, δε διευκρινίζεται ποιος έχει κάνει την πρώτη τροπολογία.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα μιλήσω εκ μέρους και των τριών κομμάτων, κύριε Πρόεδρε. Κάνει αναφορά σε μια θέση ειδικού στοματογναθοπροσωποχειρουργού που ουσιαστικά είναι μια συζήτηση που έγινε ξανά στη Βουλή, που έγινε ξανά σε επιτροπές και λυπούμαι πάρα πολύ που επανέρχεται το ίδιο θέμα, αλλά είναι ουσιαστικό για τον οδοντιατρικό κόσμο και τον Παγκύπριο Οδοντιατρικό Σύλλογο, γιατί αποτελεί ειδικότητα της οδοντιατρικής και μεταφέρεται στις ιατρικές υπηρεσίες, πράγμα που θεωρείται απαράδεκτο και με έγγραφο που μας έστειλε πρόσφατα ο Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος. Μου υπέδειξε ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου ότι ψηφίστηκε από τη Βουλή το Δεκέμβριο αυτή η πρόνοια, 20 Δεκεμβρίου του 1999. Εκείνο που θυμούμαι είναι την έντονη συζήτηση που είχαμε στην επιτροπή Οικονομικών και την άρνηση να δεχτούμε αυτή τη μετάθεση της θέσης αυτής από τις οδοντιατρικές στις ιατρικές υπηρεσίες. Ο λόγος που ζητώ, έστω και με την πρόνοια που αναγνώστηκε προηγουμένως, να μπει σε ψηφοφορία είναι ότι στη συζήτηση εκείνη δεν ήταν όλα τα στοιχεία υπόψη της επιτροπής, δεν εκλήθησαν οι Οδοντιατρικές Υπηρεσίες, δεν εκλήθη ο Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος, δεν είχε ενημερωθεί η Βουλή πάνω στο θέμα και ζητώ να μπει σε ψηφοφορία με βάση τον κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, έχω την εντύπωση ότι είναι άλλη η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί. Δεδομένης της υφισταμένης διαδικασίας, δεν μπορεί να διαγραφεί η πρόνοια. Είναι ως διά του προϋπολογισμού να τροποποιούμε άλλο νόμο! Εκείνο το

οποίο εισηγούμαι είναι, αν έχετε έντονες απόψεις, να καταθέσετε τροποποίηση του νόμου. Με τον προϋπολογισμό δεν μπορούμε να τροποποιούμε άλλους νόμους.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φοβάμαι ότι, αν περάσει αυτός ο προϋπολογισμός, είναι δυνατόν αύριο να την πληρώσει η κυβέρνηση, οπότε δε θα έχει σημασία οποιαδήποτε διαδικασία. Εξάλλου θα παρεμποδιστούμε, αν δεχτούμε αυτή την αρχή, από την πρόνοια του κανονισμού. Εδώ ο κανονισμός λέει: «...εκτός αν νέα στοιχεία ή συνθήκες το δικαιολογούν». Πιστεύω ότι δικαιολογείται από νέα στοιχεία αυτή η άποψη. Επίσης, ο νόμος ήταν συμπληρωματικός προϋπολογισμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό με πληροφορεί ο γενικός διευθυντής, οπότε είναι εντελώς διαφορετικό. Μάλιστα, κύριοι συνάδελφοι, τίθεται σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εσείς, κυρία Παντελίδου, είστε οδοντίατρος; Αντιλαμβάνομαι τον κ. Παρισινό...

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Όχι, αλλά έχω εμπιστοσύνη στην κρίση του προέδρου της επιτροπής Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θέλω να πω ακόμα κάτι που είναι μέρος της τροπολογίας. Εμείς ψηφίσαμε υπέρ και είπαμε ότι, αν το Υπουργείο Υγείας που αισθάνεται πολύ έντονα γι' αυτή τη θέση έρθει στη Βουλή και μας εξηγήσει σχέδια υπηρεσίας, προσόντα που χρειάζονται, όπως θα έρθουν οι οδοντιατρικοί σύλλογοι, είμαστε έτοιμοι να εξετάσουμε ξανά το θέμα από το Μάρτιο και μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ για τη διευκρίνιση, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επειδή αυτό το θέμα είναι πολυσυζητημένο, θα ήθελα να πω δύο λόγια. Τα επιχειρήματα τα οποία έχουν υποβληθεί εκατέρωθεν και από την πλευρά των γιατρών δεν είναι εύκολο κανένας να τα ανατρέψει. Υπάρχει μια..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου, θέμα διαδικασίας! Έχει περατωθεί η ψηφοφορία.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κάνουμε αιτιολόγηση της ψήφου μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει στη θετική ψήφο αιτιολόγηση!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Στον κ. Παπαδόπουλο δώσατε το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έκανε μία διευκρίνιση.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Και εγώ διευκρίνιση θα κάνω, κύριε Πρόεδρε, και έχω το δικαίωμα να την κάνω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπήκατε στην ουσία του θέματος.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, δεν μπήκα στην ουσία. Υπάρχουν, λέω, βάσιμοι λόγοι κάποιος να επιχειρηματολογήσει και υπέρ της μιας και υπέρ της άλλης άποψης. Επομένως, είναι σωστή η εισήγηση, να γίνει περισσότερη διευκρίνιση γι' αυτό το θέμα και να επανέρθουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Παρισινέ.

Όποιος θέλει να πρωτολογήσει και να δευτερολογήσει και περί την πρωινή ώρα να ψηφιστεί ο προϋπολογισμός!

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ενημερωτικά θα ήθελα να πω. Είπε ο κ. Χρίστου ότι είναι πολυσυζητημένο θέμα. Θα ήθελα να τονίσω ότι στην επιτροπή Υγείας της Βουλής δε συζητήθηκε ποτέ. Περνούσε πάντοτε από την επιτροπή Οικονομικών, γι' αυτό και δεν είχαμε καμιά γνώση. Μας πληροφόρησε ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου. Ήδη, πληροφορώ το σώμα, την προσεχή Πέμπτη, με θέμα το οποίο έχουν εγγράψει οι συνάδελφοι κ. Ματσάκης, Κουλίας και Τυρίμος, έχει τεθεί στην ατζέντα της επιτροπής Υγείας, για να συζητηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θαυμάσια! Προχωρούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Επειδή υπάρχει μια σειρά τροπολογιών, αν υπάρχουν τροπολογίες τροπολογιών, προηγούνται. Συνεπώς, θεωρώ ότι έχετε λάβει γνώση των προταθεισών τροπολογιών και, αν έχει κάποιος τροπολογία της τροπολογίας που προηγείται, να ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μιλούμε για το έγγραφο με τον αριθμό (2) που είναι οι προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Έχω τροπολογία στην τροπολογία. Θα πάμε κονδύλι με κονδύλι.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εφόσον είναι οι τροπολογίες της δικής μας ομάδας, να ξεκινήσουμε ένα προς ένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με βάση τον κανονισμό, αν υπάρχει τροπολογία πάνω σε προτεινόμενη τροπολογία, προηγείται.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Στη μέση; Νομίζω ότι θα πάμε λάθος και θα χάσουμε το δρόμο μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα χάσουμε το δρόμο μας. Θα επανέλθουμε στις δικές σας τροπολογίες, με εξαίρεση εκείνης που ενδεχόμενα να απορριφθεί.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς δεχόμαστε τις τροπολογίες με εξαίρεση τέσσερα κονδύλια. Νομίζω είναι πιο εύκολο όπως το έχει πει ο κ. Χρίστου.

(Σχόλια και γέλια από τους βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση ότι κάθε τροπολογία πρέπει να συζητιέται, όταν έρθουμε στο κεφάλαιο στο οποίο υπάγεται η τροπολογία. Είναι κάπως ανορθόδοξο να συζητήσουμε όλες τις τροπολογίες εξαρχής. Νομίζω ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, ήταν για τη συγκεκριμένη ... Λοιπόν, έχουμε την εισήγηση, όπως έχει γίνει, και προχωρούμε με τις τροπολογίες μια μια, όπως τις εισηγείται το ΑΚΕΛ. Πάλι θα ακολουθούσαμε τούτη τη διαδικασία, αλλά οι τροπολογίες των τροπολογιών προηγούνται. Όταν θα έρθει η ώρα, θα γίνει από κάθε ενδιαφερόμενο. Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Σελίδα 150, Κεφ. 11.01.2.499 - Χορηγίες σε Συνδέσμους Εφέδρων, £10.000.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαστε, όπως κάθε χρόνο, την καταψήφιση αυτού του κονδυλίου, γιατί πιστεύουμε ότι υπάρχει μια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου συνδέσμου κατά τρόπο άνισο προς πολλές άλλες οργανώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοχτώ, κύριε Πρόεδρε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Για να μην ταλαιπωρούμε το σώμα, ως σοσιαλιστικό κόμμα, δεδομένου ότι θα καταψηφίσουμε το σύνολο του προϋπολογισμού, να μας επιστρέψετε να μην

παρέμβουμε στις τροπολογίες, δεδομένου ότι και οι τροπολογίες δε θα αλλοιώσουν την απόφασή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά ...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αυτή είναι η απόφασή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... ή θα πρέπει να απέχετε κατά τη διάρκεια των τροπολογιών ή πρέπει να τοποθετείστε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, δεν είμαστε υποχρεωμένοι· απλώς δε λαμβάνουμε μέρος.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Απέχετε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, παρακαλώ! Υπάρχουν τέσσερα: Ψήφιση, καταψήφιση, αποχή ή μη συμμετοχή. Και εμείς δηλώνουμε μη συμμετοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πρόεδρε, συγνώμη, στο σύνταγμα ανάλογη πρόνοια δεν υπάρχει.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αυτός είναι κανόνας όλων των βουλών του κόσμου. Δεν μπορεί κανένας να υποχρεώσει κάποιον να συμμετέχει. Δηλώνουμε παρόν, όπως λένε στην Ελλάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Σελίδα 681, Κεφ. 18.25.2.00.467 - Χορηγία στον Κ.Ο.Τ., £12.043.000.

Εισηγούμαστε να καταψηφιστεί, κύριε Πρόεδρε, γιατί εμείς πιστεύουμε ότι ο Κ.Ο.Τ. πρέπει να παίρνει τα έσοδά του από το 3% το οποίο πλήρωναν οι ξενοδόχοι. Δε συμφωνούμε ότι ο Κ.Ο.Τ. πρέπει να επιχορηγείται από το γενικό ταμείο, αλλά από εκεί που έπρεπε πάντοτε να παίρνει τα έσοδά του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή εμείς θα υποστηρίξουμε την τροπολογία, πρέπει να προσθέσουμε ακόμα κάτι. Είναι η τρίτη χρονιά που εγείρεται αυτό το πράγμα. Ειδικά πέρσι, τουλάχιστον όσον αφορά το Δημοκρατικό Κόμμα, είχαμε δηλώσει ότι σίγουρα είναι η τελευταία φορά και καλά κάνουν οι κύριοι που ετοιμάζουν τα πακέτα τους και τα πουλούν από τον Οκτώβρη και ο προϋπολογισμός εγκρίνεται τον επόμενο Γενάρη ή Φεβράρη να φροντίσουν τα πακέτα τους φέτος να μη βασιστούν ότι θα ψηφιστεί. Και πιστεύω ότι

είναι και μια ασέβεια προς τη Βουλή εκ μέρους του Κ.Ο.Τ. το ότι δε μερίμνησε να τηρηθεί -ήταν ομόφωνη νομίζω πέρσι η απόφαση- αν δεν ήταν ομόφωνη ήταν κατά συντριπτική πλειοψηφία- η απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση -και δεν ομιλώ ως Πρόεδρος της Βουλής- να μου επιτραπεί, για να μην αλλάζουμε κάθε τόσο- ότι είναι μια επιβάρυνση της τουριστικής βιομηχανίας, μπροστά στις λοιπές χορηγίες που το κράτος παρέχει στους λοιπούς των ημικρατικών οργανισμών, που πιθανότατα να επιδράσει αρνητικά στην όλη τουριστική βιομηχανία. Συνεπώς, κατά την άποψή μου, δε θα πρέπει να γίνει δεκτή η τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οχτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Η επόμενη, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Σελ. 681, Κεφ. 18.25.2.03.499 - Συνεισφορά στο Μέλαθρο Αγωνιστών της ΕΟΚΑ, £240.000.

Με βάση την πληροφόρηση που έχουμε, κύριε Πρόεδρε, προ πολλού το μέλαθρο έχει εξοφληθεί με εισφορές και βοήθεια του κράτους και εμείς δε βλέπουμε ότι θα

πρέπει το κράτος να συνεχίζει να εισφέρει, δεδομένου ότι ήδη το μέλαθρο πωλεί υπηρεσίες πίσω στο κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πώς λειτουργεί;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δε νομίζουμε ότι το κράτος εφ' όρου ζωής πρέπει να εισφέρει για τη λειτουργία του. Εισέφερε για την ανοικοδόμησή του. Εισφέρει και άλλο κονδύλι παρακάτω, άλλες £185.000, και ήδη πωλούνται υπηρεσίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοχτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Η επόμενη τροπολογία του ΑΚΕΛ είναι για το Σώμα Κυπρίων Προσκόπων.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για τους λόγους που έχουμε εξηγήσει σε ό,τι αφορά τους Συνδέσμους Εφέδρων, δηλαδή για την ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένων οργανώσεων νεολαίας και παιδικών κινημάτων, εμείς πάγια καταψηφίζουμε αυτό το κονδύλι, κύριε Πρόεδρε, όπως και το επόμενο, για τους ίδιους ακριβώς λόγους, το Σώμα Κυπρίων Οδηγών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των δύο τροπολογιών του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοχτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι τροπολογίες απορρίπτονται.

Η επόμενη τροπολογία, κύριε Χρίστου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με συγχωρείτε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχει τροπολογία επί της τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα. Ο τίτλος είναι «Χορηγία προς το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης ΕΟΚΑ». Έχει διάφορες εκδηλώσεις αυτό το συμβούλιο και μεταξύ άλλων έχει και πρόνοιες για δαπάνες για ανέγερση διαφόρων μνημείων και κτιρίων, όπως και συντήρηση διάφορων

χώρων που είναι ιστορικής σημασίας για τον απελευθερωτικό αγώνα. Γι' αυτό, αντί £410.000, η εισήγησή μας είναι να εγκριθεί μόνο ποσό £300.000. Οι £250.000 είναι για τα κτίρια και τα μνημεία, προϋπολογισθείσα δαπάνη, και άλλες £50.000 είναι για το προσωπικό το οποίο υπηρετεί επί μονίμου βάσεως, όχι για τους εκτάκτους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Παρακαλώ αυτό το κονδύλι να μπει ξέχωρα, οι £250.000 με τις £50.000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πώς θα μπει ξέχωρα;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι δύο ξέχωρα ποσά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ έχουμε ένα ενιαίο ποσό· δεν ξέρω πώς γίνεται στον προϋπολογισμό.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Στο αναλυτικό σημείωμα είναι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι ξεχωριστά, τότε να γίνει όπως το εισηγείται ο κ. Χρίστου.

Πόσοι ψηφίζουν την τροπολογία που εισηγείται ο κ. Παπαδόπουλος. Η τροπολογία του κ. Παπαδόπουλου είναι £250.000 για κτίρια, συντήρηση μνημείων ιστορικής μνήμης κ.λπ., συν £50.000 για μισθούς ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Σχόλια από τους βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, δύο ξεχωριστές τροπολογίες. Η πρώτη ψηφοφορία είναι για τη μείωση του ποσού των διαφόρων υπό εκτέλεση ή προϋπολογιζομένων να εκτελεστούν έργων στις £250.000· περιορίζεται το ποσό.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται η τροπολογία του κ. Παπαδόπουλου.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας που εισηγείται ο κ. Παπαδόπουλος, που περιορίζει το ποσό για την αντιμισθία του προσωπικού του Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης στις £50.000.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοχτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται και συνεπώς έχουμε £250.000 για τα έργα και £50.000 για μισθούς. Η τροπολογία του ΑΚΕΛ απορρίπτεται.

Η επόμενη τροπολογία, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Σελίδα 889, Κεφ. 22.01.2.499 - Διάφορες Συνεισφορές.

Εισηγούμαστε από τις διάφορες συνεισφορές, που ανέρχονται στις £580.000, να αφαιρεθεί ποσό £185.000, που προορίζεται και πάλι για χορηγία για το Μέγαθρο Αγωνιστών, για τους ίδιους λόγους που έχουμε εξηγήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Η επόμενη, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ερχόμαστε στα έργα υδατοπρομήθειας, κύριε Πρόεδρε, και εισηγούμαστε ότι το κονδύλι των £600.000 πρέπει να διαγραφεί, αν θέλουμε να είμαστε συνεπείς με τον κανονισμό της Βουλής και με την αντίληψη, που τουλάχιστον εμείς έχουμε, για την καθ' υπέρβαση εγγραφή αυτού του ποσού στον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, κύριε Χρίστου, συγνώμη. Νέα Έργα Υδατοπρομήθειας Πόλεων: £660.000. Εξ αυτών £600.000 για έργα στη Λεμεσό, £50.000 για Νέα Μονάδα Αφαλάτωσης στη Λάρνακα ...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μιλούμε για τις £600.000, κύριε Πρόεδρε. Εισηγούμαστε να διαγραφεί εντελώς το ποσό με βάση τον κανονισμό 29, που ονομάζεται και θέμα εκτός τάξεως μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ήρθε η ώρα να πούμε εκείνα τα οποία είχε προσπαθήσει ο κ. Χρίστου στην αρχή να πούμε και να συζητήσουμε. Λέω ότι, αφ' ης στιγμής είναι το συγκεκριμένο έργο που θέλουμε να σταματήσει και έχουμε σχετική απόφαση, αυτό μπορούμε να το εγκρίνουμε, με την αίρεση της εφαρμογής της απόφασης της Βουλής της ημερομηνίας κατά την οποία έχουμε λάβει την απόφαση. Οπότε δίνουμε την ευχέρεια στην κυβέρνηση να αντιμετωπίσει ή να προχωρήσει στην αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος της λειψυδρίας η οποία παρουσιάζεται.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ πρώτα πρώτα υπάρχει το θέμα τάξεως το οποίο θέτει ρητώς ο κανονισμός υπ' αριθμόν 29. Αυτό το σώμα έχει έναν κανονισμό που λέει ότι, από τη στιγμή που έχει απορριφθεί μια πρόταση, δεν μπορεί να επανέλθει ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Προηγουμένως γιατί έγινε;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

... να επανέλθει διαρκούσης της τρεχούσης συνόδου. Αυτό είναι θέμα τάξεως και θεσμικής λειτουργίας του σώματος, πρώτον. Δεύτερον, ελέχθη από τον κ. Δημητρίου μια λογική άποψη. Αφού δεν είμαστε εναντίον της ιδέας ότι πρέπει να γίνει σταθμός, γιατί δεν εγκρίνουμε το κονδύλι και, αν έρθει πρόταση ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Υπό την αίρεση ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Αυτό θα έλεγα, κύριε ... υπό την αίρεση ότι θα μας φέρει πρόταση ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

... υπό την αίρεση ότι θα εφαρμοστεί η απόφαση της Βουλής.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν η κυβέρνηση μας φέρει πρόταση αιτιολογημένη, δεν υπάρχει κανένας ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα είναι κατ' αντίθεση του κανονισμού 29 πάλι, διότι θα έρθει για τον ίδιο λόγο ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όχι, κύριε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... ενώ τώρα εγκρίνεις το ποσό ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όχι, κύριε, δε θα είναι έτσι. Εμείς καταψηφίσαμε £600.000 για το σταθμό αφαλάτωσης στο Ζακάκι, προσέξτε, διότι, είπαμε, δεν έχει γίνει καμία σοβαρή ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κάτι πάει να πει.)

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μα γιατί δε με αφήνετε να τελειώσω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι γνωστά τούτα, κύριε Ηλιάδη. Ολοκληρώστε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορείτε να μου επιτρέψετε να τελειώσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Είπαμε ότι το καταψηφίζουμε, διότι δεν έχει προηγηθεί σοβαρή και υπεύθυνη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και χωροθέτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Αν αύριο η κυβέρνηση διεξαγάγει παρόμοια μελέτη, πληρούται ο κανονισμός, που λέει παρακάτω "... εκτός αν νέα στοιχεία ή συνθήκαι δικαιολογήσουν αυτό." Κατά συνέπεια, ας κάνει σωστά τη δουλειά της η κυβέρνηση ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και επομένως δε διαφωνείτε με το Ζακάκι.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση της Βουλής δεν ήταν ούτε υπέρ ούτε εναντίον κανενός. Ήταν θέση αρχής ότι πρέπει να γίνει μια σωστή περιβαλλοντική μελέτη, που δεν έγινε

ποτέ. Όταν την κάνει, να μας τη φέρει και τότε θα αποφασίσουμε. Αυτή ήταν η θέση του συνόλου εκείνων που ψήφισαν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, έχετε γίνει σαφέστατος. Εγώ καταθέτω ως τροπολογία την εισήγηση -τροπολογία του κ. Δημητρίου. Δίνω πρώτα το λόγο στον κ. Παπαδόπουλο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

Θα έκανα την τροπολογία που έχετε πει, εξαιρουμένης της διάθεσης κονδυλίων για το σταθμό αφαλάτωσης στο Ζακάκι. Αφενός μεν τούτο δεν είναι αντίθετο με την απόφαση της Βουλής· αντίθετα πιστεύω προστατεύει, για τους λόγους που είπατε, διότι διαφορετικά η κυβέρνηση μπορεί να βρει κονδύλια από άλλο τομέα, άλλο τρόπο και να τον κάνει εκεί.

Δεύτερον όμως θέλω να πω το εξής και είμαι βέβαιος ότι δεν είναι ηθελημένα που ο συνάδελφος έχει πει ... Ο κανονισμός δε λέει «όταν ένα θέμα έρθει στη Βουλή», αλλά «όταν ειδικό θέμα έρθει στη Βουλή». Ειδικό θέμα που ήρθε στη Βουλή ήταν η ανέγερση σταθμού αφαλάτωσης στο Ζακάκι. Εδώ, όπως γίνεται με την τροποποίησή σας ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επανάληψη της απόφασης της Βουλής και γενίκευση του θέματος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα. Και προσθέτει και μάλιστα επιφύλαξη, για να το κάνει σαφές, ότι δεν είναι το ίδιο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Άρα δεν είναι εκτός τάξεως.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. πρόεδρος.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αν τυχόν η κυβέρνηση κάνει αλλού το σταθμό, χωρίς να προηγηθεί περιβαλλοντική και χωροταξική μελέτη, εμείς το εγκρίνουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα δεν είναι οι £600.000 χωρίς περιβαλλοντική μελέτη. Δεν υπάρχει θέμα εκτέλεσης έργου χωρίς περιβαλλοντική μελέτη.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας, όπως έχει διατυπωθεί από τον κ. Παπαδόπουλο;

Α. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή μέσα στο κονδύλι υπάρχουν και κονδύλια για τη Λάρνακα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι άλλα κονδύλια εκείνα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας, όπως διατυπώθηκε από το Δημοκρατικό Συναγερμό και το ΔΗΚΟ;

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν έχουμε αντιληφθεί καθαρά την εισήγηση του κ. Παπαδόπουλου, θα θέλαμε να μας τη διευκρινίσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η εισήγηση είναι ότι εγκρίνεται το κονδύλι των £600.000 για έργα αφαλάτωσης στη Λεμεσό, σταθμού αφαλάτωσης, εξαιρουμένης της περιοχής Ζακακίου, αφού ήδη επ' αυτού του θέματος έχει απόφαση η Βουλή που το αποτρέπει.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ, για τελευταία φορά; Νομίζω είναι ξεκάθαρη η θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είκοσι οχτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

Εσείς συμμετέχετε ή δε συμμετέχετε; Με συγχωρείτε. Είναι προς την ΕΔΕΚ που απευθύνομαι τώρα. Δεν μπορείτε να ψηφίζετε όποτε θέλετε και όποτε δε θέλετε να μην ψηφίζετε. Ή απέχετε και δε συμμετέχετε ...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά, κύριε Πρόεδρε.

(Σχόλια από τους βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Συγνώμη, κύριοι, αλλά ένα λεπτό. Στη διαδικασία του προϋπολογισμού σεβάστηκα σιωπηρώς, παρά το ότι δεν προβλέπεται στο σύνταγμα, την εισήγηση του προέδρου της ΕΔΕΚ ότι η ΕΔΕΚ δε συμμετέχει, για να καταψηφίσει στο τέλος! Ε, δεν μπορεί κατά το δοκούν κάποια στιγμή να ψηφίζουμε υπέρ, κάποια στιγμή εναντίον και κάποια στιγμή να μη συμμετέχουμε και να μη μετρώ τις ψήφους σας τόση ώρα. Σας παρακαλώ! Και ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, αν προήδρευε, το ίδιο θα έκανε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αυτή είναι απόφαση της ΕΔΕΚ. Αυτό δε σημαίνει ότι οποιοσδήποτε βουλευτής της ΕΔΕΚ δε δικαιούται να κάνει ό,τι θέλει.

(Σχόλια και γέλια από τους βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, συγνώμη, συγνώμη, όχι, όχι, λυπούμαι πάρα πολύ! Εν τοιαύτη περιπτώσει σας ζητώ δήλωση ψήφου και των βουλευτών της ΕΔΕΚ. Δεν είναι ΔΗΣΥ άλλο, βουλευτές του ΔΗΣΥ άλλο· είναι κοινοβουλευτικές ομάδες. Και ως κοινοβουλευτική ομάδα έχετε κάμει μια παρέμβαση, να θεωρηθεί ότι δε συμμετέχετε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Υψίστης αρχής· δεν μπορώ να σιωπήσω. Ασφαλώς αυτή είναι η θέση του κόμματος, αλλά δεν μπορώ να εμποδίσω οποιοδήποτε βουλευτή του κόμματος να κάνει ό,τι θέλει. Είναι δική μας δουλειά, οικογενειακή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κύριε πρόεδρε, περισσότερο είναι της Βουλής θέμα τάξης. Λυπούμαι που το εγείρω, αλλά είναι θέμα τάξης για τη Βουλή, κανονισμών λειτουργίας της Βουλής. Δεν έχουμε πρόβλημα αν θα ψηφίσουν εναντίον οι δύο συνάδελφοι της ΕΔΕΚ, αλλά δεν μπορεί να θεωρείται ότι καθ' όλη τη διάρκεια απέχουν οι τέσσερις και όποτε θέλουν ψηφίζουν.

(Σχόλια από τους βουλευτές)

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Τι είναι αυτή η δήλωση; Δηλαδή θα μας υποχρεώσετε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι βεβαίως, αλλά τότε ...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

... να κάνουμε ό,τι θέλετε εσείς;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... θα ακολουθήσω τον κανονισμό της Βουλής ...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Να τον ακολουθήσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...σύμφωνα με τον οποίο πρέπει να δηλώνεται πρόθεση ψήφου. Είναι είτε υπέρ είτε εναντίον είτε αποχή.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, σας υπέδειξα ότι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε πρόεδρε ...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εκτός αν θέλετε κάθε φορά να φεύγουμε και να επανερχόμαστε. Αν το προτιμάτε, να το κάνουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε πρόεδρε, συγνώμη!

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ε, προς Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε να ακολουθούμε την τάξη και το σύνταγμα, βρείτε μου πού ο βουλευτής είναι παρών και λέει δε συμμετέχει.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Σε όλες τις βουλές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι στο δικό μας το σύνταγμα και όχι στα άλλα συντάγματα, κύριε πρόεδρε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Μα δεν είναι θέμα συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Πάμε παρακάτω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εν πάση περιπτώσει εγκρίνεται και συνεπώς απορρίπτεται η τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Προχωρούμε, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για τη Μονάδα Αφαλάτωσης δυτικά της Λάρνακας, όπως λέει ο προϋπολογισμός, £50.000 συν £10.000. Υπάρχει ομόφωνη απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής Λάρνακας, υπάρχει ομόφωνη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Λάρνακας και πολλών φορέων της Λάρνακας. Σεβόμενοι την άποψη της Λάρνακας και ιδιαίτερα το διάταγμα που εξεδόθη για τερματισμό των εργασιών οι οποίες έχουν ξεκινήσει, εμείς εισηγούμαστε καταψήφιση αυτών των δύο κονδυλίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οχτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Παροχή Ηλεκτρισμού £250.000 για Μονάδα Αφαλάτωσης δυτικά της Λάρνακας.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι για την ίδια μονάδα για την οποία μιλούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τον ίδιο λόγο.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ; Επαναλαμβάνεται ο ίδιος αριθμός, αντιλαμβάνομαι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οχτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Ενιαίο λύκειο. Η επόμενη τροπολογία σας, κύριε Χρίστου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω πρόταση ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

... τροποποιητική της τροποποίησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για το ενιαίο λύκειο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα. Επειδή εμείς έχουμε πληροφορηθεί ότι το υπουργείο δεν είναι έτοιμο για τα σχέδιά του και δεν έχει υποβάλει σχέδια, θα εισηγηθούμε τη μείωση του ποσού στο

συμβολικό ποσό των £10, ώστε να παραμείνει το κονδύλι και να είναι υπόχρεη η κυβέρνηση να φέρει σχέδια στην επιτροπή με συμπληρωματικό προϋπολογισμό και αν ικανοποιήσει την αρμόδια επιτροπή και την ολομέλεια αργότερα ότι είναι έτοιμη να εφαρμόσει το σχέδιο, να μπορεί να προχωρήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την εντύπωση από ανακοίνωση της ΟΕΛΜΕΚ ότι κάπου συμφώνησε το υπουργείο με τους καθηγητές. Αν συμφώνησαν, πώς θα εφαρμοστεί το σχέδιο, αν το απορρίψουμε;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι δική τους άποψη. Έχουμε κι εμείς τη δική μας.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι δική τους άποψη. Εμείς έχουμε άλλη άποψη.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Με δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Φιλίππου, δε θα πείτε για την τροπολογία, γιατί ήδη είναι τροπολογία. Εκτός αν θα μιλήσετε για να απορριφθεί η τροπολογία του κ. Παπαδόπουλου και να ισχύσει η δική σας.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Θα μιλήσω υπέρ, κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω υπέρ της τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπέρ της τροπολογίας του κ. Παπαδόπουλου; Είναι τροπολογία της τροπολογίας, κύριε Φιλίππου. Απλώς σας εφιστώ την προσοχή.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Με δυο λόγια θα ήθελα να υπενθυμίσω στο σώμα ότι το ενιαίο λύκειο, που είναι η ενιαιοποίηση της τεχνικής εκπαίδευσης και της μέσης γενικής, αποφασίστηκε και εφαρμόστηκε σε τρία σχολεία της Λευκωσίας -δύο εξαιρετα λύκεια και μια τεχνική σχολή- για τρία χρόνια πειραματικά, όπως έλεγε η απόφαση. Ζητήθηκε από επιτροπή ειδικών καθηγητών από πανεπιστήμια της Ελλάδας να μελετήσουν την προσπάθειά μας, τη μελέτησαν και κατέληξαν σ' ένα μεγάλο βιβλίο, περίπου διακόσιες σελίδες, και μας είπαν: «Απέτυχε. Δε θα ενιαιοποιήσετε την τεχνική εκπαίδευση με τη μέση.» Και αυτό το Υπουργείο Παιδείας το απεδέχθη. Στη συνέχεια είπε ότι θα κάνει αλλαγές στη μέση γενική παιδεία. Ψευδωνύμως όμως ονόμασε αυτή την προσπάθεια "ενιαίο λύκειο". Δεν έχει πείσει κανέναν, δεν έχει πείσει καμία κοινοβουλευτική ομάδα, δεν έχει μιλήσει στην επιτροπή Παιδείας, δεν έχει μιλήσει στα κόμματα ούτε στο εκπαιδευτικό συμβούλιο. Συμφωνούμε με τη θέση του κ. Παπαδόπουλου, αν κάνει αυτή την προσπάθεια, αν μας πείσει, να συνεχίσουμε. Το πρώτο που πρέπει να κάνει είναι να μην το ονομάζει "ενιαίο λύκειο". Ας το ονομάσει "νέο λύκειο" και να μας πείσει ότι αυτό που κάνει είναι σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε η τροπολογία να είναι "νέο λύκειο" και να περάσουμε το κονδύλι.

(Γέλια)

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν την τροπολογία του κ. Παπαδόπουλου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία του κ. Παπαδόπουλου εγκρίνεται και απορρίπτεται η τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Αφού την υιοθετήσαμε, κύριε Πρόεδρε. Όπως είδα εδώ, υιοθετήσαμε την τροπολογία του κ. Παπαδόπουλου προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κονδύλι διαφώτισης (Υπουργείο Εξωτερικών £950.000). Κύριοι συνάδελφοι, να προχωρούμε. Είναι μια η ώρα ήδη!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επαναλαμβάνω ότι η προηγούμενη τροπολογία μας απεσύρθη, κύριε Πρόεδρε· δεν απερρίφθη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, αν απεσύρθη, απεσύρθη.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για το κονδύλι διαφώτισης, εισηγούμαστε μείωση του κονδυλίου της διαφώτισης που αφορά το Υπουργείο Εξωτερικών κατά £30.000, γιατί διαφωνούμε μόνιμα με την πρόσληψη συνταξιούχων και ιδιαίτερα με την πρόσληψη συνταξιούχου στη θέση του γραμματέα της ΠΣΕΚΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Βεβαίως στον προϋπολογισμό δεν υπάρχει τίποτε το οποίο να υποδηλοί ότι πρόκειται να διοριστεί συνταξιούχος ή οποιοδήποτε πρόσωπο. Αν υπάρχει

οποιαδήποτε πληροφόρηση, δεν το ξέρουμε. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, εκείνο το οποίο ξέρω εγώ είναι ότι όλες οι οργανώσεις του εξωτερικού έχουν ζητήσει να διορίσουν άνθρωπο τον οποίο εκείνοι εμπιστεύονται, για να χειρίζεται τα δικά τους τα θέματα. Αν είναι συνταξιούχος ή όχι δεν έχει σημασία.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ξέρετε ποιον εμπιστεύονται και δεν ξέρετε ποιος είναι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

Τώρα να πω και κάτι; Ε, αφού εννά δώσουμε τις τριάντα τζαι που τζαμαί τζαι κάτω, τι εκάματε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οχτώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για μας, παράταση σε συνταξιούχο σημαίνει η κυβέρνηση παρανομεί και μάλιστα ενσυνείδητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίθηκε.

Λοιπόν, προχωρούμε στην επόμενη.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ

Εισηγούμαστε την κατάργηση της θέσης Διευθυντή Τυπογραφικών Υπηρεσιών, διότι κατέχεται εδώ και δύο χρόνια ήδη από συνταξιούχο. Και εμείς διαφωνούμε με την παράταση των υπηρεσιών οποιωνδήποτε συνταξιούχων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ θέλω να πω ότι συμφωνούμε με την ιδέα και μακάρι να μπορούσαμε να το κάνουμε. Όμως, με βάση νόμο περί Συντάξεων Υπαλλήλων, έχει δοθεί παράταση υπηρεσίας στον κατέχοντα τη θέση, που έχει ήδη συνταξιοδοτηθεί, για τέσσερα χρόνια. Και η θέση έχει σημειωθεί με διπλό σταυρό, δηλαδή άμα το πέρας της υπηρεσίας του, της παραταθείσης, θα καταργηθεί η θέση. Βεβαίως, επαναλαμβάνω ότι είναι σωστή η ιδέα και θα ήθελα να το κάνουμε. Δεν μπορούμε όμως με τον προϋπολογισμό να έρθουμε να τροποποιήσουμε πράξη διοικητική, η οποία έχει γίνει επί τη βάσει άλλου νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοχτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Το επόμενο θέμα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αστυνομία, Ειδικές Υπηρεσίες (ποσό £325.000).

Γι' αυτό το ποσό, κύριε Πρόεδρε, ουδέποτε έχουν δοθεί σαφείς και ικανοποιητικές πληροφορίες. Με βάση τη δική μας πληροφόρηση, από αυτό το ποσό πληρώνονται διάφοροι πληροφοριοδότες, οι οποίοι παρακολουθούν ενδεχομένως και πολιτικές δραστηριότητες και κυκλοφορούν και ένοπλοι, με περίστροφα τα οποία τους χορηγεί η υπηρεσία. Επίσης έχουμε πληροφορίες ότι πληρώνονται και συνταξιούχοι, των οποίων η υπηρεσία παρατείνεται για λόγους ενδεχόμενα παρόμοιους.

Γι' αυτό εισηγούμαστε να μειωθεί κατά £100.000 αυτό το κονδύλι και ας έρθει η αστυνομία να δώσει τις εξηγήσεις που χρειάζεται και, αν πεισθούμε, επανερχόμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οχτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Το επόμενο θέμα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχουμε την άποψη ότι ο Προεδρικός Επίτροπος δεν είναι ούτε λογικό ούτε νοητό ούτε δημοσιονομικά ορθό να απολαμβάνει μισθοδοσίας επιπέδου υπουργού, φιλοδωρήματος επιπέδου υπουργού, αυτοκινήτου υπηρεσιακού και οδηγού αστυνομικού. Αυτά τα προνόμια δεν είναι προνόμια για τα καθήκοντα και τη θέση, όπως εμείς την αντιλαμβανόμαστε. Γι' αυτό εισηγούμαστε να μειωθεί ο μισθός από μισθό υπουργού σε μισθό γενικού διευθυντή, όπως και το επίδομα από επίδομα υπουργού σε επίδομα γενικού διευθυντή. Και είναι και χάρη που κάνουμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται η τροπολογία.

Το επόμενο.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Προεδρία, Ειδικός Συνεργάτης.

Εισηγούμαστε διαγραφή του κονδυλίου που καλύπτει αυτή τη θέση, γιατί ο κατέχων τη θέση εδώ και αρκετά χρόνια έχει συνταξιοδοτηθεί. Ευχαρίστως να προσλάβει ο Πρόεδρος ειδικούς συνεργάτες, όσους χρειάζεται, αλλά όχι συνταξιούχους. Διαφωνούμε με τους συνταξιούχους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οχτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Η επόμενη.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εισηγούμαστε τη μείωση του κονδυλίου για τους ειδικούς αστυφύλακες κατά £320.000, δηλαδή από τις £620.000 να παραμείνουν οι £300.000, λόγω παράτυπης πρόσληψης και σε αντίθεση με τις υποσχέσεις του υπουργού και τις δεσμεύσεις του υπουργού και της διεύθυνσης της αστυνομίας σε σχέση με τους ειδικούς αστυφύλακες. Έχει δοθεί υπόσχεση ότι δε θα γίνουν προσλήψεις, μέχρις ότου εγκριθούν οι κανονισμοί που βρίσκονται κατατεθειμένοι στη Βουλή. Οι κανονισμοί είναι υπό συζήτηση και όμως το Δεκέμβριο ...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Πέντε δικοί σας προχθές.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δε μας ενδιαφέρει, κύριε Κωνσταντίνου, αν έχει δικούς μας ή “ξιδικούς”» μας. Είναι θέμα τάξης. Εδώ προσελήφθησαν εκατόν έξι ειδικοί αστυφύλακες, από τους οποίους είκοσι εννιά κοπέλες, χωρίς καμιά απολύτως διαδικασία. Αυτά τα πράγματα δεν μπορούν να περνούν και η Βουλή να τα ανέχεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε δέχομαι φυσικά ότι δεν έγινε οποιαδήποτε διαδικασία. Εξ όσων γνωρίζω κλήθηκαν από κατάλογο των εξετάσεων που δόθηκαν, υπήρξαν συνεντεύξεις, πλείστες όσες θέσεις των ειδικών αστυφυλάκων είναι αντιλαμβάνομαι δικηγόροι που τις κατέχουν, για να εκτελούν καθήκοντα εισαγγελέως. Αυτό εις απάντησιν, επαναλαμβάνω, μην το θεωρήσετε ότι μιλώ ως Πρόεδρος της Βουλής, αλλά χάριν τάξεως και δεν είναι προς ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω, αν θέλει κάποιος να επιχειρηματολογήσει, είναι καλά να επιχειρηματολογεί. Αλλά έχει δεσμευτεί ο Αρχηγός της Αστυνομίας στην επιτροπή Θεσμών ότι, όταν θα χρειαστεί ξανά πτυχιούχους, θα εμφανιστεί με δημόσια προκήρυξη των θέσεων. Αυτό που λέτε επιδεινώνει ακόμη περισσότερο την εικόνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό ξέρω, αυτό λέγω και αυτό αντιλαμβάνομαι ότι έγινε.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αυτό έχει δηλώσει στην επιτροπή Θεσμών και μάρτυρες οι συνάδελφοι που ήταν παρόντες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στις επόμενες προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Κονδύλια προς καταψήφιση: Προϋπολογισμός Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εισηγούμαστε, κύριε Πρόεδρε, η πρόνοια για τόκους πληρωτέους από το ταμείο...

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για διευκρίνιση. Έχουν διαγραφεί από τον προϋπολογισμό και οι τόκοι και τα δεκαοκτώ εκατομμύρια και η πολιτική άμυνα. Η μόνη τροπολογία η δική σας που απομένει είναι αυτή για τις τηλεπικοινωνίες, έτσι μόνο αυτή να θέσετε σε ψηφοφορία, κύριε συνάδελφε.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να μας ενημερώσει ο κ. Χατζηδημητρίου τι ποσό έχει παραμείνει στον προϋπολογισμό κάτω από το άρθρο "Διάφορα".

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κάτω από το άρθρο "Διάφορα" έχει μείνει ενάμισι εκατομμύριο λίρες.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εντάξει. Άρα η τελευταία τροπολογία, που αφορά τα υλικά τηλεπικοινωνιών, όπως έχουμε πει ξανά στην Επιτροπή Άμυνας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, για να καταλάβω, γιατί μπροστά μου έχω διάφορα κονδύλια.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το 1, το 2 και το 3 εκπίπτουν, κύριε Πρόεδρε. Μένει μόνο το 4.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, συγγνώμη, το 3 είναι που θέτετε σε ψηφοφορία, που λέει "Υλικά Τηλεπικοινωνιών".

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι, το 3, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, σε ψηφοφορία φαίνεται ότι τίθεται μόνο το 3.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μάλιστα. Και να εξηγήσουμε ότι δεν έχουμε πεισθεί από τις εξηγήσεις που έχουμε πάρει -και προσπαθήσαμε να πάρουμε και επιπρόσθετες εξηγήσεις κατ' ιδίαν- ότι το υλικό το οποίο έχει προσφερθεί και κατακυρωθεί στη γαλλική εταιρεία THOMSON είναι συμβατό με το υφιστάμενο στην Εθνική Φρουρά υλικό, που είναι της αγγλικής εταιρείας RACAL. Γι' αυτό δεν μπορούμε να ψηφίσουμε κάτι, κύριε Πρόεδρε, εμείς, για το οποίο δεν έχουμε πεισθεί ότι είναι συμβατό με αυτό που ήδη έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επιμετρήσατε τις τυχόν αποζημιώσεις που θα πληρώσει το κράτος, εάν προχώρησε με προσφορές;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εάν προχώρησε, προχώρησε με ευθύνη δική του. Εμείς και στην επιτροπή το καταψηφίσαμε και πέρσι, όταν ξαναήρθε, το καταψηφίσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ, τριάντα πέντε εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία του ΑΚΕΛ απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη. Τέλειωσε το ΑΚΕΛ· τώρα πάμε στο ΔΗΚΟ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δεν τέλειωσε το ΑΚΕΛ, κύριε Πρόεδρε! Δεν τaráσσει που δαμαί!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εννοώ στις τροπολογίες.

Κύριε Παπαδόπουλε, έχετε το λόγο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν ήρθε ακόμα η σειρά του.

Κύριε Πρόεδρε, συμβαίνει το εξής, το οποίο υπέδειξα στην επιτροπή Οικονομικών, αλλά δυστυχώς παρέμεινε. Αφορά το δρόμο Πύργου-Κάμπου-Καφίζιδων-Ορκόντα. Αυτός ο δρόμος περιλαμβάνεται σε δύο σημεία στον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τόση είναι η επιθυμία της κυβέρνησης να τον κατασκευάσει!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Στο Υπουργείο Γεωργίας και στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, στη σελίδα 782, άρθρο 21.04.3.04.821. Αυτή τη στιγμή το έργο γίνεται από το δασονομείο, από το Υπουργείο Γεωργίας. Η αναφορά στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων είναι θεωρητική και χωρίς σημασία και με μηδενική πρόνοια. Έτσι, θα ζητήσω να διαγραφεί, ώστε να υπάρχει σε ένα μέρος του προϋπολογισμού και με την εξής παρατήρηση: Επειδή ακριβώς έχει σπαταληθεί ένα μεγάλο ποσό του δημοσίου χρήματος γι' αυτό το δρόμο, θα το παραπέμψω, δεν ξέρω τη διαδικασία ή αν υπάρχει άλλος τρόπος ή με απόφαση της Βουλής, στο Γενικό Ελεγκτή, για να κάμει και σχετικό έλεγχο για τη ματαίωση αυτού του δρόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας, όπως έχει επεξηγηθεί από τον κ. Τάκη Χατζηδημητρίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομοφώνως επομένως διαγράφεται, εφόσον υπάρχει αλλού.

Προχωρούμε στο επόμενο, που είναι τροπολογίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων. Διαβάζω με τη

σειρά, όπως είναι μπροστά μου, κύριοι συνάδελφοι, χωρίς να έχει σημασία φυσικά ο σεβασμός προς τα κόμματα.

Ναι, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αφορά ουσιαστικά το Ταμείο Επιχορήγησης Ενοικίων Εκτοπισθέντων και Παθόντων. Δεν έχει δοθεί καμία εξήγηση γιατί το διαλύουν, ενώ το κονδύλι παραμένει και είναι θέση της επιτροπής, εφόσον γίνεται εκτίμηση ότι άριστα λειτουργούσε αυτό το ταμείο ως αυτόνομο, να παραμείνει ως είχε, άριστον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας της Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομοφώνως η τροπολογία εγκρίνεται. Προχωρούμε τώρα με εσάς, κύριε Παπαδόπουλε, να έχετε τον πρωταγωνιστικό ρόλο στα επόμενα μερικά λεπτά...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, καθόλου πρωταγωνιστικό και θα είμαι και πολύ σύντομος. Κατά τη γνώμη μου, αντί να διαβάσω τα εκατό πενήντα, είναι ολόκληρο έντυπο, θα κάμω δύο παρατηρήσεις μόνο, που θα προστεθούν στον κατάλογο. Πρόκειται για θέσεις οι οποίες είναι στον κρατικό προϋπολογισμό και είναι κενές από το 1995 για διάφορους λόγους που αναφέρει το σημείωμα το οποίο έχω εγώ στα χέρια μου και οι συνάδελφοι. Μιλώ για το 1995 και πριν, διότι έχει και θέσεις του 1992 και έχει και μία του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι για να καταλάβετε ότι δεν κάμνουμε ημετεροκρατία. Ως τώρα έπρεπε να τους είχαμε προσλάβει τούτους!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αδικηθήκατε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σιγά, κύριε Πιττοκοπίτη, μήπως και πάτε πίσω εσείς!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Προσπαθήσατε, αλλά υπάρχουν ανυπέρβλητες νομικές δυσκολίες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μην αναπτύξετε επιχειρήματα· ήταν αστεϊσμός.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ποιος σας είπε τότε να προκαλέσετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι αστεϊσμός, συνεπώς μη σπαταλάτε εσείς φαιά ουσία για να μου απαντήσετε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, εκείνο που θέλω να πω είναι πως απ' όλες τις θέσεις δεν υπάρχει πρόθεση και δεν πρέπει να περιλαμβάνονται σ' αυτό το σημείωμα θέσεις των οποίων έχει αρχίσει η διαδικασία πλήρωσης, είτε με δημοσίευση της θέσης είτε με διεξαγωγή των συνεντεύξεων από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ή άλλη αρμόδια αρχή είτε αναμενομένης της απόφασης και της επιλογής ή ακόμα αν είναι θέσεις προαγωγής που έχουν προσφερθεί στους υπαλλήλους. Όλες αυτές εξαιρούνται και εάν κατά λάθος περιλαμβάνεται οποιαδήποτε εδώ μέσα, εκλαμβάνεται ως δεδομένο ότι δεν είναι πρόθεση να περιληφθεί. Επομένως, θα ελεγχθούν από τη γραμματεία οι αριθμοί που αντιστοιχούν στο κάθε άρθρο, εάν η Βουλή εγκρίνει βέβαια αυτή την εισήγηση. Θέλω να πω ότι για μένα είναι βασικό θέμα αρχής. Δε γίνεται να λέμε ότι -τουλάχιστον

κατά την άποψη τη δική μου- αποτελεί γάγγραινα χαίνουσα ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων και η αύξησή τους και να υπάρχουν θέσεις -εδώ είναι κάπου τριάντα εφτά εκατομμύρια λίρες- οι οποίες είναι κενές από το 1989 και το 1995. Αν για οποιοδήποτε λόγο η κυβέρνηση θεωρεί ότι αυτές οι θέσεις είναι αναγκαίες, ας φέρουν πρόταση και αναλαμβάνουμε, όπως εκάμαμε και πέρσι, πριν από την περίοδο του Ιουνίου να τις εγκρίνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάντως τον Υπουργό Οικονομικών τον είδα να χαμογελά μετ' ευαρεσκείας για την πρότασή σας, διότι είναι τριάντα εφτάμισι εκατομμύρια που...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τις σημειώσεις τις πήρα από το Υπουργείο Οικονομικών. Βεβαίως αντιλαμβάνομαι τη θέση του Υπουργού Οικονομικών. Ενδομύχως μπορεί να αγάλλεται, αλλά ούτε τολμά και ούτε θα πει ότι συμφωνεί με την κατάθεση!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας για κατάργηση σειράς θέσεων, όπως εισηγείται ο κ. Παπαδόπουλος και με τις προϋποθέσεις...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αν αντιλήφθηκα καλά, ο κ. Παπαδόπουλος είναι σημείωση που θέλει να βάλει σε αυτά.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έτσι κατάλαβα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, είναι κατάργηση, κύριε Δημητρίου. Είναι κατάργηση των θέσεων που ζητά και λέει, αν η κυβέρνηση επιθυμεί, ας επανέλθει. Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του κ. Παπαδόπουλου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, είκοσι τρεις ψήφους εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία του κ. Παπαδόπουλου εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα στην επόμενη τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι διάφορα κονδύλια, όπως αναγράφονται, τα οποία κατά καιρούς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ θα πρέπει να πάμε κατά κονδύλι όμως, κύριε Παπαδόπουλε. Εκεί ήταν θέσεις...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, αλλά επειδή είναι η ίδια σημείωση για όλα. Δεν είναι για να διαγραφούν. Εάν προστεθεί μια περιθωριακή σημείωση που να λέει: "Δαπάνες δύνανται να συντελούνται μετά την έγκριση της Βουλής."...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Δε θα τελειώνουμε μετά, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν πειράζει, κύριε Ρότσα. Μια φορά το μήνα έρχεσαι, έλα πέντε, για να τελειώνουμε!

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Εμείς θα διαπραγματευόμασταν πιο συχνά, όπως και ο κ. Θεοδώρου, αλλά εσείς δε δεχόσασταν. Μια φορά τη βδομάδα...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, για τούτους που είναι παλαιότεροι και ξέρουν και όχι τους νέους, θέλω να σας πω ότι αυτή η πρόνοια έχει εγκριθεί από τη Βουλή ομόφωνα επί εποχής υπουργίας του κ. Βενιαμίν, διότι είχε παρατηρηθεί τότε ότι σε διάφορες κοινότητες γίνονταν είτε πλατείες είτε βελτιώσεις και σε άλλες κοινότητες δε γίνονταν. Και η Βουλή είχε καθιερώσει και ίσχυε ότι πρέπει να φέρνει στη Βουλή ενημέρωση για το πού δίδει τις δαπάνες ένα μήνα μετά τη συμπλήρωση των δαπανών. Δεν ετηρήθη τούτο το πράγμα, γι' αυτό τώρα λέμε, αντί ένα μήνα μετά, να τις φέρνουν ένα μήνα προηγουμένως. Και αυτό ισχύει για όλα τα κονδύλια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο λόγος που συμφωνούμε με αυτή την πρόταση είναι ότι για πρώτη φορά μετά από πάρα πολλά χρόνια κονδύλια - να πούμε ότι μερικά από αυτά υπερβαίνουν το ένα εκατομμύριο λίρες· υπάρχει κονδύλι πέραν των τριών εκατομμυρίων- για πρώτη φορά δε δίδονται επεξηγήσεις που θα δοθούν. Ενώ μέχρι πέρσι εδίδοντο επεξηγήσεις, γι' αυτό και δεν γίνετο οποιοσδήποτε λόγος. Γι' αυτό συμφωνούμε με την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, κύριε Παπαδόπουλε, για να διατυπώσετε, δε ζητάτε να καταψηφιστεί το κονδύλι, όπως είναι εισήγηση μέσα στην τροποποίηση, αλλά να αιτιολογείται η δαπάνη.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να γραφεί παρενθετική σημείωση στον προϋπολογισμό, που να λέει: "Δαπάνη από το κονδύλι πραγματοποιείται με έγκριση της Βουλής."

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Πόσοι συμφωνούν με την τροπολογία του κ. Παπαδόπουλου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα η τροπολογία εγκρίνεται.

Ναι, κύριε Ρότσα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ είμαι εναντίον και δικαιολογώ την ψήφο μου. Με αυτό τον τρόπο θα καθυστερούν όλα τα κονδύλια και δε θα προχωρούμε και η Βουλή συνεχώς θα πηγαίνει προς τα πίσω.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Ρότσας είχε δικαίωμα να δικαιολογήσει την αρνητική του ψήφο.

Προχωρούμε στην τροπολογία των Ενωμένων Δημοκρατών.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι το κονδύλι ύψους £125.000 που αναφέρεται στα Έξοδα Λειτουργίας του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας. Υπάρχει σταυρός (+), που σημαίνει, για να μπορούν να απελευθερωθούν τα κονδύλια, πρέπει να υπάρχει προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Οικονομικών. Η εισήγησή μας είναι όπως καταργηθεί ο σταυρός. Έχουμε ήδη μιλήσει και με τον Υπουργό Οικονομικών και συγκατατίθεται σε αυτή την τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, όταν λέτε να καταργηθεί ο σταυρός, όχι ο σταυρός και να μας ακούσει ο Αρχιεπίσκοπος και να έχουμε προβλήματα! Εννοείτε ο σταυρός του συγκεκριμένου κονδυλίου!

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ο σταυρός του κονδυλίου, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κυρία Γεωργιάδη.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Πρόεδρε, είναι εντάξει, διότι είναι από χθες που ήμαστε μαζί με τον Υπουργό και είπε ότι συμφωνεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εψήσετε δηλαδή το θέμα!

(Γέλια)

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του κόμματος των Ενωμένων Δημοκρατών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομοφώνως εγκρίνεται. Και έτσι έχουμε φθάσει στο τέλος των διαφόρων τροπολογιών. Αν υπάρχει καμιά που διέφυγε της αντιλήψεώς μου ή έχετε καμιά άλλη, δε θα έχετε χρόνο μετά.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2000. Άρθρο 1 μέχρι 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του προϋπολογισμού, ως διαμορφώθηκε ύστερα από τις διάφορες τροποποιήσεις;

Κύριοι της ΕΔΕΚ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είπατε από το άρθρο 1 έως 10, δεν είναι έτσι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήταν όλα μαζί, αλλά θα πρέπει να το δούμε ξεχωριστά.

Κύριοι συνάδελφοι, για λόγους οικονομίας χρόνου...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Πρώτα η άμυνα και οι πρόσφυγες.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Για να διευκολύνουμε τη Βουλή, καταψηφίζουμε το σύνολο. Να γραφτεί απλώς ότι ψηφίζουμε υπέρ των κονδυλίων της άμυνας και των προσφύγων και κλείει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ΑΚΕΛ το ίδιο;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Τηρούμε αποχή και ψηφίζουμε υπέρ των κονδυλίων για την άμυνα και τους πρόσφυγες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου και το ΔΗΣΥ υπερψηφίζει το σύνολο των προϋπολογισμών, όπως διαμορφώθηκαν. Ο κ. Παπαδόπουλος και το ΔΗΚΟ το ίδιο. Οι Ενωμένοι Δημοκράτες το ίδιο.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι προϋπολογισμοί υπερψηφίζονται, ως έχουν τροποποιηθεί από τη Βουλή.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την Πέμπτη, 10 Φεβρουαρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

- 1) Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Αναπομπή).
- 2) Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

- 3) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000.
- 4) Ο περί Διορισμού Έκτακτων Υπαλλήλων στο Δήμο Πάφου Νόμος του 2000.
- 5) Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
- 6) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2000.
- 7) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2000.
- 8) Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999.
- 9) Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 10) Ο περί Απασχόλησης Παιδιών και Νεαρών Προσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
- 11) Ο περί της Σύμβασης περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
- 12) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 1999.
- 13) Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

- 14) Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση
Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας
(Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.
- 15) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2000.
- 16) Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Σχέδιο
Συντάξεων και Χορηγημάτων για τους Υπαλλήλους του
Συμβουλίου και για τους Εξαρτωμένους τους)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
- 17) Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο
Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999.
- 18) Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4)
Κανονισμοί του 1999.
- 19) Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και
Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

- 1) «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού
γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης
της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης
Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα
προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής
δύναμης της UNFICYP.»

- (Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
- 2) «Η απεργία των εργαζομένων στο λιμάνι της Λάρνακας και η στάση της κυβέρνησης.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (4.2.1999).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- 3) «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
- 4) «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
- 5) «Γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο "Φιλοξενία".»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (13.5.1999).
- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου).
(19.5.1999).

- 7) Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.

Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίασης της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 1.09 π.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούπτας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρίστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης

Κιπτής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστόφιας Δημήτρης
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Συνέχιση της συζήτησης [Τ. Χατζηγεωργίου, Χρ. Ρότσας, Α. Φιλίππου, Ζ. Κουλίας, Π. Δημητρίου, Χρ. Μαυροκορδάτος, Κ. Τυρίμος, προεδρεύων (Α. Αντωνίου), Ρ. Ερωτοκρίτου, Θ. Μιχαηλίδης, Γ. Θωμά, Χρ. Πουργουρίδης, προεδρεύων (Γ. Αγαπίου), Δ. Χριστοδουλίδης, Μ. Ματσάκης, Α. Γεωργίου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Δ. Συλλούρης, Δ. Ηλιάδης, Τ. Παπαδόπουλος, Ι. Μακρίδης, Ευ. Σαμμούτας, Γ. Χριστοφίδης, Ν. Μουσιούπας, Α. Καράς, Λ. Χριστοφόρου, Σ. Χατζηγιάννης, Γ. Λιλλήκας, Κ. Καζαμίας, Πρ. Προδρόμου, Ν. Κατσουρίδης, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Μ. Κυπριανού, Α. Χρίστου, Δ. Χριστόφιας, Β. Λυσσαρίδης] για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2000».
2. Συζήτηση κατά την κατάθεση τροπολογιών [Α. Χρίστου, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Ηλιάδης, Π. Δημητρίου, Τ. Χατζηδημητρίου,

Α. Παρισινός, Β. Λυσσαρίδης, Α. Φιλίππου, Α. Γεωργίου, Χρ. Ρότσας, Κ. Καζαμίας, Α. Βασιλείου, Λ. Γεωργιάδη] και ψήφιση του προϋπολογισμού.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 10ης Φεβρουαρίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 19)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζομε με το Κεφάλαιο Α΄, το οποίο είναι η νομοθετική εργασία, με το πρώτο θέμα, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Πρόκειται για την αναπομπή την οποία, ενασκώντας το δικαίωμά του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, έχει κάνει. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, τον κ. Κυπριανού, όπως αναγνώσει τη σχετική έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε πρόεδρε, θα παρακαλούσα, επειδή κάπου έχει μπερδευτεί στα χαρτιά, η έκθεση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Η έκθεση είναι μια σελίδα και περιλαμβάνει απλώς το γεγονός της αναπομπής. Δεν περιλαμβάνει την ουσία, διότι μόλις συζητήθηκε στην επιτροπή Οικονομικών.

(Η έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου
Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούππας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Ζαχαρίας Κουλίας

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνήλθε σε συνεδρία της στις 7 Φεβρουαρίου 2000 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο η Βουλή ψήφισε στις 13 Ιανουαρίου 2000, ύστερα από την αναπομπή του στη Βουλή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Οικονομικών, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος του Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου και ο διευθυντής του χρηματιστηρίου.

Οι λόγοι της αναπομπής που αναφέρονται σε σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής με ημερομηνία 28 Ιανουαρίου 2000, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται, συνίστανται τόσο σε νομοτεχνικές ατέλειες του υπό αναφορά νόμου όσο και σε άλλες ουσιαστικές αδυναμίες του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού άκουσε τις θέσεις και απόψεις τόσο του Υπουργού Οικονομικών όσο και των αρμοδίων του χρηματιστηρίου σε σχέση με τα πιθανά προβλήματα που θα δημιουργηθούν από την

εφαρμογή του εν λόγω νόμου και λαμβάνοντας υπόψη τους προτασόμενους λόγους αναπομπής, αποφάσισε να επιφυλαχθεί ως προς την τελική της θέση σε σχέση με τον αναπεμφθέντα νόμο, την οποία και θα εκφράσει κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Υπενθυμίζω ότι ο νόμος ψηφίστηκε στις 13 Ιανουαρίου και αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις 28 Ιανουαρίου.

Μελετήθηκε από την επιτροπή Οικονομικών ... μάλλον ακούστηκαν οι απόψεις της εκτελεστικής εξουσίας στην επιτροπή Οικονομικών την περασμένη Δευτέρα και ετοιμάστηκε αυτή η έκθεση που, όπως ανέφερα προηγουμένως, περιορίζεται μέχρι αυτού του σημείου.

Πριν μία ώρα πραγματοποιήθηκε νέα συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών, για να έρθουν οι θέσεις και οι τοποθετήσεις των κομμάτων. Θα προσπαθήσω, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, να τις κωδικοποιήσω. Δυστυχώς δεν υπήρξε ομοφωνία ούτε κοινή θέση όλων των πλευρών, αλλά έχει σχηματιστεί πλειοψηφία την οποία θα παρουσιάσω στην ολομέλεια, η οποία έχει ως ακολούθως:

Καταρχάς, για ορισμένο αριθμό άρθρων, τα οποία θα αναφέρω για σκοπούς πρακτικών -είναι τα άρθρα 3, 9(γ), 11, 12, 13, 14, 15 και 16 του τροποποιητικού νόμου ... Αυτά τα άρθρα δεν περιέχονται στην αναπομπή και δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση από οποιαδήποτε πλευρά -είτε από την εκτελεστική είτε από τη νομοθετική εξουσία- να τεθούν σε ισχύ. Επομένως γι' αυτά τα άρθρα υπάρχει κοινή θέση να προχωρήσουμε στην επαναψήφισή τους.

Υπάρχει ακόμα ένας αριθμός άρθρων ... για τα υπόλοιπα να πω εξ υπαρχής ότι θα γίνει από την πλειοψηφία αποδεχτή η αναπομπή για δύο λόγους: Υπάρχει ομάδα άρθρων τα οποία αφορούν κανονισμούς, τροποποιήσεις κανονισμών, δηλαδή έχουν

υιοθετηθεί μέσα στο νόμο κανονισμοί και έχει επέλθει τροποποίηση. Γι' αυτά τα άρθρα, επειδή νομοτυπικά θα ήτανε ορθότερο οι τροποποιήσεις κανονισμών να γίνονται με νέους κανονισμούς, κάτι όμως το οποίο θα πρέπει να προέλθει από την εκτελεστική εξουσία, το Υπουργείο Οικονομικών έχει αναλάβει δέσμευση να φέρει σύντομα, άμεσα, τροποποιήσεις -σε συμφωνία με τη θέση της επιτροπής και της ολομέλειας της Βουλής- και επομένως θα πάρουν αυτή την πρωτοβουλία και θα φέρουν τις ανάλογες τροποποιήσεις, όπως ακριβώς τις θέλαμε εμείς. Είναι ο αριθμός άρθρων ... αλλά, επειδή θα γίνει αυτό, πρέπει να περιλαμβάνονται κι εκείνα στην αναπομπή σήμερα.

Για τα υπόλοιπα, που ουσιαστικά αφορούν θέματα ουσίας, η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής Οικονομικών, δηλαδή οι βουλευτές που προέρχονται από το Δημοκρατικό Συναγερμό και το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, θα υιοθετήσουν την αναπομπή, όχι για λόγους ουσίας -θέλω να το τονίσω αυτό, έχω εξουσιοδοτηθεί να το κάνω- ούτε γιατί εγκαταλείπεται η θέση των κομμάτων πάνω στα θέματα ουσίας, αλλά βασικά για δύο πρακτικούς λόγους: Λόγω των προϋπολογισμών ο χρόνος που μεσολάβησε από την αναπομπή μέχρι τη μελέτη της και μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, κατά την οποία θα πρέπει να γίνει ψήφιση, δεν ήταν ικανοποιητικός για να μελετηθούν, πρώτο, τα επιχειρήματα -εξαντλητικά- τα επιχειρήματα του Προέδρου, καθ' όσον αφορά την αναπομπή, και, δεύτερο, τα διάφορα επιχειρήματα για διόρθωση νομοτυπικών λαθών ή ατελειών στη διατύπωση των προνοιών του νόμου. Και γι' αυτό το λόγο - υποψιάζομαι, υπολογίζω ότι θα επεξηγηθεί και από τις πλευρές αυτή η θέση- και χωρίς να αλλάζουν τη θέση τους πάνω στην ουσία, σήμερα τουλάχιστον, όπως αυτή εκφράστηκε με την ψήφιση του νόμου, η πλειοψηφία της επιτροπής θα αποδεχθεί την αναπομπή. Και αναλαμβάνουμε ως επιτροπή μέσα σε ένα μήνα περίπου να μελετήσουμε και να ολοκληρώσουμε τη μελέτη αυτού του θέματος με οριστική πλέον κατάληξη στο κατά πόσο αποδεχόμαστε τα επιχειρήματα που είναι ενάντια στην

υιοθέτηση της εφαρμογής αυτού του νόμου ή όχι, οπότε βεβαίως θα γίνει επαναψηφίση με τη σωστή νομοτεχνική επεξεργασία.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει, στο τέλος, αφού ολοκληρωθεί η συζήτηση, όπως έχει σχηματιστεί τουλάχιστον η πλειοψηφία από την επιτροπή Οικονομικών, να επαναψηφιστούν τα οκτώ άρθρα που ανέφερα προηγουμένως και για τα υπόλοιπα, όπως λέει η πλειοψηφία, θα γίνει αποδεχτή η αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερώτημα προς τους κ. συναδέλφους: Γνωρίζουν ποια είναι τα οκτώ άρθρα τα οποία θα ψηφίσουν;

Λοιπόν, να παρακαλέσω τους γραμματείς να διαβάσουν τα οκτώ άρθρα τα οποία θα περάσουμε σε νόμο και να παραμείνουν τα υπόλοιπα για τα οποία γίνεται αποδεχτή η αναπομπή, έτσι που η Βουλή να είναι πλήρως ενήμερη· και το κάνω τούτο, γιατί αντιλαμβάνομαι ότι λόγω του χρόνου, των προϋπολογισμών κ.λπ. η επιτροπή Οικονομικών μόλις προ ολίγου περάτωσε τις εργασίες της και συνεπώς είναι ενδεχόμενο κάποιοι των συναδέλφων να μην είναι γνώστες του τι είναι αυτά τα οποία θα ψηφίσουμε σε νόμο. Ναι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το άρθρο 3:

«Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου:

“Το άρθρο 11 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη στο τέλος αυτού του ακόλουθου νέου εδαφίου:

‘7. Απαγορεύεται στα μέλη του συμβουλίου, ενόσω διαρκεί η θητεία τους, να διενεργούν χρηματιστηριακές συναλλαγές δι’ ίδιον όφελος.’.»

9(γ):

«Με την προσθήκη στο τέλος αυτού του ακόλουθου νέου εδαφίου:

“4. Υπό την αίρεση της ισχύος εξαιρετικών και απρόβλεπτων περιστάσεων, το Συμβούλιο δύναται να χορηγεί προσωρινή άδεια άσκησης εργασιών, που σύμφωνα με το άρθρο 33, προσιδιάζουν στο επάγγελμα του χρηματιστή σε πρόσωπο το οποίο δε διαθέτει όλα τα απαιτούμενα προσόντα που προβλέπονται στους χρηματιστηριακούς κανονισμούς ή το οποίο δεν ικανοποιεί τις προϋποθέσεις για εγγραφή του ως Μέλος του Χρηματιστηρίου σύμφωνα με τα εδάφια (1), (2) και 3 του παρόντος άρθρου.”»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έγινε κατανοητό. Το επόμενο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το άρθρο 11:

«Τροποποίηση του άρθρου 37 του βασικού νόμου:

“Το άρθρο 37 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη αμέσως μετά το εδάφιο (2) αυτού, των ακόλουθων νέων εδαφίων (3), (4) και (5):

‘3. Το Μέλος οφείλει να διαθέτει τέτοια οργάνωση και υπηρεσίες που, κατά την κρίση του Συμβουλίου και της Επιτροπής, λαμβανομένης υπόψη της κατηγορίας στην οποία αυτό υπάγεται, σύμφωνα με το άρθρο 31(2), καθώς και του είδους της έκτασης και του όγκου των εργασιών του, το καθιστούν ικανό να αντιμετωπίζει τις υποχρεώσεις του προς τους εντολείς του μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζονται από τον παρόντα νόμο και τους χρηματιστηριακούς κανονισμούς.’”»

Το άρθρο 12:

«Το άρθρο 38 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αρίθμηση του υφιστάμενου κειμένου σε εδάφιο (1), τη μετατροπή της τελείας στο τέλος αυτού σε άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης νέας επιφύλαξης και του ακόλουθου νέου εδαφίου:

“Νοείται ότι σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται σε Μέλος του οποίου οι χρεώστες υπερβαίνουν σε αξία το ποσοστό του πενήντα επί τοις εκατόν (50%) του καθαρού του κεφαλαίου να αποδέχεται ή να υποβάλλει προσφορά για χρηματιστηριακές συναλλαγές, όπως αυτές καθορίζονται στους χρηματιστηριακούς κανονισμούς.”.»

Το άρθρο 13:

«Το άρθρο 47 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη στο τέλος αυτού του ακόλουθου νέου εδαφίου:

“(4). Το Συμβούλιο εν πάση περιπτώσει είτε ενεργεί αυτεπαγγέλτως είτε έπειτα από καταγγελία που υποβάλλεται σ’ αυτόν για εξέταση οφείλει να κοινοποιεί γραπτώς στην Επιτροπή την ημερομηνία έναρξης έρευνας σχετικά με πειθαρχική παράβαση μέλους του και όλες τις σχετικές με αυτή λεπτομέρειες, όπως και όλες τις προς αυτό γενόμενες προς εξέταση καταγγελίες σχετικά με πειθαρχικές παραβάσεις μελών του Χρηματιστηρίου:

Νοείται ότι το Συμβούλιο μετά την ολοκλήρωση οποιασδήποτε πειθαρχικής διαδικασίας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, οφείλει να διαβιβάζει προς την Επιτροπή έκθεση που να περιέχει το τελικό πόρισμα και/ή την έκβαση της υπόθεσης.”.»

Το άρθρο 14:

«Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη αμέσως μετά του άρθρου 47 αυτού του ακόλουθου νέου άρθρου:

“Εξουσία Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προς επιβολή ποινής.

47Α. (1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των άρθρων 44 έως 47 και οποιωνδήποτε κανονισμών εκδόθηκαν δυνάμει αυτών, η Επιτροπή δύναται αυτεπαγγέλτως να επιλαμβάνεται πειθαρχικών παραβάσεων μελών του Χρηματιστηρίου και να επιβάλλει τις ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 45.

(2) Η εξουσία της Επιτροπής προς διεξαγωγή πειθαρχικής διαδικασίας,

σύμφωνα με τα πιο πάνω, διέπεται από τους ίδιους χρηματιστηριακούς κανονισμούς που διέπουν την πειθαρχική διαδικασία που διεξάγεται από το Συμβούλιο:

Νοείται ότι η εξουσία της Επιτροπής προς άσκηση πειθαρχικής διαδικασίας ασκείται μόνο εφόσον η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι το Συμβούλιο δε άρχισε ή για οποιοδήποτε λόγο δεν ολοκλήρωσε τη διεξαγωγή πειθαρχικής διαδικασίας με βάση τις διατάξεις του άρθρου 47.”.»

Το άρθρο 15:

«Το άρθρο 49 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με τη διαγραφή της τελείας στο τέλος του εδαφίου (2) αυτού και της προσθήκης αμέσως μετά της ακόλουθης φράσης:

“και στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας ο οποίος δύναται να διεξάγει ο ίδιος έλεγχο, εφόσον το κρίνει σκόπιμο.”, και

(β) με την προσθήκη στο εδάφιο (3) αυτού αμέσως μετά τη λέξη “Υπουργό”, (δεύτερη γραμμή), της φράσης “και στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας” και με τη διαγραφή του κόμματος, αμέσως μετά τη λέξη “Υπουργό” (έβδομη γραμμή), και την προσθήκη της φράσης “και στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας” .»

16:

«Το άρθρο 67 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση της τελείας στο τέλος του με άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης επιφύλαξης:

“Νοείται ότι σε περίπτωση που πρόσωπο ενεργεί κατά τον τρόπο που αναφέρεται στο παρόν άρθρο, τεκμαίρεται ότι αυτό είχε σκοπό τον προσπορισμό αθέμιτης ωφέλειας.”.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μία ερώτηση, κύριε Πρόεδρε, για να καταλαβαίνουμε αν επιτρέπει ο κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγείρετε θέμα διαδικασίας;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ναι. Υπάρχει διαβεβαίωση της εκτελεστικής εξουσίας ή εκ μέρους του Προέδρου ότι δε θα ξανααναπεμφθεί η τροποποίηση αυτής της πρότασης νόμου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι από την ώρα που αναπέμπεται ο νόμος για συγκεκριμένα άρθρα που δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα, ούτε και ο ίδιος έχει ανάλογο δικαίωμα. Θα είχε δικαίωμα να ενασκήσει, εφόσον ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δεν έχει δικαίωμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πρώτα, απάντηση στον κ. Χριστοδουλίδη. Μην ανησυχείτε, γιατί τα άρθρα που θα εγκρίνουμε είναι τα ανώδυνα. Δεν ενοχλούν τα συμφέροντα κανενός, δεν επηρεάζουν τίποτε. Είτε εγκριθούν είτε δεν εγκριθούν, δεν αλλάζει η κατάσταση, επομένως δεν ενδιαφέρεται κανένας να τα αναπέμψει.

Θα επιχειρηματολογήσω, γιατί πρέπει να απορριφθεί κατά τη γνώμη μου η

αναπομπή του Προέδρου. Θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι για το θέμα της αναπομπής έχω στείλει έγγραφο σημείωμα στον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών που έχει διανεμηθεί στα μέλη της επιτροπής -ελπίζω δηλαδή να έχει διανεμηθεί- για να μη σας σπαταλώ το χρόνο, γιατί η απόφαση είναι ήδη προειλημμένη. Για μια ακόμα φορά έχω το θλιβερό προνόμιο να μιλώ άσκοπα και χωρίς να προβλέπω ότι θ' αλλάξει οτιδήποτε από τις προειλημμένες αποφάσεις, γι' αυτό παρακαλώ το σημείωμά μου ... θα το παραδώσω στη γραμματεία, για να περιληφθεί μεταξύ των εγγράφων που αφορούν αυτό το νομοσχέδιο, είτε στα πρακτικά είτε άλλως πως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εισηγείστε η ομιλία σας να θεωρηθεί αναγνωσθείσα δηλαδή;

(Γελά.)

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι.

(Γελά.)

Εκτός αν θέλετε να σας τη διαβάσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δε θέλω.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε νόμιζα ότι θα δεχτείτε.

Κύριε πρόεδρε, η αναπομπή αφορά ουσιαστικά δύο χωριστές κατηγορίες θεμάτων. Τα δύο -μπορεί ένας να πει ότι είναι τρία- αφορούν το θέμα του ύψους των συναλλαγών που, σύμφωνα με το νόμο, δικαιούται να κάνει απευθείας ο ιδιοκτήτης των μετοχών, χωρίς να μεσολαβεί χρηματιστής. Το άλλο αφορά στο διαχωρισμό των χρηματιστών σε τρεις κατηγορίες -αυτά είναι τα δυο θέματα ουσίας. Και όλες οι άλλες παράγραφοι της αναπομπής αναφέρονται σε ισχυριζόμενα προβλήματα που έχουν

υποδείξει οι διάφοροι ότι θα προκληθούν, εάν παραμείνει ο νόμος, όπως τον ψήφισε η Βουλή, στις 13 του Γενάρη.

Θέλω πρώτ' απ' όλα να διευκρινίσω κάτι: Έχει λεχθεί από το συμβούλιο, υποθέτω, του χρηματιστηρίου και άλλους ότι ο νόμος περιέχει κανονισμούς, που είναι πιο καλά να είναι σε κανονισμούς, αλλά να είναι στην ουσία του νόμου. Αυτό είναι σωστό. Από νομοτεχνικής πλευράς οι κανονισμοί πρέπει να είναι στους κανονισμούς. Όμως να υπενθυμίσω ότι το νομοθέτημα το οποίο ενέκρινε η Βουλή στις 13 του Γενάρη του 2000 είναι πρόταση νόμου· δεν ήταν νομοσχέδιο από την κυβέρνηση. Και οι βουλευτές δικαιούνται να εισάγουν προτάσεις νόμου, όχι κανονισμούς. Επομένως, κάθε φορά που η Βουλή ή μέλος της Βουλής θέλει να εισάξει στη Βουλή κανονισμούς είναι υποχρεωτικό να είναι με τη μορφή της πρότασης νόμου.

Δεύτερον, ούτε αφύσικο είναι ούτε τίποτε το παράξενο υπάρχει στο να ενσωματώνονται στο νόμο οι κανονισμοί. Αυτό έχει γίνει σε πλείστα όσα νομοθετήματα, εκεί που η Βουλή θέλει να υποδείξει στις αρμόδιες αρχές ότι αυτές οι πρόνοιες είναι πρόνοιες νόμου και πρέπει να εφαρμοστούν. Το έχουμε κάνει στην αρχή ραδιοτηλεόρασης, αν δεν κάνω λάθος, στο νόμο περί Ιδιωτικής Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης -δεν είμαι σίγουρος για τον ακριβή τίτλο του νόμου. Επειδή η Βουλή υπολόγισε ότι οι κανονισμοί θα έπαιρναν χρόνο -όπως και πήραν- για να υποβληθούν στη Βουλή και να εγκριθούν, έτσι, για να δώσουμε εφαρμογή, άμεση εφαρμογή -που θέλαμε να δώσουμε- στο νόμο, ενσωματώσαμε εκείνες τις πρόνοιες -που κανονικά έπρεπε να είναι αντικείμενο κανονισμών- μέσα στην αυτοτελή νομοθεσία που είχαμε τότε εγκρίνει. Έτσι έγινε και τώρα.

Θα πω πρώτα για τις πρακτικές δυσκολίες, γιατί πιστεύω ότι είναι πιο εύκολο να γίνει κατανοητό το πρόβλημα, επισημαίνοντας ότι αυτή η πρόταση νόμου κατατέθηκε από τον Οκτώβριο του 1999 και είναι στα χέρια και του χρηματιστηρίου και όλων των

αρμοδίων και ψηφίστηκε από τη Βουλή από τις 13 Ιανουαρίου, δηλαδή περίπου πριν από ένα μήνα. Όλος αυτός ο χρόνος αναλώθηκε από αυτούς που είχαν υποχρέωση να μεριμνήσουν για τη θεραπεία των αδυναμιών που παρουσιάζει η λειτουργία του χρηματιστηρίου και για να κλείσουν τα παράθυρα -για να μην πω κερκόπορτες- εκμετάλλευσης του επενδυτή για να μας υποβάλουν εισηγήσεις για την άρση αυτών των δυσκολιών. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι στην αναπομπή -και δεν ξέρω ποιος την έχει συντάξει- δεν αναφέρεται πουθενά, δεν υπάρχει ούτε μία παράγραφος ούτε μία λέξη ούτε μια εισήγηση για το πώς θα αρθούν ή πώς σκοπεύει να άρει τις ισχυριζόμενες δυσκολίες αυτή η κυβέρνηση. Και διερωτώμαι: Είναι γεγονός ότι ο νόμος του χρηματιστηρίου αφορά μόνο τη Βουλή; Γιατί, να σας υπενθυμίσω. Και ο βασικός νόμος του χρηματιστηρίου -στον οποίο να μου επιτρέψετε να πω ότι είχα κάποιο ενεργό ρόλο στη σύνταξή του και τη διατύπωσή του προ ετών- και όλες οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις έχουν προέλθει από τη Βουλή, σάμπως και το συμβούλιο του χρηματιστηρίου, η επιτροπή κεφαλαιαγοράς δεν ενδιαφέρεται γι' αυτό το νόμο. Σάμπως και η κυβέρνηση δεν έχει υποχρέωση εκεί που υπάρχουν κενά στη νομοθεσία να τα συμπληρώσει. Είναι με το ζόρι που εξαναγκάζονται να δεχτούν, να υιοθετήσουν τις πρόνοιες που εισηγούμαστε, που εν τη σοφία της η Βουλή κρίνει ότι είναι αναγκαίες για προστασία των επενδυτών. Το τονίζω ξανά, για προστασία των επενδυτών, γιατί πιστεύω είναι κοινό έδαφος, όλοι συμφωνούμε, όλοι οι βουλευτές, χωρίς εξαίρεση, ότι ο σκοπός αυτού του νόμου είναι η προστασία των επενδυτών, όχι η εξυπηρέτηση των χρηματιστών, όχι η δημιουργία ενός οργάνου το οποίο να παρέχει την ευχέρεια και την ευκαιρία είτε για γρήγορο πλουτισμό είτε για εκμετάλλευση των αποταμιεύσεων των πολιτών.

Γιατί πρέπει να παραδεχθούμε ότι ο δηλωμένος κύριος σκοπός αυτού του νόμου, που ήταν να μετακινήσει τα αποθέματα των καταθέσεων του λαού στην ανάπτυξη της

οικονομίας των βιομηχανιών και των επιχειρήσεων, δεν επιτεύχθηκε. Ο σκοπός των χρηματιστηρίων -αυτή η ωραία φράση που ακούμε κατά καιρούς- να είναι η ατμομηχανή της οικονομίας, δεν εκπληρώνεται στον τόπο μας, γιατί αν εκείνων που κατέχουν τις μετοχές -ας πούμε- από μία λίρα η μετοχή τους γίνει δέκα λίρες, τις εννέα λίρες το κέρδος είναι ο κάτοχος των μετοχών που το εισπράσσει στην τσέπη του, για δική του χρήση και καλά κάνει!

Δεν είναι χρήματα τα οποία διοχετεύονται στην ανάπτυξη των βιομηχανιών. Δεν είναι η περίπτωση που μπαίνει μία εταιρεία στο χρηματιστήριο, για να εξασφαλίσει κεφάλαια από το λαό, από τους μικροκαταθέτες, από τους μεγαλοκαταθέτες, για να τα επαναεπενδύσει στην ανάπτυξη της βιομηχανίας ή της επιχείρησης. Δηλαδή να μαζέψει πέντε, δέκα, είκοσι εκατομμύρια, για να κτίσει νέο ξενοδοχείο, αν πρόκειται για ξενοδοχειακή μονάδα ή αν πρόκειται για βιομηχανία, για να εκμοντερνίσει τη βιομηχανία. Όλα αυτά τα χρόνια που εργάζεται το χρηματιστήριο έναντι υπολογιζόμενης χρηματιστηριακής αξίας περίπου £7 δις -ποικίλλουν εδώ οι εκτιμήσεις, άλλοι λένε περισσότερα, άλλοι λένε λιγότερα- είναι ζήτημα αν έχουν πάει £400 εκατομ. στις επιχειρήσεις, αν έχουν απορροφηθεί για οικονομική ανάπτυξη, αν η ατμομηχανή δηλαδή έκαψε κάρβουνο πάνω από το ένα πεντηκοστό της χρηματιστηριακής αξίας. Όλα τα υπόλοιπα λεφτά πήγαν στις τσέπες των ιδιωτών ή σε εταιρείες επενδυτικές ή σε άτομα. Δεν επικρίνω κανέναν ούτε έχω κανένα παράπονο ότι έχουν πάρει αυτά τα χρήματα. Απλώς το λέω, για να μη μιλούμε για το θεσμό του χρηματιστηρίου ότι θα πλήξει την οικονομία. Όχι. Εδώ που μιλούμε είναι τα συμφέροντα ιδιωτών που πλήττονται, όχι η ατμομηχανή της οικονομίας, διότι κάθε άλλο παρά ατμομηχανή της οικονομίας είναι.

Τώρα, πώς θα τα καταφέρουμε να αναστρέψουμε αυτή την εξέλιξη, δεν ξέρω. Και είτε διότι πολλοί από τους βουλευτές δεν ενδιαφέρονται για το τι γίνεται στο

χρηματιστήριο είτε γιατί το θέμα είναι πολύ περίπλοκο είτε γιατί δεν έχουμε καθοδήγηση από αυτούς που έπρεπε να έχουμε, τις αρχές του χρηματιστηρίου και την κυβέρνηση, ναι, δεν έχουμε καταφέρει να μεταστρέψουμε τους σκοπούς και τη λειτουργία του χρηματιστηρίου εκεί που έπρεπε να αποβλέπει. Τουλάχιστον όχι κατά κύριο λόγο και έχει μετατραπεί σε ένα άλλου είδους θεσμό. Έχω δε αμφιβολίες αν μπορεί να ανατραπεί πλέον αυτή η κατάσταση. Και λυπούμαι, γιατί τόσες πολλές φορές προβάλλονται δυσκολίες, ισχυρισμοί, προβλήματα στη λειτουργία του χρηματιστηρίου, τα προβλήματα που δημιουργούνται στους εμπλεκόμενους στη λειτουργία του χρηματιστηρίου είτε πρόκειται για το συμβούλιο είτε πρόκειται για τους χρηματιστές είτε πρόκειται για τους επενδυτές, για να αναβάλλεται ή να αναστέλλεται η λήψη μέτρων που είναι αναγκαία.

Από τον περασμένο Οκτώβριο -για παράδειγμα το λέω αυτό- έχω υποβάλει πρόταση νόμου που θα απαγόρευε την απομύζηση των αποθεμάτων των χρημάτων από τις λεγόμενες επενδυτικές εταιρείες προτού οι επενδυτικές εταιρείες εγκριθούν από το χρηματιστήριο. Σε όλα τα μέρη του κόσμου οι επενδυτικές εταιρείες διέπονται από κανονισμούς, για να μπουν, για να λειτουργήσουν. Είναι πιο δύσκολη η εισδοχή μιας επενδυτικής εταιρείας από μια άλλη εταιρεία στο χρηματιστήριο, εκτός από το δικό μας. Ενώ δηλαδή η κανονική εταιρεία χρειάζεται να έχει τρία χρόνια λειτουργίας προτού εξεταστεί η αίτηση για εισαγωγή, όταν πρόκειται για επενδυτικές εταιρείες δε χρειάζεται τίποτα. Δε χρειάζεται τίποτα να δώσει. Μόνο η εγγραφή της εταιρείας στον Έφορο Εταιρειών. Ο Έφορος Εταιρειών δεν έχει μηχανισμό, δεν έχει αρμοδιότητα, δεν έχει ικανότητα, δεν έχει εξουσία να απορρίψει την εγγραφή, διότι τα οικονομικά δεδομένα δεν είναι ικανοποιητικά. Ούτε κανένας εξετάζει τα λεγόμενα ενημερωτικά δελτία, τα prospectus. Μόνο αν συμμορφώνονται με τα ελάχιστα όρια που επιβάλλει ο νόμος. Ούτε πού θα επενδύσουν τα χρήματα μας λένε ούτε ανάληψη του πότε θα μπουν στο

χρηματιστήριο μας λένε ούτε για πόσο χρόνο μπορούν να καρπούνται τα χρήματα του κόσμου ούτε πόσες μετοχές κατ' αναλογία προς τις αιτήσεις θα δίνουν. Αυτό το απλό πράγμα. Δηλαδή χρειαζόταν πολλή κρίση και πολύς υπολογισμός, για να βλέπαμε από τον Οκτώβριο ότι αυτό το πράγμα τελικά θα απολήξει σε εκμετάλλευση χιλιάδων επενδυτών και εκατομμυρίων λιρών; Χρειαζόταν πολλή κρίση, για να καταλάβουμε ότι, ναι, οι κρίσεις που παρουσιάστηκαν πρόσφατα στην πτώση των μετοχών έχουν τη ρίζα τους σε εκείνο το φαινόμενο; Διότι, άμα απορροφηθεί από την αγορά £1.200.000.000 - την τελευταία φορά που τα μέτρησα από αυτές τις επενδυτικές εταιρείες- πώς θα γίνουν οι συναλλαγές των μετοχών, για να κριθούν στα ύψη; Πώς, δε, θα γίνει η λεγόμενη ρευστοποίηση των κεφαλαίων, για να αγοράσουν στο νέο θαύμα τη νέα επενδυτική εταιρεία που έρχεται; Και όλοι συμφωνήσαμε ότι κάτι έπρεπε να γίνει. Όπως πάντα όμως γίνεται, προβάλλονται προβλήματα, προβάλλονται δυσκολίες που όντως είναι εκεί και αντί η προσοχή να επικεντρωθεί στο πώς θα υπερβούμε τις δυσκολίες, χρησιμοποιούνται οι δυσκολίες για την αναβολή του θέματος.

Κατά τον Πάρκινσον, δεν υπάρχει ασφαλέστερος τρόπος για να πεθάνει ένα θέμα, από του να το παραπέμψεις σε επιτροπή, για να το μελετήσει και τα πορίσματα της επιτροπής σε άλλη επιτροπή, για να μελετήσει τα πορίσματα και τούτα σε άλλη επιτροπή, για να λύσει τα προβλήματα. Και έχουμε τη Δευτέρα, λέει, συνεδρία, για να εξεταστεί η πρόταση νόμου για τον έλεγχο των επενδυτικών εταιρειών -που είχαμε κάνει εγώ και ο συνάδελφος ο Παναγιώτης Δημητρίου άλλη μορφή πρότασης- για να εξετάσει η Βουλή τι μέτρα θα πάρει. Εγώ το δήλωσα εδώ και ένα μήνα. Αρνούμαι να προωθήσω αυτή την πρότασή μου. Αρνούμαι την πατρότητα της πρότασής μου και ούτε δέχομαι να συζητηθεί ως δική μου πρόταση. Ας την υποβάλει άλλος. Διότι τέλειωσε πλέον το παναΰριν. Τα λεφτά έχουν τελειώσει. Ελάχιστα έμειναν πλέον, για να ελέγξουμε από εδώ και εμπρός. Έγινε πλέον η δουλειά. Τι θα ψηφίσουμε τη

Δευτέρα;

Το ίδιο με αυτό το νόμο. Έχει δυσκολίες, λέει. Διότι από την εποχή που κατατέθηκε η πρόταση νόμου -και αυτή τον Οκτώβριο- έκτοτε, λέει, το χρηματιστήριο έχει εκδώσει κανονισμούς και εγκυκλίους. Έχει προωθήσει μερικώς την αποϋλοποίηση και είναι ασύμβατες οι πρόνοιες αυτού του νόμου που ψηφίσαμε στις 13 Ιανουαρίου προς τις υφιστάμενες διαδικασίες που έχει εφαρμόσει το χρηματιστήριο. Εξαντλείται το συμβούλιο του χρηματιστηρίου, για να μας υποδείξει αυτές τις αντιφάσεις και τις δυσκολίες. Και στο σημείωμα που σας είπα, αλλά και τώρα, λέω ότι έχουμε μια πολύ απλή λύση. Λέμε: Όλος ο νόμος μιλά για τίτλους εταιρειών, ενώ εδώ και κάποιο καιρό δε χρησιμοποιούνται τίτλοι λόγω αποϋλοποίησης, χρησιμοποιούνται πιστοποιητικά, αυτά που βγαίνουν από τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Και υποθέτω ότι σε δύο ή τρεις μήνες, όταν γίνει αποϋλοποίηση -εγώ λέω έξι μήνες- δε θα χρειάζονται ούτε αυτά τα πιστοποιητικά, γιατί θα γίνονται απλώς με τη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Καθόλου, πάλι θα χρειαστεί αλλαγή. Και λέω, απλή λύση: Εκεί που λέει ο νόμος "τίτλους" να αλλάξει το άρθρο 2 του νόμου, που είναι οι ορισμοί, να προστεθούν δύο ορισμοί. Ο ένας να λέει: «Για τους σκοπούς αυτού του νόμου και ανεξάρτητα από τις πρόνοιες, τα άρθρα, τίτλος σημαίνει οποιαδήποτε μορφή πιστοποιητικού, έγγραφο αποτυπωμένο είτε προϊόν ηλεκτρονικού υπολογιστή που δίνει μαρτυρία για το ποιος είναι ιδιοκτήτης ποιου αριθμού μετοχών» και τελειώνει η ιστορία.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Περιλαμβανομένου και παπύρου!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Παπύρου; Ναι. Συγγνώμη, όπως είναι ο κανονισμός τώρα λέει πιστοποιητικό. Ο νόμος δεν καθορίζει τη μορφή του πιστοποιητικού. Μπορεί να είναι η αποτύπωση από το κομπιούτερ, όπως γίνεται τώρα. Και σας λέω: Μετά από έξι μήνες, ούτε αυτό δε θα

υπάρχει. Θα υπάρχει άλλο πράγμα. Άρα γιατί να μη λύσουμε το πρόβλημα μια και έξω και να πούμε: «Τίτλος σημαίνει», όπως σας είπα, «οποιοδήποτε έντυπο, αποτύπωση σε πάπυρο» -για να ικανοποιήσω το φίλο μου τον κ. Πουργουρίδη- «ή με γράμμα ή με πιστοποιητικό ή με έντυπο», ό,τι και να είναι και λύνονται όλα τα προβλήματα. Από τα πέντε σημεία της αναπομπής λύνονται αυτόματα τα τρία. Δεν υπάρχουν πλέον.

Δεύτερον, έχουμε αλλάξει, λέει, τώρα τις διαδικασίες. Ενώ προηγουμένως ανακοινώνονταν στο χρηματιστήριο από το χρηματιστή και έπρεπε το πιστοποιητικό των τίτλων να δοθεί, σήμερα πρέπει να υπογράψουν και οι δύο, τη διαδικασία, εν πάση περιπτώσει, που έχει στο μεταξύ θεσπίσει το χρηματιστήριο μαζί με κανονισμούς. Και αυτό λύεται πολύ πολύ εύκολα.

Άλλος ορισμός στο άρθρο 2: «Διαδικασία ανακοίνωσης ή εγγραφής οιασδήποτε πράξης του χρηματιστηρίου είναι η διαδικασία που εκάστοτε όριζε ή ορίζει το συμβούλιο του χρηματιστηρίου» και τελειώνει. Άρα δεν έχει καμιά αντίφαση ή δυσκολίες. Και γιατί δηλαδή από τον Οκτώβριο του 1999, ή έστω από τις 13 Ιανουαρίου που ψηφίστηκε ο νόμος από τη Βουλή, οι κύριοι του χρηματιστηρίου, το συμβούλιο του χρηματιστηρίου, οι αρμόδιοι -δεν ξέρω ποιο υπουργείο είναι το αρμόδιο υπουργείο, Οικονομικών, νομίζω- δαπάνησαν το ένα δέκατο της προσπάθειας που κατέβαλαν, για να πείσουν τον Πρόεδρο να τον αναπέμψει, για να μας κάνουν εισηγήσεις για την άρση ή την υπέρβαση αυτών των δυσκολιών; Έχουν συναντήσει τους πάντες, τους χρηματιστές, τους επενδυτές, τους συνδέσμους, τους παρασυνδέσμους, τους ενδιαφερόμενους, τους εκμεταλλεόμενους το χρηματιστήριο, όλους τους αρμόδιους και συζήτησαν τις δυσκολίες από τα έντυπα, από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, από τις τηλεοράσεις, από τα ραδιόφωνα, για να μας εξηγήσουν τις δυσκολίες. Συνάντησαν τους πάντες, εκτός το μόνο αρμόδιο, που είναι η Βουλή. Και έρχονται σήμερα να μας πουν ότι λόγω αυτών των πρακτικών δυσκολιών, αν γίνει ο νόμος, πάει το χρηματιστήριο. Αλίμονο, δε

δουλεύει.

Και βεβαίως, εμείς που είμαστε ευαίσθητοι, για να δουλεύει, γιατί όταν δε δουλεύει το χρηματιστήριο, τα θύματα είναι οι επενδυτές, λέμε: «Όχι, κύριοι, δε θα διακινδυνεύσουμε εμείς να ξαναρίξουμε τους επενδυτές στη δυσκολία να μην μπορέσει να λειτουργήσει το χρηματιστήριο για μια βδομάδα, δέκα μέρες, είκοσι μέρες, τριάντα μέρες». Και γι' αυτό μερικοί συνάδελφοι -δε λέω ότι δεν έχουν βάσιμα επιχειρήματα- λένε: «Όχι, ας δεχτούμε την αναπομπή, για να συνεχιστεί η εκμετάλλευση όπως γίνεται, για να συνεχιστεί η κακή λειτουργία, όσον αφορά τους επενδυτές, που γίνεται, για να μας δοθεί καιρός να το μελετήσουμε και εμείς η Βουλή.»

Πού είναι το χρηματιστήριο, πού είναι το συμβούλιο, πού είναι η ευθύνη τους; Ρωτώ, αγαπητοί μου συνάδελφοι: Στην αναπομπή έχετε δει καμιά εισήγηση; Διαβάζοντας την αναπομπή, κατανοεί κανένας σας τι είναι που θέλει η κυβέρνηση, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας που κάνει την αναπομπή; Τι μας λέει; Μας λέει: «Ακυρώστε αυτό το άρθρο και διατυπώστε το έτσι;» Τι; Μας λέει ότι το άρθρο 17, για παράδειγμα, δημιουργεί αυτά τα προβλήματα και γι' αυτό εισηγούμαστε να καταργηθεί εντελώς και να αντικατασταθεί με άλλο; Είδατε κάτι πουθενά; Έχω και την άποψη δηλαδή ότι αυτή η αναπομπή πάσχει συνταγματικά, διότι δε λέει τι θέλει. Δε μας λέει τι θέλει. Μας λέει και ξαναλέει: "Να το ξαναμελετήσει η Βουλή". Να μελετήσουμε τι; Να το αλλάξουμε; Να καταργήσουμε το νόμο;

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Λέει: «Καλά είμαστε, όπως είμαστε».

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δέχομαι, κύριε Μουσιούττα, ευχαριστώ. Δεν ήθελα να το πω, γιατί αυτόματα όλοι αυτοί που ακούν θέλουν να πουν: «Μα, είμαστε καλά, όπως είμαστε;» Αν είμαστε καλά, όπως είμαστε, αν όλοι πιστεύετε ότι είναι καλά που λειτουργεί και δεν υπάρχουν

προβλήματα, θα κατεβώ από το βήμα και θα πω: «Εγώ είμαι ο μόνος που δεν καταλαβαίνει από τη λειτουργία του χρηματιστηρίου και όλοι εσείς καταλαβαίνετε. Άρα, δε χρειάζεται». Αν είμαστε καλά όπως είμαστε, τι χρειάζεται η δέσμευση της κυβέρνησης να φέρει ...; Γιατί να φέρει, αφού είμαστε μια χαρά; Μόνο εκείνοι νομίζουν δηλαδή ότι είμαστε μια χαρά. Κανένας άλλος. Κανένας άλλος που έχει σχέση με το χρηματιστήριο δε λέει ότι είμαστε καλά.

Και έρχομαι τώρα στα ουσιώδη θέματα, τα οποία ομολογώ ότι, ναι, έπρεπε να τα είχαμε προβλέψει -και θα τα είχαμε προβλέψει- αν έμπαιναν στον κόπο οι κύριοι του συμβουλίου του χρηματιστηρίου, αντί που εκδαπανήθηκαν στο πώς να συνεννοηθούν με τους χρηματιστές, τους επενδυτές και όλους τους παραχρηματιστηριακούς, ας ερχόντουσαν στη Βουλή ...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Αφού δεν τους καλέσαμε, κύριε Παπαδόπουλε. Αν επιτρέπετε, στη Βουλή καλέσαμε μόνο το συμβούλιο της κεφαλαιαγοράς. Οι άλλοι μας έστειλαν τις προτάσεις τους. Η ένωση μελών χρηματιστηρίου μας τις έστειλε στις 2 Νοεμβρίου 1999. Όταν εγώ προσωπικά ήθελα να ερχόντουσαν εκεί, για να μας εξηγήσουν τις θέσεις τους, αρνηθήκατε η πλειοψηφία και δεν ήρθατε. Συνεπώς, πώς μπορούμε να τους κατηγορούμε ότι δε μας είπαν τις απόψεις τους, αλλά μόνο σε μια χρονική στιγμή; Από εκείνη την ημέρα και μετά όλα τα κόμματα έδωσαν τις προτάσεις τους, έγινε ένα νέο κατασκεύασμα και βρεθήκαμε με το νόμο που ψηφίσαμε. Δεν τους δώσαμε την ευκαιρία να μας πουν τις απόψεις τους πάνω στο νέο διαμορφωμένο κείμενο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δηλαδή, σε δύο πράγματα, αγαπητέ συνάδελφε, θα απαντήσω. Πρώτον, παραδέχεστε ότι αν τους καλούσαμε, θα είχαν απόψεις να μας πουν. Αν είχαν απόψεις να μας πουν, δε μας τις είπαν με την αναπομπή. Δεύτερον, επειδή βεβαίως δεν έχετε

μεγάλη πείρα στη Βουλή, πιθανώς να σας διαφεύγει ότι επανειλημμένα οι ενδιαφερόμενοι απευθύνονται και λένε: «Έχουμε απόψεις και θέλουμε να τις υποβάλουμε». Εγώ σας λέω ότι δε μας ζήτησαν να τις υποβάλουν. Αν δε ακούμε -για παράδειγμα προχθές που μιλούσαμε για τους πολύτεκνους, για το λεωφορειάκι των επτά θέσεων, ακούσαμε τρεις συνδέσμους από πολυτέκνους, δύο συνδέσμους από εισαγωγείς και το κάθε άτομο το οποίο είπε «έχω απόψεις» -δε βλέπω κανένα λόγο γιατί θα αρνιόταν είτε ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών είτε η επιτροπή να ακούσει το συμβούλιο του χρηματιστηρίου. Και ήρθε το συμβούλιο του χρηματιστηρίου, από ό,τι αντιλαμβάνομαι, σε συνεδρία που, επειδή έλειπα από την Κύπρο, δεν ήμουν παρών, εξ ου και έγραψα το σημείωμα. Και ρωτώ: Σας έδωσε, όταν ήρθε, προτάσεις, εισηγήσεις για την άρση των δυσκολιών; Σας είπε για παράδειγμα αυτή την εύκολη λύση που σας είπα, της αλλαγής των ορισμών; Αυγό του Κολόμβου. Μας είπαν: «Μα, επειδή στο μεταξύ εμείς έχουμε καθορίσει άλλο είδος τίτλων, ο νόμος που κάνετε δεν ταιριάζει». Ε! αλλάξτε τον. Πέστε: «Τίτλοι είναι εκείνοι που είχαμε ή αυτοί που διατάξαμε έκτοτε ή οι εγκύκλιοι που βγάλαμε ...», αφού είναι μέρος της διοικητικής πράξης οι εγκύκλιοι, οι αποφάσεις που βγάζουν ή οι διοικητικές πράξεις που βγάζουν. Είναι μέρος, αναφέρονται εδώ μέσα και δεν είναι η απλή λύση. « ... Και παρακαλούμε, για παράδειγμα, όταν θα εξετάσετε την αναπομπή, αυτές τις αντιφάσεις που έχει μεταξύ των κανονισμών που έχουμε εκδώσει ήδη και των διοικητικών πράξεων να τις ενσωματώσετε στο νέο νόμο.» Και δε νομίζω να έχει κανέναν από εμάς εδώ που θα πει όχι, όπως και τώρα σας λέω.

Εισήγησή μου: Ν' απορριφθεί η αναπομπή, αλλά να εισηγηθούμε τη σύνταξη αυτών των δύο ορισμών που λήγει όλα τα τεχνικά προβλήματα. Όμως αλλού είναι το πρόβλημα και καλά είναι να λέμε τα πράγματα στην ουσία όπως είναι. Πού είναι το πρόβλημα; Το πρόβλημα είναι εκεί που επηρεάζονται είτε επαγγελματικά είτε άλλα

συμφέροντα:

Πρώτον, η διεξαγωγή πράξεων απευθείας από τον ιδιοκτήτη. Και τι δεν έχει ακουστεί. «Θα γίνει παραχρηματιστήριο.» Πρώτα απ' όλα, η πρόθεση "παρά" δε σημαίνει αναγκαστικά κακό. Δεν είναι παρασυναγωγή, δεν είναι παρακρατικό, δεν είναι παραστρατιωτική οργάνωση. Γιατί να μην έχει παραχρηματιστήριο; Το λέγω τούτο πρώτο, για να εξηγούμαστε. Όμως δε λέει έτσι πράμα ο νόμος μας. Δε θα μαζεύονται στους καφενέδες -όπως μας είπαν- και να πωλεί ο ένας του άλλου και να πηγαίνει ο χρηματιστής να πιάνει τις πράξεις και να τις καταθέτει. Απλώς, η εισήγησή μου ήταν στο σημείωμα, όπως και προηγουμένως στη συνεδρίαση, να διευκρινιστεί το εξής: Ότι δεν επιτρέπεται να γίνει πράξη εκτός από τον ιδιοκτήτη των μετοχών προς τον αγοραστή. Δηλαδή, εγώ πουλώ σε κάποιον, οι δυο μας χωρίς μεσολάβηση τρίτου· ούτε παραχρηματιστής ούτε παραχρηματιστήριο. Όπως ο νόμος επιτρέπει σήμερα να γίνεται για μετοχές αξίας εκατό χιλιάδων και πάνω. Τίποτε άλλο! Και αυτή η πράξη μέσα σε χρονικό όριο -εγώ είπα είκοσι τέσσερις ώρες, μπορεί να γίνει σαράντα οκτώ ώρες- να ανακοινώνεται στο χρηματιστήριο. Πού είναι το παραχρηματιστήριο; Λένε: «Τότε θα έχουμε δύο δείκτες και θα διαστρέφεται η αξία του δείκτη». Μα πώς, κύριε, θα έχουμε δύο δείκτες; Αφού η πράξη θα είναι άκυρη, μη γενομένη ως την ώρα της αναγγελίας της στο χρηματιστήριο. Την ημέρα που θα έρθει να την ανακοινώσει στο χρηματιστήριο, στις είκοσι τέσσερις ώρες ή σαράντα οκτώ ώρες, εκείνη είναι η ώρα που γίνεται η συναλλαγή, εκείνη την ώρα γράφεται η πράξη και ενσωματώνεται στο δείκτη της ημέρας, όχι της προηγούμενης, όχι της επόμενης, την ημέρα που ανακοινώνεται στο χρηματιστήριο. Άρα πού είναι η διαστροφή των τίτλων; Και παρακαλώ, αν δεν έγινε διαστροφή του δείκτη με πωλήσεις των εκατό χιλιάδων, θα γίνει η παραμόρφωση του δείκτη, όταν πουληθούν είκοσι χιλιάδες μετοχές; Δηλαδή, αν είναι για τράπεζες, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, μιλούμε για δύο χιλιάδες μετοχές, όταν ο όγκος των συναλλαγών

ημερήσια είναι τριάντα εκατομμύρια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι κατά συναλλαγή; Κύριε Παπαδόπουλε, η ερώτηση είναι απλώς διευκρινιστική, δεν είναι κατά συναλλαγή; Δηλαδή, μπορεί να γίνουν τρεις χιλιάδες...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα, μπορούν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... εξωχρηματιστηριακές των είκοσι χιλιάδων;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πολύ σωστό. Όπως και αυτός που κρατεί εκατό χιλιάδες και κάνει την πράξη, καλή ώρα οι θεσμικοί επενδυτές, που πουλούν δύο εκατομμύρια μετοχές, θα πουλήσει πέντε, έξι, δέκα, είκοσι πέντε, τριάντα μετοχές των εκατό χιλιάδων, για να μη ρίξει την τιμή αμέσως. Το ίδιο ισχύει και για το ένα και για το άλλο. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, δε γεννάται θέμα διαστροφής του δείκτη, διότι, επαναλαμβάνω, η δήλωση της πώλησης ή η ίδια η πώληση γίνεται...

Κύριε Ρότσα, άμα θέλετε τίποτα, να μου πείτε. Σας απολαμβάνω, άμα τα λέτε, γιατί μου δίνετε την ευκαιρία να τα εξηγήω καλύτερα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, αυτό που λέτε θα ήταν σωστό, αν δεν έβαζαν την τιμή στο συμβόλαιο και την έβαζαν όταν το ανακοίνωναν. Εφόσον αποφασίζουν είκοσι τέσσερις πριν, σημαίνει αυτοί που αγοράζουν μετά, κατά το διάστημα των είκοσι τεσσάρων ή σαράντα οκτώ ωρών, αγοράζουν σε τιμές οι οποίες δεν είναι πραγματικές. Αν πείτε να βάλουν την τιμή του συμβολαίου τη στιγμή που το δηλώνουν, τότε ναι. Αλλά δεν είναι αυτό που εννοείτε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ που συμπεράνατε εσείς τι εννοώ εγώ και, αφού συμπεράνατε τι εννοώ -που δεν είναι αυτό που είπατε- απαντάτε κιάλας στον εαυτό σας. Να απαντήσω εγώ όμως.

Λοιπόν, είπαμε ότι η συναλλαγή γίνεται με τη διαδικασία που ορίζει το χρηματιστήριο και το χρηματιστήριο θα ορίζει, όπως ορίζει ήδη, ότι πρέπει να υπάρχει στο ίδιο έντυπο ο αγοραστής και ο πωλητής. Άρα, ναι, η τιμή θα είναι εκεί την ώρα που τη δίνει, άσχετα από το πότε έγινε, αν έγινε χτες, αν θα γίνει σήμερα, διότι είναι άκυρη, επαναλαμβάνω, αν έγινε χτες ή προχτές ή σήμερα, αν δεν κατετέθη. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο που έπρεπε να πείτε και δεν το είπατε, αλλά θα σας το πω με την ευκαιρία που μου δώσατε, είναι: «Και αν βάλουν ψεύτικη τιμή;». Έτσι;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Τούτο δεν το θεωρώ σημαντικό.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Α, αν δεν το θεωρείτε σημαντικό, να μην απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, απαντήστε το, είναι ορθά που το ήγειρε. Υπάρχει και αυτό το ενδεχόμενο, όπως γίνονται οι πράξεις...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να το απαντήσω μάλιστα, διότι, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, η ερώτησή μου δεν είναι κατ' αντιπαράθεση. Είναι επειδή...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, ναι. Μου υποδείξατε να το απαντήσω και τούτο το σημείο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

... διότι είναι ενδιαφέρον πράγματι.

Μόνο ο ανόητος θα βάλει ψεύτικη τιμή, όταν είναι άκυρη η πράξη μέχρι της ανακοίνωσής του, για έναν απλό λόγο, κύριε Πρόεδρε. Διότι, άμα πουλήσω δέκα λίρες τη μετοχή μου και είναι άκυρη και βάλω οκτώ και την άλλη μέρα η μετοχή πάει στις πέντε, εγώ δε θα μπορώ να επιμένω από τον άλλο να μου δώσει τις οκτώ ή τις δέκα, διότι είναι άκυρη η πράξη.

Το ίδιο με τον αγοραστή. Θα είναι ανόητος να αγοράσει, ας πούμε, τη μετοχή δέκα λίρες, αλλά να βάλει δώδεκα ή να βάλει οκτώ, διότι τότε παίρνει το ρίσκο, αν ως την άλλη μέρα πέσει η μετοχή, είτε πάνω είτε κάτω, να υποστεί ο ίδιος τη ζημιά, ενώ αγόρασε, διότι έκρινε την τιμή που αγόρασε καλή. Άρα ούτε τούτο ισχύει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άλλο, κύριε Παπαδόπουλε, έτσι προς διευκρίνιση, είναι: το τέλος σε ποια τιμή θα πληρώνεται;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το τέλος θα είναι στην τιμή που δηλώνει, 0,6%. Και αν το τέλος του 0,6% δεν κρίνεται απαγορευτικό για εκείνον που κάνει τέσσερις ή πέντε πράξεις την ημέρα, ασφαλώς δεν είναι απαγορευτικό για εκείνον που θα κάνει μία πράξη, διότι, επαναλαμβάνω, μόνο ο ιδιοκτήτης μπορεί να κάνει την πράξη και κανένας άλλος· όχι μεσίτης, μόνο ο ιδιοκτήτης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, αν επιτρέπτε...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Παρακαλώ, ευχαρίστησή μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι, απλούστατα, διευκρινιστικές, διαφωτιστικές...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, ασφαλώς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κίνδυνος είναι, αν υποτιμάται η τιμή και δηλούται, π.χ. ποια τιμή θα θεωρείται ότι είναι η τιμή πώλησης; Η τρέχουσα κατά την ημέρα που δηλούται η πράξη;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπως στο κτηματολόγιο, δηλαδή με τα...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το έχω πει ήδη δύο φορές. Η πράξη θα είναι γραπτή και ό,τι αναφέρεται στο έντυπο. Όμως δεν ισχύει το έντυπο, είναι άκυρο, είναι μη γενόμενο, ως την ώρα που θα το καταθέσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Παπαδόπουλε, ό,τι γίνεται για τις εκατό χιλιάδες, και για τις είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε σημαίνει ότι δεν... Εγώ δε διαφωνώ ούτε για τις είκοσι ούτε... Δεν είναι...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Ν' ακούσω, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλώς είναι διευκρινιστικά, διαφωτιστικά... Αν ζήτησα να ακουστούν τα...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα. Μακάρι όλοι οι συνάδελφοι να είχαν το ενδιαφέρον να ρωτήσουν τα ερωτήματα που ρωτάτε και να ενδιαφερθούν, οπότε νομίζω δε θα υπήρχε ούτε καν ανάγκη πάνω από πέντε λεπτά να απορρίψουμε την αναπομπή. Γι' αυτό ρωτήστε, για να διευκρινιστούν και άλλα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, εμείς σας ρωτήσαμε και μας εξήγησες, για να είμαστε δίκαιοι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης, παρακαλώ, κάτι ήταν να με ρωτήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ενοχλεί να ακούσουν και τα μέλη της Βουλής που ενδεχομένως να μην είχαν την ευκαιρία να ακούσουν κάτι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Βεβαίως! Μα έκανα παράπονο, κύριε Πρόεδρε; Αφού σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν είναι σε εσάς που απαντώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο λόγος που ερωτώ είναι ο εξής: Αν υποθέσουμε, κύριε Παπαδόπουλε, ότι γίνεται ένας αριθμός πράξεων υποτιμολογημένων εσκεμμένα. Δηλαδή, δίδονται "under the table", όπως λέμε, "κάτω από το τραπέζι", κάποια χρήματα, υποβαθμίζεται, υποτιμάται η αξία της μετοχής, προκειμένου να πληρωθεί ολιγότερο τέλος από τον πωλούντα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα, 0,6%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, το 0,6%.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και λέω έγιναν εκατόν πράξεις των είκοσι χιλιάδων, για παράδειγμα, όλες υποτιμημένες, έτσι; Εγώ που πούλησα, αλλά έγραψα χαμηλότερη τιμή στο χαρτί, για να γλιτώσω το 0,6%, υπάρχει κίνδυνος την ημέρα που θα πάω να το καταθέσω στο χρηματιστήριο ο αγοραστής να μου πει: «Όχι, δε θα σε πληρώσω δέκα λίρες, θα σε πληρώσω οκτώ». Δηλαδή, είμαι υποχρεωμένος να του μεταβιβάσω τις μετοχές. Θα ρισκάρω να χάσω δύο λίρες από την τιμή που την πούλησα, για να γλιτώσω το 0,6% στις δύο λίρες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Τα πήρε εκ των προτέρων, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τα πήρε, κύριε, να του κινήσω αγωγή να πάρω τα λεφτά μου πίσω.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ε, δε γίνεται.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, συγγνώμη, κύριε Ρότσα. Εσείς λέτε το ένα απίθανο και, εγώ άμα σας λέγω το λογικό, λέτε ε. Τι ε; Ναι, όπως σας λέγω.

(Γέλια)

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το απίθανο. Επήρε τα από πριν. Να τα πάρει από πριν. Θα δώσει απόδειξη; Αν δώσει απόδειξη, έπαθε τη δουλειά. Αν δε δώσει απόδειξη, ο άλλος την άλλη μέρα θα του πει: «Εγώ, κύριε, σου έδωσα επιταγή £100.000, ενώ, σύμφωνα με τη δήλωση που έκανες στο χρηματιστήριο, έπρεπε να σου δώσω ογδόντα. Δώσ' μου τις είκοσι μου χιλιάδες πίσω».

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Θα πάνε δικαστήριο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, τα δικαστήρια είναι για τους λεβέντες.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό.

Κύριε Παπαδόπουλε, δέχεστε διακοπές, να επιτρέψω; Ή να συνεχίσετε...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να προχωρήσουμε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μα δε με ενοχλεί εμένα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ακόμα μια διευκρινιστική ερώτηση, που πρέπει να μας την απαντήσει. Είναι σημαντικό, κύριε Πρόεδρε.

Αυτοί οι οποίοι αγοράζουν, κύριε Παπαδόπουλε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, επιτρέπετε διακοπές;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Καλό, τις καλωσορίζω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, αυτοί οι οποίοι αγοράζουν και πουλούν μετοχές στο χρηματιστήριο δε γνωρίζουν την πράξη η οποία γίνεται εκτός χρηματιστηρίου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε γνωρίζουν.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ενώ αυτοί που κάνουν τις πράξεις εκτός του...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μα δεν έγινε η πράξη. Αυτό το παραγνωρίζεις συνεχώς. Η πράξη γίνεται την ημέρα που έρχεται να την ανακοινώσει κάποιος.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Παπαδόπουλε. Να βάλουμε ένα παράδειγμα, για να καταλάβουμε. Αυτοί οι οποίοι είναι στο χρηματιστήριο κάνουν τις πράξεις τους, βλέπουν στην οθόνη τις τιμές και αποφασίζουν. Δε γνωρίζουν τι γίνεται εκτός. Όμως αυτοί που είναι εκτός γνωρίζουν τι γίνεται στο χρηματιστήριο. Άρα την ίδια πληροφορία δεν την έχουν όλοι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ενώ οι εκτός έχουν το πλεονέκτημα ότι ξέρουν τι θα κάνουν μεταξύ τους και ξέρουν και τι γίνεται στο πάτωμα· οι του πατώματος δε γνωρίζουν.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Μας λέτε: «Μα θα το γνωρίσουν μετά από δύο μέρες». Μετά από δύο μέρες είναι πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μα δεν κατάλαβα τι... Δηλαδή, μου μιλάτε για ισότητα πληροφορίας;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Βέβαια!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε!

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Μα οι αξίες της ελεύθερης αγοράς και του πατώματος είναι το ίδιο αξίες στην πληροφορία, έτσι ώστε να αποφασίζουν όλοι με τα ίδια δεδομένα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Ρότσα, μα αυτό που μου λέτε είναι εξωπραγματικό. «Επειδή», λείεις, «ξέρει και τα δυο, άρα έχει τη δυνατότητα να κάνει καλύτερη πράξη». Σωστά;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Βέβαια! Και ο άλλος να μη γνωρίζει.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και ο άλλος να μη γνωρίζει. Ο αδαής που είναι στο πάτωμα, επειδή δεν τα ξέρει, γελάστηκε. Και σας λέω: Αυτός ο οποίος έχει το πλεονέκτημα των γνώσεων και του τι

γίνεται στο πάτωμα και του τι γίνεται έξω θα πάρει καλύτερη πράξη. Και με την ίδια αναπνοή μου είπατε πριν δύο λεπτά: «Ναι, αλλά θα δηλώσει χαμηλότερη τιμή...»

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Όχι, δεν είπα έτσι πράγμα, δεν είπα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

«... και να κάνει το ρίσκο».

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Εγώ δεν υπεισήλθα σε εκείνο τον τομέα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, ποιος το είπε; Έν' ένας που το είπε.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Εγώ δεν το είπα αυτό.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τούτο που λέτε δεν είναι τίποτα, κύριε. Εκείνος που θα πουλήσει, πριν να πουλήσει, αφού είναι οι δικές του οι μετοχές, όχι μεσίτης, όχι χρηματιστής, θα λογαριάσει πόσα θέλει.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Έννεν έτσι...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και όλα αυτά που λέτε, για να το πω ακόμα μια φορά, για να μην το επαναλαμβάνω κάθε φορά, δεν ισχύουν για τις εκατό χιλιάδες και ισχύουν για τις είκοσι;

Λοιπόν, εν πάση περιπτώσει και για να εξηγούμαστε, κύριε Πρόεδρε, για τις £20.000 η δική μου εισήγηση αρχικά ήταν από το μηδέν, δηλαδή ο κάθε ιδιοκτήτης να δικαιούται να πωλεί τις μετοχές του, όπως γίνεται σε όλα τα χρηματιστήρια του κόσμου, όλα τα χρηματιστήρια του κόσμου. Μάλιστα από το κομπιούτερ ούτε καν με

προσωπική σχέση. Κτυπά εκεί στο “reouter”. Είναι μια μηχανή που λέγεται “reouter” που γυρίζουν οι τιμές, πηγαίνουν γραμμή, είδες την τιμή και λέει 1,26, επάτησες το κουμπί, την αγόρασες.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν είναι η μηχανή "reouter": είναι το πρακτορείο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, έχεις λάθος, κύριε Προδρόμου. Το “reouter” δεν είναι το ειδησεογραφικό πρακτορείο. Είναι μεγάλη εταιρεία παγκόσμια. “Reouter” λέγονται αυτές οι μηχανές που γράφουν τις τιμές των μετοχών και τις αγοράζεις με το πάτημα ενός κουμπιού. Λοιπόν, εν πάση περιπτώσει, δε θα κάνουμε τώρα σεμινάριο για το πώς δουλεύει το χρηματιστήριο. Απλώς σας λέω ότι έτσι γίνεται.

Όμως, επειδή στη συζήτηση στην επιτροπή δεν υπήρχαν αρκετές ψήφοι, για να εξασφαλιστεί η συγκατάθεση ή η πλειοψηφία, αν θέλετε, από το μηδέν -μερικοί συνάδελφοι λέγαμε από το μηδέν, άλλοι συνάδελφοι έλεγαν να μείνει στις £100.000 ή και να αυξηθεί και στις £150.000 και άλλοι συνάδελφοι έλεγαν £50.000, £40.000, £20.000- κρίθηκε ότι οι £20.000 ήταν μία πρόοδος παρά οι £100.000 που υπήρχαν και εγώ δέχτηκα και άλλοι συνάδελφοι νομίζω ομόφωνα, αλλά δεν είμαι σίγουρος τι είχε πει ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Νομίζω ομόφωνα όμως δεχτήκαμε ότι οι £20.000 ήταν λογικό σκαλί.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι ομόφωνα, κατά πλειοψηφία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι ομόφωνα, διαφωνούντος του Συναγερμού.

Τώρα μάλιστα αυτοί που ισχυρίζονται ότι θα γίνει διαστροφή του δείκτη, θα καταστραφούν οι τιμές, θα πάει το πάτωμα, αν δεχτούμε £20.000, εισηγούνται

ταυτόχρονα –το διάβασα στην εφημερίδα, οι χρηματιστές- τουλάχιστο να πάει στις £50.000. Μα μόνο και μόνο αυτή η πρόταση από μόνη της υποσκάπτει την εγκυρότητα του άλλου επιχειρήματος. Διότι, αν είναι κακό οι £20.000, είναι κακό και οι £50.000, είναι πενταπλά κακό οι £100.000. Δεν είναι έτσι; Ή το ένα ή το άλλο, να διαλέξουμε.

Η άλλη πρόταση ουσίας, κύριε Πρόεδρε, και αυτό είναι το τελευταίο σημείο που θέλω να πω ... Νομίζω έκανα σαφές ότι δε γεννάται θέμα να κυκλοφορήσουν δύο δείκτες. Ένας είναι ο δείκτης. Και η πράξη δε θα ισχύει, αν έγινε την προηγούμενη ημέρα. Ισχύει μόνο άμα ανακοινωθεί και μέχρι να ανακοινωθεί όποιος θέλει ακυρώνει την πράξη του.

Ακούστηκαν και επιχειρήματα στη συνεδρία μας ότι, παρά την ύπαρξη της πρόνοιας για £100.000, ελάχιστες ήταν οι περιπτώσεις -και εγώ συμφωνώ- ότι ελάχιστες ήταν οι περιπτώσεις που έγινε χρήση αυτού του προνομίου. Ο καθένας προτιμά να δώσει σε κάποιο χρηματιστή μέχρι 1% ή οτιδήποτε ποσοστό, για να συμπληρώσει τα έντυπα και να μην έχει τη φασαρία να πηγαίνει να ανακοινώνει την πράξη του στο πάτωμα. Τούτο γινόταν όσο η αγορά ήταν μικρή. Από την ώρα που πλήθυναν οι παίχτες και πιο πολύ ακόμα οι επενδυτές και από την ώρα που έμεινε περιορισμένος ο αριθμός των χρηματιστών ή τουλάχιστον των μεγάλων γραφείων, ναι, εγώ ακούω από τους μικρούς επενδυτές ότι δεν τους ακούει κανένας. Δεν τους λαμβάνουν υπόψη, δεν πωλούν τις μετοχές τους ή δεν τους δίνουν τίτλους αμέσως, ώστε να μπορούν την άλλη μέρα να καρπωθούν το όφελος. Και ας μου λέει το χρηματιστήριο –βεβαίως, διότι το χρηματιστήριο ξέρει παραπάνω από μένα και ξέρει ότι μιλούμε για αγίους- ότι έχουν υποχρέωση όμως, λέει, οι χρηματιστές να παίρνουν τις εντολές οποιουδήποτε και με τη σειρά μάλιστα. Εντάξει, όσοι πιστεύετε ότι ζούμε σε κοινωνία αγίων δικαιούστε να το πιστεύετε, ότι εκείνος που θα του δώσει μία πράξη των £100.000 δε θα προτιμηθεί από εκείνον που θα του δώσει των £2.000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, δεν είπαμε «πίστευε και μη ερεύνα»;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είδητε τι επάθαμε όμως.

Το τελευταίο σημείο, κύριε Πρόεδρε, που θέλω να πω είναι το θέμα του διαχωρισμού των χρηματιστών στις τρεις κατηγορίες, μεσιτών, συμβούλων και εκείνων που χειρίζονται τα “portfolio”, δεν ξέρω την ελληνική λέξη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Χαρτοφυλάκιο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Χαρτοφυλάκιο. Προς στιγμή μου διέφυγε. Αυτή, θέλω να πω, ήταν κοινή πρόταση και στη δική μου πρόταση νόμου, αλλά νομίζω την είχε υποβάλει και ο Συναγερμός και ειδικότερα έντονος, όσον αφορούσε την ανάγκη του διαχωρισμού, ήταν ο κ. Πρόδρομος Προδρόμου. Έκτοτε έχει ανανήψει, νομίζω, και δεν υποστηρίζει πλέον αυτή την εισήγηση.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα μιλήσω, για να δείτε τι υποστηρίζω.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, ξέρω ότι θα μιλήσετε. Και πρόσθετα η δική μου εισήγηση ήταν και είναι ότι οι ίδιες πρόνοιες που έχουμε περιλάβει στον άλλο νόμο περί εμπιστευτικών πληροφοριών, όπου λέμε «απαγορεύεται να μετέχει άμεσα ή έμμεσα ή με συγγενή μέχρι δεύτερου βαθμού συγγενείας είτε με εταιρεία είτε προσωπικά είτε άλλως πως σε άλλη εταιρεία», θα ίσχυαν και εδώ. Δηλαδή, αυτός ο χρηματιστής που θα κάνει εταιρεία μαϊμού, για να κάμνει και τα τρία, να κάμνει και το μεσίτη, να κάμνει και το σύμβουλο, να κάμνει και το χειριστή χαρτοφυλακίου μέσω άλλης εταιρείας, ναι, ρισκάρει ότι σε εκείνον που έδωσε

τις μετοχές του θα τις χάσει, άμα θέλει ο άλλος. Και βεβαίως είπαμε ότι ζούμε σε κοινωνία αγίων, αλλά καθένας έχει την τιμή του. Και αν η τιμή είναι πολύ ελκυστική ή ο πειρασμός είναι πολύ μεγάλος, δεν ξέρω πόσο θα χρειαστεί ο άγιος μέχρι να αμαρτήσει.

Λοιπόν, αυτό το πράγμα κρίθηκε ότι αποτελεί δυσμενή διάκριση έναντι των νέων χρηματιστών. Ένας τρόπος για την άρση της δυσμενούς διάκρισης έναντι των νέων χρηματιστών που κάθονται εξετάσεις είναι να κάθονται όλοι εξετάσεις, και οι παλιοί και οι νέοι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δε θα περάσουν οι παλιοί.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Άλλος θα κλαίει, κύριε Συλλούρη. Αν δεν περάσουν, εγώ δε θα κλάψω.

Μια άλλη λιγότερο οδυνηρή λύση είναι άλλη, αυτή την οποία έχω εισηγηθεί και νομίζω ότι έτυχε υποστήριξης και από άλλους: να δώσουμε μία μεταβατική περίοδο. Θα τους πούμε τρεις μήνες, να διαλέξουν μέσα στους τρεις μήνες. Τι θέλουν; Θέλουν να κάνουν το μεσίτη, θέλουν να κάνουν το σύμβουλο επενδύσεων, θέλουν να κάνουν το χειριστή χαρτοφυλακίου; Ας διαλέξουν σε τρεις μήνες, οπότε και οι εξετάσεις θα είναι διαφορετικές, διότι τα προσόντα που θα χρειάζεται ο μεσίτης είναι άλλα από αυτά του συμβούλου και ο κόσμος θα μπορεί να αισθάνεται μεγαλύτερη ασφάλεια, εφόσον θα συνυπήρχε με αυτό το διαχωρισμό η απαγόρευση να χειρίζονται μετοχές, να πωλούν μετοχές δηλαδή και να αγοράζουν δι' ίδιον όφελος. Η άλλη μεγάλη πληγή του θεσμού του χρηματιστηρίου που έχουμε, αυτό το δι' ίδιον όφελος. Δε χρειάζεται να πω παραπάνω, γιατί θα νομίζει κανένας ότι τα βάζω με τους χρηματιστές. Με κανέναν δεν τα βάζω. Δεν είμαι εναντίον κανενός. Είμαι υπέρ των επενδυτών. Όποιο παράθυρο υπάρχει που μπορεί να οδηγήσει σε εκμετάλλευση του επενδυτή, ναι, αν μπορώ εγώ, θα εισηγηθώ να κλείσει, όσο μπορώ, διότι ύψιστος στόχος όλων μας, μην ξεχνάτε, έτσι

δηλώσαμε όλοι απ' αυτό το βήμα, όταν εκλείαμε το νομοσχέδιο για το χρηματιστήριο, πρώτιστο μέλημά μας δεν είναι πώς θα δουλεύει το χρηματιστήριο, δεν είναι πόσα κέρδη θα πραγματοποιούν, δεν είναι ποιου τα συμφέροντα θα επηρεάζονται, αν θα γίνουν εκατομμυριούχοι μερικοί ή άλλοι αν θα ζημιώσουν. Όχι, πρώτιστο μέλημα, υπεράνω όλων των άλλων σκέψεων είναι η προστασία του επενδυτή και ειδικότερα του μικροεπενδυτή. Και αυτό πιστεύω είναι μια αξιόπαινη πρόθεση από όλους τους βουλευτές.

Κύριε Πρόεδρε, καταλήγοντας, έχει λεχθεί ότι διατηρούν μερικοί συνάδελφοι τις απόψεις τους, αλλά για να δώσουν καιρό στην κυβέρνηση να καταθέσει είτε κανονισμούς είτε άλλες τροποποιήσεις και δε μας είπαν αν είναι όλες εκείνες που συμφωνούν, ας δεχτούμε την αναπομπή, για να ακυρωθεί δηλαδή ο νόμος που έχουμε εγκρίνει, για να δοθεί ο καιρός της επανεξέτασης των θέσεων. Εγώ αναστρέφω το επιχείρημα, επειδή από την πείρα μου δε συμμερίζομαι την αισιοδοξία σας ότι θα υποβάλει αυτό το χρηματιστήριο, που επί τριάμισι χρόνια δεν έχει υποβάλει, μία πρόταση στη Βουλή είτε για κανονισμούς είτε για νόμους. Το αντιστρέφω. Να εγκρίνουμε την αναπομπή με τις τροποποιήσεις που λέω και, αν σε μια εβδομάδα φέρουν τους κανονισμούς, ας δεσμευτούμε ότι θα εξετάσουμε την πρότασή τους επειγόντως.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Να απορρίψουμε την αναπομπή.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τι είπα εγώ;

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Να εγκρίνουμε την αναπομπή.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να απορρίψουμε την αναπομπή, αλλά με τις εισηγήσεις που είπα.

Έτσι εκείνοι που λεν ότι προκαλείται ζημιά στη λειτουργία του χρηματιστηρίου και στους χρηματιστές, που δεν έχουν ασφαλώς λιγότερο ενδιαφέρον για την προστασία τους απ' ό,τι έχουμε και εμείς, να έχουν και κίνητρο για να επισπεύσουν την υποβολή στη Βουλή των εισηγήσεών τους, για να επιτευχθεί η ομαλή λειτουργία του χρηματιστηρίου.

Εγώ πιστεύω ότι δε θα έρθουν οι κανονισμοί. Αν έρθουν, δε θα ικανοποιούν τη Βουλή, δε θα εξυπηρετήσουν όλους τους στόχους που θέτει αυτή η πρόταση νόμου και διορθώστε με, αν κάνω λάθος. Είχα την εντύπωση, όταν ήρθαμε στην ολομέλεια στις 13 Ιανουαρίου, ότι ήταν ομόφωνες οι εισηγήσεις. Και περάσαμε το νόμο ομόφωνα και όχι γιατί η Βουλή δεν ήξερε τι έκανε. Όχι. Είναι απλώς διότι έχουν διαφοροποιηθεί οι θέσεις μερικών βουλευτών ενόψει των επιχειρημάτων που έχουν ακούσει από την άλλη πλευρά. Άρα έχουν την ευκαιρία αυτοί που έχουν τα επιχειρήματα που λέτε να τα πουν, όταν φέρουν εκείνοι, όχι ανάποδα να δουλέψουν.

Η εισήγησή μου, και καταλήγω, είναι πρώτα απ' όλα να γίνει η εισαγωγή των δύο ορισμών που έχω πει. Τι είναι τίτλος και τι είναι διαδικασία που να ενσωματώνει τις τρεις τροποποιήσεις που έκτοτε έχει κάνει το χρηματιστήριο, διότι από την εποχή που κατατέθηκε η πρόταση νόμου έχουν αλλάξει και τη διαδικασία και τους ορισμούς, ναι, που δεν μπορούσαμε να τις ξέρουμε την εποχή που κατατέθηκε η πρόταση νόμου, μάλιστα θα τις δεχτούμε ότι ισχύουν. Δεύτερον, θα δώσουμε στους χρηματιστές τρεις μήνες καιρό, για να εφαρμοστεί ο διαχωρισμός που λέμε, και έτσι από τη μια λύνονται οι πρακτικές δυσκολίες που έχω πει, που είναι τα τρία πέμπτα της αναπομπής, λύνονται τα δύο θέματα και, αν θέλετε, παραμένει προς συζήτηση μόνο το θέμα του αν οι συναλλαγές θα είναι £20.000 ή £100.000, όπως είναι σήμερα. Για το θέμα αυτό, επαναλαμβάνω, η δική μου εισήγηση είναι από μηδέν, αλλά, αν οι £20.000 μπορεί να

τύχουν ευρύτερης αποδοχής από τους συναδέλφους, ναι, δέχομαι και τις £20.000.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε. Προτού δώσω το λόγο, αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Αβραάμ Αντωνίου θέλει να μιλήσει. Θα παρακαλέσω τον κ. Μουσιούττα να με αντικαταστήσει, διότι έχω ένα προκαθορισμένο ραντεβού στη Βουλή.

(Σ' αυτό το σημείο ο κ. Νίκος Μουσιούττας αντικαθιστά στην έδρα τον κ. Νίκο Αναστασιάδη.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το πρώτο που θα ήθελα να πω είναι ότι το υπό συζήτηση θέμα δε νομίζω να προσφέρεται για έντονες αντιπαραθέσεις, γιατί ομολογουμένως όλες οι πλευρές της Βουλής επιθυμούν να έχουν ένα νομοθέτημα το οποίο πραγματικώς να λειτουργήσει εύρυθμα και να εξυπηρετήσει τους σκοπούς για τους οποίους θεσπίζεται. Γι' αυτό είμαστε υποχρεωμένοι να δώσουμε σημασία και προσοχή στα επιχειρήματα τα οποία τίθενται εδώ, ώστε αυτό το σώμα να πάρει μία απόφαση η οποία στο τέλος της ημέρας θα λειτουργήσει κατά τρόπο που δε θα δημιουργήσει προβλήματα, γιατί, αν δημιουργηθούν προβλήματα, πιστεύω ότι θα έχει και αυτή η Βουλή μερτικό της ευθύνης, για να μην ισχυριστώ ότι όλη την ευθύνη θα την έχει αυτό το σώμα.

Εμείς από την αρχή θέλουμε να καταστήσουμε σαφές ότι, με τη θέση που θα εξηγήσω αργότερα ότι παίρνουμε, δεν εγκαταλείπουμε τις απόψεις μας και τις θέσεις μας σε ό,τι αφορά τις πρόνοιες οι οποίες περιλήφθηκαν στο νόμο που έχει αναπεμφθεί

από τον Πρόεδρο. Διατηρούμε τις θέσεις μας και τότε μόνο θα τις μεταβάλουμε, αν στην πορεία των συζητήσεων θα πειστούμε ότι πράγματι χρήζουν διαφοροποίησης και αλλαγής.

Το επόμενο σημείο που θέλω να καταστήσω σαφές είναι ότι καθοδηγητικό στοιχείο στην τοποθέτησή μας ήταν, είναι και παραμένει η καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των επενδυτών και κανενός άλλου. Σε ό,τι αφορά την αναπομπή και τα σημεία τα οποία εγείρονται, είναι γνωστό ότι τα σημεία τα οποία εγείρονται στην αναπομπή που έγινε από τον Πρόεδρο στηρίζονται τουλάχιστο στα ουσιώδη ζητήματα και πρώτα και κυρίως στο θέμα του ύψους των συναλλαγών οι οποίες μπορούν να γίνουν εκτός χρηματιστηρίου. Έχουν εγερθεί από το συμβούλιο του χρηματιστηρίου προς την επιτροπή Οικονομικών αμέσως μετά την ψήφιση του νόμου στις 17 Ιανουαρίου -η αναπομπή, όπως είναι γνωστό, έχει γίνει την 31η Ιανουαρίου- συνεπώς εμείς βασικά στηρίζουμε τις απόψεις και τις τοποθετήσεις μας περισσότερο στα επιχειρήματα και στις τοποθετήσεις που έχουν γίνει από το χρηματιστήριο. Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου προσέξατε ότι ηγέρθησαν αρκετά ερωτήματα και είναι πιθανόν ή είναι δυνατόν να υπάρχουν άλλα τόσα ερωτήματα τα οποία μπορούν να εγερθούν και να χρήζουν απαντήσεως. Και αυτά τα ερωτήματα εγείρονται από τους ίδιους τους βουλευτές, όχι από ανθρώπους εκτός της Βουλής, από τους βουλευτές οι οποίοι ψήφισαν αυτό το νόμο. Τι θέλω να πω με αυτό. Θέλω να πω ότι με τις τοποθετήσεις που έγιναν από το χρηματιστήριο εγείρονται ορισμένα ζητήματα, έστω και ως ισχυρισμοί, δηλαδή ότι θα δημιουργηθούν προβλήματα και δυσκολίες και σε ό,τι αφορά το θέμα των συναλλαγών και σε ό,τι αφορά τη λειτουργία του ίδιου του χρηματιστηρίου, κατά πόσο θα μπορέσει να αντιμετωπίσει τον όγκο εργασίας ο οποίος θα προκύψει από τη διαφοροποίηση αυτή. Επαναλαμβάνω ότι αυτοί είναι οι ισχυρισμοί οι οποίοι τέθηκαν μπροστά μας και δε δόθηκε η ευκαιρία να γίνει εξαντλητική συζήτηση

γι' αυτούς τους ισχυρισμούς, κατά πόσο ευσταθούν όλοι, κατά πόσο ευσταθούν πλήρως, όπως διατυπώνονται στις τοποθετήσεις του χρηματιστηρίου.

Άκουσα με προσοχή όλα τα επιχειρήματα του κ. Παπαδόπουλου και δε θα ήθελα να αγνοήσω το γεγονός ότι ο κ. Παπαδόπουλος είναι ίσως ο καλύτερος γνώστης απ' όλους μας σ' αυτή την αίθουσα σε ό,τι αφορά το θέμα χρηματιστήριο. Έχει λεχθεί από τον ίδιο ότι ενεπλάκη και στη σύνταξη νομοθετημάτων που αφορούν το χρηματιστήριο. Είναι γνωστό ότι κατά τις συζητήσεις της επιτροπής Οικονομικών πάρα πολλά σημειώματα τέθηκαν από τον κ. Παπαδόπουλο γύρω από αυτό το θέμα. Συνεπώς, κανένας δεν μπορεί να αγνοήσει όλες αυτές τις απόψεις οι οποίες τέθηκαν.

Παρά ταύτα, υπάρχει ένα ερώτημα. Ας υποθέσουμε ότι ορισμένοι από τους ισχυρισμούς οι οποίοι προβάλλονται από το χρηματιστήριο ευσταθούν -χάριν συζητήσεως το λέω- και δημιουργηθούν προβλήματα τα οποία θα πλήξουν, κατά κύριο λόγο, τους επενδυτές και όχι τους χρηματιστές. Είναι αυτή μια ενέργεια η οποία μπορεί να περάσει απαρατήρητη από αυτό το σώμα; Κατά τη γνώμη μου δεν μπορεί αυτό το σώμα να διακινδυνεύσει, έστω και στο ελάχιστο, την πιθανή δημιουργία -και υπογραμμίζω τη λέξη- πιθανή δημιουργία δυσκολιών και προβλημάτων.

Τι είναι αυτό που μας εμποδίζει να ακολουθήσουμε την ασφαλή πλευρά του δρόμου; Να αφήσουμε περισσότερο χρόνο, για να αφήσουμε περισσότερο χρόνο για να συζητήσουμε πληρέστερα και πιο εξαντλητικά αυτά τα ζητήματα τα οποία εγείρονται και, αν πράγματι όσα λέγονται από τον κ. Παπαδόπουλο και άλλους είναι σωστά, η επιτροπή Οικονομικών θα προχωρήσει -έτσι έχει αποφασίσει- και εντός ενός μηνός θα επανέλθει επί του θέματος. Και εγώ λέω ότι δεν είναι ανάγκη να περιμένουμε, είτε την κυβέρνηση είτε το χρηματιστήριο, να ετοιμάσουν είτε κανονισμούς είτε αλλαγές στο νόμο. Η επιτροπή Οικονομικών, και αυτό το σώμα έχει εξουσία και αρμοδιότητα,

εφόσον αυτός ο νόμος είναι μπροστά της, να προχωρήσει σε οποιοσδήποτε αλλαγές, εκτός από αυτές που έχει κάμει, και να τις υποβάλει προς έγκριση.

Συνεπώς, εάν αναβάλουμε το θέμα και το παρατείνουμε για ακόμα ένα μήνα, το πρόβλημα το οποίο θα δημιουργηθεί είναι ότι η σημερινή κατάσταση θα συνεχίσει. Θα συνεχίσει, ομολογουμένως, εις βάρος όχι όλων των επενδυτών, μίας πολύ μικρής ομάδας επενδυτών. Γιατί, όπως ελέχθη, και με τη μείωση του ποσού από τις £100.000 στις £20.000 το ποσοστό των πράξεων οι οποίες θα γίνονται εκτός χρηματιστηρίου, εκτός μάλλον χρηματιστών, θα είναι μόλις 7%. Δηλαδή, για τη μεγάλη μάζα των επενδυτών δεν αλλάζει η κατάσταση. Επομένως, η δυσκολία και η απώλεια, αν θέλετε, που θα προκύψει με το θέμα της αναβολής του θέματος για ένα μήνα θα είναι ότι αυτό το 7% των πράξεων θα συνεχίσει να επιβαρύνεται με το ποσό ή το ποσοστό του τέλους διά τους χρηματιστές. Αυτή είναι η απώλεια και τίποτε άλλο. Ενώ, αν παρ' ελπίδα θεσπίσουμε ένα νόμο ο οποίος θα δημιουργήσει προβλήματα, τότε πιστεύω ότι το κόστος και οι επιπτώσεις θα είναι πολύ βαρύτερες από το κόστος το οποίο θα προκύψει εξαιτίας της παράτασης της σημερινής κατάστασης.

Είναι, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, με αυτό το σκεπτικό που η δική μας ομάδα -και, τολμώ να το πω, όχι ομόφωνα και όχι εύκολα- κατέληξε ότι η καλύτερη προσέγγιση του θέματος είναι να γίνει αποδεκτή η αναπομπή στα σημεία εκείνα στα οποία υπάρχει αυτή η αμφιλεγόμενη κατάσταση και η επιτροπή, επαναλαμβάνω σε ένα μήνα το αργότερο, να τελειώσει τις συζητήσεις και να φέρει οριστική πρόταση εδώ στο σώμα για έγκριση. Θεωρώ ότι αυτή η προσέγγιση είναι υπό τας περιστάσεις η πιο σωστή.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι ότι η αναπομπή αυτή θα πρέπει να γίνει αποδεκτή από το σώμα. Στη συζήτηση που προηγήθηκε στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής ακούστηκαν διάφορες προτάσεις, σκέψεις και προσεγγίσεις και, ενόψει μάλιστα, πιστεύω, της ισοζυγισμένης και προβληματισμένης προσέγγισης που μόλις ακούσαμε εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ από τον κ. Αντωνίου, καταλήξαμε ότι θα ήταν σοφότερο να δεχτούμε κάποια από τα άρθρα του νόμου τα οποία ενδεχομένως δεν εγείρουν μεγάλα ερωτηματικά και να γίνει δεκτή η αναπομπή στα υπόλοιπα άρθρα.

Θα ήθελα επίσης προκαταρκτικά, επειδή εδώ ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ ανέφερε αρχικά στην ομιλία του το σημείωμα το οποίο έχει καταθέσει στην επιτροπή και το οποίο θα ήθελε να κατατεθεί εν πάση περιπτώσει είτε στα πρακτικά είτε άλλως πως και επειδή στη σελίδα δώδεκα αυτού του σημειώματος διαβάζουμε ότι η όλη αναπομπή του νόμου έγινε κατά κύριο λόγο λόγω της αντίδρασης των χρηματιστών πάνω στο σημείο αυτό, δηλαδή το διαχωρισμό σε τρεις κατηγορίες, θα ήθελα, εκ μέρους και πάλι της κοινοβουλευτικής ομάδας, να δηλώσω ότι η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα δεν είχε οποιαδήποτε επαφή με χρηματιστές και ούτε καν δικηγόροι που συμμετέχουν στην ομάδα μας έχουν πελάτες χρηματιστές.

Επιπρόσθετα, θα ήθελα να σημειώσω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός και προ της ψήφισης του νόμου ο οποίος αναπέμπεται, παρά το γεγονός ότι ήταν δική του εισήγηση ο διαχωρισμός, στη συνέχεια με επιχειρηματολογία την οποία θα υπενθυμίσω, αφού φαίνεται να υπάρχει ανάγκη, είχε εισηγηθεί να βρεθεί άλλος τρόπος αντιμετώπισης των προβλημάτων, παρά αυτός ο διαχωρισμός, ο οποίος εν πάση περιπτώσει, για να έχει υπόψη του το σώμα, δεν υπάρχει στο νόμο που ψηφίσαμε· είναι εικονικός.

Ακούστηκε από αυτό το βήμα ότι τα υπολειπόμενα άρθρα -αυτά τα οποία συγκατανεύουμε να μη γίνουν δεκτά ως αναπεμπόμενα, αλλά να παραμείνουν ως νόμος- ακούστηκε ότι είναι ανώδυνα. Δεν ξέρω, δεν έγινε συζήτηση στην ολομέλεια, παρά το ότι ήταν ευτυχές το γεγονός ότι στην αρχή αναγνώσθηκαν ένα προς ένα, δεν έγινε συζήτηση, απλώς θα σας δώσω ένα - δυο παραδείγματα, για να κρίνει ο καθένας αν είναι ανώδυνα. Ένα από τα προβλήματα τα οποία προσπάθησε αυτή η πρόταση νόμου να λύσει ήταν το πρόβλημα, ίσως οξύτατο σε παλαιότερη στιγμή, σε άλλη συγκυρία, του καλοκαιριού, της οξύτατης ανεπάρκειας του αριθμού χρηματιστών. Μέσα στο νόμο -και είναι διάταξη την οποία διατηρούμε- προβλέπεται πρόνοια να δίνεται η δυνατότητα στο χρηματιστήριο να δίνει προσωρινές άδειες χρηματιστών, σε συνθήκες και συγκυρίες όπως εκείνη που αντιμετωπίσαμε τότε, προσωρινές άδειες, σε πρόσωπα που δε θα έχουν όλα τα προσόντα ή τις προδιαγραφές που απαιτεί ο νόμος. Προφανώς, για να θεραπεύσουμε το πρόβλημα σε κάποια στιγμή που θα ξαναπαρουσιαστεί. Δεν πιστεύω ότι αυτό το πράγμα μπορεί να θεωρηθεί ανώδυνο έναντι της τάξεως των μελών του χρηματιστηρίου, δηλαδή των χρηματιστών, για τους οποίους υπήρχαν καταγγελίες ότι σκοπίμως δημιουργούσαν μια κρίση ως προς την εξυπηρέτηση των επενδυτών.

Επίσης, υπάρχει η διάταξη η οποία λέει ότι θα πρέπει οι χρηματιστές να διαθέτουν οργάνωση και υπηρεσίες τέτοιες που να μπορούν να αντεπεξέλθουν στον όγκο εργασίας που αναλαμβάνουν. Επιπλέον, τους απαγορεύεται να αποδεχτούν εντολές - και αυτό γίνεται ποινικό αδίκημα που προβλέπει και ποινή φυλάκισης- ενώ, αν το κάνουν για τρίτη φορά, να αποδεχτούν εντολές τις οποίες δεν μπορούν να διεκπεραιώσουν, υπάρχει πρόνοια ότι θα υπόκεινται σε διαρκή ή προσωρινή διαγραφή. Μπορεί ο καθένας να κρίνει αν μπορεί να θεωρηθεί ανώδυνη αυτή η πρόταση, εκτός

του ότι επιπλέον προβλέπει και πειθαρχική δίωξη όσων δεν πειθαρχήσουν σε αυτές τις υποχρεώσεις.

Επιπρόσθετα, απαγορεύεται σε μέλη του χρηματιστηρίου που έχουν χρεώστες πέραν του 50% του καθαρού τους κεφαλαίου να διεξάγουν εργασίες. Προβλέπεται άμεση αναστολή της άδειάς τους. Αν όλες αυτές οι πρόνοιες, οι οποίες με τόση σπουδή αρχικά είχαν συμπεριληφθεί στο νόμο για να απαντήσουμε σε κάποια προβλήματα, σήμερα λέμε ότι είναι ανώδυνες πρόνοιες, εμείς εν πάση περιπτώσει δε συμφωνούμε ότι είναι ανώδυνες ούτε θέλουμε να αξιολογήσουμε τις διάφορες πρόνοιες του νόμου, πιστεύουμε όμως ότι είναι σημαντικότερες και θα έχουν επενέργειες. Αν όμως είναι ανώδυνες ή όχι, εναπόκειται στον καθένα να κρίνει. Όπως επίσης και το ότι οι εναπομείνασες διατάξεις του νόμου ρυθμίζουν την ορθόδοξη διαδικασία της κεφαλαιαγοράς, της χρηματαγοράς, της αγοράς του χρηματιστηρίου. Δίνεται η δυνατότητα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να επιλαμβάνεται θεμάτων και να κάνει έρευνες πέραν αυτών που κάνει το Συμβούλιο. Και πράγματι, επειδή από αυτό το βήμα ακούστηκαν διάφορα και σε άλλες στιγμές της λειτουργίας της Βουλής, στην επιτροπή Οικονομικών για παράδειγμα, φαίνεται να υπάρχει ένας ακήρυχτος πόλεμος ανάμεσα σε διάφορα συμφέροντα, φαίνεται κάποιοι να θεωρούν ότι υπάρχει ένας ακήρυχτος πόλεμος, εμάς η δική μας η απάντηση είναι ότι η σωστή διαδικασία είναι να εργάζονται σωστά τα θεσμικά όργανα. Η σωστή διαδικασία δεν είναι η Βουλή να προσπαθεί να κάνει τον αστυνόμο οποιασδήποτε επαγγελματικής τάξης ενέχεται κατά καιρούς και αναλόγως των συνθηκών, οι οποίες αλλάζουν με τις εβδομάδες, ιδιαίτερα στο δικό μας χρηματιστήριο που έχει αυτές τις διακυμάνσεις της πρώτης φάσης λειτουργίας του, δε νοείται λοιπόν η Βουλή κάθε δυο και τρεις να νομοθετεί, προσπαθώντας να περιορίσει τους μεν ή τους δε. Πρέπει να έχουμε ένα συγκροτημένο και συνεκτικό νόμο, ένα

νομικό και θεσμικό πλαίσιο και πρέπει να έχουμε συντεταγμένα όργανα τα οποία να κάνουν σωστά τη δουλειά τους.

Επομένως, γι' αυτό το λόγο είναι που βρίσκουμε πραγματικά συνετή την πρόταση που ήρθε από την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ και ενώ αρχικά είχαμε επιφυλάξεις να δεχτούμε έστω αυτές τις πρόνοιες που ανέφερα προηγουμένως, εφόσον δίνεται η δυνατότητα για μεγαλύτερη μελέτη και έρευνα, παρ' όλ' αυτά είπαμε ότι θα υπαναχωρήσουμε από την αρχική μας θέση, που ήταν η πρόταση να δεχτούμε εξ ολοκλήρου την αναπομπή, θα δεχθούμε να παραμείνουν θεσπισμένα ως νομοθεσία αυτά τα άρθρα και ταυτόχρονα θα ζητήσουμε, και ζητούμε και το ζητά και η επιτροπή Οικονομικών, από την εκτελεστική εξουσία εντός ενός μηνός να υποβάλει προτάσεις για τα υπόλοιπα ζητήματα τα οποία μας απασχολούν.

Θα ήθελα επιπλέον όμως να σημειώσω και κάτι άλλο. Επειδή παίρνει πολιτικές διαστάσεις το θέμα και όλοι θέλουν να εμφανίζονται και να πλειοδοτούν στο ποιος θα εμφανιστεί περισσότερο προστάτης των επενδυτών -μάλιστα έχουμε φτάσει στο σημείο να προσπαθούμε σήμερα να υποδιαιρέσουμε ταξικώς τους επενδυτές, να ανακαλύψουμε ποιοι είναι οι μεγάλοι επενδυτές, να προσπαθήσουμε να προστατεύσουμε ιδιαίτερα τους μικρούς- θα ήθελα εδώ να πω ότι αυτή η πολιτική φιλολογία προστασίας των επενδυτών, παρά το γεγονός ότι ενδεχομένως – ενδεχομένως, λέω, γιατί δεν είμαι βέβαιος- πιστεύω ότι η ίδια η λειτουργία του χρηματιστηρίου, παρά τα προβλήματά της, έχει επενεργήσει και παιδαγωγικά στο κοινό της Κύπρου, είτε είναι επενδυτικό είτε όχι, και μπορούν πλέον να ξεχωρίσουν οι πολίτες εκεί έξω που μας ακούν ποιοι είναι ή δεν είναι αυτόκλητοι προστάτες ποιων.

Εν πάση περιπτώσει, καθαρά ως πολιτική τοποθέτηση, εγώ θέλω να πω ότι εμείς δε θέλουμε να είμαστε προστάτες των επενδυτών· εμείς θέλουμε να είμαστε προστάτες του δημοσίου συμφέροντος. Και εάν προστατεύσουμε το δημόσιο συμφέρον στο

χρηματιστήριο, υπό αυτή την έννοια προστατεύουμε τα καλώς νοούμενα συμφέροντα όλων των κατηγοριών, είτε είναι αυτοί επενδυτές είτε είναι μικροί είτε είναι μεγάλοι είτε είναι τα συμφέροντα του κράτους είτε είναι τα συμφέροντα της οικονομίας ευρύτερα και των δημοσίων εταιρειών οι οποίες μετέχουν. Δε θα δεχθούμε να συζητήσουμε στους όρους μιας μανιχαϊστικής πρότασης που έχει προκύψει, ποιοι είναι υπέρ ή εναντίον των χρηματιστών.

Εν πάση περιπτώσει, θυμίζω ότι στο νόμο που αναπέμπεται -και είναι μια πρόνοια η οποία μπορεί να επανέλθει άνετα· για τεχνικούς λόγους σήμερα δεν είναι σε αυτά τα άρθρα που εγκρίνουμε- υπάρχει η διάταξη που περιορίζει το ποσοστό προμήθειας των χρηματιστών στο 1%. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστήριξε αυτή την πρόνοια, η οποία υποθέτω ότι δεν είναι προς όφελος των στενά νοούμενων συμφερόντων των χρηματιστών και μάλιστα θα ήμασταν διατεθειμένοι, αν κάποιος το ήθελε χάριν συζητήσεως, να εγκρίνουμε και χαμηλότερη προμήθεια. Πλην όμως, με τέτοιες διατάξεις γνωρίζουμε ότι τα αντίθετα αποτελέσματα φέρνουμε, γιατί θα εξωθούσαμε τους χρηματιστές να κάμουν αυτό που τόσα χρόνια έκαναν και οι τράπεζες, να χρεώνουν τέλη έρευνας, τέλη μελετών, τέλη συμβουλών ή οτιδήποτε άλλο θα τους επέτρεπε το θεσμικό πλαίσιο.

Θα ήθελα να πω ότι εδώ η πρόταση νόμου αυτή, η οποία έγινε νόμος και αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ουσιαστικά αντιμετώπιζε κάποια παλαιότερα προβλήματα, τα οποία βεβαίως σε μεγάλο βαθμό μπορεί να συντρέχουν, να υπάρχουν και σήμερα, μπορεί ενδεχομένως να επανέλθουν στο μέλλον. Δε θέλω να πω ότι ήταν αχρείαστη η λύση τους. Ωστόσο τα σημερινά προβλήματα -και χάρηκα που έκαμε την ανάλυση εκτενώς ο κ. Παπαδόπουλος προηγουμένως, μιλώντας και για τις λεπτομέρειες της λειτουργίας της αγοράς- τα σημερινά προβλήματα, τουλάχιστο σήμερα το οξύτατο πρόβλημα είναι άλλο. Έχουμε πει ότι, όσο τεχνητό ήταν το μέγεθος της

αύξησης των τιμών στη διάρκεια του καλοκαιριού, άλλο τόσο δυστυχώς τεχνητή ήταν η μείωση των τιμών πρόσφατα. Δεν είμαστε προστάτες των τιμών ούτε θέλουμε να πάνε κατ' ανάγκη πάνω ούτε κάτω. Ωστόσο, ακριβώς εδώ είναι η θέση την οποία προσπαθούμε να προτείνουμε, όσον αφορά την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς: Δεν πρέπει να επιτρέπεται τεχνητές συνθήκες να επηρεάζουν τα πράγματα. Αυτό το οποίο επηρέασε πρόσφατα την αγορά είναι η δυνατότητα που δίνει η υφιστάμενη νομοθεσία ή οι ελλείψεις της, αν θέλετε, σε κάποιες εταιρείες που πρόκειται να εισαγάγουν τη μετοχή τους στο μέλλον -αυτό τουλάχιστο δηλώνουν- να πωλήσουν, να διαθέσουν μετοχές στο ευρύτερο κοινό και να αντλήσουν κεφάλαια, με αποτέλεσμα... Ο κ. Παπαδόπουλος ανέφερε και έναν αριθμό· μπορεί να είναι £1,2 δις, μπορεί να είναι και περισσότερα. Εν πάση περιπτώσει, το μέγεθος είναι καθοριστικό για τον όγκο τον οποίο μπορεί να διακινήσει η δική μας αγορά και επομένως συμπίεσε τις τιμές προς τα κάτω.

Πέραν του προβλήματος που δημιουργήθηκε από την επιτάχυνση της πτώσης των τιμών, υπάρχει και ένα ζήτημα τάξεως. Και βεβαίως υπάρχουν δύο προτάσεις νόμου αυτή τη στιγμή ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών. Ωστόσο, εγώ θα ήθελα να υπενθυμίσω -διότι εδώ ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος, άφησε κάποια υπονοούμενα ή, εν πάση περιπτώσει, από τα όσα είπε, αφέθηκαν κάποια ερωτηματικά-... Γιατί, ενώ υπήρχαν εκείνες οι προτάσεις, δεν προχώρησαν;

Εγώ θέλω απλώς να υπενθυμίσω, χάριν τάξεως, ότι πρώτος κατέθεσε πρόταση ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού. Πρόταση νόμου που προσπαθούσε να ρυθμίσει αυτό το ζήτημα, να περιορίσει το ανεξέλεγκτο της όλης καταστάσεως. Αν θυμούμαι καλώς, ο κ. Παπαδόπουλος τότε είχε καταθέσει κάποιες προτάσεις οι οποίες θα έπρεπε να συμπεριληφθούν στο νόμο που ψηφίσαμε, για λόγους οι οποίοι μπορεί να ήταν και τεχνικοί, μπορεί να ήταν και άλλοι. Δε θα απαντήσω εγώ. Τελικά δε συμπεριλήφθηκε στο νόμο τον οποίο ψηφίσαμε η πρόταση

αυτή. Έμεινε, με συνεννόηση ολόκληρης της επιτροπής, για να ψηφιστεί αμέσως μετά τις διακοπές των Χριστουγέννων -γνωρίζουμε το ημερολόγιο της Βουλής μετά τα Χριστούγεννα με την ψήφιση του προϋπολογισμού- και βεβαίως δεν ξέρω αν ευθύνεται κάποιος. Εν πάση περιπτώσει, εμείς, όχι μόνο απορρίπτουμε οποιαδήποτε ευθύνη αυτού του είδους, όχι μόνο θέλω να υπογραμμίσω ότι είχαμε πάρει πρώτοι την πρωτοβουλία και θέλαμε να ρυθμίσουμε αυτό το θέμα -και θέλουμε και σήμερα- αλλά επαναφέραμε το θέμα και το ζητήσαμε από τον πρόεδρο της επιτροπής, ο οποίος -οφείλω να ομολογήσω ότι το συντομότερο δυνατό, με βάση τις υποχρεώσεις που έχει εκπροσωπώντας την επιτροπή- όρισε τη συνεδρία της επόμενης Δευτέρας για τη συζήτηση αυτών των προτάσεων νόμου. Βεβαίως εμένα μου μένει η απορία. Εγώ δε θυμούμαι να είχε κατατεθεί δεύτερη πρόταση νόμου εκτός από εκείνη του κ. Δημητρίου. Μπορεί όμως να σφάλω. Δεν είναι αυτό το κεντρικό ζήτημα.

Όσον αφορά το ζήτημα της ζημιάς η οποία μπορεί να γίνει, αν σήμερα δεχτούμε ή δε δεχτούμε την αναπομπή, επομένως ψηφίσουμε ξανά ή όχι το νόμο που έχουμε εγκρίνει. Εδώ γίνεται λόγος για τα μεγάλα προβλήματα. Έγινε λόγος από αυτό το βήμα γι' αυτά τα προβλήματα, τα οποία, όντως, μας θέτουν ενώπιον των ευθυνών μας, στο μερίδιο που μας αναλογεί η ευθύνη βεβαίως, ως νομοθετικό σώμα. Το ερώτημα όμως που μου μένει εμένα προσωπικά είναι, ποια προβλήματα λύνει αυτός ο νόμος τον οποίο είχαμε ψηφίσει, όπως είναι η σημερινή κατάσταση του χρηματιστηρίου; Εγώ πιστεύω σχεδόν κανένα. Είναι χρήσιμο να μπουν κάποιες ρυθμίσεις για το μέλλον. Να υπάρχουν στο διηνεκές.

Ωστόσο δεν πρέπει να περάσει η εντύπωση ότι η Βουλή είχε λύσει κάποια προβλήματα, αλλά ήρθε η αναπομπή η οποία αφήνει ένα κενό. Όχι, δεν έχουν έτσι τα πράγματα και εν πάση περιπτώσει, κάποια προβλήματα τα οποία αναφέρθηκε από το βήμα ότι εξακολουθούν να ισχύουν -και είναι τα προβλήματα των ταλαιπωρημένων

επενδυτών, και ιδιαίτερα των μικροεπενδυτών- γι αυτά λοιπόν τα προβλήματα, αν δεν απατώμαι, έχουν θεσπιστεί νέοι κανονισμοί στο χρηματιστήριο. Προβλέπεται ότι τηρείται η σειρά προτεραιότητας, προβλέπεται ότι ηχογραφούνται οι τηλεφωνικές εντολές των πελατών. Έχει γίνει μια πρόβλεψη για ένα σύστημα το οποίο θα αποτρέπει πλέον κατάχρηση της προνομιακής θέσης του χρηματιστή να ανατρέψει τη σειρά των εντολών. Το θέμα είναι ακριβώς τα αρμόδια όργανα να μπορέσουν να ελέγξουν την τήρηση αυτής της διαδικασίας. Δεν μπορεί να θεσπίζουμε μια διαδικασία και μετά από μερικές βδομάδες να λέμε ότι υπάρχει, εξακολουθεί, παραμένει το πρόβλημα και πρέπει πάλι να νομοθετήσουμε. Τότε σημαίνει ότι είναι αναποτελεσματική και η νομοθεσία που φτιάχνουμε και οι κανονισμοί.

Γι' αυτό λοιπόν δε χρειάζεται ούτε υπερβολικός ζήλος παραγωγής νομοθεσίας, ούτε και μια μοιρολατρική στάση ότι οι κανονισμοί και οι νόμοι που έχουμε ψηφίσει μπορεί και να μην είναι αποτελεσματικοί. Εμείς πιστεύουμε ότι αυτή τη στιγμή, όσον αφορά την τήρηση της προτεραιότητας στην υποβολή των εντολών, υπάρχει το θεσμικό πλαίσιο. Ας εφαρμοστεί και η Βουλή ας κάμει τον κοινοβουλευτικό έλεγχο στην εφαρμογή αυτού του πλαισίου.

Έχει ακουστεί κιόλας εδώ κάποια συνολική κρίση, όσον αφορά τη λειτουργία του χρηματιστηρίου και την ωφελιμότητά του. Δε θα σπαταλήσω από το χρόνο σας, για να αποδείξω ξανά ή να επιχειρηματολογήσω υπέρ της ωφέλειας που μπορεί να έχει η λειτουργία ενός χρηματιστηρίου. Το θεωρώ αχρείαστο. Ωστόσο, επειδή ακούγονται συχνά κάποια επιχειρήματα... -υπάρχουν προβλήματα, υπάρχουν ιδιορρυθμίες στο δικό μας χρηματιστήριο, βεβαίως υπάρχουν- αλλά επειδή ακούγεται συχνά ότι δεν έχει κανείς επωφεληθεί όσον αφορά την ευρύτερη οικονομία, εκτός των ολίγων οι οποίοι έχουν κερδοσκοπήσει από την αύξηση των τιμών. Ο κ. Παπαδόπουλος έδωσε και αριθμούς. Μόνο μερικές εκατοντάδες εκατομμυρίων κεφαλαίων έχουν αντληθεί από τις

εταιρείες, ενώ η κεφαλαιοποίηση της αγοράς ανέρχεται σε αριθμό μερικών χιλιάδων εκατομμυρίων, μερικών δισεκατομμυρίων. Βεβαίως τότε θα έπρεπε κάποιος οικονομολόγος να εξηγήσει γιατί προστρέχουν όλες αυτές οι εταιρείες, για να βάλουν τη μετοχή τους μέσα στο χρηματιστήριο. Έχουμε ήδη ένα μεγάλο κατάλογο αναμονής και εκδηλώνεται καθημερινά ενδιαφέρον. Και διερωτάται κανείς: Αυτές οι εταιρείες, σοβαρές εταιρείες, μερικές από τις μεγάλες εταιρείες της Κύπρου, οι οποίες έχουν να επιδείξουν πολύ καλές επιδόσεις, αυτές οι εταιρείες θέλουν να μπουν στο χρηματιστήριο, για να επωφεληθούν οι κερδοσκόποι; Αυτή είναι η έγνοιά τους; Αλλά, και αν θέλουμε να μη θεωρούμε τον εαυτό μας και πάλι ως ομφαλό της γης, εγώ θα ήθελα να προτείνω σε όσους δέχονται αυτή την επιχειρηματολογία να κάνουν μια μικρή έρευνα. Μήπως τα άλλα χρηματιστήρια του κόσμου, μερικά από τα οποία θεωρούνται πλέον θρυλικές οντότητες, ότι επηρεάζουν τι και πώς, το χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, του Λονδίνου και του Χονγκ Κονγκ δεν έχουν παρόμοια λειτουργία; Μήπως εκεί η άντληση κεφαλαίων δεν είναι ένα μέρος της λειτουργίας του χρηματιστηρίου;

Όσον αφορά, κύριε Πρόεδρε, την ουσία του ζητήματος, στα δύο σημεία, τα πιο επίμαχα στην όλη υπόθεση, θα ήθελα να ανασκευάσω κάποιες εντυπώσεις που έχουν δημιουργηθεί. Καταρχάς, το πρώτο είναι οι περίφημες πράξεις χωρίς τη μεσολάβηση χρηματιστών, όπου η Βουλή είχε αποφασίσει ότι αντί να γίνονται πέραν των £100.000, να μπορούν να γίνονται πέραν των £20.000. Καταρχάς θα ήθελα να αναφέρω ένα στοιχείο πληροφόρησης το οποίο ενδεχομένως δεν έχουν ακούσει οι συνάδελφοι, διότι έχει ακουστεί μόνο στην επιτροπή Οικονομικών. Όταν στον πρώτο, στον αρχικό νόμο, υπήρξε αυτή η διάταξη, αυτή η πρόνοια, ότι πράξεις άνω των £100.000 συναλλαγές, μπορεί να γίνονται εκτός των χρηματιστών, εκτός του χρηματιστηρίου, η λογική αυτής της διάταξης ήταν εντελώς διαφορετική. Και εδώ, ενδεχομένως –και θα πρέπει να το ομολογήσουμε- ενδεχομένως να έχουμε παραπλανηθεί. Η λογική της διάταξης ήταν

απλούστατη. Το 1996 που ξεκίνησε το χρηματιστήριο και τέθηκε σε ισχύ ο υφιστάμενος νόμος, ο όγκος των καθημερινών συναλλαγών ήταν μερικές εκατοντάδες χιλιάδες. Ήταν μισό εκατομμύριο, ας πούμε. Αν γινόταν εκεί μέσα μια πράξη από οποιονδήποτε, ύψους πέραν των £100.000, ενδεχομένως, όχι ενδεχομένως, με βεβαιότητα, θα στρεβλωνόταν η αγορά. Θα δημιουργούνταν προβλήματα. Και ζήτησαν οι αρχές, για λόγους προληπτικούς, αυτές οι πράξεις να μπορούν να πάνε έξω. Άρα λοιπόν δεν υπήρχε η πρόθεση τότε να ευνοηθεί κανένας. Ούτε οι μικροί ούτε οι μεγάλοι επενδυτές. Δεν ήταν δικαίωμα που δινόταν σε οποιονδήποτε. Ήταν μια διευθέτηση για την εύρυθμη λειτουργία του χρηματιστηρίου.

Εμείς βρήκαμε αυτή την πρόνοια μέσα στο νόμο και είπαμε: “Μα γιατί αυτοί που κάνουν πάνω από £100.000; Να δώσουμε τη δυνατότητα και σε άλλους. Ίσως σε αυτούς που κάνουν πάνω από £20.000”. Κάποιοι άλλοι προτείνουν: “Γιατί μόνο σε αυτούς; Σε όλους”. Εδώ θα ήθελα να πω ότι και ο διαχωρισμός, ο οποίος μπορεί να φαίνεται ότι άνω των £100.000 είναι οι μεγάλοι επενδυτές, κάτω των £100.000, ανάμεσα στις £20.000 και στις £100.000, ίσως να είναι οι μικρότεροι επενδυτές, και αυτός ο διαχωρισμός δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Διότι οι μεγάλοι επενδυτές δεν κάνουν μονοκόμματος πράξεις των πολλών δεκάδων χιλιάδων λιρών. Αυτό το πράγμα μπορεί να το διαπιστώσει ο οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος και αν θέλετε να δείτε συγκεκριμένα μεγάλους επενδυτές, μπορείτε να δείτε τις στατιστικές που υπάρχουν και που δημοσιεύονται για τα μέλη διοικητικών συμβουλίων και τα συνδεδεμένα με αυτούς πρόσωπα. Μεγάλες συναλλαγές σπάζουν σε πολλές μικρές συναλλαγές. Άρα λοιπόν, αν κάποιος ήθελε να ευνοήσουν τους μικρούς επενδυτές, θα πρέπει να αναζητήσουν άλλο τρόπο και όχι αυτόν.

Ουσιαστικά, ναι, απαντώ στον κ. Παπαδόπουλο, τα όσα έχει πει δίνουν κάποιες τεχνικές απαντήσεις στο πώς θα λειτουργήσει αυτό το σύστημα. Σε καμιά περίπτωση

όμως δεν μπορεί κανείς λογικά να αρνηθεί ότι θα δημιουργηθούν δύο αγορές. Θα υπάρχει μια παράλληλη αγορά η οποία θα υπακούει στους δικούς της όρους. Τώρα, αν θα υπάρχουν προθέσεις να δηλώσουν μειωμένες τιμές, να αναιρέσουν πράξεις ή οτιδήποτε άλλο, αυτό εγώ δεν το προδικάζω. Το γεγονός είναι ότι θα υπάρξει μια παράλληλη αγορά. Και βεβαίως, η υποψία ή ο φόβος λειτουργίας παραχρηματιστών... δε θα πρόκειται για χρηματιστές οι οποίοι θα κάνουν μια εργασία επιπρόσθετη, προσπαθώντας να φέρουν μαζί την προσφορά και τη ζήτηση. Όχι. Θα πρόκειται για τον οποιονδήποτε. Θα μπορεί να το κάνει οποιοσδήποτε. Διότι αυτό ακούγεται ωραίο. Θα αγοράζουν και θα πωλούν μεταξύ τους. Και πού θα βρίσκονται; Εδώ κάνουμε χρηματιστήριο, για να είναι μια φυσική αγορά στην οποία μπορούν να έρθουν οι αγοραστές και οι πωλητές. Από τη στιγμή που δεν υπάρχει ο φυσικός αυτός τόπος, θα δίνεται η δυνατότητα σε οποιονδήποτε μπορεί να κάμει αυτή τη μεσολάβηση, είτε διότι κτίζει ένα γραφείο εξειδικευμένο είτε διότι έχει μια επαγγελματική στέγη στην οποία μπορεί να φέρει αυτές τις δύο πλευρές μαζί να κάνει αυτή τη μεσολάβηση. Όπου βεβαίως θα υπάρχουν και άδηλες και άτυπες προμήθειες και οτιδήποτε άλλο μπορεί να φανταστεί ο νους.

Εν πάση περιπτώσει, εμείς απορρίπτουμε αυτή την αλλαγή στο νόμο, διότι δεν πιστεύουμε σοβαρά ότι θα αφαιρέσει όγκο από τους χρηματιστές, άρα, όπως θέλουν κάποιοι, ίσως θα τους περιορίσουμε. Αυτό δεν είναι επιχείρημα το οποίο να έχει βάρος, είναι περιφερειακό επιχείρημα, είναι περιθωριακό. Εμείς πιστεύουμε ότι όντως ο λόγος που εισήχθη στη νομοθεσία αυτή η πρόνοια “άνω των £100.000 να μπορούν να γίνονται εκτός” είναι ακριβώς αυτός που ανέφερα στην αρχή. Ήταν καθαρά πρόνοια για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και αν θέλαμε σήμερα –μας το είπε και ο υπουργός- να αναπροσαρμόσουμε αυτό το ποσό με τα σημερινά μεγέθη, ίσως θα έπρεπε να ανέλθει. Εμείς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, είμαστε έτοιμοι, αν μας πουν ότι δε θα

έχει προβλήματα, να το καταργήσουμε εντελώς. Όλες οι πράξεις στο πάτωμα. Με διαφάνεια και χωρίς -τη στιγμή που αντιμετωπίζουμε προβλήματα, τεχνικά, λειτουργικά και γραφειοκρατίας στο χρηματιστήριο- να έρθουμε να κάνουμε τέτοιες καινοτομίες, οι οποίες και αν ήταν κατ' ελάχιστον ωφέλιμες, θα έπρεπε να μπορεί να τις σηκώσει ο θεσμός, η αγορά, το χρηματιστήριο που έχουμε φτιάξει. Επομένως, παραμένουμε αντίθετοι σε αυτή την πρόνοια.

Όσον αφορά το διαχωρισμό των χρηματιστηριακών εταιρειών σε τρεις κατηγορίες, ναι, βεβαίως, ήταν πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού. Και αυτή η πρόταση ξεκίνησε από δύο προβλήματα τα οποία προσπαθούμε να λύσουμε. Το ένα ήταν η σπανιότητα, όπως είπα και πριν. Ο περιορισμένος αριθμός χρηματιστών. Δεν αρκούσαν τότε να εξυπηρετήσουν την αγορά, όπως είχε διαμορφωθεί. Ήταν μια πραγματικότητα που χρειαζόταν πραγματικές απαντήσεις. Και ενόψει του γεγονότος ότι η διαδικασία εξετάσεων και εγκρίσεως νέων χρηματιστών και χρονοβόρος είναι και από ό,τι φαίνεται σχετικά περιοριστική, εμείς είχαμε πει ότι θα μπορούσε να δημιουργηθεί μια νέα κατηγορία χρηματιστών οι οποίοι δε θα είχαν όλες τις αρμοδιότητες και την άδεια να εκτελούν επαγγελματικές πράξεις εφ' όλης της ύλης και οι οποίοι θα μπορούσε ευκολότερα να εγκριθούν σε μεγαλύτερο αριθμό και άρα θα ήταν μια λύση και μια απάντηση. Ο δεύτερος λόγος -και ο σημαντικότερος, πρέπει να πω- ήταν το ότι τα χρηματιστηριακά γραφεία, λόγω της γνώσεως που έχουν από τις εντολές τις οποίες αναλαμβάνουν, ενδεχομένως έχουν μια πολυτιμότερη πληροφόρηση την οποία μπορούν να χρησιμοποιούν καθημερινά για τις δικές τους συναλλαγές. Αυτό είναι ένα στοιχείο αθέμιτου ανταγωνισμού και λέγαμε ότι θα έπρεπε, αν μπορούμε, να το περιορίσουμε.

Ωστόσο, ο νόμος ο οποίος έχουμε ψηφίσει, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, δεν προβαίνει σε κανέναν απολύτως διαχωρισμό. Ας διαβάσουμε το νόμο. Ονομαστικά,

λέει, υπάρχουν τρεις κατηγορίες χρηματιστών. Ε, και λοιπόν, τι έγινε; Πουθενά ο νόμος μας δε λέει ότι μπορεί ένας να είναι και στις δύο κατηγορίες ή και στις τρεις. Και εν πάση περιπτώσει, δεν προχωρήσαμε να θεσμοθετήσουμε νομικό διαχωρισμό με απαγόρευση ιδιοκτησίας από τα ίδια πρόσωπα σε δύο ή τρεις εταιρείες αυτού του τύπου. Δεν προχωρήσαμε να θεσπίσουμε φυσικό διαχωρισμό. Δηλαδή με το νόμο που έχουμε ψηφίσει εδώ, θα μπορούσε θαυμάσια μια υφιστάμενη εταιρεία να χωριστεί με πρόχειρα διαχωριστικά, να διαχωρίσει το γραφείο της σε τρία κομμάτια και να μας πει: “Ορίστε, κύριοι. Να η μία εταιρεία, να η δεύτερη, να και η τρίτη”. Και να συγυριστεί κιόλας και να κάνει την ίδια δουλειά πολύ πιο όμορφα.

Επομένως, κινδυνεύαμε αυτό το οποίο ψηφίσαμε να είναι μια ημιτελής και επιφανειακή διάταξη. Βεβαίως εδώ υπάρχει η καταγγελία -διότι πρόκειται περί καταγγελίας πλέον- ότι εξαιτίας πολιτικής παρεμβάσεως των χρηματιστών, εμείς έχουμε υπαναχωρήσει.

Εγώ θα σας πω ακόμα κάτι. Όταν ψηφίζαμε αυτό το νόμο, την τελευταία στιγμή προστέθηκε, με καλή θέληση και με την έγνοια για την ακεραιότητα της νομοθεσίας που ψηφίζαμε, υπηρεσιακά από τη Βουλή μια διάταξη η οποία έλεγε ότι αυτός ο διαχωρισμός που ψηφίζεται δεν ισχύει για τους υφιστάμενους στο επάγγελμα. Μας εξήγησαν ότι αυτή ήταν μια τακτική που ίσχυε, όταν ρυθμιζόνταν επαγγελματικά ζητήματα. Εν πάση περιπτώσει, όποια κι αν ήταν η αιτιολογία, ψηφίσαμε αυτή τη διάταξη. Δηλαδή αυτό που ψηφίσαμε ισχύει μόνο για τους νέους χρηματιστές και ήταν ένας επιπρόσθετος λόγος για να μην το δεχτούμε, διότι, αν αφαιρούμε μ’ αυτό τον τρόπο κάποια προνόμια από τα χρηματιστηριακά γραφεία, θα ήταν πιστεύω απολύτως αντιφατικό, όσον αφορά την πολιτική βούληση του σώματος, να το κάνουμε αυτό μόνο για τους νέους, θέτοντας τους παλαιότερους σε θέση ισχύος απέναντι στους νέους χρηματιστές. Εντελώς το αντίθετο θέλαμε να κάνουμε.

Θα επαναλάβω ότι μπορεί να ήταν πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού, όταν όμως εμείς αντιληφθήκαμε ότι αυτή η πρόταση, ακόμη και αν ψηφιζόταν όπως θέλαμε και όχι όπως ψηφίστηκε, με νομικό διαχωρισμό όσον αφορά την ιδιοκτησία και φυσικό διαχωρισμό όσον αφορά τις εγκαταστάσεις, και πάλι αυτό το οποίο θα είχε ως πρακτικό αποτέλεσμα θα ήταν να προσπαθήσουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι να φτιάξουν εταιρείες οι οποίες δε θα φαινόταν ότι έχουν κάποια διαπλοκή συμφερόντων και να συνεχίσουν την ίδια λειτουργία. Άρα λοιπόν, εμείς είπαμε ότι αποσύρουμε αυτή την πρόταση ενόψει αναζητήσεως μιας καλύτερης λύσης. Βεβαίως, εδώ θα πω ότι ο κ. Παπαδόπουλος κατέκρινε τις χρηματιστηριακές αρχές ότι για τρεισήμισι χρόνια δε μας έφεραν τίποτα, όσον αφορά νομοθετικές προτάσεις, για να ρυθμίσουμε τα προβλήματα που υπάρχουν. Ίσως να υπάρχει μια υπερβολή σ' αυτή την τοποθέτηση, αντιλαμβάνομαι όμως τη βάση του επιχειρήματος.

Θα ήθελα να πω όμως ότι, όταν το περασμένο καλοκαίρι κάποια μέλη της επιτροπής Οικονομικών είχαν ανησυχήσει από διάφορα φαινόμενα που βλέπαμε και παρά το γεγονός ότι η Βουλή ήταν κλειστή, ήταν η θερινή ανάπαυλα στις εργασίες, εξητήσαμε και είχε συγκληθεί έκτακτη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών η οποία βεβαίως δεν μπορούσε να νομοθετήσει ούτε να προτείνει νομοθεσία, ενώ η Βουλή αργούσε. Ωστόσο, θέλαμε τότε να μελετήσουμε τα προβλήματα, να ακούσουμε τις απόψεις των αρχών, αν είχαν κάποιες προτάσεις και τότε είχε εκδηλωθεί έντονη αντίδραση από κάποιες πλευρές σ' αυτή την πρωτοβουλία, ότι ήταν αχρείαστη, ότι δεν έπρεπε να παρέμβει η Βουλή, ότι όλα γίνονται για το θεαθήναι, «αφού δεν μπορείτε να νομοθετήσετε», οπότε δεν υπήρχε αυτή η -ευτυχώς λέω εγώ σήμερα -γενικευμένη φροντίδα και έγνοια σ' αυτό το σώμα. Παρ' όλες αυτές τις αντιδράσεις, η επιτροπή είχε συνέλθει, είχαν ακουστεί τα προβλήματα και είχαμε αρχίσει να προβληματιζόμαστε για κάποιες λύσεις. Πέραν όλων αυτών, για να τελειώνω διότι έχουμε μακρηγορήσει, αλλά

δυστυχώς έχει ανοιχτεί το θέμα εφ' όλης της ύλης και έχουν ακουστεί και επιχειρήματα όσον αφορά τα ίδια τεχνικά θέματα του χρηματιστηρίου, εγώ θα ήθελα να πω ότι εμείς δεν έχουμε αυτή την αρνητική στάση, εμείς πιστεύουμε ότι πράγματι δεν πρέπει να παρασυρόμαστε από την επικαιρότητα και να νομοθετούμε - θα πω τον όρο κι ας είναι λίγο βαρύς - σπασμωδικά, αντιδρώντας στο εκάστοτε φαινόμενο ως το οξύτερο πρόβλημα. Θα πρέπει να παράγουμε, ως νομοθετικό σώμα, με τα μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας αυτή τη στιγμή ένα συγκροτημένο, συνεκτικό και όσο γίνεται πλήρες θεσμικό πλαίσιο, χωρίς να παρασυρθούμε από το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή μπορεί να φαίνονται νέες επαγγελματικές ομάδες, ομάδες πίεσης ή και κοινωνικές ομάδες ακόμα που έχουν αυξημένη επιρροή ή και δύναμη· αυτό δε μας ενδιαφέρει. Εμείς παγερά αδιάφοροι, όσο είναι αυτό εφικτό, θα πρέπει να νομοθετήσουμε υπέρ του δημοσίου συμφέροντος και υπέρ της ύπαρξης ενός χρηματιστηρίου που θα λειτουργεί σωστά. Αν γίνει αυτό, τότε, ναι, θα είναι υπέρ των επενδυτών. Και θα είναι υπέρ των επενδυτών εκείνων οι οποίοι θα συμπεριφέρονται ορθά. Δε θα τους κρίνουμε εμείς, δε δέχομαι να διαχωρίσω ποιοι είναι παίκτες και ποιοι είναι επενδυτές, αλλά υποχρέωση της Βουλής είναι να δει και τις προτάσεις τις οποίες εντός ενός μηνός -που είναι η προθεσμία που δίνουμε εμείς, ο υπουργός έχει δεσμευτεί για υποβολή προτάσεων νωρίτερα- θα μας φέρει η εκτελεστική εξουσία. Και, εάν, όπως κάποιοι προδικάζουν, δεν έρθουν προτάσεις, εδώ είμαστε, μπορούμε να επανέλθουμε ακούγοντας όλες τις πλευρές, και θα πρέπει να επανέλθω στην παρατήρηση που είχε γίνει πριν εμβόλιμη στην ομιλία του κ. Παπαδόπουλου από το συνάδελφο κ. Ρότσα, ναι, δεν είχαμε ακούσει, τουλάχιστον στην τελική φάση, όλες τις πλευρές και δε θέλω να αποδώσω σε κανέναν ευθύνες. Ήταν και ο φόρτος της λειτουργίας της επιτροπής, πλην όμως δεν μπορούμε να κακίσουμε κανέναν σήμερα εκτός αυτού του σώματος, γιατί δε μας υπέβαλε επισήμως προτάσεις. Προτάσεις υποβλήθηκαν ίσως γραπτώς με υπομνήματα, αλλά δεν έγινε

διάλογος και αυτό που μας είπαν προχθές από το χρηματιστήριο, υπεύθυνα και επίσημα, ότι αυτή η πρόνοια των £100.000 δεν έγινε για το σκοπό που νομίζουμε σήμερα αλλά για άλλο λόγο, μπορεί να μην το δεχτούμε. Μπορεί παρ' όλ' αυτά εμείς να νομοθετήσουμε. Όμως σ' όλη αυτή τη συζήτηση που έγινε για εβδομάδες ολόκληρες αυτό το πράγμα δεν το γνωρίσαμε. Φταίει άραγε μόνο το διοικητικό συμβούλιο του χρηματιστηρίου το οποίο δε μας το είπε; Θυμούμαι ότι γίνονταν συνεδριάσεις της επιτροπής Οικονομικών, στις οποίες μέσα σε ένα σχεδόν πολεμικό κλίμα κάποιοι συνάδελφοι κατεφέροντο εναντίον των χρηματιστών και το πρόβλημα ήταν οι χρηματιστές και πώς θα τους βάλουμε σε ένα κλουβί. Μακάρι να ήταν έτσι, γιατί αυτό μπορούμε να το κάνουμε. Τα προβλήματα όμως είναι γενικότερα, αρκετά πιο περίπλοκα και αφορούν την εμπλοκή και διαπλοκή όλων των παραγόντων στο χρηματιστήριο. Γι' αυτούς όλους τους λόγους, εμείς σήμερα νομίζουμε ότι είναι σοφή η πρόταση του να δεχτούμε την αναπομπή εν αναμονή των προτάσεων που θα έρθουν, η επιτροπή Οικονομικών θα βρίσκεται σε εγρήγορση, έχουμε να ρυθμίσουμε και τα άλλα θέματα του χρηματιστηρίου όσον αφορά την εισδοχή νέων εταιρειών και αναλόγως θα κρίνουμε τι θα κάνουμε. Να δεχτούμε την αναπομπή εξαιρουμένων των άρθρων αυτών, ίσως με κάποια ταχύτητα η οποία έχει κάποιο κίνδυνο, αλλά εν πάση περιπτώσει πιστεύω ότι τα έχουμε μελετήσει και τα έχουμε δεχτεί, να θεσπίσουμε αυτό το νόμο στο μέρος που μένει και να γίνει δεκτή κατά τα υπόλοιπα η αναπομπή. Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Πρόδρομου Προδρόμου, τον κ. Νίκο Μουσιούττα αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Νίκος Αναστασιάδης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Ευχαριστώ τον κ. Προδρόμου. Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πιθανόν αυτή να είναι η πρώτη ουσιαστική συζήτηση που κάνουμε γύρω από το χρηματιστήριο. Όταν πρωτοψηφίζαμε το νόμο, είχε γίνει μια πανηγυρική υποδοχή του νόμου για το χρηματιστήριο και είχαμε όλοι την ελπίδα ότι θα λειτουργούσαν όλα καλά, ότι τα είχαμε προβλέψει όλα, ότι δε θα υπήρχαν προβλήματα. Πραγματικά, είχε γίνει μια σκληρή εργασία μέσα στο σώμα και έγινε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστούν όλα τα πιθανά προβλήματα που συνδέονταν και με τους χρηματιστές και με το χρηματιστήριο και ιδιαίτερα με τον επενδυτή και την προστασία του μικρού επενδυτή. Η σημερινή συζήτηση έχει πάρει τη μορφή μιας αντιπαράθεσης, μπορώ να πω, και μιας οξύτητας. Ακριβώς επειδή δεν είναι θέμα όπου μπορεί κανένας να έχει βεβαιότητα ή απόλυτες τοποθετήσεις ή οι απόψεις του να θεωρούνται ως αποκλειστικές και οι μόνες ορθές, θα πρέπει να προσεγγίσουμε το θέμα από το σημείο της αμφιβολίας, της έγνοιας στο πώς να προσεγγίζουμε το θέμα και στο πώς να αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα.

Εδώ μιλάμε για ένα θεσμό του κεφαλαιοκρατικού συστήματος που δεν επιδέχεται μια ιδεολογική τοποθέτηση και αποτίμηση. Εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι η σωστή λειτουργία του χρηματιστηρίου, ώστε να αποδώσει προς όφελος της οικονομίας.

Οι συνάδελφοι που μίλησαν προηγουμένως είναι αξιόλογοι, είναι γνώστες του θέματος, των λεπτομερειών, της τεχνικής, αλλά και με ευρύτερες εμπειρίες γύρω από το θέμα του χρηματιστηρίου και γενικότερα του χρηματιστηριακού θεσμού. Όμως αυτός ο θεσμός είναι υπό εξέλιξη μέσα στην Κυπριακή Δημοκρατία. Όλοι προπονούμαστε, και το κράτος και τα θεσμικά όργανα και η Βουλή και οι επενδυτές. Ανακαλύπτουμε το θέμα με την πρόοδο, είναι μέσα απ' αυτή τη διαδικασία που προσεγγίζουμε το πρόβλημα.

Και τώρα πάμε στο θέμα του νόμου και την αναπομπή του νόμου. Είναι γεγονός

ότι το καλοκαίρι ήταν θερμό, θερμότερο από το ύψος του θερμομέτρου λόγω χρηματιστηρίου και ο χειμώνας είναι ψυχρός, ψυχρότερος ακόμη και από τις κρύες μέρες του χειμώνα, με πορεία των τιμών το δε καλοκαίρι προς άνοδο και το χειμώνα προς τα κάτω. Ακούστηκαν και εδώ απόψεις που θα πρέπει να τις λογαριάσουμε, ότι και το καλοκαίρι ήταν τεχνητή η άνοδος και το χειμώνα ήταν τεχνητή η κάθοδος των τιμών. Είναι σ' αυτό το σημείο που συναντάται η έννοια των χρηματιστών και των επενδυτών. Οι μεν χρηματιστές ως διαχειριστές της εμπιστοσύνης του επενδυτικού κοινού, οι δε επενδυτές ως οι άνθρωποι οι οποίοι μπορούν να γίνουν οι χρηματοδότες της κοινωνίας, αλλά ταυτόχρονα μπορούν να αποδειχθούν και τα μεγάλα θύματα κάποιων καιροσκοπικών ή τυχοδιωκτικών καταστάσεων. Είναι μ' αυτό το πνεύμα που προσπαθήσαμε να προσεγγίσουμε το ζήτημα και τουλάχιστον από τη δική μας πλευρά η υπόθεση του υποβιβασμού του ορίου των εκτός χρηματιστηρίου πράξεων είχε στόχο και σκοπό τη διευκόλυνση της μεταβίβασης των μετοχών, ώστε να υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης. Υπήρχε έλλειψη πρόσβασης. Δεν ήταν εύκολη η λειτουργία του χρηματιστηρίου. Δεν δέχονταν οι χρηματιστές μετοχές και είχαμε υποστηρίξει τη μηδενική προσέγγιση χωρίς κανένα όριο, για να διευκολυνθούν οι πράξεις και να μην επιβάλλονται από τους χρηματιστές όροι. Θα πρέπει να γίνει παραδεκτό ότι, ναι, στόχος μας δεν είναι να προστατεύσουμε τη μία ή την άλλη κατηγορία ανθρώπων που εμπλέκονται στο χρηματιστήριο, αλλά το θέμα επενδυτής είναι το πιο κεντρικό σημείο. Εκείνος ο οποίος κινδυνεύει να χάσει χρήματα είναι ο μικροεπενδυτής. Κάποιοι χάνουν και κάποιοι κερδίζουν μέσα στο χρηματιστήριο. Στο τέλος χάνει ο μικροεπενδυτής· αυτή είναι η ωμή πραγματικότητα. Και αυτό είναι που διδάσκουν τα δεδομένα ακόμη και του κυπριακού χρηματιστηρίου εις τα πρώτα στάδια με τα μεγάλα скаμπανεβάσματα και είναι ο μεγάλος κίνδυνος ο οποίος υπάρχει και στο μικροεπενδυτή που θα συγκεντρωθούν χρήματα για τη λειτουργία του χρηματιστηριακού θεσμού ως

παράγοντα που θα ενισχύσει και την οικονομία. Είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που προσεγγίσαμε και το θέμα των χρηματιστών, για τη δημιουργία κατηγοριών χρηματιστών, γιατί είναι γνωστές οι καταγγελίες που υπήρχαν, ότι άλλες παραγγελίες έπαιρναν, άλλες εκτελούσαν. Άλλη ώρα έπαιρναν τις παραγγελίες, άλλη ώρα τις εκτελούσαν και αυτό ήταν προς όφελος κάποιων ανθρώπων οι οποίοι εκμεταλλεύονταν τη θέση τους, για να μη θυμηθούμε και την απεργία των χρηματιστών που είναι το πιο εξοργιστικό πράγμα που έγινε και θα πρέπει να συγκέντρωσε και τη διεθνή περιέργεια. Τι σόι χρηματιστήριο είναι αυτό που κάνουν απεργία οι χρηματιστές; Πραγματικά, ήταν μια κατάσταση ανθρώπων που είχαν αποθρασυνθεί μέσα στη λειτουργία του θεσμού. Είναι λοιπόν μια προσπάθεια διευθέτησης, τακτοποίησης αυτών των δύο κρίσιμων σημείων που είναι και τα κεντρικότερα σημεία της αναπομπής.

Θα θέλαμε να ήμασταν βέβαιοι και να ξέραμε τι ακριβώς είναι το σωστό, ώστε σήμερα να τοποθετούμαστε με βεβαιότητα και αποφασιστικότητα· δεν είμαστε, κύριοι συνάδελφοι. Ακούμε επιχειρήματα, ακούμε απόψεις, προβληματιζόμαστε, έχουμε έγνοιες και θα θέλαμε να δούμε ιδιαίτερα αυτό το θέμα, των εκτός του χρηματιστηρίου πράξεων, αν πράγματι ισχύουν αυτά τα οποία λέχθηκαν, ότι υπάρχει ο κίνδυνος της δημιουργίας παραχρηματιστηρίου από το θεσμό, από την κεφαλαιαγορά, από το διοικητικό συμβούλιο, που είναι δυνατόν να συμβεί με τον άλφα ή το βήτα τρόπο, δεν είμαι σε θέση να κρίνω, της τιμής των μετοχών στο χρηματιστήριο.

Κύριοι συνάδελφοι, πράγματι υπάρχει και αυτή η πολύ μεγάλη εκκρεμότητα που δεν τιμά ούτε την κυβέρνηση, δεν τολμώ να πω ούτε τη Βουλή, γιατί η Βουλή επεσήμανε το θέμα, το ζήτημα της απομύζησης χρημάτων από τις εταιρείες εκτός χρηματιστηρίου. Αυτό είναι κάτι το απαράδεκτο που ανατρέπει ολόκληρο το σύστημα του χρηματιστηριακού θεσμού. Αν ανατρέπει τους οικονομικούς όρους, τις δυνατότητες του χρηματιστηρίου, τη σωστή λειτουργία του χρηματιστηρίου και σ' αυτό το σημείο, ναι,

είναι πραγματικά απαράδεκτη και η κυβέρνηση και ο θεσμός όπως λειτούργησε μέχρι σήμερα να μην παρέμβει παίρνοντας πρωτοβουλία, έγκαιρα, ώστε να προληφθεί ή όταν εκδηλώθηκε να ανακοπεί αυτή η πορεία που σήμερα στοιχίζει κόστος, χρήματα και κρίση στο χρηματιστηριακό θεσμό.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ τείνει να δεχτεί την αναπομπή του Προέδρου. Είναι πρόθυμο, αν υπάρξει τροπολογία από πλευράς κ. Παπαδόπουλου για τρίμηνη προθεσμία για τις κατηγορίες των χρηματιστών, να ψηφίσει τη σχετική πρόνοια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου. Προτού αγορεύσετε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εξαντλήθηκε το θέμα.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν έχει εξαντληθεί.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα είναι σύντομος ο κ. Φιλίππου όπως πάντα.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Εγώ είμαι πάντα σύντομος, αν και σήμερα θα μπορούσε να είμαι λίγο πιο επεξηγηματικός.

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Πρόεδρος στον αναπεμπόμενο νόμο δίνει επτά λόγους που αφορούν, όπως λέει, τα πιο εμφανή λειτουργικά προβλήματα για τα οποία αναπέμπει το νόμο. Το νόμο αυτό συζητά η επιτροπή Οικονομικών της Βουλής από τις 7 Οκτωβρίου 1999 και, όπως θυμάστε, στις 13 Ιανουαρίου 2000 ομόφωνα αυτή η Βουλή ψήφισε το νόμο.

Ο νόμος αναπέμπεται κατά την κρίση του ομιλούντος για δύο λόγους: Πρώτον,

διότι μια ρύθμιση που αφορά πράξεις πέραν των εκατόν χιλιάδων, που βεβαίως αφορά μεγαλοεπενδυτές, επεκτείνεται με την ομόφωνη απόφαση της Βουλής για πράξεις που αφορούν ποσό μεγαλύτερο των είκοσι χιλιάδων. Δηλαδή μια ρύθμιση που αφορά τους μεγαλοεπενδυτές επεκτείνεται, για να καλύψει και μικρομεσαίους επενδυτές. Αν υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα για τις είκοσι χιλιάδες και άνω, ακριβώς αυτό το πρόβλημα υπάρχει και για τις εκατόν χιλιάδες και άνω. Σύμφωνα με μια μελέτη που έχει γίνει και δεν έχει αμφισβητηθεί, το ποσό από είκοσι χιλιάδες και άνω μέχρι εκατόν χιλιάδες καλύπτει περίπου 7% των πράξεων. Αν ομιλούμε για πράξεις κατά μέσο όρο γύρω στις τρεις χιλιάδες, μιλούμε για διακόσιες δέκα πράξεις. Παραπλανητικά στην αναπομπή του ο Πρόεδρος αναφέρει, και δυστυχώς έχει πείσει και άτομα που δεν είναι πρόθυμα να αποδεχθούνε οτιδήποτε έρχεται κατ' ανάγκη από την κυβέρνηση, λέει ότι οι πράξεις γίνονται εκτός του χώρου του χρηματιστηρίου. Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Οι πράξεις γίνονται χωρίς χρηματιστές, αλλά δεν το αναφέρει αυτό η αναπομπή του Προέδρου, οι πράξεις γίνονται χωρίς χρηματιστές, όχι εκτός χρηματιστηρίου. Αλλά πώς μετά θα μπορούσε να θεμελιωθεί ένα ψευδοεπιχείρημα, ότι γίνεται παραχρηματιστήριο, ότι στους καφενέδες αποφασίζονται οι πράξεις, και το επαναλαμβάνει μια και δυο και τρεις φορές! Ο λόγος λοιπόν είναι αυτός, διότι θίγει συγκεκριμένα συμφέροντα μιας πολύ μικρής ομάδας Κυπρίων συμπολιτών μας. Και το ερώτημα είναι: Το δημόσιο συμφέρον, όπως το αντιλαμβάνεται ο ομιλητής του Δημοκρατικού Συναγερμού και εκλεκτός συνάδελφος κατά τα άλλα, το δημόσιο συμφέρον το εκφράζει αυτή η μικρή ομάδα ή οι εκατόν, εκατόν είκοσι χιλιάδες των επενδυτών; Ποιος εκφράζει το δημόσιο συμφέρον; Είναι τα συμφέροντα των είκοσι, είκοσι ενός, είκοσι πέντε γραφείων χρηματιστηριακών; Είπε ο συνάδελφος: «δεν πρέπει να νομοθετούμε σπασμωδικά». Και ρωτώ, συνάδελφοι, όταν μελετούσαμε ένα νομοθέτημα, όταν μελετούσαμε την πρόταση νόμου, τη δική μας πρόταση νόμου, του κ.

Παπαδόπουλου, για περισσότερο από τρεις μήνες, ερωτώ: νομοθετήσαμε σπασμωδικά; Δε θα νομοθετήσουμε σήμερα σπασμωδικά, αν εσπευσμένα αποδεχθούμε την αναπομπή του Προέδρου; Πού πάει η αξιοπρέπειά μας; Δε θα ήταν πιο ορθό, αφού είμαστε πεπεισμένοι για το ορθό της απόφασής μας, όλοι είναι πεπεισμένοι και αυτοί που φαίνονται να έχουν δεύτερες σκέψεις, να πούμε: « Επιμένουμε στην απόφασή μας, να δημοσιευτεί το κείμενο, να αποτελέσει το νόμο του κράτους». Είναι καλύτερος ο νόμος που προτείνεται αυτή τη στιγμή ή ο δικός μας ο νόμος που ομόφωνα ψηφίσαμε μετά από τρίμηνη μελέτη; Και αν υπάρχουν κάποιες αδυναμίες, κανένας νόμος δεν είναι τέλειος, ας έρθει η κυβέρνηση με νομοθέτημα και η Βουλή ας το μελετήσει εντός του ενός μηνός που είμαστε πρόθυμοι να δώσουμε στην κυβέρνηση και θα κάνει ένα χρόνο. Ας έρθει γιατί θα έχει ανάγκη να έρθει, για να προστατεύσει τα συμφέροντα εκείνων που θέλει να προστατεύσει και να μας φέρει ένα νομοθέτημα και να πει: «Όχι, θέλω να είναι τριςυπόστατος ο ρόλος των χρηματιστών, να είναι και μεσίτες και σύμβουλοι και επενδυτές». Δηλαδή και να συμβουλευόμαστε τον καταθέτη, τον επενδυτή, τι να αγοράσει και να του παίρνουμε τη μεσιτεία γι' αυτό που τον συμβουλευσαμε να αγοράσει και μετά εμείς, αν μας συμφέρει, να κάνουμε πρώτοι την αγορά. Αυτός είναι ο δεύτερος λόγος, αγαπητοί συνάδελφοι. Δε θα μακρηγορήσω, γιατί τα εξήγησε πάρα πολύ παραστατικά ο κ. Παπαδόπουλος, είναι αυτό το τριςυπόστατο, θέλουν να είναι και σύμβουλοι και μεσίτες και επενδυτές για τον εαυτό τους. Αν αυτό δεν είναι απαράδεκτο, τι είναι απαράδεκτο;

Κύριοι συνάδελφοι, κατά τη γνώμη μου, το επιχείρημα, γιατί οι χρηματιστές πρέπει να κάνουν και τις τρεις δουλειές, κατ' εμένα δε θα έπρεπε να πείσει κανέναν από εμάς. Το επιχείρημα, γιατί πρέπει να ισχύουν οι εκατόν χιλιάδες αλλά όχι οι είκοσι, πάλι δεν πρέπει να πείσει κανέναν. Δεν άκουσα κανένα συνάδελφο να πει: «Να καταργήσουμε τις εκατόν χιλιάδες». Γιατί; Γιατί οι εκατόν χιλιάδες και άνω καλύπτουν τους

μεγαλοεπενδυτές.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Το είπαμε, κύριε συνάδελφε.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν το άκουσα, δεν το άκουσα. Να το πείτε, να δευτερολογήσετε και να το πείτε. Εγώ συμφωνώ με τον κ. Παπαδόπουλο ότι θα έπρεπε να είναι από μηδέν και άνω, είναι συμβιβασμός αυτός που κάναμε, να είναι από είκοσι χιλιάδες και άνω. Ζητώ από τους συναδέλφους ... αυτά δεν είναι θέματα κομματικών πειθαρχιών, είναι θέματα ουσίας, θέματα προστασίας του δημόσιου συμφέροντος και το δημόσιο συμφέρον δεν το εκφράζουν οι είκοσι, είκοσι ένας χρηματιστές, το εκφράζει η πλειονότητα των επενδυτών και έχουμε υποχρέωση να τους προστατεύσουμε. Ας μη δεχθούμε την αναπομπή του Προέδρου και ας έρθει με τροποποιήσεις και εμείς να τις εξετάσουμε και να δεχθούμε ό,τι είναι πειστικό να δεχθούμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Είναι του ΑΚΕΛ οι θέσεις αυτές;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Είναι των Νέων Δυνάμεων και το γνωρίζετε, δε χρειάζεται να σας πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να τελειώνουμε κάποια στιγμή, εξαντλείται το θέμα.

Κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να αναφερθώ πάνω στην ουσία του θέματος, αλλά νιώθω υποχρεωμένος ως πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών κάποια σημεία που ίσως είναι λανθασμένα στην αντίληψη ορισμένων συναδέλφων να τα διευκρινίσω. Παρ'

όλο που όλη η διαδικασία μελέτης της νομοθεσίας, των προτάσεων νόμου για το χρηματιστήριο, και οι αποφάσεις και οι διαδικαστικές λαμβάνονταν εν γνώσει της επιτροπής, παρ' όλ' αυτά είμαι και ο πρόεδρος της επιτροπής και θα ήθελα να λάβω και τις ευθύνες μου εκεί που μου αρμόζουν.

Θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα πρώτ' απ' όλα της παρουσίας ενδιαφερομένων στην επιτροπή και έκφρασης απόψεων. Θέλω να διευκρινίσω ότι, όταν ανέλαβα την προεδρία, υπήρχε ήδη μια αρχινημένη διαδικασία στην οποία δεν εκαλούντο ενδιαφερόμενοι. Παρ' όλ' αυτά και σε συνεννόηση με την επιτροπή καλέσαμε το Συμβούλιο Χρηματιστηρίου και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, που θεωρούνται οι αρμόδιες αρχές και μας εξέφρασαν τις απόψεις τους, διαφωνίες ή συμφωνίες, και μας δώσανε και γραπτώς τις τοποθετήσεις τους πάνω στην πρόταση νόμου και ήταν ενώπιον της επιτροπής. Δεν καλέσαμε, διότι κρίναμε ότι εκπροσωπούνται κάποια συμφέροντα, το Σύνδεσμο Χρηματιστών όπως και το Σύνδεσμο Επενδυτών και το Σύνδεσμο Δημόσιων Εταιρειών. Και αυτοί όμως μετά από δικό τους αίτημα αλλά και θέση της επιτροπής μάς έδωσαν γραπτώς τις θέσεις τους, οι οποίες και εκείνες ευρίσκοντο ενώπιον της επιτροπής.

Κύριε Πρόεδρε, αυτό που θέλω να τονίσω είναι ότι, αν έχουμε πρόβλημα σήμερα, είναι γιατί ακριβώς οι αρμόδιοι δεν έπαιρναν τις πρωτοβουλίες την ώρα που έπρεπε και αφέθηκε το θέμα στην πρωτοβουλία και στην καλή θέληση βουλευτών που δεν έχουμε την νομοτεχνική υποστήριξη, την τεχνοοικονομική υποστήριξη, για να προβούμε στην πλήρη μελέτη, να πάρουμε πρωτοβουλίες και αυτή η αδράνεια, και το ανέφερα στην επιτροπή, εκ μέρους όλων των πλευρών είναι που μας οδηγεί σήμερα να κάνουμε αυτή τη συζήτηση.

Όσον αφορά το θέμα του νόμου που αφορά τις επενδυτικές εταιρείες, είναι γεγονός, ο κ. Παπαδόπουλος είχε φέρει τροπολογία πάνω στην υφιστάμενη πρόταση

νόμου που υπήρχε, ο κ. Δημητρίου είχε καταθέσει πρόταση νόμου η οποία όμως δεν είχε κυκλοφορήσει, πριν καταθέσει ο κ. Παπαδόπουλος τη δικιά του εισήγηση.

Θέλω να είμαι δίκαιος, ομόφωνα η επιτροπή, με εξαίρεση τον κ. Παπαδόπουλο, πριν τα Χριστούγεννα, συμφώνησε στο να μείνει αυτό το κομμάτι μόνο έξω και να συζητηθεί στις 27 του Γενάρη, με καθορισμένη ημερομηνία. Λόγω της αναβολής της συζήτησης των προϋπολογισμών, αναγκαστικά, και της αναπομπής μετά από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του νόμου για το χρηματιστήριο, η πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία ήτανε η επόμενη Δευτέρα, όπως και έχει οριστεί.

Και τέλος, για σκοπούς πρακτικών, θα ήθελα να διευκρινίσω ότι, πέρα από τα άρθρα που θα επαναψηφίσουμε σήμερα και μετά από δικιά μου συνεννόηση και απ' ό,τι έχουν πει στην επιτροπή τη Δευτέρα θα έρθουν τροποποιήσεις για ορισμένους κανονισμούς, όχι για όλους, για εκείνους που βρίσκουν σύμφωνο το χρηματιστήριο και το Υπουργείο Οικονομικών βασικά που θα φέρει τους κανονισμούς. Για τους υπόλοιπους όπως και για τα επίμαχα άρθρα για τα οποία έγινε τόση συζήτηση θα πρέπει και βάσει της θέσης, όπως εκφράστηκε από τον κ. Αβραάμ Αντωνίου, θα πρέπει να τοποθετηθεί ξανά αυτό το σώμα πάνω στην ουσία. Και γι' αυτό η πρόθεσή μου είναι, μόλις τελειώσουμε τη Δευτέρα με το θέμα των επενδυτικών ή παράλληλα ακόμα, να αρχίσουμε ξανά τη συζήτηση, για να δούμε πώς θα καταλήξουμε πάνω στη θέση ουσίας και ελπίζω αυτή τη φορά να είναι πιο βοηθητική η εκτελεστική εξουσία πάνω στη νομοτεχνική επεξεργασία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν μιλούμε για προτεραιότητες, θα πρέπει να κάνουμε μια ανάλυση του τι έχουμε ενώπιόν μας ως επιτροπή και τι είναι οι ανάγκες που χρειάζονται θεραπεία. Έχω τη γνώμη ότι η κίνηση του κ. Παπαδόπουλου να καταθέσει αυτό το νομοσχέδιο, και ας το διαψεύσει, ξεκίνησε από τη διαπίστωση ότι υπήρχε την εποχή που κατατέθηκε η πρόταση νόμου το πρόβλημα της λειτουργίας του χρηματιστηριακού τομέα, δηλαδή των χρηματιστών και απ' εκεί επήλθαν και οι άλλες αλλαγές. Όμως υπήρχε κάτι το οποίο είχαμε επισημάνει και για το οποίο προσπαθήσαμε να καταθέσουμε πρόταση νόμου. Έμεινε εκεί η πρόταση και είναι μεγάλη προτεραιότητα η συλλογή χρημάτων απ' όλους εκείνους που θέλουν να μπουν στο χρηματιστήριο και η χρησιμοποίησή τους κατά το δοκούν και αυτό νομίζω είναι πρώτη προτεραιότητα της επιτροπής και, αν θέλετε να το βάλουμε μπροστά, είναι αυτό που πρέπει να εξετάσουμε και για όλα τα άλλα έχουμε κάποιο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι ο προγραμματισμός της επιτροπής Οικονομικών δε γίνεται στην ολομέλεια, γι' αυτό θα παρακαλέσω τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών κατά την επόμενη συνεδρία της επιτροπής αναλόγως να ρυθμίσει τα του οίκου της.

Ο κ. Χριστοφίδης θέλει το λόγο και νομίζω μετά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να θεωρηθεί ότι εξηντλήθη το θέμα.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απλώς να μεταφράσω σε λόγια την ψήφο μας με το να πω ότι θα δεχθεί το κόμμα μου την κατά πλειοψηφία εισήγηση της επιτροπής Οικονομικών για αποδοχή της αναπομπής, γιατί πιστεύουμε ότι θα δοθεί ένα χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο είναι δυνατό να γίνουν δευτερες σκέψεις για τυχόν

παρατυπίες οι οποίες να υπήρξαν στη βιασύνη να ετοιμάσουμε εκείνη την πρόταση, το νομοσχέδιο που τελικά παρουσιάστηκε και εγκρίθηκε πριν από λίγο καιρό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι φθάσαμε στο τέλος της συζήτησης. Εξηγηθήκε το θέμα που συζητούμε και το ερώτημα που τίθεται είναι πόσοι ψηφίζουν... Ποια πρόταση τώρα, που ενώπιόν μας δεν έχουμε;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η πρόταση που είναι της πλειοψηφίας είναι να γίνει μερικώς αποδεκτή η αναπομπή, με εξαίρεση των άρθρων που έχουν διαβαστεί προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ έχω κάμει εισηγήσεις για τροποποίηση. Άρα πρέπει να μπουν πρώτα οι εισηγήσεις μου για τις τροποποιήσεις του νόμου που βρίσκεται υπό αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προ της δευτέρας αναγνώσεως, να γίνουν εισηγήσεις. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ των τροποποιήσεων; Αν θέλετε, μπορείτε να τις επαναλάβετε, κύριε Παπαδόπουλε. Βεβαίως δεν είναι γραπτές και αντιλαμβάνεστε ότι ενδέχεται...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Γιατί να είναι γραπτές, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, επειδή δεν είναι γραπτές, είπα, καλό είναι να τις πείτε, για να ξέρουμε τι ψηφίζουμε στις τροποποιήσεις.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εντάξει, κατάλαβα. Νόμισα ότι είχατε ένσταση, επειδή δεν ήταν γραπτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, αφού και ο κανονισμός προβλέπει, ακόμα και με άδεια του Προέδρου και προφορική, διά ζώσης, πρόταση τροποποίησης.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Παπαδόπουλε, αν μου επιτρέπετε. Επί της διαδικασίας, επειδή δεν έχω καταλάβει. Εάν γίνουν δεκτές οι τροπολογίες του κ. Παπαδόπουλου, τι θα ψηφίσουμε τελικά;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εισηγείται η επιτροπή. Η επιτροπή εισηγείται πάνω στην αναπομπή να εξαιρεθούν ορισμένα άρθρα. Αυτά με τροποποίηση του νόμου, διότι η αναπομπή αναφέρεται σε κάποιο νόμο.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επί των άρθρων που εξαιρούνται, κύριε Παπαδόπουλε;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Στα επτά άρθρα που έχουν αναγνωσθεί εγώ θέλω να προσθέσω ακόμα τέσσερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, να κάμω μια εισήγηση. Γιατί δε το αφήνετε, να γίνει αποδεκτή, απλώς με αναστολή ενός μηνός και στο μεσοδιάστημα να έρθετε... Να γίνει δηλαδή αποδεκτή η αναπομπή, για να δοθεί η ευκαιρία...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Θέμα διαδικασίας, κύριε Παπαδόπουλε. Τα τέσσερα άρθρα του κ. Παπαδόπουλου μαζί με τα επτά που προτείνει η επιτροπή να απορριφθούν είναι ολόκληρο το νομοθέτημα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ολόκληρο είναι δεκαοκτώ άρθρα.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Παραμένει οποιοδήποτε άρθρο, μετά από την πρόσθεση των τεσσάρων άρθρων του κ. Παπαδόπουλου στα υπόλοιπα, που η επιτροπή εισηγείται να απορριφθεί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, είναι τα οκτώ με εξαίρεση τα υπόλοιπα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο τροποποιήσεις του άρθρου 2, που είναι οι ορισμοί, να γίνουν δεκτές· αφορούν περίπου δώδεκα άρθρα του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μερικά εκ των οποίων θα απορριφθούν.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, διότι μέσα σε όλα τα άρθρα του νόμου αναφέρονται θέματα, δηλαδή τι είναι "τίτλος", τι είναι "πιστοποιητικό", τι είναι "διαδικασία". Είναι αυτά τα οποία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στην αναπομπή του λέει προκαλούν δυσκολία. Εάν γίνουν δεκτές οι εισηγήσεις μου ότι... Καλύτερα να τις πω, για να μιλούμε πάνω σε συγκεκριμένα πράγματα.

Το άρθρο 2 να αλλάξει, να τροποποιηθεί, διά της παρεμβολής στη σωστή αλφαβητική σειρά των εξής δύο ορισμών: «"Διαδικασία" ανεξαρτήτως οιασδήποτε άλλης πρόνοιας του παρόντος νόμου σημαίνει τη διαδικασία που ορίζει ο νόμος ή το διοικητικό συμβούλιο με διοικητική πράξη που από καιρού εις καιρόν καθορίζει». Και στη λέξη "τίτλος", στην αλφαβητική σειρά, υπάρχει ο ορισμός "τίτλος", «"τίτλος" σημαίνει τους τίτλους που καθορίζει ο βασικός νόμος ή οιαδήποτε άλλη απεικόνιση

πιστοποιητικών ή διαμόρφωση που δίνει απόδειξη του ιδιοκτήτη και του αριθμού των μετοχών».

Τώρα αν γίνουν αυτές οι αλλαγές, κύριε Πρόεδρε, ό,τι αναφέρεται μέσα στο νόμο, περιλαμβανομένων και των εφτά άρθρων που έχουν αναφερθεί και άλλων που δεν έχουν αναφερθεί, στη λέξη "τίτλος", ναι, εκείνα τα άρθρα θα υπόκεινται στο νέο ορισμό, γι' αυτό είπα ότι επηρεάζει και άλλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με όλο το σεβασμό, μια παρέμβαση η οποία ίσως να είναι και αχρείαστη, αλλά απλώς για να μην κατηγορηθεί καμιά πλευρά της Βουλής ότι έκαμνε νομοθεσία του ποδαριού. Εάν δε θίγεται κανενός η άποψη, εάν δεν επηρεάζεται κανενός η έντονη επιθυμία, αν εγίνετο αποδεκτό με δέσμευση της Βουλής, αλλά και με μήνυμα προς την εκτελεστική εξουσία ότι το αργότερο εντός μηνός επανερχόμεθα με ολοκληρωμένο νομοθέτημα, διότι, εάν τελικά, κύριε Παπαδόπουλε, η πλειοψηφία θα αποφασίσει ότι μερικώς γίνεται αποδεκτή η αναπομπή του Προέδρου, για να της δοθεί ο χρόνος να μελετήσει τα υπόλοιπα, έχω την εντύπωση ότι είναι ορθότερο. Και επειδή έχετε κάποιες σωστές απόψεις, καλύτερα είναι να μελετηθούν με περισσότερη προσοχή, διότι, εάν υποθέσουμε περάσουν οι τροπολογίες, θα αποτελέσουν μέρος του νόμου και είναι ακριβώς αυτά τα οποία θα πείτε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά για να μην σας ταλαιπωρώ και να ταλαιπωρώ τους συναδέλφους. Εμείς θα ψηφίσουμε εναντίον της αναπομπής, δηλαδή να μη γίνει δεκτή η αναπομπή. Όμως ψηφίζοντας να μη γίνει αποδεκτή η αναπομπή, σημαίνει παραμένει ο νόμος όπως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ξέρω, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε θέλουμε να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι θέλουμε να παραμείνει ο νόμος όπως έχει. Θέλουμε να παραμείνει ο νόμος με τις εισηγήσεις που έχω αναφέρει από το βήμα της Βουλής και τις ανέφερα τώρα. Από την ώρα που αυτό γίνεται δεκτό, ναι, αυτές είναι οι απόψεις μας, ναι, δεχόμαστε να ψηφίσουμε. Εάν η πρόταση είναι μόνο να γίνει δεκτή η αναπομπή ή όχι, εμείς θα καταψηφίσουμε. Αλλά, καταψηφίζοντας, δε σημαίνει ότι θέλουμε να παραμείνει ο νόμος. Θα θέλαμε να παραμείνει ο νόμος με τις τροποποιήσεις που έχω αναφέρει, για να μην τις αναφέρω τώρα μία-μία τις τροποποιήσεις.

Τώρα, εάν η αναπομπή θα ισχύει για όλο το νόμο ή εξαιρουμένων των εφτά άρθρων που έχουν αναφερθεί, εμένα προσωπικά δε με ενδιαφέρει καθόλου, γιατί επαναλαμβάνω ότι τα εφτά άρθρα δεν είναι άμεσης εφαρμογής και είναι και ανώδυνα για εκείνους που επηρεάζει το νομοσχέδιο. Είναι οδυνηρά για άλλους, όχι όμως για εκείνους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Καζαμιά, θέλετε...

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι επαναλαμβάνονται κάποιες ατυχείς προσεγγίσεις, με όλο το σεβασμό. Δηλαδή τι θα πει είναι ανώδυνα ή επώδυνα; Εάν κάποιος βρέθηκε στο στόχαστρο κάποιων που θίγονται τα συμφέροντά τους από τον καιρό που συζητούμε περί Χρηματιστηρίου, είναι γνωστό. Δε νομίζω να είναι σωστή η προσπάθεια να σταλεί ένα μήνυμα, ότι εκείνοι οι οποίοι σήμερα, για λόγους τους οποίους πάρα πολύ καλά επεξήγησαν από το βήμα της Βουλής, προβληματιζόμενοι δε δέχονται την αναπομπή, επιφυλασσόμενοι να επαναλάβουν τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση η οποία θα επαναληφθεί μέσα σε τακτό χρονικό διάστημα. Δεν καταλαβαίνω

αυτή την επιμονή να το επαναλαμβάνουμε και δυο και τρεις φορές, ότι αυτοί οι οποίοι τους γελά είτε ο Πρόεδρος είτε οποιοσδήποτε άλλος, για να κάμουν δεκτή αυτή την αναπομπή, εκφράζουν κάποιο... Είναι ατυχής αναφορά και πιστεύω ότι αδικεί όλους μας, όχι μόνο μια μερίδα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Καζαμία, αν μου επιτρέπεται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σε ποιον αναφέρεστε;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...διότι εγώ δεν έχω πει τέτοια πράγματα. Αν μου επιτρέπεται, κύριε Καζαμία, να εξηγηθούμε. Ούτε είπα ούτε ποινικό έκαμα ούτε σχόλιο γι' αυτούς που δέχονται και γι' αυτούς που δε δέχονται αναπομπή. Από το βήμα της Βουλής είπα «για λόγους που δεν είναι κενοί επιχειρημάτων», είπα. Τι εννοώ τώρα, κύριε Καζαμία; Έχει δυνητική εξουσία το συμβούλιο του Χρηματιστηρίου, αν δημιουργηθούν οι συνθήκες του καλοκαιριού που έκαμαν απεργία κάποιοι, να διορίσει εκτάκτως, προσωρινώς για τρεις μήνες, όχι για πάντα, άλλους χρηματιστές. Αυτοί είναι ανώδουνοι...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εγκρίνονται.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αυτό είπα, κύριε Δημητρίου. Είπα αυτά που θα εγκρίνουμε δεν είναι άμεσης εφαρμογής ούτε επηρεάζει αυτούς των οποίων θίγονται τα συμφέροντα. Αυτό είπα μόνο! Ούτε αιχμή έκαμα γι' αυτούς που θα εγκρίνουν την αναπομπή ούτε υπαινιγμό έκαμα για το ότι μερικοί υποστηρίζουν συμφέροντα ή δεν υποστηρίζουν. Αντίθετα, το έκαμα σαφές από το βήμα, ότι πιστεύω ότι και αυτοί οι οποίοι τώρα θέλουν να δεχτούν την αναπομπή έχουν βάσιμα επιχειρήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει λεχθεί από τον κ. Προδρόμου ότι η αρχική θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού ήταν να αποδεχθεί την αναπομπή στο σύνολό της, για να έχει την ευκαιρία και την ευχέρεια να εξετάσει στο βάθος όλες τις απόψεις πάνω στις οποίες στηρίχθηκε και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, για να αναπέμψει το νόμο αυτό. Είχαμε όμως καταλήξει ότι τουλάχιστον επί της ουσίας οκτώ άρθρων ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το ΑΚΕΛ είχαν σύμπτωση απόψεων. Εκείνο το οποίο επισημαίνω τώρα με τη συζήτηση είναι ότι υπάρχει και νομοτεχνικό πρόβλημα και ίσως, εάν η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ συμφωνεί ότι πράγματι υπάρχει κάποιο νομοτεχνικό πρόβλημα, ενώ επί της ουσίας συμφωνούμε, να ήταν σοφή η άποψη να δεχθούμε την αναπομπή, επί της οποίας συμφωνούμε όλοι, και να μελετήσουμε το θέμα σε κάποιο άλλο στάδιο. Δεν μπαίνει θέμα, κατά τη γνώμη μου, γοήτρου για το εάν αυτή τη στιγμή θα γίνει αποδεκτή και θα δικαιωθεί ή όχι η κυβέρνηση. Έχουν λεχθεί από του βήματος της Βουλής...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και οι ευθύνες της κυβέρνησης.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...ναι, έχουν λεχθεί πολλά πράγματα, έχει αναπτυχθεί κριτική, που σε μεγάλο βαθμό στέκει όσον αφορά την έγκαιρη αντιμετώπιση ορισμένων προβλημάτων που δημιουργήθηκαν. Δεν μπαίνει επομένως ζήτημα δικαίωσης ή μη της μιας πλευράς ή της άλλης, της Βουλής ή της κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Ναι, κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς παραμένουμε στην άποψη ότι εκείνα τα άρθρα που κρίθηκαν ότι μπορούν να παραμείνουν εκτός αναπομπής να παραμείνουν. Οι απόψεις του κ. Παπαδόπουλου, που ακούγονται σωστές, θα μπορούν να εξεταστούν, όταν στη διάρκεια του μηνός η επιτροπή Οικονομικών θα εξετάσει το θέμα, πολύ περισσότερο που ο ίδιος επισημαίνει ότι είναι άρθρα που θα χρησιμοποιηθούν σε ένα μεταγενέστερο στάδιο. Και να παρακαλέσουμε η επιτροπή το συντομότερο να κάνει τη δουλειά της και να την παρουσιάσει. Νομίζω έτσι θα προφυλάξουμε και τους εαυτούς μας από λάθη τα οποία μπορούν να γίνουν κάτω από το κράτος της βιασύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν ο κ. Παπαδόπουλος δε διαφωνεί, νομίζω ότι είναι μια σωστή εισήγηση του κ. Χρίστου.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, δε διαφωνώ, νοούμενου ότι έχουν λεχθεί οι εισηγήσεις μας και νοούμενου ότι είναι προκαθορισμένο ότι δε θα εγκριθούν. Νομίζω η σωστή πορεία είναι να πείτε δύο προτάσεις. Αναπομπή του συνόλου του νόμου, εάν έτσι επιμένει ο Συναγερμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν επιμένει. Ήταν απλώς μια εισήγηση.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι αναπομπή. Μπαίνει πρόταση για αποδοχή της αναπομπής, εξαιρουμένων των άρθρων που αναφέρθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, αυτό το οποίο ακριβώς τίθεται σε ψηφοφορία είναι η εισήγηση της πλειοψηφίας. Μερικώς να γίνει δεκτή η αναπομπή, ως προς τα άρθρα που δεν εξαιρούνται, με βάση τη θέση όπως έχει εκφραστεί και τα άρθρα τα οποία έχουμε

αναγνώσει.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της προτάσεως;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, εννέα εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μερική αποδοχή της αναπομπής γίνεται αποδεκτή.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων

**Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος   Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάσσος Παπαδόπουλος   Δώρος Θεοδώρου

Ισίδωρος Μακρίδης

Κίκης Καζαμίας

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Φιλίππου

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 31η Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί της Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου, ώστε αφενός να παραταθεί η ισχύς του μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000 και αφετέρου να καθιερωθεί διαδικασία επιτάχυνσης πλήρωσης θέσεων οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για σκοπούς εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο καθορίζεται ότι οποιαδήποτε θέση η πλήρωση της οποίας κρίνεται αναγκαία για σκοπούς εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, θα μπορεί να πληρούται με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών η οποία θα τίθεται αμέσως σε εφαρμογή. Η διαδικασία όμως πλήρωσης της εν λόγω θέσης θα τερματίζεται, εάν η Βουλή μέσα σε ένα μήνα από την κατάθεση ενώπιόν της της σχετικής απόφασης απαγορεύσει με νόμο την εξαίρεση της εν λόγω θέσης από την αναστολή πλήρωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και κατά πλειοψηφία των μελών της εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Τάσσος Παπαδόπουλος διαφωνεί με την πιο πάνω απόφαση της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής, γι' αυτό και τάσσεται εναντίον της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για τους λόγους που θα εκθέσει εκτενέστερα κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά τον ίδιο το νόμο, «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία» θεωρούμε ότι, έστω και αν ήταν αγαθές οι προθέσεις αυτού που τον εισηγήθηκε, δεν έχει επιτελέσει το σκοπό του. Πρώτα πρώτα δεν έχουν μειωθεί οι υπάλληλοι, μόνιμοι και έκτακτοι, που υπηρετούν στο δημόσιο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Οι μόνιμοι μειώθηκαν.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Συνολικά, κύριε συνάδελφε, δεν έχουν μειωθεί, κάτι που ήταν στόχος αυτού του νόμου. Αντίθετα, παρατηρήθηκε ότι στη θέση των μόνιμων προσλήψεων αναγκαζόταν η δημόσια υπηρεσία, ενίοτε και με τη συναίνεση της Βουλής, να προχωρεί σε έκτακτες προσλήψεις, με αποτέλεσμα να έχουμε, σε ένα μεγάλο βαθμό εξαιτίας αυτής της υπόθεσης, το φαινόμενο των έκτακτων υπαλλήλων, χωρίς να εξοικονομήσουμε ούτε ένα γρόσι. Θα μπορούσε να επαίρεται το Υπουργείο Οικονομικών ότι «έχουμε

λιγότερους μόνιμους υπαλλήλους». Μα οι υπάλληλοι δεν μπορούν να μετρούνται μόνο με τους μόνιμους αλλά και με τους εκτάκτους και με μερικές εκατοντάδες ημερομισθίων οι οποίοι εκτελούν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα. Άρα απλώς εξαπατούσαμε τον εαυτό μας και την κοινή γνώμη ότι έχουμε λιγότερους υπαλλήλους, ενώ δημιουργήσαμε σειρά και σωρεία άλλων προβλημάτων για τα οποία όλοι γνωρίζετε, αλλά κανένας δε γνωρίζει πώς θα εξέλθουμε.

Κατά συνέπεια, πραγματικά είναι υπό αμφισβήτηση, όμως παρέχει ίσως μια δυνατότητα στη Βουλή των Αντιπροσώπων, διά της μικτής υπεπιτροπής, των επιτροπών Οικονομικών και Θεσμών, που έχει συστήσει, να ελέγχει σε ένα βαθμό ποιες από αυτές τις θέσεις αποπαγοποιούνται, για να χρησιμοποιήσω τον όρο της δημόσιας υπηρεσίας. Η δική μας άποψη για το δεύτερο μέρος είναι ότι δεν μπορούν να εξαιρεθούν αυτές οι θέσεις. Εφόσον ο ένας μήνας έτσι και αλλιώς προσφέρεται για να κινηθεί η διαδικασία της Βουλής και η επιτροπή αυτή συνέρχεται μια φορά το μήνα, να περιληφθούν και αυτές στον κατάλογο των θέσεων που θα κρίνει η Βουλή μετά από αίτηση των αρμοδίων υπουργείων και υπηρεσιών, όπως γίνεται και τώρα, αν θα τις αποπαγοποιήσει. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να έχουμε ειδικό καθεστώς γι' αυτές τις θέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχήν το επιχείρημα του κ. Χρίστου κάπου ηχεί λογικότατο και θα θέλαμε μια βδομάδα αναβολή αυτής της συζήτησης, για να εξετάσουμε το όλο θέμα και να τοποθετηθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία η συζήτηση του

παρόντος θέματος.

Μια εισήγηση προς τους συναδέλφους: επειδή οι επόμενες εκθέσεις φαίνεται να είναι ομόφωνες και επειδή ακολουθεί ένας μακρύς κατάλογος νομοσχεδίων, αν συμφωνείτε, να θεωρούνται αναγνωσθείσες, για να προχωρήσουμε με κάπως πιο γρήγορο ρυθμό.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Συμφωνούν.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Τάσος Παπαδόπουλος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισίδωρος Μακρίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	
Παναγιώτης Δημητρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκη Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου
Αβραάμ Αντωνίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10, 17, 24 και την 31η Ιανουαρίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου

κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και του Κυπριακού Οργανισμού Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αναπροσαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2000 των συντελεστών των τελωνειακών δασμών που επιβάλλονται σε εισαγόμενα προϊόντα, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν το Δεύτερο Στάδιο της Συμφωνίας Σύνδεσης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της Κύπρου έναντι του Διεθνούς Οργανισμού Εμπορίου. Περαιτέρω, επιφέρονται ορισμένες τροποποιήσεις στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο πίνακα του δασμολογίου, που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό του. Τέλος, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο προτείνεται η επέκταση/τροποποίηση των δασμολογικών απαλλαγών του τέταρτου πίνακα του δασμολογίου, που αποσκοπούν στην παραχώρηση δασμολογικής απαλλαγής για ορισμένες πρώτες ύλες, στην κατάργηση των δασμολογικών απαλλαγών που δικαιούνται τα φιλανθρωπικά ιδρύματα, στη βελτίωση των προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούνται για την αγορά αδασμολόγητου οχήματος από τους πολυτέκνους, καθώς και σε ορισμένες άλλες διαφοροποιήσεις.

Όπως είναι γνωστό, η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε στις 19 Οκτωβρίου 1987 το σχετικό πρωτόκολλο που καθορίζει τους όρους και τη διαδικασία για την εφαρμογή του Δεύτερου Σταδίου της Συμφωνίας Σύνδεσης Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πρωτόκολλο αυτό κυρώθηκε την 31η Δεκεμβρίου 1987 με τον Κυρωτικό Νόμο 321 του 1987 και τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1988.

Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 8(2) του πρωτοκόλλου, η Κυπριακή Δημοκρατία δεσμεύτηκε να μειώνει το γενικό συντελεστή δασμού για τα προϊόντα που προέρχονται από χώρες εκτός Ε.Ε. και καλύπτονται από τη συμφωνία, ώστε από την 1η Ιανουαρίου

του ενδέκατου χρόνου να εφαρμόσει πλήρως τους συντελεστές του Κοινού Εξωτερικού Δασμολογίου (Κ.Ε.Δ.) που εφαρμόζει η Ε.Ε. για προϊόντα Τρίτων Χωρών.

Οι δεσμεύσεις της Κύπρου που απορρέουν από το πρωτόκολλο, αναφορικά με το μηδενισμό των συντελεστών για προϊόντα της Ε.Ε. και την υιοθέτηση του Κοινού Εξωτερικού Δασμολογίου για προϊόντα από Τρίτες Χώρες, ολοκληρώθηκαν την 1η Ιανουαρίου 1988, που ήταν και η έναρξη του ενδέκατου χρόνου από την εφαρμογή του πρωτοκόλλου, με την ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1998 (Νόμος 11(I)/98).

Η Ε.Ε., στα πλαίσια των δεσμεύσεών της έναντι της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (1994), ανέλαβε υποχρέωση να μειώνει από το 1995 τους συντελεστές του Κοινού Εξωτερικού Δασμολογίου της, έτσι ώστε οι συντελεστές δασμού του Κ.Ε.Δ. να διαμορφωθούν στα συμφωνηθέντα επίπεδα. Ενόψει της υποχρέωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας, που απορρέει από τις διατάξεις του Άρθρου 8(2) του πρωτοκόλλου για πλήρη εφαρμογή από το 1988 των συντελεστών του Κοινού Εξωτερικού Δασμολογίου, παρίσταται ανάγκη για υιοθέτηση των συντελεστών του Κ.Ε.Δ., που θα ισχύουν στην Ε.Ε. από 1η Ιανουαρίου 2000 και στο κυπριακό δασμολόγιο.

Μεταξύ των δεσμεύσεων που ανέλαβε η Κυπριακή Δημοκρατία έναντι του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου στα πλαίσια της Τελικής Πράξης του Γύρου της Ουρουγουάης, που κυρώθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων με το Νόμο 16(III) του 1995, ήταν και η ετήσια μείωση κατά 2,4% του ανώτατου ορίου των προστατευτικών δασμών, που έχουν δεσμευτεί έναντι του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για τα εισαγόμενα γεωργικά προϊόντα, μέσα στη δεκαετή περίοδο 1995-2004.

Οι αναγκαίες τροποποιήσεις στους δασμολογικούς συντελεστές που θα ισχύουν για το 2000, τόσο σαν αποτέλεσμα των δεσμεύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας στα

πλαίσια της Συμφωνίας Σύνδεσης Κύπρου-Ε.Ε. όσο και έναντι του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, περιέχονται στις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Περαιτέρω, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο προβλέπονται ειδικότερα ορισμένες πρόσθετες τροποποιήσεις των συντελεστών δασμού για τα ακόλουθα είδη:

1. Μοριόπλακες
2. Κοντραπλακέ
3. Κουνέλια αναπαραγωγής
4. Νεοσσούς και αυγά εκκόλαψης ορνίθων και γαλήνων,

καθώς και ορισμένες πρόσθετες τροποποιήσεις που στοχεύουν στη διευκρίνιση ορισμένων διατάξεων του δασμολογίου.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου διατυπώθηκαν επιφυλάξεις από μέλη της επιτροπής σχετικά με το ύψος του δασμού που επιβάλλεται στα τυριά-απομιμήσεις τα οποία παρασκευάζονται από προσμίξεις γάλακτος και ο οποίος θεωρήθηκε πολύ ψηλός. Γι' αυτό και κρίθηκε σκόπιμο να ζητηθούν πρόσθετα στοιχεία και επεξήγηση γι' αυτό το θέμα.

Η επιτροπή, με την ευκαιρία της προτεινόμενης με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο επέκτασης της δασμολογικής απαλλαγής που ήδη δικαιούνται οι πολύτεκνοι για αγορά αυτοκινήτου, ώστε να έχουν το ίδιο δικαίωμα και οι οικογένειες με τέσσερα, αντί με έξι εξαρτώμενα τέκνα, συζήτησε το ενδεχόμενο περαιτέρω επέκτασης του σχετικού δικαιώματος, ώστε αυτοί να δικαιούνται αγορά αυτοκινήτου το οποίο να μπορεί να μεταφέρει επτά άτομα, συμπεριλαμβανομένου του οδηγού, αντί έντεκα, όπως ισχύει τώρα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της και υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, αποφάσισε τα ακόλουθα:

Αναφορικά με το δασμό που επιβάλλεται στα τυριά-απομιμήσεις, η επιτροπή, αφού ενημερώθηκε σχετικά από τους αρμοδίους, αποφάσισε ότι ο ψηλός δασμός που επιβάλλεται σ' αυτά είναι αναγκαίος, προκειμένου να προστατευθεί η εντόπια παραγωγή αλλά και ο ίδιος ο καταναλωτής από φαινόμενα εξαπάτησης που έχουν παρατηρηθεί και που είχαν ως αποτέλεσμα τα τυριά-μαϊμούδες να παρουσιάζονται ως γνήσια.

Ως προς το θέμα της επέκτασης της δασμολογικής απαλλαγής που ήδη δικαιούνται οι πολύτεκνοι για αγορά επταθέσεων αυτοκινήτων, η επιτροπή αποφάσισε ότι το όλο θέμα χρήζει περαιτέρω μελέτης, αφού μια τέτοια επέκταση συνεπάγεται, σε περίπτωση άσκησης του δικαιώματος απ' όλους τους δικαιούχους, σύμφωνα με τα κατατεθέντα από τους αρμοδίους στοιχεία, απώλεια σε έσοδα εξήντα και πλέον εκατομμύρια λίρες. Γι' αυτό και προτίθεται να επανέλθει επανεξετάζοντας το ζήτημα στα πλαίσια της εξέτασης σχετικής πρότασης νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Υπό το φως των πιο πάνω επί μέρους θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχουμε καταθέσει, κύριε Πρόεδρε, μια πρόταση νόμου η οποία τροποποιεί την πρόνοια του νόμου, ο οποίος τέθηκε ενώπιόν μας από την κυβέρνηση, σε σχέση με την αγορά αυτοκινήτων από τους πολύτεκνους. Σημειώνουμε ότι έχει γίνει μια συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών, σημειώνουμε το γεγονός ότι υπήρχε διάθεση για

ουσιαστική μελέτη αυτής της πρότασης και ανταλλαγή απόψεων. Θεωρούμε ότι υπάρχει πραγματική κοινωνική ανάγκη για βελτίωση της χορηγίας σε σχέση με το αυτοκίνητο και την παραχώρηση αφορολόγητου αυτοκινήτου προς τους πολύτεκνους. Και έχουμε σημειώσει τις απόψεις των μελών της επιτροπής, η οποία ορθά επεσήμανε ότι πρέπει να υπάρξουν κάποιοι περιορισμοί και κάποια πλαίσια για την άσκηση αυτού του δικαιώματος, όπως και την επισήμανση του Υπουργείου Οικονομικών για τη δαπάνη η οποία συνεπάγεται, γι' αυτό προσδοκούμε ότι, με την έγκριση σήμερα του προτεινόμενου από την κυβέρνηση νομοσχεδίου, η επιτροπή θα επανέλθει, για να συζητήσει την ουσία της πρότασης νόμου την οποία έχουμε καταθέσει, ανεξάρτητα ποια θα είναι η κατάληξη. Είναι ένα πάγιο αίτημα της επιτροπής των πολυτέκνων· υπάρχει, κατά την άποψή μας, λογικότητα και μπορεί η Βουλή να δώσει μια διέξοδο σε αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι εκείνο το οποίο εισηγείστε είναι βεβαίως να περάσει ο σημερινός νόμος που δίνει ένα βαθμό αφορολογήτου ή ένα ποσοστό αφορολογήτου για τους πολύτεκνους, πέραν εκείνου που υπήρχε. Διαφοροποιεί απλώς την κατηγορία των αυτοκινήτων αντιλαμβάνομαι, δεν είναι;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δε διαφοροποιεί. Ακριβώς η δική μας πρόταση διαφοροποιεί την κατηγορία, κύριε Πρόεδρε. Η πρόταση της κυβέρνησης μειώνει τον αριθμό των εξαρτωμένων από έξι σε τέσσερα, για να μπορεί να πάρει ο πολύτεκνος αφορολόγητο ένα μικρό λεωφορείο. Η εισήγησή μας είναι να μπορεί να πάρει ένα αυτοκίνητο έξι - επτά θέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ δεν υπάρχει πρόνοια για μείωση του δασμού, αν δεν επιλέξει mini-bus;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχει μια χορηγία £2.000, δεν υπάρχει πρόνοια για μείωση του δασμού. Αυτό που θέλουμε είναι να υλοποιηθεί η πρόνοια που υπάρχει μέσα στην έκθεση της επιτροπής Οικονομικών ότι θα επανέλθει να το συζητήσει.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η θέση είχε λεχθεί ότι ισχύει όταν ψηφίζαμε τον προϋπολογισμό, όπου είχε ειδική αναφορά για το θέμα των ωφελημάτων που έχουν οι πολύτεκνοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 2.

Τελωνειακοί Δασμοί. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 3.

Δασμοί Προτιμήσεως. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

Γενικός Δασμός. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Τελωνειακές διευθετήσεις που αφορούν τις Ένοπλες Δυνάμεις κτλ. Άρθρο 6.

Επιβολή τελωνειακών δασμών. Άρθρο 7.

Φόροι Κατανάλωσης. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 8.

Διευθετήσεις περί τους φόρους κατανάλωσης, που αφορούν τις Ένοπλες Δυνάμεις κτλ. Άρθρο 9.

Μείωση δασμού επί εμπορευμάτων επανεισαγομένων μετά προηγούμενη επεξεργασία. Άρθρο 10.

Απαλλαγή υπό όρους. Τέταρτος Πίνακας. Άρθρο 11.

Επιστροφή καταβληθέντος δασμού ή φόρου κατανάλωσης. Πέμπτος Πίνακας. Άρθρο 12.

Εξουσία τροποποίησης των διατάξεων που αφορούν την επιστροφή δασμών.

Άρθρο 13.

Εξουσία επιστροφής τελωνειακού δασμού ή φόρου κατανάλωσης. Άρθρο 14.

Διάθεση μεταχειρισμένων εμπορευμάτων. Άρθρο 15.

Απαγορευτικές διατάξεις και περιορισμοί. Άρθρο 16.

Κατάργηση των περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης Νόμων του 1999. Άρθρο 17.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών, καθώς και των Πινάκων;

Εφόσον δεν υπάρχει, όλα τα άρθρα και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Διορισμού Έκτακτων Υπαλλήλων στο Δήμο Πάφου Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Διορισμού Έκτακτων Υπαλλήλων στο

Δήμο Πάφου Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσσος Παπαδόπουλος	Δώρος Θεοδώρου
Ισιδωρος Μακρίδης	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Μάριος Ματσάκης
Αβραάμ Αντωνίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Φιλίππου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι ο διορισμός σε μόνιμες θέσεις των έκτακτων υπαλλήλων που υπηρετούν στο δήμο Πάφου νοουμένου ότι:

- α. Έχουν προσληφθεί με βάση τον περί της Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985,
- β. εξακολουθούν να υπηρετούν στο δήμο Πάφου κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου και
- γ. κατέχουν τα προσόντα του οικείου σχεδίου υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και λαμβάνοντας υπόψη ότι το έκτακτο προσωπικό που υπηρετεί στο δήμο αυτό απασχολείται πάνω σε συνεχή βάση από το 1992 και καλύπτει μόνιμες ανάγκες, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Διορισμοί. Άρθρο 3.

Όροι υπηρεσίας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διορισμού Έκτακτων Υπαλλήλων στο Δήμο Πάφου Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ κάνω αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών
Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούππας, αναπλ. πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσσος Παπαδόπουλος	Δώρος Θεοδώρου
Ισιδωρος Μακρίδης	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Μάριος Ματσάκης
Αβραάμ Αντωνίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Φιλίππου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, ώστε αφενός να καταστεί δυνατή η μονιμοποίηση όλων των υπαλλήλων που υπηρετούν με σύμβαση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και έχουν συμπληρώσει διετή τουλάχιστον συνεχή υπηρεσία και αφετέρου η παροχή δυνατότητας στα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να παρίστανται σε συνεδρίες της επιτροπής και σε συνεδρίες του συμβουλίου του χρηματιστηρίου χωρίς να έχουν οποιαδήποτε από τα δικαιώματα των τακτικών μελών.

Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, τα μέλη της εξέφρασαν διαφωνία ως προς την προτεινόμενη τροποποίηση του βασικού νόμου, με την οποία παρέχεται το δικαίωμα στα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να παρίστανται στις συνεδρίες της επιτροπής και του συμβουλίου του χρηματιστηρίου, γιατί το όλο θέμα είχε συζητηθεί προηγουμένως στην επιτροπή στα πλαίσια της μελέτης της βασικής χρηματιστηριακής νομοθεσίας και στο στάδιο εκείνο

είχε κριθεί ότι η παροχή του πιο πάνω δικαιώματος δεν ενδεικνυόταν, καθότι θα προκαλούσε λειτουργικά προβλήματα κατά τη διεξαγωγή των συνεδριών τόσο του Συμβουλίου του ΧΑΚ όσο και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υπό το φως των πιο πάνω, υιοθετώντας μόνο τον πρώτο από τους σκοπούς του προτεινόμενου νομοσχεδίου σύμφωνα με τον οποίο καθίσταται δυνατή η μονιμοποίηση των υπαλλήλων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και επισυνάπτοντας νέο, κατάλληλα διαμορφωμένο σύμφωνα με τα πιο πάνω κείμενο σχεδίου νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2000». Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος   Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάσος Παπαδόπουλος   Δώρος Θεοδώρου

Ισίδωρος Μακρίδης

Κίκη Καζαμίας

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Φιλίππου

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 31η Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Ταμείου Θήρας.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Θήρας προβλέπει έσοδα για το 2000 συνολικού ύψους £2.111.085, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από την έκδοση αδειών κυνηγίου και αδειών κατοχής κυνηγετικών όπλων και έξοδα συνολικού ύψους £2.109.439 τα κυριότερα των οποίων αφορούν αποδοχές προσωπικού, ημερομίσθια και αγορά περδικιών από τα ιδιωτικά εκτροφεία.

Κατά τη συζήτηση του εν λόγω προϋπολογισμού η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί λεπτομερώς από τους εκπροσώπους του Ταμείου Θήρας αναφορικά με τις δραστηριότητες του ταμείου και την ακολουθούμενη από αυτό πολιτική σε διάφορους

τομείς της αρμοδιότητάς του.

Σύμφωνα με τα όσα κατέθεσαν οι εκπρόσωποι του ταμείου, το Ταμείο Θήρας προβαίνει μεταξύ άλλων σε:

- α. λήψη κατάλληλων μέτρων που έχουν σκοπό την αύξηση του αριθμού των θηραμάτων,
- β. τοποθέτηση τεχνητών φωλιών για ορισμένα είδη αρπαχτικών, όπως είναι το ανθρωποπούλι,
- γ. εξασφάλιση προστασίας στο νερόφιδο για διαιώνιση του είδους,
- δ. βελτίωση των βιότοπων της Κύπρου,
- ε. καταρτισμό προγράμματος βιολογικής καταπολέμησης των τρωκτικών και ιδιαίτερα της ποντίκας κ.ά.

Γενικότερα, το Ταμείο Θήρας προβαίνει σε διαχείριση του κυνηγίου με βάση τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις και σε ορθολογική διαχείριση της άγριας ζωής του τόπου με βάση την αρχή της αειφορίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επί μέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την κατά νόμο έγκρισή του, με την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει επισημανθεί από μέλη της επιτροπής Εσωτερικών ότι συνήθως αυτό το θέμα απασχολούσε και την επιτροπή Εσωτερικών. Εμείς εισηγούμαστε, ανεξάρτητα από το ότι η επιτροπή Οικονομικών το έχει συζητήσει και το

έχει υιοθετήσει, επειδή υπάρχουν έντονες απόψεις από μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας μας σε ό,τι αφορά την επάνδρωση, τις δαπάνες και διάφορες άλλες πτυχές, να μην ψηφιστεί σήμερα και να εξεταστεί και από την επιτροπή Εσωτερικών, η οποία πάντοτε αυτά τα πράγματα τα συζητούσε καθ' ύλην.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εκείνο που θέλω να προσθέσω είναι ότι τώρα υπάρχει μεγάλη εμπλοκή και μεγάλη διαμάχη και το Ταμείο Θήρας και γενικά τους ασχολούμενους με αυτό τον τομέα τούς διεκδικεί και θέλει να τους πάρει το υπουργείο Γεωργίας. Υπόψη σας ότι βρίσκεται σε εξέλιξη και αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, θα υπάρξει τέτοιο πρόβλημα, αν έχει διαφορετικές απόψεις η επιτροπή Εσωτερικών και πώς θα εξελιχθεί, διότι είναι ομόφωνη η έκθεση από όλες τις ομάδες και νομίζω ότι ο προϋπολογισμός ειδικά δεν πήγαινε στην επιτροπή, αλλά πήγαιναν τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι γεγονός και θα πρέπει να υπενθυμίσω πως, όταν κι εγώ ήμουν πρόεδρος επιτροπής, ζητούσαμε ή αξιώναμε να ερευνήσουμε κατά πόσο υπάρχουν θέματα που ανάγονται σε εξειδικευμένες επιτροπές, έστω και αν είναι οικονομικής φύσεως, για να εξετάζονται. Ακολουθήθηκε η πάγια τακτική ότι τα περί προϋπολογισμού, εφόσον είναι οικονομικά νομοσχέδια, παραπέμπονται στην επιτροπή Οικονομικών. Έχει δίκαιο ο κ. Κυπριανού που εγείρει το θέμα. Αν υποθέσουμε ότι αύριο εγερθούν διαφορετικές

απόψεις στην επιτροπή Εσωτερικών, η ομοφωνία της επιτροπής Οικονομικών πού πάει; Θα πρέπει συνεπώς να γίνει κοινή συνεδρία, οπότε αντιλαμβάνεστε θα είναι πρωτόγνωρη διαδικασία.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι στις περιπτώσεις που αποστέλλεται ένα νομοθέτημα πέραν της μιας επιτροπής δεν είναι ανάγκη να υπάρξει ομοφωνία. Είναι η Βουλή που θα αποφασίσει επί της απόφασης των δυο επιτροπών. Πιστεύω ότι θα υπάρξει ομοφωνία, αλλά πιστεύω ότι, όπως υπάρχει διαφωνία σε μια έκθεση, θα υπάρχει διαφωνία σε δυο εκθέσεις και τον τελικό λόγο θα έχει η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να πω κάτι: Αν ηγείρετο το θέμα κατά την παραπομπή του στις επιτροπές, δε θα υπήρχε πρόβλημα. Έχει εξεταστεί πλήρως, ακούστηκαν απόψεις και θα ξεκινήσουμε ξανά τη διαδικασία από την αρχή για ένα θέμα για το οποίο εκπροσωπήθηκαν όλες οι πλευρές, κατέθεσαν τις απόψεις τους και κάποια μέλη ίσως έχουν άλλη άποψη.

Ναι, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι γεγονός ότι οι περισσότεροι από τους προϋπολογισμούς αποστέλλονται στην επιτροπή Οικονομικών. Υπάρχουν και προϋπολογισμοί που πηγαίνουν σε επιμέρους επιτροπές, όπως του πανεπιστημίου, για παράδειγμα, που πηγαίνει στην επιτροπή Παιδείας.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και της άμυνας.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Της άμυνας είναι διαφορετική κατάσταση. Το πρόβλημα εδώ είναι ότι πάντοτε εξεταζόταν από την επιτροπή Οικονομικών, εξ όσων θυμάμαι, και, αν υπάρχει ένα

πρόβλημα με το Υπουργείο Γεωργίας, είναι από την αντίθετη πλευρά που υπάρχει. Το πρόβλημα είναι ότι, επειδή υπάρχει Υπηρεσία Θήρας στο Υπουργείο Εσωτερικών, θέλει να πάρει και το θέμα του περιβάλλοντος το Υπουργείο Εσωτερικών. Αυτή είναι η διαμάχη που υπάρχει μεταξύ Υπουργείου Εσωτερικών και Υπουργείου Γεωργίας. Είναι ακριβώς αντίστροφο. Νομίζω ότι στην προκειμένη περίπτωση ... φυσικά υπάρχει παράκληση να εξεταστεί ως πρόβλημα της Υπηρεσίας Θήρας, όχι ως πρόβλημα προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους. Μέχρι τώρα αυτό το θέμα του προϋπολογισμού συνεζητείτο στην επιτροπή Οικονομικών· δεν εξεταζόταν ο προϋπολογισμός στην επιτροπή Εσωτερικών. Έχει τώρα αποφασίσει η επιτροπή, ορθά ή λανθασμένα, ότι θα δημιουργηθεί κάποιο πρόβλημα και θα εισηγούμουν, αν υπάρχει οποιοδήποτε σημείο επί της αποφάσεως η οποία έχει ληφθεί, να επανέλθει η επιτροπή Οικονομικών με τη συμμετοχή εκπροσώπων ή άλλως πως από την επιτροπή Εσωτερικών, να εγείρουν εκεί τα θέματα τα οποία υπάρχουν και να μείνει το θέμα στην επιτροπή Οικονομικών, διότι θα δημιουργηθεί επιπλοκή, κύριε Πρόεδρε, ομολογουμένως και θα είναι ένα προηγούμενο, διότι αποφάσισε μια επιτροπή και στέλλουμε το θέμα ξανά σε άλλη επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να κάμω μια εισήγηση, κύριοι συνάδελφοι. Να αναβληθεί για μια βδομάδα, για να δοθεί η ευκαιρία στα μέλη της επιτροπής Εσωτερικών της κοινοβουλευτικής σας ομάδας να δουν πού διαφωνούν και πού δε διαφωνούν και ανάλογα διαμορφώνει θέση και η κοινοβουλευτική σας ομάδα μέσα στη Βουλή, αλλά επανεξέταση από την αρχή έχω την

εντύπωση ότι θα ήταν όντως μια παράδοξη διαδικασία. Επομένως, το παρόν θέμα αναβάλλεται και είναι προς συζήτηση την ερχόμενη Πέμπτη με το δικαίωμα της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ, αν διαπιστώσει ότι πρέπει να διαφωνήσει, να διαφωνήσει.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Να τεθεί το θέμα στην επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η επιτροπή Οικονομικών το είδε, κύριε Αντωνίου· δε νομίζω να χρειάζεται να γίνει επανάληψη της συνεδρίας της επιτροπής Οικονομικών. Εκείνο το οποίο ίσως ζητείται είναι χρόνος για μελέτη κάποιων στοιχείων ενδεχομένως τα οποία θα ήθελαν τα μέλη της επιτροπής Εσωτερικών της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ να ξαναδούν.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω αυτό που έχετε πει κλείνει το θέμα και ο κανονισμός μάς επιτρέπει το εξής: Αν κατά τη συζήτηση του θέματος στη δική μας κοινοβουλευτική ομάδα προκύψουν νέα στοιχεία, θα τα θέσουμε υπόψη του προέδρου της επιτροπής και θα κρίνει αν θα συγκληθεί μια νέα συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Λοιπόν, συμφωνείτε· αναβάλλεται το θέμα για την ερχόμενη Πέμπτη και προχωρούμε.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 7 «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2000». Με έκπληξή μου βλέπω ότι η έκθεση είναι ομόφωνη, επομένως θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιαννάκης Θωμά

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Αντώνης Καράς

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο πρόεδρος και ο διευθυντής της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και ο πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ραδιοτηλεόρασης. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών παρ' όλο που κλήθηκαν δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το 2000, που κατατέθηκε στη Βουλή με βάση το άρθρο 36 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου, προβλέπει έσοδα ύψους £339.500 που προέρχονται από τα τέλη που εισπράττει η Αρχή από παραχωρήσεις αδειών σε τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς και από εξέταση αιτήσεων για παραχώρηση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών, καθώς και από ποσοστά επί των εσόδων των σταθμών από τις διαφημίσεις.

Οι δαπάνες της Αρχής προβλέπεται να ανέλθουν για το έτος 2000 σε £357.044. Το ποσό αυτό αφορά κυρίως αποδοχές προσωπικού, λειτουργικά έξοδα, την αντιμισθία του προέδρου και των μελών της Αρχής, την αγορά εξοπλισμού και μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις

επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης ... Α, συγγνώμη, είναι της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης. Νόμιζα πως ήταν του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και είδα τόση ησυχία κάτω, τόση ηρεμία, λέω ...

Μάλιστα, κύριοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ομόφωνο. Προχωράτε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής ποσού 357.044 λιρών για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4, καθώς και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής

Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Για τα επόμενα θέματα υπ' αριθμόν 8 και 9 υπάρχει κοινή έκθεση, κύριοι συνάδελφοι, και είναι τα θέματα «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999» και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Βλέπω ότι η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται 1. «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999» και 2. «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Κίκης Γιάγκου

Μάριος Ματσάκης

Γιαννάκης Θωμά

Ζαχαρίας Κουλίας

Δημήτρης Συλλούρης

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Τα πιο πάνω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της

εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Στη συνέχεια και μετά από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, τα υπό αναφορά νομοσχέδια κρίθηκε σκόπιμο να παραπεμφθούν για εξέταση στην καθ' ύλην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, που είναι η επιτροπή Εσωτερικών.

Υπό το φως της πιο πάνω συνεννόησης, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών εξέτασε τα υπό αναφορά νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 26 Ιανουαρίου 2000. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εσωτερικών συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, ο Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και των ιδιωτικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών.

Με τα προτεινόμενα νομοσχέδια σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών, καθώς επίσης και της βασικής νομοθεσίας περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου με στόχο την εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις σχετικές οδηγίες για το συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών αναφορικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με τα υπό αναφορά θέματα, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους,

ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» αντίστοιχα.

Παράλληλα, η επιτροπή επισημαίνει ότι με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι πρόνοιες του νόμου περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών θα πρέπει να εναρμονιστούν πλήρως με το κοινοτικό κεκτημένο, ώστε να παρέχεται η ίδια προστασία σε όλα τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διερωτώμαι αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν· είναι εναρμονιστικό νομοσχέδιο. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 10 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9: «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1999».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 17Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 19Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη άρθρων. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 10 θέμα, που είναι «Ο περί Απασχόλησης Παιδιών και Νεαρών Προσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη. Ευχαριστώ τον κ. Αντωνίου που τη θεωρεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Απασχόλησης Παιδιών και Νεαρών Προσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μάριος Ματσάκης

Λία Γεωργιάδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Απασχολήσεως Παιδιών και Νεαρών Προσώπων, έτσι ώστε να επαναφερθεί στις πρόνοιές της η διάταξη που παρέχει τη δυνατότητα για τοποθέτηση παιδιών 15 έως 16 χρόνων ως μαθητευομένων σε βιομηχανική επιχείρηση κάτω από την εποπτεία προσώπου που είχε ειδική άδεια από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή δήλωσαν πως η επαναφορά της πιο πάνω αναφερόμενης δυνατότητας καθίσταται αναγκαία, για να εξαλειφθούν τα προβλήματα

φοίτησης που δημιουργήθηκαν σε παιδιά ηλικίας 15 έως 16 χρονών τα οποία ήδη φοιτούν σε σύστημα μαθητείας και τα οποία τοποθετήθηκαν σ' αυτό νόμιμα με βάση το Νόμο που ίσχυε κατά την τοποθέτησή τους, καθώς και σε παιδιά της ηλικίας αυτής τα οποία επιθυμούν να φοιτήσουν στο σύστημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Περιορισμοί στην απασχόληση και ελάχιστη ηλικία. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Απασχολήσεως Παιδιών και Νεαρών Προσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και

αντιλαμβάνομαι ομόφωνα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 11 θέμα, που είναι «Ο περί της Σύμβασης περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα από τον κ. Παπαδόπουλο.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Νίκος Κλεάνθους	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Μούσκος	
Καίτη Κληρίδου	<u>Μη μέλος της επιτροπής:</u>
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2000.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του Κυρωτικού Νόμου για τη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού που ψηφίστηκε από τη Βουλή το 1990 (Νόμος 243 του 1990) για σκοπούς αντικατάστασης της ελληνικής μετάφρασης του αγγλικού αυθεντικού κειμένου της Σύμβασης, η οποία παρατίθεται στο Μέρος II του Πίνακα του εν λόγω Νόμου.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο αυτό, η αντικατάσταση ολόκληρου του κειμένου της μετάφρασης κρίθηκε αναγκαία για την καλύτερη διατύπωση και/ή απόδοση του αυθεντικού αγγλικού κειμένου της Σύμβασης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του εν λόγω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχουν. Προχωρήστε στη δεύτερη και εν συνεχεία στην τρίτη ανάγνωση, κύριε γραμματέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του Μέρους II του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Επομένως ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 13 θέμα, που είναι «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς που
τιτλοφορούνται «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»**

Παρόντες:

Ισίδωρος Μακρίδης, αναπλ. πρόεδρος   Μάριος Ματσάκης

Κατερίνα Παντελίδου   Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης   Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 8,11,28,35 και 36 της βασικής νομοθεσίας για τα ναρκωτικά φάρμακα και τις ψυχότροπες ουσίες, σκοπεύεται η τροποποίηση των σχετικών βασικών κανονισμών, ώστε στα ελεγχόμενα φαρμακευτικά σκευάσματα να συμπεριληφθούν οι νέες ουσίες αμφεπραμόνη, βροτιζολάμη και φενσιδνιμίνη.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία για σκοπούς εναρμόνισης των πιο πάνω βασικών κανονισμών με τις διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τις ψυχότροπες ουσίες του 1971.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας – Θέση Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Καίτη Κληρίδου, αναπλ. πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 9 Δεκεμβρίου 1999 μέχρι 27 Ιανουαρίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του ίδιου υπουργείου, της ΠΑΣΥΔΥ και της Κλαδικής Υπαλλήλων Πολιτικής Αεροπορίας της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νομοθεσίας, είναι ο καθορισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι η επίσημη πλευρά εισηγήθηκε τη μετατροπή της θέσης Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (κλίμακα Α13) από θέση προαγωγής σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, αφού κανένας υπάλληλος που υπηρετεί στην αμέσως κατώτερη θέση δεν αποδέχεται την προαγωγή του λόγω της μείωσης απολαβών που συνεπάγεται η μη καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης στο επίπεδο αυτό, με αποτέλεσμα οι θέσεις να παραμένουν κενές και να δημιουργείται σοβαρό πρόβλημα στελέχωσης στην ουσιώδη αυτή υπηρεσία. Περαιτέρω, συνέχισε ο ίδιος εκπρόσωπος, αίτημα της δημοσιοϋπαλληλικής πλευράς για καταβολή επιδόματος εξετάστηκε και απορρίφθηκε στα πλαίσια της πολιτικής που διέπει την καταβολή τέτοιων επιδομάτων.

Ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας επιβεβαίωσε το γεγονός της ελλιπούς στελέχωσης του Τμήματος λόγω μη αποδοχής της προαγωγής στην υπό συζήτηση θέση από τους υπαλλήλους της αμέσως κατώτερης βαθμίδας, με αποτέλεσμα αριθμός θέσεων να παραμένουν κενές, πράγμα που συνεπάγεται και τη μη ανέλιξη υπαλλήλων που υπηρετούν σε κατώτερες θέσεις.

Οι εκπρόσωποι της Κλαδικής των Υπαλλήλων Πολιτικής Αεροπορίας εξέφρασαν τη διαφωνία τους με τη μετατροπή της υπό αναφορά θέσης από θέση προαγωγής σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής λόγω των προβλημάτων, όπως ανέφεραν, που ενδεχομένως θα δημιουργηθούν από την ανέλιξη σ' αυτή τη θέση υπαλλήλων που σήμερα υπηρετούν σε χαμηλότερες κλίμακες, με αποτέλεσμα να βρεθούν προϊστάμενοι των πρώην προϊσταμένων τους. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι αντιπρότειναν την καταβολή επιδόματος στο επίπεδο της κλίμακας Α13, ως κίνητρο για την αποδοχή της προαγωγής από τους υπηρετούντες στην αμέσως κατώτερη θέση, ώστε η θέση να παραμείνει θέση προαγωγής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη όλα όσα

τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας – Θέση Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχει.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση επίσης είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Καίτη Κληρίδου, αναπλ. πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή

κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των βασικών γενικών κανονισμών για τη δημόσια υπηρεσία, ώστε οι αιτήσεις εκ μέρους δημόσιων υπαλλήλων για διορισμό ή προαγωγή σε θέσεις πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής να υποβάλλονται, μέσα στην προθεσμία που καθορίζεται στη σχετική δημοσίευση, απευθείας στον πρόεδρο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με κοινοποίηση στους οικείους προϊστάμενους και όχι, όπως ισχύει σήμερα, μέσω των οικείων προϊσταμένων, οι οποίοι ακολούθως τις αποστέλλουν στον πρόεδρο της ΕΔΥ.

Ο εκπρόσωπος της ΕΔΥ δήλωσε στην επιτροπή ότι η εν λόγω τροποποίηση κρίνεται αναγκαία για σκοπούς διευκόλυνσης του έργου της, καθότι στην πρακτική οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν συνήθως τις αιτήσεις τους στον προϊστάμενό τους την τελευταία ημέρα, προτού λήξει η προθεσμία που καθορίζεται στη σχετική δημοσίευση και ως εκ τούτου οποιαδήποτε καθυστέρηση κατάθεσης στην ΕΔΥ των εν λόγω αιτήσεων από τον προϊστάμενο δημιουργεί διαδικαστικά προβλήματα και αμφιβολίες κατά πόσο είναι εμπρόθεσμες ή εκπρόθεσμες.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, χωρίς να διαφωνεί με την ουσία των κανονισμών και για λόγους καθαρά πρακτικούς, αποφάσισε ομόφωνα την τροποποίηση των υπό αναφορά κανονισμών, ώστε η αίτηση από τον ενδιαφερόμενο να υποβάλλεται απευθείας αντί στον πρόεδρο στο Γραφείο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

Υπό το φως της πιο πάνω θέσης της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διερωτώμαι αν υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής. Ουδείς.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων για τους Υπαλλήλους του Συμβουλίου και για τους Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων για τους Υπαλλήλους του Συμβουλίου και για τους Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ανδρέας Μούσκος

Δώρος Θεοδώρου

Κώστας Κωνσταντίνου

Κίκης Καζαμίας

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό

αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (ΣΑΠ) και της συντεχνίας του προσωπικού του.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 13(1)(β) της βασικής νομοθεσίας για τη ρύθμιση και τον έλεγχο της βιομηχανίας αμπελουργικών προϊόντων, σκοπείται η τροποποίηση των κανονισμών που ρυθμίζουν το σχέδιο συντάξεων και χορηγημάτων για τους υπαλλήλους του συμβουλίου και τους εξαρτημένους τους, ώστε αυτοί να συνάδουν με αντίστοιχες τροπολογίες που έγιναν πρόσφατα στο νόμο για τις συντάξεις που ισχύει για τη δημόσια υπηρεσία.

Οι εκπρόσωποι των αρμόδιων υπουργείων, του ΣΑΠ και της συντεχνίας του προσωπικού του συμφώνησαν με τις τροπολογίες που προτείνονται με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους από την ολομέλεια της Βουλής.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή επιθυμεί να τονίσει για άλλη μια φορά την ανάγκη όπως τα σχέδια συντάξεων για τους υπαλλήλους ημικρατικών οργανισμών εναρμονιστούν ή κωδικοποιηθούν στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό και προς την κατεύθυνση αυτή καλεί τον Υπουργό Οικονομικών να αναλάβει την πρωτοβουλία για το συντονισμό της όλης προσπάθειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχει.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, συνεπώς οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 17, 18 και 19 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Και εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Το Κεφάλαιο Β', κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, είναι ως ο κατάλογος που έχει διανεμηθεί κεχωρισμένως εις ένα έκαστον των βουλευτών και παραπέμπονται τα σχετικά νομοσχέδια και οι προτάσεις νόμου στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ ονται στην επιτροπή
1 Ο περί Δημόσιας Παιδείας και Πολιτισμού Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
2. Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
3. Ο Τροποποιητικός του περί του Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

4. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) Εμπορίου, Βιομηχανίας και Οικονομικών και του περί του Τουρισμού Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.
5. Ο περί Παροχής Ειδικών Οικονομικών Οικονομικών και Χορηγιών (Τροποποιητικός) Προϋπολογισμού Νόμος του 2000.
6. Ο περί Προϋπολογισμού της Εμπορίου, Βιομηχανίας και Οικονομικών και Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Τουρισμού Προϋπολογισμού Νόμος του 2000.
7. Ο περί Τροχαίων Αδικημάτων Συγκοινωνιών και Έργων Συγκοινωνιών και (Χρήση Συσκευών Έργων Φωτοεπισήμανσης και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Οδικής Ασφάλειας Συγκοινωνιών και Έργων Συγκοινωνιών και (Τροποποιητικός) Νόμος του Έργων 2000.
9. Ο περί Οδικής Ασφάλειας Συγκοινωνιών και Έργων Συγκοινωνιών και (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Έργων Νόμος του 2000.

10. Οι περί Υπηρεσίας Συγκοινωνιών και Έργων Συγκοινωνιών και Τηλεπικοινωνιών (Τέλη και Έργων άλλες Χρεώσεις) Κανονισμοί του 2000.
11. Οι περί Υπηρεσίας Συγκοινωνιών και Έργων Συγκοινωνιών και Τηλεπικοινωνιών Έργων (Τηλεφωνικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
12. Οι περί Κυβερνητικού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων Γεωργίας και Υδατικού Έργου του Σταθμού και Περιβάλλοντος Φυσικών Πόρων Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά (Τέλη Απόρριψης) Κανονισμοί του 2000.
13. Οι περί Κυπριακού Παιδείας και Πολιτισμού Νομικών Οργανισμού Αθλητισμού - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.

14.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών Υγείας και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας-θέσεις Εργαστηριακού Λειτουργού Θαλασσαιμίας Α΄ και Τεχνολόγου Θαλασσαιμίας 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Νομικών
15.	Οι περί Ισότιμης Κατανομής Οικονομικών Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων- Παθόντων
16.	Οι περί Κυβερνητικών Υγείας Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 2000.	Υγείας
17.	Οι περί Οδών και Οικοδομών Εσωτερικών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών

18. Έγγραφα που αφορούν την Συγκοινωνιών και Έργων Οικονομικών και παράταση των υπηρεσιών Προϋπολογισμού έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Λιμένων Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.
19. Έκθεση όσον αφορά την Εσωτερικών Οικονομικών και παραχώρηση εγκρίσεων που Προϋπολογισμού δόθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμου του 1999.
20. Ετήσια έκθεση της Αρχής Εμπορίου, Βιομηχανίας και Εμπορίου και Ηλεκτρισμού Κύπρου για το Τουρισμού Βιομηχανίας έτος 1998.

21.	Έγγραφα (Αρ. 3/2000, 6/2000, 7/2000, 9/2000) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
22.	Έγγραφα (Αρ. 2/2000, 4/2000, 5/2000, 8/2000, 10/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 1999.	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου:

Κατατέθηκε από

Παραπέμπεται στην επιτροπή

1.	Ο περί Κέντρων Αναψυχής Δημήτρη Ηλιάδη, (Έλεγχος Ηχορύπανσης) βουλευτή εκλογικής Νόμος του 2000.	Περιβάλλοντος περιφέρειας Αμμοχώστου
2.	Ο περί Οδικής Ασφάλειας Μάριο Ματσάκη, βουλευτή (Τροποποιητικός) Νόμος του εκλογικής περιφέρειας Έργων 2000.	Λεμεσού

3. Ο περί Εκλογής Μελών Στάθη Κιπτή, Εσωτερικών
Βουλής των Αντιπροσώπων βουλευτή εκλογικής
(Τροποποιητικός) Νόμος του περιφέρειας
2000. Λευκωσίας,

Μάρκο Κυπριανού βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας,

Γιώργο Χριστοφίδη βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας
Λεμεσού,

Δημήτρη Ηλιάδη
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Αμμοχώστου,

Μάριο Ματσάκη
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λεμεσού,

Τάκη Χατζηδημητρίου
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας,

Νίκο Πιπτοκοπίτη
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Πάφου,

Ανδρέα Φιλίππου
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας,

Τάσσο Παπαδόπουλο
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας,

Δώρο Θεοδώρου
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λεμεσού,

Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας
Πάφου,

Ζαχαρία Κουλία,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Αμμοχώστου,

και

Νίκο Κλεάνθους, βουλευτή

εκλογικής περιφέρειας
Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης κάτι θέλει να πει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια πρόταση νόμου του συνάδελφου του κ. Ηλιάδη, «Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Έλεγχος Ηχορύπανσης) Νόμος του 2000». Από αρμοδιότητα και από εμπειρία νομίζω ότι πρέπει να πάει στην επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει να κάνει μόνο με τον ήχο και την ενόχληση την οποία προκαλεί σε περιοίκους ως ηχορύπανση και όχι με τη λειτουργία των κέντρων. Γι' αυτό, ύστερα από γνώμη της γραμματείας και της διεύθυνσης, παραπέμπεται στην επιτροπή Περιβάλλοντος. Δεν είναι αβασάνιστα και χωρίς ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή είναι ποινικό αδίκημα και επειδή και αφορά τη λειτουργία των κέντρων αναψυχής -διότι η έκδοση άδειας εξαρτάται και από την παράβαση- ο ένας εκ των όρων είναι ακριβώς και ο έλεγχος της ηχορύπανσης- πιθανότατα ο κ. Κατσουρίδης να έχει δίκαιο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλα τα νομοσχέδια περί κέντρων αναψυχής παραπέμπονται στην επιτροπή Εσωτερικών. Μεγάλο μέρος τους αφορά την ηχορύπανση, καθορίζονται δηλαδή τα ντεσιμπέλ, τα πρόστιμα, τα πάντα. Κακώς η γραμματεία έδωσε αυτή τη συμβουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Πρόεδρος στέλλει την πρόταση νόμου ενώπιον της επιτροπής Εσωτερικών.

Το Κεφάλαιο Γ΄ είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.076 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Καίτη Κληρίδου στις 27 Ιανουαρίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις εξελίξεις γύρω από τη σύναψη διακρατικών συμβάσεων με τις χώρες από τις οποίες προέρχονται οι ξένοι εργάτες για τη μεταφορά των δικαιωμάτων τους από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.077 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους την 31η Ιανουαρίου 2000.

«Αρκετοί κυβερνητικοί ιατροί συστήνουν στους ασθενείς τους να προμηθεύονται κάποια φάρμακα, τα οποία διαθέτουν και οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, από ιδιώτες φαρμακοποιούς, για το λόγο ότι τα φάρμακα που χορηγούνται από το δημόσιο δεν είναι τόσο δραστικά και έχουν μικρή βιοδιαθεσιμότητα.

Με βάση αυτά παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα κατά πόσο γίνεται έλεγχος στα φάρμακα που προμηθεύονται οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, καθώς και για τη βιοτεχνική και τη βιοδιαθεσιμότητα των φαρμάκων αυτών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.078 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους την 31η Ιανουαρίου 2000.

«Παρ' όλες τις κυβερνητικές υποσχέσεις που έχουν δοθεί κατά καιρούς αναφορικά με τη βελτίωση και αναβάθμιση του νοσοκομείου Πόλεως Χρυσοχούς, εντούτοις, μέχρι σήμερα, το μόνο που έγινε ήταν η αλλαγή της στέγης. Πέραν τούτου, καμία άλλη βελτίωση δεν έγινε, ενώ τα προβλήματα μεγεθύνονται συνεχώς.

Με βάση αυτά παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για το τι σκέψεις κάνει για το πιο πάνω θέμα και πότε θα υλοποιηθούν οι υποσχέσεις της κυβέρνησης για αναβάθμιση του νοσοκομείου Πόλεως Χρυσοχούς.»

**Απάντηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2000 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση
23.06.007.04.024, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.**

«Μετά την εκδήλωση της σοβαρής διαφωνίας μεταξύ των Υπουργείων Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Εσωτερικών για την ανάληψη του συντονισμού του διαχειριστικού σχεδίου για τα αγρινά, το όλο θέμα επαναφέρθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο. Το τελευταίο, με την απόφασή του με αρ. 47.352 και ημερομηνία 4 Φεβρουαρίου 1998, εξουσιοδότησε τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να ετοιμάσει, μέσα σε έξι μήνες, νομοσχέδιο που θα ρυθμίζει το διαχειριστικό σχέδιο.

Προσχέδιο σχετικού νομοσχεδίου με τίτλο “Νόμος που Ρυθμίζει τη Διαχείριση του Αγρινού” ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το οποίο έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις όλων των εμπλεκόμενων υπουργείων και υπηρεσιών. Αντίγραφο του προσχεδίου του νομοσχεδίου επισυνάπτεται. Αντίθεση σε βασικές πρόνοιες του κειμένου εξέφρασε μόνο το Ταμείο Θήρας.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, με πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο με αρ. 591/99 και ημερομηνία 5 Απριλίου 1999, ζήτησε από το Υπουργικό Συμβούλιο να αποφασίσει για το φορέα που θα αναλάβει την εφαρμογή του προτεινόμενου νομοσχεδίου, ώστε να μπορέσει να προχωρήσει στην υποβολή του στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο. Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στην πρόταση (με αρ. 49.687 και ημερομηνία 19 Μαΐου 1999) δεν κάλυψε τη σχετική

εισήγηση που υποβλήθηκε.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος πιστεύει ότι ένα τόσο σοβαρό θέμα δε θα πρέπει να συνεχίσει να εκκρεμεί, με όλα τα αρνητικά συνεπακόλουθα, απλά και μόνο επειδή το Ταμείο Θήρας που εξορισμού, αλλά και με βάση τη σχετική νομοθεσία που εφαρμόζει, πραγματεύεται αποκλειστικά και μόνο θέματα κυνηγίου και θηρεύσιμων ειδών επιμένει αδικαιολόγητα να αναλάβει τη διαχείριση ενός ενδημικού και αυστηρά προστατευόμενου είδους της κυπριακής πανίδας.

Η πιο πάνω θέση του Ταμείου Θήρας έχει πρόσφατα εκδηλωθεί παίρνοντας ευρύτερες διαστάσεις, μια και το ταμείο αυτό διεκδικεί τώρα την ολοκληρωτική ανάληψη της διαχείρισης της άγριας ζωής και των φυσικών οικοσυστημάτων, αγνοώντας προκλητικά σωρεία νομοθεσιών και αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου επί του θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.035, ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με τον καλύτερο συντονισμό των υπηρεσιών που εμπλέκονται στη βελτίωση και συντήρηση του οδικού δικτύου στην Κύπρο, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ. 50.408 και ημερομηνία 8 Οκτωβρίου 1999, ύστερα από υποβολή δικής μου πρότασης, αποφάσισε όπως για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αφορούν το οδικό δίκτυο των αγροτικών περιοχών διορίσει υπουργική επιτροπή, αποτελούμενη από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων, υπό την προεδρία του

Υπουργού Εσωτερικών, με όρους εντολής τη σε βάθος εξέταση του θέματος, την ετοιμασία ειδικού σχεδίου ανάπτυξης του οδικού δικτύου των αγροτικών περιοχών τριετούς ή πενταετούς διάρκειας και την υποβολή του μέσα σε τρεις μήνες στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη σχετικής απόφασης.

Η υπουργική επιτροπή συνήλθε την 1η Δεκεμβρίου 1999 σε σύσκεψη κατά την οποία αποφασίστηκε να ορισθεί υπηρεσιακή επιτροπή με τη συμμετοχή, μεταξύ άλλων, λειτουργών και του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με σκοπό τον καταρτισμό σχετικού προγράμματος και τρόπων πρακτικής εφαρμογής του. Η πιο πάνω υπηρεσιακή επιτροπή άρχισε ήδη τις εργασίες της. Σχετική έκθεση αναμένεται να υποβληθεί στην υπουργική επιτροπή αρχές Φεβρουαρίου του 2000.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου 2000 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση 23.06.007.04.044, ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σας πληροφορώ ότι στην αστυνομική διεύθυνση Πάφου δεν καταγγέλθηκε καμιά περίπτωση κλοπής κινητών τηλεφώνων.

Η μόνη υπόθεση που σχετίζεται με φορητά τηλέφωνα είναι υπόθεση με αδικήματα πλαστογραφίας, κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου και απόσπασης χρημάτων με ψεύτικες παραστάσεις, που διαπράχθηκαν στην Πάφο στις 18 Απριλίου 1999, με σκοπό την καταδολίευση της Κυπριακής Δημοκρατίας, αναφορικά με πληρωτέους δασμούς και φόρους από εισαγωγή φορητών τηλεφώνων μέσω του τελωνείου του αεροδρομίου Πάφου.

Συγκεκριμένα, στις 10 Μαΐου 1999 ο τελωνειακός λειτουργός Κυριάκος Αρσιώτη σε συνεννόηση με το Γεώργιο Ανδρέου, εισαγωγέα κινητών τηλεφώνων από την Λεμεσό, συμπλήρωσε και παρουσίασε κυβερνητικό έντυπο C 168 στο τελωνείο του διεθνούς

αεροδρομίου Πάφου για ανύπαρκτα ελλείμματα σε παραλαβή δύο χαρτοκιβωτίων, τα οποία εισήχθησαν στην Κύπρο μέσω του αεροδρομίου Πάφου, με αποτέλεσμα να ζημιωθεί η Κυπριακή Δημοκρατία από τη μη καταβολή δασμών ύψους £203.

Τόσο ο πιο πάνω τελωνειακός λειτουργός όσο και ο Γεώργιος Ανδρέου συνελήφθησαν στις 11 Μαΐου 1999 με δικαστικά εντάλματα. Ανακρινόμενοι, έδωσαν καταθέσεις και ομολόγησαν τη διάπραξη των αδικημάτων, κατηγορήθηκαν γραπτώς και αφέθηκαν ελεύθεροι.

Από όλες τις εξετάσεις που έγιναν διαπιστώθηκε ότι ο πρώτος κατηγορούμενος εξέδωσε το έντυπο C 168 για ελλείμματα αντί σε τρία, όπως διαπίστωσε, στην πραγματικότητα σε οκτώ φορητά τηλέφωνα, με αποτέλεσμα να ωφεληθεί ο εισαγωγέας Γεώργιος Ανδρέου και έτσι η Δημοκρατία ζημιώθηκε από τη μη καταβολή δασμών που ανέρχονται στο ποσό των £203.

Να σημειωθεί ότι αργότερα ο εισαγωγέας πλήρωσε τους ανάλογους δασμούς για τα φορητά τηλέφωνα στο τελωνείο Πάφου.

Για την υπόθεση αυτή ανοίχθηκε ποινικός φάκελος, ο οποίος στάλθηκε στην εισαγγελία Πάφου για καταχώρισή της ενώπιον του δικαστηρίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.046, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χρήστου Πουργουρίδη.

«Σχετικά με τα έργα που πραγματοποιούνται σήμερα με συνεργασία του Τμήματος Αρχαιοτήτων και των εκκλησιαστικών και τοπικών επιτρόπων σε παγκύπρια βάση, σας διαβιβάζω σχετικό κατάλογο αυτών για την κάθε επαρχία.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

1. Λευκωσία, εκκλησία Αγίου Κασσιανού

Έγιναν εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης της εκκλησίας που περιλάμβαναν γενική αρμολόγηση της εξωτερικής τοιχοποιίας, κατασκευή νέου πετρόκτιστου καμπαναριού και τοποθέτηση νέου δαπέδου από κυπριακά μάρμαρα στο νάρθηκα. Με τις εργασίες αυτές συμπληρώθηκε η δεύτερη φάση των εργασιών αποκατάστασης της εκκλησίας.

Κόστος: £13.377

Κυβ. εισφορά: £6.688,50

Εκκλ. επιτροπή: £6.688,50

2. Αγλαντζιά, εκκλησία Αγίου Γεωργίου

Συμπληρώθηκε η τρίτη φάση των εργασιών αποκατάστασης και συντήρησης της εκκλησίας. Η φάση αυτή που είναι και η τελευταία περιλάμβανε την αποκατάσταση της εσωτερικής τοιχοποιίας, την αφαίρεση του νεότερου γυναικωνίτη και την κατασκευή νέου ξύλινου γυναικωνίτη, μικρότερου του αρχικού, τοποθέτηση νέου δαπέδου από κυπριακά μάρμαρα, κατασκευή και τοποθέτηση νέων ξύλινων θυρών και τοποθέτηση ηλεκτρικής εγκατάστασης.

Κόστος: £10.000

Κυβ. εισφορά: £5.000

Εκκλ. επιτροπή: £5.000

3. Στρόβολος, εκκλησία Αγίας Παρασκευής

Συμπληρώθηκαν οι εργασίες της εξ ολοκλήρου αποκατάστασης της εκκλησίας. Οι εργασίες περιλάμβαναν κατασκευή και τοποθέτηση του πατροπαράδοτου «ασβεστοκουγκριού» για μόνωση της καμαροσκέπαστης αυτής εκκλησίας, αρμολόγηση της εσωτερικής και εξωτερικής τοιχοποιίας, κατασκευή ξύλινου γυναικωνίτη, κατασκευή και τοποθέτηση νέων θυρών και παραθύρων, αποκατάσταση του ηλιακού στα βόρεια, κατασκευή πλακόστρωτου περιμετρικά της εκκλησίας, τοποθέτηση νέας ηλεκτρικής

εγκατάστασης και τοποθέτηση νέου δαπέδου από κυπριακά μάρμαρα. Έγινε επίσης συντήρηση των τοιχογραφιών. Παραμένει η διαμόρφωση της αυλής της εκκλησίας. Όλες οι πιο πάνω εργασίες, εκτός της κατασκευής και τοποθέτησης του πατροπαράδοτου «ασβεστοκουγκριού» και της συντήρησης των τοιχογραφιών, που έγιναν από συνεργεία του Τμήματος Αρχαιοτήτων, έγιναν από ιδιώτη εργολάβο με την επίβλεψη του Τμήματος Αρχαιοτήτων.

Κόστος: £67.905

Το πιο πάνω ποσό καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Ποσό £11.560 αφορούσε τις εργασίες που έγιναν από συνεργεία του τμήματός μας (£8.760 ασβεστοκουγκρί και £2.500 τοιχογραφίες).

4. Άγιος Σωζόμενος, εκκλησία Αγίου Μάμα

Έγινε μερική συντήρηση της λιθοδομής της ημικυκλικής αυτής μεσαιωνικής εκκλησίας.

Κόστος: £1.314

Κυβ. εισφορά: £657

Εισφορά Ιεράς Αρχιεπισκοπής: £657

5. Ασκάς, εκκλησία Τιμίου Προδρόμου

Συμπληρώθηκε η τέταρτη και προτελευταία φάση των εργασιών συντήρησης των τοιχογραφιών και του ξυλόγλυπτου εικονοστασίου της εκκλησίας. Οι εργασίες έγιναν από ιδιώτες συντηρητές κάτω από την επίβλεψη του Τμήματος Αρχαιοτήτων.

Κόστος: £12.000

Κυβ. εισφορά: £6.000

Courtauld Institute of Art (Πανεπιστήμιο Λονδίνου): £6.000

6. Γαλάτα, εκκλησία Παναγίας Ποδίθου

Συμπληρώθηκε η αποκατάσταση της ξύλινης στέγης της εκκλησίας με το κλείσιμο

των τεσσάρων μεγάλων παραθύρων (φωταγωγών) που είχαν λανθασμένα διανοιχθεί επί αγγλοκρατίας. Επίσης έγινε αρμολόγηση του μνημείου τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά. Κατασκευάστηκαν και τοποθετήθηκαν νέα ξύλινα παράθυρα και θύρες σε αντικατάσταση των φθαρμένων. Αποκαταστάθηκαν τα φθαρμένα κυπριακά μάρμαρα του δαπέδου.

Κόστος: £27.300

Το ποσό καλύφθηκε εξ ολοκλήρου με κυβερνητική εισφορά (Τμήμα Αρχαιοτήτων).

7. Γερακιές, εκκλησία Αγίου Νικολάου

Συντηρήθηκε το ξύλινο ζωγραφιστό εικονοστάσιο της εκκλησίας. Η εργασία έγινε από ιδιώτες συντηρητές με την επίβλεψη του Τμήματος Αρχαιοτήτων.

Κόστος: £2.160

Εκκλ. επιτροπή: £1.080

Κυβ. επιχορήγηση: £1.080

8. Γούρρι, εκκλησία Αγίου Γεωργίου

Συντηρήθηκαν το ξυλόγλυπτο εικονοστάσιο και ο ξύλινος άμβωνας της εκκλησίας.

Κόστος: £4.000

Κυβ. εισφορά: £2.000

Εκκλ. επιτροπή: £2.000

9. Δάλι, λαξευτό ναΰδριο Αγίου Ευτυχίου

Δεν έγιναν οι εργασίες συντήρησης του μνημείου αυτού λόγω μη ανταπόκρισης της εκκλησιαστικής επιτροπής και του δήμου Ιδαλίου. Στο φετινό Προϋπολογισμό Αναπτύξεως υπήρχε πρόνοια ύψους £2.000.

10. Καΐμακλί, εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ

Επιδιορθώθηκε ο ξύλινος γυναικωνίτης της εκκλησίας που παρουσίασε πρόβλημα σταθερότητας.

Κόστος: £2.326

Κυβ. εισφορά: £1.163

Εκκλ. επιτροπή: £1.163

11. Κοράκου, εκκλησία Αγίου Λουκά

Συνεχίζεται η πρώτη φάση των εργασιών της εξ ολοκλήρου αποκατάστασης της εκκλησίας, η οποία βρισκόταν σε άσχημη κατάσταση. Οι εργασίες φέτος περιλάμβαναν την αποκατάσταση της ξύλινης στέγης, καθώς και την αποκατάσταση των στεγασμένων στοών στις τρεις πλευρές της εκκλησίας, νότια και βορειοδυτικά και την αφαίρεση των νεότερων επιχρισμάτων της εξωτερικής τοιχοποιίας. Οι εργασίες θα συνεχιστούν και κατά το επόμενο έτος.

Κόστος: £36.000

Κυβ. εισφορά: £18.000

Εκκλ. επιτροπή: £18.000

12. Μουτουλλάς, εκκλησία Παναγίας

Άρχισε η κατασκευή πετρόκτιστου στηθαίου στη βορειοδυτική άκρη του αυλόγυρου της εκκλησίας για λόγους ασφάλειας, λόγω του ότι το μνημείο βρίσκεται σε μεγάλο ύψωμα.

Κόστος: £2.718

Το πιο πάνω ποσό καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου από κονδύλια του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

13. Νικητάρι, εκκλησία Ασίνου

Συνεχίζεται η αποκατάσταση του πετρόκτιστου περιτειχίσματος της εκκλησίας που βρισκόταν σε πολύ άσχημη κατάσταση.

Κόστος: £11.200

Κυβ. εισφορά: £8.200

Μητρόπολη Μόρφου: £3.000

14. Ξυλιάτος, εκκλησία Αγίου Μάμα

Συμπληρώθηκαν οι εργασίες της εξ ολοκλήρου αποκατάστασης της εκκλησίας. Η εκκλησία είχε καταστραφεί ολοσχερώς από πυρκαγιά το καλοκαίρι του 1998. Πρόκειται για μονόκλιτη ξυλόστεγη εκκλησία.

Κόστος: £37.000

Κυβ. εισφορά: £12.500

Εκκλ. επιτροπή: £12.500

Εισφορά Ιδρ. Λεβέντη: £12.000

15. Ορούντα, μονή Αγίου Νικολάου

Συνεχίζεται η αποκατάσταση των μοναστηριακών κτιρίων στη νότια, δυτική και ανατολική πτέρυγα της μονής.

Κόστος: £18.000

Κυβ. εισφορά: £9.000

Εισφορά Ομίλων Φίλων Ορούντας: £9.000

16. Ορούντα, εκκλησία Αγίου Νικολάου

Η συντήρηση του ξυλόγλυπτου εικονοστασίου έγινε πέρσι, έτσι ποσό £1.250 από την πρόνοια των £2.000 μεταφέρθηκε στην εκκλησία Αγίου Μάμα Αλαμινού για επείγουσα εργασία συντήρησης των τοιχογραφιών του τρούλλου της εκκλησίας αυτής.

17. Παλαιχώρι, εκκλησία Μεταμόρφωσης του Σωτήρος

Συντηρήθηκε το ξυλόγλυπτο εικονοστάσιο.

Κόστος: £6.500

Κυβ. εισφορά: £3.250

Εισφορά εκκλ. επιτροπής: £1.625

Εισφορά Ιδρ. Λεβέντη: £1.625

18. Παλαιχώρι, εκκλησία Αγίων Αναργύρων

Συντηρήθηκε το ξυλόγλυπτο εικονοστάσιο.

Κόστος: £4.000

Κυβ. εισφορά: £2.000

Εισφορά εκκλ. επιτροπής: £1.000

Εισφορά Ιδρ. Λεβέντη: £1.000

19. Σινά Όρος, εκκλησία Θεολόγου

Συμπληρώθηκαν οι εργασίες αποκατάστασης στην αρχική μορφή της εκκλησίας. Οι εργασίες περιλάμβαναν αποκατάσταση της ξύλινης στέγης με τα χαρακτηριστικά αγκιστρωτά κεραμίδια, αρμολόγηση της εξωτερικής τοιχοποιίας, γύψωμα της εσωτερικής τοιχοποιίας, αντικατάσταση των φθαρμένων κυπριακών μαρμάρων του δαπέδου, αφαίρεση του νεότερου ξύλινου γυναικωνίτη, τοποθέτηση ηλεκτρικής εγκατάστασης, κατασκευή και τοποθέτηση νέων ξύλινων θυρών και παραθύρων σε αντικατάσταση των φθαρμένων και κατασκευή πλακόστρωτου από πέτρα περιοχής περιμετρικά της εκκλησίας.

Κόστος: £36.000

Κυβ. εισφορά: £18.000

Εκκλ. επιτροπή: £8.000

Εισφορά Ιδρ. Λεβέντη: £10.000

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

1. Λάρνακα, εκκλησία Αγίου Λαζάρου

Άρχισαν και συνεχίζονται οι μεγάλης κλίμακας εργασίες διαμόρφωσης του εξωτερικού χώρου της εκκλησίας Αγίου Λαζάρου στη Λάρνακα. Οι εργασίες περιλαμβάνουν πλακόστρωση από μάρμαρο όλου του διαθέσιμου χώρου της αυλής, φωταγωγή τόσο της αυλής όσο και της εκκλησίας, κατασκευή ξύλινου

προστατευτικού στεγάστρου για τις ταφόπετρες που εκτίθενται σε χώρο στα βορειοδυτικά της εκκλησίας, κατασκευή χαμηλού περικειχίσματος, αφού πρώτα κατεδαφίστηκαν όλα τα μεταγενέστερα καταστήματα που βρίσκονταν στη βόρεια πλευρά της αυλής. Όλες οι εργασίες εκτελούνται από ιδιώτη εργολάβο με εξ ολοκλήρου οικονομική δαπάνη της εκκλησιαστικής επιτροπής. Εξάλλου συνεχίζονται οι εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης των μοναστηριακών κτιρίων στα νότια της εκκλησίας. Για τη συγκεκριμένη εργασία το κόστος υπολογίστηκε σε £8.000 το οποίο καλύπτεται 50% από το Τμήμα Αρχαιοτήτων και την εκκλησιαστική επιτροπή Αγίου Λαζάρου, σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία που αφορά Εκκλησίες - Αρχαία Μνημεία, Β΄ Πίνακας.

2. Λάρνακα, εκκλησία Αγίου Γεωργίου Μακρύ

Κατασκευάστηκε μικρό ξύλινο καμπαναριό.

Κόστος: £344

Κυβ. εισφορά: £172

Εκκλ. επιτροπή: £172

3. Λάρνακα, τέμενος Τούσλα

Συμπληρώθηκαν οι φετινές μεγάλης κλίμακας εργασίες για την αποκατάσταση του τουρκοκυπριακού τεμένους Τούσλα που ήταν πρώην μεσαιωνική εκκλησία. Οι εργασίες περιλάμβαναν την πλήρη αποκατάσταση της εξωτερικής στοάς (ηλιακός) στη βόρεια πλευρά του μνημείου, αρμολόγηση της εξωτερικής ανατολικής πλευράς και γύψωμα όπου χρειαζόταν, αρμολόγηση τμήματος της εξωτερικής νότιας τοιχοποιίας και μερική αποκατάσταση της εξωτερικής βόρειας λιθοδομής.

Κόστος: £36.202

Κυβ. εισφορά (Τ.Α.): £18.101

Κυβ. εισφορά (Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών): £18.101

4. Άγιος Θεόδωρος, εκκλησία Παναγίας Ασταθιώτισσας

Συνεχίζεται η συντήρηση των τοιχογραφιών της εκκλησίας. Οι εργασίες εκτελούνται από συνεργείο της Αρχαιολογικής Εταιρείας Αθηνών, Τμήμα Κύπρου, κάτω από την επίβλεψη του Τμήματος Αρχαιοτήτων.

Κόστος: £8.000

Κυβ. εισφορά: £4.000

Εισφορά Αρχαιολογικής Εταιρείας, Τμήμα Κύπρου: £4.000

5. Δρομολαξιά, τέμενος Χαλά Σουλτάν

Ως αποτέλεσμα της κακόβουλης ενέργειας εμπρησμού του φετινού Αυγούστου, αναλήφθηκαν διάφορες εργασίες αποκατάστασης του μνημείου. Οι εργασίες περιλάμβαναν αποκατάσταση των καμένων σανιδιών του πατώματος και των καμένων χαλιών, μπογιάτισμα του εσωτερικού χώρου του μνημείου, τοποθέτηση μεταλλικού κιγκλιδώματος για περίφραξη του χώρου, αποκατάσταση ενός από τα δωμάτια που βρίσκονται στα βορειοανατολικά του τεμένους, για στέγαση του αστυνομικού φύλακα που θα τοποθετηθεί στο χώρο. Έγινε επίσης ευπρεπισμός της αυλής του μνημείου. Οι πλείστες από τις εργασίες αυτές έγιναν από συνεργεία της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και συντονίζονταν από το Τμήμα Αρχαιοτήτων.

6. Κελλιά, εκκλησία Αγίου Αντωνίου

Συνεχίζονται μεγάλης κλίμακας εργασίες αποκατάστασης και συντήρησης της εκκλησίας. Οι εργασίες περιλάμβαναν αρμολογήσεις της εσωτερικής τοιχοποιίας, αποκατάσταση του νάρθηκα και αλλαγή του δαπέδου του με τοποθέτηση νέων κυπριακών μαρμάρων σε αντικατάσταση των φθαρμένων, συντήρηση των τοιχογραφιών, κατασκευή και τοποθέτηση του πατροπαράδοτου ασβεστοκουγκριού για μόνωση της στέγης.

Κόστος: £26.300

Κυβ. εισφορά (Τμήμα Αρχαιοτήτων): £9.000

Κυβ. εισφορά (Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων): £15.548

Ιερά Μητρόπολη Κιτίου: £9.000

Κοινότητα Κελλιών (Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας): £5.000

Για τη συντήρηση των τοιχογραφιών δαπανήθηκε ποσό £6.000 το οποίο καλύφθηκε εξ ολοκλήρου με κυβερνητική εισφορά (Τμήμα Αρχαιοτήτων).

7. Κοφίνου, εκκλησία Παναγίας

Συμπληρώθηκαν οι εργασίες συντήρησης των τοιχογραφιών της εκκλησίας.

Κόστος: £8.000

Κυβ. εισφορά: £4.000

Εκκλ. επιτροπή: £4.000

8. Μεννόγεια, εκκλησία Αγίων Αθανασίου και Κυρίλλου

Προχώρησαν οι εργασίες αποκατάστασης της σεισμόπληκτης αυτής εκκλησίας.

Οι εργασίες περιλάμβαναν αποκατάσταση του εσωτερικού χώρου, αντικατάσταση όλων των φθαρμένων κυπριακών μαρμάρων του δαπέδου. Οι εργασίες συντήρησης των τοιχογραφιών δεν έγιναν και έτσι ποσό £3.250 μεταφέρθηκε για τη συντήρηση του εικονοστασίου του Σωτήρος Παλαιχωρίου και £750 για το εικονοστάσιο Αγίου Γεωργίου Αυγόρου.

Κόστος: £3.732

Κυβ. εισφορά (Τμήμα Αρχαιοτήτων): £1.866

Κυβερνητική εισφορά (Υπηρεσία Αποκατάστασης Ζημιών): £1.866

9. Περβόλια, εκκλησία Αγίου Λεοντίου

Έγινε η πρώτη φάση των εργασιών αποκατάστασης της εκκλησίας που περιλάμβαναν αρμολόγηση όλης της εξωτερικής τοιχοποιίας, αφού πρώτα έγινε αφαίρεση όλων των νεότερων επιχρισμάτων και αποκαλύφθηκε η πετρόκτιστη

επιφάνεια των τοίχων. Συντηρήθηκε το καμπαναριό, αφού αντικαταστάθηκαν όλες οι φθαρμένες πέτρες. Κατασκευάστηκαν νέα ξύλινα παράθυρα της νότιας επέκτασης της εκκλησίας. Άρχισε η αποκάλυψη της εσωτερικής τοιχοποιίας της επέκτασης από τα νεότερα επιχρίσματα. Οι εργασίες θα συνεχίσουν και τον επόμενο χρόνο.

Κόστος: £18.000

Κυβ. εισφορά: £9.000

Εκκλ. επιτροπή: £4.500

Κοινοτικό συμβούλιο Περβολιών: £4.500

10. Πυργά, εκκλησία Αγίας Μαρίας

Συμπληρώθηκε η δεύτερη φάση των εργασιών αποκατάστασης της εκκλησίας. Η φετινή φάση περιλάμβανε την αποκάλυψη και αποκατάσταση του αρχικού δαπέδου της εκκλησίας από κυπριακά μάρμαρα, κατασκευή και τοποθέτηση δύο ξύλινων νέων θυρών και τη συντήρηση των νεοαποκαλυφθέντων τμημάτων τοιχογραφιών.

Κόστος: £18.000

Κυβ. εισφορά: £9.000

Εκκλ. επιτροπή: £3.000

Εισφορά Ιδρ. Λεβέντη: £6.000

11. Τερσεφάνου, εκκλησία Αγίου Γεωργίου Άρπερας

Οι εργασίες δεν έγιναν και το ποσό £2.000 της φετινής πρόνοιας μεταφέρθηκε στη μονή Αγίου Νικολάου Ορούντας.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

1. Αγία Νάπα, εκκλησία μονής Αγίας Νάπας

Συμπληρώθηκε η πρώτη φάση των μεγάλης κλίμακας εργασιών αποκατάστασης της εκκλησίας Αγίας Νάπας της ομώνυμης μονής. Οι εργασίες περιλάμβαναν την αποκατάσταση του εσωτερικού της εκκλησίας με την τοποθέτηση κυπριακών μαρμάρων

στο δάπεδο, την αρμολόγηση της τοιχοποιίας, κατασκευή και τοποθέτηση νέων ξύλινων θυρών και παραθύρων. Επίσης αναλήφθηκαν εργασίες σταθεροποίησης της βραχομάζας του λαξευτού τμήματος της εκκλησίας. Οι εργασίες αυτές αναλήφθηκαν από ιδιωτική εταιρεία που εξειδικεύεται σε τέτοιου είδους εργασίες.

Κόστος: £14.000

Κυβ. εισφορά: £7.000

Εκκλ. επιτροπή: £7.000

Η δαπάνη για τις εξειδικευμένες εργασίες σταθεροποίησης της βραχομάζας ανήλθε στο ποσό των £9.463, το οποίο θα καλυφθεί 50% από το Τμήμα Αρχαιοτήτων και 50% από την εκκλησιαστική επιτροπή.

2. Αυγόρου, εκκλησία Αγίου Γεωργίου Τερασιώτη

Έγιναν μικρής κλίμακας εργασίες στην εκκλησία που περιλάμβαναν κατασκευή και τοποθέτηση υδρορροών για απομάκρυνση των νερών της βροχής που περιέλουαν την εκκλησία και αντιμετώπιζε πρόβλημα υγρασία, καθώς και κατασκευή και τοποθέτηση ενός πέτρινου σταυρού στον τρούλλο.

Κόστος: £350

Κυβ. εισφορά: £175

Εκκλ. επιτροπή: £175

3. Αυγόρου, εκκλησία Αγίου Γεωργίου

Έγινε συντήρηση και αποκατάσταση του ξυλόγλυπτου εικονοστασίου που βρισκόταν σε άθλια κατάσταση, καθώς και του άμβωνα και του προσκυνηταρίου.

Κόστος: £8.500

Κυβ. εισφορά: £4.250

Εκκλ. επιτροπή: £4.250

4. Αυγόρου, εκκλησία Αγίας Μαρίας

Έγιναν μικρής κλίμακας εργασίες συντήρησης των τοιχογραφιών της εκκλησίας.

Κόστος: £2.000

Κυβ. εισφορά: £1.000

Εκκλ. επιτροπή: £1.000

5. Βρυσούλλες, εκκλησία Αγίου Γεωργίου

Συμπληρώθηκαν οι εργασίες της εξ ολοκλήρου αποκατάστασης της εκκλησίας. Οι εργασίες περιλάμβαναν συντήρηση των τοιχογραφιών, αρμολόγηση τόσο της εσωτερικής όσο και της εξωτερικής τοιχοποιίας, τοποθέτηση δαπέδου από κυπριακά μάρμαρα, κατασκευή Αγίας Τράπεζας, κατασκευή πλακόστρωτου περιμετρικά της εκκλησίας και τοποθέτηση ηλεκτρικής εγκατάστασης.

Κόστος: £20.000

Κυβ. εισφορά: £10.000

Εκκλ. επιτροπή: £10.000

6. Δερύνεια, εκκλησία Παναγίας

Δεν έγιναν οι εργασίες λόγω απρόβλεπτων προτεραιοτήτων σε άλλα αρχαία μνημεία.

Ποσό πρόνοιας στο φετινό Προϋπολογισμό Αναπτύξεως: £8.000

7. Σωτήρα, εκκλησία Μεταμόρφωσης του Σωτήρος

Έγιναν εργασίες συντήρησης των τοιχογραφιών.

Κόστος: £4.000

Κυβ. εισφορά: £2.000

Εκκλ. επιτροπή: £2.000

8. Φρέναρος, εκκλησία Αγίας Μαρίας

Συμπληρώθηκε η φετινή φάση των εργασιών αποκατάστασης του σεισμόπληκτου αυτού μνημείου. Οι εργασίες περιλάμβαναν καταρχάς εξειδικευμένη εργασία στήριξης του υπεδάφους πάνω στο οποίο είναι κτισμένη η εκκλησία, εργασία η οποία

εκτελέστηκε από ιδιωτική εταιρεία εξειδικευμένη σε τέτοιου είδους εργασίες. Οι εργασίες που έγιναν από συνεργείο του Τμήματος Αρχαιοτήτων περιλάμβαναν τη στήριξη της στέγης της εκκλησίας και αρμολόγηση της εσωτερικής και εξωτερικής τοιχοποιίας. Οι εργασίες θα συνεχίσουν και κατά τον επόμενο χρόνο.

Κόστος: £26.030

Κυβ. εισφορά (Τμήμα Αρχαιοτήτων): £13.000

Κυβ. εισφορά (Υπηρεσία Αποκατάστασης Ζημιών): £10.030

Εκκλ. επιτροπή: £3.000

9. Φρέναρος, εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ

Οι εργασίες δεν έγιναν και έτσι από την πρόνοια των £8.000 του φετινού Προϋπολογισμού Αναπτύξεως μεταφέρθηκε ποσό £3.000 για τη συνέχιση των εργασιών στην εκκλησία Αγίου Λουκά Κοράκου, ποσό £3.000 στην εκκλησία Αγίας Μαρίας Φρενάρους και ποσό £1.688 στην εκκλησία Αγίου Κασσιανού Λευκωσίας.

Σημ.: Όπου σημειώνεται «Κυβερνητική Εισφορά», χωρίς άλλη διευκρίνιση, σημαίνει κονδύλια του Τμήματος Αρχαιοτήτων.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ

1. Άγιος Αμβρόσιος, εκκλησία Αγίας Ελισάβετ

Η συντήρηση της εκκλησίας περιλάμβανε γενικά αρμολόγηση των τοίχων εσωτερικά και εξωτερικά, αποκατάσταση της στέγης και του δαπέδου και τοποθέτηση νέας πόρτας.

Κόστος: £10.000

Κυβ. εισφορά: £5.000

Εκκλησιαστική επιτροπή: £5.000

2. Άγιος Αμβρόσιος, εκκλησία Αγίας Ελισάβετ

Άρχισε η συντήρηση, η στερέωση και ο καθαρισμός των τοιχογραφιών του ναού. Η συντήρηση θα συνεχιστεί και θα ολοκληρωθεί το 2000.

Κόστος: £4.000

Κυβ. εισφορά: £2.000

Εκκλησιαστική επιτροπή: £2.000

3. Δύμες, εκκλησία Τιμίου Προδρόμου

Έγινε πλήρης συντήρηση της ξύλινης στέγης του ναού και εργασίες συντηρήσεως στο εσωτερικό (τοίχοι, δάπεδο) και τοποθέτηση νέων πορτών και παραθύρων.

Κόστος: £30.000

Κυβ. εισφορά: £15.000

Εκκλησιαστική επιτροπή: £7.500

Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη: £7.500

4. Πάχνα, εκκλησία Αγίου Στεφάνου

Έγινε γενική συντήρηση του μνημείου, ανακατασκευή του δαπέδου, νέα ξύλινη πόρτα στη θέση του δυτικού τοίχου, καθαρισμός και περίφραξη του χώρου.

Η περίφραξη του χώρου δεν ολοκληρώθηκε λόγω κτηματικών διαφορών.

Κόστος: £10.000

Κυβ. εισφορά: £5.000

Εκκλησιαστική επιτροπή: £5.000

5. Φασούλα, εκκλησία Αγίου Ρηγίνου

Συντηρήθηκε το αρχικό τμήμα του ναού, αφού απομακρύνθηκαν όλες οι νέες προσθήκες.

Κόστος: £ 6.000

Κυβ. εισφορά: £3.000

Εκκλησιαστική επιτροπή και

Σύνδεσμος Αποδήμων και Φίλων Φασούλας: £3.000

6. Τριμήκληνη, εκκλησία Παναγίας

Συντηρήθηκαν το ξυλόγλυπτο εικονοστάσιο και όλα τα ξύλινα μέρη της εκκλησίας εσωτερικά και αποκαταστάθηκε το δάπεδο του Ιερού Βήματος.

Κόστος: £9.000

Κυβ. εισφορά: £4.500

Εκκλησιαστική επιτροπή: £4.500

7. Δωρός, εκκλησία Αγίου Επιφανίου

Αποκαλύφθηκαν όλες οι τοιχογραφίες του ναού που ήταν κάτω από τα νεότερα επιχρίσματα. Το έργο θα συνεχιστεί και το 2000.

Κόστος: £7.000

Κυβ. εισφορά: £3.500

Εκκλησιαστική επιτροπή: £3.500

8. Παρεκκλησιά, εκκλησία Τιμίου Σταυρού

Έγινε στερέωση και καθαρισμός των τοιχογραφιών του Ιερού Βήματος.

Κόστος: £6.000

Κυβ. εισφορά: £3.000

Εκκλησιαστική επιτροπή: £3.000

9. Πελέντρι, εκκλησία Παναγίας Καθολικής

Συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε ο καθαρισμός, η στερέωση και η συντήρηση του ξυλόγλυπτου εικονοστασίου.

Κόστος: £8.000

Κυβ. εισφορά: £4.000

Εκκλησιαστική επιτροπή: £4.000

10. Όμοδος, εκκλησία Τιμίου Σταυρού

Ολοκληρώθηκε η συντήρηση όλων των ξυλόγλυπτων ταβανιών της μονής.

Κόστος: £16.000

Κυβ. εισφορά: £8.000

Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη: £8.000

11. Επισκοπή, εκκλησία Αγίου Γεωργίου (μουσουλμανικό τέμενος)

Συνεχίστηκε η συντήρηση των τοιχογραφιών του ναού.

Κυβ. εισφορά: £3.000

12. Κάτω Πολεμίδια, εκκλησία Αγίου Γεωργίου

Άρχισε η αποκάλυψη και η συντήρηση των τοιχογραφιών του ναού.

Κόστος: 4.000

Κυβ. εισφορά: £2.000

Εκκλησιαστική επιτροπή: £1.000

Δήμος Πάνω Πολεμιδιών: £1.000

13. Άρσος, εκκλησία Αγίου Φιλίππου

Συνεχίζεται η αποκατάσταση του ναού, μετά τις ζημιές που υπέστη από τους τελευταίους σεισμούς από ιδιωτική εταιρεία, μετά από έγκριση του Τμήματος Αρχαιοτήτων.

Κυβ. εισφορά: £59.000 (συνολικά)

Εισφορά κυβέρνησης για το 1999:£40.000

Εισφορά κυβέρνησης για το 2000: £19.000

14. Όμοδος, Μονή Τιμίου Σταυρού

Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών αποκαταστάσεως του ναού της Μονής που υπέστη από τους σεισμούς το Τμήμα Αρχαιοτήτων επιχορήγησε την εκκλησιαστική επιτροπή για το 1999 με ποσό £30.000.

15. Άγιος Δημήτριος Μαραθάσας, εκκλησία Αγίου Δημητρίου

Αποκαταστάθηκε το ξύλινο προστατευτικό στέγαστρο της βόρειας εισόδου της εκκλησίας.

Κόστος: £500

Κυβ. εισφορά: £250

Εκκλησιαστική επιτροπή: £250

16. Καμινάρια, εκκλησία Παναγίας

Συντηρήθηκε το ξυλόγλυπτο εικονοστάσιο.

Κόστος: £4.000

Κυβ. εισφορά: £ 2.000

Εισφορά Συνδέσμου Αποδήμων Καμιναριών: £2.000

17. Καμινάρια, εκκλησία Αγίου Βασιλείου

Συντηρήθηκε το ξυλόγλυπτο εικονοστάσιο.

Κόστος: £4.000

Κυβ. εισφορά: £ 2.000

Εισφορά Συνδέσμου Αποδήμων Καμιναριών: £2.000

18. Πέρα Πεδί, Νερόμυλος

Οι εργασίες συντήρησης/αποκατάστασης έχουν συμπληρωθεί. Έγιναν σε συνεργασία με το κοινοτικό συμβούλιο το οποίο και επιχορηγήθηκε με το ποσό των £14.000.

19. Πρασιείο Αυδήμου, τουρκοκυπριακό καφενείο

Άρχισαν οι εργασίες συντήρησης οι οποίες θα συνεχιστούν το 2000 και θα ολοκληρωθούν σε συνεργασία με την επαρχιακή διοίκηση και τις κοινοτικές αρχές.

Επιχορήγηση Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού: £13.000

Τμήμα Αρχαιοτήτων: £5.000

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ

1. Λυσός, εκκλησία Αγίου Γεωργίου

Έγιναν εργασίες αποκατάστασης του ναού, μετά τους τελευταίους σεισμούς.

Κόστος: £16.000

Κυβ. εισφορά: £8.000

Υπηρεσία Αποκατάστασης Ζημιών: £8.000

2. Παναγιά, μονή Παναγίας Χρυσορρογιάτισσας

Έγιναν εργασίες συντήρησης της εκκλησίας της μονής και ανακατασκευής των δαπέδων των διαδρόμων της νότιας πτέρυγας.

Κόστος: £14.000

Κυβ. εισφορά: £7.000

Ιερά μονή: £7.000

3. Παναγιά, εκκλησία Παναγίας

Συνεχίστηκαν και ολοκληρώθηκαν οι εργασίες συντήρησης του ναού και της πλακόστρωσης περιμετρικά και του διαδρόμου που οδηγεί στο ναό.

Κόστος: £8.000

Κυβ. εισφορά: £4.000

Εκκλησιαστική επιτροπή: £4.000

4. Σαλαμιού, εκκλησία Παναγίας

Τοποθετήθηκε κεραμίδι στη στέγη και συνεχίστηκε η συντήρηση του ναού.

Κόστος: £10.000

Κυβ. εισφορά: £5.000

Ίδρυμα για αποκατάσταση του ναού: £5.000

5. Χρυσοχού, εκκλησία Αγίου Νικολάου (μουσουλμανικό τέμενος)

Συνεχίστηκαν οι εργασίες αποκατάστασης του μιναρέ και ολοκληρώθηκαν οι εργασίες συντήρησης του ναού.

Κόστος: £24.500

Κυβ. εισφορά: £12.000

Υπηρεσία Τουρκοκυπριακών Περιουσιών: £12.500

6. Λετύμπου, εκκλησία Αγίων Κηρύκου και Ιουλίτη

Έγινε μικρής έκτασης συντήρηση των τοιχογραφιών.

Κόστος: £2.000

Κυβ. εισφορά £1.000

Εκκλησιαστική επιτροπή: £500

Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη: £500

7. Λετύμπου, εκκλησία Παναγίας

Συντηρήθηκαν και καθαρίστηκαν οι τοιχογραφίες που σώζονται στο Ιερό Βήμα.

Κόστος: £6.000

Κυβ. εισφορά: £3.000

Εκκλησιαστική επιτροπή: £1.500

Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη: £1.500

8. Έμπα, εκκλησία Παναγίας Χρυσελευούσης

Συνεχίστηκαν η αποκάλυψη, ο καθαρισμός και η στερέωση των τοιχογραφιών.

Κόστος: £12.000

Κυβ. εισφορά: £6.000

Εκκλησιαστική επιτροπή: £6.000

9. Χούλου, εκκλησία Παναγίας Χρυσελευούσης

Συνεχίστηκαν και ολοκληρώθηκαν η αποκάλυψη, η στερέωση και η συντήρηση των τοιχογραφιών του ναού.

Κόστος: £12.000

Κυβ. εισφορά: £6.000

Εκκλησιαστική επιτροπή: £6.000»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.048, ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με τη λειτουργία των αερολιμένων στην Κύπρο, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η κυβέρνηση αναγνωρίζει ότι το σημερινό καθεστώς λειτουργίας των αερολιμένων παρουσιάζει προβλήματα που πηγάζουν κυρίως από τον τρόπο διαχείρισης.

Μετά από μελέτη που διεξήγαγε η Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως, τα πορίσματα της οποίας υιοθετήθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προωθεί την ανάπτυξη των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου με βάση τα μοντέλα ανάπτυξης και χρηματοδότησης που εισηγήθηκε η Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως. Συγκεκριμένα, αποφασίστηκε η δημιουργία Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ) στην οποία το κράτος θα είναι ο κύριος μέτοχος, ενώ θα συμμετέχει στρατηγικός επενδυτής ο οποίος θα αναλάβει και τη διαχείριση των αερολιμένων.

Με σκοπό την υλοποίηση των πιο πάνω αναπτυξιακών έργων, η κυβέρνηση έχει αποδεχτεί πρόταση της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως για εξασφάλιση υπηρεσιών συμβούλου ο οποίος θα ετοιμάσει το νομικό πλαίσιο για αυτονόμηση των αερολιμένων και θα βοηθήσει στη διαδικασία για την εξεύρεση στρατηγικού επενδυτή. Σχετικά αναφέρεται επίσης ότι, κατά τη διαδικασία εξέτασης αιτήματος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για αποδέσμευση ποσού £97.000 από το Κεφάλαιο Δικαιώματα Εμπειρογνομώνων για την Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως για το 1999 από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων δέχτηκε υπόδειξη της εν

λόγω επιτροπής όπως διαφοροποιήσει τους όρους εντολής, ώστε οι μελετητές/σύμβουλοι να έχουν τη δυνατότητα να επεξεργασθούν και να προτείνουν πρόσθετα σενάρια σε σχέση με τον τρόπο ανάπτυξης των αερολιμένων.

Όσον αφορά την εισήγηση για τη δημιουργία αρχής αερολιμένων, αναφέρεται ότι αυτή εξετάσθηκε στα πλαίσια της μελέτης της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως, αλλά φαίνεται ότι μειονεκτούσε σε σχέση με τη λύση που προτάθηκε να υιοθετηθεί τελικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου 2000 του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη στην ερώτηση 23.06.007.04.050, ημερομηνίας 11 Νοεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αριστοφάνη Γεωργίου.

«Η αγορά των κτιρίων όπου στεγάζεται το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στην Ακρόπολη κόστισε στο κράτος £4,9 εκατομ. Μέσα στη συμφωνηθείσα τιμή αγοράς των £4,9 εκατομ. περιλήφθηκαν αλλαγές/τροποποιήσεις που έπρεπε να γίνουν, ώστε τα κτίρια να καταστούν κατάλληλα για γραφεία.

Στο συμβόλαιο που υπογράφηκε περιλήφθηκαν αρχιτεκτονικά σχέδια που ετοίμασε το Τμήμα Δημοσίων Έργων για τη μετατροπή των τριών κτιρίων σε γραφεία, σύμφωνα με τις στεγαστικές ανάγκες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, και ενσωματώθηκε επίσης παράρτημα στο οποίο περιλήφθηκαν όλες οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.

Όσον αφορά τη διαμόρφωση του ισογείου του μπλοκ 3, το οποίο δεν είχε ανεγερθεί κατά το χρόνο υπογραφής των συμβολαίων, υπήρχαν προκαταρκτικά αρχιτεκτονικά σχέδια (προνοούσαν την κατασκευή αποθηκών και ενός μεγάλου άδειου χώρου) τα οποία όμως δεν υλοποιήθηκαν, λόγω του ότι στο στάδιο εκείνο δεν είχε αποφασιστεί η τελική χρήση του χώρου. Στην πορεία των εργασιών, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κατέληξε στην τελική διαμόρφωση του χώρου, ώστε να συνάδει με τις πολιτιστικές του ανάγκες (γραφεία, αποθήκες, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων).

Η βασική υποδομή έχει γίνει από τον εργολάβο και το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα εκτελέσει το έργο από τα κονδύλια του Προϋπολογισμού του 2000.

Οι εργασίες που έγιναν στα κτίρια αφορούσαν συμπληρωματικές εργασίες, όπως διαμόρφωση της εξωτερικής κύριας εισόδου του υπουργείου που βρίσκεται στο μπλοκ 3 και σχεδιάστηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, κατασκευή και τοποθέτηση επιπλέον σιδερένιας περίφραξης πάνω στο υφιστάμενο περιτοίχισμα, αναβάθμιση του ανελκυστήρα του μπλοκ 3. Για το τελικό κόστος των συμπληρωματικών αυτών εργασιών, καθώς επίσης και για τη δαπάνη διαμόρφωσης του ισογείου του μπλοκ 3, θα σας ενημερώσουμε, μόλις λάβουμε τα στοιχεία από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

Το θέμα των χώρων στάθμευσης για τους υπαλλήλους και τους επισκέπτες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αντιμετωπίζεται με τη χρήση μέρους του κρατικού τεμαχίου γης με το οποίο εφάπτεται το κτίριο. Επιπλέον, δύο από τους εκτοπισθέντες που διαμένουν σε κατοικίες που έχουν ανεγείρει στο παρακείμενο κρατικό τεμάχιο γης εξέφρασαν την επιθυμία να εγκαταλείψουν το χώρο. Για το σκοπό αυτό, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προτίθεται να υποβάλει σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο στην οποία θα περιέχεται και εισήγηση για την καταβολή κάποιας οικονομικής βοήθειας προς τα άτομα αυτά.

Το γραφείο του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού από την αρχή σχεδιάστηκε και τοποθετήθηκε στο μπλοκ 3, το οποίο όμως κατά το χρόνο υπογραφής των συμβολαίων και απόκτησης των κτιρίων δεν είχε ακόμη ανεγερθεί. Για το λόγο αυτό, το γραφείο του υπουργού στεγάστηκε προσωρινά στο μπλοκ 1, το οποίο κατά το χρόνο υπογραφής των συμβολαίων βρισκόταν στο στάδιο του σκελετού και η αποπεράτωσή του θα γινόταν σε διάστημα έξι μηνών (ασκούσαν έντονες πιέσεις προς το υπουργείο από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα για αποχώρηση από τα γραφεία της τα οποία ενοικίαζε το τελευταίο) σύμφωνα με το συμβόλαιο, μέχρι τη συμπλήρωση του μπλοκ 3 και

μεταφοράς του σε αυτό. Δεν έγιναν οποιεσδήποτε εξειδικευμένες εργασίες για τη στέγαση του γραφείου του υπουργού στο μπλοκ 1 και με μικρή δαπάνη το γραφείο αυτό, με χρήση διαχωριστικών, θα μετατραπεί σε γραφεία λειτουργών.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε περαιτέρω επεξηγήσεις ή διευκρινίσεις χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Φεβρουαρίου 2000 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση 23.06.007.04.059, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σας πληροφορώ ότι η αστυνομία δεν έχει αρχείο για Ελληνοκυπρίους που συνελήφθησαν στο αεροδρόμιο Λάρνακας για παράνομη εξαγωγή συναλλάγματος, επειδή οι υποθέσεις αυτές εμπίπτουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Τελωνείων.

Η αστυνομία, σε περιπτώσεις που εντοπίζει οποιοδήποτε πρόσωπο να αποπειράται παράνομα να εξαγάγει συνάλλαγμα, ενημερώνει αμέσως το Τμήμα Τελωνείων για τα παραπέρα.

Ως εκ των πιο πάνω, τα στοιχεία που ζητάτε μπορούν να εξασφαλισθούν από το Υπουργείο Οικονομικών, Τμήμα Τελωνείων.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2000 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη στην ερώτηση 23.06.007.04.065, ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με επίσκεψη γιατρού στην κοινότητα Καλλέπειας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο αριθμός των ιατρών που διαθέτει το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας σήμερα δεν επιτρέπει τη συμπερίληψη της κοινότητας Καλλέπειας στα προγράμματα των περιοδειών που διεξάγει. Το πρόγραμμα των περιοδειών του

αγροτικού υγειονομικού κέντρου Παναγιάς περιλαμβάνει την επίσκεψη σε εννέα συνολικά κοινότητες και είναι αδύνατο να περιοδεύει και στην Καλλέπεια. Το ίδιο ισχύει και για τα εξωτερικά ιατρεία του νοσοκομείου Πάφου, ο όγκος της δουλειάς των οποίων είναι πολύ μεγάλος και δεν επιτρέπει άλλη επιβάρυνση, χωρίς την προηγούμενη αύξηση του ιατρικού προσωπικού.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο Κεφάλαιο Δ', κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβάνομαι ότι το πρώτο θέμα αναβάλλεται.

Η ώρα είναι 7.20 μ.μ. και αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν σωρεία ειλημμένων υποχρεώσεων και επειδή το δεύτερο θέμα του Κεφαλαίου Δ' ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Για την απεργία στο λιμάνι της Λάρνακας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι. Αν δε διαφωνείτε, νομίζω να το αποσύρουμε και να διαγραφεί, αφού εν τω μεταξύ έχει λυθεί και η απεργία και το πρόβλημα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπενθυμίζω ότι προ αμνημονεύτου χρόνου είχε αρχίσει η συζήτηση και ως εισηγητής είχα καταθέσει τις απόψεις μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διευθετήθηκε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Τώρα άρχισε δεύτερος γύρος για νέα απεργία, επομένως εγώ δέχομαι να θεωρηθεί λήξαν και θα επανεγγράψουμε την ερχόμενη βδομάδα το θέμα της νέας απεργίας στο λιμάνι Λάρνακας. Ευχαριστώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επίσης υπάρχει από αμνημονεύτων χρόνων το θέμα γιατί δεν πρέπει να κλείσει το ξενοδοχείο “Φιλοξενία”. Το είχα γράψει και από σεβασμό για τη δουλειά του συναδέλφου του κ. Παπαδόπουλου που είχε δουλέψει για να το κάνει κ.λπ., αλλά στο μεταξύ “πέθανε” το ξενοδοχείο, βκάλαμε τζαι το πένθος, πάμε να το ξαναχρησιμοποιήσουμε, γι’ αυτό θα παρακαλέσω να διαγραφεί. Έμεινε το μνημόσυνο και η κατάθεση δάφνινων στεφανιών!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, αν μου επιτρέπεται, να παρακαλέσω τη γραμματεία της Βουλής να αποστείλει σε κάθε κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο πλήρη κατάλογο των θεμάτων που έχουν εγγραφεί και οι κοινοβουλευτικές ομάδες να πληροφορήσουν το προεδρείο ποια θέματα που ίσως φαίνονται πλέον εκτός χρόνου πρέπει να διαγραφούν.

Προτού κλείσω τη συνεδρία της Βουλής, κύριοι συνάδελφοι, έχω παράκληση από το βουλευτή κ. Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού να εγγραφεί και να εξεταστεί από την αρμόδια επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας το θέμα «Κίνητρα ανάπτυξης νέων μορφών ενέργειας». Αν δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφεται και παραπέμπεται.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 17 Φεβρουαρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2000.

3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2000.
4. Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2000.
6. Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) Θεσμοί του 2000.
7. Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Κανονισμοί του 2000.
8. Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
9. Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
10. Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέση Πρώτου Εργατικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.
11. Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Βοηθού Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Ανώτερου Λειτουργού Ευημερίας και Λειτουργού Ευημερίας 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999.
12. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που

εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από τα Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).

2. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).

3. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα

που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της απόφασης της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες, με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της κ. Κατερίνας Παντελίδου και του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου).
(19.5.1999).

5. Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του σώματος.

(Ωρα λήξης: 7.28 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούττας Νίκος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος

Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρίστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιπτής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε [Μ. Κυπριανού, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Χριστοδουλίδης, Χρ. Πουργουρίδης, Ν. Μουσιούππας, Χρ. Ρότσας, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Α. Αντωνίου, Πρ. Προδρόμου, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Φιλίππου, Π. Δημητρίου, Γ. Χριστοφίδης, Α. Χρίστου, Γ. Αγαπίου, Κ. Καζαμίας] και μερική αποδοχή της αναπομπής.

2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», οι παρεμβάσεις των κ. Ανδρέα Χρίστου και Παναγιώτη Δημητρίου και αναβολή του θέματος.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2000», οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Ανδρέα Χρίστου και Παναγιώτη Δημητρίου και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διορισμού Έκτακτων Υπαλλήλων στο Δήμο Πάφου Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε [Α. Χρίστου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Μ. Κυπριανού, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Γ. Αγαπίου, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Αντωνίου, Ν. Κατσουρίδης] και αναβολή του θέματος.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για τα νομοσχέδια α. «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999» και β. «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή τους σε νόμους (ως τροποποιητικοί του 2000).
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Απασχόλησης Παιδιών και Νεαρών Προσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.

11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Σχέδιο Συντάξεως και Χορηγημάτων για τους Υπαλλήλους του Συμβουλίου και για τους Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους».
15. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
16. Ερωτήσεις βουλευτών: Διακρατικές συμβάσεις που αφορούν τη μεταφορά δικαιωμάτων ξένων εργατών από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Έλεγχος των φαρμάκων που προμηθεύονται οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες - Αίτημα για αναβάθμιση του νοσοκομείου Πόλεως Χρυσοχούς.
17. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Η ευθύνη για τις ζημιές που προκαλούν τα αγρινά - Το οδικό δίκτυο - Κλοπή κινητών τηλεφώνων στην Πάφο - Έργα του Τμήματος Αρχαιοτήτων - Η λειτουργία του αεροδρομίου Πάφου - Θέματα που αφορούν το κτίριο Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Ελληνοκύπριοι που συνελήφθησαν για παράνομη εξαγωγή συναλλάγματος - Αίτημα για εβδομαδιαία επίσκεψη κυβερνητικού γιατρού στην κοινότητα Καλλέπειας.
18. Εγγραφή από τον κ. Δημήτρη Συλλούρη και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας του θέματος «Κίνητρα ανάπτυξης νέων

μορφών ενέργειας».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 17ης Φεβρουαρίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 20)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο Α΄, κύριοι συνάδελφοι, είναι η νομοθετική εργασία με πρώτο θέμα το εξ αναβολής από την προηγούμενη συνεδρία που τιτλοφορείται «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση της επιτροπής έχει ήδη διαβαστεί, εκτός αν υπάρχει καμιά τροποποίηση, κύριε Μουσιούττα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν είναι ομόφωνη.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Όχι, δεν είναι εντελώς ομόφωνη και υπάρχει δήλωση για να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχαμε ζητήσει, η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, την περασμένη φορά να αναβληθεί και ανεβλήθη και κάποιες απόψεις που είχαμε θέλαμε να τις συζητήσουμε με τον πρόεδρο της επιτροπής Θεσμών και Αξιών, τον κ. Χρίστου, και βλέπω ότι ο κ. Χρίστου απουσιάζει. Ζήτησα να συζητήσω μαζί του το θέμα. Δεν ξέρω αν υπάρχει ένσταση να αναβληθεί για ακόμα μια βδομάδα, ώστε να μιλήσω μαζί του και να μεταφέρω τις απόψεις της κοινοβουλευτικής ομάδας -δεν υπάρχουν ισχυρές απόψεις επί του θέματος- για να δούμε ποιες είναι και οι δικές του απόψεις βάσει των οποίων ζητά να μην εγκριθεί το νομοσχέδιο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Από τη στιγμή που το ζητά ο κ. Χρίστου, νομίζω θα συμφωνήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου; Υπάρχει ένσταση, κύριοι συνάδελφοι, όπως αναβληθεί για την επόμενη βδομάδα;

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, αναβάλλεται για την άλλη βδομάδα.

Προχωρούμε έτσι στο δεύτερο θέμα επί της ημερήσιας διάταξης, το οποίο είναι και πάλι εξ αναβολής. Είναι η έκθεση που θεωρήθηκε αναγνωσθείσα στην προηγούμενη

συνεδρία και το θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2000».

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αβραάμ.

A. ANΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ζητήσαμε κάποια στοιχεία από το Υπουργείο Εσωτερικών επεξηγηματικά, αν είναι δυνατόν να το αφήσουμε προς το παρόν, να πάμε στα επόμενα και ελπίζω να τα έχουμε σε μερικά λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Προχωρούμε στο τρίτο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη, εκτός αν θέλετε να διαβαστεί.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεωρείται αναγνωσθείσα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου
Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούππας

Ανδρέας Φιλίππου

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Παναγιώτης Δημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Δημόσιων Δανείων για το 2000, όπως έχει κατατεθεί στη Βουλή, προβλέπει έσοδα ύψους £10.131.220, που προέρχονται κυρίως από αποπληρωμές και τόκους υφιστάμενων δανείων, και έξοδα ύψους £8.091.500, δηλαδή παρουσιάζει πλεόνασμα ύψους £2.039.720.

Όπως είναι γνωστό, το Ταμείο Δημόσιων Δανείων αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών και έχει ως κύριο σκοπό την παροχή δανείων κυρίως για την εκτέλεση έργων δημόσιας ωφέλειας και για την πραγματοποίηση διάφορων άλλων στόχων με βάση εγκεκριμένα κυβερνητικά σχέδια δανειοδότησης, όπως, για παράδειγμα, είναι το σχέδιο δανειοδότησης φοιτητών για σπουδές στο εξωτερικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων ποσού £8.091.500 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 μαζί με τους Πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 μαζί με τους Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, ομοφώνως ψηφίζεται σε νόμο. Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχουν και αποχές.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Αντιλαμβάνομαι πρέπει να διαβάζεται πλέον "2000". Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ομόφωνη. Αν οι κύριοι συνάδελφοι θεωρούν αναγνωσθείσα την έκθεση...

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης
(Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Τάσος Παπαδόπουλος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισίδωρος Μακρίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Κίκης Καζαμίας	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 31 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, ώστε να γίνεται δεκτή από τον Οργανισμό ως ασφάλεια για την παραχώρηση δανείου και μέχρι την έκδοση ξεχωριστού τίτλου ιδιοκτησίας η εκχώρηση δικαιωμάτων που απορρέουν από συμβάσεις μισθώσεως κυβερνητικών οικοπέδων σε δικαιούχες οικογένειες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος, ώστε να αναφέρεται ως ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το πέμπτο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του
2000»**

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Πρόδρομος Προδρόμου

Στάθης Κιπτής

Ανδρέας Φιλίππου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2000 σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις

18 Ιανουαρίου 2000 και την 1^η Φεβρουαρίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2000 προβλέπει έξοδα ύψους £23.709.143 και έσοδα του ιδίου ύψους. Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα προέρχονται από κυβερνητική χορηγία που ανέρχεται στο ποσό των £17.559.143, από τέλη, δίδακτρα και άλλα δικαιώματα που ανέρχονται σε ποσό ύψους £5.100.000 και από εισφορές, δωρεές και κληροδοτήματα ποσού ύψους £1.050.000.

Τα προϋπολογιζόμενα έξοδα αναλύονται ως ακολούθως:

	£
1. Τρέχουσες δαπάνες	8.524.543
2. Λειτουργικές δαπάνες	801.500
3. Διαχειριστικά έξοδα	1.621.100
4. Κεφαλαιουχικές δαπάνες	11.612.000
5. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικά	<u>1.150.000</u>
	ΣΥΝΟΛΟ 23.709.143
	=====

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον πρόεδρο του συμβουλίου, τον πρύτανη, τον αντιπρύτανη και τη διεύθυνση του πανεπιστημίου για το όλο έργο και την προσφορά του πανεπιστημίου, καθώς και για την περαιτέρω ανάπτυξή του.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Γραφείου Προγραμματισμού, κατά τον καταρτισμό του προϋπολογισμού για το 2000 καταβλήθηκε προσπάθεια περιορισμού των δαπανών, στα πλαίσια της γενικής πολιτικής για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Ωστόσο, αφού λήφθηκαν υπόψη οι αυξημένες ανάγκες για έργα υποδομής και άλλες αναγκαίες εργασίες για την περαιτέρω ανάπτυξη του

πανεπιστημίου, ο φετινός προϋπολογισμός παρουσιάζει αύξηση, σε σύγκριση με αυτόν του 1999, λόγω κυρίως της αύξησης της κυβερνητικής χορηγίας κατά £1.988.869.

Ειδικότερα, όπως επισημάνθηκε στην επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους, στον προϋπολογισμό αυτό, ενώ έχουν συμπεριληφθεί πρόνοιες για την αναγκαία υποδομή για την ίδρυση και λειτουργία της πολυτεχνικής σχολής, εντούτοις δεν κατέστη δυνατό να συμπεριληφθεί και πρόνοια για την ίδρυση της νομικής σχολής, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η ίδρυσή της δε βρίσκει θετική ανταπόκριση από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ή ότι δε θεωρείται μια από τις πρώτες προτεραιότητες στα πλαίσια της επιδιωκόμενης ανάπτυξης του πανεπιστημίου. Επίσης επεξηγήθηκε στην επιτροπή ότι για έργα υποδομής για την ανέγερση της πανεπιστημιούπολης στο χώρο της Αθαλάσσας συμπεριλήφθηκε πρόνοια ύψους μόνο £8.000.000, με βάση την εκτίμηση ότι το ποσό αυτό είναι ικανοποιητικό για τα έργα που προβλέπεται να εκτελεστούν εντός του έτους 2000. Συγκεκριμένα, αναμένεται ότι κατά το 2000 θα συνεχιστούν τα έργα υποδομής, όπως το εξωτερικό οδικό δίκτυο, η παροχή νερού, ρεύματος και τηλεφώνων, το αποχετευτικό σύστημα και η προώθηση των κατασκευαστικών έργων που αφορούν τα κτίρια λειτουργικής υποστήριξης και το κτίριο επιστημών και τεχνολογίας.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού, επισημαίνοντας ότι από οικονομικής άποψης δεν είναι δυνατή η άμεση ανάπτυξη του πανεπιστημίου στον επιθυμητό βαθμό, τόνισαν την ανάγκη για ενδελεχή μελέτη, προγραμματισμό και συνολικό σχεδιασμό της σκοπούμενης ανάπτυξης, ώστε, συνεκτιμώντας και το απαιτούμενο κατά περίπτωση κόστος, το πανεπιστήμιο να προχωρήσει σε τελική ιεράρχηση των αναπτυξιακών του στόχων.

Από την πλευρά του πανεπιστημίου τονίστηκε ιδιαίτερα ότι ο προϋπολογισμός για το 2000, όπως αυτός τελικά κατατέθηκε στη Βουλή, στον οποίο προνοούνται δαπάνες

συνολικού ύψους £23.000.000 αντί £29.000.000, όπως είχε αρχικά προταθεί, δεν ανταποκρίνεται επαρκώς στις ανάγκες του πανεπιστημίου. Συγκεκριμένα, οι περικοπές στις πρόνοιες του εν λόγω προϋπολογισμού, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά νέες θέσεις ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού, αλλά και σε θέσεις ανέλιξης του προσωπικού, καθλώνουν αρκετές πανεπιστημιακές λειτουργίες και ανακόπτουν την προσπάθεια για περαιτέρω ανάπτυξη. Το πρόγραμμα του ακαδημαϊκού προσωπικού, λόγω της σημαντικής έλλειψης διοικητικού προσωπικού, είναι σημαντικά βεβαρημένο, αφού είναι υποχρεωμένο να αναλώνει σημαντικό χρόνο σε καθήκοντα διοικητικής φύσης. Επίσης, σύμφωνα με την εκτίμηση των ιδίων εκπροσώπων, οι δραστικές περικοπές στα κονδύλια που αφορούν την πανεπιστημιούπολη, επιβάλλουν την αναθεώρηση των προγραμματισμένων για το 2000 έργων για το σκοπό αυτό.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό έγκριση προϋπολογισμού κατατέθηκε από μέρους του Υπουργείου Παιδείας αναθεωρημένο κείμενο στο οποίο προτείνεται η συμπερίληψη στο αρχικό κείμενο των πιο κάτω:

α) Δύο νέων θέσεων στο διοικητικό προσωπικό, μία θέση Λειτουργού Πανεπιστημίου Α' (Κλίμακα Α11) και μια θέση Λειτουργού Μηχανογράφησης (Κλίμακες Α8-Α10) και

β) πρόνοιας £45.000 για το Κυπριακό Ερευνητικό και Ακαδημαϊκό Δίκτυο που άρχισε να λειτουργεί στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, με σκοπό την προώθηση και υποστήριξη των ερευνητικών και ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων στην Κύπρο και την πρόσβαση στο ευρύτερο διαδίκτυο «INTEPNET», ικανοποιώντας τις σύγχρονες ανάγκες για μετάδοση δεδομένων και την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υπό το φως όλων των στοιχείων που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την κατά

νόμο έγκρισή του, με την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με την πιο πάνω αναθεωρημένη εισήγηση που υπέβαλε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν απομένει παρά να ρωτήσω αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως πάντα, η επιτροπή Παιδείας της Βουλής ενέκρινε ομόφωνα τον προϋπολογισμό για το Πανεπιστήμιο Κύπρου που ετέθη ενώπιόν της. Και, όπως τα τελευταία χρόνια, έτσι και φέτος ο προϋπολογισμός που το Πανεπιστήμιο Κύπρου κατέθεσε στην εκτελεστική εξουσία μειώθηκε αισθητά. Φέτος κατετέθη ένας προϋπολογισμός για £29 εκατομ. και ενεκρίθη από την εκτελεστική εξουσία προϋπολογισμός £23 εκατομ. Το σύστημά μας, όπως είναι γνωστό, δεν επιτρέπει στη Βουλή των Αντιπροσώπων να προσθέσει κονδύλια. Αυτός είναι και ο μόνος λόγος που εγκρίνουμε μόνο τα £23 εκατομ. που βρίσκονται αυτή τη στιγμή ενώπιόν μας.

Απλώς με δυο λόγια, όσον αφορά το οικονομικό στοιχείο, θέλω να σας υπενθυμίσω ότι το 1989 ζήτησε το πανεπιστήμιο £280.000, του ενεκρίθησαν £280.000. Το 1990 ζήτησε £2.418.000, του ενεκρίθησαν £2.418.000. Να μη σας πω τι έγινε για τα επόμενα χρόνια· ζητούσε το πανεπιστήμιο και πάντοτε οι προϋπολογισμοί του πετσοκόβονταν. Ιδιαίτερος φέτος, ο πρόεδρος του συμβουλίου του πανεπιστημίου, ο οποίος σημειωθήτω ότι προτείνεται από την εκτελεστική εξουσία και διορίζεται από την εκτελεστική εξουσία στη θέση που έχει, ήταν ιδιαίτερα κριτικός, γιατί πάρα πολλές προτάσεις του πανεπιστημίου απορρίφθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, όπως για παράδειγμα θέσεις ακαδημαϊκού προσωπικού και θέσεις διοικητικού προσωπικού.

Επίσης απορρίφθηκαν εισηγήσεις για την προσθήκη ειδικότητας αραβικών σπουδών, θέμα το οποίο ιδιαίτερος υποστήριξε και ο πρύτανης, ο οποίος, όπως ενδεχομένως γνωρίζετε, είναι Κύπριος που αποδήμησε στην Αίγυπτο, μεγάλωσε στην Αλεξάνδρεια, πριν καταλήξει στην Αγγλία.

Με αυτά τα λίγα, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα προσωπικά να παρακαλέσω και για τη δική σας τη βοήθεια προς την εκτελεστική εξουσία, ώστε να μη βλέπουμε τόσο μεμψίμοιρα το πανεπιστήμιο. Να το δούμε όπως πραγματικά πρέπει μια κοινωνία να βλέπει το πανεπιστήμιό της και να το βοηθήσουμε. Δεν επιτρέπεται τόσα χρόνια μετά την ίδρυση και τη λειτουργία του το Πανεπιστήμιο Κύπρου να υπολειτουργεί, να έχουμε μόνο περίπου δύο χιλιάδες εξακόσιους φοιτητές, να έχουμε μόνο περίπου διακόσιες είκοσι θέσεις διδασκόντων και να έχουμε ξοδέψει συνολικά από τότε που ιδρύσαμε το πανεπιστήμιό μας περίπου £65 εκατομ., τόσο λίγα, ενώ σε ένα χρόνο η Κύπρος ξοδεύει σε συνάλλαγμα περίπου £100 εκατομ. για τους δέκα χιλιάδες φοιτητές που φοιτούν στο εξωτερικό. Υποτίθεται ότι ο θεμέλιος λίθος της πανεπιστημιούπολης έχει τεθεί από το 1997· τώρα βρισκόμαστε στο Φεβρουάριο του 2000. Μπορείτε να πάτε στην Αθαλάσσα, εκεί όπου ετέθη ο λίθος, δε θα δείτε κανένα ίχνος καμιάς οικοδομής· ούτε ένα μέτρο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Φιλίππου.

Ο κ. Προδρόμου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να καταθέσω στα πρακτικά έναν πίνακα με στοιχεία, που δεν ήταν εύκολο να τον διαβάσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεκτό.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

(Καταθέτει τον πίνακα.)

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 1989 - 2000**

ΕΤΟΣ		ΑΡΧΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΤΟΥΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΑΠΑΝΩΝ
		£	£	£	£	%
1.	1989/1990	280.055	280.055	79.807	200.248	28,50
2.	1990/1991	2.418.856	2.418.856	483.574	1.935.282	19,99
3.	1991/1992	5.023.503	4.323.523	3.345.472	978.051	77,38
4.	1992/1993	8.792.940	6.793.407	4.110.041	2.683.366	60,50
5.	1993/1994	12.260.071	8.163.513	5.708.672	2.454.841	69,93
6.	1995	11.417.277	8.500.716	8.063.832	725.409	94,86
7.	1996	17.143.284	11.463.919	9.198.947	2.264.972	80,24
8.	1997	21.047.971	15.117.907	9.408.249	5.709.658	62,23
9.	1998	27.962.407	19.123.749	10.796.623	8.327.126	56,46
10.	1999	30.357.952	21.490.274	14.173.062	7.317.212	65,95
11.	2000	29.612.236	23.657.532	-----	-----	-----

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι ότι αξίζει πράγματι τον κόπο να δώσουμε όλα τα αναγκαία μέσα στο πανεπιστήμιο το οποίο έχουμε ιδρύσει στην Κύπρο, ούτως ώστε να φτάσει στο επίπεδο στο οποίο έχει ταχθεί, στο επίπεδο το οποίο

πιστεύουμε ότι αναλογεί σ' αυτή την πολιτεία και στο επίπεδο που χρειάζεται, για να εξυπηρετήσει πραγματικά την εκπαίδευση και ειδικότερα τις ανάγκες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ένα μεγάλο εύρος.

Σήμερα έχουμε ενώπιόν μας τον προϋπολογισμό, στον οποίο όντως, όπως είναι ο πίνακας που έχει κυκλοφορήσει σε όλους τους συναδέλφους και μόλις τώρα τον έχει καταθέσει και ο συνάδελφος ο κ. Φιλίππου για τα πρακτικά, στον πίνακα αυτό φαίνεται ότι έναντι του προϋπολογισμού που ζητά το πανεπιστήμιο υπάρχουν κάποιες περικοπές. Βεβαίως, μπορεί κανείς πολύ εύκολα να δει ότι παρά τις περικοπές παραμένει γεγονός ότι τα τελευταία δέκα χρόνια ο προϋπολογισμός του πανεπιστημίου έχει υπερδεκαπλασιαστεί. Αυτή τη στιγμή η πολιτεία, αυτό το σώμα, σήμερα καλείται να εγκρίνει -και θα εγκρίνουμε, πιστεύω- προϋπολογισμό σχεδόν £24 εκατομ. Ε, δε νομίζω ότι θα ήταν πρόπον να προσπαθήσουμε να μηδενίσουμε αυτό το γεγονός ή λόγω των υπέρτερων αναγκών -πάντοτε είναι μεγάλες οι ανάγκες, το αναγνωρίζουμε να δώσουμε την εντύπωση περίπου, όπως ακούστηκε προηγουμένως από αυτό το βήμα, ότι η πολιτεία απρόθυμα συμβάλλει στην ανάπτυξη του πανεπιστημίου ή αντιστρατεύεται την ανάπτυξη του πανεπιστημίου. Ούτε εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό θα θέλαμε να υπήρχαν περικοπές, όμως στην επιτροπή Παιδείας έχουμε διαπιστώσει -και πρέπει εδώ να το ομολογήσουμε σήμερα, γιατί είναι πραγματικό πρόβλημα και πρέπει να λυθεί- ότι υπάρχει ένα πρόβλημα κακής συνεννόησης: Από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους και ειδικότερα από το Γραφείο Προγραμματισμού μονότονα εδώ και μερικά χρόνια γίνεται η σύσταση στο πανεπιστήμιο, ακριβώς επειδή βρίσκεται σε μια φάση ανάπτυξης. Δεν είναι μόνο οι τρέχουσες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στον προϋπολογισμό, αναπτύσσεται η πανεπιστημιούπολη, αποφασίζονται νέες σχολές, επεκτάσεις τμημάτων. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο, έχει ζητηθεί επίμονα από το πανεπιστήμιο να κάνει κάποιο προγραμματισμό. Αυτό το

ακούσαμε και πέρσι και πρόπερσι και δυστυχώς ούτε φέτος, όταν εξετάζαμε τον προϋπολογισμό, υπήρχε ένας τέτοιος προγραμματισμός, να υπάρχουν ακριβώς τα σχέδια για νέα τμήματα, για διεύρυνση υφιστάμενων τμημάτων, καθώς και για την όλη ανάπτυξη του πανεπιστημίου, για να μπορούν να τεθούν οι προτεραιότητες, για να μπορούν από κοινού τα διάφορα όργανα, το διοικητικό συμβούλιο του πανεπιστημίου μαζί με τις υπηρεσίες του κράτους και εν προκειμένω το Γραφείο Προγραμματισμού, να μπορούν να κάνουν τις καλύτερες δυνατές επιλογές.

Φέτος με ευχαρίστηση ακούσαμε στην επιτροπή Παιδείας τον πρύτανη του πανεπιστημίου να λέει ότι τώρα επιτέλους έχουν έτοιμο, ετοιμάζουν, πριν από μερικές βδομάδες μάς είπε ότι θα είναι σύντομα έτοιμος κάποιος προγραμματισμός. Είμαστε βέβαιοι ότι, όταν ολοκληρωθεί αυτός ο προγραμματισμός, σε συνεννόηση με το Γραφείο Προγραμματισμού και υπό την πολιτική εποπτεία και της επιτροπής Παιδείας, όπου έρχεται το ζήτημα, θα μπορούμε να πάρουμε τις καλύτερες αποφάσεις.

Ακούσαμε στην επιτροπή Παιδείας -και αυτό θα ήθελα να το σημειώσω- τις παραστάσεις από την πλευρά του πανεπιστημίου, από την πλευρά των πρυτανικών αρχών, βεβαίως, που είναι ευνόητο να υπερασπίζονται τα συμφέροντα του πανεπιστημίου και να ζητούν ολοένα και περισσότερα ή εν πάση περιπτώσει τα μέσα εκείνα τα οποία κρίνουν ότι χρειάζονται, για να υλοποιήσουν τα σχέδιά τους. Υπάρχει πάντα η ανάγκη να εναρμονίσουμε αυτά τα αιτήματα με τα διαθέσιμα κονδύλια. Εκείνο το οποίο θα ήθελα να σημειώσω είναι ότι οι πολιτικές αρχές, να τις ονομάσω έτσι, το διοικητικό συμβούλιο του πανεπιστημίου και ιδιαίτερα ο πρόεδρος, ο οποίος ήταν στην επιτροπή Παιδείας, θα έπρεπε, αφού ακριβώς υπάρχει κάθε χρόνο αυτό το πρόβλημα, προ μηνών, όταν ξεκίνησε η συζήτηση και στο Γραφείο Προγραμματισμού, να μπορεί να παίξει ακριβώς το ρόλο αυτού του συνδετικού κρίκου ανάμεσα στο κράτος και στο πανεπιστήμιο. Θέλω να ελπίζω, επειδή αυτές οι παρατηρήσεις και συστάσεις έγιναν και

στην επιτροπή Παιδείας, ότι στη συνέχεια τα πράγματα θα προγραμματιστούν πολύ καλύτερα, όμως δεν πιστεύω ότι είναι ακόμα σκόπιμο εν έτει 2000 να μιλούμε... Και να μου επιτραπεί να πω ότι κάποιος παραλληλισμός που έγινε από αυτό το βήμα ήταν απλούστευση. Το κράτος ξοδεύει για το πανεπιστήμιο, φέτος θέλει να ξοδέψει £24 εκατομ. Ο συνάδελφος προηγουμένως συνυπολόγισε ότι από το 1989-90 που έχουμε προϋπολογισμούς περίπου δαπανήθηκαν £65 εκατομ. Δεν μπορούμε όμως να συγκρίνουμε αυτό το ποσό με τις ιδιωτικές δαπάνες για την εκπαίδευση· οι ιδιωτικές δαπάνες έχουν άλλη λογική. Μακάρι αυτές οι δαπάνες που κάνουν οι ιδιώτες στην Κύπρο στο εξωτερικό να μπορούσαν με κάποιο τρόπο να διοχετευτούν στη δημόσια εκπαίδευση, δεν υπάρχει όμως λογικός μηχανισμός ούτε συσχέτιση.

Αντίθετα, πολιτικά υπάρχει μία συσχέτιση. Εγώ προσωπικά εκπλήττομαι, όταν ακούω τέτοιου είδους κριτική, από την πλευρά ειδικότερα της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ, οι οποίοι βεβαίως ζητούν -έχουν ζητήσει- περισσότερα χρήματα για την εκπαίδευση, αλλά δε δίστασαν ούτε λεπτό να καταψηφίσουν κονδύλι για το ενιαίο λύκειο. Και εκείνο εκπαίδευση είναι και μάλιστα είναι νευραλγικής σημασίας για την ανάπτυξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Όταν λοιπόν αυτές τις μέρες ... -φαντάζομαι θα έχετε πληροφορηθεί την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, για να δημιουργηθεί και νέα πανεπιστημιακή μονάδα στην Κύπρο, εφαρμοσμένων επιστημών και τεχνών-... τότε νομίζω ότι η πολιτική αυτή η οποία από τη μια αντιπολιτευτικά καταψηφίζει κονδύλια ... βρίσκοντας κάποιες αιτιάσεις βεβαίως, οι οποίες όμως πιστεύω ότι σε καμία περίπτωση δε δικαιολογούν, δεν αιτιολογούν την απόλυτη, κατακόρυφη άρνηση: Καταψηφίζουμε το κονδύλι για το ενιαίο λύκειο... Δεν μπορούμε ταυτόχρονα να ερχόμαστε και να ζητάμε περισσότερα χρήματα είτε για το πανεπιστήμιο είτε για την εκπαίδευση. Η σημερινή κυβέρνηση ... Δε θα σας κουράσω με αριθμούς· θα ολοκληρώσω εδώ, αλλά παραπέμπω σε όλες τις συζητήσεις που έχουν γίνει, στα

στοιχεία που υπάρχουν στα πρακτικά, που έχουν κατατεθεί από αυτό το βήμα, όσον αφορά τους αριθμούς, τους απόλυτους αριθμούς των δαπανών για την εκπαίδευση, όσον αφορά τους σχετικούς αριθμούς, δηλαδή τα ποσοστά, το ρυθμό αύξησης αυτών των κονδυλίων. Εγώ θέλω να επαναλάβω ότι εμείς, υπερψηφίζοντας απ' την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού το φετινό προϋπολογισμό του πανεπιστημίου, έχουμε συναίσθηση των πολύ μεγαλύτερων αναγκών που υπάρχουν στη δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση και γι' αυτό ακριβώς το λόγο χαιρετίζουμε την απόφαση να ιδρυθεί και νέα πανεπιστημιακή μονάδα και ταυτόχρονα θέλουμε για ακόμα μια φορά να καλέσουμε όλες τις πλευρές να κάνουν καλύτερο προγραμματισμό, ούτως ώστε, όταν θα εξετάζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, γιατί δεν μπορεί να γίνει αλλιώς -ο προϋπολογισμός του πανεπιστημίου, όταν θα εξετάζεται- να γίνονται οι πλέον ορθολογικές επιλογές εκεί όπου τα μέσα είναι περιορισμένα. Αλλά το να εκμεταλλευόμαστε κάποιες περικοπές που πρέπει να γίνουν, για να πούμε ότι η κυβέρνηση είτε δε νοιάζεται είτε προσπαθεί να βάλει τροχοπέδη στην ανάπτυξη του πανεπιστημίου, νομίζω ότι είναι άδικο και ανακριβές. Αν μη τι άλλο, φαίνεται η ίδια η ανάπτυξη του πανεπιστημίου και από τα αποτελέσματα που έχουν αρχίσει να εμφανίζονται στην κοινωνία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος και έτσι να μου επιτρέψετε να πω δυο λόγια από τη θέση μου.

Καταρχάς, όσον αφορά το δεύτερο θέμα το οποίο έθιξε ο κ. Προδρόμου, το τελευταίο, το θέμα της καταψήφισης του προϋπολογισμού για το ενιαίο λύκειο, νομίζω

είναι ατυχής η σύγκριση με το υπό εξέταση θέμα σήμερα. Σ' αυτή την περίπτωση, όταν ο υπουργός ήρθε μετά από την καταψήφιση του κονδυλίου στην επιτροπή Παιδείας, διαπιστώθηκε από εμάς ότι πράγματι είχε γίνει μια τεράστια δουλειά από πλευράς υπουργείου, οργανώσεων, συνδέσμων γονέων και των πάντων ενδιαφερομένων, πλην της Βουλής, η οποία δε γνώριζε ακριβώς την πρόοδο που είχε επιτευχθεί σ' αυτό τον τομέα και δεν είχε ενώπιόν της ποτέ κάποια συγκεκριμένη πρόταση όσον αφορά το θέμα του ενιαίου λυκείου. Και αυτό μάλιστα το γεγονός, ότι έγινε εκεί στην επιτροπή μια πλήρης ανάλυση του θέματος, πιστεύω ότι δημιούργησε μια νέα εικόνα και μια νέα εντύπωση σ' εμάς, την οποία αναμένουμε να εξετάσουμε ως επιτροπή μετά από τις θέσεις που έχουν εκφραστεί και ίσως συγκεκριμένα στοιχεία τα οποία θα παρουσιαστούν από το υπουργείο και τότε θα δούμε το θέμα της επαναφοράς του θέματος μια και με πρόταση της ομάδας μας έχει προστεθεί ένα εικονικό ποσό £10, με στόχο να μπορέσει το υπουργείο να φέρει ξανά σ' αυτή την οικονομική χρήση πρόταση αναφορικά με το θέμα του ενιαίου λυκείου.

Τώρα, όσον αφορά το θέμα των προϋπολογισμών για το πανεπιστήμιο, θα συμφωνήσω σε μεγάλο βαθμό με τα όσα έχει πει ο συνάδελφος κ. Φιλίππου, υπό την εξής έννοια: Ενώπιον της επιτροπής, όταν εξετάστηκαν οι προϋπολογισμοί, στην παρουσία του πρυτάνεως και του αντιπρυτάνεως του πανεπιστημίου και των εκπροσώπων της κυβέρνησης, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών περίπου αποκάλυψε με τη δική της στάση -δεν το είπε η ίδια, αλλά αποκαλύφθηκε από τις δικές της δηλώσεις- ότι περικοπές γίνονται όχι με βάση τα κριτήρια που το πανεπιστήμιο δικαιολογημένα μπορεί να έχει σαν ξεχωριστή οντότητα, προβάλλοντας τον προγραμματισμό του και τα έξοδα τα οποία ακολουθούν αυτό τον προγραμματισμό, αλλά με βάση τεχνοκρατικές αντιλήψεις κάποιων υπαλλήλων του Γραφείου Προγραμματισμού και του Υπουργείου Οικονομικών, χωρίς να επιδιωχθεί καμιά επαφή

με τους εκπροσώπους του πανεπιστημίου. Παρουσιάζεται δηλαδή μια συγγνή αντιμετώπιση του θέματος από πλευράς κυβέρνησης έναντι του πανεπιστημίου, το οποίο, αντί να το βλέπουν ως μια οντότητα την οποία το κράτος δημιούργησε και να το περιβάλλουν με την ανάλογη στοργή και ενδιαφέρον, εντούτοις συμπεριφέρονται σαν απλοί αντίπαλοι απόψεων κάποιων κρατικών λειτουργών και των εκπροσώπων του πανεπιστημίου. Λυπούμαι, είναι μια λανθασμένη προσέγγιση και θα 'πρεπε κάτι να γίνει επί τούτου. Η Βουλή έχει υποδείξει αυτό το θέμα μέσω της επιτροπής ... οι βουλευτές, νομίζω, στο σύνολό τους υπέδειξαν αυτό το θέμα προς την κατεύθυνση των εκπροσώπων του κράτους και παρακαλώ όπως αυτό το πράγμα τονιστεί από όλους προς την κατεύθυνση των κυβερνώντων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν μπορώ. Θα είμαι σύντομη.

Καταρχάς, θα πρέπει να χαιρετίσουμε το γεγονός ότι για πρώτη χρονιά ο προϋπολογισμός του πανεπιστημίου ήρθε έγκαιρα στη Βουλή, κατατέθηκε, μελετήθηκε σε μια-δύο συνεδρίες αμέσως και εγκρίνεται σχετικά ενωρίς, ούτως ώστε να μπορέσει το πανεπιστήμιο να προγραμματίσει καλύτερα τη δουλειά του και να υλοποιήσει τα σχέδια τα οποία προτίθεται να εκτελέσει. Όμως, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι, όπως κι άλλοι συνάδελφοι σημείωσαν ήδη, κατά τη διάρκεια της συζήτησης φάνηκε ότι ενώ μιλούμε για την αυτονομία του πανεπιστημίου, εντούτοις συνεχίζει να υπάρχει μία τάση κηδεμόνευσης του πανεπιστημίου όσον αφορά πρώτ' απ' όλα τα λεφτά, αλλά και δεύτερο, όσον αφορά τα προγράμματα του πανεπιστημίου. Δεν έχουμε καμία ένσταση και αυτό προνοείται και από το νόμο, ότι η εκτελεστική εξουσία εγκρίνει τη δημιουργία

σχολών και τμημάτων αλλά όχι προγραμμάτων. Τα προγράμματα είναι μέσα στην ελευθερία του πανεπιστημίου να τα τροχοδρομήσει και να τα υλοποιήσει. Και ακούσαμε ότι πολλά από τα προγράμματα του πανεπιστημίου για φέτος πραγματικά είχαν περικοπεί από το Γραφείο Προγραμματισμού και συγκεκριμένα διάφορα προγράμματα που αφορούν τις ξένες γλώσσες, την εκμάθηση των ξένων γλωσσών. Τη στιγμή που ξέρουμε όλοι ότι αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη δίνεται ιδιαίτερη προτεραιότητα ... διάβαζα προχτές ότι η κ. Διαμαντοπούλου δίδει ιδιαίτερη προτεραιότητα στην εκμάθηση των ξένων γλωσσών στην Ευρώπη για το έτος 2000.

Το δεύτερο αφορά περικοπές οι οποίες έχουν σχέση με την υλοποίηση των σχεδίων για την ανέγερση της πανεπιστημιούπολης. Μας είπαν ότι από τα £13 εκατομ. τα οποία το πανεπιστήμιο ζήτησε, περιεκόπησαν τα £5 εκατομ., γιατί ούτε και τα προηγούμενα χρόνια μπόρεσε το πανεπιστήμιο να εκμεταλλευτεί στην ολότητά τους τα ποσά τα οποία είχαν εγκριθεί. Αλλά να μην ξεχνούμε ότι ο προϋπολογισμός του πανεπιστημίου τα προηγούμενα χρόνια εγκρίνετο συνήθως μέσα στο Μάιο και έμεναν δηλαδή στο πανεπιστήμιο έξι με επτά μήνες, για να υλοποιήσει τα σχέδιά του, που ήταν πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Ενώ φέτος, όπως άρχισα, για πρώτη φορά ο προϋπολογισμός εγκρίνεται μέσα στο Φεβρουάριο. Άρα πιστεύω ότι κακώς περιεκόπησαν αυτά τα λεφτά, όχι διότι είπαν ότι δεν έχουμε αυτά τα λεφτά, αλλά διότι δεν το δικαιολογεί η δαπάνη των προηγούμενων χρόνων.

Η τρίτη μεγάλη περικοπή που έγινε ήταν πάνω στο διοικητικό προσωπικό. Τώρα, ξέρουμε ότι το πανεπιστήμιο ξεκίνησε το 1992 με περίπου μερικές εκατοντάδες φοιτητές - νομίζω ήταν είτε τετρακόσιοι ή πεντακόσιοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τετρακόσιοι.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Τετρακόσιοι. Σήμερα έχει δυόμισι χιλιάδες φοιτητές και οι ανάγκες για διοικητικό προσωπικό έχουν πολλαπλασιαστεί. Σε σημείο που καθηγητές του πανεπιστημίου αναγκάζονται και εκτελούν διοικητικά καθήκοντα, αντί να ασχοληθούν με τα δικά τους τα καθήκοντα, που είναι το διδακτικό τους έργο. Άρα πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρξει, όπως πολύ σωστά τονίστηκε, μια πιο καλή και έγκαιρη συνεννόηση μεταξύ των αρχών του πανεπιστημίου και του Γραφείου Προγραμματισμού εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας, ούτως ώστε όλα αυτά να αποφεύγονται, γιατί πιστεύω ότι είναι επιθυμία όλων μας το πανεπιστήμιο να εξελιχθεί θετικά με γοργούς ρυθμούς. Τη στιγμή που, όπως ξέρουμε, στα κατεχόμενα λειτουργούν αρκετά "πανεπιστήμια" και αυτή τη στιγμή, όπως μας ελέγχθη, υπάρχουν περίπου είκοσι τέσσερις χιλιάδες φοιτητές στα "πανεπιστήμια" στα τουρκοκρατούμενα, θα ήταν λυπηρό να προσπαθήσουμε να επιβραδύνουμε την πρόοδο του δικού μας πανεπιστημίου και την εξέλιξή του.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ την κ. Βασιλείου. Νομίζω, κύριε Ερωτοκρίτου, πρώτα είναι ο κ. Λιλλήκας. Ω! κύριε Χατζηδημητρίου, συγνώμη!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν πειράζει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, αφού ... Με συγχωρείτε;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, ένα λεπτό σας παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι ένα θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ναι.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Με όλο το σεβασμό προς όλους τους συναδέλφους, την ώρα που ζητήσατε ομιλητές επί θέματος αρχής, μόνο ο κ. Φιλίππου ζήτησε το λόγο. Μίλησε ο κ. Φιλίππου, εδόθη απάντηση ... Εκείνο που θέλω να επισημάνω είναι, όποιος έχει απόψεις επί του θέματος, να τις καταθέσει. Όχι όμως να μπούμε σ' έναν κύκλο «απαντά ο ένας του άλλου», διότι δε θα τερματιστεί η συζήτηση. Κι εγώ έχω αρκετά που θέλω να πω του κ. Προδρόμου, αλλά δε θα τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορείτε να κατεβείτε κάτω στο καφενείο να συνεχίσετε.

Κύριε Χατζηδημητρίου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πολύ σημαντική στιγμή για τη Βουλή να συζητά για το πανεπιστήμιο, γιατί δε συζητούμε απλώς για έναν ακόμα οργανισμό, για ένα ακόμα σχολείο· συζητούμε για την πιο βασική υποδομή της επιστημονικής, της πνευματικής ανάπτυξης του τόπου. Μέσα από το πανεπιστήμιο δημιουργούνται αξίες, διαμορφώνεται η κοινωνία, διαμορφώνονται προοπτικές. Και πραγματικά η ίδρυση του πανεπιστημίου υπήρξε μία ιστορική στιγμή για την Κυπριακή Δημοκρατία. Αν εξαιρέσουμε τα πολιτικά γεγονότα, είναι το σημαντικότερο γεγονός που σφράγισε τη ζωή της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Δυστυχώς αργήσαμε πολύ να προχωρήσουμε με το πανεπιστήμιο. Έτσι σήμερα έχουμε ένα πανεπιστήμιο-νήπιο: λίγες σχολές, λίγοι φοιτητές, μικρός ρόλος, μικρός προσανατολισμός, μικρές προοπτικές. Ε, και το πρώτο που πρέπει να αποφασίσουμε είναι τι πανεπιστήμιο θέλουμε. Θέλουμε απλώς ένα πανεπιστήμιο που να καλύπτει τυπικά την έννοια της ύπαρξης πανεπιστημίου ή το θέλουμε να διαδραματίσει το ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίσει σε μια δημοκρατία σαν τη δική μας, όπου, αν θα αναπτυχθεί, αν θα στηριχθεί, αν θα πορευθεί στο μέλλον, αυτό θα στηριχθεί μόνο πάνω στην πνευματική καλλιέργεια, στην επιστημονική απόδοση, στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού; Και τώρα που είμαστε υπό κατοχή και τώρα που αντιμετωπίζουμε πολιτικό και εθνικό πρόβλημα, αλλά και αργότερα -αν τυχόν ποτέ συμβεί να αντιμετωπιστεί το πολιτικό πρόβλημα- η μάχη της επιβίωσης θα είναι στον πολιτιστικό, στον επιστημονικό τομέα. Έτσι μιλούμε για το πιο βασικό υπόβαθρο επιβίωσης αυτού του τόπου. Και είναι αυτό το μεγάλο ερώτημα που θα πρέπει να βάλουμε μπροστά στην κυβέρνηση.

Φυσικά αυτό εκφράζεται με ποσά και με αντιλήψεις. Και τα ποσά και οι αντιλήψεις είναι γνωστές. Ελέχθησαν και από προηγούμενους συναδέλφους, αλλά να διαβάσουμε μόνο από την έκθεση της επιτροπής μας που λέει: «Οι εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού, επισημαίνοντας ότι από οικονομικής άποψης δεν είναι δυνατή η άμεση ανάπτυξη του πανεπιστημίου στον επιθυμητό βαθμό, τόνισαν την ανάγκη για ενδελεχή μελέτη, προγραμματισμό και συνολικό σχεδιασμό ...», ώστε να συνεκτιμάται το κόστος του πανεπιστημίου με την ιεράρχηση των αναπτυξιακών στόχων, αλλά και τη δημοσιονομική πολιτική περίπου της κυβέρνησης.

Έτσι υπάρχει η εξής αντίφαση: Εάν η κυβέρνηση έχει στόχο την ανάπτυξη του τόπου και μάλιστα στον τομέα των υπηρεσιών, θα έπρεπε να είναι μία κινητήρια δύναμη το πανεπιστήμιο προς αυτή την κατεύθυνση. Ε, αυτό δε συμβαίνει, κυρίες και κύριοι

συνάδελφοι! Αντίθετα, καταπιέζεται και συνθλίβεται το πανεπιστήμιο με δυόμισι χιλιάδες φοιτητές και εκατόν πενήντα περίπου καθηγητές.

Αλλά και σε ό,τι αφορά τα χρήματα, τα οποία ανεφέρθησαν, έχω την εντύπωση ότι είναι πολύ χαμηλότερα τα ποσά από αυτά που ανεφέρθησαν, διότι ναι μεν είναι οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες τουλάχιστο για το 1999 που έχουν επί των δαπανών του έτους και οι δαπάνες του έτους ήταν £14 εκατομ. και φέτος αναφέρονται μεν £23 εκατομ., αλλά από το κράτος παίρνει μόνο £17 εκατομ. το πανεπιστήμιο. Τα άλλα £5 εκατομ. είναι τέλη, δίδακτρα, άλλα δικαιώματα και άλλοι πόροι που έχει και κληροδοτήματα που εκτιμούνται ότι θα ανέλθουν γύρω στο £1 εκατομ. Πέρσι ήταν £800.000, πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχουν άνθρωποι σε αυτό τον τόπο που αξιολογούν το πανεπιστήμιο σαν τόσο μεγάλη, υπέρτατη, αξία, που κληροδοτούν την περιουσία τους σε αυτό το πανεπιστήμιο. Και αυτό δημιουργεί αξίες μέσα σε μία κοινωνία και αυτό δημιουργεί μία συνάρτηση καταστάσεων που στηρίζουν την έννοια του πανεπιστημίου.

Αναφέρθηκε το θέμα της ιδιωτικής εκπαίδευσης και των δαπανών που γίνονται προηγουμένως από το συνάδελφο κ. Προδρόμου. Ναι, γιατί οι ιδιωτικές δαπάνες έχουν αξία και έχουν σημασία. Και ακόμα και το γεγονός ότι πηγαίνουν στο εξωτερικό τα παιδιά μας έχει σημασία. Οι δαπάνες για το κυπριακό πανεπιστήμιο δεν έχουν σημασία; Έχουν μικρότερη σημασία; Ήταν δραματική πραγματικά η έκκληση των πανεπιστημιακών αρχών, όταν μας έλεγαν ότι «ξέρετε, εάν εξακολουθήσει έτσι η κατάσταση, οδεύουμε προς ένα πανεπιστήμιο επαρχιακού τύπου με παρακμιακή προοπτική και εξέλιξη». Έτσι, εάν σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σε κάποια ερωτήματα, δεν είναι για να πλειοδοτήσουμε σήμερα εδώ για τα ποσά που πρέπει να δοθούν για το πανεπιστήμιο. Δεν είναι στόχος μας η πλειοδοσία. Είναι η έγνοια μας, η έγνοια μας για το τι πανεπιστήμιο θέλουμε, ποιο ρόλο πρέπει να έχει μέσα στην

κοινωνία αυτό το πανεπιστήμιο, αν θα είναι μία δύναμη ώθησης προς τα μπροστά της κυπριακής κοινωνίας, αν θα είναι δύναμη αντίστασης και προόδου σ' αυτό τον τόπο ή αν απλώς θα είναι ένας ακόμη χώρος.

Πάντως, όσοι ζούμε από κοντά -και εμείς της επιτροπής Παιδείας ζούμε από κοντά το πανεπιστήμιο, στο βαθμό φυσικά που μπορούμε- βλέπουμε το έργο που επιτελείται, είναι αξιοθαύμαστο, βλέπουμε τους φοιτητές, βλέπουμε τη φοιτητική κοινότητα πώς εργάζεται. Είναι πραγματικά κάτι που μπορώ να πω: ευρίσκεται σε καλύτερη μοίρα από ό,τι έχουμε δει και από προσωπικές εμπειρίες σε διάφορους χώρους. Και αυτό, όταν οι φοιτητές μας αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα στέγης και άλλα.

Έτσι, καταλήγοντας, έχω την εντύπωση ότι θα πρέπει να πάει ένα μήνυμα από τη Βουλή προς την κυβέρνηση, ότι ο ρυθμός ανάπτυξης πρέπει να πάρει κάποια άλλη ταχύτητα και να καλύψει ευρύτερους χώρους, ώστε να μπορέσει ο τόπος μας να αποκτήσει ένα πανεπιστήμιο άξιο λόγου, ώστε να μπορέσει το πανεπιστήμιό μας να βοηθήσει και στην ανάπτυξη του τόπου, αλλά να πάρει και η Κύπρος τη θέση που της ταιριάζει και στην περιοχή της και στον κόσμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα περιοριστώ σε συντομία στις πρακτικές παραμέτρους του θέματος που μας αφορά, ξεκινώντας από το εξής, που σαν γενική διαπίστωση θα πρέπει να λεχθεί: Η επίκληση των δαπανών για την ιδιωτική παιδεία σε αντιπαραβολή με τη μειωμένη, κατά την άποψη συναδέλφων που ακούστηκε, προσέγγιση που γίνεται για τις δαπάνες του πανεπιστημίου και ενδεχόμενα γενικότερα της δημόσιας εκπαίδευσης θα πρέπει να

ξεκινά από την προσέγγιση πρώτα, που νομίζω ότι δεν υπάρχει από μέρους της αντιπολίτευσης, ότι η ιδιωτική παιδεία εκτιμάται, τουλάχιστο στο βαθμό που μιλάμε για την Κύπρο, ότι και συνεισφέρει και φερέγγυα είναι, αλλά και θα πρέπει να υποστηριχτεί. Κάτι τέτοιο νομίζω ότι δεν είναι η τοποθέτηση τουλάχιστον όσων έχουν μιλήσει και διερωτώμαι γιατί το επικαλούνται σαν επιχείρημα.

Ακόμα διερωτώμαι, συνεχίζοντας το επιχείρημα που ακούστηκε από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού, εάν στους επόμενους μήνες, που θα προκύψει ενδεχόμενα το ζήτημα να απαιτείται η νομοθετική έγκριση της Βουλής για δαπάνες σε σχέση με το ολοήμερο σχολείο, εάν θα είναι ίδια η αντιμετώπιση εκ μέρους της αντιπολίτευσης -η οποία προκειμένου περί του συνολικού προϋπολογισμού βεβαίως διαμαρτύρεται, γιατί οι δαπάνες μπορεί να είναι ολιγότερες από αυτές τις οποίες η ίδια θα ήθελε και εν πάση περιπτώσει παρά το ότι υπάρχουν τεκμηριωμένες δικαιολογίες- εάν θα τηρήσει την ίδια στάση που τήρησε στο ενιαίο λύκειο, απορρίπτοντας δηλαδή και μη δίδοντας τη συναίνεσή της ακόμα και για αυτές τις δαπάνες του ολοήμερου σχολείου. Γιατί προχωρώ και κάνω αυτή την προωθημένη ίσως σκέψη; Γιατί απλούστατα πανομοιότυπα, όπως για το ενιαίο λύκειο, είχε προηγηθεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε που σας διακόπτω, κύριε Ερωτοκρίτου, μιλούμε για τον προϋπολογισμό του πανεπιστημίου, σας παρακαλώ, μην εκφεύγετε, διότι θα επεκταθούμε εφ' όλης της ύλης και εφ' όλης της παιδείας και παιδευόμεθα όλοι επί ώρας πολλές.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μάλιστα, συμπληρώνω αυτό που έλεγα και έρχομαι αμέσως εκεί που ξεκίνησα, κύριε Πρόεδρε, γιατί απλούστατα η τοποθέτηση είναι πανομοιότυπη εκ μέρους των

συναδέλφων της αντιπολίτευσης με αυτή για το ενιαίο λύκειο και για το ολοήμερο σχολείο.

Η αυτονόμηση, για να έρθουμε στο πανεπιστήμιο, αποδεικνύεται με έναν τρόπο μόνο. Με την προετοιμασία του προγραμματισμού που σε βαρύνει ως πανεπιστήμιο. Στην έκθεση που μόλις διαβάσαμε αναφέρεται ότι ενδελεχής μελέτη και σε βάθος διερεύνηση και προγραμματισμός των αναγκών του πανεπιστημίου δεν έχει γίνει. Παρά ταύτα, έχουν γνωστοποιηθεί προθέσεις, οι οποίες είναι απόλυτα επαινετές εκ μέρους του διοικητικού συμβουλίου και της συγκλήτου του πανεπιστημίου, ότι θα γίνουν σχολές, μεταξύ των οποίων η πολυτεχνική, η ιατρική, η σχολή βιολογίας, αλλά και η σχολή καλών τεχνών.

Πληροφορώ το σώμα, επειδή η τελευταία συνεδρίαση της επιτροπής Παιδείας της Βουλής ήταν προ δύο ημερών, την περασμένη Τρίτη, ότι οι αρμόδιοι εκ μέρους του Πανεπιστημίου Κύπρου πληροφόρησαν την επιτροπή Παιδείας ότι το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης του πανεπιστημίου, που αφορά τη διοικητική επέκταση και λειτουργία του και που συμπεριλαμβάνει βεβαίως τη δημιουργία περαιτέρω σχολών, ξεκίνησε μόλις προ δύο ημερών. Και λέω ξεκίνησε μόλις προ δύο ημερών, γιατί απλούστατα μόλις προ δύο ημερών η σύγκλητος του πανεπιστημίου απέστειλε σε τέσσερις διεθνείς οργανισμούς αναγνωρισμένης φήμης ειδικούς σε αυτό που στα αγγλικά περιγράφεται σαν *administrative function development*, δηλαδή που αφορά τη μελέτη για τη διοικητική λειτουργία και επέκταση του πανεπιστημίου. Και αναμένουν ακόμα απαντήσεις -και θα αναμένουν για αρκετό καιρό- σε σχέση με τα θέματα που έχουν εγείρει, για να επιλέξουν τον έναν από τους τέσσερις οργανισμούς που θα τον καλέσουν να τους επιλέξει αυτή τη διοικητική επέκταση των λειτουργιών του πανεπιστημίου.

Κατά συνέπεια, όταν μνημονεύεται στην έκθεση, βεβαίως καθ' όσον αφορά το πανεπιστήμιο, ότι θα πρέπει να γίνονται οι μελέτες που είναι αναγκαίες, ας είμαστε

ρεαλιστές, αναγνωρίζοντας ότι, όταν ζητούμε δαπάνες, θα πρέπει να τεκμηριώνονται. Δεν εισηγούμαι ότι οι δαπάνες οι οποίες έχουν εγκριθεί είναι το άπαν, σύμφωνα με τις πραγματικότητες που αντιμετωπίζονται στο πανεπιστήμιο και ότι έπρεπε να μείνουν εκεί. Εξάλλου, η γενική αρχή ότι οι δαπάνες για την παιδεία δεν τελειώνουν ποτέ, νομίζω, υιοθετείται από όλους. Πλην όμως δεν πρέπει να παραβλέπεται το πραγματικά αναντίρρητο γεγονός ότι αυτό το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης, που όφειλε το πανεπιστήμιο εδώ και πάρα πολύ καιρό να προετοιμάσει, για να μπορεί να δικαιολογεί συνεπακόλουθα τις δαπάνες οι οποίες προκύπτουν σε σχέση με τη διοικητική λειτουργία και επέκτασή του αναφορικά με άλλες σχολές, δεν έχει γίνει.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Η ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη της πανεπιστημιακής παιδείας, σύμφωνα με τις μελέτες της ΟΥΝΕΣΚΟ, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται σε αυτό το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης εκ μέρους του πανεπιστημίου. Και, δυστυχώς, καθ' όσον αφορά τη θέση του πανεπιστημίου, όπως κοινολογείται, όχι εντός της Βουλής, αλλά στο δημόσιο διάλογο που υπάρχει παράλληλα με την κοινωνία έξω αναφορικά με τα θέματα αυτά, είναι πως υπάρχει ειλημμένη καταρχήν απόφαση αυτή η περιφερειακή ανάπτυξη να μη γίνει για λόγους που βεβαίως και για επιχειρήματα τα οποία λέγονται.

Εισηγούμαι, κάνοντας έκκληση από αυτό το βήμα, όπως η μελέτη που αφορά το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης και που θα αφορά την τεκμηρίωση των δαπανών περιλαμβάνει και αυτή την πτυχή, γιατί βεβαίως η πανεπιστημιακή παιδεία είναι δικαίωμα όλων των κατοίκων αυτού του τόπου και όχι μόνο κάποιας συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω τους εξ άλλων περιφερειών βουλευτάς να αποφύγουν τον πειρασμό διά υποστήριξη του αιτήματος. Αλλού τα διαβήματα!

Ο κ. Ματσάκης και μετά εσείς, κύριε Λιλλήκα, και νομίζω ότι...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Να αρχίσω από το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, και να δηλώσω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν αμφέβαλλα ότι σε λίγο θα έρθουν οι Λαρνακείς, θα έρθουν και οι Πάφιοι και να σας πω εγώ!

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Πρέπει να ζητά άδεια να μιλήσει από εκεί, έτσι λέει το σύνταγμα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Μπορώ να έχω την άδεια του κ. Αγαπίου να μιλήσω από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε, έχετε την άδεια απλούστατα...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Να αρχίσω από το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, και να δηλώσω ότι εγώ ως βουλευτής Λεμεσού αισθάνομαι τόσο έντονα από την τελευταία ανακοίνωση του Υπουργικού Συμβουλίου, ότι το δεύτερο πανεπιστήμιο, το πανεπιστήμιο εφαρμοσμένων επιστημών, θα γίνει και αυτό στη Λευκωσία, που είμαι αποφασισμένος, τουλάχιστον από τον επόμενο προϋπολογισμό, να μην ξαναψηφίσω τα κονδύλια. Αλλά εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, όλοι στηρίζομε την ανώτατη εκπαίδευση και τη θεωρούμε απαραίτητο θεσμό, όμως πιστεύω ότι κάποιες παρατηρήσεις προς προβληματισμό πρέπει να ληχθούν και πρέπει να τις σημειώσουμε.

Καταρχάς, βλέπω εδώ ότι από τη συνοπτική κατάσταση των προϋπολογισμών του πανεπιστημίου το ποσοστό των δαπανών ή το ποσοστό υλοποίησης, αν έτσι το αντιλαμβάνομαι, είναι της τάξεως του εκατό. Το άλλο που θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής: Μέσα στον προϋπολογισμό του 2000 υπάρχει πρόνοια για εκατό εξήντα πέντε καθηγητές. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι φοιτητές είναι περίπου δύομισι χιλιάδες, αυτό με μια πρόχειρη διαίρεση που έκανα εδώ πέρα αντιστοιχεί με έναν καθηγητή για κάθε δεκαπέντε φοιτητές. Εάν λάβουμε υπόψη το άλλο διδακτικό προσωπικό, τους λέκτορες, που είναι πολλαπλάσιοι των καθηγητών, θα δούμε ότι το ποσοστό είναι περίπου ένας διδάκτορας, είτε καθηγητής είτε λέκτορας, για κάθε τρεις-τέσσερις φοιτητές. Αυτό το ποσοστό είναι τεράστιο σε σύγκριση με πολλά άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια που γνωρίζω.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Ματσάκη, το σύνολο είναι εκατόν εξήντα πέντε.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Το σύνολο, ναι. Και το σύνολο των φοιτητών είναι δύομισι χιλιάδες. Βεβαίως, είναι της τάξης του A15, A16 οι κλίμακές τους, κύριε συνάδελφε.

Το άλλο σημείο το οποίο πρέπει να έχουμε υπόψη μας, επειδή οι πόροι του κράτους δεν είναι ανεξάντλητοι, κύριε Πρόεδρε, και εσείς το γνωρίζετε πολύ καλύτερα από εμάς, είναι ότι τα έξοδα είναι περίπου £25 εκατομ. Οι φοιτητές είναι περίπου δύομισι χιλιάδες. Αυτό σημαίνει ότι ο κάθε φοιτητής, κύριε Πρόεδρε, μας στοιχίζει £10.000. Αυτό πρέπει να το έχουμε υπόψη μας. Και αυτό είναι μόνο τι στοιχίζει στο κράτος, στον προϋπολογισμό, όχι τα έξοδα του ίδιου του φοιτητή, της οικογένειάς του, για να πηγαينوέρχεται στη Λεμεσό, για να νοικιάζει διαμέρισμα στη Λευκωσία ή ξέρω εγώ. Αυτό να το έχουμε υπόψη μας. Στην Ελλάδα όπου είναι οι περισσότεροί μας φοιτητές βεβαίως δε μας στοιχίζει τίποτα η εκπαίδευσή τους.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Να στέλλουμε στην Ελλάδα μόνο;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κοίταξε, αυτό είναι κάτι, συνάδελφε, που πρέπει να το έχουμε υπόψη μας. Δηλαδή, έχοντας πει ότι πρέπει να στηρίξουμε το θεσμό του πανεπιστημίου, να έχουμε υπόψη μας ότι πρέπει να είναι και οικονομικός αυτός ο θεσμός. Δεν μπορούμε να λέμε απλώς ότι, επειδή έχουμε πανεπιστήμιο, ρίχνουμε όσα λεφτά μάς ζητούν μέσα. Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Ματσάκη. Έτσι απλώς ήθελα να κάνω λίγο αστεϊσμό με τον κ. Ματσάκη. Για να πάει το πανεπιστήμιο στη Λεμεσό, πρέπει να μετοικήσει και ο κ. Ματσάκης από τα Πυργά στη Λεμεσό!

Ο κ. Λιλλήκας. Θα παρακαλέσω, κύριοι συνάδελφοι, βλέπω ότι κρατούνται σημειώσεις, υπάρχει πρόθεση απαντήσεως κ.λπ. Νομίζω εκείνο που δεν ελέχθη να το πω, γιατί το ζούμε όλοι. Δεν άκουσα κριτική γι' αυτό το περιβόητο τμήμα της κυβέρνησης που λέγεται Γραφείο Προγραμματισμού.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα ακούσετε τώρα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Θα μπορούσαμε να εισηγηθούμε επιτέλους ο προϋπολογισμός να γίνεται μεταξύ πρυτανικών αρχών, συμβουλίου, υπουργού Παιδείας και κάποιου μέλους από μέρος του προγραμματισμού, διότι οι παντογνώστες του Γραφείου Προγραμματισμού δεν είναι η πρώτη φορά που βλέπουμε να αντιμετωπίζουν με εντελώς διαφορετική φιλοσοφία από ό,τι οι πολιτικοί προϊστάμενοι της κυβέρνησης τα διάφορα θέματα.

Ναι, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα αρχίσω από το τελευταίο, μια και το έχετε θίξει εσείς, για να συμφωνήσω και να υπερτονίσω ότι η στάση του Γραφείου Προγραμματισμού έναντι του προϋπολογισμού του πανεπιστημίου για όλα τα μέλη της επιτροπής Παιδείας που βιώνουμε αυτή την εμπειρία κάθε χρόνο στην επιτροπή, όταν συζητούμε τους προϋπολογισμούς, είναι μια στάση που ξεπερνά ακόμα και την κηδεμονική συμπεριφορά απέναντι στο πανεπιστήμιο. Δε γίνονται αποδεκτές οι εκτιμήσεις των ακαδημαϊκών, δε γίνονται αποδεκτές οι εκτιμήσεις του συμβουλίου του πανεπιστημίου, που είναι τα αρμόδια όργανα που έταξε η πολιτεία για να προγραμματίσουν την ανάπτυξη του πανεπιστημίου και με μια γραφειοκρατική προσέγγιση γίνονται σοβαρότατες περικοπές που παρεμποδίζουν -και όποιος δε θέλει να το παραδεχτεί, πραγματικά εθελουφλεί- παρεμποδίζουν τη γρήγορη και υγιή ανάπτυξη του πανεπιστημίου και της πανεπιστημιούπολης.

Και θα συμφωνήσω, κύριε Πρόεδρε, ότι θα πρέπει η κυβέρνηση να επιδείξει μεγαλύτερο ενδιαφέρον για το πανεπιστήμιο και να βρει άλλες διαδικασίες έγκρισης του προϋπολογισμού από πλευράς της κυβέρνησης πάνω σε πολιτικό επίπεδο και όχι πάνω σε τεχνοκρατικό επίπεδο και να λαμβάνονται οι πολιτικές αποφάσεις που κρίνονται ...

Συμφωνείτε με τον κ. Προδρόμου, κύριε Πρόεδρε; Ρωτά ο κ. Προδρόμου ποιος άλλος προϋπολογισμός δεν εγκρίνεται από το Γραφείο Προγραμματισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να πω κάτι, κύριε Προδρόμου. Δε σημαίνει ότι είναι και οι σοφότεροι. Επί παντός επιστητού έχουν άποψη και δεν είναι η πρώτη φορά που παρακολουθούμε έργα τα

οποία αναλαμβάνει να εκτελέσει το κράτος επί οποιασδήποτε κυβερνήσεως. Και προκαλώ να αναλογιστούμε πόσες φορές έχει δεσμευτεί η Βουλή και δεν εγκρίνεται από το Γραφείο Προγραμματισμού. Ας είμεθα ρεαλιστές. Συστήματα άλλων εποχών, κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να μην είμαστε μονόπλευροι. Το Γραφείο Προγραμματισμού στην επιτροπή Παιδείας εδώ και τρία χρόνια ζητά από το πανεπιστήμιο έναν απλό προγραμματισμό, για να στηρίξει τις ανάγκες του και το πανεπιστήμιο μόλις φέτος ξεκινά να τον κάνει. Άρα είναι κάπως παραπλανητική εικόνα. Μακάρι το πρόβλημα να ήταν το Γραφείο Προγραμματισμού και θα είχε λυθεί.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή σας επηρέασε η κ. Τσουγιοπούλου, έν' ανάγκη να ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αφού, αντίθετα, υποστηρίζω πλέον το δημιούργημα της κ. Τσουγιοπούλου. Δεν είμαι εναντίον των πανεπιστημιακών.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, για πρώτη φορά φέτος κατατέθηκε από πλευράς της κυβέρνησης έγκαιρα ο προϋπολογισμός του πανεπιστημίου. Το είχαν σημειώσει και άλλοι ομιλητές πριν από μένα. Θέλω όμως να συμπληρώσω εκείνο που είπε η κ. Βασιλείου, γιατί της διέφυγε να το συμπληρώσει, για να μη μείνουν λανθασμένες εντυπώσεις. Τα προηγούμενα χρόνια κατετίθετο ο προϋπολογισμός το Μάιο όχι εξ υπαιτιότητας του πανεπιστημίου και είχαμε εγγράφως τις τοποθετήσεις των πανεπιστημιακών και τα υπομνήματα και τους προγραμματισμούς που κατέθεταν στο

Γραφείο Προγραμματισμού από το Μάιο του προηγούμενου χρόνου, για να τους εγκρίνουν τον προϋπολογισμό το Μάιο του επόμενου χρόνου. Και αυτό βεβαίως δε βοηθούσε το πανεπιστήμιο στο να υλοποιήσει την αναπτυξιακή του πολιτική.

Θέλω να σημειώσω ακόμη, κύριε Πρόεδρε, ότι οι δαπάνες και οι περικοπές των δαπανών έχουν άμεση σχέση με την ανάπτυξη του πανεπιστημίου, αμεσότητα. Η πανεπιστημιούπολη, για την οποία όλοι νοιαζόμαστε και όλοι εγκρίνουμε όλα τα ποσά που έρχονται εδώ, δεν προχωρά με τους ρυθμούς αλλά και με το πρόγραμμα που είχε υιοθετηθεί από την κυβέρνηση μετά την υποβολή του, εννοείται, από το συμβούλιο του πανεπιστημίου, γιατί ακριβώς από τη μια εγκρίνονται καθυστερημένα οι προϋπολογισμοί του πανεπιστημίου και από την άλλη πολλά κονδύλια εγκεκριμένα δεν αποδεσμεύονται έγκαιρα, γιατί δεσμεύονται πολλά από το Γραφείο Προγραμματισμού, για να προχωρήσει η πανεπιστημιούπολη. Και αυτό έχει σχέση με αυτό που είπε ο κ. Ματσάκης: Το να υπάρχουν εκατόν εξήντα πέντε καθηγητές ή εκατόν πενήντα και να αντιστοιχεί ένας καθηγητής σε δεκαπέντε φοιτητές -πέρσι αντιστοιχούσε ένας καθηγητής σε δέκα φοιτητές- ή σε οχτώ φοιτητές ή σε πέντε φοιτητές είναι λογικό. Για να λειτουργήσει ένας αριθμός σχολών και προγραμμάτων απαιτούνται πρώτα οι καθηγητές που θα διδάσκουν αυτά τα προγράμματα και κατά συνέπεια ο αριθμός των καθηγητών δεν έχει σχέση με τον αριθμό των φοιτητών. Εδώ είναι η ευθύνη της πολιτείας να ολοκληρώσει το ταχύτερο δυνατόν την πανεπιστημιούπολη, γιατί έχει τις δυνατότητες μέσα από την πανεπιστημιούπολη το πανεπιστήμιό μας να φιλοξενήσει μέχρι και τέσσερις και έξι χιλιάδες φοιτητές και δε θα αυξηθεί κατ' αναλογία ο αριθμός των καθηγητών για τις συγκεκριμένες σχολές. Απλούστατα σήμερα δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα και γι' αυτό παρουσιάζεται ψηλό κόστος ανά φοιτητή, αλλά δεν είναι ευθύνη του πανεπιστημίου.

Είναι γεγονός ακόμη, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι είναι πολύ χαμηλά τα ποσοστά υλοποίησης των προϋπολογισμών· βέβαια είναι μέσα στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής. Και παλαιότερα είχαμε καταθέσει και ένα έγγραφο του Γραφείου Προγραμματισμού που έδινε οδηγίες στα άλλα υπουργεία να μην υλοποιήσουν ολόκληρο τον προϋπολογισμό τους, για να γίνει περισυλλογή για λόγους δημοσιονομικούς. Κατά συνέπεια να μη μας ξαφνιάζει το ότι και τους προϋπολογισμούς του πανεπιστημίου τους υλοποιούν γύρω στο 65%. Είναι πολιτική βούληση, όχι του πανεπιστημίου, των αρχών που έχουν τα λεφτά στα χέρια τους.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Αν μου επιτρέπεις, συνάδελφε, είναι πολύ πιο ψηλός από την υλοποίηση του προϋπολογισμού του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω μετά από τόση αγάπη που δείξαμε για το πανεπιστήμιο, αφήστε να περάσουμε και τον προϋπολογισμό, για να υλοποιηθεί έγκαιρα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μερικά σχόλια, κύριε Πρόεδρε, ακόμη τα οποία κρίνω απαραίτητα μετά από την παρέμβαση του συνάδελφου, του κ. Προδρόμου. Ο κ. Προδρόμου έκανε μία ολόκληρη ανάλυση περιστρεφόμενος γύρω από το παραδοσιακό του κλισέ, το οποίο είναι πολύ ολοκληρωτικό, ότι, όποτε η αντιπολίτευση κάνει κριτική στην κυβέρνηση για οποιοδήποτε θέμα, είναι μηδενιστική. Εδώ μίλησε και βουλευτής ενός από τα συγκυβερνώντα κόμματα και άσκησε την ίδια κριτική. Μίλησε βουλευτής συνάδελφος από την ΕΔΕΚ και από το ΔΗΚΟ και άσκησε την ίδια κριτική. Ο κ. Προδρόμου συνηθίζει να βλέπει μηδενιστική αντιπολίτευση μόνο από την πλευρά της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Αυτό το κλισέ, και θα το

αναλύσω, είναι πολύ ολοκληρωτικό και δεν τιμά νομίζω εκείνους που το παρουσιάζουν με αυτή τη γενικόμορφη του δομή.

Θέλω να πω, επειδή εκφράστηκε ο κ. Προδρόμου λέγοντας ότι δεν κατανοεί τη θέση της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, ότι καταψηφίσαμε τους προϋπολογισμούς του ενιαίου λυκείου, με το αιτιολογητικό ότι ήταν μειωμένοι, και τώρα θα υπερψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς του πανεπιστημίου, έστω και αν είναι μειωμένοι ... Καταρχάς όποιος λειτουργεί με κλισέ φαίνεται ότι δεν ακούει τους συναδέλφους του, όταν αιτιολογούν τις θέσεις τους. Η θέση μας για το ενιαίο λύκειο και για την οποία καταψηφίσαμε τον προϋπολογισμό δεν ήταν ότι ήταν μειωμένοι οι προϋπολογισμοί του ενιαίου λυκείου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν είπα έτσι πράγμα εγώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Έτσι είπατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή τέλειωσε το ενιαίο λύκειο, κύριε Λιλλήκα μου, νομίζω ότι αναφέρθηκαν όλα. Έγινε η κριτική, ακούστηκε το έντονο διάβημα της Βουλής, ότι πρέπει να είναι πιο προσεκτικό και το Γραφείο Προγραμματισμού και η κυβέρνηση και οι πανεπιστημιακοί και τα συμβούλια ...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, όταν emίλησε ο συνάδελφος, ο κ. Φιλίππου, έμεινε μόνο πάνω στο πανεπιστήμιο. Αφήσατε τον κ. Προδρόμου να κάνει ανάλυση ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διέκοψα όμως τον κ. Ερωτοκρίτου, όταν ξεκίνησε να μιλά για το λύκειο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, αλλά αφήσατε όμως ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε, δε θα σας διακόψω. Απλώς είναι έκκληση που κάνω, υιοθετώντας ίσως και παράκληση του κ. Κατσουρίδη.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Αν είναι ο κ. Κατσουρίδης, θα το σκεφτούμε, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να πω ότι η τοποθέτησή μας για το ενιαίο λύκειο ήταν ακριβώς ότι δεν υπήρχε και δεν υπάρχει ολοκληρωμένο σχέδιο ενιαίου λυκείου. Υπενθυμίζω και παραπέμπω τους συναδέλφους και δη της επιτροπής Παιδείας στη χθεσινή δήλωση και ανακοίνωση του Υπουργείου Παιδείας που είναι στις σημερινές εφημερίδες, που λέει ότι έχουμε καταλήξει σε πρόγραμμα για την πρώτη τάξη λυκείου, για τη δεύτερα και τρίτη τάξη λυκείου συζητούμε. Αυτό για ένα θεσμό που θα εισαχθεί το Σεπτέμβριο που δεν έχει γίνει υλικοτεχνική υποδομή, τα εργαστήρια, και επαναλαμβάνοντας τα ίδια λάθη που οδήγησαν το ενιαίο λύκειο πριν από τρία χρόνια στο να αποτύχει. Εδώ είναι η λογική της καταψήφισης, δεν είναι τα περιορισμένα κονδύλια. Και μάλιστα απ' αυτό το βήμα, συζητώντας τους προϋπολογισμούς, έκανα έκκληση στο υπουργείο να φέρει συμπληρωματικό προϋπολογισμό, για να δημιουργήσει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για επιτυχία αυτού του θεσμού, με τον οποίο συμφωνούμε ως θεσμό.

Θέλω ακόμα να πω ότι αυτή η γενικότερη πολιτική περικοπών... επειδή ο κ. Προδρόμου αναφέρθηκε στα ευρύτερα θέματα της παιδείας, μια λέξη μόνο να πω. Μαζί μου έχω μία φόρμα του Υπουργείου Παιδείας που αποστέλλεται προς συμπλήρωση στα σχολεία· είναι μία δήλωση. Και στο τέλος της φόρμας, για να συμπληρώσουν τα έξοδά τους, σημειώνεται το ολικό ποσό της παραγγελίας για διδακτικά μέσα και υλικά τέχνης που προσεγγίζει κατά το δυνατόν το ποσό που αναλογεί στον αριθμό των

παιδιών του σχολείου επί εβδομήντα σεντ. Εβδομήντα σεντ το μαθητή δαπανούμε για τα διδακτικά μέσα και τα υλικά τέχνης το χρόνο. Αυτή είναι η αντίληψη για τον εκσυγχρονισμό των διδακτικών μέσων της κυβέρνησης!

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διόρθωση απλώς. Λέχθηκε ότι ο κάθε φοιτητής στοιχίζει £10.000. Δεν είναι έτσι η πραγματικότητα. Αν λογαριάσουμε ότι πέρσι δαπανήθηκαν £14.000.0000 για 2 500 φοιτητές και λέω ότι απ' αυτά τα £14.000.000 τα μισά τουλάχιστον πήγαν σε έργα υποδομής, είναι ζήτημα αν προσεγγίζει τις £1.500 με £2.000 ο κάθε φοιτητής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι η συζήτηση εξαντλήθηκε. Βλέπω πάνω, βλέπω κάτω, δε βλέπω προς εσάς, διότι νομίζω ότι πλέον αρχίσαμε να αντιπαρατασσόμεθα, να παίζουμε με αριθμούς, με κονδύλια ...

Κύριε Αντωνίου, έντζεν επί του θέματος ...

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Θεωρώ ότι η συζήτηση επί του θέματος έχει εξαντληθεί και παρακαλώ να τερματιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Αντωνίου. Κύριε Χατζηγιάννη, αν θα σας δώσω το λόγο, και έχετε κάθε λόγο να θέλετε το λόγο ως πρόεδρος, αλλά, κύριοι συνάδελφοι, θα τον δώσω σε όλους· δε θα κάνω διάκριση. Η απόφαση δε διέκρινε μεταξύ κομμάτων.

Ναι, κύριε Αριστοφάνη.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είναι θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι έχετε υποχρέωση να το βάλετε σε ψηφοφορία, ότι έληξε η συζήτηση.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να το βάλετε σε ψηφοφορία, απλώς υποθέστε ο πρόεδρος της επιτροπής να πει δυο λόγια, για να το έχετε υπόψη σας. Αυτό μόνο έχω να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, επί τόση ώρα δεν εδείξατε έκδηλο ενδιαφέρον ομιλίας, θα σας έδιδα σίγουρα το λόγο και κατά προτεραιότητα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εσήκωσα το χέρι μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυτούμαι. Είδα τον κ. Προδρόμου, είδα τον κ. Ερωτοκρίτου, δεν υπήρχε λόγος να μη σας δοθεί ο λόγος εσάς.

Κύριοι συνάδελφοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της άποψης ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι στον πρόεδρο της επιτροπής πρέπει να δοθεί ο λόγος και να λήξει το θέμα μετά τον πρόεδρο της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Κύριε Χατζηγιάννη, έχετε το λόγο από τη θέση σου.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς πρέπει να κάνω δυο, τρεις επεξηγήσεις. Η διαμαρτυρία των πανεπιστημιακών αρχών ως προς το ύψος των προϋπολογισμών και το τι τελικά το Γραφείο Προγραμματισμού έχει αποδεχτεί ήταν ότι το όλο ποσό που ήδη είχαν ζητήσει για την πανεπιστημιούπολη τελικά μειώθηκε κατά πέντε εκατομμύρια λίρες. Όταν εδόθη

η εξήγηση, νομίζω όλοι φύγαμε ικανοποιημένοι και ομόφωνα από την επιτροπή, γιατί τόσο υπολογίζεται να δαπανηθεί για το έτος 2000 και αυτό προϋπολογίστηκε. Αν χρειαστεί δηλαδή να προστεθεί, θα έρθει με συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

Το δεύτερο σημείο που ήταν η διαφορά τους ήταν ότι ζητούσαν κάποιες θέσεις για το διοικητικό προσωπικό και για το Τμήμα Ερευνών κ.λπ. Είναι γεγονός ότι την πρώτη ημέρα που συζητείτο ο προϋπολογισμός της επιτροπής, επειδή το Γραφείο Προγραμματισμού περίμενε κάποιες απόψεις από το πανεπιστήμιο, δεν είχε πράγματι ενσωματώσει στον προϋπολογισμό και αυτές τις θέσεις. Ήρθαν όμως, και σήμερα είναι ενώπιόν μας, ήρθαν οι νέες θέσεις και, αν διαβάσετε την έκθεση στη σελίδα 3, έχουν εγκριθεί δύο νέες θέσεις στο διοικητικό προσωπικό με κλίμακα Α11 και μία θέση Λειτουργού Μηχανογράφησης κλίμακα Α8-Α10 και, δεύτερον, £45.000 για το κυπριακό ερευνητικό και ακαδημαϊκό δίκτυο. Αν λοιπόν αυτές οι θέσεις ήταν ενσωματωμένες στον αρχικό προϋπολογισμό, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, ουσιαστικά οι πανεπιστημιακές αρχές θα εξέφραζαν την ικανοποίησή τους, γιατί ό,τι ζητήθηκε στην πραγματικότητα δόθηκε από το Γραφείο Προγραμματισμού, για να είμαστε και δίκαιοι έναντι αυτού του τμήματος.

Νομίζω μία απάντηση και τελειώνω ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μη δώσετε απάντηση. Ήσασταν υπέροχος στις διευκρινίσεις. Μείνετε ως εκεί. Αν τα λέγατε αυτά από την αρχή, ίσως να μη γινόταν όλη αυτή η συζήτηση.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μία διευκρίνιση προς τον κ. Χατζηδημητρίου. Αυτό το οποίο φαίνεται ότι είναι χορηγία και το άλλο ότι είναι δίδακτρα και πάλι το κράτος τα πληρώνει και εκείνα, για να το έχουμε υπόψη μας. Απλώς στην πράξη δεν πληρώνονται, κύριε Χατζηδημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, τον κ. Χατζηγιάννη. Όντως ήταν κάποια διαφωτιστικά στοιχεία που δόθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, θεωρείται ότι η όλη συζήτηση έληξε και προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τα £23.709.143 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο ή άλλο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα έξι άρθρα, καθώς και ο Πρώτος και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα έξι άρθρα, καθώς και ο Πρώτος και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μία παρατήρηση απλώς. Να σημειώσουμε, και είναι με ανταλλαγή άποψης με τους συναδέλφους, την απουσία του πανεπιστημίου από τη συζήτηση του προϋπολογισμού. Δεν τιμά το πανεπιστήμιο. Θα έπρεπε να δείξουν περισσότερο ενδιαφέρον να ακούσουν τουλάχιστον τα μηνύματα της Βουλής· άλλωστε εξυπηρετούμε έναν κοινό σκοπό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεκτό. Ευτυχώς που δεν το είπα εγώ, κύριε Παπαδόπουλε, διότι ήταν να μου πεις ότι είναι το σύνδρομο της Τσουγιοπούλου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Πάμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που είχαμε αφήσει, ύστερα από παράκληση του κ. Αβραάμ Αντωνίου για τα συμπληρωματικά στοιχεία. Αντιλαμβάνομαι ήρθαν τα συμπληρωματικά στοιχεία.

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας

Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούππας, αναπλ. πρόεδρος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Δώρος Θεοδώρου
Ισίδωρος Μακρίδης	
Κίκης Καζαμίας	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Ανδρέας Φιλίππου	Μάριος Ματσάκης
Γιώργος Λιλλήκας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 31 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Ταμείου Θήρας.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Θήρας προβλέπει έσοδα για το 2000 συνολικού ύψους £2.111.085, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από την έκδοση αδειών κυνηγίου και αδειών κατοχής κυνηγετικών όπλων και έξοδα συνολικού ύψους £2.109.439 τα κυριότερα των οποίων αφορούν αποδοχές προσωπικού, ημερομίσθια και αγορά περδικιών από τα ιδιωτικά εκτροφεία.

Κατά τη συζήτηση του εν λόγω προϋπολογισμού η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί λεπτομερώς από τους εκπροσώπους του Ταμείου Θήρας αναφορικά με τις δραστηριότητες του ταμείου και την ακολουθούμενη από αυτό πολιτική σε διάφορους τομείς της αρμοδιότητάς του.

Σύμφωνα με τα όσα κατέθεσαν οι εκπρόσωποι του ταμείου, το Ταμείο Θήρας προβαίνει μεταξύ άλλων σε:

- α. λήψη κατάλληλων μέτρων που έχουν σκοπό την αύξηση του αριθμού των θηραμάτων,

- β. τοποθέτηση τεχνητών φωλιών για ορισμένα είδη αρπαχτικών, όπως είναι το ανθρωποπούλι,
- γ. εξασφάλιση προστασίας στο νερόφιδο για διαιώνιση του είδους,
- δ. βελτίωση των βιότοπων της Κύπρου,
- ε. καταρτισμό προγράμματος βιολογικής καταπολέμησης των τρωκτικών και ιδιαίτερα της ποντίκας κ.α.

Γενικότερα, το Ταμείο Θήρας προβαίνει σε διαχείριση του κυνηγίου με βάση τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις και σε ορθολογική διαχείριση της άγριας ζωής του τόπου με βάση την αρχή της αειφορίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επί μέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την κατά νόμο έγκρισή του, με την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Μια επεξήγηση, επειδή εμείς ζητήσαμε την αναβολή του θέματος. Θέλαμε απλώς να ελέγξουμε δύο πράγματα. Το ένα θέμα αφορούσε το κονδύλι για τους ημερομίσθιους και τους ωρομίσθιους και πήραμε την πληροφορία που μας ικανοποιεί και το δεύτερο, ένα κονδύλι το οποίο αφορούσε την αγορά συστημάτων συναγερμού στα αυτοκίνητα των θηροφυλάκων, εξαιτίας των επεισοδίων που συνέβησαν κατ' επανάληψη στο τμήμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Θήρας ποσού £2.109.439 για την χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση προς έγκριση του προϋπολογισμού; Δεν υπάρχει ένσταση.

Υπάρχει αποχή; Δεν υπάρχει. Εγκρίνεται ομόφωνα.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα το οποίο είναι «Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) Θεσμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους θεσμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) Θεσμοί του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούππας

Ανδρέας Φιλίππου

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Παναγιώτης Δημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω θεσμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Τμήματος Συνεργατικής Ανάπτυξης.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 53 του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου, σκοπείται η θεσμοθέτηση διατάξεων με τις οποίες παρέχεται προστασία στους καταθέτες σε συνεργατικές εταιρείες με τη δημιουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Συνεργατικών Εταιρειών.

Ειδικότερα, με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι έχουν καταρτισθεί κατά το πρότυπο ανάλογων κανονισμών που προβλέπουν για την προστασία καταθέσεων σε εμπορικές τράπεζες, επιχειρείται η προστασία των εν λόγω καταθετών με την καταβολή αποζημιώσεων σε όσους διατηρούν καταθέσεις σε οποιοδήποτε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που μετέχει στο σχέδιο, σε περίπτωση που το εν λόγω ίδρυμα δεν είναι σε θέση να αποπληρώσει τις καταθέσεις του.

Περαιτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί, οι οποίοι μεταξύ άλλων σκοπεύουν να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη του κοινού διασφαλίζοντας τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, βασίζονται στην κοινοτική οδηγία 94/19/EC, ημερομηνίας 30 Μαΐου 1994, η οποία έχει ανάλογο στόχο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη ότι με τους προτεινόμενους κανονισμούς επιτυγχάνεται ομοιομορφία ως προς

την προστασία των καταθετών γενικά, αφού ανάλογοι κανονισμοί προτείνονται για προστασία των καταθετών και σε εμπορικές τράπεζες, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους με έναρξη της λειτουργίας του σχεδίου από την 1η Σεπτεμβρίου 2000, ώστε να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος προετοιμασίας για την εύρυθμη διεξαγωγή των εργασιών του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εγκαθίδρυση και σκοπός σχεδίου. Άρθρο 3.

Ίδρυση ταμείου. Άρθρο 4.

Συμμετοχή στο σχέδιο. Άρθρο 5.

Βασικό κεφάλαιο. Άρθρο 6.

Πόροι. Άρθρο 7.

Εισφορές. Άρθρο 8.

Αρχική εισφορά. Άρθρο 9.

Συμπληρωματικές εισφορές. Άρθρο 10.

Έκτακτες εισφορές. Άρθρο 11.

Ανώτατο όριο εισφορών. Άρθρο 12.

Νέα μέλη. Άρθρο 13.

Δανεισμός. Άρθρο 14.

Λογαριασμός στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ. Άρθρο 15.

Επενδύσεις. Άρθρο 16.

Καταθέσεις που καλύπτονται. Άρθρο 17.

Καταθέσεις που εξαιρούνται. Άρθρο 18.

Διευκρινίσεις για καθορισμό του ποσού αποζημίωσης. Άρθρο 19.

Συμφηφισμός καταθέσεων με ανταπαιτήσεις του μέλους. Άρθρο 20.

Ποσοστό αποζημίωσης. Άρθρο 21.

Ανώτατο ποσό αποζημίωσης. Άρθρο 22.

Προϋποθέσεις για κήρυξη καταθέσεων σε μη διαθέσιμες. Άρθρο 23.

Ενεργοποίηση του μηχανισμού αποζημίωσης. Άρθρο 24.

Αναστολή καταβολής αποζημίωσης. Άρθρο 25.

Υποκατάσταση στα δικαιώματα των καταθετών. Άρθρο 26.

Καθεστώς ανακτωμένων ποσών. Άρθρο 27.

Μη τήρηση υποχρεώσεων μελών και εξουσία για λήψη μέτρων. Άρθρο 28.

Σύνθεση επιτροπής. Άρθρο 29.

Αρμοδιότητες επιτροπής. Άρθρο 30.

Εκπροσώπηση του ταμείου. Άρθρο 31.

Συνεδρίες της επιτροπής. Άρθρο 32.

Εξουσία για λήψη πληροφοριών. Άρθρο 33.

Ισολογισμός και λογαριασμός εσόδων και εξόδων. Άρθρο 34.

Έλεγχος του ταμείου. Άρθρο 35.

Πληροφόρηση καταθετών. Άρθρο 36.

Λογιστικές εγγραφές μελών. Άρθρο 37.

Οικονομικό έτος του ταμείου. Άρθρο 38.

Έναρξη λειτουργίας του σχεδίου. Άρθρο 39.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι παρόντες θεσμοί θα αναφέρονται ως οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) Θεσμοί του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των θεσμών; Δεν υπάρχει ένσταση. Οι θεσμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Κανονισμοί του 2000».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπτας

Ανδρέας Φιλίππου

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Παναγιώτης Δημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Ιανουαρίου και στις 8 Μαρτίου 1999, καθώς και στις 7 Φεβρουαρίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους

εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου και του Τμήματος Συνεργατικής Ανάπτυξης.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 34 του περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμου, σκοπείται η σύσταση σχεδίου προστασίας των καταθέσεων σε εμπορικές τράπεζες με απώτερο στόχο την παροχή αποζημιώσεων σε καταθέτες τραπεζών, όταν για οποιοδήποτε λόγο οι εν λόγω τράπεζες αδυνατούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Όπως είναι γνωστό, ύστερα από την κατάθεση των υπό συζήτηση κανονισμών για έγκριση στη Βουλή των Αντιπροσώπων, το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Κίκης Καζαμίας επισήμανε την ανάγκη κατάθεσης και έγκρισης από τη Βουλή ανάλογων κανονισμών για προστασία των καταθετών συνεργατικών εταιρειών. Η επιτροπή, υιοθετώντας την πιο πάνω εισήγηση, κάλεσε την κυβέρνηση να ανταποκριθεί στο πιο πάνω αίτημά της το συντομότερο και άφησε σε εκκρεμότητα τους υπό συζήτηση κανονισμούς για τις εμπορικές τράπεζες, ώστε να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος στην κυβέρνηση να ενεργήσει σύμφωνα με τα πιο πάνω, με απώτερο στόχο την ταυτόχρονη έγκρισή τους με αυτούς για τα συνεργατικά ιδρύματα. Σημειώνεται ότι η σύσταση σχεδίου για προστασία καταθέσεων σε συνεργατικά ιδρύματα προβλέπεται σε σχετικούς θεσμούς που κατατέθηκαν στο μεταξύ στη Βουλή και για τους οποίους η επιτροπή έχει κυκλοφορήσει ξεχωριστή έκθεσή της.

Οι κυβερνητικοί αρμόδιοι κατέθεσαν τα ακόλουθα στοιχεία σε σχέση με τους υπό συζήτηση κανονισμούς:

1. Σχέδια εγγύησης καταθέσεων υφίστανται και λειτουργούν σε διάφορες χώρες και αντικειμενικός τους σκοπός είναι η προστασία των μικροκαταθετών, η ενίσχυση της εμπιστοσύνης του κοινού, καθώς και η διασφάλιση της σταθερότητας του τραπεζικού και του ευρύτερου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

2. Η υιοθέτηση τέτοιων μηχανισμών είναι υποχρεωτική στα πλαίσια των διαδικασιών για εναρμόνιση της Κύπρου με το ευρωπαϊκό κεκτημένο ως απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκληρωμένη και ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς.
3. Η συμμετοχή στο υπό αναφορά σχέδιο προστασίας των καταθέσεων είναι υποχρεωτική για όλες τις τράπεζες που έχουν άδεια λειτουργίας και εποπτεύονται από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου.
4. Το βασικό κεφάλαιο του ταμείου του σχεδίου ανέρχεται στα £2.000.000 και θα προέλθει από τις αρχικές εισφορές των τραπεζών που θα καθορίζονται με βάση τις καταθέσεις κάθε τράπεζας, με ανώτατο όριο το 0,3% της βάσης των καταθέσεων της.
5. Το ταμείο θα διαχειρίζεται πενταμελής επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, τον προϊστάμενο της αρμόδιας διεύθυνσης της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, δύο εκπροσώπους των εμπορικών τραπεζών και έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου, καταθέτοντας τις απόψεις τους ενώπιον της επιτροπής, δήλωσαν ότι, ενώ συμφωνούν με τη φιλοσοφία των υπό συζήτηση κανονισμών, θεωρούν ότι το βασικό κεφάλαιο του ταμείου θα πρέπει να μειωθεί από £2.000.000 σε £1.000.000 και το ανώτατο όριο εισφορών κάθε τράπεζας να μειωθεί από 0,3% της βάσης των καταθέσεων της σε 0,15% της βάσης αυτής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας, ως θέμα αρχής, τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι όροι σύστασης και λειτουργίας του εν λόγω σχεδίου συνάδουν με αυτούς ανάλογων σχεδίων άλλων χωρών, προχώρησε σε λεπτομερή μελέτη τους και επέφερε σε αυτούς νομοτεχνικές και άλλες τροποποιήσεις που κρίθηκαν αναγκαίες. Η επιτροπή,

επισυνάπτοντας νέο, κατάλληλα διαμορφωμένο, κείμενο κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί, αφού συμπεριληφθεί σ' αυτούς πρόνοια για έναρξη λειτουργίας του εν λόγω σχεδίου προστασίας καταθέσεων την 1η Σεπτεμβρίου 2000, ώστε να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος προετοιμασίας για την ομαλή έναρξη της λειτουργίας του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν; Δεν υπάρχει. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα το οποίο είναι «Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος	Δώρος Χριστοδουλίδης
Αντώνης Καράς	Κώστας Παπακώστας
Σοφοκλής Χατζηγιάννης	Νίκος Μουσιούπτας
Κώστας Κωνσταντίνου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς στη συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2000. Στη

συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και εκπρόσωποι του ΓΕΕΦ.

Σκοπός των κανονισμών που προτείνονται και που εκδίδονται με βάση το άρθρο 27 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου είναι η τροποποίηση των βασικών περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών, ώστε οι Εθελοντές Πενταετούς Υποχρέωσης (ΕΠΥ) που υπηρετούν στο στρατό της Δημοκρατίας να δύνανται να θεωρούνται μέχρι την ηλικία των σαράντα (40) ετών υποψήφιοι για απευθείας διορισμό ως υπαξιωματικοί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχει και προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι εν λόγω κανονισμοί εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος	Δώρος Χριστοδουλίδης
Αντώνης Καράς	Κώστας Παπακώστας
Σοφοκλής Χατζηγιάννης	Νίκος Μουσιούπτας
Κώστας Κωνσταντίνου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς στη συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και εκπρόσωποι του ΓΕΕΦ.

Οι κανονισμοί που προτείνονται και που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 23 και 28 του περί της Εθνικής Φρουράς Νόμου σκοπό έχουν την τροποποίηση των βασικών περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας Κανονισμών, ώστε το βασικό μηνιαίο χορήγημα που λαμβάνουν οι εθνοφρουροί που είναι τέκνα πολύτεκνης οικογένειας να αυξηθεί κατά πενήντα τοις εκατό (50%).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή καλεί την εκτελεστική εξουσία να μελετήσει το ενδεχόμενο αύξησης του μηνιαίου χορηγήματος που λαμβάνουν οι δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί (ΔΕΑ), αφού υπό τις συνθήκες που εκτελούν τη στρατιωτική τους θητεία αναγκάζονται να υποβάλλονται σε επιπρόσθετα έξοδα, κυρίως διατροφής και διακίνησης, επειδή σύμφωνα με τους κανονισμούς δε δικαιούνται διατροφής και διαμονής στη μονάδα που υπηρετούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθούν οι κανονισμοί;

Δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 10 και υπ' αριθμόν 11 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το τελευταίο θέμα, υπ' αριθμόν 12 είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2000».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που τιτλοφορείται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Ανδρέας Φιλίππου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Πρόδρομος Προδρόμου	Τάκης Χατζηδημητρίου
Κίκης Καζαμίας	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2000.

Με την πιο πάνω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου η εξουσιοδότηση για τη δαπάνη, για το μήνα Φεβρουάριο του 2000, ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το 1999 το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Φεβρουάριο του 1999.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση

στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων για το 2000.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, ορισμένοι από αυτούς του προϋπολογισμούς, παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της επιτροπής, δεν έχουν ακόμη κατατεθεί στη Βουλή, πράγμα που καθιστά αναγκαία την παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα πιο πάνω και χωρίς να δεσμεύεται ως προς τις τελικές θέσεις που θα πάρει κατά τη μελέτη κάθε προϋπολογισμού ξεχωριστά, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση απόφασης.

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ
ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ
ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 2000**

Επειδή, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους, οι προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς.

Επειδή δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των προϋπολογισμών αυτών για μελέτη και ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31η Δεκεμβρίου 1999.

Και επειδή είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα.

Γι' αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 2000 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του 1999 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση, μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το νέο οικονομικό έτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει κανείς που φέρει ένσταση; Δεν υπάρχει και η απόφαση για τις δαπάνες εγκρίνεται.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο που είναι η κατάθεση των νομοσχεδίων και εγγράφων, όπως έχει διανεμηθεί προς έναν έκαστο των συναδέλφων και οι παραπομπές ως αναφέρονται.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Διαβίβαση Ποινικών Διαδικασιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

2.	Ο περί της Συμφωνίας Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Διεθνούς Οργανισμού Κινητής Δορυφορικής Επικοινωνίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3.	Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
4.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Σχολικών Κυλικείων Νόμος του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
7.	Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Νόμος του	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- 2000.
8. Ο περί της Τροποποίησης της Σύμβασης για τον Έλεγχο της Διασυνοριακής Διακίνησης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της Διάθεσής τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2000. Εξωτερικών Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
9. Ο περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. Εξωτερικών Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
10. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000. Εξωτερικών Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
11. Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νομικών
12. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Κανονισμοί του 2000. Εξωτερικών Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

13.	Οι περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
14.	Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέση Πρώτου Εργατικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
15.	Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Βοηθού Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Ανώτερου Λειτουργού Ευημερίας και Λειτουργού Ευημερίας 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
16.	Έγγραφο (Αρ. 14/2000) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

17.	Έγγραφα (Αρ. 15-17/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Πρόταση νόμου:

Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου
(Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2000.

**Κατατέθηκε
από**

Λευτέρη
Χριστοφόρου,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας
Αμμοχώστου

Πρόδρομο
Προδρόμου,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας
Λευκωσίας

Δημήτρη Συλλούρη,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας
Λευκωσίας

**Παραπέμπεται
στην επιτροπή**

Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
και
Εσωτερικών

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πριν προχωρήσουμε, θα ήθελα να πω κάτι το οποίο τώρα πρόσεξα. Η ολομέλεια της Βουλής κατάρτισε μια Ad Hoc επιτροπή, που αποτελείται από βουλευτές της επιτροπής Εσωτερικών και της επιτροπής Οικονομικών για τα θέματα του ΡΙΚ με εντολή να έρθει στο τέλος να πει κατά πόσο δικαιολογείται ψήφιση του προϋπολογισμού και συνέχιση της χρηματοδότησης του ΡΙΚ με τον ένα ή τον άλλο τρόπο.

Βλέπω εδώ μια πρόταση δύο συναδέλφων για την εισφορά, δεν ξέρω το περιεχόμενό της βέβαια, που παραπέμπεται στην επιτροπή Οικονομικών. Αισθάνομαι ότι μια δουλειά δύο μηνών, που τώρα έχει φτάσει στο τέλος μια και έχουν απομείνει δύο συνεδρίες της Ad Hoc...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται και στην επιτροπή Εσωτερικών και μπορούν οι βουλευτές των δύο επιτροπών, και ιδιαίτερα της επιτροπής Εσωτερικών με παρουσία κάποιων της επιτροπής Οικονομικών, να επιληφθούν της προτάσεως.

Προχωράμε στο Κεφάλαιο Τρίτο που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις. Θεωρείται ότι δόθηκαν προς τους κυρίους βουλευτές γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.079 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κίκη Γιάγκου στις 10 Φεβρουαρίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια έργα ανάπτυξης έγιναν τα έτη 1995–1996–1997–1998–1999 αναλυτικά στους δήμους Λευκωσίας, Λεμεσού, Πάφου, Λάρνακας, Στροβόλου Παραλιμνίου για τους πρόσφυγες που κατοικούν σ' αυτούς».

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Φεβρουαρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.034, ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία

Μυριάνθους.

«Σχετικά με τις τιμές των προϊόντων που προσφέρονται στις καφετέριες των αερολιμένων προς το ταξιδιωτικό κοινό, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η λειτουργία των καφετεριών των επιβατών, κοινού, προσωπικού και εργατών των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου, ανατέθηκε στην εταιρεία Louis Tourist Agency Ltd, κατόπιν πλειοδοτικού διαγωνισμού. Η συμφωνία για τη λειτουργία των καφετεριών του αερολιμένα Λάρνακας τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 1996 και είναι εξαετούς διάρκειας, ενώ η συμφωνία για τη λειτουργία των καφετεριών του αερολιμένα Πάφου τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1997 και είναι τετραετούς διάρκειας. Οι όροι και των δυο συμφωνιών είναι πανομοιότυποι.
2. Οι τιμές των προσφερόμενων ειδών εγκρίνονται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας) και τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού. Οι αυξήσεις των τιμών θα πρέπει να είναι ανάλογες προς τη διαφορά μεταξύ του δείκτη λιανικής πώλησης του έτους κατά το οποίο δυνατόν να αρχίζει η αύξηση και του αμέσως προηγούμενου έτους. Αντίγραφα των εγκεκριμένων και σφραγισμένων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού τιμοκαταλόγων βρίσκονται αναρτημένα σε περίοπτα σημεία των καφετεριών.
3. Σε σχέση με τις καντίνες του προσωπικού και των εργατών των αερολιμένων, οι τιμές υποβάλλονται για έγκριση μόνο στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας) και στην περίπτωση αυτή οι αυξήσεις των τιμών περιορίζονται στην αύξηση του τιμαριθμικού δείκτη.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 2000 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση 23.06.007.04.047, ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σας πληροφορώ ότι η σημερινή εικόνα της στελέχωσης από μέρους της αστυνομίας του αεροδρομίου Πάφου κρίνεται ικανοποιητική.

Στον αστυνομικό σταθμό του αεροδρομίου Πάφου υπηρετούν σαράντα εννέα αστυνομικοί ενώ το υποκλιμάκιο της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως απαρτίζεται από τριάντα ένα μέλη μας. Σημειώνεται ακόμα ότι η οικεία αστυνομική διεύθυνση παρέχει σε τακτά χρονικά διαστήματα ενισχύσεις σε ανθρώπινο δυναμικό, όταν επιβάλλεται, ώστε να διεκπεραιώνονται αποτελεσματικά τα καθήκοντα ασφάλειας και ελέγχου, τα οποία εντέλλεται να φέρει σε πέρας ο εκεί αστυνομικός σταθμός.

Όσον αφορά τα διεξαγόμενα και προγραμματιζόμενα βελτιωτικά έργα μέσα στο χώρο του αεροδρομίου, αυτά εποπτεύονται τόσο από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, όσο και από το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Σημειώνεται ότι το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας εκδίδει ειδικά δελτία εισόδου και εφοδιάζει μ' αυτά τα άτομα που εισέρχονται στον περιφραγμένο χώρο του αεροδρομίου. Κατ' επέκταση, το προσωπικό που ασχολείται ή ελέγχει τα συγκεκριμένα έργα εξουσιοδοτείται να εισέρχεται στον εν λόγω χώρο ή συνοδεύεται από μέλη του προσωπικού του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας, αφού εξασφαλιστεί η εκ των προτέρων άδεια από το διευθυντή τους. Επιπρόσθετα, οι χώροι του εργοταξίου καλύπτονται περιπολικά μέσα στα πλαίσια των ευρύτερων μέτρων ασφάλειας που εφαρμόζονται στο αεροδρόμιο.

Με την ευκαιρία αυτή σας διαβεβαιώνω ότι η εξυπηρέτηση και ασφαλής διακίνηση των επιβατών, καθώς και η παροχή επαρκούς ελέγχου στο αεροδρόμιο είναι οι τομείς στους οποίους δίδουμε ιδιαίτερη σημασία.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.071, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με τις εκδόσεις γραμματοσήμων προς τιμή των πνευματικών ανθρώπων του τόπου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών), στα πλαίσια του εκδοτικού του προγράμματος του 1978, έχει εκδόσει τη σειρά Κύπριοι Ποιητές, που ήταν αφιερωμένη στους Βασίλη Μιχαηλίδη και Δημήτρη Λιπέρτη.

Εξ' άλλου, μέσα στο 2001, έχει αποφασίσει την έκδοση αναμνηστικού γραμματοσήμου αφιερωμένου στα εκατό χρόνια από τη γέννηση του διαλεκτικού μας ποιητή Παύλου Λιασίδη.

Επίσης μελετάται η συμπερίληψη στο εκδοτικό πρόγραμμα του 2004-2005 πανηγυρικής έκδοσης της οριστικής σειράς με θέμα προσωπικότητες της τέχνης και των γραμμάτων του τόπου που έχουν αποβιώσει.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωράμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Υπάρχει ένα θέμα που ενέγραψαν η κ. Κατερίνα Παντελίδου και ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου. Χρονολογείται φυσικά, διότι στο μεσοδιάστημα αντιλαμβάνομαι ότι ήρθη το πρόβλημα. Είναι «Η απόφαση της Κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300». Νομίζω ότι θεωρείται λήξαν το θέμα, ύστερα από την απόφαση της κυβέρνησης.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Προσωπικά, θέλω να πω δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω ένσταση και λυπούμαι που μου είχε διαφύγει όταν εγγράφηκε το θέμα. Το σύνταγμα λέει ότι θέματα τα οποία δηλώνουν φορολογική επιβάρυνση ούτε εγγράφονται ούτε συζητούνται στη Βουλή. Έτσι λέει το σύνταγμα κ. Αγαπίου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι λέει. Να παρακαλέσω κάτι. Εφόσον εγγράφηκε, να διαβαστεί η έκθεση της επιτροπής ή να θεωρηθεί αναγνωσθείσα και να κλείσει το θέμα. Είναι ένα θέμα για το οποίο ήδη υπήρξε ρύθμιση. Να πάμε στο παρελθόν για τι πιθανόν να μην έγινε;

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλη την εκτίμηση, δεν υπήρξε ρύθμιση του θέματος και έχω πει μερικώς κάποιες απόψεις κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών σε ό,τι αφορά τη διαφωνία μας για τη ρύθμιση η οποία επιδιώκεται και η οποία κατά την άποψή μας δεν είναι ρύθμιση του θέματος. Ρυθμίζει και επαναφέρει πίστωση, δεν είναι αυτός ο αριθμός, απ' ό,τι υποψιάζομαι θα είναι £200, για τις κατηγορίες εκείνων που θα έχουν εισόδημα μέχρι £10.000. Με την αύξηση των συντελεστών σημαίνει ότι θα επωφελούνται όσοι εκ των προσφύγων θα ανήκουν στην κατηγορία των ευνοουμένων, υπ' αυτή την προϋπόθεση από £8.000 μέχρι £10.000. Όλοι οι άλλοι, κάτω και άνω, δε θα έχουν αυτό το ωφέλημα. Συνεπώς, εδώ είναι που εστιάζεται το θέμα. Η εισήγηση είναι να επαναφερθεί ως είχε πριν την κατάληξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Προχωρούμε πιο κάτω. Προτού κλείσουμε, θέλω να σας πληροφορήσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ο βουλευτής του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Χατζηδημητρίου εισηγείται την εγγραφή δύο θεμάτων στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Το πρώτο θέμα είναι: «Η κατάσταση που τείνει να διαμορφωθεί στη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία μετά την αναγνώριση προϋπηρεσίας εκτός σχολείων, διαφόρων κατηγοριών εκπαιδευτικών». Η παράκληση είναι να παραπεμφθεί στην επιτροπή Παιδείας. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση και παραπέμπεται στην εν λόγω επιτροπή. Το δεύτερο θέμα είναι: «Η απόλυση είκοσι πέντε από τους τριάντα πέντε κωφάλαλους τεχνίτες από το εργοστάσιο επιπλοποιίας των κωφαλάλων και πώς η ενέργεια αυτή συνδυάζεται με την έννοια της κοινωνικής ευαισθησίας και του αισθήματος αλληλεγγύης

από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας». Η παράκληση είναι να παραπεμφθεί στην επιτροπή Εργασίας.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχω ήδη μιλήσει με τον πρόεδρο της επιτροπής Εργασίας, θα συμπεριληφθεί στην ημερήσια διάταξη της μεταπροσεχούς Πέμπτης. Πραγματικά είναι ένα πρόβλημα που πρέπει να απασχολήσει τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορείτε να το εξετάσετε ως κατεπείγον.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ένας συνεταιρισμός τριάντα πέντε κωφαλάλων, επειδή δεν πραγματοποιεί κέρδη, απολύει τους είκοσι πέντε. Αυτά δεν είναι σοβαρά πράγματα. Παραπέμπονται στην ελεύθερη αγορά. Ποιος θα προσλάβει κωφάλαλο πελεκάνο ή επιπλοποιό σε μία βιομηχανία που έχει παρακμάσει; Είναι απίστευτα πράγματα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πράγματι, ευαισθητοποιεί όλες τις πλευρές το θέμα που εγείρει ο κ. Χατζηδημητρίου. Θα παρακαλέσω τον κ. Αντωνίου να το εξετάσετε ως εξαιρετικά επείγον και αν είναι δυνατό να το συζητήσουμε την ερχόμενη Πέμπτη, για να δούμε τι μέτρα μπορούμε να πάρουμε ως νομοθετικό σώμα, με την έννοια της εκκλήσεως προς τη νομοθετική εξουσία, να επανεξετάσει την απόφασή της.

Φτάνουμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας, κυρίες και κύριοι. Η επόμενη συνεδρία θα γίνει στις 24 Φεβρουαρίου και ώρα 4.00 μ.μ. με ημερήσια διάταξη η οποία θα σας κοινοποιηθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2000.
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Κύπρου Νόμος του 2000.
4. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
5. Ο περί Προϋπολογισμού του 2000 του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2000.
6. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για Συνεργασία στους Τομείς του Πολιτισμού, της Παιδείας και της Επιστήμης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
7. Ο περί Ανοικτής Μερικής Συμφωνίας σε Μεγάλες Φυσικές και Τεχνολογικές Καταστροφές (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
8. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς (Αναθεωρημένη) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999.
9. Ο περί του Καταστατικού της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (Τροποποίηση) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

10. Ο περί Φορολογίας των Υπηρεσιών Νόμος του 1998.
11. Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
12. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 1999.
13. Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέση Πρώτου Εργατικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διαδικασία που ακολουθείται κατά τη χορήγηση άδειας ασθενείας στους εργαζομένους του δημόσιου τομέα και των ημικρατικών οργανισμών».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (11.3.1999).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Προβλήματα στο κρατικό σύστημα επιδοτούμενων αποστολών στο εξωτερικό».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (19.9.1996).

4. «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).

5. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).

6. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

Κηρύσσω την λήξη των εργασιών της συνεδρίας του σώματος.

(Κτυπά τη σφύρα.)

(Η συνεδρία λήγει στις 5.42 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούππας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μυριάνθους Ηλίας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Παντελίδου Κατερίνα
Γερασίμου Στέλιος	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργιάδη Λία	Παπακώστας Κώστας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παρισινός Ανδρέας
Γιάγκου Κίκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Δημητρίου Παναγιώτης	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Ηλιάδης Δημήτρης	Ρότσας Χρίστος
Θεοδώρου Δώρος	Σαμμούτας Ευάγγελος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανού Στέλιος
Καζαμίας Κίκης	Συλλούρης Δημήτρης
Καράς Αντώνης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιπτής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», έπειτα από εισήγηση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο (ως 2000).

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε [Α. Φιλίππου, Πρ. Προδρόμου, Στ. Κιπτής, Α. Βασιλείου, Τ. Χατζηδημητρίου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Μ. Ματσάκης, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Γ. Λιλλήκας, Σ. Χατζηγιάννης] και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2000», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Α. Αντωνίου και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τους θεσμούς «Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) Θεσμοί του 2000» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για την «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2000», η απόφαση και έγκρισή της.
11. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
12. Ερωτήσεις βουλευτών: Αναπτυξιακά έργα που αφορούν τους πρόσφυγες σε διάφορους δήμους.
13. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ο έλεγχος των τιμών στα εστιατόρια των αεροδρομίων - Η ασφάλεια του αεροδρομίου Πάφου -

Τιμές στους πνευματικούς ανθρώπους, στους καλλιτέχνες και στους επιστήμονες του εικοστού αιώνα.

14. Σύντομη συζήτηση για το θέμα: «Η απόφαση της κυβέρνησης για άρση της φορολογικής πίστωσης στους πρόσφυγες με στόχο την επαναφορά της και ταυτόχρονα την αύξησή της στο ποσό των £300». (Α. Γεωργίου, Τ. Παπαδόπουλος) και λήξη του θέματος.
15. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο των ακόλουθων θεμάτων: α. «Η κατάσταση που τείνει να διαμορφωθεί στη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία μετά την αναγνώριση προϋπηρεσίας εκτός σχολείων, διαφόρων κατηγοριών εκπαιδευτικών» β. «Η απόλυση είκοσι πέντε από τους τριάντα πέντε κωφάλαλους τεχνίτες από το εργοστάσιο επιπλοποιίας των κωφαλάλων και πώς η ενέργεια αυτή συνδυάζεται με την έννοια της κοινωνικής ευαισθησίας και του αισθήματος αλληλεγγύης από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας» από τον κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 24ης Φεβρουαρίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.19 μ.μ.)

(Αρ. 21)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής από την προηγούμενη συνεδρία και πιλοφορείται «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Τροποποιητικός Νόμος του 2000». Η έκθεση της επιτροπής διαβάστηκε και γι' αυτό ρωτώ αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής. Ο κ. Παπαδόπουλος, παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού, που είναι ο πρόεδρος της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχε αναβληθεί όχι γιατί υπάρχει ένσταση στην παράταση του νόμου, αλλά υπήρχε μέσα μία πρόνοια, δυστυχώς δεν έχω το κείμενο του νόμου, που εξαιρούσε ορισμένες περιπτώσεις από τις διατάξεις αυτές του νόμου. Είχε εγερθεί από τον κ. Χρίστου και μάλιστα είχε πει ο κ. Δημητρίου ότι θα το έβλεπε και η ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, γιατί με τα επιχειρήματα του κ. Χρίστου δημιουργήθηκε κάποιος προβληματισμός. Πιστεύω ότι σήμερα μπορούμε να προχωρήσουμε στην ψήφιση του νόμου και να μπει ειδικά εκείνη η πρόνοια σε ψηφοφορία, διότι τουλάχιστον οι πλευρές μας εισηγούνται τη διαγραφή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στην έκθεση αναφέρεται ότι εγώ προσωπικά, όχι εκ μέρους της ομάδας, έχω ένσταση στην έγκριση του νόμου και αν μου επιτρέπεται, από τη θέση μου, να πω τους λόγους της ένστασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλέστατα!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν έχω ένσταση για το νόμο, για την ιδέα του νόμου, έχω κάνει όμως μια σύγκριση του αριθμού των υπαλλήλων που διόριζε η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας πριν από την έγκριση του νόμου και του αριθμού που διορίζει μετά την έγκριση του νόμου. Οι αριθμοί είναι οι ίδιοι, είναι τρακόσοι πενήντα, τρακόσοι σαράντα, τρακόσοι εβδομήντα ετήσια, μιλώ για θέσεις όχι για τα πρόσωπα που εξετάζουμε. Άρα, κατά τη γνώμη μου, αυτός ο νόμος δεν εφαρμόζεται, δεν έχει κανένα απολύτως αποτέλεσμα,

εκτός από ένα. Όποιος έχει θείο στην Κορώνη ή όποιος υπουργός κατορθώσει να πει ότι αυτός ο άνθρωπος ή αυτές οι θέσεις πρέπει να πληρωθούν πηγαίνει στο Υπουργικό Συμβούλιο, εγκρίνουν την εξαίρεση από το νόμο, έρχεται στην επιτροπή, εγκρίνεται από την επιτροπή και επομένως το μόνο που κάμνουμε είναι να εμποδίζουμε την προαγωγή ορισμένων υπαλλήλων. Και αν δεν υπάρχει ο νόμος, καταλήγω, ακριβώς ο ίδιος ο αριθμός των θέσεων θα πληρούται και διερωτώμαι ποιο σκοπό εξυπηρετεί. Ή θα γίνει παγοποίηση και δε θα πληρούται καμιά ή πρόκειται να είναι επιλεκτικά και μόνο όποιοι έχουν τα μέσα και τα καταφέρνουν. Και δε μιλώ εδώ κομματικά, μέσα κομματικά, διότι μπορεί ο υπουργός να έχει επιρροή στο Υπουργικό Συμβούλιο, μπορεί ο υπάλληλος να έχει επιρροή πάνω στον υπουργό, μπορεί να εξυπηρετούνται τέτοιου είδους σκοπιμότητες δημιουργίας αυτοκρατοριών μέσα στα διάφορα υπουργεία και τις υπηρεσίες. Οι άλλες αντιμετωπίζουν το τείχος της απαγόρευσης. Αυτοί είναι οι λόγοι που έχω ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν ξέρω αν θα έπρεπε να μιλήσει ο κ. Χρίστου επ' αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν πρόσεξα αν ο κ. Χρίστου ζήτησε το λόγο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν ζήτησε το λόγο, δε θα τον ζητούσα εγώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Παρακαλώ, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως εν τα ίδια που εννά πει με τούτα πουννα πω εγώ.

Δεν είναι ακριβώς έτσι τα πράγματα, όπως τα είπε ο κ. Παπαδόπουλος. Έχει συσταθεί με απόφαση της Βουλής μια ad hoc επιτροπή και για τις αποπαγοποιήσεις και για τα διάφορα αιτήματα της εκτελεστικής εξουσίας για διορισμό έκτακτων υπαλλήλων. Και νομίζω ότι θα σας διαβεβαιώσει ο κ. Χρίστου, όταν θα πάρει το λόγο, ότι όχι απλώς αυτή η επιτροπή είναι αυστηρή αλλά είναι όχι λίγες οι φορές που δεν επέτρεψε την πρόσληψη εκτάκτων, διότι ήσαν αδικαιολόγητες οι θέσεις αυτές και διότι θα έπρεπε να είχαν πληρωθεί οργανικές θέσεις αντί έκτακτες. Νομίζω ότι αν αυτή η τακτική ακολουθηθεί, όπως πρέπει να ακολουθηθεί και αν αρθεί η αποπαγοποίηση, διότι όντως υπήρχε ένα πρόβλημα στην εφαρμογή μιας πολιτικής... Από την μια θέλαμε να μην προσλαμβάνονται έκτακτοι και να πληρούνται οι οργανικές θέσεις και από την άλλη είχαμε την παγοποίηση των οργανικών θέσεων. Εφόσον αρθεί η αποπαγοποίηση, εγώ νομίζω ότι αυτή η πρακτική, την οποία ήδη εφαρμόζει η Βουλή, θα λειτουργήσει πιο απρόσκοπτα και θα φέρει αποτελέσματα. Ήδη υπάρχουν αποτελέσματα και εξάλλου δεν έχει νόημα αυτή η αποπαγοποίηση πλέον, δεν έχει κανένα νόημα. Από τη στιγμή που θα είναι αποφασισμένη και θα εμμένει στην απόφασή της η Βουλή, να μην επιτρέψει διορισμό εκτάκτων σε θέσεις που δεν ικανοποιούν έκτακτες ανάγκες, αλλά είναι μόνιμες ανάγκες στην πραγματικότητα, τότε δεν έχει νόημα η παγοποίηση των διάφορων θέσεων στο δημόσιο που είναι εδώ και χρόνια παγοποιημένες και οι ανάγκες που υπάρχουν ικανοποιούνται με έκτακτους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου είχε ζητήσει το λόγο; Παρακαλώ.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εγώ θα συμφωνήσω με το πρώτο μέρος αυτών που έχει πει ο κ. Θεοδώρου. Ότι πράγματι η επιτροπή με αρκετή σχολαστικότητα, είμαστε τέσσερις συνάδελφοι από τα τέσσερα κόμματα, τα πιο μεγάλα κόμματα της Βουλής, προσπαθούμε να αναλύσουμε

τη σκοπιμότητα και την αναγκαιότητα της κάθε θέσης όσο μας επιτρέπουν οι γνώσεις μας και όσο δεν υπάρχει οποιαδήποτε προσπάθεια για παραπλάνηση κάποτε από ορισμένες υπηρεσίες. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν μπορεί να γίνουν λάθη και δεν μπορεί και εμείς να δώσουμε έγκριση για θέσεις οι οποίες τελικά να μην είναι κατ' ανάγκη σημαντικές.

Έχει δίκαιο ο κ. Παπαδόπουλος ότι ο νόμος περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων δεν απέδωσε τα αναμενόμενα. Αυτό πρέπει να το παραδεχτούμε, αν δεν το παραδεχτούμε νομίζω ότι έχουμε σύγχυση με τους αριθμούς. Και αφενός πληρώθηκαν αρκετές θέσεις, οι οποίες όμως κάθε φορά έρχονταν προς έγκριση από την αρμόδια επιτροπή, αλλά συνέβηκε αυτό που αναφέρθηκε από τον κ. Θεοδώρου, πολλές δεκάδες έκτακτοι προσλήφθηκαν, για να καλύψουν τις ανάγκες που δημιουργούνταν από την αναστολή πλήρωσης των θέσεων. Νομίζω ότι με το σύστημα που εφαρμόζουμε τώρα στη Βουλή μπορούμε να ελέγξουμε τον αριθμό των εκτάκτων, μπορούμε, αν έχουμε πάντοτε τη διάθεση, να πούμε και όχι στην κάθε παράλογη εισήγηση και μπορούμε να διατηρήσουμε το θεσμό της αναστολής της πλήρωσης θέσεων και όποτε θέλει η κυβέρνηση να έρχεται στην επιτροπή. Αυτό εννοούσε ο κ. Θεοδώρου, όμως βγήκε το αντίθετο, νομίζω, από την τελική κατάληξή του βγήκε κάπως διαφορετικό. Υπάρχει μικρός περιορισμός και υπάρχουν και οι κίνδυνοι που λέει ο κ. Παπαδόπουλος, όμως υπάρχει ένας περιορισμός και νομίζω να μην τον άρουμε, να αφήσουμε τον περιορισμό και να δούμε πάρα κάτω, στο τέλος του 2000 πώς θα λειτουργήσει το σύστημα. Αλλά για τις άλλες θέσεις εγώ νομίζω ότι πρέπει να διαγραφεί εκείνο το μέρος. Η επιτροπή συνεδριάζει κάθε μήνα, συνεδριάζει κάποτε και πιο συχνά, μπορεί να κάνει αυτή τη δουλειά με μεγάλη ταχύτητα, πιο μεγάλη από τη διαδικασία που εισηγείται το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούππας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΠΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να φέρω ένα πρακτικό παράδειγμα, για το τι συνέβη σήμερα, γιατί συνήλθε ακριβώς αυτή η επιτροπή, για να μελετήσει κάποιες παρατάσεις εκτάκτων για δεύτερο τώρα χρόνο. Αποκαλύφθηκε εκεί ότι η μη πλήρωση των οργανικών κενών θέσεων οφείλεται στο γεγονός ότι δεν ανανεώθηκε ο περί Αναστολής Πλήρωσης Κενών Θέσεων Νόμος, για να μπορέσει εν συνεχεία να λειτουργήσει η διαδικασία αποπαγοποίησης θέσεων, για να πληρωθούν. Αυτό σημαίνει ότι σ' αυτές τις μια δυο περιπτώσεις τις σημερινές θα εγκριθεί η υπηρεσία κάποιων εκτάκτων για δεύτερο κατά συνέχεια χρόνο και το τι μπορεί να επακολουθήσει, αν συνεχίσει αυτή η κατάσταση, είναι πολύ γνωστό σε όλους μας. Εγώ πιστεύω ειλικρινά ότι η στιγμή ελέγχου από μέρους της Βουλής είναι η ώρα που έρχονται τα σημειώματα για αποπαγοποίηση θέσεων· εκεί μπορεί κάλλιστα να ελεγχθεί αν χρειάζεται ή αν δε χρειάζεται μια θέση.

Τελιώνοντας, εισηγούμαι, για να μη δημιουργηθούν παραπάνω προβλήματα με παρατάσεις υπηρεσιών εκτάκτων, που άρχισαν να παρατείνονται λόγω της μη ψήφισης του περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Νόμου, εισηγούμαι το συντομότερο να ψηφίσουμε την παράταση της νομοθεσίας για ακόμη ένα χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι αλήθεια ότι είναι κοινή θέληση όλων των πλευρών εδώ στη Βουλή και πιστεύω και της κυβέρνησης να ελεγχθεί ο όγκος της δημόσιας υπηρεσίας όσον αφορά στον αριθμό υπαλλήλων. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια όντως φαίνεται ότι σε αντιπαραβολή με τις ανάγκες που υπάρχουν πραγματικά έχουμε φτάσει σε κάποιες φαινομενικά τουλάχιστον αντιφάσεις, όπως είναι από τη μια η παγοποίηση των θέσεων

και από την άλλη η προσπάθειά μας να περιορίσουμε -και αν είναι δυνατό να καταργήσουμε- την έκτακτη απασχόληση. Από τη μια ο περιορισμός των μόνιμων προσλήψεων δημιουργεί κάποιες ανάγκες για έκτακτους και από την άλλη θέλουμε να περιορίσουμε ή να ελέγξουμε το ρυθμό με τον οποίο αυξάνεται η έκτακτη απασχόληση. Το νομοσχέδιο που έχουμε σήμερα μπροστά μας προβλέπει, όπως ακριβώς μόλις τώρα το έχει διευκρινίσει ο κ. Μουσιούττας -γιατί κάπου δόθηκε μια διαφορετική εντύπωση- ο κ. Παπαδόπουλος θίγει ένα πραγματικό θέμα, αλλά το νομοσχέδιο ασχολείται με την παράταση μέχρι το τέλος του χρόνου κάποιων προσωρινών διατάξεων με βάση τις οποίες θα μπορεί να αναστέλλεται η διαδικασία που αποτρέπει την πλήρωση κάποιων θέσεων και θα μπορεί μάλιστα να επιταχυνθεί -διευκρινίζεται και στην έκθεση της επιτροπής- η διαδικασία εκεί όπου υπάρχουν πραγματικές ανάγκες λόγω της προετοιμασίας που κάνει η Κύπρος και το κράτος για την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πιστεύω ότι είναι αρκετή η ασφαλιστική δικλίδα που υπάρχει, δηλαδή μέσα σε ένα μήνα από την κατάθεση οποιασδήποτε τέτοιας σχετικής απόφασης μπορεί η Βουλή, με βάση την επιτροπή όπως έχουμε ακούσει από εκείνους οι οποίοι την απαρτίζουν, μπορεί να αποφανθεί, νομίζω ότι υπάρχει και ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, άρα εμείς χωρίς να έχουμε ιδιαίτερα έντονες απόψεις τασσόμαστε υπέρ της έγκρισης αυτής της νομοθετικής πρότασης και υπογραμμίζουμε ότι η Βουλή άμα θέλει, διατηρεί τον έλεγχο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μακρίδης.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που λέχθηκαν αρκετά, εντούτοις ένα σημείο το οποίο δε θίξαμε, πέρα του ελέγχου του όγκου των προσλήψεων, τις ανάγκες των υπηρεσιών και

τις ειδικές συνθήκες που παρουσιάζονται κάθε μέρα που πιστεύω και εσείς ειδικά να έχετε ίδια γνώση: Σήμερα, για παράδειγμα, είχαμε να εγκρίνουμε θέσεις οι οποίες ακυρώθηκαν οι διορισμοί τους από το δικαστήριο και επίκειται ο διορισμός τους. Αν καταργήσουμε αυτή τη νομοθεσία, πώς θα χειριζόμαστε αυτές τις ειδικές περιπτώσεις ή πώς θα διευκολύνουμε πολλές φορές τη λειτουργία της ίδιας της κρατικής μηχανής; Είναι, δυστυχώς... παρ' όλες τις εισηγήσεις που έχουμε κάνει σήμερα, εφάνη εκ των πραγμάτων ότι ορισμένα πράγματα εξ ανάγκης θα λειτουργούν και επειδή εξ' ανάγκης θα λειτουργούν, τότε πρέπει οπωσδήποτε να γίνεται και ο αναγκαίος έλεγχος. Και όπως είπε και ο κ. Προδρόμου, έλεγχος εκ των προτέρων ή έλεγχος εκ των υστέρων μπορεί εκ πρώτης όψεως να μην έχει πολλή σημασία, αλλά για να περάσει ομόφωνα το νομοθέτημα, θα συμφωνήσουμε με τους υπόλοιπους να γίνεται και έλεγχος εκ των υστέρων. Ο έλεγχος επιβάλλεται, αλλά τροχοπέδη και στη λειτουργία της κρατικής μηχανής ή και στην αδικία ατόμων νομίζω ότι πρέπει να τα βλέπουμε με τις ιδιαιτερότητες όπως παρουσιάζονται καθημερινά και θα παρουσιάζονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ενόμιζα ότι εν εγώ που έχω παρανοήσει τους συναδέλφους, αλλά είναι εκείνοι που έχουν παρανοήσει τη δική μου πρόνοια. Εμένα η άποψή μου είναι στο βασικό νόμο να καταργηθεί ο νόμος που παγοποιεί την πλήρωση των θέσεων, να παραμείνει ελεύθερη η δημόσια υπηρεσία -αυτά για το φίλο μου τον κ. Μακρίδη- να διορίζει όπως προνοεί ο νόμος περί δημόσιας υπηρεσίας. Αν η αρμόδια αρχή, που είναι ο υπουργός, κρίνει ότι πρέπει να ζητήσει από τη δημόσια υπηρεσία να πληρωθούν οι θέσεις που υπάρχουν στον προϋπολογισμό, να πληρωθούν μόνιμα. Άρα δεν τίθεται θέμα να διορίζεται έκτακτος, διότι είναι παγοποιημένη η θέση, αυτό είναι που είπα εγώ. Τώρα

έχουμε ένα νόμο που λέει «παγοποιείται η πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων», επαναλαμβάνω, των μόνιμων οργανικών θέσεων που εγκρίνει η Βουλή ετήσια με τους προϋπολογισμούς, διότι κρίνει έτσι, υποτίθεται, εν τη σοφία της, ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εγκρίνει διακόσιες μόνιμες θέσεις. Και είναι εκεί που αποφασίζει η αρμόδια υπηρεσία με σύσταση της αρμόδιας αρχής του υπουργείου, «θέλω από τις διακόσιες να πληρωθούν εφτά».

Ήρτε ο νόμος τούτος που ζητούμε τώρα την ανανέωσή του και λέει: «Από τη γενική παγοποίηση που έχουμε εγκαθιδρύσει να παρέχεται εξουσία εις τη Βουλή να αποπαγοποιεί τις παγοποιημένες θέσεις.» Και λέω: Αν καταργηθεί η πρώτη απαίτηση, ότι δεν παγοποιούνται οι θέσεις, όλες είναι ανοικτές, τότε δε γεννάται θέμα να υπάρχουν εξαιρέσεις από την παγοποίηση και η ευχέρεια δυσμενούς διάκρισης. Και λέω: Πριν να γίνει ο νόμος που να παγοποιεί τις θέσεις, ο αριθμός των θέσεων που επλήρωνε η ετήσια η δημόσια υπηρεσία ήταν τριακόσιες πενήντα περίπου, μετά το νόμο περί παγοποίησης και των εξαιρέσεων ο αριθμός των θέσεων που πληρώνει η Επιτροπή Δημοσίας Υπηρεσίας, πάλι είναι τριακόσιες πενήντα. Άρα ούτε η παγοποίηση επιτυγχάνεται ούτε οι εξαιρέσεις επιτρέπουν την ομαλή λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας. Εξ αντικειμένου δεν μπορεί να πληρώσει παραπάνω θέσεις η δημόσια υπηρεσία, διότι πρέπει να κάνει τις συνεντεύξεις, πρέπει να γίνουν οι συνεντεύξεις από τις ειδικές επιτροπές, να έβρουν τέσσερις για κάθε μια κενή θέση. Είτε υπάρχει, με λίγα λόγια, αυτό λέω εγώ, η πρόνοια για παγοποίηση των θέσεων είτε δεν υπάρχει το αποτέλεσμα είναι το ίδιο και δεν εγείρεται μες στη μέση έκτακτων υπαλλήλων. Όμως το γεγονός ότι εμπλέκουμε άλλα θέματα, ότι, πιστεύω, αρκετοί συνάδελφοι που είτε δεν είναι μέλη της επιτροπής είτε δεν έχουν ασχοληθεί ειδικότερα με αυτό το θέμα συγχύζονται ε, επιβεβαιώνει αυτό που λέω πάντα: είναι το πιο αναρμόδιο σώμα η Βουλή για να αποφασίζει πάνω σε θέματα έκτακτων υπαλλήλων, πληρώσεως θέσεων,

παγοποίησης θέσεων, ανάγκες της υπηρεσίας. Και νομίζω η σωστή πορεία είναι να καταργηθεί ο νόμος περί παγοποίησης, άρα δε θα χρειάζεται ο νόμος για αποπαγοποίηση που θα εγκρίνουμε σήμερα και να αφηθεί στη διακριτική ευχέρεια των υπουργών να αποφασίζουν ποιες θέσεις θέλουν να πληρώσουν και ποιες δε θέλουν να πληρώσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μακρίδης.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν λέμε ότι δεν κατανοούμε, ε, τότε είναι και προσωπική επίθεση. Και κατανοούμε και αντιλαμβανόμαστε. Ένα πράγμα δεν κατανοούμε μόνο, πόσος είναι ο χρόνος και οι διαδικασίες πλήρωσης μιας θέσης. Πόσο συμβαδίζει και ταυτίζεται με τις άμεσες ανάγκες και τις ειδικές περιπτώσεις είναι άλλο πράγμα. Ύστερα, ο αριθμός της πλήρωσης των θέσεων. Μα, δεν είναι κατακοφτά θέσεις που πληρούνται, γίνεται επιλογή των θέσεων. Ο αριθμός μπορεί να είναι ο ίδιος, αλλά τα άτομα που επιλέγονται και οι ειδικές περιπτώσεις είναι άλλο πράγμα.

Όσο δε για το αν θέλουμε να αποποιηθούμε της ευθύνης να ελέγχουμε, είναι άλλη κουβέντα. Όταν δε λέμε παγοποιούμε ή αφαιρούμε και από τον κατάλογο των θέσεων, είναι άλλη περίπτωση και τότε θέλουμε πάλι να τα αλλάξουμε εντελώς από την αντίθετη, πάλι είναι άλλη περίπτωση. Άρα πρέπει και να επιλέξουμε, κύριε Παπαδόπουλε, μια θέση συγκεκριμένη, μία πολιτική συγκεκριμένη που να καλύψει όλες τις περιπτώσεις, για να είμαστε και απαλλαγμένοι από οποιαδήποτε ευθύνη και υποχρέωση και να τους αφήσουμε να τα κάνουν όπως θέλουν, αν το θέλουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι η τοποθέτηση και η πρόταση του κ. Παπαδόπουλου είναι σαφέστατες, δηλαδή διαφωνεί με την ανάγκη νομοθετικής

ρύθμισης αυτού του θέματος. Αυτή είναι η ουσία της πρότασης. Με το επιχείρημα ότι είτε υπάρχει είτε δεν υπάρχει στο τέλος της ημέρας τα πράγματα εξελίσσονται περίπου κατά τον ίδιο τρόπο. Συνεπώς δεν ξέρω ...

Κύριε Μουσιούττα, ένα λεπτό, γιατί ...

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Μπορεί οι αριθμοί που ανέφερε ο κ. Παπαδόπουλος να είναι πραγματικοί, κανένας όμως δεν μπορεί να μας πει ποιοι θα ήταν οι αριθμοί, αν δεν υπήρχε αυτός ο έλεγχος. Άποψή μου, ύστερα από την εμπλοκή μου σ' αυτή την επιτροπή, είναι ότι πρέπει να διατηρηθεί και να ανανεωθεί η νομοθεσία για μη πλήρωση θέσεων μέχρι το 2001, πόσο λέει, και επαναλαμβάνω ότι ο πραγματικός έλεγχος γίνεται την ώρα που έρχεται σημείωμα για αποπαγοποίηση θέσεων. Και ισχυρίζομαι ότι αν δεν υπήρχε αυτή η δυσκολία τέλος πάντων στην πλήρωση θέσεων, πιθανόν οι αριθμοί να ήταν υπερβολικά μεγαλύτεροι απ' όσους... όπως τους ανέφερε ο συνάδελφος, ο Τάσος Παπαδόπουλος. Γι' αυτό επαναλαμβάνω για ακόμα μια φορά ότι εισηγούμαι να προχωρήσουμε στην ψήφιση της νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου θα είναι ο τελευταίος παρακαλώ, διότι νομίζω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εγώ απλώς θα ήθελα να πω ότι πρέπει να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία, διότι το θέμα που θέτει ο κ. Παπαδόπουλος είναι θέμα σκοπιμότητας ύπαρξης της αρχικής νομοθεσίας, η οποία σήμερα δεν είναι προς συζήτηση. Και αν θέλουμε να την καταργήσουμε εκείνη, μπορεί να συζητηθεί, αλλά εγώ θα υπέβαλλα με κάθε καλή πρόθεση προς τον κ. Παπαδόπουλο ότι αν δε θέλουμε εκείνη τη νομοθεσία, τότε θα πρέπει να θέλουμε αυτό που ψηφίζουμε σήμερα, διότι αναστέλλει, έστω

προσωρινά, εκείνη τη νομοθεσία. Επομένως είναι άλλο θέμα εκείνο, θα το συζητήσουμε, όταν έρθει η ώρα. Αν η νομοθεσία εκείνη δεν κάμνει τίποτε, αυτή η αναστολή της νομοθεσίας που παρατείνεται επίσης δεν κάμνει τίποτε, άρα λοιπόν νομίζω ότι μπορούμε να ψηφίσουμε σήμερα αυτό που έχουμε ενώπιόν μας χωρίς ιδιαίτερο προβληματισμό, όταν η Βουλή έχει τη δυνατότητα να ελέγχει μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εξουσία Υπουργού Οικονομικών να αποφασίζει για εξαίρεση της αναστολής.

Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει εισήγηση όπως η επιφύλαξη στην παράγραφο (α) του εδαφίου (2) του άρθρου 4 διαγραφεί.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοχτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι μία ψήφους υπέρ, δεκαοχτώ εναντίον και καμιά αποχή, η επιφύλαξη στην παράγραφο (α) του εδαφίου (2) του άρθρου 4 διαγράφεται από το νομοσχέδιο.

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ενόψει καταρχάς του άρθρου 4, πρέπει να γίνει μία τροποποίηση και του άρθρου 5 που αναφέρεται ακριβώς στο άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σίγουρα, ασφαλώς θα υπάρξει η αναγκαία διατύπωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δημοσίευση θέσεων μετά τον τερματισμό της αναστολής. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πέμπτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πέμπτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το έκτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το έκτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το έβδομο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το έβδομο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου, όπως έχει διαμορφωθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, το οποίο είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2000». Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, συνεπώς παρακαλώ τον πρόεδρο όπως την αναγνώσει.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούττας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο

πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 31η Ιανουαρίου και στις 7, 14 και την 21η Φεβρουαρίου 2000.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και εκπρόσωποι της διεύθυνσης του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός του οργανισμού αυτού, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει έσοδα ύψους £3.124.350 και έξοδα ύψους £3.124.350.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του οργανισμού για την ακολουθούμενη από αυτό πολιτική όσον αφορά τη θεατρική ανάπτυξη του τόπου και τις δραστηριότητες του οργανισμού.

Η επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να ενημερωθεί σχετικά με συμπεριληφθείσα πρόνοια στον εν λόγω προϋπολογισμό με βάση την οποία προνοείται κονδύλι ύψους £20.000 για την αγορά υπηρεσιών καλλιτεχνικού συμβούλου για το έτος 2000.

Σύμφωνα με γραπτό σημείωμα που τέθηκε ενώπιον της επιτροπής, η καλλιτεχνική επιτροπή του οργανισμού η οποία, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, έχει καθήκον να συμβουλεύει το διοικητικό συμβούλιο, είτε αυτεπάγγελα είτε κατόπιν αναφοράς του συμβουλίου προς αυτή, επί παντός καλλιτεχνικού ζητήματος διαμαρτύρεται έντονα για την παντελή παραγνώρισή της από τη διεύθυνση και το συμβούλιο και για την πρόθεση αγοράς υπηρεσιών με σύμβαση ενός καλλιτεχνικού συμβούλου, την οποία κρίνει παράνομη και αντιδεοντολογική. Ως εκ τούτου, η εν λόγω επιτροπή ζητά τη διαγραφή του εν λόγω κονδυλίου, αφού η πρόσληψη καλλιτεχνικού συμβούλου θα έχει ως μόνο αποτέλεσμα τη διασπάθιση δημόσιου χρήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου,

ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου, για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού στο σύνολό του με εξαίρεση το κονδύλι ύψους £20.000 για την αγορά υπηρεσιών ενός καλλιτεχνικού συμβούλου με σύμβαση, για το οποίο εκφράσθηκαν οι ακόλουθες θέσεις των μελών της:

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του ...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να πω το νέο όνομα, κύριε Θεοδώρου, τώρα;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όταν έγινε η έκθεση ήταν Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τι όνομα έχει τώρα;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Κατσουρίδη, νομίζω πως όλοι βλέπετε τηλεόραση και εφημερίδες και απ' όλα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν ήθελα ... Απλώς δεν μπορούσα να αντισταθώ στον πειρασμό, με συγχωρείτε.

(Συνεχίζει την ανάγνωση της έκθεσης.)

... και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ εισηγούνται στη Βουλή την έγκρισή του.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται τη διαγραφή του εν λόγω κονδυλίου, γιατί θεωρούν ότι η διά νόμου συσταθείσα καλλιτεχνική επιτροπή έχει υποχρέωση και είναι σε θέση να εκτελέσει τα καθήκοντα του καλλιτεχνικού συμβούλου του οποίου επιδιώκεται η μίσθωση υπηρεσιών.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού

Κόμματος επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τη θέση τους ως προς το σημείο αυτό κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εν ολίγοις, κύριε Πρόεδρε, ο προϋπολογισμός είναι ομόφωνος, εκτός από το συγκεκριμένο κονδύλι, το οποίο θα πρέπει να μπει χωριστά σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας, παρακαλώ.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση μας για το κονδύλι που ανέφερε ο πρόεδρος της επιτροπής, των £20.000, είναι ή να απαλειφθεί ή να μπει μια εικονική πρόνοια £10, για να δοθεί ευκαιρία να ξανασυζητηθεί το θέμα. Με λίγα λόγια ο νόμος για τον Οργανισμό Θεατρικής Ανάπτυξης επεκτείνεται με τις πρόνοιες ενός άλλου νόμου που μιλά για τη δημιουργία καλλιτεχνικής επιτροπής. Μέσα σ' αυτή τη νομοθεσία η καλλιτεχνική επιτροπή έχει αρμοδιότητα να συμβουλεύει το συμβούλιο του Θ.Ο.Κ. επί του ρεπερτορίου του θεατρικού, καθώς επίσης και για την επιλογή και προσλήψεις καλλιτεχνών.

Αναφέρεται σχετικά ότι η γνώμη του συμβουλίου της καλλιτεχνικής επιτροπής πρέπει να λαμβάνεται πολύ σοβαρά υπόψη από μέρους του συμβουλίου του θεατρικού οργανισμού. Εκείνο που δυστυχώς συμβαίνει είναι ότι δεν υπάρχει συνεργασία όπως φαίνεται μεταξύ του συμβουλίου του Θ.Ο.Κ. και της καλλιτεχνικής επιτροπής. Επομένως πρέπει να ξεκαθαρίσουν τα πράγματα. Αν δε χρειάζεται η καλλιτεχνική επιτροπή, να καταργηθεί. Και μέχρι τότε, μέχρι δηλαδή που να υπάρξει συνεργασία μεταξύ των δύο οργάνων, δεν είμαστε εμείς ικανοποιημένοι με την πρόνοια για δαπάνη

£20.000 για πρόσληψη καλλιτεχνικού συμβούλου ή κάτι τέτοιο, πράγμα για το οποίο πρέπει να πω ότι διαφωνεί και η καλλιτεχνική επιτροπή, η οποία επανειλημμένως παραγνωρίζεται και δε λαμβάνεται υπόψη ούτε στην ετοιμασία του ρεπερτορίου του οργανισμού ούτε για οποιεσδήποτε άλλες αρμοδιότητες που της επιβάλλει η νομοθεσία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Γιατί δεν παραιτούν;

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Αν δεν παραιτούν, υπόθεση δική τους. Ξέρω 'γω;

Αλλά εγώ λέω ότι αν δε χρειάζεται, να καταργηθεί. Αλλά αν θα υπάρχει, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, όπως προβλέπει η νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να κάνω μία ανακοίνωση.

Βρίσκεται αυτή τη στιγμή μαζί μας αντιπροσωπεία της πολωνικής Βουλής και πιο συγκεκριμένα αντιπροσωπεία της επιτροπής Εξωτερικών της πολωνικής Βουλής, αποτελούμενη από τους δύο αντιπροέδρους της επιτροπής, βουλευτές κ. Krzysztof Kaminski και Longin Pastusiak και το μέλος της επιτροπής κ. Anusz Andrzej.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η αντιπροσωπεία πραγματοποιεί τριήμερη επίσκεψη εργασίας στην Κύπρο, συνοδεύεται από τον επιτετραμμένο της Πολωνίας στην Κύπρο κ. Janusz Jesionek και το γραμματέα της επιτροπής κ. Piotr Babinski.

Εύχομαι εκ μέρους όλων σας ευχάριστη και παραγωγική παραμονή τους στην Κύπρο.

Ο κ. Χατζηδημητρίου ζήτησε το λόγο. Θα δώσω το λόγο σε όλους.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα θέμα που το συζητήσαμε στην επιτροπή Οικονομικών. Υποστηρίξαμε κάποια επιχειρηματολογία που θεωρώ χρήσιμη να την επαναλάβουμε στο σώμα. Η δημιουργία θέσης καλλιτεχνικού διευθυντή δεν είναι κάτι το νέο για τον οργανισμό, για το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Υπάρχει στην ιστορία του οργανισμού, συνδέεται τουλάχιστον με δύο λαμπρά ονόματα του ελληνικού χώρου, πρώτος καλλιτεχνικός διευθυντής ήταν ο κ. Χατζίσκος, ο ηθοποιός Χατζίσκος, ο δεύτερος ο Σωκράτης Καραντινός, μια από τις πιο σεβασμιές μορφές του ελληνικού θεατρικού στερεώματος, που πράγματι βοήθησαν σημαντικά στη θεμελίωση του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου και στη δημιουργία ενός αξιοσημείωτου και σημαντικού επιπέδου στο χώρο της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Υπήρξε και ένας Κύπριος καλλιτεχνικός διευθυντής, ο σκηνοθέτης και ηθοποιός Μαραγκός. Δηλαδή δεν είναι κάτι το καινούργιο που εισάγεται για πρώτη φορά στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου.

Υπάρχουν και λόγοι ουσιαστικοί που επιβάλλουν το διορισμό καλλιτεχνικού διευθυντή. Ο ΘΟΚ έχει αναπτυχθεί και έχει εξελιχθεί. Αυτή τη στιγμή διαθέτει τρεις σκηνές. Την κανονική σκηνή, τη νέα σκηνή -που έχει πιο πολύ το χαρακτήρα του πειραματικού θεάτρου- την παιδική σκηνή και προωθεί μια τέταρτη δραστηριότητα, του θεάτρου σκιών, που διευρύνει ακόμη περισσότερο την παρουσία του μέσα στο καλλιτεχνικό και πολιτιστικό στερέωμα του τόπου, δένοντάς το με την παράδοση του τόπου. Δεν είναι δυνατό πια να διευθύνεται αυτός ο οργανισμός, που είναι δυνατό να κάνει πρόβες, παραστάσεις ταυτόχρονα σε πολλούς τόπους, από ένα διευθυντή και μόνο, που αναλίσκεται εν ολίγοις σε διοικητικά καθήκοντα. Γι' αυτό ο καλλιτεχνικός διευθυντής είναι ανάγκη, είναι απαραίτητος, αν θέλουμε να προχωρήσει ο θεατρικός οργανισμός, να παίξει το ρόλο του, να αναπτυχθεί, να εξελιχθεί, να γίνει αυτό το οποίο επιθυμούμε ή τουλάχιστον να ξέρουμε, γιατί τον κρίνουμε. Όχι γιατί δεν μπορεί να

παρακολουθήσει τα πράγματα, αλλά διότι θα έχει την αναγκαία πληροφόρηση και τον υπεύθυνο, δεσμευτικά υπεύθυνο, έναντι του Θ.Ο.Κ. και έναντι του λαού.

Τώρα υπάρχει φυσικά το θέμα της καλλιτεχνικής επιτροπής. Ο ρόλος της καλλιτεχνικής επιτροπής είναι συμβουλευτικός. Δε θα πάει η καλλιτεχνική επιτροπή να παρακολουθεί πρόβες, δε θα πάει η καλλιτεχνική επιτροπή να παρακολουθεί παραστάσεις, δε θα οργανώνει παραστάσεις η καλλιτεχνική επιτροπή. Και ομολογώ ότι αγνωώ ούτε με απασχολεί το θέμα αν είναι καλές ή κακές οι σχέσεις της καλλιτεχνικής επιτροπής με συμβουλευτική ιδιότητα με το διοικητικό συμβούλιο. Για μας υπεύθυνο έναντι του τόπου είναι το διοικητικό συμβούλιο, είναι ο διευθυντής, είναι οι αποφάσεις του συμβουλίου. Αυτό είναι που κρίνεται, αυτό είναι το οποίο γνωρίζουμε. Αν υπάρχουν άλλα προβλήματα σε άλλα επίπεδα, καλά θα κάνουν να κάτσουν να τα βρουν μεταξύ τους, αλλά δε θα πρέπει να παίρνουμε τέτοιες αποφάσεις που θα αποστερούμε το θεατρικό οργανισμό από τη δυνατότητα και την πληροφόρηση και την ικανότητα να αντεπεξέρχεται και να χρησιμοποιεί σωστά τα χρήματα του κυπριακού λαού τα οποία παίρνει.

Είναι με αυτό το πνεύμα που το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ, μέχρι προχθές, και από σήμερα Σοσιαλδημοκρατικό Κίνημα, θα ψηφίσει υπέρ του προϋπολογισμού.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου παρακαλώ και μετά ο κ. Λιλλήκας.

Υποτίθεται θα έχουμε εδώ μία διαφωνία, καταλαβαίνω. Είναι καλά να ακούσουμε και τη διαφωνία.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πεποίθησή μου, και νομίζω όλων των πλευρών της Βουλής, ότι ο πολιτισμός

αποτελεί ένα μόνιμο πρόβλημα για την πολιτική -όχι αντιπαραθετικά, θετικά πάντα- γιατί θα πρέπει πάντα να εξευρίσκονται όλοι εκείνοι οι απαραίτητοι πόροι, για να ενισχύεται ο πολιτισμός, το θέατρο, οι τέχνες, για τους στόχους και τους σκοπούς που όλοι ξέρουμε. Από την άλλη πλευρά όμως, από τη στιγμή κατά την οποία τίθεται το ζήτημα, όπως ελέχθη, θα πρέπει να αναμένει κάποιος ιδιαίτερα από αυτούς που παίρνουν τα χρήματα, κατά αντιστοιχία, να ελέγχονται και να δέχονται τον έλεγχο, ιδιαίτερα όταν αυτός αφορά τη χρηστή διαχείριση και των χρημάτων, αλλά βεβαίως και την επένδυση των αναγκαίων χρημάτων στα θέματα του πολιτισμού.

Η καλλιτεχνική επιτροπή, της οποίας η εργασία σήμερα είναι να μελετά επί συνεχούς βάσεως τα έργα τα οποία θα παίζονται στην κρατική σκηνή, αποτελείται από πέντε άτομα, τα οποία και τις γνώσεις και τα προσόντα και την καλλιτεχνική καταξίωση έχουν. Αντ' αυτών, υπάρχει εισήγηση -και αναφέρομαι στο κονδύλι, κύριε Πρόεδρε- τα καθήκοντα αυτά να τα ασκεί καλλιτεχνικός διευθυντής, όπως υπήρχε στο παρελθόν, του οποίου, με την ψήφιση νόμου που αφορά τη συγκρότηση και λειτουργία της καλλιτεχνικής επιτροπής, τα καθήκοντα ουσιαστικά μεταβιβάστηκαν στην καλλιτεχνική επιτροπή, γιατί απλούστατα προκρίθηκε, βάσει της φιλοσοφίας εκείνου του νόμου, ότι πέντε άτομα θα είναι επαρκέστερα, με μια απλή προσέγγιση, σε σχέση με ένα, χωρίς να σημαίνει ότι ο ένας ήταν ανεπαρκής· επαρκέστερα, από την άποψη της καθολικότερης παρακολούθησης του καλλιτεχνικού τμήματος της εργασίας του ΘΟΚ.

Η καλλιτεχνική επιτροπή δεν έχει καμία ανάγκη ούτε είναι μέσα στα καθήκοντά της να επισκέπτεται τις παραστάσεις. Αυτό το κάμνει ο σκηνοθέτης, το κάμνει ο σκηνογράφος, το κάμνει ο χορογράφος, εάν πρόκειται περί θεατρικού έργου και το κάμνουν οι καθ' ύλην αρμόδιοι υπεύθυνοι, οι οποίοι παρακολουθούν την εκτέλεση μιας θεατρικής παράστασης.

Όμως ακόμα, κύριε Πρόεδρε, προτού προχωρήσουμε στο να αποφασίσουμε

τελικά εάν το ποσό των £20.000 θα πρέπει να εγκριθεί για τη θέση του καλλιτεχνικού διευθυντή ή όχι, πιστεύω, κατά την άποψή μου, θα ήταν χρήσιμο να ξέρουμε και το τι άλλο συμβαίνει εντός της κρατικής σκηνής, παρόμοια θέματα πώς αντιμετωπίζονται, αλλά και εάν εν τέλει αυτή η παραχώρηση του ποσού των £20.000, έχοντας υπόψη το τι γίνεται σε άλλα παρόμοιας φύσης ζητήματα, ενδείκνυται από την άποψη του ότι αυτοί οι οποίοι θα πάρουν τα χρήματα θα διαχειριστούν τα χρήματα αυτά προς το συμφέρον της κρατικής σκηνής. Επ' αυτού έχω διαφορετική άποψη.

Έχοντας υπόψη συγκεκριμένες διαχειριστικές πράξεις εκ μέρους αυτών που διευθύνουν τον οργανισμό, είμαι βέβαιος ότι δε θα τύχουν της υιοθέτησης από εσάς, όταν τις ακούσετε. Ηθοποιός που αφυπηρετεί του χρόνου απολύθηκε φέτος, παίρνοντας αποζημίωση ποσό £90.000 και επαναπροσλήφθηκε ως έκτακτος. Διπλοθεσίες, εισαγωγή ηθοποιών από το εξωτερικό, πράξεις οι οποίες δεν έχουν καμία σχέση με την αξιοποίηση του εγχώριου δυναμικού, γίνονται καθημερινά στην κρατική σκηνή, με αποτέλεσμα πλειάδες ηθοποιών δικών μας να μην μπορούν να εργαστούν, παρά το ότι αρκετοί από αυτούς βεβαίως παίζουν στα τηλεοπτικά σίριαλ. Υπάρχουν πληροφορίες για σχέσεις που ιδιαίτερα αφορούν τη διεύθυνση, που ενδεχόμενα θα πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω, και που μιλούν για ανταλλακτική σχέση ιδιαίτερα με αλλοδαπούς σκηνοθέτες, Γερμανούς κατά κύριο λόγο, οι οποίοι έρχονται στην Κύπρο, για να σκηνοθετήσουν συγκεκριμένα έργα στην κρατική σκηνή με την επίνευση και τη συγκατάθεση του γενικού διευθυντή και βεβαίως εις αντάλλαγμα -οι πληροφορίες λεν- αναλαμβάνεται εκ μέρους της διεύθυνσης η εργολαβική κατασκευή σκηνικών στα πλαίσια της σκηνογραφικής ειδικότητας που έχει ο γενικός διευθυντής και κάποιοι στη διεύθυνση στο εξωτερικό. Γίνεται διασπάθιση χρήματος σε κάποιο βαθμό, που η δική μας η νομοθετική εξουσία εμπιστεύεται σ' αυτό τον οργανισμό.

Δεν έχω πρόθεση να κατηγορήσω κανέναν. Θα πρέπει όμως να πούμε τα

πράγματα με το όνομά τους, για να δούμε εάν υπάρχει η αναγκαία υποδομή από την άποψη της τάσης εκ μέρους αυτών που διοικούν, ώστε να ζητούν και να επιμένουν για το ποσό των £20.000. Σκηνικά τα οποία κατασκευάζονται επί χρόνια για σκοπούς των θεατρικών παραστάσεων στην Επίδαυρο κατασκευάζονται μόνο για την Επίδαυρο. Στοιχίζουν πάρα πολλές χιλιάδες λίρες, δεν μπορούν να αξιοποιηθούν και να στηθούν στα καλοκαιρινά αρχαία θέατρα, τα δικά μας, στο Κούριο ή στην Πάφο, με αποτέλεσμα, ενώ θα μπορούσε να γίνει η πρόνοια αυτή στα πλαίσια της χρηστής διαχείρισης, που επιβάλλεται ο οργανισμός αυτός να κάμνει, μιας και χρησιμοποιεί δημόσιο χρήμα, με αποτέλεσμα σε συγκεκριμένες παραστάσεις από αυτά τα σκηνικά της Επιδαύρου, ενώ στήθηκαν μεταγενέστερα σε θερινά θέατρα δικά μας, για τα μισά να δοθούν οδηγίες να ξηλωθούν και να εκπαραθωθούν από την κυρίως οθόνη του αρχαίου θεάτρου, γιατί απλούστατα δεν μπορούσαν να συμβαδίσουν, από την άποψη της έκτασής τους, με τις μικρές διαστάσεις των δικών μας θεάτρων.

Όλα αυτά τα λέω, για να δείξω ότι, από τη στιγμή κατά την οποία ζητούνται από έναν τέτοιο οργανισμό -και υπάρχει όλη η καλή διάθεση εκ μέρους της νομοθετικής εξουσίας να υποστηρίξει την προσπάθεια αυτή- συγκεκριμένα κονδύλια, υπάρχει αντίστοιχα και αυξημένο καθήκον από αυτούς τους οργανισμούς -ενόσω υπάρχει και η δική μας πρόσθεση να διευρύνουμε συνέχεια τα κονδύλια, όπως έχω πει- να ασκούν χρηστή διαχείριση, αλλά και να συμπεριφέρονται στα πλαίσια της διαχείρισης αυτής, κατά τρόπο που να πείθουν και αυτούς που τους παρακολουθούν, είτε εντός είτε εκτός της κρατικής σκηνής, ότι λειτουργούν ορθά.

Αυτά τα λίγα και δηλώνω ότι γι' αυτούς τους λόγους θα καταψηφίσω το κονδύλι των £20.000, γιατί απλούστατα, αν υπήρχε ανάγκη θέσης καλλιτεχνικού διευθυντή, δε θα ψηφίζαμε νόμο σ' αυτή τη Βουλή, που ουσιαστικά τον καταργούσαμε με την εισαγωγή πέντε ισάξιων επώνυμων καλλιτεχνών του είδους, για να παρακολουθούν το

ρεπερτόριο, για να 'ρθούμε μετά με μια παλινδρόμηση πίσω, που δεν ξέρω ποιες σκοπιμότητες μπορεί να εξυπηρετεί, να ψηφίσουμε επιπλέον κονδύλι για καλλιτεχνικό διευθυντή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας, παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να εκφράσω πραγματικά την έκπληξή μου για τα όσα έχει πει ο κ. συνάδελφος, ο κ. Ερωτοκρίτου. Όχι γιατί θέλω να τα διαψεύσω· δεν είμαι σε θέση, αλλά ούτε έχω και τα απαραίτητα στοιχεία. Αλλά εκφράζω την έκπληξή μου, γιατί συζητήθηκε σε δύο συνεδρίες της επιτροπής Οικονομικών, υπήρξε αναβολή στην επιτροπή Οικονομικών για λήψη απόφασης πάνω στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο, για να δοθούν περισσότερες λεπτομέρειες και δεν τοποθετήθηκαν αυτά τα ερωτήματα και αυτές οι καταγγελίες στην επιτροπή Οικονομικών, για να εξεταστούν αυτές οι καταγγελίες. Εάν ευσταθούν τέτοιες καταγγελίες που κάνει ο κ. Ερωτοκρίτου, πιθανόν να έπρεπε να μη συζητούμε την ψήφιση, όχι του κονδυλίου, του προϋπολογισμού!

Και το δεύτερο στοιχείο είναι, νομίζω, ερωτηματικό που γεννάται σε όλους: Καταγγέλλει ο κ. Ερωτοκρίτου για κάποια πράγματα από το βήμα της Βουλής μέσα σε ένα γενικό κλίμα και με γενικές αναφορές ένα διοικητικό συμβούλιο η πλειοψηφία του οποίου ανήκει στο Δημοκρατικό Συναγερμό.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μίλησα για τη διεύθυνση.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συγγνώμη, μιλήσατε για αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου -υπάρχουν πρακτικά- τις οποίες αν τις γνωρίζαμε, δε θα ψηφίζαμε, λέτε, το συγκεκριμένο κονδύλι.

Εν πάση περιπτώσει, ο διευθυντής του ΘΟΚ είναι εκτελεστικό όργανο. Το πολιτικό υπεύθυνο όργανο του οργανισμού, όπως και σε όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς, είναι το διοικητικό συμβούλιο που διορίζεται από την κυβέρνηση, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Κατά συνέπεια, νομίζω ότι θα έπρεπε ο κ. Ερωτοκρίτου να καταθέσει αυτές τις καταγγελίες και όσα στοιχεία έχει στη διάθεσή του στην επιτροπή Οικονομικών, για να ασκηθεί και ο απαραίτητος έλεγχος και να αναληφθούν και οποιεσδήποτε ευθύνες υπάρχουν, εάν υπάρχουν. Το γεγονός όμως ότι επιλέχθηκε το βήμα της Βουλής την ώρα της ψηφοφορίας, για να αναφερθούν όσα αναφέρθηκαν, που δεν αφορούν τη συγκεκριμένη θέση του καλλιτεχνικού συμβούλου, αλλά αφορούν αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου και πράξεις άλλες, και να γίνουν αναφορές στο γενικό διευθυντή νομίζω ότι δημιουργεί την εντύπωση ότι επιλέχθηκε αυτή η μέθοδος, για να πληγεί ο γενικός διευθυντής προσωπικά, ο οποίος ας μην ξεχνούμε ότι, από τη στιγμή που ανέλαβε, επέφερε και μια ηρεμία στο ΘΟΚ, ο οποίος ταλανιζόταν πριν από τη διεύθυνση αυτή με πάμπολλα προβλήματα με τα οποία ασχολήθηκε και η Βουλή κατ' επανάληψη.

Ο κ. Χατζηδημητρίου είχε κάμει μια πολύ αναλυτική παρουσίαση του ρόλου του καλλιτεχνικού συμβούλου και νομίζω ότι δεν άφησε πολλά κενά. Θέλω απλώς να σημειώσω ότι τα μέλη της καλλιτεχνικής επιτροπής, η οποία διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όχι από το διοικητικό συμβούλιο, και έχει σημασία αυτό, γνωρίζουμε ότι δεν επιλέγονται με βάση -και όχι αυτή η συγκεκριμένη, εγώ δε θα κρίνω τη συγκεκριμένη επιτροπή, αλλά ξέρουμε τα κριτήρια με τα οποία οι εκάστοτε προέδροι της Δημοκρατίας διορίζουν τέτοιου είδους επιτροπές- με βάση την ειδικότητά τους στο συγκεκριμένο τομέα. Και, αν έχει παράπονο σήμερα η καλλιτεχνική επιτροπή ότι δεν εισακούεται από το διοικητικό συμβούλιο, νομίζω ότι αυτό που είπε χαμηλόφωνα ο κ. Παπαδόπουλος πραγματικά είναι η ουσία. Γιατί δεν παραιτείται, αν δεν έχει αντικείμενο

να εργαστεί; Εάν δηλαδή ομόφωνα από το διοικητικό συμβούλιο του ΘΟΚ, στο οποίο εκπροσωπούνται έστω και κατά το ελάχιστο όλες οι πολιτικές δυνάμεις, δεν υιοθετούνται οι εισηγήσεις της καλλιτεχνικής επιτροπής και νιώθει μειωμένη ή παραγκωνισμένη, νομίζω ότι υπάρχει και αυτή η οδός.

Κατά συνέπεια, θα πρέπει να δούμε την ουσία και η ουσία είναι ότι, αφού πιέζουμε, και καλά κάνουμε, για αναβάθμιση της ποιότητας του έργου που παρέχει ο ΘΟΚ, θα πρέπει να υιοθετήσουμε την εισήγηση της κυβέρνησης μέσα από τους προϋπολογισμούς για δημιουργία αυτής της θέσης, που υπήρχε και στο παρελθόν, και ας μην ξεχνούμε, και έχει τη σημασία του, ότι σε αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα είναι ομόφωνο το διοικητικό συμβούλιο του ΘΟΚ. Ε, δεν είναι τυχαίο αυτό!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου και μετά ο κ. Μουσιούπτας.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς νομίζω ότι είναι ατυχές να γίνεται λόγος, όποτε μιλούμε για συμβούλια ημικρατικών οργανισμών, σε πλειοψηφίες και μειοψηφίες κομματικές. Ο ίδιος ο συνάδελφος είπε ότι διορίζονται με τον τρόπο που διορίζονται. Ουδέποτε έχουμε ακούσει τουλάχιστον τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να λέει ότι διόρισε τόσους από το ένα κόμμα και τόσους από το άλλο. Και, εν πάση περιπτώσει, αν επιμένει η πλευρά του ΑΚΕΛ ότι στο συγκεκριμένο διοικητικό συμβούλιο υπάρχει πλειοψηφία από το Δημοκρατικό Συναγερμό, ας μας πουν και τα ονόματα, να τους προσεγγίσουμε τους ανθρώπους, αφού είναι πέραν αυτών οι οποίοι πιστεύουμε ότι μπορεί να διάκεινται φιλικά προς το κόμμα μας, να μην τους χάνουμε. Δεν υπάρχει τέτοια πλειοψηφία.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το μόνο ελαφρυντικό σε σχέση με σας είναι το ότι είσαστε νεοφερμένος στην

Κύπρο!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν υπάρχει τέτοια πλειοψηφία, κύριε Χρίστου. Και δεν είμαι νεοφερμένος στην Κύπρο. Δεν ήρθα από κάπου, για να είμαι νεοφερμένος στην Κύπρο!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έτσι που λέτε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εγώ θα σας πω κάτι άλλο. Έτσι που ακούστηκε εδώ ότι υπάρχει ηρεμία στον οργανισμό... μα ποια ηρεμία! Ποιος έκαμνε φασαρία πριν από μερικούς μήνες; Πρωτίστως η 'Χαραυγή'. Εγώ είχα ως βουλευτής, ασχολούμενος με τα θέματα της επιτροπής Παιδείας, ένα φάκελο τόσο, με δημοσιεύματα συστηματικά της εφημερίδας αυτής και του χώρου του ΑΚΕΛ, που πολεμούσε τον προηγούμενο διευθυντή. Ο συνάδελφος ανέφερε κάποια στοιχεία με τα οποία θέλει να ασκήσει κριτική στη διεύθυνση, όχι στο συμβούλιο διότι, όταν τίθεται θέμα διαχείρισης και κατασκευής των σκηνικών και χρήσεως των σκηνικών, είτε αυτά είτε άλλα παραδείγματα είχε να αναφέρει, αυτό δεν αφορά το διοικητικό συμβούλιο, όπως επίσης...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ατασθαλίες προσώπων;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν ήθελα να χρησιμοποιήσω, κύριε Χριστοδουλίδη, όρους. Δεν είμαι εγώ που τα είπα, ο κ. Ερωτοκρίτου τα είπε. Εν πάση περιπτώσει...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Οι διευθυντές δεν κάμνουν ατασθαλίες;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...πληροφορίες έχουμε και εμείς και είναι ένα θέμα το οποίο μπορεί να συζητηθεί

χωριστά. Εάν σήμερα υπάρχει αντίρρηση σε αυτό το κονδύλι για μίσθωση υπηρεσιών καλλιτεχνικού συμβούλου, είναι διότι, ναι, ακούσαμε και του κ. Χατζηγεωργίου την επιχειρηματολογία και η επιχειρηματολογία...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Χατζηδημητρίου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Του κ. Χατζηδημητρίου, συγνώμη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Του αλλάξατε και το όνομά του;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Συγχυστήκαμε· αλλάζουν ονόματα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εύκολα αλλάζεις τα ονόματα, κύριε Προδρόμου, και...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μόνο αν τα αλλάξουν μόνοι τους, εντάξει.

Ακούσαμε την επιχειρηματολογία και από την επίσημη πλευρά. Εγώ λέω ότι δεν έχουμε πεισθεί, διότι τα περισσότερα από αυτά που μας προτείνονται ως έργο που πρέπει να κάνει ένας νέος καλλιτεχνικός σύμβουλος είναι αρμοδιότητες θεσπισμένων οργάνων, υπηρεσιακών, του ΘΟΚ. Δεν υπάρχει σήμερα κάποιος να πηγαίνει να παρακολουθεί τις πρόβες δηλαδή; Πρέπει να διοριστεί; Ποια είναι η δουλειά των ανθρώπων οι οποίοι διευθύνουν τον οργανισμό; Γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ότι πλεονάζει. Τώρα, αν θέλουμε να ξανασυζητήσουμε την όλη δομή, όπως είπαν και προηγουμένως συνάδελφοι, μπορεί να το δούμε αυτό. Αλλά ούτε υπάρχει ζήτημα με την καλλιτεχνική επιτροπή ιδιαίτερο -διότι αναφέρθηκε και αυτό- γιατί η καλλιτεχνική επιτροπή ήταν η ίδια και πέρσι. Γιατί δεν ετέθη πέρσι το θέμα, αν ήταν θέμα

ασυμφωνίας της επιτροπής με το συμβούλιο; Δεν είναι αυτό. Η ουσία του θέματος - γιατί επικεντρωνόμαστε σε αυτό- για το ΘΟΚ γενικότερα και για τα προβλήματά του ... Και αν κάποιος ενδεχομένως δεν είχαν συγκινηθεί, όταν απολύονταν ηθοποιοί -γένους θηλυκού ηθοποιοί, γιατί δε διακρίνεται το γένος στο πρώτο πληθυντικό- διότι είχαν μείνει έγκυοι, και νομίζουν ότι δεν υπήρξε κανένα πρόβλημα στη διαχείριση, αυτό είναι άλλο θέμα. Αλλά επί της ουσίας αυτού του ζητήματος, που εμείς τουλάχιστο δεν είμαστε διατεθειμένοι να εγκρίνουμε την πρόνοια του προϋπολογισμού ως έχει, επαναλαμβάνω ότι το θέμα είναι ότι δεν έχουμε πεισθεί ότι χρειάζεται αυτή η επιπρόσθετη δαπάνη από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Είμαστε βεβαίως ανοικτοί να το ξανασυζητήσουμε και, αν υπάρξει μόνιμα, μπορεί να κάνουμε και μία μόνιμη διευθέτηση και όχι τη μίσθωση υπηρεσιών, διότι πράγματι υπήρξε στο παρελθόν, όπως είπε ο κ. Χατζηδημητρίου, αυτή η θέση, αλλά για πάρα πολλά χρόνια επίσης δεν υπήρξε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούππας.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή πραγματικά νοιαζόμαστε για το ΘΟΚ και για τα θεατρικά πράγματα και τα πολιτιστικά, ήθελα στην τροπολογία, η οποία πιθανόν να μπει σε ψηφοφορία -αφορά το άρθρο 330 και είναι ένα κονδύλι £20.000- να μπει εκεί £10 εικονική πρόνοια. Αυτό θα μας δώσει την ευχέρεια ... αυτό που πιστεύουμε ότι υπάρχει -και πιστεύουμε ότι υπάρχει μια αταξία- να δούμε εκτενέστερα τι μπορεί και τι πρέπει να γίνει. Γι' αυτό το λόγο, αν τέλειωσαν οι πρωτολογίες τέλος πάντων, εισηγούμαι να θέσετε σε ψηφοφορία την τροπολογία για £10 εικονική πρόνοια για το άρθρο 330 που προβλέπει £20.000 δαπάνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μουσιούττα, χρονικά πώς μπορεί να λειτουργήσει; Διότι εδώ δεν προσδιορίζεται πότε διορίζεται αυτός και πότε δε διορίζεται. Με την πρότασή σας των £10, χρονικά πώς θα εξελιχθεί το θέμα;

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Θα χρειαστεί να έρθουν ... Αν κάνουν σκέψεις για διορισμό κάποιου, θα χρειαστεί να έρθουν στη Βουλή και με την ευκαιρία εκείνη η Βουλή θα εξετάσει ... Χρειάζεται τούτη η καλλιτεχνική επιτροπή ή δε χρειάζεται; Και μπορεί να κάνουμε εισήγηση να καταργηθεί, αν δε χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλούμε για το σύμβουλο, £20.000.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είναι αλληλένδετο, κύριε Πρόεδρε, και με την ύπαρξη της καλλιτεχνικής επιτροπής. Δε θέλω να πω παραπάνω, γιατί πραγματικά πονούμε την προσπάθεια του ΘΟΚ και ξέρουμε τις αντιξοότητες υπό τις οποίες λειτουργεί. Δε θέλω να πω παραπάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς να πω ότι εμείς πιστεύουμε ότι είναι καλή η εισήγηση του κ. Μουσιούττα, αλλά για το θέμα που συζητούμε θα ήθελα να εκφράσω την άποψη ότι, από τη στιγμή που υπάρχει η καλλιτεχνική επιτροπή, είναι -με το να ψηφίζουμε αυτό το κονδύλι διά την πρόσληψη κάποιου καλλιτεχνικού διευθυντή- είναι σαν να πηγαίνουμε ενάντια στην καλλιτεχνική επιτροπή, η οποία εκφράζει την άποψη ότι δε χρειάζεται αυτός ο καλλιτεχνικός διευθυντής. Πιστεύω ότι στις προηγούμενες περιπτώσεις που προσλήφθηκε καλλιτεχνικός διευθυντής ήταν με τη σύμφωνη γνώμη και των δύο

σωμάτων -και του διοικητικού συμβουλίου και της καλλιτεχνικής επιτροπής- διότι δεν μπορούμε να αποκλείσουμε την πιθανότητα, παρά την ύπαρξη της καλλιτεχνικής επιτροπής, και η ίδια να συμφωνεί ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση χρειάζεται καλλιτεχνικός διευθυντής. Αλλά από τη στιγμή που η ίδια η καλλιτεχνική επιτροπή έρχεται και λέει ότι ενίσταται -και όχι μόνο αυτό- λέει ότι παραγκωνίζεται ως σώμα, νομίζω ότι δεν μπορούμε εμείς να πάμε ενάντια στο θεσμό της καλλιτεχνικής επιτροπής. Ίσως όμως να πρέπει να κάνουμε καλύτερες σκέψεις, κατά πόσο θα πρέπει να γίνει εισήγηση να καταργηθεί η καλλιτεχνική επιτροπή και να προσληφθεί καλλιτεχνικός διευθυντής. Υπάρχει σε άλλα κράτη ... υπάρχει καλλιτεχνικός διευθυντής, αλλά δε νομίζω ότι πρέπει να συνυπάρχουν και τα δύο αυτά σώματα. Αλλά, όπως είπα στην αρχή, πιστεύω ότι είναι μια καλή εισήγηση, να κάνουμε δεύτερες σκέψεις, να δούμε πραγματικά και ποιες είναι οι σχέσεις μεταξύ του διοικητικού συμβουλίου και της καλλιτεχνικής επιτροπής και, αν πράγματι έφτασαν σε τέτοιο σημείο που δεν μπορούν να συνεννοηθούν μεταξύ τους, ίσως να ήταν καλό να γίνει και μια προσπάθεια από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, να δούμε πού βρίσκονται αυτές οι σχέσεις ή, αν είναι ανάγκη, να γίνουν και κάποιες αλλαγές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα πω αυτό που λέει συχνά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ότι, για να κατηγορήσεις κάποιον, πρέπει να έχεις στοιχεία. Δε θα το πω αυτό το πράγμα ... του οποίου μάλιστα έγινε επίκληση κατ' επανάληψη, όταν επρόκειτο για υπουργούς της κυβέρνησης. Θα πω ότι η καλλιτεχνική επιτροπή δεν είναι σώμα το οποίο πληρώνεται, για να κάνει αυτή την εργασία. Είναι πρόσωπα τα οποία διορίζονται με τον ίδιο τρόπο,

όπως τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, και ασκούν αυτά τα καθήκοντα κατά τρόπο εθελοντικό, όπως και όλοι οι άλλοι. Κατά συνέπεια υπάρχει ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και ερασιτεχνικό.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Και ενδεχομένως ερασιτεχνικό, λέει ο κ. Χατζηδημητρίου. Δε θέλω να το πω, γιατί δεν ξέρω τα μέλη ποια είναι, για να μην πούμε οτιδήποτε που δεν έχει σχέση με την αλήθεια.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, εφόσον η πρόταση που γίνεται από τον κ. Μουσιούττα είναι να μην καταψηφιστεί η πρόνοια, αλλά να μείνει το ποσό των £10 με στόχο να επανέλθουμε, δεν έχουμε ένσταση να ψηφίσουμε υπέρ αυτής της τροπολογίας, με στόχο όμως να επανέλθουν στις αρμόδιες επιτροπές όλοι οι ενδιαφερόμενοι, για να υπάρξει περαιτέρω συζήτηση του όλου θέματος.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και να κάνουν τις καταγγελίες ...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Και να ακουστούν και οι απόψεις του κ. Ερωτοκρίτου και να απαντηθούν ενδεχομένως, να δοθούν οι απαραίτητες διευκρινίσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την αίσθηση ότι κάπου συμπίπτουν οι προσεγγίσεις σ' ό,τι αφορά το χειρισμό αυτού του θέματος. Συνεπώς, θέτω την πρόταση του κ. Μουσιούττα, όπως στο ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συμπίπτουν οι προσεγγίσεις Συναγερμού-ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... όπως στο κεφάλαιο το σχετικό με το ποσό των £20.000 παραμένει συμβολικά

το ποσό των £10 και επομένως δίνεται η δυνατότητα κατ' αυτό τον τρόπο να επανέλθει το θέμα για συζήτηση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της πρότασης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν διαφωνούντες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν. Επομένως, με τριάντα έξι ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, η πρόταση εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού £3.124.350 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 6 μαζί με τους πίνακες εγκριθούν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 6 μαζί με τους πίνακες εγκρίνονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού
Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούππας, αναπλ. πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Ιανουαρίου και στις 14 Φεβρουαρίου 2000.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού και Οικονομικών και ο πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και ο γενικός διευθυντής του.

Ο προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού προβλέπει για το 2000 έξοδα ύψους £19.046.650 και έσοδα του ίδιου ύψους.

Τα έσοδα του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού για το 2000 αναμένεται να προέλθουν κυρίως από κρατική χορηγία, από το ΠΡΟ-ΠΟ και ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ, από τη φορολογία των ιπποδρομιακών στοιχημάτων, των Pools και των Fixed Odds, από εισπράξεις σε αθλητικούς και άλλους χώρους του Οργανισμού όπως είναι το Μακάρειο, το Λευκόθεο Γυμναστήριο, το Παφιακό Αθλητικό Κέντρο, το Κολυμβητήριο Λεμεσού, το παλαιό στάδιο Λεμεσού κ.λπ. και από δικαιώματα που θα προέλθουν από τη διάθεση εισιτηρίων ποδοσφαιρικών αγώνων πρωταθλήματος Α΄ Κατηγορίας και αγώνων κυπέλλου Α΄ και Β΄ γύρου, προημιτελικών, ημιτελικών και τελικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επί μέρους πρόνοιες του εν λόγω προϋπολογισμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή

την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκρισή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού £19.976.770 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Κατάργηση θέσεων. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 7 μαζί με τους πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 7 μαζί με τους πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούττας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 21η Φεβρουαρίου 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, για την αποπληρωμή δανείου συνολικού ύψους £4 εκατομμυρίων που το συμβούλιο συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

Το πιο πάνω δάνειο συνήφθη από το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών,

για να χρησιμοποιηθεί ως επιπρόσθετη οικονομική βοήθεια προς τους πατατοπαραγωγούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι και το 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και η σύμβαση κυρούται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του

2000 του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ομόφωνη.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεν είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, εδώ έχω σημείωση ότι είναι ομόφωνη, αλλά, αν δεν είναι ομόφωνη, παρακαλώ να την καταθέσουμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Για το Φορέα Ίσης Κατανομής Βαρών; Δεν είναι ομόφωνη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αφού στην έκθεση η τελευταία παράγραφος λέει ότι το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ διαφωνούν ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

... διότι είχε μια επιπρόσθετη ...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεν είναι επιπρόσθετη· είναι επί δύο σημείων του προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γεωργίου, παρακαλώ καταθέστε την έκθεση.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αν θέλετε, καταθέτω μόνο τη διαφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, εντάξει.

(Η έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του 2000 του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Κατερίνα Παντελίδου

Κώστας Παπακώστας

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Λία Γεωργιάδη

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Φεβρουαρίου 2000. Στα πλαίσια μελέτης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών και της Π.Ε.Π. Οι εκπρόσωποι του ΣΙ.ΤΟ.Π. και του ΠΑ.ΣΥ.Π.Ε.Ε., παρ' όλο που προσκλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν.

Ο προϋπολογισμός του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών προβλέπει για το 2000 έσοδα £9.520.000 και έξοδα του ίδιου ύψους. Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα προέρχονται από κρατική χορηγία, από αποπληρωμές δανείων του σχεδίου

αποκατάσταση προπολεμικής φερεγγυότητας και από τόκους δανείων που συνάφθηκαν.

Τα προϋπολογιζόμενα έξοδα αναλύονται ως ακολούθως:

	£
1. Διαχειριστικά έξοδα	524.837
2. Παραχώρηση δανείων	7.100.000
3. Επιχορήγηση επιτοκίων δανείων	455.000
4. Πληρωμές λόγω εγγυήσεων	120.000
5. Μεταφορά εισπράξεων στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας	1.300.000
6. Απρόβλεπτες δαπάνες	<u>20.163</u>
	£9.520.000
	=====

Επιπρόσθετα, ο προϋπολογισμός προβλέπει παροχή εγγυήσεων ύψους £8.500.000 μέσω του σχεδίου φερεγγυότητας για στεγαστικά και επαγγελματικά δάνεια που θα παραχωρηθούν από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών επεσήμαναν ότι για το 2000 έχουν αυξηθεί τα κονδύλια για σπουδαστικά και στεγαστικά δάνεια, για να καλύψουν τις αυξημένες ανάγκες. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι διαβεβαίωσαν την επιτροπή ότι το Υπουργείο Οικονομικών δεσμεύτηκε να μελετήσει την παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων σε περίπτωση που τα προβλεπόμενα κονδύλια δεν καλύπτουν τις ανάγκες των δικαιούχων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, με βάση την εξέταση των επί μέρους προνοιών του προϋπολογισμού και τις εξηγήσεις που δόθηκαν από τους αρμόδιους λειτουργούς, είναι της γνώμης πως το ύψος των προβλεπόμενων κονδυλίων δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες του φορέα για το 2000 και καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει σε δραστική αύξηση των κονδυλίων για το φορέα. Παρ' όλα αυτά όμως η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την

ψηφίση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Επιπρόσθετα, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγούνται στη Βουλή τη μείωση στις £10 των κονδυλίων για δικηγορικά έξοδα και μίσθωση υπηρεσιών, και αυτό για να παρασχεθεί χρόνος να ενημερωθεί η επιτροπή για τον τρόπο διάθεσης των συγκεκριμένων κονδυλίων.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Λοιπόν, θα καταθέσω μόνο τη διαφωνία, μια και ήρθα εδώ, για να είμαστε πολύ σύντομοι. Στον προϋπολογισμό σε ό,τι αφορά τα ποσά τα οποία θα διατεθούν, τα δάνεια και όλα τα άλλα υπάρχει συμφωνία. Υπάρχουν δύο κονδύλια. Το ένα είναι ένα κονδύλι για υπηρεσίες, όπως ονομάζονται, τεσσάρων συνταξιούχων που εργοδοτούν και τους δίνουν £45.000. Και εμείς είπαμε ότι, επειδή είναι αναγκαίο να υπάρχουν εκτιμητές, αλλά, επειδή θεωρούμε ότι αυτές τις υπηρεσίες θα πρέπει να τις προσφέρει το κτηματολόγιο και αυτή ήταν η σαφής εξήγηση που κάναμε, όταν εδημιουργείτο ο Φορέας Ίσης Κατανομής Βαρών, για να μη φορτώνουμε τον προϋπολογισμό με πρόσθετα έξοδα και να βγαίνουν από το ένα ταμείο και να μπαίνουν στο άλλο ταμείο, γι' αυτό και η εισήγηση είναι γι' αυτό το κονδύλι να εγκριθεί μόνο ποσό £10, για να επανέλθουν, μαζί με το κτηματολόγιο και τον Υπουργό Εσωτερικών, ούτως ώστε να γίνουν οι αναγκαίες διευθετήσεις και να μην ταλαιπωρηθεί και το κοινό το οποίο αποτελείται στο φορέα.

Ταυτόχρονα, υπάρχει ακόμα ένα κονδύλι για πληρωμή νομικού συμβούλου. Και, επειδή από την πρώτη έρευνα που κάναμε και τις απαντήσεις που πήραμε διεφάνη ότι έγινε μία αυθαίρετη επιλογή νομικού συμβούλου και επειδή με βάση το νόμο περί προσφορών πρέπει να ζητούνται προσφορές γι' αυτά τα πράγματα ή τουλάχιστο να ανακοινώνεται ότι ενδιαφέρονται για νομικό σύμβουλο, θα βάλουμε και εδώ κονδύλι μόνο £10, για να βγουν και εδώ σε διαγωνισμό και να πάρουν όποιον νομίζουν. Δε θα

τους καθορίσουμε εμείς. Αλλά δεν πρέπει να παίρνουμε το χ φίλο μας ή τον ψ αγαπητό μας και να τον βάζουμε εδώ. Αυτές είναι οι δύο προτάσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Η πραγματικότητα είναι ότι ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών λειτουργεί ουσιαστικά εδώ και μια τετραετία. Και σ' αυτά τα χρόνια λειτουργίας του ακολουθήθηκε αυτή η πρακτική. Δεν εξετάζω αν η πρακτική του κτηματολογίου ήταν η ορθή, να κληθούν συνταξιούχοι κτηματολόγοι οι οποίοι διέθεταν συγκεκριμένη πείρα γι' αυτά τα ζητήματα των εκτιμήσεων, με αποτέλεσμα ο φορέας, ενώ είχε τόσα και τόσα προβλήματα, να λειτουργεί εύρυθμα όσον αφορά το κεφάλαιο εκείνο που ήταν το θέμα των εκτιμήσεων, με αποτέλεσμα να έχουμε μια άνευ προηγουμένου ταχύτητα διεκπεραίωσης των εκτιμήσεων στα κατεχόμενα. Εκεί στην επιτροπή, όταν ρωτήσαμε το συμβούλιο του φορέα εάν θα προκύψει πρόβλημα με την απόλυση αυτών των παλαιών, των έμπειρων κτηματολόγων, μας αναφέρθηκε ότι πράγματι διαθέτουν εμπειρία και μπορεί να προκύψει κώλυμα στο φορέα. Επειδή ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών έχει τα γνωστά προβλήματα που έχει, όσον αφορά τη γραφειοκρατία, τη μη τεχνολογική στήριξη, την αργή διεκπεραίωση των αιτήσεων, πολύ φοβούμεθα ότι τυχόν αποκοπή αυτού του κονδυλίου και απόλυση αυτών των έμπειρων κτηματολόγων, που χωρίς τις εκτιμήσεις τους δεν μπορεί να προχωρήσει αίτηση προς εξέταση στο Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, πιστεύω ότι θα φορτώσει και ο φορέας τις αμαρτίες του στο ότι δεν υπάρχουν αυτοί οι κτηματολογικοί λειτουργοί να διεκπεραιώσουν τις αιτήσεις, με αποτέλεσμα να πληγεί ουσιαστικά ο πρόσφυγας αιτητής.

Με αυτό και μόνο το σκεπτικό, χωρίς να θέλουμε να εξυπηρετήσουμε κανένα συνταξιούχο -και αυτό είναι πραγματικότητα, τουλάχιστον εγώ είμαι κάθετα αντίθετος στους διορισμούς οποιωνδήποτε συνταξιούχων σε οποιαδήποτε θέση στη δημόσια υπηρεσία- με αυτό το σκεπτικό αποκλειστικά και μόνο, για την καλή λειτουργία του φορέα σ' αυτή τη φάση τουλάχιστον λέμε ότι πρέπει να το ψηφίσουμε, με την προειδοποίηση ότι για την επόμενη χρονιά να γίνουν δεύτερες σκέψεις, ούτως ώστε να υπάρξει ο απαιτούμενος χρόνος, για να γίνει η αλλαγή που θέλουμε. Γι' αυτό και μόνο το λόγο θα ψηφίσουμε το κονδύλι, για να μην υπάρξει έστω και μία απομακρυσμένη πιθανότητα της λειτουργίας του φορέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Θα παρακαλούσα τον κ. Γεωργίου να καταστήσει συγκεκριμένο το κεφάλαιο εκείνο που αφορά την πρότασή του, για να μπει σε ψηφοφορία.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...

Α. ΓΕΩΡΓΟΥ:

Ε, αγαπητέ Δώρο, νομίζω εννά μοιάσουμε της παροιμίας «τον έναν αντράπου τον τον άλλο αντράπου τον...» Έν' τούτης της παροιμίας που εννά μοιάσουμε.

Εδώ συνταξιούχοι παίρνουν ο καθένας £11.000 το χρόνο, για να κάνουν αυτή τη δουλειά που, όπως εκεί μας είπαν, ουσιαστικά -και είναι εδώ και οι υπόλοιποι της επιτροπής να πουν- δεν είναι τόσο σημαντικές οι εμπειρίες τους και μπορούν να αντικατασταθούν από οποιονδήποτε άλλο. Με έντεκα χιλιάδες παίρνεις έναν καταλληλότερο υπάλληλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γεωργίου, διευκρινίστε ακριβώς...

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Δικηγορικά έξοδα, αν μπορώ να βοηθήσω, μιλούμε για £1.000· άρθρο 289. Και μίσθωση υπηρεσιών, αν είναι σ' αυτά που αναφέρεται ο συνάδελφος, μιλούμε για τη σελίδα 19, άρθρο 330 και είναι £45.040.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μάλιστα, αυτό είναι το άρθρο. Είναι το 289 και το 330, κύριε Πρόεδρε, στο Κεφάλαιο 21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλούμε για £1.000 το πρώτο και £45.040 το δεύτερο.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και η πρότασή σας είναι...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να μείνουν £10 στο ένα και £10 στο άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόταση είναι συγκεκριμένη και σαφής. Προτείνετε όπως οι £1.000, ένα κονδύλι, να αντικατασταθούν με £10, όπως και οι £45.040 επίσης με £10.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόταση εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού £9.473.980 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου, λυπούμαι πάρα πολύ!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μα δε γίνεται να φωνάζει ένας βουλευτής από κάτω πόσοι είναι! Να ψηφιστούν κανονικά, να μετρηθούν κανονικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου, σας παρακαλώ! Εδώ υπάρχουν δύο γραμματείς, καταμέτρησαν τις ψήφους υπέρ και κατά και μου έδωσαν δύο αριθμούς: δεκαοκτώ και δεκαεπτά.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεκαοκτώ ήμασταν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Συμπλήρωμα. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 μαζί με τους Πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 μαζί με τους Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2000 του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δούμε αν είναι ομόφωνο.

Ποιοι είναι εναντίον;

Αποχές;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα.

Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ!

(Κτυπά τη σφύρα.)

Λυπούμαι πάρα πολύ, αλλά έχω την εντύπωση ότι κάπου έγινε μεγάλη ανωμαλία.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για Συνεργασία στους Τομείς του Πολιτισμού, της Παιδείας και της Επιστήμης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»: η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για Συνεργασία στους Τομείς του Πολιτισμού, της Παιδείας και της Επιστήμης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δώρος Χριστοδουλίδης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Παναγιώτης Δημητρίου	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Ηλιάδης	Μάρκος Κυπριανού
Δημήτρης Συλλούρης	Στάθης Κιπτής
Καίτη Κληρίδου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 21η Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Παιδείας και Πολιτισμού.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η νομοθετική κύρωση από τη Δημοκρατία

της συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για συνεργασία στους τομείς του πολιτισμού, της παιδείας και της επιστήμης, η οποία έχει υπογραφεί από την Κυπριακή Δημοκρατία ύστερα από την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 48.519 και ημερομηνία 29 Οκτωβρίου 1998.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η πιο πάνω συμφωνία γίνεται για ενθάρρυνση και ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών στους πιο πάνω τομείς και για την αμοιβαία κατανόηση και την περαιτέρω ενίσχυση των μεταξύ τους σχέσεων. Στη συμφωνία αυτή περιλαμβάνονται πρόνοιες που στοχεύουν στη διευκόλυνση της συνεργασίας των δύο μερών στους πιο πάνω τομείς και προβλέπουν τη σύσταση κοινής επιτροπής που θα συγκροτηθεί στη βάση της ίσης συμμετοχής μεταξύ των δύο μερών και η οποία θα εξετάζει κάθε θέμα που ανακύπτει στον τομέα της πολιτιστικής, εκπαιδευτικής και επιστημονικής συνεργασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Άρθρο 2.

Κύρωση Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 μαζί με τον Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για Συνεργασία στους Τομείς του Πολιτισμού, της Παιδείας και της Επιστήμης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα που είναι «Ο περί Ανοικτής Μερικής Συμφωνίας σε Μεγάλες Φυσικές και Τεχνολογικές Καταστροφές (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»· η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ανοικτής Μερικής Συμφωνίας σε Μεγάλες Φυσικές και Τεχνολογικές Καταστροφές (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δώρος Χριστοδουλίδης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Παναγιώτης Δημητρίου	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Ηλιάδης	Μάρκος Κυπριανού
Δημήτρης Συλλούρης	Στάθης Κιπτής
Καίτη Κληρίδου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 21η Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Ανοικτής Μερικής Συμφωνίας του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη, Προστασία και Οργάνωση Ανακούφισης σε Μεγάλες Φυσικές και Τεχνολογικές Καταστροφές, η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην οποία αποφασίστηκε σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 50.204 και ημερομηνία 25 Αυγούστου 1999.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, το Συμβούλιο της Ευρώπης κατάρτισε το 1987 την Ανοικτή Μερική Συμφωνία για την πρόληψη, προστασία και οργάνωση ανακούφισης σε μεγάλες φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές, που βασικά προνοεί τη σύσταση Ομάδας Συνεργασίας, για να προετοιμάζει, καταρτίζει και συντονίζει δράσεις που αποσκοπούν στην πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών ή τεχνολογικών

καταστροφών. Τη συμφωνία υιοθέτησαν το 1987 η Γαλλία, η Ελλάδα, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα, η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Τουρκία. Η συμφωνία είναι ανοικτή για προσχώρηση από οποιαδήποτε χώρα το επιθυμεί με απλή γνωστοποίηση της απόφασής της στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

Η οικονομική συνεισφορά της Κύπρου στη συμφωνία υπολογίζεται σε £1.700 το χρόνο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Πίνακας Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 μαζί με τον Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ανοικτής Μερικής Συμφωνίας σε Μεγάλες Φυσικές και Τεχνολογικές Καταστροφές (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς (Αναθεωρημένη) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»: η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς (Αναθεωρημένη) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δώρος Χριστοδουλίδης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Παναγιώτης Δημητρίου	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Ηλιάδης	Μάρκος Κυπριανού
Δημήτρης Συλλούρης	Στάθης Κιττής
Καίτη Κληρίδου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Αναθεωρημένης Ευρωπαϊκής Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία της αρχαιολογικής κληρονομιάς, στην οποία η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 47.409 και

ημερομηνία 18 Φεβρουαρίου 1998.

Σκοπός της αναθεωρημένης σύμβασης είναι η προστασία της αρχαιολογικής κληρονομιάς, επειδή αποτελεί πηγή της συλλογικής ευρωπαϊκής μνήμης και όργανο για ιστορική και επιστημονική μελέτη, ενόψει των κινδύνων που την απειλούν ως αποτέλεσμα του αυξανόμενου αριθμού μεγάλων πολεοδομικών σχεδίων και εξαιτίας φυσικών κινδύνων, παράνομων ή ερασιτεχνικών ανασκαφών και ανεπαρκούς ευαισθητοποίησης του κοινού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς μία, δύο επισημάνσεις, κύριε Πρόεδρε. Και η προηγούμενη σύμβαση που ψηφίσαμε και αυτή είναι συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, στη διαμόρφωση των οποίων συμμετείχαν και βουλευτές ή τουλάχιστον στην παρακολούθηση και την προώθησή τους. Στην προηγούμενη είχε γίνει μάλιστα μεγάλη συζήτηση στο Συμβούλιο της Ευρώπης στην τελευταία σύνοδο, όπου παρευρέθηκαν Έλληνας και Τούρκος υπουργοί με εκθέσεις σχετικές με τις καταστροφές και η κυπριακή αντιπροσωπία είχε πολύ σημαντική συμμετοχή στη συζήτηση εκείνου του θέματος.

Τώρα, σε ό,τι αφορά την αρχαιολογική κληρονομιά, υπάρχουν αναφορές που μας ενδιαφέρουν σε ό,τι αφορά την προστασία της στην Κύπρο με την κατασκευή των διαφόρων σχεδίων, αλλά ιδιαίτερα για τις παράνομες ανασκαφές όπως αυτές γίνονται στη Σαλαμίνα από Τούρκους αρχαιολόγους, κατά παράβαση διεθνών συμβάσεων και

αποφάσεων της ΟΥΝΕΣΚΟ και είναι κάτι που αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για μας, για την προάσπιση της πολιτιστικής, της αρχαιολογικής κληρονομιάς της Κύπρου.

Με την ευκαιρία που πήρα το λόγο θέλω να προσθέσω και κάτι και σαν υπόμνηση και σαν φωνή διαμαρτυρίας. Πολύ καθυστερούμε να ψηφίζουμε αυτούς τους νόμους, κύριε Πρόεδρε, και πολλές φορές μένουμε εκτεθειμένοι. Είναι από δέκα χρόνια τώρα, από αρκετά χρόνια που διαμορφώθηκε η σύμβαση για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς που ποινικοποιεί ακόμα και την ιδιωτική κατοχή πολιτιστικής κληρονομιάς άλλης χώρας μέσα στη Σύμβαση της UNIDROIT και, παρ' όλες τις υπομνήσεις μας, παρ' όλη την επιμονή μας παρουσιάζεται η Κύπρος να μην την έχει υπογράψει ακόμα, πράγμα που μας εκθέτει στο διεθνή χώρο. Έτσι, θα παρακαλέσω να διαβιβάσει ο Πρόεδρος της Βουλής σήμερα προς το Υπουργείο Εξωτερικών και προς την εισαγγελία την έκκληση να φέρουν το ταχύτερο δυνατόν και τη Σύμβαση UNIDROIT που ποινικοποιεί την κλοπή πολιτιστικής κληρονομιάς, που ποινικοποιεί και διεθνοποιεί το θέμα του ιδιωτικού δικαίου πάνω στο θέμα αυτό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Πίνακας: Μέρος I, Μέρος II, Μέρος III. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 μαζί με τον Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς (Αναθεωρημένη) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί του Καταστατικού της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (Τροποποίηση) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»· η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Καταστατικού της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (Τροποποίηση) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Νίκος Κλεάνθους	Τάκης Χατζηγεωργίου
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Ηλιάδης	Μάρκος Κυπριανού
Δημήτρης Συλλούρης	Στάθης Κιπτής
Καίτη Κληρίδου	Ανδρούλα Βασιλείου
Δώρος Χριστοδουλίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου

2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι η κύρωση της τροποποίησης με την οποία αντικαθίστανται τα άρθρα 24 και 25 του Καταστατικού της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, η αποδοχή της οποίας εγκρίθηκε από τη Δημοκρατία με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 49.707 και ημερομηνία 27 Μαΐου 1999.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω τροποποίησης με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εξωτερικών, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις αυξάνονται τα μέλη του συμβουλίου της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, ώστε αυτό να καταστεί πιο αντιπροσωπευτικό και αποτελεσματικό στη λήψη των αποφάσεών του, με αποτέλεσμα να ωφεληθούν τόσο η οργάνωση όσο και τα κράτη μέλη της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω τροποποίησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 2.

Κύρωση της τροποποίησης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 μαζί με τον Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Καταστατικού της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (Τροποποίηση) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Φορολογίας των Υπηρεσιών Νόμος του 1998» και αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα, που είναι «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», δεν είναι έτοιμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα που είναι «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 1999»· η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4)

Κανονισμοί του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσοιρίδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιπτής

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 της βασικής νομοθεσίας περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών περί Οδών και Οικοδομών, έτσι ώστε να αντικατασταθούν τα πόδια και οι ίντσες που περιλαμβάνονται στις πρόνοιές τους με το μέτρο και την υποδιαίρεσή του.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε πως η υπό αναφορά τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία τόσο για πρακτικούς σκοπούς, όσο και για σκοπούς ομοιομορφίας με άλλους κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέση Πρώτου

Εργατικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, επομένως παρακαλώ να διαβαστεί.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέση Πρώτου Εργατικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος   Μάρκος Κυπριανού

Καίτη Κληρίδου   Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου   Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου   Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν   Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 27 Ιανουαρίου και στις 10 Φεβρουαρίου του 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι ο καθορισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση του Πρώτου Εργατικού Λειτουργού στο Τμήμα Εργασίας.

Ειδικότερα, το υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας περιλαμβάνει σχετική σημείωση σύμφωνα με την οποία για την πρώτη πλήρωση της θέσης, αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι για προαγωγή με τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα, όπως αυτά καθορίζονται στην παράγραφο (1) των απαιτούμενων προσόντων, μπορεί να είναι

υποψήφιοι και υπάλληλοι που δεν έχουν τα εν λόγω προσόντα, νοουμένου όμως ότι κατέχουν τα υπόλοιπα προσόντα της θέσης.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι το υπουργείο του συστήνει την έγκριση του υπό αναφορά σχεδίου υπηρεσίας σεβόμενο την απόφαση της εξ υπουργών επιτροπής, παρ' όλο που κατά τη συζήτησή του στη μόνιμη υπεπιτροπή της ΜΕΠ διαφώνησε με τη σημείωση που προστέθηκε στο εν λόγω σχέδιο, γιατί, κατά την άποψή του, συνιστά υποβάθμιση των προσόντων και αντίκειται στη γενική πολιτική με βάση την οποία για θέσεις επιπέδου της κλίμακας Α13 και άνω απαιτούνται πανεπιστημιακά προσόντα.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης του υπό αναφορά σχεδίου υπηρεσίας για λόγους ίσης μεταχείρισης, αφού παρόμοια ρύθμιση έγινε σε ανάλογη θέση του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων το οποίο υπάγεται στο ίδιο υπουργείο.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφώνησε με τους υπό αναφορά κανονισμούς, διευκρινίζοντας ότι η σημείωση θα ισχύσει μόνο για μια φορά για την πρώτη πλήρωση της θέσης και η πλήρωση θα καλύψει ένα υπηρεσιακό κενό που διαφορετικά δεν μπορεί να πληρωθεί. Αν παραμείνει το ισχύον σχέδιο υπηρεσίας, συνέχισε ο ίδιος εκπρόσωπος, η θέση θα εξακολουθεί να μένει κενή, γιατί κανένας υποψήφιος δεν έχει τα απαιτούμενα προσόντα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υπό το φως των όσων λέχθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες τελικές θέσεις των μελών της:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-

Νέες Δυνάμεις ζήτησαν τη διαγραφή της σημείωσης από το υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας, γιατί, όπως ισχυρίζονται, η σημείωση φωτογραφίζει συγκεκριμένο πρόσωπο, το οποίο μάλιστα είναι και ο μοναδικός υποψήφιος για την πλήρωση της θέσης. Περαιτέρω, οι ίδιοι δήλωσαν ότι δεν ενίστανται στην έγκριση των εν λόγω κανονισμών, εφόσον τροποποιηθούν κατά τρόπο ώστε οι υποψήφιοι για την πλήρωση της θέσης να είναι περισσότεροι του ενός.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, αφενός για λόγους ίσης μεταχείρισης, αφού παρόμοια ρύθμιση έγινε σε ανάλογη θέση του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων του ίδιου υπουργείου και αφετέρου γιατί, αν παραμείνει το ισχύον σχέδιο υπηρεσίας, η θέση δε θα μπορεί να πληρωθεί, αφού κανένας δεν πληρεί τα απαιτούμενα από το σχέδιο προσόντα. Περαιτέρω, τα ίδια μέλη δήλωσαν πως για την τοποθέτησή τους υπέρ της έγκρισης του υπό συζήτηση σχεδίου υπηρεσίας έλαβαν υπόψη το γεγονός πως ο μόνος υποψήφιος για την πρώτη πλήρωση της θέσης δε στερείται πανεπιστημιακών προσόντων, αλλά απλώς δεν κατέχει έναν από τους ειδικά απαιτούμενους πανεπιστημιακούς τίτλους.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της, η επιτροπή εισηγείται κατά πλειοψηφία την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αγαπίου, παρακαλώ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Από τη θέση μου, γιατί θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Είναι ολοφάνερο ότι κάμαμε ένα σχέδιο υπηρεσίας για να διορίσουμε έναν άνθρωπο.

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Είναι η πρώτη φορά;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Δεν είναι η πρώτη φορά ... είναι η πρώτη φορά. Στις προηγούμενες φορές, ναι, είναι αλήθεια ότι σε μια ή δυο περιπτώσεις δώσαμε δικαίωμα και σε ανθρώπους που δεν είχαν τα ακαδημαϊκά προσόντα να κάμουν αίτηση, όμως, εκεί υπήρχε πληθώρα ανθρώπων οι οποίοι θα διεκδικούσαν τη θέση. Και είπαμε ένας άνθρωπος εκεί, αν ικανοποιήσει την επιτροπή ότι μπορεί να ανταγωνιστεί ή να συναγωνιστεί με τους πτυχιούχους, ας εξεταστεί. Εδώ είναι μια και μοναδική θέση για την οποία καθορίζονται προσόντα. Το πρώτο είναι τα ακαδημαϊκά προσόντα (πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλο ισότιμο κ.λπ.). Αν δε θέλαμε να έχουν αυτά τα προσόντα οι υποψήφιοι, ας κάμαμε ένα σχέδιο και να σβήναμε αυτά τα προσόντα για να μπορούν και οποιοιδήποτε άλλοι να αποταθούν. Από τη στιγμή που καθορίζεις πανεπιστημιακά προσόντα, μπορείς να πεις ότι «αν δεν υπάρχουν στον πρώτο διορισμό, πιάνουμε οποιοδήποτε διότι τον έχουμε ήδη έτοιμο να τον διορίσουμε;». Αφού έτσι είναι. Είναι παραδεκτό ότι υπάρχει ένας και μοναδικός υποψήφιος. Ας μην κάμαμε τη θέση. Αφού κάμαμε μια θέση και ζητούμε πανεπιστημιακά προσόντα, που είναι και ο γενικός κανονισμός για τη θέση A13, λυπούμαι πάρα πολύ, νομίζω ότι κοροϊδεύουμε τον εαυτό μας αν ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο. Είναι καιρός να πούμε στην εκτελεστική εξουσία ότι ο κάθε πολίτης σε αυτή τη χώρα, που έχει τα προσόντα τα οποία ζητά το σχέδιο υπηρεσίας, έχει το δικαίωμα να αποταθεί. Αν δεν έχουμε τέτοια προσόντα, να μη δημιουργούμε τέτοιες θέσεις. Ας δημιουργούμε θέσεις υποδεέστερες κλίμακας A11, A10, A8. Γιατί δηλαδή πρέπει να δημιουργούμε θέσεις για τις οποίες απαραίτητη προϋπόθεση είναι το

ακαδημαϊκό δίπλωμα και να διορίζουμε ανθρώπους οι οποίοι δεν έχουν αυτά τα προσόντα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε βλέπω άλλους ομιλητές.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των Κανονισμών όπως έχουν κατατεθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Ερχόμαστε τώρα στο νομοσχέδιο της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εισηγούμαι να διαβάσουμε την έκθεση. Πρόκειται περί θεσμικού νόμου που έχει μια ιδιαίτερη σημασία και έχω την εντύπωση ότι πρέπει να αναγνωσθεί, αν εγκρίνει και το σώμα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον υπάρχει εισήγηση για να αναγνωσθεί η έκθεση, να αναγνωσθεί.

Είναι για να την εγκρίνει και ο κ. υπουργός, κύριε Χατζηδημητρίου;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, αλλά ο κ. υπουργός παρευρίσκεται ακριβώς επειδή είναι εξαιρετικής σημασίας νομοθεσία. Χαιρετίζουμε την παρουσία του· δείχνει και την υπευθυνότητα που ο ίδιος επιδεικνύει και τη σημασία που δίνει στο κοινοβουλευτικό έργο και ως παλαιός συνάδελφος.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έκαμές τον φοιτιζιά πάλε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος	Δώρος Χριστοδουλίδης
Αντώνης Καράς	Κώστας Παπακώστας
Σοφοκλής Χατζηγιάννης	Νίκος Μουσιούπτας
Κώστας Κωνσταντίνου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 20 Ιανουαρίου και στις 10 Φεβρουαρίου 2000. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Άμυνας, ο Βοηθός Γενικού Εισαγγελέως της Δημοκρατίας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής περί της Εθνικής Φρουράς νομοθεσίας, κατά τρόπο που να διασαφηνίζεται αφενός ο τρόπος διοίκησης της Εθνικής Φρουράς και αφετέρου η ιεραρχική σχέση της με το Υπουργείο Άμυνας.

Ειδικότερα με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις καθορίζεται ότι:

- α. Η Εθνική Φρουρά υπόκειται στον απ' ευθείας ιεραρχικό διοικητικό έλεγχο του Υπουργού Άμυνας·
- β. ο υπουργός ασκεί τις αρμοδιότητές του με γενικές οδηγίες στο διοικητή της δύναμης βοηθούμενος από επιτελείο·
- γ. ο υπουργός μπορεί να εκχωρεί μέρος των αρμοδιοτήτων του, ανάλογα με τη φύση τους, στο διοικητή ή στο γενικό διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας· και
- δ. ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας ασκεί τις αρμοδιότητές του σε σχέση με θέματα που αφορούν την Εθνική Φρουρά, όπως αυτές απορρέουν από τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο, τον περί Προϋπολογισμού Νόμο και τα Σχέδια Υπηρεσίας της θέσης του.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του υπό ψήφιση νομοσχεδίου τα μέλη της επιτροπής υπέβαλαν διάφορες εισηγήσεις για τη βελτίωση της προτεινόμενης νομοθεσίας και την περαιτέρω διευκρίνιση των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Άμυνας, του γενικού διευθυντή του υπουργείου και του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς. Όλες οι εισηγήσεις των μελών της επιτροπής έγιναν αποδεκτές από τον Υπουργό Άμυνας και ενσωματώθηκαν στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του όπως έχει διαμορφωθεί.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

συμφώνησαν με την ψήφιση του νομοσχεδίου, αφού έλαβαν υπόψη το γεγονός ότι όλες οι συγκεκριμένες παρατηρήσεις και εισηγήσεις που υπέβαλαν για τη βελτίωσή του έγιναν αποδεκτές από την κυβέρνηση και το Γενικό Εισαγγελέα και έχουν ενσωματωθεί στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Τα ίδια μέλη, συμφωνώντας με τους βασικούς στόχους του νομοσχεδίου, τάχθηκαν υπέρ της ψήφισής του και για τα επιμέρους θέματα επιφύλαξαν το δικαίωμά τους να τοποθετηθούν στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι ευχάριστο το γεγονός ότι αυτό το νομοσχέδιο συζητείται σήμερα και ψηφίζεται από τη Βουλή μέσα σε ένα πνεύμα συγκατάθεσης όλων των πλευρών. Αν υπάρχει κάτι το αξιοπερίεργο είναι το ότι αργήσαμε τόσο πολύ στο να ψηφίσουμε ένα τέτοιο νόμο. Και αυτό δείχνει ότι μέσα σε αυτή τη Δημοκρατία υπάρχει μια δυσκινησία, υπάρχει μια ευθυνοφοβία, υπάρχει μια προσπάθεια να μην ταρασσουμε τους κύκλους, τα κακώς κείμενα για να διαφυλάσσουμε και λιγάκι την ησυχία μας και να προφυλασσόμαστε από τυχόν παρεξηγήσεις ή από διάφορες ερμηνείες που είναι δυνατό να δοθούν από οποιαδήποτε αλλαγή.

Σήμερα γίνεται πραγματικά μια μεγάλη αλλαγή στη νομοθεσία γύρω από την οργάνωση της Εθνικής Φρουράς. Αυτό το θέμα το είχε επισημάνει η Βουλή, το είχαν επισημάνει όλες οι πλευρές. Να αναφέρω και ονομαστικά συναδέλφους, ο κ. Παπαδόπουλος από το Δημοκρατικό Κόμμα, από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού ο κ. Καρας κατ' επανάληψη, από πλευράς του ΑΚΕΛ ήταν αίτημα να ξεκαθαριστεί το σκηνικό προκειμένου ακόμα και να προσεγγίσει άλλα νομοσχέδια που είχαν σχέση με

την Εθνική Φρουρά. Υπήρχε πράγματι ένα ασαφές τοπίο, μια ασαφής συσχέτιση μεταξύ αρχηγού της Εθνικής Φρουράς και υπουργού και αυτό το πράγμα συνδεόταν περισσότερο με την προσωπικότητα του υπουργού παρά με θεσμικά πλαίσια ή νομοθετικές ρυθμίσεις. Δε θέλω να κάμω αναφορές στο τι στοίχισε, μέσα σε κανονικές συνθήκες φυσικά, αυτή η ασάφεια, όμως να πω ένα πράγμα: Σε αυτή την ασάφεια στηρίχθηκε η χούντα, οι αρχηγοί της Εθνικής Φρουράς, η δράση της και η παρουσία της Εθνικής Φρουράς ως κράτος εν κράτη και σε αυτήν ακριβώς την ασάφεια οφείλεται και η δυνατότητά της να προωθεί την ανωμαλία μέσα στον τόπο, τον εοκαβιτισμό και στο τέλος το ίδιο το πραξικόπημα. Αυτή τη στιγμή αποκαθίσταται μια τάξη στα πλαίσια της συνεργασίας του Υπουργείου Άμυνας με την Εθνική Φρουρά.

Και θέλω να τονίσω και τούτο: Έγινε με πλήρη ομοφωνία όλων. Με συμμετοχή της ίδιας της Εθνικής Φρουράς στις συζητήσεις, έτσι οι ομοφωνία που παρουσιάστηκε στις πολιτικές δυνάμεις υπήρχε και μέσα στους διάφορους συντελεστές του νομοσχεδίου. Δεν υπήρξε μέσα στα πλαίσια της επιτροπής οποιαδήποτε διάσταση απόψεων, απεναντίας όλοι συνέβαλαν στο πώς να διαμορφωθεί ένα νομοσχέδιο που να ικανοποιεί τους στόχους και τις επιδιώξεις του, όπου ουσιαστικά καθιερώνεται το Υπουργείο Άμυνας, ενισχύεται ο ρόλος του υπουργού, καθορίζεται ιεραρχία, κάτι εξαιρετικά σημαντικό.

Αυτό δε σημαίνει ότι τέλειωσε η όλη προσπάθεια. Τώρα αρχίζει στο να οργανωθεί κατάλληλα το Υπουργείο Άμυνας, ενισχύεται με ένα επιτελείο ο υπουργός, αλλά πολλά απομένουν ακόμα, ώστε να γίνει το Υπουργείο Άμυνας ένα πραγματικά Υπουργείο Άμυνας. Ως τώρα μιλούσαμε για Υπουργό Άμυνας και όχι για Υπουργείο Άμυνας, αλλά αυτή τη στιγμή μπορούμε να αρχίσουμε να μιλούμε για Υπουργείο Άμυνας μέσα στο οποίο θα μπορεί να αναλαμβάνονται και πολιτικές και άλλες ευθύνες γύρω από την άμυνα του τόπου. Ο Υπουργός Άμυνας θα είναι ο πολιτικά υπεύθυνος έναντι του

οποίου όλοι θα πρέπει να λογοδοτούν και από τον οποίο θα πρέπει να πηγάζει κάθε οδηγία για την αντιμετώπιση καταστάσεων. Διευκρινίζεται επίσης και η θέση του γενικού διευθυντή, διότι ο γενικός διευθυντής ήταν τελείως μετέωρος ως φορέας του κυβερνητικού μηχανισμού. Αυτή τη στιγμή διευθετείται και καθορίζεται δια νόμου ποιος είναι ο ρόλος και η ευθύνη ουσιαστικά του κρατικού μηχανισμού μέσα στο υπουργείο, που ως τώρα ήταν άσχετο. Ως τώρα, για να γίνει αντιληπτό το θέμα, η μόνη αρμοδιότητα που είχε το υπουργείο μέσα από τη νομοθεσία που υπήρχε, ήταν να παρέχει ανθρώπους και τροφή και υλικό στο στράτευμα και ουδέν έτερο. Αυτό το καθεστώς τερματίζεται για να εγκαινιαστεί η πολιτική ευθύνη.

Αυτό δεν είναι θεωρητικό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Είναι και πρακτικό και πραγματικό, γιατί με τη μορφή την οποία είχε η Εθνική Φρουρά -η οποία έγινε για να ενισχύει τον κυπριακό στρατό και τις δυνάμεις ασφαλείας του τόπου έναντι της απειλής που δυστυχώς στο τέλος υλοποιήθηκε με την εισβολή και την κατοχή και με τα νέα της καθήκοντα για την προστασία του τόπου από ολική κατάληψη και για να αντιπαραταχθεί ενάντια στον κατοχικό στρατό- αυτή ακριβώς η δύναμη μέχρι τώρα ονομαζόταν και από τους ξένους και από τους τρίτους, στις εκθέσεις του Γενικού Γραμματέα και στις δηλώσεις των ξένων πρέσβων εδώ , ως «ελληνοκυπριακή δύναμη. Ε, δεν είναι ελληνοκυπριακή δύναμη, είναι η δύναμη της Κυπριακής Δημοκρατίας, είναι η δύναμη που με βάση το νόμο της ανάγκης συμπληρώνει τη συνταγματική διάταξη για τον κυπριακό στρατό και για το ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίζει στην πατρίδα μας. Έτσι, μέσα σε αυτά τα πλαίσια μιλούμε και νομοθετικά πια για το στρατό της Κυπριακής Δημοκρατίας, για την προάσπιση της Κυπριακής Δημοκρατίας, για τη διασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας αυτής της χώρας, για την κυριαρχία και την ανεξαρτησία αυτής της χώρας.

Εκείνο που θα ήθελα να προσθέσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι το αν είναι

αυτός ο ρόλος και ο σκοπός και η σημασία της Εθνικής Φρουράς, δηλαδή η προστασία της Κύπρου και της Κυπριακής Δημοκρατίας, και αν η Κυπριακή Δημοκρατία είναι η βάση μέσα από την οποία υπάρχει η νομιμότητα και η δυνατότητα επιβίωσης του κυπριακού ελληνισμού. Θα πρέπει η κυπριακή εθνοφρουρά να εκφράζει αυτό το χαρακτήρα σεβόμενη τα σύμβολα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ως τώρα υπήρξε, γύρω από το θέμα αυτό, μια ασυδοσία, ένας αυτοσχεδιασμός. Δε θέλω να προχωρήσω σε αναφορές πάνω στο θέμα, θα μείνω μόνο πάνω στην τοποθέτηση ουσίας. Κάναμε διαβήματα πολλές φορές και προς τον υπουργό και προς τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς, όταν παρουσιάζεται ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας σε εκδηλώσεις της Εθνικής Φρουράς είτε σε παρελάσεις της 1^{ης} Οκτωβρίου, να περιβάλλεται από τα σύμβολα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτό το απλό πράγμα, δυστυχώς, δε γίνεται. Πρέπει να γίνεται. Το λέω αυτό, όχι γιατί θέλω να εγκαινιαστεί οποιουδήποτε είδους πόλεμος σημαίων. Όχι. Να προστεθούν τα σύμβολα της Κυπριακής Δημοκρατίας εκεί που παρουσιάζονται οι επίσημοι εκεί που παρουσιάζεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και να γίνει κατανοητό αυτό, γιατί δυστυχώς δε γίνεται κατανοητό. Έτυχε να το συζητήσω αυτό το θέμα και να μιλώ με ανθρώπους οι οποίοι δεν καταλάβαιναν τι τους έλεγα. Ότι ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας περιβάλλεται από τα σύμβολα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όπως επίσης και τα οχήματα της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπου εμφανίζεται η κυπριακή εθνοφρουρά, θα πρέπει να έχει αυτό το περιστέρι ή τη σημαία της Κυπριακής Δημοκρατίας χωρίς να αφαιρεθεί οτιδήποτε άλλο από πάνω. Αλλά να προστεθεί και αυτό ώστε να φαίνεται ότι εκπροσωπούν την Κυπριακή Δημοκρατία.

Κύριε υπουργέ, σας παρακαλώ, νομίζω ότι δε θα υπάρξουν διαφωνίες και δεν υπάρχουν πάνω σε αυτό το θέμα μέσα στη Βουλή. Να το δει ο κ. υπουργός, να προχωρήσει και προς αυτή την κατεύθυνση, ώστε υλοποιώντας το νόμο και τις νέες του

ευθύνες να δοθεί και να φαίνεται κιόλας η παρουσία της Κυπριακής Δημοκρατίας και του κράτους μέσα από τα πλαίσια της Εθνικής Φρουράς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ίσως εκ πρώτης όψεως να φαίνεται πλεονασμός και να μην είναι αναγκαίο να γίνουν κάποιες ομιλίες. Δηλώνω ότι θα είμαι σύντομος, αλλά πιστεύω ότι είναι χρήσιμο να γίνουν, για να διαφανεί και η εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου και διά να γίνει διακριτή η διαφορά του τι συνέβαινε μέχρι σήμερα και του τι πάει να γίνει από τώρα και εμπρός.

Χαιρετίζω την εδώ παρουσία του Υπουργού Άμυνας, η οποία -πρέπει να πω- υπήρξε παραγωγική και κατά τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος στην επιτροπή Άμυνας της Βουλής. Θέλω να πω ακόμα ότι η επιτροπή Άμυνας της Βουλής και κατ' επέκταση τα κόμματά μας είναι ομόφωνα και τούτο οφείλεται στην υπευθυνότητα όλων των πλευρών, αλλά και στην υπομονή την οποία, οφείλω να ομολογήσω, επέδειξε ο πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας, διερμηνεύοντας τα αισθήματα του λαού, ότι το θέμα της άμυνας δεν είναι θέμα του ενός κόμματος ή του άλλου, του ενός προσώπου ή του άλλου, αλλά είναι ένα καθολικό αίτημα και ως τέτοιο πρέπει να το αντιμετωπίσουμε όλες οι πλευρές.

Είναι προς τιμή του Υπουργού Άμυνας, που ένα από τα πρώτα μελήματα με την ανάληψη των καθηκόντων του ήταν η ρύθμιση μιας εκκρεμότητας που ταλαιπωρούσε, θα έλεγα, τον τόπο εδώ και μερικές δεκαετίες. Η εκκρεμότητα αυτή αναφέρεται στην ασάφεια που υπήρχε στον περί Εθνικής Φρουράς Νόμο και αφορούσε την υπαγωγή της

δύναμης. Ως γνωστό, η Εθνική Φρουρά ιδρύθηκε το 1964 με βάση το δίκαιο της ανάγκης, με σκοπό την υποβοήθηση του στρατού της Δημοκρατίας. Όπως καθορίζεται και στο σχετικό νόμο βέβαια, θα μπορούσε κανείς να συμπεράνει ότι, εφόσον η Εθνική Φρουρά έγινε για την υποβοήθηση του στρατού της Δημοκρατίας, ο Υπουργός Άμυνας, ο οποίος προΐσταται του στρατού της Δημοκρατίας, θα προΐσταται και της Εθνικής Φρουράς. Σε κάθε περίπτωση όμως θα πρέπει να παραδεχθούμε ότι υπήρχε ασάφεια, η οποία κατά καιρούς δημιουργούσε προβλήματα στις σχέσεις των εκάστοτε υπουργών με τους εκάστοτε αρχηγούς της Εθνικής Φρουράς, για να μην πω ότι κατά το παρελθόν και σε καιρούς εντόνων πολιτικών διεργασιών και πολιτικών εντάσεων -ανεφέρθη ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου- το θέμα αυτό δημιουργούσε και κρίσεις μεταξύ των κυβερνήσεων Ελλάδας και Κύπρου.

Πέραν αυτού όμως, με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο υπήρχε και μια άλλη εκκρεμότητα, που αφορούσε τις σχέσεις του γενικού διευθυντή του υπουργείου με τον αρχηγό της Εθνικής Φρουράς. Δεδομένου ότι το Υπουργείο Άμυνας οργανώθηκε με βάση τη δημόσια υπηρεσία, στελεχώθηκε κατά βάση με πολιτικό προσωπικό και, λόγω της ασάφειας που υπήρχε αναφορικά με την ιεραρχική εξάρτηση της Εθνικής Φρουράς, τα προβλήματα που ανεφύοντο ήσαν συχνά και δυσκόλευαν την ομαλή λειτουργία και του υπουργείου και της Εθνικής Φρουράς.

Για την οριστική επίλυση του θέματος αυτού το Υπουργείο Άμυνας συνεργάστηκε με τη Νομική Υπηρεσία του κράτους και μελέτησε επίσης τα ισχύοντα στις ένοπλες δυνάμεις και τα Υπουργεία Άμυνας ευρωπαϊκών δημοκρατικών χωρών, μεταξύ των οποίων και της Ελλάδας. Τονίζω ιδιαίτερα το δημοκρατικών χωρών, επειδή σε χώρες όπου παρατηρείται δημοκρατικό έλλειμμα υπάρχει μια άλλη οργάνωση που δεν έχει καμιά σχέση με αυτή που προτείνεται με το νομοσχέδιο. Η όλη φιλοσοφία του νέου νομοσχεδίου στηρίζεται στα παρακάτω σημεία:

- Τον πολιτικό έλεγχο της Εθνικής Φρουράς, δηλαδή την υπαγωγή της δύναμης κατευθείαν στην πολιτική εξουσία, στον Υπουργό Άμυνας, ο οποίος έχει και την ευθύνη εφαρμογής της αμυντικής πολιτικής χωρίς να μεσολαβεί οποιοδήποτε κρατικό ή άλλο όργανο. Ο υπουργός ασκεί πλήρη ιεραρχικό και διοικητικό έλεγχο στην Εθνική Φρουρά, ο δε αρχηγός της δύναμης αναφέρεται κατευθείαν στον υπουργό.
- Δεύτερον, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας ασκεί σε σχέση με τα θέματα που αφορούν την Εθνική Φρουρά τις αρμοδιότητές του που εκπηγάζουν από τον περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμο, τον περί Προϋπολογισμού Νόμο και τα σχέδια υπηρεσίας της θέσης του. Αυτό σε καμιά περίπτωση δε σημαίνει οποιαδήποτε παρέμβαση στην ενάσκηση διοίκησης και ελέγχου στην Εθνική Φρουρά και ούτε υπάρχει οποιαδήποτε ιεραρχική σχέση ή εξάρτηση μεταξύ του αρχηγού της δύναμης και του γενικού διευθυντή. Ο ένας προϊστάται της Εθνικής Φρουράς και ο άλλος των υπηρεσιών του υπουργείου. Και οι δύο υπάγονται στον υπουργό, στον οποίο και αναφέρουν.
- Το τρίτο σημείο είναι το δικαίωμα που αποκτά ο υπουργός να συγκροτεί επιτελείο το οποίο να τον υποβοηθεί στην ενάσκηση των αρμοδιοτήτων του σε στρατηγικά θέματα και σε θέματα αμυντικής διπλωματίας. Ο λόγος που δημιούργησε αυτή την ανάγκη είναι το γεγονός ότι, όπως ανέφερα και προηγουμένως, το υπουργείο οργανώθηκε με βάση τον περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμο και έτσι δε στελεχώθηκε με κατάλληλο στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό, το οποίο να είναι σε θέση να χειρίζεται εξειδικευμένα επιχειρησιακά και τεχνικά θέματα, καθώς και θέματα στρατηγικής και αμυντική διπλωματίας. Το επιτελείο αυτό θα είναι ουσιαστικά το όργανο το οποίο θα ενημερώνει και θα βοηθά τον υπουργό και κατ' επέκταση την κυβέρνηση στο χειρισμό των εξειδικευμένων θεμάτων της αρμοδιότητάς του, αλλά

και το όργανο με το οποίο θα παράγει πολιτική στον ευρύτερο τομέα της άμυνας.

Τελειώνοντας, θέλω να τονίσω ότι και σε τελευταία ανάλυση τα θέματα των ενόπλων δυνάμεων, τα θέματα της ενίσχυσης της άμυνας ή ακόμα, αν θέλετε, το θέμα της απόφασης πολέμου δεν είναι θέμα των στρατηγών, δεν είναι θέμα των στρατιωτικών, αλλά είναι θέμα της εκάστοτε εκλεγμένης δημοκρατικής κυβέρνησης. Με την τροποποίηση αυτού του νόμου, αυτή την ευθύνη, αυτό τον έλεγχο τον έχει η κυβέρνηση, η οποία είναι υπόλογος στο κοινοβούλιο και στο λαό, και όχι ο εκάστοτε αρχηγός ή ο εκάστοτε στρατηγός και η ύπαρξη συγκεκριμένων στρατιωτικών σχεδίων ή σχεδίων επιχειρήσεων δεν επαφίεται εφεξής στον πατριωτισμό ή στον ενθουσιασμό ή στη μόρφωση του εκάστοτε στρατηγού, αλλά υπάρχει μια συνέχεια και μια συνέπεια μέσα από το Υπουργείο Άμυνας, την οποία κληρονομεί ο εκάστοτε αρχηγός στρατηγός για περαιτέρω βελτιώσεις. Χωρίς καμιά αμφιβολία μπαίνουμε και εμείς με την ψήφιση αυτού του νόμου στη σωρεία των δημοκρατικών χωρών όπου υπάρχουν στρατοί οι οποίοι υπάγονται απευθείας στην πολιτική ηγεσία των χωρών τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης, παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Βέβαια, βασικά μας έχει εκφράσει ο πρόεδρος της επιτροπής. Αν δεν τον ήξερα, θα νόμιζα ότι ομιλούσε εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μην το ξαναπείς τούτο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αλλά, μια και από τα προχτές ανήκει σε νέο κομματικό σχηματισμό, δε θα ήθελα από τα τώρα να συντελέσω σε μία πιθανή ναρκοθέτησή του μέσα στο νέο πολιτικό σχηματισμό, αλλά πράγματι αυτό που είπα το εννοώ. Μίλησε ο πρόεδρος της επιτροπής μέσα στο πνεύμα που ήταν κυρίαρχο τουλάχιστον τις τελευταίες εβδομάδες. Ήταν το πρώτο σημείο που ήθελα να θίξω.

Το δεύτερο, αναφορικά με τους σχολιασμούς από πλευράς του κ. Καρά, είναι ότι συμφωνούμε στα βασικά και στα ουσιώδη σημεία. Αλλά μου δίνεται η προκλητική ευκαιρία να υπενθυμίσω εδώ, σε αυτό το σώμα, ότι, όταν πριν τρία-τέσσερα χρόνια αρχίσαμε να συζητούμε το περίφημο νομοσχέδιο περί του ΠΣΕΑ, του Πολιτικού Σχεδιασμού Έκτακτης Ανάγκης, και κάποιος συνάδελφος βουλευτής, συγκεκριμένα ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών κ. Νίκος Κατσουρίδης, τόλμησε κατά κάποιους να πει «όχι, κύριοι, εγώ τούτη την κυπριακή πολιτεία δεν είμαι διατεθειμένος να τη θέσω στην κρίση και στην απόφαση κάποιου ανώτατου στρατιωτικού» και είχε προσθέσει και τη λέξη «κάποιου Ελλαδίτη αξιωματικού», αιτιολογώντας τις έγνοιες του, τότε όλοι εδώσαν πάνω του να τον φαν, γιατί τόλμησε και ο κ. Κατσουρίδης...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, επειδή έτυχε...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ την προστασία σου. Τούτη τη φορά δεν ανέχομαι διακοπή.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Επειδή λογομάχησα τότε με τον πρόεδρο της επιτροπής Εσωτερικών, να μου επιτρέψετε να πω τι έγινε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι! Εγώ, αν ερωτώμαι, κύριε Πρόεδρε, δε θέλω ούτε να οξύνω ούτε να...

A. ΚΑΡΑΣ:

Δε θα οξύνω, συνάδελφε Χριστοδουλίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε δέχομαι διακοπή.

A. ΚΑΡΑΣ:

Άρα δε δέχεσαι την αλήθεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Καρά, θα έχετε το λόγο στη συνέχεια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όταν θα τελειώσω, να αποκαταστήσεις την αλήθεια, όπως την έχεις εσύ υπόψη σου, κύριε Καρά.

Όταν το ΑΚΕΛ τόλμησε να κάνει εκείνη την παρατήρηση, εννοώντας ότι ο οποιοσδήποτε στρατιωτικός, ιδία Ελλαδίτης στρατιωτικός, γιατί; Διότι έπαιρνε και θα συνεχίζει μέχρι σήμερα να παίρνει διαταγές από το κέντρο πλην της Κύπρου, είτε πολιτική ηγεσία λέγεται της Ελλάδας είτε στρατιωτική ηγεσία της Ελλάδας, υπό αυτό το νόημα ήταν και συνεχίζει να παραμένει η θέση μας ... τότε εδώσετε όλοι πάνω μας να μας φάτε, ονομάζοντάς μας και ανθέλληνες και ότι ξανά επιστρέφουμε σε εκείνο τον ανθελληνισμό.

Σήμερα, ομόφωνα αυτό το κοινοβούλιο κατανόησε ότι δεν μπορεί να υπάρχει στρατιωτική δύναμη στον κόσμο που να μην εντάσσεται, να μην υποτάσσεται στην πολιτική τη νόμιμη, την πολιτική, την εκλεγμένη εξουσία του τόπου, που δεν είναι άλλη από την κυβέρνηση, από τον αρμόδιο υπουργό, από το κοινοβούλιο, το οποίο αποκτά από τα σήμερα, αν ψηφιστεί αυτός ο νόμος, τον πραγματικό του ρόλο· του ελέγχου της ασπίδος του, των ενόπλων δυνάμεων της πατρίδας μας. Από τα σήμερα πραγματικά η

Εθνική Φρουρά, που έχει τιμημένο όνομα -και δε θα κάμω αναφορά στις 15 Ιουλίου 1974, έκαμε ο κ. Χατζηδημητρίου παρενθετικά για εκείνη την τραγική στιγμή, και είναι τιμημένο, διότι εκατοντάδες και χιλιάδες εθνοφρουροί μας έχουν δώσει τη ζωή τους για τούτη την κυπριακή πατρίδα, για την προστασία της, ουσιαστικά θα μπορούσε να μετονομαστεί σε κυπριακό στρατό. Και ο μόνος λόγος που δεν ονομάζεται κυπριακός στρατός είναι γιατί τούτη η Βουλή παραμένει πιστή σε εκείνο το σύνταγμα το οποίο είχαμε αποδεχθεί τότε με τις περίφημες “συμφωνίες”. Δε θέλουμε να τροποποιήσουμε το σύνταγμα, να καταργήσουμε τον κυπριακό στρατό, ο οποίος δεν υφίσταται μεν, αλλά για σκοπούς συντάγματος συνεχίζει να υπάρχει και καλώς συνεχίζει να υπάρχει.

Η Εθνική Φρουρά διεθνώς σήμερα αποκτά εκείνο το οποίο έχει αναφέρει ο κ. Χατζηδημητρίου· την τυπική νομική της υπόσταση, η οποία είναι και ουσιαστική. Εγώ θέλω να είμαι και να φαίνομαι έντιμος. Ο ρόλος του σημερινού υπουργείου και του υπουργού του σημερινού είναι ουσιαστικός. Η μελέτη του νομοσχεδίου είχε από καιρό αρχίσει, αλλά πιστεύω ότι και ο σημερινός υπουργός έχει συμβάλει με τον τρόπο του, παίρνοντας δηλαδή τις πολιτικές αποφάσεις να αποδεχθεί τις υποδείξεις όλων των πλευρών. Η πλευρά μας είχε υποβάλει ουσιαστικές προτάσεις, οι οποίες διαμόρφωναν και τροποποιούσαν το νομοσχέδιο κατά τέτοιο τρόπο, που κατά τη δική μας άποψη γινόταν πιο ορθό, αλλά που έγινε αποδεκτό από την εκτελεστική εξουσία. Εδώ θα ήθελα να τονίσω και τη θετική συμμετοχή του εκπροσώπου της Γενικής Εισαγγελίας, που έδειξε και αυτός την ωριμότητα και την ετοιμότητα εκείνο που έκρινε και νομικά ορθό να γίνει αποδεκτό.

Και έτσι φτάνουμε σήμερα με τούτο το νομοσχέδιο, το οποίο θέτει την Εθνική Φρουρά υπό τον απόλυτο πολιτικό έλεγχο της κυπριακής πολιτείας, στρατιωτικοδιοικητικά υπό τον έλεγχο του αρμόδιου υπουργού, αλλά δίνει εις τούτη τη Βουλή πλέον, πιστεύω, χωρίς να είμαι νομικός, τη δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο, όχι

στον κάθε στρατιωτικό ο οποίος υπαγόταν αλλού, ο οποίος αν ήθελε μας απαντούσε, αν ήθελε δε μας απαντούσε, αν ήθελε μας λάμβανε υπόψη ή όχι, να θέσει τον ίδιο τον υπουργό κάτω από τον απόλυτο κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Ακόμη ένα μικρό σημείο. Όλα είναι καλά και άγια; Όχι. Μέσα στην Εθνική Φρουρά υπάρχουν ακόμη πολλά πράγματα λανθασμένα ή πράγματα τα οποία δε διευκολύνουν και την ίδια την Εθνική Φρουρά, αλλά και τους στρατιώτες, τους εθνοφρουρούς, ακόμη και τους αξιωματικούς στο να προσφέρουν εκείνο που οφείλουν να προσφέρουν. Η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα επανέλθει με την εγγραφή είτε προτάσεων νόμων είτε θεμάτων στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, με μοναδικό στόχο να εκσυγχρονίσουμε, να κάνουμε την Εθνική Φρουρά πιο καλά λειτουργική, πιο δημοκρατική, κατά την άποψή μας.

Κλείνοντας, θα ήθελα να θέσω υπόψη της ολομέλειας την έγνοια μας που, παρά τις διαβεβαιώσεις και της εισαγγελίας και του υπουργού και της επιτροπής, συνεχίζει σε κάποιο βαθμό να παραμένει. Με το νομοσχέδιο παρέχονται εξουσίες συγκεντρωμένες στον Υπουργό Άμυνας και στο υπουργείο του με τη δημιουργία βοηθητικού, συμβουλευτικού, θα έλεγα, επιτελείου, το οποίο θα έχει ένα σωρό από τομείς αρμοδιότητας, παροχής συμβουλών προς τον υπουργό. Είναι δυνατόν να παρεκτραπεί σε κάποια φάση ο υπουργός από αυτές τις πολύ μεγάλες, πολύ δυνατές εξουσιοδοτήσεις που του παρέχει ο νόμος. Έχουμε αυτή την έγνοια, της συγκέντρωσης, της υπερσυγκέντρωσης εξουσίας σε ένα πρόσωπο ή σε ένα υπουργείο, όμως ταυτόχρονα θέλουμε φιλικά να προειδοποιήσουμε τον υπουργό ότι εμείς ως πλευρά και πιστεύω ότι και η Βουλή θα είναι εδώ και θα τον ελέγχει, μέσα στα πλαίσια της νομοθεσίας, να μην κάνει υπερβάσεις αυτών των δυνατοτήτων που ομόφωνα σήμερα του δίνει η Βουλή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καράς, παρακαλώ.

A. ΚΑΡΑΣ:

Ήθελα να διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν ψηφίζει αυτό το νομοσχέδιο ένεκα έλλειψης εμπιστοσύνης και τιμής στους Ελλαδίτες αξιωματικούς, τους οποίους πάντα τιμούμε και για τις υπηρεσίες τους εδώ και για τις θυσίες τους στην Κύπρο και διότι η Ελλάδα είναι το κύριο στήριγμα του αγώνα μας. Ψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο καθαρά για την ορθή λειτουργία του πολιτεύματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούππας, παρακαλώ.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος και θα μιλήσω τηλεγραφικά. Προσυπογράφω όσα είπε ο πρόεδρος της επιτροπής μας. Χαιρετίζω την αποκατάσταση του καθεστώτος που αφορά τα αμυντικά μας πράγματα που έγινε κατορθωτή με τη θέσπιση αυτής της νομοθεσίας. Θυμίζω ότι αυτό ήταν πάγια θέση όλων των πλευρών της Βουλής και χαρακτηριστικά θυμούμαι τον κοινοβουλευτικό μας εκπρόσωπο για δυο χρονιές να απειλεί ότι δε θα ψηφίσουμε ξανά προϋπολογισμούς του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης, αν δεν αποκατασταθεί αυτό το καθεστώς διά νόμου.

Συμπληρώνοντας το συνάδελφο Δώρο Χριστοδουλίδη, ήθελα να πω πως είναι βασική πρόνοια της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι στρατοί να υπάγονται στις πολιτικές αρχές. Μόνο σε καθεστώτα τούρκικα μπορεί να είναι διαφορετικά.

Τελειώνω, εκφράζοντας την ικανοποίησή μου και χαιρετίζοντας αυτή τη νομοθεσία και εύχομαι ταυτόχρονα ο Υπουργός Άμυνας, ο οποίος προ τινός ήταν ένας από μας στην επιτροπή Άμυνας, να κάνει καλή χρήση όλων των δικαιωμάτων που του παρέχει η νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ρότσας και μετά ο κ. Χατζηγιάννης.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι όντως πολύ σημαντικό αυτό το νομοσχέδιο που θα ψηφίσουμε σήμερα και διερωτώμαι, αφού είναι τόσο σημαντικό, γιατί μας πήρε είκοσι πέντε χρόνια. Και να σας πω γιατί. Όχι γιατί δε θέλαμε να το περάσουμε, αλλά διότι η Βουλή ησχολείτο με άλλα πράγματα. Αντί να ασχολούμαστε με το γενικότερο όραμα της σωστής άμυνας, με την πολεμική ετοιμότητα και την αποτελεσματικότητα της Εθνικής Φρουράς, ασχολούμασταν με τα ράμματα, με τις μπατανίες, με πράγματα τα οποία, όταν έχεις περιορισμένο χρόνο, δε σου αφήνουν τον υπόλοιπο χρόνο να οραματιστείς την αμυντική προσπάθεια αυτού του τόπου. Και θα έλεγα ότι θα μπορούσαμε να ξοδέψουμε το χρόνο μας, για να κάνουμε αυτό το νομοσχέδιο, πριν δεκαπέντε χρόνια, να ξοδέψουμε χρόνο για την εκπαίδευση των οπλιτών αλλά κυρίως και των μονίμων στελεχών, για τις επισκέψεις, αν θέλετε, του υπουργού μας στις γύρω χώρες, για να δημιουργήσει σχέσεις σε στρατιωτικό επίπεδο -κάτι το οποίο είναι σπάνιο σ' αυτό τον τόπο και ελπίζω ο νέος υπουργός να το κάνει- να μιλήσουμε για τη γενική επιστράτευση, η οποία δεν έχει γίνει από το 1974 μέχρι σήμερα, άρα δεν ξέρουμε το βαθμό ετοιμότητας του σώματος που θα μας προστατεύσει σε μια άσχημη στιγμή. Θα μπορούσαμε να μιλήσουμε, κύριε Πρόεδρε, και να προβληματιστούμε για την τουρκική υπεροχή στο στρατό ξηράς, για την ολική υπεροχή στη θάλασσα, την ολική υπεροχή στον αέρα, δηλαδή να ασχοληθούμε με το δάσος. Με αυτά τα πράγματα αυτό το σώμα έπρεπε να ασχολείται, διότι η απειλή είναι χειροπιαστή. Έχουμε πληγωθεί θανάσιμα το 1974 και οφείλουμε να μη βρεθούμε ξανά σ' αυτή τη δύσκολη στιγμή. Γι' αυτό χαιρετίζω αυτή την ψήφιση του νομοσχεδίου και ελπίζω η Βουλή να ασχολείται πλέον με αυτά τα μεγάλα θέματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια και μίλησαν όλοι οι στρατηγοί, ας προσθέσω και τη δική μου τη φωνή ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελπίζω να μη γίνουμε όλοι στρατηγοί, κύριε Χατζηγιάννη ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τον τίτλο τον αφήνω σε σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... διότι δε θα ξέρει ο κ. υπουργός τι θα κάνει ύστερα!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα είμαι συντομότατος. Θα πω ότι είναι γεγονός ότι καθυστέρησε αυτό το θεσμικό νομοθέτημα να εισαχθεί από το σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων, το οποίο βάζει μια τάξη στο χώρο που λέγεται άμυνα και ο καθένας θα έχει το συγκεκριμένο ρόλο του. Σωστά έχει λεχθεί ότι η εκλελεγμένη πολιτική ηγεσία, η οποία είναι υπεύθυνη έναντι αυτού του λαού, είναι εκείνη η οποία θα πρέπει να έχει τον πρώτο και κύριο λόγο και στους σχεδιασμούς και στις αποφάσεις, όπως φαίνεται.

Για τους φόβους του κ. Χριστοδουλίδη, και τελειώνω, είναι καθαρό ότι, από τη στιγμή που ο εκάστοτε Υπουργός Άμυνας είναι ο υπεύθυνος, είναι ο πολιτικά υπεύθυνος και κοινοβουλευτικά, αν θέλετε, ελεγχόμενος από αυτό το σώμα, είναι λογικό να έχει συμβουλευτικό σώμα, για να τον συμβουλεύει. Γιατί, πώς θα αποφασίζει χωρίς συμβουλές; Δηλαδή, θα έρχονται άλλοι να του λένε ό,τι εκείνοι πιστεύουν ότι είναι σωστό και θα τον θεωρούμε υπεύθυνο; Είναι λοιπόν λογικό ότι είναι καθαρά

συμβουλευτικό σώμα και είναι κάτω από αυτό το πρίσμα που νομίζω ότι έχει εισαχθεί αυτή η πρόνοια.

Χαιρετίζω λοιπόν αυτό το νομοθέτημα και πιστεύω ότι, αν υπήρχε από το παρελθόν, συμφωνώ κι εγώ, θα μπορούσε να αποφεύγονταν όλες εκείνες οι συγκρούσεις που είχαμε κατά καιρούς σ' αυτό τον τόπο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο λόγος που παίρνω το λόγο είναι ότι εδώ δόθηκε μια ερμηνεία της καθυστέρησης, κατά τη γνώμη μου, εντελώς αβάσιμη. Η Βουλή δεν καθυστέρησε, γιατί ησχολείτο με θέματα που δεν είχαν σημασία. Δε θα μιλήσω όπως θα ήθελα να μιλήσω πάνω στο θέμα, για να τελειώνουμε, αλλά να σκεφτούμε σοβαρά ποια ετοιμότητα υπήρχε, ειδικά από ορισμένες πλευρές, στο να τεθεί καν θέμα για το ότι τον πρώτο λόγο θα τον έχει η Κύπρος πάνω στα θέματα άμυνας. Και, αν αυτό το έφερνε μια άλλη κυβέρνηση, δεν ξέρω ποια στάση θα τηρούσαμε εδώ οι διάφορες πλευρές. Αυτό είναι το ένα που θα ήθελα να πω.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Αναγνωρίζεις τη μοναδικότητά μας!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι -βέβαια το έχει αναφέρει ο κ. Χριστοδουλίδης- ότι, ναι, προσωπικά νιώθω ένα είδος δικαίωσης, γιατί παρερμηνεύθηκε σκόπιμα κάποτε μια δήλωση που έκανα· και ακριβώς ήταν μέσα στο πνεύμα που μίλησε ο κ. Καράς, για την ορθή λειτουργία του πολιτεύματος.

Το τρίτο σημείο: νομίζω, για να φτάσουμε εδώ που φτάσαμε, υπήρξαν πολλοί

λόγοι. Είπε ο κ. Μουσιούπτας για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εγώ θα πω έναν γενικότερο: μια ολόκληρη πολιτική επανατοποθετήθηκε. Δεν επεκτείνομαι, για να μην προκαλέσω μεγαλύτερη συζήτηση. Νομίζω ότι ο ένας καταλαβαίνει τον άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα, για να πω ότι θα υποστηρίξουμε αυτό το νομοσχέδιο, λέγοντας μια παροιμία: “κάλλιο αργά παρά ποτέ”. Και επίσης να πω ότι το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή ομόφωνα εγκρίνεται αυτή η εισήγηση δείχνει την ωριμότητά μας όσον αφορά ένα θέμα που ίσως στο παρελθόν να περιεπλέκετο από κάποιους συναισθηματισμούς, τους οποίους εν πάση περιπτώσει στο μέλλον πρέπει να αποφεύγουμε, γιατί πρέπει να βλέπουμε στις σωστές διαστάσεις τέτοια θέματα και ασφαλώς μέσα στα πλαίσια του συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπακώστας.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχω μπλέξει με τους στρατηγούς, να μην αποτελέσω εξαίρεση. Να χαιρετίσω κι εγώ με τη σειρά μου την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό, διότι επιτέλους μετά από τριάντα έξι ολόκληρα χρόνια λειτουργίας της Εθνικής Φρουράς μπαίνει σε εφαρμογή μια νομοθεσία η οποία θα βάλει τα πράγματα στη θέση τους. Εδώ είναι ο κ. υπουργός, είναι ο πρώτος υπουργός ο οποίος θα εφαρμόσει αυτή τη νομοθεσία και ας ελπίσουμε ότι θα την εφαρμόσει σωστά και αποτελεσματικά. Η δημιουργία επιτελείου στο Υπουργείο Άμυνας είναι εξίσου σημαντική και αυτή την ενέργεια, αυτή την πρόνοια ελπίζω και εύχομαι και

πιστεύω ότι ο κ. υπουργός θα την αξιοποιήσει σωστά. Δηλαδή προβλέπεται τόσο στρατιωτικό όσο και πολιτικό προσωπικό. Είναι θέμα καλής και σωστής επιλογής, κύριε υπουργέ, να επιλέξετε ειδικότητες τέτοιες και προσωπικό το οποίο να είναι επαγγελματικά και σωστά καταρτισμένο, για να μπορεί να σας δίνει τις σωστές συμβουλές, γιατί, αν δεν είναι έτσι, αν το προσωπικό αυτό δεν έχει αυτά τα επαγγελματικά χαρίσματα και τις γνώσεις, τότε ασφαλώς δε θα μπορέσετε να πάρετε σωστές συμβουλές, με δυσμενή επακόλουθα.

Δεν ξέρω κατά πόσο, κύριε Πρόεδρε, αν αυτή η νομοθεσία γινόταν πριν από το επάρατο πραξικόπημα, θα μπορούσαμε να το αποφύγουμε. Δεν είμαι σίγουρος και θα μείνω ως εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα είχαμε εν πάση περιπτώσει καλύτερες πιθανότητες.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Ναι, μπορούσε να είχαμε καλύτερες πιθανότητες.

Εν πάση όμως περιπτώσει, αυτό το οποίο θέλω να πω είναι το εξής, μιας και ο κ. υπουργός είναι εδώ: Κύριε υπουργέ, υπάρχουν κατάλοιπα -όχι πραξικοπηματικά κατάλοιπα- κακής νοοτροπίας μέσα στο στράτευμα, τα οποία είναι ευκαιρία τώρα με τη θέσπιση αυτής της νομοθεσίας να τα εντοπίσετε και να τα εξοστρακίσετε, γιατί υπάρχουν κατάλοιπα κακής νοοτροπίας και το λέω εκ πείρας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για να δω, αν υπάρχουν ακόμα ομιλητές, γιατί αντιλαμβάνομαι ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί. Θα δώσω το λόγο στον κ. Προδρόμου και στον κ. Ματσάκη και θα τελειώσουμε τη συζήτηση.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος. Ούτε εγώ έχω πρόθεση να ανοίξω καμιά άλλη συζήτηση και θα αντιπαρέλθουμε κάποια υπονοούμενα. Απλώς, θέλω να σημειωθεί εδώ ότι, ναι, μετά από τόσα χρόνια ψηφίζεται ένα τέτοιο, θεσμικής σημασίας, νομοθέτημα. Βεβαίως, ο στόχος δεν είναι να ερμηνεύσουμε την καθυστέρηση αυτή τη στιγμή, αλλά είναι να επιχαίρομε και να ευελπιστούμε ότι μπορεί να προσθέσει και να προσφέρει. Όμως δεν μπορώ να μη σημειώσω το ότι μπορεί να υπήρξαν πιέσεις και αιτήματα, για να φτάσουμε εδώ που έχουμε φτάσει σήμερα, και η πολιτική βούληση διαφόρων κομμάτων και πλευρών, αλλά αυτό το νομοσχέδιο το οποίο έχουμε ψηφίσει το έχει φέρει μια κυβέρνηση και ένας υπουργός που είναι εδώ και θα πρέπει να είμαστε ακριβοδίκαιοι. Δεν μπορεί να αποδοθεί σε καμιά πλευρά συγκεκριμένα ούτε είναι αυτό το ζητούμενο σήμερα. Ψηφίζουμε ένα νόμο για την οργάνωση του στρατεύματος, της Εθνικής Φρουράς, σύμφωνα ακριβώς, όπως πολύ σωστά έχει υπογραμμιστεί, με την πολιτειακή και τη συνταγματική τάξη. Δεν αποφασίζουμε κατ' ανάγκη ποιος έχει ή δεν έχει τον πρώτο λόγο, σε συνεργασία ειδικότερα με την Ελλάδα, στο αν θα χαράξουμε στρατηγική σε οποιοδήποτε επίπεδο. Ούτε νομίζω ότι είναι της ώρας ούτε ότι είναι συναπτά προς αυτό το νομοσχέδιο αυτά τα ζητήματα ούτε νομίζω ότι έχει να κάνει με καμιά οποιαδήποτε αλλαγή πολιτικής, παρά μόνο με την αλλαγή κάποιας πολιτικής που παλαιότερα είχε ενδοιασμούς ως προς το πώς θα φαινόταν μια τέτοιου είδους οργάνωση της Εθνικής Φρουράς. Μόνο επί τούτου, και σε κανένα άλλο επίπεδο, θα έπρεπε να συζητήσουμε για την ευρύτερη πολιτική, διότι εμείς λέμε ότι δεν υπάρχει αλλαγή πολιτικής, δεν τίθεται θέμα αλλαγής πολιτικής, αντίθετα τίθεται θέμα πιο εύρυθμης οργάνωσης της άμυνας, η οποία βεβαίως και θα συμβάλει στην ακολουθούμενη πολιτική σε αυτό ακριβώς που έχει ταχθεί και στο μέτρο που μπορούμε ή θέλουμε να υπολογίζουμε στην άμυνα της χώρας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα σκοπό να μιλήσω, και θα είμαι πολύ σύντομος, αλλά, επειδή ακούστηκαν οι απόψεις όλων των στρατηγών, καλό θα ήταν να ακουστεί και η άποψη ενός οπλίτη!

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, ως θέμα αρχής, η νομοθεσία είναι απόλυτα σωστή. Το πρόβλημα είναι: στην πρακτική εφαρμογή της θα αλλάξει τίποτε; Θα το κρίνει ο χρόνος. Εδώ θα είμαστε, για να δούμε τι θα έχει αλλάξει, γιατί, ας μην ξεχνάμε, κύριε Πρόεδρε, οι σημαντικές αποφάσεις δε λαμβάνονται στην Κύπρο. Και θα μείνω εδώ σ' αυτό το θέμα. Καιρός είναι βεβαίως -και νομίζω πρέπει να προβληματιστούμε ως νομοθετικό σώμα, ωρίμασε ο χρόνος, νομίζω- και ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς να είναι Κύπριος αξιωματικός, διότι υπήρξε αρκετός χρόνος, έχουμε αξιόλογους αξιωματικούς και πιστεύω ότι ήρθε η ώρα να έχουμε έναν Κύπριο Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς.

Όσον αφορά αυτά που μας είπε ο συνάδελφος κ. Ρότσας, δύο πράγματα μόνο να πω για τις επισκέψεις στις γειτονικές χώρες: Οι πιο γειτονικές χώρες που γνωρίζω εγώ είναι η Ελλάδα, που όντως την επισκεπτόμαστε, η άλλη που μας έχει κάνει εισβολή και κατέχει το 40% της πατρίδας μας -και δεν πιστεύω να θέλει να την επισκεφτεί ο κ. Χάσικος, εγώ δε θα είχα αντίρρηση- και το Ισραήλ, το οποίο επί καθημερινής βάσης, κύριε Πρόεδρε, σχεδόν παραβιάζει τον εναέριο χώρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και συνεργάζεται με την Τουρκία στην παραγωγή οπλικών συστημάτων, στην αναβάθμιση πολεμικών αεροσκαφών. Και δε θα μπω σε λεπτομέρειες.

Βεβαίως, και για το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος κ. Ρότσας είπε να βλέπουμε το δάσος και όχι τα δέντρα και έχει απόλυτο δίκαιο. Και μίλησε περαιτέρω για

την αεροπορική υπεροχή της Τουρκίας. Θυμάμαι έναν Κύπριο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, που εξακολουθεί να είναι Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

... ο οποίος είπε ότι δεν πρόκειται να στείλουμε ξανά τα παιδιά μας να πολεμήσουν, όταν θα κυριαρχεί -μπορεί να μην είναι ακριβώς έτσι- στους ουρανούς η τουρκική αεροπορία και θα έχουμε άμυνα. Στην τρίτη του θητεία, όταν θα είναι ογδόντα πέντε χρονών, δεν ξέρω τι θα λέει πλέον, άμα τώρα λέει αυτά. Εν πάση περιπτώσει, θυμόμαστε βεβαίως την ιστορία με τους S300 και αυτό είναι το δάσος και όχι τα δέντρα.

Ευχαριστώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τέλειωσε; Ειδάλλως, έχω εκ μέρους εκείνων που δε μιλήσανε ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

... πρόταση ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση. Αν θα δώσετε αλλού το λόγο, θα ζητήσω ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, τέλειωσε, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ακούσαμε θέματα εκτός θέματος, άσχετα με το σοβαρό θέμα που συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει κάποιος λόγος, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λοιπόν, η εισήγησή μου είναι ότι εξαντλήθηκε και παρακαλώ να το βάλετε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω είναι σαφές ότι υπήρχε κάποιος λόγος.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 13B του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε φτάσει εδώ στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο. Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων είναι όπως αυτή έχει ήδη διανεμηθεί στους βουλευτές.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
2. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμο ύ και Εσωτερικών
3. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
4. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμο ύ

6.	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κεντρικού Σφαγείου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμο ύ
7.	Έκθεση Δραστηριοτήτων του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας για το 1999.	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας	Οικονομικών και Προϋπολογισμο ύ

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το πέμπτο θέμα του Κεφαλαίου Β΄, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000» και που παραπέμπεται στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπάρχει παράκληση να παραπεμφθεί στην επιτροπή Παιδείας, γιατί είναι η επιτροπή η οποία έχει ακούσει και τον υπουργό και όλους τους εμπλεκομένους. Για να μην ξαναξεκινήσει νέα συζήτηση απ' την αρχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Υπάρχει λύση, κύριε Χατζηγιάννη. Αυτά τα θέματα που αφορούν τους προϋπολογισμούς δεν μπορεί να μην πάνε στην επιτροπή Οικονομικών. Όπως έχει γίνει και με το θέμα της χορηγίας για τους φοιτητές, πάνε πρώτα στην επιτροπή Παιδείας η οποία αποφαινεται και ουσιαστικά η επιτροπή Οικονομικών υιοθετεί τις θέσεις της επιτροπής Παιδείας. Αλλά συμπληρωματικός προϋπολογισμός, ιδιαίτερα όταν προέρχεται από το κονδύλι του τακτικού προϋπολογισμού, δεν μπορεί να μην πάει στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Απλώς λέω ότι και ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κύπρου εξετάζεται από την επιτροπή Παιδείας.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Είναι επείγον.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επειδή είναι επείγον, ενώνει τη φωνή του και ο κ. Μιχαηλίδης και επειδή η επιτροπή αμέσως έχει εξετάσει ως κατεπείγον το θέμα και έχει ακούσει τις απόψεις όλων των εμπλεκομένων πλευρών, η παράκληση είναι να εξεταστεί από την επιτροπή Παιδείας.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγνώμη, κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει θέμα που να έρχεται στην επιτροπή Οικονομικών και να μην αφορά μια άλλη επιτροπή. Θέματα προϋπολογισμού, θέματα εγκρίσεως συμπληρωματικού προϋπολογισμού, πηγαίνουν αποκλειστικά στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Έχει ήδη λεχθεί από τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών ότι, αφού εξετάστηκε από την επιτροπή Παιδείας, ασφαλώς θα ζητηθεί η άποψή της. Αλλά δεν μπορεί να γίνει αυτή η παρέκκλιση. Διαφορετικά, δεν μπορεί να κάνει τη δουλειά της η επιτροπή Οικονομικών, που έχει την ευθύνη να εξετάζει τους προϋπολογισμούς του κράτους, το σύνολο των δαπανών. Δε γίνεται άλλη επιτροπή να συνέρχεται και να αποφασίζει για τη μία ή την άλλη δαπάνη. Δε δέχομαι κατ' εξαίρεση: φέρω ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, αυτό το θέμα έχει συζητηθεί κατ' επανάληψη και έχει αποφασίσει αυτό το σώμα ότι όλα τα θέματα που αφορούν προϋπολογισμούς πηγαίνουν στην επιτροπή Οικονομικών. Η χαλάρωση που υπάρχει είναι ότι μερικά από

αυτά τα θέματα μπορεί να εξεταστούν και από άλλες επιτροπές. Δεν είναι όμως δυνατό να μην πάει στην επιτροπή Οικονομικών. Συνεπώς, θεωρείται ότι τα νομοσχέδια έχουν κατατεθεί.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις. Δεν υπάρχουν.

Ερχόμαστε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Το πρώτο θέμα είναι η πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα. Με πληροφορούν ότι είναι μια έκθεση ογδόντα δύο σελίδων και καταλαβαίνετε ότι δεν είναι δυνατό να κατατεθεί, αλλά, επειδή υπήρξαν προτάσεις να κατατεθεί η έκθεση, έχει γίνει μία διευθέτηση ή μία πρόταση όπως αναγνωστούν δύο ή τρεις σελίδες στο τέλος, που αφορούν τα συμπεράσματα της επιτροπής.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ ότι το να αναγνωστούν ογδόντα δύο σελίδες είναι μια διαδικασία που θα ξοδέψουμε πάρα πολύ χρόνο. Ενδεχομένως αυτοί οι οποίοι θα ακούν σε κάποιο στάδιο θα πάνε να ακούουν και να επικοινωνούν μ' αυτόν που ομιλεί και εκ των πραγμάτων είναι μια διαδικασία που δεν προσφέρεται. Απ' την άλλη όμως, δε θα εισηγούμουν να διαβαστεί το τέλος της έκθεσης. Εισηγούμαι, και αναλαμβάνουμε την ευθύνη ως μέλη της επιτροπής, να κάνουμε μία σύνοψη όσο το δυνατόν συντομότερη, για να περιορίσουμε το χρόνο μέσα σε πλαίσια πραγματιστικά και αντικειμενικά, και να 'ρθούμε, να διαβαστεί η έκθεση, γιατί είναι αδύνατο να ξεκινήσει συζήτηση γι' αυτό το εξειδικευμένο και μακροσκελέστατο ζήτημα, χωρίς να υπάρχει υπόβαθρο με την ανάγνωση της έκθεσης. Να κάνουμε μια πιο σύντομη, με τα βασικά συμπεράσματα, που δε θα ξεπερνά τις συνηθισμένες εκθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε διαφέρει η πρόταση μ' αυτό που έχω πει. Αντιλαμβάνομαι ότι σήμερα δεν

μπορεί να συνεχίσει η συζήτηση πάνω σ' αυτό το θέμα...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται. Πιστεύω ότι, ως έχει διατυπωθεί η έκθεση, είναι αρκετά συμπυκνωμένη και, επειδή το θέμα “έγκλημα” και οι παράμετροι του εγκλήματος είναι ένα από τα βασικότερα θέματα που ταλανίζουν τη ζωή μας στην Κυπριακή Δημοκρατία τα τελευταία χρόνια, πιστεύω ότι υπάρχει σοβαρή σκοπιμότητα να αναγνωσθεί και ταυτόχρονα να γνωρίζουμε εκ των προτέρων πότε θα γίνει αυτή η συζήτηση και να ειδοποιηθούν και οι αρμόδιοι υπουργοί να είναι παρόντες κατά τη συζήτηση. Πιστεύω ότι είναι θέματα ασφάλειας των πολιτών, προστασίας του πολίτη, είτε της ζωής του είτε της περιουσίας του, και αυτά θα πρέπει να μη λεχθούν σε ώτα ανύπαρκτα. Πιστεύω ότι πρέπει να υπάρξει ένας προγραμματισμός. Αν μπορεί να γίνει κάποια περικοπή, να την κάνουμε και να είναι εδώ έτοιμο το θέμα προς συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, αυτό το σώμα μπορεί να αποφασίσει όπως νομίζει, αλλά τις ογδόντα δύο σελίδες, αν πρόκειται να τις κάνουμε εβδομήντα πέντε, αντιλαμβάνεστε ότι πρόκειται περί τεσσάρων ωρών για να κατατεθεί η έκθεση. Διερωτώμαι αν πραγματικά υπάρχει αυτή η αντοχή, για τέσσερις ώρες να διαβάζεται μια έκθεση

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να ρωτήσω κάτι, επειδή τώρα πήρα την έκθεση; Υπάρχουν συμπεράσματα; Είναι αρκετό να κατατεθούν τα συμπεράσματα από το βήμα της Βουλής και να ακολουθήσει συζήτηση. Αφού έχει διανεμηθεί, δεν υπάρχει νόημα να διαβάζουμε για τόσες ώρες.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Σίγουρα το να διαβαστεί μία έκθεση των ογδόντα σελίδων είναι και ολίγον μαζοχισμός, παρ' όλο που από πλευράς μου αισθάνομαι ότι πρόκειται για πάρα πολύ

σημαντική έκθεση, με πάρα πολύ σημαντικές διαπιστώσεις. Η γνώμη μου είναι ότι θα πρέπει όχι μόνο τα συμπεράσματα να διαβαστούν αλλά και οι διαπιστώσεις. Όταν αυτά αναγνωστούν - συνολικά πρέπει να είναι καμιά δεκαριά σελίδες- τότε πήραμε όλη την εικόνα. Απ' εκεί και πέρα, όσοι συνάδελφοι θέλουν να μελετήσουν την έκθεση έχουν όλο το χρόνο να τη μελετήσουν. Και αισθάνομαι ότι πρέπει να μελετηθεί και ότι θα απασχολήσει τη Βουλή για πολλές συνεδριάσεις, γιατί και το οργανωμένο έγκλημα στην Κύπρο βρίσκεται στην έξαρση που βρίσκεται και γιατί η διαφθορά στην Κύπρο, που συνδέεται με το έγκλημα, βρίσκεται στην κατάσταση που βρίσκεται και γιατί είναι ανάγκη πάσα να αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση.

Νομίζω ότι είναι από τις πιο σημαντικές εκθέσεις που έχουν γίνει μέχρι σήμερα σ' αυτό το σώμα και πρέπει να της δοθεί η ανάλογη σημασία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά την ανάγνωση της έκθεσης, συμφωνώ με τα όσα είπε ο κ. Θεοδώρου, αλλά, όσον αφορά τη συζήτηση της έκθεσης, πιστεύω ότι πρέπει να οριστούν μια – δυο συνεδρίες της Βουλής αποκλειστικά γι' αυτό το θέμα. Διότι, αν μείνουμε η ώρα 7.00 το βράδυ και συζητήσουμε μισή ώρα και ύστερα μισή ώρα την επόμενη εβδομάδα, δε θα κάνουμε τίποτε. Πρέπει μία ή δύο μέρες να κάτσουμε συνέχεια και να συζητήσουμε αυτό το θέμα, αν πρόκειται να καταλήξουμε και σε κάποια συμπεράσματα τα οποία θα βοηθήσουν.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Με πρόλαβε η κ. Βασιλείου. Και από την εισήγηση που έγινε από τον κ. Γεωργίου προκύπτει ότι αυτό ειδικά το θέμα δεν είναι θέμα το οποίο πρέπει να αντιμετωπιστεί

όπως γίνεται στο Κεφάλαιο Τέταρτο, όπου μιλά ένας ομιλητής σε κάποια συνεδρία και μετά από τρεις συνεδρίες άλλος και στο τέλος το εγκαταλείπουμε. Η εγκληματικότητα είναι σοβαρό θέμα στην Κύπρο σήμερα, αφορά όλες τις επαρχίες, όλους τους βουλευτές και νομίζω ότι θα πρέπει να έχουμε ειδική μέρα αφιερωμένη στη συζήτηση αυτού του θέματος, διότι πραγματικά κλονίζει το εσωτερικό μέτωπο. Πρέπει να δοθεί περισσότερος χρόνος και όχι όπως γίνεται με τις άλλες συζητήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι είναι διαδικαστικό το θέμα και να μη χάσουμε περισσότερο χρόνο εδώ. Επειδή είναι πολύ σοβαρό το θέμα, να συζητηθεί στη συνάντηση των αρχηγών και να ρυθμιστούν όλα τα θέματα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέλετε να πείτε, κύριε Πρόεδρε, ότι απ' τη στιγμή που θα τη διαβάσουν οι αρχηγοί και θα πουν ότι είναι εντάξει, προχωρούμε παρακάτω;

(Γέλια)

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η ώρα είναι 6.40 μ.μ. Αρχίσαμε στις 4.00 μ.μ. και κάτι. Δεν έχουν περάσει ακόμη δύο ώρες. Δεν είναι δικαιολογημένο να λέμε ότι μετά από δύο ώρες, μια ολόκληρη εβδομάδα, εξαντλείται ο χρόνος της ολομέλειας. Να κάσουμε ακόμη δύο ώρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ματσάκη, δε συζητούμε εδώ αν θα συνεχίσει η ολομέλεια. Συζητούμε το πώς θα συζητηθεί το θέμα το συγκεκριμένο. Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έχω διαδικαστική πρόταση. Συμφωνώ απόλυτα με την κ. Βασιλείου ότι θα πρέπει να απασχολήσει ή μία πλήρη συνεδρίαση ή δύο, αν χρειαστεί. Ταυτόχρονα, θέτω στην

ολομέλεια το αίτημα ή την απαίτηση να προβληθεί ανυπερθέτως αυτή η συζήτηση από τα Μ.Μ.Ε., τουλάχιστον τα κρατικά. Αν θα έχει κάποιο σκοπό να εξυπηρετήσει, να καλέσουμε το ΡΙΚ να έρθει.

Παρεμπιπτόντως, αφού μιλούμε για πρόσκληση στο ΡΙΚ, τι γίνεται, κύριε Πρόεδρε, με εκείνο το περιβόητο ζήτημα της μετάδοσης των ολομελειών της Βουλής από το ΡΙΚ; Το ΡΙΚ λέει ότι είναι έτοιμο, εδώ και ένα χρόνο έχει ειδοποιήσει ότι είναι έτοιμο να έρθει. Δεν ειδοποιήθηκε να έρθει μέχρι σήμερα. Το προσκαλέσαμε στους προϋπολογισμούς και σε μηδενικό χρόνο ήρθε. Επιτέλους, πρέπει να παρθούν αποφάσεις. Ζητώ η ολομέλεια να αποφασίσει να καλέσει το ΡΙΚ κάθε Πέμπτη να είναι εδώ, να μεταδίδει τις ολομέλειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, για να μη σπαταλούμε χρόνο χωρίς αιτία. Επαναλαμβάνω, το θέμα αυτό θα εξεταστεί στην προσεχή συνάντηση των αρχηγών.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για το θέμα του ΡΙΚ, να μην εξεταστεί από τους αρχηγούς αν πρόκειται να έρθει.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε η προεδρία να βγάλει από μόνη της απόφαση, δεν έχει δυσκολία, αλλά υπάρχει μία πρακτική εδώ. Τέτοια ζητήματα τα εξετάζουν οι αρχηγοί των κομμάτων. Συνεπώς, η συζήτηση του θέματος αυτού θα αρχίσει με τον τρόπο που θα αποφασιστεί και τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί. Οι απόψεις ακούστηκαν, αν πρέπει να γίνει μία ή δύο ειδικές συνεδρίες. Σίγουρα είναι μια πρόταση που κανείς δεν μπορεί να την αγνοήσει, διότι έτσι πρέπει να αρχίσει, αλλά ας την εξετάσουν στην προσεχή συνεδρία οι αρχηγοί.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι στη συνεδρία που οι αρχηγοί θα εξετάσουν αυτό το θέμα να είναι παρόντα και τα τέσσερα μέλη της επιτροπής, που ξέρουν τις παραμέτρους του θέματος.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ έχω μια παρόμοια εισήγηση. Ναι, να πάει στους αρχηγούς και εισηγούμαι, για να τιμήσουμε το μόχθο των ανθρώπων που δούλεψαν γι' αυτό το θέμα, να οριστεί μία ξεχωριστή, έκτακτη, συνεδρία της Βουλής με κάλυψη, όπως περιεγράφη από διάφορους συναδέλφους, παρουσία αρμοδίων κ.λπ. και να αποτελεί το μοναδικό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διερωτώμαι αν το σώμα είναι διατεθειμένο να προχωρήσουμε περισσότερο. Το επόμενο θέμα είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για θέματα που αφορούν τη διαδικασία που ακολουθείται για τη χορήγηση άδειας ασθενείας στους εργαζομένους στο δημόσιο τομέα κ.λπ. Είναι ένα θέμα που ενεγράφη από το συνάδελφο κ. Κυριάκο Τυρίμο και διερωτώμαι αν είμαστε έτοιμοι. Ο ίδιος ο εισηγητής δε βλέπω να είναι εδώ. Επομένως, εν τη απουσία του δε νομίζω ότι μπορούμε να αρχίσουμε. Δεν υπάρχει άλλο θέμα στην ημερήσια διάταξη της σημερινής συνεδρίας. Εδώ φτάνουμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 2 Μαρτίου 2000, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κεντρικού Σφαγείου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2000.

3. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2000.
4. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
5. Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
6. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999.
7. Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
8. Οι περί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Πιστοποίησης Πατατόσπορου Εγχώριας Παραγωγής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
9. Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Βοηθού Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Ανώτερου Λειτουργού Ευημερίας και Λειτουργού Ευημερίας 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
10. Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
11. Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διαδικασία που ακολουθείται κατά τη χορήγηση άδειας ασθενείας στους εργαζομένους του δημόσιου τομέα και των ημικρατικών οργανισμών».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (11.3.1999).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Προβλήματα στο κρατικό σύστημα επιδοτούμενων αποστολών στο εξωτερικό».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (19.9.1996).
4. «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
5. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την

αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).

6. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999)..

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Κτυπά τη σφύρα.)

(Ωρα λήξης: 6.50 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούπτας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Ρότσας Χρήστος
Κατσουρίδης Νίκος	Σαμμούτας Ευάγγελος
Κιπτής Στάθης	Στυλιανού Στέλιος
Κληρίδου Καίτη	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Τυρίμος Κυριάκος

Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μακρίδης Ισίδωρος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Ματσάκης Μάριος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μάτσης Γιαννάκης	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μιχαηλίδης Θάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Συζήτηση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» [Μ. Κυπριανού, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Θεοδώρου, Α. Χρίστου, Ν. Μουσιούττας, Πρ. Προδρόμου, Ι. Μακρίδης, προεδρεύων (Α. Αντωνίου)] και ψήφισή του σε νόμο.
2. Ανακοίνωση από τον προεδρεύοντα του σώματος της παρουσίας στην ολομέλεια αντιπροσωπίας της επιτροπής Εξωτερικών της πολωνικής Βουλής, που πραγματοποιεί επίσκεψη εργασίας στην Κύπρο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Μουσιούττας, Τ. Χατζηδημητρίου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Λιλλήκας, Πρ. Προδρόμου, προεδρεύων, Α. Βασιλείου, Α. Χρίστου) και ψήφισή του σε νόμο.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2000 του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2000», οι παρεμβάσεις των κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και Λευτέρη Χριστοφόρου και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για Συνεργασία στους Τομείς του Πολιτισμού, της Παιδείας και της Επιστήμης (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο [ως (Κυρωτικός) Νόμος του 2000].
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ανοικτής Μερικής Συμφωνίας σε Μεγάλες Φυσικές και Τεχνολογικές Καταστροφές (Κυρωτικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο [ως (Κυρωτικός) Νόμος του 2000].
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς (Αναθεωρημένη) (Κυρωτικός) Νόμος του 1999», η σύντομη παρέμβαση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ψήφισή του σε νόμο [ως (Κυρωτικός) Νόμος του 2000].
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Καταστατικού της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (Τροποποίηση) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 1999» και έγκρισή τους [ως (Τροποποιητικοί) του 2000].
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέση Πρώτου

Εργατικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», οι παρατηρήσεις του κ. Γιαννάκη Αγαπίου και έγκρισή τους.

13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Καράς, Δ. Χριστοδουλίδης, Ν. Μουσιούττας, Χρ. Ρότσας, Σ. Χατζηγιάννης, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Χριστοφίδης, Κ. Παπακώστας, Πρ. Προδρόμου, Μ. Ματσάκης, Τ. Παπαδόπουλος) και ψήφισή του σε νόμο.
14. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
15. Διεξαγωγή συζήτησης (προεδρεύων, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Γεωργίου, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Θεοδώρου, Α. Βασιλείου, Μ. Κυπριανού, Μ. Ματσάκης, Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Μουσιούττας) για τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί κατά τη συζήτηση της πρώτης έκθεσης της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 2ας Μαρτίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.32 μ.μ.)

(Αρ. 22)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού προχωρήσουμε με την ημερήσια διάταξη, θα ήθελα να αναφερθώ με δύο λόγια μόνο στην τεσσαρακοστή τρίτη επέτειο της θυσίας του σταυραετού του Μαχαιρά Γρηγόρη Αυξεντίου, της ηρωικής μορφής που χωρίς αμφιβολία ενέπνευσε τους αγωνιστές τότε, αλλά και συνεχίζει και σήμερα να εμπνέει το λαό μας με τους αγώνες του και την πίστη του στην ελευθερία της Κύπρου και ιδιαίτερα την προσήλωσή του στα πανανθρώπινα ιδανικά. Νομίζω ότι θα ήταν σωστό η Βουλή

των Αντιπροσώπων που πάντοτε τιμούσε ιδιαίτερα αναλόγου επιπέδου ήρωες να τηρήσει μονόλεπτη σιγή, τιμώντας έτσι τη μνήμη του.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αιωνία του η μνήμη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αιωνία του η μνήμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επιθυμώ επίσης να γνωστοποιήσω προς το σώμα την ακόλουθη επιστολή την οποία έχω πάρει από τον πρόεδρο του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κ. Βάσο Λυσσαρίδη: «Γνωστοποιούμε» λέει η επιστολή «και επίσημα, για τους σκοπούς του εσωτερικού Κανονισμού της Βουλής και για κάθε άλλη λειτουργία, τη δημιουργία του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, το οποίο αγκαλιάζει ανάμεσα σε άλλες πολιτικές δυνάμεις το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ. Οι βουλευτές του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ από σήμερα ανήκουν και εκπροσωπούν το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών από τις ίδιες θέσεις».

Προχωρούμε στη συνέχεια στη νομοθετική εργασία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εν θα κάμουμε μονόλεπτη σιγή για την ΕΔΕΚ;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι είναι ο φοίνικας που αναγεννάται και έτσι δε θα εισηγούμουν να είναι μονόλεπτος σιγή, διότι η μονόλεπτος σιγή είναι για τους τεθνεώτας, όχι για...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι και φοίνικας που αναγεννάται, κύριε Πρόεδρε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο φοίνικας, κύριε Χατζηδημητρίου· μη συγχύζετε το πουλί. Ο φοίνικας είναι από αρχαιοτάτων χρόνων και είναι γνωστό ότι ουδεμία σχέση έχει με εκείνο το τερατόμορφο πτηνό.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και με τη θαυμάσια εισαγωγή της κ. Βασιλείου για το Σοσιαλδημοκρατικό Κίνημα, μπαίνουμε στη νομοθετική εργασία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ήταν του Τάσσου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος ήταν; Α, ο κ. Παπαδόπουλος. Απολογούμαι που από πατρότητα μετεφέρθη σε μητρότητα.

Το πρώτο θέμα και το δεύτερο δεν είναι έτοιμα, κύριοι συνάδελφοι, έτσι να προχωρήσουμε στο τρίτο θέμα, το οποίο είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και, αν θα ακολουθήσουμε την πρακτική, θέλετε να αναγνωσθεί η έκθεση;

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται, λόγω του ότι είναι και ομόφωνη, αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται "Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού

Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2000"

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Νίκος Μουσιούππας	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσσος Παπαδόπουλος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Παναγιώτης Δημητρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΚΥΠΕ) για το 2000 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων.

Στον προϋπολογισμό του ΚΥΠΕ για το 2000 προβλέπονται έσοδα ύψους £655.878 και έξοδα του ίδιου ύψους. Η βασικότερη πηγή εσόδων του ΚΥΠΕ για το 2000 είναι η κυβερνητική χορηγία ύψους £566.478, δεδομένου ότι το ΚΥΠΕ δεν έχει ακόμα αναπτύξει όλες τις δυνατότητές του, οι οποίες αναμένεται ότι θα του αποφέρουν περισσότερα έσοδα για κάλυψη μέρους των δαπανών του.

Ειδικότερα, κατατέθηκε στην επιτροπή ότι τα έσοδα του ΚΥΠΕ περιλαμβάνουν ποσά τα οποία εισπράττονται από την πώληση ειδήσεων σε εφημερίδες, ραδιοσταθμούς, πρακτορεία ειδήσεων, πρεσβείες καθώς και ποσά ως αμοιβή από την προσφορά υπηρεσιών στο Υπουργείο Εξωτερικών και στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών βάσει ειδικής συμφωνίας.

Το 2000 αναμένεται ότι τα έσοδα του ΚΥΠΕ θα αυξηθούν. Με την υπογραφή συμφωνίας με το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ), μέρος της συνδρομής του ΑΠΕ για την τράπεζα πληροφοριών περιέρχεται στο ΚΥΠΕ. Ταυτόχρονα, το ΚΥΠΕ

αναβαθμίζει τις υπηρεσίες του ποιοτικά και ποσοτικά, γι' αυτό αναμένεται ότι ο αριθμός των συνδρομητών θα αυξηθεί και παράλληλα προσφέρει υπηρεσία φωτογραφιών έναντι αμοιβής.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω προϋπολογισμού, η επιτροπή ενημερώθηκε λεπτομερώς για τις δραστηριότητες και τις υπηρεσίες του πρακτορείου καθώς και για τις προσπάθειες που καταβάλλονται για αναβάθμιση και βελτίωση της προσφοράς του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΥΠΕ για το 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΚΥΠΕ ποσού που δεν υπερβαίνει τις Λ.Κ. 655.878 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι και 5, καθώς και οι Πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι και 5, καθώς και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος   Τάκης Χατζηγεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης   Ανδρούλα Βασιλείου

Στάθης Κιπτής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας που διέπει τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, έτσι ώστε να παραταθεί μέχρι την 31η

Δεκεμβρίου 2000 η περίοδος αναστολής της εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν την υποβολή ετήσιων υπηρεσιακών εκθέσεων.

Ειδικότερα, οι υπό αναφορά διατάξεις προβλέπουν ότι για όλους τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς ετοιμάζονται και υποβάλλονται στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ετήσιες υπηρεσιακές εκθέσεις σύμφωνα με κανονισμούς που διέπουν την ετοιμασία και υποβολή των εκθέσεων αυτών. Ωστόσο, τέτοιοι κανονισμοί δεν έχουν ακόμα εκδοθεί.

Σύμφωνα με όσα κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από όλους τους εκπροσώπους που παρευρέθηκαν στην πιο πάνω συνεδρία, η ετοιμασία των κανονισμών έχει ήδη αρχίσει. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε ότι βρίσκονται σε εξέλιξη διαβουλεύσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων πλευρών, στα πλαίσια των οποίων έχουν ήδη συμφωνηθεί ορισμένες αρχές πάνω στις οποίες θα στηριχθεί η επιμέρους διαδικασία αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, αλλά θα χρειαστεί αρκετός ακόμα χρόνος για να καταλήξουν σε τελικό καθορισμό της όλης διαδικασίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή καλεί όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές να εργαστούν δεόντως για την επίσπευση της ετοιμασίας των αναγκαίων κανονισμών, ώστε να καταστεί επιτέλους δυνατή η εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, η οποία στοχεύει στην ορθή και δίκαιη αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και γενικότερα στη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Παράταση της περιόδου αναστολής της εφαρμογής του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Είναι και πάλι η έκθεση ομόφωνη και ως εκ τούτου τη θεωρώ κατά την πάγια απόφαση της Βουλής αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Μάρκος Κυπριανού

Καίτη Κληρίδου

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίγκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Χρήστο Πουργουρίδη και Γιαννάκη Αγαπίου, σε μια συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας διαβίβασε τις απόψεις του στην επιτροπή τηλεφωνικώς, καθότι κωλυόταν να παρευρεθεί στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του άρθρου 67 της βασικής νομοθεσίας περί Αστικών Αδικημάτων με τη διαγραφή της επιφύλαξής του, η οποία προβλέπει ότι αγωγή για αστικό αδίκημα, όταν τα γεγονότα πάνω στα οποία στηρίζεται συνιστούν κακούργημα, μπορεί να καταχωρηθεί μόνο, αν προηγουμένως δοθεί έγγραφη γνωστοποίηση στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Η εν λόγω επιφύλαξη, όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, προτείνεται να καταργηθεί, δεδομένου ότι δεν εξυπηρετεί κανέναν απολύτως χρήσιμο σκοπό, αλλά αντίθετα αυξάνει αδικαιολόγητα το κόστος με την αποστολή της ειδοποίησης προς το Γενικό Εισαγγελέα και αποστολή απάντησης από τον τελευταίο.

Ο εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου κ. Γιαννάκης Αγαπίου δήλωσε στην επιτροπή ότι και η Αγγλία, από την οποία αντιγράψαμε την υπό αναφορά σχετική πρόνοια, την έχει ήδη καταργήσει από τη νομοθεσία της προ πολλών ετών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου. Συμφώνησε επίσης και ο πρόεδρος

του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, εκφράζοντας όμως, όπως δήλωσε, την προσωπική του άποψη, καθότι το συμβούλιο, ως νεοεκλεγέν, δεν είχε την ευκαιρία να επιληφθεί του όλου θέματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 67 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999». Η έκθεση και πάλι είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του
1999»**

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Μάρκος Κυπριανού
Καίτη Κληρίδου	Δημήτρης Ηλιάδης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	
Γιαννάκης Αγαπίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Αριστοφάνης Γεωργίου	Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποίησε στις 4 Νοεμβρίου 1999 και 24 Φεβρουαρίου του 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της αστυνομίας.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση που το συνοδεύει, είναι η προσθήκη νέου άρθρου στο βασικό νόμο του Ποινικού Κώδικα, ώστε να αποτελεί πλημμέλημα η εισαγωγή, κατασκευή, πώληση, προσφορά ή έκθεση για πώληση, κατοχή ή μεταφορά χειροπέδων. Από την απαγόρευση εισαγωγής, κατοχής και μεταφοράς χειροπέδων εξαιρούνται οι δυνάμεις ασφάλειας της Δημοκρατίας, η Εθνική Φρουρά και οι Φυλακές.

Η εκπρόσωπος της αστυνομίας δήλωσε στην επιτροπή ότι με αφορμή την εισαγωγή στην Κύπρο εξήντα ζευγών χειροπέδων από συγκεκριμένη εταιρεία, η αστυνομία ζήτησε με επιστολή της προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας γνωμάτευση κατά πόσο επιτρέπεται η εισαγωγή και διάθεση αυτών. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, αφού μελέτησε το όλο θέμα, πληροφόρησε ότι δεν

υπάρχει νομοθεσία με βάση την οποία να απαγορεύεται η εισαγωγή χειροπέδων στην Κύπρο. Ως εκ τούτου η αστυνομία, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι χειροπέδες θεωρούνται κατ' εξοχήν εξοπλισμός των δυνάμεων ασφάλειας της Δημοκρατίας, της Εθνικής Φρουράς και των Φυλακών και επιπλέον ότι μπορούν να θεωρηθούν ως επικίνδυνα αντικείμενα, όταν βρίσκονται στην κατοχή μη εξουσιοδοτημένων προσώπων, εισηγήθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως την εισαγωγή της υπό αναφορά προτεινόμενης νομοθεσίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσαν στην επιτροπή ότι οι χειροπέδες θεωρούνται επικίνδυνα αντικείμενα, γι' αυτό και ενδείκνυται η απαγόρευσή τους ως προνοείται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, έχοντας πολλές επιφυλάξεις και ενδοιασμούς όσον αφορά τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία και πιστεύοντας ότι υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες η εισαγωγή, κατασκευή, πώληση, κατοχή και μεταφορά χειροπέδων δεν μπορούν να θεωρηθούν επικίνδυνα αντικείμενα, όταν βρίσκονται στην κατοχή μη εξουσιοδοτημένων προσώπων, π.χ. για σκοπούς θεατρικών παραστάσεων ή κινηματογραφικών ταινιών κ.λπ., έκρινε σκόπιμο να διαμορφώσει τις διατάξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε οι πράξεις αυτές να μην ποινικοποιούνται, όταν εξασφαλίζεται προηγουμένως σχετική άδεια από τον Αρχηγό Αστυνομίας.

Υπό το φως των πιο πάνω η επιτροπή, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου σύμφωνα με τις πιο πάνω θέσεις της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Προσθήκη νέου άρθρου στο βασικό νόμο. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 στην ημερήσια διάταξη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέμα δεν είναι έτοιμο και ως εκ τούτου προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Οι περί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Πιστοποίησης Πατατόσπορου Εγχώριας Παραγωγής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Πιστοποίησης Πατατόσπορου Εγχώριας Παραγωγής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος

Γιαννάκης Θωμά

Στέλιος Γερασίμου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήσε στις 24 Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική. Το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, η Παγκύπρια Ένωση Γεωπόνων και η αγροτική οργάνωση Παναγροτικός Σύνδεσμος παρ' όλο που κλήθηκαν δεν παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 9Α(2) και 11 της νομοθεσίας περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών περί Φυτούγειονομικού Ελέγχου και Πιστοποίησης Πατατόσπορου Εγχώριας Παραγωγής, ώστε να καταστεί δυνατή η ομαλότερη διεξαγωγή της όλης εργασίας και ειδικότερα να αποφευχθεί ο επηρεασμός των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας δήλωσαν στην επιτροπή ότι οι τροποποιήσεις που προτείνονται στους υπό εξέταση κανονισμούς έγιναν με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου συμβουλίου για την άσκηση ελέγχου στην παραγωγή και

εμπορία πολλαπλασιαστικού υλικού, της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων και του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες των πιο πάνω κανονισμών.

Η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Βοηθού Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Ανώτερου Λειτουργού Ευημερίας και Λειτουργού Ευημερίας 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση και πάλι είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Βοηθού Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Ανώτερου Λειτουργού Ευημερίας και Λειτουργού Ευημερίας 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Καίτη Κληρίδου

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 13 Ιανουαρίου μέχρι 24 Φεβρουαρίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Οικονομικών, της ΠΑΣΥΔΥ, του διοικητικού συμβουλίου Κλάδου Υπαλλήλων Τμήματος Ευημερίας της ΠΑΣΥΔΥ και του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Κύπρου.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του Νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας, είναι ο καθορισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για ορισμένες θέσεις στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας αποτέλεσαν αντικείμενο μακροχρόνιων διαβουλεύσεων μεταξύ της επίσημης και της δημοσιοϋπαλληλικής πλευράς και σε μια τελευταία προσπάθεια εξεύρεσης συμβιβαστικής λύσης αυτά συζητήθηκαν στο επίπεδο του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του γενικού γραμματέα της ΠΑΣΥΔΥ, οι οποίοι κατέληξαν σε συμφωνία μετά από εκατέρωθεν υποχωρήσεις.

Ακολούθως, συνέχισε ο ίδιος εκπρόσωπος, όταν τα σχέδια υπηρεσίας τέθηκαν ενώπιον της υπεπιτροπής της ΜΕΠ για επικύρωση της πιο πάνω καταρχήν συμφωνίας, οι εκπρόσωποι της δημοσιοϋπαλληλικής πλευράς διαφοροποίησαν τη θέση τους και ζήτησαν να τροποποιηθεί η παράγραφος (δ) των καθηκόντων και ευθυνών του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης Λειτουργού Ευημερίας 1^{ης} Τάξης και να διατυπωθεί κατά τρόπο ώστε η ανάθεση αυτών των καθηκόντων να είναι επιτακτική και όχι δυναμική. Λόγω αυτής της διαφωνίας, τα εν λόγω σχέδια υπηρεσίας κατέληξαν στην εξ Υπουργών Επιτροπή η οποία υιοθέτησε τη θέση της επίσημης πλευράς με βάση τα συμφωνηθέντα

από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το γενικό γραμματέα της ΠΑΣΥΔΥ και με αυτή τη μορφή κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων από την εκτελεστική εξουσία.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ και του διοικητικού συμβουλίου του Κλάδου Υπαλλήλων του Τμήματος Ευημερίας διαφώνησαν με την υπό συζήτηση παράγραφο (δ) όπως αυτή διατυπώθηκε στα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας, υποστηρίζοντας ότι τα καθήκοντα που αναγράφονται σ' αυτή αποτελούν κύρια καθήκοντα της θέσης και γι' αυτό δε θα έπρεπε να είναι δυνητική η ανάθεσή τους ούτε να είναι διαφοροποιημένα από τα υπόλοιπα καθήκοντα.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσαν στην επιτροπή ότι τα κατεχοχόν καθήκοντα της θέσης είναι τα προβλεπόμενα στις παραγράφους (α) μέχρι (γ) και γι' αυτό επιβάλλεται η δυνητική διατύπωση της παραγράφου (δ). Διαφορετική διατύπωση, δήλωσαν οι ίδιοι, θα επιφέρει επιπλέον και σύγκρουση με τα καθήκοντα θέσεων ανώτερων βαθμίδων.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Κύπρου διαφώνησαν με τις θέσεις της δημοσιοϋπαλληλικής πλευράς και εξέφρασαν και γραπτώς την άποψή τους για διαγραφή της υπό συζήτηση παραγράφου (δ), με το σκεπτικό ότι η παράγραφος (γ) σε συνδυασμό με την παράγραφο (ε) των υπό αναφορά σχεδίων υπηρεσίας βοηθούν πλήρως το τμήμα να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες Λειτουργών Ευημερίας 1^{ης} Τάξης, όταν αυτές είναι αναγκαίες για αντικατάσταση χηρεύουσας θέσης ανώτερης βαθμίδας. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι με γραπτό υπόμνημά τους που κατέθεσαν στην επιτροπή διατύπωσαν τις θέσεις και απόψεις τους αναφορικά με το σχέδιο υπηρεσίας Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, κλίμακας Α13.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού μελέτησε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε ομόφωνα στις πιο κάτω τελικές θέσεις:

1. Να διαγράψει από το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Λειτουργού Ευημερίας 1^{ης} Τάξης την παράγραφο (δ) των καθηκόντων και ευθυνών που αφορά τη δυνητική ανάθεση σχετικών καθηκόντων και να συμπεριλάβει στην επόμενη παράγραφο τα διοικητικά καθήκοντα και
2. να συμπεριλάβει στο σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας στα απαιτούμενα προσόντα για προαγωγή σχετική σημείωση, ότι ο όρος πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος καλύπτει και μεταπτυχιακό δίπλωμα ή τίτλο.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των πιο πάνω κανονισμών όπως τελικά έχουν διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση και πάλι είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-
Αγνοουμένων-Παθόντων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί
Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2000»**

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Κώστας Παπακώστας

Κατερίνα Παντελίδου

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Ιανουαρίου, 16 Φεβρουαρίου και την 1^η Μαρτίου 2000. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 24 και 33 του περί Ενοικιοστασίου Νόμου, σκοπείται η βελτίωση των υφιστάμενων κριτηρίων για παροχή επιδόματος ενοικίου σε εκτοπισθέντες και παθόντες, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν σ' αυτά περισσότερες οικογένειες και να αυξηθεί το ύψος του παρεχόμενου επιδόματος ενοικίου από την 1^η Ιανουαρίου 2000.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς αυξάνεται το ύψος του παρεχόμενου επιδόματος ενοικίου καθώς και τα ετήσια εισοδηματικά κριτήρια.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του αρμόδιου υπουργείου:

- με την προτεινόμενη αύξηση του ύψους του παρεχόμενου επιδόματος ενοικίου καλύπτεται ουσιαστικά η αύξηση στα ενοίκια για τη διετία 1998-99, η οποία είναι γύρω στο 5%·
- με την προτεινόμενη αύξηση του ετήσιου καθαρού εισοδήματος καλύπτεται η αύξηση των δεικτών μισθών/ημερομισθίων για τα έτη 1998 και 1999, η οποία υπολογίζεται γύρω στο 10%.

Η επιτροπή κατά τη μελέτη των υπό αναφορά κανονισμών διαπίστωσε ότι με τις προτεινόμενες βελτιώσεις δεν καλύπτονται οι πραγματικές ανάγκες των εκτοπισθέντων και παθόντων τους οποίους αφορά το ισχύον σχέδιο, γιατί οι αυξήσεις των ενοικίων είναι κατά πολύ μεγαλύτερες.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, αφού προηγουμένως τροποποιηθούν, ώστε οι παρεχόμενες αυξήσεις στα επιδόματα-ενοίκια να είναι του ύψους του 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τελευταίο θέμα στην ημερήσια διάταξη στο κεφάλαιο της νομοθετικής εργασίας είναι το υπ' αριθμόν 11 θέμα, που είναι «Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τους κανονισμούς που αναφέρονται ως «Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Κώστας Παπακώστας

Κατερίνα Παντελίδου

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Ιανουαρίου, 16 Φεβρουαρίου και την 1η Μαρτίου 2000. Στα πλαίσια μελέτης του θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Προεδρικός Επίτροπος

για τους Αποδήμους και εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εξωτερικών, του συμβουλίου του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 16 της βασικής νομοθεσίας για τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, σκοπεύεται η τροποποίηση του ορισμού του όρου “δικαιούχο πρόσωπο”, έτσι ώστε δικαίωμα συμμετοχής στα διάφορα σχέδια υποστήριξης των εκτοπισθέντων και πληγέντων που παρέχονται από το φορέα να έχουν μόνο οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας που κατοικούν μόνιμα στην Κύπρο.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, η τροποποίηση αυτή είναι αναγκαία, για να αποφευχθεί τυχόν εκμετάλλευση των σχεδίων του φορέα από μη μόνιμους κατοίκους Κύπρου.

Ο Προεδρικός Επίτροπος για τους Αποδήμους δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι στους αποδήμους προσφέρεται σωρεία άλλων διευκολύνσεων και οικονομικών βοηθημάτων και το δικαίωμα των αποδήμων για συμμετοχή τους στα σχέδια βοήθειας του φορέα ενεργοποιείται με τον επαναπατρισμό τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή καλεί το διοικητικό συμβούλιο του φορέα να δέχεται σχετικές με τα παρεχόμενα σχέδια του φορέα αιτήσεις από Κυπρίους που ζουν στο εξωτερικό, οι οποίες να μελετώνται ταυτόχρονα με την επάνοδό τους στην Κύπρο για μόνιμη εγκατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο. Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων θεωρείται ότι έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί σε ένα έκαστον των κυρίων συναδέλφων. Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε παρατήρηση, θεωρείται ότι εγκρίνεται.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

2) του 2000.

5.	Οι περί Αποχετεύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
6.	Οι περί Εφαρμογής Ορισμένων Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7.	Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Έλεγχος Ζιβανίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
8.	Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Λιμένων Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

9.	Έγγραφα (Αρ. 19-20/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Πρόγραμμα Ευρωπαϊκών Εμπορικών Χρεογράφων της Κυπριακής Δημοκρατίας.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκε από	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
1.	Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Ανδρέα Μούσκο, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας	Συγκοινωνιών και Έργων
2.	Ο περί της Καταργήσεως του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου Νόμος του 2000.	Ισιδωρο Μακρίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.080 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χριστόδουλο Βενιαμίν στις 22 Φεβρουαρίου 2000.

«Με επιστολή του προς τον Υπουργό Εσωτερικών, ημερομηνίας 12 Ιουλίου 1999, ο πρόεδρος της κοινότητας Βάσας (Κοιλανίου) ζήτησε τη βοήθεια και συμπαράσταση της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση/λύση των αναφερόμενων στην επιστολή προβλημάτων, τα οποία είναι τα ακόλουθα:

1. Αξιοποίηση της διάτρησης 126/87
2. ασφαλτόστρωση δρόμου Βάσας-Κοιλανίου
3. μετακίνηση σκυβαλότοπου
4. διατηρητέα
5. αγροτουρισμός.

Για την παροχή βοήθειας και συμπαράστασης στην αντιμετώπιση των διάφορων προβλημάτων της κοινότητας και της περιοχής γενικά, όπως φαίνεται από την επιστολή του κοινοτάρχη, δόθηκαν από τον υπουργό κάποιες διαβεβαιώσεις το Σεπτέμβριο του 1997, στην εκδήλωση που έλαβε χώρα με κύριο θέμα τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στην περιοχή.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα κατά πόσο η μελέτη των προβλημάτων που ήγειρε ο κοινοτάρχης έχει ολοκληρωθεί και πώς και πότε οι αρμόδιες υπηρεσίες θα προβούν στην αντιμετώπιση/λύση των.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2000 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση 23.06.007.04.075, ημερομηνίας 21ης Ιανουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Το σωματείο με την επωνυμία “Πολιτιστικός Όμιλος Ίριδα” είναι εγγεγραμμένο σωματείο δυνάμει του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου (Αρ. Μητρ. Εγγρ. 1228/1992). Το σωματείο αυτό έλαβε υπό μορφή ετήσιας επιχορήγησης, κατόπιν υποβολής σχετικών αιτήσεων συνοδευόμενων υπό εντύπου επί του οποίου

εμφαίνονταν οι δραστηριότητές του, το ποσό των £200,00 και £400,00 για τα έτη 1997 και 1998 αντίστοιχα (άρθρο 20.03.2.01.426 “Χορηγίες και Συνεισφορές” του Τακτικού Προϋπολογισμού).

Κατόπιν σχετικών καταγγελιών που δημοσιεύτηκαν στον ημερήσιο τύπο και οι οποίες αφορούσαν την πραγματική φύση κάποιων δραστηριοτήτων της “Ιριδας”, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αποφάσισε να διακόψει την ετήσια επιχορήγησή του προς το σωματείο αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2000 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη στην ερώτηση 23.06.007.04.077, ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Η ποιότητα, η αποτελεσματικότητα και η ασφάλεια των φαρμάκων που αγοράζουν οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες διασφαλίζονται ως εξής:

1. Αγοράζονται με προκήρυξη προσφορών φάρμακα για τα οποία το Συμβούλιο Φαρμάκων έχει εκδώσει άδεια εμπορίας, το οποίο είναι το αρμόδιο ανεξάρτητο σώμα για να επιτρέψει την κυκλοφορία ενός φαρμάκου στην Κύπρο, αφού πεισθεί για την ποιότητα, την αποτελεσματικότητα και την ασφάλειά του.
2. Τα φάρμακα που αγοράζονται πληρούν τις προδιαγραφές της ευρωπαϊκής φαρμακοποιίας, της αγγλικής φαρμακοποιίας και της αμερικανικής φαρμακοποιίας και κυκλοφορούν στις χώρες κατασκευής.
3. Για τα κυπριακά φάρμακα το Συμβούλιο Φάρμακων, εκτός της άδειας εμπορίας, εκδίδει για κάθε φάρμακο και άδεια κατασκευής. Για τα φάρμακα που συστήνει η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας να γίνεται μελέτη βιοϊσοδυναμίας-βιοδιαθεσιμότητας, το Συμβούλιο Φαρμάκων, πριν εκδώσει την άδεια εμπορίας, απαιτεί από τους Κύπριους κατασκευαστές να υποβάλουν τις σχετικές μελέτες.

Επίσης, πριν την έκδοση άδειας εμπορίας, διασφαλίζεται η ποιότητά τους με ανάλυση στο Γενικό Χημείο.

4. Τα φάρμακα που αγοράζονται από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες συνοδεύονται πάντοτε από πιστοποιητικό ανάλυσης κάθε παρτίδας και γίνεται και δειγματοληπτικός έλεγχος από το Γενικό Χημείο.

Με τις ενέργειες που γίνονται και τις διαδικασίες που ακολουθούνται, τα φάρμακα που αγοράζονται από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες πληρούν τις πιο αυστηρές προδιαγραφές, διασφαλίζεται η ποιότητα, η αποτελεσματικότητα και η ασφάλειά τους και ουδώς υστερούν εκείνων που κυκλοφορούν στον ιδιωτικό τομέα.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα είναι η έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ, θέλω την προσοχή σας. Με απόφαση των κομμάτων θα διαβαστεί σήμερα το μέρος της έκθεσης που αναφέρεται στα πορίσματα της επιτροπής και θα συνεχίσει η συζήτηση σε επόμενες συνεδρίες, όπως θα αποφασιστεί. Προτού αναγνωστούν εντούτοις τα πορίσματα της έκθεσης, θα ήθελα τις απόψεις των κυρίων κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ή αρχηγών των κομμάτων, κατά πόσο η εισήγηση να συνεχιστεί η συζήτηση στις επόμενες δύο Πέμπτες, κατά αποκλειστικότητα του θέματος της εγκληματικότητας, γίνεται αποδεκτή ή εάν και κατά πόσο υπάρχει άλλη πρόταση προκειμένου να αντιμετωπιστεί το υπό συζήτηση θέμα.

Υπάρχει ένσταση όπως οι επόμενες...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι θέμα ενστάσεως. Διερωτώμαι αν θα ήταν ίσως πιο ορθό για την αναγωγή του θέματος στις πραγματικές του διαστάσεις, να οριστεί μια ειδική συνεδρία της Βουλής γι' αυτό το θέμα. Εγώ νομίζω ότι πιθανόν και να μην αρκεί ακόμα. Λόγω και της μεγάλης σοβαρότητας του θέματος, εγώ νομίζω ότι αυτό είναι αναγκαίο. Αν το αφήσουμε να τεμαχιστεί σε δύο, τρεις ή τέσσερις συνεδριάσεις -και πιθανότατα αυτό θα γίνει, αν το αφήσουμε να συζητείται Πέμπτες, μετά από τη νομοθετική εργασία- έχω την εντύπωση ότι μάλλον θα χάσει από τη σημασία του το θέμα και δε θα δοθούν συμπυκνωμένα τα μηνύματα που πρέπει να δοθούν προς την κοινωνία μας, προς κάθε φορέα.

Πρόσθετα δε, θα ήθελα να πληροφορηθώ και για την εισήγηση που είχε γίνει κατά την περασμένη συνεδρία της Βουλής, να ζητηθεί από το ΡΙΚ να μεταδίδει ολόκληρη τη συνεδρία της Βουλής πάνω στο συγκεκριμένο θέμα, και πάλι λόγω της σημασίας αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, ήταν κάτι που απασχόλησε, θα πρέπει να πω, την πρωινή σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων και φυσικότατα αφέθηκαν να τοποθετηθούν το απόγευμα, γι' αυτό ζήτησα και τις απόψεις. Παρά ταύτα, αν καθορίζαμε μια μέρα ειδικής συνεδρίας, ενδεχόμενα κάποιοι να ζητούσαν το δικαίωμα απαντήσεως, ενόψει πιθανώς κάποιων στοιχείων που θα παρειτίθεντο, κάποιας απάντησης που θα έπρεπε να δοθεί και ως εκ τούτου, αν, εξειδικευμένα, πούμε ότι η επόμενη Πέμπτη και η μεθεπόμενη ορίζονται, ευθύς αμέσως μετά τη νομοθετική εργασία, ως ειδικές συνεδρίες για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας -και να κλείσει το θέμα σε δύο συνεδρίες, ανεξαρτήτως χρόνου που θα χρειαστεί- νομίζω ενδεχόμενα να υποβοηθήσουμε και τον

προγραμματισμό. Αν είναι και η γνώμη των υπολοίπων... Μιλούμε για ραδιοφωνική κάλυψη ή και τηλεοπτική;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Τηλεοπτική, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεπώς, απαιτείται να καθορίσουμε, αν συμφωνούν και οι υπόλοιποι, συγκεκριμένες ημέρες. Αν μιλούμε για δύο Πέμπτες, να καλέσουμε το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου να καλύψει τη συζήτηση. Αν και εφόσον αυτή είναι η θέση της Βουλής.

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αν θα υιοθετηθεί αυτό το πράγμα, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να έχετε υπόψη σας να καθοριστεί χρόνος μεταξύ των κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και αυτό μπορεί να γίνει. Έχετε δίκαιο.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Διότι, αν θα υπάρχει άμεση μετάδοση, θα θέλουμε και οι πενήντα έξι συνάδελφοι να μιλήσουμε...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πενήντα πέντε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Πενήντα πέντε, με συγχωρείτε. Ο κοινοβουλευτικός μας λέει ότι δε θα μιλήσει. Θα πρέπει επομένως να καθοριστεί χρόνος για κάθε κόμμα, διαφορετικά δε θα τελειώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνούμε, κύριε Πιττοκοπίτη. Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε συζητήσει σ' αυτό το σώμα κατ' επανάληψη το εθνικό θέμα και αυτού του είδους η απαίτηση δεν τέθηκε. Νομίζω ότι από το λαό θα τύχουμε κριτικής μειδιαμάτων, όταν συζητούμε κατ' επανάληψη το εθνικό θέμα και δε ζητείται να πάρει αυτή την επισημότητα αυτού του είδους η διαδικασία. Σπάνια διαφωνώ με τις απόψεις του κ. Θεοδώρου, αλλά νομίζω ότι γινόμαστε υπερβολικοί για το υπό συζήτηση θέμα. Χωρίς να παραγνωρίζω ποσώς τη σοβαρότητά του, θα πρέπει να το δούμε στις σωστές του διαστάσεις. Αυτή η Βουλή συζήτησε αρκετά θέματα πολύ πιο σοβαρά, κατά την προσωπική μου πάντα άποψη, από αυτό και δεν απαιτήσαμε να έρθει να τα καλύψει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, αλλά ούτε και ειδικές συνεδρίες κάναμε.

Σήμερα... είναι πέντε η ώρα το απόγευμα. Μόλις άρχισε η συνεδρία και δεν είχαμε πολλή νομοθετική εργασία, οπότε τελειώσαμε νωρίς. Νομίζω ότι προσφέρεται κάλλιστα η σημερινή μέρα, για να αρχίσει η συζήτηση. Αν θα συνεχίσουμε και μια άλλη μέρα, θα εξαρτηθεί από το πόσοι ομιλητές ενδιαφέρονται να λάβουν μέρος σήμερα στη συνεδρία και ανάλογα με τις απόψεις που θα εκφραστούν θα δοθεί και η σχετική κάλυψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Επίσης με ενοχλεί το να καλέσουμε ως Βουλή το ΡΙΚ να έρθει. Εγώ, αν προήδρευα του διοικητικού συμβουλίου του ΡΙΚ, θα έλεγα: «Απορρίπτω την πρόσκλησή σας. Δεν είστε εσείς που θα μου υποδείξετε πότε θα έρθω στη Βουλή να καλύψω συνεδρίες». Και θα τελείωνε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θέλω να παρατηρήσω καταρχάς ότι τα τελευταία πέντε χρόνια, κακώς, κάκιστα, παρά το ότι γράφτηκε το Κυπριακό στην ημερήσια διάταξη, ουδέποτε συζητήθηκε, κύριε

συνάδελφε. Έτσι, για να θυμόμαστε τα γεγονότα επακριβώς. Η δική μας θέση είναι ότι είναι σκόπιμο, είναι αναγκαίο, είναι χρήσιμο το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο να καλύπτει τις εργασίες της Βουλής. Και διεξάγεται μια συζήτηση αυτή τη στιγμή στο επίπεδο των εκπροσώπων των κομμάτων για τον προσφορότερο και καλύτερο τρόπο κάλυψης των εργασιών της Βουλής.

Κατά συνέπεια, προκύπτει νομίζω ως απότοκο, αν αυτή είναι η απαίτησή μας γενικά για τις εργασίες της Βουλής και η κάλυψη από μέρους του ΡΙΚ σημαντικών συζητήσεων που ενδιαφέρουν ευρύτερα την κοινή γνώμη. Και αυτό όπως και άλλα θέματα που πιθανόν να ακολουθήσουν -είμαι βέβαιος ότι θα ακολουθήσουν- ενδιαφέρουν την κοινή γνώμη και εμείς θεωρούμε ότι είναι σκόπιμο να καλυφθεί τηλεοπτικά. Για το θέμα των συζητήσεων εμείς δεν έχουμε έντονη άποψη, αν είναι καλύτερα να συζητηθεί σε ειδική συνεδρία. Εμείς θα βλέπαμε ότι υπό τις περιστάσεις, θα μπορούσε να γίνει τις δύο επόμενες Πέμπτες. Σήμερα να κατατεθεί η έκθεση και να γίνει συζήτηση τις δύο επόμενες Πέμπτες και να κλείσει. Με καθορισμένο ωράριο, με καθορισμένη την έκταση, αν θέλετε, αυτής της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μας βρίσκει σύμφωνους η άποψη, μετά τη σημερινή ανάγνωση της έκθεσης, οι επόμενες δύο Πέμπτες, όσον αφορά το Κεφάλαιο Δ', να αναλωθούν μέχρι εξαντλήσεως του συγκεκριμένου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με, φυσικά, καθορισμό κάποιου ορίου ως προς το χρόνο ανάπτυξης του θέματος, για να μην υπάρχουν οι μακρόσυρτες ομιλίες που στο τέλος ενδεχόμενα και να κουράζουν, αλλά και να μην επιτρέπουν...

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για το θέμα των επομένων δύο συνεδριάσεων της Βουλής για το Κεφάλαιο Δ', εμείς συμφωνούμε απόλυτα. Αλλά όσον αφορά την κάλυψη των συζητήσεων, έχοντας υπόψη το πόσο λεπτό είναι αυτό το θέμα, εμείς είμαστε ενάντια στο να καλυφθεί από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου -απευθείας μετάδοση- διότι όπως είδαμε και από τις συζητήσεις της επιτροπής για την εγκληματικότητα, ενώ ξεκίνησαν κεκλεισμένων των θυρών, μετά, όταν άνοιξαν οι πόρτες για τα μέσα, έγινε εκμετάλλευση ορισμένων θεμάτων σε βάρος της Κύπρου πάνω σε πολύ λεπτά θέματα. Και εμείς είμαστε της άποψης ότι ειδικά πάνω σ' αυτό το θέμα θα πρέπει να αποφύγουμε τουλάχιστον να πάρουμε εμείς την πρωτοβουλία στο να καλυφθεί από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ την κ. Βασιλείου. Ο κ. Παπαδόπουλος.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για τη συζήτηση συμφωνούμε. Βέβαια οι δύο Πέμπτες είναι αν χρειαστούν, υποθέτω, γιατί μπορεί και να μη χρειαστούν. Αν η συνεδρίαση θα διαρκέσει μέχρι να λήξει το θέμα, εγώ δε συμμερίζομαι την άποψη ότι θα υπάρχουν πάρα πολλοί ομιλητές. Κανένας δεν αμφιβάλλει ότι το θέμα είναι πάρα πάρα πολύ σοβαρό και έχει πολλές πτυχές. Δεν είναι η σοβαρότητα του θέματος που καθορίζει τη συζήτηση, την έκτασή της σε χρονικά πλαίσια ή τη συμμετοχή βουλευτών, αλλά το τι λέει η έκθεση, το τι θα πουν οι βουλευτές, τα πρακτικά μέτρα που γίνεται εισήγηση να ληφθούν, για να παταχθεί αυτή η μάστιγα του τόπου μας.

Εγώ έχω διαβάσει την έκθεση. Είναι μάλλον μακροπρόθεσμα και ευρύτερα τα μέτρα τα οποία εισηγείται. Δεν είναι κάτι που θα γίνει αύριο, μεθαύριο και δε νομίζω ότι θα έχει πρακτικό αποτέλεσμα η συζήτηση εκτός από το να ευαισθητοποιήσει τον κόσμο, αν δεν έχει ήδη ευαισθητοποιηθεί για την εγκληματικότητα.

Διαφωνώ πολύ πιο έντονα για λήψη απόφασης από μέρους της Βουλής, για να καλυφθεί αυτό το θέμα από την τηλεόραση του ΡΙΚ, δηλαδή με απόφαση της Βουλής να κληθεί το ΡΙΚ να καλύψει τη συζήτηση, τόσο για λόγους αρχής όσο και γιατί δε νομίζω ότι ταιριάζει στη Βουλή να καλεί ραδιοφωνικά και ραδιοτηλεοπτικά ιδρύματα, έστω και αν είναι ημικρατικά, να καλύψουν τις συνεδρίες της Βουλής.

Κύριε Πρόεδρε, έχω πολλά να πω για το επιχείρημα αυτό. Όπως ξέρετε, γι' αυτό το θέμα γίνεται ήδη συζήτηση μεταξύ των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων. Εμείς έχουμε υποβάλει τις απόψεις μας και γραπτώς και επομένως, αν θα συζητηθεί τώρα, θα πούμε τις απόψεις μας. Εισηγούμαι όμως να μην επεκταθούμε περισσότερο για το γενικότερο θέμα της κάλυψης των συζητήσεων της Βουλής από την τηλεόραση του ΡΙΚ. Γι' αυτή τη συγκεκριμένη συζήτηση εμείς έχουμε ένσταση στο να κληθεί το ΡΙΚ να την καλύψει. Τονίζω τη λέξη "να κληθεί". Αν το ΡΙΚ θέλει να καλύψει τη συζήτηση, είναι ευπρόσδεκτο. Δε συμφωνώ όμως να ληφθεί απόφαση της Βουλής γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Παπαδόπουλο. Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βασικά για το τελευταίο ζήτημα με έχει καλύψει ο κ. Παπαδόπουλος. Ήθελα να πω, σε συνέχεια των όσων είπε ο συνάδελφος ο κ. Πουργουρίδης, ότι δεν πρέπει με κανένα τρόπο να δοθεί η εντύπωση ότι αυτό το σώμα μπορεί να καταχράται εξουσίας και να δίνει εντολές στο ραδιοφωνικό ίδρυμα. Δε φαντάζομαι να είναι αυτό το νόημα. Και επειδή γίνεται η συζήτηση, πώς το ΡΙΚ, τέλος

πάντων, σε συνεργασία με τη Βουλή, θα καλύπτει τις εργασίες της, νομίζω ότι δεν μπορούμε να προκαταλάβουμε, όπως εννοείτο προηγουμένως από την εισήγηση του κ. Χρίστου, ότι θα ξεκινήσουμε καλύπτοντας κάποια θέματα, εκάστοτε, όποτε κριθεί ότι είναι ενδιαφέροντα. Αυτό προκαταλαμβάνει και την τελική απόφαση. Εγώ δεν είμαι ενήμερος αν η σύσκεψη των εκπροσώπων ή των αρχηγών των κομμάτων έχει καταλήξει.

Εν πάση περιπτώσει, όσον αφορά την ουσία του ζητήματος, νομίζω ότι πρέπει να ξεκινήσουμε όπως ήταν η τελευταία εισήγηση. Από την επόμενη συνεδρία και ίσως μάλιστα να εξαντληθεί και σε μια συνεδρία, χωρίς να υπογραμμίσουμε εμείς ότι είναι το υπ' αριθμόν ένα θέμα. Είναι ένα από τα δύο, τρία πιο σημαντικά θέματα, αλλά να μην υπερβάλλουμε δημιουργώντας ίσως κάποιες αρνητικές εντυπώσεις. Θα του δώσουμε τη σημασία που χρειάζεται και από τα όσα θα λεχθούν από το βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δε διαφωνεί... Κύριε Κατσουρίδη, έχετε το λόγο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να παρατηρήσω δύο πράγματα. Το ένα, ότι πρέπει να υπάρχει μια συνέπεια. Δεν έχει σημασία ποιοι ήμασταν και ποιοι δεν ήμασταν βουλευτές σε προηγούμενες θητείες, αλλά εκπλήσσομαι και μόνο που ακούω ότι περίπου θα δικτατορεύσουμε, αν ζητήσουμε να μας καλύψουν. Υπήρξε μια ολόκληρη πενταετία κατά την οποία η Βουλή απαιτούσε, όποτε υπήρχε σοβαρό θέμα, να καλύπτεται τηλεοπτικά.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πότε ήταν τούτο;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επί πενταετίας Βασιλείου, κύριε Παναγιώτη Δημητρίου. Επειδή ρωτάτε πότε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, ρωτώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επί πενταετίας Βασιλείου καλύφθηκαν πολλές συνεδρίες της Βουλής και μάλιστα πριν το Βασιλείου αυτή η Βουλή νομοθέτησε και όρισε στο ΡΙΚ πώς θα συμπεριφέρεται, όχι μόνο για τα της Βουλής, αλλά και για θέματα εκτός Βουλής...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το ζήτησε η Βουλή, κύριε;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Με δική σας πρωτοβουλία. Του Δημοκρατικού Συναγερμού. Με πρόταση του κ. Αλέκου Μαρκίδη. Λοιπόν, το τρίτο και πιο ουσιαστικό. Δεν πρόκειται να καλυφθεί κανένα θέμα από τους σταθμούς, αν αφεθεί στους σταθμούς. Και το επόμενο βήμα, είμαι βέβαιος ότι κάποιοι συνάδελφοι θα ζητήσουν να μην καλύπτονται ούτε οι συζητήσεις για τους προϋπολογισμούς. Πέστε μου, πόσες εκπομπές σ' αυτή τη διάρκεια που δεν μπήκαν σε εφαρμογή οι κανονισμοί, πόσες πολιτικές εκπομπές, πόσες επικαιρικές εκπομπές γίνονται από τους τηλεοπτικούς σταθμούς.

Το τέταρτο σημείο και το τελευταίο είναι η αναφορά της κ. Βασιλείου για τη λεπτότητα του θέματος. Πιο λεπτό θέμα από το Κυπριακό δεν υπάρχει. Δεύτερο, τι από όσα θα πούμε εδώ, δεν έχει λεχθεί, δεν έχει καταγραφεί και δεν το δημοσιοποιούν οι αρμόδιοι κάθε φορά που κάνουν δηλώσεις και εμφανίζονται στα μέσα ενημέρωσης; Να είμαστε ειλικρινείς. Αν είναι άλλος ο λόγος που δε θέλουμε να συζητηθεί, να το πούμε. Αλλά αυτά... για αυτά τα οποία προβάλλονται στο δικό μου το μυαλό δεν υπάρχει λογικό επιχείρημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλώς, έτσι, χάριν της ιστορίας, κύριε Κατσουρίδη, αποτελεί γεγονός ότι με απόφαση της Βουλής το 1981 άρχισε η ραδιοφωνική κάλυψη -άμεση μετάδοση- τότε του υπό συζήτηση θέματος του ανοίγματος του Φακέλου της Κύπρου. Αλλά και πάλι θα πω ότι για λόγους σκοπιμότητας έκλεισε και ήταν τότε που αντιδράσαμε ως Δημοκρατικός Συναγερμός -έχετε απόλυτο δίκαιο- γιατί να διακοπεί η συζήτηση.

Κατά καιρούς, όντως, διάφορες πλευρές της Βουλής ζήτησαν την κάλυψη. Αυτή τη στιγμή έχουμε την πρόταση από το ίδιο το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και συζητείται ένα ευρύτερο και γενικά αποδεκτό πλαίσιο κάλυψης των εργασιών των κοινοβουλευτικών επιτροπών της Βουλής, ενδεχόμενα με ειδική εκπομπή, ενδεχόμενα με πρωινές συνεδρίες για νομοθετική εργασία και απογευματινές συνεδρίες για το Κεφάλαιο Δ', οπότε θα καλύπτεται το Κεφάλαιο Δ' -είναι υπαλλακτικά σενάρια που συζητούνται. Θα έλεγα να τεθεί ενώπιον του σώματος και ας αποφασίσει αν απαιτείται ειδική κάλυψη τούτου του συγκεκριμένου θέματος. Αν φυσικά γίνει αυτό, θα είναι σαν να υπερτονίζουμε τη σημασία του και ενδεχόμενα προκαλούμε το ενδιαφέρον και η ευαισθησία που ανέφερε η κ. Βασιλείου αντιλαμβάνομαι είναι κάποια επιτροπάτα άλλων χωρών που αποφαινόνται τι κάνουμε τα χρήματα ή τι δεν τα κάνουμε και η συκοφαντική κατά της Κύπρου εκστρατεία που εμφανίζεται όχι για πρώτη φορά. Είναι αυτά πιστεύω που ανέφερε η κ. Βασιλείου. Αν επομένως συμφωνείτε -και φαίνεται ότι υπάρχει ομόφωνη θέση- σήμερα διαβάζονται τα πορίσματα και την επόμενη και μεθεπόμενη Πέμπτη, με βάση κάποιες αρχές που μπορεί να συμφωνήσουμε ως προς το χρόνο του κάθε κόμματος ή του κάθε ομιλητή, αν θέλετε, θα καλυφθεί το θέμα. Θέτω ενώπιον της Βουλής το ερώτημα, για να μην εξαντληθούμε συζητώντας κατά πόσο ή όχι, διότι όλοι θα έχουμε κάπου βάσιμο λόγο και δίκαιο σε αυτό που ενδεχόμενα θα απαιτείται. Θέλετε την κάλυψη ή όχι της ειδικής αυτής συζήτησης που αφορά την εγκληματικότητα;

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του να κληθεί το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου στα πλαίσια των...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα ζητήσει το λόγο και δε με είχατε δει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι δύο τα θέματα που συζητούνται. Το πρώτο θέμα είναι η κάλυψη των συνεδριάσεων της Βουλής και ιδιαίτερα της συγκεκριμένης συζήτησης που θα γίνει από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Αυτό το θέμα -δεν ξέρω αν αναφέρθηκε, γιατί απουσίαζα από την αίθουσα- ήταν αντικείμενο συζήτησης σήμερα και θα είναι το κύριο θέμα που θα συζητηθεί στην κλειστή σύσκεψη της ολομέλειας της Βουλής και θα ληφθούν κάποιες αποφάσεις. Μπορεί η απόφαση να είναι να έρχεται το ΡΙΚ όποτε το καλέσουμε. Μπορεί η απόφαση να είναι κάθε Πέμπτη το ΡΙΚ, όταν συνεδριάζει η Βουλή, από τις 4.00 μέχρι τις 6.00. Δεν ξέρω ποια θα είναι η απόφαση. Δε μας έμεινε πολύς χρόνος, για να πάρουμε την τελική απόφαση. Αντιλαμβάνομαι ότι σε λίγες μέρες αυτή η συνεδρία θα γίνει. Επομένως δεν πρέπει να συνδέεται το να καλέσουμε το ΡΙΚ σε αυτή τη συζήτηση με τις αποφάσεις που θα πάρουμε, που δεν ξέρουμε ποιες θα είναι. Μπορεί να είναι και αυτή η απόφαση που έχω πει.

Όμως, ειδικά, κύριε Πρόεδρε, το θέμα αυτό το οποίο ζητούμε να παρουσιαστεί και ενώπιον του κυπριακού λαού είναι τέτοιο θέμα που μπορεί κάποιος να νομίζει ότι θα αποβεί, μετά από τη συζήτηση, θέμα τραυματισμού της κυβέρνησης. Δεν είναι της κυβέρνησης που θα αποβεί. Είναι του κράτους. Και αν επρόκειτο γι' αυτό, να πούμε και για τα επιτεύγματα αυτής της κυβέρνησης, να δούμε και το ποσοστό καταστολής της

εγκληματικότητας που έχει επιτευχθεί σ' αυτό το χρόνο. Επομένως, δε φοβόμαστε από αυτό το θέμα, αν είναι τούτο το υπονοούμενο.

Γι' αυτό η γνώμη μου είναι να θέσουμε κάποιους κανόνες που θα τηρηθούν και σε άλλες περιπτώσεις και αυτοί οι κανόνες να αποφασιστούν μετά και δε χρειάζεται να καλέσουμε ειδικά το ΡΙΚ για να καλύψει αυτό το θέμα. Γιατί να μην καλύψουμε και το θέμα της παιδείας, όταν θα συζητηθεί ή και του περιβάλλοντος; Είναι ήσσονος σημασίας αυτά τα θέματα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Δημητρίου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο λέξεις μόνο. Το ένα κατά τη γνώμη μου το κλείσατε ορθά, ανεξάρτητα από την απόφαση που θα παρθεί για τα γενικά θέματα της κάλυψης, για το συγκεκριμένο να αποφασίσουμε. Όσον αφορά το δεύτερο όμως, κανένας δεν έθεσε το θέμα που θέτει ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, αντίθετα με την τοποθέτηση δημιουργείται ερωτηματικό για την άρνηση. Και έχει δικαίωμα, κύριε Πουργουρίδη, να καλέσει η Βουλή το ΡΙΚ. Αν θέλει να έρθει το ΡΙΚ, είναι άλλου παπά ευαγγέλιο. Όταν λέτε δεν έχει δικαίωμα να το καλέσει, για όνομα του Θεού. Λοιπόν, να αποφασίσουμε για το συγκεκριμένο...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι έτσι που είπα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα δε σας άκουσα να διαμαρτύρεστε, όταν από αυτό το βήμα, όποτε είχαμε θέμα ΡΙΚ, όλες οι πλευρές ζητούσαν την κάλυψη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν ψήφισα ποτέ νόμο ότι το ΡΙΚ δεν έχει εξουσία και το ξέρεις.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Προσωπική σας άποψη. Λοιπόν, εγώ νομίζω ότι ειδικά αυτό το θέμα ετέθη σωστά και το γενικότερο ό,τι αποφασισθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα πρέπει να πω ότι συμφωνώ με τον κ. Κατσουρίδη ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, όπως και όλα τα κρατικά κανάλια στο εξωτερικό, έχουν ειδικές εκπομπές κάλυψης των εργασιών του κοινοβουλίου. Είναι μέσα, αν θέλετε, στις υπηρεσίες που θα πρέπει να προσφέρονται. Επομένως, επειδή συζητείται το γενικό πλαίσιο, γι' αυτό ζήτησα κατά πόσο η Βουλή εγκρίνει την πρόσκληση προς το ΡΙΚ, που πήρε και την πρωτοβουλία μάλιστα κάλυψης των εργασιών για συγκεκριμένες ώρες, να καλύψει αυτή τη συγκεκριμένη συνεδρία.

Ναι, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μια ερώτηση μόνο. Όταν το βάλετε σε ψηφοφορία, το αποτέλεσμα θα σημαίνει ότι, σε περίπτωση που η Βουλή εγκρίνει, το καλούμε και, σε περίπτωση που η Βουλή δεν το εγκρίνει, ότι δεν επιτρέπομε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εν τοιαύτη περιπτώσει, ό,τι και να αποφασίσουμε, θα έρθουν τα κανάλια μετά από αυτή τη συζήτηση που έγινε, διότι κατάλαβαν ότι θα έχει πολλά πράγματα να ακούσουν. Έτσι και έτσι θα τους έχουμε όλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, η επόμενη και μεθεπόμενη Πέμπτη καθορίζουν τις ειδικές συνεδρίες για εξάντληση του θέματος. Σήμερα θα αναγνωσθούν τα πορίσματα της

έκθεσης. Το ερώτημα που τίθεται και καλείται η Βουλή να αποφασίσει είναι κατά πόσο επιθυμεί το σώμα να προσκαλέσουμε και να καλέσουμε το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου να καλύψει ζωντανές τις δύο συνεδρίες του σώματος. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της άποψης ότι το ΡΙΚ πρέπει να καλύψει ζωντανά τη συνεδρίες και να κληθούν και τα υπόλοιπα κανάλια, όσα διαθέτουν χρόνο και...

A. ΚΑΡΑΣ:

Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν έχουμε εξουσία να τους εξαναγκάσουμε, προσκαλούμε όλα τα κανάλια να μεταδώσουν αυτό που θα συζητήσουμε. Επομένως, εγώ εισηγούμαι να προσκληθεί και ο ANTENNA, να προσκληθεί και το ΣΙΓΜΑ και το MEGA.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, θέτω ξανά ξεκάθαρα το ερώτημα. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της άμεσου μεταδόσεως της συζητήσεως του θέματος που είναι στην ημερήσια διάταξη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, το χέρι σας είναι πάνω, κάτω, δεξιά, αριστερά;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Απέχω, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και τρεις αποχές το αίτημα απορρίπτεται. Συνεπώς, δοθέντος ότι είναι ανοικτές οι συνεδρίες του σώματος, εναπόκειται στα οποιαδήποτε τηλεοπτικά κανάλια, κρατικά, ημικρατικά ή ιδιωτικού τομέα να τις καλύψουν.

Καλώ τον πρόεδρο της ad hoc επιτροπής να διαβάσει τα πορίσματα της σχετικής έκθεσης.

Αντιλήφθηκα από την προηγούμενη συζήτηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι υπάρχει μέγιστο ενδιαφέρον για το θέμα. Μη διαψεύσετε όσους μας παρακολουθούν. Συνεπώς, παρακαλώ επικεντρωθείτε και, αντί να κινείστε ή να συνομιλείτε μεταξύ σας, ακούστε τα πορίσματα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το ποσοστό της εγκληματικότητας στην Κύπρο είναι εξαιρετικά ανησυχητικό, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, συγκριτικά με τη μικρή έκταση του κράτους και το μικρό πληθυσμό. Η επιτροπή δε συμμερίζεται την εκφρασθείσα τον Ιούνιο του 1992 θέση της αστυνομίας, σύμφωνα με την οποία το σοβαρό έγκλημα στην Κύπρο παραμένει σε χαμηλά επίπεδα.

Υπάρχει σήμερα στην Κύπρο οργανωμένο έγκλημα υπό τη μορφή και την έννοια που έχει εκτεθεί ενώπιον της επιτροπής και κατ' αντιδιαστολή προς την έννοια "κοινό έγκλημα"...

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε που διακόπτω, αλλά οι φωνές που ακούγονται από κάτω είναι τόσο δυνατές που υπερκαλύπτουν τη δική μου φωνή.

A. ΚΑΡΑΣ:

Είναι ένεκα ενδιαφέροντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, να παρακαλέσω... Κύριε Καζαμιά, κυρία Κληρίδου, δε θα εξαιρεθεί. Να παρακαλέσω, αν είναι δυνατόν, να δώσουμε την αναγκαία προσοχή.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Υπάρχει σήμερα στην Κύπρο οργανωμένο έγκλημα υπό τη μορφή και την έννοια που έχει εκτεθεί ενώπιον της επιτροπής και κατ' αντιδιαστολή προς την έννοια "κοινό έγκλημα", καθώς και εγκληματική δράση από εντοπισμένες φατρίες, η οποία είναι και η πλέον ανησυχητική πλευρά του υπό εξέταση ζητήματος.

Πολύ σοβαρή και ανησυχητική χαρακτηρίζεται η οργανωμένη αυτή εγκληματική δράση για τους ακόλουθους λόγους:

- α. Έχει ρίζες και προεκτάσεις που εκ πρώτης όψεως φαίνεται δύσκολο να εντοπισθούν, εκτιμηθούν και παταχθούν.
- β. Οι γνωστές φατρίες του οργανωμένου εγκλήματος, που στο παρελθόν δρούσαν στη βάση του μίσους, της εκδίκησης και του διακανονισμού παλιών λογαριασμών και που εξακολουθούν να ξεκαθαρίζουν παλιούς λογαριασμούς, έχουν σήμερα θέσει άλλους στόχους, κυριότερος των οποίων είναι ο εύκολος, γρήγορος και συστηματικός παράνομος προσπορισμός τεράστιων οικονομικών ωφελημάτων. Στην προσπάθειά τους αυτή επιδιώκουν την επικράτηση και τον ολοκληρωτικό έλεγχο του παρακράτους...

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συγνώμη, κύριε Πρόεδρε. Μιλούμε για ανάγνωση της έκθεσης και βλέπω ότι γίνονται παραλείψεις στην ανάγνωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, να πω κάτι. Εζητήθη να διαβαστούν τα πορίσματα ως έχουν - είναι δώδεκα ή τόσες σελίδες εν συνόλω- όχι από την αρχή η έκθεση, αλλά τα πορίσματα. Στα πορίσματα δε θα υπάρξει εξαίρεση ή ...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν μου επιτρέψετε, κύριε Χατζηδημητρίου, στην παρατήρηση την οποία θίξατε. Έχει δίκιο ο κ. Χατζηδημητρίου, κύριε Πρόεδρε, και, επειδή στη συγκεκριμένη παράγραφο την οποία έχω αναφέρει ονοματίζονται συγκεκριμένα ονόματα, για τα οποία η επιτροπή έχει λάβει πληροφόρηση από αρμοδίους και ιδιαίτερα από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αλλά και από τον Αρχηγό της Αστυνομίας, ως πληροφόρηση... Υπενθυμίζω ότι αυτή η επιτροπή δεν είναι δικαστήριο, για να καταλήξει σε πόρισμα, δηλαδή να ακούσει και άλλη μαρτυρία αντίθετη από αυτή που της προσκομίστηκε. Και βάσει αυτής της πληροφόρησης, για την οποία ουδεμία βεβαίως αμφιβολία υπάρχει, ονοματίζονται συγκεκριμένα ονόματα ως επικεφαλής φατριών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μου επιτρέψετε, κύριε Ερωτοκρίτου, να πω κάτι. Θα έπρεπε αυτό να απασχολούσε την επιτροπή σας, να καλέσετε τη γραμματεία να τα εξαιρέσει, διαφορετικά, ενόσω περιέχονται, δημοσιοποιούνται ταυτόχρονα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν έχω κανένα πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας πω κάτι. Από την ώρα που εγείρει ένας συνάδελφος το θέμα και, ενόσω περιέχονται στην έκθεση, δε γνωρίζω... Ή έπρεπε να αφαιρεθούν εξ αρχής ή από την ώρα που η έκθεση κυκλοφορεί μεταξύ των κ. συναδέλφων, συνεπώς δημοσιοποιείται,

είτε το διαβάσετε είτε δε το διαβάσετε, κύριε Ερωτοκρίτου, η ουσία μια είναι. Συνεπώς, ενδεχομένως να συμπεριελήφθησαν.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε απόλυτο δίκαιο. Υπενθυμίζω όμως ότι το θέμα ήρθε για να συζητηθεί κατεπειγόντως μετά τη σημερινή συνεδρίαση των αρχηγών των κομμάτων και δε δόθηκε καν η ευκαιρία, γιατί δε γνώριζε η επιτροπή κατά πόσο θα συνεζητείτο σήμερα, για να κάμει οποιαδήποτε επεξεργασία. Όμως έχετε δίκαιο· θα αναφερθώ στα ονόματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό περιμένετε. Κύριοι συνάδελφοι, θέλετε να μείνει να αναγνωσθεί την επόμενη βδομάδα, εάν γίνονται αναφορές... Είμαστε ένα σώμα το οποίο θέλει να προστατέψει και τα ατομικά δικαιώματα και ιδιαίτερα τα συνταγματικά δικαιώματα του κάθε πολίτη. Εάν έγιναν αναφορές, ενδεχομένως από οποιονδήποτε, χωρίς όμως στοιχεία, ορθά ελέγχθη ότι δεν είμεθα δικαστήριο. Γι' αυτό εισηγούμαι, αν είναι, να αναγνωσθεί την επόμενη Πέμπτη χωρίς να παρέχονται στοιχεία που ενδεχομένως να επηρεάζουν τη φήμη ή και το συνταγματικό δικαίωμα που υπάρχει στον καθένα, ότι θεωρείται αθώος μέχρι αποδείξεως του εναντίου.

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό είναι το μοναδικό σημείο στο οποίο γίνεται ονομαστική αναφορά στην έκθεση.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και σε ακόμα ένα σημείο.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Και εισηγούμαι ότι μπορούμε, εφόσον κατέχουμε την έκθεση, να μην επιμείνουμε στη δημόσια κατονομασία. Είναι θέμα φυσικά και δικαίωμα του κάθε συναδέλφου κατά την ομιλία του, αν θέλει, να ασχοληθεί και με ονόματα και όλοι μας θα ασχοληθούμε με κάποιους "επώνυμους διάσημους", θα κάνουμε εκείνο το οποίο ο καθένας μας κρίνει σκόπιμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως μπορεί, εφόσον είναι αποτέλεσμα της Βουλής, καλύπτεται από την ασυλία, αλλά δεν είναι αυτό το θέμα.

Ναι, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ήμουν μέλος της επιτροπής, έκαμα την παρατήρηση απλώς με το πρίσμα που το είδατε και σεις, ότι είναι δημόσιο έγγραφο, και αποδέχομαι την εισήγησή σας να αναβληθεί την προσεχή βδομάδα, ώστε να υπάρχει απόφαση της επιτροπής για το τι θα λεχθεί και τι δε θα λεχθεί, για να μην είναι ευθύνη του αναγιγνώσκοντος την έκθεση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται, επειδή έγινε αναφορά σε μένα, από την άποψη της αναφοράς για την ευθύνη, θα πρέπει να πω ότι, συλλαμβάνοντας το κλίμα των συνεδριάσεων της επιτροπής, στην οποία είμαι μέλος σταθερά τα τελευταία τρία με τέσσερα χρόνια, ένα γεγονός που επιβεβαιώθηκε και με την τοποθέτηση του συνάδελφου του Αριστοφάνη, που επίσης είναι μέλος, ενήργησα όπως ενήργησα, ακριβώς έχοντας υπόψη αυτά τα οποία είπατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα δε σας απεδόθη ευθύνη από τον κ. Χατζηδημητρίου, αλλά αντιθέτως θέλει να σας προστατεύσει.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ενδεχομένως, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς, η αναφορά του κ. Χατζηδημητρίου ήταν προστατευτική.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, είναι σε δύο συγκεκριμένα σημεία μόνο, όπως έχει αναφέρει και ο κ. Αριστοφάνης, που αναφέρονται. Εάν υπάρχει διαφορετική άποψη, είναι θέμα που θα το κρίνετε εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δε διαφωνείτε, κύριε Χατζηδημητρίου, να αποφευχθεί η αναφορά στα ονόματα και να προχωρήσουμε.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι υπόθεση της επιτροπής πώς να προχωρήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω πλέον είναι ενώπιον της ολομέλειας και φαίνεται να μην έχει ένσταση να μη γίνει αναφορά σε ονόματα και στον κάθε βουλευτή μετά στις αναφορές του κατά την αγόρευσή του, συζητώντας επί του θέματος να κάμει ή όχι αναφορές. Αλλά νομίζω θα ήταν ορθότερο, εάν απεφεύγετο η αναφορά, για λόγους σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συνταγματικής τάξης κ.λπ.

Συνεχίστε, κύριε Ερωτοκρίτου. Ορθή πάντως η παρατήρηση του κ. Χατζηδημητρίου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

- β. Οι γνωστές φατρίες του οργανωμένου εγκλήματος, που στο παρελθόν δρούσαν στη βάση του μίσους, της εκδίκησης και του διακανονισμού παλιών λογαριασμών και που εξακολουθούν να ξεκαθαρίζουν παλιούς λογαριασμούς, έχουν σήμερα θέσει άλλους στόχους, κυριότερος των οποίων είναι ο εύκολος, γρήγορος και συστηματικός παράνομος προσπορισμός τεράστιων οικονομικών ωφελημάτων. Στην προσπάθειά τους αυτή επιδιώκουν την επικράτηση και τον ολοκληρωτικό έλεγχο του παρακράτους του υποκόσμου, των καμπαρέ και της νυχτερινής ζωής, της διακίνησης ναρκωτικών και του λαθρεμπορίου, γεγονός που τις καθιστά ακόμη πιο επικίνδυνες, αφού στην προσπάθειά τους αυτή έχουν διαπράξει και ενδέχεται να διαπράξουν σωρεία σοβαρών εγκλημάτων, κατέχουν οπλισμό και ποσότητες εκρηκτικών υλών, τις οποίες, όπως αποδείχθηκε επανειλημμένα, δε διστάζουν να χρησιμοποιήσουν.
- γ. Παρουσιάζει επίσης στοιχεία μονοπωλιακού ελέγχου και γεωγραφικών ζωνών επιρροής μέσα στην επικράτεια της Δημοκρατίας, καθώς και δεσμούς οικογενειακούς.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλούν επίσης στην επιτροπή οι δηλώσεις αρμοδίων ενώπιόν της, σύμφωνα με τις οποίες έχουν παρατηρηθεί περιπτώσεις εισαγωγής ξένων εκτελεστών, γεγονός που δημιουργεί φόβους κατά πόσο το οργανωμένο έγκλημα στην Κύπρο έχει ήδη αρχίσει να δικτυώνεται και να διασυνδέεται με το οργανωμένο έγκλημα στο εξωτερικό, αλλά και για τον προγραμματισμό εκ μέρους των αρμοδίων για την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων.

Η επιτροπή παρατηρεί ότι, στα γενικότερα πλαίσια των προσπαθειών για πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος, πρώτος και κύριος στόχος της παρούσας και όλων των εκάστοτε κυβερνήσεων πρέπει να είναι η αποκοπή των πόρων με τους οποίους

αιμοδοτείται το οργανωμένο έγκλημα, το οποίο στην Κύπρο σήμερα έχει ως κύριους αιμοδότες του τη διακίνηση ναρκωτικών, την πορνεία και μαστροπεία, την κυβεία, το λαθρεμπόριο, το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, την παροχή προστασίας επί πληρωμή, που συνίσταται σε οικονομική αφαίμαξη ατόμων ή επιχειρήσεων, με την επαπειλή τιμωρίας, αν δεν υπάρξει συμμόρφωση, καθώς και άλλες παράνομες δραστηριότητες.

Η επιτροπή διαπιστώνει ότι η ολοσχερής απουσία ελέγχου των οικονομικών και των τραπεζικών λογαριασμών σεσημασμένων ατόμων του υποκόσμου, ιδιαίτερα εκείνων που κατά καιρούς βαρύνονται με κατηγορίες διακίνησης και εμπορίας ναρκωτικών, φόνου, βομβιστικών επιθέσεων, αποζήν από κέρδη πορνείας και κυβείας, καθώς και η μη συμμόρφωση των διωκτικών αρχών, παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις των μελών της επιτροπής να στρέψουν την προσοχή τους προς τη διερεύνηση των οικονομικών των εν λόγω προσώπων, συνιστούν ασύγγνωστη αμέλεια, η οποία αναμφισβήτητα διευκολύνει εμμέσως τις παράνομες οικονομικές δραστηριότητες τέτοιων προσώπων, που ουσιαστικά αφήνονται ανενόχλητα στις βασικές παράνομες επιδιώξεις τους.

Η επιτροπή φρονεί ότι η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος είναι αδύνατη χωρίς τον αυστηρό έλεγχο των οικονομικών δραστηριοτήτων των ανθρώπων του υποκόσμου. Σημειώνει επίσης ότι η πείρα άλλων χωρών καταδεικνύει ότι, όπου επιτεύχθηκε οποιοδήποτε αποτέλεσμα στον πόλεμο κατά του οργανωμένου εγκλήματος, κατά κύριο λόγο επιτεύχθηκε με τον έλεγχο των οικονομικών και των σχετικών δραστηριοτήτων του υποκόσμου.

Συναφής με την πιο πάνω παρατήρηση είναι και η διαπίστωση ότι το κράτος αφήνει στους παρανόμους μεγάλα περιθώρια νόμιμων οικονομικών δραστηριοτήτων σε τομείς που έχουν χαρακτηριστεί από τον αρμόδιο υπουργό “εκκολαπτήρια του οργανωμένου εγκλήματος”, όπως είναι τα καμπαρέ. Η στάση του κράτους στην

περίπτωση αυτή είναι ακατανόητη και αντιφατική. Ενώ από επίσημα χείλη τα καμπαρέ χαρακτηρίζονται όπως έχουν χαρακτηριστεί, εντούτοις παραχωρούνται αφειδώς άδειες λειτουργίας τους και άδειες για εισαγωγή καλλιτέχνιδων. Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής είναι, ανάμεσα σ' άλλα, να παρέχεται σε παρανόμους η ευκαιρία να καλύπτουν τα έσοδά τους από παράνομες δραστηριότητες υπό το μανδύα νόμιμων δραστηριοτήτων. Το γεγονός αυτό είναι απαράδεκτο, μπορεί δε να λεχθεί χωρίς υπερβολή ότι τέτοιες καταστάσεις προσδίδουν νομιμοφάνεια σε ουσιαστικά παράνομες δραστηριότητες και κατά συνέπεια συνιστούν τον κύριο αιμοδότη του οργανωμένου εγκλήματος.

Γεγονός επίσης παραμένει ότι τεράστια ποσά τα οποία προέρχονται από τις εγκληματικές ενέργειες του υποκόσμου φαίνεται να νομιμοποιούνται, είτε με καταθέσεις σε τράπεζες είτε με αγορά κτημάτων είτε με άλλες επενδύσεις, χωρίς ποτέ να έχει υπάρξει περίπτωση αποκάλυψης, κατάσχεσης ή οποιασδήποτε άλλης πράξης παρεμπόδισης του ξεπλύματος του παράνομου προϊόντος που προέρχεται από τις δραστηριότητες αυτές.

Περαιτέρω, εξαιρετικά σοβαρή θεωρεί η επιτροπή την παρατηρούμενη ύπαρξη διαφθοράς και φαινομένων πεμπτοφαλαγγιτισμού στο αστυνομικό σώμα, αδιαφόρως βαθμού και μεγέθους οργάνωσης, γι' αυτό και προτίθεται να προβεί σε περαιτέρω διερεύνηση του θέματος, αφού η πεποίθηση για ύπαρξη τέτοιων φαινομένων δεν αμφισβητήθηκε ποτέ από τον αρμόδιο υπουργό και έχει ενταθεί ιδιαίτερα πρόσφατα.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή δηλώνει ότι θεωρεί ανεπαρκείς τους τρόπους και χλιαρά τα μέτρα με τα οποία το ίδιο το σώμα της αστυνομίας αντιμετωπίζει τα φαινόμενα αυτά. Δεν έχουν ουσιαστικά ποτέ ληφθεί ούτε προληπτικά ούτε κατασταλτικά μέτρα και η έλλειψη στρατηγικής στην αντιμετώπιση της διαφθοράς, με κύριο στόχο την κάθαρση της σήψης από το σώμα της αστυνομίας, πρέπει να

καυτηριαστεί ιδιαίτερα, αφού η επιτροπή θεωρεί την κάθαρση τον ακρογωνιαίο λίθο στην πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος.

Η αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος επιβάλλει και ριζική αναδιάρθρωση της δομής της αστυνομίας από πλευράς κατανομής του προσωπικού, αλλά και από πλευράς ποιότητας και προσόντων που τα μέλη πρέπει να έχουν.

Δε νοείται, π.χ., από μια δύναμη των πέντε χιλιάδων αστυνομικών να ασχολούνται με το πρόβλημα των ναρκωτικών μόνο εβδομήντα άτομα.

Δε νοείται η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της δύναμης να είναι τοποθετημένη στα γραφεία.

Δε νοείται το οργανωμένο έγκλημα να αντιμετωπίζεται με τις μεθόδους αντιμετώπισης του κοινού εγκλήματος.

Χρειάζονται προσοντούχα στελέχη με πανεπιστημιακά προσόντα, που να είναι αφοσιωμένα στο καθήκον της καταπολέμησης και της πάταξης του οργανωμένου εγκλήματος.

Τα φαινόμενα της διαφθοράς και του πεμπτοφαλαγγιτισμού, από τη στιγμή που εντοπίζονται, πρέπει να πατάσσονται αμείλικτα. Οι μετακινήσεις και οι μεταθέσεις δε θεραπεύουν την ασθένεια, αλλά αντίθετα την επεκτείνουν και την επιτείνουν. Χρειάζονται ριζικές λύσεις, τις οποίες η αστυνομία δε φαίνεται πρόθυμη, για ακατανόητους λόγους, να προωθήσει.

Η επιτροπή σε αυτή τη φάση των εργασιών της δεν υπεισήλθε σε βάθος στο ζήτημα της ενδεχόμενης κάλυψης εγκληματικών στοιχείων και άλλων υπόπτων για τη διάπραξη ποινικών αδικημάτων από πολιτικά πρόσωπα ή από άλλες επώνυμες προσωπικότητες ή παράγοντες με κύρος και επιρροή, αλλά προτίθεται να εξετάσει πρώτα το θέμα αυτό ενδελεχώς και να ζητήσει την κατάθεση συγκεκριμένων στοιχείων και κατόπιν να τοποθετηθεί επί αυτού.

Αναφορικά με την πιθανή διασύνδεση καταδίκων των κεντρικών φυλακών με τους κύκλους του οργανωμένου εγκλήματος εκτός των φυλακών, η επιτροπή σημειώνει με μεγάλη ανησυχία ότι ο διευθυντής των φυλακών, που είχε κληθεί στο χρονικό στάδιο εξέτασης του εν λόγω θέματος, αλλά και πρόσφατα, να την ενημερώσει, δεν αρνήθηκε την ύπαρξη τέτοιων καταστάσεων, αλλά τότε δεν του είχε ζητηθεί να καταθέσει συγκεκριμένα στοιχεία για λόγους σκοπιμότητας.

Η επιτροπή σημειώνει ότι οι καταστάσεις αυτές, οι οποίες πιθανόν να οφείλονται στην παροχή προς τους δεσμοφύλακες οικονομικών ανταλλαγμάτων ή και στην ανάπτυξη φιλικών σχέσεων μεταξύ αυτών και των καταδίκων, έστω και αν εκτιμώνται από τους αρμοδίους ως μικρής σημασίας, δεν παύουν να αποτελούν απειλή τόσο για την ασφάλεια των καταδίκων όσο και γιατί οι προεκτάσεις τους πιθανόν να μην έχουν σταθμιστεί στον απαιτούμενο βαθμό, με αποτέλεσμα να είναι απρόβλεπτος ο βαθμός του κινδύνου που ενέχουν. Η επιτροπή επισημαίνει ότι η οποιαδήποτε, έστω και μικρής έκτασης διασύνδεση, σύμφωνα με τα πιο πάνω, αποτελεί από μόνη της παράγοντα που εξουδετερώνει το σκοπό της φυλάκισης ως ποινής, ενδυναμώνοντας χωρίς αμφιβολία το οργανωμένο έγκλημα, γι' αυτό και θα πρέπει να εξευρεθούν τρόποι άμεσης αντιμετώπισης του ζητήματος αυτού.

Η επιτροπή είναι υποχρεωμένη να επισημάνει ότι, όσον αφορά την έξαρση του οργανωμένου εγκλήματος που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα από το τέλος της μελέτης των θεμάτων που πραγματεύεται με την παρούσα έκθεσή της μέχρι σήμερα, στο οποίο συγκαταλέγονται χωρίς αμφιβολία οι δολοφονίες των δύο αδελφών Αεροπόρου, του Παναγίδη και άλλες, καθώς και όλες οι βομβιστικές επιθέσεις στη Λεμεσό, τόσο το επίσημο κράτος όσο και η αστυνομία ειδικότερα είτε καταλήφθηκαν εξ απορόπτου, μη έχοντας εκτιμήσει σωστά τη σοβαρότητα της κατάστασης, είτε αργοπόρησαν σοβαρά στη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την πάταξη του

οργανωμένου εγκλήματος είτε παρουσιάζουν πλήρη ανικανότητα να αντιμετωπίσουν την κατάσταση είτε δε θέλουν να την αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά.

Προβαίνοντας στην εκτίμηση αυτή, η επιτροπή παρατηρεί ότι σε όλη τη διάρκεια της περιόδου εξέτασης των υπό αναφορά θεμάτων ούτε ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ούτε ο τέως ούτε ο νυν Αρχηγός της Αστυνομίας έχουν ποτέ παρουσιάσει ενώπιόν της συγκεκριμένες προτάσεις, πλαίσια ή κατευθυντήριες γραμμές, που να αποτελούν τη βάση ενός συντονισμένου εθνικού στρατηγικού σχεδίου πάταξης και πρόληψης του οργανωμένου εγκλήματος.

Αντίθετα, η επιτροπή έχει σχηματίσει την άποψη ότι οι αρμόδιοι προβαίνουν σε ενέργειες υποτονικές ή σπασμωδικές, όταν κάποιες πράξεις του οργανωμένου εγκλήματος βρίσκονται στην επικαιρότητα, και εν πάση περιπτώσει δε διακρίνονται από πνεύμα εγρήγορσης και ανησυχίας αλλά μάλλον από στάση αποδοχής των εκάστοτε τελεσμένων γεγονότων και ρουτίνας στην αντιμετώπισή τους.

Περαιτέρω, η επιτροπή παρατηρεί ότι τα στατιστικά στοιχεία που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της για τα ποσοστά εγκληματικότητας και ανίχνευσης δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και είναι παραπλανητικά, γιατί παρουσιάζουν το ποσοστό της γενικής εγκληματικότητας στην Κύπρο και όχι ειδικά του οργανωμένου εγκλήματος, αλλά και γιατί αναφέρονται στο καταγγελλόμενο και όχι στο πραγματικά διαπραχθέν έγκλημα. Επιπλέον, τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί δε διαχωρίζουν το οργανωμένο έγκλημα σε κατηγορίες τελεσθεισών πράξεων και δε δείχνουν το ποσοστό ανίχνευσης κατά κατηγορία πράξεων ούτε και τον τρόπο διάθεσης των σχετικών υποθέσεων. Υπό το φως της πιο πάνω επισήμανσής της, η επιτροπή δεν αποδέχεται ότι το 70% που έχει κατατεθεί ως ποσοστό ανίχνευσης ετήσια ανταποκρίνεται με οποιοδήποτε τρόπο στην πραγματικότητα, αλλά θεωρεί το ποσοστό αυτό πλασματικό, αφού σχετίζεται με τη διαλεύκανση γενικά του εγκλήματος και όχι ειδικά του οργανωμένου εγκλήματος.

Η επιτροπή τονίζει ότι σε καμιά περίπτωση δεν αποδέχεται ότι τα ποσοστά ανίχνευσης που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της από την αστυνομία για τους φόνους που διαπράχθηκαν κατά τα έτη 1995 έως 1998 αντικατοπτρίζουν σαφώς την πραγματικότητα, όσον αφορά την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος, αφού αυτά δε διαχωρίζουν τις υποθέσεις φόνων που συγκαταλέγονται στο κοινό και στο οργανωμένο έγκλημα.

Τέλος, η επιτροπή επιθυμεί να αναφερθεί στη βομβιστική επίθεση με στόχο τη δολοφονία του δικαστή Μιχαλάκη Μαυρονικόλα και μελών της οικογένειάς του, η οποία αποτέλεσε και την αφορμή, ύστερα από τη συζήτηση του συγκεκριμένου θέματος στην ολομέλεια του σώματος, για τη σύστασή της ως ad hoc επιτροπής και να δηλώσει τα ακόλουθα:

- α. Η δικαστική εξουσία είναι και πρέπει να παραμείνει ανεξάρτητη.
- β. Οποιοσδήποτε επιθέσεις εναντίον μελών της δικαστικής εξουσίας αναμφισβήτητα αποβλέπουν στην απειλή και στον εκφοβισμό τους με απώτερο σκοπό να πλήξουν την αντικειμενικότητα και το αδέκαστό της.
- γ. Οι επιθέσεις αυτές, όσο κι αν δεν είναι συχνές, χωρίς αμφιβολία προέρχονται από άτομα που εξυπηρετούν το οργανωμένο έγκλημα. Η συγκεκριμένη επίθεση με στόχο το δικαστή Μιχαλάκη Μαυρονικόλα είναι η τελευταία μιας σειράς βομβιστικών επιθέσεων εναντίον δικαστών. Προηγήθηκαν οι επιθέσεις εναντίον του δικαστή Γ. Νικολάου, μετά την καταδικαστική απόφαση που αυτός εξέδωσε σε υπόθεση συγκεκριμένου προσώπου, και εναντίον του δικαστή Τ. Ηλιάδη το 1992. Τέτοιες επιθέσεις υποδηλώνουν ότι το οργανωμένο έγκλημα βασίζεται στα πρότυπα του εξωτερικού, όπου οι βομβιστικές επιθέσεις εναντίον δικαστών είναι σύνηθες φαινόμενο, και αποδεικνύουν ότι αυτό δε φοβάται τίποτε και κανέναν και ότι επιχειρεί με

αυτό τον τρόπο να ποδηγετήσει την ίδια τη δικαιοσύνη, δημιουργώντας με την αποδυνάμωσή της συνθήκες ανασφάλειας και αναρχίας.

- δ. Η πολιτεία με την ευρύτερή της έννοια και όλες μαζί οι συντεταγμένες εξουσίες του κράτους πρέπει να δώσουν το μήνυμα ότι κάτι τέτοιο δεν πρόκειται να περάσει. Αντίθετα η γρήγορη διαλεύκανση της υπόθεσης Μαυρονικόλα, η προσαγωγή των υπόπτων ενώπιον της δικαιοσύνης και τέλος η παραδειγματική τιμωρία των ενόχων δηλώνουν ότι η δικαιοσύνη δεν πρόκειται σε καμιά περίπτωση να αφεθεί να κλονιστεί από τους εγκεφάλους του οργανωμένου εγκλήματος.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΣΕ

Ξέπλυμα βρόμικου χρήματος - Ναρκωτικά

Η επιτροπή, προβαίνοντας στην εξέταση της πρώτης και της δεύτερης ενότητας, σε σχέση με το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος και τα ναρκωτικά, είχε την ευκαιρία να συζητήσει πολλές επιμέρους πτυχές των εν λόγω ζητημάτων και να εξετάσει σωρεία στοιχείων, σχηματίζοντας έτσι σφαιρική εικόνα γύρω από τις πραγματικές προεκτάσεις των φαινομένων αυτών στην κυπριακή κοινωνία, την επάρκεια των τρόπων αντιμετώπισής τους και τα κενά που απομένει να πληρωθούν.

Οι παρατηρήσεις και οι διαπιστώσεις στις οποίες έχει καταλήξει η επιτροπή έχουν ως ακολούθως:

- α. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο σε σχέση με την αντιμετώπιση του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος και των θεμάτων που σχετίζονται με τα ναρκωτικά είναι ικανοποιητικό, τόσο γιατί η Κυπριακή Δημοκρατία έχει προσχωρήσει και έχει υπογράψει τις σχετικές διεθνείς συμβάσεις όσο και γιατί έχει προ πολλού

μετατρέψει σε εσωτερικό δίκαιο τις συμβατικές της υποχρεώσεις που απορρέουν από τις ανειλημμένες διεθνείς της υποχρεώσεις.

- β. Η επιτροπή σημειώνει με ικανοποίηση ότι τα κενά στη νομοθεσία για το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος και ειδικότερα στον περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμο, τα οποία η ίδια είχε εντοπίσει κατά τη συζήτηση του θέματος και τα οποία αφορούσαν την ανάγκη συμπερίληψης στον κατάλογο γενεσιουργών αδικημάτων και άλλων σοβαρών αδικημάτων τα οποία σχετίζονται με το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, έχουν ήδη πληρωθεί με τροποποιητικό νόμο ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή το 1998 (αριθμός νόμου 41(5)98). Με βάση αυτόν, έχει περιληφθεί στον εν λόγω κατάλογο η απόπειρα φόνου και το αποζήν από κέρδη πορνείας, όπως επίσης και αδικήματα σχετικά με τη μαστροπεία και τη διαφθορά γυναικών και ανηλίκων.

Η επιτροπή πιστεύει ότι η διεύρυνση του καταλόγου γενεσιουργών αδικημάτων αποτελεί ένα ουσιαστικό βήμα προς την κατεύθυνση της πάταξης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων και κυρίως του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος που σχετίζεται με το αποζήν από κέρδη πορνείας, αφού αποτελεί αναμφισβήτητα μια πολύ σημαντική διάσταση του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος που διενεργείται από πολίτες της Δημοκρατίας από την οποία οι ενεχόμενοι αποκομίζουν τεράστια οικονομικά οφέλη.

- γ. Ειδικά σε σχέση με το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, πρέπει να τονιστεί ότι αυτό αποτελεί μια μορφή οικονομικού εγκλήματος, που μετεξελίσσεται συνεχώς απειλώντας την οικονομική και κοινωνική ισορροπία όλων των κρατών διεθνώς, αφού σίγουρα δεν αποτελεί φαινόμενο που έχει παρουσιαστεί αποκλειστικά και μόνο στην κυπριακή κοινωνία. Εξάλλου,

είναι διεθνώς παραδεκτό ότι καμιά χώρα δεν μπορεί να καταπολεμήσει την παρανομία αυτή από μόνη της, αλλά χρειάζεται για το σκοπό αυτό διεθνής συνεργασία.

Η επιτροπή παρατηρεί ότι οι οποιοσδήποτε φήμες, με βάση τις οποίες η Κύπρος φέρεται ως διεθνές κέντρο ξεπλύματος βρόμικου χρήματος, είναι υπερβολικές και διογκωμένες και ενέχουν το στοιχείο της ηθελημένης υπόσκαψης του κράτους από άλλα ξένα κράτη και από κύκλους που έχουν συμφέρον να το πράξουν ή που επιδιώκουν να εξυπηρετήσουν δικούς τους, αλλότριους προς τη χώρα μας σκοπούς. Χαρακτηριστικά, σε έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων και Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης αναφέρεται ότι το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο θεωρεί ότι το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος είναι τόσο ευρέως διαδεδομένο στο διεθνή χώρο, που επηρεάζει αρνητικά την παγκόσμια οικονομία.

- δ. Η επιτροπή διαπιστώνει ότι η Κυπριακή Δημοκρατία και ειδικότερα οι αρμόδιες αρχές, όπως είναι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, το Υπουργείο Εξωτερικών κ.ά., εκτός από τη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών μέτρων, τα τελευταία χρόνια έχουν προβεί στη λήψη και διάφορων άλλων μέτρων, τα οποία έχουν ήδη αναφερθεί και τα οποία επίσης μπορούν να χαρακτηριστούν θετικά σε σχέση με τις προσπάθειες για αλλαγή της εικόνας της Κύπρου, καθώς και των αντιλήψεων βάσει των οποίων η Κύπρος φέρεται ως διεθνές και περιφερειακό κέντρο ανάπτυξης τέτοιων παράνομων δραστηριοτήτων. Σε αυτά συγκαταλέγεται και η πρόσφατη έκδοση επίσημου ενημερωτικού δελτίου για το 1998 στην αγγλική, στο οποίο γίνεται εκτενής αναφορά στις προσπάθειες της Κυπριακής Δημοκρατίας για την πάταξη του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος.

- ε. Η επιτροπή επικροτεί τα μέτρα που λαμβάνει η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σε σχέση με την πάταξη του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος, της οποίας το ρόλο θεωρεί προληπτικό κατ' αντιδιαστολή προς το ρόλο της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ), τον οποίο θεωρεί κατασταλτικό. Τα μέτρα αυτά συνίστανται, μεταξύ άλλων, στην αυστηρή επίβλεψη της λειτουργίας του υπεράκτιου συστήματος στην Κύπρο, στην αυστηρή επίβλεψη της λειτουργίας των εμπορικών τραπεζών και άλλων τραπεζικών οργανισμών και στην καθοδήγησή τους προς αυτή την κατεύθυνση.
- στ. Η επιτροπή σημειώνει ακόμη μια φορά, σε σχέση με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση των παράνομων αυτών δραστηριοτήτων, ότι αυτά δεν πρέπει να περιορίζονται στην πάταξη του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος που πιθανόν να διεξάγεται από αλλοδαπούς ή από υπεράκτιες εταιρείες που εδρεύουν στην Κύπρο ή που χρησιμοποιούν την Κύπρο ως σταθμό για την εξυπηρέτηση τέτοιων σκοπών. Αυτό επισημαίνεται, γιατί, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής κατά την εξέταση της δεύτερης ενότητας, δηλαδή των θεμάτων της πορνείας και της μαστροπείας, τα οποία, όπως έχει αναφερθεί, θα αναλυθούν εκτενέστερα σε δεύτερη έκθεσή της, ξέπλυμα βρόμικου χρήματος είναι δυνατόν να διεξάγεται και από Κύπριους πολίτες, μόνιμους κατοίκους της Δημοκρατίας, με βάση διάφορα σχετικά γενεσιουργά αδικήματα και γι' αυτό δεν πρέπει με κανένα τρόπο να υποτιμηθεί αυτή η πτυχή του θέματος, η οποία σχετίζεται γενικότερα με την πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος στην Κύπρο. Αντίθετα, είναι άμεση η ανάγκη η ΜΟΚΑΣ να εγκύψει με μεγάλη σοβαρότητα

στην εξέταση της πιθανότητας ξεπλύματος βρόμικου χρήματος από άτομα που εμπλέκονται στο επιτόπιο οργανωμένο έγκλημα.

- ζ. Αναφορικά με την πιθανή εμπλοκή τραπεζών, καθώς και λογιστικών και δικηγορικών γραφείων και οργανισμών, σε ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, η επιτροπή σημειώνει ότι υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο καθιστά παράνομη τη συμμετοχή των πιο πάνω σε τέτοιου είδους δραστηριότητες, δεδομένου ότι ενυπάρχει το στοιχείο της γνώσης.

Η επιτροπή υπογραμμίζει ότι δεν προέβη σε οποιαδήποτε περαιτέρω έρευνα, για να διακριβώσει αν υπάρχει πράγματι εμπλοκή δικηγόρων, λογιστών και τραπεζών σε τέτοιες δραστηριότητες. Πάντως, σημειώνεται ότι δεν έχουν κατατεθεί ενώπιόν της οποιαδήποτε στοιχεία που να ενισχύουν τους ισχυρισμούς αυτούς, αλλά υπάρχουν απλώς ατεκμηρίωτες αιωρούμενες φήμες και η διακρίβωση της πραγματικής κατάστασης δεν είναι δυνατή, γιατί δεν υπήρξαν στην ουσία ποτέ οποιεσδήποτε συγκεκριμένες καταγγελίες.

- η. Αναφορικά με την παρουσία και τη δράση της ρωσικής μαφίας στην Κύπρο, η επιτροπή, έχοντας την ευκαιρία να μελετήσει δημοσιεύματα του ξένου τύπου στα οποία γίνονται τέτοιες αναφορές, δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο να έχουν απλωθεί τα πλοκάμια της ρωσικής μαφίας και στην Κύπρο. Και πάλι όμως σημειώνεται ότι δεν έχουν κατατεθεί ενώπιόν της οποιαδήποτε στοιχεία που να τεκμηριώνουν το ενδεχόμενο αυτό.
- θ. Αντίθετα η επιτροπή, με βάση τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της, έχει διαμορφώσει πλήρη και σαφή εικόνα για την επικρατούσα κατάσταση σε σχέση με το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος στις κατεχόμενες περιοχές της Δημοκρατίας. Είναι φανερό ότι η ύπαρξη στα κατεχόμενα τόσο μεγάλου αριθμού τραπεζών, υπεράκτιων τραπεζικών οργανισμών και καζίνο δεν είναι

δυνατόν παρά να εξυπηρετεί παράνομους σκοπούς, ο κυριότερος από τους οποίους είναι το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος το οποίο εξυπηρετεί κυρίως την Τουρκία. Το τελευταίο εξάγεται καθαρά από τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί στην επιτροπή, σύμφωνα με τα οποία οι κυριότεροι μέτοχοι των τραπεζών αυτών είναι οι Τούρκοι της Τουρκίας.

- i. Η επιτροπή επικροτεί τη σύσταση και λειτουργία της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ), την οποία, όπως έχει ήδη αναφερθεί, θεωρεί ένα σημαντικό βήμα στην όλη προσπάθεια για την καταπολέμηση του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος με κατασταλτικό ρόλο, αλλά και το διά νόμου συσταθέντα εκείνο φορέα ο οποίος αντικατοπτρίζει διεθνώς την επίσημη εικόνα της Κύπρου και τις προσπάθειές της για πάταξη των παράνομων αυτών δραστηριοτήτων, σε συνεργασία βέβαια πάντοτε με όλες τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας. Ωστόσο, η επιτροπή έχει διαμορφώσει την άποψη ότι μέχρι στιγμής η μονάδα αυτή δεν έχει οργανωθεί πλήρως και δε λειτουργεί σε συνεχή βάση, αφού τα μέλη της δεν έχουν αποσπασθεί πλήρως, και ακόμη παρουσιάζει και κάποιες άλλες λειτουργικές δυσκολίες, οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν.
- ια. Αναφορικά με τη διακίνηση ναρκωτικών στη Δημοκρατία, μεγάλη ανησυχία προκαλούν στην επιτροπή τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της από την ίδια την αστυνομία. Όπως επί λέξει αναφέρεται σε σχετική έκθεσή της, «παρ' όλο που δεν τηρούνται αναλυτικά στοιχεία για την κάθε υπόθεση ξεχωριστά, εντούτοις πιστεύεται ότι η διακίνηση των μεγαλύτερων ποσοτήτων ναρκωτικών στον τόπο γίνεται από πρόσωπα που ανήκουν ή συνεργάζονται με τις διάφορες φατρίες. Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, τα πρόσωπα αυτά συναλλάσσονται και με Τούρκους στην κατεχόμενη περιοχή για τη

διακίνηση ναρκωτικών, κυρίως ηρωίνης και χασίς, στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου».

Υπό το πρίσμα της επίσημης αυτής δήλωσης, που έγινε τον Ιούλιο του 1997, η επιτροπή εκφράζει τη μεγάλη απορία κατά πόσο υπάρχει πραγματική πρόθεση των αρμοδίων για αμείλικτη πάταξη της διακίνησης ναρκωτικών, αφού από τη μια εκφράζεται η πεποίθηση ότι στην παράνομη αυτή δραστηριότητα εμπλέκονται άτομα που ανήκουν στις γνωστές φατρίες, αλλά από την άλλη ουδέποτε δηλώθηκε επίσημα ότι έγινε οποιαδήποτε ενέργεια για έλεγχο των οικονομικών των εν λόγω ατόμων, με αποτέλεσμα αυτά, όπως φαίνεται, να επιδίδονται ουσιαστικά ανενόχλητα στις παράνομες τους δραστηριότητες.

- ιβ. Την απορία της επιτροπής για τις πραγματικές προθέσεις της αστυνομίας να πατάξει ή όχι την παρανομία και ειδικότερα τη διακίνηση ναρκωτικών, ενισχύει ακόμη περισσότερο απόσπασμα της απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου στην έφεση με αριθμό 6061 του Mousa Abdel Hady Haggag εναντίον της Δημοκρατίας, ο οποίος καταδικάστηκε από πρωτόδικο δικαστήριο για κατοχή ναρκωτικών, στο οποίο αναφέρεται χαρακτηριστικά:

«Προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι αστυνομική δύναμη είκοσι τεσσάρων ανδρών, διακινούμενη με έξι περιπολικά, δεν κατέβαλε καμιά ουσιαστική προσπάθεια για τη σύλληψη του προμηθευτή και τον άφησε να διαφύγει».

Ανάλογη απορία προκαλεί επίσης στην επιτροπή η επιχειρησιακή δράση της αστυνομίας στην εν λόγω περίπτωση και οι πραγματικές της προθέσεις που δεν επεξηγήθηκαν στα μέλη της παρά το γεγονός ότι η

γνωστή αυτή υπόθεση συζητήθηκε ενώπιόν της παρουσία ιθυνότων της αστυνομίας.

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ

Οι δύο κυριότεροι άξονες γύρω από τους οποίους περιστρέφεται η αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος είναι αφενός η εξασφάλιση ικανοποιητικής μαρτυρίας και η αποτελεσματική απόδειξη των εξασφαλιζόμενων στοιχείων ενώπιον των δικαστηρίων και αφετέρου η αποτελεσματική οργάνωση και ενίσχυση της αστυνομίας με την παροχή σε αυτή όλων των μέσων που απαιτούνται για τη δημιουργία συνθηκών εγρήγορσης, ετοιμότητας και ικανότητας να αντιμετωπίζει τη σημερινή πραγματικότητα.

Για τους λόγους αυτούς επιβάλλεται η άμεση πλήρωση των παρατηρούμενων στις σχετικές νομοθεσίες κενών. Μεταξύ αυτών τα οποία απαιτείται να γίνουν συγκαταλέγεται και ο εκσυγχρονισμός του δικαίου για την απόδειξη.

Η επιτροπή, γνωρίζοντας ότι εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής νομοσχέδιο με το οποίο εισάγεται νέο αποδεικτικό δίκαιο στη βάση του ηπειρωτικού δικαίου, θέμα όμως που εκ των πραγμάτων αποδεικνύεται ότι απαιτεί χρόνο και μελέτη με την πιθανότητα το νομοσχέδιο να μη γίνει τελικά αποδεκτό, αφού διαταράσσει τις βάσεις του κυπριακού δικαίου που λειτουργεί στη βάση του αγγλοσαξονικού δικαίου, καλεί την κυβέρνηση το συντομότερο να απομονώσει από αυτό εκείνα τα σημεία τα οποία είναι δυνατόν με πνεύμα συναντίληψης να γίνουν αποδεκτά και να υποβάλει εισήγηση για την προώθησή τους. Ιδιαίτερα αυτό αφορά εκείνα τα σημεία στο αποδεικτικό δίκαιο που λόγω της εισαγωγής της τεχνολογίας στην καθημερινή ζωή είναι δυνατόν με την κατάλληλη τροποποίηση της νομοθεσίας να αποτελέσουν τη βάση για την αποδοχή μαρτυρίας που σήμερα λόγω μη εκσυγχρονισμού των σχετικών διατάξεων δε γίνεται αποδεκτή.

Στο σημείο αυτό η επιτροπή σημειώνει ότι, μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για πλήρωση όλων των νομικών κενών που έχουν παρατηρηθεί, η από καιρό σημειωθείσα

από τον ίδιο το Γενικό Εισαγγελέα αναγκαιότητα για παροχή σε αυτόν του δικαιώματος να ασκεί έφεση εναντίον αθωωτικής απόφασης του Κακουργιοδικείου ή εναντίον απόφασης που επιδικάζει ανεπαρκή ποινή έχει ήδη από καιρό καλυφθεί με την ψήφιση από τη Βουλή της αναγκαίας νομοθεσίας.

Περαιτέρω, η επιτροπή παρατηρεί ότι, ενώ έχει προ πολλού ζητήσει από την εκτελεστική εξουσία να καταθέσει ενώπιόν της εισηγήσεις και συγκεκριμένα νομοσχέδια για τροποποίηση εκείνων των νόμων που κρίνεται ότι θα συμβάλουν αποτελεσματικά στην πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος, μέχρι της στιγμής δεν το έχει πράξει. Από την πλευρά της η επιτροπή επισημαίνει την έλλειψη συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων κυβερνητικών τμημάτων και την αδυναμία προώθησης τέτοιας πρωτοβουλίας. Ειδικότερα, αναφέρεται σε έγγραφο της αστυνομίας προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως του Ιουνίου του 1998, με το οποίο, ενώ γίνονται κάποιες εισηγήσεις για τροποποίηση συγκεκριμένων νόμων, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει οποιαδήποτε ενέργεια προς την κατεύθυνση αυτή.

Η επιτροπή πάντως δηλώνει πως είναι έτοιμη, αν και εφόσον τέτοιες συγκεκριμένες προτάσεις κατατεθούν στη Βουλή, να συμβάλει προς την κατεύθυνση της προώθησης και υποβολής τους τάχιστα στην ολομέλεια του σώματος για ψήφιση.

Η επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να επεξεργαστεί και να παρουσιάσει ένα εθνικό στρατηγικό σχέδιο πάταξης όλων των πτυχών του οργανωμένου εγκλήματος. Για να είναι το σχέδιο αυτό αποτελεσματικό, θα πρέπει να έχει δομή και διάρκεια και να θέτει αρχές, στη βάση των οποίων θα πρέπει να καθοριστούν στόχοι οι οποίοι να επιτευχθούν με βάση προκαθορισμένα χρονοδιαγράμματα.

Στους στόχους αυτούς μπορούν να συγκαταλεχθούν τα ακόλουθα:

1. Η πριν απ' όλα διαμόρφωση και εξαγγελία ενός αποτελεσματικού συστήματος προστασίας των μαρτύρων στη βάση αφενός μεν της οικοδόμησης πνεύματος

συνεργασίας και εμπιστοσύνης του κοινού προς την αστυνομία και αφετέρου της εξασφάλισης αποτελεσματικής ασφάλειας των μαρτύρων και της παροχής σε αυτούς διάφορων κινήτρων για επαγγελματική αποκατάσταση και οικονομική τους στήριξη, καθώς και άλλων κοινωνικών ωφελημάτων, κατά το πρότυπο ανάλογων σχεδίων ξένων χωρών.

2. Η εκ βάθρων αναδιάρθρωση της αστυνομίας και η αναβάθμιση του ρόλου, της εικόνας και του κύρους της.

Η προς τα έξω εικόνα της αστυνομίας θα πρέπει βελτιωθεί με τη συστηματική της παρουσία στην καθημερινή ζωή των πολιτών διά των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Μέσα από την παρουσία της αυτή η αστυνομία θα μπορεί να ενημερώνει τον πολίτη για το οργανωμένο έγκλημα, να τον καλεί να συνεργαστεί μαζί της υποδεικνύοντάς του πού να απευθύνεται, όταν θελήσει να το πράξει, και να του καλλιεργεί την ιδέα ότι για την πρόληψη και την ανίχνευση των εγκλημάτων χρειάζεται η βοήθεια και η συμπαράσταση του κοινού, αφού αποτελεί και ηθική υποχρέωση του κάθε πολίτη, αν τυγχάνει να γνωρίζει οτιδήποτε θα μπορούσε να υποβοηθήσει το έργο της αστυνομίας, να το δηλώνει.

Από την άλλη, η σήψη στις τάξεις της αστυνομίας θα εκλείψει, αν υπάρξει αποφασιστικότητα για πάταξη των φαινομένων διαφθοράς και κάθαρση του σώματος με την παραδειγματική τιμωρία όσων μελών του αποδεδειγμένα έχουν παρανομήσει.

Περαιτέρω, θα πρέπει να μελετηθούν οι ακόλουθες λύσεις:

1. Η άμεση κατάρτιση σχεδίου αναδιάρθρωσης της δομής του σώματος της αστυνομίας και η στελέχωσή του με επιστημονικό προσωπικό.
2. Η εξαγγελία προγράμματος εκπαίδευσης και επιμόρφωσης όλων των μελών της αστυνομίας, παλαιότερων και νεότερων, με βάση τις σύγχρονες μεθόδους και

αντιλήψεις για την πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος, είτε στην Κύπρο είτε σε αντίστοιχα διεθνή σώματα.

3. Η ίδρυση σχολής αξιωματικών στην οποία θα προσφέρεται ανώτατου επιπέδου εκπαίδευση, η εισαγωγή στην οποία θα γίνεται με βάση επαυξημένα κριτήρια και απαιτήσεις και η ανέλιξη των αποφοίτων της θα είναι διαφορετική από την ανέλιξη των απλών αστυνομικών.
4. Η ενίσχυση του ηθικού, του φρονήματος και του ενδιαφέροντος των μελών του σώματος με την εξαγγελία συγκεκριμένων κινήτρων για το σκοπό αυτό και με τη συστηματική καθοδήγηση και επαφή της ηγεσίας με το χαμηλόβαθμο προσωπικό.
5. Η δημιουργία εχεγγύων αξιοκρατίας στις προσλήψεις, τις προαγωγές, τις μεταθέσεις και τις τοποθετήσεις στην αστυνομία. Θα πρέπει να μελετηθεί σχετικά η σύσταση νέας, εκτός πλαισίου αστυνομίας, επιτροπής προσλήψεων, προαγωγών, τοποθετήσεων και μεταθέσεων, η οποία να απαρτίζεται από προσωπικότητες άμεμπτης ηθικής και εγνωσμένου κύρους.
6. Η μετάκληση ειδικών εμπειρογνομόνων από χώρες με μεγαλύτερη πείρα στην αντιμετώπιση και την πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος, για να υποβοηθήσουν τους ιθύνοντες της αστυνομίας να ξεπεράσουν οποιεσδήποτε τεχνικές, επιχειρησιακές, οργανωτικές και άλλου είδους δυσκολίες αντιμετωπίζουν στα διάφορα τμήματα και υπηρεσίες, καθώς και στον καθορισμό μεθοδολογίας για πάταξη του εγκλήματος.
7. Η ανανέωση του υπάρχοντος εξοπλισμού της αστυνομίας με την αγορά εξοπλισμού νέας τεχνολογίας.
8. Η ευθυγράμμιση τη αστυνομίας, ο συντονισμός δράσης και ο καθορισμός κοινής στρατηγικής στην αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος με άλλα ανάλογα διεθνή σώματα και οργανισμούς.

9. Η άμεση αναβάθμιση του συστήματος συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών, η διαμόρφωση μεθόδων αποτελεσματικής αξιολόγησης και διασταύρωσης των συλλεγόμενων πληροφοριών και ο συντονισμός της δράσης που θα πρέπει να αναλαμβάνεται μετά την αξιολόγησή τους.
10. Η συστηματική παρουσία της αστυνομίας σε ύποπτους χώρους στους οποίους πιθανόν να διεξάγεται πορνεία ή κυβεία, να διακινούνται ναρκωτικά κτλ.
11. Η επίσπευση των διαδικασιών για την ποινική δίωξη υποδίκων με βεβαρημένο ποινικό μητρώο και γενικά η γρήγορη στοιχειοθέτηση και παραπομπή των ποινικών υποθέσεων ενώπιον της δικαιοσύνης.
12. Η στενή και συστηματική παρακολούθηση γνωστών ταραχοποιών στοιχείων με βεβαρημένο ποινικό μητρώο, καθώς και των διασυνδέσεών τους.
13. Ο συνεχής έλεγχος αλλοδαπών και η άμεση απέλαση των υπόπτων, καθώς και ο συνεχής και αυστηρός έλεγχος στα λιμάνια, στα αεροδρόμια και σε όλες τις εισόδους της Δημοκρατίας.
14. Ο συντονισμός και η συνεργασία, με στόχο την κοινή εκτίμηση της διαμορφωνόμενης κατάστασης σε σχέση με το οργανωμένο έγκλημα, μεταξύ αστυνομίας, Νομικής Υπηρεσίας, ΜΟΚΑΣ, τελωνειακών αρχών, λειτουργού μετανάστευσης, Εφόρου Εταιρειών, Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και όλων των άλλων εμπλεκόμενων υπηρεσιών με την υπόδειξη του λειτουργού ο οποίος ενεργεί για την υπηρεσία του σε σχέση με θέματα οργανωμένου εγκλήματος.
15. Η επιτροπή καλεί επίσης τους αρμοδίους χωρίς άλλη χρονοτριβή να ολοκληρώσουν τις σκέψεις τους, καθώς και τις μελέτες που δήλωσαν σε αυτή ότι από καιρό διεξάγουν, σχετικά με τη σύσταση νέου, ανεξάρτητου οργάνου, στελεχωμένου κατά το πρότυπο άλλων ανάλογων σωμάτων του εξωτερικού, το οποίο θα αποτελεί την ασπίδα της αστυνομίας ενάντια στη διαφθορά των μελών

της, αφού η εντιμότητα του σώματος αποτελεί ένα από τα σοβαρότερα όπλα ενάντια στο οργανωμένο έγκλημα.

Τέλος, η επιτροπή χαιρετίζει την καθιέρωση με εγκύκλιο, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1998, νέας διαδικασίας για την υποβολή παραπόνων από μέλη της αστυνομίας, η οποία παρακάμπτει την ακολουθούμενη μέχρι σήμερα νενομισμένη διαδικασία και είναι το αποτέλεσμα της επισήμανσης από την ίδια την επιτροπή των αδυναμιών της τελευταίας, η οποία ισχύει με βάση τους πειθαρχικούς κανονισμούς της αστυνομίας. Με βάση την ακολουθούμενη μέχρι σήμερα διαδικασία, ο κατώτερος αστυνομικός πρέπει να υποβάλλει οποιοδήποτε παράπονο ή καταγγελία μέσω ανωτέρου του, με συνέπεια, αν η καταγγελία στρέφεται εναντίον του ιδίου του ιεραρχικά ανωτέρου, να μη διασφαλίζεται η ύπαρξη συνθηκών αντικειμενικότητας και αμεροληψίας.

Με τη νέα εγκύκλιο, αντίθετα, διασφαλίζεται η αντικειμενική διερεύνηση παραπόνου μέλους της αστυνομίας που στρέφεται κατά του άμεσα προϊσταμένου ή του αστυνομικού του διευθυντή ή στο οποίο αυτοί εμπλέκονται.

Η επιτροπή καλεί τους αρμοδίους να προχωρήσουν στην άμεση τροποποίηση και της ισχύουσας νομοθεσίας, ώστε να διευθετηθεί πλήρως το εν λόγω θέμα, αφού δεν κρίνεται σκόπιμο να βρίσκονται σε ισχύ ταυτόχρονα παράλληλες διαδικασίες.

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΣΕ

Ξέπλυμα βρόμικου χρήματος - Ναρκωτικά

1. Να διευρυνθεί ο κατάλογος γενεσιουργών αδικημάτων για τους σκοπούς της νομοθεσίας που προνοεί για το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, δηλαδή του περι Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμου, ώστε να περιλάβει και το αδίκημα της κυβείας, που δεν έχει

περιληφθεί ούτε στον πρόσφατο τροποποιητικό νόμο της νομοθεσίας αυτής με τον οποίο διευρύνθηκε το σχετικό άρθρο.

Η κυβεία αποτελεί μια πτυχή του οργανωμένου εγκλήματος η οποία αποφέρει, ως γνωστόν, τεράστια οικονομικά οφέλη στους ενεχομένους, οι οποίοι σίγουρα ξεπλένουν αργότερα με διάφορους τρόπους τα κέρδη αυτά. Επιπρόσθετα, πρέπει να τονιστεί ότι η μη συμπερίληψη της κυβείας στον κατάλογο των γενεσιουργών αδικημάτων προάγει το εγχώριο ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, το οποίο σχετίζεται άμεσα με το οργανωμένο έγκλημα.

2. Να εντατικοποιηθεί η εκστρατεία διαφώτισης σε όλα τα διεθνή βήματα, αλλά και σε διπλωματικό επίπεδο, με κύριο στόχο την ενημέρωση των ξένων ως προς το ότι το σοβαρό πρόβλημα του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος παρουσιάζεται στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου στο οποίο η νόμιμη κυβέρνηση της Δημοκρατίας δεν έχει τη δυνατότητα να ασκεί έλεγχο. Ταυτόχρονα, η Κύπρος θα πρέπει να συνεχίσει να θέτει εαυτόν υπό αξιολόγηση, όπως έπραξε πρόσφατα, όταν, σύμφωνα με στοιχεία που πολύ πρόσφατα κατατέθηκαν στην επιτροπή, μαζί με τη Σλοβενία αξιολογήθηκε σχετικά από τη νεοσυσταθείσα επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης (Select Committee of Experts on the Evaluation of Anti – Money Laundering Measures (P C - R. Ev), αποσπώντας επαινετικά σχόλια για τα νομικά μέτρα που έχει πάρει.
3. Η κυβέρνηση να λάβει ιδιαίτερα υπόψη τα σχόλια που περιέχονται στην έκθεση αξιολόγησης της εν λόγω επιτροπής και ανάλογα να πάρει όλα τα δέοντα μέτρα, ώστε:
  - α. να υπάρξει πλήρης κινητοποίηση όλων των αρμοδίων για αναφορά κάθε ύποπτης συναλλαγής προς τη ΜΟΚΑΣ, όταν υπάρχει εύλογη υποψία για ξέπλυμα βρόμικου χρήματος. Ειδικότερα, θα πρέπει να εμπεδωθεί η

υποχρέωση που προβλέπει η σχετική νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία καταγγελία σε σχέση με τη διάπραξη αδικήματος συγκάλυψης που υποβάλλεται σε αστυνομικό σταθμό διαβιβάζεται πάραυτα από τον υπεύθυνο του σταθμού στη ΜΟΚΑΣ·

- β. να εντατικοποιηθεί ο έλεγχος των τραπεζών από την Κεντρική Τράπεζα, έτσι που να μην παρατηρείται το φαινόμενο οι τράπεζες να αρνούνται απλώς να εξυπηρετήσουν τους ύποπτους πελάτες τους, αλλά κατόπιν να μην αναφέρουν σχετικά στη ΜΟΚΑΣ τις υποψίες τους·
  - γ. να αποσπασθούν μόνιμα στη ΜΟΚΑΣ, σύμφωνα με τη νομοθεσία για το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, όλοι οι αρμόδιοι εκπρόσωποι που προβλέπονται στη σχετική νομοθεσία, ειδικότερα της αστυνομίας και του Τμήματος Τελωνείων, όχι μόνο γιατί κάτι τέτοιο αποτελεί νομοθετική επιταγή, αλλά και γιατί μόνο με την πλήρη και συστηματική εργασία γύρω από τα θέματα αυτά θα επιτευχθεί το συντομότερο ο επιθυμητός σκοπός, που είναι η πάταξη των παράνομων αυτών δραστηριοτήτων·
  - δ. να γίνει νομοθετική πρόβλεψη, ώστε στη ΜΟΚΑΣ να αποσπασθεί μόνιμα εκπρόσωπος του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.
4. Περαιτέρω, καλείται η αστυνομία και η ΜΟΚΑΣ να εγκύψουν με μεγάλη σοβαρότητα στο πρόβλημα του επιτοπίως ξεπλενόμενου βρόμικου χρήματος, είτε αυτό προέρχεται από τη διακίνηση ναρκωτικών είτε από έσοδα κυβείας ή μαστροπείας κτλ., με το οποίο η επιτροπή, όπως έχει τονιστεί, θεωρεί ότι κυρίως χρηματοδοτείται το οργανωμένο έγκλημα.
5. Σε σχέση με την πάταξη της διακίνησης ναρκωτικών, καλούνται όσοι εμπλέκονται στην ολοκλήρωση της μελέτης του νομοσχεδίου για την ίδρυση αντιναρκωτικού συμβουλίου, με σκοπό τον καθορισμό νομοθετικού πλαισίου για την προώθηση

εθνικής πολιτικής κατά των ναρκωτικών σε τομείς για τους οποίους δεν έχει ακόμη γίνει καμιά ρύθμιση και ειδικότερα την προώθηση νομοθετικών ή άλλων μέτρων για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της διακίνησης ναρκωτικών, να το πράξουν το συντομότερο, αφού η ειδική επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης ήδη θεωρεί ότι το εν λόγω όργανο έχει συσταθεί και λειτουργεί.

6. Τέλος, καλείται η κυβέρνηση να παρακάμψει το οποιοδήποτε οικονομικό κόστος συνεπάγεται η αγορά του αναγκαίου τεχνολογικού εξοπλισμού, όπως είναι, για παράδειγμα, τα μηχανήματα ανίχνευσης, με ακτίνες, ναρκωτικών που διακινούνται μέσα σε εμπορευματοκιβώτια, γιατί οποιαδήποτε καθυστέρηση στην αγορά αυτή με κανένα τρόπο δεν κρίνεται δικαιολογημένη, αλλά αντίθετα είναι δυνατόν να χαρακτηριστεί ακόμη και εγκληματική αμέλεια.

Η επιτροπή, τελειώνοντας τη μελέτη των θεμάτων που πραγματεύεται η παρούσα πρώτη της έκθεση, η οποία αποτελεί και έκθεση πεπραγμένων για τη συγκεκριμένη περίοδο, δηλώνει ότι το οργανωμένο έγκλημα έχει στο μεταξύ μέχρι σήμερα παρουσιάσει ραγδαία εξέλιξη. Τελευταίο κρούσμα αποτελεί η πολύ πρόσφατη δολοφονία του προϊσταμένου του Ταμείου Θήρας Σάββα Σάββα. Τη ραγδαία αυτή εξέλιξη η επιτροπή τη θεωρεί το αποτέλεσμα μιας καλά οργανωμένης κατάστασης, της οποίας οι εγκέφαλοι μέρα με την ημέρα αποθρασύνονται, ενδυναμώνονται, δικτυώνονται και χτυπούν, χωρίς ταυτόχρονα να έχει γίνει τίποτε από την πλευρά του επίσημου κράτους - ή ελάχιστα - προς την κατεύθυνση της πάταξής της. Η επιτροπή θεωρεί ότι χωρίς αμφιβολία οι δολοφονίες και οι βομβιστικές επιθέσεις που διαπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του 1998 μέχρι και σήμερα δεν είναι το αποτέλεσμα μιας κατάστασης που δημιουργήθηκε πρόσφατα, αλλά που σίγουρα προϋπήρχε και σιγόβραζε εδώ και πολλά χρόνια. Όμως δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια. Οι επιθέσεις των εγκεφάλων του οργανωμένου εγκλήματος απειλούν τώρα αθώους πολίτες και τους

εντεταλμένους να τηρούν το νόμο και την τάξη λειτουργούς του κράτους και κατά συνέπεια τα θεμέλια του ίδιου του κράτους.

Η επιτροπή υπό το φως των πρόσφατων εξελίξεων δηλώνει ότι, μέχρι την ολοκλήρωση του έργου της και τη διαμόρφωση τελικής εισήγησής της προς το σώμα ως προς τη διάλυσή της ως ad hoc επιτροπής ή τη δημιουργία μόνιμης κοινοβουλευτικής επιτροπής, θα συνεχίσει να ενημερώνει το σώμα με ενδιάμεσες εκθέσεις της για τα επιμέρους ζητήματα τα οποία άπτονται του όλου θέματος και τα οποία κρίνει αναγκαίο να διερευνήσει περαιτέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Ερωτοκρίτου. Φθάνουμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ναι, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είχα κάμει μια παρατήρηση την προηγούμενη βδομάδα και είχα εισηγηθεί να ενημερώνονταν οι αρμόδιες υπηρεσίες -αστυνομία, Υπουργείο Δικαιοσύνης, Υπουργείο Παιδείας- διότι αφορά τους νέους κ.λπ., ότι θα γινόταν αυτή η συζήτηση, επειδή σήμερα είναι το θέμα της έκθεσης και μπορεί να ισχυριστούν ότι την κατέχουν. Θα εισηγούμουν και πάλι προς την προεδρία της Βουλής να ενημερώσει ότι την επόμενη βδομάδα θα αρχίσει η συζήτηση, ούτως ώστε, αν έχουν ενδιαφέρον, να είναι εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω το γενικό διευθυντή της Βουλής εκ μέρους του σώματος να αποστείλει σχετική ενημερωτική επιστολή και πρόσκληση.

Φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής, κυρίες και κύριοι. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 9 του μηνός, η ώρα 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2000.
2. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κεντρικού Σφαγείου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2000.
4. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2000.
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000.
6. Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
7. Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
9. Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
10. Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
11. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Συσκευασμένα Αγαθά) Κανονισμοί του 2000.
12. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Τοποθετήσεις, Μετακινήσεις και Μεταθέσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

13. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
15. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2000.
16. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση Εικοστής Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 2000.
17. Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού - Θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
18. Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000.
19. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
20. Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμοί του 2000.
21. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 -Υπουργείο Εξωτερικών- Άρθρο 344 Δικαιώματα Οίκων Δημοσίων Σχέσεων για σκοπούς Διαφώτισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.
(Συνέχιση της συζήτησης).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διαδικασία που ακολουθείται κατά τη χορήγηση άδειας ασθένειας στους εργαζομένους του δημόσιου τομέα και των ημικρατικών οργανισμών».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (11.3.1999).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Προβλήματα στο κρατικό σύστημα επιδοτούμενων αποστολών στο εξωτερικό».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (19.9.1996).
4. «Η πιστή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 1964, αναφορικά με το ρόλο, τις ευθύνες, τα προνόμια και τις υποχρεώσεις της ειρηνευτικής δύναμης της UNFICYP.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).

5. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
6. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 5.53 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούπτας Νίκος
Γεωργιάδη Λία	Μούσκος Ανδρέας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μυριάνθους Ηλίας

Γιάγκου Κίκης	Παντελίδου Κατερίνα
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καζαμίας Κίκης	Ρότσας Χρήστος
Καράς Αντώνης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανού Στέλιος
Κιπτής Στάθης	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδου Καίτη	Φιλίππου Ανδρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μάτσης Γιαννάκης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Αναφορά του προεδρεύοντος κ. Νίκου Αναστασιάδη στη θυσία του ήρωα Γρηγόρη Αυξεντίου και τήρηση μονόλεπτης σιγής.

2. Ανάγνωση από τον προεδρεύοντα επιστολής που γνωστοποιεί τη μετονομασία του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ σε Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος 1999» και ψήφισή του σε νόμο [ως (Τροποποιητικού) του 2000].
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Πιστοποίησης Πατατόσπορου Εγχώριας Παραγωγής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Βοηθού Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, Ανώτερου Λειτουργού Ευημερίας και Λειτουργού Ευημερίας 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
11. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
12. Ερώτηση βουλευτή: Προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Βάσας Κοιλανίου.

13. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Η χρηματοδότηση του πολιτιστικού ομίλου “Ιριδα” - Έλεγχος των φαρμάκων που προμηθεύονται οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες.
14. α. Διαδικαστική συζήτηση αναφορικά με το χρόνο διεξαγωγής της συζήτησης για το θέμα «Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα» και για το αν θα καλυφθεί η συζήτηση από το Ρ.Ι.Κ. (Δ. Θεοδώρου, προεδρεύων, Ν. Πιπτοκοπίτης, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Χρίστου, Δ. Ηλιάδης, Α. Βασιλείου, Τ. Παπαδόπουλος, Πρ. Προδρόμου, Ν. Κατσουρίδης, Π. Δημητρίου, Α. Καράς).
- β. Ανάγνωση των πορισμάτων της έκθεσης «Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα» και οι παρατηρήσεις των κ. Τάκη Χατζηδημητρίου, προεδρεύοντος, Ρίκκου Ερωτοκρίτου και Αριστοφάνη Γεωργίου.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 9ης Μαρτίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 23)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ξεκινούμε με το πρώτο κεφάλαιο, που είναι η νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2000» και θα παρακαλούσα τον πρόεδρο, αντιλαμβάνομαι είναι ο αναπληρωτής πρόεδρος, της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει τη σχετική έκθεση.

Ευχαριστώ, κύριε Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και
Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού
της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Νίκος Μουσιούττας	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσσος Παπαδόπουλος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Παναγιώτης Δημητρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7, 14 και 28 Φεβρουαρίου και στις 6 Μαρτίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και εκπρόσωποι της διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 2000 προβλέπει έσοδα ύψους £15.175.000, που θα προέλθουν κυρίως από διάφορα λιμενικά δικαιώματα, και έξοδα ύψους £31.563.000.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να κάνει μια εκτενή ανασκόπηση της οικονομικής κατάστασης στην οποία βρίσκεται σήμερα η Αρχή, να ενημερωθεί από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων για τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας που αντιμετωπίζουν σήμερα τα κυπριακά

λιμάνια και να ακούσει τις θέσεις του για τις ριζικές τομές που πιστεύει ότι πρέπει να γίνουν για να καταστούν ανταγωνιστικά έναντι γειτονικών λιμανιών.

Από όλα τα μέλη της επιτροπής εκφράστηκαν σοβαρές επιφυλάξεις ως προς την ακολουθούμενη κατά καιρούς κυβερνητική πολιτική για ανάπτυξη της λιμενικής βιομηχανίας και τα αποτελέσματά της, τα οποία οδήγησαν την Αρχή Λιμένων στη σημερινή δεινή οικονομική της κατάσταση, με ελλείμματα εκατομμυρίων λιρών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Κίκης Καζαμίας άσκησε έντονη κριτική για την ολιγωρία που επέδειξαν οι αρμόδιοι ως προς την έγκαιρη προώθηση αυξήσεων σε όλα τα λιμενικά τέλη. Σύμφωνα με τον ίδιο βουλευτή, οι μεγάλες επενδύσεις σε αναπτυξιακά έργα για επέκταση του λιμανιού της Λεμεσού είχαν δρομολογηθεί πολλά χρόνια προηγουμένως και ήταν λογικό να συνοδεύονται από αυξήσεις των λιμενικών τελών για κάλυψη μέρους των αναπτυξιακών δαπανών που είχε επωμιστεί η Αρχή.

Περαιτέρω, στα πλαίσια εξέτασης του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, εγέρθηκαν ενώπιον της επιτροπής δύο επιμέρους ζητήματα τα οποία αφορούν τη θέση Λειτουργού Φορτίων και Αποθηκών (Κλ. Α11 και Α12), η οποία είναι κενή και έγινε εισήγηση να διαγραφεί, και το προνοούμενο κονδύλι ύψους £800.000 για μεταφορά των γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας στο λιμάνι της Λεμεσού, το οποίο επίσης έγινε εισήγηση να διαγραφεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων και της ενημέρωσης που είχε από τους αρμοδίους, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού, διατυπώνοντας παράλληλα τις ακόλουθες θέσεις της ως προς τα δύο επιμέρους ζητήματα τα οποία αναφέρονται πιο πάνω:

Ως προς την κενή θέση Λειτουργού Φορτίων και Αποθηκών, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και

του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγούνται τη διαγραφή της, ενώ τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν ως προς το σημείο αυτό στην ολομέλεια του σώματος.

Ως προς το κονδύλι ύψους £800.000 για μετακίνηση των γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας στο λιμάνι της Λεμεσού, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος τάσσονται υπέρ της έγκρισης και της διάθεσής του για το σκοπό για τον οποίο αυτό προτείνεται, ενώ τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της απάλειψής του. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν ως προς το σημείο αυτό κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Ταυτόχρονα και με την ευκαιρία της συζήτησης του ετήσιου προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου, η επιτροπή ομόφωνα καυτηριάζει τους λανθασμένους χειρισμούς όλων των αρμοδίων αλλά και τις κατά καιρούς ληφθείσες κυβερνητικές αποφάσεις, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα η Αρχή Λιμένων να οδηγηθεί στη σημερινή άθλια οικονομική της κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον πρόεδρο. Επί θέματος αρχής ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Χαιρετίζω την παρουσία των εκπροσώπων του συμβουλίου και της διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων στην αίθουσα και επισημαίνω τη συμφωνία μας με μια σημαντική επισήμανση της επιτροπής, ότι βασικός λόγος για την οικονομική δυσπραγία της Αρχής

Λιμένων είναι η απουσία σαφούς κυβερνητικής πολιτικής σε ό,τι αφορά το μέλλον του ημικρατικού οργανισμού και τη διαχείριση των λιμανιών. Η επιτροπή επισημαίνει ειδικότερα την άρνηση της κυβέρνησης να φέρει προς ψήφιση στη Βουλή την πλήρως δικαιολογημένη αύξηση των τελών, των χρεώσεων της Αρχής Λιμένων επί της εμπορικής κίνησης. Αυτό το πράγμα, ενόψει των μεγάλων δαπανών που έγιναν, των μεγάλων δανείων που έχουν συναφθεί για την επέκταση των λιμανιών, ειδικότερα της Λεμεσού, έχει επιφέρει καίριο κτύπημα στα οικονομικά της Αρχής.

Σε ό,τι αφορά τις γερανογέφυρες, για τις οποίες γίνεται εκτενής αναφορά, η άρνησή μας να ψηφίσουμε το κονδύλι των £800.000 έχει σχέση με την απουσία σαφούς πολιτικής αναφορικά με το λιμάνι της Λάρνακας. Οι αλληλοσυγκρουόμενες δηλώσεις μεταξύ υπουργών και κομματικών και υπηρεσιακών παραγόντων... η διαφαινόμενη διάθεση μαρινοποίησης του λιμανιού της Λάρνακας εμάς όχι μόνο δε μας βρίσκει σύμφωνους, αλλά κατά την άποψή μας οδηγεί ένα σημαντικό έργο στην πόλη της Λάρνακας σε μαρασμό, μάλιστα όχι κατά διατεταγμένο τρόπο αλλά με τη μέθοδο του πανικού και της φυγής.

Ήμασταν αποφασισμένοι ως κοινοβουλευτική ομάδα να καταψηφίσουμε το κονδύλι των £800.000. Όμως, εις ένδειξιν κατανόησης των απόψεων που υπάρχουν από συναδέλφους της επαρχίας Λάρνακας και άλλους βουλευτές, είμαστε έτοιμοι να δεχθούμε τη συμβολική πρόνοια των £10, με στόχο να υποχρεωθεί η Αρχή Λιμένων, για οποιαδήποτε απόφαση πάρει μελλοντικά, να επανέλθει στη Βουλή, να εξηγήσει τη θέση της και υπό αυτή την προϋπόθεση να πάρει ή να μην πάρει την έγκριση της Βουλής για οιαδήποτε μετακίνηση θέλει να επιχειρήσει. Ειλικρινά διερωτόμαστε αν θα βοηθήσει πραγματικά αυτή η μετακίνηση των γερανογεφυρών -αναφέρομαι στη Λεμεσό αυτή τη στιγμή- γιατί, πέρα από το γεγονός ότι μιλούμε για γερανογέφυρες διαφορετικού τύπου και διαφορετικής γενιάς από τις υφιστάμενες -οι μεν υφιστάμενες είναι του τύπου post

ραναμαχ, όπως είθισται να λέγονται, δηλαδή με μεγάλη ακτίνα δράσης, περίπου σαράντα οκτώ μέτρων, ενώ αυτές είναι πιο μικρής ακτίνας δράσης, σαράντα μέτρων- αν υποθέσουμε ότι θα επιτευχθεί η συνεργασία μεταξύ των δύο αυτών τύπων γερανογεφυρών, το μέγα πρόβλημα δεν είναι στις γερανογέφυρες, κύριοι συνάδελφοι, και οι ιθύνοντες το γνωρίζουν. Το μέγα πρόβλημα είναι πώς θα διοχετεύεται αυτός ο ποταμός εμπορευματοκιβωτίων από τις προβλήτες του λιμανιού στο χώρο στοίβασης. Τα μηχανήματα διακίνησης των εμπορευματοκιβωτίων κατά τη δική μας εκτίμηση δεν αρκούν, για να τα μεταφέρουν στους πίσω χώρους. Οι δε πίσω χώροι δεν είναι αρκούντως προετοιμασμένοι, δεν μπορούν να στοιβαστούν τρία εμπορευματοκιβώτια και επειδή κάποιιοι ιθύνοντες της Αρχής επέμεναν στις λεγόμενες κυρολεκάνες, αυτή τη στιγμή εκείνοι οι χώροι δεν είναι έτοιμοι να δεχθούν τις μεγάλες ποσότητες εμπορευματοκιβωτίων τις οποίες υποτίθεται ότι με τις τέσσερις γερανογέφυρες μπορούμε να μετακινούμε. Και έτσι σήμερα, εάν γίνει αυτό το πράγμα, τα εμπορευματοκιβώτια θα κάμνουν έναν περίπατο δύο χιλιομέτρων, για να οδηγούνται σε άλλη περιοχή από εκείνη από την οποία θα εκφορτώνονται. Κατά συνέπεια υπάρχει θέμα για το λιμάνι της Λάρνακας. Δεν επεκτείνομαι· έχει συζητηθεί άλλες φορές σε έκταση.

Τώρα σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό, το δεύτερο σημείο που θα καταψηφίσουμε είναι η θέση του λειτουργού φορτίων και αποθηκών, μία θέση η οποία έγινε στο παρελθόν, για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, για να βολέψει κάποιον. Αυτός ο κάποιος αφυπηρέτησε, επήρε τις προαγωγές του. Εδώ και καιρό η θέση παραμένει κενή. Εισηγούμαστε τη διαγραφή της.

Έλεγα, κύριοι συνάδελφοι, ότι, ενώ η Αρχή Λιμένων θέλει να μετακινήσει τις γερανογέφυρες και το γερανό από το λιμάνι της Λάρνακας, βλέπουμε στον προϋπολογισμό να γίνεται πρόταση για νέα θέση, η οποία αντιλαμβάνομαι τελικά ότι δε

θα πληρωθεί στη Λάρνακα. Γίνεται πρόταση για επόπτη λιμανιού. Ανάπτυξη το λιμάνι δεν έχει και μάλλον οδηγείται προς κλείσιμο και φυσιολογικά και αυτή η θέση πηγαίνει στη Λεμεσό. Διερωτώμαι πώς συνάδει το ένα με το άλλο. Πέραν τούτου υπάρχει η εντύπωση πως, ενώ η Αρχή Λιμένων ζητά δάνεια για να επιβιώσει, βλέπουμε μέσα στους προϋπολογισμούς, πέρα από αυτή, και άλλες νέες θέσεις. Συνάδει αυτό το πράγμα με τη δεινή οικονομική κατάσταση; Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν οι δεσμεύσεις από τις συμφωνίες με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις. Και σεβόμαστε αυτές τις συμφωνίες. Αλλά και εκεί βλέπουμε ότι είναι επιλεκτικά που πληρούνται οι θέσεις. Υπάρχει μία συμφωνία από πολύ παλιά, εδώ και δέκα χρόνια, να δημιουργηθεί μία θέση τεχνικού επόπτη· ούτε σχέδια υπηρεσίας δεν έχουν κατατεθεί. Άλλες θέσεις με μεγάλη ταχύτητα διεκπεραιώνονται. Και διερωτάται κανένας: Ποια σκοπιμότητα εξυπηρετείται με αυτή τη διττή μεταχείριση διαφόρων θέσεων και διαφόρων συμφωνιών που υπάρχουν μεταξύ της Αρχής και του συνδικαλιστικού κινήματος;

Επίσης υπάρχουν, κύριοι συνάδελφοι, στον προϋπολογισμό δέκα θέσεις κενές λιμενικών μηχανοδηγών. Την ίδια στιγμή στην υπεπιτροπή εκτάκτων της Βουλής, εδώ και πέντε χρόνια, η Αρχή Λιμένων μάς φέρνει συνεχώς πρόταση για ανανέωση της υπηρεσίας δύο έκτακτων μηχανοδηγών. Έχουμε από τη μια δέκα θέσεις κενές και από την άλλη δύο ανανεωνόμενους ανά εξάμηνο έκτακτους μηχανοδηγούς. Γιατί; Γιατί αυτή η ακαταστασία; Γιατί δεν πληρούνται δύο από αυτές τις κενές θέσεις με αυτούς τους δύο ανθρώπους; Και πάλι σκοπιμότητα; Και πάλι επειδή οι άνθρωποι τούτοι δεν είναι αρεστοί;

Υπάρχουν έντεκα θέσεις τεχνικών κενές. Έντεκα κενές θέσεις τεχνικών! Οι τεχνικές υπηρεσίες κατ' επανάληψη έχουν υποβάλει στο συμβούλιο αίτημα να πληρωθούν αυτές οι θέσεις, για να τερματιστούν δύο απαράδεκτα φαινόμενα, συνάδελφοι: Για να τερματιστεί η εργασία απ' έξω, η οποία στοιχίζει κατά τεκμήριο στην

Αρχή περισσότερα παρά αν την έκαμνε με δικό της προσωπικό, και να τερματιστούν οι πολύ υπερβολικές και δαπανηρές υπερωρίες τις οποίες πληρώνουμε. Βγαίνουμε και κατηγορούμε τους τεχνικούς της Αρχής Λιμένων ότι παίρνουν δύο χιλιάδες, τρεις χιλιάδες λίρες το μήνα ως εισόδημα. Δουλεύουν μέχρι η ώρα τρεις-τέσσερις το πρωί, αν υπάρχει ξεφόρτωμα πλοίων. Γιατί δεν πληρούμε αυτές τις έντεκα θέσεις, να μειώσουμε τις υπερωρίες, να μειώσουμε τις ώρες εργασίας, να μειώσουμε τις εργασίες που δίνουμε έξω και να αυξήσουμε την ασφάλεια και των ανθρώπων και των εγκαταστάσεων και των γερανογεφυρών; Σύμφωνα με στοιχεία που νομίζω ισχύουν για όλα τα λιμάνια, μια γερανογέφυρα θέλει γύρω στα είκοσι άτομα κατά μέσο όρο για την εξυπηρέτηση, τη συντήρηση, τις βάρδιες κ.λπ. κ.λπ. Εμείς έχουμε οκτώ έως δέκα.

Επίσης υπάρχουν δύο κενές θέσεις φυλάκων, μόνιμου προσωπικού. Προχθές η Αρχή Λιμένων ήρθε στην επιτροπή της Βουλής και ζήτησε να προσληφθούν πέντε έκτακτοι. Διερωτάται κανένας: Γιατί δεν πληρούνται αυτές οι δύο θέσεις; Γιατί αναζητούμε ανορθόδοξους τρόπους, πάλι με τη διαδικασία των εκτάκτων για να καλύψουμε τις ανάγκες μας και να δημιουργήσουμε πάλι μια κατηγορία για την οποία θα ζητούμε μονιμοποίηση σε λίγους μήνες ή σε λίγα χρόνια;

Υπάρχει ακόμα ένα θέμα το οποίο θέλω να θίξω και χαίρομαι που είναι εδώ ο πρόεδρος της Αρχής Λιμένων: Η εκπαίδευση του προσωπικού. Ένα θέμα το οποίο όλοι μας θεωρούμε υψίστης σημασίας. Εδώ έχουμε καταγγελίες για διακρίσεις, για όχι ίση μεταχείριση του προσωπικού. Έχουμε περίπτωση λειτουργού ασφάλειας που υπηρετεί στη θέση για είκοσι χρόνια και ο οποίος ζητούσε να σταλεί σε σεμινάρια τα οποία γίνονται προς τούτο στην Ελλάδα. Υπήρχε μια συνεχής άρνηση. Όταν πρόσφατα κάποιος άλλος υπέβαλε αίτηση, άσχετος με τη θέση, άσχετος με το αντικείμενο, στάλθηκε. Να υποθέσω ότι, επειδή ο πρώτος είναι ο γραμματέας της ΠΕΟ, γι' αυτό έτυχε αυτής της μεταχείρισης;

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι εμείς πιστεύουμε στο μέλλον της Αρχής Λιμένων. Εμείς δε θεωρούμε ότι η Αρχή Λιμένων πνέει τα λοίσθια. Εμείς θεωρούμε ότι και μπορεί να επιβιώσει με σωστή διαχείριση και με σωστή στήριξη και μπορεί να χειριστεί το θέμα των λιμανιών μέσα στις νέες συνθήκες με ικανότητα. Έχει καλούς λειτουργούς, έχει μια μακρά παράδοση και μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις. Φτάνει να υπάρχει πολιτική από την πλευρά της κυβέρνησης και από τον εκάστοτε υπουργό, η οποία, προς το παρόν, για μας είναι ανύπαρκτη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου.

Ποιος άλλος εκ των συναδέλφων θέλει να μιλήσει επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά πολλές φορές σε αναγκάζουν τα γεγονότα να πεις κάποια πράγματα. Φαίνεται ότι αρκετοί οργανισμοί αντιγράφουν το μοντέλο των Κυπριακών Αερογραμμών και κάθε συμβούλιο, το οποίο αναλαμβάνει, κάνει και ένα στρατηγικό σχέδιο. Στην προκειμένη περίπτωση από τους υπουργούς που πέρασαν τα τελευταία πέντε χρόνια ο καθένας είχε μια δική του φιλοσοφία, δικά του οράματα και δικούς του σχεδιασμούς για τη δήθεν λιμενική βιομηχανία, γιατί λέω ειλικρινά “δήθεν”.

Όταν είχαν τεράστια χρέη και ενώ έπρεπε να αναπτυχθεί το λιμάνι της Λεμεσού βάσει σχεδιασμού και το οποίο θα χρειαζόταν δανεισμό εκατομμυρίων λιρών, η πρώτη προτεραιότητά τους ήταν να κτίζουν καφετερίες, σνακμπάρ, να κάνουν κάβες και εστιατόρια και σουβενίρ στο λιμανάκι στην Κάτω Πάφο. Έγιναν εκείνα τα ωραία

πράγματα που έγιναν, κατεδαφίστηκαν, πλήρωσαν £1.500.000 και άλλο £1.200.000 ή £1.300.000, για να επαναφέρουν εκείνα τα οποία έκαναν.

Λυπούμαι, αλλά θα το πω: Ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων -και αυτά που λέω είναι και οι αγαπητοί μου συνάδελφοι, τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής από όλες τις πολιτικές δυνάμεις- διαπιστώνω, κύριοι, ότι έρχονται νομοσχέδια οικονομικά για τέλη ή και άλλως πως στη Βουλή, για να ψηφιστούν, αλλά την ίδια στιγμή κάποια μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Λιμένων δεν κάθονται μαζί με το συμβούλιο, αλλά εκπροσωπούν ή ναυτικούς πράκτορες ή οτιδήποτε άλλο και αντιδρούν για την ψήφιση αυτών των κονδυλίων για τα οποία το διοικητικό συμβούλιο είχε αποφασίσει ομόφωνα. Παρουσιάζονται και αυτές οι καταστάσεις, αυτά τα οξύμωρα!

Όπως φαίνεται, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, για να μπορέσει η Αρχή Λιμένων να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της και προς τα δάνεια, αλλά και προς τον προϋπολογισμό που έχει ήδη καταθέσει και είναι ελλειμματικός, αν δε με απατά η μνήμη μου, κάπου £16.000.000, θα αναγκαστεί να κάνει και άλλους δανεισμούς, για να μπορέσει να ανταποκριθεί. Σίγουρα, ειλικρινά θα πρέπει να μελετήσει το διοικητικό της συμβούλιο, αλλά και το υπουργείο -τρόποι υπάρχουν πολλοί- πού πρέπει να αυξηθούν διαφόρων ειδών τέλη πού έπρεπε να αυξηθούν, για να αποκτήσουν εισοδήματα, αλλά και την ίδια στιγμή έπρεπε να σταματήσουν να προσλαμβάνουν σε ανύπαρκτες θέσεις ή να δημιουργούν θέσεις αχρείαστες ή και άλλως πως, απλώς για να βολεύονται ημέτεροι, ασχέτως αν είναι αναγκαίοι, ναι ή όχι.

Όταν βλέπεις για παράδειγμα τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων να διαπληκτίζεται με τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου, να γίνεται όλη εκείνη η ωραία ιστορία επί μέρες πρώτο θέμα σε όλους τους τηλεοπτικούς σταθμούς, σε όλους τους ραδιοφωνικούς, σε όλα τα έντυπα μέσα, από την άλλη υπάρχει όραμα, υπάρχει

θέληση και υπάρχει πείσμα να στηρίξουμε τη λιμενική βιομηχανία. Αν πράγματι πείθουν με αυτό τον τρόπο που σκέφτονται οι κυβερνώντες, εμένα προσωπικά δε με πείθουν· και δεν είμαι ο μόνος. Αν δεν αλλάξουν φιλοσοφία και αντίκριση και να υπάρξει σωστή συνεργασία και νοικοκύρεμα της Αρχής Λιμένων, δεν μπορεί να έχει μέλλον, εκτός αν ο στόχος είναι να οδηγηθεί στην κατάρρευση, για να πάει πιο εύκολα προς την κατεύθυνση της ιδιωτικοποίησης και αυτός ο τομέας.

Άσχετα ότι έχει αναφερθεί μέσα στην έκθεση ότι το Δημοκρατικό Κόμμα συμφωνεί με τον προϋπολογισμό και θα τον ψήφιζε -και εννοώ το ποσό των £800.000- δεν πρόκειται, κύριοι, να το ψηφίσουμε. Ναι, ήταν εισήγηση του Δημοκρατικού Κόμματος οι δέκα λίρες, για να δούμε πρώτον την αξιοπιστία του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων για τις διακηρύξεις και για τις δεσμεύσεις που είχε αναλάβει έναντι της Λάρνακας, όπως είχαν αναλάβει και άλλοι τέσσερις υπουργοί εδώ και εννιά χρόνια που φαίνεται ότι τους Λαρνακείς προσπαθούν να τους χορτάσουν με τα “θα” και, εφόσον αυτά όλα τα οποία έχουν υποσχεθεί είναι διατεθειμένοι να τα κάνουν, τότε ας φέρουν ξανά συμπληρωματικό προϋπολογισμό και ας φέρουν εκείνες τις αιτιολογήσεις που χρειάζονται, για να ξαναδεί το θέμα αυτή η Βουλή.

Αν όμως θα συνεχίσουν εκείνη την τακτική και την ίδια πολιτική για εκείνα τα περιβόητα, τα πολυδιαφημισμένα κίνητρα που είχαν γίνει πριν από τέσσερα χρόνια προς την κατεύθυνση δήθεν των κρουαζιερόπλοιων που με αυτά τα κίνητρα θα προτιμούσαν τη Λάρνακα και εν πάση περιπτώσει για ολόκληρο το χρόνο δεν υπερέβαιναν τις £14.000 για όλους, ε, δεν ξέρω ειλικρινά ποιος θα χαλούσε την υποδομή του και την όλη δραστηριότητά του από αυτούς τους ναυτιλιακούς οργανισμούς που έχουν αυτά τα κρουαζιερόπλοια και απλώς με αυτά τα κίνητρα των £2.000 ή £3.000 για τον καθένα από αυτούς θα εγκατέλειπαν τη δραστηριότητα και την υποδομή τους που είχαν στη Λεμεσό, για να μεταφερθούν στη Λάρνακα!

Θέλουμε όμως να πιστεύουμε ότι θα αλλάξει τακτική αυτή η κυβέρνηση. Θα σταματήσει το σόου, το μάρκετινγκ και τα “θα”, θα σοβαρευτεί. Αυτά τα οποία λέει κάπου, έστω και ελάχιστα, θα τα κάνει πράξη με την ελπίδα ότι θα ορθοποδήσει η λιμενική μας βιομηχανία, γιατί ως χώρα βρισκόμαστε σε χώρο πράγματι που μπορούμε και να αναπτυχθούμε και υπηρεσίες να προσφέρουμε και κερδοφόρα να γίνουν τα λιμάνια μας, αλλά και να συμβάλουν στη γενικότερη οικονομία του τόπου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Πιπτοκοπίτη. Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε για τους προϋπολογισμούς της Αρχής Λιμένων, τους οποίους προϋπολογισμούς -όχι βεβαίως αυτής της χρονιάς, αλλά τους περσινούς- τους είχαμε απορρίψει. Να υπενθυμίσω και ορισμένα πράγματα, γιατί είχαν υποβληθεί με καθυστέρηση δύο ετών. Γιατί τα λέω αυτά; Γιατί το περσινό συμβάν της καταψήφισης των προπέρσινων προϋπολογισμών δεν ήταν κάτι το οποίο ήρθε σαν κεραυνός εν αιθρία σε αυτό τον οργανισμό. Ήταν ένα συμβάν το οποίο, πιστεύω, αντανάκλασε και απεικόνιζε πιστά την κατάσταση η οποία επικρατεί σε αυτό τον οργανισμό.

Φέτος τα πράγματα έχουν φανεί πολύ καλύτερα από ό,τι πέρσι. Και τι είναι τα πράγματα και ποια είναι η κατάσταση; Η Αρχή βρίσκεται μπροστά σε ένα τρομακτικό πρόβλημα ελλιπούς ρευστότητας. Αυτό είναι το πρόβλημα της Αρχής Λιμένων, όπως σήμερα εκδηλώνεται και παρουσιάζεται, το οποίο οφείλεται κατά εκατόν τοις εκατόν, θα έλεγα, στη συγκεκριμένη πολιτική που η κυβέρνηση ακολούθησε αναφορικά με τα λιμάνια. Και εξηγούμαι· αναφέρεται ήδη και στην έκθεση: Ενώ είχε εγκριθεί από το 1989-1990 ένα συγκεκριμένο σχέδιο ανάπτυξης ιδίως του λιμανιού της Λεμεσού με μια

πολύ μεγάλη δαπάνη δεκάδων εκατομμυρίων λιρών, αυτό ήταν το σκέλος των δαπανών, το οποίο όμως σχέδιο ταυτόχρονα προέβλεπε και αύξηση των εσόδων με παράλληλη αύξηση των λιμενικών τελών, η κυβέρνηση του Γλαύκου Κληρίδη, όταν ήρθε η ώρα της επιβολής των αυξημένων λιμενικών τελών, τα οποία θα διασφάλιζαν τη δυνατότητα της Αρχής να αποπληρώνει το τεράστιο δάνειο το οποίο είχε συνάψει, αρνήθηκε να προχωρήσει προς την κατεύθυνση της αύξησης των τελών, παρά την ομόφωνη σύσταση της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρά το γεγονός ότι, αν δε με απατά η μνήμη μου, η πλειοψηφία του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Λιμένων ήταν υπέρ αυτής της αύξησης των τελών. Και βεβαίως μπορεί αυτό το πράγμα να αναχθεί σε συγκεκριμένη κυβερνητική πολιτική προστασίας, αν θέλετε, των εισαγόμενων ειδών και του καταναλωτή, ο οποίος θα επιβαρυνόταν, σύμφωνα με κάποιους, λόγω αυτής της αύξησης των λιμενικών τελών, όμως, από την άλλη, είναι προφανές ότι η μη αύξηση των λιμενικών τελών επιβλήθηκε από συγκεκριμένους κύκλους, τους κύκλους οι οποίοι είχαν κάθε συμφέρον να μην επιβληθεί αυτή η αύξηση, γιατί θα συνεπαγόταν μείωση των δικών τους κερδών.

Έρχομαι τώρα σε ένα άλλο θέμα, το οποίο δεν έχει θιγεί ακόμα εδώ μέσα -το έχω θίξει επανειλημμένα και θα το θίγω πάντοτε- είναι το θέμα του ασυμβίβαστου της ιδιότητας μέλους της Αρχής Λιμένων με το επάγγελμα το οποίο ασκεί. Δε γίνεται, κύριοι, ο γραμματέας του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων να είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Λιμένων, όπως δε γίνεται και ο γραμματέας του Συνδέσμου Αχθοφόρων ή ο γραμματέας του Συνδέσμου Λιμενεργατών ή οποιοσδήποτε άλλος επαγγελματικός γραμματέας ή ανάλογου επαγγέλματος πολίτης να βρίσκεται σε μια Αρχή η οποία καθορίζει τα του επαγγέλματός του, τα οικονομικά του συμφέροντα, επηρεάζει τα οικονομικά του συμφέροντα.

Θεωρώ ότι σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό ένας από τους λόγους για τους οποίους η κυβέρνηση οδηγήθηκε σε αυτή την καταστροφική απόφαση, να μην επιβάλει αύξηση των τελών, είναι και το γεγονός ότι μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Λιμένων είχε συμφέρον επαγγελματικό να μην αυξηθούν αυτά τα τέλη. Και φθάσαμε εδώ που φθάσαμε. Βεβαίως, δεν έχει αλλάξει τίποτα από το διοικητικό συμβούλιο. Το ασυμβίβαστο εξακολουθεί να υπάρχει, εξ όσων γνωρίζω, εκτός αν έγινε κάτι το οποίο δεν έχω αντιληφθεί και θα υπάρχει και θα συνεχίσει να υπάρχει σε βάρος του τρόπου με τον οποίο η ίδια η Αρχή λειτουργεί για προστασία των συμφερόντων της και για διεκπεραίωση των καθηκόντων τα οποία της έχει αναθέσει ο νόμος.

Θα πω επίσης ορισμένα πράγματα πέραν αυτού του συγκεκριμένου που έχουν σχέση με την αξιοκρατία ή την αναξιοκρατία η οποία έχει αναπτυχθεί μέσα στα πλαίσια της Αρχής Λιμένων. Κύριοι συνάδελφοι, αυτό το λέω για να το ακούσουν ακόμα μια φορά και οι εκπρόσωποι της Αρχής Λιμένων, οι οποίοι προς τιμήν τους βρίσκονται σήμερα εδώ κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού της Αρχής, και υπάρχει σχέδιο προαγωγής σε αυτό τον οργανισμό που δεν έχει προσβληθεί ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου και δεν έχει πέσει. Νομίζω μπορεί να υπάρχουν και καμιά δυο περιπτώσεις που διέφυγαν και διέλαθαν αυτού του κανόνα, αλλά πάντως κατά κανόνα η συντριπτική πλειοψηφία είχε αυτή την τύχη.

Έχουν ακουστεί πάρα πολλά για το πόσο αξιοκρατικά ή αναξιοκρατικά προήχθησαν οι διάφοροι που προήχθησαν σε αυτό τον οργανισμό. Το γεγονός όμως ότι αυτή η φήμη συνοδεύει την Αρχή Λιμένων δεν της περιποιεί τιμή ούτε και δημιουργεί συνθήκες εργατικών σχέσεων τέτοιες, που να διευκολύνουν την ομαλή λειτουργία της Αρχής, που να διευκολύνουν τη σωστή λειτουργία της Αρχής Λιμένων. Και είναι περιττό να πούμε ότι και οι εργατικές σχέσεις μέσα στην Αρχή Λιμένων είναι κάθε άλλο παρά καλές. Και αυτά φυσικά είναι ζητήματα τα οποία θα πρέπει να προβληματίσουν και το

ίδιο το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Λιμένων, για να αναζητηθεί το λάθος, το τι φταίει και για να αποκατασταθεί, στο βαθμό που υπάρχει αναξιοκρατία, η αξιοκρατία.

Ένα τρίτο σημείο το οποίο δε θα αποφύγω επίσης να αναφέρω και το οποίο επίσης αποτελεί πρόβλημα είναι ο τρόπος κατανομής των εσόδων της Αρχής στους διάφορους μετόχους, αν θέλετε, ή συμμετόχους στη λειτουργία της Αρχής. Είναι γεγονός ότι, ενώ η Αρχή Λιμένων είναι εκείνη η οποία έχει προβεί σχεδόν σε όλες τις επενδύσεις των δεκάδων εκατομμυρίων λιρών για το λιμάνι, για τον εξοπλισμό του λιμανιού, δεν είναι όμως ταυτόχρονα εκείνη η οποία εισπράττει το μεγαλύτερο μερίδιο από τα έσοδα της Αρχής. Και όσο και αν ο τρόπος με τον οποίο τα παρουσιάζει το διοικητικό συμβούλιο είναι ολίγον παραπλανητικός, η ουσία παραμένει μία. Η ουσία παραμένει ότι η Αρχή Λιμένων, ενώ έχει διαθέσει σχεδόν εξ ολοκλήρου όλα τα κεφάλαια τα οποία έχουν επενδυθεί στην Αρχή Λιμένων, εισπράττει μερίδιο το οποίο είναι πολύ χαμηλότερο από αυτό που έπρεπε να εισπράττει.

Είναι καιρός, νομίζω, να μελετηθεί σοβαρά και υπεύθυνα από όλα τα κόμματα και το καθεστώς το οποίο επικρατεί μέσα στα πλαίσια των λιμανιών. Δε νομίζω ότι μπορούμε, κύριοι συνάδελφοι, να αποφεύγουμε αυτή την πραγματικότητα η οποία βοά. Με το να στρουθοκαμηλίζουμε όχι μόνο δεν αντιμετωπίζουμε αυτή την πραγματικότητα, αλλά απεναντίας χειροτερεύουμε τις καταστάσεις. Είναι καιρός όλοι οι εταίροι μέσα στην Αρχή Λιμένων να αντιληφθούν αυτή την πραγματικότητα, και τα πολιτικά κόμματα και οι οργανώσεις και οι συντεχνίες, και να τα βάλουν κάτω, για να δουν με ποιο τρόπο επιβιώνει αυτή η Αρχή, η οποία διαχειρίζεται τους πνεύμονες ή τον πνεύμονα -διότι τελικά έμεινε ένας- αυτού του τόπου, το λιμάνι της Λεμεσού.

Είχαμε επιφυλαχθεί στην έκθεση να τοποθετηθούμε σε δύο σημεία τα οποία εκκρεμούν: Το πρώτο είναι η θέση του λειτουργού φορτίων και αποθηκών. Θα συμφωνήσουμε με εκείνους οι οποίοι έχουν προτείνει τη διαγραφή της θέσης αυτής,

γιατί όντως δε συντρέχει κανένας λόγος για την έγκριση αυτής της θέσης. Το δεύτερο είναι η υπόθεση των £800.000 για τη μεταφορά των δύο γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας στο λιμάνι της Λεμεσού. Αγαπητοί συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι, όσο και αν υπάρχει -και υπάρχει- σοβαρότατο πρόβλημα με το λιμάνι της Λάρνακας και με το μέλλον αυτού του λιμανιού, οποιαδήποτε απόφαση είτε για τη μεταφορά είτε για συμβολικό κονδύλι απαντά στο ερώτημα τι γίνεται με αυτές τις γερανογέφυρες, οι οποίες εις μεν το λιμάνι της Λάρνακας είναι όχι μόνο άχρηστες, αλλά καταστρέφονται, εις δε το λιμάνι της Λεμεσού είναι απαραίτητες. Έχω την εντύπωση ότι εκ μέρους μας τουλάχιστον διαφορετική στάση από τη στάση τού να μεταφερθούν αυτές οι γερανογέφυρες στο λιμάνι της Λεμεσού δε θα ήταν η σωστή. Κατά τη γνώμη μας πρέπει να μεταφερθούν στο λιμάνι της Λεμεσού, διότι αποτελούν περιουσία αυτού του τόπου, αυτού του κράτους, αυτού του λαού, η οποία αυτή τη στιγμή καταστρέφεται και δεν πρόκειται να σώσουμε τίποτε με το να αναβάλουμε τη μεταφορά τους. Το πολύ πολύ παρατείνουμε την περίοδο φθοράς αυτών των γερανογεφυρών και περιορίζουμε τον ωφέλιμο χρόνο που θα μπορούν να εργαστούν και να αποδώσουν.

Για δε το λιμάνι της Λάρνακας, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι η κυβέρνηση όντως οφείλει να καθίσει με σοβαρότητα να αντιμετωπίσει την κατάσταση, διότι μέχρι σήμερα τα όσα έχουν γίνει και τα όσα έχουν λεχθεί και τα όσα ακούμε να κυκλοφορούν είναι ολίγον αστεία πράγματα. Για το λιμάνι της Λάρνακας πρέπει να βρεθεί μια λύση η οποία πράγματι να σώζει την κατάσταση. Έχω ακούσει διάφορες κουβέντες και δε θα διστάσω από του βήματος της Βουλής να πω αυτά τα οποία προσωπικά με έχουν εντυπωσιάσει. Αν το λιμάνι της Λάρνακας, κύριοι, δε γίνει πραγματικός προορισμός με κάτι μοναδικό και εξαιρετικό, που να ξεχωρίζει και τη Λάρνακα και την Κύπρο, δεν έχει καμιά δυνατότητα να επιβιώσει· τελεία και παύλα. Και αυτό το κάτι το μοναδικό εγώ έχω την εντύπωση ότι βρίσκεται στη φαντασία και στο σχεδιασμό του Γιώργου

Μαυρογένη. Πρόκειται για ένα λιμάνι, θεματικό πάρκο με τα επτά θαύματα της αρχαιότητας, το οποίο θα καταστήσει την Κύπρο πραγματικό τουριστικό προορισμό και το οποίο στο κάτω κάτω μέσα και από τον τουρισμό θα αναδείξει και έναν πολιτισμό, μια πολιτιστική παράδοση, μια πολιτιστική κληρονομιά κατά βάση ελληνική, αφού ο τόπος μας έχει αυτή την ελληνική παράδοση, τον ελληνικό πολιτισμό, την ελληνική ιστορία. Παρά καταστάματα και πολυκατοικίες που κάποιος σκοπεύουν να κάνουν εκεί με διαμερίσματα, για να τα ενοικιάζουν, λες και έχουμε έλλειψη στην Κύπρο είτε καταστημάτων είτε διαμερισμάτων, είναι καιρός να ανοιχθούμε σε μεγαλεπήβολα σχέδια, τα οποία θα μπορέσουν να δώσουν προοπτική επιβίωσης σε αυτή την πόλη και στην Κύπρο ολόκληρη, στο βαθμό φυσικά που ο τουρισμός αποτελεί και θα αποτελεί τη βασική οικονομική δραστηριότητα του τόπου μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Θεοδώρου.

Ο κ. Μακρίδης.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου και σύντομος. Θα απαντήσω σε ορισμένες θέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θα μιλήσετε από τη θέση σας, θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε μικρόφωνο.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως! Και βεβαίως θα είμαι σύντομος, κύριε συνάδελφε.

Αφού καταστρέψαμε τη λιμενική βιομηχανία, κύριε Πρόεδρε, με τις διάφορες θέσεις και τοποθετήσεις μας, εκ των υστέρων εφάνη ότι πράγματι χρειαζόταν αύξηση των τελών. Δε θέλω να δικαιολογήσω την καθυστέρηση για την επιβολή των τελών, αλλά

έγιναν μελέτες επί σειράν ετών και συγκεκριμένα από το 1993 μέχρι το 1995 και το 1997 συγκεκριμένα υπήρχαν διάφορες μελέτες και εκλήθησαν και διάφοροι σύμβουλοι από το εξωτερικό, όπως ο οίκος "Ατκινς" κ.λπ., για τη διαμόρφωση της τελικής πολιτικής όσον αφορά τα τέλη. Αλλά οι κύριοι συνάδελφοι ξεχνούν τις εποχές που με τις συμβουλές τους, τις παροτρύνσεις τους και τις ενθαρρύνσεις τους, αντί με την ορθότητα που έπρεπε να αντιμετωπίσουν το θέμα, ενθάρρυναν κάποιους οι οποίοι... Και φυσικό ήταν να προσβλέπουν μόνο στα εφήμερα εισοδήματά τους και να αφήσουμε και να επιτρέψουμε στη λιμενική βιομηχανία... αποπέμποντας για πρώτο λόγο με το κόστος μας το αδικαιολόγητο... Την εποχή που ξέραμε ότι τα λιμάνια της γύρω περιοχής εξυπηρετούσαν τη λιμενική βιομηχανία με κόστος τουλάχιστον των δύο τρίτων και ορισμένα στη μισή τιμή, εμείς επιμέναμε σε κάποιες θέσεις: «Όχι, μας κοροϊδεύουν τώρα οι Γερμανοί», «Όχι, τώρα πείστε τους άλλους» και ούτω καθεξής. Φθάσαμε στο σημείο να χρειαστούν τέλη. Και πράγματι τα τέλη χρειάζονταν και χρειάζονται και σήμερα και η θέση μας είναι ότι πρέπει να επιβληθούν τέλη και μάλιστα έχοντας υπόψη και τις αναλογίες των ωφελημάτων που έχει σήμερα η Αρχή, να παίρνουν οι λιμενεργάτες 43% των εισοδημάτων της Αρχής, οι αχθοφόροι 25% και η Αρχή Λιμένων μόνο το 32%. Εκ των πραγμάτων, φαίνεται ότι οπωσδήποτε χρειάζεται αύξηση και διαφοροποίηση και των τελών και των εισοδημάτων της Αρχής.

Όσον αφορά τις θέσεις, κύριε Χρίστου, ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθον βαλέτω και, επειδή για χρόνο πολύ σας ακούω, ε, έχει ώρα που δεν αντέχω.

(Γέλια)

Για όνομα του Θεού! Για πρώτη φορά στα ιστορικά της Δημοκρατίας έχουν ψηφιστεί νόμοι. Υπάρχει ένας βαθμός, ο μέγιστος μέχρι σήμερα στην ιστορία της Δημοκρατίας μας, για την αξιοκρατία. Θυμούμαστε και εποχές, περάσαμε και εμείς κάποιες εποχές και είδαμε στην υπηρεσία πόσοι συνάδελφοι διορίζονταν και στη σειρά

τη δική μου τουλάχιστον, τότε που ήμουν, ήμουν ο μοναδικός εκτός της σειράς σας. Άλλα τμήματα το ίδιο, για να μην πάω και παρακάτω, για όνομα του Θεού! Κάποιο μέτρο! Αντιλαμβάνομαι ότι χρειάζονται περισσότερα και εκεί είναι ο στόχος μας και εκεί αποβλέπουμε και εκεί προσβλέπουμε. Αλλά, όταν τα πάντα έχουν ισοπεδωθεί και είναι η καμένη η γη εδώ, για όνομα του Θεού! Υπάρχουν και νόμοι τους οποίους ψηφίσατε και προσπαθούμε και εφαρμόζουμε κάθε μέρα σ' αυτή τη Βουλή, για μοναδική φορά στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας και σ' αυτή τη Βουλή!

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και ήθελα να αναφερθώ και στο συνάδελφο κ. Δώρο Θεοδώρου, ο οποίος πράγματι με προβλημάτισε με τις θέσεις του, όσον αφορά το λιμάνι της Λάρνακας. Χρειάζεται πράγματι μελέτη και χρόνος να καταλήξουμε σε μια ορθή πρόταση και όχι ως κυβέρνηση, αλλά και όλοι μας να κατανοήσουμε, για να συμπαρασταθούμε όχι στην κυβέρνηση και στην Αρχή, αλλά τουλάχιστο στην πόλη της Λάρνακας, να καταλήξουμε σε μια ορθή και σοφή κατάληξη, πράγματι να εξυπηρετηθεί και η πόλη και να ελαφρύνουμε και την Αρχή Λιμένων από το δυσβάστακτο φορτίο, γιατί όλοι μας με κάποιο τρόπο φέρουμε ευθύνη για το κατόντημά της.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ τον κ. Μακρίδη.

Φαίνεται όσο πιο λίγα λέεις τόσο πιο καλά ακούονται.

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Πραγματικά, όταν είσαι από την επαρχία, την πόλη της Λάρνακας -έχουμε ακούσει τόσα πολλά για το λιμάνι- είναι κάποια πρόκληση, αλλά παίρνει και κάποιο άλλο χρόνο και διάσταση, ακούγοντας και τον αγαπητό συνάδελφο κ. Θεοδώρου να λέει για την

εφευρετικότητα του κ. Μαυρογένη, ενδεχομένως, να αναπτυχθεί εκεί ένα θεματικό πάρκο με τα επτά θαύματα. Και πραγματικά αυθόρμητα ήλθε στο μυαλό μου ένα όγδοο θαύμα, που δε θα πρέπει ίσως να το παραλείψουμε: Ο κ. Κληρίδης το 1996 υποσχέθηκε να μετατρέψει το λιμάνι της Λάρνακας από λιμάνι των δακρύων σε λιμάνι της χαράς. Αυτό θα μπορεί, αν επιτευχθεί από αυτή την κυβέρνηση, έστω και στη δεύτερη θητεία, πραγματικά να είναι το όγδοο θαύμα. Και έτσι βλέπουμε με αυτή την αισιοδοξία την κατάσταση για το λιμάνι της Λάρνακας και δεν αρμόζει για ένα τέτοιο έργο υποδομής, για το οποίο ξοδεύτηκαν και αντιστοιχούν σήμερα εκατοντάδες εκατομμύρια, να λέμε ότι δεν πρέπει να βρούμε κάποια λύση. Μελέτες έχουν γίνει, αγαπητοί συνάδελφοι -το γνωρίζετε- τόσες πολλές, που πραγματικά έχουν συγχύσει και τους μελετητές τους ίδιους. Εκείνο το οποίο υπολείπεται είναι η πολιτική βούληση. Δώσαμε κάθε δυνατότητα στην κυβέρνηση. Δυστυχώς, φαίνεται ότι δεν υπάρχει γενναιότητα για οποιαδήποτε απόφαση ορθολογιστική και ταυτόχρονα βλέπουμε ότι επικεντρώνεται η προσοχή στην ανάπτυξη περισσότερο του χερσαίου χώρου, αντί να μιλούμε για το τι θα κάνουμε για το ίδιο το λιμάνι και το ρόλο που έχει φυσιολογικά ένα λιμάνι. Και επίσης παραβλέπουμε -και το επισημαίνουμε τούτη την ώρα, γιατί θα γίνει ίσως μεγαλύτερη συζήτηση αργότερα- ότι στην προκειμένη περίπτωση ας μην ξεχνούμε ότι νομικά υπάρχουν πραγματικά ανυπέρβλητα εμπόδια, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, διότι έχουν απαλλοτριωθεί για ένα συγκεκριμένο σκοπό και δεν είναι καθόλου μα καθόλου εύκολο να μιλούμε για προβλεπτό χρόνο κατά τον οποίο θα μπορούσε να υπερπηδηθούν αυτά τα εμπόδια. Ίσως χρειαστούν ακόμα μερικές δεκαετίες.

Πρέπει να πω ότι την κατάλληλη ώρα, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, ναι, θα εισηγηθούμε, θα κάνουμε τροπολογία αναφορικά με το κονδύλι για τη μεταφορά των γερανογεφυρών, ώστε να υπάρξει μόνο ένα συμβολικό

ποσό, για να υπάρξει ο προβληματισμός, και να δούμε αν πραγματικά η κυβέρνηση θα έχει κάτι πιο πειστικό να μας πει, ώστε να αποφασίσουμε οριστικά για το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όλη η προσοχή επικεντρώθηκε στο θέμα των γερανογεφυρών και της μιας συγκεκριμένη θέσης. Εγώ θα πω δυο λόγια για το μεγάλο χρέος που έχει η Αρχή Λιμένων και δεν έχει αναφερθεί, το οποίο ξεπερνά τα £40 εκατομ., αγγίζει τα £43 εκατομ., και ένα στοιχείο το οποίο εθίγη ακροθιγώς από έναν προηγούμενο ομιλητή, ότι το χρέος αυτό θα ήταν πολύ λιγότερο, μας αναφέρθηκε στην επιτροπή Οικονομικών, μετά από ερώτηση που υπέβαλα σε αρμοδίους, ότι αυτό το χρέος θα ήταν λιγότερο κατά £20 εκατομ. έως £23 εκατομ., αν η πρόταση της Αρχής για αναδιαμόρφωση των τελών γινόταν αποδεκτή. Και δεν έγινε αποδεκτή, γιατί αυτό οφείλεται σε κυβερνητική πολιτική, που κατά την κρίση μου ήταν λανθασμένη. Η Αρχή θα έπρεπε, επειδή είναι ένα τόσο σοβαρό θέμα, που είχε ως συνέπεια να αυξηθούν τα χρέη της Αρχής σε £20 εκατομ. ή £23 εκατομ. επιπλέον, θα έπρεπε να είχε, αφού πίστευε στη θέση της και πίστευε ότι ήταν ορθή, όπως το είπα και στην επιτροπή Οικονομικών, υποβάλει την παραίτησή της. Πληροφορήθηκα εκ των υστέρων ότι ο πρόεδρος υπέβαλε την παραίτησή του. Αυτά τα θέματα είναι σοβαρά και δεν μπορεί συνεχώς να αυξάνουμε τα χρέη από κακοδιοίκηση, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που εγώ δε θα ψηφίσω ενάντια στην απόφαση της κοινοβουλευτικής μου ομάδας, αισθάνομαι όμως την ανάγκη να πω δυο πράγματα.

Συμμερίζομαι πλήρως την αγωνία των συναδέλφων βουλευτών της Λάρνακας για την κατάντια του λιμανιού της Λάρνακας, όμως πιστεύω ότι πρέπει να σκεφτούμε λίγο πιο ψύχραιμα και να δούμε αυτές οι δύο γερανογέφυρες πώς θα εξυπηρετήσουν καλύτερα το γενικό καλό. Και το λιμάνι της Λεμεσού μπορεί γεωγραφικά να βρίσκεται στη Λεμεσό, αλλά δεν ανήκει στη Λεμεσό. Είναι το λιμάνι της Κύπρου και είμαι της άποψης ότι αυτές οι δύο γερανογέφυρες, οι οποίες εδώ και κάποια χρόνια είναι άχρηστες στο χώρο στον οποίο βρίσκονται τώρα, είναι περιζήτητες και μπορούν να γίνουν εξαιρετικά χρήσιμες στο λιμάνι της Κύπρου, που βρίσκεται στην πόλη της Λεμεσού. Αντιλαμβάνομαι επίσης -και αυτό είναι σε απάντηση του συναδέλφου κ. Ανδρέα Χρίστου- ότι έχουν γίνει εξειδικευμένες μελέτες όσον αφορά τη χρησιμότητα αυτών των δύο γερανογεφυρών και όντως είναι χρήσιμες για τη Λεμεσό και θα μπουν σε λειτουργία στη Λεμεσό. Και πρέπει να θυμηθούμε ότι αυτές οι γερανογέφυρες στοίχισαν, όταν αγοράστηκαν πριν περίπου επτά, οκτώ χρόνια -και είναι σχετικά καινούριες, πριν επτά, οκτώ χρόνια αγοράστηκαν- £4,5 εκατομ. και ότι σήμερα, για να αγοραστούν καινούριες, το κόστος είναι περίπου £8 εκατομ. Θα πρέπει επίσης, κύριε Πρόεδρε, να έχουμε υπόψη μας ότι από τη στιγμή που θα αποφασίσουμε τη μεταφορά αυτών των δύο γερανογεφυρών μέχρι τη στιγμή που θα μπουν σε λειτουργία θα πρέπει να περάσουν δέκα μήνες, ενώ, αν αποφασιστεί σήμερα ότι θα πρέπει να αγοραστούν δύο καινούριες γερανογέφυρες για τη Λεμεσό, η διαδικασία θα κρατήσει δύο χρόνια. Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι καλό να έχουμε υπόψη μας αυτά τα γεγονότα, αυτά τα δεδομένα, όταν θα ψηφίζουμε ή όταν θα ψηφίσουμε μελλοντικά, έστω και αν τώρα θα έχουμε αυτό το τυπικό ποσό των £10 στο κεφάλαιο αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Ματσάκη.

Ο κ. Γερασίμου είχε ζητήσει το λόγο.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο θόρυβος ενός κινητού τηλεφώνου στην αίθουσα.)

Να παρακαλέσω τον κύριο που κρατά τον κ. "Ζιβανάρη" και τον κουλιαντιρίζει, το κινητό του δηλαδή, ή να περάσει και ο ίδιος έξω ή να το κλείσει. Μέσα στο κοινοβούλιο δεν επιτρέπονται τα κινητά τηλέφωνα. Και αυτό αφορά και τους κ. δημοσιογράφους.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Αφορά και τους βουλευτές, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ περισσότερο τους βουλευτές, βεβαίως.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εννά έσει τζι άλλους "Ζιβανάρηδες".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή είναι ταυτόσημος ο κ. Ζιβανάρης με την ύπαρξη της CΥΤΑ, γι' αυτό το είπα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Τηλεφωνία "Γερμανός"...

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ μιλώ κυπριακά.

Ναι, κύριε Γερασίμου.

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μιλούμε σήμερα για τις δυο γερανογέφυρες και εμάς, ως βουλευτές της Λάρνακας, αυτές οι δυο γερανογέφυρες μας απασχολούν τα τελευταία δύο χρόνια, δεν είναι σημερινό φαινόμενο. Είχαμε ζητήσει ως επιτροπή ανάπτυξης, προ διετίας, αυτές οι δυο γερανογέφυρες να μετακινηθούν και να πάνε στη Λεμεσό, για να εξυπηρετήσουν τη λιμενική και ναυτική κίνηση της Λεμεσού. Όμως είχαμε ζητήσει και κάποια μέτρα για το πώς θα επιβιώσει και το λιμάνι της Λάρνακας. Έχει δυο χρόνια που μέσα στις αποθήκες στο λιμάνι της Λάρνακας δεν έχει μπει κανένα εμπόρευμα. Περπατούν οι γάτοι μέσα στο λιμάνι, υπάρχει αίθουσα επιβατών μέσα από την οποία δεν πέρασε επιβάτης, γι' αυτό το λόγο είχαμε ζητήσει να προωθηθούν κάποια μέτρα, όσον αφορά το λιμάνι της Λάρνακας, και οι γερανογέφυρες να μεταφερθούν στο λιμάνι της Λεμεσού. Μιλούμε για £10.000.000 αξίας γερανογέφυρες, δε μιλά κανένας για £70.000.000 αξία του λιμανιού της Λάρνακας που είναι αδρανοποιημένο και όλοι οι τελωνειακοί εργάτες κάθονται όλη μέρα μέσα στο τελωνείο του λιμανιού Λάρνακας.

Φυσικά, μπορώ να πω ότι ο νέος Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων είναι για πρώτη φορά που έδειξε τόσο ενδιαφέρον για το λιμάνι της Λάρνακας και, όταν είχαμε συνάντηση το Νοέμβριο, δηλαδή προ τριών περίπου μηνών, δε μας είχε δώσει, όπως έχει λεχθεί, υποσχέσεις αλλά δεσμεύσεις ότι θα προωθήσει κάποιους όρους εντολής για τους στρατηγικούς επενδυτές, για να εκδηλώσουν ενδιαφέρον, και αυτή η εργασία θα ολοκληρωθεί την 21η Απριλίου. Και υπάρχει η δέσμευση πως, αν δεν υπάρξουν στρατηγικοί επενδυτές, τότε η κυβέρνηση θα αναλάβει την πρώτη φάση εκτέλεσης του έργου με βάση τη μελέτη της Τράπεζας Αναπτύξεως. Γι' αυτό το λόγο, ως βουλευτής της Λάρνακας, θα ψηφίσω το συμβολικό ποσό μαζί με τους άλλους συναδέλφους, όμως, αφού θα έρθει η κατάλληλη ώρα ο κ. υπουργός και η Αρχή Λιμένων Κύπρου να ζητήσουν τη μετακίνηση αυτών των γερανογεφυρών, τότε θα περάσουν από κοντά μας, για να εγκριθεί εκείνο το κονδύλι. Άρα δεν μπορούμε σήμερα να λέμε ότι ο Υπουργός

Συγκοινωνιών και Έργων δεν έχει προωθήσει τη λύση των προβλημάτων του λιμανιού. Αν μέσα σε αυτά τα πλαίσια των δηλώσεων που μας έχει δώσει δεν υλοποιήσει -και για πρώτη φορά ακούω εγώ από λειτουργό χρονοδιάγραμμα συγκεκριμένο- και αν ο κ. υπουργός δε θα εφαρμόσει αυτό το χρονοδιάγραμμα, εγώ θα είμαι ο πρώτος ο οποίος θα τον επικρίνω. Έτσι, εγώ υποστηρίζω το ποσό των £10, όσον αφορά τη μετατροπή των £800.000.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, επειδή πείστηκα και θα ψηφίσω το κονδύλι των £800.000, γιατί ο κ. Γερασίμου, ο οποίος είναι τόσο πεπεισμένος για τις δεσμεύσεις του κ. υπουργού, δεν το ψηφίζει και θα ψηφίσει τις £10;

Εμένα με έπεισες πράγματι, κύριε Γερασίμου, ότι ο κ. υπουργός δεσμεύθηκε και επειδή με έπεισες θα το ψηφίσω.

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Μπαίνει μια δικλίδα με τις £10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχει.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού £31.563.099 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν κάποιες τροπολογίες.

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα, παρ' όλο ότι με τη συμμετοχή των βουλευτών του στην επιτροπή Οικονομικών είχε αρχικά τοποθετηθεί θετικά για το κονδύλι των £800.000, μας δόθηκε αμέσως μετά η ευκαιρία να υπάρξει ένας δεύτερος προβληματισμός και έτσι καταλήξαμε σε διαφοροποιημένη απόφαση, που είναι ακριβώς και η τροπολογία που υποβάλλουμε σήμερα για το σχετικό κονδύλι, ώστε μόνο συμβολικό ποσό £10 να υπάρξει εκεί σε αντικατάσταση των £800.000 προς έγκριση.

Είναι στη σελίδα 40, κεφάλαιο 3, άρθρο 2-140, υποδιαίρεση 002, με τίτλο «Μεταφορά γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας στο λιμάνι της Λεμεσού», με ποσό £10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΔΗΚΟ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία γίνεται αποδεκτή και έτσι ούτως ή άλλως δε μεταφέρονται οι γερανογέφυρες.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στη σελίδα 18... γίνεται και στην έκθεση αναφορά για την τροπολογία αυτή. Εισηγούμαστε κατάργηση της θέσης λειτουργού φορτίων και αποθηκών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Υπάρχει άλλη τροπολογία; Δεν υπάρχει.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου, όπως έχει τροποποιηθεί με τις δύο τροπολογίες;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κεντρικού Σφαγείου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και, αν δεν έχετε αντίρρηση, μπορεί να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κεντρικού Σφαγείου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισιδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2000. Στη

συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο Κεντρικό Σφαγείο για την επανέκδοση χρεογράφων συνολικού ύψους μέχρι £2 εκατομ.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του υπ' αριθμόν 38.505 και ημερομηνία 10 Δεκεμβρίου 1992 είχε παραχωρήσει στο συμβούλιο του Κεντρικού Σφαγείου κυβερνητική εγγύηση για την έκδοση χρεογράφων ύψους £2 εκατομ., για χρηματοδότηση της ανέγερσης του σφαγείου στην Κοφίνου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα χρεόγραφα που εκδόθηκαν από το Κεντρικό Σφαγείο έληξαν στις 17 Δεκεμβρίου 1999 και το συμβούλιο αποφάσισε να προχωρήσει σε επανέκδοση και προσφορά νέων χρεογράφων προς τους κατόχους τους, δεδομένου ότι το σφαγείο δεν έχει τη δυνατότητα αποπληρωμής τους. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την επανέκδοση των εν λόγω χρεογράφων ύψους £2 εκατομ. με κυβερνητική εγγύηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κεντρικού Σφαγείου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2000». Είναι μια ομόφωνη έκθεση και συνεπώς η πρακτική θα ακολουθηθεί και θα θεωρηθεί η έκθεση αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2000. Στη

συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £7,5 εκατομ. και η διάθεσή του για την κάλυψη των ελλειμμάτων των εταιρειών πετρελαιοειδών για την περίοδο Μαρτίου-Μαΐου 2000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που λήφθηκε στις 23 Φεβρουαρίου 2000, σύμφωνα με την οποία δεν ενδεικνυόταν η αναθεώρηση των τιμών των πετρελαιοειδών για το τρίμηνο Μαρτίου-Μαΐου 2000, αποφασίστηκε ταυτόχρονα η επιχορήγηση των εταιρειών πετρελαιοειδών με το πιο πάνω ποσό, το οποίο υπολογίζεται ότι αντιστοιχεί στην αναμενόμενη ζημιά των εταιρειών για την περίοδο Μαρτίου-Μαΐου 2000, με βάση τις σημερινές τιμές του αργού πετρελαίου ανά βαρέλι και την ισοτιμία του αμερικάνικου δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας.

Σύμφωνα επίσης με την ίδια απόφαση, όταν οι συνθήκες της αγοράς το επιτρέψουν, θα επιβληθεί πρόσθετη φορολογία για απορρόφηση των υπερκερδών των εταιρειών πετρελαιοειδών, έτσι ώστε η κατανομή του ποσού για την άμυνα της Δημοκρατίας και για την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου να γίνει αφού πρώτα αφαιρεθεί το υπό αναφορά ποσό των £7,5 εκατομ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £7.500.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2000».

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητούμε αναβολή αυτού του θέματος και παραπομπή του στην επιτροπή Οικονομικών ξανά για τον εξής λόγο: Πριν κάποιο χρόνο υπήρξε μια σοβαρή

εργατική διαφορά, που οδήγησε σε απεργία της πλειοψηφίας του προσωπικού. Αυτή η διαφορά έχει παραπεμφθεί σε δικοιτησία και, αντί το διοικητικό συμβούλιο να αναμένει το αποτέλεσμα της δικοιτησίας και μετά να προχωρήσει σε υιοθέτηση και σε εισηγήσεις στον προϋπολογισμό, διαπιστώνουμε προτάσεις να υπερφαλαγγίζουν το αποτέλεσμα της δικοιτησίας.

Εισηγούμαστε να παραπεμφθεί το θέμα πίσω στην επιτροπή Οικονομικών, να καταθέσουμε τις απόψεις μας και την επόμενη βδομάδα να είναι ενώπιόν μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν έχω ένσταση, κύριε Πρόεδρε, αλλά ο κ. Χρίστου δεν είναι μέλος της επιτροπής Οικονομικών. Είχα αναφέρει το θέμα εγώ κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού και μου ελέχθη και από τους εκπροσώπους στην επιτροπή ότι δεν εγείρεται θέμα. Δεν έχω ένσταση να πάει, αν έχουν άλλη άποψη τώρα, αλλά ανέφερα το θέμα της εργατικής διαφοράς και μάλιστα συγκεκριμένα ρώτησα ένα συνάδελφο από το ΑΚΕΛ και μου είπε «ετέλειωσε».

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Λυτούμαι, κύριε Παπαδόπουλε, για την ταλαιπωρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο πρόεδρος της επιτροπής, ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως δεν υπάρχει ένσταση, απλώς ένα διαδικαστικό θέμα. Επειδή είναι αργία η ερχόμενη Δευτέρα, η συνεδρία της Δευτέρας μπαίνει αύριο και δε θα υπάρχει συνεδρία την ερχόμενη βδομάδα. Απλώς να πάρουμε μια απόφαση αν θα πάει αύριο ή στις 20 του μηνός.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δυστυχώς, κύριε Κυπριανού, αύριο δε θα μπορέσουμε να ετοιμαστούμε. Σε δεκαπέντε μέρες.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να πάμε για τις 20 του μηνός. Αναβάλλεται η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το θέμα αναβάλλεται για τη μεθεπόμενη συνεδρία του σώματος.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το οποίο είναι το υπ' αριθμόν 5, που φαίνεται από την ημερήσια διάταξη, από τα πρακτικά τουλάχιστον που έχουν ετοιμαστεί, ότι δεν είναι έτοιμο.

Τα επόμενα θέματα με αριθμό 6 και 7 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και ως εκ τούτου, ακολουθώντας την πάγια τακτική, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Ευάγγελος Σαμμούτας

Θάσος Μιχαηλίδης

Κώστας Παπακώστας, εκπροσωπώντας τον κ. Γιώργο Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε από κοινού τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Οδικών Μεταφορών και Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών), του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (αστυνομία-Τμήμα Τροχαίας) και ο Επίτροπος Νομοθεσίας.

Σκοπός του πρώτου υπό εξέταση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Οδικής Ασφάλειας, που διέπει τα θέματα που σχετίζονται με την οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ, με στόχο:

1. την ακριβή περιγραφή των συσκευών προκαταρκτικής και τελικής εξέτασης με τις οποίες εξασφαλίζεται η ενδεικτική μέτρηση ή ο προσδιορισμός της ποσότητας ή του ποσοστού αλκοόλης που περιέχεται στην εκπνοή ή στο αίμα προσώπου·
2. την ανάθεση στον αρμόδιο υπουργό της ευθύνης για έγκριση προτύπων για συσκευές προκαταρκτικής και τελικής εξέτασης· και
3. την ανάθεση στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών της ευθύνης και εξουσίας για την πιστοποίηση ότι καθεμιά από τις συσκευές που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή του υπό τροποποίηση νόμου πληρεί τα καθορισμένα πρότυπα.

Σκοπός του δεύτερου υπό εξέταση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της ίδιας πιο πάνω νομοθεσίας, ώστε να διευκρινιστεί ότι στις περιπτώσεις όπου ορισμένες συσκευές εξέτασης δείγματος εκπνοής προσώπου, οι οποίες είναι κατασκευασμένες ή ρυθμισμένες με τέτοιο τρόπο ώστε στα έντυπα των αποτελεσμάτων τους, που παράγονται αυτόματα, αντί να αναγράφεται το έτος 2000 αναγράφεται το έτος 1900, για σκοπούς απόδειξης και για σκοπούς συνέχισης της χρήσης των συσκευών αυτών και μέχρις ότου αυτές αντικατασταθούν, να εκλαμβάνεται ότι η ένδειξη “1900” αναφέρεται στο έτος “2000”.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες και των δύο υπό εξέταση νομοσχεδίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω νομοσχεδίων και αφού τα ενοποίησε σε ενιαίο κείμενο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διερωτώμαι αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Αν δεν υπάρχουν, προχωρούμε εις την κατά μόνας, δηλαδή ξεχωριστά, δευτέραν ανάγνωσιν ενός εκάστου των νομοσχεδίων. Μάλλον, με συγχωρείτε, έχουν ενοποιηθεί σε ένα, αντιλαμβάνομαι, τα νομοσχέδια, από ό,τι βλέπω, επομένως αυτό τίθεται προς ψήφιση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Υπάρχουν ψήφοι εναντίον; Υπάρχουν αποχές;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως και ομοφώνως, το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα δεν είναι έτοιμο, ενώ το 9 είναι «Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση, αντιλαμβανόμεναι, είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το
νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Κίκης Καζαμίας

Στάθης Κιπτής

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Παναγροτικός και Αγροτική.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την εμπορία κυπριακών πατατών, ώστε:

1. Το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών να μπορεί να προσκαλεί στις συνεδρίες του οποιοδήποτε πρόσωπο κρίνει ότι θα μπορούσε να το βοηθήσει στη

λήψη μιας απόφασης για συγκεκριμένο θέμα, νοουμένου ότι το πρόσωπο αυτό αποχωρεί από τη συνεδρία προτού ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση από το συμβούλιο· και

2. να παρέχεται εξουσία στο συμβούλιο να δημιουργεί ή να καταργεί γραφεία, αποθήκες ή συσκευαστήρια στη Δημοκρατία, ανάλογα με τις ανάγκες του, ύστερα από πρόταση του γενικού διευθυντή του οργανισμού.

Με τις τροπολογίες που προτείνονται συμφώνησαν όλοι όσοι παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ούτε εδώ ομιλητής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση, κύριοι συνάδελφοι, όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
Δεν αντιλαμβάνομαι να υπάρχει ούτε ένσταση ούτε αποχές.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Συνεπώς, μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση και πάλι φαίνεται να είναι ομόφωνος. Συνεπώς, δε θα αναγνωσθεί η έκθεση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που αναφέρονται ως «Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Νίκος Μουσιούττας	Ανδρέας Φιλίππου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισιδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 29 Νοεμβρίου 1999 μέχρι 6 Μαρτίου 2000.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Κοινοπραξίας Ασφαλιστών Οχημάτων Δημόσιας Χρήσης. Κατατέθηκαν επίσης

στην επιτροπή γραπτές απόψεις εκ μέρους του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Αυτοκινήτων Ενοικιάσεως, της ΠΟΒΕΚ και της Ομοσπονδίας Αυτοκινητιστών (ΠΕΕΑ).

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 80 του περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμου, σκοπείται η αύξηση των ασφαλίσεων που καταβάλλονται για την ασφάλιση αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς προτείνονται τα ακόλουθα:

- α. Αύξηση των ετήσιων ασφαλίσεων που καταβάλλονται για την ασφάλιση οχημάτων που εκμισθώνονται χωρίς οδηγό (Ζ) κατά 50%·
- β. αύξηση των ετήσιων ασφαλίσεων που καταβάλλονται για την ασφάλιση αστικών ταξί κατά 35%·
- γ. διαχωρισμός των οχημάτων ταξί σε αγροτικά, αστικά και υπεραστικά·
- δ. επιβολή πρώτου ποσού απαλλαγής (excess) στην κατηγορία των λεωφορείων·
- ε. αύξηση της επιβάρυνσης που επιβάλλεται στις περιπτώσεις που η περίοδος ασφάλισης είναι μικρότερη των δώδεκα μηνών από 5% σε 10%.

Η επιτροπή στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών διεξήλθε τα γραπτά υπομνήματα τα οποία κατατέθηκαν ενώπιόν της από τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις, αλλά και από την Κοινοπραξία Ασφαλιστών Οχημάτων Δημόσιας Χρήσης η οποία επίσης κατέθεσε τις γραπτές της απόψεις.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών, τα ασφαλίσιμα που καταβάλλονται για όλες τις πιο πάνω κατηγορίες οχημάτων είναι ανεπαρκή, με αποτέλεσμα η Κοινοπραξία Ασφαλιστών Οχημάτων Δημόσιας Χρήσης να πραγματοποιεί ζημιές, παρά την τελευταία αύξηση των ασφαλίσεων για τα οχήματα ταξί που έγινε τον Ιούλιο του 1995 και ήταν της τάξης του 60%, η οποία τελικά αποδείχθηκε ανεπαρκής για αποτροπή των ζημιών της κοινοπραξίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και με γνώμονα την αναχαίτιση της ζημιογόνας πορείας της κοινοπραξίας ασφαλιστών, υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Και το επόμενο ερώτημα είναι κατά πόσο υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουν ενστάσεις, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Συσκευασμένα Αγαθά) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Συσκευασμένα Αγαθά) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ανδρέας Μούσκος

Στάθης Κιπτής

Κίκης Καζαμίας

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε επτά συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13, 20 και 27 Ιανουαρίου, στις 10, 17 και 24 Φεβρουαρίου και στις 2 Μαρτίου 2000. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του

Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και της ΕΒΙΚ.

Όπως είναι γνωστό, οι υπό αναφορά κανονισμοί εξετάστηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000, στην παρουσία του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και εκπροσώπων του Υπουργείου Εξωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Ύστερα από σχετική εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, οι κανονισμοί παραπέμφθηκαν για εξέταση και από την επιτροπή αυτή.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 68 της νομοθεσίας για τα μέτρα και τα σταθμά, σκοπείται η αντικατάσταση των ομώνυμων κανονισμών που θεσπίστηκαν το 1977, για σκοπούς εναρμόνισης με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά τις υποχρεώσεις των συσκευαστών και εισαγωγέων προσυσκευασμένων προϊόντων, τροφίμων και μη.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς ρυθμίζονται τα θέματα της συσκευασίας, του ποσοτικού ελέγχου, των επισημάνσεων που πρέπει να αναγράφονται στα προσυσκευασμένα προϊόντα, καθώς και η ρύθμιση άλλων παρεμφερών θεμάτων.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και της ΕΒΙΚ υιοθετούν τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών, αφού αυτοί αποτελούν εν πολλοίς αποτέλεσμα συνεργασίας των αρμόδιων υπουργείων και των συνδέσμων των εμποροβιομηχάνων, εισηγήθηκαν όμως παράλληλα οι κανονισμοί αυτοί να τεθούν σε ισχύ ενάμισι χρόνο μετά την έγκρισή τους από τη Βουλή, για να τους δοθεί έτσι ο αναγκαίος χρόνος προσαρμογής στις υποχρεώσεις με βάση τους κανονισμούς αυτούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, με έναρξη ισχύος ένα χρόνο μετά τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, τροπολογία για την οποία δεν υπάρχει ένσταση εκ μέρους των αρμοδίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουν ενστάσεις, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Τοποθετήσεις, Μετακινήσεις και Μεταθέσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Επετεύχθη και πάλι ομοφωνία στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, συνεπώς η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Τοποθετήσεις, Μετακινήσεις και Μεταθέσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Στάθης Κιττής

Ανδρέας Φιλίππου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 14 Δεκεμβρίου 1999

και 22 Φεβρουαρίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ο πρόεδρος της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ) και εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 39 και 76 της νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, είναι η αναγνώριση ως υπηρεσίας για σκοπούς τοποθετήσεων, μετακινήσεων και μεταθέσεων της αναγνωρισμένης προϋπηρεσίας εκπαιδευτικών σε ιδιωτικά σχολεία της Κύπρου και της Ελλάδας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία αναγνωρίζεται ήδη για τον πιο πάνω σκοπό η αναγνωρισμένη προϋπηρεσία εκπαιδευτικών σε δημόσια σχολεία της Ελλάδας. Γι' αυτό θεωρήθηκε ότι θα ήταν πιο δίκαιο να θεωρείται ως υπηρεσία για τον ίδιο σκοπό και οποιαδήποτε προϋπηρεσία σε ιδιωτικά σχολεία, δεδομένου ότι τέτοια προϋπηρεσία είναι αναγνωρισμένη. Επιπρόσθετα, επισημάνθηκε στην επιτροπή ότι στην προτεινόμενη ρύθμιση προνοείται ότι εκπαιδευτικός λειτουργός που θα έχει τέτοια προϋπηρεσία δε θα πιστώνεται με μονάδες λόγω δυσμένειας της θέσης στην οποία ήταν τοποθετημένος κατά την περίοδο της προϋπηρεσίας του. Η πρόνοια αυτή κρίθηκε αναγκαία, επειδή, σύμφωνα με τους υπό τροποποίηση κανονισμούς, η δυσμένεια της θέσης συνιστά ένα από τα κριτήρια με βάση τα οποία καθορίζεται η σειρά προτεραιότητας η οποία ακολουθείται για τη διενέργεια μεταθέσεων.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας επισήμανε ότι η ΕΕΥ δεν έχει αρμοδιότητα για τις μετακινήσεις, αλλά μόνο για τις τοποθετήσεις και τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών λειτουργών και περαιτέρω παρατήρησε ότι το πρόβλημα της

στελέχωσης των σχολείων της υπαίθρου, δηλαδή οι συχνές μεταθέσεις των εκπαιδευτικών λειτουργών στα σχολεία αυτά και η στελέχωσή τους κατά κανόνα με νεοδιοριζόμενο και κατά συνέπεια λιγότερο έμπειρο προσωπικό, πιθανόν να επιδεινωθεί με την εφαρμογή της προτεινόμενης στους κανονισμούς ρύθμισης.

Οι εκπρόσωποι της εκπαιδευτικής οργάνωσης ΟΕΛΜΕΚ συμφώνησαν με την προτεινόμενη ρύθμιση την οποία, όπως δήλωσαν, θεωρούν δίκαιη μεταχείριση των εκπαιδευτικών που έχουν προϋπηρεσία σε ιδιωτικά σχολεία στην Κύπρο και στην Ελλάδα έναντι των εκπαιδευτικών που έχουν προϋπηρεσία σε δημόσια σχολεία της Ελλάδας και η οποία ήδη αναγνωρίζεται ως υπηρεσία για τους ίδιους σκοπούς. Επίσης, εξέφρασαν την ευαρέσκειά τους για το γεγονός ότι η προτεινόμενη ρύθμιση στην ουσία αποτελεί υιοθέτηση σχετικού αιτήματος της οργάνωσής τους.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΕΔ δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους υπό συζήτηση κανονισμούς με την παράλληλη επισήμανση ότι η σκοπούμενη ρύθμιση επηρεάζει περισσότερο όσους υπηρετούν στη μέση εκπαίδευση και σε πολύ μικρό βαθμό αυτούς που υπηρετούν στη δημοτική εκπαίδευση.

Οι εκπρόσωποι της ΟΛΤΕΚ δήλωσαν και γραπτώς τη θέση τους ότι διαφωνούν με τη σκοπούμενη ρύθμιση, υποστηρίζοντας ότι αυτή αποτελεί κατάφωρη αδικία για τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε δημόσια σχολεία της Κύπρου.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση κανονισμών, το μέλος της επιτροπής κ. Γιώργος Λιλλήκας εισηγήθηκε την επέκταση της προτεινόμενης ρύθμισης, έτσι ώστε να καλύψει και αναγνωρισμένη προϋπηρεσία εκπαιδευτικών σε ιδιωτικά ή δημόσια σχολεία χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασικός στόχος της επέκτασης αυτής, όπως ο ίδιος διευκρίνισε, είναι η αποφυγή οποιωνδήποτε διακρίσεων, κάτι που αναμφίβολα δεν ευνοεί ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση και εξάλλου, όπως επίσης παρατήρησε, ο αριθμός

των επηρεαζομένων σε περίπτωση τέτοιας επέκτασης αναμένεται να είναι σχετικά μικρός, έτσι ώστε να μη διαφοροποιηθεί σημαντικά η όλη κατάσταση.

Η πιο πάνω εισήγηση υιοθετήθηκε τόσο από τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής όσο και από τους εκπροσώπους των οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΠΟΕΔ.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής; Και επ' αυτού του θέματος ουδείς θέλει να ομιλήσει.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, 13, 14 και 15 θέματα δεν είναι έτοιμα, από ό,τι βλέπω, και τα θέματα με αριθμό 16, 17, 18, 19 και 20 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το τελευταίο θέμα της νομοθετικής εργασίας είναι το υπ' αριθμόν 21 και αφορά την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 - Υπουργείο Εξωτερικών, Άρθρο 344 - Δικαιώματα Οίκων Δημοσίων Σχέσεων για Σκοπούς Διαφώτισης. Αντιλαμβάνομαι ότι και πάλι η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια

δαπάνης από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 - Υπουργείο Εξωτερικών, Άρθρο 344 -

Δικαιώματα Οίκων Δημοσίων Σχέσεων για Σκοπούς Διαφώτισης

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Νίκος Μουσιούττας	Ανδρέας Φιλίππου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισίδωρος Μακρίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου
Παναγιώτης Δημητρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2000, μελέτησε επιστολή του Υπουργείου Εξωτερικών, με ημερομηνία 15 Φεβρουαρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή η αποδέσμευση πιστώσεων ύψους 225.000 δολαρίων από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 - Υπουργείο Εξωτερικών, Άρθρο 344 του προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δικαιώματα οίκων δημοσίων σχέσεων για σκοπούς διαφώτισης.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται από το σχετικό άρθρο για δικαιώματα οίκων δημοσίων σχέσεων μετά την 1η Απριλίου 1999 χωρίς προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου ζητείται για ανανέωση του συμβολαίου του οίκου Evans, το οποίο έληξε στις 14.1.2000, για ακόμη ένα χρόνο, δηλαδή μέχρι τις 14 Ιανουαρίου 2001.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω

κονδυλίου για τη διενέργεια της απαιτούμενης δαπάνης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 - Υπουργείο Εξωτερικών, Άρθρο 344 - Δικαιώματα Οίκων Δημοσίων Σχέσεων για Σκοπούς Διαφώτισης, χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους 225.000 δολαρίων από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 του κρατικού προϋπολογισμού για το 2000 - Υπουργείο Εξωτερικών, Άρθρο 344 - Δικαιώματα Οίκων Δημοσίων Σχέσεων για Σκοπούς Διαφώτισης, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην επιστολή του Υπουργείου Εξωτερικών με αριθμό φακέλου ΓΔ/Α 808 και ημερομηνία 15 Φεβρουαρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση και διενέργεια της πιο πάνω ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ούτε και εδώ υπάρχουν και το ερώτημα είναι κατά πόσο εγκρίνεται ή υπάρχει ένσταση για την έγκριση της απόφασης.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Η απόφαση εγκρίνεται ομόφωνα.

Το Κεφάλαιο Δεύτερο είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι με τον κατάλογο που εδόθη στις κ. και στους κ. συναδέλφους γίνεται δεκτή η κατάθεση αλλά και η παραπομπή των διαφόρων νομοσχεδίων και προτάσεων νόμου στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Αλλοδαπών Δικαστικών Αποφάσεων (Αμοιβαία Εκτέλεση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
4. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
5. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

6.	Οι περί Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανικών Σχέσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
7.	Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού - Θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Νομικών
8.	Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
9.	Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
10.	Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

Κανονισμοί του 2000.

11.	Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση Εικοστής Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
12.	Έγγραφα (Αρ. Θ. 1/2000 – Θ. 4/2000) που αφορούν εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(1) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13.	Έγγραφα (Αρ. 11/2000, 18/2000, 21/2000, 22/2000, 23/2000, 24/2000 και 25/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Υπηρεσία Νόμους του 1995
έως 1999.

14.	Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Πρόταση νόμου

**Κατατέθηκε
από**

**Παραπέμπεται
στην επιτροπή**

Ο περί της Πρόληψης και Καταστολής της Βίας σε Αθλητικούς Χώρους Νόμος του 2000.

Σοφοκλή
Χατζηγιάννη,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας
Αμμοχώστου

Παιδείας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο Τρίτο είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις, οι οποίες εδόθησαν γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.081 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 28 Φεβρουαρίου 2000.

«Το Νοσοκομείο Πάφου αντιμετωπίζει πρόβλημα λόγω έλλειψης διαιτολόγου.

Με βάση αυτό παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πρόβλημα αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Φεβρουαρίου 2000 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση

23.06.007.04.020, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το ποσό των Λ.Κ. 10.000 περίπου που καλείται να πληρώσει σήμερα η κοινότητα Κοιλίνειας για την αγορά πόσιμου νερού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με παλαιά απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, τα τέλη υδατοπρομήθειας που η κοινότητα Κοιλίνειας θα έπρεπε να κατέβαλλε προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, για παροχή πρόσθετης ποσότητας πόσιμου νερού από το κυβερνητικό υδατικό έργο Βρετσιών, καλύπτονταν από πιστώσεις που παραχωρούνταν από το Υπουργείο Εσωτερικών. Αργότερα όμως με επιστολή του, ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 1994, ο έπαρχος Πάφου ενημέρωσε τον πρόεδρο της χωριτικής αρχής Κοιλίνειας ότι το Υπουργείο Εσωτερικών αποφάσισε όπως, με την πληρωμή του τιμολογίου των £1.803 για κατανάλωση νερού μέχρι 30 Απριλίου 1994, τερματιστεί οριστικά η εκ μέρους της κυβέρνησης πληρωμή των τελών αγοράς πόσιμου νερού για τις ανάγκες της κοινότητας Κοιλίνειας. Έκτοτε, τα τιμολόγια που αφορούν την προμήθεια πόσιμου νερού στην κοινότητα Κοιλίνειας από το κυβερνητικό υδατικό έργο Βρετσιών διαβιβάζονται απευθείας στον πρόεδρο της χωριτικής αρχής Κοιλίνειας, για να πληρωθούν από το ταμείο υδατοπρομήθειας της κοινότητας, και όχι στο γραφείο του επάρχου Πάφου, όπως προηγούμενα.

Πέραν των πιο πάνω, δεν υπάρχουν στοιχεία, τόσο στο υπουργείο μας όσο και στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, που να δείχνουν ότι έχει γίνει οποιαδήποτε γραπτή ή άλλη συμφωνία με το κοινοτικό συμβούλιο Κοιλίνειας για την παροχή πόσιμου νερού.

2. Το κοινοτικό συμβούλιο Κοιλίνειας, ενώ εισπράττει από τους καταναλωτές του τέλη πόσιμου νερού, δεν πληρώνει προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων την αξία του νερού που του παρέχεται, με αποτέλεσμα οι καθυστερημένες οφειλές συνεχώς να αυξάνονται χρόνο με το χρόνο. Έτσι στις 15 Δεκεμβρίου 1997 το χρέος έφθανε στις £6.535,84, την 31η Δεκεμβρίου 1998 τις £7.728,80 και την 31η Δεκεμβρίου 1999 στις £11.057,92. Γι' αυτό το τμήμα ζήτησε από το Γενικό Εισαγγελέα να κινήσει αγωγή εναντίον του κοινοτικού συμβουλίου Κοιλίνειας για είσπραξη των καθυστερημένων τελών πόσιμου νερού.

3. Εάν το κοινοτικό συμβούλιο Κοιλίνειας έχει καθορίσει χαμηλότερα τέλη πόσιμου νερού προς τους καταναλωτές του από την αξία του νερού που αγοράζει από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, η οποία είναι 16 σεντ το κυβικό μέτρο, την ευθύνη τη φέρει το ίδιο το κοινοτικό συμβούλιο.

4. Με το θέμα αυτό και ειδικότερα με το αίτημα της κοινότητας για διαγραφή του οφειλόμενου ποσού για την αγορά νερού από την υδατοπρομήθεια ασχολήθηκε περαιτέρω το Υπουργείο Εσωτερικών. Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δεν μπορεί να προβεί σε τέτοια πράξη, γιατί δεν το επιτρέπουν οι κανονισμοί και θα προχωρήσει με δικαστικά μέσα για την είσπραξη.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Φεβρουαρίου 2000 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.072, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Αναφορικά με την επιλογή υπευθύνου για το “Σπίτι της Κύπρου” στην Αθήνα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δημοσίευσε στον τύπο, στις 19 Οκτωβρίου 1999, ανακοίνωση για την απόσπαση μορφωτικού ακόλουθου στην Αθήνα. Στην ανακοίνωση, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται, αναφέρονται τόσο τα καθήκοντα όσο και τα προσόντα που θα έπρεπε να έχουν οι υποψήφιοι για τη θέση. Στη συνέχεια ορίστηκε τριμελής επιτροπή αποτελούμενη από το διευθυντή μέσης εκπαίδευσης κ. Γ. Πουλλή, το διευθυντή του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών κ. Κ. Γιαγκουλλή και τον αναπληρωτή διευθυντή των Πολιτιστικών Υπηρεσιών κ. Στ. Χατζηστυλλή. Η επιτροπή μελέτησε τις επτά αιτήσεις που υποβλήθηκαν και κάλεσε τους υποψηφίους σε προφορική συνέντευξη την 21η Δεκεμβρίου 1999. Ενεργώντας σύμφωνα με τους όρους εντολής της, υπέβαλε προς τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού κατάλογο, με αλφαβητική σειρά, των τριών κατά την κρίση της καταλληλοτέρων. Στη συνέχεια, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού υπέβαλε εισήγηση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για την επιλογή συγκεκριμένου ατόμου, η οποία εγκρίθηκε με την υπ’ αριθμόν 51.021 απόφασή του, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2000.
2. Και οι τρεις υποψήφιοι που επελέγησαν από την επιτροπή πληρούσαν τα αναγκαία προσόντα. Επελέγη για τη θέση ένα εκ των τριών ατόμων, το οποίο κατά την κρίση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού και του Υπουργικού Συμβουλίου ήταν το καταλληλότερο.

Υ.Π.Π. 527/94

Υ.Π.Π.(Π.Υ.) 31/87/B

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Απόσπαση μορφωτικού ακόλουθου στην Αθήνα

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προτίθεται να τοποθετήσει με απόσπασση ως μορφωτικό ακόλουθο στην Αθήνα άτομο που υπηρετεί στην εκπαίδευση ή σε άλλη υπηρεσία του υπουργείου και καλεί τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν σχετική αίτηση στην Υπηρεσία Προσωπικού του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 1999.

Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από βιογραφικό σημείωμα και αντίγραφα τίτλων σπουδών. Οι υποψήφιοι να είναι κάτοχοι πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου στη φιλολογία ή ιστορία ή κοινωνιολογία ή παιδαγωγικά. Μεταπτυχιακός τίτλος στα πιο πάνω θέματα θα θεωρηθεί ως επιπρόσθετο προσόν.

Επίσης, οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν καλή γνώση και πείρα των πολιτιστικών και εκπαιδευτικών πραγμάτων Κύπρου και Ελλάδας, να είναι ενήμεροι σε θέματα πολιτισμού και εκπαίδευσης και ιδιαίτερα στα σχετικά που αφορούν τη συνεργασία με τα αντίστοιχα υπουργεία της Ελλάδας.

Θα πρέπει, ακόμα, να έχουν συγγραφικό επιστημονικό ή καλλιτεχνικό έργο, διοικητικές ικανότητες και πείρα στη διεκπεραίωση εκπαιδευτικών και πολιτιστικών θεμάτων, καθώς και δεκαετή τουλάχιστον ευδόκιμη υπηρεσία στην εκπαιδευτική ή στη δημόσια υπηρεσία.

Το άτομο που θα επιλεγεί θα έχει την ευθύνη για τη λειτουργία του Σπιτιού της Κύπρου στην Αθήνα, θα εργάζεται για την προαγωγή των εκπαιδευτικών και πολιτιστικών σχέσεων Ελλάδας-Κύπρου, την προώθηση και επίλυση των φοιτητικών προβλημάτων, την προβολή της Κύπρου, της ιστορίας και του πολιτισμού της και γενικά θα έχει την ευθύνη για όλα τα θέματα που προσιδιάζουν στη θέση του μορφωτικού ακόλουθου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

19 Οκτωβρίου 1999»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε τώρα στο Κεφάλαιο Τέταρτο με πρώτο και μοναδικό θέμα, με βάση απόφαση του κοινοβουλίου την προηγούμενη Πέμπτη, τη συζήτηση του θέματος που αφορά την έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα. Ο κ. Κίκης Γιάγκου ζήτησε το λόγο και βεβαίως τον έχει. Θα εκπληττόμουν, αν ζητούσε άλλος από τον κ. Κίκη Γιάγκου το λόγο...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Πρώτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρώτος. Ε, είναι το θέμα του!

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ξεκινώντας τη συζήτηση αυτού του θέματος, νομίζω ότι όλοι μας, είτε ως απλοί πολίτες αυτού του τόπου είτε ως μέλη των κοινοβουλευτικών μας ομάδων, έχουμε κάνει την ίδια διαπίστωση, ότι τα τελευταία χρόνια το έγκλημα και η διαφθορά έχουν σημειώσει αλματώδη ανάπτυξη και απειλούν πλέον και το τελευταίο κυπριακό σπίτι. Οι ρυθμοί αύξησης του εγκλήματος έχουν πάρει διαστάσεις κοινωνικής επιδημίας, με θύματα όλους μας.

Τα προβλήματα που ανησυχούν περισσότερο το μέσο Κύπριο πολίτη, εκτός από το εθνικό, είναι η αύξηση της εγκληματικότητας και η υποβάθμιση των θεσμών. Οι περισσότεροι φόβοι εστιάζονται στην εγκληματικότητα, στο θέμα των νόμων, προβλήματα τα οποία αποσταθεροποιούν την ομαλή κοινωνική ζωή. Πολίτευμα, λέει ο Αριστοτέλης, που δε λειτουργούν οι νόμοι δεν πρέπει να θεωρείται πολίτευμα. Κλασικά παραδείγματα πολλά. Απόδειξη δε ότι οι νόμοι του κράτους μας λειτουργούν επιλεκτικά

είναι οι πρόσφατες καταγγελίες μου περί ανέγερσης τουριστικών μονάδων χωρίς άδεια: η ανέγερση ξενοδοχείων και η οικειοποίηση κρατικής γης χωρίς άδεια, η ανέγερση πολυτελών κατοικιών χωρίς άδεια. Δράστες, όλοι στελέχη του κυβερνώντος κόμματος. Ελπίζω να παύσουν μερικοί να μου ζητούν στοιχεία, γιατί και ο ίδιος ο συναγερμικός υπουργός των Εσωτερικών επιβεβαίωσε τις καταγγελίες μου.

Οι μεμονωμένες εγκληματικές πράξεις του παρελθόντος αποτελούν δυστυχώς σήμερα μια ευχάριστη ανάμνηση. Κι αυτό, γιατί μιλούμε τώρα για οργανωμένο έγκλημα που έχει απλώσει τα πλοκάμια του σε όλους τους τομείς όπου μπορεί να υπάρξει παράνομο κέρδος. Οι λέξεις “δολοφονία”, “βομβιστική επίθεση”, “ναρκωτικά”, “πορνεία” έχουν γίνει μέρος του καθημερινού μας λεξιλογίου. Οι λέξεις “διαφθορά” και “σήψη” αποδίδουν επαρκώς και ολοκληρωμένα την κατάσταση που επικρατεί αυτά τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο.

Πολλοί ίσως να λένε ότι υπερβάλλω, όταν χρησιμοποιώ τέτοια γλώσσα, αλλά δεν υπάρχει, πιστεύω, άλλος τρόπος να περιγράψω με σαφήνεια και επιγραμματικά την επικρατούσα κατάσταση. Και σκοπός μου δεν είναι η περιγραφή του οργανωμένου εγκλήματος αλλά η αναζήτηση των αιτιών που το θεμελίωσαν, το εξέθρεψαν και το συντηρούν. Και μέσα από τη διάγνωση των αιτιών αυτής της κοινωνικής ασθένειας θα βρεθούν και οι τρόποι αντιμετώπισής της. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι η περίοδος μέσα στην οποία θεμελιώθηκε γερά το οργανωμένο έγκλημα και αποτέλεσε πραγματική απειλή για την κοινωνία μας είναι η περίοδος διακυβέρνησης αυτού του κράτους από το Γλαύκο Κληρίδη και το Δημοκρατικό Συναγερμό. Το μέγεθος της ανευθυνότητας της κυβέρνησης είναι τεράστιο και συνεπώς η ευθύνη του ίδιου ως Προέδρου αλλά και των κατά καιρούς διορισμένων από τον ίδιο τον Πρόεδρο, Αρχηγών Αστυνομίας και Υπουργών Δικαιοσύνης, θεόρατη. Εγώ είχα προσωπικά κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου από πολλά χρόνια και είναι σε όλους σας γνωστό πώς αντέδρασε ο τότε

Κυβερνητικός Εκπρόσωπος και τώρα Υπουργός Εξωτερικών Γιαννάκης Κασουλίδης: με χλευασμό και ειρωνεία. Κι αυτή η συμπεριφορά, όπως απέδειξε ο χρόνος, ήταν συμπεριφορά απέναντι σε όλο τον κυπριακό λαό, απέναντι σε κάθε τίμιο πολίτη ή αξιωματούχο αυτού του κράτους που με αισθήματα πραγματικής οργής και συνάμα απόγνωσης έβλεπε να θεριεύει το τέρας του οργανωμένου εγκλήματος.

Πολλές φορές τα λόγια μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως κάλυψη ορισμένων ουσιαστικών ενεργειών στην πολιτική. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, τα λόγια ήταν και η ουσία της κυβερνητικής πολιτικής για το έγκλημα. Χλευασμός, ειρωνεία και συνακόλουθα ανευθυνότητα. Και η ανευθυνότητα οδήγησε τους εγκληματίες να βρουν έναν πραγματικό παράδεισο απορρόφησης παράνομου χρήματος. Κι αυτός ο παράδεισος ονομάζεται Κύπρος, της οποίας Πρόεδρος είναι ο κ. Γλαύκος Κληρίδης και σχεδόν συμπρόεδρος ο Γιώργος Βασιλείου και οι συνεργάτες του. Τι έκανε ο κ. Γλαύκος Κληρίδης και η κυβέρνησή του, για να καταπολεμήσουν το έγκλημα; Προσωπικά, δεν ξέρω κάτι συγκεκριμένο. Ξέρω όμως τι δεν έκανε. Η πρώτη δουλειά του Προέδρου και των μαγειρείων του Δημοκρατικού Συναγερμού ήταν να αλώσουν την αστυνομία, παραμερίζοντας ικανούς αξιωματικούς και αστυνομικούς που έκαναν το μέγα έγκλημα να μην προσκυνούν το Δημοκρατικό Συναγερμό και τις βουλήσεις του. Στη θέση τους προήγαγαν διάφορους άλλους, που στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι κομματικοί υπηρέτες και οι οποίοι, ένεκα της σιγουριάς που νιώθουν για τη θεσούλα τους, κατέστησαν απροετοίμαστοι και ανίκανοι να αντιμετωπίσουν μια οργανωμένη εγκληματική κατάσταση.

Οικονομικές προαγωγές επιλεκτικά δίδονται μόνο στους συναγερμικούς αξιωματικούς, με την αφυπηρέτησή τους. Μόνο αυτοί είναι εκλεκτοί όλοι οι άλλοι είναι δεύτερης κατηγορίας μέλη της αστυνομίας. Δε θα αναφερθώ λεπτομερώς στο θέμα τούτο, αλλά θα αναφέρω μόνο μια περίπτωση, για να πληροφορηθεί ο λαός το μέγεθος

της «χρηστής» διοίκησης της κυβέρνησής μας. Ανώτερος αξιωματικός υπέβαλε παραίτηση από το τμήμα μία μόνο ημέρα πριν την ημέρα αποχώρησής του. Ενεκρίθη η κατά μία ημέρα πρόωρη αφυπηρέτησή του και πληρώθηκε για όλες τις άδειές του μερικές χιλιάδες λίρες και άλλες τόσες χιλιάδες για τα κεκτημένα δικαιώματά του. Για τη μια ημέρα της πρόωρης αφυπηρέτησης του κυρίου αυτού, ο Κύπριος φορολογούμενος πλήρωσε περίπου £100.000. Και μετά καλούν τον Κύπριο φορολογούμενο να πληρώσει νέους φόρους!

Την ίδια στιγμή και με αυτό τον τρόπο δημιούργησαν αναταραχή μέσα στο σώμα, προκάλεσαν την αδιαφορία, δημιούργησαν πατρικίους και πληβείους, κομματικούς και μη. Έκαναν την αστυνομία, από ένα συμπαγές και αποτελεσματικό σώμα, έναν οργανισμό ευάλωτο στη διαφθορά και εντελώς αναποτελεσματικό στην άσκηση των καθηκόντων του. Και αυτό ήταν επόμενο, από τη στιγμή που επικράτησε η κομματοκρατία και το ρουσφέτι. Και εδώ θέλω να κάνω μια παρένθεση και να πω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός έγινε, υποτίθεται, ευρωδημοκρατικό κόμμα. Μόνο που το καθεστώς λειτουργίας της Δημοκρατίας επί διακυβέρνησης του Συναγερμού μοιάζει περισσότερο με αυτό μιας μπανανίας. Και εύστοχα το ανέφερε και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Γλαύκος Κληρίδης.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, σήμερα τα ναρκωτικά δε διακινούνται και δε χρησιμοποιούνται στα νυκτερινά κλαμπ ή σε κάποιες σκοτεινές και απόμερες γωνιές των πόλεων· έχουν μπει στα στρατόπεδά μας, έχουν μπει στα σχολεία, διακινούνται και χρησιμοποιούνται ακόμα και στις κλειστές παραδοσιακές κοινωνίες και των πιο μικρών κοινοτήτων. Είναι μια μάστιγα που πολύ πιθανό σε ορισμένα χρόνια να πλήξει τη μεγάλη πλειοψηφία των κυπριακών σπιτιών. Οι έμποροι ναρκωτικών κάνουν χρυσές δουλειές και η αστυνομία παρουσιάζει ως επιτυχία της τη σύλληψη ορισμένων χρηστών ή μικροδιανομέων. Η αστυνομία μας, έτσι όπως την κατάντησε η κυβέρνηση, δεν είναι

σε θέση ούτε από πλευράς εξοπλισμού ούτε από πλευράς γνώσεων ούτε από πλευράς εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού να ελέγξει την κατάσταση, η οποία ολοένα και επεκτείνεται.

Και το ερώτημα που τίθεται είναι αναμφίβολα καίριο: Πόσα παιδιά θα πέσουν ακόμα μέσα στα δίκτυα των εμπόρων του θανάτου; Πόσο ακόμα αυτή η κυβέρνηση με τις επιλογές της θα επιτρέπει την παραπέρα εξάπλωση του αργού αυτού θανάτου; Λυπούμαι να πω ότι η απάντηση για το πώς η κυβέρνηση σκέφτεται να αντιμετωπίσει αυτή την κατάσταση δόθηκε και πάλι από τον κ. Κασουλίδη, που λίγο πολύ μας είπε ότι το έγκλημα συναντάται σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και πρέπει να συνηθίσουμε να ζούμε με αυτό. Είναι δυνατό να εννοούσε αυτά που είπε; Και όμως, ναι. Οι πράξεις αυτής της κυβέρνησης αποδεικνύουν όχι μόνο την ανευθυνότητά της αλλά και το μεγαλείο της αρρωστημένης έπαρσης και του στενού κομματισμού.

Οι αδικαιολόγητες προαγωγές κομματικών συνεχίστηκαν, η αναξιοκρατία εξαπλώθηκε, το βόλεμα των ημετέρων έγινε θεσμός και ο εξευτελισμός, κοινωνική πραγματικότητα. Αλλά οι εντελώς απίστευτες αποφάσεις όλων των αρμοδίων επιστεγάστηκαν με την πολιτική απόφαση του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας να διορίσει στο πόστο του Αρχηγού Αστυνομίας τον κ. Ανδρέα Αγγελίδη, ο οποίος είναι μεν νομικός, όμως καμιά, μα καμιά, σχέση δεν έχει με την πρακτική τουλάχιστον που ακολουθεί η αστυνομία. Και ναι μεν τον ακούσαμε να λέει τη μια ημέρα ότι ο νόμος είναι παλικαράς, την επομένη όμως οι παράνομοι απάντησαν με βόμβες. Και δεν είναι και πάλι τυχαίο το θέατρο που παίζει η αστυνομία, όπως η επιχείρηση που έγινε κάτω από την κάλυψη των καναλιών σε καμπαρέ, όπου οι παλικαράδες αστυνόμοι έπεσαν πάνω σε μια γυμνή καλλιτέχνη και τη συνέλαβαν. Τέτοιες παλικαριές ούτε το τελευταίο αλάτι δεν επιτρέπει στον εαυτό του να κάνει! Από τη θεωρία στην πράξη υπάρχει μεγάλη απόσταση. Και ο μεν Αρχηγός Αστυνομίας μπορεί να ξέρει το νόμο, αλλά εκ των

πραγμάτων απέδειξε ότι είναι ανίκανος να διοικήσει το αστυνομικό σώμα, αφού το αστυνομικό αλφάβητο ακόμα δεν το έμαθε. Είναι πραγματικά τραγικό να σκέφτεται κανείς ότι λαμβάνονται τέτοιες αποφάσεις σε μια περίοδο έξαρσης του εγκλήματος. Και είναι να διερωτάται κανείς ποια άλλη δυσάρεστη έκπληξη μας περιμένει από αυτή την κυβέρνηση.

Επί των ημερών του κ. Αγγελίδη, γνωστότατου συναγερμικού, το ρουσφέτι και η αναξιοκρατία κορυφώθηκαν και το έγκλημα σημείωσε αύξηση. Αυτά τα δύο πάνε μαζί και, αν προσθέσουμε και την αμελέτητη τοποθέτηση εδώ και εκεί διάφορων αξιωματικών, η κατάσταση δεν είναι μόνο ανησυχητική αλλά εξαιρετικά επικίνδυνη.

Στις 7 Ιανουαρίου 1999 είδε το φως της δημοσιότητας, στον ημερήσιο τύπο, δήλωση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ότι, ενόσω βρίσκεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, δεν πρόκειται να γίνουν αναξιοκρατικές προαγωγές. Η πιο πάνω δήλωση έγινε προς απάντηση δικής μου δήλωσης-καταγγελίας, ότι μαγειρεύονται αναξιοκρατικές προαγωγές στο αστυνομικό σώμα και ότι κυριολεκτικά βυσοδομούν οι κλαδικές επιτροπές του ΔΗΣΥ, με σκοπό να προωθήσουν τους ημετέρους. Επί του ίδιου θέματος, σε δημόσια δήλωσή του ο Αρχηγός Αστυνομίας διαβεβαίωσε τους πάντες ότι δε θα επιτρέψει αναξιοκρατικές προαγωγές και ότι ειδήσεις και σχόλια περί του αντιθέτου βλάπτουν την καλή εικόνα της αστυνομίας.

Ως εδώ συνηγορώ και υπερθεματίζω. Όμως στην πρακτική εφαρμογή τηρήθηκαν άλλα κριτήρια και άλλες μεθοδεύσεις. Είμαι υποχρεωμένος, για σωστή ενημέρωση του πολίτη, να υπενθυμίσω στους κ. Κόση και Αγγελίδη ότι επί των ημερών τους προήγαγαν αστυνομικούς οι οποίοι το μοναδικό προσόν που είχαν ήταν το απολυτήριο του δημοτικού σχολείου και η κομματική ταυτότητα του ΔΗΣΥ! Επειδή δε θεωρητικολογώ και διαθέτω αδιάφευστα στοιχεία, αναφέρω ότι στις 8 Μαΐου 1998 ο τότε Αρχηγός Αστυνομίας ζητούσε την προαγωγή συγκεκριμένου αστυνομικού σε λοχία

παρά την αντίθετη γνώμη του διοικητή του. Στις 5 Ιουνίου 1998 ο κ. Κόσης με επιστολή του, με αρ. φακ. Υ.Δ.Δ.Τ. Ρ(Ρ) 3754, απέρριψε την εισήγηση του Αρχηγού Αστυνομίας.

Ο ΔΗΣΥ προς ικανοποίηση του ημετέρου αστυνομικού επενέβη ετσιθελικά και εξανάγκασε τον κ. Κόση εκεί που έφτυσε να γλείψει και με τη σύμφωνη γνώμη και του νυν Αρχηγού Αστυνομίας κ. Α. Αγγελίδη. Καλές επομένως οι ωραιοποιημένες δηλώσεις, πόρρω απέχουν όμως από την πραγματικότητα. Επειδή ο κ. Κόσης στις δηλώσεις του στους δημοσιογράφους διερωτήθηκε «πού ξανακούστηκε τέτοιο πράμα», εννοώντας ότι δε θα επιτρέψει το ρουσφέτι, όσο βρίσκεται στο υπουργείο, αντιστρέφω το ερώτημα και ερωτώ τον κ. Κόση: Πού ξανακούστηκε τέτοιο πράμα, το πανεπιστημιακό δίπλωμα να είναι μικρότερης αξίας από το απολυτήριο στοιχειώδους εκπαίδευσης;

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μαζί με τα ναρκωτικά έχουμε και την πορνεία και την επί πληρωμή προστασία, την κυβεία και τόσα άλλα. Τα καμπαρέ από νυκτερινά κέντρα αναψυχής έχουν μετατραπεί σε πραγματικά πορνεία, όπου πωλείται λευκή σάρκα, εξευτελίζεται η ανθρώπινη αξιοπρέπεια και ανθούν οι παράνομες συναλλαγές. Ποια ήταν η αντίδραση της αστυνομίας; Είδαμε, και εκπλαγήκαμε, να δρουν ως συνεργάτες της διάφοροι παράνομοι, άνθρωποι του υποκόσμου, που επιδεικτικά παρουσίαζαν ταυτότητα μυστικού ειδικού αστυνομικού, καθώς και τα περίστροφα που τους προμήθευσε η Δημοκρατία. Προσωπικά, κατήγγειλα, χωρίς να διαψευσθώ, ότι ένας από τους εκλεκτούς συνεργάτες της αστυνομίας για αντιμετώπιση του εγκλήματος, όταν έχασε τα λεφτά του στην κυβεία, έδωσε ενέχυρο το περίστροφο που του παραχωρήθηκε από το σώμα, προκειμένου να εξασφαλίσει μερικά μετρητά, και ότι, ενώ άλλος χόρευε σε νυκτερινό κέντρο, έπεσε το πιστόλι στην πίστα. Τέτοιες σκηνές μπορεί να δούμε μόνο σε φτηνές αμερικάνικες κωμωδίες. Δυστυχώς όμως στην Κύπρο αποτελούν

πραγματικότητα. Η ποιότητα της πολιτικής της αστυνομίας για πρόληψη και καταστολή περιγράφεται σε γενικές γραμμές με τα δύο παραδείγματα που έχω παραθέσει. Και ήταν φυσικό επακόλουθο, όταν άνθρωποι οι οποίοι έπρεπε να βρίσκονται στη φυλακή κρατούν υπηρεσιακά περίστροφα και εκτελούν χρέη μυστικών ειδικών αστυνομικών.

Δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω από ποιο αστυνομικό εγκέφαλο γεννήθηκαν αυτές οι ιδέες, όμως είμαι σε θέση να γνωρίζω πάρα πολύ καλά ότι αξιωματικοί της αστυνομίας που ήταν αναμειγμένοι σε λαθρεμπόριο από τα κατεχόμενα, εμπόριο ναρκωτικών, σε έκδοση ροζ βιζών και άλλα αδικήματα του κοινού ποινικού δικαίου, για τα οποία ο νόμος προβλέπει φυλάκιση, έχουν προαχθεί και ανελιχθεί στην αστυνομική ιεραρχία και είναι επικεφαλής διάφορων τμημάτων. Όταν λοιπόν υπάρχουν τέτοιας ποιότητας συνεργάτες και τέτοιας ποιότητας αξιωματικοί, είναι φυσικό επακόλουθο να θεριέψει το οργανωμένο έγκλημα και η αστυνομία να αλωθεί από τους εγκληματίες. Και δεν πρέπει να διερωτάται ο κ. Κόσης για ποιο λόγο υπάρχει πέμπτη φάλαγγα στην αστυνομία. Ό,τι έσπειρε αυτή η κυβέρνηση, τώρα το θερίζει.

Ωστόσο, εύλογα προβάλλει το εξής ερώτημα: Πώς γίνεται να υπήρξαν τόσα κατά συρροήν λάθη από μια κυβέρνηση σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα; Η απάντηση είναι πολύ απλή και βρίσκεται στη φιλοσοφία αυτής της κυβέρνησης. Η εξιδανίκευση του κέρδους, όπως και οπόθεν κι αν προέρχεται, η αποθέωση της κομματοκρατίας, ο εξευτελισμός των θεσμών και των νόμων, η επιβράβευση του μεγαλύτερου εγκλήματος που έγινε σ' αυτό τον τόπο, του πραξικοπήματος, και των πραξικοπηματιών είναι τα κύρια χαρακτηριστικά αυτής της φιλοσοφίας, στην οποία εδράζεται και η κυβερνητική πολιτική.

Και είναι εδώ που συναντούμε και την πολιτική κάλυψη στο έγκλημα. Πριν δύο χρόνια η πρώην Πρωθυπουργός της Τουρκίας Τανσού Τσιλέρ, μετά από ένα αυτοκινητικό δυστύχημα στο Σουσιουρλούκ, βρέθηκε αναμειγμένη σε παράνομες

δραστηριότητες. Όλοι βρήκαμε την ευκαιρία να κατηγορήσουμε, και δίκαια, την Τουρκία ως χώρα της διαφθοράς. Όμως ας αναλογιστούμε τι έγινε και στον τόπο αυτό μετά το 1993. Μια από τις πρώτες αποφάσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας ήταν να αποφυλακίσει γνωστούς παρανόμους, τα ονόματα των οποίων ήταν στην κορυφή της λίστας για δολοφονικές ενέργειες, εμπόριο ναρκωτικών και άλλες παράνομες συναλλαγές. Από τότε ξεκίνησε μια σταδιακή αύξηση του εγκλήματος, με αποκορύφωμα ένα δολοφονικό όργιο που συντάραξε τον τόπο μας και έκανε τον κάθε πολίτη μάρτυρα και κοινωνό μιας εκτεταμένης και συνεχώς ανερχόμενης εγκληματικής πορείας. Και από τότε ο κάθε τίμιος πολίτης αισθάνεται ότι ίσως να είναι άμεσα ή έμμεσα το επόμενο θύμα των παρανόμων. Οι ροζ βίζες, η κάθε λογής παράνομη συναλλαγή είχε σε τελική ανάλυση το δικό της πολιτικό προστάτη. Το βάρος των ευθυνών είναι τεράστιο, γιατί εμπνέει το λαό αυτή η κυβέρνηση.

Ένας τραγέλαφος που σκηνοθέτησαν ορισμένα άρρωστα μυαλά, που βρίσκονται δυστυχώς σε θέσεις κλειδιά, και πρέπει να το θυμίσουμε, γιατί είναι καλό να φρεσκάρεται η μνήμη μας, ήταν η υπόθεση ΕΚΑΣ. Η αστυνομία και οι πολιτικοί της πάτρωνες, κάτω από το βάρος των τεράστιων ευθυνών, έγραψαν το σενάριο μιας νέας τρομοκρατικής οργάνωσης με το όνομα ΕΚΑΣ, την οποία, υποτίθεται, ανακάλυψαν και εξάρθρωσαν. Αυτή η ούτω καλούμενη, σύμφωνα με το σενάριο, οργάνωση απετελείτο, όπως αποδείχτηκε, από ένα μόνο μέλος, το οποίο σε ελάχιστο χρονικό διάστημα αποφυλακίστηκε και τώρα πολύ δικαιολογημένα κοροϊδεύει τους πάντες και τα πάντα.

Τι να πρωτοθυμηθεί κανένας! Μήπως τα εκατόν και πλέον κιλά ναρκωτικών από τη Βουλγαρία; Οι εγκέφαλοι του αρχηγείου αστυνομίας αποφάσισαν να ενεργήσουν αστραπιαία στην περίοδο των προεδρικών εκλογών του 1998. Ανακάλυψαν τα ναρκωτικά, συνέλαβαν τους εμπλεκόμενους και βομβάρδιζαν τα τηλεοπτικά κανάλια και τις εφημερίδες με πλήθος πληροφοριών, προκειμένου να αποδείξουν επιτυχίες προς

όφελος της επανεκλογής του Γλαύκου Κληρίδη. Τελικά, αυτή η υπόθεση πού κατέληξε; Από τους πέντε εμπλεκομένους καταδικάστηκε μόνο ο ένας, ο οποίος, σημειώστε, παραδέχτηκε ενοχή και χρησιμοποιήθηκε ως ο μόνος τελικά μάρτυρας κατηγορίας εναντίον των υπόλοιπων τεσσάρων. Και είμαι σε θέση να γνωρίζω ότι παραδέχτηκε ενοχή κατόπιν συμφωνίας με την αστυνομία. Βλέπετε, ακολούθησε και αυτός το παράδειγμα του Συμιλλίδη. Καταδικάστηκε μεν σε φυλάκιση, βγήκε μάρτυρας κατηγορίας εναντίον των Αεροπόρων, οι δε Αεροπόροι αθωώθηκαν και απαλλάχθηκαν για υπόθεση απόπειρας φόνου και ο ίδιος φυγαδεύτηκε στο εξωτερικό, όπου απολαμβάνει την ελευθερία του.

Σήμερα από αυτό το βήμα δημόσια καταγγέλλω στον κυπριακό λαό ότι πολύ πρόσφατα συνελήφθησαν από την αστυνομία τρία πρόσωπα στην κατοχή των οποίων βρέθηκαν ναρκωτικά. Ο ένας εξ αυτών, γόνος Αγγλοκυπρίου επιχειρηματία, ιδιοκτήτη πολυτελούς παραθαλάσσιου ξενοδοχείου, όπου συνηθίζουν να παραθερίζουν ανώτατα στελέχη της κυβέρνησης. Ο έτερος, Κύπριος της Αγγλίας, με πλούσια δράση στη διεθνή εμπορία ναρκωτικών και στο οργανωμένο έγκλημα, που ανακρίθηκε πολλές φορές και για υποθέσεις φόνων. Οδηγήθηκαν όλοι οι ύποπτοι ενώπιον του δικαστηρίου και εκδόθηκε ένταλμα προσωποκράτησης. Προτού όμως εκπνεύσει το διάταγμα κράτησής τους, έφθασαν στην Κύπρο ένας πολυεκατομμυριούχος Κύπριος, γνωστός για τα φιλοκυβερνητικά του αισθήματα, και ένας νυκτόβιος λεσχάτορας, νονός, και μεσολάβησαν, μέσω πολιτικού προσώπου, και έτσι πέτυχαν την απελευθέρωσή τους. Ιδού με ποιες μεθόδους κτυπά η κυβέρνηση το έγκλημα και ιδιαίτερα τα ναρκωτικά!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θέλουμε ονόματα!

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Τον τελευταίο καιρό η Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών (ΥΔΙΝ) σημείωσε αξιόλογες επιτυχίες και προς τούτο τη συγχαίρουμε. Όμως, αν λάβουμε υπόψη το νόμο της προσφοράς και της ζήτησης, μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι η προσφορά θα μειωθεί λόγω των επιτυχιών της ΥΔΙΝ και έτσι θα εκτιναχθούν στα ύψη οι τιμές των ναρκωτικών. Παράλληλα με την προσφορά δεν μειώθηκε η ζήτηση. Άρα τα πρόσωπα τα οποία είναι εθισμένα στα ναρκωτικά δε μειώθηκαν και, λόγω της ακρίβειας που θα παρατηρηθεί στα ναρκωτικά, οδηγούμεθα με μαθηματική ακρίβεια στην αύξηση του εγκλήματος.

Ο ναρκομανής θα καταφεύγει τώρα πιο συχνά στη διάπραξη του εγκλήματος, για να βρει τα αυξημένα ποσά για αγορά των ναρκωτικών ουσιών. Με τη μείωση της προσφοράς πρέπει να μειώνεται και η ζήτηση. Τούτο επιτυγχάνεται με την πρόληψη, η οποία είναι σχεδόν ανύπαρκτη στον τόπο μας. Αντιναρκωτική πολιτική της κυβέρνησης δεν υπάρχει. Επί εξήμισι χρόνια η ΥΔΙΝ ήταν υποβαθμισμένη, ούτε κατά έναν άνδρα δεν αυξήθηκε το προσωπικό της. Τον τελευταίο χρόνο μείωσαν τον αριθμό της ΥΔΙΝ κατά δεκατρία άτομα. Πέραν δε τούτου, το ενδιαφέρον της κυβέρνησης αντικατοπτρίζεται στο ποσό που συμπεριέλαβε στους προϋπολογισμούς του κράτους για την πρόληψη. Μόνο £100.000 δόθηκαν στον Οργανισμό Νεολαίας και είναι άγνωστο αν οποιοδήποτε ποσό από αυτό θα διατεθεί στην καμπάνια ενάντια στα ναρκωτικά και δεν πάει οπουδήποτε αλλού.

Συστηματική, ορθή και ουσιαστική προληπτική πολιτική στο πρόβλημα των ναρκωτικών στον τόπο μας δεν έχει εφαρμοσθεί μέχρι σήμερα. Το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι ένα τεράστιο πρόβλημα. Το κράτος μας απέτυχε παταγωδώς να εφαρμόσει μια αντιναρκωτική πολιτική, όπως απέτυχε στο κυκλοφοριακό πρόβλημα, σύμφωνα με επίσημη δήλωση υπουργού της κυβέρνησης. Με τέτοια πρακτική που ακολουθεί η αστυνομία μας είναι απόλυτα φυσικό οι κάθε λογής παράνομοι να

αισθάνονται άνετοι να συνεχίζουν το έργο τους, να απειλούν ακόμα περισσότερο την κοινωνία μας, να σπρώχνουν και άλλους αθώους νέους στο λαβύρινθο των ναρκωτικών, να πωλούν νεαρές κοπέλες από την Ανατολική Ευρώπη και γενικά να θησαυρίζουν σε ένα πρόσφορο έδαφος που δημιούργησαν γι' αυτούς οι αποφάσεις και οι ενέργειες της κυβέρνησης.

Οι αιτίες λοιπόν που γέννησαν και εξέθρεψαν το οργανωμένο έγκλημα έχουν τη ρίζα τους στις πολιτικές επιλογές της κυβέρνησης, στην πολιτική της φιλοσοφία, που έχει άμεσο αρνητικό αντίκτυπο στη λειτουργικότητα της αστυνομίας και συνεπώς θετικό αντίκτυπο στην ψυχολογία και τη συμπεριφορά των εγκληματιών. Για να κτυπηθεί το κακό, υπάρχει μόνο μια οδός και το αν θα ακολουθηθεί ή όχι εναπόκειται και πάλι στην κυβέρνηση. Πρέπει να πάμε πάλι στη ρίζα του εγκλήματος, προκειμένου να το περιορίσουμε. Η κυβέρνηση πρέπει πρώτα απ' όλα να αντιληφθεί τα εγκληματικά της λάθη, δεύτερον, να τα αναγνωρίσει και, τρίτον, να αποφασίσει να τα διορθώσει. Να σταματήσει την αλόγιστη κομματικοποίηση της αστυνομίας, να σταματήσει τις προαγωγές και τις ευνοϊκές μεταθέσεις ανίκανων αυλοκολάκων που υποκύπτουν στις επιθυμίες πολιτικών πατρώνων, να τοποθετήσει στις σωστές θέσεις τους σωστούς ανθρώπους, οι οποίοι υπάρχουν, αν και παραμερισμένοι. Να εφοδιάσει με γνώσεις, εξοπλισμό και αυτοπεποίθηση το κατατλαιπωρημένο αστυνομικό σώμα και γενικά να προβεί σε εκείνες τις ενέργειες που να αποδεικνύουν ότι λειτουργεί με σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού οφέλους και όχι των μικροκομματικών σκοπιμοτήτων και επιδιώξεων. Δε νοείται σε κάθε αστυνομική διεύθυνση να υπάρχει παράρτημα της αρμόδιας κλαδικής του Δημοκρατικού Συναγερμού, η οποία να παρακολουθεί, να απειλεί και να εκφοβίζει δημοκρατικούς αστυνομικούς. Δε νοείται ανώτερος αξιωματικός με πανεπιστημιακά διπλώματα, με εξαιρετικές ικανότητες και γνώσεις, τις οποίες απέδειξε πολλές φορές στο παρελθόν, να κάθεται σε ένα διάδρομο, χωρίς να

έχει στα χέρια του δουλειά και την ίδια στιγμή αμφισβητήσιμης ποιότητας συνάδελφός του να ανέρχεται το ένα μετά το άλλο τα σκαλιά της αστυνομικής ιεραρχίας.

Πρέπει να επέλθει εξυγίανση και αξιοκρατία. Μόνο έτσι θα κτυπηθεί το έγκλημα, το οποίο ίσως σε ευρωπαϊκές χώρες να μην έχει κτυπηθεί με επάρκεια, αλλά στην Κύπρο, ένεκα των μεγεθών μας, της κλειστής μας κοινωνίας, υπάρχουν όλες οι προϋποθέσεις να κτυπηθεί ριζικά. Και είναι πράγματι κρίμα σε έναν τόπο που είναι ημικατεχόμενος από στρατεύματα μιας τρίτης χώρας να υπάρχει τέτοιου είδους έγκλημα το οποίο να μπορεί να αντιμετωπιστεί και να μην αντιμετωπίζεται, μόνο και μόνο γιατί η κυβέρνηση αποφάσισε να εξυπηρετήσει τα στενά της μικροπολιτικά συμφέροντα και όχι την κοινωνία ολόκληρη.

Είναι καιρός, κύριοι συνάδελφοι, το γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα να πάψει να εκδίδει αναστολές ποινικών διώξεων ωσάν να πρόκειται για πιστοποιητικά αγοραπωλησίας. Δόθηκε αναστολή ποινικής δίωξης σε κυβερνητικό γιατρό ο οποίος συνελήφθη επ' αυτοφώρω να χρηματίζεται, με το αιτιολογικό ότι πάσχει από ζάχαρο. Η σύζυγός του είναι συγγενής αξιωματούχου του ΔΗΣΥ. Δεν ασκήθηκε αναστολή ποινικής δίωξης από το γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα σε πρόσωπο το οποίο καθ' υπόδειξιν της αστυνομίας αγόρασε κλοπιμαία, με σκοπό να την υποβοηθήσει στην εξιχνίαση σοβαρής μορφής διάρρηξης και κλοπής. Εσύρθη ο πολίτης στα δικαστήρια, διαπομπεύθηκε, ταπεινώθηκε, εξευτελίστηκε και ετέθη η ζωή του σε κίνδυνο. Το δικαστήριο τον απάλλαξε της κατηγορίας και τον αθώωσε. Ο ίδιος και η οικογένειά του βρίσκονται στην παράταξη της αντιπολίτευσης. Ανώτερος κυβερνητικός υπάλληλος συνελήφθη επ' αυτοφώρω να χρηματίζεται, για να εκδώσει πολιτικές ταυτότητες της Κυπριακής Δημοκρατίας σε Τούρκους πάσης προελεύσεως, ντόπιους και εποίκους. Ασκήθηκε αναστολή ποινικής δίωξης προς όφελός του, διότι τυγχάνει στενός συγγενής ανώτερου κυβερνητικού υπαλλήλου, οπαδού του ΔΗΣΥ.

Κύριοι συνάδελφοι,

Πρέπει να θυμάστε δήλωση, πρόσφατη, του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ότι αξιωματικός της αστυνομίας τού ομολόγησε ότι εισέπραξε £50.000, για να διευκολύνει την παράνομη είσοδο στην Κύπρο καλλιτέχνιδων στη γνωστή υπόθεση των ροζ βιζών. Ούτε γάτα ούτε ζημιά. Δε διώχθηκε ούτε ποινικά ούτε πειθαρχικά, απλώς μετατέθηκε από τον αερολιμένα. Όταν ακόμα το οργανωμένο έγκλημα ήταν σε νηπιακή ηλικία, πριν μερικά χρόνια, άνδρες της ΜΜΑΔ εισήλθαν σε καμπαρέ της Λεμεσού για έλεγχο και για να καταγγείλουν το διευθυντή του ότι το λειτουργούσε πέραν της υπό του νόμου επιτρεπόμενης ώρας. Οι άνδρες της ΜΜΑΔ βρέθηκαν προ εκπλήξεως ο διευθυντής του καμπαρέ επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τον τότε υπουργό της κυβέρνησης, ο οποίος διέμενε στη Λεμεσό, και τον ειδοποίησε για το συμβάν. Αυτός ζήτησε τους άνδρες της ΜΜΑΔ στο τηλέφωνο και τους έδωσε οδηγίες να μην ενοχλούν τον εν λόγω κύριο, διότι είναι άνθρωπος δικός του. Ντροπιασμένοι οι αστυνομικοί έφυγαν. Ακόμη μια απόδειξη πώς θέριεψε και πώς ενηλικιώθηκε το έγκλημα, οργανωμένο και μη. Σε μια άλλη περίπτωση, αξιωματικός της αστυνομίας κατηγορείτο ότι συγκάλυψε έγκλημα. Διερευνήθη η υπόθεση και ο Αρχηγός της Αστυνομίας τού έδωσε άφεση αμαρτιών και τον προήγαγε τιμητικά λόγω συγγένειας. Και πολύ σύντομα, όπως ισχυρίζεται ο ίδιος, θα του δώσει τιμής ένεκεν ακόμη μια οικονομική προαγωγή, για τον απλούστατο λόγο ότι βρίσκεται με άδεια αφυπηρέτησης.

Τέλος, σας αναφέρω ότι το αρχηγείο αστυνομίας ανέθεσε την ασφάλεια του αερολιμένα σε αξιωματικούς από τους οποίους ο ένας κατηγορείτο για λαθρεμπόριο και ο άλλος για χρηματισμό! Υπάρχει έκθεση της ΚΥΠ.

Όλα αυτά που ανέφερα αποτελούν τρανές αποδείξεις για το πώς βλέπει η κυβέρνηση την πάταξη του εγκλήματος. Ενισχύει τους εγκληματίες μετατρέποντάς τους σε μυστικούς ειδικούς αστυνομικούς είτε προάγοντας όσους με τον έναν τρόπο ή τον

άλλο ενέχονται σε εγκλήματα. Είναι προσβολή προς το λαό μας, προς τις παραδόσεις μας, προς το καλό όνομα του Κυπρίου. Είναι συνάμα όπλο στα χέρια του εχθρού, να μας καταρρακώσει, αυτή η στάση της κυβέρνησης. Επιτέλους, πρέπει να αντιληφθεί σε πόσο σοβαρά επίπεδα εγκληματικότητας έχουμε φτάσει και πόσο απειλείται η κοινωνία μας. Να σταματήσει τα λόγια, τις σκηνοθεσίες και τα τραγελαφικά σενάρια και να ασχοληθεί σοβαρά με το θέμα, όπως εξάλλου υποδεικνύει και η έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα. Τα περιθώρια στενεύουν και συνεπώς οι ελπίδες λιγοστεύουν. Είναι καιρός για έργα και όχι για λόγια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Κίκη Γιάγκου, ο κ. Νίκος Μουσιούππας αντικατέστησε τον προεδρεύοντα της Βουλής κ. Νίκο Αναστασιάδη.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΠΑΣ)

Αν με πληροφορεί σωστά η γραμματεία, δεν υπάρχει άλλος ομιλητής σήμερα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ήθελαν να ακούσουν τον κ. Γιάγκου, για να μπορούν να του απαντήσουν την επόμενη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, το θέμα παραμένει στην ημερήσια διάταξη για την ερχόμενη Πέμπτη, στο Κεφάλαιο Δ΄.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και θα κλείσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η συμφωνία ήταν να συζητηθεί σε δύο συνεδριάσεις και να τελειώσει. Γι' αυτό ας προετοιμαστούν οι ενδιαφερόμενοι να απαντήσουν στον κ. Γιάγκου, όσοι θέλουν.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την Πέμπτη, 16 Μαρτίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
2. Ο Τροποποιητικός του περί του Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1998 Νόμος του 2000.
3. Ο Τροποποιητικός του περί του Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000.
5. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
6. Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Νόμος του 2000.
7. Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού - Θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
8. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2000.

9. Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Έλεγχος Ζιβανίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
10. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση Εικοστής Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 2000.
11. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα. (Συνέχιση της συζήτησης).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διαδικασία που ακολουθείται κατά τη χορήγηση άδειας ασθένειας στους εργαζομένους του δημόσιου τομέα και των ημικρατικών οργανισμών». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του κ. Κυριάκου Τυρίμου). (11.3.1999).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Προβλήματα στο κρατικό σύστημα επιδοτούμενων αποστολών στο εξωτερικό».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (19.9.1996).

4. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).

5. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 6.23 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Γερασίμου Στέλιος	Μουσιούππας Νίκος

Γεωργιάδη Λία	Μυριάνθους Ηλίας
Γιάγκου Κίκης	Παντελίδου Κατερίνα
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαδόπουλος Τάσσος
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπακώστας Κώστας
Θεοδώρου Δώρος	Παρισινός Ανδρέας
Θωμά Γιαννάκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Καράς Αντώνης	Πουργουρίδης Χρήστος
Κατσουρίδης Νίκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Κιπτής Στάθης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Κλεάνθους Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φιλίππου Ανδρέας
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μάτσης Γιαννάκης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Χρίστου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Δ.

- Θεοδώρου, Ι. Μακρίδης, Ν. Κλεάνθους, Α. Φιλίππου, Μ. Ματσάκης, Στ. Γερασίμου) και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κεντρικού Σφαγείου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
  3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2000» και ψήφισή του σε νόμο [Συμπληρωματικός (Αρ. 1) του 2000].
  4. Εισηγήση του κ. Ανδρέα Χρίστου για αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2000» και έγκρισή της από την ολομέλεια έπειτα από συζήτηση (Τ. Παπαδόπουλος, Μ. Κυπριανού).
  5. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή τους σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».
  6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
  7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
  8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Συσκευασμένα Αγαθά) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
  9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Τοποθετήσεις, Μετακινήσεις και Μεταθέσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
  10. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 - Υπουργείο Εξωτερικών -

Άρθρο 344 - Δικαιώματα Οίκων Δημοσίων Σχέσεων για Σκοπούς Διαφώτισης και έγκρισή της.

11. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
12. Ερώτηση βουλευτή: Έλλειψη διαιτολόγων στο Γενικό Νοσοκομείο Πάφου.
13. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Καταβολή χρηματικού ποσού έναντι του νερού που χρησιμοποιεί η κοινότητα Κοιλίνειας - Η επιλογή υπευθύνου για το “Σπίτι της Κύπρου” στην Αθήνα.
14. Αγόρευση του βουλευτή κ. Κίκη Γιάγκου για το θέμα «Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 16ης Μαρτίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 24)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση είναι ομόφωνη και νομίζω ότι δε χρειάζεται να αναγνωσθεί, εκτός αν υπάρχει επιμονή. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούπτας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισιδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την παροχή ειδικών χορηγιών, ώστε να αυξηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2000 η ειδική χορηγία που καταβάλλεται σε οικογένεια που λαμβάνει επίδομα τέκνου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το επίδομα που καταβάλλεται σε πολύτεκνες οικογένειες αυξάνεται με τον προτεινόμενο νόμο από £40 σε £60 για κάθε τέκνο, με έναρξη εφαρμογής από την 1η Ιανουαρίου 2000. Η πρόσθετη δαπάνη υπολογίζεται να ανέλθει σε £800.000 ετήσια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ, είναι ομόφωνη, όμως θα ήθελα να γίνει μια διευκρίνιση γιατί, όπως είναι συντεταγμένη, μπορεί να υπάρξει παρεξήγηση. Ήταν ένα εφάπαξ επίδομα για κάθε τέκνο του ύψους των £40 για κάθε χρόνο. Αυτό το ποσό γίνεται £60 το χρόνο. Υπάρχει πιθανότητα παρανόησης με την ανάγνωση, να θεωρηθεί δηλαδή ότι είναι μηνιαίο το ποσό. Στο νομοσχέδιο όμως είναι σαφές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από £40 γίνεται £60 το χρόνο για κάθε τέκνο.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι αντιληπτό.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο Τροποποιητικός του περί του Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1998 Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο Τροποποιητικός του περί του
Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1998 Νόμος του
2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Νίκος Μουσιούππας	Αβραάμ Αντωνίου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Ανδρέας Φιλίππου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, καθώς και ο πρόεδρος και ανώτεροι λειτουργοί της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εκ των υστέρων κάλυψη δαπανών της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων, οι οποίες έγιναν καθ' υπέρβαση του άρθρου 1-1100 του κεφαλαίου 1-1000 του πρώτου παραρτήματος του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1998.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η υπό αναφορά υπέρβαση στο συγκεκριμένο άρθρο του προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων για το 1998

αφορά δαπάνες για εργασίες που έγιναν για τη διαμόρφωση και αναβάθμιση του περιπτέρου αρ. 4, τα κονδύλια των οποίων είχαν αρχικά περιληφθεί στον προϋπολογισμό του 1997, αλλά δεν κατέστη δυνατό να δαπανηθούν λόγω καθυστέρησης στην έναρξη των εργασιών. Για το ποσό αυτό δεν είχε γίνει ανάλογη πρόνοια στον προϋπολογισμό του 1998, διότι το σχετικό νομοσχέδιο είχε στο μεταξύ προωθηθεί για κατάθεση στη Βουλή, και η συνολική υπέρβαση δεν κατέστη δυνατό να καλυφθεί ούτε από εξοικονομήσεις.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, παρά το γεγονός ότι ως αρμόδιο υπουργείο είχαν ενημερωθεί έγκαιρα από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων για την ανάγκη εκ των υστέρων κάλυψης των γενομένων δαπανών, δεν κατέστη δυνατή η έγκαιρη μελέτη και προώθηση του σχετικού νομοσχεδίου, με αποτέλεσμα η ζητούμενη τροποποίηση να έχει κατατεθεί στη Βουλή μόλις πρόσφατα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την εκ των υστέρων έγκριση των πιο πάνω γενομένων από την Αρχή δαπανών.

Παρά την πιο πάνω ομόφωνη απόφασή της, η επιτροπή δεν μπορεί παρά να καυτηριάσει τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρήθηκε εκ μέρους του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στην προώθηση των διαδικασιών για την έγκαιρη κατάθεση στη Βουλή σχετικού νομοσχεδίου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, και δηλώνει ότι στο μέλλον δεν πρόκειται να ανεχθεί ούτε να εισηγηθεί την ψήφιση ανάλογων νομοσχεδίων σε νόμους, αν αυτά δεν κατατίθενται στη Βουλή μέσα σε λογικά χρονικά πλαίσια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 1-1100 του Κεφαλαίου 1-1000 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί του Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1998 Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο Τροποποιητικός του περί του Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1999 Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο Τροποποιητικός του περί του
Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1999 Νόμος του
2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Νίκος Μουσιούππας	Αβραάμ Αντωνίου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Ανδρέας Φιλίππου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και ο πρόεδρος και ανώτεροι λειτουργοί της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εκ των υστέρων κάλυψη δαπανών της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων, οι οποίες έγιναν καθ' υπέρβαση άρθρων του Κεφαλαίου «Δαπάνες Διαχείρισης» του προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων για το 1999.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ενώ η Αρχή είχε περιλάβει στον προϋπολογισμό του 1999 πρόνοια για τις ειδικές εκθέσεις Furnifair, Klimatherm, Ecodomica και Domestic Appliances, κατά τη διάρκεια του έτους αυτού αποφάσισε να προσφέρει στους εκθέτες εκτός από χώρο για ενοικίαση και την επιλογή για υπηρεσίες κατασκευαστικών (σταντς), τις οποίες ανέλαβαν εργολάβοι για λογαριασμό της Αρχής. Η εξυπακουόμενη πρόσθετη δαπάνη είναι της τάξης των £60.000 και, επειδή είναι σχετικά μεγάλη, δεν είναι δυνατόν να καλυφθεί με εξοικονομήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση των Άρθρων 4-5100, 4-5300, 4-5400, 4-6400 του Κεφαλαίου 4-1000 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί του Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση και εδώ είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που
πιλοφορείται «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Γιαννάκης Θωμά

Αντώνης Καράς

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Νίκος Μουσιούττας

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 9 Φεβρουαρίου και την 1η και 8 Μαρτίου 2000. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο έπαρχος Λευκωσίας και εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Κοινοτήτων, έτσι ώστε να συμπληρωθούν ορισμένα κενά που έχουν διαπιστωθεί κατά την εφαρμογή της και να διευκρινιστούν ορισμένες διατάξεις της οι οποίες παρουσιάζουν ερμηνευτικές δυσκολίες.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η άρση της αμφιβολίας για το κατά πόσο οι πρώην καθορισμένες περιοχές βελτιώσεως του συνοικισμού Ανθούπολης, Τροόδους, Ζυγίου, Καντάρας και Μπογαζίου περιέχονται στην έννοια του όρου “κοινότητα” της βασικής νομοθεσίας.

2. η ρύθμιση του θέματος της συμπλεγματοποίησης των κοινοτήτων εκείνων οι οποίες δε διαθέτουν επί του παρόντος εκλογείς, όπως είναι οι πρώην τουρκοκυπριακές κοινότητες που είτε είναι ακατοίκητες είτε κατοικούνται κατά διαστήματα για παραθεριστικούς σκοπούς, καθώς και ορισμένες από τις πρώην καθορισμένες περιοχές βελτιώσεως που δε διαθέτουν εκλογείς·
3. η τροποποίηση της σχετικής διάταξης της βασικής νομοθεσίας, έτσι ώστε στις δημαρχούμενες περιοχές να υπάρχουν εκτός από τους κοινοτάρχες και αναπληρωτές κοινοτάρχες·
4. η επαναφορά με αναδρομική ισχύ στη θέση τους όλων των μελών των χωρικών επιτροπών των πρώην περιοχών βελτιώσεως, τα οποία καταργήθηκαν με την ψήφιση του βασικού νόμου, για λόγους ίσης μεταχείρισης έναντι όλων των υπόλοιπων αιρετών μελών, μέχρι της διενέργειας εκλογών για ανάδειξη των νέων συμβουλίων·
5. η τροποποίηση της σχετικής διάταξης της βασικής νομοθεσίας, έτσι ώστε να δύναται το κοινοτικό συμβούλιο να διενεργεί πληρωμή μέχρι ποσού £100 το χρόνο που δεν περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη έγκριση του επάρχου·
6. η προσθήκη νέας πρόνοιας στο νομοσχέδιο με βάση την οποία να ρυθμίζεται το θέμα της έκδοσης άδειας και της καταβολής τελών για τη διατήρηση και λειτουργία επαγγελματικών υποστατικών στις κοινότητες, καθώς και η δυνατότητα εξαίρεσης ή απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής επαγγελματικού τέλους αναφορικά με ορισμένα επαγγέλματα·
7. η τροποποίηση της σχετικής διάταξης της βασικής νομοθεσίας, έτσι ώστε ο έλεγχος των λογαριασμών των κοινοτικών συμβουλίων από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας να περιοριστεί σε ορισμένες κοινότητες, οι οποίες καθορίζονται σε

ειδικό πίνακα του νόμου με κριτήριο το μέγεθος του πληθυσμού και το ύψος του προϋπολογισμού τους·

8. η τροποποίηση της σχετικής διάταξης της βασικής νομοθεσίας, έτσι ώστε ο πρόεδρος του συμβουλίου συμπλέγματος κοινοτήτων να προέρχεται από τους κοινοτάρχες των κοινοτήτων που μετέχουν στο σύμπλεγμα κατόπιν μυστικής εκλογής από τα μέλη του συμβουλίου, αντί να είναι ο κοινοτάρχης της μεγαλύτερης σε πληθυσμό μετέχουσας κοινότητας που ισχύει σήμερα·
9. να γίνεται κλήρωση μεταξύ των ισοψηφισάντων υποψηφίων σε περίπτωση ισοψηφίας κατά την επαναληπτική εκλογή κοινοτάρχη·
10. η άρση της αμφιβολίας για το κατά πόσο είναι απαραίτητη η παρουσία του κοινοτάρχη για την επίτευξη απαρτίας στις συνεδρίες του κοινοτικού συμβουλίου·
11. η ανάθεση γενικών αστυνομικών καθηκόντων στους κοινοτάρχες εντός των ορίων της κοινότητάς τους·
12. η ρύθμιση της διαδικασίας απαλλοτρίωσης ακινήτων για σκοπούς των συμβουλίων να γίνεται, τηρουμένων των αναλογιών, με βάση τις διατάξεις του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμου, αντί με τις ειδικές πρόνοιες που προβλέπονται στο βασικό νόμο·
13. η απαλλαγή ορισμένων δυσπραγουσών ή απροσπέλαστων περιοχών από την υποχρέωση καταβολής οποιουδήποτε κοινοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας·
14. η επαναφορά των διατάξεων που αφορούν τη ρύθμιση της είσπραξης ζυγιστικών δικαιωμάτων και διαφυλίων από τα συμβούλια των πρώην περιοχών βελτιώσεως·
15. ο τρόπος επανακαθορισμού ή τροποποίησης των ορίων μιας κοινότητας να γίνεται κατά τρόπο ανάλογο αυτού που ισχύει στις διατάξεις του περί Δήμων Νόμου.

Η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας ανέφερε πως με βάση την ισχύουσα περί Κοινοτήτων νομοθεσία, που θεσπίστηκε πρόσφατα, ο έλεγχος των λογαριασμών των

κοινοτήτων ανατέθηκε, έπειτα από τροποποίηση της σχετικής διάταξης που επέφερε η Βουλή με δική της πρωτοβουλία, αποκλειστικά στο Γενικό Ελεγκτή, χωρίς οποιαδήποτε ανάμειξη της υπηρεσίας της. Η Ελεγκτική Υπηρεσία, πρόσθεσε η ίδια, είναι η αρμόδια να ασκεί τον πιο πάνω έλεγχο, στην περίπτωση όμως που η επιτροπή Εσωτερικών κρίνει ότι κάποιες μικρές κοινότητες δεν είναι αναγκαίο να ελέγχονται από την Ελεγκτική Υπηρεσία, εισηγήθηκε να διατυπωθεί η σχετική πρόνοια, έτσι ώστε οι λογαριασμοί των κοινοτικών συμβουλίων να ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή, με εξαίρεση τους λογαριασμούς εκείνων των κοινοτήτων, που θα ελέγχονται από τον έπαρχο, οι οποίες θα καθοριστούν σε ειδικό πίνακα που θα περιληφθεί στη νομοθεσία, αφού ληφθεί υπόψη το ύψος του προϋπολογισμού και το μέγεθος του πληθυσμού τους, τον οποίο θα εγκρίνει η Βουλή. Επιπρόσθετα, εισηγήθηκε να περιληφθεί σχετική πρόνοια με βάση την οποία ο Γενικός Ελεγκτής να προβαίνει σε οποιοδήποτε έλεγχο, λογιστικό, έκτακτο ή διαχειριστικό, όλων των κοινοτικών συμβουλίων είτε εξαιρεθούν είτε όχι από τον έλεγχό του, οποτεδήποτε το κρίνει σκόπιμο.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου δήλωσαν πως αποδέχονται μόνο την άσκηση ελέγχου των λογαριασμών των κοινοτήτων είτε αυτός θα προέρχεται από τον έπαρχο είτε από το Γενικό Ελεγκτή, όχι όμως την άσκηση διαχειριστικού ελέγχου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών με βάση τις εξηγήσεις που της δόθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους αποφάσισε:

- α. να υιοθετήσει τις υπ' αριθμόν 1 μέχρι 6 πιο πάνω αναφερόμενες προτεινόμενες τροποποιήσεις·
- β. να τροποποιήσει την υπ' αριθμόν 7 πιο πάνω αναφερόμενη προτεινόμενη πρόνοια, έτσι ώστε:

- i. ο έλεγχος των λογαριασμών των κοινοτικών συμβουλίων να παραμείνει στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ο οποίος να δύναται όμως με απόφασή του να αναθέσει τον έλεγχο των λογαριασμών αριθμού κοινοτικών συμβουλίων στους επάρχους, όταν ο προϋπολογισμός τους δεν υπερβαίνει τις £20.000·
  - ii. ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας να μπορεί να προβαίνει επιπρόσθετα σε διαχειριστικούς ή άλλους ελέγχους, όποτε το κρίνει σκόπιμο·
- γ. να απορρίψει τις υπ' αριθμόν 8 μέχρι 15 πιο πάνω αναφερόμενες προτεινόμενες τροποποιήσεις, αφού οι πρόνοιες στις οποίες αναφέρονται υπήρξαν προϊόν ομόφωνης απόφασης εκ μέρους όλων των κοινοβουλευτικών ομάδων κατά το στάδιο της μελέτης της ισχύουσας νομοθεσίας, η οποία θεσπίστηκε πρόσφατα, και των οποίων προτείνεται η τροποποίηση, χωρίς να δοθεί δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής τους από την εκτελεστική εξουσία, ώστε να επισημανθούν οποιαδήποτε πρακτικά προβλήματα που να δικαιολογούν τις προτεινόμενες τροποποιήσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό τελικά έχει διαμορφωθεί από την επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

- Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.
- Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.
- Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.
- Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.
- Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.
- Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.
- Τροποποίηση του άρθρου 66 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.
- Τροποποίηση του άρθρου 71 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.
- Τροποποίηση του άρθρου 72 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.
- Τροποποίηση του άρθρου 82 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.
- Τροποποίηση του άρθρου 83 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.
- Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 13.
- Αντικατάσταση του άρθρου 114 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

- Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;
- Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.
- Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

- Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου;
- (Κτυπά τη σφύρα.)
- Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ευάγγελος Σαμμούτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΣΥΑΛΚ, ΟΜΕΠΕΓΕ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΕΚΓΕ-ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η παραχώρηση μισθολογικών αυξήσεων στους υπαλλήλους και σε άλλα πρόσωπα που απασχολεί η Αρχή Λιμένων Κύπρου σε πλήρη και συνεχή βάση είτε σε έκτακτη βάση είτε με σύμβαση, με βάση τις πρόνοιες μνημονίου συμφωνίας που ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Οικονομικών για το θέμα της ανανέωσης των συλλογικών συμβάσεων στους ημικρατικούς οργανισμούς.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου και αφού έλαβε υπόψη ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο αποτελεί στην πράξη υλοποίηση συμφωνίας μεταξύ κυβέρνησης και ημικρατικών οργανισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αύξηση των μισθών των υπαλλήλων της Αρχής. Άρθρο 3.

Οι αυξήσεις λογίζονται ως συντάξιμες απολαβές. Άρθρο 4.

Αναθεώρηση των εφάπαξ ποσών που απορρέουν από αφυπηρέτηση ή θάνατο υπαλλήλων μεταξύ της 1.1.1998 και της 31.12.1998. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 7 και 8 δεν είναι έτοιμα. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 9 θέμα, που είναι «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Έλεγχος Ζιβανίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση και εδώ είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Έλεγχος Ζιβανίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Κώστας Κωνσταντίνου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Κλεάνθους

Μάριος Ματσάκης

Στάθης Κιπτής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων), καθώς και εκπρόσωποι του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (ΣΑΠ), των οινοβιομηχανιών ΕΤΚΟ, ΛΟΕΛ και ΣΟΔΑΠ, του οινοποιείου της ιεράς μονής Κύκκου και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τη ρύθμιση και τον έλεγχο της βιομηχανίας αμπελουργικών προϊόντων,

σκοπείται η τροποποίηση των κανονισμών που ενέκρινε η Βουλή το 1998 για τον έλεγχο της ζιβανίας, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα:

1. στους οινοπνευματοποιοούς Β΄ κατηγορίας και στους ποτοποιούς να αγοράζουν από αδειούχους οινοπνευματοποιοούς Α΄ κατηγορίας ζιβανία για σκοπούς διάθεσής της στην αγορά εμφιαλωμένης·
2. αναγραφής στην ετικέτα της εμφιαλωμένης ζιβανίας των ενδείξεων που απαιτούν οι βασικοί κανονισμοί και σε οποιαδήποτε γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης· και
3. παραγωγής ζιβανίας και από σταφύλια άλλων ποικιλιών πέραν των παραδοσιακών.

Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών αυτών, οι εκπρόσωποι της βιομηχανίας ΛΟΕΛ εισηγήθηκαν την τροποποίηση των υπό αναφορά κανονισμών, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα παραγωγής ζιβανίας διάφορων κατηγοριών για σκοπούς καλύτερης εμπορίας της και ταυτόχρονα τόνισαν την ανάγκη καλύτερου ελέγχου από τους αρμόδιους φορείς της ποιότητας της ζιβανίας, για να προστατεύεται καλύτερα ο καταναλωτής.

Οι εκπρόσωποι του οινοποιείου της ιεράς μονής Κύκκου εισηγήθηκαν την καθιέρωση νέας ποικιλίας ζιβανίας με την ονομασία “παλαιά” ή “παλαιωμένη”, για να μπορεί να χαρακτηρίζεται με το όνομα αυτό η ζιβανία που παλαιώνεται σε δρύινα βαρέλια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι’ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ξανά την ανάγκη συστηματικού ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές της τήρησης των προνοιών των κανονισμών αυτών για τον έλεγχο της ζιβανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα δεν είναι έτοιμο. Το υπ' αριθμόν 11 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία. Εδώ, αγαπητές κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάνουμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας. Έχω την εντύπωση ότι είναι ρεκόρ η σημερινή συνεδρία στο κεφάλαιο της νομοθετικής εργασίας.

Προχωράμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι αυτή έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Καλλυντικών Προϊόντων Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	Τουρισμού Νόμος του 2000.		
4.	Οι περί Αρχής Κρατικών Εκθέσεων - Θέση Διοικητικού Λειτουργού Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
5.	Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
6.	Οι περί Επίσημων Ελέγχων των Καλλυντικών Προϊόντων (Δειγματοληψία και Μέθοδοι Ανάλυσης) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
8.	Έκθεση του Τμήματος Συνεργατικής Ανάπτυξης για το 1998.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
9.	Έκθεση της Επιτροπής Ελεγκτικής Υπηρεσίας	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

	Συνεργατικών Εταιρειών για το έτος 1998.		
10.	Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το ΘΟΚ δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Έγγραφα (Αρ. Θ. 5/2000, Θ. 6/2000, 9/2000, 10/2000, 11/2000) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Έγγραφα (Αρ. 26/2000 και 29/2000) σύμφωνα με τους	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- περί της Διαδικασίας
Πρόσληψης Έκτακτων
Υπαλλήλων στη Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία
Νόμους του 1995 έως 1999.
13. Έγγραφο (Αρ. 27/2000) Οικονομικών Οικονομικών και
σύμφωνα με τους περί Προϋπολογισμού
Πρόσληψης Έκτακτων
Υπαλλήλων (Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία)
Νόμους του 1985 έως 1991.
14. Έγγραφα αποσταλέντα από το Οικονομικών Οικονομικών και
Υπουργείο Οικονομικών στις Προϋπολογισμού
8/3/2000 σύμφωνα με το
εδάφιο (2) του άρθρου 4 του
περί Προϋπολογισμού Νόμου
του 1999 [Αρ. 1 (II) του 1999],
το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του
περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως
(Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου
του 1999 [Αρ. 2 (II) του 1999]
και το εδάφιο (2) του άρθρου 4
του περί Ειδικεύσεως
Πιστώσεως (Ταμείο
Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων

και Παθόντων) Νόμου του
1999 [Αρ. 3 (II) του 1999).

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
1. Ο περί Ταχύπλων Σκαφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
2. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Ανδρούλα Βασιλείου, εκ μέρους των Ενωμένων Δημοκρατών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Ανδρούλα Βασιλείου, εκ μέρους των Ενωμένων Δημοκρατών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωράμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις.
Θεωρείται ότι αυτές δόθηκαν προς τους κ. βουλευτές γραπτώς.

**Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2000 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας
και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.061,
ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ.
Ηλία Μυριάνθους.**

«Κατόπιν διερεύνησης του προβλήματος με τον κοινοτάρχη της Λετύμπου,
διεφάνη ότι το πρόβλημα δεν ήταν η αντικατάσταση κάποιου μετασχηματιστή, όπως
διευτρώθη στην ερώτηση, αλλά οι διακοπές του ηλεκτρικού ρεύματος που συνέβαιναν
κατά καιρούς. Όπως μας ανεφέρθη από τον κοινοτάρχη της Λετύμπου, το παράπονο

είχε τεθεί και στον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, όταν ήταν βουλευτής Πάφου, ο οποίος διερεύνησε το θέμα με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Στην απάντησή μας αναφέραμε στον κ. Νεοφύτου ότι το πρόβλημα οφείλεται στο γεγονός ότι όλες οι αγροτικές περιοχές τροφοδοτούνται από εναέρια δίκτυα που είναι ευαίσθητα στις καιρικές συνθήκες. Παρ' όλα ταύτα η Αρχή Ηλεκτρισμού, διαβλέποντας το πρόβλημα των περιοχών αυτών, προγραμμάτισε την κατασκευή μιας νέας εναέριας γραμμής από το νέο υποσταθμό 66KV "Ακουρσού", η οποία θα αφαιρούσε αρκετά χωριά από την υφιστάμενη γραμμή και θα τα μετέφερε στο δίκτυο του νέου υποσταθμού. Με την ενεργοποίηση της νέας γραμμής προβλέπεται ότι θα μειωθεί αισθητά η συχνότητα των διακοπών στις περιοχές αυτές, των οποίων η Λετύμπου αποτελεί μέρος.

Όλα τα πιο πάνω διεμηνύσαμε στον κ. Νεοφύτου, ο οποίος με τη σειρά του ενημέρωσε τους κοινοτάρχες των χωριών που είχαν παραπονεθεί για το ίδιο πρόβλημα.

Ο κοινοτάρχης της Λετύμπου έμεινε πλήρως ικανοποιημένος από την ενημέρωση, πλην όμως, όταν επισκέφθηκε την κοινότητά του ο βουλευτής κ. Ηλίας Μυριάνθους, ο ίδιος έλειπε και οι συγχωριανοί ανέφεραν εκ νέου το πρόβλημα στον κ. Μυριάνθους, με αποτέλεσμα να τεθεί ξανά η ερώτηση στη Βουλή.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι η νέα γραμμή από τον υποσταθμό "Ακουρσού" έχει ήδη κατασκευαστεί και θα ενεργοποιηθεί εντός του Φεβρουαρίου 2000. Τόσο ο κ. Η. Μυριάνθους όσο και ο κοινοτάρχης Λετύμπου ενημερώθηκαν γι' αυτή την εξέλιξη από τον επαρχιακό μας διευθυντή στην Πάφο.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.073, ημερομηνίας 21ης Ιανουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με το σωματείο “Πανένωση Ελληνοκυπρίων Προσφύγων”, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το σωματείο έχει εγγραφεί σύμφωνα με τον περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμο το 1991 και φέρει αριθμό μητρώου 1112.
2. Έδρα του σωματείου είναι η Λευκωσία και, όπως με πληροφορεί ο έπαρχος Λευκωσίας, ουδέποτε υπέβαλε αίτηση για εξασφάλιση άδειας διεξαγωγής εράνου.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.074, ημερομηνίας 21ης Ιανουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Αναφορικά με τη δημιουργία αρχείου από τις πολεοδομικές αρχές, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Από της εφαρμογής του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου οι πολεοδομικές αρχές τηρούν πλήρη στοιχεία για τις αιτήσεις που υποβάλλονται, καθώς και για τις πολεοδομικές αποφάσεις οι οποίες λαμβάνονται. Σύμφωνα με στοιχεία που έχουν συλλεγεί, από τις πολεοδομικές αρχές παρέχεται κάθε πληροφορία στους ενδιαφερομένους, χωρίς να τηρούν πλήρες αρχείο.
2. Προτίθεμαι σύντομα να εκδώσω εντολή, με βάση το άρθρο 29 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, με την οποία θα καθοριστεί γενικός τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας του αρχείου των πολεοδομικών αρχών.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι φτάνουμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Το πρώτο θέμα είναι η πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα. Αυτό το θέμα έχει

συζητηθεί σε δύο προηγούμενες συνεδρίες. Έχει συμφωνηθεί ότι θα συνεχιστεί σήμερα η συζήτηση και θα κλείσει.

Παρακαλώ, ποιοι βουλευτές θέλουν να πάρουν το λόγο;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν είναι “ποιός βουλευτής”, τότε είναι ο κ. Θεοδώρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το είπα, για να δω αν υπάρχει πληθώρα βουλευτών.

Ο κ. Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα, ετεροχρονισμένα θα έλεγα, την πρώτη ενδιάμεση έκθεση της ειδικής επιτροπής για την Εγκληματικότητα που συνεστήθη με βάση απόφαση της ολομέλειας της Βουλής για την εξέταση, παρακολούθηση, έκδοση συμπερασμάτων και εισηγήσεων προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων και προς την κυβέρνηση για το θέμα του οργανωμένου εγκλήματος.

Της επιτροπής αυτής, ως ad hoc επιτροπής, έτυχε να προεδρεύσουν εκ περιτροπής και τα τέσσερα μέλη της, διότι είναι ένας συνάδελφος από κάθε κόμμα, και είχα την τύχη ή την τιμή να είμαι ο πρώτος πρόεδρος αυτής της επιτροπής. Μεγάλο μέρος της έκθεσης, την οποία έχουμε σήμερα στα χέρια μας, αντανακλά τις εργασίες και τα συμπεράσματα εκείνης της πρώτης περιόδου, κατά την οποία διετέλεσα πρόεδρος της επιτροπής.

Το θέμα βέβαια είναι πάρα πολύ σοβαρό. Πρόκειται για ένα θέμα το οποίο τείνει να εξελιχθεί σε γάγγραινα, σε καρκίνωμα, στο σώμα της κυπριακής δημοκρατίας· απειλεί πλέον τους ίδιους τους θεσμούς, τον ίδιο τον κοινωνικό ιστό. Δυστυχώς, όπως προκύπτει μέσα από τις σελίδες της έκθεσης, καθόλου ικανοποιητική δεν είναι η

αντιμετώπιση της οποίας τυγχάνει από την πολιτεία το μέγα θέμα του οργανωμένου εγκλήματος.

Το οργανωμένο έγκλημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν έχω την προσοχή σας, έχει στόχο του το χρήμα. Καθαρά οικονομικοί είναι οι στόχοι του οργανωμένου εγκλήματος. Δε μιλάμε δηλαδή για το έγκλημα το οποίο εκ παραδόσεως γνωρίσαμε σ' αυτό τον τόπο, το έγκλημα λόγω κτηματικών διαφορών ή για λόγους τιμής. Μιλάμε για έγκλημα που στόχο του έχει να μαζέψει γύρω του τεράστια οικονομική ισχύ και, συνακόλουθα, τεράστια πολιτική δύναμη. Τα αντικείμενά του είναι οι ασχολίες της νύχτας και του υποκόσμου, είναι τα ναρκωτικά, η “προστασία”, η μαστροπεία, η κυβεία. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιεί είναι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται σ' όλο τον κόσμο απ' όσους ανήκουν σ' αυτή την κατηγορία του οργανωμένου εγκλήματος: βία όλων των μορφών, από βομβιστικές επιθέσεις, από απειλές μέχρι φόνους, εξαγορά συνειδήσεων σε όλες τις βαθμίδες της κοινωνίας και επηρεασμός με κάθε τρόπο των κέντρων λήψης αποφάσεων.

Δυστυχώς, κυρίες και κύριοι, δεν είναι ένα πρόβλημα το οποίο ευρίσκεται εκτός κοινωνίας και στρέφεται εναντίον της κοινωνίας. Είναι ένα πρόβλημα το οποίο είναι συνδεδεμένο απόλυτα και άμεσα με την κοινωνία μας. Μπορώ να πω ότι εκτρέφεται και συντηρείται από την κοινωνία μας.

Σήμερα προβληματίστηκα για τη μορφή που θα 'πρεπε να πάρει η ομιλία μου. Δυστυχώς, όσο κι αν προσπάθησα, δεν μπόρεσα να αποφύγω την πρόκληση η ομιλία αυτή να έχει μορφή επίθεσης ενάντια στην κοινωνία και τους θεσμούς της, γιατί πιστεύω ότι είναι οι θεσμοί και η κοινωνία η ίδια η οποία συντηρεί ενσυνείδητα το οργανωμένο έγκλημα σ' αυτό τον τόπο. Δεν είναι από το στόμα το δικό μου που βγαίνει αυτό το συμπέρασμα. Έμμεσα και με διάφορους τρόπους βγήκε και από τα στόματα υπουργών και από τα στόματα δικαστών και από τα στόματα Προέδρων· μπορεί έμμεσα, όχι μ'

αυτά τα λόγια. Αλλά υπάρχει ή δεν υπάρχει ομφάλιος λώρος ανάμεσα στο οργανωμένο έγκλημα και την κοινωνία, όταν, για παράδειγμα, ο ίδιος ο καθ' ύλην αρμόδιος υπουργός για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος δηλώνει επίσημα και επαναλαμβάνει ότι τα καμπαρέ ή κάποια καμπαρέ αποτελούν εκκολαπτήρια του οργανωμένου εγκλήματος, τα οποία μετεξελίσσονται σε άντρα από τα οποία διακινούνται ναρκωτικά, στα οποία σχεδιάζονται φόνοι, στα οποία γίνεται λαθρεμπόριο, πορνεία και οτιδήποτε άλλο; Και από την άλλη μεριά, το κράτος επίσημα, με βούλα πλέον, παραχωρεί αφειδώς άδειες, για να λειτουργούν τέτοια καμπαρέ, άδειες, για να εισάγονται καλλιτέχνιδες, δύο χιλιάδες στον αριθμό ανεπίσημα. Αν λογαριάσουμε και εκείνες οι οποίες είναι στα μπαρ ή στα μασαζιζήδικα -κανείς δε γνωρίζει πόσες είναι ακριβώς- μπορεί να είναι τέσσερις χιλιάδες. Υπάρχει ή δεν υπάρχει ομφάλιος λώρος ανάμεσα στο κράτος, ανάμεσα στην κοινωνία και στο οργανωμένο έγκλημα; Το κράτος επίσημα, νόμιμα παρέχει συντήρηση στο οργανωμένο έγκλημα. Υπάρχει ή δεν υπάρχει ομφάλιος λώρος ανάμεσα στο οργανωμένο έγκλημα και στην κοινωνία; Όταν ο ίδιος ο υπουργός -ο υπεύθυνος για την αστυνομία- δέχεται και παραδέχεται και δηλώνει ότι υπάρχει πέμπτη φάλαγγα και διαφθορά μέσα στην αστυνομία ... Είναι χείλη υπουργού που είπαν αυτά τα πράγματα και δεν είναι μόνο χείλη υπουργού. Κατά την εξέταση των θεμάτων στην επιτροπή, είχαμε την “ατυχία”, εξετάζοντας το θέμα αυτό, να ακούσουμε τις καταθέσεις αξιωματούχων της αστυνομίας που κατηγορούσαν ο ένας τον άλλο για διαφθορά. Εγώ δεν μπαίνω στον κόπο να εξετάσω ποίος ήτο διεφθαρμένος και ποίος δεν ήτο, ποίος έφταιε και ποίος δεν έφταιε. Όποιον και αν πιστέψουμε, το συμπέρασμα είναι ότι από τα χείλη των ιδίων των αστυνομικών, των αξιωματούχων της αστυνομίας, βγαίνει η κατηγορία ότι υπάρχει διαφθορά στην αστυνομία. Υπάρχει λοιπόν ομφάλιος λώρος ή δεν υπάρχει ανάμεσα στο κράτος και στο οργανωμένο έγκλημα;

Υπήρξαν κατηγορίες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το χρήμα το οποίο βγαίνει από το οργανωμένο έγκλημα, το επιτοπίως παραγόμενο, ξεπλένεται. Και χρειαζόταν, διερωτώμαι, να υπάρξουν και κατηγορίες; Τι γίνονται τα λεφτά τα οποία βγαίνουν από αυτές τις παράνομες και έκνομες δραστηριότητες; Είτε κατατίθενται στις τράπεζες, οι οποίες βεβαίως δέχονται και υποδέχονται αυτούς που φέρνουν αυτό το χρήμα και το καταθέτουν, είτε με αυτά αγοράζονται ακίνητα -και δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα ούτε για το κτηματολόγιο ούτε για οποιονδήποτε άλλο να δεχτεί αυτά τα χρήματα τα οποία προέρχονται από το οργανωμένο έγκλημα- είτε πηγαίνουν στο χρηματιστήριο -και έχουν υπάρξει καταγγελίες ότι εκεί ξεπλένεται βρόμικο χρήμα- είτε χρησιμοποιούνται με οποιοδήποτε άλλο τρόπο. Αλλά υπάρχει και το χειρότερο. Το χειρότερο είναι ότι, ενώ, όταν μιλούμε για οργανωμένο έγκλημα, το θέμα είναι οικονομικό στη βάση του, εντούτοις ποτέ μέχρι σήμερα η αστυνομία ή η ΜΟΚΑΣ -δε γνωρίζω αν σήμερα έχουν αλλάξει κάποια πράγματα- η Μονάδα Καταπολέμησης των Εγκλημάτων Συγκάλυψης ... ποτέ δεν μπήκαν στον κόπο να διερευνήσουν τα οικονομικά όσων κατηγορούνται για τέτοια εγκλήματα, είτε λαθρεμπορία ναρκωτικών είτε φόνος είτε οποιαδήποτε εγκλήματα σχετίζονται με αυτές τις υποθέσεις. Ποτέ δεν μπήκαν στον κόπο να ζητήσουν άνοιγμα των λογαριασμών αυτών των ατόμων στις τράπεζες, ποτέ δηλαδή δεν έβαλαν το χέρι τους εκεί που είναι η ουσία του θέματος, ενώ είναι πασίγνωστο ότι δεν μπορεί να υπάρξει αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος χωρίς να κτυπηθεί το οργανωμένο έγκλημα εκεί όπου πονεί, στα οικονομικά του.

Από παιδί έμαθα, όπως μάθαμε όλοι μας -και δε θα το ξεχάσω- ότι ο Αλ Καπόνε στην Αμερική μπορεί να είχε κάνει εκατό φόνους, αλλά δεν είχε συλληφθεί για ένα φόνος. Είχε συλληφθεί για φοροδιαφυγή και εστίαση στο Αλκατράζ, όπου και απεβίωσε, καταδικασθείς για φοροδιαφυγή στα οικονομικά. Εδώ στην Κύπρο προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε το οργανωμένο έγκλημα με τις μεθόδους με τις οποίες αντιμετωπίζαμε

τα εγκλήματα τιμής ή τα εγκλήματα επί τη βάσει των κτηματικών διαφορών που παρουσιαζόντουσαν πριν πενήντα ή πριν εβδομήντα χρόνια σε αυτό τον τόπο.

Το θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται ακόμη σοβαρότερο, όταν ληφθεί υπόψη ότι στις διάφορες εκκλήσεις και παρακλήσεις από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος που αφορούσαν την τροποποίηση της νομοθεσίας, ως έχει σήμερα, και το οποίο, κατά τη γνώμη των διωκτικών αρχών και του Υπουργείου Οικονομικών και του Γενικού Εισαγγελέα, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με την υφιστάμενη νομοθεσία, αλλά απαιτείται ριζική αναθεώρησή της... Εκκρεμεί μπροστά μας εδώ και χρόνια αυτό το αίτημα, είτε δικαιολογημένο είτε αδικαιολόγητο -και κατά τη γνώμη μου εν μέρει είναι δικαιολογημένο και εν μέρει είναι αδικαιολόγητο- διότι ασφαλώς δεν οφείλεται η αδυναμία της αστυνομίας να αντιμετωπίσει το οργανωμένο έγκλημα μόνο στη νομοθεσία, αλλά οφείλεται και στη νομοθεσία, κατά τη γνώμη μου. Σε αυτό λοιπόν το αίτημα, που, κατά τη γνώμη μου, αποτελεί επιτακτική ανάγκη πλέον για την κοινωνία μας, εμείς δεν έχουμε ανταποκριθεί ακόμα. Και δεν έχουμε ανταποκριθεί και ως Βουλή και ως οργανωμένη κοινωνία, ως κράτος. Ούτε εμείς ούτε το κράτος μπορέσαμε να τα βρούμε, για να δώσουμε μία νομοθεσία η οποία να μπορέσει να υποβοηθήσει τις διωκτικές αρχές και τα δικαστήρια στην αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος.

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -γιατί δε σκοπεύω να μακρηγορήσω- όπως και αν εξετάσει κανείς αυτό το θέμα, δεν μπορεί παρά να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι γι' αυτή την εξέλιξη στην Κύπρο βαρύτερη ευθύνη φέρομε ως κοινωνία και ως θεσμοί, ως κράτος, ως κυβέρνηση και εμείς, ως Βουλή, στο βαθμό που μας αναλογούν οι ευθύνες, και ως Εκκλησία ακόμη. Και ως Εκκλησία ακόμα, γιατί φαίνεται ότι η ισχύς και το δέλεαρ αυτού του βρόμικου χρήματος είναι τόσο μεγάλα, που ακόμη και εκκλησιαστικοί ταγοί έσπευσαν να επωφεληθούν των όποιων ωφελημάτων και των

όποιων πλεονεκτημάτων προσφέρει αυτό το βρόμικο χρήμα. Ακόμα και στους κόλπους της Εκκλησίας μας έχει εμφιλοχωρήσει αυτό το μικρόβιο, έχει φτάσει μέχρι εκεί η σχέση και ο επηρεασμός του οργανωμένου εγκλήματος μέσα σε αυτή την κοινωνία. Είναι λοιπόν να μη θεωρούμε ότι είναι η κοινωνία μας που ευθύνεται μέσω των θεσμών της, μέσω της γενικής οργάνωσής της σε όλα τα επίπεδα; Και πώς μπορούμε να αναμένουμε ότι θα αντιμετωπιστεί ποτέ το οργανωμένο έγκλημα στην Κύπρο κάτω από αυτές τις συνθήκες; Ούτε το θέμα των καμπαρέ και των αδειών έχει λήξει, ούτε το θέμα των καλλιτέχνιδων έχει λήξει ούτε το θέμα των τραπεζικών λογαριασμών έχει λήξει ούτε το θέμα της διερεύνησης της οικονομικής κατάστασης αυτών των εγκληματιών, των ανθρώπων του υποκόσμου, έχει λήξει ούτε και το θέμα ακόμα της Εκκλησίας έχει λήξει, διότι εκεί περίπου έχει δοθεί ένα συγχωροχάρτι. Και διερωτώμαι πώς μπορούμε να ελπίζουμε ότι θα πάμε καλύτερα, με την αστυνομία διαβρωμένη, σύμφωνα με τις δηλώσεις του ιδίου του πολιτικού της προϊσταμένου, με τους θεσμούς όλους ανίκανους να αντιμετωπίσουν αυτή την κατάσταση.

Πολύ φοβούμαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το πρόβλημα είναι πολύ σοβαρότερο απ' ό,τι φαίνεται εκ πρώτης όψεως. Και νομίζω ότι είναι καιρός να πάρουμε τις ευθύνες μας όλοι, να πάρουμε τις ευθύνες μας, ιδιαίτερα εξαιτίας του γεγονότος ότι πλέον το οργανωμένο έγκλημα έχει μπει σ' έναν τομέα -και έχει μπει βαθιά- στον τομέα των ναρκωτικών, που αυτός και αν απειλεί τα θεμέλια της κοινωνίας μας. Ήδη έχουν εξαπλωθεί τα ναρκωτικά και όχι μόνο τα ελαφρά ναρκωτικά αλλά και τα βαριά ναρκωτικά. Ήδη έχουμε κρούσματα και συμπτώματα χρησιμοποίησης ηρωίνης και κοκαΐνης και τουλάχιστον ας παραδειγματιστούμε από το τι έχει συμβεί σε άλλες χώρες και ιδιαίτερα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, όπου το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι το υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα της αμερικάνικης κοινωνίας σήμερα. Και ας προσπαθήσουμε να προλάβουμε για χάρη των παιδιών μας, για χάρη

της νέας γενιάς, για χάρη όλων των παιδιών τα οποία ήρθαν ή θα έρθουν, διαφορετικά θα είμαστε συνυπεύθυνοι για ό,τι θα επακολουθήσει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπακώστας, παρακαλώ.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς, επιτρέψτε μου να καλωσορίσω τους εκπροσώπους της αστυνομίας για την εδώ παρουσία τους, καθώς και τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, που δείχνει, πιστεύω, το ειλικρινές ενδιαφέρον της αστυνομίας να ακούσει τις απόψεις και την κριτική των εκπροσώπων του λαού για το σοβαρό, πολυσύνθετο και πολυσυζητημένο αυτό θέμα της εγκληματικότητας στον τόπο μας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και το Υπουργείο Παιδείας.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Και το Υπουργείο Παιδείας, πληροφορούμαι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να είσαι προσεκτικός, Παπακώστα, σήμερα, διότι ...

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Ε, ναι, να προσπαθήσω.

Ως πρώην συνάδελφος, με πολυετή στο αστυνομικό σώμα εμπειρία, τους συμβουλεύω να ακούσουν με προσοχή και να λάβουν σοβαρά υπόψη τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα αλλά και την κριτική, όσο δυσάρεστη και σκληρή και αν τους φαίνεται, γιατί μόνο έτσι θα διορθωθούν, αν διορθώνονται, τα κακώς κείμενα στο αστυνομικό σώμα. Η Ad Hoc Επιτροπή για την Εγκληματικότητα επί τρία σχεδόν

χρόνια και με βάση τους όρους εντολής της εξέτασε σε βάθος τα αίτια και αιτιατά της συνεχώς αυξανόμενης εγκληματικότητας στον τόπο μας και ειδικότερα του οργανωμένου εγκλήματος, που την τελευταία περίπου δεκαετία μαστίζει κυριολεκτικά τη μικρή συγκριτικά με άλλες χώρες κοινωνία μας. Παρά το γεγονός ότι δεν ήμουν μέλος αυτής της επιτροπής, εντούτοις συμμετείχα σχεδόν ανελλιπώς στις συνεδρίες από προσωπικό ενδιαφέρον λόγω των επαγγελματικών μου γνώσεων και εμπειριών. Βασικοί άξονες των υπό εξέταση αντικειμένων ήταν το οργανωμένο έγκλημα, το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, τα ναρκωτικά, η κυβεία, η πορνεία και μαστροπεία, ο πεμπτοφαλαγγιτισμός και η διαφθορά στην αστυνομία. Συμφωνώ με τις επιμέρους και γενικές διαπιστώσεις/παρατηρήσεις της επιτροπής, όπως έχουν διατυπωθεί στην έκθεση, και δεν προτίθεμαι να τις σχολιάσω. Απλώς επισημαίνω μερικά εξαιρετικού ενδιαφέροντος, κατά την άποψή μου, σημεία που απορρέουν από την έκθεση.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής την ύπαρξη οργανωμένου εγκλήματος στην Κύπρο, το οποίο αναπτύσσεται ταχύτατα και κατ' αντιγραφή των αντίστοιχων εγκλημάτων του εξωτερικού.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής την ύπαρξη πεμπτοφαλαγγιτισμού και φαινομένων σήψης και διαφθοράς στο αστυνομικό σώμα.

Κύριοι αιμοδότες του οργανωμένου εγκλήματος είναι η διακίνηση ναρκωτικών, η πορνεία και μαστροπεία, η κυβεία, το λαθρεμπόριο, το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος και η παροχή προστασίας επί πληρωμή. Το ποσοστό εγκληματικότητας στην Κύπρο είναι εξαιρετικά ανησυχητικό, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, συγκριτικά με τη μικρή έκταση του κράτους και το μικρό πληθυσμό. Οι ενέργειες των αρμοδίων ως προς την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος χαρακτηρίζονται ως σπασμωδικές και

υποτονικές και εν πάση περιπτώσει δε διακρίνονται από πνεύμα εγρήγορης και ανησυχίας αλλά μάλλον από στάση αποδοχής των εκάστοτε τετελεσμένων γεγονότων.

Τα στατιστικά στοιχεία που έχουν κατατεθεί ενώπιον της επιτροπής για τα ποσοστά εγκληματικότητας και ανίχνευσης δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και είναι πλασματικά και παραπλανητικά, γιατί παρουσιάζουν το ποσοστό της γενικής εγκληματικότητας στην Κύπρο και όχι ειδικά του οργανωμένου εγκλήματος, αλλά και γιατί αναφέρονται στο καταγγελλόμενο και όχι στο πραγματικά διαπραχθέν έγκλημα. Η επιτροπή θεωρεί την κάθαρση του αστυνομικού σώματος από τη σήψη και διαφθορά ως τον ακρογωνιαίο λίθο στην πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος. Παράλληλα όμως θεωρεί ανεπαρκείς τους τρόπους και χλιαρά τα μέτρα με τα οποία το ίδιο το σώμα της αστυνομίας αντιμετωπίζει τα φαινόμενα αυτά. Αυτές είναι οι διαπιστώσεις, όπως είπα προηγούμενα, της επιτροπής που φαίνονται στην έκθεση.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι καθόλου τυχαία που φθάσαμε ως εδώ που φθάσαμε αναφορικά με τη συνεχώς αυξανόμενη εγκληματικότητα στον τόπο μας. Η ευθύνη βαραίνει όλους μας· βαραίνει ολόκληρη την πολιτεία. Την κύρια όμως και βασική ευθύνη φέρει η κυβέρνηση, γιατί, παρά το γεγονός ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παραδέχτηκε επίσημα το έτος 1993 την ύπαρξη οργανωμένου εγκλήματος, εντούτοις δεν έπραξε αυτό που όφειλε από τότε να πράξει, δηλαδή την εκπόνηση εθνικού στρατηγικού σχεδίου πρόληψης και πάταξης όλων των πτυχών του οργανωμένου εγκλήματος. Και σαν να μην έφθανε αυτή η βασική και θεμελιώδης παράλειψη και μόνο, ακολούθησαν οι κατά συρροή λανθασμένοι χειρισμοί της κυβέρνησης, κυρίως πάνω σε θέματα της αστυνομίας που επιδείνωσαν την κατάσταση, με αποτέλεσμα η εγκληματικότητα να καλπάζει ακάθεκτη και η αστυνομία να επαναπαύεται και να αυτοϊκανοποιείται με τις πλασματικές στατιστικές της, ότι το ποσοστό εξιχνίασης του εγκλήματος βρίσκεται τάχα σε αξιοζήλευτα επίπεδα, συγκριτικά με άλλες χώρες.

Εδώ, κύριοι συνάδελφοι, για να ακριβολογούμε, απλά θα αναφέρω το εξής: Ψάχνοντας στο αρχείο μου βρήκα μια έκθεση. Έκθεση της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεως και Ελέγχου του Αρχηγείου Αστυνομίας, στην οποία αναγράφεται το εξής:

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι να βγάλεις τις εκθέσεις στη φόρα τώρα. Είναι κρατικά μυστικά τούτα!

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Μπορεί να είναι επί εποχής του.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Είναι επί εποχής μου.

Παρατηρήσεις στη σελίδα 8, είναι ημερομηνίας 12 Μαΐου 1995, επί εποχής μου. Αναφέρεται καταρχήν στις στατιστικές και στη σύγκριση των στατιστικών ο επιθεωρών αξιωματικός και λέει: Το 1993 το ποσοστό ανίχνευσης ήταν 56,12%, το δε 1994 το ποσοστό ανήλθε στο 68,76% και το 1995 το ποσοστό κυμαίνεται γύρω στο 62%. Και προχωρεί και κάνει τις παρατηρήσεις του. Το πιο πάνω ποσοστό ανίχνευσης δεν είναι το πραγματικό, διότι από τον Αύγουστο του 1994 μέχρι τέλος του ίδιου έτους εκατό πενήντα οκτώ εγκλήματα που καταγγέθηκαν, τα οποία ήταν σίγουρα ανεξιχνίαστα, δεν καταχωρήθηκαν και δε διερευνήθηκαν. Το ίδιο συνέβη και για τους πρώτους τέσσερις μήνες του 1995, όπου διακόσια τριάντα έξι εγκλήματα δεν καταχωρήθηκαν. Συνεπώς, το ποσοστό ανίχνευσης του 1994 κυμαίνεται γύρω στο 50% και το 1995 πρέπει να είναι 40%. Η παράγραφος 6 των σχετικών παρατηρήσεων είναι σχετική. Να μη σας κουράσω και με την παράγραφο 6, απλά φαίνεται εδώ ότι ήταν και είναι πλασματικά τα στοιχεία, τα οποία δυστυχώς παρουσιάζονται, σε ό,τι αφορά το ποσοστό ανίχνευσης του εγκλήματος.

Δε θα αναφερθώ, κύριοι συνάδελφοι, στα αίτια και αιτιατά που κατόνησαν την αστυνομία αναποτελεσματική και αδύναμη να πατάξει την καλπάζουσα

εγκληματικότητα. Εξάλλου, έχω αναφερθεί εν εκτάσει επί του θέματος σε πρόσφατη ομιλία μου, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών του κράτους του έτους 2000, με θέμα “Τα προβλήματα της αστυνομίας του σήμερα, οι επιπτώσεις και διορθωτικά μέτρα” και δε θεωρώ σκόπιμο να τα επαναλάβω. Περιορίζομαι απλά να επαναλάβω πως η αστυνομία στην πλειοψηφία της στελεχώνεται από ικανά και ευσυνείδητα στελέχη και αστυφύλακες, που μοχθούν νυχθημερόν για να φέρουν σε πέρας το δύσκολο έργο τους. Τροχοπέδη όμως σε αυτή τους την προσπάθεια είναι η κομματική παρέμβαση, η αναξιοκρατία, η ημετεροκρατία, ο ετσιθελισμός και οι ερασιτεχνισμοί της ηγεσίας της αστυνομίας, πράγματα που ευδοκιμούν στο αστυνομικό σώμα επί των ημερών αυτής της κυβέρνησης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μόνο αυτής της κυβέρνησης;

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πουργουρίδη, δε λέω ότι δεν υπήρχαν και προηγούμενα κακά και ατασθαλίες, αλλά αυτά που συμβαίνουν σήμερα είναι πρωτοφανή και πρωτάκουστα!

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τότε ποιοι έφταιγαν;

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Για να σας λέω, κύριε Πουργουρίδη, εγώ ξέρω. Έζησα την κατάσταση τότε και ζω την κατάσταση και σήμερα και δεν είναι τυχαία καθόλου που υπέβαλα την παραίτησή μου τότε, το 1995.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Άσε την παραίτησή σου. Μην ανοίγεις πληγές τώρα.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Η μόνη ελπίδα σωτηρίας που μας απομένει, κύριοι συνάδελφοι, είναι η εκπόνηση από μέρους της κυβέρνησης, έστω και τώρα, ενός εθνικού στρατηγικού σχεδίου πρόληψης και πάταξης της εγκληματικότητας, το οποίο κατά την άποψή μου θα πρέπει να στηρίζεται σε πέντε βασικούς άξονες: Στην εκ βάθρων αναδιοργάνωση και αναβάθμιση της αστυνομίας, στην αναδιοργάνωση, αναβάθμιση και συντονισμό των εμπλεκομένων στο σχέδιο κρατικών υπηρεσιών -Τμήματος Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, ΚΥΠ, Τμήματος Τελωνείων, Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, Νομικής Υπηρεσίας, Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης, της ΜΟΚΑΣ, κ.λπ.- στην πρόληψη και αντιμετώπιση της διακίνησης της εμπορίας ναρκωτικών, στη λήψη μέτρων εξουδετέρωσης των πηγών αιμοδοσίας του οργανωμένου εγκλήματος - ναρκωτικών, κυβείας, πορνείας και μαστροπείας- στη λήψη μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης της νεανικής παραβατικότητας.

Τελειώνοντας, κύριοι συνάδελφοι, οφείλω να συγχαρώ την Ad Hoc Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την Εγκληματικότητα για το πραγματικά δύσκολο, επίμοχθο και αξιόλογο έργο που επετέλεσε, με την ευχή και την ελπίδα ότι η κυβέρνηση θα αξιοποιήσει τα ευρήματα και τις εισηγήσεις της επιτροπής και θα πάρει τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα το συντομότερο, για το καλό όλων μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στον κατάλογο υπάρχουν τρεις ομιλητές ακόμη. Ήταν ο κ. Μάρκος Κυπριανού, ο κ. Ερωτοκρίτου και ο κ. Γεωργίου. Ο κ. Πιττοκοπίτης θα ήθελε να μιλήσει, εφόσον ο κ. Μάρκος Κυπριανού απουσιάζει.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που βρίσκεται μπροστά μας και αφορά την εγκληματικότητα στην Κύπρο πιστεύω ειλικρινά ότι είναι ένα από τα πιο σοβαρά θέματα που αντιμετωπίζει σήμερα η κυπριακή κοινωνία.

Επειδή θα πω πολλά και μπορεί να υπάρξουν κάποιοι συνάδελφοι που θα πουν: «μα αυτά τα πράγματα εγίνοντο και τον καιρό της διακυβέρνησης του ΔΗΚΟ!», τούς προειδοποιώ να μη μου το πουν, γιατί, όταν θα μου το πουν, θα αρχίσουμε να κάνουμε σύγκριση του τι εγίνετο τότε και μετέπειτα, γιατί το έγκλημα σίγουρα είναι διαχρονικό. Αλλά ποιος πολίτης σήμερα μπορεί να ισχυριστεί ότι σ' αυτό τον τόπο μπορεί ή θέλουν -γιατί λέμε εμείς δε θέλουν- να ελέγξουν το έγκλημα, όταν ο ίδιος ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με επίσημα στοιχεία ο άνθρωπος λέει: «Είκοσι μία χιλιάδες εντάλματα δικαστηρίων δεν μπορούν να υλοποιηθούν, γιατί δεν ξέρουν πού βρίσκονται αυτοί οι είκοσι μια χιλιάδες Κύπριοι πολίτες» -σε μια χώρα που κατά τα άλλα είμαστε μια γειτονιά, σε μια χώρα που ισχυριζόμαστε οι πάντες ότι γνωρίζουμε τι τρώει ο άλλος το βράδυ σπίτι του!- όταν, κύριοι, επίσημα -και ευχαριστώ ειλικρινά τους αξιωματικούς σήμερα της αστυνομίας που βρίσκονται εδώ και τους υπηρεσιακούς του Υπουργείου Δικαιοσύνης -όταν επίσημα το υπουργείο λέει -όχι τα ανεπίσημα στοιχεία- υπάρχουν δώδεκα με δεκατέσσερις χιλιάδες παράνομοι, το τονίζω, παράνομοι εργαζόμενοι στην Κύπρο, αλλά δεν ξέρουν πού βρίσκονται! Δεν ξέρουν!

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Οι Ρωσοπόντιοι.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Θα φθάσω και εκεί. Δεν ξέρουν! Όταν ξέσπασε η ιστορία με τους κατέχοντες ελληνικό διαβατήριο ή πιστοποιητικό παλιννόστησης ή Ρωσοπόντιους ή πολίτες των χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, ανάλογα με τον τίτλο που δίδει ο καθένας, ζητήθηκε η κεφαλή μου επί πίνακι! Είχα ονομαστεί αλχημιστής ή και οτιδήποτε άλλο

και, όταν έλεγα ότι υπάρχουν άνθρωποι με πλαστά διαβατήρια και συνελήφθη μια ομάδα στην Πάφο από δυο από αυτούς και έναν Κύπριο, οι οποίοι εμπορεύοντο πλαστά ελληνικά διαβατήρια, ξέρετε τι έκαναν; Λούφαξαν οι πάντες· οι πάντες!

Πώς, κύριοι, αυτό το σώμα που ονομάζεται αστυνομία θα μπορέσει να επιτελέσει έργο, όταν προ τετραμήνου υποβάλλει αξιωματικός παραίτηση, γιατί ο άνθρωπος δεν προήχθη -τον έκοψε κάποιος άλλος- και του λένε: «Ξέρεις, κύριε, απόσυρέ την και στο τμήμα εμείς θα σε προάξουμε». Και έτσι έγινε! Και υπάρχουν άνθρωποι εκεί οι οποίοι έχουν διπλάσια χρόνια υπηρεσίας, δεν προάγονται, γιατί, ξέρετε, πρέπει να κανονίσουμε τους δικούς μας! Και ακόμα, τα τελευταία χρόνια, ξέρετε τι γίνεται σε αυτό τον τόπο; Έπρεπε να προάγονται εκείνοι που ήταν αδικημένοι. Και ποιοι ήταν παρακαλώ οι αδικημένοι; Ποιοι ήταν; Αυτοί οι οποίοι στήριξαν ένα πραξικόπημα και μια καταστροφή σε αυτό τον τόπο, αυτοί οι οποίοι καταπάτησαν το νόμο και ύστερα έτρεχαν να καταγγείλουν τον πολίτη, γιατί πήγαινε μονόδρομο ή γιατί έτρεχε υπερβολικά με εκατό δέκα χιλιόμετρα! Ποιος; Ο γνωστός για τη δράση του κατά τα άλλα σε αυτή τη μικρή πολιτεία! Πώς επομένως μπορεί να στηριχθεί ο νόμος; Πώς μπορεί να εφαρμοστεί ο νόμος; ερωτώ!

Σήμερα, κύριοι, εμείς οι πολιτικοί και ειδικά οι βουλευτές είμαστε όλοι και “ΥπέρΚΥΠ”, πολύ απλά γιατί από τις δεκάδες ή εκατοντάδες πολίτες που μας επισκέπτονται καθημερινώς ή κάθε βδομάδα, μάς λέει και ο κάθε πολίτης κάτι που άκουσε ή κάτι που ξέρει. Κάποιοι δεν ήξεραν για τις ροζ βίζες! Ούτε και για τις μπλε δεν ήξεραν! Δεν ήξερε κανένας, όταν υπουργοί αυτής της κυβέρνησης κατέβαζαν από την πίσω πόρτα ή από το VIP! Εγώ έχω εννιά χρόνια που είμαι βουλευτής και σας πληροφορώ ότι δεν έχω μπει στο VIP, κύριοι συνάδελφοι, και ούτε έχω διάθεση να μπω.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είχε και μπλε βίζες, κύριε...

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είχε και μπλε: είχε και μπλε, όπως αποδείχθηκε! Λέω ότι κατέβαζαν καλλιτέχνιδες που τις έδιωχναν ή ήταν black list από την επίσημη αίθουσα επιβατών. Μου θυμίζει κάποια άλλη περίπτωση πριν αρκετά χρόνια που κάποιος εισήγαγε κοκαΐνη... Πώς τη λένε αυτή την άσπρη σκόνη; Ηρωίνη, μέσω του VIP, γιατί, ξέρετε, ήταν με προξενικό αυτοκίνητο, αν θυμάστε!

Άρα, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινά δε συνειδητοποιήσαμε όλοι ότι με την εξέλιξη που έχουν πάρει τα πράγματα με την ευρωπαϊκή πορεία, που αποφασίσαμε όλες οι πολιτικές δυνάμεις και ακολουθούμε, μετά την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας που ειδικά έχει πλήξει ανεπανόρθωτα την αγροτική μας τάξη, αλλά και άλλες επαγγελματικές μας τάξεις, εκείνο που μας έμεινε σε αυτό τον τόπο και στηριζόμαστε είναι ο τουρισμός. Ένα από τα κύρια στοιχεία σε μια χώρα, για να είσαι τουριστικός προορισμός και να ευελπιστείς μάλιστα ότι θα αυξήσεις αυτούς τους αριθμούς και μάλιστα σε ποιότητα ανθρώπων που έρχονται, είναι η ασφάλεια. Επομένως, το θέμα ασφάλειας στον τόπο είναι εθνική υπόθεση, είναι υπόθεση όλων μας και λέω όλοι έχουμε τις δικές μας ευθύνες. Τι θέλετε όμως, κύριοι, όταν τηλεφωνώ εδώ προσωπικά και καταγγέλλω παρανόμους, να τους πιάνουν από την πίσω πόρτα «ξέρετε θα έρθουμε να ελέγξουμε και πες τους να φύγουν απ' εκεί».

Και προειδοποιώ κάποιους της αστυνομίας ότι δεν είμαι εγώ από εκείνους τους βουλευτές που ξέρουν! Ξέρω και στην αστυνομία και σε ψηλά επίπεδα και ακόμα σε υπουργικά δώματα την ώρα που αναπνέουν κάποιοι και να προσέξουν! Και προειδοποιώ: Να προσέξουν, γιατί δεν είμαι εξ εκείνων που σιωπούν! Και είναι η τελευταία προειδοποίηση που κάνω από αυτό το βήμα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έχετε συστήματα Echelon;

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εσείς που δεν είχατε έπρεπε να ξέρετε καλύτερα για τις μπλε και τις κόκκινες βίζες, κύριε Ερωτοκρίτου. Και εσείς που ζείτε ειδικά εκεί στη Λεμεσό, όταν αναπτύσσονταν οι τρεις φατρίες, ήσασταν πιο κοντά και γνωρίζατε περισσότερα από μένα, εφόσον με προκαλείτε. Εφόσον με προκαλείτε, ευχαριστώ. Να σας απαντήσω ό,τι θέλετε, αλλά να προσέξετε να μη ρίχνετε πέτρες, όταν τα σπιτάκια σας είναι γυάλινα. Εμάς, αν θέλετε, πιάστε ΠΑΟ τζαι βάλτε μας, δεν έχουμε φόβο.

Όταν, κύριοι, αυτό το σώμα εξευτελίστηκε, παραπληροφορήθηκε -έφερναν εδώ προϋπολογισμούς, γιατί δήθεν ήθελαν να προσλάβουν ειδικούς αστυφύλακες για φρουρά αερολιμένων. Και ξέρετε; Γινόταν απλώς η πρόσληψη και στη βδομάδα αυτοί οι άνθρωποι μεταθέτονταν σε άλλους χώρους και σε άλλες επαρχίες ακόμα. Για παράδειγμα, ας πούμε στην Πάφο, προσελήφθησαν ειδικοί αστυφύλακες ως φρουροί αερολιμένα. Στις δεκαπέντε μέρες, επειδή είχαμε ανάγκη λόγω εκλογών και υποσχέσεων, τους μετέφεραν στη Λεμεσό. Κόπηκε το κονδύλι και εξεύραν τρόπους και ξαναπέρασαν το κονδύλι. Αν είναι με αυτούς τους τρόπους, κύριοι, που θα αντιμετωπίζουμε αυτά τα πράγματα, όλοι θα κλάψουμε πικρά.

Πέραν αυτού -το λέω δημόσια και δε με ενοχλεί, γιατί λέω την αλήθεια, αν θα θιγούν και μερικοί- αν εξαιρέσει κάποιος ένα ποσοστό μάξιμουμ 10% στην αστυνομία που είναι ιδεολογικά, πολιτικά τοποθετημένοι, «εγώ, λέει, κύριε, είμαι του Δημοκρατικού Συναγερμού, εγώ είμαι του ΑΚΕΛ, εγώ είμαι του ΔΗΚΟ, εγώ είμαι των ΕΔΗ, εγώ είμαι της ΕΔΕΚ», το υπόλοιπο 90% κατάντησαν πολιτικοί τσιγγάνοι και ανάλογα με το ποια είναι η κυβέρνηση θα τους βρίσκουμε και θα τους βρίσκετε οι πάντες πάνω στα σκαλιά σας να λένε: «βγάλτε μου ταυτότητα και είμαι κι εγώ δικός σας, γιατί πρέπει να γίνω λοχίας, πρέπει να πάρω έναν αστέρα, πρέπει να μετατεθώ και τα τοιαύτα». Και η ίδια

ιστορία ανακυκλώνεται. Και εκείνος που θα πει ότι είναι διαφορετική η κατάσταση τον προκαλώ, με την καλή έννοια της λέξης, να μου πει. Βλέπεις ανθρώπους που έλεγαν: «ξέρετε είμαστε και ιστορικοί, γιατί εμείς είμαστε από τους ιδρυτές του τάδε κόμματος», αλλά πριν αλέκτορα φωνήσαι τρεις βρέθηκαν σε άλλο και ύστερα την άλλη πενταετία βρέθηκαν στο άλλο και όταν τους δείτε έχουν και αστέρες πάνω στον ώμο τους. Ναι, σίγουρα. Αλλά τώρα τι συμβαίνει; Είναι αρκετοί, οι υποσχέσεις είναι περισσότερες, οι θέσεις είναι λιγότερες και κάποιος από εκείνους που μπορεί να προήχθησαν την περασμένη φορά, επειδή ήθελε ακόμα μια προαγωγή τώρα και δεν την πήρε, είναι κακοφανισμένος, γιατί αδικήθηκε ο άνθρωπος!

Αυτή είναι η κατάσταση που επικρατεί και δεν είναι λιγότερη η ευθύνη η δική μας. Κι εγώ το λέω και το εννοώ: Αν όλα τα πολιτικά κόμματα, κυβέρνηση, συγκυβέρνηση, αντιπολίτευση, δε σταματήσουμε να επεμβαίνουμε στο έργο της αστυνομίας και να επέλθει κάθαρση σ' αυτό το σώμα και να κατανοήσουν και οι αξιωματικοί και οι αστυνομικοί ότι υπηρετούν το κράτος, άσχετα ποια είναι η κυβέρνηση, ε, τότε δεν μπορούμε να δούμε καλό μέλλον ή να βλέπουμε καλύτερες προοπτικές σ' αυτό τον τόπο!

Με αυτό το οποίο λέω, δε θέλω σε καμιά απολύτως περίπτωση να εκληφθεί ότι το σύνολο της αστυνομίας μας, από τον Αρχηγό μέχρι τον τελευταίο ειδικό αστυφύλακα, ότι είναι διεφθαρμένο. Για όνομα του Θεού! Υπάρχουν και οι αξιόλογοι αξιωματικοί και οι υπαξιωματικοί και αστυνομικοί και ειδικοί αστυφύλακες ακόμα. Αλλά από τη στιγμή που σπάζει η εικόνα, σπάζει η βιτρίνα ενός σώματος πειθαρχημένου όπως είναι αστυνομία, ε, τότε ο κάθε πολίτης λέει "αστυνομία". Αν υπάρχουν πέντε διεφθαρμένοι, πενήντα διεφθαρμένοι ή πολίτης που δίνει την πληροφορία του στην εξέλιξη βλέπει ότι είχε και συνέπειες, γιατί έδωσε την πληροφορία για το καλό του τόπου, ε, από εκείνη τη στιγμή το μήνυμα που περνά από στόμα σε στόμα είναι: «μην πάτε προς την αστυνομία, γιατί

όποια πληροφορία και να είναι πρέπει να την ήξερε ο κόσμος όλος». Είναι όλα αυτά τα καρκινώματα που επιτείνουν και κάνουν ακόμα πιο βεβαρημένη την κατάσταση.

Για να αντιληφθείτε, κύριοι, σήμερα καταβάλλει αυτό το κράτος τεράστια ποσά για τη φρούρηση ή τη διακριτική παρακολούθηση ή τη διακριτική προφύλαξη εγκληματικών στοιχείων. Και άκουα με πολλή προσοχή το συνάδελφο, το Δώρο Θεοδώρου, ο οποίος μιλούσε για τεράστια ποσά χρημάτων τα οποία εξασφαλίζονται μέσω της παρανομίας και από κέντρα, εννοώντας καμπαρέ και μπαρ, και ναρκωτικά και το άλφα, το βήτα, το γάμα και το δέλτα, αλλά εν τέλει δεν υπάρχει, μέχρι τουλάχιστον της στιγμής, γιατί δε θέλουν, γιατί δε θέλουν ... Γιατί με την οικονομική δύναμη που απέκτησαν αυτοί οι άνθρωποι επηρεάζουν, αν θέλετε, και πρόσωπα και καταστάσεις.

Το αστυνομικό σώμα πάσχει. Υπάρχουν οι διαξιφισμοί και η αλληλοϋπόσκαψη σε αρκετά επίπεδα. Και δεν είναι άγνωστο ακόμα και οι σχέσεις πολιτικών προϊσταμένων με τον Αρχηγό της Αστυνομίας, όσο κι αν θέλουν να το κρύψουν. Αν θα συνεχιστεί αυτή η κατάσταση και εμείς θα μένουμε απαθείς, τότε ειλικρινά δεν προσφέρουμε καλή υπηρεσία στον τόπο. Εδώ είναι που πρέπει η Βουλή των Αντιπροσώπων να κατανοήσει και να στηρίξει και να βοηθήσει στην όποια περίπτωση ή με τροποποίηση νόμων ή κανονισμών, ώστε να δώσει την ευχέρεια να επιτελείται πιο σωστά το έργο εκ μέρους της αστυνομίας, αλλά και των άλλων δυνάμεων ή και υπηρεσιών που είναι εντεταλμένες για την ασφάλεια αυτού του τόπου. Αν η Βουλή δεν το κάνει ή το κάνει ελλιπώς, είναι για όλα αυτά τα πράγματα που πληροφορούμαστε καθημερινά ότι συμβαίνουν, και τα οποία δε μας δίνουν το δικαίωμα, μας κάνουν να είμαστε επιφυλακτικοί, γιατί πιστεύουμε ότι από τη στιγμή που αποδεχόμαστε το άλφα ή το βήτα πολλές φορές γινόμαστε και οι ίδιοι συνένοχοι αυτής της κατάστασης.

Το 1993 έκριναν οι ειδήμονες στην αστυνομία ότι υπήρχε πλεόνασμα προσωπικού στην Αστυνομική Διεύθυνση της Πάφου και επέλεξαν -το τονίζω αυτό το πράγμα-

επέλεξαν ονομαστικά εκατόν είκοσι δύο άτομα, για να τους μεταθέσουν εκτός επαρχίας. Ξέρετε, τότε αυτοί οι εμπειρογνώμονες, αυτοί οι εγκέφαλοι που διαθέτουν πολλή φαιά ουσία, είχαν σοφιστεί μάλιστα το εξής επιχείρημα: Επειδή υπάρχουν πολλοί Παφίτες που κάνουν αγώνα και διαδηλώσεις στους δρόμους και είναι για χρόνια στη Λευκωσία και αλλού, θέλουν αυτοί οι άνθρωποι να πάνε στην Πάφο· το λιγότερο, θα τους ανταλλάξουμε. Και εκβίαζαν και πίεζαν ανθρώπους να τους υπογράψουν δήλωση ότι θέλουν να πάνε στην Πάφο, ενώ είχαν παντρευτεί πριν είκοσι χρόνια, έκαναν την οικογένειά τους εδώ, είχαν τις υποχρεώσεις τους, το άλφα, το βήτα και το γάμα. Βαστώ ακόμα από εκείνες τις περίφημες δηλώσεις που τους έβαζαν να υπογράψουν, γιατί έχουμε κι εμείς τα δικά μας τα κανάλια. Είπαμε ότι, όταν αναπνέουν μερικοί άνθρωποι, το ξέρουμε, επομένως ας μη με διαψεύσει κανένας, γιατί δεν αργώ καθόλου να τα δώσω και προς τα έξω.

Το αποτέλεσμα: Μετά κρίθηκε ότι έπρεπε να ενισχυθεί και εκείνη η ενίσχυση έγινε με το σταγονόμετρο. Μας έχουν κάνει χώρο υποδοχής. Η πόλη της Πάφου έχει σήμερα δεκαοχτώ με είκοσι μια χιλιάδες κατοίκους και βρίσκονται στην πόλη της Πάφου, παρακαλώ ακούστε ... Θα σας το περάσω από τη Βουλή, να 'στε σίγουροι, κύριοι της αστυνομίας, να το ξέρετε από τώρα, πολύ σύντομα θα σας το περάσω. Είπατε ότι κάνατε καταγραφή όσων έχουν ελληνικά διαβατήρια και πιστοποιητικά παλιννόστησης και ότι όποιος συλλαμβάνεται και κρατεί έστω διαβατήριο ή πιστοποιητικό παλιννόστησης και δεν έχει καταγραφεί πρέπει να φεύγει. Είχαν πέντε χιλιάδες τριακόσιοι με πέντε χιλιάδες τετρακόσιοι και όχι τρεις χιλιάδες τετρακόσιοι πενήντα δύο που έχουν καταγραφεί. Τρεισήμισι χιλιάδες αλλοδαποί υπάρχουν στην Πάφο μόνιμα με άδεια· γίνονται εννιά χιλιάδες. Υπάρχουν -και παρακαλώ, διαψεύστε με δημόσια- τρεις χιλιάδες παράνομοι· γίνονται δώδεκα χιλιάδες. Και σας είπα σε επιτροπές της Βουλής: «Ελάτε στο γραφείο μου να εγκαταστήσετε το επιτελείο σας και

θα ξεκινάτε από εκεί να τους συλλαμβάνετε», για να δούμε αν τους μαζεύουμε, ναι ή όχι. Όταν, κύριοι, μέσα σε μια μικρή πόλη υπάρχουν δώδεκα χιλιάδες ξένοι που δεν έχουν καμιά σχέση με το τοπικό στοιχείο, αντιλαμβάνεστε ποια είναι η κατάσταση;

Αν τώρα που το κράτος της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει κυρώσει συμβάσεις, έχει υποχρεώσεις θα υποδέχεται στην ελεύθερη περιοχή Τουρκοκύπριους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, όχι αυτούς που ισχυρίζονται: “είμαι Κύπριος”, αλλά αυτούς που θα αποδεικνύουν με στοιχεία ότι πράγματι είναι Κύπριοι, ε, κάποιους θα προωθήσουμε και προς την Πάφο, κάμετε προζύμι.

Αν νομίζετε, κύριοι, ότι με αυτή την κατάσταση θα βελτιώσουμε την ασφάλεια στον τόπο, δε θα βελτιωθεί! Γιατί, κύριοι, να σας εμπιστευόμαστε; Ειλικρινά, γιατί να σας εμπιστευτούμε, όταν ψάχνετε να βρείτε είκοσι μια χιλιάδες ανθρώπους που έχετε εντάλματα δικαστηρίου και δεν ξέρετε πού είναι, γιατί να σας εμπιστευτούμε; Βρέστε τους! Δεν μπορείτε να τους βρείτε; Για τους παρανόμους επανειλημμένα μας είπατε: «Κύριοι, στις διάφορες επαρχίες έχουμε κελλιά για έξι με οχτώ θέσεις, όταν τους συλλάβουμε, πού θα τους βάλουμε;» Τούτους που τους ζητούν τα δικαστήρια με εντάλματα δεν ξέρετε πού είναι; Ρωτώ! Αν, κύριοι, δεν ξέρετε είκοσι μια χιλιάδες άνθρωποι πού είναι, οφείλετε από τους πολιτικούς προϊσταμένους μέχρι κάτω να παραιτήσετε, να βρείτε άλλη δουλειά, γιατί δεν είναι η δουλειά σας φαίνεται τούτη! Αν, κύριοι, υπάρχουν τώρα δώδεκα με δεκατέσσερις χιλιάδες παράνομοι και δεν ξέρετε πού είναι, ε, πρέπει να τρέμει αυτός ο τόπος! Ποια ασφάλεια έχει; Ποια ΚΥΠ έχετε; Κάματε και πράκτορες, κρατούν και πιστόλια -ειδικό ονομάζονται- τα οποία παρουσιάζουν και μέσα στο καφενείο. Και μάλιστα πήγε ένας καημένος αστυνομικός -δεν το ήξερε ο άνθρωπος- να του δώσει κλήση -θέλετε να σας πω και όνομα, να σας το πω δημόσια, εγώ δεν έχω πρόβλημα- και, όταν πήγε να του δώσει την κλήση, τι έκαμε ο άνθρωπος; Άνοιξε το σακάκι του, έβγαλε το πιστόλι του, το έβαλε πάνω στο τραπέζι, έβγαλε την

ταυτότητα και του είπε: «Είμαι μυστικός εγώ. Να μην ξαναπατήσεις στο μαγαζί μου, γιατί κόβκω τα πόδια σου». Και σηκώθηκε ο αστυνομικός και έφυγε. Αυτή είναι η κατάσταση που ή πρέπει να υπερηφανεύεστε ή πρέπει να θλίβεστε, όπως θλιβόμαστε κι εμείς, γιατί η υπόθεση ασφάλεια, λέω, δεν είναι κομματική υπόθεση, δεν είναι ιδεολογική υπόθεση, είναι υπόθεση όλων μας.

Αλλά, αν επικρατεί αυτή η κατάσταση και δε διορθώνεται, τότε πέστε μας τι πρέπει να κάμουμε. Ποιος θα σας εμπιστευθεί, κύριοι; Ποιος θα σας εμπιστευθεί; Και ακούω κάτι ωραία πράγματα -ειλικρινά που τη μια γελώ, που την άλλη εκνευρίζομαι- από τα κανάλια, ότι «συνελήφθησαν τρεις παράνομοι». Μεγάλη υπόθεση! Όταν έχετε δικά σας σκυλιά παρανόμους, κύριοι, μη μας προκαλείτε τουλάχιστον! Μη μας προκαλείτε λέγοντας ότι εσυλλάβετε τρεις, εσυλλάβετε δυο, εσυλλάβετε έναν, γιατί είναι πρόκληση για τη νοημοσύνη μας. Οι ίδιοι οι αξιωματικοί και οι αστυνομικοί εργοδοτούν παρανόμους. Θέλετε και ονόματα; Έκτισαν και καταστήματα. Ξέρετε ακόμα; Εκείνος που τα έκαμνε ήταν και με προαφυπηρετική άδεια και ήβραν του και αντικαταστάτες. Εν τα ξέρετε, α; Δεν ξέρει κανένας τίποτε, τίποτε! Και μάλιστα πάει και στο board και αξιολογείται ο άνθρωπος. Κατά τα άλλα, δεν ξέρετε τίποτε! Αυτή είναι η κατάσταση, κύριοι, που επικρατεί.

Ειλικρινά, όσο μας αφορά εμάς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, έχουμε όλη την καλή διάθεση, όλη την καλή πίστη να συνεργαστούμε με τις δυνάμεις του κράτους, με την όποια κυβέρνηση η οποία εκλέγεται σε αυτό τον τόπο, για να βοηθήσουμε ειλικρινά να σταματήσει και να περιοριστεί το έγκλημα, γιατί είναι ένα καρκίνωμα, που, αν το αφήσουμε, δεν πρόκειται να μείνει χώρα, δεν πρόκειται να μείνει κράτος. Και από τη στιγμή που δε θα μείνει κράτος, γιατί να έχουμε τα κόμματα; Και πώς θα φιλοδοξούμε να κυβερνήσουμε μια χώρα που δε θα υπάρχει, γιατί θα είναι καταστραμμένη,

διεφθαρμένη! Δε φαντάζομαι ειλικρινά ότι θα υπάρχει πολιτικό κόμμα που θα έχει αυτές τις φιλοδοξίες.

Δεν το είπα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριοι εκπρόσωποι της αστυνομίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, για να θίξω πρόσωπα. Αλλά είναι μέσα από την καθημερινή πράξη της ζωής που πληροφορούμαστε και διαπιστώνουμε διάφορα πράγματα για τα οποία ήθελα με αυτή την ευκαιρία, ειλικρινά, που συζητείται αυτό το θέμα, αν μη τι άλλο, να σας παρακαλέσω να προβληματιστείτε, γιατί μιλούμε οι πάντες για νόμους, για ασφάλεια, για κράτος και πάνω απ' όλα για προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πρέπει να κατανοήσουμε ότι δυστυχώς, φαίνεται, σ' αυτό τον τόπο θα έχουν οι οποιοιδήποτε άλλοι ανθρώπινα δικαιώματα εκτός από τον κυπριακό λαό!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χαίρομαι ιδιαίτερα που μιλούσα υπό την προεδρία σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλοσύνη σας, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν μπορώ να μην κάμω τη γενική διαπίστωση ότι όσοι από τους συναδέλφους μίλησαν πριν από εμένα είχαν την ευκαιρία ως μέλη της ad hoc επιτροπής για την Εγκληματικότητα να παρακολουθήσουν τη σειρά των συνεδριάσεων που είχαν γίνει, μίλησαν επί του αντικειμένου, μίλησαν με στοιχεία και έκαναν αναφορά σε υπαρκτά

αντικείμενα των συζητήσεων που έγιναν, παρά το ότι μπορεί να υπάρχει διαφορά εκτιμήσεων μεταξύ των διαφόρων μελών της επιτροπής. Δεν μπορεί να μη συγκρούεται το φαινόμενο αυτό με το φαινόμενο κάποιων άλλων ομιλιών άλλων συναδέλφων οι οποίοι δεν είχαν παρουσιαστεί σε σχεδόν καμία από τις συνεδριάσεις της επιτροπής και παρά ταύτα μίλησαν από αυτό το βήμα, δίδοντας πληροφορίες, τις οποίες δεν έχω καμία πρόθεση να αμφισβητήσω, γιατί, αν κάποιος εγκύψει με σοβαρότητα και αναλύσει αυτά τα οποία έχουν πει, απλά δε συνιστούν πληροφορίες. Είναι μόνο γενικές και αορίστου περιεχομένου αναφορές, με “απειλές” για κοινολόγηση ονομάτων για συγκεκριμένες παράνομες και αντιδεοντολογικές ενέργειες μελών της αστυνομικής δύναμης, χωρίς πάλι να προσάγονται επί τούτου συγκεκριμένα στοιχεία. Και επαναλαμβάνω, ενώ μπορεί να είναι υπαρκτές οι πληροφορίες, από τη στιγμή κατά την οποία δεν τίθενται με πλήρη στοιχεία ενώπιον αυτού του σώματος, θεωρώ ότι δε θα ήταν ορθό να εμπλακούμε στη λογική της συζήτησης αυτών των πληροφοριών, οι οποίες συνιστούν μη πληροφορίες εκ των πραγμάτων, ενόσω δε συνοδεύονται από απαραίτητα στοιχεία.

Ακούστηκαν όμως και κάποια άλλα πράγματα από αυτό το βήμα, τα οποία είμαι υποχρεωμένος, προτού μπω στην κυρίως ομιλία μου, να σχολιάσω με συγκεκριμένα παραδείγματα και αναφορές, υπενθυμίζοντας το όχι μακρινό παρελθόν. Ακούσαμε για ενέργειες και πράξεις αξιωματούχων αυτής της κυβέρνησης, για υπουργούς, συγκεκριμένα, ότι κατέβαζαν γυναίκες από το αεροπλάνο. Είναι βαριά κατηγορία και, όταν δε συνοδεύεται από στοιχεία, τα οποία είναι απαραίτητα για να τεκμηριώσουν αυτό τον ισχυρισμό, ιδιαίτερα από αυτό το επίσημο βήμα της Βουλής, θα ήταν καλύτερα ίσως να αποφεύγεται. Πολιτικά όμως δεν μπορώ, από τη στιγμή κατά την οποία προβάλλονται αυτού του είδους οι ισχυρισμοί, να μη σκεφτώ, όπως και όλοι μας, το τι συνέβαινε σε κάποιους άλλους καιρούς, σε κάποιες άλλες εποχές, όπου

αποδεδειγμένα, όχι χωρίς έλλειψη στοιχείων, όχι με γενικές και αόριστες αναφορές, κάποιοι όντως φίλοι αξιωματούχων της τότε κυβέρνησης, και αναφέρομαι σε κυβέρνηση προ του 1988, συλλαμβάνοντο στα VIP των αεροδρομίων να κάμνουν εισαγωγή ναρκωτικών. Και κάποιοι εξ αυτών με γνωματεύσεις των τότε Γενικών Εισαγγελέων θυμάμαι να τυγχάνουν νομικής ασυλίας, γιατί είτε καταχωρίζονταν αναστολές ποινικών διώξεων είτε αποφασίζετο ότι ο χειρισμός της υπόθεσης δε θα έπρεπε να προχωρήσει, επικαλούμενοι ανήκεστον βλάβη εις την υγείαν τους, δηλαδή σοβαρή βλάβη στην υγεία τους. Αν κάποιων διαφεύγει από τη μνήμη -που είμαι βέβαιος ότι διαφεύγει- και παν πίσω στην εποχή εκείνη, θα βρουν και τα ονόματα τα οποία αντιστοιχούν στα γεγονότα αυτά, θα βρουν και τις ημερομηνίες και θα βρουν και τις γνωματεύσεις οι οποίες τους εκάλυπταν. Τουλάχιστον, κατά τη διακυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη τέτοιου είδους φαινόμενα δεν έχουν λάβει χώρα. Αντίθετα, γεγονότα τα οποία αφορούν κάποιους οι οποίοι σε άλλες εποχές, αν αυτά ελάμβαναν χώρα, και εάν εσυλλαμβάνοντο, για να διερευνηθούν τα συγκεκριμένα αδικήματα, θα ετύγγαναν αυτής της νομικής ασυλίας και αυτής της συγκαταβατικής τουλάχιστον συμπεριφοράς εκ μέρους των αρχών και της μη προώθησης για διερεύνηση των υποθέσεων, εις αυτήν την διακυβέρνησιν δικάζονται ενώπιον των κακουργιοδικείων. Και ας μείνουμε ως εδώ και να το θυμόμαστε πάντα. Κι έτσι έπρεπε να ήταν κι έτσι πρέπει να είναι κι έτσι πρέπει να είναι πάντα. Κανείς δεν εκφεύγει του νόμου, κανένας δεν επιτρέπεται να επικαλείται οποιαδήποτε σχέση ή διαπλοκή με οποιονδήποτε ή με οτιδήποτε, για να μπορεί να διαφεύγει και να συμπεριφέρεται ωςάν να είναι υπεράνω του νόμου, γιατί απλούστατα κανείς δεν είναι υπεράνω του νόμου. Από τη στιγμή που μπορεί κάποιος να ισχυριστεί ότι είναι υπεράνω του νόμου, τότε αυτή η πολιτεία και η έννομη τάξη στην οποία βασίζεται παύει να υπάρχει, παύει να υπάρχει οργανωμένη κοινωνία, παύει να υπάρχει υπόβαθρο, πάνω στο οποίο να στηριχτούμε, για να μπορούμε να προσδοκούμε ως πολίτες ότι

αυτή η κοινωνία και αυτή η πολιτεία θα έχει μέλλον. Και αυτή η κυβέρνηση το απέδειξε ότι δε φείδεται κανενός και δεν προτίθεται να καλύψει κανέναν και δεν έχει καμία διάθεση και καμία ανάγκη αποδεδειγμένα να καλύψει οποιονδήποτε ή να ολιγορήσει να προσαγάγει οποιονδήποτε ενώπιον των δικαστηρίων.

Έρχομαι σε μία παρατήρηση που άκουσα για μας που είμαστε στη Λεμεσό, που ζούμε εγγύτερα το έγκλημα, που άκουσα από το συνάδελφό μου και τον καλό μου φίλο, τον κ. Νίκο Πιπτοκοπίτη. Και συμφωνώ μαζί του. Εμείς που ζούμε στη Λεμεσό ζήσαμε πάρα πολλές φορές, λόγω των γνωστών συνθηκών που επικρατούν με τις ιδιαιτερότητες της Λεμεσού, τη σκιά θανάτου που πλανάται στην πόλη. Όχι πάνω από τις κεφαλές τις δικές μας αλλά πάνω από τις κεφαλές ενδεχόμενα ανύποπτων πολιτών, οι οποίοι κινδύνευαν μέσα στην έξαρση του εγκλήματος, σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, να γίνουν οι ίδιοι θύματα του εγκλήματος, χωρίς οι ίδιοι να φταίν σε τίποτε. Ταυτόχρονα όμως είμαστε σε θέση, γιατί είμαστε εγγύτερα υπ' αυτή την έννοια σε αυτά τα οποία εδρασηζόμαστε, να αξιολογούμε και να εκτιμούμε τα δεδομένα τα οποία εδρασηζόμαστε και διαδραματίζονται στις σωστές τους διαστάσεις. Και οι σωστές τους διαστάσεις είναι οι εξής: Από τη στιγμή κατά την οποία για τέτοιου είδους σοβαρά ζητήματα, όπως είναι το οργανωμένο έγκλημα και η διαφθορά, η οποία απετέλεσε αντικείμενο σειράς συνεδριάσεων της ad hoc επιτροπής, στην καταληκτική συνεδρίαση ενώπιον της ολομέλειας, αντί να μιλούμε ισορροπημένα, αντί να μιλούμε με νηφάλιες προσεγγίσεις, για να μπορούμε να καταλήξουμε και σε νηφάλιες εισηγήσεις, κάμνουμε κάτι άλλο, όσο δίκαιο και να έχουμε, όταν το κάμνουμε, που είναι διαφορετικό από αυτό το οποίο εισηγούμαι, εν τέλει δεν πείθουμε ούτε την κοινωνία ούτε κανένα από αυτούς που μας παρακολουθούν. Μπορεί να πείθουμε τον εαυτό μας ή τη δική μας πολιτική αφετηρία, από την οποία εκκινούμε ο καθένας, θεωρώντας ότι βρήκαμε την ευκαιρία να ανασύρουμε στην επιφάνεια όπλα και επιχειρήματα τα οποία θα ρίξουμε επί των

κεφαλών των αντιπάλων, για να φανεί ότι τους έχουμε κατατροπώσει. Στην πράξη όμως, στην ουσία, ποιες εισηγήσεις έχουν προταθεί από αυτό το βήμα, για να αντιμετωπιστεί το έγκλημα στις σωστές του διαστάσεις; Στις διαστάσεις τις πραγματικές, όχι τις υπερθετικές και τις διογκωμένες, όπως ακούστηκαν από αυτό το βήμα από πάρα πολλούς καλούς συναδέλφους, με τους οποίους μπορεί να μη διαφωνώ για τη βασιμότητα των πληροφοριών που είχαν, διαφωνώ όμως με τον τρόπο της εκτίμησης την οποία έχουν κάνει.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κάναμε εισηγήσεις, αλλά φαίνεται δεν τις καταγράψατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εάν νομίζουμε ότι η αναφορά σε εντάλματα ανεκτέλεστα... Σήμερα μπορεί να είναι είκοσι μία χιλιάδες. Όταν ανέλαβε αυτή η κυβέρνηση το 1993 -και ο αριθμός είναι πραγματικός και προκαλώ οποιονδήποτε αμφιβάλλει να ανατρέξει στα αρχεία- ήταν εβδομήντα χιλιάδες παγκύπρια τα ανεκτέλεστα. Εκατάφερε αυτή η κυβέρνηση να τα περιορίσει σε πάρα πολύ μικρό αριθμό. Και θα θυμάστε όλοι τα παράπονα των πολιτών εις όλες τις επαρχίες από το 1993 και εντεύθεν προς το Χριστόδουλο Χριστοδούλου, Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος είχε εκδώσει τις αναγκαίες οδηγίες, σε συνεργασία με τους τότε Υπουργούς Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ότι έπρεπε να εισπραχθούν πάση δυνάμει και αντί παντός τιμήματος τα καθυστερημένα εντάλματα που αφορούσαν οικονομικές οφειλές, που για σειρά δεκαετιών κανένας δεν ενδιαφέρετο να εισπράξει. Θυμάστε τις δημοσιογραφικές διασκέψεις που είχαν δώσει οι Υπουργοί Οικονομικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, πληροφορώντας την κοινωνία και τους πολίτες ότι τα τρία τέταρτα περίπου των ανείσπραχτων οφειλών επί δεκαετίες

ολόκληρες, από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, κατέστη δυνατό να εισπραχθούν μόνο από το '93 και εντεύθεν. Κατά συνέπεια, ενώ τα εντάλματα μπορεί να μην έχουν καθαυτά σχέση με την εγκληματικότητα που συζητούμε, ενώ μπορεί να είναι ένα συμπληρωματικό ή απομακρυσμένο εντελώς παραπλήρωμα στο αντικείμενο που συζητούμε, ακόμα και σε αυτό το επιχείρημα τα γεγονότα δεν είναι έτσι όπως ακούστηκαν.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πω και δυο λόγια για την τροποποίηση της νομοθεσίας που έχω ακούσει και για την οποία θα αναφερθώ ειδικότερα στην ομιλία μου αμέσως μετά. Ήταν κοινή και είναι κοινή διαπίστωση, τόσο της επιτροπής Νομικών αυτής της Βουλής όσο και της ad hoc επιτροπής για την Εγκληματικότητα, υπό την προεδρία μάλιστα όχι τη δική μου -της επιτροπής τώρα τυγχάνω πρόεδρος, εφόσον η προεδρία είναι εκ περιτροπής την εντελώς τελευταία περίοδο- αλλά υπό την προεδρία άλλων αξιότιμων συναδέλφων, ότι για το δίκαιο της απόδειξης, όπως και για κάποιες πτυχές οι οποίες αφορούν τη διευκόλυνση των ερευνητικών αρχών, για να διερευνούν υποθέσεις αποτελεσματικότερα, κατά τρόπο που να συμβαδίζει με τις σύγχρονες κατακτήσεις της τεχνολογίας, για να μπορούν να αντιπαρατίθενται προς τους οργανωμένους εγκληματίες, στο βαθμό που υπάρχουν, οι οποίοι χρησιμοποιούν την οργανωμένη και σύγχρονη τεχνολογία, να μπορούν να αντεπεξέρχονται, θα έπρεπε να γίνουν κάποιες απαραίτητες τροποποιήσεις στη νομοθεσία μας.

Θα υπενθυμίσω την προσωπική δική μου εισήγηση, η οποία είναι καταγραμμένη τόσο στην ad hoc επιτροπή για την Εγκληματικότητα όσο και στην επιτροπή Νομικών και η οποία συν τω χρόνω υιοθετήθηκε από όλους τους συναδέλφους οι οποίοι συμμετείχαν στις επιτροπές αυτές, ότι θα έπρεπε τάχιστα η Γενική Εισαγγελία, η νομική υπηρεσία αυτού του κράτους, να προχωρήσει και να φέρει συγκεκριμένα νομοθετήματα

που να αφορούν τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένου και του δικαίου της απόδειξης, στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήγετο μεταξύ της νομικής υπηρεσίας και της επιτροπής Νομικών.

Και θα υπενθυμίσω ένα μόνο παράδειγμα, μη επιθυμώντας να ανοίξω το κεφάλαιο αυτό, το οποίο, κατά την άποψή μου, αν το ανοίξω, θα εκφύγει, και θα πλατειάσω, των καθεαυτό πλαισίων, που πρέπει να περιοριστούμε, σε σχέση με την εγκληματικότητα. Θα υπενθυμίσω την ψηφοφορία που έγινε σ' αυτή τη Βουλή αναφορικά με τα τηλέφωνα. Η νομική υπηρεσία είχε φέρει νομοθεσία, βάσει της οποίας ζητούσε όπως τηλεφωνικές συνδιαλέξεις οι οποίες ιδιαίτερα αποτυπώνονται με την κλήση συγκεκριμένου τηλεφωνικού αριθμού, μεταξύ κινητών τηλεφώνων, από αυτό το οποίο καλεί εις αυτό το οποίο καλείται, αποτελούν στοιχεία, ώστε να δικαιούται να τα προσάγει ενώπιον δικαστηρίου ως αποδεκτή μαρτυρία, παρακάμπτοντας το άρθρο 17 του συντάγματος, το οποίο καθιερώνει το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής, αλλά και παρακάμπτοντας και συγκεκριμένη άλλη νομοθεσία και προηγούμενη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, το οποίο γνωματεύοντας, βάσει του άρθρου 17 του συντάγματος, κατέληξε στο ότι είναι ιδιωτική η σχέση μεταξύ της CYTA, που παρέχει την υπηρεσία, και του κατόχου του τηλεφώνου, που πληρώνει τη συνδρομή, δηλαδή είναι ιδιωτική υπόθεση κάποιου το ποιος του τηλεφωνα και ποιος δεν του τηλεφωνα και κατά συνέπεια δεν είναι αποδεκτή μαρτυρία, για να προσαχθεί ενώπιον δικαστηρίου.

Και καλά έπραξε η νομική υπηρεσία και έπρεπε να το πράξει, γιατί είναι μια τεχνολογία η οποία χρησιμοποιείται σήμερα από αυτούς που ενδεχόμενα θέλουν να διαπράξουν εγκλήματα. Και η νομική υπηρεσία, η πολιτεία, δεν μπορούσε να προσάγει αποδεκτή μαρτυρία. Θα υπενθυμίσω τι έγινε σε εκείνη την ψηφοφορία. Όταν οι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, μηδενός εξαιρουμένου ή πλην ενός - είχε τις δικές του απόψεις και δικαιούτο να τις έχει ως συνάδελφος, γιατί ήταν και

καθαρά νομικό το θέμα- ψηφίσαμε υπέρ αυτής της νομοθεσίας, η αντιπολίτευση -την οποία μάλιστα υπερασπίστηκα για το δικαίωμά της, δημόσια μιλώντας, μεταγενέστερα, από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, όταν κάποιος ήθελε να αιτιολογήσουν την απόρριψη, το γιατί η αντιπολίτευση τάχα δεν ψήφισε υπέρ του νομοθετήματος, και την υπερασπίστηκα λέγοντας «είναι δικαίωμά της να διαφωνεί, όταν η διαφωνία είναι τεκμηριωμένη»- δεν ψήφισε υπέρ της νομοθεσίας αυτής. Και η νομοθεσία δεν πέρασε, όπως θα θυμάστε, οριακά.

Αυτό είναι ένα παράδειγμα μόνο, για να θυμηθούμε ότι ο προβληματισμός είναι καλός, η ανταλλαγή μεταξύ μας απόψεων είναι καλή. Αλλά θα πρέπει να θυμούμαστε και την τύχη κάποιων νομοθετημάτων, όταν μετά από μακρά συζήτηση και κοπιώδη προσπάθεια -γιατί υπάρχουν διαφορετικές απόψεις, είναι και επιστημονικά τα θέματα που συζητούνται μεταξύ της Γενικής Εισαγγελίας και των βουλευτών σε αυτή τη Βουλή- καταλήγουμε στη σύνταξη συγκεκριμένων νομοθετημάτων και στην αποδοχή τους από τη Βουλή και έρχονται στην ολομέλεια και δεν περνούν, όταν αντικειμενικά υπάρχει αποδοχή από όλους ότι τέτοιου είδους νομοθετήματα προάγουν την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος!

Κατά συνέπεια, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει σχέση αυτό το οποίο λέω με ένα πράγμα μόνο και δεν προσάπτω μομφή εναντίον κανενός. Γιατί, επαναλαμβάνω, όταν κάποιος την επομένη της ψηφοφορίας -και όταν λέω κάποιος, δεν είναι από αυτή τη Βουλή, είναι πολιτειακά όργανα, που σήμερα δεν είναι εδώ- κατά την άποψή τους, έπρεπε να αφήσουν αιχμές -δικαίωμά τους- και πάλι δεν κατηγορώ κανέναν, είναι τα γεγονότα που υπενθυμίζω- ότι κάποιος ψήφισαν και κάποιος δεν ψήφισαν, εγώ, παρά το ότι ήμουν ένας εξ αυτών που ψήφισαν υπέρ -είναι φανερό η ψηφοφορία που γίνεται σ' αυτή τη Βουλή- είπα δημόσια ότι κανένας δεν τολμά να αμφισβητεί το δικαίωμα της αντιπολίτευσης να καταψηφίζει νομοθετήματα, όταν το

τεκμηριώνει. Αυτό ήταν προς τα έξω. Ήταν η πολιτική παράμετρος της υπόθεσης, γιατί κάποιος μπορεί να έφταναν μέχρι του σημείου να εισηγούνται ότι η αντιπολίτευση μπορεί να μην εδικοιούτο να ψηφίζει εναντίον, αφού η σύγκλιση η οποία υπήρχε επέβαλλε ότι έπρεπε να ψηφίσει υπέρ.

Αλλά, πέραν της πολιτικής παραμέτρου, υπάρχει και η αξιολογική παράμετρος, υπάρχει η αντικειμενική παράμετρος, υπάρχει η ορθολογιστική βάση που λέει ότι το νομοθέτημα για τα τηλέφωνα, για να μπορεί να προσάγεται ο αριθμός κλήσεως από κινητό τηλέφωνο ως αποδεκτή μαρτυρία ενώπιον δικαστηρίου, έπρεπε να ψηφιστεί από όλους, τόσο από την αντιπολίτευση όσο και από τη συμπολίτευση.

Έρχομαι τώρα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε κάποια επιμέρους θέματα, στα οποία θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ στη συνέχεια της ομιλίας μου. Και πληροφορώ αυτό το σώμα ότι μετά τη δημοσιοποίηση της έκθεσης της ad hoc επιτροπής, που είχαμε την ευκαιρία να ακούσουμε σ' αυτή τη Βουλή, ο Αρχηγός της Αστυνομίας προέβη, συλλαμβάνοντας ακριβώς τα μηνύματα τα οποία εκπέμπονταν από αυτή την έκθεση, σε σύσταση ενδοϋπηρεσιακής επιτροπής, η οποία σε αλληπάλληλες συσκέψεις μελέτησε και μελετά σε βάθος το περιεχόμενο της έκθεσης, ως και τις επί του θέματος αναφορές των αστυνομικών διευθυντών που αφορούν επιμέρους επαρχιακά ζητήματα και οι οποίοι συνέταξαν έγγραφα. Έγγραφα και εκθέσεις τις οποίες μελετά, πάνω στις οποίες προβληματίζεται και στη βάση των οποίων, σε συνεργασία στενή τόσο με το νομοθετικό σώμα αλλά και με τη νομική υπηρεσία, θα προσαχθούν, αμέσως μετά τη συζήτηση αυτή της ad hoc επιτροπής, τα απαραίτητα νομοθετήματα ενώπιον της Βουλής.

Θα πρέπει όμως να λεχθεί ακόμα ότι ορισμένοι, οι εκτός της επιτροπής βουλευτές ιδιαίτερα -και είχε σημασία η αρχική μου αναφορά σε βουλευτές που δεν είχαν συμμετάσχει σ' αυτή τη μακρά και κουραστική πραγματικά, αλλά που άξιζε από κάθε

άποψη, διαδικασία των συζητήσεων στην ad hoc επιτροπή για την εγκληματικότητα-έκαναν δημόσιες δηλώσεις -ακόμα και υπηρεσιακοί παράγοντες, γιατί όχι; Ούτε αυτοί πρέπει να εκφεύγουν της κρίσης, όταν είναι δίκαιη- ανέπτυσαν θέσεις και απόψεις δημόσια οι οποίες προφανώς, ενώ οι ίδιοι μπορεί να μην το επιδίωκαν, για λόγους μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων, οδηγούσαν στη συνέχεια σε πλήρη διαστρέβλωση της πραγματικότητας, σε εσκεμμένη και αυθαίρετη παραποίηση στοιχείων και γεγονότων, διόγκωση και εξαγωγή εξωπραγματικών θέσεων και αυθαίρετων συμπερασμάτων, ούτως ώστε με την εξ αφορμής μεμονωμένων γεγονότων συγκεκριμένη συμπεριφορά συγκεκριμένων ατόμων να διαφανεί ότι δήθεν η Κύπρος μαστίζεται κατά τρόπο μη αναστρέψιμο ή κατά τρόπο ισοπεδωτικό ή κατά τρόπο περίπου που ισοδυναμεί με τον κατακλισμό του Νώε από το οργανωμένο έγκλημα και ότι δήθεν η αστυνομία της Κύπρου είναι, αν όχι ανύπαρκτη, τουλάχιστον σε μεγάλο βαθμό διεφθαρμένη και, μαζί με την κυβέρνηση, αδυνατεί να ελέγξει την εσωτερική κατάσταση και να πατάξει την εγκληματικότητα.

Το τονίζω εξαρχής: Δε λέω ότι δεν υπήρχε ή ότι δεν υπάρχει έγκλημα, δε λέω ότι η αστυνομία ή ότι αυτή η κυβέρνηση δεν έκαμε προσπάθειες και, μέσα από τις προσπάθειες αυτές, δεν εισέπραξε πολλές φορές αρνητικά αποτελέσματα, όπως εξίσου εισέπραξε και θετικά αποτελέσματα, όπως γινόταν και κατά τη διάρκεια των προηγούμενων διακυβερνήσεων. Όμως αυτή η ισορροπημένη προσέγγιση από τη μια, η ισοσκελισμένη, η ορθολογιστική, που μπορεί να κάνει κάποιος τρίτος, βλέποντας αντικειμενικά τα γεγονότα αυτά, διαφέρει πάρα πολύ από του να μεγιστοποιεί στον ύψιστο βαθμό ένα γεγονός και να το παρουσιάζει ότι περίπου ισοδυναμεί με αυτό το οποίο καταγράφει ο Ιωάννης στην Αποκάλυψή του, στην Καινή Διαθήκη.

Με αφορμή κάποιες δηλώσεις που έγιναν για μεμονωμένα και πάλι επεισόδια απειθαρχίας ή και ανάμειξης κάποιων αστυνομικών οργάνων σε ποινικά αδικήματα,

που όντως έγιναν, ήμουν ένας εξ εκείνων των μελών της ad hoc επιτροπής για την Εγκληματικότητα που έκπληκτοι -και θα συμφωνήσω με τον κ. Δώρο Θεοδώρου σ' αυτή την πτυχή- γίναμε μάρτυρες στην ad hoc επιτροπή για την Εγκληματικότητα αντιδικιών και αντεγκλήσεων, από πάσαν άποψιν αντιδεοντολογικών τουλάχιστον, για να μείνω σ' αυτό, μεταξύ αξιωματούχων της αστυνομίας και μεταξύ αστυνομικών, σε σχέση με συγκεκριμένες συμπεριφορές, στην παρουσία του ιδίου του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως πολλές φορές και στην παρουσία του Αρχηγού της Αστυνομίας εξίσου. Όμως ήταν μεμονωμένα επεισόδια. Ήταν επεισόδια τα οποία είχαν σχέση με συγκεκριμένες συμπεριφορές ατόμων, τα οποία μετρούνται στα δάχτυλα του ενός χεριού, συμπεριφορές οι οποίες είχαν σχέση με προσωπικές διαφορές εν πολλοίς μεταξύ των ατόμων των οποίων η παρουσία και τα ονόματα εμπλέκονταν. Και, κατά τη μακρά συζήτηση η οποία γινόταν στην ad hoc επιτροπή για την Εγκληματικότητα, διαφαινόταν ότι, ενώ αντιδεοντολογικά συμπεριφέρονταν ο ένας προς τον άλλο με αυτό τον τρόπο, κατ' ουδένα λόγο -και ήταν κοινή διαπίστωση όλων των μελών της επιτροπής- θα μπορούσε να πει κάποιος ότι, γενικεύοντας το συμπέρασμα για την αντιδεοντολογική τουλάχιστον αυτή συμπεριφορά, θα μπορούσε να καλυφθεί με χαρακτηρισμούς ολόκληρο το σώμα των πέντε χιλιάδων αστυνομικών, οι οποίοι κατά τα άλλα επιτελούν εύορκα, αποτελεσματικά, δεοντολογικά και με υψηλούς βαθμούς απόδοσης το καθήκον τους, καταπολεμώντας το έγκλημα.

Όμως, έχοντας πάντα υπόψη την πανάρχαια παροιμία, η οποία ισχύει από πάρα πολλά χρόνια, που λέει ότι, αν για μια μηλιά η οποία είναι φορτωμένη μήλα λέω καθημερινά σε διάφορους ότι έχει κάποιο ή κάποια σαπισμένα μήλα, στο τέλος, αφού αυτός ο χαρακτηρισμός επαναλαμβάνεται επί μέρες, επί μήνες, επί χρόνια, η εντύπωση που θα μείνει σε αυτούς που ακούν είναι ότι η μηλιά έχει παντού σαπισμένα μήλα και δεν έχει κανένα γερό μήλο, με αυτό τον τρόπο και με αυτή τη μέθοδο, χωρίς πρόθεση

πάντα, και το τονίζω, εκ μέρους ιδιαίτερα αυτών οι οποίοι συμμετείχαν στις συνεδριάσεις, μπορεί να δόθηκε η λαβή από κάποιους περαιτέρω δηλώσεις και γεγονότα διαστρεβλωμένα να φτάσουν μέχρι και να δημιουργήσουν τις εντυπώσεις αυτές. Πληροφορίες ανεπιβεβαίωτες, εν πολλοίς και μη αξιόπιστες, οι οποίες μεταδίδονταν από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή και σε κάποιο βαθμό εσκεμμένα διοχετεύονταν προς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης από ανωνύμους, αλλά με καταφανείς στόχους, που δεν είναι άλλοι από το να πληγεί η αστυνομία σε κάποιο βαθμό, σαν μη αποτελεσματικό και αξιόπιστο σώμα, αποτέλεσαν αντικείμενο συζήτησης στην Ad Hoc Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την Εγκληματικότητα σαν γεγονότα πραγματικά. Όμως, ακόμα και μετά τη διαπίστωση ότι επρόκειτο περί γεγονότων διογκωμένων ή ανύπαρκτων, και αναφέρομαι σε συγκεκριμένα επιμέρους γεγονότα, η τελική εντύπωση που έμενε ήταν ότι η ad hoc επιτροπή ασχολήθηκε με συγκεκριμένα πραγματικά γεγονότα τα οποία είχαν υπόβαθρο, είχαν περιεχόμενο, είχαν και προέκταση.

Στην Κύπρο υπάρχει έγκλημα. Τολμώ να πω ότι υπάρχει οργανωμένο έγκλημα. Δεν είμαι εξ εκείνων οι οποίοι φοβούνται να ομολογήσουν κάποια πράγματα, όταν φωνάζουν από μόνα τους. Με την εξής όμως επιπλέον απαραίτητη προσθήκη: Ένα οργανωμένο έγκλημα το οποίο βρίσκεται ευτυχώς ακόμα σε απόλυτα ελεγχόμενη κατάσταση, ένα οργανωμένο έγκλημα του οποίου η ζωή δεν έχει φτάσει καν στην εφηβική ηλικία, για να μην πω ότι δεν έχει ανδρωθεί, ένα έγκλημα για το οποίο η αστυνομία, πέραν των προσπαθειών των δικών της να το καταπολεμήσει, θα πρέπει να ευχαριστεί για κάποιες συγκυρίες, και να είναι έτοιμη να τις αναγνωρίσει δημόσια, που ξέφευγαν και εκφεύγουν των πράξεων και των ενεργειών της, οι οποίες ήταν καθόλα αξιόπαινες και οι οποίες και αυτές συνέργησαν στο να περιοριστεί η επέκταση του οργανωμένου εγκλήματος τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο.

Η λανθασμένη εντύπωση που δίνεται ότι κάθε σοβαρό έγκλημα ανάγεται στη σφαίρα του οργανωμένου εγκλήματος στην Κύπρο αντικρούεται από τις εκθέσεις άλλων χωρών και διεθνών οργανισμών, όπως της Interpol, της Europol, του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που, στις αναφορές τους για την Κύπρο, τη θεωρούν απαλλαγμένη από το οργανωμένο έγκλημα, όπως το αντιλαμβάνονται να υπάρχει σε άλλες ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες. Για την αστυνομία της Κύπρου δε εκφράζονται με τα πλέον κολακευτικά σχόλια. Ιδιαίτερα στο περί αστυνομίας απόσπασμα στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Αξιολόγησης, που επισκέφτηκε την Κύπρο μετά την επιτυχή παρουσίαση των διαπραγματευτικών μας θέσεων, στο κεφάλαιο 24, με τίτλο “Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις”, εκθειάζει η οργάνωση αυτή το έργο και της κυπριακής αστυνομίας και της κυπριακής κυβέρνησης, η οποία μάλιστα αναφέρεται ως απαλλαγμένη από οποιαδήποτε κρούσματα διαφθοράς. Και, όταν λέμε για κρούσματα διαφθοράς, όπως τα εννοούν οι ξένοι αυτοί φορείς, εννοούμε το εξής: Εννοούμε υπηρεσιακοί ή πολιτειακοί παράγοντες να εμπλέκονται σε σοβαρά αδικήματα του οργανωμένου εγκλήματος υπό τη μορφή εγκεφάλων και καθοδηγητών, όπως συμβαίνει σε πάρα πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Τολμώ να αναφέρω την κοντινή μας Ιταλία, όπου πάρα πολλά μέλη του δικαστικού σώματος, πάρα πολλοί εισαγγελείς από αυτούς οι οποίοι είναι εντεταλμένοι να καταπολεμούν το οργανωμένο έγκλημα, όπως υπάρχει επί δεκαετίες, δεν είναι τίποτε άλλο παρά οι αχυράνθρωποι του οργανωμένου εγκλήματος μέσα στην ίδια τη χώρα. Υπάρχουν τέτοιοι άνθρωποι στην Κύπρο;

Δε νομίζω να υπάρχουν. Είναι μικρή η κοινωνία. Ζούμε και ξέρουμε πάρα πολύ καλά ο ένας τον άλλο. Ξέρουμε μέχρι πού φτάνει η συμπεριφορά του καθενός και η γενιά του, όπως λέμε στην καθομιλουμένη, μέχρι επτά γενιές πίσω. Είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε καθημερινά πού κινείται, ποιους βλέπει και με ποιους έχει ενδεχόμενη

διαπλοκή συμφερόντων, αν υπάρχουν συμφέροντα. Δε νομίζω τα φαινόμενα αυτά στην Κύπρο να είναι τέτοια και σε τόσο βαθμό, όσο θέλουν κάποιοι να τα παρουσιάζουν. Είναι εντελώς ανύπαρκτα, κατά την άποψή μου, γιατί και η κυπριακή δικαιοσύνη επιτελεί κατά πάρα πολύ υψηλό και επαινετό βαθμό τα καθήκοντά της αδέκαστα, η κυπριακή αστυνομία εξίσου, αλλά και η πολιτεία με τους εκπροσώπους της, όσους εξ αυτών εμπλέκονται στη διερεύνηση και καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Δεν έχω ακούσει ποτέ για κανέναν, ούτε υπό τύπον κουτσομπολιού ούτε δημόσια ούτε υπό τύπον εμπιστευτικής πληροφορίας, όπως λέχθηκε από κάποιο προηγούμενο συνάδελφο, ότι ενδέχεται, ενδέχεται να είναι ένας από τους εγκεφάλους και τους καθοδηγητές για τη διενέργεια πράξεων του οργανωμένου εγκλήματος.

Το να ερμηνεύεται το πολύ σοβαρό έγκλημα, όπως φόνοι, εμπρησμοί, ληστείες, εκβιασμοί και απόπειρες καταστροφής περιουσίας με εκρηκτικές ύλες, ως οργανωμένο έγκλημα είναι λάθος, όπως λάθος είναι κάθε φορά -χωρίς αναδρομή στα συγκεκριμένα πρόσωπα τα οποία εμπλέκονται, τα ελατήρια και τα κίνητρα που αφορά η συγκεκριμένη πράξη η οποία διενεργείται σε σχέση με τα αδικήματα και τα εγκλήματα αυτά, τα οποία είναι πάρα, μα πάρα πολύ σοβαρά σε κάθε περίπτωση, είτε διαπράττονται από άτομα των οποίων τα ονόματα φαίνονται στις λίστες του οργανωμένου εγκλήματος είτε όχι- επαναλαμβάνω, είναι λάθος, σε κάθε περίπτωση που μπορεί να συμβαίνει αυτό το αδίκημα, να το εντάσσουμε στην κατηγορία του οργανωμένου εγκλήματος. Γιατί είναι λάθος; Γιατί συνήθως αυτού του είδους τα αδικήματα διαπράττονται για δύο λόγους: Ο ένας λόγος είναι αυτός ο οποίος αναφέρθηκε από τους προηγούμενους αξιότιμους συναδέλφους μου -και θα συμφωνήσω μαζί τους- το χρήμα, το χρήμα όμως το βρόμικο, το χρήμα του οποίου η πηγή είναι αδιευκρίνιστη, το χρήμα το οποίο προέρχεται από έκνομες και παράνομες πράξεις και δραστηριότητες, όπως είναι τα ναρκωτικά, όπως είναι η πορνεία, όπως είναι η κυβεία, όπως είναι άλλα παρόμοια με τις πράξεις αυτές

αδικήματα. Υπάρχουν όμως αδικήματα -εμπρησμοί, φόνοι, εκβιασμοί- που, ενώ από μόνα τους μπορεί να αποτελούν αδικήματα τα οποία είναι πάρα, μα πάρα πολύ σοβαρά και τιμωρούνται εξίσου με τις ίδιες ποινές, όπως και τα προηγούμενα, από τον ποινικό κώδικα, δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ότι σ' αυτά δεν εμπλέκονται άτομα του οργανωμένου εγκλήματος.

Αυτό που είναι ανησυχητικό και πρέπει να προβληματίσει αυτή τη Βουλή είναι πώς και γιατί άτομα τα οποία δεν έχουν καμιά σχέση με το οργανωμένο έγκλημα μπορεί να καταφύγουν στη διάπραξη αυτών των σοβαρών αδικημάτων, με αποτέλεσμα οι πράξεις τους να συγκαταλέγονται αναφορικά με την κατάταξη στις πράξεις του οργανωμένου εγκλήματος, ενώ οι δράστες δεν είναι μέλη του οργανωμένου εγκλήματος. Αυτή είναι μια κοινωνική πτυχή που πρέπει να μας προβληματίσει. Πρέπει να ανατρέξουμε και να δούμε γιατί η κοινωνία ή κάποια μέλη της κοινωνίας -χωρίς να είναι οργανωμένοι εγκληματίες- συμπεριφέρονται σε δεδομένη στιγμή ως αν να είναι οργανωμένοι εγκληματίες. Αλλά αυστηρώς ομιλώντας, με επιστημονική προσέγγιση και νηφάλια σκέψη και ορθολογιστικό υπόβαθρο, δεν μπορεί οι πράξεις αυτές να θεωρούνται ότι ανήκουν στο οργανωμένο έγκλημα. Δεν μπορεί π.χ., όταν ένας νοικοκύρης, ο οποίος δεν έχει καμιά σχέση με το οργανωμένο έγκλημα, αντιλαμβάνεται ότι τον απατά η γυναίκα του π.χ. και προς το σκοπό να εκδικηθεί ως απατημένος σύζυγος την απιστία της συζύγου, θεωρώντας ότι υπαίτιος είναι αυτός με τον οποίο τον απατά η σύζυγός του, πάει και του καίει το αυτοκίνητο, να θεωρείται η πράξη αυτή -και αναφέρομαι στα στατιστικά στοιχεία- ότι είναι πράξη η οποία πρέπει να συγκαταλεχθεί στο οργανωμένο έγκλημα. Να συγκαταλεχθεί στο σοβαρό έγκλημα, ναι, στο έγκλημα που πρέπει να τιμωρηθεί, ναι, στο έγκλημα εκείνο το οποίο πρέπει να μας προβληματίσει, γιατί ένας νοικοκύρης αναγκάζεται να καταφεύγει σ' αυτού του είδους τη συμπεριφορά, κάτω από ποιες συνθήκες μέσα σ' αυτή την κοινωνία αναγκάζεται να καταφεύγει, ναι, αλλά όχι την

πράξη αυτή να τη βάζουμε μέσα στο ίδιο καλάθι μαζί με άλλες πράξεις που επώνυμα, περιώνυμα και φερώνυμα μέλη των φατριών, που συλλαμβάνονται είτε επ' αυτοφώρω να διενεργούν αυτού του είδους τις πράξεις ή τα ονόματά τους εμπλέκονται κατόπιν πληροφοριών, κάνουν κατόπιν παραγγελίας ή κατόπιν χρηματισμού. Δεν είναι η ίδια περίπτωση· ούτε και τα δικαστήρια τα αντιμετωπίζουν με την ίδια προσέγγιση. Νομίζω ότι είναι σαφής ο διαχωρισμός και θα πρέπει να το έχουμε υπόψη μας, όταν μιλούμε κάθε φορά γι' αυτό το διαχωρισμό. Και σας βεβαιώνω, επανερχόμενος σ' αυτό το οποίο εμείς στη Λεμεσό νιώσαμε και νιώθουμε εγγύτατα, είναι πάρα πολλές οι περιπτώσεις κατά τις οποίες νοικοκυραίοι, κατά τα άλλα, άνθρωποι οι οποίοι δεν είχαν καμιά ανάμειξη ποτέ σε εγκλήματα αυτού του είδους, αναγκάζονται να καταφεύγουν σ' αυτού του είδους τη συμπεριφορά εξαιτίας της γενικότερης νοοτροπίας, που δυστυχώς εμπόδισε σε κάποιο βαθμό μέγα μέρος της κοινωνίας μας, ότι πρέπει να αντιδρά κάποιος έτσι, όταν νιώθει ότι αδικείται.

Ειδικά για το έτος 1999 οποιοσδήποτε αντικειμενικός παρατηρητής θα πρέπει να αναγνωρίσει ότι, χάρη στην αυξημένη επιχειρησιακή δραστηριότητα της αστυνομίας για αδικήματα σοβαρής μορφής, για όσα καταγγέλθηκαν βεβαίως, αυτά παρουσιάζουν μείωση κατά 2,8% σε σύγκριση με το έτος 1998 και το ποσοστό ανίχνευσης έφτασε το 77%, που είναι από τα ψηλότερα των τελευταίων είκοσι ετών.

Εδώ δεν “ευημερούν” οι αριθμοί και φτωχαίνουν οι άνθρωποι, κατά την αναλογία της κλασικής φράσης που χρησιμοποιούμε στους προϋπολογισμούς, όταν συζητούμε στη Βουλή. Εδώ οι στατιστικές μιλούν από μόνες τους και οι στατιστικές δε μιλούν για πρόσωπα. Οι στατιστικές μιλούν για υποθέσεις οι οποίες καταγγέλθηκαν, διερευνήθηκαν και ταξινομήθηκαν σε σχέση με υποθέσεις του προηγούμενου έτους που καταγγέλθηκαν, διερευνήθηκαν και ταξινομήθηκαν, γιατί μιλούμε για το 1999 και η απλή μαθηματική σύγκριση καταδεικνύει ακριβώς αυτή τη βελτίωση την οποία έχω αναφέρει.

Ακόμα, αξίζει να σημειωθεί μεγάλη μείωση των υποθέσεων διαρρήξεων κατά 25% περίπου το 1999, σε σύγκριση με το 1988, που αναμφίβολα και πάλι οφείλεται στις άοκνες προσπάθειες...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Χίλια εννιακόσια ογδόντα οκτώ ή χίλια εννιακόσια ενενήντα οκτώ, κύριε Ερωτοκρίτου; Γιατί άλλη η κυβέρνηση του 1988 και άλλη του 1998.

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων της Βουλής κ. Τάκης Χατζηδημητρίου αντικαθίσταται από τον κ. Αβραάμ Αντωνίου.)

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Χίλια εννιακόσια ενενήντα οκτώ; με συγχωρείτε.

... Σε σύγκριση με το 1998, που αναμφίβολα και πάλι οφείλεται στις άοκνες προσπάθειες, την ικανότητα και την αποτελεσματικότητα της αστυνομίας.

Μου δίνετε την ευκαιρία, κάνοντας αυτό το μικρό σχόλιο, κύριε Δώρο Χριστοδουλίδη, να αναφέρω ότι πολλές φορές από αυτό το βήμα ποτέ δεν κάκισα τις πραγματικά αξιέπαινες προσπάθειες που έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση του 1988 και εντεύθεν, για να καταπολεμήσει το έγκλημα τότε, και θα θυμάστε ομιλίες που είχαν γίνει στη Βουλή από μένα σε σχέση με το συγκεκριμένο ζήτημα, κατά τις οποίες ποτέ δεν αρνήθηκα να δώσω τους επαίνους, όταν αυτοί έπρεπε να δοθούν, ακόμα και προς άλλους που δεν προέρχονται από την κυβέρνηση τη δική μας. Αναμένω την ίδια συμπεριφορά και από σας όμως, όχι προσωπικά αλλά από το κόμμα σας.

Αναντίλεκτα, το πρόβλημα των ναρκωτικών αποτελεί θέμα υψίστης προτεραιότητας για την αστυνομία και η αντιμετώπισή του γίνεται με πολλή περίσκεψη, προσοχή, σοβαρότητα, υπευθυνότητα και προπαντός μεθοδικότητα, ένα γεγονός στο οποίο συντείνει και η δημόσια συζήτηση, η οποία ευρίσκεται σε έξαρση, ιδιαίτερα τον

τελευταίο καιρό, από την άποψη του ενδιαφέροντος της κοινωνίας σε σχέση με τη χρήση ναρκωτικών.

Πρόσφατες κατασχέσεις μεγάλης ποσότητας σκληρών ναρκωτικών, που ο τρόπος κάλυψης και διακίνησής τους ξεπερνά τα όρια της φαντασίας, είναι το αποτέλεσμα των προσπαθειών της αστυνομίας. Η αυξητική τάση που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στις καταγγελλόμενες υποθέσεις και κατασχέσεις ναρκωτικών αντιστακτικά τις επιτυχίες της αστυνομίας, που σε καμιά περίπτωση δεν είναι δυνατόν να εκλαμβάνονται ως αδυναμία πάταξης του σοβαρού τούτου εγκλήματος. Εξάλλου, ας μην ξεχνούμε ότι στο όλο πλέγμα του αδικήματος των ναρκωτικών ο ρόλος της αστυνομίας είναι διωκτικός και όχι θεραπευτικός ή προληπτικός, γι' αυτό και τα αποτελέσματα της δίωξης υπάρχουν σε συγκεκριμένους στατιστικούς πίνακες που παρουσιάζουν πραγματικά αυξημένες τις επιτυχίες και όχι τις αποτυχίες της αστυνομίας. Ο οποιοσδήποτε θεραπευτικός ή προληπτικός ή άλλος ρόλος της πολιτείας σε σχέση με τα ναρκωτικά ανήκει σε άλλους οργανωμένους φορείς, είτε πολιτειακούς είτε ιδιωτικούς, και όχι στην αστυνομία.

Σημειώνεται ότι διεθνώς -και ειδικότερα από τα Ηνωμένα Έθνη, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ιντερπόλ κ.λπ.- αναγνωρίζεται και εκθειάζεται το έργο και οι επιτυχίες της κυπριακής αστυνομίας, σε αντίθεση με το μηδενισμό τους που εσκεμμένα επιχειρείται από κάποιους στο εσωτερικό.

Δυστυχώς -και οφείλω να το ομολογήσω- η δήλωση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, που έγινε στις 11 Σεπτεμβρίου 1997, για κάποιες εκτιμήσεις του για πολύ μικρό αριθμό μελών της αστυνομικής δύναμης, που πιθανόν να ενεργούν ως πεμπτοφαλαγγίτες μέσα στην αστυνομία, έχει παρεξηγηθεί από εκείνους που εργολαβικά ανέλαβαν το έργο της κατασκευοφάντησης της αστυνομίας, πιστεύοντας πως έτσι πλήττουν την κυβέρνηση.

Κρούσματα απειθαρχίας σε ένα πειθαρχημένο σώμα, όπως η αστυνομία, υπήρχαν και υπάρχουν, αλλά, χάρη στην αποφασιστικότητα της ηγεσίας της αστυνομίας, πατάσσονται αμείλικτα εν τη γενέσει τους. Αποδεδειγμένα κρούσματα διαφθοράς, μεγάλης έκτασης ή ανεξέλεγκτου εύρους, στην αστυνομία, κατά τρόπο που να στιγματίζουν την κυπριακή αστυνομία, ουδέποτε υπήρξαν. Χαρακτηριστική είναι και η αναφορά του Άγγλου ειδικού Marx Smith, ο οποίος στην έκθεση προόδου για τις ενταξιακές συνομιλίες Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης σημειώνει τα ακόλουθα για το θέμα αυτό, κάτω από την επικεφαλίδα “Διαφθορά”, “Corruption”:

«Corruption is not seen as a major problem within the Cyprus law enforcement agencies. In 1998-1999 one hundred thirty nine», εκατόν τριάντα εννέα δηλαδή, «formal complains against police were made and one hundred twenty four officers were formally investigated for a mixture of offences, minor criminal, traffic and disciplinary. Of those dealt with, six officers were dismissed, twenty eight were fined and warnings, were issued to a further twenty eight...»

Από τις υποθέσεις δηλαδή αυτές, τις εκατόν είκοσι τέσσερις, έξι αστυνομικοί απολύθηκαν, είκοσι οκτώ “προστιμαρίστηκαν” και περαιτέρω σε είκοσι οκτώ επεδόθη προειδοποίηση ή ειδοποίηση έγγραφη.

«...The only form of corruption evidence, anecdotally, was that of failing to enforce transgressions because the offender knew the police officer or a colleague.».

Η μόνη μορφή διαφθοράς την οποία εντελώς συμπτωματικά και συγκυριακά μπορούσε να ανακαλύψει κάποιος στην κυπριακή αστυνομία ήταν αυτή της παράλειψης κάποιου συγκεκριμένου αστυνομικού να λάβει τα συγκεκριμένα μέτρα, προκειμένου πάντα για μικρής σημασίας αδικήματα, είτε αφορούσαν δηλαδή παράβαση τροχαίας κίνησης είτε αφορούσαν παρόμοιας φύσης αδικήματα, και ο αστυνομικός μπορούσε λόγω των προσωπικών γνωριμιών, κατά περίπτωση, και σε πάρα, μα πάρα πολύ

περιορισμένη κλίμακα και εύρος να παρέλειπε να λαπορτάρει ή να γράψει κάποιον. Μιλούμε γι' αυτού του είδους τη διαπιστωμένη εκ μέρους επίσημων οργάνων και φορέων ευρωπαϊκών “διαφθορά” και την κυπριακή αστυνομία και έχω την εντύπωση ότι οι φορείς αυτοί και οι οργανισμοί αυτοί έχουν κάθε καλό λόγο να τη διαπιστώνουν, αν ιδιαίτερα προέρχονται από χώρες που έχουν και πολιτικό κίνητρο να δημιουργήσουν πρόβλημα σ' αυτή την πολιτεία, παρουσιάζοντάς την ως διεφθαρμένη ή ότι δεν τηρεί το νόμο και την τάξη, για να πετύχουν ενδεχόμενες πολιτικές επιδιώξεις σε σχέση με την πρόοδο της ενταξιακής μας πορείας.

Οι γενικές επισημάνσεις της ad hoc κοινοβουλευτικής επιτροπής είμαι βέβαιος ότι από καιρό ανησυχούν και προβληματίζουν την κυβέρνηση και την ηγεσία της αστυνομίας, η οποία καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια και αξιοποιεί όλα τα στη διάθεσή της μέσα για αποτελεσματική αντιμετώπιση της κατάστασης που έχει δημιουργηθεί ως αποτέλεσμα της παράνομης δραστηριότητας ορισμένων εγκληματικών ομάδων.

Όσον αφορά το οργανωμένο έγκλημα, το οποίο τα τελευταία χρόνια παρουσιάστηκε στην Κύπρο και ιδιαίτερα στη Λεμεσό, δεν είναι σε τέτοια έκταση, όπως δίνεται η εντύπωση ότι υπάρχει. Τα σοβαρά εγκλήματα στη Λεμεσό οφείλονται μάλλον σε λόγους εκδίκησης μεταξύ συγκεκριμένων οικογενειών. Είναι γεγονός ότι η αιτία της διαμάχης αυτής είχε ξεκινήσει από οικονομικά οφέλη, που προέρχονταν κυρίως από τον έλεγχο της νυκτερινής ζωής της Λεμεσού. Είναι γεγονός ότι οι πιο πάνω αναφερόμενες οικογένειες βάσιζαν και βασίζουν τους πόρους επιβίωσής τους στη διακίνηση ναρκωτικών, την πορνεία, την κυβεία και την παροχή προστασίας επί πληρωμή. Τα τελευταία χρόνια όμως η αστυνομία έχει καταφέρει σοβαρά πλήγματα κατά των πιο πάνω οικογενειών, τόσο με τη σύλληψη και προσαγωγή στο δικαστήριο αρκετών προσώπων που επιδίδονται στις πιο πάνω πράξεις όσο και με τη συνεχή

παρακολούθηση των εγκληματικών στοιχείων, που είχαν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό των παράνομων δραστηριοτήτων τους.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Άμπα τζαι βάλουν μας καμιά πόμπα πόψε εις απάντησιν.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν φοβάστε, κύριε Χριστοδουλίδη, αποφύγετε να βγείτε στο βήμα και να μιλήσετε.

Στην επαρχία Αμμοχώστου παρατηρείται μεγάλη οικονομική δραστηριότητα, ιδιαίτερα από επιχειρήσεις που σχετίζονται με τον τουρισμό, με επίκεντρο την Αγία Νάπα και το Παραλίμνι. Γνωστή φατρία η οποία κινείται στην περιοχή της Λάρνακας έχει στόχο μαζί με άλλη φατρία, που επίσης κινείται στη νυχτερινή ζωή της Λάρνακας, να ελέγξουν τη νυχτερινή ζωή και να πείσουν επιχειρηματίες, ιδιαίτερα ιδιοκτήτες καμπαρέ ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Φαίνεται ότι δε θέλετε να τελειώσει ο κ. Ερωτοκρίτου, γι' αυτό τον διακόπτετε και τον προκαλείτε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φαίνεται, λέω, ότι δε θα ήθελαν να τελειώσετε γρήγορα, γι' αυτό σε διακόπτουν και σε προκαλούν.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε. Προσπαθούν λοιπόν με απειλές σε ιδιοκτήτες νυχτερινών κέντρων να ασκήσουν την επιρροή τους ακριβώς προς τη λήψη αυτών των παράνομων χρημάτων για τα οποία έγινε πάρα πολύς λόγος στην έκθεση της ad hoc επιτροπής.

Όσον αφορά την εγκληματικότητα στην Αστυνομική Διεύθυνση Λευκωσίας, αυτή βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα χωρίς να σημαίνει ότι κάποιος πρέπει να εφησυχάζουν. Συγκριτικά όμως η Λευκωσία είναι πραγματικότητα, σε σχέση με τη Λεμεσό και τη Λάρνακα, ότι είναι φιλησυχότερη πόλη, πολιτεία, όχι γιατί κατοικείται από φιλησυχότερους πολίτες -θα προλάβω τους αγαπητούς μου συναδέλφους- αλλά γιατί απλούστατα φαίνεται ότι κάποιος οι οποίοι θα ήθελαν να δημιουργήσουν πρόβλημα, διεισδύοντας στη νυχτερινή ζωή της Λευκωσίας, δεν το έχουν καταφέρει ακόμη. Εύχομαι και ελπίζω να μην το καταφέρουν, για να μη δημιουργηθούν προβλήματα που δυστυχώς η Λάρνακα και η Λεμεσός τα έζησε και τα ζει καθημερινώς και τα παρακολουθεί και τα βλέπει.

Αναφορικά με την παρατήρηση της επιτροπής για την εισαγωγή ξένων εκτελεστών, θα πρέπει να μου επιτρέψετε να κάνω μια μικρή παρατήρηση επ' αυτού. Η αστυνομία αλλά και η επίσημη πλευρά της πολιτείας δεν έχουν καταγραφμένη καμιά περίπτωση πλην μίας, όπου παρουσιάζεται η αλλοδαπή ή ρωσική μαφία να έχει εμπλοκή σε δολοφονίες, δολοφονικές ενέργειες μεταξύ Κυπρίων πολιτών ή που αφορούν Κύπριους πολίτες. Σύμφωνα με έρευνες της αστυνομίας, η περίπτωση αυτή, η οποία είναι μία και η οποία είναι στη Λεμεσό, προσήχθη ενώπιον δικαστηρίου και αφορά κάποιον αλλοδαπό, τον Αράμ Χαρουτουιάν, ο οποίος προσήχθη ενώπιον δικαστηρίου και καταδικάστηκε σε ισόβια για το φόνο του Μάριου Παναγίδη από τη Λεμεσό. Σε καμιά άλλη περίπτωση, ποτέ η αστυνομία, ερευνώντας και κάνοντας τη δουλειά της όπως πρέπει, σωστά, οργανωμένα και ερευνώντας σε βάθος -γιατί δεν πιστεύω να θεωρεί κάποιος ή οποιοσδήποτε από τους συναδέλφους ότι έχει λόγο η αστυνομία να καλύψει οποιοδήποτε μέλος της ρωσικής μαφίας- σε καμιά άλλη περίπτωση, ερευνώντας η αστυνομία όλες τις περιπτώσεις των δολοφονιών, δεν

ανακάλυψε ή δεν ψηλάφισε εμπλοκή οποιουδήποτε ξένου στη διάπραξη του συγκεκριμένου εγκλήματος.

Κατά συνέπεια, θα ήταν λίγο παρατραβηγμένο, υπερβολικό, αλλά και θα δημιουργούσε εντυπώσεις διαφορετικές από αυτές που ήταν στην πραγματικότητα, αν υιοθετείτο στον υπερθετικό βαθμό η διατύπωση του ευρήματος της ad hoc επιτροπής, ότι εμπλέκεται η ρωσική μαφία στη διενέργεια εγκληματικών πράξεων. Ενεπλάκη, ναι, σε μία περίπτωση μόνο.

Θα μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και θα είναι η τελευταία μου ενότητα. Θα μπορούσε ίσως γι' αυτό το ζήτημα να μιλώ επί ώρες, όπως και άλλοι συνάδελφοι, αλλά θεωρώ ότι θα πρέπει να αυτοπεριοριστούμε σε πλαίσια που να είναι λογικά. Θα μιλήσω για το ξέπλυμα παράνομου χρήματος, λέγοντας κάποια πράγματα τα οποία είναι ενδιαφέροντα, αλλά και τα οποία ίσως είναι και επίκαιρα.

Το ξέπλυμα παράνομου χρήματος είναι αρμοδιότητα της αστυνομίας αλλά και της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης, της ΜΟΚΑΣ, η οποία, ως γνωστό, εδρεύει στο Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα και της οποίας προϊστάται συγκεκριμένος νομικός λειτουργός, ο οποίος είναι αποσπασμένος στην υπηρεσία αυτή. Ο ανακριτής της υπόθεσης, στα πλαίσια των εξετάσεων για εξιχνίαση μιας υπόθεσης, με την έγκριση του Γενικού Εισαγγελέα έχει εξουσία να προχωρεί στον έλεγχο των οικονομικών και των τραπεζικών λογαριασμών των υπόπτων. Με τις ενέργειες αυτές η εξασφάλιση μαρτυρίας για στοιχειοθέτηση μιας υπόθεσης είναι κατορθωτή. Σε περίπτωση που διαφαίνεται προϋπόθεση για ποινική δίωξη και εφόσον διαπιστωθεί ότι ο ύποπτος έχει αποκομίσει έσοδα από τη διάπραξη ποινικού αδικήματος, πρέπει να ζητηθεί η βοήθεια της ΜΟΚΑΣ για εξασφάλιση διατάγματος παγοποίησης των τραπεζικών λογαριασμών του. Επίσης, τα μέλη της ΜΟΚΑΣ είναι στη διάθεση των ανακριτών για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών. Επιπλέον, ανακριτές του Γραφείου Διερεύνησης

Οικονομικού Εγκλήματος είναι στη διάθεση οποιουδήποτε ανακριτή για παροχή εξειδικευμένων γνώσεων σε οικονομικά θέματα. Μέσα στα πλαίσια της οικονομικής έρευνας, ο ανακριτής της υπόθεσης έχει τη δυνατότητα να εξασφαλίσει στοιχεία από διάφορα αρχεία, όπως το κτηματολόγιο, τον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων, τον Έφορο Εταιρειών κ.λπ. με βάση το άρθρο 6(1) του Κεφαλαίου 155 ή, με συγκατάθεση του κατόχου του λογαριασμού, μπορεί να ζητηθούν και στοιχεία από τράπεζες. Για σκοπούς σύγκρισης με το δηλωμένο εισόδημα μπορεί να ζητηθεί έγκριση του Διευθυντή Εσωτερικών Προσόδων για εξέταση του φορολογικού φακέλου ενός υπόπτου.

Η εξασφάλιση διαταγμάτων αποκάλυψης με βάση το νόμο 61(1) του 1996 είναι δυνατή, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 45 και 46 του νόμου αυτού. Λαμβανομένου υπόψη ότι η ΜΟΚΑΣ δε διαθέτει ακόμα δική της ανακριτική ομάδα, δεν είναι δυνατόν να αναλάβει τη διερεύνηση της οικονομικής πτυχής μιας υπόθεσης, αλλά την ανακριτική αυτή πτυχή την αναλαμβάνει η αστυνομία με την οποία βρίσκεται σε στενή συνεργασία και η οποία αστυνομία υποχρεούται ανά περίπτωση, σε συγκεκριμένη δηλαδή περίπτωση, να εκτελεί τα καθήκοντα τα οποία δίδει η ΜΟΚΑΣ.

Σε περίπτωση όμως που θα προκύψουν στοιχεία για περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτήθηκαν παράνομα, στο ίδιο κατηγορητήριο με τα ποινικά αδικήματα γενεσιουργά γίνεται προσθήκη και κατηγορία για αδίκημα συγκάλυψης με βάση το άρθρο 4(1)(α)(β). Σε περίπτωση καταδίκης προσώπου για γενεσιουργό αδίκημα και αδίκημα συγκάλυψης, ο Γενικός Εισαγγελέας ορίζει διαδικασία δήμευσης της περιουσίας. Μέχρι σήμερα έχουν σταλθεί στη ΜΟΚΑΣ εκθέσεις σχετικά με πληροφορίες για άτομα που πιθανόν να απέκτησαν περιουσία από τη διάπραξη αδικημάτων. Για ορισμένες από τις περιπτώσεις αυτές δεν παρεχόταν νομικό υπόβαθρο στη ΜΟΚΑΣ να τις διερευνήσει. Επιπρόσθετα, σε αριθμό άλλων υποθέσεων το Γραφείο Διερεύνησης Οικονομικού Εγκλήματος προχώρησε σε οικονομική έρευνα.

Για τρεις υποθέσεις που είχαν παραπεμφθεί από την αστυνομία στη ΜΟΚΑΣ εξασφαλίστηκαν διατάγματα παγοποίησης διάφορων χρηματικών ποσών.

Με βάση τα πιο πάνω και σε σχέση με το θέμα του ελέγχου λογαριασμών σεσημασμένων ατόμων του υποκόσμου, που εμπλέκονται σε γενεσιουργά αδικήματα του νόμου περί συγκάλυψης, γίνονται οι πιο κάτω εισηγήσεις που νομίζω θα τύχουν της γενικής αποδοχής από όλους:

Αναφορικά με πολύ σοβαρά αδικήματα που δημιουργούν υπόνοιες για οικονομικά οφέλη, να ζητείται η συνεργασία του Γραφείου Διερεύνησης Οικονομικού Εγκλήματος από τα αρχικά στάδια των ανακρίσεων, αν όχι να δημιουργηθεί εκ προοιμίου συγκεκριμένη ανακριτική ομάδα, η οποία να είναι μόνιμα αποσπασμένη στο γραφείο της ΜΟΚΑΣ, την οποία να βοηθά, για την οποία να επιτελεί το ανακριτικό έργο και να μην έχει ανάγκη η ΜΟΚΑΣ, όποτε προκύψει συγκεκριμένη υπόθεση, να ανατρέχει στην αστυνομία, για να ζητήσει προσωπικό, για να διερευνήσει την υπόθεση.

Δεύτερον, για περιπτώσεις ατόμων του υποκόσμου για τα οποία δημιουργούνται υπόνοιες ότι απεκόμισαν έσοδα από τη διάπραξη αδικημάτων, όπως πορνεία, ναρκωτικά κ.λπ., να γίνεται διακριτική έρευνα σε συνεργασία με το Γραφείο Φόρου Εισοδήματος. Αν και η απόδειξη γενεσιουργού αδικήματος είναι απαραίτητη προϋπόθεση για αποστέρηση τυχόν εσόδων της παρανομίας, η εξασφάλιση μαρτυρίας από την οικονομική έρευνα που να στοιχειοθετεί τόσο το γενεσιουργό όσο και το αδίκημα συγκάλυψης είναι δυνατή. Πρέπει να σημειωθεί ότι σε ορισμένες χώρες του κόσμου οι αστυνομικές αρχές διαθέτουν τμήματα που ασχολούνται με οικονομικά εγκλήματα, φορολογικά θέματα ή με υποθέσεις αποφυγής πληρωμής δασμών και η αντίστοιχη μονάδα λειτουργεί κάτω από την ονομασία “Financial Intelligence Unit” (FIU), κατά το “Central Intelligence Agency”.

Να ζητηθεί, μέσω της ΜΟΚΑΣ, από τους λειτουργούς συμμόρφωσης των τραπεζών του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, των ασφαλιστικών εταιρειών και των συνεργατικών εταιρειών να αναφέρουν στη ΜΟΚΑΣ, εκτός από ύποπτες συναλλαγές αλλοδαπών, και ύποπτες συναλλαγές Κυπρίων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι μέχρι σήμερα αναφέρονταν για σκοπούς ξεπλύματος βρόμικου χρήματος μέσω της Κύπρου ως διεθνούς κέντρου υπεράκτιων συναλλαγών μόνο οι ύποπτες καταθέσεις αλλοδαπών. Και αυτό ιδιαίτερα κατά την προηγούμενη δεκαετία, δηλαδή από το 1990 μέχρι το 1999, μέσα στο κλίμα της αναταραχής στις βαλκανικές χώρες με τις υπεράκτιες εταιρείες, με το διεθνή ή αμερικάνικο οικονομικό αποκλεισμό που είχε σχέση με τις χώρες αυτές, αλλά και επιπλέον με καθαυτό διάπραξη ποινικών αδικημάτων στις χώρες αυτές της Ανατολικής Ευρώπης, όπου, μετά την αλλαγή του καθεστώτος και την κοινωνική εκτροπή η οποία παρατηρήθηκε λόγω της αλλαγής αυτής, είχαν αρχίσει να οργανώνονται ή να υπάρχουν υπό άλλη μορφή οργανωμένες ομάδες ή φατρίες διενέργειας αδικημάτων, με απώτερο στόχο και σκοπό το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος μέσω κέντρου υπεράκτιων εταιρειών, όπως ήταν η Κύπρος. Άρα θα πρέπει να δίδονται πληροφορίες και για τις ύποπτες συναλλαγές Κυπρίων από τώρα και στο εξής, όχι μόνο για τις ύποπτες συναλλαγές αλλοδαπών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, ...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τέλειωσα, κύριε Πρόεδρε, έφθασα στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... διότι εδώ αυτό το σώμα αποφάσισε ότι το θέμα αυτό θα κλείσει απόψε. Υπάρχουν ακόμη τρεις ομιλητές. Σας παρακαλώ! Δηλαδή, αν αποφασίσαμε ότι πρέπει

να κλείσει αυτή η συζήτηση απόψε, πρέπει να μετρήσουμε και να αξιολογήσουμε το χρόνο που έχει ο καθένας στη διάθεσή του, για να μιλήσει.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Σε ένα λεπτό τέλειωσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να ετοιμαστεί αστυνομική διάταξη που να διέπει τη λειτουργία του Γραφείου Διερεύνησης Οικονομικού Εγκλήματος, το οποίο να αναφέρεται και σε υποθέσεις ξεπλύματος παράνομου χρήματος σε συνεργασία με τη ΜΟΚΑΣ.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είπα μόνος μου προηγουμένως -και βεβαίως ο έντιμος πρόεδρος με υπενθυμίζει- ότι θα πρέπει να περιοριστώ σε πλαίσια τα οποία χρονικά να είναι τέτοια, που να είναι και λογικά και δίκαια, αλλά και να μην μπορούν οι συνάδελφοι βεβαίως οι οποίοι παρακολουθούν να πουν ότι έχω περιπέσει σε ένα μονόλογο. Θα τελειώσω με το εξής: Είμαι εξ εκείνων που πιστεύω ότι τέτοιου είδους σοβαρά ζητήματα, όπως η εγκληματικότητα, δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται μιλώντας σε υπερθετικούς βαθμούς. Όταν μιλούμε σε υπερθετικούς βαθμούς, διογκωμένα και κατά τρόπο που δίδουμε άλλα μηνύματα προς την κοινωνία από την οποία ζητούμε την υποστήριξη, σας βεβαιώνω ότι της δημιουργούμε συναισθήματα φόβου, ανησυχίας, μαζέματος και μη συνεργασίας με την αστυνομία ή με τους ενδεδειγμένους φορείς με τους οποίους πρέπει να συνεργαστεί, για να καταπολεμήσουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό την έκταση του οργανωμένου εγκλήματος στο βαθμό που υπάρχει και που όντως υπάρχει και που σε κάθε περίπτωση δεν είναι κάτι το οποίο ισοδυναμεί με κατακλυσμό ή που δεν είναι αναστρέψιμο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, παρακαλώ. Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν τρεις ομιλητές ακόμη. Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, η κ. Γεωργιάδη και ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή λέχθηκε, κύριε Κυπριανού, ότι εν τη απουσία σας θα μιλούσε για εσάς ίσως, δεν ξέρω εγώ, ο κ. Πιπτοκοπίτης ... Εγώ βεβαίως δεν έχω ένσταση να σας δώσω το λόγο. Απλώς, παρακαλώ να σεβαστούμε το χρόνο, αν θέλουμε να κλείσει απόψε το όλο θέμα.

Κύριε Γεωργίου...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ξέρω κατά πόσο θα διακόψουμε στις επτά.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Πόση ώρα θα μιλάτε, κύριε Γεωργίου;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι ένα από τα τέσσερα μέλη αυτής της επιτροπής. Διετέλεσα πρόεδρος αυτής της επιτροπής και έχω να αναφερθώ σε διάφορες πτυχές. Ο χρόνος που απομένει μέχρι τις επτά φοβάμαι ότι δε θα αρκεί για τη δική μου ομιλία. Συνεπώς, αν πω και το άλλο, ότι ισότιμα θα πρέπει να μιλήσω, όπως και άλλοι συνάδελφοι, στο χρόνο που μίλησαν, τότε, αν θα διακόψουμε στις επτά, εισηγούμαι να διακόψουμε από τώρα και να συνεχίσουμε άλλη Πέμπτη. Αν θα τελειώσουμε, θα συνεχίσω και θα τελειώσω.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Εγώ θα μιλήσω μόνο πέντε λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου έχει να μιλήσει περίπου πενήντα λεπτά.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος όσο περισσότερο γίνεται και θα προσπαθήσω να αποφύγω επαναλήψεις που έχουν γίνει. Όμως είναι τόσες οι πτυχές με τις οποίες έχουμε ασχοληθεί, που εκ των πραγμάτων σίγουρα κάποιος χρόνος θα χρειαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, θα τελειώσετε μέχρι τις επτά;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ελπίζω. Θα προσπαθήσω εν πάση περιπτώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, φαίνεται ότι το θέμα δεν κλείνει απόψε, για να είμαστε δίκαιοι με τους υπόλοιπους, διότι υπάρχουν ακόμη άλλοι τρεις. Εν πάση περιπτώσει, επειδή επ' αυτού του θέματος δεν υπήρξε εκ των προτέρων ρύθμιση, που θα έπρεπε να είχε υπάρξει, με βάση και τον κανονισμό της Βουλής, που πρέπει να ορίζεται χρόνος και στα κόμματα και στους ομιλητές και, επειδή έγινε μια έναρξη χωρίς περιορισμό, απλώς η παράκλησή μου είναι ο ομιλητής να συντομεύσει όσο γίνεται.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα μιλήσω, για να τελειώσω σήμερα, γιατί την προσεχή Πέμπτη δυστυχώς θα απουσιάζω σε αποστολή της Βουλής.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Η μισή Βουλή θα απουσιάζει.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προτού μπω στο θέμα το οποίο συζητούμε και είναι πολύ σοβαρό, θα ήθελα να εκφράσω πραγματικά τη λύπη μου, γιατί η πολιτική ηγεσία, η οποία θα πρέπει να ακούσει αυτά που λέμε, δυστυχώς είναι απύσχα. Είναι παρόντες -και χαίρομαι γιατί είναι παρόντες- μέλη και ανώτατοι αξιωματικοί της αστυνομίας. Όμως την πολιτική δεν είναι αυτοί που την κάνουν. Ανέμενα να ήταν εδώ βασικά τμήματα της πολιτείας και υπουργοί. Και τέτοια τμήματα και υπουργοί είναι οι Υπουργοί της Παιδείας, της Δικαιοσύνης, της Εργασίας και των Εσωτερικών. Εάν χρειαζόταν, θα έπρεπε να ήταν όλο το υπουργικό, γιατί, αν καταβάλλεται μία μεγάλη προσπάθεια, τότε θα πρέπει όλους να μας αγγίζει.

Και το γεγονός ότι ήταν σοβαρό αυτό το θέμα είναι αυτό που οδήγησε την ολομέλεια, όταν συζητούσε την απόπειρα δολοφονίας κατά του δικαστού Μαυρονικόλα και έχοντας υπόψη και τις απόπειρες εναντίον των δικαστών Νικολάου, Ηλιάδη και άλλων προηγουμένως, να οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι αυτή η Βουλή θα πρέπει να παρακολουθεί από κοντά, θα πρέπει να ασκεί πιέσεις, θα πρέπει να υποβάλλει εισηγήσεις και θα πρέπει από την άλλη η εκτελεστική εξουσία να είναι καλός δέκτης και να αποδέχεται συστάσεις, θέσεις και παραινήσεις, προκειμένου να αποκαταστήσουμε αυτό που όλοι επιζητούμε σε αυτό τον τόπο, την ηρεμία και το αίσθημα ασφάλειας και, αν θέλετε, και την εκτίμηση του κόσμου προς το αστυνομικό σώμα και προς την πολιτική ηγεσία.

Σήμερα ακόμα ακούω δημοσκοπήσεις από τα ραδιόφωνα που αναφέρονται στο ότι η αποδοχή ή και η εμπιστοσύνη που τρέφει ο κόσμος για το σώμα της αστυνομίας είναι σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Και αυτό δεν είναι τυχαίο. Αποδίδει το αίσθημα του

λαού. Και αυτό το αίσθημα του λαού έχουμε υποχρέωση εμείς, οι αντιπρόσωποι του λαού, να το πάρουμε και να το μετουσιώσουμε σε μέτρα, στο βαθμό του δυνατού, έτσι που να ανεβάσουμε, αν θέλετε, το ηθικό επίπεδο στο οποίο ευρίσκεται ο λαός μας στα θέματα ασφάλειας. Γιατί, αν από τη μια πλευρά έχουμε τα κατοχικά στρατεύματα και από την άλλη πλευρά έχουμε έλλειψη εμπιστοσύνης προς τις αρχές και τους θεσμούς, τότε ουαί και αλίμονο αυτής της κοινωνίας, ουαί και αλίμονο αυτού του κράτους! Τότε αυτό το κράτος δεν έχει καμία ελπίδα και καμία προοπτική! Εμείς όμως δεν είμαστε διατεθειμένοι να δεχθούμε μια τέτοια προοπτική για το δικό μας λαό. Δεν είμαστε διατεθειμένοι να πούμε ότι αυτός ο λαός οδηγείται στην καταστροφή. Είμαστε εδώ, ακριβώς για να παλέψουμε μαζί με αυτό το λαό για τη σωτηρία και την πρόοδό του!

Φυσικά, μιλώντας μπροστά σε αυτά τα έδρανα, είμαι υποχρεωμένος να εκφράσω τη λύπη μου και για όλους τους μη δικαιολογημένους συναδέλφους που απουσιάζουν από αυτή την αίθουσα αυτή τη στιγμή. Διότι είναι πολύ σοβαρό το θέμα. Το έγκλημα είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο. Είναι ένα φαινόμενο που δημιουργείται μέσα από το περιβάλλον της κοινωνίας και μέσα από το τι έχουμε δημιουργήσει, στο οποίο καλείται να ζήσει ο κάθε πολίτης, να δημιουργήσει και να αναθρέψει οικογένεια, να εργαστεί και να δημιουργήσει για το μέλλον.

Είναι η πεποίθησή μας ότι κανείς δε γεννιέται εγκληματίας. Οι εγκληματίες δημιουργούνται και δημιουργούνται κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες. Είναι η συμπεριφορά του κράτους και των αρμοδίων προς τον ίδιο. Είναι οι οικονομικοί λόγοι, είναι οι συνθήκες ανεργίας, είναι οι συνθήκες ανάπτυξης της βίας, είναι η ένταση κάτω από την οποία ζει, είναι η πολιτική του εύκολου κέρδους την οποία υιοθετεί σήμερα η κοινωνία μας. Γιατί εκείνος ο οποίος θα συνηθίσει στο εύκολο κέρδος ή στο μεγάλο αριθμό χρημάτων, όταν βρεθεί στην ανάγκη και τα στερηθεί, τότε θα οδηγηθεί στην παρανομία και στο έγκλημα. Γι' αυτό και εμφανίζεται τώρα, γι' αυτό και έχουν

δημιουργηθεί και στην αστυνομία και στη Γενική Εισαγγελία οι ειδικές ομάδες για το οικονομικό έγκλημα, το λεγόμενο έγκλημα του λευκού κολάρου, γι' αυτό και παρατηρούνται αυτά τα φαινόμενα και με τη σύγχρονη μέθοδο τώρα της λειτουργίας του χρηματιστηρίου.

Έχουν ακουστεί κάποια παραδείγματα ανθρώπων που εργάζονταν σε χώρους φύλαξης των χρημάτων. Όμως στο τέλος της ημέρας, γιατί το περιβάλλον τους οδηγούσε προς εκείνη την κατεύθυνση και η αδυναμία του δικού τους χαρακτήρα τους επέτρεψε να προβούν σε αυτές τις ενέργειες, οδηγήθηκαν στην υπεξαίρεση αυτών των χρημάτων και έγιναν εγκληματίες του κοινού ποινικού δικαίου. Γιατί; Για να ικανοποιήσουν τη δική τους εσφαλμένη πορεία προς το εύκολο κέρδος και τη μεγάλη ζωή. Αυτά τα φαινόμενα είναι εκείνα τα οποία καθημερινά, μέσα από τη δική μας πολιτική, θέλουμε να πλήξουμε.

Όμως ταυτόχρονα θα ήθελα να πω ότι πάντοτε η κυβερνητική πλευρά και η πλευρά των πολιτικών έχουν τις ευθύνες τους. Και σε αυτό τον τόπο το πιο μεγάλο έγκλημα ήταν η προδοσία κατά της πατρίδας. Αυτή η προδοσία της πατρίδας έχει γίνει ανεκτή σε αυτό τον τόπο. Και οι προδότες της πατρίδας ευρίσκονται σε όλα τα μέτωπα και σε όλες τις φάσεις της ζωής μας. Μια από τις πρώτες πράξεις της κυβέρνησης που είναι σήμερα στην εξουσία ήταν να επαναφέρει τέτοιους προδότες στις τάξεις της αστυνομίας! Αυτό τι μήνυμα έστειλε στο λαό; Άλλες παρόμοιες ενέργειες ήταν η απονομή χάριτος σε εγκληματίες του κοινού ποινικού δικαίου, κάποιοι εκ των οποίων, δυστυχώς για τους ίδιους, βγαίνοντας από τη φυλακή, δολοφονήθηκαν.

Έχουμε ζήσει και ζούμε μία σήψη και μία διαφθορά της κοινωνίας. Και θα ήθελα να φέρω ένα μικρό παράδειγμα: Καταδικάστηκε ένας διευθυντής τμήματος -και εγώ λέω και ασκώ και κριτική τώρα- με πολύ μικρή ποινή από το δικαστήριο. Ποια ήταν η ανταπόκριση; Τον βάλαμε στις εξωτερικές φυλακές, του παρέσχαμε διευκολύνσεις που

δεν παρέχονται σε άλλους φυλακισμένους, του δώσαμε σχεδιαστήριο για να εργάζεται ιδιωτικά και τρεις φορές την ημέρα του εδίνετο φαγητό από έξω, γιατί δεν καταδεχόταν το φαγητό της φυλακής. Και τι έγινε στο τέλος της ημέρας; Τον βγάλαμε και από τις φυλακές, προτού εκτίσει το ένα τρίτο της ποινής του. Ε, αυτό δεν είναι μήνυμα προς τα νέα παιδιά, προς τον κάθε άνθρωπο ο οποίος δεν έχει εισοδήματα, να κάμει ένα αδίκημα το οποίο θα του αποφέρει μίνιμουμ £2.000.000, όπως του λεγόμενου, και να πάει ένα μήνα φυλακή, και μάλιστα με την άνεσή του; Είναι αυτά τα φαινόμενα τα οποία θα πρέπει να μας προβληματίσουν και είναι αυτά τα φαινόμενα τα οποία πρέπει να πατάξουμε.

Ελέχθη από προηγούμενο συνάδελφο ότι κάποτε κάποιοι δε διώκονταν, ενώ τώρα διώκονται. Θα ήθελα όμως να υπενθυμίσω το πώς διώκονται. Θα ήθελα ο καθένας να ανακαλέσει στη μνήμη πόσες υποθέσεις παραπέμφθηκαν στα δικαστήρια και από ανικανότητα απορρίφθηκαν από το δικαστήριο. Ή και κάποιοι ακόμη, με δόλιες ενέργειες εκ των έσω, απέτρεψαν την καταδίκη των ενόχων. Θα αναφερθώ στην υπόθεση Σταφίθκια-Λυκουρή, στις υποθέσεις των Αεροπόρων, στις υποθέσεις ναρκωτικών Αντάρτη, Ζυγίου, Εϊμές, Σκόρτου, υπόθεση των ναρκωτικών από τη Βουλγαρία των εκατό κιλών, και θα αφήσω τελευταία την περίπτωση του εμπρησμού της Πάφου. Όπου, όταν η δικηγόρος της εισαγγελίας έφθασε σε σημείο που έπρεπε να καταθέσει το βασικό τεκμήριο το οποίο υπήρχε, το παντελόني του κατηγορουμένου, διαπίστωσε ότι μέσα στην αστυνομία αλλάχτηκε αυτό το τεκμήριο, αλλάχτηκε το παντελόني και αντί ανδρικό παντελόني ήταν γυναικείο παντελόني. Και μπροστά σε αυτό το φάσμα της καταδίκης που θα ήγε, υπέβαλε την εισήγηση και έγινε δεκτή από το Γενικό Εισαγγελέα και διακόπηκε εκεί η διαδικασία. Και μέχρι σήμερα δεν έχω ακούσει εάν έχει βρεθεί ο ένοχος και αν έχει τεθεί έστω και ένας σε διαθεσιμότητα γι' αυτή την ενέργεια. Αυτό τι είναι; Στέλνει μήνυμα υγιούς πολιτικής και πρακτικής μέσα από το

αστυνομικό σώμα, μέσα από την πολιτεία ή στέλνει ακριβώς το αντίθετο; Κάνε και εσύ κάτι και έχεις να κερδίσεις! Έτσι είναι που αντιμετωπίζονται δυστυχώς τα πράγματα.

Και αφού είμαι σε αυτό τον τομέα θα καλύψω ακόμα ένα θέμα: Έγινε μεγάλος λόγος για την αστυνομία. Εγώ δε θα πάρω πολύ χρόνο από τον πολύτιμο που έχω για τα θέματα αστυνομίας. Η αστυνομία είναι, ναι, ένας κύριος μοχλός στα θέματα πάταξης και εξιχνίασης του εγκλήματος. Όμως, πριν να έρθει η ώρα της αστυνομίας, έρχεται η ώρα του σχολείου. Και η ερώτηση είναι: Πόσα γίνονται ή και αυτά που γίνονται είναι αρκετά για να διαπαιδαγωγήσουμε σωστά το νέο μας, ούτως ώστε να κρατηθεί μακριά των εθισμών ή των προκλήσεων που υπάρχουν στην καθημερινή του ζωή; Η απάντηση σαφώς είναι ότι δεν είναι επαρκής αυτή η εκπαίδευση, η προετοιμασία του νέου, για να εισαχθεί στην κοινωνία ως ένας πολίτης ο οποίος θα είναι “άτρωτος”, γιατί κανείς δεν είναι άτρωτος.

Μετά είναι που έρχεται η αστυνομία. Όταν αρχίσει ο νέος... και δυστυχώς υπάρχει σε αυξημένο βαθμό και σε όξυνση η παραβατικότητα των νέων. Και από εκεί τι είναι που γίνεται; Σωφρονίζουμε αυτούς τους ανθρώπους ή τους μετατρέπουμε από απλούς λωποδύτες σε αυριανούς σκληρούς δολοφόνους ή εγκληματίες ή μέλη των συμμοριών του οργανωμένου εγκλήματος στον τόπο μας, στο μέγεθος και στο επίπεδο που λειτουργούν αυτές οι συμμορίες και οι φατρίες; Από την πείρα μου την επαγγελματική θα ήθελα να πω ότι δεν είναι μία, δεν είναι δύο, δεν είναι τρεις, είναι πολλές οι περιπτώσεις όπου νεαρά πρόσωπα αιτιώνονται το σύστημα κράτησης στις φυλακές, την αστυνομία και την κοινωνία ευρύτερα, γιατί συνέχισαν και έγιναν χειρότεροι από ό,τι ήταν στην αρχή, εγκληματίες.

Και μιας και συζητούμε αυτό το θέμα, θα πρέπει να πω ότι εισαγωγή σωφρονιστικού συστήματος, με σωστές και υγιείς βάσεις, που θα βοηθά το συνάνθρωπό μας ο οποίος για πρώτη φορά διέπραξε ένα λάθος, δεν έχει γίνει στην

Κύπρο. Δεν έχει γίνει νομοθεσία, δεν έχουμε προτάσεις ακόμα ενώπιόν μας γι' αυτά τα θέματα και διερωτώμαι τι θα αναμένομε, για να κάνουμε τέτοιες προτάσεις και να δώσουμε βοήθεια προς συνανθρώπους μας οι οποίοι τη χρειάζονται. Γιατί, αν θέλουμε να μιλούμε, δεν πρέπει να χαραμίζουμε κανένα συνάνθρωπό μας στις εγκληματικές ομάδες. Θα πρέπει πάντοτε να είναι συνεχής η προσπάθειά μας να τους οδηγήσουμε στο σωστό δρόμο. Και, ναι, είμαι από εκείνους που λένε, και μάλιστα με μεγάλη αυστηρότητα, εκεί και όπου διαπιστωθεί ότι πλέον δεν υπάρχει ελπίδα επαναφοράς τους στο σωστό δρόμο, τότε, ναι, αμείλικτα ο νόμος, μέσα από τη δικαιοσύνη και το σωστό σύστημα, πρέπει να πατάξει και να λιώσει, ναι, αυτές τις εγκληματικές ενέργειες.

Έχουμε κάμει διαπιστώσεις και πιστεύω ότι και η οικογένεια έχει μεγάλη ευθύνη. Έχει μεγάλη σημασία το πώς ανατρέφονται τα παιδιά μέσα στην οικογένεια, πώς καθοδηγούνται από τους γονείς και ποια παραδείγματα δίνονται από τους γονείς. Παράλληλα, είναι τι κίνητρα δίδονται και τίνων πραγμάτων γίνονται δέκτες καθημερινά τα μικρά παιδιά και οι νέοι μας μέσα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σε όλες τους τις εκφάνσεις, τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπος λόγος (περιοδικά κ.λπ). Δεν είμαι ευτυχής με αυτά τα οποία “σερβίρονται” απλόχερα στους νέους μας και εδώ θα πρέπει καίρια αυτή η πολιτεία να σταθεί και να δώσει κατευθύνσεις. Να εφαρμοστούν επιτέλους κάποιοι νόμοι και κάποιοι κανονισμοί της ραδιοτηλεόρασης και να σταματήσουν τις σκηνές βίας και τις σκηνές σούπερμαν και εικόνες που δίνονται σε όλους μας αλλά και στο ευαίσθητο μυαλό των παιδιών, του τύπου «ο φτωχός που ξεκινά από το χωριό, φτάνει στη μεγάλη πολιτεία της Αμερικής και ξαφνικά γίνεται εκατομμυριούχος, γιατί είναι ο ένας, ο μοναδικός, ο ξεχωριστός». Αυτό είναι που οδηγεί και στην καταστροφή. Εδώ είναι που πρέπει το κράτος, η Βουλή, η δικαιοσύνη να διαδραματίσουν το σωστό τους ρόλο, να μορφώσουν και να διαμορφώσουν συνειδήσεις και κοινωνίες και ανθρώπους σωστούς.

Προσωπικά, για να μην επεκταθώ, θα πω ότι δεν είμαι ικανοποιημένος από αυτά τα οποία έχουν γίνει από την πολιτεία, για να προστατεύσουμε και μετά για να πατάξουμε. Υπάρχουν κατηγορίες αδικημάτων τα οποία έχουν ένα πολύ ψηλό ποσοστό μη εξιχνίασης. Υπάρχουν άλλα με μικρότερο ποσοστό και άλλα με μεγαλύτερο ποσοστό. Οι ενέργειες κατά περιουσίας, που είναι ένας πολύ σοβαρός τομέας, είναι από εκείνες τις ενέργειες που ουσιαστικά έχουν το μικρότερο ποσοστό εξιχνίασης.

Μας λέχθηκε εδώ ότι ενδεχόμενα να πάσχει η νομοθεσία. Ως νομικός λέω, ναι, η νομοθεσία μας έχει αρκετά κενά, κάποια από τα οποία συμπληρώνονται με πρωτοβουλίες της Βουλής, κάποια με πρωτοβουλίες της Γενικής Εισαγγελίας. Κάποια κενά όμως παραμένουν για χρόνια ή δυσκολεύουν τις ανακριτικές αρχές, γιατί υπάρχει αμέλεια από πλευράς των αρμοδίων υπουργείων, της Γενικής Εισαγγελίας κ.λπ. να φέρουν τις ανάλογες προτάσεις. Μετά από αρκετό χρόνο που είχαμε δώσει για προετοιμασία στη Γενική Εισαγγελία, κλήθηκε, επί προεδρίας μου, στην επιτροπή ο Γενικός Εισαγγελέας. Και είπαμε στο Γενικό Εισαγγελέα: «Αυτή η επιτροπή ομόφωνα, ομόθυμα και με μεγάλη προθυμία είναι έτοιμη να προβεί σε νομοθετήσεις, να εισηγηθεί στην ολομέλεια δηλαδή εκείνο που εσείς θα υποδείξετε σε διάφορες νομοθεσίες.» Δυστυχώς, και μετά από εκείνη τη συζήτηση, το μόνο που ήρθε ήταν το θέμα των τηλεφώνων. Διαφωνώ έντονα, κάθετα και οριζόντια με τον προηγούμενο συνάδελφο που είπε ότι ήταν σφάλμα της αντιπολίτευσης, που, αν και θέλει πάταξη του εγκλήματος, καταψήφισε τη νομοθεσία εκείνη.

Ας βάλουμε τα θέματα στη σειρά. Έφερε δύο νομοσχέδια ο Γενικός Εισαγγελέας τότε. Το ένα για τα τηλέφωνα και το άλλο για τροποποίηση του συντάγματος. Η τροποποίηση του συντάγματος θεωρήθηκε ότι δεν μπορούσε να προχωρήσει για πολλούς και διάφορους λόγους και κυρίως γιατί σχετιζόταν με τα θέματα

διαπραγμάτευσης και λύσης του κυπριακού προβλήματος. Και ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας είχε παραδεχθεί ότι, από τη στιγμή που δε γινόταν τροποποίηση του συντάγματος, η τροποποίηση της νομοθεσίας θα ήταν αντισυνταγματική. Όμως επέμενε να έρθει στην ολομέλεια. Εμείς δεν είναι μόνο γι' αυτό το λόγο που το καταψηφίσαμε. Καταψηφίσαμε, γιατί σαφώς πιστεύουμε και πιστεύαμε ότι είναι επέμβαση στο απόρρητο και στην ασυλία του ατόμου, στο βασικό ανθρώπινο δικαίωμα της ζωής και της ύπαρξης κάποιας μυστικότητας γύρω από το άτομο.

Τι ήθελε να κάμει ο Γενικός Εισαγγελέας; Να κατατίθενται τα τηλέφωνα κάποιου ο οποίος ήταν ύποπτος. Αν όμως αυτό είχε μια ευρύτητα -γιατί είναι εδώ η αστυνομία και ξέρει πολύ καλά- από όσους συλλαμβάνονται ως ύποπτοι, πόσοι στο τέλος της ημέρας κατηγορούνται; Ασφαλώς μικρότερο ποσοστό από τις συλλήψεις. Έστω και ένας άνθρωπος αν διασύρεται, είναι παραβίαση των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων του. Να δεχθώ και την άλλη εκδοχή, για εκείνον ο οποίος είναι πράγματι εγκληματίας. Και από εκείνη τη λίστα των τηλεφωνημάτων που έχει κάμει είναι αναγκαία δύο τηλέφωνα, για να τον συνδέσουν με το έγκλημα που έχει γίνει. Για τα υπόλοιπα δέκα που υπάρχουν σε εκείνη τη λίστα και γι' αυτούς με τους οποίους είχε επαφή, γιατί πρέπει να ξέρει η αστυνομία και ο οποιοσδήποτε; Δεν είναι διασυρμός των υπολοίπων προσώπων, ότι είχαν διασύνδεση με κάποιο εγκληματία ή κάποιο ύποπτο;

Να για ποιους βασικούς λόγους είχαμε διαφωνήσει και ευτυχώς που η πλειοψηφία εδώ στην ολομέλεια της Βουλής καταψήφισε εκείνο το νομοσχέδιο. Πιστεύω ακράδαντα ότι, αν έρθουμε μελετημένοι, και υπάρχουν σοβαροί νομικοί που μπορούν να μας κάμουν τέτοιες μελέτες, μπορούμε πράγματι να προσφέρουμε στις ανακριτικές αρχές βασικά εργαλεία, για να μπορούν να έχουν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην εξασφάλιση καταδίκης ενόχων, όχι αθώων. Γιατί εκείνο που ενδιαφέρει, πιστεύω, όλους μας είναι η καταδίκη των ενόχων και όχι των αθώων.

Όμως ταυτόχρονα δε θα μπορούσαμε να δεχθούμε εκείνο που έχει σταλθεί στη Βουλή, το περιβόητο δίκαιο αποδείξεως. Άλλες είναι οι τομές που χρειάζονται και εκείνες τις τομές πιστεύω ότι υπάρχουν κατάλληλοι τεχνοκράτες που μπορούν να τις κάμουν. Θα πρέπει να υπάρχει όμως η πολιτική βούληση αυτοί οι τεχνοκράτες να μαζευτούν και να κλειστούν σε ένα δωμάτιο και να δώσουν αποτέλεσμα, όχι σε μήνες και χρόνια, σε μέρες, κάτι το οποίο δεν έχουμε κάμει και το οποίο δε βλέπω να είναι στις προθέσεις μας να κάμουμε. Είναι αυτό το οποίο χρειάζεται και εμείς έχουμε στείλει το μήνυμα ότι είμαστε εδώ και είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε σε αυτές τις ρυθμίσεις, φθάνει να μην παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι βασικές αρχές του συστήματος δικαιοσύνης που υπάρχει στην Κύπρο.

Γιατί λέω ότι είμαστε πρόχειροι και ερασιτέχνες; Ανέμενε η Γενική Εισαγγελία να αθωθούν οι Αεροπόροι, για να φέρει πρόταση νόμου στη Βουλή, για να έχει δικαίωμα να υποβάλλει έφεση επί αθωωτικών αποφάσεων του κακούργιοδικείου. Και αυτή η Βουλή, γνωρίζοντας για ποιο λόγο γινόταν η τροποποίηση, ικανοποίησε αυτό το αίτημα. Με ποιο αποτέλεσμα; Με αποτέλεσμα εκείνη η έφεση που υποβλήθηκε να αποσυρθεί σε λίγο καιρό ως αστήρικτη από τους ίδιους που την κατέθεσαν. Ήταν σωστό εκ μέρους της Γενικής Εισαγγελίας, εκ μέρους του κράτους που εκπροσωπεί, να θέτουν προ αυτού του διλήμματος το νομοθετικό σώμα, να νομοθετεί επί σκοπού; Γιατί, ναι, συνειδητά όλοι μας εδώ, η ολομέλεια, ομόφωνα ψηφίσαμε εκείνο το πράγμα. Γιατί ήθελε να δώσει αυτό το δικαίωμα; Γιατί υπήρχε ένα δημόσιο αίσθημα, υπήρχαν οι πολίτες οι οποίοι κραύγαζαν και κάναμε εκείνο το πράγμα. Μπορούσε όμως να γίνει σε ανύποπτο χρόνο, χωρίς να συνδυάζεται με οτιδήποτε και να είναι αντικειμενικό και σωστό και να αποδώσει και καρπούς.

Στα θέματα της αστυνομίας: Εμείς ποτέ δεν είχαμε πει ότι η αστυνομία είναι άχρηστη. Ποτέ δεν είπαμε ότι η αστυνομία είναι διεφθαρμένη. Εκείνο που είπαμε είναι

ότι ανησυχούμε για τον τρόπο που διοικείται η αστυνομία, ανησυχούμε για τον τρόπο και για τους λόγους για τους οποίους γίνονται οι μεταθέσεις και οι προαγωγές. Ανησυχούμε γιατί ικανοί αστυνομικοί και αξιωματικοί της αστυνομίας, για τους οποίους το κράτος ξόδεψε χρήματα, ο πολίτης πλήρωσε αυτά τα χρήματα, για να αποκτήσουν κάποιες ειδικές γνώσεις, μετακινήθηκαν από τις θέσεις τους και από εκεί που ήταν το αντικείμενο όπου μπορούσαν να αποδώσουν καλύτερα και για κάποιους λόγους, και πολλές φορές για πολιτικούς λόγους, στάλθηκαν σε χώρους όπου η απόδοσή τους θα ήταν σαφώς διαφορετική και σαφώς μειωμένη. Γι' αυτά τα πράγματα, ναι, έχουμε πει ότι ανησυχούμε και θα ανησυχούμε.

Υπήρχε η Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών -το μέγα θέμα και επειδή ασχολήθηκαν άλλοι συνάδελφοι δε θα επεκταθώ- η οποία απασχολούσε έναν αριθμό εβδομήντα, εβδομήντα πέντε ατόμων. Μετά χαράς έχουμε σημειώσει την αύξησή τους σε εκατόν δεκατέσσερις, όπως μας λέχθηκε την τελευταία φορά. Όμως εμείς πιστεύουμε ότι ακόμα και αυτός ο αριθμός είναι απειροελάχιστος αριθμός, σε σύγκριση με το μέγεθος της αστυνομικής δύναμης. Δεν είναι αρκετός να κινηθεί και να έχει τα αποτελέσματα που θέλουμε στον τομέα της πάταξης του θέματος "ναρκωτικά". Φθάνει να δούμε αυτή την κλίμακα που η αστυνομία πρόσφατα μας έχει δώσει, το ρυθμό με τον οποίο αναπτύσσονται οι συλλήψεις. Και είναι προς τιμήν της αυτό. Όμως, για να κάμεις αυτό τον αριθμό των συλλήψεων, αυτό σημαίνει ότι ανάλογα αναπτύσσεται και η διακίνηση και η φθορά που προκαλείται από τα ναρκωτικά. Και όπως και η αστυνομία είχε παραδεχθεί, πράγματι είναι ένα μικρό αριθμό περιπτώσεων που εντοπίζουμε και συλλαμβάνουμε. Εκείνος που είναι μεγαλύτερος είναι εκείνος που δεν εντοπίζεται, δε συλλαμβάνεται. Και δεν παίρνουμε μέτρα για προστασία των παιδιών μας.

Ερωτώ: Ποιος γονιός σήμερα στέλνει τα παιδιά του στο καφέ, στη δισκοθήκη, στο κλαμπ χωρίς έγνοια για τον κίνδυνο των ναρκωτικών, την πορνεία, τους προστάτες ή

τους διάφορους επιτήδειους; Εγώ πιστεύω ότι κανένας γονιός δεν υπάρχει που να μην είναι με την ψυχή στο στόμα που στέλνει τα παιδιά του σε αυτούς τους χώρους. Και τα στέλλει, γιατί υποχρεωτικά θα πρέπει να παν, πρέπει να γίνουν κοινωνικοί άνθρωποι, δεν πρέπει να είναι άνθρωποι της κάμαρης ή άνθρωποι που θα είναι περικόλειστοι, για να προστατευθούν. Αν ήταν έτσι, ο καθένας θα έβαζε διπλοκλειδωνιά, θα κλειδώναμε τα παιδιά μας σπίτι και θα είμαστε βέβαιοι ότι θα είχαμε παιδιά μαλθακά, παιδιά ακοινωνήτα, αλλά δε θα κινδύνευαν από τα ναρκωτικά.

Άρα οι κίνδυνοι είναι πολλοί και η ανησυχία μας εντείνεται και αυξάνεται από τη στιγμή που ποτέ δυστυχώς δεν έχουμε πετύχει να συλλάβουμε έστω και μια κεφαλή. Αυτοί που παίρνουμε είναι μαρίδες, είναι τα μικρά ψαράκια, οι κεφαλές παραμένουν ασύλληπτες, παρότι γνωστές, και αυτό βγαίνει μέσα από τα συμπεράσματα και την έκθεση που επίσης είχε δώσει για πρώτη φορά η αστυνομία προς εμάς. Και εδώ θα απαντήσω και σε σχέση με το οργανωμένο έγκλημα στην Κύπρο με τα λόγια της ίδιας της αστυνομίας σ' αυτό το πράγμα: «Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει συλλέξει η αστυνομία μέχρι σήμερα, εντοπίζονται πέντε διαφορετικές φατρίες οι οποίες δρουν κυρίως στις πόλεις. Συγκεκριμένα, τρεις από αυτές στη Λεμεσό και τα μέλη τους προέρχονται σχεδόν όλα από τη Λεμεσό. Η μια από αυτές ελέγχεται από τα μέλη οικογένειας και οι υπόλοιπες δυο από δύο άτομα γνωστά στην αστυνομία. Η τέταρτη, εδρεύει στη Λάρνακα και ελέγχεται και καθοδηγείται από δύο οικογένειες. Τα μέλη της φατρίας αυτής προέρχονται από τις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου. Η πέμπτη δρα κυρίως στη Λευκωσία και δεν εντοπίζονται στενές σχέσεις των μελών της με μέλη των άλλων φατριών των άλλων επαρχιών. Όλα τα μέλη των φατριών έχουν εγκληματικό παρελθόν και είναι όλα γνωστά στην αστυνομία.» Αυτά είναι τα λόγια της ίδιας της αστυνομίας. Με αυτά απαντώ και στον προηγούμενο συνάδελφο, με αυτά απαντώ και στην αστυνομία και με αυτά θέλω να πω ότι με όλα αυτά τα γνωστά

πράγματα που υπάρχουν στην αστυνομία πώς είναι δυνατό να μην έχει καταστρωθεί κάποιο σχέδιο σωστής αντίδρασης, που να έχει καλύτερα αποτελέσματα από αυτά τα οποία εμφανίζονται μέχρι σήμερα! Γιατί, αν σήμερα στη δημοσκόπηση που λένε τα ραδιόφωνα η εικόνα της αστυνομίας εμφανίζεται τόσο χαμηλή, δεν είναι ευθύνη δική μας, εμείς τουναντίον προσπαθήσαμε και με συγκεκριμένες ενέργειες να στηρίξουμε την αστυνομία και το αστυνομικό σώμα, αλλά είναι ο ίδιος ο υπουργός που στις 11 Σεπτεμβρίου 1997 είχε πει για τον πεμπτοφαλαγγισμό στην αστυνομία, είναι ο ίδιος ο υπουργός και ο Αρχηγός Αστυνομίας σε πομπώδεις δηλώσεις τους μέσα από τις τηλεοράσεις και τα ραδιόφωνα που έλεγαν για σήψη στο αστυνομικό σώμα, είναι οι ίδιοι που έλεγαν στην επιτροπή μας ότι έχουν οριστεί τρεις επιτροπές, για να βγάλουν πορίσματα και να βρούμε εκείνους που είναι το λιωμένο κομμάτι από το σώμα, αλλά αποτελέσματα δεν έχουμε δει. Είναι ο διοικητής των φυλακών που έλεγε για επτά δεσμοφύλακες στην επιτροπή μας, τελικώς συνελήφθη ένας, αλλά τελικώς διεκόπη η ποινική δίωξή του. Αυτή είναι η κατάσταση αντίδρασης. Ε, ναι, με αυτή την κατάσταση αντίδρασης δεν είμαστε ευτυχείς, δεν είμαστε ικανοποιημένοι και δεν μπορούμε να είμαστε ήσυχοι!

Διαρροές, ακόμα ένα φαινόμενο. Θα ήθελα να μου πείτε κάποιον από την ηγεσία της αστυνομίας που δε μίλησε και δε στηλίτευσε τις διαδόσεις από την αστυνομία. Εγώ γιατί να σημειώσω οτιδήποτε; Βρέστε τους, κύριοι, είστε οι αρμόδιοι, είστε οι ειδικοί, βρέστε τους! Είναι ένα μέτρο για την πάταξη του εγκλήματος.

Δε θα ασχοληθώ με άλλα ζητήματα, έχω πει αρκετά. Πιστεύω ότι εκείνοι που είναι καλοί δέκτες θα έχουν πάρει μηνύματα. Εκείνο που θέλω να πω είναι ότι θα πρέπει άμεσα, σωστά μελετημένα, χωρίς σκοπιμότητες να έρθει η εκτελεστική εξουσία με προτάσεις στη Βουλή, για συμπλήρωση των νομοθεσιών. Στην έκθεση της επιτροπής υπάρχει σειρά νομοθεσιών που έχουμε υποδείξει ότι χρειάζονται τέτοιες αλλαγές και

πρέπει να τις φέρουν, για να γίνουν. Θα πρέπει ταυτόχρονα να επανεξετάσουμε τα θέματα ποινών αλλά και τα θέματα απονομής της δικαιοσύνης και ποινών που επιβάλλονται από το δικαστήριο, γιατί τροποποιήσαμε τη νομοθεσία και τη διαφοροποιήσαμε και μετατρέψαμε την εμπορία ναρκωτικών σε ισόβια. Πόσοι έμποροι ναρκωτικών καταδικάστηκαν σε ισόβια; Προσωπικά νομίζω κανένας, εκτός και αν έχω λάθος, που δεν έχω καμία ένσταση, και να με διορθώσει οιοσδήποτε θυμάται καλύτερα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι θέμα των δικαστηρίων.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Βεβαίως, είναι θέμα των δικαστηρίων, αλλά απ' εδώ πρέπει να στέλλουμε και κάποια μηνύματα απ' αυτή την κοινωνία. Θα πρέπει να διαφοροποιηθεί η πολιτική η κυβερνητική και θα πρέπει το μήνυμα που θα στέλλεται γι' αυτά τα πράγματα, γιατί έχω ακούσει πολλές φορές το νόμο τον "παλληκαρά", έχω ακούσει πολλές φορές "θα πατάξουμε", έχω ακούσει πολλές φορές τον πέλεκυν, όμως φαίνεται ότι ο λαός που διοικείται από αυτή την κυβέρνηση δεν εμπιστεύεται αυτές τις απόψεις, γι' αυτό και φαίνονται αυτά τα αποτελέσματα μέσα από τις δημοσκοπήσεις. Ας ψάξουν να βρουν το λάθος, γιατί δεν τους πιστεύει αυτός ο λαός.

Θα πρέπει στα θέματα της ΜΟΚΑΣ - δε θα ασχοληθώ, γιατί ασχολήθηκαν άλλοι συνάδελφοι- να ξαναδούμε τα θέματα των γενεσιουργών αδικημάτων και εκεί να προσθέσουμε κάποια τα οποία ελλείπουν. Και είχαμε ζητήσει και σε κλειστές συνεδρίες να δούμε κατά πόσο ξαφνικά κάποιος που πλουτίζει πρέπει να μπει κάτω από αυτό το στόχαστρο αυτής της υπηρεσίας, γιατί δεν μπορεί να είναι πάντοτε άνεργος και να κτίζει σπίτι ενός εκατομμυρίου, κάπου πρέπει και κάποιος να το ψάξουν. Πρέπει να έρθει νομοθεσία, πρέπει να μπουν τα γενεσιουργά αδικήματα. Τα θέματα σωφρονισμού έχουν αναφερθεί από εμένα και από άλλους συναδέλφους, δεν επιθυμώ να

προχωρήσω. Παρανομίες υπάρχουν πολλές και, αν θέλουμε, μπορούμε να τις πατάξουμε, ενδεικτικά είναι τα θέματα αλλοδαπών, τα θέματα της πορνείας, θα πρέπει να δημιουργήσουμε σύστημα προστασίας μαρτύρων που δεν έχουμε ως κράτος. Γιατί να έρθει ο άλλος να μαρτυρήσει; Γιατί ο πολίτης να θέτει σε κίνδυνο την κεφαλή του, για να βοηθήσει, αφού δεν έχουμε σύστημα ανάλογο στο δικαιοκώ μας σύστημα;

Κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι στο θέμα που αναφέρθηκε ο συνάδελφος, ότι η Ευρώπη μάς λέει ότι είμαστε πλήρως εντάξει, ικανοποιητικοί στην αποδοτικότητα μας και κρατείται πατημένο στο λαιμό το έγκλημα, στο regular report της Commission για το 1999 γίνεται σαφής εκτίμηση ότι η Κύπρος αποτελεί κέντρο πορνείας εισαγόμενων αλλοδαπών, παράνομων δραστηριοτήτων και διέλευσης καπνού και άλλων προϊόντων. Συνεπώς, γίνονται αυτές οι εκτιμήσεις...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δε διαφωνώ, είναι για τη διαφθορά που μιλούσα εγώ.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Για τη διαφθορά, δυστυχώς, αγαπητέ συνάδελφε, εμείς έχουμε πει τα λιγότερα. Εκείνοι που έχουν πει τα περισσότερα είναι η ηγεσία της αστυνομίας, είναι ο ίδιος ο υπουργός. Και δυστυχώς είναι οι ίδιοι που δεν απέδωσαν! Και να ρωτήσω τι έγινε η καταγγελία μου προ δύο ετών για ανώτατο αξιωματικό; Ευχαριστώ που δεν έχετε απαντήσει μέχρι σήμερα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται ότι το θέμα θα μείνει στην ημερήσια διάταξη. Εκείνο το οποίο θα ήθελα να διευκρινίσω είναι ότι, επειδή είχε αποφασιστεί στη σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων ότι το θέμα θα έπρεπε να κλείσει σήμερα ...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι από τη σύσκεψη των αρχηγών και εκπροσώπων που αποφασίστηκε, η ολομέλεια εν πλήρει σώματι αποφάσισε να συζητηθεί δύο Πέμπτες και να κλείσει. Σήμερα στη σύσκεψη αρχηγών και εκπροσώπων η σύσκεψη και ο προεδρεύων της Βουλής έκαναν καθαρό ό,τι γίνεται σήμερα, την επόμενη Πέμπτη δε θα συζητηθεί.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εκτός αν αποφασίσει διαφορετικά η ολομέλεια σήμερα.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κοιτάξτε, εδώ είμαστε δώδεκα άτομα, στην επόμενη ολομέλεια να είμαστε σίγουροι και να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας, όταν θα έρθουν οι αρχηγοί των κομμάτων και θα εισηγηθούν να θεωρηθεί λήξαν, το θέμα θα λήξει. Εγώ εισηγούμαι... Δε βλέπω το λόγο, γιατί πρέπει να διακόψουμε, αν οι ομιλίες των επόμενων συναδέλφων δεν είναι της ίδιας διάρκειας με του κ. Γεωργίου και του κ. Ερωτοκρίτου. Αν είναι πιο σύντομες, να τις ακούσουμε και να κλείσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, αντιλαμβάνεστε ότι δεν μπορούμε αυτή τη στιγμή την ώρα που μερικοί συνάδελφοι... Έχετε δίκαιο ότι πράγματι είναι η ολομέλεια που αποφάσισε, αλλά αυτή η ολομέλεια που αποφάσισε δεν αντελήφθη ακριβώς τι έπρεπε να κάνει ο κάθε βουλευτής ή ο καθένας που πήρε το λόγο, για να μπορέσει να κλείσει το θέμα σήμερα. Και συνεπώς, όταν εμίλησαν...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη που παρεμβαίνω, αν είναι σύντομες οι παρεμβάσεις, εγώ νομίζω ότι αντέχουμε μισή ώρα, σαράντα πέντε λεπτά.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η ολομέλεια αποφάσισε ότι το θέμα θα τερματιστεί σήμερα, αλλά δε σημαίνει, αν η ολομέλεια το αποφάσισε, ότι πρέπει να τελειώσει η ώρα επτά. Οπότε, κύριε Πρόεδρε, η δική μου η παρέμβαση θα είναι τρία, τέσσερα, πέντε λεπτά το μάξιμουμ.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Η προσωπική σου.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Η προσωπική μου λέω. Είμαι διατεθειμένος να κάτσουμε, να ακούω οποιοδήποτε συνάδελφο ως τις 10.00 μ.μ. η ώρα. Ακόμα, ξεκινήσαμε στις 4.30 μ.μ., δύομισι ώρες μιλήσαμε, ας μιλήσουμε ακόμα μια ώρα! Τι είναι δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να είμαστε πρακτικοί, σίγουρα χρειάζεται άλλη μία ώρα. Οι τρεις συνάδελφοι μεταξύ μας θέλουμε ακόμα μία ώρα. Άρα το ερώτημα δεν είναι να κάμουμε πέντε λεπτά και να διακόψουμε και να συνεχίσουμε. Ή διακόπτουμε τώρα ή συνεχίζουμε. Το δεύτερο, εγώ προσωπικά, ως θέμα αρχής δε δέχομαι ότι, αν συνεχίσουμε τη συζήτηση σήμερα, είναι γιατί είπαμε ότι θα γίνει σε δύο συνεδρίες, διότι οι συνάδελφοι οι οποίοι είναι απόντες σήμερα εδώ πέρα δε νομίζω να έχουν και παράπονο, αν αποφασίσουμε εμείς που εμείναμε και παρακολουθούμε το θέμα ότι θέλουμε άλλη μία συνεδρίαση. Επομένως, εγώ θα σεβόμουν την απόφαση της ολομέλειας σήμερα, αν αποφασίσει και κρίνει ότι θέλουμε να συνεχίσουμε ή ότι θα το αφήσουμε για άλλη μία εβδομάδα. Αλλά πραγματικά αυτοί που ψηφίζουν να λήξει σε δύο συνεδρίες και εξαφανίζονται από την αίθουσα της Βουλής, ε, δε νομίζω να έχουν και παράπονο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα συμφωνήσω υπέρ της αναβολής και για έναν άλλο λόγο. Υποθέτω και οι αρχηγοί κομμάτων θα ήθελαν να πάρουν μέρος σε αυτή τη συζήτηση λόγω της μεγάλης σοβαρότητας του θέματος και καλό θα ήταν να τους δώσουμε την ευκαιρία νομίζω.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας, αν μου επιτρέπεται. Μου φαίνεται ότι η εισήγηση του κ. Κυπριανού είναι ορθή υπό τας περιστάσεις και θα την υιοθετήσουμε και θα συμφωνήσουμε ότι θα πρέπει αυτή η ολομέλεια, όσοι είμαστε τώρα να αποφασίσουμε για την περαιτέρω τύχη αυτών των συνεδριάσεων και, ενόσω υπάρχουν ομιλητές, δε χάθηκε ο κόσμος, αν υπάρξει ακόμα μία συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ! Εδώ που έχει φτάσει το θέμα δε βλέπω πώς είναι δυνατό να τερματιστεί η συζήτηση απόψε, για να είμαστε αντικειμενικοί οσάκις εξετάζουμε αυτό το θέμα ούτε πρόκειται περί μισής ώρας ή σαράντα λεπτών. Και νομίζω ότι εκ των πραγμάτων είμαστε υποχρεωμένοι να διακόψουμε τη συζήτηση επί αυτού του θέματος και θα επανέλθει η ολομέλεια την επόμενη Πέμπτη ή την μεθεπόμενη. Αυτό είναι θέμα της επιτροπής. Συνεπώς, υπάρχει ένσταση να διακοπεί η συζήτηση εδώ; Δεν υπάρχει.

Έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 23 Μαρτίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000.
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2000.
3. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000.
5. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1999.
6. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Ευθύνη Μεταφορέων) Νόμος του 1998.
7. Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
8. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
9. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2000.
10. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
11. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2000.
12. Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.

13. Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού - Θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Λειτουργού Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Φυσικού Περιβάλλοντος Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
15. Οι περί Παραγωγής Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
16. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
17. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμοί του 2000.
18. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
19. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
20. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

21. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
22. Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2000.
23. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 2000.
24. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
25. Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Κανονισμοί του 2000.
26. Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
27. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2000.
28. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
29. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
30. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
31. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.

32. Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
33. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 2000.
34. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
35. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
36. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2000.
37. Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
38. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
39. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα.
(Συνέχιση της συζήτησης).

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διαδικασία που ακολουθείται κατά τη χορήγηση άδειας ασθένειας στους εργαζομένους του δημόσιου τομέα και των ημικρατικών οργανισμών».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (11.3.1999).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Προβλήματα στο κρατικό σύστημα επιδοτούμενων αποστολών στο εξωτερικό».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (19.9.1996).
4. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
5. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση γενικό νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι

σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του
βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 7.10 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αντωνίου Αβραάμ	Μάτσης Γιαννάκης
Βασιλείου Ανδρούλα	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μιχαηλίδης Θάσος
Γερασίμου Στέλιος	Μουσιούππας Νίκος
Γεωργιάδη Λία	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παντελίδου Κατερίνα
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρίστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιπτής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος

Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Νίκου Μουσιούττα και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί του Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1998 Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί του Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1999 Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.

6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Έλεγχος Ζιβανίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
7. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
8. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Πρόβλημα ηλεκτροδότησης στην κοινότητα Λετύμπου - Αμφιβολίες για την ύπαρξη προσφυγικού σωματίου με την επωνυμία “Πανένωση Ελληνοκυπρίων Προσφύγων” - Η δημιουργία αρχείου σύμφωνα με τον περί πολεοδομίας και χωροταξίας νόμο.
9. α. Συνέχιση της συζήτησης για το θέμα «Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα» (Δ. Θεοδώρου, Κ. Παπακώστας, Π. Δημητρίου, Χρ. Πουργουρίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Πιττοκοπίτης, Χρ. Ρότσας, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Γεωργίου). β. Διαδικαστική συζήτηση με θέμα τη λήξη της συζήτησης του θέματος σ’ αυτή τη συνεδρίαση του σώματος ή τη συνέχισή της [Α. Γεωργίου, προεδρεύων (Α. Αντωνίου), Ν. Κατσουρίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Μ. Ματσάκης, Μ. Κυπριανού, Δ. Θεοδώρου] και απόφαση για συνέχιση της συζήτησης.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 23ης Μαρτίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.22 μ.μ.)

(Αρ. 25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Παρισινέ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Με την άδεια σας και με εισήγηση και εξουσιοδότηση όλων των μελών της επιτροπής Υγείας, θα ήθελα να αναφερθώ με λίγα λόγια στην υπέροχη, την πρωτοφανή εκδήλωση του λαού μας που πραγματοποιείται τις ημέρες τούτες, με αφορμή την προσπάθεια χιλιάδων πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε μια σκυταλοδρομία αγάπης, σε μια σκυταλοδρομία ανθρωπιάς, να εξασφαλίσουν, αν είναι δυνατόν, την ελπίδα σωτηρίας στο νεαρό ασθενή, τον Ανδρέα Βασιλείου.

Είναι με βαθιά συγκίνηση και πραγματικά ανθρώπινη ικανοποίηση που θέλω από το βήμα της Βουλής -και πιστεύω ότι εκφράζω τα συναισθήματα όλων των μελών της κυπριακής Βουλής- να εκφράσω θερμές ευχαριστίες και συγχαρητήρια σε όλους όσους έχουν πρωτοστατήσει στη θαυμάσια αυτή πορεία αγάπης. Ιδιαίτερα, ας μου επιτραπεί να σταθώ στο Καραϊσκάκειο Ίδρυμα, έναν ξεχωριστό, εθελοντικό οργανισμό, που τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα μέλη της επιστημονικής επιτροπής και το προσωπικό του έχουν ξεπεράσει τους εαυτούς τους σε αυτή την κούρσα ανθρωπιάς και προσφοράς αγάπης. Παράλληλα, δεν μπορώ να μην

εκφράσω ικανοποίηση για την ανταπόκριση και άλλων ιδρυμάτων, όπως είναι το Παρασκευαΐδείο, όπως είναι τα κρατικά νοσηλευτήρια, όπως είναι τα ιδιωτικά κλινικά εργαστήρια. Χαίρομαι, γιατί η πολιτεία, διά του Υπουργείου Υγείας, έχει αγκαλιάσει θερμά αυτή την εκδήλωση και προσφέρει κάθε βοήθεια στο να πραγματοποιηθεί κατά τον καλύτερο και πιο αποτελεσματικό τρόπο. Ακόμη, επιβάλλεται να αναφερθώ και στην ανταπόκριση των νοσηλευτηρίων στην Ελλάδα, που προθυμοποιήθηκαν να συμμετάσχουν λειτουργικά και αποτελεσματικά στη δική μας προσπάθεια.

Εύχομαι να έχουμε ικανοποιητικό αποτέλεσμα, γιατί είναι μια προσπάθεια που αφορά μεγάλο αριθμό ασθενών και όχι μόνο ασθενείς στην Κύπρο, γιατί συνδεδεμένοι με το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα, με άλλες χώρες και ανάλογα ιδρύματα όχι μόνο δεχόμαστε, αλλά και προσφέρουμε βοήθεια στους συνανθρώπους μας.

Ευχαριστώ και εκφράζω για ακόμα μια φορά την ικανοποίησή μας για τη ζεστή, την απaráμιλλη αυτή ανταπόκριση του λαού μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Απλώς να πω και εγώ ότι όντως συμεριζόμαστε την αγάπη του κυπριακού λαού και εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την ανταπόκριση αυτή, όμως πριν δυο βδομάδες, όταν η επιτροπή Υγείας επισκέφθηκε το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα, μας ελέγχθη ότι τα αντιδραστήρια που χρησιμοποιούν τα είχαν αγοράσει με δανεισμένα λεφτά, γιατί η εκτελεστική εξουσία δεν τους έδωσε τα κονδύλια που έπρεπε να τους δώσει. Γι' αυτό ικανοποιητική μεν η ανταπόκριση του κυπριακού λαού, αλλά φαίνεται ότι η ανταπόκριση της πολιτείας, όταν έπρεπε να ανταποκριθεί, δεν ήταν η καλύτερη που θα μπορούσε να ήταν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, οπωσδήποτε δεν πρέπει αυτό το σημείο να γίνει σημείο αντιδικίας ή διαφοράς και να επισκιάσει αυτό το θετικό μήνυμα και τη θετική θέση που έχει εκφράσει ο κ. Παρισινός, ο συνάδελφος, ως πρόεδρος της επιτροπής Υγείας. Εκείνο που ήθελα να πω είναι ότι ο Υπουργός Οικονομικών έχει προβεί σε δήλωση πρόσφατα ότι θα καλύψει τη δαπάνη και επομένως και η πολιτεία συμμετέχει, γι' αυτό να μη μειώνουμε...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας; Επομένως, η πολιτεία συμμετέχει, όπως και ο λαός, σε αυτή την ανθρωπιστική προσπάθεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει κυκλοφορήσει σημείωμα του Υπουργού Οικονομικών, από το κονδύλι που υπάρχει «Συνεισφορές σε διάφορα ιδρύματα» £125.000... Έχει κυκλοφορήσει χθες. Ο προϋπολογισμός λέει ότι δικαιούται να απελευθερώσει ο υπουργός, νουμένου ότι θα ενημερώσει τη Βουλή εντός μιας βδομάδας. Ο υπουργός το έπραξε. Επρόκειτο για μια μη αναμενόμενη επείγουσα ανάγκη, ασφαλώς δεν μπορούσαν να υπάρχουν τα κονδύλια για τόσα αντιδραστήρια, αλλά, για να είμαστε δίκαιοι, η κυβέρνηση ενήργησε αμέσως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα ήμουν ο τελευταίος που θα ζητούσε να έπαιρνε το λόγο, διότι η εισήγηση να κάμει αναφορά προ ημερησίας διατάξεως ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας προήλθε από την πλευρά μας και όσα έχει πει ο πρόεδρος της επιτροπής βασικά τα προσυπογράφουμε. Όμως, επειδή γίνεται ένας διάλογος πλέον για επιμέρους θέματα, εμείς θα θίξουμε το θέμα της ανάληψης πλέον από το κράτος τέτοιων τομέων, βασικών με τη ζωή πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας, όχι κατά τη σημερινή συνεδρίαση και, προς Θεού, όχι μετά από μια τόση αλτρουιστική, μαζική ενέργεια του κυπριακού λαού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρέπει να πω ότι εκτιμώ την πρωτοβουλία της επιτροπής Υγείας. Οι εκδηλώσεις του λαού μας αυτές τις ημέρες μάς ήρθαν ως καλοδεχούμενη βροχή σε ξεραίλα αισθημάτων.

Προχωρούμε με τη νομοθετική εργασία, κύριοι συνάδελφοι. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000». Η έκθεση έχει ετοιμαστεί από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Παιδείας και παρακαλώ τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού να διαβάσει την έκθεση, η οποία σε κάποιο σημείο δεν είναι ομόφωνη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ο κ. Κυπριανού με παρεκάλεσε ως πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας να διαβάσω την έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, ορίστε. Συμπρόεδρος είσαστε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Μουσιούτσας

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Κίκης Καζαμίας

Ανδρέας Φιλίππου

Γιώργος Λιλλήκας

Δώρος Θεοδώρου

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Στάθης Κιπής

Ανδρέας Φιλίππου

Ανδρούλα Βασιλείου

Θάσος Μιχαηλίδης

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Παιδείας μελέτησαν το πιο πάνω νομοσχέδιο σε κοινή συνεδρία τους που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 2000, στην οποία κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού συνοδευόμενος από αρμόδιους λειτουργούς του υπουργείου του.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £1.499.990 και η διάθεσή του για την καταβολή τοκοχρεολυτικών δόσεων δανείων που θα συναφθούν από τις σχολικές εφορίες για την κάλυψη των δαπανών που σχετίζονται με την προώθηση της εφαρμογής του θεσμού του ενιαίου λυκείου σε παγκύπρια βάση.

Όπως είναι ήδη γνωστό, κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού για το έτος 2000 στις 4 Φεβρουαρίου 2000, ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων, η σχετική πρόνοια ύψους £1.500.000 που είχε περιληφθεί στον εν λόγω προϋπολογισμό περιορίστηκε σε συμβολική πρόνοια ύψους £10, με σκοπό την επαναφορά του θέματος ενώπιον του σώματος με τη μορφή συμπληρωματικού προϋπολογισμού, ώστε να δοθούν οι αναγκαίες επεξηγήσεις.

Υπενθυμίζεται ότι μετά την ψήφιση του προϋπολογισμού το όλο θέμα απασχόλησε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας η οποία ενημερώθηκε από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού για τα σχέδια του υπουργείου του και τις επιμέρους ενέργειες στις οποίες προβαίνει, με σκοπό την εφαρμογή του νέου τύπου λυκείου σε παγκύπρια βάση.

Ακολούθως και ως αποτέλεσμα της πιο πάνω επανεξέτασης του όλου θέματος, κατατέθηκε το υπό αναφορά νομοσχέδιο το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο της εκ νέου μελέτης του θέματος τόσο από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας όσο και από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Στα πλαίσια της εκ νέου μελέτης του θέματος ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού και αρμόδιοι λειτουργοί του ίδιου υπουργείου καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού προέβησαν σε προφορική και γραπτή ενημέρωση των δύο επιτροπών και κατέθεσαν στοιχεία αναφορικά με τη φιλοσοφία, τις βασικές επιδιώξεις, τη δομή, την αναγκαία υποδομή και τις ενέργειες για την προώθηση της παγκύπριας εφαρμογής του αναθεωρημένου τύπου ενιαίου λυκείου.

Ειδικότερα, στα πλαίσια της ενημέρωσης αυτής, ανάμεσα σε άλλα, επισημάνθηκαν τα ακόλουθα:

- Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ύστερα από τη δοκιμαστική εφαρμογή του θεσμού του ενιαίου λυκείου και λαμβάνοντας υπόψη αφενός τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν και αφετέρου τις απόψεις του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου, των εμπλεκόμενων φορέων, τις θέσεις και παρατηρήσεις των διάφορων μελετητών και αξιολογητών του θεσμού και συνεκτιμώντας το γενικό συμπέρασμα όλων των πιο πάνω, σύμφωνα με το οποίο ο θεσμός του Λυκείου Επιλογής Μαθημάτων (ΛΕΜ) χρήζει άμεσης αναθεώρησης σε συνάρτηση με τις ανάγκες της κυπριακής πραγματικότητας, αλλά και τις επικρατούσες διεθνείς τάσεις, προχώρησε στην αναθεώρηση του θεσμού και το σχεδιασμό για την επέκταση της εφαρμογής του θεσμού νέου τύπου λυκείου σε παγκύπρια βάση.
  - Συγκεκριμένα το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έθεσε τις βασικές επιδιώξεις, το πλαίσιο δομής και τα κύρια γνωρίσματα του ενιαίου λυκείου και ετοίμασε σχέδιο δράσης, καθώς και ενημερωτικό κείμενο που αναφέρεται στη φιλοσοφία του.
  - Γενικά κύριο γνώρισμα του νέου τύπου λυκείου θα είναι η προσφορά προγραμμάτων που χαρακτηρίζονται από ποικιλία, ευελιξία και ελαστικότητα, καθώς και η προσφορά τεχνολογικών στοιχείων με έμφαση στις νέες τεχνολογίες όπως η πληροφορική. Ο μαθητής θα έχει τη δυνατότητα για περισσότερες επιλογές τόσο στην περίπτωση που αποβλέπει στον ακαδημαϊκό τομέα όσο και στην περίπτωση που επιδιώκει την ανάπτυξη γενικής φύσης δεξιοτήτων στα πλαίσια της προεπαγγελματικής εκπαίδευσης. Ωστόσο, η πρώτη τάξη του νέου τύπου λυκείου θα είναι ενιαία για όλους τους μαθητές και σε αυτή θα διδάσκονται μαθήματα κοινού κορμού, δηλαδή υποχρεωτικά μαθήματα, έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα απόκτησης ενός γενικού και πλούσιου γνωσιολογικού κοινωνικού και συναισθηματικού υποβάθρου. Στη δεύτερη και τρίτη τάξη, πέρα από ένα καθορισμένο σύνολο μαθημάτων κοινού κορμού, ο μαθητής θα παρακολουθεί μαθήματα της δικής του επιλογής. Το πρόγραμμα μαθημάτων στο ενιαίο λύκειο υποδιαιρείται σε μαθήματα κοινού κορμού, μαθήματα ειδίκευσης και μαθήματα ειδικού ενδιαφέροντος.
  - Η αναγκαία δαπάνη για την υλοποίηση των πιο πάνω εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε ποσό ύψους £7.000.000 και θα καλυφθεί με δανεισμό, γι' αυτό και θα περιλαμβάνεται πρόνοια για τις ετήσιες τοκοχρεολυτικές δόσεις στον κρατικό προϋπολογισμό. Η οικονομική δαπάνη αφορά τα επιπρόσθετα κτίρια και τον εξοπλισμό εργαστηρίων/ειδικών αιθουσών, την αναθεώρηση αναλυτικών προγραμμάτων και την επιμόρφωση προσώπων.
  - Ήδη προωθήθηκε ο σχεδιασμός, η ετοιμασία και η προκήρυξη των προσφορών και η αξιολόγησή τους για την ανέγερση ή διαμόρφωση των αναγκαίων εργαστηρίων για το μάθημα της τεχνολογίας. Στο παρόν στάδιο εκκρεμεί η κατακύρωση από το Συμβούλιο Προσφορών των αξιολογημένων ήδη προσφορών, λόγω της μη έγκρισης των αναγκαίων κονδυλίων από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση, όπως εκτιμάται από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, δυνατόν να έχει ως συνέπεια τη μη έγκαιρη υλοποίηση των προγραμματισμένων έργων, αφού οι καταληκτικές ημερομηνίες του προγραμματισμού αρχίζουν να εκπνέουν.
6. Αντίθετα, οι μελέτες και οι σχεδιασμοί για την επιμόρφωση προσωπικού, την αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων της πρώτης τάξης και τη δομή

των προγραμμάτων της δεύτερης και τρίτης τάξης του νέου τύπου λυκείου, που έχουν ήδη αρχίσει, συνέχισαν παρά τη μη έγκριση των κονδυλίων από τη Βουλή. Γι' αυτό και εκτιμάται ότι οι εργασίες αυτές όσον αφορά την πρώτη τάξη λυκείου θα ολοκληρωθούν έγκαιρα για την εφαρμογή του θεσμού από το Σεπτέμβριο του 2000. Αναφορικά με τα αναλυτικά προγράμματα της δεύτερης και τρίτης τάξης λυκείου, τα οποία βρίσκονται και αυτά σε προχωρημένο στάδιο, εκτιμάται ότι θα είναι και αυτά έτοιμα στο χρόνο που θα χρειαστούν.

Υπό το φως των πιο πάνω, οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Παιδείας κατά πλειοψηφία των μελών τους, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών και των Ενωμένων Δημοκρατών, ύστερα από ενδελεχή μελέτη όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν τους και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις επεξηγήσεις που δόθηκαν για επιμέρους ζητήματα που τέθηκαν, καθώς και τις δεσμεύσεις που ανέλαβε ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού για την έγκαιρη υλοποίηση των αναγκαίων έργων υποδομής για την εφαρμογή του θεσμού από την προσεχή σχολική χρονιά, συμφωνούν με τη διάθεση της σκοπούμενης δαπάνης. Γι' αυτό εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Αρ. 2) Νόμος του 2000».

Τα μέλη των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Παιδείας, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, χωρίς να διαφωνούν με την αναγκαιότητα της εφαρμογής του θεσμού του ενιαίου λυκείου, θεωρούν βεβιασμένη απόφαση την άμεση εφαρμογή του θεσμού από το Σεπτέμβριο του 2000, επειδή κατά την άποψή τους δεν μπορεί να εξασφαλιστεί η ύπαρξη για το σκοπό αυτό της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, η αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων, η αναγκαία επιμόρφωση του προσωπικού και η έγκαιρη και πλήρης ενημέρωση των ενδιαφερόμενων μαθητών και γονέων. Γι' αυτό θεωρούν αναγκαία την αναβολή της εφαρμογής του θεσμού για το επόμενο σχολικό έτος και για το σκοπό αυτό εισηγούνται να συμπεριληφθεί σχετική πρόνοια στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Συνεπώς, κατανοώντας ότι ακόμα και για την εφαρμογή του θεσμού κατά το σχολικό έτος 2001-2002, όπως εισηγούνται, απαιτείται όπως οι αναγκαίες εργασίες αρχίσουν από τώρα, προκειμένου αυτές να ολοκληρωθούν έγκαιρα, συμφωνούν με την έγκριση της ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Κύριε Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, ενώπιόν μας δεν έχουμε απλώς την έγκριση ενός κονδυλίου £1,5 εκατομ. ως πρώτη δόση ενός κονδυλίου που το Υπουργείο Παιδείας εκτιμά ότι θα είναι £7 εκατομ., αλλά ενός κονδυλίου, ενός ποσού, που κατά τη συντηρητική εκτίμηση θα φθάσει μεταξύ είκοσι και εξήντα εκατομμυρίων.

Αλλά ο λόγος που ζήτησα να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι διότι με ενδιαφέρει ιδιαίτερα ότι το ποσό που θα απαιτηθεί είναι πολλαπλασίως μεγαλύτερο του επιτά. Βέβαια, όλους πρέπει να μας ενδιαφέρουν τα οικονομικά μεγέθη, διότι στο τέλος θα κληθεί να τα πληρώσει ο φορολογούμενος πολίτης και, αν τα ελλείμματά μας θα συνεχίσουν να αυξάνονται, κάποια στιγμή, όσο και αν προσπαθήσουμε, μετά από μερικά χρόνια, θα δυσκολευθούμε ιδιαίτερα να ανταποκριθούμε στις ανάγκες και τις προϋποθέσεις της ένταξής μας στην Ευρώπη.

Ζήτησα, κύριοι συνάδελφοι, να μιλήσω και θα ήθελα να σας παρακαλέσω να προσέξετε λίγο μερικά απλά επιχειρήματα που θα διατυπώσω, παρ' όλο που φαίνεται, όπως πολλές φορές ευφυώς παρατήρησε αξιωματούχος ενός από τα κόμματα τα κοινοβουλευτικά, «θα μιλήσω», είχε πει και εκείνος, «εν γνώσει μου ότι οι απόψεις μου δε θα ληφθούν υπόψη». Αυτή τη στιγμή που μιλώ, γνωρίζω ότι το σύνολο των βουλευτών φαίνεται να έχει πάρει τις αποφάσεις του, αλλά εκτιμώ ότι οφείλω να δώσω τα στοιχεία, γι' αυτό και τα έχω δώσει γραπτώς στην κοινή συνεδρίαση των επιτροπών Παιδείας και Οικονομικών και Προϋπολογισμού και τα έδωσα και γραπτώς στους συναδέλφους μου και θα επαναλάβω την ουσία των επιχειρημάτων.

Πρώτον, κύριοι συνάδελφοι, το ίδιο το Υπουργείο Παιδείας μέχρι προχθές, στις επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Παιδείας, που συνεδρίασαν ταυτόχρονα, δεν είχε διατυπώσει τη θέση του επί του πρακτέου, αλλά έκανε κύκλους και απέφευγε να πει τι ζητά από τη Βουλή. Και ο ίδιος, ο ομιλών, παρ' όλο ότι παρακολουθώ τα εκπαιδευτικά θέματα με προσοχή, δεν ήμουν σίγουρος τι είναι που ήθελε το Υπουργείο Παιδείας και γι' αυτό ρώτησα τα εξής: «Η έκθεση της επιτροπής εμπειρογνομόνων, που εσείς ορίσατε, έχει κάμει μια συγκεκριμένη εισήγηση. Θα σας την επαναλάβω. Την αποδέχεστε, κύριε Υπουργέ της Παιδείας και Πολιτισμού, ή όχι;». Και η απάντησή του, μέσα από τις γραμμές, ήταν ότι δεν την αποδέχεται, κύριοι συνάδελφοι.

Είναι μια έκθεση, αυτή που κρατάω στα χέρια μου, περίπου διακόσιες πενήντα σελίδες, με ένα μέλος τον αντιπρύτανη του Πανεπιστημίου Κύπρου, με πρόεδρο τον καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών και πρόεδρο του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας της Ελλάδας και τα άλλα πέντε μέλη είναι μέλη που ζουν και εργάζονται στην Κύπρο, από τα οποία τρεις είναι υπάλληλοι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και ένας είναι εκπρόσωπος του Γραφείου Προγραμματισμού. Και τι λένε στην έκθεσή τους; Θα καταθέσω τις προτάσεις της έκθεσης για να περιληφθούν στα πρακτικά, για να μην πει κανένας ότι τα λέει ο Φιλίππου αυτά που λέει, γιατί έτσι τα καταλαβαίνει, αλλά δεν είναι έτσι! Τα καταλαβαίνω πολύ καλά, κύριοι συνάδελφοι. Και στο γραπτό μου κείμενο σημειώνω σε εισαγωγικά ό,τι αποδίδω κάπου αλλού εκτός από τον εαυτό μου.

Λέγει η έκθεση των εμπειρογνομόνων, που το κράτος το δικό μας όρισε με τις διαδικασίες του... Πότε το έκαμε αυτό; Αφού ασχοληθήκαμε με την προσπάθειά μας να ενώσουμε την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση με τη μέση γενική εκπαίδευση σε τρία σχολεία της Λευκωσίας, από τα καλύτερα σχολεία που διαθέτουμε, στα δύο Λύκεια Κύκκου Α' και Β' και στην Τεχνική Σχολή Μακάριος Γ'. Και λέει η επιτροπή, όχι ο Φιλίππου: «Αποτύχαμε!».

Και θέλω σ' αυτή την ομιλία μου να κάνω αναφορά στο συνάδελφο Στάθη Κιττή, ο οποίος ανάμεσα στα χαρτιά, πολλά χαρτιά για να χαθούμε, κύριοι συνάδελφοι, χαρτιά περίπου εκατό σαράντα σελίδων που μας έδωσε το Υπουργείο Παιδείας, προς τιμή του μπόρεσε να διακρίνει μερικές σελίδες που προέρχονται από το Γραφείο Προγραμματισμού. Η ημερομηνία του φαξ λέει 17 Νοεμβρίου 1999, αλλά σε εμάς αυτά παρουσιάστηκαν πριν περίπου οκτώ, δέκα μέρες. Δε θυμάμαι ακριβώς πότε· εννοώ πόσες είναι οι μέρες, θυμάμαι ακριβώς πότε. Ήταν στην κοινή συνεδρία των επιτροπών Παιδείας και Οικονομικών. Είχε πει τότε ο κ. Κιττής: «Μα, εδώ διαβάζω με επικεφαλίδα “Αποτυχία του δοκιμασθέντος ενιαίου λυκείου”, είναι τρεις γραμμές μόνο. Το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η αρμόδια επιτροπή αξιολόγησης, στην οποία συμμετείχε και το Γραφείο Προγραμματισμού, ότι «το δοκιμασθέν ενιαίο λύκειο απέτυχε να εκπληρώσει τους βασικούς στόχους του». Μα,

αφού απέτυχε, γιατί ερχόμαστε και θέλουμε κονδύλια, για να το εφαρμόσουμε σε όλη την Κύπρο;

Προς τιμή της η κ. Κλαίρη Αγγελίδου, πρώην Υπουργός Παιδείας, όταν προσπαθούσε να εφαρμόσει δοκιμαστικά το ενιαίο λύκειο στα τρία σχολεία που προανέφερα, κατόπιν εισήγησης ειδικής επιτροπής του Υπουργείου Παιδείας που πρότεινε τον Αύγουστο του 1993 «την ενοποίηση της μέσης γενικής λυκειακής και της μέσης τεχνικής / επαγγελματικής εκπαίδευσης με τη δημιουργία του ενιαίου λυκείου», περίμενε δύο χρόνια. Προσέξτε το, κύριοι συνάδελφοι, περίμενε δύο χρόνια, για να επιχειρήσει την εφαρμογή του πειραματικά σε τρία σχολεία και άρχισε η εφαρμογή το Σεπτέμβριο του 1995. Και λέω εδώ ότι για λόγους καλύτερης προετοιμασίας άρχισε η εφαρμογή το Σεπτέμβριο του 1995. Μετά από τρία χρόνια πειραματικής εφαρμογής στα Λύκεια Κύκκου Α΄ και Β΄ και στην Τεχνική Σχολή Μακάριος Γ΄, επταμελής επιτροπή αξιολόγησης με πρόεδρο το Μιχάλη Κασσωτάκη, καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών και πρόεδρο του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας της Ελλάδας, αξιολόγησε το ενιαίο λύκειο και υπέβαλε σχετική έκθεση το 1998. Σας διαβάζω τα ονόματα όλων. Μέλη: Ανδρέας Δημητρίου, καθηγητής Πανεπιστημίου Κύπρου -τότε ήταν εκλεγμένος αντιπρύτανης, τώρα είναι αντιπρύτανης- Λεάνδρος Αντωνιάδης, προϊστάμενος Τομέα Τεκμηρίωσης Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Κυριάκος Πιλλάς, προϊστάμενος του Τομέα Έρευνας και Αξιολόγησης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Χρύσος Μιχαήλ, Λειτουργός Προγραμματισμού του Γραφείου Προγραμματισμού, Λεωνίδα Πασχαλίδης, εκπρόσωπος ΚΕΒΕ, Γεώργιος Μαυροκορδάτος, εκπαιδευτικός αποσπασμένος στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Μελέτησε αυτή η επιτροπή το θέμα του ενιαίου λυκείου και εισηγήθηκε «τη διατήρηση των τεχνικών σχολών και την αναμόρφωση της δομής και των προγραμμάτων τους». Το Υπουργείο Παιδείας συμφώνησε με την εισήγηση αυτή και ενεργεί ανάλογα, όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση. Συνεπώς, αφού η εκπαίδευσή μας έχει δύο κλάδους, τη μέση γενική και τη μέση τεχνική και επαγγελματική, παραμένει μόνο η μέση γενική. Τι εισηγήθηκε λοιπόν για τη μέση γενική η επιτροπή αξιολόγησης; Εισηγήθηκε, με δυο λόγια, κύριοι συνάδελφοι, ό,τι επιτυχημένο υπήρχε στο παρελθόν, και σχεδόν όλοι από εμάς περάσαμε από αυτή τη διαδικασία, το γνωστό πρακτικό, κλασικό, εμπορικό, εισηγήθηκε περίπου το ίδιο. Το τροποποίησε λίγο και, αντί να έχουμε τρεις ειδικότητες, τις θέλει τέσσερις στη δεύτερη τάξη λυκείου και εισηγείται έξι ειδικότητες στην τρίτη τάξη λυκείου, ενώ η πρώτη τάξη θα είναι τάξη προσανατολισμού. Τις ονομάζει θεωρητική, θετική, τεχνολογική και οικονομίας και διοίκησης· αυτό στη δεύτερη τάξη. Στην τρίτη τάξη η τεχνολογική κατεύθυνση χωρίζεται σε δύο και σε δύο χωρίζεται και η κατεύθυνση οικονομίας και διοίκησης. Εισηγείται δηλαδή η επιτροπή για τη μέση γενική μία παραλλαγή του παλαιού γνωστού μας κλασικού, πρακτικού και εμπορικού, ένα πολυκλαδικό λύκειο, θέση με την οποία συμφωνώ. Πολυκλαδικά λύκεια έχουμε στην Αχαΐα, στην Πάτρα και έχουμε και στην Αθήνα, στην Ηλιούπολη, πολύ επιτυχημένα. Το Γραφείο Προγραμματισμού μάλιστα σε σημείωμά του που μοιράστηκε στην επιτροπή Οικονομικών μόλις πριν μερικές μέρες, κάτω από τον τίτλο «Αποτυχία του δοκιμασθέντος ενιαίου λυκείου», αναφέρει: «Το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η αρμόδια επιτροπή αξιολόγησης, στην οποία συμμετείχε και το Γραφείο Προγραμματισμού, ήταν ότι το δοκιμασθέν λύκειο απέτυχε να εκπληρώσει τους βασικούς στόχους του». Και ρωτούσα τότε και το επαναλαμβάνω ρητορικά σήμερα, διότι δεν είναι ο Υπουργός Παιδείας εδώ να το απαντήσει ενώπιόν σας. Έχει αποδεχθεί το Υπουργείο Παιδείας την εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης που εκείνο όρισε ή μήπως επιμένει να εφαρμόσει παγκύπρια το δοκιμασθέν και αποτυχόν

ενιαίο λύκειο; Διερωτόμωνα τότε. Τώρα δε διερωτώμαι. Έχει αποφασίσει το Υπουργείο Παιδείας να εφαρμόσει το δοκιμασθέν και αποτυχόν “ενιαίο” λύκειο. Και το ενιαίο το βάζω σε εισαγωγικά πλέον, διότι δεν είναι καν ενιαίο, αφού η τεχνική παραμένει τεχνική και απλώς κάνουμε ορισμένες αλλαγές στη μέση και τη βαφτίζουμε “ενιαίο”.

Εισηγείται επίσης η επιτροπή αξιολόγησης να υπάρξει «ευρύτατη, έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση μαθητών, γονέων και εκπαιδευτικών και να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και άλλους φορείς». Ερώτηση: Πώς θα μπορέσει να λειτουργήσει όμως σωστά το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και να επιμορφώσει τους εκπαιδευτικούς, όταν από τις πέντε διευθυντικές θέσεις του οι τρεις παραμένουν κενές για τεσσερισήμισι μήνες, παρακαλώ; Έχουμε πέντε διευθυντικές θέσεις, η μία αφορά το διευθυντή, οι άλλες τέσσερις προϊσταμένους, πέντε τους υποδιευθυντές, προϊσταμένους τομέων, και από τις πέντε διευθυντικές θέσεις οι τρεις παραμένουν κενές.

Από τα πιο πάνω προκύπτει αβίαστα ότι δεν επιτρέπεται να εγκριθούν κονδύλια με το επιχείρημα ότι τα κονδύλια αυτά εγκρίνονται για την εφαρμογή παγκύπρια του “ενιαίου”, σε εισαγωγικά, γιατί δεν είναι πλέον ενιαίο, του “ενιαίου” λυκείου. Είναι προφανής, κατά την άποψή μου, η ανάγκη περαιτέρω μελέτης του θέματος και αυτό εισηγούμαι. Ζητώ από τη Βουλή, εγκρίνοντας τα κονδύλια, να θέσει ως όρο την περαιτέρω μελέτη του θέματος, γιατί η Βουλή δεν πείθεται ότι η εφαρμογή αυτού που το Υπουργείο Παιδείας ονομάζει ενιαίο λύκειο είναι για το καλό της εκπαίδευσής μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, οι ανάγκες στην εκπαίδευση είναι τόσο πολλές, που δε χρειάζεται κανείς να επιχειρηματολογήσει. Αρκεί να σας υπενθυμίσω, το είχαμε υποβάλει πέρσι ως ερώτηση μαζί με ένα συνάδελφό μου από τη Λεμεσό, ένα αποχωρητήριο στη Λεμεσό διασκευάστηκε και έγινε αίθουσα διδασκαλίας. Έχουμε σχολεία μαμουθ των χιλίων διακοσίων μαθητών, έχουμε πολλά μετακινούμενα τμήματα, πολλές ελλείψεις. Πριν μερικές μέρες η οργάνωση των δασκάλων, η ΠΟΕΔ, απέρρηξε, παρ’ όλον ότι ελέγχεται από την κυβερνητική πλειοψηφία, απέρρηξε, διότι κατά την κρίση της δε δίδονται τα απαραίτητα κονδύλια για την παιδεία.

Αν θυμηθείτε, όταν συζητούσαμε τους προϋπολογισμούς, γονείς και εκπαιδευτικοί ήταν έξω από τη Βουλή και διαμαρτύρονταν, ζητώντας αύξηση των κονδυλίων για την παιδεία. Στην ομιλία μου στη Βουλή είχα τονίσει τότε και είχα δώσει στοιχεία τα οποία αμφισβητήθηκαν από τον εκλεκτό μου συνάδελφο, τον κ. Χατζηγιάννη, διότι του είχαν δώσει άλλα στοιχεία. Έτσι ζήτησα από το γενικό διευθυντή της Βουλής να μου δώσει τα ακριβή στοιχεία. Μου έδωσε τα ακριβή στοιχεία και τα κατέθεσα στην ομιλία μου στη Βουλή. Είχα τονίσει τότε ότι επί υπουργίας του νυν υπουργού, όταν προετοιμάζετο ο προϋπολογισμός του 2000, δόθηκαν αναλογικά για την παιδεία και τον πολιτισμό λιγότερα στον προϋπολογισμό του 2000 από ό,τι είχαν δοθεί τον προηγούμενο χρόνο, όταν τους προϋπολογισμούς ετοίμαζε ο προκάτοχος του νυν υπουργού, ο κ. Κάππας. Σας υπενθυμίζω τους αριθμούς: Ενώ στον προϋπολογισμό του 1999 το σύνολο δαπανών ήταν £2.000.000.000 περίπου και δόθηκαν συνολικά περίπου £219.000.000 για την παιδεία και τον πολιτισμό, δηλαδή ένα ποσοστό 10,95%, για το 2000, που το σύνολο των δαπανών είναι £2.245.000.000, δόθηκαν £227.000.000, δηλαδή ποσοστό 10,11%.

Συνεπώς, είναι αυτονόητο ότι ό,τι κονδύλια μάς ζητούνται για την παιδεία γενικά πρέπει να τα εγκρίνουμε. Χρειάζεται κονδύλια η παιδεία, αλλά όχι να χρησιμοποιείται ψευδωνύμως μία ανάγκη, για να πάρουμε τα κονδύλια. Τα κονδύλια να τα δώσουμε, διότι έχει ανάγκη η παιδεία. Πρέπει να κτιστούν κτίρια, πρέπει να κτιστούν αίθουσες, πρέπει να αγοράσουμε υπολογιστές, αλλά όχι για να εφαρμόσει ο κ. Ιωαννίδης, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, αυτό που ονομάζει το Υπουργείο ψευδωνύμως “ενιαίο λύκειο”. Αφού έχει αποτύχει αυτό που εφαρμόστηκε! Τι τροποποιήσεις θα του κάνει, ώστε να πετύχει και να είναι κάτι που εισηγήθηκε η Επιτροπή;

Με αυτά, κύριοι συνάδελφοι, σας ευχαριστώ για την αντοχή σας να με ακούσετε και ελπίζω να έχω προβληματίσει τους συναδέλφους. Όχι ότι αναμένω ότι θα συμφωνήσετε μαζί μου, αν και η συμφωνία σας δε θα ήταν καθόλου δύσκολη. Θα μπορούσαμε να πούμε: Εγκρίνουμε τα κονδύλια, αλλά το Υπουργείο Παιδείας να μελετήσει περαιτέρω το θέμα, διότι δε μας έχει πείσει ότι αυτό που θα επιχειρήσει να εφαρμόσει στο σύνολο των σχολείων θα είναι προς το καλό της εκπαίδευσης.

Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι, ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και στο σημείο αυτό παρακαλώ να περιληφθούν στα πρακτικά της Βουλής οι εισηγήσεις της έκθεσης της Ειδικής Επιτροπής για την Αξιολόγηση του θεσμού του Ενιαίου Λυκείου που όρισε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

(Στο σημείο αυτό κατατίθεται εκ μέρους του κ. Ανδρέα Φιλίππου έγγραφο που αφορά τα συμπεράσματα της Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης του Θεσμού του Ενιαίου Λυκείου)

Συμπεράσματα της Ειδικής Επιτροπής για την Αξιολόγηση του Θεσμού του Ενιαίου Λυκείου

«Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όσα προαναφέρθηκαν, συζήτησε τις προοπτικές που διαμορφώνονται για το Ενιαίο Λύκειο και κατέληξε ομόφωνα σε ένα γενικό πλαίσιο προτάσεων. Οι περισσότερες από τις προτάσεις αυτές έχουν ανάγκη μεγαλύτερης εξειδίκευσης, στην οποία δεν προχώρησε η Επιτροπή για δύο κυρίως λόγους: α) κάτι τέτοιο δεν περιλαμβανόταν στην εντολή που της είχε αρχικά δοθεί και β) ο χρόνος που είχε στη διάθεσή της δεν της επέτρεπε να διατυπώσει πολύ αναλυτικές προτάσεις.

Για το λόγο αυτό θεωρούμε ότι, αν οι αρμόδιοι υιοθετήσουν το σύνολο ή μέρος των εισηγήσεων που ακολουθούν, θα πρέπει ίσως να συγκροτήσουν μια νέα Επιτροπή (ή και περισσότερες της μιας Επιτροπές) που θα ασχοληθεί συστηματικότερα με την εκπόνηση αναλυτικής μελέτης αναγκαίας για την υλοποίησή τους. Στις Επιτροπές αυτές θα πρέπει, εκτός από τους υπηρεσιακούς παράγοντες και τα στελέχη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, να συμμετάσχουν εκπρόσωποι και άλλων Υπουργείων και Υπηρεσιών, το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, εκπρόσωποι των οργανώσεων των εκπαιδευτικών, των Επιθεωρητών, των γονέων και κηδεμόνων, καθώς και εκπρόσωποι παραγωγικών φορέων. Στις Επιτροπές αυτές θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν και εμπειρογνώμονες από την Ελλάδα ή άλλες χώρες. Η εμπειρία που έχει ήδη αποκτηθεί από την πειραματική φάση του Ενιαίου Λυκείου και τα στοιχεία που περιέχονται στην παρούσα έκθεση θα βοηθήσουν στο να μειωθεί ο χρόνος που θα απαιτηθεί για το έργο αυτό. Οικονομικο-τεχνικής φύσεως ζητήματα, για τα οποία δεν απαιτείται περαιτέρω συζήτηση, θα μπορούσαν να ανατεθούν απευθείας σε υπηρεσιακούς παράγοντες ή σε ειδικούς μελετητές, προκειμένου να συντομευθεί ο χρόνος που θα απαιτηθεί για την υλοποίηση των εισηγήσεων της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Το γενικό πλαίσιο των προτάσεων της Επιτροπής έχει ως εξής:

1. Το Ε.Λ. μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την αναδιοργάνωση της δομής και του περιεχομένου της λυκειακής βαθμίδας στην Κύπρο. Με την παρούσα, όμως, μορφή του, μέσα στην οποία επιδιώκεται να συνυπάρξουν δύο κατευθύνσεις σπουδών, κάθε μία από τις οποίες οδηγεί σε διαφορετικό τελικό αποτέλεσμα (γενική ακαδημαϊκή κατεύθυνση που προετοιμάζει κυρίως για τριτοβάθμιες σπουδές και τεχνική επαγγελματική κατεύθυνση που οδηγεί κυρίως στην παραγωγή ολοκληρωμένων επαγγελματιών) φαίνεται να δημιουργούνται προβλήματα στην εσωτερική λειτουργία του και δυσκολίες όσον αφορά την επέκτασή του.

Για το λόγο αυτό η Επιτροπή θεωρεί ότι το Ε.Λ. θα μπορούσε να μετεξελιχθεί σε ένα τύπο Λυκείου, ο οποίος θα προσφέρει στέρεα γενική παιδεία σε όλους τους μαθητές εμπλουτισμένη σε επαρκή βαθμό με στοιχεία τεχνολογικής παιδείας και προεπαγγελματικής κατάρτισης. Με τη μορφή αυτή το Ε.Λ. θα προσφέρει ταυτόχρονα σε όλους τους μαθητές τα εφόδια εκείνα που θεωρούνται απαραίτητα για τη συνέχιση των σπουδών τους σε ανώτερο επίπεδο, αλλά και ευέλικτη προεπαγγελματική εκπαίδευση, η οποία θα οδηγεί μέσα από ταχύρρυθμα μεταλυκειακά προγράμματα κατάρτισης σε ποικίλες επαγγελματικές ειδικεύσεις και επανειδικεύσεις. Μέσα από αυτή τη δυνατότητα της επανειδίκευσης ή της βελτίωσης της αρχικής ειδίκευσης επιδιώκεται η προαγωγή της διά βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης, από την οποία έχει ανάγκη η αγορά εργασίας και την οποία δεν ικανοποιεί σε επαρκή βαθμό το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου.

Το Ε.Λ. με την παραπάνω μορφή θα μπορούσε να γενικευθεί στην Κύπρο ως μοναδικός τύπος Λυκείου, αξιοποιώντας όλα τα θετικά στοιχεία, τα οποία έχουν προκύψει από τη μέχρι σήμερα πειραματική λειτουργία του θεσμού αυτού, καθώς και όλα τα θετικά στοιχεία που υπάρχουν στα Λ.Ε.Μ., τα οποία και θα απορροφήσει.

2. Μεταξύ των προτάσεων που θα μπορούσαν να εξεταστούν για την αναμόρφωση της δομής του Ε.Λ. προτείνουμε να ληφθεί υπόψη και η εξής.

Η Α΄ τάξη θα είναι τάξη προσανατολισμού. Προτείνουμε να περιλαμβάνει υποχρεωτικά μαθήματα, κοινά για όλους τους μαθητές, καθώς και μαθήματα ειδικού ενδιαφέροντος, από τα οποία οι τελευταίοι θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ένα ή δύο. Εισηγούμαστε ακόμη να καταργηθούν οι επιλογές ειδίκευσης που ισχύουν τώρα στην Α΄ τάξη του Ε.Λ. και να ενισχυθούν στο πλαίσιο του κοινού κορμού τα μαθήματα Τεχνολογίας και κυρίως εκείνα που αφορούν την Πληροφορική και τις εφαρμογές της.

Στη Β΄ τάξη προτείνουμε να διαμορφωθούν τέσσερις κατευθύνσεις : α) Θεωρητική, β) Θετική, γ) Τεχνολογική και δ) Οικονομίας και Διοίκησης. Για κάθε κατεύθυνση θα ισχύει ειδικό πρόγραμμα. Παράλληλα εισηγούμαστε να υπάρχει και κοινός κορμός μαθημάτων, καθώς και μαθήματα ειδικού ενδιαφέροντος από τα οποία οι μαθητές θα μπορούν να επιλέγουν ένα ή δύο. Η κατανομή των ωρών διδασκαλίας στις τρεις κατηγορίες μαθημάτων της Β΄ τάξης θα μπορούσε ενδεικτικά να είναι η εξής: 50% στα μαθήματα του γενικού κορμού, 40% στα μαθήματα κατεύθυνσης και 10% στα μαθήματα ειδικού ενδιαφέροντος. Στα μαθήματα των κατευθύνσεων μπορούν να ενταχθούν, αφού ενσωματωθούν σε ευρύτερες ενότητες, τα περισσότερα από τα μαθήματα ειδικότητας που υπάρχουν σήμερα στη Β΄ τάξη του Ε.Λ.

Στη Γ΄ τάξη συνεχίζεται η ίδια δομή, αλλά η τεχνολογική κατεύθυνση και η κατεύθυνση Οικονομίας και Διοίκησης θα μπορούσαν να διαιρεθούν σε επιμέρους κλάδους. Ενδεικτικά εισηγούμαστε η τεχνολογική κατεύθυνση να διαιρεθεί σε δύο κλάδους: α) Μηχανολογίας και Ηλεκτρονικής και β) Κατασκευών, και η κατεύθυνση Οικονομίας και Διοίκησης στους κλάδους: α) Εμπορικών σπουδών και β) Διοίκησης και Υπηρεσιών. Κάθε κατεύθυνση ή κλάδος θα έχει ειδικό πρόγραμμα. Παράλληλα παραμένει και στη Γ΄ τάξη ο κοινός κορμός μαθημάτων με μικρότερη, όμως, ποσοστιαία συμμετοχή στο συνολικό σχολικό πρόγραμμα, καθώς και η δυνατότητα επιλογής για ένα μόνο μάθημα ειδικού ενδιαφέροντος. Προτείνουμε να ισχύσει η αναλογία 30% μαθήματα κοινού κορμού, 65% μαθήματα κατεύθυνσης ή κλάδου και 5% μαθήματα ειδικού ενδιαφέροντος.

Η αλλαγή κατεύθυνσης ή κλάδου πρέπει να είναι δυνατή τόσο στη Β΄ τάξη όσο και κατά τη διάρκεια του πρώτου διμήνου της Γ΄ τάξης.

3. Οι απόφοιτοι όλων των κατευθύνσεων και κλάδων θα έχουν πρόσβαση στις ανώτερες και ανώτατες Σχολές που αντιστοιχούν στην κατεύθυνση σπουδών που ακολούθησαν. Ειδική Επιτροπή θα καθορίσει αναλυτικό κατάλογο Τμημάτων και Σχολών των Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι. στις οποίες θα έχουν πρόσβαση οι απόφοιτοι κάθε κατεύθυνσης ή κλάδου. Για να έχει το νέο σύστημα μεγαλύτερη ακόμη ευελιξία εισηγούμαστε να εξεταστεί από την παραπάνω Επιτροπή η δυνατότητα σταδιακής διεύρυνσης της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς και η συμμετοχή των αποφοίτων των διαφόρων κατευθύνσεων και κλάδων στις διαδικασίες επιλογής για Τμήματα ή Σχολές που καλύπτουν περισσότερες της μιας ομάδας σπουδών. Θα μπορούσαν ακόμη να καθοριστούν όροι, υπό τους οποίους θα ήταν δυνατόν ένας απόφοιτος του Ε.Λ. να συμμετάσχει στην επιλογή για σπουδές που δεν αντιστοιχούν άμεσα στην κατεύθυνση που ακολούθησε στο Ενιαίο Λύκειο.
4. Εισηγούμαστε, επίσης, να εξεταστεί η αναμόρφωση του συστήματος επιλογής για τα τριτοβάθμια ιδρύματα, για να μειωθούν οι αρνητικές επιπτώσεις των σημερινών εισαγωγικών εξετάσεων στη λειτουργία του Λυκείου, στις οποίες έχουμε ήδη αναφερθεί. Κατά την αναμόρφωση αυτή μπορούν να εξετασθούν, μεταξύ άλλων, και οι παρακάτω δυνατότητες: α) να αναδιαρθρωθούν οι εσωτερικές εξετάσεις στο Λύκειο, έτσι ώστε η εισαγωγή στα τριτοβάθμια ιδρύματα να γίνεται με βάση το βαθμό του Απολυτηρίου του Ενιαίου Λυκείου και τους βαθμούς σε ένα ή δύο τουλάχιστον μαθήματα που θα θεωρηθούν βασικά για κάθε κατηγορία σπουδών, β) να δημιουργηθεί προπαρασκευαστικό έτος, κατά τη διάρκεια του οποίου θα γίνεται η επιλογή όσων θα συνεχίσουν τις σπουδές τους στα Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.. Κάθε μια από τις παραπάνω προοπτικές έχει μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα. Περιπτύει να τονισθεί ότι και στις δυο περιπτώσεις πρέπει να διασφαλίζεται η διαφάνεια, το αδιάβλητο και η εγκυρότητα της διαδικασίας επιλογής. Εξυπακούεται ότι για την οριστικοποίηση της αλλαγής αυτής θα πρέπει να υπάρξει δημόσιος διάλογος και στενή συνεργασία τόσο με το Πανεπιστήμιο της Κύπρου όσο και με τις οργανώσεις των εκπαιδευτικών καθώς και με άλλους ενδιαφερόμενους κοινωνικούς φορείς.
5. Όσοι από τους αποφοίτους του Ε.Λ. δεν επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ή δεν θα εισάγονται σ' αυτήν προτείνουμε να έχουν τη δυνατότητα απόκτησης επαγγελματικής ειδίκευσης

μέσα από ένα δίκτυο μεταλυκειακών Κέντρων Ταχύρρυθμης Επαγγελματικής Ειδίκευσης και Συνεχιζόμενης Κατάρτισης. Τα κέντρα αυτά μπορούν να λειτουργήσουν είτε ως προέκταση των Ε.Λ. είτε ως αυτόνομα ιδρύματα επαγγελματικής ειδίκευσης και κατάρτισης. Όποια μορφή πάντως και αν πάρουν πρέπει να είναι σε θέση: α) να εφαρμόζουν ευέλικτα προγράμματα ταχύρρυθμης επαγγελματικής ειδίκευσης, τα οποία θα καθορίζονται σε συνεργασία με τους τοπικούς παραγωγικούς φορείς και τις συναρμόδιες για την εκπαίδευση, την εργασία και την κατάρτιση υπηρεσίες, β) να μπορούν να αξιοποιούν ως διδακτικό προσωπικό άτομα και από το χώρο της εργασίας (υπηρεσίες, επιχειρήσεις κτλ.), γ) να δημιουργούν εύκολα νέα προγράμματα και να καταργούν ή να τροποποιούν χωρίς γραφειοκρατικές διατυπώσεις προηγούμενα με στόχο τη συνεχή προσαρμογή τους στις εξελισσόμενες ανάγκες της οικονομίας και της κυπριακής αγοράς εργασίας. Ο χρόνος φοίτησης στα κέντρα αυτά θα είναι ανάλογος προς την προεπαγγελματική εκπαίδευση που θα έχουν οι απόφοιτοι του Λυκείου. Στα παραπάνω κέντρα είναι δυνατόν να λειτουργούν και τμήματα που να δέχονται μαθητές οι οποίοι για διάφορους λόγους εγκαταλείπουν το Λύκειο. Εξυπακούεται ότι στην περίπτωση αυτή η διάρκεια των σπουδών θα είναι μεγαλύτερης διάρκειας. Στα κέντρα αυτά μπορούν να λειτουργούν και ειδικά Τμήματα συνεχιζόμενης κατάρτισης για εργαζομένους, αποφοίτους Λυκείου, που θα επιθυμούν βελτίωση της αρχικής τους εκπαίδευσης και κατάρτισης ή αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της αλλαγής επαγγελματικής δραστηριότητας. Με τον τρόπο αυτό τα παραπάνω ιδρύματα αυτά θα εξελιχθούν σε σημαντικό θεσμό διά βίου κατάρτισης.

Εάν τα Κέντρα Επαγγελματικής Ειδίκευσης και Συνεχιζόμενης Κατάρτισης λειτουργήσουν εκτός των Λυκείων, τότε θα πρέπει να δημιουργηθεί ειδική υπηρεσία εποπτείας τους, έγκρισης των προγραμμάτων τους και συντονισμού των δραστηριοτήτων τους. Στην περίπτωση αυτή θα μπορούσε να ξεταστεί και η δυνατότητα λειτουργίας Κέντρων Ειδίκευσης και Κατάρτισης ακόμη και από ιδιώτες ή άλλους φορείς εκτός του Υπουργείου Παιδείας, υπό την προϋπόθεση ότι η έγκριση της ίδρυσής τους και των προγραμμάτων τους θα γίνεται από την πολιτεία, η οποία θα έχει τον έλεγχο για όλα τα ζητήματα.

Τα παραπάνω Κέντρα Ειδίκευσης θα χορηγούν επαγγελματικά διπλώματα ύστερα από ενιαίες διαδικασίες πιστοποίησης της επαγγελματικής ικανότητας των αποφοίτων τους, τα οποία θα αντιστοιχούν σε επίσημα αναγνωρισμένα επαγγελματικά δικαιώματα. Οι διαδικασίες αυτές θα διενεργούνται από την πολιτεία και θα είναι κοινές για τα δημόσια και τα ιδιωτικά Κέντρα Ταχύρρυθμης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Συνεχιζόμενης Κατάρτισης.

6. Επειδή από τα στοιχεία που προέκυψαν από την αξιολόγηση του Ε.Λ. δε φαίνεται με βεβαιότητα ότι το Ε.Λ. με την παρούσα μορφή του έχει τη δυνατότητα να αντικαταστήσει πλήρως τις Τεχνικές Σχολές και να εφοδιάσει σύντομα την κυπριακή αγορά εργασίας με τεχνίτες μέσου επιπέδου, εισηγούμαστε να ξεταστεί από τους αρμοδίους η διατήρηση των Τεχνικών Σχολών και να αναμορφωθούν παράλληλα η δομή και τα προγράμματά τους με στόχο να υπάρξει και στο επίπεδο αυτό μεγαλύτερη ευελιξία. Να δοθεί π.χ. στις Σχολές αυτές η δυνατότητα άμεσης συνεργασίας με επιχειρήσεις ή δημόσιους οργανισμούς ή άλλες υπηρεσίες με στόχο την ανάπτυξη ad hoc προγραμμάτων εκπαίδευσης ατόμων που θα προσλαμβάνονται στη συνέχεια από τους φορείς αυτούς. Να έχουν ακόμη τη δυνατότητα να δημιουργούν προγράμματα επιμόρφωσης ή επανακατάρτισης εργαζομένων μη αποφοίτων

Λυκείου και άλλα παρόμοια. Οι απόφοιτοι των Σχολών αυτών που θα θέλουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους παραπάνω πρέπει να μπορούν να εγγράφονται στην τεχνολογική κατεύθυνση της Β΄ τάξης του Ε.Λ. και εάν οι σπουδές που έκαναν στις Τεχνικές Σχολές το επιτρέπουν και σε άλλη κατεύθυνση (π.χ. στην κατεύθυνση Οικονομίας και Διοίκησης). Οι απόφοιτοι των Τεχνικών Σχολών θα μπορούν ακόμη να εισάγονται με ειδικές εξετάσεις στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, σε Τεχνολογικές Στρατιωτικές Σχολές, στα Τ.Ε.Ι. ή σε άλλα ανάλογα ιδρύματα με βάση ειδικό ποσοστό θέσεων που θα καθορίζεται για τις Σχολές αυτές ή με ειδικές εξετάσεις που θα οργανώνονται από τα ίδια τα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Για το ζήτημα αυτό μπορούν να ζητηθούν εισηγήσεις και προτάσεις από τα ίδια τα τεχνολογικά τριτοβάθμια ιδρύματα.

7. Ως εναλλακτική λύση για την επαγγελματική κατάρτιση των μαθητών των Ε.Λ. που διακόπτουν τις σπουδές τους σ' αυτά μπορεί να εξετασθεί, εάν δεν υιοθετηθεί η πρόταση της δημιουργίας παραλυκειακών Κέντρων Ταχύρρυθμης Ειδίκευσης και Κατάρτισης, η εγγραφή τους στην Α΄ τάξη των Τεχνικών Σχολών, υπό τον όρο ότι θα τους αναγνωρίζονται τα μαθήματα γενικής παιδείας, τα οποία θα έχουν παρακολουθήσει και επιτυχώς εξεταστεί στο Ε.Λ.
8. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Στον τομέα αυτό πρέπει να εμπλακούν, εκτός από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, και άλλοι φορείς, όπως το Πανεπιστήμιο Κύπρου και οι επιστημονικές οργανώσεις. Ο συντονισμός και ο έλεγχος των δραστηριοτήτων αυτών πρέπει ασφαλώς να εξακολουθήσει να ανήκει στο Υπουργείο Παιδείας και στα αρμόδια όργανά του. Επιπρόσθετα, είναι απαραίτητο να μεταβληθεί ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η επιμόρφωση έτσι, ώστε να δραστηριοποιούνται πιο ενεργά οι εκπαιδευτικοί που επιμορφώνονται, να αξιοποιείται η γνώση και η εμπειρία τους και να συμμετέχουν, τέλος, σε δειγματικές διδασκαλίες και πρακτικές εφαρμογές εκπαιδευτικών καινοτομιών καθώς και σε δραστηριότητες έρευνας δράσης. Με άλλα λόγια, πρέπει να περιοριστεί ο ακαδημαϊκός χαρακτήρας της επιμόρφωσης και να δοθεί περισσότερη έμφαση σε πρακτικά ζητήματα και σε δραστηριότητες που μπορούν να μεταβάλουν τη νοοτροπία και τις στάσεις των εκπαιδευτικών. Εξυπακούεται ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση των στόχων και της φιλοσοφίας του Ενιαίου Λυκείου.
9. Η Επιτροπή εκτιμά επίσης ότι θα συνέβαλλε σημαντικά στην ποιοτική βελτίωση όχι μόνο του Ε.Λ., αλλά και ολόκληρης της εκπαίδευσης στην Κύπρο η μετάβαση από τα γνωσιοκεντρικά σε στοχοκεντρικά σχολικά προγράμματα, τα οποία θα προσδιορίζουν κατά τάξη, εκπαιδευτική βαθμίδα και μάθημα το επιθυμητό επίπεδο εκπαίδευσης των μαθητών με τη μορφή συγκεκριμένων διδακτικών στόχων. Την προσπάθεια αυτή θα συμπλήρωνε η σταδιακή αντικατάσταση του ενός διδακτικού βιβλίου από τη δυνατότητα επιλογής βιβλίου μεταξύ ενός μικρού αριθμού εγκεκριμένων από το Υπουργείο Παιδείας διδακτικών εγχειριδίων, τα οποία θα μπορούσαν να εκπονηθούν μετά από προκήρυξη από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς. Για την αντιμετώπιση της αύξησης του κόστους που συνεπάγεται το μέτρο αυτό, εφόσον τα βιβλία θα εξακολουθήσουν να διανέμονται δωρεάν, μπορούν να εξεταστούν διάφορες λύσεις, όπως η υποχρεωτική επιστροφή των βιβλίων (όσοι επιθυμούν να τα κρατήσουν θα τα αγοράζουν σε συμβολική τιμή), η δημιουργία δανειστικών βιβλιοθηκών στα σχολεία, η καθιέρωση ειδικού τέλους που να διατίθεται για τα σχολικά βιβλία κτλ.

10. Για όλα αυτά πρέπει να υπάρξει ευρύτατη έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση μαθητών, γονέων και εκπαιδευτικών τόσο με την έκδοση ειδικών ενημερωτικών φυλλαδίων όσο και με εκπομπές από τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης, με άρθρα στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, με ομιλίες και διαλέξεις και με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο.
11. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να αναβαθμιστεί ποιοτικά και η Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Καθοδήγησης και να ενισχυθεί με υψηλού κύρους ειδικούς επιστήμονες και κυρίως Σχολικούς Ψυχολόγους και Συμβούλους Επαγγελματικού Προσανατολισμού, για να μπορέσει να παρεμβαίνει πιο αποτελεσματικά σε ζητήματα καθοδήγησης και ψυχολογικής στήριξης των μαθητών.
12. Η συνεχής επίσης αξιολόγηση όλων των στελεχών των διαφόρων υπηρεσιών, αλλά και των Διευθυντών των Ενιαίων Λυκείων, σε συνδυασμό και προς την περαιτέρω συστηματοποίηση της αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού και του διδακτικού έργου των σχολικών μονάδων θα συμβάλει στην ποιοτική βελτίωση της εκπαίδευσης με την οποία πρέπει να συνδυαστεί η γενίκευση του Ενιαίου Λυκείου. Η αξιολόγηση αυτή πρέπει να υπηρετεί, μέσω της διαδικασίας της ανατροφοδότησης, τη διδακτική πράξη και να στοχεύει στη συνεχή βελτίωσή της. Εξυπακούεται ότι αντικείμενα της συνεχούς αυτής αξιολόγησης πρέπει να είναι και τα προγράμματα και τα διδακτικά μέσα και κάθε άλλος παράγοντας που επιδρά καθοριστικά στην ποιότητα της εκπαιδευτικής λειτουργίας.
13. Σημαντική, τέλος, προϋπόθεση για την επιτυχία του εγχειρήματος αυτού, που θα έχει σίγουρα σημαντικές επιπτώσεις στα εκπαιδευτικά πράγματα της Κύπρου, θεωρούμε την εξασφάλιση διακομματικής συναίνεσης στο βασικό πλαίσιο μιας τέτοιας μεταρρύθμισης. Η ανάπτυξη ενός σοβαρού κοινωνικού διαλόγου για τα θέματα αυτά με συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης θα βοηθούσε στην επίτευξη του στόχου αυτού. »

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης και μία παράκληση: Επειδή το θέμα συζητήθηκε σε τρεις επιτροπές, οι οποίες αριθμούν περίπου περισσότερους από αυτούς που είμαστε σήμερα, έτσι όσο πιο σύντομα μπορείτε, γιατί είναι γνωστά τα επιχειρήματα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Υιοθετώ, κύριε Πρόεδρε, τις παρατηρήσεις σας· πράγματι είναι πολυσυζητημένο το θέμα. Απλώς να επισημάνω ότι ο συνάδελφος που έχει μιλήσει προηγουμένως φαίνεται ότι διαφωνεί και με τη δική του κοινοβουλευτική ομάδα, διότι η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ λέει ότι, χωρίς να διαφωνεί με την αναγκαιότητα της εφαρμογής του θεσμού του ενιαίου λυκείου, απλώς εισηγείται να μην εφαρμοστεί το Σεπτέμβριο του 2000 αλλά το Σεπτέμβριο του 2001. Εδώ πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε. Ο συνάδελφος εμμένει σε μία πεπατημένη θέση την οποία μόνος από όλους τους εμπλεκόμενους συνεχίζει να προβάλλει, διαφωνώντας με τους γονείς, διαφωνώντας με την ΟΕΛΜΕΚ, διαφωνώντας με την ΟΛΤΕΚ, διαφωνώντας με το εκπαιδευτικό συμβούλιο, διαφωνώντας με τους αξιολογητές, διαφωνώντας με όλους όσους ασχολούνται με το αντικείμενο. Δικαιούται βεβαίως, απλώς σημειώνω ότι διαφωνεί και με την κοινοβουλευτική του ομάδα, διότι η κοινοβουλευτική του ομάδα

συμφωνεί με τους σκοπούς του νέου τύπου λυκείου, απλώς λέει να εφαρμοστεί το 2001.

Επίσης, εμμένει στην ίδια πάντοτε προσέγγιση, να μην ονομαστεί ενιαίο λύκειο. Πρέπει σώνει και καλά να παραδεχτεί ο υπουργός ότι ως ενιαίο λύκειο απέτυχε! Να ονομαστεί άλλως πως και τότε θα το ψηφίσει. Και του το είπαμε εκατό φορές: Δεν μπορούν τα παιδιά στην Πάφο να παίρνουν άλλο απολυτήριο, δεν μπορούν τα παιδιά στην Πάτρα να παίρνουν άλλο απολυτήριο και στη Λευκωσία να παίρνουν άλλο απολυτήριο! Όπου υπάρχουν ελληνόπουλα και παίρνουν απολυτήριο, θα πρέπει αυτό να είναι κοινής ονομασίας. Τι θα πούμε σε εκείνους που πήραν ένα απολυτήριο και ονομάζεται απολυτήριο ενιαίου λυκείου, θα τους πούμε: «Ξέρετε δεν υφίσταται πλέον, καταργήθηκε»; Σ' αυτούς που θα παίρνουν απολυτήριο στον ελλαδικό χώρο και οπουδήποτε υπάρχει ελληνισμός και θα ονομάζεται απολυτήριο ενιαίου λυκείου; Ενοχλεί το συνάδελφο το όνομα ενιαίο λύκειο. Είναι μία προσέγγιση, κατά την άποψή μου, όχι σωστή. Δεν προσφέρεται αυτό το θέμα για αντιπαλότητα. Το υπουργείο, αφού έχει λάβει υπόψη, επαναλαμβάνω, τις εκκλήσεις όλων των εμπλεκόμενων, έχει καταλήξει, και αναφέρεται και στην έκθεσή μας, ότι τα ΛΕΜ όπως λειτουργούν σήμερα χρειάζονται μία αναθεώρηση. Θέλουμε να καθυστερήσουμε αυτή την επιβαλλόμενη αναθεώρηση που όλοι οι εμπλεκόμενοι, όλοι οι ειδικοί εισηγούνται; Έχει αναφερθεί σε μία έκθεση του Κασσιμάκη και λοιπά.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κασσωτάκη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κασσωτάκη, συγγνώμη. Κασσωτάκη, κύριε καθηγητά, συγγνώμη, συγγνώμη, έχετε δίκαιο· το ξέχασα. Είναι επειδή ξέρω ότι το προτιμά ο κ. Φιλίππου το «κύριος καθηγητής», νομίζω δεν τον ενοχλεί. Επειδή είναι συνάδελφός του, ξέρει καλύτερα το όνομα.

Επαναλαμβάνει κατά κόρον ο κ. υπουργός ότι οι παρατηρήσεις του κ. καθηγητού και άλλες παρατηρήσεις εν σχέσει με το δοκιμαστικό τύπο λυκείου που ελειτούργησε τρία χρόνια ελήφθησαν υπόψη από τις αρμόδιες επιτροπές και, αφού ελήφθησαν υπόψη, έρχονται και διαμορφώνουν πλέον μία πρόταση νέα και είναι με βάση τη νέα πρόταση που ακολουθούμε. Πηγαίνει πίσω ο συνάδελφος στην εσωτερική, αν θέλετε, εργασία, μα εκεί εξεφράσθησαν διαφόρων ειδών απόψεις. Ούτε είναι σωστή η θέση που έχετε πει και σας απάντησε ο κ. υπουργός ότι το Τμήμα Προγραμματισμού είπε ότι απέτυχε ο θεσμός του ενιαίου λυκείου. Εκείνο που απέτυχε -και, ναι, το ξέρουμε όλοι μας- είναι η ενοποίηση της τεχνικής σχολής με το ενιαίο λύκειο και, επειδή όντως απέτυχε, όλοι συμφωνήσαν να διαχωριστεί και μετά από τρία χρόνια, αφού δοθεί στήριξη στην τεχνική εκπαίδευση, να επανεξεταστεί το ενδεχόμενο της ενοποίησης του ενιαίου λυκείου με την τεχνική σχολή.

Νομίζω ότι -και να τελειώσω, γιατί θα σεβαστώ την εισήγησή σας, κύριε Πρόεδρε- το υπουργείο, οι εκπαιδευτικοί, οι πάντες στέλλουν συνέχεια μήνυμα έκκλησης: «Μην καθυστερήσετε άλλο, σας παρακαλούμε, ψηφίστε να ξεκινήσουμε από το Σεπτέμβριο». Το υπουργείο λέει: «Θα είμαι έτοιμο το Σεπτέμβριο να το λειτουργήσω». Και εφόσον αναλαμβάνει την ευθύνη το υπουργείο, το οποίο λέει ότι ούτε η μελέτη των προγραμμάτων εσταμάτησε ούτε, αν θέλετε, η επιμόρφωση έχει σταματήσει, απλώς εκείνο το οποίο ουσιαστικά είχε τώρα σταματήσει ήταν το θέμα των κτιριακών εγκαταστάσεων και μας έχει πει και τι θα κάμει, για να κερδίσει το χρόνο, ότι θα ζητήσουν από το Συμβούλιο Προσφορών σμίκρυνση των χρονικών

εκείνων προθεσμιών, έτσι ώστε να είναι έτοιμο... Και επαναλαμβάνω, εφόσον ο αρμόδιος υπουργός, το υπουργείο το οποίο έρχεται και κάμνει αυτή την πρόταση, διαβεβαιώνει το σώμα ότι θα είναι έτοιμοι και, εφόσον όλοι συμφωνούν ότι αυτό το οποίο προτείνεται είναι καλύτερο από την υφιστάμενη κατάσταση, η παράκληση είναι να προχωρήσουμε να το ψηφίσουμε και εδώ είμεθα, αν υπάρξει στο μέλλον οποιαδήποτε διαφορετική, αν θέλετε, εκτίμηση για τους τρόπους εφαρμογής, να παρέμβουμε. Εμείς δεν είμεθα οι ειδικοί. Δε νομίζω ότι στη Βουλή των Αντιπροσώπων υπάρχουν οι ειδικοί. Αυτό το θέμα έχει πολυσυζητηθεί, επαναλαμβάνω, με το εκπαιδευτικό συμβούλιο, στο οποίο λαμβάνουν μέρος οι πάντες, οι πάντες, οι ειδικοί, αυτοί που μπορούν να αξιολογήσουν. Δε θα αναφερθώ και στην έκθεση ΟΥΝΕΣΚΟ, που μας είπε ότι το μόνο σωστό που εφαρμόστηκε τα τελευταία χρόνια στο χώρο της εκπαίδευσης είναι ο θεσμός του ενιαίου λυκείου. Δε θέλω να σας πάρω άλλο χρόνο.

Επαναλαμβάνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι υπάρχει σύμπτωση απόψεων και από τους καθηγητές και από τους γονιούς και της τεχνικής και της γενικής εκπαίδευσης. Και η ΟΕΛΜΕΚ και η ΟΛΤΕΚ και οι γονείς και το υπουργείο, οι πάντες, λένε ότι πρέπει να προχωρήσουμε και να μην καθυστερήσουμε άλλο· να προχωρήσουμε φέτος. Γι' αυτό κάμνω έκκληση να το ψηφίσουμε, όπως έχει, και εδώ είμεθα να ξανασυζητήσουμε οτιδήποτε προκύψει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κιττής.

Ήθελα να πω, να συμπληρώσω...

Κύριε Χατζηγιάννη, ήθελα να συμπληρώσω ότι ο υπουργός είπε πως, εάν πέσει έξω στα κατασκευαστικά, εξ ανάγκης θα το αναβάλει για...

Ορίστε, κύριε Κιττή.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από τη θέση σας.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Απλώς σε συντομία, από τη θέση μου, ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι γεγονός ότι αυτό το θέμα συζητήθηκε επανειλημμένα στην επιτροπή Παιδείας, πριν έρθει στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και στην επιτροπή Παιδείας να το εξετάσουν μαζί. Μετά, από την ολομέλεια της Βουλής είχε απορριφθεί το κονδύλι που περιλαμβάνετο στους προϋπολογισμούς. Εκεί είχαμε διαπιστώσει, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς ότι δεν είχε ενημερωθεί η Βουλή σε όσο βαθμό τουλάχιστον έπρεπε γι' αυτό το συγκεκριμένο νέο θεσμό που το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ο φορέας δηλαδή που χαράσσει την εκπαιδευτική πολιτική, είχε υπόψη του να εισαγάγει στην εκπαίδευσή μας.

Γι' αυτό θεωρήσαμε σωστό να ενημερωθούμε. Είναι γεγονός ότι μας δόθηκαν αρκετές εξηγήσεις, πάρα πολλές -μπορώ να πω- εξηγήσεις και στοιχεία, από τα οποία διαφάνηκε ότι είχε γίνει πάρα πολλή δουλειά από τους φορείς τους εμπλεκόμενους, το τεχνικό προσωπικό του υπουργείου, τους ειδήμονες τους οποίους συμβουλευέται και ακριβώς, επειδή αυτή η έκθεση που έχει αναφερθεί διαπιστώνει

την αδυναμία αυτή τη στιγμή της σύμμειξης της τεχνικής με την υπόλοιπη εκπαίδευση, γι' αυτό το λόγο έχει γίνει αποδεκτή αυτή η αδυναμία και το υπουργείο προχωρά με χωρισμένους τους δυο τομείς της παιδείας μας. Αυτά τα πράγματα και οι εξηγήσεις που έχουν δοθεί τουλάχιστο μας πείθουν ότι όλοι οι φορείς έχουν συμφωνήσει στην ανάγκη να προχωρήσουμε σε αυτή την πορεία. Εμείς δεν είμεθα ειδικοί για να χαράσσουμε και να καθορίζουμε συγκεκριμένη πολιτική στα διάφορα θέματα που αφορούν την εκτελεστική εξουσία κατά κύριο λόγο, όμως έχουμε δικαίωμα και υποχρέωση, πιστεύω, να γνωρίζουμε γιατί ψηφίζουμε κάποια κονδύλια, γιατί ψηφίζουμε κάποιους νόμους· τους νόμους και τα κονδύλια, ακριβώς. Επομένως πιστεύω, μετά από όλες τις εξηγήσεις που έχουν δοθεί και εξαίτιας του γεγονότος ότι συμφωνούν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, θα πρέπει, και μετά από τη δήλωση μάλιστα του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού ότι την ευθύνη την αναλαμβάνει ο ίδιος ως πολιτικός φορέας επί του θέματος, καθ' ύλην, και εμείς έχουμε πει ότι θα ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι για να προχωρήσει και θα παραμείνουμε ασκούντες τον έλεγχο τον κοινοβουλευτικό που μας δίνει η θέση την οποία κατέχουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κατανιώ ότι για πολλούς πιθανόν να μην άξιζε να συζητηθεί τόση πολλή ώρα αυτό το θέμα, αλλά σας διαβεβαιώ ότι για όσους ασχολούνται με τα εκπαιδευτικά και για όσους έχουν μπει στον κόπο και έχουν μελετήσει τις διάφορες εκθέσεις και εισηγήσεις, αλλά και τις εμπειρίες άλλων χωρών, πρόκειται για μια μεταρρύθμιση που είναι και ουσιαστική και σίγουρα υπάρχουν και ουσιαστικές επιπτώσεις στη μαθητιάσα νεολαία, αλλά και την αυριανή κοινωνία. Θα έχει θετικές επιπτώσεις, εάν βεβαίως εφαρμοστεί σωστά και αποδοτικά ο νέος θεσμός.

Εμείς πιστεύουμε στο νέο θεσμό, όπως πιστέψαμε -πρέπει να πω- και στο ενιαίο λύκειο όπως είχε εφαρμοστεί δοκιμαστικά για τρία χρόνια. Επιτρέψτε μου να διορθώσω τον κ. Χατζηγιάννη για τις αναφορές του, που είχε κάνει προχθές στην επιτροπή, ότι είμαστε ενάντια στο ενιαίο λύκειο και από αυτή την αντίθεση -μας είχε πει- πηγάζουν και οι σημερινές μας ανησυχίες. Μπήκα στον κόπο, διότι είχε πει ότι πάγια το ΑΚΕΛ και η κοινοβουλευτική του ομάδα είναι ενάντια στο ενιαίο λύκειο, να αναζητήσω κάποιες ανακοινώσεις και έχω μπροστά μου μια ανακοίνωση ημερομηνίας 30 Μαρτίου του '94. Διαβάζω επί λέξει: «Η πρόταση για ενιαιοποίηση της λυκειακής και της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης είναι βασικά σωστή κατά την άποψή μας και η υλοποίησή της θα μπορούσε, υπό ορισμένες βασικές προϋποθέσεις, να επιτύχει σε μεγάλο βαθμό τους στόχους που καλείται να εκπληρώσει». Το '94 έμπαιναν ζητήματα προϋποθέσεων. Έχει σημασία αυτό. Το '96 επαναλαμβάνεται η συμφωνία η καταρχήν με τη φιλοσοφία της ενοποίησης: «Θεωρούμε ότι η δοκιμαστική εφαρμογή του ενιαίου λυκείου έχει ουσιαστική σημασία για την τύχη του θεσμού. Επειδή ο θεσμός αυτός αποτελεί μια μεγάλη καινοτομία στο εκπαιδευτικό σύστημα, απαιτείται να διοριστεί από τώρα ανεξάρτητη επιτροπή αξιολόγησης της δοκιμαστικής εφαρμογής του θεσμού, στην οποία να μετέχουν και εκπρόσωποι του πανεπιστημίου και του παιδαγωγικού».

Έχω και πολλές άλλες ανακοινώσεις -να μην τις διαβάσω- που ανατρέπουν την αστήριχτη θέση ότι τασσόμαστε πάγια και από χρόνια κατά του θεσμού. Όμως

προειδοποιούσαμε, είναι γεγονός, και το '96 προειδοποιήσαμε και καταθέσαμε προτάσεις όσον αφορά...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Λιλλήκα, επιτρέπετε μια διακοπή;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Βεβαίως!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν είπα ότι είναι εναντίον το ΑΚΕΛ. Εσημείωσα τη διαφορετική προσέγγιση του συναδέλφου Φιλίππου...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είπα για την προχθεσινή σας παρέμβαση στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, είπα, αλλά, για να σας μεταφέρω πίσω, και είχατε πει...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, επειδή αναφέρθηκε το όνομά μου, ασφαλώς θα μου επιτρέψετε ένα σχόλιο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Παρακαλώ!

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Χατζηγιάννη, ο ομιλών δεν ετάχθη εναντίον του ενιαίου λυκείου. Υποστήριξε ότι η ειδική επιτροπή που όρισε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού μάς είπε ότι αυτό το ενιαίο λύκειο απέτυχε και ο υπουργός φαίνεται ότι επιχειρεί να εφαρμόσει το αποτυχόν λύκειο. Έχω εκφράσει τις απόψεις μου -είναι κατατεθειμένες στα πρακτικά- όπως το κάνω πάντοτε κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών, και δεν υπάρχει λόγος ο εκλεκτός μου συνάδελφος να μεταφράζει τις δικές μου θέσεις και να λέει ότι εγώ διαφωνώ ή διαφώνησα με την κοινοβουλευτική μου ομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρήστε, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ.

Οι σημερινές μας ανησυχίες δεν εστιάζονται στο όνομα, το οποίο δεν είναι και η ουσία του ζητήματος, παρ' όλο ότι πρέπει να υπενθυμίσω στους συναδέλφους ότι ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιος Ιωαννίδης αρχικά αποκαλούσε το θεσμό αυτό, το νέο θεσμό, νέο τύπο λυκείου. Είχα καταθέσει στην επιτροπή Παιδείας και άρθρο της κ. Αγγελίδου που κατηγορούσε έμμεσα πλην σαφώς τον κ. υπουργό ότι είναι οπισθοδρομικός και μεσαιωνικός, διότι εγκατέλειπε την ιδέα του ενιαίου λυκείου. Από τότε επεκράτησε αυτή η ορολογία, όμως δεν είναι το ουσιαστικό. Το ουσιαστικό είναι τι προγραμματίζεται και τι θα γίνει. Και πρέπει να πούμε ότι έχει παραδεχθεί και ο ίδιος ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού -για όσους παρευρίσκοντο προχθές στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και την επιτροπή Παιδείας- ότι αυτή τη στιγμή που μιλούμε δεν είναι ολοκληρωμένο το σύστημα που θα εισαχθεί από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Δεν έχουν κατοχυρωθεί

ακόμη οι παιδαγωγικές μέθοδοι και η μεθοδολογία ούτε τα αναλυτικά προγράμματα της δεύτερης και τρίτης τάξης λυκείου ούτε ο τρόπος αξιολόγησης των μαθητών που θα εφαρμοστεί στο νέο τύπο λυκείου ούτε είναι έτοιμα τα εργαστήρια και η υλικοτεχνική υποδομή, που είναι ελλιπής και χωρίς να εισαχθεί οποιοσδήποτε νέος θεσμός και υπάρχουν σοβαρές ανάγκες στο εκπαιδευτικό σύστημα. Κατά συνέπεια, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να πειραματιστούμε. Η ανησυχία μας και η διαφωνία μας έγκειται σ' αυτό, στο ότι δεν έχουμε την πολυτέλεια να πειραματιστούμε και να αποτύχουμε ακόμα μια φορά για ένα χρήσιμο θεσμό. Είναι πολύ πιο φρόνιμο να ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός, να συμφωνηθούν όλες οι παράμετροι και οι πτυχές αυτού του θεσμού και με την ΟΕΛΜΕΚ, με την οποία βρίσκονται σε διάλογο και η οποία έχει προειδοποιήσει ότι, αν αποτύχει ο διάλογος που έχει με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού μέχρι το τέλος Απριλίου, δεν αποδέχεται την εφαρμογή του θεσμού. Μάλιστα, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού προχθές είπε ότι θα γίνει ο "Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος". Συνεπώς, πρέπει να ολοκληρωθεί και αυτός ο διάλογος, για να έχουμε πλήρη εικόνα του τι ψηφίζουμε.

Και εμείς λέμε να εγκριθούν τα κονδύλια, να αρχίσουν τα έργα υποδομής, να υλοποιηθούν έγκαιρα τα έργα υποδομής, να εξοπλιστούν τα εργαστήρια και κατά κύριο λόγο να μετεκπαιδευτούν με την άνεσή τους και όσο χρειάζεται οι εκπαιδευτικοί. Όταν πρόκειται να αλλάξουμε παιδαγωγικές μεθόδους, όταν πρόκειται, όπως είπε και ο ίδιος ο υπουργός, να εγκαταλείψουμε την πάγια τακτική δεκαετιών, να διδάσκεται ένα μάθημα από ένα διδακτικό βιβλίο, και να περάσουμε στις επιλογές διδακτικών βιβλίων από τους μαθητές, δε θα κρίνουμε τους μαθητές γνωσιολογικά πλέον. Θα τους κρίνουμε με βάση τις δεξιότητές τους. Είναι οι εκπαιδευτικοί μας σήμερα, που διδάσκουν για τριάντα χρόνια ή για είκοσι χρόνια με μία συγκεκριμένη παιδαγωγική μέθοδο και αξιολογούν με έναν τρόπο γνωσιοκεντρικό τα παιδιά, έτοιμοι να προσαρμοστούν έγκαιρα και επαρκώς στις νέες αυτές προσεγγίσεις; Ή μήπως θα φτάσουμε στο συμπέρασμα μετά από δύο χρόνια, σ' αυτό που λέει η έκθεση για το ενιαίο λύκειο, σύμφωνα με το οποίο μία από τις κύριες αιτίες της αποτυχίας του ενιαίου λυκείου του πειραματικού ήταν ότι δεν είχε παράσχει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επαρκή εκπαίδευση, μετεκπαίδευση των καθηγητών. Συνεπώς εμείς λέμε να εξασφαλιστεί ολόκληρο το χρόνο το Υπουργείο Παιδείας, για να δημιουργήσει την υλικοτεχνική υποδομή, να το σχεδιάσει, να εκπαιδεύσει τους εκπαιδευτικούς και να εφαρμοστεί από το Σεπτέμβριο του 2001, για να υπάρχει όλη η άνεση να εφαρμοστεί με επιτυχία αυτός ο θεσμός.

Μπορεί να αναλαμβάνει ο Υπουργός Παιδείας την ευθύνη, ως πολιτικό πρόσωπο, δεν έχουμε όμως μικρότερη ευθύνη, ως νομοθετική εξουσία, αν ψηφίσουμε για την εφαρμογή ενός θεσμού, του οποίου δε γνωρίζουμε το περιεχόμενο σήμερα. Συνεπώς δεν μπορεί να λειτουργήσει ως άλλοθι για μας, επειδή ο Υπουργός Παιδείας αναλαμβάνει την ευθύνη. Την ευθύνη απέναντι στους μαθητές ποιος την αναλαμβάνει; Μήπως είμαστε αμέτοχοι ευθυνών; Δηλώνουμε άμοιροι ευθυνών εκ των προτέρων;

Συνεπώς νομίζω ότι θα πρέπει να διδαχθούμε και από το παρελθόν και από τα λάθη που είχαν γίνει κατά την πειραματική φάση εφαρμογής του ενιαίου λυκείου σε τρία σχολεία, για να μην τα επαναλάβουμε. Φαίνεται όμως ότι συνεχίζουμε να είμαστε ανεπίδεκτοι μαθήσεως και κάποιοι θα την πληρώσουν. Εμάς δε μας ικανοποιεί το να βγούμε και να κάνουμε κριτική σε δύο χρόνια από σήμερα για την αποτυχία. Δε θα μας ικανοποιήσει αυτό. Και δε νομίζω να ικανοποιεί κανέναν να κάνει τέτοιες διαπιστώσεις. Και αφού έχουμε τη δυνατότητα και δε θα χαθεί ο κόσμος, αγαπητοί συνάδελφοι, εάν καθυστερήσει για ακόμα ένα χρόνο ... Ούτε το θέλουν όλοι οι θεσμοί και όλοι οι οργανωμένοι φορείς, όπως ακούστηκε από αυτό το βήμα. Σας λέω

ότι στη συνομοσπονδία γονέων η απόφαση για υιοθέτηση του ενιαίου λυκείου πέρασε με μία ψήφο και όλες οι άλλες επαρχίες ουσιαστικά, στις οποίες δεν εφαρμόστηκε πειραματικά το ενιαίο λύκειο, το καταψήφισαν, ζήτησαν αναβολή. Μόνο στη Λευκωσία οι γονείς των παιδιών που φοιτούν ήδη στο ενιαίο λύκειο, το πειραματικό, ζητούν επίμονα την εφαρμογή του ενιαίου λυκείου. Δε θα καταστραφεί για ένα χρόνο ακόμη με την αναστολή του θεσμού ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Χατζηγιάννη, με βάζετε στον πειρασμό να σας διαβάσω τέσσερις σελίδες από την έκθεση. Λυπούμαι, αγαπητοί συνάδελφοι, είμαι υποχρεωμένος να το κάνω, διότι, όταν λέει ο κ. Χατζηγιάννης ότι ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εμάς μας έκανε έκκληση το προεδρείο να είμαστε συντομότατοι ...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα ξαναμιλήσετε, κύριε Χατζηγιάννη. Κανένα πρόβλημα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

... και ήμαστε συντομότατοι. Νομίζω ότι έπρεπε να γίνει έκκληση και για τους άλλους ομιλητές.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Να ξαναμιλήσετε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλήφθηκα ότι ο κ. Λιλλήκας επρόκειτο να τερματίσει σε μισό λεπτό περίπου.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ε, ήμουν έτοιμος να τερματίσω, αλλά, επειδή για πολλοστή φορά ο κ. Χατζηγιάννης αμφισβητεί αν απέτυχε το ενιαίο λύκειο -και λέω μετά λύπης μας απέτυχε, διότι εμείς τον είχαμε υιοθετήσει και χαιρετίζει το θεσμό του ενιαίου λυκείου- είμαι υποχρεωμένος να διαβάσω από την έκθεση τα συμπεράσματα. Λυπούμαι, πρέπει να έχετε την υπομονή να με ακούσετε, για να κρίνετε ποιος τον έχει μελετήσει επιτέλους. Είναι έξι σελίδες συμπεράσματα, δύο σελίδες είναι τα θετικά και τέσσερις σελίδες τα αρνητικά. Εάν ο κ. Χατζηγιάννης έμπαινε στον κόπο να τη διαβάσει ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τότε να μεν το υποστηρίξετε, κύριε Λιλλήκα ...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αυτή ήταν πάντα η θέση σας;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Χατζηγιάννη ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εάν είναι αποτυχών ο θεσμός, γιατί ψηφίζετε τα εκατομμύρια λίρες να περάσει;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Να σου απαντήσω ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να πείτε "όχι" στο θεσμό.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Να σου απαντήσω πολύ εύκολα, κύριε Χατζηγιάννη. Για έναν απλούστατο λόγο: Διότι εμείς πιστεύουμε, σε αντίθεση με σας, ότι έχουμε τη νοημοσύνη να αποφύγουμε τα λάθη του παρελθόντος και να μην τα μιμηθούμε. Αυτό που δεν καταλαβαίνετε εσείς. Αυτή είναι η διαφορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριε Λιλλήκα, παρακαλώ να σταματήσει ο διάλογος μεταξύ των βουλευτών ...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ε, έχω το λόγο, κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... και το αφήνω κοντά σας, κύριε Λιλλήκα, να τελειώσετε, όπως προγραμματίζατε, ή όχι ...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Επειδή έχω καταθέσει κάποια πράγματα, κύριε συνάδελφε, αν θέλετε, μπορείτε να διαβάσετε μερικά εντυπωσιακά στοιχεία ...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δε θα μπω στον κόπο. Σας αναφέρω απλώς ότι είναι δέκα σημεία. Μπορεί οποιοσδήποτε να το πάρει, για να μην πείτε ότι σας τρώω το χρόνο. Απλώς θα ήταν καλό ο κ. Χατζηγιάννης να διαβάζει τις εκθέσεις και να μην τις μετροφυλλά ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ε, βλέπετε, κύριε ... Είναι μομφή τώρα, κύριε Πρόεδρε. Λέει ότι μετροφυλλούμε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Συγγνώμη, λέει ότι μετροφυλλούμε τις εκθέσεις εμείς και τις διαβάζει ο κ. Λιλλήκας. Ο μόνος ειδικός επί των εκπαιδευτικών είναι ο κ. Λιλλήκας, βλέπετε! Οι άλλοι μετροφυλλούν τις εκθέσεις.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εγώ δεν έχω δηλώσει ειδικός για κανένα θέμα, κύριε Χατζηγιάννη. Απλώς έχω την έκθεση μπροστά μου, την ξαναδιάβασα ακόμη και σήμερα το πρωί, σε αντίθεση με κάποιους που στηρίζονται στη μνήμη τους.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είντα, καμιά φορά που το μετροφύλλημα μπορεί να αποτυπώσει τα ...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Σωστό. Κάποιοι έχουν φωτογραφική μνήμη!

Λοιπόν, θέλω να σημειώσω ακόμα κάτι, κύριοι συνάδελφοι, που νομίζω ότι είναι επίσης σημαντικό και κλείνω μ' αυτό. Υπάρχει τεράστιο πρόβλημα έλλειψης αιθουσών στα σχολεία μας και έχουμε μεγάλο πρόβλημα μετακινούμενων τμημάτων. Πριν από δύο μήνες, ο Υπουργός Παιδείας, στην επιτροπή Παιδείας, όταν ήταν προσκεκλημένος και μας κατέθεσε πρόγραμμα, δήλωσε ότι σε δύο χρόνια δε θα υπάρχουν πλέον μετακινούμενα τμήματα -θυμάστε οι συνάδελφοι- ότι θα λυθεί και θα κλείσει αυτό το θέμα. Προχτές, όταν τον ερώτησα ξανά τι θα γίνει με το ενιαίο λύκειο, διότι είχαμε δήλωση προηγούμενη από επιθεωρητή ότι θα είναι όλα μετακινούμενα, είπε: «Ναι, στο ενιαίο λύκειο θα είναι όλα μετακινούμενα.» Και ακούστε το επιχείρημα: «Διότι θα είναι όλες οι αίθουσες ειδικές.» Το λοιπόν ...

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Τα εργαστήρια.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κυρία Βασιλείου, είναι απλό. Η αίθουσα εργαστηρίων θα είναι ειδική, η αίθουσα των ηλεκτρονικών υπολογιστών θα είναι ειδική, η αίθουσα των ξένων γλωσσών, εάν εξοπλιστεί με οπτικοακουστικά μέσα, θα είναι ειδική -το δέχομαι. Πείτε μου τι ειδική θα είναι η αίθουσα της ιστορίας, τι ειδική θα είναι η αίθουσα των νέων ελληνικών, τι ειδική θα είναι η αίθουσα των αρχαίων ελληνικών, τι ειδική θα είναι η αίθουσα των μαθηματικών, για να έχουμε στο τέλος, με βάση αυτή τη θέση, όλους τους μαθητές, στα πέντε λεπτά του διαλείμματος, με την τσάντα στον ώμο να γυρίζουν να βρουν την ειδική αίθουσα. Τι ειδική θα είναι; Στην πλειονότητά τους θα είναι κανονικές αίθουσες.

Φοβούμαι ότι θα μας οδηγήσει σε ένα περίπλοκο σύστημα, το οποίο περισσότερο θα δυσκολέψει παρά θα διευκολύνει, παρά τα θετικά που εμπεριέχει ως θεσμός και τα οποία υιοθετούμε. Γι' αυτό η τοποθέτησή μας είναι να ψηφίσουμε τα κονδύλια, διότι ούτως ή άλλως, και να μην εισαγόταν κανένας θεσμός, θα έπρεπε και αυτά και πολλά άλλα κονδύλια να είχαν έρθει από χρόνια σ' αυτή τη Βουλή, από την κυβέρνηση, για να δημιουργηθούν οι απαραίτητες δομές και η υλικοτεχνική υποδομή και ο εξοπλισμός στα σχολεία μας. Γι' αυτό θα το ψηφίσουμε με την κατάθεση της τροπολογίας που έχετε όλοι ενώπιόν σας, για αναβολή της εφαρμογής για ένα χρόνο, για την προστασία του θεσμού στον οποίο πιστεύουμε και ο οποίος δε θέλουμε να αποτύχει ακόμα μια φορά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Προδρόμου. Θα εισηγούμουν όμως ότι το θέμα ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Χωρίς να παρεξηγούμαι, επειδή είναι ο κ. Προδρόμου ... αλλά είναι μία ώρα και δέκα λεπτά που συζητούμε για ένα θέμα για το οποίο είμαι βέβαιος ότι θα ακουστούν βασικά τα ίδια επιχειρήματα. Και να παρατηρήσω με λύπη μου ότι, εκτός από τα τελευταία πέντε λεπτά που προκλήθηκε συζήτηση μεταξύ των συναδέλφων Χατζηγιάννη και Λιλλήκα, τον υπόλοιπο χρόνο και οι εντός και οι εκτός του περιγύρου μιλούσαν μεταξύ τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς κι εγώ θα εισηγούμουν ότι το θέμα ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το ότι μιλούσαν μεταξύ τους παρακαλώ να μη θεωρηθεί ότι λέχθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, όχι.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αν το λέγαμε σε κάθε συνεδρίαση, δε θα μιλούσαμε μέσα στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν το σημειώνω ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μπορεί πάντα να μη δίδεται προσοχή ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, ζητώ ... Έχω κάποια πράγματα να πω, να ανασκευάσω επιχειρήματα και ανακριβή στοιχεία που δόθηκαν. Αν υπάρχει δυνατότητα να μου δοθεί ο λόγος, θα παρακαλούσα να μου δοθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω, εγώ θα εισηγούμουν ότι το θέμα έχει εξαντληθεί, αν συμφωνεί και η ολομέλεια δηλαδή της Βουλής.

Πόσο χρόνο θέλετε, κύριε Προδρόμου;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Πέντε λεπτά.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι ο χρόνος, κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται. Εάν χρειαστεί κάποιος άλλος να απαντήσει στον κ. Προδρόμου, πού μπαίνει η γραμμή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, έχετε δίκαιο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ήδη ο κ. Χατζηγιάννης είπε ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αν είναι έτσι ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, κύριε Προδρόμου! Ο κ. Χατζηγιάννης έκανε ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αν είναι έτσι, μίλησαν δύο από το ΑΚΕΛ και ένας από το Συναγερμό. Αν είναι έτσι!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Προδρόμου, ο κ. Φιλίππου έχει εκφράσει τη θέση του.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ε, κι εγώ είναι τη δική μου που θέλω να εκφράσω!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχετε διαφορετική δηλαδή και εσείς από την ομάδα σας! Αν είναι έτσι, ορίστε!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μα, συγγνώμη δηλαδή! Αυτά είναι πρωτοφανή! Θα πω από πριν ποια είναι η θέση μου, για να μιλήσω στη Βουλή; Αν είναι διαφορετική;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε μας ενδιαφέρει η θέση σας, κύριε ... Εγώ έχω εισηγηθεί ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση. Με βάση τους κανονισμούς, μπαίνει σε ψηφοφορία. Και αν είναι απουσία απαντήσε, σας λέω ότι έχει δύο πολιτικά, κατά τη γνώμη μου, σημεία στην ομιλία του κ. Χατζηγιάννη στα οποία θα ήθελα να απαντήσω, αλλά θεωρώ ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Να αποφασίσει η ολομέλεια. Αν σας δώσει το λόγο, μιλάτε ως αύριο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, τίθεται σε ψηφοφορία αν θεωρείται το θέμα εξαντληθέν, εκτός αν δεν επιμένει ο κ. Προδρόμου ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Επιμένω, κύριε Πρόεδρε. Επιμένω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ε, κύριε Πρόεδρε, το θέμα διαδικασίας που θίγει ο κ. Κατσουρίδης μπορεί, εκ πρώτης όψεως, λόγω του ότι επικαλείται το στοιχείο της ολοκλήρωσης της συζήτησης να γίνεται αποδεχτό. Εφόσον όμως υπάρχει συνάδελφος από οποιαδήποτε πλευρά ο οποίος έχει έντονες απόψεις και θέλει να μιλήσει, νομίζω ότι δεν πρέπει να μπει σε

ψηφοφορία η εισήγηση του κ. Κατσουρίδη. Ήταν μία υπόδειξη, μπορώ να πω, από τον κ. Κατσουρίδη. Αν γινόταν σεβαστή και συμφωνούσε και ένας που ένιωθε ότι, «Ναι, δεν έχω να πω τίποτε παραπάνω», θα έκλεινε το θέμα. Από τη στιγμή όμως που υπάρχει συνάδελφος που επιμένει και λέει, «έχω έντονες απόψεις, να μιλήσω», τότε νομίζω ότι δεν πρέπει να το βάλετε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ναι, θα μιλήσουμε κι εμείς τότε, κύριε Πρόεδρε, διότι εμείς σεβαστήκαμε το γεγονός ότι κάνατε αυτή την έκκληση, διότι πολλά ελέγχθησαν στις επιτροπές, όλοι γνωρίζουμε τα θέματα και είπαμε να τεθεί κάποιο τέρμα. Αλλά, αν πρόκειται να μιλήσει ο κ. Προδρόμου, θέλομε κι εμείς να μιλήσομε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Δημητρίου είπε: «Εφόσον θέλει ένας να μιλήσει, πρέπει να μιλήσει και δεν μπαίνει σε ψηφοφορία.» Μα το θέμα ..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν το είπε έτσι. Εισηγείται να του επιτραπεί να μιλήσει.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Εάν δεν έχει κανέναν που θέλει να μιλήσει, ασφαλώς. Αλλά το θέμα μπαίνει σε ψηφοφορία μόνο όταν κάποιος ζητήσει το λόγο και υπάρχει αντίθετη άποψη, ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Και ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Εγώ δε λέω ότι δεν αισθάνεται έντονα. Μα, το γεγονός ότι ένας συνάδελφος αισθάνεται έντονα -και είναι απόλυτα σεβαστό το αίσθημά του- δε σημαίνει ότι πρέπει να συμφωνήσομε αναγκαστικά. Εγώ σέβομαι το έντονο αίσθημα του κ. Προδρόμου, αλλά θεωρώ ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί και θα παρακαλούσα, κύριε Πρόεδρε, να τεθεί σε ψηφοφορία και, αν η πλειοψηφία θέλει να συνεχίσει τη συζήτηση, συζητούμε μέχρι τα μεσάνυχτα. Ουδεμία ένσταση. Αλλά να ερωτηθεί το σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χωρίς να θεωρηθεί ότι είναι προσπάθεια φίμωσης οποιοδήποτε, επειδή ειλικρινά δεν μπορώ να αντιληφθώ τι καινούριο μπορεί να ακουστεί -ακούστηκαν όλα και εδώ και στις επιτροπές που συζητήθηκε το θέμα- εισηγούμαι να μπει σε ψηφοφορία αν το θέμα είναι εξαντληθέν ή όχι.

Πόσοι ψηφίζουν ότι το θέμα έχει εξαντληθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πλείονες. Εντάξει. Κύριε Προδρόμου.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όση ώρα θέλει τώρα, κύριε Πρόεδρε. Όχι πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως. Όση ώρα θέλετε όλοι σας.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως μέχρι τώρα θα είχα τελειώσει, αλλά ευχαριστώ τον κ. Ηλιάδη που τώρα μου δίνει όση ώρα θέλω. Εν πάση περιπτώσει, νόμιζα ότι έτσι ήταν. Και αν θα μιλήσουν όλοι οι επόμενοι, δεν ξέρω, εγώ προσωπικά, όσο μιλώ, νιώθω ότι εξαντλείται το θέμα. Έτσι φαντάζομαι ότι νιώθει ο καθένας, όταν μιλήσει, εξαντλείται, γι' αυτό εγώ θα εισηγηθώ μετά το πέρας της ομιλίας μου ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ, αυτά δεν είναι σοβαρά πράγματα. Απλώς δηλαδή τώρα, επειδή έχει σε μία και μοναδική συνεδρία πλειοψηφία η ομάδα του κ. Προδρόμου, η οποία νιώθει ότι εξαντλήθηκε ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Κατσουρίδη, έγινε ψηφοφορία.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σας παρακαλώ. ... και ψήφισε, για να μιλήσετε εσείς, μας λέτε τώρα -σοβαρά πράγματα από κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο κόμματος!- ότι, «μόλις τελειώσω, θα εισηγηθώ να εξαντληθεί». Εισηγηθείτε και αποφασίστε το.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Κατσουρίδη ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εισηγηθείτε το. Εγώ σας λέω να το εισηγηθείτε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Κατσουρίδη, τέθηκε σε ψηφοφορία, αποφασίσαμε. Αν η πλειοψηφία είναι για μία φορά και δε θα υπάρξει ξανά θέμα, κάνετε υπομονή.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, να εισηγηθείτε αυτό που είπατε. Μόλις τελειώσετε, να εισηγηθείτε ότι εξαντλήθηκε το θέμα, να ψηφίσουμε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εκτός από το να ψηφίσουμε ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ! Εγώ νομίζω δε συμφέρει ούτε στο κόμμα του Δημοκρατικού Συναγερμού να κάνει αυτού του είδους την εισήγηση μετά το πέρας της ομιλίας του συναδέλφου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι ρητορική ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

... άμα κάνω την εισήγηση, θα μπορείτε να την κρίνετε. Βεβαίως εγώ έχω να σχολιάσω ότι, εκτός από το να προτείνουμε ότι το θέμα έχει εξαντληθεί, φαίνεται ότι υπάρχουν κι άλλοι τρόποι για να μην αφήσουμε κάποιον να μιλήσει. Εν πάση περιπτώσει εγώ θα πω σχετικά σε συντομία ότι, όντως, όπως επανέλαβαν κάποιοι συνάδελφοι, δεν είμαστε ειδικοί και γι' αυτό το λόγο χρησιμοποιήσαμε μία έκθεση την οποία έχουν κάνει ειδικοί σχετικά με το θέμα. Βεβαίως στην έκθεση αυτή φαίνεται ότι τη χρησιμοποιήσαμε κατά τρόπο που δείχνει ότι ούτε καν την ικανότητα του να διαβάζουμε πάντα όπως πρέπει τις εκθέσεις δεν την έχουμε. Μόλις τελευταία ακούσαμε ποσοτική ανάλυση, ότι οι περισσότερες σελίδες είναι αρνητικά συμπεράσματα, ενώ τα θετικά συμπεράσματα είναι πιο λίγες. Δεν ξέρω, την έκθεση θα έπρεπε κάποιος -να μην πω να απειλήσουν- αντί να μας εκφοβίσουν ότι θα διάβαζαν σελίδες, θα έπρεπε να επιδιώξουμε όλοι όσοι ενδιαφερόμαστε να τη διαβάσουμε, ούτως ώστε να έχουμε ίδιαν γνώμη. Στην έκθεση αυτή, στα συμπεράσματα ναι, υπάρχουν ορισμένες σελίδες οι οποίες τιτλοφορούνται "θετικές πτυχές του ενιαίου λυκείου", υπάρχουν και ορισμένες σελίδες οι οποίες δεν τιτλοφορούνται "αρνητικές πτυχές", όπως λέχθηκε, αλλά τιτλοφορούνται "πτυχές του ενιαίου λυκείου που εμφανίζουν αδυναμίες". Και εδώ είναι η δική μου η απορία. Σε κάθε νέο θεσμό τον οποίο ενδεχομένως εγκρίνουμε ή εγκαθιδρύουμε, και ειδικότερα στο χώρο της εκπαίδευσης, βεβαίως μπορεί να υπάρχουν αδυναμίες. Πάντοτε υπάρχουν αδυναμίες.

Τις αδυναμίες προσπαθούμε να τις διορθώσουμε. Και ακριβώς, επειδή αυτή η έκθεση έχει φτιαχτεί από ακαδημαϊκούς, όπως υπογράμμισε με αρκετή έμφαση ο κ. Φιλίππου, είναι και γραμμένη ακριβώς με τον τρόπο που συνήθως σκέφτονται και συνδιαλέγονται οι ακαδημαϊκοί. Και αν δούμε όλες τις διατυπώσεις, για παράδειγμα τις κρίσεις για το θεσμό του ενιαίου σχολείου στον υπόλοιπο κόσμο, στη Δυτική Ευρώπη κυρίως, θα δούμε ότι είναι κρίσεις οι οποίες δεν είναι απόλυτες. Υπάρχει διαπίστωση ότι πουθενά δεν υπάρχει ομοφωνία. Υπάρχουν, λέει η έκθεση, ένθερμοι και φανατικότεροι υποστηρικτές τις ιδέας του ενιαίου σχολείου, το οποίο στη Δυτική Ευρώπη εφαρμόζεται εδώ και δεκαετίες, υπάρχουν βεβαίως και κάποιοι οι οποίοι έχουν αντίθετες απόψεις, κάποιοι αντιρρησίες.

Εν πάση περιπτώσει, η ποικιλία των θέσεων σχετικά με τη μέση εκπαίδευση φτάνει σε ακαδημαϊκές απόψεις που έχουν εκφραστεί από πολύ έγκριτους ακαδημαϊκούς στις Ηνωμένες Πολιτείες, ονόματα. Επειδή ο κ. Φιλίππου υπογράμμισε ότι έχουμε στη δική μας επιτροπή αξιολόγησης και αντιπρύτανη και ειδικό καθηγητή από την Ελλάδα και εκεί πρόκειται για ονόματα πανεπιστημίων περιωπής, όπου η εισήγηση ποια είναι; Η πλήρης κατάργηση του λυκείου, διότι έχουν κρίνει στις Ηνωμένες Πολιτείες ότι είναι άχρηστο και ότι ουσιαστικά οι νεαροί σπουδαστές θα έπρεπε να ξεκινούν πιο γρήγορα το πανεπιστήμιο.

Αυτό, βεβαίως, μας φέρνει σε μια άλλη διαπίστωση που έκαμε ο συνάδελφος, ο κ. Λιλλήκας, σχετικά με το ένα από τα δύο ίσως πιο εντυπωσιακά χαρακτηριστικά του ενιαίου λυκείου. Τα δύο αυτά είναι: Πρώτον, οι μαθητές θα μπορούν να επιλέγουν οι ίδιοι τα μαθήματα τα οποία θέλουν να παρακολουθήσουν και όχι όπως ήταν τα λύκεια επιλογής μαθημάτων που επέλεγαν συνδυασμούς. Άρα θα έχουν μεγαλύτερη ευχέρεια επιλογής, άρα επικεντρώνεται πλέον η εκπαιδευτική διαδικασία και η παιδαγωγική δράση πάνω στα ενδιαφέροντα και τους προσανατολισμούς των ίδιων των μαθητών, όπως ακριβώς θεωρείται, υποτίθεται, η σύγχρονη παιδαγωγική τάση. Δεύτερον, θα υπάρχουν ειδικές αίθουσες διδασκαλίας για τα διάφορα μαθήματα. Και ακούσαμε ότι αυτό μπορεί να είναι και μειονέκτημα, μπορεί να μη σημαίνει και τίποτε, διότι ίσως και να σημαίνει ότι όλα τα τμήματα θα είναι μετακινούμενα. Τότε θα έπρεπε να κάνουμε κριτική στα πανεπιστήμια που έχουν μετακινούμενα τμήματα ή που λένε: «θα πάτε στο τάδε ή στο τάδε αμφιθέατρο να κάνετε μάθημα». Δε νομίζω ότι αυτά είναι σημαίνοντα ζητήματα γι' αυτή τη συζήτηση, απλώς θα ήθελα να υπενθυμίσω, αν υπάρχουν και άλλοι απόφοιτοι, παλαιότεροι απόφοιτοι, του Παγκυπρίου Γυμνασίου, προ δεκαετιών, όταν ήταν ένα από τα μεγάλα γυμνάσια στην Κύπρο και από τα πιο παλιά και είχε πολλά μέσα, είχε ειδικές αίθουσες. Είχε ειδική αίθουσα γεωγραφίας, ιστορίας, όταν τα άλλα γυμνάσια είχαν απλώς τα κλασικά εργαστήρια και τα εξειδικευμένα τεχνικά μαθήματα. Και θυμούμαι, όταν είχε έρθει μια επιτροπή από την Ελλάδα, παρόμοια εκπαιδευτική, που περιλάμβανε και πάλι ονόματα περιωπής, επιτροπή από ακαδημαϊκούς, είχαν εξάρει το επίπεδο και τα μέσα που είχε αυτό το γυμνάσιο, το οποίο βεβαίως στη συνέχεια μέσα από μια άλλη πολιτική εκρίθη ότι θα έπρεπε να εξισωθεί και πολλά από αυτά τα προνόμια, αντί να γενικευτούν, αφαιρέθηκαν.

Εγώ θα έλεγα ότι σήμερα, που έχουμε ψηλότερο βιοτικό επίπεδο, περισσότερα χρήματα δαπανώνται στην εκπαίδευση και ευχαριστώ το συνάδελφο, τον κ. Φιλίππου, που ενθύμισε ότι έχει καταθέσει τον πίνακα με τις δαπάνες για την εκπαίδευση, για να φανεί ακριβώς, σε όποιον ενδιαφέρεται, από τα πρακτικά της Βουλής πόσα χρήματα έχουν δαπανηθεί τα τελευταία χρόνια και, αν θέλουμε να το θέσουμε και πολιτικά, από την κυβέρνηση αυτή. Ακριβώς δηλαδή, επειδή έχουμε περισσότερα μέσα υλικά, μπορούμε να γενικεύσουμε κάτι που στο παρελθόν αφορούσε πρότυπες σχολές? σχολές που είχαν ιδιαίτερες δυνατότητες, όπως ήταν το Παγκύπριο Γυμνάσιο. Εγώ δε θυμούμαι να νιώθαμε ως νομάδες μαθητές, όταν είχαμε την ευκαιρία να κάνουμε μάθημα σε αίθουσα ιστορίας όπου υπήρχαν κάποια σχετικά εποπτικά μέσα ή σε αίθουσα γεωγραφίας όπου υπήρχαν όλοι οι χάρτες και ούτω καθεξής.

Δε θα επεκταθώ επί του θέματος, απλώς θα πω ότι την έκθεση αυτή πάνω στην οποία όλοι υπονόησαν ότι θα έπρεπε να στηριχθούμε πιστεύω ότι για κάθε καλοπροαίρετο αναγνώστη ίσως θα ήταν σκόπιμο, αντί να τη διαβάσουμε στη Βουλή, μεγάλα αποσπάσματά της να δημοσιευτούν σε κάποια στιγμή και από τον τύπο, ώστε να δούμε ότι η προσέγγιση αυτής της ειδικής επιτροπής είναι θετικότερη. Επισημαίνει αδυναμίες, κάνει εισηγήσεις συγκεκριμένες και εμείς απαιτούμε -άσχετα αν

υποστηρίζουμε και τον υπουργό και την πολιτική αυτή που εφαρμόζει- αυτές οι εισηγήσεις να ληφθούν υπόψη και να διορθωθούν ενδεχομένως τρωτά σημεία.

Η έκθεση όμως τι λέει; Λέει ότι το ενιαίο λύκειο μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την αναδιοργάνωση της δομής και του περιεχομένου της λυκειακής βαθμίδας στην Κύπρο, χωρίς να ασχολείται με το αν είναι ενιαίο σε εισαγωγικά ή εκτός εισαγωγικών η ονομασία αυτού του νέου σχολείου. Επιπρόσθετα, αναφέρει ότι το ενιαίο λύκειο θα μπορούσε να γενικευτεί στην Κύπρο ως μοναδικός τύπος λυκείου, αξιοποιώντας όλα τα θετικά στοιχεία τα οποία έχουν προκύψει από την πειραματική λειτουργία του θεσμού, καθώς και όλα τα θετικά στοιχεία που υπάρχουν στα ΛΕΜ, τα οποία και θα ακολουθήσει.

Επομένως, με μία θετική προσέγγιση, καλοπροαίρετη θα έλεγα, βλέπουμε ότι κάθε άλλο παρά υπάρχει αρνητική αποτίμηση από την ειδική επιτροπή, η οποία και καταλήγει ότι σημαντική προϋπόθεση για την επιτυχία του εγχειρήματος αυτού θα είναι σίγουρα η εξασφάλιση διακομματικής συναίνεσης στο βασικό πλαίσιο μιας τέτοιας μεταρρύθμισης. Και μιλά για κοινωνικό διάλογο, ο οποίος έχει ανοίξει, έχει σε μια πρώτη φάση ολοκληρωθεί και θα συνεχιστεί με την εφαρμογή του θεσμού.

Εμείς λέμε ότι, ναι, πρέπει να εγκριθεί το κονδύλι και όσο γίνεται πιο γρήγορα να εφαρμοστεί, για να μπορέσουν να γίνουν τυχόν αλλαγές και να συνεχιστεί ο κοινωνικός διάλογος. Ο συνάδελφος και πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας, για να μην υπάρχει παρανόηση, είπε από αυτό το βήμα ότι όλες οι πλευρές σήμερα συμφωνούν καταρχήν, ως προς τη χρησιμότητα του θεσμού. Δε χρειάζεται επομένως να υπάρξει κομματικός διαξίφισμός. Από εκεί και πέρα όμως, επειδή έχουμε μια τροπολογία, στην οποία θα τοποθετηθούμε, και επειδή το ΑΚΕΛ που καταθέτει την τροπολογία θέλει να μην είναι εναντίον του θεσμού, απλώς θέλει να εφαρμοστεί μετά από ένα χρόνο, γιατί κρίνει ότι έτσι θα είναι πιο έτοιμο το υπουργείο, θέλω να πω ότι αυτή η προσέγγιση είναι κάπως παράδοξη. Αν το κάναμε αυτό για όλα τα πράγματα στα οποία κάποιος μπορεί να έχει μια αμφιβολία ή είναι έτοιμη η εκτελεστική εξουσία, θα ψηφίζαμε χρονοδιαγράμματα. Είναι υπεύθυνη η εκτελεστική εξουσία να εφαρμόσει αυτά τα οποία εγκρίνονται εδώ και να δαπανήσει όπως προνοείται τα κονδύλια τα οποία εγκρίνουμε. Άρα λοιπόν και για το αν θα προλάβει ή όχι θα έπρεπε και εμείς να είχαμε την έγνοια, να είμαστε πιο γρήγοροι. Κάποιες επιπρόσθετες συνεδριάσεις που είχαν γίνει πιστεύω ότι ήταν κάπως περιττές.

Εν πάση περιπτώσει, προσωπικά βρίσκω ακατανόητη τη θέση του ΑΚΕΛ, δεν πρέπει να δεχθούμε την τροπολογία αυτή, πρέπει να εγκρίνουμε το κονδύλι και δεν πρέπει να μας απασχολήσουν ούτε οι δηλώσεις του ενός ούτε του άλλου, είτε είναι υπουργός είτε δεν είναι υπουργός είτε είναι πρώην υπουργός, ούτε αν είναι νέου τύπου ή ενιαίο λύκειο, η ουσία είναι εκεί, ξέρουμε περί τίνος πρόκειται, θα είναι ένας χρησιμότητας θεσμός που, εκτός του ότι θα ενισχύσει την εκπαίδευση και τις δυνατότητες των εκπαιδευτικών -γι' αυτό οι εκπαιδευτικοί τάσσονται υπέρ του θεσμού- επιπλέον θα αναβαθμίσει και θα εκσυγχρονίσει, πιστεύουμε, την παιδαγωγική δραστηριότητα ή εν πάση περιπτώσει θα δώσει τις δυνατότητες γι' αυτό τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Βασιλείου, θέλετε να μιλήσετε;

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Θα εκφράσω τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, διότι, αν αποφασίσω να μη μιλήσω, ίσως να ερμηνευθεί κιόλας ότι είμαστε το μόνο κόμμα που δε ενδιαφέρεται για το ενιαίο λύκειο? άρα πρέπει και εμείς κάτι να πούμε.

Λοιπόν, καταρχήν πρέπει να συμφωνήσω με την άποψη ότι η έκθεση αυτή η οποία συζητήθηκε κατά κόρον σε ειδική συνεδρία της επιτροπής Παιδείας από το 1999, αρχές του '99, δε λέει ότι το ενιαίο λύκειο απέτυχε ως θεσμός εξ ολοκλήρου, αλλά απέτυχε όσον αφορά την τεχνική εκπαίδευση και την ενσωμάτωσή της στο ενιαίο λύκειο. Και γινόταν εισήγηση σίγουρα διά εκσυγχρονισμό εκείνου του συστήματος, πράγμα το οποίο γίνεται με το νέο ούτω καλούμενο ενιαίο λύκειο, που μπορεί στην ουσία να μην είναι, συμφωνώ, ενιαίο λύκειο, αλλά δεν μπορούμε να αλλάζουμε και τα ονόματα κάθε δύο-τρία χρόνια.

Και εμείς όμως είχαμε τις αμφιβολίες μας, κατά πόσο η κυβέρνηση θα ήταν έτοιμη με την υποδομή να ξεκινήσει από φέτος. Όταν όμως ήρθε ο υπουργός και μας διαβεβαίωσε ότι οι προετοιμασίες δεν έχουν σταματήσει μετά που εμείς ως Βουλή απορρίψαμε το κονδύλι, όταν εγκρίθηκαν οι προϋπολογισμοί, και ότι απλώς ο τερματισμός των έργων συμπλήρωσής τους θα μετατεθεί από τον Ιούνιο μέχρι τον Αύγουστο και μας έδωσε τη βεβαίωση ότι η κυβέρνηση θα είναι έτοιμη, νομίζω ότι ο Υπουργός Παιδείας είναι εκείνος ο οποίος είναι ο πλέον αρμόδιος να αναλάβει την ευθύνη γι' αυτό το θέμα. Και επίσης εγώ συγκεκριμένα του υπέβαλα την ερώτηση, εάν περιμένουμε ακόμα ένα χρόνο, τι επιπτώσεις θα έχει αυτό πάνω στην παιδεία. Μου απάντησε ότι αυτό θα έχει πολύ αρνητικές επιπτώσεις, διότι σημαίνει στην ουσία να χάσει μία ολόκληρη γενιά μαθητών, τρεις τάξεις δηλαδή, την ευκαιρία να μπει μέσα σε αυτό το σύστημα και να αποφύγει το βραχνά των ιδιαιτέρων, που είναι και ένας από τους σκοπούς αυτού του νέου συστήματος, του ενιαίου λυκείου, ακριβώς να καταπολεμήσει το βραχνά της παραπαιδείας.

Άρα και εμείς δεν είναι με ελαφρά την καρδιά που αποφασίσαμε να υποστηρίξουμε, αλλά, ζηγίζοντας τα πράγματα, πιστεύουμε ότι είναι πολύ πιο σωστό να το εγκρίνουμε και να ξεκινήσει, παρά να το αναβάλουμε και, αν θέλετε, και μέσα από τα λάθη, τα οποία θα γίνουν, τα οποία δε νομίζω να είναι σημαντικά τον πρώτο χρόνο, μια και το νέο σύστημα θα αρχίσει με τον ενιαίο κορμό, θα δοθεί η ευκαιρία μέσα σε αυτό το χρόνο να γίνει περαιτέρω προετοιμασία, ούτως ώστε να εξελιχθεί το σύστημα και στο δεύτερο χρόνο να τελειοποιηθεί, αν θέλετε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα καθόλου πρόθεση να μιλήσω, εξάλλου τη θέση της κοινοβουλευτικής μας ομάδας και οι δύο συνάδελφοι, και ο κ. Φιλίππου και ο κ. Λιλλήκας, την έχουν μόλις προ ολίγου τοποθετήσει στο κοινοβούλιο, αλλά από τα λόγια των δύο τελευταίων ομιλητών προκύπτουν κάποια θέματα. Θα είμαι πολύ σύντομος, δύο μόνο σημεία.

Ακόμη μια φορά ο κ. Προδρόμου προσπάθησε να μας παραδώσει μαθήματα πολιτικής. Απλώς λέω ότι η πολιτική, μεταξύ άλλων, είναι και η επιστήμη της πρόβλεψης και μία τέτοια πρόβλεψη έχει κάμει η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Λέει ότι οι δυνατότητες εφαρμογής από τον επόμενο χρόνο είναι περιορισμένες. Αυτή είναι η θέση του ΑΚΕΛ. Μπορεί να κάνουμε λάθος.

Δώστε όμως το ευεργέτημα του δικαιώματος της έκφρασης αυτής της αμφιβολίας και θα κριθούμε όλοι, πιστεύω, τον επόμενο Σεπτέμβρη-Οκτώβρη.

Το δεύτερο σημείο. Γίνεται μια προσπάθεια πρόκλησης σύγχυσης αναφορικά με την ουσία της τοποθέτησης της κοινοβουλευτικής μας ομάδας. Επαναλαμβάνω την ξεκάθαρή μας θέση: Ναι στο ενιαίο λύκειο. Τι άλλο θέλετε; Συμφωνούμε στο ενιαίο λύκειο, πάντοτε είχαμε εκφράσει την υποστήριξή μας με τις γνωστές μας επιφυλάξεις. Άρα νομίζω ότι, ναι, έχετε το καθήκον να ερμηνεύετε εσείς διαφορετικά τη θέση από τη θέση την οποία θέτει η κοινοβουλευτική ομάδα μας.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο μία εισήγηση έχω, επειδή πρέπει να αποχωρήσουμε για λίγο. Εισηγούμαι τα πρακτικά της συζήτησης να αποσταλούν στον Υπουργό Παιδείας, να έχει υπόψη του τους προβληματισμούς και να πω στον κ. Προδρόμου ότι εμείς που διαφωνήσαμε να μιλήσει καθίσαμε και τον ακούσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η συζήτηση τερματίστηκε. Κύριε Παπαδόπουλε, επικαλούμαι τις νομικές γνώσεις σας. Όταν ο αιμνηστος Λαδάς έλεγε να κάμει ruling, τι εννοούσε; Μπορεί να σταματήσει τη συζήτηση;

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μπορεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τερματίστηκε η συζήτηση.

Υπάρχει μια τροπολογία από μέρος της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ για τη διάθεση ποσού περίπου £1.500.000 που λέει: «Διάθεση των αναγκών πιστώσεων για την προώθηση της παγκύπριας εφαρμογής του ενιαίου λυκείου από τη σχολική χρονιά 2001-2002».

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑ-ΝΕΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ

«Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 2000»

ΠΙΝΑΚΑΣ				
(Άρθρο 3)				
Κεφάλαιο	Άρθρο	Ποσό	Σκοποί	Εισήγηση
20.02.3 Παιδεία- Αναπτυξιακές Δαπάνες	22.814 Ενιαίο Λύκειο	£ 1.499.990	Διάθεση των αναγκών πιστώσεων για την προώθηση της παγκύπριας εφαρμογής του ενιαίου λυκείου και τη διάθεση των αναγκών πιστώσεων για τοκοχρεολύσια δανείων που θα	Να προστεθεί στη στήλη των σκοπών, αμέσως μετά τη λέξη "Λυκείου", (5η γραμμή) η φράση «από τη σχολική χρονιά 2001-

			συναφθούν από τις σχολικές εφορίες για την υλικοτεχνική υποδομή, για την κατάρτιση προσωπικού και την αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων.	2002».
		<u>1.499.990</u>		

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μία αποχή, ο κ. Φιλίππου.

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα έπρεπε να λέμε ότι πρέπει να εξετάσει περαιτέρω το θέμα εφαρμογής οποιουδήποτε σχεδίου έχει το Υπουργείο Παιδείας και αυτό δεν το λέγαμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Φιλίππου, η εισήγηση του κ. Κατσοριδή για αποστολή των πρακτικών για προβληματισμό από μέρους του υπουργού, νομίζω, καλύπτει αυτά που θέλετε να πείτε.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £1.499.990 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων; Αντιλαμβάνομαι είναι ομόφωνα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νοουμένου ότι θα ληφθεί υπόψη η επιφύλαξή μας.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Συγγνώμη, ποια επιφύλαξή σας;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ο Πρόεδρος έχει καταλάβει την πάγια τακτική που ακολουθείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, σάς παρακαλώ! Το ΑΚΕΛ συμφωνεί με το ενιαίο και ψηφίζει το κονδύλι. Έκαμε τροπολογία για το 2001 και απερρίφθη, αλλά παραμένει να είναι υπέρ της χρηματοδότησης, αν θέλετε, του ενιαίου λυκείου. Είναι ομόφωνο είπαμε. Αποχές δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν τώρα υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εναντίον δεν υπάρχουν ούτε αποχές και το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμούς 2, 3 και 4 δεν είναι έτοιμα.

Για το υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1999», ο κ. Δημητρίου, αντιλαμβάνομαι, είχε εισήγηση για αναβολή;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να αναβληθεί;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, απλώς θα έλεγα, επειδή η έκθεση έτσι κι αλλιώς περιλαμβάνει μόνο στοιχεία και γεγονότα, δεν έχει εισήγηση, ας θεωρηθεί αναγνωσθείσα, για να έχουμε και την πίεση την ερχόμενη βδομάδα να αποφασίσουμε. Όπως ο κ. Δημητρίου σκόπευε να ζητήσει αναβολή και αυτό που θέλω να τονίσω, γιατί είναι θέμα που έχει απασχολήσει το κοινό, εκείνο που θέλω να ξεκαθαρίσω είναι ότι, εξαιτίας του ότι το κλίμα σήμερα τουλάχιστον ήταν αρνητικό και έβαινε προς την καταψήφιση του νομοσχεδίου, η αναβολή έστω και για μια βδομάδα δε θα αλλάξει τα δεδομένα. Αυτό, για να μη θεωρηθεί ότι με την αναβολή ανατρέπονται οποιαδήποτε σημερινά δεδομένα. Αν προχωρούσαμε σήμερα, θα ήταν είτε απόρριψη είτε αναβολή? το αποτέλεσμα είναι το ίδιο.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Νίκος Μουσιούπας	Γιώργος Λιλλήκας
Ισίδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Παναγιώτης Δημητρίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Κίκης Καζαμίας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 10 Ιανουαρίου μέχρι 20 Μαρτίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου των Κυπριακών Αερογραμμών και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου, ώστε η διάθεση τίτλων εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στις οποίες το δημόσιο είναι μέτοχος να εξαιρείται από τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, με βάση τη χρηματιστηριακή νομοθεσία κανένας μέτοχος δημόσιας εταιρείας δεν πρέπει να ελέγχει άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από το 70% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, ενώ το 25% του μετοχικού αυτού κεφαλαίου πρέπει να είναι ικανοποιητικά διεσπαρμένο στο ευρύ κοινό.

Με βάση τα ίδια στοιχεία, το συμβούλιο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ασκώντας το δικαίωμά του που προβλέπεται από τους χρηματιστηριακούς κανονισμούς, έχει εξαιρέσει από την πιο πάνω υποχρέωση ορισμένες εταιρείες που ήταν εισηγμένες στο χρηματιστηριακό θεσμό του ΚΕΒΕ για διάστημα τριών ετών πριν από την εισαγωγή τους στο ΧΑΚ. Μεταξύ των εταιρειών αυτών είναι οι Κυπριακές Αερογραμμές Λτδ και η Κυπριακή Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Λτδ (ΧΙΛΤΟΝ), των οποίων κύριος μέτοχος είναι η κυβέρνηση, με ποσοστό 80,46% και 81,33% του μετοχικού τους κεφαλαίου, αντίστοιχα.

Ταυτόχρονα, το Υπουργείο Οικονομικών, ύστερα από σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ζήτησε τον Ιανουάριο και το Μάιο του 1999 προσφορές για διάθεση αριθμού μετοχών των Κυπριακών Αερογραμμών και του ΧΙΛΤΟΝ, αντίστοιχα, αλλά λόγω του ότι το ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε ήταν περιορισμένο ουδεμία κατακύρωση έγινε. Το συμβούλιο του ΧΑΚ, ύστερα από τις πιο πάνω ανεπιτυχείς προσπάθειες διάθεσης μέρους των μετοχών της κυβέρνησης στις δύο εταιρείες, εξέτασε το όλο θέμα και, αφού έλαβε υπόψη τόσο τις προθέσεις των εταιρειών όσο και της κυβέρνησης ως κύριου μετόχου για συμμόρφωση με τον ισχύοντα χρηματιστηριακό κανονισμό και την παράκληση να δοθεί λογικός χρόνος προς επίτευξη του πιο πάνω σκοπού, έδωσε προθεσμία στις εν λόγω εταιρείες μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1999 για τις δέουσες ενέργειες.

Ενόψει του γεγονότος ότι η πιο πάνω προθεσμία, εκ των πραγμάτων, θα έληγε χωρίς αποτέλεσμα και του γεγονότος ότι η ισχύουσα νομοθεσία περί Προσφορών του Δημοσίου δεν επιτρέπει στην κυβέρνηση να προχωρήσει στη διάθεση τίτλων των δύο εταιρειών απευθείας στο ΧΑΚ, κρίθηκε αναγκαία η προτεινόμενη τροποποίηση, ώστε να εξαιρεθεί η κυβέρνηση από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω νομοθεσίας, όταν πρόκειται για συμβάσεις μεταξύ του δημοσίου και νομικών προσώπων ή και φυσικών προσώπων, σε σχέση με την πώληση εισηγμένων τίτλων στο ΧΑΚ.

Η επιτροπή, στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου και έχοντας ενημερωθεί ότι το συμβούλιο του ΧΑΚ, έδωσε νέα προθεσμία στις δύο επηρεαζόμενες εταιρείες για συμμόρφωση προς τη σχετική υποχρέωσή τους, ώστε κανένας μέτοχός τους να μην ελέγχει άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο του 70% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας και το 25% αυτού να διασπαρεί ικανοποιητικά στο ευρύ κοινό, η οποία λήγει την 31η Μαρτίου 2000. Η επιτροπή αποφάσισε, προτού προχωρήσει σε λήψη τελικής απόφασης ως προς την τύχη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, να ζητήσει την κατάθεση των ακόλουθων στοιχείων:

- Κατάσταση όλων των εταιρειών στις οποίες μετέχει το κράτος, καθώς και το ύψος της συμμετοχής του.
- Την τελική θέση της κυβέρνησης ως προς τη σκοπούμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Κυπριακής Εταιρείας Τουριστικής Ανάπτυξης Λτδ (ΧΙΛΤΟΝ) και ειδικότερα την απόφασή της επακριβώς για το ποσοστό της κρατικής συμμετοχής στην εν λόγω εταιρεία.
- Κατάσταση των μελών του διοικητικού συμβουλίου των Κυπριακών Αερογραμμών που έχουν αγοράσει μετοχές -και ποιο το ύψος των εν λόγω μετοχών- στην εν λόγω εταιρεία.
- Κατάλογο μετόχων των Κυπριακών Αερογραμμών οι οποίοι εμπορεύθηκαν τίτλους της εταιρείας κατά την περίοδο μεταξύ 1ης Μαΐου και 31ης Δεκεμβρίου 1999.

Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια της συζήτησης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, εκφράστηκαν από μέλη της διάφορες επιφυλάξεις που αφορούν τη σκοπιμότητα της προτεινόμενης νομοθεσίας και ιδιαίτερα τις πραγματικές προθέσεις της κυβέρνησης σε σχέση με το μέλλον των εν λόγω εταιρειών.

Ειδικότερα, οι εκφρασθείσες επιφυλάξεις αναφέρονται στα ακόλουθα:

- Σε περίπτωση έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης προς τους υφιστάμενους μετόχους των επηρεαζόμενων εταιρειών, αυτό θα αποτελούσε ουσιαστικά

χαριστική προσφορά ή δωρεά προς αυτούς και μάλιστα χωρίς βασικά οι εν λόγω μέτοχοι να αναλαμβάνουν το βάρος των εγγυήσεων που αφορούν τη δανειοληπτική ικανότητα αλλά και τη φερεγγυότητα των εν λόγω εταιρειών, αφού αυτό έχει αναληφθεί αποκλειστικά από την κυβέρνηση.

- Η εξαίρεση των εταιρειών στις οποίες κύριος μέτοχος είναι το κράτος από τη διαδικασία που προβλέπει ο περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμος και η παροχή της δυνατότητας στην κυβέρνηση, ως κύριου μετόχου των εταιρειών αυτών, να εμπορεύεται τους τίτλους τους, ανεξάρτητα από οποιουσδήποτε όρους και προϋποθέσεις, συνιστά έμμεση εκποίηση κρατικών περιουσιακών στοιχείων.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω επιφυλάξεων, η επιτροπή κάλεσε ενώπιόν της τον Υπουργό Οικονομικών, για να την ενημερώσει περαιτέρω, αλλά και για να διευκρινίσει τα ζητήματα τα οποία εγείρονται σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Ο Υπουργός Οικονομικών κατέθεσε στην επιτροπή τα ακόλουθα:

- Η προτεινόμενη τροποποίηση του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου κρίνεται σκόπιμη, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στην κυβέρνηση να διαθέσει, σύμφωνα με τη χρηματιστηριακή νομοθεσία, αριθμό μετοχών των εταιρειών που παρουσιάζουν προβλήματα διασποράς, με γνώμονα το γεγονός ότι οι χρηματιστηριακές συναλλαγές διασφαλίζουν την ευρύτητα συμμετοχής, την ανταγωνιστικότητα και τη διαφάνεια.
- Ειδικότερα, όσον αφορά στις Κυπριακές Αερογραμμές, σκοπεύεται η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με την έκδοση δικαιωμάτων προτίμησης προς τους υφιστάμενους μετόχους, λύση η οποία κρίθηκε σκόπιμη υπό τις δεδομένες περιστάσεις.
- Συγκεκριμένα, κρίθηκε ότι η επιθυμητή μείωση του ποσοστού της κυβέρνησης στο κεφάλαιο της εταιρείας αναμένεται ότι θα έχει μεγαλύτερη επιτυχία, αν συνδυαστεί με αύξηση του κεφαλαίου της εταιρείας, η οποία θα ενισχύσει την κεφαλαιουχική βάση της και θα αποφέρει σημαντικά για την κυβέρνηση έσοδα από τη διάθεση των δικαιωμάτων.

Περαιτέρω, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κατέθεσαν τα ακόλουθα στοιχεία σε σχέση με την Κυπριακή Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Λτδ (ΧΙΛΤΟΝ):

- Η εν λόγω εταιρεία έχει προβεί τα τελευταία χρόνια σε διενέργεια κεφαλαιουχικών δαπανών ύψους £17,1 εκατομ. για την ανέγερση νέας πτέρυγας, συνάπτοντας διάφορα δάνεια από την Τράπεζα Κύπρου, ύψους £17,7 εκατομ. Το σημερινό υπόλοιπο, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1998, ανέρχεται στα £13,6 εκατομ.
- Τα εν λόγω δάνεια βαρύνουν την εταιρεία ετησίως με τόκους πέραν του £1 εκατομ., ενώ οι αποσβέσεις, που λογίζονται σε περιουσιακά στοιχεία εκτιμημένης αξίας £26,35 εκατομ., ήταν για το 1998 ύψους £731,845.
- Τα δυσμενή αυτά αποτελέσματα επαναλαμβάνονται κάθε χρόνο από το 1996 και απειλούν σοβαρά τη βιωσιμότητα της εταιρείας, οδηγώντας την αναπόφευκτα σε χρεοκοπία, αν δε ληφθούν δραστικά μέτρα.
- Κρίνεται ότι η πιο πρόσφορη λύση είναι η επιτυχής έκδοση δικαιωμάτων προτίμησης.

- Το προϊόν της έκδοσης, με βάση τις σημερινές ανάγκες της εταιρείας, οι οποίες μεγαλώνουν, ενόσω καθυστερεί η έκδοση, έχει υπολογιστεί σε τρία εκατομμύρια νέες μετοχές, στην τιμή των £2.50 ανά μετοχή, για χρηματοδότηση της εταιρείας με £7,5 εκατομ., τα οποία θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για αποπληρωμή μέρους των δανείων προς την Τράπεζα Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων τα οποία κατατέθηκαν ενώπιόν της και με βάση όλες τις εκφρασθείσες επιφυλάξεις από τα μέλη της, αφού έλαβε υπόψη ότι η τελευταία προθεσμία που έχει τεθεί στις επηρεαζόμενες εταιρείες από το συμβούλιο του ΧΑΚ για συμμόρφωσή τους προς τις διατάξεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας, ώστε οι τίτλοι τους να συνεχίσουν να είναι εισηγμένοι σ' αυτό, λήγει την 31η Μαρτίου 2000, δεν έχει καταλήξει σε οποιαδήποτε τελική, ομόφωνη ή κατά πλειοψηφία, εισήγηση για ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, γι' αυτό και υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η λήψη απόφασης γι' αυτό το θέμα αναβάλλεται για την ερχόμενη βδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Ευθύνη Μεταφορέων) Νόμος του 1998». Η έκθεση είναι ομόφωνη και, αν δεν υπάρξει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Ευθύνη Μεταφορέων) Νόμος του 1998»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιττής

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2, 16 και 23 Φεβρουαρίου 2000. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Λειτουργού Μετανάστευσης, του Αρχηγείου Αστυνομίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των Κυπριακών Αερογραμμών, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Αντιπροσώπων Αεροπορικών Εταιρειών που λειτουργούν στην Κύπρο, καθώς και εκπρόσωποι του Κυπριακού Ναυτιλιακού Συμβουλίου, των ιδιοκτητών πλοίων και του ΚΕΒΕ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θεσμοθέτηση νομοθεσίας που αποβλέπει στην ενίσχυση των προσπαθειών της Κυπριακής Δημοκρατίας για αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης μετανάστευσης, η οποία εντάσσεται στα πλαίσια της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με τη Σύμβαση του Σιέγκεν που αποτελεί υποχρεωτικό κεκτημένο για τις χώρες που εντάσσονται στην

Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

- Καθιερώνεται η ευθύνη του μεταφορέα να βεβαιώνεται ότι για κάθε μεταφερόμενο στην Κυπριακή Δημοκρατία επιβάτη του υπάρχει έγκυρο διαβατήριο ή άλλο έγγραφο από το οποίο προκύπτει η ταυτότητα και η εθνικότητα του επιβάτη και, εφόσον απαιτείται, ισχύουσα θεώρηση εισόδου στη Δημοκρατία.
- Σε περίπτωση παράβασης της πιο πάνω υποχρέωσης, προνοείται κοινή και/ή ξεχωριστή ευθύνη, όλων των υπευθύνων για καταβολή διοικητικού προστίμου ύψους £2.000 για κάθε παράνομο επιβάτη.
- Προβλέπεται απαλλαγή της ευθύνης του μεταφορέα, σε περίπτωση που αποδείξει ότι ο επιβάτης είχε προσκομίσει σε αυτόν ή σε οποιοδήποτε υπάλληλό του έγκυρο έγγραφο διαβατηρίου ή θεώρηση, κατά την επιβίβαση.
- Παρέχεται εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο, με διάταγμά του, να απαιτεί από πρόσωπα συγκεκριμένης περιγραφής όπως, κατά την άφιξή τους στη Δημοκρατία, κατέχουν ισχύουσα θεώρηση διαβατηρίου ή να εξαιρεί κατηγορίες προσώπων από την υποχρέωση αυτή και να προνοεί για τον τρόπο υποβολής αίτησης για θεώρηση διαβατηρίου.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκφράστηκαν στην επιτροπή από τους εμπλεκόμενους φορείς επιμέρους επιφυλάξεις και διαφωνίες για ορισμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου. Η επιτροπή, υπό το φως των επιφυλάξεων και διαφωνιών που εκφράστηκαν, κάλεσε τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών να πραγματοποιήσει συνάντηση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, με στόχο να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να επέλθει συμφωνία στα επίμαχα θέματα. Αποτέλεσμα της πιο πάνω προσπάθειας, σύμφωνα με ενημέρωση που είχε η επιτροπή σε μεταγενέστερο στάδιο, ήταν η επίτευξη συμφωνίας σε όλα τα θέματα εκτός από τα πιο κάτω:

- Στην εισήγηση που υπέβαλε ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Ναυτιλιακού Συμβουλίου για προσθήκη πρόνοιας, με βάση την οποία να προβλέπεται ρητά στο νομοσχέδιο ότι ο μεταφορέας έχει ευθύνη να ελέγχει ότι το πρόσωπο που πρόκειται να μεταφερθεί στη Δημοκρατία προσκομίζει τα προβλεπόμενα στο νομοσχέδιο έγγραφα κατά την επιβίβασή του στο πλοίο ή το αεροσκάφος.
- Στην εισήγηση που υπέβαλε ο εκπρόσωπος του ΚΕΒΕ για απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής διοικητικού προστίμου του αντιπροσώπου στη Δημοκρατία του ιδιοκτήτη του πλοίου ή του αεροσκάφους, σε περίπτωση που πρόσωπο μεταφέρεται στη Δημοκρατία χωρίς να προσκομίζει τα προβλεπόμενα στις πρόνοιες του νομοσχεδίου έγγραφα κατά την επιβίβασή του στο πλοίο ή το αεροσκάφος.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών, μετά τις διευκρινίσεις που δόθηκαν στην επιτροπή, δήλωσε πως δεν έχει ένσταση στην υιοθέτηση της εισήγησης για τροποποίηση που υπέβαλε ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Ναυτιλιακού Συμβουλίου. Όσον αφορά στην εισήγηση που υπέβαλε το ΚΕΒΕ, διαφώνησε, γιατί, όπως υποστήριξε, με την υιοθέτησή της θα δημιουργηθούν δυσκολίες στην αποτελεσματική και πρακτική εφαρμογή της σχετικής διάταξης του νομοσχεδίου που προβλέπει την είσπραξη του διοικητικού προστίμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα

τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στα πιο κάτω:

- Να υιοθετήσει την εισήγηση για τροποποίηση που υπέβαλε ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Ναυτιλιακού Συμβουλίου.
- Να τροποποιήσει τη σχετική διάταξη του νομοσχεδίου, έτσι ώστε ο αντιπρόσωπος του ιδιοκτήτη του πλοίου ή του αεροσκάφους στη Δημοκρατία να υποχρεούται στην καταβολή του διοικητικού προστίμου, μόνο εφόσον υπάρχει ειδική συμφωνία κάλυψης αυτού από τον ιδιοκτήτη του πλοίου ή του αεροσκάφους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού ενσωμάτωσε στο κείμενο του νομοσχεδίου τις επιμέρους τροποποιήσεις που επήλθαν έπειτα από τη συναίνεση των εμπλεκόμενων μερών, καθώς και τις τροποποιήσεις που η ίδια επέφερε στο νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό τελικά έχει διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Ευθύνη Μεταφορέων) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, γιατί αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ευθύνη μεταφορέων. Άρθρο 3.

Εξουσία έκδοσης διαταγμάτων. Άρθρο 4.

Απαλλαγή μεταφορέα από την ευθύνη. Άρθρο 5.

Έννοια εγγράφου. Άρθρο 6.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Ευθύνη Μεταφορέων) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση και πάλι είναι

ομόφωνη και, αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Ευάγγελος Σαμμούτας

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδριάσεις της που πραγματοποίησε στις 7 Δεκεμβρίου 1999 και στις 7 Μαρτίου 2000. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του ΕΤΕΚ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, ΟΗΟ-ΣΕΚ, καθώς και του προσωπικού του ΕΤΕΚ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται βάσει των άρθρων 21Α και 32 της νομοθεσίας περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου, είναι η ρύθμιση των όρων υπηρεσίας των υπαλλήλων του ΕΤΕΚ.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

- η διάρθρωση και οι θέσεις των υπηρεσιών του ΕΤΕΚ·
- οι διορισμοί, οι προαγωγές, οι παραιτήσεις, οι αφυπηρετήσεις και τα ωφελήματα των υπαλλήλων του·
- οι άδειες του προσωπικού·
- τα καθήκοντα, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υπαλλήλων·
- ο πειθαρχικός κώδικας κ.ά.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΟΗΟ-ΣΕΚ και του προσωπικού του ΕΤΕΚ συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών, αλλά εξέφρασαν έντονες επιφυλάξεις όσον αφορά τις διατάξεις του Κανονισμού 29 που ρυθμίζει τα θέματα των υπηρεσιακών εκθέσεων των υπαλλήλων του ΕΤΕΚ.

Η επιτροπή, στο στάδιο της εξέτασης των κανονισμών αυτών, ζήτησε από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη όπως έλθουν σε συνεννόηση, ώστε να καταλήξουν σε ομοφωνία ως προς τη ρύθμιση των πιο πάνω θεμάτων που αναφέρονται στις υπηρεσιακές εκθέσεις.

Ο πρόεδρος του ΕΤΕΚ, με επιστολή που απέστειλε στην επιτροπή στις 17 Δεκεμβρίου 1999, υπέβαλε νέο διαφοροποιημένο κείμενο του Κανονισμού 29 που αναφέρεται στις υπηρεσιακές εκθέσεις. Στο διαφοροποιημένο αυτό κείμενο του Κανονισμού 29 οι κυριότερες αλλαγές που προβλέπονται είναι οι εξής:

- οι υπηρεσιακές εκθέσεις ετοιμάζονται και υποβάλλονται στη διοικούσα επιτροπή από το διευθυντή ή από επιτροπή, ενώ προηγουμένως

προβλεπόταν η υποβολή τους μόνο από το διευθυντή·

- η ευθύνη και αρμοδιότητα σύνταξης, ο τύπος, το περιεχόμενο, ο χρόνος υποβολής των υπηρεσιακών εκθέσεων, καθώς και κάθε θέμα το οποίο περιλαμβάνει η υπηρεσιακή έκθεση καθορίζονται με γενικούς κανονισμούς ή οδηγίες που εκδίδει εκάστοτε το γενικό συμβούλιο. Στην προτεινόμενη με τους κανονισμούς ρύθμιση όλα τα σχετικά με την ετοιμασία της υπηρεσιακής έκθεσης καθορίζονται από τη διοικούσα επιτροπή.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΗΔΗΚΕΚ ΠΕΟ, ΟΗΟ-ΣΕΚ και το προσωπικό του ΕΤΕΚ, με επιστολή που απέστειλαν στις 9 Μαρτίου 2000 στην επιτροπή, γνωστοποίησαν ότι αποδέχονται το περιεχόμενο του διαφοροποιημένου Κανονισμού 29 σχετικά με τις υπηρεσιακές εκθέσεις, όπως αυτό υποβλήθηκε από το ΕΤΕΚ. Οι ίδιοι εκπρόσωποι στην επιστολή τους αυτή εξέφρασαν την επιθυμία τους όπως η επιτροπή επαναφέρει το όλο θέμα προς συζήτηση, αν χρειαστεί, για επίλυση τυχόν προβλημάτων που θα προκύψουν στο μέλλον.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί, με την ενσωμάτωση σ' αυτούς του αναθεωρημένου Κανονισμού 29 και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχουν ούτε ομιλητές επί θέματος αρχής.

Υπάρχει ένσταση για έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα από τον αριθμό 8 μέχρι 11 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι «Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι και πάλι ομόφωνη. Αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τίτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος Νίκος Κλεάνθους

Καίτη Κληρίδου

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς

σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Φεβρουαρίου και στις 2 και 16 Μαρτίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας περί Δημόσιας Υπηρεσίας, είναι ο καθορισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία δημιουργήθηκε με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο Αρ. 50(II) του 1999.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσαν στην επιτροπή ότι το εν λόγω σχέδιο υπηρεσίας έχει συζητηθεί και συμφωνηθεί στην αρμόδια υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχουν ούτε ομιλητές επί θέματος αρχής.

Υπάρχει ένσταση για έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού - Θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση, γιατί δεν είναι ομόφωνη? είναι σχέδια υπηρεσίας.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται, με την άδειά σας. Ουσιαστικά είναι ομόφωνη εκτός από ένα συγκεκριμένο σημείο για το οποίο, σύμφωνα με την έκθεση, επρόκειτο να προταθεί τροπολογία από την πλευρά του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Αντιλαμβάνομαι ότι η τροπολογία δεν έχει κυκλοφορήσει και δεν προτείνεται, επομένως, πιστεύω, μπορεί να θεωρηθεί πλέον ως ομόφωνη η έκθεση.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Όχι, επειδή απουσιάζουν τα μέλη της επιτροπής, μπορεί να ήθελαν να ήταν παρόντες. Αναβολή μια βδομάδα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, να σας παρακαλέσω, επειδή ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω δεοντολογικά ας παραμείνει για την ερχόμενη βδομάδα η λήψη απόφασης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Εντάξει, ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, τα θέματα από τον αριθμό 14 μέχρι και τον αριθμό 39 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ, κύριοι συνάδελφοι, τελειώνει η νομοθετική εργασία

Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Κυκλοφόρησε σε όλα τα μέλη του σώματος. Όμως ο κ. Φιλίππου εισηγείται να προστεθεί μια πρόταση νόμου με τίτλο «Ο περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Προσυπογράφεται από μια πλειάδα συναδέλφων από πολλές πλευρές της Βουλής και επομένως κατατίθεται.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Σε ποια επιτροπή θα παραπεμφθεί, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάγεται στο Υπουργείο Εργασίας. Νομίζω να παραπεμφθεί στην επιτροπή Εργασίας.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
2. Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
3. Ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Λειτουργίας Γραφείων Ενοικίασης Μηχανοκινήτων Οχημάτων Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
4. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
5. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων

6. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
9. Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
10. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Πρώτου Λειτουργού Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
11. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
12. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
13. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
14. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών

15	Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Φυσικού Περιβάλλοντος Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών
16	Οι περί Παραγωγής, Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
17	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
18	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
19	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Νομικών
20	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
21	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
22	Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
23	Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

24	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
25	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
26	Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
27	Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
28	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
29	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
30	Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
31	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
32	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
33	Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
34	Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
35	Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών

36	Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
37	Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
38	Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
39	Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
40	Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
41	Έγγραφα (Αρ. 28/2000, Αρ. 31/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
42	Έγγραφα (Αρ. 30/2000) σύμφωνα με τους περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
43	Έγγραφο (Αρ. Θ. 12/2000) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έγινε λοιπόν η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Το Κεφάλαιο Γ' είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.082 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 16 Μαρτίου 2000.

«Τα χωριά της Τηλλυρίας, Πάνω και Κάτω Πύργος, Πηγένια και Μοσφίλι έχουν ανεπτυγμένη κτηνοτροφία, ιδιαίτερα αιγοτροφία. Μόνιμο αίτημα αυτής της απομονωμένης περιοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι η τοποθέτηση στην περιοχή ενός κτηνίατρου. Δυστυχώς το αίτημα τούτο δεν έχει ικανοποιηθεί.

Οι περιοδικές επισκέψεις κτηνίατρου έχουν από καιρό διακοπεί.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα τι σκοπεύει να κάνει η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση του προβλήματος και ιδιαίτερα τι σκοπεύει να κάνει για την τοποθέτηση στον Πύργο μόνιμου κτηνίατρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2000 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ανδρέα Μουσιούττα στην ερώτηση 23.06.007.04.076, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2000, της βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Καίτης Κληρίδη.

«Τα κοινωνικο-ασφαλιστικά προβλήματα των εργαζομένων που διακινούνται από μια χώρα σε άλλη λύονται κυρίως με τη συνομολόγηση διμερών συμβάσεων κοινωνικής ασφάλειας, σκοπός των οποίων είναι:

1. Η άρση των περιορισμών στην καταβολή παροχών κοινωνικής ασφάλειας έξω από την επικράτεια κάθε χώρας·
2. η αποφυγή της διπλής ασφάλισης για την ίδια εργασία, όταν συγκρούονται οι νομοθεσίες της χώρας προέλευσης και της χώρας προσωρινής εργασίας· και
3. η διασφάλιση του δικαιώματος σε παροχές με συνυπολογισμό των περιόδων ασφάλισης ή διαμονής σε δύο ή περισσότερες χώρες.

Μέχρι σήμερα η Κύπρος έχει συνομολογήσει δέκα διμερείς συμβάσεις στον τομέα της κοινωνικής ασφάλειας, κυρίως με χώρες όπου διακινείται μεγάλος αριθμός Κυπρίων. Οι χώρες αυτές είναι οι πιο κάτω:

Ηνωμένο Βασίλειο, Ελλάδα, Αίγυπτος, Καναδάς, Κεμπέκ, Αυστραλία, Αυστρία, Σλοβακία, Ελβετία και Τσεχία.

Παράλληλα από πλευράς Κύπρου προγραμματίζεται η συνομολόγηση διμερών συμβάσεων με τη Λιβύη, τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, την Ολλανδία και τη Νέα Ζηλανδία.

Εκτός από την Αίγυπτο, με την οποία έχει ήδη συνομολογηθεί διμερής σύμβαση, οι πιο κάτω χώρες, από τις οποίες προέρχονται ξένοι εργάτες που απασχολούνται στην Κύπρο, επέδειξαν ενδιαφέρον για συνομολόγηση διμερών συμβάσεων:

Συρία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Γιουγκοσλαβία, Λιβύη, Ρωσία, Σρι-Λάνκα, Ινδία και Φιλιππίνες.

Ο πρώτος γύρος των διαπραγματεύσεων με τη Ρωσία έγινε στη Μόσχα το 1995 και ο επόμενος γύρος θα διεξαχθεί στη Λευκωσία, όταν θα είναι έτοιμη η ρωσική πλευρά.

Μέσα στο 1999 συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις για συνομολόγηση διμερούς σύμβασης μεταξύ Κύπρου-Συρίας και Κύπρου-Βουλγαρίας. Οι διαπραγματεύσεις με τη Συρία αναμένεται να συνεχιστούν στην Κύπρο μέσα στο 2000. Η σύμβαση με τη Βουλγαρία βρίσκεται στο τελικό της στάδιο και αναμένεται η υπογραφή της μέχρι το καλοκαίρι του 2000.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι έτοιμο να προχωρήσει στη σύναψη διμερών συμβάσεων με τις χώρες που αναφέρονται πιο πάνω.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Δ΄, αντιλαμβάνομαι υπάρχει μια εισήγηση το πρώτο θέμα να κλείσει σήμερα. Γι' αυτό έχω την εντύπωση ότι ο κ. Κυπριανού ήταν ένας που ενδιαφερόταν να μιλήσει, ο κ. Ματσάκης, η κ. Λία Γεωργιάδου και πέντε λεπτά ο κ. Γερασίμου και κλείνουμε το θέμα.

Ορίστε, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Βεβαίως οι προβλέψεις που έκαναν μερικοί συνάδελφοι την περασμένη βδομάδα, ότι η αναβολή λόγω του μικρού αριθμού συναδέλφων στην αίθουσα δε θα βοηθούσε τη μεγαλύτερη προσέλευση στην επόμενη συνεδρίαση, φοβάμαι ότι έχουν επαληθευθεί για ακόμα μια φορά. Αλλά, είτε είναι παρόντες οι βουλευτές είτε όχι - είναι ένα συνηθισμένο φαινόμενο και στα ξένα κοινοβούλια- δεν παύει το θέμα να είναι ιδιαίτερα σημαντικό και ιδιαίτερα σοβαρό.

Πιστεύω ότι πρέπει να αρχίσουμε με κάποιες διαπιστώσεις, με κάποιες πραγματικότητες. Η πρώτη διαπίστωση είναι ότι έγκλημα υπάρχει στην Κύπρο, αυξημένο και μάλιστα οργανωμένο σήμερα. Αυτό είναι μια διαπίστωση και, ό,τι και να λένε τα στατιστικά ή όπως θέλει κανείς να ερμηνεύσει τους αριθμούς, δεν παύει να είναι μια πραγματικότητα. Η δεύτερη πραγματικότητα είναι ότι μόνο ένας μπορεί να αντιμετωπίσει το έγκλημα και αυτός είναι η αστυνομία, ούτε η Βουλή ούτε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ούτε ακόμα καλά καλά η εισαγγελία ούτε οποιοδήποτε άλλο παράγοντες της πολιτείας ή του τόπου μπορούν αποτελεσματικά να αντιμετωπίσουν το έγκλημα. Αυτοί όλοι συμβάλλουν στην αντιμετώπιση, αλλά ένας είναι ο αποτελεσματικός παράγοντας και εκεί πρέπει να επικεντρωθούμε και αυτός είναι η αστυνομία.

Ο ρόλος της Βουλής, γιατί αυτό πρέπει να μας ενδιαφέρει εμάς, είναι πώς μπορεί να συμβάλει ακριβώς στην ενίσχυση του έργου της αστυνομίας και στην παρεμπόδιση ταυτόχρονα των όσων επεμβάσεων γίνονται που εμποδίζουν το ρόλο της αστυνομίας. Ο κοινοβουλευτικός μας έλεγχος -σύμφωνα με την απόφαση της ολομέλειας με την οποία ιδρύθηκε η ad hoc επιτροπή- ήταν να δούμε σ' ένα βαθμό πού οφείλεται η έξαρση του εγκλήματος, αλλά από την άλλη πλευρά να ασκήσουμε κοινοβουλευτικό έλεγχο προς την εκτελεστική εξουσία, για να δούμε τι ακριβώς κάνει, πώς προχωρά και πώς βοηθά το ένα αρμόδιο όργανο του κράτους που είναι για την αντιμετώπιση του εγκλήματος, που, όπως είπα προηγουμένως, είναι η αστυνομία. Και λυπούμαι να πω ότι οι διαπιστώσεις είναι θλιβερές, είναι θλιβερότατες. Από τον έλεγχο και τη συζήτηση που έχει γίνει στις επιτροπές, εκείνο που έχει διαφανεί είναι ότι το κράτος όχι μόνο δεν ενισχύει, αλλά σ' ένα μεγάλο βαθμό, θα έλεγα, παρεμποδίζει το έργο της αστυνομίας σ' αυτό τον τομέα.

Δε θα αναφερθώ παρά μόνο τροχάδην στα θέματα αξιοκρατίας τα οποία έχουν καλυφθεί από προηγούμενους συναδέλφους. Είναι πάρα πολύ σημαντικά, γιατί επηρεάζουν σ' έναν τεράστιο βαθμό το ηθικό της αστυνομίας και των αστυνομικών, επηρεάζουν το κίνητρο που έχουν για να δείξουν έργο και να έχουν την αμιγή άμιλλα, να θέλουν να αξιοποιήσουν τις επιτυχίες τους στον αστυνομικό τομέα για να προαχθούν και να πετύχουν επαγγελματικά, όταν ξέρουν ότι ασχέτως αποτελέσματος μπορούν ορισμένοι να καταφύγουν στους κυβερνώντες, ως επί το πλείστον, για να πάρουν τις προαγωγές τους και δυο μαζί και τρεις μαζί και τέσσερις μαζί. Ποιο είναι το μήνυμα που δίνεται ιδιαίτερα στους νέους αστυνομικούς; Δε χρειάζεται να κάνετε καλά τη δουλειά σας, μπορείτε να γραφτείτε στο κατάλληλο κόμμα. Και αυτό δυστυχώς είναι κακό φαινόμενο που υπάρχει στην Κύπρο εδώ και δεκαετίες, αλλά θα έλεγα ότι την τελευταία πενταετία είναι που ασκείται σε επιστημονική βάση και αυτός είναι ένας παράγοντας ιδιαίτερα αρνητικός. Και δεν είναι θέμα μοιρασιάς, δηλαδή δεν είναι θέμα να δώσουμε τόσους στο ΔΗΚΟ, τόσους στο ΑΚΕΛ και τόσους στον Συναγερμό και να είμαστε όλοι ευχαριστημένοι. Διότι εδώ πέρα το θέμα δεν είναι να ικανοποιήσουμε κομματικά στελέχη, εδώ το θέμα είναι να αντιμετωπίσουμε το έγκλημα που επηρεάζει όλο τον κυπριακό λαό και εκεί έχουμε ευθύνη όλα τα κόμματα, διότι δυστυχώς, όταν μας δώσουν και μας το μερτικό μας, σιωπούμε και ικανοποιούμαστε. Ο καβγάς γίνεται πολλές φορές, όταν δεν πάρουμε το μερτικό μας και όχι για το θέμα του θεσμού. Και εδώ πρέπει να κάνω και μια αυτοκριτική και νομίζω ειδικά σ' αυτό τον τομέα πρέπει να προσπαθήσουμε να εφαρμοστεί πλήρης αξιοκρατία, εξ ου και οι εισηγήσεις που έχει βάλει η δική μας η πλευρά, για να υπάρχει ένα ανεξάρτητο όργανο το οποίο θα αποφασίζει για προσλήψεις και προαγωγές στην αστυνομία, στα πρότυπα της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

Για το δεύτερο που έχει ευθύνη το κράτος είναι η οικονομική ενίσχυση της αστυνομίας. Δεν έχουμε πλέον να κάνουμε με περιθωριακούς εγκληματίες, με εγκλήματα πάθους, με κάποιο που έτυχε να περνά και είδε μια πόρτα ανοικτή και έκλεψε κάτι. Μιλούμε πλέον για επιστημονικά οργανωμένο έγκλημα στην Κύπρο και πολύ φοβάμαι ότι συνολικά το έγκλημα έχει μεγαλύτερο προϋπολογισμό στην Κύπρο απ' ό,τι η ίδια η αστυνομία. Άλλαξαν τα δεδομένα. Θέλουμε δε θέλουμε, πρέπει να παραδεχθούμε αυτή την πραγματικότητα και να δώσουμε την ανάλογη οικονομική ενίσχυση, ενίσχυση σε στελέχη και σε τεχνικά μέσα, στην αστυνομία της Κύπρου. Αυτός είναι ο δεύτερος παράγοντας. Μπορεί να υπάρχουν αμφιβολίες σε πολλά πράγματα, πώς θα υλοποιηθεί και πώς θα εφαρμοστεί, όπως π.χ. στις προσλήψεις των νέων αστυνομικών. Εδώ πρέπει να κάτσουμε μαζί να κάνουμε τους νέους κανονισμούς, ούτως ώστε να υπάρχει αξιοκρατία. Αλλά δεν παύει να είναι μια πραγματικότητα ότι το έγκλημα θα καταστεί ανεξέλεγκτο, αν δε δώσουμε έγκαιρα στην αστυνομία την απαραίτητη δύναμη και τεχνική υποστήριξη. Και να κάνω μια παρένθεση εδώ. Δεν πρέπει να παρηγοριόμαστε, όταν βλέπουμε ότι με τους απόλυτους αριθμούς είναι γενικά χαμηλά το έγκλημα? π.χ. είχαμε μόνο δέκα φόνους φέτος. Για μένα είναι απαράδεκτο σ' ένα μικρό τόπο με τόσο μικρό πληθυσμό, όπως η Κύπρος, που όλοι ξέρουμε ποιος είναι ο καθένας -είναι μέσα στα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα ενός μικρού τόπου- να μην μπορούμε να ελέγξουμε το έγκλημα. Θυμάμαι που έγινε ολόκληρο θέμα, γιατί μέσα στην έκθεση αναφέρονταν ονόματα. Γιατί να μην αναφέρονται ονόματα, αφού ξέρουμε ποιοι είναι οι εγκέφαλοι πίσω από το έγκλημα στην Κύπρο; Τώρα, αν για διάφορους νομικούς λόγους δεν υπάρχει η δυνατότητα σύλληψης, είναι ένα θέμα, αλλά γιατί να προσποιούμαστε ότι δεν ξέρουμε ποιοι είναι, αφού το ξέρουμε. Και σ' ένα μικρό τόπο, όπως η Κύπρος, πιστεύω ότι είναι περιέργο να μην μπορούμε να ελέγξουμε το έγκλημα. Υπάρχουν τρόποι, υπάρχουν προηγούμενα που μπορούμε να ακολουθήσουμε.

Θέλω να κάνω μια αναφορά για κάτι που βρήκα πάρα πολύ ενδιαφέρον, το παράδειγμα της Νέας Υόρκης. Όλοι ξέρουμε ότι μέχρι πρόσφατα η Νέα Υόρκη ήταν ο πιο επικίνδυνος τόπος που μπορούσε να πάει κανείς, μέχρι που ανέλαβε ο νυν δήμαρχος που είναι τώρα και ανθυποψήφιος της κ. Κλίντον για τη Γερουσία και τονίζω από την αρχή ότι κατηγορείται για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτό το τονίζω εξ υπαρχής. Και μάλιστα αστυνομικοί έχουν καταδικαστεί στη Νέα Υόρκη για παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κακοποίησαν κρατούμενο μέσα στον αστυνομικό σταθμό και έχουν καταδικαστεί και έχουν πάει φυλακή. Και ο κρατούμενος έχει πάρει εκατομμύρια αποζημιώσεις. Έμεινε παράλυτος βέβαια. Αλλά ο δήμαρχος της Νέας Υόρκης ακολούθησε μια πολιτική που πρέπει να τη σκεφτούμε στην Κύπρο, διότι δυστυχώς είμαστε η Κύπρος της ανοχής. Και ακριβώς αυτή η πολιτική λέγεται η “μηδενική ανοχή”. Η πολιτική που ακολούθησε είναι να μην επιδεικνύεται ανοχή σε κανένα απολύτως παράπτωμα, όσο μικρό και να είναι. Είτε είναι ζητιάνοι είτε είναι αλήτες είτε είναι μικροπαραβάσεις τροχαίας είτε οτιδήποτε άλλο, καμία απολύτως ανοχή. Και η φιλοσοφία ήταν ότι, αν εφαρμοστεί αυτή η πολιτική, θα πάει το σωστό μήνυμα για το πιο σοβαρό έγκλημα, το οποίο θα έχει και την ανάλογη μείωση. Μέσα σε έξι χρόνια -έχω κάποια στατιστικά εδώ από μια εφημερίδα- οι φόνοι στη Νέα Υόρκη, την πρωτεύουσα του εγκλήματος, έπεσαν κατά 63% και μιλάμε σε τόπο με εκατομμύρια πληθυσμό. Οι ληστείες έπεσαν κατά 58%, οι επιθέσεις 36% και οι διαρρήξεις 59%. Βεβαίως, μιλούμε για μια αυστηρότατη πολιτική και επαναλαμβάνω για κατηγορίες που πολλές φορές ευσταθούσαν, για φυλετικές διακρίσεις πρώτα απ’ όλα και για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Εγώ δε λέω να πάμε σ’ αυτό το άκρο. Αλλά ακολουθήθηκε μια πολιτική η οποία εφαρμόστηκε και πέτυχε. Η Νέα Υόρκη σήμερα είναι μια από τις πιο ασφαλισμένες πόλεις του κόσμου. Μέσα σε έξι χρόνια! Μια πόλη με εκατομμύρια πληθυσμό! Το ερώτημα είναι, σ’ ένα μικρό τόπο, όπως η Κύπρος, με μισό εκατομμύριο πληθυσμό, δεν μπορούμε να βρούμε αυτούς τους τρόπους, ούτως ώστε να παταχθεί το έγκλημα;

Και να μην υποτιμούμε έναν παράγοντα που αφορά το οργανωμένο έγκλημα. Είναι πολύ πιο επικίνδυνο από το περιστασιακό, το μεμονωμένο, διότι τι σημαίνει; Ακόμα και αν συλλάβεις κάποιο εγκληματία, ο οργανισμός παραμένει, τον αντικαθιστά με κάποιον άλλο. Έχει και τα οικονομικά μέσα να έχει το ανάλογο τεχνικό υλικό, να έχει τους ανάλογους άνδρες ή γυναίκες του εγκλήματος και επομένως δεν αρκεί να συλλάβεις το άτομο που διέπραξε το συγκεκριμένο φόνο, παραδείγματος χάριν. Ναι μεν τιμωρείς κάποιο, εντάξει ασκείται δικαιοσύνη εκεί, αλλά το έγκλημα παραμένει και δεν επηρεάζεται η οργάνωση. Γι’ αυτό θέλει άλλου είδους προσέγγιση και άλλους είδους μελέτη. Θέλει επιστημονική προσέγγιση και θέλει πλέον μακρόχρονη στρατηγική.

Θα πρέπει και σε ένα βαθμό, με τα πρότυπα της Νέας Υόρκης, αλλά με πολλή προσοχή, πιστεύω, να δοθεί το ελεύθερο στην αστυνομία να χειριστεί τα θέματα. Είναι ένα επικίνδυνο όπλο, θέλει προσοχή αυτό το πράγμα. Είχαμε και στην Κύπρο δυστυχώς περιπτώσεις παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε αστυνομικούς σταθμούς, στα κρατητήρια· θέλει προσοχή. Αλλά, αν δε δοθεί το μήνυμα στην αστυνομία ότι μπορεί να προχωρήσει στην πάταξη του εγκλήματος όλων των μορφών, και να έχει την πολιτεία να τη στηρίξει, μέσα, λέω, στα πλαίσια των συντάγματος και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αν φοβάται ότι με το παραμικρό θα δικάζεται και θα καταδικάζεται πολλές φορές, πιστεύω ότι δε θα πετύχουμε το ρόλο μας. Τονίζω, είναι δύσκολη υπόθεση, είναι επικίνδυνο όπλο στα χέρια οποιουδήποτε το να του δώσεις τόση ελευθερία, αλλά είναι ο μόνος τρόπος· και υπάρχουν αυτά τα παραδείγματα. Ταυτόχρονα, πρέπει σίγουρα να δουλέψουμε όλοι, για να ενισχυθεί το κύρος της αστυνομίας απέναντι στο λαό. Χωρίς τη συνεργασία του κυπριακού

λαού, των πολιτών, δεν μπορεί να πετύχει η αστυνομία το ρόλο της. Κακά τα ψέματα, σε όλες τις χώρες του κόσμου είναι με πληροφορίες και σε συνεργασία με το κοινό που εξιχνιάζονται τα περισσότερα εγκλήματα, ιδιαίτερα αυτά του οργανωμένου εγκλήματος που χρησιμοποιεί πλέον επιστημονικές μεθόδους. Ακόμα και από το εξωτερικό φέρνουνε δολοφόνους. Άρα δεν είναι τόσο απλό το θέμα και θέλει απαραίτητα τη συνεργασία του κοινού.

Η ανάγκη να υπάρξει εσωτερική αστυνομία, δηλαδή ένα τμήμα που δε θα συναναστρέφεται με άλλους, και δε θα υπάρχει θέμα να υπηρετεί μαζί με τους άλλους αστυνομικούς, που από μέσα θα παρακολουθεί τη διαφθορά στην αστυνομία είναι απαραίτητο και δε δέχομαι το ειρωνικό σχόλιο του υπουργού ότι «καλά εκείνους, αν τους βάλουμε, ποιον θα βρούμε να τους παρακολουθεί;». Να πιστέψω, και ρωτώ, ότι δεν μπορούμε στην Κύπρο, στην κυπριακή αστυνομία, να βρούμε είκοσι, τριάντα άτομα που είναι υπεράνω υποψίας; Νομίζω είναι προσβλητικό. Μπορούν να βρεθούν αυτοί και μπορούν να στελεχώσουνε αυτή την εσωτερική αστυνομία, όπως λέγεται. Και έχουμε δώσει στον υπουργό τα πρότυπα της ελληνικής νομοθεσίας, που ψηφίστηκε πριν μερικούς μήνες, πριν ένα χρόνο περίπου. Δυστυχώς, ακόμα περιμένουμε σχετικό νομοσχέδιο να έρθει στη Βουλή. Βεβαίως, πρέπει και η αστυνομία να είναι προσεχτική, ομιλώντας για τη θέση της μέσα στην κυπριακή κοινωνία. Δεν πρέπει να παρασύρεται απ' αυτό το παιχνίδι των μέσων μαζικής ενημέρωσης, δεν πρέπει να παρασύρεται σε λαϊκισμούς και δημοκοπίες, να νιώθει ο κάθε αστυνόμος, διευθυντής, αρχηγός ότι μπορεί να βγαίνει... ότι πρέπει, όχι μπορεί, μπορεί βεβαίως, ότι πρέπει να βγαίνει στα κανάλια και να κάνει δηλώσεις, να έρχεται σε δημόσια αντιπαράθεση...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Καθημερινώς.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...να έρχεται σε δημόσια αντιπαράθεση με πολιτικούς, με κόμματα, με οργανωμένα σύνολα. Αυτό το ρόλο ας τον αφήσουν στους πολιτικούς. Και η ίδια η αστυνομία ...

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Στους βουλευτές.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Και η ίδια η αστυνομία έχει πολιτικό προϊστάμενο, έχει τον υπουργό. Ας αφήσει τον υπουργό να κάνει πολιτική, να τσακώνεται με την αντιπολίτευση ή με τα κανάλια ή με οποιονδήποτε άλλο. Ο ρόλος της αστυνομίας όμως είναι να αφοσιωθεί μόνο στο έργο της και να αγνοεί όλα τα υπόλοιπα.

Πιστεύω -θα αναφερθώ επιγραμματικά σε δύο - τρία σημεία ακόμα- μια βασική μέθοδος πάταξης του εγκλήματος, ειδικά του οργανωμένου -και έχει εφαρμοστεί με μεγάλη επιτυχία στις Ηνωμένες Πολιτείες και ο λόγος που τις αναφέρω συνέχεια είναι γιατί, κακά τα ψέματα, είναι η χώρα με τη μεγαλύτερη εγκληματικότητα στον κόσμο- είναι η στέρηση των οικονομικών πόρων από το οργανωμένο έγκλημα. Και εγώ λέω να εφαρμοστεί μεν αυστηρά η νομοθεσία για το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος και εναντίον εγκληματικών στοιχείων της Κύπρου, αλλά ταυτόχρονα να εισαγάγουμε και το τεκμήριο ότι, αν ένας είναι καταδικασθείς έστω- εγώ θα έλεγα και ύποπτος, αλλά είναι προχωρημένη αυτή η θέση- για έγκλημα, να θεωρείται ότι όλη του η περιουσία έχει προέλθει από το έγκλημα και να κατάσχεται όλη του η περιουσία, διότι μόνο με τη

στέρση των οικονομικών πόρων θα μπορέσει να κτυπηθεί το έγκλημα στην Κύπρο. Από τη στιγμή που πλέον προσλαμβάνονται επαγγελματίες εγκληματίες, το να συλλαμβάνει η αστυνομία ένα και δύο και τρεις δε βοηθά σε τίποτα, αν δε στερηθούν τους απαραίτητους πόρους.

Μια σύντομη αναφορά που έχει γίνει από συναδέλφους είναι για εκείνο τον περίφημο νόμο περί αποδείξεως, τον αποδιοπομπαίο τράγο του εγκλήματος στην Κύπρο. Δήθεν φταίει για την εξάπλωση του εγκλήματος, φταίει για τις μη καταδίκες, φταίει η μη τροποποίηση της νομοθεσίας για τη μη πάταξη του εγκλήματος. Λυπούμαι να πω ότι είναι ένα εργαλείο μόνο. Και πολλοί δυστυχώς, και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, έπεσαν σ' αυτή την παγίδα, διότι, αντί να αποδίδουν ευθύνες σ' εκείνους που δεν πετυχαίνουν στο ρόλο τους ή στις ευθύνες τους για την πάταξη του εγκλήματος, έχουν αποδώσει την όλη αποτυχία στο κυνήγι των εγκληματιών στη μη τροποποίηση ή όχι του συστήματος αποδείξεως. Έχει αναφερθεί και ο συνάδελφος Αριστοφάνης Γεωργίου λεπτομερώς σ' αυτό το θέμα. Είναι ένα εργαλείο μόνο· δεν είναι ούτε το τέλος ούτε η αρχή στην πάταξη του εγκλήματος. Δε θα μπω σε λεπτομέρειες. Θα μπορούσε κάλλιστα να τροποποιηθεί σε ορισμένα σημεία, να βοηθηθεί η πάταξη του εγκλήματος και να μη χρειάζεται να αλλάξει όλο το σύστημα, απλώς να εκσυγχρονιστεί το υφιστάμενο. Αλλά να μην περιμένουμε ότι είναι πανάκεια και ότι θα λυθούν όλα τα προβλήματα της εγκληματικότητας αυτόματα, άμα αλλάξει το σύστημα.

Και πρέπει να κάνω μια παρένθεση στο θέμα ειδικά της νομοθεσίας, να μη χάνουμε και την ευρύτερη εικόνα, ότι δεν πρέπει να θυσιάζουμε τα δικαιώματα των αθώων στην προσπάθεια καταδίκης των ενόχων. Το ίδιο ενός κράτους δικαίος είναι ότι κάποιος είναι αθώος μέχρι αποδείξεως του εναντίου και ότι καλύτερα να ξεφύγει ένας ένοχος, παρά να καταδικαστεί ένας αθώος. Αυτή την ευρύτερη εικόνα πάντα πρέπει να την έχουμε υπόψη. Όλοι είμαστε υπέρ του να παταχθεί το έγκλημα και να καταδικαστούν οι εγκληματίες, αλλά να μη θυσιάσουμε και κεκτημένα αιώνων στα ανθρώπινα δικαιώματα και στις αρχές της δικαιοσύνης απλώς και μόνο στην προσπάθεια καταδίκης.

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έχουν πολύ μεγάλο ρόλο να διαδραματίσουν, τεράστιο. Πιστεύω ότι θα πρέπει με αυτοέλεγχο πάντα, και όχι με λογοκρισία βέβαια, να σταματήσει η ηρωοποίηση των εγκληματιών, που δυστυχώς παρελαύνουν από τα κανάλια και φαίνονται περισσότερο και από τους αστέρες του κινηματογράφου. Δίνουμε τα λανθασμένα πρότυπα δυστυχώς στη νεολαία. Και εμένα με ενοχλεί αυτό το πράγμα και είμαι ενήλικας. Φανταστείτε πώς επηρεάζονται οι νεαροί, όταν βλέπουν εγκληματίες που ξέρουν, ξέρουμε διάσημες οικογένειες εγκληματιών, να κάνουν δηλώσεις και να εκφράζουν παράπονα, να κατηγορούν την αστυνομία, να κατηγορούν τους υπουργούς, να κατηγορούν τους βουλευτές. Και τους προβάλλουμε, διότι θα έχει ακροαματικότητα. Μα δεν μπορεί να θυσιάζονται όλα στο βωμό της ακροαματικότητας! Νομίζω τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μπορούν να δώσουν τα σωστά πρότυπα προς τη νεολαία και να βοηθήσουν όλους, το κράτος ιδιαίτερα, προς την κατεύθυνση της πάταξης του εγκλήματος. Αλλά να έχουμε και κάτι υπόψη, το οποίο παρενθετικά το αναφέρω, πρέπει να προστατευθούν και οι αθώοι. Αυτό, το να παρελαύνουν από τα δικαστήρια, και έχει συζητηθεί και στην αρμόδια επιτροπή ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και να εμποδίζουν οι αστυνομικοί τους υπόπτους να κρύψουν το πρόσωπό τους, για να τους δείξει το κανάλι, για μένα είναι απαράδεκτο. Και το φαινόμενο, και εδώ πιστεύω πρέπει να επέλθει έγκαιρα η πολιτεία, να πηγαίνουν οι αστυνομικοί να κάνουν εφόδους για συλλήψεις με τις κάμερες μαζί, για μένα αυτό δεν είναι γνώρισμα ενός κράτους δικαίου. Πρώτ' απ' όλα, αν αυτοί οι άνθρωποι είναι αθώοι, αύριο ποιος θα τους δικαιώσει; Εγώ δε θα

ξεχάσω μια τραγική εικόνα, όταν πήγαν να συλλάβουνε δύο καημένους αλλοδαπούς, κακόμοιρους, παράνομους εργάτες, και κτυπούσε και κλωτσούσε αστυνομικός το ντεπόζιτο που ήταν μέσα οι ύποπτοι, οι καταζητούμενοι, και οι κάμερες να γυρίζουνε, για να προβάλουν σε μας ζωντανή την εικόνα ενός φοβισμένου ανθρώπου, μου θύμισε λαγό πραγματικά: όσοι είναι κυνηγοί από σας θα ξέρουν την εικόνα. Πραγματικά λυπήθηκα. Πραγματικά, τι έκαναν εκεί πέρα; Προσπαθούσαμε να τον βγάλουμε, για να τον δείξουν οι τηλεοράσεις; Νομίζω, είπαμε να μην συνεργασία, αλλά κάποιον όριο πρέπει να έχει.

Δύο μόνο σημεία ακόμα. Οι φυλακές πρέπει να είναι αποτελεσματικές. Οι φυλακές πρέπει να κόβουν την επαφή των φυλακισμένων με το οργανωμένο έγκλημα. Δεν είναι μόνο σωφρονιστικός ο ρόλος των φυλακών και τιμωρητικός, αλλά συμβάλλουν και στην πάταξη του εγκλήματος. Πρέπει να κόβεται ο δεσμός του κρατουμένου, του φυλακισμένου, με την υπόλοιπη εγκληματική ομάδα.

Στο ξέπλυμα του βρόμικου χρήματος δε θα αναφερθώ ιδιαίτερα. Απλώς πάλι υπήρχανε κάποια δημοσιεύματα. Πρέπει να έχουμε υπόψη ότι, εφόσον είμαστε τραπεζικό κέντρο, υπάρχει πάντα ο κίνδυνος να γίνεται ξέπλυμα βρόμικου χρήματος στην Κύπρο. Είναι μια πραγματικότητα. Η νομοθεσία είναι εκεί και είναι σωστή. Χρειάζεται όμως περισσότερη ενίσχυση η μονάδα που ασχολείται με αυτό το θέμα, για να μπορέσει να εφαρμόζει αυτή τη νομοθεσία.

Ως συμπέρασμα, θα έλεγα πρώτ' απ' όλα ότι χρειάζεται μακροπρόθεσμο σχέδιο και στρατηγική καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος που θα τα περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που έχω αναφέρει προηγουμένως και ιδιαίτερα την ενίσχυση της αστυνομίας. Ταυτόχρονα, πρέπει να αρχίσουμε να αξιοποιούμε τις εμπειρίες άλλων χωρών. Δεν είναι ανάγκη να τις περάσουμε, να τις βιώσουμε εμείς, για να γίνουν και δικές μας εμπειρίες μετά από είκοσι χρόνια και αφού θα έχουμε φτάσει στην απαράδεκτη κατάσταση των άλλων χωρών. Ας υιοθετήσουμε, ας εισαγάγουμε κατευθείαν αυτές τις εμπειρίες.

Και τέλος, όσον αφορά την επιτροπή μας, και τελειώνω, πιστεύω ότι η ad hoc επιτροπή έχει ολοκληρώσει το έργο της και πρέπει να σταματήσει. Και πρέπει η επόμενη έκθεση να είναι η τελική, να καλύψει όλη την περίοδο και να κάνει συγκεκριμένες πλέον εισηγήσεις. Έγιναν και σ' αυτή την έκθεση, αλλά πρέπει πλέον να γίνουν εισηγήσεις προς την ολομέλεια για το πώς θα χειριστεί η Βουλή απ' εδώ και πέρα αυτό το θέμα. Ήταν επιτροπή που ιδρύθηκε με συγκεκριμένο στόχο και σκοπό, για να φέρει εισηγήσεις στην ολομέλεια για το έγκλημα στην Κύπρο: δεν ήταν ανακριτική επιτροπή. Να σας δώσω ένα παράδειγμα: Για εβδομάδες εξετάσαμε το θέμα της εισόδου καλλιτέχνιδων στην Κύπρο και φέραμε Τμήμα Μεταναστεύσεως, αστυνομία, Τμήμα Αλλοδαπών, όλους. Είχαμε υποψίες, δεν αποδείξαμε όμως οτιδήποτε. Δεν είμαστε ανακριτική επιτροπή, δεν είναι ρόλος μας να εξιχνιάζουμε εγκλήματα. Μπορεί -λείπει ο κ. Γιάγκου- μπορεί να έχει ιδιαίτερες ικανότητες ο Κίκης, αλλά η επιτροπή μας δεν έχει αυτή τη δυνατότητα. Εμάς ο ρόλος μας είναι ο κοινοβουλευτικός έλεγχος του κράτους και να κάνουμε εισηγήσεις προς την ολομέλεια. Πρέπει πιστεύω να τερματιστεί πλέον η θητεία αυτής της ad hoc επιτροπής, εξ ου και το όνομά της, «ad hoc», ειδική, για συγκεκριμένο θέμα για συγκεκριμένη περίοδο, και να φέρουμε την εισήγησή μας στην ολομέλεια είτε να γίνει πλέον μόνιμη επιτροπή ή να υπαχθεί το θέμα στην επιτροπή Νομικών, όπου και ανήκει κανονικά, και απ' εκεί και πέρα να συνεχίσουμε να το παρακολουθούμε με τον κανονικό κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η συνάδελφος Λία Γεωργιάδη.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οφείλω να σας πω ότι αισθάνομαι πολύ άσχημα για το ότι σας υποχρεώνω ή σας εγκλωβίζω στο να με ακούσετε ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Χαρά μας!

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

... και θα αισθανόμουν αρκετά ευτυχής, αν επιτρεπόταν να καταθέσω την ομιλία μου και εκείνοι που ενδιαφέρονταν να τη διάβαζαν και να έπαιρναν τα σημεία τα οποία θα αναφέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το να καταθέσει ένας την ομιλία του είναι μέσα στην πρακτική ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

(Γέλια)

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Ναι, αλλά να μην τη διαβάσει ... Δηλαδή ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε να την πείτε συνοπτικά, πάλι γίνεται.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Θα την καταθέσω, διότι ούτως ή άλλως θα αναφέρω πολύ περιληπτικά κάποια σημεία που αισθάνομαι πολύ έντονα ότι πρέπει να τα αναφέρω, κύριε Πρόεδρε.

Η έκθεση της επιτροπής για την εγκληματικότητα έχει δημοσιοποιηθεί και περιέχει ουσιαστικά ευρήματα και εισηγήσεις. Παρακολούθησα με προσοχή και ενδιαφέρον τις απόψεις όλων των συναδέλφων ομιλητών. Ζήτησα το λόγο για να εκφράσω τις απόψεις μου, με στόχο, πέραν των διαπιστώσεών μου, να παρουσιάσω και εισηγήσεις που πιστεύω ότι λειτουργούν προς όφελος της κοινωνίας. Πριν όμως σχολιάσω την έκθεση και τις παρατηρήσεις-εισηγήσεις που έγιναν, πιστεύω ότι είναι ορθό να αναφέρω τις πιο κάτω σκέψεις και θέσεις, που κρίνω ότι έπαιξαν και παίζουν ουσιαστικό ρόλο και παρουσιάζουν σφαιρικά την κυπριακή κοινωνία σήμερα.

Η κοινωνία δεν έχει στατικό χαρακτήρα, αλλά συνεχώς διαφοροποιείται με βάση εθνικά, τοπικά, περιφερειακά και παγκόσμια γεγονότα που λαμβάνουν χώρα τη δεδομένη στιγμή. Οι ανακαλύψεις του εικοστού αιώνα, οι δύο παγκόσμιοι πόλεμοι, η αναγνώριση της αναγκαιότητας της κατοχύρωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η βιομηχανική επανάσταση, η τεχνολογική ανάπτυξη έφεραν αλλαγή νοοτροπίας βιωμάτων, ηθών και νόμων. Η παγκοσμιοποίηση που επικρατεί ως ο στόχος του

εικοστού πρώτου αιώνα έχει επιτρέψει και/ή έχει προκαλέσει επεμβάσεις στις αρχές, ήθη και έθιμα που υπήρχαν και υπάρχουν στην κοινωνία.

Η ευχέρεια της επικοινωνίας, τα μηνύματα και οι πληροφορίες που δίδονται από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και το διαδίκτυο, η ευκολία εισόδου αλλοδαπών, οι νέες και διαφορετικές αρχές και αξίες που εισέβαλαν στην κοινωνία μας και κυρίως η συνεχής προβολή της αξίας της εξουσίας και της δύναμης που πηγάζει από την ισχύ του χρήματος διαφοροποίησαν τους οραματισμούς κυρίως των ενηλίκων με αντανάκλαση στη νεολαία μας. Το ζητούμενο σήμερα από το άτομο είναι η εύκολη ζωή, ο γρήγορος πλουτισμός, η οικονομική σιγουριά. Σήμερα αξία έχει αν υπάρχει οικονομική ευχέρεια, π.χ. τι αυτοκίνητο έχεις, τι μάρκα ρούχα φορείς κ.λπ. και όχι ποιες είναι οι ηθικές αξίες σου, ποια η προσφορά σου. Το “εγώ” παραμερίζει το “εμείς”.

Η ηθική αυτή αλλοίωση επέτρεψε τη δημιουργία της υποδομής για αποδοχή ή συμμετοχή σε παράνομες πράξεις και/ή εγκλήματα ατόμων και/ή οικογενειών και φατριών που είχαν προδιάθεση προς την παρανομία και χρησιμοποίησαν και χρησιμοποιούν σαν μέσα εύκολου πλουτισμού:

1. την πορνεία και μαστροπεία καλυμμένη με διάφορες μορφές και την εμπορία του ανθρώπινου σώματος, ομοφυλοφιλία, παιδεραστία κ.λπ.,
2. την παραγωγή, διακίνηση και πώληση ναρκωτικών που είναι η μάστιγα του εικοστού πρώτου αιώνα, που αλλοιώνει τη ζωή και το μέλλον των νέων ανθρώπων και τους στερεί το όραμα για μια καλύτερη ζωή,
3. το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος,
4. την κυβεία.

Πέραν των αναφερθέντων, στην Κύπρο αντιμετωπίζουμε τον κίνδυνο, από το 1974, του εθνικού αφανισμού. Η τουρκική εισβολή και κατοχή μέρους της πατρίδας μας, ο εκτοπισμός 200 000 κατοίκων και η στέγασή τους στις ελεύθερες περιοχές, όχι κατά κοινότητα, χωριό ή πόλη, όπως ζούσαν στα κατεχόμενα, αλλά ανάλογα των οικονομικών καταστάσεων της κάθε οικογένειας και πολλές φορές της κομματικής τοποθέτησής των δημιούργησαν ένα ψυχολογικό αλαλούμ και βρέθηκε να βιώνει η κάθε οικογένεια τα προβλήματα της προσφυγιάς μόνη της, επειδή ο γείτονας ήταν άγνωστος και δεν υπήρχε η ηθική υποστήριξη. Αποτέλεσμα, μαζί με τους άλλους εξωγενείς παράγοντες, υπήρξε η διαφοροποίηση της σκέψης και συμπεριφοράς των κατοίκων των συνοικισμών με δυσμενή και εμφανή τα σημεία κυρίως στη νεολαία και το μαρασμό των ατόμων της τρίτης ηλικίας και αντίκτυπο στην κοινωνία που δημιούργησε πολίτες των δύο ταχυτήτων, κυρίως στην οικονομική επιφάνεια.

Τα ευρήματα και πορίσματα αυτά περιέχονται σε έρευνα που έγινε το 1981 με θέμα “Ψυχοκοινωνικά προβλήματα προσφύγων στην Κύπρο” από επιστημονική ομάδα της φιλοσοφικής σχολής της Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με το Γραφείο Ευημερίας της Κύπρου και στόχο είχε την προβολή των ψυχολογικών και κοινωνικοοικονομικών προβλημάτων του προσφυγικού ελληνισμού της Κύπρου. Δυστυχώς ποτέ η έκθεση αυτή δεν αξιοποιήθηκε, όπως είχαμε χρέος να κάνουμε, ούτε από την πολιτεία τότε το 1981 ούτε από τον ιδιωτικό τομέα. Η έκθεση αυτή περιέχει συγκλονιστικά στοιχεία και ευρήματα που έχουν αντίκτυπο στη σημερινή κοινωνία.

Από το 1974 μια νέα γενιά γεννήθηκε και ενηλικιώθηκε. Η πολιτεία στέρησε απ' αυτή τη γενιά το δικαίωμα να ζήσει πλάι πλάι με τον πραγματικό συγχωριανό ή συγγενή.

Οι κάτοικοι της επαρχίας της Κερύνειας είναι διασκορπισμένοι περίπου σε διακόσιους δεκατρείς τόπους της ελεύθερης Κύπρου, πέντε άτομα εδώ, δύο απ' εκεί, και η τοπική ταυτότητα του νέου Κερυνειώτη κινδυνεύει να εξαφανιστεί. Το ίδιο ισχύει και με τις άλλες κατεχόμενες περιοχές.

Αγωνίζονται τα προσφυγικά σωματεία να κρατήσουν άσβεστη τη φλόγα της επιστροφής και η κυβέρνηση Κληρίδη μέσα από τα αρμόδια υπουργεία και ημικρατικούς οργανισμούς προσφέρει κίνητρα και οικονομική βοήθεια στα προσφυγικά σωματεία, ώστε να επιτελέσουν και εθνικό έργο, με στόχο να κρατήσουν τα χωριά ενωμένα και να προσφέρουν στη νεολαία τους την εθνική υποδομή και συγχρόνως να την απομακρύνουν από την εγκληματικότητα. Πού ήταν τα κόμματα, κύριοι συνάδελφοι, την περίοδο 1974-1982 να ζητήσουν όπως οι Κερυνειώτες, Βαρωσιώτες, Μορφίτες κατοικήσουν ανά κοινότητα στην προσφυγιά και όχι να στεγάζονται με άλλα κριτήρια;

Οι έποικοι ή κουβαλητοί της Ανατολίας που χρησιμοποιούνται από την Τουρκία για αλλαγή του δημογραφικού χαρακτήρα των κατεχομένων ασχολούνται με κάθε μορφή παρανομίας, υποχρεώνοντας και τους Τουρκοκύπριους νόμιμους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας να μεταναστεύσουν, για να έχουν ασφάλεια και οικονομική εξασφάλιση.

Οι οικονομικοί μετανάστες που βρίσκονται στην Κύπρο και ο αριθμός τους κρίνεται ανησυχητικός δημιουργούν κίνδυνο στην αγορά εργασίας, δημιουργούν φοβίες ρατσισμού και απόρριψης από την κοινωνία μας.

Η αναζήτηση νέας πατρίδας από τους Έλληνες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και ο τρόπος αντιμετώπισής τους από τους Κυπρίους ως οικονομικών μεταναστών δημιουργούν δυσάρεστες κοινωνικές και εθνικές παραμέτρους. Η αδυναμία ελέγχου που παρουσιάστηκε από το κράτος, να δημιουργήσει την υποδομή για τους Έλληνες της διασποράς με διαφοροποιημένο καθεστώς από τους άλλους αλλοδαπούς μετανάστες, επέτρεψε και την παράνομη είσοδο σε μη Έλληνες και συγχρόνως δεν πρόσφερε τα μέσα και το στρατηγικό προγραμματισμό για ενσωμάτωσή τους μέσα στην κυπριακή κοινωνία. Αποτέλεσμα, δημιουργούνται προστριβές μεταξύ Ελλήνων της Κύπρου και Ελλήνων της διασποράς, αναταραχή στην αγορά εργασίας, γκετοποίηση, απόρριψή τους από τους Κυπρίους.

Τελευταίο σημείο αναφοράς μου οι Τουρκοκύπριοι που έρχονται από τα κατεχόμενα και οι συζητήσεις που γίνονται στην κοινότητά μας. Κάθε νόμιμος κάτοικος της Κυπριακής Δημοκρατίας πρέπει να έχει και το ελεύθερο να κινείται όπου ο ίδιος θέλει μέσα στην επικράτεια του κράτους. Έχει όμως και την υποχρέωση να τηρά τους νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Εμείς οι Κερυνειώτες, Βαρωσιώτες, Μορφίτες δεν έχουμε το ελεύθερο να πάμε στα σπίτια μας, γιατί ο τουρκικός στρατός μάς εμποδίζει και μας στερεί το δικαίωμα αυτό. Γι' αυτό το δικαίωμα αγωνιζόμαστε· αγωνιζόμαστε για επιστροφή. Πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί. Οι έποικοι πρέπει να φύγουν, όμως οι Τουρκοκύπριοι έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις μαζί μας. Η Ενωμένη Ευρώπη μάς παρακολουθεί και ο Ντενκτάς παραδοκεί. Ο αγώνας για την αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μας είναι η ασπίδα της εθνικής μας πολιτικής? ας μη

δημιουργούμε ρωγμές σ' αυτή! Μέσα από αυτές τις παραμέτρους πρέπει να εξετάσουμε το θέμα εγκληματικότητα.

Εκφράστηκε η άποψη από τον πρώην αρχηγό της αστυνομίας ότι:

1. η κατάσταση του σοβαρού εγκλήματος παραμένει σε χαμηλά επίπεδα στην Κύπρο σε σύγκριση με τις άλλες ευρωπαϊκές και αναπτυσσόμενες χώρες·
2. καταγράφονται περίπου επτακόσιες υποθέσεις σοβαρές κάθε χρόνο ανά 100 000 κατοίκους και το ποσοστό ανίχνευσης είναι γύρω στο 70%. Το 1996 ήταν 77,97%·
3. το 80% των εγκλημάτων διαπράττεται από πρόσωπα κάτω των είκοσι πέντε χρόνων και είναι διαρρήξεις και κλοπές·
4. το υπόλοιπο 40% αφορά κυρίως ναρκωτικά, απόσπαση χρημάτων, πλαστογραφίες, οικονομικά εγκλήματα, έκδοση επιταγών χωρίς αντίκρισμα, καταστροφή περιουσίας, φόνους, βιασμούς, ληστείες κ.λπ·
5. η εγκληματικότητα των ανηλίκων κάτω των δεκαέξι ετών είναι χαμηλή σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες και κυμαίνεται κατά το 1996 γύρω στο 6% και αφορά κυρίως κλοπές και διαρρήξεις·
6. από το σύνολο των σοβαρών εγκλημάτων ένα ποσοστό της τάξεως του 14% διαπράττεται από αλλοδαπούς και αφορά κλοπές και διαρρήξεις·
7. από τα τηρούμενα στατιστικά προκύπτει γενικότερα ότι το 60% των σοβαρών εγκλημάτων που διαπράττονται στην Κύπρο αφορά εγκλήματα κατά της περιουσίας, που είναι διαρρήξεις και κλοπές, οι πλείστες των οποίων είναι ευκαιριακές και περιστασιακές ή οφείλονται σε έλλειψη στοιχειωδών προληπτικών μέτρων εκ μέρους των πολιτών·
8. τα τελευταία δέκα χρόνια έχει δημιουργηθεί μια νέα κατάσταση πραγμάτων γύρω από το έγκλημα, η οποία σταδιακά έχει μετεξελιχθεί σ' αυτό που ονομάζεται οργανωμένο έγκλημα.

Οργανωμένο έγκλημα. Δυστυχώς άρχισε να παρατηρείται και στην Κύπρο το οργανωμένο έγκλημα, αντιγράφοντας τα πρότυπα του εξωτερικού, με εισαγωγή εκτελεστών-δολοφόνων, διακίνηση ναρκωτικών και εκμετάλλευση γυναικών. Έχουμε υποχρέωση, ως κράτος, Βουλή, κοινωνία, να λάβουμε άμεσα μέτρα για την πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος, το οποίο βρίσκεται ακόμη σε νηπιακή ηλικία. Πρέπει να θεσπιστούν νέες νομοθεσίες και κυρίως να γίνεται σωστός συντονισμός μεταξύ των αρμόδιων κυβερνητικών τμημάτων. Χρειάζεται ο εκσυγχρονισμός του δικαίου της απόδειξης και έχουμε υποχρέωση και καθήκον όλοι οι φορείς, χωρίς εγωισμούς, να σκύψουμε με σύνεση και φροντίδα στο τόσο δύσκολο έργο και να περιφρουρήσουμε την κοινωνία μας, προσφέροντας τα αναγκαία όπλα στην κατηγορούσα αρχή και στη δικαστική εξουσία, σεβόμενοι και τα ανθρωπίνια δικαιώματα του ατόμου. Η παρακολούθηση για διάλυση φατριών οικογενειών με μεθόδους πρόληψης και εξιχνίασης του οργανωμένου εγκλήματος και η προστασία πιθανών στόχων, η ενίσχυση των αρμόδιων οργάνων, η συλλογή, αξιολόγηση και αξιοποίηση πληροφοριών είναι τα αναγκαία μέτρα που το κράτος πρέπει να συστηματοποιήσει.

Πεμπτοφαλαγγισμός. Έχει επισημανθεί ότι μικρός αριθμός αστυνομικών - δέκα, δεκαπέντε παγκύπρια- ενέχεται σε φαινόμενα διαφθοράς. Καταδικαστέοι και δεν πρέπει τα άτομα αυτά να έχουν θέση μέσα στο αστυνομικό σώμα. Δεν είναι όμως δίκαιο να είναι κάτω από καταγγελία όλο το σώμα. Απεναντίας, οι συνεχείς επιτυχίες

της αστυνομίας στην πάταξη της παρανομίας κάθε μορφής μάς δίδουν το δικαίωμα να απαιτούμε την ενίσχυση της αστυνομίας σε έμπυχο και άψυχο υλικό, για να εκτελεί καλύτερα το έργο της. Δεν πρέπει να κατηγορούμε το σύνολο του αστυνομικού σώματος που δείχνει κατά κύριο λόγο σοβαρότητα, υπευθυνότητα. Ορισμένοι από τους συναδέλφους που μίλησαν πριν από μένα μίλησαν καταλυτικά για την αστυνομία. Αυτή η ισοπεδωτική θέση δε με βρίσκει σύμφωνη. Είμαι κάθετα αντίθετη σε πράξεις, λέξεις, συμπεριφορά που προκαλούν αρνητικές θέσεις μέσα στην κοινωνική συνείδηση. Υπάρχει κριτική στον υπερθετικό βαθμό σε βάρος της αστυνομίας. Όμως η αστυνομία είναι το δικό μας σώμα ασφάλειας και, αν πάσχει σε κάποιο βαθμό, πρέπει να τη βοηθήσουμε να απαλλαγεί από τα αγκάθια, όχι να την πολεμούμε μέχρι τελικής πτώσης.

Επισημαίνω ότι σε καμιά σελίδα της έκθεσης δε διάβασα την αποθέωση της κομματικοποίησης ή ό,τι άλλο προσβλητικό ή παραπλανητικό αναφέρθηκε από συνάδελφο για τα άτομα που κατέχουν θέσεις στην αστυνομία ή άλλως πως. Είναι υποχρέωσή μας να στηρίζουμε τα άτομα που κατέχουν θέσεις κλειδιά, για να τους δίνουμε τη δύναμη να ασκούν ορθά τα καθήκοντά τους. Καταρράκωση της προσωπικότητάς τους και παρουσιάζοντάς τους ανίκανους και ευάλωτους ηθικά, αφού απέκτησαν χαριστικά τη θέση τους και με ρουσφέτι, σημαίνει ότι προσφέρουμε τη χειρίστη εξυπηρέτηση στο κοινωνικό σύνολο και συνταυτιζόμαστε με τους παρανομούντες, που στόχο και σκοπό έχουν τη διάλυση της έννομης τάξης για το δικό τους συμφέρον. Εμείς έχουμε εμπιστοσύνη στο αστυνομικό σώμα και είμαστε πάντοτε κοντά του στην καταπολέμηση της παρανομίας από όπου αυτή πηγάζει. Εμμένουμε στην εξάλειψη κάθε παρανομίας και στην τιμωρία αυτής. Το κάθε άτομο έχει τη δική του κρίση, την οποία πρέπει να χρησιμοποιεί για το κοινό συμφέρον και όχι χάριν εντυπώσεων και λαϊκισμού και κομματικών ή προσωπικών ωφελημάτων.

Οι σημερινοί αξιωματικοί της αστυνομίας δεν πέταξαν από τη θέση του απλού αστυνομικού στη θέση που κατέχουν? κάποιοι τους αξιολόγησαν και το αρμόδιο σώμα τους προήγαγε κατά τη διάρκεια της καριέρας τους που είναι πέραν των είκοσι χρόνων και άλλες ήταν οι κυβερνήσεις. Ο ΔΗΣΥ και η κυβέρνηση Κληρίδη προσπάθησε και προσπαθεί να κρίνει με αξιοκρατία, που είναι ουσιαστικό στοιχείο της δημοκρατίας. Οι αόριστες κατηγορίες και ισχυρισμοί καμιά εξυπηρέτηση δεν προσφέρουν. Αν υπάρχουν τεκμηριωμένες καταγγελίες και μαρτυρίες, τότε πρέπει να δημοσιοποιούνται και οι ένοχοι να καταδικάζονται.

Ξέπλυμα βρόμικου χρήματος. Η Κύπρος βρίσκεται στο διεθνές στόχαστρο αναφορικά με το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος και καταβάλλει συστηματική προσπάθεια για απάμβλυνση και απόσχιση των κατηγοριών σε βάρος της τόσο με πράξεις όσο και με νομοθεσία:

1. Έχει συστήσει τη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ).
2. Έχει εισαγάγει περιεκτική, λεπτομερή νομοθεσία για καταπολέμηση των δραστηριοτήτων και υπέγραψε:
  - α. τη συνθήκη του ΟΗΕ, γνωστή ως Συνθήκη της Βιέννης, για την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών? και
  - β. τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης, αναφορικά με την πρόληψη και την καταστολή του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος που έγινε νόμος, ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμος του 1996 [61(1) του 1996].

Η κυπριακή κυβέρνηση και τα αρμόδια όργανα συνεργάζονται με την Interpol και διερευνούν κάθε καταγγελία. Δεν υπάρχουν μαρτυρίες, στοιχεία για εμπλοκή κυπριακών φορέων ή ατόμων ούτε και ονόματα υπεράκτιων εταιρειών που εμπλέκονται στο ξέπλυμα βρόμικου χρήματος ή στη διακίνηση παράνομου χρήματος. Οι νόμοι είναι πολύ αυστηροί.

Πριν λίγες μέρες ανακοινώθηκε ότι ο Πρόεδρος Γλαύκος Κληρίδης, κατά την επίσημή του επίσκεψη στη Γαλλία, έδωσε διαβεβαίωση και ανακοίνωσε επιπρόσθετα μέτρα, τα οποία ικανοποίησαν και χαιρετίστηκαν από το γαλλικό κοινοβούλιο, για την καταπολέμηση του ξεπλύματος του βρόμικου χρήματος.

Το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος είναι μορφή οικονομικού εγκλήματος και είναι παγκόσμιο πρόβλημα και έχει διάφορες παραμέτρους, π.χ. ναρκωτικά, μαφία, υπεξαιρέσεις, δωροδοκίες, μυστική χρηματοδότηση πολιτικών κομμάτων, εμπορία ανθρώπων κ.λπ. και, όπως έχω αναφέρει, η κυπριακή κυβέρνηση, λόγω της ευαισθησίας που έχει στον τομέα αυτό, έχει πάρει όλα τα μέτρα για εξάλειψη όλων αυτών, όμως τα κατεχόμενα εδάφη μας χρησιμοποιούνται για το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος από τους μαφιόζους, τις τράπεζες, τα καζίνο και τις υπεράκτιες τράπεζες που αντιπροσωπεύονται από Τούρκους της Τουρκίας. Η χρησιμοποίηση των κατεχομένων μας από την Τουρκία γίνεται, για να αποφύγει τις διεθνείς πιέσεις για τις παράνομες δραστηριότητές της. Το Jasmine Court Casino πιστεύεται ότι είναι το μεγαλύτερο καζίνο στην Ευρώπη και τα κατεχόμενα εδάφη μας μετατρέπονται σταδιακά στο μεγαλύτερο χαρτοπαικτικό κέντρο της Μεσογείου με όλα τα συνακόλουθα. Τουρκοκύπριοι συνελήφθησαν στην Αγγλία για διακίνηση ναρκωτικών με κατοχή διακόσιων πενήντα κιλών ηρωίνης αξίας \$20.000.000. Στην έκθεση της ευρωπαϊκής αστυνομίας του 1995 (Europol) αναφέρεται ότι πέραν των 1 100 Τουρκοκυπρίων συνελήφθησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση για κατοχή ναρκωτικών. Το 80%-90% των ναρκωτικών που προέρχονται από την Ασία και κυκλοφορούν και κατάσχονται στην Ευρώπη διακινείται από Τούρκους εμπόρους μέσω της Τουρκίας και των κατεχομένων εδαφών μας.

Σε έκθεση του Υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ η Κύπρος θεωρείται χώρα ψηλού κινδύνου, λόγω της γεωγραφικής της θέσης και της επιτυχίας της ως διεθνούς κέντρου υπεράκτιων εταιρειών.

Η αστυνομία κατά τις χρονιές 1997-2000 πέτυχε να διαλευκάνει μεγάλο αριθμό ποινικών υποθέσεων για κατοχή και εμπορία ναρκωτικών και τις παρουσίασε ενώπιον της δικαιοσύνης. Από την έκθεση φαίνεται ότι το τμήμα αυτό χρειάζεται στελέχωση με ανθρώπινο δυναμικό και συμπλήρωση με μηχανήματα εξειδικευμένα στην ανίχνευση των ναρκωτικών. Έχουμε υποχρέωση, ως Βουλή, μακριά από κομματικές σκοπιμότητες να βοηθήσουμε στην αναγκαία αναβάθμιση του τμήματος για το καλό όλων μας. Καταθέτω κατάλογο των υποθέσεων για ναρκωτικά που έχουν παρουσιαστεί στο δικαστήριο. Η κυβέρνηση λαμβάνει συνεχώς μέτρα και ο Υπουργός Εξωτερικών κατέθεσε στην ad hoc επιτροπή έκθεση και ζήτησε τη βοήθεια της Βουλής για κοινοποίηση της έκθεσης και ενημέρωση των ξένων κοινοβουλίων για τα μέτρα που λαμβάνουμε ως κράτος.

Τελειώνοντας, διαπιστώνω ότι η εγκληματικότητα, σε όλες τις μορφές που αναφέρονται στην έκθεση, υπάρχει στην κοινωνία μας, έστω και σε μικρή έκταση και έχουμε καθήκον, ως κράτος, Βουλή, κοινωνία, να λάβουμε τέτοια μέτρα προληπτικά, τιμωρητικά, ανασταλτικά, αποτρεπτικά που θα προστατεύσουν τα θεμέλια του κράτους, την κοινωνία μας και με την τήρηση/τροποποίηση των νόμων να

προστατεύσουμε τον πολίτη και να δώσουμε το όραμα στη νεολαία μας να κτίσει το δικό της μέλλον μέσα σε σωστές και υγιείς δομές.

Η κυπριακή κοινωνία στην πλειοψηφία της είναι κοινωνία αγάπης, ανιδιοτέλειας, προσφοράς και το ζούμε αυτές τις μέρες με το δράμα του μικρού Ανδρέα αλλά και την αθρόα προσφορά βοήθειας του κόσμου μας. Αυτή είναι η νεολαία μας! Εμείς οι γονείς τούς ευχαριστούμε. Τα παιδιά μας δείχνουν τον καλύτερο ή εαυτό τους. Η αγάπη προς το συνάνθρωπο ευαισθητοποίησε όχι μόνο τους Κυπρίους, αλλά τα δικά μας παιδιά, οι φοιτητές μας, κινητοποίησαν και τους Ελλαδίτες. Αυτή είναι η ελπίδα μας και το όπλο της καταπολέμησης της εγκληματικότητας.

Εμείς, οι βουλευτές, πρέπει να στηρίξουμε την ιδιωτική πρωτοβουλία και να προσφέρουμε ως άτομα και ως Βουλή κάθε δυνατή βοήθεια. Εισηγούμαι η επιτροπή Υγείας ή δημιουργώντας νέα ad hoc επιτροπή να μας εισηγηθεί τους τρόπους βοήθειας προς το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα και γενικά τρόπους υποστήριξης για αξιοποίηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η κ. Λία Γεωργιάδη καταθέτει πίνακες που περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία αναφορικά με υποθέσεις ναρκωτικών.)

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΟΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 1990-1999**

Έτος	1990	' 91	' 92	' 93	' 94	' 95	' 96	' 97	' 98	' 99
Αρ. υποθ.	51	72	77	90	138	156	183	245	285	250
Αρ. Ενεχόμενων προσώπων	79	90	123	123	173	222	239	318	370	354
Κύπριοι	42	43	68	75	120	101	172	248	265	266
Αλλοδαποί	37	47	55	48	53	121	67	70	105	88
ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ										
Φυτά κάνναβης	84	171	211	1189	618	847	260	823	276	190
Κάνναβη	259 γρ.	54 κιλά και 86 γρ.	304 γρ.	2 κιλά και 977 γρ.	625 γρ.	13 κιλά και 112 γρ.	5 κιλά και 914 γρ.	38 κιλά και 860,05 γρ.	128 κιλά και 904,96 γρ.	30 κιλά και 107,82 γρ.

Ρητίνη κάνναβης (χασίς)	304 κιλά και 281 γρ.	497 κιλά και 319 γρ.	174 2 κιλά και 935 γρ.	2 κιλά και 247 γρ.	14 κιλά και 982 γρ.	33 κιλά και 242 γρ.	29 κιλά και 905 γρ.	14 κιλά και 679, 21 γρ.	1 κιλό και 200, 7 γρ.	7 κιλά και 291, 18 γρ.
Χασισέ- λαιο	-	0,7 γρ.	-	-	-	-	-	-	-	30 κιλά και 294, 30 γρ.
Κοκαΐνη	9,9 γρ.	114 γρ.	5 γρ.	3,8 γρ.	4 κιλά και 934 γρ.	2 κιλά και 508 γρ.	4,44 γρ.	20, 43 γρ.	18, 49 γρ.	5 κιλά και 360, 85 γρ.
Αμφετα- μίνη	-	-	10, 98 γρ. και 3 χά- πια	29,3 γρ. και 8 χάπια	2 γρ.	47 γρ. και 4 χά- πια	3,65 γρ. και 6 χά- πια	0,51 γρ.	5,59 γρ.	11, 83 γρ.
MDMA (Ecstasy)	-	-	-	-	1 χά- πι	73 χά- πια	51 1/2 χά- πια	3 χά- πια	20 1/2 χά- πια	61 1/2 χά- πια και 0,84 γρ.
MDA	-	-	-	-	-	123 χά- πια	6 χά- πια	-	-	-
Όπιο	-	-	5,73 γρ.	0,5 γρ.	61,9 γρ.	30 γρ.	653, 76 γρ.	1 κιλό και 912, 77 γρ.	21, 45 γρ.	62, 465 γρ.
Ηρωίνη	5 κιλά και 872 γρ.	27 κιλά και 778 γρ.	1 κιλό και 600 γρ.	2 κιλά και 612 γρ.	999, 2 γρ.	-	3,76 γρ.	-	35, 48 γρ.	2 κιλά και 193, 19 γρ.
Μορφίνη	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-

		κιλά και 190 γρ.								
LSD	-	-	85 μγρ.	-	46 μγρ.	-	1 χαρ- τάκι (χ.) και 0,01 γρ.	-	-	2 χ.
SPEED	-	-	-	-	-	43 χά- πια	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55 χά- πια

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΟΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1997

A/A	ΗΜΕΡ.	ΤΟΠΟΣ	ΕΝΕΧΟΜΕ- ΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΠΟΤΕΛΕ- ΣΜΑ ΥΠΟΘΕΣΗΣ
1	4.1.97	Αεροδρό- μιο Λ/κας	1 Ε/κ	95 γρ. κάνναβη 3 γρ. ρητίνη κάνναβης 8 γρ. κοκαΐνη	4 μήνες φυλάκιση
2	22.1.97	Αεροδρό- μιο Λ/κας	1 Ιρανόσ	515 γρ. ρητίνη κάνναβης	3 χρόνια και 6 μήνες φυλάκιση
3	5.2.97	Λ/σία	3 Ε/κ	45 φυτά κάνναβης	Εκκρεμεί ενώπιον δικαστηρίου
4	11.2.97	Λ/σός	2 Ε/κ	35 φυτά κάνναβης	Εκκρεμεί ενώπιον Κακουργιοδικεί ου Λεμεσού
5	12.2.97	Αμαργέτη	1 Ε/κ	44 φυτά κάνναβης	9 μήνες φυλάκιση
6	25.2.97	Λ/σός	3 Ιρανοί	1 κιλό και 650 γρ. όπιο	5 χρόνια φυλάκιση ο καθένας
7	8.3.97	Λ/κα	1 Ε/κ	756 γρ. κάνναβη	3 χρόνια

					φυλάκιση
8	26.3.97	Λιμάνι Λεμεσού	1 Αιγύπτιος	1 κιλό και 34 γρ. κάνναβη	3 χρόνια φυλάκιση
9	8.4.97	Λ/σία	1 Ε/κ	100 γρ. ρητίνη κάνναβης	Υπό εξέταση
10	12.5.97	Κίτι	1 Ε/κ	77 φυτά κάνναβης	3 χρόνια φυλάκιση
11	3.6.97	Αεροδρό- μιο Λ/κας	2 Ε/κ	241 γρ. ρητίνη κάνναβης	Υπό εξέταση
12	23.6.97	Μονα- γρούλι Λεμεσού	3 Ε/κ	37 φυτά κάνναβης	Εκκρεμεί ενώπιον δικαστηρίου
13	25.6.97	Λ/σία	1 Ε/κ	152 γρ. κάνναβη	Υπό εξέταση
14	25.6.97	Αεροδρό- μιο Λάρνακας	1 Βρετανός	242 γρ. ρητίνη κάνναβης	20 μήνες φυλάκιση
15	12.7.97	Αχέλεια	2 Ε/κ	33 φυτά κάνναβης	Υπό εξέταση
16	2.8.97	Πάφος	3 Πακιστανοί	184 γρ. ρητίνη κάνναβης	10, 10, 12 μήνες φυλάκιση αντίστοιχα.
17	4.8.97	Πολεμίδια	1 Ε/κ	25 φυτά κάνναβης	Εκκρεμεί ενώπιον Κακουργιοδικεί ου Λεμεσού
18	23.8.97	Λ/κα	1 Ε/κ	76 φυτά κάνναβης	Τρία χρόνια φυλάκιση
19	27.8.97	Λ/σία	1 Ε/κ	449 γρ. κάνναβη	Υπό εξέταση
20	24.9.97	Αεροδρό- μιο Λ/κας	6 Ε/κ	7 κιλά και 439 γρ. κάνναβη 1 κιλό και 148 γρ. ρητίνη κάνναβης	Υπό εξέταση
21	13.11.97	Λιμάνι Λεμεσού	3 Ε/κ	4 κιλά και 365 γρ. κάνναβη	Εκκρεμεί ενώπιον Κακουργιο- δικείου Λεμεσού
22	13.11.97	Λ/κα	1 Ε/κ	1 κιλό και 53 γρ. κάνναβη	Υπό εξέταση
23	29.11.97	Αεροδρό- μιο Λ/κας	1 Ε/κ	102 γρ. ρητίνη κάνναβης	Υπό εξέταση
24	8.12.97	Λ/σία	3 Ε/κ	318,72 γρ.	Υπό εξέταση

				κάνναβη	
25	18.12.97	Λ/κα	2 Ε/κ	1 κιλό και 423,8 γρ. κάνναβη	Υπό εξέταση

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1998

A/A	ΗΜΕΡ. ΑΔΙΚ.	ΕΝΕΧΟΜ. ΠΡΟΣΩΠ.	ΝΑΡΚΩΤ. ΟΥΣΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΔΙΚΗΜΑ
1	2.1.1998	2	Κάνναβη	791,5 γρ.	Κατοχή, προμήθεια
2	16.2.1998	4	Κάνναβη	1 κιλό και 414,81 γρ.	Κατοχή
3	13.2.1998	5	Κάνναβη	73 κιλά και 880,04 γρ.	Εισαγωγή, προμήθεια, κατοχή
4	3.3.1998	1	Κάνναβη	23 κιλά και 952,7 γρ.	Εισαγωγή, προμήθεια, κατοχή
5	11.3.1998	1	Κάνναβη	626,10 γρ.	Κατοχή
6	16.5.1998	3	Κάνναβη	7 κιλά και 749,8 γρ.	Εισαγωγή, προμήθεια, κατοχή
7	26.9.1998	2	Κάνναβη	8 κιλά και 957,5 γρ.	Εισαγωγή, προμήθεια, κατοχή
8	30.9.1998	1	Κάνναβη	2 κιλά και 238 γρ.	Εισαγωγή, προμήθεια, κατοχή
9	3.11.1998	3	Κάνναβη	1 κιλό και 285,16 γρ.	Εισαγωγή, προμήθεια, κατοχή
10	22.11.1998	1	Κάνναβη	812,45 γρ.	Κατοχή
11	22.11.1998	1	Κάνναβη	4 κιλά και 975,53 γρ.	Εμπορία, εισαγωγή, κατοχή
ΟΛΙΚΟ		24		126 κιλά και	

				683,59 γρ.	
--	--	--	--	------------	--

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΩΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1999

Α/Α	ΗΜΕΡ. ΑΔΙΚ.	ΤΟΠΟΣ	ΕΝΕΧΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ		ΠΟΣΟΤΗΤΑ/ΕΙΔΟΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΟΥ
			ΚΥΠΡΙΟΙ	ΑΛΛΟ- ΔΑΠΟΙ	
1	22.1.99	Αεροδρόμιο Λάρνακας	2	-	1 κιλό και 934,19 γρ. κάνναβης
2	5.3.99	Αεροδρόμιο Λάρνακας	2	1	4 κιλά και 777,7 γρ. κάνναβης
3	24.4.99	Λεμεσός	-	-	39 φυτά κάνναβης
4	8.4.99	Αεροδρόμιο Λάρνακας	-	1	926,59 γρ. κάνναβης
5	21.6.99	Λάρνακα	2	-	2 κιλά και 943,02 γρ. κάνναβης
6	28.6.99	Λάρνακα	1	1	33 κιλά χασισέλαιο
7	7.7.99	Λιμάνι Λεμεσού	-	-	5 κιλά και 223 γρ. κοκαΐνη
8	11.7.99	Λάρνακα	3	-	76,06 γρ. χασίς, 5,85 γρ. κάνναβης, 41 1/2 MDMA χάπια, 23,45 γρ. κοκαΐνη
9	16.7.99	Λεμεσός	-	1	87 γρ. χασίς, 62,46 γρ. όπιο
10	16.8.99	Λευκωσία	4	-	2 κιλά και 946,94 γρ. κάνναβης
11	8.7.99	Λάρνακα	1	1	34 χάπια μεθαδόνη
12	7.9.99	Αεροδρόμιο Λάρνακας	1	-	21 χάπια μεθαδόνη
13	1.10.99	Λευκωσία	2	-	58 φυτά κάνναβης
14	10.10.99	Αμμόχωστος	-	1	3 κιλά και 10 γρ. κάνναβης
15	16.10.99	Λάρνακα	1	-	350 γρ. ηρωΐνη
16	18.10.99	Πάφος	1	-	77 γρ. κοκαΐνη
17	21.10.99	Λευκωσία	2	-	11 φυτά κάνναβης
18	19.11.99	Λεμεσός	-	-	4 κιλά και 150 γρ. χασίς

19	24.11.99	Αεροδρόμιο Λάρνακας	1	-	10 κιλά και 260 γρ. κάνναβης
20	3.12.99	Λευκωσία	2	-	209,89 γρ. κάνναβης
21	14.12.99	Αεροδρόμιο Λάρνακας	-	2	1 κιλό και 867,2 γρ. ηρωίνης
22	19.12.99	Αεροδρόμιο Λάρνακας	-	2	231,4 γρ. κάνναβης
23	22.12.99	Αεροδρόμιο Λάρνακας	-	1	2 κιλά και 829,5 γρ. ρητίνης κάνναβης

**ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΟΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2000**

Α/Α	ΗΜΕΡ. ΑΔΙΚ.	ΤΟΠΟΣ	ΕΝΕΧΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ		ΠΟΣΟΤΗΤΑ/ΕΙΔΟΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΟΥ
			ΚΥΠΡΙΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	
1	8.1.2000	Λσός	2	-	1 κιλό κάνναβη
2	12.1.2000	Λκα	-	1	451,75 γρ. ρητίνη κάνναβης
3	19.1.2000	Αερ. Λκας	-	2	603,91 γρ. ρητίνη κάνναβης, 55,70 γρ. όπιο
4	22.1.2000	Λσός	-	2	237,20 γρ. ηρωίνη
5	31.1.2000	Αερ. Λκας	2	-	337,06 γρ. κοκαΐνη, 287 χάπια MDMA, 3,70 γρ. κάνναβη, 1,09 γρ. ρητίνη κάνναβης
6	2.2.2000	Αερ. Λκας	-	1	2 κιλά και 120,05 γρ. ηρωίνη, ίχνη όπιου
7	4.2.2000	Πάφος	-	-	230 φυτά κάνναβης
8	11.2.2000	Λσός	2	-	109,66 γρ. κοκαΐνη, 2,71 γρ. κάνναβη
9	2.3.2000	Λσία	1	-	450 γρ. ρητίνη κάνναβης

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΔΙΚΕΣ ΓΙΑ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΤΟΥ 1998

ΗΜΕΡ. ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΑΔΙΚ.	ΑΡ. ΦΑΚ. Υ.ΔΙ.Ν. ΚΑΙ ΑΡ. Μ.Ε.	ΕΝΕΧΟΜΕΝΟΙ	ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΚΑΤΑΔΙΚΗ
2.1.98 Λ/κα	280/3 (2/98) Λ/ΚΑ Σ/4/98	1. Π. Χριστο- δούλου, Λ/κα 2. Π. Κωστή Δασάκι Άχνας	Κατοχή 791,5 γρ. κάνναβης με σκοπό την προμήθεια	1. Τρία χρόνια φυλάκιση, 20.11.1998 2. Εγκατέλειψε την Κύπρο και εκκρεμεί για εκδίκαση
13.2.98 Λ/κα	280/3 (22/98) Λ/ΚΑ Σ/87/98	Στ. Κουρου- νιάδης	Εισαγωγή/ κατοχή 73 κιλών και 880 γρ. κάνναβης	Εννιά χρόνια φυλάκιση, 20.7.1998
11.3.98 Λ/κα	280/3 (44/98) Λ/κα Σ/138/98	Sh. Aberin, Ιρανός	Εισαγωγή/ κατοχή με σκοπό την προμήθεια 626,10 γρ. ρητίνης κάνναβης	Έξι χρόνια φυλάκιση, 15.4.1998
16.5.98 Αερ. Λ/κας	280/3 (109/98) Λ/ΚΑ Σ/303/98	1. Λ. Μιχαήλ, Λσός 2. Δ. Σοφρω- νίου, Λσός	Εισαγωγή/ κατοχή 7 κιλών και 750 γρ. κάνναβης με σκοπό την προμήθεια	1. Πέντε χρόνια φυλάκιση, 23.12.1998 2. Είναι υπό εκδίκαση
9.7.98 Πάφος	280/3 (154/98) Πάφος Σ/206/98	Δ. Σταύρου, Πάφος	Καλλιέργεια 9 φυτών κάνναβης	Δυόμισι χρόνια φυλάκιση, 7.2.2000
1.7.98 Λ/σός	280/3 (146/98) Λ/ΣΟΣ Σ/862/98	J. Staniszewski Πολωνός	Καλλιέργεια 43 φυτών κάνναβης	Δύο χρόνια φυλάκιση
3.11.98 Λ/κα	280/3 (263/98) Λ/ΚΑ Σ/599/98	1. Π. Σολωμού, Λ/κα 2. Λ. Λαζαρίδης, Λ/κα	1. Προμήθεια 1.285,16 γρ. κάνναβης 2. Προμήθεια 1.285,16 γρ.	1. Τέσσερα χρόνια φυλάκιση, 27.1.1999 2. Τρία χρόνια

		3. Ι. Παρετζό- γλου, Ελλαδίτης	κάνναβης 3. Εισαγωγή 1.285,16 γρ. κάνναβης	φυλάκιση, 26.3.1999 3. Πέντε χρόνια φυλάκιση, 27.1.1999
20.11.98 Λ/σός	280/3 (276/98) Λ/ΣΟΣ Σ/1234/9 8	1. Α. Khalajthrani, Ιρανός 2. Μ. Layegh, Ιρανός	Εισαγωγή/ κατοχή με σκοπό την προμήθεια 28,87 γρ. ηρωίνης	1. Τέσσερα χρόνια φυλάκιση, 22.11.1999 2. Τεσσεράμισι χρόνια φυλάκιση, 22.11.1999
22.12.98 Αερ. Λ/κας	280/3 (297/98) Λ/ΚΑ Σ/682/98	Α. Νικολάου @ ΑΚΚΙΑΣ, Λ/σός	Εισαγωγή/ κατοχή με σκοπό την εμπορία 4 κιλών και 975,53 γρ. κάνναβης	Τεσσεράμισι χρόνια φυλάκιση, 8.3.1999

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΔΙΚΕΣ ΓΙΑ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΤΟΥ 1999

ΗΜΕΡ. ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΑΔΙΚ.	ΑΡ. ΦΑΚ. Υ.ΔΙ.Ν. ΚΑΙ ΑΡ. Μ.Ε.	ΕΝΕΧΟΜΕΝΟΙ	ΑΔΙΚΗΜΑ/ΤΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ /ΚΑΤΑΔΙΚΗ
9.1.99 Λ/σία	280/3 (1/99) Λ/σία Σ/60/99	Γιούρι ΑΛΕΞΑΝΔΡΩΦ, Ρώσος	Κατοχή/ χρήση/ προμήθεια 12,61 γρ. ηρωίνης	Δύο χρόνια φυλάκιση, 21.1.1999
5.3.99 Αερ. Λ/κας	280/3 (35/99) Λ/κα Σ/111/99	Παρασκευή ΓΚΟΥΒΑ, Ελληνίδα	Εισαγωγή/ κατοχή με σκοπό την προμήθεια τεσσάρων κιλών και 777,7 γρ. κάνναβης	Τεσσεράμισι χρόνια φυλάκιση, 5.5.1999
8.4.99 Αερ. Λ/κας	280/3 (60/99) Λ/κα Σ/231/99	Ταϊμοορ ΑΜΙΡΙ, Ιρανός	Εισαγωγή/ κατοχή με σκοπό την προμήθεια 926,59 γρ. κάνναβης	Δύο χρόνια φυλάκιση, 8.6.1999

21.6.99 Λ/κα	280/3 (103 A) Λ/κα Σ/249/99	1. Ζήνωνας ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ, Εργάτες 2. Ηλίας ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΙΔΗΣ Έλληνας	Κατοχή/ κατοχή με σκοπό την προμήθεια 3 κιλών και 68 γρ. κάνναβης	1. Δύο χρόνια φυλάκιση, 30.7.1999 2. Δύο χρόνια φυλάκιση, 30.7.1999
11.7.99 Λ/κα	280/3 (126/99) Λ/κα Σ/340/99	ΧΗΡΑ Πέτρος, Συν. Μενεού, Λάρνακα	Προμήθεια 76,06 γρ. ρητίνης κάνναβης, 41 χαπιών MDMA, 23,45 γρ. κοκαΐνης	Τρία χρόνια φυλάκιση, 21.1.2000
16.7.99 Λ/σός	280/3 (131/99) Λ/κα Σ/668/99	DAVOOD MOHAMMADALI, Τεχεράνη, Ιρανός	Εισαγωγή και παράνομη κατοχή ναρκωτικών	Τρία χρόνια φυλάκιση, 10.11.1999
16.8.99 Λ/σία	280/3 (153/99) Λ/σία Σ/940/99	Χαράλαμπος ΧΑΤΖΗΜΑΡΚΟΥ, Ακρόπολη, Λευκωσία	Κατοχή/ προμήθεια 2 κιλών και 946,94 γρ. κάνναβης	Οκτώ χρόνια φυλάκιση, 15.2.2000
22.12.99 Αερ. Λ/κας	280/3 (252/99) Λ/κα Σ/595/99	SISTANI Yousef, Ιρανός	Εισαγωγή και κατοχή 2 κιλών και 829,5 γρ. ρητίνης κάνναβης	Πέντε χρόνια φυλάκιση, 31.1.2000
14.12.99 Αερ. Λ/κας	280/3 (245/99) Λ/κα Σ/572/99	HADAVAND Kayvandokht, Ιρανή	Εισαγωγή και κατοχή 1 κιλού και 867,2 γρ. ηρωΐνης	Έξι και μισό χρόνια φυλάκιση, 22.2.2000

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης και θα κλείσουμε με τον κ. Γερασίμου.

Αισθάνομαι την ανάγκη, πριν πάρετε το λόγο, κύριε Ματσάκη, να εκφράσω την ευαρέσκειά μου, γιατί ανώτερα στελέχη της αστυνομίας και εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανελλιπώς παρακολούθησαν όλες τις συνεδρίες της ολομέλειας, όταν εσυζητείτο το θέμα της εγκληματικότητας. Η εισήγησή μου η πρακτική προς τους παρακολουθούντες είναι, αν δεν έχουν πάρει, να πάρουν την πολυσέλιδη έκθεση της ad hoc επιτροπής, για την οποία κάποιοι άνθρωποι κοπίασαν πράγματι πάρα πολύ, καθώς επίσης και τα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά, γιατί είμαι βέβαιος ότι,

προβληματιζόμενοι επί των ομιλιών των συναδέλφων, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να βρουν αρκετά προς υιοθέτηση.

Ποιος είναι ο γηραιότερος, για να κάνω ένα διάλειμμα δέκα λεπτών;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τι πράγμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για αντικαταστάτη...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ τις προεδρίες φοβούμαι τες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δώρο, σε παρακαλώ, μπορείς να με αντικαταστήσεις; Εσύ μπορεί να καταλάβεις τον πόνο μου!

Κύριε Ματσάκη, ορίστε.

(Σε αυτό το σημείο ο προεδρεύων της Βουλής κ. Νίκος Μουσιούππας αντικαθίσταται από το βουλευτή κ. Δώρο Χριστοδουλίδη.)

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ζητώ την άδεια να μιλήσω από το έδρανο, κύριε Πρόεδρε, γιατί θα είμαι σύντομος. Εγώ θα είμαι αισιόδοξος, κύριε Πρόεδρε, και θέλω να πω ότι δεν έχω πεισθεί ότι στην Κύπρο έχουμε σοβαρό πρόβλημα εγκληματικότητας. Για παράδειγμα, κύριε Πρόεδρε, οι φόντοι που γίνονται στον τόπο μας κάθε χρόνο τα τελευταία μερικά χρόνια είναι επτά με οκτώ. Σε έναν πληθυσμό που είναι μεταξύ 700 000 και 750 000, αυτό αντιστοιχεί περίπου με ένα φόνο σε κάθε 100 000 πληθυσμό. Αυτός είναι ένας πολύ ζηλευτός αριθμός. Αν το συγκρίνουμε με το μέσο όρο της Ευρώπης, είναι δεκαέξι ανά 100 000 πληθυσμό, δηλαδή δεκαέξι φορές περισσότερο. Βεβαίως, με αυτό δε θέλω να πω ότι και το έγκλημα που έχουμε δεν πρέπει να το ελαττώσουμε. Σαφώς. Όμως δεν πρέπει να υπερβάλλουμε και να θεωρούμε ότι στην Κύπρο έχουμε πολύ ψηλά επίπεδα εγκληματικότητας.

Βεβαίως, για την εγκληματικότητα, κύριε Πρόεδρε, όσο πιο λίγα λέγουμε και όσο πιο πολλά κάνουμε και όσο πιο γρήγορα τα κάνουμε, τόσο το καλύτερο. Και δυστυχώς εμείς, η Βουλή -και εδώ θα κάνω μια αυτοκριτική και να με συγχωρέσουν οι συνάδελφοι- δε δώσαμε το καλύτερο παράδειγμα. Γιατί το λέω αυτό; Φτιάξαμε μια ad hoc επιτροπή για την Εγκληματικότητα. Ξέρετε πότε άρχισε να συνεδριάζει, κύριε Πρόεδρε; Το Μάρτιο του 1997. Και τώρα έχουμε Μάρτιο του 2000. Έκανε τρία χρόνια να εξετάσει το θέμα της εγκληματικότητας! Μας έχει δώσει μια έκθεση ογδόντα δύο σελίδες, πολυσέλιδη. Βεβαίως, οι περισσότεροι ούτε καν διάβασαν αυτή την έκθεση. Αλλά, κύριε Πρόεδρε, εγώ πιστεύω ότι -και ίσως αυτό να είναι ένα μάθημα για μας, για τις ad hoc επιτροπές- όποτε φτιάχνουμε μια ad hoc επιτροπή, είναι σαν να θάβουμε ένα θέμα.

Τώρα, κύριε Πρόεδρε, θα επικεντρωθώ σε δυο-τρία μόνο θέματα, που πιστεύω ότι είναι τα πιο βασικά από πρακτικής απόψεως, για να ελαττώσουμε το ποσοστό εγκληματικότητας που έχουμε. Το πρώτο -και σε πολλά από αυτά έχει γίνει αναφορά από συναδέλφους, αλλά θα τα επαναλάβω ξανά από μια νέα γωνιά- είναι οι φυλακές, κύριε Πρόεδρε. Το πρόβλημα των φυλακών, ο υπερπληθυσμός. Οι φυλακές, κύριε Πρόεδρε, είναι ένα πανεπιστήμιο εγκλήματος. Παίρνουμε τους νεαρούς παραβάτες και τους βάζουμε πλάι στους καθηγητές του εγκλήματος. Τους βάζουμε να μένουν πολλές φορές μαζί, να τρώνε μαζί, επί είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο μαζί. Βγαίνουν και έχουν όλοι δοκτοράτα στην εγκληματικότητα. Αυτό είναι απαράδεκτο, κύριε Πρόεδρε. Δεν μπορώ να κατανοήσω γιατί η πολιτεία δεν έχει πάρει κάποια πρακτικά μέτρα να λύσει άμεσα αυτό το πρόβλημα.

Επιπλέον, παίρνουμε, κύριε Πρόεδρε, ψυχοπαθείς, ανθρώπους με σοβαρές ψυχικές διαταραχές, και τους στέλλουμε στη φυλακή. Αντί να τους στείλουμε στο ψυχιατρείο, αντί να τους βάλουμε σε ειδικούς θαλάμους, να έχουν την ειδική εξειδικευμένη ψυχιατρική φροντίδα, τους στέλλουμε φυλακή. Και υπάρχουν και δικαστήρια και δικαστές οι οποίοι καταδικάζουν ψυχοπαθείς σε φυλάκιση, γνωρίζοντας ότι είναι ψυχοπαθείς, γιατί το έγκλημα το έκαναν, όταν ήταν στο ψυχιατρείο.

Το δεύτερο θέμα, κύριε Πρόεδρε, έχει σχέση με την αστυνομία. Δυστυχώς, ο βαθμός εμπιστοσύνης του πολίτη στην αστυνομία δεν είναι στα επιθυμητά επίπεδα για πολλούς και διάφορους λόγους. Αλλά βεβαίως σε αυτή την ελάττωση της εμπιστοσύνης δε βοηθούν καθόλου κάποια επεισόδια, όντως μεμονωμένα, που αποτελούν την εξαίρεση, αλλά δυστυχώς αυτά είναι που βλέπουμε στις οθόνες των τηλεοράσεων μας και αυτά είναι που κάνουν εντύπωση στον απλό πολίτη. Επεισόδια όπως αυτά των τελευταίων δυο-τριών βδομάδων, όταν αστυνομικοί πυροβόλησαν εναντίον ενός αυτοκινήτου που το οδηγούσαν δύο νεαροί και στο τέλος ανακάλυψαν ότι λάθος αυτοκίνητο κυνηγούσαν ή αυτό τον καημένο που είδαμε στις οθόνες των τηλεοράσεων μας, τον ψυχικά διαταραγμένο, που μπήκε σε μια τράπεζα, ήπια τον καφέ του, άφησε την ταυτότητά του, είπε σε κάποιον “ξέρεις, κρατώ στην τσέπη μου μια χειροβομβίδα, δώσε μου τα λεφτά” και αμέσως αυτός του έδωσε £10.000. Μπήκε στο αμάξι του ο καημένος ο άνθρωπος, ξεκίνησε σιγά σιγά να πάει σπίτι του και βεβαίως έπεσαν πάνω του οι αστυνομικοί και τον πυροβόλησαν! Είχε ευχή από τη μάνα του, φαίνεται, γιατί γλίτωσε. Και στο τέλος πού τον στείλαμε; Στο ψυχιατρείο!

Ούτε βοηθά βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, το γεγονός ότι ανώτεροι αξιωματικοί της αστυνομίας αλληλοβρίζονται μέσα στις αρμόδιες επιτροπές της Βουλής. Επαναλαμβάνω ότι αυτά είναι η εξαίρεση, η μικρή εξαίρεση, αλλά αυτά εντυπωσιάζουν. Και ούτε βοηθά βεβαίως το γεγονός ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δηλώνει ότι υπάρχει πεμπτοφαλαγγισμός μέσα στην αστυνομία, χωρίς να δίνει τεκμηριωμένα στοιχεία, όπως καλεί όλους εμάς να κάνουμε, όταν κάνουμε ανάλογες καταγγελίες. Δεν ωφελούν αυτά.

Το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω, είναι ένα σοβαρότατο θέμα, το δεύτερο εθνικό θέμα, τα ναρκωτικά. Όντως υπήρξε μια σοβαρότατη αύξηση. Και αυτό συνέβη, γιατί έχουμε ως επί το πλείστον μια μεταπήδηση από τα ελαφρά ναρκωτικά, το χασίς, στη χρήση σκληρών ναρκωτικών, στη χρήση ηρωίνης, για παράδειγμα. Οι αριθμοί αυξάνονται ραγδαία. Έχουν ήδη λεχθεί κάποιοι αριθμοί. Κάποιοι μιλούν για περιοχές της πρωτεύουσας, συνοικίες ή προάστια της πρωτεύουσας, όπου οι χρήστες σκληρών ναρκωτικών κάτω των είκοσι πέντε ετών είναι πέραν των εκατόν. Και μιλούν για συγκεκριμένες περιοχές. Και εδώ πρέπει να πω, από τη δική μου εμπειρία, μιλώντας με χρήστες σκληρών ναρκωτικών που με

έχουν δει, ότι ίσως αυτοί οι αριθμοί να μην είναι εξωπραγματικοί. Δυστυχώς, η αστυνομία έχει ένα πολύ δύσκολο έργο να επιτελέσει. Βεβαίως, δεν είναι τόσο δύσκολο να πιάσει κανένας τους χρήστες, αλλά είναι δύσκολο να πιάσει τους νονούς, τους εμπόρους.

Δε βοηθά η πολιτεία, για το λόγο ότι, για παράδειγμα, δεν έχουμε μονάδες απεξάρτησης για τους χρήστες. Και ένας χρήστης ο οποίος αισθάνεται ανασφάλεια, διότι, αν μιλήσει στην αστυνομία, θα χάσει τη δόση του και θα υποστεί όλες τις συνέπειες της στέρησης του ναρκωτικού, γιατί δεν υπάρχουν μονάδες απεξάρτησης, αυτός ο χρήστης είναι αδύνατο να πάει να μιλήσει στην αστυνομία. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι έφθασε πλέον η ώρα, πέρασε η ώρα, θα έλεγα, είμαστε στο χείλος του γκρεμού, που χρειάζεται η πολιτεία άμεσα να δημιουργήσει αυτές τις μονάδες απεξάρτησης για χρήστες ναρκωτικών.

Δε θα πω περισσότερα, κύριε Πρόεδρε. Αυτά είχα να πω. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ)

Ευχαριστώ, κύριε Ματσάκη. Ο επόμενος και τελευταίος ομιλητής στον κατάλογο είναι ο κ. Γερασίμου. Παρακαλώ, κύριε Γερασίμου.

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέλω να μιλήσω. Επειδή απουσιάζαμε σε συνάντηση, ελπίζω να μη χάσαμε το δικαίωμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα μιλήσετε, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Η πολιτεία και ειδικά η αστυνομία, ως το κατεξοχήν όργανο του νόμου και της τάξης και μέσα στα πλαίσια των εξουσιών της, έχει να διαδραματίσει το δικό της ρόλο στην πρόληψη και πάταξη της αντικοινωνικής συμπεριφοράς, της βίας, του εγκλήματος και της διαφθοράς. Έχει καθήκον και υποχρέωση να προστατεύσει τους νομοταγείς πολίτες και να πατάξει τη βία από όπου και αν προέρχεται.

Οι ραγδαίες κοινωνικοοικονομικές αλλαγές που έχουν συντελεστεί τα τελευταία χρόνια και που έχουν επηρεάσει και την Κύπρο επιβάλλουν αναπροσαρμογή των μεθόδων και διαδικασιών που εφαρμόζει η αστυνομία, καθώς και ενίσχυση της υπηρεσίας αυτής, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στις συνεχώς αυξανόμενες ευθύνες και υποχρεώσεις της.

Η εμφάνιση του οργανωμένου εγκλήματος, με αφορμή το βρόμικο χρήμα, η βελτίωση των μεθόδων διάπραξης σοβαρών εγκλημάτων, η αυξητική τάση στις

υποθέσεις διακίνησης και χρήσης ναρκωτικών και η παρουσία στον τόπο μας ενός τεράστιου αριθμού ξένων επισκεπτών έχουν δημιουργήσει τέτοιες συνθήκες που αναγκάζουν την αστυνομία να επαυξάνει και να βελτιώνει συνεχώς την ετοιμότητα και ικανότητά της για αποτελεσματική αντιμετώπιση της κατάστασης.

Υπό το φως των πιο πάνω δεδομένων, βασική επιδίωξη της κυβέρνησης υπήρξε η περαιτέρω αναβάθμιση των δυνατοτήτων και ικανοτήτων της αστυνομίας, με σκοπό τη βελτίωση της παραγωγικότητας και αποτελεσματικότητάς της. Η στρατηγική που εφάρμοσε και εφαρμόζει η παρούσα κυβέρνηση περιστρέφεται γύρω από τρεις βασικά άξονες: το προσωπικό, τον εξοπλισμό/εκσυγχρονισμό της αστυνομίας και τη βελτίωση της εικόνας της υπηρεσίας και παράλληλα την ενδυνάμωση της συνεργασίας κοινού – αστυνομίας.

Σήμερα ζούμε σε έναν κόσμο όπου για λόγους επιβίωσης απαιτούνται ικανότητες πολύ διαφορετικές από ό,τι ζητούσαν από τον άνθρωπο η ζωή και το περιβάλλον του πριν από μερικές δεκάδες χρόνια. Η κυβέρνηση, συναισθανόμενη το μέγεθος της ευθύνης της για καταστολή κάθε μορφής παρανομίας, καθώς και για επαγρύπνηση και διαφύλαξη του πολίτη, ενίσχυσε το ανθρώπινο δυναμικό στις διάφορες βαθμίδες της αστυνομίας, ιδιαίτερα σε επιστημονικό και εξειδικευμένο προσωπικό, με την πρόληψη εγκληματολόγων, ψυχολόγων και άλλων συναφών ειδικοτήτων για μεγαλύτερη λειτουργικότητα και παραγωγικότητα.

Πρωθώθηκε η περαιτέρω βελτίωση του μορφωτικού και επαγγελματικού επιπέδου των μελών με τη συνεχή επιμόρφωση και εκπαίδευση/εξειδίκευση τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Η δύναμη ενισχύθηκε με τον κατάλληλο εξοπλισμό για πιο αποτελεσματική πρόληψη και καταπολέμηση του εγκλήματος και καλύτερη επιτήρηση του θαλάσσιου και εναέριου χώρου της Κύπρου. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ενίσχυση της συνεργασίας με ξένες χώρες και διεθνείς οργανισμούς στους τομείς της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, του λαθρεμπορίου ναρκωτικών, του οικονομικού εγκλήματος και της τρομοκρατίας, για εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο.

Μεταξύ των μέτρων που έχουν ληφθεί και συνεχίζουν να λαμβάνονται είναι η ενίσχυση της υπηρεσίας με έμπυχο δυναμικό και τεχνικά μέσα και η εμπλοκή και άλλων αστυνομικών υπηρεσιών στην πρόληψη και πάταξη του ανησυχητικού αυτού φαινομένου. Η αστυνομική δύναμη έχει παράλληλα δραστηριοποιηθεί και στον τομέα της διαφώτισης με έμφαση στη νεολαία μας, που αποτελεί και το πιο ευάλωτο τμήμα της κοινωνίας μας. Πρωθώθηκε η δημιουργία μηχανισμού για βελτίωση της εικόνας της αστυνομίας, για καλλιέργεια κλίματος εμπιστοσύνης του κοινού προς την αστυνομία και για περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας πολιτών και αστυνομίας. Έτσι κάθε αναφορά ότι η παρούσα κυβέρνηση αδιαφορεί ή δεν εφάρμοσε στρατηγική και στόχους για καταστολή του εγκλήματος είναι παραπλανητική.

Εντούτοις, κάθε φορά που διαπράττεται ένα συγερρό έγκλημα, η αστυνομία βρίσκεται στο μάτι του κυκλώνα. Επανέρχεται στην επικαιρότητα το διαχρονικό πρόβλημα της ποιότητας, της εξυγίανσης, της αποστολής, αλλά και του ρόλου της αστυνομίας στην κυπριακή κοινωνία. Κάθε φορά που το έγκλημα κτυπά τη νομιμότητα και την ασφάλεια των πολιτών, ακούεται η ίδια επωδός: «Η αστυνομία έχει αδυναμίες.» Αντί η κατακραυγή να στρέφεται εναντίον των φατριών του υποκόσμου, που εκτρέφουν και χρηματοδοτούν τους αδίστακτους δολοφόνους, το βάρος των επικρίσεων στρέφεται εναντίον της αστυνομίας, η οποία κατηγορείται ότι δεν είναι άξια να πατάξει τις εγκληματικές δραστηριότητες.

Αλίμονο στα κόμματα που για αντιπολιτευτικούς ή κομματικούς λόγους προσπαθούν να μειώσουν τις επιτυχίες και το έργο της αστυνομίας, με αποτέλεσμα να διασύρουν το όνομά της. Ας μας πουν τα κόμματα που ασκούν τόση κριτική εναντίον της κυβέρνησης και της αστυνομίας τι έκαναν και τι κάνουν, για να συμβάλουν στην καταπολέμηση και περιστολή του εγκλήματος. Ας μας απαριθμήσουν τις επιτυχίες της αστυνομίας προηγούμενων κυβερνήσεων. Είναι άδικο να κατηγορούμε και να επικρίνουμε την αστυνομία ότι συγκαλύπτει ή δεν μπορεί να πατάξει τα εγκληματικά στοιχεία, επειδή δεν το θέλει.

Επίσης είναι άδικο να μεμφιμοιρούμε ή να επιρρίπτουμε όλη την ευθύνη στην αστυνομία για την αύξηση της εγκληματικότητας και σκόπιμα να παραγνωρίζουμε ή και να μειώνουμε το σημαντικό έργο της αστυνομίας και να προβάλλουμε μόνο τις μεμονωμένες αποτυχίες της αστυνομίας, με αποτέλεσμα να στέλλουμε το μήνυμα ότι η αστυνομία αποτυγχάνει, ενώ ξένοι επιβεβαιώνουν και αναγνωρίζουν τις επιτυχίες της. Πρέπει να καταλογίσουμε και στους εαυτούς μας ευθύνη, γιατί δε συνεργαζόμαστε με την αστυνομία στο βαθμό που πρέπει για την καταπολέμηση του εγκλήματος και κάθε μορφής παρανομίας.

Σημαντικά επιτεύγματα έγιναν και στον τομέα των ναρκωτικών, όπου, σύμφωνα με επίσημες στατιστικές, σημαντικές ποσότητες ναρκωτικών έχουν κατασχεθεί τα τελευταία χρόνια από την Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών σε συνεργασία με την Ιντερπόλ. Επιπλέον, η καλλιέργεια ινδικής κάνναβης έχει σχεδόν παταχθεί και «μυωπάξει» αυτός που αρνείται να αποδεχθεί ότι η αστυνομία μας έχει στο ενεργητικό της αξιόλογες επιτυχίες και εκσφενδονίζει μαστιγωτικές επικρίσεις εναντίον του σώματος, που μόνο ζημιά προκαλούν, χωρίς να ωφελούν κανέναν.

Δεν είναι ορθό να περάσει απαρατήρητο το φαινόμενο που καταμαρτυρεί ότι υπάρχουν ακόμα καρκινώματα στο αστυνομικό σώμα, τα οποία θεωρούνται μεμονωμένα. Στόχος της κυβέρνησης είναι να εντοπιστούν και να αποπεμφθούν από τις τάξεις της αστυνομίας όλα εκείνα τα μέλη που ενέχονται σε παράνομες πράξεις ή υποσκάπτουν το έργο της αστυνομίας. Τα κρούσματα αυτά πρέπει να πατάσσονται αμέσως και αποτελεσματικά, για να παραδειγματίζονται και οι υπόλοιποι. Οι αναπόδεικτες όμως κατηγορίες και η γενίκευση πιθανών μεμονωμένων εκτροπών με σκιές που ρίπτονται πάνω σε ολόκληρο το αστυνομικό σώμα είναι ανεπίτρεπτες πράξεις ανευθυνότητας και διασυρμού, που πλήττουν όχι μόνο την αστυνομία, αλλά και τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου, του οποίου η συνεργασία με τις δυνάμεις του νόμου ολοφάνερα υπονομεύεται.

Ο ορατός κίνδυνος της εγκληματικότητας και των ναρκωτικών θέτει όλους ανεξαιρέτα μπροστά στις ευθύνες μας. Είναι ώρα για έμπρακτη συμπαράσταση και συνεργασία του κοινού με την αστυνομία. Μικροπολιτικές σκοπιμότητες και οτιδήποτε άλλο που παρεμβάλλει εμπόδια στη δραστική πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος δεν επιτρέπεται. Το πολυκέφαλο τέρας του οργανωμένου εγκλήματος απειλεί όλους μας. Όλοι είμαστε υποχρεωμένοι να συμμετάσχουμε ενεργά στη συντριβή του.

Τελειώνοντας, για να πετύχει το έργο της η αστυνομία, είναι απαραίτητη η συνεργασία της με τη Βουλή και τα κόμματα. Αυτή η συνεργασία πρέπει να καθιερωθεί, για το καλό της αστυνομίας και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα. Μόνο με τη συνεργασία όλων θα μπορέσει η αστυνομία να πετύχει στην απόλυτη αποστολή της, που δεν είναι άλλη από την εμπέδωση του νόμου και της τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Γερασίμου.

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Νίκος Κατσουρίδης.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα, από τη θέση μου.

Καταρχάς να πω ότι, αν δε διαπιστώσουμε ότι υπάρχει οργανωμένο έγκλημα, δε θα μπορέσουμε και να το αντιμετωπίσουμε και διαφωνώ με το συνάδελφό μου, τον αγαπητό κ. Ματσάκη, ότι δεν υπάρχει. Υπάρχει και μάλιστα είναι συνδεδεμένο και με οργανωμένες εγκληματικές καταστάσεις στο εξωτερικό. Άλλωστε και η ίδια η αναφορά του κ. Ματσάκη στο μέγιστο πρόβλημα των ναρκωτικών το αποδεικνύει. Είναι μέρος της εγκληματικότητας και, αν θέλετε, είναι η κύρια μορφή απασχόλησης του οργανωμένου εγκλήματος παγκόσμια η παραγωγή, εμπορία και διάδοση των ναρκωτικών.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι όλα πρέπει να τα βλέπουμε συγκριτικά εδώ στην Κύπρο. Για το μέγεθός μας είναι ψηλό το ποσοστό και πολύ περισσότερο, όταν είμαστε μια ημικατεχόμενη χώρα, μια χώρα στην οποία αποδεδειγμένα οι τουρκικές μυστικές υπηρεσίες προωθούν και βοηθούν το οργανωμένο έγκλημα!

Το επόμενο σημείο που θέλω να θίξω είναι ότι είναι λάθος να αντιμετωπίζεται το ζήτημα ως: «Η αστυνομία και ο ρόλος της.» Η αστυνομία είναι ένας κρίκος σε αυτή την αλυσίδα που θα αντιμετωπίσει το οργανωμένο έγκλημα. Πρώτα απ' όλα, κατά τη γνώμη μου, είναι θέμα σεβασμού θεσμών και αξιών. Αν δεν υπάρχει αυτός ο σεβασμός θεσμών και αξιών, δεν μπορεί κανένας να επηρεάσει αποτελεσματικά τους νέους ανθρώπους, από τους οποίους αντλούν κατά κανόνα τη δύναμή τους οι άνθρωποι του οργανωμένου εγκλήματος. Είναι θέμα παιδείας και διαπαιδαγώγησης σε όλους τους τομείς.

Τα τελευταία χρόνια είναι και θέμα μέσω μαζικής ενημέρωσης και του ρόλου τους. Όταν από τα δελτία ειδήσεων γίνεται κανονική διδαχή και διαφήμιση του πώς παίρνει ένας ναρκωτικά ή μπορεί να πάρει ναρκωτικά και επιδεικνύονται οι τρόποι, όταν χρησιμοποιείται ως αφορμή το θέμα της εγκληματικότητας, για να προβάλλονται στο δελτίο ειδήσεων -την πιο σοβαρή εκπομπή ενός καναλιού- σκηνές από καμπαρέ, που υπό άλλες συνθήκες, με βάση το νόμο για τη ραδιοτηλεόραση, δε θα μπορούσαν να προβληθούν στον καθορισμένο χρόνο ούτε μέσα από κινηματογραφική ταινία και όταν ηρωοποιούνται κατά κάποιο τρόπο, μέσα από ταινίες και παρουσιάσεις και εκπομπές, οι άνθρωποι του οργανωμένου εγκλήματος, προσφέρουμε χειρίστη υπηρεσία.

Ίσως είναι και θέμα νομοθεσίας. Για παράδειγμα, στο θέμα των ναρκωτικών εγώ πιστεύω ότι η νομοθεσία θα έπρεπε να ήταν πέρα από παραδειγματική. Όποιος συλλαμβάνεται για εμπορία ναρκωτικών, όχι για χρήση, κατά τη δική μου άποψη, δε θα έπρεπε κανονικά, πριν περάσουν είκοσι χρόνια, να ξαναδεί το φως το ελεύθερο. Είναι σίγουρα και θέμα σωφρονιστικού συστήματος -χρειάζεται βελτίωση- και είναι και θέμα θεραπευτικού συστήματος. Συμφωνώ με τις υποδείξεις που έγιναν όσον αφορά στους χρήστες και τον τρόπο με τον οποίο θα έπρεπε να αντιμετωπιστούν.

Σε ό,τι αφορά στην αστυνομία, καταρχάς δεν πρέπει να ταυτίζεται με την εκάστοτε κυβέρνηση. Ενώ ότι δεν πρέπει να την ταυτίζουμε και εμείς οι ίδιοι, όταν την κρίνουμε. Ούτε και οι ίδιοι βέβαια, παρ' όλο που από κεκτημένη ταχύτητα, σε όλο τον κόσμο, σε ολόκληρη την ιστορία της ανθρωπότητας, τα όργανα καταστολής ή τα όργανα επιβολής της τάξης έχουν μια τάση άμεσου συσχετισμού και ταύτισης με την εκάστοτε κυβέρνηση. Στην αστυνομία νομίζω ότι είναι θέμα πρώτα απ' όλα αξιοκρατίας, δηλαδή αν νιώθει ο ίδιος ο αστυνομικός ότι εκείνος ο οποίος προσφέρει

προάγεται και προχωρεί. Είναι θέμα τήρησης του νόμου πρώτα απ' όλα από τα αστυνομικά όργανα. Και δε μιλώ για επιμέρους και δευτερεύοντα πράγματα, για τα οποία καμιά φορά δέχονται επιθέσεις τα αστυνομικά όργανα, αλλά για ουσιαστικά θέματα.

Θέλω να θίξω και ένα άλλο θέμα: Το πιο επικίνδυνο για μένα, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά στην αστυνομία και το ρόλο της, είναι οι κατά καιρούς ερωτοτροπίες της αστυνομικής δύναμης -όχι μόνο στην Κύπρο βέβαια, αλλά και στο εξωτερικό, αλλά μιλούμε για τη χώρα μας- με ανορθόδοξες διαδικασίες και μεθόδους αντιμετώπισης του οργανωμένου εγκλήματος. Αυτό το πράγμα δημιουργεί φοβερές προϋποθέσεις, για να ανθήσει το οργανωμένο έγκλημα. Και όχι μόνο δημιουργεί αυτές τις προϋποθέσεις, δημιουργεί και συνθήκες προσωπικής διασύνδεσης αστυνομικών οργάνων με στοιχεία του οργανωμένου εγκλήματος.

Το επόμενο σημείο που θέλω να θίξω είναι ευρύτερα θέματα, που μπορεί να φαίνονται άσχετα. Θα είμαι και πάλι επιγραμματικός. Απλώς τα θίγω, γιατί ο στόχος μου δεν είναι να κάμω τον ειδικό για το θέμα.

Επηρεάζουν, αγαπητοί συνάδελφοι, ακόμα και πολεοδομικές άδειες που εκδίδονται. Για παράδειγμα να σας πω ένα θέμα που συζητείται σήμερα πολύ έντονα ανάμεσα στους δήμους, εάν θα είναι τα κέντρα αναψυχής -ή όπως θέλετε πείτε τα- μέσα στις κατοικημένες περιοχές ή θα μεταφερθούν όλα μέσα στις βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες και θα μετατραπούν σε γκέτο. Δεν είμαι ειδικός για να πω, αλλά αναμφίβολα η μεταφορά τους θα επηρεάσει. Είναι μετά η αφειδώλευτη παροχή αδειών εργασίας σε ξένους, σε ξένες.

Το επόμενο σημείο είναι ο ρόλος του πολίτη. Για ό,τι αφορά το γείτονα σε αυτό τον τόπο, θέλουμε να τηρείται ο νόμος. Για ό,τι αφορά εμάς, δε θέλουμε να τηρείται ο νόμος. Για ό,τι αφορά την κυβέρνηση, τη συγκεκριμένη κυβέρνηση, εγώ θα εστίαζα σε τρία σημεία την κριτική μου. Πρώτον, έδωσε λάθος μηνύματα με κακά παραδείγματα. Τα έχουμε χιλιοσυζητήσει, αλλά επιμένω ότι ήταν κακά παραδείγματα. Και οι "εξήντα δύο" ήταν κακό παράδειγμα και δε συζητώ εάν οι άνθρωποι ένας προς έναν ήταν ή δεν ήταν ένοχοι. Η κίνηση ως κίνηση... και η κάθε φορά που δίδονται χάρες προεδρικές -και βέβαια δόθηκαν και από άλλες κυβερνήσεις, αλλά εδώ ήταν από τις πρώτες κινήσεις το 1993- σε άτομα γνωστά για τη δραστηριότητά τους ανάμεσα στον υπόκοσμο. Μετά πρέπει να αναθεωρήσει τα αξιολογικά κριτήρια με τα οποία κρίνει το πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουμε και αξιολογεί τους ανθρώπους που καλούνται να το αντιμετωπίσουν. Και το τρίτο είναι ότι κακώς και κάτω από την πίεση βέβαια των γεγονότων, το αναγνωρίζω, και των δεδομένων που υπήρχαν και τοπικά και διεθνώς δόθηκε ανεξέλεγκτα άδεια λειτουργίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Για ό,τι αφορά τη Βουλή, σίγουρα έχει τις ευθύνες της και ως σώμα και ως άτομα, επειδή δεν έχει κανέναν μας που κατά καιρούς να μη ζητά κάποιου είδους χάρη, αλλά εγώ θεωρώ -και να μου επιτρέψουν οι λιγιστοί συνάδελφοι να πω- ότι, αποκλείοντας ή χωρίς να απαιτήσουμε, όταν αυτή η Βουλή ψήφισε να μην απαιτήσουμε αυτή η συζήτηση να καλυφθεί τηλεοπτικά, και ας είμαστε ειλικρινείς, από το φόβο ότι η αντιπολίτευση θα το χρησιμοποιούσε για να κτυπήσει την κυβέρνηση, δεν κάναμε καλή δουλειά. Γιατί; Πρώτα απ' όλα θεωρώ ότι έχουμε αυτουποβιβαστεί. Μη ζητώντας από τα μέσα ενημέρωσης να καλύψουν αυτή την τόσο σοβαρή συζήτηση, έχουμε αυτουποβιβαστεί. Δεύτερον, ήταν μια ευκαιρία για να προβληματίσουμε εαυτούς και αλλήλους, αυτούς που ασχολούνται με το θέμα, να αφυπνίσουμε το κοινό, αν θέλετε να το εμψυχώσουμε το κοινό. Εγώ διερωτώμαι με

πόση δυσκολία η αστυνομία -και δε θα ήθελα να ήμουν στη θέση τους- κατορθώνει να βρει μαρτυρίες για εκείνους που τους έχουμε μετατρέψει, ή που είναι, σε νομούς του εγκλήματος. Ποιος τολμά να τους κατονομάσει; Εγώ σας ερωτώ από αυτό το βήμα της Βουλής: Ποιος ετόλμησε να κατονομάσει τις φατρίες; Από εμάς τους ίδιους! Για να καταλάβετε αν έχουμε και σε ποιο βαθμό έχουμε πρόβλημα.

Ήταν μια ευκαιρία να εμψυχώσουμε, με το μήνυμα που θα δίδαμε, και την ίδια την αστυνομία και τα μέλη της, ανεξάρτητα από την όποια κριτική ασκήθηκε και θα ασκείται, όπως ασκείται και για μας και κανένας δεν πρέπει να την παρεξηγεί. Όποιος έχει δημόσια θέση θα ακούει και θα δέχεται κριτική. Θα έκλεια με τούτο: Όπως είναι ορθή η θέση ότι δεν πρέπει να αντιδρούμε στο θέμα από διάθεση μικροκομματικής αντιπολίτευσης -και εμείς δεν αντιδρούμε με τέτοιο τρόπο- δεν πρέπει και με διάθεση μικροκομματικής στήριξης αυτής της κυβέρνησης, που έτυχε αυτή τη στιγμή να είναι αυτή, να δίδουμε κάλυψη σε ενέργειες οι οποίες είναι σε λάθος δρόμο και σε λάθος κατεύθυνση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κατσοριδίη.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είμαι το μόνο μέλος της επιτροπής που είναι παρόν αυτή τη στιγμή και επειδή δεν ξέρω αν έχει ήδη γίνει, γιατί έλειπα την πρώτη μέρα της συζήτησης, νομίζω θα είναι παράλειψη να μην κάμω αναφορά στο έργο της γραμματείας και της γραμματέως της επιτροπής κ. Ιερωνυμίδου. Έχετε δει την έκθεση, έχει σχολιαστεί και από το προεδρείο και από ομιλητές και έχει γίνει τρομερά αξιόλογο έργο. Είναι πάρα πολύ κοπιαστικό να συνοψιστούν όλα αυτά και νομίζω ότι πρέπει να εκφραστεί και η εκτίμηση της Βουλής προς την υπηρεσία για τη δουλειά που έχει κάμει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος. Έχω και εγώ δυο-τρία σημεία στα οποία να κάμω αναφορά. Το πρώτο είναι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάντως να μου επιτρέψετε να πω ότι τέτοιο δημοκράτη πρόεδρο δεν ξαναείδατε. Είναι η τρίτη φορά που κλείνει ο κατάλογος, αλλά τον επανανοίγουμε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι από φίλια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το σχόλιο το πρώτο, που ήθελα να κάμω, είναι για το έργο της επιτροπής αυτής της ad hoc και να τονίσω ότι, όταν διορίζουμε σε αυτό το σώμα ad hoc επιτροπή, σημαίνει επιτροπή η οποία να επιλαμβάνεται ενός ειδικού θέματος, μέσα σε τακτές προθεσμίες, για να μπορεί να παρουσιάζει ενώπιον του σώματος πορίσματα, σκέψεις και απόψεις σχετικά με εκείνο το συγκεκριμένο θέμα. Δεν μπορεί μια επιτροπή ad hoc να καθίσταται μόνιμη και φαινομενικά και ουσιαστικά και το χειρότερο δεν μπορεί να επιλαμβάνεται και μετά ενός θέματος επί δύο χρόνια.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Τρία χρόνια.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τρία χρόνια. Γι' αυτό κάπου είναι που χρειάζεται αυτό το θέμα να το ρυθμίσουμε με τις διαδικασίες που έχουμε στη Βουλή και στα πλαίσια των κανονισμών βάσει των οποίων λειτουργούν.

Το άλλο σημείο που ήθελα να πω -το έθιξε περίπου ο κ. Κατσοριδης- είναι ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Υπάρχει σήμερα κοινωνικό φαινόμενο στην Κύπρο, αυτό της δημιουργίας και προβολής όλων των αρνητικών στοιχείων και συμπτωμάτων ή και χαρακτηριστικών, που υπάρχουν στην κοινωνία μας, από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Από τις έξι το πρωί, διαβάζοντας τις εφημερίδες ή ακούγοντας τα ραδιόφωνα, μέχρι τα μεσάνυκτα που κλείνουμε, διότι θα πάμε να κοιμηθούμε, αυτή την επικοινωνία μας με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, βλέπουμε ότι εκείνα από την κυπριακή κοινωνία τα οποία προβάλλονται περισσότερο είναι τα κακά, περιλαμβανομένων κατά κύριο λόγο των εγκλημάτων. Αυτό το πράγμα δημιουργεί μία άμβλυση συνειδησιακή μέσα και στους νέους, αλλά γενικότερα και στην κοινωνία μας η οποία παρουσιάζεται εθισμένη ή η οποία εθίζεται συν τω χρόνω σ' αυτή την αρνητική εικόνα της κοινωνίας μας που παρουσιάζεται από τα μέσα ενημέρωσης, ενώ έχουμε τόσα θετικά στην κυπριακή κοινωνία -και έργα ανθρωπιάς και ενέργειες, είτε αυτές είναι από πολιτικούς παράγοντες είτε από την αστυνομία είτε από το κράτος γενικότερα ή από οποιοδήποτε παράγοντα- που πρέπει να προβάλλονται ως δείγματα ή ως παραδείγματα για μίμηση από τα μέλη αυτής της κοινωνίας.

Το τρίτο σημείο αφορά την αστυνομία. Ναι, πάντοτε η αστυνομία είχε και θα έχει αδυναμίες, όπως και κάθε οργανισμός κοινωνικός ή και ανθρώπινος ακόμη, μπορώ να πω. Όμως εκείνο που πρέπει να κάμουμε είναι να είμαστε ισορροπημένοι στην κριτική μας, γιατί πολλές φορές δημιουργούμε, προσπαθώντας να κτυπήσουμε τα κακώς έχοντα, την εντύπωση ότι τα πάντα ευρίσκονται υπό διάλυση και δε μιλώ για τώρα, κύριε Πρόεδρε, αλλά πάντοτε είχαμε αυτή την τάση, διότι εντυπωσιάζει η μεγιστοποίηση και η υπογράμμιση, κατά έναν τρόπο εντυπωσιακό, των κακώς εχόντων. Και να καταλήξω με το να πω ότι, ναι, παρά τις αδυναμίες, η αστυνομία γενικά λειτουργεί κατά έναν τρόπο αρκετά αποτελεσματικό. Μπορούσαν να υπάρχουν και καλύτεροι τρόποι λειτουργίας της και υπάρχει πάντοτε από το καλό το καλύτερο, όμως αυτό πρέπει να είναι το σημείο του διαχωρισμού, όσον αφορά τις κρίσεις μας που πρέπει να κάμνουμε, ώστε να είμαστε και δίκαιοι έναντι αυτού του σώματος, το οποίο δεν ανήκει ούτε στην κυβέρνηση Κληρίδη ούτε στην προηγούμενη κυβέρνηση Βασιλείου, αλλά ανήκει σε μας. Η αστυνομία είναι δική μας, είναι όλων. Είναι της πολιτείας μας, είναι του κάθε πολίτη και ναι μεν να κτυπούμε τα κακώς έχοντα, όχι όμως να υπερβάλλουμε στην κριτική, για να μην υποσκάπτουμε και την αξιοπρέπεια και την υπόστασή της. Οπωσδήποτε, πρώτιστο μέλημα κάποιου μέλους της αστυνομίας θα είναι αυτό που υπογραμμίζω για μας, δηλαδή το ίδιο το μέλος να έχει τη συναίσθηση της ευθύνης του έναντι και του σώματος στο οποίο υπηρετεί και

έναντι του τόπου, ώστε να μη δίδεται η αφορμή και η αιτία για τέτοιου είδους κριτικές, κάποτε υπερβολικές, που να υποσκάπτουν το κύρος της αστυνομίας.

Κατά τα άλλα, εκείνο που θέλω να πω είναι ότι, απ' όσα έχουν λεχθεί σε αυτή την αίθουσα, φαίνεται καθαρά η πρόθεση αυτού του σώματος να βοηθήσει και την αστυνομία και όλους όσους εμπλέκονται στον αγώνα καταπολέμησης του εγκλήματος, είτε αυτό είναι το Υπουργείο Παιδείας είτε αυτή είναι και η Εκκλησία ακόμη, ώστε να καταστέλλεται η τάση εγκληματικότητας που υπάρχει και θα υπάρχει, ενόσω υπάρχουν άνθρωποι με τις ατέλειές τους.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Δημητρίου.

Ο κ. Μουσιούπτας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι υπάρχει μία πρόκληση για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, που είναι η εξής: Έγινε μεγάλη συζήτηση κατά πόσο η συζήτηση θα προβάλλετο από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, και ιδιαίτερα από το ΡΙΚ συγκεκριμένα, και είχα την εντύπωση ότι αυτεπάγγελα αυτοί οι οργανισμοί θα φρόντιζαν να καλύψουν αυτή τη συζήτηση, γιατί από τη συζήτηση που προηγήθηκε έβγαινε το συμπέρασμα ότι το θέμα θα ήταν ενδιαφέρον. Και παρ' όλο που εγώ τουλάχιστον τάχτηκα εναντίον της κάλυψης, γιατί το θεώρησα ότι θα ήταν μια απαίτηση για αυτολιβανισμό, εντούτοις μέσα μου υπολόγιζα ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης θα φρόντιζαν να καλύψουν αυτή τη συζήτηση.

Θέλω όμως να σταθώ σε κάτι που είπε ο συνάδελφος Παναγιώτης Δημητρίου για το τι προβάλλεται. Είναι γεγονός ότι πιο πολύ προβάλλεται το κακό, προβάλλεται το έγκλημα και, όταν δημιουργήσεις πλέον την εντύπωση ότι τα πάντα είναι περίπου ένας σκουπιδοτόπος, δεν σου είναι τίποτε πλέον, εφόσον πρόκειται περί σκουπιδοτόπου, να πετάξεις και εσύ το πακέτο με τα τσιγάρα σου στο σκουπιδοτόπο. Δημιουργείται αυτή η νοοτροπία. Η πρόκληση όμως που εκκρεμεί για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι η προβολή του καλού. Γιατί δε το δοκιμάζουν;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δεν πουλά το καλό, κύριε συνάδελφε.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Δεν πουλά. Εδώ είναι η πρόκληση ακριβώς, να το κάμουν να πουλήσει. Γιατί συγκινήθηκε ο λαός μας σήμερα με την εκδήλωση τόσο ενδιαφέροντος για το θέμα της αιμοδοσίας, για να σωθεί το παιδάκι;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Επειδή είναι το κακό...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Δεν είναι δυνατόν να φθάσαμε στα τελευταία του κόσμου και να μην υπάρχει δυνατότητα να αναστήσουμε κάποια πρότυπα, για να τα δώσουμε σε αυτό τον κόσμο ως αντιστάθμισμα, αν μη τι άλλο, των τόσων κακών που προβάλλουμε. Για μένα -δεν

ξέρω- αν ήμουν δημοσιογράφος, αυτό θα ήταν πραγματικά μια πρόκληση για να την επιχειρήσω και ό,τι βγει στο κάτω κάτω.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Μουσιούττα.

Φθάσαμε στο τέλος της συζήτησης ενός θέματος με τεράστια σημασία. Νομίζω ότι εκφράζω την ομόφωνη άποψη της Βουλής ότι η ειδική επί τούτω, προς τούτο, επιτροπή, που ασχολήθηκε με το θέμα, επιτέλεσε ένα πολύ σημαντικό έργο. Εξίσου σημαντικό έργο εκφράζω τη βεβαιότητα ότι έχουν προσφέρει οι συνάδελφοι βουλευτές, που έχουν κάνει τοποθετήσεις επί του θέματος κατά τη διάρκεια και των τριών συνεδριάσεων της Βουλής. Απομένει από εμάς όπως η έκθεση της αρμόδιας επιτροπής και οι απόψεις που έχουν εκφραστεί στη Βουλή μας διαβιβαστούν προς όλους τους αρμοδίους, με την ευχή, παράκληση και απαίτηση του σώματος όπως ληφθούν σοβαρά υπόψη όλες οι απόψεις που έχουν εκφραστεί. Ταυτόχρονα, ας μου επιτρέψει ο κ. Μουσιούττας και ο κ. Κατσουρίδης να πω ότι δεν πρέπει να είμαστε απόλυτοι στην εκτίμηση της προσφοράς των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Θέλω να τονίσω το γεγονός ότι ανελλιπώς στη συνεδρίαση, τουλάχιστον εκπρόσωποι των έντυπων μέσων, έχουν ανελλιπώς σημάνει με τη δική τους παρουσία και τιμήσει, θα έλεγα, τις συνεδριάσεις μας και εκφράζω την ευχή και τη βεβαιότητα ότι θα αποτυπωθεί ορθά το πνεύμα των συζητήσεων. Εκφράζω για ακόμα μια φορά την ικανοποίηση του σώματος για την παρουσία των εκπροσώπων των δυνάμεων ασφαλείας, των οργάνων της τάξης για τις ηγεσίες τους, της αστυνομίας και εκπροσώπων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και Παιδείας, όπως μας έχει αναφερθεί.

Κύριοι...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγνώμη, προς άρση κάθε παρεξήγησης, δεν εννοούσα τα έντυπα μέσα ενημέρωσης. Η μεγάλη δύναμη βρίσκεται στα ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, που μπορούσαν να δώσουν αυτό που ανέφερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ουδεμία παρεξήγηση. Δε θα το επαναφέρω το θέμα.

Κυρία συνάδελφος, κύριοι συνάδελφοι, εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής μας συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 30 Μαρτίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1999.
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2000.
3. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).

4. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000.
5. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
6. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2000.
7. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2000.
9. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
10. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
11. Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών Νόμος του 1996.
12. Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
13. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999.
14. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
15. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
16. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
17. Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμοί του 2000.
18. Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού - Θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
19. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικό) Κανονισμοί του 2000.
20. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα -

Τροποποίηση Εικοστής Τρίτης Σειράς)
Κανονισμός του 2000.

21. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2000.
22. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
23. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διαδικασία που ακολουθείται κατά τη χορήγηση άδειας ασθένειας στους εργαζομένους του δημόσιου τομέα και των ημικρατικών οργανισμών».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου).
(11.3.1999).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Προβλήματα στο κρατικό σύστημα επιδοτούμενων αποστολών στο εξωτερικό».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη).
(19.9.1996).
3. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
4. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου).
(11.2.1999).
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής

νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση γενικό νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 7.19 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Θάσος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μουσιούπας Νίκος
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρίστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιττής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδου Κάιτη	Φιλίππου Ανδρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Αναφορά του κ. Ανδρέα Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας στην ανταπόκριση πολλών Κυπρίων για βοήθεια στο νεαρό ασθενή Ανδρέα Βασιλείου και η συζήτηση που ακολούθησε [Μ. Ματσάκης, Π. Δημητρίου, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Χριστοδουλίδης, προεδρεύων (Ν. Μουσιούττας)].
2. α. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Φιλίππου, Σ. Χατζηγιάννης, προεδρεύων, Στ. Κιπτής, Γ. Λιλλήκας, Πρ. Προδρόμου, Α. Βασιλείου, Δ. Χριστοδουλίδης, Ν. Κατσουρίδης) και ψήφισή του σε νόμο [Συμπληρωματικός (Αρ. 2) του 2000]. β. Συζήτηση επί διαδικαστικού θέματος (Ν. Κατσουρίδης, Πρ. Προδρόμου, προεδρεύων, Π. Δημητρίου, Α. Βασιλείου, Δ. Ηλιάδης).
3. Η σύντομη παρέμβαση του κ. Μάρκου Κυπριανού, η έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1999» και αναβολή του θέματος.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Ευθύνη Μεταφορέων) Νόμος του 1998» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
7. Αναβολή έπειτα από τις σύντομες παρεμβάσεις των κ. Μάρκου Κυπριανού και Θάσου Μιχαηλίδη της συζήτησης των κανονισμών «Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού - Θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000».
8. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
9. Ερώτηση βουλευτή: Αίτημα για τοποθέτηση μόνιμου κτηνίατρο στον Πύργο Τηλλυρίας.
10. Απάντηση υπουργού στην ακόλουθη ερώτηση βουλευτή: Διακρατικές συμβάσεις που αφορούν τη μεταφορά των δικαιωμάτων ξένων εργατών από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
11. Συνέχιση της συζήτησης του θέματος «Πρώτη έκθεση της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα» [Μ. Κυπριανού, Λ. Γεωργιάδη, προεδρεύων (Ν. Μουσιούττας), Μ. Ματσάκης, Στ. Γερασίμου, Ν. Κατσουρίδης, Π. Δημητρίου, προεδρεύων (Δ. Χριστοδουλίδης)] και λήξη του θέματος.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 30ής Μαρτίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.39 μ.μ.)

(Αρ. 26)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ):

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με την κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει μια πρόταση νόμου για την οποία γίνεται εισήγηση όπως κηρυχθεί επείγουσα και συζητηθεί σήμερα. Η πρόταση νόμου τιτλοφορείται: «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και κατατέθηκε από το βουλευτή κ. Δημήτρη Συλλούρη.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η πρόταση αυτή κηρυχθεί επείγουσα και συζητηθεί σήμερα; Δεν υπάρχει. Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου κηρύσσεται επείγουσα και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, για να την εξετάσει και να έρθει στην ολομέλεια με σχετική έκθεση.

Η υπόλοιπη κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων να θεωρηθεί ότι έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που σας παρεδόθη.

**Τίτλος νομοσχεδίων,
κανονισμών και εγγράφων**

**Κατατέθηκε/αν
από το υπουργείο**

**Παραπέμπεται/ονται
στην επιτροπή**

1.	Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 2000.	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
3.	Ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4.	Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξηση Αντιμισθίας) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
10.	Ο περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

11.	Οι περί Οδοντιατρικών Υπηρεσιών – Θέση Ανώτερου Τεχνικού Οδοντιατρικού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Υγείας	Νομικών
12.	Οι περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
13.	Οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
14.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
15.	Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων – Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Νομικών
16.	Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
17.	Οι περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
18.	Έγγραφο (Αρ. Θ. 13/2000) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1999». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν κάνω λάθος, ήδη θεωρήθηκε αναγνωσθείσα από την περασμένη συνεδρίαση η έκθεση. Εν πάση περιπτώσει, δεν περιλαμβάνει θέσεις, είναι ομόφωνο στην ουσία το κείμενο, γιατί απλώς παραθέτει τα γεγονότα, δεν περιλαμβάνει θέσεις. Επομένως, θα εισηγούμουν να μπει σε ψηφοφορία, αφού θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι κανένας που θεωρεί ότι πρέπει να αναγνωσθεί η έκθεση;

Όχι. Η έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα κατά την προηγούμενη συνεδρίαση.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Όπως είπε ο πρόεδρος της επιτροπής οικονομικών, δεν υπάρχουν θέσεις εκ μέρους των κομμάτων γι' αυτό το θέμα, γι' αυτό να το θέσουμε σε ψηφοφορία. Προχωρήστε παρακαλώ στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δηλαδή εγκρίθηκε. Δεν επιτρέπεται να εξηγάς ψήφο αποχής αλλά, αν μου επιτρέπετε, θέλω να πω δυο λόγια, γιατί εμείς απέχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρήστε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ήδη η εταιρεία έχει κάνει δημόσια ανακοίνωση, έχει προχωρήσει και έχει δηλώσει και το δώρο το οποίο δίνει στους υφιστάμενους μετόχους, για τις μετοχές για τις οποίες εκδίδει δικαιώματα έναντι του ποσού των 50 σεντ, ενώ η τιμή της μετοχής στο χρηματιστήριο είναι πολύ ψηλότερη. Δεν ξέρω πόσα είναι, αλλά είναι ένα σημαντικό δώρο που δίδει στους υφιστάμενους μετόχους. Η κυβέρνηση οφείλει μέχρι αύριο να προβεί σε διασπορά του μεριδίου του κεφαλαίου που κατέχει, διαφορετικά η εταιρεία θα είναι εκτός χρηματιστηρίου. Ρωτώντας επανειλημμένα στην επιτροπή Οικονομικών τι σημαίνει, αν η εταιρεία παραμείνει εκτός χρηματιστηρίου, από άποψης απώλειας του κράτους, γιατί, τουλάχιστον εμάς, αυτό και μόνο μας ενδιαφέρει, έχω πάρει κυβερνητική διαβεβαίωση ότι καμία απώλεια και καμία δυσμενή συνέπεια δε θα υποστεί η εταιρεία και κατ' επέκταση το δημόσιο.

Συνέπειες θα υποστούν αυτοί που επέλεξαν να αγοράσουν μετοχές σε ψηλές τιμές, με την ελπίδα να πάρουν δωρεάν μετοχές, διότι από παλιά διέρρευσε η πρόθεση της εταιρείας να δώσει δωρεάν μετοχές και είναι συζητήσιμο θέμα, αν συνιστά ποινικό αδίκημα ή όχι το γεγονός ότι μερικοί είχαν προνομιούχα ενημέρωση ότι θα δινόντουσαν δωρεάν μετοχές. Θεωρούμε ότι όλη αυτή η ιστορία δεν έγινε με σοβαρότητα ούτε έτυχε σωστού χειρισμού και η εταιρεία έχει ήδη προχωρήσει, χωρίς τη γνώμη της Βουλής στη διανομή αυτού του σημαντικού δώρου στους υφιστάμενους μετόχους. Δε νομίζουμε ότι πρέπει να μετέχουμε εμείς σ' αυτή τη δωρεάν παραχώρηση κρατικής περιουσίας που επιχειρείται. Γι' αυτό και απέχουμε, για να δηλώσουμε ότι δε θέλουμε συμμετοχή στη διαδικασία που επέλεξε μόνη της η εταιρεία να ακολουθήσει, εφόσον μάλιστα το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας είναι διορισμένο από την κυβέρνηση. Άρα δεν είναι αυτόβουλη η κρίση τους και εκείνοι που τα έκαναν ας έχουν και το βάρος των συνεπειών των πράξεών τους.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να μιλήσω. Απλώς θέλω να πω ότι εμείς, ψηφίζοντας θετικά, δε θεωρούμε ότι συμμετέχουμε ή νομιμοποιούμε κάποιου είδους δωρεά. Απλώς θέλαμε να βρεθεί μία λύση γι' αυτή την εταιρεία, για την οποία το κράτος έχει ιδιαίτερη ευθύνη, για να μη βρεθεί εκτός χρηματιστηρίου, με όλα τα παρεπόμενα και τις δυσκολίες που θα δημιουργούνταν ιδιαίτερα για τους μικρομετόχους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Καζαμιά.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Φαίνεται ότι είμαστε και εμείς υποχρεωμένοι να πούμε δύο λόγια για τη στάση αποχής την οποία τηρήσαμε. Θέλω να υπενθυμίσω, πέραν εκείνων που είπε ο κ. Παπαδόπουλος, ότι η κυβέρνηση στις Κυπριακές Αερογραμμές, ως δημόσια εταιρεία ιδιωτικού δικαίου, συμμετέχει με ποσοστό περίπου 81%. Είναι η τρίτη παράταση που το διοικητικό συμβούλιο του χρηματιστηρίου έδωσε προς την εταιρεία, ίσως να είναι και η τέταρτη εξαμηνία, για να έκανε εκείνες τις ενέργειες που θα επέτρεπαν την παραμονή της εταιρείας στο χρηματιστήριο.

Για πρώτη φορά η κυβέρνηση αντέδρασε περί τις αρχές του περασμένου Ιανουαρίου, πριν από δύο περίπου μήνες. Είναι και δική μας εκτίμηση ότι από πλευράς της κυβέρνησης δεν έγιναν όλες εκείνες οι σωστές ενέργειες, έτσι που χωρίς

αρνητικές συνέπειες για τους οποιουσδήποτε εμπλεκομένους να τροχοδρομηθεί αυτή η κατάσταση, ώστε να είναι εύρυθμη και να μη συγκρούεται με πρόνοιες του περί Χρηματιστηρίου νόμου. Επειδή δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με τον τρόπο τον οποίο αντέδρασε η κυβέρνηση και λόγω των περιορισμένων χρονικών πλαισίων που παρουσιάζονται, γιατί μιλούμε μόνο για μία ημέρα αντίδρασης, κύριε Πρόεδρε, η διωρία αυτή που έθεσε το χρηματιστήριο και είναι τελεσίδικη λήγει αύριο και επειδή, αν καταψηφιστεί η πρόταση της κυβέρνησης, παραμένει ένας και μοναδικός τρόπος να κάνει τη διασπορά των επιπλέον μετοχών που οφείλει να διαθέσει σε άλλους επενδυτές και επειδή διεφάνη ότι αυτή η αντίδραση κατά πάσαν πιθανότητα θα είναι ζημιογόνα για τον εθνικό μας αερομεταφορέα, είμαστε υποχρεωμένοι να τηρήσουμε αυτή τη στάση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και από τη δική μας πλευρά, πέραν όσων έχουν πει οι κύριοι συνάδελφοι που έκαναν αποχή και συμφωνούμε μαζί τους, παραμένει και το μέγα θέμα ότι υπάρχουν μετοχές οι οποίες προχωρούν στο χρηματιστήριο με κυβερνητικές εγγυήσεις στα δάνεια μιας εταιρείας και είναι κάτι που κάποτε πρέπει να συνυπολογιστεί για την όλη υπόθεση της μετοχοποίησης και της διασποράς των μετοχών της εταιρείας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και είκοσι δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού να διαβάσει την έκθεση, η οποία αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόφωνη.

Υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα; Δεν υπάρχει.

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 27 Μαρτίου 2000. Στα πλαίσια εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, καθώς επίσης ο Πρόεδρος και εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της διεύθυνσης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Α.Η.Κ.).

Στον προϋπολογισμό της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το 2000 προβλέπονται δαπάνες ύψους £202.885.654 και έσοδα ύψους £170.090.000. Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων της Αρχής προέρχονται από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας ενώ από τις δαπάνες το μεγαλύτερο ποσό αφορά τις αποδοχές του προσωπικού και κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Στα πλαίσια της συζήτησης του εν λόγω προϋπολογισμού οι αρμόδιοι της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με την προώθηση των αναπτυξιακών έργων και κυρίως τη συμπλήρωση των κατασκευαστικών έργων του νέου ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού στο Βασιλικό και κατέθεσαν τους βασικούς στόχους του προϋπολογισμού της Αρχής για το 2000 που είναι μεταξύ άλλων οι ακόλουθοι:

1. Η συνέχιση της ανάπτυξης του συστήματος παραγωγικής μεταφοράς και διανομής της ηλεκτρικής ενέργειας για αντιμετώπιση της αυξημένης ζήτησης στον τόπο.

2. Η ορθολογιστική χρήση του ηλεκτρισμού με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας.
3. Η επέκταση συστήματος πληροφορικής στα πλαίσια των επιχειρησιακών και στρατηγικών στόχων της Αρχής.
4. Η αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πελάτες και η βελτίωση της αποδοτικότητας όλων των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ.
Περαιτέρω σε σχέση με την πρόοδο των κατασκευαστικών έργων του σταθμού στο Βασιλικό οι παρευρισκόμενοι αρμόδιοι δήλωσαν τα ακόλουθα:
5. Αποτελεί το μεγαλύτερο έργο υποδομής που αναλήφθηκε ποτέ στην Κύπρο και έχει ως στόχο την ανάπτυξη του συστήματος παραγωγής για αντιμετώπιση της ολοένα αυξημένης ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας.
6. Η πρώτη από τις τρεις κατασκευαστικές φάσεις αποτελείται από δύο μονάδες παραγωγής 130mw η καθεμιά.
7. Η πρώτη μονάδα αναμένεται να λειτουργήσει τον Απρίλιο - Μάιο του 2000 και η δεύτερη τον Ιούνιο - Ιούλιο του 2000.
8. Στον προϋπολογισμό του 2000 περιλαμβάνεται ποσό £26 εκ. που απαιτείται για τη συμπλήρωση της πρώτης φάσης της οποίας το ολικό κόστος αναμένεται να ανέλθει στα £160 εκατομ.

Τέλος η επιτροπή ενημερώθηκε από τους αρμοδίους ως προς την τιμή αγοράς του ηλεκτρικού ρεύματος από τους καταναλωτές για τις διαδικασίες εναρμόνισης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια στον εφοδιασμό των καυσίμων, τη σωστή χρήση και εξοικονόμηση ενέργειας, την προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την κατάργηση οικονομικών καταστάσεων και τις εργασιακές σχέσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υπό το φως όλων των κατατεθέντων ενώπιόν της στοιχείων, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή των έγκρισή του για την κατά νόμο ψήφιση του προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μόνο πάνω σε ένα σημείο, κύριε Πρόεδρε. Το κόμμα μας το θέτει κάθε φορά που συζητούνται οι προϋπολογισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, διότι βλέπουμε να συνεχίζεται και αυτή τη χρονιά η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στα κατεχόμενα. Στο βαθμό που αφορά ηλεκτροδότηση Τουρκοκυπρίων, αυτό δε μας ενοχλεί. Όμως στο βαθμό που αυτό αφορά ηλεκτροδότηση στρατοπέδων των κατοχικών στρατευμάτων, σίγουρα μας βρίσκει διαφωνούντες. Επειδή δεν μπορούμε να διαχωρίσουμε τα δύο και βλέπουμε κάποια τάση, δεν ξέρω αν είναι πτωτική, μάλλον ανοδική μπορώ να την πω, παροχής κιλοβατώραν προς τις κατεχόμενες περιοχές, επειδή δεν μπορούμε να τα διαχωρίσουμε, δεν μπορούμε να πάρουμε και ανάλογη στάση πάνω σε ειδικά κονδύλια και είναι μ' αυτή την επιφύλαξη που ψηφίζουμε τους

προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα ήθελα να πω ότι υπερψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς της Αρχής Ηλεκτρισμού, σημειώνοντας μία συγκεκριμένη προσπάθεια για βελτίωση της απόδοσης της Αρχής για ξεπέραςμα κάποιων προβλημάτων που είχαν δημιουργηθεί με ευθύνη περισσότερο των παλιών διοικητικών συμβουλίων και διακρίνουμε επίσης την ταχύτητα με την οποία η Αρχή ετοιμάζεται να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που θα προκύψουν από τη φιλελευθεροποίηση με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι, υιοθετούμε στο σύνολο τους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παίρνω το λόγο, επειδή ως πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου παρακολουθώ τις δραστηριότητες της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και θέλω να πω ότι είναι ένας ημικρατικός οργανισμός που προς την κατεύθυνση του σεβασμού του δημόσιου χρήματος κινείται σωστά τον τελευταίο καιρό τόσο σε επίπεδο συμβουλίου όσο και σε επίπεδο τεχνοκρατικών, έχουν βελτιώσει πολύ τις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και επιπρόσθετα πιστεύω ότι οι ενέργειες του συμβουλίου, όπως εύστοχα είπε ο κ. Χρίστου, προς την κατεύθυνση να αντιμετωπίσουν το νέο καθεστώς που θα προκύψει ενόψει της εναρμόνισης, κινούνται προς την σωστή κατεύθυνση. Επειδή έχουμε μάθει κατά καιρούς να επικρίνουμε από του βήματος της Βουλής, πρέπει, όταν κάποιες πράξεις γίνονται προς τη σωστή κατεύθυνση, να τις εξάρουμε δημοσίως και κρίνουμε ότι θα πρέπει να κάνουμε εύφημη μνεία των δραστηριοτήτων της Αρχής Ηλεκτρισμού, γι' αυτό και πήρα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι παρόντες και οι εκπρόσωποι, για να εισπράξουν τα καλά σας λόγια.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εύχομαι, κύριε Πρόεδρε, μια και είναι παρόντες να μην πάρουν τα μυαλά τους αέρα και η βελτίωση που παρατηρήθηκε τα τελευταία χρόνια να συνεχιστεί με πιο γοργούς ρυθμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Επειδή υπάρχουν και απόντες, εκτός απ' τους παρόντες, εμείς συμφωνούμε με την εύφημη μνεία που έκανε ο συνάδελφος αναφορικά με το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού, αλλά θα ήταν εντελώς άδικο να υπάρξει υπόνοια ότι υπήρξε διαφορετική στάση και συμπεριφορά στο προηγούμενο διοικητικό συμβούλιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επειδή δε θέλω να μείνει καμία σκιά για το προηγούμενο διοικητικό συμβούλιο, αναφέρομαι σε προηγούμενα κατά γενικό τρόπο και αυτή η Βουλή γνώρισε θεελλώδεις συνεδρίες και βασανιστικές διερευνήσεις γεγονότων, σκανδάλων, αυθαιρεσιών, αναξιοκρατικών διαδικασιών και προσλήψεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οπωσδήποτε! Από το προηγούμενο διοικητικό συμβούλιο και εντεύθεν βελτιώθηκαν οι σχέσεις.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού £2.885.654 για τη χρήση

του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 6 μαζί με τους πίνακες;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 μαζί με τους πίνακες εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με προλάβατε. Ήθελα να πω ότι είναι ένα από τα πιο πολυσυζητημένα και περίπλοκα νομοσχέδια, αλλά έχω την ευχαρίστηση να ανακοινώσω ότι είναι όντως ομόφωνη η έκθεση και έχει συμφωνηθεί και το κείμενο του νόμου, γι' αυτό θα παρακαλούσα να θεωρηθεί αναγνωσθείσα και να γίνει η ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

(Η έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούτσας

Δώρος Θεοδώρου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ισίδωρος Μακρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Παναγιώτης Δημητρίου

Στάθης Κιπτής

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Παναγιώτη Δημητρίου, κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού, στις 9 Δεκεμβρίου 1999, σε οκτώ συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 20 Δεκεμβρίου 1999 μέχρι 27 Μαρτίου 2000.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών, ο πρόεδρος του συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, εκπρόσωπος της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του Συνδέσμου Χρηματιστών Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επενδυτών Χρηματιστηριακών Αξιών, του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών και του Συνδέσμου Δημοσίων Εταιρειών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, ώστε να τεθούν όροι και προϋποθέσεις στη διαδικασία προείσπραξης χρηματικών ποσών με την υπόσχεση ή το αντάλλαγμα της προσφοράς τίτλων που μελλοντικά πρόκειται να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Παράλληλα προβλέπονται ποινές σε περίπτωση παραβίασης των πιο πάνω προϋποθέσεων.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, απώτερος στόχος της προτεινόμενης νομοθεσίας είναι η

προστασία των επενδυτών από ενδεχόμενες καταχρήσεις εταιρειών οι οποίες προτίθενται να εισαγάγουν τίτλους στο χρηματιστήριο και οι οποίες εισπράττουν μεγάλα χρηματικά ποσά και μάλιστα αρκετό καιρό πριν από την αναμενόμενη ημερομηνία εισδοχής τους σε αυτό και τα εκμεταλλεύονται αναλόγως, ενώ πολλές φορές δεν εκδίδουν ούτε το κατάλληλο για το σκοπό αυτό ενημερωτικό δελτίο.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η επιτροπή κάλεσε ενώπιόν της όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, οργανώσεις, συνδέσμους και γενικά όσους εξέφρασαν την πρόθεση να υποβάλουν τις θέσεις τους σε σχέση με το υπό αναφορά ζήτημα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εκπρόσωποι της κυβέρνησης όσο και οι ενδιαφερόμενες πλευρές συμφώνησαν, ως θέμα αρχής, με το γενικότερο πνεύμα της προτεινόμενης πρότασης και επικρότησαν την προσπάθεια νομοθετικής ρύθμισης της εισπραχής χρηματικών ποσών από εταιρείες που δεν είναι βέβαιο αν και τότε θα εισαχθούν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου ή πολλές φορές και από μεμονωμένα άτομα τα οποία δεν έχουν προχωρήσει σε σύσταση εταιρείας. Παράλληλα υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενες πλευρές επιμέρους απόψεις και εισηγήσεις για διαφοροποιήσεις στην προτεινόμενη πρόταση νόμου.

Στα πλαίσια της εξέτασης της πιο πάνω πρότασης από την επιτροπή, το μέλος της επιτροπής και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ κ. Τάσος Παπαδόπουλος κατέθεσε σχετικά σημειώματα, με αριθμό εισηγήσεων του σε σχέση με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, που ανάμεσα σε άλλα στοχεύουν στην περίληψη μεταβατικών διατάξεων που ρυθμίζουν τις υποχρεώσεις προσώπων που εισέπραξαν ποσά πριν από τη νομοθετική ρύθμιση του θέματος, καθώς και στην προσθήκη ορισμένων άλλων προνοιών για την καλύτερη ενημέρωση και προστασία του επενδυτικού κοινού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη της τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών και ιδιαίτερα τις πιο πάνω εισηγήσεις του μέλους της κ. Τάσου Παπαδόπουλου, επεξεργάστηκε περαιτέρω την υπό συζήτηση πρόταση νόμου. Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω επεξεργασίας, η επιτροπή έχει τροποποιήσει ανάλογα την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, με στόχο την καλύτερη δυνατή προστασία του επενδυτή στο μέλλον, και παράλληλα έχει περιλάβει πρόνοια για την προστασία των επενδυτών που έχουν ήδη προβεί σε καταβολή χρημάτων με την προοπτική εισαγωγής τίτλων στο χρηματιστήριο, πριν ρυθμιστεί νομοθετικά το θέμα με την παρούσα πρόταση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτησης πρότασης νόμου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να διαβάζεται ως «ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Καζαμία.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Απλώς, διαδικαστικά, θα εισηγούμουν στον αγαπητό πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών, έχοντας υπόψη και κάποιες δηλώσεις κάποιων συναδέλφων, μετά την

υπερψήφιση νομοθετημάτων παρόμοιου τύπου, ότι ψηφίζουν κάποιιο χωρίς να ξέρουν τι ψήφισαν, ασχέτως αν είναι ομόφωνη, να διαβαστεί η έκθεση, κύριε Πρόεδρε, να διαβαστεί, για να ξέρει ο καθένας τι ψηφίζει και να μην έχουμε τέτοιες δηλώσεις, οι οποίες είναι προσβλητικές για το σώμα. Τουλάχιστον η κοινοβουλευτική μας ομάδα δεν υιοθετούσε εκείνη τη δήλωση που έγινε, ήξερε πολύ καλά τι ψήφισε, όμως νομίζω ότι το οποιοδήποτε σχόλιο για οποιαδήποτε πλευρά της Βουλής αντανάκλα γενικότερα σε όλο το σώμα. Γι' αυτό πιστεύω, αφού δηλώθηκε ότι είναι πολύ σοβαρό νομοθέτημα, να διαβαστεί η έκθεση και να ξέρει ο καθένας τι ψηφίζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αντιλαμβανόμενος την ουσία της εισήγησης του κ. Καζαμία και του κ. Χρίστου, δε νομίζω να εξυπηρετούσε η ανάγνωση της έκθεσης, αλλά, αν θα μου δίνετε λίγο χρόνο, θα προτιμούσα να επεξηγήσω τι αποτελεί το κείμενο του νόμου. Η έκθεση είναι τυπική, ποιοι παρουσιάστηκαν, τι είπε η κάθε πλευρά και ούτω καθεξής. Αν είναι αυτή η σκέψη, τι θα ψηφίσουμε, νομίζω ίσως είναι πιο σημαντικό να επεξηγηθεί το νομοθέτημα, το κείμενο του νόμου, εν συντομία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης έχει διαφορετική εισήγηση ή οτιδήποτε άλλο;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι, ενώ ενώνω τη φωνή μου με το να κακίσω και εγώ τις όποιες δηλώσεις έγιναν από συναδέλφους βουλευτές, ότι ψήφισαν κάτι χωρίς να ξέρουν -και αυτό δεν επιτρέπεται να γίνεται- δε θα λυθεί το πρόβλημα με το να διαβαστεί η έκθεση, διότι απλούστατα εκείνοι που δε θέλουν να ακούσουν δε θα ακούσουν, εκείνοι που δε θέλουν να καταλάβουν δε θα καταλάβουν και δεν είναι γι' αυτό το λόγο που θα πρέπει να διαβάζονται οι εκθέσεις, για να μην μπορούν συνάδελφοι να δηλώνουν αυτά τα πράγματα, διότι και να διαβαστεί ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Και εκείνοι που θέλουν να κάνουν δηλώσεις θα κάνουν δηλώσεις.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μπράβο! Επομένως, νομίζω να προχωρήσουμε χωρίς ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λόγω του θέματος που αναφέρθηκε είμαι υποχρεωμένος να πω μερικά λόγια για τούτο το πράγμα. Οι συνάδελφοι που είπαν ότι ψηφίζουν χωρίς να καταλαβαίνουν τι ψηφίζουν μιλούσαν για τους εαυτούς τους και ας μέμφονται τους εαυτούς τους. Αν ψήφισαν χωρίς να ξέρουν τι ψηφίζουν, είναι ένα θέμα δικό τους και του κόσμου που τους κρίνει. Ειδικά γι' αυτό το θέμα, ειδικά γι' αυτό το θέμα θέλω να τονίσω ότι στην επιτροπή Οικονομικών δεν ξέρω πόσες συνεδρίες έχουμε αναλώσει, κύριε Πρόεδρε, και πόσα διαφορετικά προσχέδια προτάσεων νόμου είτε τροποποιήσεις έχουμε κάνει -στην επιτροπή Οικονομικών μιλώ, στην οποία μάλιστα

μας τιμούσαν με την παρουσία τους και άλλοι συνάδελφοι που δεν ήταν μέλη της επιτροπής Οικονομικών- ώστε τουλάχιστον αυτή η περίπτωση είναι μία περίπτωση που εκείνοι που όντως ενδιαφέρονται έχουν διεξοδικά συζητήσει αυτό το θέμα. Δε θα αναφερθώ τώρα στις διάφορες προτάσεις που έγιναν, αλλά είναι αλήθεια ότι τουλάχιστον, από το Σεπτέμβρη μέχρι της αναπομπής του προηγούμενου νομοσχεδίου που έχουμε ψηφίσει, είναι πάνω από επτά διαφορετικές προτάσεις που ξέρω εγώ ότι συζητήθηκαν στην επιτροπή Οικονομικών διεξοδικότατα. Και αν ψηφίζουμε σήμερα ξανά, είναι γιατί μετά την αναπομπή η κυβέρνηση είχε δηλώσει ότι θα έστελνε δικό της, πιο ολοκληρωμένο, πιο μελετημένο νομοσχέδιο. Δεν έστειλε η κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατετέθη κάτι σήμερα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με συγχωρείτε! Δεν είναι αυτό που η κυβέρνηση υποσχέθηκε ότι θα καταθέσει. Είναι με βάση εκείνη την υπόσχεση που, τουλάχιστον το δικό μας το κόμμα, δέχτηκε την αναπομπή. Το νομοσχέδιο που κατέθεσε η κυβέρνηση θίγει μόνο τρεις πτυχές, όχι, όπως μας ελέγχθη, ότι θα ήταν ολοκληρωμένο και θα διόρθωνε τις αδυναμίες από το νομοθέτημα που είχε καταρτίσει η Βουλή.

Εδώ να μου επιτραπεί να πω το εξής: Είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα για έναν πολύ σοβαρό θεσμό και πρέπει να τονίσουμε ότι, ενώ είχαν επισημανθεί οι αδυναμίες στο νόμο, που ίσως να ήσαν αναπόφευκτες, γιατί ήταν ένας νέος θεσμός και είχαν προκύψει νέες εξελίξεις, που κανένας δεν μπορούσε να προβλέψει, δεν εννοώ τις νομικές πρόνοιες, αλλά τη συμπεριφορά των εμπλεκομένων, είτε αυτοί είναι επενδυτές είτε είναι παίκτες είτε είναι χρηματιστές είτε είναι αρχές που διοικούσαν το χρηματιστήριο. Κανένας δεν μπορούσε να προβλέψει αυτά τα πράγματα. Και όμως! Από την ημέρα που εντοπίστηκαν οι αδυναμίες από πολλούς συναδέλφους που ασχολήθηκαν με το θέμα είτε με προτάσεις νόμου είτε με τροποποιήσεις είτε με εισηγήσεις και με συζητήσεις στην επιτροπή Οικονομικών, η κυβέρνηση τήρησε πλήρη απάθεια. Περιορίστηκε στο να λέει στους διαφόρους που επέσειαν τον κίνδυνο ότι κινδυνολογούν. Εκτός από το να περιορίζεται σε γενικότητες άνευ νοήματος και άνευ περιεχομένου για τα δεδομένα της Κύπρου, όπως, για παράδειγμα, «να προσέχουν οι επενδυτές τα οικονομικά δεδομένα των εταιρειών», τίποτε άλλο δεν έπραξε. Μα για όνομα του Θεού! Τουλάχιστο δύο εταιρείες -να μην τις αναφέρω για να τους κάνω προπαγάνδα- έχουν εξαγγείλει οικονομικά αποτελέσματα εντυπωσιακά, δηλαδή κέρδη σε ένα χρόνο μεγαλύτερα από το κεφάλαιό τους, δηλαδή 120% του κεφαλαίου, και όμως έπεσε η μετοχή τους την άλλη ημέρα. Άρα αυτές οι γενικότητες δεν αποτελούσαν ούτε καν έμπλαστρο ούτε καν ασπιρίνη ούτε βέβαια καμιά ουσιαστική ενίσχυση στη στήριξη του χρηματιστηρίου.

Θέλω να τονίσω ότι δεν ασχολήθηκε η κυβέρνηση στα σοβαρά με το θέμα και δεν έφερε καμιά πρόταση. Αυτό που συζητούμε σήμερα είναι πρόταση της Βουλής, είναι πρόταση μερικών συναδέλφων από την επιτροπή Οικονομικών, αλλά είναι ουσιαστικά έργο της Βουλής.

Τελειώνω με τα εξής: Ούτε αυτό το νομοσχέδιο θα λύσει τα προβλήματα του χρηματιστηρίου. Το χρηματιστήριο είναι ένας ζωντανός οργανισμός που συνεχώς παρουσιάζει νέα προβλήματα, συνεχώς υπάρχουν παραθυράκια που τα εκμεταλλεύονται μερικοί, άρα ας μη θεωρηθεί ότι λύουμε τα προβλήματα. Λύουμε μια πτυχή, αυτή που έκρινε η Βουλή ότι είναι η πιο επείγουσα. Όμως υπάρχουν άλλα

θέματα πολύ σοβαρά και θα ακολουθήσουν άλλες προτάσεις νόμου, αν η κυβέρνηση δε φέρει δικό της νομοσχέδιο. Αναφέρω μόνο ενδεικτικά την ανάγκη να διαχωριστεί ο ρόλος του χρηματιστή από αυτόν του συμβούλου και των επενδυτικών εταιρειών. Και, αν δε γίνει τίποτε από την κυβέρνηση, εγώ, ναι, υπόσχομαι στη Βουλή ότι θα φέρω εγώ πρόταση νόμου, για να γίνει ο διαχωρισμός όχι μόνο για τους νέους, αλλά και για τους παλιούς χρηματιστές και όποιος θέλει ας πάει συνταγματικό δικαστήριο να διεκδικήσει τα δικαιώματά του.

Θέλω να πω ότι έχω καταχραστεί μια άτυπη συμφωνία που έγινε μεταξύ των διάφορων πλευρών στην επιτροπή Οικονομικών, ότι δε θα ασχολούμαστε με το θέμα του χρηματιστηρίου, γιατί, αν αρχίσει η συζήτηση αυτή, θα απαιτήσει πολλές ώρες. Απολογούμαι στους συναδέλφους γιατί το έκανα, αλλά το έκανα εξαιτίας του σχολίου που έκανε ο κ. Καζαμίας, δηλαδή οι βουλευτές ψηφίζουν χωρίς να ξέρουν τι ψηφίζουν, που ομολογώ είναι ευρύτατα που επικρατεί αυτή η άποψη. Εκείνοι που το κάνουν -είπα προηγουμένως- μιλούν για τον εαυτό τους. Εκείνοι ίσως, είναι οι βουλευτές που ψηφίζουν χωρίς να ξέρουν τι ψηφίζουν. Όχι οι υπόλοιποι βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, εισηγούμαι, αν συμφωνείτε, να δώσουμε το λόγο στον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών να κάνει μία σύντομη αναφορά και, αν προκύψει οτιδήποτε για το οποίο θέλει οποιοσδήποτε να πάρει το λόγο, θα τον έχει.

Ορίστε, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν υπάρχει κάτι το οποίο συζητούμε τώρα, είναι κατά πόσο θα προχωρήσουμε στην ψήφιση ή μη της πρότασης νόμου της επιτροπής Οικονομικών, όπως διαμορφώθηκε, γιατί η πρόταση αυτή στηρίζεται σε μια βασική πρόταση, αρχική, που είχε καταθέσει και είχε εμπλουτιστεί με απόψεις πολλών άλλων συναδέλφων στην επιτροπή Οικονομικών, του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου και άλλων συναδέλφων. Είχαν ακουστεί οι απόψεις και από παράγοντες οι οποίοι εμπλέκονται στο χώρο του χρηματιστηρίου, ακούσαμε με πολύ καλή διάθεση τις απόψεις ακόμη και επιμέρους επηρεαζόμενων προσώπων και οργανισμών και έχουμε προβεί σε μία συγγραφή ενός ισορροπημένου νομοσχεδίου -πρότασης νόμου τυπικά- που αντιμετωπίζει τις διαφορές πτυχές χωρίς να μπορεί να κλείνει όλες τις πόρτες ή τα παράθυρα κάποιων αμφιβολιών εν σχέσει με ορισμένες πτυχές που αντιμετωπίζονται από το νομοθέτημα. Όμως στους προβληματισμούς που είχε η επιτροπή Οικονομικών γύρω από την κάθε πτυχή αντιμετωπίστηκαν όλα τα ενδεχόμενα και, αν αρχίσει τώρα η συζήτηση γύρω από τις διαφορές πτυχές και επί των διαφόρων προνοιών, σας διαβεβαιώ ότι εκείνα τα οποία μας απασχόλησαν, κάποιους, για πολύ χρόνο θα συζητηθούν εδώ ξανά μέσα σε έναν πολύ ευρύ κύκλο και πιθανόν εκείνο το οποίο στοχεύουμε να επιτύχουμε να μην κατορθώσουμε στο τέλος να το επιτύχουμε. Οπωσδήποτε δεν υπάρχει ένσταση να εξηγηθούν ορισμένες βασικές πρόνοιες από τον πρόεδρο της επιτροπής.

Λέω όμως τούτο: Ήδη πριν λίγα λεπτά συζητούσαμε με τη γραμματεία για αλλαγή μιας λέξης. Εάν αλλάξει έστω και μία λέξη, θα διαταραχθεί η ισορροπία του νομοθετήματος, όπως είναι ενώπιον της Βουλής σήμερα, και τότε θα χρειαστεί αυτό το θέμα να ανοίξει ξανά από την αρχή και, επαναλαμβάνω, δε θα κατορθώσουμε να αντιμετωπίσουμε εκείνο που επισημάνθηκε εδώ και τρεις μήνες ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί, δηλαδή την προεπισπραξη χρημάτων, που μπορεί να γίνεται από την ψήφιση του νόμου και μετά με την προοπτική εισαγωγής μιας εταιρείας στο

χρηματιστήριο, και το πρόβλημα της συσσώρευσης προεισπραχθέντων χρημάτων από διάφορες εταιρείες.

Καταλήγω με την παράκληση προς όλους τους συναδέλφους να ψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου, όπως είναι ενώπιον της ολομέλειας σήμερα, όπως έχει, γιατί η γνώμη όλων των μελών της επιτροπής που την έχουν διαβάσει και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν πρωτοστατήσει είναι ότι είναι ένα ισορροπημένο νομοθέτημα, που αντιμετωπίζει ή και απαντά σε ερωτήματα τα οποία δεν εγείρονται μόνο από εκείνους που σπασμωδικά θ' ανοίξουν και θα πουν «έχω δει εδώ, υπάρχει το τάδε πράγμα», που είναι μια πρόχειρη αντιμετώπιση, αλλά και σε ερωτήματα από εκείνους που ειδικά ενδιαφέρθηκαν, για να μην επηρεαστούν τα βασικά τους συμφέροντα, είτε αυτοί είναι εταιρείες, εκδότες είτε είναι επενδυτές.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δώσω το λόγο στον πρόεδρο της επιτροπής να κάνει την αναφορά του και μετά, αν υπάρχει κάποιος που θέλει να προσθέσει, να μιλήσει, θα έχει το λόγο. Αλλά κρίνω ότι πρέπει να πάρει το λόγο ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

... για να κερδίσουμε χρόνο και για άλλα νομοσχέδια ίσως, είτε σήμερα ή σε άλλες συνεδριάσεις. Ενώ υπήρξε συναίνεση να μη γίνουν ομιλίες, έχω παρατηρήσει ότι εδώ και μισή ώρα συζητούμε και μάλιστα συζητούμε όχι το θέμα μας αλλά οτιδήποτε άλλο γύρω από το θέμα. Γι' αυτό το λόγο, ναι, νομίζω ότι πρέπει να παρουσιάσει το θέμα, όπως το ζήτησε ο κ. Καζαμίας, εν συντομία ο πρόεδρος της επιτροπής και να κλείσει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό αναμένω να γίνει, κύριε Συλλούρη.

Κύριε Κυπριανού.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη, έχω μία διευκρίνιση. Καταρχάς, καμία συναίνεση που γίνεται σ' οποιαδήποτε επιτροπή δε δεσμεύει την ολομέλεια. Δεύτερον, θα ερμηνεύσω όσα είπε ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου ότι αναφέρονταν για εκτός της Βουλής. Διαφορετικά, εγώ δε δέχομαι ότι, αν ανοίξει ο οποιοσδήποτε έτσι τυχαία τώρα και δει κάποιες λέξεις και αν αφαιρεθεί έστω και ένα "δεν", σε περίπτωση που γίνει συζήτηση ανατρέπονται. Για να είμαστε καθαροί -εγώ έτσι το ερμηνεύω- μιλούσε για εκτός της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

... θέμα διαδικασίας. Βεβαίως να μιλήσει ο πρόεδρος της επιτροπής, αλλά πρέπει να διευκρινιστεί ότι, παρά την ευαισθησία την οποία είχε ο συνάδελφος ο κ. Καζαμίας, την οποία συμεριζόμαστε, δεν πρέπει να νοηθεί εδώ ότι δίνονται επεξηγήσεις, όπως το είπε ο κ. Παπαδόπουλος, για να αντιληφθούν οι βουλευτές τι λέει το νομοθέτημα, διότι θα περάσει ένα χειρότερο μήνυμα έξω, χειρότερο αυτού που περνούσε. Πράγματι, όπως το είπε ο κ. Παπαδόπουλος, αν κάποιος είπαν ότι κάποιος δεν καταλαβαίνουν τι ψηφίζουν, αυτοί που τα είπαν ας εξηγήσουν ποιοι δεν καταλαβαίνουν, αν εννοούν τον εαυτό τους, αν εννοούν τον εαυτό τους, αν εννοούν άλλους, ας τους κατηγορήσουν, αν θέλουν. Όμως και αυτό που διευκρίνισε ο κ. Κατσουρίδης είναι αλήθεια, ο κ. Δημητρίου εννοούσε ότι οποιοσδήποτε πιάσει έτσι εκ του προχείρου την πρόταση νόμου μπορεί να πει διάφορα. Στην επιτροπή Οικονομικών έγινε ενδελεχής μελέτη εδώ και μήνες και πάρα πολλοί άλλοι συνάδελφοι και κοινοβουλευτικές ομάδες γνωρίζουν καλά τι ψηφίζουν. Το αφήνω στον πρόεδρο της επιτροπής, αν κρίνει, να κάνει κάποια σχόλια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ τον πρόεδρο να σχολιάσει την απόφαση της επιτροπής Οικονομικών, γιατί έχουμε και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης εδώ, να πάει το σωστό μήνυμα στους ενδιαφερομένους.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, οφείλω να πω σ' αυτό το σημείο ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ξέρουν καλύτερα από εμάς αυτό το θέμα. Ειδικά οι εξειδικευμένοι συντάκτες το παρακολουθούν εδώ και πολύ καιρό και ξέρουν και την κάθε λέξη που έχουμε αλλάξει. Και δε θα μπορούσα να μην προβληματιστώ, κύριε Πρόεδρε, κατά πόσο, αν είχα διαβάσει την έκθεση, θα είχαμε γλιτώσει όλη αυτή τη διαδικασία, ενώ, χάριν συντομίας και για να μη σπαταλείται ο χρόνος της ολομέλειας που χάθηκε, ζήτησα να μη διαβαστεί η έκθεση.

Θέλω να υπενθυμίσω -όλα όσα έχουν λεχθεί από τους συναδέλφους είναι σωστά- ότι στο θέμα αρχής και φιλοσοφίας του νομοθετήματος που αφορά την προείσπραξη χρημάτων -και θα το πω αμέσως- ήταν ομόφωνα τα κόμματα, όλες οι πλευρές από την αρχή. Αυτό θέλω να το τονίσω. Οι πολλές συνεδριάσεις που χρειάστηκε η επιτροπή ήταν ακριβώς γιατί είναι ένα πολύπλοκο νομοσχέδιο, πρόταση νόμου, ένα πολύπλοκο νομικό κείμενο και χρειαζόταν ενδελεχής νομοτεχνική επεξεργασία, ήταν απ' εκείνα που έπρεπε τα μέλη της επιτροπής να δουν και να εγκρίνουν το κείμενο, διότι πράγματι η κάθε λέξη σε μιας τέτοιας μορφής κείμενο μπορεί να επηρεάσει κάτι άλλο και να δημιουργείται κάποιο πρόβλημα.

Είναι απλή η φιλοσοφία -και σ' αυτή θα αναφερθώ- του νομοθετήματος που θα ψηφίσουμε σήμερα, ελπίζω. Είναι απλή. Η φιλοσοφία είναι -και διαβάζω απ' την έκθεση- «...να τεθούν όροι και προϋποθέσεις στη διαδικασία προείσπραξης χρηματικών ποσών με την υπόσχεση ή το αντάλλαγμα προσφοράς τίτλων που μελλοντικά πρόκειται να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και παράλληλα

προβλέπονται ποινές σε περιπτώσεις παραβίασης των πιο πάνω προϋποθέσεων» και υπάρχει το δικαίωμα όσων έχουν δώσει χρήματα, εάν δεν τηρηθούν οι προθεσμίες που καθορίζονται, να ζητήσουν και να εισπράξουν πίσω αυτά τα χρήματα.

Υπάρχουν δύο τμήματα του νομοθετήματος. Το ένα αφορά το μέλλον, απ' εδῶ και πέρα, και καθορίζει ότι κανείς δεν μπορεί να εισπράξει χρήματα με σκοπό την ένταξη μιας εταιρείας στο χρηματιστήριο, εάν δεν έχει καταθέσει στο χρηματιστήριο και δώσει στον κάθε αγοραστή πληροφοριακή έκθεση και καθορίζονται μέσα στο κείμενο του νόμου ποια στοιχεία είναι που θα πρέπει να περιλαμβάνονται ... Δε θα δικαιούται να εισπράξει χρήματα, παρά μόνο αν τρεις μήνες ή, καλύτερα, εντός τριών μηνών από τη μέρα που αρχίσει να εισπράττει υποβάλει αίτηση στο χρηματιστήριο, εκτός βεβαίως αν είναι σαφώς δηλωμένο μέσα στο δελτίο και στο χρηματιστήριο ότι πρόκειται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και θα είναι αυτό αποδεχτό από τον επενδυτή. Ταυτόχρονα, εάν εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος δεν εισαχθούν οι μετοχές αυτής της εταιρείας στο χρηματιστήριο, πάλι θα πρέπει να επιστραφούν τα χρήματα. Και ταυτόχρονα, οποιοσδήποτε παραβιάζει αυτές τις πρόνοιες του νόμου υπέχει ποινική ευθύνη, πέρα από την αστική, και καλύπτει τον εκδότη, την εταιρεία, μέλος συμβουλίου και πρόσωπα. Και με τόκο επιστρέφονται. Αυτό, όπως έχω αναφέρει, βεβαίως ισχύει για τις εταιρείες που θ' αρχίσουν απ' εδῶ και πέρα να εισπράττουν χρήματα, υπάρχουν όμως και πρόνοιες για όσες εταιρείες έχουν ήδη εισπράξει και σ' αυτές τίθεται πάλι χρονικό διάστημα, χρονική προθεσμία, πιο σύντομη μάλιστα, εντός δύο μηνών από την ψήφιση του νομοθετήματος θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση για ένταξη στο χρηματιστήριο και εντός τριών μηνών να εισαχθούν οι μετοχές στο χρηματιστήριο, εκτός βέβαια αν η πλειοψηφία των αγοραστών συμφωνήσει διαφορετικά. Και στις δύο περιπτώσεις, εάν δεν τηρηθούν αυτές οι προθεσμίες, τότε θα πρέπει να δοθούν πίσω τα χρήματα και, εάν παραβεί οποιοδήποτε άρθρο είτε εκδότης ή εταιρεία ή μέλος διοικητικού συμβουλίου, υπέχει και ποινική ευθύνη.

Ουσιαστικά, κύριε Πρόεδρε, είναι αυτό το θέμα, δηλαδή ρυθμίζει την προείσπραξη των χρημάτων με σκοπό την εισαγωγή στο χρηματιστήριο και δίνεται - που είναι ουσιαστικό- πέρα από τις ποινικές ευθύνες βεβαίως μία πολύ ουσιαστική πρόνοια, που είναι η δυνατότητα του επενδυτή, του αγοραστή, να πάρει πίσω τα χρήματά του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τόκο;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Με τόκο. Και πιστεύω ότι αυτή είναι μία από τις πιο ουσιώδεις πρόνοιες αυτού του κειμένου του νόμου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Ναι, κύριε Καζαμία.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πιο σύντομος από τους προηγούμενους

συναδέλφους.

Κοιτάτε, όταν γίνει κάποια αρχή, είμαστε υποχρεωμένοι να κρατούμε κάποια ισοζύγια. Γι' αυτό στη δική μας τοποθέτηση θα ήθελα να πω ότι σήμερα δε θα χρειαζόταν να συζητούμε πρόταση νόμου εκ μέρους της Βουλής, αν η κυβέρνηση, κατά την άποψή μας, έπραττε το καθήκον της και κατέθετε έγκαιρα νομοσχέδιο επί του ίδιου αντικειμένου. Και θα ήμασταν πιο ευτυχείς, διότι διαθέτει όλα εκείνα τα μέσα η κυβέρνηση, για να μας φέρνει νομοθετήματα προς συζήτηση σε αρτιότερη μορφή από αυτή που υποχρεώνονται εκ των πραγμάτων οι βουλευτές να αναζητούν στις προτάσεις νόμου τους. Με αυτό δε θα ήθελα να μειώσω τη σημασία των προτάσεων οποιωνδήποτε συναδέλφων, γιατί σ' αυτούς περιλαμβάνονται και οι εαυτοί μας, όμως πιστεύω ότι η κυβέρνηση όφειλε να δείξει περισσότερη ευαισθησία σε ένα θέμα που, κατά γενική ομολογία, απασχόλησε, απασχολεί και σίγουρα θα απασχολεί και στο μέλλον, μετά την ψήφιση αυτού του νόμου, σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Δεύτερον, να σημειώσουμε ότι κανένας νόμος δεν έχει ουσιαστική αξία, αν δεν τηρείται και αν ταυτόχρονα τουλάχιστο δεν υπάρχει επαρκής παρακολούθηση από το αρμόδιο εποπτικό σώμα. Γι' αυτό αναμένουμε και απαιτούμε από τα αρμόδια εποπτικά όργανα ελέγχου του χρηματιστηρίου να δείξουν περισσότερη, απ' ό,τι μέχρι σήμερα, προσοχή και αυστηρότητα για την τήρηση αυτής της πολύ σοβαρής νομοθεσίας, έχοντας υπόψη ότι επηρεάζει αρνητικά -και είναι η αρνητική πτυχή που μας ενδιαφέρει περισσότερο και επιδεικνύουμε έγνοια- δεκάδες χιλιάδες πολίτες του τόπου μας.

Τρίτον, είναι γεγονός ότι το χρηματιστήριο είναι ένας ζωντανός οργανισμός και ασφαλέστατα τα προβλήματα δε λύνονται σήμερα. Είμαστε σίγουροι ότι και από αύριο θα μας απασχολούν κάποια προβλήματα προς επίλυση, θα συνεχίσει αυτό το ενδιαφέρον και απλώς θα καλούσαμε επιτέλους την κυβέρνηση να δείξει και εκείνη εκ μέρους της την πρέπει να σοβαρότητα σωστής παρακολούθησης, τήρησης αυτής της νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ισχύει το ίδιο που είπε ο κ. Καζαμίας. Ούτε εγώ είχα την πρόθεση να μιλήσω, αλλά και εμείς συμεριζόμαστε την άποψη ότι θα έπρεπε η κυβέρνηση να είχε φέρει το ολοκληρωμένο νομοσχέδιο, όπως είχε δεσμευτεί, μέχρι τώρα. Θα ήμασταν ευτυχείς, αν ερχόταν έγκαιρα, διότι σήμερα είναι ενώπιόν μας και, για να μην είμαστε άδικοι, πρέπει να πω ότι δεν υπήρξε παράλειψη η οποία να υποδηλώνει πολιτική πρόθεση.

Στη σελίδα 4 του νομοσχεδίου, που θα το μελετήσουμε στη συνέχεια -βέβαια, δε θέλω να ανοίξω τη συζήτηση- υπάρχει πρόνοια η οποία είναι ταυτόσημη με αυτό που θα ψηφίσουμε σήμερα. Εμείς θα ψηφίσουμε σήμερα την πρόταση νόμου και θα στείλουμε και ένα πολιτικό μήνυμα, ότι η Βουλή αναλαμβάνει τις ευθύνες της εκεί όπου υπάρχουν κενά. Όμως θα ήθελα να επισημάνω ότι ταυτόχρονα περιμένουμε από την κυβέρνηση τον ειδικό νόμο για την κεφαλαιαγορά, αλλά ιδιαιτέρως, αφού θέλουμε να κάνουμε αυτή τη συζήτηση, το βασικό νόμο περί Παροχής Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών, που έπρεπε να προϋπάρχει όλων των νόμων που συζητούμε σήμερα.

Απλώς πήρα το λόγο, δε θα μιλήσω άλλο, διότι, αν θέλουμε να είμαστε δίκαιοι, πρέπει να επισημάνουμε ότι υπάρχει στο νομοσχέδιο που κατέθεσε η κυβέρνηση αυτή η πρόνοια, όπως ήταν η δέσμευση. Το νομοσχέδιο δυστυχώς όμως έχει καθυστερήσει τουλάχιστο για δύο βδομάδες, διαφορετικά θα μπορούσαμε να ψηφίσουμε νομοσχέδιο αντί πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου, η μομφή, αν έγινε, ήταν για τη μη ανάληψη πρωτοβουλίας από τα αρμόδια όργανα να το συντάξουν και να το στείλουν στη Βουλή έγκαιρα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων 58Α, 58Β και 58Γ. Άρθρο 2.

Επιστροφή ποσών εισπραχθέντων πριν από την έναρξη ισχύος του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών (Τροποποιητικού) (Αρ. 3) Νόμου του 2000. Άρθρο 3.

....

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μια φραστική... Έγινε κάποιο τυπογραφικό λάθος. Για να μην υπάρχει πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, να το διορθώσουμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γίνεται.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Στη σελίδα 8, στην παράγραφο 3(α), εκεί που λέει “για απόκτηση των σχετικών τίτλων”, να φύγει το “των σχετικών” και να μπει το “ανάλογου αριθμού τίτλων”.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Να διορθωθεί.

Να συνεχίσει η δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαφύλαξη των διατάξεων του περί Εταιρειών Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 4 και 5 δεν είναι έτοιμα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη. Υπάρχει τροπολογία.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Νίκος Μουσιούπας	Ανδρέας Φιλίππου
Τάσος Παπαδόπουλος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισίδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Πρόδρομος Προδρόμου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και εκπρόσωποι της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει έξοδα ύψους £1.970.000. και έσοδα ύψους £1.986.684. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής αναφορικά με τα σχέδια και τις προγραμματιζόμενες δραστηριότητες της Αρχής για το έτος 2000 και ειδικότερα για τα έσοδά της, τα οποία κατά κύριο λόγο θα προέλθουν από εκθέσεις, γενικές και ειδικές, που διοργανώνονται από την Αρχή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τις πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού στο σύνολό τους και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση είναι όντως ομόφωνη. Είναι εξ αναβολής. Έτσι κι αλλιώς, νομίζω, μπορεί να έχει θεωρηθεί και αναγνωσθείσα ήδη. Αλλά έχει κυκλοφορήσει και μια τροπολογία, οπότε θα πρέπει να γίνει και σχετική ψηφοφορία την ανάλογη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αναγνωσθεί η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
ΤΟΥ ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑ-ΝΕΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ
ΑΡΧΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2000**

<u>Άρθρο</u>	<u>Αποδοχές Προσωπικού</u>	<u>Προϋπολογισμός 1999</u>	<u>Προϋπολογισμός 2000</u>	<u>ΕΙΣΗΓΗΣΗ</u>
4-1105	(4)1 Διοικητικός Λειτουργός Α΄ (Κλίμακα Α11)	£ 4.998	£ 5.076	Γίνεται εισήγηση για διαγραφή της θέσης Διοικητικού Λειτουργού Α΄ (Κλίμακα Α11) από το άρθρο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο λόγια μόνο.

Εμείς διαφωνούμε με την ψήφιση και εισηγούμαστε διαγραφή της θέσης, κύριε Πρόεδρε. Πιστεύουμε ότι ο αριθμός του προσωπικού είναι μικρός για να υπάρχει μια τέτοια θέση στη διάρθρωση. Σε άλλες περιπτώσεις το ίδιο το Υπουργείο Οικονομικών εισηγήθηκε διαγραφή παρόμοιων προτάσεων. Θέλω όμως να παρατηρήσω και κάτι άλλο, το οποίο προκύπτει από ορισμένες επιστολές που έχουμε πάρει σήμερα. Πρέπει να γνωρίζουν και οι ημικρατικοί οργανισμοί και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ότι σεβόμαστε πάρα πολύ τις διευθετήσεις που γίνονται μεταξύ τους, πλην όμως έχουμε και το δικαίωμα και την υποχρέωση να εκφράζουμε τις απόψεις μας και είναι πάμπολλες οι φορές που αυτή η Βουλή καταψήφισε και νέες θέσεις και αναβαθμίσεις και προϋπολογισμούς και πολλές άλλες προτάσεις, οι οποίες ήταν και αποτέλεσμα διευθετήσεων μεταξύ των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των ημικρατικών οργανισμών. Πρέπει να γνωρίζουν και οι μεν και οι δε ότι είναι τρία τα συμβαλλόμενα μέρη σ' αυτό το θέμα, δεν είναι δύο. Και εδώ επαναλαμβάνω - σεβόμαστε απόλυτα- πρέπει να γνωρίζουν ότι η Βουλή δεν είναι σφραγίδα η οποία στο τέλος της ημέρας απλώς βάζει την υπογραφή της στα συμφωνηθέντα. Λέω

ακόμα ότι οι άκομφες προειδοποιήσεις περι άναταραχής που περιέχονται σε μια επιστολή, την οποία έχουμε πάρει σήμερα, δεν εξυπηρετούν τις σχέσεις ούτε της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων ούτε των συνδικαλιστικών οργανώσεων με τη Βουλή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να μιλήσω από το βήμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εννά μιλήσεις πολλήν ώρα, δηλαδή;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αρκετή.

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητούμε καταρχάς νομίζω ότι φέρνει στην επιφάνεια ένα από τα παλιά θέματα που κάπιοι συνάδελφοι έχουν θίξει, του να συζητείται στην αρμόδια επιτροπή ένα θέμα που αφορά έναν ημικρατικό οργανισμό π.χ. και στην επιτροπή Οικονομικών οι προϋπολογισμοί αυτού του οργανισμού, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει, κατά την άποψη μου, πάντα η σφαιρική αντίληψη και των προβλημάτων και των προοπτικών του ημικρατικού οργανισμού, όση αντίληψη τουλάχιστον υπάρχει στις αρμόδιες επιτροπές, οι οποίες είναι υπεύθυνες για τους ημικρατικούς οργανισμούς.

Θέλω να πληροφορήσω την ολομέλεια ότι εδώ και πολύ καιρό, δύο χρόνια, αν δεν κάνω λάθος, συζητούμε στην επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας σχέδια υπηρεσίας που αφορούν μια συγκεκριμένη θέση στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων. Σήμερα το πρωί, μετά από πολλές αναβολές που είχαν ζητηθεί, είχαμε ξανά το θέμα και βρεθήκαμε ενώπιον της έκπληξης ότι στην επιτροπή Οικονομικών, όπου συζητείτο ο προϋπολογισμός της Κρατικής Εκθέσεως, υπάρχει εισήγηση για κατάργηση της θέσης, την οποία εμείς εδώ και δύο χρόνια συζητούμε, μιας θέσης που, όπως πρέπει να γνωρίζετε, είχε συμφωνηθεί με τις συντεχνίες στην Κρατική Έκθεση από το 1994. Ήταν υποχρέωση της Κρατικής Έκθεσης, με βάση τη συλλογική σύμβαση με τις συντεχνίες, να προκηρύξει αυτή τη θέση. Ενώ συζητούσαμε μόνο το περιεχόμενο των σχεδίων υπηρεσίας της θέσης αυτής, προέκυψε τώρα θέση -και έχει σημασία αυτό- ότι δε χρειάζεται η θέση. Δηλαδή, μετά από πολλές μάχες κάποιων ενδιαφερομένων -και πρέπει να νιώθουν εκτεθειμένοι εκείνοι οι οποίοι έχουν επηρεαστεί από τη συνδικαλιστική προσπάθεια για εξυπηρέτηση ατόμων- να αλλάξουν το σχέδιο υπηρεσίας, έχουμε καταλήξει στην παρέμβαση στο οργανόγραμμα της Κρατικής Έκθεσης.

Και πρέπει, ναι, και έχουμε το δικαίωμα να λέμε τις απόψεις μας, αλλά πρέπει ταυτόχρονα να σεβόμαστε εκείνους τους ανθρώπους, εκείνα τα διοικητικά συμβούλια, εκείνες τις διευθύνσεις οι οποίες έχουν το καθήκον και την ευθύνη να διοικήσουν έναν ημικρατικό οργανισμό, όταν μετά από πολλές μελέτες και μετά από πολλές επαφές και συλλογικές συμβάσεις καταλήγουν σε ένα συγκεκριμένο σχέδιο, ένα σχέδιο το οποίο ζητήσαμε και είναι στα χέρια των συναδέλφων.

Κατά τη γνώμη μου, είναι λανθασμένη η παρέμβαση για κατάργηση της θέσης. Θα τη χαρακτηρίζα, κύριε συνάδελφε, με όλο το σέβας και προς το άτομό σας και

προς το κόμμα σας, αυθαίρετη και θα σας παρακαλούσα να προβληματιστείτε ξανά, διότι, αν ακολουθήσουμε αυτή τη διαδικασία για όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς, τότε αυτό το σώμα θα μετατραπεί σε σύμβουλο επιχειρήσεων, σε διαμορφωτή οργανογραμμάτων και ούτω καθεξής. Εκεί όμως που είναι, κατά τη γνώμη μου, και το ύποπτο -και οφείλω να το πω- είναι αυτό που έχω πει προηγουμένως, αλλά θέλω να το τονίσω, το εξής: Γιατί, ενώ γίνονταν ολόκληρη φασαρία, εμείς ως επιτροπή Εμπορίου δίναμε τις παρατάξεις, η αρμόδια αρχή με τη διεύθυνση και το συμβούλιο έκανε αλλαγές στο σχέδιο υπηρεσίας, όταν φτάσαμε στο τελευταίο στάδιο, στην τελευταία ημέρα ουσιαστικά για τοποθέτηση, να έρχεται άλλη πρόταση από άλλο παράθυρο, από άλλη οδό, για κατάργηση της θέσης; Αυτό από μόνο του δε σας βάζει σε υποψίες ότι δεν εξυπηρετούμε τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της Αρχής, αλλά υπακούμε σε πιέσεις κάποιων συνδικαλιστών;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επεκτείνω τη συζήτηση κατά τρόπο που να δηλητηριάσω την ατμόσφαιρα, παρ' όλο που έχω πάρα πολλά στοιχεία στα χέρια μου προς αυτή την κατεύθυνση. Θα πω όμως δυο λόγια: Η ομάδα μας δε θα απεμπόλησει τα δικαιώματά της ως εκλεγμένος εκπρόσωπος του λαού προς καμία κατεύθυνση, πρώτον. Δεύτερον, πριν δύο χρόνια η Αρχή Λιμένων Κύπρου, σε συμφωνία με όλες τις συντεχνίες, έφερε εδώ σχέδια υπηρεσίας για θέση επόπτη λιμανιού. Εμείς και η ΕΔΕΚ ψηφίσαμε τα σχέδια υπηρεσίας, τη θέση. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, και νομίζω, και το Δημοκρατικό Κόμμα την καταψήφισαν. Γιατί τότε ήταν άλλο θέμα;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ήταν θέμα αρχής.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ήταν θέμα αρχής, λέει ο κ. Πουργουρίδης.

Λοιπόν, γιατί τότε ήταν άλλη η αντίληψη περί των συνδικαλιστικών συμφωνιών και του σεβασμού των εκπροσώπων των διοικητικών συμβουλίων; Άρα η Βουλή έχει δικαίωμα. Μάλιστα. Συζητώντας τους προϋπολογισμούς της κυβέρνησης, τους κρατικούς προϋπολογισμούς, αποκόψαμε εκατό θέσεις, κύριε Παπαδόπουλε; Αποκόψαμε μετατάξεις; Μειώσαμε μισθούς; Είναι μέσα στα δικαιώματα της Βουλής; Είναι. Και κρίνεται από την κοινή γνώμη η Βουλή γι' αυτά τα πράγματα.

Και, τέλος, καταλήγω: Εγώ δε θέλω να πω πόσο ύποπτη είναι αυτή η πρόταση που συζητούμε αυτή τη στιγμή ή πόσες υποψίες μπορεί να γεννά μια κατάργηση, για παράδειγμα, άλλης θέσης και η δημιουργία αυτής της θέσης, θέσης σε οργανισμό κρατικών εκθέσεων. Λέγω ότι εμείς δε συμφωνούμε με αυτή τη θέση και έχουμε πολλά επιχειρήματα. Ας σεβαστούμε τις απόψεις ο ένας του άλλου, χωρίς να αναζητούμε κίνητρα αλλότρια. Θα έλεγα ακόμα ότι η διαβούλευση με μόνο μία συντεχνία οδηγεί σε τέτοια προβλήματα, όπως αυτά που συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι κανένας άλλος που θέλει να μιλήσει;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Απλώς να πω ότι εμείς, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, ακριβώς με τις ίδιες προσεγγίσεις του κ. Συλλούρη, είδαμε ότι οι σκοπιμότητες και οι υποψίες κινούνται ακριβώς προς την αντίθετη κατεύθυνση, γι' αυτό κι εμείς σήμερα διαγράφουμε την τοποθέτησή μας και υποστηρίζουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ. Αυτό ήθελα να προλάβω, για να μην επαναλαμβάνουμε τους λόγους και εκείνα τουλάχιστον που μπορέσαμε να διερευνήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ρότσας.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα υπεισελάθω στην ουσία του θέματος, αλλά θα έλεγα ότι επιτέλους αυτό το σώμα δεν πρέπει να ασχολείται με σχέδια υπηρεσίας, με θέσεις και όλα αυτά. Την περασμένη Παρασκευή έληξε η έκτακτη σύνοδος στη Λισαβόνα και εκεί η Ευρώπη είδε τα κακά της και πού πρέπει να πάει, πώς να προχωρήσει, για να φτάσει στον πλούτο της Αμερικής. Και εμείς, αντί να πάμε μπροστά, δυστυχώς πάμε πίσω, κύριε Πρόεδρε. Την εποχή της πληροφορικής, εμείς, αντί να τρέχουμε, πάμε πίσω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Τάσσος ο Παπαδόπουλος την έκανε ρεφρέν τούντην πρόταση, κύριε Ρότσα!

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Απλώς, ξανά είμαι υποχρεωμένος να πω του κ. Ρότσα, επειδή, φαίνεται, δεν είναι ενημερωμένος καλά για το θέμα και δικαιολογημένα, εφόσον δεν παρακολούθησε τις εργασίες της Βουλής προηγουμένως: Εγώ έχω υποβάλει πρόταση νόμου, για να μην έρχονται τα σχέδια υπηρεσίας στη Βουλή. Το κόμμα του κ. Ρότσα την καταψήφισε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, κύριε Ρότσα... Ο κ. Ρότσας τώρα ξέρει ποιους να ροτσιάσει!

Ναι, ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κάθε φορά που έχουμε να εγκρίνουμε σχέδια υπηρεσίας εγείρεται το θέμα κατά πόσο θα πρέπει αυτή η Βουλή να ασχολείται με αυτό το θέμα, με μόνιμη την τοποθέτηση, τη γνωστή, του κ. Παπαδόπουλου, η οποία είναι σεβαστή. Όμως δεν είναι αυτό το θέμα· το θέμα είναι ότι αυτή η Βουλή έχει αρμοδιότητα -και, όταν λέμε αρμοδιότητα, εννοούμε εξουσία- να αποφασίζει -και υποχρέωση ασφαλώς- επί των σχεδίων υπηρεσίας. Και, όταν έχουμε εξουσία, επιφυλάσσουμε στον εαυτό μας το δικαίωμα, κατά την ελεύθερή μας κρίση, να αποφασίζουμε είτε έτσι είτε αλλιώς. Και το γεγονός ότι ένα σχέδιο υπηρεσίας, ένα οιονδήποτε νομοθέτημα, έτυχε της εγκρίσεως της κυβερνητικής, της συνδικαλιστικής και όλων των άλλων εμπλεκόμενων και ενδιαφερομένων είναι κάτι το οποίο λαμβάνουμε υπόψη. Αλλά σε καμία περίπτωση δε μας δεσμεύει και δεν έχουμε καμία ηθική ή πολιτική υποχρέωση να ακολουθήσουμε την ομόφωνη γνώμη άλλων. Τη λαμβάνουμε υπόψη και είναι βοηθητική και, αν συμφωνούμε, ψηφίζουμε, όπως εκείνοι συμβουλεύουν, εάν διαφωνούμε, ψηφίζουμε, όπως εμείς νομίζουμε. Και αυτό πρέπει να είναι κατανοητό προς πάσαν κατεύθυνσιν. Είναι γεγονός ότι, κατά κανόνα, συμπορευόμαστε με τη γνώμη, αν αυτή είναι ομόφωνη, των άλλων, αλλά αυτό δε μας δημιουργεί σε καμία περίπτωση καμία υποχρέωση και καμία δέσμευση να ακολουθούμε πάντοτε τη γνώμη οιονδήποτε άλλων. Αυτή η Βουλή έχει αυτονομία στην εξουσία της και ουδείς μας δεσμεύει. Αυτό πρέπει να είναι σαφές. Και δε χρειάζεται κανένας να επικαλείται ούτε την Αμερική ούτε αυτό που θα έπρεπε να είχαμε κάνει σύμφωνα με τις γνώμες τρίτων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μου επιτρέψετε να παρατηρήσω ότι μπήκαμε σε άλλο κεφάλαιο, στην κατάθεση ή όχι των σχεδίων υπηρεσίας. Θα προχωρήσω με την τροπολογία του ΑΚΕΛ. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, θέλω να μιλήσω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ετέλειωσε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα δικαιολογήσω την ψήφο μου μετά!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και τέσσερις αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δικαιολόγηση ψήφου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Συλλούρη. Ορίστε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ και η κοινοβουλευτική μου ομάδα καταψηφίσαμε την τροπολογία, όχι γιατί δε γνωρίζουμε ότι η Βουλή μπορεί να παρεμβαίνει στην αλλαγή σχεδίων υπηρεσίας, αλλά γιατί δεν είναι για σχέδια υπηρεσίας που μιλούσαμε σήμερα. Για σχέδια υπηρεσίας μιλούσαμε στην επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και από άλλο παράθυρο έχει έρθει αυτή η κατάθεση, για να εξυπηρετήσει κάποιους, κύριε Ηλιάδη. Και οι βουλευτές συνάδελφοί σας που ήταν στην επιτροπή μπορεί να μην ένιωθαν τόσο άνετα, όταν ψήφιζαν -αρκετοί απ' αυτούς- υπέρ αυτής της πρότασης, για να υποβοηθήσει και να θέσει στην ίδια μοίρα έκτακτο υπάλληλο ο οποίος προσλήφθηκε χωρίς διαδικασίες και μονιμοποιήθηκε με νόμο αυτής της Βουλής ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΑΚΕΛ:

(Ακούγονται διαμαρτυρίες.)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Παρακαλώ, κύριοι! Είναι δικαιολόγηση ψήφου! Είναι δικαιολόγηση ψήφου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, επί της ουσίας. Εκείνο για το οποίο μπορείτε να μιλήσετε είναι το γιατί καταψηφίζετε την τροπολογία.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΚΕΛ:

...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εντάξει, κύριε, εντάξει! Η φασαρία που κάνετε νομίζω ότι δεν αξίζει τον κόπο!

Και επομένως εμείς καταψηφίσαμε, διότι αυτή η κατάργηση θα οδηγήσει την Αρχή σε ταλαιπωρίες και σε αναξιοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πιπτοκοπίτη ...

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Να δικαιολογήσω την ψήφο μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό. Απείχατε της ψηφοφορίας και η αποχή δε χρειάζεται δικαιολόγηση.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Με όλο το σεβασμό, πριν μισή ώρα που απείχαμε πάλι, είχατε δώσει το λόγο, για να μιλήσουν· πριν μισή ώρα! Σίγουρα, ο κανονισμός είναι αυτός που λέτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Πιπτοκοπίτη.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εγώ θέλω να πω ότι απείχα από την ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε, για δυο βασικούς λόγους. Πρώτον, αυτή η Βουλή είχε εγκρίνει αυτή τη θέση και το '98 και το '99 και δεν είχε πληρωθεί. Πέραν αυτού, εγώ θέλω να προειδοποιήσω ότι, σε περίπτωση που μέσω ελεύθερων διαπραγματεύσεων συνομολογούνται συλλογικές συμβάσεις και δεν εφαρμόζονται, θα ανοίξουμε εμείς οι ίδιοι τους ασκούς του Αιόλου. Γι' αυτούς τους λόγους έχω απόσχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει κάτι προσωπικό για όσους μετέχουν στην επιτροπή Εμπορίου. Και αντιλαμβάνομαι ότι μπορεί να το προσδιόρισε ο κ. Συλλούρης λέγοντας "οι περισσότεροι". Εγώ πάντως δεν είμαι σ' εκείνους που πρέπει να ανησυχεί ο κ. Συλλούρης· εγώ δεν έχω πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων ποσού £1.970.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, μαζί με τον Πρώτο Πίνακα, και 4

εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, μαζί με τον Πρώτο Πίνακα, και 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να δηλώσω ότι λόγω της καθυστερημένης κατάθεσης του νομοσχεδίου από την κυβερνητική πλευρά -ήρθε την περασμένη Πέμπτη, δηλαδή λίγες μέρες πριν λήξει η ισχύς της νομοθεσίας, και άρα της εισφοράς για την άμυνα- την είδε μεν η επιτροπή Οικονομικών την περασμένη Δευτέρα, αν και δεν είχε υποχρέωση -οφείλω να το τονίσω αυτό το πράγμα- αλλά, όπως αντιλαμβάνεστε, δεν υπήρχε δυνατότητα να γίνει την ίδια μέρα τοποθέτηση των κοινοβουλευτικών ομάδων. Γι' αυτό και η έκθεση είναι καθαρά τυπική· δεν περιλαμβάνει θέσεις κομμάτων. Γι' αυτό, επειδή ξέρω ότι έχουν κυκλοφορήσει τροπολογίες και υπάρχουν διαφορετικές απόψεις, θα εισηγούμουν, κύριε Πρόεδρε, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα και να μπορούμε κατευθείαν στο θέμα αρχής, διότι προβλέπω συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το

πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε ο Υπουργός Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση της ισχύος της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας μέχρι την 30ή Ιουνίου 2000.

Σύμφωνα με την υφιστάμενη σχετική νομοθεσία για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας, προνοείται η υποχρέωση για καταβολή έκτακτης εισφοράς, ως ακολούθως:

- Μισθωτοί: 3% πάνω στις πραγματικές αποδοχές τους.
- Εργοδότες: 3% πάνω στις πραγματικές αποδοχές των μισθωτών που εργοδοτούν.
- Αυτοτελώς εργαζόμενοι: 3% πάνω στο πραγματικό τους εισόδημα.
- Πρόσωπα που λαμβάνουν σύνταξη: 3% πάνω στο ποσό της σύνταξης που υπερβαίνει τις £3.000 ετήσια.
- Πρόσωπα που κατέχουν ή ασκούν αξίωμα: 3% πάνω στο ποσό της χρηματικής αντιμισθίας ή αποζημίωσης.
- Πρόσωπα που λαμβάνουν μερίσματα: 4% πάνω στο συνολικό ποσό μερισμάτων.
- Πρόσωπα που λαμβάνουν ή πιστώνονται με τόκους: 4% πάνω στο συνολικό ποσό των τόκων.
- Πρόσωπα που λαμβάνουν ενοίκια: 4% πάνω στα συνολικά ακαθάριστα ενοίκια μειωμένα κατά ποσοστό 25%.
- Εταιρείες που έχουν κέρδη: 4% πάνω στο συνολικό κέρδος.
- Οργανισμοί προσώπων με ή χωρίς νομική προσωπικότητα: 4% πάνω στο εισοδήματά τους.

Περαιτέρω και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, τα έσοδα για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας τα τελευταία πέντε χρόνια ήταν τα ακόλουθα:

1994	£80,3εκ.
1995	£84,6εκ.
1996	£97,9εκ.
1997	£104,5εκ.
1998	£122,9εκ.

Όπως είναι γνωστό η Βουλή των Αντιπροσώπων κατά τη συζήτηση σχετικού νομοσχεδίου το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή και με το οποίο εζητήτο αρχικά η παράταση της ισχύος της εν λόγω νομοθεσίας μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000, αποφάσισε τελικά την παράταση της ισχύος της μέχρι τις 31 Μαρτίου 2000, απαιτώντας ταυτόχρονα από την κυβέρνηση να επανέλθει με νέες προτάσεις όσον αφορά τον τρόπο ενίσχυσης των εσόδων του κράτους στον τομέα της αμυντικής θωράκισης. Σύμφωνα με τις εκφρασθείσες κατά καιρούς θέσεις από τις διάφορες

πλευρές της επιτροπής τόσο ο τρόπος είσπραξης όσο και το ύψος της καταβλητέας έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας κρίνονται ως άδικη φορολογία που θα πρέπει να αντικατασταθεί με νέους τρόπους φορολογίας ή να ενσωματωθεί σε άλλες φορολογικές νομοθεσίες.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε ότι δεν κατέστη δυνατή η ολοκλήρωση της μελέτης άλλων εναλλακτικών λύσεων και η κατάθεση στη Βουλή ολοκληρωμένου σχεδίου με το οποίο να υποκαθίσταται η έκτακτη εισφορά για την άμυνα με άλλους τύπους φορολογίας, γιατί η όλη προσπάθεια προσκρούει σε τεχνικές δυσκολίες.

Ως εκ τούτου ο Υπουργός ζήτησε την ανανέωση της ισχύος της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας, ώστε η Δημοκρατία να συνεχίσει να ανταποκρίνεται στις ανειλημμένες συμβατικές της υποχρεώσεις που αφορούν εξοπλιστικά προγράμματα. Παράλληλα δεσμεύτηκε ότι το αργότερο μέχρι τις 31 Μαΐου 2000 θα καταθέσει στη Βουλή τις τελικές προτάσεις της κυβέρνησης για ο ενδεχόμενο υποκατάστασης της εν λόγω φορολογίας με άλλους τρόπους φορολογίας με τους οποίους η Δημοκρατία να συνεχίσει να έχει τα ανάλογα έσοδα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα πιο πάνω δεδομένα και ενόψει της επικείμενης λήξης της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας, την 31η Μαρτίου του 2000, χωρίς τη λήψη οποιασδήποτε ομόφωνης ή κατά πλειοψηφία απόφασής της, υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πριν θέσω το θέμα ενώπιον του σώματος, υπάρχει μια τροπολογία που υποβλήθηκε από την ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Παρακαλώ να αναγνωσθεί η τροπολογία του ΑΚΕΛ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επί του νομοσχεδίου που τιτλοφορείται «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Γίνεται εισήγηση όπως το άρθρο 3 του βασικού νόμου τροποποιηθεί ως ακολούθως:

1. Το εδάφιο 1 αυτού τροποποιηθεί με την αντικατάσταση της φράσης “μέχρι της 31ης Μαρτίου 2000” (3η γραμμή) με τη φράση “μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 2000”.
2. Το εδάφιο 2 αυτού τροποποιηθεί ως ακολούθως:
  - (α) Με τη διαγραφή από τις παραγράφους (α), (β), (γ), (δ) και (ε) αυτού των λέξεων και του ποσοστού “τρία τοις εκατόν (3%)” και την αντικατάστασή τους με τις λέξεις και το ποσοστό “δύο τοις εκατόν (2%)”, και
  - (β) με τη διαγραφή από τις παραγράφους (στ), (ζ) (η), (θ) και (ι) αυτού των λέξεων και του ποσοστού “τέσσερα τοις εκατόν (4%)” και την αντικατάστασή τους με τις λέξεις και το ποσοστό “τρία τοις εκατόν (3%)”.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή με την τροπολογία παρατείνεται η εισφορά μέχρι την 31η Δεκεμβρίου

του 2000, αλλά όπως ήταν στα προηγούμενα επίπεδα, του δύο και τρία τοις εκατόν.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι πρόθυμος να είμαι πάρα πολύ πειθαρχικός στους κανονισμούς που προτείνετε, όμως χρειάζεται να τοποθετηθούμε, πριν ψηφίσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Υπάρχει ένα πρόβλημα. Είχε τεθεί από τον περασμένο Δεκέμβριο, όταν συζητούσαμε την παράταση της έκτακτης εισφοράς. Είχε διαφανεί στο σώμα η άποψη ότι θα έπρεπε να τροποποιηθεί ο νόμος, θα έπρεπε να προσαρμοσθεί. Υπήρξε η πρόταση από πλευράς Ενωμένων Δημοκρατών για συμπερίληψή της στο Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.). Μία παρόμοια πρόταση είχε υποβληθεί και από το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ και μπορούμε να πούμε ότι υπάρχουν και οικονομικοί λόγοι που δικαιολογούν μια τέτοια τροποποίηση. Τότε είχε διαφανεί ότι θα μπορούσε να δοθεί μόνο κάποια παράταση, για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα, στο νόμο. Υποβλήθηκε πρόταση για παράταση για τρεις μήνες, ώστε να δοθεί η ευκαιρία στην κυβέρνηση να καταθέσει κάποιες τροποποιημένες προτάσεις. Ήταν φανερό ότι τρεις μήνες δε θα ήταν επαρκείς και είχαμε υποστηρίξει και τότε αυτή την άποψη και είχαμε ζητήσει να δοθούν τουλάχιστον έξι μήνες, ώστε να υπάρχει ο ανάλογος καιρός. Συζητούσαμε τους προϋπολογισμούς και πέραν των προϋπολογισμών είχαμε και το θέμα του χρηματιστηρίου. Παρ' όλα αυτά θα έπρεπε η κυβέρνηση να κατέθετε τις προτάσεις της, ώστε να εσυζητούσαμε αυτές τις τροποποιήσεις που διαφαίνεται ότι υποστηρίζονται από πολλούς μέσα στο σώμα.

Δε συνέβη τούτο. Και έρχεται σήμερα η κυβέρνηση και ζητά τρίμηνη παράταση της έκτακτης εισφοράς. Δεν είναι εμείς που προτείνουμε πλέον την τρίμηνη παράταση αλλά η κυβέρνηση. Και αυτό είμαι σίγουρος ότι το κάνει με το σκεπτικό ότι θα είναι σε θέση, μέσα στο προσεχές χρονικό διάστημα, να μας φέρει τις αναγκαίες προτάσεις. Γι' αυτό εισηγούμαι προς το σώμα να μην μπορούμε στην ουσία του θέματος, να μην προχωρήσουμε σε τροποποιήσεις ή οποιοσδήποτε άλλες αλλαγές. Να δώσουμε αυτή την τρίμηνη παράταση, για να δοθεί η ευκαιρία να συζητηθούν οι νέες απόψεις.

Γιατί αναφέρομαι σ' αυτό το σημείο; Αναφέρομαι σ' αυτό το σημείο με το εξής σκεπτικό: Οποιαδήποτε αλλαγή στη διαμόρφωση της εισφοράς θα έχει πολιτικό νόημα, είτε το θέλουμε είτε δεν το θέλουμε: Ότι έρχεται και η Βουλή της Κυπριακής Δημοκρατίας και μειώνει την εισφορά για τα θέματα της άμυνας. Δε νομίζω ότι είναι ο κατάλληλος χρόνος να δώσουμε αυτό το μήνυμα και να μετατρέψουμε ένα διαδικαστικό θέμα σε ουσιαστικό θέμα. Δεν ξέρω πώς θα διαμορφωθεί ο νόμος και ποιες θα είναι οι πρακτικές δυνατότητες, εάν αλλάξει η νομοτεχνική ρύθμιση. Μπορεί να μας βρει όλους σύμφωνους. Έτσι εισηγούμαι να δεχτούμε αυτή τη διαδικαστική πρόνοια.

Ένας δεύτερος ουσιαστικός λόγος. Το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης έχει πλέον συγχωνευθεί με τα έσοδα του κράτους. Τα έξοδα δηλαδή της άμυνας του τόπου, του Υπουργείου Άμυνας, της Εθνικής Φρουράς καλύπτονται από τα έσοδα του κράτους. Εάν δεν τα δώσουμε με την έκτακτη εισφορά, θα τα πάρει το κράτος από τα έσοδα τα οποία διαθέτει. Εάν δε κόψουμε τελείως το ποσοστό, πάλε δεν πρόκειται να μείνει η Κυπριακή Δημοκρατία χωρίς άμυνα, γιατί πιστεύω ότι είναι από τις προτεραιότητες της Κυπριακής Δημοκρατίας να έχει άμυνα και να χρηματοδοτεί

την άμυνα. Οπότε, εάν δε δώσουμε τα χρήματα ή αν μειώσουμε σε αυτό το στάδιο τα χρήματα, δύο τινά επιτυγχάνουμε. Το ένα, θα δώσουμε ένα πολιτικό μήνυμα, το δεύτερο, θα υποχρεωθεί η κυβέρνηση να πάρει από το Πάγιο Ταμείο χρήματα για να δώσει. Οπότε, είτε θα καταφύγει σε εξωτερικό δανεισμό είτε θα περικόψει άλλα έργα. Είναι με αυτό το σκεπτικό που εισηγούμαι να μην επεκταθούμε σε συζήτηση ουσίας. Να τη δεχτούμε την πρόταση ως διαδικαστική. Και εκφράζοντας αυτή την άποψη αισθάνομαι κι εγώ δεσμευμένος, όπως όλοι μας αισθανόμαστε δεσμευμένοι, ναι, να θέσουμε την κυβέρνηση ενώπιον των ευθυνών της ή να πάρουμε τις δικές μας πλέον αποφάσεις: Εάν εντός του χρονικού διαστήματος που η κυβέρνηση ζητά δεν προχωρήσει προς υλοποίηση των σκέψεών της, τότε θα είναι ελεύθερη η Βουλή να πάρει τις δικές της αποφάσεις. Αυτή είναι η πρότασή μου. Την επαναλαμβάνω ως έκκληση να τη δεχτούμε ως διαδικαστική αντιμετώπιση και όχι ως θέμα ουσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω καταρχάς να υιοθετήσω σε γενικές γραμμές την αγόρευση του συναδέλφου κ. Χατζηδημητρίου, προέδρου της επιτροπής Άμυνας. Και θέλω να πω ότι σκοπός της δικής μου σύντομης ομιλίας που θα ακολουθήσει δεν είναι να μπω στην ουσία του θέματος της άμυνας και να πω πόσο χρήσιμη είναι η άμυνα στις δύσκολες συνθήκες που περνά ο τόπος μας και πόσο αναγκαία είναι η ενίσχυση της άμυνας. Το ερώτημα το οποίο τίθεται ενώπιον του σώματος σήμερα είναι: Να δώσει ή να μη δώσει την παράταση που ζητά η κυβέρνηση, των δύο-τριών μηνών, για να αποφασισθεί τελικά πώς και σε ποιο βαθμό είναι που θα γίνεται η είσπραξη χρημάτων, για να ενισχυθεί η άμυνα, η οποία, όπως ελέχθη και προηγουμένως, όσον αφορά τα έξοδά της, εντάσσεται πλέον στο γενικότερο προϋπολογισμό; Εδώ υπάρχει ένας γενικότερος προβληματισμός σ' αυτό το θέμα σ' όλες τις πλευρές. Και στην πλευρά της κυβέρνησης. Είναι, από πλευράς οικονομικής και όσον αφορά τα έσοδα της κυβέρνησης, κόμβος το σημείο στο οποίο βρισκόμαστε. Η κυβέρνηση έχει καταθέσει ένα νομοθέτημα με το οποίο ζητά αύξηση του ποσοστού πληρωμής καταβολής Φ.Π.Α. Υπάρχει και μία άλλη σκέψη, ότι η είσπραξη ακόμη και για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (Ρ.Ι.Κ.), ακόμη και για την άμυνα πρέπει να γίνει με άλλο τρόπο, παρά διά μέσου ειδικής εισφοράς, όπως καθορίζεται από το νόμο. Όλα αυτά είναι στο τραπέζι.

Εξ όσων γνωρίζω η κυβέρνηση έχει ανοικτό μυαλό και τα αντιμετωπίζει και ζητά ακριβώς αυτούς τους δύο μήνες. Διότι πιθανόν στους δύο-τρεις μήνες να καταλήξουμε, λαμβάνοντας υπόψη και το ύψος των αμυντικών δαπανών που απαιτούνται, να υιοθετήσουμε μια πρόταση παρόμοια με αυτή που έχει εισηγηθεί το ΑΚΕΛ. Πιθανόν οι εξελίξεις να είναι τέτοιες -και το εύχομαι- που να μας επιτρέπουν να μειώσουμε ακόμα πιο πολύ το ποσοστό για την άμυνα. Τι ζητά η κυβέρνηση; Ζητά συνέχιση αυτού του καθεστώτος προσωρινά, για δύο-τρεις μήνες, για να ληφθούν τελικές αποφάσεις, αφού ληφθούν υπόψη όλοι αυτοί οι συντελεστές που πρέπει να ληφθούν υπόψη, για να τοποθετηθούν. Και η έκκληση που κάνω, ακριβώς για να μην μπούμε στη συζήτηση της ουσίας του θέματος, είναι: Δεν εχάθη ο κόσμος για ακόμη δύο-τρεις μήνες. Δεν έχει κανέναν που θα γογγύσει σ' αυτό τον τόπο, όταν πεις ότι συνεχίζεται το 1% επιπλέον για την άμυνα, εν σχέσει με το παρελθόν από

δύο-τρία, για δύο τρεις μήνες. Δεν έχει κανέναν πιστεύω. Και να 'ρθούμε σε δύο-τρεις μήνες να αποφασίσουμε, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα οικονομικά δεδομένα, τα εισπρακτικά, τις οικονομικές δυνατότητες της κυβέρνησης, να 'ρθούμε και να αποφασίσουμε τελεσίδικα πλέον, διότι αυτό το θέμα κατά καιρούς συζητείται, το αγγίζουμε, αλλά, επειδή είναι και ιερό, δεν το αντιμετωπίζουμε σε βάθος. Να δούμε τι είναι που μπορούμε και πρέπει να κάνουμε στο τέλος αυτών των δύο-τριών μηνών. Γι' αυτό και πάλι επαναλαμβάνω, η έκκληση... Και είναι έκκληση λογικής και δεν είναι εν σχέσει με θέμα επί του οποίου οποιοσδήποτε εδώ διαφωνεί. Δεν άκουσα καμιά φορά οποιονδήποτε σ' αυτό το σώμα να πει «ξέρετε, θέλουμε να καταργήσουμε την άμυνα». Όλοι μιλούμε για ενίσχυση.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ο κ. Ρολάνδης.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σ' αυτό το σώμα, κύριε Χριστοδουλίδη, δεν ξέρω αν έχει λεχθεί οτιδήποτε.

Επομένως, εάν έχουμε κάποιες διαφορετικές απόψεις, δεν είναι ως προς το κατά πόσο πρέπει να έχουμε και να ενισχύουμε την άμυνά μας, αλλά ως προς το πώς είναι που θα ενισχύουμε και θα διατηρήσουμε την άμυνα. Και είμαι της γνώμης ότι λογικά η πρόταση της κυβέρνησης εξυπηρετεί καλύτερα αυτό τον κοινό σκοπό τον οποίο όλοι θέλουμε να εξυπηρετήσουμε. Ψήφιση λοιπόν της πρότασης της κυβέρνησης, μελέτη στο μεταξύ όλων των δεδομένων και όλων των εισηγήσεων και απόψεων για αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος είναι που εισηγούμαστε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Ο κ. Χρίστου. Με συγχωρείτε, κυρία Βασιλείου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως τα είπε αυτή τη στιγμή ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, τα έχουμε ακούσει ακόμα τέσσερις φορές.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Είμαστε συνεπείς, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ακριβώς με την ίδια επιχειρηματολογία, με το ίδιο ευχολόγιο, με την ίδια παραπομπή στην υπευθυνότητα και στη φροντίδα της κυβέρνησης, με την ίδια έκκληση να δώσουμε ακόμα μερικούς μήνες παράταση και δεν εχάθηκε ο κόσμος και η κυβέρνηση, η οποία όλα τα σκέφτεται και όλα τα φροντίζει, θα έρθει και θα μας φέρει ένα νομοσχέδιο το οποίο θα λύσει τα προβλήματα. Και να θυμίσω, για να μη λέμε λόγια χωρίς ημερομηνίες. Ακούσαμε για πρώτη φορά αυτή την επιχειρηματολογία τον Αύγουστο του 1998. Η Βουλή συνήλθε εκτάκτως στις 3 Αυγούστου, αν δεν κάνω λάθος, για να δοθούν απαντήσεις στη δική μας αντιπρόταση για την κλιμακωτή φορολογία. Ακούστηκε: «Όχι, να δεχθούμε την αύξηση του 3%, έχουμε μεγάλα έξοδα, και μέχρι το τέλος του χρόνου του '98 θα έρθουμε να φέρουμε πρόταση». Πλειοψηφικά επέρασε. Το Δεκέμβρη του '98, όταν εξητήθηκε παράταση του 3%, πάλι από αυτό το βήμα η ίδια γρήγορη

επιχειρηματολογία, η ίδια έκκληση στα πατριωτικά αισθήματα των βουλευτών και όλου του λαού που μας ακούει. Τον Ιούνιο του '99, πάλι τα ίδια. Μετά από παρέλευση έξι μηνών, η ίδια υπόσχεση. Το Δεκέμβρη του '99, ακριβώς η ίδια φρασεολογία. Και φτάσαμε τώρα, για πέμπτη φορά, κύριοι συνάδελφοι, να ζητείται εκ μέρους της κυβέρνησης παράταση, διότι η κυβέρνηση την πέμπτη φορά - προσπαθείτε να μας πείσετε- θα έρθει και θα φέρει πρόταση, η οποία μάλιστα θα εκφράζει και την αντίληψη τη δική μας για κλιμακωτή φορολογία, για φορολογία δικαιότερη και ούτω καθεξής! Πρέπει να έχετε πεισθεί ότι δεν έχουμε, όχι τώρα, από καιρό δεν έχουμε εμπιστοσύνη σε τέτοιες υποσχέσεις οι οποίες αναβάλλονται πέντε φορές.

Και επειδή, κύριοι συνάδελφοι, εμείς θέλουμε να σεβόμαστε και τον εαυτό μας και αυτούς που μας ακούουν και επειδή δεν ανεχόμαστε πλέον αυτού του είδους τον εμπαιγμό, έχουμε καταθέσει πρόταση νόμου, ζητούμε επαναφορά του ποσοστού του 2% και ας έρθει η κυβέρνηση εν τω μεταξύ, της δίνουμε μεγάλο περιθώριο, μέχρι τέλους του 2000, να φέρει πρόταση η οποία να εκφράζει τις απόψεις που έχουμε πολλές φορές εκφράσει. Όλα τα άλλα, νομίζω, είναι πλέον αυτοαναίρεση, όπως είπε ένας συνάδελφος προηγουμένως, της ίδιας της Βουλής και του αυτοσεβασμού της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ενθυμείσθε ότι αρχές του Δεκέμβρη, νομίζω, είναι που υπέβαλα προσωπικά την πρόταση αναβολής για τρεις μήνες, διότι και τότε είχαμε κάποιες ενδείξεις ότι η κυβέρνηση θα εκατέθετε νομοσχέδιο που θα ερρύθμιζε αυτό το πολύ σοβαρό θέμα. Δυστυχώς πρέπει να ομολογήσουμε ότι -όπως λέχθηκε και στην περίπτωση του νόμου για το χρηματιστήριο, έτσι και σ' αυτή την περίπτωση- η κυβέρνηση δεν ανταποκρίθηκε όπως θα έπρεπε στις υποχρεώσεις της, να καταθέσει νομοσχέδιο που να ρυθμίζει αυτό το πολύ σοβαρό θέμα.

Πρέπει όμως να ομολογήσουμε ταυτόχρονα ότι ήταν μία πολύ δύσκολη περίοδος για το Υπουργείο Οικονομικών. Ας μην ξεχνούμε ότι η προσοχή όλων μας αυτό τον καιρό ήταν στο θέμα του χρηματιστηρίου. Κι εμείς εδώ στη Βουλή έχουμε σπαταλήσει ουκ ολίγες εβδομάδες -και μήνες μπορώ να πω- μελετώντας το θέμα του χρηματιστηρίου, καθώς και πολλά άλλα θέματα. Άρα να μη μας ξενίζει το γεγονός ότι μέσα σ' αυτό το διάστημα δεν ασχολήθηκε σοβαρά και με το θέμα της εισφοράς για την άμυνα το Υπουργείο Οικονομικών. Και πρέπει επίσης να πούμε ότι ο Υπουργός Οικονομικών δεν έδωσε ο ίδιος υπόσχεση ότι μέσα σ' αυτό το διάστημα θα έκαμνε αυτό που θα έπρεπε να κάμει. Αλλά τώρα έχουμε τη διαβεβαίωση του ίδιου του Υπουργού Οικονομικών... Προχθές στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ήρθε ο ίδιος προσωπικά και μας έδωσε τη διαβεβαίωση ότι όχι μέσα σε τρεις μήνες αλλά, ο ίδιος ανέφερε, μέχρι το τέλος Μαΐου θα καταθέσει νομοσχέδιο που να ρυθμίζει το θέμα της άμυνας.

Ταυτόχρονα πρέπει να πω ότι κι εμείς, οι Ενωμένοι Δημοκράτες, έχουμε ήδη καταθέσει πρόταση νόμου που να ρυθμίζει αυτό το θέμα. Άρα με τον ένα τρόπο ή τον άλλο θα πρέπει να εξετάσουμε αυτό το θέμα μέσα στους προσεχείς δύο-τρεις μήνες. Και όπως πολύ σωστά λέχθηκε, τρεις μήνες δεν είναι το τέλος του κόσμου.

Είναι για χρόνια που δίδουμε αυτή την εισφορά για την άμυνα.

Εδώ θα ήθελα να τονίσω και κάτι άλλο. Το να αμφισβητήσουμε αυτό το γεγονός αυτή τη συγκεκριμένη περίοδο είναι και λίγο τι επικίνδυνο, δηλαδή να αρχίσουμε να αμφισβητούμε αυτή τη στιγμή το θέμα της άμυνας. Λοιπόν, καλώ όλους πραγματικά να το σκεφτούμε πάρα πολύ σοβαρά αυτό το θέμα και να δώσουμε αυτή την τελευταία χρονική ανάσα στην κυβέρνηση, για να καταθέσει το νομοσχέδιο που πρέπει.

Εν πάση περιπτώσει εμείς δηλώνουμε ότι είναι η τελευταία φορά που οι Ενωμένοι Δημοκράτες θα ψηφίσουν οποιαδήποτε παράταση χρόνου. Νομίζω είναι η τελευταία τρίμηνη ανάσα που δίδουμε στην κυβέρνηση. Αν όχι, τότε δυστυχώς δε θα είμαστε εμείς υπόλογοι για ό,τι συμβεί γι' αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι πολύ σύντομος. Τη θέση μας την έχει εκθέσει ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, αλλά χάριν της ιστορικής τάξης, εγώ θα έλεγα, τον Ιούνιο ή Ιούλιο του 1998 κατέθεσε το νομοσχέδιο η κυβέρνηση για αύξηση της εισφοράς από 2% σε 3% και από 3% σε 4% -απλώς το υπενθυμίζω- και έθεσε ενώπιον του σώματος μια προοπτική των αυξημένων αμυντικών δαπανών για τη συγκεκριμένη ημερομηνία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Το 1997.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Το 1997 για τις αυξημένες αμυντικές δαπάνες. Και μας ελέχθη τότε ότι χρειαζόμαστε αυτά τα χρήματα, διότι θα αγοράσουμε εκείνο το περίφημο οπλικό σύστημα το οποίο πληρώσαμε, αλλά δεν ήρθε. Δεν επανέρχομαι σ' αυτό το θέμα, αλλά για τις ανάγκες της άμυνας, επειδή γίνεται νύξη, ότι όσοι προτείνουν την επάνοδο στο 2% για τους συγκεκριμένους λόγους αμφισβητούν την πατριωτική ανάγκη της ενίσχυσης της αμυντικής θωράκισης, δεν είναι έτσι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είπε κανένας έτσι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κάπου ελέχθη, εντάξει, κύριε Δημητρίου, ελέχθη.

Αντίθετα, εμείς βάζουμε κάτω και τα λογιστικά, τους αριθμούς. Υπενθυμίζω σ' αυτό το σώμα, απλώς για να καταγραφεί, τις δαπάνες του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης το 1998 σε σύγκριση με τα έσοδα. Τα έσοδα υπερέβησαν τις δαπάνες κατά £31 εκατομ. λόγω της μη συστηματικής κάλυψης του προϋπολογισμού δαπανών. Είπαμε το 1998 υπήρχαν ιδιαίζουσες συνθήκες. Ερχόμαστε το 1999 -και τα είπαμε εδώ κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών- αυξημένες αμυντικές ανάγκες, αυξημένες αμυντικές δαπάνες, αυξημένα έσοδα, φοβερά έσοδα! Τα έσοδα του ταμείου κοντεύουν τα £200 εκατομ. ή η εισφορά απέδωσε £110 εκατομ. πέραν

των δαπανών. Δηλαδή συσσωρευμένα κέρδη χρήσεως των δύο ετών λόγω αδυναμίας υλοποίησης ή άλλου λόγου -εγώ δεν το εξετάζω, δεν είναι της στιγμής- απέδωσαν στον κρατικό κουρβανά, που με την περίφημη απόφαση αυτού του σώματος σήμερα καταργείται το ταμείο ως ταμείο και γίνεται ένα κοινό ταμείο, £141 εκατομ. από επιπρόσθετη "εθελοντική" εισφορά του Κύπριου φορολογουμένου πέραν του ποσοστού από τη συνήθη φορολογία που μπαίνει μέσα διά του Τακτικού Προϋπολογισμού. Άρα να μη λέμε ότι οι αυξημένες αμυντικές δαπάνες απαιτούν συνέχιση αυτή της εισφοράς: είναι λάθος ή εσκεμμένα πλέον πρόθεση.

Τώρα, αναφορικά με τη συνέπεια των διμήνων και των τριμήνων, επιτρέψτε μου να υπενθυμίσω κάτι που λέει πάντα ο κ. Παπαδόπουλος, ουδέν μονιμότερο αυτού του προσωρινού. Ε, είναι η περίπτωση που έχει εκατόν τοις εκατόν πιστεύω πρακτική εφαρμογή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας από τη θέση μου και θα είμαι σύντομος.

Από το 1985 που είμαι στη Βουλή εκτιμώ, αν η μνήμη μου δε με απατά, ότι ουδέποτε η Βουλή έχει μειώσει φορολογία. Και υιοθετώ το μήνυμα το πολιτικό που ο κ. Χατζηδημητρίου ως πρόεδρος της επιτροπής ήθελε να δώσει στο σώμα, ότι η μείωση σήμερα αυτής της φορολογίας θα δώσει το πολιτικό μήνυμα ότι ουσιαστικά αρχίσαμε να κάνουμε δεύτερες σκέψεις σε σχέση με την άμυνα. Όλοι γνωρίζουμε ότι είναι ανάγκη, και το κατανοούμε, ότι πρέπει ενδεχομένως αυτή η φορολογία να αντικατασταθεί και με δικαιότερο τρόπο, αλλά και με άλλους τρόπους. Ας δώσουμε λοιπόν αυτή την προθεσμία των δύο, τριών μηνών, έτσι ώστε να βρεθούν οι τρόποι εκείνοι και να γίνουν εισηγήσεις, πώς θα αντικατασταθεί στην πραγματικότητα αυτή η φορολογία. Αν δε θα αντικατασταθεί, σημαίνει ότι θα μεγαλώνουν τα ελλείμματα, ενώ όλοι ξέρουμε ότι δεν είναι πολιτική ούτε αυτού το σώματος να αυξήσει τα ελλείμματα, τη στιγμή που σήμερα έχει πλέον ενοποιηθεί ο προϋπολογισμός και άρα θα βγαίνουν τα έσοδα από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Η παράκληση λοιπόν που έχω κι εγώ, ως μέλος της επιτροπής Άμυνας, να κάνω προς το σώμα είναι να μη δώσουμε το εσφαλμένο πολιτικό μήνυμα. Γυρίζουμε όλοι τώρα τα διάφορα σωματεία και εκφωνούμε και βαρυσήμαντους λόγους με την ευκαιρία των εθνικών επετείων ...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Πανεργικούς λόγους.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πανεργικούς λόγους.

Αν σήμερα το πρώτο πράγμα που θα κάνει αυτή η Βουλή είναι να μειώσει την εισφορά για την άμυνα, δεν είναι πολιτικό μήνυμα προς τα έξω, ότι κάνουμε πλέον δεύτερες σκέψεις για την άμυνα;

Γι' αυτό πιστεύω να δοθεί αυτή η παράταση των δύο μηνών και δεν είναι πιστεύω η προσέγγιση του παρελθόντος που δόθηκε ξανά η υπόσχεση και ξανά η

υπόσχεση. Τώρα ουσιαστικά έχουμε μια καταληκτική, κατά την άποψή μου, προσέγγιση ότι θα έχουμε ούτως ή άλλως σε δύο μήνες άλλη πρόταση, πώς καλύπτονται επιτέλους αυτά τα έσοδα για την άμυνα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μου επιτρέψετε να πω κι εγώ δυο λόγια, συγγνώμη, κύριε Κλεάνθους, ως μέλος της επιτροπής Άμυνας, για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις. Η αυξημένη εισφορά για την άμυνα έγινε, γιατί επρόκειτο να αγοραστεί συγκεκριμένο υλικό που τελικά δεν αγοράστηκε· ένα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αγοράστηκε, πληρώθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τελικά δεν ήρθε, τέλος πάντων, να μην τα αναξέουμε.

Εμείς θα υποστηρίξουμε την τροπολογία και την ίδια ώρα δηλώνουμε το εξής: Αν πράγματι η κυβέρνηση θα φέρει σύντομα κάτι δικαιότερο, εδώ είμαστε να το συζητήσουμε και εμάς δε θα μας νοιάζει αν όσα εισπραχθούν με τον καινούριο τρόπο για την άμυνα είναι περισσότερα από όσα μπορούν να συγκεντρωθούν με το 2%. Επομένως, η μπάλα βρίσκεται στην κυβέρνηση και ας έρθει με δίκαιη κατανομή στα θέματα της εισφοράς να το εισηγηθεί.

Κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Επειδή γίνεται αναφορά για το θέμα των πολιτικών μηνυμάτων, δεν ξέρω πώς ερμηνεύεται το πολιτικό μήνυμα που δόθηκε από τη μη έλευση του συγκεκριμένου οπλικού συστήματος, εκτός αν εννοούμε ότι τόσο είναι το πάθος και η αγάπη που έχουμε για την άμυνα που μπορούμε να αγοράσουμε και οπλικά συστήματα που δε φτάνουν στην Κύπρο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστόφια, με συγχωρείτε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, αλλά, όταν ακούω για αρνητικό πολιτικό μήνυμα, γιατί θα φτάσει ξανά στο 2% η εισφορά για την άμυνα, όταν τάχατες για συγκεκριμένους λόγους και συγκεκριμένες ανάγκες αυξήθηκε σε συγκεκριμένη περίοδο, ε, είμαι υποχρεωμένος να πω δυο λόγια! Διερωτώμαι τι αρνητικό πολιτικό μήνυμα θα εκπέμψουμε, όταν αγκομαχά αυτή η κυβέρνηση να πείσει ότι είναι πανέτοιμη εδώ και τώρα για ειρηνική μόνιμη βιώσιμη λύση στο κυπριακό πρόβλημα και πάει και σε συνομιλίες που, υπό διαφορετικές συνθήκες, την εποχή του ηφαιστείου δε θα πήγαινε.

Λοιπόν, νομίζω, αν υπάρχει ένα πολιτικό μήνυμα, είναι θετικό, κατά τη δική μου αντίληψη, όπως το καταλαβαίνω, και δεν είναι αρνητικό. Γι' αυτό, εμείς

ψηφίζουμε το 2%, την τροπολογία, επανερχόμενοι και στη θέση την οποία είχαμε και τότε, όταν ψηφίστηκε το 3%, διότι εμείς καταψηφίσαμε το 3% για τους λόγους που έχουμε αναφέρει. Και είμαστε έτοιμοι όντως, αν η κυβέρνηση φέρει δημιουργική πρόταση στην πορεία που να λύει τελειωτικά αυτό το θέμα, να τη συζητήσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ίσως το θέμα θα έπρεπε να είχε μείνει σε διαδικαστικό επίπεδο, όπως το τοποθέτησε ευθύς εξαρχής, πιστεύω πολύ υπεύθυνα, ο πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας. Όμως από τη στιγμή που τίθεται πάνω σε πολιτική βάση το θέμα, ποιο είναι το μήνυμα που θα δώσει η άλφα ή η βήτα απόφαση πάνω στο συγκεκριμένο θέμα, ναι, τότε πρέπει να τοποθετηθούμε.

Ελέχθη ότι σε μια περίοδο που η κυβέρνηση και όλοι μας τονίζουμε ότι στόχος μας είναι να βρούμε ειρηνική λύση μέσα από τη διαδικασία των συνομιλιών υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών -και γνωρίζουμε τι σημαίνει σήμερα, όταν λέμε των Ηνωμένων Εθνών- πρέπει να είμαστε πειστικοί σ' αυτή μας την προσπάθεια. Έχω τη γνώμη, κύριε Πρόεδρε, ότι επί είκοσι πέντε και πλέον χρόνια, αν υπάρχει κάτι για το οποίο όχι έχουμε πείσει, αλλά έχουμε κοντέψει να παρεξηγηθούμε και εντός και εκτός Κύπρου, είναι η προσήλωσή μας, η πίστη μας, οι υποχωρήσεις μας, οι νέες υποχωρήσεις μας, οι παλιές υποχωρήσεις μας, οι διαρκείς υποχωρήσεις μας, στην προσπάθειά μας να δώσουμε το μήνυμα ότι πιστεύουμε στην ειρηνική διαδικασία και στην ειρηνική λύση του κυπριακού προβλήματος. Αυτή ήταν, αυτή παραμένει και αυτή πρέπει να παραμείνει η συνεπής μας πολιτική στην προσπάθεια επιδίωξης λύσης του κυπριακού προβλήματος. Και, αν σήμερα -μετά το φαινομενικό κλίμα του Ελσίνκι δημιουργούνται κάποιες προοπτικές και εμείς λέμε ότι, ναι, δημιουργούνται προοπτικές μετά το Ελσίνκι- βλέπαμε ότι από τους ισχυρούς, που κατέχουν με σαράντα χιλιάδες στρατεύματα τη γη μας υπήρχε και η ελάχιστη ένδειξη -όχι απόδειξη- ένδειξη καλής θέλησης, όσον αφορά τη στρατιωτική παρουσία των κατοχικών δυνάμεων, θα λέγαμε ότι, παρ' όλων ότι είμαστε κατά τεράστιο ποσοστό πιο αδύνατοι απέναντι στην κατοχική δύναμη, αν παρείχαν την παραμικρή ένδειξη καλής θέλησης, θα λέγαμε ότι, ναι, αυτό που είπε ο κ. Χριστόφιας θα μπορούσε να φύγει ως μήνυμα, γιατί έδειξαν οι πανίσχυροι μια ελάχιστη καλή θέληση, να δείξουμε κι εμείς ακόμα μια στις πολλές που έχουμε επιδείξει. Ποια όμως είναι τα μηνύματα που έρχονται από τα κατεχόμενα και από την Τουρκία; Το μήνυμα είναι ότι και μετά το Ελσίνκι ενισχύονται οι κατοχικές δυνάμεις στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου. Αν εκείνοι, μετά το Ελσίνκι, ενισχύουν την κατοχική παρουσία, ε, τουλάχιστον εμείς θα πρέπει να διατηρήσουμε την ίδια προσπάθεια αμυντικής προπαρασκευής, αν όχι τίποτε άλλο.

Είναι γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, που πιστεύω ότι δε μας λείπουν οι αποδείξεις καλής θέλησης για είκοσι πέντε χρόνια, αλλά δεν πρέπει να μας χαρακτηρίσει και η υπερβάλλουσα προθυμία εκεί που δε χρειάζεται και θα δώσει αντίστροφα μηνύματα, ότι επιτέλους υποχωρήσεις, ενέργειες καλής θέλησης, αλλά και όριο και συνέπεια να είμαστε τουλάχιστο σταθεροί στο επίπεδο της αμυντικής μας προπαρασκευής.

Ελέχθη για £31 εκατομ. που δεν έχουν δαπανηθεί. Αυτό είναι σωστό, αλλά πρέπει να λεχθεί ότι υπάρχει και χρέος οφειλόμενο γύρω στα £400 εκατομ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τετρακόσια τριάντα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Τετρακόσια τριάντα δηλώνει ο πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας. Αν συνυπολογίσουμε όλα αυτά τα πράγματα, λοιπόν, ναι, πρέπει να δώσουμε ένα μήνυμα, ειρήνη μεν, άμυνα δε, σαν ένας συνδυασμός που μπορεί να μας οδηγήσει στο καλύτερο υπό τις περιστάσεις αποτέλεσμα, που σίγουρα δε θα ήταν εκείνο που επιδιώκουμε υπό άλλες συνθήκες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Λυπούμαι που ταλαιπωρώ, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι πρέπει να δώσουμε μια απάντηση, διότι γίνονται αγορεύσεις εδώ σαν να συζητούμε εξοπλιστικά προγράμματα και κάποιοι αρνούνται αυτά τα εξοπλιστικά προγράμματα, τα καταργούν, και μένει χωρίς άμυνα η Κυπριακή Δημοκρατία, ακάλυπτη η Κυπριακή Δημοκρατία, την ώρα που τα τουρκικά στρατεύματα είναι εκεί και εξοπλίζεται ο Απίλλας κ.λπ.

Εδώ μιλούμε για μία φορολογία η οποία είναι ισοπεδωτική για τον κοσμάκη. Επεβλήθη το 1% επιπλέον, για συγκεκριμένους λόγους από αυτή την κυβέρνηση. Η κυβέρνηση τότε τα συγκεκριμένα εξοπλιστικά προγράμματα για τα οποία ψηφίσαμε δεν τα υλοποίησε. Δεν τα υλοποίησε η κυβέρνηση και ζητά να παραμείνει αυτό το πράγμα, το 1%, παρ' όλες τις πολλαπλές και απανωτές υποσχέσεις της ότι θα αλλάξει τον τύπο της φορολογίας. Αυτό κάνουμε. Δε στερούμε την κυβέρνηση από κανένα εξοπλιστικό πρόγραμμα, έστω και από μία σφαίρα. Κατά συνέπεια, η ουσία είναι αλλού· η ουσία είναι και στη διαδικασία αλλά, εγώ επιμένω, και στα πολιτικά μηνύματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι κ. Προδρόμου, Μασσάκης, Κατσουρίδης. Και, παρακαλώ, το θέμα εξαντλήθηκε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι η συζήτηση πιστεύω ότι έπρεπε να μείνει ως εκεί, με τις διευκρινίσεις που μας έδωσε ο πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας, διότι όντως, όσο και αν θέλουν κάποιοι συνάδελφοι, η ουσία σε αυτή την περίπτωση είναι το διαδικαστικό ζήτημα. Βεβαίως, είμαστε αναγκασμένοι να παρέμβουμε, διότι εδώ ανοίγονται θέματα, αφήνονται υπονοούμενα. Εσάς σας διόρθωσαν λέγοντάς σας, όταν μιλούσατε, ότι έγιναν οι δαπάνες και πληρώσαμε για το συγκεκριμένο αμυντικό σύστημα, το οποίο δεν κατέστη δυνατό να εγκατασταθεί στην Κύπρο. Και το επανέλαβε μόλις τώρα και ο κ. Χριστόφιας. Αλλά εγώ θα περίμενα τουλάχιστον από τους συναδέλφους της επιτροπής Άμυνας, όπως είναι ο κ. Χριστοδουλίδης, που διόρθωνε τώρα, δεν ξέρω αν ακούστηκε, τον κ. Ηλιάδη ως προς τους αριθμούς, να ήξεραν πολύ καλά ότι το ζήτημα δεν είναι στη δαπάνη. Το ζήτημα, αν ήρθε ή όχι το σπλικό σύστημα, ναι, το έχουμε συζητήσει κατά κόρον. Αν θέλετε σήμερα να το ανοίξετε για να αναμειχθεί με αυτό το θέμα, είναι δική σας επιλογή. Όμως επί της

δαπάνης δεν μπορεί κανείς να πει τίποτε. Τα λεφτά εκείνα δεν έχουν χαθεί και το ξέρουν καλύτερα από όλους τα μέλη της επιτροπής Άμυνας. Εγώ θα μείνω ως εδώ. Δε χρειάζεται να πούμε πώς αναπληρώθηκε εκείνη η δαπάνη, σε τι υπήρξε αντιστοιχία. Εδώ κλείνει το θέμα. Απλώς, περιμένω ότι όσοι ξέρουν μπορεί να αρκεστούν, να μην ανοίξουμε τέτοια ζητήματα.

Όμως αντιλαμβάνομαι ότι από την πλευρά της αντιπολίτευσης υπάρχει μία έντονη διαμαρτυρία για την καθυστέρηση της κυβέρνησης να φέρει κάποια εναλλακτική πρόταση για την εισφορά στην άμυνα, πράγμα στο οποίο καμιά πλευρά δε διαφωνεί. Μπορεί να δεχτούμε και το ότι υπήρξε κάποια καθυστέρηση, πλην όμως αυτό το πράγμα δεν έχει καμία σχέση με το πολιτικό μήνυμα, που όντως υπάρχει, είτε το θέλουμε είτε όχι. Μπορεί μεταξύ μας να λέμε διάφορα. Μπορεί με τα όσα είπε ο κ. Χρίστου να έχει και δικαίο. Ίσως σε κάποια σημεία να έχει δικαίο. Μπορεί να κριθεί κάποιος υπουργός, διότι δεν μπόρεσε, δεν είναι ότι δεν ήθελε -και η κ. Βασιλείου εξήγησε τι έχει διαμειφθεί στην επιτροπή Οικονομικών- διότι δεν είχε, με βάση όλες του τις άλλες ασχολίες και προτεραιότητες, τη δυνατότητα να φέρει την πρόταση. Όμως αυτό το πράγμα δεν ενδιαφέρει κανέναν. Και τα όσα είπε ο κ. Χριστόφιας δεν αποτελούν παρηγοριά για κανέναν, το ότι «ποιος διανοείται ότι αυτή η Βουλή θέλει να στερήσει από την κυβέρνηση το δικαίωμα να κάνει μία δαπάνη, για να αγοράσει οποιοδήποτε όπλο ή είδος εξοπλισμού θεωρεί απαραίτητο;». Ναι, δε λέμε εμείς ότι η αντιπολίτευση θέλει να στερήσει την κυβέρνηση, όμως ένας τρίτος που θα ακούσει ότι σήμερα, στις 30 Μαρτίου, η κυπριακή Βουλή μειώνει την εισφορά στην άμυνα, αυτό θα είναι είδηση. Το πολύ να είναι μισή γραμμή. Ναι, βγαίνει ένα πολιτικό μήνυμα και εγώ θα περίμενα κάτι άλλο ειδικά από το ΑΚΕΛ, που επιμένει ότι η διαδικασία αυτή των συνομιλιών όντως δεν έχει δείξει ακόμα ότι μπορεί να καταλήξει κάπου. Και μπορεί να συμμεριστούμε αυτή την ανησυχία. Δεν είναι ακριβώς έτσι που επιθυμούσαμε να είχαν προχωρήσει οι συνομιλίες. Εξάλλου ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει κάμει αρκετές, στο ψηλότερο επίπεδο που μπορεί να γίνουν στην Κυπριακή Δημοκρατία, επισημάνσεις. Επομένως, εφόσον είναι αυτή η διαδικασία, όπως ακριβώς υπαινίχθη και ο κ. Χατζηδημητρίου στην αρχή, χωρίς να επεκταθεί, γιατί εμείς να δώσουμε το μήνυμα αυτή τη στιγμή ότι μειώνουμε τις αμυντικές δαπάνες; Είναι άλλη συζήτηση, αν έπρεπε ή αν δεν έπρεπε να κάνουμε δαπάνες του τάδε ύψους ή του διπλάσιου ή του τριπλάσιου. Όμως είπε ο κ. Χριστόφιας, και είναι αλήθεια, είμαστε πανέτοιμοι για ειρηνική λύση και το μήνυμα αυτό έχει περάσει. Πάντα ήμασταν πανέτοιμοι. Όλες οι κυβερνήσεις αυτής της χώρας, από το '74, έδιναν αυτό το μήνυμα και όμως παράλληλα και κλιμακωτά -και το έχουμε αναγνωρίσει και ως Δημοκρατικός Συναγερμός στις προηγούμενες κυβερνήσεις, και του κ. Κυπριανού και του κ. Βασιλείου- κλιμακωτά η προσπάθειά μας στην άμυνα ήταν βελτιούμενη και είχαμε συνειδητοποιήσει ότι έπρεπε αυτή η χώρα, παρά τη θέλησή της για ειρήνη, να έχει ισχυρή άμυνα.

Άρα το μήνυμα, είτε το θέλουμε είτε όχι, θα φύγει από αυτή την αίθουσα. Πιστεύουμε ότι δεν είναι τόσο μεγάλη η ανάγκη για τρεις μήνες να αφήσουμε αυτό το μήνυμα και, αν έχει δικαίο η αντιπολίτευση, ότι εδώ και μερικά χρόνια με τρεις-τέσσερις παρατάσεις έχουμε κωλυσιεργήσει, ωραία, πάλι θα είναι στο χέρι μας, όλων, εφόσον παρέλθει αυτό το διάστημα, να πάρουμε την τελική απόφαση. Εμείς λέμε ότι μας απασχολεί το μήνυμα, μας απασχολεί το ότι θα πρέπει να δεχτούμε τη διαβεβαίωση αυτή του Υπουργού Οικονομικών πλέον, ότι μέχρι το Μάιο θα δοθεί λύση. Και εξάλλου γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά ότι αυτό το θέμα συνδυάζεται και με άλλα ζητήματα που είναι ενώπιόν μας, φορολογίες, αλλαγές σε φορολογίες. Η κυβέρνηση μία είναι. Ο κ. Χατζηγιάννης υπενθύμισε ότι ο προϋπολογισμός πλέον είναι ενοποιημένος, άρα να θυμηθούμε και αυτό που επεσήμανε ο κ.

Χατζηδημητρίου. Ούτε αυτό που θέλει η αντιπολίτευση πιστεύω ότι θα γίνει, εάν μειώσουμε την εισφορά για την άμυνα στο προηγούμενο ποσοστό, διότι, αν όντως η κυβέρνηση έχει ανάγκες και κάνει δαπάνες, και εσείς επιμένετε ότι γίνονται οι δαπάνες, τότε θα στερηθεί ο προϋπολογισμός άλλες δαπάνες. Επομένως, θα πρέπει κάποιες δαπάνες, ίσως για αναπτυξιακά έργα, να μη γίνουν. Άρα τι είναι αυτό που θα πετύχουμε; Δε θα πετύχουμε να πιέσουμε την κυβέρνηση να φέρει εναλλακτική μορφή φορολογίας, αλλά θα πετύχουμε να διαστρεβλώσουμε έναν προϋπολογισμό τον οποίο οι ίδιοι ψηφίσαμε. Και η Βουλή είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη ειδικά σε κάποιου είδους δαπάνες που πρώτες θα τύχουν περικοπής, διότι είναι ίσως οι ελαστικότερες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από το έδρανό μου. Όσον αφορά αυτά που είπε η σεβαστή κ. Βασιλείου, ότι θα πρέπει να το σκεφτούμε πολύ σοβαρά -και η σεβαστή και η αγαπητή και η φίλιτη και οτιδήποτε άλλο επίθετο θέλετε να της πω, που το αξίζει- να, όντως το σκεφτήκαμε πολύ σοβαρά, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, τον Ιούνιο του 1997, όταν ψηφίσαμε να αυξηθεί η εισφορά από 2% σε 3% και είδαμε τι έγινε. Αγοράσαμε τους S300 και τους στείλαμε δώρο στους αγαπητούς Κρητικούς. Το μόνο που εξασφαλίσαμε ήταν κάμποσες εικόνες στην τηλεόραση κάθε βράδυ.

Όσον αφορά δε τον κ. Χατζηγιάννη, που μας είπε για βαρυσήμαντους λόγους που βγάζουν κάποιοι βουλευτές, αυτό αφορά εκείνους τους βουλευτές που βγάζουν βαρυσήμαντους λόγους -πρόβλημά τους- και υπόσχονται στο λαό λαγούς με πετραχήλια. Ας δίνουν λιγότερες υποσχέσεις στους βαρυσήμαντους λόγους που βγάζουν στα μνημόσυνα και στις προεκλογικές εκστρατείες που κάμνουν.

Όσον αφορά, κύριε Πρόεδρε, το πολιτικό μήνυμα, προεκλογικά η κυβέρνηση Κληρίδη προσπαθούσε να μας πείσει ότι ο καλύτερος τρόπος να δώσουμε το μήνυμα ότι θέλουμε ειρηνική λύση του κυπριακού προβλήματος ήταν να διατηρούμε εν ενεργεία ένα ηφαίστειο. Και όντως και με τους S300 και με την αύξηση αυτό έγινε. Μας έλεγαν ότι ειρηνική λύση θα επιτευχθεί, εάν αυξήσουμε την εισφορά για την άμυνα, αν αγοράσουμε παραπάνω άρματα, αν αγοράσουμε παραπάνω πυραύλους.

Βεβαίως, για το θέμα που αφορά, κύριε Πρόεδρε, αυτό που έθιξε ο συνάδελφος κ. Προδρόμου, το οποίο προσπάθησε βεβαίως να κρατήσει σε κάποιο επίπεδο απόρρητο δήθεν, ότι δε μας έδωσαν τους S300, αλλά μας έδωσαν κάτι άλλο και είναι μυστικό μεγάλο, λέω, μυστικό ήταν για εκείνους που δεν πήγαν στην παρέλαση της 1ης Οκτωβρίου, για να δουν δύο οχήματα TOR-M1 να παρελαύνουν πάνω σε αρματαγωγά. Αν είναι τούτο το μεγάλο μυστικό που δεν είδαν εκείνοι που δεν πήγαν στην παρέλαση ή δεν παρακολούθησαν τηλεόραση, να μας το πει. Βεβαίως, θα πρέπει επίσης να μας πει ότι οι S300 έχουν εμβέλεια εκατό εικοσι χιλιόμετρα, οι TOR-M1 εμβέλεια δώδεκα χιλιόμετρα. Δε θα μπω σε λεπτομέρειες άλλες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω πρόταση διαδικαστική. Ο κανονισμός λέει ότι μετά την πρόταση που θα υποβάλω, δε δικαιούστε να δώσετε το λόγο σε κανένα άλλον, αλλά υποχρεούστε να θέσετε σε ψηφοφορία την πρότασή μου. Πιστεύω ότι το θέμα που συζητούμε έχει εξαντληθεί, για να μην πω ότι από ώρα μιλούμε εκτός θέματος. Κύριε Χατζηδημητρίου, λυπούμαι, ο κανονισμός είναι αυστηρός, μετά από την πρόταση, πρέπει να γίνει ψηφοφορία και ύστερα μιλάτε.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θέλω να κάμω μία δήλωση.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να τελειώσω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ματσάκη, αντιλαμβάνομαι ότι ετελειώσατε. Επεκταθήκατε και λίγο παραπάνω από ό,τι πρέπει. Τέλος πάντων. Κύριε Παπαδόπουλε, με την άδειά σας, να κάνει τη δήλωση ο κ. Χατζηδημητρίου ως πρόεδρος της επιτροπής Αμυνας.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να ψηφίσουμε. Δε γίνεται, τελείωσε! Να ψηφίσουμε. Αν θέλετε καταψηφίστε ότι εξαντλήθηκε και μετά μιλάτε αν θέλετε μέχρι αύριο το πρωί.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, θα προσέξατε ότι δεν πήρα το λόγο, διότι θέλω να μείνω σε θέματα ουσίας. Αλλά, όταν αναφέρονται αυτά που αναφέρονται από τον κ. συνάδελφο, ναι, αισθάνομαι την ανάγκη τουλάχιστον να πω ότι είναι πολύτιμη και πρέπει να τη διαφυλάξουμε τη στρατιωτική συνεργασία Κύπρου και Ελλάδας· τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, τίθεται σε ψηφοφορία η πρόταση του κ. Παπαδόπουλου ότι τερματίστηκε η συζήτηση. Εκόψαμε πίσω τον κ. Κατσουρίδη, αλλά τι να κάνουμε; Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Εναντίον δεν έχει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον πόσοι είναι;

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Εγώ. Και θέλω να δικαιολογήσω την αρνητική μου ψήφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δε δικαιούσαι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επί της διαδικασίας δεν έληξε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Επί της διαδικασίας θα μιλήσω και εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει θέμα διαδικασίας πάνω στο θέμα που ψηφίστηκε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ενώ μιλούσα, δεν περιμένατε να τελειώσω και μου αφαιρέσατε το λόγο στη μέση της ομιλίας μου. Εάν αυτός είναι ο τρόπος που θέλετε να λειτουργούμε σε αυτή τη Βουλή, πέστε μάς το, να το ξέρουμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Είναι είκοσι τέσσερις οι ψήφοι, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Χριστόφια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τέλος πάντων, είναι υπερψηφισμένο.

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου, όπως διαμορφώθηκε μετά την τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ποιος είπε ότι είναι ομόφωνο; Κάντε ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε. Εμείς δεν μπορούμε να ψηφίσουμε υπέρ της μείωσης. Απέχουμε από τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα καταστρατηγήσετε πάγια αρχή του κόμματός σας!

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Η αρχή μας έμεινε συνεπής με την υποστήριξη σταθερής φορολογίας για την άμυνα, όχι με την ψήφιση της μείωσης, κύριε Πρόεδρε. Παρακαλώ να αποσύρετε το σχόλιό σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το αποσύρω, κύριε Ηλιάδη.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου, όπως διαμορφώθηκε μετά την τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να ξαναγίνει η ψηφοφορία, για το λόγο ότι δεν είναι είκοσι τρεις υπέρ της τροπολογίας. Κάποιος συνάδελφος έχει φύγει.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το σώμα πρέπει να σέβεται τις ψηφοφορίες...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μιλώ για τη δεύτερη, όχι για την πρώτη, διότι έφυγε ένας συνάδελφος από το Δημοκρατικό Κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είκοσι τρεις είναι υπέρ του νομοσχεδίου, όπως διαμορφώθηκε μετά την τροπολογία.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Δεν είναι είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να τους μετρήσουμε ξανά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι είκοσι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και δεκαπέντε αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο, όπως διαμορφώθηκε μετά την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Το θέμα έχει εξεταστεί από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Εσωτερικών. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Μουσιούπας
Τάσος Παπαδόπουλος
Ισίδωρος Μακρίδης
Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Καζαμίας
Γιώργος Λιλλήκας
Τάκης Χατζηδημητρίου
Πρόδρομος Προδρόμου

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος
Χριστόδουλος Βενιαμίν
Κίκης Γιάγκου
Γιαννάκης Θωμά
Δημήτρης Συλλούρης
Αντώνης Καρας
Λευτέρης Χριστοφόρου
Στέλιος Στυλιανού
Στάθης Κιπτής

Μάριος Ματσάκης
Ζαχαρίας Κουλίας
Δώρος Θεοδώρου
Ηλίας Μυριάνθους

Μη μέλη των επιτροπών:

Τάκης Χατζηγεωργίου
Ανδρούλα Βασιλείου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Εσωτερικών σε κοινή συνεδρία τους, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2000, μελέτησαν το πιο πάνω νομοσχέδιο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) Νόμου, ο οποίος λήγει την 31η Μαρτίου 2000, ώστε η υποχρέωση καταβολής εισφοράς υπέρ του ιδρύματος να εξακολουθήσει να ισχύει χωρίς χρονικούς περιορισμούς μετά την πάροδο της ημερομηνίας αυτής.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή τον παρελθόντα Ιούνιο ασχολήθηκε με την εξέταση ανάλογου νομοσχεδίου, με το οποίο προβλεπόταν η συνέχιση της υποχρέωσης για καταβολή εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ και μετά την 30ή Ιουνίου 1999, ημερομηνία κατά την οποία έληγε η σχετική νομοθεσία. Η επιτροπή στο στάδιο εκείνο αποφάσισε να εισηγηθεί την παράταση για τελευταία φορά της ισχύος της εν λόγω νομοθεσίας μέχρι την 31η Μαρτίου 2000. Η επιτροπή κατέληξε στη θέση αυτή, αφού έλαβε τη διαβεβαίωση των αρμοδίων ότι η πορεία εξυγίανσης των οικονομικών του ιδρύματος συνεχιζόταν ικανοποιητικά και έχοντας παράλληλα την πρόθεση να ελέγξει στο μεταξύ την πορεία υλοποίησης του πενταετούς προγράμματος για το ΡΙΚ και να μελετήσει διάφορες προτάσεις αναφορικά με τη χορηγία και την οικονομική ενίσχυση του ιδρύματος.

Στη συνέχεια η ολομέλεια του σώματος με αφορμή τη συζήτηση του προαναφερθέντος νομοσχεδίου και ύστερα από πρόταση όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων αποφάσισε την 1η Ιουλίου 1999 τη σύσταση Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για το ΡΙΚ, με όρους εντολής την εξέταση όλων των παραμέτρων που σχετίζονται με τα προβλήματα του ΡΙΚ και την υποβολή σχετικής έκθεσης με εισηγήσεις προς την ολομέλεια του σώματος.

Η εν λόγω επιτροπή για το ΡΙΚ έχει πρόσφατα ολοκληρώσει τις εργασίες της και ετοιμάζεται να υποβάλει σχετική έκθεσή της προς την ολομέλεια του

σώματος με τις τελικές εισηγήσεις της ως προς τη μελλοντική πορεία του ιδρύματος και την αναγκαιότητα και τους τρόπους της οικονομικής του ενίσχυσης. Ενόψει της πιο πάνω εξέλιξης οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Εσωτερικών κρίνουν σκόπιμο στο στάδιο αυτό να εισηγηθούν την παράταση της ισχύος της σχετικής νομοθεσίας για ακόμα δύο μήνες. Έτσι θα παρασχεθεί ο ενδεδειγμένος χρόνος, για να υποβληθεί και συζητηθεί στην ολομέλεια του σώματος η σχετική έκθεση της επιτροπής για το ΡΙΚ που αφορά όλες τις πτυχές του θέματος, ώστε να ληφθούν οι τελικές και ολοκληρωμένες αποφάσεις για τον τρόπο ενίσχυσης του ιδρύματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Εσωτερικών, επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου, ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνη η έκθεση. Απλώς θέλω να διευκρινίσω ότι είναι μόνο για δύο μήνες που δίνεται παράταση τώρα. Έχει οριστεί ήδη ότι τη Δευτέρα θα αρχίσουμε τη συζήτηση της ουσίας του θέματος από κοινού με την επιτροπή Εσωτερικών. Ετοιμάζεται, από ό,τι μας έχει πληροφορήσει ο κ. Κατσουρίδης, και η έκθεση της ad hoc επιτροπής. Οπότε η παράταση είναι απλώς για δύο μήνες, είναι ομόφωνη η απόφαση, και τη Δευτέρα βλέπουμε και την πρόταση νόμου των συναδέλφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή διατηρώ την ιδιότητα του βουλευτή ο οποίος ποτέ δεν έχει ψηφίσει, για λόγους αρχής, την αναγκαστική εισφορά προς το ΡΙΚ, η οποία συνδέεται με κάτι το ασύνδετο με το ΡΙΚ, το ηλεκτρικό ρεύμα, παρακαλώ να καταγραφεί η διαφωνία μου και καταψηφίζω, όχι για δύο μήνες, αλλά έστω και για δύο ώρες την ισχύ αυτής της απαράδεκτης κατάστασης που συνεχίζεται για χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχει άλλος ομιλητής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικού) Νόμου του 1999. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, ο κ. Ηλιάδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 11

θέμα, που είναι «Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών Νόμος του 1996». Το θέμα εξετάστηκε από τις επιτροπές Εσωτερικών και Άμυνας και η έκθεση είναι ομόφωνη και έχει ήδη κατατεθεί.

Ομιλητές δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εξουσίες Υπουργικού Συμβουλίου. Άρθρο 3.

Γενικό Σχέδιο ΠΣΕΑ. Άρθρο 4.

Υπηρεσίες Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών (ΠΣΕΑ). Άρθρο 5.

Κανονισμοί. Άρθρο 6.

Αδικήματα. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν είμαι βέβαιος αν έχετε αναφέρει ότι η έκθεση είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι. Μιλούμε για τη νομοθεσία.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Α!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι για τους κανονισμούς, κύριε Χριστοδουλίδη. Δεν είναι για την περίπτωση έγκρισης των σχεδίων. Είναι ο νόμος.

Λοιπόν, υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Πρέπει να υπάρχει κάποιο λάθος με το προηγούμενο θέμα. Στην ίδια την έκθεση, με αριθμό 11, που είναι ενώπιόν μας, υπάρχει η τοποθέτηση η δική μας και του ΔΗΚΟ ότι οι κοινοβουλευτικές μας ομάδες θα τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια της Βουλής. Άρα δεν είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να υπενθυμίσω. Αυτή είναι η έκθεση του Ιουλίου, βάσει της οποίας έγινε εκτεταμένη πολιτική συζήτηση. Διατυπώθηκαν απόψεις και επιφυλάξεις από κόμματα. Έγινε η συζήτηση. Τη στιγμή της ψηφοφορίας έκαμε ο Πρόεδρος της Βουλής την πρόταση να αναβληθεί η ψηφοφορία, για να γίνουν διαβουλεύσεις. Επισκέφτηκε ο Υπουργός Άμυνας τα κόμματα και διαβουλευθήκε μαζί τους. Δεν ξέρω πώς διαβουλευθήκε και τι ειπώθηκε με τα κόμματα. Αυτή είναι υπόθεση των κομμάτων να το εκτιμήσουν, για να επανεκτιμήσουν τη θέση τους ή για να επιμείνουν στη θέση τους. Έτσι, με αυτή την έννοια, είναι που σήμερα καλούμαστε να ψηφίσουμε. Δεν μπαίνω σε λεπτομέρειες, διότι τα κόμματα γνωρίζουν καλύτερα από εμένα τι επιφυλάξεις είχε το καθένα. Να μπει σε ψηφοφορία το πώς τοποθετούνται τα κόμματα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έτσι είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η νομοθεσία.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα, η νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τα ΠΣΕΑ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για τον πολιτικό σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, αν πρέπει να πάμε σε ψηφοφορία για το νόμο για τα ΠΣΕΑ...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Μα ψηφίστηκε ο νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τη στιγμή που επρόκειτο...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τώρα ψηφίστηκε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σύμφωνοι. Τώρα ψηφίστηκε. Αλλά...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα, κύριε Πρόεδρε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συγγνώμη, κύριε συνάδελφε. Να τελειώσω μια στιγμή. Δημιουργήθηκε μια παρεξήγηση σχετικά με τις θέσεις των κομμάτων και εάν η ψηφοφορία έγινε κάτω από κανονικές συνθήκες. Εισηγούμαι να επαναληφθεί η ψηφοφορία για το νόμο για τον πολιτικό σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ αρνούμαι να ψηφίσω δύο φορές σ' αυτό το σώμα. Πριν λίγο ηγέρθη θέμα από τη συνάδελφο ή από τον κύριο.... ότι πρέπει να ξαναδούμε, να μετρήσουμε και επαναστάτησαν κάποιες πλευρές.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν είναι το ίδιο.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τώρα έγινε ψηφοφορία και ο κ. Χρίστου είπε μετά που έγινε η ψηφοφορία ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έγινε. Δεν έγινε ψηφοφορία.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...ότι υπήρχε μια παραπλάνηση ως προς αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, δεν...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έγινε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έγινε ψηφοφορία. Θεωρήθηκε ότι ήταν ομόφωνο απλώς.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μα δεν είναι ομόφωνο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, φαίνεται πως δεν είναι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα τώρα περιπαίζετε μας;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εισηγούμαι να μείνουμε στην ουσία του θέματος, για να λήξει αυτή η δεκαετής ταλαιπωρία του σώματος για τα ΠΣΕΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη και ορισμένες πραγματικότητες. Ορισμένοι συνάδελφοι εδώ του Δημοκρατικού Συναγερμού, βλέποντας ότι δεν υπήρχε θέμα για οποιαδήποτε ψηφοφορία...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα πού αναφέρει μέσα η έκθεση ότι είναι ομόφωνο;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μου είχαν αναφέρει ότι είχαν κάποιες υποχρεώσεις και αν μπορούσαν, εφόσον δεν υπάρχουν ψηφοφορίες κρίσιμες, να αποχωρήσουν. Και είχαμε πει να πάνε να κάνουν τις υποχρεώσεις τους. Τώρα, μετά από αυτό το πράγμα, να αρχίσουμε τώρα να... Αν είναι έτσι η θέση, ζητώ αναβολή, αν θα γίνει ψηφοφορία.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν έχουμε ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση που είναι ενώπιόν μας και η οποία είναι η μοναδική που έχουμε γι' αυτό το θέμα καταδεικνύει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι δεν ήταν ομόφωνο το θέμα. Και το ήγειρα από την αρχή σε σας. Και είναι μάρτυρές μου οι γραμματείς της Βουλής. Ανέφερα την ύπαρξη έκθεσης η οποία δεν είναι ομόφωνη. Άρα δεν έγινε ψηφοφορία πάνω σ' αυτό το θέμα. Αν ο κύριος συνάδελφος θέλει αναβολή μιας βδομάδας, δεν έχουμε κανένα πρόβλημα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τελειώστε το να ησυχάσουμε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης έχει ώρα που ζητά το λόγο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η παρατήρηση του κ. Χρίστου έχει βάση, υπό την έννοια ότι αναφέρθηκε περιεχόμενο εκθέσεως το οποίο δεν ανταποκρίνεται στα γραφόμενα της εκθέσεως που έχουμε ενώπιόν μας. Μετά τη διευκρίνιση η οποία δόθηκε, είναι σωστή η εισήγηση και του κ. Χατζηδημητρίου να επαναληφθεί η ψηφοφορία προς άρσιν πάσης παρεξηγήσεως.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μα δεν έγινε ψηφοφορία.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Έγινε, κύριε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν έγινε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ, διαβάστε τα πρακτικά. Εν πάση περιπτώσει, θεωρήθηκε ομόφωνη.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το θέμα είναι ότι...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, ούτως ή άλλως δεν υπάρχει λογικότερη διαδικασία από τη διεξαγωγή ψηφοφορίας. Όλοι είμαστε εδώ και όπως θέλει ο καθένας θα ψηφίσει. Εν πάση περιπτώσει, η πολιτική συζήτηση εξαντλήθηκε κατά κόρον την περασμένη φορά. Άρα κάνουμε ψηφοφορία και τελειώνουμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μια διευκρίνιση απλώς. Δεν είναι η πρόθεση η δική μας, αν υπάρχει μια διαφορετική πλειοψηφία από τη θέληση της Βουλής, να το εκμεταλλευτούμε. Χωρίς συζήτηση. Εμάς ήταν ξεκάθαρη η θέση μας ότι δε θα το ψηφίσουμε. Αν έχει διαμορφωθεί... Εγώ για σκοπούς τάξης, επειδή θα απουσιάζουμε και μερικοί από εμάς στο εξωτερικό με αποστολή της Βουλής, πιστεύω ότι το εντιμότερο είναι να διεξαχθεί σήμερα η ψηφοφορία, χωρίς... Και η δική μας η πλευρά ξέρει να κάνει έντιμη χρήση, πιστεύω, της ψήφου της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ και δώδεκα εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμόν 12, που είναι «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου, σε δύο

συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10 Φεβρουαρίου και στις 16 Μαρτίου 2000. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Παγκύπριας Οργάνωσης Υιοθεσιών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Προστασίας της Μητρότητας, έτσι ώστε να καταργηθεί ο περιορισμός που προνοείται σ' αυτή ως προς την ηλικία του παιδιού που υιοθετείται, για να δικαιούται η θετή του μητέρα άδεια μητρότητας διάρκειας δεκατεσσάρων συναπτών εβδομάδων.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία η άδεια μητρότητας παρέχεται στη θετή μητέρα αμέσως μετά την ανάληψη φροντίδας παιδιού κάτω των πέντε χρόνων. Τα τελευταία χρόνια συντελούνται στον τόπο μας υιοθεσίες παιδιών μεγαλύτερης της πιο πάνω ηλικίας και βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας οι θετές μητέρες στερούνται στις περιπτώσεις αυτές του δικαιώματος της άδειας μητρότητας.

Αποτελεί γεγονός, πρόσθεσε ο εισηγητής της πρότασης νόμου, ότι από τις υιοθεσίες προκύπτουν αυξημένες ευθύνες και ως εκ τούτου απαιτούνται ειδικές προσπάθειες για να οικοδομηθεί μια θετική επικοινωνία της θετής οικογένειας με το παιδί, ώστε αυτό να προσαρμοστεί ομαλά στη νέα οικογένεια, στο σχολείο και γενικότερα στο κοινωνικό του περιβάλλον. Γι' αυτό και έπειτα από την εμπειρία που αποκτήθηκε από την παραχώρηση του δικαιώματος άδειας μητρότητας και σε θετές μητέρες παιδιών ηλικίας κάτω των πέντε χρόνων, καθώς και έπειτα από σχετικό αίτημα των θετών οικογενειών, κρίθηκε αναγκαία η προτεινόμενη ρύθμιση, ώστε να παραχωρείται το δικαίωμα άδειας μητρότητας και σε μητέρες που υιοθετούν παιδιά ηλικίας μεγαλύτερης των πέντε χρόνων.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Υιοθεσιών συμφώνησαν με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γιατί, όπως υποστήριξαν, τα τελευταία χρόνια υιοθετούνται παιδιά από Κύπριους γονείς, κυρίως από τη Ρουμανία, ηλικίας μεγαλύτερης των πέντε χρόνων και με την ψήφιση της πρότασης νόμου θα βοηθηθούν τα θετά παιδιά να προσαρμοστούν στο νέο οικογενειακό τους περιβάλλον.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφεραν ότι το υπουργείο τους κρίνει πως θα ήταν πιο ορθό να τοποθετηθεί για τον προτεινόμενο νόμο, αφού πρώτα συζητηθεί στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, δεδομένης της πάγιας τακτικής που ακολουθείται τέτοια θέματα να μελετούνται από το σώμα αυτό.

Η επιτροπή, υιοθετώντας την πιο πάνω εισήγηση που υποβλήθηκε από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τους κάλεσε να μελετήσουν την πρόταση νόμου στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα και στη συνέχεια να ενημερώσουν γραπτώς την επιτροπή για τις θέσεις τους.

Σε μεταγενέστερο στάδιο, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενημέρωσε την επιτροπή πως το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα μελέτησε την υπό συζήτηση πρόταση νόμου και υιοθετεί το περιεχόμενό της, παράλληλα όμως αυτό ομόφωνα εισηγείται στην επιτροπή να περιληφθεί στην πρόταση νόμου πρόνοια, ώστε να καθοριστεί ως ανώτατο όριο ηλικίας του παιδιού που υιοθετείται, για να δικαιούται η θετή μητέρα άδεια μητρότητας, η ηλικία των δώδεκα χρόνων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού υιοθέτησε την εισήγηση του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος, διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο της πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 14 θέμα, που είναι «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Μάρκος Κυπριανού

Καίτη Κληρίδου

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας

Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του άρθρου 24 της βασικής νομοθεσίας περί Δικαστηρίων, ώστε να επεκταθεί η δικαιοδοσία των επαρχιακών δικαστηρίων, για να έχουν αρμοδιότητα να εκδικάζουν, συνοπτικά, αδικήματα τιμωρούμενα με φυλάκιση μέχρι πέντε χρόνια αντί μέχρι τρία, όπως ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας αλλά και σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η προτεινόμενη τροποποίηση αποτελεί εισήγηση του Ανώτατου Δικαστηρίου, το οποίο έκρινε ότι το προτεινόμενο μέτρο είναι επιβεβλημένο υπό το φως προηγούμενης τροποποίησης του ίδιου άρθρου, με την οποία παρασχέθηκε η ευχέρεια για απευθείας καταχώριση ποινικών υποθέσεων στα επαρχιακά δικαστήρια, με τη συγκατάθεση του Γενικού Εισαγγελέα, ανεξάρτητα από το ύψος της ποινής που επισύρει το αδίκημα.

Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι τόνισαν ότι με την προτεινόμενη επέκταση της δικαιοδοσίας θα διασφαλιστεί ισοζύγιο μεταξύ της σοβαρότητας των αδικημάτων που μπορεί να εκδικαστούν συνοπτικά και των τιμωρητικών εξουσιών των επαρχιακών δικαστηρίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 15 θέμα, που είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Μάρκος Κυπριανού
Καίτη Κληρίδου	Δημήτρης Ηλιάδης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	
Σοφοκλής Χατζηγιάννης	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Χριστόδουλος Βενιαμίν	Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η αύξηση από επτά σε δεκατέσσερα χρόνια του προβλεπόμενου ανώτατου ορίου ποινής φυλάκισης, για τα αδικήματα κλοπής από δημόσιους λειτουργούς, γραμματείς, διευθυντές ή αξιωματούχους εταιρειών και από αντιπροσώπους.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς επίσης και με την εισηγητική και αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η εισήγηση για την τροποποίηση βασίζεται στη διαπίστωση ότι με βάση τα σημερινά δεδομένα οι προβλεπόμενες ποινές για τα υπό αναφορά αδικήματα είναι ανεπαρκείς σε σχέση με τις διαστάσεις που μπορεί να λάβει η εγκληματική δραστηριότητα αυτού του είδους, με αποτέλεσμα να μην επενεργούν αποτρεπτικά.

Ειδικότερα, τόνισαν οι ίδιοι, με την εισαγωγή της μηχανογράφησης και αυτοματοποίησης των υπηρεσιών, ιδιαίτερα σε τραπεζικά ιδρύματα, στην κρατική μηχανή και σε άλλες μεγάλες οικονομικές οντότητες, η υπεξαίρεση μεγάλων χρηματικών ποσών έχει γίνει πολύ ευκολότερη και παρατηρείται έξαρση στη διάπραξη αδικημάτων αυτής της φύσης, γι' αυτό απαιτείται η αποτροπή τους με την επιβολή αυστηρών ποινών ανάλογων με τη σοβαρότητα των αδικημάτων.

Περαιτέρω, οι ίδιοι δήλωσαν ότι και τα δικαστήρια σε πρόσφατες αποφάσεις τους επεσήμαναν την ανάγκη για επιβολή αυστηρότερων αποτρεπτικών ποινών για τέτοιας φύσης αδικήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, συνεκτιμώντας τη βαρύτητα των αδικημάτων, σε συνδυασμό με τους λόγους που οδήγησαν την εκτελεστική εξουσία να προτείνει, κυρίως για αποτρεπτικούς λόγους, την υπό αναφορά αύξηση της ποινής της φυλάκισης, αποφάσισε ομόφωνα να μειώσει το προτεινόμενο στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο ανώτατο όριο ποινής φυλάκισης από δεκατέσσερα χρόνια σε δέκα, κρίνοντας ότι έτσι ικανοποιούνται οι επιδιωκόμενοι στόχοι.

Υπό το φως των πιο πάνω τελικών θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά

νομοσχεδίου, όπως τελικά έχει διαμορφωθεί, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 267 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 268 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 269 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 270 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμό 16 και 17 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι εξ αναβολής από την προηγούμενη συνεδρία, «Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού - Θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, παρακαλώ να αναγνωσθεί η έκθεση.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε χρειάζεται.

(Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού - Θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Καίτη Κληρίδου

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Φεβρουαρίου και στις 2 Μαρτίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της ΠΑΣΥΔΥ και επηρεαζόμενων υπαλλήλων.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας, είναι ο καθορισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού στο Γενικό Διοικητικό Προσωπικό.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι στα πλαίσια αναδιάρθρωσης των θέσεων του Γενικού Διοικητικού Προσωπικού εγκρίθηκε με το Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό αρ. 40(II)/97 η μετονομασία δεκαοκτώ θέσεων Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού κλίμακας Α15 σε Διευθυντές Διοίκησης και μερικές από αυτές σημειώθηκαν με διπλό σταυρό, ώστε σε περίπτωση που κενωθούν να αντικατασταθούν με ισάριθμες νέες θέσεις Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού κλίμακας Α14.

Ακολούθως, συνέχισε ο ίδιος, οι θέσεις κατανεμήθηκαν στα διάφορα υπουργεία και τμήματα.

Συνεχίζοντας, διευκρίνισε ότι το υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας διαφέρει από το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Διευθυντή Διοίκησης της κλίμακας Α15 σε δύο κυρίως σημεία:

1. Στα απαιτούμενα πανεπιστημιακά προσόντα, που στο υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας περιορίζονται σε συγκεκριμένα θέματα· και
2. στο πλεονέκτημα που στο υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας τέτοιο αποτελεί μόνο η μακρά και ευδόκιμη πείρα στο Γενικό Διοικητικό Προσωπικό, ενώ στο σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Διευθυντή Διοίκησης εκτός από την πείρα υπάρχει και η μετεκπαίδευση ή ειδική εκπαίδευση σε τομείς της διοίκησης, συνολικής διάρκειας ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους.

Οι εκπρόσωποι υπαλλήλων που επηρεάζονται από το υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας τόσο με γραπτό υπόμνημά τους, που κατέθεσαν στην επιτροπή, όσο και ενώπιον της επιτροπής όπου παρευρέθηκαν εξέφρασαν την αντίθεσή τους αναφορικά με την απάλειψη από το εν λόγω σχέδιο υπηρεσίας του πλεονεκτήματος της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, υποστηρίζοντας ότι για το διορισμό ή την προαγωγή σε μια τόσο σημαντική θέση τα μεταπτυχιακά προσόντα πρέπει να είναι προϋπόθεση. Περαιτέρω, οι ίδιοι δήλωσαν ότι, όπως είναι διατυπωμένη η σχετική παράγραφος του σχεδίου υπηρεσίας για το πλεονέκτημα, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να καταλάβουν τις θέσεις μεταξύ άλλων και λειτουργοί της Υπηρεσίας

Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, παρ' όλο που η υπηρεσία αυτή έχει τη δική της δομή και στην κατανομή των θέσεων εξασφάλισε τις δικές της θέσεις. Με βάση τις απόψεις αυτές, οι επηρεαζόμενοι εισηγήθηκαν την τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας, ώστε να αποτελεί πλεονέκτημα:

1. η δεκαπενταετής υπηρεσία στο Γενικό Διοικητικό Προσωπικό και
2. η μετεκπαίδευση ή ειδική εκπαίδευση σε έναν ή περισσότερους τομείς της διοίκησης προσωπικού/δημόσιας διοίκησης/διεύθυνσης, συνολικής διάρκειας ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού άκουσε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω τελικές θέσεις των μελών της:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγούνται την τροποποίηση του υπό συζήτηση σχεδίου υπηρεσίας, έτσι ώστε πλεονέκτημα να αποτελεί όχι μόνο η μακρά και ευδόκιμη πείρα στο Γενικό Διοικητικό Προσωπικό αλλά και η μετεκπαίδευση ή ειδική εκπαίδευση σε έναν ή περισσότερους τομείς της διοίκησης προσωπικού/δημόσιας διοίκησης/διεύθυνσης, συνολικής διάρκειας ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εισηγείται στη Βουλή κατά πλειοψηφία την έγκριση των κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αντιλαμβάνομαι υπάρχουν δύο τροπολογίες, η μία προέρχεται από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και η άλλη από το Δημοκρατικό Συναγερμό και το Δημοκρατικό Κόμμα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ένα διαδικαστικό θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Επειδή κατά το ήμισυ η τροποποιητική πρόταση του ΑΚΕΛ είναι η ίδια με την πρόταση που έχει κατατεθεί από το ΔΗΣΥ και το ΔΗΚΟ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν είναι η ίδια.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κατά το ήμισυ, τα δεκαπέντε χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο ένα σκέλος.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να βάλουμε ξέχωρα τα δύο σκέλη της πρότασης του ΑΚΕΛ, γιατί το ΑΚΕΛ θα ψηφίσει τα δεκαπέντε χρόνια μαζί με τους υπόλοιπους απ' ό,τι καταλαβαίνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να μπει πρώτα αυτή και να μπει ύστερα το δεύτερο σκέλος.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αλλά στο σύνολό της, κύριε συνάδελφε, αν καταψηφιστεί από εσάς, θα έρθει η δική σας, οπότε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κατά το ήμισυ συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου, αν θέσουμε σε ψηφοφορία το σκέλος που έχει να κάνει με τη δεκαπενταετή υπηρεσία, τα δεκαπέντε χρόνια που προνοείται να θεωρούνται πλεονέκτημα, αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόφωνο.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Για τα δεκαπέντε χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ομόφωνο, όπως βλέπω. Η τροπολογία εγκρίνεται με ομοφωνία.

Από μέρος του ΑΚΕΛ υπάρχει ακόμα μια πρόνοια η οποία δίνει πλεονέκτημα στους κατόχους μεταπτυχιακού που απευθύνονται... Τώρα, νομίζω πρέπει να κτυπήσουμε τα κουδούνια, διότι δε βλέπω...παρ' όλο που...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κτύπα τα κουδούνια.

(Κτυπούν τα κουδούνια.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ που αφορά το μεταπτυχιακό δίπλωμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροποποίηση απορρίπτεται με δώδεκα ψήφους εναντίον, δέκα υπέρ και καμιά αποχή.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα δεν είναι έτοιμο και αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση Εικοστής Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 2000». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τον κανονισμό που τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση Εικοστής Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ανδρέας Μούσκος

Νίκος Κλεάνθους

Κώστας Κωνσταντίνου

Στάθης Κιπτής

Κίκης Καζαμίας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τον υπό αναφορά κανονισμό σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Φεβρουαρίου και στις 9, 16 και 30 Μαρτίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Υγείας και Εσωτερικών (Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και Πολεοδομίας και Οικήσεως), καθώς και του Συνδέσμου Εμφιαλωτών Νερού.

Με τον υπό αναφορά κανονισμό, που εκδίδεται με βάση τα άρθρα 9 και 23 της νομοθεσίας για τα κυπριακά πρότυπα και τον έλεγχο ποιότητας, σκοπεύεται η τροποποίηση του κυπριακού προτύπου για το φυσικό επιτραπέζιο εμφιαλωμένο νερό που προορίζεται για πώληση ως πόσιμο.

Ειδικότερα, με τον υπό εξέταση κανονισμό σκοπείται η παράταση για δύο ακόμα χρόνια της προθεσμίας έναρξης ισχύος της πρόνοιας του προτύπου αυτού, που απαγορεύει τη μεταφορά νερού σε μεγάλα δοχεία πριν από την εμφιάλωσή του, για να διευκολυνθεί εταιρεία εμφιάλωσης νερού να εξασφαλίσει την αναγκαία άδεια οικοδομής και πολεοδομική άδεια, ώστε να συμμορφωθεί με την πρόνοια αυτή και να ανεγείρει τα εργοστάσια εμφιάλωσής της στην πηγή του νερού που εμφιαλώνει.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας δήλωσαν στην επιτροπή ότι, με βάση τις δεσμεύσεις της Κύπρου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου του 2001.

Όπως είναι γνωστό, το 1996 η Βουλή ενέκρινε κυπριακό πρότυπο για το εμφιαλωμένο πόσιμο νερό με άμεση έναρξη ισχύος, με εξαίρεση την πρόνοια για μεταφορά νερού σε μεγάλα δοχεία πριν από την εμφιάλωσή του, η οποία αποφασίστηκε να τεθεί σε ισχύ τρία χρόνια μετά την έναρξη ισχύος του προτύπου, προθεσμία που λήγει στις 3 Απριλίου του 2000.

Στα πλαίσια της εξέτασης του κανονισμού αυτού, την επιτροπή απασχόλησαν δύο βασικά θέματα. Το πρώτο, όσον αφορά την ανάγκη παράτασης της πιο πάνω προθεσμίας και το δεύτερο, όσον αφορά την ποιότητα του νερού που εμφιαλώνεται μακριά από την πηγή του. Και για τα δύο αυτά θέματα η επιτροπή ζήτησε και πήρε γραπτή ενημέρωση από τα αρμόδια υπουργεία, σύμφωνα με την οποία:

1. είναι επιβεβλημένο να δοθεί μεταβατική περίοδος, για να μπορέσει στο μεταξύ η επηρεαζόμενη εταιρεία εμφιάλωσης να ανεγείρει τα εργοστάσιά της στον τόπο της πηγής και
2. είναι επιστημονικά τεκμηριωμένο ότι η ποιότητα του νερού που εμφιαλώνεται δεν επηρεάζεται από τη μεταφορά του για σκοπούς εμφιάλωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

- α. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι η ομάδα τους υιοθετεί την παράταση της πιο πάνω προθεσμίας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 2001, για να συνάδει με τις δεσμεύσεις μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- β. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κ. Δώρος Θεοδώρου δήλωσε ότι το κόμμα του τάσσεται ενάντια σε οποιαδήποτε νέα παράταση της πιο πάνω προθεσμίας για τους λόγους που θα εκθέσει στην ολομέλεια της Βουλής.
- γ. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν για το όλο θέμα κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν είναι ομόφωνη, αλλά ο λόγος που υπάρχει ίσως κάποια σύγχυση είναι διότι δύο κόμματα είπαν ότι θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια, το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ, και είναι έτοιμα να τοποθετηθούν, οπότε θα γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, λόγω του ότι αυτή η υπόθεση θα λήξει με τη δέσμευση που έχουμε αναλάβει ενώπιον της Ευρωπαϊκής Ένωσης τελεσίδικα σε δεκατέσσερις, δεκαπέντε μήνες, θα ψηφίσουμε υπέρ για πρώτη και εξ ανάγκης τελευταία φορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ΔΗΚΟ;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς τοποθετούμαστε θετικά για τους ίδιους λόγους που έχει αναφερθεί προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωστε είναι ομόφωνη τώρα πια.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κατέληξε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγνώμη, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το περιπτάμενο πνεύμα του Δώρου, μάς διαβιβάζει να ψηφίσουμε εναντίον.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ο κανονισμός εγκρίνεται με είκοσι ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμιά αποχή.

Τα θέματα 21, 22 και 23 δεν είναι έτοιμα.

Προχωρούμε με την πρόταση νόμου, «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000», που κατατέθηκε σήμερα και κηρύχθηκε επείγουσα. Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η εντύπωση που είχαμε, όταν συντασσόταν η έκθεση, ήταν ότι θα ήταν ομόφωνη, δεν ξέρω τώρα, αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μια διαφωνία.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Νίκος Μουσιούππας	Ανδρέας Φιλίππου
Τάσος Παπαδόπουλος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισίδωρος Μακρίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	
Παναγιώτης Δημητρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Δημήτρη Συλλούρη και κηρύχθηκε επείγουσα, σε σημερινή συνεδρία της.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, ώστε να απαλειφθεί ο περιορισμός που ισχύει σήμερα, σύμφωνα με τον οποίο ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς πρέπει να είναι ανώτερος λειτουργός του Υπουργείου Οικονομικών.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, μέσα στα πλαίσια ενίσχυσης και αποτελεσματικότερης λειτουργίας του χρηματιστηρίου, κρίνεται αναγκαία η απόσυρση οποιωνδήποτε περιορισμών οι οποίοι αφορούν το δικαίωμα του Υπουργού Οικονομικών να επιλέγει τον πρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι ένα θεσμικό όργανο, το οποίο διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στην όλη πορεία του χρηματιστηρίου, γι' αυτό και κρίνεται αναγκαίο ο Υπουργός Οικονομικών να έχει το δικαίωμα να επιλέγει τον πρόεδρο της εν λόγω επιτροπής από ένα ευρύ φάσμα προσωπικοτήτων, ικανών να επιτελούν το δύσκολο έργο της εποπτείας και λειτουργίας του χρηματιστηρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να

αναφέρεται ως «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000».

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι αυτή η πρόταση. Επειδή ισχύει από αύριο η παραίτηση του μέχρι τώρα προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και αύριο θα πρέπει να γίνει ο διορισμός, για να μπορεί να λειτουργεί η επιτροπή, πρέπει να αποφασίσει το σώμα σήμερα είτε προς τη μία είτε προς την άλλη κατεύθυνση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό και κρίθηκε επείγον.

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, για το λόγο που είπατε, επειδή ήταν επείγον και το έφερε έτσι εκτάκτως, υποχρεώθηκε ο Υπουργός Οικονομικών να το φέρει εκτάκτως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα είναι πρόταση νόμου, κύριε Καζαμία!

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Είναι έκτακτη πρόταση νόμου. Για τον ίδιο λόγο που ανέφερα προηγουμένως και έχοντας υπόψη ότι η παραίτηση του νυν προέδρου ισχύει από αύριο και επειδή δεν είχαμε το χρόνο να ενημερώσουμε την κοινοβουλευτική ομάδα και αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχει μια διαμορφωμένη πλειοψηφία, απέχουμε και πιστεύουμε ότι δε διαμορφώνουμε το αποτέλεσμα καθ' οιονδήποτε τρόπο προς το θετικότερο ή το αρνητικότερο, έχοντας υπόψη ότι αυτός ο διορισμός θα ισχύει για ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα και έτσι αντιλαμβανόμαστε ότι στο μεσοδιάστημα θα μας δοθεί η ευκαιρία να συζητήσουμε στην αρμόδια επιτροπή επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι υπόλοιπες πλευρές. Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είμαστε υπέρ. Νόμισα θα ψηφίζαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβανόμαστε ότι απέχει το ΑΚΕΛ.

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο με δεκαέξι ψήφους υπέρ, επτά αποχές και καμιά ψήφο εναντίον.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.083 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 28 Μαρτίου 2000.

«Σε καταγγελία του το Κίνημα Οικολόγων-Περιβαλλοντιστών αναφέρει ότι γίνονται κατασκευαστικά έργα στην προστατευόμενη περιοχή της Πέτρας του Ρωμιού. Επιπλέον αναφέρεται ότι οι μπουλντόζες εργάζονται πυρετωδώς μέσα στη ζώνη προστασίας της παραλίας και μέσα σε δασική γη. Είναι αυτές οι πληροφορίες αληθινές;

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα το ταχύτερο δυνατό, γιατί αισθανόμαστε όλοι ιδιαίτερη ευαισθησία για ό,τι συμβαίνει σε εκείνο το πανέμορφο τοπίο όπου κάποτε γεννήθηκε η θεά της Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 21ης Μαρτίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.03.080, ημερομηνίας 27 Μαΐου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα του δήμου Γεροσκήπου για εκμίσθωση κρατικής γης για τη δημιουργία γηπέδων αθλοπαιδιών και σε συνέχεια της ταυτάριμης επιστολής μου, με ημερομηνία 11 Οκτωβρίου 1999 (παρ. 3), σας πληροφορώ ότι, παρ' όλο που έγινε προσπάθεια από τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα για εξεύρεση νέου γεωργικού κλήρου προς αντικατάσταση του κλήρου της κ. Κανταρή που επηρεάζεται από τη δημιουργία του έργου, τούτο δεν κατέστη δυνατό.

Για το λόγο αυτό, άρχισαν διαπραγματεύσεις μεταξύ του δήμου Γεροσκήπου και της δικαιούχου για το ποσό της αποζημίωσης που θα καταβληθεί, ώστε να αποδεσμεύσει τον επηρεαζόμενο γεωργικό κλήρο της.»

Απάντηση ημερομηνίας 21ης Μαρτίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.012, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα όπως τοποθετηθεί επιπλέον προστατευτικό κιγκλίδωμα στο δρόμο από το Νέο Χωρίο προς τον κύριο δρόμο για την Πόλη Χρυσοχούς-Λασιό-Λουτρά της Αφροδίτης, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η τοποθέτηση στο συγκεκριμένο χωρικό δρόμο επιπρόσθετων στηθαίων ασφαλείας συνολικού μήκους 300 μ., έναντι δαπάνης £4.000 περίπου, θα γίνει το συντομότερο δυνατό και μόλις εξασφαλιστούν οι πιστώσεις από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα είναι έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διαδικασία που ακολουθείται κατά τη χορήγηση άδειας ασθένειας στους εργαζομένους του δημόσιου τομέα και των ημικρατικών οργανισμών». Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου. Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να διαβάσει την έκθεση και τον κ. Χατζηδημητρίου να με αντικαταστήσει, αν είναι δυνατό.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος είναι άρνηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι για χάρη των πρακτικών που το λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή συνηθίζω να παραμένω μέχρι τέλους στην κάθε συνεδρίαση, όπως και οι άλλοι συνάδελφοι, και είμαι αναγκασμένος να φύγω, λυπούμαι διότι δε θα συνεχίσω την παρουσία μου, για να ακούσω τους συναδέλφους, δεν είναι από αδιαφορία προς τα όσα έχουν να πουν, όπως και άλλοι, είναι λόγω κάποιων δεσμεύσεων που έχουμε. Φυσικά, αν μπορούσε να αναβληθεί η συνεδρία, τότε θα μπορούσαμε να παρακολουθήσουμε και τη συζήτηση παρακάτω, για να μην επιδειξουμε, έστω και λόγω αυτής της πίεσης, ασέβεια, χωρίς να το θέλουμε, προς τους συναδέλφους.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μια φορά που είπε ο Τάκης να προεδρεύσει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αφήσω την έδρα στον Τάκη για ένα λεπτό, για να κηρύξει τη λήξη της συνεδρίας λόγω της αναβολής.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

(Σ' αυτό το σημείο ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου αντικαθιστά τον προεδρεύοντα κ. Νίκο Μουσιούττα στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Εγώ θα συνεχίσω τη συζήτηση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει πρόταση να αναβληθεί η συνεδρίαση, είναι πράγματι οι εθνικές επέτειοι και υπάρχουν πολλές υποχρεώσεις, αναβάλλεται λοιπόν η συνεδρίαση για την προσεχή εβδομάδα.

Ο βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά την εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και την παραπομπή στην επιτροπή Παιδείας του ακόλουθου θέματος: «Η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, η δημιουργία

αρμόδιας αρχής υπεύθυνης για τη σύνταξη αρχείου κτιρίων προς διατήρηση και ιδιαίτερα η περίπτωση του Νοσοκομείου Λευκωσίας και του Ασύλου».

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την Πέμπτη, 6 Απριλίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

- 1) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000.
- 2) Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
- 3) Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2000.
- 4) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
- 5) Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999.
- 6) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 2000.
- 8) Ο περί της Τροποποίησης της Σύμβασης για τον Έλεγχο της Διασυνωριακής Διακίνησης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της Διάθεσής τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
- 9) Ο περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
- 10) Οι περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
- 11) Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
- 12) Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί

του 2000.

- 13) Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικό) Κανονισμοί του 2000.
- 14) Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη και άλλες Χρεώσεις) Κανονισμοί του 2000.
- 15) Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τηλεφωνικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
- 16) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά (Τέλη Απόρριψης) Κανονισμοί του 2000.
- 17) Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 2000.
- 18) Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
- 19) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπανών από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000.
- 20) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διαδικασία που ακολουθείται κατά τη χορήγηση άδειας ασθένειας στους εργαζομένους του δημόσιου τομέα και των

ημικρατικών οργανισμών». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (11.3.1999).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Προβλήματα στο κρατικό σύστημα επιδοτούμενων αποστολών στο εξωτερικό». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (19.9.1996).

3) «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).

4) «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση γενικό νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 7.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Βασιλείου Ανδρούλα

Μιχαηλίδης Θάσος

Γερασίμου Στέλιος

Μουσιούπας Νίκος

Γεωργιάδη Λία

Μυριάνθους Ηλίας

Γεωργίου Αριστοφάνης

Παπαδόπουλος Τάσος

Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρίστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστόφιας Δημήτρης
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφίδης Γιώργος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και κήρυξη ως επείγουσας της πρότασης νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000».
2. Η συζήτηση που έγινε για το εξ αναβολής νομοσχέδιο «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1999» (Μ. Κυπριανού, Τ. Παπαδόπουλος, Πρ. Προδρόμου, Κ. Καζαμίας, Τ. Χατζηδημητρίου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε [Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Χρίστου, Χρ. Πουργουρίδης, Ν. Κλεάνθους, προεδρεύων (Ν. Μουσιούπτας)] και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών

- Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Κ. Καζαμίας, Χρ. Πουργουρίδης, Δ. Ηλιάδης, Τ. Παπαδόπουλος, Π. Δημητρίου, Δ. Συλλούρης, Ν. Κατσουρίδης, Πρ. Προδρόμου) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000».
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Α. Χρίστου, Δ. Συλλούρης, Χρ. Πουργουρίδης, Ν. Κλεάνθους, Χρ. Ρότσας, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Ηλιάδης, Ν. Πιπτοκοπίτης) και ψήφισή του σε νόμο.
  6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Δημητρίου, Δ. Χριστοδουλίδης, Α. Χρίστου, Χρ. Ρότσας, Α. Βασιλείου, Σ. Χατζηγιάννης, προεδρεύων, Ν. Κλεάνθους, Δ. Χριστόφιας, Δ. Ηλιάδης, Πρ. Προδρόμου, Μ. Ματσάκης, Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Χριστοφίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
  7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Προσφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», οι παρατηρήσεις των κ. Μάρκου Κυπριανού και Δημήτρη Ηλιάδη και ψήφισή του σε νόμο.
  8. Διαδικαστική συζήτηση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών Νόμος του 1996» (Α. Χρίστου, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Καράς, Π. Δημητρίου, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Ηλιάδης, Δ. Χριστοδουλίδης) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών Νόμος του 2000».
  9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»
  10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
  11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»
  12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού - Θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», οι παρατηρήσεις των κ. Παναγιώτη Δημητρίου και Ανδρέα Χρίστου επί της διαδικασίας και έγκρισή τους.
  13. Έκθεση για τον κανονισμό «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση Εικοστής Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Συλλούρης, Α. Χρίστου, Ν. Κλεάνθους) και έγκρισή του.
  14. Έκθεση για την πρόταση νόμου που κηρύχθηκε επείγουσα «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Κ. Καζαμίας, Τ. Παπαδόπουλος) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000».
  15. Ερώτηση βουλευτή: Ανησυχία εξαιτίας της κατασκευής έργων στην

προστατευόμενη περιοχή της Πέτρας του Ρωμιού.

16. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Αθλητικές εγκαταστάσεις στη Γεροσκήπου - Τοποθέτηση κιγκλιδώματος στο δρόμο Νέου Χωριού προς Λατσί.
17. Εγγραφή του ακόλουθου θέματος στο Κεφάλαιο Δ': «Η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, η δημιουργία αρμόδιας αρχής υπεύθυνης για τη σύνταξη αρχείου κτιρίων προς διατήρηση και ιδιαίτερα η περίπτωση του Νοσοκομείου Λευκωσίας και του Ασύλου» εκ μέρους του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και παραπομπή του στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 6ης Απριλίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 27)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τη γραμματεία να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι... Κύριε Κυπριανού...

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριε Κυπριανού, αν μου επιτρέπετε, μπορώ να συνεχίσω. Ευχαριστώ.

Πριν εισέλθουμε στη νομοθετική εργασία, θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα θέμα ξεχωριστό. Σήμερα είναι η τελευταία συνεδρία για έναν καταξιωμένο υπάλληλο της Βουλής, που υπηρέτησε το σώμα για τριάντα εννέα συναπτά χρόνια. Πρόκειται για τον Ανδρέα Γαβριηλίδη, τον αγαπητό σε όλους, πιστεύω, τους βουλευτές και το προσωπικό, τον κλητήρα της Βουλής Ανδρέα Γαβριηλίδη. Ο Ανδρέας Γαβριηλίδης

διορίστηκε στη Βουλή την 1η του Δεκέμβρη του 1961 σε ηλικία είκοσι ενός μόλις χρόνων, στελεχώνοντας με άλλους Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους την υπηρεσία της τότε νεοσυσταθείσας Βουλής των Αντιπροσώπων και έκτοτε παρακολούθησε ανελλιπώς, ασκώντας τα καθήκοντά του, όλες τις μέχρι σήμερα συνεδρίες της ολομέλειας, που ανέρχονται περίπου στις χίλιες επτακόσιες.

Αύριο ο Ανδρέας Γαβριηλίδης αφυπηρετεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αφού συμπληρώνει το 60ό έτος της ηλικίας του. Με την ευκαιρία αυτή όλα τα μέλη της Βουλής, η γενική διεύθυνση, το προσωπικό, ο Πρόεδρος της Βουλής εκ μέρους του οποίου κι εγώ, αλλά και ο ίδιος προσωπικά, αποχαιρετούμε τον αγαπητό Ανδρέα και ευχόμαστε υγεία και ευτυχία τόσο στον ίδιο όσο και στην οικογένειά του. Καλός πολίτης, Ανδρέα.

(Χειροκροτήματα)

Μπαίνουμε τώρα στη νομοθετική εργασία. Τα θέματα υπ' αριθμόν 1, 2, 3 και 4 δεν είναι έτοιμα, κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτό προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα της ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999».

Ναι, πρόεδρε της επιτροπής.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή πολλοί συνάδελφοι της επιτροπής Εμπορίου απουσίαζαν το πρωί και δε μας εδόθη η ευκαιρία να ανταλλάξουμε κάποιες απόψεις, έγινε η τοποθέτηση όπως είχαμε συμφωνήσει τηλεφωνικώς, αλλά θα ζητήσουμε αναβολή μέχρι την άλλη βδομάδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η εξέταση του θέματος αναβάλλεται για την επόμενη Πέμπτη, εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εκ μέρους των μελών του σώματος.

Συνεπώς, προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, τον κ. Χατζηγιάννη, να διαβάσει την ομόφωνον έκθεσιν.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ομόφωνη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Καθιερώθη μια πρακτική. Θα υπάρξει ειδική εξαίρεση για τον κ. Χατζηγιάννη;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι για τον κ. Χατζηγιάννη, αλλά, επειδή θα υπάρξει τροπολογία η οποία προτείνεται από το ΑΚΕΛ και το Δημοκρατικό Συναγερμό και για να επεξηγηθεί...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Από το ΑΚΕΛ και το Δημοκρατικό Συναγερμό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα πρέπει να τη διαβάσει!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να τα αντιστρέψουμε τότε.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μη διαβάσεις τίποτε, να περάσει έτσι το πράγμα.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω τους κ. συναδέλφους, όποιος θέλει να λάβει το λόγο...

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη. Θα είστε σύντομος, δεν είναι; Διαβάστε συνοπτικά αυτό που συμφωνούμε με το ΑΚΕΛ.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Απλώς θα διόρθωνα, κύριε Πρόεδρε, και θα έλεγα από το Δημοκρατικό Συναγερμό και από το ΑΚΕΛ.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Πρόδρομος Προδρόμου	Στάθης Κιπτής
Ανδρέας Φιλίππου	Τάκης Χατζηδημητρίου
Θάσος Μιχαηλίδης	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 28 Μαρτίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ και του Συνδέσμου Υποαπασχολούμενων και Αδιόριστων Εκπαιδευτικών Κύπρου (ΣΥΠΑΕΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η καθιέρωση από την 1η Σεπτεμβρίου 2001 της προϋπόθεσης προσκόμισης πιστοποιητικού προϋπηρεσιακής κατάρτισης από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου και στην περίπτωση διορισμού εκπαιδευτικών με σύμβαση διάρκειας έξι τουλάχιστον μηνών.

Όπως είναι γνωστό, άρχισε ήδη από τη σχολική χρονιά 1999-2000 η εφαρμογή του θεσμού της προϋπηρεσιακής κατάρτισης των εκπαιδευτικών. Με την εφαρμογή του θεσμού αυτού, τίθεται ως προϋπόθεση για το μόνιμο διορισμό ενός εκπαιδευτικού στη δημόσια υπηρεσία η προσκόμιση στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ) πιστοποιητικού από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στο οποίο να πιστοποιείται ότι παρακολούθησε με επιτυχία το απαιτούμενο πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης. Υπενθυμίζεται περαιτέρω ότι, με σκοπό να αποφευχθεί οποιαδήποτε χνώδης κατάσταση στη λειτουργία των σχολείων σε σχέση με τη στελέχωσή τους, εξαιρέθηκαν από την εν λόγω υποχρέωση τα πρόσωπα που ήδη στελέχωναν τα σχολεία κατά την έναρξη του θεσμού, με την ταυτόχρονη υποχρέωσή τους να παρακολουθήσουν κατά την επόμενη σχολική χρονιά το συναφές πρόγραμμα ενδοϋπηρεσιακής επιμόρφωσης το οποίο εφαρμοζόταν μέχρι τότε.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αλλά και σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η προτεινόμενη ρύθμιση είναι αναγκαία, αφενός λόγω του μεγάλου αριθμού εκπαιδευτικών που υπηρετούν με σύμβαση και της δυσκολίας που υπάρχει από δημοσιονομικής άποψης στη δημιουργία αντίστοιχου μεγάλου αριθμού μόνιμων θέσεων και αφετέρου λόγω της ανάγκης για στελέχωση της δημόσιας εκπαιδευτικής υπηρεσίας με επαρκώς καταρτισμένους εκπαιδευτικούς, έστω και αν αυτοί υπηρετούν με σύμβαση.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΛΜΕΚ διαφώνησαν με την προτεινόμενη ρύθμιση, τονίζοντας ότι η προϋπόθεση προσκόμισης του υπό αναφορά πιστοποιητικού πρέπει να συνδεθεί άμεσα με την προσφορά μόνιμου διορισμού, ώστε η μη πλήρωση της προϋπόθεσης αυτής να συνιστά λόγο διαγραφής από τον κατάλογο διοριστέων μόνο κατά την προσφορά στον υποψήφιο μόνιμου διορισμού.

Οι εκπρόσωποι της ΟΛΤΕΚ συμφώνησαν με τη σκοπούμενη ρύθμιση, υποστηρίζοντας περαιτέρω ότι πρέπει να διαγράφονται όσοι δεν ανταποκρίνονται θετικά στην κλήση της ΕΕΥ να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, του οποίου απώτερος στόχος είναι να καταρτίζονται έγκαιρα όλοι οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί.

Οι εκπρόσωποι του ΣΥΠΑΕΚ εξέφρασαν την άποψη ότι για την απρόσκοπτη εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης πρέπει αυτή να συμπληρωθεί με πρόνοια σύμφωνα με την οποία κατά τους διορισμούς εκπαιδευτικών με σύμβαση που πρόκειται να υπηρετήσουν κατά τη σχολική χρονιά 2000-2001 πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε όσους υποψηφίους κατέχουν το πιστοποιητικό προϋπηρεσιακής κατάρτισης και σε όσους ήδη έχουν εξαιρεθεί από την προϋπόθεση αυτή, όπως αναφέρθηκε ήδη πιο πάνω. Απώτερος στόχος της ρύθμισης αυτής, κατά την άποψη του ΣΥΠΑΕΚ, είναι αφενός η δίκαιη μεταχείριση αυτών που ανταποκρίθηκαν θετικά στη σχετική κλήση της ΕΕΥ κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του θεσμού και παρακολούθησαν με επιτυχία το πρόγραμμα και αφετέρου η αποφυγή στο μέλλον της ανάγκης νέων εξαιρέσεων εκπαιδευτικών από το θεσμό της προϋπηρεσιακής κατάρτισης. Το σκεπτικό της εισήγησης αυτής υιοθετήθηκε από την επιτροπή, γι' αυτό και συμπεριέλαβε σχετική πρόνοια στο υπό αναφορά νομοσχέδιο.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή υιοθέτησε επίσης την εισήγηση του μέλους της βουλευτή κ. Ανδρέα Φιλίππου για συμπερίληψη σε αυτό πρόνοιας σύμφωνα με την οποία ο υποψήφιος που καλείται να παρακολουθήσει το πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης πρέπει να προειδοποιείται προς τούτο τουλάχιστον έξι μήνες πριν από την έναρξη του προγράμματος. Απώτερος στόχος της προειδοποίησης αυτής είναι να παρέχεται στους ενδιαφερομένους ο απαραίτητος χρόνος, ώστε να προβούν σε όλες τις αναγκαίες διευθετήσεις σε σχέση με τις κατά το

χρόνο της κλήσης τους υφιστάμενες οικογενειακές και επαγγελματικές τους υποχρεώσεις.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή έκρινε σκόπιμη τη συμπερίληψη ειδικής πρόνοιας με βάση την οποία δε θα διαγράφεται από τον κατάλογο διοριστέων υποψήφιος ο οποίος για σοβαρούς λόγους υγείας, πιστοποιούμενους από αρμόδιο ιατροσυμβούλιο, δεν είναι σε θέση να παρακολουθήσει το πρόγραμμα ή να αποδεκτεί το διορισμό του, ανάλογα με την περίπτωση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπάρχουν δύο τροποποιήσεις, κύριε Πρόεδρε, και ήταν και ο βασικός λόγος που ανήλθα στο βήμα. Καταρχάς να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι ο θεσμός της προϋπηρεσιακής επιμόρφωσης στην πράξη δεν εφαρμόστηκε, γιατί παρείχετο η ευχέρεια σε όσους καλούνταν, εάν δεν ήταν κλήσεις για μόνιμο διορισμό, να μπορούν να απορρίψουν την πρόσκληση, με αποτέλεσμα, όπως θα γνωρίζετε, από τους διακόσιους δέκα περίπου, που είναι οι ανάγκες σε εκπαιδευτικούς για τη μέση εκπαίδευση, να έχουν ανταποκριθεί για να κάμουν προϋπηρεσιακή επιμόρφωση σαράντα ένα άτομα.

Με την τροποποίηση η οποία υιοθετείται από το σύνολο της επιτροπής και ελπίζω και από την ολομέλεια, θα είναι δυνατόν πλέον ο εκπαιδευτικός, και όταν κληθεί όχι μόνο για μόνιμο διορισμό, αλλά και για επί συμβάσει διορισμό και για την εξασφάλιση του σχετικού πιστοποιητικού, να διαγράφεται από τον κατάλογο, αν είναι αρνητική η

απάντησή του, εκτός εάν υπάρχει θέμα υγείας και αυτό πρέπει να βεβαιώνεται με έκθεση ιατρικού συμβουλίου.

Πρέπει να πω ότι τα μέλη της επιτροπής Παιδείας και πιστεύω και άλλοι συνάδελφοι θα γνωρίζουν ότι στο παρελθόν υπήρξε εκπαιδευτικός -μιλώ για κυρία- η οποία είχε κληθεί για να διοριστεί στη Μέση Εκπαίδευση, όταν πήρε την κλήση, ο σύζυγός της πέθαινε σε νοσοκομείο στην Αθήνα και ζήτησε όπως της δοθεί μια προθεσμία, άδεια άνευ απολαβών, όπως ήταν τότε, για να μπορέσει να έρθει σε μεταγενέστερο στάδιο. Δυστυχώς δεν της δόθηκε και έχασε τη σειρά της. Με αυτό κατά νουν, η επιτροπή λέγει ότι, αν υπάρχει λόγος υγείας, ο οποίος θα βεβαιώνεται με ασφάλεια από ιατρικό συμβούλιο, θα μπορεί να υπάρξει αναστολή, να πούμε για ένα χρόνο, και ο εκπαιδευτικός θα καλείται για τον επόμενο χρόνο.

Τώρα, με τις τροποποιήσεις που εισηγούμεθα και θέλω να πω ότι αυτές οι τροποποιήσεις δεν έχουν απορριφθεί από τις άλλες κοινοβουλευτικές ομάδες, απλώς έτυχε να ήμασταν παρόντες και τις υπογράψαμε με το συνάδελφο Μιχαηλίδη... Η πρώτη τροποποίηση, με βάση την εισήγηση του κ. Φιλίππου, την οποία κρίνει πολύ θετική και δικαιολογημένη η επιτροπή, είναι ότι αυτοί οι οποίοι θα κληθούν να κάμουν προϋπηρεσιακή επιμόρφωση είναι λογικό να έχουν μια προθεσμία έξι μηνών -έρχονται από το εξωτερικό άνθρωποι- ώστε να τακτοποιήσουν τις οικογενειακές τους και άλλες υποχρεώσεις. Όμως, επειδή ειδικά για φέτος δεν παρέχεται αυτή η ευχέρεια των έξι μηνών, γι' αυτό και υπάρχει η πρόταση ειδικά για φέτος να υπάρχει εξαίρεση, να υποχρεούνται δηλαδή, όταν κληθούν, να έρθουν χωρίς την εξάμηνη αυτή προθεσμία προειδοποίησης.

Η δεύτερη τροποποίηση, κύριε Πρόεδρε, αφορά την αξιολόγηση. Όταν πηγαίνουν υποψήφιοι στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και, όπως όλοι γνωρίζουμε, πηγαίνει ο τετραψήφιος αριθμός των θέσεων, εάν η συμβουλευτική επιτροπή έχει

επιλέξει τον αριθμό τον τετραψήφιο και τον οποίο έχει στείλει στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, εάν εν τω μεταξύ υπάρχει ένσταση από κάποιον από τους εκπαιδευτικούς που δε συμπεριλήφθηκε και τελικά η ένστασή του γίνει αποδεκτή, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, δεν μπορεί η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να τον προαγάγει.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Θέλετε να πείτε τετραπλάσιο αριθμό, κύριε συνάδελφε, όχι τετραψήφιο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τετραπλάσιο, ναι, έχετε δίκιο.

Η τροποποίηση λοιπόν είναι για να καταστεί δυνατή η προαγωγή υποψηφίου που στο τέλος, μετά την υποβολή ένστασης, γίνεται αποδεκτή η ένστασή του.

Ευχαριστώ πολύ. Ελπίζω να είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δυο λόγια σε συντομία, κυρίως διότι αυτή η νομοθεσία την οποία η επιτροπή Παιδείας εισηγείται στην ολομέλεια ομόφωνα είναι πάρα πολύ σημαντική και νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να πούμε δυο λόγια επιπλέον αυτών που έχει αναφέρει ο πρόεδρος της επιτροπής.

Φέτος που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά η υποχρέωση των υποψηφίων εκπαιδευτικών να περάσουν από προϋπηρεσιακή κατάρτιση, το Υπουργείο Παιδείας κάλεσε τριακόσια άτομα και έκανε τις αναγκαίες διευθετήσεις, ώστε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο να μπορέσει να τους καταρτίσει προϋπηρεσιακά. Κάλεσε δηλαδή σαράντα ειδικούς εκπαιδευτικούς με αυξημένα προσόντα, οι οποίοι θα παρείχαν αυτή την εκπαίδευση στους τριακόσιους υποψήφιους εκπαιδευτικούς. Τελικά, από τους

τριακόσιους κληθέντες προσήλθαν σε προϋπηρεσιακή εκπαίδευση μόνο σαράντα ένας. Έτσι το Υπουργείο Παιδείας ήτο και υποχρεωμένο, εκ των υστέρων, τους σαράντα τόσους ειδικούς εκπαιδευτικούς που είχε καλέσει, για να μετεκπαιδεύσουν τους υποψήφιους εκπαιδευτικούς, να τους πει να στραφούν πίσω στις προηγούμενες δουλειές τους.

Για να μην επαναληφθεί αυτό και αυτοί οι οποίοι καλούνται να προσέρχονται, γίνεται αυτή η νομοθεσία. Αλλά, καθώς μελετούσαμε τη νομοθεσία, έγινε σαφές ότι χρειαζόταν έγκαιρη προειδοποίηση και συγχαίρω τους συναδέλφους οι οποίοι δέχθηκαν την τροποποίηση που υπέβαλα. Είναι εύλογο, όταν κάποιος καλείται να έρθει για να μετεκπαιδευτεί προϋπηρεσιακά πριν να διοριστεί και δε γνωρίζει αν θα διοριστεί, τουλάχιστο να κληθεί έξι μήνες προηγουμένως, ώστε να πει στον εργοδότη του «ξέρετε, σε έξι μήνες θα φύγω» ή, αν είναι στο εξωτερικό, να πει στην οικογένειά του «σε έξι μήνες θα αλλάξω και χώρα». Και έγινε αυτό. Αλλά, όπως πολύ σωστά πάλι είπε ο κ. Χατζηγιάννης, σκέφτηκαν τι θα γίνει αυτό το Σεπτέμβρη; Ήδη έχουμε Απρίλιο μήνα. Εμείς ψηφίζουμε σήμερα τη νομοθεσία, δημοσιεύεται στην εφημερίδα της κυβέρνησης, αλλά, και αν ακόμη αντιδράσει άμεσα το Υπουργείο Παιδείας, δεν υπάρχουν αυτοί οι έξι μήνες. Ίσως θα έπρεπε να πούμε για το 2000, κύριοι συνάδελφοι, δύο μήνες, όχι να λέμε “οποτεδήποτε”. Οποτεδήποτε σημαίνει και μια μέρα προηγουμένως. Είναι υπερβολική, είναι λανθασμένη, νομίζω, η διατύπωση της τροπολογίας. Αν θέλετε, να πούμε να ειδοποιούνται δύο τουλάχιστο μήνες προηγουμένως. Αν θέλετε, να πούμε ένα μήνα τουλάχιστον προηγουμένως. Παρακαλώ τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους να δουν αυτό το πράγμα και να το αναδιατυπώσουμε. Είναι απλό, μπορούμε ακόμη. Όταν λέμε “οποτεδήποτε”, σημαίνει ότι δίνουμε την ευχέρεια στο Υπουργείο Παιδείας να πει, για παράδειγμα, 31η Αυγούστου σε καλώ εσένα που διδάσκεις στο ιδιωτικό τάδε κολέγιο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπάρχουν τροπολογίες, συνάδελφε.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Αυτό εισηγούμαι... Επιχειρηματολογώ ουσιαστικά, επειδή απουσίαζα στο εξωτερικό και δεν ήμουν στη διατύπωση αυτής της τελικής τροπολογίας. Λέω, ας πούμε δύο τουλάχιστο μήνες προηγουμένως. Κατά τα άλλα, πρόκειται για μια εξαιρετη νομοθεσία.

Όσον αφορά την τροπολογία που λέμε σχετικά με ιατροσυμβούλιο κτλ., φοβούμαι ότι κάποιιοι θα μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν αυτή τη νομοθεσία, θα τα καταφέρουν να πάρουν κάποιους γιατρούς οι οποίοι να πούνε ότι είναι άρρωστοι, εάν αυτοί θέλουν να ξεφύγουν από την πρόνοια της νομοθεσίας. Δεν είμαι τόσο σίγουρος ότι αυτή η τροπολογία είναι...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ιατροσυμβούλιο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Για ένα χρόνο.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, απλώς ήθελα να το πω αυτό. Ελπίζω να εφαρμοστεί αυτή η πρόνοια, κύριε πρόεδρε της επιτροπής μας, αυστηρά από το κράτος μας, διότι, εάν δεν εφαρμοστεί αυστηρά, εγώ θα εισηγηθώ μετά από δύο χρόνια να διαγράψουμε αυτή την τροποποίηση, διότι επιτέλους πρέπει να μπει μια τάξη στις διαδικασίες και, όπως είπαμε, με τη νομοθεσία αυτή μπαίνει.

Με αυτές τις επισημάνσεις, τις οποίες θεώρησα υποχρέωσή μου να κάνω, ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν δύο τροπολογίες. Παρακαλώ το γραμματέα να τις διαβάσει και στη συνέχεια να τεθούν σε ψηφοφορία κεχωρισμένως. Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρώτη τροπολογία:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (δ) του άρθρου 2 του νομοσχεδίου με την αντικατάσταση της τελείας, στο τέλος της προτεινόμενης επιφύλαξης, με διπλή τελεία και την προσθήκη της ακόλουθης νέας επιφύλαξης ως δεύτερης επιφύλαξης:

«Νοείται περαιτέρω ότι στην περίπτωση των υποψηφίων που θα κληθούν να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα κατά τη σχολική χρονιά 2000-2001, η κλήση αυτών δυνατό να γίνει οποτεδήποτε πριν από την έναρξη του προγράμματος.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εν πάση περιπτώσει εντός δύο μηνών τουλάχιστον προ της...

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μας είχε απασχολήσει η συγκεκριμένη αναφορά σε κάποια προθεσμία. Ενδεχομένως να είμαστε εκτός, έστω κι αν βάλουμε τρεις μήνες, γιατί θα πρέπει πρώτα η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να δει τις ανάγκες· θα πρέπει να γίνει μια σωστή εκτίμηση των αναγκών και μετά να κληθούν οι εκπαιδευτικοί. Και έχουμε την άποψη ότι, αν βάλουμε κάποιες προθεσμίες, τότε μπορεί να βρεθούμε εκτός και πάλι της δυνατότητας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά το “οποτεδήποτε” θα επιτρέψει στους αρμοδίους να εφησυχάσουν και να μείνουν την τελευταία στιγμή, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να τελειώσω.

Με βάση τις οδηγίες που υπήρχαν προηγουμένως, θα έπρεπε να είχε σταλεί διπλοσυστημένη επιστολή και να έχουν και μια προθεσμία, νομίζω δεκαπέντε μέρες, αν δε με απατά η μνήμη μου, να απαντήσουν. Είναι αυτό που έχει κατά νουν η επιτροπή. Αν θέλετε να βάλουμε τους δυο μήνες, βάλλω τους, νοουμένου ότι δε δημιουργεί οποιοδήποτε πρόβλημα. Να βάλουμε δύο μήνες. Δύο μήνες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Μάλιστα. Εκεί που λέει “οποτεδήποτε”, νοουμένου ότι η τοιαύτη κλήση θα είναι δύο μήνες τουλάχιστον προ του σκοπούμενου και εν πάση περιπτώσει δύο μήνες πριν από την έναρξη του προγράμματος. Η γραμματεία της Βουλής να προβεί στην ανάλογη με το πνεύμα του σώματος τροποποίηση.

Προχωρήστε στη δεύτερη τροποποίηση, κύριε Γερασίμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 3 του νομοσχεδίου, του ακόλουθου νέου άρθρου 4 και για αναρίθμηση του υφιστάμενου άρθρου 4 αυτού σε 5:

«Τροποποίηση 4. Το άρθρο 35 του βασικού νόμου τροποποιείται με τη
του άρθρου 35 διαγραφή από το εδάφιο (1) αυτού της παραγράφου (δ).».
του βασικού
νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, κύριοι συνάδελφοι, αν ερωτήσω τι τροπολογία θα ψηφίσετε, πιστεύετε ότι εσείς που κουβεντιάζετε ξέρετε τι τροπολογία θα ψηφίσετε; Είμαι βέβαιος, όχι. Λοιπόν,

τίθεται σε ψηφοφορία η πρώτη τροπολογία. Και δε θα ερωτήσω ποια είναι η πρώτη τροπολογία.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Συγγνώμη, κύριε, εγώ δεν ξέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ήξερα, κύριε Χατζηγεωργίου. Σε είδα και θα σε ρωτούσα, αλλά δεν είμαι δάσκαλος!

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Είσαι εκπρόσωπός τους!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Νομίζω ότι δεν είναι σωστά αυτά. Έτσι πιστεύω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, η αναίδεια έχει όρια! Από τούδε και στο εξής, αν συνεχίσετε να ενοχλείτε ή να παρενοχλείτε τους συναδέλφους σας, θα σας ανακαλέσω στην τάξη. Και, αν όχι, τότε θα δείτε ότι δεν είναι θέμα δασκάλου. Αν, αστειευόμενος, παρέλειψα να κάνω αναφορά στο όνομά σας, σ' εσάς, που μιλούσατε μέχρι και στα θεωρεία, έχω την εντύπωση ότι δε θα έπρεπε να μιλάτε κατά τον τρόπο που μιλάτε, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δε θα σας απαντήσω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ δεν είμεθα μπροστά από μικρόφωνα ραδιοφώνου! Σας παρακαλώ!

Κύριοι, πόσοι είναι υπέρ της πρώτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρώτη τροπολογία εγκρίνεται με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή.

Προχωρούμε στην έγκριση της δεύτερης τροπολογίας. Πόσοι είναι υπέρ της δεύτερης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η δεύτερη τροπολογία εγκρίνεται με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή.

Ναι, κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι αυτού του είδους οι στιχομυθίες που έγιναν προηγουμένως δεν τιμούν το σώμα και πρέπει να αποφεύγονται με αμοιβαία ευθύνη. Αυτά που ελέχθησαν νομίζω ότι δεν είναι αντάξια του σώματος και πρέπει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε γνωρίζω σε ποιον αναφέρεστε. Να γίνετε πιο συγκεκριμένος.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αναφέρομαι και σε εσάς, κύριε Πρόεδρε, αναφέρομαι και σ' αυτό, που εγώ δεν άκουσα, που είπε ο κ. Χατζηγεωργίου. Αναφέρομαι σε οτιδήποτε λέχθηκε έξω από τα πλαίσια μιας σωστής επικοινωνίας του προεδρείου με τους βουλευτές και αμφίδρομα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση, αν επ' ελάχιστον δείτε τους κανονισμούς, ο ρόλος του προεδρείου ή του προέδρου του σώματος δεν είναι απλά να κάθεται πιο ψηλά από τους άλλους, αλλά να διεξάγει σωστά τις εργασίες του σώματος. Έχω την εντύπωση ότι -και δεν αναφερόμουν στον κ. Χατζηγεωργίου βεβαίως και, αν δεν έκανε αναφορά, δε θα έκανα καθόλου νύξη ονομαστικά- σε όλες τις πτέρυγες της Βουλής κατά εκείνη τη στιγμή δυστυχώς, κύριοι συνάδελφοι -και κάποια στιγμή πρέπει να συνειδητοποιούμε τι συμβαίνει- επαρατηρείτο ένας θόρυβος και μια οχληρία και έκρινα σωστό να κάνω κάποια παρατήρηση. Και είναι υποχρέωσή μου και καθήκον μου. Δεν είχα πρόθεση να θίξω κανένα των συναδέλφων.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 28Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 2000»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Κώστας Παπακώστας	Λευτέρης Χριστοφόρου
Ζαχαρίας Κουλίας	Κίκης Γιάγκου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2000. Στα πλαίσια μελέτης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του συμβουλίου του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και της ΠΕΠ. Εκπρόσωποι του ΣΙΤΟΠ και του ΠΑΣΥΠΕΕ, παρ' όλο που προσκλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού £46.020 και η διάθεσή του για κάλυψη αυξημένων αναγκών του φορέα σχετικά με διαχειριστικά έξοδα. Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους αρμοδίους, τα έξοδα αυτά αφορούν ποσό £990 για κάλυψη αμοιβών νομικών συμβούλων, καθώς και ποσό £45.030 για τη μισθοδοσία τεσσάρων κτηματολόγων, δύο χειριστών ηλεκτρονικών υπολογιστών και ενός συμβούλου μηχανογράφησης.

Υπενθυμίζεται ότι η ολομέλεια της Βουλής, στα πλαίσια της συζήτησης του προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών για το 2000, περιέκοψε τα πιο πάνω κονδύλια που προνοούνταν σ' αυτόν, θέτοντας σε καθένα από αυτά συμβολική πρόνοια £10, ώστε να παρασχεθεί χρόνος στην επιτροπή να ενημερωθεί για τον τρόπο διάθεσής τους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι η έγκριση των κονδυλίων αυτών θα βοηθήσει κατά πολύ στην υλοποίηση των σκοπών και των στόχων του φορέα και θα συμβάλει στην επιτάχυνση των διαδικασιών παροχής δανείων, αφού θα καταστεί δυνατό να γίνονται γρηγορότερα οι εκτιμήσεις περιουσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, με βάση τις εξηγήσεις που δόθηκαν από τους αρμόδιους λειτουργούς, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή καλεί το διοικητικό συμβούλιο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών να προχωρήσει στην πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού με αξιοκρατικά κριτήρια και με ψηλό αίσθημα δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Πολύ σύντομα από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Εκείνο το οποίο ήθελα να αναφέρω είναι ότι ερχόμαστε να εγκρίνουμε αυτά τα ποσά, τα οποία είχαμε αφαιρέσει κατά την ψήφιση των βασικών προϋπολογισμών, όχι γιατί έχουμε πειστεί για τις εξηγήσεις που έχουν δοθεί από τους αρμοδίους. Και ιδιαίτερα δεν έχουμε πειστεί από τις διατυπώσεις που είναι στο εισαγωγικό σημείωμα με το οποίο ήρθαν οι

συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί. Όμως έχουμε πει εκεί ότι ψηφίζουμε αυτούς τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, ούτως ώστε να εξυπηρετηθούν οι ενδιαφερόμενοι αιτητές στο φορέα, οι οποίοι σήμερα αριθμούν ένα μεγάλο αριθμό· υπάρχουν περί τις χίλιες αιτήσεις που πρέπει να εξεταστούν. Και, προκειμένου να μην ταλαιπωρηθούν οι αιτητές και δικαιούχοι από το φορέα, έχουμε σημειώσει και έχουμε επισημάνει προς το συμβούλιο αλλά και προς το Υπουργείο Οικονομικών, συζητώντας τον προϋπολογισμό του 2001, ότι δε θα δεχθούμε άλλη φορά να δώσουμε εμβλαωματικές λύσεις. Θα πρέπει σε αυτό το διάστημα και το χρόνο που δίνουμε στο υπουργείο και στο φορέα να βρουν τρόπους μόνιμης λύσης του θέματος των εκτιμητών αλλά και σύντομης διεκπεραίωσης των υποθέσεων του κόσμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Γεωργίου.

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού £46.020 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί της Τροποποίησης της Σύμβασης για τον Έλεγχο της Διασυνοριακής Διακίνησης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της Διάθεσής τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Τροποποίησης της Σύμβασης για τον Έλεγχο της Διασυνοριακής Διακίνησης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της Διάθεσής τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Παναγιώτης Δημητρίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Χρίστου	Ηλίας Μυριάνθους
Δημήτρης Ηλιάδης	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Συλλούρης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της

διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο και συγκεκριμένα με την Απόφαση 97/640/EK του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1997, για την έγκριση της τροποποίησης της Σύμβασης για τον Έλεγχο της Διασυνοριακής Διακίνησης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της Διάθεσής τους (Σύμβαση της Βασιλείας), όπως καθορίστηκε στην Απόφαση III/1 κατά την Τρίτη Σύνοδο της Συνδιάσκεψης των Μερών της Σύμβασης που συνήλθε στο Λονδίνο στις 22 Σεπτεμβρίου 1995.

Η αποδοχή από την Κυπριακή Δημοκρατία της πιο πάνω τροποποίησης της σύμβασης αποφασίστηκε με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 50.650 και ημερομηνία 24 Νοεμβρίου 1999.

Η πιο πάνω σύμβαση αποβλέπει στον έλεγχο, σε διεθνές επίπεδο, της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους προκειμένου να προστατευθούν η υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον. Η σύμβαση υπογράφηκε στη Βασιλεία της Ελβετίας στις 22 Μαρτίου 1989, κατά τη διάρκεια των εργασιών της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και επικυρώθηκε από τη Βουλή το 1992.

Στο πλαίσιο της απόφασης ΙΙΙ/1 τα συμβαλλόμενα μέρη προέβλεψαν τροποποίηση της σύμβασης, σύμφωνα με την οποία θεσπίζεται άμεση απαγόρευση της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων που προορίζονται για τελική διάθεση (ταφή, αποτέφρωση). Μάλιστα από 1η Ιανουαρίου 1998 αποφασίστηκε η απαγόρευση της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων που προορίζονταν για εργασίες αξιοποίησης (ανακύκλωση) από τα κράτη που περιλαμβάνονται στο παράρτημα VII της σύμβασης, δηλαδή τα «μέλη του Οργανισμού για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (ΟΟΣΑ) της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Λιχτενστάιν» προς τα κράτη που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα VII της σύμβασης.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω τροποποίησης της σύμβασης με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω τροποποίησης της σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Τροποποίησης. Πίνακας. Μέρος Ι. Μέρος ΙΙ. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3, καθώς και ο Πίνακας, Μέρος Ι και ΙΙ, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3, καθώς και ο Πίνακας, Μέρος Ι και ΙΙ, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Τροποποίησης της Σύμβασης για τον Έλεγχο της Διασυνοριακής Διακίνησης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της Διάθεσής τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα δύο θέματα, που είναι «Ο περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Οι περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», υπάρχει κοινή έκθεση, η οποία είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Ανδρέας Μούσκος

Παναγιώτης Δημητρίου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Χρίστου

Ανδρούλα Βασιλείου

Δημήτρης Ηλιάδης

Ηλίας Μυριάνθους

Δημήτρης Συλλούρης

Λία Γεωργιάδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών, που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η διαγραφή του ορισμού του όρου “αμίαντος” από τη βασική νομοθεσία για τον Αμίαντο (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) και η αντικατάστασή του με νέο ορισμό σύμφωνα με το λεκτικό της οδηγίας 83/477/ΕΟΚ.

Οι πιο πάνω κανονισμοί, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 4 της αντίστοιχης βασικής νομοθεσίας, στοχεύουν στην τροποποίηση των βασικών κανονισμών περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία), με στόχο την εναρμόνισή τους με τις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί επιφέρουν αριθμό τροποποιήσεων για την αναλυτικότερη κάλυψη ορισμένων θεμάτων τα οποία ρυθμίζει η οδηγία 83/477/ΕΟΚ,

που αφορά την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας. Πρόσθετα, εισάγονται νέες ρυθμίσεις που δεν τυγχάνουν κάλυψης από την υφιστάμενη νομοθεσία, όπως είναι η εκπόνηση σχεδίων κατά τις κατεδαφίσεις, οι μετρήσεις συγκέντρωσης ινών αμιάντου στον αέρα κ.λπ. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις νέες ρυθμίσεις περιλαμβάνονται πρόνοιες για ενεργότερη συμμετοχή του εργαζομένου σε θέματα που τον αφορούν, όπως είναι η εκτίμηση του κινδύνου, τα αποτελέσματα των μετρήσεων και η ενημέρωση για επιπρόσθετα μέτρα προστασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκφράζοντας την ικανοποίησή μου για την υιοθέτηση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του νομοσχεδίου και των κανονισμών που μας εναρμονίζουν με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την ασφάλεια των εργαζομένων στο χώρο της εργασίας, θα ήθελα να αναφερθώ στο γεγονός ότι αυτή η Βουλή είχε προς τιμήν της ευαισθητοποιηθεί πολύ έγκαιρα. Και, αν δε με απατά η μνήμη μου, το 1986-'87 η τότε επιτροπή Υγείας, υπό την προεδρία του νυν Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κ. Αλέκου Μαρκίδη, είχε μελετήσει επισταμένα το θέμα και είχε ομόφωνα ζητήσει από την εκτελεστική εξουσία και ιδιαίτερα από τη διεύθυνση των ημικρατικών οργανισμών να ληφθούν σε όλα τα υποστατικά μέτρα, πρώτον, για τη μη

χρησιμοποίηση πλέον υλικών που εμπεριέχουν αμιάντο αλλά και από την άλλη για τα υφιστάμενα υποστατικά που έχουν αυτό το υλικό να ληφθούν όλα τα προστατευτικά και προφυλακτικά μέτρα και μέσα.

Θέλω να αναφέρω ότι η επιτροπή τότε σύσσωμη είχε επισκεφθεί σταθμό της Αρχής Ηλεκτρισμού στη Μονή και εκεί βρεθήκαμε, κύριε Πρόεδρε, προ δύο εκπλήξεων. Η πρώτη ευχάριστη έκπληξη ήταν ότι ήδη οι υπεύθυνοι του σταθμού είχαν λάβει τα μέτρα τους και είχαν εφοδιάσει με όλα τα απαραίτητα μέσα τους εργαζομένους, είτε αυτά λέγονταν ειδικές μπότες είτε γάντια είτε γυαλιά και ούτω καθεξής. Η δυσάρεστη όμως για μας έκπληξη ήταν η νοοτροπία των εργαζομένων, οι οποίοι απλά εργάζονταν με τα χέρια γυμνά και φορώντας -θα χρησιμοποιήσω την έκφραση- “φλιπ φλοπ”. Και στη δική μας ερώτηση γιατί δε χρησιμοποιούν τα απαραίτητα προφυλακτικά μέσα τα οποία τους υπέδειξαν μας είπαν «ξέρετε, έχουμε συνηθίσει να εργαζόμαστε με γυμνά χέρια».

Αν πήρα το λόγο, είναι ιδιαίτερα για να πω ότι την περασμένη βδομάδα παρακολούθησα μια επιστημονική διάλεξη Έλληνα επιστήμονα, ο οποίος είχε σπουδάσει στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και ο οποίος επικέντρωσε το ενδιαφέρον του όχι μόνο στην προστασία των εργαζομένων στους χώρους εργασίας αλλά και στην προστασία του συνόλου των πολιτών κάθε χώρας ιδιαίτερα από τον κίνδυνο που υπάρχει από τη συσσώρευση ινών αμιάντου στα παλιά υδρευτικά συστήματα, δηλαδή στο νερό που περνά μέσα από παλιές σωλήνες οι οποίες είναι κατασκευασμένες από αμιάντο. Συνεχώς διολισθαίνουν ίνες διά του νερού και καταναλώνεται στη συνέχεια αυτό το νερό. Είναι το νερό που παίρνει ο άνθρωπος. Και έκανε και ειδική επισήμανση ο Έλληνας επιστήμονας ότι και οι σύγχρονες μέθοδοι με τους σωλήνες μολύβδου εγκυμονούν ακόμα μεγαλύτερο κίνδυνο, διότι ξέρουμε ότι ο μόλυβδος αποδεδειγμένα, όπως και ο αμιάντος σήμερα, είναι πολύ βλαπτικός για την

υγεία. Είναι ευρύτατο θέμα. Και πιστεύω ότι η πολιτεία μας, εφαρμόζοντας τους κανονισμούς τους οποίους σήμερα ψηφίζουμε, θα μπορέσει πραγματικά να προστατεύσει ακόμη περισσότερο την υγεία του συνόλου του λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, απλώς, με την ευκαιρία που ψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο, να υπενθυμίσω ότι στην Κύπρο είχαμε ένα από τα μεγαλύτερα μεταλλεία αμιάντου στον κόσμο ολόκληρο. Και δυστυχώς παραμένει ακόμη ένας τεράστιος κίνδυνος για τους κατοίκους της περιοχής, γιατί οι ίνες του αμιάντου από το μεταλλείο μεταφέρονται καθημερινά με τον αέρα σε όλη τη γύρω περιοχή. Και θα πρέπει σε κάποιο στάδιο να σκεφθούμε πολύ σοβαρά αυτό το θέμα.

Επίσης να υπενθυμίσω το σώμα ότι -ανέφερε ο συνάδελφος κ. Παρισινός κάποια δικά του παραδείγματα- υπάρχουν ακόμη σχολεία, δημοτικά και νηπιαγωγεία, που στην οροφή είναι καλυμμένα με αμιαντοσανίδες. Και αυτό είναι κάτι το οποίο πρέπει να το δούμε πολύ σοβαρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα δύο θέματα είναι τα υπ' αριθμόν 11 και 12 και υπάρχει επίσης κοινή έκθεση. Αυτά είναι «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και οι κανονισμοί που τιτλοφορούνται «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Κώστας Κωνσταντίνου

Νίκος Κλεάνθους

Κίκης Καζαμίας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα και των συντεχνιών του προσωπικού του.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την ίδρυση και λειτουργία του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα, ώστε να παρέχεται η εξουσία έκδοσης κανονισμών που να ρυθμίζουν θέματα όρων υπηρεσίας ή συνταξιοδοτικών ωφελημάτων ή άλλων παρεμφερών θεμάτων με αναδρομική ισχύ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς σκοπείται η δημιουργία Σχεδίου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων για τους υπαλλήλους του πιο πάνω οργανισμού, με βάση τα ισχύοντα στη δημόσια υπηρεσία.

Με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των υπό αναφορά κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι στη συνεδρία της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο προς ερώτηση θέμα είναι κατά πόσο υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Και πάλι, μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα δεν είναι έτοιμο, ενώ τα θέματα με αριθμούς 14 μέχρι 18 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Το υπ' αριθμόν 19 θέμα, κύριοι συνάδελφοι, είναι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73

872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Νίκος Μουσιούπτας	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσσος Παπαδόπουλος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Ισιδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	
Παναγιώτης Δημητρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου
Αβραάμ Αντωνίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Μαρτίου και 3 Απριλίου 2000 μελέτησε σχετικές επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με ημερομηνίες 1η, 15 και 17 Μαρτίου 2000, με τις οποίες ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £11.876 από το κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και άρθρο 73 872 του προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται από το άρθρο αυτό για

δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τις αντίστοιχες επιστολές, ζητείται η αποδέσμευση των ακόλουθων κονδυλίων:

- Ποσό ύψους £2.376, για την ανέγερση πρόχειρων αποχωρητηρίων στο δημοτικό σχολείο Αγγλισίδων.
- Ποσό ύψους £2.500, για τη διαμόρφωση διαδρόμου εισόδου στο πρώτο δημοτικό σχολείο Αραδίππου.
- Ποσό ύψους £5.000, ως συνεισφορά του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για την ανέγερση νηπιαγωγείου στο συνοικισμό Στρόβολος II.
- Ποσό ύψους £2.000, ως συνεισφορά του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για την ανέγερση νηπιαγωγείου στην Ποταμιά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των πιο πάνω κονδυλίων για τη διενέργεια των πιο πάνω δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £11.876 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στις σχετικές επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με αριθμούς φακέλων Υ.Π.Π. 1/200/2 26/Δ/6 και ημερομηνία 1.3.2000, Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνίες 15.3.2000 και Υ.Π.Π./Δ.Ν.199/200/2 και ημερομηνία 17.3.2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως η απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, η απόφαση εγκρίνεται.

Το επόμενο θέμα, που είναι και το τελευταίο, κύριοι συνάδελφοι, είναι το υπ' αριθμόν 20. Και πάλι αναφέρεται σε απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Νίκος Μουσιούπτας	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσσος Παπαδόπουλος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	
Παναγιώτης Δημητρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2000 μελέτησε επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με ημερομηνία 29 Φεβρουαρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων ύψους £15.120 από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 του

Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δικαιώματα εμπειρογνομόνων για ετοιμασία μελετών.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται από το σχετικό άρθρο για δικαιώματα εμπειρογνομόνων για ετοιμασία μελετών χωρίς προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων, αφού προηγηθεί σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίου ύψους £15.120 για την κάλυψη μελέτης, η οποία ετοιμάστηκε από την Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως, σχετικά με τους όρους υποβολής προτάσεων από ιδιωτικούς οίκους για την ανάπτυξη της μαρίνας Λεμεσού (Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 43.270, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1995).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, στους εν λόγω όρους τίθενται τα ελάχιστα κριτήρια που πρέπει να ικανοποιούν οι προσφοροδότες, αναφορικά με την οικονομική ευρωστία του αναδόχου, την ικανότητα των μελετητών και την πείρα και ικανότητα του προτεινόμενου διαχειριστή. Η τελική έκθεση υποβλήθηκε από την Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως το Δεκέμβριο του 1999.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια της απαιτούμενης δαπάνης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην ανάγνωση της απόφασης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια
δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων -
Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του
Προϋπολογισμού του 2000**

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000, χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων, ύστερα από σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £15.120 από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000 για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αριθμό φακέλου Υ.Σ.Ε. 22/99, 38/83/11 και ημερομηνία 29 Φεβρουαρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση και διενέργεια της πιο πάνω ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως η απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά την σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Η απόφαση εγκρίνεται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία. Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι αυτή έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Παροχή Οικονομικής Βοήθειας σε Κοινότητες που Γειτνιάζουν με την Περιοχή Βασιλικού) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
2. Ο περί Σκύλων Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
3. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων-

		Παθόντων
7.	Οι περί Προεδρίας και Προεδρικού Μεγάρου - Θέση Στενογράφου Προεδρίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών Νομικών
8.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Πατατών που είναι Καρποί των Ποικιλιών (Cultivars) που Προέρχονται από το <i>Solanum Tuberosum</i> L. και τα Υβρίδιά του Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Εμπορίου και Βιομηχανίας
9.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Φρέσκου Κολιάνδρου Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Εμπορίου και Βιομηχανίας
10.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Μαϊντανού Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Εμπορίου και Βιομηχανίας
11.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Λαχάνων Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Εμπορίου και Βιομηχανίας
12.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Ρόκας Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Εμπορίου και Βιομηχανίας
13.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Δυόσμου Κανονισμοί του	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Βιομηχανίας

2000.	Τουρισμού	
14. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Άνηθου Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
15. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μπάμιας Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
16. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μέθης Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
17. Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη και Άλλες Χρεώσεις) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
18. Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τηλεφωνικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
19. Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά (Τέλη Απόρριψης) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
20. Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 2000.	Υγείας	Υγείας
21. Διάθεση Ακίνητης Ιδιοκτησίας της	Εσωτερικών	Εσωτερικών

Δημοκρατίας σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 51194 και ημερομηνία 16.2.2000.

22.	Έγγραφα (Αρ. Θ. 7/2000, Θ. 8/2000, Θ. 14/2000-Θ. 18/2000 και Θ. 21/2000-Θ. 22/2000) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
23.	Έγγραφο (Αρ. 32/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στην επιτροπή
1.	Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών
	Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου	
2.	Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων
	Χρήστο Πουργουρίδη,	

βουλευτή
εκλογικής
περιφέρειας
Λεμεσού

3. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000.	Πρόδρομο Προδρόμου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Το Κεφάλαιο Τρίτο είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις. Δεν υπάρχουν.

Στο Κεφάλαιο Τέταρτο το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας που αναφέρεται στο θέμα που τιτλοφορείται «Η διαδικασία που ακολουθείται για τη χορήγηση άδειας ασθένειας στους εργαζομένους του δημόσιου τομέα και των ημικρατικών οργανισμών.».

Το θέμα είχε εγγραφεί για αυτεπάγγελτη εξέταση, ύστερα από εισήγηση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου. Αν δεν υπάρχει ένσταση, μπορούμε να δώσουμε την ευκαιρία στον πρόεδρο της επιτροπής Υγείας να διαβάσει την έκθεση και στη συνέχεια να ακούσουμε την εισήγηση του κ. Τυρίμου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση, και αυτή είναι και η άποψη του κ. Τυρίμου, ότι το θέμα έχει συζητηθεί κατά τρόπο ικανοποιητικό στην επιτροπή. Δε χρειάζεται να δαπανηθεί χρόνος από το Κεφάλαιο Τέταρτο για περαιτέρω συζήτηση. Να σταλθεί η έκθεση μαζί με τα πορίσματα στην εκτελεστική εξουσία και να θεωρήσουμε ότι λήγει εδώ το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν η εισήγηση του κ. Χρίστου γίνεται αποδεκτή, το προεδρείο δεν έχει λόγο να φέρει ένσταση.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η προσέγγιση των βουλευτών στην επιτροπή Υγείας, απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής, ήταν ομόφωνη. Υπήρξε απόλυτη σύμπτωση θέσεων όσο αφορά και την τοποθέτηση και τις εισηγήσεις. Πιστεύω ότι δε χρειάζεται περαιτέρω συζήτηση και συμφωνώ απόλυτα να σταλθεί στο αρμόδιο υπουργείο η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τυρίμος.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλων ότι ήταν ομόφωνη η προσέγγιση και ήταν και η θέση του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, έχουμε προσέξει ότι αυτή η διαδικασία, η οποία μας ώθησε να εγγράψουμε το θέμα, συνεχίζεται, γι' αυτό πιστεύω πως τώρα, με την απόφαση και της Βουλής, θα γίνουν οι κατάλληλες διευθετήσεις από το Υπουργείο Υγείας, ώστε να εκλείψει αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η απόφαση και η έκκληση του σώματος είναι να γνωστοποιηθεί η έκθεση της επιτροπής Υγείας στο αρμόδιο υπουργείο, ούτως ώστε να ληφθούν τα ανάλογα και αναγκαία μέτρα, ως και να ληφθούν υπόψη οι εισηγήσεις της επιτροπής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 13 Απριλίου 2000, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000.
3. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2000.
5. Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 2000.
6. Ο περί Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξηση Αντιμισθίας) Νόμος του 2000.
7. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2000.
8. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2000.
9. Ο περί Κοινοτήτων Νόμος του 2000. (Αναπομπή).
10. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
11. Ο περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) Νόμος του 1999.

12. Οι περί Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανικών Σχέσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
13. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Προβλήματα στο κρατικό σύστημα επιδοτούμενων αποστολών στο εξωτερικό». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (19.9.1996).
2. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.» (Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
3. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.» (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση γενικό νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών του σώματος.

(Ωρα λήξης: 5.10 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μιχαηλίδης Θάσος
Αναστασιάδης Νίκος	Μουσιούπτας Νίκος
Αντωνίου Αβραάμ	Μούσκος Ανδρέας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Παντελίδου Κατερίνα
Γερασίμου Στέλιος	Παπακώστας Κώστας
Γεωργιάδη Λία	Παρισινός Ανδρέας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Γιάγκου Κίκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Ηλιάδης Δημήτρης	Ρότσας Χρίστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιττής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος

Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Αποχαιρετισμός από τον προεδρεύοντα κ. Νίκο Αναστασιάδη εκ μέρους του σώματος του υπαλλήλου της Βουλής κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη με την ευκαιρία της αφυπηρέτησής του.
2. Αναβολή έπειτα από εισήγηση του κ. Δημήτρη Συλλούρη της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999».
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Σ. Χατζηγιάννης, Α. Φιλίππου, προεδρεύων) και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και ψήφισή του σε νόμο.

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Τροποποίησης της Σύμβασης για τον Έλεγχο της Διασυνοριακής Διακίνησης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της Διάθεσής τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς «Οι περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», οι παρατηρήσεις των κ. Ανδρέα Παρισινού και Μάριου Ματσάκη, ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του 2000», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
8. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000, το κείμενο της απόφασης και έγκριση αυτής.
9. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομώνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000, το κείμενο της απόφασης και έγκριση αυτής.
10. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
11. Εισηγήση του κ. Ανδρέα Χρίστου να θεωρηθεί λήξαν το θέμα «Η διαδικασία που ακολουθείται κατά τη χορήγηση άδειας ασθένειας στους εργαζομένους του

δημόσιου τομέα και των ημικρατικών οργανισμών», οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Ανδρέα Παρισινού και Κυριάκου Τυρίμου και λήξη του θέματος.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 13ης Απριλίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.27 μ.μ.)

(Αρ. 28)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τη γραμματεία να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής από την προηγούμενη συνεδρία και τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999». Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να διαβάσει την έκθεση, η οποία δεν είναι ομόφωνη.

Ο κ. Πιττοκοπίτης, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας είναι θερμή παράκληση να αναβληθεί το θέμα. Ναι, είναι εξ αναβολής, αλλά, επειδή έχει κάποιες, και είναι ειλικρινά σεβαστές, έντονες απόψεις ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, ο οποίος δυστυχώς, όπως είναι γνωστό, είναι εκτός Κύπρου και έρχεται πίσω το Σάββατο, θέλω να παρακαλέσω και τις υπόλοιπες κοινοβουλευτικές ομάδες να επιδείξουν κατανόηση, γιατί θέλουμε ειλικρινά να το αγγίξουμε εις βάθος και με όλη τη σοβαρότητα να ακούσουμε και τις απόψεις του κοινοβουλευτικού μας εκπροσώπου. Γι' αυτό παρακαλούμε θερμά όπως δοθεί ακόμα μια βδομάδα αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, έχετε ακούσει την εισήγηση. Είναι εξ αναβολής το θέμα. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση επί του θέματος για αναβολή; Δεν υπάρχει ένσταση. Επομένως, ομόφωνα αναβάλλεται ξανά.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού ...

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριοι συνάδελφοι! Όταν τερματίσετε τη συζήτηση, θα συνεχίσουμε.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000». Η έκθεση και πάλι δεν είναι ομόφωνη. Παρακαλώ να διαβαστεί.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση είναι ομόφωνη στο μεγαλύτερο μέρος, εκτός μιας πρόνοιας που αφορά δαπάνες για τα καλλιστεία και για την οποία, αντιλαμβάνομαι, το Σοσιαλιστικό Κόμμα προτίθεται να καταθέσει τροπολογία. Αν νομίζετε ότι πρέπει να αναγνωσθεί, ευχαρίστως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν εδώ η ολομέλεια δεν επιθυμεί να αναγνωσθεί η έκθεση, η προεδρία δε θα επιμείνει. Υπάρχει κανένας που επιμένει να διαβαστεί η έκθεση; Επομένως, θεωρείται αναγνωσθείσα η έκθεση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για το 2000 σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Απριλίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και η γενική διευθύντρια του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού.

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΤ για το 2000 προβλέπει έσοδα ύψους £20.000.000 και έσοδα του ίδιου ύψους. Τα έσοδα του οργανισμού, όπως αυτά είχαν αρχικά προϋπολογισθεί, προέρχονται κυρίως από κρατική χορηγία ύψους £10.000.000. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών του οργανισμού, ύψους £13.000.000, πρόκειται να διατεθεί για την προβολή και διαφήμιση του τουριστικού μας προϊόντος, ενώ στον ίδιο προϋπολογισμό προτείνεται και η δημιουργία θέσεων/αναβαθμίσεων που κρίθηκαν αναγκαίες για την κατάλληλη στελέχωση του οργανισμού, ώστε να μπορεί να ανταπεξέλθει στις ανάγκες που επιβάλλονται από τις επικρατούσες διεθνώς συνθήκες ανταγωνισμού.

Όπως είναι γνωστό, με απόφαση της Βουλής κατά την ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού του 2000 αποκόπηκε η κρατική χορηγία προς τον ΚΟΤ ύψους £12.000.000 ως μέτρο διαμαρτυρίας για την παράλειψη της κυβέρνησης να επαναφέρει το τέλος του 3% επί των λογαριασμών των κέντρων αναψυχής και των διανυκτερεύσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους του ΚΟΤ, ο οργανισμός για να μπορέσει να συνεχίσει απρόσκοπτα τη λειτουργία του και να υλοποιήσει τα έργα που είχε προγραμματίσει έχοντας ως δεδομένη την πιο πάνω κρατική χορηγία, συνήψε δάνειο ύψους £8.000.000 για την κάλυψη του μεγαλύτερου μέρους της αποκοπείσας χορηγίας. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, πρόθεση του οργανισμού είναι να αποπληρώσει το εν λόγω δάνειο στο τέλος του τρέχοντος έτους με τα έσοδα που θα προκύψουν από την επαναφορά της πιο πάνω επιβάρυνσης του 3%. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με βάση πρόσφατη υπουργική απόφαση η επαναφορά του πιο πάνω τέλους θα γίνει από την 1η Ιουλίου 2000 αντί από την 1η Νοεμβρίου 2000. Περαιτέρω, ο οργανισμός στοχεύει να καλύψει το υπόλοιπο αναγκαίο ποσό για τη λειτουργία του με τα ανάλογα έσοδα που θα προκύψουν από τη διοργάνωση των διεθνών καλλιστείων, τα οποία θα κατατεθούν στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Για το σκοπό αυτό θα απαιτηθεί η κατάθεση σχετικού συμπληρωματικού προϋπολογισμού στον κρατικό προϋπολογισμό σε επόμενο στάδιο.

Στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενημέρωσε επίσης την επιτροπή για τη διοργάνωση των διεθνών καλλιστείων “Μις Υφήλιος”, τα οποία πρόκειται να διεξαχθούν το Μάιο του 2000 στην Κύπρο, καθώς και για την κάλυψη των σχετικών δαπανών για τη διοργάνωσή τους, οι οποίες περιλαμβάνονται κάτω από το κεφάλαιο “Διαφημίσεις και Τουριστική Προβολή”.

Αναφερόμενος ειδικότερα στο όλο θέμα καθώς και στα διάφορα προβλήματα που παρουσιάστηκαν στην πορεία διεκπεραίωσης των διαδικασιών διοργάνωσης, ο αρμόδιος υπουργός δήλωσε στην επιτροπή τα ακόλουθα:

- Όλες οι δαπάνες που γίνονται για τη διοργάνωση των καλλιστείων ελέγχονται από ειδικά συσταθείσα προς το σκοπό αυτό επιτροπή.
- Το όλο εγχείρημα είναι τεράστιο για τα μεγέθη της Κύπρου και τούτο γίνεται αντιληπτό όσο προχωρούν οι διαδικασίες. Η παρουσιαζόμενη σήμερα αύξηση κάποιων εξόδων κρίνεται φυσιολογική και οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην κατασκευή φαντασμαγορικού σκηνικού, το οποίο αναμένεται ότι θα συμβάλει τα μέγιστα στην επιτυχία της εκδήλωσης.
- Η επιλογή του συγκεκριμένου γνωστού παραγωγού έγινε κατόπιν συστάσεων και η προσφορά κατακυρώθηκε σ’ αυτόν από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών.
- Στη διεκπεραίωση του συμβολαίου παρουσιάστηκαν προβλήματα και διεφάνη ότι η συνεργασία μαζί του ήταν δύσκολη.
- Διακόπηκε το συμβόλαιο, αφού ενημερώθηκε σχετικά ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και θα καταβληθεί στον αποχωρούντα παραγωγό ποσό λιγότερο του μισού της αρχικής αμοιβής που αυτός είχε ζητήσει.
- Η διεκπεραίωση της διοργάνωσης θα συνεχίσει χωρίς οποιαδήποτε επιπλέον οικονομική επιβάρυνση της Δημοκρατίας.

Περαιτέρω, η επιτροπή ενημερώθηκε από τους αρμοδίους για τα ακόλουθα:

- Την ακολουθούμενη πολιτική για διαφήμιση της Κύπρου σε όλες τις τουριστικές αγορές του εξωτερικού, την οποία ο οργανισμός θεωρεί ως τον κυριότερο ενισχυτικό παράγοντα της αδύνατης θέσης της Κύπρου μέσα στο διεθνές ανταγωνιστικό πεδίο και ως αντισταθμιστικό παράγοντα έναντι των ψηλότερων κόστων της Κύπρου σε σχέση με άλλες χώρες.
- Τις αφίξεις τουριστών κατά το 1999 και τις προβλέψεις για το 2000, σύμφωνα με τις οποίες το τουριστικό ρεύμα αναμένεται να ξεπεράσει τα 2.5 εκατομμύρια περιηγητών.
- Την πρόοδο της μελέτης στρατηγικής, η οποία θα είναι έτοιμη πριν από το τέλος του 2000, μέσα στα πλαίσια της οποίας θα διαμορφωθεί νέα στρατηγική “μάρκετινγκ” για τα επόμενα δέκα χρόνια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή του για την κατά νόμο ψήφιση του προϋπολογισμού του ΚΟΤ για το 2000.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κ. Τάκης Χατζηδημητρίου και Δώρος Θεοδώρου, παρά το γεγονός ότι τάσσονται υπέρ της έγκρισης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, διαφωνούν με τη συμπερίληψη σ’ αυτόν των κονδυλίων που αφορούν τη διοργάνωση των διεθνών καλλιστείων, για τούτο και προτίθενται να εισηγηθούν τη διαγραφή τους από τον υπό αναφορά προϋπολογισμό κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει τροπολογία. Παρακαλώ το γραμματέα να αναγνώσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των βουλευτών του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Δώρου Θεοδώρου στον περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμο του 2000

Κεφ.	Άρθρο	Λεπτομέρειες Δαπανών	1999 Εγκεκριμένος Προϋπολ. για τη χρήση του έτους	2000 Εγκεκριμ. Προϋπολ. για τη χρήση του έτους	Εισηγήσεις
4	2	Διαφημίσεις και Τουριστική Προβολή	£8.155.000	£8.205.000	Γίνεται εισήγηση για αφαίρεση από το ποσό των £8.205.000, το οποίο αφορά τη

διαφήμιση
και
τουριστική
προβολή,
του ποσού
των
£4.500.000,
το οποίο
προορίζεται
για τη
διοργάνωση
των διεθνών
καλλιστείων
“Μις Υφήλιος
2000” το
Μάιο του
2000 στην
Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να εξηγήσουμε γιατί υποβάλλουμε αυτή την τροπολογία. Όπως θα ενθυμούνται οι συνάδελφοι, όταν είχε ξαναπαρουσιαστεί αυτό το θέμα υπό μορφή ενός καταρχάς κονδυλίου στους προϋπολογισμούς, κάτι που υποδήλωνε ότι θα ακολουθούσε συνέχεια για έγκριση ενός μεγαλύτερου κονδυλίου για τη διοργάνωση αυτών των καλλιστείων, το κόμμα μας διαφώνησε και για λόγους ουσίας και για λόγους αρχής και για λόγους τυπικούς. Είχαμε πει, για να μην τα επαναλαμβάνουμε, ότι αυτό που χρειάζεται η Κύπρος δεν είναι καλλιστεία, αλλά, αν χρειάζεται κάτι, είναι προβολή και ανάδειξη του πολιτισμού της, της αρχαιολογικής και πολιτιστικής της κληρονομιάς.

Είπαμε επίσης ότι δε βλέπαμε πώς ήταν δυνατό αυτά τα καλλιστεία να φέρουν τουρισμό και χρήματα, όπως έλεγε ο υπουργός τότε, δεδομένου ότι η προβολή των καλλιστείων θα γίνει σε ώρες που η Ευρώπη τουλάχιστο δεν μπορεί να τα παρακολουθήσει· θα τα παρακολουθήσουν όσοι θα τα παρακολουθήσουν στην Αμερική και στον Τρίτο Κόσμο. Από τον Τρίτο Κόσμο τουρισμό δεν έχουμε. Από την Αμερική δεν έχουμε απευθείας πτήσεις. Η άποψή μας λοιπόν είναι ότι ούτε οικονομικά οφέλη θα μπορούσε να υπάρξουν από αυτή την υπόθεση.

Και το τρίτο σημείο ήταν η διαβεβαίωση του υπουργού ότι το ποσό των περίπου ενάμισι με δύο εκατομμυρίων λιρών που θα απαιτείτο γι' αυτό το σκοπό θα ήταν ανεπαρκές. Εφοβούμεθα λοιπόν ότι με τον τρόπο που είχε μεθοδευτεί θα έφθανε σε πολύ ψηλότερα ποσά. Ήδη μια πρώτη ένδειξη έχουμε σήμερα. Υποβάλλεται πρόταση στον προϋπολογισμό του ΚΟΤ για £4,5 εκατομ. Ήδη έχουμε μια υπέρβαση πάνω από 100% και πολύ φοβούμεθα -χωρίς να είμεθα μάντεις κακών- ότι τελικά θα φθάσουμε τα £6,5 ή και £7 εκατομ.

Για όλους αυτούς τους λόγους εμείς προτείνουμε όπως η Βουλή απορρίψει αυτή τη συγκεκριμένη παράγραφο που αφορά την έγκριση του κονδυλίου για τη διοργάνωση των καλλιστείων 2000.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μπω στην ουσία των επιχειρημάτων του κ. Θεοδώρου. Απλώς θα πω ότι αυτή η διοργάνωση βρίσκεται εν εξελίξει. Δε νομίζω ότι, όσο και αν προσπαθήσουμε οικονομικά να γλιτώσουμε κάποια λεφτά, θα πρέπει να οδηγηθούμε στο να εκθέσουμε την Κύπρο με το να τερματίσουμε αυτή τη διοργάνωση σ' αυτό το στάδιο. Αν πράγματι υπάρχουν ανησυχίες ότι μπορεί να υπάρξει αύξηση του κόστους, νομίζω, η έμφαση από μέρους της Βουλής πρέπει να είναι στον έλεγχο ή στο να ζητήσει περισσότερο έλεγχο. Αλλά νομίζω ότι δεν υπάρχει, δεν είναι αυτό το στάδιο.

Μπορεί σωστά η ΕΔΕΚ να εξέφρασε τις αμφιβολίες της και μπορεί να αποδειχθεί στο τέλος ότι έχει και δίκαιο. Όμως σήμερα δε βρισκόμαστε στη μέση του δρόμου· στις 13 του Μάη διοργανώνονται τα καλλιστεία. Η πλειοψηφία της Βουλής είχε δώσει τη συναίνεση. Και νομίζω ότι σ' αυτό το στάδιο, αν ακολουθήσουμε αυτή την προσέγγιση, θα εκθέσουμε πολύ περισσότερο την Κύπρο παρά θα την προβάλλουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χατζηδημητρίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η άποψη σημαίνει ότι η Βουλή μπορεί να παγιδεύεται και να συλλαμβάνεται εν ομηρία και ύστερα στο τέλος να οδηγείται οπουδήποτε ήθελε αποφασίσει ένας κάποιος υπουργός με μεγαλόπνευστες ιδέες περί καλλιστείων, περί χρησιμοποίησης της Πέτρας του Ρωμιού, περί γραμματοσήμων.

Και έρχομαι και σ' αυτά τα θέματα. Ήδη οδηγούμαστε σε έναν εκβαρβαρισμό με αυτή την υπόθεση, κύριε Πρόεδρε, πέραν του θέματος των χρημάτων. Και η υπόθεση της μεταχείρισης του τοπίου αυτή τη στιγμή είναι υπόθεση που παίρνει άλλες διαστάσεις. Γίνονται διεθνείς συμβάσεις για την προστασία του τοπίου και δεν μπορεί να θυσιάζεται το κυπριακό τοπίο χάριν των καλλιστείων. Έχουμε εμπορευματοποιήσει ολόκληρη την Κύπρο. Έχουμε μετατρέψει την Κύπρο ολόκληρη σε υπηρεσία των καλλιστείων. Δεν είναι μια κάποια εκδήλωση που, εδώ που τα λέμε, κακώς, κάκιστα αναλαμβάνει η κυβέρνηση. Δεν υπάρχει άλλη κυβέρνηση στον κόσμο που ανέλαβε να διοργανώσει καλλιστεία. Είμαστε μοναδικό φαινόμενο! Και αυτό για το βιβλίο Guinness! Άλλη επίδοση της Κυπριακής Δημοκρατίας! Σε άλλους τόπους προστατεύεται το τοπίο, υπάρχουν αρχές, λαμβάνονται αποφάσεις. Και αυτή τη στιγμή πληροφορούμαστε ότι θα φωταγωγηθεί κιάλας η Πέτρα του Ρωμιού χάριν των καλλιστείων. Και εκδόθηκαν και τα γραμματόσημα. Και είδα τα γραμματόσημα. Και, ναι, σε ένα υπάρχει το αγαλματάκι της Αφροδίτης που έχουμε στο μουσείο, αλλά δίπλα υπάρχει το σήμα των καλλιστείων! Έχουμε εξευτελίσει την αρχαιότητά μας, την κληρονομιά μας, την πολιτιστική μας κληρονομιά! Τα πάντα, σ' αυτή την υπόθεση!

Ναι, υπάρχει από πλευράς δικής μας το αίσθημα ότι δεν υπάρχει κάτι να συγκρατήσει την κατάσταση σε κάποιο επίπεδο. Και είναι αυτό που καταθέτουμε, κύριε Πρόεδρε. Και, αν είναι να διασώσουμε την τιμή της Κύπρου, πρέπει να ξοδεύουμε πολύ περισσότερα, παρά να ξοδεύουμε χρήματα και να εκθέτουμε την Κύπρο. Είναι γι' αυτούς τους λόγους που θα καταψηφίσουμε αυτή την πρόνοια και κάνουμε έκκληση στη Βουλή, ναι, να καταψηφίσουν όλοι. Η Κύπρος θα εκτεθεί με τα καλλιστεία και όχι χωρίς τα καλλιστεία. Ήδη μπλεχτήκαμε μέσα σε κυκεώνες προβλημάτων, με ατζέντηδες, δώσαμε αποζημιώσεις! Ποιος είναι αυτός ο κύριος που πήρε αποζημιώσεις χιλιάδων λιρών; Γιατί τον πληρώσαμε; Ποια υποχρέωση αναλάβαμε απέναντί του; Ποιοι άλλοι ατζέντηδες υπάρχουν; Τι κρύβεται μέσα σ' αυτή την ιστορία; Ε, είναι μια υπόθεση που τέλος πάντων δεν μπορεί να δικαιολογηθεί με κανένα τρόπο, ώστε να αποφασίζει η Βουλή για καλλιστεία! Αυτό είναι το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να είμαστε και δίκαιοι με τον υπουργό. Ο υπουργός έφθασε εδώ που έφθασε μετά που είχε κάποιες διαβουλεύσεις με όλα τα κόμματα και είχε μια καταρχήν έγκριση για τη διοργάνωση των καλλιστείων.

Οι θέσεις της ΕΔΕΚ, αυτές οι έντονες θέσεις, ήταν από την αρχή γνωστές. Και οπωσδήποτε τώρα στο στάδιο που είμαστε, με συνέπεια η ΕΔΕΚ επαναλαμβάνει τις θέσεις εκείνες τις οποίες εξέφρασε και όταν θα εγκρίναμε καταρχήν το κονδύλι για τα καλλιστεία. Όμως ορθώς υπεδείχθη από τον κ. Συλλούρη, τον πρόεδρο της επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, ότι στο στάδιο που είμαστε, και αν διαπιστώνουμε ότι κάποια λάθη έχουν γίνει ή κάποιες αδυναμίες υπάρχουν στην εξέλιξη των πραγμάτων, δεν είναι σωστό να εκθέσουμε διπλά την Κύπρο. Διότι, αν ο ισχυρισμός της ΕΔΕΚ είναι ότι εκτίθεται η Κύπρος με το να αναλάβει αυτή τη διοργάνωση ή ότι μπαίνει σε κάποια περιπέτεια -που δεν το συζητώ, είναι οι θέσεις της ΕΔΕΚ- τότε εκτίθεται διπλά η Κύπρος, αν έρθει σ' αυτό το στάδιο και ακυρώσει στις δώδεκα παρά πέντε αυτή τη διοργάνωση. Γι' αυτό πιστεύω ότι η συζήτηση πρέπει να τερματιστεί. Ήδη οι θέσεις, επαναλαμβάνω, είναι απλώς σε επανάληψη που εκτίθενται εδώ. Να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Παναγιώτη Δημητρίου, ο κ. Νίκος Αναστασιάδης κατέλαβε την έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει λεχθεί ότι είμαστε στο δώδεκα παρά πέντε και ότι είναι σωστό να τερματιστεί η συζήτηση, να γίνει η διοργάνωση για να μην εκτεθεί η Κύπρος, γιατί είμαστε στο παρά πέντε. Ίσως, κύριε Πρόεδρε, θα ήταν πιο σωστό να σκεφτόμασταν όλοι μας ότι είναι δυνατόν, αν είναι πλέον δυνατόν, να περισώσουμε

την κυπριακή αξιοπρέπεια στο δώδεκα παρά πέντε. Είναι αδιανόητο και πρωτοφανές κυβέρνηση να αναλαμβάνει τη διενέργεια καλλιστηίων διεθνών! Αυτά αναλαμβάνονται από διάφορους οίκους δημόσιων σχέσεων, από μεγάλες εταιρείες και από παρεμφερείς οργανισμούς. Είναι πρωτοφανές κυβέρνηση να έχει αναλάβει ως επιχείρηση, ως διοργάνωση τη διεξαγωγή καλλιστηίων. Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο αφορά τις συμφωνίες και τις διευθετήσεις που έγιναν, τις αναθέσεις που έγιναν, τις διαρρήξεις των συμβολαίων, την καταβολή εκατοντάδων χιλιάδων λιρών αποζημιώσεων, μέσα στις οποίες ασφαλώς πρέπει να περιλαμβάνονται και αυτά τα οποία θα ψηφίσουμε σήμερα ή εκείνα τα οποία ψηφίσαμε χτες. Δηλαδή ψηφίζουμε για να πληρώνεται η διάρρηξη συμβολαίων, χωρίς να γνωρίζουμε ποιοι, πώς, γιατί και υπό ποιους όρους έχουν αναθέσει με συμβόλαιο τη διοργάνωση καλλιστηίων στον κ. Μαστοράκη ή πώς αλλιώς λέγεται!

Το τρίτο, κύριε Πρόεδρε, αφορά κάτι που ξεπερνά και τα καλλιστηία πλέον. Ενόψει των καλλιστηίων υπήρξε η φαινή ιδέα να αξιοποιηθεί διά φωταγωγήσεως και η Πέτρα του Ρωμιού. Τα μνημεία του πολιτισμού φωταγωγούνται διεθνώς με τις σωστές τεχνικές, και η Ακρόπολη και ο Λυκαβηττός και η Αψίδα του Θριάμβου. Αλλά η Ακρόπολη, ναι -και μιλώ για μνημεία πολιτισμού, κύριε Δημητρίου- δεν είναι φυσικό μνημείο. Δεν υπάρχει προηγούμενο στην Ευρώπη όπου φυσικά μνημεία φωταγωγούνται και μάλιστα ενόψει καλλιστηίων.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο Λυκαβηττός είναι που έني;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ο Λυκαβηττός είναι ένα εκκλησιαστικό μνημείο στην κορυφή ενός λόφου, κύριε Δημητρίου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, έτσι χάριν...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα μπορούν να σε πληροφορήσουν οι συνάδελφοι που ήμαστε μαζί στη Μασσαλία ότι φωταγωγούνται και οι βράχοι στη Μασσαλία.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, όχι οι βράχοι!

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ένα λεπτό, αν επιτρέπεται, κύριε συνάδελφε. Κύριε Πρόεδρε, προσέξατε το βράχο, αλλά δεν προσέξατε το μνημείο που είναι πάνω στο βράχο. Το ξεχάσατε το μνημείο που είναι πάνω στο βράχο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι έχει πάνω στο βράχο;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Και η Ακρόπολη είναι βράχος, αλλά έχει και το μνημείο της, τα μνημεία της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να κτίσουμε και τίποτα πάνω!

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται να συνεχίσω...

Όταν ελήφθη η απόφαση για φωταγώγηση της Πέτρας του Ρωμιού, εδόθη από τον Υπουργό Εμπορίου εντολή στις ηλεκτρομηχανολογικές υπηρεσίες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, οι οποίες ανέλαβαν δράση σκάβοντας και εγκαθιστώντας αυλάκια και σωλήνες για την ηλεκτροδότηση. Μιλάμε για μια περιοχή απόλυτης προστασίας της παραλιακής ζώνης. Δε ζητήθηκε η γνώμη του Τμήματος Δασών, η γνώμη της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος και η γνώμη της Πολεοδομίας, που είναι οι τρεις αρμόδιες υπηρεσίες των οποίων απαιτείται η προτέρα γνώμη αλλά και ο σεβασμός στις οδηγίες τους για να γίνει επέμβαση σε προστατευόμενη περιοχή.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είσαι υπερβολικός!

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν είμαι υπερβολικός, κύριε συνάδελφε. Παρακαλώ να μας εξηγήσετε γιατί υπάρχει η ζώνη προστασίας της παραλίας, αν οιαδήποτε υπηρεσία μη αρμοδία με εντολές υπουργού επεμβαίνει σ' αυτή την περιοχή. Πέστε μου τότε ποια είναι η αξία της ζώνης προστασίας και γιατί τα τοπικά σχέδια περιλαμβάνουν αυτό το χαρακτηρισμό. Πέστε μας τότε γιατί!

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δηλαδή το περιβάλλον επηρεάζεται από τα σύρματα;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Δημητρίου, με συγχωρείτε, αλλά, αν υπάρχει νομιμότητα και αν υπάρχουν τοπικά και πολεοδομικά σχέδια, αυτά πρέπει πριν και πέρα από όλους να τα σέβεται η κυβέρνηση, πριν να απαιτεί από τους πολίτες να σέβονται τα νομοθετημένα. Και σε αυτή την περίπτωση υπήρξε και παρανομία και αυθαιρεσία.

Το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, το οποίο βεβαίως μας έχει γελοιοποιήσει διεθνώς είναι η επιστολή διά της οποίας ζητείτο να έρθει στην Κύπρο το άγαλμα της Αφροδίτης από το Μουσείο του Λούβρου και να εκτεθεί στο χώρο των καλλιστηρίων κατά τη διάρκεια της διοργάνωσης. Μεγαλύτερο "κιτς", διότι δεν υπάρχει άλλη λέξη ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι είναι αυτό;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Με συγχωρείτε, μεγαλύτερος εξευτελισμός ενός έργου απaráμιλλης τέχνης, όπως είναι το άγαλμα της Αφροδίτης, το να το φέρεις σε μια διοργάνωση αμερικάνικου τύπου ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, επειδή είναι πολύ ενδιαφέρον το θέμα, προσβολή απέναντι στις άλλες καλλονές, τις ζωντανές, που θα είναι εδώ;

(Γέλια)

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι προτιμότερο να γελούμε με τα χάλια μας τα οποία έχουν προκαλέσει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είπαμε γιατί γελούμε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι μιλώ και, εφόσον μιλώ χωρίς να καταφέρομαι εναντίον κανενός, ασκώντας κριτική, έχω δικαίωμα να πω ό,τι θέλω.

Άρα, κύριε Πρόεδρε, αντί να γελούμε αστειευόμενοι, είναι προτιμότερο να κλαίμε με τα χάλια μας, γιατί μας ειρωνεύονται στην Ευρώπη, που είχαμε την έλλειψη ευαισθησίας και αισθητικής, ώστε να απευθυνόμαστε στο Μουσείο του Λούβρου και να ζητούμε ένα έργο απaráμιλλης αρχαίας ελληνικής τέχνης, για να το στήσουμε ως να είναι διαφήμιση της κόκα-κόλα σε ένα χώρο καλλιστηίων αμερικανικής έμπνευσης και αμερικάνικου διάκοσμου με πλαστική αντίληψη όσον αφορά την τέχνη.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όποιαδήποτε και αν ήταν, αλλά δεν ήταν ρωσική. Αν ήταν ρωσική, θα λέγαμε ρωσική, αν ήταν ιρλανδική, θα λέγαμε ιρλανδική. Είναι αμερικάνικη κακογουσιά, ε, θα την πούμε αμερικάνικη, τι να κάνουμε!

Κύριε Πρόεδρε, ευχόμαστε, πέρα από το φιάσκο που αποτελεί η διοργάνωση που αναλαμβάνεται από την κυβέρνηση, η οποία θα εκθέσει την Κύπρο, να μην έχουμε και σκάνδαλα και διασπάθιση δημόσιου χρήματος, γιατί, αν γίνεται δαπάνη εκατομμυρίων με τη δηλωμένη προοπτική και σχεδιασμό ότι θα προσελκύσει πολλαπλάσια έσοδα στην Κύπρο και το αποτέλεσμα θα είναι να μας μείνουν οι δαπάνες, τότε, ναι, μπορούμε να πούμε για κακούς σχεδιασμούς, οι οποίοι οδηγούν σε αλόγιστες δαπάνες του δημόσιου χρήματος πέρα από τον εξευτελισμό της έννοιας του πολιτισμού και της πολιτιστικής ανάπτυξης από την οποία πόρρω απέχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Ηλιάδη. Ο κ. Μουσιούπτας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ σέβομαι τις απόψεις των συναδέλφων του ΚΙΣΟΣ, αλλά διαφωνώ ριζικά με τη θεωρία τους. Δεν είναι πρωτοφανές να πληρώνουμε για προβολή του τουρισμού μας και ειλικρινά με ξένισε η πικετοφορία που είδα, γιατί πήγαν να περάσουν υπογείως ένα καλώδιο, για να ηλεκτροφωτίσουν ένα μνημείο το οποίο είναι συνδεδεμένο με τη μυθολογία μας. Τι το κακό υπάρχει σε αυτό το πράγμα; Αν υπάρχει μια έγνοια, είναι αυτή που είπε ο συναδελφος κ. Θεοδώρου, ότι πιθανό το ποσό να υπερβεί το αρχικό. Σε αυτό συστήνω λίγη υπομονή. Μας είπε ο κ. υπουργός ότι η όλη υπόθεση θα κόστιζε £4 με 4,5 εκατομ. Αυτό το είπε από την αρχή. Είπε πως θα είχαμε εισοδήματα της τάξης των £2 εκατομ. περίπου και μια ισχυρή προβολή και εγώ πιστεύω πως θα γίνει προβολή της Κύπρου. Αν υπάρξει αυτό που φοβάται ο συναδελφος κ. Θεοδώρου, όπως γίνεται σε όλα τα έργα, θα έρθουμε εκ των υστέρων να ελέγξουμε, να ψέξουμε, να κριτικάρουμε για το ότι δεν τηρήθηκαν τα πλαίσια των δαπανών. Όσο για τα άλλα που ακούστηκαν για περίπτωση εκπόρνευση της ιστορίας μας, κύριε Πρόεδρε, εν τζαι έβαλε σέρι της Αφροδίτης κανένας.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εγώ απλώς θα συμφωνήσω με τον κ. Δημητρίου ότι πράγματι ο κ. Ηλιάδης ήταν πολύ υπερβολικός, γιατί, τη στιγμή που όλες οι θαλάσσιές μας περιοχές στην ελεύθερη Κύπρο έγιναν αυλές ξενοδοχείων, φαχνόμαστε για ένα ρότσο. Όταν συζητούμε σε αυτή τη Βουλή ότι πράγματι οι πάντες έκαναν τη θάλασσα αυλή τους και ο πολίτης σήμερα δεν μπορεί να πάει στη θάλασσα, σίγουρα κάπου είναι υπερβολή πλέον να μιλούμε για το ότι θα βάλουμε υπόγειο ρεύμα.

Πάντως, ευχαριστώ πολύ ως Παφίτης, γιατί κάνατε τόση διαφήμιση για την Πάφο, για το ρότσο μας και για την Αφροδίτη μας, και ελπίζω, μια και σίγουρα δε θα κερδίσουμε τίποτε τουρισμό από το εξωτερικό, να σας κερδίσουμε εσάς ως εσωτερικό τουρισμό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν ήρθε ο υπουργός στην κοινοβουλευτική επιτροπή για να μας ενημερώσει, μέσα στα πλαίσια της εξασφάλισης της συγκατάθεσης των κομμάτων, προτού δεσμευθεί, διαφώνησα, γιατί δεν είχα πεισθεί ότι το οικονομικό όφελος που θα προέκυπτε για την Κύπρο θα ήταν ανάλογο των δαπανών. Στη Βουλή ήμουν εκ των βουλευτών που δεν ψήφισαν τα κονδύλια, όταν αρχικά τέθηκε το θέμα για να υπερψηφιστούν. Σήμερα είμαι υποχρεωμένος να τα ψηφίσω, διότι υπεύθυνα φερόμενος, ως Κύπριος βουλευτής, δεν μπορώ να διανοηθώ να διακωμωδείται η Κύπρος διεθνώς με υποχρεώσεις τις οποίες ανέλαβε και βρίσκονται σήμερα συμβατικά ενώπιόν μας και να υποστεί τον εξευτελισμό το κράτος με το να καταψηφίσουμε τα κονδύλια. Συνεπώς, ενώ είχα τις επιφυλάξεις αυτές, σήμερα τάσσομαι ανεπιφύλακτα υπέρ της έγκρισης των κονδυλίων για σκοπούς προστασίας του καλού ονόματος της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό.

Όσον αφορά τώρα τα όσα ελέχθησαν περί φωταγωγήσης του μνημείου της Πέτρας του Ρωμιού, εγώ έχω δει δεκάδες περιπτώσεις που έχουν φωταγωγηθεί σε πολύ προηγμένες χώρες δένδρα, που είναι μια φυσική ομορφιά, έχουν φωταγωγηθεί άλλα μνημεία φυσικής ομορφιάς, όπως είναι ένα κομμάτι δάσους ή ένα κομμάτι ενός ποταμού. Δε φωταγωγούνται κατ' ανάγκη μόνο μνημεία καλλιτεχνικά. Συνεπώς, θα έλεγα ότι η απόφαση αυτή θα έπρεπε να είχε ληφθεί προ πολλών ετών, διότι αυτό είναι πράγματι ένα μνημείο που άξιζε τον κόπο να φωταγωγηθεί.

Όσον αφορά το αν τηρήθηκαν οι διαδικασίες ή όχι, θα πρέπει να πω ότι συμφωνώ με τον κ. Ηλιάδη ότι και η κυβέρνηση δεν είναι υπεράνω των νόμων, οφείλει να σέβεται τους νόμους πρώτιστα και κύρια η κυβέρνηση και ελπίζω ότι σταδιακά θα διαμορφωθεί το κλίμα εκείνο, που και οι κυβερνητικές υπηρεσίες θα σέβονται τους νόμους ανάλογα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς ως κοινοβουλευτική ομάδα αντιμετωπίζουμε αυτό το θέμα μόνο ως μια τουριστική δραστηριότητα και τίποτε άλλο, γύρω από την οποία έχει αναπτυχθεί μια έντονη συζήτηση μεταξύ των υποστηρικτών και αυτών που αντιτίθενται. Εξ υπαρχής είχαμε τηρήσει γύρω από αυτό το θέμα και ειδικά γι' αυτό το κονδύλι μια στάση αποχής, την οποία θα συνεχίσουμε και σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Χρίστου. Θα δώσω το λόγο στον κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δευτερολογώ αυτή τη στιγμή, θα είμαι πάρα πολύ σύντομος και αυτά που θα πω θα είναι μια απάντηση σε όσους συναδέλφους πολύ καλόπιστα είπαν «να τους αφήσουμε να δούμε τι θα κάμουν και στο τέλος της ημέρας να κρίνουμε τα πεπραγμένα τους». Δεν ξέρω πόσο θα είμαστε δικαιωμένοι και δικαιολογημένοι να κάνουμε αυτή τη δουλειά, όταν εμείς οι ίδιοι -φαίνεται το ξεχάσαμε- πριν όχι πολύ καιρό, νομίζω πριν τρεις μήνες, ψηφίσαμε μια τροποποίηση του νόμου περί Προσφορών του Δημοσίου με την οποία δώσαμε εν λευκώ εξουσία διαχείρισης αυτών των ζητημάτων. Καταργήσαμε το νόμο περί Προσφορών του Δημοσίου εν λευκωτάτω, κύριε Παναγιώτη Δημητρίου, όχι εν λευκώ. Όταν κοιτάξετε μια-μια τις πρόνοιες της τροποποίησης που κάναμε, είναι άσπρο χαρτί. Τι θα τους πούμε αύριο; Ήδη \$175.000 πιάνει κάποιος κ. Μαστοράκης. Αύριο κάποιος άλλοι «μαστοράκηδες» εννά βλαστήσουν τζαι να πκιάσουν τζαι τζέινου. Δηλαδή εμάς η δουλειά μας είναι να ψηφίζουμε νόμους μέσω των οποίων θα διασπαθίζεται το δημόσιο χρήμα; Θα τους δίνουμε άσπρο χαρτί δηλαδή;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα δεν είναι για τούτο που ήσασταν εναντίον.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είπα από την αρχή ... Έθεσα το πλαίσιο της αντίρρησής μας και ένας από τους λόγους είναι και αυτός, η διασπάθιση του χρήματος. Και το γεγονός ότι ξεκινήσαμε με £1,5 εκατομ., πήγαμε στα £4,5 εκατομ. και ο Θεός ξέρει πού θα φθάσουμε δείχνει ότι δεν έχει οροφή αυτή η ιστορία. Και μας δίνουν δείγματα

γραφής. Κάποιος κύριος παίρνει \$175.000 αέρα. Πόσοι κύριοι θα πάρουν αέρα και πόσες εκατοντάδες χιλιάδες δολάρια θα πάρουν; Ε, δεν μπορούμε, κύριοι, να λέμε «αφήστε τους να δούμε τι θα κάμουν και θα τους κρίνουμε ύστερα». Εμάς ποιος θα μας κρίνει;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θωμά κάτι θέλει να πει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, σίγουρα γι' αυτή την υπόθεση της οργάνωσης των καλλιστείων υπάρχουν πολλά ζητήματα. Εγώ απλώς θα ασχοληθώ με ένα, σύντομα. Ο κ. Μουσιούττας έχει αναφέρει ότι κανένας δεν "έβαλε χέρι" ή δεν μπορεί να "βάλει χέρι" της Αφροδίτης. Είναι γεγονός. Όμως από τα στοιχεία μέχρι σήμερα φαίνεται ότι κάποιοι "μάστορες" έχουν βάλει το χέρι τους βαθιά στην τσέπη του κυπριακού λαού με τις αποζημιώσεις τις οποίες παίρνουν. Και μέχρι το τέλος της ημέρας δεν ξέρουμε πόσο βαθιά θα μπει αυτό το χέρι στην τσέπη των φορολογουμένων. Γι' αυτό πιστεύω ότι, έστω και σ' αυτό το στάδιο, το αρμόδιο υπουργείο θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικό για το τι διευθετήσεις κάμνει και πόσο στοιχίζουν αυτές οι διευθετήσεις στον κυπριακό λαό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που θα ήθελα να πω είναι το εξής: Ναι, τίποτα δεν αποκλείεται... Ούτε ο ηλεκτροφωτισμός είτε τοπίων είτε μνημείων. Όμως όλα αυτά τα πράγματα προνοούνται πλέον από διεθνείς συμβάσεις, γίνονται αρχές, γίνονται μελέτες, αποφασίζεται τι πρέπει να γίνει, μετά από προσεκτική έρευνα γύρω από το θέμα. Εδώ κάποιος υπουργός αποφάσισε να φωταγωγήσει. Ε, αυτό είναι απαράδεκτο! Πουθενά στον κόσμο δε γίνεται αυτό το πράγμα. Και στη Μασσαλία να είστε βέβαιος ότι κάποια επιτροπή, κάποιοι άνθρωποι έκατσαν να μελετήσουν. Και σίγουρα, κύριε Πιττοκοπίτη, ξέρω το σεβασμό σας και την αγάπη σας για την Πάφο. Και όταν βγαίνει κανένας στην Πάφο, βλέποντας και μόνο την Πέτρα του Ρωμιού, αισθάνεται ότι μπαίνει μέσα σ' έναν άλλο τόπο. Σίγουρα δεν είναι ρότσος!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Σας ευχαριστούμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είναι ρότσος, δεν είναι ρότσος. Όχι υπό την έννοια... Χαϊδευτικά. Υπ' αυτή την έννοια είναι που το βλέπω, αλλά, επειδή είμαστε Βουλή και μιλούμε για τον κυπριακό τόπο και για τον κυπριακό χώρο, είναι ακριβώς για να υπάρξει αυτή η αποκατάσταση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή και δημόσια εγώ προσωπικά έχω εκφραστεί εναντίον των καλλιστείων, θα ήθελα να εξηγήσω το λόγο για τον οποίο σήμερα ψηφίζουμε υπέρ αυτών των κονδυλίων. Ακριβώς συμφωνούμε με αυτά τα οποία ελέχθησαν από ορισμένους συναδέλφους, ότι, ενώ ως θεσμός τα καλλιστεία δε μας βρίσκουν σύμφωνους ούτε πιστεύουμε ότι θα φέρουν τα οφέλη τα οποία αφήνουν να νοηθούν ότι θα φέρουν στην Κύπρο -υπάρχουν πολλοί άλλοι τρόποι με τους οποίους μπορούμε να προσκομίσουμε οφέλη για την Κύπρο- εντούτοις πιστεύουμε ότι τα κακά που θα επέλθουν στην Κύπρο με το να αποτύχει αυτή η προσπάθεια θα είναι πολύ περισσότερα, εάν δεν προχωρήσουμε με αυτή τη διοργάνωση. Άρα νομίζω ότι θα πρέπει να σκεφτούμε το ρεζιλέμα το οποίο θα πάθει η Κύπρος όχι μόνο με όσα αναφέρθηκαν σήμερα, που ακούσαμε ότι πιθανότατα ήδη στην Ευρώπη να μιλούν με όχι κολακευτικά λόγια για το θέμα της αίτησής μας για την Αφροδίτη της Μήλου, αλλά κυρίως πρέπει να σκεφτούμε τα λόγια με τα οποία θα εκφράζονται, εάν γίνουν τα καλλιστεία και αποτύχουν και ρεζιλευτούμε. Θα είναι ακόμη χειρότερο για την Κύπρο! Μόνο γι' αυτό το λόγο εμείς θα υποστηρίξουμε αυτά τα κονδύλια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μία παρατήρηση, επειδή ακούω και υπερβολές, με όλο το σεβασμό στη διαφορετική άποψη. Εδώ στην Ευρώπη δεν ενδιαφέρονται ότι για είκοσι έξι χρόνια το 37% του κυπριακού εδάφους καταπατείται από τα κατοχικά στρατεύματα και μου λέτε θα γελοιοποιηθούμε ή ενδιαφέρθησαν και μας ειρωνεύονται, γιατί εστάλη μια επιστολή στο Μουσείο του Λούβρου; Αμφιβάλλω αν το πήρε χαμπάρι ο διευθυντής, κύριε Ηλιάδη. Επομένως, μην υπερβάλλετε, σας παρακαλώ, έτσι δηλαδή για να μην ακούονται...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να σας πω ότι δεν είστε ενημερωμένος επί του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, ούτε εγώ, όπως ούτε και οι Ευρωπαίοι.

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω εξαντλείται το θέμα. Βλέπω πολλά χέρια για τον περί Καλλονών Νόμο!

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μας απλώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Βέβαια εγώ δε θα ασχοληθώ με υπερβολές ούτε με μη υπερβολές· είναι εξαντλημένο το θέμα. Πρέπει να πω ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του δικού μας κόμματος, παρ' όσον ότι αρχικά είχε αποφασίσει για θετική ψήφιση, ωστόσο δεν μπορούμε να στείλουμε και μήνυμα επιβράβευσης για όλα τα "μαστορέματα" τα κακά

τα οποία έχουν γίνει. Νομίζω ότι τουλάχιστον στη συγκεκριμένη περίπτωση θα τηρήσουμε αποχή. Βέβαια υπάρχει η δυνατότητα για οποιοδήποτε μέλος της ομάδας να τοποθετηθεί διαφορετικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος... Ε! Κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι εξαντλήθηκε. Προχωρούμε στο... Το θέμα θεωρώ ότι εξαντλήθηκε. Προχωρούμε αμέσως μετά στην ψηφοφορία της σχετικής τροπολογίας των κ. Χατζηδημητρίου και Θεοδώρου, η οποία αντιλαμβάνομαι ότι έχει ήδη αναγνωστεί.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να θεωρηθεί εξαντληθέν το θέμα, πρέπει να αποφασίσει το σώμα.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να αποφασίσει...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Μόνο να προσθέσω κάτι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν τίθεται θέμα... Εκείνο το οποίο θέτω είναι κατά πόσο υπάρχει αντίρρηση από το σώμα η συζήτηση να θεωρηθεί εξαντληθείσα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Εξαντληθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, προχωρούμε στην ψηφοφορία. Το θέμα ήδη αποφασίστηκε και από το σώμα, πέρα από τον Πρόεδρο, που είναι θέμα ruling, όπως έλεγε ο μακαρίτης, ο αείμνηστος κ. Λαδάς.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας διά της οποίας το Κίνημα Σοσιαδημοκρατών ζητεί την αποκοπή ποσού £4.500.000 από τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, προκειμένου να ματαιωθεί αυτή η εκδήλωση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Πάντα μόνοι μας, κύριε Πρόεδρε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν, κύριοι συνάδελφοι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού £20.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

Διάθεση ειδικών εισπραττομένων εμβαζομένων ποσών για υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων/σκοπών. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 7;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απέχουν τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και τέσσερις αποχές. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απέχουν τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ και τέσσερις αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Έτσι προχωρούμε στα θέματα υπ' αριθμόν 5 και 6, εφόσον το 3 και το 4 δεν είναι έτοιμα. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 2000» και «Ο περί Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξηση Αντιμισθίας) Νόμος του 2000». Παρακαλώ, είναι ομόφωνη η έκθεση. Αν δεν υπάρχει ένσταση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 2000» και «Ο περί Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξηση Αντιμισθίας) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπας, αναπλ. πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισιδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η παραχώρηση γενικών αυξήσεων στους βασικούς μισθούς των κρατικών υπαλλήλων και στις συντάξεις των συνταξιούχων κρατικών υπαλλήλων.

Σκοπός του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η παραχώρηση γενικής αύξησης στην αντιμισθία των μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, καθώς και η παραχώρηση της ίδιας αύξησης στους συνταξιούχους που διετέλεσαν μέλη των δύο επιτροπών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των κρατικών υπαλλήλων ζήτησαν την παραχώρηση γενικής αύξησης στα μέλη τους, καθώς και στους συνταξιούχους κρατικούς υπαλλήλους, του ίδιου ύψους με αυτή που συμφωνήθηκε να παραχωρηθεί στους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών. Ύστερα από σχετικές διαβουλεύσεις, στις 3 Φεβρουαρίου 1999 επήλθε συμφωνία μεταξύ κυβέρνησης και συνδικαλιστικών οργανώσεων με βάση την οποία αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

- Να παραχωρηθεί στους κρατικούς υπαλλήλους, από τις ίδιες ημερομηνίες που εγκρίθηκε να παραχωρηθούν οι ανάλογες αυξήσεις στους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών, αύξηση ύψους 1% επί των βασικών μισθών της 31ης Δεκεμβρίου 1998 με κατώτατο ποσό αύξησης τις £22 το χρόνο από την 1η Ιανουαρίου 1999, και ύψους 2% επί των βασικών μισθών της 31ης Δεκεμβρίου 1999 με κατώτατο ποσό αύξησης τις £44 το χρόνο από την 1η Ιανουαρίου 2000.
- Οι ίδιες γενικές αυξήσεις του ίδιου ποσοστού και από τις ίδιες ημερομηνίες να παραχωρηθούν και στους συνταξιούχους κρατικούς υπαλλήλους.
- Το εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρημα των υπαλλήλων που αποχώρησαν ή απεβίωσαν μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1998 και 31ης Δεκεμβρίου 1998 να αυξηθεί κατά 1% και η διαφορά να καταβληθεί από 1η Ιανουαρίου 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις και των δύο υπό αναφορά νομοσχεδίων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν. Προχωρήστε στη δευτέρα ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αύξηση μισθών κρατικών υπαλλήλων. Άρθρο 3.

Αύξηση συντάξεων συνταξιούχων κρατικών υπαλλήλων. Άρθρο 4.

Αναθεώρηση ωφελημάτων που απορρέουν από αφυπηρέτηση ή θάνατο κρατικών υπαλλήλων μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1998 και της 31ης Δεκεμβρίου 1998. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτά αφορούν το νομοσχέδιο 5. Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 5; Δεν υπάρχει. Προχωρήστε και στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρήστε στη δεύτερα και τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου 6.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αύξηση αντιμισθίας μελών. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3; Δεν υπάρχει. Στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξηση Αντιμισθίας) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, ομόφωνα η Βουλή ψηφίζει υπέρ του νομοσχεδίου και το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2000». Είναι και πάλι ομόφωνος η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού
Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούτσας, αναπλ. πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Ισίδωρος Μακρίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	
Παναγιώτης Δημητρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £22.445.000 και η διάθεσή του για κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την παραχώρηση γενικών αυξήσεων στους κρατικούς υπαλλήλους, στους συνταξιούχους κρατικούς υπαλλήλους, στα μέλη των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, στους συνταξιούχους που διετέλεσαν μέλη των Επιτροπών αυτών, καθώς και για την αύξηση του εφάπαξ ποσού ή φιλοδωρήματος υπαλλήλων που αφυπηρέτησαν ή απεβίωσαν μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1998 και 31ης Δεκεμβρίου 1998.

Όπως είναι γνωστό, ύστερα από τη συμφωνία που επήλθε στις 3 Φεβρουαρίου 1999 μεταξύ κυβέρνησης και ενδιαφερόμενων συνδικαλιστικών οργανώσεων, θα παραχωρηθούν στις πιο πάνω αναφερόμενες κατηγορίες κρατικών υπαλλήλων γενικές αυξήσεις ύψους 1% επί των βασικών μισθών της 31ης Δεκεμβρίου 1998 από την 1η Ιανουαρίου 1999 και ύψους 2% επί των βασικών μισθών της 31ης Δεκεμβρίου 1999 από την 1η Ιανουαρίου 2000, καθώς και γενικές αυξήσεις του ίδιου ποσοστού και από τις ίδιες ημερομηνίες στις αντίστοιχες κατηγορίες συνταξιούχων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της πιο πάνω ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεπώς, εάν δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής -εκτός εάν υπάρχουν- προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £22.445.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4; Δεν υπάρχει. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2000». Είναι και πάλι μια ομόφωνος έκθεση της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού της Βουλής και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπας, αναπλ. πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισιδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £700.000 και η διάθεσή του για κάλυψη της κατά χάριν αποζημίωσης σε πενήντα λιμενεργάτες και τέσσερις σημειωτές που αποχώρησαν από το λιμάνι της Λάρνακας ως πλεονάζοντες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με βάση σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανάπτυξη του λιμανιού της Λάρνακας, το εν λόγω λιμάνι θα παύσει να ασκεί διαμετακομιστικό εμπόριο. Ως εκ τούτου, μελετήθηκαν αρμοδίως τα θέματα τα οποία αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό που απασχολείται στο λιμάνι και αποφασίστηκε, ύστερα από διαβουλεύσεις με τις συντεχνίες των λιμενεργατών, να παραχωρηθούν στους λιμενεργάτες που θα κηρυχθούν ως πλεονάζοντες κατά χάριν αποζημιώσεις συνολικού ύψους £700.000 από το Πάγιο Ταμείο.

Υπό το φως των πιο πάνω συστάθηκε τεχνική επιτροπή υπό την προεδρία του Επαρχιακού Λειτουργού Εργασίας Λάρνακας με τη συμμετοχή εκπροσώπων του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων και των συντεχνιών των λιμενεργατών, η οποία βάσει κριτηρίων προχώρησε στην κήρυξη ως πλεοναζόντων των πιο πάνω αναφερόμενων πενήντα λιμενεργατών και τεσσάρων σημειωτών, οι οποίοι έχουν ήδη αποχωρήσει από την υπηρεσία τους από την 1η Ιανουαρίου 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Εάν δεν υπάρχουν, προχωρήστε στη δευτέρα ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £700.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Είδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3; Δεν υπάρχει. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως ο Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 4) ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», του οποίου όμως η έκθεση δεν είναι ομόφωνος. Ως εκ τούτου...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι αναπομπή. Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μία επιμέρους, θα την έλεγα, διαφωνία ή τελοσπάντων διαφορετική θέση από την ομάδα του ΔΗΚΟ σ' ένα συγκεκριμένο σημείο. Υπάρχει η τροπολογία. Νομίζω ότι όλα τα άλλα σημεία είναι συμφωνημένα και είναι αχρείαστο να διαβαστεί έξι σελίδες έκθεση για μία επιμέρους τροπολογία. Να κατατεθεί η τροπολογία, να ψηφίσουμε και να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Μάριος Ματσάκης
Χριστόδουλος Βενιαμίν	Ζαχαρίας Κουλίας
Κίκης Γιάγκου	Δώρος Θεοδώρου
Αντώνης Καράς	
Λευτέρης Χριστοφόρου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Στέλιος Στυλιανού	Γιώργος Χριστοφίδης
Στάθης Κιττής	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συνήλθε στις 5 Απριλίου 2000 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 16 Μαρτίου 2000, μετά την αναπομπή του στη Βουλή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθησαν ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών συνοδευόμενος από άλλους υπηρεσιακούς παράγοντες και η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας.

Η αναπομπή, όπως αναφέρεται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής με ημερομηνία 31η Μαρτίου 2000, γίνεται επειδή η παράγραφος (β) του άρθρου 9 του αναπεμφθέντος νόμου, όπως έχει διατυπωθεί, παρουσιάζει τις πιο κάτω αδυναμίες:

1. Προβλέπει ανορθόδοξες ρυθμίσεις οι οποίες αντιβαίνουν προς το διέπον τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης σύστημα της διοικητικής ιεραρχίας, στο πλαίσιο της οποίας ασκείται ο διοικητικός έλεγχος. Επειδή δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση μεταξύ Γενικού Ελεγκτή και επάρχων, δεν μπορεί ο πρώτος να ασκεί οποιασδήποτε μορφής ιεραρχικό έλεγχο στους επάρχους κατά την εκτέλεση της εντολής του για έλεγχο των λογαριασμών των κοινοτικών συμβουλίων. Ειδικότερα, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή ελλιπούς συμμόρφωσης των επάρχων προς την εν λόγω εντολή του Γενικού Ελεγκτή, οι έπαρχοι, με βάση τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, δε θα είναι διοικητικά ή πειθαρχικά υπόλογοι είτε προς το Γενικό Ελεγκτή είτε προς τον ιεραρχικά προϊστάμενό τους.
2. Παρουσιάζει κενά και ασάφειες γιατί δεν καθορίζονται σ' αυτήν οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει ο έπαρχος μετά τη διενέργεια του ελέγχου των λογαριασμών των κοινοτικών συμβουλίων που του ανατίθεται. Ειδικότερα, δεν είναι σαφές κατά πόσο θα υποβάλλει έκθεση και παρατηρήσεις για τους λογαριασμούς που έλεγξε, όπως προβλέπεται για το Γενικό Ελεγκτή στην παράγραφο (α) του άρθρου 9 του αναπεμφθέντος νόμου, και σε ποιον θα τις υποβάλλει.
3. Το προβλεπόμενο σ' αυτήν κριτήριο ότι, για να δύναται ο Γενικός Ελεγκτής να αναθέτει τον έλεγχο των λογαριασμών των κοινοτικών συμβουλίων στους επάρχους πρέπει ο προϋπολογισμός εσόδων τους να μην υπερβαίνει τις £20.000 είναι ασαφές και μη ορθολογικό, γιατί ο προϋπολογισμός εσόδων

ενός κοινοτικού συμβουλίου μπορεί να αυξομειώνεται από χρόνο σε χρόνο, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει συνέχεια στον έλεγχο των λογαριασμών του.

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, αφού ανέλυσε τους λόγους της αναπομπής, ανέφερε πως αυτή έγινε για πρακτικές αδυναμίες τις οποίες παρουσιάζει ο αναπεμφθείς νόμος και όχι για λόγους συνταγματικότητας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού εξέτασε τους λόγους της αναπομπής, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ομόφωνα αποφάσισε να αποδεχτεί το δεύτερο από τους πιο πάνω αναφερόμενους λόγους της αναπομπής, γι' αυτό και διαμόρφωσε ανάλογα τη σχετική διάταξη του αναπεμφθέντος νόμου, έτσι ώστε οι έπαρχοι, μετά τον έλεγχο των λογαριασμών των κοινοτικών συμβουλίων, να τους υποβάλλουν στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ο οποίος στη συνέχεια θα αποστέλλει σε αυτούς τη σχετική έκθεσή του μαζί με τις τελικές του παρατηρήσεις.
2. Ομόφωνα αποφάσισε να απορρίψει τον τρίτο λόγο της αναπομπής εμμένοντας στη σχετική διάταξη του αναπεμφθέντος νόμου.
3. Σε ό,τι αφορά τον πρώτο λόγο της αναπομπής, ο οποίος βασίστηκε στο ότι δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση μεταξύ Γενικού Ελεγκτή και επάρχων και ως εκ τούτου δε θα μπορεί ο πρώτος να ασκεί οποιασδήποτε μορφής ιεραρχικό έλεγχο στους δεύτερους σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους προς την εντολή του Γενικού Ελεγκτή για έλεγχο από αυτούς των λογαριασμών κοινοτικών συμβουλίων, η επιτροπή διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις των μελών της:
  - Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών αποδέχονται το λόγο της αναπομπής, γι' αυτό υιοθέτησαν τη σχετική τροποποίηση που εισηγήθηκε ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, με βάση την οποία προστίθεται στον αναπεμφθέντα νόμο σχετική διάταξη, σύμφωνα με την οποία παράλειψη εκτέλεσης καθήκοντος εκ μέρους των επάρχων που απορρέει από τη σχετική διάταξη της υπό συζήτηση νομοθεσίας συνιστά πειθαρχικό αδίκημα, με βάση τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.
  - Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, παρ' όλο που αποδέχονται το λόγο της αναπομπής, διαφώνησαν με την υπό αναφορά προτεινόμενη ρύθμιση που εισηγήθηκε ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εισηγήθηκαν να προστεθεί στη σχετική διάταξη του υπό συζήτηση νόμου πρόνοια, με βάση την οποία, σε περίπτωση που ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας αποφασίσει ότι για οποιοδήποτε λόγο δε θα ασκήσει τον έλεγχο κοινοτικών συμβουλίων των οποίων ο προϋπολογισμός εσόδων δεν υπερβαίνει τις £20.000, τότε η ευθύνη ανατίθεται με το σχετικό άρθρο, στους επάρχους. Επιπρόσθετα, υποστήριξαν πως το θέμα της πειθαρχικής ευθύνης των επάρχων σε περίπτωση που αρνηθούν να ασκήσουν τον έλεγχο που τους αναθέτει ο Γενικός Ελεγκτής ρυθμίζεται ήδη από την κείμενη νομοθεσία. Τα ίδια μέλη της επιτροπής δήλωσαν ότι θα καταθέσουν σχετική τροπολογία

ενώπιον της Βουλής, κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Με βάση τα πιο πάνω και επισυνάπτοντας νέο, κατάλληλα διαμορφωμένο, κείμενο νόμου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών εισηγείται στη Βουλή να αποδεχθεί την αναπομπή όπως αναφέρεται πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν. Να προχωρήσουμε στην ανάγνωση της τροπολογίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Προτεινόμενες τροπολογίες του Δημοκρατικού Κόμματος
για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινοτήτων
Νόμος του 2000»**

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του αναπεμφθέντος νόμου, όπως διαμορφώθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, ως ακολούθως:

α. Με την αντικατάσταση του εδαφίου (2), όπως αυτό περιλαμβάνεται στην παράγραφο (β) του άρθρου 9, με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(2) Στις περιπτώσεις που ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας αποφασίσει για οποιοδήποτε λόγο να μην ασκήσει λογιστικό έλεγχο σε αριθμό κοινοτικών συμβουλίων των οποίων ο προϋπολογισμός εσόδων δεν υπερβαίνει τις £20.000, τότε η ευθύνη για την άσκηση του λογιστικού ελέγχου αυτών των κοινοτικών συμβουλίων περιλαμβανομένων και εκτάκτων ελέγχων ανατίθεται στους επάρχους. Μετά τον έλεγχο οι έπαρχοι υποβάλλουν τους ελεγμένους λογαριασμούς μαζί με τις παρατηρήσεις τους στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας στη συνέχεια αποστέλλει την έκθεσή του μαζί με τις τελικές του παρατηρήσεις στον έπαρχο. Οι ελεγμένοι λογαριασμοί αναρτώνται για περίοδο τριάντα ημερών σε περίοπτα μέρη της κοινότητας για ενημέρωση των κατοίκων.»

β. Με τη διαγραφή του εδαφίου (4), όπως αυτό περιλαμβάνεται στην παράγραφο (γ) του άρθρου 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή είναι η τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος. Πόσοι ψηφίζουν...

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να εξηγήσω την τροπολογία και ποιος είναι ο συγκεκριμένος λόγος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, κύριε Κιττή.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Αναφέρεται ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, στον πρώτο λόγο για τον οποίο ασκήθηκε αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος στην ουσία αφορά τη σωστή διαπίστωση, η οποία επεξηγήθηκε και από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα

στη συνεδρία της επιτροπής Εσωτερικών, ότι ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας στον οποίο η Βουλή με απόφασή της ανέθεσε την άσκηση ελέγχου πάνω στις κοινότητες, σε όλες τις κοινότητες, σε κάποιες κοινότητες, κοινοτικά συμβούλια των οποίων ο προϋπολογισμός δεν ανέρχεται πάνω από £20.000, είναι κάτω των £20.000, με αίτημα της Γενικού Ελεγκτού λόγω του φόρτου της εργασίας και της μικρής ίσως δυνατότητας που έχει, εννοώ της συγκεκριμένης σημερινής δυνατότητας που έχει από πλευράς προσωπικού που διαθέτει για άσκηση ελέγχου σε όλες τις κοινότητες, με αίτημά της είχαμε αποφασίσει σ' αυτές τις κοινότητες των οποίων ο προϋπολογισμός δεν υπερβαίνει τις £20.000 να μπορεί ο ίδιος ο Γενικός Ελεγκτής να δηλώσει την αδυναμία του.

Οπότε εμείς ως επιτροπή δεχτήκαμε αυτή την άποψη και κάναμε την τροποποίηση του νόμου, ο οποίος ανατέμφθηκε τελικά. Ο συγκεκριμένος λόγος για τον οποίο ανατέμπεται είναι ότι δεν υπάρχει ιεραρχική σχέση μεταξύ Γενικού Ελεγκτού και επάρχου, ώστε ο Γενικός Ελεγκτής, στην περίπτωση που θα αποφασίσει ότι δε θα ασκήσει τον έλεγχο που του ανατίθεται από το νόμο, να διατάξει, να δώσει οδηγίες, να αναθέσει έργο στους επάρχους οι οποίοι ιεραρχικά δεν υπάγονται σ' αυτόν. Και αυτή η διαπίστωση είναι σωστή και τη δεχόμαστε όλοι. Η τροποποίηση που γίνεται όμως με εισήγηση της γενικής εισαγγελίας και που έγινε αποδεκτή απ' όλες τις πλευρές, για την οποία διαφωνούμε εμείς, απλώς δε θεραπεύει αυτή την έλλειψη ιεραρχικής σχέσης μεταξύ των δύο κρατικών λειτουργιών, αντίθετα προσθέτει μόνο ποινή, πιθανή τέλος πάντων δυνατότητα άσκησης πειθαρχικής δίωξης εναντίον επάρχου που δε θα δεχθεί να κάμει έλεγχο, όταν ο Γενικός Ελεγκτής, που δεν έχει δικαίωμα βάσει της σωστής θέσης που όλοι συμφωνούμε, του υποδείξει να κάνει τον έλεγχο. Δηλαδή λέμε στους επάρχους, ενώ δεν υπάγεστε ιεραρχικά στο Γενικό Ελεγκτή, άμα σας πει ο Γενικός Ελεγκτής, κάμετε έλεγχο, διαφορετικά θα υποστείτε πειθαρχική δίωξη, αν δεν τον κάμετε. Αυτό το πράγμα, κατά την άποψή μου, δε θεραπεύει το κενό το οποίο υπάρχει, δηλαδή το συγκεκριμένο κενό, ότι ο Γενικός Ελεγκτής δεν μπορεί να αναθέσει έργο στους επάρχους. Οι έπαρχοι πρέπει να έχουν την ευθύνη να το κάνουν, οπότε, σε περίπτωση άρνησής τους ή παράλειψής τους να κάνουν τον έλεγχο, να υπόκεινται ασφαλώς σε κάποιο έλεγχο πειθαρχικό.

Και η δική μας τροποποίηση που εισηγούμαστε έχει αυτό ακριβώς το στόχο. Επαναφέρει την ευθύνη στην περίπτωση που ο Γενικός Ελεγκτής ζητήσει και αποφασίσει ότι σ' αυτή τη συγκεκριμένη κοινότητα ή σ' αυτές τις συγκεκριμένες κοινότητες των οποίων ο προϋπολογισμός δεν υπερβαίνει τις £20.000 η ευθύνη για άσκηση ελέγχου μετατίθεται στον έπαρχο, εφόσον εκδηλώσει δηλαδή ο Γενικός Ελεγκτής την αδυναμία του ή την απροθυμία του να το κάνει, που του δίνουμε το δικαίωμα να το κάνει, να έχει την ευθύνη της άσκησης ελέγχου, οπότε ο νομοθέτης, εμείς, μπορούμε να αναθέσουμε έργο στον έπαρχο και έχει υποχρέωση να το πράξει. Αν δεν το πράξει, τότε υπόκειται σε πειθαρχικό έλεγχο. Είναι μια σωστή πιστεύω ενέργεια, διότι διαφορετικά θα υπάρχει νομικό κενό, θα είναι νομικά άτοπο, εκεί που διαπιστώνουμε ότι υπάρχει αδυναμία να υποδειχθεί και να ανατεθεί έργο από το Γενικό Ελεγκτή σε ιεραρχικά μη υπαγόμενο σ' αυτόν λειτουργό του κράτους, να υπόκειται και σε δίωξη ο λειτουργός του κράτους, αν δεν πράξει ένα έργο το οποίο κακώς του ανατέθηκε από κάποια μη αρμόδια αρχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κιττή, είναι ξεκάθαρη η θέση. Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα για το νομικό σημείο, χωρίς να είμαι νομικός. Η διατύπωση δεν μπορεί να εγείρει νομικό σημείο, αφού έγινε από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος χειρίστηκε εκ μέρους του Προέδρου την αναπομπή και έκανε διατύπωση, ώστε να είμαστε στα πλαίσια του νόμου. Αυτό φεύγει από τη συζήτηση.

Ο στόχος μας είναι απλός: Να επιτύχουμε τον έλεγχο. Τι έγινε στην επιτροπή; Ο κ. Κιττής παρέλειψε κάτι. Όταν ήρθαμε στην επιτροπή, εμείς πηγαίναμε με πρόθεση όλοι να τα αναθέσουμε όλα στο Γενικό Ελεγκτή. Οι έπαρχοι διά του κ. Παπαπολυβίου ήγειραν θέμα ότι δε θα μπορεί ο Γενικός Ελεγκτής να ασχοληθεί με τις μικρές κοινότητες, οι ίδιοι ξέρουν καλύτερα τα θέματα, και τους το αναθέσαμε. Όμως, για να μην υπάρχει θέμα πλέον δυαρχίας, και ουσιαστικά σ' ένα μέρος των κοινοτήτων, μπορεί να είναι μικρός ο προϋπολογισμός των £20.000, αλλά οι κοινότητες είναι πολλές, αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε σχέση μεταξύ Γενικού Ελεγκτή και επάρχων σ' αυτή τη διαδικασία. Μετά που καταλήξαμε, θυμήθηκαν οι έπαρχοι -εγώ θα πω το πράμα με το όνομά του- ουσιαστικά ένα θέμα γοήτρου. Το συναντήσαμε και όταν κάναμε το νόμο περί κοινοτήτων στο θέμα των συμβουλίων και έχουμε αποφασίσει μία διαδικασία που από τη στιγμή που η εκδηλωμένη πρόθεση, δηλωμένη επίσημα στην επιτροπή και των επάρχων και του Γενικού Ελεγκτή είναι η συνεργασία, εγώ δε βλέπω ότι θα προκύψει ποτέ πρόβλημα, ο Γενικός Ελεγκτής να κάνει οποιαδήποτε ενέργεια κατά οποιουδήποτε επάρχου. Αφαιρέσαμε απλώς τη δυνατότητα δυαρχίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή είναι δευτερολογία, κύριε Κιττή, ο κ. Θεοδώρου πρώτα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εγώ θα ήθελα να πω πρώτα απ' όλα ότι τελευταία γινόμαστε μάρτυρες μιας συνήθειας από πλευράς του Προέδρου να κάμνει αναπομπές για πράγματα που κανονικά δε θα έπρεπε να αναμειγνύεται. Πρώτα απ' όλα ο ίδιος αναφέρει ότι δεν υπάρχει θέμα συνταγματικότητας. Ο Πρόεδρος είναι ο θεματοφύλακας του συντάγματος και επομένως αυτός είναι ο κύριος σκοπός του. Αν ανακατεύεται, για να μας υποδείξει πώς να κάνουμε τη δουλειά μας, τον ευχαριστούμε πάρα πολύ, αλλά δε χρειαζόμαστε αυτού του είδους την ανάμειξη και τη συμβουλή! Και το λέω, αν ήταν μόνο αυτή η περίπτωση ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Τον χρειαζόμαστε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν είναι δουλειά του.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Χρειαζόμαστε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι δουλειά του.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αυτό λέω, δεν είναι δουλειά του και δε θα έκαμνα αυτή την αναφορά, λυπούμαι αν είναι και λίγο ενοχλητική για τον Πρόεδρο, αν δεν επαίρναμε σήμερα μία άλλη αναπομπή για ένα άλλο θέμα, ένα νόμο που καταψήφισε προχθές η Βουλή, δεν ήμουν εντός της Βουλής εκείνη την ώρα, για την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων που πάλι δεν είναι η δουλειά του. Δηλαδή κάποιοι γύρω από τον Πρόεδρο, γιατί είμαι βέβαιος ότι ο Πρόεδρος δεν επήρε πρέφα αυτά τα πράγματα ούτε πρέπει, δηλαδή δεν είναι η δουλειά του να ασχολείται με αυτές τις υποθέσεις, κάποιοι επιάσαν εργολαβικά αυτή τη δουλειά, για να προωθούν δικά τους συμφέροντα, δικές τους επιδιώξεις, επιδιώξεις και το τονίζω, και καλά είναι, κύριοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, να μεταφέρετε στον Πρόεδρο ότι πρέπει να κρατήσει μία απόσταση από αυτή τη μηχανή που λέγεται κρατική μηχανή, διότι ο καθένας εκεί μέσα έχει τα δικά του συμφέροντα να προωθήσει. Αυτά ως εισαγωγή.

Η ουσία, κύριε Πρόεδρε, είναι η εξής: Αυτός ο νόμος περί κοινοτήτων είναι ένας μεγάλος νόμος, δεν υπάρχει αμφιβολία, αποφάσισε να θέσει τέρμα και σε ένα καθεστώς, το οποίο παρουσίαζε σημεία νοσηρότητας, το καθεστώς του ελέγχου των κοινοτήτων. Υπήρξα και εγώ, είμαι μάρτυρας όχι ενός, πλειόνων του ενός παραπόνων από συγκεκριμένες κοινότητες της επαρχίας μου, ότι γίνονται ατασθαλίες σοβαρές και μάλιστα προχωρούσαν οι παραπονούμενοι να μου πουν ότι καλύπτονται από αυτούς της επαρχιακής διοίκησης με τους οποίους συνεργάζονται. Εγώ δε λέω ότι καλύπτονται απ' αυτούς της επαρχιακής διοίκησης με τους οποίους συνεργάζονται. Εγώ λέω, κύριε Πρόεδρε, ότι έχει αναπτυχθεί με την πολύχρονη συνεργασία ένας δεσμός πέραν του επαγγελματικού. Η σχέση τους δεν είναι πλέον επαγγελματική. Και είναι φυσικό να είναι πολύ πιο ελαστικοί, να κλείνουν και τα μάτια τους ώρες-ώρες και να παρακάμπτουν πράγματα τα οποία πιθανότατα να είναι ουσιαστικά. Και γνωρίζω περιπτώσεις που ουσιαστικά πράγματα έχουν παρακαμφθεί, που έχουν γίνει οικοδομές, που έχουν γίνει έργα, χωρίς άδεια πολεοδομική, που έχουν εκδαπανηθεί ποσά χωρίς έγκριση από προϋπολογισμούς και και και ... Πού πάμε, αν αφήσουμε να εξελίσσεται αυτή η κατάσταση;

Είχα προτείνει στην επιτροπή μας -και είναι με χαρά που είδα ότι έγινε αποδεκτό από την επιτροπή- αυτή η αρμοδιότητα να μεταφερθεί από τις επαρχιακές διοικήσεις στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Είναι αδιανόητο να μην ελέγχει ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας αυτές τις δραστηριότητες των κοινοτήτων και δε μιλώ για λογιστικό έλεγχο, μιλώ και για πραγματικό έλεγχο. Έγινε αποδεκτή αυτή η πρόταση, υπήρξε η σχετική ένσταση που ανέφερε ο πρόεδρος της επιτροπής, δεν είπε η Γενικός Ελεγκτής ότι αδυνατεί να ασκήσει αυτό τον έλεγχο και αυτό το αναφέρω, κύριε Κατσουρίδη, διότι δεν το αναφέρατε. Η Γενικός Ελεγκτής είπε «είμαι σε θέση να κάνω αυτό τον έλεγχο». Εν πάση περιπτώσει, είπαμε να αγοράσουμε τον μπελά, αν θέλετε, δίνοντας την ευχέρεια στο Γενικό Ελεγκτή, όχι διά νόμου στους επάρχους, να αναθέτει εκεί όπου νομίζει και καθορίσαμε ένα όριο, να έχουν £20.000 προϋπολογισμό ετησίως και κάτω, τον έλεγχο στις επαρχιακές διοικήσεις, νοούμενου βεβαίως ότι αυτός ο έλεγχος θα ερχόταν στο Γενικό Ελεγκτή, διότι αυτός είναι εκείνος ο οποίος ασκεί ουσιαστικώς τον έλεγχο.

Έγινε η αναπομπή· κακώς έγινε η αναπομπή. Έγινε η συζήτηση· δε μας είπαν κανένα απολύτως επιχείρημα. Τώρα έρχεται η πρόταση του κ. Κιττή. Αν διαφωνώ με την πρόταση του κ. Κιττή, αν διαφωνεί η ομάδα μας, είναι διότι στην πραγματικότητα η πρόταση του κ. Κιττή, ίσως να μην το πρόσεξε ο συνάδελφος, τις κοινότητες που έχουν κάτω των £20.000 προϋπολογισμό τις αφαιρεί ουσιαστικά διά νόμου πλέον από το Γενικό Ελεγκτή και τις αναθέτει στους επάρχους. Όχι, κύριοι!

Εμάς ο στόχος μας δεν είναι αυτός. Ο στόχος μας είναι να είναι στο Γενικό Ελεγκτή. Εδώ είναι η διαφορά που παρουσιάζεται και γι' αυτό εμείς δεν είμαστε υπέρ της τροπολογίας του κ. Κιττή και θα επιμείνουμε στη σύνταξη όπως έχει διαμορφωθεί στο τελικό κείμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προσεγγίσαμε το θέμα με βάση αρχές. Η πρώτη αρχή ήταν η αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, η οποία επετεύχθη με την ψήφιση του νόμου περί κοινοτικών συμβουλίων και, για να απεξαρτητοποιήσουμε εντελώς τα κοινοτικά συμβούλια, έπρεπε να απαλλάξουμε τους επάρχους από τη σχέση που είχαν με τα κοινοτικά συμβούλια. Γι' αυτό βασική αρχή ήταν να αναθέσουμε τον έλεγχο όπως των δημοτικών συμβουλίων έτσι και των κοινοτικών συμβουλίων στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Αν αποδεχτούμε την εισήγηση του κ. Κιττή, τότε, κύριε Πρόεδρε, δημιουργούμε κοινότητες δύο ταχυτήτων. Αυτά τα κοινοτικά συμβούλια που ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή και αυτά τα κοινοτικά συμβούλια που θα ελέγχονται από τους επάρχους. Δεν ήταν ποτέ η πρόθεσή μας. Η πρόθεσή μας ήταν ομοιομορφία στην αναβαθμισμένη τοπική αυτοδιοίκηση. Επομένως, όλες οι κοινότητες, μικρές ή μεγάλες, πρέπει να υπάγονται στον έλεγχο του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και έτσι είναι που υποστηρίξαμε και θα ψηφίσουμε και σήμερα. Πιστεύουμε ότι η επιμονή λειτουργιών του κράτους να έχουν σχέση με κοινοτικά συμβούλια μας στέλλει πίσω από την ψήφιση του νόμου περί κοινοτικών συμβουλίων και όχι μπροστά, στην αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κιττής δευτερολογεί.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Φαίνεται ότι έχει παρερμηνευθεί η πρόταση. Με κανένα τρόπο δεν αλλάζω τη θέση που πήρε η επιτροπή, με την οποία συμφωνούμε όλοι και κάναμε την τροποποίηση του νόμου. Και ο νόμος πράγματι δίνει το δικαίωμα στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, λέει, δύναται διά αποφάσεώς του να αναθέσει τον έλεγχο των λογαριασμών των κοινοτικών συμβουλίων που δεν υπερβαίνουν τις £20.000 στους επάρχους. Δηλαδή ήδη αυτό που λέει ο κ. Καράς γίνεται διά του νόμου που εκάναμε ούλλοι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δε γίνεται.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Ένα λεπτό, κύριε, πώς δε γίνεται;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι απόφαση του Γενικού Ελεγκτή αυτό το πράγμα!

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Είναι απόφαση λέει ο νόμος.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Η ευθύνη είναι πάνω του που πάει.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Σε παρακαλώ, κύριε Θεοδώρου, αφήστε με να ολοκληρώσω την άποψή μου. Έρχεται τώρα ο Γενικός Εισαγγελέας ορθώς και μας λέει ότι με αυτή την ανάθεση που κάναμε ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δεν έχει εξουσία να αναθέσει τον έλεγχο στον έπαρχο. Και τέθηκε το ερώτημα από τους συναδέλφους, διότι εγώ απουσίαζα εκείνη την ημέρα στο εξωτερικό, όπως γνωρίζετε... Δεν είναι επειδή απουσίαζα μόνο, απουσίαζα και δεν μπόρεσα να θέσω το θέμα εκεί, γι' αυτό αναγκάζομαι να βάλω την τροπολογία. Και λέει ότι δεν έχει εξουσία ο Γενικός Ελεγκτής, όπως λέει ο νόμος. Σωστά και όλοι συμφωνούμε, διότι δεν είναι ιεραρχικά ανώτερος του επάρχου. Δηλαδή τη θέληση όλων στην περίπτωση που θα αποφασίσει ο Γενικός Ελεγκτής να μην ασκήσει τον έλεγχο, που το επιτρέψαμε όλοι, δεν μπορεί να την υλοποιήσει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχει εντολή να εκχωρήσει εξουσία.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Σας παρακαλώ να ολοκληρώσω!

Α. ΚΑΡΑΣ:

Δεν είναι έτσι, κύριε συνάδελφε.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Μα, κύριε Καρά, εγώ δεν ξέρω τι λέω και θα μου πείτε εσείς τι λέω τώρα;

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε συνάδελφε, παραπληροφορείς την ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Καρά, σας παρακαλώ!

Α. ΚΑΡΑΣ:

Παραπληροφορεί την ολομέλεια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διορθώστε τον στο τέλος, αν νομίζετε ότι εσφαλμένα τοποθετείται.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Έτην εδώ την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Καρά, έχει το λόγο, είναι στο βήμα!

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Είναι άλλη που διαβάξεις· είναι εσύ που δεν ξέρεις να διαβάζεις! Έτην εδώ την τροπολογία που στάληκε πίσω και είναι καθαρό το τι λέει! Και λέει ο Γενικός

Εισαγγελέας σωστά ότι δεν υπάρχει ιεραρχική εξουσία, ιεραρχική σχέση μεταξύ Γενικού Ελεγκτή και επάρχου -αυτό το πράγμα το σεβόμαστε όλοι μας- και εισηγείται λύση του προβλήματος. Η λύση του προβλήματος, όπως τέθηκε... και εγώ δε δέχομαι τη θέση που είπε ο κ. Κατσουρίδης ότι, επειδή το είπε ο Γενικός Εισαγγελέας, για μας είναι θέσφατο και πάντοτε δεν κάμνει ποτέ του λάθος. Γίνονται λάθη από όλους.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα δεν μπορεί σε ένα λεπτό, κύριε Κιττή, να έχει δίκαιο ο Γενικός Εισαγγελέας κατ' εσάς και το επόμενο λεπτό να μην έχει δίκαιο!

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Έχει δίκαιο για τη διαπίστωσή του, αλλά για τη λύση που προτείνει δεν έχει δίκαιο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμείς επιμένουμε ότι έχει.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Και λέμε ότι εμείς ως νομοθέτες έχουμε εξουσία να αναθέσουμε στην περίπτωση

-και η τροπολογία αυτό λέει, παραμένει η ευθύνη ελέγχου πάνω στο Γενικό Ελεγκτή, όπως όλοι μας το θέλουμε- στην περίπτωση που ο Γενικός Ελεγκτής αποφασίσει ότι δε θα ασκήσει τον έλεγχο που ήταν όλων μας η πρόθεση, ενεργοποιείται διά του νόμου και διά της εισαγωγής αυτής της τροποποίησης η εξουσία, η υποχρέωση στους επάρχους μάλλον, όχι η εξουσία, να κάνουν τον έλεγχο και καταλήγει: Μετά τον έλεγχο οι έπαρχοι υποβάλλουν τους ελεγμένους λογαριασμούς μαζί με τις παρατηρήσεις τους στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, που έχει την τελική εποπτεία και ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας στη συνέχεια τους στέλλει πίσω. Γι' αυτό έχει πάλι ο Γενικός Ελεγκτής την ευθύνη του ελέγχου των επαρχών που θα κάνουν τον έλεγχο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μου επιτρέψετε να πω κάτι: Υπάρχει μια λεπτή διαφορά που με την επεξήγηση νομίζω ότι κάπου τα επιχειρήματα του κ. Κιττή είναι ορθά. Τι είναι εκείνο το οποίο συμβαίνει; Το ένα όργανο δίδει ή εκχωρεί εντολή ή εξουσία, όταν την έχει, επί υφισταμένου οργάνου, όταν είναι ανεξάρτητος υπηρεσία, δεν μπορεί να εκχωρήσει εξουσία προς μία άλλη που δεν την εποπτεύει. Τι είναι αυτό που λέει ο κ. Κιττής; Από την ώρα που ο Γενικός Ελεγκτής δε θελήσει να ασκήσει τον έλεγχο, ο έλεγχος περιέρχεται εκ του νόμου εις τους επάρχους οι οποίοι όμως και πάλι δε θα πάψουν ποτέ να έχουν την ευθύνη απολογισμού προς το Γενικό Ελεγκτή. Έτσι, δεν απορρίπτεται, κύριε Κατσουρίδη, αυτό το οποίο εσείς ορθά επισημάνατε ότι «ξέρετε, είναι...».

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο καθένας να ψηφίσει ό,τι πιστεύει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πώς;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, είναι στον κ. Δημητρίου που είπα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε; Συγνώμη, κύριε Δημητρίου.

Κύριε Κιττή... Με συγχωρείτε που απευθύνομαι στον κ. Κιττή, δεν ξέρω αν αντιληφθήκατε ότι αυτό που προτείνει είναι επιστροφή ...

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Όχι, όχι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ναι, κύριε...

Σήμερα, οι έπαρχοι...

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ

Όχι!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αφήστε με να ολοκληρώσω και θα δείτε ότι έτσι είναι. Οι έπαρχοι έχουν την ευθύνη του ελέγχου. Τυπικά δε οι έπαρχοι ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή, δηλαδή, και έτσι που το κάνετε, έτσι ήταν ως σήμερα, και γιατί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ, είναι έτσι όπως σας το λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ολοκληρώστε, αλλά θα σας πω κάτι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα η κατάσταση έχει ως εξής: Ασκείται ο έλεγχος από τις επαρχιακές διοικήσεις. Ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να ελέγξει τους επάρχους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μη μου λέτε όχι: έτσι είναι τα ευλοημένα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, έτσι είναι όπως το λέτε: έχετε δίκαιο. Έν' άλλο...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, κύριε Θεοδώρου. Κύριε Θεοδώρου, να μου επιτρέψετε να διορθώσω κάτι. Λυπούμαι που παρεμβαίνω, απλώς... Αυτή τη στιγμή ο έλεγχος είναι στο Γενικό Ελεγκτή και για τις κοινότητες, το σύνολο της τοπικής αυτοδιοίκησης, όχι των επαρχών, προσέξτε. Εκεί όπου ο ίδιος θα θελήσει να μην ενασκήσει το δικαίωμα ελέγχου εις τις ενδεχομένως κάτω των είκοσι χιλιάδων προϋπολογισμού κοινότητες ευθύνη έχει ο έπαρχος εκ του νόμου, ο οποίος όμως έπαρχος και πάλι υποχρεούται -και αναγνωρίζει ως τη μόνη αρμόδια αρχή η οποία εξ αποφάσεως δικής της δεν ήσκησε τον έλεγχο- να την ενημερώσει ύστερα από τον έλεγχο, έτσι που δειγματοληπτικά ακόμα και εκ των υστέρων ο Γενικός Ελεγκτής να ελέγξει τους τυχόν υπαλλήλους του επαρχού κ.λπ. για τις κοινότητες, κατ' ιδίαν μιλούμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...λυπούμαι που χάθηκε τόσος χρόνος και της ολομέλειας και της επιτροπής άδικα, διότι εν τοιαύτη περιπτώσει, παρ' όλο που διαφωνώ με αυτά που λέτε, εμείς δημιουργούμε ενσυνείδητα ιεραρχική σχέση στο συγκεκριμένο θέμα, όπως δημιουργήσατε εσείς, όταν αναθέσατε την αστυνομία στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και άλλαξε.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Όχι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Κιττή. Εγώ λέω, κατά τη γνώμη μου, η επιτροπή οφείλει να επιστρέψει στην αρχική της θέση, την οποία άλλαξε κατόπιν εισηγήσεως των επαρχών και αυτό είναι που με ενοχλεί εμένα. Ήρθαν οι έπαρχοι, μας είπαν «δώστε μας τις κοινότητες κάτω των είκοσι χιλιάδων προϋπολογισμού», εψηφίσαμε το νόμο, σίγουρα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν ασχολήθηκε με το σημείο του νόμου το συγκεκριμένο, τους ανάδοξε μετά και ζήτησαν αναπομπή. Λοιπόν, η επιτροπή, για να είναι συνεπής και η Βουλή με τη θέση της, θα πρέπει να αναθέσει τον έλεγχο όλων των κοινοτήτων στο Γενικό Ελεγκτή χωρίς την ανάμειξη των επαρχών, όπως ήταν η αρχική θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπήκαμε στα νομικά θέματα. Ο κ. Δημητρίου τζαι μετά ο κ. Στυλιανού.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη, κύριε Δημητρίου, ένα δευτερόλεπτο. Οι έπαρχοι από τη μια, αν δε γίνει αυτό που λέμε, είναι σαν ... από τη μια θέλουν να έχουν τον έλεγχο, αλλά να μην είναι υπόλογοι σε κανέναν. Ο έλεγχος να πάει στο Γενικό

Ελεγκτή, ο οποίος δε δήλωσε -έχει δίκαιο ο κ. Θεοδώρου- δεν είπε «αδυνατώ», οι έπαρχοι ήγειραν το θέμα και, αν θέλετε, να φέρουμε τα πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όντως το θέμα είναι καθαρά νομικό, καθεαυτό νομικό και, όπως το έχετε τοποθετήσει, είναι σωστά, δηλαδή ότι υπάρχει μία λεπτή γραμμή που χωρίζει τις δύο απόψεις: Να παραιτείται ο Γενικός Ελεγκτής, διότι έχει από την προηγούμενη παράγραφο το γενικό πρόσταγμα, την καθολική αρμοδιότητα να ελέγχει λογαριασμούς σ' όλες τις κοινότητες ή να εκχωρεί αρμοδιότητές του. Τι λέει η μία πρόταση; Η μία πρόταση λέει να αναθέτει στους επάρχους και αυτό το πράγμα δημιουργεί πρόβλημα, κατά τη γνώμη μου, συνταγματικό. Ήδη τις προάλλες στο Ανώτατο Δικαστήριο είχε αποφασιστεί ότι δεν μπορεί ο Γενικός Εισαγγελέας να δώσει σε ιδιώτη, να εκχωρήσει δηλαδή τα δικαιώματά του τα δικαστικά στο δικαστήριο. Άρα, τηρουμένων των αναλογιών, φαίνεται ότι και εδώ θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί. Καταλήγουμε πρακτικά στο ίδιο αποτέλεσμα. Δηλαδή, έρχεται ο Γενικός Ελεγκτής που έχει τη γενική ευθύνη και λέει «ξέρετε, γι' αυτές τις κοινότητες, λόγω του ότι εγώ δεν έχω χρόνο ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο, δε θέλω να κάνω έλεγχο» και αυτομάτως δημιουργείται υποχρέωση στον έπαρχο να αναπληρώσει το κενό που δημιουργείται, χωρίς να υπάρχει αφαίρεση εξουσίας από τον ελεγκτή οποιοδήποτε χρόνο να έρθει να πει «α, φέτος θα κάνω σ' όλες τις κοινότητες έλεγχο».

Εκείνο που θα ήθελα μόνο να προσθέσω -και βλέπω το σημείο του κ. Κιτή και νομίζω ότι είναι σωστό- εκείνο που θα ήθελα να προσθέσω, για να είναι πιο ολοκληρωμένη η πρότασή του, είναι ότι πρέπει να ειδοποιεί τους επάρχους, διότι από πού άλλως πως θα ξέρουν. Δηλαδή, θα έλεγα «...των οποίων ο προϋπολογισμός εσόδων δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες, ειδοποιεί περί τούτου τους επάρχους και η ευθύνη για την άσκηση του λογιστικού...» κ.λπ. Απλώς το θέμα της ειδοποίησης. Δηλαδή, εκείνο που αντιλήφθηκα ότι δημιούργησε κάποια σύγχυση είναι το ότι ερχόμαστε να δώσουμε στους επάρχους εξουσία. Πρέπει να πω ότι δεν είναι εμείς που τη δίνουμε, τη δίνει η Γενικός Ελεγκτής, όχι όμως με ανάθεση αρμοδιότητας αλλά με δημιουργία κενού. Και ο νόμος έρχεται και λέει σε τέτοια περίπτωση ότι οι έπαρχοι είναι υποχρεωμένοι να συμπληρώσουν το κενό. Γι' αυτό νομίζω ότι νομικά είναι πιο σωστή η διατύπωση όπως την έχει κάνει ο κ. Κιτής και προσωπικά την υποστηρίζω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέπεται για ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει ώρα που ζητά το λόγο...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν πρέπει να εξαντληθεί η ολομέλεια στο νομικό σημείο. Εγώ θέλω να πληροφορηθώ τη θέση των ομάδων -αν άλλαξε βέβαια, δικαίωμά τους- επί της ουσίας. Ποιος να ασκεί τον έλεγχο; Αν συμφωνούμε ότι είναι η Γενικός Ελεγκτής, να

τα αναλάβει όλα. Ο κοινότητες κάτω των είκοσι χιλιάδων προϋπολογισμού είναι οι μισές κοινότητες. Θα έχουμε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα δεν μπορεί.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα δε δήλωσε ότι δεν μπορεί, κύριοι.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Είναι θέση που πήραμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σας παρακαλώ, κύριε Κιττή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, συγνώμη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι θέση ομόφωνη αυτή που λέτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Μα συμφώνησες.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε συμφώνησα, κύριε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω κάτι.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ήταν παράκληση των επάρχων. Η αρχική μας θέση ήταν αυτή.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Συμφώνησες.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σε παρακαλώ πολύ, και εσείς εσυμφωνήσατε με τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μην κάνετε διάλογο, κύριοι συνάδελφοι.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν εσείς ήρθατε από το εξωτερικό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, ένα λεπτό, συγνώμη.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, μην πείτε παραπάνω!

Κύριοι, παρακαλώ ο διάλογος να σταματήσει!

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριε Κατσουρίδη!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μιλάτε με αυτό το ύφος, σάμπως τζαι είναι έγκλημα να ανατεθεί στο Γενικό Ελεγκτή. Γιατί τόση επιμονή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη!

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η διαλογική συζήτηση...

Να παρακαλέσω κάτι, κύριοι συνάδελφοι, δεν επιτρέπεται η διαλογική συζήτηση.

Ένα ερώτημα: Θέτει ένα θέμα επί της ουσίας, κύριοι συνάδελφοι, να μην πούμε παραπάνω. Δεν αφαιρείται από το Γενικό Ελεγκτή, αντίθετα νομίζω ότι η αρχή που αναγνωρίζεται διά του νόμου είναι ότι ο Γενικός Ελεγκτής είναι που έχει τον έλεγχο. Αν όμως σε κάποιες των περιπτώσεων θελήσει να αφήσει το δικαίωμα λόγω πληθώρας αυτών, τότε εκ του νόμου οι έπαρχοι διενεργούν τον έλεγχο εξ ονόματος του Γενικού Ελεγκτή, αν θέλετε, ή και χωρίς το εξ ονόματός του, αλλά ελέγχουν, δεν ελέγχουν και γνωστοποιούν τον έλεγχο στο Γενικό Ελεγκτή. Τώρα, κύριε Βενιαμίν. Αυτό δε σημαίνει ότι, αν ο Γενικός Ελεγκτής του χρόνου αποφασίσει να ασκήσει τον έλεγχο, χάνει το δικαίωμα.

Ο κ. Στυλιανού έχει ώρα...

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το πολύ λεπτό νομικό θέμα, όπως έχει τεθεί από το συνάδελφο κ. Κιττή, ετέθη στην επιτροπή Εσωτερικών, ετέθη από εμένα, όταν συζητείτο το θέμα ότι ακριβώς δεν έχει τέτοια εξουσία η Γενικός Ελεγκτής να εκχωρεί. Τέθηκε το θέμα, το είδαμε λίγο εν τάχει, δε δώσαμε ίσως περισσότερη έκταση, αλλά σημασία έχει ότι η κατάληξη, η ουσία είναι η ίδια. Καταλήγουμε στο ίδιο θέμα. Αλλά δεν μπορεί ο Γενικός Ελεγκτής να εκχωρεί εξουσίες που δεν έχει και νομικά μπορεί να καλυφθεί -θέλουμε να καταλήξουμε στο ίδιο ουσιαστικό σημείο- μόνο με τον τρόπο που εισηγείται ο κ. συνάδελφος. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Βενιαμίν, μήπως ... Κύριε Μουσιούττα, αν μου επιτρέπετε...

ΧΡ. ΒΕΝΙΑΜΙΝ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι συζητούμε ένα θέμα για το οποίο η συζήτηση αυτή όλη είναι περιττή. Μέχρι τώρα, δυνάμει του νόμου, ελέγχουν οι έπαρχοι. Φτάσαμε στο σημείο και είπαμε ότι αντί των επάρχων θα βάλουμε το Γενικό Ελεγκτή. Ο Γενικός Ελεγκτής αναλαμβάνει τον έλεγχο όλων των συμβουλίων. Δεν μπορεί να έρχεται ο Γενικός Ελεγκτής να δίνει εντολές στον έπαρχο, διότι ο έπαρχος δεν υπόκειται στο Γενικό Ελεγκτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έν' τούτο που λέει...

ΧΡ. ΒΕΝΙΑΜΙΝ:

Και αυτά τα οποία πάμε να κάνουμε είναι επίσης λανθασμένα από πλευράς ουσίας. Δηλαδή, και να κάνουμε νόμο, εις την ουσία κάνουμε ένα νόμο ο οποίος είναι λανθασμένος νόμος. Αποφασίζουμε και λέμε του Γενικού Ελεγκτή «κύριε, αναλαμβάνεις τον έλεγχο» και τελειώνει το θέμα, κλείει ως εδώ. Με τα υπόλοιπα όλα δημιουργούμε προβλήματα, δημιουργούμε ακαταστασία η οποία στο τέλος δε θα λειτουργήσει και θα έρθουμε να αναθεωρήσουμε ό,τι κάνουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούπτας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σκέφτομαι την άποψη του κ. Κατσουρίδη και τώρα του κ. Βενιαμίν, να έχει τον έλεγχο ο Γενικός Ελεγκτής, για να μπορούμε να ελέγχουμε τον ή τη Γενικό Ελεγκτή. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μια αδυναμία εκ μέρους του να καταπιαστεί με μικροκοινότητες, με μικρούς προϋπολογισμούς κ.λπ. Αν είχε τη δυνατότητα μίσθωσης υπηρεσιών για τζείνα τα πράγματα, θα έκλειε το θέμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Μουσιούπτα, δεν έθεσε θέμα η κ. Γιωρκάτζη ότι δεν μπορεί να το κάμει. Το επανέλαβα πέντε φορές. Οι έπαρχοι το έθεσαν.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Ε, ας μείνει στο Γενικό Ελεγκτή ο έλεγχος, όπως ήταν, να τελειώνει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καρας.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Το πρώτο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, και ελπίζω να τελειώσουμε, είναι ότι εγώ λέω δημόσια τώρα ότι μίλησα με τη Γενικό Ελεγκτή και πρόθεσή της είναι να μην αναθέσει στους επάρχους τον έλεγχο καμιάς κοινότητας. Αλλά θέλω να πω επίσης ότι η επιτροπή μας έχει αποδεχτεί ομόφωνα το δεύτερο λόγο της αναπομπής και ύστερα από συζήτηση με το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, επειδή δεν υπήρχε πρόβλεψη -ακριβώς είναι αυτό που εκάμαμε- στο νόμο που ψηφίσαμε, ότι γίνεται ανάθεση από το Γενικό Ελεγκτή στους επάρχους, το συμπεριλάβαμε και μένει η ανάθεση εκεί όπου θέλει ο Γενικός Ελεγκτής, στους επάρχους.

Η διαφορά, κύριε Πρόεδρε, με την πρόταση του κ. Κιτή είναι κατά το εξής: Στην περίπτωση της ανάθεσης από το Γενικό Ελεγκτή, είναι οδηγίες του Γενικού Ελεγκτή που εφαρμόζει ο έπαρχος. Στην περίπτωση της εφαρμογής της πρότασης

του κ. Κιττή, είναι το καθεστώς το οποίο προϋπήρχε του νόμου των κοινοτικών συμβουλίων και ο έπαρχος δ'ρα βάσει εκείνου του νόμου, δηλαδή συντηρούμε το προ των κοινοτικών συμβουλίων καθεστώς και μετά την ψήφιση του νόμου. Και είναι γνωστό, κύριε Πρόεδρε, και δεν είναι για πρώτη φορά που λέγονται... Επομένως, αν βοηθάει η τροπολογία να μείνουν όλα στο Γενικό Ελεγκτή καθαρά, τότε διευκολύνονται τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα πολύ καλά. Μετά από τη σύγκυση επήλθε η διαύγεια χάρη στην παρέμβαση του κ. Βενιαμίν, την πολύ χρήσιμη. Λοιπόν, ο Γενικός Ελεγκτής επί παντός επιστητού από πλευράς ελέγχου. Κάμετε τις σχετικές τροπολογίες, για να θέσω θέμα προς ψήφιση.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Απλώς να φύγει στη σελίδα 3 το β (2) και το β (γ) (4). Όταν καταργηθεί ολόκληρο, θα πάει κατευθείαν στο Γενικό Ελεγκτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Υπάρχει ένσταση όπως η νέα τροπολογία, όπως ετέθη και διεμορφώθη από την ολομέλεια, εγκριθεί;

Ομόφωνα εγκρίνεται.

Υπάρχει άλλη τροπολογία;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως ο νόμος ψηφιστεί ως έχει τροποποιηθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, ψηφίζεται και η αναπομπή γίνεται αποδεκτή.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999», πρόταση νόμου. Είναι ομόφωνη η έκθεση και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Αντώνης Καράς

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Ανδρέας Χρίστου

Στάθης Κιττής

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, των Συμβουλίων Αποχετεύσεων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Παραλιμνίου, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου και του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Αναπτύξεως Γης. Εκπρόσωποι των Συμβουλίων Αποχετεύσεων Πάφου και Αγίας Νάπας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στην αρμόδια αρχή, κατά τη χορήγηση άδειας διάνοιξης ή κατασκευής δρόμου και διαίρεσης γης σε οικόπεδα, να θέτει όρους που να επιβάλλουν την εκτέλεση των απαραίτητων εργασιών για εγκατάσταση αποχετευτικών συστημάτων λυμάτων.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία δεν υπάρχει υποχρέωση για κατασκευή των αποχετευτικών συστημάτων ως βασικού έργου υποδομής, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται τα ακόλουθα σοβαρά προβλήματα:

1. Τα συμβούλια αποχετεύσεων, οι αρμόδιες αρχές, καθώς και το κοινό υφίστανται επιπλέον έξοδα για την εκ των υστέρων τοποθέτηση αγωγών. Η οικονομία του τόπου στο σύνολό της υφίσταται περισσότερα έξοδα τα οποία θα μπορούσε να αποφευχθούν.
2. Προκαλούνται ζημιές σε νέους δρόμους ή δρόμους που επισκευάζονται και παράλληλα το κοινό υφίσταται τλαιπωρία και περιττή οχληρία.
3. Λόγω της ανάγκης για εξ υπαρχής κατασκευή αποχετευτικών συστημάτων, σημειώνεται μεγάλη καθυστέρηση στη σύνδεση των επηρεαζόμενων περιοχών με τα συστήματα αποχέτευσης.

Τέλος, ο ίδιος εισηγητής ανέφερε πως ανάλογες πρόνοιες ισχύουν για την παροχή νερού και για την εγκατάσταση ηλεκτροφόρων καλωδίων και τηλεπικοινωνιακού δικτύου.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε πως το υπουργείο της συμφωνεί με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και άρχισε επαφές για τη ρύθμιση του θέματος με τις αρμόδιες εμπλεκόμενες πλευρές. Πέραν όμως της θέσης αυτής του υπουργείου, ανέφερε η ίδια, θα πρέπει να μελετηθούν και τα τεχνικά ζητήματα τα οποία εγείρονται, καθώς και το κόστος που θα επωμιστούν οι τελικοί αγοραστές των επηρεαζόμενων ακινήτων, οι τοπικές αρχές και τα συμβούλια αποχετεύσεων.

Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου συμφώνησαν όλοι όσοι παρευρέθηκαν στην επιτροπή, ταυτόχρονα όμως επισήμαναν την ανάγκη επίστευσης της εκπόνησης των γενικών σχεδίων των συμβουλίων αποχετεύσεων για κάθε περιοχή, για την πρακτική εφαρμογή των προνοιών της. Παράλληλα, οι εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου εισηγήθηκαν όπως τη δαπάνη για την εγκατάσταση

αποχετευτικών συστημάτων στα υπό διαχωρισμό οικόπεδα επωμιστούν σε ποσοστό 30% οι ιδιοκτήτες των οικοπέδων και σε ποσοστό 70% οι αρμόδιες αρχές, οι οποίες θα επιχορηγούνται από το κράτος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Το δέκατο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Ρυθμίσεως...» Κύριε Χριστοφόρου, ακούω τη φωνή σου δαπάνω!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα είναι η δική σου, κύριε Κιττή. Λοιπόν, προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 είναι «Ο περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας
Ανδρέας Μούσκος
Ευάγγελος Σαμμούτας
Γιώργος Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 Ιουνίου 1999 και στις 22 Φεβρουαρίου και 4 Απριλίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Οδικών Μεταφορών), Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία – Τμήμα Τροχαίας), ο Επίτροπος Νομοθεσίας, καθώς και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εισαγωγέων Μηχανοκίνητων Οχημάτων, της ΟΕΒ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Μεταπωλητών Αυτοκινήτων (ΠΑΣΥΜΑ).

Με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται ο τερματισμός της κυκλοφορίας οχημάτων, καινούργιων και μεταχειρισμένων, τα οποία δε φέρουν αριθμούς εγγραφής ή άλλα διακριτικά στοιχεία και τα οποία είναι αδύνατο να καταγγελοθούν σε περίπτωση δυστυχήματος ή στις περιπτώσεις που οι οδηγοί τους εμπλέκονται σε οποιοδήποτε αδίκημα.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τον προτεινόμενο νόμο, οι έμποροι εισαγωγείς καινούργιων ή μεταχειρισμένων οχημάτων διαπράττουν αδίκημα, αν επιτρέπουν τη χρήση οχημάτων χωρίς τις προβλεπόμενες πινακίδες, τις οποίες θα προμηθεύονται από τον Έφορο Μηχανοκίνητων Οχημάτων με την καταβολή του νενομισμένου τέλους.

Σημειώνεται ότι παρόμοιο με το υπό εξέταση νομοσχέδιο είχε κατατεθεί στη Βουλή από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων τον Οκτώβριο του 1997, το οποίο όμως, αφού συζητήθηκε προκαταρκτικά στην επιτροπή, αποφασίστηκε να αποσυρθεί, για να γίνουν περαιτέρω διαβουλεύσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών. Στη συνέχεια, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, σε συνεργασία με τον Επίτροπο Νομοθεσίας και το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ετοίμασε νέο νομοσχέδιο το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή το Μάιο του 1999.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου και της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, κρίθηκε σκόπιμο όπως αυτό σταλθεί στον Επίτροπο Νομοθεσίας για περαιτέρω επεξεργασία, για σκοπούς αναθεώρησης ορισμένων διατάξεων του και συμπερίληψης σ' αυτό ορισμένων νέων προνοιών.

Το νέο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, για το οποίο υπήρξε και σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, περιλαμβάνει νέες διατάξεις που ρυθμίζουν το θέμα των εγγεγραμμένων αλλά ακινητοποιημένων οχημάτων, ώστε να μην υπάρχει οποιοδήποτε νομικό κενό αναφορικά με τα οχήματα αυτά και να διευκολύνεται έτσι η μετακίνησή τους.

Επίσης στο αναθεωρημένο αυτό κείμενο του νομοσχεδίου συμπεριλήφθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία η χρήση πινακίδων δοκιμής επιτρέπεται μόνο μέχρις ότου συναφθεί συμφωνία αγοραπωλησίας και εγγραφεί το όχημα και σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται η χρήση της ίδιας πινακίδας για το ίδιο όχημα από τον ίδιο αγοραστή για περίοδο πέραν των δεκαπέντε ημερών.

Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφώνησαν με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου, όπως αυτός διαμορφώθηκε από τον Επίτροπο Νομοθεσίας.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Μεταπωλητών Αυτοκινήτων (ΠΑΣΥΜΑ), παρ' όλο που δε διαφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά διαμορφωμένου νομοσχεδίου, εισηγήθηκαν τη μείωση των προτεινόμενων τελών για έκδοση της άδειας επίδειξης και δοκιμής και για τη χορήγηση του ζεύγους πινακίδων που θα τοποθετούνται στο κάθε όχημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά αναθεωρηθεί και διαμορφωθεί, με έναρξη της ισχύος του από την 1η Ιουλίου 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερα ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Άδεια επίδειξης και δοκιμής. Άρθρο 3.

Ειδικές πινακίδες. Άρθρο 4.

Τοποθέτηση πινακίδων σε κάθε όχημα που χρησιμοποιείται για επίδειξη ή δοκιμή. Άρθρο 5.

Όροι χρήσης πινακίδων. Άρθρο 6.

Ακύρωση άδειας επίδειξης και δοκιμής. Άρθρο 7.

Παραποίηση ή αλλαγές στις πινακίδες. Άρθρο 8.

Πρόσθετες εξουσίες του δικαστηρίου. Άρθρο 9.

Τήρηση στοιχείων από τους εμπόρους. Άρθρο 10.

Καταργήσεις. Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (I). Άρθρο 11.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 12 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 12 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Οι περί Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανικών Σχέσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανικών Σχέσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Καίτη Κληρίδου, αναπλ. πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Μάρκος Κυπριανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Μαρτίου και 6 Απριλίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ παρ' όλο που κλήθηκαν δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη Δημόσια Υπηρεσία, είναι ο καθορισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση του Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανικών Σχέσεων στην Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων, η οποία δημιουργήθηκε με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο αρ. 50(ΙΙ)/99.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσαν στην επιτροπή ότι το εν λόγω σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στην αρμόδια υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού και με την έγκρισή του ολοκληρώνεται η όλη δομή της Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπαρχόντων ομιλητών, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με αριθμό 13 και 14 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία και ως εκ τούτου εδώ, κύριοι συνάδελφοι, τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο Β' που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και θεωρείται ότι έχει γίνει με βάση τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί σε ένα έκαστον των βουλευτών.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Λειτουργού Οδικών Μεταφορών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
4. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Βοηθού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Υγείας	Νομικών
5. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7. Έγγραφα (Αρ. Θ. 20/2000, Θ. 22/2000) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.

8.	Έγγραφο (Αρ. 34/2000-Αρ. 36/2000) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Έγγραφο (Αρ. 33/2000, Αρ. 35/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 1999.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στην επιτροπή

1.	Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Ανδρέα Χρίστου, κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2.	Ο περί των Τίτλων Σπουδών Θέσεων Πρώτου Διορισμού ή Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος του 2000.		Παιδείας

ΠΡΟΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ΄, το οποίο είναι ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές εδόθησαν γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.084 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου την 31η Μαρτίου 2000.

«Έγινε το 1999 προσφορά εκ μέρους της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για αγορά αυτοκινήτων. (αρ. προσφοράς ΑΤ49/99). Στην πιο πάνω προσφορά, στο τμήμα "Ι", ζητούνται είκοσι ένα Station Wagon 4Χ4. Αγοράστηκαν είκοσι ένα Subaru

Forester, τα οποία ήταν κατά £30.000 περίπου πιο ακριβά από δύο άλλες εταιρείες (συμπεριλαμβανομένου και του κόστους συντήρησης για επτά χρόνια).

Η δικαιολογία για την πιο πάνω αγορά ήταν ότι τα αυτοκίνητα αυτά διέθεταν στην πίσω ανάρτηση stabilizer bar και τα άλλα όχι. (Στην παράγραφο για το stabilizer υπήρχε επίσης αναφορά για σύστημα equivalent or better). Οι άλλοι αντιπρόσωποι εξήγησαν το σύστημα ανάρτησης των αυτοκινήτων τους, αλλά αυτό δεν έγινε αποδεκτό.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί σπαταλήθηκαν £30.000 περισσότερες για κάτι που καμία υπηρεσία ή τεχνικός μπορεί να πει ότι όλα τα άλλα εργοστάσια κατασκευάζουν μειονεκτικά ή αυτοκίνητα που υστερούν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.085 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Καίτη Κληρίδου στις 6 Απριλίου 2000.

«Είναι γνωστό ότι τα τελευταία χρόνια υπάρχει πρόβλημα ικανοποιητικής ροής νερού στο φράγμα της Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου και γενικά μείωση της παραχώρησης νερού στην περιοχή.

Εντούτοις παρ' όλων ότι έγιναν σοβαρές αποκοπές και μειώσεις παροχής νερού στους καταναλωτές γεωργούς και κτηνοτρόφους οι κυβερνητικές υπηρεσίες έχουν εντάξει νέα τεμάχια στον αναδασμό για άρδευση.

Παρακαλούνται τα αρμόδια τμήματα να διευκρινίσουν το θέμα αυτό.

Περαιτέρω παρακαλούνται τα αρμόδια τμήματα να πληροφορήσουν το σώμα τι σχέδια υπάρχουν για αντιμετώπιση του προβλήματος της λειψυδρίας στην περιοχή και συγκεκριμένα για την κατασκευή διυλιστηρίου και ανόρυξη γεωτρήσεων στην τοποθεσία Κελλιέγη.

Τέλος, παρακαλούνται τα αρμόδια τμήματα να πληροφορήσουν το σώμα πώς αντιμετωπίζουν το αίτημα της κοινότητας για επιχορήγηση της αγοράς νερού από την κοινότητα Λαγουδερών, καθώς επίσης και το αίτημα για επιστροφή του ποσού που πλήρωσε η κοινότητα για την αξιοποίηση της γεώτρησης 131/84, η οποία από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της φάνηκε ότι ήταν ανεπιτυχής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.086 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Καίτη Κληρίδου στις 6 Απριλίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει το σώμα πού βρίσκεται το θέμα κατασκευής νέων τοίχων αντιστήριξης και περιφράξης με κάγκελα στο Δημοτικό Σχολείο Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου, στις δυο πλευρές που συνορεύουν με το δρόμο.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.021, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το δρόμο Γαλαταριάς – Κοιλίνειας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στις αναπτυξιακές δαπάνες του προϋπολογισμού του 2000 (άρθρο 97.247) προτείνεται η βελτίωση δυο στrophών του δρόμου μεταξύ Κοιλίνειας και Γαλαταριάς. Ήδη ετοιμάζονται κατασκευαστικά σχέδια που θα συμπληρωθούν το καλοκαίρι του 2000. Η δαπάνη των εργασιών αυτών υπολογίζεται προκαταρκτικά σε £70.000 περίπου.

2. Η έναρξη των εργασιών προγραμματίζεται περί το τέλος του 2000, νουμένου ότι θα συμπληρωθούν οι απαλλοτριώσεις, και η ολοκλήρωσή τους μέσα στο 2001.

Ο αναφερόμενος δρόμος που αρχίζει από τη διασταύρωση Πενταλιάς, διασχίζει τη Γαλαταριά και καταλήγει στην Κοιλίνεια έχει μήκος περίπου τριών χμ., είναι επιστρωμένος με πρέμιξ σε πλάτος τριών μέτρων και προγραμματίζεται η βελτίωσή του σταδιακά.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.027, ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την κατασκευή τοίχου αντιστήριξης στον κεντρικό δρόμο που διασχίζει την κοινότητα Κανναβιούς στο σημείο που βρίσκεται το δημοτικό σχολείο, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σε επίσκεψη αρμόδιων λειτουργών του γραφείου του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Πάφου στην Κανναβιού διαπιστώθηκε ότι χρειάζεται να κατασκευαστεί τοίχος αντιστήριξης στο σημείο που βρίσκεται το δημοτικό σχολείο. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα προβεί στην κατασκευή του τοίχου μέσα στο 2000, έναντι εκτιμηθείσας δαπάνης £5000.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.058, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με την ενοικίαση προς το μη πρόσφυγα Κυριάκο Σπύρου από τη Χλώρακα καταστήματος και τουρκοκυπριακού χώρου στο Μούτταλο Πάφου, σάς διαβιβάζω συνημμένα σχετική έκθεση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Πάφου, όπου αναφέρεται το όλο ιστορικό της παραχώρησης του καταστήματος και του τουρκοκυπριακού χώρου στο υπό αναφορά πρόσωπο.

Σημειώνεται ότι η άδεια χρήσης που δόθηκε στον κ. Σπύρου για το κατάστημα υπογράφηκε στις 11 Δεκεμβρίου 1993 με μηνιαίο ενοίκιο £70 και η άδεια χρήσης του τουρκοκυπριακού χώρου την 21η Ιουλίου 1999 με μηνιαίο ενοίκιο £10.

Σύμφωνα με τους όρους άδειας χρήσης του τουρκοκυπριακού χώρου ο τερματισμός της δεν είναι δυνατός προ της παρέλευσης ενός χρόνου από την ημέρα που τέθηκε σε ισχύ.»

«ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΦΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Τ/Κ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΠΑΦΟΥ

Τ.Κ. 5-8100-ΠΑΦΟΣ

Γενικό Διευθυντή

Υπουργείου Εσωτερικών,

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.007.04.058, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1999, σχετικά με ερώτηση που υπέβαλε ο βουλευτής Αμμοχώστου Κίκης Γιάγκου, στις 8 Δεκεμβρίου 1999, όσον αφορά την ενοικίαση τουρκοκυπριακού καταστήματος και τουρκοκυπριακού χώρου στο μη πρόσφυγα Κυριάκο Σπύρου από τη Χλώρακα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το συγκεκριμένο κατάστημα επί της οδού Αφροδίτης 23 (τεμ. 763/3 Φ.Σχ. ΛΙ/2.6.4) στο Μούτταλο ενοικιάστηκε αρχικά στο μη πρόσφυγα κ. Πρόδρομο Κούζουπτο, ως στεγνοκαθαριστήριο με μηνιαίο ενοίκιο £6,50, στις 12 Ιουνίου 1976 με ισχύ από 11 Σεπτεμβρίου 1975, αφού παρουσίασε πωλητήριο έγγραφο ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1975 των μηχανημάτων του στεγνοκαθαριστηρίου με τον Τουρκοκύπριο ιδιοκτήτη Σουλεϊμάν Σιαμσετίν από το Μούτταλο.
2. Στις 8 Σεπτεμβρίου 1980 υπογράφηκε νέα άδεια χρήσης στον κ. Κούζουπτο για χρήση του ως καφενείου και εστιατορίου για το 1/2 του καταστήματος με ενοίκιο £5 το μήνα, αφού το κατάστημα διαχωρίστηκε σε δύο τμήματα και το δεύτερο τμήμα ενοικιάστηκε σε δικαιούχο εκτοπισμένο.
3. Στις αρχές του 1989 ο κ. Κούζουπος επέτρεψε στο μη εκτοπισμένο Κυριάκο Σπύρου να λειτουργεί το πιο πάνω κατάστημα για πώληση γεωργικών εργαλείων. Λήφθηκαν διαδικαστικά μέτρα εναντίον του κ. Κούζουπου και του κ. Σπύρου για εξασφάλιση διατάγματος έξωσης και ανάκτηση της κατοχής του τουρκοκυπριακού υποστατικού (αίτηση αρ. 66/89 στο Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων Λεμεσού/Πάφου).
4. Το Μάιο του 1991, ύστερα από σχετική συνεννόηση του κ. Χρ. Ιωαννίδη (Γραφείο Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας) και του κ. Κ. Δημητριάδη, διευθυντή της υπηρεσίας, η πιο πάνω αγωγή αποσύρθηκε άνευ βλάβης, για να επαναφερθεί μετά την εφαρμογή του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμου 139/91.
5. Με επιστολή μου με τον ίδιο αριθμό φακέλου, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1992, (αντίγραφο επισυνάπτεται) ζήτησα νομική γνωμάτευση από το νομικό σύμβουλο της υπηρεσίας, όσον αφορά τον περαιτέρω χειρισμό του θέματος. Μετά από νομική συμβουλή του νομικού συμβούλου της υπηρεσίας (η επιστολή του διευθυντή της υπηρεσίας με αρ. φακ. 92/75/26, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1992, είναι σχετική) λήφθηκαν εκ νέου δικαστικά μέτρα (αγωγή 1519/92).
6. Στη συνέχεια ο διευθυντής της υπηρεσίας με επιστολή του με αρ. φακ. 92/75/26, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1993, (αντίγραφο επισυνάπτεται) μου διαβίβασε σύμβαση μίσθωσης για υπογραφή από τους κ. Κ. Κούζουπτο και Κυριάκο Σπύρου, έναντι του μηνιαίου μισθώματος των £130.
7. Οι κ. Κούζουπος και Σπύρου υπέβαλαν ένσταση για το ύψος του ενοικίου και αρνήθηκαν να υπογράψουν τη σύμβαση. Το θέμα διαβιβάστηκε στο διευθυντή της υπηρεσίας για μείωση του ενοικίου στις £80 το μήνα.
8. Ο κ. Σπύρου με επιστολή του προς τον Υπουργό Εσωτερικών ζήτησε τη μείωση του ενοικίου στις £40 το μήνα. Τελικά εγκρίθηκε με ενοίκιο ύψους £70 το μήνα και υπογράφηκε σύμβαση μίσθωσης στην εταιρεία «Κ. Σπύρου Γενικάί Επιχειρήσεις», από τις 11 Δεκεμβρίου 1993 έναντι του μηνιαίου ενοικίου των £70 (αντίγραφο της σύμβασης επισυνάπτεται).

Η εταιρεία «Κ. Σπύρου Γενικάί Επιχειρήσεις» υπέβαλε αίτημα στο γραφείο

μου για ενοικίαση μέρους των τουρκοκυπριακών τεμαχίων 681, 682, 678/1, 684 Φ/Σχ. LI/2.6.4 εμβαδού 39 m² στο Μούτταλο, για να χρησιμοποιηθεί ως ανοικτός εκθεσιακός χώρος των γεωργικών εργαλείων και μηχανημάτων που εμπορεύεται. Το αίτημα εξετάστηκε και στις 5 Φεβρουαρίου 1999 το αίτημα εγκρίθηκε από το διευθυντή της υπηρεσίας και προωθήθηκε διαδικασία δημοσίευσης, όπως προνοεί ο νόμος 139/91.

Μετά τη δημοσίευση δεν υποβλήθηκαν αιτήσεις από άλλα πρόσωπα και έτσι διαβιβάστηκε με επιστολή στο διευθυντή της υπηρεσίας, στις 7 Ιουνίου 1999, για ετοιμασία της άδειας χρήσης με αγοραίο ενοίκιο και τους πιο κάτω πρόσθετους όρους:

(i) Δε θα ανεγερθούν ή τοποθετηθούν στον ενοικιαζόμενο χώρο οποιεσδήποτε κατασκευές·

(ii) ο ενοικιαζόμενος χώρος θα χρησιμοποιείται σε συνάρτηση με το τουρκοκυπριακό κατάστημα στην οδό Αφροδίτης 23 και σε περίπτωση τερματισμού της σύμβασης του καταστήματος θα τερματίζεται και η εκμίσθωση του πιο πάνω χώρου και

(iii) ο κηδεμόνας θα έχει το δικαίωμα τερματισμού της σύμβασης οποτεδήποτε με μονομερή πράξη. Αντίγραφο της σχετικής επιστολής μου με αρ. φακ. ΕΣ/145, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1999, επισυνάπτεται.

Η άδεια χρήσης υπογράφηκε την 21^η Ιουλίου 1999 έναντι του μηνιαίου ενοικίου των £10 το μήνα (αντίγραφο επισυνάπτεται).

Πρόσφατα ο κ. Σπύρου άρχισε να ανεγείρει υπόστεγο (μεταλλικοί πάσσαλοι, ξύλινη οροφή) στον πιο πάνω χώρο κατά παράβαση των όρων της άδειας χρήσης. Ενημέρωσα σχετικά το δήμο Πάφου ως αρμόδια αρχή, αρχικά προφορικά και στη συνέχεια με επιστολή μου με αρ. φακ. ΕΣ14.5, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1999, και ζήτησα όπως ληφθούν δικαστικά μέτρα για ανέγερση παράνομων οικοδομών κατά παράβαση του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου και του περί Οδών και Οικοδομών Νόμου. Παράλληλα με προφορική επικοινωνία και με επιστολή μου, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1999, προειδοποίησα την αδειούχο εταιρεία ότι, αν δεν κατεδαφίσει τις παράνομες κατασκευές, θα τερματιστεί η άδεια χρήσης. Αντίγραφα των επιστολών επισυνάπτονται. Μετά τη προφορική προειδοποίηση προς τον κ. Σπύρου οι κατασκευαστικές εργασίες τερματίστηκαν.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τους όρους της άδειας χρήσης ο τερματισμός της δεν είναι δυνατός προ της παρέλευσης ενός χρόνου από την ημέρα που τέθηκε σε ισχύ.

(Γ. Νικολάου)

για έπαρχο

Κοιν.: Αν. Διευθυντή Υπηρεσίας

Διαχείρισεως Τ/Κ Περιουσιών

Φακ. αρ. ΕΣ/145»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε με το κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα πιλοφορείται «Προβλήματα στο κρατικό σύστημα επιδοτούμενων αποστολών στο εξωτερικό». Αυτεπάγγελτη

εξέταση ύστερα από πρόταση του βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη. Ο πρόεδρος της επιτροπής καλείται να διαβάσει τη σχετική έκθεση.

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων κ. Νίκος Αναστασιάδης αντικαθίσταται στην έδρα από τον κ. Χριστόδουλο Βενιαμίν.)

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Προβλήματα στο κρατικό σύστημα επιδοτούμενων αποστολών στο εξωτερικό»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος	Κυριάκος Τυρίμος
Ισίδωρος Μακρίδης	Μάριος Ματσάκης
Κατερίνα Παντελίδου	Ζαχαρίας Κουλίας
Δώρος Χριστοδουλίδης	Δώρος Θεοδώρου
Θάσος Μιχαηλίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας εξέτασε το πιο πάνω θέμα ύστερα από πρόταση του μέλους της βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Απριλίου 1997, 6 Μαΐου 1999 και 10 Φεβρουαρίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε ο πρώην Υπουργός Υγείας κ. Μανώλης Χριστοφίδης. Στις συνεδρίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρδιοπαθών, των συνδικαλιστικών οργανώσεων των συνταξιούχων ΠΑΣΥΔΥ, ΣΕΚ, ΠΕΟ, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου και της Κίνησης Διεκδίκησης Δικαιωμάτων των Ασθενών (ΚΙΔΔΑ).

Εισάγοντας το όλο θέμα ο εισηγητής του τόνισε ότι, παρόλο που το δικαίωμα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο, οι γιατροί αρνούνται αδικαιολόγητα να εισηγηθούν την περίθαλψη ασθενών στο εξωτερικό, όταν υπάρχει τέτοια ανάγκη και έτσι η λήψη της τελικής απόφασης παραμένει στον Υπουργό Υγείας. Παρόλο που η κατάσταση τώρα, δήλωσε ο ίδιος, έχει βελτιωθεί σημαντικά, εντούτοις παρατηρείται άνιση μεταχείριση και οι ευεργετούμενοι είναι λίγοι και επιλέγονται χωρίς συγκεκριμένα θεσμοθετημένα κριτήρια.

Ο πρώην Υπουργός Υγείας δήλωσε ότι δαπανάται για περίθαλψη στο εξωτερικό ένα τεράστιο ποσό από τα δημόσια ταμεία, πράγμα που πρέπει σταδιακά να εκλείψει. Επιπρόσθετα επισήμανε ότι στην Κύπρο υπάρχουν σπουδαίοι επιστήμονες που μπορούν να προσφέρουν την απαιτούμενη θεραπεία, γι' αυτό το ταμείο αποστολής ασθενών στο εξωτερικό θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο για τις περιπτώσεις που ασθενείς δεν μπορούν να θεραπευτούν στην Κύπρο. Σύμφωνα πάντα με τον τότε Υπουργό Υγείας, υπάρχει η δυνατότητα αποστολής ασθενή για περίθαλψη σε νοσοκομεία της Ελλάδας, της Αγγλίας και του Ισραήλ.

Στη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας δήλωσαν ότι το Υπουργικό Συμβούλιο έχει από το 1998 καθορίσει συγκεκριμένα κριτήρια για την περίθαλψη των ασθενών στο εξωτερικό. Με βάση τα κριτήρια αυτά οι ασθενείς επιλέγονται από ιατροσυμβούλιο, το οποίο καθορίζει και το νοσοκομείο στο οποίο θα αποσταλούν οι ασθενείς. Σύμφωνα πάντα με τους ίδιους

εκπροσώπους, σε περίπτωση που ασθενής επιθυμεί να μεταβεί σε άλλο νοσοκομείο καταβάλλει μέρος της δαπάνης με βάση τις οικονομικές του δυνατότητες.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου υποστήριξαν ότι το δικαίωμα για δωρεάν ιατρική περίθαλψη πρέπει να ισχύει μόνο για την Κύπρο, διαφορετικά δημιουργούνται δύο κατηγορίες ασθενών με αποτέλεσμα την άνιση μεταχείρισή τους. Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους πρέπει να υπάρχουν σταθερά κριτήρια επιλογής, για να αποφεύγονται οι τυχόν αδικίες και παράλληλα στο ιατροσυμβούλιο θα πρέπει να συμμετέχουν και γιατροί του ιδιωτικού τομέα, αφού την οικονομική επιβάρυνση για την εφαρμογή του θεσμού αυτού υφίσταται ολόκληρος ο κυπριακός λαός.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρδιοπαθών επισήμαναν ότι τα προβλήματα που σχετίζονται με την αποστολή ασθενών στο εξωτερικό χρονολογούνται και πρόσθεσαν ότι αυτά θα ξεπεραστούν μόνο με νομοθετική ρύθμιση.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι τόνισαν ότι διαφωνούν με τη νέα πολιτική που εφαρμόζει το Υπουργείο Υγείας, σύμφωνα με την οποία το Υπουργείο δεν αναλαμβάνει έξοδα μετάβασης καρδιοπαθούς στο εξωτερικό, αν το ιατροσυμβούλιο κρίνει ότι ο ασθενής μπορεί να χειρουργηθεί στην Κύπρο. Τέλος, τόνισαν ότι η νέα πολιτική αποτελεί δυσμενή διάκριση σε βάρος των φτωχών καρδιοπαθών.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων τόνισαν την ανάγκη εμπέδωσης αισθήματος ίσης μεταχείρισης, γι' αυτό και επιβάλλεται η εφαρμογή κριτηρίων για την αποστολή ασθενών στο εξωτερικό.

Οι εκπρόσωποι της ΚΙΔΔΑ επισήμαναν ότι η αποστολή ασθενών στο εξωτερικό αποτελεί ορθή πολιτική και τιμά το κράτος, αλλά θα ήταν καλύτερα να καθοριστούν συγκεκριμένα κριτήρια, να αποφεύγεται η μεγάλη γραφειοκρατία και παράλληλα το αρμόδιο υπουργείο να βελτιώνει συνεχώς την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της και με γνώμονα την προστασία της υγείας του κοινού και την ανάγκη εμπέδωσης αισθήματος ίσης μεταχείρισης ανάμεσα στους πολίτες, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι επείγει η νομοθετική ρύθμιση του όλου θέματος και προς αυτή την κατεύθυνση καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα, έτσι ώστε να καταστεί δυνατό να ρυθμιστεί τελικά το σοβαρό αυτό θέμα που άπτεται της υγείας του λαού και ταλαιπωρεί για πολύ καιρό πάρα πολλούς συμπολίτες μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. BENIAMIN)

Ευχαριστούμε. Ο κ. Χριστοδουλίδης, ως εισηγητής του θέματος.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πάρα πολύ σύντομος.

Επιγραμματικά θα υπενθυμίσω ότι το θέμα, όταν ενεγράφη από την κοινοβουλευτική μας ομάδα το 1996, πραγματικά αποτελούσε ένα υπαρκτό πρόβλημα. Βέβαια, οι εξελίξεις οδήγησαν στο να καταλήξει η σημερινή έκθεση το 2000 κοντά μας, όταν ήδη έχουν διαμορφωθεί διαφορετικά δεδομένα. Διαφορετικά δεδομένα, βελτιωτικά θα έλεγα, και με τη συζήτηση και την κατάληξη των κανονισμών

του περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Ρύθμιση και Τέλη Νόμου του 1978, όπου λήφθηκαν σοβαρά υπόψη θα έλεγα οι προτάσεις και της δικής μας πλευράς από το αρμόδιο υπουργείο. Ευελπιστούμε ότι επιτέλους σε αυτό το θέμα θα τεθεί οριστικά μία τάξη, μία αξιοκρατική και ισότιμη μεταχείριση όλων των ασθενών μας.

Επομένως, τις διάφορες μας παρατηρήσεις και περαιτέρω εισηγήσεις για τη ριζική επίλυση αυτού του προβλήματος να μας επιτρέψετε να τις καταθέσουμε και κατά την τελική συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των κανονισμών του στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, ως επίσης θα θέλαμε να μιλήσουμε σφαιρικά επί του θέματος, κατά τη συζήτηση του βασικού νόμου και των κανονισμών στην ολομέλεια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η ομόφωνη αντιμετώπιση του θέματος από την επιτροπή Υγείας δίνει το δικαίωμα με την έκθεση, την οποία μόλις έχουμε αναγνώσει, να δώσουμε το στίγμα της θέσεως αυτής προς το αρμόδιο υπουργείο, ευελπιστώντας ότι θα έχουμε σύντομη ανταπόκριση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι η Βουλή συμφωνεί σε τούτο. Ναι, κύριε Τυρίμο.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα για το οποίο συζητούμε έχει δύο σκέλη. Το πρώτο είναι το οικονομικό σκέλος και το δεύτερο το επιστημονικό σκέλος.

Το οικονομικό σκέλος είναι ότι όσοι μετέβαιναν στο εξωτερικό, ανεξαρτήτως της οικονομικής τους κατάστασης, εκαλούντο να πληρώσουν για δε την Αγγλία £1500, για δε το Ισραήλ £1000. Αυτό πιστεύω ότι με το νόμο που προωθείται για τα τέλη θα ρυθμιστεί.

Όμως είναι και το επιστημονικό σκέλος, βάσει του οποίου επιλέγουν ποιους θα στείλουν στο εξωτερικό και ποιοι θα μείνουν στην Κύπρο· και το πρόβλημα είναι εδώ. Εκτός από αυτό το οποίο ανέφεραν ο κ. Χριστοδουλίδης και ο κ. Παρισινός, έχουμε ζητήσει από το Υπουργείο Υγείας να εφαρμοστεί ο ιατρικός έλεγχος, δηλαδή να γίνει το medical audit, ούτως ώστε να διαπιστωθεί το θεραπευτικό μέσο και με αυτό το τρόπο εκεί και όπου χρειάζεται να γίνει αναβάθμιση των υπηρεσιών τότε με την εισήγηση αυτού του ιατρικού συμβουλίου θα μπορεί να γίνει.

Έτσι πιστεύω ότι θα λυθούν όλα τα προβλήματα και δε θα υπάρξει ανάγκη να μεταβαίνουν άτομα στο εξωτερικό, διότι αυτό που παρατηρείται σήμερα είναι σχεδόν καθημερινό φαινόμενο, να μας τηλεφωνούν και να μας παρακαλούν να βοηθήσουμε με τον άλφα ή το βήτα τρόπο, για να μεταβούν στο εξωτερικό, για να τύχουν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Εάν εφαρμοστεί και αυτή η εξέταση από το ιατρικό συμβούλιο και η αναβάθμιση των υπηρεσιών, τότε αυτό μπορεί να λυθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι δεν υπάρχει ένσταση σε τούτο.

Κύριοι, φθάσαμε στο τέλος της συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 20 Απριλίου 2000, στις 4.00 μ.μ., με ημερήσια διάταξη η οποία θα σας κοινοποιηθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999.
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2000. (Αναπομπή).
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2000.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2000.
5. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
6. Ο περί της Καταργήσεως του περι Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
7. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
8. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
9. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
10. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
11. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000.
12. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
13. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997.
14. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

15. Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμοί του 2000.
16. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
17. Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
18. Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
19. Ο περί Αναγνώρισης της 15ης Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής Νόμος του 1999.
20. Ο περί Σχολικών Κυλικείων Νόμος του 2000.
21. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999.
22. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2000.
23. Ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Παροχή Οικονομικής Βοήθειας σε Κοινότητες που Γειτνιάζουν με την Περιοχή Βασιλικού) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
24. Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
25. Οι περί Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
26. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
27. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2000.
28. Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
29. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής) Κανονισμοί του 2000.

30. Οι περί Αποχeteύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
31. Οι περί Εφαρμογής Ορισμένων Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Κανονισμοί του 2000.
32. Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000.
33. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
34. Απόφαση της Βουλής που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26.881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.1998).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της συνεδρίας του σώματος.

(Κτυπά τη σφύρα.)

(Ωρα λήξης 5.52 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μούσκος Ανδρέας
Αντωνίου Αβραάμ	Μυριάνθους Ηλίας
Βασιλείου Ανδρούλα	Παντελίδου Κατερίνα
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Παπαδόπουλος Τάσος
Γερασίμου Στέλιος	Παπακώστας Κώστας
Γεωργιάδη Λία	Παρισινός Ανδρέας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Πιττοκοπίτης Νίκος
Γιάγκου Κίκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Δημητρίου Παναγιώτης	Προδρόμου Πρόδρομος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Ρότσας Χρίστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Θεοδώρου Δώρος	Στυλιανού Στέλιος
Θωμά Γιαννάκης	Συλλούρης Δημήτρης
Καζαμίας Κίκης	Τυρίμος Κυριάκος
Καράς Αντώνης	Φιλίππου Ανδρέας
Κατσουρίδης Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κιττής Στάθης	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κληρίδου Καίτη	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισιδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μουσιούτσας Νίκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Αναβολή ύστερα από εισήγηση του κ. Νίκου Πιπτοκοπίτη του θέματος «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999».
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε [Ν. Μουσιούττας, Δ. Θεοδώρου, Δ. Συλλούρης, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Δημητρίου, Δ. Ηλιάδης, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Ν. Πιπτοκοπίτης, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Χρίστου, Γ. Θωμά, Α. Βασιλείου, Ν. Κλεάνθους, Α. Καράς] και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για τα νομοσχέδια: α. «Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 2000» β. «Ο περί Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξηση Αντιμισθίας) Νόμος του 2000» και ψήφισή τους σε νόμους.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος, η συζήτηση που ακολούθησε (Στ. Κιττής, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Θεοδώρου, Α. Καράς, προεδρεύων, Π. Δημητρίου, Στ. Στυλιανού, Χρ. Βενιαμίν, Ν. Μουσιούττας, Γ. Χριστοφίδης), αποδοχή της αναπομπής και ψήφισή του τροποποιημένου κειμένου σε νόμο.
7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανικών Σχέσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
10. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
11. Ερωτήσεις βουλευτών: Οι προσφορές για την αγορά αυτοκινήτων από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου - Πρόβλημα νερού στην Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου - Προβλήματα στο Δημοτικό Σχολείο Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου.
12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ευθυγράμμιση του δρόμου Γαλαταριάς-Κοιλίνειας - Αίτημα της κοινότητας Καναβιούς για κατασκευή τοίχου αντιστήριξης - Κατοχή και αξιοποίηση τουρκοκυπριακής περιουσίας στο Μούτταλο από μη πρόσφυγα.

13. Έκθεση για το θέμα «Προβλήματα στο κρατικό σύστημα επιδοτούμενων αποστολών στο εξωτερικό», η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Χριστοδουλίδης, Α. Παρισινός, Κ. Τυρίμος) και λήξη του θέματος.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 20ής Απριλίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.24 μ.μ.)

(Αρ. 29)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουν ήδη περάσει τριάντα τρία χρόνια από την 21η του Απρίλη 1967, που η φασιστική χούντα των συνταγματαρχών κατέλυσε τη Δημοκρατία στην Ελλάδα, καταργώντας τις βασικές ελευθερίες και τα δικαιώματα του ελληνικού λαού. Σοβαρές υπήρξαν οι συνέπειες, που ζημίωσαν όχι μόνο την Ελλάδα, αλλά και όλα τα εθνικά ζητήματα. Θλιβερό αποτέλεσμα υπήρξε η προδοσία της Κύπρου, που είχε ως συνέπεια την εισβολή.

Η δικτατορία των συνταγματαρχών αφαίμαξε τον ελληνικό λαό για επτά χρόνια, για να πέσει τελικά κάτω από το βάρος του εγκλήματος της προδοσίας της Κύπρου. Η δημοκρατία αποκαταστάθηκε, αλλά η Κύπρος πλήρωσε ακριβά και εξακολουθεί να πληρώνει το τίμημα αυτής της εθνικής προδοσίας με τη συνεχιζόμενη κατοχή.

Σήμερα καταδικάζουμε με βδελυγμία τη δικτατορία στην Ελλάδα και είμαστε αποφασισμένοι, όπως και στο παρελθόν, να μην ανεχτούμε και να πολεμήσουμε ανάλογες συνθήκες. Θα αγωνιστούμε όλοι ενωμένοι, για να ανατρέψουμε τα αποτελέσματα της προδοσίας της χούντας που βαρύνουν τον τόπο μας, για να

αποκαταστήσουμε την ενότητα της πατρίδας μας και τα ανθρώπινα δικαιώματα ολοκλήρου του κυπριακού λαού με οδηγό τα ιδανικά και τις αρχές της δημοκρατίας.

Οι μέρες αυτές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμπίπτουν με μια άλλη ακόμα θλιβερή επέτειο, αυτή της γενοκτονίας των Αρμενίων, στις 24 Απριλίου 1915. Δεν μπορούμε παρά να σταθούμε με αποτροπιασμό μπροστά στο έγκλημα αυτό, που έγινε πριν από ογδόντα πέντε χρόνια σε βάρος ενός περήφανου λαού που δεν έβλαψε κανέναν, αλλά που προσέφερε αντίθετα στον ανθρώπινο πολιτισμό για αιώνες.

Η γενοκτονία των Αρμενίων στοίχισε τη ζωή σε ενάμισι εκατομμύριο ανθρώπους και ξερίζωσε από τα πατρογονικά τους χώματα όσους επέζησαν. Και αυτό το έγκλημα της Τουρκίας παραμένει προκλητικά αιμώρητο και σε πολλές περιπτώσεις δεν αναγνωρίζεται ως έγκλημα στις τεράστιες διαστάσεις του. Η Τουρκία ανενόχλητη συνεχίζει την επεκτατική της πολιτική. Αλλά η ιστορία και η αλήθεια δεν μπορούν ούτε να πλαστογραφηθούν ούτε να παραπτοηθούν και θέτουν αδυσώπητα την Τουρκία στο εδώλιο του κατηγορουμένου.

Έχουμε υποχρέωση να θυμούμαστε και αυτό το έγκλημα, όχι μόνο γιατί με τους Αρμενίους μας συνδέουν στενοί δεσμοί φιλίας και ανάλογα ιδανικά, αλλά και γιατί εμείς, ο μικρός αριθμητικά λαός ο οποίος αγωνίζεται για τη δική του επιβίωση και τη δική του ελευθερία, δεν έχουμε το δικαίωμα να παραβλέπουμε και να αγνοούμε περιπτώσεις βαρβαρότητας, περιπτώσεις γενοκτονίας, περιπτώσεις παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε καμιά απολύτως περίπτωση.

Διερμηνεύοντας τα αισθήματα όλων, εκφράζω την καταδίκη μας για τη γενοκτονία των Αρμενίων και την αλληλεγγύη μας προς το φίλο αρμενικό λαό.

Στη μνήμη των θυμάτων της χούντας και των Αρμενίων θυμάτων της Τουρκίας σας καλώ σε μονόλεπτη σιγή.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αιωνία τους η μνήμη.

Καλώ τώρα τον εκπρόσωπο της αρμενικής κοινότητας, κ. Πετρός Καλαϊτζιάν, στο βήμα.

Π. ΚΑΛΑΪΤΖΙΑΝ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμες κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Η αρμενική κοινότητα της Κύπρου και εγώ προσωπικά σας εκφράζω και από του βήματος της Βουλής τη βαθιά μας ευγνωμοσύνη, γιατί τιμάτε σήμερα μαζί μας την ιερή μνήμη των μαρτύρων και των αθών θυμάτων της γενοκτονίας του αρμενικού λαού το 1915.

Σαν σήμερα πριν από ογδόντα τέσσερα χρόνια, στις 24 Απριλίου 1915, μπήκε σε εφαρμογή ένα έγκλημα σε βάρος ενός ολόκληρου λαού, μια γενοκτονία, για την οποία ο εγκληματίας δεν κλήθηκε ποτέ να δώσει λόγο και παραμένει μέχρι σήμερα αιμώρητος. Ένα έγκλημα για το οποίο δεν έγινε καν δίκη, αλλά απεναντίας όλοι τους -εννοώ εδώ τους δυνατούς της γης- προσπάθησαν να το ξεχάσουν. Η ιστορία όμως δεν μπορεί να παραχαραχθεί ούτε και να ενταφιαστεί. Η γενοκτονία των Αρμενίων από τους Τούρκους το 1915 είναι ένα ιστορικό γεγονός, όπως άλλωστε και η

παράνομη κατοχή των αρμενικών εδαφών, όσο και αν επίσημα η Τουρκία αρνείται πεισματικά να το αναγνωρίσει και να αποδεχτεί τις τεράστιες ευθύνες που απορρέουν από το έγκλημα αυτό.

Οι φρικαλεότητες που διαπράχθηκαν τότε σε βάρος αθώων και ανυπεράσπιστων ανθρώπων από την τουρκική κυβέρνηση είναι επίσης γνωστές σε όλους μας από ντοκουμέντα, από συγκλονιστικές μαρτυρίες των λίγων επιζώντων Αρμενίων, αλλά και από ξένους αυτόπτες μάρτυρες της τραγωδίας του λαού μας. Η τόσο αποκαλυπτική έκθεση με φωτογραφίες του Γερμανού Άρμιν Βέγκνερ, που εγκαινιάστηκε πριν λίγες μέρες στη Λευκωσία, είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου.

Υπολογίζεται ότι στην περίοδο της γενοκτονίας 1915-1918 έχασαν τη ζωή τους γύρω στο ενάμισι εκατομμύριο Αρμένιοι. Οι υπόλοιποι, όσοι κατάφεραν να επιζήσουν, αναγκάστηκαν, κάτω από δραματικές συνθήκες, να εγκαταλείψουν τα σπίτια και τις περιουσίες τους και να σκορπιστούν στις τέσσερις γωνίες της υφηλίου. Ένας πανάρχαιος πολιτισμός, ο αρμενικός, ο οποίος δεν είχε σε τίποτα να ζηλέψει από τους αντίστοιχούς του, με τις χιλιάδες εκκλησίες και τα μοναστήρια του, τα μνημεία του, τις πόλεις και τα χωριά του, καταστράφηκε. Σήμερα στα τουρκοκρατούμενα αρμενικά εδάφη βασιλεύει η ερημιά και η εγκατάλειψη. Είναι τραγική ειρωνεία το γεγονός ότι ο Τούρκος κατακτητής δεν μπόρεσε να οικοδομήσει έστω και ελάχιστα από όσα κατέστρεψε.

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα, ογδόντα πέντε χρόνια μετά τη γενοκτονία, αρκετά κοινοβούλια ευρωπαϊκών χωρών αναγνώρισαν έμμεσα ή άμεσα τη γενοκτονία, ιδίως τα τελευταία χρόνια, με πιο πρόσφατο παράδειγμα το κοινοβούλιο της Σουηδίας, το οποίο πριν από μερικές βδομάδες, στις 29 Μαρτίου, με ομόφωνη απόφασή του αναγνώρισε τη γενοκτονία, ενώ παράλληλα ζήτησε από την Τουρκία να δείξει περισσότερη διαφάνεια και διαλλακτικότητα στο θέμα αυτό. Γεγονός όμως παραμένει ότι καμιά από τις χώρες εκείνες οι οποίες είχαν άμεση ανάμειξη στον πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, δηλαδή η Γερμανία, η Αγγλία και η Γαλλία, δεν επέδειξε την ίδια ευαισθησία στο θέμα των Αρμενίων. Απεναντίας, προτίμησαν τη σιωπή, την οποία και συνεχίζουν να κρατούν με κυνικότητα μέχρι σήμερα. Καλούμε τα κράτη αυτά να αναλογιστούν τις ευθύνες τους για τη γενοκτονία και το δράμα του αρμενικού λαού, επειδή πιστεύουμε ότι η σιωπή και η ολιγωρία που επέδειξαν άνοιξαν ουσιαστικά το δρόμο σε ανάλογες τραγωδίες, όπως η γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, το ξεριζώμα του ελληνισμού της κατεχόμενης Κύπρου, η πρόσφατη γενοκτονία των Κούρδων, οι σφαγές των Αρμενίων στον Καύκασο και αναφέρω ενδεικτικά μόνο εκείνες που επιτελέστηκαν από τη σύμμαχό τους την Τουρκία.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Η πικρή κοινή μοίρα των λαών μας -του αρμενικού και του ελληνικού- μας έχει βρει να αγωνιζόμαστε στις ίδιες επάλξεις για την προστασία των καταπατημένων δικαιωμάτων μας. Να αγωνιζόμαστε σε έναν αγώνα, όχι μόνο για τη φυσική και εθνική μας επιβίωση, αλλά και σ' έναν αγώνα που στόχο έχει να επικρατήσουν οι αρχές του δικαίου και της ισότητας μεταξύ των λαών, επειδή είναι ο μόνος δρόμος, για να εδραιωθούν η ειρήνη και η ευημερία σε ολόκληρη την ανθρωπότητα. Γι' αυτό και εμείς οι Αρμενοκύπριοι, που νιώθουμε την Κύπρο σαν δική μας ιδιαίτερη πατρίδα, είμαστε ολόψυχα δοσμένοι στον υπέροχο αγώνα που διεξάγει ο ηρωικός λαός της εδώ και είκοσι έξι χρόνια για λευτεριά και δικαιοσύνη.

Τελειώνοντας, θα ήθελα από του βήματος της Βουλής να ευχαριστήσω τον κυπριακό λαό και τους εκπροσώπους του για την πρωτοπόρο στάση που τήρησαν

στο θέμα της αναγνώρισης της γενοκτονίας των Αρμενίων από τους Τούρκους, αφού η Βουλή των Αντιπροσώπων της μικρής Κύπρου είναι το πρώτο κοινοβούλιο σε ολόκληρη την Ευρώπη που με ομόφωνο ψήφισμά του από το 1982 όχι μόνο αναγνώρισε το έγκλημα της γενοκτονίας εναντίον του λαού μας, αλλά και καταδίκασε με κατηγορηματικό τρόπο την Τουρκία για τη διάπραξή του. Η ενέργεια αυτή της κυπριακής Βουλής άφησε στην αρμένικη κοινότητα της Κύπρου, αλλά πιστεύω και στους απανταχού Αρμένιους, αισθήματα βαθιάς ευγνωμοσύνης, επειδή απέδειξε με τον πιο έμπρακτο τρόπο τα πραγματικά αισθήματα του ελληνισμού της Κύπρου απέναντι στο λαό μας, επειδή για μας τους Αρμένιους το θέμα της αναγνώρισης της γενοκτονίας ήταν, είναι και θα παραμένει πρωτεύον στις σχέσεις μας με τον υπόλοιπο κόσμο. Για μας η δικαίωση των θυμάτων της γενοκτονίας είναι και θα παραμένει θέμα εθνικού χρέους, καθήκοντος και τιμής. Όσα χρόνια και αν περάσουν, όχι ογδόντα πέντε, αλλά χίλια ογδόντα πέντε χρόνια, οι Αρμένιοι δεν ξεγράφουν πατριδες ούτε και ξεχνούν τη γενοκτονία και τον εγκληματία που τη διέπραξε. Το άδικα χυμένο αίμα τόσων Αρμενίων δεν είναι μπορετό να σκεπαστεί στο πέρασμα του χρόνου. Ο λαός μας απαιτεί τη δικαίωση και θα τη βρει, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερχόμαστε τώρα στην ημερήσια διάταξη. Επειδή υπάρχει εισήγηση για δυο νομοσχέδια και μια πρόταση νόμου όπως κηρυχθούν επείγοντα και συζητηθούν σήμερα, θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Τα νομοσχέδια αυτά είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», που κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, και η πρόταση νόμου «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η οποία κατατέθηκε από τους κ. Ισιδωρο Μακρίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Αβραάμ Αντωνίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Νίκο Μουσιούττα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Τα υπόλοιπα θέματα του Δευτέρου Κεφαλαίου καταγράφονται στο έγγραφο το οποίο έχει κυκλοφορήσει και παραπέμπονται όπως αναφέρεται στο έγγραφο αυτό.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας

2.	Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας
3.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έκδοση και Αναγνώριση Πιστοποιητικών και Ναυτική Εκπαίδευση) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5.	Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ασφαλής Επάνδρωση, Ωρες Εργασίας και Τήρηση Φυλακής) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6.	Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ποινική και Πειθαρχική Ευθύνη των Ναυτικών, Αναστολή ή Ακύρωση Πιστοποιητικών) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7.	Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ιατρική Εξέταση Ναυτικών και Έκδοση Πιστοποιητικών) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
8.	Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Απογραφή των Ναυτικών και Μητρώο Ναυτικής Απογραφής) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
9.	Οι περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου - Θέσεις Προϊσταμένου Κλάδου Σπουδών (Ηλεκτρολογίας/ Μηχανολογίας/ Πολιτικής Μηχανικής/ Γενικών Σπουδών/ Πληροφορικής) και Ανώτερου Λέκτορα (Ηλεκτρολογίας/ Μηχανολογίας/ Πολιτικής Μηχανικής/ Γενικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών

Σπουδών/ Πληροφορικής)
(Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί
του 2000.

10.	Οι περί Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
11.	Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέση Λειτουργού Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
12.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
13.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Νομικών
14.	Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή και Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών
15.	Οι περί Αποχετεύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
16.	Οι περί Εφαρμογής Ορισμένων Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
17.	Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

18.	Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
19.	Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
20.	Έγγραφο (Αρ. Θ. 23/2000) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
21.	Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία θέματα που ανέφερα κηρυχθούν επείγοντα και παραπεμφθούν στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές;

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για το ένα από τα τρία σχέδια νόμου, που είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Επειδή θα ζητήσουμε αναβολή του νομοσχεδίου που τιτλοφορείται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», το οποίο η κυβέρνηση συνδέει με το νομοσχέδιο "Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000", ενιστάμεθα αυτό ειδικά να θεωρηθεί επείγον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης, παρακαλώ.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Για τους ίδιους λόγους, κύριε Πρόεδρε, γιατί πιστεύουμε ότι δεν υπήρξε η προεργασία που έπρεπε να υπάρξει για τη συζήτηση του νομοσχεδίου για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, δεδομένου ότι δεν υπήρξαν διαβουλεύσεις με το σύνολο της πολιτικής ηγεσίας. Έγιναν βέβαια συζητήσεις στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και από αυτής της πλευράς τυπικά δεν υπάρχει θέμα. Αν όμως η κυβέρνηση -και ιδιαίτερα σε ένα σύστημα προεδρικό- αν ήθελε πράγματι να επιδιώξει συνεργασία και συναντίληψη για ορισμένα θέματα, νομίζω πως θα έπρεπε να υπάρξει με όλα τα κόμματα μια διαβούλευση, με την ελπίδα ότι θα ήταν δυνατό να εξευρεθεί μια κοινή συνισταμένη με όλα τα κόμματα. Αν όχι, βέβαια η κυβέρνηση έχει κάθε δικαίωμα να προχωρήσει με την πλειοψηφία που θα έχει τυχόν εξασφαλίσει στη Βουλή. Γι' αυτό και εμείς ενιστάμεθα να θεωρηθεί αυτό επείγον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το ΔΗΚΟ τουλάχιστον, όπως είναι γνωστό, το ΔΗΚΟ έχει έρθει σε συνεννόηση με την κυβέρνηση για τα θέματα και του Φόρου Εισοδήματος και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και νομίζουμε ότι σε μεγάλο βαθμό οι εισηγήσεις του ΔΗΚΟ είχαν και έχουν γίνει αποδεκτές. Απόδειξη και τα άλλα δύο νομοθετήματα τα οποία εισάγουμε. Όμως, όπως σωστά ελέγχθη, η κυβέρνηση συνδέει άμεσα -και στην πράξη όντως συνδέονται- το νομοσχέδιο για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας με τις ελαφρύνσεις που η ίδια προτείνει για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φόρο Εισοδήματος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με συγχωρείτε, ναι, ήθελα να πω το Φόρο Εισοδήματος. Εμείς βλέπουμε τη σύνδεση και γνωρίζουμε ότι θα ζητηθεί αναβολή του νομοσχεδίου για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Μεταξύ άλλων η έκθεση δεν κυκλοφόρησε σαράντα οκτώ ώρες πριν, ώστε όποιο κόμμα ζητήσει την αναβολή του, κατά παράδοση και τακτική αυτής της Βουλής, παρέχεται αυτόματα αυτή η αναβολή. Εμείς δεν επιθυμούμε να συζητηθεί το νομοσχέδιο περί του Φόρου Εισοδήματος χωριστά από το νομοσχέδιο περί του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, γι' αυτό ούτε εμείς θα δεχθούμε να κηρυχθεί επείγον αυτό το θέμα.

Για τα άλλα δύο νομοσχέδια δεν έχουμε τους ίδιους λόγους για αναβολή, όμως έχω την αντίληψη ότι και αυτά, όπως και άλλες πρόνοιες, τουλάχιστον όπως είχε δηλώσει ο Υπουργός Οικονομικών στη χθεσινή συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, είναι ένα είδος συνδυασμένου πακέτου. Γι' αυτό δεν ξέρω κατά πόσο είναι σκόπιμο να συζητηθούν μόνο τα δύο ως επείγοντα. Οι πρόνοιες, πιστεύω, λίγο πολύ θα γίνουν αποδεκτές, αλλά ενοχλεί το γεγονός ότι εκείνα -που στο κάτω κάτω δεν έχουν άμεση εφαρμογή- κηρύσσονται επείγοντα και τα άλλα που επηρεάζουν άμεσα δεν κηρύσσονται επείγοντα. Γι' αυτό νομίζω και τα τρία θέματα που ζητήθηκε να κηρυχθούν επείγοντα, ένα για το Φόρο Εισοδήματος και τα άλλα δύο, θα έπρεπε να τα αναβάλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το τρίτο δεν έχει σχέση.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τα δύο, τότε, εντάξει. Δε θα συγκατατεθούμε στο να κηρυχθούν επείγοντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, οι προτάσεις της κυβέρνησης σε σχέση με την αύξηση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, αλλά και εν σχέσει με τα αντισταθμιστικά μέτρα που είχαν προταθεί, όταν κατετέθη αρχικά το νομοσχέδιο για αύξηση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, είχαν γίνει τον περασμένο Οκτώβριο και αφήνω ότι πέρασε ένας χρόνος μετά που απορρίφθηκε το φορολογικό πακέτο. Η κυβέρνηση προσπάθησε να έχει διάλογο και είχε διάλογο με όλα τα κόμματα. Σε κάποιο στάδιο είχε διαφανεί ότι με μερικά κόμματα υπήρχε διαφωνία ριζική και υπήρξε αδιέξοδος. Παραδείγματος χάριν, γνωρίζω ότι μια κομματική πλευρά είχε εισηγηθεί, αντί η αύξηση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας να είναι καθολική, στο δέκα τοις εκατόν, να είναι μόνο για ορισμένα είδη πολυτελείας. Οπότε υπήρξε ριζική διαφωνία και διαμετρικά αντίθετη τοποθέτηση και της κυβέρνησης και του κόμματος αυτού. Υπήρξε από άλλο κομματικό χώρο η θέση ότι δε χρειάζεται αύξηση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Και ήταν αναγκασμένη η κυβέρνηση να συνεχίσει το διάλογο με εκείνες τις πλευρές οι οποίες είχαν καταρχήν θετική προσέγγιση στις προθέσεις και στις προτάσεις της κυβέρνησης.

Οπωσδήποτε θα ήταν ευχής έργο να υπήρχε συναίνεση και από όλα τα κόμματα να ψηφιστούν τα νομοσχέδια στα πλαίσια της κατανόησης των οικονομικών αναγκών του κράτους, αλλά ταυτόχρονα και διάθεση από όλες τις πλευρές να διατεθούν κονδύλια για κοινωνικά μέτρα. Θα ήταν ευχής έργο αν επιτυγχανόταν καθολική συναίνεση. Όμως πρακτικά πώς μπορούσαν άλλως πως να προχωρήσουν η κυβέρνηση και ο Υπουργός Οικονομικών; Η μόνη πρακτική διέξοδος ήταν με τα κόμματα εκείνα τα οποία καταρχήν είχαν μία συναίνεση να συνεχίσουν ένα διάλογο και να καταλήξουν σε μία συναίνεση, η οποία παρουσιάστηκε -είναι γνωστή, να μην την επαναλάβω- για να φέρουν ενώπιον της Βουλής το εφικτό νομοθετικό πλαίσιο που έλυε το πρόβλημα και μπορούσε με το προεδρικό σύστημα να προωθηθεί για νομοθέτηση. Γι' αυτό έχω τη γνώμη ότι η σύνδεση -που πολύ σωστά επισημάνθηκε απ' όλους- των σχετικών σχεδίων νόμου με τη νομοθεσία εν σχέσει με το ΦΠΑ και κάποια άλλα νομοσχέδια είναι σωστή. Όμως, στα πλαίσια τουλάχιστον της συναινετικής πρότασης που έχει επιτευχθεί, έχω τη γνώμη ότι δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο να προωθηθούν και τα τρία σχέδια νόμου ως επείγοντα και σήμερα, εφόσον επί των βασικών γραμμών της πολιτικής υπάρχει διαμορφωμένη πλειοψηφία, να προχωρήσουμε στην έγκριση της πολιτικής αυτής, όπως διαμορφώνεται και όπως διατυπώνεται και ερμηνεύεται μέσα και από τα σχέδια νόμου που καλούμεθα να κηρύξουμε επείγοντα, αλλά ταυτόχρονα και από το βασικό νομοσχέδιο που αφορά την αύξηση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

Γι' αυτό, στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας και έχοντας υπόψη αυτή την κατάληξη, ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι υπέρ της κήρυξης και των τριών σχεδίων νόμου ως επειγόντων, ώστε να υπάρξει παράλληλη προώθησή τους με τη νομοθεσία για αύξηση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης, παρακαλώ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Φαίνεται πως υπάρχει μια πολύ βαθιά παρεξήγηση. Δεν έχουμε αίτημα για διάλογο. Δεν είμεθα εμείς οι κυβερνώντες, για να έχουμε ανάγκη συναινέσεων. Έχουμε τις απόψεις μας και μπορούμε να τις στηρίξουμε με επιχειρηματολογία και σήμερα σ' αυτό το σώμα. Και η δική μας πρόταση απεδείκνυε ότι θα μπορούσε η κυβέρνηση να έχει ακόμα και μεγαλύτερα εισοδήματα απ' αυτά που επιδιώκει με το 2%, αν είχε δεχτεί τις δικές μας προτάσεις. Αλλά εγώ δεν ήξερα ότι θα εμπλακούμε τώρα σε διάλογο επί των προτάσεων. Αν είναι, θα προχωρήσουμε φυσικά, όταν και εφόσον θα αρχίσουμε το διάλογο επί της ουσίας. Αλλά ομολογώ ότι μου κάνει εντύπωση ... Είχα την άποψη -λανθασμένα και απολογούμαι- ότι συνήθως η κυβέρνηση προσπαθεί να βρει το πιο δυνατό, το ευρύτερο φάσμα συναίνεσης. Αν οι περιστασιακές -σήμερα με το ένα κόμμα ή αύριο με το άλλο κόμμα- πλειοψηφίες ... σημαίνει ότι αυτή θα είναι η μέθοδος και όχι η μέθοδος εξεύρεσης πραγματικά κοινών συντελεστών, να προχωρήσετε -δεν έχουμε καμία ένσταση να προχωρήσετε- και να συζητήσουμε το θέμα. Νόμιζα ότι ήτο εκ μέρους μας παραχώρησις και όχι αίτημα για διάλογο. Δώσαμε ένα πακέτο προτάσεων και ήτο καθήκον της κυβέρνησης να τις συζητήσει μαζί μας. Το ότι λέγεται ότι έγινε διαχωρισμός κάποιων ιδεών ... δεν είναι μόνο αυτές οι προτάσεις· οι προτάσεις είναι ολόκληρο βιβλιάριο και επομένως μπορούσαν να συζητηθούν. Αλλά, αν αυτή είναι η άποψη των κυβερνώντων, μπορείτε να προχωρήσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δε συζητούμε την ουσία του θέματος, δε θεωρώ ότι από εμάς τουλάχιστον υπάρχει λόγος να επεκταθούμε, απαντώντας στην επιχειρηματολογία του κ. Παναγιώτη Δημητρίου, διότι δεν ήταν επί της διαδικασίας, αλλά περισσότερο επί της ουσίας. Το γεγονός -μόνο να αναφέρω ένα γεγονός- ότι υπάρχει επιστολή από τις τρεις συνδικαλιστικές οργανώσεις του τόπου -ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΠΑΣΥΔΥ- με την οποία ζητούν τη δική τους εμπλοκή σ' αυτή τη συζήτηση, νομίζω είναι αρκετό.

Θα ήθελα να επισημάνω μόνο ότι από τα τρία νομοθετήματα τα οποία εσείς έχετε κατονομάσει ως επείγοντα μόνο το ένα έχει σχέση με τα φορολογικά θέματα. Από τα άλλα δύο το ένα έχει σχέση με την παράταση των προσωρινών αδειών λειτουργίας των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών και το άλλο με την ενδεχόμενη παράταση των υπηρεσιών των εκτάκτων υπαλλήλων. Άρα μιλούμε για ένα νομοσχέδιο, το περί φορολογίας του εισοδήματος, μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εξαντλήθηκε φυσικά το θέμα, αλλά είχα να κάνω μια παρατήρηση στο θέμα της τοποθέτησης του προέδρου του ΚΙΣΟΣ, του κ. Λυσσαρίδη, ότι η κυβέρνηση σάμπως να μην ήθελε διάλογο. Πρέπει να είμαστε δίκαιοι. Αρχισε

έναν κοινωνικό διάλογο στο επίπεδο μάλιστα του Προέδρου της Δημοκρατίας και συνεχίστηκε αυτός ο διάλογος στο επίπεδο Υπουργού Οικονομικών και άλλων κομματικών παραγόντων και ηγεσιών. Και δε διαφάνηκε ποτέ ότι η κυβέρνηση εσπερείτο διάθεσης συνέχισης του διαλόγου. Είπα την εξήγηση. Τώρα, αν αυτό το πράγμα αποτελεί πλήρη δικαιολογία ή μπορούσε η κυβέρνηση να συνεχίσει έστω και σε μια προσπάθεια να επιτύχει καλύτερη συναίνεση, έστω κι αν γνώριζε ότι μπορούσε να μην καταλήξει οπουδήποτε, δεν το αμφισβητεί κανένας. Δεν είμαι σε θέση να ξέρω τα συγκεκριμένα μέτρα και βήματα και προσεγγίσεις που είχαν γίνει προς τις διάφορες κομματικές ηγεσίες, επί θέματος αρχής όμως, για το διάλογο, ναι, συμφωνούμε, είναι η κυβέρνηση ... και τον επιδίωξε. Εάν σε κάποιο στάδιο αυτός ο διάλογος για κάποιους λόγους δε συνεχίστηκε, ίσως γι' αυτούς τους λόγους που ξέρω ότι υπήρχαν, δεν μπορούμε να πούμε ότι η κυβέρνηση δεν είχε διάθεση για διάλογο.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστόφιας, παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πάλι μπαίνουμε επί της ουσίας. Η δική μου η γνώμη είναι ότι, αν κάτσουμε ο καθένας να αναλύει τους λόγους γιατί υπήρξε στον άλφα βαθμό, στο βήτα βαθμό διάλογος ή γιατί δεν υπήρξε διάλογος, νομίζω θα συζητούμε με επιχειρήματα ο καθένας ως αύριο το πρωί. Το θέμα είναι ότι κάποιες πλευρές στη Βουλή θεωρούν ότι μπορεί να γίνει σε βάθος συζήτηση στην επιτροπή της Βουλής για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, να κληθούν και συνδικαλιστικές οργανώσεις -και όχι μόνο αυτές που υπογράφουν μόνο, γενικότερα οι συνδικαλιστικές οργανώσεις- να γίνει ένας καλύτερος διάλογος, μήπως και υπάρξει συναίνεση στο τέλος και θα το μετανιώσουν και εκείνοι που βιάζονται, ενώ μπορούσαν να έχουν συναίνεση. Γι' αυτό επαναλαμβάνω την πρόταση να μην κηρυχθεί επείγον και να γίνει αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν η αναβολή εξητείτο για λόγους τυπικούς, δηλαδή ότι η έκθεση δεν ήταν έτοιμη, νομίζω ότι έπρεπε να αναβληθεί και το άλλο για τους ραδιοφωνικούς σταθμούς, το οποίο χτες εξετάσαμε στην επιτροπή Εσωτερικών.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι τυπικοί οι λόγοι. Άμα εν εκυκλοφόρησε η έκθεση, είναι ουσιαστικός λόγος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, αν αυτός είναι ουσιαστικός λόγος, είναι ουσιαστικός και για το άλλο. Άρα να μη συζητούμε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι θέμα δικό σας.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, δεν είναι θέμα δικό μας. Αν είναι ουσιαστικός λόγος -είναι θέμα συντάγματος και είναι θέμα κανονισμών- δεν υπάρχει συζήτηση ούτε για το άλλο. Εάν όμως δεν είναι θέμα κανονισμών και είναι θέμα γιατί δεν έγιναν διαβουλεύσεις ή γιατί πρέπει να γίνουν διαβουλεύσεις, αυτό εγώ το αντιλαμβάνομαι και θεωρώ και πάλι όμως ότι μπορούσε να κηρυχθεί κατεπείγον, να προχωρήσουμε με την ψήφιση και η ψήφιση δε σταματά καθόλου το διάλογο. Και ο διάλογος δε θα τερματιστεί, επειδή θα ψηφίσουμε σήμερα το ΦΠΑ και κάποια ελαφρυντικά μέτρα. Μπορεί να συνεχιστεί ο διάλογος με τον υπουργό και εμείς ως κόμμα θα είμαστε υπέρ να στηρίξουμε έναν τέτοιο διάλογο για συναίνεση για παρακάτω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεωρώ ότι έχει εξαντληθεί το θέμα το διαδικαστικό, γι' αυτό θα θέσω το θέμα σε ψηφοφορία.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, να μας εξηγήσετε αν είναι θέμα τυπικό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, έχω την εντύπωση ότι, όπως ετέθη το θέμα, δεν ετέθη μονόπλευρα ότι είναι απλώς θέμα κανονισμού. Ετέθησαν και θέματα ουσίας. Συνεπώς, εδώ μπροστά μας είναι τρία θέματα και το σώμα μπορεί να αποφασίσει για ένα έκαστο ξεχωριστά κατά πόσο θα κηρυχθούν επείγοντα ή όχι. Έχουν εξηγηθεί με επιχειρήματα τα υπέρ και τα κατά.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κήρυξης ως επείγοντος του πρώτου νομοσχεδίου, «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, είκοσι υπέρ και μία αποχή το νομοσχέδιο δεν κηρύσσεται επείγον.

Προχωρούμε στο επόμενο, «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Έχει εξηγηθεί η ουσία του θέματος.

Πόσοι υποστηρίζουν όπως κηρυχθεί το θέμα αυτό επείγον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το δεύτερο νομοσχέδιο ομόφωνα κηρύσσεται επείγον και συνεπώς η αρμόδια επιτροπή καλείται να συνέλθει για να το εξετάσει.

Το τρίτο θέμα είναι η πρόταση νόμου «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Είναι θέμα παράτασης της ημερομηνίας που λήγει στις 15 Μαΐου. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κήρυξης ως επείγουσας της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και η πρόταση νόμου λοιπόν ομόφωνα κηρύσσεται επείγουσα, γι' αυτό και η αρμόδια επιτροπή καλείται να επεξεργαστεί το θέμα και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Προχωρούμε τώρα με τη νομοθετική εργασία.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής από την προηγούμενη συνεδρία και τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση. Δεν είναι ομόφωνη.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μέχρι ν' ανεβεί στο βήμα ο κ. Συλλούρης ... επειδή και γι' αυτό το θέμα, αντιλαμβάνομαι, και για το επόμενο της επιτροπής Οικονομικών απαιτείται ψηφοφορία, δεν ξέρω αν έχει αποσυρθεί η κοινοβουλευτική επιτροπή ή όχι, εισηγούμαι να μείνουν σε κατοπινό στάδιο. Η επιτροπή Οικονομικών θα αποχωρήσουμε μετά που θα τελειώσουν αυτά τα δύο. Μπορεί να μην το γνωρίζουν οι συνάδελφοι, γι' αυτό το λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, νομίζω ότι είναι σωστή η άποψη, για να μην ...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μπορούμε να διαβάσουμε την έκθεση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, μπορεί να διαβαστεί η έκθεση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να διαβαστεί η έκθεση, ώσπου να έρθουν. Να τη διαβάσω τρεις φορές, δεν έχει πρόβλημα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος	Γιώργος Χατζηγεωργίου
Ανδρέας Μούσκος	Νίκος Κλεάνθους
Κώστας Κωνσταντίνου	Στάθης Κιττής
Κίκης Καζαμίας	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Μαυροκορδάτος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεών της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο μέχρι και τον Απρίλιο του 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού, κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής παρέστησαν επίσης εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και της ΕΒΙΚ.

Όπως είναι γνωστό, το υπό αναφορά νομοσχέδιο εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000, στην οποία παρέστησαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Ύστερα όμως από σχετική εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, το εν λόγω νομοσχέδιο παρατέμφθηκε για εξέταση και στην επιτροπή αυτή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δημιουργία νέου ανεξάρτητου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, του Κυπριακού Οργανισμού Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας, και η ρύθμιση της λειτουργίας του, με απώτερο στόχο την υιοθέτηση και εφαρμογή των ευρωπαϊκών προτύπων, την πιστοποίηση από διαπιστευμένο οργανισμό προϊόντων και συστημάτων της σειράς ISO 9000, τη διαπίστευση εργαστηρίων, την εφαρμογή του συστήματος καλής εργαστηριακής πρακτικής και τη δημιουργία εθνικού κέντρου πληροφόρησης για πρότυπα και τεχνικούς κανονισμούς, για την ελεύθερη διακίνηση των κυπριακών προϊόντων στα πλαίσια της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς, με βάση το δεδομένο ότι η ελεύθερη διακίνηση προϊόντων αποτελεί μια από τις βασικότερες αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με το ίδιο νομοσχέδιο γίνεται επίσης εισήγηση για δημιουργία ενός νέου ανεξάρτητου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, του Σώματος Διαπίστευσης, που θα έχει αρμοδιότητα τη διαπίστευση εργαστηρίων και φορέων ελέγχου και φορέων πιστοποίησης προϊόντων και τη χορήγηση πιστοποιητικών διαπίστευσης σε εργαστήρια και φορείς ελέγχου.

Όπως είναι γνωστό, παρόμοιο νομοσχέδιο εξετάστηκε από την επιτροπή και στο παρελθόν και ετοιμάστηκε σχετική έκθεση προς την ολομέλεια της Βουλής, το νομοσχέδιο όμως αυτό δεν προωθήθηκε για ψήφιση και στη συνέχεια η εκτελεστική εξουσία το αντικατέστησε με το υπό αναφορά νομοσχέδιο.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο εντάσσεται στα πλαίσια της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και αναμένεται ότι θα διευκολύνει την υιοθέτηση και εφαρμογή και στην Κύπρο των δέκα περίπου χιλιάδων ευρωπαϊκών προτύπων που ισχύουν σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από τα οποία η Κύπρος έχει υιοθετήσει μέχρι σήμερα μόνο χίλια περίπου.

Σύμφωνα με γραπτό υπόμνημα της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα αυτό αποτελείται αφενός από οδηγίες, που είναι δεσμευτικές ως προς το αποτέλεσμα που επιδιώκουν, αλλά αφήνουν διακριτική ευχέρεια στα κράτη-μέλη για το πώς θα επιτύχουν το αποτέλεσμα αυτό, και αφετέρου από συστάσεις και εκφράσεις πολιτικής των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που δεν αποτελούν δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο. Με βάση το δεσμευτικό αυτό κεκτημένο, αποτελεί υποχρέωση των υπό ένταξη χωρών να δημιουργήσουν τέτοια σώματα ή φορείς (που να έχουν τα εχέγγυα της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας και της δυνατότητας άσκησης ελέγχου επί του προσωπικού και του προϋπολογισμού τους) τα οποία να ασχολούνται με τα θέματα τυποποίησης και πιστοποίησης των προϊόντων και παράλληλα να δημιουργήσουν εθνικά κέντρα πληροφόρησης. Τα εθνικά κέντρα πληροφόρησης έχουν υποχρέωση να ανακοινώνουν στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τέτοιες πληροφορίες, ώστε να αποφεύγονται τεχνικοί φραγμοί στην ελεύθερη διακίνηση προϊόντων.

Σύμφωνα με το ίδιο γραπτό υπόμνημα, ο υφιστάμενος Κυπριακός Οργανισμός Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας, που ιδρύθηκε με νόμο το 1975 και υπάγεται διοικητικά στην πυραμίδα του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, δεν ασκεί έλεγχο επί του προσωπικού του και ούτε έχει δικό του ανεξάρτητο προϋπολογισμό, γι' αυτό γίνεται εισήγηση να μετατραπεί σε νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.

Με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου συμφώνησαν οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και της ΕΒΙΚ. Με την ευκαιρία αυτή, οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ εισηγήθηκαν τη συμμετοχή στα υπό ίδρυση σώματα και εκπροσώπων του ΚΕΒΕ.

Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού, η επιτροπή προβληματίστηκε σοβαρά αν ήταν απαραίτητη, με βάση το κοινοτικό κεκτημένο, η δημιουργία νέου ανεξάρτητου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, με τις συνεπαγόμενες οικονομικές επιβαρύνσεις για το κράτος, ή αν το ίδιο αποτέλεσμα θα μπορούσε να επιτευχθεί με τη δημιουργία άλλου φορέα ή σώματος.

Προς την κατεύθυνση αυτή, ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Δημήτρης Συλλούρης υπέβαλε στην επιτροπή γραπτό σημείωμα, σύμφωνα με το οποίο εισηγείται τη διατήρηση του υφιστάμενου Κυπριακού Οργανισμού Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (ΚΟΠΕΠ) στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με αρμοδιότητες στα θέματα διαπίστευσης και εθνικής πληροφόρησης, και παράλληλα τη δημιουργία μετοχικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης -με ή χωρίς κυβερνητική εγγύηση- με μόνο μέτοχο το κράτος αρχικά και σε μεταγενέστερο στάδιο και με τη συμμετοχή και άλλων φορέων, π.χ. του ΕΤΕΚ, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, κ.λπ., με αρμοδιότητα στα θέματα τυποποίησης και πιστοποίησης προϊόντων και

συστημάτων ποιότητας της σειράς ISO 9000 και της διαπίστευσης εργαστηρίων, αν δεν την αναλάβει ο ΚΟΠΕΠ.

Σύμφωνα με το πιο πάνω σημείωμα, με τη ρύθμιση που προτείνεται δε χρειάζεται νέο νομοθετικό πλαίσιο αλλά αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Παράλληλα η προτεινόμενη λύση είναι πιο συμφέρουσα οικονομικά σε σύγκριση με αυτή που προτείνεται από το υπό αναφορά νομοσχέδιο, αφού θα εργοδοτείται ελάχιστο μόνιμο προσωπικό και θα εργοδοτούνται εποχιακά, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες της εταιρείας, εμπειρογνώμονες ή ειδικοί σε κάποια θέματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

- Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών δήλωσαν ότι τα κόμματά τους υιοθετούν την εισήγηση που περιέχεται στο σημείωμα του προέδρου της επιτροπής για δημιουργία μετοχικής εταιρείας, αντί νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, γι' αυτό και τάσσονται εναντίον της ψήφισης σε νόμο του νομοσχεδίου.
- Οι βουλευτές μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις υιοθετούν τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.
- Οι βουλευτές μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του όλου θέματος στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το υπ' αριθμόν 2 θέμα δεν είναι ομόφωνο γι' αυτό και αυτό θα το προσπεράσουμε προς το παρόν, μέχρι να έρθουν και τα μέλη των επιτροπών. Συνεπώς, προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2000».

Προτού δώσω το λόγο στον πρόεδρο της επιτροπής να καταθέσει την έκθεση η οποία δεν φαίνεται να είναι ομόφωνη, θέλω να πληροφορήσω το σώμα ότι βρίσκεται σήμερα μαζί μας και παρακολουθεί τις εργασίες του σώματος ο πρόεδρος της αντιπροσωπίας του φινλανδικού κοινοβουλίου στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, κ. Mikko Elo και εκ μέρους όλων εύχομαι ευχάριστη παραμονή στην Κύπρο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον κ. Κυπριανού να...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή η ώρα έχει προχωρήσει και υπάρχουν πολλά θέματα, έχω κάνει διαβουλεύσεις με όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες και τελικά είναι ομόφωνη η έγκριση του προϋπολογισμού. Απλώς θέλω να τονίσω ότι είναι ο

προϋπολογισμός και μία τροποποίηση που έχει σταλεί, για να κατατεθεί στα πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Νίκος Μουσιούπας	Αβραάμ Αντωνίου
Τάσος Παπαδόπουλος	Ανδρέας Φιλίππου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Τάκης Χατζηδημητρίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου
Παναγιώτης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ) για το 2000 σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 19 Απριλίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της ΑΤΗΚ.

Ο προϋπολογισμός αυτός, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 2000 έξοδα ύψους £167.758.700, που θα διατεθούν για κεφαλαιουχικές, αναπτυξιακές και λειτουργικές δαπάνες, καθώς και για τις αποδοχές του προσωπικού, και έσοδα ύψους £154.730.000, που θα προέλθουν κυρίως από τα τέλη που η ΑΤΗΚ εισπράττει για τις υπηρεσίες που παρέχει.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τους αρμοδίους για τα προγραμματιζόμενα αναπτυξιακά έργα και τους στόχους της Αρχής, τις επενδύσεις της σε διεθνείς οργανισμούς, τις προσπάθειές της για ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών της, καθώς και για τις προτάσεις της για αναβάθμιση των κλιμάκων των διάφορων θέσεων.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι κυριότεροι στόχοι του προϋπολογισμού της Αρχής για το 2000 είναι οι ακόλουθοι:

1. Η αύξηση των σταθερών τηλεφωνικών συνδέσεων ανά εκατόν κατοίκους.
2. Η αύξηση της τηλεπυκνότητας της υπηρεσίας GSM από 21% που ήταν κατά το τέλος του 1999 σε 28,5%.
3. Η ποιοτική βελτίωση της υπηρεσίας GSM με αύξηση της κάλυψης και αποσυμφόρηση του δικτύου.

4. Η αύξηση της κάλυψης των αυτοκινητοδρόμων από το δίκτυο GSM από 95% σε 99%.
5. Η αναβάθμιση του δικτύου CYTANET ως του κυριότερου κόμβου και του παρόμοιας υπηρεσίας διαδικτύου (internet) στην Κύπρο και στην ευρύτερη περιοχή.
6. Η επέκταση και ποιοτική αναβάθμιση του εθνικού και διεθνούς τηλεοπτικού δικτύου.

Περαιτέρω, μέσα στο 2000 θα προωθηθούν εμπορικά οι ακόλουθες νέες υπηρεσίες και διευκολύνσεις:

1. Η υπηρεσία ασύγχρονου τρόπου μεταφοράς δεδομένων ATM.
2. Οι υπηρεσίες ευφυούς δικτύου.
3. Η υπηρεσία αποστολής μικρών μηνυμάτων μέσω του συστήματος GSM και η ασύρματη διασύνδεση στο διαδίκτυο.

Ο προϋπολογισμός επενδύσεων προβλέπει κυρίως επενδύσεις σε διεθνείς οργανισμούς δορυφόρων για διατήρηση του υφιστάμενου μεριδίου επένδυσης στην ICO Euro, στην εταιρεία MED-1 Submarine Cables Ltd, η οποία έχει ποντίσει το υποβρύχιο καλώδιο Κύπρου-Ισραήλ-Ιταλίας και θα προχωρήσει και σε άλλη εργασία στην περιοχή. Η επένδυση αυτή, όπως και άλλες επενδύσεις σε καλώδια, εντάσσεται στην προσπάθεια εδραίωσης της Κύπρου ως περιφερειακού κόμβου υποβρύχιων καλωδίων.

Ενώπιον της επιτροπής κατατέθηκε επίσης σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με βάση την οποία αποφασίστηκε η μείωση του κονδυλίου που αφορά το σχέδιο για πρόωρη ευδόκιμη φυτηρέτηση, που ισχύει στην ΑΤΗΚ, από £1.890.000, όπως αρχικά είχε περιληφθεί στον προϋπολογισμό που κατατέθηκε στη Βουλή, σε £1.200.000, ενώ σύμφωνα με την ίδια απόφαση η πρόνοια που αφορά διάφορες επενδύσεις θα πρέπει να δεσμευθεί, αφού σημειωθεί με σταυρό, ώστε η χρηματοδότηση για τα διάφορα έργα να γίνεται μόνο μετά από έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού, αφού προηγηθεί η σχετική εισήγηση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού δήλωσαν ότι οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες θα τοποθετηθούν για τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό της ΑΤΗΚ κατά τη συζήτησή του στη Βουλή.

(Σ' αυτό το σημείο κατατίθεται επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και απόσπασμα από τα πρακτικά συνεδρίας του Υπουργικού Συμβουλίου αναφορικά με τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το 2000.)

«Γενικό Διευθυντή

Βουλής των Αντιπροσώπων,

Προϋπολογισμός της ΑΤΗΚ για το έτος 2000

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην ταυτάριθμη επιστολή μου ημερ. 23.3.2000 με την οποία κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων ο προϋπολογισμός της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το έτος 2000 και στη χθεσινή τηλεφωνική επικοινωνία

μεταξύ της κ. Ιερωνυμίδου και του κ. Σ. Χειμώνα και να σας διαβιβάσω τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 51.461 και ημερ. 22 και 23.3.2000.

2. Η παράγραφος 10(α) της Πρότασης με αρ. 309/2000 αναφέρει τα ακόλουθα:

“10. Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, ο οποίος θα είναι ο εισηγητής της πρότασης αυτής, θα καλέσει το Υπουργικό Συμβούλιο:

(α) να εγκρίνει τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το 2000 νοουμένου ότι:

θα περιληφθεί στον Προϋπολογισμό του 2000 ως δέσμευση (δηλ. θα σημειωθεί με σταυρό (+) η πρόνοια του £1 εκατομ. (άρθρο 999 – Διάφορες επενδύσεις) ώστε η χρηματοδότηση στα διάφορα έργα να γίνεται μόνο μετά από έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού, αφού προηγηθεί σχετική εισήγηση του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.”

3. Με βάση τα πιο πάνω, το περιεχόμενο της παραγράφου 7 της σχετικής “Εισηγητικής Έκθεσης” του Υπουργείου, η οποία σας διαβιβάστηκε με την πιο πάνω επιστολή, είναι ορθό.

4. Είμαι στη διάθεσή σας για περισσότερες πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.

(Δρ Στέλιος Δ. Χειμώνας)

Διευθυντής Τηλεπικοινωνιών,

για Γενικό Διευθυντή.»

**«Απόσπασμα από τα πρακτικά της συνεδρίας του Υπουργικού Συμβουλίου
ημερομηνίας 22 και 23.3.2000**

Προϋπολογισμός της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το 2000

(Αρ. Προτάσεων
309/2000 και
385/2000)

Αρ. Απόφασης 51.461 1. Το Συμβούλιο αποφάσισε:

α) Να εγκρίνει, σύμφωνα με το άρθρο 3(3) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμων του 1987 έως 1991, τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το έτος 2000, που αντίγραφο του επισυνάπτεται στην Πρόταση με αρ. 309/2000 με τη μορφή νομοσχεδίου με τίτλο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2000», όπως φαίνεται στην παράγραφο 10(α) της Πρότασης με την πιο κάτω περικλοπή:

Τη μείωση της πρόνοιας του άρθρου 410 του κεφαλαίου 20

«Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση» από £1,8 εκατομ. σε £1,2 εκατομ.»

β) Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων να καταθέσει τον πιο πάνω προϋπολογισμό στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

Γενικό Διευθυντή,

Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων,

Η πιο πάνω Απόφαση διαβιβάζεται για ενημέρωση και για τις απαραίτητες ενέργειες. Η Γραμματεία του Συμβουλίου θα δημοσιεύσει μέρος της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(Χρυσόστομος Σοφιανός)

Γραμματέας

Υπουργικού Συμβουλίου.

11.4.2000

Κοιν.: Γ.Δ. Υπουργείου Οικονομικών.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού £167.758.700 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν, Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος

άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Κατάργηση θέσεων, Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια, Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 6 και του Πρώτου και

Δεύτερου Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 μαζί με τον Πρώτο και Δεύτερο Πίνακα εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρώ ότι δε χρειάζεται να αναγνωσθεί, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Νίκος Μουσιούπας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Δημήτρης Συλλούρης

Κίκης Καζαμίας

Λευτέρης Χριστοφόρου

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 10 Φεβρουαρίου μέχρι τις 19 Απριλίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης του εν λόγω προϋπολογισμού, κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Οικονομικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ) και εκπρόσωποι της διεύθυνσης του ιδρύματος.

Στον προϋπολογισμό του ΡΙΚ για το 2000 προβλέπονται έξοδα ύψους £17.210.000 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία προέρχονται κυρίως από κυβερνητική χορηγία ύψους £2.000.000, από την εισφορά υπέρ του ΡΙΚ, η οποία υπολογίζεται σε £10.500.000, και από τις εμπορικές διαφημίσεις ύψους £3.400.000.

Στα πλαίσια της εξέτασης του εν λόγω προϋπολογισμού από την επιτροπή, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ιδρύματος αναφέρθηκε γενικότερα στις προσπάθειες για ποιοτική αναβάθμιση των προγραμμάτων που το ίδρυμα προσφέρει, στα οικονομικά προβλήματα του ιδρύματος και στην αναγκαιότητα το ίδρυμα να καταστεί το συντομότερο δυνατό βιώσιμο και να βασιστεί η λειτουργία του

σε σύγχρονα δεδομένα και αντιλήψεις. Αναφέρθηκε επίσης στα σχέδια πρόωρης αφυπηρέτησης του προσωπικού με βάση συγκεκριμένο εξαγγελθέν ήδη οργανόγραμμα, του οποίου η εφαρμογή θα έχει ως αποτέλεσμα το ίδρυμα να εργοδοτήσει μόνο τα απαραίτητα για τη λειτουργία του πρόσωπα.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής βουλευτές μέλη της έθεσαν επιτακτικά το ζήτημα της αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης του ιδρύματος και ειδικότερα το θέμα της κατάργησης του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) Νόμου, με βάση τον οποίο επιβάλλεται επί παντός κατόχου μετρητή καταναλώσεως ηλεκτρικής ενέργειας της Αρχής Ηλεκτρισμού ανά διμηνία εισφορά υπέρ του ιδρύματος.

Περαιτέρω το θέμα της έγκρισης του προϋπολογισμού του ΡΙΚ για το 2000 συναρτάται άμεσα με την κατάθεση σχετικής πρότασης νόμου εκ μέρους των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Πρόδρομου Προδρόμου και Δημήτρη Συλλούρη, με την οποία σκοπείται η πλήρης κατάργηση της υποχρέωσης καταβολής εισφοράς υπέρ του ιδρύματος. Σύμφωνα με τους εισηγητές της εν λόγω πρότασης νόμου, κατά τη συζήτησή της από την επιτροπή, η έγκριση ή μη του προϋπολογισμού για το ΡΙΚ θα πρέπει να γίνει υπό την αίρεση ότι η κυβέρνηση θα προσέλθει η ίδια αρωγός προς το ίδρυμα, παρέχοντας την ανάλογη κρατική χορηγία μέσω του κρατικού προϋπολογισμού που αντιστοιχεί στο ύψος των ποσών που εισπράττονται από το ΡΙΚ ως εισφορά.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το ζήτημα της κατάργησης ή μη της υποχρέωσης για καταβολή εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ συναρτάται με το σύνολο των αντισταθμιστικών μέτρων τα οποία τίθενται ως προϋπόθεση για την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου με το οποίο αυξάνεται ο συντελεστής του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες, δηλαδή από 8% σε 10%.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους το σχετικό νομοσχέδιο που αφορά τον προϋπολογισμό του ιδρύματος για το 2000 παρέμεινε για μεγάλο διάστημα σε εκκρεμότητα ενώπιον της επιτροπής, για να διευκρινιστούν οι τελικές θέσεις της κυβέρνησης σε σχέση με την εισήγηση για κατάργηση της υποχρέωσης για καταβολή εισφοράς υπέρ του ιδρύματος.

Ενόψει της κατάθεσης στη Βουλή του συνόλου των προτεινόμενων από την κυβέρνηση αντισταθμιστικών μέτρων της αύξησης του συντελεστή του ΦΠΑ, σύμφωνα με επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 18 Απριλίου 2000, ως επίσης και σχετικής δήλωσης του ίδιου ενώπιον της επιτροπής, στις 19 Απριλίου 2000, ότι η κυβέρνηση αποδέχεται την κατάργηση της εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ από την 1η Ιουνίου 2000, ημερομηνία κατά την οποία προτείνεται να τεθεί σε εφαρμογή ο νόμος με τον οποίο θα αυξηθεί ο συντελεστής του ΦΠΑ από 8% σε 10%, η επιτροπή αποφάσισε την προώθηση του εν λόγω προϋπολογισμού για έγκριση, καλώντας ταυτόχρονα την κυβέρνηση να επανέλθει με συμπληρωματικό κρατικό προϋπολογισμό, για να καλύψει το μέρος των εσόδων του ΡΙΚ το οποίο αντιστοιχεί στην υπό κατάργηση εισφορά για το ίδρυμα.

Η επιτροπή, υπό το φως όλων των πιο πάνω δεδομένων και όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την έγκριση του προϋπολογισμού του ΡΙΚ για το 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο δύο λόγια, γιατί εμείς θα αναμένουμε την έκθεση της ad hoc επιτροπής η οποία ασχολείται μ' αυτό το θέμα ή με πολλές πτυχές του θέματος που ονομάζεται Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (ΡΙΚ), για να εκφράσουμε μια συνολικότερη και πιο εκτεταμένη άποψη σε σχέση με το ίδρυμα. Θα 'θελα όμως, τηλεγραφικά, να κάνω τις εξής παρατηρήσεις:

Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα δε διαφοροποιείται στο βαθμό που εμείς αντιλαμβανόμαστε από τα υπόλοιπα κανάλια. Μάλλον επιχειρεί μια προσπάθεια αντιγραφής ή παράλληλης πορείας. Η ουσιαστική διαφοροποίηση είναι ότι έχει προγράμματα για τους Τουρκοκύπριους και τους Ελληνοκύπριους. Δυστυχώς και τα διάφορα σίριαλ του, οι σαπουνόπερες, είναι ανάλογου επιπέδου με αυτά των ιδιωτικών σταθμών. Τα δελτία συχνά μετατρέπουν, όπως και των ιδιωτικών σταθμών, το θέμα σε θέαμα και παρουσιάζονται να κυνηγούν τον εντυπωσιασμό. Έχουν πρόβλημα διαδικασιών και αξιοκρατίας σε ό,τι αφορά σίγουρα τις προαγωγές, ενδεχομένως και τις προσλήψεις. Υπάρχουν σπατάλες. Δεν μπορεί, για παράδειγμα, το κείμενο του δελτίου ειδήσεων στο πρώτο και στο τρίτο πρόγραμμα να είναι το ίδιο και να αναγιγνώσκεται από διαφορετικό άνθρωπο την ίδια στιγμή.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δε θα μπορούσε να τα πει ο ίδιος.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν υπάρχουν ουσιαστικές μεγάλες έρευνες για προβλήματα που απασχολούν το λαό, ναρκωτικά, έγκλημα, πορνεία, τα μεγάλα οικονομικά προβλήματα του τόπου κλπ. Εμείς θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ. Είναι θετική κριτική ψήφο που δίνουμε σήμερα, επιφυλασσόμενοι να επεκταθούμε περισσότερο μετά την έκθεση της ad hoc επιτροπής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρ' όλο που εμείς θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ, θα ήθελα καταρχήν να εκφράσω την απογοήτευσή μας για την ποιότητα των προγραμμάτων του ΡΙΚ και επίσης τον τρόπο με τον οποίο το ΡΙΚ αντιμετωπίζει τα διάφορα κόμματα, την ανισοσκέλεια με την οποία αντιμετωπίζει τα διάφορα κόμματα και ιδίως τα κοινοβουλευτικά. Έχω ήδη εγγράψει θέμα στην επιτροπή Εσωτερικών και ελπίζω ότι σύντομα ο πρόεδρος της επιτροπής θα το θέσει προς συζήτηση, αλλά πιστεύουμε ότι πολλές φορές δίνεται περισσότερος χρόνος στα εξωκοινοβουλευτικά κόμματα παρά στα κοινοβουλευτικά κι αυτό θα ήθελα να σημειωθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης, παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαφοροποιούμενος και από την κοινοβουλευτική ομάδα του κόμματός μου, για μια ακόμη φορά θα αρνηθώ να υπερψηφίσω τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ. Το μέγιστο που θα μπορούσα να προσφέρω είναι την αποχή της ψήφου μου, γιατί ευθύνες υπάρχουν και εις αυτό το σώμα το οποίο επί δεκαετίες ασκεί κριτική, εξαντλούμενο στην κριτική, χωρίς να κάνει τομές, ενώ διά του προϋπολογισμού, επί δεκαετίες ολόκληρες, είχε τη δυνατότητα να επιβάλει διορθωτικά μέτρα και να επιβάλει διόρθωση πορείας: κάτι που το κοινοβούλιο εξαγγέλλει και ποτέ δεν πράττει. Τα διοικητικά συμβούλια του ΡΙΚ επί σειρά ετών και επί διαδοχικών προεδριών του διοικητικού συμβουλίου του ΡΙΚ με διάφορα βαρύγδουπα ονόματα μιλούν για ανακατανομές, για αναδιарθρώσεις, για ανακατατάξεις και τα διάφορα άλλα ωραία και μεγάλα, τα οποία τελικά καταλήγουν σε ανακύκλωση των ιδίων επί των ιδίων.

Υπάρχουν χαρακτηριστικά, κύριε Πρόεδρε, τα οποία δεν μπορεί να μας διαφεύγουν: Η αναξιοκρατία ήταν και παραμένει καθεστώς στο ΡΙΚ. Οι διασυνδέσεις με τους εκάστοτε κυβερνώντες καθορίζουν την πορεία και την πλεύση του ΡΙΚ και στα υπηρεσιακά θέματα αλλά και στα θέματα παραγωγής έργου. Είναι τώρα που συζητείται σε ad hoc επιτροπή το όλο φάσμα ΡΙΚ και είναι γεγονός ότι πολλά και διάφορα έρχονται στην επιφάνεια. Τίποτε όμως απ' όλα αυτά δεν είναι άγνωστο! Είναι τα γνωστά, τα πασίγνωστα που έρχονται, που επανέρχονται, που τα φέρνουμε και τα επαναφέρουμε, χωρίς ποτέ εμείς, ως κοινοβούλιο, να λαμβάνουμε αποφάσεις. Οι εκάστοτε κυβερνώντες βολεύονται. Οι εκάστοτε διοικούντες συντονίζονται με τους εκάστοτε κυβερνώντες ως εξ αυτών διοριζόμενοι. Εμείς απλώς παρακολουθούμε απαθείς και παρεμβαίνουμε, εάν και όποτε, είτε ως κοινοβούλιο είτε ως κόμματα, θεωρούμε ότι δεν τυγχάνουμε της μεταχείρισης της οποίας θέλουμε να τυγχάνουμε. Αυτή είναι η πραγματικότητας και αποτελεί κριτική και αυτοκριτική προς όλους υμάς και ημάς.

Υπάρχει ένα τέτοιο καθεστώς αυθαιρεσίας στο ΡΙΚ, όπου προϊστάμενοι, επειδή γνωρίζουν ότι συνεργάτες είναι όχι επί ξύλου κρεμάμενοι αλλά από κλωστή κρεμάμενοι, τους λεν, όταν διεκδικήσουν ένα δικαίωτο αίτημα, όταν διαφωνήσουν με παράλογες εντολές: «αν δε σου αρέσει, σήκω φύγε: αν δε σου αρέσει, να φύγεις», ωσάν να μιλούν για τατσιφλίκια των παππούδων τους ορισμένοι προϊστάμενοι στο κρατικό ίδρυμα της ραδιοτηλεόρασης, κύριε Πρόεδρε. Αυτά τα ακούσαμε, τα ακούουμε, τα γνωρίζουμε και συμβαίνουν καθημερινά. Και τι να κάνουν αυτοί οι άνθρωποι; Σιωπούν και συμβιβάζονται με ένα μοιρολατρικό τρόπο στο τέλος. Γιατί; Διότι είναι το ψωμί της οικογένειάς τους: διότι είναι η επιβίωσή τους. Γι' αυτό το λόγο σιγούν. Μπορεί να αγανακτούν, αλλά διερωτάται κανένας αν κάτω απ' αυτές τις συνθήκες είναι δυνατό οι άνθρωποι να αποδώσουν έργο, να αγαπήσουν τη δουλειά τους και το ίδρυμα και να δώσουν τον εαυτό τους στον τομέα της εργασίας τους!

Υπάρχει και κάτι άλλο, κύριε Πρόεδρε. Έχει σωστά λεχθεί κι από τον κ. Χρίστου και επαναληφθεί από την κ. Βασιλείου. Το ΡΙΚ είναι το κρατικό ραδιοηλεοπτικό μας ίδρυμα. Δεν είναι εμπορικό ίδρυμα. Επιδοτείται, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, με δεκάδες εκατομμύρια κάθε χρόνο. Γιατί; Για να δώσει κάτι διαφορετικό από την ιδιωτική ραδιοτηλεόραση. Ας είμαστε αντικειμενικοί. Η ιδιωτική ραδιοτηλεόραση μπορεί να επιβιώσει μόνο με έναν τρόπο: Με τη διαφήμιση, με την

εμπορικότητα, με την κατανάλωση. Ως ένα βαθμό αυτό είναι κατανοητό, δεδομένου ότι και εκείνοι δεν υπερβαίνουν τα όρια της ευπρέπειας, του σεβασμού σε ένα μίνιμουμ ποιότητας και του σεβασμού προς τον πολιτισμό και τη γλώσσα αυτού του λαού. Το ΡΙΚ έχει διολισθήσει και έχει περάσει στα χωράφια της εμπορικότητας και της κατανάλωσης. Εκεί είναι που δε διαφέρει και δεν έχει σύνορα το προϊόν το οποίο παρουσιάζει το ΡΙΚ, με εκείνα που παρουσιάζουν οι ιδιωτικοί σταθμοί. Λείπει η ποιότητα, το ήθος, το οποίο είχε κάποτε το ΡΙΚ, λείπει το ξεχωριστό ήθος και το επίπεδο το οποίο επιβάλλεται να τηρούν εκείνοι οι οποίοι παίρνουν εκατομμύρια από το κράτος, ακριβώς για να δώσουν ποιότητα και επίπεδο. Ακόμη και το δελτίο ειδήσεων, παρ' όλο ότι δεν μπορώ να το εξομοιώσω και να το ταυτίσω με εκείνο των ιδιωτικών σταθμών, αλλά και το δελτίο ειδήσεων είναι ένα καταναλωτικό προϊόν. Πρώτη στις ειδήσεις μπορεί να είναι η βήτα, η χι ξένη καλλιτέχνηδα η οποία κατήγγειλε ότι εβιάσθη και ακολουθούν ειδήσεις τεραστίου τοπικού ή διεθνούς ενδιαφέροντος, οι οποίες περνάνε κάποτε και εντελώς στα "ψιλά" και στο ΡΙΚ! Δεν είναι για αυτό το λόγο που ο φορολογούμενος πολίτης, είτε με την εισφορά που ελπίζω να καταργηθεί είτε διά μέσου του δημοσίου ταμείου, που επιδοτεί το κρατικό ίδρυμα...

Κύριε Πρόεδρε, είναι ευθύνες της εκτελεστικής εξουσίας και στο κυβερνητικό και στο διοικητικό επίπεδο του ΡΙΚ. Αυτοί όλοι, οι εκάστοτε κυβερνώντες και κυβερνήσαντες, επανειλημμένα έχουν δηλώσει πολλά και διάφορα ωραία, χωρίς ποτέ να γίνεται τίποτα. Η κατάσταση επιδεινώνεται και ο κυβερνητικός και ο κομματικός εναγκαλισμός του ΡΙΚ έχει φτάσει πέρα από τα όρια τα οποία υπήρξαν ποτέ!

Οι δημοσιογράφοι, όταν πρόκειται να ετοιμάσουν θέμα το οποίο φοβούνται ή πιθανολογούν ότι δε θα είναι αρεστό στο κυβερνητικό κόμμα ή σε καταστάσεις του κυβερνητικού κόμματος ή στην ίδια την κυβέρνηση, το σκέφτονται δυο και τρεις φορές και διαφοροποιούν την αντικειμενική παρουσίαση γεγονότων διά της εργασίας τους για ασφάλεια.

Αυτά είναι τα βιώματα τα οποία περνούν καθημερινά οι δημοσιογράφοι του ΡΙΚ. Δε θα κάνω καμία αναφορά για τους συνεργάτες, είτε είναι δημοσιογράφοι είτε καλλιτέχνες είτε απλοί εργαζόμενοι, γιατί εκεί, κύριε Πρόεδρε, βρισκόμαστε σε ένα από τα έσχατα όρια του εξευτελισμού των εργαζομένων.

Κύριε Πρόεδρε, το ίδρυμα έχει σοβαρό ρόλο να διαδραματίσει, και εθνικό και πολιτικό και κοινωνικό και πολιτιστικό, τον οποίο δεν είναι σε θέση να διαδραματίσουν όλοι οι άλλοι σταθμοί. Και αλίμονο αν αυτή η Βουλή με την ψήφο της ή με την ανοχή της συνεχίσει για πολύ ακόμη να αιμοδοτεί αυτή την παρασιτική και ανορθολογιστική διαχείριση και λειτουργία! Γιατί η ανοχή έχει ήδη καταντήσει συνενοχή. Και, αν θέλουμε να επιρρίπτουμε ευθύνες, κύριε Πρόεδρε, ας ξεκινήσουμε πρώτα από τις ευθύνες του κοινοβουλίου και ύστερα να πάμε στις ευθύνες των κυβερνώντων και των διοικούντων. Γιατί, αν εκείνοι θεωρούν ότι βολεύονται, εμείς, ως το κατεξοχήν πολυφωνικό και ελεύθερο βήμα σε μια δημοκρατική πολιτεία, δεν μπορεί να είμαστε ικανοποιημένοι και με όσα συμβαίνουν και με όσα παραλείπονται στο ίδρυμα το ραδιοηλεκτρονικό της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, προτού δώσω το λόγο, θέλω να υπενθυμίσω ότι μπροστά στο σώμα σήμερα, που είναι η τελευταία συνεδρία, υπάρχουν είκοσι οχτώ θέματα. Γι'

αυτό είναι θερμή παράκληση, αν θέλουμε αυτό το σώμα να είναι παραγωγικό, να συντομεύσουμε τις παρεμβάσεις μας.

Ο κ. Προδρόμου, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσαμε κι εμείς που θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ να κάνουμε κάποια κριτική για τον τρόπο που λειτουργεί το ίδρυμα. Εξάλλου, δεν είναι η πρώτη χρονιά που συζητούνται αυτά τα θέματα. Έχω επίσης να παρατηρήσω ότι τα όσα ανέφερε ο κ. Ηλιάδης προηγουμένως κατά κόρον, εν εκτάσει και σε βάθος έχουν συζητηθεί και εκτεθεί στην ειδική επιτροπή την οποία έχει καταρτίσει η Βουλή, για να μελετήσει το θέμα του ΡΙΚ. Και θα συμφωνούσα εδώ με την παρατήρηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ ότι θα είναι χρήσιμο να περιμένουμε και την έκθεση από τις εργασίες της ad hoc επιτροπής, για να έχουμε μια συνολικότερη εικόνα. Βεβαίως, εμείς δε συναρτούμε -χωρίς να θέλω να πω ότι οι άλλοι έχουν συναρτήσει- την έγκριση του προϋπολογισμού με τα πορίσματα αυτής της επιτροπής της Βουλής. Όμως, όπως ήταν και η τοποθέτηση της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού στην επιτροπή Οικονομικών, συναρτούμε την έγκριση του προϋπολογισμού του ΡΙΚ σήμερα με τη συζήτηση και ενδεχομένως την υπερψήφιση της πρότασης νόμου που έχει κατατεθεί εκ μέρους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας και που αφορά τη χρηματοδότηση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Διότι είναι αυτονόητο, νομίζω, ότι, αν δε ρυθμιστεί ο τρόπος χρηματοδότησης, δεν μπορεί να στέκει ούτε και ο προϋπολογισμός. Επομένως, αναμένουμε το υπ' αριθμόν 7 θέμα στην ημερήσια διάταξη και θεωρούμε ότι τα δύο είναι συνδεδεμένα.

Θα ήθελα όμως έτσι εντελώς επιδερμικά να αναφέρω ότι προσωπικά με εκπλήττουν οι παρατηρήσεις ότι σήμερα υπάρχουν ιδιαίτερες πολιτικές πιέσεις στο ΡΙΚ, ούτως ώστε οι δημοσιογράφοι ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν είστε ενήμερος.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Ηλιάδη, είμαστε πάρα πολύ καλά ενήμεροι. Συνεδριάσαμε πάρα πολλές ώρες στην ad hoc επιτροπή, στην οποία δεν είχατε την τύχη ή την ευκαιρία να παρευρεθείτε και στην οποία παρέλασε ίσως υπέρ το δέον αριθμός στελεχών του ΡΙΚ. Εκεί στην επιτροπή είχαμε την ευκαιρία -σε κάποιο βαθμό την ατυχία, θα έλεγα- να είμαστε μάρτυρες πληγών οι οποίες κρατούν από δεκαετίες μέσα στο ίδρυμα. Και ακούσαμε και καταγγελίες οι οποίες μπορεί να μην ήταν, με τη στενή έννοια, δουλειά των βουλευτών να τις ακούσουν ή να επιληφθούν των θεμάτων αυτών. Και όμως μέσα σ' όλα αυτά, εφόσον τους συνεργάτες τούς παρουσιάσατε ως τρομοκρατημένους, επιληφθήκαμε και αυτού του θέματος. Και είδαμε ότι μπορεί να υπάρχουν και αντιδικίες στο προσωπικό απαράδεκτες. Παρ' όλα αυτά σε καμία περίπτωση δε βγήκε αυτό το πράγμα το οποίο εσείς σήμερα επισημαίνετε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Φοβούνται, κύριε Προδρόμου!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Έτσι είναι.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, κύριε Ηλιάδη. Μπορώ να σας πω ότι, σε περίπτωση που φερόταν συνεργάτις να έχει κάποιο πρόβλημα στο να καταθέσει στην επιτροπή -και γι' αυτό είναι που λέω ότι κάπου η επιτροπή μπορεί να έδωσε και την εντύπωση ότι ξέφευγε από τα πλαίσια, πλην όμως έγινε και ήταν χρήσιμο- στη συνέχεια η επιτροπή κάλεσε και προϊσταμένους της, που κατά κάποιο τρόπο τους ανακρίναμε. Άρα λοιπόν δεν υπήρχε τέτοιο ζήτημα φοβίας. Και ακούσαμε τέτοια πράγματα που διερρωτώμαι, αν υπήρχε και φόβος, τι άλλο θα είχαν να μας πουν!

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Φανταστείτε!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, εμείς λέμε ότι αυτή τη στιγμή που στο οικονομικό σκέλος της διαχείρισης, με βάση ένα πρόγραμμα το οποίο εφαρμόζεται, έχει γίνει αναδιάρθρωση δεν είναι αλήθεια τα διάφορα "να" τα οποία ανέφερε ο κ. Ηλιάδης. Υπάρχει νέο οργανόγραμμα^α το προσωπικό έχει περιοριστεί. Εμείς δεν είμαστε βεβαίως απόλυτα ικανοποιημένοι, πλην όμως λέμε ότι ακριβώς σήμερα, με αυτή την πρόοδο που έχει γίνει, τη σχετική, στην οικονομική διαχείριση, είναι η ώρα -και γι' αυτό καταθέτουμε την πρόταση νόμου- να καταργηθεί η εισφορά του κοινού και να βρεθεί άλλος τρόπος χρηματοδότησης του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Βεβαίως τόσα χρόνια προηγουμένως εμείς δεν καταψηφίζαμε τον προϋπολογισμό, δεν επιμείναμε σ' αυτή την πρόταση νόμου, η οποία υπάρχει τώρα και υπήρχε και στο παρελθόν, γιατί βεβαίως όλοι λέμε εδώ ότι κανείς δε θέλει να μην υπάρχει δημόσια ραδιοτηλεόραση.

Επομένως, εμείς θα υπερψηφίσουμε, κύριε Πρόεδρε, με την επισήμανση ότι συνδέουμε το θέμα, όπως σας είπα ξανά, με την πρόταση νόμου, που αναμένουμε να συζητηθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είναι μέγα και πάντοτε, όταν έρχεται προς συζήτηση, παίρνουν μέρος και πάρα πολλοί συνάδελφοι και οξύνεται πολλές φορές το κλίμα, επειδή είναι και ευαίσθητο. Όμως, ακριβώς για να ξεφύγουμε από μια τοποθέτηση του καθενός από μας ανάλογα με τη δική του πληροφόρηση, προχωρήσαμε στην ίδρυση της ερευνητικής επιτροπής, τα πορίσματα της οποίας θα πρέπει να περιμένουμε, για να συζητήσουμε σε βάθος το όλο θέμα. Αλλά ένα-δυο πράγματα θα ήθελα κι εγώ να πω σήμερα ενώπιον του σώματος. Το πρώτο αφορά το ότι έχουμε να κάνουμε με τη δημόσια ραδιοτηλεόραση, όσα παράπονα και να έχουμε. Και, αν

έχουμε το δικαίωμα να ασκούμε κριτική στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, είναι ακριβώς γιατί είναι δημόσια ραδιοτηλεόραση.

Σε ό,τι αφορά τα προβλήματα, σίγουρα έχουν βαθιές τις ρίζες, είναι μεγάλα τα προβλήματα, συνδέονται και με την αλλαγή του τοπίου, με την εμφάνιση της ιδιωτικής ραδιοτηλεόρασης, αλλά συνδέονται και με την κοινωνία μας στο σύνολο. Μια κοινωνία και μια διακυβέρνηση του τόπου που μικρή σημασία δίνει, αν έχει πολιτική, στα θέματα τα πολιτιστικά, που πολύ μικρή σημασία δίνει, αν θέλει να δώσει, στη δημιουργία κάποιων αξιών, ώστε να εμπνέει και να καθοδηγεί προς κάποια κατεύθυνση. Πελαγοδρομεί ολόκληρη η κοινωνία. Γιατί το ΡΙΚ, ενώ θα έπρεπε να πηγαίνει σε ήρεμους γιαλούς και να θριαμβεύει με θαυμάσια προγράμματα, να έχει προβλήματα;

Αλλά όμως να μη μηδενίζουμε, γιατί έχει και μέγα έργο το ΡΙΚ να επιδείξει, όπως και οι συνεργάτες του. Θα αναφέρω μόνο ένα-δυο ονόματα, για να εντοπίζονται τα πράγματα και να αξιολογούνται ή να τίθενται υπό κριτική ανάλογα και με τα δεδομένα. Ναι, ο Άντρος Παυλίδης έδωσε υπέροχα προγράμματα, που δε θα μπορούσε να δώσει καμιά ιδιωτική ραδιοτηλεόραση. Ναι, το πρόγραμμα που έγινε για τον εικοστό αιώνα, μερικά από αυτά, της Χατζηκυριάκου, ήταν εξαιρετικά προγράμματα, που θα παραμείνουν στην ιστορία της κυπριακής ραδιοτηλεόρασης. Και υπάρχει και μια ομάδα ανθρώπων που πρέπει να τους τιμούμε, δημοσιογράφοι που διαφυλάσσουν και την εντιμότητα του ρόλου και της δουλειάς τους μέσα στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα. Μπορεί να υπάρχουν και άλλοι οι οποίοι υποκύπτουν, μπορεί να υπάρχουν και άλλοι που εκμεταλλεύονται τις θέσεις τους, μπορεί να υπάρχουν και άλλοι οι οποίοι ενδίδουν. Ε, σε όλους τους τομείς και σε όλους τους χώρους δοκιμάζονται οι άνθρωποι και ο καθένας λειτουργεί ανάλογα με τις αντιστάσεις του!

Όμως θέλω να καταλήξω· σέβομαι την έκκλησή σας να τελειώνουμε. Αυτή η κοινωνία χρειάζεται, όταν συζητά για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και τη δημόσια ραδιοτηλεόραση, να δίνει τη δέουσα σημασία και να έχει ανάλογης αξίας και σημασίας διοικητικά συμβούλια. Και το εννοώ αυτό το οποίο λέγω. Διότι δεν είμαι βέβαιος αν τα διοικητικά συμβούλια ανταποκρίνονται στο ύψος των ευθυνών που τους αναθέτουμε. Χρειάζονται θεσμοί να ελέγχουν τα συμβούλια, να ελέγχουν τις δαπάνες, να ελέγχουν τον τρόπο των δαπανών. Και θέλω να αναφέρω σήμερα προς πληροφόρηση και του σώματος ότι υπάρχει ένα εξαιρετο άρθρο στο “Φιλελεύθερο” του Χαρίλαου Παπαδόπουλου, γνώστη των θεμάτων, που κάνει αναφορές σ’ αυτές τις πτυχές. Έτσι, καλό είναι να δούμε τα πράγματα θεσμικά, να τα δούμε ως υπόθεση αξιών και κοινωνικών στόχων και ρόλων και να έχουμε και την ανάλογη πληροφόρηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Κυπριανού έχει επείγον θέμα για αποχώρηση...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το θέμα που πρέπει να σας απασχολεί, κύριε Πρόεδρε, το επείγον, έχει ολοκληρωθεί με μια διευθέτηση με τις κοινοβουλευτικές ομάδες. Και πρέπει να κυκλοφορήσει σύντομα και η σχετική έκθεση για έγκριση αυτού του θέματος.

Απλώς, θα πάρω το λόγο για να μιλήσω επί του ΡΙΚ, αν δεν υπάρχει ένσταση, γιατί η πλευρά μας δεν έχει μιλήσει. Θέλω πρώτα απ’ όλα να αναφέρω ότι όλες οι

πλευρές έχουν τις επιφυλάξεις τους σχετικά με τη λειτουργία και με τον τρόπο που υφίσταται σήμερα το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα και τον τρόπο που χρηματοδοτείται. Θέλω να τονίσω ως πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών πρώτα απ' όλα ότι η ομοφωνία επιτεύχθηκε μετά από τη συμφωνία όλων των κομμάτων και της κυβέρνησης για την κατάργηση της εισφοράς στο ΡΙΚ. Είτε ψηφιστεί σήμερα είτε στην επόμενη συνεδρία, αυτό είναι ένα δεδομένο. Εκείνο που θέλω να υπενθυμίσω όμως είναι ότι δε συζητούμε σήμερα τα πάντα σχετικά με το ΡΙΚ. Συζητούμε την έγκριση του προϋπολογισμού του, ιδιαίτερα λόγω των οικονομικών υποχρεώσεων που υπάρχουν, ώστε να μπορεί να λειτουργεί το ίδρυμα νόμιμα. Ήδη έχουμε περάσει κατά πολύ τους δύο μήνες που επιτρέπει το σύνταγμα· δόθηκε μια παράταση. Είναι αυτό που συζητούμε.

Από την άλλη πλευρά έχουν δοθεί δείγματα καλής θέλησης για αναμόρφωση του ΡΙΚ. Εδώ πρέπει να είμαστε δίκαιοι. Ιδιαίτερα όσον αφορά τη μείωση του προσωπικού, βλέπουμε ότι υπάρχει πρόοδος και σύντομα θα έρθει το οργανόγραμμα. Από εκεί και πέρα, κύριε Πρόεδρε, δε νομίζω να διαφωνεί κανένας στην αναγκαιότητα ύπαρξης κρατικού ιδρύματος ραδιοτηλεόρασης· αυτό είναι ένα δεδομένο. Και όσον αφορά την ουσία για τη βελτίωση και τη λειτουργία της ραδιοτηλεόρασης, πιστεύω -και εκεί θα εκφράσουμε και εμείς τις απόψεις μας- ότι, όταν θα έρθει η σχετική έκθεση με όλα τα πορίσματα της ad hoc υπεπιτροπής Εσωτερικών και Οικονομικών, που έχει κάνει όλες τις ακροάσεις και έχει ακούσει όλους τους ενδιαφερομένους, μπορεί να βγει μια εμπειριστατωμένη εισήγηση και από την ολομέλεια. Και έτσι σ' αυτά τα σημεία επιφυλασσόμαστε να μιλήσουμε εκείνη τη στιγμή. Αλλά σήμερα, παρ' όλες τις επιφυλάξεις που μπορεί να έχει η κάθε πλευρά για τον τρόπο που υφίσταται και λειτουργεί το ίδρυμα, από τη στιγμή που όλοι, θέλω να πιστεύω, αναγνωρίζουμε την αναγκαιότητα ύπαρξής του, οφείλουμε να εγκρίνουμε τον προϋπολογισμό, για να μπορέσει να συνεχίσει νόμιμα να υφίσταται.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης, παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Εγώ πραγματικά θα τηρήσω τον κανονισμό. Να μου επιτρέψετε να μιλήσω από τη θέση μου και θα είμαι πολύ σύντομος.

Η κοινοβουλευτική μας ομάδα, όπως έχει ανακοινωθεί, θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό, το ίδιο και ο υποφαινόμενος, παρ' όλο που λογικά θα αναμενόταν από μένα να μην ψηφίσω λόγω των προειδοποιήσεών μου τα πέντε τελευταία χρόνια ότι κάποτε θα έπρεπε να καταψηφίσω, ως βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ. Και ο λόγος είναι αυτός που συνεχίζει ακόμη να υπάρχει, είναι η μη λήψη εικόνας από τους πολίτες της πόλης της Λάρνακας και από πολλά μέρη της υπαίθρου μας. Παρά τα αλλεπάλληλα διαβήματα, το ΡΙΚ πάντοτε βρίσκει τον πιο εύκολο τρόπο να μας απαντά, ότι είναι τεχνικοί οι λόγοι λόγω παρεμβάσεως των σταθμών των γειτόνων μας, του Λιβάνου, της Συρίας, του Ισραήλ. Αυτό φαίνεται αφορά μόνο τη δυνατότητα εκπομπής του σήματος και της εικόνας του ΡΙΚ, διότι δεν επηρεάζει καθόλου κανένα από τα υπόλοιπα ιδιωτικά κανάλια. Όμως είμαι υποχρεωμένος και αυτό το χρόνο και εύχομαι να είναι ο τελευταίος χρόνος που θα πρέπει να ψηφίσω τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ, παρά την εκπεφρασμένη έλλειψη βούλησης από το διοικητικό συμβούλιο και από τις υπηρεσίες του ΡΙΚ επιτέλους να

λύσει τούτο το πρόβλημα και για τους κατοίκους αυτής της “δυστυχισμένης” για το ΡΙΚ περιοχής και επαρχίας που ονομάζεται επαρχία Λάρνακας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφόρου, παρακαλώ.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Δε θα κουραστώ να επαναλαμβάνω την ανάγκη ύπαρξης και λειτουργίας της κρατικής ραδιοηλεόρασης. Και αυτή η ανάγκη εκπηγάζει από λόγους και πραγματικότητες που αναλύσαμε πολλές φορές σε τούτο το σώμα. Όμως και μέσα από αυτή τη Βουλή πολλές φορές θέσαμε τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων, ασκώντας καλόπιστη και καλοπροαίρετη κριτική στο κρατικό κανάλι -γιατί όλοι εμείς νοιαζόμαστε για το κρατικό κανάλι- και επιδιώκοντας πάντα να αποδίδει ποιότητα. Είναι γι' αυτό που πολλές φορές είμαστε ιδιαίτερα κριτικοί και έντονοι, όταν αναφερόμαστε σ' αυτό το κρατικό κανάλι, ιδιαίτερα μάλιστα όταν η χρηματοδότησή του μέχρι σήμερα πραγματοποιείτο με έναν απαράδεκτο και κοινωνικά άδικο και παράλογο τρόπο, μέσω της εισφοράς που επιβλήθηκε από το 1979. Εμείς πιστεύουμε ότι ο ρόλος και η αποστολή του κρατικού καναλιού, ιδιαίτερα τώρα, με την πρόταση που καταθέσαμε εδώ και τρεις-τέσσερις μήνες, εμπράκτως, μετά από αναφορά πολλών χρόνων ότι είναι άδικη αυτή η εισφορά, ότι πρέπει να καταργηθεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφόρου, εντός ολίγου θα συζητηθεί αυτό το θέμα. Σας παρακαλώ!

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Δεν είναι γι' αυτό το θέμα. Θέλω να πω ότι είναι εδώ που λέμε ο ρόλος και η αποστολή του σήμερα, ιδιαίτερα μετά που θα καταργηθεί η εισφορά από το λαό, να προσδιοριστεί και να καθοριστεί και είναι και ευθύνη της ίδιας της πολιτείας να αποφασίσει επιτέλους τι κρατικό κανάλι επιδιώκει να έχει και τι υπηρεσία θέλει να προσφέρει στον κυπριακό ελληνισμό. Πιστεύω ότι οι ράγες πάνω στις οποίες πρέπει να κατευθυνθούν οι αποφάσεις για τη μορφή και την ποιότητα της κρατικής ραδιοηλεόρασης υπάρχουν και επιβάλλεται σήμερα, που θα αναλάβει επιτέλους το κράτος και τις οικονομικές ευθύνες απέναντι στο κανάλι, να τις διαμορφώσει και να τις τροχιοδρομήσει.

Λέχθηκαν για κακώς κείμενα που υπάρχουν στο κρατικό κανάλι. Υπήρχαν και υπάρχουν και αυτό δεν είναι ούτε πρόσκαιρο ούτε εφήμερο ούτε υπόθεση μερικών χρόνων. Όμως εκείνο που πραγματικά -όλοι εμείς αγγίξαμε το θέμα- μας κάνει να νιώθουμε άβολα είναι το ότι υπάρχουν μέσα στους ίδιους τους υπαλλήλους της κρατικής ραδιοηλεόρασης δύο κατηγορίες και δύο ομάδες υπαλλήλων: Οι συνεργάτες οι οποίοι προσφέρουν και ποιότητα εργασίας, αλλά και νυχθημερόν αγωνίζονται, για να αναβαθμίσουν τα προγράμματα του κρατικού καναλιού, και βρίσκονται στο περιθώριο, και όλοι αυτοί οι οποίοι είναι αποκατεστημένοι. Εμείς δε θέλουμε και δεν επιδιώκουμε να θίξουμε τα κεκτημένα δικαιώματα αυτών οι οποίοι μέσα από τη διάρκεια των χρόνων είναι, όπως είναι, αποκατεστημένοι, αλλά είναι αδιανόητο, ιδιαίτερα σήμερα που θα αναλάβει η κυβέρνηση τον προϋπολογισμό του κρατικού καναλιού, να συνεχίσει να υφίσταται το απαράδεκτο καθεστώς της ύπαρξης συνεργατών σε μια κρατική ραδιοηλεόραση που τους στερούνται βασικά εργασιακά και ανθρώπινα δικαιώματα. Είναι όνειδος για όλους μας να συνεχιστεί αυτή η

κατάσταση, αυτό το καθεστώς το απαράδεκτο των συνεργατών και πρέπει επιτέλους και ίσως είναι η ευκαιρία, μπορεί όχι σήμερα, μέσα από το σημερινό προϋπολογισμό που θα ψηφίσουμε, αλλά σίγουρα στον επόμενο... Πρέπει από τώρα να στείλουμε το μήνυμα ότι θα είμαστε ιδιαίτερα επιφυλακτικοί στον επόμενο προϋπολογισμό, αν δεν επιλυθεί επιτέλους και το θέμα των συνεργατών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έχουν λεχθεί τα πάντα, γι' αυτό θα είμαι σύντομος. Θα θίξω δύο σημεία:

Το ένα αφορά το διοικητικό συμβούλιο του ΡΙΚ. Το να είναι η πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Ηλεκτρισμού, φέρ' ειπείν, καταγόμενοι άπαντες από το Δημοκρατικό Συναγερμό είναι άλφα σημασίας θέμα, αρνητικής σημασίας θέμα. Το να έχει όμως την πλειοψηφία στο κρατικό κανάλι ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ένα κόμμα, οποιοδήποτε κι αν είναι αυτό, η αρνητική σημασία αυτού του πράγματος είναι υπερτέρα οποιασδήποτε άλλης σημασίας έχει ημικρατικός οργανισμός στην Κύπρο, διότι είναι πνευματικός οργανισμός, διότι επηρεάζει τη ζωή μας με τις παρεμβάσεις, τις ειδήσεις, τις εκπομπές του, διότι η τηλεόραση έχει τη βαρύτητα την οποία γνωρίζουμε όλοι ότι έχει. Γι' αυτό θα παρακαλούσα τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού αυτό το θέμα, το οποίο είναι τεράστιας, επαναλαμβάνω, σημασίας, να το θεωρήσουν ως επίσης επείγον θέμα και μέσα στις απόψεις τους, στην κριτική τους για το ΡΙΚ, να εντάξουν και το γεγονός ότι αυτοί που αποφασίζουν είναι οι δικοί τους άνθρωποι. Και βεβαίως το ΡΙΚ είχε προβλήματα από πάντα, αλλά δεν μπορούμε να αγνοούμε ότι επί επτά συναπτά έτη έχει την πλειοψηφία ένα συγκεκριμένο κόμμα, κάτι που θα απαγορεύει η ίδια η φύση της δημοκρατίας.

Το δεύτερο σημείο που έχω να θίξω αφορά το γεγονός ότι...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει περίπου μισή ώρα που δεν μπορούμε να ακούσουμε κανένα συνάδελφο που μιλά. Υπάρχει γενική αταξία, ιδιαίτερα στα πίσω έδρανα. Ε, αυτή η Βουλή μπορεί να πάρει μέχρι τις έντεκα απόψε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Το δεύτερο σημείο -και κλείνω- αφορά το γεγονός ότι όλοι ξέρουμε και τη θετική προσφορά του ΡΙΚ και βασιζόμενοι σ' αυτή τη θετική προσφορά ψηφίζουμε με θετική κριτική πάντοτε τους προϋπολογισμούς. Έχω την άποψη, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν είναι αυτό το πράγμα πάντα ωφέλιμο προς τον οργανισμό του οποίου εγκρίνουμε τους προϋπολογισμούς, διότι, αν ο οργανισμός αυτός τείνει προς το θάνατό του ή πνέει τα λοίσθια, η έγκριση των προϋπολογισμών δεν του δίνει το μήνυμα. Η μόνιμη έγκριση των προϋπολογισμών, η απόλυτη βεβαιότητα ότι στον επόμενο χρόνο και πάλι η Βουλή "θα τα ακουμπήσει" -αυτή είναι η έκφραση που

χρησιμοποιείται στους διαδρόμους του ΡΙΚ από τις κλίκες που κυβερνούν το ΡΙΚ- δε βοηθά το ΡΙΚ και έτσι πιστεύω ότι η οποιαδήποτε θετική προσφορά που έχει το ίδρυμα -και είναι τεράστια- δεν ενισχύεται και δεν υποβοηθείται με τη μόνιμη, τη συνεχή βεβαιότητα που υπάρχει ότι αυτή η Βουλή θα εγκρίνει πάντοτε τους προϋπολογισμούς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου, παρακαλώ.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμμερίζομαι τα θετικά που ανέφεραν για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου προηγούμενοι συνάδελφοι, αλλά ζήτησα το λόγο κυρίως για να ασκήσω κριτική στο γεγονός ότι στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα έχουμε δύο κατηγορίες εργαζομένων, πατρικούς και πληβείους. Είναι απαράδεκτο για θέσεις μόνιμης ανάγκης να χρησιμοποιούνται άτομα με έκτακτη θέση. Στο οργανόγραμμα του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών, που οφείλει να φέρει το διοικητικό συμβούλιο στο σώμα, για να το εγκρίνει, πρέπει για μόνιμες ανάγκες να υπάρχουν μόνιμοι εργαζόμενοι. Αυτό δεν ισχύει για το ΡΙΚ και, κατά τη γνώμη μου, είναι ένα από τα κύρια προβλήματα του ιδρύματος και οφείλουμε ως Βουλή να λάβουμε τα μέτρα μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ρ.Ι.Κ. ποσού £17.210.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο και Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 μαζί με τους πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 μαζί με τους πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι διαφωνούν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή.

Οι επιτροπές οι οποίες ανέλαβαν να μελετήσουν τα δύο επείγοντα θέματα έχουν ετοιμάσει τις εκθέσεις τους και επειδή, αντιλαμβάνομαι, ο κ. Κατσουρίδης, που είναι ο πρόεδρος μιας εκ των επιτροπών, επείγεται να αποχωρήσει...

Μ. ΚΥΠΡΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, απλώς επειδή υπάρχει ένα αρχινημένο θέμα, το πρώτο θέμα της ημερήσιας διάταξης, και διακόπηκε... είναι μόνο θέμα ψηφοφορίας, αντιλαμβάνομαι, και μετά να προχωρήσουμε στην έκθεση του κ. Κατσουρίδη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είχε αναβληθεί μέχρι που να τελειώσει αυτή η ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν αλλάζει τίποτα δηλαδή, διότι αυτά τα δύο θέματα είναι ομόφωνα και δε βλέπω ότι θα υπάρξει οτιδήποτε. Συνεπώς, θα επανέλθουμε πολύ γρήγορα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση για το θέμα «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Αντώνης Καραάς

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Γιώργος Χριστοφίδης

Στέλιος Στυλιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή στις 20 Απριλίου 2000 και κηρύχθηκε επείγον.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών, ώστε η ισχύς των προσωρινών αδειών που εκδόθηκαν για λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού να παραταθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της ότι μέχρι σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί η προβλεπόμενη από την ισχύουσα νομοθεσία διαδικασία για χορήγηση μόνιμων αδειών, είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να αποδεχτεί την προτεινόμενη με το νομοσχέδιο παράταση της ισχύος των αδειών λειτουργίας των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, οι οποίες έληξαν από τις 28 Μαρτίου 2000 χωρίς οποιαδήποτε υπαιτιότητα των άμεσα ενδιαφερομένων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 56 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως ψηφιστεί το νομοσχέδιο αυτό σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη συνεδρίαση της ολομέλειας της 20ής Απριλίου 2000 και κηρύχθηκε επείγουσα.

Σκοπός της πρότασης νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη διαδικασία πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, έτσι που να δοθεί η δυνατότητα νέας παράτασης της υπηρεσίας έκτακτου προσωπικού που ήδη υπηρετεί στη δημόσια υπηρεσία.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της προτεινόμενης πρότασης νόμου δίδεται η δυνατότητα παράτασης της υπηρεσίας έκτακτων υπαλλήλων διάφορων κατηγοριών, οι οποίοι υπηρετούσαν κατά τη 10η Μαΐου 1999 στη δημόσια υπηρεσία, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου του 2000.

Η υπηρεσία των υπαλλήλων αυτών έχει επανειλημμένα παραταθεί έπειτα από τροποποιήσεις της σχετικής νομοθεσίας, με στόχο να δοθεί ο χρόνος να επιλυθούν διάφορα διοικητικά και νομικά προβλήματα, ώστε να δημιουργηθούν και να πληρωθούν μόνιμες θέσεις οι οποίες να καλύπτουν τις ανάγκες της δημόσιας υπηρεσίας.

Επειδή τα πιο πάνω προβλήματα δεν έχουν μέχρι στιγμής επιλυθεί, ενώ επίκειται λήξη της τελευταίας παράτασης που δόθηκε στις υπηρεσίες των υπαλλήλων αυτών, κρίνεται σκόπιμο να μετακινηθεί στην 31η Δεκεμβρίου του 2000 η προβλεπόμενη στο νόμο ημερομηνία, μέχρι την οποία μπορεί να παραταθεί η υπηρεσία των υπαλλήλων αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υπό το φως των πιο πάνω υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικού) Νόμου του 1999. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικού) (Αρ. 5) Νόμου του 1997. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικού) (Αρ. 6) Νόμου του 1999. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμαστε τώρα στο πρώτο θέμα, που είναι «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999». Η έκθεση έχει ήδη αναγνωσθεί.

Υπάρχουν ομιλητές;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς θα πούμε ότι ο λόγος που θα το καταψηφίσουμε είναι διότι, όπως έχουμε εξετάσει το θέμα, μπορεί να εξυπηρετηθούν οι λόγοι της εναρμόνισης με πιο αποτελεσματικό τρόπο. Είμαστε σε επαφή με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και νομίζουμε ότι υπάρχει ο τρόπος να διευθετηθεί, όπως γράφει και η έκθεση, με υπουργική απόφαση, ένας άλλος τρόπος εναρμόνισης, με λιγότερα λεφτά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Καθίδρυση Οργανισμού. Άρθρο 3.

Σκοποί του Οργανισμού. Άρθρο 4.

Εξουσίες και αρμοδιότητες του Οργανισμού. Άρθρο 5.

Διοικητικό Συμβούλιο. Άρθρο 6.

Εξουσίες και αρμοδιότητες του Συμβουλίου. Άρθρο 7.

Διευθυντής του Οργανισμού. Άρθρο 8.

Οργανωτική διάρθρωση. Άρθρο 9.

Καθίδρυση του Σώματος Διαπίστευσης. Άρθρο 10.

Σκοποί του Σώματος Διαπίστευσης. Άρθρο 11.

Διορισμός του Σώματος Διαπίστευσης. Άρθρο 12.

Εξουσίες και αρμοδιότητες του Σώματος Διαπίστευσης. Άρθρο 13.

Γραμματέας του Σώματος Διαπίστευσης. Άρθρο 14.

Διορισμός Αναθεωρητικής Επιτροπής. Άρθρο 15.

Καθορισμός τελών. Άρθρο 16.

Περιορισμός στη χρήση της λέξης "πρότυπο". Άρθρο 17.

Σήματα συμμόρφωσης. Άρθρο 18.

Δημοσίευση μητρώων. Άρθρο 19.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 20.

Αδικήματα από πρόσωπα που ασκούν εξουσία με βάση τον παρόντα Νόμο.
Άρθρο 21.

Ευθύνη εργοδότη. Άρθρο 22.

Αδικήματα από εταιρείες και ευθύνη των αξιωματούχων τους. Άρθρο 23.

Ποινές. Άρθρο 24.

Επιχορήγηση κράτους. Άρθρο 25.

Ταμείο. Άρθρο 26.

Ευθύνη του Οργανισμού για παροχή προσωπικού και διευκολύνσεων στο Σώμα Διαπίστευσης. Άρθρο 27.

Περιουσία του Οργανισμού και δάνεια. Άρθρο 28.

Προϋπολογισμός. Άρθρο 29.

Οικονομική διαχείριση. Άρθρο 30.

Έλεγχος διαχείρισης. Άρθρο 31.

Έξοδα λειτουργίας του Οργανισμού κατά τη μεταβατική περίοδο. Άρθρο 32.

Διορισμοί. Άρθρο 33.

Μεταφορά δημόσιου υπαλλήλου στον Οργανισμό. Άρθρο 34.

Προστασία του Οργανισμού και του προσωπικού του. Άρθρο 35.

Απαλλαγή φορολογίας. Άρθρο 36.

Εκπροσώπηση του Οργανισμού. Άρθρο 37.

Απόσπαση στον Οργανισμό υπαλλήλου από τη δημόσια υπηρεσία ή άλλο οργανισμό. Άρθρο 38.

Κανονισμοί. Άρθρο 39.

Καταργήσεις. Άρθρο 40.

Επιφύλαξη. Άρθρο 41.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 41 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 41 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η πλειοψηφία της επιτροπής απορρίπτει το κυβερνητικό νομοσχέδιο με ειδική πρόταση. Συνεπώς, θέτω σε ψηφοφορία την τροποποίηση όπως έχει διαμορφωθεί στην αρμόδια επιτροπή.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης όπως διαμορφώθηκε από την πλειοψηφία της αρμόδιας επιτροπής;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ξαναπέστε το, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επαναλαμβάνω...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ένα λεπτό. Υπέρ της πρότασης όπως έχει διαμορφωθεί από την πλειοψηφία. Διαμορφώσαμε εμείς το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δε διαμορφώσαμε νομοσχέδιο. Παρακαλώ, κύριε πρόεδρε, να εξηγήσω.

Κύριε συνάδελφε, εμείς δεν έχουμε διαμορφώσει νομοσχέδιο. Εμείς απορρίπτουμε το νομοσχέδιο της κυβέρνησης και καλείται η κυβέρνηση με υπουργική απόφαση ή άλλως πως να εναρμονιστεί με τη δική μας πρόταση. Άρα εμείς απορρίπτουμε το νομοσχέδιο, άρα πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως το θέμα πόσοι ψηφίζουν το νομοσχέδιο θα τεθεί και για το τι θα γίνει αργότερα δεν υπάρχει συγκεκριμένη πρόταση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου όπως έχει κατατεθεί από την κυβέρνηση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο απορρίπτεται με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκατέσσερις υπέρ και δύο αποχές.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαβάστηκε η έκθεση. Η επιτροπή κατά πλειοψηφία, αντιλαμβάνομαι, έχει μια πρόταση. Τώρα απερρίφθη το κυβερνητικό νομοσχέδιο, αλλά η έκθεση δεν έχει τοποθέτηση για την πρόταση της πλειοψηφίας της επιτροπής.

Η πλειοψηφία της επιτροπής καλεί την κυβέρνηση να μεριμνήσει για τη νομοθέτηση του σχεδίου το οποίο εισηγείται. Άρα πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να τεθεί και εκείνη η πρόταση σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, βεβαίως...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μα είναι το ίδιο πράγμα, κύριε Παπαδόπουλε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με συγχωρείτε. Κύριε Πρόεδρε, αν η ψηφοφορία που έχουμε κάνει είναι ότι εγκρίνεται και η άποψη της πλειοψηφίας στην έκθεση, τότε αυτό είναι δεκτό.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει δίκαιο ο Αντρέας· είναι ίδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τη διόρθωση του προβλήματος ή την ολοκλήρωση του προβλήματος είτε η επιτροπή ετοιμάζει δική της πρόταση νόμου είτε πείθεται η κυβέρνηση να υποβάλει σχετικό νομοσχέδιο. Επομένως, εξυπακούεται ότι η πλειοψηφία, η οποία ψήφισε εναντίον του νομοσχεδίου, είναι υπέρ της πρότασης όπως είναι στην έκθεση της επιτροπής.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2000». Πρόκειται για αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού
της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Παναγιώτης Δημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνήλθε σε συνεδρία της στις 19 Απριλίου 2000 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο η Βουλή ψήφισε στις 30 Μαρτίου 2000 και τον οποίο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέπεμψε στη Βουλή των Αντιπροσώπων για επανεξέταση, κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αναφέρονται σε επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, με ημερομηνία 22 Απριλίου 2000, είναι συνοπτικά οι ακόλουθοι:

1. Η Βουλή περιέκοψε από τον προϋπολογισμό της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων μία θέση Διοικητικού Λειτουργού Α' (Κλίμακα Α11), η οποία δημιουργήθηκε αρχικά με τον προϋπολογισμό της Αρχής του 1998 και έκτοτε παρέμεινε κενή, διότι εκκρεμούσε η έγκριση σχετικού σχεδίου υπηρεσίας.
2. Η δημιουργία μιας θέσης Διοικητικού Λειτουργού Α' στην οργανωτική δομή της αρχής θεωρείται απαραίτητη τόσο από λειτουργικής πλευράς όσο και από πλευράς ανέλιξης του διοικητικού προσωπικού. Η ανάγκη αυτή έχει διαφανεί προ πολλού και έχει επικυρωθεί με την υπογραφή της συλλογικής σύμβασης για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 1992 μέχρι 31η Δεκεμβρίου 1994.
3. Τα στοιχεία που δικαιολογούν τη διατήρηση της θέσης αυτής είναι το επίπεδο ευθύνης και ο βαθμός περιπλοκότητας των καθηκόντων που αναμένεται να εκτελεί ο κάτοχός της, ανάμεσα στα οποία είναι και τα ακόλουθα:
  - Η επίβλεψη των υπηρεσιών του διοικητικού τμήματος της Αρχής και η ευθύνη και η αρμοδιότητά του επί θεμάτων διοικητικής μέριμνας.
  - Η κατ' εξουσιοδότηση ή ως εκπροσώπου του γενικού διευθυντή διεκπεραίωση ποικίλων θεμάτων εμπιστευτικού χαρακτήρα που έχουν άμεση σχέση με τα καθήκοντα και τις ευθύνες της διεύθυνσης της Αρχής.
  - Η εξουσία διάθεσης των χώρων και εγκαταστάσεων της Αρχής σε τρίτους διοργανωτές εκθέσεων, συνεδρίων, καλλιτεχνικών, πολιτιστικών και άλλων εκδηλώσεων από την Κύπρο και το εξωτερικό.
  - Η εκτέλεση καθηκόντων γραμματέα του διοικητικού συμβουλίου στις συνεδρίες αυτού και η διεκπεραίωση των αποφάσεων που λαμβάνονται.
  - Η εκπροσώπηση της Αρχής στις εργασιακές της σχέσεις με τρίτους.
  - Η υποβολή εκθέσεων και υπομνημάτων προς το γενικό διευθυντή και το συμβούλιο.
4. Η περικοπή της εν λόγω θέσης από τον προϋπολογισμό της Αρχής έχει προκαλέσει την έντονη αντίδραση της συντεχνίας ΣΥΠΑΚΕ-ΟΗΟ-ΣΕΚ, που είχε ως επακόλουθο την επ' αόριστον απεργία που προκήρυξαν τα μέλη της από τις 3 Απριλίου 2000, διότι η εξέλιξη αυτή θεωρήθηκε αθέτηση συμβατικών υποχρεώσεων της Αρχής.

Στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος και υπό το φως της συζήτησης που διεξήχθη, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ανέλαβε τη δέσμευση, σε περίπτωση που η Βουλή αποφασίσει την επαναφορά της

πιο πάνω θέσης, να κατατεθεί από το υπουργείο της νέο αναθεωρημένο σχέδιο υπηρεσίας για τη συγκεκριμένη θέση, κατά τρόπο που η θέση αυτή να είναι πρώτου διορισμού και προαγωγής και όχι μόνο προαγωγής, ώστε να μπορούν να τη διεκδικήσουν και άτομα που δεν υπηρετούν σήμερα στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της και λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη την πιο πάνω δέσμευση της εκπροσώπου του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, να εισηγηθεί στη Βουλή την απόρριψη της αναπομπής. Τα ίδια μέλη δηλώνουν ταυτόχρονα ότι είναι διατεθειμένα να εξετάσουν θετικά την επαναφορά της εν λόγω θέσης, αν η πρόταση για επαναφορά της υποβληθεί στα πλαίσια κατάθεσης σχετικού συμπληρωματικού προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων ταυτόχρονα με την κατάθεση αναθεωρημένων κανονισμών για τα σχετικά σχέδια υπηρεσίας της θέσης, κατά τρόπο που τη θέση αυτή να μπορούν να τη διεκδικήσουν πρόσωπα που κατέχουν τα απαιτούμενα από το σχέδιο υπηρεσίας προσόντα, είτε υπηρετούν είτε δεν υπηρετούν σήμερα στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι αποδέχονται την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας, γι' αυτό και εισηγούνται στη Βουλή να μην εμμένει στην αρχική της απόφαση σε σχέση με την περικοπή της υπό αναφορά θέσης από τον προϋπολογισμό της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων για το 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε, απλώς να προσθέσω κάτι που φαινόταν στην αρχική έκθεση. Να υπενθυμίσω στο σώμα ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που είχε ενώπιόν της η επιτροπή, αυτή η θέση βάσει του σχεδίου υπηρεσίας μπορούσε να διεκδικηθεί μόνο από ένα άτομο που υπηρετεί σήμερα στην Αρχή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θεωρώ, συνεχίζοντας μια συλλογιστική που ανέπτυξε ο κ. Θεοδώρου την περασμένη φορά, ότι το δικαίωμα του Προέδρου για αναπομπή πρέπει να ασκείται με πολλή περίσκεψη, πολλή φειδώ και πλήρη επίγνωση της σοβαρότητας ή μη ενός θέματος. Θεωρώ ότι είναι πρωτοφανές ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να αναπέμπει νόμο της Βουλής, γιατί η Βουλή αφαίρεσε μία θέση προαγωγής από έναν προϋπολογισμό ενός ημικρατικού οργανισμού. Στον κρατικό προϋπολογισμό αφαιρέσαμε, είτε ομόφωνα είτε κατά πλειοψηφία, δεν ξέρω πόσες θέσεις` εκατό και άνω, εκατό σαράντα. Παλαιότερα αποτρέψαμε δημιουργία θέσεων

προαγωγής. Δεν επιτρέψαμε, και ήταν μέσα στα δικαιώματά μας, αναβαθμίσεις κ.λπ. Και ο Πρόεδρος ορθά δε θεώρησε ότι θα έπρεπε να κάμει αναπομπή οποιουδήποτε νόμου ή οποιουδήποτε προϋπολογισμού. Και η ΠΑΣΥΔΥ δε θεώρησε ότι θα έπρεπε να προχωρήσει σε απεργίες ή σε άλλα μέτρα. Ακόμα η κυβέρνηση πάντοτε έλεγε ότι ουδέποτε αποφασίζει υπό το βάρος ή την πίεση ενός εκβιασμού ή μιας απεργίας. Πώς είναι δυνατόν να επισύρεται η προσοχή της ολομέλειας της Βουλής στην απεργία που έγινε, για να χρησιμοποιηθεί ως επιχείρημα που να πείσει την ολομέλεια της Βουλής να αποφασίσει γι' αυτό το θέμα!

Εγώ πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι έχουμε κακή χρήση ενός τέτοιου δικαιώματος. Πιστεύω ότι κάποιοι παραπλανήθηκαν –και έτσι εύχομαι να είναι– στην άσκηση αυτού του δικαιώματος. Δεν μπορώ να φανταστώ ότι ένα προσωπικό θέμα ή ένα θέμα ενός μεμονωμένου υπαλλήλου έχει αναχθεί σε πολιτειακό θέμα, ώστε το Υπουργικό Συμβούλιο ή ο Πρόεδρος να αποφασίζει να κάνει αναπομπή και να συζητά η ολομέλεια της Βουλής αυτό το θέμα! Ποια είναι άραγε η πραγματικότητα πίσω από αυτό το πρόβλημα που συζητούμε τώρα; Ποιες είναι οι δυνάμεις που κινήθηκαν; Ποια είναι η ισχύς που διαθέτουν τα συγκεκριμένα ή το συγκεκριμένο πρόσωπο, ώστε να είμαστε σ' αυτή την κατάσταση;

Επειδή δε συζητούμε την ουσία του θέματος, κύριε Πρόεδρε, όπως και την περασμένη φορά, εγώ δε θα επεκταθώ να πω μερικές πραγματικότητες και αλήθειες που βρίσκονται πίσω από αυτό το φαινόμενο που έχουμε μπροστά μας. Θα αρκεστώ να διατυπώσω την έκκλησή μας και την άποψή μας ότι οι αναπομπές δεν μπορεί να χρησιμοποιούνται με τόσο απερίσκεπτο τρόπο, όταν αφορούν τόσο μικρά θέματα περιορισμένης σημασίας που εν πάση περιπτώσει καμιά σχέση δεν έχουν με συνταγματικά θέματα.

Στην έκθεση υπάρχει μια διατύπωση την οποία ήθελα να διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε, προς αποφυγή κάθε παρεξήγησης. Έχει προβληθεί ένα από τα πολλά επιχειρήματα τα οποία είχαμε εμείς παραθέσει γι' αυτό το θέμα, ότι θα εξυπηρετούσε εξόφθαλμα μόνο ένα πρόσωπο. Υπάρχουν και άλλα επιχειρήματα. Όμως δε θα τα επικαλεστώ ούτε θα ζητήσω να μπουν στην έκθεση. Θέλω όμως να ξεκαθαρίσω τη δική μας θέση, ότι η διατύπωση "είναι διατεθειμένα να εξετάσουν θετικά την επαναφορά της εν λόγω θέσης" δεν προδιαγράφει τη δική μας εκ των προτέρων θετική τοποθέτηση υπέρ της μιας ή της άλλης θέσης. Είμαστε έτοιμοι να το συζητήσουμε ξανά με βάση τα δεδομένα που θα έχουμε μπροστά μας από το αρμόδιο υπουργείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχει γίνει ένα σχόλιο σε σχέση με την εξουσία του Προέδρου να αναπέμπει στη Βουλή νομοθεσίες που έχει ψηφίσει η Βουλή, θέλω να αναφερθώ στο άρθρο 51 του συντάγματος, το οποίο δίνει αυτή την εξουσία στον Πρόεδρο, για να υπογραμμίσω ότι σε καμιά περίπτωση, όπως είναι διατυπωμένο το άρθρο, δεν υπάρχει οποιαδήποτε επιφύλαξη ή περιορισμός ή οποιαδήποτε διευκρίνιση σε σχέση με το πότε ο Πρόεδρος αναπέμπει ή όχι στη Βουλή ένα νομοθέτημα. Λέει το άρθρο: «Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, ιδία εκάτερος ή από κοινού, δικαιούνται ν' αναπέμψωσιν οιονδήποτε νόμον ή απόφασιν της Βουλής των Αντιπροσώπων ή οιονδήποτε τμήμα αυτών εις την Βουλήν των

Αντιπροσώπων προς επανεξέτασιν». Άρα από πλευράς συνταγματικής δεν υπάρχει οποιοδήποτε κώλυμα.

Από πλευράς πολιτικής τώρα, ηγέρθη από το συνάδελφο κ. Χρίστου ένα θέμα, ότι δεν είναι σοβαρό το θέμα και επομένως η φειδώ και η περίσκεψη η οποία έπρεπε να χαρακτηρίζει την ενέργεια του Προέδρου να αναπέμψει το νόμο αυτό δεν υπάρχει στην προκειμένη περίπτωση. Όποιος διαβάσει προσεκτικά το αιτιολογικό της αναπομπής αλλά και όποιος ήταν παρών στη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών, όταν το διοικητικό συμβούλιο προχθές ήρθε και αιτιολόγησε όχι το αν η θέση αυτή θα δοθεί στον άλφα ή στο βήτα αλλά το ότι χρειάζεται για λόγους λειτουργικούς αυτή η θέση, τότε καταλήγει ακριβώς στα αντίθετα συμπεράσματα, ότι, αν πράγματι λειτουργικά απαιτείται η πλήρωση αυτής της θέσης, τότε η προκατάληψη είναι από την άλλη μεριά που υπάρχει. Επειδή τυγχάνει να την καταλαμβάνει αυτή τη θέση κάποιος άλλος, πρέπει να μη θεραπεύσουμε την αντικειμενική ανάγκη, διότι υπάρχει υποκειμενική εξυπηρέτηση. Αντιστρέφεται το επιχείρημα. Αν ήταν πράγματι όπως το λέει ο κ. Χρίστου, θα ήμαστε οι πρώτοι που θα λέγαμε ότι δε νομοθετούμε υπέρ ενός προσώπου. Όμως, αν και εφόσον εξ αντικειμένου, όπως τουλάχιστον αντιλήφθηκα ενώ από τη συζήτηση που είχαμε προχθές στην επιτροπή Οικονομικών, είναι αναγκαία η πλήρωση αυτής της θέσης, διότι διαφορετικά δημιουργούνται προβλήματα, τότε μας ενοχλεί, διότι υπάρχει ενδεχόμενο αυτή τη θέση να την καταλάβει κάποιος ο οποίος μπορεί να μην είναι της δικής μας εύνοιας; Και, αν ακόμη συνέπιπτε κάποιος να ευνοηθεί από την πλήρωση αυτής της θέσης, να ευνοηθεί από τη διοίκηση, τότε εμείς θα έπρεπε να ήμαστε περισσότερο φειδωλοί στο να αντιδράσουμε στην πλήρωση της θέσης για λόγους αντικειμενικής ανάγκης, επειδή κάποιος θα ευνοηθεί.

Αλλά εκείνο το οποίο ήθελα να αναφέρω είναι και μια πρόταση που υπήρχε, άτυπα ας πω, από πλευράς του ΑΚΕΛ, ότι, ναι, δεχόμαστε να προχωρήσουμε στην πλήρωση της θέσης, αλλά πρέπει να δούμε πώς θα διατυπωθεί το σχέδιο υπηρεσίας, ώστε να μπορούν να ευνοούνται περισσότεροι. Χρησιμοποίησα τη λέξη “ευνοούνται”, διότι, από την ώρα που αφαιρείς την κατά τύχη εύνοια από κάποιον, σημαίνει ότι διευρύνεις την εύνοια προς κύκλους και προς κατευθύνσεις τις οποίες εσύ ευνοείς. Άρα αναιρείται η θέση από την ίδια επιχειρηματολογία που έχει αναπτυχθεί από το ΑΚΕΛ. Και αν ακόμα αυτό μπορούσε να γίνει, για να μη φανεί ότι και εμείς είναι διότι θέλουμε να ευνοηθεί κάποιος που επιμένουμε, τότε το ερώτημα το οποίο τέθηκε από πλευράς διοικητικού συμβουλίου ως προς το τι γίνεται κατά τη διάρκεια της εκκρεμότητας των πραγμάτων υφίσταται. Μας είχαν πει προχθές ότι, αν δεν πληρωθεί αυτή η θέση, τότε υπάρχει πρόβλημα υπογραφής επιταγών, υπάρχει πρόβλημα διοίκησης, υπάρχει πρόβλημα συνέχειας της λειτουργίας της Κρατικής Έκθεσης.

Γι’ αυτούς όλους τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι και συναδέλφισσες, εκείνο στο οποίο ήθελα να καταλήξω είναι ότι, ναι, υπήρχε σοβαρός λόγος που αφορούσε τη λειτουργικότητα του οργανισμού αυτού και γι’ αυτό είναι που ανέπεμψε ο Πρόεδρος τη νομοθεσία αυτή στη Βουλή. Και, δεύτερον, να πω ότι είναι αντιφατική η προκατάληψη που υπάρχει, ότι, επειδή τυγχάνει να ευνοείται κάποιος, πρέπει να μην ακολουθήσουμε τη γραμμή που επιβάλλει αντικειμενικά την πλήρωση της θέσης για να μην ευνοηθεί κάποιος, συγκεκριμένο πρόσωπο.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος, παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα σκοπό να προσθέσω τίποτε στα όσα είπε ο κ. Χρίστου, όσον αφορά το δικαίωμα άσκησης του προνομίου της αναπομπής που έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, γιατί τα είπε πλήρως και τα υιοθετώ πλήρως. Σ' αυτό το θέμα δεν έχω να πω πολλά, εκτός από το να προσθέσω το εξής: Κανένας δεν αμφισβήτησε το συνταγματικό δικαίωμα του Προέδρου να αναπέμψει. Απλώς, εκείνο που επικρίνεται είναι η διακριτική εξουσία που έχει ο Πρόεδρος να το ασκήσει ή να μην το ασκήσει αυτό το δικαίωμα και το πώς έχει ασκήσει αυτή τη διακριτική εξουσία σε αυτή την περίπτωση. Μόνο και μόνο η ίδια η φρασεολογία του άρθρου 51, που δίνει το ίδιο δικαίωμα στον Πρόεδρο και στον Αντιπρόεδρο, από μόνη της, δίνει το μέτρο του πώς ασκείται αυτή η διακριτική εξουσία. Διότι μόνο εκεί όπου ήταν δυνατόν αποφάσεις της Βουλής να επηρεάζουν κοινοτικά δικαιώματα, είτε της μιας κοινότητας είτε της άλλης, παρέχεται κοινά το δικαίωμα της αναπομπής στον Πρόεδρο και στον Αντιπρόεδρο ή του βέτο σε άλλο άρθρο του συντάγματος. Μόνο και μόνο αυτό δίνει το μέτρο, με πόση φειδώ και σοβαρότητα πρέπει να ασκεί αυτό το δικαίωμα ο Πρόεδρος. Μόνο όταν έχει αντισυνταγματικότητα ο νόμος, κατά τη συμβουλή του Γενικού Εισαγγελέα, το ασκεί -και πρέπει να το ασκεί- διότι είναι ο θεματοφύλακας της τήρησης του συντάγματος. Μόνο εκεί που χρειάζεται να διευκρινιστεί κατά πόσο ένας νόμος που ψηφίζει η Βουλή προσκρούει στο σύνταγμα ή όχι ο Πρόεδρος ασκεί το δικαίωμα της αναπομπής ή της αναφοράς στο δικαστήριο για διευκρίνιση της συνταγματικής ευνομίας.

Το επιχείρημα που έχει πει ο συνάδελφος κ. Δημητρίου, ότι δηλαδή εμείς θα απορρίψουμε την αναπομπή και κάναμε την εισήγηση να αλλάξουν τα σχέδια υπηρεσίας, επειδή με αυτά τυγχάνει να φωτογραφίζεται ένα πρόσωπο που δεν έχει την εύνοιά μας, εγώ θέλω να το αντιστρέψω. Και λέω ότι οι κύριοι που υποστηρίζουν την αναπομπή την υποστηρίζουν, επειδή το πρόσωπο που φωτογραφίζεται έχει την εύνοιά τους. Τουλάχιστον στη δική τους περίπτωση η θέση τους είναι προσωποποιημένη, αφορά έναν, ενώ εμείς, οι υπόλοιποι, λέμε «όχι να αλλάξουν τα σχέδια υπηρεσίας, για να ευνοηθούν και άλλοι ` να αλλάξουν τα σχέδια υπηρεσίας και η δομή της υπηρεσίας, ώστε να μη φωτογραφίζεται ο ένας». Όπως είναι τα γεγονότα αυτής της περίπτωσης, μόνο τα αρχικά του ονόματος του ενός λείπουν από τα σχέδια υπηρεσίας! Και, εν πάση περιπτώσει, δε δικαιούται άλλος να διεκδικήσει τη θέση. Άρα το ίδιο επιχείρημα αντιστρέφεται με μεγαλύτερη ένταση και αποδεικνύεται ότι όλη η επιχειρηματολογία του κ. Δημητρίου προβάλλεται ίσα ίσα για να διασφαλιστεί η εύνοια προς το συγκεκριμένο πρόσωπο.

Εγώ ήμουν στην επιτροπή Οικονομικών, όταν οι εκπρόσωποι της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων ανέπτυξαν τα επιχειρήματά τους. Λυπούμαι να πω ότι, αν αυτή η Βουλή είχε το δικαίωμα, εγώ θα ήγαιρα θέμα για την καταλληλότητα του προέδρου του συμβουλίου, όπως και του γενικού διευθυντή της Αρχής. Να μας λείει ότι, επειδή κατά παράδοση πρέπει να υπάρχουν δύο υπογραφές, για να πληρώνονται τα τιμολόγια και ο ένας από τους δυο που δεν πήρε τη θέση που έχει ο ευνοούμενος δε δέχεται να υπογράψει, για να αποδείξει έτσι ότι υπάρχει δυσκολία στη λειτουργία της Κρατικής Έκθεσης και ότι, ως αποτέλεσμα αυτής της διοικητικής παρατυπίας, παραμένουν απλήρωτα τιμολόγια και δε γίνονται πληρωμές εδώ και τέσσερις μήνες! Αυτό είναι απαράδεκτο! Είναι κραυγαλέα απόδειξη διοικητικής ανικανότητας του διευθυντή. Έτσι μας είπε όμως ο κύριος διευθυντής. Και η απλή ερώτηση είναι: Γιατί ο κύριος διευθυντής, που έχει κάτω από την ηγεσία του δεκατέσσερα πρόσωπα και

δεν ξέρω πόσο πολυάσχολος είναι, δε σκέφτηκε να βάζει εκείνος τη δεύτερη υπογραφή, για να λειτουργεί ομαλά ο οργανισμός. Γιατί η Αρχή πρέπει να κινδυνεύει με κατάρρευση, έτσι μας είπαν, από αυτή τη διοικητική ανωμαλία; Αν αυτό το μικρό πράγμα δεν μπορεί να το σκεφτεί ο διευθυντής της Αρχής, τότε δημιουργούνται μερικές αμφιβολίες κατά πόσο όντως αυτός μπορεί να ανταποκριθεί στα σοβαρά καθήκοντα που έχει η θέση του γενικού διευθυντή της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων. Αυτή είναι η μεγάλη, η απροσπέραστη δυσκολία που υπάρχει και γι' αυτό δε λειτουργεί η Κρατική Έκθεση; Δηλαδή η προσθήκη δεύτερης υπογραφής στα τιμολόγια; Κινδυνεύει δηλαδή να καταρρεύσει η Αρχή από αυτή τη νομοθετική δυσκολία; Και ο διευθυντής δε βρίσκει άλλη λύση και γι' αυτό και για να μην καταρρεύσει η Αρχή πρέπει να προαχθεί εδώ και τώρα ο ευνοούμενος;

Το δεύτερο είναι ότι -ελικρινά δεν έδωσα εγώ σημασία στο θέμα ούτε είχα σκοπό να εγείρω οποιοδήποτε θέμα είτε στην επιτροπή είτε εδώ για την αναπομπή- διαβάζοντας το αιτιολογικό της αναπομπής, από αυτό προκύπτει κραυγαλέο το συμπέρασμα ότι άλλα λέει το έγγραφο της αναπομπής και σ' άλλα σκοπεύει. Διότι, στην προσπάθεια να μας πει πόσο χρήσιμη και σημαντική είναι η θέση προαγωγής, το κείμενο της αναπομπής παραθέτει δύο σελίδες απαρίθμησης των καθηκόντων που έχει να εκτελέσει αυτός ο άνθρωπος που, αν όντως τα εκπλήρωνε, τότε ο υποψήφιος έπρεπε να έχει, αν όχι διδακτορικό δίπλωμα, τουλάχιστο δύο άλλα πανεπιστημιακά διπλώματα. Ενώ οι υπάλληλοι της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων, εξηγώντας γιατί δε λειτουργεί η Κρατική Έκθεση, μας είπαν: «Το μόνο κώλυμα στη λειτουργία της Αρχής είναι ότι ομόβαθμος του ευνοούμενου δεν προσθέτει τη δεύτερη υπογραφή του πάνω στα τιμολόγια». Και δε σκέφτηκε ο γενικός διευθυντής να υπογράψει ο ίδιος, να προσθέσει τη δεύτερη υπογραφή ο ίδιος, κάτι που έτσι κι αλλιώς δικαιούται, αφού αρνείται ο υπάλληλος, ούτε λαμβάνει πειθαρχικά μέτρα εναντίον του υπαλλήλου του που αρνείται να υπογράψει ένα τιμολόγιο που εκδίδεται νόμιμα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ήταν ένα παράδειγμα αυτό, κύριε Παπαδόπουλε, από τα πολλά.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είναι ένα παράδειγμα! Είναι το μόνο παράδειγμα που είπαν ο πρόεδρος του συμβουλίου και ο διευθυντής της Αρχής.

Τρίτο όμως και τελευταίο επιχείρημα και αυτό πιο σημαντικό. Τι θα γίνει η Αρχή χωρίς αυτό τον κύριο, αν απορριφθεί η αναπομπή; Ακριβώς ό,τι είπε η επιτροπή. Ακριβώς το ίδιο. Δηλαδή να κατατεθούν νέα σχέδια υπηρεσίας μαζί με συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Διότι ελέγχθη και το άλλο αστείο. Πώς θα υποβληθούν σχέδια υπηρεσίας, χωρίς να υπάρχει η θέση; Απλούστατα, η Αρχή θα καταθέσει συμπληρωματικό προϋπολογισμό για δημιουργία της θέσης, όπως έγινε επανειλημμένα σ' αυτή τη Βουλή, με επισυνημμένα πίσω τα σχέδια υπηρεσίας. Και τι θα γίνει από τώρα ως τους δυο ή τρεις ή τέσσερις ή πέντε μήνες που δε θα μπορεί να διοριστεί ο υποψήφιος, επειδή η θέση είναι καταργημένη; Και πάλι ακριβώς αυτό που είπε η επιτροπή. Δηλαδή τα τιμολόγια θα τα υπογράψει ο ένας υπογράφων μαζί με την υπογραφή του γενικού διευθυντή ή άλλου αρμοδίου και, δεύτερον, θα στείλουν, όσο πιο γρήγορα μπορούν, νέο συμπληρωματικό προϋπολογισμό και τα σχέδια υπηρεσίας.

Θέλω να σημειώσω, για όσους ήσαν παρόντες στην επιτροπή, ότι αυτή την εισήγηση της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού τη δέχτηκε το υπουργείο.

Το υπουργείο τη δέχτηκε και είπε, “είναι λογική”, και είπε, “ναι, αυτό μας λύει όλα τα προβλήματα”, και είπε, “ναι, αυτό αίρει την εντύπωση ότι εκάμαμε όλη αυτή την ιστορία και όλα αυτά τα σχέδια υπηρεσίας μόνο και μόνο για να φωτογραφίσουμε τον ευνοούμενο”. Όχι για άλλον που τάχατες δεν έχει την εύνοια ημών που είμαστε εναντίον της αναπομπής. Το ίδιο το υπουργείο το είπε, όχι εμείς. Επομένως, πιστεύω ότι μάλλον κακή υπηρεσία πρόσφερε ο συνάδελφος, ο κατά τα άλλα αγαπητός συνάδελφος, κ. Παναγιώτης Δημητρίου, προσπαθώντας να αιτιολογήσει τα αναπιολόγητα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κατά τα άλλα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πολλά άλλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου και μετά ο κ. Χρίστου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς ένα μικρό σημείο. Λυτούμαι, διότι είναι καθαρά νομικό, καθαρά... Απλώς ένα σημείο. Το άρθρο 140, το οποίο δίνει εξουσία στον Πρόεδρο να κάνει αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο για νόμο που ψηφίστηκε, μιλά για σημεία συνταγματικότητας ή μη. Άρα, αφού το άρθρο 51 δεν ορίζει κατά πόσο το δικαίωμα της αναπομπής ασκείται σε περιπτώσεις που θεωρεί ο Πρόεδρος ότι είναι αντισυνταγματικός ο νόμος, παραμένει απλώς ένα δικαίωμα πολιτικό.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είπα, παράδειγμα, πότε πρέπει να ασκείται το δικαίωμα αναπομπής είτε για αντισυνταγματικότητα ή για αμφισβήτηση της αντισυνταγματικότητας είτε στις περιπτώσεις που χρειάζεται αναφορά. Αυτό είπα. Παράδειγμα είπα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ούτε τη Βουλή ούτε τον Πρόεδρο πρέπει να αιπιώνται γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ έχω πρωτολογήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου. Επειδή μιλούμε για κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν εξαντλήθηκε το θέμα, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Ας μη χάνουμε χρόνο, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει άλλα είκοσι πέντε θέματα. Μετά που θα έρθουν τα δικά μας τα θέματα, των δικών μας επιτροπών εννοώ... Απλώς τους προειδοποιούμε. Βέβαια νομίζουν ότι πρέπει να ακούμε μόνο και όχι να λαμβάνουμε μέρος. Έτσι, προς γνώσιν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όταν πριν από τρεις εβδομάδες, ένα μήνα, επήραμε την προτελευταία αναπομπή του Προέδρου, διαβάζοντας το κείμενο της αναπομπής, εσχημάτιζε κανένας την εντύπωση ότι η αναπομπή έγινε από τους επάρχους. Η τελευταία αναπομπή, διαβάζοντας κανείς το κείμενό της, δίνει έντονα την εντύπωση ότι αυτή η αναπομπή έγινε από το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων. Με μόνη διαφορά ότι ούτε οι έπαρχοι ούτε το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων έχουν δικαίωμα να αναπέμψουν νόμους! Το συμπέρασμα -και το είχα πει από την περασμένη φορά- είναι ότι κάποιοι, άκριτα και απερίσκεπτα, εκμεταλλεύονται, κυριολεκτικά εκμεταλλεύονται, κάποια δικαιώματα και κάποιες διακριτικές εξουσίες που έχει ο Πρόεδρος, για να προωθήσουν συμφέροντα τα οποία καμία σχέση δεν έχουν είτε με συνταγματικότητα είτε με τα σοβαρά θέματα αυτού του κράτους και αυτής της κοινωνίας.

Και έχω την εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, κι εγώ τουλάχιστον είχα στείλει το μήνυμα από την περασμένη φορά, ότι το περιβάλλον του Προέδρου θα πρέπει να είναι πολύ πιο προσεκτικό, για να μην καταστρέφει και να υπονομεύει το κύρος του θεσμού. Το ότι ο κ. Κληρίδης είναι φίλος αυτών των ανθρώπων είναι ένα θέμα και το ότι είναι Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Πρόεδρος και ημών, Πρόεδρος αυτού του κράτους, είναι άλλο θέμα. Και το θεσμό οφείλουμε να τον διαφυλάσσουμε και να μην προσπαθούμε να εκμεταλλευτούμε τις εξουσίες, διακριτικές ή όχι, που έχει ο Πρόεδρος προς ίδιον συμφέρον. Στο κάτω κάτω, κύριε Πρόεδρε, αυτή η Βουλή έχει απορρίψει νομοθετήματα της κυβέρνησης, ων ουκ έστιν αριθμός, πολύ πολύ πολύ σοβαρότερα από αυτό το συγκεκριμένο που έχουμε σήμερα και δεν υπήρξαν αναπομπές. Και φορολογίες έχουμε απορρίψει και οργανογράμματα δημόσιας υπηρεσίας, τουλάχιστον κλάδων της δημόσιας υπηρεσίας, έχουμε απορρίψει και πολλές άλλες νομοθεσίες.

Νομίζω ότι πρέπει να υπάρξει μεγάλη φειδώ. Χωρίς να θέλουμε να κάμουμε το σύμβουλο του Προέδρου της Δημοκρατίας, τη στιγμή που ο Πρόεδρος έχει φτάσει πλέον στο σημείο να παίζει το ρόλο συμβούλου της Βουλής με αυτά που κάμνει. Αφού δεν έχουν αντίκρισμα, σε τελευταία ανάλυση, αυτά τα οποία μας αναπέμπει εδώ πέρα, κινδυνεύει να θεωρείται σύμβουλος της Βουλής, και μάλιστα χωρίς αντίκρισμα.

Κι εγώ δε θέλω βέβαια να θεωρούμαι σύμβουλος του Προέδρου, αλλά νομίζω ότι ο Πρόεδρος κάμνει αναπομπή η οποία, αν αποτύχει, πρέπει να ακολουθηθεί από αναφορά, για να διαφυλαχθεί το κύρος του θεσμού. Όχι να κάμουμε αναπομπές για ψύλλομα, να απορρίπτονται από τη Βουλή και στο τέλος να εξευτελίζεται το κύρος του θεσμού. Νομίζω ότι όλοι πρέπει να διαφυλάξουμε το κύρος του Προέδρου, και πρώτα απ' όλα το περιβάλλον του Προέδρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχω δύο λόγια, κύριε Πρόεδρε, γιατί συμφωνώ ότι το θέμα οδηγείται προς εξάντληση. Είπε ο κ. Δημητρίου και είπε και το συμβούλιο ότι αυτή η θέση είναι πάρα πολύ σημαντική και χωρίς αυτή δεν μπορεί να δουλέψει η Αρχή Κρατικών Εκθέσεων. Να ενημερώσω το σώμα ότι αυτή η θέση εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο τότε, με ψήφους πέντε προς τέσσερα. Τα τέσσερα μέλη του διοικητικού συμβουλίου διαφώνησαν για τη χρησιμότητα αυτής της θέσης. Και το Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, εν έτει 1997, την απέρριψαν τη θέση, όπως απέρριψαν παρόμοια θέση στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Αλλά κάποιες δυνάμεις, που ήθελαν να ευνοήσουν συγκεκριμένα πρόσωπα και καταστάσεις, παρέκαμψαν το υπουργείο και πέρασε αυτή η θέση απευθείας στο Υπουργικό Συμβούλιο. Αν είναι δυνατόν!

Το δεύτερο που ήθελα να παρατηρήσω είναι ότι η Αρχή Κρατικών Εκθέσεων, αντί να ενισχύσει την ομάδα των ανθρώπων που ασχολούνται με τις εκθέσεις, ενισχύει το διοικητικό μηχανισμό. Αντί να ενισχύει αυτούς που πουλούν το εμπόρευμα της Αρχής, ενισχύει αυτούς οι οποίοι καταγράφουν το εμπόρευμα της Αρχής.

Και το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε. Για ακόμα ένα λόγο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έπρεπε να αποφύγει αυτή την αναπομπή. Έπρεπε οι σύμβουλοι του Προέδρου να του πουν ότι η Επίτροπος Διοικήσεως έχει έκθεση δεκαπέντε σελίδων επί του θέματος, όπου κοινοτοποιεί τα επιχειρήματα της διεύθυνσης και του συμβουλίου της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων, καταδεικνύει ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε για διορισμό του ή ορισμό του ως προϊστάμενος είναι αντικανονική και ανατρέπει όλη την επιχειρηματολογία που έχει αναπτυχθεί. Έπρεπε, τουλάχιστον από σεβασμό προς την έκθεση της Επιτροπής, να αποφευχθεί το σημερινό θέμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου, παρακαλώ!

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλων ότι εξέτασαν άριστα τα θέματα οι προηγούμενοι συνάδελφοι και εγώ έχω καλυφθεί πλήρως με όσα είπαν ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και ο κ. Παπαδόπουλος, ζήτησα το λόγο, για να τονίσω τα εξής τρία σημεία:

Πρώτον: Το τυπικό δικαίωμα του Προέδρου να αναπέμψει το νόμο δεν το αμφισβητεί κανένας. Συνεπώς, ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου δεν έχει εξυπηρετήσει την προεδρική θέση τονίζοντας αυτό το δικαίωμα. Είναι αυτονόητο ότι έχει αυτό το

δικαίωμα. Η κριτική που ασκείται από όλους μας είναι ότι κακώς άσκησε αυτό το τυπικό δικαίωμα.

Το δεύτερο σημείο: Η Αρχή υποστήριξε -και δεν έπεισε κανένας την επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού- ότι με τα είκοσι πέντε μέλη που διαθέτει, συμπεριλαμβανομένου του διευθυντή, αν δεν έπαιρνε τη μία θέση ο ευνοούμενος, θα δημιουργούνταν τόσα προβλήματα στην Αρχή που δε θα μπορούσε να λειτουργήσει. Φανταστείτε! Ένα σώμα εικοσιπενταμελές παύει να λειτουργεί, επειδή ένας ευνοούμενος δεν παίρνει την προαγωγή του.

Το τρίτο, κύριοι συνάδελφοι, και νομίζω ότι είναι το σοβαρότερο και γι' αυτό ζητήσα το λόγο, είναι ότι αυτή η Βουλή και η πλειοψηφία υμών οφείλει να κάμει την αυτοκριτική της. Και θέλω να το σημειώσω αυτό. Πριν από πολύ λίγο χρονικό διάστημα, εντός του 2000, ψηφίσαμε ομόφωνα ένα πολύ σημαντικό νόμο για το χρηματιστήριο, για να βάλουμε μία τάξη στην υπερβολική αταξία. Ομόφωνα, κύριοι συνάδελφοι. Την επαύριον της ψήφισης δύο συνάδελφοι βουλευτές -απουσιάζουν από την αίθουσα- αν ακούουν, ας έλθουν για να απαντήσουν- άρχισαν να ομιλούν για αναπομπή της νομοθεσίας.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το ίδιο βράδυ.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Το ίδιο βράδυ, με διορθώνει ο συνάδελφός μου ο κ. Κατσουρίδης και θα γνωρίζει ίσως καλύτερα. Την επόμενη μέρα μίλησα μαζί τους σε εκπομπή, γι' αυτό θυμούμαι την επόμενη μέρα.

Υποστήριξαν ότι ο Πρόεδρος οφείλει να αναπέμψει την ομόφωνη θέση της Βουλής. Την ανέπεμψε ο Πρόεδρος και εσείς, αγαπητοί συνάδελφοι, η πλειοψηφία σας, μειοψηφούντων οκτώ, μεταξύ των οποίων και ο ομιλών, υποχωρήσατε. Συνεπώς, δώσατε το μήνυμα στους συμβούλους του Προέδρου ότι μπορούν να τον συμβουλεύουν επιτυχώς. Επιτέλους, με τη σημερινή μας θέση δίνουμε ένα άλλο μήνυμα, ότι δεν μπορούμε να αφήνουμε τους συμβούλους να κακοσυμβουλεύουν, κύριοι συνάδελφοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξαρτήτως της συγκεκριμένης περιπτώσεως, θα σταθώ απλώς πολύ σύντομα σ' ένα καθαρώς νομικό σημείο το οποίο έχει θίξει ο κ. Παπαδόπουλος και αφορά τη συμμετοχή του Αντιπροέδρου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 51. Κατά την ταπεινή μου αντίληψη η συμπερίληψη του Αντιπροέδρου στο άρθρο 51 δεν είναι για τους λόγους που ανέφερε ο κ. Παπαδόπουλος. Ο απλός λόγος είναι εκείνος τον οποίο όλοι γνωρίζουμε και είναι ο εξής: Γνωρίζουμε ότι το σύνταγμα της Ζυρίχης είναι οριζοντίως και καθέτως διαιρετικό. Επομένως, δεν μπορούσε να έχει ένα δικαίωμα ο Πρόεδρος και να μην το έχει και ο Αντιπρόεδρος. Αυτός είναι ο λόγος και αναφέρομαι καθαρά στο νομικό θέμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς στην ψήφιση αυτού του νόμου είχαμε κρατήσει αποχή. Ο λόγος που κρατήσαμε αποχή είναι διότι ως θέμα αρχής, όταν φωτογραφίζονται άτομα, εμείς απέχουμε της ψηφοφορίας. Όμως σήμερα η κατάσταση διαφέρει κάπως. Δεν αμφισβητούμε ποσώς το δικαίωμα του Προέδρου να κάνει την αναπομπή. Πιστεύουμε όμως ότι πρέπει ο Πρόεδρος πράγματι να είναι φειδωλός στην άσκηση αυτού του δικαιώματος.

Πιστεύουμε δε ότι η πρόταση η οποία έγινε, να έρθει συμπληρωματικός προϋπολογισμός με νέο σχέδιο υπηρεσίας, και μάλιστα θα καθυστερήσει κάπως την πλήρωση αυτής της θέσεως, η οποία θεωρείται από την Αρχή πολύ σημαντική, αλλά, όπως βολεύτεκαν τους τρεις τελευταίους μήνες, θα βολευτούν και τους άλλους δύο μήνες. Και αυτός είναι ένας λόγος να επιταχύνουν την κατάθεση του νέου σχεδίου υπηρεσίας και του συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Αλλά πρέπει, εν πάση περιπτώσει, ως Βουλή να δώσουμε το μήνυμα προς τα έξω ότι δε δημιουργούμε θέσεις για ορισμένα άτομα. Πρέπει να ανοιχθεί αυτή η θέση και για τους έξω, όχι για να βολέψουμε, αλλά να έχουν τουλάχιστον δικαίωμα και τρίτοι να υποβάλουν αίτηση γι' αυτή τη θέση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης. Δε σας πρόσεξα, κύριε Παπαδόπουλε!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δυο λέξεις θα πω, απλώς επειδή αναφέρθηκε το όνομά μου, κύριε συνάδελφε. Έχει μεγάλο λάθος ο συνάδελφος και αλλού το πάει το θέμα, ότι το σύνταγμα της Ζυρίχης καθέτως και οριζοντίως είναι διχοτομικό.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Διότι εμείς ήμασταν εναντίον της Ζυρίχης!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν μου επιτρέπετε, αν έχει έναν σε αυτή την αίθουσα που δικαιούται εδώ να μιλήσει γι' αυτό το θέμα, είμαι εγώ που ψήφισα εναντίον της Ζυρίχης. Ο ένας. Ο κ. Λυσσαρίδης, που ήταν ο άλλος, λείπει.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εσείς για άλλους λόγους, αλλά έτσι κι αλλιώς δεν ήσασταν εσείς στο Λονδίνο και οι άλλοι δεν είναι σε αυτή την αίθουσα. Η τότε ηγεσία του ΑΚΕΛ δεν είναι πια μέλη της Βουλής ή ζώντες.

Κύριε Πρόεδρε, μια λέξη θέλω να πω. Ανεξαρτήτως όλων των άλλων κακών του συντάγματος της Ζυρίχης, σε όλο το σύνταγμα μόνο τρία σημεία υπάρχουν όπου

ο Αντιπρόεδρος έχει χωριστές εξουσίες. Παράλληλα, στο σύνταγμα υπάρχει το μέγα ενοποιητικό στοιχείο, το άρθρο 46, ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίζει κατά πλειοψηφία επί παντός άλλου θέματος, περιλαμβανομένου και του κατάλοιπου της εξουσίας. Μόνο αυτό το ενοποιητικό στοιχείο αρκεί γι' αυτούς που το ανακαλύπτουν τώρα και εκ των υστέρων ανακαλύπτουν ότι η Ζυρίχη ήταν απαράδεκτη, διότι τάχατες είχε διχοτομικό χαρακτήρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο το οποίο θέλω να σημειωθεί εν σχέσει με την αναπομπή είναι ότι το μήνυμα και το νόημα της αναπομπής είναι προς το νομοθετικό σώμα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να ξανασκεφθεί τη νομοθεσία την οποία έχει ψηφίσει και δεν έχει καθόλου το νόημα της αντιπαράθεσης του Προέδρου της Δημοκρατίας με το νομοθετικό σώμα. Αν επιμένει η Βουλή στη νομοθεσία την οποία ψήφισε, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα υπογράψει το νόμο.

Αρα λοιπόν, νομίζω ότι, ασκώντας αυτές τις εξουσίες ο Πρόεδρος, δεν πρέπει να δίνεται ερμηνεία με κανένα τρόπο ότι υπάρχει θέμα αντιπαράθεσης με το νομοθετικό σώμα. Σημειώνει κάποιες απόψεις ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, για να δώσει την ευκαιρία στο νομοθετικό σώμα να ξανασκεφθεί μια νομοθεσία. Διαφορετικά, αν την υπογράψει κάτω από τις δικές του αντιλήψεις, ότι κάπου υπάρχει πρόβλημα, σε κάποιο μεταγενέστερο στάδιο αυτή η νομοθεσία μπορεί να προσβληθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο και μπορεί να δημιουργήσει κάποια άλλα περαιτέρω προβλήματα.

Με αυτή νομίζω την προσέγγιση, με αυτό το φακό θα πρέπει να προσεγγίζουμε την αναπομπή του Προέδρου και όχι με πνεύμα αντιπαράθεσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ!

Αν πρόκειται να συνεχίσει η συζήτηση εδώ ως προς το ποια ερμηνεία θα δώσουμε στο δικαίωμα του Προέδρου για αναπομπή, νομίζω δε θα τελειώσουμε μέχρι αύριο. Ο Πρόεδρος έχει μια διακριτική εξουσία να φροντίσει οι εργασίες του σώματος αυτού να διεξάγονται κατά τον καλύτερο δυνατό και παραγωγικό τρόπο. Θεωρώ ότι το θέμα έχει εξαντληθεί και δε νομίζω ότι περαιτέρω συζήτηση θα βοηθήσει.

Παρά ταύτα, έχουν ζητήσει το λόγο τώρα τρεις συνάδελφοι. Ο κ. Συλλούρης, ο κ. Ηλιάδης και ο κ. Πουργουρίδης.

Παρακαλώ! Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι είναι υπερβολές!

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί και παρακαλώ να γίνει η ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διαδικασία, παρακαλώ!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει δικαίωμα και ο πρόεδρος και το σώμα, αλλά δε νομίζω ότι είναι σεβασμός προς κάποιους συναδέλφους να γίνεται μια συζήτηση για δύο ώρες, πολλοί των ομιλούντων να έχουν μιλήσει εκτός του θέματος, να έχουν μιλήσει δύο και τρεις φορές και, όταν σηκώσουν το χέρι κάποιιοι, οι οποίοι κατά κανόνα είναι σύντομοι και λακωνικοί, να θέτουμε θέμα διαδικασίας για τερματισμό της συζήτησης!

Τουλάχιστον για τον εαυτό μου θέλω να μιλήσω. Θα μιλούσα λιγότερο από όσο μιλώ για τη διαδικασία τώρα, γιατί είμαι πρόεδρος της επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, η οποία έχει επιληφθεί αυτού του θέματος, όχι στους προϋπολογισμούς αλλά ως σχέδιο υπηρεσίας. Και έχουν λεχθεί εδώ κάποια πράγματα τα οποία θέλουμε να γνωρίζουμε. Δε θα μιλήσω για την ουσία. Αν μου επιτρέψετε όμως, θα μιλήσω και για άλλες περιπτώσεις σχεδίων υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, εγώ δεν έχω καμιά δυσκολία να συνεχίσουμε εδώ όσες ώρες θέλουμε. Ειλικρινώς σας λέω ότι το θέμα, κατά τη δική μου εκτίμηση, έχει ήδη εξαντληθεί.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας, ο κανονισμός σας επιβάλλει ... από τη στιγμή που συνάδελφος, καλώς ή κακώς, έθεσε θέμα ότι εξαντλήθηκε, έχετε μία επιλογή, να το θέσετε σε ψηφοφορία πάραυτα. Καμιά άλλη δικαιολογία δε χωρεί στο θέμα της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουργουρίδη, ασφαλώς ο κανονισμός αυτό προνοεί. Την ίδια όμως στιγμή ο κανονισμός δίδει και μια διακριτική εξουσία στον Πρόεδρο του σώματος. Όταν διαβάσουμε τον κανονισμό, νομίζω ότι αυτό εξηγείται. Θεωρώ, εν πάση περιπτώσει -και το λέω χωρίς φόβο- ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Συνεπώς, εφόσον ετέθη η πρόταση ότι πρέπει να τερματιστεί η συζήτηση, είμαι υπόχρεος να θέσω το θέμα σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης ότι το θέμα έχει εξαντληθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το σώμα αποφαινεται ότι η συζήτηση επί του θέματος έχει εξαντληθεί.

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να πω το εξής: Θέλω να υποστηρίξω αυτό που είπε ο κ. Συλλούρης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγεωργίου, σας παρακαλώ! Βοηθήστε και συνεργαστείτε, για να μπορέσουμε να τελειώσουμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δέκα δευτερόλεπτα, κύριε Πρόεδρε, μόνο. Θα πω το εξής: Συμβαίνει συχνά να μιλούν όλοι και, όταν μείνει ένας, ψηφίζουν οι όλοι που μίλησαν ότι αυτός ο τελευταίος δεν έπρεπε να μιλήσει. Άρα ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγεωργίου, δεν έχετε το λόγο, συγγνώμη. Έχει εξηγηθεί το θέμα. Το σώμα έλαβε υπόψη το επιχείρημα που ηγέρθη, ότι μερικά μέλη πρέπει να μιλήσουν, και απεφάνθη. Προς Θεού!

Προχωρούμε στην ψήφιση της αναπομπής.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η αναπομπή απορρίπτεται με δεκατέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και δύο αποχές.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, νομίζω ότι κάπου πρέπει να είμαστε πιο συγκρατημένοι, σας παρακαλώ!

Θα παρακαλέσω όλους τους συναδέλφους, αλλά επίσης και όσους είναι στα έδρανα πίσω να κάνουν όσο γίνεται ησυχία, διότι πραγματικώς η κούραση έχει αρχίσει να φαίνεται σε όλους μας και φοβούμαι ότι δε θα μπορέσουμε να διεκπεραιώσουμε την πολλή εργασία που έχουμε μπροστά μας.

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για το θέμα υπ' αριθμόν 5 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», έχει κυκλοφορήσει η έκθεση. Σε σχέση με την προηγούμενη απόφαση που λήφθηκε, αντιλαμβάνομαι ότι θα αναβληθεί. Αλλά, επειδή πρέπει να βγει μια απόφαση από το προεδρείο γι' αυτό το θέμα ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δηλαδή πρόβλεψη κάναμε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχει κυκλοφορήσει η έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεωρείται ότι έχει αποφασιστεί αναβολή.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι, δεν αποφασίστηκε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εκμαιεύτηκε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τυπικά δεν ακούστηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, αν υπάρχει αμφιβολία, ότι δεν έχει αποφασιστεί, τίθεται το θέμα ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ζήτησε αναβολή το ΑΚΕΛ, νομίζω.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να τηρείται η διαδικασία. Τώρα θα εγερθεί!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ! Το θέμα είναι μπροστά στο σώμα.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ζητούμε αναβολή, κύριε Πρόεδρε, για να συζητηθεί με τα άλλα φορολογικά νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα αναβάλλεται με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και μία αποχή.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο, για να εξηγήσω την αρνητική μας ψήφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως γνωρίζουμε, η νομοθεσία αυτή πρόκειται, όπως τουλάχιστον έχει προταθεί και αν επρόκειτο να ψηφιστεί, να θέσει σε εφαρμογή το αυξημένο ποσοστό του φόρου προστιθέμενης αξίας τον Ιούνιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τον Ιούνιο ή τον Ιούλιο, κύριε Δημητρίου;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αρχές Ιουνίου, την 1η Ιουνίου. Αν η αναβολή θα δημιουργήσει τέτοια καθυστέρηση, είτε θα χρειαστεί η καθορισμένη ημερομηνία να αλλάξει είτε, και αν ακόμη υιοθετηθεί η ημερομηνία, θα υπάρξουν δυσκολίες και στις δύο περιπτώσεις.

Στη δεύτερη περίπτωση δε θα υπάρχει χρόνος για προσαρμογή όλων εκείνων οι οποίοι τηρούν βιβλία φόρου προστιθέμενης αξίας. Και δεύτερον, αν μετατεθεί η ημερομηνία, λαμβανομένης υπόψη και της σειράς των άλλων αντισταθμιστικών μέτρων, τότε όχι μόνο θα βοηθήσουμε να αυξηθούν τα έσοδα του κράτους, αλλά θα βοηθήσουμε να αφαιμαχθούν τα έσοδα του κράτους. Οι εισπράξεις που θα προκύψουν από το φόρο προστιθέμενης αξίας -και αναφέρομαι ιδιαίτερα σε συναδέλφους που συμφωνούν με την πολιτική αυτή- θα είναι πολύ λιγότερες από τα £30 εκατομ., τα δε αντισταθμιστικά μέτρα τα οποία έχουν από διάφορες πλευρές, από το Δημοκρατικό Συναγερμό και από το Δημοκρατικό Κόμμα τουλάχιστον και από τους ΕΔΗ, υιοθετηθεί θα στοιχίσουν στο κράτος, διότι όσον αφορά τη φορολογία μιλούμε πλέον για ολόκληρο το έτος που σημαίνει £39 εκατομ. Και αν ακόμη τα άλλα τα μοιράσουμε στο μισό, σημαίνει £45 εκατομ. αντί £47 εκατομ. Άρα, αν ισχύσει ο νόμος πέρα από τον Ιούνιο, θα εισπράξει το κράτος λιγότερα από £30 εκατομ., αλλά θα δώσει £45 εκατομ.

Διερρωτώμαι κατά πόσο πράγματι -και στρέφομαι προς όλους ημάς, οι οποίοι έχουμε ταχθεί υπέρ της έγκρισης και της αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας, αλλά ταυτόχρονα και υπέρ των αντισταθμιστικών μέτρων- κατά πόσο μπορεί να υπάρχει ισορροπία σε αυτά τα θέματα.

Είναι γι' αυτό το λόγο που εμείς που έχουμε μαζί με το ΔΗΚΟ και τους ΕΔΗ εγκρίνει καταρχήν την πολιτική -και φαίνεται στην έκθεση- της κυβέρνησης, όσον αφορά την αύξηση και όσον αφορά τα αντισταθμιστικά μέτρα, ακριβώς λέω ότι εμείς που έχουμε εγκρίνει κάπου είναι που παρουσιάζουμε κάποια αντινομία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριε Χρίστου!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Έχω την άποψη ότι η τεκμηρίωση της ψήφου οποιασδήποτε πλευράς δεν μπορεί να γίνεται με επιχειρηματολογία επί της ουσίας του θέματος. Και μπορούσα, κύριε Πρόεδρε, εύκολα να επικαλεστώ για την αναβολή αυτού του θέματος το γεγονός ότι δεν κατατέθηκε η έκθεση έγκαιρα. Λοιπόν, αν θα ακολουθούμε τους κανονισμούς, να τους ακολουθούμε όλοι με την ίδια ευλάβεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει σημειωθεί η δικαιολογία της ψήφου, όπως έχει εκτεθεί από τον κ. Δημητρίου.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι το υπ' αριθμόν 7, «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Είναι πρόταση νόμου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ;

Παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς θα ζητήσουμε αναβολή της συζήτησης του θέματος. Όπως έχω πει στην αρχή της συνεδρίας, όταν συζητούσαμε την κήρυξη μερικών θεμάτων ως επειγόντων, εμείς θεωρούμε ότι όλα αυτά τα μέτρα, τα λεγόμενα αντισταθμιστικά και τα φορολογικά, όλα μαζί, συνιστούν ένα πακέτο. Δεν έχουμε ένσταση πάνω στην ουσία του θέματος και μάλιστα τονίζω ότι εμείς πλην του ότι εμείς υποστηρίζουμε την κατάργηση της φορολογίας από την 1η Ιουνίου 2000 και όχι, όπως η πρόταση νόμου προνοούσε, από την 1η του Γενάρη 2001. Αυτό το θέμα της εισφοράς προς το ΠΙΚ ήταν το αντικείμενο των συζητήσεων και, αν θέλετε, της συναλλαγής που έγινε με το Υπουργείο Οικονομικών από πλευράς του ΔΗΚΟ. Είναι το ΔΗΚΟ που εκμαίευσε από το Υπουργείο Οικονομικών την κατάργηση της εισφοράς. Γι' αυτό νομίζω ότι και αυτό πρέπει να αναβληθεί, όπως και όλα τα άλλα θέματα που συνιστούν το πακέτο των αντισταθμιστικών μέτρων. Αν δε γίνει αυτή η αρχή αποδεκτή, ότι το θέμα αναβάλλεται για να συζητηθεί ως μέρος του πακέτου των αντισταθμιστικών μέτρων, θα επικαλεστώ τότε τον τυπικό λόγο ότι η έκθεση δεν έχει κυκλοφορήσει σαράντα οκτώ ώρες πριν από τη συνεδρία. Πιστεύω ότι και μόνο ο δεύτερος λόγος αρκεί, για να αποφασιστεί η αναβολή, αλλά δε θέλω να χρησιμοποιήσω εκείνο το λόγο μόνο. Θέλω για λόγους τάξης να προσθέσω και τον ουσιαστικό λόγο που έχω αναφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει διαφωνία για την αναβολή;

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς δε διαφωνούμε, κύριε Πρόεδρε, στα όσα έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος. Εγώ προσθέτω ότι εξ αντικειμένου βεβαίως από την πρόταση νόμου αλλά και από το νομοσχέδιο που κατατέθηκε σήμερα από την κυβέρνηση απουσιάζει η σαφής και η συγκεκριμένη δέσμευση για τη χρηματοδότηση του ιδρύματος, όπως εμείς τουλάχιστον την αντιλαμβανόμαστε. Απουσιάζει δηλαδή μια άμεση συγκεκριμένη σχέση με ένα δείκτη είτε του προϋπολογισμού είτε της φορολογίας η οποία, στο βαθμό που είναι δυνατό, δε θα καθιστά το ΠΙΚ εξαρτώμενο πλήρως από τις διαθέσεις της οιασδήποτε κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει διαφωνία για την αναβολή;

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με την αναβολή, τουλάχιστον όσον αφορά τους λόγους ουσίας τους οποίους έχουν επικαλεστεί οι συνάδελφοι -και όχι την έγκαιρη υποβολή της έκθεσης- διότι, όπως εξήγησα και προηγουμένως, εμείς συναρτούμε τη θετική ψήφο που δώσαμε για τον προϋπολογισμό με τη χρηματοδότηση. Μέσα στον προϋπολογισμό προβλέπεται χρηματοδότηση. Δεν είναι τυχαίο το ότι ήρθαν ταυτόχρονα αυτά τα δύο, αυτές οι δύο νομοθετικές προτάσεις -η πρόταση νόμου προϋπήρχε και καθυστέρησε- ούτως ώστε να επιλυθεί συνολικά το θέμα. Σήμερα ήρθαμε εδώ και με επιφυλάξεις, αντιρρήσεις, μέχρι και κριτικές τοποθετήσεις προ μερικών λεπτών, εγκρίνουμε έναν προϋπολογισμό ο οποίος προβλέπει εισφορά. Και λέμε ότι τώρα θέλουμε να αναβάλουμε την ψήφιση που σχετίζεται μ' αυτή την εισφορά. Η δική μας η άποψη είναι ότι κακώς βεβαίως έχει αναβληθεί η όλη συζήτηση σήμερα, αλλά εν πάση

περιπτώσει δε σημαίνει ότι, επειδή αναβλήθηκαν τα άλλα θέματα, θα πρέπει να αναβληθεί και αυτή η πρόταση νόμου. Θέλω απλώς να υπενθυμίσω ότι ο μόνος λόγος για τον οποίο μπορεί να ήρθαν έτσι τα πράγματα είναι η σειρά των θεμάτων στην ημερήσια διάταξη. Αν ήταν τρίτο θέμα η πρόταση νόμου που έχουμε αυτή τη στιγμή να συζητήσουμε και στη συνέχεια ήταν ο προϋπολογισμός, εμείς δε θα εγκρίναμε τον προϋπολογισμό. Με αυτό το σκεπτικό πιστεύω ότι δε θα πρέπει να γίνει επίκληση του ζητήματος της καθυστέρησης της έκθεσης, διότι η όλη συνεδρία η σημερινή -εσείς αναφέρατε ότι έχει πολλά ακόμα θέματα- γνωρίζαμε ότι θα έχει αυτό το χαρακτήρα. Δεν πρέπει να πιαστεί κανένας από το γεγονός αν είναι οι εκθέσεις έτοιμες ή όχι. Επί της ουσίας υπάρχει ομοφωνία σ' αυτό το ζήτημα. Παρακάμπτω το επιχείρημα που ακούστηκε από τον κ. Χρίστου, διότι είναι μια άλλη συζήτηση. Επί της ουσίας όλοι έχουμε συμφωνήσει και μάλιστα κάποιοι παραπονιούνται ότι η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα προσπαθεί να συνδεθεί ιδιαίτερα με αυτό το θέμα για το οποίο έχει καταθέσει πρόταση νόμου. Εγώ λέω «ορίστε η ευκαιρία να υπερψηφίσουμε όλοι την πρόταση νόμου και να μην επικαλεστούμε την ταυτόχρονη ψήφιση των φόρων». Εξάλλου εμείς προ μερικών λεπτών είπαμε ότι θα έπρεπε να τοποθετηθούμε και για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Επομένως, εμείς δε δεχόμαστε την αναβολή και, αν φυσικά υπάρξει επίκληση του τεχνικού ζητήματος, εκεί και πάλι πιστεύουμε ότι δε θα έπρεπε να γίνει αυτό υπό τις προϋποθέσεις που γίνεται η σημερινή συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε θα σχολιάσω τα όσα είπε ο κ. Προδρόμου, για τα οποία πολλά έχω να πω. Όμως δεν του επιτρέπω να μου υποδεικνύει πότε «πρέπει» και πότε «δεν πρέπει» να ασκήσω το δικαίωμα που μου δίνει το σύνταγμα ούτε δικαίωμα έχει ούτε ως βουλευτής αλλά ούτε και ως συνάδελφος! Και εκπλήττομαι πραγματικά, διότι τολμά να μου πει «έπρεπε»! Αν μου έλεγε «παρακαλώ το συνάδελφο να μην επικαλεστεί», αυτό θα το δεχόμουν. Όχι να τολμά συνάδελφος μετά από εννιά χρόνια που είμαι σ' αυτό το σώμα να εγείρει σε μένα και για πρώτη φορά θέμα τάξεως και να μου υποδεικνύει –αυτός σε μένα- “αν πρέπει” ή “αν δεν πρέπει” εγώ να ασκήσω συνταγματικό δικαίωμα και να πω «δεν μπορεί να συζητηθεί το θέμα». Κανένα δικαίωμα δεν έχει και ούτε του επιτρέπω να κάνει σε μένα τέτοιες υποδείξεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, επειδή εδώ εγείρεται, και είναι σαφές ότι εγείρεται, συνταγματικά το θέμα, το θέμα πρέπει να αναβληθεί. Εν πάση περιπτώσει, η Βουλή μπορεί να αποφανθεί.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πρωτολογήσει και η δική μας η πλευρά. Κύριε Δημητρίου, συγγνώμη, αλλά η δική μας η πλευρά δεν έχει μιλήσει καθόλου επί του θέματος και έχω τη γνώμη ότι, πριν να γίνουν δευτερολογίες και τριτολογίες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

... από τις διάφορες πλευρές, πρέπει να μιλήσουμε όλοι τουλάχιστον από μία φορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, σας παρακαλώ,. Οσάκις τίθεται θέμα αναβολής, όπως λέει ο κανονισμός, ομιλεί ένας που υποστηρίζει την αναβολή και ένας που είναι εναντίον της και προχωρούμε στην ψηφοφορία. Αυτό λέει ο κανονισμός.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέψετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεπώς, αν ο κ. Δημητρίου θέλει να προσθέσει ή να διευκρινίσει κάτι, εντάξει. Αλλά, αν αρχίσουμε όλοι να μιλούμε για το αν πρέπει να αναβληθεί ή όχι, δεν ξέρω, είμαστε εκτός κανονισμού. Ιδιαίτερα μάλιστα όταν εγείρεται θέμα από ένα μέλος του σώματος της συνταγματικής πρόνοιας που υπάρχει.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχε μιλήσει ο κ. Προδρόμου εναντίον.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Να τεθεί σε ψηφοφορία, αν θέλετε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Φιλίππου, ένα λεπτό. Η ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού ήταν από την αρχή εναντίον της αναβολής οποιουδήποτε νομοσχεδίου που σχετίζεται με το ΦΠΑ. Γι' αυτό είμαστε εναντίον της αναβολής, πέρα από τους λόγους που έχει πει ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού. Θέλω να πω κάτι στον κ. Παπαδόπουλο, αν μου επιτρέψετε: πέντε δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εγώ σε καμιά περίπτωση, κύριε Παπαδόπουλε, δεν αμφισβήτησα κανένα δικαίωμά σας. Όταν είπα ότι νομίζω ότι δε θα έπρεπε να γίνει επίκληση αυτού του δικαιώματος, το οποίο βεβαίως έχει οποιοσδήποτε συνάδελφος, είναι φανερό, ούτε ήθελα να σας θίξω ούτε καταλαβαίνω γιατί εγείρετε τέτοιο θέμα. Ήταν ίσως θέμα διατύπωσης. Εγώ εξακολουθώ να λέω ότι ήταν η άποψή μου ότι δε θα έπρεπε ειδικά

υπό τις περιστάσεις να επικαλεστούμε αυτό το πράγμα. Και έχετε απόλυτο δίκαιο, μπορούσαμε να το κάνουμε για πολλά άλλα πράγματα. Δεν ήθελα ούτε να αρνηθώ δικαίωμα σε κανέναν ούτε βεβαίως να υποδείξω αν ήταν δικαίωμά σας να το κάνετε ή αν κάνετε σωστά που το επικαλείστε. Αλλά, από τη στιγμή που το επικαλείστε, είναι φανερό ότι δε μας πέφτει λόγος. Όπως λέει και ο Πρόεδρος, είναι συνταγματικό δικαίωμα. Παραμένει όμως μια άλλη άποψη, διαφορετική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επαναλαμβάνω, παρ' όλο που εγείρεται θέμα συνταγματικό, το σώμα μπορεί να τοποθετηθεί.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Θέμα διαδικασίας.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε.

Από τη στιγμή που ένας συνάδελφος επικαλείται συνταγματικό θέμα, είναι στη δική σας αρμοδιότητα να κρίνετε αν ορθά το επικαλείται. Και αυτόματα η συζήτηση τερματίζεται. Αν επικαλεστεί άλλα θέματα, μπορεί η ολομέλεια να αποφασίσει, αλλά επί συνταγματικού θέματος δεν αποφασίζει η ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου, ασφαλώς είναι έτσι ο κανονισμός. Παρά ταύτα, η πρακτική που ακολουθείται σ' αυτό το σώμα είναι, οσάκις εγείρεται αυτό το θέμα, γίνεται ψηφοφορία. Αν όμως υπάρχει ένσταση να γίνει ψηφοφορία, εφόσον εγείρεται συνταγματικό θέμα, είμαι υπόχρεος να εφαρμόσω την πρόνοια του κανονισμού και του συντάγματος. Επομένως, το θέμα αναβάλλεται.

Τα θέματα 8, 9 και 10 δεν είναι έτοιμα. Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Παναγιώτης Δημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Απριλίου

2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ο διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να παραχωρηθεί στον Υπουργό Οικονομικών, το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας και το Υπουργικό Συμβούλιο η εξουσία να παύουν εντός έξι μηνών από το διορισμό τους τα μέλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τα οποία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, θα διορίσουν, αναλόγως της περιπτώσεως, για πενταετή περίοδο που αρχίζει στις 28 Απριλίου 2000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ύστερα από τη διαπίστωση της ανάγκης για εισαγωγή νέου νομοθετικού πλαισίου σε σχέση με τη σύσταση, οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με το οποίο να διασαφηνίζονται οι εξουσίες και οι ευθύνες της εν λόγω επιτροπής, αποφασίστηκε αρμοδίως η ετοιμασία του εν λόγω νομοθετικού πλαισίου να αρχίσει και να ολοκληρωθεί όσο το δυνατό πιο σύντομα.

Επειδή η θητεία των μελών της παρούσας Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς λήγει στις 28 Απριλίου 2000, δεν παρέχεται ο αναγκαίος χρόνος για την ολοκλήρωση του σχετικού νομοσχεδίου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, γι' αυτό αναμένεται ότι θα πρέπει να γίνει διορισμός νέων μελών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, της οποίας όμως η σύσταση πιθανόν να παραστεί ανάγκη να διαφοροποιηθεί μετά την εισαγωγή της νέας σχετικής νομοθεσίας.

Για το λόγο αυτό κρίνεται αναγκαία η προώθηση τροποποίησης της νομοθεσίας για το χρηματιστήριο, ώστε οι εντεταλμένοι για το διορισμό των μελών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να έχουν την ευχέρεια, μετά το διορισμό των μελών αυτών, των οποίων, σύμφωνα με τα πιο πάνω, η θητεία θα πρέπει να καλύπτει μόνο την περίοδο που υπολογίζεται ότι θα χρειαστεί για ετοιμασία, ψήφιση και εφαρμογή της νέας νομοθεσίας, να τερματίσουν τη θητεία τους εντός έξι μηνών από την ημερομηνία διορισμού τους.

Κατά τη συζήτηση του θέματος, έγινε εισήγηση από τα μέλη της επιτροπής για διασαφήνιση των προνοιών της προτεινόμενης νομοθεσίας, ώστε να καθορισθεί επακριβώς ότι η θητεία των νέων μελών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που θα αρχίσει στις 28 Απριλίου 2000, θα λήξει εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως της πιο πάνω εισήγησης, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούτσας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Πρόδρομο Προδρόμου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Απριλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ο διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, κατά τρόπο που να επέρχεται εξομείωση των υπαλλήλων που υπηρετούν με σύμβαση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, και οι οποίοι πρόκειται να διοριστούν σε αντίστοιχες μόνιμες θέσεις, με τους υποψηφίους οι οποίοι πρόκειται σύντομα να διοριστούν ως μόνιμοι υπάλληλοι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Όπως είναι γνωστό, με σκοπό την απάμβλυνση του οξύτατου προβλήματος στελέχωσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, έχει ψηφιστεί νομοθεσία σύμφωνα με την οποία υπάλληλοι που κατά την έναρξη της ισχύος του σχετικού νόμου υπηρετούν στην επιτροπή με σύμβαση, εφόσον έχουν συμπληρώσει διετή συνεχή απασχόληση σε αυτή, θα διορίζονται σε αντίστοιχες μόνιμες θέσεις από την ημερομηνία δημοσίευσης των σχετικών σχεδίων υπηρεσίας στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ενώ, αν οι πιο πάνω υπάλληλοι δεν πληρούν την προϋπόθεση αυτή, θα μπορούν να διοριστούν στις μόνιμες θέσεις, μόνο υπό τον όρο ότι έχουν συμπληρώσει διετή συνεχή απασχόληση σε αυτή.

Επειδή για τους επί συμβάσει υπαλλήλους οι οποίοι δεν πληρούν την πιο πάνω προϋπόθεση ο διορισμός σε μόνιμες θέσεις θα γίνει μετά τη συμπλήρωση της διετούς συνεχούς απασχόλησης και επειδή βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη άλλη διαδικασία για πλήρωση μόνιμων θέσεων στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία πρόκειται να ολοκληρωθεί εντός των ημερών, με αποτέλεσμα οι νεοπροσληφθέντες υπάλληλοι να αποκτήσουν προβάδισμα και αρχαιότητα έναντι των επί συμβάσει υπαλλήλων που θα διοριστούν στις μόνιμες θέσεις σε μεταγενέστερο στάδιο, κρίνεται αναγκαίο όπως για λόγους φυσικής δικαιοσύνης επέλθει εξίσωση από άποψη αρχαιότητας μεταξύ όλων των διοριζομένων στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής υιοθέτησαν τις διατάξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς της υπό αναφορά πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997».

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, αν μου επιτρέψετε. Έχω ακούσει έναν αξιόλογο δικηγόρο και νομικό να λέγει ότι μπορεί να υπάρχει αντισυνταγματικότητα από το γεγονός ότι δίνουμε το δικαίωμα σε αστυνομικά όργανα να επιβάλλουν ποινές. Δεν ξέρω αν αυτή την πτυχή την εξέτασε η επιτροπή και αν έχει την άποψη του Γενικού Εισαγγελέα. Είναι ένα σοβαρό θέμα και θα ήθελα να διαφυλάξουμε, όσο μπορούμε, το κύρος των αποφάσεων και όσων ψηφίζουμε από τέτοια ενδεχόμενα, όπως αυτά που έχουν ακουστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης και μετά ο κ. Ερωτοκρίτου.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Με όλο το σεβασμό προς την άποψη του κ. Χρίστου...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, δεν είναι άποψή μου· μεταφέρω άποψη.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

...και των δικηγόρων που επικαλούνται κάποιοι. Έχω μιλήσει και εγώ προσωπικά μαζί του και με όλο το σεβασμό δεν είναι έτσι. Ο άνθρωπος είπε "πιθανώς"... Αλλά αυτό το θέμα μας απασχόλησε σε εννιά συνεδρίες και για κάπου δύομισι χρόνια το ίδιο νομοσχέδιο το επεξεργάστηκε η Γενική Εισαγγελία τρεις φορές. Είχαμε αποφασίσει και καλέσαμε επίσης σε τρεις συνεχείς συνεδρίες τον Επίτροπο Νομοθεσίας γι' αυτό το θέμα, το οποίο εξαντλήθηκε. Και, ειλικρινά, ενώ όλες οι πλευρές ομόφωνα αποφασίσαμε στην επιτροπή γι' αυτό το πράγμα, τώρα βλέπω να μπαίνει τροποποίηση, οπότε διερωτώμαι ειλικρινά -και το είπα στους συναδέλφους της επιτροπής- αν αποφασίζουμε ομόφωνα. Όλες οι πλευρές είχαν ζητήσει αναβολή τέσσερις φορές για να συζητηθεί στις κοινοβουλευτικές τους ομάδες και να αποφασίσουν. Πήγαν στις κοινοβουλευτικές τους ομάδες και, όταν επανήλθαν πίσω, όλοι από κοινού κάπου συμβιβαστήκαμε μεταξύ μας, για να υπάρξει ομοφωνία. Αν τώρα δεν υπάρχει, θα ήταν προτιμότερο να τοποθετηθούμε όλοι στην ολομέλεια και να λήξει το θέμα, χωρίς με αυτό που λέω να αφαιρείται το δικαίωμα οποιουδήποτε συναδέλφου να έχει διαφορετική άποψη ή να καταθέτει οποιαδήποτε τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι εγείρεται το θέμα αυτό για το οποίο αναγκαστικά, έτσι σε πέντε-έξι δευτερόλεπτα, πρέπει να δοθούν κάποιες απόψεις. Καταρχήν σύμφωνα με το σύνταγμα και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία -και θα διαφωνήσω με τον προβληματισμό του ευπαίδευτου δικηγόρου που αναφέρθηκε- η αρχή του φυσικού δικαστή προσδιορίζεται πάντα από το νόμο. Δηλαδή, όταν η νομοθεσία δίνει το δικαίωμα σε κάποιον να δικάζει μια υπόθεση, τότε αυτός είναι ο φυσικός δικαστής.

Το ερώτημα που προκύπτει εδώ είναι: ο αστυνομικός μπορεί; Εγώ λέω, ναι, μπορεί. Και αν ακόμα μπορεί να θεωρηθεί ότι επιβάλλει ποινή, μπορεί και υπάρχει προηγούμενο και πρακτική σε αυτή τη Δημοκρατία, να θεωρείται ο αστυνομικός ότι μπορεί, στις περιπτώσεις εκείνες όπου κατάσχονται τα ποτά, προκειμένου περί υποστατικών τα οποία παραβιάζουν διατάξεις του ΚΟΤ ή ακόμα για την κατάσχεση μεγαφώνων, όπου, όταν υπόθεση προσαχθεί ενώπιον του δικαστηρίου μεταγενέστερα, ο δικαστής προσμετρά το γεγονός της κατάσχεσης από την αστυνομία ως μέρος της ποινής που ήδη επιβλήθηκε από τον άλλο, από τον αστυνομικό.

Κατά συνέπεια, από τη στιγμή κατά την οποία όλα αυτά είναι ξεκαθαρισμένα νομικά, νομίζω ότι δεν μπορεί να εγείρεται τέτοιου είδους ζήτημα ούτε για τη Βουλή, αλλά πολύ περισσότερο από τη στιγμή κατά την οποία η υπογραφή του Γενικού Εισαγγελέα ενεπλάκη νομοτεχνικά σε αυτή την υπόθεση και καμιά τέτοια αμφισβήτηση δεν έχει εκφραστεί. Για μένα το θέμα είναι ξεκαθαρισμένο και δε χωρεί τέτοιου είδους προβληματισμός.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν αρκετές τροποποιήσεις οι οποίες είναι ενώπιόν μας σήμερα και διερωτώμαι κατά πόσο η αρμόδια επιτροπή τις έχει μελετήσει και αν έχει μια καταρχήν θέση, διότι αυτά τα θέματα δεν είναι άσπρο - μαύρο. Αν πράγματι υπάρχει η διάθεση να αντικριστούν από την αρμόδια επιτροπή, για να μην εμπλακεί το σώμα ολόκληρο στο κατά πόσο θα είναι ένα βαθμός ή δύο ή τρεις, εισηγούμαι να παραπεμφθούν στην αρμόδια επιτροπή, να μελετηθούν και να έρθει η αρμόδια επιτροπή να μας πει ποιες θέσεις εγκρίνει και να ψηφίσουμε, χωρίς να μπορούμε εμείς σε ειδική συζήτηση, αν είναι δύο βαθμοί ή τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου, παρακαλώ.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι συμφωνώ με τον πρόεδρο της επιτροπής ότι εξαντλήσαμε ουσιαστικά το θέμα σε εννιά συνεδριάσεις, είναι γεγονός ότι οι προτάσεις οι οποίες κατατέθηκαν για τροποποίηση κάποιων επιμέρους θεμάτων που αφορούν την εισαγωγή του θεσμού των βαθμών ποινής, νομίζω ότι δε θα είναι άσχημο να αποφασίσουμε αναβολή, να έρθουν στην επιτροπή Συγκοινωνιών και

Έργων και να δούμε με μια μεγαλύτερη σε βάθος συζήτηση το θέμα της πιθανής αντισυνταγματικότητας του θέματος που προκύπτει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να δώσω το λόγο στον κ. Χριστοφίδη, ο οποίος έχει τροπολογίες, και μετά στον κ. Πιπτοκοπίτη.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η Βουλή έτυχε να ψηφίσει και σχετικές νομοθεσίες και στο τέλος να διαπιστωθεί ότι έπρεπε να υπάρξουν τροποποιήσεις. Εμείς προλαβαίνουμε με αυτή την τροπολογία που εισηγούμαστε να μη δημιουργήσουμε ένα τέτοιο δεδομένο. Δηλαδή δημιουργείται αυτή τη στιγμή η εντύπωση για κάτι καινούριο και είναι κάτι καινούριο, ένα σύστημα νέων ποινών με το οποίο θα καλέσουμε τους οδηγούς να εξοικειωθούν. Πιστεύουμε ότι είναι πολύ αυστηρές αυτές οι ποινές, δεν πρέπει να υπάρχει αυτή η μεγάλη διακριτική ευχέρεια σε αστυνομικό να καθορίζει, γι' αυτό το λόγο εισηγούμαστε αυτή την αναβολή και τη δυνατότητα να μας δοθεί η ευκαιρία να εκφράσουμε αυτές τις απόψεις στην αρμόδια επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μούσκος, παρακαλώ.

Α. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμάς ως μέλη της επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων, πράγματι μας έχει απασχολήσει αυτό το θέμα σε πάρα πολλές συνεδριάσεις. Με εκπλήττει το γεγονός ότι οι συνάδελφοι και τα κόμματα που υποβάλλουν σήμερα τροπολογίες δεν ήρθαν από την αρχή να τις υποβάλουν! Θα μου πείτε ότι δεν είναι η πρώτη φορά που προτείνονται τροπολογίες στην ολομέλεια, όμως τέτοιες περίπλοκες τροπολογίες έπρεπε να είχαν τεθεί από την αρχή, προτού ολοκληρώσουμε αυτό το θέμα. Αυτό σημαίνει ότι ξεκινούμε πάλι από την αρχή ένα θέμα τόσο δύσκολο.

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, για να τελειώσω, βέβαια δεν έχουμε ένσταση, αλλά θα ήθελα να παρακαλέσω σε άλλες περιπτώσεις να έρχονται έγκαιρα στις επιτροπές και να ολοκληρώνουμε τη συζήτηση και να προχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δεν έχουμε ένσταση, κύριε Πρόεδρε, να αναβληθεί, αλλά θέλω να πω τούτο: Είναι προτιμότερο, αν θέλουν κάποιοι συνάδελφοι, που είναι αναφαίρετό τους δικαίωμα, να καταθέσουν οποιοσδήποτε τροποποιήσεις, να το κάμουν. Το να επικαλούμαστε όμως συνταγματικά θέματα, τη στιγμή που επανειλημμένα το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα έχει εξετάσει αυτό το θέμα, το να καλούμε τον Επίτροπο Νομοθεσίας τέσσερις φορές γι' αυτό το θέμα και να ασχολούμαστε τώρα από την αρχή, πράγματι πλέον είναι προτιμότερο να τοποθετούμαστε στην ολομέλεια παρά στις επιτροπές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης, παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει δίκαιο ο κ. Πιπτοκοπίτης στα θέματα της συνταγματικότητας. Υπάρχει η σύμφωνη γνώμη περί της συνταγματικότητας από τη γενική εισαγγελία και σε τελικό βαθμό θα κριθεί από το δικαστήριο αν είναι συνταγματικό ή όχι.

Η πρόθεση των συναδέλφων, οι οποίοι καταθέτουμε την τροπολογία, είναι η εξής: Να περιορίσουμε το περιθώριο εξουσίας των αστυνομικών και, αν διαπιστώσουμε ότι οι ποινές και οι βαθμοί ποινής οι οποίοι επιβάλλονται δεν είναι επαρκείς, εδώ είμαστε και μπορούμε να κρίνουμε επί τω αυστηρότέρω τα πράγματα σε ένα λογικό χρονικό διάστημα. Αλλά δεν πιστεύω ότι, εισάγοντας για πρώτη φορά ένα θεσμό, είναι η πιο ισορροπημένη λύση, αν θέλετε, να δώσουμε ένταση και ψηλές προδιαγραφές ποινών και διαγραφών αδειών κυκλοφορίας. Δεδομένου μάλιστα ότι υπάρχουν σοβαρά παραπτώματα, όπως το να οδηγεί κάποιος χωρίς να είναι καλυμμένος από ασφάλεια κ.ο.κ., τα οποία δεν περιλαμβάνονται καν και τα οποία είναι σοβαρότερα από τα περιλαμβανόμενα. Άρα εμείς δε διαφωνούμε με τις προσεγγίσεις της επιτροπής, απλώς θεωρούμε ότι μια πιο μετριοπαθής αντιμετώπιση του θέματος είναι καλύτερη ως μια πρώτη εισαγωγή του θεσμού· αυτό είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός, παρακαλώ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα αυτό απασχόλησε την αρμόδια επιτροπή σε ένα χρονικό διάστημα δύο ολόκληρων χρόνων, από τον Απρίλη του 1998 μέχρι τον Απρίλη του 2000, σε αλληπάλληλες συνεδριάσεις. Οι συνάδελφοι, όμως, στις κοινοβουλευτικές επιτροπές μας ενημέρωσαν ότι, για να τοποθετηθούν, είχαν την ευκαιρία να ακούσουν σωρεία απόψεων από τους εμπειρογνώμονες όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών. Και όχι μόνο να ακούσουν απόψεις, αλλά να φέρουν και αποτελέσματα ή πρακτική από άλλες χώρες. Και πληροφορηθήκαμε μάλιστα ότι οι εισηγήσεις ήταν ακόμα αυστηρότερες και ήρθε η επιτροπή και τις μετρίασε κάπως. Άρα, με όλη την εκτίμηση προς το συνάδελφο κ. Ηλιάδη, θα έρθω και να αντιστρέψω και να πω ότι μετά την ομόφωνη τοποθέτηση ως εφαρμοστεί το «επί τω αυστηρότέρω», είναι αυτοπροστασία και προστασία όλων των άλλων και, αν στην πορεία διαπιστώσουμε ότι υπάρχει πρόβλημα και διαπιστωθεί ότι πράγματι είναι πάρα πολύ αυστηρές οι ποινές, ερχόμαστε τότε και τις ελαφραίνουμε, για να μη χάνουμε χρόνο και να τεθεί σε εφαρμογή το ταχύτερο δυνατό.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μια λεπτομέρεια, κύριε Πρόεδρε, που ξέχασα να πω προς το σώμα. Αυτός ο νόμος, και αν περνούσε σήμερα, θα εφαρμοστεί την 1^η Νοεμβρίου, γιατί πρέπει να τροποποιηθούν και οι άδειες οδήγησης και το καθετί, για να υπάρχουν τα αντίστοιχα κρατικά έγγραφα, που να μπορούν να σημειώνονται πάνω αυτοί οι βαθμοί ποινής είτε από το αστυνομικό όργανο είτε από το δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα από τα επιχειρήματα που υπάρχουν, εφόσον δύο συνάδελφοι, με συγκεκριμένη πρόταση, φαίνεται ότι έχουν μια άλλη άποψη να καταθέσουν στην επιτροπή και εφόσον ο πρόεδρος της επιτροπής δέχεται αυτό το πράγμα, νομίζω ότι δεν πρέπει να αναλώσουμε άλλο χρόνο σε αυτή τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή υπάρχουν προτάσεις, για να ψηφιστεί σήμερα ο νόμος -και είναι δικαίωμα εκάστου μέλους της Βουλής να επιμείνει- από τη στιγμή που υπάρχουν τροπολογίες, θα είναι πάρα πολύ δύσκολο για την ολομέλεια σήμερα να προχωρήσει και να συζητήσει όλες αυτές τις τροπολογίες, είτε σωστές είτε λανθασμένες, διότι τέτοιες τροπολογίες τότε μόνο θα συζητηθούν σε βάθος και με προσοχή, αν πάει πίσω στην επιτροπή.

Συνεπώς, νομίζω πως η καλύτερη λύση είναι να παραπεμφθεί πίσω στην επιτροπή. Μάλιστα το επιχείρημα που έχει πει ο κ. Πιπτοκοπίτης, ότι η εφαρμογή του δεν πρόκειται να γίνει άμεσα αλλά σε κάποιο χρόνο, μας παρέχει την ευχέρεια να επανέλθουμε στην επιτροπή με τις συγκεκριμένες τροπολογίες και να δούμε τι μπορεί να γίνει. Θεωρώ ότι συμφωνούμε για την αναβολή και την παραπομπή όλων αυτών των τροπολογιών πίσω στην επιτροπή.

Για τα υπ' αριθμόν 14 και 15 θέματα υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και «Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμοί του 2000».

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αυτά τα δύο θέματα, κύριε Πρόεδρε, από τη στιγμή που αναβλήθηκε το υπ' αριθμόν 13 ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

(Είχε σηκώσει το χέρι του και ζητούσε το λόγο.)

Κύριε Πρόεδρε, είμαι κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος και πρόεδρος της επιτροπής που τα εξέτασε και αυτό είναι που θα πω, γιατί έχω εξηγηθεί με τη γραμματεία τι είναι που πρέπει να γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν πρόσεξα, κύριε Δημητρίου, ότι ζητήσατε το λόγο.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Λίγη υπομονή, κύριε Πρόεδρε, και λίγο διαφορετικό ύφος δε θα έβλαπτε κανέναν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Δημητρίου

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτά συναρτώνται με το θέμα που έχουμε αναβάλει, αλλά επειδή είναι κανονισμοί που, είτε απορρίπτονται είτε εγκρίνονται, εκπνέει η προθεσμία, υπάρχει συνεννόηση με την εκτελεστική εξουσία, σε περίπτωση αναβολής, να αποσυρθούν και να επανακατατεθούν. Συνεπώς, η αναβολή είναι αναγκαία και συνεπακόλουθη της αναβολής του προηγούμενου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι νομοσχέδιο και δεν υπάρχει πρόβλημα. Το υπ' αριθμόν 15 είναι κανονισμοί και, αν εκπνέουν, θα επανακατατεθούν.

Ο κ. Πιττοκοπίτης, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ειλικρινά, έχω την άποψη, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό προς τον πρόεδρο της επιτροπής Νομικών, ότι η καθυστέρηση στο να έρθει ενώπιον της ολομέλειας το προηγούμενο το οποίο αναβλήθηκε οφείλεται στο ότι το μελετούσε ακόμα η επιτροπή Νομικών. Επομένως, κατά τη δική μας άποψη, αυτά τα πράγματα είναι ανεξάρτητα και πρέπει να ψηφιστούν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αφού κάμνει αναφορά στη νομοθεσία για τους βαθμούς, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ο νόμος πρέπει να περάσει και μένουν μόνο οι κανονισμοί οι οποίοι πρέπει να αποσυρθούν και να επανέλθουν, αλλά ο νόμος πρέπει να περάσει.

(Σύντομες επεξηγήσεις από τη διεύθυνση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών προς τον κ. Νίκο Πιττοκοπίτη.)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αποσύρω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα υπ' αριθμόν 14 και 15 αναβάλλονται. Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», που είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Ανδρέα Μούσκο, σε

συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Απριλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κίνησης, ώστε η πεπαλαιωμένη διάταξη του σχετικού Κανονισμού 27 που αναφέρεται στην υποχρέωση διενέργειας εξετάσεων για χορήγηση νέας άδειας οδήγησης, όταν παρέλθουν πέντε χρόνια από τη λήξη της τελευταίας, να μην τυγχάνει εφαρμογής και η νέα άδεια να εκδίδεται χωρίς εξετάσεις.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Οδικών Μεταφορών στα πλαίσια της εξέτασης της πιο πάνω πρότασης νόμου κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής νέο τροποποιημένο κείμενο που προβλέπει ότι κάθε άδεια οδήγησης που έληξε μετά την 1η Ιανουαρίου 1990 και ακυρώθηκε μετά από παρέλευση πέντε ετών χωρίς ανανέωση, θα ανανεώνεται χωρίς ο κάτοχός της να υποβάλλεται σε εξετάσεις ικανότητας οδήγησης ή σε άλλες διατυπώσεις για το σκοπό αυτό.

Επεξηγώντας ο ίδιος εκπρόσωπος το σκεπτικό της νέας αυτής διατύπωσης, ανέφερε ότι όσοι παρέλειψαν πριν από το 1990 να ανανεώσουν την άδεια οδήγησής τους κρίνεται σκόπιμο να υποβάλλονται ξανά σε εξετάσεις οδήγησης ή σε άλλες διατυπώσεις για την έκδοσή της.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή αποφάσισε να υιοθετήσει το πιο πάνω τροποποιημένο κείμενο της πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της ώστε αυτή να τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ζητούσαμε αναβολή αυτού του θέματος. Ο λόγος είναι ότι μετά από μια πιο προσεκτική μελέτη των τροποποιήσεων του βασικού νόμου φτάσαμε σε ένα πρώτο συμπέρασμα, ότι η έλλειψη οποιωνδήποτε πλαισίων μέσα στα οποία θα ασκεί αυτή τη σημαντική εξουσία, η οποία δίδεται στην Αρχή Λιμένων, να καθορίζει με διατάγματα ή με γνωστοποιήσεις που θα δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας τα δικαιώματα τα οποία θα πληρώνουν όσοι χρησιμοποιούν τους λιμενικούς χώρους, ενδεχομένως να οδηγήσει σε υπερβολές, να οδηγήσει σε ακραίες καταστάσεις που δε θα θέλαμε να εμφανιστούν σε έναν τόσο ευαίσθητο χώρο, όπως είναι η λιμενική βιομηχανία. Γι' αυτό θα παρακαλούσαμε αυτό το θέμα να παραμείνει για την επόμενη συνεδρία της ολομέλειας και στο μεταξύ στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων θα δώσουμε κάποιες προτάσεις προς αυτή την κατεύθυνση. Κάποια πλαίσια μέσα στα οποία θα μπορεί η Αρχή Λιμένων να ασκεί αυτές τις εξουσίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να αναβληθεί το θέμα;

Δεν υπάρχει ένσταση και το θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Καίτη Κληρίδου

Δημήτρης Ηλιάδης

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Απριλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου για τα Οικογενειακά Δικαστήρια, ώστε να αποδοθεί δικαιοδοσία σε κάθε δικαστή των Οικογενειακών Δικαστηρίων να επιλαμβάνεται υποθέσεων περιουσιακών διαφορών ανεξάρτητα από το ποσό της διαφοράς, καθότι σύμφωνα με την ισχύουσα

νομοθεσία υποθέσεις περιουσιακών σχέσεων που αφορούν διαφορά πέραν των £50.000, και αυτές αποτελούν την πλειοψηφία των υποθέσεων, εκδικάζονται από τον Πρόεδρο του Οικογενειακού Δικαστηρίου.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η προτεινόμενη τροποποίηση προήλθε μετά από εισήγηση του Ανώτατου Δικαστηρίου το οποίο έκρινε ότι η εν λόγω τροποποίηση θα καταστήσει ευχερέστερη τη διεκπεραίωση του έργου των δικαστών και δυνατή την αντιμετώπιση μεγαλύτερου όγκου εργασίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μόνο μία σημείωση, κύριε Πρόεδρε. Από επαφή με τους δικαστές των Οικογενειακών Δικαστηρίων φαίνεται να υπάρχει διαφωνία των δικαστών με τους προέδρους των δικαστηρίων αυτών. Εν πάση περιπτώσει, εμείς θα ψηφίσουμε αυτό το οποίο ήρθε και εύχομαι να μην έρθει σύντομα πρόταση που να αλλάσσει τα πράγματα πάλι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Ο περί της Αναγνώρισης της 15ης Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σωστά, η έκθεση είναι ομόφωνη, αλλά υπάρχει μία διατύπωση στο κείμενο του νόμου, κύριε Πρόεδρε, που σε ό,τι αφορά εμάς χρειάζεται διευκρίνιση και θα θέλαμε πίστωση χρόνου, για να διευκρινιστεί το περιεχόμενό της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τίθεται θέμα αναβολής.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Παρακαλούμε όπως αναβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 20 θέμα, που είναι «Ο περί Σχολικών Κυλικείων Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Σχολικών Κυλικείων Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Ανδρούλα Βασιλείου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Μασσάκης

Νίκος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριάσεων που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 29 Φεβρουαρίου μέχρι 28 Μαρτίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Υγείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, του Συνδέσμου Διαιτολόγων Κύπρου, των Συνομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης, των σχολικών εφοριών και του Συνδέσμου Κυλικειάρχων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η νομοθετική ρύθμιση της λειτουργίας των κυλικείων στα σχολεία.

Ειδικότερα, στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία Κεντρικής Επιτροπής Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων (Κ.Ε.Ε.Σ.Κ.), βασική αρμοδιότητα της οποίας είναι ο καθορισμός των ειδών και των τιμών των προϊόντων που διατίθενται από τα σχολικά κυλικεία. Ανάμεσα στις σημαντικότερες πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου διαλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν:

1. τη σύσταση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Κ.Ε.Ε.Σ.Κ. και της Τοπικής Επιτροπής Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων (Τ.Ε.Ε.Σ.Κ.)·
2. τη σύσταση και τις αρμοδιότητες της Επιστημονικής Επιτροπής, η οποία εισηγείται ποια προϊόντα είναι κατάλληλα να διατίθενται από τα σχολικά κυλικεία·
3. την άσκηση ελέγχου από την Τ.Ε.Ε.Σ.Κ. προς το σκοπό της διαπίστωσης κατά πόσο ο αδειούχος σχολικού κυλικείου συμμορφώνεται προς τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και την αξιολόγηση του κυλικείου·
4. τη δυνατότητα επιβολής αυστηρών κυρώσεων από τη σχολική εφορία στον αδειούχο σχολικού κυλικείου σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου ή των όρων της σχετικής μεταξύ τους συμφωνίας. Ιδιαίτερα σημειώνεται ότι οι κυρώσεις προνοούν επιβολή προστίμου, κατακράτηση της καταβληθείσας εγγύησης, τερματισμό του συμβολαίου και ανάκτηση της κατοχής του κυλικείου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι όλοι όσοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής χαιρέτισαν την κατάθεση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, επισημαίνοντας ταυτόχρονα την ανάγκη για άμεση και σωστή εφαρμογή των διατάξεών του, με απώτερο στόχο την κατά το δυνατό σωστή διατροφή των μαθητών στα σχολεία και την κατάλληλη μεταχείρισή τους από τους υπευθύνους των σχολικών κυλικείων.

Στο στάδιο της μελέτης του νόμου που προτείνεται υποβλήθηκαν διάφορες εισηγήσεις τόσο από την πλευρά των εμπλεκόμενων φορέων όσο και από την επιτροπή για περαιτέρω βελτίωση των διατάξεων της προτεινόμενης ρύθμισης. Προς το σκοπό αυτό ανατέθηκε στους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με τον εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η αναθεώρηση αριθμού διατάξεων του αρχικού νομοσχεδίου με βάση τις γενόμενες εισηγήσεις. Επισημαίνεται ότι το ζήτημα της πρακτικής εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας της προτεινόμενης ρύθμισης αποτέλεσε αντικείμενο έντονου προβληματισμού κατά τη μελέτη του νομοσχεδίου. Γι' αυτό και δόθηκε εντολή στους εν λόγω εκπροσώπους, στα πλαίσια της σκοπούμενης αναθεώρησης, να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στην πτυχή αυτή.

Ακολούθως η επιτροπή, αφού μελέτησε το αναθεωρημένο κείμενο που υποβλήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, υιοθέτησε τις επενεχθείσες σε αυτό τροποποιήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υπό το φως των πιο πάνω και θεωρώντας ότι η θεσμοθέτηση διαδικασίας ελέγχου των σχολικών κυλικείων θα συμβάλει σημαντικά από κάθε άποψη στη βελτίωση της λειτουργίας τους, γεγονός που τελικά θα συντελέσει στην υγιεινή διατροφή των μαθητών, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Γι' αυτό, αφού διαμόρφωσε το κείμενο του υπό αναφορά νομοσχεδίου σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού επέφερε σ' αυτό περαιτέρω τροποποιήσεις από νομοτεχνικής άποψης, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή καλεί τις σχολικές εφορίες, οι οποίες είναι υπεύθυνες για τα σχολικά κυλικεία, να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την αυστηρή εφαρμογή των διατάξεων του νόμου που προτείνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Άσκηση ελέγχου. Άρθρο 3.

Κεντρική Επιτροπή Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων. Άρθρο 4.

Συγκρότηση σε σώμα. Άρθρο 5.

Θητεία. Άρθρο 6.

Συνεδριάσεις. Άρθρο 7.

Τήρηση πρακτικών. Άρθρο 8.

Εσωτερικοί κανόνες. Άρθρο 9.

Αρμοδιότητες της Κ.Ε.Ε.Σ.Κ. Παράρτημα Ι. Άρθρο 10.

Επιστημονική Επιτροπή της Κ.Ε.Ε.Σ.Κ. Άρθρο 11.

Αρμοδιότητες της Επιστημονικής Επιτροπής. Άρθρο 12.

Τοπική Επιτροπή Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων ή Τ.Ε.Ε.Σ.Κ. Άρθρο 13.

Αρμοδιότητες της Τ.Ε.Ε.Σ.Κ. Παράρτημα Ι. Παράρτημα ΙΙ. Άρθρο 14.

Ανάλυση και εξέταση προϊόντων. Άρθρο 15.

Κυρώσεις. Άρθρο 16.

Υποχρεώσεις αδειούχου κυλικείου. Άρθρο 17.

Είδη προσφερόμενα από το κυλικείο. Άρθρο 18.

Τιμοκατάλογος κυλικείου. Άρθρο 19.

Προϊόντα προμηθευόμενα από εγγεγραμμένο κατασκευαστή ή παρασκευαστή. Άρθρο 20.

Πιστοποιητικό υγείας και λευκού ποινικού μητρώου. Άρθρο 21.

Κανονισμοί. Άρθρο 22.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το εικοστό δεύτερο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το εικοστό δεύτερο εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σχολικών Κυλικείων Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα θέματα 21 και 22 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999» και «Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όλες οι πλευρές, όπως καταγράφεται εκεί, θα πουν τις απόψεις τους εδώ στην ολομέλεια. Πιστεύω ότι δεν είναι σωστό για ένα τόσο σημαντικό νομοσχέδιο και για τη διάθεση των πολλών εκατομμυρίων για την άμυνα να μη συζητηθούν οι θέσεις των κομμάτων προηγουμένως στην επιτροπή και να μην ενσωματωθούν και στην έκθεση η οποία θα έρθει εδώ. Και πιστεύω ότι στα περισσότερα των θεμάτων θα είμαστε ομόφωνοι. Γι' αυτό έχω μιλήσει και με τον πρόεδρο και συμφωνεί να αναβληθεί και εντός του Μαΐου πρέπει να δεσμευτούμε, διότι θα υπάρχουν θέματα σε εξέλιξη, ότι θα τοποθετηθούμε στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποια επιτροπή είναι, κύριε Γεωργίου;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ελέγχου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελέγχου. Ευχαριστώ.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ απαραίτητο να συζητούνται τέτοια θέματα που σχετίζονται με τον τρόπο λειτουργίας, θεσμικό και εθιμικό, της επιτροπής Άμυνας, χωρίς να έχουμε καμία γνώση και καμία συμμετοχή σ' αυτή τη διαδικασία. Είναι δυνατό να επηρεάσει και τον τρόπο λειτουργίας της επιτροπής Άμυνας και φυσικά την εκπροσώπηση της Βουλής, της ολομέλειας της Βουλής από την επιτροπή Άμυνας, όταν είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε αποδεσμεύσεις. Έτσι, δεν ξέρω, ενώ είχα τονίσει αυτό το θέμα και σε προηγούμενη συνεδρίαση και είχα ζητήσει να κάνουμε από κοινού συνεδριάσεις, σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σε τετελεσμένα γεγονότα και ομολογώ ότι η κατάσταση που διαμορφώνεται δεν είναι ευχάριστη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εισηγείστε, καταλαβαίνω, κύριε Χατζηδημητρίου, ότι το θέμα, αναβαλλόμενο, θα πρέπει να εξεταστεί από κοινού από τις δύο επιτροπές;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αυτή ήταν η εισήγησή μου και παλαιότερα, κύριε Πρόεδρε, και υποτίθεται ότι αποφάσισε η Βουλή γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν υπάρχει απόφαση, δε χρειάζεται να το συζητήσουμε.

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βέβαια λείπει ο πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου... Απλώς θα πω ότι το θέμα εξετάστηκε επί μακρόν, ήταν σε γνώση του σώματος βεβαίως ότι εξετάζοταν. Αυτή η υπόθεση των θεμάτων που θα έπρεπε να εξετάζονται από δύο επιτροπές, αν γενικευτεί, τότε με όλα τα θέματα μπορούμε να πούμε αυτό το πράγμα. Και στην επιτροπή Οικονομικών είναι θέματα για τα οποία θα ψηφίσουμε τώρα και μπορεί να πούμε, «Γιατί δεν ήρθαν κοντά μας;». Βεβαίως, αν υπάρχει το αίτημα του προέδρου...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να αναλάβετε τις ευθύνες της επιτροπής Άμυνας και να τελειώνουμε!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αν υπάρχει το αίτημα του προέδρου της επιτροπής, κύριε Πρόεδρε, εγώ αντιλαμβάνομαι, αν υπάρχει απόφαση, να ελεγχθεί, διότι, αν υπήρχε απόφαση -και θα πρέπει να το ξέρουμε- δε θα έπρεπε να έρθει σήμερα, για να ψηφιστεί. Αλλά, αν υπήρχε αίτημα του προέδρου της επιτροπής Άμυνας, δεν υπάρχει περίπτωση η επιτροπή Ελέγχου να μην εδεχόταν να το δούμε μαζί το θέμα. Οπωσδήποτε θα δεχόταν. Αλλά η δική μας η αντίληψη στην επιτροπή Ελέγχου ήταν ότι προχωρούσαμε, επί μακρόν μάλιστα έγιναν διαβουλεύσεις, διότι έγιναν λεπτές συζητήσεις με εκπροσώπους του Υπουργείου Άμυνας και θεωρούσαμε ότι προχωρούσε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο λόγια μόνο. Απλώς υπενθυμίζω ότι το θέμα τούτο έχει σχέση με το νόμο που πέρασε από την επιτροπή, η οποία μελέτησε αυτό το θέμα εν πλήρη αγνοία της επιτροπής Άμυνας. Αλλά το θέμα είναι ουσιαστικό. Είναι λανθασμένος αυτός ο νόμος, κατά την άποψή μας, διότι καταργεί εκείνο τον ουσιαστικό έλεγχο. Τα πάντα, υπό το χαρακτηρισμό του απορρήτου, από κάποιες χιλιάδες μέχρι δεκάδες και εκατοντάδες, εκατομμύρια λίρες θα περνούν με αυτή την εξαίρεση. Γι' αυτό πιστεύω είναι βαρύνουσα η απόφαση και έχει απόλυτο δικαίο ο πρόεδρος της επιτροπής. Ε, να έρτει η επιτροπή Ελέγχου να αναλαμβάνει και τις πιθανές, ποινικές ή άλλες, ευθύνες που είναι υπόχρεη να αναλαμβάνει αυτή η επιτροπή της Άμυνας!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εφόσον, κύριε Πρόεδρε, το θέμα αναβάλλεται και θα επανασυζητηθεί, για να γίνουν οι ουσιαστικές τοποθετήσεις στην επιτροπή Ελέγχου, να γίνει κοινή συνεδρία, εφόσον θα υπάρχουν και τα τελικά κείμενα και οι τελικές θέσεις των κομμάτων, ούτως

ώστε εκεί να εκφραστούν και οι θέσεις της επιτροπής Άμυνας. Όμως δε νομίζω ότι θα πρέπει να διαφέρει ένας βουλευτής, αν είναι στην επιτροπή Άμυνας ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, νομίζω ότι συμφωνούμε για την αναβολή. Εφόσον υπάρχει και προηγούμενη απόφαση για συζήτηση και από τις δύο επιτροπές, νομίζω ότι μπορεί να προχωρήσουν οι δύο επιτροπές να εξετάσουν το θέμα. Ερχόμαστε τώρα στο υπ' αριθμόν 23 θέμα, που είναι «Ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Παροχή Οικονομικής Βοήθειας σε Κοινότητες που Γειτνιάζουν με την Περιοχή Βασιλικού) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Παροχή Οικονομικής Βοήθειας σε Κοινότητες που Γειτνιάζουν με την Περιοχή Βασιλικού) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ανδρέας Μούσκος

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Απριλίου του 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Υπουργείου Οικονομικών, ο Έπαρχος Λάρνακας, καθώς και εκπρόσωποι του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την παροχή οικονομικής βοήθειας ύψους £8 εκατομ. από την ΑΗΚ προς τις κοινότητες της περιοχής Βασιλικού, ώστε να παραταθεί για δύο ακόμα χρόνια η ισχύς της νομοθεσίας αυτής, που λήγει τον Ιούνιο του 2000.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της ΑΗΚ, στα πέντε χρόνια από την ψήφιση της νομοθεσίας αυτής έχει δαπανηθεί για την κατασκευή έργων στις κοινότητες που δικαιούνται από το ποσό των £8 εκατομ. ποσό μόλις £1 εκατομ. περίπου, γι' αυτό κρίνεται σκόπιμη η παράταση της νομοθεσίας αυτής. Παράλληλα, η ΑΗΚ προσήλθε σε συμφωνία με τις επηρεαζόμενες κοινότητες για επίτευξη της χρηματοδότησης των αναπτυξιακών έργων στις κοινότητες αυτές.

Ειδικότερα, με βάση τη συμφωνία αυτή, η ΑΗΚ θα καταθέσει στο όνομα των κοινοτήτων σε τοκοφόρους λογαριασμούς τα πιο κάτω ποσά, για εκτέλεση έργων που θα εγκρίνουν οι έπαρχοι:

- α. Συνολικό ποσό £4 εκατομ., συμπεριλαμβανομένου του ποσού που ήδη καταβλήθηκε, μέχρι τις 30 Ιουνίου του 2000.
- β. πριν το τέλος του 2000 άλλα £2 εκατομ. και
- γ. αρχές του 2001 τα υπόλοιπα £2 εκατομ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή δηλώνει ότι θα παρακολουθεί το όλο θέμα, τονίζοντας ότι τα έργα αυτά, που γίνονται με χρηματοδότηση της ΑΗΚ, πρέπει να συμπληρώνουν τα έργα που προγραμματίζει το κράτος μέσω του κρατικού προϋπολογισμού για τις κοινότητες αυτές και όχι να τα αναπληρώνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Παροχή Οικονομικής Βοήθειας σε Κοινότητες του Γειτνιάζουν με την Περιοχή Βασιλικού) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Οι περί Ισότητας Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι απορριπτική, ομόφωνα απορριπτική, και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ισότητας Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Κώστας Παπακώστας

Κατερίνα Παντελίδου

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Λία Γεωργιάδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Μαρτίου και 5 Απριλίου 2000. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του συμβουλίου του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων (ΠΕΠ) και του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Τουρκοκρατούμενων Περιουσιών (ΣΙΤΟΠ). Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Πληγέντων και Εκτοπισμένων Επιχειρηματιών (ΠΑΣΥΠΕΕ), παρ' όλο που προσκλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 16 της νομοθεσίας για τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, σκοπεύεται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για την ισότιμη κατανομή βαρών, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα στο συμβούλιο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών να ζητά υποθήκευση ακινήτων που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές, σε περιπτώσεις παροχής δανείων για απόκτηση κατοικίας ή επαγγελματικής στέγης.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών και του συμβουλίου του Κεντρικού Φορέα, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, γιατί τα στεγαστικά δάνεια είναι ψηλά και ως εκ τούτου απαιτείται μεγάλος αριθμός αξιόχρεων εγγυητών, γεγονός που αποτελεί μεγάλο εμπόδιο στη σύναψη τέτοιων δανείων.

Οι εκπρόσωποι της ΠΕΠ και του ΣΙΤΟΠ διαφώνησαν με την προτεινόμενη τροποποίηση, αφενός γιατί βρίσκεται σε αντίθεση με την όλη φιλοσοφία δημιουργίας και λειτουργίας του Φορέα και αφετέρου γιατί τυχόν υιοθέτησή της εκμηδενίζει ουσιαστικά την αξία των περιουσιών που βρίσκονται στις κατεχόμενες περιοχές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, έχοντας υπόψη προηγούμενη απόφασή της με βάση την οποία τοποθετήθηκε αρνητικά στην ίδια εισήγηση της εκτελεστικής εξουσίας και υπό το φως των απόψεων που εξέφρασαν οι εκπρόσωποι της ΠΕΠ και του ΣΙΤΟΠ, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη των υπό αναφορά κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει κανείς που διαφωνεί με τη θέση της επιτροπής για απόρριψη της προτάσεως αυτής;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επομένως η έκθεση εγκρίνεται και οι κανονισμοί αυτοί απορρίπτονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 25 θέμα, που είναι «Οι περί Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί

Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Κώστας Παπακώστας

Κατερίνα Παντελίδου

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Λία Γεωργιάδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Απριλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Συμβουλίου του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 16 της βασικής νομοθεσίας για τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, σκοπείται ο καθορισμός των σχεδίων υπηρεσίας των θέσεων του Λειτουργού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Α' και Γενικού Γραφέα.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του διοικητικού συμβουλίου του Φορέα δήλωσαν ότι τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας αποτελούν προϊόν συμφωνίας των εμπλεκόμενων μερών. Οι εκπρόσωποι του διοικητικού συμβουλίου του Φορέα επισήμαναν επίσης ότι μετά την έγκριση των σχεδίων υπηρεσίας θα καταστεί δυνατή η στελέχωση του Κεντρικού Φορέα και κατά συνέπεια ο Φορέας θα είναι σε θέση να διεξάγει τις εργασίες του γρηγορότερα.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού προηγουμένως τροποποιηθούν ώστε:

(α) στο σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Λειτουργού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Α' να προστεθεί σημείωση σύμφωνα με την οποία για την πρώτη πλήρωση της θέσης, αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με πενταετή υπηρεσία, να μπορούν να προαχθούν άτομα με συνολική υπηρεσία τεσσάρων χρόνων στην αμέσως κατώτερη θέση και

(β) στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση γενικού γραφέα να απαιτείται υποχρεωτικά από τους υποψηφίους να έχουν επιτύχει είτε σε εξετάσεις στη λογιστική είτε σε εξετάσεις δακτυλογραφίας ή/και στενογραφίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού – Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη.

Παρακαλώ, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα θέλαμε να αναβληθεί και αυτό το θέμα. Δε γνωρίζω όμως με τις ημερομηνίες ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επειδή εκπνέουν, η παράκληση είναι να αναβληθεί για την επόμενη συνεδρία, για τις 11 Μαΐου 2000, που θα είμαστε εμπρόθεσμοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως το θέμα υπ' αριθμόν 26 αναβάλλεται. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 28 θέμα, διότι το 27 δεν είναι έτοιμο. « Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Ηλίας Μυριάνθους

Στέλιος Γερασίμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Απριλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, της ΟΕΒ και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΔΕΟΚ. Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 20 και 37 του περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμου, σκοπείται η αναθεώρηση του ανώτατου ορίου απολαβών με βάση το οποίο υπολογίζεται το τέλος ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού από £364 την εβδομάδα ή £1.577 το μήνα σε £380 την εβδομάδα ή σε £1.647 το μήνα.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που συνοδεύει τους υπό συζήτηση κανονισμούς, η αναθεώρηση των πιο πάνω τελών καθίσταται αναγκαία, ώστε αυτά να εναρμονιστούν με τα ανώτατα όρια ασφαλιστέων αποδοχών που λαμβάνονται υπόψη για την καταβολή εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σημειώνεται ότι το τέλος εισπράττεται από το

Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων για λογαριασμό της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου με τον ίδιο μηχανισμό με τον οποίο εισπράττονται οι εισφορές από το ταμείο αυτό. Θέση των εκπροσώπων της εργοδοτικής πλευράς που μετέχουν στο διοικητικό συμβούλιο της αρχής είναι πως η σύμφωνη γνώμη τους δε συνεπάγεται και την εκ προοιμίου αποδοχή των αυξήσεων που θα υπάρξουν στο μέλλον, αφού δε θεωρούν αναγκαστική την αυτόματη αύξηση του ανώτατου ορίου των απολαβών με βάση το οποίο υπολογίζεται το εν λόγω τέλος, κάθε φορά που αποφασίζονται αυξήσεις σχετικές με τη νομοθεσία για τις κοινωνικές ασφαλίσεις.

Με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών συμφώνησαν όλοι όσοι παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με αριθμούς 29 μέχρι 33 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Το υπ' αριθμόν 34 θέμα είναι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το κεφάλαιο 16.07.3 – Υπουργείο Εσωτερικών – Άρθρο 26.881 – Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων του Προϋπολογισμού του 2000. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26.881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 2000 μελέτησε σχετική επιστολή του

Υπουργείου Εσωτερικών, με ημερομηνία 17 Μαρτίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £425.171 από το κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών και άρθρο 26.881 του προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά το Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το άρθρο «Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με σχετική επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίων συνολικού ύψους £425.171 για την εκτέλεση διάφορων έργων που θα προωθηθούν μέσα στα πλαίσια του πιο πάνω σχεδίου. Ο σχετικός κατάλογος των έργων με τα αντίστοιχα απαιτούμενα επιμέρους κονδύλια επισυνάπτεται ως Παράρτημα Α΄ της παρούσας έκθεσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των σχετικών κονδυλίων για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως Παράρτημα Β΄.

16.07.3.26.881 Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης Ορεινών και Άλλων Χωριών - Εγκριμένη πρόνοια για το 2000 £1.200.000 - Αναπτύξεις

A/A	Κοινότητα	Ολική δαπ. £	Συν. Κυβέρν. £	Συν. Χωριού £	Επ.	Λεπτομέρειες
1	Αυγόρου	5.000	5.000		Αμ/στος	Κατασκευή/τοποθέτ. επιγραφών-μνημείο ηρώων στο κοιμητήριο
2	Αχερίτου	10.000	10.000		Αμ/στος	Οικονομική βοήθεια για ενίσχυση του κοινοτικού ταμείου
3	Αυγόρου		10.000		Αμ/στος	Συμπλήρωση προτομής του ήρωα Μόδεστου Παντελή (1955-59) στο Αυγόρου.
4	Ψεματισμένος	15.000	13.500	1.500	Λ/κα	Κατασκευή τοίχου αντιστήριξης και πεζοδρ. στο χωριό
5	Κλαυδιά		4.000		Λ/κα	Συμπλ. επιδιόρθωσης εκκλησίας με ιστορική αξία των Απ. Ανδρέα και Αγ. Αικατερίνης στη Κοινότητα Κλαυδιά
6	Κάτω Λεύκαρα	5.000	4.500	500	Λ/κα	Συνέχιση εργασιών πλακόστρωσης των δρ. μέσα στο χωριό
7	Χανδριά		1.000		Λ/σός	Συμπλήρωση επιδιόρθωσης εκκλησίας Αγ. Γεωργίου στα Χανδριά
8	Ζωοπηγή	12.217	12.217		Λ/σός	Ανέγερση Κοινοτικών Κτιρίων-Επιπρόσθετο ποσό
9	Σαϊπάς-Μονιάτης		500		Λ/σός	Αξιοποίηση γεώτρησης του αρδευτικού τμήματος
10	Κάτω Πλάτρες	1.094	1.094		Λ/σός	Δημιουργία διάβασης πεζών παρά το

						Δημοτικό Σχολείο
11	Πάνω Πλάτρες	5.840	4.088	1.752	Λσός	Επέκταση κοιμητηρίου
12	Κλωνάρι	1.000	1.000		Λσός	Επιδιόρθωση Αγροτικών δρόμων
13	Φοινί	3.000	2.400	600	Λσός	Επιδιόρθωση Κοινοτικού Ιατρείου στο χωριό
14	Παλώδια	15.700	12.640	3.060	Λσός	Κοινοτικό Γήπεδο
15	Πάχνα		2.430		Λσός	Βοήθεια για την ανέγερση κοινοτικού νηπιαγωγείου
16	Επισκοπή		1.500		Λσός	Οικονομική βοήθεια για το ολοήμερο σχολείο
17	Αγ. Δημήτριος		2.000		Λσός	Συντήρηση κοινοτικού πάρκου
18	Μάμμαρι	9.000	8.100	900	Λσία	Ανέγερση υποστατικού στο πάρκο(συνεχιζόμενο έργο)
19	Γερακιές	15.000	13.500	1.500	Λσία	Ασφαλτόστρωση δρόμου μέσα στο χωριό (συνεχιζόμενο έργο)
20	Πλατανιστάσα	12.000	10.800	1.200	Λσία	Ασφαλτόστρωση του δρόμου «Ποταμού»
21	Κοράκου– Τεμπριά	5.000	5.000		Λσία	Βελτίωση δρόμου (συνεχιζόμενο έργο)
22	Ευρύχου	22.000	15.400	6.600	Λσία	Βελτίωση δρόμου προς Μητρόπολη (συνεχιζόμενο έργο)
23	Σια - Κόρνος	8.000	8.000		Λσία	Βελτίωση του δρόμου που χρησιμοποιείται από Ε.Φ
24	Δρόμος Αλωνας-Αγρού	20.000	20.000		Λσία	Βελτίωση/διαπλάτ. του δρόμου (συνεχιζόμενο έργο)
25	Δρ. Μηλικούρι-	10.000	10.000		Λσία	Βελτίωση/επάλειψη (συνεχιζόμενο έργο)

	Κύκκος					
26	Καμπί (Φ)		12.600		Λ/σία	Επέκταση κοιμητηρίου
27	Φτερικούδι	9.000	7.200	1.800	Λ/σία	Δημιουργία μονοπάτι της φύσης (συνεχιζόμενο έργο)
28	Λειβάδια (Πισ.)	10.000	9.500	500	Λ/σία	Διαμόρφωση γραφείου-πλατείας (συνεχιζόμενο έργο)
29	Λινού	9.000	7.200	1.800	Λ/σία	Διαμόρφωση πάρκου (συνεχιζόμενο έργο)
30	Ψημολόφου	15.000	9.000	6.000	Λ/σία	Διαμόρφωση πλατείας(συνεχιζόμενο έργο)
31	Κάμπος	8.800	7.920	880	Λ/σία	Διαμόρφωση χώρου απόρριψης σκυβάλων (συνεχιζόμενο έργο)
32	Παλαιόμετοχο	20.000	12.000	8.000	Λ/σία	Διαπλάτυνση επικίνδυνου γεφυριού
33	Απλίκι		5.000		Λ/σία	Εκτέλεση διαφόρων κοινοτικών έργων
34	Κούρδαλι	5.000	4.500	500	Λ/σία	Εξωραϊσμός πλατείας εκκλησίας (συνεχιζόμενο έργο)
35	Καμπί (Φ)	15.000	13.500	1.500	Λ/σία	Επέκταση Κοινοτικού Κέντρου «Ποταμός»
36	Αναλυόντας	10.000	8.000	2.000	Λ/σία	Επένδυση με μπετόν της κοίτης του ποταμού «Γαρίλλη» (συνεχιζόμενο έργο)
37	Παλαιχώρι		4.200		Λ/σία	Επιδιόρθωση του χαλασμένου σπιτιού του Κώστα Παρασκευά
38	Αλάμπρα	4.000	4.000		Λ/σία	Καθάρισμα σκυβάλων
39	Ασκάς	1.500	1.350	150	Λ/σία	Κατασκευή αγροτικού δρόμου τοποθεσία Αγ. Γεώργιος
40	Γέρι	13.000	7.800	5.200	Λ/σία	Κατασκευή Γεφυριού
41	Λαζανιά	10.000	9.500	500	Λ/σία	Κατασκευή λιθόστρωτου

						(συνεχιζόμενο έργο)
42	Καπέδες	7.000	5.600	1.400	Λ/σία	Κατασκευή τοίχου αντιστήριξης στο κοινοτικό γήπεδο (συνεχιζόμενο έργο)
43	Ανάγυια	10.000	10.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια για την κατασκευή γηπέδου
44	Κούρδαλι	500	500		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια
45	Κακοπετριά	3.000	3.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια για Δημοτικό Σχολείο
46	Δένεια	2.000	2.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια για διάνοιξη δρόμου
47	Αγ. Τριμιθιάς	1.000	1.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια για περίφραξη σκυβαλότοπου
48	Δένεια	2.000	2.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια έναντι δανείου
49	Γερακιές	2.000	2.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στη κοινότητα
50	Αληθινού	500	500		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
51	Σπήλια	500	500		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
52	Αγ. Θεόδωρος Σολέας	500	500		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
53	Αγ. Γεώργιος (Καυκάλου)	1.000	1.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
54	Λαγουδερά	1.000	1.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
55	Σαράντι	1.000	1.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
56	Καλιάνα	1.000	1.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
57	Πλατανιστάσα	1.500	1.500		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
58	Λειβάδια	1.500	1.500		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα

59	Φτερικούδι	2.000	2.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
60	Σινά - Όρος	2.000	2.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
61	Πολύστυπος	2.900	2.900		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
62	Καννάβια-Αγ. Ειρήνη	3.000	3.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
63	Άλωνα	3.000	3.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
64	Καλό Χωριό	10.000	10.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα
65	Ανθούπολης	5.000	5.000		Λ/σία	Οικονομική βοήθεια στο Κοινοτικό Συμβούλιο
66	Αγ. Επιφάνειος	6.300	6.300		Λ/σία	Παραχώρ. της κυβ. συνεισφ. για την ανέγερση κοιν. κτιρίων
67	Δένεια	1.000	1.000		Λ/σία	Παραχώρηση οικονομικής βοήθειας
68	Λυθροδόνας	3.800	3.800		Λ/σία	Περίφραξη φράγματος
69	Μαχειράς		15.000		Λ/σία	Έναρξη εκτέλεσης εργασιών διαμόρφωσης πλατείας εντός και εκτός προαυλίου Μονής Μαχειρά.
70	Αληθινού	8.000	7.600	400	Λ/σία	Συμπλήρωση κοινοτικού πάρκου
71	Κάτω Κουτραφάς		3.500		Λ/σία	Σύνδεση ιδιωτικής γεώτρησης με το δίκτυο υδατοπρομήθειας
72	Καμπί (Φ)- Προφήτης Ηλίας	10.000	10.000		Λ/σία	Συνέχιση εργασιών ασφαλτόστρωσης του δρόμου
73	Παλαιχώρι	10.000	7.000	3.000	Λ/σία	Τοποτέχνηση πάρκου «Λειβαδερό» (συνεχιζόμενο έργο)
74	Κούρδαλι	1.500	1.500		Λ/σία	Υδατοπρομήθεια-αντικατάσταση

						σωλήνων
75	Άγιος Επιφάνειος		4.532		Λ/σία	Κυβερνητική συνεισφορά για ανόρυξη και αξιοποίηση γεώτρησης
76	Φοίτη		500		Πάφος	Συμπλήρωση προτομής ήρωα του Αγώνα 1955-59 στη Φοίτη.

Ολικό

425.171

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση είναι ομόφωνη, αλλά μία παρατήρηση είναι αναγκαία. Οι πρόνοιες σχετίζονται πιο πολύ με την εξαγγελία βοήθειας σε διάφορες κοινότητες από κυβερνητικούς παράγοντες, κατά κύριο, αν όχι κατ' αποκλειστικό, λόγο. Η μόνη παρατήρησή μας είναι τουλάχιστον όλα αυτά τα πράγματα να μπαίνουν μέσα σε κάποιο πρόγραμμα, ώστε να μην έχουν την έννοια του τυχαίου και στο τέλος και τα προβλήματα να μη λύνονται και να σπαταλιέται και δημόσιο χρήμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παράρτημα Β΄

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26.881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £425.171 από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26.881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων για τους λόγους που

αναφέρονται αναλυτικά στη σχετική επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών με αριθμό φακέλου 51/82/11 και ημερομηνία 17 Μαρτίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσης ενστάσεως, η απόφαση εγκρίνεται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία. Το Κεφάλαιο Δεύτερο έχει ήδη γίνει. Το Κεφάλαιο Τρίτο είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις και έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.087 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 14 Απριλίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσα κτίρια ενοικιάζονται από τον ιδιωτικό τομέα για στέγαση κυβερνητικών υπηρεσιών, ποια είναι η χρήση τους και πόσα έχουν πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.03.095, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την υδατοδεξαμενή του αρδευτικού Τμήματος Στατού-Αγίου Φωτίου-Κοιλίνειας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η κατασκευή της λιμνοδεξαμενής του αρδευτικού τμήματος Στατού-Αγίου Φωτίου-Κοιλίνειας συμπληρώθηκε το Νοέμβριο του 1998, οπότε άρχισε και η άντληση του νερού από αυτή. Μέχρι τις 17 Μαΐου 1999 αποθηκεύθηκαν στη δεξαμενή 102 803 μ³ νερού, ενώ ο υδρομετρητής που βρίσκεται στην είσοδο της δεξαμενής κατέγραψε ότι η ποσότητα νερού που εισήλθε στη δεξαμενή ανέρχεται σε 105 403 μ³ νερού. Η διαφορά των 2 600 μ³ οφείλεται κυρίως στην εξάτμιση, ενώ οι απώλειες δεν πρέπει να ξεπερνούν τα επιτρεπόμενα όρια τέτοιων κατασκευών.
2. Στις 17 Μαΐου 1999 διακόπηκε η άντληση νερού για τέσσερις μέρες για γενικό έλεγχο της δεξαμενής, για πιθανές απώλειες ή άλλες ατέλειες. Από τις παρατηρήσεις και μετρήσεις που έγιναν από τους τεχνικούς του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων προέκυψε ότι δεν υπήρχαν οποιοσδήποτε απώλειες, ενώ η μικρή πτώση της στάθμης του νερού που παρατηρήθηκε οφείλετο κυρίως στην εξάτμιση. Για επιβεβαίωση των πιο πάνω παρατίθενται τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία καταγράφηκαν στις τέσσερις μέρες που η δεξαμενή ήταν υπό συνεχή παρακολούθηση:

Ημερομηνία	Στάθμη νερού μ.	Αποθηκευμένη ποσότητα	Έλλειμμα μ ³
17.5.99	8,08 μέτρα	102 803	-----
18.5.99	8,07 μέτρα	102 677	126
19.6.99	8,05 μέτρα	102 422	255
20.5.99	8,04 μέτρα	102 295	127

Συνολικά σημειώθηκε πώση της στάθμης του νερού κατά τέσσερα εκατοστά που αντιστοιχεί με απώλεια 508 μ³ νερού για τέσσερις μέρες.

1. Σύμφωνα με στοιχεία που διατηρεί το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, η εξάτμιση για την περίοδο των τεσσάρων ημερών που έγιναν οι μετρήσεις πρέπει να ανέρχεται γύρω στα τρία εκατοστά, που πλησιάζει κατά πολύ τη συνολική πτώση της στάθμης του νερού. Συνεπώς, προκύπτει ότι οι απώλειες από τη δεξαμενή ήταν μηδαμινές.
2. Σημειώνεται ότι με σχετική της απόφαση η αρδευτική επιτροπή ζήτησε από τον επαρχιακό μηχανικό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων όπως η χρέωση και καταγραφή γίνεται όχι με την είσοδο του νερού στη δεξαμενή αλλά με την έξοδο του από αυτή. Το αίτημα μελετάται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Από τα πιο πάνω στοιχεία προκύπτει ότι οι πληροφορίες για ύπαρξη σοβαρού προβλήματος διαρροών από τη λιμνοδεξαμενή Στατού-Αγίου Φωτίου- Κοιλίνειας δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 2000 του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη στην ερώτηση 23.06.007.04.043, ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Συναφώς αναφέρω ότι για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας των εισαγόμενων μεταχειρισμένων οχημάτων το Τμήμα Τελωνείων προβαίνει αυτεπάγγελα και επί τη βάσει πληροφοριών που εξασφαλίζονται κατά καιρούς από διάφορες πηγές στη διερεύνηση πιθανών υποτιμολογήσεων. Στην περίπτωση που το Τμήμα Τελωνείων δεν ικανοποιηθεί για τη γνησιότητα των εγγράφων που προσκομίζονται από τους ενδιαφερομένους, προχωρεί, με βάση τα στοιχεία που έχει εξασφαλίσει από άλλες πηγές, στον προσδιορισμό της δασμολογητέας αξίας.

Οι κατά τόπους τελωνειακοί λειτουργοί δεν έχουν εξουσιοδότηση να αποδέχονται τιμολόγια για μεταχειρισμένα αυτοκίνητα. Η όλη διαδικασία που ακολουθείται είναι αυστηρά προδιαγραμμένη από την κεντρική υπηρεσία του Τμήματος Τελωνείων και ως εκ τούτου το ενδεχόμενο χαριστικής αγοράς από τελωνειακούς λειτουργούς υποτιμολογημένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων είναι απίθανο.

Το δικαίωμα προσώπου για αφορολόγητο αυτοκίνητο είναι αυστηρά προσωπικό και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί κάποιος να κάμει χρήση αφορολόγητου δικαιώματος άλλου προσώπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Μαρτίου 2000 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση 23.06.007.04.069, ημερομηνίας

12 Ιανουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργου Χατζηγεωργίου.

«Η ανέγερση του νέου δημοτικού σχολείου στη Γεροσκήπου αποφασίστηκε να γίνει σε αντικατάσταση του παλιού δημοτικού σχολείου Γεροσκήπου Α΄ .

Στους προϋπολογισμούς του 1999 (μνημόνιο) είχε περιληφθεί σχετική πρόνοια για εξεύρεση του χώρου και έναρξη σχεδιασμού του έργου.

Η διαδικασία εξεύρεσης χώρου, σε συνεργασία με άλλους φορείς και τις τοπικές αρχές, ολοκληρώθηκε και ταυτόχρονα προωθήθηκε η ετοιμασία από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας των απαιτούμενων εγγράφων για επίταξη και απαλλοτριώση του χώρου. Λόγω αλλαγής όμως της νομοθεσίας που διέπει τις απαλλοτριώσεις, κατά το 1999, όλα τα σχετικά έγγραφα έχουν επιστραφεί στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για διόρθωση και συμπλήρωσή τους, έτσι που να είναι σύμφωνα με τις πρόνοιες της νέας νομοθεσίας.

Η διαβεβαίωση που έχουμε από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας είναι ότι πολύ σύντομα θα είναι έτοιμα τα έγγραφα για δημοσίευση. Ταυτόχρονα με τη δημοσίευση, θα προωθηθεί και ο σχεδιασμός του έργου, έτσι που πριν το τέλος του 2000 ν' αρχίσουν οι εργασίες ανέγερσης του σχολείου.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Απριλίου 2000 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη στην ερώτηση 23.06.007.04.078, ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Το νοσοκομείο Πόλης Χρυσοχούς είναι πλήρως στελεχωμένο και άρτια εξοπλισμένο, για να προσφέρει πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και εν μέρει δευτεροβάθμια φροντίδα υγείας με τη λειτουργία παθολογικού θαλάμου για περίθαλψη εσωτερικών ασθενών. Επισκέψεις ειδικοτήτων για τις ειδικότητες της γυναικολογίας, οφθαλμιατρικής και ψυχιατρικής γίνονται από ειδικούς ιατρούς του νοσοκομείου Πάφου. Επίσης εξυπηρετούνται δέκα χωριά της περιοχής με περιοδικές ιατρικού λειτουργού στις κοινότητές τους.

Παράλληλα λειτουργεί τμήμα ατυχημάτων και επειγόντων περιστατικών που καλύπτει τα έκτακτα περιστατικά όλο το εικοσιτετράωρο.

Στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης του 1999 είχε ληφθεί πρόνοια για την εκτέλεση ορισμένων βελτιωτικών έργων που αφορούσαν το νοσοκομείο Πόλης Χρυσοχούς. Από αυτά υλοποιήθηκαν η αλλαγή στέγης του νοσοκομείου και ορισμένα έργα πυρόσβεσης.

Από το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας είχε ληφθεί και πρόνοια ύψους £50.000 για την έναρξη έργων επέκτασης του νοσοκομείου.

Στις αρχές του 1999 λειτουργός του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας μαζί με λειτουργό του Τμήματος Δημοσίων Έργων επισκέφθηκαν το νοσοκομείο και αφού συζητήθηκαν τα διάφορα προβλήματα χώρου με την υπεύθυνη ιατρική λειτουργό του νοσοκομείου, αποφασίστηκε το τελικό πρόγραμμα επέκτασης.

Σε επόμενο στάδιο το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα αναλάμβανε να ετοιμάσει προσχέδιο αρχιτεκτονικού σχεδίου επέκτασης του νοσοκομείου.

Μετά από παρέλευση αρκετών μηνών και μετά από επιστολή του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας στα Δημόσια Έργα, με την οποία ζητούνταν ενημέρωσή μας σε σχέση με την πορεία επέκτασης των έργων, μας αποστάληκε επιστολή με ημερομηνία 26 Οκτωβρίου 1999, από τα γραφόμενα της οποίας φαίνεται ότι δεν είχαν ακόμη αρχίσει τα προσχέδια. Νέα επιστολή των Δημοσίων Έργων με ημερομηνία 23 Φεβρουαρίου 2000 μας πληροφορεί ότι, λόγω φόρτου εργασίας και άλλων ειλημμένων υποχρεώσεων, το τμήμα δεν μπορεί να ανταποκριθεί ούτε μέσα στο 2000 για τελική μελέτη και ζήτηση προσφορών για επέκταση του νοσοκομείου.

Μετά από αυτή την επιστολή, το υπουργείο μας, σε συνεννόηση με το δήμαρχο Πόλης Χρυσοχούς και το Γραφείο Προγραμματισμού, τροχιοδρομεί προσπάθεια για ανάθεση του έργου στο δήμο Πόλης Χρυσοχούς υπό την επίβλεψη του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Αυτή η λύση έχει ήδη τροχιοδρομηθεί για την επέκταση του ΑΥΚ Λατσιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Απριλίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.080, ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Βάσας (Κοιλανίου), σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Αξιοποίηση της διάτρησης 126/77

Ζητείται η επιτάχυνση των διαδικασιών ηλεκτροδότησης της διάτρησης, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία της ηλεκτροτουρπίνας.

Η πιο πάνω διάτρηση προορίζεται για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας Βάσας Κοιλανίου και θα αξιοποιηθεί με βάση σχέδιο που ετοιμάστηκε από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, η συνολική δαπάνη για το οποίο υπολογίστηκε να ανέλθει στις £74.000. Η α΄ φάση του έργου εκτελέστηκε το 1998 έναντι δαπάνης £40.000. Η β΄ φάση του έργου δεν άρχισε να εκτελείται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, λόγω μη ηλεκτροδότησης της γεώτρησης και μη ύπαρξης δυνατότητας άντλησης.

Η Αρχή Ηλεκτρισμού έχει ετοιμάσει προκαταρκτικούς όρους και εισέπραξε ποσό £15.228 το Δεκέμβριο του 1998, για εκτέλεση του έργου. Οι συγκαταθέσεις των επηρεαζόμενων και του επάρχου, όπου δεν υπήρχαν, έχουν δοθεί. Το γραφείο επάρχου Λεμεσού με επιστολή του με ημερομηνία 31η Ιανουαρίου 2000, μετά από οδηγίες του Υπουργού Εσωτερικών, κατά την περιφερειακή σύσκεψη που πραγματοποίησε στις 11 Σεπτεμβρίου 1999, ζήτησε από την Αρχή Ηλεκτρισμού επίσπευση των αναγκαίων εργασιών για παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στη γεώτρηση.

Ασφαλτόστρωση δρόμου Βάσας (Κοιλανίου)- Μαλλιός

Για τη διαπλάτυνση, βελτίωση και ασφαλτόστρωση του πιο πάνω δρόμου, μήκους 3,2 χμ., από τον οποίο 1,2 χμ. παραμένουν χωμάτινα, στον Προϋπολογισμό του 2000 υπάρχει πρόνοια στο Κεφ. 16.07.3 – Άρθρο 18.881 (ενοποιημένο σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης κρασοχωριών) ύψους £8.000. Με τη δαπάνη αυτή προγραμματίζεται να ασφαλτοστρωθεί μέρος του χωμάτινου δρόμου μήκους 800μ. Το υπόλοιπο μέρος του χωμάτινου δρόμου θα ασφαλτοστρώνεται σταδιακά μέσα στα πλαίσια των ετήσιων προϋπολογισμών.

Μετακίνηση σκυβαλότοπου

Για τη δημιουργία σκυβαλότοπου σε νέο χώρο που έχει επιλεγεί προσεγγίστηκαν οι ιδιοκτήτες της επηρεαζόμενης γης οι οποίοι ζητούν, για να πωλήσουν τα κτήματά τους, υπέρογκα ποσά. Επίσης ψηλό είναι και το ποσό που υπολόγισε ο εκτιμητής το οποίο ανέρχεται στις £28.744 (καταβλητέες αποζημιώσεις).

Το κοινοτικό συμβούλιο Βάσας (Κοιλανίου) δεν έχει τη δυνατότητα καταβολής τέτοιων ποσών γι' αυτό θα μελετηθεί το ενδεχόμενο είτε αγοράς σκυβαλοφόρου οχήματος σε συνεργασία με γειτονικές κοινότητες είτε ζήτηση κοινής προσφοράς για μεταφορά σκυβάλων με τις πιο πάνω κοινότητες.

Διατηρητέες οικοδομές

Ζητείται η επίστευση των διαδικασιών για κήρυξη κατοικιών του χωριού ως διατηρητέων.

Όπως με έχει πληροφορήσει ο διευθυντής του τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, θα καταβληθεί προσπάθεια για επίστευση της έκδοσης γενικού διατάγματος διατήρησης όλων των αξιόλογων παραδοσιακών οικοδομών του χωριού. Ανεξάρτητα με τα πιο πάνω, οποιοσδήποτε ιδιοκτήτης επιθυμεί την κήρυξη της οικοδομής του ως διατηρητέας μπορεί να υποβάλει σχετική αίτηση η οποία προωθείται πολύ γρήγορα.

Η διαδικασία έγκρισης παροχής των κινήτρων προς τους ιδιοκτήτες διατηρητέων οικοδομών είναι πολύ ταχεία και μέχρι σήμερα δεν υπήρχε παράπνοο, πλην των περιπτώσεων που εκτελέστηκαν οικοδομικά έργα σε αντίθεση με τα εγκεκριμένα σχέδια.

Εκεί που παρατηρείται κάποια καθυστέρηση είναι στην έκδοση της συναίνεσης/πολεοδομικής άδειας. Ο λόγος στις περισσότερες περιπτώσεις είναι τα πολλά κενά και αδυναμίες που υπάρχουν στα σχέδια που υποβάλλονται. Ήδη ενθαρρύνονται οι μελετητές να κάνουν διαβουλεύσεις με τις αρχές πριν υποβάλουν την αίτησή τους. Όπωςδήποτε όμως θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, για να επιταχυνθούν οι ρυθμοί διεκπεραίωσης των υποθέσεων.

Αγροτουρισμός

Ζητείται η εκπόνηση ρυθμιστικού σχεδίου ανάπτυξης της κοινότητας (master plan) από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως σε συνεργασία με την επαρχιακή διοίκηση.

Η Βάσα Κοιλανίου είναι μεταξύ των κοινοτήτων που κηρύχθηκαν ως μέρος της ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και οι αναπτύξεις τυγχάνουν ειδικών ρυθμίσεων για σκοπούς διατήρησης του αρχιτεκτονικού χαρακτήρα και της αισθητικής του χώρου.

Με βάση τα ίδια δεδομένα προωθείται ο αγροτουρισμός στην περιοχή. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια η κοινότητα ζήτησε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως την εκπόνηση σχεδίου διαμόρφωσης της πλατείας της κοινότητας. Δυστυχώς όμως, λόγω φόρτου εργασίας στο τμήμα αυτό, το αίτημα δεν ικανοποιήθηκε και το κοινοτικό συμβούλιο συμβουλευτήκε να αποταθεί στον ιδιωτικό τομέα.

Η εκπόνηση ενός ρυθμιστικού σχεδίου για την κοινότητα υποστηρίζεται ένθερμα. Γι' αυτό κλήθηκε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, από τον Υπουργό

Εσωτερικών, κατά την περιφερειακή σύσκεψη που πραγματοποίησε στις 11 Σεπτεμβρίου 1999, να επανεξετάσει το αίτημα και να προωθήσει τις αναγκαίες διαδικασίες τόσο για την εκπόνηση σχεδίου διαμόρφωσης της πλατείας της κοινότητας όσο και για την ετοιμασία ρυθμιστικού σχεδίου στην πυκνοκατοικημένη περιοχή του χωριού η οποία παρουσιάζει αξιόλογο χαρακτήρα.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αισίως έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής, μερικώς θεαλλώδους, συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την Πέμπτη, 11 Μαΐου 2000, στις 4.00 το απόγευμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μία ερώτηση μόνο. Επειδή βλέπω πραγματικά ενδιαφέροντα θέματα παρακάτω, διερωτώμαι αν υπάρχει προγραμματισμός για τη συζήτησή τους, ώστε να ξέρουμε περί τίνος πρόκειται. Θα παραμένουν στην ημερήσια διάταξη για να αναβάλλονται, μπήκαν για να συζητηθούν και μέσα σε ποια χρονικά πλαίσια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομιλείτε για το Κεφάλαιο Δ', κύριε Χατζηδημητρίου;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα φυσικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το δεύτερο θέμα είναι θέμα που έχουμε εγγράψει εμείς για την παιδεία, τα προβλήματα και τις προοπτικές και στις 11 Μαΐου, αν θα υπάρχει χρόνος, εμείς θα είμαστε έτοιμοι να ανοίξουμε τη συζήτηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το πρώτο θέμα;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για το πρώτο θέμα πρέπει να μιλήσετε με το Δημοκρατικό Κόμμα. Δεν ξέρω.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα το ανοίξετε; Είσατε προγραμματισμένοι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, κύριε Χατζηδημητρίου, αντιλαμβάνεστε ότι τώρα δεν μπορεί να γίνει κάποιος προγραμματισμός. Νομίζω ότι ο προγραμματισμός θα γίνει με την κανονική διαδικασία.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να γίνει όμως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σίγουρα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, όπως έχω πει, η επόμενη συνεδρία είναι στις 11 Μαΐου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
2. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
3. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
4. Ο περί της Καταργήσεως του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
5. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
6. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
7. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
8. Ο περί Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
9. Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
10. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.
11. Ο περί Αναγνώρισης της 15ης Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής Νόμος του 1999.
12. Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
13. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Πρώτου Λειτουργού Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.

15. Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
16. Οι περί Αρχής Κρατικών Εκθέσεων - Θέση Διοικητικού Λειτουργού Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
17. Οι περί Επίσημων Ελέγχων των Καλλυντικών Προϊόντων (Δειγματοληψία και Μέθοδοι Ανάλυσης) Κανονισμοί του 2000.
18. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
19. Απόφαση της Βουλής που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.1998).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).

Συμπληρωματική Ημερήσια διάταξη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Φυσικού Περιβάλλοντος Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τελειώνουμε εδώ και εύχομαι σε όλους Καλό Πάσχα και καλή ξεκούραση και όχι πολύ φαγητό!

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 7.25 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούπτας Νίκος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιττοκοπίτης Νίκος

Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρίστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιπτής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαριδής Βάσος	Χριστόφιας Δημήτρης
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός
Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Αναφορά από τον προεδρεύοντα στις επετείους της κατάλυσης της δημοκρατίας στην Ελλάδα την 21η Απριλίου 1967 και της γενοκτονίας των Αρμενίων στις 24 Απριλίου 1915 και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των θυμάτων.
2. Ομιλία του αντιπροσώπου της θρησκευτικής ομάδας των Αρμενίων κ. Πετρός Καλαϊτζιάν για τη γενοκτονία των Αρμενίων.
3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και εισήγηση για κήρυξη ως επειγόντων των νομοσχεδίων α. «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και β. «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και της πρότασης νόμου «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η συζήτηση που

- ακολούθησε [Α. Χρίστου, Β. Λυσσαρίδης, Τ. Παπαδόπουλος, Π. Δημητρίου, Δ. Χριστόφιας, Δ. Συλλούρης, Χρ. Πουργουρίδης, προεδρεύων (Α. Αντωνίου)] και κήρυξη ως επειγόντων του πρώτου νομοσχεδίου και της πρότασης νόμου.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999» και η σύντομη διαδικαστική παρέμβαση του κ. Μάρκου Κυπριανού.
  5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Μάρκου Κυπριανού και ψήφισή του σε νόμο.
  6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Χρίστου, Α. Βασιλείου, Δ. Ηλιάδης, Πρ. Προδρόμου, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Κυπριανού, Δ. Χριστοδουλίδης, Λ. Χριστοφόρου, Τ. Χατζηγεωργίου, Α. Φιλίππου) και ψήφισή του σε νόμο.
  7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
  8. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο.
  9. Η συζήτηση που έγινε για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος του 1999» (Δ. Συλλούρης, Δ. Θεοδώρου, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Χρίστου, Χρ. Πουργουρίδης) και απόρριψή του.
  10. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Τ. Παπαδόπουλος, Χρ. Πουργουρίδης, Σ. Χατζηγιάννης, Δ. Θεοδώρου, Α. Φιλίππου, Στ. Στυλιανού, Α. Βασιλείου, προεδρεύων, Δ. Ηλιάδης, Δ. Συλλούρης, Τ. Χατζηγεωργίου) και απόρριψη της αναπομπής.
  11. Αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» έπειτα από συζήτηση (Μ. Κυπριανού, Ν. Κλεάνθους, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Θεοδώρου, Π. Δημητρίου, Α. Χρίστου).
  12. Αναβολή έπειτα από συζήτηση (Τ. Παπαδόπουλος, Α. Χρίστου, Πρ. Προδρόμου, Π. Δημητρίου) της πρότασης νόμου «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».
  13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
  14. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο με τίτλο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000».
  15. Αναβολή έπειτα από συζήτηση (Α. Χρίστου, Ν. Πιττοκοπίτης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Π. Δημητρίου, Γ. Χατζηγεωργίου, Γ. Χριστοφίδης, Α. Μούσκος, Δ. Ηλιάδης, Α.

- Παρισινός) του θέματος «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997».
16. Αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου «Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και των κανονισμών «Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμοί του 2000» έπειτα από συζήτηση (Α. Γεωργίου, Π. Δημητρίου, Ν. Πιττοκοπίτης).
  17. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».
  18. Αναβολή έπειτα από εισήγηση του κ. Ανδρέα Χρίστου της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».
  19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και ψήφισή του σε νόμο.
  20. Αναβολή ύστερα από εισήγηση του κ. Ανδρέα Χρίστου του θέματος «Ο περί της Αναγνώρισης της 15ης Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής Νόμος του 1999».
  21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Σχολικών Κυλικείων Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
  22. Αναβολή μετά από συζήτηση (Α. Γεωργίου, Τ. Χατζηδημητρίου, προεδρεύων, Πρ. Προδρόμου, Δ. Χριστοδουλίδης) των θεμάτων: α. «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999». β. «Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2000».
  23. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Παροχή Οικονομικής Βοήθειας σε Κοινότητες που Γειτνιάζουν με την Περιοχή Βασιλικού) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
  24. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000» και απόρριψή τους.
  25. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
  26. Αναβολή μετά από εισήγηση των κ. Ανδρέα Χρίστου και Σοφοκλή Χατζηγιάννη του θέματος «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000».
  27. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
  28. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών -

Άρθρο 26.881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων του Προϋπολογισμού του 2000, το κείμενο της απόφασης, η σύντομη παρέμβαση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και έγκρισή της.

29. Ερώτηση βουλευτή: Κυβερνητικά κτίρια που ενοικιάζονται από ιδιώτες.
30. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Πρόβλημα στην υδατοδεξαμενή Στατού - Υποτιμολόγηση εισαγόμενων οχημάτων - Καθυστέρηση στην ανέγερση νέου δημοτικού σχολείου στη Γεροσκήπου - Αίτημα για αναβάθμιση του νοσοκομείου Πόλεως Χρυσοχούς - Προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Βάσας Κοιλανίου.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 11ης Μαΐου 2000

(Ωρα έναρξης: 5.12 μ.μ.)

(Αρ. 30)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απολογούμαι για την καθυστέρηση. Θα σας εξηγήσω αργότερα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...αν χρειάζεται εξήγηση βεβαίως. Πρώτα από όλα, και πριν προχωρήσουμε, θα ήθελα εκφράσω ακόμα μια φορά και, φαντάζομαι, εκ μέρους όλων τις καλύτερές μας ευχές για πλήρη ανάρρωση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Γλαύκο Κληρίδη. Η πρόοδος ανάρρωσης, από ό,τι μου έχει λεχθεί από τους επαΐοντες, είναι πάρα πολύ ικανοποιητική. Ευχόμεθα πλήρη αποκατάσταση της υγείας του.

Επίσης, εκ μέρους και πάλι όλων, εκφράζω τις θερμές μας ευχές για πλήρη αποκατάσταση της υγείας του κ. Γιώργου Βασιλείου, του προέδρου των Ενωμένων Δημοκρατών. Μίλησα με τον ίδιο πριν από δύο-τρεις ώρες και αισθάνεται πάρα πολύ καλά. Και πάλι οι επαΐοντες και σε αυτή την περίπτωση εκφράζουν την άποψη ότι η ανάρρωση βρίσκεται σε πολύ ικανοποιητικό στάδιο.

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω θερμά για το ενδιαφέρον που έχετε επιδείξει κατά τη διάρκεια και της δικής μου απουσίας, που οφείλετο στη δική μου περιπέτεια της υγείας. Πραγματικά, με έχει συγκινήσει το ενδιαφέρον όλων, όχι μόνο των ηγεσιών των κομμάτων, όχι μόνο των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων αλλά και πολλών επωνύμων, όπως λέγονται, και ανωνύμων και γενικά του λαού. Θερμότατες ευχαριστίες.

Αυτή είναι η πρώτη συνεδρία στην οποία μετέχω και δεν έχω καμία αμφιβολία ότι θα συνεχίσουμε, όπως στο παρελθόν, όλοι μας μαζί να εργαζόμαστε για την αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων που έχουμε ή θα έχουμε ενώπιόν μας. Πριν μπούμε σε άλλα επιμέρους θέματα...

Ναι, παρακαλώ, ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Να μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, ως πρόεδρος της Επιτροπής Υγείας, εκ μέρους όλων των μελών, να σας καλωσορίσω και να ευχηθώ πάντα σιδερένιος για την εκτέλεση των καθηκόντων σας κατά τον καλύτερο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Παρισινέ.

Πριν μπούμε στην ημερησία διάταξη, θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα των αγνοουμένων. Προ ολίγων ημερών είχε πραγματοποιηθεί ο 16^{ος} Μαραθώνιος Αγάπης Αγνοουμένων. Όλα αυτά τα δεκαέξι, θα έλεγα είκοσι έξι χρόνια, η προσοχή της Βουλής είναι στραμμένη στην πορεία της επίλυσης του θέματος αυτού. Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή Αγνοουμένων της Βουλής έχει επιληφθεί ξανά του θέματος. Επιλαμβάνεται συστηματικά, πρέπει να πω, και είναι άξιοι συγχαρητηρίων και ο πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής για την παρακολούθηση που γίνεται στο σοβαρότατο αυτό ανθρωπιστικό θέμα.

Όπως ξέρετε όλοι, έχουν επιτευχθεί κάποιες συμφωνίες, έχουν πραγματοποιηθεί κάποιες εκκαφές και πρόκειται να ανακοινωθούν, πέραν των όσων ανακοινώθηκαν, ονόματα αγνοουμένων των οποίων έχουν ευρεθεί τα λείψανα. Η σημερινή αναφορά, που γίνεται κατ' εξουσιοδότηση της σύσκεψης των αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων και εν συνεχεία της συζήτησης που έγινε στην Επιτροπή την αρμόδια της Βουλής, σκοπό έχει να υπενθυμίσει στην ανθρωπότητα, στη διεθνή κοινότητα, ότι είναι αδιανόητη οποιαδήποτε προσπάθεια υποβάθμισης του θέματος των αγνοουμένων, όπως είναι αδιανόητη και οποιαδήποτε προσπάθεια που δίδει την εικόνα ότι οι αγνοούμενοι είναι περίπου αποτέλεσμα διακοινοτικών ταραχών. Οι αγνοούμενοι είναι μέγα ανθρωπιστικό θέμα. Και η Βουλή των Αντιπροσώπων σε συνεργασία πλήρη με την εκτελεστική εξουσία θα συνεχίσει τη δική της προσπάθεια.

Θέλω να διαβεβαιώσω και την Επιτροπή των Αγνοουμένων και τους συγγενείς των αγνοουμένων ότι πάντα θα υπάρχει κατανόηση στη Βουλή για οποιαδήποτε προσπάθεια θελήσουν να αναπτύξουν και για οποιαδήποτε προσπάθεια εισηγηθούν να αναλάβει η ίδια η Βουλή, επαναλαμβάνω, πάντα σε συνεργασία με την κυβέρνηση. Αυτά είχα να αναφέρω επί του παρόντος.

Μπαίνουμε τώρα στην ημερησία διάταξη. Όπως γνωρίζετε υπάρχει ένα νομοσχέδιο, το οποίο στάλθηκε από την κυβέρνηση, που αφορά πρώτα από όλα την εισφορά στο ΡΙΚ. Υπάρχει εισήγηση όπως κηρυχθεί επείγον, πριν μπούμε στα γενικότερα φορολογικά θέματα. Αυτό ήταν, μεταξύ άλλων, και αποτέλεσμα της πρωινής σύσκεψης, στην οποία παρέστη ο Υπουργός Οικονομικών, που ανέλαβε να υποβάλει αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο και έχει υποβάλει. Θα αρχίσουμε έτσι από το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Η εισήγηση είναι να κηρυχθεί επείγον το υπ' αριθμόν 9 θέμα, που είναι το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Τίτλος νομοσχεδίων, κανονισμών και εγγράφων	Κατατέθηκε/αν από το υπουργείο	Παραπέμπεται/ονται στην επιτροπή
1. Ο περί του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη του 1996 (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
5. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10. Οι περί Νομικής Υπηρεσίας - Θέση Δημόσιου Κατήγορου Αστυνομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του	Οικονομικών	Νομικών

2000.		
11. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Οικονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Υγείας	Νομικών
12. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση CYS 82:1992 Αρ. 1) Κανονισμός του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
13. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
14. Έγγραφο (Αρ. Θ. 19/2000, Θ. 24/2000, Θ. 25/2000, Θ. 26/2000, Θ. 27/2000) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15. Έγγραφο (Αρ. 37/2000) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτου υπαλλήλου από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
17. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.

18. Έκθεση προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων πάνω στις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από 1.7.1999 μέχρι 31.12.1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
19. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου του 1998.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
20. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμου του 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

Κατατέθηκε από

Γιώργο Λιλλήκα και
Αβραάμ Αντωνίου,
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής
ομάδας ΑΚΕΛ-
Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις

Παραπέμπεται στην επιτροπή

Οικονομικών και Προϋπολογισμού

2. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. Δημήτρη Ηλιάδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Συγκοινωνιών και Έργων
Γιώργο Χριστοφίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού,
Μάριο Ματσάκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού
και
Γιώργο Χατζηγεωργίου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις
3. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. Στάθη Κιπτή, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση στην κήρυξη του νομοσχεδίου ως επείγοντος;

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η πρόταση νόμου που αφορά το ίδιο θέμα ήταν έτοιμη να ψηφιστεί την περασμένη εβδομάδα και εζητήθη αναβολή. Δε βλέπω το λόγο, από την ώρα που υπάρχει και συνεννόηση με τον Υπουργό Οικονομικών, ότι μπορεί να καταργηθεί η εισφορά για το ΡΙΚ από την 1η Ιουνίου του 2000, να μην το ψηφίσουμε σήμερα. Αν θα ψηφίσουμε οποιαδήποτε άλλα, τα οποία είτε ΦΠΑ είναι ή άλλες ελαφρύνσεις, νομίζω ότι δεν πρέπει να καθυστερήσει αυτή η ψήφιση, γιατί υπάρχει δυνατότητα, ο υπουργός το είπε επίσημα στην επιτροπή αλλά και κατ' ιδίαν σε μας, να καταργηθεί η εισφορά στο ΡΙΚ από την 1η Ιουνίου. Υπάρχει λόγος να ταλαιπωρούμε άλλο τον κόσμο με αυτό το θέμα; Δεν το έχω αντιληφθεί καμιά φορά εγώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω την εντύπωση ότι ο στόχος της πρότασης για κήρυξη του νομοσχεδίου ως επείγοντος είναι η ψήφισή του σήμερα. Δε νομίζω να προτίθεται οποιοσδήποτε να αναβάλει.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πρόταση νόμου που υπάρχει, λυπούμαι να πω στο συνάδελφο, είναι ανεφάρμοστη όσον αφορά εμάς. Εμείς με κανένα τρόπο δε δεχόμαστε να καταργηθεί η επιβολή του τέλους, χωρίς να διασφαλιστεί η παράλληλη πλήρωση του ελλείμματος που θα παρουσιαστεί στον προϋπολογισμό του ΡΙΚ. Άρα δε γεννάται θέμα να τον ψηφίσουμε ή γιατί δεν τον ψηφίσαμε ούτε την προηγούμενη συνεδρία ούτε τούτη.

Επειδή εμείς ως Βουλή δεν μπορούμε να προσθέσουμε επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό, και η κυβέρνηση φαίνεται να δέχεται ότι δεν αναλαμβάνει την ευθύνη για κάλυψη των ελλειμμάτων, που ήταν απαίτηση μερικών κομμάτων εδώ και δύο χρόνια -μιλώ για το ΑΚΕΛ, για παράδειγμα- είναι αναγκαία η κατάθεση αυτού του νομοθετήματος. Και αυτό που προτείνει ο Πρόεδρος της Βουλής είναι απλώς να κηρυχθεί επείγον. Δεν είπαμε ούτε να το ψηφίσουμε ούτε να μην το ψηφίσουμε. Χωρίς παράλληλη διασφάλιση ότι το ΡΙΚ θα έχει τα οικονομικά μέσα για να λειτουργεί, αν τους δεχτούμε τους περιορισμούς που θα επιβάλλει ο προϋπολογισμός, εμείς δεν πρόκειται να ψηφίσουμε την κατάργηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι αντιληπτή η διαφοροποίηση που γίνεται. Όμως επίσης είναι αντιληπτό ότι καταρχάς τουλάχιστον η πρόταση νόμου η οποία υπάρχει εδώ και αρκετό διάστημα ήταν αποδεκτή. Και, επιπλέον, αν δεν απατώμαι, στην αιτιολογία της πρότασης είναι ξεκάθαρο ότι δε μιλούμε για κατάργηση της εισφοράς απλώς αλλά για κάλυψη των αναγκών από το κράτος.

Επομένως, το νομοσχέδιο νομίζω ότι μόνο τεχνικά αλλάζει τα πράγματα. Στην ουσία είναι ένα και το αυτό. Γι' αυτό πιστεύουμε εμείς ότι θα ήταν ίσως πιο σωστό να ψηφιστεί η πρόταση που προϋπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δεν είμαι νομικός, αλλά νομίζω ότι η πρόταση νόμου δεν μπορεί να περιλαμβάνει πρόνοια η οποία να υποχρεώνει την κυβέρνηση να καλύπτει, διότι πρόκειται περί εξόδων. Είναι αντισυνταγματικό αυτό το πράγμα. Κατά συνέπεια, θα πρέπει η κυβέρνηση να φέρει διαφοροποιημένο νομοσχέδιο το οποίο να καλύπτει και αυτή την υπόθεση, το οποίο έφερε κιόλας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους και μετά ο κ. Χριστοφόρου.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Διερρωτώμαι γιατί δεν υπάρχει και κάποια άλλη ευαισθησία των βουλευτών. Από πλευράς του κόμματος που στηρίζει αυτή την κυβέρνηση, η επιμονή σε μια πρόταση προσβάλλει την ίδια την κυβέρνηση που έχει καταλήξει σε συζήτηση μαζί μας ότι θα καταργηθεί η εισφορά για το ΡΙΚ, με παράλληλη δέσμευση η εισφορά αυτή να αναπληρώνεται, όπως είπε και ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος. Οι

προτάσεις νόμου έχουν νόημα, αν η κυβέρνηση είναι σε διάσταση με την πολιτική και δεν είναι πρόθυμη η ίδια να καταθέσει ένα νομοσχέδιο. Αν είναι για τις εντυπώσεις, νομίζω, έγινε κατανοητό ότι όλοι θέλουν την κατάργηση του τέλους. Απλώς άλλοι την ήθελαν και άλλοι ήβραν τρόπο να την πραγματοποιήσουν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Μόνο έκπληξη μπορούν να μου προκαλούν κάποια πράγματα που ακούονται για ένα και μόνο λόγο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι θα πω εγώ που έλειπα πολύ καιρό!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Η πρόταση νόμου των τριών βουλευτών κατατέθηκε εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εδώ και πέραν του ενός εξαμήνου. Και εμπράκτως περάσαμε από τη θεωρία στην πράξη, για να καταργηθεί η παράλογη και κοινωνικά άδικη εισφορά προς το κρατικό κανάλι, χωρίς να έχουμε κατά νουν τα οποιαδήποτε μέτρα για το ΦΠΑ ή κοινωνικά μέτρα, αντισταθμιστικά. Ήταν μια ανεξάρτητη πρόταση που εμπράκτως καταθέσαμε. Τώρα, αν στην πορεία η πρότασή μας έγινε αποδεκτή, πραγματικά χαιρόμαστε, γιατί προσχώρησαν και τα άλλα κόμματα και στήριξαν αυτή την πρόταση. Και αυτή η πρόταση συζητήθηκε εξαντλητικά στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής· καταλήξαμε σε ομόφωνη έκθεση στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής και αναβλήθηκε στην τελευταία συνεδρίαση, για να ψηφιστεί σε αυτή, και δεν μπήκαν αυτές οι αιτιάσεις.

Εγώ πιστεύω ότι, αφ' ης στιγμής η πρόταση βρίσκεται κατατεθειμένη ενώπιόν μας -αναβλήθηκε όχι για αυτούς τους λόγους που αναφέρονται τώρα· αναβλήθηκε για να ψηφιστεί αυτή την Πέμπτη- οποιαδήποτε άλλη αναβολή δε θα χρησιμεύσει σε τίποτα. Τουναντίον, κρατάμε το λαό εν αγωνία για την τύχη της εισφοράς στο κρατικό κανάλι. Η πρότασή μας είναι εδώ. Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι σήμερα υπάρχει ένα κλίμα συναίνεσης. Οι βουλευτές της κοινοβουλευτικής μου ομάδας βεβαιότατα και δικαιολογημένα, αφού εξαντλήσουν και συζητήσουν το θέμα, θα ήθελαν να δουν να ικανοποιείται ένα αίτημα, που δε λέω ότι ήταν μόνο δικό μας αίτημα· ήταν ίσως και άλλων πολιτικών δυνάμεων. Εντούτοις βλέπω ότι μέσα στο διαμορφούμενο κλίμα συναίνεσης η αίτηση για αναβολή είναι ορθή ενόψει της υιοθέτησης από πλευράς κυβέρνησης της πρότασης αλλά και πέραν αυτού και μιας άλλης αντιπρότασης, για να υπάρχει και η ρητή κάλυψη των αναγκαίων πόρων, ώστε να λειτουργεί το ίδρυμα. Πιστεύω ότι, συναινετικά ενεργούντες, ναι, θα πρέπει να συγκατατεθούμε και να τερματιστεί εδώ η συζήτηση, στην αναβολή, ώστε να γίνει κατορθωτό να ψηφιστεί ομόφωνα η

κυβερνητική πρόταση, που δεν είναι παρά μια πρόταση που φαίνεται να συμπίπτει και με τις θέσεις όπως έχουν εκφραστεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος κάτι θέλει να πει.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εκείνο που ήθελα να πω είναι ότι, ναι, ήταν από μηνών αλλά στο συρτάρι! Εμείς κατορθώσαμε να την υλοποιήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου θέλει κάτι να πει.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν κατατέθηκε εκείνη η πρόταση, άλλο νόημα είχε. Ήταν στην πραγματικότητα μια υπόσκαψη της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης. Αυτή τη στιγμή αντιμετωπίζεται κατά τρόπο διαφορετικό το θέμα της κάλυψης των αναγκών της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης. Και είναι με αυτό το πνεύμα που συζητείται το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Εγώ λέω, αν θα υπάρξει συναίνεση -εάν θα υπάρξει συναίνεση, διότι άρχισα και αμφιβάλλω· φαίνεται ότι είχε δίκαιο ο υπουργός, όταν μας έλεγε «αμφιβάλλω αν θα τα έβρετε»· λοιπόν άρχισα να αμφιβάλλω- αν θα υπάρξει συναίνεση, ας μην αρχίσει ο καθένας να καρπώνεται οτιδήποτε. Να χαρείτε ό,τι αγαπάτε! Διαφορετικά, μπορεί ο καθένας να μιλά ως αύριο, τι έκαμε, τι πρότεινε, τι θα προτείνει κ.λπ. κ.λπ. Τούτα νομίζω να τα σταματήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω έκαμα μια εισήγηση, η οποία ακριβώς συνέτεινε στο να συγκλίνει σε αυτό που λέει και ο κ. Χριστόφιας. Ε, αυτό που είπε ο κ. Χατζηδημητρίου όμως το θεωρώ απαράδεκτο! Δε νομίζω ότι ήταν πρόθεση των τριών βουλευτών να υποσκάψουν το ίδρυμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, κύριε συνάδελφε...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εάν υπήρχε ατέλεια στο νομοθέτημα και θέλουμε την κάλυψη, όπως πολύ ορθά είπε ο κ. Παπαδόπουλος, αυτό, ναι, να γίνει· είναι εις αυτή που συναινούμε. Διαφορετικά, όσοι ζητούσαν, και, πιστεύω, μεταξύ άλλων και εσείς, την κατάργηση της εισφοράς στο ΡΙΚ, να δεκτούμε ότι θέλουν και αυτοί την υπόσκαψη του ιδρύματος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρέπει να το κηρύξουμε επείγον τώρα;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να μείνουμε μέχρι εδώ να πούμε ότι αναβάλλεται. Νομίζω ηγέρθησαν τα σημεία που έπρεπε. Αλλά μην υποτιμάτε συναδέλφους, όπως δε θα πρέπει να υποτιμάται και η δική σας, η καλή, διάθεση να δείτε πώς καλύπτεται το κενό που δημιουργείται.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω, εφόσον υπάρχει ενώπιόν μας αυτό το νομοσχέδιο, να υπάρξει ψηφοφορία εάν θεωρείται ότι είναι επείγον ή όχι; Εάν συμφωνείτε να μη θεωρηθεί επείγον, δεν υπάρχει πρόβλημα. Αλλά, αν υπάρχει άποψη να ... Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πήρα το λόγο; Εδώσετέ μου το λόγο;

Εμείς συμφωνούμε να γίνει προσπάθεια για συναίνεση. Όσο για το ποιος θα επωφεληθεί τι, αυτά θα λεχθούν και δημόσια και ο κόσμος θα βγάλει τα συμπεράσματά του.

Σίγουρα δεν αποδέχομαι την καταγγελία του κ. Χατζηδημητρίου, ότι εμείς με την πρότασή μας υποσκάσαμε το κρατικό ίδρυμα. Αντίθετα, πιστεύουμε ότι με αυτό τον τρόπο θα το βοηθήσουμε να είναι πιο οργανωμένο, πιο προγραμματισμένο και άρα θα ενισχυθεί, αλλά και αυτά θα τα εξηγήσουμε στη συνέχεια.

Αυτό που λέω είναι ότι αποδέχομαι την προσέγγιση του κ. Αναστασιάδη και του κ. Χριστόφια να πάμε σε συναίνεση, με τη συνεννόηση όμως ότι, επειδή έχω κι εγώ αμφιβολίες, όπως κι ο υπουργός, ότι στο τέλος θα υπάρξει συναίνεση -και επιτρέψτε μου να έχω τούτη την αμφιβολία- η δική μας πρόταση θα μείνει εκεί να εκκρεμεί, μέχρι που να βρεθεί αυτή η συναίνεση.

Ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό που θα 'θελα να πω είναι διαδικαστικό. Δε θα μπω στην ουσία, αλλά, εάν, ενόψει της αναβολής των υπόλοιπων θεμάτων -διότι, να υπενθυμίσω, ως τώρα συζητούσαμε μόνο την κατάθεση και την κήρυξη ως επείγοντος του νομοσχεδίου αυτού, τώρα μπήκαμε και σ' άλλα θέματα- είναι σύνηθες φαινόμενο στην ολομέλεια- αλλά, αν δε θα ψηφιστεί σήμερα αυτό το νομοσχέδιο, τότε δεν υπάρχει λόγος να κηρυχθεί επείγον. Θα πρέπει να παραμείνει, να πάει με το πακέτο όλων των νομοσχεδίων την ερχόμενη Πέμπτη. Άρα απλώς να γίνει κατάθεση και δε χρειάζεται ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνείτε όλη με αυτή την προσέγγιση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάτι θέλει ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δε διαφωνώ, αν θα είναι έτοιμο την Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα είναι έτοιμο την Πέμπτη, ελπίζω.

Λοιπόν, πριν πάμε στο Κεφάλαιο Α΄, θα ήθελα να ενημερώσω το σώμα για μια επιστολή που απέστειλε ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Φιλίππου σχετικά με την αποχώρησή του από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την επιστολή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Κύριο

27 Απριλίου 2000

Σπύρο Κυπριανού,

Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Λευκωσία.

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε,

Με την παρούσα επιστολή επιθυμώ να σας ανακοινώσω την αποδέσμευσή μου από την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για ιδεολογικούς και πολιτικούς λόγους. Όπως είναι γνωστό, συμμετείχα στην προαναφερθείσα κοινοβουλευτική ομάδα ως Νέες Δυνάμεις, δεδομένου ότι ουδέποτε υπήρξα μέλος του ΑΚΕΛ. Από σήμερα θα συνεχίσω να ασκώ τα καθήκοντά μου στη Βουλή των Αντιπροσώπων ως ανεξάρτητος βουλευτής Λευκωσίας.

Με εκτίμηση,

Ανδρέας Φιλίππου».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη νομοθετική εργασία.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, έστω παρεμπιπτόντως, η εισήγηση που υπάρχει είναι για αναβολή των πρώτων θεμάτων της ημερήσιας διάταξης στη νομοθετική εργασία. Σήμερα έγιναν πολύ έντονες διαβουλεύσεις μεταξύ των ηγεσιών των κομμάτων και στην πρωινή σύσκεψη και ιδιαίτερα σε απογευματινή σύσκεψη και η αλήθεια είναι ότι οι διαβουλεύσεις πραγματοποιήθηκαν και κατά τη διάρκεια μεταξύ της πρώτης σύσκεψης και της δευτέρας. Και παρεμπιπτόντως θα ήθελα να πω ότι - που δεν είναι απλώς παρεμπιπτόντως, αλλά ήθελα να το τονίσω- απολογούμεθα για την καθυστέρηση. Η καθυστέρηση οφείλετο σε αυτό. Μπορεί να μην καταλήξαμε σε οριστική συναίνεση, όμως, όπως προέκυψε κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων και

ιδιαίτερα από την απογευματινή, υπάρχουν στοιχεία που δικαιολογούν μια νέα προσπάθεια για την εξασφάλιση συναίνεσης σ' αυτά τα θέματα. Και νομίζω αξίζει τον κόπο πραγματικά να το επιχειρήσουμε με την ελπίδα -εγώ εκφράζω την πεποίθησή- υπό το φως της ατμόσφαιρας που υπήρξε και της διάθεσης όλων να καταλήξουμε σε σύσκεψη, με την οποία θα συνεχιστεί η σημερινή σύσκεψη, τη Δευτέρα στις 5.00 το απόγευμα.

Επομένως, αναβάλλονται τα πρώτα τρία θέματα και θα παρακαλέσω τον κ. Αναστασιάδη, αν θέλει, να συνεχίσει.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο αντικαθιστά στην έδρα ο αναπληρωτής Πρόεδρος κ. Νίκος Αναστασιάδης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε, θα πω ότι είναι μέχρι και το υπ' αριθμόν πέντε που αναβάλλονται, διότι είναι όλα αυτά τα θέματα που αναβάλλονται για την επόμενη Πέμπτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απ' ό,τι πληροφορούμαι από τη διεύθυνση κοινοβουλευτικών επιτροπών της Βουλής τα θέματα με αριθμούς 6, 7 και 8 δεν είναι έτοιμα.

Συνεπώς, προχωρούμε στα θέματα με αριθμούς 9 και 10. Υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1999 Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της κοινοβουλευτικής επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση η οποία, ως σημειωθεί, είναι ομόφωνη. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, μπορεί να αποφευχθεί η ανάγνωση και να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1999 Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Μουσιούτσας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Απριλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας.

Σκοπός του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000, ώστε να καταργηθούν εννέα θέσεις

συνταγματάρχη, έντεκα θέσεις αντισυνταγματάρχη, έντεκα θέσεις ταγματάρχη, δεκαέξι θέσεις λοχαγού και σαράντα πέντε θέσεις επιλοχία, λόγω του ότι η δημιουργία τους προβλέπεται με το δεύτερο υπό εξέταση νομοσχέδιο.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περὶ Προϋπολογισμού Νόμου του 1999, ώστε να δημιουργηθούν οι πιο πάνω αναφερόμενες θέσεις αναδρομικά από την 1η Δεκεμβρίου 1999, εκτός από οκτώ θέσεις επιλοχία που δημιουργούνται αναδρομικά από την 1η Σεπτεμβρίου 1999.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το Υπουργείο Άμυνας, όταν είχε υποβάλει τις προτάσεις του για τον καταρτισμό του προϋπολογισμού του 1999, δεν είχε συμπεριλάβει τις νέες οργανικές θέσεις που απαιτείτο να δημιουργηθούν στο στρατό της Δημοκρατίας σε διάφορους βαθμούς αξιωματικών και υπαξιωματικών για το συγκεκριμένο έτος, γιατί δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί η διαδικασία των κρίσεων και προαγωγών για το έτος 1998 των αξιωματικών και των υπαξιωματικών. Ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατή η ακριβής πρόβλεψη και ο καθορισμός του αριθμού των αντίστοιχων θέσεων που απαιτούνταν για το έτος 1999.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, κατά τη συζήτηση ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού των προτάσεων του Υπουργείου Άμυνας σε σχέση με τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1999, ο Υπουργός Άμυνας είχε ενημερώσει την επιτροπή για το πιο πάνω θέμα και είχε αναφέρει ότι οι ανάγκες σε νέες οργανικές θέσεις για το έτος 1999 θα υποβάλλονταν στη Βουλή σε μεταγενέστερο χρόνο.

Σημειώνεται ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση η δημιουργία των νέων θέσεων αξιωματικών καθώς και των τριάντα επτά από τις σαράντα πέντε θέσεις υπαξιωματικών θα ισχύει από την 1η Δεκεμβρίου 1999, ενώ των υπόλοιπων οκτώ θέσεων υπαξιωματικών θα ισχύει αναδρομικά από την 1η Σεπτεμβρίου 1999, για να καταστεί δυνατός ο διορισμός στο στρατό των οκτώ αποφοίτων της Σχολής Μόνιμων Υπαξιωματικών Ναυτικού της Ελλάδας οι οποίοι έχουν αποφοιτήσει από τη σχολή αυτή στις 13 Νοεμβρίου 1999.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, ώστε να καταστεί δυνατή η δημιουργία των πιο πάνω αναφερόμενων θέσεων αξιωματικών και υπαξιωματικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο που τίθεται προς απάντηση είναι το ερώτημα εάν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Εάν δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση για το υπ' αριθμόν 9 νομοσχέδιο πρώτα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 100/102 του Κεφαλαίου 11.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δευτέραν ανάγνωση για το υπ' αριθμόν 10 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 100/102 του Κεφαλαίου 11.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Αναγνώρισης της 15ης Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής Νόμος του 1999». Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αναγνώρισης της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Θάσος Μιχαηλίδης

Μάριος Ματσάκης

Στάθης Κιπής

Μη μέλη της επιτροπής:

Κώστας Παπακώστας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Νοεμβρίου 1999 και 22 Φεβρουαρίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού, κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Επιτροπής Καταρισμού και Τήρησης Μητρώου Μαχητών της Αντίστασης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αντικατάσταση της υφιστάμενης νομοθεσίας για την αναγνώριση και καθιέρωση της 15^{ης} Ιουλίου ως Ημέρας της Δημοκρατίας και Ημέρας Μνήμης και Τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν, προασπίζοντας τη δημοκρατία και εναντίον του προδοτικού πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου 1974 με νέα νομοθεσία, ώστε να καθίσταται δυνατή η άμεση εφαρμογή της.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ήδη από το 1998 το Υπουργικό Συμβούλιο με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία διόρισε επταμελή επιτροπή, που συνεχίζει να λειτουργεί και της οποίας βασικό έργο είναι ο καταρισμός και η τήρηση μητρώου μαχητών της αντίστασης. Όπως επισημάνθηκε από την πρόεδρο της εν λόγω επιτροπής, επειδή, σύμφωνα με την υπό κατάργηση νομοθεσία, η διαδικασία και τα κριτήρια εγγραφής στο προβλεπόμενο μητρώο καθορίζονται με κανονισμούς που εκδίδει το Υπουργικό Συμβούλιο, η επιτροπή αυτή, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, μελέτησε σχετική νομοθεσία που διέπει ανάλογες περιπτώσεις στην Ελλάδα με σκοπό την ετοιμασία σχετικών κανονισμών. Ύστερα από τη μελέτη του θέματος αποφασίστηκε αρμοδίως η σύνταξη νέου νόμου, με τον οποίο καλύπτονται τα κενά και οι αδυναμίες της υφιστάμενης νομοθεσίας και ταυτόχρονα ενοποιούνται οι σχετικοί νόμοι του 1990 και 1993.

Οι εκπρόσωποι της υπό αναφορά επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νομοσχεδίου, καθώς και με τις τροποποιήσεις τις οποίες έκρινε σκόπιμες η επιτροπή στο στάδιο της κατά άρθρο μελέτης του.

Ειδικότερα, στο νέο νόμο που προτείνεται διαλαμβάνονται πρόνοιες για αναλυτικότερη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν κυρίως τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της επιτροπής, τη διαδικασία και τα κριτήρια συμπερίληψης ενός μαχητή στο μητρώο, καθώς και τα μέτρα απότισης τιμής στους μαχητές της αντίστασης. Σημειώνεται ιδιαίτερα ότι, πέρα από την αναγνώριση της 15^{ης} Ιουλίου ως επετείου της Δημοκρατίας, καθιερώνεται και η 7^η Δεκεμβρίου ως ημέρα για την πραγματοποίηση ενδοσχολικών εκδηλώσεων προς τιμή των μαχητών της αντίστασης. Σημειώνεται επίσης ότι γίνεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία η επιτροπή που συστάθηκε με βάση την υπό κατάργηση νομοθεσία θα συνεχίσει να λειτουργεί ωσάν να είχε συσταθεί δυνάμει της προτεινόμενης νέας νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας στο στάδιο της κατά άρθρο μελέτης του νομοσχεδίου επέφερε σε αυτό αριθμό τροποποιήσεων, τις οποίες έκρινε αναγκαίες για την περαιτέρω βελτίωση των προτεινόμενων ρυθμίσεων, με γνώμονα τη διασφάλιση της σωστής και άμεσης εφαρμογής του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και

ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αναγνώρισης της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όπως έχει αποφασιστεί στη σύσκεψη των αρχηγών, γίνεται εισήγηση για αλλαγή του τίτλου. Να διαβάσω τον τίτλο, είναι μία αναδιατύπωση του τίτλου: Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Καθιέρωσης της 15ης Ιουλίου 1974 ως ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθεί;

Μάλιστα, ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ακόμα μία μικρή τροποποίηση. Στο άρθρο 6, στην παράγραφο ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γεωργίου, θέλετε να δούμε την πρώτη, εάν εγκρίνεται, μετά να προχωρήσουμε στη δεύτερη και ούτω καθεξής και έτσι να προχωρήσουμε ...

Ναι, κύριε Χατζηδημητρίου να σας δώσω το λόγο, αλλά ... Α, θέλετε να κάνετε παρατήρηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μία γενική παρατήρηση, θέλω να κάνω, κύριε Πρόεδρε. Είναι φυσικά πολύ σημαντικό το ότι ήρθε να ψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο που αποδίδει τιμή σε πεσόντες και μέσα στο σύστημα αξιών δημιουργεί και έναν κανόνα για την κοινωνία μας. Όμως, ως εισήγηση θα ήθελα να το κάνω, για να το μελετήσει η Βουλή μελλοντικά: Κάποτε θα πρέπει αυτά τα θέματα της πρόσφατης ιστορίας μας που έχουν σφραγίσει με ευτυχείς αλλά και με δραματικές ώρες την ιστορία αυτού του τόπου θα πρέπει να τα μελετήσουμε με μεγάλη σοβαρότητα και υπευθυνότητα και να ορίσουμε κάποτε κάποια επιτροπή καθηγητών, ιστορικών να μελετήσουν σε βάθος, ώστε να δώσουν στην κοινωνία μας την αναγκαία πληροφόρηση για το τι συνέβη σ' αυτό τον τόπο, κατά τρόπο συνοπτικό και κριτικό, ώστε να ξέρουμε τι καλά και τι κακά πράξαμε σ' αυτό τον τόπο μέσα στον αιώνα που μας πέρασε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηδημητρίου.

Προχωρούμε τώρα στην τροποποίηση που υπέβαλε ο κ. Χατζηγιάννης και στη συνέχεια και ο κ. Γεωργίου θα υποβάλει ... Ο κ. Χατζηγιάννης υποβάλλει μία πρόταση τροποποιητική όσον αφορά τον τίτλο. Εγκρίνεται;

Εγκρίνεται.

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου θέλει να επιφέρει μια τροπολογία στο άρθρο 6. Κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Στην επιφύλαξη του εδαφίου (3) του άρθρου 6, στη σελίδα 4 στην τέταρτη γραμμή, η πρώτη λέξη “συνειδητά” να διαγραφεί. Να διαγραφεί η λέξη “συνειδητά” μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι είναι τούτο;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να εξηγήσω, κύριε Πρόεδρε. Όπως είναι διατυπωμένη η παράγραφος, εφόσον παραμένει η λέξη “συνειδητά”, σημαίνει ότι πρόσωπα τα οποία είτε είχαν άμεση εμπλοκή είτε συνεργάστηκαν με την ΕΟΚΑ Β΄ είτε είχαν συμμετοχή στο πραξικόπημα, εάν έρθουν και ισχυριστούν ότι δεν το έπραξαν συνειδητά, θα δικαιούνται να συμπεριληφθούν στον κατάλογο είτε των θυμάτων είτε των αγωνιστών της αντίστασης. Συνεπώς, διαγράφοντας η λέξη “συνειδητά” και διατηρώντας αυτή την επιφύλαξη, πρόσωπα τα οποία συνεργάστηκαν με την ΕΟΚΑ Β΄ και το πραξικόπημα δε θα δικαιούνται συμπερίληψη σ’ αυτούς τους καταλόγους. Αυτή είναι η σημασία της αφαίρεσης της λέξης “συνειδητά”.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είτε μπει είτε δεν μπει, η συνείδηση πάντοτε είναι το προαπαιτούμενο, η γνώση δηλαδή και η βούληση. Συνεπώς, υπάρχει ένσταση όπως διαγραφεί;

Δεν υπάρχει ένσταση; διαγράφεται. Η τροπολογία γίνεται δεκτή.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αναγνώριση και καθιέρωση της 15ης Ιουλίου. Άρθρο 3.

Σημασία του αγώνα. Άρθρο 4.

Επιτροπή Καταρτισμού και Τήρησης Μητρώου Μαχητών της Αντίστασης. Άρθρο 5.

Κατάρτιση και τήρηση του Μητρώου. Άρθρο 6.

Λειτουργία της Επιτροπής. Άρθρο 7.

Ονόματα οδών. Άρθρο 8.

Μνημεία. Άρθρο 9.

Μέτρα απότισης τιμής. Άρθρο 10.

Συντάξεις και επιδόματα. Άρθρο 11.

Ηθικές αμοιβές. Άρθρο 12.

Κανονισμοί. Άρθρο 13.

Κατάργηση και επιφύλαξη. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 14, συμπεριλαμβανομένου και του 6 όπως έχει τροποποιηθεί, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 14, συμπεριλαμβανομένου και του 6 όπως έχει τροποποιηθεί, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καθιέρωσης της 15ης Ιουλίου 1974 ως ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Υπάρχει εισήγηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναβληθεί και να παραπεμφθεί για επανεξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα αναβάλω το θέμα. Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένσταση;

Δεν υπάρχει ένσταση· αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και, αν δεν έχετε ένσταση, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ναι, έχετε δίκαιο. Δεν είναι ομόφωνη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση έχει δύο πτυχές. Επιλαμβάνεται των σχεδίων οικιακής οικονομίας, είναι η μία πτυχή· εκεί μπορεί να είναι ομόφωνο. Εκεί είναι ομόφωνο και η εισήγησή μου προς το σώμα είναι να προχωρήσουμε στην ψήφιση αυτής της εισήγησης. Υπάρχει το άλλο θέμα που αφορά τους καθηγητές τεχνολογίας ... Η παράκληση από τα μέλη είναι να αναβληθεί για μία εβδομάδα εκείνο το μέρος και θα εισηγηθώ κι εγώ ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρακτικά, κύριε Χατζηγιάννη, αντιλαμβάνεστε, εφόσον είναι εις ένα νομοσχέδιο, δεν μπορούμε να περάσουμε το μισό σήμερα και το μισό ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι σχέδια υπηρεσίας· είναι δύο σχέδια υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, επειδή είναι κανονισμοί ... δεν είναι σε ενιαίο κανονισμό;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι σε ενιαίο κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ακριβώς είναι δύο σχέδια υπηρεσίας και επειδή υπάρχει ένας διάλογος αυτή τη στιγμή μεταξύ της ΟΕΛΜΕΚ και της ΟΛΤΕΚ που πιθανόν να καταλήξει σε μια συναινετική λύση, νομίζω το πρώτο θέμα, το πρώτο σχέδιο υπηρεσίας, αφού είναι ομόφωνη η απόφαση, μπορεί να περάσει ως σχέδιο υπηρεσίας και για το δεύτερο να δοθεί ο χρόνος στις δύο εκπαιδευτικές οργανώσεις και να το συζητήσουμε. ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει η πρακτική, νομική πτυχή του θέματος. Ο κανονισμός είναι ένας και περιλαμβάνει δύο σχέδια υπηρεσίας. Αντιλαμβάνομαι και βλέπω το σημείο που εγείρετε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φοβούμαι ότι δεν έχουμε περιθώρια για αναβολή. Εάν δεν ψηφιστούν σήμερα, εφαρμόζονται ως έχουν, διότι... Οπότε ή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η τελευταία μέρα;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό σημαίνει ότι εγκρίνουμε το ένα και απορρίπτουμε το άλλο, για να επανέλθουμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και ζητούμε να αποσυρθεί το άλλο, διότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να απορριφθεί... Εγκρίνεται το πρώτο σχέδιο υπηρεσίας, που αφορά, όπως ανέφερε ο κ. Χατζηγιάννης... που υπάρχει και η ομοφωνία και απορρίπτεται το δεύτερο, που αυτό σημαίνει ότι επανέρχεται ως κανονισμός και ως σχέδιο υπηρεσίας ξεχωριστό. Συγγνώμη;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε χωρίζουν, λέει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν άκουσα. Τι είπατε;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Η γραμματέας της επιτροπής λέει ότι δε χωρίζει. Είναι ολόκληρο το...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι σημαίνει δε χωρίζει; Να υποβληθεί τροπολογία, να απορριφθεί το δεύτερο, να εγκριθεί το πρώτο. Μα υπάρχει θέμα τι εγκρίνουμε από τους κανονισμούς τώρα;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ μιλούμε για διαδικασία της Βουλής. Οι κανονισμοί θα μπορούσαν να τροποποιηθούν, όπως η Βουλή κρίνει σκόπιμο. Η Βουλή εγκρίνει το πρώτο, απορρίπτει το δεύτερο. Είναι μέσα στις δυνατότητες της Βουλής. Το πρώτο είναι σχέδια οικιακής οικονομίας, είπατε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Η Βουλή εγκρίνει το σχέδιο που αφορά τους καθηγητές οικιακής οικονομίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, ενώ το δεύτερο το απορρίπτει, όχι διότι το απορρίπτει με την έννοια της απόρριψης, είναι νομοτεχνική και διαδικαστική η θέση. Απορρίπτεται για να επανέλθει όποτε θέλει ή όποτε κρίνει η δημόσια υπηρεσία. Δεν είναι θέμα της Βουλής να αποφασίσει.

Υπάρχει ένσταση ως προς την έγκριση του πρώτου μέρους του κανονισμού που αναφέρεται στα σχέδια υπηρεσίας των καθηγητριών οικιακής οικονομίας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει μία αποχή. Άλλη ένσταση; Δεν υπάρχει. Συνεπώς...

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Να την αιτιολογήσω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, να σας δώσω το λόγο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβάνομαι... Όπως εστάλη ο κανονισμός, είναι αλληλένδετα τα δύο σχέδια, απ' ό,τι πληροφορούμαι από τη γραμματεία. Η εκπνοή είναι την άλλη Πέμπτη, κύριε Χατζηδημητρίου. Εάν είναι δυνατό να προετοιμαστούν ορθά νομοτεχνικά, για να μην υπάρχει και ο κίνδυνος προσβολής επί δικαστηρίων, νομίζω να αναβάλουμε το θέμα για την επόμενη Πέμπτη, οπότε υιοθετείται το ένα, απορρίπτεται το άλλο, αφού νομοτεχνικά προετοιμαστούν από τις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές.

Αναβάλλεται συνεπώς το θέμα υπ' αριθμόν 13, «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», για την επόμενη Πέμπτη.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Πρώτου Λειτουργού Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Πρώτου Λειτουργού Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Στάθης Κιπτής

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Απριλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 24 και 76 του Νόμου περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, είναι ο καθορισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Πρώτου Λειτουργού Παιδαγωγικού Ινστιτούτου στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, στα πλαίσια της αναβάθμισης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου δημιουργήθηκε με συμπληρωματικό προϋπολογισμό μια νέα θέση Πρώτου Λειτουργού Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Για την πλήρωση της θέσης αυτής έχει ετοιμαστεί το υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας, το οποίο συζητήθηκε και εγκρίθηκε ομόφωνα από τη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΜΕΠΕΥ).

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στην πιο πάνω συνεδρία συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό έγκριση σχεδίου υπηρεσίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί από καθαρά νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και να ρωτήσω αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής. Εάν δεν υπάρχουν, προχωρώ στο επόμενο ερώτημα που είναι: Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Αντιλαμβάνομαι και πάλι η έκθεση είναι ομόφωνος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιλοφορούνται «Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Ανδρούλα Βασιλείου

Στάθης Κιπτής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Απριλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του νόμου περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του νόμου περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Συνέλευσης και περί του Υπουργείου Παιδείας.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία των δημοσίων εσπερινών σχολείων μέσης γενικής εκπαίδευσης, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία δημόσιων εσπερινών τεχνικών σχολών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα δημόσια εσπερινά σχολεία μέσης γενικής εκπαίδευσης λειτουργούν από το 1990. Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εγκρίνει τη λειτουργία μίας εσπερινής τεχνικής σχολής στη Λευκωσία, σε δοκιμαστική βάση, από τη σχολική χρονιά 1999-2000. Η προτεινόμενη τροποποίηση είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της σχολής αυτής.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στην πιο πάνω συνεδρία συμφώνησαν με τη βασική επιδίωξη, καθώς και με τις επιμέρους πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών, επισημαίνοντας παράλληλα ότι στις σχολές αυτές αναμένεται ότι θα φοιτήσουν κυρίως μαθητές που για διάφορους λόγους διέκοψαν τη φοίτησή τους στις τεχνικές σχολές.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί από καθαρά νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχει. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 16, 17 και 18 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία, ενώ το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι απόφαση της Βουλής που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000. Η έκθεση της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού είναι ομόφωνος. Εάν δεν υπάρξει ένσταση, θα θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Νίκος Μουσιούπας	Αβράμ Αντωνίου
Τάσος Παπαδόπουλος	Ανδρέας Φιλίππου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Πρόδρομος Προδρόμος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Παναγιώτης Δημητρίου	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Απριλίου 2000 μελέτησε σχετικές επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με ημερομηνία 15 και 29 Μαρτίου 2000, με τις οποίες ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £10.000 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, άρθρο 73872 του προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται από το άρθρο αυτό για δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τις αναφερθείσες επιστολές, ζητείται η αποδέσμευση των ακόλουθων κονδυλίων:

- Ποσό ύψους £5.000 ως συνεισφορά του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για την ανέγερση νηπιαγωγείου στο Μένικο.
- Ποσό ύψους £5.000 ως συνεισφορά του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για την κατασκευή στεγαστρου στο 20ό Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού από το σύνδεσμο γονέων του εν λόγω σχολείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των πιο πάνω κονδυλίων για τη διενέργεια των πιο πάνω δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η

εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να διαβάσετε την...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £10.000 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στις σχετικές επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με αριθμούς φακέλων Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνία 15.3.2000 και Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνία 29.3.2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η αναγνωσθείσα απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, η απόφαση εγκρίνεται.

Το τελευταίο θέμα είναι το θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, κύριοι συνάδελφοι, που είναι «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Φυσικού Περιβάλλοντος Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Φυσικού Περιβάλλοντος Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Καίτη Κληρίδου

Μάρκος Κυπριανού

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Νίκος Κλεάνθους

Αριστοφάνης Γεωργίου

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Φεβρουαρίου και 20 Απριλίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Οικονομικών, της ΠΑΣΥΔΥ και του Συμβουλίου Εγγραφής Γεωπόνων.

Με τους κανονισμούς αυτούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Φυσικού Περιβάλλοντος Α'.

Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών εκφράστηκαν έντονες διαφωνίες και επιφυλάξεις εκ μέρους των εκπροσώπων του Συμβουλίου Εγγραφής Γεωπόνων αναφορικά με τα σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και ως εκ τούτου η επιτροπή εισηγήθηκε σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να μελετήσουν εκ νέου τα εν λόγω σχέδια υπηρεσίας και να επανέλθουν σε μεταγενέστερο χρόνο.

Αναφορικά με το σχέδιο υπηρεσίας του Λειτουργού Φυσικού Περιβάλλοντος Α' για το οποίο δεν εκφράστηκαν οποιεσδήποτε επιφυλάξεις ή διαφωνίες από οποιαδήποτε πλευρά, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αποφάσισε ομόφωνα να το προωθήσει για έγκριση από τη Βουλή, αφήνοντας το υπόλοιπο μέρος των κανονισμών, το οποίο χρειάζεται ενδελεχέστερη μελέτη, για λήψη απόφασης σε ευθετότερο χρόνο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών κατέληξε στην απόφαση αυτή λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τις επείγουσες ανάγκες της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος για άμεση πρόσληψη προσωπικού, υπό το φως του μεγάλου όγκου εργασίας που έχει να διεκπεραιώσει μετά τις πολλαπλές υποχρεώσεις που έχει αναλάβει για εναρμόνιση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του περιορισμένου αριθμού υπαλλήλων που στελεχώνουν την υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού διαμόρφωσε ξεχωριστό κείμενο για το μέρος των κανονισμών που αφορά μόνο το σχέδιο υπηρεσίας του Λειτουργού Φυσικού Περιβάλλοντος Α', ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέση Λειτουργού Φυσικού Περιβάλλοντος Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα; Δεν υπάρχει. Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθούν οι κανονισμοί, εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ούτε ομιλητές ούτε και ένσταση, εγκρίνονται οι κανονισμοί.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β΄, το οποίο ήδη, αντιλαμβάνομαι, έχει προηγηθεί.

Το Κεφάλαιο Γ΄ είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις. Αυτές εδόθησαν και θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.088 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Καίτη Κληρίδου στις 20 Απριλίου 2000.

«Ο δρόμος Κάτω Μονής - Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου έχει υποστεί καθίζηση και σε δύο σημεία χρειάζεται η κατασκευή τοίχων για συγκράτηση των βράχων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού βρίσκεται το θέμα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.089 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 8 Μαΐου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να εφοδιάσει το σώμα με κατάλογο των πλοίων που παρέμειναν ελλιμενισμένα στα κυπριακά λιμάνια για περίοδο πέραν του ενός μηνός τα τελευταία πέντε χρόνια.

Παράλληλα καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή για το ύψος των ημερήσιων τελών ελλιμενισμού των πλοίων στα κυπριακά λιμάνια, αφού υπάρχει πληροφόρηση ότι τα τέλη αυτά είναι τόσο χαμηλά, ώστε να αποτελούν κίνητρο για να παραμείνουν τα πλοία σταθμευμένα στα κυπριακά λιμάνια.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαΐου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.028, ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Κανναβιούς για παραχώρηση τμήματος της κοίτης του ποταμού που τη διασχίζει για διαμόρφωση και χρήση του για κοινωνικές εκδηλώσεις, σας πληροφορώ ότι η εξέταση έχει συμπληρωθεί και θα παρουσιαστεί στην επόμενη συνεδρία της υπουργικής επιτροπής, που θα πραγματοποιηθεί τον προσεχή μήνα, για λήψη αποφάσεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Απριλίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.064, ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Σχετικά με αίτημα για αύξηση της κρατικής χορηγίας και επίσης τη διαγραφή χρέους ύψους £70.000 από δάνειο που συνήψε η κοινότητα Καλλέπεια για σκοπούς αντικατάστασης του υδρευτικού δικτύου, σας πληροφορώ τα εξής:

- α. Η συνεισφορά του χωριού στην εκτέλεση έργων ανάπτυξης ανέρχεται στο 20% και καθορίστηκε με τις υπ' αριθμούς 46.760 και 49.668 αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, με ημερομηνίες 16 Οκτωβρίου 1997 και 19 Μαΐου 1999 αντίστοιχα. Η περαιτέρω μείωση της συνεισφοράς της κοινότητας είναι γενικότερο θέμα που επηρεάζει και άλλες κοινότητες και έτσι θα μελετηθεί περαιτέρω προτού ληφθεί τελική απόφαση.
- β. Η κοινότητα οφείλει τα πιο κάτω δάνεια τα οποία συνήψε από τους δανειστικούς επιτρόπους:

- i. T423/96 (Υδατ.) ποσό £33.900. Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 1999: £34.000. Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 46.760 και ημερομηνία 16 Οκτωβρίου 1997 διαγράφηκε ποσό £10.814,65.
- ii. T569/97 (Υδατ.) ποσό £19.800. Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 1999: £24.000. Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 46.760 και ημερομηνία 16 Οκτωβρίου 1997 διαγράφηκε ποσό £6.600.
- iii. T559/97 (Υδατ.) ποσό £1.552. Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 1999: £1.075. Διαγράφηκε ποσό £517,33 με την ίδια πιο πάνω απόφαση.
- iv. T469/98 (Υδατ.) ποσό £1.716. Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 1999: £922,87.
- v. T562/98 (Υδατ.) ποσό £6.400. Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 1999: £7.072,31.
- vi. T294/95 ποσό £3.000. Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 1999: £692,92. Διαγράφηκε με την ίδια απόφαση ποσό £631,66.
- vii. T245/98 ποσό £1.380. Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 1999: £742,17.
- viii. T350/99 ποσό £2.600. Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 1999: £2.864,22.

Το ολικό χρέος της κοινότητας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 1999 ανήλθε στο ποσό των £71.369,90.

- γ. Το συγκεκριμένο αίτημα για διαγραφή των δανείων της κοινότητας μου τέθηκε και κατά τη διάρκεια της περιφερειακής σύσκεψης που έγινε στην Τσάδα στις 4 Νοεμβρίου 1999. Επειδή πρόκειται για γενικότερο θέμα που επηρεάζει και άλλες κοινότητες, θα μελετηθεί και θα αντιμετωπισθεί κατάλληλα. Ήδη το γραφείο επάρχου Πάφου ετοιμάζει εμπειριστατωμένη έκθεση για αρκετές κοινότητες της Πάφου που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα με συγκεκριμένες εισηγήσεις.

Λυτούμαι για την καθυστέρηση που παρουσιάστηκε στην απάντηση της επιστολής σας, που οφείλεται στο χρόνο λήψης των ζητηθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες υπηρεσίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.066, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με ισχυρισμό ότι κατά το σχεδιασμό για βελτίωση του δρόμου Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας προβλέπεται επιλεκτικά η δημιουργία δρόμου, ώστε να εξασφαλίσει πρόσβαση το τεμάχιο 56 φ/σχ. ΧLII.13.W2, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το τμήμα του δρόμου Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας σχεδιάστηκε με την πρόβλεψη απομονωτικής λωρίδας σε όλο του το μήκος. Σημειώνεται ότι δεν έχει δοθεί πρόσβαση επιλεκτικά σε κανένα τεμάχιο, παρά μόνο προβλέφθηκαν δύο προσβάσεις ισόπεδες που επιτρέπουν μόνο αριστερόστροφες κινήσεις σε περιοχές που διακόπτοντο υφιστάμενοι εγγεγραμμένοι δρόμοι.

Προβλέπονται επίσης και τέσσερις ανισόπεδοι κόμβοι στις περιπτώσεις των διασταυρώσεων των κοινοτήτων Ξυλοφάγου, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Αγίας Νάπας

και στο υπό αναφορά τεμάχιο δεν έχει προβλεφθεί οποιαδήποτε πρόσβαση του στο νέο δρόμο.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.067, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Υστερα από διερεύνηση των καταγγελιών του κ. Γιάγκου, διαπιστώθηκε ότι πράγματι ο κ. Θεμιστοκλής Χατζηκωνσταντή, στον οποίο παραχωρήθηκε τουρκοκυπριακός κλήρος, προέβη αυθαίρετα σε καλλιέργεια και άλλης χαλίτικης γης που γειτνιάζει με την τουρκοκυπριακή γη που του παραχωρήθηκε. Σημειώνεται ότι και άλλοι εκτοπισμένοι κάτοικοι που διαμένουν στο χωριό Κλαυδιά έχουν προβεί σε παρόμοιες ενέργειες.

Για σκοπούς διαπίστωσης της έκτασης και των άλλων δεδομένων των επεμβάσεων, το θέμα παραπέμφθηκε στον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό Λάρνακας, ώστε να καταστεί δυνατή η λήψη των αναγκαίων μέτρων για αποκατάσταση της νομιμότητας.

Θα σας τηρήσουμε ενήμερους για τις εξελίξεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.068, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με την χορηγηθείσα άδεια οικοδομής σε ιδιώτη στα τεμάχια με αρ. 74 και 409, του Φ/Σχ. 41/26 στην παραλία Ορόκλινης με συντελεστή δόμησης κατά 50% μεγαλύτερο του επιτρεπόμενου από τα σχέδια ανάπτυξης και την ερώτηση κατά πόσο είναι πολιτική απόφαση ή πολεοδομική παρέμβαση, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η Υπουργική Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της με ημερομηνία 5 Σεπτεμβρίου 1995, αποφάσισε να εγκρίνει αίτηση της κ. Ινούς Φ. Ζαχαριάδη κ.ά., σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 26 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, για χορήγηση πολεοδομικής άδειας για οικιστική ανάπτυξη, κατά παρέκκλιση των προνοιών του τοπικού σχεδίου Λάρνακας, με συντελεστή δόμησης 0.30:1 (και όχι 0.50:1) αντί του επιτρεπόμενου 0.20:1

Η Υπουργική Επιτροπή ενέκρινε την πιο πάνω αίτηση, επειδή επέκειτο η τροποποίηση των προνοιών του τοπικού σχεδίου Λάρνακας και αναμενόταν ότι η περιοχή στην οποία εμπίπτουν και τα τεμάχια των αιτητών θα εντασσόταν στη Ζώνη Τ1Ε, με συντελεστή δόμησης 0.30:1.

Σύμφωνα με το ισχύον τοπικό σχέδιο Λάρνακας, η περιοχή στην οποία εμπίπτουν τα πιο πάνω τεμάχια έχει ήδη ενταχθεί στην πολεοδομική ζώνη Τ1εα, με συντελεστή δόμησης 0.30:1 και ποσοστό κάλυψης 0.20:1.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Απριλίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.083, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Αναφέρομαι στο θέμα εκτέλεσης κατασκευαστικών έργων στην προστατευόμενη περιοχή της Πέτρας του Ρωμιού και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι εργασίες οι οποίες προωθούντο για εκτέλεση στο συγκεκριμένο χώρο συνίσταντο στην εκσκαφή αυλακιού για τοποθέτηση καλωδίου, ώστε να φωταγωγηθεί η Πέτρα του Ρωμιού, απόφαση την οποία έλαβε το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (ΥΕΒ & Τ). Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είχε εκδώσει σχετικές πιστώσεις το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών και το οποίο στη συνέχεια απευθύνθηκε στο Τμήμα Δημοσίων Έργων για εκτέλεση της εργασίας διάνοιξης αυλακιού για το απαραίτητο καλώδιο. Έπειτα από παρέμβαση του Κινήματος Οικολόγων-Περιβαλλοντιστών, οι εργασίες, οι οποίες διήρκησαν μια μόνο μέρα, διεκόπησαν. Έκτοτε το Τμήμα Δημοσίων Έργων δεν έχει προβεί σε εκτέλεση οποιασδήποτε άλλης εργασίας στην περιοχή.

Το όλο θέμα της φωταγώγησης της Πέτρας Ρωμιού έχει παραπεμφθεί στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το οποίο, αφού μελετήσει όλες τις πτυχές του ζητήματος, συμπεριλαμβανομένης και της περιβαλλοντικής διάστασης, θα προβεί στη λήψη των απαραίτητων μέτρων.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο Κεφάλαιο Δ΄ αντιλαμβάνομαι ότι για το πρώτο θέμα υπήρξε μια συνεννόηση, για να συζητηθεί σε ευθετότερο χρόνο.

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα αυτό εγγράφηκε με εισήγηση του Προέδρου της Βουλής και προέδρου του ΔΗΚΟ και ο κ. Κυπριανού με πληροφόρησε ότι θέλει να μιλήσει για το θέμα. Επειδή ο ίδιος, για γνωστούς λόγους, δεν είναι διατεθειμένος σήμερα να μιλήσει, παρακαλώ να αναβληθεί για συζήτηση σε ευθετότερο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Δ΄ αναβάλλεται, ύστερα από την παρέμβαση του κ. Παπαδόπουλου. Και προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ΄ στο δεύτερο θέμα της ημερήσιας διάταξης, που είναι «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές» το οποίο ενέγραψε ο κ. Ανδρέας Χρίστου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Ο κ. Ανδρέας Χρίστου έχει το λόγο ως εισηγητής του θέματος.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, μπαίνοντας στον 21ο αιώνα η κυπριακή εκπαίδευση, αν πρόκειται να εκπληρώσει το σκοπό της, πρέπει να βρίσκεται σε συνεχή και δυναμική αλληλεπίδραση και αλληλεξάρτηση με τις πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτιστικές πραγματικότητες του τόπου, του ευρύτερου ευρωπαϊκού και παγκόσμιου χώρου.

Το ΑΚΕΛ, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις διεθνείς τάσεις όσο και τις πραγματικές συνθήκες που επικρατούν, στηριγμένο στις αξίες και τις αρχές που το ίδιο το κόμμα πρεσβεύει, στοχεύει στο όραμα μιας εκπαίδευσης με ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα και ανθρωπιστικό περιεχόμενο. Για μας η παιδεία είναι εθνικό κεφάλαιο αλλά ταυτόχρονα και βασικό κοινωνικό αγαθό, γι' αυτό και πρέπει να διασφαλίζεται ο δημόσιός της χαρακτήρας, η ισότητα των ευκαιριών και η εξίσωση των δυνατοτήτων επιτυχίας για όλους. Για μας η ελεύθερη πρόσβαση στη μόρφωση σ' όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος, η ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης και η δια βίου εκπαίδευση είναι αναγκαίες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της κοινωνίας,

την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής, την αποφυγή της μορφωτικής και κοινωνικής περιθωριοποίησης και την άμβλυνση των κοινωνικών και εκπαιδευτικών ανισοτήτων.

Στη βάση αυτών των αρχών και των διαπιστώσεων θεωρούμε ότι σήμερα παρά ποτέ είναι αναγκαία μια συνολική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση η οποία να επιφέρει ριζοσπαστικές τομές τόσο στη δομή όσο και στο περιεχόμενο του εκπαιδευτικού συστήματος. Προχωρήσαμε λοιπόν, στηριγμένοι σ' αυτές τις βάσεις, σε μια συστηματική εργασία, στην οποία συμμετείχαν ειδικοί με πολύχρονη πείρα και προσφορά στην εκπαίδευση, στην κατάθεση ενώπιον της κοινωνίας μιας ολοκληρωμένης εκπαιδευτικής πολιτικής. Για πρώτη φορά τέθηκε επί τάπητος το συνολικό πρόβλημα της κυπριακής εκπαίδευσης: Ο χαρακτήρας και η μορφή της, το περιεχόμενο, οι μέθοδοι διδασκαλίας, η οργάνωση και η διοίκησή της.

Ταυτόχρονα με τη συχνή κατάθεση προτάσεων, όπως για παράδειγμα για την προδημοτική εκπαίδευση, το ολοήμερο σχολείο, το λύκειο και την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση (ΤΕΕ), το πανεπιστήμιο και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, την αναβάθμιση και αποτελεσματική λειτουργία του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου, οι προτάσεις νόμου και οι συχνές παρεμβάσεις στη Βουλή δίνουν το καθημερινό στίγμα της δικής μας έγνοιας για όλα όσα τεκταίνονται στην εκπαίδευση και στην παιδεία.

Έχουν, κατά την άποψή μας, συσσωρευτεί σ' αυτό το χώρο επικίνδυνα αδιέξοδα. Το ποσοστό των μαθητών που εγκαταλείπουν την εκπαίδευση πριν από το τέλος της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή και κατά το λυκειακό κύκλο, όπως και το ποσοστό της σχολικής αποτυχίας και των λειτουργικά αναλφάβητων, είναι τρομακτικά ψηλά και αποτελούν, πέραν της μορφωτικής περιθωριοποίησης, και την αιτία πολλών άλλων κοινωνικών προβλημάτων. Ο κοινωνικός ρόλος του κράτους στην παιδεία δυστυχώς περιορίζεται, ως αποτέλεσμα της νεοφιλελεύθερης οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης.

Όπως είναι γνωστό, τον Απρίλη του '97 δόθηκε στη δημοσιότητα η έκθεση που ονομάζεται «Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Συστήματος της Κύπρου» και η οποία συντάχθηκε από δύο ομάδες εμπειρογνομόνων του Διεθνούς Ινστιτούτου Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού της ΟΥΝΕΣΚΟ. Η έκθεση επισημαίνει και κωδικοποιεί τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει το εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου.

Ακολούθησαν οι εισηγήσεις υποεπιτροπών, που έγιναν στη βάση της έκθεσης των εμπειρογνομόνων. Στο μεγαλύτερό τους μέρος δεν υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται αποσπασματικά, κυρίως λόγω της πολιτικής της κυβέρνησης, αλλά και λόγω της έλλειψης μιας πολιτικής βούλησης, αναγκαίας για να προχωρήσει σε μια συνολική μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος.

Ακόμα και σήμερα, που με τον πιο εύκολο τρόπο διακηρύσσονται αλλαγές και εξαγγέλλονται μεγαλόπνοα σχέδια, στην πράξη πολύ λίγα γίνονται ή και όσα γίνονται, προωθούνται πρόχειρα, αποσπασματικά και ημιτελώς. Οι εισηγήσεις της διατμηματικής ομάδας για την πρόληψη της σχολικής αποτυχίας και του λειτουργικού αναλφαβητισμού, που εν πολλοίς αποτελούν επανάληψη εισηγήσεων αντίστοιχης επιτροπής του 1990, και πάλι υλοποιούνται αποσπασματικά. Ιδιαίτερα δε για τις αλλαγές που αφορούν περισσότερο την πρόληψη και πρέπει να προωθηθούν στην προδημοτική και δημοτική εκπαίδευση· ούτε συγκεκριμένες αποφάσεις πάρθηκαν επ' αυτών ούτε κονδύλια υπάρχουν, ενώ απουσιάζει ένας προγραμματισμός για την υλοποίησή τους.

Παρά το γεγονός ότι η κυπριακή εκπαίδευση διέρχεται μια σοβαρή κρίση, η κυβέρνηση εξακολουθεί να αντιμετωπίζει την παιδεία ως το φτωχό συγγενή των προϋπολογισμών. Το ποσοστό των δαπανών για την παιδεία στο σύνολο του προϋπολογισμού μειώθηκε κατά 4% τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Από 13,8% που ήταν το 1997 έχει πέσει στο 9,8% το 2000. Σε ό,τι αφορά το ποσοστό των κρατικών δαπανών για την παιδεία, παραμένει στο 4% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ), ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) ο μέσος όρος είναι στο 5,2% -στοιχεία από το Eurostat από το '97- και παρ' όλο που, λόγω της ελλιπούς και της παλιάς υποδομής που βασικά διαθέτουμε, έπρεπε φυσιολογικά να δαπανούμε πολύ περισσότερα, σε σύγκριση με όλες τις χώρες-μέλη της Ε.Ε.

Σε ό,τι αφορά δε τις δημόσιες δαπάνες για την έρευνα, η κατάσταση είναι ακόμα χειρότερη. Η Κύπρος διαθέτει για σκοπούς έρευνας το 0,2% του ΑΕΠ και βρίσκεται στην τελευταία θέση και πολύ πιο πίσω σε σύγκριση και με τις δώδεκα υπό ένταξη χώρες στην Ε.Ε. Για παράδειγμα η Μάλτα δαπανεί το 1%, η Τσεχία και η Σλοβακία το 1,2% και η Σλοβενία το 1,5%.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, παρά τις μεγαλόστομες διακηρύξεις, που τελικά αποδεικνύονται επιταγές, συχνά χωρίς αντίκρισμα, προωθεί μονομερώς αποσπασματικές αλλαγές στην εκπαίδευση χωρίς προγραμματισμό, χωρίς ουσιαστικό διάλογο, με σοβαρό δημοκρατικό έλλειμμα. Ο τρόπος που ξεκίνησε, για παράδειγμα, η πειραματική εφαρμογή του ολοήμερου σχολείου, ο τρόπος που τροχοδρομείται το ενιαίο λύκειο και αυτός με τον οποίο εξαγγέλλεται το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών επιβεβαιώνουν του λόγου το αληθές. Παρά τις κυβερνητικές διακηρύξεις και τις υπουργικές αισιόδοξες προβλέψεις, οι ελλείψεις στην υλικοτεχνική υποδομή έχουν πάρει δραματικές διαστάσεις και δημιουργούν ασφυκτικές πιέσεις στην εκπαίδευση. Τα περισσότερα λύκεια χαρακτηρίζονται ως σχολεία μαμούθ. Εξακολουθούν να υπάρχουν τμήματα με μεγάλο αριθμό μαθητών και χιλιάδες μαθητές φοιτούν σε μετακινούμενα τμήματα. Αρκετά σχολικά κτίρια είναι ακατάλληλα, με υπαρκτούς τους κινδύνους για την ασφάλεια εκπαιδευτικών και μαθητών. Άλλα ξεκινούν τη λειτουργία τους ημιτελή, έχοντας εικόνα εργοταξίων. Εργαστήρια κρίνονται ακατάλληλα και λυόμενες αίθουσες εξακολουθούν να αποτελούν τις εμβλωματικές λύσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Στην ΤΕΕ η κατάσταση είναι ακόμα πιο τραγική. Υπάρχουν διαπιστωμένες, από μακρού, ανάγκες για 3-4 νέες τεχνικές σχολές, όπως εισηγήθηκε η αρμόδια επί τούτου επιτροπή από το '97. Αποτέλεσμα αυτής της έλλειψης: δεκάδες μαθητές κάθε χρόνο δε γίνονται δεκτοί στην ΤΕΕ, λόγω έλλειψης χώρων.

Παρ' όλα αυτά η αύξηση των κονδυλίων για ανέγερση νέων σχολικών κτιρίων και για βελτιώσεις των υφιστάμενων είναι ελάχιστη και εκεί που προωθούνται κάποια έργα, αυτά γίνονται με ρυθμούς χελώνας και κάτω από την αφόρητη πίεση γονιών και μαθητών.

Η κυβέρνηση, παρά τις υποσχέσεις της, εγκλωβισμένη στη γενικότερη νεοσυντηρητική της φιλοσοφία, εγκατέλειψε την πολιτική επέκτασης της δημόσιας προδημοτικής και αφήνει τα παιδιά ηλικίας 3-4½ χρόνων στην ευθύνη του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στα επτά χρόνια διακυβέρνησης της παρούσας κυβέρνησης ελάχιστα νέα δημόσια προδημοτικά τμήματα έχουν δημιουργηθεί.

Πιστεύουμε ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ως το αρμοδιότερο, πρέπει να φέρει την ευθύνη των παιδαγωγικών προγραμμάτων για όλα τα παιδιά

από τριών χρονών και άνω, πολιτική η οποία εφαρμόζεται σε ολόκληρη σχεδόν την Ε.Ε. Επίσης σταδιακά πρέπει να επεκταθεί η δημόσια προδημοτική, ώστε να καλύψει όλα τα παιδιά από τεσσάρων μέχρι έξι χρόνων και μακροπρόθεσμα το τέσσερα να μειωθεί στο τρία. Η δημόσια προδημοτική πρέπει να θεσμοθετηθεί και τον τελευταίο χρόνο πριν από την εισδοχή στο δημοτικό να είναι υποχρεωτική και να παρέχεται δωρεάν από το κράτος.

Σε ό,τι αφορά το ολοήμερο δημοτικό σχολείο, το υπουργείο, παρά τις αντιδράσεις, προχώρησε βεβιασμένα, χωρίς επαρκή και ουσιαστικό διάλογο, χωρίς την αναγκαία ενημέρωση, στην πειραματική εφαρμογή του θεσμού σε τέσσερα σχολεία, με μεγάλα κενά και αδυναμίες, μεταφέροντας στους γονείς σημαντικό βάρος και ευθύνες για την ομαλή λειτουργία του θεσμού.

Ενώ το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ξεκίνησε την πειραματική εφαρμογή του θεσμού τον Οκτώβρη, πέρασαν δυο ολόκληροι μήνες μέχρι να φέρει το θέμα για συζήτηση στο Εκπαιδευτικό Συμβούλιο, επιβεβαιώνοντας το δημοκρατικό έλλειμμα για το οποίο μιλήσαμε προηγούμενα. Από £1,1 εκατομμύρια που προϋπολογίστηκαν για την πειραματική εφαρμογή του θεσμού σε αρχικό στάδιο για οκτώ σχολεία, η κυβέρνηση δαπάνησε μόνο £100.000, εφαρμόζοντας σ' αυτά τα τέσσερα σχολεία το θεσμό περιορισμένο και ακρωτηριασμένο.

Σήμερα ενώ δεν εξασφαλίστηκαν οι προϋποθέσεις, -οι αναγκαίες κατά την άποψή μας προϋποθέσεις- το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θέλει εσπευσμένα να επεκτείνει σε εβδομήντα σχολεία την εφαρμογή του θεσμού. Με μια μορφή, προειδοποιούμε, που θα δίνει την εικόνα παιδικής λésχης περισσότερο, παρά ολοήμερου σχολείου και οι γονείς πάλι καλούνται να επωμισθούν το μεγαλύτερο βάρος. Έχουμε καταθέσει έγκαιρα τις προτάσεις μας. Σήμερα επαναλαμβάνουμε ότι θεωρούμε το θεσμό του ολοήμερου δημοτικού σχολείου μια σημαντική καινοτομία, για την εφαρμογή της οποίας συντρέχουν σοβαροί κοινωνικοί και εκπαιδευτικοί λόγοι. Όμως πρέπει πρώτιστα να διαμορφωθεί ενιαίο και ολοκληρωμένο πρόγραμμα, να καλυφθούν οι ανάγκες στην υλικοτεχνική υποδομή των σχολείων και να υπάρξει πολιτική βούληση να δαπανηθούν τα αναγκαία κονδύλια.

Δυστυχώς με την ίδια βιασύνη και συχνά για λόγους εντυπώσεων το υπουργείο προχωρεί στην εφαρμογή του θεσμού του νέου ενιαίου λυκείου από το Σεπτέμβριο του 2000. Παρά το γεγονός ότι τα έργα υποδομής ακόμα δεν έχουν γίνει, δεν υπάρχει ολοκληρωμένος σχεδιασμός ούτε συμφωνία για το περιεχόμενο της δεύτερης και τρίτης τάξης του Λυκείου, το υπουργείο επιμένει στην καθολική εφαρμογή του νέου θεσμού.

Εκφράσαμε και στη Βουλή και δημόσια με υπευθυνότητα και σαφήνεια, πιστεύουμε, τις θέσεις μας. Εισηγηθήκαμε την αναβολή για ένα χρόνο της έναρξης του νέου θεσμού, ώστε να διαμορφωθεί ολοκληρωμένος σχεδιασμός και να προετοιμαστούν έγκαιρα η τεχνική υποδομή, τα αναλυτικά προγράμματα, τα βιβλία, το περιεχόμενο της δεύτερης και τρίτης τάξης, ο τρόπος αξιολόγησης των μαθητών και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Θέλουμε να τονίσουμε ακόμα μια φορά ότι η ποιοτική αναβάθμιση του λυκείου και της ΤΕΕ είναι επιβεβλημένη, εάν θέλουμε να κρατηθεί το δημόσιο σχολείο και να εκπληρώσει την αποστολή του προς τις χιλιάδες των μαθητών. Όμως αυτό πρέπει να γίνει προγραμματισμένα και εφόσον εκπληρωθούν όλες οι υποχρεώσεις, ώστε να μην οδηγηθούμε στο αποτυχημένο πείραμα του ενιαίου λυκείου.

Η κυβέρνηση Κληρίδη, δυστυχώς, συνεπής στην πολιτική της, συνεχίζει τις περικοπές στο πανεπιστήμιο. Συνεχίζει μια πολιτική που δημιουργεί ασφυκτικά πλαίσια στο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα του τόπου και περιορίζει την ανάπτυξη και την ποιοτική αναβάθμισή του. Οι περικοπές σε ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό και η μη έγκριση της δημιουργίας νέων σχολών και τμημάτων καθίστανται τροχοπέδη στην αναβάθμιση του πανεπιστημίου. Οι φεινές δε περικοπές, ειδικότερα, θα οδηγήσουν σε μεγάλη καθυστέρηση στην ανέγερση της πανεπιστημιούπολης, με όλες τις αρνητικές συνέπειες.

Δε θα κουραστούμε να εκφράζουμε την πάγιά μας θέση για στήριξη του πανεπιστημίου και δε θα παύσουμε να καλούμε την κυβέρνηση να εγκαταλείψει την πολιτική περιορισμού της ανάπτυξής του και να δώσει όλα τα μέσα, ώστε το πανεπιστήμιο να αναβαθμιστεί και να επιταχυνθούν οι εργασίες ανέγερσης της πανεπιστημιούπολης.

Παράλληλα, οι δημόσιες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΤΙ, ΑΞΙΚ, Νοσηλευτική Σχολή, Δασικό Κολέγιο) αφήνονται να οδηγούνται στην υποβάθμιση και στο μαρασμό. Από την πλευρά της κυβέρνησης όχι μόνο δεν καταβλήθηκε καμιά ουσιαστική προσπάθεια για την ακαδημαϊκή αυτονομία, την ποιοτική αναβάθμιση και την επαγγελματική κατοχύρωση των αποφοίτων τους, αλλά δυστυχώς υπήρξε άρνηση προς κάθε πρόταση που κατατέθηκε προς αυτή την κατεύθυνση.

Σήμερα η κυβέρνηση, κάτω από την πίεση και τη δική μας και των φοιτητών και των εκπαιδευτικών, προχώρησε σε διακήρυξη περί ίδρυσης Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών, όπου θα ενσωματωθούν όλες οι δημόσιες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Όμως και πάλι, κατά την άποψή μας, προχωρεί πρόχειρα και απρογραμμάτιστα. Χωρίς να υπάρχει σαφήνεια στους στόχους και εν μέσω αντιφατικών δηλώσεων μεταξύ Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού και Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η κυβέρνηση προχωρεί στην ίδρυση του τεχνολογικού πανεπιστημίου ή δηλώνει πως προχωρεί στην ίδρυση τεχνολογικού πανεπιστημίου.

Έχουμε πει έγκαιρα ότι και στην Κύπρο, όπως σ' όλη την Ευρώπη, πρέπει να διαμορφωθεί η ενιαία τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία να περιλαμβάνει το πανεπιστήμιο και τις σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες πρέπει να αναβαθμιστούν.

Στην Ευρώπη υπάρχει αρκετός προβληματισμός και μεγάλη προσπάθεια σύγκλισης των εκπαιδευτικών συστημάτων, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι Υπουργοί Παιδείας των χωρών-μελών της Ε.Ε. και όλων των υπό ένταξη χωρών σε πρόσφατη, του περσινού χρόνου, διακήρυξή τους, μετά από συνάντηση στην Μπολόνια της Ιταλίας, θέτουν τις βασικές αρχές και τους στόχους πάνω στους οποίους πρέπει να διαμορφωθεί μελλοντικά μια ενιαία στη μορφή, στη διοίκηση, στην ανεξαρτησία και ακαδημαϊκά αυτόνομη τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Δυστυχώς η Κύπρος ήταν απύσαστη απ' αυτή τη σύναξη και η υπογραφή του δικού μας Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού είναι η μόνη που δε βρίσκεται στο τέλος του κειμένου της κοινής διακήρυξης.

Η κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει αμέσως, διορίζοντας ειδική προπαρασκευαστική επιτροπή, στην οποία να συμμετέχουν καθηγητές πανεπιστημίων και εκπρόσωποι των σχολών. Στη βάση χρονοδιαγράμματος να γίνει μελέτη επί αυτού του θέματος και στη βάση αυτής της μελέτης να διαμορφωθεί το

νομοθετικό πλαίσιο, όπως ακριβώς έγινε και με την ίδρυση του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών πρέπει να είναι διοικητικά αυτόνομο, να έχει σωστές ακαδημαϊκές δομές σ' όλα τα επίπεδα και να προσφέρει αναβαθμισμένα τετραετή προγράμματα.

Ακόμα η διαδικασία εκπαιδευτικής αξιολόγησης και πιστοποίησης των κλάδων σπουδών των ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μετά από πολύχρονη καθυστέρηση, τη μεγαλύτερη ευθύνη για την οποία φέρει η κυβέρνηση, έδωσε τον περασμένο Γενάρη τα πρώτα αποτελέσματα. Όμως υπάρχουν ακόμα αρκετές εκκρεμότητες που αφήνουν καθημερινά εκτεθειμένους χιλιάδες φοιτητές. Η κυβέρνηση, σε συνεργασία με τη Βουλή και τα αντίστοιχα σώματα αναγνώρισης, πρέπει να ξεκαθαρίσει τα πράγματα, ώστε να τεθεί επιτέλους τάξη σ' αυτό τον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Σε μια εποχή όπου οι άλλες χώρες της Ε.Ε. καλλιεργούν τις δεξιότητες της έρευνας, της συνεχούς μάθησης και της κριτικής ανάλυσης, εμείς καλλιεργούμε ακόμα τη στείρα και αναχρονιστική αποστήθιση. Όταν οι άλλες χώρες έχουν θέσει τη σύγχρονη τεχνολογία της πληροφορικής και της επικοινωνίας στην υπηρεσία του κάθε μαθητή, εμείς δε διαθέτουμε στα περισσότερα σχολεία ούτε τη στοιχειώδη τεχνολογία ούτε καν την παραδοσιακή βιβλιοθήκη.

Παρά τα ευχολόγια και τις υποσχέσεις, ο τρόπος και ο ρυθμός εισαγωγής της πληροφορικής στα σχολεία επιβεβαιώνει τη νοοτροπία της προχειρότητας και των κινήσεων εντυπωσιασμού, παρά την ουσία του θέματος. Οι άξονες και οι παράμετροι των αλλαγών στη δομή και το περιεχόμενο του κυπριακού εκπαιδευτικού συστήματος από την προδημοτική μέχρι το πανεπιστήμιο είναι μπροστά μας και πιστεύω ότι σε γενικές γραμμές μπορούμε όλοι να συμφωνήσουμε. Το ζητούμενο όμως είναι να υπάρξει η πολιτική βούληση από την κυβέρνηση και να γίνουν επιτέλους πράξη οι διακηρύξεις τους, οι εισηγήσεις των ειδικών για τις οποίες πολύ ακριβά πληρώνουμε και σε αργοπορία και σε καθυστέρηση και σε αναβλητικότητα. Βέβαια οι αλλαγές πρέπει πάντοτε να υλοποιούνται σε συνεργασία με αυτούς που θα καλεστούν να τις εφαρμόσουν στην πράξη και εννοούμε τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, τους μαθητές, τους φοιτητές, έχοντας τη στήριξη των πολιτικών δυνάμεων και των κοινωνικών φορέων.

Θέλουμε να επαναλάβουμε, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με έμφαση ότι ο ευαίσθητος τομέας της παιδείας δε σηκώνει κινήσεις εντυπωσιασμού, δε δέχεται νεοφιλελεύθερες συνταγές, δεν επιτρέπει αποσπασματικές αλλαγές και δημοκρατικά ελλείμματα. Χρειάζεται πρώτιστα στρατηγική, όραμα και συλλογική προσπάθεια. Χρειάζεται μια προοδευτική συνολική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση η οποία να προέλθει μέσα από ένα ευρύ κοινωνικό διάλογο και να στηριχτεί στην πολιτική βούληση της πολιτείας, στην ουσιαστική αύξηση των δημόσιων δαπανών για την παιδεία.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ανδρέα Χρίστου τον κ. Νίκο Αναστασιάδη αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος;

Ο κ. Χατζηδημητρίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι μέγα το θέμα και σημαντικό. Ελπίζω να έχουμε την ομιλία του κ. συναδέλφου, για να τη μελετήσουμε καλύτερα και να μπορέσουμε να συμμετάσχουμε στη συζήτηση. Όμως έχω μία μικρή παράκληση. Δεν ξέρω αν την προσεχή Πέμπτη θα συνεχιστεί η συζήτηση αυτή, πράγμα που θεωρώ δύσκολο, διότι θα υπάρχουν τα φορολογικά νομοσχέδια, δεν ξέρω πόσο θα πάρουν, αλλά και να συνεχιστεί, η παράκληση είναι να μην κλείσει την προσεχή βδομάδα, γιατί θα απουσιάζω σε αποστολή της Βουλής και θέλω να μετάσχω στη συζήτηση.

Μιας και πήρα το λόγο, έχει κυκλοφορήσει σήμερα στη Βουλή ένα βιβλίο ενός εκπαιδευτικού, μία δωρεά ενός εκπαιδευτικού, μία δωρεά ενός εκπαιδευτικού βιβλίου που εξέδωσε ο ίδιος με έξοδα δικά του, χωρίς να ζητά συνδρομή από κανέναν, του Ελληνικού Χανδριώτη "Η ορθή χρήση της νεοελληνικής", βοήθημα γραμματικής και σύνταξης. Είμαι βέβαιος ότι το πνεύμα του εκπαιδευτικού που μας έστειλε αυτό το βιβλίο είναι ότι στη Βουλή υπηρετείται ο λόγος και συντηρείται η έννοια της γλώσσας. Έτσι φαίνεται ότι θα είναι ένα πολύτιμο βοήθημα για όλους μας, ώστε πραγματικά να υπηρετούμε τη γλώσσα και να την υπηρετούμε σωστά μέσα σε ένα θεσμικό όργανο που εκφράζει και τη δημοκρατία και το λαό, πράγμα που θα μας βοηθήσει και θα βοηθήσει και τον πολιτισμό του τόπου μας. Και η γλώσσα είναι το βασικότερο εργαλείο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς προτιθέμεθα να μιλήσουμε για το θέμα το οποίο είναι γραμμένο στο Κεφάλαιο Δ', πλην όμως, όπως αντιλαμβάνεστε, σήμερα, λόγω της αναρίθμησης των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ', δηλαδή το συγκεκριμένο θέμα επήγε πρώτο, ενώ το πρώτο έχει αναβληθεί, δεν είναι έτοιμος κανένας από τη δική μας ομάδα. Θα συμφωνήσω απόλυτα με την εισήγηση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου όπως παραμένει εγγεγραμμένο στην ημερήσια διάταξη, για να συνεχιστεί η συζήτηση σε ευθετότερο χρόνο για το τόσο σημαντικό αυτό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, είναι αποδεκτό εκ πρώτης όψεως ότι δεν μπορεί να κλείσει σήμερα το θέμα. Εφόσον υπάρχουν μέλη του σώματος τα οποία δεν είναι έτοιμα και θέλουν να ομιλήσουν, θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη. Τώρα, αν θα γίνει συζήτηση την ερχόμενη Πέμπτη, δε βλέπω πολύ εύκολο και αυτό το θέμα. Αλλά, εφόσον υπάρχει και παράκληση από τον κ. Χατζηδημητρίου να του δοθεί η ευκαιρία να ομιλήσει, νομίζω ότι μπορεί να παραμείνει και για δυο βδομάδες το θέμα αυτό.

Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος, έχουμε φτάσει κατ' αυτό τον τρόπο στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 18 Μαΐου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
2. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
3. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
4. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
5. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
6. Ο περί Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
7. Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
8. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
9. Οι περί Παραγωγής, Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
10. Ο περί Καλλυντικών Προϊόντων Νόμος του 2000.
11. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2000.
12. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικό) Κανονισμοί του 2000.
13. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
15. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2000.
16. Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυτικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέσεις

Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Φυσικού Περιβάλλοντος Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.

17. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
18. Οι περί Συντάξεως και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμοί του 2000.
19. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
20. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
21. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
22. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
23. Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2000.
24. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2000.
25. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
26. Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Κανονισμοί του 2000.
27. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2000.
28. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
29. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
30. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.

31. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.
32. Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
33. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 2000.
34. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
35. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
36. Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
37. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
38. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 -Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού- άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000.
39. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 -Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομήνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

(Συνέχιση της συζήτησης).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.16 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο

των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μάτσης Γιαννάκης
Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μουσιούπτας Νίκος
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος

Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρίστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιπτής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστόφιας Δημήτρης
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Ευχές από τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Σπύρο Κυπριανού εκ μέρους της ολομέλειας του σώματος για πλήρη ανάρρωση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Γλαύκο Κληρίδη και στον Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργο Βασιλείου.
2. Καλωσόρισμα από τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας κ. Ανδρέα Παρισινό εκ μέρους των μελών του σώματος του Προέδρου της Βουλής κ. Σπύρο Κυπριανού.
3. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στο θέμα των αγνοουμένων.
4. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
5. Συζήτηση αναφορικά με την κήρυξη ως επείγοντος του νομοσχεδίου «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» (Δ. Συλλούρης, Τ. Παπαδόπουλος, Πρ. Προδρόμου, Δ.

- Χριστόφιας, Ν. Κλεάνθους, Λ. Χριστοφόρου, Ν. Αναστασιάδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Κυπριανού).
6. Ανάγνωση επιστολής του κ. Ανδρέα Φιλίππου με την οποία γνωστοποιείται η αποδέσμευσή του από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ - Αριστερά - Νέες Δυνάμεις και η άσκηση των καθηκόντων του ως ανεξάρτητου βουλευτή.
  7. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1999 Νόμος του 2000» και ψήφισή τους σε νόμο.
  8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναγνώρισης της 15ης Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Σ. Χατζηγιάννης, Α. Γεωργίου, Τ. Χατζηδημητρίου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Καθιέρωσης της 15ης Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία Νόμος του 2000».
  9. Διαδικαστική συζήτηση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» [Σ. Χατζηγιάννης, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Γ. Λιλλήκας, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Παρισινός) και αναβολή του θέματος.
  10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Πρώτου Λειτουργού Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
  11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
  12. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000», το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
  13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Φυσικού Περιβάλλοντος Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
  14. Ερωτήσεις βουλευτών: Ο δρόμος Κάτω Μονής-Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου - Ελλιμενισμός πλοίων στα κυπριακά λιμάνια.
  15. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Οριοθέτηση του ποταμού στην κοινότητα Καναβιού και εξωραϊσμός του χώρου - Αίτημα της κοινότητας Καλλέπειας για αύξηση της κρατικής χορηγίας και διαγραφή χρέους - Ο δρόμος Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας - Παράνομη κατοχή χαλίτικης και τουρκοκυπριακής γης από γεωργό - Παραχώρηση ψηλότερου συντελεστή δόμησης στην παραλία της Ορόκλινης - Ανησυχία εξαιτίας της κατασκευής έργων στην προστατευόμενη περιοχή της Πέτρας του Ρωμιού.
  16. Αναβολή της συζήτησης του θέματος «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την

αιγίδα ξένων παραγόντων» ύστερα από εισήγηση του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου.

17. Αγόρευση του κ. Ανδρέα Χρίστου για το θέμα «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές» και οι παρατηρήσεις των κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ρίκκου Ερωτοκρίτου.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 18ης Μαΐου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.37 μ.μ.)

(Αρ. 31)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν προχωρήσουμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να αναφερθώ σε απόφαση της Βουλής του 1994, σύμφωνα με την οποία η 19η Μαΐου κηρύχθηκε ως Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού. Είναι δεδομένο -και δε χρειάζεται πολλή ανάλυση- ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων καταδικάζει κάθε γενοκτονία, είτε είναι των Ελλήνων του Πόντου είτε των Ελλήνων της Μικράς Ασίας είτε των Αρμενίων είτε των Εβραίων είτε χριστιανών είτε μουσουλμάνων. Πρέπει η ανθρωπότητα και ιδιαίτερα οι διεθνείς οργανισμοί να αναγνωρίσουν όλα αυτά τα εγκλήματα όχι με σκοπό την εκδίκηση, αλλά με σκοπό την απονομή της δικαιοσύνης.

Με αυτές τις σκέψεις, καλώ το σώμα σε μονόλεπτη σιγή εις μνήμην των θυμάτων της γενοκτονίας.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη.

Ερχόμαστε στο Κεφάλαιο Πρώτο, που είναι η νομοθετική εργασία.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα παρακαλούσαμε και το πρώτο και τα θέματα τα οποία έχουν σχέση με το σύνολο των φορολογικών μέτρων να

αναβληθούν για μία εβδομάδα, για τους λόγους που είχαμε εξηγήσει και στη σύσκεψη και γιατί έχουμε μπροστά μας διατύπωση που αφορά ένα από τα κύρια σημεία του ΡΙΚ, που την πήραμε σήμερα, και η οποία είναι διαφορετική από τον προσανατολισμό που υπήρχε και γιατί ακόμα και σήμερα κατατίθενται νομοσχέδια τα οποία έχουν σχέση με το θέμα και γιατί είναι μπροστά στην επιτροπή και ένα θέμα το οποίο εκκρεμεί και πρέπει να ξεκαθαριστεί, σε σχέση με το αν θα διατηρηθεί ή όχι ο μηδενικός συντελεστής, αλλά και γιατί οι συνάδελφοί μας, όπως βλέπετε, που κύρια έχουν χειριστεί αυτό το θέμα ή αποκλειστικά απουσιάζουν στο εξωτερικό. Γι' αυτό θα παρακαλούσαμε να μείνει για την άλλη βδομάδα, δεδομένου μάλιστα ότι με βάση την πρακτική δεν επηρεάζεται λόγω αυτής της βδομάδας η εφαρμογή της όποιας απόφασης πάρει η Βουλή, του όποιου νόμου ψηφίσει. Έτσι κι αλλιώς, θα είναι από 1η Ιουλίου που θα εφαρμοστούν τα μέτρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ήταν πράγματι ευτυχής, αν μπορούσε στο αίτημα ενός μεγάλου κόμματος, του δεύτερου μεγάλου κόμματος στη Βουλή, να τοποθετηθεί θετικά. Η ιστορία όμως των νομοσχεδίων, τη συζήτηση των οποίων ζητά το ΑΚΕΛ να αναβάλουμε, είναι τέτοια, που ειλικρινά δε μας επιτρέπει να ακολουθήσουμε αυτή την τακτική, του να σεβόμαστε τέτοια αιτήματα άλλων κομμάτων και ιδιαίτερα του μεγαλύτερου κόμματος για αναβολές.

Είμαστε έτοιμοι και να συζητήσουμε και να ψηφίσουμε ή να καταψηφίσουμε - εκείνοι που είχαν τοποθετηθεί διαφορετικά- τα νομοσχέδια, τα οποία και πάλι βρίσκονται σήμερα στο σημείο που ήταν πριν από τη Λαμπρά. Είχε ζητηθεί τότε αναβολή, με την προοπτική εξεύρεσης συναινετικής λύσης, συναινετικών λύσεων, για τα νομοσχέδια αυτά. Μετά ταύτα, μετά τη Λαμπρά, και πάλι ενώπιον του σώματος παρουσιάστηκαν αυτά τα νομοσχέδια και ζητήθηκε και πάλι αναβολή, με στόχο την εξεύρεση συναίνεσης, γιατί φάνηκε ότι υπήρχαν πιθανότητες.

Τώρα, ζητούμε και πάλι ή επιδιώκεται ή επιζητείται η αναβολή της ψήφισης ή καταψήφισης αυτών των νομοσχεδίων για λόγους γενικότερους, όπως αυτοί έχουν εκφραστεί από το συνάδελφο τον κ. Κατσουρίδη. Πιστεύουμε ότι θα έπρεπε σήμερα η Βουλή να προχωρήσει στη συζήτηση και στην ψήφιση των νομοσχεδίων, γιατί δημιουργήθηκε ένα αίσθημα έξω από τη Βουλή, ότι κάπου αντιμετωπίζουμε αυτό το θέμα με μια χαλαρότητα που έχει σχέση με την αξιοπιστία και το κύρος της Βουλής. Βεβαίως, κατανοούμε τους λόγους, βλέπουμε τις δυσκολίες, αλλά έρχομαι στην αρχική θέση, ότι η κοινοβουλευτική ομάδα δεν έχει τοποθετηθεί θετικά υπέρ του αιτήματος του ΑΚΕΛ. Γι' αυτό τάσσεται -και το λέω ευθέως- εναντίον του αιτήματος για αναβολή.

Δε θα μπω σε λεπτομερή συζήτηση των σημείων ή των λόγων για τους οποίους το ΑΚΕΛ έχει ζητήσει την αναβολή - αναφέρθηκα διεξοδικότερα κατά τη σύσκεψη σήμερα των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων- όμως πιστεύω ότι δε χωρεί άλλη παρέλκυση χρονική αυτού του θέματος και θα έπρεπε σήμερα η Βουλή να είναι έτοιμη να τοποθετηθεί και να προχωρήσει στη συζήτηση των νομοσχεδίων αυτών.

Αντιλαμβάνομαι ότι και από πλευράς ΔΗΚΟ και από πλευράς άλλων κομμάτων υπάρχει μία θετική τοποθέτηση στο αίτημα του ΑΚΕΛ και παραμένει μόνο ο Δημοκρατικός Συναγερμός εναντίον του αιτήματος και αντιλαμβάνομαι επίσης ότι αυτή η πλειοψηφία που δημιουργείται για το αίτημα θα οδηγήσει τελικά στην αναβολή της συζήτησης. Ίσως, εν τοιαύτη περιπτώσει, να μη χρειαστεί και η ψηφοφορία. Αν το θέμα θα τεθεί σε ψηφοφορία, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα τοποθετηθεί εναντίον της αναβολής.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εκφράζω ικανοποίηση που ακούω ότι δε θα επιμένει ο Δημοκρατικός Συναγερμός σε ψηφοφορία γι' αυτό το θέμα, αφού είναι δεδομένη ήδη η θέληση της πλειοψηφίας της Βουλής.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Τώρα θα μετρήσουμε και θα δούμε...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όσο και αν μετρήσετε, έχουμε πλειοψηφία.

Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος ο κ. Δημητρίου μπορεί να είχε δίκαιο, επειδή είναι η τρίτη ή τέταρτη φορά, για το εάν αυτή η αναβολή θα είχε οποιοδήποτε πρακτικό αποτέλεσμα, διότι πιστεύω ότι είναι πάγια τακτική στη Βουλή, όταν οποιοδήποτε κόμμα, πολύ περισσότερο ένα από τα δυο μεγάλα κόμματα, ζητά αναβολή, όλοι οι συνάδελφοι ν' ανταποκρίνονται, ιδιαίτερα όταν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για τη ζήτηση της αναβολής. Και εμείς, ακολουθώντας την παράδοση, θα συμφωνήσουμε, αφού ιδιαίτερα δε γεννάται θέμα οποιασδήποτε πρακτικής επίπτωσης, διότι, εάν τα νομοσχέδια ψηφίζοντουσαν πριν από τις γιορτές του Πάσχα, ναι, θα είχε κάποια σημασία η ημερομηνία ψήφισής τους και η ημερομηνία έγκρισής τους. Από την ώρα που δεν έγινε αυτή η ψηφοφορία, πιστεύω ότι, είτε αυτή τη βδομάδα είτε την επόμενη βδομάδα είτε την άλλη βδομάδα ψηφιστούν, ναι, θα εφαρμοστούν την 1η Ιουλίου. Δεν επηρεάζεται η ημερομηνία εφαρμογής, ιδιαίτερα όταν είναι δηλωμένη, και πιστεύω ότι οι κύριοι από το Δημοκρατικό Συναγερμό ξέρουν ότι υπάρχει η πλειοψηφία στη Βουλή για την ψήφιση των νομοσχεδίων, άσχετα από την αναβολή της μιας βδομάδας.

Θέλω όμως να πω κάτι για τη μη δημιουργία λανθασμένων εντυπώσεων. Αυτές οι αναβολές που έχουν δοθεί δεν έγιναν ούτε αδικαιολόγητα ούτε για σκοπούς κωλυσιεργίας. Όντως υπήρχε η πιθανότητα, διαφαινόταν στον ορίζοντα κλίμα συναίνεσης και πιστεύω ότι όλοι στη Βουλή θα ήταν ευτυχέστεροι, εάν οι νέες φορολογίες και το πακέτο των μέτρων τα οποία εγκρίνονται τύγγχαναν ευρύτερης συναίνεσης, ιδιαίτερα εφόσον η έγκρισή τους είναι μέσα στα πλαίσια της συμμόρφωσης της Κύπρου προς το ευρωπαϊκό κεκτημένο, τουλάχιστον όσον αφορά το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας.

Επομένως, δεν ήταν αδικώς που έγιναν οι αναβολές ούτε απέληξαν σε οποιαδήποτε ζημιά για τα δημόσια έσοδα ούτε πιστεύω δικαιολογούνται οι οποιοσδήποτε επικρίσεις, ότι για λόγους κωλυσιεργίας ή αναποφασιστικότητας η

Βουλή δεν έχει ψηφίσει προηγουμένως αυτά τα νομοσχέδια ή έστω, αν δεν τα έχει ψηφίσει, δεν έχει τοποθετηθεί σε αυτά τα νομοσχέδια. Νομίζω ότι το αίτημα του ΑΚΕΛ πρέπει να γίνει σεβαστό με βάση την παράδοση που υπάρχει και με βάση το δεδομένο ότι με κανένα τρόπο δεν επηρεάζεται η τελική εφαρμογή αυτών των νομοσχεδίων. Εμείς δίδουμε ιδιαίτερη σημασία στο γεγονός ότι παραμένει ακόμα για συζήτηση το θέμα της μηδενικής βάσης του συντελεστή για ορισμένα προϊόντα και παραμένει προς συζήτηση το θέμα της διευθέτησης καλής διατύπωσης του νομοσχεδίου που έχει καταθέσει η κυβέρνηση για το ΡΙΚ και γι' αυτό εμείς θα υποστηρίξουμε το αίτημα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και ειλικρινά νομίζω ότι δε θα ήταν σκόπιμο να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία. Έχει διατυπωθεί η ένσταση του Δημοκρατικού Συναγερμού, ας μείνει ως εδώ το θέμα, ας εξουσιοδοτηθεί ο Πρόεδρος της Βουλής να αποφασίσει για την αναβολή ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Με τα δεδομένα όπως έχουν εκτεθεί ούτε και εμείς έχουμε ένσταση για αναβολή, δεδομένου μάλιστα ότι καμιά πρακτική συνέπεια στην εφαρμογή της οποιασδήποτε απόφασης είναι δυνατό να προκύψει, αφού αυτή θα αρχίσει από την 1η του Ιούλη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να καταγράψουμε διαφωνία ή επιφύλαξη;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Διαφωνία και εσείς να αποφασίσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάμουμε ψηφοφορία ή να μην κάμουμε ψηφοφορία;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Συναινετική διαφωνία.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε χρειάζεται, νομίζω, ψηφοφορία.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή χωρίς να γίνει ψηφοφορία γίνεται μια καταγραφή, θα ήθελα να καταγραφεί και η διαφωνία των Ενωμένων Δημοκρατών, χωρίς να επιμένουμε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούπτας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Δε χρειάζεται ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλήφθηκα ότι υπάρχει διαφωνία, αλλά από την άλλη δε χρειάζεται να γίνει ψηφοφορία. Προχωρούμε. Τα πρώτα πέντε θέματα της ημερήσιας διάταξης, που έχουν σχέση με τα φορολογικά μέτρα, αναβάλλονται.

Προτού προχωρήσουμε στο έκτο θέμα της νομοθετικής εργασίας, θα ήθελα να σας αναφέρω ότι βρίσκεται μαζί μας η Υπουργός Υγείας της Νέας Ζηλανδίας και βουλευτής κ. Annette King.

(Χειροκροτήματα)

Η κ. King συνοδεύεται από το σύζυγό της Ray Lind και το σύμβουλό της Lloyd Falck. Η κ. King είναι φίλη της Κύπρου πολύ γνωστή και έχει πρωτοστατήσει αρκετές φορές στη συζήτηση του Κυπριακού στο κοινοβούλιο της Νέας Ζηλανδίας και έχει επίσης πρωτοστατήσει στην υιοθέτηση ψηφισμάτων θετικών για την Κύπρο. Ευχαριστούμε θερμά για την επίσκεψή της.

(Χειροκροτήματα)

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Είναι ομόφωνη η έκθεση;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει αντίρρηση και δεν υπάρχουν ομιλητές, θεωρείται αναγνωσθείσα και να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Μουσιούττας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Απριλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου και του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων Νόμου, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα εισαγωγής μεριδίων ή μονάδων ορισμένων διεθνών συλλογικών επενδυτικών σχεδίων στο ΧΑΚ υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

Όπως είναι γνωστό, πρόσφατα έχει ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων νομοθεσία με την οποία ρυθμίζονται η ίδρυση, λειτουργία και εποπτεία διεθνών συλλογικών επενδυτικών σχεδίων που δημιουργούνται από μη μόνιμους κατοίκους της Κύπρου, με αποκλειστικό σκοπό την προσφορά και πώληση μεριδίων τους σε ξένους επενδυτές.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο ρυθμίζεται η εισαγωγή στο ΧΑΚ μόνο των διεθνών συλλογικών επενδυτικών σχεδίων που είναι ανοικτού τύπου, όπως οι εταιρείες που έχουν αναγνωριστεί, κατά τις διατάξεις του βασικού νόμου, ως διεθνείς εταιρείες μεταβλητού κεφαλαίου και έχουν οριστεί ως σχέδια προωθούμενα στο ευρύ κοινό, καθώς και τα διεθνή εμπιστεύματα που έχουν κατά τις διατάξεις του ίδιου νόμου αναγνωριστεί ως διεθνή σχέδια μονάδων εμπιστεύματος και οριστεί ως σχέδια προωθούμενα στο ευρύ κοινό.

Περαιτέρω, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προνοούνται επίσης τα ακόλουθα:

- Η εισαγωγή μεριδίων ή μονάδων γίνεται κατόπιν αιτήσεως που υποβάλλεται προς το συμβούλιο του ΧΑΚ μαζί με όλα τα σχετικά έγγραφα.
- Τα διεθνή συλλογικά επενδυτικά σχέδια των οποίων τα μερίδια ή μονάδες εισάγονται στο ΧΑΚ οφείλουν να τηρούν όλες τις κατά τον παρόντα νόμο υποχρεώσεις τους και απαλλάσσονται από οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση προβλέπεται στους περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμους και Κανονισμούς.
- Είναι δυνατή και η εκτός χρηματιστηρίου μεταβίβαση των εισηγμένων στο ΧΑΚ μεριδίων ή μονάδων διεθνών συλλογικών επενδυτικών σχεδίων, αλλά, αν η μεταβίβαση γίνει μέσω του χρηματιστηρίου, τότε θα τηρούνται όλες οι διατάξεις οι σχετικές με τη διαπραγμάτευση, εκκαθάριση και τελείωση των χρηματιστηριακών συναλλαγών. Σημειώνεται ότι οι εκτός χρηματιστηρίου καταρτιζόμενες πράξεις δεν ανακοινώνονται στο χρηματιστήριο.
- Έγγραφα που υποβάλλονται στην Κεντρική Τράπεζα Κύπρου και αφορούν τα συλλογικά επενδυτικά σχέδια των οποίων μερίδια ή μονάδες έχουν εισαχθεί στο ΧΑΚ κοινοποιούνται το ταχύτερο από την Κεντρική Τράπεζα στο ΧΑΚ, με εξαίρεση τα έγγραφα που αφορούν την επιθεώρηση και διερεύνηση του σχεδίου του διευθυντή ή εμπιστευματοδόχου του.
- Η ανάκληση ενός σχεδίου από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου συνεπάγεται τη διαγραφή των μεριδίων ή μονάδων από το ΧΑΚ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο αντικατέστησε στην έδρα ο Αναπληρωτής Πρόεδρος κ. Νίκος Αναστασιάδης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και είναι εξ αναβολής από την προηγούμενη συνεδρία. Το θέμα, όπως γνωρίζετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παραπέμφθηκε για επανεξέταση από την επιτροπή Συγκοινωνιών, αλλά, απ' ό,τι πληροφορούμαι, η επιτροπή δεν έχει ακόμα ολοκληρώσει την επανεξέτασή του, γι' αυτό και αναβάλλεται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, το οποίο και πάλι είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Για το θέμα αυτό υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση. Σημειώστε όμως ότι και οι δύο εκθέσεις, τόσο η πρώτη όσο και η δεύτερη, η συμπληρωματική, είναι ομόφωνες. Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Η πρώτη δεν ήταν ομόφωνη, αλλά με τη συμπληρωματική καθίσταται ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καθίσταται ομόφωνη. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, οι εκθέσεις να θεωρηθούν αναγνωσθείσες. Θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Μάριος Ματσάκης
Πρόδρομος Προδρόμου	Στάθης Κιπτής
Ανδρέας Φιλίππου	Τάκης Χατζηδημητρίου
Θάσος Μιχαηλίδης	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 11 Ιανουαρίου μέχρι 11 Απριλίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και εκπρόσωποι του ίδιου υπουργείου και εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, του Συνδέσμου Καθηγητών Οικιακής Οικονομίας, εκπρόσωποι των γονέων σπουδαστών στον κλάδο της οικιακής οικονομίας και του Συνδέσμου Καθηγητών Σχεδιασμού και Τεχνολογίας. Επίσης η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί αναφορικά με τις απόψεις και άλλων επηρεαζόμενων ομάδων ή φορέων οι οποίοι υπέβαλαν σ' αυτή γραπτά υπομνήματα.

Με τους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 24 και 76 της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, σκοπεύεται η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση καθηγητή, καθόσον αφορά κυρίως τον κλάδο της οικιακής οικονομίας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από την πλευρά του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας διαφοροποιούνται τα προσόντα που απαιτούνται για το διορισμό καθηγητών στην ειδικότητα της οικιακής οικονομίας, ώστε, σε περίπτωση που ο κατάλογος διοριστέων οικιακής οικονομίας δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του κλάδου αυτού, να μπορούν να διοριστούν πτυχιούχοι πανεπιστημίου με ειδικότητα στη διαιτολογία, διατροφολογία, τεχνολογία τροφίμων ή χημεία τροφίμων. Η εν λόγω δυνατότητα προβλέπεται, νοουμένου ότι είτε το περιεχόμενο των σπουδών των προσώπων αυτών θα καλύπτει σημαντικό ποσοστό των θεμάτων του αναλυτικού προγράμματος της οικιακής οικονομίας είτε κατά την έγκριση του υπό συζήτηση σχεδίου υπηρεσίας τα πρόσωπα αυτά απασχολούνται σε έκτακτη βάση ως καθηγητές οικιακής οικονομίας. Περαιτέρω, διευκρινίστηκε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση δίνει τη δυνατότητα μόνιμου διορισμού σε όλους όσους έχουν ήδη διοριστεί στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία με σύμβαση, κυρίως διαιτολόγοι και διατροφολόγοι, για την κάλυψη αναγκών στην ειδικότητα της οικιακής οικονομίας, όταν στον οικείο κατάλογο διοριστέων δεν υπήρχαν πτυχιούχοι στον κλάδο αυτό.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση σχεδίου υπηρεσίας υποβλήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού τροποποιητική εισήγηση, σύμφωνα με την οποία η δυνατότητα μόνιμου διορισμού μη κατόχων πτυχίου στην οικιακή οικονομία περιορίζεται σε εκείνους μόνο οι οποίοι απασχολούνται σε έκτακτη βάση κατά το χρόνο της έγκρισης του υπό συζήτηση σχεδίου υπηρεσίας. Επιπρόσθετα, με βάση την τροποποιητική εισήγηση του υπουργείου, διαλαμβάνεται πρόνοια, ώστε στην ειδικότητα του σχεδιασμού και τεχνολογίας, η οποία τώρα μετονομάζεται σε τεχνολογία, να διορίζονται εκτός από πτυχιούχους στο σχεδιασμό και τεχνολογία και πτυχιούχοι ορισμένων κλάδων της μηχανικής, νοουμένου ότι όλοι θα

παρακολουθούν με επιτυχία σειρά ειδικών μαθημάτων για τη διδασκαλία του μαθήματος, που θα προσφέρει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Με τις διατάξεις του αναθεωρημένου σχεδίου υπηρεσίας συμφώνησαν οι εκπρόσωποι της εκπαιδευτικής οργάνωσης ΟΕΛΜΕΚ, υποστηρίζοντας ότι σε αυτούς που κάλυψαν με επιτυχία τις ανάγκες του κλάδου της οικιακής οικονομίας, ανταποκρινόμενοι σε σχετική κλήση, όταν υπήρχε έλλειψη πτυχιούχων στο συγκεκριμένο κλάδο, θα πρέπει να δοθεί το δικαίωμα να συνεχίσουν την υπηρεσία τους, νοουμένου βέβαια ότι πληρούν τις υπόλοιπες προϋποθέσεις του σχεδίου υπηρεσίας. Οι ίδιοι εκπρόσωποι συμφώνησαν και με την προτεινόμενη ρύθμιση αναφορικά με το μάθημα της τεχνολογίας.

Οι εκπρόσωποι της εκπαιδευτικής οργάνωσης ΟΛΤΕΚ δήλωσαν ότι καθόσον αφορά την ειδικότητα της οικιακής οικονομίας συμμερίζονται τις εκφρασθείσες απόψεις της ΟΕΛΜΕΚ και συμφωνούν ως προς το μέρος αυτό με το αναθεωρημένο σχέδιο υπηρεσίας. Αντίθετα, καθόσον αφορά την ειδικότητα του σχεδιασμού και τεχνολογίας διαφώνησαν έντονα με την προτεινόμενη ρύθμιση, τονίζοντας ότι θεωρούν ότι το μάθημα της τεχνολογίας, όπως μετονομάζεται, αποτελεί αντικείμενο της τεχνικής εκπαίδευσης και ως τέτοιο πρέπει να διδάσκεται από καθηγητές οι οποίοι να προέρχονται από σχετικό κατάλογο διοριστέων της τεχνικής εκπαίδευσης και να επιθεωρούνται από επιθεωρητές της Διεύθυνσης Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης. Εξάλλου, όπως υποστήριξαν οι ίδιοι, τώρα το μάθημα της τεχνολογίας θα διδάσκεται στο ενιαίο λύκειο, ενώ προηγουμένως εδιδάσκετο μόνο στο γυμνάσιο, και ως μάθημα πια του λυκείου πρέπει να αναβαθμιστεί.

Με το προτεινόμενο αναθεωρημένο σχέδιο υπηρεσίας διαφώνησαν έντονα τόσο οι γονείς των επηρεαζόμενων φοιτητών στον κλάδο της οικιακής οικονομίας όσο και οι γονείς των φοιτητών στον κλάδο του σχεδιασμού και τεχνολογίας, καθώς και οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Πτυχιούχων στο Σχεδιασμό και Τεχνολογία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις των μελών της:

Αναφορικά με το μέρος του σχεδίου υπηρεσίας που αφορά την ειδικότητα της οικιακής οικονομίας, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών και των Ενωμένων Δημοκρατών υιοθετούν την αναθεωρητική εισήγηση του Υπουργείου Παιδείας, όπως αυτή εκτέθηκε πιο πάνω, με τον περαιτέρω περιορισμό ότι από τους μη κατόχους πτυχίου στην οικιακή οικονομία θα μπορούν να είναι υποψήφιοι για τη θέση καθηγητή στην ειδικότητα αυτή μόνο όσοι κατά τη σχολική χρονικά 1997-1998 απασχολούνταν σε έκτακτη βάση στη μέση εκπαίδευση ως καθηγητές της οικιακής οικονομίας. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά κανονισμών ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Αναφορικά με το μέρος του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας που αφορά την ειδικότητα της τεχνολογίας, η επιτροπή κατέληξε στις πιο κάτω θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού συμφωνούν με το αναθεωρημένο σχέδιο υπηρεσίας και εισηγούνται την έγκριση των κανονισμών όπως αυτοί διαμορφώθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών και των Ενωμένων Δημοκρατών δήλωσαν ότι για το σημείο αυτό θα τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά κανονισμών ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηγεωργίου, εκπροσωπώντας τον κ. Θ. Μιχαηλίδη

Γιώργος Λιλλήκας

Οι πιο πάνω κανονισμοί, για τους οποίους η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας έχει ήδη κυκλοφορήσει σχετική έκθεση και κείμενο στην ολομέλεια της Βουλής, επανεξετάστηκαν από αυτή σε νέα συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Μαΐου 2000.

Η επανεξέταση αυτή αποφασίστηκε από τη Βουλή με σκοπό τη διαμόρφωση νέου κειμένου, σύμφωνα με τις τελικές θέσεις της επιτροπής. Σημειώνεται ότι στην πρώτη έκθεση της επιτροπής μερικά από τα μέλη της δήλωσαν ότι καθόσον αφορά ορισμένες από τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Οι τελικές θέσεις της επιτροπής έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

- Αναφορικά με το μέρος του σχεδίου υπηρεσίας που αφορά την ειδικότητα της οικιακής οικονομίας, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις υιοθετούν την αρχική θέση της πλειοψηφίας της επιτροπής, όπως αυτή εκφράζεται στην πρώτη έκθεσή της, και ως εκ τούτου η αρχική θέση της πλειοψηφίας συνιστά τώρα την τελική ομόφωνη θέση της επιτροπής.
- Αναφορικά με το μέρος του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας που αφορά την ειδικότητα του σχεδιασμού και τεχνολογίας, η επιτροπή ομόφωνα υιοθετεί τις σχετικές διατάξεις του αρχικού κειμένου, όπως αυτό κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία, οι οποίες ουσιαστικά συνιστούν συνέχιση της υφιστάμενης ρύθμισης για την ειδικότητα αυτή. Η επιτροπή κρίνει σκόπιμο να επισημάνει ότι η απόφασή της αυτή αποσκοπεί στο να δοθεί η ευκαιρία στα εμπλεκόμενα μέρη να διαβουλευθούν, με απώτερο στόχο να καταλήξουν σε συμφωνία πάνω στην τροποποιητική εισήγηση που υποβλήθηκε στην επιτροπή στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση κανονισμών από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Επισημαίνεται επίσης ότι η υπό αναφορά τροποποιητική εισήγηση, για την οποία γίνεται λεπτομερής αναφορά στην πρώτη έκθεση της επιτροπής, συνιστά και την τελική θέση του εν λόγω

υπουργείου καθόσον αφορά τα απαιτούμενα προσόντα για την ειδικότητα του σχεδιασμού και τεχνολογίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Κύριε Λιλλήκα, έχετε το λόγο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή το δεύτερο θέμα είχε αναβληθεί και την προηγούμενη φορά για το λόγο ότι υπήρχε μία πρωτοβουλία στην οποία είχε εμπλακεί και το Υπουργείο Παιδείας για συναίνεση μεταξύ της ΟΕΛΜΕΚ και της ΟΛΤΕΚ, διότι εγείρονται κάποια βασικά ερωτήματα όσον αφορά την επιθεώρηση, για παράδειγμα, των καθηγητών που θα διδάσκουν τεχνολογία, ιδιαίτερα στο λύκειο ... Γι' αυτό το λόγο δόθηκε η αναβολή. Δεν έχει καταστεί δυνατό να εξευρεθεί συναίνεση. Όμως το ίδιο το υπουργείο, σε τελευταία επικοινωνία μαζί του, έλεγε ότι το θεωρεί ότι θα κλείσει. Η άποψη που είχαμε εισηγηθεί εμείς είναι, εάν νομικά θα μπορούσε να ψηφιστεί το πρώτο σχέδιο που είναι ομόφωνο, το πρώτο σχέδιο υπηρεσίας ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δε διαχωρίζεται.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εάν δε διαχωρίζεται, εμείς εισηγούμαστε να καταργηθεί και να ισχύσει το παλιό, το δεύτερο ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αυτό κάνουμε, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

... καταψήφιση του δευτέρου.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το σχέδιο υπηρεσίας, αν μου επιτρέπει ο κ. Λιλλήκας, δεν είναι μόνο για τους καθηγητές οικιακής οικονομίας, αλλά είναι για όλους τους καθηγητές. Η πτυχή εκείνη στην οποία αναφέρεται ο κ. Λιλλήκας, που όντως ακόμη υπάρχουν κάποιες διαβουλεύσεις ... επειδή θέλουμε κι εμείς να συνεχίσουν οι διαβουλεύσεις, μέσα στο σχέδιο υπηρεσίας που θα περάσουμε σήμερα, υιοθετούμε την παλιά κατάσταση πραγμάτων και αφήνουμε το διάλογο να συνεχίσει. Αν υπάρξει οποιαδήποτε νέα προσέγγιση, θα ξανάρθει στη Βουλή. Άρα λοιπόν ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατ' αυτό τον τρόπο δηλαδή το θέμα της οικιακής οικονομίας λύεται· παραμένει σε εκκρεμότητα το θέμα των ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αλλά κατ' ανάγκην, μέσα στο σχέδιο υπηρεσίας πρέπει να ψηφίσουμε το προϋπάρχον καθεστώς· διαφορετικά δε θα υπάρχουν καθηγητές στην άλλη θέση. Διότι είναι ενιαίο το σχέδιο υπηρεσίας. Το έχουμε συζητήσει. Αυτή είναι η σωστή, νομίζω ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Αν αντιλαμβάνομαι καλά -και θα έχουμε ομοφωνία- θα τροποποιηθεί ουσιαστικά το δεύτερο σχέδιο υπηρεσίας και επανέρχεται το παλιό, το προηγούμενο σχέδιο υπηρεσίας για τους ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

... σε σχέση με τους καθηγητές τεχνολογίας. Μάλιστα, έτσι είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, τώρα διευκρινίζεται και γίνεται πιο ξεκάθαρο. Όσον αφορά το θέμα της οικιακής οικονομίας, μιλούμε για νέο καθεστώς. Όσον αφορά όμως τους καθηγητές τεχνολογίας -πώς θα ονομάζονται- παραμένουμε στο παλιό καθεστώς μέχρις ότου ... Μάλιστα!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τροποποιήσαμε το σχέδιο υπηρεσίας, μένοντας στο παλιό καθεστώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχουν δύο αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται με δύο αποχές.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Παραγωγής, Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Παραγωγής, Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος

Στέλιος Στυλιανού

Γιαννάκης Θωμά

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Στέλιος Γερασίμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποίησε στις 24 Φεβρουαρίου και στις 20 Απριλίου 2000. Στο στάδιο της εξέτασης των κανονισμών αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καθώς και εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος. Η Παγκύπρια Ένωση Γεωπόνων, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 της νομοθεσίας περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού, τροποποιούνται οι περί Παραγωγής, Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Κανονισμοί, ώστε η όλη εργασία που προβλέπεται σ' αυτούς να διεκπεριώνεται πιο ομαλά.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς επιφέρονται τροποποιήσεις που αφορούν κυρίως τη διαδικασία ελέγχου και πιστοποίησης φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, την έκδοση των σχετικών πιστοποιητικών, τις διαδικασίες καλλιέργειας, τον τρόπο καταβολής των τελών για έκδοση άδειας λειτουργίας φυτωρίου, καθώς και την έκδοση νέων εντύπων.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών, η επιτροπή διαφώνησε με εκείνες τις πρόνοιες των κανονισμών που αφορούν την επιβολή ορισμένων τελών τα οποία δε θα είναι γνωστά εκ των προτέρων, αλλά θα καθορίζονται από το αρμόδιο σύμφωνα με το νόμο συμβούλιο και θα εγκρίνονται από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, τα τέλη αυτά αφορούν την έκδοση άδειας φυτωρίου, την πιστοποίηση φυτικού και μητρικού φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού και το ετήσιο τέλος επιθεώρησης για τα φυτώρια παραγωγής σποροφύτων και φυταρίων λαχανικών.

Συναφώς η επιτροπή ζήτησε από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να υποβάλουν στην επιτροπή σχετική τροποποίηση των κανονισμών με βάση την οποία να καθορίζονται τα τέλη αυτά. Ανταποκρινόμενο το υπουργείο στην πιο πάνω εισήγηση της επιτροπής απέστειλε σ' αυτή στις 20 Απριλίου 2000 σχετικές τροποποιήσεις των κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων υιοθέτησαν τις προτεινόμενες με βάση τα πιο πάνω τροποποιήσεις των κανονισμών και το ύψος των σύμφωνα με αυτές καθοριζόμενων σχετικών τελών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, αφού υιοθέτησε το ύψος των σχετικών τελών, όπως αυτά καθορίστηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και αφού ενσωμάτωσε τις σχετικές τροπολογίες στους υπό αναφορά κανονισμούς, διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενό τους και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής για το ελαιόλαδο; Δεν υπάρχουν.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι για το ελαιόλαδο. Αν έν' για το ελαιόλαδο, εννά 'χουμε πολλά μεγάλο πρόβλημα. Είναι πολλαπλασιαστικό υλικό, κύριε Πρόεδρε. Για το λάδωμα, ναι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 10 μέχρι και 37 θέματα είναι κανονισμοί οι οποίοι αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία, ενώ το υπ' αριθμόν 38 θέμα είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000». Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση είναι ομόφωνη. Υπάρχει ένσταση όπως θεωρηθεί αναγνωσθείσα; Δεν υπάρχει ένσταση. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαΐου 2000 μελέτησε σχετικές επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με ημερομηνία 17 Απριλίου 2000, με τις οποίες ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £7.000 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται από το άρθρο αυτό για δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τις αναφερθείσες επιστολές, ζητείται η αποδέσμευση των ακόλουθων κονδυλίων:

- Ποσό ύψους £2.000 για τη μετακίνηση περίφραξης και για έργα οδικής ασφάλειας στο Γ΄ Δημοτικό Σχολείο Λακατάμιας.
- Ποσό ύψους £5.000 για την κατασκευή πεζοδρομίου και άλλων έργων οδικής ασφάλειας μπροστά από το Γυμνάσιο Αραδίππου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των πιο πάνω κονδυλίων για τη διενέργεια των πιο πάνω δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ το γραμματέα να αναγνώσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £7.000 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στις σχετικές επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με αριθμούς φακέλων Υ.Π.Π. 1/2000/2 και ημερομηνία 17 Απριλίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Η απόφαση εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 39 θέμα είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000». Αντιλαμβάνομαι ότι και πάλι η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Νίκος Μουσιούτσας	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσος Παπαδόπουλος Ισίδωρος Μακρίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής</u>
Παναγιώτης Δημητρίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Κίκης Καζαμίας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαΐου 2000 μελέτησε επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με ημερομηνία 17 Απριλίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων ύψους £55.000 από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 του προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δικαιώματα εμπειρογνωμόνων για ετοιμασία μελετών.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδμία σχετική δαπάνη διενεργείται από το σχετικό άρθρο αναφορικά με δικαιώματα εμπειρογνωμόνων για ετοιμασία μελετών χωρίς προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων, αφού προηγηθεί σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίου ύψους £55.000 το οποίο θα διατεθεί για τους ακόλουθους σκοπούς:

- α. Για τη διεξαγωγή μέτρησης της ποιότητας διεθνούς ταχυδρομείου από το Διεθνή Ταχυδρομικό Οργανισμό (International Post Corporation IPC) μέσω του προγράμματος UNEX - ποσό £25.000.
- β. Για τη διεξαγωγή μέτρησης της ποιότητας εσωτερικού ταχυδρομείου που θα ανατεθεί σε ιδιωτική εταιρεία μετά από προκήρυξη προσφορών - ποσό £12.000.
- γ. Για τη συνεχιζόμενη έρευνα της αγοράς που διεξάγεται από το Διεθνή Ταχυδρομικό Οργανισμό IPC μέσω του προγράμματος IPC MIS (Market Intelligence System) - ποσό £18.000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι πιο πάνω έρευνες κρίνονται αναγκαίες στα πλαίσια της βελτίωσης της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρονται στον τομέα της διακίνησης του ταχυδρομείου τόσο

στο εσωτερικό όσο και διεθνώς και ορισμένες είναι επιβεβλημένες και για σκοπούς εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια της απαιτούμενης δαπάνης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ το γραμματέα να αναγνώσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Επειδή, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000, χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων, ύστερα από σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Και επειδή το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £55.000 από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αριθμό φακέλου Υ.Σ.Ε. 16/99/Α και ημερομηνία 17 Απριλίου 2000.

Και επειδή η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση στην αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση και διενέργεια της πιο πάνω ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Η απόφαση εγκρίνεται ομόφωνα.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Αντιλαμβάνομαι ότι δόθηκε στον καθένα ξεχωριστά. Θεωρείται ότι έγινε με βάση τον κατάλογο.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις Επιτροπές
1. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
2. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
3. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου του 1997 Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Αγοράς Πόσιμο Νερού από Πλωτή Μονάδα Αφαλάτωσης Νόμος του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
5. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
6. Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
7. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
9. Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
10. Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

11.	Ο περί Περιουσιών Αποθανόντων Προσώπων (Φορολογικές Διατάξεις) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2000 Νόμος του 2000.	Υγείας	Υγείας
13.	Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
14.	Οι περί Υπηρεσίας Μετανάστευσης - Θέση Λειτουργού Μετανάστευσης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Νομικών
15.	Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέση Διοικητή Πολιτικής Άμυνας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Νομικών
16.	Οι περί Διαμνημονεύσεων του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
17.	Οι περί Διαμνημονεύσεων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
18.	Οι περί Μεταλλίων της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
19.	Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
20.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

21.	Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
22.	Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικό) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
23.	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
24.	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
25.	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
26.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
27.	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
28.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Νομικών
29.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
30.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

31.	Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
32.	Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
33.	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
34.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
35.	Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
36.	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
37.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
38.	Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
39.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
40.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
41.	Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών

42.	Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
43.	Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
44.	Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
45.	Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
46.	Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
47.	Έγγραφο που αφορά την παραχώρηση υπηρεσιών εκπαιδευτικών λειτουργιών δυνάμει του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
48.	Έκθεση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του Νόμου 74 του 1988.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
49.	Έγγραφα (Αρ. 40/2000, 41/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
50.	Έγγραφο (Αρ. 39/2000) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Εκπαιδευτική Υπηρεσία)
Νόμους του 1985 έως 1991.

51. Προϋπολογισμός του Ταμείου Λαχείου Προνοίας για το 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.	Χρήστο Πουργουρίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Νομικών
2. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.	Χρήστο Πουργουρίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Συγκοινωνιών και Έργων
3. Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας	Παιδείας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις.
Αντιλαμβάνομαι ότι έχουν δοθεί γραπτώς.

**Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ.
Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.063,
ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου
κ. Ηλία Μυριάνθους.**

«Σχετικά με την καθυστέρηση που παρατηρείται στην εκτέλεση αναπτυξιακών
έργων, λόγω των απαιτούμενων διαδικασιών για τις αναγκαίες απαλλοτριώσεις, σας
πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Τα αναπτυξιακά ή βελτιωτικά έργα που εκτελούνται στις κοινότητες γίνονται με
προγραμματισμό, σε συνεργασία πάντοτε με τα κοινοτικά συμβούλια.
Καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε τα έργα να εκτελούνται χωρίς
καθυστερήσεις.
2. Υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι ανάγκη να χρησιμοποιηθεί ιδιωτική
γη για την εκτέλεση κάποιου έργου. Στις περιπτώσεις αυτές η αναγκαία
ιδιωτική γη θα πρέπει να εξασφαλισθεί είτε με συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών
είτε με απαλλοτριώσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
3. Για την προώθηση της διαδικασίας της απαλλοτρίωσης είναι αναγκαίο να πάρει
σχετική απόφαση το ενδιαφερόμενο κοινοτικό συμβούλιο, εφόσον επιθυμεί να

προβεί σε απαλλοτρίωση της ιδιωτικής γης, και στη συνέχεια να ετοιμασθούν τα απαραίτητα σχέδια και πίνακας περιγραφής της επηρεαζόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας για περαιτέρω προώθηση της διαδικασίας.

4. Η διαδικασία της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ρυθμίζεται από το Νόμο 15/62, ο οποίος καθορίζει την όλη διαδικασία και θέτει προθεσμίες εντός των οποίων η απαλλοτριούσα αρχή οφείλει να προβεί σε ορισμένες ενέργειες. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας προβαίνει στη διεξαγωγή της αναγκαίας χωρομετρικής εργασίας, στην ετοιμασία των απαιτούμενων κτηματικών σχεδίων και πινάκων ιδιοκτησίας, καθώς και στη σύνταξη του κειμένου της γνωστοποίησης απαλλοτρίωσης. Τα πιο πάνω έγγραφα αποστέλλονται στην απαλλοτριούσα αρχή για δημοσίευση. Η διαδικασία αυτή, ιδιαίτερα μετά την τροποποίηση του Νόμου 15/62 που επέφερε ο Νόμος 135(1)/99, είναι χρονοβόρα. Όπως θα γνωρίζετε, με τον Τροποποιητικό Νόμο 135(1) του 1999 προστέθηκαν διαδικασίες που απαιτούν πρόσθετο χρόνο (η δημοσίευση της γνωστοποίησης απαλλοτρίωσης περιλαμβάνει, εκτός από τα τεμάχια, και τους εγγεγραμμένους ιδιοκτήτες, απαιτείται επίδοση αντιγράφου της δημοσιευθείσας γνωστοποίησης απαλλοτρίωσης στο κάθε ενδιαφερόμενο μέρος και η περίοδος για υποβολή ενστάσεων παρατάθηκε από δεκαπέντε μέρες σε τριάντα μέρες).»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 2000 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.082, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Όσον αφορά την τοποθέτηση κτηνιάτρου στην περιοχή Τηλλυρίας, Πάνω και Κάτω Πύργου, Πηγεγιών και Μοσφιλιού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Οι κτηνοτρόφοι της υπό αναφορά περιοχής τυγχάνουν κτηνιατρικής βοήθειας και εξυπηρέτησης μέσω των κτηνιατρικών σταθμών Κάτω Πύργου, Πόλης Χρυσοχούς και του επαρχιακού κτηνιατρικού σταθμού στο Κτήμα.
2. Επιπρόσθετα, οι κτηνοτρόφοι των χωριών αυτών εξυπηρετούνται και από τον ιδιώτη κτηνίατρο ο οποίος μετέχει στο σχέδιο υγείας ζώων και κτηνιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
3. Παρ' όλο που η ύπαρξη και λειτουργία του κτηνιατρικού σταθμού στον Κάτω Πύργο κρίθηκε αντιοικονομική, μετά από το διαχειριστικό έλεγχο που έγινε κατά την περίοδο 1995-1996 από την Ελεγκτική Υπηρεσία, και υπεβλήθη εισήγηση για κλείσιμό του, συνεχίζεται η λειτουργία του.

Με βάση τα ανωτέρω, πιστεύεται ότι με τις υφιστάμενες διευθετήσεις δεν προκύπτει οποιοδήποτε πρόβλημα στην εξυπηρέτηση των κτηνοτρόφων της περιοχής και κατά συνέπεια δεν κρίνεται αναγκαίο να τοποθετηθεί στον Πύργο μόνιμος κτηνίατρος.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ'.

Το δεύτερο θέμα είναι «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές». Υπάρχει ομιλητής; Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Άκουσα μετά προσοχής τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ, τον κ. Χρίστου, και τις αναφορές που έχει κάνει σε σχέση με το θέμα το οποίο έχει εγγράψει, «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές». Η δική μου εικόνα που θα δώσω στο σώμα είναι πολύ διαφορετική από εκείνη την οποία έχει δώσει ο κ. Χρίστου, χωρίς με αυτό τον τρόπο να ισχυρίζομαι ότι όλα είναι ρόδινα στο χώρο της εκπαίδευσης.

Στο κεφάλαιο που έχει αναφέρει ότι οι μαθητές εγκαταλείπουν την εκπαίδευση πριν από το τέλος της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης σε μεγαλύτερο ποσοστό απ' ό,τι συνέβαινε στο παρελθόν, να αναφέρω ότι κατά τα έτη 1996-1997 στην πρώτη τάξη ήταν εκατό δεκατρείς, στη δεύτερα τάξη εκατόν τριάντα ένας και στην τρίτη τάξη ενενήντα επτά. Έχουμε δηλαδή, ουσιαστικά, ποσοστά πολύ χαμηλότερα από ό,τι στο παρελθόν. Δεν μπορούν να χαρακτηριστούν, εν πάση περιπτώσει, αυτά τα ποσοστά ως τρομακτικά. Ανεξάρτητα όμως απ' αυτά, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού τονίζεται ότι λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη μείωση των αριθμών ακόμη περισσότερο, τόσο μέσα από την εφαρμογή των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας όσο και με ενέργειες που θα κάνουν το σχολείο πόλο έλξης και ικανοποίησης για το παιδί.

Ο λειτουργικός αναλφαβητισμός και η σχολική αποτυχία

Κατά βάση οι αριθμοί και τα ποσοστά που παρουσιάζονται μπορούν να αποδοθούν στη μαζικοποίηση της εκπαίδευσης. Ανεξάρτητα όμως απ' αυτό, το Υπουργείο Παιδείας προωθεί συστηματικά μέτρα για στήριξη των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες ή με ελλείψεις, μέσα από διάφορα προγράμματα. Για τα προγράμματα αυτά, μόνο για εκπαιδευτικό προσωπικό, διατίθενται περισσότερες από χίλιες οκτακόσιες διδακτικές περιόδους, δηλαδή το ισοδύναμο ενενήντα περίπου καθηγητών.

Οι δαπάνες για την παιδεία

Το ποσοστό των δημόσιων δαπανών για την εκπαίδευση στο σύνολο του προϋπολογισμού ήταν για το 1997 13,8%, ενώ για το 2000 εκτιμάται ότι θα είναι της τάξης του 11,78% στο σύνολο του προϋπολογισμού, που περιλαμβάνει όμως και άλλες παρεμφερείς δαπάνες. Το ποσοστό των κρατικών δαπανών για την παιδεία σε σχέση με το ΑΕΠ ήταν το 1997 5,01%, το οποίο συγκρίνεται ευνοϊκότερα με τα διεθνή δεδομένα. Επίσης εκείνο που πρέπει να σημειωθεί είναι το γεγονός ότι υπάρχει αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών για την παιδεία, στοιχείο ενδεικτικό ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προωθεί προς τη σωστή κατεύθυνση την ενίσχυση της παιδείας. Πιο συγκεκριμένα σημειώνεται ότι, ενώ το 1999 το ποσοστό των δημόσιων αναπτυξιακών δαπανών για την παιδεία ήταν 12,28%, το 2000 το ποσοστό αυτό αυξάνεται σε 13,15%.

Οι δαπάνες για την παιδεία το 2000 θα υπερβούν το 5,5% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος. Θα υπερβούν επίσης και τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, που είναι 5,2% πάνω στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν.

Οι δαπάνες για την ανάπτυξη της παιδείας το 2000 θα υπερβούν τα £25 εκατομ. Τα £7 εκατομ. θα δαπανηθούν για το ενιαίο λύκειο. Το 1999 ήταν £14 εκατομ., το 1998 £12 εκατομ. και σε φθίνουσα κατάσταση στο παρελθόν. Τα περισσότερα χρήματα για την ανάπτυξη, από καταβολής της Κυπριακής

Δημοκρατίας, δίνονται τώρα. Άρα λοιπόν η κριτική προς αυτή την κατεύθυνση είναι εκτός πραγματικότητας.

Πάνω από £15 εκατομ. διατίθενται για το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Οι προσδοκίες του κυπριακού λαού για μια αναβαθμισμένη παιδεία, που περίμενε για δεκαετίες, είναι ήδη πραγματικότητα. Το ολόημερο σχολείο είναι παρόν και θα μείνει μαζί μας, γιατί λύνει εκπαιδευτικά προβλήματα, ιδιαίτερα των χαμηλά αμειβομένων, των πολυτέκνων, των εργαζομένων, γιατί περιορίζει τον κοινωνικό αποκλεισμό και την περιθωριοποίηση, γιατί εξασφαλίζει σχολική επιτυχία και επιλύει το πρόβλημα αναλφαβητισμού. Η επέκταση του ενιαίου λυκείου σε όλη την Κύπρο εγκρίθηκε ήδη από το Υπουργικό Συμβούλιο και με δαπάνη £7 εκατομ. θα λειτουργήσει από τη σχολική χρονιά 2000-2001, δηλαδή από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.

Ξεκίνησε η εφαρμογή του προγράμματος της επόμενης δεκαετίας που θα λύσει οριστικά τα προβλήματα στέγασης στα σχολεία μας και που θα κοστίσει πέραν των £100 εκατομ. Από τα είκοσι τρία νέα δημοτικά που θα απαιτηθούν τη δεκαετία τα οκτώ εγκρίθηκαν για το 2000, όπως και άλλα πέντε γυμνάσια, λύκεια και δύο τεχνικές σχολές. Άλλα δύο που είχαν εγκριθεί σε προηγούμενα χρόνια θα ανεγερθούν πάλι το 2000. Άλλα δύο νέα λύκεια θα ανεγερθούν πάλι μέσα στα πλαίσια του θεσμού του ενιαίου λυκείου.

Στα £19 εκατομ. ανήλθαν οι φοιτητικές χορηγίες μετά την παραχώρησή τους στους φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου και στους σπουδαστές των ανωτέρων σχολών. Στα £1,8 εκατομ. ανήλθαν οι υποτροφίες για το εξωτερικό. Στα £5 εκατομ., οι υποτροφίες για το Πανεπιστήμιο Κύπρου έναντι διδασκτρων. Στα £3 εκατομ., η μεταφορά των μαθητών. Κατά 50% είναι αυξημένες οι θέσεις στα ανώτατα εκπαιδευτήρια από το 1999. Από το 2000 θα υπάρχουν περισσότερες διαθέσιμες θέσεις για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα από τον αριθμό των υποψηφίων.

Αναβαθμίστηκε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο μετά από τριάντα σχεδόν χρόνια λειτουργίας. Πραγματοποιήθηκε η εισαγωγή της προϋπηρεσιακής κατάρτισης δώδεκα χρόνια μετά την ψήφιση του νόμου. Τροποποιήθηκε η νομοθεσία για τα φροντιστήρια οκτώ χρόνια μετά την ψήφισή της, ώστε να είναι αποτελεσματική. Έχει θεσπιστεί νομοθεσία και ήδη λειτουργεί το ΚΥΣΑΤΣ. Ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση πιστοποίησης των κολεγίων από το ΣΕΚΑΠ πριν το τέλος του 1999.

Κάρτα νέων, προσφορά στους φοιτητές της Κύπρου

18 000 συμμετέχουν στα επιμορφωτικά κέντρα με δαπάνη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που υπερβαίνει το μισό εκατομμύριο λίρες.

Στεγαστικές ανάγκες των σχολείων

Οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν τα τελευταία χρόνια στη στέγαση του μαθητικού πληθυσμού οφείλονται στη μεγάλη αύξησή του τα τελευταία δέκα χρόνια. Συγκεκριμένα, ο μαθητικός πληθυσμός της μέσης εκπαίδευσης, από 36 000 μαθητές το 1990, έγινε 52 400 το 2000, δηλαδή παρουσιάστηκε μια αύξηση της τάξης του 45%. Ανεξάρτητα όμως απ' αυτές τις δυσκολίες, προωθείται συστηματικά ο προγραμματισμός του υπουργείου τόσο με νέα κτίρια όσο και με επεκτάσεις, βελτιώσεις, που άρχισε ήδη να δίδει καρπούς. Στα πλαίσια αυτά, έχει τεθεί ο στόχος ο αριθμός των μαθητών ανά τμήμα να μην ξεπερνά τους τριάντα και τα σχολεία μαμούθ σταδιακά να περιοριστούν. Για την αντιμετώπιση των ελλείψεων των εργαστηρίων και για αναβάθμισή τους έχει εγκριθεί πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο σχετική πρόταση που προνοεί τη διάθεση ποσού πέραν των £2 εκατομ.

Προδημοτική εκπαίδευση

Η πολιτική για επέκταση προωθείται μέσα από τη δημιουργία κοινοτικών νηπιαγωγείων και τη δημιουργία κι άλλων τμημάτων όπου υπάρχει ανάγκη. Οι ακόλουθες ενέργειες είναι ενδεικτικές της σημασίας που δίνεται στην προδημοτική εκπαίδευση:

α. Αύξηση κατά 10% της επιχορήγησης για τα κοινοτικά νηπιαγωγεία από τη χρονιά 1998-99.

β. Με την απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 2000 του Υπουργικού Συμβουλίου έχει εγκριθεί καταρχήν πρόταση που προνοεί την ανέγερση κτιρίων για στέγαση νηπιαγωγείων και την ίδρυση νέων δημόσιων νηπιαγωγείων.

Επίσης πρέπει να τονιστεί ότι δεν υπάρχει καμία ασάφεια όσον αφορά τις αρμοδιότητες των Υπουργείων Παιδείας και Εργασίας. Για τα παιδιά τριών χρόνων και άνω υπεύθυνο για τα εκπαιδευτικά προγράμματα είναι το Υπουργείο Παιδείας. Το Υπουργείο Εργασίας έχει την ευθύνη για τους νηπιοκομικούς σταθμούς που προσφέρουν προγράμματα φροντίδας. Και είναι θέμα επιλογής των γονιών αν θα στείλουν τα παιδιά τους σε νηπιοκομικό σταθμό, έστω κι αν είναι ηλικίας άνω των τριών χρόνων.

Το ολοήμερο σχολείο

Το Υπουργείο Παιδείας δεν έχει πάρει τις αποφάσεις εστιαστικά αλλά μετά από σειρά δημοκρατικών ενεργειών. Συγκεκριμένα, το υπουργείο εξήγγειλε την πρόθεσή του για επέκταση του θεσμού και στη συνέχεια κάλεσε τις συνομοσπονδίες γονέων να τοποθετηθούν. Το ίδιο ίσχυσε και για τις εκπαιδευτικές οργανώσεις. Οι γονείς δεν επωμίζονται οικονομικά βάρη για το θεσμό παρά μόνο τη διατροφή των παιδιών τους. Ακόμη και για το θέμα της διατροφής τα αποδεδειγμένα άπορα παιδιά επιχορηγούνται. Ο χαρακτηρισμός του ολοήμερου σχολείου ως “παιδικής λέσχης” δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, όπως φαίνεται από τα προγράμματα που εφαρμόστηκαν πειραματικά και που περιλαμβάνουν ενίσχυση της εκμάθησης ξένων γλωσσών, καθοδήγηση και ατομική βοήθεια για την κατ’ οίκον εργασία και διάφορα άλλα θέματα που αφορούν τη δημιουργική, παιδαγωγική και καλλιτεχνική δραστηριοποίηση.

Το ενιαίο λύκειο

Δεν επεκτείνεται με βεβιασμένες αποφάσεις. Ο θεσμός δοκιμάστηκε από το 1995-1996. Αξιολογήθηκε και μελετήθηκε επισταμένα. Είναι γεγονός ότι κάποια έργα υποδομής καθυστέρησαν, αλλά όχι λόγω υπαιτιότητας του υπουργείου. Ανεξάρτητα όμως απ’ αυτό, προωθούνται μέτρα αντιμετώπισης των καθυστερήσεων για την έγκαιρη εφαρμογή του θεσμού τον προσεχή Σεπτέμβρη.

Πανεπιστήμιο

Η κυβέρνηση επιχορηγεί πολύ απλόχερα το πανεπιστήμιο. Δεν υπήρξαν περικοπές σε τεκμηριωμένες προτάσεις και αιτήματά του.

Στο ακαδημαϊκό προσωπικό ο μόνος λόγος που δε δόθηκαν κι άλλες θέσεις είναι το γεγονός ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός κενών θέσεων από τις ήδη εγκεκριμένες. Λέχθηκε στο πανεπιστήμιο ότι το αίτημά του θα προωθηθεί αμέσως μετά την πλήρωση αυτών που ήδη υπάρχουν. Για την πανεπιστημιούπολη υπάρχει η πολιτική βούληση για προώθηση όλων των τεκμηριωμένων έργων.

Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Οι ενέργειες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού κάθε άλλο παρά άφησαν τις δημόσιες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να οδηγηθούν σε μαρασμό και υποβάθμιση. Αντίθετα, με δικές του ενέργειες προωθείται η δημιουργία πανεπιστημίου εφαρμοσμένων επιστημών και τεχνών, στο οποίο προτείνεται και η ένταξη αυτών των σχολών. Μ' αυτό τον τρόπο αναμένεται τόσο η αναβάθμιση όσο και η ποιότητα και αυτονομία.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, προτού κατέβω από το βήμα, να σημειώσω ότι τα τελευταία τουλάχιστον τέσσερα χρόνια που παρακολουθώ εκ του σύνεγγυς τα του χώρου της παιδείας, ενός τομέα που πρέπει πάντοτε να μένει εκτός της κομματικής αντιπαράθεσης και γι' αυτό πρέπει πάντοτε να προχωρούμε συναινετικά, έχουν γίνει αποφασιστικά βήματα και το υπουργείο ανταποκρίνεται θετικά σε αιτήματα τα οποία τίθενται ενώπιόν του. Αλλά πρέπει όλοι να κάνουμε ξεκάθαρο ότι μετά το 1974 απωλέσθηκε το ένα τρίτο των σχολικών κτιρίων του τόπου μας και, μέσα από τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους, είναι γεγονός ότι και τα παλιά σχολικά κτίρια χρήζουν σήμερα μιας συντήρησης. Ως εκ τούτου νομίζω ότι μπορεί κάποιος να πει ότι η υποδομή έχει βρεθεί, μέχρι κάποιο βαθμό, σε μη ικανοποιητικά επίπεδα, όπως αρμόζει σε χώρες που κτυπούν την πόρτα της Ενωμένης Ευρώπης.

Όμως τέθηκε ενώπιον της επιτροπής Παιδείας συγκεκριμένο πρόγραμμα από τον νυν Υπουργό Παιδείας. Και θα έπρεπε ο εισηγητής του θέματος να σημειώσει αυτή την προσέγγιση του υπουργείου και επίσης να σημειώσει ότι ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, μετά που τα οικονομικά του κράτους έχουν βελτιωθεί, παίρνει πολύ μεγαλύτερο μερίδιο η παιδεία και ο πολιτισμός από το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν απ' ό,τι παίρνουν στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης.

Έχουν θεσπιστεί νομοθεσίες, μετά από τολμηρή προσέγγιση και εκ μέρους των κομμάτων που δε βλέπουν, επαναλαμβάνω, αυτό το θέμα κομματικά αλλά και από το υπουργείο το οποίο στήριξε την προσπάθεια της Βουλής.

Τα θέματα της προϋπηρεσιακής επιμόρφωσης

Κανένας δεν τολμούσε στα παλιά τα χρόνια να εγκύψει σ' αυτό το θέμα, διότι εθεωρείτο ότι είχε πολιτικό κόστος. Σήμερα, μετά από τις ομόφωνες προσεγγίσεις της Βουλής, είμαστε όλοι στην ευχάριστη θέση να πιστεύουμε και να εκτιμούμε ότι επιτέλους αυτός που θα βγαίνει στην έδρα -εγώ ανέμεσα από τον εισηγητή να εγκύψει πάνω σ' αυτό το θέμα και να προχωρήσουμε ένα βήμα πιο κάτω στο θέμα του καταλόγου διοριστέων, αλλά δεν το έχει καν προσεγγίσει ο κ. Χρίστου, διότι είναι πράγματι ακανθώδες και έχει πολιτικό κόστος- μέσα από τις ρυθμίσεις που τελικά δίνουμε, θα πρέπει να έχει κάνει τουλάχιστον ένα χρόνο επιμόρφωση πάνω στο αντικείμενο το οποίο θα κληθεί ύστερα να διδάξει.

Επανερχομαι τώρα στο θέμα του ολοήμερου σχολείου. Είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός που μέσα από το πρόγραμμα του Γλαύκου Κληρίδη αλλά και μέσα από τις κομματικές εξαγγελίες έχει υιοθετήσει αυτό το θεσμό. Και επίσης είναι από τους βουλευτές του ΔΗΣΥ που έχει προωθηθεί στην επιτροπή Παιδείας η ανάγκη εφαρμογής αυτού του θεσμού. Και είναι η κυβέρνηση Κληρίδη που έρχεται σήμερα και εφαρμόζει το θεσμό του ολοήμερου σχολείου. Είναι με έκπληξη που παρακολουθώ το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις! Γυρίζουμε όλοι τα ολοήμερα σχολεία που λειτουργούν και παίρνουμε από τους γονείς εκκλήσεις και προτροπές για επέκταση του θεσμού και κάλυψη και άλλων κοινοτήτων, κάτι ανάλογο που συμβαίνει στον ελλαδικό χώρο, όπου αρχικά υπήρχαν οι ίδιες αντιδράσεις, και

βλέπουμε σήμερα να γίνονται αντιπαραθέσεις για το πού πρέπει να επεκταθεί, μια και όλοι ζητούν επέκταση του θεσμού. Γυρίζουμε τα σχολεία και βλέπουμε τα παιδιά να κοινωνικοποιούνται, βλέπουμε ότι δίνεται κατ' οίκον βοήθεια στα παιδιά ως προς την εκπαίδευση, που πολλοί γονείς αδυνατούν να δώσουν στα παιδιά τους, είτε γιατί δεν έχουν τις μορφωτικές δυνατότητες είτε γιατί εργάζονται και δεν μπορούν να δώσουν στήριξη στα παιδιά τους στην κατ' οίκον εργασία. Αυτή η υπηρεσία παρέχεται στα σχολεία. Στο σχολείο γίνεται η κοινωνικοποίηση, γιατί όλα τα παιδιά τρώνε μαζί και μαθαίνουν μία τάξη. Γίνονται μαθήματα αγγλικής γλώσσας και ηλεκτρονικών υπολογιστών για τα οποία οι γονείς πληρώνουν εκτός σχολείων. Ρωτώ: Στα απομακρυσμένα χωριά, όπου οι οικογένειες είναι φτωχές, δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά να κάνουν ιδιαίτερα μαθήματα με δικά τους έξοδα, αν δεν υπάρχει το ολοήμερο σχολείο; Είναι λοιπόν με έκπληξη μεγάλη που βλέπουμε το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις να λέει ότι δεν πέτυχε αυτός ο θεσμός, ενώ, όπου κυκλοφορήσουμε, είναι έντονη η απαίτηση να επεκταθεί ο θεσμός. Βελτιώσεις, ναι, να γίνουν. Αλλά το να λιθοβολούμε το θεσμό δεν μπορώ να καταλάβω! Κι απ' την άλλη να γίνεται κριτική, επειδή το κράτος έχει αποφασίσει να δώσει εκατομμύρια λίρες. Χρειάζεται πρόσθετο προσωπικό, χρειάζονται πρόσθετες υποδομές, υπολογιστές κ.λπ. για να συνεχίσει ο θεσμός. Αντί να χαιρετίσουμε την αποδοχή από το κράτος του αιτήματος για επέκταση αυτού του θεσμού -αναμένεται ότι γύρω στα ογδόντα σχολεία φέτος θα λειτουργήσουν ως ολοήμερα- ουσιαστικά τον λιθοβολούμε. Πρέπει να κάνουμε ξεκάθαρο ότι, επειδή επιζητείται η λειτουργία του ολοήμερου σχολείου, δε σημαίνει ότι οι ώρες που διδάσκονται τα παιδιά το πρωί στα σχολεία είναι μειωμένες. Έχουμε το ίδιο ωράριο που λειτουργεί στο εξωτερικό. Οι πρόσθετες ώρες δίδουν στήριξη στα παιδιά.

Το θέμα των φροντιστηρίων

Είναι, κατά την ταπεινή μου άποψη, ανακολουθία μεγάλη να ψηφίζεις νόμο και να λες, «κύριε, απαγορεύονται τα φροντιστήρια», από την άλλη όμως να λες της Εισαγγελίας ή των διοικτικών αρχών, της αστυνομίας, να πούμε, «ξέρεις, σου δένω τα χέρια. Ψήφισα νόμο για να παταχθεί το παράνομο φροντιστήριο, αλλά δε θέλω τη δίωξη· να τον καταργήσουμε.» Αν η προσέγγιση του σώματος είναι να γίνονται φροντιστήρια ανενόχλητα, να καταργηθεί η νομοθεσία. Αν όμως πιστεύουμε ότι μέσα από τα φροντιστήρια γίνεται εκμετάλλευση των γονιών, γίνονται όλα εκείνα τα οποία όλοι έχουμε επισημάνει, τότε να δώσουμε τα μέσα στις διοικτικές αρχές, για να είναι αποτελεσματικός ο ρόλος τους. Και είναι αυτό που έκανε η Βουλή με την πλειοψηφία και είπε ότι το συστηματικό... –μου είναι ακατανόητο πραγματικά- να πηγαίνει η αστυνομία μετά από πληροφορία, αν θέλετε, σε ένα σπίτι να βλέπει πίνακες, να βλέπει μαθητές, να βλέπει θρανία, να βλέπει τα πάντα, κομπιούτερ, αλλά να μην μπορεί αυτή την υπόθεση να την πάρει στο δικαστήριο, γιατί πέραν του οργανωμένου φροντιστηρίου, πρέπει να αποδείξει ότι αυτό ασκείται και συστηματικά. Δηλαδή πρέπει να πάει ξανά και ξανά και ξανά. Δηλαδή με δυο λόγια, άμα κλέψεις μια φορά, πρέπει να μην πάεις δικαστήριο. Πρέπει να σε ξαναπιάσουν, να σε ξαναπιάσουν ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρέπει να κάμνουν φροντιστήριο και οι αστυνομικοί, για να τους πιάσουν.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έχετε δίκαιο, κύριε Πρόεδρε. Άρα λοιπόν εδώ είναι θέμα πολιτικής βούλησης. Τι θέλουμε. Εάν θέλουμε να καταργήσουμε τα φροντιστήρια, και εκεί πρέπει να στοχεύουμε όλοι, πρέπει να αναβαθμίσουμε την παιδεία του τόπου μας. Και η

αναβάθμιση της παιδείας περνά όχι μόνο μέσα από τα ολοήμερα σχολεία, όχι μόνο με τα κτίρια που πρέπει και εκεί να εγκύψουμε -διότι ένα περιβάλλον καλό ασφαλώς θα δώσει υπόσταση και στον εκπαιδευτικό και διάθεση στο μαθητή να εκπαιδευτεί- αλλά πρέπει να αναβαθμίσουμε και το επίπεδο των εκπαιδευτικών. Είναι αυτά τα οποία πρέπει να επισημαίνονται, όταν εγγράφονται θέματα, όπως είναι τα προβλήματα και οι προοπτικές της κυπριακής παιδείας. Γιατί η έκθεση της ΟΥΝΕΣΚΟ είναι αυτά που μας υπέδειξε. Είναι αυτές τις αδυναμίες που υπέδειξε η έκθεση της ΟΥΝΕΣΚΟ και έχουμε καθήκον ως νομοθετικό σώμα να έρθουμε να τις θεραπεύσουμε, όχι να μιλούμε για ανύπαρκτα προβλήματα, για να δημιουργούμε πράγματι εντυπώσεις.

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση επιτέλους, μετά από τόσα χρόνια, με εκείνο το νεφελώδες καθεστώς... Και τώρα που ο συνάδελφος Φιλίππου είναι ανεξάρτητος, αναμένω να στηρίξει και τις δικές μου τις απόψεις. Θα είναι πιο άνετος πιστεύω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή από τα δεσμά της σιωπής!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ναι, ναι, θα τα πει τώρα. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση υπήρχε ένα νεφελώδες καθεστώς. Κανένας μέσα σε τούτο τον τόπο δεν ήξερε, πήγαιναν τα παιδιά σε διάφορες σχολές, ιδιωτικές σχολές και δεν ήξεραν πραγματικά τι άξιζε εκείνο το δίπλωμα το οποίο έπαιρναν. Σήμερα έχει επιτέλους ξεκαθαρίσει αυτό το κεφάλαιο με την αξιολόγηση, πιστοποίηση την οποία έχει κάμει το ΣΕΚΑΠ, μέσα από εκείνες όλες -θυμάστε- τις προσπάθειες, που η κυβέρνηση, και με τη στήριξη της Βουλής, έχει κάμει. Τέλειωσε αυτή η αξιολόγηση.

Το ΚΥΣΑΤΣ

Έλεγαν ότι θα γίνει ΚΥΣΑΤΣ. Ακούαμε και εμείς και λέγαμε, τι πράγμα είναι τούτο. Σήμερα λειτουργεί. Το ΚΥΣΑΤΣ λειτουργεί και μέσα από την πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν έχουμε κλείσει τα μάτια για τους φοιτητές εκείνους οι οποίοι ξεκίνησαν τη φοίτηση προ της 14ης του Ιανουαρίου του 2000, δηλαδή για εκείνους οι οποίοι έχουν εγγραφεί μετά το 1996 σ' αυτές τις σχολές και οι οποίοι τελειώνουν ή τέλειωσαν μετά τη 14η του Ιανουαρίου. Και αυτοί οι άνθρωποι θα τύχουν αναγνώρισης του τίτλου σπουδών τους.

Μένει ένα κεφάλαιο, κατά την άποψή μου. Δε θα κάνω αναφορά εκτεταμένη, πόσες νομοθετικές ρυθμίσεις έχουν γίνει για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Αλλά εκείνο το κεφάλαιο που μένει ανοικτό και πρέπει να κλείσει επιτέλους είναι η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, οι οποίοι στην πραγματικότητα σήμερα, όταν πηγαίνουν στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, έχουν όλοι σχεδόν τον ίδιο βαθμό. Πρέπει να γίνεται μία σωστή αξιολόγηση, μέσα από αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία θα πρέπει να ψηφιστούν.

Είναι αλήθεια ότι για την προδημοτική υπήρξε -και πρέπει να λέμε και τις αλήθειες- μία καθυστέρηση στο θέμα της επέκτασης των δημόσιων νηπιαγωγείων. Αυτό είναι αλήθεια και οποιαδήποτε κριτική γίνει γι' αυτό το κεφάλαιο είναι καλοδεχούμενη. Έχει καθυστερήσει. Δεχόμαστε όμως την υπόσχεση του υπουργείου, μέσα από την απόφαση που πήρε το Φεβράρη του 2000, ότι επιτέλους και αυτή η πτυχή θα τύχει της ανάλογης αντιμετώπισης από το κράτος.

Το ενιαίο λύκειο

Πρόσφατα, νομίζω, έχουμε πολυσυζητήσει αυτό το θέμα και πίστευα, ή τουλάχιστον εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύαμε, ότι αυτό το θέμα επιτέλους είχε λήξει και έγινε κατανοητό. Δεν απέτυχε -και τονίζουμε ξεκάθαρα- ο θεσμός του ενιαίου λυκείου. Εκείνο που απέτυχε ήταν η ενοποίηση της τεχνικής με το λύκειο. Και αυτή τη στιγμή αυτά τα πράγματα χωρίζονται. Να τύχει στήριξης η τεχνική εκπαίδευση και μετά από τρία χρόνια, να επανεξεταστεί το κεφάλαιο της ενοποίησης αυτών των δύο τομέων.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Δεν έχει λοιπόν αποτύχει ο θεσμός τούτος. Και όταν το κράτος είναι έτοιμο να δώσει εκατομμύρια λίρες για υλικοτεχνική υποδομή, έτσι ώστε να ανεβάσει το επίπεδο στη μέση γενική εκπαίδευση, πρέπει να είναι καλοδεχούμενη η προσφορά του. Νομίζω ότι θα μπορούσα να σταθώ σ' αυτό το σημείο, κύριε Πρόεδρε, ανταποκρινόμενος και στην έκκλησή σας. Πιστεύω, τελειώνοντας, ότι όπως ο τομέας της άμυνας πρέπει να τυγχάνει της ομόθυμης υποστήριξης όλων, χωρίς να γίνεται η πέραν του δέοντος -να πω- όχι κριτική, αλλά υπερβολική κριτική, έτσι και ο τομέας της παιδείας πρέπει να αντικρίζεται συναινετικά, εθνικά, αν θέλετε, από όλους μας και εκεί που πρέπει να γίνουν περαιτέρω κινήσεις προς τη σωστή κατεύθυνση, να είμαστε έτοιμοι να αναλάβουμε και το πολιτικό κόστος και να προχωρήσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ τον κ. Χατζηγιάννη. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν ομιλητές και από άλλες πλευρές. Ο κ. Χατζηδημητρίου παρακάλεσε να παραμείνει το θέμα στην ημερήσια διάταξη, ως εκ τούτου το θέμα αναβάλλεται για την επόμενη Πέμπτη. Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του σώματος.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 25 Μαΐου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
2. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
3. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
4. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
5. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

6. Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
7. Ο περί Περιουσιών Αποθανόντων Προσώπων (Φορολογικές Διατάξεις) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2000.
9. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
10. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
11. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.
12. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
13. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
14. Ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών Νόμος του 2000.
15. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
16. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
17. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
18. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
19. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2000.

20. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
21. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
22. Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή και Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
23. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
24. Ο περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
25. Οι περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2000.
26. Οι περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
27. Οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
28. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
29. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.02.3 -Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού- άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
(Συνέχιση της συζήτησης).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
  - α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).

β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μίτσερου και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του σώματος.

(Ωρα λήξης: 5.35 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μουσιούπτας Νίκος
Αναστασιάδης Νίκος	Μούσκος Ανδρέας
Αντωνίου Αβραάμ	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Ρότσας Χρήστος
Κατσουρίδης Νίκος	Σαμμούτας Ευάγγελος
Κληρίδου Καίτη	Στυλιανού Στέλιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Μάρκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κωνσταντίνου Κώστας	Φιλίππου Ανδρέας
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Ματσάκης Μάριος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφίδης Γιώργος
Μαυροκορδάτος Χρήστος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου του σώματος στην απόφαση της Βουλής για κήρυξη της 19ης Μαΐου ως Ημέρας Μνήμης της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
2. Εισήγηση του κ. Νίκου Κατσουρίδη για αναβολή της συζήτησης των θεμάτων «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» (πρόταση νόμου), «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και έγκριση της εισήγησης από την ολομέλεια έπειτα από συζήτηση (Π. Δημητρίου, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Ηλιάδης, Ν. Αναστασιάδης, Σ. Χατζηγιάννης, Γ. Χριστοφίδης, Ν. Μουσιούττας).
3. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο του σώματος της παρουσίας στην ολομέλεια της Υπουργού Υγείας της Νέας Ζηλανδίας κ. Annette King.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Λιλλήκας, Σ. Χατζηγιάννης) και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Παραγωγής, Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
8. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομητών για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
9. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

10. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Οι απαλλοτριώσεις που γίνονται για αναπτυξιακά ή βελτιωτικά έργα σε κοινότητες - Αίτημα για τοποθέτηση μόνιμου κτηνίατρου στον Πύργο Τηλλυρίας.
11. Αγόρευση του κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη για το θέμα «Κυπριακή παιδεία – Προβλήματα και προοπτικές».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 25ης Μαΐου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.35 μ.μ.)

(Αρ. 32)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Πρώτο.

Παρακαλώ, ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είχα ζητήσει την άδειά σας -πιστεύω ότι κανείς δεν μπορεί να θέσει θέμα προ ημερησίας διατάξεως χωρίς την άδεια του Προέδρου- γιατί θεώρησα ότι είναι απαραίτητο να πληροφορήσω το σώμα, αλλά να ενημερώσω και τον κυπριακό λαό, για κάτι το πολύ δραματικό. Πλήρως εξακριβωμένες πληροφορίες φέρουν δύο τούρκικα μικρά πλοία να έχουν εισέλθει απαρατήρητα, χωρίς έλεγχο, χωρίς πλοηγό, χωρίς οποιαδήποτε προειδοποίηση, στο λιμάνι της Λεμεσού, την περασμένη Παρασκευή, να παραμένουν μέχρι το Σάββατο το πρωί και να αποχωρούν. Πρόκειται για το "Γκλόρια"

και το “Ροκ εντ Ρολ”. Και νομίζω πως μαζί μου διερωτάστε και εσείς αν πράγματι πλοιάρια μπορούν να βρίσκονται στο λιμάνι της Λεμεσού απαρατήρητα. Αυτή τη φορά μπορεί να ήσαν ιδιωτικά πλοιάρια κάποιων, δεν ξέρω, αλλά με τον ίδιο τρόπο οποιαδήποτε πλοιάρια, οποιασδήποτε φύσης, με οποιοδήποτε προορισμό, με οποιοδήποτε στόχο θα είναι δυνατόν να ευρεθούν, χωρίς να έχουν παρατηρηθεί από καμιά αρμόδια αρχή μέσα στο λιμάνι της Λεμεσού, και να αποχωρήσουν ανενόχλητα, όπως ανενόχλητα μπήκαν. Θέλω να πιστεύω ότι η Βουλή θα πρέπει να ζητήσει αμέσως ευθύνες από οποιοσδήποτε ευθύνονται γι’ αυτό το επεισόδιο, να μας δώσουν περισσότερες πληροφορίες γιατί έγινε αυτό το επεισόδιο, πώς απαρατήρητα αυτά τα πλοία ελλιμενίστηκαν στο λιμάνι της Λεμεσού και είμαι βέβαιος ότι πρέπει να ευρεθούν και οι υπεύθυνοι και να υποστούν τις συνέπειες μιας τόσο τραγικής παράλειψης.

Αυτός ήταν ο λόγος, κύριε Πρόεδρε, που ζήτησα την άδειά σας να εγείρω αυτό το θέμα προ ημερησίας διατάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δε θέλει κανείς άλλος να λάβει το λόγο, αναλαμβάνω, για λογαριασμό της Βουλής, αν το επιθυμεί, να ζητήσω διευκρινίσεις από τις αρμόδιες αρχές, το αρμόδιο υπουργείο, την κυβέρνηση και ειδικότερα τις αρμόδιες αρχές.

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στο πρώτο θέμα.

Παρακαλώ, ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι υπόψη σας ότι και στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής και στη σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων είχαμε ζητήσει όπως η σειρά των θεμάτων στην ημερήσια διάταξη τεθεί κατά τρόπο, που να διευκολύνει τη δική μας τοποθέτηση σε περίπτωση που οι δικές μας προτάσεις γίνουν δεκτές. Όπως θα

θυμάστε, είχαμε εισηγηθεί το θέμα με αριθμό 3, δηλαδή η πρόταση νόμου την οποία έχουμε καταθέσει και αφορά το φόρο εισοδήματος, να κριθεί ως πρώτο θέμα, διότι, αν για παράδειγμα και παρ' όλο που έχουν εκφραστεί απόψεις αυτή η πρόταση νόμου υιοθετηθεί, διαφορετική θα είναι από τη μέχρι τώρα η στάση μας σε ό,τι αφορά το πρώτο θέμα, περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Επομένως, θέτω ενώπιον της ολομέλειας πρόταση για αλλαγή της σειράς των υπό συζήτηση θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου και ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή αντιλαμβάνομαι ότι ισχύει η συμφωνία που είχε γίνει, ότι η συζήτηση των θεμάτων όλων αυτών που συνδέονται θα είναι από κοινού -μάλλον αναφερόμαστε στο θέμα της ψηφοφορίας- δεν ξέρω αν θέλετε να διευκρινιστεί αυτό, διότι η συμφωνία ήταν και τα πέντε θέματα να συζητηθούν μαζί και νομίζω ότι το θέμα εγείρεται για την ψηφοφορία.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, όπως έχει. Νομίζω, το είχαμε αναφέρει ότι θα συζητηθούν όλα μαζί και μετά θα αποφασίσουμε ποιο έχει προτεραιότητα από απόψεως ψηφοφορίας.

Παρακαλώ, ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Φυσικά, κύριε Πρόεδρε, επειδή ηγέρθη το θέμα και υπήρξε μια επιχειρηματολογία από τον κ. Χρίστου, θέλω να πω ότι η θέση μας έχει καταστεί γνωστή από την ημέρα που ετέθη το θέμα και στηρίζεται στο ότι υπάρχει μια ημερήσια διάταξη η οποία πρέπει

να γίνει σεβαστή. Αυτό είναι το ένα. Και η λογική όμως των πραγμάτων λέει ότι δεν μπορείς να συζητάς φορολογικές ελαφρύνσεις που εξυπακούουν κάποια αύξηση των εσόδων της κυβέρνησης, η οποία επενεργείται μέσω της ψηφοφορίας της αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας, και να έρθουμε σε ένα τραγελαφικό σημείο να υποστηρίξουμε έξοδα και μετά να έρθουμε και να μην ψηφίσουμε τα έσοδα που πρέπει να έχει η κυβέρνηση. Άρα η σειρά είναι να ψηφίσουμε για το θέμα του ποια είναι τα έσοδα που θα δώσουμε στην κυβέρνηση και ύστερα να ψηφίσουμε τι είναι τα έξοδα που θέλουμε να κάνουμε, να γίνουν από το κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω να πω τα εξής σ' αυτά που έχουν αναφερθεί: Επειδή είναι πολύ μεγάλο θέμα και το θέμα του ΦΠΑ και οι ελαφρύνσεις, όπως έχουν συζητηθεί και στην επιτροπή Οικονομικών, αλλά και σε επανειλημμένες συσκέψεις των αρχηγών των κομμάτων, πιστεύω ότι η συζήτηση επί του θέματος, των πέντε, ενδεχομένως, θεμάτων που είναι ενώπιόν μας, των πρώτων πέντε, θα μας καθοδηγήσει. Αλλά νομίζω ότι είναι δεκτό από όλους και δεν μπορεί να υπάρξει διαφωνία ότι σε ό,τι αφορά ποιο έχει προτεραιότητα από απόψεως ψήφισης είναι αυτό που θα αποφασίσει η Βουλή.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ, ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με συγχωρείτε. Υπάρχει συνταγματική πρόνοια, κύριε Πρόεδρε, που ρυθμίζει το θέμα αυτό. Το άρθρο 76(2) λέει: «Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κηρύσσει την λήξιν της συνεδριάσεως», για την προηγούμενη μιλά, «γνωστοποιεί συγχρόνως τη συναιέσει της Βουλής των Αντιπροσώπων οριζομένην ημέραν και ώραν

της προσεχούς συνεδριάσεως και ανακοινού εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων την ημερησίαν διάταξιν της συνεδριάσεως ταύτης, μεθ' ο εφαρμόζονται οι διατάξεις της έκτης παραγράφου του άρθρου 73».

Η έκτη παράγραφος του άρθρου 73 λέει το εξής: «Η ημερησία διάταξις εκάστης συνεδριάσεως της Βουλής των Αντιπροσώπων, εις ην θα περιλαμβάνηται παν πρόσθετον θέμα προταθέν υπό του Αντιπροέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων, καταρτίζεται υπό του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων και ανακοινούται υπό τούτου εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων. Μετά την ανακοίνωσιν της ημερησίας διατάξεως εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων πας βουλευτής δύναται να προτείνη προσθήκας ή τροπολογίας εις ταύτην, αποφασίζει δε επί των προτάσεων η Βουλή των Αντιπροσώπων».

Δηλαδή, παρά το γεγονός ότι τα θέματα είναι καθορισμένα από τον Πρόεδρο της Βουλής, οιοσδήποτε βουλευτής δικαιούται αυτή τη στιγμή να σηκωθεί πάνω και να προτείνει αναπροσαρμογή ή αλλαγή της ημερησίας διάταξης και αυτό αποφασίζεται από τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ουδείς το αμφισβητεί αυτό το πράγμα, αλλά εκείνο που ήθελα να πω είναι το εξής: Πρακτικά -το σεβόμεθα αυτό- πρακτικά, αφού θα γίνει η συζήτηση επί του συνόλου των θεμάτων που είναι ενώπιόν μας -φαντάζομαι οι τοποθετήσεις των κομμάτων, απόψεις, εισηγήσεις, η φιλοσοφία- δε θα ήταν πιο σωστό να αφήσουμε το ποιο έρχεται στην ψηφοφορία πρώτο στην ώρα του αντί γι' αυτή τη στιγμή;

Εγώ εισηγούμαι να δώσουμε την ευκαιρία στον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει τις εκθέσεις των πέντε πρώτων θεμάτων που έχουμε ενώπιόν μας, να ακολουθήσει η συζήτηση, αν θα υπάρξει συζήτηση, και μετά τη συζήτηση η ψηφοφορία. Έτσι, νομίζω, είναι το πιο φυσιολογικό να γίνει. Αν δεν έχετε αντίρρηση,

να καλέσω τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει τις εκθέσεις.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Τις διαβάσαμε πέντε φορές τις εκθέσεις. Πάλι θα τις διαβάσουμε;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όπως είχα συνεννοηθεί και με μερικούς κατ' ιδίαν, θα ακολουθήσω μια άλλη διαδικασία. Παρακαλώ, καταρχάς, να θεωρηθούν στο σύνολό τους αναγνωσθείσες όλες οι εκθέσεις, αλλά θα επικεντρωθώ στα βασικά σημεία και είμαι και υποχρεωμένος εκ μέρους της επιτροπής να εξηγήσω τι έχει ενώπιόν του το σώμα, τι θα πρέπει να ψηφίσει ή να καταψηφίσει και επίσης γιατί για δύο θέματα υπάρχουν δύο κείμενα νόμου με δύο εκθέσεις και να επιδοθώ και στα βασικά σημεία των εκθέσεων. Υπενθυμίζω ότι οι περισσότερες έχουν κυκλοφορήσει εδώ και πάρα πολύ καιρό και οι συνάδελφοι είχαν την ευκαιρία και να τις διαβάσουν και να τις μελετήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι εκθέσεις θεωρηθούν αναγνωσθείσες και δοθούν κάποιες εξηγήσεις από τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών;

Εφόσον δεν υπάρχει, οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας
(Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φιλίππου

Τάσος Παπαδόπουλος

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από την 21η Φεβρουαρίου μέχρι τις 19 Απριλίου 2000. Στο στάδιο της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκε και παρευρέθηκε στην Επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών κ. Τάκης Κληρίδης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), ώστε ο υφιστάμενος συντελεστής ΦΠΑ να αυξηθεί από οκτώ τοις εκατόν (8%) σε δέκα τοις εκατόν (10%). Σημειώνεται ότι με το υπό αναφορά νομοσχέδιο ως ημερομηνία της προτεινόμενης αύξησης είχε τεθεί η 1η Δεκεμβρίου 1999.

Μέσα στα πλαίσια εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου τέθηκε ενώπιον της επιτροπής σειρά προτάσεων νόμου οι οποίες αναφέρονται στο επισυνημμένο Παράρτημα Α' και οι οποίες κατατέθηκαν από διάφορους βουλευτές και κρίθηκαν ότι στην ουσία συναρτώνται άμεσα ή έμμεσα με την προτεινόμενη αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ, αφού οι εισηγητές τους θεωρούν ότι η διαμόρφωση της θέσης σχετικά με την εν λόγω αύξηση συναρτάται άμεσα με την εξέταση και/ή την έγκριση των προτάσεών τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η προτεινόμενη αύξηση στοχεύει στη σταδιακή εναρμόνιση με τον ελάχιστο συντελεστή ΦΠΑ που έχει καθοριστεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο οποίος ανέρχεται σε 15%. Η Κύπρος έχει αναλάβει δέσμευση όπως μέσα στα πλαίσια της αναλυτικής εξέτασης του κοινοτικού κεκτημένου εναρμονιστεί το ταχύτερο με τον ελάχιστο αυτό συντελεστή. Υπολογίζεται

ότι από τη συγκεκριμένη αύξηση κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες θα προκύψουν για την κυβέρνηση ετήσια πρόσθετα έσοδα £58 εκατομμυρίων.

Όπως είναι γνωστό, ενώπιον της επιτροπής εκκρεμεί επίσης σχετικό κυβερνητικό νομοσχέδιο για το φόρο προστιθέμενης αξίας με το οποίο προτείνονται μεταξύ άλλων ουσιαστικές εναρμονιστικές με το κοινοτικό κεκτημένο διατάξεις της ισχύουσας για το ΦΠΑ νομοθεσίας, όπως είναι η εισαγωγή μειωμένου συντελεστή αντί του μηδενικού συντελεστή που ισχύει σήμερα για ορισμένες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών, ενώ με το ίδιο νομοσχέδιο προτείνεται επίσης η αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ από οκτώ τοις εκατόν σε δώδεκα τοις εκατόν.

Στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό εξέταση νομοσχέδιο αναφέρεται ότι υπό το φως του γεγονότος ότι το νομοσχέδιο με το οποίο εισάγονται ουσιαστικές εναρμονιστικές διατάξεις και με το οποίο προτείνεται η αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ από 8% σε 12% δεν αναμένεται λόγω της πολυπλοκότητάς του να ψηφιστεί σύντομα, με αποτέλεσμα να χάνονται σημαντικά για την κυβέρνηση έσοδα, κρίθηκε σκόπιμο η κυβέρνηση να προβεί σε κατάθεση ξεχωριστού νομοσχεδίου με το οποίο να προτείνεται η σταδιακή αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ από 8% σε 10%, ώστε να δοθεί ο χρόνος για ολοκλήρωση της μελέτης του εναρμονιστικού νομοσχεδίου.

Στην ίδια επίσης εισηγητική έκθεση αναφέρονται επιπρόσθετα τα ακόλουθα:

- Οι συνθήκες που επικράτησαν στην οικονομία το 1996 και 1997 οδήγησαν σε σημαντική αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος το οποίο κατά το 1998 διογκώθηκε περαιτέρω στο 5,5% του ΑΕΠ.
- Με βάση τις υποκείμενες τάσεις και χωρίς τη λήψη διορθωτικών μέτρων προβλέπεται ότι κατά τα επόμενα χρόνια η δημοσιονομική ανισοσκέλεια θα επιδεινωθεί και θα ανέλθει στο 7,7% του ΑΕΠ το 2002.
- Το συνολικό δημόσιο χρέος θα ανέλθει στο 123% του ΑΕΠ, ενώ το δημόσιο χρέος,

εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού θα φθάσει στο 75% του ΑΕΠ, αποκλίνοντας ουσιαστικά από το κριτήριο σύγκλισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι 60%.

- Πιο ανησυχητική ακόμα θα είναι η ανάγκη για προσφυγή σε εξωτερικό δανεισμό ο οποίος το 2002 υπολογίζεται να υπερβεί τα £600 εκατομμύρια.
- Παρά τις ενθαρρυντικές γενικά προοπτικές της οικονομίας και την πολιτική λιτότητας που υιοθετήθηκε από την κυβέρνηση τόσο κατά τη διάρκεια του 1999 όσο και στα πλαίσια του προϋπολογισμού του 2000, το δημοσιονομικό έλλειμμα προβλέπεται ότι θα παρουσιάσει επιδείνωση και θα ανέλθει το 2000 στα £357,4 εκατομμύρια ή σε 6,9% του ΑΕΠ σε σύγκριση με τα £257,8 εκατομμύρια ή ποσοστό 5,6% του ΑΕΠ το 1999.
- Το δημόσιο χρέος, εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού, υπολογίζεται επίσης να παρουσιάσει διεύρυνση και να ανέλθει στο 67,0% του ΑΕΠ από το 62% του ΑΕΠ που υπολογιζόταν για το 1999, αποκλίνοντας για δεύτερη συνεχή χρονιά από το σχετικό κριτήριο της συνθήκης του Μάαστριχτ.
- Υπό το φως των πιο πάνω δεδομένων η κυβέρνηση έχει ετοιμάσει στρατηγικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών που στοχεύει στον έλεγχο των δαπανών, στην ενίσχυση του συστήματος οικονομικής διαχείρισης, στη σταδιακή αύξηση των έμμεσων φόρων (ΦΠΑ και φόρων κατανάλωσης) σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη σταδιακή αναπροσαρμογή του συστήματος άμεσης φορολογίας, ώστε να καταστεί συμβατή με τις θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού κεκτημένου και να συνάδει με τις διεθνείς υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η Κύπρος. Τέλος αποβλέπει στον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα.

Στην ίδια εισηγητική έκθεση αναφέρονται περαιτέρω τα ακόλουθα:

- Το πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης διαλαμβάνει την εισαγωγή

αντισταθμιστικών κοινωνικών μέτρων που θα ανέρχονται στο 20% των πρόσθετων εσόδων από το ΦΠΑ και τους φόρους κατανάλωσης οι οποίοι προτείνονται.

Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι οι αυξημένοι φόροι κατανάλωσης για ορισμένα αγαθά ήδη ισχύουν με νόμο που ψηφίστηκε από τη Βουλή στις 21 Οκτωβρίου 1999. Με το νόμο αυτό είχαν αυξηθεί ο υφιστάμενος συντελεστής φόρου κατανάλωσης πάνω στη βενζίνη με εξαίρεση την αμόλυβδη κατά δύο σεντ το λίτρο και είχε επιβληθεί φόρος κατανάλωσης δύο σεντ το λίτρο πάνω στο καθαρό και ακάθατο πετρέλαιο. Είχε επίσης αυξηθεί ο φόρος κατανάλωσης πάνω στα εγχώρια παραγόμενα οινοπνευματώδη ποτά κατά 50 σεντ το λίτρο καθαρής αλκοόλης και είχε επιβληθεί το ίδιο ποσό φόρου πάνω στα εισαγόμενα οινοπνευματώδη ποτά. Τέλος είχε αυξηθεί ο φόρος κατανάλωσης επί οχημάτων παντός εδάφους κατά 20%, δηλαδή από 40% σε 60%.

- Το πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης διαλαμβάνει την εισαγωγή αντισταθμιστικών κοινωνικών μέτρων που θα ανέρχονται στο 20% των πρόσθετων εσόδων από το ΦΠΑ και τους φόρους κατανάλωσης που πρόκειται να διατεθούν σε κοινωνικής φύσεως σχέδια που επικεντρώνονται στις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις ή σε ειδικές κατηγορίες ατόμων με στόχο την απάμβλυνση πιθανών αρνητικών επιπτώσεων και την ανακατανομή του εισοδήματος.
- Από τα πρόσθετα έσοδα που θα προκύψουν από την αύξηση του ΦΠΑ και των φόρων κατανάλωσης δημιουργείται η δυνατότητα διάθεσης ποσού £15,5 εκατομμυρίων το 2000 για σκοπούς αντισταθμιστικών κοινωνικών μέτρων.
- Πρόσθετα θα προωθηθεί η παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων που θα τεθούν σε εφαρμογή το 2000, δηλαδή τέσσερα χρόνια μετά την τροποποίηση του περί Φορολογίας Εισοδήματος Νόμου που έγινε το 1996, με απώτερο στόχο την αντιστάθμιση των συνεπειών από την αύξηση του πληθωρισμού. Με βάση την

αύξηση αυτή του πληθωρισμού θα πρέπει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία να γίνουν αλλαγές στο σύστημα φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων που συνεπάγονται απώλειες εσόδων ύψους £17,4 εκατομμυρίων.

- Σε περίπτωση που δε θα καταστεί δυνατή η ψήφιση των φορολογικών μέτρων του στρατηγικού προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης, όλες οι προσπάθειες θα επικεντρωθούν στο δραστικό περιορισμό των αναπτυξιακών και τρεχουσών δαπανών του προϋπολογισμού, ώστε να καταστεί δυνατός ο περιορισμός του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Στη συνέχεια και ύστερα από την ψήφιση της νομοθεσίας με την οποία σύμφωνα με τα πιο πάνω αυξήθηκε η φορολογία κατανάλωσης για ορισμένα αγαθά, παρέμεινε σε εκκρεμότητα η αύξηση του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ από 8% σε 10%.

Στο διάστημα αυτό η κυβέρνηση είχε διαβουλευθεί με τα κοινοβουλευτικά κόμματα με στόχο τη διαμόρφωση συναινετικού πλαισίου αντισταθμιστικών μέτρων για την προτεινόμενη αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ, αφού το αρχικά προταθέν σχέδιο αντισταθμιστικών μέτρων κρίθηκε ως ανεπαρκές.

Ως αποτέλεσμα όλων των διαβουλεύσεων που έγιναν μεταξύ της κυβέρνησης και των διάφορων πλευρών της Βουλής, ο Υπουργός Οικονομικών με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 18 Απριλίου 2000, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως Παράρτημα Β΄, πληροφόρησε τη Βουλή ότι η κυβέρνηση έχει δεσμευτεί να καταθέσει το ταχύτερο δυνατό, και οπωσδήποτε πριν από την έναρξη της ισχύος του νέου συντελεστή ΦΠΑ, όλα τα αναγκαία νομοσχέδια τα οποία απαιτούνται για υλοποίηση και άμεση εφαρμογή των αντισταθμιστικών κοινωνικών μέτρων και των φορολογικών ελαφρύνσεων, κατάλογος των οποίων επισυνάπτεται στη σχετική επιστολή του υπουργού.

Καταθέτοντας ενώπιον της επιτροπής στις 19 Απριλίου 2000, ο Υπουργός

Οικονομικών δήλωσε τα ακόλουθα:

- Ο διάλογος για τη διαμόρφωση του τελικού πλαισίου αντισταθμιστικών μέτρων είχε προ πολλού αρχίσει. Με όσα από τα κοινοβουλευτικά κόμματα διεφάνη ότι δεν υπήρχε πεδίο σύγκλισης, διότι αυτά είχαν ήδη τοποθετηθεί αρνητικά είτε δημόσια είτε και κατ' ιδίαν τόσο αναφορικά με την αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ όσο και ως προς την ουσία των αντισταθμιστικών μέτρων, δεν κατεβλήθη περαιτέρω προσπάθεια σύγκλισης, αλλά η προσπάθεια επικεντρώθηκε σε εξεύρεση συναινετικής λύσεως με τα κοινοβουλευτικά κόμματα που έδειξαν ευνοϊκή πρόθεση.
- Μέσα στα πλαίσια των προτεινόμενων αντισταθμιστικών μέτρων η κυβέρνηση προτίθεται να προβεί σε άμεση κατάθεση, με στόχο να ψηφιστεί από τη Βουλή σε νόμο ταυτόχρονα με την αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ, φορολογικού νομοσχεδίου με το οποίο να παρέχεται έκπτωση £300 σε πρόσφυγες με ετήσια εισοδήματα μέχρι £10.000 και με το οποίο να αναπροσαρμόζονται κατά £1.000 προς τα πάνω όλες οι κλίμακες φόρου εισοδήματος για φυσικά πρόσωπα. Στο σημείο αυτό ο Υπουργός διευκρίνισε ότι η εν λόγω αναπροσαρμογή δεν αποσκοπεί μόνο σε παροχή αντισταθμίσεως ως προς την αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ. Ταυτόχρονα με την εν λόγω αναπροσαρμογή, οι φορολογούμενοι θα ωφεληθούν ως προς την απόδοση του ποσοστού αύξησης του πληθωρισμού από το 1996 και εντεύθεν, χωρίς η ωφέλεια αυτή να περιλαμβάνεται στα αντισταθμιστικά της αύξησης του ΦΠΑ, μέτρα.

Ακολούθως ο υπουργός κατέθεσε στην επιτροπή τις θέσεις της κυβέρνησης ως προς τις προτάσεις νόμου που διάφοροι βουλευτές κατέθεσαν και οι οποίες στοχεύουν σε εισαγωγή αντισταθμιστικών μέτρων ή ελαφρύνσεων ως ακολούθως:

1. Η κατάργηση της φορολογίας των κληρονομιών που προνοείται με την πρόταση

νόμου του βουλευτή κ. Ισίδωρου Μακρίδη βρίσκει την κυβέρνηση σύμφωνη εξ' ου και την έχει περιλάβει στα αντισταθμιστικά μέτρα. Με σκοπό όμως την καταπολέμηση πιθανής φοροδιαφυγής επιβάλλεται να ισχύσουν κάποιες άλλες νομοθετικές ρυθμίσεις σε άλλες νομοθεσίες, σύμφωνα με τις οποίες θα είναι υποχρεωτική η δήλωση περιουσιακών στοιχείων, ώστε αφού προηγηθεί σχετικός έλεγχος να χορηγείται κατόπιν άδεια από το διευθυντή του τμήματος Εσωτερικών Προσόδων για μεταβίβαση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.

2. Η πιθανή κατάργηση της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας και η ενίσχυση των εσόδων της Δημοκρατίας στον τομέα της αμυντικής θωράκισης με την κατάθεση στο Πάγιο Ταμείο του ανάλογου ποσοστού από το σύνολο των εσόδων του ΦΠΑ, ρυθμίσεις που προτείνονται με σχετικές προτάσεις της κ. Ανδρούλας Βασιλείου, μελετώνται από την κυβέρνηση με στόχο την υπερπήδηση διάφορων τεχνικών προβλημάτων που παρατηρούνται και αφορούν ειδικότερα το ότι κάθε ποσοστιαία μονάδα της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα δεν αποφέρει τα ίδια έσοδα με την αντίστοιχη μονάδα ΦΠΑ. Παρά το γεγονός ότι η κυβέρνηση είχε δεσμευτεί να επανέλθει με τελικές προτάσεις πριν από το τέλος Μαΐου 2000, ενόψει του γεγονότος ότι η Βουλή πολύ πρόσφατα, σε σχέση με κυβερνητικό νομοσχέδιο το οποίο προνοούσε για παράταση του σχετικού νόμου για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα μέχρι τις 30 Ιουνίου 2000, αποφάσισε τελικά να παρατείνει την ισχύ του σχετικού νόμου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000 μειώνοντας όμως ταυτόχρονα τους σχετικούς συντελεστές και δίνοντας το μήνυμα στην κυβέρνηση ότι το όλο θέμα θα πρέπει να λήξει τελειωτικά μέχρι το τέλος του έτους, η κυβέρνηση δεσμεύεται να επανέλθει με οριστικές προτάσεις κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα.
3. Η κατάργηση της εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ από την 1η Απριλίου 2001, η οποία

προτείνεται με την πρόταση νόμου των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Πρόδρομου Προδρόμου και Δημήτρη Συλλούρη βρίσκει την κυβέρνηση σύμφωνη.

4. Οι διάφορες φορολογικές ελαφρύνσεις όπως και η διαφοροποίηση των φορολογικών κλιμάκων κατά το βαθμό αύξησης του πληθωρισμού της τελευταίας τετραετίας που προτείνονται με την πρόταση νόμου του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου μελετώνται και εν πάση περιπτώσει εντάσσονται μέσα στα πλαίσια ριζικότερης αναθεώρησης του φορολογικού συστήματος. Επιπλέον η νομική υποχρέωση του κράτους, σύμφωνα με τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο, για αντιστάθμιση των συντελεστών από την αύξηση του πληθωρισμού αντικρίζεται ξεχωριστά και όχι μέσα στα πλαίσια των πτυχών που άπτονται της αύξησης του συντελεστή ΦΠΑ. Η κυβέρνηση ουδέποτε είχε περιλάβει ή θα περιλάβει για σκοπούς αύξησης του συντελεστή ΦΠΑ τα £18,7 εκατομμύρια που αντιστοιχούν στις αναγκαίες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω πληθωρισμού της τελευταίας τετραετίας στα αντισταθμιστικά μέτρα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υπό το φως όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της κατά πλειοψηφία του Προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο με έναρξη της εφαρμογής του από την 1η Ιουνίου 2000.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται εναντίον της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, για μια σειρά λόγων τους οποίους θα εκθέσουν εκτενέστερα κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος, αλλά ειδικότερα γιατί θεωρούν ότι η επιτροπή θα έπρεπε να είχε προχωρήσει σε ουσιαστική και σε βάθος μελέτη της

πρότασης νόμου που είχε κατατεθεί εκ μέρους της ομάδας τους για τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου και των ρυθμίσεων που προτείνονται με αυτήν, τις οποίες θεωρούν ότι σχετίζονται άμεσα με την προτεινόμενη αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών τάσσονται επίσης ενάντια στην ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, γιατί, όπως ανέφεραν, θα έπρεπε να είχε προηγηθεί ριζική αναθεώρηση του φορολογικού συστήματος η οποία δεν επιτυγχάνεται με την προτεινόμενη αναδιαμόρφωση των κλιμάκων του φόρου εισοδήματος, ενώ ταυτόχρονα με την προτεινόμενη αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ δεν αντιμετωπίζεται ούτε και το μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα του κράτους.

Παράρτημα Α΄

- Ο περί της Καταργήσεως του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου Νόμος του 2000.
(Πρόταση νόμου του κ. Ισίδωρου Μακρίδη.)
- Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
(Πρόταση νόμου της κ. Ανδρούλας Βασιλείου εκ μέρους των Ενωμένων Δημοκρατών.)
- Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
(Πρόταση νόμου της κ. Ανδρούλας Βασιλείου εκ μέρους των Ενωμένων Δημοκρατών.)
- Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
(Πρόταση νόμου των κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Πρόδρομου Προδρόμου και

Δημήτρη Συλλούρη.)

- Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
(Πρόταση νόμου του κ. Ανδρέα Χρίστου, κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπτας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Απριλίου και 8 Μαΐου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών, συνοδευόμενος από ανώτερους λειτουργούς του υπουργείου του, καθώς επίσης εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ και ΠΑΣΥΔΥ, των εργοδοτικών οργανώσεων του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ και της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε να αναπροσαρμοστούν οι ισχύουσες φορολογικές κλίμακες

από την 1η Ιανουαρίου 2000 και να παραχωρηθούν στους φορολογουμένους ελαφρύνσεις που αφενός αντιστοιχούν στην αύξηση του πληθωρισμού, η οποία έχει σημειωθεί από το 1996 και εντεύθεν, και αφετέρου αποτελούν αντισταθμιστικές ελαφρύνσεις στην προτεινόμενη αύξηση του συντελεστή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας από 8% σε 10%. Με το ίδιο νομοσχέδιο παραχωρείται επίσης φορολογική έκπτωση ύψους £300 σε κάθε εκτοπισμένο φυσικό πρόσωπο το ετήσιο εισόδημα του οποίου πριν από την αφαίρεση οποιωνδήποτε προσωπικών εκπτώσεων και απαλλαγών δεν υπερβαίνει τις £10.000.

Ειδικότερα και σύμφωνα με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, οι φορολογικές ελαφρύνσεις οι οποίες θα παραχωρηθούν με την αναπροσαρμογή των φορολογικών κλιμάκων έχουν ως ακολούθως:

	<u>Φορολογητέο</u>		<u>Φορολογικός</u>	
	<u>εισόδημα</u>		<u>συντελεστής</u>	
	£		£	
Για κάθε λίρα μέχρι	6.000			0
Για κάθε λίρα πάνω από	6.000	μέχρι	9.000	20 σεντ
Για κάθε λίρα πάνω από	9.000	μέχρι	12.000	30 σεντ
Για κάθε λίρα πάνω από	12.000			40 σεντ

Στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο διαλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, η οποία ισχύει από την 1η Φεβρουαρίου 1996, η φορολογία που επιβάλλεται με βάση τις διατάξεις της εν λόγω νομοθεσίας πρέπει να αναπροσαρμόζεται περιοδικά, λαμβανομένης υπόψη της διακύμανσης του πληθωρισμού και εν πάση

περιπτώσει κάθε τέσσερα χρόνια από την τελευταία αναπροσαρμογή της.

- Κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1996 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1999, ο δείκτης τιμών καταναλωτή αυξήθηκε κατά 11,5%, γεγονός που συνεπάγεται την παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων της τάξης περίπου των £18,7 εκατομ.
- Από την αναπροσαρμογή των φορολογικών κλιμάκων, η οποία υπολογίζεται περίπου σε £39 εκατομ. υπέρ του συνόλου των φορολογουμένων, £18,7 εκατομ. περίπου αφορούν την παραχώρηση ελαφρύνσεων συνεπεία της αύξησης του πληθωρισμού, σύμφωνα με τα πιο πάνω. Το υπόλοιπο ποσό θα αποτελέσει αντισταθμιστική ελάφρυνση ενόψει της αύξησης του συντελεστή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας από 8% σε 10%, η οποία, ως γνωστό, προτείνεται με άλλο σχετικό νομοσχέδιο το οποίο εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρέστησαν στη συνεδρία της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ελαφρύνσεις δεν αναπληρούν τις απώλειες των φορολογουμένων από τον πληθωρισμό, γι' αυτό και η κυβέρνηση έχει υποχρέωση να προβεί σε φορολογική μεταρρύθμιση, αφού λάβει υπόψη της και τις προτάσεις που της έχουν υποβάλει οι συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ εξέφρασαν τη συμφωνία τους με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων δήλωσαν ότι αναμένουν από την κυβέρνηση να υλοποιήσει τις δεσμεύσεις της προς αυτούς και να προχωρήσει στα αναμενόμενα μέτρα ως αντιστάθμισμα στην αύξηση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω στοιχεία, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της

βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα δε θα υποστηρίξει την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, για το λόγο ότι η πλευρά τους, αντί των περιορισμένων ελαφρύνσεων που προτείνονται με αυτό, υποστηρίζει δικαιότερες, κατά την άποψή τους, φορολογικές ελαφρύνσεις, όπως αυτές περιλαμβάνονται στη σχετική πρόταση νόμου που η κοινοβουλευτική τους ομάδα έχει καταθέσει στη Βουλή. Η εν λόγω πρόταση νόμου παραπέμπεται στην ολομέλεια του σώματος για συζήτηση, χωρίς να έχει καταστεί δυνατόν να τοποθετηθούν επ' αυτής τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια της Βουλής, αφού προηγουμένως λάβουν τις σχετικές με το θέμα απαντήσεις που αναμένουν από τον Υπουργό Οικονομικών.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούππας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που έχει κατατεθεί στο σώμα από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Απριλίου και στις 8 Μαΐου 2000. Στο στάδιο της εξέτασης της υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών, συνοδευόμενος από ανώτερους λειτουργούς του υπουργείου του, καθώς επίσης εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ και ΠΑΣΥΔΥ, των εργοδοτικών οργανώσεων του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ και της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων.

Σκοπός της προτεινόμενης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, με στόχο την παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων στους εργαζομένους και ειδικότερα στα ασθενέστερα εισοδηματικά στρώματα.

Ειδικότερα, με την πρόταση νόμου επιφέρονται οι ακόλουθες νέες ρυθμίσεις στη βασική νομοθεσία:

- Διαφοροποιούνται οι φορολογικές κλίμακες στο βαθμό που αυξήθηκε ο πληθωρισμός την τελευταία τετραετία και αυξάνεται το αφορολόγητο όριο στις £7.000 από τις £5.000 που είναι σήμερα.
- Επιφέρονται αυξήσεις στις προβλεπόμενες εκπτώσεις του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, ως ακολούθως:
  - α. Τόκοι ιδιοκατοίκησης, έκπτωση μέχρι £1.000 αντί της υφιστάμενης που είναι για τόκους μέχρι £500.
  - β. Τόκοι για άλλα δάνεια, έκπτωση μέχρι £200 αντί της υφιστάμενης που είναι για τόκους μέχρι £100.

- γ. Έκπτωση για σύζυγο και παιδιά £600 αντίστοιχα αντί £500 που είναι σήμερα.
- δ. Έκπτωση στους συνταξιούχους £2.000 και ανώτατο φορολογικό όφελος £400 αντί £1.500 και £300 αντίστοιχα που είναι σήμερα.
- Παραχωρείται φορολογική πίστωση £200 σε εκτοπισμένα φυσικά πρόσωπα για κερδαινόμενο εισόδημα μέχρι £12.000 ετησίως.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καταθέτοντας την πιο πάνω πρόταση, έλαβε πολύ σοβαρά υπόψη της σειρά παραγόντων που καθιστούσαν επιτακτική την κατάθεσή της στη Βουλή. Συνοπτικά αυτοί οι παράγοντες είναι, σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, οι ακόλουθοι:

- Η υφιστάμενη πρόβλεψη του βασικού νόμου για αναθεώρηση της φορολογικής νομοθεσίας μάλιστα κάθε τέσσερα χρόνια και η παρατηρούμενη απροθυμία της κυβέρνησης να προχωρήσει στην κατάθεση σχετικού νομοσχεδίου, γεγονός που αποβαίνει σε βάρος των φορολογουμένων. Οι ελαφρύνσεις που παραχωρήθηκαν με την τελευταία αναθεώρηση του νόμου πριν από τέσσερα χρόνια έχουν εξανεμιστεί ως αποτέλεσμα της αύξησης του πληθωρισμού, καθώς και της αύξησης των πραγματικών μισθών.
- Το γεγονός ότι η κατανομή των φορολογικών βαρών συνεχίζει να είναι άδικη για τους μισθωτούς. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών, οι μισθωτοί καταβάλλουν το 55% του φόρου εισοδήματος έναντι 39% των εταιρειών και 6% των αυτοεργοδοτούμενων.
- Οι αυξήσεις που επιβλήθηκαν από το 1996 μέχρι σήμερα σε ορισμένους καταναλωτικούς φόρους, με άμεση συνέπεια την επιπλέον επιβάρυνση του εισοδήματος των εργαζομένων και ιδιαίτερα των χαμηλόμισθων.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και

Προϋπολογισμού, με εξαίρεση τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, που υποστηρίζουν την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση της πρότασης στην ολομέλεια του σώματος.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Ανδρέας Φιλίππου
Νίκος Μουσιούπτας	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσος Παπαδόπουλος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Παναγιώτης Δημητρίου	Δημήτρης Συλλούρης
Κίκης Καζαμίας	Λευτέρης Χριστοφόρου
Αβραάμ Αντωνίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Πρόδρομο Προδρόμου και Δημήτρη Συλλούρη, σε από κοινού συνεδρία της με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Απριλίου 2000, και ακολούθως σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 19 Απριλίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ) και

εκπρόσωποι της διεύθυνσης του ιδρύματος.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η πλήρης κατάργηση της υποχρέωσης καταβολής εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ από την 1η Απριλίου 2001.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, κρίνεται ότι είναι πλέον καιρός και έχουν ωριμάσει οι συνθήκες για κατάργηση της πιο πάνω υποχρέωσης, η οποία έχει κατά καιρούς επισύρει σειρά αντιδράσεων εκ μέρους πολλών στρωμάτων του κυπριακού λαού τόσο γι' αυτή καθεαυτή την υποχρέωση καταβολής της εισφοράς όσο και για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους της, ο οποίος επανειλημμένα έχει θεωρηθεί κοινωνικά άδικος και απαράδεκτος. Στην ίδια αιτιολογική έκθεση αναφέρεται επίσης ότι η κυβέρνηση πρέπει να προσέλθει η ίδια αρωγός προς το ΡΙΚ, παρέχοντας την ανάλογη κρατική χορηγία μέσω του κρατικού προϋπολογισμού, η οποία να αντιστοιχεί στο ύψος των εσόδων που εισπράττονται από το ΡΙΚ ως εισφορά.

Όπως είναι γνωστό, ενώπιον της επιτροπής παραπέμφθηκε επίσης νομοσχέδιο, το οποίο έχει ήδη ψηφιστεί σε νόμο, που αποσκοπούσε στην παράταση της υποχρέωσης καταβολής εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ και μετά την 31η Μαρτίου 2000, ημερομηνία κατά την οποία έληγε η ισχύς του σχετικού νόμου. Το ίδιο νομοσχέδιο προέβλεπε την υποχρέωση καταβολής της εν λόγω εισφοράς για αόριστη χρονική διάρκεια.

Στα πλαίσια της εξέτασης του ζητήματος από την επιτροπή, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε στην επιτροπή ότι η κυβέρνηση δε διάκειται αρνητικά προς το ενδεχόμενο τροποποίησης της μορφής οικονομικής ενίσχυσης προς το ίδρυμα, αλλά ότι η εκταμίευση άλλων πόρων από τα κρατικά ταμεία πιθανόν να είναι δύσκολη, για τούτο και θα πρέπει να συνδυαστεί με ανάλογη αύξηση των εσόδων του κράτους. Περαιτέρω, ανέφερε ότι ο Υπουργός Εσωτερικών και ο Υπουργός Οικονομικών

προβαίνουν σε διαπραγματεύσεις σε μια προσπάθεια εξεύρεσης συναινετικής λύσης.

Υπό το φως της πιο πάνω δήλωσης και εξαιτίας της έλλειψης χρονικών περιθωρίων για ριζικές αλλαγές στον τρόπο χρηματοδότησης του ΡΙΚ πριν από την 31η Μαρτίου 2000, η επιτροπή προχώρησε σε αναδιαμόρφωση του νομοσχεδίου, κατά τρόπο που να παρατείνεται η υποχρέωση για καταβολή εισφοράς υπέρ του ιδρύματος για ακόμη μια διμηνία, δηλαδή μέχρι την 31η Μαΐου 2000, ώστε να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος στην κυβέρνηση να επανεξετάσει το ζήτημα και να επανέλθει με νέες προτάσεις.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στα πλαίσια της συζήτησης ενώπιον της επιτροπής της αύξησης του συντελεστή του ΦΠΑ από 8% σε 10% ο Υπουργός Οικονομικών με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 18 Απριλίου 2000, κατέθεσε τις προτάσεις της κυβέρνησης για αντισταθμιστικά μέτρα της προτεινόμενης αύξησης του ΦΠΑ, στα οποία συγκαταλέγεται και πρόταση για κατάργηση της εισφοράς προς το ΡΙΚ μέσω των λογαριασμών της ΑΗΚ από την 1η Ιουνίου 2000, ημερομηνία κατά την οποία αναμένεται ότι θα εφαρμοστεί, εφόσον ψηφιστεί σε νόμο το σχετικό νομοσχέδιο, η αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ.

Ύστερα από την πιο πάνω εξέλιξη, η επιτροπή αποφάσισε να εισηγηθεί προς την ολομέλεια του σώματος την ταυτόχρονη με την αναμενόμενη εφαρμογή της νομοθεσίας για αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ, από την 1η Ιουνίου 2000, κατάργηση της σχετικής νομοθεσίας με την οποία εισπράττεται η εισφορά υπέρ του ιδρύματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω δεδομένων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά προτάσεως νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί, έτσι ώστε η υποχρέωση για εισφορά υπέρ του ΡΙΚ να καταργηθεί αντί από την 1η Απριλίου 2001 από την 1η Ιουνίου 2000.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου
(Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού,

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Μουσιούππας

Δώρος Θεοδώρου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της Επιτροπής

Αβραάμ Αντωνίου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αντρέας Φιλίππου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Μαΐου 2000. Στην εν λόγω συνεδρία κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι:

- (α) η παράταση για ακόμα ένα μήνα, δηλαδή μέχρι την 30ή Ιουνίου 2000, της υποχρέωσης καταβολής εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ
- (β) η μετά την ημερομηνία αυτή, δηλαδή από την 1η Ιουλίου 2000, πλήρης κατάργηση της υποχρέωσης καταβολής εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ και
- (γ) η διασφάλιση ότι από την ημερομηνία κατάργησης της εν λόγω εισφοράς οποιαδήποτε ελλείμματα παρουσιάζονται στους ετήσιους προϋπολογισμούς του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, όπως αυτοί θα εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, θα καταβάλλονται από τον κρατικό προϋπολογισμό υπό μορφή χορηγίας.

Όπως είναι γνωστό, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και

Προϋπολογισμού μελέτησε σχετική πρόταση νόμου των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Πρόδρομου Προδρόμου και Δημήτρη Συλλούρη που προβλέπει την κατάργηση της υποχρέωσης για την εισφορά υπέρ του ΡΙΚ και εισηγήθηκε ομόφωνα με σχετική έκθεσή της, που κυκλοφόρησε ήδη στο σώμα, η κατάργηση αυτή να ισχύσει από την 1η Ιουνίου 2000.

Η ρύθμιση που προτείνεται με το νομοσχέδιο αυτό κρίθηκε αναγκαία, έτσι ώστε η προτεινόμενη κατάργηση της εισφοράς υπέρ του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, η οποία αποβλέπει στην ελάφρυνση του φορολογούμενου πολίτη, να μην επηρεάσει με κανέναν τρόπο τη λειτουργία του ιδρύματος, δεδομένου ότι η κυβέρνηση θα αναπληρώνει οποιαδήποτε ελλείμματα παρουσιάζονται στους ετήσιους προϋπολογισμούς του με χορηγία που θα καταβάλλεται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Με βάση το σκεπτικό αυτό ζητήθηκε και η κατάθεση σχετικού νομοσχεδίου από την εκτελεστική εξουσία, πράγμα που έγινε.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για λήψη απόφασης από την ολομέλεια του Σώματος.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Σήμερα έχουμε ενώπιόν μας επτά θέματα στην ημερήσια διάταξη που αφορούν το ίδιο πακέτο. Τα δύο δεν είναι έτοιμα -είναι αυτά που αφορούν το φόρο κληρονομιάς- θα έρθουν την ερχόμενη βδομάδα, ελπίζω, και παραμένουν τα υπόλοιπα, που είναι η αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας και οι τροπολογίες στο φόρο εισοδήματος και στο θέμα που αφορά την εισφορά για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Υπενθυμίζω ότι είχε κατατεθεί από κυβερνητικής πλευράς ένα περιεκτικό νομοσχέδιο, το οποίο εκκρεμεί ακόμα ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών, για εναρμόνιση του φόρου προστιθέμενης αξίας και ήταν μέρος του πακέτου του φορολογικού που είχε φέρει η κυβέρνηση. Αργότερα απομονώθηκε το κομμάτι που αφορούσε την αύξηση του ποσοστού του

φόρου προστιθέμενης αξίας από 8% σε 10%, δηλαδή περιορίστηκε, ενώ αρχικά ζητούσε 12%, και αυτό προωθήθηκε ως χωριστό νομοσχέδιο. Ταυτόχρονα η επιτροπή μας είδε και προτάσεις νόμου που σχετίζονταν με το θέμα και η μια αφορούσε το θέμα της κατάργησης της εισφοράς για το ΠΙΚ.

Η κυβέρνηση επιχειρηματολόγησε υπέρ της αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας με δύο επιχειρήματα ουσιαστικά, την εναρμόνιση της Κύπρου με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, διότι η κυβέρνηση λέει ότι θα πρέπει σταδιακά να φθάσουμε στο 15%, και ταυτόχρονα την αύξηση των κρατικών εσόδων. Ταυτόχρονα η κυβέρνηση, όταν κατέθεσε αυτή την εισήγηση, έφερε και εισήγηση για αντισταθμιστικά μέτρα, με τα οποία το ποσό αυξομειωνόταν, αλλά στην ουσία περιστρεφόταν γύρω στα δεκαπέντε και μισό εκατομμύρια. Ταυτόχρονα δήλωσε ότι θα γίνει και η παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων, που θα έχουν εφαρμογή το 2000, με απώτερο στόχο την αντιστάθμιση συνεπειών λόγω της αύξησης του πληθωρισμού τέσσερα χρόνια μετά την τροποποίηση του περί Φορολογίας Εισοδήματος Νόμου. Και αυτό υπολογίστηκε πάλι γύρω στα δεκαεφτά με δεκαοκτώ εκατομμύρια.

Στο διάστημα μέχρι σήμερα η κυβέρνηση είχε διαβουλεύσει με τα κοινοβουλευτικά κόμματα, με στόχο τη διαμόρφωση συναινετικού πλαισίου αντισταθμιστικών μέτρων για την προτεινόμενη αύξηση του συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας, αφού το αρχικά προταθέν σχέδιο αντισταθμιστικών μέτρων κρίθηκε ως ανεπαρκές. Και ως αποτέλεσμα αυτών των διαβουλεύσεων, ο Υπουργός Οικονομικών, με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 18 Απριλίου 2000 -έχει επισυναφθεί αντίγραφο στην έκθεση και έχει κυκλοφορήσει σε όλα τα μέλη- πληροφόρησε τη Βουλή ότι η κυβέρνηση έχει δεσμευτεί να καταθέσει το ταχύτερο δυνατόν και πριν την έναρξη ισχύος του νέου συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας όλα τα αναγκαία νομοσχέδια τα οποία απαιτούνται για

υλοποίηση και άμεση εφαρμογή των αντισταθμιστικών κοινωνικών μέτρων και των φορολογικών ελαφρύνσεων. Κατάλογος αυτών των μέτρων επισυναπτόταν στην επιστολή του υπουργού. Αυτά τα μέτρα -απλώς επιγραμματικά να τα αναφέρω- δεν είναι όλα ενώπιόν μας σήμερα, αλλά η επιτροπή Οικονομικών στην πλειοψηφία θεώρησε τη γραπτή δέσμευση του υπουργού με την επιστολή του προς τον Πρόεδρο του σώματος ως ικανοποιητική.

Τα μέτρα αφορούν τα εξής: Ενίσχυση της στεγαστικής πολιτικής και είναι επιδότηση για απόκτηση κατοικίας, για χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, μέσω του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, £6 εκατομ. Αντισταθμιστικά κοινωνικά μέτρα -κοινωνική σύνταξη αύξηση 5%, κατώτατη σύνταξη αύξηση 10%- £3,5 εκατομ. Άλλα κοινωνικά μέτρα στήριξης, £1,5 εκατομ. Κατάργηση εισφοράς προς το ΡΙΚ μέσω των λογαριασμών της ΑΗΚ, £10 εκατομ. Έκπτωση £300 σε πρόσφυγες με εισοδήματα μέχρι £10.000 το χρόνο, £1,5 εκατομ. Αύξηση κατά £1.000 όλων των κλιμάκων φόρου εισοδήματος για φυσικά πρόσωπα- δηλαδή το βασικό αφορολόγητο πάει στις £6.000 και προσαρμόζονται οι κλίμακες ανάλογα- £39,4 εκατομ. το κόστος και κατάργηση του φόρου κληρονομιάς, £4 εκατομ. Αυτά όλα υπολογίστηκαν σε £47,2 εκατομ. συν £18,7 εκατομ., που αφορούν την προσαρμογή, βάσει του πληθωρισμού, στο φόρο εισοδήματος.

Ενώπιόν μας είναι τα περισσότερα. Απουσιάζουν οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί και τα νομοσχέδια που αφορούν την επιδότηση της στεγαστικής πολιτικής και την αύξηση της κοινωνικής σύνταξης. Περιμένουμε ότι με την κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών θα τα έχουμε σύντομα ενώπιόν μας.

Επίσης να αναφέρω ότι η επιτροπή μας εξέτασε και την πρόταση νόμου του συνάδελφου Ισίδωρου Μακρίδη που αφορούσε την κατάργηση του φόρου κληρονομιάς, η οποία έγινε αποδεκτή και από τον υπουργό, είναι και μέρος των αντισταθμιστικών

μέτρων, αλλά κατατέθηκαν χωριστά νομοσχέδια, για να μπορέσει να τηρηθεί η δυνατότητα ελέγχου της περιουσίας του αποθανόντος για σκοπούς φόρου εισοδήματος, εξ ου και δεν είναι έτοιμο σήμερα. Αργότερα, κατατέθηκε την ίδια μέρα -και εδώ θα εξηγήσω γιατί έχουμε δύο κείμενα- κατατέθηκαν την ίδια μέρα νομοσχέδιο που αφορά την τροπολογία του φόρου εισοδήματος και πρόταση νόμου από πλευράς του ΑΚΕΛ, πάλι για τροποποίηση του φόρου εισοδήματος.

Αυτά τα δύο κείμενα εξετάστηκαν μετά και την αναβολή που έγινε, όπως θυμάστε, πριν το Πάσχα, σε συνεδρίες της επιτροπής Οικονομικών, και η διαφορά τους ουσιαστικά είναι όσον αφορά τις κλίμακες του φόρου εισοδήματος. Στο νομοσχέδιο το αφορολόγητο εισόδημα ανεβαίνει στις £6.000 με τις ανάλογες προσαρμογές και στην πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ στις £7.000 με τις ανάλογες προσαρμογές. Επίσης η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ περιλαμβάνει £1.000 τόκους για ιδιοκατοίκηση αντί των £500, τόκους για άλλα δάνεια με έκπτωση μέχρι £200 αντί της υφιστάμενης, που είναι για τόκους μέχρι £100, έκπτωση για σύζυγο και παιδιά £600 αντίστοιχα αντί £500 που είναι σήμερα, έκπτωση για συνταξιούχους £2.000 και ανώτατο φορολογικό όφελος £400 αντί £1.500 και £300 που είναι σήμερα και φορολογική πίστωση £200 σε εκτοπισμένα φυσικά πρόσωπα για κερδαινόμενο εισόδημα μέχρι £12.000 ετησίως. Αυτά τα δύο κείμενα εξετάστηκαν από την επιτροπή και κατά πλειοψηφία αποφασίστηκε -δεν περιλαμβάνεται στην έκθεση, γιατί στο μεταξύ είχαν κυκλοφορήσει οι εκθέσεις- να ψηφισθεί το νομοσχέδιο της κυβέρνησης και να απορριφθεί η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ.

Ακολουθώς εξετάστηκαν τα δύο κείμενα που αφορούν την κατάργηση εισφοράς για το ΡΙΚ. Υπενθυμίζω ότι είχε κατατεθεί πρόταση νόμου από τρεις συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού που προνοούσε αρχικά την κατάργηση της εισφοράς σε ένα χρόνο και αργότερα αυτό διαμορφώθηκε από την επιτροπή, για να γίνει τέλος Ιουνίου.

Εν τω μεταξύ όμως εγέρθηκαν θέματα όσον αφορά την εξασφάλιση της χρηματοδότησης του ΡΙΚ από τον κρατικό προϋπολογισμό και όχι απλώς την κατάργηση της εισφοράς. Και γι' αυτό κατατέθηκε νομοσχέδιο από την κυβερνητική πλευρά, το οποίο προέβλεπε την κατάργηση εισφοράς για το ΡΙΚ όχι όμως από τέλος Ιουνίου, όπως ήταν η αρχική σκέψη, αλλά τέλος Ιουλίου, γιατί έτσι κι αλλιώς και η εφαρμογή του ΦΠΑ θα παραταθεί ακόμα ένα μήνα, και ταυτόχρονα προέβλεπε την κάλυψη των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου από το κράτος, από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Έχει κυκλοφορήσει το κείμενο, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, και, αν θυμάστε, την περασμένη βδομάδα είχαν εγερθεί κάποιες επιφυλάξεις και από το συνάδελφο κ. Κατσουρίδη και από την πλευρά μας και έχει γίνει μια αναδιαμόρφωση του κειμένου, το οποίο προβλέπει, πέρα από την κάλυψη του ελλείμματος του προϋπολογισμού του ΡΙΚ από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, και την κατάθεση του προϋπολογισμού του ΡΙΚ πριν από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, ούτως ώστε το σώμα θα ξέρει έγκαιρα πόσα χρήματα θα χρειαστεί το ΡΙΚ, πριν εξετάσει τον Τακτικό Προϋπολογισμό. Αυτό κρίθηκε ως μια εξασφάλιση, ούτως ώστε να μην μπορεί η εκάστοτε εκτελεστική εξουσία να στερήσει χρηματοδότηση από το ΡΙΚ, χωρίς να έχει γνώση η Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ενόψει τούτου, πιστεύω ότι ομόφωνα, γιατί οι εκθέσεις δεν περιλαμβάνουν τις θέσεις, θα υιοθετηθεί το νομοσχέδιο που είναι ευρύτερο και περιλαμβάνει και την εισήγηση των συναδέλφων και δεν υπάρχει λόγος να ψηφισθεί η πρόταση νόμου, η οποία υπερκαλύπτεται από το νομοσχέδιο.

Για να καταλήξω, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ειδικά για το θέμα της αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας, θέλω να διαβάσω το κομμάτι από την έκθεση, στην τελευταία σελίδα, όπου ουσιαστικά δηλώνεται: «... κατά πλειοψηφία του

πρόεδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο με έναρξη της εφαρμογής του από την 1η Ιουνίου 2000». Αυτό, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να τροποποιηθεί σε 1η Ιουλίου 2000.

«Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται εναντίον της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, για μια σειρά λόγων τους οποίους θα εκθέσουν εκτενέστερα κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος, αλλά ειδικότερα γιατί θεωρούν ότι η επιτροπή θα έπρεπε να είχε προχωρήσει σε ουσιαστική και σε βάθος μελέτη της πρότασης νόμου που είχε κατατεθεί εκ μέρους της ομάδας τους για τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου και των ρυθμίσεων που προτείνονται με αυτή, τις οποίες θεωρούν ότι σχετίζονται άμεσα με την προτεινόμενη αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ.» Βεβαίως αυτό το δεδομένο έχει αλλάξει τώρα. Είναι άλλοι οι λόγοι και φαντάζομαι ότι θα εξηγηθούν από την ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά. Έχει εξεταστεί η πρόταση στην επιτροπή, αλλά δεν έχει υιοθετηθεί.

«Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών τάσσονται επίσης ενάντια στην ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, γιατί, όπως ανέφεραν, θα έπρεπε να είχε προηγηθεί ριζική αναθεώρηση του φορολογικού συστήματος, η οποία δεν επιτυγχάνεται με την προτεινόμενη αναδιαμόρφωση των κλιμάκων του φόρου εισοδήματος, ενώ ταυτόχρονα με την προτεινόμενη αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ δεν αντιμετωπίζεται ούτε και το μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα του κράτους.»

Επομένως, ανακεφαλαιώνοντας, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, και προτού αρχίσει η συζήτηση, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι ενώπιόν μας έχουμε πέντε κείμενα

νόμου, τα οποία για την πλειοψηφία αποτελούν ένα πακέτο το οποίο θα πρέπει να ψηφιστεί στο σύνολό του. Βεβαίως όμως, το κάθε νομοθέτημα -και θέλω να το τονίσω αυτό- το κάθε νομοθέτημα αποτελεί και μια αυτούσια ρύθμιση και γι' αυτό βεβαίως και η ψηφοφορία θα γίνει χωριστά για το κάθε νομοσχέδιο. Να μου επιτρέψετε απλώς να καταθέσω τη δεύτερη διατύπωση του άρθρου 3 του νομοσχεδίου για την κατάργηση της εισφοράς για το ΡΙΚ, όπως επεξήγησα προηγουμένως, το οποίο είναι ομόφωνα αποδεκτό. Υπενθυμίζω ότι το άρθρο 2 καταργεί την εισφορά, ενώ το άρθρο 3 λέει ότι από την 1η Ιουλίου 2000 οποιοδήποτε έλλειμμα παρουσιάζεται στον εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιο προϋπολογισμό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου καλύπτεται πριν από την ψήφιση του εκάστοτε ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού υπό μορφή κρατικής χορηγίας. Αυτό για την πλειοψηφία, νομίζω ομόφωνα, είναι ικανοποιητική κάλυψη, για το γεγονός ότι δε θα αφηθεί χωρίς πόρους το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, ιδιαίτερα ενόψει και της αύξησης του ΦΠΑ.

Αυτά είναι, κύριε Πρόεδρε. Για το θέμα πλέον της σειράς της ψηφοφορίας εναπόκειται στο σώμα να αποφασίσει, και σε σας, αλλά θα πρέπει βεβαίως το κάθε νομοσχέδιο αργότερα να τεθεί χωριστά σε ψηφοφορία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θέλει να λάβει το λόγο; Υπάρχουν ομιλητές; Θέλετε να τα πω όλα εγώ για λογαριασμό σας;

(Γέλια)

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αφού δεν έρχονται τα μεγάλα κόμματα ...

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα προσπαθήσω να αποφύγω

λεπτομερειακή εμπλοκή στη γενική οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, στην οικονομική της φιλοσοφία και στην καλούμενη φορολογική μεταρρύθμιση που αναμένουμε, μετά την υπόσχεση του υπουργού, ότι θα απασχολήσει την κυβέρνηση. Θα ήθελα μόνο από τώρα να πω ότι στόχος μιας φορολογικής μεταρρύθμισης και μιας οικονομικής πολιτικής ασφαλώς είναι η διασφάλιση εσόδων μετά από την απαραίτητη συρρίκνωση όσων εξόδων μπορούν να συρρικνωθούν, αλλά και κυρίως η ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος, ούτως ώστε αντί να διευρύνονται τα οικονομικά χάσματα να σμικρύνονται, αλλά επίσης και η αξιοποίηση του προϋπολογισμού προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις, τις οποίες επιβάλλει ή υποβάλλει η εθνική αναγκαιότητα.

Όσον αφορά το φόρο προστιθέμενης αξίας, ένα βασικό επιχείρημα για την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας είναι η ανάγκη εναρμόνισης με τα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ασφαλώς το επιχείρημα είναι ορθό. Ιδιαίτερα εμείς, οι οποίοι θεωρούμε ως βασικό άξονα της πολιτικής μας, αλλά πιστεύω και της πολιτικής όλων των κομμάτων, το ότι η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί και προτεραιότητα και επείγουσα αναγκαιότητα, δεν μπορούμε να αντιπαρέλθουμε αυτό το επιχείρημα. Όμως το ερώτημα είναι: Είναι άραγε η αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας αναγκαία, όπως προβάλλεται σήμερα, και, αν ναι, υπό ποιες προϋποθέσεις; Απλώς, παρενθετικά, θα ήθελα να προσθέσω ότι στο ποσοστό του φόρου προστιθέμενης αξίας θα πρέπει να προστεθεί και η εισφορά στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης, γιατί, όταν θα αναγκαστούμε να φτάσουμε στην εναρμόνιση του 15%, ασφαλώς δε θα έχουμε χωριστές φορολογίες επί άλλων θεμάτων. Επομένως, όταν μιλούμε για εναρμόνιση, θα πρέπει ταυτόχρονα να έχουμε υπόψη μας και αυτό το στοιχείο. Όμως, όταν μιλούμε για εναρμόνιση, δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι η εναρμόνιση δεν μπορεί να είναι μονοδιάστατη.

Μιλάμε για την ανάγκη αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας -και είναι- και

εμείς λέμε ότι κάποτε θα φτάσουμε στο 15%, όταν και εφόσον θα είμαστε έτοιμοι να εναρμονιστούμε με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Όμως θα πρέπει ταυτόχρονα να σταθμίσουμε και το ύψος των προσφερομένων υπηρεσιών στην Ευρώπη. Αυτό είναι το περίεργο που συμβαίνει στην κυπριακή πραγματικότητα. Ζητούμε εναρμόνιση από πλευράς φορολογικής, αλλά δε βλέπω να υπάρχει καν προσπάθεια εναρμόνισης με τα ευρωπαϊκά δεδομένα από πλευράς ύψους των προσφερομένων υπηρεσιών προς τον πολίτη, γιατί αυτό είναι η ουσία, ότι ο Ευρωπαίος πολίτης, ναι, φορολογείται με 15% φόρο προστιθέμενης αξίας, αλλά τι απολαμβάνει από αυτή τη φορολογία σε συνάρτηση με το τι απολαμβάνει ο Κύπριος πολίτης; Και πολύ φοβούμαι ότι μια τέτοια σύγκριση θα αποδείξει ότι η απόσταση του φόρου προστιθέμενης αξίας ποσοστιαίως με την Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν ληφθεί μάλιστα, όπως είπα, υπόψη και η εισφορά στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης, είναι μεγάλη. Και οι προσφερόμενες υπηρεσίες έχουν πολύ μεγαλύτερη απόσταση. Επομένως, φοβούμαι ότι υπάρχει μια μεγάλη καθυστέρηση στην προσπάθεια εναρμόνισης με τα ευρωπαϊκά δεδομένα αναφορικά με τον κοινωνικό τομέα. Δεν πείθει λοιπόν το επιχείρημα ότι αυτή η αύξηση ήταν αναγκαία για εναρμόνιση, όταν η εναρμόνιση, όπως είπα, είναι μονοδιάστατη.

Εμείς θέλουμε από τώρα να δηλώσουμε ότι θα είμαστε πρόθυμοι να υπερψηφίζουμε κάθε μέτρο για εναρμόνιση. Και όταν θα φτάσουμε στο σημείο να χρειαστεί να ψηφίσουμε και την πλήρη εναρμόνισή μας με τα φορολογικά δεδομένα της Ευρώπης, δε θα διστάσουμε να υπερψηφίσουμε αυτή την πολιτική, όταν πρόκειται για μια ισορροπημένη πολιτική, όταν η εναρμόνιση θα είναι πολυδιάστατη.

Για μένα ο πιο σοβαρός λόγος ο οποίος προβάλλεται για την ανάγκη αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας είναι το δημοσιονομικό έλλειμμα, που η συνέχισή του θα είναι και ανακοπτικός παράγοντας για την ενταξιακή μας πορεία. Και εμείς λέμε, ναι, η κυβέρνηση πρέπει να έχει περισσότερα εισοδήματα, η κυβέρνηση πρέπει να

προσπαθήσει να μειώσει το δημοσιονομικό έλλειμμα. Και ασφαλώς πρέπει κάποτε να προσπαθούμε να έχουμε μια ισορροπία μεταξύ εσόδων και εξόδων. Όμως υπάρχουν δύο τρόποι: Ο ένας τρόπος είναι η συρρίκνωση κατά το δυνατόν των εξόδων, ιδιαίτερα των μη αναπτυξιακών, και από την άλλη υπάρχουν πάρα πολλοί τρόποι με τους οποίους μπορεί να γίνει η αύξηση των εσόδων, με μεθόδους οι οποίες στρέφονται κυρίως προς τα εύπορα στρώματα και όχι ισοπεδωτικούς φόρους, οι οποίοι βάζουν στην ίδια μοίρα και τα εύπορα στρώματα και τα ασθενή οικονομικά στρώματα. Αν πρόκειται να υπάρχει μια συνεχής άλογος αύξηση των εξόδων και τότε να υπάρχει και η καταναγκαστική πλέον, μέσω φορολογίας, αύξηση των εσόδων, για να έχουμε ισορροπία, εμείς πιστεύουμε ότι αυτή η πολιτική είναι λανθασμένη.

Αλλά, όπως είπα, δε θα ασχοληθώ με τα ευρύτερα αυτά θέματα, διότι θέλω να πιστεύω ότι κάποτε θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε τη φορολογική πολιτική της κυβέρνησης. Εισηγηθήκαμε και αυξήσεις εσόδων, εισηγηθήκαμε την επιβολή φόρου επί των κεφαλαιουχικών κερδών, ο οποίος θα έδινε τεράστια ποσά στην κυβέρνηση, τα οποία θα αφορούσαν κυρίως τα εύπορα στρώματα. Εισηγηθήκαμε φόρο στην πηγή των τόκων, αφού βέβαια εξαιρεθεί ένα ποσό, ούτως ώστε αυτό και πάλι να επιβαρύνει εκείνους κυρίως οι οποίοι έχουν μεγάλα εισοδήματα και όχι τα μεσαία εισοδηματικά στρώματα.

Και δε θα μας πείσει κανένας ότι είναι αντισταθμιστικό μέτρο η κατάργηση του τέλους για το ΡΙΚ, το οποίο και πάλι θα πληρώσει ο προϋπολογισμός, που σημαίνει και πάλι ο Κύπριος πολίτης. Και ασφαλώς δεν είναι αντισταθμιστικό μέτρο η κατάργηση του φόρου κληρονομιάς και άλλων διαφόρων μέτρων τα οποία ουσιαστικά ευνοούν τα οικονομικώς “καλά στρώματα”, τα εύπορα στρώματα και όχι τα στρώματα προς τα οποία θα έπρεπε αυτή τη στιγμή να στρέφεται η προσοχή μας.

Και υπάρχουν και τρόποι πολλοί, για να συρρικνωθούν τα καταναλωτικά έξοδα.

Κάναμε εισήγηση η οποία δυστυχώς δεν εξετάστηκε μέχρι της στιγμής. Τα κυβερνητικά τμήματα θα έπρεπε να λειτουργούν επί τη βάση της παραγωγικότητας και της προσφοράς προς τον πολίτη, διότι θα έπρεπε να υπάρχουν, όπως υπάρχουν σε πολλές χώρες, ανεξάρτητες επιτροπές, οι οποίες θα μετρούσαν την παραγωγικότητα των τμημάτων. Και ο επόμενος προϋπολογισμός θα έπρεπε να είναι επί τη βάση της πραγματικής παραγωγικότητας των τμημάτων και της εξυπηρέτησης του πολίτη.

Θα πρέπει επίσης να πούμε ότι όπως είναι σήμερα διαρθρωμένη η κυβερνητική μηχανή, είναι πραγματικά αναχρονιστική. Θα δώσω ένα παράδειγμα: Κάποτε η γεωργία αποτελούσε τον κύριο ίσως πόρο για την Κύπρο και είχαμε ένα τρομακτικά υδροκέφαλο τμήμα που ασχολείτο με αυτά τα θέματα. Αυτό το τμήμα παρέμεινε ως έχει. Είναι ίσως το μεγαλύτερο τμήμα του κυβερνητικού μηχανισμού. Και ρωτώ: Αυτή είναι η διάρθρωση σήμερα της κυπριακής οικονομίας; Αυτές είναι οι ανάγκες της κυβερνητικής μηχανής; Γιατί δεν έγινε αναδιάρθρωση; Διότι όλοι μας παραδεχόμαστε ότι υπάρχει υπεράριθμο προσωπικό, το οποίο υποαπασχολείται, ενώ υπάρχουν τμήματα τα οποία πράγματι έχουν ανάγκη περαιτέρω επάνδρωσης.

Δε θα μιλήσω για τη φοροδιαφυγή και δε θα μιλήσω για τον εταιρικό χώρο ο οποίος επίσης θα μπορούσε να δώσει αρκετά εκατομμύρια λίρες στην κυβέρνηση, για να μην αναγκάζεται να προσφεύγει σε ισοπεδωτικούς φόρους, πριν ακόμα αυτή η αναγκαιότητα επιβληθεί από την πραγματικότητα. Θα περιμένουμε τη φορολογική πρόταση του υπουργού, για να καταθέσουμε... καταθέσαμε στον υπουργό, για να συζητήσουμε και ενώπιον του σώματος, τις προτάσεις τις οποίες δώσαμε, δυνάμει των οποίων τα έσοδα της κυβερνήσεως, τα περισσεύματα μεταξύ φορολογίας και εξόδων, θα ήσαν πολύ μεγαλύτερα από αυτά που επιδιώκει η κυβέρνηση σήμερα. Δηλαδή θα είχε περισσότερα κεφάλαια, για να καλύψει το δημοσιονομικό έλλειμμα, αλλά ταυτόχρονα τα αντισταθμιστικά επιδόματα θα δίνονταν προς εκείνα τα στρώματα τα

οποία έχουν ανάγκη περαιτέρω οικονομικής ενίσχυσης.

Θα πρέπει να τονίσω ένα βασικό σημείο το οποίο φοβάμαι ότι διαφεύγει της προσοχής του συνόλου της Βουλής. Φόρο προστιθέμενης αξίας πληρώνει ο κάθε Κύπριος πολίτης, και αυτοί που πληρώνουν φόρο εισοδήματος και αυτοί που δεν πληρώνουν φόρο εισοδήματος. Και ενώ είναι ορθό για μερικά στρώματα που πληρώνουν φόρο εισοδήματος και των οποίων όμως το εισόδημα δεν είναι επαρκές ότι θα έπρεπε να υπάρξουν πράγματι διευκολύνσεις φορολογικές, το μεγαλύτερο θύμα του φόρου προστιθέμενης αξίας είναι εκείνα τα στρώματα τα οποία, ενώ δεν πληρώνουν φόρο εισοδήματος, καλούνται να πληρώσουν δύο εκατοστιαίες μονάδες φόρου προστιθέμενης αξίας. Όσες φορολογικές διευκολύνσεις και αν δίνονται, αυτά τα στρώματα δεν έχουν καμιά ωφέλεια και όμως εκεί έπρεπε να στρέφεται η προσοχή. Γι' αυτό εγώ διαφωνώ ακόμα και με μερικές από τις εισηγήσεις, που εκ πρώτης όψεως είναι ορθές, συνδικαλιστικών οργανώσεων και άλλων, ότι θα πρέπει να υπάρξουν μεγάλες φορολογικές διευκολύνσεις. Τότε μόνο, όταν έχουμε εξαντλήσει τα αντισταθμιστικά μέτρα προς τα στρώματα τα οποία δεν πληρώνουν φόρο εισοδήματος, αν έχω προτεραιότητα, η πρώτη προτεραιότητα είναι αυτά τα στρώματα. Τι θα πούμε για ένα συνταξιούχο ο οποίος θα πληρώσει φόρο προστιθέμενης αξίας και ο οποίος δεν πληρώνει φόρο εισοδήματος και επομένως οποιαδήποτε διευκόλυνση φορολογική δε θα έχει καμιά επίδραση στην αγοραστική του δύναμη;

Θα πρέπει να πω ότι δυστυχώς αυτή η φιλοσοφία δεν επικράτησε και δεν επικρατεί ακόμα και τώρα και είναι αυτή τη φιλοσοφία που θέλω να θέσω μπροστά σας. Για μας δεν είναι μόνο το ύψος του τι παίρνει, δηλαδή πόσα εκατομμύρια παίρνει η κυβέρνηση και πόσα εκατομμύρια δίνει πίσω. Όχι. Θα μπορούσε να κρατήσει πολλά εκατομμύρια και να τα κρατήσει, για να καλύψει τα δημοσιονομικά ελλείμματα. Είναι πού τα δίνει και πώς τα δίνει.

Υπάρχουν μερικά παραδείγματα που είναι κλασικά. Δίνονται φοροαπαλλαγές για κάποιους που πληρώνουν και έχουν δάνειο για στέγαση. Και μου έδωσε παράδειγμα κάποιος εργοδότης: Αυτός θα επωφεληθεί μερικές εκατοντάδες λίρες από τη φοροαπαλλαγή, αλλά η υπάλληλός του δε θα πάρει τίποτα από αυτή τη φοροαπαλλαγή η οποία δίνεται από τα αντισταθμιστικά μέτρα της κυβέρνησης. Θα έπρεπε ουσιαστικά να επιχορηγείται ο τόκος των χαμηλά αμειβομένων και όχι να δίνονται απλώς φοροαπαλλαγές. Το ίδιο ισχύει για τα τέκνα. Αντί να λέμε ότι δίνεται φοροαπαλλαγή για τα τέκνα, που σημαίνει αυτή τη φοροαπαλλαγή την παίρνουν μόνο οι πληρώνοντες φόρο, θα έπρεπε να δίνονται αντισταθμιστικά επιδόματα, ούτως ώστε ουσιαστικά να εξυπηρετούνται εκείνα τα στρώματα του λαού τα οποία έχουν περισσότερη ανάγκη. Δώσαμε με στοιχεία και με αριθμούς ολοκληρωμένη πρόταση στον υπουργό, η οποία πράγματι έδινε περισσότερα περισσεύματα, αλλά έδινε και περισσότερα αντισταθμιστικά μέτρα στα στρώματα στα οποία έχω αναφερθεί. Δυστυχώς αυτή η πρόταση δεν έγινε δεκτή και επομένως με λύπη είμαστε υποχρεωμένοι να καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο. Παρά το γεγονός, είπα, ότι εμείς θεωρούμε ότι είμαστε υποχρεωμένοι να ψηφίσουμε μέτρα εναρμόνισης με τα ευρωπαϊκά δεδομένα, αλλά όχι αυτής της μορφής τα μέτρα. Θέλω να ελπίζω ότι εισηγήσεις οι οποίες δε λήφθηκαν υπόψη, εφόσον με την εμμονή της κυβέρνησης εξακολουθούμε να έχουμε αυτό το νομοσχέδιο ενώπιόν μας, θα ληφθούν υπόψη, όταν ο υπουργός θα φέρει τη γενική φορολογική και τη γενική οικονομική πολιτική ενώπιον της κυβέρνησης. Διαφορετικά προειδοποιώ ότι θα αυξάνονται συνεχώς τα οικονομικά χάσματα και αν σήμερα έχουμε εβδομήντα χιλιάδες Κυπρίους οι οποίοι ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, αν αυτή θα είναι η οικονομική πολιτική, δηλαδή διευκολύνσεις προς τους εύπορους... Ένας ο οποίος πληρώνει φόρο, διότι έχει εκατό χιλιάδες εισόδημα, δε νομίζω ότι έπρεπε να πάρει φοροαπαλλαγή. Από την άλλη καλούνται να πληρώσουν φόρο μέχρι 40%

μερικοί μισθωτοί, αλλά δεν πληρώνουν φόρο τα κεφαλαιουχικά κέρδη. Αν αυτή η νοοτροπία επικρατήσει, αν επικρατήσει η νοοτροπία ότι πρέπει να συνεχιστεί η σημερινή στρεβλωμένη οικονομική διάρθρωση, πολύ φοβάμαι ότι δεν είναι θέμα αν θα ψηφίσουμε ή αν δε θα ψηφίσουμε εμείς τα οποιαδήποτε μέτρα, αλλά πιστεύω ότι οι συνέπειες για το λαό, για την οικονομία του τόπου θα είναι πολύ πολύ δυσμενείς και μάλιστα θα έχουμε το αντίθετο. Ενώ λέμε ότι όλα αυτά γίνονται εν ονόματι της εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τότε είναι που δε θα μπορούμε πράγματι να εναρμονιστούμε με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τουλάχιστον στα κοινωνικά επίπεδα και στον τρόπο συμπεριφοράς προς τον πολίτη.

Γι' αυτούς τους λόγους θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής; Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οποσδήποτε η συζήτηση σήμερα θα μπορούσε να επεκταθεί σ' όλο το εύρος που καλύπτει το κεφάλαιο "οικονομικά πράγματα στον τόπο". Και περίπου ο αγαπητός συνάδελφος, ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ, ο κ. Λυσσαρίδης, έχει αγγίξει τα θέματα στη βάση αυτής της συζήτησης και της ανάπτυξης της φιλοσοφίας την οποία το κόμμα του έχει, όσον αφορά τα οικονομικά πράγματα του τόπου.

Θα περιοριστώ στα θέματα τα οποία είναι συγκεκριμένα ενώπιόν μας και καλύπτονται από τα νομοσχέδια που ευρίσκονται ενώπιον της Βουλής σήμερα για ψήφιση. Και η επιχειρηματολογία μου θα είναι περισσότερο πραγματιστική, αφήνοντας τα περιθώρια που χρειάζονται ή επιφυλασσόμενοι αυτή την ευρύτερη συζήτηση να την κάνουμε, όταν θα παρουσιαστεί η φορολογική μεταρρύθμιση, την οποία ο Υπουργός Οικονομικών έχει υποσχεθεί ότι εντός του έτους θα παρουσιάσει ενώπιον της Βουλής.

Το τονίζω αυτό, γιατί μερικές παρατηρήσεις ή και μερικές σημειώσεις που πιθανό να υπάρξουν από πολλές πλευρές εν σχέσει με τα επιμέρους θέματα δεν αποκλείεται εκ προοιμίου να γίνουν αποδεκτές στο στάδιο εκείνο, δεδομένου ότι στο στάδιο το σημερινό, εκείνο που έχουμε να εξετάσουμε είναι το εξής: Τα δημοσιονομικά πράγματα, τα οικονομικά του τόπου είναι γνωστά. Είναι γνωστό επίσης ότι προσπαθώντας να μετρήσουμε ως ένα σύγχρονο κράτος στην Ευρώπη και στον κόσμο πρέπει να λάβουμε υπόψη και τα κριτήρια του Μάαστριχτ και ταυτόχρονα το σύμφωνο σταθερότητας το οποίο έχουμε εμείς προσυπογράψει.

Οι δείχτες του Μάαστριχτ είναι γνωστοί. Η βασική αρχή του συμφώνου της σταθερότητας είναι ότι όχι μόνο πρέπει να μειωθούν τα δημοσιονομικά ελλείμματα, αλλά θα πρέπει να παρουσιαστούν πλεονάσματα στους προϋπολογισμούς του κάθε κράτους. Άρα οι στόχοι είναι καθαροί και έχουν σχέση με το τι έσοδα έχει το κράτος και τι έξοδα έχει. Η κυβέρνηση, το κράτος -διότι υπάρχει και εδώ σύγχυση, και θα αναφερθώ και μετά- έχει επισημάνει αυτή την αδυναμία, όπως και όλοι μας και έχει διαπιστώσει ότι πρέπει να γίνουν βήματα προς την κατεύθυνση τουλάχιστον της θεραπείας του μέγιστου κακού που μαστίζει τα δημόσια οικονομικά. Και το μέγιστο κακό είναι το δημοσιονομικό έλλειμμα, το οποίο σήμερα ανέρχεται σε περίπου £247 εκατομμύρια και ισούται, σύμφωνα με τα περσινά αποτελέσματα του οικονομικού έτους, με το 5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, ποσοστό το οποίο θεωρείται ότι ξεπερνά κατά πολύ τα διεθνώς παραδεκτά και ευρωπαϊκά υποδεδειγμένα και επιπρόσθετα προσεγγίζει σημεία επικίνδυνης γραμμής. Αυτό η κυβέρνηση προσπάθησε να το αντιμετωπίσει με διάφορους τρόπους.

Πολλοί μιλούν αόριστα, ναι, το δημοσιονομικό έλλειμμα μπορεί να αντιμετωπιστεί και με περιορισμό των εξόδων των δαπανών του κράτους. Οι ανελαστικές δαπάνες όμως είναι γνωστό ότι είναι πολύ ψηλές και είναι πολύ δύσκολο η οποιαδήποτε

οικονομία γίνει σε θέματα δαπανών να αγγίσει αυτό το στόχο. Άρα χρειάζεται αύξηση των εσόδων του κράτους. Και αυτή η αύξηση των εσόδων του κράτους υπάρχουν οικονομολογικά πολλοί τρόποι με τους οποίους μπορεί να γίνει. Όμως, δεδομένης και της ανάγκης να εναρμονιζόμαστε σταδιακά με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η κυβέρνηση απλά, πραγματιστικά προτείνει στη Βουλή να προωθήσει τη νομοθεσία αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας και κάποια αντισταθμιστικά μέτρα, τα οποία χρειάστηκε να γίνουν ή να προταθούν, ώστε να υπάρξει αύξηση των εσόδων, για να αντιμετωπιστεί σε κάποιο βαθμό εκ των ενόντων και με την επιφύλαξη ότι αυτό θα πρέπει να γίνει κατά τη φορολογική μεταρρύθμιση σε μεγαλύτερο βαθμό.

Το πρόβλημα του δημοσιονομικού ελλείμματος: Οι δύο ποσοστιαίες μονάδες που είναι η πρόταση για αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας, θα αποδώσουν στο κράτος εξήντα, εξήντα πέντε εκατομμύρια.

Μακάρι να μη χρειάζονταν οποιαδήποτε άλλα αντισταθμιστικά μέτρα ή κοινωνικής προσφοράς και χορηγημάτων μέτρα, για να μπορέσει αυτό όλο το ποσό να μπει στον κάλαθο του δημοσιονομικού ελλείμματος και τάχιστα, μέσα σε ένα, δύο, τρία χρόνια, να μπορέσει η Κύπρος να φτάσει στο σημείο που έχω πει, του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης που έχω πει, δηλαδή του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης προς το οποίο κατατείνουμε. Όμως οι συνθήκες στον τόπο αυτή τη στιγμή δεν επιτρέπουν ή και η σύνθεση που υπάρχει στο σώμα, όπως και οι ισορροπίες, δεν επιτρέπουν αυτή την οδυνηρή έστω προώθηση αυτού του μέτρου. Και έχει η κυβέρνηση δεχτεί για ελάφρυνση των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων να προωθήσει παράλληλα ενώπιόν μας και νομοσχέδια για αντιστάθμιση του βάρους το οποίο αυτές οι τάξεις θα φέρουν.

Δε λέω ότι μέσα στον κατάλογο των προτάσεων αυτά τα αντισταθμιστικά μέτρα είναι ιεραρχικά τα καλύτερα και τα σπουδαιότερα. Επ' αυτού πολλές απόψεις μπορούν να αναπτυχθούν, όμως είχαμε εδώ ...είχε μάλλον το κράτος την επιλογή αυτή, την

οποία κάποια πλειοψηφία σ' αυτό το σώμα έχει εισηγηθεί προς την κυβέρνηση, ώστε να προωθήσει το βασικό αίτημα της αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Αναπτύσσεται επιχειρηματολογία, τον τελευταίο καιρό, στη βάση του ότι η κυβέρνηση και το κράτος έρχονται και βάζουν το χέρι τους στην τσέπη του φτωχού κόσμου. Και δημιουργούμε ένα κλίμα αντιπαράθεσης του λαού, των πολιτών αυτού του κράτους, με το ίδιο το κράτος. Και ενώ όλοι προσπαθούμε να ενισχύσουμε την κρατική μας οντότητα, η οποία εμπεριέχει και το στοιχείο της οικονομικής ενίσχυσης, ερχόμαστε με την επιχειρηματολογία μας και με τις προτάσεις μας να αποδυναμώσουμε ακριβώς αυτό το βασικό στοιχείο που εμπεριέχεται σ' αυτό που ονομάζουμε προσπάθεια ενίσχυσης της κρατικής μας οντότητας. Υπάρχει εδώ μια αντίφαση και εκείνοι οι οποίοι προάγουν μια τέτοια επιχειρηματολογία θα πρέπει να αναγνωρίσουν ότι αυτή την αντίφαση την προωθούν κατά έναν τρόπο που δε συνάδει τελικά και με τις βασικές αρχές που ακούμε κατά καιρούς να διακηρύσσουν.

Γίνεται συζήτηση γύρω από τους αριθμούς και γίνεται αναφορά στα £50 εκατομμύρια που εισπράττει η κυβέρνηση, το κράτος λέω εγώ, από την αύξηση κατά 1% της αύξησης της εισφοράς για την άμυνα. Γίνεται και αναφορά στα έντεκα περίπου εκατομμύρια τα οποία το κράτος εισπράττει από τις μικροφορολογικές μεταρρυθμίσεις, που έγιναν πριν από δύο χρόνια. Όμως ξεχνούμε ότι από το 1996 έχουμε πέσει στους υπολογισμούς μας πολύ έξω σε σχέση με τα αποτελέσματα και τις συνέπειες της φορολογικής μεταρρύθμισης, η οποία ψηφίστηκε από αυτό το σώμα την εποχή εκείνη. Έχουμε πέσει έξω κατά £43.000.000, αν δεν κάνω λάθος. Δηλαδή, ενώ υπολογιζόταν ότι μόνο £38.000.000 θα ήταν οι συνέπειες οι οικονομικές από την ψήφιση του φορολογικού πακέτου, της φορολογικής μεταρρύθμισης του 1995–96, το ετήσιο κόστος από εκείνη τη φορολογική μεταρρύθμιση ήταν μεγαλύτερο από £60.000.000. Και φτάνουμε στο σημείο από αυτή την κίνηση, που η Βουλή είχε την πρωτοβουλία τότε να

πάρει και η κυβέρνηση συναίνεσε, να έχουμε αποστερήσει από τότε μέχρι τώρα από το κράτος £430 εκατομμύρια. Και αφήνω τα £360 εκατομμύρια που έχει υποστεί ως ζημιά το κράτος, εξαιτίας της ανάγκης για εναρμόνισή μας με τα προβλεπόμενα από την τελωνειακή μας ένωση.

Και διερωτώμαι: Αυτοί οι οποίοι αντιμετωπίζουν την κάθε κίνηση του κράτους, για να αυξήσει τα έσοδά του, με αυτή την απλουστευτική και ατελή προσέγγιση, ότι δηλαδή το κράτος είναι περίπου το όργανο που εκμεταλλεύεται το λαό, πώς άλλως πως και με ποια μαθηματικά είναι που αναμένουν να κρατηθεί αυτό το κράτος να λειτουργήσει και να μπορέσει να στηρίξει την οικονομία του; Λογικά δε βλέπω ότι υπάρχει οποιαδήποτε απάντηση. Δεδομένου μάλιστα ότι πλειοδοτούμε -και συχνά άπαντες- σε δηλώσεις ως προς το τι πρέπει να κάνει το κράτος έναντι των διαφόρων τάξεων.

Φοιτητές: Ξεκινήσαμε με £4 εκατομμύρια το 1996 και φτάσαμε αισίως φέτος στα £20 εκατομμύρια. Γεωργικές παροχές, για τις οποίες κάθε φορά κάποιος βρίσκονται να λένε ότι είναι λίγα αυτά που δίνει και προσφέρει το κράτος: Φτάσαμε στο σημείο να έχουμε δώσει £272 εκατομμύρια. Για τη βιομηχανία δώσαμε £54 εκατομμύρια. Να δώσει το κράτος, αλλά να πάρει κιόλας. Και αυτή η προσέγγιση, που δεν είναι προσέγγιση ευθύνης, ναι, να δώσουμε και να δώσουμε και περισσότερα, δεν μπορεί να συνεχιστεί ούτε και μπορεί να βοηθήσει το κράτος να σταθεί στα πόδια του.

Είναι γι' αυτό που, αντικρίζοντας τα πράγματα στα πλαίσια της υπευθυνότητας, λέμε, τουλάχιστον, αν δεν μπορούν και περισσότερα να γίνουν, ώστε να αυξηθούν τα έσοδα του κράτους και να μειωθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα, αυτή η πρόταση που υπάρχει για αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας κατά 2%, έστω και με την παροχή αντισταθμιστικών ωφελημάτων ύψους £47 εκατομμυρίων, να γίνει δεκτή. Διαφορετικά θα φτάσουμε σε ένα σημείο που θα συζητούμε φιλολογικά, θα δεχόμαστε ότι πρέπει να κάνουμε κάτι και θα παραμένουμε στάσιμοι στο σημείο εκείνο, ενώ θα βλέπουμε να

μαραίνεται η οικονομία και το κράτος συνεχώς οικονομικά να αποδυναμώνεται.

Έχουμε ακούσει τον τελευταίο καιρό προτάσεις από διάφορες πλευρές, σε σχέση με τα θέματα που συζητούμε, όχι σε σχέση με τη φιλοσοφία, η οποία εν πολλοίς φαίνεται από τα διάφορα κείμενα που έχουν δοθεί προς την κυβέρνηση στα πλαίσια του κοινωνικού διαλόγου, και δε φαίνεται να υπάρχουν πολύ μεγάλες διαφορές. Έχουν όμως λεχθεί και ακουστεί, ιδιαίτερα από πλευράς της αντιπολίτευσης και αναφέρομαι πιο συγκεκριμένα στο ΑΚΕΛ, διάφοροι αριθμοί και διάφορες προτάσεις, με τις οποίες, αν επρόκειτο να γίνουν αποδεκτές, όχι μόνο τα εξήντα με εξήντα επτά εκατομμύρια που υπολογίζουμε να εισπραχθούν από την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας, θα έπρεπε να εξανεμιστούν, αλλά θα χρειαζόμασταν ακόμα περίπου άλλα £60 εκατομμύρια, για να καλύψουμε αυτές τις προτάσεις τις οποίες εισηγείται το ΑΚΕΛ να γίνουν αποδεκτές.

Να τονίσω και κάτι άλλο. Δεν έχει μέχρι της στιγμής δεσμευτεί, χωρίς οποιαδήποτε επιφύλαξη, το ΑΚΕΛ ότι δέχεται το 2%. Έχω εδώ την ομιλία του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ, που έγινε στις 13 Απριλίου 2000, στη δημοσιογραφική διάσκεψη που έδωσε, στην οποία δεν αναφέρεται ότι, «Αυτά που ζητούμε, ναι, τα ζητούμε, αλλά είμαστε και έτοιμοι να ψηφίσουμε την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας». Δίνεται μεγαλύτερο βάρος σε αυτά τα οποία ζητούν και κανένα βάρος ή καμιά απάντηση δε δίνεται στο ερώτημα πώς θα αποκτήσει το κράτος τις δυνατότητες για να καλύψει όλες αυτές τις απαιτήσεις ή τις εισηγήσεις τις οποίες κάνει το ΑΚΕΛ. Το μόνο το οποίο αναφέρεται στη δήλωση του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ, του κ. Χριστόφια, σε εκείνη την πολύ σημαντική δημοσιογραφική διάσκεψη είναι ότι η κυβέρνηση επιχείρησε, κακώς βέβαια, να συνδέσει μια νομική της υποχρέωση για προσαρμογή των φορολογικών κλιμάκων με την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας κατά δύο εκατοστιαίες μονάδες. Δηλαδή, ενώ το ΑΚΕΛ εισηγείται ότι πρέπει να γίνουν πολλά, τα οποία θα

κοστίσουν πάρα πολλά χρήματα στο κράτος, δεν έρχεται καν να πει ότι αυτά τα ζητά ως προϋπόθεση για να ψηφίσει την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Προσωπικά εκφράζω την έκπληξή μου, γιατί το ΑΚΕΛ, το οποίο θέλει να παρουσιάζεται ότι έχει ολοκληρωμένες προτάσεις, σ' αυτό το θέμα παρουσιάστηκε ελλιπές. Παρουσιάστηκε κατά έναν τρόπο που δείχνει πως δε λαμβάνει σοβαρά υπόψη αυτό το οποίο θέλει να υπερασπίσει, δηλαδή την οικονομική ενίσχυση του κράτους. Διότι η σημασία που δίνεται, χωρίς οποιαδήποτε, έστω και με προϋποθέσεις, αποδοχή κάποιας αύξησης της φορολογίας ή του φόρου προστιθέμενης αξίας, τι άλλο είναι που σημαίνει, παρά αντιμετώπιση μόνο του πράγματος κατά το ήμισυ και όχι ολοκληρωμένα;

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναφέρθηκα στην αρχή σε ένα πακέτο το οποίο η κυβέρνηση έφερε ενώπιόν μας· και το πακέτο αυτό έχει δύο σκέλη: Το ένα σκέλος είναι η αύξηση των εσόδων μέσω αυτού του είδους της φορολογίας, της αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας και το άλλο σκέλος είναι οι παροχές για ελάφρυνση των τάξεων εκείνων οι οποίες θα υποστούν κάποια επιβάρυνση, που συνοψίζονται σε έξι προτάσεις. Είπα και το επαναλαμβάνω ότι δεν είναι πανάκεια αυτές οι έξι προτάσεις. Και στο στάδιο της συζήτησης της φορολογικής μεταρρύθμισης και οι απόψεις που έχουν εκφραστεί από το ΚΙΣΟΣ, αλλά και οι απόψεις που έχουν εκφραστεί από το ΑΚΕΛ σε άλλες περιπτώσεις πρέπει να εξεταστούν με τη δέουσα σοβαρότητα. Όχι όμως κατά ένα τρόπο ημιτελή. Όχι όμως κατά τρόπο που να καλύπτει μόνο εκείνα που μας αρέσουν και να μην καλύπτει και εκείνα που δε μας αρέσουν, δηλαδή τις φορολογικές αυξήσεις. Μέσα σε εκείνη την οροφή των εσόδων του κράτους, πρέπει να γίνει η ανακατανομή κατά έναν τρόπο ιεραρχημένο, ανακατανομή των ωφελημάτων ή των ελαφρύνσεων που πρέπει να δοθούν στις διάφορες τάξεις.

Με αυτά θέλω να καταλήξω στο ότι, ναι, θα ψηφίσουμε όλες τις προτάσεις και τα

νομοσχέδια που η κυβέρνηση έχει καταθέσει μαζί με το κύριο νομοσχέδιο για αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας και επιφυλασσόμαστε και εμείς, όταν θα έρθει το στάδιο της συζήτησης της φορολογικής μεταρρύθμισης, και στοιχεία της δικής μας φιλοσοφίας να προωθήσουμε, αλλά ταυτόχρονα να ακούσουμε με προσοχή και με ανοιχτό μυαλό τις απόψεις των άλλων πλευρών στη Βουλή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για το θέμα της θέσης του ΑΚΕΛ στο ΦΠΑ δε θα πω πολλά πράγματα. Απλώς θέλω να ξεκαθαρίσω, πέραν πάσης αμφιβολίας, ότι το ΑΚΕΛ δεν επιζητεί τρόπους διαφυγής για την ψήφιση του ΦΠΑ ούτε έχει θέση ως θέμα αρχής εναντίον αυτού του φόρου, καθότι είναι σαφώς γνωστό ότι, εφόσον η Κύπρος οδηγείται προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, κάποια στιγμή το θέμα του ΦΠΑ θα πρέπει να λυθεί. Αν το ΑΚΕΛ παίρνει θέση αυτή τη στιγμή εναντίον της ψήφισης του ΦΠΑ -της αύξησης δηλαδή- είναι διότι κρίνει πως τα αντισταθμιστικά μέτρα, όπως προτείνονται, δε θεωρούνται επαρκή, ώστε να δώσει τη θετική του ψήφο για αυτό το θέμα. Και το ΑΚΕΛ πάντοτε εις το θέμα των φορολογιών εξέταζε συνολικά το θέμα, ποιες ήταν οι επιβαρύνσεις, ποιες ήταν οι ελαφρύνσεις και εκεί αποφάσιζε και έδινε θετικά την ψήφο του ή αρνητικά. Αυτό έγινε το 1988, αυτό έγινε το 1991, αυτό έγινε το 1996.

Και είναι γνωστό ότι το ΑΚΕΛ, ακόμα και έξω από τις προτάσεις που έχει καταθέσει υπό μορφή προτάσεως νόμου, είχε κατά τις διαβουλεύσεις δηλώσει -και αυτό είναι γνωστό σε όλους- πως, εάν όλες οι πλευρές αποδέχοντο εκείνη την πολύ συμβιβαστική πρόταση που έκαμαν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, που η συμβιβαστική

εκείνη πρόταση ανέβαζε τις ελαφρύνσεις ακόμα κατά £10.000.000-£11.000.000, θα ήταν διατεθειμένο να συμβιβαστεί επί του θέματος αυτού, ενόψει βεβαίως και της φορολογικής μεταρρυθμίσεως, που όπως έχει λεχθεί θα ακολουθούσε.

Υπάρχει ένα δεύτερο ζήτημα, το οποίο έχει πολυσυζητηθεί και από μέλη αυτού του σώματος και από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Πολλές φορές έχει λεχθεί ότι δήθεν η αριστερά επιζητεί περισσότερες ελαφρύνσεις από ό,τι το κράτος θα εισπράξει. Αυτό έχει λεχθεί κατ' επανάληψη και θα ήθελα πάνω σε αυτό το θέμα να δώσω μερικά στοιχεία. Το πρώτο που πρέπει να πούμε είναι ότι το θέμα του ΦΠΑ δεν μπορεί να διαχωριστεί και ούτε η κυβέρνηση το διεχώρισε από το σύνολο του φορολογικού πακέτου. Εκείνες οι φορολογίες των φόρων κατανάλωσης που υπεβλήθησαν τον περασμένο Οκτώβριο, ακόμα και στην έκθεση της επιτροπής Οικονομικών, θεωρούνται ότι ήταν μέρος του συνολικού πακέτου.

Επομένως, εμείς πιστεύουμε ότι, λαμβανομένων υπόψη όλων των φορολογιών, όπως αυτές άρχισαν από τον περασμένο Οκτώβριο, για τα τσιγάρα, για τα οινόπνευματώδη ποτά, για τα καύσιμα, για τα οχήματα παντός εδάφους, όλα αυτά μαζί ήταν μία επιβάρυνση της τάξεως των £27.000.000, με βάση τα στοιχεία της ίδιας της κυβέρνησης. Πέραν τούτου, η κυβέρνηση έχει από τον περασμένο Ιανουάριο επιβάλει φόρο στις συναλλαγές του χρηματιστηρίου, οι οποίες συναλλαγές δεν είναι δυνατό να δώσουν λιγότερο από τα £50.000.000. Εφόσον κάθε μονάδα του φόρου προστιθέμενης αξίας είναι περίπου £33.000.000 ή £34.000.000, αυτό σημαίνει ότι συνολικά ομιλούμε για κάπου £145.000.000.

Η κυβέρνηση προτείνει με το νομοσχέδιό της να δώσει ελαφρύνσεις στο φόρο εισοδήματος της τάξεως των £39.000.000, από τα οποία £39.000.000 τα £18.500.000 περίπου είναι σαν αντιστάθμιση του πληθωρισμού. Και ακόμα μερικές άλλες παραχωρήσεις οι οποίες ανεβάζουν την πραγματική παραχώρηση στα £47.000.000.

Δηλαδή εμείς μετρούμε από τα £147.000.000 που είναι πραγματικά η συνολική επιβολή των φορολογιών και τα £47.000.000 που η κυβέρνηση αυτή τη στιγμή προτείνει.

Είναι αυτό το θέμα, πράγματι, μια πολιτική η οποία τείνει να αφαιρέσει από την κυβέρνηση τις δυνατότητές της, ώστε να αντιμετωπίσει τα θέματα του δημοσιονομικού ελλείμματος και να διορθώσει όσο γίνεται τα δημόσια οικονομικά; Εμείς πιστεύουμε ότι αυτή η πολιτική είναι πολιτική που οδηγεί αφενός μεν σε μία δίκαιη φορολόγηση, παραχωρήσεις σε εκείνα τα στρώματα τα οποία έπρεπε να τύχουν ιδιαίτερης μεταχείρισης, αφετέρου δε στο να μπορεί και η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει και τα θέματα των δημοσίων οικονομικών.

Θέλω να εξηγήσω μερικώς το θέμα της δικής μας φιλοσοφίας όσον αφορά το φόρο εισοδήματος. Η δική μας φιλοσοφία στο φόρο εισοδήματος συνίσταται περίπου στα εξής: Εμείς δε δεχόμαστε ότι οι αναθεωρήσεις των συντελεστών του φόρου εισοδήματος θα πρέπει να γίνονται μόνο, αποκλειστικά, με βάση τον πληθωρισμό. Οι μισθοί στην Κύπρο, τα εισοδήματα, ιδιαίτερα των εργοδοτούμενων, αυξάνονται όχι μόνο με τον τιμάριθμο, αλλά αυξάνονται και ως πραγματικοί μισθοί, με ένα ρυθμό γύρω στο 2,5% ή 3%. Και αυτή η αύξηση τείνει να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, σε σχέση με τις νέες συνθήκες ζωής που δημιουργούνται και διαμορφώνονται συνεχώς στον τόπο. Αν λοιπόν αυτό το 2,5% ή 3% της αύξησης των πραγματικών μισθών για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου θα εξανεμίζεται κατά 40% ή 30% από το φόρο εισοδήματος, συν μερικές άλλες αποκοπές οι οποίες συνολικά μπορεί να οδηγήσουν σε μία μείωση αυτού του μέρους της αύξησης των πραγματικών μισθών κατά 50% ή 60%, καταλαβαίνετε ότι ο στόχος για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου εξουδετερώνεται και αυτό οδηγεί ασφαλώς σε διεκδικήσεις από πλευράς εργαζομένων σε μεγαλύτερα ύψη.

Υπάρχει όμως ακόμα μια φιλοσοφία την οποία η δική μας πλευρά θέλει να

προσεγγίσει για το θέμα της φορολογίας. Εμείς, όταν εξετάζουμε τα θέματα της επιβολής φόρων ή των ελαφρύνσεων, θέλουμε πάντοτε να διευκολύνουμε περισσότερο τα ασθενέστερα στρώματα -και όταν λέμε τα ασθενέστερα στρώματα, εννοούμε και τα χαμηλά και τα μεσαία εισοδήματα- και δυστυχώς η πρόταση όπως διαμορφώθηκε στο νομοσχέδιο, που αλλάζει μόνο τις κλίμακες κατά £1000 και αγνοεί όλους εκείνους τους φορολογουμένους που έχουν οικογένειες, όλους εκείνους τους φορολογουμένους που βρίσκονται στα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα που δεν επηρεάζονται πολύ από το φόρο εισοδήματος, αυτή η πρόταση δε λύνει το πρόβλημα. Πώς απαντούμε συνεπώς σε αυτή την πρόταση, όταν αυτή η πρόταση συγκρούεται με όλες τις μέχρι τώρα πρακτικές που ίσχυαν διά την αλλαγή των συντελεστών του φόρου εισοδήματος! Δε θυμάμαι εγώ φορολογική αλλαγή, η οποία να έχει γίνει, χωρίς να αλλάξει και τις εκπτώσεις ή τις πιστώσεις που ίσχυαν για τους εξαρτωμένους ή για τους συνταξιούχους, οι οποίοι είχαν μία ιδιαίτερη έκπτωση £1500 με όφελος £300, την οποία έκπτωση εμείς θέλουμε να αυξήσουμε στις £2000, ώστε το όφελος να είναι £400.

Αυτή είναι μια φιλοσοφία που περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο, που ειλικρινώς δε θέλει να αντιμετωπίσει τα ασθενέστερα στρώματα και να θέσει εκείνες τις πρόνοιες στο νομοσχέδιο, ώστε να ευκολυνθούν όλες αυτές οι τάξεις. Με άλλα λόγια, οι προτάσεις όπως είναι στο νομοσχέδιο δεν είναι ισοζυγισμένες και δεν μπορούν να θεωρηθούν από άποψης κοινωνικής δικαιοσύνης ως οι πιο σωστές. Και διερωτόμαστε πραγματικώς γιατί απέφυγε να το κάνει η κυβέρνηση, ανεξαρτήτως τι πρότειναν τα κόμματα με τα οποία συζήτησε αυτό το θέμα, η φιλοσοφία της κυβέρνησης πώς εκφράζεται σε αυτό το θέμα της διευκόλυνσης των ασθενέστερων τάξεων!

Θα τελειώσω με ακόμα ένα ζήτημα, το οποίο έχει κατά έναν τρόπο θίξει και ο κ. Δημητρίου, όσον αφορά την επιβάρυνση ή τα έσοδα του κράτους από τη φορολογία. Θα σας πω ότι, με βάση επίσημα στοιχεία, ο φόρος εισοδήματος, ο οποίος το 1988

αποτελούσε το 4,6% του εθνικού εισοδήματος και μέχρι το 1993 το ποσοστό αυτό ήταν περίπου 5% ή 5,2%, από το 1993 μέχρι το 1998 αποτελεί το 6,4%. Δηλαδή έχουμε μία αύξηση της επιβάρυνσης των φορολογουμένων σε σχέση με το εθνικό εισόδημα κάπου 50% σε αυτά τα έξι χρόνια.

Συνεπώς, δεν ευσταθεί και δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί η άποψη που λέει ότι διαρκώς επιδιώκουμε ελαφρύνσεις, αγνοώντας τα προβλήματα που έχουν τα δημόσια οικονομικά. Θα μπορούσα, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, να δώσω και άλλα στοιχεία, αλλά θα μείνω ως εδώ, διότι νομίζω ότι με αυτά που έχω πει έχω περίπου καλύψει τα βασικά σημεία που αφορούν το υπό συζήτηση θέμα.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Αβραάμ Αντωνίου, ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα του.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούπτας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για το κόμμα μας τα πράγματα είναι σχετικά απλά, γιατί αυτό που γίνεται με τα αντισταθμιστικά και την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας θεωρούμε ότι είναι μία ρύθμιση, η οποία έχει να κάνει απλώς με την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας, που γίνεται για λόγους προσαρμογής προς το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Δεν είναι η φορολογική μεταρρύθμιση, η οποία ξεκίνησε και για την οποία υπάρχει σήμερα ένας διάλογος, όπως αντιλαμβανόμαστε, μεταξύ της κυβέρνησης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων και που στο τέλος η πρόταση του ΑΚΕΛ θα μας βρει και εμάς σύμφωνους για τη φορολογική μεταρρύθμιση, αφού φυσικά λάβουμε υπόψη και άλλους παράγοντες της οικονομίας του τόπου.

Η ενίσχυση της οικονομίας του κράτους δεν μπορεί να στηρίζεται αποκλειστικά και

μόνο πάνω σε επαναλαμβανόμενες φορολογίες. Είναι πολλά που πρέπει να γίνουν και το πράγμα πρέπει να ιδωθεί σφαιρικά. Ήδη το κόμμα μας, επανειλημμένα και δια του Προέδρου της Βουλής, είχε επισημάνει την ανάγκη σύστασης ενός συμβουλίου εθνικής οικονομίας, γιατί πιστεύουμε ότι η οικονομία δεν είναι μόνο υπόθεση των κατά καιρούς κυβερνήσεων, αλλά υπόθεση όλων μας, και ότι η οικονομία είναι η βάση του μακροχρόνιου αγώνα μας.

Όσον αφορά το θέμα που συζητούμε σήμερα, θα ήθελα να κάμω μία αναδρομή και να πω ότι κάποιες πλευρές της Βουλής είχαν δημοσιοποιήσει τη θέση τους, ότι δε θα ψήφιζαν το φόρο προστιθέμενης αξίας. Το δικό μας κόμμα δεν είχε τοποθετηθεί και, όταν ξεκίνησε ένα διάλογο με την κυβέρνηση, προσπάθησε να αυξήσει τα αντισταθμιστικά, τα οποία πρέπει να θυμίσω ότι αρχικά ήταν κάπου £15,2 εκατομ. για να καταλήξουν τελικά στα £47 εκατομ. και κάτι.

Αυτά που διαπραγματευτήκαμε, όταν ισχυριστήκαμε ότι ήταν γέννημα του δικού μας κόμματος, ήταν αδυναμίες, ήταν αδικίες οι οποίες γίνονταν κατ' επανάληψη. Πολλές φορές, από πολλές πλευρές της Βουλής είχε γίνει λόγος για την ανάγκη αποκατάστασης αυτών των αδικιών και το κόμμα μας θεώρησε καλή ευκαιρία να παζαρέψει, ναι, αν θέλετε, για απόκτηση αυτών των αντισταθμιστικών μέτρων, τα οποία σε ανάλυση, σε μια αδρή ανάλυση, έχουν περίπου ως εξής: Θυμούμαι, από υπουργίας Φαίδρου Οικονομίδη στο Υπουργείο των Οικονομικών, το κόμμα μας επέμενε πάντοτε ότι, ενώ όλες οι τάξεις που έχουν φοροδοτική ικανότητα ευεργετούνται, οι άλλες τάξεις -και μάλιστα τις χαρακτηρίσαμε αναιμικές οικονομικά τάξεις- αφαιμάσσονται, για να αιμοδοτούν, όπως είπαμε τότε, την υπόλοιπη πολυκυτταρική κοινωνία.

Δε λύεται το πρόβλημα των χαμηλά αμειβομένων, αλλά για πρώτη φορά τώρα κατατίθεται για στεγαστικούς σκοπούς, γι' αυτήν ακριβώς την τάξη των χαμηλά αμειβομένων, ένα ποσό της τάξης των £6 εκατομ. Και, όπως μου ελέχθη σε μια επαφή

που είχα με το διευθυντή του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, άρχισε να επεξεργάζεται ήδη σχέδια βάσει των οποίων περίπου το ένα τρίτο της αξίας μιας οικονομικής κατασκευής θα δίδεται ως χορηγία στον χαμηλά αμειβόμενο, ενώ το υπόλοιπο θα διαιρείται σε υποφερτές δόσεις, πολύ μακροπρόθεσμες και πολύ χαμηλότοκες, για όσα χρόνια χρειαστεί, για να μπορέσει αυτή η τάξη να έχει ένα κεραμίδι πάνω από το κεφάλι της.

Υπήρχε η εισφορά για το ΡΙΚ, για την οποία υπήρχε σωρεία αντιδράσεων από πολλές τάξεις του λαού, από τους πολύτεκνους και από όλους τους πολίτες γενικά. Η απαλλαγή από αυτή την εισφορά, νομίζω, ανακουφίζει κάπως τα πράγματα. Δε βάζω το χέρι μου στη φωτιά για κάποια στοιχεία που πήρα από το Τμήμα Στατιστικής. Μου ελέχθη κάποτε, όταν είχα καταλήξει ότι αυτοί οι χαμηλά αμειβόμενοι εισφέρουν στο κράτος £6 εκατομ. ετησίως και μάλιστα πολλαπλασιάζοντάς το από τότε που θεσπίστηκε ο φόρος προστιθέμενης αξίας, είχα κάνει αναφορά ότι μέχρι πρότερου η κυβέρνηση χρωστούσε στη φτωχολογιά, όπως είχα πει, £42 εκατομ... Μου ελέχθη λοιπόν από το Τμήμα Στατιστικής -και, επαναλαμβάνω, δεν μπορώ να ισχυριστώ ότι είμαι πλήρως ικανοποιημένος που έτσι έχουν τα πράγματα- ότι από το μισθό ενός εκάστου, ανεξαρτήτως ποιος είναι αυτός ο μισθός, το 3% κατά μέσο όρο είναι η επιβάρυνση σε φόρο προστιθέμενης αξίας. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, η αύξηση που δίδεται, για την κοινωνική σύνταξη 5% και για την κατώτατη σύνταξη 10%, πιστεύω πως αντιμετωπίζει κάπως την επιβάρυνση που θα έχουν αυτές οι χαμηλά αμειβόμενες τάξεις από την περαιτέρω επιβάρυνση σε φόρο προστιθέμενης αξίας.

Είναι γεγονός ότι για το φόρο εισοδήματος το αφορολόγητο που ήταν £5.000 ήταν ανάγκη βάσει της νομοθεσίας να αυξανόταν με βάση τον πληθωρισμό και θα ανήρχετο με αυτό τον τρόπο στις £5.500. Προσπαθήσαμε και γι' αυτό και από τις £5.500 ανέβηκε στις £6.000. Και εισοδήματα £5.000 με £6.000 έχουν είκοσι πέντε

χιλιάδες οικογένειες. Είκοσι πέντε χιλιάδες οικογένειες λοιπόν εκ πρώτης όψεως θα έχουν μια απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος £200, που είναι το 20% πάνω στο φορολογητέο εισόδημα μεταξύ £5.000 και £6.000. Εδώ πρέπει να κάνω και μια παραδοχή. Έγινε λόγος για τις επιμέρους εκπτώσεις στο φόρο εισοδήματος. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεών μας, εμείς θεωρήσαμε ως δεδομένο ότι, αυξανόμενου του αφορολόγητου λόγω πληθωρισμού, θα αυξάνονταν ανάλογα και οι εκπτώσεις. Όμως οφείλω να παραδεχθώ ότι αυτό το πράγμα δεν το εξειδικεύσαμε στη συζήτηση. Και επειδή η συμφωνία την οποία κάναμε έχει και ένα νούμερο, £47,2 εκατομ., αισθανόμαστε υποχρεωμένοι να τιμήσουμε τη συμφωνία που κάναμε και να υπερψηφίσουμε το φόρο προστιθέμενης αξίας.

Επαναλαμβάνω, και τελειώνω, ότι θεωρούμε ότι γίνεται μια ειδική ρύθμιση και όχι φορολογική μεταρρύθμιση. Και, όταν έρθει η ώρα να μιλήσουμε για φορολογική μεταρρύθμιση, έχουμε πολλά να πούμε. Και δεν μπορεί ούτε η φορολογική μεταρρύθμιση να μελετηθεί από μόνη της. Πρέπει να μελετηθεί σφαιρικά με το όλο φάσμα της οικονομίας και των οικονομικών πραγμάτων του τόπου, γιατί και η κυβέρνηση πρέπει να δώσει δείγμα γραφής ότι εννοεί τη λήψη μέτρων για εξυγίανση των οικονομικών πραγμάτων. Και θα έπρεπε να προχωρήσει σε τομές για ένα σωρό από θέματα για τα οποία είχαμε μιλήσει και στο παρελθόν.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και το κόμμα μας θα ψηφίσει υπέρ της αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν ο Υπουργός των Οικονομικών μάς είχε στείλει πέρσι την επιστολή, η οποία

φυσικά εστάλη σε όλα τα κόμματα, με την οποία μας γνωστοποιούσε τις προθέσεις της κυβέρνησης, τόσο για την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας κατά δύο εκατοστιαίες μονάδες όσο και για άλλα φορολογικά μέτρα που αφορούσαν κυρίως έμμεσες φορολογίες, ήταν διάχυτο και καθορισμένο μέσα στην επιστολή αυτή ότι αυτή η κίνηση επιβαλλόταν για δύο λόγους: Ο ένας λόγος ήταν η αντιμετώπιση του δημοσιονομικού ελλείμματος και ο άλλος λόγος ήταν η εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Έχω, κύριε Πρόεδρε, τη γνώμη, και μάλιστα έντονη, ότι ο κυριότατος λόγος για τον οποίο ζητήθηκαν αυτές οι φορολογίες είναι η αντιμετώπιση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Και επιβεβαιώνεται αυτή η άποψη και από την επίσκεψη του κλιμακίου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, το οποίο μας έχει ανάψει κίτρινο ή μάλλον κόκκινο φως περίπου για το δημοσιονομικό έλλειμμα, το οποίο αισίως στο τέλος του 2000 θα ανέλθει στο 4,75% επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Μιλούμε για έναν αριθμό ο οποίος ξεφεύγει από τους δείκτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο οποίος αριθμός πιθανό να καταστεί ο λόγος ή η αφορμή του προσωρινού αποκλεισμού μας από τη διαδικασία της ένταξης.

Αυτό το μεγάλο πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι φετινό. Δεν είναι όμως πολύ παλιό. Θέλω να υπενθυμίσω ότι το 1993 το δημοσιονομικό έλλειμμα μόλις ακουμπούσε το 1% και ότι αυξήθηκε ραγδαία το 1996 και το 1997, που ήταν βεβαίως χρονιές εκλογών. Το 1998 ήταν χρονιά εκλογών, αλλά ήταν Φεβρουάριος. Άρα το 1996 και 1997 είχαμε ραγδαία αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος, η οποία όχι μόνο δεν αντιμετωπίστηκε μετέπειτα, αλλά φαίνεται ότι εξακολουθεί να αυξάνεται. Και ο λόγος προφανώς είναι ότι βεβαίως οδεύουμε ξανά σε εκλογές. Φοβούμαι, κύριε Πρόεδρε, ότι η κυβέρνηση εξακολουθεί να αντιμετωπίζει αυτά τα σοβαρότατα προβλήματα της οικονομίας μας, και όχι μόνο της οικονομίας, εφόσον συνδέονται με την πορεία μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, με μια ασύγγνωστη ελαφρότητα, και το τονίζω,

ελαφρότητα και ανευθυνότητα. Δεν μπορούμε το δημοσιονομικό έλλειμμα, το οποίο γνωρίζουμε από πού προέρχεται, να νομίζουμε ότι μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε μέσα από φορολογίες και ταυτόχρονα αντισταθμιστικά μέτρα. Δεν αντιμετωπίζεται, κύριε Πρόεδρε, και ο λόγος είναι απλός. Είναι γνωστό ότι οι δαπάνες για το κρατικό μισθολόγιο χρόνο με το χρόνο αυξάνονται κατά 10%. Με το σημερινό ύψος των δαπανών του κρατικού μισθολογίου σημαίνει ότι κάθε χρόνο, δηλαδή για το χρόνο που έρχεται, θα έχουμε επιπλέον £60 εκατομ. χωρίς οποιαδήποτε αύξηση στους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων· επιπλέον. Μα £60 εκατομ., κύριοι συνάδελφοι και κυρίες συναδέλφισσες, είναι περίπου δύο μονάδες του φόρου προστιθέμενης αξίας. Άρα τι κάνουμε στο τέλος; Κάνουμε έναν κουβά χωρίς πάτο· ρίχνουμε από πάνω και φεύγουν από κάτω. Και πού θα οδηγήσει αυτή η πολιτική; Αυτή η πολιτική θα οδηγήσει σε μια συνεχή αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας που δε θα έχει ορατό τέλος. Δηλαδή θεωρητικά είναι δυνατό να φθάσουμε και στα 30% και στα 40% με τέτοια πολιτική. Βεβαίως, η κυβέρνηση λέει ότι το αντιλαμβάνεται. Έχω την επιστολή του κ. Κληρίδη στα χέρια μου, η οποία απεστάλη πρόσφατα στο κόμμα, με την οποία λέει ότι συμφωνεί με όλες τις απόψεις μας, και τις φιλοσοφικές και τις θεωρητικές και τις πρακτικές. Βεβαίως, ένα πράγμα είναι να συμφωνούμε και άλλο πράγμα είναι να εφαρμόζουμε. Συμφωνούμε μεν, δεν εφαρμόζουμε δε.

Η άποψή μας, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι τα προβλήματα του δημοσιονομικού ελλείμματος έχουν προτεραιότητα απόλυτη και πρέπει να αντιμετωπιστούν και να αντιμετωπιστούν στη ρίζα τους, όχι με φορολογίες· εκεί όπου είναι η πηγή. Και η πηγή είναι η κρατική μηχανή. Βεβαίως, παρένθεση, δεν ευθύνονται οι δημόσιοι υπάλληλοι γι' αυτή την κατάσταση. Και δεν το λέω από οποιαδήποτε δημαγωγική αντίληψη και προσέγγιση. Δεν ευθύνονται, διότι δεν είναι αυτοί που οργανώνουν την κρατική μηχανή. Άλλοι είναι οι υπεύθυνοι για την οργάνωση της κρατικής μηχανής. Δεν μπορεί

μια κρατική μηχανή η οποία δε γνωρίζει τι της κοστίζει η κάθε μονάδα υπηρεσίας που προσφέρει, η οποία δεν μπορεί να είναι σε θέση να γνωρίζει πόσους χρειάζεται, για να προσφέρει αυτές τις υπηρεσίες στο κάθε τμήμα... Δεν είναι σε θέση να μειώσει το κόστος, δεν είναι σε θέση να επιφέρει οικονομίες και δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τα προβλήματα του δημοσιονομικού ελλείμματος. Χρειάζεται ριζική αντιμετώπιση. Και αυτή η ριζική αντιμετώπιση θα περάσει μέσα από την αναδιάρθρωση της δημόσιας υπηρεσίας, θα περάσει μέσα από συμβιβασμούς και των δημοσίων υπαλλήλων, γιατί οι μετακινήσεις των δημοσίων υπαλλήλων από τμήμα σε τμήμα είναι κάτι που πρέπει να αντιληφθούν οι δημόσιοι υπάλληλοι ότι έχει τέρμα. Δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση. Δεν μπορούμε να έχουμε τμήματα υπεράριθμα, με υπεραριθμούς, και τμήματα που δεν έχουν υπαλλήλους για να εργαστούν και να ταλαιπωρείται ο κόσμος σε αυτά τα δεύτερα τμήμα, ενώ στα πρώτα οι δημόσιοι υπάλληλοι με το ραχάτι τους κάθονται και κάνουν “τη δουλειά τους”. Δε φταίουν εκείνοι, το επαναλαμβάνω. Φταίουν στο βαθμό που δεν είναι πρόθυμοι να αποδεχτούν την αρχή ότι, ναι, πρέπει να μετακινείται ο δημόσιος υπάλληλος από υπηρεσία σε υπηρεσία ανάλογα με τις ανάγκες της δημόσιας υπηρεσίας.

Δεύτερον, θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι δεν μπορούμε να αξιολογούμε τον κάθε δημόσιο υπάλληλο ως άριστο, τη στιγμή που η αποδοτικότητα της δημόσιας υπηρεσίας είναι μη καλή, για να μην πω ότι είναι κακή. Δεν είναι δυνατόν αυτό το πράγμα! Δεν μπορεί ένα τμήμα να έχει σε όλους σχεδόν τους υπαλλήλους του εξαίρετο χαρακτηρισμό, ενώ το τμήμα το ίδιο πάσχει και υποφέρει και στα μάτια και στην αντίληψη της κοινής γνώμης είναι τμήμα το οποίο δεν αποδίδει, είναι τμήμα το οποίο ταλαιπωρεί τον πολίτη, είναι τμήμα το οποίο δεν ικανοποιεί τα στάνταρτ, τα επίπεδα τα οποία θέτει ο σημερινός πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας και γενικά ο σημερινός πολίτης της Ευρώπης. Άρα χρειάζεται μία αναδιάρθρωση της δημόσιας υπηρεσίας,

χρειάζεται αλλαγή του συστήματος αξιολόγησης, χρειάζεται ο πολίτης να μπει μέσα στο σύστημα αξιολόγησης. Αυτός κατεξοχήν είναι εκείνος ο οποίος θα αξιολογήσει αν η υπηρεσία που προσφέρεται είναι ικανοποιητική ή αν δεν είναι ικανοποιητική. Και, επιπλέον, χρειάζεται να μετακληθούν κάποιοι ειδικοί, κάποιοι ξένοι εμπειρογνώμονες, ανεξάρτητοι, οι οποίοι να μελετήσουν αυτή την κατάσταση και σύντομα να υποβάλουν προτάσεις προς την κυβέρνηση και προς τη Βουλή για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.

Έτσι λοιπόν έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δε θα ψηφίσουμε την αύξηση του ΦΠΑ σε ό,τι αφορά τουλάχιστον το λόγο που έχει προταχθεί, της αντιμετώπισης του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Ταυτόχρονα βέβαια δεν είμαστε ανεύθυνοι και ούτε παραβλέπουμε τις συνέπειες που μπορεί να έχει μία άρνηση να ψηφιστεί μία τέτοια νομοθεσία. Επροτείνουμε υπαλλακτικές λύσεις. Προτείνουμε έξι συγκεκριμένες φορολογίες, τις οποίες ανέφερε προηγουμένως ο πρόεδρος του κινήματός μας, με τις οποίες η κυβέρνηση θα μπορούσε να έχει £70.000.000 επιπρόσθετα εισοδήματα. Δηλαδή πέραν και αυτών τα οποία θα έχει μέσα από την αύξηση του ΦΠΑ κατά δύο εκατοστιαίες μονάδες. Και βεβαίως απερρίφθησαν αυτά τα αιτήματα, αυτές οι προτάσεις, γιατί υπάρχει φιλοσοφική διαφορά στις αντιλήψεις μας. Βεβαίως και υπάρχει φιλοσοφική διαφορά στις αντιλήψεις μας. Διότι εμείς εστοχεύσαμε προς εκείνες τις κατευθύνσεις όπου υπάρχει χρήμα και όχι εκεί όπου δεν υπάρχει χρήμα. Εστοχεύσαμε εκεί απ' όπου τα έσοδα θα προέρχονταν από τα πλεονάσματα κάποιων και όχι από τα υστερήματα άλλων. Επροτείνουμε μέτρα τα οποία στο τέλος τέλος αποτελούν και εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

Παραδείγματος χάριν, επροτείνουμε επιβολή 10% φόρου επί των τόκων των τραπεζικών καταθέσεων άνω των £2.000 ή και £3.000, θα μπορούσαμε και αυτό να το

συζητήσουμε, τη στιγμή που στην ΕΕ το αντίστοιχο είναι 20%. Μας αντετάχθη ότι “εδώ, κύριοι, ισχύει το 40%, με βάση τους νόμους περί Φόρου Εισοδήματος”. Άλλο, βέβαια, αν λόγω τραπεζικού απορρήτου δεν εισπράττουν σεντ από αυτές τις καταστάσεις των τόκων. Το 10% έχει την έννοια ότι αποτελεί κίνητρο και ενθάρρυνση, ώστε να αποκαλυφθούν αυτά τα λεφτά, να φορολογηθούν ελαφρά, να έχει το κράτος σοβαρότατα εισοδήματα μέσα από αυτή την κατάσταση και να μπουν και τα λεφτά αυτά στην παραγωγή και στην κυκλοφορία και να μη μένουν να βράζουν -και δεν είναι αυγά που βράζουν, για να ξεπουλιάσουν- μέσα στα ταμεία των τραπεζών. Επροτείναμε την αύξηση του εταιρικού φόρου από 20% και 25%, που είναι σήμερα, σε 22% με 27%. Στην ΕΕ, πλην της Ιρλανδίας, είναι 30%, με οδηγία της ΕΕ. Η Ιρλανδία για λόγους δικούς της έχει καθιερώσει το 12% τόσο για τις εγχώριες εταιρείες όσο και για τις υπεράκτιες εταιρείες. Είναι μία πολιτική η οποία έχει τη λογική της. Και προσωπικά και το κόμμα μου δε θα αρνήτο να δει αυτή τη λογική και αυτή την πολιτική και να τη συζητήσει. Αλλά δεν μπορούμε να έχουμε συνεχώς εμείς αυτούς τους φόρους κάτω από τα επίπεδα της ΕΕ και να μην καταβάλλουμε την παραμικρή προσπάθεια, για να τα αυξήσουμε.

Σε ό,τι αφορά τους φόρους κληρονομίας, δεν είναι απλά ιδεολογική η αντίθεσή μας, κύριοι. Και δε δέχομαι το επιχείρημα ότι είναι κάποιοι άτυχοι οι οποίοι καλούνται να πληρώσουν τα σπασμένα, διότι δεν είχαν μεταβιβάσει τις περιουσίες τους στα τέκνα τους. Γνωρίζουμε, κύριοι συνάδελφοι, ότι ο φόρος κληρονομίας αρχίζει περίπου από το μισό εκατομμύριο λίρες και μετά. Δηλαδή περιουσίες οι οποίες είναι πιο κάτω, ας μην πω μισό εκατομμύριο, ας πω £300.000 περίπου, δε φορολογούνται. Δε φορολογούνται. Δεν τυγχάνουν οιασδήποτε φορολογικής επιβάρυνσης. Φορολογούνται όσες είναι πέραν αυτών. Μα όσες είναι πέραν αυτών είναι περιουσίες εχόντων και πρέπει να φορολογηθούν. Και κάτι άλλο. Εγώ δεν αντιλαμβάνομαι γιατί

δηλαδή οι μεταβιβάσεις στα τέκνα τεραστίων περιουσιών πρέπει να παραμένουν αφορολόγητες. Γιατί δηλαδή, αν εγώ είμαι εκατομμυριούχος και έχω £5.000.000 ή £10.000.000 περιουσίες και τις μεταβιβάζω στα τέκνα μου, δεν πρέπει να φορολογούμαι; Θέλουμε να είμαστε δίκαιοι κοινωνικά και προοδευτικοί; Να επιβάλουμε κλιμακωτές φορολογίες πάνω στις κληρονομίες και πάνω στις μεταβιβάσεις των κληρονομιών στα τέκνα, δίκαιες, κλιμακωτές, έτσι ώστε το κράτος να παίρνει από αυτούς οι οποίοι εδημιούργησαν πλούτο με τον άλφα ή το βήτα τρόπο. Με τη δουλειά τους, δε λέω, με την εξυπνάδα τους, δε λέω, αλλά μέσα σε αυτό τον τόπο, με τη συνέργεια ολόκληρης της κοινωνίας. Είτε εκούσης της κοινωνίας είτε ακούσης της κοινωνίας, είναι με τη συνέργεια της κοινωνίας που δημιουργείται αυτός ο πλούτος και είναι, ναι, σε ένα σοβαρό βαθμό κοινωνικός πλούτος.

Σε ό,τι αφορά τη φοροδιαφυγή θα διαφωνήσω με το συνάδελφο Αβραάμ Αντωνίου. Το ότι είχε αυξηθεί το ποσοστό των εισοδημάτων του κράτους από την άμεση φορολογία δεν είναι κακό. Το ότι από 4,5% έχει ανέβει στο 6% περίπου δεν είναι κακό. Εμείς επιμένουμε και θα επιμένουμε ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί και να παταχθεί η φοροδιαφυγή. Και στο βαθμό που αυτή η αύξηση προέρχεται από επιτυχή αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής ως ένα βαθμό είναι ευπρόσδεκτη. Βεβαίως, υπάρχει και το θέμα ότι αυξήθηκε, λόγω του ότι υπάρχει ο πληθωρισμός. Φορολογούνται χαμηλά εισοδήματα, ναι, και αυτό το πράγμα βάζει περισσότερους εργαζομένους μέσα στη φορολογία. Σε αυτό το σημείο θα συμφωνήσω με τον κ. Αβραάμ Αντωνίου, όντως είναι κοινωνική αδικία.

Το θέμα της εναρμόνισης, κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να το αντιμετωπίσουμε όχι μόνο από τη σκοπιά του ότι το 8% του ΦΠΑ θα πρέπει να ανέβει, όπως απαιτούν οι ευρωπαϊκοί όροι, στο 15% τουλάχιστον αλλά και από τη σκοπιά του εκσυγχρονισμού και της εναρμόνισης, της αντίστοιχης εναρμόνισης των νομοθεσιών μας και περί φόρου

εισοδήματος και περί φορολογιών. Ήδη έχω αναφέρει κάποιες φορολογίες οι οποίες δεν υπάρχουν σήμερα στο κράτος μας και οι οποίες για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης, για λόγους ευαισθησίας, αν θέλετε, έναντι των δυσπραγουσών τάξεων αυτού του λαού, θα πρέπει να εισαχθούν, έτσι ώστε το κράτος να έχει εισοδήματα από τις τάξεις τις ανώτερες εισοδηματικά. Όμως αυτό δεν είναι αρκετό. Χρειάζεται και αναδιάρθρωση και αναθεώρηση του φορολογικού μας συστήματος. Δεν ξέρω αν έχουμε αντιληφθεί, αν έχουμε συνειδητοποιήσει ποιες στρεβλώσεις μπορούν να επέλθουν, κοινωνικές και οικονομικές, αν αυξηθεί ο ΦΠΑ, έστω και σταδιακά, στο 15%, χωρίς αλλαγή του φορολογικού συστήματος. Θα επέλθουν τέτοιες κοινωνικές στρεβλώσεις και τέτοιες οικονομικές στρεβλώσεις, που πολύ φοβούμαι ότι θα μας ανατινάξουν και την κοινωνική συνοχή και την οικονομία αυτού του τόπου. Γι' αυτό κι εμείς επιμένουμε ότι, πριν προχωρήσουμε στην επιβολή αυξημένου τέλους για το ΦΠΑ, θα πρέπει να προηγηθεί η φορολογική μεταρρύθμιση. Είναι αναγκαίο να προηγηθεί η φορολογική μεταρρύθμιση, διότι διαφορετικά κινδυνεύουμε να έχουμε στρεβλώσεις και στην κοινωνία και στην οικονομία.

Τέλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα κι εγώ ακροθιγώς να θίξω το θέμα των αντισταθμιστικών μέτρων, όχι των συγκεκριμένων τα οποία προτείνονται, της δικής μας θεώρησης, η οποία είναι διαφορετική από αυτή που προτείνεται. Πρώτα απ' όλα, εμείς πιστεύουμε ότι μέσα από τη φορολογική πολιτική δεν μπορείς να ασκείς κοινωνική πολιτική ή τουλάχιστον δεν μπορείς να νομίζεις απόλυτα ότι ασκείς κοινωνική πολιτική. Δεν μπορεί μέσα από τις εκπτώσεις και μέσα από τις πιστώσεις του φόρου εισοδήματος να έχουμε την εντύπωση ότι ασκούμε δίκαιη κοινωνική πολιτική. Γιατί; Τα παραδείγματα ελέχθησαν. Αυτές οι εκπτώσεις και για τα τέκνα και για τις συζύγους και για ιδιοκατοίκηση και για χίλια δυο άλλα πράγματα αναφέρονται σε όσους πληρώνουν φόρο εισοδήματος και μάλιστα κατά μεγαλύτερο μερίδιο σε εκείνους που πληρώνουν

ψηλότερο φόρο εισοδήματος παρά σε εκείνους που πληρώνουν χαμηλότερο. Ένας ο οποίος πληρώνει στην κλίμακα του 20% πάνω στις £1.000 έχει έκπτωση £200. Ένας ο οποίος πληρώνει στην κλίμακα του 40% στις £1.000 έχει £400. Δηλαδή τι κάμνουμε; Ευνοούμε τους ισχυρότερους οικονομικά με τέτοια μέτρα! Και φυσικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όχι μόνο δεν ευνοούμε εκείνο ο οποίος δεν πληρώνει φόρο εισοδήματος, διότι η πολιτεία κρίνει ότι είναι φτωχός και δεν μπορεί και δεν πρέπει να πληρώσει, αλλά αυτός είναι ωσάν να μην έχει ούτε παιδιά ούτε σύζυγο ούτε ανάγκες ιδιοκατοίκησης. Γι' αυτόν δεν ισχύει τίποτε από όλα αυτά.

Είναι λοιπόν απόλυτα αναγκαίο, όταν μιλούμε για αντισταθμιστικά, να αναθεωρήσουμε την αντίληψή μας για το τι είναι αντισταθμιστικά. Αντισταθμιστικά πρέπει να γίνονται μέσω χορηγιών και επιδομάτων. Αυτή είναι μία σωστή δίκαιη πολιτική, η οποία θα συγκρατήσει και θα ενισχύσει την κοινωνική συνοχή, η οποία θα βοηθήσει τα ασθενέστερα στρώματα και η οποία δε θα αδικήσει τα ισχυρότερα οικονομικά στρώματα.

Με βάση αυτές τις απόψεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως ήδη αναφέρθηκε από τον πρόεδρο του κινήματός μας, εμείς, επειδή ακριβώς διαφωνούμε ριζικά τόσο με τους λόγους και με τη φιλοσοφία σε ό,τι αφορά το ΦΠΑ όσο επίσης και με αρκετά αντισταθμιστικά, το μεν ΦΠΑ δε θα τον ψηφίζουμε, από τα δε αντισταθμιστικά θα ψηφίσουμε μόνο εκείνα με τα οποία συμφωνούμε, διότι είναι μέσα στις προτάσεις που εμείς είχαμε υποβάλει προς την κυβέρνηση. Παρένθεση: Οι προτάσεις μας προς την κυβέρνηση για τα αντισταθμιστικά έφταναν σε ένα ύψος £32.000.000 μόνο. Και χαίρομαι, διότι το κόμμα μου δεν έχει παρασυρθεί από την κυβερνητική πλειοδοτική τακτική, η οποία άνοιξε το παζάρι με το “άλα ούνα, άλα ντούε, άλα τρε”. Λάθος! Και ακολούθησαν και οι άλλοι. Κατά τη γνώμη μου, και αυτοί λάθος έπραξαν. Δεν είναι έτσι που αντιμετωπίζονται αυτά τα θέματα. Αντιμετωπίζονται κατά τρόπο πολύ διαφορετικό.

Πρώτα απ' όλα, επιστημονικό. Κι εμείς θέλουμε να πιστεύουμε ότι παραμένουμε προσηλωμένοι και στις αρχές της οικονομικής επιστήμης αλλά βεβαίως και στις αρχές της ιδεολογίας μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να με συγχωρήσει ο κ. Χριστοφίδης που καθυστέρησα να του δώσω το λόγο προηγουμένως και είμαι βέβαιος ότι δεν θα εκληφθεί ως τάση εκδικήσεως προς τους Ενωμένους Δημοκράτες. Επιτρέψτε μου να πω δυο λόγια, γιατί πρέπει να φύγω, για να παρευρεθώ στα εγκαίνια της Διεθνούς Κρατικής Έκθεσης. Δεν ξέρω πώς τα καταφέραμε να συμπίπτουν τα εγκαίνια της Διεθνούς Κρατικής Έκθεσης με τη συζήτηση θεμάτων κεφαλαιώδους σημασίας!

Θα ήθελα πρώτα πρώτα να ξεκαθαρίσω ότι επιμένω στη δέσμευση που ανέλαβε το Δημοκρατικό Κόμμα. Ουδέποτε ζήτησα να αναθεωρήσει το Δημοκρατικό Κόμμα τη θέση του, παρά τις φήμες περί του αντιθέτου.

Όπως είχα την ευκαιρία να τονίσω και σε άλλες παρόμοιες συζητήσεις, δεν είμαι ούτε μαθηματικός ούτε λογιστής, τολμώ να πω όμως ότι το κριτήριο της κοινής λογικής με το οποίο κυβερνήσαμε για μια δεκαετία τον τόπο, νομίζω, ισχύει ακόμα. Πρόσφατα οι εκπρόσωποι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου συζήτησαν και ανέλυσαν την οικονομική κατάσταση της Κύπρου και προέβησαν σε εισηγήσεις και παρατηρήσεις. Μπορεί εν μέρει να έχουν δίκαιο, βλέποντας βέβαια τα πράγματα χωρίς να είναι κοντά στη δική μας πραγματικότητα. Είναι φυσικό. Από την άλλη πλευρά πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη ότι γίνεται ένας διάλογος, που πολλές φορές μετατρέπεται σε αντιδικία γύρω από αυτά τα θέματα, που, κατά την άποψή μου, δε βοηθά. Όμως μπροστά μας τι έχουμε; Μπροστά μας έχουμε την ανάγκη, όπως τη βλέπουμε όλοι, πιστεύω, της αύξησης του ΦΠΑ ενόψει της ενταξιακής μας πορείας και της τελικής ένταξης, όπως

ελπίζουμε, στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχουμε από την άλλη πλευρά μια εκκρεμότητα σε ό,τι αφορά τη φορολογική μεταρρύθμιση, που νομίζω σωστά κρίνεται από πολλούς ως υψίστης σημασίας. Σήμερα, λαμβάνοντας οποιαδήποτε απόφαση, πρέπει να έχουμε κατά νουν ότι αυτή αποτελεί ένα πρώτο βήμα στην όλη προσπάθεια, για να βρούμε κάτι αντικειμενικά πιο σωστό για την κοινωνία μας, που να συνάδει με τη βασική αρχή της δίκαιης κατανομής του Εθνικού Εισοδήματος.

Έχουμε μπροστά μας κάποιες προτάσεις. Το Δημοκρατικό Κόμμα δεσμεύθηκε να υποστηρίξει τη συμφωνία που έγινε με την κυβέρνηση και, όπως ανακοινώθηκε ήδη από το συνάδελφο Νίκο Μουσιούττα, θα την υποστηρίξει. Πρέπει να το θεωρήσουμε αυτό ως ένα πρώτο βήμα μέσα στο πλαίσιο μιας γενικότερης μεταρρύθμισης για τους λόγους που εξήγησα. Δεν εξαντλείται όμως εδώ το θέμα. Απαιτείται συνεχής και συνεπής προσπάθεια, έτσι που η οικονομική εξυγίανση και το κοινωνικό κράτος να μην είναι έννοιες κενού περιεχομένου, αλλά η επιθυμητή πραγματικότητα.

Όμως θα ήταν παράλειψη εκ μέρους μου να μην επαναλάβω μια πρόταση που υποβάλαμε προ καιρού σχετικά με την αναγκαιότητα σύστασης “συμβουλίου οικονομικής πολιτικής”. Διότι όλα αυτά τα θέματα που έγιναν αντικείμενο οξύτατης κριτικής ή αντιδικίας, θα μπορούσαν κάλλιστα να συζητηθούν μέσα σε αυτό το πλαίσιο, χωρίς να σημαίνει ότι είναι υποχρεωτική η συμφωνία, όπως συμβαίνει με το Εθνικό Συμβούλιο. Είναι πολλοί από εμάς που δεν είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο λειτουργίας του Εθνικού Συμβουλίου, όμως ουδείς από εμάς θα εισηγηθεί την κατάργησή του. Στο “συμβούλιο οικονομικής πολιτικής” δεν εισηγούμαι μόνο τη συμμετοχή των κομμάτων. Ασφαλέστατα σε ένα τέτοιο συμβούλιο λόγο και ρόλο έχουν οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων, οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων, καθώς και άλλοι ενδιαφερόμενοι ή ειδικοί που θα θελήσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να καλέσει, για να συμμετάσχουν. Αυτά βέβαια δεν είναι του παρόντος.

Σε αυτή τη σύντομη παρέμβασή μου επιδίωξή μου ήταν να δώσω μια ολοκληρωμένη εικόνα για το πώς εμείς βλέπουμε τα πράγματα, τόσο σε σχέση με αυτά που σήμερα βρίσκονται ενώπιόν μας, όσο και μ' αυτά που λέχθηκαν πρόσφατα από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και που ασφαλέστατα θα πρέπει να μελετηθούν πάρα πολύ σοβαρά, πριν παρθούν οι αποφάσεις και τα μέτρα που αυτοί εισηγούνται.

Αυτά θα ήθελα να πω και να παρακαλέσω τον κ. Αναστασιάδη να προεδρεύσει. Εγώ, με την άδειά σας, θα αποχωρήσω. Δε φαντάζομαι να χρειάζεται η ψήφος μου, εν πάση περιπτώσει.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος κ. Σπύρος Κυπριανού αποχωρεί από την αίθουσα και τον αντικαθιστά ο κ. Νίκος Αναστασιάδης).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Τώρα, κύριε Φιλίππου, γιατί αντιλαμβάνομαι από τη σειρά που είχε εδώ ο Πρόεδρος ότι προτεραιότητα έχει ο κ. Χριστοφίδης, τον οποίο όμως δε βλέπω.

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, θα μιλήσετε επί του θέματος;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα είστε σύντομος; Διότι κανονικά ...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Συντομότατος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι λακωνική δήλωση, να σας επιτρέψω, διαφορετικά να χρησιμοποιήσετε το βήμα.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Είμαι πάντοτε σύντομος. Αν θέλετε να χρησιμοποιήσω το βήμα, με χαρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα προτιμούσα το βήμα.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Το συνεχώς αυξανόμενο δημόσιο χρέος, το μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα και ο ψηλός πληθωρισμός, που φέτος αναμένεται να φθάσει το 5,5%, θα έπρεπε από καιρό να προβληματίσουν την κοινωνία μας, την κυβέρνηση και τη Βουλή και να δούμε πώς όλοι μαζί θα βρούμε τον τρόπο να ελαττώσουμε το δημόσιο χρέος, να ελαττώσουμε το δημοσιονομικό έλλειμμα, ώστε, όταν φθάσει η ώρα που θα μπορούμε να μπούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να μην αποκλεισθούμε, γιατί δεν τηρούμε τις οικονομικές προϋποθέσεις. Και δεν έχει καμιά αμφιβολία ο ομιλών ότι οι οικονομικές προϋποθέσεις, κάθε χρόνο, πηγαίνουν από το κακό στο χειρότερο.

Συνεπώς η προσπάθεια της κυβέρνησης με την αύξηση του ΦΠΑ κατά δύο μονάδες να ελαττώσει το δημόσιο χρέος είναι προς την ορθή κατεύθυνση. Είναι όμως η προσπάθεια της κυβέρνησης, με τα αντισταθμιστικά μέτρα που έχει εισηγηθεί, προς την ορθή κατεύθυνση; Η δική μου η απάντηση είναι αρνητική. Βοηθούνται οι σχετικά ψηλότερες οικονομικά τάξεις, ενώ η κατεξοχήν ασθενέστερη οικονομικά τάξη εκείνων των πολιτών που ξεπερνούν τις 70 000 που δε φορολογείται δεν κερδίζει τίποτα από τα αντισταθμιστικά μέτρα της κυβέρνησης.

Η κυβέρνηση επίσης έχει πάρει μερικά μέτρα κατεξοχήν δημοφιλή. Τα λέω

δημοφιλή, για να μην τα ονομάσω λαϊκιστικά, ξεκινώντας από μια λανθασμένη πολιτική του 1992-1993, όταν η αγγλική κυβέρνηση σταμάτησε να δίνει τις £1.000 δώρο στους Κύπριους φοιτητές που σπουδάζαν στην Αγγλία και είχε αρχίσει να τις δίνει, για να ενθαρρύνει τους συμπατριώτες μας να σπουδάζουν στην Αγγλία. Έτσι, αντί ένας Κύπριος να πληρώνει, για παράδειγμα, £8.000 διδάκτρα, πλήρωνε £7.000 και η Κυπριακή Δημοκρατία έδωσε στους Κύπριους φοιτητές που σπουδάζαν στην Αγγλία τις £1.000 αφού τις σταμάτησε η αγγλική κυβέρνηση. Και αυτό αποτελεί την πηγή του κακού που αργότερα και λόγω μιας μεταρρύθμισης που είχε εισηγηθεί ο πρώην συνάδελφος κ. Ιεροδιακόνου δόθηκαν £1.000 σε Κύπριους φοιτητές, για να σπουδάζουν. Αυτό είναι ένα μέτρο λανθασμένο, διότι δίνεται σε όλους, χωρίς κανένα κριτήριο, και εξίσου παίρνει επίδομα και αυτός που το έχει ανάγκη και αυτός που βρίσκεται στη μεσαία κατηγορία και αυτός που δεν το έχει καμιά απολύτως ανάγκη. Και φθάσαμε σήμερα, το κυπριακό κράτος να δίνει περίπου £20 εκατομμύρια ετησίως και θα πλησιάσουμε τα £25 εκατομμύρια οσονούπω. Δηλαδή θα μπορούσαμε να κτίσουμε το ένα τρίτο της πανεπιστημιούπολης με αυτά τα επιδόματα σε ένα χρόνο.

Συνεπώς, όταν η κυβέρνηση θα έρθει με φορολογικές μεταρρυθμίσεις, εισηγούμαι, από του βήματος της Βουλής, να λάβει σοβαρά υπόψη και αυτό το θέμα. Θα πρέπει να δώσει αντισταθμιστικά μέτρα, κατά την κρίση της, ώστε αυτό το επίδομα που δίνεται λανθασμένα να δίνεται σωστά. Να δίνεται σε όσους το έχουν ανάγκη και να μη δίνονται μόνο £1.000 ή £1.500 σε αυτούς που σπουδάζουν στις Ηνωμένες Πολιτείες ή στην Αγγλία, αλλά μέσω του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών να δίνονται όλα τα απαραίτητα, για να σπουδάζουν εκείνοι που έχουν ανάγκη και τις ικανότητες.

Αντιλαμβάνομαι ότι ένα από τα κόμματα της αντιπολίτευσης, το Δημοκρατικό Κόμμα, έχει βρει τα αντισταθμιστικά μέτρα της κυβέρνησης αρκούντως ικανοποιητικά, ώστε να ψηφίσει την αύξηση του 2%, ενώ τα άλλα δύο κόμματα της αντιπολίτευσης δεν

τα θεωρούν επαρκή. Και εγώ δεν τα θεωρώ επαρκή. Συνεπώς, παρ' όλο ότι θεωρώ τη θέση του Δημοκρατικού Κόμματος εύλογη, θα καταψηφίσω την πρόταση της κυβέρνησης και ελπίζω στο μέλλον, όταν θα έρθει με φορολογική μεταρρύθμιση, να πείσει το σύνολο της Βουλής, ώστε ομόφωνα να ψηφίσουμε τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλω να πω στους κυρίους βουλευτές ότι μπορεί όλοι να αισθανόμαστε την ανάγκη να παραστούμε στα εγκαίνια της Διεθνούς Κρατικής Έκθεσης, πλην όμως, λόγω της σοβαρότητας του θέματος, αποφασίστηκε το σώμα να εκπροσωπήσει ο Πρόεδρος της Βουλής και ως εκ τούτου δεν πρόκειται να υπάρξει διακοπή των εργασιών και συνέχιση της συζήτησης του θέματος σε άλλη συνεδρία.

Κύριε Χριστοφίδη, έχετε το λόγο.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από αρκετές αναβολές και αρκετό διάλογο, θα έλεγα, βρισκόμαστε σήμερα να συζητούμε το νομοσχέδιο για την αύξηση του ΦΠΑ κατά 2% σε συνδυασμό με μια σειρά από αντισταθμιστικά μέτρα. Οι αναβολές οι οποίες υπήρξαν, θεωρούμε, ως Ενωμένοι Δημοκράτες, ότι ήταν χρήσιμες, γιατί τουλάχιστον εξαντλήθηκαν οι οποιεσδήποτε δυνατότητες ή πιθανότητες υπήρχαν, μέσα από το διάλογο που αναπτύχθηκε, για να υπάρξει ευρύτερη συναίνεση. Και η ανάγκη για ευρύτερη συναίνεση, για ένα θέμα όπως η οικονομία, πιστεύουμε ότι είναι μεγάλη, ιδιαίτερα όταν συνδυάζεται με τα μηνύματα που δίνει αυτή η κοινωνία, αυτή η πολιτεία, δια της Βουλής των Αντιπροσώπων. Μηνύματα προς εκείνους οι οποίοι αναμένουν να δουν κατά

πόσον υπάρχει βούληση για προσαρμογή και της οικονομίας και των δεικτών της σε αυτά που επιβάλλουν εκείνοι οι οποίοι αναμένουν ότι σε κάποιο στάδιο θα είμαστε και εμείς μαζί τους, η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θεωρούμε λοιπόν ότι η οποιαδήποτε αναβολή υπήρξε μέχρι τώρα δεν έχει εκθέσει κανένα. Αντίθετα, έδωσε την ευκαιρία σε όλες τις πλευρές ... και στην πλευρά της κυβέρνησης, αλλά και στην πλευρά των κομμάτων που μέχρι τώρα δεν έχουν πεισθεί ότι υπάρχει μια ισορροπία μεταξύ αντισταθμιστικών μέτρων και αύξησης του ΦΠΑ, ώστε να καταλήξουμε σήμερα εδώ να συζητούμε την αύξηση των δύο μονάδων με τις διαφορετικές απόψεις που μέχρι τώρα ακούσαμε.

Δεν προτίθεμαι, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ κι εγώ στην ανάγκη της φορολογικής μεταρρύθμισης που ασφαλέστατα θα προχωρήσει -αυτές είναι οι διαβεβαιώσεις του Υπουργού Οικονομικών- ούτε προτίθεμαι να μιλήσω για τα προβλήματα της οικονομίας, κάτι το οποίο μας υποδεικνύει και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Αυτά έχουν αναφερθεί κατά κόρον σήμερα.

Εκείνο το οποίο θα πω είναι πως οι Ενωμένοι Δημοκράτες μπήκαν σε αυτό το διάλογο με την κυβέρνηση, γιατί αισθάνονται ότι πρέπει να βρεθεί η φόρμουλα, ώστε με την προσαρμογή του φορολογικού συστήματος να μειωθούν σιγά σιγά οι άμεσοι φόροι και να υπάρξει αντικατάστασή τους από το φόρο προστιθέμενης αξίας που είναι ένας έμμεσος και πιο δίκαιος φόρος. Παράλληλα συμφωνούμε με την ανάγκη όπως ανεβεί ο δείκτης όσον αφορά το αφορολόγητο ποσό, ώστε να καλυφθούν και κάποιες ομάδες πληθυσμού οι οποίες ίσως να μην ωφεληθούν με ορισμένα από τα αντισταθμιστικά μέτρα.

Εν πάση περιπτώσει, το πακέτο, όπως παρουσιάζεται στην τελευταία του σημερινή φάση, θεωρούμε ότι είναι αρκετά ικανοποιητικό, ώστε να προχωρήσουμε στην υπερψηφισή του. Γι' αυτό οι Ενωμένοι Δημοκράτες θα υπερψηφίσουν την αύξηση του

ΦΠΑ μαζί με το πακέτο των αντισταθμιστικών μέτρων που έχουν εγκριθεί από το διάλογο με τα κόμματα που θα υποστηρίξουν αυτή την αύξηση και παράλληλα έχουν θέση ενώπιον της Βουλής την εισήγησή τους για περαιτέρω ελάφρυνση ή, αν θέλετε, αντισταθμιστικά μέτρα με την κατάργηση της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα και με την ενσωμάτωση και αυτού του ποσοστού σε μια περαιτέρω αύξηση, σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, του ΦΠΑ. Έτσι, με αυτά επαναλαμβάνω ότι εμείς θα υποστηρίξουμε το κυβερνητικό νομοσχέδιο για την αύξηση κατά δύο μονάδες του ΦΠΑ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φαίνεται ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Ο κ. Κλεάνθους.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Γιατί έφυγε ο κοινοβουλευτικός σου εκπρόσωπος;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Διότι εκπροσωπούμε τον.

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Φαίνεται ότι το κλίμα έχει αρκετά εκτονωθεί από προηγούμενες μέρες, που προηγήθηκαν οι όποιοι διαξιφισμοί. Το Δημοκρατικό Κόμμα είναι γνωστό ότι κατέληξε στην απόφαση να ψηφίσει την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας, γιατί από την αρχή η θέση του ήταν μεν αρνητική, μόνο και εφόσον η κυβέρνηση θα παρέμενε στείρα και κωφαίνουσα σε διάφορες προτάσεις που υποβλήθηκαν απ' όλα τα κόμματα μέσω του κοινωνικού διαλόγου. Αυτό τουλάχιστο διαφαινόταν για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, γιατί η ιστορική αναδρομή χρονολογείται αφότου η κυβέρνηση έφερε το περιβόητο φορολογικό πακέτο αμέσως μετά τις προεδρικές εκλογές και αντίθετα από τις δεσμεύσεις της, κάτι που δε μας βρήκε σύμφωνους και ολόκληρο το σώμα της

αντιπολίτευσης, μπορώ να πω, το απέτρεψε, χωρίς να αποκρυσταλλωθεί και η δυσαρέσκεια, μπορώ να πω, και από τα συμπολιτευόμενα κόμματα. Έκτοτε, η κυβέρνηση επεχείρησε με διάφορους τρόπους, χωρίς να έχει την πραγματική διάθεση και θέληση -ίσως γιατί έχει διαφορετική φιλοσοφική ιδεολογική προσέγγιση γι' αυτά τα ζητήματα- και ήθελε με τη μέθοδο του σαλαμιού να επιτύχει ψήφιση των νομοσχεδίων.

Εδώ δε νομίζω ότι είναι θέμα να αντλήσουμε ή να αποκομίσουμε οφέλη, αλλά είναι σωστό, όταν είμαστε σ' αυτό το βήμα, να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, να λέμε την αλήθεια στο λαό, γιατί αυτή είναι μια πραγματικότητα, όπως είχαν τουλάχιστο διαμορφωθεί οι θέσεις των κομμάτων και ίσως, γιατί κάποιοι ανήκαν στη συμπολίτευση, ουσιαστικά από την πρώτη ώρα φαινόταν η προθυμία τους για υπερψήφιση του φόρου προστιθέμενης αξίας, για να αυξηθεί τουλάχιστον κατά δύο μονάδες, με κατάληξη την τελική πρόταση της κυβέρνησης για αντισταθμιστικά μέτρα ύψους £14,7 εκατομ. Αυτά ήταν εκείνα που έκρινε ότι θα μπορούσαν να πείσουν και συμπολίτευση και αντιπολίτευση.

Μέσα σε αυτά τα δεδομένα, ήταν καθήκον της αντιπολίτευσης να παρέμβει. Και εμείς επιδιώξαμε να εκτελέσουμε αυτό το καθήκον, μπαίνοντας και παρεμβαίνοντας σε ένα διάλογο, στην προσπάθειά μας να πείσουμε την κυβέρνηση να αυξήσει τα αντισταθμιστικά κοινωνικά μέτρα σε ένα ποσοστό που θα μπορούσαμε να κρίνουμε ότι θα δικαιολογούσε την ψήφιση από μέρους μας. Είναι γεγονός ότι σε αυτό το διάλογο - ήταν μακρός βέβαια- υπήρξαν αρκετές δυσκολίες, γιατί η κυβέρνηση θεωρούσε ότι θα ήταν πολύ δύσκολο να ενδώσει και να αποδεχθεί προτάσεις και εισηγήσεις δικές μας, που, επαναλαμβάνω, δεν ήταν δικές μας· ήταν προτάσεις και ιδέες από πολλά κόμματα, ίσως απ' όλες τις κομματικές παρατάξεις. Απλώς εμείς θεωρήσαμε σωστό να τις προωθήσουμε, με σκοπό να πείσουμε την κυβέρνηση στο τέλος να τις αποδεχθεί. Και είναι γεγονός ότι περάσαμε διάφορα στάδια. Όχι αμφιταλαντεύσεις δικές μας, γιατί εμείς

είμαστε πάντοτε σταθεροί σε αυτή τη θέση, δηλαδή ότι από τη μια το θέμα του φόρου προστιθέμενης αξίας αργά ή γρήγορα ήταν κάτι που επιβαλλόταν να το ψηφίσουμε, όμως θα έπρεπε σταδιακά και υπό προϋποθέσεις. Και κρίναμε ότι αυτές οι προϋποθέσεις θα ετηρούντο, αν ικανοποιούνταν συγκεκριμένες εισηγήσεις και προτάσεις τις οποίες υποβάλαμε.

Σε κάποιο στάδιο η κυβέρνηση πρέπει να πω ότι μας αντιπρότεινε μόνο έντεκα εκατομμύρια, το τονίζω, με τα οποία πίστευε ότι θα μπορούσαμε να ικανοποιηθούμε. Δυστυχώς, δεν ικανοποιηθήκαμε και επαναλάβαμε σθεναρά τη θέση μας ως Δημοκρατικό Κόμμα ότι δεν μπορούμε να προχωρήσουμε στην ψήφιση. Εκεί βεβαίως πρέπει να πω ότι κατηγορηθήκαμε ότι πιέζουμε την κυβέρνηση και υπήρξαν και χαρακτηρισμοί, μέχρι ότι τους πιάσαμε από το λαιμό. Δυστυχώς, δεν ήταν έτσι τα πράγματα και φάνηκε ότι και περιθώρια υπήρχαν και η κυβέρνηση έπρεπε να ακούσει αυτές τις εισηγήσεις, γιατί πραγματικά το θέμα της κοινωνικής δικαιοσύνης, το θέμα της δικαιότερης ανακατανομής του εισοδήματος είναι υποχρέωση όλων μας. Και τις στιγμές ακόμα που η κυβέρνηση μπορεί να έχει διαφορετικές προσεγγίσεις, ένας είναι ο τρόπος για την καλώς νοούμενη συναίνεση: να ακούσει και άλλες φιλοσοφικές προσεγγίσεις.

Πρέπει να πω ότι θα είμαστε ευτυχέστεροι, εάν όλα τα κόμματα, και ειδικότερα η αντιπολίτευση, μπορούσαν να εμπλακούν σε μια πρόταση, έτσι ώστε να επιτύχουμε καλύτερα αποτελέσματα, κάτι που δε φάνηκε με την έλλειψη σωστού συντονισμού. Ωστόσο δόθηκε η ευκαιρία με κάποιες αναβολές να επιδιωχθεί -και εμείς θα το χαιρετίζαμε- η επίτευξη πρόσθετων κοινωνικών αντισταθμιστικών μέτρων και με εισηγήσεις και ιδέες, που κατανοούμε και χαιρετίζουμε, από πλευράς του ΑΚΕΛ όσο και από το Κίνημα των Σοσιαλδημοκρατών. Δυστυχώς, η κυβέρνηση φαίνεται ότι δεν μπορούσε σε αυτό το στάδιο να προχωρήσει σε οτιδήποτε περισσότερο και βεβαίως εμείς δεν είχαμε την επιλογή. Εδώ θα υπενθυμίσω κάτι στο συνάδελφο τον κ.

Θεοδώρου, που είπε ότι δεν μπήκαμε στη διαδικασία την πλειοδοτική. Οφείλω να του πω ότι πλειοδοσία γίνεται, όταν υπάρχουν περισσότεροι από ένας προσφοροδότες. Στη συγκεκριμένη περίπτωση του Δημοκρατικού Κόμματος, θυμάμαι είμαστε μόνοι μας εκείνοι που συζητούσαμε με την κυβέρνηση, για να την πείσουμε να αυξήσει τα αντισταθμιστικά κοινωνικά μέτρα, το επαναλαμβάνω. Η συμπολίτευση ήταν ικανοποιημένη και χωρίς αντισταθμιστικά κοινωνικά μέτρα και με τα £14,7 εκατομ. τα οποία πρότεινε η κυβέρνηση. Αυτή είναι μια πραγματικότητα και την κατανοούμε. Εμείς είχαμε αυτό το ρόλο και αυτό το έργο να επιτελέσουμε και νομίζω σωστά επιτελέσαμε τον αντιπολιτευτικό μας ρόλο, όπως εμείς τον αντιλαμβανόμαστε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ευτυχώς που λείπει ο Λευτέρης που δαμαί.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ο Λευτέρης είναι ελεύθερος να έρθει και αργότερα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αν διευκολύνεται η ψηφοφορία, να τον...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να τον κρατήσουμε μακριά!

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Δεν επηρεαζόμαστε από οποιεσδήποτε παρεμβολές στις αποφάσεις εκείνες που θεωρούμε ουσιαστικές και σοβαρές.

Πρέπει να πω ότι με την κυβέρνηση προσπαθήσαμε για κάτι πολύ καλύτερο, κάτι που επεδίωξε και συνεχίζει να επιδιώκει και το ΑΚΕΛ και το ΚΙΣΟΣ. Και είναι γεγονός ότι ούτε εμείς καταφέραμε να επιτύχουμε κάτι καλύτερο από αυτό το οποίο τελικά διαμορφώθηκε με τη δική μας ολοκληρωμένη πρόταση, που έφθανε στο ύψος των £47,2 εκατομ. Όμως οφείλουμε να το πούμε, και είναι εις πίστιν της κυβέρνησης, ότι

δέχθηκε ουσιαστικά, ηθικά, να δεσμευτεί για μια σειρά άλλων ανακουφιστικών μέτρων και προτάσεων, διαμορφωμένων και άλλων που θα διαμορφώσουμε, έτσι ώστε συγκεκριμένα εισοδηματικά στρώματα να ανακουφιστούν, τάξεις αναξιοπαθούντων να είναι σε καλύτερη θέση. Και πιστεύουμε ότι στη συνέχεια και πάλι η κυβέρνηση θα ακούσει τις δικές μας εισηγήσεις, που ευχόμαστε να είναι εισηγήσεις όλων, έτσι ώστε, εφόσον θέλει τη συναίνεση -και την εννοούμε στην πράξη- να ακούει και τη φωνή της αντιπολίτευσης, για να μπορούμε να επιτελέσουμε και την κοινωνική συνοχή, που είναι απαραίτητη σε αυτό τον τόπο. Έτσι, αν δούμε και κάποια καλύτερα μέτρα από πλευράς της κυβέρνησης, δε σας το αποκρύβουμε ότι θα τα χαιρετίσουμε. Ήδη εγκαινιάσαμε αυτό το διάλογο και ίσως εμπλακούμε και περισσότεροι αυτή τη φορά, για να το επιτύχουμε με αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα.

Οφείλω να κάμω μια αναφορά, γιατί έγινε πολύς θόρυβος τότε δυστυχώς, στο ότι στην όλη συζήτηση και διαπραγμάτευση που έκαμε το Δημοκρατικό Κόμμα επεδίωξε να αφαιρεθούν κάποια από τα αντισταθμιστικά κοινωνικά μέτρα της κυβέρνησης, για να αντικατασταθούν. Εμείς δεν κάμαμε καμιά εισηγήση αντικατάστασης. Εμείς είχαμε συγκεκριμένη πρόταση για πρόσθετα κοινωνικά αντισταθμιστικά μέτρα και φορολογικές ελαφρύνσεις και μάλιστα πιστεύαμε ότι στην περίπτωση των πολυτέκνων, όπου είχε αναλάβει μια δέσμευση ο κ. Υπουργός, θα την τηρούσε και ήταν ήδη μέσα σε εκείνα τα οποία θα έφερνε στο συνολικό πακέτο. Όμως το πολυδιαφημισμένο περί δύο εκατομμυρίων λιρών πρέπει να πω ότι ήταν μια λανθασμένη αναφορά δημόσια, γιατί στην πραγματικότητα, και από τα έγγραφα που κατατέθηκαν ενώπιον της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής των Οικονομικών, είναι μόλις οκτακόσιες χιλιάδες λίρες εκείνα τα οποία πρόσφεραν προς τις οικογένειες των πολυτέκνων. Αυτά για αποκατάσταση κάποιας αλήθειας, για να μην υπάρχουν περαιτέρω συζητήσεις και παρεξηγήσεις, διότι εδώ δεν είναι θέμα παρερμηνείας· οι αριθμοί είναι ξεκάθαροι.

Πρέπει να πούμε ότι για το Δημοκρατικό Κόμμα ήταν κατανοητό ότι η αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας δε θα μπορούσε με κανένα τρόπο να αυξήσει αισθητά τα έσοδα του κράτους. Δε θα μπορούσε πολύ περισσότερο να επιλύσει το μέγα πρόβλημα του δημοσιονομικού ελλείμματος. Εκεί όλοι φαίνεται πάλι να συμφωνούμε και δεν ξέρω στην πράξη αν η γενναιότητα που θα επιδείξουμε ο καθένας ή και όλοι μαζί θα είναι τέτοια, ώστε στην πραγματικότητα να επιτύχουμε με εθνική συναίνεση επιτέλους να αντιμετωπίσουμε αυτό το μέγα πρόβλημα. Την ίδια ώρα όμως πρέπει να τονίσουμε προς την κυβέρνηση ότι τούτη τη στιγμή στα θέματα αξιοκρατίας, στα θέματα που έχουν σχέση έμμεσα με την αξιοκρατία και αφορούν τη διασπάθιση δημοσίου χρήματος πρέπει να επιδείξει τη μεγαλύτερη δυνατή προσοχή, να αποφύγει την κάθε πρόκληση, αν πραγματικά θέλει αυτή τη συναίνεση, για να μπορέσουμε να επιτύχουμε στην προσπάθειά μας να βρούμε με συναίνεση τον τρόπο που επιλύουμε το θέμα του δημοσιονομικού ελλείμματος. Το Δημοκρατικό Κόμμα και στην πράξη θα είναι έτοιμο να συζητήσει αυτό το μέγα θέμα, νοουμένου ότι υπάρχει η σωστή αντίληψη και κατανόηση, κυρίως από πλευράς της κυβέρνησης, ώστε η συμπεριφορά της, η πολιτική της πράξη και οι όλες ενέργειές της να συνάδουν προς την κατεύθυνση της δημιουργίας του κλίματος που θα βοηθήσει σε αυτή τη συναίνεση και στη λήψη αυτής της πραγματικά γενναίας απόφασης.

Το Δημοκρατικό Κόμμα δεν έχει υπό τις περιστάσεις καμιά άλλη επιλογή και ούτε μετανιώνει για το ότι στην προσπάθειά του αυτή κατέληξε σε ένα αποτέλεσμα, εκείνο που μπορούσαμε με τις δικές μας τουλάχιστο δυνάμεις να επιτύχουμε, ώστε να υπάρξει αυτή η δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος. Γι' αυτό και αιτιολογούμε την υπερψήφιση στην περίπτωση των τριών νομοσχεδίων. Είναι αντιληπτό και θα ξέρουν οι συνάδελφοι ότι η πρόταση νόμου για μας δεν έχει αυτή την ώρα κανένα διαφορετικό νόημα, ειδικά για την εισφορά προς το ΠΙΚ, γιατί θεωρούμε ότι το νομοσχέδιο είναι

εκείνο που τυπικά και ουσιαστικά συνάδει και ανταποκρίνεται σε αυτό το οποίο θέλουμε να επιτύχουμε όλοι. Και είναι ευτύχημα, γιατί μια πρόταση νόμου των συναδέλφων θα έμεινε απλά στο χαρτί, όπως για πολλά άλλα χρόνια προηγουμένως έμεινε, ενώ εμείς καταφέραμε να το κάμουμε και αυτό πραγματικότητα.

Σας ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Κλεάνθους ο κ. Αγαπίου αντικατέστησε τον προεδρεύοντα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Απλά, κύριε Πρόεδρε, επειδή συνηθίζεται μία σειρά, αν είναι να μιλήσουν και τα δυο κόμματα, η παράκληση είναι να ακολουθηθεί. Δεν είναι θέμα ψηφοφορίας· είναι θέμα μιας τακτικής...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μήπως ο Αναπληρωτής Πρόεδρος της Βουλής γνώριζε ότι θα αρχίσει η ψηφοφορία, γι' αυτό έφυγε;

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα καταρχάς να επισημάνω, επειδή η όλη συζήτηση φαίνεται να έχει μετατραπεί σε μία συζήτηση περί φορολογικής δικαιοσύνης, ότι τα

βασικά επιχειρήματα στα οποία στηρίχθηκε η κυβέρνηση, προτείνοντας το βασικό νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας σήμερα και που αφορά την εναρμόνιση στο ζήτημα του φόρου προστιθέμενης αξίας, ήταν δύο: Το πρώτο και κύριο, που θα μπορούσε να ήταν και αποκλειστικό -ήταν αρκετό- ήταν αυτό της εναρμόνισης. Το δεύτερο ήταν, αν ήταν, λέω εγώ, εκείνο του δημοσιονομικού ελλείμματος. Κατ' ακρίβειαν δεν ισχύει ως επιχείρημα, για να συζητήσουμε την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας, διότι ευθύς εξαρχής θα πρέπει να αποκαταστήσουμε και κάποια αριθμητικά δεδομένα.

Υπάρχει η εντύπωση ότι η κυβέρνηση θα εισπράξει ένα ποσό γύρω στα £65 εκατομ., από το οποίο θα διαθέσει μέρος ως κοινωνικές παροχές μέσα από κάποια αντισταθμιστικά μέτρα. Η πραγματικότητα των αριθμών είναι διαφορετική. Η κυβέρνηση θα δώσει όσα θα πάρει. Τελικά, η κυβέρνηση δεν έχει κάνει πρόταση διαφορετική απ' αυτή που ήθελε να γίνει το ΑΚΕΛ, για παράδειγμα. Και είναι πολύ απλό: την πρώτη χρονιά η κυβέρνηση θα πάρει περίπου £33 εκατομ., θα δώσει £65 εκατομ., άρα θα είναι μείον η δημοσιονομική άσκηση. Τις επόμενες χρονιές η κυβέρνηση θα δώσει £65 εκατομ., συμπεριλαμβανομένων των £18 εκατομ. για τα οποία υπάρχει υποχρέωση, όπως ξέρομε, και τα οποία δε λογίζονται ως αντισταθμιστικά, αλλά θα δοθούν. Επομένως, από άποψη δημοσιονομικής ασκήσεως, ας μην περιμένουμε ότι θα επωφεληθούν τα έσοδα του κράτους από καθαρές εισροές καθόλου. Άρα λοιπόν δε θα έπρεπε καν να γίνεται συζήτηση για το δημοσιονομικό θέμα: είναι όμως το υπόβαθρο. Και εννοείται ότι, ναι, πρέπει να πούμε για την εναρμόνιση, αλλά, όταν υπάρχει οξύ πρόβλημα δημοσιονομικού ελλείμματος, δε νοείται επιβάρυνση, δηλαδή επιπρόσθετο έλλειμμα. Καλά θα ήταν, αν -λέω αν- υπήρχε και κάποιο όφελος από αυτή την πρόσθετη φορολογία για τα ταμεία του κράτους. Έτσι νομίζω ότι είναι η σωστή, και όσο μπορώ να τη φανταστώ, αντικειμενική τοποθέτηση

των πραγμάτων.

Απ' εκεί και πέρα θα ήθελα επίσης να προσθέσω ότι η διαδικασία της εναρμόνισης δεν είναι μια μηχανική διαδικασία. Συμφωνώ με όλους όσους λεν ότι πρέπει να τη βλέπουμε πάντα με μία κριτική διάθεση. Ωστόσο δεν μπορεί η κριτική διάθεση αυτή να είναι μονομερής και να εκπορεύεται μόνο από την Κύπρο προς τα έξω. Θα πρέπει σε κάποια στιγμή, διατηρώντας οπωσδήποτε τον αυτοσεβασμό μας και το αυτεξούσιο αυτού του σώματος, να κάνουμε και κάποιους άλλους συλλογισμούς. Γιατί άραγε οι χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης επέλεξαν να προτείνουν ως κοινό φορολογικό καθεστώς μέχρι στιγμής το φόρο προστιθέμενης αξίας; Και, όταν λέμε οι χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το αναλύουμε στοιχειωδώς, μιλώντας για σοσιαλιστικές κυβερνήσεις σε μεγάλο βαθμό, για χώρες που διαθέτουν, ως θεωρείται, τους κορυφαίους οικονομολόγους. Εκεί σπουδάζουν και οι πλείστοι των Κυπρίων. Επομένως, όταν ξεκινούμε εδώ συζητήσεις και θέλουμε ορισμένες φορές να δώσουμε εντυπώσεις ότι ο φόρος προστιθέμενης αξίας είναι το ανάθεμα ενός φορολογικού συστήματος, νομίζω ότι θα πρέπει να σκεφτόμαστε δύο φορές.

Έγινε λόγος από το βήμα σήμερα και για κοινωνική εναρμόνιση. Βεβαίως, θα πρέπει σε κάποια στιγμή να προχωρήσουμε παράλληλα σε όλα τα επίπεδα. Ωστόσο εκείνο το οποίο μερικές φορές ξεχνάμε, μιλώντας για τα επιτεύγματα στις διάφορες χώρες του ευρωπαϊκού συστήματος και ειδικότερα για το επίπεδο κοινωνικής πρόνοιας που υπάρχει, είναι ότι η υποδομή του κοινωνικού κράτους σε αυτές τις χώρες προϋπήρχε της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Δεν είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση που υπέβαλε κάποιου είδους κοινό κοινωνικό καθεστώς. Στηριζόμενη στο τι υπήρχε σ' αυτά τα κράτη -και φτιάχτηκε μέσα από δεκαετίες, όπως πολύ καλά γνωρίζουμε- έφτασε στο σημείο να βάλει κάποιες κοινές προδιαγραφές. Εδώ όμως στην Κύπρο, ε, θα πω ότι αυτή είναι η πρώτη δεκαετία αυτής της δικής μας κυβέρνησης. Δεν έχει πολλές δεκαετίες πίσω της,

για να μπορούμε να κατακρίνουμε ότι δεν έχουμε φτάσει από άποψη κοινωνικού κράτους εκεί που έπρεπε να φτάσουμε. Και επιπλέον θα ήθελα να πω ότι μία γενικότερη στάση που αφορά τη συζήτηση περί την εναρμόνιση τουλάχιστον προσωπικά με κάνει να απορώ ως προς τις πραγματικές προθέσεις κάποιων πολιτικών δυνάμεων. Η άρνηση να αυξηθεί ο φόρος προστιθέμενης αξίας χρονολογείται από το '98. Σε επίπεδο θέσεων, σε επίπεδο αρχών πότε υπολογίζουμε ότι θα εναρμονιστούμε; Το ερώτημα αυτό παραμένει. Και θα ήταν καλό να ακούσουμε κάποιες απαντήσεις απ' αυτούς που νομίζουν ότι μπορούμε αβρόχως ποσά να τοποθετηθούμε και να πούμε ότι θέλουμε ή δε θέλουμε. Πότε θα εναρμονιστούμε; Το 2003 θα πάμε από το 8% στο 15%; Όποιες κι αν είναι οι διαφορές μας στις προτάσεις οικονομικής πολιτικής, διανοείται κανείς μια τέτοια εξέλιξη και μπορεί να την υποστηρίξει;

Όσον αφορά το γεγονός ότι έχουμε παρασυρθεί σε μία συζήτηση περί φορολογικής δικαιοσύνης, παρά το γεγονός ότι πιστεύω ότι δεν ήταν η ώρα να γίνει, φαίνεται ότι ήταν η κύρια επιχειρηματολογία τουλάχιστον του ΑΚΕΛ. Το ΑΚΕΛ έχει υιοθετήσει -και έχουμε σήμερα ενώπιόν μας πρόταση νόμου σχετική- κάποιες προτάσεις που είχαμε ακούσει από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις κυρίως για αύξηση των φοροαπαλλαγών για εξαρτώμενα άτομα και για τόκους από ιδιοκατοίκηση. Και, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, όλες οι πολιτικές δυνάμεις είχαν πει ότι ήταν λογικότερες αυτές οι προτάσεις και βεβαίως ήταν συνεπακόλουθες μιας ευρύτερης αναδιοργάνωσης του φορολογικού συστήματος. Βεβαίως, εδώ έχουμε τη διαβεβαίωση του Υπουργού Οικονομικών επισήμως στην επιτροπή Οικονομικών ότι αμέσως μετά θα γίνει ευρύτερη φορολογική μεταρρύθμιση.

Εδώ είχαμε μία διαδικασία πολιτικής συνεννόησης ανάμεσα στην κυβέρνηση και στα πολιτικά κόμματα. Έτυχε κάποια πολιτικά κόμματα -τρία συγκεκριμένα- να συγκατανεύσουν στη βάση μιας δέσμης μέτρων. Ο συνάδελφος προηγουμένως

αναφέρθηκε και στο ιστορικό, ο κ. Κλεάνθους. Δε θα ήθελα να πω, από τη δική μας οπτική γωνία, πώς βλέπουμε τα πράγματα. Όμως έτυχε να υπάρχουν αυτά τα τρία κόμματα που έκαναν μία -να το πω έτσι- πολιτική συμφωνία. Επομένως, δε θα ήταν σωστό να έρθουμε και να διασαλεύσουμε τη λογική αυτών των επιλογών με άλλες επιλογές που θα ήταν επίσης πιθανές. Έχω ακούσει από αυτό το βήμα τόση ώρα από διάφορους συναδέλφους, και από το Σοσιαλδημοκρατικό Κίνημα και από το ΑΚΕΛ και από το Δημοκρατικό Κόμμα, προτάσεις που η καθεμιά πλευρά λέει “τις έχουμε καταθέσει”. Πολλές προτάσεις -ας γίνει μια συγκριτική μελέτη των όσων εδόθησαν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου- είναι κοινές σε όλα τα κόμματα. Επομένως, εδώ δεν τίθεται θέμα να επέμβουν όσοι δε θα εφήφιζαν το φόρο προστιθέμενης αξίας στη σύνθεση της δέσμης. Δεν είπαμε ότι αυτή η δέσμη θα κάνει διά παντός δικαιότερο το φορολογικό σύστημα· είπαμε ότι είναι κάποια αντισταθμιστικά μέτρα.

Και εδώ, επειδή γίνεται πολλή φιλολογία για το ότι δεν είναι αρκετά, ότι τα φτωχότερα στρώματα θα πληρώσουν και δε θα πάρουν, εγώ θα ήθελα να απευθύνω μια πρόσκληση, για να μην πω πρόκληση: Έχει κανείς υπολογίσει πόσο θα επιβαρυνθούν και ποιοι από τον επιπρόσθετο φόρο προστιθέμενης αξίας; Έχει γίνει κάποια μελέτη που να λέει «αυτά τα εισοδηματικά στρώματα θα πληρώσουν τόσο»; Και όμως μπορεί να γίνει. Προσωπικά έχω κάνει μια άσκηση, για την οποία δε διεκδικώ το αλάθητο, αλλά μπορώ να σας πω ότι, αν στηριχθούμε στη μεγάλη έρευνα εισοδημάτων και δαπανών των κυπριακών νοικοκυριών που γίνεται κάθε πενταετία -η τελευταία έγινε το '96-97- αν αναπροσαρμόσουμε, με βάση τα στοιχεία του πληθωρισμού και την πορεία της ιδιωτικής κατανάλωσης, την οικονομία μας στα δεδομένα εκείνα, για να φτάσουμε σε σημερινές τιμές, μπορούμε να βρούμε ότι η επιβάρυνση για τα φτωχότερα νοικοκυριά -εκεί μέσα είναι όλα τα νοικοκυριά· δεν είναι μόνο αυτά που πληρώνουν

φόρο εισοδήματος- θα είναι γύρω στις τέσσερις λίρες το μήνα από την αύξηση των δύο μονάδων σε φόρο προστιθέμενης αξίας. Και στα πιο πλούσια που έχουν τη μεγαλύτερη κατανάλωση φτάνει η επιβάρυνση περίπου τις σαράντα, σαράντα και κάτι λίρες το μήνα. Και βεβαίως κλιμακώνεται αναλόγως της κατανάλωσης κάθε κατηγορίας νοικοκυριών. Αν κάνουν κάποιοι κάποιους πρόχειρους υπολογισμούς για το τι θα επωφεληθούν τα νοικοκυριά αυτά από αυτά τα αντισταθμιστικά μέτρα, τα οποία φαίνεται αυτοί που θα τα καταψηφίσουν ότι τα βρίσκουν ανεπαρκή, θα δουν, και είναι προσωπική μου εκτίμηση, ότι αναπληρώνεται το χαμένο εισόδημα, αναπληρώνεται πλήρως, και για αυτά ακόμα τα φτωχότερα στρώματα.

Ο πρόεδρος του Σοσιαλδημοκρατικού Κινήματος και ο κ. Θεοδώρου αναφέρθηκαν δίκαιως, όπως και άλλοι συνάδελφοι στο παρελθόν, σε αυτούς τους ανθρώπους που δεν είναι στο φόρο εισοδήματος, οι οποίοι ό,τι φοροαπαλλαγές και να δώσουμε, δεν παίρνουν κάτι σε αντιστάθμισμα. Εδώ θα πω ότι και τα κόμματα τα οποία συμμετείχαμε στη διαπραγμάτευση, στις διαβουλεύσεις, με τον Υπουργό Οικονομικών είχαμε αυτή την έγνοια. Και συγκεκριμένα γνωρίζουμε από μελέτες ... Ο κ. Λυσσαρίδης είπε ότι αυτοί που είναι κάτω από το όριο φτώχειας είναι εβδομήντα χιλιάδες. Ξέρω ότι υπάρχουν πολλοί ορισμοί, αλλά εν πάση περιπτώσει, σύμφωνα με τον επίσημο ορισμό, είναι γύρω στο 4% στην Κύπρο. Αλλά επίσης, σύμφωνα με αυτές τις έρευνες, γνωρίζουμε ότι αυτοί οι άνθρωποι συνήθως είναι συνταξιούχοι, συνήθως είναι γυναίκες συνταξιούχοι. Ανάμεσα στα μέτρα, στη βάση των οποίων θα ψηφίσουμε και την αύξηση του ΦΠΑ, είναι η αύξηση των συντάξεων. Αφορά αυτόν ακριβώς τον πληθυσμό πρωτίστως. Για να μην αναφέρω και την ένεση τη χρηματοδοτική που δίνεται στον Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, που γνωρίζουμε ότι κυρίως τα φτωχότερα στρώματα ευνοεί.

Εν πάση περιπτώσει, εγώ θα ήθελα να προσθέσω ότι έχει αναπτυχθεί και μία φιλολογία μοιραία αυτές τις μέρες γύρω από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Δεν έχω

καμία πρόθεση, διάθεση ούτε υποχρέωση να υπερασπιστώ το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, ωστόσο μου μένει πάλι η απορία, γιατί έχουμε πάρει διά μέσου του προέδρου της επιτροπής Οικονομικών την προκαταρκτική έκθεση που έχουν φτιάξει για την Κύπρο· μόλις χτες μας την έχουν παραδώσει. Ε! προσπαθώ να δω ποιες είναι αυτές οι προτάσεις πολιτικής απέναντι στις οποίες τραβούμε πίσω, είμαστε επιφυλακτικοί. Από την πλευρά του ΑΚΕΛ, διάφορα στελέχη ένιωσαν την ανάγκη να εξηγήσουν το πόσο υποβολιμαίο ρόλο παίζει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στη διεθνή πολιτική και τι κάνει στις φτωχές χώρες κ.λπ. Δε θα μπω σ' αυτή τη συζήτηση· εξάλλου δε μας ενδιαφέρει. Θα σας πω απλώς ότι, μιλώντας για εξορθολογισμό των δημόσιων οικονομικών - αναφέρθηκε εν παρόδω και ο συνάδελφος κ. Θεοδώρου προηγουμένως- εισηγούνται όχι μέτρα πολιτικής· λένε τι πρέπει να γίνει σε ένα επίπεδο τεχνοκρατικό. Εμείς θα αποφασίσουμε τα μέτρα πολιτικής. Και τι λένε; Πρώτον, λένε ότι θα πρέπει τα δημοσιονομικά στην Κύπρο να καλύψουν το σύνολο της κυβερνήσεως, όπως συμβαίνει στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λένε “το σύνολο της κυβερνήσεως” και εννοούν και κομμάτια που τα έχουμε εμείς εκτός προϋπολογισμού και είναι μία τεχνική αναπροσαρμογή. Δεύτερον, λένε ότι το φορολογικό σύστημα θα πρέπει να εναρμονιστεί με τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάτι που επίσης το γνωρίζουμε. Και τρίτον -που βρίσκω ότι είναι πιο ενδιαφέρον- λένε ότι οι δαπάνες του κυπριακού κράτους θα πρέπει να εξορθολογιστούν, κατά τρόπο που να διασφαλίσουν την καλύτερη δυνατή χρήση για τα λεφτά των φορολογούμενων πολιτών. Δεν πιστεύω ότι κανείς διαφωνεί -σε όποια πολιτική πτέρυγα κι αν ανήκει- με αυτή την αρχή. Στη συνέχεια λένε -κάτι που ακούσαμε από αυτό το βήμα· όχι από ακραίους φιλελεύθερους ούτε συντηρητικούς βουλευτές- ότι η απασχόληση στο δημόσιο τομέα θα πρέπει να περιοριστεί και να αναδιοργανωθεί, κατά τρόπο που οι πόροι να διατίθενται αναλόγως με τις ανάγκες της κοινωνίας. Νομίζω ότι αυτό μας είπε και ο κ. Θεοδώρου, με άλλα

λόγια. Και στη συνέχεια βεβαίως επισημαίνουν ότι το μερίδιο των μεταβιβάσεων και των χορηγιών από το δημόσιο χρήμα στην Κύπρο έχει υπερδιπλασιαστεί τα τελευταία χρόνια. Αυτά είναι μεγέθη τα οποία θα πρέπει να κοιτάξουμε να χαλιναγωγήσουμε και όχι τα ποσοστά που έδωσε ο κ. Αντωνίου για το μερίδιο των φόρων στο εθνικό εισόδημα που μπορεί να έχει αυξηθεί. Βεβαίως, ο κ. Αντωνίου μάς είπε ότι αυξήθηκε από το '88 έως το '92 -εκεί δεν πείραζε· ήταν άλλη κυβέρνηση- και μετά περίπου άλλο τόσο από το '92 μέχρι σήμερα. Αλλά δεν είναι θέμα ποια κυβέρνηση ήταν. Το θέμα είναι ότι δεν πρέπει να δούμε πόσο αυξάνεται ο φόρος εισοδήματος που πληρώνουν οι μισθωτοί κυρίως στο εγχώριο προϊόν της χώρας, αλλά να δούμε αν αυξάνεται αυτό το μερίδιο στις δαπάνες και τα έσοδα του κράτους. Και εγώ λέω ότι δεν αυξάνεται, διότι έχουν αυξηθεί οι δαπάνες και τα έσοδα του κράτους. Γι' αυτό έχει αυξηθεί αυτό σε απόλυτα μεγέθη και φαίνεται αυξημένο στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Δε χρειάζονται δημόσια βοήθεια. Δεν πιστεύω ότι με βάση αυτές τις προτάσεις θα έπρεπε να γίνει αυτός ο θόρυβος και να φτάσουμε στο σημείο ακόμη και ο Πρόεδρος της Βουλής να νιώσει την ανάγκη να κάνει μια διευκρίνιση για τις συστάσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Δεν τις υιοθετώ ούτε ξέρω στο σύνολο τι λένε οι προτάσεις, απλώς θα πρέπει να σταματήσουμε, τουλάχιστον ορισμένοι, να δαιμονολογούμε και, όπως ακούστηκε κι απ' αυτό το βήμα, να προσπαθήσουμε να έχουμε μια πιο επιστημονική προσέγγιση.

Εγώ θα εισηγούμουν να γίνουν κάποιοι υπολογισμοί και να τεθούν υπόψη της Βουλής, για να τελειώσει ο μύθος ότι τα φτωχά στρώματα θα πληρώσουν πολλά από τις δύο μονάδες του ΦΠΑ και δε θα πάρουν τίποτα. Πραγματικά, δεν πιστεύω ότι είναι έτσι τα πράγματα. Εμείς οπωσδήποτε είδαμε από την αρχή συνυφασμένη την ψήφιση της επαύξησης του ΦΠΑ με κάποια αντισταθμιστικά μέτρα. Ποτέ δεν μπήκαμε στη λογική να μετρήσουμε πόσα εκατομμύρια θα ήταν κι αν θα έπρεπε να φτάσουμε στο 100% ή

όπως κάποιοι από την αντιπολίτευση ζήτησαν, επειδή η κυβέρνηση έχει πάρει από άλλους φόρους και δασμούς, ωσάν να μην έχει το κράτος -όχι η κυβέρνηση- £250.000 έλλειμμα, επειδή έχει πάρει, τώρα να δώσει περισσότερα. Με υπολογισμούς φαίνεται ότι δίνει περισσότερα μ' αυτό το διακανονισμό, που κάποιοι κρίνουν ως τσιγγούνικο, και εγώ λέω ότι κακώς δίνει περισσότερα. Θα ήταν καλά να είχε περισσέψει κάτι καθαρά γι' αυτό το δημοσιονομικό έλλειμμα που εμείς θα κληθούμε -όπως και για τις θέσεις στο δημόσιο που άκουσα κριτική, απ' ό,τι ξέρω τις εγκρίνει η Βουλή- ακόμα κι αυτές των εκτάκτων περνούν πλέον από επιτροπές της Βουλής- να δώσουμε απαντήσεις γι' αυτό το έλλειμμα.

Εγώ θα ήθελα να επισημάνω ότι έπεται εναρμόνιση και για το υπόλοιπο, από το 10% στο 15%, και θα πρέπει να γίνει έγκαιρα, διαφορετικά αυτός ο πληθυσμός, οι φορολογούμενοι, είναι που θα πληρώσει τις απότομες μεταβολές και η οικονομία θα επιβαρυνθεί. Ήδη έχουμε πρόβλημα όξυνσης πληθωρισμού.

Για τη φορολογική μεταρρύθμιση, δε θα μπω βέβαια στη συζήτηση αυτή, γιατί θα γίνει αμέσως μετά. Έχει και ο Δημοκρατικός Συναγερμός απόψεις, π.χ. η εισήγηση που ακούστηκε για μια νέα μορφή φορολογίας δεν είναι νέα, κατ' ακρίβειαν η φορολογία των εισοδημάτων από τόκους καταθέσεων. Η φορολογία υπάρχει, απλώς δύσκολα εισπράττεται, μέχρι και καθόλου. Η εισήγηση είναι να εισπράττεται στην πηγή, από τις τράπεζες ως παρακράτηση. Τότε θα γίνει πλήρης εισπραξη και μιλάμε για αρκετά έσοδα για το κράτος. Αυτό είναι ένα παράδειγμα. Βεβαίως συμεριζόμαστε και έχουμε προτείνει στο παρελθόν στον Υπουργό Οικονομικών ότι θα πρέπει να αναθεωρηθούν οι όροι εργοδότησης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα για μελλοντική απασχόληση. Το έχει αναφέρει και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος και προηγουμένως ο κ. Θεοδώρου, ότι, όταν έχουμε αυτό το άγχος των £60 εκατομ. ή του 10% κάθε χρόνο, εμείς θα πρέπει να επιβάλλουμε φορολογίες, για να χρηματοδοτούμε

αυτή τη δαπάνη, έστω κι αν δεν αυξάνονται οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων. Την πρώτη φορά που είχα αναφερθεί σ' αυτό το θέμα, απ' αυτό εδώ το βήμα, ήταν την πρώτη μου χρονιά στη Βουλή. Ο συνάδελφος κ. Κατσουρίδης ήταν εδώ μπροστά και με ρώτησε δηκτικά «Αυτή, κύριε Προδρόμου, είναι θέση του κόμματός σας ή είναι θέση δική σας;». Αυτή τη στιγμή ελπίζω να γίνει θέση της Βουλής, χωρίς να φοβόμαστε ότι θα μας επικρίνουν.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ποιου θέση ήταν τελικά;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Το ερώτημα είναι ποιου θέση θα γίνει σήμερα. Έχω ακούσει τον κ. Θεοδώρου και λέω ότι συμφωνώ μαζί του και τον συγχαίρω. Δε θα τον ρωτήσω αν είναι θέση του κινήματος, αν και πιστεύω ότι είναι, μια και είχαμε ακούσει τον κ. Λυσσαρίδη πέρσι στους προϋπολογισμούς να κάνει ανάλογης κατεύθυνσης εισηγήσεις, που πιστεύω ότι σε τέτοιες αποφάσεις, που δε θα τις έλεγα γενναίες αλλά ειλικρινείς, ακριβοδίκαιες και καίριες, είναι που θα πρέπει να εξασφαλιστεί συναίνεση και όχι σε παζαρέματα ποιοι θα δώσουν τελικά παροχές στους πολίτες. Δε χρειάζονται καν μεγάλες παροχές αυτή τη στιγμή, διότι η επιβάρυνση δεν είναι τόσο μεγάλη όσο έχουμε αφήσει να εννοηθεί.

Όσον αφορά την κατανομή του εισοδήματος, είναι μόνιμο πρόβλημα της πολιτείας και θα το αντιμετωπίσει και η Βουλή με τη φορολογική μεταρρύθμιση, όμως θέλω να πω, απαντητικά απλώς στην αντιπολίτευση που αφήνει αιχμές ότι με όλους τους δείχτες που μπορούμε να έχουμε -και δεν ξέρω αν έχουν άλλους, ας μας τους πουν- δεν έχει γίνει λιγότερο δίκαια η κατανομή του εισοδήματος. Ότι πρέπει να γίνει περισσότερο συμφωνούμε, έτσι είχαμε πολιτικά διαφημίσει για παράδειγμα την κοινωνική σύνταξη. Χρειάζονται κι άλλα τέτοια μέτρα, όπως διάβασα και από την έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, για να εξασφαλίσουμε ότι η κοινωνική

πολιτική δε θα είναι πλέον γενικής φύσεως. Ο κ. Δημητρίου αναφέρθηκε πριν για τη χορηγία στους φοιτητές. Τώρα δεν είναι εύκολο να πει κάποιος ότι μπορούμε να την πάρουμε πίσω, όμως εκείνο είναι ένα δείγμα πολιτικής που πρέπει να σταματήσουμε να ασκούμε. Δε χρειάζονται χορηγίες σε όλους. Αφού οι πόροι είναι περιορισμένοι, μόνο αυτοί που πραγματικά έχουν ανάγκη δημόσιας βοήθειας πρέπει να παίρνουν, για να είμαστε και πιο αποτελεσματικοί. Όμως, κρίνοντας έναν από τους δείκτες, τον επικρατέστερο που χρησιμοποιούν οι οικονομολόγοι, δηλαδή το δείκτη “Gini”, τον οποίο αναπαράγει το Τμήμα Στατιστικής σ’ αυτή την κατά πενταετία μεγάλη έρευνα εισοδημάτων και δαπανών των κυπριακών νοικοκυριών, φαίνεται ότι η κατανομή του εισοδήματος δεν επιδεινώθηκε στην Κύπρο, όπως δεν άλλαξε στην Κύπρο στο διάστημα ανάμεσα στην προπροηγούμενη κυβέρνηση του κ. Κυπριανού και την κυβέρνηση του κ. Βασιλείου· είναι περίπου σταθερή. Πρέπει -και η πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ένωση θα μας το επιτρέψει- βελτιώνοντας το κράτος μας και όχι κατ’ ανάγκη μοιράζοντας λεφτά, να κάνουμε μια καλύτερη κατανομή των διαθέσιμων πόρων και να έχουμε μια πιο δίκαιη πολιτική. Προς το παρόν, επαναλαμβάνω ότι για μας η ψήφιση σήμερα του 10% ΦΠΑ γίνεται κυρίως κάτω από το στίγμα της εναρμόνισης, διότι πιστεύουμε πραγματικά ότι απόλυτη προτεραιότητα είναι η ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα προσπαθήσω να μην επαναλάβω οποιεσδήποτε τοποθετήσεις έγιναν προηγουμένως από τον συνάδελφό μου, τον κ. Αβραάμ Αντωνίου, αλλά ούτε και να σας

κουράσω με πάρα πολλούς αριθμούς, γιατί πάνε μέρες που συζητούμε αυτά τα θέματα. Έχω την εντύπωση ότι έχουν γίνει κατανοητές προς όλες τις πλευρές οι θέσεις της κάθε παράταξης. Ως εκ τούτου πιστεύω ότι και οι θέσεις της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, έγιναν χωνευτικά κατανοητές απ' όλες τις πλευρές.

Όμως είναι κάποια πράγματα τα οποία νομίζω πως ως κατακλείδα θα πρέπει να τα επαναλάβουμε, για να καταγράφονται και οι πολιτικές τοποθετήσεις της κάθε πλευράς. Πρώτα απ' όλα πρέπει να υπενθυμίσω τη δική μας πολιτική σταθερή τοποθέτηση, ότι αυτή η κυβέρνηση είχε νομική υποχρέωση να παρουσιάσει προς το νομοθετικό σώμα με το τέλος του 1999 την πρότασή της, υπό μορφή νομοσχεδίου, για αναθεώρηση των κλιμάκων και όλων των άλλων συντελεστών που συμπεριλαμβάνονται στο νόμο περί Φόρου Εισοδήματος. Ήταν μια νομική της υποχρέωση που αναλήφθηκε από το 1996 και έπρεπε να γίνει στο τέλος του 1999, για να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2000. Η κυβερνητική πλευρά ισχυρίζεται ότι και τώρα οτιδήποτε ψηφιστεί θα έχει ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2000. Όμως πιστεύουμε πως έντεχνα η κυβέρνηση καθυστέρησε, προσπαθώντας να φέρει αυτές τις διαφοροποιήσεις των κλιμάκων του φόρου εισοδήματος, για να τις παρουσιάσει τάχατες ως ένα μέρος των αντισταθμιστικών προτάσεων που κάνει προς το φορολογούμενο και να πείσει για την ορθότητα της τοποθέτησής της να αυξήσει το συντελεστή του ΦΠΑ από 8% σε 10%. Αυτό από μέρους της κυβέρνησης ήταν λάθος, εμείς το εντοπίσαμε από την αρχή και το καυτηριάζουμε. Δεν αποδεχόμαστε την προσέγγιση και τους υπολογισμούς που κάνει και η κυβέρνηση και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, παραπνοούμενος ότι οι δικές μας προτάσεις υποχρεώνουν την κυβερνητική πλευρά, ούτε λίγο ούτε πολύ, να πληρώσει πολύ περισσότερα απ' αυτά τα οποία υπολογίζει να εισπράξει από την αύξηση του ΦΠΑ, που πρέπει να πούμε ότι με βάση τους αριθμούς που η ίδια η κυβέρνηση δίνει, μέσα από τους προϋπολογισμούς με βάση τα στοιχεία του 2000, αυτές οι δύο

ποσοστιαίες μονάδες είναι £72 εκατομ., αν θέλουμε να είμαστε ακριβείς. Γνωρίζουμε ότι έχουμε μια ετήσια αύξηση, με βάση την αυξητική τάση που υπάρχει πάντοτε στη ζήτηση, της τάξης περίπου του 10% και γνωρίζουμε πολύ καλά πως οποιεσδήποτε παροχές, είτε είναι κοινωνικές είτε άλλες ελαφρύνσεις οι οποίες προτείνονται για το νόμο περί Φόρου Εισοδήματος ή άλλως, παραμένουν σταθερές για μια σχετικά μεγάλη χρονική περίοδο. Έτσι, ενώ από τη μια οι φορολογίες αυξάνονται αυτόματα και καθεχρονικά, οι οποιεσδήποτε παροχές για να διαφοροποιηθούν και να μείνουν στο ίδιο επίπεδο, πόσο μάλλον να αυξηθούν, χρειάζεται μια χρονοβόρα νομοθετική ρύθμιση.

Θέλω να υπενθυμίσω τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι είναι λανθασμένη η προσέγγισή τους αλλά και το ενθυμητικό τους, ότι το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις έχει πάγια θέση για μη αύξηση του ΦΠΑ. Πρέπει να τους πούμε ότι ακόμη και το 1998, όταν για πρώτη φορά, την τελευταία περίοδο, επιδώσαμε τις συγκεκριμένες προτάσεις μας στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και από τότε μεσολάβησαν άλλες τρεις συγκεκριμένες προτάσεις, δεν είπαμε ποτέ ότι δεν ψηφίζουμε το ΦΠΑ. Απλά θέλω να σας υπενθυμίσω ότι είπαμε πως ο τρόπος επιβολής νέων φορολογιών και δη άμεσων πρέπει να είναι το έσχατο μέτρο της κυβέρνησης στην προσπάθειά της να βελτιώσει τα οικονομικά του κράτους. Αφού προηγουμένως προηγηθεί το νοικοκύρεμα των δημόσιων οικονομικών και αν θέλει να προχωρήσει και στο επίπεδο της επιβολής φορολογιών, η κυβέρνηση οφείλει πρώτα κατ' εμάς -και αυτή είναι η δική μας προτεραιότητα και συμφωνώ με τους συναδέλφους που είπαν προηγουμένως ότι υπάρχει διαμετρικά αντίθετη φιλοσοφική προσέγγιση στα θέματα των φορολογιών- αν θέλει να επιβάλει φορολογίες, να φορολογήσει τον πλούτο και το κέρδος και να αφήσει στο τέλος τις προτάσεις για αυξήσεις των έμμεσων φορολογιών. Αυτό είχαμε πει και αυτό επαναλαμβάνουμε και σήμερα. Αυτό είναι πάγια πολιτική μας

θέση την οποία υιοθετούμε με ευλάβεια και την οποία υπενθυμίζω ότι τηρήσαμε και στην πραγματικά φορολογική μεταρρύθμιση η οποία έγινε το 1990 και η οποία απέφερε πριν την επιβολή του ΦΠΑ την 1η Ιουλίου 1992 φορολογικές ελαφρύνσεις και παροχές της τάξης των £45 εκατομ. Κάτι παρόμοιο προσπαθήσαμε να πετύχουμε και το 1996, όταν βρισκόμασταν, και πρέπει να το αναγνωρίσουμε, κάτω από την πίεση του χρόνου, γιατί ήταν θέμα μερικών εβδομάδων για να κλείσει τις εργασίες της η Βουλή, λόγω των βουλευτικών εκλογών τότε. Την ίδια τακτική ακολουθούμε και τώρα, γι' αυτό δεν πρέπει να ξενίζει οποιουσδήποτε η στάση και οι προσεγγίσεις οι δικές μας. Είναι θέση αρχής και τάξης για μας.

Επίσης, επειδή έγινε νύξη από μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι η προσπάθειά μας, ούτε λίγο ούτε πολύ, είναι υποσκαπτική ακόμη και για την οντότητα του κυπριακού κράτους -ακούστηκε προηγουμένως!- με έκπληξη πρέπει να πω ότι άκουσα αυτό το συσχετισμό! Θέλω να σας υπενθυμίσω ότι το ΑΚΕΛ, οκτώ χρόνια τώρα στην αντιπολίτευση, ποτέ δεν πρότεινε κατάργηση φορολογίας, όπως έκανε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, όταν βρισκόταν στην αντιπολίτευση. Και θέλω να σας υπενθυμίσω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι το 1992, με πρωτοβουλία του ΔΗΣΥ, καταργήθηκε φορολογία η οποία θα έφερνε σήμερα στο κράτος έσοδα της τάξης των £25 εκατομ. Ήταν το τέλος το οποίο επιβάλλετο επί των τηλεφωνικών τιμολογίων και τα οποία κατά τεκμήριο, κατά 90%, πλήρωναν οι μεγάλες εταιρείες, ακόμα και οι ξένες εταιρείες, για τις οποίες σήμερα παραπονούμαστε ότι πληρώνουν ένα πολύ χαμηλό ποσοστό φορολογίας. Ήταν τότε £13 εκατομ. καθαρά έσοδα για το κράτος και με δική σας πρωτοβουλία καταργήθηκε αυτή η νομοθεσία. Σήμερα θα έβαζε... στα δημόσια ταμεία, χωρίς τη διαμαρτυρία κανενός, γιατί επαναφέραμε το θέμα ένα χρόνο μετά και είπαμε τηλεφωνικούς λογαριασμούς μέχρι £30 να τους απαλλάξουμε, γιατί κατά τεκμήριο τηλεφωνικός λογαριασμός £30 είναι για ένα μέσο νοικοκυριό ή για ένα μικρό ή

μεσαίο επιχειρηματία, καταστηματούχο ή για μια οικογένεια που έχει ίσως ένα παιδί στο εξωτερικό και μιλά κάθε τόσο μαζί του. Το είχατε απορρίψει. Και τώρα γυρεύετε ψύλλους στα άχυρα!

Επίσης θέλω να σας υπενθυμίσω ότι με δική σας πρόταση μειώσατε τα τέλη εγγραφής εταιρειών στον έφορο εταιρειών, όταν έστω και συγκυριακά είχε ψηφιστεί η ψηλότερη φορολογία τότε, και ίσως και παράτυπα, δεν ξέρω, αλλά δεν είναι αυτό το σημείο της αναφοράς μου. Στην ίδια βουλευτική περίοδο επαναφέρατε το θέμα με πρόταση νόμου, για να μειώσετε τα τέλη εγγραφής αυτών των εταιρειών. Αυτό που εμείς νιώθουμε είναι ότι προτού ο μέσος Κύπριος -και πολύ περισσότερο ο φτωχός- κληθεί να πληρώσει έστω και δύο μονάδες αύξηση στο ΦΠΑ, θα 'πρεπε πολύ νωρίτερα να πληρώσουν όλοι αυτοί.

Όσο για τις συστάσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, σίγουρα δεν είναι θέμα σήμερα να το συζητήσουμε. Επειδή έγιναν όμως κάποιες αναφορές, δεν ξέρω αν η κυβέρνηση, όπως ακούμε σήμερα από κάποιους συναδέλφους του ΔΗΣΥ, υιοθετεί τις συνταγές του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου που, εν κατακλείδι, λένε: Αυξήσεις των άμεσων και έμμεσων φορολογιών εδώ και τώρα, παγοποίηση των μισθών και καμιά κοινωνική παροχή. Αυτά είναι τα συστατικά στοιχεία της συνταγής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Δεν ξέρω αν αυτή είναι κυβερνητική πολιτική της κυβέρνησης του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να υπενθυμίσω ότι με τις δικές μας προτάσεις ουσιαστικά δεν κάνουμε τίποτε άλλο από το να αποκαταστήσουμε τα δεδομένα όσον αφορά τη φορολογία των εργαζομένων, κυρίως όταν μιλούμε για μεσαία και φτωχά εισοδηματικά στρώματα, με βάση τους συντελεστές οι οποίοι παρουσιάζονται μπροστά μας και που λένε πως ο πληθωρισμός από το 1996 μέχρι το 2000 αυξήθηκε κατά 11,2% και οι πραγματικοί μισθοί έχουν αυξηθεί κατά 16,5%. Αυτά τα ποσοστά

μετατρέπονται σε ένα συνολικό ποσό της τάξης των £45 εκατομ. Κατά τη δική μας εκτίμηση και προσέγγιση, αυτή έπρεπε να είναι η νομοθετική υποχρέωση της κυβέρνησης, αν ήθελε να αποκαταστήσει τα δεδομένα με βάση τις προσεγγίσεις που έγιναν το 1996. Και είναι απ' εδώ που ξεκινά η δική μας προσέγγιση, προσθέτοντας κάποια αντισταθμιστικά μέτρα.

Επαναλαμβάνω ότι η αύξηση κατά δύο εκατοστιαίες μονάδες του ΦΠΑ σημαίνει £72 εκατομ. Και για μας δεν επιτρέπεται σε κανένα μας να ξεχνά, γιατί είμαστε εμείς που ψηφίζουμε τις φορολογίες, είναι εμείς, με την ψήφο μας, που υλοποιούμε τις προτάσεις της κυβέρνησης και η πλειοψηφία δυστυχώς έδωσε την ευκαιρία στην κυβέρνηση να υλοποιήσει τις φιλοσοφικές της προσεγγίσεις μέσα σε λιγότερο από ένα χρόνο. Ας ψηφιστούν οι προτάσεις της κυβέρνησης, όπως έχουν κατατεθεί, να αυξήσουν τα έσοδα του κράτους -δεν είναι αυτό που μας ενοχλεί- αλλά να αυξήσουν τη φορολογία κατά £152 εκατομ. Και εμείς επιμένουμε ότι οι προτάσεις μας για διαφοροποίηση του νόμου περί φόρου εισοδήματος, αλλά και για αντισταθμιστικά μέτρα στην αντίπερα όχθη... Βάζουμε αυτό τον αριθμό που είναι η πραγματικότητα και όχι μόνο το ποσό το οποίο θα εισπραχθεί από την αύξηση του ΦΠΑ.

Λέχθηκε από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι δεν αποκλείεται εκ μέρους της κυβέρνησης –και αντιλαμβάνομαι και εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού- να υιοθετηθούν μερικές τουλάχιστον από τις προτάσεις της αντιπολίτευσης και μας κάλεσε να αναμένουμε μέχρι το τέλος του χρόνου, όταν ο Υπουργός Οικονομικών υποσχέθηκε φορολογική μεταρρύθμιση.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πρέπει να υπενθυμίσω ότι η ανάγκη φορολογικής μεταρρύθμισης ήταν στις προεκλογικές διακηρύξεις του κ. Κληρίδη από το 1992· επαναλήφθηκαν το 1997. Αυτή η κυβέρνηση βρίσκεται στην εξουσία για οκτώ σχεδόν χρόνια και φορολογική μεταρρύθμιση δεν είδαμε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δώσαμε τόσα εκατομμύρια λίρες.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Δεν είναι μεταρρυθμίσεις αυτές, κύριε Χατζηγιάννη. Είναι διαφοροποιήσεις του νόμου περί φόρου εισοδήματος. Αν θέλουμε να αναλύσουμε τι σημαίνει φορολογική μεταρρύθμιση, να το συζητήσουμε, αλλά οι διαφοροποιήσεις του νόμου περί φόρου εισοδήματος δε μεταφράζονται σε φορολογική μεταρρύθμιση. Θέλω να υπενθυμίσω, και θα ήταν καλά να μας δοθεί μια απάντηση, αν ισχύει μια πάγια θέση και του Δημοκρατικού Συναγερμού αλλά και της κυβέρνησης Κληρίδη, όταν επικρίνονταν άλλοι στο παρελθόν, ότι αυτή η κυβέρνηση με ευλάβεια θα τηρήσει μία εξαγγελία της, ότι ένα χρόνο πριν από εκλογές, δεν πρόκειται να κάνει προτάσεις προεκλογικού περιεχομένου.

Και τι σημαίνει προτάσεις προεκλογικού περιεχομένου; Κοινωνικές παροχές. Αν έχει οτιδήποτε η κυβέρνηση να δώσει το Δεκέμβρη, τέσσερις μήνες πριν τις επόμενες βουλευτικές εκλογές, όφειλε, αν είχε την πρέπουσα σοβαρότητα και ειλικρίνεια, ανάλογα με τις εξαγγελίες της, να το κάνει τώρα. Γιατί υιοθετείτε την προσέγγιση, «ξέρετε κάποιες από τις προτάσεις σας είναι λογικές, αλλά δεν τις υιοθετούμε τώρα, αφήστε μας να τις φέρουμε ως προτάσεις μας τρεις μήνες πριν από τις εκλογές». Αυτή η προσέγγιση πιστεύω ότι δε συντείνει στο να υπάρξει ένα κλίμα παραγωγικό και αποδοτικό, όπως διατείνεται η κυβέρνηση και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ότι σ' αυτές του τις ενέργειες θα ήθελαν να έχουν και την ανάλογη ανταπόκριση από τις άλλες τις πλευρές. Γι' αυτό εμείς δεν έχουμε καμία αμφιβολία ότι ίσως περί το τέλος του χρόνου, είτε ακόμη και αρχές του ερχόμενου χρόνου, να έχουμε ακόμα μία δέσμη προτάσεων κοινωνικών παροχών από μέρους της κυβέρνησης. Όμως πρέπει εδώ να σημειώσουμε τη σκοπιμότητα με την οποία συμπεριφέρεται η κυβέρνηση και αυτοί που την

υποστηρίζουν.

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Υπάρχει και πρόσκληση για όλους και προτάσεις για όλους.

K. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Οι προτάσεις είναι στο τραπέζι εδώ και δύο και πλέον χρόνια. Το ίδιο αντιλαμβάνομαι ότι έχουν κάνει και άλλα κόμματα και το ερώτημα το οποίο καλείται η κυβέρνηση να απαντήσει είναι: Γιατί τώρα που συζητούμε, εδώ και μερικές βδομάδες, πολύπλευρα αυτά τα θέματα και των φορολογιών και των ελαφρύνσεων και των κοινωνικών παροχών, γιατί δεν το κάνει τώρα και θέλει να το κάνει ύστερα από έξι ή επτά μήνες; Για μας είναι εμφανής η σκοπιμότητα από μέρους της κυβέρνησης.

Κύριε Πρόεδρε, κλείω την παρέμβασή μου λέγοντας ότι επειδή γίνεται πολύς λόγος για το δημόσιο χρέος και το δημοσιονομικό έλλειμμα, δε θα κουραστούμε να το υπενθυμίζουμε, αν και δεν είναι ουσιαστικό μέρος της συζήτησης που κάνουμε σήμερα και αφορά τα νομοσχέδια τα υπό ψήφιση, ότι ο δρόμος για την εναρμόνιση έχει στοιχίσει μέχρι σήμερα, με επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, £600 εκατομ. Αυτά τα £600 εκατομ. μας είπε ο Υπουργός Οικονομικών, όταν παρουσίαζε τους τελευταίους προϋπολογισμούς του κράτους απ' αυτό εδώ το βήμα, είναι περίπου 12% του δημόσιου χρέους και είναι περίπου το δημοσιονομικό έλλειμμα των τελευταίων τριών χρόνων. Και αυτή η κυβέρνηση με την έγνοια που έχει για τα οικονομικά δε θεώρησε σκόπιμο να διεκδικήσει και να κερδίσει πρόσβαση στα πλουσιοπάροχα ενταξιακά ταμεία εναρμόνισης προς τα οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι άλλοι εκτός από την Κύπρο. Μόνο το 2% μερίδιο αν είχε η Κύπρος σ' αυτά τα ταμεία, που από επαφές που έχουμε με συναδέλφους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ήταν και εφικτό αλλά και επιβεβλημένο να το ζητήσουμε, θα καλύπτετο περίπου ένα έλλειμμα της τάξης των £240 εκατομ. Όταν την κυβέρνηση, εδώ που είναι τα χοντρά λεφτά, δεν την απασχολεί καθόλου,

αντιλαμβάνεστε ότι μας δίνεται και εμάς η ευκαιρία να την αντιμετωπίσουμε με τον τρόπο που την αντιμετωπίζουμε στις προσπάθειές της να βελτιώσει τα δημόσια οικονομικά, για τα οποία δυστυχώς δεν έχει πετύχει να μας πείσει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δευτερολογήσετε, Πρόεδρε;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δυο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, να τελειώσουμε, αν μου επιτρέψετε, τις πρωτολογίες. Ή θέλετε, αν ηγέρθη κάποιο θέμα που νομίζετε ότι θα ήταν επίκαιρο, να απαντήσετε τώρα;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι. Αν υπάρχουν ομιλητές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα απευθυνθώ στον κ. Δημητρίου και θα πω ότι και εσείς τρεις θα μιλήσετε· θα μιλήσει ο κ. Αναστασιάδης οπωσδήποτε. Δεν μπορεί να μιλήσω εγώ και να μην ακολουθήσει ο κ. Αναστασιάδης· είναι νόμος!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν απαιτείται, αγαπητέ μου Δημήτρη, θα απαντήσω.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μετά από αυτή την πρόκληση, δεν μπορεί να μην απαντήσει.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ε, βέβαια! Έτσι γίνεται και στο Εθνικό Συμβούλιο, έτσι γίνεται παντού. Λοιπόν, δεν έχω αντίρρηση να μιλήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα ανέβαινα στο βήμα μετά από τις τοποθετήσεις που έχουν γίνει, αν καλύπτονταν και ένα-δύο σημεία τα οποία δυστυχώς δεν καλύφθηκαν από συναδέλφους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας.

Ελέχθη ότι το ΑΚΕΛ φέρνει προτάσεις πλουσιοπάροχες για έξοδα από πλευράς της κυβέρνησης, αλλά δεν είπε στην κατά τα άλλα σπουδαία δημοσιογραφική διάσκεψη, όπως την είπε ο κ. Δημητρίου, ότι δεσμεύεται ότι θα ψηφίσει το 2%. Εγώ δε θα ισχυριστώ ότι είπα σε εκείνη τη δημοσιογραφική διάσκεψη ότι δεσμευόμαστε να ψηφίσουμε το 2%. Αλλά είπα σε εκείνη τη διάσκεψη -και αυτό απεδείχθη στην πράξη στην πορεία- ότι οι προτάσεις μας δεν είναι τελεσίγραφο για κανέναν και ότι είναι προτάσεις για συζήτηση και είμαστε έτοιμοι και να μετακινηθούμε από τις προτάσεις μας. Και απεδείχθη από τις συναντήσεις που κάναμε και ήταν παρών και ο κ. Δημητρίου. Τελικά εκείνες οι προτάσεις είχαν διαφοροποιηθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε ήρθαμε και είπαμε ότι είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε το 2% του φόρου προστιθέμενης αξίας, αν στα £47 εκατομ. συνολικά, τα οποία θεωρεί και διαφοροποίηση στο φόρο εισοδήματος και τις κοινωνικές παροχές η κυβέρνηση, προσετίθεντο οι τελευταίες προτάσεις των συντεχνιών, £11,5 εκατομ. δηλαδή. Λοιπόν, δεν εδέησε ούτε αυτό να γίνει αποδεκτό. Δηλαδή, με λίγα λόγια, κάναμε διαπραγμάτευση, δείξαμε όλη την καλή θέληση. Ενώ ζητούσαμε από τον υπουργό διαφοροποίηση και κοινωνικές παροχές της

τάξης των £20 εκατομ., για να ψηφίσουμε, δεχθήκαμε, για λόγους έκφρασης καλής θέλησης και συναίνεσης, να γίνουν αποδεκτές οι τελευταίες προτάσεις των συντεχνιών, της τάξης των £11,5 εκατομ., και να ψηφίσουμε και το 2% του φόρου προστιθέμενης αξίας. Κατά συνέπεια, είναι το λιγότερο άδικο να γίνεται λόγος για υπέρμετρες προτάσεις που γίνονται, χωρίς τάχατες να δηλώνει το ΑΚΕΛ ότι είναι έτοιμο να ψηφίσει το 2% του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Δεχτήκαμε, όπως είπα, παρ' όλο που δυστυχώς η κυβέρνηση χρησιμοποίησε μια μέθοδο η οποία δεν είναι αποδεκτή από το ΑΚΕΛ στο σύνολο αυτού του ζητήματος που συζητούμε σήμερα. Ποια ήταν η μέθοδος; Ήρθε η κυβέρνηση με ένα ολοκληρωμένο νομοσχέδιο για φορολογικές προτάσεις -για φόρους και φορολογικές προτάσεις- το οποίο περιλάμβανε και την αύξηση στη βενζίνη και την αύξηση στα τσιγάρα και την αύξηση στην κατανάλωση των οινόπνευματων και διάφορες άλλες προτάσεις για νέες φορολογίες και μαζί και την πρόταση να αυξηθεί ο φόρος προστιθέμενης αξίας στο 12%. Μετά από αντιδράσεις των διάφορων κομμάτων, η κυβέρνηση έβαλε στο συρτάρι αυτό το νομοσχέδιο και άρχισε τη μέθοδο της θαλαμοποίησης. Πρώτα έφερε ένα φόρο, μετά δύο, τρεις τελικά φόρους, οι οποίοι έφτασαν στα £80 εκατομ., και μετά ήρθε το 2% του φόρου προστιθέμενης αξίας. Άρα είναι άδικο να λέει ότι προσφέρει αντισταθμιστικά μέτρα και περισσότερα από εκείνα τα οποία θα εισπράξει. Εισπράττει η κυβέρνηση, με βάση αυτές τις φορολογικές αλλαγές και τα νομοσχέδια τα οποία γίνονται νόμοι, £152 εκατομ. στην ακρίβεια, ενώ έπρεπε η κυβέρνηση, όπως είπε ο σύντροφος Καζαμίας, να φέρει τη φορολογική αλλαγή, την αναθεώρηση δηλαδή των κλιμάκων, με βάση την κατά νόμο υποχρέωσή της και βεβαίως με βάση και την αύξηση των πραγματικών μισθών, και να είναι της τάξης των £45 εκατομ., αν θέλαμε να αποδώσουμε κοινωνική δικαιοσύνη, ανεξάρτητα και πέρα και έξω από τις οποιεσδήποτε κοινωνικές παροχές και πέρα και έξω από το φόρο προστιθέμενης αξίας και την αύξησή του. Συνεπώς, όταν

λέμε αυτά τα πράγματα, νομίζω πρέπει να είμαστε δίκαιοι και να ξέρει ο κόσμος τι γίνεται στην πραγματικότητα. Άστε που υπάρχει ακόμα και στη διαφοροποίηση των κλιμάκων του φόρου εισοδήματος μια σχολή στην κυβέρνηση, στον ίδιο τον κρατικό μηχανισμό, η οποία μας λέει ότι δεν είναι £39 εκατομ. στο σύνολο που στοιχίζει τέλος πάντων η αλλαγή των κλιμάκων, αλλά είναι £29 εκατομ. Διότι υπάρχει διαφορετική μέθοδος από εκείνη με την οποία η σχολή που αποδέχεται η κυβέρνηση μετρά αυτές τις φοροαπαλλαγές.

Λοιπόν, κατά συνέπεια, νομίζω ότι, όταν μιλάμε για κοινωνικά μέτρα και κοινωνικές παροχές, πρέπει να ξεχωρίσουμε για ποιο πράγμα μιλάμε και, όταν μιλάμε για φοροελαφρύνσεις, πρέπει να ξεχωρίσουμε για ποιο πράγμα μιλάμε. Είναι δύο διαφορετικά πράγματα, κατά την άποψή μας, και κακώς η κυβέρνηση τα έφερε μαζί. Τα έχει ανακατώσει και στο τέλος νομίζει και ο κόσμος ότι πέτυχε και σπουδαία πράγματα! Δυστυχώς, δεν πέτυχε σπουδαία πράγματα και δεν είναι έτσι τα πράγματα. Και το λέω να το ακούσουν και κάποιοι φίλοι μου αυτό το πράγμα. Δεν είναι σπουδαία πράγματα. Οι απαλλαγές και οι κοινωνικές παροχές είναι μηδαμινές, προπάντων οι κοινωνικές παροχές.

Θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι το ΑΚΕΛ, έχοντας τη φιλοσοφία που έχει για φιλολαϊκή κοινωνικοοικονομική πολιτική -και απαντώ σε αυτούς που λεν ότι το ΑΚΕΛ τόσο καιρό δεν έκανε προτάσεις και έρχεται τώρα με μια παραφουσκωμένη πρόταση- από πέρσι, από πρόπερσι, από το 1998, με μελέτη της κεντρικής του επιτροπής έδωσε στην κυβέρνηση πρόταση για την κατάσταση της κυπριακής οικονομίας, τη διαχρονική της πορεία, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει, και συγκεκριμένες προτάσεις αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων. Το Φλεβάρη δώσαμε ειδική πρόταση, υπόμνημα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Κάτσαμε μαζί με τον Πρόεδρο και τον υπουργό του και τους επιτελείς του, στα πλαίσια του λεγόμενου κοινωνικού διαλόγου,

και καταθέσαμε αυτές τις προτάσεις. Δώσαμε ειδική πρόταση αργότερα στον Υπουργό Οικονομικών μέσα στο 1999, η οποία δεν περιλάμβανε μόνο κοινωνικές παροχές ή έξοδα από την κυβέρνηση, αλλά περιλάμβανε και αυτό που είπαν και οι φίλοι του ΚΙΣΟΣ, προτάσεις οι οποίες στόχευαν να δώσουν στην κυβέρνηση, να δώσουν στο κράτος, οικονομικούς πόρους, αλλά όχι αυτούς που μεθοδεύει η κυβέρνηση. Για παράδειγμα, ναι, μέσα στις προτάσεις μας είναι η αύξηση του εταιρικού φόρου, με μια διαφορετική κλίμακα, ακόμα πιο ψηλή από αυτή που είπε ο φίλος Δώρος Θεοδώρου. Είναι οι προτάσεις ειδικής φορολογίας για τα μεγάλα κέρδη, για να πληρώσουν ακριβώς φόρο αυτοί που μπορούν να πληρώσουν, αυτοί που τα στοιβάζουν. Ήταν και η πρόταση για τους τόκους που έχει αναφερθεί, ήταν όμως και πολλές προτάσεις για κοινωνικές παροχές για τα αναξιοπαθούντα στρώματα του κυπριακού λαού.

Θέλω να υπενθυμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι στις ομιλίες μου για τους προϋπολογισμούς του κράτους τα τελευταία πέντε-έξι χρόνια, κάθε χρόνο, έχω ειδική αναφορά στον κόσμο ο οποίος ζει κάτω από το επίπεδο της φτώχειας. Και, ναι, όπως είπε ο κ. Προδρόμου, και εμείς θεωρούσαμε ότι ήταν της τάξης του 4,5% του πληθυσμού αυτός ο κόσμος. Και ζητούσαμε την αύξηση των επιδομάτων για αναξιοπαθούντες, για άπορους φοιτητές, για άπορες οικογένειες, στεγαστικά προγράμματα γι' αυτό τον κόσμο και χίλιες δυο άλλες διευκολύνσεις και παροχές. Ε, λυπάμαι να παρατηρήσω ότι η κυβέρνηση αυτά τα χρόνια κώφευε! Και άκουσα με έκπληξη προχτές ότι βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού θεωρεί ότι αυτός ο κόσμος, μιλώ για τον κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, στην επιτροπή Εσωτερικών, ανέρχεται στο 10%. Και με πολλή ζέση ο συνάδελφος τόνισε ότι είναι ανάγκη αδήριτη το κράτος, η κυβέρνηση, να προχωρήσει να καλύψει αυτά τα στρώματα. Ε, γιατί δεν τα κάλυψε ως τώρα; Είναι ένα μεγάλο ερώτημα. Αντιλαμβάνομαι... Προσέξτε! Διότι θα μπορούσαμε και εμείς, αν μπορούσαμε, να φέρουμε καλυπτικά νομοσχέδια. Θέλω να πω στον

κόσμο να το ακούσει, διότι οι βουλευτές το γνωρίζουν αυτό το πράγμα...

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Συγγνώμη!

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Αν μπορώ να πω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Τότε μόνο μπορεί να πείτε, αν ο ομιλητής σας επιτρέψει.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Νομίζω δε χρειάζεται, διότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε σας επιτρέπει ο ομιλητής. Δε σας επιτρέπω και δεν έχετε το λόγο, κύριε Χριστοφόρου. Λυπούμαι πάρα πολύ! Δε θα διακόψετε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Συνηθίζεται, όταν μιλώ, να με διακόπτουν. Ως τώρα το δεχόμουν αυτό το πράγμα· σήμερα δε θα το δεχτώ αυτό το πράγμα, με όλο το σεβασμό. Δεν είναι τίποτα προσωπικό και ούτε νομίζω να θίχτηκε κανένας από αυτά τα οποία είπα. Απλώς κάνω διαπιστώσεις οι οποίες είναι μπροστά μας, οι οποίες είναι δημόσια που γίνονται, και εγώ τις κάνω από το βήμα της Βουλής· δεν έκανα δημόσια εγώ τέτοιες τοποθετήσεις. Συνεπώς, θέλω να ακούσει ο κόσμος ότι, όταν και το ΚΙΣΟΣ, όταν και εμείς, όταν και οποιεσδήποτε άλλες δυνάμεις αγωνίζονται να στηριχτούν αυτά τα στρώματα τα οποία θα πληρώσουν φόρο προστιθέμενης αξίας και δε θα πάρουν αντιστάθμισμα τέτοιο το οποίο να τους καλύπτει, δυστυχώς δεν μπορούμε εμείς με προτάσεις νόμου να

καλύψουμε αυτά τα στρώματα. Γι' αυτό περιοριζόμαστε στις προτάσεις τις οποίες μπορούμε να κάνουμε, δηλαδή να μειωθούν οι επιβαρύνσεις των εργαζόμενων στρωμάτων σε φόρο εισοδήματος· δεν μπορούμε να προσθέσουμε έξοδα. Αυτό λέει το σύνταγμα, νομίζω, και είναι ξεκάθαρο για τους βουλευτές, αλλά μπορεί για τον κόσμο να μην είναι ξεκάθαρο, γιατί πολλές φορές ο κόσμος με ρωτά: “Καλά, γιατί δεν ψηφίζετε το τάδε;” Δυστυχώς, δεν μπορούμε να το ψηφίσουμε, διαφορετικά θα το κάναμε αυτό το πράγμα.

Δεν είναι της ώρας, αλλά λέχθηκε ότι δεν είναι της ώρας, όμως έγινε της ώρας από κάποιο συνάδελφο. Είπε ότι δαιμονίζουμε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δαιμονοποιούμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δαιμονοποιούμε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Για μένα έτσι κι αλλιώς είναι δαιμονισμένο πράγμα το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο· πολύ δαιμονισμένο είναι και εκείνο και η Παγκόσμια Τράπεζα, όργανα στα χέρια του μεγάλου παγκόσμιου κεφαλαίου, των πολυεθνικών εταιρειών, για να επιβάλουν τη θέλησή τους και την επικυριαρχία τους σε όλους τους λαούς της γης, αν με ρωτάτε. Αλλά δε θα δαιμονοποιήσω εγώ. Εγώ θα διαβάσω τη δαιμονοποίηση που κάνουν οι άνθρωποι του Νομισματικού Ταμείου για το Νομισματικό Ταμείο. Ο κ. Στίγκλιτς ήταν μέχρι πρόσφατα ένας από τους ηγέτες της Παγκόσμιας Τράπεζας, της διεθνούς τράπεζας η οποία έχει άμεση σχέση με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Αυτός ο άνθρωπος ήταν τα τελευταία χρόνια και ο δεύτερος τη τάξει οικονομικός σύμβουλος του κ. Κλίντον. Παραίτησε τώρα ο άνθρωπος, διότι είπε ότι δεν άντεχε άλλο να κάθονται οι πλούσιοι γύρω από ένα τραπέζι...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Και ο Ταλιαδώρος το ίδιο έκανε!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Σας παρακαλώ πολύ! Εγώ μιλώ πολύ σοβαρά.

Δεν άντεχε ο κ. Στίγκλιτς να κάθονται οι πλούσιοι γύρω από ένα τραπέζι, χωρίς καν να λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις των φτωχών χωρών και να αποφασίζουν για το μέλλον τους. Και τα παραίτησε ο άνθρωπος. Αυτός ο ίδιος ο άνθρωπος λέγει ότι «οι άνθρωποι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου χειρίστηκαν θέματα των αναπτυσσόμενων χωρών για τις οποίες στην πραγματικότητα δεν είχαν ιδέα. Ενδιαφέρθηκαν μόνο για την εξόφληση των δανείων και όχι για την ανεργία και για τη χρεοκοπία χιλιάδων επιχειρήσεων που προκάλεσαν και για την πείνα που προκάλεσαν σε εκατομμύρια ανθρώπους. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Παγκόσμια Τράπεζα καθορίζουν τις τύχες των πολλών, αλλά εκφράζουν τα συμφέροντα των ολίγων». Δεν είναι η δική μου δαιμονοποίηση τούτη! Είναι η δαιμονοποίηση του ανθρώπου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Το Νόα Τσόμσκι νομίζω ότι όλοι επίσης τον έχουμε ακουστό. Είναι ένας από τους ιδεολόγους του καπιταλισμού. Και αυτός δαιμονοποιεί την Παγκόσμια Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Λέει ότι τα μυστικά σχέδια της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου είναι το ίδιο θανατηφόρα με εκείνα που εφαρμόστηκαν στο Βιετνάμ. Εννοεί δηλαδή θανατηφόρα, όπως ήταν η πολιτική η οποία εφαρμόστηκε στο Βιετνάμ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εμάς τι κακό μάς βρήκαν;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Θα πω και για τούτο, κύριε Δημητρίου. Λίγη υπομονή.

Τον Κίσιγκερ τον κατηγορήσαμε ότι ήταν ο κακός δαίμονας της Κύπρου πολλές φορές. Ο Κίσιγκερ ο ίδιος, “ο μάγος”, όπως τον έλεγαν, λέει ότι η παγκοσμιοποίηση

χωρίς όρια είναι απειλή, απειλή και για τον καπιταλισμό, λέει. Κατηγορεί το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ότι εφαρμόζει ίδια μέτρα και ίδια σταθμά όσον αφορά την πολιτική που πρέπει να ακολουθήσουν οι χώρες που πλήττονται από την κρίση ή από μια κρίση, χωρίς να παίρνει υπόψη του, όπως λέει, τις διαφορετικές κοινωνικοοικονομικές και πολιτικές συνθήκες της κάθε χώρας. Και προβλέπει ότι, όπως ο καπιταλισμός του 19ου αιώνα γέννησε το μαρξισμό, η σημερινή παγκοσμιοποίηση και ο σημερινός τρόπος της φιλελευθεροποίησης που γίνεται σε βάρος του απλού ανθρώπου θα φέρει νέες αναταραχές και νέα προβλήματα και νέα κινήματα κατά του σημερινού καπιταλισμού.

Τι μας είπαν εμάς; Εγώ έχω από το 1990 που μελετώ αυτές τις εκθέσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου· όντως μας λένε τα ίδια πράγματα· τα ίδια πράγματα. Φαίνεται είχαν να συλλέξουν και να αναλύσουν τα στοιχεία μιας χώρας και αντέγραψαν επί λέξει την έκθεση που είχαν ετοιμάσει για μια άλλη, γειτονική της, χώρα. Για κακή τους τύχη όμως το πλήκτρο “αναζήτησε και αντικατάστησε” -search and replace- του ηλεκτρονικού τους υπολογιστή είχε κολλήσει και έτσι, όταν τυπώθηκε η έκθεσή τους από τη δισκέτα που είχαν πάρει μαζί τους στην Ουάσιγκτον, διαπίστωσαν ότι στο κείμενο αναφερόταν το όνομα της άλλης χώρας και όχι αυτής για την οποία έδωσαν τη συνταγή. Και τους ονομάζει γιατρούς οι οποίοι σε κάθε άρρωστο δίνουν το ίδιο χάπι. Και για το δικό μας τον άρρωστο το ίδιο χάπι δίνουν, κύριοι! «Φάτε την αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή, για τ’ όνομα του Θεού, γιατί εννά παττίσετε! Παγιοποιήστε τους μισθούς των εργαζομένων, για τ’ όνομα του Θεού, γιατί χαθήκατε! Μην πάρετε σοβαρά κοινωνικά μέτρα, βάλτε φόρους, γιατί χαθήκατε!” Έχω διαβάσει τις εκθέσεις τους. Έχω διαβάσει τις εκθέσεις τους τα τελευταία χρόνια -κάθε δυο χρόνια έρχονται στην Κύπρο- τις έχω μελετήσει τις εκθέσεις τους.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Από το 1967.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Μπράβο, Τάσσο, αυτό είναι. Από το 1967, ανελλιπώς.

Και βεβαίως οι κυβερνήσεις και του Μακάριου και του Κυπριανού και του Βασιλείου δε δέχθηκαν αυτές τις προτροπές του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, δηλαδή των μάγων της παγκόσμιας οικονομίας, οι οποίοι θέλουν δήθεν να ορθοποδούν οι οικονομίες, ρουφώντας το αίμα του απλού ανθρώπου. Ε, λοιπόν εμείς δε δαιμονοποιούμε το δαιμονισμένο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο· είναι από τη φύση του δαιμονισμένο, είναι από τη φύση του έτσι!

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η δική μας η φιλοσοφία, η οποία είναι διαμετρικά διαφορετική από εκείνη της κυβέρνησης και του Δημοκρατικού Συναγερμού, θέλει και τη μείωση των ελλειμμάτων, αλλά θέλει ταυτόχρονα αυτά τα ελλείμματα να μη μειώνονται βάζοντας βαθιά το χέρι τις τσέπες του απλού ανθρώπου, των εργαζομένων. Θέλει ακριβώς μια φορολογική μεταρρύθμιση η οποία θα είναι πραγματική μεταρρύθμιση -γιατί εδώ η Ευρωπαϊκή Ένωση, σε ό,τι αφορά το φόρο εισοδήματος, δεν έχει κεκτημένο το οποίο να μας υποχρεώνει- μια βαθιά και πραγματική φορολογική μεταρρύθμιση η οποία θα ανακουφίζει τον απλό άνθρωπο και μια κοινωνική πολιτική η οποία θα ανακουφίζει τον απλό άνθρωπο. Και θέλει ταυτόχρονα ψήφιση και του 15% του φόρου προστιθέμενης αξίας, αλλά χωρίς και πάλι να βιάζονται, όπως βιάζονται ορισμένοι, τους μηδενικούς συντελεστές, τους οποίους με δική μας πάλη είχαμε πετύχει, όταν έμπαινε ο φόρος προστιθέμενης αξίας, να τους εξαλείψουν αβρόχοις ποσί. Και σε τέτοια περίπτωση, διότι συζητείτο στη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι χθες αυτό το πράγμα, αν δεν το αποκαλύπταμε και αν δεν πιέζαμε, θα μπορούσε σήμερα να ήταν στην ημερήσια διάταξη και λόγω αυτού τα έσοδα του κράτους θα ήταν και £45 εκατομ. με £50 εκατομ., αντί £35 εκατομ. που είναι σήμερα.

Κύριε Πρόεδρε, γι' αυτούς όλους τους λόγους εμείς δεν μπορούμε να συγκατανεύσουμε στην ψήφιση του φόρου προστιθέμενης αξίας και της φιλοσοφίας, αν θέλετε, η οποία είναι μπροστά μας από πλευράς της κυβέρνησης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Να παρακαλέσω τον κ. Αντωνίου να με αντικαταστήσει.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Αβραάμ Αντωνίου αντικαθιστά στην έδρα τον κ. Νίκο Αναστασιάδη.)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ακούγοντας τους συναδέλφους της αντιπολίτευσης, σχημάτισα την εντύπωση ότι οι φόροι ανακαλύφθηκαν επί εποχής Κληρίδη, ότι δηλαδή αυτό το κράτος συντηρείτο μέχρι σήμερα, δεν ξέρω, από κάποια ταμεία ή μυστικούς πόρους. Άκουσα ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός ήταν εκείνος ο οποίος εισηγήθηκε την κατάργηση φόρων εισοδήματος ή φορολογιών γενικότερα, ενώ το υπεύθυνο ΑΚΕΛ και η αντιπολίτευση που ασκεί το ΑΚΕΛ ουδέποτε έπραξαν το ίδιο. Θα τους υπενθυμίσω ότι, αν ήταν ανεύθυνος ο Δημοκρατικός Συναγερμός, δε θα εισάκουε την άποψη της συμπολίτευσης που εισήγαγε το ΦΠΑ το 1992 στο 5%. Δεν ήταν η κυβέρνηση Κληρίδη που εισήγαγε αυτό το δαιμονισμένο φόρο προστιθέμενης αξίας· είναι άλλη η διακυβέρνηση που τον εισήγαγε. Και υπεύθυνα συμπεριφερόμενος ο Δημοκρατικός Συναγερμός, γιατί μετρά ακριβώς εκείνα τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνει, προκειμένου να στηριχτεί η οικονομία ενός κράτους -και δεν ασκούμε κριτική στο ότι τότε η κυβέρνηση θεώρησε ότι έπρεπε να εισαγάγει το φόρο προστιθέμενης αξίας, γιατί δεν υπήρχε υπαλλακτική λύση- συνέβαλε θετικά στην ψήφιση της φορολογίας και δεν κατέφυγε στην άρνηση. Συνεπώς, δε

δικαιολογούνται τα όσα άκουσα.

Ακόμα υπήρξε μια αντίφαση. «Αν, είπε ο κ. Χριστόφιας, εισακουόταν η δική μας άποψη και η κυβέρνηση αποδεχόταν τα £11,5 εκατομ. που εισηγούνται οι συντεχνίες για φορολογικές ελαφρύνσεις, σήμερα θα ήμαστε μαζί σας.» Δηλαδή, κατά τα λοιπά, τα κοινωνικά μέτρα με τις αντιπαροχές που δίνονται τους βρίσκουν σύμφωνους ή τουλάχιστο δε θα τους ενοχλούσε να τα ψηφίσουν. Εκείνο που ήθελαν ήταν επιπλέον £11,5 εκατομ. που αποτελούν έκπτωση συζύγου, τέκνων κ.λπ., τα οποία θα συζητηθούν μέσα στα πλαίσια του διαλόγου που θα κάνει η κυβέρνηση με τις συντεχνίες. Αλλά υπάρχει ο άλλος κίνδυνος, κατά τον κ. Καζαμία, μήπως αυτές οι συμφωνίες καταλήξουν περί το Δεκέμβριο και θεωρηθεί προεκλογική η αντιπαροχή. Και διερωτώμαι ειλικρινά τι το ΑΚΕΛ ενδιαφέρει! Να ωφεληθούν τα κοινωνικά στρώματα και οι χαμηλά αμειβόμενοι ή τα κομματικά οφέλη; Πώς είναι δυνατό να εισηγείσαι στην κυβέρνηση «μην πάρετε μέτρα μερικούς μήνες πριν, έστω κι αν είναι μέσα από το διάλογο που θα καταλήξουμε, γιατί αυτό μπορεί να θεωρηθεί προεκλογική παροχή, έστω κι αν αυτή η παροχή θα ωφελήσει τα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα»; Προτιμητέο να μη δοθούν, προτιμητέο να μην πάρουν, όπως ισχυρίζονται κάποιοι, κομματικά οφέλη ή να υποστούν κάποιοι κομματική ζημιά. Είναι πρωτόγνωρο το ενδιαφέρον πραγματικά για τα κοινωνικά στρώματα, τα χαμηλά, όπως το ακούω. Και εύηχα ακούεται και δε χρειάζεται να παρερμηνευθεί από κανέναν, όπως διατυπώθηκε από το φίλο κ. Καζαμία.

Δε θα ασχοληθώ με τους δαίμονες που εισήχθησαν ως ο ιός της μηχανογράφησης περί του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Έχω την εντύπωση ότι είμαστε μέλος στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, όπως είμαστε και μέλος και στο Διεθνή Οργανισμό από το χίλια εννιακόσια ...Το 1967 έχει πει ο ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το 1960.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Από το 1960 ακόμα. Συνεπώς, αν αυτό το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο επεμβαίνει και κάνει κάποιες εισηγήσεις, εμείς, αν θέλουμε βεβαίως, τις εισακούουμε, αν θέλουμε, τις εφαρμόζουμε. Αλλά εμείς αυτόκλητα έχουμε γίνει μέλος και ακούουμε είτε τα όσα μας αρέσουν είτε τα όσα δεν ανεχόμαστε. Και δε με ενδιαφέρει τι ο καθένας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου θυμήθηκε, όταν δεν πήρε την προαγωγή ή την ανέλιξη που ήθελε. Όταν επί τόσα χρόνια υπηρετούσε στο Διεθνές Ταμείο, διερωτώμαι τι ήταν εκείνα τα οποία έπραξε και πότε τα κατήγγειλε, ούτως ώστε επιτέλους να βελτιωθούν τα πράγματα. Όταν εγκατέλειψε, διότι τον υποχρέωσαν να εγκαταλείψει, ακολούθησαν τα όσα ακούσαμε!

Αλλά θέλω να πω κάτι. Δεν είναι του παρόντος και δε μας αφορά· υπάρχουν όμως εισηγήσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που είτε θέλουμε είτε όχι, αν θέλουμε επιτέλους να εκσυγχρονίσουμε αυτό το κράτος, θα πρέπει κάποια στιγμή, ναι, να ακούσουμε. Και αυτό δεν αφορά την ΑΤΑ, κύριε Χριστόφια· εμείς έχουμε εισηγηθεί και εσείς δεν απαντήσατε, νομοθετική ρύθμιση της ΑΤΑ, αν θέλετε. Γιατί δεν τολμάτε να πείτε ότι «ναι, θέλουμε να νομοθετήσουμε, έτσι ώστε οι εργαζόμενοι να προστατεύονται και να μην είναι στην αυθαιρεσία της οποιας κυβέρνησης η κατάργησή της»; Εμείς, το κόμμα που λέτε του συντηρητισμού, είμαστε πολύ πιο προοδευτικοί απ' ό,τι εσείς θέλετε να παρουσιάζεστε. Όπως εμείς είναι που πρώτοι εισηγηθήκαμε τη φορολογία των τόκων, σε μια πρόταση προ διετίας ή τριετίας, και εσείς δεν τολμήσατε τουλάχιστο να την υιοθετήσετε. Και επιμένουμε και θα επιμένουμε, γιατί, αν πράγματι θέλουμε την πάταξη της φοροδιαφυγής, είναι ο καλύτερος των τρόπων, γιατί είναι καλά γνωστό ότι υπάρχουν μυστικοί λογαριασμοί, υπάρχουν πράγματι αποταμιεύσεις που δε φορολογούνται. Γιατί φορολογείται ο τόκος, όπως ορθά είπε ο συνάδελφος κ. Προδρόμου, πλην όμως οι μυστικοί λογαριασμοί και βεβαιότατα δε φορολογούνται,

φοροδιαφεύγουν οι έχοντες μυστικούς λογαριασμούς. Γι' αυτό και συνεπώς ο μόνος τρόπος είναι, ναι, να επιβληθεί φορολογία επί των τόκων. Και μάλιστα εισηγηθήκαμε, γιατί μας ενδιαφέρουν τα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα, οι χαμηλοί αποταμιευτές, οι πτωχοί αποταμιευτές μέχρι ενός ορίου να απαλλάσσονται για αποταμιεύσεις μέχρι £50.000, αν είναι και δεν καταβάλλουν φόρο εισοδήματος, να εξεύρουμε λοιπόν τους τρόπους, ώστε να απαλλάσσονται οι μικροεισοδηματίες από τις μικρές αποταμιεύσεις, ακριβώς προσπαθώντας να επικεντρωθούμε εκεί όπου θα έπρεπε όλοι να είμαστε επικεντρωμένοι. Όμως δεν είναι η αριστερά που το εισηγήθηκε, είναι η συντηρητική τάχα δεξιά που το έπραξε.

Ακούσαμε ότι το κράτος έχει δαπανήσει μέχρι στιγμής ποσό που φτάνει στο 12% του δημοσίου χρέους για την εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Την ίδια ώρα, ως αποτέλεσμα της τελωνειακής ένωσης, έχουμε χάσει £360 εκατομ. από δασμούς και δε γνωρίζω πόσα εκατομμύρια έχουμε χάσει ως αποτέλεσμα της υπογραφής της διεθνούς συμφωνίας εμπορίου, της GATT, όπως λέγεται. Θα πρέπει ακόμα να προσθέσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ως αποτέλεσμα της φορολογικής μεταρρύθμισης του 1996 και, όπως ορθά λέχθηκε, από το μη ορθό υπολογισμό του κόστους ή της επιβάρυνσης στα δημόσια ταμεία, το κράτος επιβαρύνθηκε με επιπλέον £430 εκατομ. Και διερωτάται κανένας: Αν έχουμε αυτά τα δεδομένα μπροστά μας, έχει σημασία αν βρισκόμαστε στη συμπολίτευση ή την αντιπολίτευση, για να αντιληφθούμε κάποια στιγμή ότι αυτό το κράτος δεν είναι δυνατό παρά, ναι, μέσω φορολογιών να αντέξει και να αντεπεξέλθει στα τόσα αρνητικά -όχι από δικές του ενέργειες- αλλά από πολιτική βούληση, όπως εκφράστηκε από όλους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Η ευρωπαϊκή μας πορεία δεν είναι απόφαση του ενός· είχα την εντύπωση ότι είναι απόφαση όλων. Αν συνεπώς έχουμε επιβαρυνθεί με το 12% ... Και μη μου λέτε ότι, αν θέλαμε, θα τα παίρναμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με τους οικονομικούς μας δείκτες, ως

αποτέλεσμα των εκάστοτε διακυβερνήσεων -δε θα μονοπωλήσω τα οφέλη και την πρόοδο της οικονομίας, για να πω ότι οι προηγούμενες διακυβερνήσεις δεν έπραξαν τίποτε· αντίθετα είναι σταδιακά που κτιζόταν η οικονομία αυτού του τόπου και με τη διαχείριση, όπως γινόταν, των οικονομικών- φτάσαμε στο σημείο η Ευρωπαϊκή Ένωση να θεωρεί ότι πληρούσαμε πολύ προ των άλλων τα κριτήρια. Και ως αποτέλεσμα αυτής οικονομικής ευημερίας και των δεικτών δεν είχαμε ανάγκη από χορηγίες, γιατί δεν ήμαστε εκ των κρατών -έχει αλλάξει εν τω μεταξύ και το καθεστώς- που δικαιούνταν διάφορων χορηγιών από τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συνεπώς, για να εγκαταλείψω αυτό το επιχείρημα, ότι «ξέρετε, αν παίρναμε και μόνο το 2%», σαν να ήταν «σαν τα ζητήσετε και ήταν ανοιχτά τα ταμεία, για να σας τα δώσουν», σαν να είναι βρύση η Ευρωπαϊκή Ένωση! Λέω ότι, αν πάρουμε τα δεδομένα 430 εκατομ. από τη φορολογική μεταρρύθμιση του 1996, που δεν είναι άλλη παρά η παρούσα κυβέρνηση που πρέπει να τονιστεί και να υπογραμμιστεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι... Η φορολογική αναπροσαρμογή την οποία εσείς ισχυρίζεστε ότι νομοθετικά είχε υποχρέωση, νομικά είχε υποχρέωση, η κυβέρνηση να φέρει, ε, είναι η κυβέρνηση που απεδέχθη το 1996 τη δέσμευσή της διά νόμου. Το 1996 και όχι άλλοτε, όταν είχατε μεγαλύτερη επιρροή στην εξουσία εσείς, κυρίες και κύριοι του ΑΚΕΛ!

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Δεν έχουμε κυρίες στο ΑΚΕΛ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ε, συγγνώμη, όπως το είπα εκ των υστέρων... «κυρίες και κύριοι συνάδελφοι» επήγαινα να πω τζαι αργότερα επικεντρώθηκα. Διορθώνω, το «κυρίες και κύριοι» ήταν στους συναδέλφους και η επικέντρωση...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Υπάρχουν μόνο κύριοι.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Βεβαίως είστε κύριοι, αυτό δεν το αμφισβητεί κανένας, κύριοι συνάδελφοι. Απλώς χρειάστηκε να κάνω τη διόρθωση· εν τη ρύμη του λόγου έγινε η αναφορά.

Λοιπόν, αν υπολογίσετε 430 εκατομ. που στοίχισε στο κράτος η φορολογική μεταρρύθμιση του 1996, με 360 εκατομ., μιλούμε από το 1996 μέχρι σήμερα, κύριε Καζαμιά, μιλούμε για 790 εκατομ. Αν υπολογίσετε και το κόστος που είναι 12%, όπως ο ίδιος παρεδέχθητε, για την εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, αν υπολογίσετε την ανομβρία που υπάρχει και τα 272 εκατομ. που εδόθησαν ως παροχές προς τους γεωργούς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όχι ως εγγυήσεις δανείων όπως εγένετο στο παρελθόν, αν υπολογίσετε τα 54 εκατομ. που δόθηκαν και στην ανάπτυξη της βιομηχανίας, γιατί επιβάλλεται ένα κράτος να έχει και βιομηχανία, αν υπολογίσετε -που το αγνοείτε φαίνεται- τα 20 εκατομ. στους φοιτητές, αν υπολογίσετε τις άλλες κοινωνικές παροχές, όπως είναι η κοινωνική σύνταξη, αν υπολογίσετε το τι εδόθη για την τοπική αυτοδιοίκηση που για πρώτη φορά επιτέλους υπάρχει μερίδιο και αυτονομία οικονομική στην τοπική αυτοδιοίκηση, αν υπολογίσετε τα έργα ανάπτυξης που είναι υποχρεωμένη η εκάστοτε κυβέρνηση να πράττει και είναι οφθαλμοφανή οπουδήποτε κινηθείτε ανά την Κύπρο, ε, τότε θα αντιληφθείτε ότι δεν είναι μόνο να ζητούμε και να λέμε πόσο φιλολαϊκοί θα πρέπει να είμεθα. Αν υπάρχουν κάποιοι που μέσα στη δική τους ιδεολογία υπάρχει ο ανθρωποκεντρικός ρόλος που πρέπει το κράτος να διαδραματίζει και όχι ο ρόλος του επιχειρηματία, όπως θα τον ηθέλατε βεβαίως, ε, είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός και δεν αποκλείουμε ότι και άλλοι το υποστηρίζουν. Εμείς λέμε ότι είναι στο επίκεντρο της δικής μας ιδεολογικής πλατφόρμας η θέση ότι το κράτος θα πρέπει κατά κύριο λόγο να είναι ανθρωποκεντρικό. Και πολύ περισσότερο - συμφωνώ με τον πρόεδρο των Σοσιαλδημοκρατών που το είπε- αν επικεντρωνόμεθα περισσότερο σ' εκείνους οι οποίοι έχουν ανάγκη αντί σ' αυτούς που εισπράττουν,

ούτως ώστε να φοροαπαλλάττονται, τότε θα ήταν δικαιότερη ακόμα η κοινωνική πολιτική που θα εκάμναμε. Φυσικά και προς αυτή την κατεύθυνση έγιναν και ελήφθησαν μέτρα, όπως είναι η αύξηση των συντάξεων, όπως είναι η αύξηση των επιδομάτων, όπως είναι η στεγαστική πολιτική που θα ασκηθεί μέσα από τον οργανισμό στέγης, όπως είναι μια σειρά άλλων μέτρων που με τη συμβολή και της Βουλής βεβαίως έλαβε η παρούσα κυβέρνηση. Αλλά δε δέχομαι τους αφορισμούς ή το μηδενισμό ή την αρνητική, όπως ενασκείται, αντιπολίτευση από την αριστερά. Αν εισακούετε τις δικές μας προτάσεις, ε, ούτε η Γερμανία η Δυτική αν είμεθα με τον ίδιο προϋπολογισμό, δε θα αρκούσε να τις ικανοποιήσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αλλά από την άλλη «δώστε αλλά μην πάρετε». Διερωτώμαι πώς θα λειτουργούσε αυτό το κράτος! Διερωτώμαι ειλικρινά πόσο το εννοούμε, όταν λέγαμε ότι όλοι μαζί είμαστε αποφασισμένοι να πορευτούμε προς την Ευρώπη. Και θέτω ένα απλό ερώτημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Πώς είναι δυνατό; Αν ένας εκ των βασικών δειχτών του Μάαστριχτ που είναι ο φόρος προστιθέμενης αξίας θα πρέπει το ελάχιστο να φτάσει στο 15%, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη αυτά που ακούμεν, όσοι συμμετέχουν- και έχετε βουλευτές βεβαίως που συμμετέχουν στη Μικτή Κοινοβουλευτική Επιτροπή- αλλά και από ό,τι λένε δημόσια, φαίνεται ότι αυτό για το οποίο επείγονται αμέσως μετά τη Διακυβερνητική είναι από τις χώρες του πρώτου κύματος, εκείνες που είναι έτοιμες, να επιτευχθεί τουλάχιστον το 2002 η πρώτη ένταξη, το 2002 να αρχίσει η επικύρωση, ώστε το 3000 να είναι πλήρη μέλη και το 3000 τον Ιούνιο να λάβουν μέρος στις εκλογές, τις ευρωεκλογές.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Το 2003!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το 2003, κύριοι συνάδελφοι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Το 3000 θα μπούμε!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αυτό θα θέλατε, αλλά ελπίζω να το επιτύχουμε ενωρίτερα.

Αν λοιπόν αυτοί είναι οι στόχοι της Ευρώπης... και φαίνεται ότι προηγούμεθα όλων των υπόλοιπων χωρών, ιδιαίτερα δε μετά το Ελσίνκι, που εμείς επιμένουμε να λέμε ότι ήταν μια ιστορική απόφαση, που διαχωρίζει την πολιτική λύση. Δε λέω ότι δε θα έχουμε προβλήματα με κάποια κοινοβούλια ή κάποιες κυβερνήσεις, ελπίζω ότι θα ξεπεραστούν, αλλά από την ώρα που διαχωρίζεται σημαίνει ότι η οδός προς την Ευρώπη διευκολύνεται και ίσως έχουμε ανάγκη πολύ μεγαλύτερη από κάθε άλλον την ευρωπαϊκή μας προοπτική και ολοκλήρωση. Είναι ο μόνος τρόπος να αμυνθούμε στις όποιες απαράδεκτες τυχόν πιέσεις θα δεχτούμε για λύση του Κυπριακού. Είναι ο μόνος τρόπος να προστατέψουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα που είναι μόνιμη αξίωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν επομένως η προοπτική είναι αυτή που προδιαγράφεται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το 2002 πέστε ότι αναγνωρίζεται η ένταξη της Κύπρου, πώς θα επιτύχουμε αυτό το στόχο, αν εις έναν από τους βασικούς παράγοντες που πρέπει να πληρούμε εμείς είμεθα ακόμα στο 8%; Λέω να υιοθετήσουμε την άποψή σας, να μην ψηφίσουμε. Ποια κυβέρνηση και ποιο κόμμα και ποια υπευθυνότητα θα μας διακρίνει, αν έρθουμε διά μιας και αυξήσουμε κατά 7% το φόρο προστιθέμενης αξίας; Πόση ζημιά περισσότερη θα προκαλέσουμε και από πλευράς πληθωρισμού και από πλευράς σωρείας άλλων αλυσιδωτών επιπτώσεων στην αύξηση της τιμής προϊόντων και ούτω καθεξής. Διερωτώμαι ειλικρινά αν ο στόχος σας είναι όπως ισχυρίζεστε να κερδίσετε τις προεδρικές εκλογές ... Βεβαίως πάντα στόχος κάποιου είναι, άσχετο αν τον επιτυγχάνει, αυτό δεν είναι το ερώτημα. Ρητορικό το ερώτημα: Πέστε ότι επιτυγχάνουν τα οράματα και οι οραματισμοί σας και είστε η

κυβέρνηση το Φεβρουάριο του 2003, με 10% ΦΠΑ, και είστε υποχρεωμένοι να μας εντάξετε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πώς θα μας εντάξετε με το 10%; Δε θα είστε εσείς εισηγηταί του 5%, για να μπορούμε να ανταποκριθούμε σ' αυτά τα οποία η Ευρώπη αξιοί; Άραγε χρειάζεται ειλικρινά πολιτική διορατικότητα, για να συνειδητοποιήσουμε ότι η άρνηση η συνεχής κάποτε θα είναι εκείνο το τείχος το οποίο θα χτίσουμε, για να σπάσουμε κάποιοι τα μούτρα μας πάνω; Και είναι με το να λέμε «όχι» σε οτιδήποτε εισηγηθεί η κυβέρνηση η σωστή τακτική και η θετική πολιτική που αναμένει κανένας από μια υπεύθυνη αντιπολίτευση;

Άκουσα τον κ. Χριστόφια να λέει: «Είναι μηδαμινά τα όσα εδόθησαν». Κύριοι συνάδελφοι, επιβάλλουμε φόρο που δεν υπερβαίνει τα εξήντα εκατομμύρια, επιστρέφουμε τα σαράντα επτά, διερωτώμαι γιατί τον επιβάλλουμε, διότι ο στόχος δεν είναι να επιβάλλεις φόρο, για να τον επιστρέφεις! Ορθό είναι να ασκεί κοινωνική πολιτική το κράτος και είμεθα και τασσόμαστε υπέρ και πολλά από τα μέτρα που υπάρχουν μέσα και αφορούν και τα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι, ναι, και η κατάργηση της εισφοράς. Είναι εισηγήσεις και δικές μας και δικές σας και εμείς δεν αρνούμεθα ότι ακριβώς μέσα από πολιτικές συναινέσεις, διάλογο και πολιτικές συναινέσεις, συγκλίσεις μπορεί να επιτύχουμε το καλύτερο δυνατό γι' αυτό το λαό και ιδιαίτερα γι' αυτούς που όλοι νοιαζόμαστε, τους χαμηλά αμειβόμενους. Αρκεί να δούμε προχτές τι έγινε στην Αμερική, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ο Πρόεδρος Κλίντον συμμάχησε με τους ρεπουμπλικάνους και ετάχθη εναντίον των δημοκρατικών στα θέματα συμφωνίας εμπορίου με την Κίνα. Σ' άλλες χώρες δεν υπάρχει η άρνηση· υπάρχει ο διάλογος και υπάρχει συναίνεση. Για μήνες κάμναμε διάλογο, για μήνες έχουμε επιτύχει ένα μάξιμουμ επιτευγμάτων από πλευράς αντιπαροχών. Υπήρξε ο διάλογος και η δική μου πρόταση, ούτως ώστε να συναντήσουμε τις αξιώσεις του ΑΚΕΛ, για να υπάρξει αύξηση στο 11%. Υπήρξε η

καταρχήν θετική ανταπόκριση. Βεβαίως οφείλω να πω την επομένη, ύστερα από μελέτη του θέματος, ο κ. Χριστόφιας ενημέρωσε ότι ήταν αδύνατο να γίνει δεχτό και υπήρξε παρανόηση. Θέλω να είμαι έντιμος προς κάθε κατεύθυνση, αλλά θέλω να πω ότι οι ευκαιρίες συναίνεσης εδόθησαν. Δεν μπορεί να αρνηθούμε ότι εδώ και μήνες η κυβέρνηση διεξήγαγε διάλογο με όλες τις πολιτικές δυνάμεις. Με κάποιες κάπου συναντήθηκε περισσότερο, με κάποιες λιγότερο. Άκουσα προηγουμένως τον κ. Θεοδώρου να λέει: «Εμείς θα ψηφίσουμε εκείνα τα αντισταθμιστικά μέτρα με τα οποία συμφωνούμε». Βεβαιότατα χαιρετίζουμε το γεγονός ότι ψηφίζονται και υιοθετούνται κάποια μέτρα, αλλά την ίδια ώρα θα θέλαμε να ψηφίζονται και να υιοθετούνται και εκείνα τα κίνητρα που θα μπορέσουν να βοηθήσουν την κυβέρνηση να προχωρήσει σε ακόμα πιο αποτελεσματική κοινωνική πολιτική, όπως όλοι θέλουμε.

Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν εξαντληθεί τα θέματα, τουλάχιστον από δικής μου άποψης. Αυτό δε σημαίνει ότι δε θα υπάρξουν απαντήσεις, αν θελήσουν κάποιοι, γι' αυτό και η δική μας θέση είναι, ή μια έκκληση ύστατη, νομίζω ότι και η επανεξέταση κάποτε των θέσεών μας, ανεξάρτητα πού έχουν διατυπωθεί, ανεξάρτητα του πόσος χρόνος έχει περάσει και ιδιαίτερα αν ληφθούν υπόψη τα όσα αντισταθμιστικά η κυβέρνηση έχει δώσει, θα πρέπει να βοηθήσει, ώστε τόσο το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατικών περισσότερο, αλλά γιατί όχι και το ΑΚΕΛ λιγότερο, να συνεργήσουν, ώστε σταδιακά να αρχίσουμε την εναρμόνιση, να αρχίσουμε τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, να βοηθήσουμε ώστε αυτό που είναι, και το πιστεύω ακράδαντα, κοινή θέση όλων... Και μη μου πείτε ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστηρίζει το κεφάλαιο και εσείς υποστηρίζετε τους φτωχούς, διότι ξέρετε καλά ότι είμεθα πολυταξικό, πολυσυλλεκτικό κόμμα και έχουμε εξίσου μεγάλο αριθμό χαμηλά αμειβομένων ανθρώπων, αλλά, και αν δεν είχαμε, η έγνοια δεν είναι να υπηρετείς τους ψηφοφόρους σου, η έγνοια είναι να υπηρετείς γενικότερα το λαό. Αυτός ήταν ο στόχος

μας και, για να υπηρετήσεις το λαό, θα πρέπει να υπάρχει και κεφάλαιο, κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να υπάρχει ιδιωτική πρωτοβουλία, άσχετο αν θα πρέπει να φορολογείται και δε διαφωνούμε περί τούτου. Αλλά μη μου λέτε ότι, αν ισοπεδώσουμε τους πάντες, αν τελικά σφάξουμε την αγελάδα, θα έχουμε γάλα να πιούμε!

Ευχαριστώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης, παρακαλώ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δυο λόγια, από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Δε θα επανανοίξω το διάλογο. Άλλωστε εν πολλοίς οι ομιλίες στη Βουλή, δυστυχώς για όλους μας, είναι ομιλίες εις ώτα μη ακουόντων βουλευτών, με την ελπίδα ότι μπορεί να υπάρξουν ακούοντες έξω από τη Βουλή. Δε θα επαναλάβω τα επιχειρήματά μου, γιατί αν δεν έγινα κατανοητός στην πρωτολογία μου για τη διαφορετική φιλοσοφία την οποία έχουμε εισάξει, γιατί εμείς και το δημοσιονομικό έλλειμμα θέλουμε να καλυφθεί και σίγουρα να επιταχυνθεί η εναρμόνισή μας με την Ευρώπη, δώσαμε συγκεκριμένα μέτρα -θα τα συζητήσουμε, όταν θα συζητούμε την ευρύτερη οικονομική πολιτική- που η κυβέρνηση θα είχε περισσότερα περισεύματα από όσα εισηγούνται οι ψηφίζοντες σήμερα τα φοροθετικά μέτρα. Αρα δε θα μπω σ' αυτά.

Δύο μόνο λόγοι με ανάγκασαν να πάρω το λόγο: Πρώτον, το θέμα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Νομίζω ότι η Βουλή θα πρέπει να ζητήσει από την αρμόδια επιτροπή να εμπλακεί σε ένα σοβαρό διάλογο και μελέτη των εκθέσεων, διότι πράγματι υπάρχουν θέματα τα οποία είναι δυνατό να επηρεάσουν την κυβερνητική πολιτική προς λανθασμένη κατεύθυνση και το ορθό είναι να προλαμβάνουμε και όχι αργότερα να βρισκόμεθα σε αντιπαραθέσεις. Δε θέλω να εμπλακώ στο διάλογο για το Διεθνές

Νομισματικό Ταμείο, αλλά νομίζω πως ακόμα και οι συμφωνούντες με ορισμένες από τις απόψεις... δε μιλάω για τις διαπιστώσεις, γιατί οι διαπιστώσεις είναι θέμα διαπιστώσεων. Το ότι υπάρχει δημοσιονομικό έλλειμμα, υπάρχει, το ότι υπάρχει ανάγκη να καλυφθεί, δε χρειάζεται να μας το πει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, αλλά τα μέτρα τα οποία εισηγούνται, η θεραπευτική αγωγή συμφωνώ απόλυτα ότι δεν είναι δυστυχώς η αρμόζουσα. Και προτού η κυβέρνηση αναλάβει οποιοσδήποτε υποχρεώσεις, είναι ορθό και εμείς να ασχοληθούμε με αυτό το θέμα.

Θα τελειώσω με μια μικρή, ας μου επιτραπεί, παρατήρηση προς το συνάδελφο, τον κ. Δημητρίου. Ελπίζω ότι επρόκειτο περί φραστικού ολισθήματος, γιατί το να λέγεται ότι οποιοσδήποτε ασκεί κριτική κατά της κυβερνήσεως δημιουργεί εχθρότητα του λαού και υποσκάπτει την κρατική οντότητα, αν αυτή η φιλοσοφία επικρατήσει, τότε να έχουμε δικτατορίες, δε χρειαζόμαστε δημοκρατία! Αυτό ελέχθη και θα σας παραπέμψω στα πρακτικά της Βουλής. Ελέχθη επί λέξει, όπως το λέω, ότι με αυτή την αλόγιστη κριτική την οποία ασκούν κάποιοι -μπορεί να μην αναφερόταν σε μας, δε με ενδιαφέρει σε ποιους αναφερόταν- ότι δημιουργείται εχθρότητα του λαού και με αυτό τον τρόπο υποσκάπτεται η κρατική μας οντότητα. Λυπούμαι, δεν μπορούσα να το αφήσω χωρίς σχόλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μια εξήγηση. Στην ομιλία μου είχα αναφέρει διάφορα παραδείγματα και επιχειρήματα, ότι βάζει η κυβέρνηση το χέρι της στις τσέπες του λαού και τα παρόμοια. Και είπα ότι αυτά δημιουργούσαν κλίμα που έφερνε το λαό αντιμέτωπο με το κράτος ουσιαστικά. Είναι με αυτό το πνεύμα που είχα μιλήσει για δημιουργία συνθηκών που έφερναν τις λαϊκές μάζες αντιμέτωπες με την κυβέρνηση και

το κράτος. Δεν ήταν με οποιοδήποτε άλλο πνεύμα. Λυπούμαι, αν δημιουργήθηκε οποιαδήποτε άλλη εντύπωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Είμαι υποχρεωμένος να πω δυο λόγια μόνο από τη θέση μου. Όταν προβάλαμε την πρότασή μας για φοροαπαλλαγές και κοινωνικά μέτρα, ήμασταν υποχρεωμένοι βεβαίως να δεχθούμε τα κοινωνικά μέτρα της κυβέρνησης, γιατί εξήγησα ότι δεν μπορούμε να φέρουμε δική μας πρόταση εδώ στη Βουλή για κοινωνικά μέτρα. Την κάνουμε στην κυβέρνηση. Αν δεν τα φέρει η κυβέρνηση, σημαίνει δεν μπορεί να τα ψηφίσει η Βουλή. Πώς να το πω δηλαδή, για να γίνει κατανοητό;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΔΗΣΥ:

Γίνεται κατανοητό.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ναι, γίνεται κατανοητό, αλλά ο κ. Αναστασιάδης, ενώ το γνωρίζει αυτό το πράγμα, λέει άλλα των άλλων, για να ακούει ο κόσμος. Και αυτό το πράγμα θέλω να το διευκρινίσω. Το δεύτερο που θέλω να διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής: Όταν δώσαμε εμείς την πρότασή μας, και ο κ. Αναστασιάδης και ο κ. Προδρόμου τη χαρακτήρισαν ως το μέγιστο λαϊκισμό. Και μας λένε τώρα ότι «ξέρετε, το Δεκέμβρη θα φέρουμε εμείς κοινωνικά μέτρα». Και δε θα είναι λαϊκισμός αυτό το πράγμα! «Εσείς, αν δεν τα ψηφίσετε, σημαίνει ότι σκέφτεστε τους ψηφοφόρους σας.» Εμείς είναι το λαό που σκεφτόμαστε και έπρεπε τώρα να τα φέρει η κυβέρνηση και να σκεφτούμε όλοι μαζί το λαό και να μη σκεφτούμε τους ψηφοφόρους το Δεκέμβρη!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να σας καθησυχάσω, δεν πρόκειται να μιλήσω γι' αυτό το πράγμα. Άκουσα όμως με υπομονή για δυόμισι ώρες τους συναδέλφους. Θέλω απλώς για δύο λεπτά να πω κάτι σχετικά με την εισήγηση του κ. Λυσσαρίδη, γιατί σκόπευα να την κάνω και εγώ. Πληροφοριακά το λέω -εσείς, κύριε Πρόεδρε, ήσασταν παρών-η επιτροπή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για πρώτη φορά ήρθε και επισκέφτηκε στη Βουλή την επιτροπή Οικονομικών. Και πιστεύω ότι δεν είναι μόνο οι διαπιστώσεις τους λανθασμένες, δεν είναι μόνο τα συμπεράσματά τους λανθασμένα, είναι και η αντίληψη των πραγμάτων. Λυπούμαι, γιατί καμιά εφημερίδα δεν αναφέρθηκε σε εκείνη τη συζήτηση, καμιά αναφορά δεν έγινε. Εξηγήσαμε το τι σημαίνει η ΑΤΑ για την Κύπρο, στις συνθήκες της Κύπρου. Χαρακτηριστικά όμως λέω ότι τουλάχιστον εγώ τους είπα «άμα τα δείτε αυτά τα πράγματα και τα αναλύσετε, θα καταλάβετε ότι για την Κύπρο η ΑΤΑ είναι ευλογία». Και παραδέχθηκε ο κ. Δεμέκας ότι για τις συνθήκες της Κύπρου εξασφαλίζει την εργατική ειρήνη κ.λπ. Να μην τα επαναλαμβάνω τώρα. Ήσασταν παρών και ακούσατε τα επιχειρήματα. Το ίδιο όσον αφορά τις επενδύσεις, αυτά που θεωρούν αυτοί μη παραγωγικές επενδύσεις, κτίσματα, δρόμους και τα υπόλοιπα, όταν δε λαμβάνουν υπόψη πόσο μεγάλο ποσοστό εργαζομένων δουλεύει σ' αυτά τα έργα στην Κύπρο.

Και μάλιστα οι ίδιοι άνθρωποι, την πρώτη φορά που ήρθαν στην Κύπρο, είχαν εισηγηθεί σε εμάς να μη δαπανήσουμε λεφτά σ' αυτούς τους τομείς, παραγνωρίζοντας ότι την εποχή εκείνη τουλάχιστον εξήντα δύο χιλιάδες εργαζόμενοι απασχολούνταν στην οικοδομική βιομηχανία και είχαμε ανεργία πάνω από 10% του εργατικού δυναμικού. Εμείς, τότε δε δεχτήκαμε τη συμβουλή τους, γιατί ήταν εξωπραγματική και, αντίθετα, αρχίσαμε έντονο πρόγραμμα οικοδομικών έργων, φόρων κ.λπ. Έκτοτε, ποτέ, η

Κύπρος δεν έχει ανεργία πάνω από το 4%, που είχε πέσει τότε. Και για άλλους λόγους βέβαια, αλλά κυρίως γιατί ξεκίνησε οικοδομική και συνεπακόλουθα η οικονομική ανάπτυξη. Δε θα πω όλα όσα τους λέχθηκαν, και από μένα και από άλλους συναδέλφους που ήταν στη συνάντηση. Τώρα όμως η έκθεσή τους έγινε. Δε γεννάται θέμα να αλλάξει, δε γεννάται θέμα να συζητηθεί μαζί τους. Απλώς πρέπει να συνέλθει, κατά τη γνώμη μου, η επιτροπή Οικονομικών για να δώσει απάντηση.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Συμφωνώ απόλυτα. Αυτή ήταν η εισήγησή μου.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, αυτή ήταν η εισήγηση. Η εισήγησή μου η δεύτερη -και είναι και αυτή διαδικαστική, κύριε Πρόεδρε- είναι να προχωρήσουμε στην ψήφιση των νομοσχεδίων. Μόνο που έχω δυο πράγματα που δεν είναι ξεκαθαρισμένα στο μυαλό μου. Έγινε συζήτηση προηγουμένως, ποιο θέμα θα ψηφιστεί πρώτα και ποιο ύστερα. Και ο Πρόεδρος της Βουλής είχε εισηγηθεί, άμα ολοκληρωθεί η συζήτηση, να αποφασίσουμε ποιο από τα δύο, η πρόταση νόμου ή το κρατικό νομοσχέδιο, το κυβερνητικό νομοσχέδιο, θα συζητηθεί πρώτο. Βλέπω ότι η εισήγηση των συναδέλφων του ΑΚΕΛ τιτλοφορείται: “Τροπολογίες επί του νομοσχεδίου”. Είναι σταθερή, πάγια τακτική ότι η τροπολογία ψηφίζεται πρώτα.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Ν. Αναστασιάδης καταλαμβάνει την έδρα του Προέδρου και ο κ. Α. Αντωνίου επιστρέφει στη θέση του.)

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να διευκρινιστεί, κύριε Πρόεδρε, νέε Πρόεδρε, προεδρεύοντα της Βουλής· να επαναλάβω τι είπα για το διαδικαστικό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Όχι, αντιλήφθηκα ότι μιλάτε... Αν είναι τροπολογίες, προηγούνται...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έτσι τιτλοφορείται η πρόταση, κύριε Πρόεδρε. Τροπολογίες κοινοβουλευτικής ομάδας επί του νομοσχεδίου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν έχουν διαμορφωθεί ως τροπολογίες, σαφέστατα προηγούνται.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με τη διαφορά ότι αυτό σημαίνει ότι δε θα γίνει νέα συζήτηση και νέα ψηφοφορία πάνω στην πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Έτσι είναι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το δεύτερο που θέλω να πω, γιατί εμείς από την αρχή είχαμε πει ότι όλα αυτά τα νομοσχέδια είναι ομαδοποιημένα για μας, είναι το θέμα για το ΡΙΚ. Η πρόταση νόμου των συναδέλφων προηγείται στην ημερήσια διάταξη. Το κυβερνητικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε, και αν αντιλήφθηκα καλά από τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών τώρα, με τη νέα διατύπωσή του, είναι ομόφωνο, είναι δεύτερο. Όμως εμείς την πρόταση νόμου των συναδέλφων που προνοεί μόνο για την κατάργηση του τέλους, χωρίς διασφάλιση και του εισοδήματος για το ΡΙΚ, δε θα την ψηφίσουμε. Γι' αυτό νομίζω ότι οι κύριοι καλά κάνουν να μας εξηγήσουν κατά πόσο θα επιμένουν στην υποβολή σε ψηφοφορία της δικής τους πρότασης πρώτα ή κατά πόσο θα συζητήσουμε από κοινού τα δύο θέματα και θα ψηφίσουμε το κυβερνητικό νομοσχέδιο ως πρώτο θέμα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα επιμένουμε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα επιμένετε. Ε, βάλτε το, να καταψηφιστεί, για να πάμε παρακάτω. Εγώ, κύριε Προδρόμου, ζήτησα διευκρινίσεις διαδικαστικές. Και νομίζω ότι καλά κάμνω, διαφορετικά θα ξεκινήσει ξανά νέα συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν έχω το λόγο, δε θα μιλήσω για το διαδικαστικό θέμα που έθιξε ο κ. Παπαδόπουλος. Απλώς θέλω να πω, επειδή είπε ο κ. Λυσσαρίδης, ότι δεν τίθεται κανένα θέμα δεσμεύσεως της κυβέρνησης απέναντι στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ούτε υπάρχει καμιά απολύτως υποχρέωση. Εδώ γίνονται διαβουλεύσεις και η επιτροπή Οικονομικών μπορεί να συζητήσει όσο θέλει είτε τις εκθέσεις είτε οποιεσδήποτε απόψεις. Εγώ απλώς διατηρώ την επιφύλαξη. Και έχουμε μπροστά μας την έκθεση. Δεν υπάρχουν ούτε συνταγές ούτε συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής. Υπάρχουν κατευθύνσεις. Αλλά αυτό είναι έτερον-εκάτερον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού προχωρήσουμε στο διαδικαστικό, κύριε Παπαδόπουλε, με έχει παρακαλέσει ο κ. Αντωνίου· δύο λόγια θέλει να πει.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριοι συνάδελφοι, δε θα έπαιρνα το λόγο, αλλά πρέπει να δώσω μια απάντηση σε ένα θέμα που ήγειρε ο κ. Αναστασιάδης και αφορά το θέμα της νομικής ρύθμισης του θέματος της ΑΤΑ κ.λπ. Πρέπει να πω ότι γι' αυτό το θέμα της νομικής ρύθμισης όρων εργασίας το συνδικαλιστικό κίνημα -και, όταν λέω το συνδικαλιστικό κίνημα, δεν εννοώ μόνο την ΠΕΟ, εννοώ ολόκληρο το συνδικαλιστικό κίνημα- είναι με πολλή επιφύλαξη που μπορεί να δεχθεί νομικές ρυθμίσεις. Η φιλοσοφία που έχει το συνδικαλιστικό

κίνημα είναι η ρύθμιση των όρων εργασίας μέσω των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων. Και η νομική ρύθμιση θα ήταν ενδεδειγμένη εκεί που πραγματικά μερικές ομάδες εργαζομένων του πληθυσμού είναι σε αδύνατη θέση να αυτοϋπερασπιστούν. Συνεπώς, ενώ ηχεί πολύ ωραία αυτή η φράση της νομικής κατοχύρωσης ή νομικής ρύθμισης της ΑΤΑ, στην ουσία το συνδικαλιστικό κίνημα δεν ασπάζεται αυτή την άποψη. Η θέση της δικής μας ομάδας περίπου στηρίζεται και εξαρτάται από το πώς το συνδικαλιστικό κίνημα αντιμετωπίζει αυτά τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αβραάμ Αντωνίου, θέλω να πω ότι και εμείς σεβόμαστε τις απόψεις του συνδικαλιστικού κινήματος, αλλά την ίδια ώρα απαντούμε και στο ερώτημα με ποιο τρόπο θα βλέπαμε να κατοχυρώνεται αυτό το δικαίωμα, αρνούμενοι ταυτόχρονα αυτό που κατηγορούμαστε, ότι επιδιώκουμε την κατάργησή του.

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μόνο δύο πράγματα, κύριε Πρόεδρε. Συμφωνούμε απόλυτα με τα όσα έχει αναφέρει ο συνάδελφος, ο κ. Αντωνίου. Και επιπρόσθετα, για να ενισχύσουμε το θέμα των ελεύθερων διαπραγματεύσεων, πρέπει να πούμε ότι είναι εκεί που έχει δημιουργηθεί και ο κώδικας βιομηχανικών σχέσεων, που, αν θέλετε, δεν είναι νόμος, αλλά είναι μια συμφωνία κυρίων που βασίζει ολόκληρη τη φιλοσοφία που αφορά τις εργασιακές σχέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πιττοκοπίτη. Νομίζω ότι το θέμα αρχής έχει λήξει. Μπαίνουμε τώρα στο διαδικαστικό.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε ενώπιόν σας, όπως και εμείς, την ημερήσια διάταξη και το θεματολόγιο το οποίο περιλαμβάνει. Η ημερήσια διάταξη λέει «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος». Αυτό είναι το πρώτο θέμα. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος είναι δεύτερο. Και είναι στο δεύτερο θέμα που υπάρχει η πρόταση του ΑΚΕΛ για τροποποίηση του νομοσχεδίου αυτού. Συνεπώς, η τροπολογία του ΑΚΕΛ θα τεθεί προ της ψηφοφορίας του δεύτερου θέματος. Αυτό είναι το ένα.

Όσον αφορά τα περί του ΡΙΚ, εγώ αντιλήφθηκα, δεδομένης της τοποθέτησής μας, όλων μας, στο θέμα ουσίας, ότι καταργείται η εισφορά και ταυτόχρονα αναλαμβάνει το κράτος να συνδράμει. Και παρουσιάζονται ως δύο, ας πω, έγγραφα, ξεχωριστά, ενώ στην ουσία είναι ένα. Δεν κατάλαβα ποιο από τα δύο θέλει να μπει πρώτο ο κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Δημητρίου, δεν είναι δύο έγγραφα. Είναι δύο διαφορετικά νομοσχέδια. Το ένα λέει μόνο ότι καταργείται η εισφορά και τίποτε άλλο. Το άλλο λέει δύο πράγματα. Λέει ότι καταργείται η εισφορά και ότι, ενόψει της κατάργησης της εισφοράς, έρχεται η συνδρομή του κράτους. Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να συζητούμε για πολύ. Ας μπει σε ψηφοφορία η αλλαγή της σειράς για να αποφασίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θέλουμε ούτε ως βουλευτές που εγγράψαμε το θέμα να επωφεληθούμε οτιδήποτε για το θέμα που έχουμε εγγράψει ούτε και ως κόμμα, νομίζω. Αν θέλετε, θεωρήστε το και μερική απάντηση, ότι όλη αυτή η διαδικασία είχε και το

στοιχείο ότι... Υπήρξαν χαρακτηρισμοί περί λαϊκισμού. Εμείς δεχόμαστε να αποσύρουμε τη δική μας πρόταση νόμου. Το αποτέλεσμα, κατά την άποψή μας και την εκτίμησή μας και του κόσμου που μας παρακολουθεί, ήρθε λόγω της δικής μας πρότασης. Αυτά θα τα συζητήσουμε και αύριο και ο καθένας ας επωφεληθεί πολιτικά ό,τι θέλει. Αυτό που έχει σημασία είναι ότι -και σ' αυτό το προκεχωρημένο στάδιο της ώρας- με το να αποσύρουμε την πρόταση, αν εσείς της επιτροπής Οικονομικών μάς διασφαλίσετε ότι η άλλη πρόταση που μελετήσατε καταργεί το ΡΙΚ και ταυτόχρονα διασφαλίζει...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι "καταργεί το ΡΙΚ"!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Καταργεί την εισφορά στο ΡΙΚ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Γλώσσα λανθάνουσα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς. Γλώσσα λανθάνουσα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ησυχάστε. Είναι, όπως και να είναι, ιδιοκτησιακό καθεστώς δικό σας, ορισμένων.

Και αυτό μαρτυρά κάτι άλλο. Προσέχτε τις εκδηλώσεις σας!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μάλλον δικό σας, κύριε Αναστασιάδη. Να μη μιλήσουμε για επεμβάσεις και παρεμβάσεις!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, ακούστε. Μάθατε να παρεμβαίνετε, όποτε... Εγώ απαντούσα απλούστατα σε κάποιους.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έμαθα αυτό που...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε, μπορεί να εγγραφεί το θέμα και να συζητηθεί σε έκταση, για να δούμε ποιοι παρεμβαίνουν.

Λοιπόν, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, γλώσσα λανθάνουσα λέει την αλήθεια. Αλλά την ώρα που το έλεγα κοίταξα τον κ. Χατζηδημητρίου και θυμήθηκα την κατηγορία που μας προσήψε. Και είπα να το δημιουργήσω, έτσι για να βρω την ευκαιρία να απαντήσω και να πω ότι καταργείται η εισφορά στο ΡΙΚ και ταυτόχρονα στηρίζεται το ΡΙΚ, γιατί εμείς πιστεύουμε στην κρατική ραδιοτηλεόραση, όπως ταυτόχρονα πιστεύουμε και στην ελεύθερη ραδιοτηλεόραση.

Θέλω να τελειώσω με ένα πράγμα μόνο. Αυτό που έχει σημασία είναι το τελικό αποτέλεσμα και όχι το τι θα επικαλεστεί ο καθένας.

Ευχαριστώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Συλλούρη, δεν είναι έτσι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, αν μου επιτρέπεται, τώρα ερωτώ...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

(Κάτι λέει στον κ. Παπαδόπουλο.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγνώμη, αλλά δε ζητήσατε το λόγο. Κάνετε διάλογο και ξάφνου έχετε το λόγο!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εντάξει, με συγχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω υποχρέωση να ρωτήσω το ΑΚΕΛ, γιατί ήταν πάρα πολύ ορθή η παρατήρηση του κ. Παπαδόπουλου. Συνεπώς, και το ΑΚΕΛ αποσύρει την πρόταση νόμου, την οποία μετατρέπει σε τροπολογία του δεύτερου νομοθετήματος. Διαφορετικά, δεν μπορεί να είναι και τροπολογία και νομοθεσία. Για να είμαστε και σοβαροί.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το πράγμα θα ίσχυε και θα λειτουργούσε φυσιολογικά με την εισήγηση που σας έχουμε κάμει, να προηγηθεί η δική μας πρόταση νόμου. Δεν μπορούμε να αποσύρουμε την πρόταση νόμου την οποία έχουμε καταθέσει και για την οποία έγινε η συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών. Ας καταψηφιστεί, και εμείς θα καταθέσουμε τις προτάσεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Άλλωστε, κύριε Αναστασιάδη, με βάση την ημερήσια διάταξη, στην οποία

επιμένετε, έπεται, δεν προηγείται, όπως στην περίπτωση του ΡΙΚ. Επομένως, δεν υπάρχει θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ξέρετε, έχω την εντύπωση ότι προσπαθούμε, νομίζουμε ότι θα κλέψουμε εντυπώσεις κ.λπ. Η προσπάθεια είναι να λειτουργήσουμε σωστά. Εκείνο το οποίο είχαμε πει και στη σύσκεψη των αρχηγών ήταν ότι, ενόσω η πρόταση νόμου κατετέθη αργότερα και έχει γίνει μια ημερήσια διάταξη, δεν είναι δυνατό να ανατραπεί· είναι και η πρακτική της Βουλής. Να ολοκληρώσω, κύριε Αγαπίου, και μετά, αν θέλετε, πέστε. Δεν προσπαθώ να δημιουργήσω πρόβλημα.

Εκείνο το οποίο είχαμε εισηγηθεί και, αν θυμάστε, το είχα εισηγηθεί... Πιάστε διάταξη με διάταξη της πρότασής σας νόμου, μετατρέψτε τη σε τροπολογία, αποκτώντας προτεραιότητα. Η ουσία πια είναι η ίδια, κύριοι συνάδελφοι. Οι τροπολογίες οι δικές σας είναι ουσιαστικά οι εισηγήσεις και οι τοποθετήσεις σας στο νομοσχέδιο. Γιατί θα πρέπει να περάσουμε πρώτα τις ίδιες θέσεις ως τροπολογίες, να απορριφθούν και στη συνέχεια να έρθουμε και με την πρόταση νόμου; Νομίζω ότι είναι κάτι το οποίο... Δεν είμαι εξ εκείνων που διακρίνουν οπωσδήποτε την πρόθεση ή την κάνουν πιο ξεκάθαρη, για να μην πω τίποτε το οποίο να θίξει οποιαδήποτε πλευρά, που δεν είναι πρόθεσή μου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μην μπείτε στο διαδικαστικό, είναι θέμα απλώς να δούμε πώς μπορεί να είμαστε πιο αποτελεσματικοί, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Είναι για θέμα ουσίας που θα μιλήσω. Κύριε Πρόεδρε, ανάλογα με την απόφαση

σε σχέση με τη δική μας πρόταση, θα εξαρτηθεί και η θέση μας για το πρώτο θέμα. Άμα ψηφιστεί το πρώτο θέμα, χωρίς να έχει εξεταστεί η πρότασή μας, τότε θα είναι άνευ σημασίας η πρότασή μας.

Έχετε λάθος, με συγχωρείτε, με όλο το θάρρος, έχετε λάθος, όπως και προηγουμένως ο Πρόεδρος της Βουλής, να επιμένετε ότι δεν μπορεί να αλλάξει η σειρά. Το σύνταγμα λέει καθαρά, το άρθρο 73(6) του συντάγματος λέει καθαρά ότι μπορεί να αλλάξει η σειρά με απόφαση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε διαφωνώ, κύριε Αγαπίου, αλλά πότε το ξανακάναμε μέχρι σήμερα να αλλάξουμε την ημερήσια διάταξη; Γιατί πρέπει να γίνει αυτό δηλαδή; Για να ικανοποιηθεί το εγώ ενός κόμματος; Νομίζω ότι δεν είμαστε εις αυτά τα επίπεδα.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Θα είναι άνευ σημασίας η πρότασή μας, εάν ακολουθήσει η ψήφιση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα δεν είναι η πρώτη φορά που γίνεται, κύριε Αγαπίου, τούτο.

Ναι, κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εάν αντιλαμβάνομαι καλώς, οι τροπολογίες είναι οι ίδιες με την πρόταση νόμου. Για να αποφύγουμε όλη αυτή τη συζήτηση, ας θεωρηθεί η πρόταση νόμου ότι προηγείται και είναι οι τροπολογίες, για να μην έχουμε δύο φορές... Αλλά όχι να ψηφιστούν οι τροπολογίες και, αν καταψηφιστούν, να ξαναέχουμε να κάνουμε με την πρόταση νόμου. Αυτό είναι, να μου επιτραπεί να πω, άνευ περιεχομένου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μου επιτρέψετε να κάνω μια εισήγηση. Κύριοι

του ΑΚΕΛ, εάν δεν πρόκειται να συζητηθεί εξαρχής...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, αν μου επιτρέψετε... Να διευκρινιστεί κάτι και μετά έρχομαι στο άλλο θέμα. Αφού είμαστε σε τούτο το θέμα, πώς θα πάμε στο άλλο θέμα; Εάν δε θα γίνει ξανά συζήτηση από την αρχή για την πρόταση του ΑΚΕΛ και απλώς θα γίνει ψηφοφορία, θα εισηγηθώ στο σώμα να αποδεχτούμε την πρόταση του προέδρου του ΚΙΣΟΣ...

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν έγινε κατανοητή η θέση του ΑΚΕΛ. Η εισήγησή τους δεν είναι, όπως την έθεσε ο κ. Παπαδόπουλος, μεταξύ πρότασης νόμου και τροπολογιών. Η εισήγησή τους είναι να προηγηθεί η δική τους πρόταση νόμου και του νομοσχεδίου περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Η θέση δηλαδή είναι -αν μου επιτρέψει ο κ. Χρίστου, ως προέδρου της επιτροπής, διαδικαστικά, όχι επί της ουσίας- το δεύτερο να γίνει πρώτο, διότι στη θεωρία, από ό,τι αντιλαμβάνομαι, λένε ότι, εάν γίνει αποδεκτή η πρόταση νόμου, τότε υπάρχει πιθανότητα να τοποθετηθούν θετικά και για το νομοσχέδιο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Γι' αυτό και ζητούν να προηγηθεί εκείνη η θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, θέτω σε ψηφοφορία και τελειωσε.

Πόσοι αποδέχονται την πρόταση όπως έχει γίνει από τον πρόεδρο του ΚΙΣΟΣ και είναι ίσως και η θέση του ΑΚΕΛ, για να τελειώνουμε με τις τροπολογίες, να προηγηθεί η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ πάσης άλλης στην ημερήσια διάταξη;

Εάν απορριφθεί, προχωρούμε με τα επόμενα δύο και τελειώνουμε χωρίς τροπολογίες.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της προτάσεως;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με συγχωρείτε, μερικοί εκ των συναδέλφων υπέθεσαν ότι ψηφίζαμε υπέρ της προτάσεως του ΑΚΕΛ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κύριοι συνάδελφοι, επειδή -πολύ ορθά έθιξε ο κ. Αγαπίου- κατά το άρθρο 73(6) του συντάγματος δικαιούται η Βουλή να τροποποιήσει την ημερήσια διάταξη, τη σειρά...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εάν μου επιτρέπετε, δύο λόγια. Εσείς, όταν είπατε τι ψηφίζουμε, είπατε: «Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου του ΑΚΕΛ;».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έτσι είπατε, ενώ εννοούσατε πόσοι ψηφίζουν την πρόταση του ΑΚΕΛ να προηγηθεί η πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρά το γεγονός ότι δεν είναι ακριβώς έτσι, διότι είπα να προηγηθεί των άλλων δύο προτάσεων -ήμουν σαφής- υπήρξε παρανόηση.

Κύριοι συνάδελφοι, διαδικαστικά, τίθεται το ερώτημα, για να τελειώνουμε. Πόσοι των συναδέλφων συμφωνούν, με βάση το 73(6) άρθρο του συντάγματος, να τροποποιηθεί η ημερήσια διάταξη, ώστε το υπ' αριθμόν 3 θέμα, «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Τροποποιητικός Νόμος του 2000», που είναι πρόταση νόμου, να προηγηθεί των άλλων δύο, ώστε να διευκολυνθεί η εργασία της Βουλής;

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας αυτής, εννοώ της ημερήσιας διάταξης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το έβαλα στην ψηφοφορία, κύριε Δημητρίου, τώρα και μετά είναι αργά.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έγινε συζήτηση για το σύνταγμα και ερμηνεύεται λανθασμένα, κύριε Πρόεδρε. Εδώ το σύνταγμα δίνει δικαίωμα στη Βουλή μόνο να μιλήσει για προσθήκες και τροπολογίες. Δεν παρέχει το σύνταγμα δικαίωμα στη Βουλή να αλλάξει την ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Την ώρα που έπρεπε να εγερθείτε να εγείρετε το νομικό σας σημείο... Μα γίνεται η ψηφοφορία και μετά, κύριε Δημητρίου; Εκ των υστέρων τι πρέπει να γίνει;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα είναι αλαλούμ η κατάσταση. Ξεκινήσαμε, ψηφίσαμε και ξαναψηφίζουμε και έχουμε χάσει και τον ειρμό της σκέψης μας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, λυπούμαι, δεν είναι καθόλου αλαλούμ η Βουλή. Δεν είναι η πρώτη φορά που μπορεί μια πρόταση να μην έχει γίνει σωστά αντιληπτή και να υπήρξε παρανόηση. Θα προχωρήσουμε με την παρανόηση για να γίνει κάτι λάθος, παρά να διορθώσουμε την παρανόηση; Σας παρακαλώ!

Ναι, κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Πρέπει το σύνταγμα να κατοχυρώσει ότι, μια και έχει καθιερωθεί μια ημερήσια διάταξη, δεν μπορεί αργότερα ένα θέμα να απαλειφθεί, διότι κάποια περιστασιακή πλειοψηφία θα ήθελε την απάλειψη ενός προβλήματος. Το να προηγηθεί ένα θέμα είναι άλλο· έγινε κατ' επανάληψη σε αυτή τη Βουλή. Πολύ περισσότερο εδώ, δεδομένου ότι, είτε λέγεται πρόταση νόμου ή όχι, εν τη ουσία πρόκειται περί τροπολογιών του προηγούμενου νομοσχεδίου. Τι θα βοηθήσει με το να το συζητήσουμε ως τροπολογίες αντί ως πρόταση νόμου... ομολογώ ότι είναι δυσκολότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά την άποψή μου είναι και συνταγματικά απόλυτα ορθό. Διαβάζω το σχετικό άρθρο του συντάγματος.

Κύριοι, σας παρακαλώ, στα πρακτικά της Βουλής θα φαίνεται ότι θα ενεργούμε αντισυνταγματικά. Κατά την άποψή μου πάρα πολύ ορθά αποφασίσαμε.

«Η ημερησία διάταξις... καταρτίζεται υπό του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων και ανακοινούται υπό τούτου εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων. Μετά την ανακοίνωσιν της ημερησίας διατάξεως εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων πας βουλευτής δύναται να προτείνη προσθήκας ή τροπολογίας» -τροπολογία είναι και να

αλλάξεις τη σειρά- «εις ταύτην, αποφασίζει δε επί των προτάσεων η Βουλή των Αντιπροσώπων». Συνεπώς, ορθά αποφασίσαμε.

Προχωρούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη διαδικασία ψήφισης των διαφόρων νομοσχεδίων. Πρώτον, τίθεται προς ψήφιση η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ.

Κύριε γραμματέα, έχετε το λόγο. Προχωρήστε -η έκθεση ήδη αναγνώσθηκε, οι ομιλίες επί θέματος αρχής έγιναν- στη δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 6.

Αντικατάσταση του πίνακα του Δευτέρου Παραρτήματος του βασικού νόμου.

Άρθρο 7.

Ειδική διάταξη. Άρθρο 8.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι είναι λανθασμένη η διαδικασία, διότι θα πρέπει να μπει κάθε πρόταση χωριστά, κάθε παράγραφος, κάθε πρόνοια χωριστά, διότι εμείς π.χ. πρόνοιες οι οποίες μιλούν μόνο για διευκολύνσεις φορολογικές, παρ' όλο που θα συμφωνούσαμε, δεδομένου ότι η φιλοσοφία μας είναι ότι θα έπρεπε αυτά να μετατραπούν σε αντισταθμιστικά επιδόματα, δεν μπορούμε να τις ψηφίσουμε. Άλλες όμως που δεν έχουν σχέση με αυτή τη φιλοσοφία θα τις ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, να διαβάζουμε τροπολογία με τροπολογία, δηλαδή άρθρο με άρθρο, όπως

ανεφέρετο, έχετε υπόψη τις τροπολογίες, είναι ενώπιόν σας, για να μη χρονοτριβούμε, και να ψηφίζουμε αναλόγως με το άρθρο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την απλή ανάγνωση του αριθμού του άρθρου κανένας δεν είναι δυνατό να καταλάβει τι υπονοείται, ώστε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι εκ των συναδέλφων δεν αντιλαμβάνονται;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Αναστασιάδη, ούτε εσείς αντιλαμβάνεστε ούτε εγώ αντιλαμβάνομαι, αν δε δω τις σημειώσεις μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα τόσες μέρες που ψηφίζουμε, τόσες συνεδρίες στις οποίες καθόμαστε να αναγνώσουμε ξεχωριστά το κάθε άρθρο;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το άρθρο 11 του περί Φόρου Εισοδήματος Νόμου τι λέει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν σας ρωτήσω το άρθρο 3, ξέρετε;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ούτε εγώ ξέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τόσες μέρες που ψηφίζετε... Όταν κάποτε το είπα, εδυσχεραστήθη ο κ.

Χατζηγεωργίου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, πρέπει να γίνει συγκεκριμένη ενημέρωση και να δοθεί περιεχόμενο στο κάθε άρθρο. Διαφορετικά, απλώς κάνουμε μια τυπική διαδικασία, την οποία κανένας, νομίζω, δε θέλει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, από τούδε και στο εξής θα σας διαβάζω άρθρο με άρθρο, για να περνούμε νόμο, για να καταλαβαίνουμε τι περνούμε. Διαφορετικά δε νοείται να είναι η όλη διαδικασία ομόφωνη, να θεωρείται η έκθεση ως αναγνωσθείσα, να προχωρούμε, ο νόμος τάδε, να διαβάζουμε άρθρα, να τελειώνουμε, δεύτερη ανάγνωση, τρίτη ανάγνωση, και περνά. Από τούδε και στο εξής -συμφωνώ με τον κ. Χρίστου- και από σήμερα καθιερούται ως πρακτική, ενόσω τουλάχιστο θα προεδρεύω του σώματος, η ανάγνωση άρθρο με άρθρο, πλήρης ανάγνωση.

Κύριε Γερασίμου, ξεκινήστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρήστε. Τι λέει παρακάτω;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμους του 1961 ως 1996.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία η πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, αυτό έκαμα, και ο κ. Λυσσαρίδης μού είπε ξεχωριστά, κύριε Χρίστου. Μα επιτέλους αποφασίστε τι θέλετε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μα μιλά για το νόμο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα δε γίνεται πρώτα να απορριφθεί ο νόμος και μετά να έρθουμε άρθρο με άρθρο, κύριε Χρίστου. Επιτέλους υπάρχουν διαδικασίες.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ τούτη που κάνουμε τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα! Αυτό έθεσα σε ψηφοφορία και διαμαρτυρήθηκε ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, κύριοι συνάδελφοι. Λοιπόν, εγώ υιοθετώ τώρα την εισήγηση του κ. Χρίστου. Συμφωνείτε, κύριε Λυσσαρίδη;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ειλικρινά λυπούμαι γιατί δημιουργείται όλη αυτή η εικόνα. Εφόσον μία πλευρά ισχυρίζεται ότι σε μερικά θα ψηφίσει υπέρ και σε μερικά θα ψηφίσει εναντίον, η Βουλή πρέπει να γνωρίζει το περιεχόμενο της τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι τροπολογία, κύριε πρόεδρε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Της προτάσεως νόμου. Αναφέρει π.χ. η πρόταση νόμου: «Το εδάφιο (1) του άρθρου 2 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση από την παράγραφο (η) αυτού της λέξης “πεντακοσίων” με τη λέξη “χιλίων”.». Κανένας δεν ξέρει περί τίνος πρόκειται. Να λεχθεί ότι πρόκειται για τα στεγαστικά δάνεια, δηλαδή απλώς με δύο κουβέντες να ξέρει η Βουλή ποιο είναι το περιεχόμενο της πρόνοιας, τίποτε άλλο. Είναι

θέμα ενός δευτερολέπτου για κάθε πρόνοια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θέτω το θέμα προς τους συναδέλφους. Ειδικά αυτό το περιεχόμενο που αφορά την πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ το διάβασα αυτούσιο από την αντίστοιχη έκθεση, που επεξηγούσε τις τροπολογίες που επιφέρει η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ και σε σχέση με το νομοσχέδιο και σε σχέση με τον υφιστάμενο νόμο. Ειδικά αυτό το πράγμα έχει ήδη διατυπωθεί και μπει στα πρακτικά.

Μια και έχω το λόγο, να πω ότι και από πρακτική άποψη, επειδή η πρόταση νόμου, η αρίθμηση η αντίστοιχη και οι τροπολογίες που έχουν κυκλοφορήσει από το ΑΚΕΛ είναι και γραπτά ενώπιόν μας, μπορούν και οι συνάδελφοι να ενημερωθούν και να μας πουν τι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυπριανού, στην αρχή θεώρησα ότι η εισήγηση ήταν να τεθεί σε ψηφοφορία και προχώρησα. Αργότερα υπήρξε παρέμβαση, υπήρξε στήριξη από πλευράς του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου στην πρόταση του κ. Λυσσαρίδη και είπα να προχωρήσουμε άρθρο με άρθρο. Αργότερα το ΑΚΕΛ υπαναχώρησε. Εγώ προτιμώ την υπαναχώρηση, όχι ως υπαναχώρηση αλλά ως πρακτική εισήγηση, για να προχωρήσουμε στην ψήφιση.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Για να σας διευκολύνω, λέω το εξής: Λέγουμε ότι η πρόταση θα απορριφθεί. Όλες οι τροπολογίες οι οποίες περιέχουν πρόνοιες, οι οποίες περιέχουν απλώς φορολογικές μειώσεις εμάς δε θα μας βρουν σύμφωνους, γιατί θέλουμε, αντί να δίνονται φορολογικές διευκολύνσεις, να δίνονται αντισταθμιστικά επιδόματα. Υπάρχουν όμως

περιπτώσεις οι οποίες δεν εμπίπτουν σε αυτή την περίπτωση. Για παράδειγμα, δωρεές από υπαλλήλους σε εγκεκριμένα φιλανθρωπικά ιδρύματα κ.λπ. Εμείς δεν είμαστε εναντίον του άρθρου 4 και επομένως ψηφίζουμε υπέρ. Για τα άλλα όλα είμαστε εναντίον, όπως επίσης είμαστε υπέρ του άρθρου 8 για τη φορολογία του εισοδήματος φυσικών προσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε πρόεδρε, αν είναι γνωστά, να προχωρούμε άρθρο με άρθρο τότε, χωρίς την ανάγνωση, για να τελειώνουμε.

Λοιπόν, από την αρχή, άρθρο με άρθρο, χωρίς αναφορά ειδικότερη. Ήδη έκανε αναφορά ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ τι θα ψηφίσουν, τι θα καταψηφίσουν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Θα μπει και αυτό σε ψηφοφορία, το ευλογημένο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι. Η απόφασή μου αυτή είναι. “Ruling”, είπε ο μακαρίτης ο Λαδάς, “ruling” κάνω και εγώ!

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Είναι η πρώτη φορά που τίθεται σε ψηφοφορία απλώς η επικεφαλίδα! Αρνούμεθα απλώς να μετέχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σημειωθεί η διαφωνία του κ. Λυσσαρίδη.

Το άρθρο 1 απορρίπτεται με είκοσι έξι ψήφους εναντίον και δεκατέσσερις υπέρ.

Η κ. Κληρίδου.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω, εφόσον απορρίφθηκε ο τίτλος της πρότασης νόμου, απερρίφθη και η νομοθεσία. Δε νομίζω να υπάρχει αντικείμενο της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην έγκριση του άρθρου 2.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 2 της πρότασης νόμου απορρίπτεται με τριάντα μία ψήφους εναντίον και δεκατέσσερις ψήφους υπέρ.

Προχωρούμε στην έγκριση του άρθρου 3.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το άρθρο 2 έχει τρεις υποπαραγράφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τι σημασία έχει, κύριε Μυριάνθους; Θα βάζουμε και υποπαραγράφους τώρα; Αν θέλατε να ψηφίσετε υπέρ, έπρεπε να το πράξετε. Ε, μα επιτέλους, υπάρχει πρακτική ...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, επιτέλους, γιατί δεν ήθελα να προβώ σε παρατηρήσεις, η Βουλή να βρει τη σοβαρότητά της. Διότι από τις τρεις αυτές υποπαραγράφους στη μία είμαστε υπέρ και στις δύο είμαστε εναντίον. Θα μας στερήσετε το δικαίωμα έκφρασης γνώμης; Διότι είμαστε υπέρ της υποπαραγράφου (ηδ) Δωρεές από υπαλλήλους κ.λπ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε πρόεδρε, με συγχωρείτε, αλλά είναι η πρώτη φορά στην όλη διάρκεια από το 1981 που είμαι στο κοινοβούλιο -εσείς είστε παλαιότερος, από το 1960- που μπαίνει παράγραφος με παράγραφο ξεχωριστά του κάθε άρθρου. Μπορούσατε να έχετε τροπολογία δική σας, κύριε πρόεδρε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Είχα την ευκαιρία να είμαι εκατό χρόνια στο κοινοβούλιο και να κάνω και μερικά Πρόεδρος της Βουλής. Όταν σε ένα άρθρο υπάρχουν πέραν των μιας εννοιών, η κάθε έννοια τίθεται σε ψηφοφορία. Δεν είναι ενιαίο άρθρο. Κακώς. Δε με ενδιαφέρει πώς νομικώς διευτυπώθη, αλλά το γεγονός που παραμένει είναι ότι ένα άρθρο περιέχει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα μπορούσατε να υποβάλετε δικές σας τροπολογίες.

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας προς τον αγαπητό πρόεδρο της ΕΔΕΚ, το άρθρο 2 τέθηκε σε ψηφοφορία, ολοκληρώθηκε η ψηφοφορία και απερρίφθη. Δεν μπορεί μετά την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες, έστω και αν έχει δίκαιο ότι μπορούμε να βάζουμε υποπαραγράφους, αν η Βουλή το επιθυμεί ... Το θέμα, καθόσον αφορά το συγκεκριμένο άρθρο, έχει λήξει και δεν μπορεί να ξαναοίξει. Άρα πρέπει υποχρεωτικά να προχωρήσουμε στο επόμενο άρθρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην έγκριση του άρθρου 3. Δεκτή η εισήγηση και η παρατήρηση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν υποπαραγράφοι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο άρθρο 3, κύριοι συνάδελφοι, προτείνεται αύξηση από £500 σε £600 στην έκπτωση που παρέχεται. Θα τα λέω έτσι συνοπτικά, για να τελειώνουμε.

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 3 απορρίπτεται με τριάντα ψήφους εναντίον και δεκατέσσερις ψήφους υπέρ.

Προχωρούμε στην έγκριση του άρθρου 4.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο άρθρο 4, κύριοι συνάδελφοι, προτείνεται αύξηση στην έκπτωση που παρέχεται στους συνταξιούχους.

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης του άρθρου 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 4 απορρίπτεται με είκοσι επτά ψήφους εναντίον και δεκαεπτά ψήφους υπέρ.

Προχωρούμε στην έγκριση του άρθρου 5.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 5 τροποποιεί το άρθρο 22 του βασικού νόμου, προκειμένου να δοθεί αύξηση στην έκπτωση που παραχωρείται σε έγγαμα πρόσωπα από £500 σε £600.

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης του άρθρου 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 5 απορρίπτεται με τριάντα ψήφους εναντίον και δεκατέσσερις ψήφους υπέρ.

Προχωρούμε στην έγκριση του άρθρου 6.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προσθήκη νέου άρθρου 34Α. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο άρθρο 6 προτείνεται η παραχώρηση σε κάθε εκτοπισμένο με κερδαινόμενο εισόδημα μέχρι £12000 ετήσιας φορολογικής πίστωσης £200.

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης του άρθρου 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 6 απορρίπτεται με τριάντα ψήφους εναντίον και δεκατέσσερις ψήφους υπέρ.

Προχωρούμε στην έγκριση του άρθρου 7.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση πίνακα του Δεύτερου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με το άρθρο 7 προτείνεται η διαφοροποίηση των φορολογικών κλιμάκων.

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης του άρθρου 7;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 7 απορρίπτεται με είκοσι επτά ψήφους εναντίον και δεκατέσσερις ψήφους υπέρ.

Προχωρούμε στην έγκριση του άρθρου 8.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδική διάταξη. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτείνεται η περιοδική αναπροσαρμογή της φορολογίας των φυσικών προσώπων κάθε δύο χρόνια, αντί όπως προβλέπεται υπό του νόμου.

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης του άρθρου 8;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 8 απορρίπτεται με είκοσι επτά ψήφους εναντίον και δεκαεννέα ψήφους υπέρ.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου απορρίπτεται με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκατέσσερις ψήφους υπέρ και πέντε αποχές.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 2 θέματος στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Δεύτερου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μην ταλαιπωρούμε τη Βουλή, παρ' όλον ότι υπάρχουν μέτρα με τα οποία μπορεί να συμφωνούμε, δεδομένου ότι ορθώς ελέχθη ότι δεν μπορείς να ψηφίσεις τα αντισταθμιστικά μέτρα και να καταψηφίσεις το νομοσχέδιο, γι' αυτό να μας επιτραπεί να καταθέσουμε απλώς την άποψή μας, ότι είμαστε εναντίον του νομοσχεδίου, αλλά δε θα ήταν ορθό και ως προς τα μέτρα στα οποία συμφωνούμε να δημιουργήσουμε πρόβλημα συνειδήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, πρόεδρε.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοχτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με είκοσι επτά ψήφους υπέρ και δεκαοχτώ εναντίον.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 1 θέματος στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοχτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με είκοσι επτά ψήφους υπέρ και δεκαοχτώ εναντίον.

Να σημειωθεί από τους γραμματείς ότι το υπ' αριθμόν 4 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι η πρόταση νόμου «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», απεσύρθη.

Συνεπώς, προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η τρίτη παράγραφος του κειμένου του νόμου που έχει κυκλοφορήσει έχει τροποποιηθεί ομόφωνα, για να θεωρηθεί ότι μπαίνει τροποποιημένο σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικού) Νόμου του 2000. Άρθρο 2.

Κάλυψη ελλειμμάτων του Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Άρθρο 3.

Κατάργηση του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι δέχονται την τροπολογία, όπως έχει γίνει από πλευράς της επιτροπής Οικονομικών, που είναι ομόφωνη και εκφράζει όλες τις πλευρές, αντιλαμβάνομαι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομοφώνως γίνεται αποδεκτή, πλην της αποχής του κ. Κατσουρίδη.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 6 και 7 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί

Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Περιουσιών Αποθανόντων Προσώπων (Φορολογικές Διατάξεις) Νόμος του 2000», δεν είναι έτοιμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2000». Η έκθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ομόφωνος. Θέλετε να θεωρηθεί αναγνωσθείσα; Θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για το 2000 σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 22 Μαΐου 2000. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο πρόεδρος και άλλοι εκπρόσωποι της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για το 2000 προβλέπει έξοδα ύψους £8.352.000 και έσοδα £7.100.000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο

προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2000 ετοιμάστηκε στη βάση των στόχων που έχουν διαμορφωθεί μέσα από το γενικότερο πλαίσιο του στρατηγικού προγραμματισμού της για την περίοδο 1998-2002.

Στο σκέλος των εσόδων ο προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2000 προβλέπει έσοδα αυξημένα κατά 4% σε σχέση με αυτά του 1999, τα οποία οφείλονται στην αύξηση που αναμένεται να υπάρξει από την είσπραξη του τέλους ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τους αρμοδίους της Αρχής για επιμέρους ζητήματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες της Αρχής και ειδικότερα για τα ποσοστά της εγγεγραμμένης ανεργίας, για τον αριθμό και το είδος των προγραμμάτων κατάρτισης τα οποία προσφέρονται από την Αρχή, για τη διεθνή συνεργασία της Αρχής με ξένους οργανισμούς, για τις μελέτες οι οποίες διεξάγονται από αυτήν, όπως είναι, για παράδειγμα, η μελέτη για το ισοζύγιο του εργατικού δυναμικού, το οδοιπορικό σταδιοδρομίας των αποφοίτων σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η μελέτη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Κύπρου στο κατώφλι του 2000, για την αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογίας στις δραστηριότητες κατάρτισης κ.ά.

Τέλος, η επιτροπή ενημερώθηκε για την προτεινόμενη δημιουργία νέων θέσεων, οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την αποτελεσματική συνέχιση και διεύρυνση των δραστηριοτήτων της Αρχής, μιας θέσης Ανώτερου Λειτουργού Ανθρώπινου Δυναμικού και μιας θέσης Λειτουργού Ανθρώπινου Δυναμικού Πρώτης Τάξης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε

νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Εάν δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου ποσού £8.352.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 6; Δεν υπάρχει. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο.

(Κτυπά τη σφύρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα θέματα υπ' αριθμόν 9, 10 και 11 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000», «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, αν και η έκθεση είναι ομόφωνη... Εάν, συνεπώς, συμφωνείτε, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών για τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο Παράρτημα.

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο Παράρτημα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαΐου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ).

Σκοπός των νόμων που προτείνονται είναι η κύρωση των συμφωνιών για παροχή κυβερνητικών εγγυήσεων στον ΚΟΤ για τη σύναψη δανείων ύψους 2.000.000 ευρώ από την Ελληνική Τράπεζα Λτδ, 4.000.000 ευρώ από την Τράπεζα Κύπρου Λτδ και

€4.500.000 από την Alpha Bank Ltd, αντίστοιχα, για κάλυψη των άμεσων αναγκών του οργανισμού για το έτος 2000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο ΚΟΤ αντιμετωπίζει δυσκολίες για κάλυψη των άμεσων αναγκών του για το έτος 2000, οι οποίες οφείλονται στο γεγονός ότι με την ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2000 η Βουλή είχε αποκόψει την κρατική χορηγία προς τον ΚΟΤ ως μέτρο διαμαρτυρίας για την παράλειψη της κυβέρνησης να επαναφέρει το τέλος του 3% επί των λογαριασμών των κέντρων αναψυχής και των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία.

Με σκοπό τη συνέχιση της απρόσκοπτης λειτουργίας του οργανισμού και την υλοποίηση των προγραμματισμένων του έργων, αφού η επιβολή του πιο πάνω τέλους θα εφαρμοστεί σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου από την 1η Ιουλίου 2000, ο ΚΟΤ προέβη στη σύναψη των πιο πάνω αναφερόμενων δανείων για την κάλυψη του μεγαλύτερου μέρους της αποκοπείσας χορηγίας για το έτος 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των τριών υπό αναφορά νομοσχεδίων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους, για την κατά νόμο κύρωση των συμφωνιών οι οποίες αναφέρονται σ' αυτά.

Παράρτημα

1. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
3. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δε βλέπω. Να προχωρήσουμε στη δευτέραν ανάγνωσιν του υπ' αριθμόν 9 θέματος, πρώτα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3; Δεν υπάρχει. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσής ενστάσεως, ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3; Δεν υπάρχει. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Προχωρήστε στη δευτέραν ανάγνωσιν του υπ' αριθμόν 11 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3; Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέμα, που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών για το νομοσχέδιο που

**τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Αρχής Λιμένων
Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Νίκος Μουσιούττας	Αβραάμ Αντωνίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαΐου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στην Αρχή Λιμένων Κύπρου για τη χορήγηση δανείου ύψους STG£37 εκατομ., που η Αρχή συνήψε, ύστερα από συμφωνία με την Prudential Annuities Ltd, για κάλυψη των χρηματοδοτικών της αναγκών.

Όπως είναι γνωστό, το όλο θέμα της σύναψης δανείου από την Αρχή Λιμένων Κύπρου για κάλυψη των χρηματοδοτικών της αναγκών έχει ήδη εξεταστεί από την επιτροπή Οικονομικών, ύστερα από επιστολή, με ημερομηνία 21η Ιανουαρίου 2000, του Υπουργού Οικονομικών προς τον πρόεδρο της επιτροπής, με την οποία ζητείτο η καταρχάς έγκριση της επιτροπής για τη σύναψη του εν λόγω δανείου. Η επιτροπή, με επιστολή της, με ημερομηνία 8 Φεβρουαρίου 2000, παραχώρησε την καταρχάς έγκρισή της για τη σύναψη του σχετικού δανείου με κυβερνητική εγγύηση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, μετά από την εξέταση διάφορων χρηματοδοτικών προσφορών, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου διαπραγματεύθηκε εκ

μέρους της Αρχής Λιμένων Κύπρου και κατόπιν συνεννόησης με το Υπουργείο Οικονομικών έγινε αποδεκτή η ευνοϊκή υπό τις περιστάσεις χρηματοδοτική πρόταση της Warburg Dillon Read (WDR) για ιδιωτική τοποθέτηση από την Prudential Annuities Ltd, την οποία ενέκρινε ο Υπουργός Οικονομικών για ποσό STG£37 εκατομ. με επιτόκιο προς 6,855% το χρόνο, με διάρκεια είκοσι δύο χρόνια και αποπληρωμή σε ισόποσες ετήσιες δόσεις κατά τα τελευταία πέντε χρόνια.

Το προϊόν του δανείου θα χρησιμοποιηθεί για την αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος ρευστότητας το οποίο παρουσιάζει η Αρχή Λιμένων Κύπρου, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να αντεπεξέλθει στις ειλημμένες υποχρεώσεις της για αποπληρωμή δόσεων και τόκων για τα έτη 2000 και 2001. Είναι γνωστό ότι η χρηματοδότηση της επέκτασης του λιμανιού Λεμεσού, που άρχισε το 1992 και ολοκληρώθηκε το 1995, χρηματοδοτήθηκε σχεδόν εξ ολοκλήρου από εξωτερικό δανεισμό με κυβερνητική εγγύηση, ανεβάζοντας το ύψος του χρέους της Αρχής σε πολύ ψηλά επίπεδα. Συγκεκριμένα, το εν λόγω χρέος, την 31η Δεκεμβρίου 1999, ανερχόταν σε ύψος £52,3 εκατομ. περίπου.

Σε περίπτωση που η Αρχή Λιμένων Κύπρου δεν αποπληρώσει έγκαιρα οποιαδήποτε δόση από τα δάνειά της, υπάρχει κίνδυνος να τεθούν σε εφαρμογή οι πρόνοιες των συμφωνιών που έχει υπογράψει με ξένους δανειστές για “cross default”, οι οποίες τους παρέχουν το δικαίωμα να απαιτήσουν από την Αρχή Λιμένων Κύπρου είτε από την κυβέρνηση την αποπληρωμή όλων των δανείων που εκκρεμούν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν υπάρχει τίποτε το επείγον γι' αυτό το θέμα, να το αφήσουμε την ερχόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν δεν εγκριθεί σήμερα, αντιλαμβάνομαι από τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού ότι δε θα γίνει κατορθωτή η σύναψη κάποιου δανείου και συνεπώς θα είναι ζημιογόνος η τυχόν αναβολή.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η ίδια η Βουλή έχει δώσει την καταρχήν έγκριση για το δάνειο και τώρα είναι απλώς η υλοποίηση εκείνου του δανείου που ήδη έχουμε εγκρίνει ως σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν δεν έχετε σοβαρές απόψεις, κύριε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Οι επιφυλάξεις μου, κύριε Πρόεδρε, πηγάζουν από το γεγονός ότι ο εγγυητής είναι και καλοπλερωτής και επειδή δεν έχω πλήρη πληροφόρηση για το τι μέτρα έχουν ληφθεί, για να διασφαλιστεί το δημόσιο, ένα θέμα που είδαμε σήμερα στην επιτροπή Ελέγχου, εντούτοις από τη στιγμή που εγείρονται αυτά τα θέματα -και πρόκειται βασικά για δανειοδότηση έτσι που να πληρωθούν παλαιά δάνεια, υφιστάμενες υποχρεώσεις- δε θα επιμένω στην αναβολή και ας παραμείνει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πουργουρίδη.

Προχωρούμε στη δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3; Δεν υπάρχει.
Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα, κύριοι συνάδελφοι, είναι «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνος. Εάν δε διαφωνείτε, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπτας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8, 15 και 22

Μαΐου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμου, ώστε να εξαιρεθεί από τον ορισμό “δημόσια υπηρεσία” η υπηρεσία στην Προεδρία που σχετίζεται με τη λειτουργία του Γραφείου του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, το Υπουργικό Συμβούλιο κατά το μήνα Οκτώβριο κάθε χρόνου προβλέπει για τις έκτακτες ανάγκες του επόμενου χρόνου και καθορίζει το συνολικό αριθμό του αναγκαίου προσωπικού ή των εργάσιμων ωρών, κατά κλάδο και ειδικότητα, και την αναγκαία δαπάνη, με βάση αναλυτικές και αιτιολογημένες καταστάσεις για κάθε υπουργείο ξεχωριστά. Περαιτέρω, για την αντιμετώπιση των αναγκών που προβλέπονται χρησιμοποιείται από το οικείο υπουργείο κατά προτεραιότητα το υφιστάμενο προσωπικό και, μόνο εφόσον αυτό δεν επαρκεί και δεν προσφέρεται άλλη οικονομικότερη και προσφορότερη λύση, γίνεται πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων σύμφωνα με τις πρόνοιες της ειδικής αυτής νομοθεσίας. Το ίδιο γίνεται και στην περίπτωση που προκύπτει ανάγκη πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων, η οποία δεν ήταν λογικά προβλεπτή κατά το χρόνο ετοιμασίας των αναλυτικών καταστάσεων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, κρίνεται αναγκαία η εξαίρεση από τις διατάξεις της εν λόγω νομοθεσίας της υπηρεσίας στην Προεδρία που σχετίζεται με τη λειτουργία του Γραφείου του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθότι οι ανάγκες της εν λόγω

υπηρεσίας πολλές φορές καθίστανται άμεσα επιτακτικές, ώστε να είναι απολύτως αναγκαία η επιτάχυνση των διαδικασιών που απαιτούνται για κάλυψη των αναγκών που εκάστοτε παρουσιάζονται στο εν λόγω γραφείο.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, τα μέλη της εξέφρασαν επιφυλάξεις όσον αφορά την κάλυψη των αναγκών της εν λόγω υπηρεσίας με τη μετακίνηση εναλλάξιμου προσωπικού από άλλα τμήματα που παρουσιάζουν λιγότερο φόρτο εργασίας, καθώς επίσης και με την απόσπαση μη εναλλάξιμου προσωπικού που ασκεί εξειδικευμένα καθήκοντα σ' αυτή. Περαιτέρω, τέθηκε το ερώτημα κατά πόσο είναι δυνατή τέτοια απόσπαση, ενόσω δεν υπάρχουν εγκεκριμένες θέσεις.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν στην επιτροπή ότι είναι δυνατή τόσο η μετακίνηση εναλλάξιμου προσωπικού όσο και η απόσπαση λειτουργών για την εκτέλεση ειδικών καθηκόντων χωρίς την ύπαρξη εγκεκριμένων θέσεων στην Προεδρία. Ωστόσο ανέφεραν ότι δεν είναι δυνατή αυτή τη στιγμή η κάλυψη των συγκεκριμένων αναγκών από το υφιστάμενο προσωπικό της δημόσιας υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Η επιτροπή, προβαίνοντας στην πιο πάνω εισήγησή της, έλαβε ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι η προτεινόμενη εξαίρεση από τις διατάξεις της εν λόγω νομοθεσίας ισχύει ήδη για αριθμό άλλων υπηρεσιών, ενώ η Βουλή θα συνεχίσει να ενημερώνεται και να εγκρίνει την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού σύμφωνα με τα πιο πάνω, με βάση τις διατάξεις άλλης γενικότερης νομοθεσίας που προνοεί για την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων (Αριθμός 99 του 1985).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Εάν δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 2; Δεν υπάρχει. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, ομόφωνα ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών Νόμος του 2000». Και πάλι η έκθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ομόφωνος. Υπάρχει ένσταση όπως θεωρηθεί αναγνωσθείσα; Δεν υπάρχει. Θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαΐου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επιβολή τέλους ύψους 5% επί των απολαβών των λιμενεργατών και σημειωτών του λιμενικού χώρου Λάρνακας για σκοπούς αποπληρωμής του δανείου που θα συναφθεί ειδικά για την αποζημίωση των λιμενεργατών και σημειωτών που θα αποχωρήσουν οικειοθελώς από την εργασία τους, κατ' εφαρμογήν συλλογικής συμφωνίας που επιτεύχθηκε την 21η Ιανουαρίου 2000. Με το ίδιο νομοσχέδιο σκοπεύεται επίσης η ίδρυση ειδικού ταμείου, στο οποίο θα κατατίθεται το πιο πάνω τέλος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, η ειδική υπουργική επιτροπή η οποία συστάθηκε για να μελετήσει τα προβλήματα του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται στο λιμάνι της Λάρνακας, ύστερα από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υιοθέτηση της λύσης που προνοείται σε μελέτη της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως για την ανάπτυξη του λιμανιού Λάρνακας, αποφάσισε να αναθέσει στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων την εξέταση των προβλημάτων που θα εγερθούν σε σχέση με το ανθρώπινο δυναμικό που απασχολείται στο λιμάνι της Λάρνακας και τη διαδικασία υλοποίησης της προτεινόμενης λύσης για ανάπτυξη του λιμανιού.

Μετά την υποβολή των εισηγήσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναφορικά με τους λιμενεργάτες και σημειωτές που απασχολούνται στο λιμάνι της Λάρνακας, έγιναν διαβουλεύσεις με τις συντεχνίες των πιο πάνω κατηγοριών εργατών, οι οποίες αποδέχθηκαν τελική πρόταση της κυβέρνησης για παραχώρηση στους λιμενεργάτες και σημειωτές που θα θεωρηθούν πλεονάζοντες, κατά χάριν, αποζημιώσεως ύψους £700.000 από το δημόσιο ταμείο και ποσού £140.000 από το Σύνδεσμο Ναυτικών Πρακτόρων, ο οποίος θα προέβαινε σε σύναψη σχετικού δανείου με κυβερνητική εγγύηση. Το εν λόγω δάνειο έχει συμφωνηθεί ότι θα αποπληρωθεί με την επιβολή ειδικού τέλους στις απολαβές των λιμενεργατών και σημειωτών που θα παραμείνουν στις εργασίες τους στο λιμάνι Λάρνακας.

Ειδική τεχνική επιτροπή υπό την προεδρία του επαρχιακού λειτουργού εργασίας Λάρνακας και με τη συμμετοχή του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων και των επηρεαζόμενων συντεχνιών θεώρησε με βάση κάποια κριτήρια πλεονάζοντες πενήντα λιμενεργάτες και τέσσερις σημειωτές, οι οποίοι έχουν ήδη αποχωρήσει από την εργασία τους από την 1η Ιανουαρίου 2000. Το Υπουργείο Οικονομικών έχει ήδη προχωρήσει σε παραχώρηση, κατά χάριν, ποσού £700.000 με συμπληρωματικό προϋπολογισμό, ο οποίος εγκρίθηκε από τη Βουλή στις 13 Απριλίου 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την παραχώρηση του υπόλοιπου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ποσού που θα παραχωρηθεί στους αποχωρούντες λιμενεργάτες και σημειωτές του λιμανιού της Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν. Προχωρήστε στη

δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Υποχρέωση για καταβολή ειδικού τέλους. Άρθρο 3.

Ίδρυση ταμείου. Άρθρο 4.

Πόροι του ταμείου. Άρθρο 5.

Φύλαξη του ταμείου. Άρθρο 6.

Διαχειριστής. Άρθρο 7.

Έλεγχος του ταμείου. Άρθρο 8.

Αποπληρωμή δανείου. Άρθρο 9.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 10.

Αστική αγωγή. Άρθρο 11.

Ποινική δίωξη. Άρθρο 12.

Χρηματικές ποινές κ.λπ. καταβάλλονται στο ταμείο. Άρθρο 13.

Εξουσία έκδοσης Κανονισμών. Άρθρο 14.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 15; Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε στα υπ' αριθμόν 15 και 16 θέματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για τα οποία υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσία (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνος. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς που αναφέρονται ως «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούττας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαΐου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, ώστε να παρέχεται η ευχέρεια για αναδρομική εφαρμογή των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει του νόμου αυτού.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, σκοπείται η διευθέτηση της μισθοδοτικής τοποθέτησης έκτακτων και ωρομίσθιων υπαλλήλων που διορίζονται σε δημόσιες θέσεις, με αναδρομική ισχύ από την 1η Σεπτεμβρίου 1999.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, οι ισχύοντες περί Δημόσιας Υπηρεσίας κανονισμοί, που προνοούν για τις απολαβές, τα επιδόματα και άλλα οικονομικά ωφελήματα των δημόσιων υπαλλήλων, προνοούν ότι -

- (α) Οι ωρομίσθιοι οι οποίοι διορίζονται σε δημόσιες θέσεις τοποθετούνται στην αρχική βαθμίδα της κλίμακας της θέσης διορισμού τους, ανεξάρτητα από τη μισθοδοσία που λάμβαναν πριν από το διορισμό τους ή από τα χρόνια υπηρεσίας τους. Με βάση τους ίδιους αυτούς κανονισμούς, ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί, σε ειδικές περιπτώσεις και με βάση ειδικά καθοριζόμενα από το Υπουργικό Συμβούλιο κριτήρια, να εγκρίνει την τοποθέτηση ωρομίσθιου υπαλλήλου που διορίζεται σε δημόσια θέση σε ψηλότερη βαθμίδα από την αρχική βαθμίδα της κλίμακας της συγκεκριμένης θέσης.
- (β) Έκτακτοι υπάλληλοι που διορίζονται σε δημόσιες θέσεις και οι οποίοι κατά την ημερομηνία διορισμού τους εκτελούσαν καθήκοντα διαφορετικά από εκείνα της θέσης στην οποία διορίστηκαν και οι οποίοι αμείβονταν με διαφορετική κλίμακα από την κλίμακα της θέσης στην οποία διορίστηκαν, τοποθετούνται στην αρχική βαθμίδα της κλίμακας της θέσης διορισμού τους.

Ύστερα από σχετικές παραστάσεις των επηρεαζομένων, το Υπουργείο Οικονομικών μελέτησε το θέμα και έκρινε ότι επέστη ο χρόνος να διαφοροποιηθεί η πολιτική που ακολουθείται σχετικά με τις απολαβές των ωρομισθίων και των εκτάκτων που διορίζονται σε δημόσιες θέσεις και οι οποίοι λάμβαναν μισθό ψηλότερο από την

αρχική βαθμίδα της κλίμακας της θέσης τους, έτσι που να μην καλύπτει, σύμφωνα με τα πιο πάνω, μόνο ειδικές περιπτώσεις, αλλά από τούδε και στο εξής όλοι οι διορισθόμενοι έκτακτοι και ωρομίσθιοι στη δημόσια υπηρεσία, εφόσον ετύγχαναν ευνοϊκότερης μισθολογικής μεταχείρισης πριν από το διορισμό τους, να συνεχίσουν να λαμβάνουν τον ίδιο μισθό.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, οι ωρομίσθιοι συνεχίζουν και μετά το διορισμό τους να προσφέρουν εργασία στον ίδιο εργοδότη, δηλαδή στη δημόσια υπηρεσία, με τα ίδια ή πολύ παρόμοια καθήκοντα, ενώ το ίδιο ισχύει και για τους έκτακτους, έστω και αν ασκούσαν καθήκοντα διαφορετικά από εκείνα της θέσης στην οποία διορίστηκαν.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ήδη από το 1995, το πιο πάνω καθεστώς ισχύει για τους υπαλλήλους νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου και των δήμων οι οποίοι διορίζονται σε δημόσιες θέσεις και διατηρούν τη μισθοδοσία που λάμβαναν ενόσω βρίσκονταν στην υπηρεσία των νομικών αυτών προσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό αναφορά νομοσχεδίου όσο και των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Εάν δεν υπάρχουν, να προχωρήσουμε στη δευτέραν ανάγνωσιν του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 87 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 2; Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί και καταστεί νόμος;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε στο ερώτημα που τίθεται κατά πόσον εγκρίνετε ή όχι τους κανονισμούς οι οποίοι είναι στην κοινή έκθεση. Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθούν οι σχετικοί κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει και συνεπώς εγκρίνονται.

Για τα επόμενα θέματα υπ' αριθμόν 17, 18 και 19 υπάρχει κοινή έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεκαεπτά και δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και 19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και 19, απ' ό,τι πληροφορούμαι. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», «Ο περί Πολεοδομίας και

Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2000». Θα τεθούν ξεχωριστά, κύριε Χρίστου, διότι τα δύο είναι νομοσχέδια, το άλλο είναι κανονισμοί. Παρακαλώ τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής... Κι εδώ υπάρχει μια διαφοροποίηση, δεν είναι ομόφωνος. Το ΔΗΚΟ, αντιλαμβάνομαι, θα τοποθετηθεί, εξ όσων σημειούνται, στην ολομέλεια.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η έκθεση δεν είναι ομόφωνη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, αυτό είπα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...αλλά είναι αρκετά μεγάλη. Δεν ξέρω, αυτή την ώρα αν πρέπει να τη διαβάσω.

Είναι δώδεκα σελίδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διαβάστε τα πορίσματα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τη διαφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τη διαφωνία, ίσως.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω πόσο θα μπορούσε να διορθώνει τη θέση για το μη ομόφωνη. Απλά ήταν η σπουδή να ετοιμαστεί η έκθεση και να έρθει σήμερα από τον πρόεδρο της επιτροπής που δε μας έδωσε τη δυνατότητα να το κάμουμε προτού ετοιμαστεί η έκθεση. Εκ των υστέρων μπορούμε να βεβαιώσουμε ότι και η

κοινοβουλευτική μας ομάδα τοποθετείται θετικά σε όλα τα σημεία εκείνα τα οποία περιλαμβάνονται στην έκθεση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικοί Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ανδρέας Μούσκος

Στάθης Κιπτής

Κώστας Κωνσταντίνου

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεών της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από τον Ιούλιο του 1999 μέχρι και το Μάιο του 2000, και τα υπό αναφορά νομοσχέδια μαζί με τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Απριλίου και στις 11 και 22 Μαΐου 2000. Κατά την από κοινού εξέταση των νομοσχεδίων και κανονισμών, κλήθηκαν και εξέφρασαν απόψεις εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Συγκοινωνιών και Έργων, ο πρόεδρος της Ένωσης Δήμων Κύπρου και εκπρόσωποι του ΚΟΤ και της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων, Εσωτερικών (Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας) και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή και του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, του Γραφείου Προγραμματισμού, ο δήμαρχος Λάρνακας, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης του ΚΟΤ και της Αρχής Λιμένων Κύπρου, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της Κυπριακής Ιστιοπλοϊκής Ομοσπονδίας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Σκαφών Αναψυχής, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Μικρών Σκαφών και των συντεχνιών ΟΗΟ-ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ και ΕΥΚΟΤ.

Με το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση της περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών νομοθεσίας, ώστε η κυβέρνηση να μπορεί να υποχρεώνει τα πρόσωπα στα οποία εκμισθώνει ή παραχωρεί ακίνητη ιδιοκτησία για σκοπούς ανάπτυξης, όπως για παράδειγμα τη δημιουργία μαρίνων, να εξασφαλίζουν άδεια οικοδομής.

Με το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας με την παροχή της ίδιας πιο πάνω δυνατότητας στην κυβέρνηση όσον αφορά την εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας.

Σημειώνεται ότι, με βάση τις ισχύουσες διατάξεις των πιο πάνω νομοθεσιών, δεν απαιτείται η εξασφάλιση άδειας οικοδομής ή πολεοδομικής άδειας για αναπτύξεις που εκτελούνται σε κρατική γη.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 31 της νομοθεσίας για τις προσφορές του δημοσίου, σκοπείται η έκδοση

ειδικών κανονισμών για τη ρύθμιση του δικαιώματος ανάπτυξης, λειτουργίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης μαρίνων.

Όπως είναι γνωστό, το Φεβρουάριο του 1999 η Βουλή ενέκρινε τροπολογία στο νόμο για τη ρύθμιση των μαρίνων και τροπολογία στους κανονισμούς για την ακίνητη ιδιοκτησία, με βάση τις οποίες, από την έγκριση των υπό αναφορά ειδικών κανονισμών, θα επιτρέπεται η προκήρυξη δημόσιων διεθνών προσφορών για τη δημιουργία μαρίνων από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου που θα επιτύχουν στο διαγωνισμό αυτό. Ειδικά για τη μαρίνα Λάρνακας και τη μαρίνα “Limassol Sheraton Marina”, για να τεθούν σε ισχύ οι ειδικοί αυτοί κανονισμοί, απαιτείται προηγούμενη ενημέρωση και απόφαση της Βουλής, προτού εκδώσει το σχετικό διάταγμα το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά η ημερομηνία προκήρυξης του διαγωνισμού θα είναι ταυτόχρονη για όλες τις μαρίνες.

Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών αυτών, η επιτροπή προχώρησε σε διεξοδική μελέτη των διατάξεών τους στην παρουσία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, τους οποίους η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει, αλλά και να διεξέλθει τα έγγραφα που κατέθεσαν ενώπιόν της. Σε μεταγενέστερο στάδιο η επιτροπή εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς με τη βοήθεια αρμόδιων λειτουργών, που λόγω επαγγέλματος ή άλλως πως είχαν σχέση με θέματα προσφορών, ώστε να υπάρξει ευρύτερος προβληματισμός για το θέμα.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης για τους υπό αναφορά κανονισμούς, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού τόνισε ενώπιον της επιτροπής την ανάγκη άμεσης θέσπισής τους, για να αρχίσει να εφαρμόζεται η στρατηγική για το ναυτικό τουρισμό, εξαιτίας και του υπάρχοντος αυξημένου ενδιαφέροντος για δημιουργία μαρίνων. Ενημερώνοντας την επιτροπή ειδικά για τη μαρίνα Λάρνακας, ο αρμόδιος υπουργός ανέφερε ότι η Αρχή Λιμένων Κύπρου, σε συνεδρία του διοικητικού

της συμβουλίου, ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 1999, αποφάσισε να εκμισθώσει μέρος του θαλάσσιου και χερσαίου χώρου του λιμανιού της πόλης, για τις ανάγκες επέκτασης της μαρίνας αυτής, καθώς και ότι παραμένει σε εκκρεμότητα, πριν από την υπογραφή του σχετικού συμβολαίου, το θέμα του ύψους του ενοικίου. Το ενοίκιο αυτό θα καθοριστεί με βάση τη σχετική εκτίμηση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για το χώρο που θα εκμισθωθεί, η οποία θα συγκριθεί και με άλλες ανεξάρτητες εκτιμήσεις. Ο χερσαίος και ο θαλάσσιος χώρος την εκμίσθωση των οποίων διαπραγματεύεται η Αρχή Λιμένων Κύπρου είναι τριάντα σκάλες ο καθένας, με σκοπό να καταστεί δυνατή η επέκταση της μαρίνας και να δημιουργηθούν μέχρι χίλιες θέσεις ελλιμενισμού.

Σε συμπλήρωση των πιο πάνω θέσεων του αρμόδιου υπουργού, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών διευκρίνισε ενώπιον της επιτροπής ότι με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για τα κυβερνητικά έργα, με εξαίρεση τα πολεοδομικά έργα για τα οποία πρέπει να ζητούνται οι απόψεις του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, δεν απαιτείται η εξασφάλιση από την κυβέρνηση άδειας οικοδομής και πολεοδομικής άδειας.

Ο δήμαρχος Λάρνακας τόνισε την ανάγκη οι δήμοι να έχουν λόγο στο σχεδιασμό, στην εκτέλεση του σχεδίου ανάπτυξης, στην ετοιμασία των όρων των προσφορών και επίσης να συμμετέχουν στην επιτροπή αξιολόγησης των τεχνικών προτάσεων, στην επιτροπή για τον έλεγχο και την πιστή εκτέλεση της σύμβασης και στην επιτροπή παραλαβής. Ο δήμαρχος Λάρνακας στήριξε τις πιο πάνω θέσεις του στο γεγονός ότι οι δήμοι είναι και πολεοδομικές αρχές και είναι επίσης υπεύθυνοι για την εφαρμογή των τοπικών σχεδίων και των σχεδίων περιοχής, όπου εντάσσονται οι μαρίνες, όπως συμβαίνει με τη μαρίνα Λάρνακας. Σε συμπλήρωση των πιο πάνω θέσεων, ο εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων Κύπρου υποστήριξε τη θέση αρχής ότι οι δήμοι πρέπει να έχουν αποφασιστικό ρόλο για όποια έργα γίνονται στα δημοτικά τους όρια και

ότι από τα εισοδήματα των μαρίνων πρέπει να επωφελούνται και οι οικείοι δήμοι.

Οι εκπρόσωποι της Κυπριακής Ιστιοπλοϊκής Ομοσπονδίας τόνισαν την ανάγκη ενίσχυσης της ιστιοπλοΐας στην Κύπρο και γι' αυτό ζήτησαν τη λήψη μέτρων μέριμνας για την ομάδα αυτή στους υπό αναφορά κανονισμούς.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Σκαφών Αναψυχής και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Μικρών Σκαφών τόνισαν την ανάγκη εξαίρεσης της μαρίνας Λάρνακας από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και την εξασφάλιση για τους Κύπριους ιδιοκτήτες σκαφών θέσεων ελλιμενισμού σε προσιτές τιμές.

Οι εκπρόσωποι των συντεχνιών ΕΥΚΟΤ, ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΠΕΟ εξέφρασαν την αντίθεσή τους με τις ρυθμίσεις που προτείνονται και ιδιαίτερα όσον αφορά τη μαρίνα Λάρνακας που είναι ήδη λειτουργούσα μαρίνα, δημιουργήθηκε με κρατικά έξοδα και μπορεί εύκολα και με λίγα έξοδα να αναβαθμιστεί, για να είναι πιο κερδοφόρος. Οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ εισηγήθηκαν την απόδοση της μαρίνας Λάρνακας στο δήμο της πόλης, αν ο ΚΟΤ αρνείται να τη διαχειρίζεται.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών, απασχόλησαν την επιτροπή τα πιο κάτω βασικά σημεία για σκοπούς προβληματισμού:

1. Η καταλληλότερη διαδικασία προσφορών για τη συγκεκριμένη μορφή ανάπτυξης: η ανοικτή διαδικασία, η κλειστή διαδικασία, η προεπιλογή ή η διαδικασία με διαπραγμάτευση;
2. Ο ρόλος των οικείων τοπικών αρχών στα πλαίσια του σχεδιασμού των μαρίνων και η καθιέρωση υποχρέωσης στον επιτυχόντα προσφοροδότη να εξασφαλίζει όλες τις απαιτούμενες από τους οικείους νόμους άδειες.
3. Η εξασφάλιση διαδικασίας επιστροφής της μαρίνας στο κράτος σε καλή κατάσταση και η διασφάλιση της κρατικής ιδιοκτησίας σ' αυτήν.
4. Η εκτέλεση έργων με ποιότητα στις μαρίνες με την επίβλεψη του κράτους.

5. Ο καθορισμός και η αναθεώρηση του μισθώματος και ειδικότερα αν για τον καθορισμό του μισθώματος θα λαμβάνεται υπόψη μόνο η εκτιμημένη αξία της γης ή και η ελάχιστη απαιτούμενη κεφαλαιουχική δαπάνη.
6. Η εξασφάλιση του ελάχιστου αριθμού θέσεων για το ναυταθλητισμό.
7. Η καθιέρωση μηχανισμού ελέγχου πιστής εκτέλεσης των συμβάσεων για δημιουργία μαρίνων.
8. Η εξασφάλιση συνεχούς ενημέρωσης της Βουλής.
9. Η επιστροφή της μαρίνας Λάρνακας στο δήμο της πόλης, μετά την απόσβεση της σχετικής κεφαλαιουχικής δαπάνης του πρώτου επιτυχόντος προσφοροδότη.
10. Η προώθηση όλων των συμβάσεων για δημιουργία μαρίνων ταυτόχρονα.

Το θέμα της υποχρέωσης εξασφάλισης άδειας οικοδομής και πολεοδομικής άδειας από τη Δημοκρατία ή τους ιδιώτες στους οποίους εκμισθώνεται γη για δημιουργία μαρίνας προβλημάτισε ιδιαίτερα την επιτροπή και γι' αυτό ζήτησε και έλαβε σχετική γνωμάτευση από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Με βάση την εν λόγω γραπτή γνωμάτευση, ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου 2000, απαιτείται η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου και του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, ώστε να είναι υποχρεωτική η εξασφάλιση από το κράτος αδειών με βάση τους νόμους αυτούς και οι τροπολογίες αυτές θα ισχύουν για όλες τις αναπτύξεις που αφορούν εκμίσθωση ή παραχώρηση ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας για οποιοδήποτε σκοπό. Μετά την εξέλιξη αυτή, η επιτροπή απευθύνθηκε προς το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο κατέθεσε στη Βουλή τα δύο υπό αναφορά νομοσχέδια.

Στα πλαίσια της εξέτασης των νομοσχεδίων αυτών, την επιτροπή απασχόλησε, μετά και από εισήγηση του προέδρου της Ένωσης Δήμων Κύπρου, το θέμα της κατάργησης του άρθρου 25 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, ώστε να

μην εξαιρείται πλέον η κυβέρνηση από την υποχρέωση εξασφάλισης άδειας οικοδομής για όλες τις αναπτύξεις σε κρατική γη και όχι μόνο για τις εκμισθώσεις τέτοιας γης σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, υποχρέωση που να ισχύει και για την εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας.

Ο προβληματισμός αυτός της επιτροπής διαβιβάστηκε στο αρμόδιο Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο σε σχετική επιστολή του αποδέχθηκε την επιβολή υποχρέωσης για εξασφάλιση άδειας οικοδομής και πολεοδομικής άδειας σε περιπτώσεις εκμίσθωσης ή παραχώρησης χρήσης κρατικής γης σε ιδιώτες για σκοπούς ανάπτυξης, με εξαίρεση τους εκτοπισθέντες στους οποίους παραχωρείται η χρήση κρατικής γης στα πλαίσια σχεδίου στέγασης ή αυτοστέγασης. Παράλληλα ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών διαβίβασε στην επιτροπή τη θέση της κυβέρνησης ότι αποδέχεται εκ πρώτης όψεως την άποψη της επιτροπής για ανάληψη υποχρέωσης από πλευράς κυβέρνησης να εξασφαλίζει άδεια οικοδομής και πολεοδομική άδεια για όλες τις αναπτύξεις σε κρατική γη, αλλά ότι χρειάζεται χρόνο μέχρι τον προσεχή Οκτώβριο, για να έχει ολοκληρωμένη θέση επί του θέματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, να εισηγηθεί στη Βουλή:

- A. την ψήφιση σε νόμο του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, για σκοπούς διευκόλυνσης της δημιουργίας μαρίνων, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω. Σε ό,τι αφορά το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο η επιτροπή έκρινε σκόπιμο σ' αυτό το στάδιο να μην προωθήσει την ψήφισή του σε νόμο, έτσι που να δοθεί χρόνος μέχρι τον προσεχή Οκτώβριο για διαβουλεύσεις του

αρμόδιου υπουργείου και των τοπικών αρχών σε ό,τι αφορά το θέμα της καθιέρωσης υποχρέωσης εξασφάλισης από πλευράς κυβέρνησης πολεοδομικής άδειας για όλες τις αναπτύξεις σε κρατική γη·

B. την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί, ώστε:

1. να προστεθεί νέος ορισμός για την έννοια “αθλητικό σκάφος”, στα οποία σκάφη θα παραχωρείται κατά προτεραιότητα ποσοστό τουλάχιστον 1% των θέσεων κάθε μαρίνας·
2. να είναι υποχρεωτική η εξασφάλιση από τον επιτυχόντα προσφοροδότη εξ ύπαρχής και πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών όλων των κατά νόμο απαιτούμενων αδειών·
3. στα έγγραφα κάθε διαγωνισμού για μαρίνες να περιλαμβάνεται και το προσχέδιο της σύμβασης που θα υπογραφεί μετά την κατακύρωση της προσφοράς·
4. να παρέχεται το δικαίωμα σχολιασμού των εγγράφων διαγωνισμού μόνο πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφοράς·
5. να παρέχεται εξουσία στον πρόεδρο του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών να ζητά από την ενδιαφερόμενη υπηρεσία, δηλαδή το ενδιαφερόμενο υπουργείο ή το τμήμα που διενεργεί διαγωνισμό, να αλλάζει τους όρους ή τις τεχνικές προδιαγραφές διαγωνισμού, μόνο για σοβαρούς λόγους που εξειδικεύονται σε αιτιολογημένη απόφασή του·
6. να κατατίθενται στη Βουλή για σκοπούς ενημέρωσής της αντίγραφα της προκήρυξης και των εγγράφων διαγωνισμού και να αποστέλλονται και στο Γενικό Ελεγκτή και στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας·
7. μαζί με την έκθεση αξιολόγησης των τεχνικών προτάσεων διαγωνισμού να

υποβάλλεται και η προκαταρκτική εκτίμηση της αξίας της προς εκμίσθωση γης, με τις τυχόν εγκαταστάσεις σ' αυτήν, καθώς και το προϋπολογιζόμενο μίσθωμα·

8. να αφαιρεθεί από τους υπό αναφορά κανονισμούς η πρόνοια για παροχή εξουσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο να ανακαλεί προηγούμενη απόφασή του για ανάπτυξη μιας μαρίνας·
9. να καθιερωθεί για τον επιτυχόντα προσφοροδότη υποχρέωση εξασφάλισης των αναγκαίων κτιριακών εγκαταστάσεων και άλλων διευκολύνσεων για τις αστυνομικές και άλλες αρμόδιες αρχές, για να βοηθηθούν στην άσκηση των καθηκόντων τους·
10. να εξασφαλιστεί δικαίωμα πρόσβασης στη μαρίνα και επιστροφή της κατοχής της στο δημόσιο·
11. να επιβληθεί υποχρέωση στον επιτυχόντα προσφοροδότη να εφαρμόζει τις διατάξεις της νομοθεσίας για τις μαρίνες και τους κανονισμούς που εκδίδονται με βάση αυτή·
12. να κατατίθενται στη Βουλή για ενημέρωσή της αντίγραφα κάθε σύμβασης που συνομολογείται και της ετήσιας έκθεσης και των περιοδικών εκθέσεων της επιτροπής για διαπίστωση της πιστής εκτέλεσης της σύμβασης· και
13. η εγγύηση πιστής εκτέλεσης της σύμβασης να καθοριστεί στο ποσοστό 10% της αξίας της κεφαλαιουχικής δαπάνης και 10% του εκάστοτε ετήσιου ενοικίου, αντί για ποσοστό 10% της αξίας της κεφαλαιουχικής δαπάνης και του εκάστοτε εφαρμοζόμενου μισθώματος, όπως προβλεπόταν αρχικά στους υπό αναφορά κανονισμούς·

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, χωρίς να διαφωνούν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών,

εισηγήθηκαν την περαιτέρω τροποποίησή τους, ώστε σε περίπτωση προκήρυξης διαγωνισμού για δημιουργία μαρίνας, στα πλαίσια του οποίου δεν εκδηλώνεται ενδιαφέρον από κρατικό φορέα ή νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, αλλά το ενδιαφέρον αυτό εκδηλώνεται από τον οικείο δήμο ή νομικό πρόσωπο με κύριο μέτοχο το δήμο, ο εν λόγω δήμος να έχει προτεραιότητα στην κατακύρωση της προσφοράς. Η εν λόγω εισήγηση αφέθηκε να αποφασιστεί στα πλαίσια της συζήτησης του όλου θέματος από την ολομέλεια της Βουλής.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα εκφράσει τις θέσεις της σε όλα τα θέματα ενώπιον της Βουλής.

Προβαίνοντας η επιτροπή στις πιο πάνω εισηγήσεις της, επιθυμεί να τονίσει και τα ακόλουθα:

- α. Καλεί τον αρμόδιο υπουργό να τιμήσει τις δεσμεύσεις του για τη μαρίνα της Λάρνακας και να μην προχωρήσει σε προκήρυξη προσφορών για οποιαδήποτε μαρίνα, προτού ολοκληρωθούν οι σχετικές διαβουλεύσεις για τη μαρίνα αυτή, έτσι που οι προσφορές για όλες τις μαρίνες να προκηρυχθούν ταυτόχρονα. Υπενθυμίζεται ότι για την υλοποίηση του στόχου αυτού πρέπει να υπογραφεί σχετική συμφωνία για την εκμίσθωση προς τον ΚΟΤ πρόσθετου χώρου που ανήκει στην Αρχή Λιμένων Κύπρου, για σκοπούς επέκτασης της μαρίνας Λάρνακας, και προς την κατεύθυνση αυτή καλεί τους αρμόδιους υπουργούς να προβούν στις αναγκαίες ενέργειες, όπως άλλωστε ήταν η υπόσχεση της κυβέρνησης πριν από τη σύνταξη των υπό αναφορά κανονισμών.
- β. Καλεί επίσης τον αρμόδιο υπουργό και τους αρμόδιους φορείς του ΚΟΤ και της Αρχής Λιμένων Κύπρου να προχωρήσουν τάχιστα στην υπογραφή συμφωνίας για ενοικίαση θαλάσσιου και χερσαίου χώρου στον ΚΟΤ για επέκταση της μαρίνας

- Λάρνακας και να προβούν σε όλες τις άλλες αναγκαίες ενέργειες για το σκοπό αυτό.
- γ. Καλεί επίσης την κυβέρνηση, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις που ισχύουν για την ήδη υφιστάμενη μαρίνα της Λάρνακας, να προωθήσει την παραχώρηση της μαρίνας της Λάρνακας στο δήμο της πόλης, μετά τη λήξη της πρώτης μίσθωσής της και την απόσβεση της σχετικής κεφαλαιουχικής δαπάνης που επένδυσε το κράτος για το σκοπό αυτό.
- δ. Καλεί την κυβέρνηση να μελετήσει το ενδεχόμενο να εμβάζει στο δήμο της Λάρνακας το ενοίκιο από την εκμετάλλευση της μαρίνας Λάρνακας, όταν θα αποσβεστεί η σχετική κεφαλαιουχική δαπάνη για την ανάπτυξη μαρίνας από τον επιτυχόντα προσφοροδότη.
- ε. Αναμένει από τις αρμόδιες αρχές ότι θα προβαίνουν σε συνεχή ενημέρωση της Βουλής για το όλο θέμα.
- στ. Καλεί τους αρμοδίους να διασφαλίσουν τόσο τα συμφέροντα των ήδη υπηρετούντων στις μαρίνες εργατοϋπαλλήλων όσο και την εργοδότηση ντόπιου δυναμικού στα πλαίσια διαχείρισης των μαρίνων.
- ζ. Καλεί όλους τους αρμόδιους φορείς να καθιερώσουν μηχανισμούς παρακολούθησης της εφαρμογής των υπό αναφορά κανονισμών, προς όφελος του τόπου.
- η. Καλεί την κυβέρνηση να τηρήσει όλες τις κατά καιρούς δεσμεύσεις της για τις μαρίνες, για να καταστεί δυνατή η ομαλή ανάπτυξη και λειτουργία τους.
- θ. Τέλος, καλεί τις αρμόδιες αρχές να συνεργάζονται με τις κατά περίπτωση αρμόδιες τοπικές αρχές, ώστε να λαμβάνουν έγκαιρα υπόψη τις εισηγήσεις τους πριν από την έκδοση οποιωνδήποτε αδειών για αναπτύξεις για σκοπούς μαρίνων, δεδομένου ότι τέτοια συνεργασία, εκτός του ότι αποτελεί το θεμέλιο λίθο για σωστή

ένταξη των μαρίνων στον όλο σχεδιασμό των τοπικών αρχών, αναμένεται ότι θα συμβάλει σημαντικά και στη σωστή λειτουργία τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε θεωρείται ομόφωνος. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε, με αυτή την τοποθέτηση νομίζω ότι θεωρείται ομόφωνη, εκτός από την τροποποίηση που έχει το ΑΚΕΛ, την οποία, αν θέλετε, να διαβάσετε μόνο την τροποποίηση και να συζητήσουμε την τροποποίηση και να μπει πρώτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Τώρα, κύριε Χρίστου, διότι θα πρέπει να δούμε σε ποιο από τα νομοσχέδια...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Στο 19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το 19 είναι το τελευταίο. Είναι στους κανονισμούς. Επομένως να προηγηθεί η δευτέρα ανάγνωση του υπ' αριθμόν 17 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 2; Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Προχωρήστε στη δεύτεραν ανάγνωσιν του υπ' αριθμόν 18 θέματος επί της ημερήσιας διατάξεως.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε, αλλά, για να μη γίνει λάθος, λόγω της δυσκολίας που έχουμε επειδή δε διαβάσαμε την έκθεση, το 18 απλώς αναβάλλεται και παραπέμπεται να ψηφιστεί με την άλλη πρόταση που θα φέρει η κυβέρνηση. Είμαστε σε συνεννόηση στην επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Επομένως προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 19 θέμα, που είναι οι κανονισμοί, και είναι εδώ που, κύριε Χρίστου, παρακαλώ να θέσετε την τροπολογία σας.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, έχει κυκλοφορήσει και κοντολογίς λέει το εξής: Εάν ο δήμος Λάρνακας ή η δημόσια εταιρεία, στην οποία συμμετέχει ο δήμος Λάρνακας ή άλλοι δήμοι, ενδιαφέρονται για τη διαχείριση και ανάπτυξη υφιστάμενης μαρίνας, να έχουν προτεραιότητα παντός άλλου ενδιαφερομένου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν εκατάλαβα καλά έν' πολλά γενικευμένο, διότι το "ή" που είπατε, κύριε Χρίστου...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριοι Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι από το κείμενο που θα καθοδηγηθείτε και όχι από αυτά που είπα εγώ συνοπτικά. Είναι το κείμενο που άπτεται.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να εξηγήσουμε κάτι. Το “ή”, δηλαδή, αν δήμος συμμετέχει σε εταιρεία, αυτό το πράγμα είναι “φλου”. Δηλαδή, αν συμμετέχει συμβολικά με 1%, εννά του δώσουμε προτεραιότητα; Δηλαδή στην ουσία να είναι ένας ιδιώτης ο οποίος να τα κάμει πλακάκια με ένα δήμο... Έχω την εντύπωση ότι πρέπει να είναι κύριος μέτοχος.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έτσι γράφει, κύριε Θεοδώρου. Να μην μπαίνουμε στη λεπτομέρεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδιευκρινίστηκε. Ευχαριστώ, κύριε Θεοδώρου.

Κύριε Συλλούρη, είχατε ζητήσει προ των άλλων το λόγο. Ο κ. Πουργουρίδης είχε προ του κ. Κιττή. Αμέσως...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να μείνω τελευταίος, επειδή είμαι ο πρόεδρος της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και πάλι, “κύριος μέτοχος” είναι νομικός όρος που δεν έχει νόημα. Κύριος μέτοχος σε μία εταιρεία από εκατό μετοχές θεωρείται εκείνος που έχει δώδεκα μετοχές, όταν όλοι οι άλλοι μέτοχοι έχουν από μία. Εάν το ΑΚΕΛ θέλει με αυτή την τροποποίηση να ψηφιστεί αυτό που υποπτεύομαι ότι έχουν κατά νουν, θα πρέπει η ορολογία να περιλαμβάνει είτε εταιρεία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ήμισυ πλέον ενός τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ανήκει στο δήμο Λάρνακος. Αυτό το πράγμα έχει νόημα. Οτιδήποτε άλλο...

Κύριος μέτοχος δεν είναι κανένας άλλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου, η παρατήρηση...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Την υιοθετούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πιθανότατα στο τέλος της ημέρας μία εταιρεία όπου έχει ένα πολύ μικρό ποσοστό ο δήμος να θεωρηθεί ότι είναι ο κύριος μέτοχος, ενώ δεν είναι αυτή η πρόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Κιττής. Ετελειώσατε; Συγνώμη, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Επιπρόσθετα θα έλεγα ότι αυτή η τροπολογία... Θα πρέπει να πω ότι έχω ισχυρότατες επιφυλάξεις αν συνάδει με τη νομοθεσία περί Προσφορών ή αν μπορεί να δοθεί, με νόμο που να μην κριθεί αντισυνταγματικός, προτεραιότητα σε διαδικασία προσφορών σε οιοδήποτε πρόσωπο δημόσιου δικαίου. Έχω ισχυρότατες επιφυλάξεις εάν νομικά αυτό το πράγμα μπορεί να γίνει, γι' αυτό, και με αυτά κατά νουν, εγώ δεν είμαι έτοιμος να υιοθετήσω αυτή την τροπολογία, παρ' όλο που το πνεύμα της με βρίσκει σύμφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς η νομική επιφύλαξη που έθεσε στο τέλος ο κ.

Πουργουρίδης με βρίσκει κι εμένα σύμφωνο, υπό την έννοια ότι εάν οι προσφορές που θα υπάρξουν εν πάση περιπτώσει... -και θέλω μια διευκρίνιση από τους εισηγητές επί του θέματος- όπως είναι διατυπωμένη η τροπολογία τους, επιτρέπει να δοθεί και σε χαμηλότερη προσφορά από το δήμο, διότι παίρνει ακριβώς προτεραιότητα η πρόταση, ανεξάρτητα με το ύψος της προσφοράς τους. Αν διευκρινιστεί και αυτό το σημείο, τότε διαφοροποιείται το πράγμα. Δηλαδή να είναι τουλάχιστον ίση προς την καλύτερη προσφορά και να έχει τότε προτεραιότητα η περίπτωση του δήμου με την πρόταση του κ. Πουργουρίδη.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Πάλι είναι αντισυνταγματικός.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κατ' αρχήν, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι στην περίπτωση διαχείρισης των παραλιών και παραχώρησης μέρους της παραλίας για χρήση προς το σκοπό εξυπηρέτησης των λουομένων, έχει αυτή η Βουλή προχωρήσει σε μια πανομοιότυπη ρύθμιση που είπε ότι οι υφιστάμενοι διαχειριστές μπορούν να τη διαχειριστούν και να μην υποχρεούνται προς το παρόν να συμμετάσχουν σε προσφορές. Το ένα είναι τούτο.

ΠΡΟΔΡΕΥΩΝ:

Αν δε με απατά η μνήμη μου τέθηκε χρονικό πλαίσιο.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το οποίο παρατείνεται.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έχει ημερομηνία λήξης που λήγει.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριοι συνάδελφοι, να τελειώσω και είναι δικαίωμά σας και να μιλήσετε και να ψηφίσετε και να καταψηφίσετε.

Απαντώντας στον κ. Κιττή, η πρότασή μας έχει ως στόχο, προτού προχωρήσει το δημόσιο σε προσφορές, σε περίπτωση που υπάρχει ενδιαφέρον από συγκεκριμένο δήμο, χωρίς προσφορές ο δήμος να έχει προτεραιότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκαμέτε το τέλεια αντισυνταγματικό τώρα.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν είναι αντισυνταγματικό. Δεν μπαίνουμε ακόμα στις προσφορές, δε γίνεται λόγος εδώ για προσφορές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποκλείεις τις προσφορές, κύριε Χρίστου;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, δεν τις αποκλείω. Δίνω προτεραιότητα στο δήμο όπως έδωσα προτεραιότητα στους σημερινούς χρήστες των παραλιών. Κατά τη δική μου άποψη δεν προκύπτει θέμα αντισυνταγματικό. Αλλά, αν εδώ, κύριε Πρόεδρε, είναι η ουσία, αν οι συνάδελφοι, δεδομένου ότι ξεπερνιέται το συνταγματικό ή μη του θέματος, είναι έτοιμοι να τοποθετηθούν διαφορετικά, μπορούμε να πάμε πίσω στην επιτροπή και να διερευνηθεί το θέμα. Για να μη συζητούμε εδώ χωρίς να έχουμε συμβουλή, με ψυχραιμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Πρόεδρος των σοσιαλδημοκρατών.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν είμαι βέβαια νομικός, αλλά εγώ θα ερμήνευα ότι κατά προτεραιότητα σημαίνει ότι ο δήμος, αφού γίνουν προσφορές, να δικαιούται να πάρει τη χρήση δυνάμει της τελευταίας προσφοράς, αλλά όχι χωρίς προσφορές. Να δικαιούται να υποκαταστήσει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι μεταξύ ...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Με αυτό τον τρόπο έχει προτεραιότητα χωρίς να αποκλείεται ο ανταγωνισμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θέλω να ρωτήσω τον κ. Χρίστου μια πρόσθετη εκτίμηση. Όταν λέει «προτού να ζητηθούν προσφορές», παρακάμπτει μεν το συνταγματικό, αλλά πώς παρακάμπτει το πρακτικό αν ο δήμος που πλησιαστεί από την κυβέρνηση ή από την εταιρεία πει «εγώ δίνω £10» και τις δώσει; Πρέπει να είναι ανόητοι οι υπεύθυνοι του δήμου να προσφέρουν περισσότερα από ονομαστικό ποσό αφού ο νόμος θα τους δίνει το προνόμιο να κερδίσουν την προσφορά με ονομαστικό ποσό. Καλύτερα να πούμε «δίνεται στο δήμο». Όμως, για να καταλήξω, κύριε Πρόεδρε, κι εγώ δηλώνω συμφωνία με το πνεύμα της εισήγησης όπως την έχει ερμηνεύσει ο κ. Λυσσαρίδης. Δηλαδή επί ισότητι θα δοθεί στο δήμο, αφού καλυφθεί η συνταγματική πτυχή, γιατί νομίζω δεν μπορείς σύμφωνα με το νόμο περί προσφορών να δώσεις προτεραιότητα. Ας πάει πίσω στην επιτροπή, να βρουν το νομικό τρόπο και συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ θέλω να δηλώσω εξ' υπαρχής ότι κατανοώ την προσέγγιση του ΑΚΕΛ και μια προσπάθεια να δώσει μια προτεραιότητα στους δήμους γενικά, όπως το βάζει, ίσως και πιο ειδικά στο δήμο Λάρνακας, αλλά γι' αυτό το θέμα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι μιλά για υφιστάμενη μαρίνα, προσέξτε, και έχει σημασία.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

... γι' αυτό το θέμα, κύριοι, έγιναν χιλιάδες ώρες συζήτησης, φυσικά για τον κ. Κλεάνθους δεν ήταν αρκετές οι ώρες, παρόλο που τις περισσότερες ώρες μιλούσε ο ίδιος.

Όμως, να μπορούμε στην ουσία της εισήγησης και τα προβλήματα τα οποία προκύπτουν. Ενώ μπορεί να είναι αγαθή η πρώτη πρόθεση, μπαίνουμε σε διαδικασία μη χρηστής διοίκησης, ξεκάθαρα, και πρέπει να το αντιληφθούμε. Είμαι σίγουρος ότι δεν είναι αυτή η πρόθεση του ΑΚΕΛ, αλλά όχι μόνο συμβαίνουν αυτά που έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος, δηλαδή είναι αδιευκρίνιστο και ούτε αυτό το «ισότιμη προσφορά», δεν ξέρω ποιος νομικός μπορεί να του το εξηγήσει, αλλά ισότιμη προφορά δε θα βρεθεί ποτέ, ιδιαίτερα με τους κανονισμούς και τα υπόλοιπα που έχουμε βάλει. Ίσως να είναι και μια αδυναμία από τους συναδέλφους που δεν έχουν διαβάσει την έκθεση και πολύ περισσότερο δεν έχουν παρακολουθήσει τη συζήτηση. Μπαίνουν τόσοι άλλοι όροι στην έγνοια μας και στην προσπάθειά μας να πάει η κυβέρνηση σε προσφορές με τους πιο αυστηρούς κανόνες χρηστής διοίκησης, π.χ. επιβάλλουμε στην κυβέρνηση να βγει σε προσφορές με όλες τις μαρίνες ταυτόχρονα, για να μην μπορεί να δοθεί η μαρίνα με διάφορους τρόπους, να δημιουργηθούν τα λεγόμενα «rings». Όλα αυτά τα αναιρούμε με αυτή την τροποποίηση. Θα έρχεται ο δήμος με δύο τρόπους να πάρει την προσφορά και να εξυπηρετήσει κάποιους, στο τέλος της ημέρας δηλαδή να πετύχουμε αυτό που καταφέραμε να αποφύγουμε με τους γενικούς κανονισμούς, είτε να πάρει ο δήμος την προσφορά, έχοντας εγώ σας λέω το 90% την πρώτη μέρα και μετά δεν έχει καμιά διαδικασία που θα πωλήσει δήμος τη μαρίνα. Καμιά διαδικασία. Εγώ σας λέω ότι ο δήμος έχει το 100% και την επομένη χωρίς διαδικασία το πωλεί σε ένα ιδιώτη. Τι θα γίνει;

Επομένως, σας λέω ότι κατανοώ, κύριε Χριστοδουλίδη, την έγνοια σας ειδικά για τη μαρίνα της Λάρνακας, διαβάστε όμως σε αυτή την έκθεση πόσες ασφαλιστικές

δικλίδες έχουμε βάλει και το θέμα ουσιαστικά το έχουμε αφήσει ανοικτό και για τη μαρίνα Λάρνακας και για τις άλλες μαρίνες, ώστε με την κυβέρνηση και με τη βοήθεια της Βουλής να στηρίξουμε οποιεσδήποτε διεκδικήσεις στο μέλλον, χωρίς όμως να ανατρέπουμε τους κανόνες χρηστής διοίκησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είτε πρέπει να αναβληθεί το θέμα και να πάει πίσω την επιτροπή και να έρθει συγκεκριμένη τροπολογία, η οποία να μην πάσχει από όσα έγινε σαφές ότι πάσχει, είτε να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Φιλίππου, ευχαριστώ.

Δεν πρόκειται να πάει πίσω. Νομίζω ότι αρκετά χρόνια περιμένει. Υπάρχει μια τροπολογία. Υπάρχουν απόψεις είτε νομικές είτε άλλες, να ψηφίσουμε να τελειώνει.

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Υπενθυμίζω, αν επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, ότι το θέμα ξεκίνησε όταν ακόμα ο σημερινός Γενικός Εισαγγελέας ήταν κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΣΥ. Δηλαδή υπάρχει μεγάλη προϊστορία και ευαισθησία. Διευκρινίζω ότι για το καθεστώς των μαρίνων που θα γίνουν, διότι υπάρχει μόνο μία ουσιαστικά μαρίνα, υπό το ημικρατικό καθεστώς της, το οποίο αποφάσισε το κράτος, εκδηλώνοντας αδυναμία, απροθυμία διαχείρισής της μέσω του ΚΟΤ μέχρι σήμερα, να τον εκχωρήσει. Για προστασία αυτής της μαρίνας σύσσωμη η Λάρνακα ζήτησε και είχε γίνει αποδεκτό ότι σε περίπτωση που η τοπική αυτοδιοίκηση, ο δήμος Λάρνακας, εκφράσει επιθυμία να τη διαχειριστή, εφόσον το κράτος λέει «δεν μπορώ και δε θέλω να κάμνω και τον

μαρινοδιαχειριστή», επομένως, είναι πιστεύω μέσα στα πλαίσια της ενίσχυσης και της τοπικής αυτοδιοίκησης που όλοι συμφωνούμε η μοναδική μαρίνα, αν το θελήσει, που έχει απόφαση ομόφωνη το δημοτικό συμβούλιο της Λάρνακας ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, να παρακαλέσω ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με συγχωρείτε, ένα σημείο. Επειδή τέθηκε το ερώτημα «αν πάει αύριο ο δήμος και το πωλήσει»; Μα, δεν ανησυχούν οι συνάδελφοι, που θα δοθεί ας δοθεί στον οποιοδήποτε ιδιώτη ο οποίος αύριο μεθαύριο θα μπορούσε να τη μεταπωλήσει. Ο δήμος της Λάρνακας, εξ όσων γνωρίζουμε και πιστεύουμε, είναι σε θέση και αποφασισμένος να διαχειριστεί αυτή τη μαρίνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, να διευκρινίσω κάτι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Περί συνταγματικότητας, κύριε Πρόεδρε, αν υπάρξει προσφυγή, ας κριθεί από το αρμόδιο όργανο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

Κύριε Θεοδώρου, σας παρακαλώ, δεν είναι θέμα αντίθεσης για το αν θα διαχειριστεί ο δήμος Λάρνακας ή όχι. Το θέμα είναι, όπως ηγέρθη, από νομικής άποψης. Έχουν κάποιοι επιφυλάξεις. Θέτω σε ψηφοφορία την τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Να υπάρχει τροπολογία ότι η προτεραιότητα σημαίνει να γίνουν προσφορές και ο δήμος να έχει τη δυνατότητα να αναλάβει με βάση την τελευταία προσφορά. Δε θα είναι αόριστο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, τότε δε χρειάζεται η τροποποίηση, κύριε Πρόεδρε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε χρειάζεται. Αφού, αν είναι ο τελευταίος προσφοροδότης, την παίρνει από μόνος του δικαιωματικά.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν έγινα αντιληπτός. Ο δήμος μπορεί να κάμει μια προσφορά που να μην είναι η τελευταία. Το «δικαίωμα προτεραιότητας» σημαίνει ότι, αν υπάρχουν δέκα προσφορές, ο δήμος να δικαιούται να αντικαταστήσει εκείνον που θα την αναλάβει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μούσκος.

Α. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Αυτό το οποίο λέει ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ δεν μπορεί να σταθεί, κύριε Πρόεδρε, διότι οι διάφοροι ενδιαφερόμενοι δεν πρόκειται να υποβάλουν προσφορές όταν γνωρίζουν ότι ο δήμος Λάρνακας θα έχει την προτεραιότητα και είναι εκείνος που θα την πάρει εκ των προτέρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει δίκαιο ο κ. Μούσκος. Στοιχίζει εκατοντάδες χιλιάδες λίρες η ετοιμασία προσφοράς.

Α. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Εκείνο το οποίο βάλαμε στην έκθεση, κύριε Πρόεδρε ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Κύριοι, ένα λεπτό. Όλοι μιλήσετε, εγώ δε μίλησα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μούσκο, δε σας αφαίρεσε κανένας το λόγο, συνεχίστε.

A. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Δεν μου τον αφαίρεσε, αλλά, εν πάση περιπτώσει, εκείνο το οποίο ενδιαφέρει περισσότερο το δήμο, κύριε Πρόεδρε, είναι να έχει έσοδα από αυτή την επιχείρηση. Με εισήγηση δική μου και του κ. Κλεάνθους βάλαμε μέσα στην έκθεση μια εισήγηση ότι, όταν θα προσφερθεί η αρχική δαπάνη της υφιστάμενης μαρίνας, τότε τα έσοδα να πηγαίνουν στο δήμο παρά στο κράτος. Αυτό είναι μέσα στην έκθεση και είναι κάτι πάνω στο οποίο μπορούμε να βασιστούμε και, αν μας βοηθήσει και η Βουλή, να διαβουλευθούμε με την κυβέρνηση μελλοντικά για να έχει ο δήμος της Λάρνακας ή ο δήμος της Λεμεσού εσαεί εισοδήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Μούσκο. Θεωρώ τη συζήτηση εξαντληθείσα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία του ΑΚΕΛ απορρίπτεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των σχετικών Κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε, κύριοι συνάδελφοι, στο υπ' αριθμόν 22 θέμα, που είναι «Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης – Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή και Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή και Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Καίτη Κληρίδου	Μάρκος Κυπριανού
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Δημήτρης Ηλιάδης
Γιαννάκης Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Μαΐου 2000. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι ο καθορισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή και Τεχνικού Επιθεωρητή στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει, επομένως οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη

και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που
τιτλοφορούνται «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης
Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»**

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Θάσος Μιχαηλίδης	
Ανδρέας Φιλίππου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Στάθης Κιπτής	Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Μαΐου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του νόμου περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του νόμου περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Συνέλευσης και περί του Υπουργείου Παιδείας.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία των δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης, έτσι ώστε για το σχολικό έτος 1999/2000 να καταστεί δυνατή η μετεγγραφή τελειόφοιτων μαθητών από ελλαδικά λύκεια μέχρι τις 29 Μαΐου 2000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η περίοδος μετεγγραφών λήγει την 1η Απριλίου. Η προτεινόμενη παράταση της περιόδου αυτής κρίθηκε αναγκαία για τη διευκόλυνση Κυπρίων τελειόφοιτων μαθητών που φοιτούν σε λύκεια της Ελλάδας, δεδομένου ότι φέτος η περίοδος των ενιαίων εξετάσεων σε λύκεια

της Ελλάδας συμπίπτει με την περίοδο διεξαγωγής στην Κύπρο των προεισαγωγικών εξετάσεων για την εισαγωγή Κυπρίων φοιτητών στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας. Ως εκ τούτου κρίθηκε σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα στους επηρεαζόμενους μαθητές να μετεγγραφούν και να αποφοιτήσουν από λύκεια της Κύπρου, αφού παρακαθίσουν στις απολυτήριες εξετάσεις των λυκείων αυτών και στη συνέχεια να παρακαθίσουν στις προεισαγωγικές εξετάσεις που θα διεξαχθούν στην Κύπρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει, επομένως οι κανονισμοί εγκρίνονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τα επόμενα δύο θέματα, τα υπ' αριθμόν 24 και 25, που είναι «Ο περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Οι περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2000», υπάρχει κοινή έκθεση, η οποία είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται "Οι περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούττας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαΐου 2000. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την κατοχή, χρήση και ανακοίνωση προνομιακών εμπιστευτικών πληροφοριών, για την εποπτική αρμοδιότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για άλλα συναφή θέματα, ώστε ο κύκλος των “συνδεδεμένων προσώπων”, ο οποίος στο

βασικό νόμο περιλαμβάνει συγγενείς εξ αίματος μέχρι δευτέρου βαθμού, να περιοριστεί και να περιλαμβάνει μόνο τη σύζυγο και τα ανήλικα τέκνα του προσώπου που υπόκειται στις διατάξεις της νομοθεσίας αυτής.

Παράλληλα, προτείνεται η τροποποίηση της ερμηνείας του όρου “συνδεδεμένα πρόσωπα” σε σχέση με εταιρείες, ώστε εταιρεία να θεωρείται συνδεδεμένη με πρόσωπο, όταν αυτό κατέχει άμεσα ή έμμεσα ή και μαζί με το σύζυγο ή και τα ανήλικα τέκνα του τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατόν του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Υπουργού Οικονομικών, οι τροποποιήσεις αυτές στοχεύουν σε απλούστευση και επιτάχυνση της πρακτικής εφαρμογής του υπό τροποποίηση νόμου.

Με τους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 31 της προαναφερθείσας νομοθεσίας, σκοπείται ο καθορισμός κώδικα συμπεριφοράς των διοικητικών, διευθυντικών, εποπτικών και ελεγκτικών οργάνων και των λοιπών υπαλλήλων ενός εκδότη σχετικά με συναλλαγές σε κινητές αξίες του εκδότη αυτού ή συνδεδεμένων με αυτόν προσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε τις πρόνοιες του πιο πάνω νομοσχεδίου, δε συμφωνεί με την προτεινόμενη τροποποίηση του ορισμού του όρου “συνδεδεμένα πρόσωπα”, που τα περιορίζει στο σύζυγο και στα ανήλικα τέκνα του προσώπου. Γι’ αυτό και αποφάσισε να εισηγηθεί τη διατήρηση της υφιστάμενης πρόνοιας, με βάση την οποία στα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνονται συγγενείς εξ αίματος μέχρι δευτέρου βαθμού. Ο ορισμός αυτός έχει υιοθετηθεί σε ανάλογες πρόνοιες σχετικών νομοθεσιών που αφορούν τη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

Εντούτοις η επιτροπή συμφωνεί με τη δεύτερη προτεινόμενη πρόνοια, αφού όμως

προσαρμοστεί ανάλογα με την πιο πάνω απόφαση, ώστε στα συνδεδεμένα πρόσωπα να περιλαμβάνονται εταιρείες στις οποίες το πρόσωπο κατέχει άμεσα ή έμμεσα από μόνο του ή μαζί με συγγενείς εξ αίματος μέχρι δευτέρου βαθμού το είκοσι τοις εκατόν του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση.

Σε σχέση με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, η επιτροπή υιοθετεί τις διατάξεις τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, καθώς και την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι ακολουθούντες κανονισμοί με τον ίδιο τίτλο εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 26, που είναι «Οι περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Γιαννάκης Θωμά

Αντώνης Καράς

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Μαΐου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών και εκπρόσωπος του Λειτουργού Μετανάστευσης.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 12 της νομοθεσίας περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας, σκοπείται ο καθορισμός νέου τύπου αιτήσεων για εγγραφή προσώπων κυπριακής καταγωγής και ενιαίου τέλους εγγραφής.

Με τους υφιστάμενους κανονισμούς η εγγραφή προσώπου κυπριακής καταγωγής εξ αρρενογονίας γίνεται ατελώς, η εκ μητρογονίας γίνεται με την καταβολή τέλους ύψους £200 και η εγγραφή κυπριακής καταγωγής πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου και Αποικιών και της Κοινοπολιτείας με την καταβολή τέλους ύψους £15. Με βάση τους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζεται για όλες αυτές τις περιπτώσεις ενιαίο τέλος ύψους £15.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 27 και 28 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Το τελευταίο θέμα της νομοθετικής εργασίας είναι το υπ' αριθμόν 29 και αφορά την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000. Η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για

την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο

73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του

Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαΐου 2000 μελέτησε σχετικές επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με ημερομηνία 8 Μαΐου 2000, με τις οποίες ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £3.630 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται από το άρθρο αυτό για δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τις αναφερθείσες επιστολές, ζητείται η αποδέσμευση των ακόλουθων κονδυλίων:

- Ποσό ύψους £630 για την επιδιόρθωση περίφραξης του Α΄ Δημοτικού Σχολείου Πέρα Χωρίου Νήσου, το οποίο έχει καταρρεύσει.
- Ποσό ύψους £3.000 για τη συντήρηση-υποστύλωση τοίχου αντιστήριξης στο

Δημοτικό Σχολείο Φαρμακά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των πιο πάνω κονδυλίων για τη διενέργεια των πιο πάνω δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(ΙΙ) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £3,360.000 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στις σχετικές επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με αριθμούς φακέλων Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνία 8 Μαΐου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως η απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Η απόφαση εγκρίνεται ομόφωνα.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουμε φθάσει στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Ναι, κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Επειδή είχα κάμει μια δήλωση προ ημερησίας διατάξεως και επειδή υπάρχει μια απάντηση του υπουργού, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Υπουργό Συγκοινωνιών, τον κ. Αβέρωφ, γιατί με τόση ταχύτητα έχει ήδη δώσει απάντηση, τον, ο οποίος, σύμφωνα με τις δικές του πληροφορίες, λέγει ότι τα πλοία ήσαν εκεί και ότι οι λιμενικοί ήταν συνεχώς μαζί τους, ήταν μόνο πληρώματα και τους αφαιρέθηκαν τα διαβατηριακά τους έγγραφα και όταν απεχώρησαν τους επεστράφησαν. Δεν ξέρω από πού προέρχονται οι πληροφορίες του υπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φαντάζομαι από το Τμήμα...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ασφαλώς. Οι δικές μου πληροφορίες είναι ότι δεν τηρήθηκαν οι κανονισμοί. Δεν είναι το ότι ήρθαν τουρκικά πλοία στο λιμάνι της Λεμεσού -ουδείς απαγορεύει σε τουρκικά πλοία να μπουν στα λιμάνια μας, κάθε άλλο- αλλά είναι το ότι δεν τηρήθηκαν καθόλου όσα τηρούνται σε αυτές τις περιπτώσεις. Ήθελα να πληροφορήσω τη Βουλή ότι ο υπουργός ήδη έδωσε τη δική του ερμηνεία. Δεν πιστεύω ότι η ερμηνεία του είναι η ορθή και όχι η δική μου. Οι πληροφορίες μου είναι ότι δεν τηρήθηκαν οι κανονισμοί.

Και επειδή έχω το λόγο και επειδή θα είναι στα πρακτικά, θα ήθελα επί καθαρώς

διαδικαστικού θέματος να πω ότι αυτό που διαβάσατε για τη διαφοροποίηση της ημερήσιας διάταξης πράγματι γίνεται την ώρα που ανακοινώνεται η ημερήσια διάταξη. Εκείνη την ώρα δικαιούται βουλευτής να αλλοιώσει την ημερήσια διάταξη. Αυτό είναι ορθό. Όμως αυτό που κάνουμε σήμερα δεν είναι αλλοίωση της ημερησίας διατάξεως· είναι αλλοίωση της σειράς με την οποία θα συζητηθεί η ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακόμα πιο απλό δηλαδή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία. Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι αυτή έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τα
υπουργεία**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
3. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	Τάξεως	
5. Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Άδειες Λειτουργίας, Παραγωγής και Εμπορίας Έτοιμου Σκυροδέματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
6. Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
7. Οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
8. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
9. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10. Έγγραφο (Αρ. Θ. 28-30/2000) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη
Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις)
Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.

11. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια Οικονομικών Θεσμών, Αξιών και
υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των Επιτρόπου
περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό Διοικήσεως
στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων έως (Αρ. 2)
του 1998.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο Τρίτο είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις, οι οποίες εδόθησαν
γραπτώς.

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.062,

ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ.

Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα όπως συντηρηθεί ο παλιός δρόμος της κοινότητας
Λετύμπου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η ερώτηση αφορά τη βελτίωση/συντήρηση του παλιού δρόμου Τσάδας-Λετύμπου
- Χούλου, ο οποίος υπαγόταν στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων
και ο οποίος δε συντηρείται πλέον λόγω της κατασκευής προ αρκετών ετών του
νέου δρόμου Τσάδας-Λετύμπου-Χούλου. Ως εκ τούτου η σημασία του έχει
υποβαθμιστεί.
2. Ο δρόμος αυτός λειτουργεί τώρα ως αγροτικός, εξυπηρετώντας ουσιαστικά τους
γεωργούς που κατέχουν κτήματα στην περιοχή. Ως αγροτικός δρόμος πλέον θα
μπορούσε να βελτιωθεί/συντηρηθεί, εάν το επιθυμούσε το κοινοτικό συμβούλιο,

μέσα στα πλαίσια των οικονομικών του δυνατοτήτων και σύμφωνα με τις καθορισμένες συνεισφορές κυβέρνησης - κοινότητας. Στον προϋπολογισμό του 1999 δεν περιλαμβάνονταν καμιά πρόνοια για το δρόμο αυτό.

3. Σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα το κοινοτικό συμβούλιο Λετύμπτου δεν έχει ενδιαφερθεί ή εκδηλώσει ενδιαφέρον για τη συντήρηση του πιο πάνω δρόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 2000 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.081, ημερομηνίας 29 Φεβρουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το πρόβλημα έλλειψης διαιτολόγου στο νοσοκομείο Πάφου, σας πληροφορώ ότι ήδη έχει υποβληθεί προς το διευθυντή Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού αίτημα έγκρισης για εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία που αφορά μία θέση διαιτολόγου.

Με την έγκριση θα προκηρυχθεί μόνιμη θέση και μελλοντικά θα στελεχωθεί με διαιτολόγο και το νοσοκομείο Πάφου.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο Τέταρτο λόγω του προχωρημένου της ώρας αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία. Φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 1η Ιουνίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Καθιέρωσης της 15ης Ιουλίου 1974 ως ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία Νόμος του 2000. (Αναπομπή).
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2000.

3. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου του 1997 Νόμος του 2000.
4. Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
5. Ο περί Περιουσιών Αποθανόντων Προσώπων (Φορολογικές Διατάξεις) Νόμος του 2000.
6. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.
7. Ο περί Αγοράς Πόσιμου Νερού από Πλωτή Μονάδα Αφαλάτωσης Νόμος του 2000.
8. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2000.
9. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
10. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.
11. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
12. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
13. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
14. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
15. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών

- (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
16. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
  17. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Οικονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
  18. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Πατατών που είναι Καρποί των Ποικιλιών (Cultivars) που Προέρχονται από το *Solanum Tuberosum* L. και τα Υβρίδιά του Κανονισμοί του 2000.
  19. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Φρέσκου Κολιάνδρου Κανονισμοί του 2000.
  20. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Μαϊντανού Κανονισμοί του 2000.
  21. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Λαχάνων Κανονισμοί του 2000.
  22. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Ρόκας Κανονισμοί του 2000.
  23. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Δυόσμου Κανονισμοί του 2000.
  24. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Άνηθου Κανονισμοί του 2000.
  25. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μπάμιας Κανονισμοί του 2000.
  26. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή

της Μέθης Κανονισμοί του 2000.

27. Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη και Άλλες Χρεώσεις) Κανονισμοί του 2000.
28. Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τηλεφωνικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
29. Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά (Τέλη Απόρριψης) Κανονισμοί του 2000.
30. Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
(Συνέχιση της συζήτησης).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το

θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).

6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).

β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην

περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 9.40 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μουσιούπτας Νίκος
Αναστασιάδης Νίκος	Μούσκος Ανδρέας
Αντωνίου Αβραάμ	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιπτής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης

Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστόφιας Δημήτρης
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφίδης Γιώργος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μιχαηλίδης Θάσος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του κ. Βάσου Λυσσαρίδη, προ ημερησίας διατάξεως, στην είσοδο και παραμονή χωρίς έλεγχο δύο τουρκικών πλοιαρίων στο λιμάνι Λεμεσού και απόφαση να ζητηθούν διευκρινίσεις από τις αρμόδιες αρχές.
2. Εισήγηση του κ. Ανδρέα Χρίστου να συζητηθεί η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ περί Φορολογίας του Εισοδήματος πριν από τα άλλα σχέδια νόμου και η διαδικαστική συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Π. Δημητρίου, Γ. Αγαπίου, Β. Λυσσαρίδης).
3. α. Εκθέσεις για τα σχέδια νόμου -
  - i. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999,
  - ii. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000,
  - iii. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000 (πρόταση νόμου),

- iv. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000,
  - v. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000
- και οι επεξηγήσεις που δόθηκαν από τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών κ. Μάρκο Κυπριανού.
- β. Η διεξαχθείσα συζήτηση (Β. Λυσσαρίδης, Π. Δημητρίου, Α. Αντωνίου, Ν. Μουσιούππας, Δ. Θεοδώρου, Πρόεδρος, Α. Φιλίππου, Γ. Χριστοφίδης, Ν. Κλεάνθους, Πρ. Προδρόμου, Κ. Καζαμίας, Δ. Χριστόφιας, Ν. Αναστασιάδης, Τ. Παπαδόπουλος, Ν. Πιπτοκοπίτης, Δ. Συλλούρης, Ν. Κατσουρίδης), απόρριψη του υπ' αριθμόν 3 σχεδίου νόμου, ψήφιση των υπ' αριθμόν 1,2 και 5 και απόσυρση του υπ' αριθμόν 4.
- 4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
  - 5. Έκθεση για τα νομοσχέδια: α. «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000», β. «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», γ. «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και ψήφισή τους σε νόμους.
  - 6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000», οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Χρ. Πουργουρίδη και Μ. Κυπριανού και ψήφισή του σε νόμο.

7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Κοινή έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
10. Έκθεση για τα νομοσχέδια: α. «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», β. «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς «Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Παραχώρηση Δικαιώματος Ανάπτυξης, Λειτουργίας, Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Μαρίνων) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Χρίστου, Δ. Συλλούρης, Ν. Κλεάνθους, Δ. Θεοδώρου, Χρ. Πουργουρίδης, Στ. Κιπτής, Ρ. Ερωτοκρίτου, Β. Λυσσαρίδης, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Φιλίππου, Δ. Χριστοδουλίδης, Α. Μούσκος), ψήφισή του πρώτου νομοσχεδίου σε νόμο, αναβολή του δεύτερου και έγκριση των κανονισμών.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης Θέσης Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.

13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς «Οι περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2000», ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
15. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
16. Αναφορά από τον κ. Βάσο Λυσσαρίδη στην απάντηση που έστειλε αυθημερόν ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων σχετικά με το θέμα της εισόδου στο λιμάνι Λεμεσού τουρκικών πλοίων.
17. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
18. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Η βελτίωση του παλιού δρόμου στην κοινότητα Λετύμπου - Έλλειψη διαιτολόγων στο νοσοκομείο Πάφου.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 1ης Ιουνίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.27 μ.μ.)

(Αρ. 33)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Θα ήθελα την άδειά σας, προ ημερησίας διατάξεως, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας της Βουλής, για να αναφερθώ στη χθεσινή μέρα που ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει κηρύξει Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος. Να πω ότι εμείς στην Κύπρο έχουμε μια θλιβερή πρωτιά. Έχουμε πλησιάσει τώρα το 25% του πληθυσμού που είναι καπνιστές. Είμαστε από τις πρώτες χώρες παγκόσμια με αυτό το ρεκόρ, που σίγουρα δεν είναι ευχάριστο για μας. Διαπιστώνεται δε και το εξής φαινόμενο: Οι ηλικίες των 40-45 χρόνων σταματούν το κάπνισμα, αλλά δυστυχώς κάθε χρόνο μπαίνει η νέα φουρνιά των νεαρών, των 16-17 χρόνων, που είναι πολυπληθέστερη, γι' αυτό και ανεβαίνει το ποσοστό. Εδώ αποδεικνύεται πόσο χρήσιμη, απαραίτητη, επιβεβλημένη είναι η σωστή ενημέρωση και η σωστή διαφώτιση, η οποία πρέπει να γίνεται στην παιδεία και στην οποία όλοι μπορούμε να βοηθήσουμε, ώστε να ενημερώνονται σωστά τα παιδιά.

Ακούσαμε με πολλή προσοχή τις θέσεις και απόψεις του αρμόδιου υπουργού, του Υπουργού Υγείας. Ελπίζουμε ότι σύντομα οι υποσχέσεις αυτές

θα υλοποιηθούν με κάποια νομοσχέδια τα οποία ετοιμάζονται και τα οποία θα μας δώσουν την ευκαιρία να νομοθετήσουμε ιδιαίτερα όσον αφορά το κάπνισμα στους χώρους εργασίας, που σίγουρα δημιουργεί προβλήματα. Όμως καταλήγοντας θέλω να πω ότι εμείς, τα μέλη της επιτροπής Υγείας, διακηρύττουμε πάντοτε ότι δε θα υπήρχε παράπονο, δε θα υπήρχε ανάγκη νομοθεσίας, αν υπήρχε αυτοσεβασμός και αλληλοσεβασμός, ώστε ούτε να ενοχλούμε ούτε να ενοχλούμαστε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε παρακάτω.

Επειδή κατατίθενται σήμερα οι κανονισμοί της κυβέρνησης αναφορικά με τα καύσιμα, η εισήγηση είναι να κηρυχθούν οι κανονισμοί επείγοντες.

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως είθισται, μετά την ενημέρωση που κάναμε στην προεδρία του σώματος πριν την έναρξη της σημερινής συνεδρίασης, εγείρουμε ένα θέμα προ ημερησίας διατάξεως. Και είμαστε υποχρεωμένοι να το κάνουμε, γιατί μετά λύπης μας έχουμε διαπιστώσει, κατά την άποψή μας, όπως την έχουμε χαρακτηρίσει, μια διολίσθηση της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία με παράνομο τρόπο επέτρεψε από χθες την αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών. Ανεξάρτητα από το περιεχόμενο και την ουσία της πρότασης της κυβέρνησης, όπως αυτή αναφέρεται στους κανονισμούς που μόλις τώρα κατατίθενται, παράνομα, επαναλαμβάνω, αυτή επέτρεψε την αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών από χθες. Αυτό το φαινόμενο είναι πολύ ανησυχητικό, γιατί το πρώτο θέμα το οποίο θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας ως νομοθετικό σώμα είναι η διαφύλαξη των θεσμών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Και κάνουμε την πρόταση όπως αυτή η παρανομία εντοπιστεί και υποδειχθεί με τον πρέποντα τρόπο και με τη δέουσα σοβαρότητα προς την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η τοποθέτηση του κ. Καζαμιά αφορά αυτή καθαυτήν τη διαδικασία που ακολουθήθηκε. Θεωρείται ότι ενδεχομένως -γιατί εγώ ή τουλάχιστον όλοι οι νομικοί δε συνηθίζουν να είναι δογματικοί- αυτό είναι παρανομία με την έννοια της καταδικαστικής θέσης. Πιστεύω ότι θα πρέπει να παραπτεμφθεί ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών, αφού τώρα κατατίθενται κι αυτό αποτελεί γεγονός, να κληθεί ο Γενικός Εισαγγελέας, που είναι ο νομικός σύμβουλος του νομοθετικού, να αποφανθεί αν όντως είναι παρανομία ή όχι και, αφού λήξει το θέμα της παρανομίας, τότε να μπορούμε στην εξέταση της ουσίας και να θεωρηθεί η πρόταση σήμερα κατατεθείσα και οι τιμές από σήμερα ισχύουσες. Η πάγια τακτική από της εγκαθιδρύσεως της Δημοκρατίας ήταν τη μέρα που

συνέρχεται το νομοθετικό σώμα να κατατίθενται και οι σχετικοί κανονισμοί από την ίδια μέρα, πολλές φορές, που λαμβανόταν η απόφαση.

Να εξεταστεί αυτό που εγείρεται από πλευράς ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ή ενδεχομένως και των άλλων ομάδων για τη διαδικασία και στη συνέχεια η επιτροπή να προχωρήσει στην εξέταση της ουσίας. Αυτό που εγείρεται, κι αν ακόμη αποτελεί γεγονός, δε νομίζω να ήταν προσπάθεια από πλευράς κυβέρνησης κατάργησης ή περιφρόνησης θεσμών αλλά πιθανότατα μια αντίληψη ότι αυτή ήταν η πάγια τακτική από το παρελθόν. Νομίζω όμως ότι πρέπει να εξεταστεί και η νομική υφή και κατά πόσο σωστά η εσφαλμένα από χθες το απόγευμα, διότι αντιλαμβάνομαι ότι η ανακοίνωση έγινε μετά τη μεσημβρία, αυξήθηκαν οι τιμές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ζήτησε ο κ. Κυπριανού πρώτα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αυτό που θέλω να πληροφορήσω το σώμα είναι ότι από το πρωί, χθες μάλιστα, που εντοπίστηκε το πρόβλημα επικοινωνήσα ως πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών και με το Γενικό Εισαγγελέα και με τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος θα έρθει στην επιτροπή αργότερα. Και έχω πει και στους δύο ότι υπάρχει αυτό το πρόβλημα και γιατί δημιουργήθηκε αυτό το ζήτημα. Η θέση η δική μου και της υπηρεσίας της Βουλής είναι ότι κακώς από χθες αυξήθηκαν οι τιμές. Είναι σαφής ο κανονισμός και ο νόμος. Ενημέρωσα το Γενικό Εισαγγελέα και είναι εν αναμονή να τον καλέσουμε στην επιτροπή Οικονομικών, για να μας πει τις απόψεις του. Θα ζητηθεί επίσης η θέση της εκτελεστικής εξουσίας από τον Υπουργό Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η Βουλή αυτή δεν έχει διαδικασία έγερσης θεμάτων προ ημερήσιας διάταξης. Αυτό όσον αφορά την παρατήρηση του κ. Καζαμιά. Επομένως, εγώ θα συμφωνήσω με τον κ. Αναστασιάδη, ότι το θέμα πρέπει να αναφερθεί στην επιτροπή Οικονομικών, όταν κατατεθούν τα νομοσχέδια. Δύο λέξεις επί της ουσίας, για να εξηγήμαστε: Δεν υπάρχει τακτική να κατατίθενται σε άλλη σύνοδο εκτός από τη συνεδρία της Βουλής. Έτσι λείπει ρητά ο κανονισμός της Βουλής. Δεν είναι μόνο συνταγματικό το θέμα είναι και συνταγματικό. Υπενθυμίζω, γιατί υπάρχει μεγάλη σύγχυση, οι τιμές των πετρελαιοειδών είναι με βάση κανονισμό που επιβάλλονται, σε παράρτημα των κανονισμών οι οποίοι ισχύουν από εξάμηνο σε εξάμηνο. Σήμερα έχουμε κανονισμούς οι οποίοι ισχύουν μέχρι τις 12 Ιουνίου. Δηλαδή η προηγούμενη αναθεώρηση ήταν στις 12

Δεκεμβρίου. Άρα σήμερα ισχύουν οι παλιοί κανονισμοί. Ούτε το υπουργικό συμβούλιο ούτε κανένας υπουργός ούτε κανένας από τη Βουλή δικαιούται να αλλάξει αυτούς τους κανονισμούς και να επιβάλει αυξημένα τέλη, εκτός αν γίνει με απόφαση της Βουλής. Δε χωράει αμφιβολία ότι ανεξαρτήτως καθετί άλλου παρανόμως επεβλήθη η αύξηση, αν επεβλήθη, δεν ξέρω. Και πιστεύω ότι όσοι πολίτες πλήρωσαν αυξημένα τέλη δικαιούνται να τα διεκδικήσουν από τους πρατηριούχους, οι οποίοι με τη σειρά τους θα βάλουν την κυβέρνηση ως τριτοδιάδικο και θα τα διεκδικούν από την κυβέρνηση. Ποιος θα κρίνει ότι τα έξοδα του γάμου η νύφη τα αξίζει είναι άλλη ιστορία! Το δικαίωμα όμως υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε που θα πάρω και εγώ το λόγο, αλλά προσωπικά το θεωρώ θέμα αρχής. Θέμα αρχής, γιατί εμείς είμαστε συνηθισμένοι με ψύλλου πήδημα να βλέπουμε αναπομπές να έρχονται, γιατί παραβαίνουμε πρόνοιες του συντάγματος ή τον κανονισμό. Εδώ ο νόμος του 1986 που αφορά τη ρύθμιση της λιανικής πώλησης των πετρελαιοειδών δίνει το δικαίωμα στον υπουργό να φέρει κανονισμούς στη Βουλή, να καταθέσει κανονισμούς στη Βουλή, έτσι λέει, οι οποίοι θα έχουν ισχύ από την ημερομηνία καταθέσεως. Προσέξτε τη λέξη “κατάθεση”. Αυτή είναι η σημασία του όλου θέματος, η κατάθεση. Το σύνταγμα δεν αναφέρεται στη λέξη “κατάθεση”. Όμως το σύνταγμα, με το άρθρο 73, δίνει το δικαίωμα στη Βουλή να ρυθμίζει τα της λειτουργίας της με κανονισμούς. Η Βουλή με βάση αυτό το σύνταγμα έκανε τον κανονισμό. Ο κανονισμός 51 λέει επί λέξει: «οι προτάσεις νόμου και τα νομοσχέδια κατατίθενται στη Βουλή κατά τη διάρκεια της συνεδριάσεως αυτής». Κατά τη διάρκεια της συνεδριάσεως! Η διάρκεια των συνεδριάσεων καθορίζεται από τα άρθρα 73, 74 και 75 του συντάγματος και δεν είναι τίποτα άλλο απ’ αυτή τη σύνοδο στην οποία βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή. Συνεπώς, η αύξηση των τιμών από χθες είναι παράνομη, κύριε Αναστασιάδη, παρά το γεγονός ότι χρησιμοποιούμε έναν όρο ο οποίος δεν είναι αρεστός. Δυστυχώς, είναι παράνομη και δίνει αναδρομικότητα πριν από την κατάθεσή της στη Βουλή, που κι αυτό είναι παράνομο. Συνεπώς, οφείλουμε να θίξουμε αυτό το θέμα, διότι χιλιάδες κόσμος έχει πληρώσει ακριβότερα τη βενζίνη από χθες μέχρι τη στιγμή αυτή, τώρα, που η Βουλή θα αποφασίσει αν θα εγκρίνει ή όχι τους κανονισμούς. Εν πάση περιπτώσει, κι αυτό είναι αντισυνταγματικό, διότι υπάρχει ο νόμος που καθορίζει τα χρονικά περιθώρια στα οποία θα μπορούσε η κυβέρνηση να αναθεωρήσει τις τιμές των πετρελαιοειδών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ας έλθει και η ιατρική στα νομικά θέματα. Ανεξαρτήτως της ερμηνείας του όρου “κατάθεσις”, πού και πώς, εδώ υπάρχει κάτι το οποίο ο κ. Παπαδόπουλος έχει αναφέρει, ότι δεν πρόκειται περί καταθέσεως μιας νέας πρότασης ή ενός νομοσχεδίου ή έστω ενός νέου φορολογικού μέτρου. Καλά ή κακά, εδώ υπάρχει

ημερομηνία λήξης κάποιας ειλημμένης απόφασης της Βουλής. Και, χωρίς αναίρεση της υπαρχούσης αποφάσεως της Βουλής, τίποτα δεν μπορεί να γίνει. Επομένως, το θέμα είναι πολύ απλό. Έπρεπε αυτή η πρόταση να γίνει την ημέρα που θα έληγε η ισχύς των κανονισμών ή θα έπρεπε να ζητηθεί από τη Βουλή να αναірέσει την προηγούμενη υπάρχουσα απόφαση, για να μπορέσει να υπάρξει νέα.

Επομένως, ανεξαρτήτως της ερμηνείας του όρου “κατάθεση”, γιατί εκεί μπορεί να υπάρχουν -εφόσον το σύνταγμα ακόμα δεν έχει σαφώς τοποθετηθεί- οποιοσδήποτε ερμηνείες... Αλλά στην προκειμένη περίπτωση νομίζω ότι δε χρειάζεται να συζητήσουμε περαιτέρω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κακώς γίνεται αυτή η συζήτηση σ' αυτό το στάδιο. Εδώ ετέθη από τον Πρόεδρο της Βουλής το θέμα του κατά πόσο αυτοί οι κανονισμοί κηρύσσονται επείγοντες ή όχι. Επ' αυτού έπρεπε να συζητήσουμε και επ' ουδενός άλλου θέματος. Παρά ταύτα άρχισε μια συζήτηση και συνεχίζεται.

Όλα εξαρτώνται από την ερμηνεία που μπορεί ένας να δώσει στη λέξη “κατάθεση” που αναφέρεται στο σύνταγμα. Οι κανονισμοί τους οποίους ψηφίσαμε είναι κανονισμοί οι οποίοι δεν μπορούν να είναι υπέρτεροι του συντάγματος. Και ερωτώ: Εάν δοθεί άλλη ερμηνεία απ' εκείνη που θέλω να δώσω εγώ και αν πω ότι «κατάθεση σημαίνει την ώρα που καταθέτει η κυβέρνηση κανονισμούς ή νόμους», τι θα γίνει ένα καλοκαίρι που δε συνεδριάζει η Βουλή και έχει ανάγκη η κυβέρνηση να καταθέσει ένα νομοσχέδιο επείγοντως. Θα έρθει ....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ζητηθεί η σύγκλησις της Βουλής.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συγγνώμη, κύριοι! Μιλήσατε, κύριοι!

Σημαίνει ότι δεν μπορεί να το καταθέσει, διότι δεν υπάρχει συνεδρίαση της Βουλής; Δεν είναι έτσι η δική μου η άποψη.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αν επιτρέπεται ... Να τελειώσει ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Άσχετα με αυτό το επιχείρημα, και αν ακόμα ισχύσει το επιχείρημα που έχω ακούσει εδώ, εδώ δεν ήρθε η κυβέρνηση και να πει ότι «κύριε, από σήμερα επιβάλλεται η αύξηση». Η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή τους κανονισμούς χτες. Εάν αυτό δε θεωρείται από διαφόρους ότι είναι νομότυπα κατάθεση και αρχίσει από σήμερα, όπως έχει πει και ο πρόεδρος, ο κ. Αναστασιάδης, δεν είναι τόσο μεγάλο θέμα. Το θέμα είναι εάν κάποιος θέλουν ... Εάν κάποιος, μάλιστα, θέλουν να πάρουν πίσω τα λεφτά τους, διότι παράτυπα ή παράνομα πλήρωσαν, να πάνε να τα πάρουν. Η κυβέρνηση δεν ήρθε να πει ότι «από σήμερα, κύριε, εγώ διατάσσω την αύξηση»: ήρθαν εκείνοι οι οποίοι επηρεάζονται. Και επομένως δεν είναι τόσο ουσιώδες αυτό το θέμα, όπως προσπαθούμε να το παρουσιάσουμε, εν συγκρίσει με το θέμα που έφερε ενώπιόν μας του κατά πόσο θα αυξηθεί ή όχι η τιμή των πετρελαιοειδών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πω κι εγώ δυο λόγια ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αλλά και κάτι άλλο, κύριε Πρόεδρε. Ανέφερε ο κ. Παπαδόπουλος ότι δεν μπορεί να υπάρξει εν τω μεταξύ οποιαδήποτε διαφοροποίηση, εκτός εάν γίνει στην καθορισμένη ημερομηνία των έξι μηνών. Το άρθρο 3, παράγραφος 3 του σχετικού νόμου, προνοεί ότι κάθε έξι μήνες γίνεται αναθεώρηση, εκτός εάν ο υπουργός θεωρήσει ότι πρέπει να το κάνει προηγουμένως. Και ισχύει η πρόταση του υπουργού από την ημέρα της κατάθεσης. Άρα, εάν και εφόσον έχει το δικαίωμα ο υπουργός να καταθέσει κανονισμούς που διαφοροποιούν τις τιμές πριν να περάσει το εξάμηνο, τότε με βάση εκείνο το νόμο, αυτοί οι κανονισμοί ισχύουν από την ημέρα της κατάθεσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν μου επιτρέπεται, να πω κι εγώ δυο λόγια. Δε θα μιλήσω ως Πρόεδρος της Βουλής, για να μην υπάρξει κανένα πρόβλημα ή αμφισβήτηση· βγάζω το καπέλο, είμαι απλώς βουλευτής του ΔΗΚΟ. Είναι θέματα κοινής λογικής αυτά τα θέματα της νομικής, κατά την άποψή μου. Πώς είναι δυνατόν να ισχύει μία απόφασις η οποία χρειάζεται την έγκριση της Βουλής, πρώτον. Δεύτερον, εάν βάσει του συντάγματος οι κανονισμοί που έχει κάνει αυτή η Βουλή -το άρθρο 51 πιο συγκεκριμένα- δεν είναι το σωστό, τότε σημαίνει αλλάζουν οι κανονισμοί της Βουλής· δεν μπορούμε ν' αλλάξουμε το σύνταγμα. Αλλά η παράδοσις είναι να εφαρμόζονται αυτοί οι κανονισμοί. Και κάτι άλλο για τη συγκεκριμένη περίπτωση του υπουργείου Εμπορίου. Μέχρι τώρα υπάρχει αλληλογραφία και σε κάθε επιστολή αναφέρεται ρητά: «Να κατατεθούν στην επόμενη συνεδρία της Βουλής»: όχι απλώς στη Βουλή. Έχουμε όλα τα έγγραφα τα οποία χρειάζονται, αν παραστεί ανάγκη. Αλλά συμφωνώ, αν συμφωνείτε και όλοι σας -εσείς έχετε το λόγο- αυτό το θέμα μαζί με το κυρίως θέμα να το εξετάσουν οι αρμόδιες επιτροπές, ας ζητηθεί και η γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα, και να επανέλθουμε επί του θέματος, μόλις ολοκληρωθεί η συνεδρία

της επιτροπής Οικονομικών ή άλλων αρμόδιων επιτροπών που θα αποφασιστεί να συνέλθουν μαζί. Σύμφωνα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κηρύσσεται επείγον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β΄, που παρεμπιπτόντως, εάν δεν ήταν έτσι ο κανονισμός, δε θα εχρειάζετο Κεφάλαιο Β΄ στις συνεδριάσεις μας: όποτε εκατατίθετο ένα, θα ίσχυε.

Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Να το πάρουμε σαν δεδομένο ότι αυτή ισχύει, ως έχει αναγραφεί στο σχετικό έγγραφο, και τα θέματα τα οποία κατατίθενται παραπέμπονται στις επιτροπές που αναφέρονται. Είμεθα σύμφωνα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται η κατάθεση των διάφορων νομοσχεδίων, προτάσεων νόμων και εγγράφων. Και επανερχόμεθα στο Κεφάλαιο Α΄. Αλλά να παρακαλέσω εν τω μεταξύ την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή να αρχίσει να ασχολείται με το θέμα που κηρύξαμε επείγον.

Ναι, ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η επιτροπή θα συνεδριάσει τώρα. Απλώς εισηγούμαι, αν θα συνεχίσει η συνεδρίαση της ολομέλειας, επειδή το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι ομόφωνο όσον αφορά την επιτροπή Οικονομικών, να προχωρήσει η ολομέλεια στην ψήφισή του. Τα υπ' αριθμόν 4 και 5 όμως δεν είναι ομόφωνα, οπότεν θα μπορούσε ... Αφορούν το φόρο κληρονομιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ, ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Για το θέμα των κληρονομιών, αν συναινούν οι κύριοι συνάδελφοι, να μείνουμε την άλλη εβδομάδα, γιατί έχουμε καθορίσει αύριο συνεδρία που θα τοποθετηθούμε πάνω στο θέμα. Μία εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχομε πρόβλημα, μπορεί να μείνει και την άλλη εβδομάδα. Επομένως, δεν υπάρχει λόγος να προχωρήσει η συζήτηση. Το υπ'

αριθμόν 2 είναι ομόφωνο· δεν είναι ανάγκη να περιμένετε την επιτροπή να έρθει πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε με το πρώτο θέμα; Το πρώτο θέμα είναι η αναπομπή.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήμασταν στο Κεφάλαιο Β΄ ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Υπέθεσα ότι τελειώσαμε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα επανέλθουμε στο Κεφάλαιο Β΄;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν θα επανέλθουμε στους σχετικούς κανονισμούς.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε. Με την κατάθεση των υπολοίπων τι γίνεται;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι, εγώ δε συμφωνώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το όλον, το όλον.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχω κάποιες απόψεις για κάποια θέματα τα οποία, κατά την άποψή μου, πρέπει να παραπεμφθούν και σε άλλες επιτροπές πέραν εκείνων που αναγράφονται στην κατάθεση και ιδιαίτερα για το πρώτο και το δεύτερο θέμα, που είναι αυτά καθαυτά θέματα εργατικής νομοθεσίας, που είχαμε ζητήσει επανειλημμένα, συζητώντας στην επιτροπή Εργασίας ... Υποσχόταν η κυβέρνηση ότι αυτά, όταν ετοιμαστούν και όταν έρθουν, με βάση την εναρμόνιση με το κεκτημένο, θα πρέπει να έρθουν κοντά μας, στην επιτροπή Εργασίας, γι' αυτό πιστεύω ότι πρέπει, πέραν της επιτροπής Εξωτερικών, να έρθουν και στην Εργασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά αντίρρηση; Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήδη έχουμε συμφωνημένη διαδικασία. Όλα τα θέματα που αφορούν την εναρμόνιση παν στην επιτροπή Εξωτερικών και η επιτροπή Εξωτερικών, είτε με παράκληση του προέδρου της αντίστοιχης επιτροπής ή

άλλου μέλους της, τα παραπέμπει στην αρμόδια επιτροπή. Άρα δεν έχει τίποτε το άτυπο. Θα μείνει ως εδώ. Όταν θα εξεταστεί στην επιτροπή Εξωτερικών, της οποίας έχω την τιμή να προεδρεύω, σας διαβεβαιώ ότι θα εισηγηθώ να έρθει και κοντά σας.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ας θεωρηθεί παράκληση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως, θεωρείται ότι ισχύει ο κατάλογος, όπως έχει ήδη διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Ενημέρωσης του Εργοδοτούμενου από τον Εργοδότη για τους Όρους που διέπουν τη Σύμβαση ή τη Σχέση Εργασίας Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5. Ο περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Διορισμός, Αρμοδιότητες, Ίδρυση και Λειτουργία Γραφείου) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6. Ο περί Κατατάξεως Κινηματογραφικών Ταινιών Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών

7.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
8.	Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
9.	Οι περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
10.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
11.	Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
13.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Πατατών που είναι Καρποί των Ποικιλιών (Cultivars) που Προέρχονται από το Solanum Tuberosum L. και τα Υβρίδιά του Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
14.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Φρέσκου Κολιάνδρου Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
15.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Μαϊντανού Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
16.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Λαχάνων Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
17.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου	Εμπορίου,	Εμπορίου και

	κατά την Εξαγωγή της Ρόκας Κανονισμοί του 2000.	Βιομηχανίας και Τουρισμού	Βιομηχανίας
18.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Δυόσμου Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
19.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Άνηθου Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
20.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μπάμιας Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
21.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μέθης Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
22.	Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη και Άλλες Χρεώσεις) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
23.	Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τηλεφωνικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
24.	Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά (Τέλη Απόρριψης) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
25.	Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 2000.	Υγείας	Υγείας
26.	Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 29.5.2000 σύμφωνα με το εδάφιο (1) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [N. 4 ((II)/2000)].	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Προτάσεις νόμου		Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές

1. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. Λευτέρη Χριστοφόρου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου Εμπορίου και Βιομηχανίας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε. Κεφάλαιο Α', νομοθετική εργασία.

Το πρώτο θέμα είναι η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας του νόμου «Ο περί Καθιέρωσης της 15ης Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Καθιέρωσης της 15ης Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Ανδρέας Φιλίππου	
Θάσος Μιχαηλίδης	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Στάθης Κιτής	Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συνήλθε στις 23 Μαΐου 2000 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 11 Μαΐου 2000, μετά την αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Ο λόγος της αναπομπής, όπως αναφέρεται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, με ημερομηνία 18 Μαΐου 2000, είναι ο ακόλουθος:

Η διάταξη του άρθρου 5, εδάφιο (2) του αναπεμφθέντος νόμου, με την οποία ορίζεται ότι για το διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο του προέδρου και των μελών της Επιτροπής Καταρτισμού και Τήρησης Μητρώου Μαχητών της Αντίστασης απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής των Αντιπροσώπων, συνεπάγεται συμμετοχή της Βουλής των Αντιπροσώπων σε άσκηση εκτελεστικής εξουσίας που ανατίθεται από το υπό αναφορά άρθρο στο Υπουργικό Συμβούλιο και, ως εκ τούτου, με βάση το άρθρο 61 του συντάγματος, εκφεύγει των ορίων της νομοθετικής εξουσίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Επιπρόσθετα η πιο πάνω διάταξη συγκρούεται με την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, όπως η τελευταία καθιερώνεται από το

σύνταγμα της Δημοκρατίας και αναφέρεται στη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, επανεξετάζοντας τον αναπεμφθέντα νόμο και το λόγο στον οποίο στηρίχθηκε η αναπομπή, εισηγείται στη Βουλή, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, να μην αποδεχθεί την αναπομπή με το σκεπτικό ότι αφενός η προβλεπόμενη στον αναπεμφθέντα νόμο ρύθμιση ισχύει και ως προς το διορισμό του Επιτρόπου Διοικήσεως, χωρίς στην περίπτωση αυτή να έχει μέχρι σήμερα εγερθεί οποιοδήποτε θέμα αντισυνταγματικότητας και αφετέρου γιατί, λόγω της ιδιαίτερης φύσης του θέματος και των πολιτικών και ιστορικών προεκτάσεών του, η σύμφωνη γνώμη της Βουλής για το διορισμό του προέδρου και των μελών της Επιτροπής Καταρτισμού και Τήρησης Μητρώου Μαχητών της Αντίστασης είναι απαραίτητη.

Διαφωνώντας με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας της επιτροπής ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα υιοθετεί το λόγο της αναπομπής, γι' αυτό και θα εισηγηθεί στη Βουλή τη διαγραφή από τις διατάξεις του αναπεμφθέντος νόμου της σχετικής διάταξης που προβλέπει ότι για το διορισμό του προέδρου και των μελών της επιτροπής απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο ή να προχωρήσουμε με την ψηφοφορία;

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι καθαρό ότι, με τη θέση την οποία έχει τεκμηριώσει ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ενώπιον της επιτροπής, εκείνο το οποίο επιζητείται με τη διαφοροποίηση, και γίνεται αποδεχτή από μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΣΥ η αναπομπή, είναι να μην προσβληθεί για αντισυνταγματικότητα ο ψηφισθείς νόμος. Γιατί πρέπει να γνωρίζουμε όλοι ότι αυτός ο νόμος ανά πάσα στιγμή μπορεί να προσβληθεί από οποιονδήποτε που έχει έννομο συμφέρον ως αντισυνταγματικός.

Εάν της Βουλής -και έτσι αντιλαμβάνομαι- η επιθυμία ήταν αυτή η επιτροπή η οποία θα διορίζεται να προέρχεται από το χώρο τον αντιστασιακό, αυτό κατοχυρώνεται μέσα από την εισήγηση που έχει κάνει ο Γενικός Εισαγγελέας. Διαφορετικά, με τη νομοθεσία, όπως έχει ψηφιστεί... Το ότι δεν έγινε αναπομπή του νόμου για τον Επίτροπο Διοικήσεως και υπήρξε εκεί μία ιδιαίτερη, αν θέλετε, προσέγγιση, δε σημαίνει ότι δε θα μπορεί να εγερθεί η αντισυνταγματικότητα για ανάλογη ρύθμιση σε άλλα νομοθετήματα. Υπήρξε λοιπόν η ρύθμιση για τον Επίτροπο Διοικήσεως μέσα από την προσέγγιση όλων των κομμάτων και της εκτελεστικής εξουσίας ότι εκεί, ναι, θα μπορούσε να

υπάρξει η συγκατάθεση της Βουλής. Και δεν υπήρξε από κανέναν ούτε ένσταση για αντισυνταγματικότητα ούτε και αναφορά από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Όμως δε σημαίνει ότι αυτό το πράγμα είναι κεκτημένο και ότι δημιουργεί, αν θέλετε, προηγούμενο σε όλες τις νομοθεσίες που θα ψηφίσει η Βουλή. Επειδή σ' εκείνη την περίπτωση, την ιδιάζουσα, του Επιτρόπου Διοικήσεως δεν υπήρξε η αναφορά της αντισυνταγματικότητας, δε σημαίνει ότι δε θα γίνει και στο μέλλον. Άλλωστε πρέπει να πω ότι, αν δε με απατά η μνήμη μου, και στο νόμο που ψηφίσαμε για την ΕΟΚΑ και εκεί και πάλι υπήρξε η αναπομπή του Προέδρου για διαφοροποίηση του λεκτικού, έτσι ώστε να φαίνεται καθαρά ότι αυτή η επιτροπή που θα καταρτίζει το μητρώο θα προέρχεται από εισήγηση των αντιστασιακών οργανώσεων ή στην περίπτωση της ΕΟΚΑ από την οργάνωση της ΕΟΚΑ.

Τι είναι εκείνο λοιπόν που επιζητεί η Βουλή; Είναι ταχύτατα αυτός ο νόμος να μπει σε εφαρμογή και να μην μπορεί να προσβληθεί. Δε νομίζω ότι δεν επιτυγχάνεται ο σκοπός του νομοθέτη με την εισήγηση που έχει κάνει ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Και πρέπει να ομολογήσω ότι ανέμενα ότι θα γινόταν αποδεχτή η αναπομπή, γιατί και διευκολύνει, όχι μόνο νομικά είναι σωστή αλλά και διευκολύνει, την εφαρμογή του νόμου, που όλοι εδώ πρέπει να στοχεύουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μου επιτρέπτε, να πω δυο λόγια. Δε βλέπω τι θα έβλαπτε η συμφωνία της Βουλής σ' αυτή την περίπτωση. Εν πάση περιπτώσει... Αν και εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος θεωρούμε -δε μιλώ ως Πρόεδρος της Βουλής- ότι, αν υπάρχουν μερικά θέματα που πρέπει να τυγχάνουν της έγκρισης όλων των εν τη Βουλή κομμάτων, αυτό είναι ένα από αυτά για πολλούς και διάφορους λόγους που δε χρειάζονται ανάλυση.

Αλλά νομίζω θέλει ο κ. Λυσσαρίδης να προσθέσει δυο λόγια.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι υπάρχει μια παρεξήγηση για το ποια είναι τα δικαιώματα και τα καθήκοντα αυτής της Βουλής ιδιαίτερα σε προεδρικά συστήματα. Και δεν αναφέρομαι μόνο σ' αυτή την επιτροπή αλλά σε οποιοσδήποτε ανάλογες πράξεις. Όπως ξέρετε, εμείς π.χ. είχαμε κάνει την εισήγηση τα συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών να μην απαρτίζονται από κομματικούς εκπροσώπους, αλλά να υπάρχει ένας κατάλογος προσώπων τον οποίο η εκτελεστική εξουσία να προτείνει και η Βουλή να εγκρίνει. Αυτό είναι πάγιο δικαίωμα όλων των Βουλών ιδιαίτερα σε προεδρικά συστήματα, γιατί σε άλλες Βουλές αυτομάτως αυτό το δικαίωμα τηρείται λόγω του συστήματος. Δεν είναι επέμβαση στα διοικητικά καθήκοντα της εκτελεστικής εξουσίας· είναι έλεγχος. Την πρόταση την κάνει η εκτελεστική εξουσία και είναι δικαίωμα της Βουλής να τη δεχθεί, να την απορρίψει ή να τη διαφοροποιήσει. Αντίθετα, αν η Βουλή σ' αυτή την περίπτωση απεμπολήσει αυτό το δικαίωμα -και δε μιλώ για το ειδικό αυτό νομοθέτημα- αν απεμπολήσει αυτό το δικαίωμα, θα απεμπολήσει ένα βασικό δικαίωμα της Βουλής να ελέγχει και τις διοικητικές πράξεις της

κυβέρνησης. Γι' αυτό εγώ, για λόγους αρχής, πιστεύω, και κάνω την εισήγηση, ότι δεν πρέπει κατ' ουδένα τρόπο να αμφιταλαντευτούμε γύρω από αυτό το πρόβλημα. Όχι για το ειδικό θέμα. Δεν εξετάζω το νομοσχέδιο αυτό καθεαυτό· εξετάζω την αρχή. Και ως θέμα αρχής, αυτή η Βουλή πρέπει επιτέλους να αρχίσει να ασκεί τα δικαιώματά της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, στην επιτροπή Παιδείας ο Γενικός Εισαγγελέας υποστήριξε ότι η θέση της Βουλής να εγκρίνει τα ονόματα της επιτροπής για τη 15η Ιουλίου είναι αντισυνταγματική. Και παρατηρήσαμε ότι, "αν αυτό είναι αντισυνταγματικό, πώς δεν ήταν αντισυνταγματικό η Βουλή να έχει αυτό το δικαίωμα στην εκλογή Επιτρόπου Διοικήσεως;" Και η θέση του Γενικού Εισαγγελέα ήταν ότι, αν εκεί η εκτελεστική εξουσία -κατά τη γνώμη του- δεν άσκησε ένα δικαίωμα που είχε, να αναπέμψει τη νομοθεσία, γιατί εμείς τώρα θέλουμε να προκαλέσουμε την εκτελεστική εξουσία να επανέλθει και στο θέμα της Επιτρόπου Διοικήσεως!

Ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα προσωπικά υποστήριξα την άποψη ότι, αν το θέμα της Επιτρόπου Διοικήσεως εθεωρείτο τόσο σημαντικό, ώστε η εκτελεστική εξουσία να μην ασκήσει αυτό που εκείνος θεωρεί ότι ήταν δικαίωμά της, κατά τη δική μου άποψη, το θέμα της 15ης Ιουλίου είναι ακόμα σημαντικότερο και, κατά την άποψή μου, θα πρέπει να επιμείνουμε στη θέση μας. Και ας τολμήσει η εκτελεστική εξουσία να την αναφέρει στο δικαστήριο, αν εμείς επιμείνουμε να απορρίψουμε την αναπομπή. Δεν είναι δυνατόν για ένα θέμα το οποίο είχε και εξακολουθεί να έχει μια τόσο μεγάλη σημασία για τον τόπο μας... Δεν αποτελεί αυτό που έγινε στις 15 Ιουλίου ένα στιγμιαίο έγκλημα· είναι συνεχές. Και οφείλουμε ως Βουλή, ως αντιπρόσωποι του κυπριακού ελληνισμού, να ασκήσουμε τα δικαιώματά μας, κύριε Πρόεδρε. Γι' αυτό η θέση μου είναι να απορρίψουμε την αναπομπή του Προέδρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς έχουν ήδη αναφερθεί οι λόγοι για τους οποίους εμείς στη συζήτηση που έγινε ενώπιον της επιτροπής υποδείξαμε την εξαίρεση που αποδέχθηκε να γίνει, γιατί, κατά την άποψή τους, είναι στα συνταγματικά ακριβώς δικαιώματα που θεωρείται ότι έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, στην περίπτωση της Επιτρόπου Διοικήσεως. Και εκεί μας λέχθηκε ότι ήταν μια ιδιάζουσα περίπτωση, με την έννοια ότι ο Επίτροπος Διοικήσεως πρέπει να τυγχάνει της έγκρισης και της Βουλής -διότι είναι ιδιάζουσα η θέση του- να έχει την εμπιστοσύνη όλων στις αποφάσεις που παίρνει. Αν αυτό το πράγμα ήταν ακριβώς ιδιάζουσα περίπτωση, υπάρχει πραγματικά περισσότερο ιδιάζουσα περίπτωση από αυτό που έχει να κάνει και με την ιστορία μας αλλά και με τις πολιτικές και ιστορικές προεκτάσεις που έχει αυτό το θέμα και με τα πάθη αυτού του λαού; Νομίζω ότι η Βουλή δικαιούται να έχει άποψη επί του θέματος. Και

είναι αυτοί οι λόγοι για τους οποίους εμείς επιμένουμε στην απόρριψη της αναπομπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, όλα τα επιχειρήματα τα οποία έχουν ακουστεί εναντίον της άποψης που εξέφρασε το δικό μας το κόμμα και ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας θα έλεγα ότι έχουν μια σημασία πολιτική, ανάλογα με την αφετηρία βεβαίως από την οποία ξεκινά ο καθένας. Πλην όμως θα είχαν σημασία, νοουμένου ότι δε θα ασκείτο η αναπομπή. Από τη στιγμή κατά την οποία ασκήθηκε η αναπομπή, τα πολιτικά αυτά επιχειρήματα, ενόψει της νομικής πραγματικότητας αλλά και της κοινοβουλευτικής πραγματικότητας, παύουν να έχουν οποιαδήποτε σημασία και ισχύ. Αν τα επιχειρήματα αυτά αναπτύχθηκαν - και όντως αναπτύχθηκαν στην επιτροπή Παιδείας- για να επιτευχθεί υποχώρηση εκ μέρους της κυβέρνησης αναφορικά με τη μελετώμενη αναπομπή και παρά ταύτα δεν έγιναν δεκτά, αυτό μπορεί να είναι ένα παράπονο πολιτικό, που μπορεί να ακούεται όμως ως επιχείρημα ή ως παράπονο οπουδήποτε αλλού εκτός αυτής της αίθουσας, για να μπλοκαριστεί καθ' οιονδήποτε τρόπο η διαδικασία της αναπομπής. Γιατί απλούστατα, από τη στιγμή κατά την οποία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αποφάσισε να ασκήσει την αναπομπή βάσει των εξουσιών που έχει από το σύνταγμα, η διαδικασία είναι δρομολογημένη και δεν υπάρχει καμιά, μα καμιά, δύναμη να σταματήσει με οποιοδήποτε επιχείρημα την αναπομπή του Προέδρου. Τα επιχειρήματα, επαναλαμβάνω, που έχουν ακουστεί είναι σεβαστά, είναι εκεί, έχουν τη δική τους πολιτική σημασία, αλλά πάντα, νοουμένου ότι η κυβέρνηση θα δεχόταν τα επιχειρήματα αυτά ως λόγο επανάλωσης της συμπεριφοράς της, της προηγούμενης, που αφορούσε τον Επίτροπο Διοικήσεως.

Και τελειώνω λέγοντας ότι οποιαδήποτε συμπεριφορά επιδεικνύεται εκ μέρους οποιασδήποτε κυβέρνησης, η οποία ηθελημένα δεν υιοθετεί και δεν ενεργοποιεί συνταγματικά της δικαιώματα, ποτέ, μα ποτέ -και αυτό είναι μια καθαρά νομική άποψη και νομίζω έτσι είναι και θα συμφωνήσουν μαζί μου όσοι νομικοί την ακούν- ποτέ, μα ποτέ, δεν μπορεί να αποτελέσει προηγούμενο, για να την επικαλεστεί κάποιος σε μεταγενέστερη περίπτωση και να τεκμηριώσει ή να οικοδομήσει νομικό επιχείρημα. Πολιτικό μπορεί βεβαίως να οικοδομεί, αλλά θα έλεγα ότι είναι άκυρο σε σχέση με τον προσδιορισμό το χρονικό σύμφωνα με τον οποίο ξεκινούν να λέγονται τα επιχειρήματα αυτά, με δεδομένο ότι η αναπομπή έγινε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, νομίζω πρέπει να το επισπεύσουμε.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Λυτούμαι, διότι είμαι υποχρεωμένος να επανέλθω. Φαίνεται ότι δεν έχουν γίνει αντιληπτά τα δικά μου επιχειρήματα.

Πρώτα, θέλω να πω ότι, ανεξαρτήτως του αν είναι κανείς νομικός ή όχι σ' αυτό το σώμα, ο καθένας έχει κοινή λογική ερμηνείας, εκτός αν η νομική επιστήμη δεν είναι λογική· και είναι λογική. Όλα στηρίζονται στο διαχωρισμό των εξουσιών. Και ελέγχθη ότι εδώ υπάρχει πλήρης διαχωρισμός εξουσιών, της κοινοβουλευτικής εξουσίας, της εκτελεστικής και της δικαστικής. Εγώ θα προχωρήσω ένα βήμα παραπέρα. Εκτός του ότι εγώ πιστεύω ακράδαντα ότι αυτό το δικαίωμα ανήκει στο σώμα -και το έλεγα και όταν ήμουν Πρόεδρος της Βουλής- πολλές φορές κάλεσα αυτό το σώμα να υπερασπιστεί τα δικαιώματά του ακόμα και έναντι της δικαστικής εξουσίας. Η δικαστική εξουσία είναι απλώς για να μεταφράζει ορισμένα πράγματα είτε του συντάγματος είτε του νόμου. Και, αν υπάρχει νόμος, δε δικαιούται να μας πει η εκτελεστική εξουσία αν ο νόμος είναι καλός ή όχι. Μπορεί να μας πει αν είναι αντισυνταγματικός· αυτό το δέχομαι. Άσε που και τότε έπρεπε να έχουμε χωριστό συνταγματικό δικαστήριο. Να μην μπω ξανά σε επιχειρήματα τα οποία πολλάκις έχουν ακουστεί σ' αυτή τη Βουλή. Δεν είναι επέμβαση στα δικαιώματα της εκτελεστικής εξουσίας. Δεν ασκεί η Βουλή με αυτό τον τρόπο διοικητικά δικαιώματα· ελέγχει. Και έλεγχος είναι και το ποια πρόσωπα θα ασκούν διοικητικά δικαιώματα. Είναι και αυτό τμήμα του ελέγχου. Ας πάμε στο αμερικανικό σύνταγμα. Εκεί πέρα έχουν τόσο πολύ προχωρήσει σ' αυτά τα θέματα, που ακόμα και για να γίνει πρεσβευτής κάποιος περνά από κοινοβουλευτική επιτροπή. Εμείς μπορεί να μην έχουμε πράγματι αυτό το δικαίωμα, ο διαχωρισμός μπορεί να είναι πιο σκληρός, αλλά αλίμονο αν λεχθεί ότι αυτή η Βουλή δεν μπορεί να ελέγχει τις διοικητικές αποφάσεις της κυβέρνησης. Και είναι διοικητική απόφαση αυτή, ποιος θα είναι επικεφαλής αυτών των σωμάτων. Γι' αυτό νομίζω ότι το σώμα δεν πρέπει να διστάσει, διότι θα χάσει δικαιώματα, αν δεχθεί τα επιχειρήματα όπως έχουν ακουστεί εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, να τελειώσουμε. Ο κ. Χατζηγιάννης και να τελειώνουμε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Σίγουρα είναι σχηματισμένη η πλειοψηφία. Απλώς εκείνο που θέλω να προσθέσω στα όσα έχουν λεχθεί είναι ότι όχι μόνο είναι δρομολογημένη η πορεία, διότι έγινε ήδη η αναπομπή, αλλά από το Γενικό Εισαγγελέα ελέγχθη -και μου είχε διαφύγει προηγουμένως να το θέσω ενώπιον του σώματος- ότι υπάρχει η πρόσφατη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 2000, Αναφορά 4/99, που λέει "Πρόεδρος της Δημοκρατίας εναντίον Βουλής των Αντιπροσώπων". Δηλαδή σε παρόμοια απόφαση που πήρε η Βουλή πρόσφατα, το Ανώτατο Δικαστήριο -όχι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή οποιοσδήποτε άλλος- αποφάσισε ότι αυτό το πράγμα είναι αντισυνταγματικό. Στην πραγματικότητα, αν η Βουλή εμμένει και γίνει αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο, πιθανόν να θιγεί και το θέμα του Επίτροπου Διοικήσεως, παρά το γεγονός ότι τότε δεν είχε τεθεί εκείνο υπό κρίση. Νομίζω ότι, θα έλεγα με την κυπριακή διάλεκτο, "νεκατώννουμεν ολίγον τι τα χώματα", διότι, αν πάει στο Ανώτατο Δικαστήριο, νομικά θα είναι πεντακάθαρο ότι πρόκειται περί αντισυνταγματικής προσέγγισης εκ μέρους της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία. Το γενικότερο θέμα μπορεί να μας απασχολήσει μια άλλη μέρα.

Πόσοι υποστηρίζουν την αναπομπή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η αναπομπή απορρίπτεται και ο νόμος παραμένει όπως έχει ψηφιστεί από τη Βουλή.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση τότε θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούττας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Ανδρέας Φιλίππου

Χρίστος Ρότσας

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαΐου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £4.437.000 και η διάθεσή του για πλήρη και τελική διευθέτηση όλων των απαιτήσεων και ανταπαιτήσεων που υποβλήθηκαν σε σχετική διαιτησία για τα έργα εκτροπής του ποταμού Διαρίζου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, κατά την εκτέλεση του έργου εκτροπής του ποταμού Διαρίζου, που άρχισε στις 15 Ιανουαρίου 1990 και τέλειωσε στις 8 Απριλίου 1995, προέκυψαν διαφορές μεταξύ του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και του εργολάβου, τις οποίες ο εργολάβος παρέπεμψε στο μηχανικό για απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 67 του συμβολαίου. Ο εργολάβος υπέβαλε στο μηχανικό για απόφαση απαιτήσεις ύψους £14.522.120 και ο τελευταίος απεφάσισε ότι ο εργολάβος δικαιούται μόνο το ποσό των £94.478, ενώ ύστερα από ειδοποίηση του εργολάβου ότι δεν είναι ικανοποιημένος με την απόφαση αυτή και ότι επιθυμεί να προχωρήσει σε διαιτησία, η Δημοκρατία ήγειρε, κατά τη διάρκεια της διαιτησίας, ανταπαιτήσεις που ανέρχονται στο ποσό των £7.595.317.

Λόγω της φύσης του έργου και των πολύ εξειδικευμένων και δυσχερών τεχνικών θεμάτων που εγείρονται με τις απαιτήσεις του εργολάβου, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας διόρισε συμβούλους τόσο για τεχνικά όσο και για νομικά θέματα. Στο στάδιο αυτό και αφού συμπληρώθηκαν τα δικόγραφα και διαφάνηκαν λεπτομερώς οι θέσεις της κάθε πλευράς και έχοντας υπόψη το μέγεθος των απαιτήσεων και εξόδων που συνεπάγεται η συνέχιση μιας τέτοιας διαιτησίας με ξένους εμπειρογνώμονες και διαιτητή, ο Γενικός Εισαγγελέας έκρινε σκόπιμο να διερευνήσει τις δυνατότητες εξώδικου συμβιβασμού, οικονομικά συμφέροντος για τη Δημοκρατία και διαφάνηκε ότι και η πλευρά των αιτητών επιθυμούσε συμβιβασμό της υπόθεσης.

Ο Γενικός Εισαγγελέας, ο οποίος παρέστη κατά τη συνεδρία της επιτροπής, δήλωσε ότι ενόψει της φύσεως και της δυσκολίας της όλης υπόθεσης κρίθηκε ως συμφερότερη οικονομικά λύση η διευθέτηση της σχετικής υπόθεσης με την καταβολή στον εργολάβο ποσού £4.275.000, πλέον £150.000 έξοδα των δικηγόρων του και πλέον ΦΠΑ επί των δικηγορικών εξόδων. Ιδιαίτερα λήφθηκε υπόψη το ύψος των ποσών που διακυβεύονται και οι κίνδυνοι που εμπεριέχει η εκδίκαση μιας τέτοιας σοβαρής υπόθεσης, τα μεγάλα ποσά εξόδων που θα υποστεί η Δημοκρατία με περαιτέρω υπηρεσίες εμπειρογνομόνων και συμβούλων, τα έξοδα του Άγγλου διαιτητή, η έλλειψη δυνατότητας άσκησης έφεσης εναντίον της απόφασης του διαιτητή, ο κίνδυνος να καταβάλει η Δημοκρατία στους αιτητές μεγάλα ποσά υπό μορφή τόκων σε περίπτωση επιδίκασης οποιουδήποτε ποσού εναντίον της κ.λπ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £4.437.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για τη θέσπιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα δεν είναι έτοιμο και έχουν ήδη αναβληθεί τα θέματα υπ' αριθμόν 4 και 5. Τα θέματα υπ' αριθμόν 6, 7 και 8 επίσης δεν είναι έτοιμα. Πάμε στο υπ' αριθμόν 9 θέμα, που είναι «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιττής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Κίκης Γιάγκου

Γιαννάκης Θωμά

Αντώνης Καράς

Στέλιος Στυλιανού

Ζαχαρίας Κουλίας

Δώρος Θεοδώρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Μαΐου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και ο πρόεδρος της Κεντρικής Επιτροπής Παραλίων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Προστασίας της Παραλίας, έτσι ώστε η προβλεπόμενη σ' αυτήν απαγόρευση της παροχής υπηρεσιών ή διευκολύνσεων στην παραλία χωρίς την προηγούμενη άδεια της οικείας αρχής να επεκταθεί, για να καλύπτει και την παροχή υπηρεσιών ή διευκολύνσεων στη θάλασσα.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών η προτεινόμενη τροποποίηση, για την οποία υπάρχει η σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Επιτροπής Παραλίων, κρίθηκε αναγκαία έπειτα από σχετική απόφαση του δικαστηρίου με βάση την οποία υποδείχθηκε ότι η παροχή διευκολύνσεων στη θάλασσα δεν προϋποθέτει εξασφάλιση άδειας από την οικεία αρχή και συνεπώς δεν είναι δυνατή η άσκηση ελέγχου από τις οικείες τοπικές αρχές για διευκολύνσεις που παρέχονται στη θάλασσα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο δέκατο θέμα, το οποίο είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000». Είναι και αυτό ομόφωνο, γι' αυτό η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιτήης

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Γιαννάκης Θωμά

Αντώνης Καράς

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Μαΐου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Ένωσης Δήμων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών, έτσι ώστε η δωρεάν προσφορά τεχνικών υπηρεσιών από τις κατά νόμο αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας προς ορισμένους δήμους, οι οποίοι έχουν εγκαθιδρυθεί από το 1986, να επεκταθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών που παρευρέθηκε στην επιτροπή, η εισήγηση για την προτεινόμενη τροποποίηση προήλθε από την Ένωση Δήμων Κύπρου. Το Υπουργείο Εσωτερικών, πρόσθεσε ο ίδιος, παρ' όλο που προβληματίστηκε για το όλο θέμα, γιατί θέση του είναι πως οι δήμοι πρέπει να αυτονομηθούν στο θέμα των υπηρεσιών τους, εντούτοις ταυτόχρονα θεώρησε ορθό πως δε θα πρέπει να διακοπεί η παροχή των τεχνικών υπηρεσιών που τους προσφέρονται, πριν γίνουν οι ανάλογες διευθετήσεις από μέρους των ιδίων των δήμων. Υπό το φως των πιο πάνω, το υπουργείο του κατάθεσε τον προτεινόμενο νόμο στη Βουλή.

Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων Κύπρου ανέφερε πως η προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπεί στο να βοηθήσει κάποιους δήμους, οι οποίοι αδυνατούν να ιδρύσουν ή να διατηρήσουν τις αναγκαίες τεχνικές υπηρεσίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα δύο θέματα με αριθμό 11 και 12 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και «Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Καίτη Κληρίδου

Μάρκος Κυπριανού

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10 Φεβρουαρίου και στις 11, 18 και 25 Μαΐου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν στην επιτροπή ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ως ο πρόεδρος του Ταμείου Συντάξεως Δικηγόρων, καθώς και εκπρόσωποι του Ταμείου Συντάξεως Δικηγόρων, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αναφέρεται στην εισηγητική και αιτιολογική έκθεση που τον συνοδεύουν, είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Δικηγόρων, προκειμένου:

1. να διευκρινιστεί πως η γνωμάτευση, με ή χωρίς αμοιβή, για κάθε νομικό θέμα που υποβάλλεται σε δικηγόρο υπάγεται στην έννοια του "ασκείν τη δικηγορία".
2. να καθοριστεί ρητά το ασυμβίβαστο ενεργειών του συνταξιούχου του Ταμείου Συντάξεως Δικηγόρων με την ιδιότητά του αυτή και
3. να τεθεί τέρμα στην παρατηρούμενη ακαταστασία αναφορικά με το χρόνο έκδοσης της ετήσιας άδειας άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος και να καθοριστούν κυρώσεις σε περίπτωση παράλειψης εγγεγραμμένου δικηγόρου να καταβάλει το δικαίωμα για έκδοση της εν λόγω άδειας σε καθορισμένο χρόνο.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 26 της νομοθεσίας περί Δικηγόρων, αποσκοπούν:

1. στον καθορισμό πρόσθετων τρόπων επένδυσης των χρημάτων του Ταμείου Συντάξεως Δικηγόρων, εκτός από την αγορά αστικής ή ακίνητης ιδιοκτησίας που προβλέπεται σήμερα, και συγκεκριμένα με αγορά ή άλλη, έναντι ανταλλάγματος, απόκτηση οποιασδήποτε ακίνητης ιδιοκτησίας, με επένδυση στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και με αγορά κρατικών χρεογράφων.
2. στην καλύτερη αξιοποίηση της ακίνητης ιδιοκτησίας του ταμείου με εκμίσθωση, βελτίωση, πώληση ή ανταλλαγή της, μετά από συμβουλή κατάλληλου και ικανού, για την κάθε περίπτωση, εμπειρογνώμονα.
3. στη συμμόρφωση με τις υποδείξεις/παρατηρήσεις της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, που περιέχονται στην ετήσια έκθεσή της για το 1998, σχετικά με τον καθορισμό του χρόνου και των προϋποθέσεων καταβολής των καθυστερημένων εισφορών στο ταμείο και τον υπολογισμό της 13ης και 14ης μηνιαίας σύνταξης που παρέχεται σε δικαιούχους.
4. στον καθορισμό των διοικητικών κυρώσεων, που επιβάλλονται από το διοικητικό συμβούλιο του ταμείου, σε συνταξιούχους εισφορείς οι οποίοι

παρά τη συνταξιοδότησή τους εξακολουθούν να ασκούν το δικηγορικό επάγγελμα και

5. στη ρύθμιση της διαδικασίας λήψεως αποφάσεων για την επιβολή των πιο πάνω διοικητικών κυρώσεων.

Η συζήτηση ενώπιον της επιτροπής επικεντρώθηκε ειδικότερα στον προτεινόμενο με το νομοσχέδιο καθορισμό του ασυμβίβαστου ενεργειών του συνταξιούχου του Ταμείου Συντάξεως Δικηγόρων με την ιδιότητά του αυτή, καθώς και στις προτεινόμενες με τους κανονισμούς κυρώσεις σε συνταξιούχο εισφορέα του ταμείου που ασκεί μετά την ημερομηνία συνταξιοδότησής του το επάγγελμα του δικηγόρου ή που, παρ' όλων ό,τι είναι συνταξιούχος του ταμείου, παρουσιάζεται στο κοινό ή ενώπιον οποιασδήποτε Αρχής ως δικηγόρος ασκών το δικηγορικό επάγγελμα.

Ο πρόεδρος και οι εκπρόσωποι του Ταμείου Συντάξεως Δικηγόρων τόνισαν στην επιτροπή ότι η προτεινόμενη τροπολογία για το ασυμβίβαστο, καθώς και οι κυρώσεις που προτείνονται είναι αναγκαίες, γιατί έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο δικηγόροι που παίρνουν σύνταξη να παραμένουν στα γραφεία που εργάζονταν προ της συνταξιοδότησής τους υπό την ιδιότητα συνταξιούχου ή άλλως, παρέχοντας νομικές συμβουλές, πράγμα που συνιστά καταστρατήγηση της όλης ιδέας περί μη άσκησης του επαγγέλματος από συνταξιούχους δικηγόρους. Αναφορικά με την προτεινόμενη τροπολογία για το χρόνο έκδοσης της ετήσιας άδειας άσκησης του επαγγέλματος, οι ίδιοι εκπρόσωποι τόνισαν ότι αυτή επιβάλλεται, προκειμένου να τεθεί τέρμα στην παρατηρούμενη ακαταστασία, δεδομένου ότι η μέχρι τώρα ακολουθούμενη πρακτική και τακτική είχαν ως αποτέλεσμα σημαντικός αριθμός δικηγόρων να ασκεί το επάγγελμα μέχρι λίγους μήνες προ του τέλους του έτους, χωρίς να τους έχει εκδοθεί ετήσια άδεια και, σ' ό,τι αφορά τους νέους δικηγόρους που εγγράφονται στο μητρώο, να τους εκδίδεται ετήσια άδεια η οποία στην πράξη είναι διετούς διάρκειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού άκουσε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω αποφάσεις:

1. Να προωθήσει στο παρόν στάδιο:
  - α. το μέρος εκείνο του νομοσχεδίου που ρυθμίζει το χρόνο έκδοσης της ετήσιας άδειας άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος και τις κυρώσεις σε περίπτωση παράλειψης οποιουδήποτε εγγεγραμμένου δικηγόρου να καταβάλει το δικαίωμα για έκδοση ετήσιας άδειας εντός του καθορισμένου χρόνου μετά από τη λήξη της άδειάς του και
  - β. το μέρος εκείνο των υπό αναφορά κανονισμών που αφορά τους τρόπους επένδυσης χρημάτων του ταμείου, την αξιοποίηση της ακίνητης ιδιοκτησίας του ταμείου, τον καθορισμό του χρόνου και των προϋποθέσεων καταβολής των καθυστερημένων εισφορών στο ταμείο και τον υπολογισμό της 13ης και 14ης μηνιαίας σύνταξης που παρέχεται σε δικαιούχους.
2. Να αφήσει για ενδελεχέστερη μελέτη και λήψη απόφασης σε ευθετότερο χρόνο:

- α. το υπόλοιπο μέρος του νομοσχεδίου που διευκρινίζει πως η γνωμάτευση, με ή χωρίς αμοιβή, για κάθε νομικό θέμα που υποβάλλεται σε δικηγόρο υπάγεται στο “ασκείν τη δικηγορία” και καθορίζει το ασυμβίβαστο ενεργειών του συνταξιούχου του Ταμείου Συντάξεως Δικηγόρων με την ιδιότητά του αυτή και
- β. το υπόλοιπο μέρος των υπό αναφορά κανονισμών που αφορά τον καθορισμό των διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται από το διοικητικό συμβούλιο του ταμείου σε συνταξιούχους εισφορείς του ταμείου οι οποίοι παρά τη συνταξιοδότησή τους εξακολουθούν να ασκούν το δικηγορικό επάγγελμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού διαμόρφωσε ξεχωριστά κείμενα για το μέρος του νομοσχεδίου και των κανονισμών που καλύπτουν τα πιο πάνω θέματα, εισηγείται στη Βουλή:

1. κατά πλειοψηφία των μελών της την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και
2. ομόφωνα την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως τελικά έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, χωρίς να διαφωνεί με τις υπόλοιπες πρόνοιες του νομοσχεδίου, εξέφρασε τις επιφυλάξεις του αναφορικά με τις προτεινόμενες με το νομοσχέδιο κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράλειψης οποιουδήποτε εγγεγραμμένου δικηγόρου να καταβάλει εντός καθορισμένου χρόνου το δικαίωμα για έκδοση ετήσιας άδειας, γιατί θεωρεί ότι το μέτρο είναι τιμωρητικό έναντι των δικηγόρων εκείνων που είτε εκ παραδρομής είτε λόγω οικονομικής δυσχέρειας δεν ανταποκρίνονται στην υποχρέωση αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο μόνος που είχε διαφωνήσει στην επιτροπή ήμουν εγώ. Θέλω να καταγραφεί η διαφωνία μου και στα πρακτικά. Δε θέλω να προσθέσω τίποτε άλλο πέραν εκείνων που βρίσκονται στην έκθεση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει άλλος ομιλητής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στους κανονισμούς. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000». Υπάρχει ομοφωνία, γι' αυτό η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Γιαννάκης Θωμά

Δημήτρης Συλλούρης

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντώνης Καράς

Γιώργος Χριστοφίδης

Στέλιος Στυλιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πολλές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 21ης Οκτωβρίου 1998 και 25ης Μαΐου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, του ΕΤΕΚ, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και

Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου, του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελεύθερων Επαγγελματιών Μελετητών Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Αναπτύξεως Γης και της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 της νομοθεσίας περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών, είναι η τροποποίηση των περί Οδών και Οικοδομών Κανονισμών, έτσι ώστε να θεσμοθετηθούν οι υποχρεώσεις που δημιουργούνται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών ως προς την υποχρεωτική επίβλεψη των ανεγειρόμενων οικοδομών και γενικά όλων των έργων για τα οποία απαιτείται εξασφάλιση σχετικής άδειας με βάση τις πρόνοιές της.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, οι προτεινόμενοι κανονισμοί θα βοηθήσουν στην εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών αναφορικά με την υποχρεωτική επίβλεψη των οικοδομών.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση κανονισμών, υποβλήθηκαν στην επιτροπή από εμπλεκόμενους φορείς επιμέρους εισηγήσεις για τροποποίηση των προνοιών τους. Η επιτροπή, υπό το φως των εισηγήσεων που υποβλήθηκαν, κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να επέλθει συμφωνία στα επίμαχα θέματα. Αποτέλεσμα της πιο πάνω προσπάθειας, σύμφωνα με ενημέρωση που είχε η επιτροπή σε μεταγενέστερο στάδιο, ήταν η επίτευξη συμφωνίας στους υπό συζήτηση κανονισμούς εκτός από κάποιες επιμέρους διαφωνίες που εξέφρασαν ορισμένοι εμπλεκόμενοι φορείς.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Εσωτερικών κατέθεσε στην επιτροπή νέο διαμορφωμένο κείμενο των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα από τον αριθμό 14 μέχρι τον αριθμό 30 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Ερχόμαστε τώρα στους κανονισμούς για τα πετρελαιοειδή, αν είναι έτοιμη η επιτροπή Οικονομικών. Ακόμα δεν είναι έτοιμη. Να κάνουμε ένα μικρό διάλειμμα για ένα τέταρτο.

(Ωρα διακοπής: 5.07 μ.μ.)
(Ωρα επανέναρξης: 6.27 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζεται η συνεδρία της Βουλής. Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την έκθεση στο σώμα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς εκ μέρους της επιτροπής θα απολογηθώ για την καθυστέρηση, αλλά, αντιλαμβάνεστε, είναι ένα σημαντικό θέμα και μας πήρε περισσότερο χρόνο, για να το εξετάσουμε. Εισηγούμαι λόγω του προχωρημένου της ώρας να θεωρηθεί στο σύνολό της αναγνωσθείσα η έκθεση και να μου επιτραπεί να αναφερθώ στα βασικά σημεία που είναι και στο επίκεντρο, υποθέτω, της συζήτησης που θα ακολουθήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση;

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και
Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί
Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Μουσιούττας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Δώρος Θεοδώρου

Ισίδωρος Μακρίδης

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Δημήτρης Ηλιάδης

Κίκης Καζαμίας

Γιώργος Χριστοφίδης

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν τους πιο πάνω κανονισμούς που κατατέθηκαν στη Βουλή στη σημερινή της συνεδρία και κηρύχθηκαν επείγοντες. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, υπό την ιδιότητά του και ως αναπληρωτή Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 3 του περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμου, σκοπείται η αύξηση για το επόμενο εξάμηνο των λιανικών τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών.

Ο καθορισμός των τιμών αυτών γίνεται στα πλαίσια της άσκησης του δικαιώματος, αλλά και του καθήκοντος του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να προβαίνει στην περιοδική, αν καθίσταται αναγκαίο, αναθεώρηση των τιμών αυτών, με βάση τα εκάστοτε δεδομένα σε σχέση με τις διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου και τους υπόλοιπους παράγοντες που διαμορφώνουν και επηρεάζουν τις τιμές αυτές.

Υπενθυμίζεται ότι η αναθεώρηση των τιμών των πετρελαιοειδών γίνεται με κανονισμούς που κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία της κατάθεσής τους, που στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι η 1η Ιουνίου 2000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η τελευταία αναπροσαρμογή των τιμών των πετρελαιοειδών έγινε στις 12 Δεκεμβρίου 1996, όταν οι τιμές του αργού πετρελαίου κυμαίνονταν γύρω στα είκοσι τέσσερα δολάρια το βαρέλι και η συναλλαγματική ισοτιμία του αμερικανικού δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας ήταν 2,13 δολάρια προς μία λίρα Κύπρου. Σήμερα η τιμή του αργού πετρελαίου κυμαίνεται γύρω στα είκοσι εννέα δολάρια το βαρέλι, ενώ η συναλλαγματική ισοτιμία του αμερικανικού δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας κυμαίνεται γύρω στα 1,56 δολάρια προς μία λίρα Κύπρου.

Όπως είναι γνωστό, σε περίπτωση που δημιουργηθεί πλεόνασμα από τη μείωση της τιμής του αργού πετρελαίου διεθνώς και τη διαφοροποίηση της σχετικής ισοτιμίας, αυτό απορροφάται με διάταγμα που εκδίδεται από τον Υπουργό Οικονομικών, με βάση τον περί Επιβολής Πρόσθετου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών Νόμο. Ειδικότερα, σύμφωνα με την εν λόγω νομοθεσία, ποσοστό από το πλεόνασμα που δυνατόν να δημιουργηθεί λόγω των λιανικών τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών κατατίθεται σε ειδικά συσταθέν ταμείο και καταβάλλεται στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, με αποκλειστικό σκοπό την ισομερή επιδότηση όλων των διατιμήσεων κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος. Το ποσό που απομένει και το οποίο εισπράττεται ως πρόσθετος φόρος επί των πετρελαιοειδών διατίθεται για την ενίσχυση του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με βάση τη σημερινή τιμή του αργού πετρελαίου διεθνώς και τη συναλλαγματική ισοτιμία του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας, η τιμή του αργού πετρελαίου τύπου Brent είναι σήμερα Λ.Κ.18,59 το βαρέλι έναντι Λ.Κ.11,27 που ήταν το Δεκέμβρη του 1996. Με βάση αυτά τα δεδομένα οι εταιρείες πετρελαιοειδών αναμένεται να παρουσιάσουν μέσα στο 2000 έλλειμμα ύψους Λ.Κ.50 εκατομ. περίπου.

Ενόψει των δεδομένων αυτών, κρίνεται σκόπιμο όπως οι λιανικές τιμές των πετρελαιοειδών αυξηθούν και το θέμα επανεξεταστεί σε εύθετο χρόνο ή κατά την επόμενη αναθεώρηση των λιανικών τιμών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δηλαδή στις αρχές Δεκεμβρίου 2000.

Κατά τη συζήτηση του όλου θέματος, μέλη της επιτροπής ήγειραν θέμα ως προς τη νομιμότητα της απόφασης για εφαρμογή της αύξησης της λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών από την 31η Μαΐου 2000, δηλαδή αμέσως μετά τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και πριν από την κατάθεση των σχετικών κανονισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Όπως είναι γνωστό, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, η λιανική τιμή των πετρελαιοειδών υπόκειται σε αναθεώρηση από τον υπουργό, με βάση κανονισμούς που κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση και τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία κατάθεσής τους ενώπιον της Βουλής. Σε περίπτωση τροποποίησής τους, εν όλω ή εν μέρει, από τη Βουλή, αυτοί τίθενται σε ισχύ, όπως ήθελαν τροποποιηθεί, από την ημερομηνία που καθορίζει η Βουλή.

Για το όλο θέμα η επιτροπή ζήτησε τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Εν αναμονή της γνωμάτευσης αυτής, η επιτροπή επιφυλάσσει να εξετάσει το ειδικό αυτό θέμα στα πλαίσια της άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Ο Υπουργός Οικονομικών, υπό την ιδιότητά του ως αναπληρωτή του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, δήλωσε ότι το όλο σύστημα καθορισμού των λιανικών τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών χρήζει ριζικής αναθεώρησης, αφενός γιατί θεωρείται άδικο και αφετέρου γιατί αυτό επιβάλλεται από την ενταξιακή πορεία της Κύπρου. Σχετικά ανέφερε ότι το όλο θέμα μελετάται ήδη από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με πρόθεση πριν από το τέλος του έτους το θέμα να επανέλθει στη Βουλή με νέες εισηγήσεις μέσα στο πνεύμα της επιβαλλόμενης φιλελευθεροποίησης.

Περαιτέρω, σε ερώτηση μελών της επιτροπής κατά πόσο με την προτεινόμενη αύξηση των τιμών των πετρελαιοειδών είναι ενδεχόμενο να παρουσιαστούν πληθωριστικές τάσεις, δήλωσε ότι αυτό είναι πιθανόν, αλλά η κυβέρνηση θα βρίσκεται σε εγρήγορση για επανεκτίμηση της κατάστασης, όταν και αν εμφανιστούν τέτοιες τάσεις. Στο σημείο αυτό υπενθύμισε ότι η κυβέρνηση έχει ήδη επωμιστεί το βάρος από τις ζημιές των εταιρειών πετρελαιοειδών, τις οποίες υπέστησαν ύστερα από την παρουσιαζόμενη διεθνώς αύξηση των τιμών του αργού πετρελαίου, καταθέτοντας στη Βουλή συμπληρωματικό προϋπολογισμό, με τον οποίο απορρόφησε τις ζημιές των εταιρειών πετρελαιοειδών με ποσό ύψους £7,5 εκατομ.

Τέλος, ο Υπουργός Οικονομικών δεσμεύτηκε, διαμηνύοντας την πρόθεση του αρμόδιου Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και κατ' επέκταση της κυβέρνησης, αν οι τιμές του αργού πετρελαίου διεθνώς σε σχέση πάντα με την ισοτιμία του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας μειωθούν, να επανέλθει στη Βουλή πριν από το τέλος του 2000 για μείωση των τιμών και επαναφορά τους στα παλιά επίπεδα.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω δεδομένων και της ενημέρωσης που έγινε στην επιτροπή, τόσο ο πρόεδρος όσο και τα μέλη της επιτροπής δήλωσαν ότι οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες θα τοποθετηθούν επί των προτεινόμενων κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον του σώματος.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ως γνωστό, οι κανονισμοί σήμερα που καλούμαστε να ψηφίσουμε καθορίζουν τις τιμές των πετρελαιοειδών. Οι τιμές αναθεωρούνται ανά εξάμηνο με την κατάθεση κανονισμών στην ολομέλεια και την έγκρισή τους. Ήδη έγινε συζήτηση για τη διαδικασία προηγουμένως με την κατάθεση· να μην αναφερθώ σε λεπτομέρειες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από την εκτελεστική εξουσία, οι τρέχουσες τιμές των πετρελαιοειδών αναπροσαρμόστηκαν για τελευταία φορά στις 12 Δεκεμβρίου 1996, όταν η τιμή του αργού πετρελαίου ήταν στα \$24 το βαρέλι και το δολάριο ήταν \$2,13 προς £1. Από τότε παραμένουν ίδιες. Σήμερα η τιμή του αργού πετρελαίου κυμαίνεται στα \$29 το βαρέλι και το δολάριο είναι \$1,56 προς £1. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, υπενθυμίζω το σώμα, ποσοστό από το πλεόνασμα που μπορεί να παρουσιαστεί από την πτώση των λιανικών τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών κατατίθεται σε ειδικό ταμείο τα ποσά του οποίου καταβάλλονται στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, με σκοπό την επιδότηση του ρεύματος για τους καταναλωτές.

Επίσης, με την ίδια νομοθεσία το υπόλοιπο πλεόνασμα κατατίθεται στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης για σκοπούς άμυνας. Σύμφωνα επίσης με τα στοιχεία που δόθηκαν στην επιτροπή, με βάση τη σημερινή τιμή του πετρελαίου, οι εταιρείες πετρελαιοειδών αναμένεται να δημιουργήσουν μέσα στο 2000 έλλειμμα της τάξης των £50.000.000 περίπου. Και ενόψει αυτού γίνεται εισήγηση αναθεώρησης των τιμών. Και υπενθυμίζω, διότι, νομίζω, δεν περιλαμβάνεται στην έκθεση, ότι η θέση της εκτελεστικής εξουσίας είναι ότι δε θα καλυφθεί όλο το έλλειμμα που θα παρουσιάζεται ανά μήνα, που είναι £5.000.000, αλλά το 40% θα απορροφηθεί από την αύξηση των τιμών και το 60% από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Επίσης ηγέρθη στην επιτροπή το θέμα της εφαρμογής της αύξησης από την 31η Μαΐου, από χθες δηλαδή, και όχι από την ημέρα της κατάθεσης των κανονισμών στην ολομέλεια. Οι λεπτομέρειες λέχθηκαν και προηγουμένως κατά την κατάθεση των κανονισμών. Κλήθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας, ο οποίος διαβίβασε στην επιτροπή ότι μελετά το θέμα και ότι το θεωρεί πάρα πολύ σημαντικό. Πιστεύει ότι άπτεται όλων των κανονισμών των δασμολογικών και γι' αυτό θα ετοιμάσει τη γνωμάτευσή του και θα ενημερώσει την επιτροπή ανάλογα και κατ' ακολουθία το σώμα.

Η επιτροπή Οικονομικών αποφάσισε να προχωρήσει βεβαίως στην εξέταση των κανονισμών σήμερα και το θέμα αυτό να το παρακολουθήσει υπό τη μορφή κοινοβουλευτικού ελέγχου. Ο Υπουργός Οικονομικών στην επιτροπή δήλωσε ότι το όλο σύστημα καθορισμού των λιανικών τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών χρήζει ριζικής αναθεώρησης, τόσο γιατί θεωρείται άδικο, αλλά και γιατί αυτό επιβάλλεται από την ενταξιακή πορεία της Κύπρου. Και σχετικά αναφέρεται ότι όλο το θέμα μελετάται ήδη από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με πρόθεση πριν το τέλος του χρόνου το θέμα να επανέλθει στη Βουλή με νέες εισηγήσεις μέσα στο πνεύμα της επιβαλλόμενης φιλελευθεροποίησης.

Επίσης ηγέρθη από συναδέλφους θέμα πληθωριστικών τάσεων από την αύξηση των πετρελαιοειδών και δηλώθηκε ότι η κυβέρνηση θα το παρακολουθεί

και θα επέμβει, αν χρειαστεί. Ο Υπουργός υπενθύμισε στην επιτροπή ότι έχει επωμιστεί η κυβέρνηση το βάρος από τις ζημιές των εταιρειών πρόσφατα με την έγκριση και από τη Βουλή συμπληρωματικού προϋπολογισμού, με τον οποίο το κράτος απορρόφησε τις ζημιές των εταιρειών πετρελαιοειδών με ποσό ύψους £7.500.000.

Τέλος, ο Υπουργός Οικονομικών δεσμεύτηκε, διαμηνύοντας την πρόθεση του αρμόδιου Υπουργού Εμπορίου και κατ' επέκταση της κυβέρνησης, ότι, αν οι τιμές οι αργού πετρελαίου διεθνώς, σε σχέση πάντα με την ισοτιμία του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας, μειωθούν, το θέμα θα επανέλθει στη Βουλή με μείωση των τιμών και επαναφορά τους στα παλιά επίπεδα πριν το τέλος του 2000.

Τα μέλη της επιτροπής επιφυλάχθηκαν να πάνε στις κοινοβουλευτικές τους ομάδες και να διαβιβάσουν στην ολομέλεια τη θέση τους.

Να μου επιτρέψετε, μια και είμαι στο βήμα, να πω λίγα λόγια για την πλειοψηφία, όπως έχει διαμορφωθεί. Οι κοινοβουλευτικές ομάδες ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος δε θα εγκρίνουν την αύξηση που περιλαμβάνεται στους κανονισμούς αυτούς. Προτιθέμεθα να καταθέσουμε τροπολογία κατά τη διάρκεια της ψήφισης των κανονισμών η οποία θα διατηρήσει τις τιμές εκεί που βρίσκονται σήμερα, στα σημερινά επίπεδα. Αντιλαμβάνομαι ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα υποστηρίξει τους κανονισμούς και το Κίνημα Σοσιαδημοκρατών επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι, δε θέλει κανείς να λάβει το λόγο. Έτσι δεν είναι; Καλά κατάλαβα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρά το γεγονός ότι διά στόματος του προέδρου της επιτροπής Οικονομικών έχουμε ακούσει να διαμορφώνεται μία άποψη, τουλάχιστον στα πλαίσια της επιτροπής Οικονομικών, πιστεύουμε ότι –βεβαίως ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα υποστηρίξει τους κανονισμούς που καταθέτει σήμερα η κυβέρνηση- αξίζει να αναφερθούμε σε ορισμένα ζητήματα, γιατί το θέμα αυτό δεν αφορά ούτε στενά το ζήτημα των τιμών των καυσίμων ούτε στενά το ζήτημα της συγκεκριμένης επιβάρυνσης ή ζημιάς την οποία ενδεχομένως θα υποστούν τα δημόσια οικονομικά. Μπορεί να θεωρηθεί ένα ζήτημα αρχών γενικότερα. Αυτό που έχουμε ενώπιόν μας είναι πολύ απλό. Οι τιμές του πετρελαίου διεθνώς έχουν δραματικά διαφοροποιηθεί τα τελευταία χρόνια. Και, όπως έχουμε

αρκούντως ενημερωθεί και στην επιτροπή Οικονομικών, μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι από την εποχή που είχαν καθοριστεί οι τιμές λιανικής πώλησης που πληρώνει ο Κύπριος καταναλωτής για τα καύσιμα μέχρι αυτή τη στιγμή έχουμε μία πολύ σημαντική αύξηση στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου. Από ένα επίπεδο το 1996 των \$24 το βαρέλι έχουμε φτάσει σήμερα να πλησιάζουμε τα \$30 το βαρέλι. Βεβαίως, όλοι γνωρίζουν, φαντάζομαι, πώς καθορίζονται οι τιμές του πετρελαίου διεθνώς. Και φυσικά δεν είναι αναγκαίο να διευκρινίσουμε ότι ούτε η κυβέρνηση ούτε αυτή η Βουλή ούτε οποιοσδήποτε άλλος στην Κύπρο ούτε καν οι εταιρείες πετρελαιοειδών που δραστηριοποιούνται έχουν καμιά απολύτως επίδραση ή δυνατότητα επίδρασης πάνω σ' αυτές τις τιμές. Είναι λοιπόν ένα εξωγενές, πλήρως εξωγενές, μέγεθος που επιβάλλεται στην κυπριακή οικονομία, όπως επίσης εξωγενής είναι και η συναλλαγματική ισοτιμία του δολαρίου, στο οποίο δολάριο εκφράζονται διεθνώς αυτές οι τιμές.

Επίσης δραματική, όπως έχουμε πληροφορηθεί... Και είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε αυτό το θέμα ειδικά για τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, που είχε εγγράψει τις προάλλες, αυτή την εβδομάδα, ο συνάδελφος κ. Ρότσας. Και συζητήθηκε στην επιτροπή Οικονομικών το θέμα για τις επιπτώσεις της ανατίμησης τόσο του δολαρίου όσο και της στερλίνας έναντι των ευρωπαϊκών νομισμάτων, του ευρώ, και κατά συνέπεια της κυπριακής λίρας. Η διαφοροποίηση της ισοτιμίας του δολαρίου είναι δραματική. Και έχουμε φτάσει σήμερα σε μία ισοτιμία του δολαρίου που τουλάχιστον δεν είχαμε γνωρίσει στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας. Έχει γίνει δηλαδή και το δολάριο πολύ πιο ακριβό έναντι της λίρας, άρα ένας απλός αριθμητικός υπολογισμός θα αρκούσε, για να καταλάβουμε ότι οι τιμές των πετρελαιοειδών θα έπρεπε να αναπροσαρμοστούν.

Εδώ θα ήθελα να αναφέρω ότι, με βάση στοιχεία τα οποία μας έχει δώσει μόλις προ ολίγου ο Υπουργός Οικονομικών, βλέπουμε ότι σε όλες, και τις δεκαπέντε, χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1998 μέχρι σήμερα έχουν σημειωθεί διαδοχικές αυξήσεις στις τιμές των καυσίμων, στις τιμές τις λιανικές. Η Κύπρος αποτελούσε εξαίρεση με βάση το σύστημα καθορισμού των τιμών που είχαμε καλώς ή κακώς. Και αντέξαμε μέχρι σήμερα, διατηρώντας τις ίδιες τιμές που είχαμε το 1998. Και στην Ελλάδα και στη Γαλλία και στη Γερμανία και στην Ισπανία, σε όλες τις χώρες, ασχέτως του επιπέδου από το οποίο ξεκίνησαν, που ήταν ήδη ακριβότερες οι τιμές απ' ό,τι είναι στην Κύπρο, αισθητά ακριβότερες ειδικότερα για το πετρέλαιο, σε όλες αυτές τις χώρες σημειώθηκαν διαδοχικές αυξήσεις εξαιτίας ακριβώς της αύξησης των πρώτων υλών, δηλαδή του ακάθαρτου πετρελαίου στη διεθνή αγορά. Το πώς κατόρθωσε το δικό μας το κράτος να διατηρήσει τις τιμές εξηγείται -και υπάρχει αναφορά και στην έκθεση της επιτροπής Οικονομικών- με το ότι η κυβέρνηση η οποία είχε προ μερικών μηνών ήδη πειστεί, για να συζητήσει αυτό το θέμα, έχει ήδη καταβάλει από τον κρατικό προϋπολογισμό £7,5 εκατομμύρια.

Επομένως, το ερώτημα σήμερα είναι απλό. Θα ακολουθήσουμε τη φυσική πορεία των πραγμάτων, η οποία λέει ότι, εφόσον αυξάνονται διεθνώς οι τιμές, θα πρέπει να αυξηθούν και στην Κύπρο; Ή έχουμε την εντύπωση, ειδικά εμείς στην Κύπρο, ότι μπορούμε να μην πληρώνουμε το αγαθό αυτό στην τιμή στην οποία μας προσφέρεται; Βεβαίως, δεν ισχυρίζομαι ότι κανείς από τους συναδέλφους πιστεύει ότι μπορούμε να αγοράζουμε το πετρέλαιο πιο φτηνά κι ότι απλώς αυτό

το οποίο μένει ως λύση είναι να το πληρώσει το κράτος. Και λυπούμαι να παρατηρήσω, αλλά θα το πω, ότι το καταπληκτικό για μένα στη σημερινή συζήτηση είναι το ότι συνάδελφοι άλλων κομμάτων, με εισηγήσεις, ας πούμε, που έχουμε ακούσει από το ΑΚΕΛ, περίπου λεν ότι ο Κύπριος καταναλωτής θα πρέπει να πηγαίνει στην κυβέρνηση, να ανοίγει το ντεπόζιτο της βενζίνης του, το ρεζερβουάρ, και να βγαίνουν οι κρατικοί υπάλληλοι να του το γεμίζουν με όση βενζίνη θέλει. Διότι το σύστημα αυτό που έχουμε σήμερα...

Και θα πρέπει να πω σε παρένθεση ότι με την ενέργεια, την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να μην επιβαρύνει τις λιανικές τιμές με όλο το βάρος που χρειάζεται, όπως γνωρίζουμε, ο κρατικός προϋπολογισμός θα απορροφήσει το μεγαλύτερο μέρος, το 60%. Οι τιμές που καλούμεθα να εγκρίνουμε αντιστοιχούν μόνο στο 40% της αύξησης. Ακόμα και αυτή η ενέργεια την οποία η κυβέρνηση την κάμνει, θέλοντας να απαμβλύνει κάπως το πρόβλημα ενόψει, όπως μας δήλωσε ο υπουργός, μιας γενικότερης αναθεώρησης που θα γίνει στο επόμενο εξάμηνο του όλου συστήματος, ακόμα και αυτή η ενέργεια πιστεύω ότι είναι ουσιαστικά κοινωνικά άδικη, πέραν του ότι θα επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό για τον εξής απλούστατο λόγο: Το κράτος θα καταβάλει αυτό το 60% από τα έσοδά του, θα κάνει δαπάνες από τους φόρους που εισπράττει. Τους φόρους τούς πληρώνουν όλοι οι πολίτες αδιακρίτως, είτε έχουν αυτοκίνητο είτε δεν έχουν. Και μεταξύ αυτών που διαθέτουν όχημα ή εν πάση περιπτώσει καταναλώνουν καύσιμα, άλλοι καταναλώνουν τεράστιες ποσότητες και άλλοι ελάχιστα. Θα κληθούν λοιπόν να επιδοτήσουν αυτοί οι οποίοι δεν έχουν ενδεχομένως αυτοκίνητο αυτούς τους άλλους οι οποίοι και αυτοκίνητο έχουν και χρησιμοποιούν ήδη την όλη υποδομή, δρόμους, γέφυρες και όλα τα άλλα, τα οποία ήδη χρηματοδοτεί το κράτος. Άρα εμείς κανονικά θα ήμασταν ίσως της άποψης ότι θα έπρεπε να αποφεύγεται οποιαδήποτε κρατική επιδότηση στα καύσιμα και γι' αυτό το λόγο είναι που πιστεύουμε ότι θα πρέπει επείγοντως να αλλάξει και το σύστημα αυτό που έχει η Κυπριακή Δημοκρατία εδώ και σχεδόν τρεις δεκαετίες, το λεγόμενο, από τα αρχικά στην αγγλική, σύστημα PNBS, Price Negotiate Balance Sheet.

Καταρχάς, θα πρέπει να πούμε ότι αυτό το σύστημα εκτός από αναχρονιστικό είναι και αντιορθολογικό, αλλά τελικά είναι και άδικο, διότι, αν πιάσουμε στα χέρια μας τον περί Πετρελαιοειδών Νόμο του 1986, για τον οποίο συζητούμε σήμερα, στην τροπολογία που έγινε το 1990 λέει καθαρά ότι ο υπουργός εξουσιοδοτείται να προτείνει αναπροσαρμογή πριν λήξει η εξαμηνία για την οποία καθορίζονται οι τιμές για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Αν λοιπόν το κριτήριο αυτού του νομοθετικού σώματος είναι το δημόσιο συμφέρον, θα πρέπει να δούμε ξανά αυτό το σύστημα το οποίο λέει ότι οι εταιρείες πετρελαιοειδών, αφού υπολογίσουν το κόστος τους, δικαιούνται ένα κέρδος σταθερό ύψους 12%, πλην όμως μέσα στο κόστος, όπως φαίνεται στο ενημερωτικό σημείωμα που έχουμε στα χέρια μας, εκτός από το καλώς νοούμενο κόστος των πρώτων υλών, του άλλου κεφαλαιουχικού εξοπλισμού λειτουργίας κ.λπ., τον οποίο θα πρέπει βεβαίως να ελέγξει το κράτος, να ελέγξει την κοστολόγηση αυτή, αν είναι ακριβής, εκτός απ' αυτά υπάρχουν μέσα και άλλα στοιχεία, όπως είναι οι μισθοί και τα ωρομίσθια, όπως είναι τα ενοίκια, έξοδα για συντήρηση, πράγματα τα οποία πιστεύουμε ότι, όντας ανεξέλεγκτα, μπορεί να επιβαρύνουν –μπορεί, λέω– υπάρχει δυνατότητα να επιβαρύνουν τελικά το

κόστος που παρουσιάζεται και επί του οποίου θα προστεθεί το 12%. Ούτως ή άλλως μπορεί να το επιβαρύνουν, κατά τρόπο που ουσιαστικά να επιβαρύνεται ο Κύπριος καταναλωτής και το κυπριακό δημόσιο. Γι' αυτό το λόγο δε φαίνεται αυτό το σύστημα να ανταποκρίνεται με τα σημερινά δεδομένα -δε θέλω να κρίνω τις ανάγκες που το επέβαλαν στις αρχές της δεκαετίας του 1970- δε φαίνεται να ανταποκρίνεται στο δημόσιο συμφέρον, όπως το εννοούμε.

Εδώ θα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι η στάση σήμερα της Βουλής, όπως το είπα και στην αρχή, θα μπορεί να θεωρηθεί ότι σχετίζεται με κάποια ζητήματα αρχών. Προσωπικά, δεν μπορώ να καταλάβω τη λογική που θέλει αυτό το σώμα να έρχεται και να απορρίπτει μια αύξηση των τιμών, ενώ αυτή είναι επιβεβλημένη από εξωγενείς παράγοντες. Και προσπαθούμε να μετακυλήσουμε αυτή την αύξηση στα δημόσια ταμεία! Διότι, για να είμαστε ειλικρινείς απέναντι στους ψηφοφόρους, στους πολίτες στους οποίους είμαστε υπόλογοι δεν μπορούμε να κάνουμε καμία χάρη. Είτε αυξήσουμε τις τιμές είτε εγκρίνουμε την αύξηση των τιμών είτε απορρίψουμε, όπως φαίνεται να είναι η τάση, στην ουσία η επιβάρυνση θα είναι εκεί.

Τι θα γίνει; Η κυβέρνηση θα δανειστεί άραγε; Ή μήπως θα πρέπει να περικόψει άλλες δαπάνες για τις οποίες, αναλόγως του είδους της δαπάνης, λιγότερο ή περισσότερο, όλες οι πλευρές εδώ μέσα κόπτονται; Αν κάποιος σκεφτεί, για παράδειγμα, ότι θα μπορούσε να περικοπούν δαπάνες οι οποίες μπορεί...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι όλες.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

... να θεωρηθεί ότι είναι μικρότερης ανάγκης ή προτεραιότητας... Η μια πλευρά μπορεί να πει ότι θα περικόσουμε τον αμυντικό προϋπολογισμό, πράγμα που θα επιφέρει σφοδρή απογοήτευση και διαμαρτυρία άλλων πλευρών. Η άλλη πλευρά θα πει ότι θα περικόσουμε κάποια αναπτυξιακά έργα ίσως, πράγμα που επίσης θα κάμει κάποιους να δυσαρεστηθούν και ούτω καθεξής.

Επομένως, θα πρέπει να είμαστε ειλικρινείς και να πούμε ότι, είτε έτσι ψηφίσουμε είτε αλλιώς, στην ουσία και πάλι θα επιβαρυνθεί η Κυπριακή Δημοκρατία, οι πολίτες της, με αυτή την αύξηση που επιβάλλει η διεθνής αγορά και τα διεθνή μεγέθη όσον αφορά τις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Βεβαίως, κάποιοι συνάδελφοι ζήτησαν από τον υπουργό να μας πει τι θα γίνει, αν διαφοροποιηθούν αυτά τα μεγέθη. Και σημειώνουμε με ικανοποίηση, γιατί είναι και θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού, ότι θα αναμένουμε, αν υπάρξει ουσιαστική διαφοροποίηση είτε της τιμής του αργού πετρελαίου είτε της συναλλαγματικής τιμής του δολαρίου, ότι η κυβέρνηση θα αναθεωρήσει. Βεβαίως, το σύστημα που έχουμε θα αναθεωρήσει τις τιμές πτωτικά. Το σύστημα που έχουμε προβλέπει ότι γίνεται αυτόματα η διόρθωση. Και τυχόν πλεόνασμα στο ταμείο αυτό μεταφέρεται στους πολίτες με επιδότηση του ηλεκτρικού ρεύματος για τα πρώτα τρεισήμισι σεντ το λίτρο και, κατά τα λοιπά, μεταφέρεται στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Εν πάση περιπτώσει όμως, πέραν αυτού του συστήματος που λειτουργεί αυτόματα, εμείς θέλαμε, και το έχουμε εξασφαλίσει με δέσμευση του Υπουργού Οικονομικών μόλις προς ολίγων

λεπτών, αν υπάρξει ουσιαστική διαφοροποίηση που να επιτρέπει διαφοροποίηση των τιμών, οι τιμές να μειωθούν αναλόγως. Εκεί όμως στη συζήτηση προέκυψε και κάποιο άλλο θέμα. Κάποιος συνάδελφος ρώτησε τι θα πρέπει να αλλάξει και πόσο, το πετρέλαιο ή το δολάριο; Και επειδή αναφέρθηκαν κάποιοι αριθμοί από τον υπουργό και επειδή κάποιος άλλος συνάδελφος είπε «μα το να φτάσει ξανά το δολάριο στο να έχουμε δύο δολάρια προς μία λίρα είναι πολύ απομακρυσμένο», εγώ σκέφτηκα και περιμένω, με το πνεύμα που κυριαρχεί σε κάποιες πλευρές σ' αυτό το σώμα, αν κάνουμε ακόμα μια συζήτηση, είτε σήμερα είτε στο άμεσο μέλλον, σαν αυτή που κάναμε την περασμένη εβδομάδα, κατακεραυνώνοντας το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, ότι μάλλον θα πέσει το δολάριο και θα έχουμε την ευκαιρία να μειώσουμε και τις τιμές των καυσίμων!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ενώ ανεβαίνει, όταν το υπερασπίξετε εσείς, κύριε Προδρόμου, έτσι;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Πέραν όμως αυτού του αστεϊσμού, αν επιτρέπεται, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να καταλήξω στο ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επιτρέπεται, επιτρέπεται.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ευχαριστώ, έστω και αν εζήτησα την άδεια εκ των υστέρων.

Δεν πιστεύω ότι προσφέρεται το ζήτημα ειλικρινά για πολιτική αντιπαράθεση· κατά βάση είναι ένα ζήτημα της λογικής. Η δική μας η πρόταση για την πολιτική σε θέματα καυσίμων είναι ότι θα πρέπει επιτέλους σε κάποια στιγμή να φιλελευθερωποιηθεί η αγορά. Υπάρχουν βέβαια προβλήματα. Γνωρίζουμε ότι μπορεί να φτάσουμε σε ολιγοπώλιο, διότι είναι λίγες οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο. Όμως δε θα βγάλουμε ποτέ άκρη με συστήματα όπως αυτό που έχουμε σήμερα. Και είναι ένα πολύ κακό μήνυμα το να φύγει σήμερα από αυτό το σώμα ότι η Βουλή, θέλοντας να ικανοποιήσει τους καταναλωτές, δεν εγκρίνει αύξηση των τιμών, επιβαρύνοντας τους ίδιους καταναλωτές ως φορολογουμένους. Πιστεύω ότι θα πρέπει να είμαστε πιο καθαροί και πιο ειλικρινείς. Και άλλα είναι τα μέτρα με τα οποία θα έπρεπε και οφείλουμε να έρθουμε σε αρωγή, για να ωφελήσουμε πραγματικά τους φορολογουμένους πολίτες. Με αυτό τον τρόπο, κατά κάποιο τρόπο ίσως να προσπαθούμε κιόλας να τους ξεγελάσουμε.

Φυσικά, γνωρίζω ότι θα ακουστούν επιχειρήματα από διάφορες πλευρές ως προς τα έσοδα της κυβέρνησης, ως προς το ότι στο παρελθόν κάποια έσοδα είχαν χρησιμοποιηθεί για δημόσιες δαπάνες για άλλους λόγους. Η ουσία όμως σήμερα είναι μία. Το δημόσιο ταμείο θα πρέπει να επιβαρυνθεί με πολλά εκατομμύρια, τη στιγμή που -ασχέτως ποιος μας το λέει- μπορούμε να το διαπιστώσουμε οι ίδιοι, μελετώντας τους αριθμούς, και το κάναμε ψηφίζοντας τους προϋπολογισμούς προ μερικών μηνών- διατρέχουμε ήδη τον κίνδυνο, με ένα δημοσιονομικό έλλειμμα της τάξης αυτού που έχουμε, να έχουμε συνέπειες στην οικονομία, όχι στο κράτος -δεν είναι το κράτος το πρόβλημα μόνο- αλλά

στην ίδια την οικονομία, συνέπειες τις οποίες θα πληρώσει αυτός ο καταναλωτής, χωρίς να έχει καμιά επιρροή είτε η κυβέρνηση είτε οποιοσδήποτε άλλος παράγοντας εγχώριος. Επομένως, θα πρέπει να εξαχθούν τα οικονομικά αλλά και με απλή λογική συμπεράσματα, τα οποία θα πρέπει να πάρει και να βγάλει και αυτό το σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος που θέλει να πάρει το λόγο;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να εκθέσω την τοποθέτηση του κόμματός μας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω με τη θέση του σοσιαλιστικού κινήματος...

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Είναι προοδευτικός ο κ. Χατζηδημητρίου!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι σοσιαλιστικό κίνημα, που θα τηρήσει αποχή. Και θα τηρήσει αποχή για κάποιους συγκεκριμένους λόγους. Ο πρώτος είναι ότι βλέπει ότι τα δεδομένα πράγματι έχουν μεταβληθεί, ότι υπάρχει μια αύξηση της τιμής του πετρελαίου, ενώ περιμέναμε από πολύ καιρό την πτώση της, που δεν παρατηρείται. Και υπάρχει και αυτό που αναφέρθηκε προηγουμένως, η αλλαγή της συναλλαγματικής ισοτιμίας του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας, που κάνει ακόμα πιο μελαγχολική την κατάσταση από οικονομικής πλευράς. Και όμως το κίνημά μας δεν μπορεί παρά να δει και τα συμβαίνοντα στον εσωτερικό μας χώρο, με τη συμφωνία που υπάρχει με τις εταιρείες πετρελαίου, που διασφαλίζουν το κέρδος του 12%, και που, με τον τρόπο που παρουσιάζουν τα έξοδα, το 12% γίνεται πολύ μεγαλύτερο και, με τα πρόσθετα κέρδη τα οποία έχουν από την εμπορία άλλων προϊόντων των πετρελαιοειδών...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Που δεν υπάγονται...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συγγνώμη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Που δεν υπάγονται στον...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...που δεν υπάγονται, είναι δυνατό να φτάνει στα 20%. Έτσι, αν μιλήσουμε για ένα υπερκοστολογημένο κόστος του πετρελαίου στην κυπριακή αγορά, δε θα είμαστε εκτός πραγματικότητας. Το θέμα δεν είναι καινούργιο, δεν είναι καν θέμα απλώς των τελευταίων ετών είναι από πάρα πολλά χρόνια που είχε εγγραφεί στην επιτροπή Οικονομικών για συζήτηση και επανεκτίμηση της όλης πορείας. Και εδώ υπάρχει πράγματι μια κυβερνητική καθυστέρηση, και των προηγούμενων κυβερνήσεων και της τωρινής κυβέρνησης, που για οκτώ τόσα χρόνια αφήνει να εκκρεμεί αυτό το θέμα. Και δε θα θέλαμε για κανένα λόγο να δώσουμε μία θετική ψήφο, έγκριση, σ' αυτά τα δεδομένα, που κάθε άλλο παρά βοηθούν στον υγιή ανταγωνισμό, έστω στο να λειτουργήσουν κάποιοι κανόνες που σε κάποια περίπτωση είναι δυνατό να βοηθήσουν στη μείωση των τιμών και να βοηθήσουν και την οικονομία του τόπου.

Για το ότι τα δεδομένα είναι πολύ ζοφερά είμαστε σίγουροι. Βλέπουμε πολύ μεγάλο τον κίνδυνο, αν δεν υπάρξει κάποια δραματική μεταβολή στο μέλλον, να έχουμε αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Αυτό είναι που μας ανησυχεί πολύ περισσότερο, διότι η αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος θα δυσφημίσει και την Κύπρο διεθνώς. Δεν ξέρω αν δεν αλλάξει και η σχέση της Κύπρου έναντι των υποχρεώσεων που έχει στο εξωτερικό και δε βρεθεί και σε κατώτερο επίπεδο η αξιοπιστία της. Είναι ένα χρέος που κάποτε θα κληθεί, για να το πληρώσει, όχι η επόμενη γενιά πιθανό και εμείς σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα.

Ακούσαμε από τον υπουργό τις διαβεβαιώσεις ότι θα αλλάξει το σύστημα. Η αποχή μας έχει ακριβώς αυτό το νόημα, να δώσει το μήνυμα ότι, αν δεν αλλάξει το σύστημα, δεν μπορούμε να παρακολουθήσουμε την κυβέρνηση. Και ούτε τα επιχειρήματά της μπορούν να έχουν αξιοπιστία απλώς και μόνο με τη συντήρηση μιας σαθρής κατάστασης και την αντιμετώπιση αυτών των δεδομένων. Βλέπουμε λοιπόν τα δεδομένα όπως παρουσιάζονται, βλέπουμε τις αυξήσεις, βλέπουμε ένα αντικειμενικό πρόβλημα που έχουμε μπροστά μας, αλλά χρειάζεται μια ευρύτερη αλλαγή της πολιτικής, ώστε να έχει την κατανόηση και την αποδοχή μας η κυβέρνηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Προηγείται ο αρχηγός!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δε μίλησαν από πλευράς μας; Δεν είχα υπόψη μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να μιλήσεις τελευταίος; Θα μιλήσω εγώ τελευταίος!

Ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσοιρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όπως προσέξατε, εμείς δε δηλώναμε, μέχρι να δηλώσει κάποιος. Θέλω να κάνω καθαρό ότι για καθένα ομιλητή από άλλο κόμμα θα εγείρεται και ένας δικός μας. Κύριε, εν τζαι εμποδίζω σας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δε νομίζω να υπάρχουν πολλά που χρειάζεται κάποιος να προσθέσει στα όσα ήδη έχουν αναφερθεί και από τους δύο προηγούμενους συναδέλφους που μίλησαν, ιδιαίτερα για το θέμα της πραγματικής αύξησης που παρατηρείται αυτή τη στιγμή διεθνώς του πετρελαίου, κάτι το οποίο οδηγεί παγκόσμια διάφορες χώρες να αυξήσουν τις τιμές του πετρελαίου και στις χώρες τους.

Ασφαλώς και σε μας αυτή η πρακτική, αυτός ο κανόνας, πιστεύω ότι πρέπει να εφαρμοστεί. Και βρίσκουμε δικαιολογημένη την αντίδραση της κυβέρνησης και μάλιστα με τον τρόπο που την καταθέτει την πρότασή της, με τους κανονισμούς ενώπιον της Βουλής, με το να πάρει ένα μεγάλο ποσοστό οποιουδήποτε ελλείμματος δημιουργείται από την επιβάρυνση του δημόσιου ταμείου. Παράλληλα, θεωρούμε ότι είναι ικανοποιητικό το γεγονός ότι ο Υπουργός Οικονομικών επιβεβαίωσε και δεσμεύτηκε ότι, σε περίπτωση που θα μειωθεί δραστικά η τιμή του πετρελαίου διεθνώς και θα πάει στα είκοσι ένα δολάρια, απ' ό,τι θυμάμαι, θα υπάρξει άμεση τροποποίηση της τιμής, με συγκεκριμένους κανονισμούς που θα φέρει η κυβέρνηση. Θεωρούμε επίσης ικανοποιητικό το γεγονός ότι η κυβέρνηση αναλαμβάνει δέσμευση να αναπροσαρμόσει το σύστημα όσον αφορά τις τιμές, κάτι το οποίο, απ' ό,τι έχω αντιληφθεί, μέσα στους προσεχείς μήνες θα γίνει πραγματικότητα, ώστε να αποφευχθεί το φαινόμενο να υπάρχει αύξηση της τιμής του πετρελαίου στην Κύπρο, όταν αυξάνει διεθνώς και να μην υπάρχει μείωση, όταν υπάρχει διεθνώς μείωση. Απ' εκεί και πέρα, νομίζω ότι δεν μπορεί να αποτελέσει πρόφαση ή επιχείρημα το γεγονός ότι για τον άλφα ή βήτα λόγο ίσως να υπάρχει κάποιο πρόβλημα για το πότε θα έπρεπε να εφαρμοστεί αυτή η αύξηση. Είναι κάτι που αναμένουμε και από το Γενικό Εισαγγελέα να τοποθετηθεί. Και έτσι υπό τας περιστάσεις πιστεύουμε ως Ενωμένοι Δημοκράτες ότι πρέπει να κατανοήσουμε αυτό το αίτημα το οποίο η κυβέρνηση φέρνει ενώπιον της Βουλής. Ένα αίτημα που οδηγεί στην απλή λογική σκέψη ότι κάπου πρέπει να βρεθούν αυτά τα χρήματα και να μην επιβαρυνθεί πλήρως το δημόσιο ταμείο.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι Ενωμένοι Δημοκράτες θα υποστηρίξουν τους κανονισμούς που υποβάλλει σήμερα η κυβέρνηση και θα τους ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αύξηση των διεθνών τιμών πετρελαίου είναι μια πραγματικότητα. Πραγματικότητα είναι επίσης και η αύξηση της ισοτιμίας του δολαρίου. Αυτά είναι γεγονότα τα οποία ουδόλως μπορεί κάποιος να τα αγνοήσει ή να θεωρήσει ότι είναι μικρά πράγματα. Αυτή η κατάσταση οπωσδήποτε θα επιβαρύνει την Κύπρο, θα επιβαρύνει την κυπριακή οικονομία είτε με τον έναν είτε με τον άλλο τρόπο.

Όμως, εξετάζοντας αυτό το θέμα, θα πρέπει να θυμηθούμε και να βάλουμε μπροστά μας κάποια άλλα συναφή γεγονότα. Ποια είναι αυτά τα συναφή γεγονότα; Τον περασμένο Οκτώβριο αυτό το σώμα ψήφισε αύξηση στους φόρους κατανάλωσης, σε μια σειρά από είδη, περιλαμβανομένης της αύξησης του φόρου κατανάλωσης και στα πετρελαιοειδή. Δηλαδή, την ώρα που οι τιμές διεθνώς ανέβαιναν, έπρεπε να είχαμε προβλέψει ορθά ότι αυτό το είδος των πετρελαιοειδών ίσως να ήταν κάτι που δεν έπρεπε να επιβαρυνθεί με πρόσθετους φόρους κατανάλωσης. Δε λέω τώρα ότι είναι κάτι που μπορούμε να το ανατρέψουμε ή να το επαναφέρουμε στην προηγούμενη τάξη πραγμάτων. Όμως δείχνει ότι δεν προσέξαμε, όσο έπρεπε, την τάση που υπήρχε για μεγάλη αύξηση στη διεθνή τιμή του πετρελαίου. Πέραν αυτού, είναι ήδη αποφασισμένο να αυξηθεί ο φόρος προστιθέμενης αξίας κατά δύο μονάδες σε ένα μήνα. Αυτό είναι και πάλι μια επιβάρυνση στον πληθυσμό, στην οικονομία της χώρας. Είναι κανείς που αμφισβητεί ότι, όταν βρισκόμαστε μπροστά σε ένα πρόβλημα, εξετάζοντας το πρόβλημα, δεν πρέπει να διερωτόμαστε τι θα κάμουμε, πώς θα το κάνουμε και πότε θα το κάνουμε; Και υπογραμμίζω αυτό το τελευταίο που έχω πει, το "πότε". Και πάντοτε στην αντιμετώπιση ενός προβλήματος η καταλληλότητα του χρόνου είναι, κατά τη δική μας εκτίμηση, πολύ σημαντικός παράγοντας.

Η δική μας πλευρά, αν εναντιώνεται στο θέμα της άμεσης αύξησης στα πετρελαιοειδή, δεν είναι γιατί αγνοεί τα γεγονότα. Πιστεύει όμως ότι, αν ενεργήσουμε για την άμεση αύξηση αυτή τη στιγμή, θα προκαλέσουμε σειρά αλυσιδωτών επιπτώσεων. Και αυτό το πράγμα δεν το λέμε μόνο εμείς, δε το λέει μόνο το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις το λέει προφανώς και το ΔΗΚΟ, το λέει προφανώς και η ΕΔΕΚ, αλλά, πέραν αυτού, το λένε και μαζικές οργανώσεις, επαγγελματικές, όπως είναι οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, όπως είναι η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων, όπως είναι το ΚΕΒΕ. Συνεπώς, ό,τι έπρεπε να εξετάσει κανείς είναι κατά πόσο ήταν η ώρα να προχωρήσουμε στην αύξηση των πετρελαιοειδών.

Ακόμα δε το ίδιο το Υπουργικό Συμβούλιο πριν από έναν ή ενάμιση μήνα περίπου, δε θυμάμαι ακριβώς, εξετάζοντας αυτό το θέμα, είχε αποφασίσει να μην προχωρήσει στην αύξηση. Και αποφάσισε να μην προχωρήσει στην αύξηση, προφανώς όχι διότι δεν έπρεπε να αυξηθούν οι τιμές, αλλά ακριβώς σταθμίζοντας τις επιπτώσεις γι' αυτό απέφυγε να προχωρήσει στην αύξηση. Πώς γίνεται τώρα, μετά από εκείνη την απόφαση η οποία λήφθηκε πριν από ένα μήνα για αποφυγή της αύξησης της τιμής της βενζίνης και του πετρελαίου, να έρθουμε σε ένα μήνα και να πούμε «α, τώρα τα πράγματα άλλαξαν»! Καθόλου δεν άλλαξαν. Οι επιπτώσεις οι οποίες υπολογίστηκαν ότι θα υπήρχαν και θα προκαλούντο πριν από ένα μήνα, κατά τη δική μας εκτίμηση, θα προκληθούν και τώρα. Και συνεπώς η οικονομία γενικότερα θα πληγεί πολύ περισσότερο με την αύξηση η οποία θα επιβληθεί τώρα παρά με το να καθυστερήσει ακόμα κάποιο χρονικό διάστημα.

Συνεπώς, η δική μας θέση επί του θέματος αυτή τη στιγμή είναι εναντίον της αύξησης των πετρελαιοειδών. Αλλά, επειδή λέχθηκαν μερικά πράγματα, θα ήθελα να τα σχολιάσω πολύ σύντομα.

Το πρώτο που ελέγχθη είναι ότι στην Ευρώπη, το είπε ο κ. Προδρόμου, οι τιμές αυξήθηκαν τα τελευταία δύο ή τρία χρόνια τέσσερις φορές, ενώ στην Κύπρο, λέει, δεν αυξήθηκαν. Δεν αυξήθηκαν στην Κύπρο, γιατί οι τιμές που ίσχυαν στην Κύπρο, εξαιρουμένου του φόρου κατανάλωσης, ήταν σχεδόν στο διπλάσιο -ομιλώ για τη βενζίνη- απ' ό,τι ήταν στις πλείστες χώρες της Ευρώπης. Αυτή η διαφορά ομολογουμένως ήταν εμφανής. Και το έσοδο που προερχόταν από αυτή την αυξημένη τιμή πήγαινε στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Ορθά ή λανθασμένα, δεν το εξετάζω. Συνεπώς, εφόσον είχαμε πολύ πιο ψηλές τιμές από την Ευρώπη, γιατί θα έπρεπε να τις αυξάνουμε και εμείς, οσάκις η Ευρώπη θα αύξανε την τιμή που είχε εκεί;

Το δεύτερο που θέλω να σχολιάσω είναι κατά πόσο η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού είναι κοινωνικά δίκαιη, αντί η αύξηση των τιμών. Και επειδή ο κ. Προδρόμου έθιξε αυτό το θέμα, ότι, αν επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός, κοινωνικά θα είναι μια αδικία, γιατί θα επιβαρυνθούν προφανώς ομάδες πληθυσμού οι οποίες δεν έχουν να επιβαρυνθούν από την αύξηση των πετρελαιοειδών, εγώ λέω ότι αυτή δεν είναι μια μόνιμη πολιτική, που λέμε ότι ο κρατικός προϋπολογισμός θα συνεχίσει να επιβαρύνεται εξαιτίας της αύξησης των τιμών. Αν στην περίπτωση του ΡΙΚ αποφασίσαμε το τέλος να καταργηθεί και να το επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός, ήταν γιατί, για κάποιους λόγους, κρίναμε ότι ο προϋπολογισμός έπρεπε να απορροφήσει αυτό το βάρος. Συνεπώς και σ' αυτή την περίπτωση κρίνουμε ότι ο προϋπολογισμός μπορεί ακόμα, για κάποιο χρόνο, να κρατήσει το βάρος από την αύξηση των διεθνών τιμών με την ελπίδα -μπορεί να μην είναι πολύ βάσιμη- ότι είναι δυνατόν οι τιμές να οδηγηθούν προς μια πτωτική τάση ή ακόμα και η ισοτιμία του δολαρίου να αλλάξει προς όφελος της κυπριακής λίρας.

Δε θα προχωρήσω περισσότερο, απλώς θα επαναλάβω ότι για όλους αυτούς τους λόγους, για τις πολύ δυσμενείς επιπτώσεις που εμείς βλέπουμε ότι θα προκύψουν για την κυπριακή οικονομία, τασσόμαστε εναντίον της αύξησης της τιμής των πετρελαιοειδών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης, αν θέλει. Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή ξέρω την προτίμηση του κ. Αναστασιάδη να μιλά τελευταίος, να μην του στερήσω αυτό το προνόμιο, αν δεν ενοχλείται.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ποσώς.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Προτιμάς, ε;

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Άλλωστε θα είμαι πολύ σύντομος.

Αν εξεταστεί μεμονωμένα το θέμα της αύξησης της τιμής των πετρελαιοειδών ως αποτέλεσμα της διεθνούς αύξησης της τιμής του αργού πετρελαίου και του δολαρίου -της ισοτιμίας του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας-, τότε χωρίς συζήτηση η απάντηση είναι, ναι, θα πρέπει να αυξηθεί και η τιμή των πετρελαιοειδών. Όμως δεν ξεκινούμε στο κενό, δεν ξεκινούμε μόνο για τις τιμές των πετρελαιοειδών και δεν ξεκινούμε μόνο για τα είδη των πετρελαιοειδών που υπόκεινται σε φορολογία στην Κύπρο.

Επίσης δεν μπορεί να παραγνωρισθεί το γεγονός ότι στην Κύπρο υπάρχει ένα ειδικό τιμολογιακό σύστημα που δεν υπάρχει στις άλλες χώρες, ούτε ότι πολλές από τις άλλες χώρες, είτε οι ίδιες είναι παραγωγοί πετρελαίου είτε τα διυλιστήρια εργάζονται πάνω σε άλλη βάση και με άλλες συμφωνίες ή συμμετέχουν στην παραγωγή του αργού πετρελαίου. Επομένως πιστεύω ότι είναι κάπως αυθαίρετη και μονομερής η άποψη ότι όποιος δε δει την αλήθεια, ότι είναι οι εξωγενείς παράγοντες που προκαλούν την ανάγκη για αύξηση των τιμών λιανικής πώλησης, είναι είτε ανεύθυνος είτε δεν ξέρει τι γίνεται.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν το είπαμε αυτό ακόμα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ακόμα δεν το είπατε, αλλά υποθέτω αυτά είναι τα συμπεράσματα που βγαίνουν από όσα έχει πει ο κ. Προδρόμου. Και βέβαια, παρ' όλο που ο Πρόεδρος της Βουλής σας είπε: «Βεβαίως, δικαιούστε να αστείευεστε όσον αφορά τις συζητήσεις για το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την πτώση του δολαρίου», εγώ δεν θεωρώ ότι είναι θέμα αστεϊσμού.

Και μια και το εγείρετε να πούμε ότι για μας το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, που ούτε χρήματα μας δίνει ούτε δάνεια μας δίνει, ούτε το έχουμε ανάγκη από οικονομικής πλευράς... πλην του ότι έχει ένα κύρος βεβαίως η κατάταξη από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, προπάντων άμα θέλει να πει κάποια νέα πράγματα και όχι αυτά που έλεγε, σαν να ήταν πλάκα γραμμοφώνου από το 1965, σας διαβεβαιώ, ως σήμερα ακριβώς τα ίδια ... Και δεν είμαστε μόνο εμείς

που κάνουμε τις εκτιμήσεις μας για την εμβρίθεια και τη βαθύτητα των διαγνώσεων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Θα μπορούσα να αναφέρω άλλες έξι επτά χώρες που έχουν την ίδια άποψη, αλλά δεν είναι αυτό το θέμα.

Εμείς νομίζω ότι έχουμε έμπρακτα δείξει ότι και επίγνωση έχουμε της σημασίας και των επιπτώσεων που έχουν η αύξηση της τιμής του αργού πετρελαίου στο εξωτερικό και η ανάγκη για εγχώρια αύξηση. Ας υπενθυμίσουμε ότι μόνο το ΔΗΚΟ έχει υπερψηφίσει την πρόσφατη αύξηση των πετρελαιοειδών κατά δύο σεντ. Αν πήραμε εκείνη την απόφαση, ναι, ήταν γιατί πιστεύαμε ότι, μετά από την ενδελεχή μελέτη όλων των πτυχών από την κυβέρνηση, ήταν αναπόφευκτη η επιβολή εκείνης της αύξησης, όπως μας ελέχθη, ώστε να δοθεί καιρός στην κυβέρνηση να μελετήσει το όλο σύστημα της τιμολογιακής πολιτικής της και να φέρει ένα νέο σύστημα για τον τρόπο υπολογισμού και εφαρμογής αυτού του συστήματος.

Έχουν περάσει τέσσερις μήνες έκτοτε. Και για να υπενθυμίσω, η πρώτη αναφορά από τον Υπουργό Εμπορίου για την αύξηση των πετρελαιοειδών έγινε το Γενάρη, με τη γνωστή αναστάτωση, λέγοντας ότι την Πέμπτη θα ληφθεί απόφαση για αύξηση είτε επτά σεντ είτε δέκα σεντ το λίτρο. Θυμάστε όλοι πόση αναστάτωση προκλήθηκε τότε στην αγορά. Για να έρθει η κυβέρνηση και να αποφασίσει ότι δεν ήταν λογικό τότε να επιβάλει τέτοιου ύψους αύξηση. Και αντικαταστάθηκε εκείνη η αύξηση με το πακέτο των φορολογιών που έφερε η κυβέρνηση και εμείς, επαναλαμβάνω, υπερψηφίσαμε τα δύο σεντ που έφερε η κυβέρνηση.

Εμείς δεν είμαστε βέβαιοι ότι από την κυβέρνηση έχουν μελετηθεί όλες οι πτυχές που συνδέονται με αυτό το θέμα. Δε λέω ότι δεν έχουν μελετηθεί, αλλά δεν αναφέρθηκαν στη Βουλή. Και αυτό είναι μια άλλη ένδειξη ότι η κυβέρνηση, που γνωρίζει ότι δεν έχει την πλειοψηφία στη Βουλή, δε μερίμνησε να ενημερώσει τα κόμματα ή να συζητήσει μαζί τους, προτού πάρει αυτό το μέτρο. Για παράδειγμα, εγώ, τώρα που μιλώ, δεν ξέρω ποια θα είναι η επίπτωση στον πληθωρισμό. Και ούτε το υπουργείο μπορεί να ξέρει· ξέρει να υπολογίσει ότι είναι περίπου 5%. Μα, δεν αρκεί μόνο ο υπολογισμός αυτού του ποσοστού. Έχει σημασία, κάτι που ανέφερε, νομίζω, προηγουμένως ο κ. Αντωνίου, και ο χρόνος, η σύμπτωση της επιβολής αυτών των αυξήσεων. Αμέσως μετά την επιβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας την 1η Ιουλίου, μια πρόσθετη αύξηση στα πετρελαιοειδή... Και δεν είναι μόνο οι μικρές και λίγες τάξεις που έχει αναφερθεί ότι καταναλώνουν πετρελαιοειδή. Είναι σχεδόν κάθε πολίτης που καταναλώνει όλα τα είδη των πετρελαιοειδών, άλλος πολύ και άλλος λίγο. Δεν ξέρω πόσο αυτή η σωρευτική επίδραση των αυξήσεων και η χρονική σύμπτωση των αυξήσεων θα επηρεάσουν τον πληθωρισμό και, πέραν του πληθωρισμού, τις τιμές.

Δεν είμαστε βέβαιοι ότι έχει υπολογιστεί πολύ σωστά πόσα θα στοιχίσει στην κυβέρνηση, ως εργοδότη, η παραχώρηση της ΑΤΑ στους εργαζόμενους που θα γίνει, έστω, στους έξι μήνες. Αλλά, είναι αυτή η ταμειακή σύγκριση μόνο αρκετή; Δηλαδή το γεγονός ότι για ένα εξάμηνο οι εργαζόμενοι, που καλύπτονται από την ΑΤΑ, θα καταβάλλουν τις αυξημένες τιμές, για να τα πάρουν στο τέλος του εξαμήνου, πρέπει να αφήνει αδιάφορη την κυβέρνηση; Όμως η ΑΤΑ καλύπτει όλους τους εργαζόμενους, ώστε να λεχθεί ότι θα αναπληρωθεί η

πρόσθετη δαπάνη από την αύξηση στην αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή; Δεν ξέρω τώρα αριθμούς, γιατί οι αριθμοί μου είναι κάπως παλαιότεροι, νομίζω ούτε το 30% των εργαζομένων στην Κύπρο δεν καλύπτεται από την αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή. Τι έγινε με τους υπόλοιπους;

Και να πω και κάτι άλλο: Έχει υπολογίσει η κυβέρνηση πόσο είναι το πρόσθετο εισόδημα που θα έχει από το φόρο εισοδήματος λόγω των αυξημένων μισθών; Έχει υπολογίσει η κυβέρνηση, άμα το δημοσιονομικό έλλειμμα αυξηθεί περαιτέρω, ποια θα είναι η επίπτωση στην κατάσταση της Κύπρου όσον αφορά τη δανειοδοτική της δυνατότητα από το εξωτερικό και τι επίπτωση θα έχει αυτό πάνω στα επιτόκια των δανείων, είτε εκείνα που έχουμε με κυμαινόμενα επιτόκια είτε εκείνα τα οποία είναι δυνατό να χρειαστεί να γίνουν στο μέλλον; Δε λέω ότι όλα αυτά δεν είναι μελετημένα, αλλά οι βουλευτές που σπεύδουν να πουν ότι επειδή αυξήθηκε η τιμή του αργού πετρελαίου στο εξωτερικό, αναπόφευκτα πρέπει σήμερα -και τονίζω το χρονικό σημείο, σήμερα- να γίνει αυτή η αύξηση ... Νομίζω ότι δε μας πείθουν ότι ενημερώθηκε η Βουλή πλήρως για όλες τις επιπτώσεις που είναι δυνατόν να έχει αυτό το σοβαρό μέτρο στην οικονομία.

Και λέω είναι μεν εύκολο ένας να λάβει μέτρα, ώστε να αυξηθεί είτε ο ρυθμός ανάπτυξης ενός κράτους είτε ο πληθωρισμός -και αυτό πιστεύω ότι οι οικονομολόγοι θα το επιβεβαιώσουν, είναι αλήθεια- το δυσκολότερο όμως δε είναι να συμπτύξεις αργότερα την αύξηση του πληθωρισμού. Γιατί, όπως σωστά παρατηρήθηκε από ένα συνάδελφο στη συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών πριν από λίγο, αναπόφευκτα, κατά παράδοση στην Κύπρο, η αύξηση στην τιμή ενός είδους γενικής κατανάλωσης, όπως είναι τα πετρελαιοειδή, ναι, θα φέρει αυτόματη αύξηση των τιμών όλων των προϊόντων· είτε ο συντελεστής στην τελική αξία του προϊόντος από τα πετρελαιοειδή είναι μεγάλος είτε είναι μικρός, όλα.

Είναι το ίδιο που γίνεται, όταν επιβάλλονται εισαγωγικοί δασμοί. Επιβάλλονται εισαγωγικοί δασμοί 2% ή 3% πάνω σ' ένα είδος και αυξάνεται 2% ή 3% η τιμή του είδους, ενώ ο εισαγωγικός δασμός είναι ένα μικρό ποσοστό της συνολικής αξίας του προϊόντος που πωλείται. Το ίδιο με τους μισθούς των εργατοϋπαλλήλων: Δίνεται αύξηση 2% ή 3% -είμαστε ευτυχείς τα τελευταία δέκα χρόνια να είναι τέτοιες οι αυξήσεις ετησίως- και αυξάνεται η τιμή του τελικού προϊόντος κατά 2% ή 3%. Έχει υπολογιστεί ποιες θα είναι οι επιπτώσεις αυτής της αύξησης της τιμής των πετρελαιοειδών σήμερα με τη σύμπτωση της αύξησης, επαναλαμβάνω, τη χρονική, του ΦΠΑ πάνω στις τιμές και στα άλλα ημερομίσθια των υπαλλήλων, πάνω στις τιμές γενικά, πάνω στην οικονομία γενικά; Εμείς δεν είμαστε ικανοποιημένοι.

Και επαναλαμβάνω, όταν εμείς πεισθήκαμε και υπερψηφίσαμε την προηγούμενη αύξηση των δύο σεντ για τα πετρελαιοειδή, ήταν με την υπόσχεση ότι μελετώνται νέο σύστημα γι' αυτά που είπα, και η τιμολογιακή πολιτική και αναθεώρηση του συστήματος υπολογισμού αυτών των τιμών. Έχει γίνει τίποτε; Μας έχει λεχθεί ότι υπάρχει μια υπόσχεση ότι πριν την εκπνοή του έτους, δηλαδή σε έξι μήνες από σήμερα, θα υποβληθεί μια συγκεκριμένη μελέτη.

Και μας ενοχλεί ακόμα περισσότερο η ευκολία -και εδώ είναι που γεννάται θέμα σοβαρότητας και υπευθυνότητας- με την οποία παρουσιάζονται λύσεις εξωπραγματικές, όπως το θα ελευθερωθεί η εμπορία των πετρελαιοικών

προϊόντων στην Κύπρο. Για όνομα του Θεού! Με τρεις εταιρείες μόνο, οι οποίες εργάζονται με βάση τη λιανική κατανάλωση, μόνο σε πρατήρια πετρελαιοειδών, με το νόμο περί Πολεοδομίας που δεν επιτρέπει την ανέγερση πλέον, εκ των πραγμάτων, αντικειμενικά, νέου σταθμού, γιατί καθορίζεται από το νόμο περί Πολεοδομίας πόσο θα απέχουν από στρίψιμο, πόσο θα απέχουν από άλλα διάφορα πολεοδομικά στοιχεία. Είναι αφέλεια να λέμε ότι θα υπάρξει οποιαδήποτε άλλη εταιρεία πετρελαιοειδών του εξωτερικού που θα έρθει στην Κύπρο να κάμει επενδύσεις, να κάμει αποθηκευτικούς χώρους, να μετέχει στο διυλιστήριό μας ή να εισάγει διυλισμένα προϊόντα και να βρει τους τρόπους να διαθέτει αυτά τα προϊόντα μέσω των σταθμών των πετρελαιοειδών. Ποια θα έρθει; Κι αν θα έρθει, πότε; Μετά από μία δεκαετία, πέντε χρόνια; Και πώς θα σπάσει το ολιγοπώλιο το οποίο υπάρχει; Γιατί επομένως εμείς να μην έχουμε αμφιβολίες αν είναι υπεύθυνα που γίνονται αυτές οι διακηρύξεις ότι μέσα σ' ένα εξάμηνο θα μελετηθεί ο τρόπος ελευθερίας της πώλησης, της εμπορίας, αν θέλετε, των πετρελαιοειδών; Όλων των προϊόντων· δε μιλάω μόνο για τη βενζίνη.

Άλλο θέμα το οποίο δεν είμαστε βέβαιοι πόσο έχει εκτιμηθεί δεόντως. Από τα στοιχεία που μας έδωσαν πριν λίγο, αν δεν κάνω λάθος, από τις αυξήσεις κατά ένα σεντ το λίτρο στα είδη βενζίνης, αμόλυβδης ή μετά μολύβδου, είναι περίπου £251.000 ή κάτι τέτοιο το μήνα. Με τα πετρελαιοειδή τα άλλα, το αργό πετρέλαιο ή το ακάθαρτο πετρέλαιο, την κεροζίνη και τα άλλα προϊόντα, είναι μισό εκατομμύριο. Πώς έγινε η αντιστοιχία της διαφοροποίησης των τιμών των δύο προϊόντων ή των τιμών της αύξησης;

Και λέμε ότι η κυβέρνηση θα απορροφήσει το 40% και το 60% οι τιμές. Γιατί σαράντα και γιατί όχι τριάντα πέντε, όσα κι αν είναι; Εμένα είναι η αναλογία που με ενδιαφέρει. Ποιος είναι ο λόγος; Έχει υπολογιστεί ότι ο προϋπολογισμός μας αντέχει τόσα και όχι περισσότερα; Έχει υπολογιστεί ότι δίκαιο, για παράδειγμα, είναι το 40% με 60% και όχι το 45% με 65% ή ανάποδα; Εμείς δεν είμαστε βέβαιοι ότι όλα αυτά τα θέματα έχουν μελετηθεί και γι' αυτό, με το δικαίωμα που μας δίνει η επίδειξη υπευθυνότητας στην προηγούμενη έγκριση των αυξήσεων, νομίζω ότι είμαστε δικαιολογημένοι να λέμε, «Όχι, εμείς θέλουμε να αναμένει η κυβέρνηση ακόμα λίγο.» Θα επαναλάβω το επιχείρημα που ελέχθη από άλλο συνάδελφο. Πριν ένα μήνα, η ίδια η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα παρέτεινε τη χρηματοδότηση μερικώς της αύξησης των τιμών των πετρελαιοειδών αναμένοντας τι θα γίνει.

Τι έχει αλλάξει στον ένα μήνα; Αν έχει αλλάξει κάτι, είναι προς το ευνοϊκότερο που έχει αλλάξει. Το δολάριο, στην αντιστοιχία με την κυπριακή λίρα, έχει πέσει 4%, αν δεν κάνω λάθος -την τελευταία εβδομάδα, τις τελευταίες τρεις μέρες-, συνέρχεται η ΟΠΕΚ, για να εξετάσει, κάτω από πίεση βεβαίως μεγαλύτερων δυνάμεων, από τις παραγωγικές χώρες,...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και από την Κύπρο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και από την Κύπρο, ναι, λόγω της συζήτησης που είχαμε για το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Το να διεκδικείς το πώς θα κανονίσεις τα του οίκου σου, όσο μικρός και αν είσαι, είναι αναφαίρετο δικαίωμα δικό σου. Μπορεί να μας

επηρεάζουν οι αποφάσεις που παίρνουν οι μεγάλοι καταναλωτές των πετρελαιοειδών, αλλά το μικρό μέγεθός μας είναι και η δύναμή μας. Γιατί και τα προβλήματά μας είναι μικρότερα και μπορούμε να τα αντιμετωπίσουμε εμείς πιο εύκολα από ό,τι μπορούν για παράδειγμα οι Ηνωμένες Πολιτείες, αν κοπούν εκατό χιλιάδες βαρέλια παραγωγής, έστω από το Ιράκ. Όπως τους έκανε τον περασμένο Δεκέμβριο, που είπε: «Αν δεν αλλάξετε το σχέδιο “τρόφιμα με πετρέλαιο”, σταματώ την παραγωγή αμέσως». Και έσπευσαν σε δεκαπέντε μέρες να ικανοποιήσουν την απαίτησή του, όσον αφορούσε τους όρους που έβαλλε.

Λοιπόν, αν αναμένεται επομένως η συνάντηση της ΟΠΕΚ -και μιλώ για τις χώρες που μετέχουν, που δεν είναι όλες, διότι οι άλλες θα ακολουθήσουν για την αύξηση της παραγωγής- και αν υλοποιηθεί η δήλωση του Ιράκ, ότι θα αυξήσει την παραγωγή του κατά πεντακόσιες χιλιάδες βαρέλια -οι αριθμοί μου μπορεί να μην είναι απόλυτα έγκυροι, αλλά είναι κάπου σε εκείνα τα περιθώρια- γιατί δεν μπορεί να περιμένει η κυβέρνηση τουλάχιστον μέχρι τότε; Είναι πέντε εκατομμύρια το μήνα. Εάν δημιουργηθούν οι συνθήκες, μάς έχει λεχθεί, αν πέσει η ισοτιμία του δολαρίου... παρεμπιπτόντως δεν είμαι τόσο σίγουρος αν είναι το δολάριο που ανέβηκε ή είναι η λίρα μας που έπεσε ή και τα δύο, δεν ξέρω...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Το ίδιο πράγμα είναι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι το ίδιο πράγμα, είναι διπλή. Και αν ανέβηκε εκείνο και έπεσε η δικιά μας, είναι διπλή η διαφορά που έγινε. Επομένως ελέγχθη ότι εάν πέσουν οι τιμές του αργού πετρελαίου και επιτευχθεί μείωση της ανισοτιμίας του δολαρίου ως προς την κυπριακή λίρα, η κυβέρνηση, ναι, ο μιν κύριος Υπουργός Οικονομικών είπε ότι δεσμεύεται το Υπουργικό Συμβούλιο ότι θα γίνει η μείωση, ο δε Υπουργός Εμπορίου είπε ότι ίσως να εξετάσουν τη μείωση. Όμως αυτή η ελπίδα, αν πραγματοποιηθεί, τίθεται υπό μια αίρεση που είναι μάλλον, κατά τη γνώμη μου, ανεφάρμοστη. Ότι θα πέσει η τιμή του πετρελαίου -μιλούμε τώρα για τους προσεχείς δύο ή τρεις μήνες- στα \$21 και κάτω και ότι η ισοτιμία του δολαρίου από \$1,55, τι είναι, θα πάει στα \$2. Δε νομίζω ότι σε προεκλογική περίοδο στην Αμερική, και να είναι έτσι οι ροπές, θα επιτρέψουν τέτοια πτώση της τιμής του δολαρίου.

Λυτούμαι, είπα ότι δε θα μιλούσα πολύ, αλλά παρασύρθηκα από την πρόκληση. Επομένως, εμείς δε θα ψηφίσουμε αύξηση των πετρελαιοειδών, γιατί δεν είμαστε πεπεισμένοι ότι έχουν μελετηθεί όλες οι πτυχές. Και επαναλαμβάνω ξανά, εμείς έχουμε το τεκμήριο της υπευθυνότητας και αν ήταν να εξεταστεί μόνο, μεμονωμένα, το θέμα της αύξησης του αργού πετρελαίου με τις τιμές της λιανικής κατανάλωσης των πετρελαιοειδών στην Κύπρο, ναι, σίγουρα η απάντηση ανεπιφύλακτα είναι ότι πρέπει να ακολουθήσουμε αυτή την πορεία.

Όμως όχι μόνο τούτο. Όχι προτού αλλάξει η τιμολογιακή πολιτική. Όχι προτού μας πείσει η κυβέρνηση ότι έχει μελετήσει με τη σοβαρότητα που πρέπει όλες αυτές τις πτυχές που έχω αναφέρει ή, αν θέλετε, προτού μας τις πει. Γιατί δε θέλω να πιστέψω ότι είναι δυνατό να λήφθηκε μια τέτοια σοβαρή απόφαση με την ίδια προχειρότητα που ελήφθη η άλλη απόφαση, ότι θα ελευθεροποιήσουμε

το εμπόριο των πετρελαιοειδών στην Κύπρο. Και, σας παρακαλώ, μη μου πείτε ότι είναι υπεύθυνες κουβέντες αυτές, από υπεύθυνα χείλη, να λέγεται ότι εντός έξι μηνών θα βρούμε τον τρόπο για την ελευθεροποίηση της εμπορίας των πετρελαιοειδών στην Κύπρο.

Επομένως παρακαλώ τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού να έχουν υπόψη τους ότι δεν είναι μόνο μια πτυχή που υπάρχει και άρα δεν είναι αναγκαστικά ανεύθυνοι αυτοί οι οποίοι δε δέχονται να υιοθετήσουν χωρίς εξηγήσεις τα “θέσφατα” που φεύγουν από τα χείλη των υπουργών ή της κυβερνήσεως. Και δεν αναφέρομαι στον Υπουργό Οικονομικών, τουλάχιστον όχι ειδικότερα σε εκείνον.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εξαιρουμένων των παρόντων.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από τα επιχειρήματα που έχω ακούσει, θα ανέμενα ότι η κατάληξη θα ήταν ότι δυστυχώς δεν έχουμε άλλη επιλογή, παρά να ακολουθήσουμε ένα δρόμο δύσκολο που πάντοτε θέλει πολύ θάρρος. Το ευκολότερο είναι να ακολουθήσει κανένας αυτόν που αρέσει περισσότερο εις τους ψηφοφόρους. Και αυτό είναι που με ανησυχεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί, ακούοντας και τα επιχειρήματα που δε στερούνται καμιάς απολύτως βάσεως, εγώ τα θεωρώ απόλυτα λογικά και αυτά που είπε ο κ. Παπαδόπουλος και αυτά που ανέφερε ο κ. Αβραάμ Αντωνίου και τα όσα είπε ο κ. Χατζηδημητρίου. Πραγματικά, το τελευταίο και πολύ σωστό επιχείρημα που άκουσα από τον κ. Παπαδόπουλο ήτο να μην αναμένει κανένας ότι στους επόμενους τρεις μήνες θα έχουμε την ισοτιμία δολαρίου την οποία είχαμε στο παρελθόν. Παραδείγματος χάριν, το Δεκέμβριο του '96, όταν έγινε η τελευταία αύξηση, που στοίχιζε, κόστος δολαρίου και πετρελαίου, μόλις £11 τον τόνο, σε αντίθεση με σήμερα που στοιχίζει..., το βαρέλι, με συγχωρείτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάπου το διπλάσιο ή και πέραν αυτού ακόμα, £18,59 κανονικά.

Συμφωνώ μαζί σας και διερωτώμαι ειλικρινά, κύριε Παπαδόπουλε. Πότε θα αποφασίσουμε ότι δε θα συνεχίσει αυτό το κράτος να πληρώνει από τον κρατικό κορβανά την αύξηση που παρατηρείται, διότι δε θα υπάρξει μεταβολή; Εγώ συμφωνώ μαζί σας. Είναι πάρα πολύ δύσκολο να υπάρξει τέτοια ραγδαία μεταβολή στους επόμενους τρεις μήνες. Και το μέγα ερώτημα είναι: Αν, μετά έξι μήνες, η κυβέρνηση έρθει, για να αλλάξει όχι τιμολογιακή πολιτική; Διότι, τι να κάνει με τα ολιγοπώλια που έχουμε; Και εγώ συμφωνώ μαζί σας ότι δεν είναι εύκολη η φιλελευθεροποίηση. Πολύ ορθά αναφερθήκατε και εις τους όρους και εις τους τρόπους και εις τις επενδύσεις που πρέπει να γίνουν και αν συμφέρει στη μικρή αγορά της Κύπρου να έχουμε τέτοια μεγάλη έλευση εταιρειών, ώστε να βασιστούμε στο ότι ο ανταγωνισμός θα τα μειώσει. Εξάλλου και στην Ευρώπη

που υπάρχει ο ανταγωνισμός οι τιμές είναι πολύ ψηλότερες από ό,τι εις την Κύπρο.

Όμως εκείνο το οποίο θα ήθελα να πω είναι: Πώς μετά από ένα εξάμηνο, θα έρθουμε, παραμονές των εκλογών, να πούμε ότι δεχόμαστε την αύξηση των πετρελαιοειδών, χωρίς πολιτικό κόστος, όταν σήμερα που δεν το έχουμε και είμεθα εκ των πραγμάτων...; Διότι αν ήταν εκ παραλείψεων της κυβερνήσεως, να πούμε ότι φέρει ευθύνη η κυβέρνηση, διότι παρατηρείται αύξηση των πετρελαιοειδών. Εδώ υπάρχει, όπως ξεκάθαρα ελέχθη, εξωγενής επίδραση λόγω του ότι και το μέγεθος... Και είναι εδώ η μειονεξία μας και όχι η δύναμή μας, κύριε Παπαδόπουλε, αν επιτρέπεται η απάντηση σε ένα τέτοιο επιχείρημα, διότι όσο μικρότερη οικονομία και αγορά είσαι, ιδιαίτερα οικονομία, οι δυνατότητες που έχεις να αναπτύξεις πόρους... Ούτε πετρελαιοπηγές έχουμε, ούτε φυσικά νομισματοκοπείο, δια να κόψουμε έστω και πλαστά χαρτονομίσματα, δολάρια, και να υπερβούμε τα προβλήματα που εισάγει, δυστυχώς, είτε ο πληθωρισμός που ακολουθεί η Ευρώπη ή οι άλλες χώρες. Θέλουμε, δε θέλουμε, επηρεαζόμεθα από το τι συμβαίνει.

Εάν συνεπώς όλοι νοιαζόμαστε -και είδα πραγματικά τη λογική των επιχειρημάτων- εάν παραδείγματος χάριν αυξηθεί ο προϋπολογισμός, αυξηθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα, τότε αρχίζουμε να είμεθα μη αξιόπιστοι και εις άλλην κατηγορία κατατασσόμενοι, με αποτέλεσμα τα επιτόκια να είναι ψηλότερα. Λάβετε υπόψη ότι ήδη το δημοσιονομικό έλλειμμα είναι βεβαρημένο από, και πάλι, ενέργειες οι οποίες δε βαρύνουν με αμέλεια ή με κακοδιαχείριση των οικονομικών αυτή την κυβέρνηση.

Πρώτον, απώλεια δασμών ως αποτέλεσμα της τελωνειακής ένωσης £360.000.000 τα τελευταία τρία χρόνια £130.000.000 περίπου δασμούς χάνουμε από τη γενική συμφωνία εμπορίου. Άλλα εκατομμύρια, τα οποία είμεθα υποχρεωμένοι -και καλώς τα κατέβαλε η κυβέρνηση- που ανέρχονται περίπου σε 300 τόσα, λόγω της ανομβρίας επιπλέον των τελευταίων παροχών, επιπλέον της επιβάρυνσης του κρατικού προϋπολογισμού από την απαλλαγή του πολίτη από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα της Κύπρου. Και διερωτώμαι αν έχομε την πολυτέλεια να επιβαρύνουμε τον κρατικό προϋπολογισμό με ένα επιπλέον ποσό, που θα φτάνει τα £32.000.000 περίπου, μόνο για φέτος, για να επιχορηγούμε, όχι μόνο το πετρέλαιο, που επιχορηγεί η βενζίνη, αλλά και τη βενζίνη.

Και εκπλήττομαι ειλικρινά όταν ακούω επιχειρήματα ότι θα πρέπει γενικότερα το κράτος να βοηθά, ώστε όλοι αυτοί που κρατούν τις Μερσεντές, τα BMW... Κάποτε, έτσι, ακούοντας φιλολαϊκά επιχειρήματα, διερωτώμαι ειλικρινά πόσο πολύ νοιαζόμαστε γι' αυτούς όλους τους μεγαλοκαρχαρίες, οι οποίοι έχουν μεγάλη ιπποδυνάμειως αυτοκίνητα, ώστε να χρειάζεται το κράτος να συνεισφέρει για τους ίδιους! Οι μικροί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτοί τους οποίους υποτίθεται ότι αντιπροσωπεύουμε, είναι αυτοί οι οποίοι έχουν μικρής ιπποδυνάμειως αυτοκίνητα, είναι την ελάχιστη επιχορήγηση που θα έχουν από τον κρατικό προϋπολογισμό. Αυτοί είναι που φορολογούνται, για να πληρώνουμε των μεγαλοκαρχαριών τα αυτοκίνητα, την κατανάλωση βενζίνης, αλλά και την κατανάλωση πετρελαίου, την οποία στο τέλος η βενζίνη επιχορηγεί. Αυτά θα τα επιβαρύνεται το κράτος, για να πληρώνετε, ώστε όσοι έχουν

οδηγούς, όσοι πιθανό να μην έχουν οδηγούς, αλλά έχουν όλες αυτές τις μεγάλες λιμουζίνες -και δε μιλώ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ!

Να επιχορηγούμε αυτούς τους κυρίους, για να μη δεινοπαθήσουν! Δε αμφιβάλω και με κανέναν τρόπο δεν παραγνωρίζω την ορθότητα των επιχειρημάτων ότι υπάρχει το ενδεχόμενο της αυξήσεως του πληθωρισμού. Μα ούτως ή άλλως και το δημοσιονομικό έλλειμμα εκεί θα οδηγήσει! Εκείνο που με ανησυχεί περισσότερο και είδα ότι ήταν και στους δικούς σας προβληματισμούς, είναι η αξιοπιστία μας η οικονομική, που θα μας κατατάξει εις άλλην κατηγορία. Το ένα μετά το άλλο τα ελλείμματα... Διερωτώμαι, πού μας οδηγούν; Ελλείμματα τα οποία δε δημιουργούνται, επαναλαμβάνω, από κακοδιαχείριση, αλλά ξεκάθαρα από εξωγενείς παράγοντες. Από τη μια θέλομε έργα, από την άλλη θέλομε κοινωνική πολιτική. Από την άλλη κάποιοι από εδώ θα φύγουν να πάνε στα Κοκκινοχώρια, είμαι βέβαιος, απόψε και θα τους πουν: «Αποτρέψαμε την αύξηση του πετρελαίου», αλλά την ίδια ώρα θα υποβάλουν και αιτήματα αποζημιώσεως των πατατοπαραγωγών, διότι φέτος ήταν χαμηλότερη η βροχόπτωση και έχουν υποστεί ζημιές και οι πατάτες στο εξωτερικό είχαν... το κόστος της εμπορευσιμότητάς τους ή γενικότερα τα έσοδα από το εμπόριο των πατατών ήσαν ολιγότερα από ό,τι το κόστος παραγωγής τους.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ο κ. Ζιβανάρης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην μπορούμε σε τέτοια θέματα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μιλούμε όλοι μαζί ή να μιλά εκείνος που έχει το δικαίωμα; Θέλω να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να μιλήσω ή θα μιλούμε όλοι μαζί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, μπορείς να μιλήσεις.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εσείς προεδρεύετε. Εάν προήδρευα εγώ, δε θα δεχόμουν να γίνεται τόσοσ σάλος την ώρα που μιλά ένας ομιλητής.

Λέχθηκε ότι πριν ένα μήνα... Δεν είναι πριν ένα μήνα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και είναι με αυτή την υπευθυνότητα και εμείς που μπορούμε να πούμε ότι σήμερα δεν παίρνουμε την πλέον ευχάριστη απόφαση να υπερψηφίσουμε την αύξηση. Το πιο εύκολο θα ήταν να πούμε και εμείς: “Γιατί να ψηφίσουμε αύξηση; Ας αναμείνουμε”. Ήταν το Φεβρουάριο. Και ύστερα από δική μας πρωτοβουλιακή απόφαση, αλλά και των άλλων πολιτικών δυνάμεων, της κυβέρνησης συναινούσης, που δεν υπήρξε αύξηση αλλά αναμονή. Και καλά έκαμε που ανέμενε. Αλλά αντί επί τα βελτίω πήγαμε επί τα χειρίστω. Δηλαδή αντί να έχουμε μια μείωση της τιμής του πετρελαίου, αντίθετα, είχαμε αύξηση και αντί, δυστυχώς, κάμψη της ισοτιμίας δολαρίου – λίρας, είχαμε αύξηση. Αποτέλεσμα είναι το κράτος να υποχρεούται να καταβάλλει πέντε εκατομμύρια λίρες.

Και ερωτώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αν το κράτος αύριο δεν καταβάλει αυτές τις ζημιές των εταιρειών πετρελαιοειδών -δεν είναι υποχρεωμένο στο κάτω κάτω- τι θα γίνει; Οι εταιρείες πετρελαιοειδών τρεις είναι. Θα συμφωνήσουν μεταξύ τους να μην παραχωρούν στο διυλιστήριο νέες ποσότητες -αφού θα είναι επί ζημία που θα το κάνουν- και δε θα διυλίζεται πετρέλαιο. Πέστε μου, πού πάει η οικονομία αυτού του τόπου; Όλοι εμείς που σκεφτόμαστε τις όποιες τυχόν επιπτώσεις από μία αύξηση, η οποία δυστυχώς καθίσταται, επαναλαμβάνω, αναγκαία, ως αποτέλεσμα εξωγενών παραγόντων. Πέστε ότι παρέλυσε το καθετί λόγω της έλλειψης πετρελαίου. Ποια θα είναι η ευθύνη μας και η υπευθυνότητά μας απέναντι σ’ αυτό τον κόσμο, αν υπάρξει έλλειψη πετρελαίου; Αφού δε συμφέρει, δε φέρνουμε. Αν υπάρξει έλλειψη βενζίνης;

Επομένως το πώς και πότε, πάρα πολύ λογικά τέθηκε από τον κ. Αβραάμ Αντωνίου. Και συμφωνώ μαζί του ότι δυστυχώς, αν είναι αναγκαίο να γίνει κάτι, όχι γιατί το θέλει... Μα είναι κανένας που θέλει να αυξήσει τις τιμές των πετρελαιοειδών, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Αν ήταν στην ευχέρεια του καθενός από εμάς και ιδιαίτερα μιας κυβέρνησης, δε θα ήθελε να τις μειώσει; Να τις αυξήσει, γιατί; Για να προκαλέσει την αντίδραση του λαού; Και έχετε την εντύπωση ότι μακροπρόθεσμα θα πιστώσουν ότι επιτέλους υπήρξαν κάποιοι που αναχαίτισαν αυτή την τάση της αύξησης; Ούτε και εμείς θα θέλαμε να ψηφίσουμε. Και δεν ψηφίζουμε γιατί “ίσως” κατά τον άλφα ή το βήτα υπουργό, θα υπάρξει μείωση. Αν θα ψηφίσουμε, θα υπάρχει τροπολογία που θα λέει ότι στην περίπτωση μειώσεως των τιμών, είναι υποχρεωμένη η κυβέρνηση πλέον να αλλάξει εντελώς το σύστημα και να μειώσει τις τιμές των καυσίμων. Διαφορετικά ούτε και εμείς θα το δεχόμασταν, διότι, όντως, έτσι γίνεται στην Κύπρο. Άπαξ και μπήκε μια αύξηση, δεν αλλάζει με τίποτε.

Και εδώ δε διαφωνώ. Γι’ αυτό και λέω ότι το “ίσως” κάποιου υπουργού, δε νομίζω να εκφράζει τη βούληση του κόμματος να συνδράμει με υπευθυνότητα σε αυτό που απαιτούν τα δημόσια οικονομικά, ως αποτέλεσμα των εξωγενών παραγόντων. Εμένα με ενδιαφέρει η δήλωση του Υπουργού Οικονομικών, η

δέσμευση, αλλά και η δέσμευση η δική μας ότι προκειμένου να ψηφιστεί η οποιαδήποτε αύξηση, γίνεται υπό την αίρεση ότι, αν αλλάξουν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες τέθηκε η αύξηση, θα υπάρξει ανάλογη μείωση από πλευράς της κυβέρνησης.

Θα ήθελα να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η Κύπρος είναι η μόνη χώρα που έχει, παρά το γεγονός ότι μιλούμε όλοι για το περιβάλλον, τιμές πετρελαίου χαμηλότερες της βενζίνης, όταν στο εξωτερικό είναι ψηλότερες. Και ο λόγος που είναι ψηλότερες, αν δεν είναι ίσες, κύριε Χριστοδουλίδη, -κατά κανόνα είναι ψηλότερες- είναι και η προστασία του περιβάλλοντος. Είναι η μείωση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας. Στην Κύπρο, για καθαρά λόγους είτε των μεταφορών -διότι έχουμε υιοθετήσει αυτό το σύστημα- είτε, ιδιαίτερα, των γεωργών, επιδοτεί η κυβέρνηση το πετρέλαιο, αυτή τη στιγμή επιδοτείται... Είναι η μισή περίπου η τιμή σήμερα του πετρελαίου σε σχέση με τη βενζίνη; Περίπου. Δεν είμαι απόλυτα βέβαιος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πιο κάτω είναι.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ίσως ακόμα πιο κάτω. Και θέλουμε να λέμε ότι αν αυξηθεί κατά κάτι το πετρέλαιο, αυτό θα είναι η ανατροπή της γενικότερης οικονομικής προκοπής του τόπου, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη πόσο μεγαλύτερη είναι η ζημιά από τη συνέχιση της αύξησης του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Εκείνο που με ανησυχεί ακόμα περισσότερο είναι η κάπως υπεροπτική θέση που πήραμε απέναντι στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, απέναντι σε κάποιους Moody's, πώς λέγονται, οι οποίοι ειδικεύονται στο να βαθμολογούν οικονομίες. Φαίνεται ότι έχουμε και πάλι την εντύπωση ότι είμαστε ο ομφαλός της γης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι! Νομίζουμε ότι εμείς είμαστε οι ρυθμιστές της παγκόσμιας οικονομίας! Δε λέω ότι υπάρχει κανένας που ζει με ανάλογες ψευδαισθήσεις, αλλά δυστυχώς η πολιτική που υιοθετούμε εκεί οδηγεί. Στην εντύπωση ότι εμείς δε λαμβάνουμε υπόψη το δαιμονισμένο -το είχε πει ο φίλος ο Δημήτρης την προηγούμενη συνεδρία, όταν μιλούσαμε- το ΦΠΑ. Μπορεί να είναι ό,τι θέλει, να το χαρακτηρίζουμε όπως θέλουμε, αλλά δυστυχώς αυτόκλητα πήγαμε και γίναμε μέλη και θέλουμε, δε θέλουμε οι εκθέσεις του επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά κάποιους είτε που δανειοδοτούν είτε που μετρούν δείκτες. Θέλουμε, δε θέλουμε, κάποιοι διεθνείς οίκοι βαθμολογούν και χαρακτηρίζουν την οικονομία. Και όταν έχεις τα ελλείμματα που έχεις, όχι γιατί τα δημιουργήσες, αλλά γιατί έπρεπε να ακολουθήσεις μια πολιτική που τα δημιουργήσε.

Η τελωνειακή ένωση ήταν μια πράξη αναγκαία, πιστεύω, για το καλό του τόπου και ορθά υπεγράφη από την κυβέρνηση Κυπριανού, όταν την υπέγραφε. Είχε όμως τις συνέπειές της. Κάποια στιγμή έπρεπε οι δασμοί να καταργηθούν. Και καταργήθηκαν. Δεν μπορούσαμε παρά να ακολουθήσουμε την πορεία όλων των άλλων κρατών που υπέγραψαν τη Γενική Συμφωνία... την GATT. Και αυτό σήμαινε πάλι ένα κόστος £130 εκατομμυρίων.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Τη Γενική Συμφωνία Εμπορίου.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα, τη Γενική Συμφωνία Εμπορίου. Είναι αυτό που προσπάθησα να πω και πρόσεξα ότι υπήρχε...

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και για να μη σας κουράζω περισσότερο, λέω ότι δεν είναι μόνο το ευκολότερο να λες "όχι". Το δυσκολότερο είναι να πεις το "ναι" και η υπευθυνότητα μετριέται, όταν παίρνεις αποφάσεις στα δύσκολα, όχι στα εύκολα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Απλώς θεωρούμε υποχρέωσή μας να δώσουμε κάποιες απαντήσεις σε κάποια επιχειρήματα τα οποία δόθηκαν από την πλευρά του κυβερνώντος κόμματος, αλλά να δώσω και ένα νέο στοιχείο για το θέμα το οποίο συζητούμε.

Αναφέρθηκαν και κάποιες άλλες πτυχές, κάποια άλλα θέματα, τα οποία άμεσα τουλάχιστον δεν έχουν σχέση με το θέμα το οποίο συζητούμε. Όμως πιστεύω ότι είναι υπερβολή, όταν κάποιος ισχυρίζεται πως τα επιχειρήματα εκείνων των πλευρών που δήλωσαν καταψήφιση της κυβερνητικής πρότασης, ουσιαστικά υπερθεματίζουν την επιχειρηματολογία της κυβέρνησης ότι πρέπει να υπερψηφίσουμε. Πιστεύω ότι είναι πάρα πολύ υπερβολική αυτή η τοποθέτηση η οποία ακούστηκε μόλις προηγουμένως. Αναφέρθηκε το γεγονός ότι το κράτος δεν μπορεί να αντέξει άλλα ελλείμματα, αφού ήδη έχει επωμιστεί απώλειες £360 εκατομμυρίων από τον καιρό της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ -τον καιρό που ήταν ΕΟΚ, Ευρωπαϊκή Ένωση αργότερα- αλλά και από τον καιρό που άρχισαν οι ενταξιακές συνομιλίες και ότι έχει επιβαρυνθεί επίσης το δημόσιο ταμείο με άλλα £130 εκατομμύρια, λόγω έναρξης της συμφωνίας της GATT. Εδώ πρέπει όμως, ταυτόχρονα, να υπενθυμίσουμε την κυβερνητική πλευρά ότι αναφορικά με τον πρώτο αριθμό τουλάχιστον, η κυπριακή κυβέρνηση κατόρθωσε, γιατί περί κατορθώματος πρόκειται, να είναι η μόνη χώρα η οποία βρίσκεται σε ενταξιακή πορεία με την Ευρωπαϊκή Ένωση και να έχει τόσες απώλειες από τον καιρό που συνομιλεί με την ευρωπαϊκή πλευρά.

Ασφαλέστατα, όταν αυτό το πράγμα θεωρείται ως μια βασική επιχειρηματολογία της κυβερνητικής πλευράς και ότι οφείλουμε να το λάβουμε υπόψη μας, εμείς το λαμβάνουμε υπόψη μας, αλλά ταυτόχρονα καταλογίζουμε και ευθύνες στην κυβερνητική πλευρά, γιατί δεν κατόρθωσε να έχει πρόσβαση στα ενταξιακά ταμεία εναρμόνισης. Το είπαμε πάρα πολλές φορές. Αλλά όσες φορές θα προτάσεται αυτό το επιχείρημα από την κυβέρνηση, να ξέρουν οι κυβερνώντες ότι θα αντιπαραθέτουμε αυτή την αδυναμία της ίδιας της κυβέρνησης να απαμβλύνει τουλάχιστον αυτή τη μεγάλη οικονομική επιβάρυνση πάνω στα δημόσια ταμεία.

Υπήρξε μια ιδιαίτερη ευαισθησία του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο οποίος είπε: «Πώς είναι δυνατόν, αυτοί οι οποίοι κόπτονται ότι

εκφράζουν τα συμφέροντα των φτωχότερων και των μεσαίων εισοδηματικών τάξεων ή αυτοί οι οποίοι σήμερα δήλωσαν ότι θα καταψηφίσουν την πρόταση της κυβέρνησης, να επιχορηγούν τους μεγαλοκαρχαρίες;» Η λέξη δεν είναι δική μου, απλώς είναι επανάληψη από τον προηγούμενο ομιλητή. Όμως διερωτόμαστε γιατί αυτή η αγωνία του κυβερνώντος κόμματος, όταν σε ένα σωρό προτάσεις της αντιπολίτευσης για φορολογία του πλούτου και του κέρδους, βρίσκει πάντοτε αντιμέτωπη, το κόμμα του Δημοκρατικού Συναγερμού, και την ίδια την κυβέρνηση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πότε ήρθε έτσι πρόταση, κύριε;

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Οι προτάσεις αυτές ίσως να είναι οι πιο πολύ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Στη Βουλή πότε ήρθε έτσι πρόταση, τα τελευταία δέκα χρόνια;

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Προς την κυβέρνηση, κύριε Πουργουρίδη. Είναι διατυπωμένες μέσα σε πάρα πολλά υπομνήματα, τα οποία υποβλήθηκαν. Και από ό,τι αντιλαμβάνομαι, όχι μόνο από πλευράς του ΑΚΕΛ, αλλά και από πλευράς των άλλων κομμάτων, για να μην έχουμε το μονοπώλιο, ότι μόνο εμείς προτείνουμε φορολογία του κέρδους και του πλούτου.

Επίσης έχει λεχθεί ότι μπορεί να είμαστε μικροί μεν, αλλά δεν είμαστε έτοιμοι να δεχθούμε εκβιασμούς των οποιωνδήποτε μονοπωλίων στην πολιτική την οποία υλοποιούν, έχοντας υπόψη ότι υπάρχει ένα ολιγοπώλιο στην Κύπρο. Εδώ όμως πρέπει να υποδείξουμε, έχοντας υπόψη πως υπάρχει ισχυρισμός ότι γι' αυτά τα ολιγοπώλια στο κόστος το οποίο παρουσιάζουν -μεταξύ άλλων και της τιμής αγοράς της πρώτης ύλης, του αργού πετρελαίου δηλαδή, αν θέλετε ακόμα και των μεταφορικών, τα οποία πολλές φορές οι ίδιες οι εταιρείες ή αντιπρόσωποι ή θυγατρικές εταιρείες διεξάγουν- πότε άσκησε το δικαίωμα η κυβέρνηση της πρόνοιας της νομοθεσίας που της επιτρέπει να εισαγάγει μέχρι ένα ποσοστό, αν θυμάμαι καλά, της τάξης του 10%, με υποχρέωση από μέρους των εταιρειών πετρελαιοειδών να διαθέσουν αυτό το προϊόν, όταν αυτό επεξεργαστεί από τα διυλιστήρια. Από ό,τι έχω υπόψη μου, τουλάχιστον τα τελευταία χρόνια ποτέ δεν έχει ασκηθεί αυτό το δικαίωμα. Και είμαστε της γνώμης πως αν η κυβέρνηση ενδιαφερθεί, τότε είναι πολύ μεγάλη η πιθανότητα να εξεύρει πρώτη ύλη σε καλύτερη τιμή από αυτή με την οποία αγοράζουν οι εταιρείες των πετρελαιοειδών και συνομολογούν το κοστολόγιο το οποίο υποβάλλουν προς έγκριση στα αρμόδια υπουργεία.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω με πάρα πολύ απλά λόγια, μη επαναλαμβάνοντας τα επιχειρήματα των προηγούμενων συναδέλφων, οι οποίοι, όπως και η κοινοβουλευτική μας ομάδα, θα καταψηφίσουν την πρόταση της κυβέρνησης, τρεις απλούς αριθμούς. Δεν μπορούμε να ισχυριζόμαστε και να παρακαλούμε αγωνιωδώς όπως υπερψηφιστεί η πρόταση της κυβέρνησης, λέγοντας ότι σε άλλες χώρες, τους τελευταίους μήνες, όχι μία, αλλά τέσσερις ήταν

οι φορές που υπήρξε αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών. Στην Κύπρο δεν είναι η πρώτη φορά που η κυβέρνηση δίνει υπόσχεση και δεσμεύεται απέναντι στη νομοθετική εξουσία πως αν στους επόμενους μήνες υπάρξει μείωση αυτής της τιμής, τότε θα υπάρξει και πρόταση για μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών.

Αυτή η υπόσχεση ξαναδόθηκε. Ξαναδόθηκε το Δεκέμβρη του 1996, όταν υπήρχαν κάτι περισσότερο από ισχυρές ενδείξεις ότι η τιμή των πετρελαιοειδών προχωρούσε σε δραματική πτώση και η κυβέρνηση επέμενε τότε να αυξήσει τις τιμές των πετρελαιοειδών. Και προτού συμπληρωθούν, αν θυμάμαι καλά, οι πρώτες δύο βδομάδες, η πτώση της τιμής του αργού πετρελαίου ήταν κατακόρυφη. Με αποτέλεσμα, από τα είκοσι τέσσερα δολάρια, όπως μας υπενθυμίζει το Υπουργείο Οικονομικών, που ήταν τότε, όταν εψηφίζετο η τελευταία αύξηση της τιμής, να προσγειωθεί κάτω από τα δέκα δολάρια. Και ποτέ δεν ένωσε την ανάγκη η κυβέρνηση να προτείνει μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών.

Ναι, είναι γεγονός ότι τα πλεονάσματα πήγαιναν στο δημόσιο ταμείο. Όμως μια είναι η πραγματικότητα: Οι καταναλωτές των πετρελαιοειδών, τα τελευταία τρία χρόνια περίπου, πλήρωσαν γύρω στα £80 εκατομμύρια περισσότερα από αυτά τα οποία θα πλήρωναν, αν υπήρχε μια πιο λογική τιμή. Και η κυβέρνηση δεν επέστρεψε ούτε καν αυτά τα οποία διά νόμου ήταν υποχρεωμένη, δηλαδή την επιδότηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος, γιατί έντεχνα, διατηρώντας την αναπροσαρμογή για μεγάλα χρονικά διαστήματα, δεν επέστρεφε όλο το ποσό, δηλαδή τα πρώτα τριάμισι σεντ του υπερκέρδους από κάθε λίτρο πάνω στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος. Με αποτέλεσμα αυτά τα επτά εκατομμύρια που κληθήκαμε και ψηφίσαμε πριν από δύο μήνες για την επιδότηση των ζημιών, οι οποίες παρουσιάζονται, να μην καλύπτουν καν το μέρος εκείνης της επιχορήγησης που θα έπρεπε να μειώσει την τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος. Αυτή είναι η συγγνή πραγματικότητα. Και επειδή η κυβέρνηση και τότε δεν εκράτησε το λόγο της, με επιπλέον τη λανθασμένη ενέργειά της να ζητήσει επιμόνως αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών υπό μορφή αύξησης του φόρου κατανάλωσης και με τη μεσολάβηση της αύξησης του συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), να είναι πάρα πολύ δύσκολο να πεισθούν οι καταναλωτές ότι αυτή η αύξηση η οποία ζητείται σήμερα είναι δίκαιη.

Συμφωνούμε λοιπόν ότι δεν είναι μια απλή πράξη, αρκετή για να μας πείσει να ψηφίσουμε την αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών, το ότι δηλαδή αυξήθηκε η τιμή του αργού πετρελαίου, άρα πρέπει να νιώθουμε υποχρέωση να αυξήσουμε την τιμή των πετρελαιοειδών. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση θα τα λάβει αυτά τα πράγματα πάρα πολύ σοβαρά υπόψη και μέχρι την επόμενη φορά που θα ξαναπαρουσιαστεί ενώπιον αυτού του σώματος, να μας δώσει τους υπολογισμούς της πιο τετραγωνισμένους, για να μπορεί να πείθει πιο εύκολα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία τώρα.

Εγώ δε θα μιλήσω, όπως είχα αναφέρει. Μόνο ένα ερώτημα, απλώς έτσι να αιωρείται, μια και είναι ο Υπουργός Οικονομικών εδώ. Γιατί δεν προηγήθησαν σοβαρές διαβουλεύσεις; Τίποτε άλλο δεν έχω να πω.

Και προχωρούμε στην ψηφοφορία για τους κανονισμούς.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και ότι έπρεπε να έρθει ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού εδώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από την εισαγωγή που έγινε από τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού προκύπτει ότι υπάρχει τροπολογία στους προτεινόμενους κανονισμούς από τις κοινοβουλευτικές ομάδες του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο σχετικός νόμος προνοεί ότι την πρωτοβουλία για αναπροσαρμογή των τιμών και το καθήκον τα έχει ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Επομένως, αναπροσαρμογή, με την έννοια του να ψηφίσουμε τώρα αυτό που η τροπολογία προνοεί, πιστεύω ότι δεν έχουμε δικαίωμα να το κάμουμε. Διότι ο ίδιος ο νόμος λέει ότι είναι ο υπουργός ο οποίος προτείνει στη Βουλή την αναπροσαρμογή. Ο υπουργός ήρθε, με βάση και πάλι το νόμο, πριν να περάσει το εξάμηνο και κατέθεσε μία πρόταση. Η πρόταση αυτή, με βάση το νόμο, μπορεί να τροποποιηθεί εν όλω ή εν μέρει. Η τροποποίηση όμως δε σημαίνει... Εδώ η απόφαση που βλέπω ότι θα ληφθεί είναι ότι απορρίπτεται η αναπροσαρμογή. Άρα το να πούμε ότι παραμένει με βάση την πρόνοια του ότι αναπροσαρμόζουμε εμείς το εξάμηνο, έχω τη γνώμη ότι βρίσκεται έξω από τις πρόνοιες του νόμου. Συνεπώς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά τη γνώμη μου, κύριε Δημητρίου, η Βουλή έχει απόλυτη αρμοδιότητα. Αυτή είναι η άποψή μου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα είναι η ίδια η Βουλή που ψήφισε το νόμο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχουν αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου ή υπουργού για θέματα που έχει λόγο η Βουλή που να είναι υπεράνω των αποφάσεων της Βουλής.

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω δεν έχει... Υπάρχει παρεξήγηση εδώ πέρα. Καταρχάς ο νόμος είναι σαφής και λέει ότι "οι κανονισμοί κατατίθενται για έγκριση

στη Βουλή” και παρακάτω συνεχίζει, “εν περιπτώσει τροποποιήσεως τούτων εν όλω ή εν μέρει υπό της Βουλής, αυτοί τίθενται σε ισχύ ως ήθελον τροποποιηθεί αφ’ ης ημερομηνίας η Βουλή ήθελε καθορίσει”. Επομένως, υπάρχει πλήρες δικαίωμα, βάση του νόμου.

Δεύτερον, η μόνη επιλογή που θα μας άφηνε η θέση του κ. Δημητρίου θα ήταν η πλήρης απόρριψη των κανονισμών και θα έμεναν χωρίς τιμές τα καύσιμα. Δεν πρόκειται περί αυτού. Όπως εξήγησα προηγουμένως, και δικαίωμα τροπολογίας υπάρχει και η τροπολογία είναι συγκεκριμένη. Θα αντικατασταθούν οι πίνακες που είναι επισυνημμένοι στον κανονισμό με τους πίνακες τους οποίους, αν θέλετε, θα καταθέσω στη γραμματεία, για να μην υπάρχει θέμα ότι αναφερόμαστε αόριστα.

Και ακόμα μια προσθήκη, κύριε Πρόεδρε, μια και πήρα το λόγο, για να μη σηκωθώ αργότερα. Πρέπει να διορθωθεί και η ημερομηνία ισχύος των κανονισμών. Κακώς -κακώς, το τονίζω- ο κανονισμός, όταν κατατέθηκε, προέβλεπε ισχύ από την 31η Μαΐου 2000, από χθες δηλαδή. Παρακαλώ να διορθωθεί και να ισχύουν οι κανονισμοί από την 1η Ιουνίου 2000, από σήμερα δηλαδή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τροπολογία, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η τροπολογία, κύριε Πρόεδρε... Η εισήγησή μας είναι η αντικατάσταση των πινάκων Α και Β στους κανονισμούς με τους πίνακες Α και Β, οι οποίοι ίσχυαν μέχρι σήμερα, και οι οποίοι ουσιαστικά διατηρούν σε ισχύ τις ίδιες τιμές.

(Καταθέτει την τροπολογία στη γραμματεία.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε χρειάζεται επανάληψη του κειμένου της τροπολογίας. Επειδή είναι τροπολογία, τη θέτω πρώτη σε ψηφοφορία.

Πόσοι υποστηρίζουν την τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Δεδομένου ότι η τροπολογία έχει εγκριθεί, το παίρνω ως δεδομένο ότι οι κανονισμοί έχουν εγκριθεί σύμφωνα με την τροπολογία και επομένως δε χρειάζεται οποιαδήποτε περαιτέρω ψηφοφορία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις. Δεν υπάρχουν.

Σε αυτό το σημείο, φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την Πέμπτη, 8 Ιουνίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Περιουσίας Αποθανόντων Προσώπων (Φορολογικές Διατάξεις) Νόμος του 2000.
3. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου του 1997 Νόμος του 2000.
4. Ο περί Αγοράς Πόσιμου Νερού από Πλωτή Μονάδα Αφαλάτωσης Νόμος του 2000.
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2000.
6. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999.
7. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επικτήτης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2000 Νόμος του 2000.
9. Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και

Παροχής Σχετικών Πληροφοριών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
(Πρόταση νόμου).

10. Ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
11. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
12. Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
13. Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
15. Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέση Διοικητή Πολιτικής Άμυνας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
16. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
17. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Κανονισμοί του 2000.
18. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).

2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

(Συνέχιση της συζήτησης).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού».
- (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).

6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).

β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 8.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μακρίδης Ισιδωρος
Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μουσιούππας Νίκος
Γερασίμου Στέλιος	Μούσκος Ανδρέας
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γιάγκου Κίκη	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκη	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιπτής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοφίδης Γιώργος
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Λυσσαρίδης Βάσος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας κ. Ανδρέα Παρισινού στην Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος.
2. Διεξαγωγή συζήτησης (Ν. Αναστασιάδης, Μ. Κυπριανού, Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Αγαπίου, Β. Λυσσαρίδης, Π. Δημητρίου, Πρόεδρος) έπειτα από παρατήρηση του κ. Κίκη Καζαμία ότι η κυβέρνηση παράνομα έθεσε σε ισχύ την αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών πριν από την κατάθεση των σχετικών κανονισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και κήρυξη των κανονισμών ως επειγόντων.
3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
4. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Καθιέρωσης της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Σ. Χατζηγιάννης, Πρόεδρος, Β. Λυσσαρίδης, Α. Φιλίππου, Στ. Κιπτής, Ρ. Ερωτοκρίτου) και απόρριψη της αναπομπής.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο (ως Τροποποιητικός του 2000).
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο (ως Τροποποιητικός Αρ. 2 του 2000).
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και τους κανονισμούς «Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο (ως Τροποποιητικός του 2000) και έγκριση των κανονισμών.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Πρ. Προδρόμου, Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Χριστοφίδης, Α. Αντωνίου, Τ. Παπαδόπουλος, Ν. Αναστασιάδης, Κ. Καζαμίας, Πρόεδρος, Π. Δημητρίου) και έγκρισή τους.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 8ης Ιουνίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.25 μ.μ.)

(Αρ. 34)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού προχωρήσουμε με την ημερήσια διάταξη, επιθυμώ να ενημερώσω το σώμα για το περιεχόμενο της επιστολής του βουλευτή κ. Ανδρέα Φιλίππου που παρελήφθη σήμερα. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την επιστολή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Κύριο

8 Ιουνίου 2000

Σπύρο Κυπριανού,

Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Λευκωσία.

Κύριε Πρόεδρε,

Με την παρούσα επιστολή επιθυμώ να σας ανακοινώσω ότι έχω προσχωρήσει στο Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών, επειδή με εκφράζει ιδεολογικά και πολιτικά. Από σήμερα θα είμαι μέλος της κοινοβουλευτικής του ομάδας.

Όπως και στο παρελθόν, στο εθνικό θέμα θα επιδιώκω την ενότητα όλων των πολιτικών δυνάμεων στη βάση κοινών στόχων, στρατηγικής και τακτικής, ενώ στα άλλα θέματα θα επιδιώκω την ευρύτερη δυνατή ενότητα εκείνων που διέπονται από κοινές αρχές.

Με εκτίμηση,

Ανδρέας Φιλίππου
βουλευτής Λευκωσίας.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δημιουργήθηκε ένα επεισόδιο εδώ στη Βουλή και επί του θέματος αυτού υπάρχει επιστολή του γενικού διευθυντού προς τον Πρόεδρο του σώματος. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την επιστολή αυτή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Πρόεδρο

8 Ιουνίου 2000

Βουλής των Αντιπροσώπων,

Σήμερα γύρω στο μεσημέρι ο λειτουργός του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου κ. Γ. Καρεκλάς ζήτησε μέσω της γραμματέως μου να του επιτραπεί να χρησιμοποιήσει την αίθουσα της ολομέλειας της Βουλής, προκειμένου να πάρει τηλεοπτική συνέντευξη από το Μητροπολίτη Κιτίου. Η απάντησή μου ήταν αρνητική, εξηγώντας ότι, ανεξάρτητα από το σεβασμό που τρέφω προς τον εν λόγω μητροπολίτη, ο χώρος της ολομέλειας του σώματος για λόγους αρχής δεν είναι πρόσφορος για τέτοιου είδους δραστηριότητες.

Μετά την παρέλευση τριάντα περίπου λεπτών, διαπίστωσα ότι ο κ. Καρεκλάς, αγνοώντας τη θέση της γενικής διεύθυνσης, κλείνοντας τις εισόδους της αίθουσας της ολομέλειας, έπαιρνε κανονικά συνέντευξη από το Μητροπολίτη Κιτίου. Από σεβασμό προς το μητροπολίτη δε διέκοψα τη συνέντευξη.

Μπορεί η ταπεινότητα του χώρου όπου συνεδριάζει η ολομέλεια του σώματος να μην υπαγορεύει σε ορισμένους την επίδειξη του νενομισμένου σεβασμού προς το χώρο. Όμως έχω έντονη την άποψη ότι ο χώρος αυτός με βάση τα κοινοβουλευτικά θέσµια είναι και παραμένει ιερός και όλοι οφείλουμε να τον σεβόμαστε. Δυστυχώς, δεν ισχύει στην Κύπρο, όπως συμβαίνει αλλού, νομοθεσία για την καταφρόνηση του σώματος και την τιμωρία εκείνων που το πράττουν. Εξακολουθώ εντούτοις να αισθάνομαι ότι έχω καθήκον να καταγγείλω τη συμπεριφορά αυτή, η οποία θα πρέπει, το λιγότερο, να κακιωθεί από το προεδρείο της Βουλής προς γνώση και συμμόρφωση.

Με τιμή,

Γενικός Διευθυντής
Βουλής των Αντιπροσώπων.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς το νομοθετικό σώμα δίδει κάθε στήριξη και κάθε ευκαιρία στους εκπροσώπους του τύπου και των μέσων μαζικής ενημέρωσης, για να μπορούν να διεκπεραιώνουν την εργασία τους. Παρά ταύτα πιστεύεται ότι τέτοιες ενέργειες δεν ενδείκνυται να συμβαίνουν. Συνεπώς, σημειώνεται αυτό το επεισόδιο και γίνεται παράκληση προς τους εκπροσώπους του τύπου να συμμορφώνονται προς τις οδηγίες των υπευθύνων του σώματος.

Προχωρούμε...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εδώ είναι όλα σωστά αυτά που λέχθηκαν, αλλά υπάρχει και η ασφάλεια στο κτίριο της Βουλής. Και πιστεύω ότι ήταν ευθύνη του υπευθύνου της ασφάλειας της Βουλής να τηρεί και τους κανονισμούς και τους θεσμούς και να προστατεύει και κάποια πράγματα. Διότι δεν πρόκειται ή ο Πρόεδρος της Βουλής ή ο γενικός διευθυντής ή ο βουλευτής να κάμνει τον αστυνομικό. Εδώ υπάρχει η ασφάλεια της Βουλής και όφειλαν να γνωρίζουν κάποια πράγματα. Έπρεπε να υπάρχει η αναγκαία, αν θέλετε, προστασία του χώρου ή και η εμπόδιση του οποιουδήποτε να χρησιμοποιήσει το χώρο αυτό έξω από κάθε λογική.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που θίγεται στην επιστολή του γενικού διευθυντή είναι σοβαρό. Συμφωνούμε με τις εκτιμήσεις και τις διαπιστώσεις που γίνονται. Θεωρώ ότι δεν είναι θέμα ασφάλειας. Είναι θέμα σεβασμού προς τις υποδείξεις των πλέον αρμοδίων της Βουλής. Είναι θέμα σεβασμού προς το χώρο της Βουλής και οτιδήποτε συνδέεται μαζί του. Έτσι τίθεται το θέμα. Οι πρακτικές λεπτομέρειες είναι δευτερεύουσες. Πιστεύω ότι πρέπει να εκφράσουμε την απαρέσκειά μας και τη διαμαρτυρία μας για οποιεσδήποτε παρόμοιες ενέργειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, δε χρειάζεται να δώσουμε συνέχεια. Ασφαλώς, το σώμα σημειώνει με ιδιαίτερη σοβαρότητα τέτοιες ενέργειες και είμαστε βέβαιοι ότι απ' εδώ και μπρος οι εκπρόσωποι του τύπου θα συμμορφώνονται με τις οδηγίες των αρμοδίων.

Ο κ. Λιλλήκας και μετά ο κ. Κατσουρίδης.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, σαφώς νομίζω συμφωνούμε όλοι ότι πρόκειται περί ενός σοβαρού θέματος. Είναι γεγονός ότι δεν υπάρχει νομοθεσία, στην οποία αναφέρεται και ο γενικός διευθυντής, που όχι απλά να απαγορεύει, αλλά να επιβάλλει και κάποιες ποινές σε όσους δε σέβονται αυτό το χώρο. Παρ' όλα αυτά, νομίζω ότι για λόγους σεβασμού της ολομέλειας και αυτοσεβασμού του σώματος θα πρέπει να ληφθούν όχι διοικητικά ή άλλα μέτρα. Γι' αυτό υποβάλλω την εισήγηση το προεδρείο της Βουλής, η ολομέλεια, αν θέλετε, να κάμει παράκληση στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (ΡΙΚ) να μη μεταδοθεί η συνέντευξη. Θα μπορούσε να πάρει τη συνέντευξη ο δημοσιογράφος, να την επαναλάβει σε οποιοδήποτε άλλο χώρο. Μπορεί να μην υπάρχει η νομοθεσία, επαναλαμβάνω, αλλά δεν μπορεί, από τη στιγμή που διαπιστώνουμε όλοι ότι αυτό το πράγμα δεν είναι σωστό και δεν μπορούσε να γίνει, να το δεχθούμε, επειδή απλά έγινε. Νομίζω ότι έχουμε κάθε δικαίωμα για λόγους σεβασμού της ολομέλειας, του ναού της Δημοκρατίας, όπως έχει επικρατήσει διεθνώς, να ζητήσουμε τουλάχιστον το ελάχιστο, που είναι να μη μεταδοθεί η συνέντευξη. Και ας επαναληφθεί σε άλλο χώρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχω καλυφθεί από τον κ. Λιλλήκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης, παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα συμφωνήσω με το συνάδελφο, τον κ. Πιπτοκοπίτη, ότι αυτό αποτελεί θέμα ασφάλειας. Δεν είναι δυνατό να υπάρχει πρόσβαση και χρήση χώρου της Βουλής χωρίς την άδεια των αρμοδίων της Βουλής. Και αυτό το θέμα της ασφάλειας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφέρω ότι έχει απασχολήσει και στο παρελθόν πλειστάκις πολλούς βουλευτές. Επρόκειτο να συζητηθεί σε κάποια κλειστή συνεδρία της Βουλής, η οποία δυστυχώς δεν έχει γίνει. Και το θέμα της ασφάλειας περικλείει και πολλές άλλες πτυχές οι οποίες είναι και πολύ πιο σοβαρές από το παρόν περιστατικό. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εγώ θα έκανα έκκληση όπως επισπευσθεί η συζήτηση του θέματος της ασφάλειας γενικά της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επιστολή μιλά αφ' εαυτής. Και οι εύστοχες λακωνικές παρατηρήσεις του Προέδρου του σώματος, νομίζω, εκφράζουν όλους μας. Όσο φιλολογούμε γύρω από αυτό το θέμα, νομίζω, αποδυναμώνουμε τις θέσεις όπως ετέθησαν στην επιστολή και από τον Πρόεδρο και τη διεύθυνση, που έχουν σχέση με το σεβασμό του θεσμού και με την υπακοή και τον έλεγχο, τον οποίο είναι τα όργανα αυτού του σώματος που έχουν δικαίωμα να κάνουν μέσα σ' αυτό το κτίριο? και ο βασικότερος εκπρόσωπος στη διοίκηση είναι ο γενικός διευθυντής. Επομένως, όσα έχουν λεχθεί, νομίζω, είναι αρκετά και δεν πρέπει να συνεχίσουμε τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, αν πρόκειται να συνεχιστεί η συζήτηση... Υπάρχουν άλλοι; Είναι ο κ. Φιλίππου και ο κ. Κιττής. Διαφορετικά, αν πρόκειται να συνεχίσουμε, δεν ξέρω πού θα πάμε.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Διαδικαστική εισήγηση, κύριε Πρόεδρε. Εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, να οριστεί μία ad hoc επιτροπή η οποία να εξετάσει το θέμα και να υποβάλει συγκεκριμένες εισηγήσεις προς ενέργεια. Ήδη ακούστηκε μία εισήγηση, να αποφασίσουμε εδώ και τώρα για το θέμα. Δε θα ήταν αυτό ίσως πρόπον, διότι μπορεί να μην έχουμε όλες τις πληροφορίες ενώπιόν μας. Εισηγούμαι λοιπόν να οριστεί μία ad hoc επιτροπή. Η επιτροπή αυτή να καλέσει και το δημοσιογράφο και το μητροπολίτη και το γενικό διευθυντή της Βουλής και ενδεχομένως και άλλους, να μελετήσει το θέμα και να υποβάλει πρακτικές εισηγήσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα υιοθετήσω την άποψη που έχει λεχθεί από τον κ. Χρίστου, ότι σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να προχωρήσει το σώμα και να πάρει κάποια θέση επί του θέματος με την εξής έννοια: Υπάρχει η επιστολή του γενικού διευθυντή της Βουλής, ο οποίος είναι ο εκπρόσωπος, μπορώ να πω, τουλάχιστον του θεσμού που λέγεται Βουλή όσον αφορά αυτά τα θέματα, τη διαφύλαξη, την τάξη που ισχύει σ' αυτό το χώρο. Αγνοήθηκε από κάποιο άτομο. Τώρα, αν έμπαινε από την αρχή, χωρίς να πάρει την έγκριση κάποιου, χωρίς να ρωτήσει, μπορεί να θεωρείτο ότι ήταν ένα ατόπημα ή ένα λάθος. Αλλά, από την ώρα που του ελέχθη να μην το κάμει και το έκαμε, είναι μια ασέβεια εμφανής και μάλιστα δεν μπορεί να εξηγηθεί άλλως πως? θίγει την αξιοπρέπεια αυτού του χώρου και ίσως δείχνει περιφρόνηση προς το διευθυντή της Βουλής, που είναι εκπρόσωπος ενός θεσμού σ' αυτά τα σημεία. Όταν λέμε εμείς εδώ ότι είναι θέμα ασφάλειας... ασφαλώς περιλαμβάνει το θέμα ασφάλειας, όχι μόνο τη φυσική ασφάλεια των μελών της Βουλής, αλλά και το σεβασμό του χώρου αυτού σαν χώρου όπου λειτουργεί η Βουλή των Αντιπροσώπων. Επομένως, πιστεύω ότι θα πρέπει να πάρουμε μια θέση επί του θέματος, γιατί διαφορετικά θα θεωρηθεί ότι κι εμείς αγνοούμε αυτό το θέμα. Και θα πω επίσης ότι, αν δεν προχωρήσουμε να πάρουμε κάποια θέση τέτοια, γιατί να μη ζητήσει και άλλος ραδιοσταθμός αύριο, τηλεοπτικός σταθμός ή άλλος δημοσιογράφος να το κάμει; Πρέπει να πάρουμε κάποια θέση επί του θέματος και εισηγούμαι το σώμα να εκφράσει την απαρέσκειά του γι' αυτή την ενέργεια, τουλάχιστο σ' αυτή την περίπτωση, για να γνωρίζουν και όλοι οι άλλοι επί του θέματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι το θέμα είναι και καθαρό και σαφές, δηλαδή η αίθουσα της ολομέλειας για κανένα λόγο δεν μπορεί να χρησιμοποιείται από οποιονδήποτε χωρίς εξουσιοδότηση από τους αρμοδίους. Αυτό δε συζητείται. Και δε βλέπω γιατί να υπάρξει επιτροπή, για να εξετάσει παρακάτω το θέμα. Δηλαδή να εξετάσουμε τι; Να διαπραγματευτούμε αν πρέπει να δίδουμε δικαίωμα και πότε; Συνεπώς...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Να ακούσουμε και την άλλη πλευρά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Επομένως, εξυπακούεται ότι με τον τρόπο που τίθεται το θέμα στην επιστολή και με τον τρόπο που τοποθετείται το σώμα είναι σαφές ότι αυτή η ενέργεια δε γίνεται αποδεκτή από το σώμα. Θεωρείται ότι ή ήταν παρατυπία ή ήταν παρανομία κατά έναν τρόπο. Αυτό είναι σαφέστατο. Και το μήνυμα πρέπει να το πάρουν όλοι οι αρμόδιοι και οι εκπρόσωποι των μέσων μαζικής ενημέρωσης, για να επιδεικνύουν τον κατάλληλο σεβασμό προς την ολομέλεια του σώματος, ακόμα και προς το χώρο του κοινοβουλίου.

Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που έχει γίνει μια συζήτηση, αυτό που βλέπω ότι μπορεί να υπάρχει κενό -αν υπάρχει κενό, διότι, αν δεν υπάρχει, τότε να ακολουθηθούν οι διαδικασίες και κάποιοι κανονισμοί- είναι σε κανονισμούς. Δηλαδή δεν έχουμε κανονισμούς, δεν υπάρχει νόμος για το πώς θα συμπεριφερθεί ένας πολίτης, είτε την ώρα που κάνει τη δουλειά του είτε όποτε του καπνίσει, σ' αυτό το χώρο. Και θα το λύσουμε το πρόβλημα με διακηρύξεις ή με το να καταδικάζουμε! Εάν, παραδείγματος χάριν, αύριο ένας σύλλογος, ένα άτομο, ένας πολίτης, ένας αντιπρόσωπος ενός φορέα ή ένας οποιοσδήποτε θέλει να εκφράσει την άποψή του, να εκφράσει τη διαμαρτυρία του για ένα θέμα μπορεί να έρθει να κάτσει εδώ μέσα στην ολομέλεια της Βουλής, χωρίς να έχουμε τρόπο να το αντιμετωπίσουμε; Άρα, αν υπάρχει θέμα είτε για ad hoc επιτροπή είτε για οτιδήποτε άλλο, είναι τούτο. Για το μεμονωμένο θέμα είτε υπάρχουν κανονισμοί και εφαρμόζονται είτε εντάξει το καταδικάζουμε, όπως το καταδικάζουμε, και τελειώνει το θέμα! Επ' αφορμή όμως του θέματος τούτου μπορεί να πρέπει -εγώ λέω πρέπει- αν δεν υπάρχουν κανονισμοί, να δημιουργηθούν κάποιοι κανονισμοί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Εν τοιαύτη περιπτώσει, εάν εγείρεται από αυτή τη γωνία το θέμα, ίσως η επιτροπή Κανονισμού της Βουλής να μπορεί να επιληφθεί του θέματος περαιτέρω, όχι ειδικά γι' αυτή την περίπτωση, αλλά για να δει αν υπάρχει κενό που πρέπει να ρυθμιστεί.

Νομίζω ότι με αυτά μπορούμε να θεωρήσουμε ότι η συζήτηση επί αυτού του θέματος λήγει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Να το δουν σύντομα, κύριε Πρόεδρε, γιατί το επόμενο είναι να έρθει η Πόπη και η Άντζελα εδώ!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ή τα καλλιστεία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι έγινε πλήρως αντιληπτή η θέση του σώματος, αγαπητοί συνάδελφοι.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, δεδομένου ότι υπάρχει μια πρόταση νόμου για κατάθεση, που έγινε εισήγηση να κηρυχθεί επείγουσα και να ψηφιστεί αυθημερόν. Η πρόταση νόμου κατατίθεται από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών και τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως η εν λόγω πρόταση νόμου κηρυχθεί επείγουσα και παραπεμφθεί στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η εν λόγω πρόταση νόμου κηρύσσεται επείγουσα και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, για να επιληφθεί αυτής και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση προς το σώμα.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
2. Ο περί της Ελεύθερης Πρόσβασης του Κοινού σε Πληροφορίες που Σχετίζονται με Θέματα Περιβάλλοντος Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
4. Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
5. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
6. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 1) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
10. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
11. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Παραδοσιακές Οικοδομές)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

	(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.		
12.	Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τουριστικά Διαμερίσματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
13.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
14.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
15.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
16.	Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
17.	Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Εσωτερικών
18.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
19.	Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από το Συμβούλιο Ελέγχου Λιπασμάτων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

20.	Έγγραφο (Αρ. Θ. 34/2000) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27 (I) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
21.	Έγγραφο (Αρ. 42/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων (Ρύθμιση και Τέλη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας

Υγείας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Πρώτο, νομοθετική εργασία. Αρχίζουμε με τα θέματα 1 και 2 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Περιορισίας Αποθανόντων Προσώπων (Φορολογικές Διατάξεις) Νόμος του 2000», τα οποία έχουν κοινή έκθεση. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση, καθότι δεν είναι ομόφωνη.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα εισηγούμουν, ως συνήθως, τουλάχιστον η δική μας έκθεση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα στο σύνολό της, για να μπορέσω να επικεντρωθώ στα βασικά σημεία και ειδικά να εξηγήσω, γιατί άλλη μια φορά έχουμε πολλαπλότητα νομοσχεδίων, προτάσεων νόμου με αυτό το θέμα.

Υπενθυμίζω ότι ο σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η κατάργηση του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου από τη μέρα δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου με το οποίο διατηρούνται οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στον υπό κατάργηση περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμο για υποβολή κατάστασης περιουσιακών στοιχείων αποθανόντος προσώπου στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και για εξόφληση όλων των οφειλόμενων από τον αποθανόντα φόρων πριν από την τελική μεταβίβαση των περιουσιακών του στοιχείων.

Να υπενθυμίσω ότι ο συνάδελφος κ. Μακρίδης είχε καταθέσει πριν από τα δύο νομοσχέδια σχετική πρόταση νόμου. Μέχρις ότου όμως εξεταστεί η πρόταση νόμου του συναδέλφου, ηγέρθη και το θέμα αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας και για ορισμένες πλευρές αυτό το ζήτημα εντάχθηκε μέσα στα αντισταθμιστικά μέτρα των φορολογικών ελαφρύνσεων. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας, όπως είναι γνωστό, ήδη έχει ψηφιστεί, αλλά δεν ήταν δυνατό να προχωρήσει και να μελετηθεί αυτή η νομοθεσία ταυτόχρονα με την αύξηση του ΦΠΑ.

Ο Υπουργός Οικονομικών στο στάδιο της μελέτης της εν λόγω πρότασης νόμου δήλωσε στην επιτροπή ότι, ενώ συμφωνούσε με τη φιλοσοφία της πρότασης νόμου του συναδέλφου κ. Μακρίδη, έπρεπε το θέμα να μελετηθεί λεπτομερέστερα, ώστε να θεσμοθετηθεί διαδικασία καταπολέμησης της πιθανής, ύστερα από την κατάργηση του εν λόγω φόρου, φοροδιαφυγής. Οι σχετικές διατάξεις θα πρέπει να προνοούν για υποχρεωτική δήλωση περιουσιακών στοιχείων, ώστε, αφού προηγηθεί σχετικός έλεγχος, να χορηγείται άδεια από το διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων για τη μεταβίβασή τους.

Ο συνάδελφος κ. Μακρίδης, πέρα από όσα έχουν λεχθεί, δήλωσε ότι η κατάργηση του φόρου κληρονομιάς θα έπρεπε, για λόγους δικαιοσύνης, να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2000, που είναι η ημερομηνία από την οποία θα ισχύουν και οι υπόλοιπες φορολογικές ελαφρύνσεις που περιέχονται στα αντισταθμιστικά της αύξησης του ΦΠΑ μέτρα. Εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών όμως διαμηνύθηκε στην επιτροπή ότι η κυβέρνηση διαφωνεί με την πιο πάνω εισήγηση, γιατί κρίνει ότι θα ήταν πολύ δύσκολο να αντιμετωπιστούν τα τεχνικά ζητήματα που θα εγερθούν σε μια τέτοια περίπτωση.

Ενόψει αυτών, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία των μελών της, βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των υπό αναφορά νομοσχεδίων σε νόμους, όπως έχουν διαμορφωθεί από νομοτεχνικής πλευράς.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά θεμάτων στην ολομέλεια του σώματος. Έχει διαμηνυθεί εν τω μεταξύ από συνάδελφο μέλος της επιτροπής ότι το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θα καταψηφίσει τα συγκεκριμένα νομοσχέδια για λόγους που υποθέτω θα εξηγήσουν στη συζήτηση.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών τάσσονται ενάντια στην ψήφιση των υπό συζήτηση νομοσχεδίων σε νόμους για λόγους αρχής, οι οποίοι μεταξύ άλλων σχετίζονται με τη φιλοσοφία του όλου θέματος και ιδιαίτερα με το γεγονός ότι ουσιαστικά η κατάργηση του εν λόγω φόρου δεν αποτελεί αντισταθμιστικό της αύξησης του συντελεστή του ΦΠΑ μέτρο και κρίνεται άδικη, διότι απαλλάσσει τα ψηλότερα κοινωνικά στρώματα από την υποχρέωση αυτή, αλλά και για λόγους τους οποίους θα επεξηγήσουν λεπτομερέστερα κατά τη συζήτηση των θεμάτων στην ολομέλεια του σώματος.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Ισίδωρος Μακρίδης δήλωσε ότι, ενώ τάσσεται υπέρ της ψήφισης των υπό αναφορά νομοσχεδίων σε νόμους, προτίθεται να καταθέσει τροπολογία ως προς την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των προτεινόμενων νομοθεσιών κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Η τροπολογία έχει κυκλοφορήσει ήδη από την περασμένη βδομάδα, κύριε Πρόεδρε. Επίσης να πληροφορήσω το σώμα ότι η πρόταση νόμου του κ. Μακρίδη θεωρείται ότι έχει ενσωματωθεί στα νομοσχέδια που έχουμε ενώπιόν μας για ψήφιση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Περιουσίας Αποθανόντων Προσώπων (Φορολογικές Διατάξεις) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούτσας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Ανδρέας Φιλίππου

Χρίστος Ρότσας

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Μαΐου 2000. Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

Σκοπός του πρώτου προτεινόμενου νόμου είναι η κατάργηση του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, αναφορικά με πρόσωπα που αποθνήσκουν κατά ή μετά την ημερομηνία αυτή.

Σκοπός του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου με το οποίο διατηρούνται οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στον υπό κατάργηση περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμο για υποβολή κατάστασης περιουσιακών στοιχείων αποθανόντος προσώπου στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και για εξόφληση όλων των οφειλόμενων από τον αποθανόντα φόρων πριν από την τελική μεταβίβαση των περιουσιακών του στοιχείων.

Όπως είναι γνωστό, η κατάργηση του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου είχε περιληφθεί από την κυβέρνηση στο πακέτο των αντισταθμιστικών μέτρων και φορολογικών ελαφρύνσεων που είχαν προταθεί από αυτή στο στάδιο της μελέτης του σχετικού νομοσχεδίου, με το οποίο προτεινόταν η αύξηση του κανονικού συντελεστή του ΦΠΑ από 8% σε 10%.

Όπως είναι επίσης γνωστό, τα σχετικά νομοσχέδια για την κατάργηση του φόρου κληρονομιάς δεν κατέστη δυνατό να κατατεθούν έγκαιρα στη Βουλή, με αποτέλεσμα η Βουλή να προχωρήσει σε ψήφιση της αύξησης του κανονικού συντελεστή του ΦΠΑ από 8% σε 10%, χωρίς να καταστεί δυνατό, λόγω της πιο πάνω αργοπορίας, η αρμόδια επιτροπή να ολοκληρώσει τη μελέτη της σχετικά με αυτά.

Υπενθυμίζεται ότι με σκοπό την κατάργηση του φόρου κληρονομιάς ο βουλευτής κ. Ισίδωρος Μακρίδης είχε καταθέσει στη Βουλή σχετική πρόταση νόμου. Στο στάδιο της μελέτης της εν λόγω πρότασης νόμου, ο Υπουργός Οικονομικών είχε δηλώσει ότι, ενώ συμφωνούσε με την όλη φιλοσοφία της, θα έπρεπε το όλο θέμα να μελετηθεί λεπτομερέστερα, ώστε να θεσμοθετηθεί διαδικασία καταπολέμησης της πιθανής, ύστερα από την κατάργηση του εν λόγω φόρου, φοροδιαφυγής. Οι σχετικές

διατάξεις θα πρέπει να προνοούν για υποχρεωτική δήλωση περιουσιακών στοιχείων του αποθανόντος, ώστε, αφού προηγηθεί σχετικός έλεγχος, να χορηγείται άδεια από το διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων για μεταβίβασή τους.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά νομοσχεδίων, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι παρέστησαν στις συνεδρίες της επιτροπής, δήλωσαν ότι, με την κατάργηση του φόρου κληρονομιάς η οποία προτείνεται με το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο, ταυτόχρονα προτείνεται με το δεύτερο υπό συζήτηση νομοσχέδιο μια σειρά άλλων νομοθετικών διατάξεων με τις οποίες διασφαλίζεται η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής με την υποχρέωση για υποβολή κατάστασης περιουσιακών στοιχείων του αποθανόντος και για εξόφληση όλων των οφειλόμενων από τον αποθανόντα φόρων, τόκων και επιβαρύνσεων πριν από την ολοκλήρωση της διαχείρισης και τη μεταβίβαση των περιουσιακών του στοιχείων. Με τη ρύθμιση αυτή, ο διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων θα συνεχίσει να είναι σε θέση να προβαίνει στους απαραίτητους ελέγχους για την υποβολή κατάστασης των οφειλών του αποθανόντος προς το τμήμα και για την είσπραξή τους, έτσι ώστε να διασφαλίζεται το λαβείν του δημοσίου.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Ισίδωρος Μακρίδης δήλωσε ότι η κατάργηση του φόρου κληρονομιάς θα πρέπει, για λόγους δικαιοσύνης, να ισχύσει από την 1η Ιανουαρίου 2000, ημερομηνία από την οποία θα ισχύσουν και οι υπόλοιπες φορολογικές ελαφρύνσεις που περιέχονται στα αντισταθμιστικά της αύξησης του ΦΠΑ μέτρα. Εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών διαμνηύθηκε στην επιτροπή ότι η κυβέρνηση διαφωνεί με την πιο πάνω εισήγηση, γιατί κρίνει ότι θα ήταν πολύ δύσκολο να αντιμετωπιστούν τα τεχνικά ζητήματα που θα εγερθούν σε μια τέτοια περίπτωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων και διευκρινίσεων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των υπό αναφορά νομοσχεδίων σε νόμους, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί από νομοτεχνικής πλευράς.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά θεμάτων στην ολομέλεια του σώματος.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών τάσσονται ενάντια στην ψήφιση των υπό συζήτηση νομοσχεδίων σε νόμους για λόγους αρχής, οι οποίοι μεταξύ άλλων σχετίζονται με τη φιλοσοφία του όλου θέματος και ιδιαίτερα με το γεγονός ότι ουσιαστικά η κατάργηση του εν λόγω φόρου δεν αποτελεί αντισταθμιστικό της αύξησης του συντελεστή του ΦΠΑ μέτρο και επίσης κρίνεται άδικη, διότι απαλλάσσει τα ψηλότερα κοινωνικά στρώματα από την υποχρέωση αυτή, αλλά και για λόγους τους οποίους θα επεξηγήσουν λεπτομερέστερα κατά τη συζήτηση των θεμάτων στην ολομέλεια του σώματος.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Ισίδωρος Μακρίδης δήλωσε ότι, ενώ τάσσεται υπέρ της ψήφισης των υπό αναφορά νομοσχεδίων σε νόμους, προτίθεται να καταθέσει τροπολογία ως προς την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των προτεινόμενων νομοθεσιών κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με πολλή συντομία, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι εμείς δε θα ψηφίσουμε, θα καταψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο για δύο λόγους: Ο πρώτος λόγος είναι ότι πρόκειται για μια φορολογία η οποία αποφέρει, με ελάχιστα έξοδα, στο κράτος ένα ποσό μεταξύ των £4 και £5 εκατομ. σε μια περίοδο που επιβάλλονται ή πρόκειται να επιβληθούν άλλες φορολογίες, για να καλύψουν ελλείμματα και άλλες ανάγκες. Επειδή εμείς είμαστε υπέρ της διατήρησης φορολογιών λογικών που προσφέρουν στα έσοδα του κράτους, πιστεύουμε ότι αυτή η φορολογία εντάσσεται μέσα σε αυτή την κατηγορία.

Το δεύτερο, ο φόρος που εισπράττεται κατά τεκμήριο δεν προέρχεται από φτωχά στρώματα πληθυσμού. Με βάση τις πρόνοιες του νόμου, απαλλάσσεται ένα σημαντικό ποσό που μπορεί να φθάνει μέχρι και τις £350.000 πριν ο φόρος κληρονομιάς, σε ορισμένες περιπτώσεις, αρχίζει να εισπράττει. Μιλώ για λίγες σε αριθμό μεσαίες κυπριακές οικογένειες, για να μην υπερβάλλουμε σε αριθμούς και να δημιουργούμε εντυπώσεις.

Κατά συνέπεια και εφόσον δεν επιβαρύνει τα φτωχότερα στρώματα και εισπράττεται από στρώματα μεσαία, αλλά όχι τόσο μεσαία, προς τα πάνω, εμείς πιστεύουμε ότι είναι και δίκαιος από αυτή την άποψη, διότι παίρνει από αυτούς που έχουν μια αξιόλογη περιουσία, έχουν ένα αξιόλογο εισόδημα, μετρητά ή ακίνητα. Κατά συνέπεια, εμείς θεωρούμε ότι δεν πρέπει να καταργηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως ενθυμείσθε, το θέμα αυτό έχει απασχολήσει τη Βουλή και πριν από μερικά χρόνια και αναπτύχθηκαν εδώ οι λόγοι για τους οποίους επιβάλλεται η κατάργηση αυτής της φορολογίας. Βασικός λόγος, για να μη μακρηγορώ, ήταν ότι είναι κοινωνική αδικία μετά το θάνατο κάποιου να δημιουργούνται προβλήματα στους κληρονόμους και μάλιστα τέτοια που καμιά φορά επιβάλλουν πώληση περιουσίας, για να πληρωθεί φόρος κληρονομιάς. Η κοινωνική προσέγγιση ήταν αυτή και νομίζω είναι πολύ ισχυρός λόγος αυτός. Δεν μπορούμε να επεκτείνουμε την προσπάθεια δημιουργίας κοινωνικών ισορροπιών και πέρα από το θάνατο κάποιου. Βεβαίως, απασχολεί οπτωσδήποτε τους κληρονόμους, θα μου πείτε, αλλά περίπου, αν το πράγμα το δούμε στην ουσία του, θα καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι κάποιου η περιουσία και μετά το θάνατό του ακόμη αποτελεί στόχο από πλευράς του κράτους.

Όσον αφορά το θέμα των εισπράξεων, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί το πράγμα σε αυτή τη λογιστική του βάση, δηλαδή το κράτος εισπράττει τόσα, γιατί να χάσει; Και αυτή η συλλογιστική πρέπει να επιδεικνύεται και σε άλλες περιπτώσεις που υπάρχει και κοινωνική δικαιοσύνη και ανάγκη ή και θεραπεία της ανάγκης για εισπράξη από το κράτος εσόδων.

Γι' αυτούς τους λόγους, νομίζω ότι θα πρέπει να ψηφιστεί η πρόταση και το νομοσχέδιο. Η κοινοβουλευτική μας ομάδα έχει ήδη τοποθετηθεί πάνω σε αυτό το θέμα. Και δεν πιστεύω ότι οι λόγοι τους οποίους επικαλέστηκε ο κ. Χρίστου είναι τόσο ισχυροί, ώστε να ανατρέπουν τους λόγους που επιβάλλουν την κατάργηση αυτής της φορολογίας, που δεν υπάρχει, όπως έχω πληροφορηθεί, σε κανένα

σύγχρονο κράτος. Σε μερικά μπορεί να υπάρχει, αλλά είναι η τάση σήμερα σε όλα τα σύγχρονα κράτη, για τους λόγους που ανέφερα, αυτού του είδους η φορολογία να καταργηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μυριάνθους, παρακαλώ.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα τάσσεται εναντίον της ψήφισης της κατάργησης αυτής της φορολογίας. Συμφωνούμε με τα όσα έχει αναφέρει ο κ. Χρίστου σε ό,τι αφορά αυτό το θέμα, αλλά παράλληλα θα ήθελα να προσεγγίσω και το θέμα, όπως αναφέρεται μέσα από αυτή την έκθεση, ως αντισταθμιστικό μέτρο στην αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ. Εμείς θεωρούμε ακριβώς ότι δεν αποτελεί αντισταθμιστικό μέτρο, γιατί ακριβώς η κατάργηση αυτής της φορολογίας απαλλάσσει τα ψηλότερα εισοδηματικά στρώματα.

Σε ό,τι αφορά αυτό που έχει αναφέρει ο κ. Δημητρίου, ότι οι συγγενείς κάποιου μετά το θάνατό του είναι αναγκασμένοι να πληρώσουν τις φορολογίες του αποθανόντος, αυτό πιστεύω ότι είναι εντελώς άδικο, όταν υπάρχει αδυναμία του διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων να εισπράξει εν καιρώ ζωής του αποθανόντος το ποσό αυτό, να μην μπορεί να το εισπράξει σε οποιαδήποτε περίπτωση κατά την οποία προέκυψε ο θάνατος του φορολογουμένου. Οπότε πιστεύω ότι πρέπει να έχει την ευχέρεια, οποιαδήποτε στιγμή μπορεί ο διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, το κράτος να εισπράττει αυτούς τους φόρους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγαπίου, παρακαλώ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω για την τροπολογία, διότι αντιλαμβάνομαι ότι μιλούμε επί της τροπολογίας και επί του κυρίου νομοθετήματος. Η κοινοβουλευτική μας ομάδα, ανεξάρτητα από τη θέση που παίρνει για το κυρίως νομοσχέδιο, είναι αντίθετη με την τροπολογία, η οποία έχει ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2000. Πρώτα απ' όλα, τα έσοδα του κράτους είναι μέσα στον προϋπολογισμό μέχρι σήμερα. Σημαίνει ότι αποκόπτουμε έσοδα από το κράτος και από κάπου αλλού ... Δηλαδή, αν αυτή η φορολογία αποφέρει £4 εκατομ. το χρόνο, τα £2 εκατομ. πρέπει να είναι περίπου μέσα στον προϋπολογισμό του 2000. Από πού θα αντικατασταθούν αυτά τα χρήματα, αν πάρουμε αναδρομικά;

Με όλο το θάρρος προς το συνάδελφο κ. Μακρίδη, έχω την εντύπωση, χωρίς να παρεξηγούμαι, ότι θα εκληφθεί ότι κάνουμε νομοθετήματα, για να βολεύουμε κάποιους. Και αυτό δεν είναι, νομίζω, ένα ορθό μέτρο. Γι' αυτούς τους λόγους, εμείς θα ψηφίσουμε και εναντίον της τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης, παρακαλώ.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όσοι ασχολήθηκαν με τη νομική επιστήμη γνωρίζουν ότι ο λόγος που υπήρξε νομοθεσία για φόρο κληρονομιάς είναι γιατί οι παλαιοί, τις παλιές εποχές, γονείς δεν έδιναν την περιουσία τους έγκαιρα στα παιδιά τους, για να την αξιοποιήσουν. Και

ήταν μια πίεση προς τους γονείς να δίνουν εν ζωή και γρήγορα την περιουσία προς τα παιδιά τους.

Η πρώτη νομοθεσία που είχαμε έλεγε ότι δε φορολογείται περιουσία τρία χρόνια μετά τη μεταβίβασή της. Δηλαδή, αν κάποιος μεταβίβαζε περιουσία εν ζωή - τώρα είναι πέντε, ήταν τρία προηγουμένως- και δεν περνούσαν τα τρία χρόνια, ερχόταν ο φόρος κληρονομιάς και έπαιρνε. Ήταν πίεση λοιπόν έγκαιρα εν ζωή οι γονείς να μεταβιβάζουν τις περιουσίες στα παιδιά τους. Σήμερα έγινε πέντε χρόνια να πηγαίνει πίσω.

Εκείνο το οποίο πρέπει ο καθένας να γνωρίζει είναι ότι αυτή η ανάγκη, αν θέλετε, του παρελθόντος δεν υπάρχει σήμερα. Δηλαδή οι γονείς πλέον και ιδιαίτερα οι πλούσιοι, που έχει γίνει αναφορά από τον κ. Χρίστου, έγκαιρα φροντίζουν να μεταβιβάσουν εν ζωή την περιουσία στα παιδιά τους και να μην πληρώσουν καθόλου φόρο κληρονομιάς. Έγκαιρα! Αυτές είναι οι γνώσεις που έχουν. Εκείνοι που μπορεί να την πατήσουν είναι αυτοί που θα έχουν κανένα δυστύχημα. Μπορεί να συμβεί στο δρόμο σε νεαρό πρόσωπο, με μικρά ανήλικα, που δεν είχε τη σκέψη ότι θα έχανε τη ζωή του σε ένα δυστύχημα. Και με ένα σπίτι και ένα οικόπεδο, όταν είναι ένα παιδί, θα πληρώσει φόρο κληρονομιάς. Δε μιλούμε λοιπόν για πλουσίους, για να το κάνουμε ξεκάθαρο. Μιλούμε ότι σήμερα μέσα στα αστικά κέντρα, όταν κάποιος κληρονομεί ένα σπίτι συν ένα οικόπεδο, περίπου το οικόπεδο θα το πιάσει το κράτος.

Για τους πλουσίους λοιπόν, που θέλουμε και όλοι θέλουμε, υπάρχουν πολλοί άλλοι τρόποι φορολογίας, αν θέλουμε να πάρουμε από την περιουσία τη μεγάλη την οποία έχουν, εκτός από το φόρο κληρονομιάς, που στο τέλος της ημέρας τα διοικητικά έξοδα, αν θέλετε, υπερκαλύπτουν, περίπου καλύπτουν τα έξοδα του κράτους.

Τώρα, γι' αυτό που έχει κάνει αναφορά ο κ. Αγαπίου, και άφησε και έμμεση μομφή εναντίον του κ. Μακρίδη, να πω ότι η φιλοσοφία, κύριε Αγαπίου, είναι ότι, από την ώρα που κατατέθηκε αυτή η πρόταση νόμου και εσυζητήτο, ισχύει από την περίοδο εκείνη, δηλαδή από την αρχή του χρόνου. Δεν είναι γιατί υπάρχει στη σκέψη του συναδέλφου η πρόθεση κάποια πρόσωπα να καλυφθούν. Νομίζω ότι, εφόσον κατατέθηκε μια πρόταση νόμου στις αρχές του χρόνου, πρέπει να έχει ισχύ ως νόμος από την 1η Ιανουαρίου 2000. Νομίζω ότι τα έξοδα από το φόρο κληρονομιάς ετησίως υπολογίζονται γύρω στα £3 εκατομμύρια. Αυτή είναι η δική μου η γνώση. Αν κάνω λάθος, ας με διαψεύσουν οι της επιτροπής Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι υπολογισμοί των αρμοδίων είναι £4 εκατομ., κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι κάπου εκεί. Γιατί λοιπόν να μην υπάρξει αυτή η προσέγγιση; Θα έλεγα, κύριε Χρίστου, ότι θα μπορούσατε να διαφοροποιήσετε τους πίνακες και να πείτε ότι, αφού θέλετε να πάρετε τους πλούσιους, όπως λέτε, να πείτε ότι, αντί να απαλλάσσονται £75.000 για έναν ανήλικο ... μπορούσατε να το αυξήσετε το ποσό αυτό, έτσι ώστε να πάρετε τους πλούσιους.

Όπως είναι η νομοθεσία σήμερα, πληρώνουν και οι φτωχοί, φτάνει να είναι ξαφνικός ο θάνατος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας, παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα αρχίσω απ' εκεί που είχε σταματήσει ο συνάδελφος κ. Μυριάνθους. Είναι γεγονός ότι παρουσιάζεται ως αντισταθμιστικό μέτρο από την κυβέρνηση αυτό το νομοσχέδιο. Και νομίζω ότι δε θα διαφωνεί κανένας -ανεξάρτητα εάν το κρίνουμε χρήσιμο ή μη χρήσιμο ή απαραίτητο αυτό το νομοσχέδιο- ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί αντισταθμιστικό μέτρο, δεδομένου δε ότι κατ' αναλογία όσοι πληρώνουν φορολογία -αυτή τη φορολογία του φόρου κληρονομιάς- αυτοί που έχουν τα εισοδήματα, αν θέλετε, την περισσότερη αξίας περιουσία, αν θέλετε, πρέπει να πληρώσουν και την υψηλότερη φορολογία, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα. Κατά συνέπεια, δεν είναι αντισταθμιστικό μέτρο το να μειώνεις αναλογικά τη φορολογία, με τρόπο που να εξυπηρετεί τα υψηλότερα εισοδηματικά στρώματα. Άρα νομίζω ότι λανθασμένα θεωρήθηκε αντισταθμιστικό μέτρο.

Όσον αφορά τώρα την ουσία του θέματος, ο κ. Δημητρίου είπε ότι στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες έχει καταργηθεί. Θέλω να τον πληροφορήσω ότι ισχύει ακριβώς το αντίθετο. Στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες υπάρχει φόρος κληρονομιάς, ο οποίος είναι και πολύ ψηλός. Εάν κάποιος κοιτάξει το φόρο κληρονομιάς στη Γαλλία, αρχίζει από το 28%. Και δε νομίζω ότι είναι λιγότερο δημοκρατική χώρα ή με λιγότερες κοινωνικές ευαισθησίες. Όταν όμως σε αυτό το σώμα συζητούμε για κοινωνικές παροχές και καταψηφίζονται προτάσεις με το δικαιολογητικό ότι έχουμε ψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα, φαινόμενα να είμαστε αντιφατικοί με τον εαυτό μας ή ασυνεπείς με τον εαυτό μας, όταν οι ίδιοι αφαιρούμε έσοδα από το δημόσιο, με τρόπο μάλιστα που δε θα εξυπηρετηθούν τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα ή έστω τα μεσαία εισοδηματικά στρώματα, αλλά θα ικανοποιηθούν όλοι. Να θυμίσω ένα επιχείρημα που ακούστηκε από πλευράς του Δημοκρατικού Συναγερμού, όταν είχαμε καταθέσει την πρόταση νόμου για δωρεάν φοίτηση στο Πανεπιστήμιο, για να κατοχυρώσουμε το δικαίωμα σπουδών, βασικά να είναι δικαίωμα. Και ο Δημοκρατικός Συναγερμός το καταψήφισε, με το δικαιολογητικό ότι θα ήταν κοινωνικά άδικο, γιατί δε θα πλήρωναν για τις σπουδές τους ούτε οι πλούσιοι.

Αυτού του είδους η λογική προσέγγιση και τα επιχειρήματα που βρίσκονται σήμερα με αυτό το νομοσχέδιο και με τη θετική τοποθέτηση του Δημοκρατικού Συναγερμού;

Το ίδιο μας ειπώθηκε πριν μια βδομάδα από το Δημοκρατικό Συναγερμό όσον αφορά τους φόρους στην κατανάλωση βενζίνης και πετρελαίου, ότι με τη στάση μας θα εξυπηρετήσουμε τους πλούσιους που κρατούν λιμουζίνες, τους μεγαλοκαρχαρίες, ειπώθηκε από του βήματος της Βουλής από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού. Σήμερα ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν έχει την ίδια ευαισθησία; Ή στην προκειμένη περίπτωση έχουμε ευαισθησία για το μεγαλοκαρχαρία που κρατά ένα μερσεντές, όπως ειπώθηκε, των εβδομήντα χιλιάδων λιρών, αλλά θεωρούμε ότι ένας που θα κληρονομήσει πενήντα εκατομμύρια λίρες περιουσία αυτός είναι μικροκαρχαρίας ή δεν είναι καρχαρίας καθόλου;

Εάν λοιπόν θέλουμε να έχουμε κάποια συνέπεια, θα πρέπει να βλέπουμε μέσα και από την οπτική γωνία της κοινωνικής πολιτικής. Θα μπορούσε, και δε θα διαφωνήσω με τον κ. Χατζηγιάννη, εάν κρίνουμε ότι χρειάζεται μια τροπολογία ή μια τροποποίηση του νόμου, η τροποποίηση να γίνει, αφού εκτιμηθεί πόση είναι η μέση περιουσία μιας οικογένειας της μεσαίας τάξης, για να μην πάω στα πιο χαμηλά εισοδηματικά στρώματα. Εάν κριθεί ότι είναι τριακόσιες χιλιάδες λίρες ή τετρακόσιες χιλιάδες λίρες ή δεν ξέρω πόσα, να πούμε ότι μέχρι αυτού του ύψους η κληρονομιά δε θα φορολογείται. Αλλά ξέρουμε πολύ καλά ότι κάποιοι κληρονομούν εκατομμυρίων λιρών περιουσία. Είναι κοινωνικά δίκαιο έναν άλφα φόρο να πληρώνουν, για να

μπορεί το κράτος έστω αυτά τα λίγα έσοδα, όποια και να είναι, να τα χρησιμοποιήσει, για να ασκήσει την κοινωνική του πολιτική, διαφορετικά είμαστε ασυνεπείς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο φόρος κληρονομίας, όπως ίσχυσε στην Κύπρο, έντιμε κύριε Πρόεδρε, έχει προκαλέσει πάρα πολλές και μεγάλες αδικίες κατά καιρούς και συνεχίζει και προκαλεί μεγάλες αδικίες και σήμερα. Ενώ η επιχειρηματολογία του συναδέλφου Ανδρέα Χρίστου είναι στα βασικά της σκέλη σωστή, παραγνωρίζει την κυπριακή πραγματικότητα, που είναι η εξής: Με τις σημερινές αξίες γης που έχουν αυξηθεί κατακόρυφα και με τον τρόπο που τα παιδιά κληρονομούν περιουσίες από τους πατεράδες τους είναι πολλοί εκείνοι οι νέοι άνθρωποι που κληρονομούν κάποια περιουσία από τον πατέρα τους την οποία κληρονόμησε εκείνος από τον πατέρα του και, όταν πεθάνουν σε νέα ηλικία, αυτή η περιουσία που αποκτήθηκε από πολλές δεκαετίες, ίσως παρέμεινε εκατονταετηρίδες εντός της οικογένειας, αποτελεί αντικείμενο φορολογίας. Ως αποτέλεσμα, πολλών ανθρώπων που κληρονόμησαν τέτοιες περιουσίες, όταν αυτοί πεθάνουν σε νεαρά ηλικία, είναι αναγκασμένα τα παιδιά ή οι κληρονόμοι να πληρώσουν φόρο σε αρκετά μεγάλα ποσά προς το κράτος, πράγμα το οποίο πιστεύω ότι είναι εντελώς άδικο και απαράδεκτο.

Είναι αυτό που εμείς κατά βάση θέλουμε να θεραπεύσουμε. Και θα ήμαστε έτοιμοι, εάν η πλευρά του ΑΚΕΛ υπέβαλλε προτάσεις, έτσι που οι κλίμακες να αυξηθούν ουσιαστικά, για να μην καλύπτουν περιπτώσεις όπως αυτές που αναλύω τώρα στο σώμα, και θα μπορούσαμε να τις δούμε. Όμως και πάλι εκεί θα πρέπει να λεχθεί ότι μπορεί να προκληθούν αδικίες, για το λόγο ότι μπορεί να είναι περιουσίες που δεν αποκτήθηκαν τα τελευταία χρόνια, δηλαδή στη διάρκεια της ζωής ενός ανθρώπου, αλλά να είναι περιουσίες που κληρονομούνται μέσα στην οικογένεια για εκατό-διακόσια χρόνια. Δεν αντιλαμβάνομαι τη λογικότητα γιατί μια περιουσία την οποία δημιούργησαν οι προπαππούδες μου, όταν πεθάνω εγώ, να υπόκειται σε φορολογία η περιουσία αυτή σήμερα. Για το φόρο εισοδήματος, δηλαδή εάν ήταν θέμα να φορολογείται το εισόδημα, κατανώ πλήρως ότι αυτό είναι και λογικό και επιβαλλόμενο. Αλλά νομίζω ότι κανένας δεν μπορεί να υιοθετήσει τη θέση πως μπορούμε να επιβάλλουμε φορολογία αυτής της μορφής και να θεωρείται ότι είναι μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης. Δεν είναι μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης.

Εμείς γι' αυτό το λόγο θα ψηφίσουμε την κατάργηση του φόρου κληρονομίας. Αυτή είναι η πρόταση που έχουμε ενώπιόν μας. Εάν υπήρχε οποιαδήποτε πρόταση που θα μιλούσε για αυξημένες κλίμακες, ενδεχομένως να ήταν διαφορετική η θέση μας? αλλά είναι ακαδημαϊκό το θέμα, δεν είναι ενώπιον του σώματος σήμερα. Ενώπιον του σώματος σήμερα έχουμε μόνο την πρόταση για κατάργηση και μια τροπολογία, για να ισχύει την πρώτη του χρόνου. Και επ' αυτού καλούμεθα να τοποθετηθούμε.

Για την ισχύ από την πρώτη του χρόνου, προσωπικά δεν είμαι διατεθειμένος να προσυπογράψω αυτή την ισχύ? υιοθετώ τα όσα είπε ο κ. Αγαπίου. Αλλά από κομματική πειθαρχία θα απόσχω της ψηφοφορίας, για να μη θεωρηθεί ότι παίρνω αντίθετη θέση με την πλειοψηφία της κοινοβουλευτικής ομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κιτής, παρακαλώ.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιπρόσθετα προς το σημείο που έθιξε ο συνάδελφος κ. Πουργουρίδης, το οποίο με κάλυψε, των περιπτώσεων εκείνων δηλαδή που για κληρονομικούς λόγους κάποια παιδιά σήμερα αναγκάζονται να πληρώσουν βαριά φορολογία, λόγω της ανάπτυξης που πήρε η περιουσία τους, υπάρχει και ένα άλλο δεδομένο το οποίο γνωρίζουν όσοι ασχολούνται με αυτά τα θέματα ιδίως, αλλά και πολλοί άλλοι πιστεύω ότι έχουν λάβει γνώση του γεγονότος. Αυτοί που έχουν μεγάλες περιουσίες, κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν χίλιοι-δυο τρόποι να μεταβιβάσουν την περιουσία αυτή στα παιδιά τους, με νόμιμους και καθαρά έγκυρους τρόπους, και να αποφύγουν την καταβολή φορολογίας στην περίπτωση θανάτου. Είναι ο μέσος, μπορώ να πω, και ο χαμηλά αμειβόμενος που πολλές φορές δε δίδει μεγάλη σημασία σε αυτά τα πράγματα, ίσως διότι δε θεωρεί ότι είναι μεγάλη η περιουσία του ή γιατί δεν έχει και τη δυνατότητα ή την τάση να προστρέχει προς τους αρμοδίους, για να πάρει τις συμβουλές τους. Εκείνοι που κατέχουν μεγάλη περιουσία, οι άνθρωποι με μεγάλη περιουσία, σίγουρα φροντίζουν να πάρουν την κατάλληλη συμβουλή, για να προστατεύσουν τα συμφέροντά τους και αυτό είναι που γίνεται στην πράξη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μακρίδης, παρακαλώ.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι, απ' όσα άκουσα από τους συναδέλφους της αντιπολίτευσης, δεν έχουν αντιληφθεί τι είναι μεγάλη περιουσία πλέον. Και ερωτώ -λείπει και ο φίλος μου, ο κ. Αριστοφάνης, που ασχολείται με το φορέα- ένας μέσος γεωργός κάποιας περιοχής που δεν έχει καν εισόδημα από την περιουσία του και, λέω, έχει εκατό σκάλες χωράφια -που ήταν μια συνηθισμένη περιουσία για οποιοδήποτε κοινό άνθρωπο- και κοστολογείται σήμερα και τέσσερις και πέντε χιλιάδες λίρες η σκάλα, πόση περιουσία έχει; Και, αν το σπίτι είναι και της συζύγου, σύμφωνα με τον τρόπο που γνωρίζουμε στον τόπο μας, τότε τι παραμένει; Μάλλον από που υποχρεώνονται να πληρώσουν το φόρο κληρονομιάς; Αυτό είναι ένα συνηθισμένο παράδειγμα το οποίο αντιμετωπίσαμε και στις επιτροπές μας. Και πολλές φορές το κράτος αναγκάστηκε κατά χάριν να δώσει ποσά εκατοντάδων χιλιάδων λιρών. Πόσες φορές είδαμε δυστυχήματα παιδιών που οι γονείς τους μεταβίβασαν τις περιουσίες τους και σκοτώθηκαν σε δυστυχήματα και την άλλη μέρα υποχρεώθηκαν οι ίδιοι οι γονιοί να πληρώσουν φόρο κληρονομιάς, για να πάρουν πίσω την περιουσία για τα παιδιά τους; Και δεν ξέρω πόσα ατυχή γεγονότα και άλλες συγκυρίες, διότι ανεφέρθησαν αριθμοί, αλλά οι αριθμοί που ανεφέρθησαν είναι ένας πλήρης και ιδεώδης και ο μέγιστος συνδυασμός που μπορούσε να γίνει, που συνήθως δε γίνεται. Και το άδικο είναι ότι κάποιοι πληρώνουν φόρο κληρονομιάς και οι πλείστοι δεν πληρώνουν. Τούτη η τάξη των ανθρώπων δεν είναι άδικο να επιφορτίζονται με την επαχθή τούτη φορολογία και μάλιστα στις πιο δύσκολες στιγμές της ζωής μιας οικογένειας, τη στιγμή που τους πλήττει ο θάνατος, η λύπη και η ταλαιπωρία, να έχουν να ασχολούνται και με τα φορολογικά τους και πολλές φορές να μην έχουν καν τα εισοδήματα να τα πληρώσουν και να στερούνται και τον πόρο ο οποίος τους προσέφερε τα βασικά προς το ζην;

Όσον αφορά το συνάδελφο κ. Αγαπίου, έχω να του δηλώσω ότι δεν έχω καμιά περίπτωση γνωστή που με απασχολεί. Μέχρι στιγμής δεν πλήρωσε κανένας φόρο κληρονομιάς εκτός ενός ατόμου παγκύπρια. Και είναι ένα μικρό ποσό, άρα δε θα υπάρξει καμιά αδικία και επιστροφή ποσών από το κράτος προς οποιονδήποτε φορολογούμενο.

Με αυτά, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι πρέπει να αρθεί αυτή η αδικία, που ταλαιπωρεί ιδιαίτερα κάποια μεσαία και χαμηλότερα στρώματα της κοινωνίας μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι το θέμα σχεδόν έχει εξαντληθεί, αλλά να ακούσουμε τον κ. Καζαμία.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει εξαντληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση ότι επαναλαμβάνουμε τα ίδια πράγματα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Επειδή ο συνάδελφος, ο κ. Πουργουρίδης, είπε ότι, «αν είχαμε ενώπιόν μας, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, κάποια άλλη προσέγγιση με αναβάθμιση των κλιμάκων, θα μπορούσαμε να το συζητήσουμε», το θέμα ίσως θα μπορούσε να αναβληθεί για μια βδομάδα, να το μελετήσουμε στην επιτροπή Οικονομικών, να υποβληθούν προτάσεις και να το εξετάσουμε ξανά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ψηφοφορία. Πρώτα η τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφοφορία. Προτού προχωρήσουμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου, θα θέσω προς ψηφοφορία την τροπολογία η οποία έχει υποβληθεί. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του βουλευτή κ. Ισίδωρου Μακρίδη στο νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε η φράση «πρόσωπα που αποθνήσκουν κατά ή μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος Νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας:» (πρώτη, δεύτερη και τρίτη γραμμή) να αντικατασταθεί με τη φράση «πρόσωπα που απεβίωσαν κατά ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2000:».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, είναι σαφής η πρόταση? θέτει θέμα αναδρομικής ισχύος του παρόντος νομοσχεδίου από την 1η Ιανουαρίου 2000.

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και έξι αποχές.

Ερχόμαστε τώρα στην ψήφιση των άρθρων. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση και επιφύλαξη. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ και δεκαπέντε εναντίον.

Προχωρούμε τώρα στο θέμα με τον αριθμό 2, που είναι «Ο περί Περιουσίας Αποθανόντων Προσώπων (Φορολογικές Διατάξεις) Νόμος του 2000». Και για το νομοσχέδιο αυτό υπάρχει τροπολογία εκ μέρους του βουλευτή κ. Ισίδωρου Μακρίδη. Παρακαλώ το γραμματέα να τη διαβάσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του βουλευτή κ. Ισίδωρου Μακρίδη στο νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Περιουσίας Αποθανόντων Προσώπων (Φορολογικές Διατάξεις) Νόμος του 2000»

Γίνεται εισήγηση για προσθήκη στο τέλος του υπό αναφορά νομοσχεδίου του ακόλουθου νέου άρθρου:

«Έκταση 14. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου εφαρμογής 2000 για περιπτώσεις προσώπων που απεβίωσαν κατά ή και έναρξη 3 μετά την ημερομηνία αυτή.».

της ισχύος του παρόντος Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και πέντε αποχές, η τροπολογία γίνεται αποδεκτή.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αρμοδιότητα εφαρμογής του Νόμου. Άρθρο 3.

Φορολογικές υποχρεώσεις νόμιμων αντιπροσώπων. Άρθρο 4.

5. Οι φόροι βαρύνουν τα περιουσιακά στοιχεία αποθανόντος προσώπου. Άρθρο

Κατάσταση παθητικού και ενεργητικού. Άρθρο 6.

Κύρωση διαθήκης και χορήγηση εγγράφων διαχείρισης. Άρθρο 7.

Αδικήματα και κυρώσεις. Άρθρο 8.

Εξουσία του Διευθυντή για συμβιβασμό. Άρθρο 9.

Φόρος πληρωτέος ανεξάρτητα από τη λήψη δικαστικών μέτρων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση άσκησης ποινικής δίωξης χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Περιουσίας Αποθανόντων Προσώπων (Φορολογικές Διατάξεις) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και μια αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο Τροποποιητικός του περί του Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου του 1997 Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη. Να θεωρηθεί ότι έχει αναγνωσθεί.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο Τροποποιητικός του περί του
Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου του 1997
Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Αβραάμ Αντωνίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Πρόδρομος Προδρόμου	Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών και του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΚΥΠΕ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του προϋπολογισμού του ΚΥΠΕ για το 1997, ώστε να καλυφθούν νομοθετικά διαπιστωθείσες υπερβάσεις σε σχέση με ορισμένες διατάξεις του εν λόγω προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, μετά το κλείσιμο των λογαριασμών του ΚΥΠΕ για το 1997, διαπιστώθηκαν ορισμένες υπερβάσεις συνολικού ύψους £5.093, οι οποίες δεν είναι δυνατό να καλυφθούν από εξοικονομήσεις ή από το αποθεματικό. Τούτο έχει ως αποτέλεσμα να συνεχίζεται μια παρανομία η οποία θα εκλείψει με την ψήφιση πρόσθετων κονδυλίων με νόμο που να τροποποιεί τον υπό αναφορά προϋπολογισμό για το 1997. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι εν λόγω υπερβάσεις αφορούν την απασχόληση έκτακτων συνεργατών και έξοδα λειτουργίας γραφείου τα οποία οφείλονται στην αύξηση του όγκου εργασιών για το συγκεκριμένο έτος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω στοιχείων, υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση άρθρων ορισμένων κεφαλαίων του πρώτου πίνακα του βασικού νόμου. Πίνακας. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 και ο πίνακας εγκριθούν;

Δεν υπάρχει.

Τα άρθρα 1 και 2 και ο πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου του 1997 Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 4 και 5 θέματα δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να την αναγνώσει.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 7 Ιουνίου 1999 μέχρι 5 Ιουνίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού και εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Αναπτύξεως Γης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε η χρονική περίοδος απόσβεσης για αγορά βιομηχανικών και άλλων κτιρίων από επιχειρήσεις ή ιδιώτες για σκοπούς ενοικίασης στα πλαίσια του ισχύοντος φορολογικού κινήτρου, από τα είκοσι πέντε και τριάντα τρία χρόνια, αντίστοιχα, να μειωθεί στα δέκα χρόνια, νοουμένου ότι πρόκειται για κτίρια που θα αγοραστούν εντός ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτεινόμενου νόμου και τα οποία θα παραδοθούν εντός δεκαπέντε μηνών από την πιο πάνω ημερομηνία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, μέσα στα πλαίσια της πολιτικής για τόνωση της οικονομικής βιομηχανίας και του κλάδου των ακινήτων, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη σύσταση υπηρεσιακής επιτροπής με όρους εντολής την επεξεργασία ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης προς την

κατεύθυνση αυτή. Η εν λόγω επιτροπή ετοίμασε περίγραμμα πολιτικής για τόνωση της οικοδομικής βιομηχανίας και του κλάδου ακινήτων, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 29 Οκτωβρίου 1998. Μέσα στα πλαίσια του εν λόγω περιγράμματος πολιτικής γίνεται εισήγηση για παραχώρηση του πιο πάνω φορολογικού κινήτρου. Από το ευεργέτημα αυτό θα εξαιρείται η αγορά ξενοδοχειακών μονάδων, δεδομένης της περιοριστικής πολιτικής αναφορικά με την ανέγερση νέων τουριστικών καταλυμάτων.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου έγινε εισήγηση από μέλη της επιτροπής η ισχύς του πιο πάνω κινήτρου να επεκταθεί στα δύο έτη, από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, ώστε να ευεργετηθούν από αυτό περισσότεροι ιδιοκτήτες αδιάθετων οικοδομών. Έγινε επίσης εισήγηση για επέκταση της περιόδου εντός της οποίας θα πρέπει να παραδοθεί το συγκεκριμένο κτίριο από δεκαπέντε μήνες, όπως προτείνεται με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, με αντίστοιχη επιμήκυνση της περιόδου απόσβεσης από δέκα σε δεκαπέντε χρόνια. Επιπλέον έγινε εισήγηση να υπάρξει δικαίωμα επιλογής των δικαιούχων να φορολογηθούν με βάση το υφιστάμενο καθεστώς και να μην επωφεληθούν από το κίνητρο της επιταχυνόμενης απόσβεσης.

Επί τη βάση της πιο πάνω εισήγησης και για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσης της επιτροπής ως προς τη σημερινή κατάσταση της οικοδομικής βιομηχανίας και το κόστος ενδεχόμενης επέκτασης της χρονικής ισχύος του πιο πάνω κινήτρου, κατατέθηκαν αρμοδίως τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Η καθαρή σημερινή αξία των φορολογικών απωλειών που θα προκύψουν από ενδεχόμενη υιοθέτηση του φορολογικού κινήτρου για επιταχυνόμενη απόσβεση θα είναι της τάξης των £7,7 εκατομ. Σε ονομαστικούς όρους, το δημοσιονομικό έλλειμμα θα αυξάνεται κατά £1,7 εκατομ. το χρόνο και στα πρώτα δέκα χρόνια η απώλεια θα ανέλθει στα £17 εκατομ.
2. Σε περίπτωση υιοθέτησης της εισήγησης για επιμήκυνση της περιόδου ισχύος του μέτρου από ένα σε δύο χρόνια, οι φορολογικές απώλειες θα είναι διπλάσιες, δηλαδή £15,5 εκατομ. και σε ονομαστικούς όρους το δημοσιονομικό έλλειμμα θα αυξηθεί κατά £3,4 εκατομ. το χρόνο για δέκα χρόνια.
3. Οι επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά από τυχόν επέκταση του χρόνου παράδοσης των κτιρίων από δεκαπέντε σε τριάντα έξι μήνες είναι αδύνατο να υπολογιστούν ποσοτικά και τυχόν υιοθέτηση της εν λόγω εισήγησης θα οδηγήσει σε δυσανάλογη αύξηση του δημοσιονομικού κόστους, διότι θα δώσει ώθηση σε κατασκευές νέων κτιρίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας τους ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ενώ τάσσονται ως θέμα αρχής υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, εντούτοις διαφωνούν ως προς την περίοδο την οποία πρέπει να καλύπτει ο υπό ψήφιση νόμος. Συγκεκριμένα θεωρούν ότι η ισχύς του υπό αναφορά κινήτρου θα πρέπει να επεκταθεί, ώστε να καλύψει χρονικά μεγαλύτερη περίοδο και συγκεκριμένα τόσο την περίοδο εντός της οποίας θα αγοραστούν νέα κτίρια όσο και την περίοδο παράδοσης αυτών, για τούτο και προτίθενται να

καταθέσουν σχετικές τροπολογίες κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Το μέλος της επιτροπής, βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, κ. Τάκης Χατζηδημητρίου επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί ως προς το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Το νομοσχέδιο υποβλήθηκε στη Βουλή κάτω από τον τίτλο "Ενίσχυση της οικοδομικής βιομηχανίας". Ειλικρινά, αν επρόκειτο να κρίνω μόνο από τον τίτλο, εγώ θα καταψήφιζα το νομοσχέδιο, γιατί δεν έχει καμία σχέση με το σκοπούμενο τίτλο. Διότι δεν πρόκειται για ενίσχυση της οικοδομικής βιομηχανίας και όσοι πίστεψαν ότι αυτό σκοπεύει να κάνει ο νόμος, καλά κάνουν να ξέρουν ότι πρόκειται για μια ταμπέλα που έχει περιεχόμενο διαφορετικό απ' αυτό που περιγράφει. Το νομοσχέδιο θα έπρεπε πιο σωστά να τιτλοφορείται: "Νομοσχέδιο για ενθάρρυνση διάθεσης υφιστάμενων αχρησιμοποίητων διαμερισμάτων ή ακινήτων".

Εν πάση περιπτώσει, επειδή πιστεύω ότι δεν πρόκειται να έχει καμιά σημαντική επίπτωση όσον αφορά την ενίσχυση της οικοδομικής βιομηχανίας, ενώ η υιοθέτηση της εισήγησης του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θα έχει μεγάλη συγκριτικά επίπτωση πάνω στα κρατικά οικονομικά, γι' αυτό η ομάδα μας έχει αποφασίσει να υποστηρίξει το νομοσχέδιο, αφού έγινε η διευκρίνιση που έχω πει, και να καταψηφίσει τις τροποποιήσεις, γιατί θα είναι μεγάλη επιβάρυνση πάνω στον κρατικό προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καζαμίας, παρακαλώ.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το πρώτο μέρος του σκεπτικού της απόφασής μας να προτείνουμε τη σχετική τροποποίηση το έχει αναφέρει ο κ. Παπαδόπουλος, γιατί πραγματικά νιώθουμε ότι ο τίτλος και η αιτιολόγηση από μέρους της κυβέρνησης, υποβάλλοντας αυτό το νομοσχέδιο, δε συνάδουν. Και πράγματι ο μοναδικός στόχος ο οποίος πιθανό να καλύπτεται με την υιοθέτηση της κυβερνητικής πρότασης είναι να δοθεί μία περαιτέρω ευκαιρία ή μια διέξοδος σε κατασκευαστές, οι οποίοι έχουν αδιάθετα οικοδομήματα, να τα διαθέσουν, λαμβάνοντας υπόψη αυτά τα πλεονεκτήματα τα φορολογικά τα οποία προτείνει η κυβέρνηση.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Σε επιχειρηματίες ακινήτων.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Σε επιχειρηματίες ακινήτων -ακριβώς δεν ήθελα να χρησιμοποιήσω την αγγλική λέξη. Όμως, κατά τη γνώμη μας, αυτή η προσέγγιση από μέρους των εισηγητών πιστεύουμε ότι, κατά πάσα πιθανότητα, δημιουργεί και μία αδικία απέναντι

σε κάποιους άλλους επιχειρηματίες ανάπτυξης γης, οι οποίοι, υπολογίζοντας πιο σωστά και πιο σοβαρά τα δεδομένα της αγοράς, δεν προχώρησαν στην οικοδόμηση κτιρίων, για να μείνουν αδιάθετα. Και ίσως αυτοί οι οποίοι έμειναν εκτεθειμένοι με τη μη πώληση του εμπορεύματός τους να ήταν εκείνοι οι οποίοι δεν έκαναν τις σωστές εκτιμήσεις. Και αυτή τη στιγμή, εάν υιοθετήσουμε αυτή την πρόθεση, ουσιαστικά αυτούς τους επιχειρηματίες τους θέτουμε σε καλύτερη μοίρα, τους δίδουμε ένα σοβαρότατο πλεονέκτημα απέναντι σε άλλους οι οποίοι ίσως σκέφτηκαν λογικότερα.

Ο λόγος που προτείνουμε την αύξηση της χρονικής περιόδου είναι ακριβώς, για να δοθεί η ευκαιρία και σε κάποιους, οι οποίοι, κατά τη δική μας εκτίμηση, σωστά έχουν υπολογίσει και δεν έχουν αδιάθετο εμπόρευμα, να έχουν αρκετή χρονική περίοδο ώστε, αν το θελήσουν, να το πράξουν και να είναι σε ίση μοίρα με τους συναδέλφους τους. Γιατί, αν το χρονικό διάστημα παραμείνει δώδεκα μήνες, τότε όλοι μας μπορούμε να υπολογίσουμε ότι είναι τόσο μικρό αυτό το χρονικό διάστημα που δε δίνει την ευκαιρία σε κάποιο να προτάξει αυτό το πλεονέκτημα.

Επίσης κάποιιοι οι οποίοι έχουν δική τους ακίνητη περιουσία -έχουν ένα οικόπεδο ή ένα γήπεδο- και θέλουν να επωφεληθούν αυτής της πρόνοιας που εμείς καλούμαστε να δώσουμε ... να μην αναπτύξουν τη δική τους περιουσία. Αλλά, για να επωφεληθούν το ωφέλημα, θα πρέπει να πάνε να αγοράσουν από άλλον και να μην αναπτύξουν τη δική τους περιουσία. Και αντιλαμβάνεστε ότι δεν μπορούμε να αφήσουμε να περάσει απαρατήρητη αυτή η άνιση, κατά την άποψή μας, μεταχείριση από μέρους του νομοθετικού σώματος? αν υιοθετήσουμε την πρόταση ως έχει.

Έχουμε την εντύπωση ότι ο υπολογισμός που έγινε από τα κυβερνητικά τμήματα, ότι, αν διπλασιαστεί ο χρόνος, θα διπλασιαστεί και η απώλεια από μέρους του κράτους, είναι καθαρά θεωρητικός και, αν θέλουμε πραγματικά να δώσουμε ώθηση στην οικοδομική βιομηχανία, αυτό ακριβώς το μέτρο ... δηλαδή πρέπει να υπολογίσουμε ότι είμαστε έτοιμοι να έχουμε και κάποιο κόστος, νοουμένου ότι θα αναπτύξουμε ένα συγκεκριμένο κλάδο στον οποίο θεωρούμε σκόπιμο να δώσουμε ώθηση.

Γι' αυτό είναι με τούτο το σκεπτικό που προτείνουμε όπως ο ένας χρόνος πραγματοποίησης της αγοραπωλησίας γίνει δύο και ο χρόνος αποπεράτωσης, παράδοσης και έναρξης χρησιμοποίησης αυτού του υποστατικού από δεκαπέντε μήνες να γίνει τριάντα έξι, γιατί είναι ένα λογικό χρονικό πλαίσιο, για να υλοποιηθεί μια τέτοια πρόθεση από εκείνους που θα θεωρήσουν σκόπιμο να κάνουν χρήση της ευνοιοκρατικής προσέγγισης στην πρόταση της κυβέρνησης.

Δεν το εξετάζουμε από συνταγματικής πλευράς? αν υπάρχει, ίσως, και συνταγματικό κώλυμα άνισης μεταχείρισης μεταξύ των οποιωνδήποτε. Αυτό είναι καθαρά νομικό θέμα. Εμείς το βλέπουμε από την πολιτική του σκοπιά? υπάρχουν άλλοι αρμόδιοι, για να εντοπίσουν κατά πόσο υπάρχει ίσως και συνταγματικό κώλυμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Υπάρχει σίγουρα και υπήρξε στην επιτροπή Οικονομικών ομοφωνία, όσον αφορά το στόχο αυτού του νομοσχεδίου το οποίο βρίσκεται μπροστά μας εδώ και αρκετό καιρό. Η βιομηχανία των οικοδομών είναι ενιαία και είναι κοινή λογική ότι, αν σήμερα υπάρχει κάποιου είδους κρίση, είναι διότι υπάρχουν αδιάθετα ακίνητα και

είναι κοινή λογική το ότι θα πρέπει πρώτα να δοθούν κάποια κίνητρα, για να διατεθούν αυτά τα ακίνητα στην αγορά.

Η πρόταση την οποία κάνει η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ αφορά μια άλλη πολιτική, η οποία βεβαίως θα μπορούσε να συζητηθεί. Όμως θα πρέπει να είναι σαφές ότι μιλούμε για κάτι άλλο. Και δεν είναι βέβαιο εάν αυτή τη στιγμή θέλουμε να δώσουμε γενικά και αόριστα και στο μέλλον ... Γιατί να περιοριστούμε στη χρονική διάρκεια η οποία τίθεται με την τροπολογία; Και πάλι μπορεί να πει κάποιος ότι είναι θέμα άνισης μεταχείρισης. Είναι λοιπόν ένα ερώτημα, εάν θέλουμε να δώσουμε εσαεί κάποια τέτοια κίνητρα και αν δε θα μεγαλώσει η προσφορά και να έχουμε το πρόβλημα ότι θα παραμένουν και πάλι αδιάθετα.

Όμως το σημείο που έχει τεθεί όσον αφορά το να είναι σε ίση μοίρα όλοι οι ενδιαφερόμενοι, ε, εδώ είναι κοινός τόπος. Όσες φορές εφαρμόζει το κράτος τέτοιου είδους πολιτική, παράδειγμα, η επιχορήγηση της τεχνολογικής αναβάθμισης της βιομηχανίας ... Και εκεί ξεκίνησε μία συγκεκριμένη ημέρα και εκεί είχαμε ανθρώπους επιχειρηματίες, βιομηχάνους, οι οποίοι μας είπαν «μα, εγώ, επειδή είχα την προνοητικότητα και επειδή ήμουν καλύτερος επιχειρηματίας και έκανα την επένδυση πριν, δε θα με αποζημιώσετε, δε θα με ενισχύσετε, μάλλον;» Επομένως, πάντα θα υπάρχουν κάποια χρονικά όρια και, αν σε αυτό το επίπεδο θέσουμε θέμα ισότιμης μεταχείρισης, δεν πρόκειται να βγούμε από μέσα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εξάλλου, ναι, θα μπορούσε σήμερα να βρουν και άλλους καλύτερους τρόπους χρηματοδότησης οι επιχειρηματίες.

Η πρόθεση όμως του κράτους, την οποία καταρχάς απεδέχθη η επιτροπή Οικονομικών και καλείται το σώμα να την εγκρίνει, ήταν ότι, κάτω από ειδικές συνθήκες, -ειδικές, το υπογραμμίζω- δίνεται ένα ειδικό κίνητρο. Διότι και αυτή η λογική, του να δίνονται συνέχεια κίνητρα είτε σε κλάδους παραγωγικούς είτε σε παραγωγικές τάξεις, θα πρέπει να πούμε ότι κάποτε θα πρέπει να περιοριστεί. Η νοοτροπία που έχουμε δυστυχώς εδώ στην Κύπρο είναι ότι το κράτος περίπου πρέπει να αναλαμβάνει ό,τι δεν πάει καλά.

Επομένως, θα πρέπει να περιοριστούμε, πιστεύουμε, στο νομοσχέδιο, όπως έχει κατατεθεί, περιορισμένο. Θα έχουμε την ευχέρεια να δούμε τις επιδράσεις αυτής της ενίσχυσης. Εάν όντως έχουν δίκαιο όσοι επισημαίνουν ότι δε θα είναι αποτελεσματικό, εδώ είμαστε και να το επανεκτιμήσουμε. Εμείς πιστεύουμε ότι είναι αρκετή βοήθεια το να διατεθούν τα ακίνητα τα οποία αυτή τη στιγμή δε βρίσκουν αγοραστές στην αγορά. Εάν μετά θα πρέπει να ενισχύσουμε το ρυθμό της οικοδομικής βιομηχανίας, είναι ένα δεύτερο ερώτημα που θα πρέπει να το δούμε. Διότι, αν και με αυτή την ενίσχυση δεν ξεκινήσει να λειτουργεί η βιομηχανία αυτή, τότε σημαίνει ότι υπάρχουν βαθύτερα προβλήματα που δε λύνονται με κάποιες απλές επιχορηγήσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου, επειδή είμαι ένας εκ των εισηγητών της τροπολογίας, θα ήθελα να εξηγήσω το εξής: Αυτή τη στιγμή, με βάση την πρόνοια

του νομοσχεδίου, ένας ο οποίος θα αγοράσει ένα ακίνητο αξίας £100.000, θα μπορεί να αποσβήνει σε δέκα χρόνια. Που σημαίνει το ένα δέκατο, δηλαδή £10.000, θα απαλλάσσεται από τη φορολογία. Και αυτό θα ισχύσει για δεκαπέντε μήνες, κάπου τόσο. Το κράτος συνεπώς θα χάσει για όσες πράξεις γίνουν, 10% από το εισοδήματός τους θα εκπίπτει της φορολογίας. Η πρόταση που γίνεται από 'μας τώρα είναι τα δέκα χρόνια να γίνουν δεκαπέντε, οπότε η αναλογία θα είναι 6% ή 6,5% περίπου. Δηλαδή, αν ένας αγοράσει ένα ακίνητο £100.000, θα εκπίπτει μόνο κατά 6% ή 6,5%, δηλαδή θα έχει να χάσει το κράτος από φορολογίες περίπου £6.000 με £6.500. Αυτό βεβαίως θα το παρατείνουμε για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, σε τριάντα έξι μήνες. Συνεπώς άμεσα τα δημόσια οικονομικά δε θα πληγούν τόσο όσο θα πληγούν με την πρόταση που γίνεται για απόσβεση σε δέκα χρόνια. Μακροπρόθεσμα μπορεί να χάσει το κράτος, αλλά άμεσα -που είναι πολύ πειστικό το θέμα του δημοσιονομικού ελλείμματος- οι απώλειες του κράτους θα είναι μικρότερες. Με αυτή τη λογική, του ότι η απώλεια του κράτους στα προσεχή δυο, τρία, πέντε χρόνια θα είναι μικρότερη, και με το γεγονός ότι, επεκτείνοντας την περίοδο, τονώνεται πράγματι η οικοδομική βιομηχανία, είναι με αυτή τη λογική που έχουμε εισηγηθεί τις τροπολογίες.

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Επειδή νομίζω πως δημιουργείται η λανθασμένη εντύπωση, πως μακροπρόθεσμα θα χάσει το κράτος... Βραχυπρόθεσμα θα χάσει. Μακροπρόθεσμα θα κερδίσει με τον εξής τρόπο: Σήμερα, και με τις δύο περιπτώσεις, με τα δέκα και με τα δεκαπέντε χρόνια, μακροπρόθεσμα δε θα χάσει το κράτος, γιατί για να επωφεληθεί μια επιχείρηση -δε μιλώ για τις δημόσιες που υποχρεωτικά έχουν όφελος να ανακινώνουν ψηλότερα κέρδη κάθε χρόνο- οι ιδιωτικές εταιρείες θα υποχρεωθούν να δηλώνουν τουλάχιστον το ποσό που θα τους επιτρέπει να το αποσβέσουν από τη φορολογία. Με την πάροδο της απόσβεσης της αγοράς του κτηρίου όμως, δε θα τους είναι εύκολο να 'ρθουν να δηλώσουν χαμηλότερα κέρδη απ' εκείνα που δήλωναν για δέκα ή δεκαπέντε χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν το πάρουμε σε είκοσι πέντε χρόνια, ασφαλώς είναι σωστό.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι. Για είκοσι πέντε χρόνια δε θα βοηθήσει, κύριε Πρόεδρε, γιατί είναι τόσο μικρό το ποσό κάθε χρόνο. Αν είναι παραδείγματος χάριν ένα εκατομμύριο, μιλάμε για £40.000 το χρόνο, οπότε είναι πολύ χαμηλό. Αλλά για δέκα ή δεκαπέντε χρόνια, υποχρεωτικά θα δηλώνουν ψηλό κέρδος, δεν θα το αποκρύβουν, για να επωφεληθούν απ' αυτή τη νομοθεσία. Με το να μην το αποκρύπτουν, το κράτος θα εισπράττει φόρο εισοδήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα έχει εξαντληθεί. Τίθεται σε ψηφοφορία η τροπολογία. Παρακαλώ να διαβαστεί η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των βουλευτών Κίκη Καζαμία και Αβραάμ Αντωνίου στο προτεινόμενο σχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999». Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της επιφύλαξης 4 η οποία προστίθεται στο τέλος της παραγράφου ζ, του εδαφίου 2, του άρθρου 12, του βασικού νόμου με την αντικατάσταση των αριθμών: 1 στην τρίτη

γραμμή, 15 στην πέμπτη γραμμή και 10 στην έκτη γραμμή, ώστε αυτή να διαβάζεται ως ακολούθως:

«4. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της διαφύλαξης 3 της παρούσης παραγράφου, η διάρκεια χρήσης ενός κτηρίου, εξαιρουμένου του ξενοδοχειακού που αγοράζεται εντός δύο ετών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος νόμου και παραδίδεται το αργότερο εντός τριάντα έξι μηνών από την πιο πάνω ημερομηνία, ορίζεται σε δεκαπέντε χρόνια από την ημερομηνία παράδοσής του».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Ερχόμαστε τώρα στην ψήφιση των άρθρων. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα υπ' αριθμόν 1 και υπ' αριθμόν 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα, που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούτσας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Ανδρέας Φιλίππου

Χρίστος Ρότσας

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαΐου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στην ΑΗΚ για τη χορήγηση δανείου ύψους 50 εκατομ. ευρώ, που η Αρχή συνήψε, ύστερα από συμφωνία με την DEPFA Investment Bank Ltd, για κάλυψη των χρηματοδοτικών της αναγκών.

Όπως είναι γνωστό, το όλο θέμα της σύναψης δανείου από την ΑΗΚ για κάλυψη των χρηματοδοτικών της αναγκών έχει ήδη εξεταστεί από την επιτροπή Οικονομικών, ύστερα από σχετική επιστολή του Υπουργού Οικονομικών με ημερομηνία 1η Ιουνίου 1999 προς τον πρόεδρο της επιτροπής, με την οποία ζητείτο η καταρχήν συγκατάθεση της επιτροπής για τη σύναψη του εν λόγω δανείου. Η

επιτροπή, με επιστολή της με ημερομηνία 10 Ιουνίου 1999 προς τον Υπουργό Οικονομικών τον πληροφόρησε ότι αποφάσισε να παραχωρήσει την καταρχήν συγκατάθεσή της για τη σύναψη του σχετικού δανείου με κυβερνητική έγκριση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Οικονομικών, μετά από εξέταση διαφόρων χρηματοδοτικών προσφορών, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου διαπραγματεύτηκε εκ μέρους της ΑΗΚ και κατόπιν συνεννοήσεως με το Υπουργείο Οικονομικών έγινε αποδεκτή η χρηματοδοτική πρόταση της DEPFA Investments Bank Ltd, η οποία εγκρίθηκε και από τον Υπουργό Οικονομικών. Η εκταμίευση του προτεινόμενου δανείου θα γίνει μέχρι την 30ή Ιουνίου 2000, ώστε η Αρχή να είναι σε θέση να αποπληρώσει υφιστάμενες υποχρεώσεις της, μεταξύ των οποίων η συμπλήρωση της κατασκευής του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού Βασιλικού και συγκεκριμένα της πρώτης του φάσης, η οποία διαλαμβάνει την εγκατάσταση δύο μονάδων, 120 MW η καθεμιά, για τις οποίες θα απαιτηθεί ποσό £160 εκατομ. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει δαπάνες £110 εκατομ. περίπου και για την ολοκλήρωσή του θα απαιτηθούν άλλα £50 εκατομ. περίπου, από τα οποία ποσό 50 εκατομ. ευρώ θα πρέπει να προέλθει από εξωτερικό δανεισμό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση τη Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα υπ' αριθμόν 1 και υπ' αριθμόν 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2000 Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που τίτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2000 Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ισίδωρος Μακρίδης

Κυριάκος Τυρίμος

Κατερίνα Παντελίδου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας προβλέπει για το 2000 έξοδα ύψους £66.400 και έσοδα ύψους £46.100, τα οποία θα προέλθουν από κρατική χορηγία και από την πώληση πινάκων γνωστών ζωγράφων. Τα ποσά του ταμείου πρόκειται να διατεθούν κυρίως για την παροχή βοηθημάτων σε ασθενείς και για την εκστρατεία πρόληψης του AIDS.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Η επιτροπή, με την ευκαιρία αυτή, θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι αναμένει από την πλευρά της κυβέρνησης την παροχή γενναιόδωρης κρατικής χορηγίας προς το ταμείο αυτό και παράλληλα την παροχή κινήτρων στις εθελοντικές οργανώσεις για περαιτέρω δραστηριοποίηση τόσο στον τομέα της πρόληψης όσο και στον τομέα στήριξης των οροθετικών ατόμων και των οικογενειών τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας ποσού 66.400 λιρών για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;

Δεν υπάρχει ένσταση. Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επικτητής Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2000 Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωράμε στο υπ' αριθμόν 9 θέμα, που είναι «Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

Ο κ. Χατζηγιάννης, παρακαλώ.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω παράκληση από τον Πρόεδρο της Βουλής, όπως αυτό το θέμα αναβληθεί, για να εξεταστεί περαιτέρω από την επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται και προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 10 θέμα, που είναι «Ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Στέλιος Γερασίμου
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Στέλιος Στυλιανού
Ευάγγελος Σαμμούτας	Νίκος Πιπτοκοπίτης

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Στη συνέχεια και μετά από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, το υπό αναφορά νομοσχέδιο κρίθηκε σκόπιμο να παραπεμφθεί για εξέταση στην καθ' ύλην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, που είναι η επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπό το φως της πιο πάνω συνεννόησης, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Μαΐου και την 1η Ιουνίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του

Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών), του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία), του Ταμείου Θήρας, του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου, της Κυπριακής Εταιρείας Προστασίας Ζώων, του Συνδέσμου Προστασίας Ζώων και Πουλιών Λάρνακας και Αμμοχώστου, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, της Ένωσης Δήμων και της Ένωσης Κοινοτήτων.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων, ώστε να διορθωθούν ορισμένες αδυναμίες της και να περιληφθούν σ' αυτή νέοι διαφοροποιημένοι μηχανισμοί ή διαδικασίες που να επιτρέπουν τη γρήγορη και απρόσκοπτη εναρμόνισή της με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Χορηγείται εξουσία στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος:
  - α. να εκδίδει γενικά ή ειδικά διατάγματα που να ρυθμίζουν θέματα που σχετίζονται με την προστασία της υγείας και ευημερίας των ζώων, όπως είναι η άσκηση του επαγγέλματος του φροντιστή ή εκπαιδευτή ζώων, οι κτηνιατρικοί ή άλλοι έλεγχοι στους οποίους πρέπει να υποβάλλονται τα ζώα και οι έλεγχοι των χώρων κράτησής τους, των υποστατικών ή των μέσων μεταφοράς τους και
  - β. να καταρτίζει και να εκδίδει, κατόπιν εισήγησης του διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, κώδικες πρακτικής για τη συμπληρωματική ή ειδικότερη ρύθμιση και το χειρισμό θεμάτων που αναφέρονται στους εκδιδόμενους δυνάμει του υπό τροποποίηση νόμου κανονισμούς.
2. Χορηγείται εξουσία στην αρμόδια αρχή, που είναι το Τμήμα των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, και στις αστυνομικές αρχές να προβαίνουν σε κατάσχεση και/ή κατακράτηση ζώου σε σχέση με το οποίο υπάρχει εύλογη υποψία ότι έχει διαπραχθεί αδίκημα, με στόχο την ανάθεση της φροντίδας του σε κατάλληλο πρόσωπο, μέχρις ότου η τύχη του αποφασιστεί από το εκδικάζον το σχετικό αδίκημα δικαστήριο.

Όλα τα ενδιαφερόμενα και εμπλεκόμενα μέρη που παρέστησαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα λέχθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 7;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση, γι' αυτό και το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 11 και υπ' αριθμόν 12 θέματα αναβάλλονται. Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Στέλιος Γερασίμου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Λία Γεωργιάδη

Ανδρέας Παρισινός

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουνίου 2000 στην οποία κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 58 της νομοθεσίας που διέπει τις συντεχνίες, σκοπείται η διόρθωση των περί Συντεχνιών Κανονισμών, ώστε το τέλος των £2,50, που εκ παραδρομής αναγράφηκε στο Δεύτερο Πίνακα το οποίο αφορά την υποβολή αίτησης εγγραφής μερικής τροποποίησης του καταστατικού συντεχνίας, να αντικατασταθεί με τέλος ύψους £1,50, που συνάδει με άλλες σχετικές διατάξεις των κανονισμών για το ίδιο θέμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί το σκοπό των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Καίτη Κληρίδου

Τάσος Παπαδόπουλος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάρκος Κυπριανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών. Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν μπόρεσαν να παραστούν στη συνεδρία της επιτροπής και διαβίβασαν τηλεφωνικά τις απόψεις τους.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι η αντικατάσταση του Πρώτου Πίνακα των βασικών κανονισμών που καθορίζει τα τμήματα για τους σκοπούς του νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι η αντικατάσταση του Πίνακα κρίνεται αναγκαία μετά τη μετακίνηση κάποιων τμημάτων από ένα υπουργείο σε άλλο, τη μετονομασία και την κατάργηση άλλων τμημάτων, αλλά και τη δημιουργία δύο νέων τμημάτων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων και του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας. Περαιτέρω, όπως δηλώθηκε από τον ίδιο, με τους υπό αναφορά κανονισμούς υλοποιείται και η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 50.844 και ημερομηνία 17 Δεκεμβρίου 1999, αναφορικά με τη μετονομασία του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων σε Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών, μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν όπως το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας μετονομαστεί σε Τμήμα Επιθεώρησης Συνθηκών Εργασίας, προκειμένου να αποδίδεται πιο σωστά εννοιολογικά. Η εισήγηση αυτή δε βρήκε σύμφωνους τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου, οι οποίοι διαβίβασαν στην επιτροπή τη θέση τους ότι με την προτεινόμενη τροπολογία περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό το φάσμα δραστηριοτήτων του εν λόγω τμήματος, οι οποίες εκτείνονται σε πολλούς τομείς πέραν των συνθηκών εργασίας. Περαιτέρω, πληροφόρησαν την επιτροπή ότι τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη χρησιμοποιούνται πανομοιότυποι όροι.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή δεν έχει τροποποιηθεί ο τίτλος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και επειδή στον πρώτο πίνακα το υπουργείο αυτό αναφέρεται ως “Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων”, πιστεύω ότι είναι εντελώς εσφαλμένο και πως σ’ αυτή τη θέση πρέπει να μπει ο τίτλος του υπουργείου ως έχει σήμερα και αν στο μέλλον αλλάξει, να ισχύουν τα ανάλογα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών, εφόσον τροποποιηθεί ο τίτλος του υπουργείου;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ’ αριθμόν 15 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών – Θέση Διοικητή Πολιτικής Άμυνας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέση Διοικητή Πολιτικής Άμυνας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Καίτη Κληρίδου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάρκος Κυπριανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Μαΐου και την 1η Ιουνίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εσωτερικών. Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν μπόρεσαν να παραστούν στη συνεδρία της επιτροπής και διαβίβασαν τηλεφωνικά τις απόψεις τους.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι ο καθορισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διοικητή Πολιτικής Άμυνας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, καθώς και των εγγράφων που συνοδεύουν τους υπό αναφορά κανονισμούς, το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του, με αρ. 47.059 και ημερομηνία 10 Δεκεμβρίου 1997, ενέκρινε μεταξύ άλλων τη δημιουργία της υπό συζήτηση θέσης Διοικητή Πολιτικής Άμυνας στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης/αναδιοργάνωσης του όλου συστήματος της Πολιτικής Άμυνας της Κυπριακής Δημοκρατίας και ιδιαίτερα της Δύναμης Πολιτικής Άμυνας.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία, διαβίβασαν τηλεφωνικά στην επιτροπή ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 16, 17 και 18 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Ερχόμαστε τώρα στην πρόταση νόμου που είχε κηρυχθεί ως επείγουσα και φέρει τον τίτλο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Μάρκος Κυπριανού

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιαννάκης Θωμά

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε αυθημερόν την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από την ίδια σε σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκε επείγουσα.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα αναφορικά με ορισμένα αδικήματα που στρέφονται κατά των ηθών, ώστε η νομοθεσία μας να συνάδει προς τις σχετικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις και δεσμεύσεις που έχουμε αναλάβει ως κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου και ομόφωνα

εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σαμμούτας, παρακαλώ.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προ δύο ετών, είχε κληθεί αυτό το σώμα να υπερψηφίσει κάποιες τροποποιήσεις του ποινικού κώδικα που αφορούσαν τα αδικήματα της παρά φύσιν ασέλγειας. Αυτό έγινε, για να είμαστε σύμφωνοι με την πορεία προς την Ευρώπη και τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Σήμερα καλούμαστε και πάλι να έρθουμε να τροποποιήσουμε τον νόμο που τροποποιήσαμε προ δύο ετών, αλλά αντί για τις λέξεις τις οποίες χρησιμοποιήσαμε τότε, και οι οποίες ήταν ελληνικότατες, να χρησιμοποιήσουμε άλλες λέξεις. Κι αυτές είναι ελληνικές. Είχαμε χρησιμοποιήσει τότε τη φράση “παρά φύσιν ασέλγεια μεταξύ αρρένων”. Σήμερα καλούμαστε να το κάνουμε “συνουσία μεταξύ αρρένων”. Νομίζω ότι και τότε ήμασταν σύμφωνοι με τις αποφάσεις και σήμερα είμαστε σύμφωνοι, και πάλι, με τις αποφάσεις. Φαίνεται εμάς μας καλούν να τρέχουμε περισσότερο, απ’ όσο τρέχουν οι άλλοι. Ναι, είπαμε ότι βαδίζουμε προς την Ευρώπη, είπαμε ότι πρέπει να εναρμονιστούμε με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, αλλά η τόση βιασύνη έχω την εντύπωση ότι δε χρειάζεται.

Με βρίσκουν αντίθετο οι λέξεις που χρησιμοποιούνται σήμερα, γι’ αυτό θα καταψηφίσω το νόμο και λέω ότι οι αποφάσεις του ευρωπαϊκού δικαστηρίου συνάδουν και με τον νόμο ο οποίος ψηφίστηκε πριν από δύο χρόνια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση των άρθρων 171 μέχρι 174Α του βασικού νόμου με νέα άρθρα.
Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Θέλω να πληροφορήσω το σώμα ότι κατατίθεται μία πρόταση νόμου. Είναι «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Άγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η πρόταση κατατίθεται από τους κ. Αβραάμ Αντωνίου, Γιαννάκη Αγαπίου και Δώρο Χριστοδουλίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και παραπέμπεται στην επιτροπή Εσωτερικών.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις. Θεωρείται ότι αυτές δόθηκαν προς τους κ. βουλευτές γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.090 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 2 Ιουνίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

Σχετικά με τα πιο κάτω ξενοδοχεία τα οποία βρίσκονται στη Λεμεσό:

1. Οι υφιστάμενες σε αυτά οικοδομές πληρούν τους όρους των αδειών οικοδομής τους; Υπάρχουν άδειες οικοδομής για όλα;
2. Έχουν πιστοποιητικά τελικής έγκρισης και αν δεν έχουν, γιατί;
3. Οι οικοδομές σ' αυτά είναι σύμφωνες με το ποσοστό δόμησης και κάλυψης;
4. Υπάρχουν σ' αυτά παράνομες οικοδομές;
5. Οι διάφορες οικοδομές, προβλήτες, λιμενοβραχίονες και λοιπά που έγιναν επί της παραλίας, έγιναν με άδειες της αρμόδιας αρχής;

Σε περίπτωση που υπάρχουν παρανομίες -σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες υπάρχουν- τι μέτρα έχουν ληφθεί, ποιο το αποτέλεσμά τους και/ή τι μέτρα προτίθεται το υπουργείο να λάβει;

Όνόματα ξενοδοχείων: AMATHUS, MERIDIEN, MIRAMARE, FOUR SEASONS.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Μαΐου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.060, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την ασφάλεια των λουομένων στη θάλασσα και τη λειτουργία των μονάδων διάσωσης λουομένων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εσωτερικών, παρά το γεγονός ότι η διαχείριση των παραλιών, σύμφωνα με τη νομοθεσία, ανήκει στην Κεντρική Επιτροπή Παραλιών, καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για αναβάθμιση της ασφάλειας των λουομένων στη θάλασσα, θεωρώντας ότι η προστασία των λουομένων αποτελεί υψίστη κοινωνική προσφορά, πέραν του γεγονότος ότι συμβάλλει στη διασφάλιση των προϋποθέσεων ανάπτυξης του εξωτερικού και εσωτερικού τουρισμού.

Στα πλαίσια αναβάθμισης των προσφερόμενων υπηρεσιών δαπανήθηκαν, ως κρατική συνεισφορά για τη λειτουργία των μονάδων διάσωσης λουομένων, για το 1995 ποσό £205.501, για το 1996 ποσό £255.482, για το 1997 £307.817 και για το 1998 £331.395. Για το 1999 δεν είναι ακόμα γνωστό το ακριβές ποσό, όμως και για το έτος αυτό το ποσό είναι αυξημένο σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Επίσης για το 2000 υποβλήθηκε πρόταση στον προϋπολογισμό για ποσό £383.435. Πέραν των πιο πάνω ποσών, το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τη συνεδρία του με ημερομηνία 22 Δεκεμβρίου 1999, αποφάσισε την παροχή προς την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών ποσού £81.719 για ανανέωση και εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού των μονάδων διάσωσης λουομένων.

Προστίθεται περαιτέρω ότι οι θέσεις (προσωρινές) ναυαγοσωστών προκηρύσσονται με αγγελίες στον ημερήσιο τύπο και καθορίζονται συγκεκριμένα προσόντα, όπως η κατοχή διπλώματος ναυαγοσώστη, η κατοχή πιστοποιητικού πρώτων βοηθειών, κ.λπ. Υπογραμμίζεται όμως ότι οι αιτήσεις που υποβάλλονται δεν καλύπτουν συνήθως τον αριθμό των θέσεων. Επίσης οι προσλαμβανόμενοι δηλώνουν συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στο οποίο δύνανται να απασχοληθούν (φοιτητές που αναχωρούν στο εξωτερικό, κ.λπ.).

Τόσο η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών όσο και το Υπουργείο Εσωτερικών αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο επέκτασης εργοδότησης των ναυαγοσωστών. Γενικά ο αριθμός των λουομένων σε κάθε περιοχή λαμβάνεται σοβαρά υπόψη για το χρόνο επιτήρησης των παραλιών από ναυαγοσώστες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος που αφορά την παιδεία;

Δεν υπάρχουν ομιλητές, επομένως το θέμα αυτό αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 15 Ιουνίου 2000, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

2. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2000.
3. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 1998.
4. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
5. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
6. Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
7. Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
9. Ο περί Αγοράς Πόσιμου Νερού από Πλωτή Μονάδα Αφαλάτωσης Νόμος του 2000.
10. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
11. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.
12. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997.
13. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
14. Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμοί του 2000.
15. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
16. Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων (Ρύθμιση και Τέλη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
17. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
18. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα

και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

19. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Παραδοσιακές Οικοδομές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
20. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τουριστικά Διαμερίσματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
21. Οι περί Υπηρεσίας Μετανάστευσης - Θέση Λειτουργιών Μετανάστευσης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
22. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Πατατών που είναι Καρποί των Ποικιλιών (Cultivars) που Προέρχονται από το *Solanum Tuberosum* L. και τα Υβρίδιά του Κανονισμοί του 2000.
23. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Φρέσκου Κολιάνδρου Κανονισμοί του 2000.
24. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Λαχάνων Κανονισμοί του 2000.
25. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Μαϊντανού Κανονισμοί του 2000.
26. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Ρόκας Κανονισμοί του 2000.
27. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Δυόσμου Κανονισμοί του 2000.
28. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Άνηθου Κανονισμοί του 2000.
29. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μπάμιας Κανονισμοί του 2000.
30. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μέθης Κανονισμοί του 2000.
31. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.
32. Οι περί Αποχετεύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

33. Οι περί Εφαρμογής Ορισμένων Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Κανονισμοί του 2000.
34. Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000.
35. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
36. Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
37. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων έως (Αρ. 2) του 1998.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
(Συνέχιση της συζήτησης).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
  - α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη»
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).
  - β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίασης.

(Ωρα λήξης: 5.50 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μούσκος Ανδρέας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θωμά Γιαννάκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Καζαμίας Κίκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανού Στέλιος
Κιττής Στάθης	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ανάγνωση επιστολής του κ. Ανδρέα Φιλίππου με την οποία γνωστοποιείται η προσχώρησή του στο Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών.
2. Ανάγνωση επιστολής του γενικού διευθυντή της Βουλής κ. Κωστάκη Χριστοφόρου που αναφέρεται στη μη επίδειξη από το λειτουργό του ΡΙΚ Γ. Καρεκλά του νενομισμένου σεβασμού προς το χώρο της Βουλής και η συζήτηση που ακολούθησε [προεδρεύων (Α. Αντωνίου), Ν. Πιπτοκοπίτης, Α. Χρίστου, Γ. Λιλλήκας, Μ. Ματσάκης, Π. Δημητρίου, Α. Φιλίππου, Στ. Κιττής, Δ. Συλλούρης].
3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και κήρυξη της πρότασης νόμου «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000» ως επείγουσας.
4. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Περιουσίας Αποθανόντων Προσώπων (Φορολογικές Διατάξεις) Νόμος του 2000», η συζήτηση που

ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Η. Μυριάνθους, Γ. Αγαπίου, Σ. Χατζηγιάννης, προεδρεύων, Γ. Λιλλήκας, Χρ. Πουργουρίδης, Στ. Κιπτής, Ι. Μακρίδης) και ψήφισή τους σε νόμους.

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί του Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου του 1997 Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Τ. Παπαδόπουλος, Κ. Καζαμίας, Πρ. Προδρόμου, προεδρεύων, Γ. Λιλλήκας) και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2000 Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέση Διοικητή Πολιτικής Άμυνας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για την κηρυχθείσα ως επείγουσα πρόταση νόμου «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Ευάγγελου Σαμμούτα και ψήφισή της σε νόμο με τίτλο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000».
14. Κατάθεση της πρότασης νόμου «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».
15. Ερώτηση βουλευτή: Τήρηση όρων οικοδόμησης από ξενοδοχεία της Λεμεσού.
16. Απάντηση υπουργού στην ακόλουθη ερώτηση βουλευτή: Ανεπαρκής φύλαξη των παραλιών από τους ναυαγοσώστες.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 15ης Ιουνίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.29 μ.μ.)

(Αρ. 35)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του σώματος και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι βέβαιος ότι διερμηνεύω τα αισθήματα όλων των πλευρών, αν εκφράσω τη σοβαρή ανησυχία της Βουλής για τις παρατηρούμενες πυρκαγιές που χωρίς αμφιβολία, καταστρέφοντας το φυσικό περιβάλλον, δημιουργούν ένα επιπρόσθετο πρόβλημα στα όσα περιβαλλοντικά η πατρίδα μας αντιμετωπίζει. Η Βουλή, αντιδρώντας άμεσα στο πρόβλημα που ανεφύη, διά της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής παρέστη και φρόντισε να διαπιστώσει την έκταση του προβλήματος, αναβάλλοντας μάλιστα την καθιερωμένη συνεδρία. Θα πρέπει να ευχαριστήσουμε τα μέλη της επιτροπής Γεωργίας που, εκπροσωπώντας το σώμα, αντέδρασαν άμεσα. Είμαι βέβαιος ότι λαμβάνονται και θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε επιτέλους ακόμα πιο αποτελεσματικά να αντιδρούμε σε ανάλογες

καταστροφές.

Ναι, κύριε Μαυροκορδάτε.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, θα πρέπει να πω ότι κατά την επίσκεψή μας αντικρίσαμε ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα, τεράστιας έκτασης πυρκαγιές μαίνονται στην περιοχή εκτός ελέγχου. Και πιστεύω ότι θα πρέπει τη Βουλή, το σώμα, να απασχολήσει η αντιμετώπιση ή ο σχεδιασμός για αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων, όπως είναι οι πυρκαγιές και άλλες θεομηνίες. Ήδη η δική μας ομάδα έχει εγγράψει στο Κεφάλαιο Τέταρτο για συζήτηση το θέμα αυτό. Πιστεύω ότι πρέπει να απασχολήσει τη Βουλή το συντομότερο δυνατόν, γιατί πραγματικά έχει διαπιστωθεί ότι δεν ήμαστε έτοιμοι, δεν είχαμε σχεδιασμό, για να αντιμετωπίσουμε μια τέτοια κατάσταση όπως είναι οι πυρκαγιές, παρά το ότι είμαστε μια χώρα με ξηροθερμικό κλίμα και θα έπρεπε να αναμένουμε τέτοιας έκτασης ζημιές από πυρκαγιές.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χωρίς να θέλω να επέμβω στα της απόφασης της κοινοβουλευτικής σας ομάδας, θα το έβλεπα πιο αποτελεσματικό αν παραπέμπετο στην επιτροπή Εσωτερικών, ίσως και Γεωργίας, που είναι η πιο αρμόδια, για να είμαστε πιο ουσιαστικοί και στις εισηγήσεις, αντί να το συζητήσουμε από του βήματος, κάτι που θα είναι ενδεχομένως μια παρουσίαση των προβλημάτων, χωρίς να είναι ουσιαστική η συμβολή μας.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Δεν έχουμε ένσταση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν έχουμε ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία. Νομίζω ότι και τα υπόλοιπα μέρη συμφωνούν.

Κύριε Πουργουρίδη, θέλατε το λόγο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, όταν προεδρεύατε εσείς του σώματος, στην απουσία του Προέδρου της Βουλής, που ασθενούσε τότε, είχε λεχθεί ότι θα γινόταν μια συνεδρίαση του σώματος κεκλεισμένων των θυρών, για να δούμε μερικά σοβαρά πράγματα που απασχολούν το σώμα.

Με αφορμή το γεγονός ότι σήμερα συνήλθε η επιτροπή Ελέγχου της Βουλής, για να εξετάσει το θέμα της παραγωγικότητας -που απ' όλες τις πλευρές που παρευρέθησαν, κυβέρνηση, συνδικαλιστικό κίνημα, εργοδότες, κρίθηκε ως το πιο σοβαρό πρόβλημα που απασχολεί τον τόπο μετά το εθνικό- οφείλω να πω ότι, ενώ ήταν εκεί το μισό περίπου Υπουργικό Συμβούλιο, οι πρόεδροι των ημικρατικών οργανισμών και δεκάδες άλλοι ανώτεροι υπάλληλοι, εκλήθημεν να συνεδριάσουμε στην αίθουσα των λυομένων, κάτω. Και στοιβαγμένοι ο ένας επί του άλλου, όρθιοι, είχαμε απαίτηση από τους δημοσιογράφους να καλύπτουν τις εργασίες της Βουλής! Πώς θα καλύψουν οι δημοσιογράφοι τις εργασίες της Βουλής, όταν ήταν αναγκασμένοι να κάθονται στο πάτωμα κατά τη διάρκεια της σημερινής συνεδρίας;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Στο πάτωμα του χρηματιστηρίου;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Στο πάτωμα της αίθουσας! Όσο κι αν φαίνεται αστείο το θέμα, είναι μια τραγική κατάσταση. Εξευτελίζονται οι θεσμοί πλήρως. Δηλαδή το κύρος του κοινοβουλίου καταρρακώνεται. Και νομίζω ότι επιβάλλεται να δώσουμε μια σοβαρή μελέτη γι' αυτό το πρόβλημα. Η διεύθυνση της Βουλής και οι υπάλληλοι της Βουλής ταλανίζονται

κυριολεκτικά, κάθε Πέμπτη έχουν να ζήσουν ένα μαρτύριο, όποτε υπάρχουν τέτοιου είδους συνεδρίες, διότι δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα. Και, ενώ είπαμε ότι τουλάχιστο θα γινόταν μια συνεδρίαση κεκλεισμένων των θυρών, για να δούμε κάποια πράγματα, τα του οίκου μας, βλέπω ότι αυτή η συνεδρίαση δε συγκαλείται.

Γι' αυτό κάνω έκκληση το ταχύτερο δυνατό να οριστεί αυτή η συνεδρίαση, για να δούμε κάποια θέματα, για να μπορέσουμε να πάρουμε επιτέλους κάποιες αποφάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ήθελα να ενημερώσω το σώμα ότι η διακομματική επιτροπή που επιλαμβάνεται του θέματος, αφενός της ανέγερσης νέου κτιρίου της Βουλής αλλά και της προσωρινής μεταστέγασής της, συνήλθε για πολλοστή φορά σήμερα. Και νομίζω ότι θα συνέλθει για τελευταία φορά στις 28 Ιουνίου, για να αποφασίσει οριστικά, να εισηγηθεί. Και πιστεύω ότι θα καταλήξουμε σε κάποιες λύσεις, αφού έχουμε ήδη προσλάβει συμβούλους και από το ΕΤΕΚ, για να είμεθα και από επιστημονικής άποψης, έχοντας την άποψη και από το πλέον αρμόδιο σώμα του τόπου, ορθοί στις αποφάσεις, έτσι που να τελειώσει πραγματικά αυτός ο εξευτελισμός της υπάτης σε οποιοσδήποτε άλλες δημοκρατικές χώρες αρχής, που είναι η νομοθετική εξουσία. Εδώ και σαράντα χρόνια μπορεί να κτίζουμε οποιοδήποτε άλλο οίκο πολυτελείας στην Κύπρο, εκτός από του να επιλαμβανόμαστε του μέγιστου θέματος που είναι η στέγαση της Βουλής. Είναι γεγονός, και έχει αναφερθεί από τους αρμόδιους λειτουργούς του σώματος, ότι δεν είναι μόνο την Πέμπτη, αλλά είναι κάθε φορά που υπάρχουν ή συμπίπτει να υπάρχουν δύο θέματα ενδιαφέροντος που έχουμε πολλές παρουσίες, αφενός βουλευτών αλλά αφετέρου και αρμοδίων, που δεν υπάρχει χώρος στον οποίο να ορίσουν τη συζήτηση των θεμάτων και των εργασιών των κοινοβουλευτικών επιτροπών. Για το άλλο θέμα που εγείρεται -θα το διαβιβάσω και προς τον Πρόεδρο της Βουλής- είχε, όπως καλά ξέρετε, οριστεί η πρώτη συνεδρία το Νοέμβριο και

αργότερα, λόγω ασθενείας του κ. Κυπριανού, ανεβλήθη. Η επικοινωνία μας τότε με τον κ. Κυπριανού δεν ήταν η επιθυμητή λόγω της κατάστασης της υγείας του. Θα το επαναφέρω, για να δούμε πότε μπορεί να οριστεί μια ανάλογη συνεδρία.

Ο κ. Παρισινός.

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον μας ενημερώνετε ότι είστε τόσο κοντά στη λύση αυτού του προβλήματος, δε νομίζετε ότι θα έπρεπε τα μέλη αυτού του σώματος να έχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν και να εκφράσουν και κάποια άποψη; Διότι ενημερωνόμαστε μόνο από τον τύπο για τις προβλέψεις ή σκέψεις όσον αφορά την άμεση ή τη μελλοντική οριστική στέγαση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή οι τελικές προτάσεις θα διαβιβαστούν.... Υπάρχει διακομματική καταρχήν επιτροπή· δεν είναι απλώς η τεχνοκρατική πλευρά της Βουλής που εκπροσωπείται. Και οφείλω να πω ότι ζει πιο έντονα το πρόβλημα, γιατί είναι η ίδια που το αντιμετωπίζει, κάθε φορά που έχει να αντιμετωπίσει τους βουλευτές με τα προβλήματα που ζουν. Εφόσον υποβληθούν οι τελικές προτάσεις, βεβαίως θα ενημερωθεί και η ολομέλεια του σώματος μέσω καταρχάς των κοινοβουλευτικών ομάδων και εν συνεχεία ακόμα και από τους τεχνοκράτες για τις εισηγήσεις που θα υποβάλουν. Νομίζω ότι έχει γίνει επαρκής ενημέρωση για το θέμα επί του παρόντος.

Προχωρούμε έτσι στην ημερήσια διάταξη, στο Κεφάλαιο Πρώτο, που είναι η νομοθετική εργασία.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα δεν είναι έτοιμο, γι' αυτό προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2000». Η έκθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ομόφωνη.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού
Νεολαίας Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Τάκης Χατζηδημητρίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου
Κίκης Καζαμίας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και ο πρόεδρος και άλλοι εκπρόσωποι του Οργανισμού Νεολαίας.

Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Νεολαίας για το 1999 προβλέπει δαπάνες ύψους £1.490.528, καθώς και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία προέρχονται κυρίως από κρατική χορηγία.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά τις δαπάνες, ο προϋπολογισμός του Οργανισμού αυτού προβλέπει ποσό ύψους £337.828 για διαχειριστικά έξοδα και ποσό ύψους £1.132.700 για παροχή υπηρεσιών προς τη νεολαία.

Όσον αφορά τα έσοδα του Οργανισμού, αυτά προέρχονται από κρατική χορηγία ύψους £1.350.578, ενώ ο Οργανισμός θα έχει επίσης έσοδα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσα στα πλαίσια του προγράμματος «Νεολαία για την Ευρώπη», ύψους £135.950.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε

την ευκαιρία να ενημερωθεί από τους εκπροσώπους του Οργανισμού Νεολαίας για τα προγράμματα, τους στόχους, τις δραστηριότητές του, τη συμμετοχή του Οργανισμού σε διεθνή συνέδρια και διασκέψεις, για τις επιχορηγήσεις του σε κέντρα νεότητας για σκοπούς στέγασης κ.λπ.

Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής έθεσαν στους αρμοδίους το θέμα της πολύ καθυστερημένης κατάθεσης στη Βουλή του υπό αναφορά προϋπολογισμού, αναφέροντας ότι παρά το γεγονός ότι θέση της επιτροπής είναι ότι δεν πρόκειται να επιλαμβάνεται προϋπολογισμών, όταν αυτοί δεν κατατίθενται έγκαιρα στη Βουλή, στη συγκεκριμένη περίπτωση το πράττει λόγω του ότι η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού έχει αλλάξει πολύ πρόσφατα. Το γεγονός αυτό υπαγορεύει για φέτος η επιθυμία να μη δημιουργηθούν προβλήματα στις εργασίες του Οργανισμού, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η υλοποίηση από το νέο συμβούλιο των στόχων και προγραμμάτων του για το τρέχον έτος.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσε στην επιτροπή ότι η καθυστέρηση στην κατάθεση του υπό αναφορά προϋπολογισμού στη Βουλή οφείλεται κατά κύριο λόγο σε καθυστέρηση στην εξέτασή του από το Υπουργείο Οικονομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη την ενημέρωση που της έγινε τόσο για το ρόλο όσο και για το έργο του Οργανισμού Νεολαίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Ταυτόχρονα, με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή καλεί τους αρμοδίους να μεριμνήσουν για την έγκαιρη κατάθεση στη Βουλή του προϋπολογισμού του Οργανισμού για το 2001, ώστε να μην επαναληφθεί το ίδιο φετινό θλιβερό φαινόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δε νομίζω να υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας ποσού £1.490.528 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5, μαζί με τον Πίνακα και το Συμπλήρωμα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5, μαζί με τον Πίνακα και το Συμπλήρωμα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα επίσης δεν είναι έτοιμο. Για τα υπ' αριθμόν 4 και 5 θέματα υπάρχει εισήγηση για αναβολή για μια βδομάδα, ώστε να συζητηθούν μαζί άλλα σχετικά νομοσχέδια. Αν δεν υπάρχει ένσταση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναβάλλονται για την άλλη βδομάδα. Δεν υπάρχει ένσταση και αναβάλλονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 6 και 7 δεν είναι έτοιμα, γι' αυτό προχωρούμε με το υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Το θέμα αυτό έχει αναβληθεί από την περασμένη βδομάδα. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή σήμερα γύρω στις 11.00 π.μ., αν δεν κάνω λάθος, ήρθε καινούρια πρόταση από πλευράς του Υπουργείου Παιδείας, εμείς παρακαλούμε να επανεξετάσει το θέμα, την πρόταση δηλαδή, την τροπολογία, η επιτροπή και να επανέλθουμε την Πέμπτη. Διότι ήταν αδύνατο να το δούμε μετά τις 11.00 π.μ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς το θέμα τούτο είχε τεθεί και στην επιτροπή Παιδείας την Τρίτη, όταν συζητήθηκε το νέο νομοσχέδιο, που έχει ήδη κατατεθεί, ή μάλλον η νέα πρόταση νόμου· είναι δύο πράγματα ξεχωριστά. Είναι μια αναγκαία τροποποίηση αυτό που έχει κατατεθεί σήμερα και δε συνδέονται καθόλου, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, κύριε Χατζηγιάννη, δεν τα γνωρίζουμε. Δεν το κάνουμε για κανένα άλλο λόγο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Απλώς, ενημερωτικά, σας λέγω ότι είναι δύο πράγματα ξεχωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σχετίζονται και το ένα...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι. Να σας πω, κύριε Πρόεδρε. Αν θέλετε, να σας πω δυο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πέστε, αν είναι να είμαστε πιο αποτελεσματικοί.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Με βάση την απόφαση του ΣΕΚΑΠ, που έχουν αξιολογηθεί από τις 12 Ιανουαρίου 2000 οι ιδιωτικές σχολές, κρίθηκε αναγκαίο ότι έπρεπε, για λόγους επιεικειάς, να πάμε πίσω και να καλύψουμε το κενό, διότι δεν υπολογιζόταν ο χρόνος από το 1996 μέχρι τον Ιανουάριο 2000. Αυτή η πρόταση νόμου, που θα ψηφίσουμε σήμερα, είναι για να καλύψει αυτή την περίοδο. Περαιτέρω όμως κρίθηκε ότι υπάρχει αδικία για όσους τελείωσαν από το 1987 μέχρι το 1996. Είναι η νέα πρόταση νόμου που κατατίθεται σήμερα. Είναι δύο πράγματα ξεχωριστά και είναι ομόφωνα. Και η παράκληση είναι να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι, εκτός από τα μέλη της επιτροπής Παιδείας, οι υπόλοιποι δεν είμαστε σε θέση να κρίνουμε τώρα. Δηλαδή, αν το κατάλαβα καλά, η εξαίρεση έγινε κανόνας· αν το κατάλαβα καλά. Οπότε, νομίζω, δε χάθηκε ο κόσμος, να το ξαναδεί η επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ θα συμφωνούσα με την πρόταση του κ. Κατσουρίδη και πιστεύω ότι ούτε και ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας θα έχει ένσταση. Θα είναι μια ενιαία αντιμετώπιση

του όλου προβλήματος. Επομένως, αναβάλλεται για μια βδομάδα, με την παράκληση προς τον πρόεδρο και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας να επιληφθούν του θέματος, έτσι που να έρθει ένα ενιαίο νομοθέτημα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Από πότε θα πάμε πίσω, κύριε Πρόεδρε; Τούτοι που τελείωσαν το '63-64... Είχε κάτι... Ε, λέω, μια και θα το δουν οι κύριοι, να δουν και τα παλιά, διότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπήρχαν ανώτερες, ανώτατες, κύριε...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

... κάτι φροντιστήρια τότε...

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Δεν υπήρχαν τότε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, τα φροντιστήρια δεν καλύπτονται, κύριε Παπαδόπουλε. Εντάξει, το νομοσχέδιο αναβάλλεται για την επόμενη Πέμπτη, με την παράκληση όπως η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή επιληφθεί του θέματος και φέρει ενιαίο νομοθέτημα.

Συνεχίζουμε με το νομοσχέδιο με αριθμό 9, υπό τον τίτλο «Ο περί Αγοράς Πόσιμου Νερού από Πλωτή Μονάδα Αφαλάτωσης Νόμος του 2000». Να παρακαλέσω τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής...

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή στην κοινοβουλευτική μας ομάδα είχαν εγερθεί -κατά τη σύσκεψη της Τρίτης που είχε η ομάδα- ορισμένα θέματα τα οποία δεν έχουν διευκρινιστεί από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας, όσον αφορά διαδικασίες και άλλα θέματα, η παράκλησή μας είναι να αναβληθεί για μια βδομάδα. Παρ' όλο που είναι

πιεστικότερο το θέμα της επίλυσης του προβλήματος του υδατικού, εντούτοις μια βδομάδα, νομίζω, δεν είναι πολύς χρόνος, που να επηρεάσει τόσο αρνητικά τις προσπάθειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην εισήγηση όπως αναβληθεί; Δεν υπάρχει ένσταση και αναβάλλεται για την επόμενη Πέμπτη.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 10 νομοσχέδιο, που είναι «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας επιτροπής να διαβάσει την έκθεση. Κύριε Χατζηγιάννη, είναι ομόφωνη η έκθεση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνη η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση, κύριοι συνάδελφοι, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Αντιλαμβάνομαι ότι ουδεμία ένσταση υπάρχει. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος   Τάκης Χατζηδημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Γιώργος Λιλλήκας

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιττής

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 30ή Μαΐου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή

παρευρέθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, ώστε στο συμβούλιο του πανεπιστημίου να συμμετέχει ως πλήρες μέλος και ένας εκπρόσωπος του διοικητικού προσωπικού του πανεπιστημίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, με την προτεινόμενη ρύθμιση ενισχύεται η δημοκρατικότητα του συμβουλίου του πανεπιστημίου καθόσον αφορά την εκπροσώπηση στο σώμα αυτό, αφού ο εκπρόσωπος του διοικητικού προσωπικού, που μέχρι τώρα συμμετείχε άνευ δικαιώματος ψήφου, καθίσταται πλήρες μέλος με δικαίωμα ψήφου. Ωστόσο, επισημάνθηκε η ανάγκη αντιμετώπισης της περίπτωσης εκείνης κατά την οποία το συμβούλιο πιθανό να έχει να αποφανθεί για προαγωγή μέλους του διοικητικού προσωπικού του πανεπιστημίου, το οποίο τυχόν να υπηρετεί σε θέση ιεραρχικά ανώτερη της θέσης στην οποία υπηρετεί το μέλος του συμβουλίου που θα συμμετέχει στις συνεδριάσεις του σώματος αυτού ως εκπρόσωπος του διοικητικού προσωπικού με δικαίωμα ψήφου. Για την αντιμετώπιση τόσο της περίπτωσης αυτής όσο και άλλων παρόμοιας φύσης περιπτώσεων έγινε εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Ειδικότερα, έγινε εισήγηση να επεκταθεί η υφιστάμενη εξουσία του συμβουλίου να εκδίδει κανόνες που ρυθμίζουν τα σχετικά με τη διαδικασία που τηρείται από το ίδιο, ώστε να συμπεριληφθεί στην εξουσία του αυτή και η ρύθμιση της περίπτωσης μη συμμετοχής στις συνεδριάσεις του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και αφού διαμόρφωσε κατάλληλα το κείμενό του, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη. Χαίρομαι, γιατί στην επιτροπή Παιδείας φαίνεται επικρατεί πολλή ομοφωνία.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Υπάρχουν τρεις εκθέσεις, η μία εκ των οποίων είναι αυτή, οι οποίες μέχρι το μεσημέρι δεν είχαν περιέλθει στα χέρια των βουλευτών. Νομίζω ότι θα ήταν βιαστικό να

προχωρήσουμε. Μπορεί να είναι ομόφωνες σε επίπεδο επιτροπής. Θέλουμε να τα βλέπουμε και ως κοινοβουλευτική ομάδα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να πληροφορήσω το σώμα ότι υπάρχουν χρονικά πλαίσια για να κληθούν όσοι θα κάνουν προϋπηρεσιακή. Άρα λοιπόν, αν βγούμε εκτός των προθεσμιών, θα είναι και για φέτος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν, κύριε Χατζηγιάννη, μένει για την επόμενη Πέμπτη;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Απλώς δεν είμαι σε θέση τώρα να πω αν η μία εβδομάδα επηρεάζει, αλλά επείγει το θέμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να το θέσω διαφορετικά. Αν επηρεάζεται, να προχωρήσουμε. Αν δεν επηρεάζεται, ... Αν επηρεάζεται η πρόσληψη, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης, παρά το γεγονός ότι θα ήταν απόλυτα δικαιολογημένος να υποβάλει την πρότασή του για αναβολή, ενόψει του γεγονότος ότι κατατέθηκε σήμερα, τα μέλη της επιτροπής Παιδείας φαίνεται ότι ομοφωνούν· επίσης υπάρχουν οι προθεσμίες- αποσύρει την πρόταση περί αναβολής. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος   Στάθης Κιπτής

Θάσος Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Ανδρούλα Βασιλείου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Μαΐου, 6 και 13 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών παρευρέθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού και εκπρόσωποι του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ), των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ και του Συνδέσμου Υποαπασχολούμενων και Αδιόριστων Εκπαιδευτικών (ΣΥΠΑΕΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, με τη συμπερίληψη μεταβατικής διάταξης σύμφωνα με την οποία δε θα διαγράφονται από τους οικείους πίνακες διοριστέων οι υποψήφιοι εκείνοι στους οποίους θα προσφερθεί διορισμός από την 1η Σεπτεμβρίου 2000, αλλά δε θα είναι σε θέση να προσκομίσουν στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας το απαιτούμενο πιστοποιητικό παρακολούθησης του προγράμματος προϋπηρεσιακής κατάρτισης. Στους υποψηφίους αυτούς παρέχεται η δυνατότητα να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης το οποίο θα προσφερθεί κατά τη σχολική χρονιά 2000-2001. Επιπρόσθετα, παρέχεται η δυνατότητα σε όσους έχουν εξαιρεθεί από την προϋπόθεση προσκόμισης του πιο πάνω πιστοποιητικού να παρακολουθήσουν τα υπό του νόμου προβλεπόμενα για την περίπτωση τους παιδαγωγικά μαθήματα και κατά τη σχολική χρονιά 2001-2002.

Όπως είναι γνωστό, η εφαρμογή του θεσμού της προϋπηρεσιακής κατάρτισης των εκπαιδευτικών άρχισε από τη σχολική χρονιά 1999-2000. Στο διάστημα που μεσολάβησε από την εφαρμογή του θεσμού μέχρι σήμερα, το νομοθετικό πλαίσιο που

διέπει την εφαρμογή του τροποποιήθηκε, ώστε να υπάρξουν οι αναγκαίες μεταβατικές ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας των σχολείων κατά την πρώτη περίοδο εφαρμογής του θεσμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η προτεινόμενη ρύθμιση συνιστά αναγκαίο συμπλήρωμα στις μεταβατικές ρυθμίσεις που ήδη έγιναν, αφού και αυτή αποσκοπεί, μεταβατικά, στην καλύτερη εφαρμογή του θεσμού, κυρίως από την άποψη της πιο δίκαιης μεταχείρισης των επηρεαζόμενων υποψηφίων οι οποίοι πρώτοι καλούνται σε μόνιμο διορισμό μετά την εφαρμογή του θεσμού.

Οι εκπρόσωποι της ΕΕΥ, της ΟΛΤΕΚ και του ΣΥΠΑΕΚ που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τη βασική επιδίωξη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΛΜΕΚ υποστήριξαν έντονα τη θέση ότι δίκαιη μεταχείριση των επηρεαζόμενων υποψηφίων θα συνιστούσε εκείνη μόνο η ρύθμιση η οποία θα επέτρεπε από φέτος το μόνιμο διορισμό τους με βάση τη σειρά τους στον οικείο κατάλογο διοριστέων. Μια τέτοια δίκαιη ρύθμιση, κατά την άποψή τους, δικαιολογείται και επιβάλλεται από το γεγονός ότι το νομικό πλαίσιο με βάση το οποίο διενεργήθηκαν πέρσι, πρώτο έτος εφαρμογής του θεσμού, η κλήση υποψηφίων στο πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης και οι διορισμοί εκπαιδευτικών, μόνιμοι ή με σύμβαση, ήταν ασαφές και διαρκώς μεταβαλλόμενο. Εξάλλου, μέχρι σήμερα το νομικό αυτό πλαίσιο δεν έχει διασαφηνιστεί πλήρως για όλους, αλλά ούτε και έχουν ολοκληρωθεί οι νομικές προσαρμογές για την τελική επιτέλους ρύθμιση του όλου θέματος. Συνεπώς, από πριν την υιοθέτηση οποιασδήποτε ρύθμισης του εγερθέντος ζητήματος, πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη ότι όσοι υποψήφιοι πέρσι δεν ανταποκρίθηκαν θετικά στην κλήση τους να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης το έκαναν υπό το φως της διαβεβαίωσης των αρμοδίων ότι η τυχόν άρνησή τους δε θα είχε ως συνέπεια τη διαγραφή τους από τους οικείους καταλόγους διοριστέων. Επίσης,

πρέπει να συνεκτιμηθεί το γεγονός ότι όσοι κλήθηκαν πέρσι να υπηρετήσουν με σύμβαση έκαναν τις τελικές επιλογές τους χωρίς την κατάλληλη ενημέρωση για τις θετικές ή αρνητικές συνέπειες της αποδοχής ή της απόρριψης της προσφοράς αυτής.

Η επιτροπή, υπό το φως των πιο πάνω, αναγνωρίζει ότι η εφαρμογή του θεσμού της προϋπηρεσιακής κατάρτισης των υποψήφιων εκπαιδευτικών, η οποία άρχισε πέρσι, επέφερε σε κάποιο βαθμό σύγχυση ανάμεσα στους υποψηφίους, έτσι που κάποιοι από αυτούς να οδηγηθούν σε λανθασμένες επιλογές. Γι' αυτό έχει την άποψη ότι είναι δίκαιο να δοθεί σ' αυτούς μια δεύτερη ευκαιρία, ώστε, έχοντας πια υπόψη το διαμορφωμένο νομικό πλαίσιο που διέπει τους διορισμούς, να προβούν στις τελικές επιλογές τους.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 28Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του Νόμου. Άρθρο 3.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τέσσερα άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τέσσερα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 12, «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997», το οποίο είναι εξ αναβολής και για το οποίο υπάρχει συμπληρωματική έκθεση της επιτροπής, με την οποία, αντιλαμβάνομαι, οι δύο εκθέσεις ή οι δύο προσπάθειες κατέληξαν σε ομοφωνία. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Ευάγγελος Σαμμούτας

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποίησε στο χρονικό διάστημα μεταξύ 7 Απριλίου 1998 και 4 Απριλίου 2000. Στο στάδιο της εξέτασης του

νομοσχεδίου αυτού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Οδικών Μεταφορών), Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία), ο Επίτροπος Νομοθεσίας και εκπρόσωποι των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ, ΠΟΑΤ και ΠΕΑΤ, της ΠΟΒΕΚ και της Κυπριακής Ομοσπονδίας Μοτοσικλέτας.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας που αφορά την τροχαία κίνηση με απώτερο στόχο την πρόληψη και τον περιορισμό των τροχαίων παραβάσεων και κατ' επέκταση των τροχαίων δυστυχημάτων.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο αυτό προβλέπονται τα ακόλουθα:

- α. Καθιερώνεται η υποχρέωση του ιδιοκτήτη μηχανοκίνητου οχήματος για ασφαλή φύλαξη του οχήματός του, ώστε να αποτρέπεται η χρήση του από μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, ιδιαίτερα από ανήλικα πρόσωπα, και
- β. εισάγεται για πρώτη φορά το σύστημα επιβολής βαθμών ποινής στην άδεια του οδηγού, ώστε ο οδηγός να γίνει πιο προσεκτικός και επιμελής κατά την οδήγησή του και να αποφεύγει τη διάπραξη των αδικημάτων, όπως αυτά καθορίζονται στον πίνακα του προτεινόμενου νόμου τα οποία, εκτός από την επιβολή της κύριας ποινής, θα επισύρουν και την επιβολή βαθμών ποινής. Η συσσώρευση δώδεκα ή περισσότερων βαθμών ποινής θα επιφέρει υποχρεωτικά τη στέρηση της άδειας οδηγού από το συγκεκριμένο παραβάτη.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κρίθηκε σκόπιμο από την επιτροπή όπως αυτό σταλεί στον Επίτροπο Νομοθεσίας για περαιτέρω επεξεργασία και αναθεώρηση των διατάξεών του, ώστε αυτές να συνάδουν με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων που θεσπίστηκε τον Ιούνιο του 1997 (Νόμος αρ. 47(I) του 1997). Ο Επίτροπος Νομοθεσίας ανταποκρινόμενος στην παράκληση της επιτροπής και σε συνεργασία με το Υπουργείο Συγκοινωνιών και

Έργων ετοίμασε αναθεωρημένα κείμενα νομοσχεδίου τα οποία έτυχαν μελέτης από την επιτροπή. Ως αποτέλεσμα της όλης μελέτης η επιτροπή υιοθέτησε το πιο πρόσφατο κείμενο, το οποίο τέθηκε ενώπιόν της το Φεβρουάριο του 2000, με το οποίο επιφέρονται στο αρχικό νομοσχέδιο οι ακόλουθες βελτιωτικές αλλαγές:

1. Η επιβολή των βαθμών ποινής δε θα επιβάλλεται μόνο από το δικαστήριο αλλά και εξώδικα από αστυνομικούς σύμφωνα με τη νομοθεσία περί εξώδικης ρύθμισης αδικημάτων, όμως αυτό θα γίνεται μόνο για συγκεκριμένα αδικήματα που αναφέρονται ρητά στο σχετικό πίνακα του υπό εξέταση νομοσχεδίου.
2. Ο επιβαλλόμενος βαθμός ποινής θα παραγράφεται στα πέντε χρόνια αντί στα επτά που προβλεπόταν στο αρχικό νομοσχέδιο.
3. Όταν η στέρηση της άδειας οδηγού είναι συνέπεια της συσσώρευσης δώδεκα ή και περισσότερων βαθμών ποινής, τότε αυτοί θα διαγράφονται, ενώ όταν η στέρηση της άδειας οδηγού επιβάλλεται δυνάμει άλλων σχετικών διατάξεων του βασικού νόμου, τότε η συσσώρευση των βαθμών ποινής δε θα επηρεάζεται.
4. Σε περίπτωση ακύρωσης της άδειας οδήγησης λόγω του ότι σε περίοδο τεσσάρων χρόνων υπήρξε συσσώρευση για δεύτερη φορά δώδεκα ή περισσότερων βαθμών ποινής, ο Έφορος μπορεί να εξετάσει αίτηση για έκδοση νέας άδειας οδήγησης μετά την παρέλευση δώδεκα μηνών από την ακύρωση της άδειας χωρίς να απαιτείται ο αιτητής να υποβληθεί ξανά σε νέα εξέταση οδήγησης.
5. Αφαιρέθηκε η πρόνοια αναφορικά με την εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να εκδίδει διατάγματα σύμφωνα με τα οποία τροποποιείται ο πίνακας του προτεινόμενου νόμου που περιέχει τα αδικήματα για τα οποία επιβάλλονται οι βαθμοί ποινής.

Οι εκπρόσωποι όλων των αυτοκινητιστικών οργανώσεων, καθώς και οι εκπρόσωποι της Κυπριακής Ομοσπονδίας Μοτοσικλέτας που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, εξέφρασαν έντονες επιφυλάξεις όσον αφορά το σύστημα της επιβολής βαθμών ποινής που εισάγεται για πρώτη φορά στην Κύπρο με το υπό εξέταση νομοσχέδιο. Ειδικότερα, οι πρώτοι από τους πιο πάνω εκπροσώπους δήλωσαν ότι οι επαγγελματίες οδηγοί θα πρέπει να τυγχάνουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης έναντι των άλλων οδηγών, γι' αυτό εισηγήθηκαν ο χρόνος της παραγραφής των επιβαλλόμενων βαθμών ποινής να είναι μικρότερος για τους επαγγελματίες οδηγούς. Επίσης υποστήριξαν να μην επιβάλλονται βαθμοί ποινής αναφορικά με το αδίκημα της μη χρήσης ζώνης ασφάλειας.

Ο εκπρόσωπος της Αστυνομίας δήλωσε ότι οι νομοθεσίες άλλων χωρών αναφορικά με το σύστημα της επιβολής βαθμών ποινής για τροχαία αδικήματα είναι πιο αυστηρές για τους επαγγελματίες οδηγούς και μάλιστα εκτός από το δικαστήριο εξουσία να αφαιρούν την άδεια οδήγησης έχουν και τα αστυνομικά όργανα.

Ο Επίτροπος Νομοθεσίας τόνισε ότι οι επαγγελματίες οδηγοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί και ότι εναπόκειται στην κρίση του δικαστηρίου κατά την εκδίκαση μιας συγκεκριμένης υπόθεσης να αποφασίσει κατά πόσο οι επαγγελματίες οδηγοί θα τύχουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης, αφού ληφθούν υπόψη όλα τα περιστατικά της υπόθεσης τα οποία ενδεχομένως να καθιστούν τη διάπραξη του συγκεκριμένου αδικήματος λιγότερο σοβαρή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα αποφάσισε να επιφέρει τις ακόλουθες τροποποιήσεις στο υπό αναφορά αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου:

- α. Τη διαγραφή από τον πίνακα των βαθμών ποινής του αδικήματος που αφορά την παράβαση του ανώτατου ή του κατώτατου ορίου ταχύτητας μέχρι 25% του

επιτρεπόμενου·

- β. τη μείωση των προτεινόμενων βαθμών ποινής για το αδίκημα της μη χρήσης προστατευτικού κράνους εντός κατοικημένων περιοχών·
- γ. την κατάργηση των προτεινόμενων βαθμών ποινής για το αδίκημα της μη χρήσης ζώνης ασφάλειας εντός κατοικημένων περιοχών·
- δ. τη μείωση του χρόνου παραγραφής του επιβαλλόμενου βαθμού ποινής από πέντε σε τρία έτη και την αντίστοιχη μείωση του χρόνου που απαιτείται για τη συσσώρευση των δώδεκα ή περισσότερων βαθμών ποινής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά αναθεωρημένου νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και με έναρξη της ισχύος των διατάξεών του που αφορούν το σύστημα της επιβολής βαθμών ποινής την 1η Νοεμβρίου του 2000, υπό τον τίτλο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Μη μέλη της επιτροπής:

Ευάγγελος Σαμμούτας

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, όπως είναι γνωστό, ετοίμασε σχετική έκθεση για το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το οποίο τέθηκε για συζήτηση στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής στις 20 Απριλίου 2000.

Επειδή κατά τη συνεδρίαση αυτή υποβλήθηκαν αρκετές τροπολογίες για το νομοσχέδιο αυτό από τους βουλευτές κ. Δημήτρη Ηλιάδη και Γιώργο Χριστοφίδη και ηγέρθη από μέλος της Βουλής θέμα πιθανής αντισυνταγματικότητάς του, αποφασίστηκε να αναβληθεί η συζήτηση και η ψήφισή του και να παραπεμφθεί εκ νέου στην επιτροπή για επανεξέταση σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή επανεξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο με τις προτεινόμενες από τους πιο πάνω βουλευτές τροπολογίες σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Μαΐου και στις 6 Ιουνίου 2000. Στο στάδιο της επανεξέτασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωπος του Γραφείου του, καθώς επίσης εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία).

Οι προτεινόμενες από τους βουλευτές κ. Δημήτρη Ηλιάδη και Γιώργο Χριστοφίδη τροπολογίες αφορούν ειδικότερα τη μείωση των επιβαλλόμενων βαθμών ποινής για τη διάπραξη ορισμένων αδικημάτων, τη μείωση του χρόνου παραγραφής των επιβαλλόμενων βαθμών ποινής στα δύο αντί τρία χρόνια και τη μείωση του χρονικού διαστήματος στέρησης της άδειας οδήγησης από το δικαστήριο.

Το θέμα της ενδεχόμενης αντισυνταγματικότητας που ηγέρθη στην ολομέλεια συναρτάται με την προβλεπόμενη στο νομοσχέδιο εξουσία που παρέχεται σε αστυνομικά όργανα να επιβάλλουν βαθμούς ποινής που οδηγούν σε στέρηση της άδειας οδηγού.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέφερε ενώπιον της επιτροπής ότι ο προτεινόμενος νόμος, όπως έχει διαμορφωθεί από την επιτροπή, δεν είναι αντισυνταγματικός, εντούτοις ορισμένες διατάξεις του χρήζουν φραστικών βελτιώσεων, ώστε να συνάδουν με το λεκτικό των αντίστοιχων διατάξεων που προβλέπονται στη

νομοθεσία για την εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων. Ειδικότερα, επισήμανε ο ίδιος, θα πρέπει να διαφοροποιηθούν οι διατάξεις που αναφέρονται στην εξουσία των αστυνομικών για επιβολή βαθμών ποινής, ώστε να διασαφηνιστεί ότι η εξουσία αυτή αφορά όχι την επιβολή αλλά την προσφορά προς τους παραβάτες της επιβολής των προβλεπόμενων βαθμών ποινής. Μόνο η αποδοχή της προσφοράς αυτής θα συνεπάγεται την αναγραφή βαθμών ποινής στην άδεια οδήγησης, η στέρηση της οποίας θα αποφασίζεται μόνο από το αρμόδιο δικαστήριο. Περαιτέρω, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας εισηγήθηκε να αυξηθεί το ανώτατο χρονικό όριο στέρησης της άδειας οδήγησης στο προτεινόμενο νομοσχέδιο.

Η επιτροπή, κατά τη διάρκεια της νέας επεξεργασίας του νομοσχεδίου, διαπίστωσε την ανάγκη προσθήκης σε αυτό νέας διάταξης σύμφωνα με την οποία να καθιερωθεί υποχρέωση του εφόρου για τήρηση και ενημέρωση σε συνεχή βάση ενός κεντρικού αρχείου βαθμών ποινής σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής, στο οποίο θα καταχωρίζονται όλα τα στοιχεία και οι πληροφορίες που σχετίζονται με τη λειτουργία του συστήματος επιβολής βαθμών ποινής. Η εισήγηση αυτή της επιτροπής έγινε αποδεκτή από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και σχετική πρόνοια ενσωματώθηκε στο κείμενο του υπό εξέταση νομοσχεδίου. Πρόσθετα, στο κείμενο του νομοσχεδίου, μετά από εισήγηση του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα, προστέθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία στους ειδικούς λόγους που λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο για την επιβολή βαθμών ποινής θα περιλαμβάνονται και οι προσωπικές και οι οικογενειακές περιστάσεις του κατηγορουμένου.

Στο στάδιο της επανεξέτασης του θέματος από την επιτροπή, ο βουλευτής κ. Γιώργος Χριστοφίδης υπέβαλε γραπτώς τις απόψεις του σε σχέση με το αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, αναφέροντας ότι, παρά τις διορθώσεις που έγιναν από το

Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το λεκτικό και η γενική διατύπωση του νομοσχεδίου εξακολουθούν να αφήνουν περιθώρια, σε περίπτωση παραπομπής του στο Ανώτατο Δικαστήριο ή σε περίπτωση προσφυγής από επηρεαζόμενο πολίτη, αυτό να κριθεί αντισυνταγματικό. Σύμφωνα επίσης με τον ίδιο, το γεγονός ότι η τροπολογία στηρίζεται στην πρακτική των εξώδικων προστίμων για τα οποία δεν υπάρχει γνώμη αν είναι συνταγματικά ή όχι δε σημαίνει ότι κατά τεκμήριο το εν λόγω νομοσχέδιο με τον τρόπο που διατυπώνεται καλύπτεται από το σύνταγμα. Γι' αυτό και το όλο σύστημα πρέπει να επανεξεταστεί μέσα από συγκριτικές μελέτες με νομοθεσίες άλλων χωρών. Τέλος, ο ίδιος βουλευτής αναφέρει ότι τόσο ο ίδιος όσο και ο βουλευτής κ. Δημήτρης Ηλιάδης, ο οποίος διαμήνυσε ότι υιοθετεί τις πιο πάνω θέσεις του, εμμένουν στο περιεχόμενο των τροπολογιών που κατέθεσαν αναφορικά με τη μείωση των βαθμών ποινής, δεδομένου ότι με τον προτεινόμενο νόμο πρόκειται να εφαρμοστεί ένα νέο σύστημα με το οποίο οι οδηγοί δεν είναι ακόμη εξοικειωμένοι, με αποτέλεσμα με δύο παραπτώματα ορίου ταχύτητας να ελλοχεύει ο κίνδυνος στέρησης της άδειας οδήγησης, που στην περίπτωση επαγγελματιών οδηγών θα έχει και σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις.

Σχολιάζοντας τις πιο πάνω θέσεις, ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σε σχετική επιστολή του προς την επιτροπή, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2000, αναφέρει μεταξύ άλλων ότι, κατά την εκτίμηση της Νομικής Υπηρεσίας, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι από κάθε άποψη άψογο. Όσο δε αφορά ορισμένα ειδικότερα ζητήματα που εθίγησαν, όπως η χρονική διάρκεια της στέρησης της άδειας οδήγησης, αυτά δεν αφορούν νομικά θέματα, αλλά αποτελούν θέματα επιλογής και τοποθέτησης της ίδιας της Βουλής. Ειδικότερα, σχολιάζοντας στη σχετική επιστολή του το θέμα που ηγέρθη για τον κίνδυνο το νομοσχέδιο αυτό να κριθεί αντισυνταγματικό, ο ίδιος εκπρόσωπος αναφέρει ότι η προσπάθεια της Νομικής Υπηρεσίας ήταν η κατά το

μεγαλύτερο δυνατό βαθμό μείωση του κινδύνου αντισυνταγματικότητάς του, κίνδυνος εξάλλου ο οποίος ελλοχεύει σε κάθε νομοσχέδιο που ψηφίζεται από τη Βουλή.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της αστυνομίας συμφώνησαν με τις βελτιωτικές αλλαγές που επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου η Νομική Υπηρεσία και διαφώνησαν με τις τροπολογίες που υποβλήθηκαν από τους πιο πάνω βουλευτές.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να υιοθετήσει όλες τις διορθώσεις και βελτιώσεις του κειμένου του νομοσχεδίου που εισηγήθηκε η Νομική Υπηρεσία, σύμφωνα με τα πιο πάνω, εκτός από την εισήγηση για την αύξηση της προβλεπόμενης ανώτατης χρονικής περιόδου για τη στέρηση της άδειας οδήγησης. Η επιτροπή αποφάσισε επίσης να μην υιοθετήσει τις τροπολογίες που υποβλήθηκαν από τους βουλευτές κ. Δημήτρη Ηλιάδη και Γιώργο Χριστοφίδη, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις που εκφράστηκαν γι' αυτές τόσο από τη Νομική Υπηρεσία όσο και από την αστυνομία και το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, σύμφωνα με τα πιο πάνω, με έναρξη της ισχύος των διατάξεών του που αφορούν το σύστημα επιβολής βαθμών ποινής την 1^η Ιανουαρίου του 2001, υπό τον τίτλο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τέσσερα άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τέσσερα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Συνεχίζουμε με το νομοσχέδιο υπ' αριθμόν 13, που είναι «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», καθώς και για τους κανονισμούς υπ' αριθμόν 14, που είναι «Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμοί του 2000», για τα οποία υπάρχει κοινή έκθεση. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Μάρκος Κυπριανού

Καίτη Κληρίδου

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιανουαρίου και στις 16 και 23 Μαρτίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της αστυνομίας, του Υπουργείου Εσωτερικών, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και ο Επίτροπος Νομοθεσίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων, ώστε να καταστεί λειτουργικότερη και πιο αποτελεσματική.

Στους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 12 της πιο πάνω αναφερόμενης νομοθεσίας, προβλέπεται ο τύπος της ειδοποίησης, ο τρόπος και ο τόπος πληρωμής του εξώδικου προστίμου, η έκδοση πιστοποιητικού πληρωμής και γενικά ρυθμίζεται κάθε ζήτημα που πρέπει να ρυθμιστεί, με βάση τη σχετική νομοθεσία.

Ειδικότερα, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αφορά:

1. τον καθορισμό του χρόνου μέσα στον οποίο θα επιδίδεται η ειδοποίηση για πληρωμή εξώδικου προστίμου·
2. τον καθορισμό του τόπου όπου θα γίνεται η πληρωμή του προστίμου, όταν η

ειδοποίηση εκδίδεται από αστυνομικό. Στις περιπτώσεις που το αδίκημα διαπράττεται κατά παράβαση των κανονισμών περί Μηχανοκινήτων και Τροχαίας Κινήσεως, η πληρωμή γίνεται στις τοπικές διοικήσεις μέσα στα όρια των οποίων το αδίκημα έχει διαπραχθεί και κατ' επέκταση το ποσό που εισπράττεται αποτελεί έσοδο του ταμείου της τοπικής αρχής. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, η πληρωμή γίνεται στον αστυνομικό σταθμό που αναφέρεται στην ειδοποίηση και κατ' επέκταση το ποσό που εισπράττεται αποτελεί έσοδο του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας. Με την τροπολογία αυτή διασαφηνίζεται και επεκτείνεται η νομοθετική ρύθμιση που ίσχυε και προηγουμένως, ώστε να καλύπτει ανεξαιρέτως τα όρια όλων των τοπικών αρχών και όχι αποκλειστικά των δήμων των πόλεων·

3. την αύξηση του ανώτατου ορίου του εξώδικου προστίμου από £50 σε £100· και
4. την αναφορά, στην ειδοποίηση πληρωμής εξώδικου προστίμου, στους βαθμούς ποινής. Η εν λόγω ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για την εφαρμογή σχετικής πρόνοιας που απαντάται σε τροποποιητικό νομοσχέδιο του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, το οποίο προωθείται για έγκριση από τη Βουλή.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των πιο πάνω κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», καθώς και την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-

Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι η θέση της κοινοβουλευτικής τους ομάδας θα εκτεθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου και των κανονισμών ενώπιον της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον κ. Αριστοφάνη Γεωργίου να θέσει την τροπολογία του.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Γίνεται εισήγηση όπως το εξώδικο πρόστιμο που επιβάλλεται απ' εκείνους στους οποίους έχουμε δώσει εξουσία από £50 να γίνει £100. Είναι £50. Γίνεται πρόταση να γίνει £100. Εμείς διαφωνούμε με την αύξηση από £50 σε £100 και λέμε να παραμείνει ως είχε, μέχρι £50 μέγιστου. Το άρθρο 2 του τροποποιητικού νόμου προβλέπει ένα πράγμα. Και αυτό είναι δικαίωμα του κάθε προσώπου το οποίο έχει εξουσιοδότηση να επιβάλλει εξωδίκως πρόστιμο· αντί που είχε δικαίωμα μέχρι £50 για κάθε αδίκημα, με βάση το νέο νόμο, έχει δικαίωμα να επιβάλλει £100.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ΑΚΕΛ λέει να παραμείνει ως έχει. Εγώ λέω, για να ομοφωνήσουμε, να

βάλουμε το όριο των £75.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να σας πω και το αιτιολογικό, άμα θέλετε, κύριε Πρόεδρε. Το αιτιολογικό είναι ότι θεωρούμε υπερβολικό να έχει ένας αστυνομικός ή ένας υπάλληλος ενός δημαρχείου ή οποιοσδήποτε άλλος λειτουργός το δικαίωμα να επιβάλλει ένα πρόστιμο της τάξης των £100.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Επειδή έγινε πολλή συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, πάνω στο προηγούμενο νομοσχέδιο και όταν παραπέμφθηκε πίσω στην επιτροπή για επιβολή ποινής, βαθμών ποινής, που ήταν σχεδιασμένο μαζί με τα εξώδικα. Δεν είναι επιβολή, είναι προσφορά που γίνεται, γιατί κρίθηκε ότι είναι αντισυνταγματικό, κατά το Γενικό Εισαγγελέα, και γι' αυτό καταναλώθηκε και τόσος χρόνος. Όταν δηλαδή εξωδίκως εκδίδεται, επιβάλλεται, όπως είδαμε προηγουμένως, ποινή, χρηματική ή σε βαθμούς, κρίνουν ότι είναι αντισυνταγματικό. Και γίνεται προσφορά, για να μην είναι αντισυνταγματικό. Και επειδή ακούω συνέχεια να επαναφέρεται η λέξη, πάλι, ότι για επιβολή... Επομένως αυτό το πράγμα πρέπει να αντικατασταθεί και είναι προσφορά που γίνεται. Που φυσικά, αν την αποδέχεται ο πολίτης. Αν δεν την αποδέχεται, θα πάει στο δικαστήριο, το οποίο δικαστήριο θα αποφασίσει ανάλογα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να απευθυνθώ προς την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ και προς τους υπόλοιπους. Αν υποθέσουμε ότι η προσφορά φτάνει τις £75, οι υπόλοιποι συμφωνούν; Είναι πρόστιμο.

Να πω κάτι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αποτελεί γεγονός ότι αν ήταν επιβολή, θα συμφωνούσα με την εισήγηση για τροποποίηση, διότι υπάρχουν αδικήματα του κοινού ποινικού δικαίου που επισύρουν μικρότερες ποινές, που αν δεν πας ενώπιον δικαστηρίου, δεν μπορεί να σου επιβληθούν. Επομένως είναι ορθή η παρατήρηση ότι ένα αστυνομικό όργανο δεν μπορεί να επιβάλλει κατά το δοκούν. Όμως η διευκρίνιση του κ. Πιττοκοπίτη διαφοροποιεί κάπως τα πράγματα.

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί να είναι προσφορά, αλλά είμεθα όλοι γνώστες ότι ο πολίτης, προκειμένου να αποφύγει να πάει δικαστήριο, πρώτον, θα πληρώσει, για να μην πάει στην αίθουσα του δικαστηρίου. Αυτό είναι το ένα, το οποίο πρέπει να λάβουμε υπόψη. Και το δεύτερο, ότι τα δικαστήρια, προκειμένου να μην πηγαίνουν αυτές οι υποθέσεις και να εκδικάζονται, τιμωρούν στο διπλάσιο αυτούς οι οποίοι δεν πληρώνουν το εξώδικο. Γι' αυτό προσωπικά υποστηρίζω να παραμείνει το ποσό των £50.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης και μετά ο κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Στα θέματα των τροχαίων παραβάσεων που καλύπτονται από το νόμο αυτό, που θα δίδει την εξουσία στους τροχονόμους, στο δήμο ή στα αστυνομικά όργανα να επιβάλλουν αυτό το πρόστιμο, η Κύπρος παρουσιάζει μία κατάσταση που δε μας περιποιεί τιμήν. Αν πάτε σε οποιαδήποτε πόλη και περπατήσετε για λίγο, θα δείτε αυτοκίνητα παρκαρισμένα πάνω στα πεζοδρόμια, θα δείτε αυτοκίνητα στους χειρότερους και πιο επικίνδυνους χώρους και πιστεύω ότι η αυστηρότητα των ποινών στα θέματα αυτά δεν πρέπει να μας προβληματίζει. Σε πλείστες χώρες της Ευρώπης η δυνατότητα επιβολής προστίμων και αναφέρομαι στην Αγγλία, την οποία γνωρίζω, για

να μην επεκταθώ σε άλλες χώρες, είναι τριπλάσια και τετραπλάσια της Κύπρου. Έτσι έχω την εντύπωση ότι το “πρόστιμο” των £100 είναι χαμηλό. Δε νομίζω ότι εδώ θα πρέπει να μονιμοποιούμε την παρανομία. Αν κάποιος πολίτης δε θέλει να βρεθεί προ της ανάγκης να υπάρχει το ενδεχόμενο να του επιβάλει αυτή την ποινή ένας τροχονόμος, να μην παρκάρει το αυτοκίνητό του πάνω στο πεζοδρόμιο και δε θα έχει να αντιμετωπίσει καμιά συνέπεια. Υπό τις περιστάσεις, επομένως, νομίζω ότι το ποσό των £100 είναι αρκούτως ικανοποιητικό και δεν πρέπει να μεταβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η ένσταση δεν ήταν στο ποσό του προστίμου αλλά στο ποιος το επιβάλλει· και ίσως ήταν εδώ η διαφορά.

Ο κ. Κιττής. Θα δώσω το λόγο και στον κ. Ερωτοκρίτου, αλλά επειδή η πλευρά του Συναγερμού είχε ομιλητή...

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι το φαινόμενο που έχει αναφέρει ο συνάδελφος ο κ. Πουργουρίδης υπάρχει, αλλά είναι σε συνάρτηση πολλές φορές και με τις συνθήκες που επικρατούν σε μια καλά οργανωμένη πολιτεία. Και λέω ότι οι αρχές οι αρμόδιες θα πρέπει να φροντίζουν πρώτα να προσφέρουν στον κόσμο κατάλληλους χώρους για στάθμευση, προτού τραβήξουν κίτρινες γραμμές· συνέχεια, απλώς για να επιβάλλουμε προστίματα. Και είναι συνάρτηση αυτού του γεγονότος, γιατί αυτός ο κόσμος εδώ πέρα αναγκάζεται πολλές φορές, όπως και εμείς οι βουλευτές, όπως γνωρίζετε, για διάφορους λόγους -για να μην μπω σ’ αυτό το θέμα, αφού θίχτηκε στην αρχή- αναγκαζόμαστε να παρανομούμε καθημερινώς, παρκάροντας εκεί πέρα, και να παρακαλούμε την αστυνομία να μη μας γράψει, διότι αυτό το πράγμα που γίνεται είναι παρακώλυση της κυκλοφορίας. Και πέραν των άλλων που έχουμε παραχωρήσει σε διάφορες τοπικές αρχές, το δικαίωμα να επιβάλλουν φόρους για πολλά άλλα πράγματα,

ο πολίτης καθημερινά βομβαρδίζεται με σωρεία -μπορώ να πω- φόρων, προστίμων και ό,τι άλλων μεθόδων θα βρεθούν, για να εισπράξουν από την τσέπη του πολίτη. Πιστεύω ότι μπορεί να μη φαίνεται ίσως, αν δεν το προσέξουμε σε βάθος αυτό το θέμα, αλλά πράγματι υπάρχουν πάρα πολλές φορολογίες και επιβαρύνσεις για ένα πολίτη που ζει υπό αυτές τις συνθήκες μέσα στη δική μας χώρα. Γι' αυτό εγώ πιστεύω ότι δε θα πρέπει να επιβάλλεται και με τον τρόπο αυτό. Να πάν στο δικαστήριο να τους επιβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, να επανέλθω στην εισήγησή μου. Θεωρείτε λογικό το πρόστιμο των £75 να εγκριθεί ομοφώνως;

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση τείνει να εξαντληθεί, αλλά νομίζω υπάρχει μία ακόμα πτυχή, η οποία όσο οριακή και αν είναι, θα πρέπει να λεχθεί. Έχει παρατηρηθεί σε ξένες χώρες το φαινόμενο αυτό και ενδεχόμενα να παρατηρηθεί και στη δική μας τη χώρα. Από τη στιγμή την οποία αστυνομικά όργανα θα έχουν την εξουσία να εισπράττουν χρηματικά ποσά επί τόπου και τα οποία θα εκφεύγουν κάποιων λογικών ορίων, επιφυλάσσει αμέσως ο κίνδυνος της διαφθοράς. Γιατί ένας πολίτης να μην προσφέρει σ' ένα αστυνομικό, παραδείγματος χάριν, όταν θα έχει να πληρώσει £100, τα μισά και να μην τον γράψει ο αστυνομικός; Δε λέω ότι ο αστυνομικός ή η αστυνομία μας θα το δεχτούν. Ανοίγουμε πόρτες όμως για λίγες οριακές περιπτώσεις. Ο κ. Παπακώστας, ως γνώστης της υπόθεσης, γιατί ήταν υπαρχηγός της αστυνομίας, κουνά συγκαταβατικά και καταφατικά το κεφάλι. Γιατί να δώσουμε στα αστυνομικά όργανα τη δυνατότητα να εισπράττουν αυτού του είδους τα ψηλά ποσά, ανοίγοντας πόρτες σε κάποιους, ολίγους έστω, πλην όμως υπαρκτά διεφθαρμένους, να το χειρίζονται το θέμα

έτσι; Γι' αυτό και εγώ εισηγούμαι £50.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Η συζήτηση θεωρείται λήξασα.

Τίθεται σε ψηφοφορία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η τροπολογία που έθεσε το ΑΚΕΛ. Η τροπολογία αφορά το άρθρο 2 του βασικού νόμου. Να μην υπάρξει αύξηση από £50 σε £100, αλλά να παραμείνει ως έχει.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννιά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, εννιά εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τέταρτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πέμπτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πέμπτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο ως έχει τροποποιηθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στους κανονισμούς.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα, το υπ' αριθμόν 15, είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρό της κ. Νίκο Πιπτοκοπίτη, σε τέσσερις συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 23 Νοεμβρίου 1999 και 11 Απριλίου 2000.

Στο στάδιο της μελέτης του θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Οδικών Μεταφορών και Τμήμα Δημοσίων Έργων), του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ και ΣΕΑΚ και της ΠΟΒΕΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως νομοθεσίας, ώστε, στις περιπτώσεις που κατά τη ζύγιση ενός μηχανοκίνητου οχήματος διαπιστώνεται ότι αυτό είναι υπέρβαρο, το όχημα αυτό να ακινητοποιείται και να απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο οδική χρήση του.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και του Τμήματος Δημοσίων Έργων δήλωσαν ότι, παρ' όλο που αντιμετωπίζουν θετικά τις διατάξεις της υπό εξέταση πρότασης νόμου, με τις οποίες αντιμετωπίζονται οι παράνομες περιπτώσεις κυκλοφορίας υπέρβαρων οχημάτων, υφίστανται πρακτικές δυσκολίες ως προς την εφαρμογή τους, από τη στιγμή που δεν υπάρχουν ειδικοί χώροι όπου θα

κατακρατούνται τα υπέρβαρα οχήματα και θα αποθηκεύεται το επιπλέον φορτίο τους μετά την εκφόρτωση.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημοσίων Έργων δήλωσαν ότι, μετά από σχετική σύσκεψη που έγινε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων το Δεκέμβριο του 1999, δόθηκαν οδηγίες με βάση τις οποίες τα υπέρβαρα φορτηγά θα κρατούνται στους μόνιμους ζυγιστικούς σταθμούς μέχρι τη συμμόρφωση των οδηγών/ιδιοκτητών τους. Όσον αφορά τις κινητές ζυγιστικές μηχανές, αυτές θα τοποθετούνται σε τόπους όπου είναι δυνατό να κρατούνται τα υπέρβαρα αυτά οχήματα.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ανέφερε ότι η προτεινόμενη με την πρόταση νόμου ρύθμιση αποτελεί ένα ενδιάμεσο ασφαλιστικό μέτρο με το οποίο θα αναστέλλεται η συνέχιση της πορείας των υπέρβαρων μηχανοκίνητων οχημάτων. Ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε την προσθήκη στην πρόταση νόμου διατάξεων σύμφωνα με τις οποίες προβλέπονται τα ακόλουθα:

- Οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες θα ακινητοποιείται το υπέρβαρο όχημα.
- Η ακινητοποίηση να διαρκεί μέχρις ότου το όχημα εκφορτώσει το επιπλέον φορτίο.
- Μέχρι την εκφόρτωσή του το υπέρβαρο όχημα να συνοδεύεται από αστυνομικό σε ασφαλή χώρο.
- Τα έξοδα για την εκφόρτωση του υπέρβαρου φορτίου να επιβαρύνουν τον ιδιοκτήτη του οχήματος.

Οι εκπρόσωποι της αστυνομίας δήλωσαν ότι, αναφορικά με την προβλεπόμενη στην ισχύουσα νομοθεσία ρύθμιση για τα υπέρβαρα οχήματα, δόθηκε σχετική γνωμοδότηση, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 1984, από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, σύμφωνα με την οποία, όταν διαπιστώνεται ότι μηχανοκίνητο όχημα μεταφέρει φορτίο βαρύτερο απ' ό,τι του επιτρέπουν οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί, τότε θα πρέπει να

εμποδίζεται η συνέχιση της πορείας του, γιατί σε αντίθετη περίπτωση τυχόν κυκλοφορία του ισοδυναμεί με χορήγηση συγκατάθεσης στην παρανομία. Οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν την έλλειψη κατάλληλων χώρων αποθήκευσης του επιπλέον φορτίου και ικανοποιητικού αριθμού ζυγιστικών μηχανών. Τόνισαν επίσης ότι τα μέλη της αστυνομίας ασκούν υποβοηθητικό ρόλο στη ζυγιστική υπηρεσία και υποστήριξαν την άποψη ότι την ευθύνη για την ασφάλεια του οχήματος και για την όποια αλλοίωση ή καταστροφή υποστεί το επιπλέον φορτίο, που θα πρέπει να εκφορτωθεί, θα πρέπει να τη φέρει αποκλειστικά ο ιδιοκτήτης του οχήματος και του φορτίου. Τέλος, οι ίδιοι εισηγήθηκαν την επιβολή ειδικού τέλους για τη μετακίνηση του υπέρβαρου οχήματος σε ασφαλή και κατάλληλο χώρο.

Οι εκπρόσωποι των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ και ΣΕΑΚ και της ΠΟΒΕΚ συμφώνησαν με το σκοπό της υπό μελέτη πρότασης νόμου και εισηγήθηκαν τον καθορισμό ενός ποσοστού γύρω στο 10%, πέραν του επιτρεπόμενου ανώτατου ορίου, η υπέρβαση του οποίου να συνεπάγεται ακινητοποίηση του οχήματος. Εισηγήθηκαν επίσης τη λήψη μέτρων για ασφαλή αποθήκευση του επιπλέον φορτίου, την τοποθέτηση στα διάφορα εργοτάξια ζυγιστικών μηχανών για έλεγχο των οχημάτων πριν από την αναχώρησή τους. Τέλος, εισηγήθηκαν όπως την ευθύνη για το επιπλέον φορτίο να μη φέρει μόνο ο οδηγός του υπέρβαρου οχήματος αλλά και ο εργοδότης/ιδιοκτήτης.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα για σκοπούς βελτίωσης των διατάξεων της υπό εξέταση πρότασης νόμου να επιφέρει σ' αυτή τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Η ακινητοποίηση του υπέρβαρου οχήματος να διαρκεί μέχρι την αφαίρεση του επιπλέον φορτίου του.
2. Υπέρβαρο όχημα να θεωρείται εκείνο που μεταφέρει φορτίο μεγαλύτερο του 15%

από το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο.

3. Για την αφαίρεση του επιπλέον φορτίου, το μηχανοκίνητο αυτό όχημα να μετακινείται με συνοδεία αστυνομικού ή προσώπου που θα ορίζεται για το σκοπό αυτό από τον έφορο στον πλησιέστερο κατάλληλο και ασφαλή χώρο για εκφόρτωση του επιπλέον φορτίου του, την ευθύνη του οποίου θα φέρει ο ιδιοκτήτης του φορτίου.
4. Για την πιο πάνω συνοδεία και τη φύλαξη του επιπλέον φορτίου, θα καταβάλλεται από τον οδηγό του οχήματος ειδικό τέλος £50 και επιπρόσθετα £1 ανά χιλιόμετρο για την απόσταση από το σημείο της ακινητοποίησης του υπέρβαρου οχήματος μέχρι τον πλησιέστερο κατάλληλο και ασφαλή χώρο, για σκοπούς εκφόρτωσής του.
5. Για τη συνέχιση της πορείας οχήματος, το οποίο μετά την εκφόρτωση έπαυσε να είναι υπέρβαρο, θα χορηγείται έγκριση είτε από αστυνομικό είτε από πρόσωπο που έχει οριστεί από τον έφορο για το σκοπό αυτό.
6. Παράβαση των διατάξεων της προτεινόμενης νομοθεσίας συνιστά αδίκημα τιμωρούμενο με ποινή φυλάκισης μέχρι ενός χρόνου ή με χρηματική ποινή μέχρι £750 ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων έχει επαναδιατυπώσει τις διατάξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σ' αυτόν νέου άρθρου.
Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι η πρόταση νόμου «Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων (Ρύθμισις και Τέλη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι στα τρία που έχω πει ότι ήρθε η έκθεση μετά τις 11.00 π.μ., οπότε, επειδή δε νομίζω και εδώ να τίθεται θέμα προσλήψεων να μείνει για την επόμενη εβδομάδα, όπως και το θέμα, να το πω από τώρα, το 37. Ήρθε πολύ αργά η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως αναβληθεί το θέμα;

Δεν υπάρχει, ούτως ή άλλως είναι και θέμα κανονισμών. Αναβάλλεται για την επόμενη εβδομάδα.

Τα υπ' αριθμόν 17 έως 21 θέματα δεν είναι έτοιμα.

Για τους κανονισμούς με αριθμούς 22 έως 30 υπάρχει κοινή έκθεση. Είναι της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, αντιλαμβάνομαι.

Κύριε Συλλούρη, κύριε Συλλούρη...

Τα υπ' αριθμόν 22 έως 30..., κύριε Συλλούρη, είναι ομόφωνη η έκθεση;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή δεν αναφέρεται τίποτε εδώ. Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Άλλαξε κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τον είδα, άλλαξε κόμμα, άλλαξε και τοποθέτηση.

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο Παράρτημα που επισυνάπτεται.

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Νίκος Κλεάνθους

Κώστας Κωνσταντίνου

Στάθης Κιπτής

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό

αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 20ή Απριλίου, στις 11 Μαΐου και στις 8 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών αυτών κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καθώς και εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 της νομοθεσίας για την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων, σκοπείται η βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των πατατών, του κολιάνδρου, των λαχάνων, του μαϊντανού, της ρόκας, του δυόσμου, του άνηθου, της μπάμιας και της μέθης που προορίζονται για εξαγωγή και που αποτελούν τα βασικά λαχανικά που εξάγει η Κύπρος.

Με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν τελικά, μετά από συνεργασία των δύο αρμόδιων υπουργείων, συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι.

Με την ευκαιρία της εξέτασης των κανονισμών αυτών, την επιτροπή απασχόλησαν και τα ακόλουθα θέματα, για τα οποία ζήτησε τις θέσεις του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού:

1. Το επίπεδο του ελέγχου που διενεργείται από τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα όσον αφορά τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων και ορμονών στα γεωργικά προϊόντα.
2. Η ανάγκη ενοποίησης των δύο τμημάτων, που ανήκουν το μεν ένα στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και ασχολείται με τον έλεγχο των εξαγόμενων γεωργικών προϊόντων και το δεύτερο στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και ασχολείται με τον έλεγχο των εισαγόμενων γεωργικών προϊόντων έτσι, ώστε να υπάρχει καλύτερο αποτέλεσμα ως προς την εξοικονόμηση πόρων και να υποβοηθηθεί η προσπάθεια εναρμόνισης στον τομέα

αυτό.

Με βάση τη γραπτή ενημέρωση που αποστάληκε στην επιτροπή για τα πιο πάνω θέματα, αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Η Υπηρεσία Επιθεώρησης Γεωργικών Προϊόντων του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού διενεργεί κατά καιρούς δειγματοληψίες στα εξαγόμενα γεωργικά προϊόντα και δείγματά τους αποστέλλονται στο Γενικό Χημείο του Κράτους ή στο χημείο του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για αναλύσεις. Αν από τα αποτελέσματα των αναλύσεων διαφανεί η ύπαρξη υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων πέραν των επιτρεπόμενων ορίων, διακόπτεται η συγκομιδή και η εξαγωγή των γεωργικών προϊόντων του συγκεκριμένου παραγωγού και εξαγωγή και επαναρχίζει μόνο αν, από νέες δειγματοληψίες, διαφανεί ότι εξαλείφθηκε το πρόβλημα. Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εφαρμόζει πρόγραμμα προληπτικού ελέγχου των γεωργικών προϊόντων, πριν από τη συγκομιδή τους και τη διάθεσή τους στους καταναλωτές, μέσω του Εργαστηρίου Ελέγχου Υπολειμματικών Γεωργικών Φαρμάκων με στόχο τον έλεγχο της εφαρμογής της ορθής γεωργικής πρακτικής, καθώς και τον έλεγχο της κατάχρησης γεωργικών φαρμάκων. Ο τελευταίος αυτός τομέας βρίσκεται σήμερα υπό αναθεώρηση τόσο στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και στην Κύπρο.
2. Με βάση απαντητική επιστολή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με ημερομηνία 29 Μαΐου 2000, και μετά την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 48.548 και ημερομηνία 29 Οκτωβρίου 1998, με την οποία αποφασίστηκε η εκπροσώπηση της Κύπρου στη Διεθνή Σύμβαση Φυτοπροστασίας από το Τμήμα Γεωργίας, αποφασίστηκε η σύσταση επιτροπής, υπό την προεδρία του Γραφείου Προγραμματισμού, για ενοποίηση των δύο

τμημάτων που ασχολούνται με θέματα ελέγχου γεωργικών προϊόντων. Η έκθεση της επιτροπής αυτής ετοιμάστηκε και αναμένεται να απασχολήσει το Υπουργικό Συμβούλιο σύντομα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν τελικά.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή επιθυμεί να δηλώσει προς όλους τους αρμόδιους φορείς ότι θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί τόσο το θέμα του ελέγχου της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων σε όλες τις διαστάσεις όσο και το θέμα της ενοποίησης των δύο υπηρεσιών που ασχολούνται με τα θέματα αυτά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Πατατών που είναι Καρποί των Ποικιλιών (Cultivars) που Προέρχονται από το *Solanum Tuberosum* L. και τα Υβρίδιά του Κανονισμοί του 2000.
2. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Φρέσκου Κολιάνδρου Κανονισμοί του 2000.
3. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Λαχάνων Κανονισμοί του 2000.
4. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Μαϊντανού Κανονισμοί του 2000.
5. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Ρόκας Κανονισμοί του 2000.
6. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Δυόσμου Κανονισμοί του 2000.
7. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Άνηθου Κανονισμοί

του 2000.

8. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μπάμιας Κανονισμοί του 2000.

9. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μέθης Κανονισμοί του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Για το μαϊντανό, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι διάφορα θέματα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι διάφορα χορταρικά, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ζαρζαβατικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζαρζαβατικά.

Προχωρούμε με την έγκριση λοιπόν των κανονισμών.

Προχωρούμε με την έγκριση των κανονισμών με αριθμό 22, που είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Πατατών που είναι Καρποί των Ποικιλιών (Cultivars) που Προέρχονται από το *Solanum Tuberosum* L. και τα Υβρίδιά του Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε με την έγκριση των κανονισμών με αριθμό 23, που είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Φρέσκου Κολιάνδρου Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε με την έγκριση των κανονισμών με αριθμό 24, που είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Λαχάνων Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε με την έγκριση των κανονισμών με αριθμό 25, που είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Μαϊντανού Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε με την έγκριση των κανονισμών με αριθμό 26, που είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Ρόκας Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε με την έγκριση των κανονισμών με αριθμό 27, που είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Δυόσμου Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει σωρεία ζαρζαβατικών, παρακαλώ να έχω την προσοχή σας, μπορεί να υπάρξει ένσταση, να είναι σπάνιο το είδος.

Οι υπ' αριθμόν 28 κανονισμοί είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Άνηθου Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 29 θέμα είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μπάμιας Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών με αριθμό 30, που είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μέθης Κανονισμοί του 2000».

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ποια είναι η μέθη, κύριε Πρόεδρε; Να μας κατατοπίσουν, διότι εγώ νόμιζα... Ξέρουμε και μεθυσμένους!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται και ανατρέξατε στα λεξικά.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Αφήσατε τη γλιστρίδα πίσω, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Η μέθη είναι εκείνο το λαχανικό το οποίο εξάγουμε, δε χρησιμοποιείται στην Κύπρο, για την κατασκευή του κάρυ.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ο κ. Μαυροκορδάτος πού είναι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μόνο για πατάτες καταλάβει ο κ. Μαυροκορδάτος.

(Γέλια)

Κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα με τους κανονισμούς με αριθμούς 31 έως 36. Αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία, ενώ για το θέμα υπ' αριθμόν 37, αντιλαμβάνομαι ότι ο εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κ. Κατσουρίδης, εισηγείται την αναβολή του για την επόμενη Πέμπτη. Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση κυκλοφόρησε αργά, επομένως αναβάλλεται.

Προχωρούμε τώρα, αφού έχουμε τελειώσει με το Κεφάλαιο Α', στο Κεφάλαιο Β', που είναι η κατάθεση των νομοσχεδίων και των εγγράφων. Θεωρείται ότι η κατάθεση έχει γίνει με βάση τον κατάλογο που έχετε ενώπιόν σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική Ευθύνη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Εμπορευμάτων και	Εμπορίου, Βιομηχανίας	Εξωτερικών και

	Υπηρεσιών (Κανονισμός και Έλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	και Τουρισμού	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3.	Ο περί της Αναγραφής της Τιμής Πώλησης και της Μοναδιαίας Τιμής των Προϊόντων που Προσφέρονται στους Καταναλωτές Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4.	Ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2000)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Δελτία Ταυτότητας Επιθεωρητών Πλοίων και	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- Εποπτών Πλοίων) Κανονισμοί του 2000.
8.	Οι περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
9.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
10.	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης των Υποψηφίων Εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
11.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
12.	Οι περί Αποχετεύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών

13.	Οι περί Εφαρμογής Ορισμένων Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
14.	Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
15.	Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
16.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- Κύπρου Νόμου του 1999.
17. Διάθεση Ακίνητης Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 51522 και ημερομηνία 12.4.2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
18. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Συμβούλιο Ζωοτροφών και Προσθετικών Ζωοτροφών δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
19. Έγγραφα (Αρ. Θ. 31/2000, Θ. 33/2000, Θ. 35/2000, Θ. 36/2000, Θ. 40/2000, Θ. 41/2000) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

περί Αναστολής Πλήρωσης
Θέσεων Πρώτου Διορισμού
στη Δημόσια Υπηρεσία
(Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος
αρ. 27(I) του 2000.

20. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτου υπαλλήλου από τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών δυνάμει του άρθρου 3(1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
21. Οικονομικές καταστάσεις και Έκθεση Γενικού Ελεγκτή για τους πιο κάτω οργανισμούς: 1. Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου 2. Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου 3. Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου 4. Κυπριακός Οργανισμός	Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών

- Αθλητισμού
5. Οργανισμός Κυπριακής
Γαλακτοκομικής
Βιομηχανίας
6. Συμβούλιο Εμπορίας
Κυπριακών Ελαιοκομικών
Προϊόντων
7. Συμβούλιο Εμπορίας
Κυπριακών Πατατών

Πρόταση νόμου	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
1. Ο περί Αναγνώρισης Διπλωμάτων ή Τίτλων Αναγνωρισμένων Πανεπιστημίων και Άλλων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων του Εξωτερικού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας	Παιδείας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Γ΄: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Δεν υπάρχουν.

Κεφάλαιο Δ΄. Το δεύτερο θέμα που είναι σε εκκρεμότητα είναι: «Κυπριακή παιδεία – Προβλήματα και προοπτικές». Θέμα που είχε εγγραφεί με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Η συζήτηση του θέματος άρχισε και συνεχίζεται.

Υπάρχει οποιοσδήποτε βουλευτής που θέλει να μιλήσει;

Αν δεν υπάρχει, θα θεωρήσω ότι η συζήτηση του θέματος έχει ολοκληρωθεί.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Χρίστου ήρθε η στιγμή να το κλείσει και αυτή τη στιγμή βρίσκεται στην περιοχή των πυρκαγιών, να παρακαλέσω να το αφήσετε, για να κλείσει την άλλη Πέμπτη από τον εισηγητή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία και ενόψει του γεγονότος ότι για το υπ' αριθμόν 3 θέμα δεν υπάρχει ομιλητής έτοιμος, απουσιάζει και ο κ. Μαυροκορδάτος, θεωρώ ότι η συνεδρία του σώματος λήγει εδώ.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 22 Ιουνίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 1998.
2. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
3. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
4. Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
5. Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
6. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
7. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

8. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Παραδοσιακές Οικοδομές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
9. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τουριστικά Διαμερίσματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
10. Ο περί Εκδόσεως και Κυκλοφορίας Τραπεζικών Επιταγών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
11. Ο περί Τραπεζικών Εργασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998.
12. Ο περί Αγοράς Πόσιμου Νερού από Πλωτή Μονάδα Αφαλάτωσης Νόμος του 2000.
13. Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων (Ρύθμιση και Τέλη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
14. Ο περί Ελέγχου των Παραπλανητικών και Συγκριτικών Διαφημίσεων Νόμος του 1999.
15. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Έβδομο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
16. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταστολή της Βομβιστικής Τρομοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
17. Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού

- (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
18. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Διαβίβαση Ποινικών Διαδικασιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
  19. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Νόμος του 2000.
  20. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Κανονισμοί του 2000.
  21. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
  22. Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
  23. Οι περί Διαμνημονεύσεων του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 2000.
  24. Οι περί Διαμνημονεύσεων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 2000.
  25. Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρέωσης του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
  26. Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
  27. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2000.
  28. Οι περί Υπηρεσίας Μετανάστευσης - Θέση Λειτουργού Μετανάστευσης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του

2000.

29. Ο περί Εφαρμογής Γενικής Εκτίμησης Ακίνητης Ιδιοκτησίας για Σκοπούς του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου Νόμος του 1998.
30. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
31. Οι περί Μεταλλίων της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
32. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων έως (Αρ. 2) του 1998.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

(Συνέχιση της συζήτησης).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).

6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
  - α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη»·

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του

βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).

β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του σώματος.

(Ωρα λήξης: 5.05 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Παντελίδου Κατερίνα
Βασιλείου Ανδρούλα	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γερασίμου Στέλιος	Παπακώστας Κώστας
Γεωργιάδη Λία	Παρισινός Ανδρέας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Γιάγκου Κίκη	Πουργουρίδης Χρήστος
Δημητρίου Παναγιώτης	Προδρόμου Πρόδρομος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Ρότσας Χρίστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Θεοδώρου Δώρος	Στυλιανού Στέλιος
Καζαμίας Κίκη	Συλλούρης Δημήτρης
Καράς Αντώνης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιττής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος

Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά από τον προεδρεύοντα του σώματος κ. Νίκο Αναστασιάδη στις πυρκαγιές και στις καταστροφές που προκάλεσαν και η σύντομη παρέμβαση του κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου.
2. Αναφορά από τον κ. Χρήστο Πουργουρίδη στο στεγαστικό πρόβλημα της Βουλής των Αντιπροσώπων και οι παρεμβάσεις του προεδρεύοντος και του κ. Ανδρέα Παρισινού επί του θέματος.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Αναβολή έπειτα από συζήτηση (Ν. Κατσουρίδης, Σ. Χατζηγιάννης, προεδρεύων) του θέματος «Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.

7. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997» και ψήφισή του σε νόμο [ως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) του 2000].
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και για τους κανονισμούς «Οι περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικου Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμοί του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε [Α. Γεωργίου, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Ν. Πιπτοκοπίτης, Σ. Χατζηγιάννης, Χρ. Πουργουρίδης, Στ. Κιπτής, Ρ. Ερωτοκρίτου], ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999» και ψήφισή της σε νόμο [ως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) του 2000].
10. Έκθεση για τους κανονισμούς:
  - α. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Πατατών που είναι Καρποί των Ποικιλιών (Cultivars) που Προέρχονται από το Solanum Tuberosum και τα Υβρίδιά του Κανονισμοί του 2000»,
  - β. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Φρέσκου Κολιάνδρου Κανονισμοί του 2000»,
  - γ. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή των Λαχάνων Κανονισμοί του 2000»,
  - δ. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Μαϊντανού Κανονισμοί του 2000»,
  - ε. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Ρόκας Κανονισμοί του 2000»,

- στ. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Δυόσμου Κανονισμοί του 2000»,
  - ζ. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή του Άνηθου Κανονισμοί του 2000»,
  - η. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μπάμιας Κανονισμοί του 2000»,
  - θ. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή της Μέθης Κανονισμοί του 2000»,
- και έγκρισή τους.

11. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 22ας Ιουνίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.31 μ.μ.)

(Αρ. 36)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως είναι γνωστό, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών με την ευκαιρία της 50ής επετείου της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αποφάσισε στις 12 Δεκεμβρίου 1997 να καθιερώσει την 26η Ιουνίου ως Διεθνή Ημέρα των Ηνωμένων Εθνών ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχετε δυνατή φωνή, χρησιμοποιήστε πιο έντονους τόνους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κάποτε που χρησιμοποιούσα μου είπαν να χαμηλώσω τους τόνους μου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έν' για άλλους λόγους που σας είπαν να τους χαμηλώσετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εχαμήλωσα τους τόνους μου· τώρα εν μ' ακούτε!

Έκαμνα αναφορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην απόφαση των Ηνωμένων Εθνών της 12ης Δεκεμβρίου 1997 όπως η 26η Ιουνίου καθιερωθεί ως Ημέρα των Ηνωμένων Εθνών για την Υποστήριξη των Θυμάτων των Βασανιστηρίων, με στόχο την καθολική εξάλειψη των βασανιστηρίων και την αποτελεσματική εφαρμογή της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας, που τέθηκε σε ισχύ την 26η Ιουνίου 1987.

Με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, επιθυμώ να αναφερθώ στην επέτειο αυτή εκ μέρους της Βουλής των Αντιπροσώπων και να καταδικάσουμε μαζί οποιαδήποτε μορφή βασανιστηρίων σκληρής, απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, οπουδήποτε και αν αυτές διαπράττονται.

Άλλωστε η κυπριακή Βουλή έχει επικυρώσει το 1990 τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας, οι διατάξεις της οποίας πρέπει να τυγχάνουν απόλυτου σεβασμού και εφαρμογής από όλα τα κράτη μέλη για ενίσχυση του αγώνα εναντίον των βασανιστηρίων.

Η Κύπρος ως χώρα που υπέστη καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των πολιτών της από μια άλλη χώρα μέλος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών δικαιολογημένα αισθάνεται περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο κράτος την ανάγκη καταδίκης των απάνθρωπων βασανιστηρίων και τάσσεται υπέρ της πλήρους εξάλειψης τέτοιων πράξεων.

Προχωρούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο Κεφάλαιο Α΄, νομοθετική εργασία, με πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη το νομοσχέδιο που είναι «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 1998». Και αντιλαμβάνομαι, και είμαι στην ευχάριστη θέση να διαπιστώσω, ότι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού είναι ομόφωνη. Θα καλούσα λοιπόν τα μέλη του σώματος, αν δε διαφωνούν, να τη θεωρήσουν αναγνωσθείσα. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 1998»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Ισίδωρος Μακρίδης

Αβραάμ Αντωνίου

Χρίστος Ρότσας

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πολύ μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 18 Οκτωβρίου 1999 μέχρι 29 Μαΐου 2000.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών κ. Τάκης Κληρίδης και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νέας νομοθεσίας για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) με την οποία εναρμονίζεται η υφιστάμενη νομοθεσία με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όπως είναι γνωστό, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή στις 28 Μαΐου 1998, προτεινόταν μεταξύ άλλων και η αύξηση του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ από 8% σε 12%, με απώτερο σκοπό τη σταδιακή εναρμόνιση με τον ελάχιστο συντελεστή που έχει καθοριστεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και που είναι της τάξης του 15%.

Με το ίδιο νομοσχέδιο προτεινόταν επίσης μια σειρά άλλων νομοθετικών διατάξεων, οι οποίες αφορούν διάφορες τροποποιήσεις της μέχρι σήμερα ισχύουσας για το ΦΠΑ νομοθεσίας. Ύστερα από τη διαπίστωση ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο, λόγω της σοβαρότητας, αλλά και του μεγέθους του, έχρηζε ενδελεχούς μελέτης, με αποτέλεσμα η προτεινόμενη με αυτό αύξηση του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ να μην προωθείται αμέσως προς ψήφιση, η κυβέρνηση αποφάσισε να καταθέσει ξεχωριστό νομοσχέδιο, με το οποίο προτεινόταν αύξηση του κανονικού συντελεστή από 8% σε 10% αντί από 8% σε 12%, όπως αρχικά είχε προταθεί. Το σχετικό αυτό νομοσχέδιο έχει ήδη ψηφιστεί σε νόμο, με έναρξη ισχύος από 1η Ιουλίου 2000.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Μείωση του ύψους των φορολογητέων συναλλαγών προσώπων, με βάση τις οποίες θα υπάρχει υποχρέωση για εγγραφή στο Μητρώο ΦΠΑ, από £12.000 σε £6.000.
- Υπαγωγή ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών, που μέχρι σήμερα υπάγονταν στο μηδενικό συντελεστή, σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ προς 5%. Τα κυριότερα αγαθά που επηρεάζονται είναι τα τρόφιμα, τα φάρμακα, τα βιβλία, οι εφημερίδες και το υγραέριο και οι υπηρεσίες των αγροτικών και των αστικών λεωφορείων.
- Υπαγωγή ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών, που με την υφιστάμενη νομοθεσία εμπίπτουν στο μηδενικό συντελεστή, στον εκάστοτε ισχύοντα κανονικό συντελεστή. Τα κυριότερα από τα είδη αυτά είναι η παιδική ένδυση και υπόδηση.
- Επιστροφή από τον έφορο, μετά από επιτυχή ένσταση ή προσφυγή εμπορευομένου, του καταβληθέντος φόρου με τόκο 9% ετησίως.
- Εθελοντική εγγραφή των υπεράκτιων εταιρειών στο Μητρώο ΦΠΑ, ανεξαρτήτως του είδους των υπηρεσιών που παρέχουν και παροχή του δικαιώματος πίστωσης φόρου μόνο σε όσες υπεράκτιες εταιρείες έχουν εγγραφεί σ' αυτό εθελοντικά.
- Μείωση των διοικητικών προστίμων και προσαρμογή τους ανάλογα με την παράβαση.
- Κατάργηση των απαλλαγών που παραχωρούνται σε οργανισμούς δημόσιου δικαίου, όταν εισάγουν αγαθά, έτσι ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο σε σχέση με το καθεστώς μεταχείρισης των οργανισμών αυτών.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος παρέστη σε συνεδρίες της επιτροπής, δήλωσε ότι η κυβέρνηση, αφού επανεκτίμησε την κατάσταση, αποφάσισε να διατηρήσει σε μηδενικό συντελεστή όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες που με το προτεινόμενο νομοσχέδιο θα μεταφέρονταν από το μηδενικό συντελεστή είτε σε 5% είτε στον κανονικό συντελεστή, που είναι πλέον 10%.

Περαιτέρω, κατά τη διάρκεια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή έλαβε ιδιαίτερα υπόψη σχετικό υπόμνημα του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου το οποίο κατατέθηκε ενώπιόν της. Στη βάση των επιμέρους παρατηρήσεων του σχετικού αυτού υπομνήματος, η επιτροπή προχώρησε στη διαμόρφωση προκαταρκτικών θέσεων, τις οποίες συζήτησε με τους αρμοδίους του Υπουργείου Οικονομικών. Ως αποτέλεσμα των σχετικών διαβουλεύσεων, άλλες από αυτές έγιναν αποδεκτές, τόσο από την κυβέρνηση όσο και από τα μέλη της επιτροπής, ενώ άλλες απορρίφθηκαν από την κυβέρνηση, αλλά υιοθετήθηκαν από την επιτροπή.

Επιπρόσθετα, με την ευκαιρία της μελέτης του προτεινόμενου νομοσχεδίου, με το οποίο επιχειρείται η εκ βάθρων ανασύνταξη του συστήματος επιβολής ΦΠΑ, η επιτροπή αποφάσισε να μελετήσει σειρά προτάσεων νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή από αριθμό βουλευτών σε διάφορα χρονικά διαστήματα και με τις οποίες προτεινόταν αρκετές τροποποιήσεις στη νομοθεσία του ΦΠΑ. Με πολλές από τις υπό αναφορά προτάσεις νόμου προτείνεται απαλλαγή αγαθών και υπηρεσιών από την επιβολή ΦΠΑ και γενικότερα ευνοϊκότερη μεταχείριση ορισμένων κατηγοριών επαγγελματιών, όπως είναι παραδείγματος χάριν οι γεωργοί.

Οι εν λόγω εισηγήσεις τέθηκαν ενώπιον των αρμοδίων, με στόχο να υιοθετηθούν από την κυβέρνηση και να ενσωματωθούν στο τελικό υπό ψήφιση νομοσχέδιο, αλλά στο στάδιο αυτό έχουν στην πλειοψηφία τους απορριφθεί. Επειδή πολλές από τις προτάσεις των βουλευτών αυτών δεν είναι δυνατόν να υιοθετηθούν χωρίς τη συναίνεση της κυβέρνησης, αφού είναι δυνατό να κριθούν αντισυνταγματικές, λόγω έμμεσης επιβάρυνσης των κρατικών εσόδων, αποφασίστηκε στο παρόν στάδιο να παραμείνουν σε εκκρεμότητα για περαιτέρω μελέτη από την επιτροπή με στόχο την επίτευξη συναίνεσης.

Η επιτροπή, υπό το φως όλων των στοιχείων και εισηγήσεων που τέθηκαν ενώπιόν της, έχει επαναδιατυπώσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, με βάση είτε τις ομόφωνες είτε τις κατά πλειοψηφία θέσεις των μελών της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επισυνάπτοντας το νέο, σύμφωνα με τα πιο πάνω, διαμορφωμένο νομοσχέδιο, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 2000».

Οι βουλευτές μέλη της επιτροπής οι οποίοι διαφωνούν με επιμέρους σημεία του υπό ψήφιση νομοσχεδίου επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας της σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έννοια του όρου επιχείρηση. Άρθρο 3.

Έφορος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, ενάσκηση εξουσίας και εκτέλεση καθηκόντων. Άρθρο 4.

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας. Άρθρο 5.

Υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα και εγγραφή. Άρθρο 6.

Πεδίο εφαρμογής του Φ.Π.Α. επί φορολογητέων συναλλαγών. Άρθρο 7.

Έννοια συναλλαγής τροποποίηση με Κανονισμούς. Άρθρο 8.

Χρόνος της συναλλαγής. Άρθρο 9.

Τόπος της συναλλαγής. Άρθρο 10.

Αντίστροφη χρέωση για υπηρεσίες που λαμβάνονται από το εξωτερικό. Άρθρο 11.

Τόπος όπου ανήκει ο παρέχων υπηρεσίες ή ο λήπτης υπηρεσιών. Άρθρο 12.

Εφαρμογή τελωνειακών νομοθετημάτων. Άρθρο 13.

Αξία παραδόσεων αγαθών ή παροχών υπηρεσιών. Άρθρο 14.

Αξία εισαγόμενων αγαθών. Άρθρο 15.

Αξία αγαθών που παραδίδονται πριν τον τελωνισμό. Άρθρο 16.

Κανονικός συντελεστής. Άρθρο 17.

Μειωμένος Συντελεστής. Άρθρο 18.

Φόρος εισροών και φόρος εκροών. Άρθρο 19.

Καταβολή με αναφορά σε φορολογικές περιόδους και έκπτωση του φόρου εισροών έναντι του φόρου εκροών. Άρθρο 20.

Φόρος εισροών επιτρεπόμενος δυνάμει του Άρθρου 20. Άρθρο 21.

Αγαθά που εισάγονται για ιδιωτικούς σκοπούς. Άρθρο 22.

Προκαταβολή του Φ.Π.Α. Άρθρο 23.

Τιμολόγια που εκδίδονται από λήπτες αγαθών ή υπηρεσιών. Άρθρο 24.

Μηδενικός συντελεστής. Άρθρο 25.

Εξαιρούμενες συναλλαγές. Άρθρο 26.

Επισφαλή χρέη. Άρθρο 27.

Απαλλαγή από Φ.Π.Α. επί της εισαγωγής αγαθών. Άρθρο 28.

Εισαγωγή αγαθών από υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα. Άρθρο 29.

Επιστροφή του Φ.Π.Α. σε εκείνους που ασκούν επιχείρηση στο εξωτερικό. Άρθρο 30.

Δημόσιες Αρχές. Άρθρο 31.

Συγκροτήματα εταιρειών. Άρθρο 32.

Επιχείρηση που ασκείται με τμήματα. Άρθρο 33.

Συνεταιρισμοί. Άρθρο 34.

Επιχείρηση που ασκείται από ενώσεις προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα, προσωπικούς αντιπροσώπους κ.λπ. Άρθρο 35.

Αντιπρόσωποι κ.λπ. Άρθρο 36.

Αντιπρόσωποι Φ.Π.Α. Άρθρο 37.

Μεταβίβαση δρώσας οικονομικής μονάδας. Άρθρο 38.

Ακίνητη ιδιοκτησία. Άρθρο 39.

Σχέδια περιθωρίου κέρδους. Άρθρο 40.

Οργανωτές τουριστικών περιηγήσεων. Άρθρο 41.

Ειδικό καθεστώς αγροτών. Άρθρο 42.

Γενικές διατάξεις που σχετίζονται με τη διαχείριση και είσπραξη του Φ.Π.Α. Άρθρο 43.

Συμφησιμός απαιτήσεων. Άρθρο 44.

Παραβάσεις. Άρθρο 45.

Φορολογικά αδικήματα. Άρθρο 46.

Αδικήματα περί τον Έφορο, τους λειτουργούς κ.λπ. Άρθρο 47.

Ποινική ευθύνη συμβούλων κ.λπ. Άρθρο 48.

Παράλειψη υποβολής φορολογικών δηλώσεων κ.λπ. Άρθρο 49.

Παραγραφή και συμπληρωματικές βεβαιώσεις. Άρθρο 50.

Ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντος Φ.Π.Α. Άρθρο 51.

Ενστάσεις. Άρθρο 52.

Περαιτέρω διατάξεις αναφορικά με ενστάσεις. Άρθρο 53.

Προσφυγές. Άρθρο 54.

Συναλλαγές που εκτείνονται μετά την αλλαγή συντελεστή κ.λπ. Άρθρο 55.

Αναπροσαρμογή συμβάσεων. Άρθρο 56.

Επίδοση γνωστοποιήσεων. Άρθρο 57.

Χρηματικές επιβαρύνσεις με βάση Κανονισμούς. Άρθρο 58.

Επιφυλάξεις και μεταβατικές διατάξεις και καταργήσεις. Άρθρο 59.

Ημερομηνία έναρξης ισχύος του Νόμου. Άρθρο 60.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 60 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 2 και 3 θέματα είναι «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» (πρόταση νόμου) και «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πάλι υπάρχει κοινή έκθεση και, ως εκ τούτου, νομίζω ότι θα ακολουθήσουμε την ίδια πρακτική, να θεωρηθεί δηλαδή η έκθεση αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου και το νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Γιώργο Λιλλήκα και Αβραάμ Αντωνίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις στις 11 Μαΐου 2000, είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε ο συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) να μειωθεί στο πέντε τοις εκατόν (5%), όταν αφορά παροχή υπηρεσιών, παράδοση ή εισαγωγή αγαθών που γίνεται από ξενοδοχεία και εστιατόρια.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι επίσης η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για το ΦΠΑ, ώστε να καθιερωθεί δεύτερος φορολογικός συντελεστής προς 5%, με τον οποίο να επιβαρύνεται η παράδοση τροφίμων και η μίσθωση καταλύματος, όταν πραγματοποιείται ως ξενοδοχειακή ή παρεμφερής δραστηριότητα.

Όπως είναι γνωστό, στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου με το οποίο προτεινόταν η αύξηση του κανονικού συντελεστή του ΦΠΑ από 8% σε 10%, το οποίο πολύ πρόσφατα έχει ψηφιστεί από τη Βουλή σε νόμο, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές κ. Γιώργος Λιλλήκας και Αβραάμ Αντωνίου κατέθεσαν την υπό αναφορά πρόταση νόμου. Η εν λόγω πρόταση νόμου αποσκοπεί σε μείωση των οποιωνδήποτε αρνητικών επιπτώσεων στον τουριστικό τομέα από την αύξηση του κανονικού συντελεστή του ΦΠΑ σε 10%, με πρόταση για υιοθέτηση μειωμένου συντελεστή προς 5% για παράδοση αγαθών και υπηρεσιών από ξενοδοχεία και εστιατόρια.

Ύστερα από την κατάθεση της εν λόγω πρότασης νόμου διαμηνύθηκε στη Βουλή ότι η κυβέρνηση υιοθετεί την πιο πάνω προσέγγιση, γι' αυτό και επρόκειτο να καταθέσει η ίδια σχετικό κυβερνητικό νομοσχέδιο με το οποίο να ρυθμίζονται λεπτομερέστερα οι τεχνικές πτυχές της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Κατά τη συζήτηση του θέματος στην επιτροπή, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών κατέθεσαν τα ακόλουθα:

- Ύστερα από την απόρριψη από τη Βουλή του κονδυλίου της ετήσιας χορηγίας προς τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και την ταυτόχρονη από αυτήν απαίτηση για επαναφορά του ποσοστού του τρία τοις εκατόν (3%) επί των λογαριασμών των κέντρων αναψυχής και των ξενοδοχείων υπέρ του ΚΟΤ από την 1η Ιουλίου 2000, η κυβέρνηση αποφάσισε και την ταυτόχρονη με τα πιο πάνω υιοθέτηση μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ σε σχέση με εστιατόρια και ξενοδοχεία.
- Με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προνοείται μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ, προς 5%, για παράδοση τροφίμων που πραγματοποιούνται στα πλαίσια δραστηριότητας επισιτισμού (εστιατόρια) και μισθώσεις ξενοδοχειακών καταλυμάτων (ξενοδοχεία).
- Με βάση την κοινοτική νομοθεσία είναι επιτρεπτό στα κράτη μέλη να υιοθετούν μειωμένο συντελεστή για μισθώσεις ξενοδοχειακών καταλυμάτων, ενώ σε σχέση με τις παραδόσεις τροφίμων στα πλαίσια επισιτισμού κάτι τέτοιο δεν επιτρέπεται. Για τούτο και έχει ζητηθεί από την κυβέρνηση σχετική παρέκκλιση, η οποία όμως προς το παρόν δεν έχει τύχει απάντησης.
- Σε ετήσια βάση τα έσοδα που θα προκύψουν από την επαναφορά του τέλους του 3% υπέρ του ΚΟΤ θα αντισταθμίσουν την απώλεια εσόδων που θα προκύψει από την υιοθέτηση του μειωμένου συντελεστή του ΦΠΑ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές κ. Γιώργος Λιλλήκας και Αβραάμ Αντωνίου, οι οποίοι είναι οι εισηγητές της σχετικής πρότασης νόμου, δήλωσαν ότι, παρά το γεγονός ότι θα ταχθούν υπέρ της ψήφισης σε νόμο του κυβερνητικού νομοσχεδίου, οι διατάξεις του οποίου καλύπτουν τους στόχους της πρότασης νόμου την οποία κατέθεσαν στη Βουλή, δεν μπορούν να μην καυτηριάσουν το γεγονός ότι η κυβέρνηση φάνηκε ανέτοιμη να διακριβώσει έγκαιρα τις ανάγκες τις οποίες η δική τους πρόταση νόμου καλύπτει και να καταθέσει η ίδια έγκαιρα το σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 59 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Παραρτήματος.
Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το ενσωματωθέν και τελικά τροποποιηθέν και κατατεθέν στη Βουλή νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα υπ' αριθμόν 4 έως 9 θέματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει κοινή έκθεση. Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση είναι ομόφωνη και για τούτο θεωρώ ότι ισχύει ό,τι και προηγουμένως, δηλαδή θεωρείται αναγνωσθείσα η κοινή έκθεση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο παράρτημα που επισυνάπτεται.

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ανδρέας Μούσκος

Στάθης Κιπτής

Κώστας Κωνσταντίνου

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Καζαμίας

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Μασάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τα υπό αναφορά νομοσχέδια και τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 22 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό εξέταση προτεινόμενων νόμων και κανονισμών, κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου,

Βιομηχανίας και Τουρισμού, του ΚΟΤ, του ΠΑΣΥΞΕ, του ΣΤΕΚ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΠΑΣΙΚΑ), της (ΠΟΒΕΚ), του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Τουριστικών Καταλυμάτων και του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου.

Σκοπός του πρώτου και του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τα ξενοδοχεία και τα τουριστικά καταλύματα και τα κέντρα αναψυχής, αντίστοιχα, ώστε να επαναρχίσει να λειτουργεί βελτιωμένο το όλο σύστημα εισπραξης του ποσοστού του 3% στους λογαριασμούς των πελατών των ξενοδοχείων και των κέντρων αναψυχής. Ειδικότερα, προτείνονται η αύξηση των ποινών για παραβάσεις των σχετικών διατάξεων, η είσπραξη του 3% να γίνεται ανά τριμηνία αντί σε μηνιαία βάση και τέλος η πληρωμή του ποσοστού αυτού να μπορεί να γίνεται και μέσω τραπεζών και όχι μόνο μέσω του ΚΟΤ.

Με το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνονται επίσης:

1. η κατάργηση του θεσμού του διακριτικού σήματος, πρόνοια που κατέστη ανενεργός·
2. η δημιουργία νέας τάξης τουριστικών χωριών, των χωριών πολυτελείας, για να συνάδουν με τις αντίστοιχες διαβαθμίσεις για τα οργανωμένα διαμερίσματα· και τέλος
3. η παροχή εξουσίας στο διοικητικό συμβούλιο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού -
  - i. να ρυθμίζει, με εγκύκλιες οδηγίες του, τα θέματα παροχής υπηρεσιών και επιπέδου ποιότητας σε ό,τι αφορά την επίπλωση και τον εξοπλισμό κάθε κατηγορίας τουριστικού καταλύματος· και
  - ii. να μεταβιβάζει μέρος των εκ του νόμου εξουσιών του στο γενικό διευθυντή και σε άλλους λειτουργούς του οργανισμού.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 22 της νομοθεσίας για τα ξενοδοχεία και τα τουριστικά καταλύματα, σκοπείται η τροποποίηση των προνοιών των γενικών κανονισμών και των κανονισμών για τα οργανωμένα διαμερίσματα και τα τουριστικά χωριά, τις παραδοσιακές οικοδομές και τα τουριστικά διαμερίσματα, αντίστοιχα, ώστε η είσπραξη του 3% να γίνεται κάθε τριμηνία αντί κάθε μήνα. Επίσης, με τους τροποποιητικούς κανονισμούς για τα οργανωμένα διαμερίσματα και τα τουριστικά χωριά, γίνεται εισήγηση για τη δημιουργία τουριστικών χωριών πολυτελείας και ταυτόχρονα για αύξηση των δικαιωμάτων για εξασφάλιση άδειας λειτουργίας οργανωμένων διαμερισμάτων, αφού τα δικαιώματα αυτά καθορίστηκαν το 1993.

Όπως είναι ήδη γνωστό, το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική απόφασή του, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 1993, αποφάσισε την προσωρινή αναστολή πληρωμής του 3% στους λογαριασμούς πελατών εστιατορίων, κέντρων αναψυχής και των τελών διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία προς όφελος του ΚΟΤ. Η αναστολή αυτή ισχύει μέχρι σήμερα και η κυβέρνηση επιδοτεί τον ΚΟΤ με κρατική χορηγία για την κάλυψη του ελλείμματος αυτού, το οποίο το 1999 ήταν £14 εκατομμύρια.

Τον περασμένο Φεβρουάριο το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την επαναφορά του ποσοστού του 3% στους λογαριασμούς εστιατορίων, κέντρων αναψυχής και ξενοδοχείων από την 1η Ιουλίου 2000, με την ταυτόχρονη υιοθέτηση μειωμένου συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας στο 5% για παραδόσεις τροφίμων

σε εστιατόρια και για μισθώσεις ξενοδοχειακών καταλυμάτων. Η επαναφορά του 3% ήταν αίτημα και της Βουλής των Αντιπροσώπων, στα πλαίσια της έγκρισης του προϋπολογισμού του ΚΟΤ για το έτος 2000.

Με τις τροπολογίες που προτείνονται διαφώνησαν οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΞΕ και του ΣΤΕΚ, υποστηρίζοντας ότι αυτές δεν είναι το αποτέλεσμα διαβουλεύσεων και γι' αυτό αίτημά τους είναι η επαναφορά του 3%, όπως ίσχυε το 1993, με ειδικές εξαιρέσεις για τα κέντρα των ορεινών θερέτρων, με τη μη είσπραξη τελών διανυκτέρευσης για τους χειμερινούς μήνες και για τους ανηλίκους και με την επιστροφή ποσού που ισοδυναμούσε με ποσοστό 10% πάνω στις εισπράξεις του 3% των κέντρων αναψυχής. Επίσης, οι πιο πάνω εκπρόσωποι και οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου και του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Τουριστικών Καταλυμάτων διαφώνησαν με την αύξηση των τελών για εξασφάλιση άδειας λειτουργίας για τα οργανωμένα διαμερίσματα. Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου τόνισαν την ανάγκη διατήρησης της καλής ποιότητας του τουριστικού προϊόντος που προσφέρει η Κύπρος και γι' αυτό εισηγήθηκαν τη μη επιβάρυνση του τουριστικού πακέτου με πρόσθετα έξοδα σε βάρος της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος ιδιαίτερα σε μια τόσο ευαίσθητη περίοδο.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής ζήτησαν να ισχύσουν για τα κέντρα αναψυχής οι ρυθμίσεις που θα ισχύσουν και για τα ξενοδοχεία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, θεωρεί σκόπιμο στο στάδιο αυτό να εισηγηθεί την ψήφιση εκείνων μόνο των προνοιών των πιο πάνω νομοθετημάτων που αφορούν την επαναφορά από την 1η Ιουλίου 2000 του 3%, αφήνοντας τις υπόλοιπες πρόνοιές τους να επανεξεταστούν από την επιτροπή αργότερα.

Η επιτροπή, αφού διαμόρφωσε με βάση την πιο πάνω απόφασή της τόσο τα υπό συζήτηση νομοσχέδια όσο και τους κανονισμούς, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση και έγκρισή τους, αντίστοιχα.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή θεωρεί επίσης σκόπιμο να τονίσει προς τους αρμόδιους φορείς την ανάγκη επιτάχυνσης της εφαρμογής της δέσμης κινήτρων για το χειμερινό τουρισμό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
3. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
4. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
5. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Παραδοσιακές Οικοδομές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

6. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τουριστικά Διαμερίσματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε τώρα με την ψήφιση του υπ' αριθμόν 4 θέματος, που τιτλοφορείται «Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 10Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα με την έγκριση των κανονισμών, με αριθμό 6, που τιτλοφορούνται «Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τώρα προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα, που είναι οι κανονισμοί που τιτλοφορούνται «Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι οι κανονισμοί που τιτλοφορούνται «Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Παραδοσιακές Οικοδομές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι οι κανονισμοί που τιτλοφορούνται «Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τουριστικά Διαμερίσματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Συνεχίζουμε με τα θέματα 10 και 11, που τιτλοφορούνται «Ο περί Εκδόσεως και Κυκλοφορίας Τραπεζικών Επιταγών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1997» (πρόταση νόμου) και «Ο περί Τραπεζικών Εργασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998». Η έκθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και για τα δύο θέματα, τα οποία, αντιλαμβάνομαι, έχουν συμπυκωθεί σε ένα νομοσχέδιο, είναι κοινή και ομόφωνη. Θεωρείται επομένως αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Εκδόσεως και Κυκλοφορίας Τραπεζικών Επιταγών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1997» και για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τραπεζικών Εργασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου αρχικά σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαρτίου 1998 και ακολούθως από κοινού με το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 3 Μαΐου 1999 μέχρι 12 Ιουνίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου και νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις στις 17 Απριλίου 1997, είναι η θέσπιση νομοθεσίας για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν την έκδοση και την κυκλοφορία ακάλυπτων επιταγών με τη δημιουργία υποχρέωσης στις τράπεζες αφενός να τηρούν μητρώο στο οποίο να καταχωρίζουν τα ονόματα συστηματικών εκδοτών τέτοιων επιταγών και αφετέρου να εξοφλούν τις επιταγές που παρουσιάζονται ενώπιόν τους ακάλυπτες.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμου, ώστε να παραχωρηθεί η δυνατότητα στην Κεντρική Τράπεζα Κύπρου να εκδίδει οδηγίες για θέματα τραπεζικής πρακτικής και δεοντολογίας, όσον αφορά τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες που αφορούν τη λειτουργία τρεχούμενων λογαριασμών και την παραχώρηση ή ανάκληση βιβλιαρίων επιταγών.

Όπως είναι γνωστό το θέμα της πάταξης του φαινομένου έκδοσης ακάλυπτων επιταγών είχε παλαιότερα επανειλημμένα απασχολήσει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών και είχε ως αποτέλεσμα την τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα, έτσι που η έκδοση ακάλυπτης επιταγής να τιμωρείται με αυστηρότερες ποινές. Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η οποία έχει συνταχθεί στη βάση ανάλογης νομοθεσίας ή πρακτικής που ισχύει στη Γαλλία, το όλο θέμα απασχόλησε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, ενώπιον της οποίας παραπέμφθηκε, με στόχο την υιοθέτηση, εκτός των ποινικών διατάξεων για το θέμα αυτό, νομοθεσίας τέτοιας που να δεσμεύει τις εμπορικές τράπεζες, μεταθέτοντας την ευθύνη σ' αυτές να αξιολογούν σωστά τους πελάτες τους, πριν τους παραχωρήσουν το δικαίωμα να εκδίδουν επιταγές.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου οι τράπεζες θα είναι υποχρεωμένες να εξοφλούν ακάλυπτες επιταγές που παρουσιάζονται ενώπιόν τους, όταν προέρχονται από εκδότη που έχει εναντίον του ποινική καταδίκη για το αδίκημα αυτό ή που, σύμφωνα με το τηρούμενο σχετικό μητρώο, έχει εκδώσει επιταγή χωρίς αντίκρισμα τουλάχιστον τρεις φορές.

Καταθέτοντας ο εισηγητής της πρότασης νόμου κ. Γιώργος Λιλλήκας δήλωσε ότι, ενώ παρανομούν οι εταιρείες και τα πρόσωπα που εκδίδουν ακάλυπτες επιταγές, ο ηθικός αυτουργός της παρανομίας είναι οι ίδιες οι τράπεζες που συνεχίζουν να ανοίγουν λογαριασμούς και να παραχωρούν βιβλιάρια επιταγών σε επιχειρήσεις που

έχουν επανειλημμένα αποδειχθεί αναξιόχρεες και αναξιόπιστες. Για την αποκατάσταση της ομαλότητας στην αγορά αλλά και την ύπαρξη επαγγελματισμού στις συναλλαγές, απαιτείται η θέσπιση νομοθεσίας που να επιβάλλει ανάλογες υποχρεώσεις στις τράπεζες, αλλά και να καθιερώνει διαδικασίες και κυρώσεις σ' αυτές, όταν δε συμμορφώνονται.

Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής για τη μελέτη της υπό αναφορά πρότασης νόμου στις 30 Μαρτίου 1998, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν στην επιτροπή ότι η πρόταση αυτή αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για αντιμετώπιση του προβλήματος, αλλά θα έπρεπε πρώτα να αξιολογηθεί παράλληλα με τα πορίσματα ειδικής επιτροπής που είχε από προηγουμένως συσταθεί από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου, για να μελετήσει το ίδιο θέμα, και να επανέλθει με σχετικές εισηγήσεις.

Σε κατοπινό στάδιο ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας πληροφόρησε τη Βουλή ότι η ειδική αυτή επιτροπή, η οποία συστάθηκε από τον ίδιο τον Ιούλιο του 1996 με όρους εντολής να μελετήσει τις πτυχές του προβλήματος των ακάλυπτων επιταγών και να υποβάλει σχετική έκθεση, είχε στο μεταξύ ολοκληρώσει το έργο της. Η σχετική έκθεση της εν λόγω επιτροπής υποβλήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 1997, τα δε νομικά σημεία που εγέρθηκαν παραπέμφθηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με την παράκληση να μεριμνήσει για τη νομοτεχνική διαμόρφωση και επεξεργασία των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Στις 3 Δεκεμβρίου 1998 κατατέθηκε στη Βουλή το υπό συζήτηση νομοσχέδιο το οποίο μελετήθηκε παράλληλα με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου και με το οποίο ειδικότερα προβλέπονται τα ακόλουθα:

- Η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου έχει την εξουσία να εκδίδει οδηγίες για θέματα τραπεζικής πρακτικής και δεοντολογίας, περιλαμβανομένων οδηγιών αναφορικά με τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες ανοίγματος, τήρησης, λειτουργίας και κλεισίματος τρεχούμενων λογαριασμών καθώς και της παραχώρησης ή ανάκλησης βιβλιαρίων επιταγών.
- Η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου έχει το δικαίωμα να προβεί σε διευθετήσεις για την τήρηση και λειτουργία κεντρικού αρχείου πληροφοριών στο οποίο να καταχωρίζονται υποχρεωτικά πληροφορίες και στοιχεία για τους εκδότες ακάλυπτων επιταγών.
- Η ευθύνη για τη λειτουργία του εν λόγω αρχείου δύναται να ανατεθεί από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου σε διαχειριστική επιτροπή, της οποίας η σύνθεση, οι όροι εντολής και οι αρμοδιότητες να καθορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα το γεγονός ότι με αυτό προβλέπεται η παραχώρηση εξουσίας στην Κεντρική Τράπεζα Κύπρου να εκδίδει οδηγίες προς τις εμπορικές τράπεζες για τη ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν τις ακάλυπτες επιταγές οι οποίες δε θα κατατίθενται ενώπιον της Βουλής υπό μορφή κανονισμών για έγκριση. Σύμφωνα με το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, κάτι τέτοιο διασφαλίζει τη δέουσα ευελιξία στην Κεντρική Τράπεζα Κύπρου χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες.

Η επιτροπή, υπό το φως της πιο πάνω θέσης, ζήτησε την κατάθεση προσχεδίου των σχετικών οδηγιών, για να ενημερωθεί. Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, ανταποκρινόμενος στην απαίτηση της επιτροπής, απέστειλε στη

Βουλή στις 17 Μαΐου 2000 προσχέδιο σχετικών οδηγιών και ταυτόχρονα με σχετική επιστολή του προς τον πρόεδρο της επιτροπής κ. Μάρκο Κυπριανού πληροφόρησε την επιτροπή ότι με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, με το οποίο του δίδεται η εξουσία για έκδοση οδηγιών, επιτυγχάνεται διπλός σκοπός. Ειδικότερα, σύμφωνα με το Διοικητή, μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου θα εκδώσει σχετικές οδηγίες για τη διασφάλιση διαφάνειας στις διασυνοριακές πληρωμές με στόχο την εναρμόνιση της Κύπρου με σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με τη σύμφωνη γνώμη του εισηγητή της σχετικής πρότασης νόμου, μέλους της επιτροπής κ. Γιώργου Λιλλήκα, ο οποίος δήλωσε ότι αυτό καλύπτει πλήρως τους σκοπούς και τις προτεινόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις που περιέχονται στη δική του πρόταση νόμου, και τη διαβεβαίωση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου ότι και στο μέλλον οι οποιοσδήποτε εκδοθησόμενες οδηγίες θα έχουν την ίδια ή ανάλογη μορφή με τις οδηγίες που κατατέθηκαν ενώπιόν της για ενημέρωση, η επιτροπή προχώρησε στη μελέτη του κυβερνητικού νομοσχεδίου, επιφέροντας σ' αυτό αριθμό νομοτεχνικών τροποποιήσεων τις οποίες έκρινε αναγκαίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επισυνάπτοντας το νέο κατάλληλα διαμορφωμένο από νομοτεχνικής πλευράς νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Τραπεζικών Εργασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή δηλώνει ότι αναμένει από την εκτελεστική εξουσία να προχωρήσει τάχιστα στην ολοκλήρωση όλων των διαδικασιών που απαιτούνται για την κατάθεση στη Βουλή αντίστοιχου νομοσχεδίου με το οποίο να ρυθμίζεται με ανάλογο τρόπο το θέμα της έκδοσης ακάλυπτων επιταγών από πελάτες των συνεργατικών εταιρειών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 41 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Αντικατάσταση του άρθρου 42 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 43 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τραπεζικών Εργασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεδομένου ότι οι διατάξεις της πρότασης νόμου καλύπτονται από το κυβερνητικό νομοσχέδιο, θα θέσω σε ψηφοφορία το κυβερνητικό νομοσχέδιο.

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι στη συνέχεια στην ημερήσια διάταξη, είναι εξ αναβολής και έχει τίτλο «Ο περί Αγοράς Ποσίμου Νερού από Πλωτή Μονάδα Αφαλάτωσης Νόμος του 2000».

Προτού προχωρήσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω μπροστά μου μια επιστολή την οποία απέστειλε σήμερα ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, στην οποία αναφέρει ότι, «επειδή έχουν εγερθεί ερωτηματικά σχετικά με τη διαδικασία που πρότεινε η κυβέρνηση και η οποία στόχευε στο να έχουμε το νερό το συντομότερο δυνατό και για να διευκολυνθεί η Βουλή να πάρει θετική απόφαση, προτείνουμε τη δημιουργία της μονάδας με τις συνήθεις διαδικασίες», δηλαδή της ανοιχτής προκήρυξης προσφορών, «παρ' όλο που αυτό δημιουργεί κάποια καθυστέρηση».

Μετά την εν λόγω επιστολή, εισηγούμαι την αναβολή του θέματος για την επόμενη Πέμπτη, ούτως ώστε να ειδοποιηθεί ο υπουργός, να αποσύρει η κυβέρνηση το νομοσχέδιο το οποίο είναι άνευ αντικείμενου μετά από την αποδοχή των συνήθων διαδικασιών. Αν δεν υπάρχει ένσταση, αναβάλλεται για την επόμενη Πέμπτη να ειδοποιηθεί ο Υπουργός, να αποσυρθεί το νομοσχέδιο, για να μπορεί να εγκριθεί στη συνέχεια το ποσό που απαιτείται, για να ακολουθηθούν μάλιστα οι διαδικασίες όπως προβλέπονται. Με την ομόφωνη γνώμη, αναβάλλεται για την επόμενη Πέμπτη. Παρακαλώ τη γραμματεία της Βουλής να ενημερώσει σχετικά τον Υπουργό Γεωργίας.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 13, που είναι επίσης εξ αναβολής είναι η πρόταση νόμου «Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων (Ρύθμισις και Τέλη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Αντιλαμβάνομαι, από τις σημειώσεις που έχω, ότι η έκθεση είναι ομόφωνη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων (Ρύθμισις και Τέλη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Κυριάκος Τυρίμος

Ισιδωρος Μακρίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από την ίδια, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής για τη ρύθμιση και τα τέλη των ιατρικών ιδρυμάτων νομοθεσίας, ώστε οι κανονισμοί που εκδίδονται με βάση αυτή να μπορούν να προβλέπουν για ποινές σε περίπτωση παράβασης των διατάξεών τους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι δεν έχει τελειώσει το θέμα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Είναι άλλο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, μιλούμε για το υπ' αριθμόν 13.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η πρόταση παρέχει το δικαίωμα να επιβάλλονται ποινές στο συζητούμενο νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας όσον αφορά τους κανονισμούς για τα τέλη.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν είναι για τα τέλη...

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Όχι, όχι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων (Ρύθμισις και Τέλη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Ελέγχου των Παραπλανητικών και Συγκριτικών Διαφημίσεων Νόμος του 1999», επί του οποίου η έκθεση είναι ομόφωνη. Έχει, απ' ό,τι βλέπω στις σημειώσεις, ετοιμαστεί πρώτα έκθεση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και στη συνέχεια άλλη έκθεση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών. Είναι και οι δύο εκθέσεις ομόφωνες. Συνεπώς, αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθούν αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ελέγχου των Παραπλανητικών και Συγκριτικών Διαφημίσεων Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Μούσκος
Νίκος Κλεάνθους	Καίτη Κληρίδου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Δημήτρης Συλλούρης	Λία Γεωργιάδη
Γιώργος Λιλλήκας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Ιουνίου 1999 και 3 Ιανουαρίου 2000. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο και συγκεκριμένα με την Οδηγία 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 10ης Σεπτεμβρίου 1984 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών σχετικά με την παραπλανητική διαφήμιση, καθώς και την Οδηγία 97/55 ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 1997 για την τροποποίηση της Οδηγίας 84/450/ΕΟΚ σχετικά με την παραπλανητική διαφήμιση, προκειμένου να συμπεριληφθεί η συγκριτική διαφήμιση.

Βασικές πρόνοιες του νομοσχεδίου αυτού είναι:

- i. ο καθορισμός των κριτηρίων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, για να κριθεί αν μια διαφήμιση είναι παραπλανητική,
- ii. ο καθορισμός των προϋποθέσεων κάτω από τις οποίες επιτρέπεται η συγκριτική διαφήμιση και
- iii. παροχή εξουσίας στους λειτουργούς της Υπηρεσίας Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και σε άτομα ή νόμιμα συστημένους οργανισμούς που είτε δυνάμει νόμου είτε δυνάμει του καταστατικού τους θεμελιώνουν επαρκώς έννομο συμφέρον να ζητούν με αίτησή τους στο δικαστήριο την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος, όταν τα συμφέροντα των καταναλωτών και των ανταγωνιστών τίθενται σε κίνδυνο από απαγορευμένη παραπλανητική ή συγκριτική διαφήμιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία σε σχέση με το όλο θέμα, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ελέγχου των Παραπλανητικών και Συγκριτικών Διαφημίσεων Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλιás

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιττής

Γιώργος Χριστοφίδης

Μάριος Ματσάκης

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Για το πιο πάνω νομοσχέδιο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων έχει ήδη κυκλοφορήσει σχετική έκθεση στην ολομέλεια της Βουλής τον Ιανουάριο του 2000, ύστερα όμως από σχετική εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, που υιοθετήθηκε από το σώμα, το όλο θέμα παραπέμφθηκε για περαιτέρω εξέταση από την εν λόγω επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επανεξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 23 Φεβρουαρίου και στις 14 Ιουνίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοηλεκτρονικής Κύπρου.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, η επιτροπή ζήτησε επιπρόσθετες επεξηγήσεις σε σχέση με το υπό αναφορά νομοσχέδιο και παράλληλα υπέβαλε κάποιες παρατηρήσεις σε σχέση με την πρόνοια του νομοσχεδίου με βάση την οποία καθορίζεται τότε μια διαφήμιση λογίζεται παραπλανητική.

Υπό το φως των παρατηρήσεων και εισηγήσεων που υποβλήθηκαν από τα μέλη της επιτροπής και σε συνεννόηση με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κρίθηκε σκόπιμο να επενεχθούν ορισμένες τροποποιήσεις στο νομοσχέδιο. Ειδικότερα, απαλείφθηκε η προαναφερθείσα πρόνοια που καθορίζει τότε μια διαφήμιση λογίζεται παραπλανητική και διευρύνθηκαν οι εξουσίες του δικαστηρίου με στόχο την προστασία του γενικότερου συμφέροντος στην περίπτωση παραπλανητικής διαφήμισης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ελέγχου των Παραπλανητικών και Συγκριτικών Διαφημίσεων Νόμος του 2000».

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Στάθης Κιττής δήλωσε πως η κοινοβουλευτική του ομάδα επιφυλάσσει να τοποθετηθεί στο υπό αναφορά νομοσχέδιο κατά την συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κριτήρια παραπλανητικής διαφήμισης. Άρθρο 3.

Προϋποθέσεις θεμιτής συγκριτικής διαφήμισης. Άρθρο 4.

Σύγκριση σε ειδικές προσφορές. Άρθρο 5.

Εξέταση παραπλανητικών και μη επιτρεπόμενων συγκριτικών διαφημίσεων. Άρθρο 6.

Αιτήσεις στο Δικαστήριο από το Διευθυντή. Άρθρο 7.

Αιτήσεις στο Δικαστήριο από άτομα ή οργανισμούς. Άρθρο 8.

Εξουσίες του Δικαστηρίου. Άρθρο 9.

Εξουσίες του Διευθυντή να λαμβάνει και να αποκαλύπτει πληροφορίες. Άρθρο 10.

Επιφύλαξη τήρησης άλλων νόμων. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου των Παραπλανητικών και Συγκριτικών Διαφημίσεων Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 νομοσχέδιο είναι «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Έβδομο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ομόφωνη και διερωτώμαι αν θα ακολουθήσουμε την ίδια τακτική, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα έτσι φαίνεται.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Έβδομο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Νίκος Κλεάνθους

Γιώργος Λιλλήκας

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Ανδρέας Μούσκος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Καίτη Κληρίδου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η κύρωση από την Κυπριακή Δημοκρατία του Έβδομου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών, στο οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία αποφασίστηκε να καταστεί συμβαλλόμενο μέρος με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 50337 και ημερομηνία 8 Οκτωβρίου 1999.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω πρωτοκόλλου με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το υπό επικύρωση Πρωτόκολλο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών καλύπτει θέματα όπως η κατοχύρωση ορισμένων δικαιωμάτων αλλοδαπών σε σχέση με ενδεχόμενη απέλασή τους, το δικαίωμα προσφυγής σε δευτεροβάθμια δικαιοδοσία για ποινικές υποθέσεις, θέματα αποζημιώσεων για εσφαλμένες καταδίκες, θέματα ισότητας μεταξύ συζύγων καθώς και η αρχή “Non bis in idem”, ότι δηλαδή κανένας δε δικάζεται ή τιμωρείται δυο φορές για το ίδιο ποινικό αδίκημα.

Στο στάδιο της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, ζητήθηκαν και λήφθηκαν περαιτέρω διευκρινίσεις για ορισμένα θέματα που αφορούν τη σύμβαση από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση του Πρωτοκόλλου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Εβδομο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Συνεχίζουμε με το υπ' αριθμόν 16 θέμα, «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταστολή της Βομβιστικής Τρομοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ομόφωνη και θα εισηγούμουν να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, αν δεν υπάρχει ένσταση. Δεν υπάρχει ένσταση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταστολή της Βομβιστικής Τρομοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δώρος Χριστοδουλίδης
Παναγιώτης Δημητρίου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Δημήτρης Ηλιάδης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Μούσκος	Λία Γεωργιάδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η κύρωση από την Κυπριακή Δημοκρατία της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταστολή της Βομβιστικής Τρομοκρατίας, η οποία υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών με το ψήφισμα 52/164 της 15ης Δεκεμβρίου 1997.

Η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε την εν λόγω σύμβαση στις 26 Μαρτίου 1998 μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 47.398 και ημερομηνία 18 Φεβρουαρίου 1998.

Η κύρωση της σύμβασης αποτελεί ειλημμένη υποχρέωση στα πλαίσια της εναρμόνισής μας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας.

Βασικός στόχος της σύμβασης είναι η αντιμετώπιση του προβλήματος της πρόκλησης θυμάτων και υλικών ζημιών από αδιάκριτες βομβιστικές επιθέσεις.

Με το υπό συζήτηση κυρωτικό νομοσχέδιο προβλέπονται ειδικότερα τα εξής:

- Οι “αυτοεκτελεστές διατάξεις” της σύμβασης.
- Οι ποινές που επισύρουν τα αδικήματα που ορίζει η σύμβαση.

- Η έκταση της δικαιοδοσίας των κυπριακών δικαστηρίων για την εκδίκαση των αδικημάτων που ορίζει η σύμβαση.
- Η παραχώρηση εξουσίας στον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως να εκδίδει ένταλμα κράτησης προσώπου που κρατείται ή εκτίει ποινή σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος και μεταφέρεται στη Δημοκρατία για σκοπούς παροχής βοήθειας στη διερεύνηση των αδικημάτων που καθορίζει η σύμβαση.
- Η παροχή εξουσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο για έκδοση κανονισμών για την καλύτερη εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου.

Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού ηγέρθησαν ορισμένα ερωτήματα σε σχέση με τη συμβατότητα της υφιστάμενης ημεδαπής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της υπό επικύρωση σύμβασης, για τα οποία στάλθηκαν οι απόψεις και οι εισηγήσεις του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη της τις πρόσθετες διευκρινίσεις σε σχέση με το όλο θέμα, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, αφού προηγουμένως τροποποίησε το άρθρο 5 αυτού υιοθετώντας σχετική εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

Ποινές. Άρθρο 4.

Έκταση δικαιοδοσίας. Άρθρο 5.

Έκδοση εντάλματος κράτησης καταδίκου στην Κυπριακή Δημοκρατία. Άρθρο 6.

Αυτοεκτελεστές διατάξεις. Άρθρο 7.

Κανονισμοί. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 8 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 8 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταστολή της Βομβιστικής Τρομοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», για το οποίο η έκθεση είναι ομόφωνη. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα θεωρηθεί αναγνωσθείσα η έκθεση. Δεν υπάρχει.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δώρος Χριστοδουλίδης
Παναγιώτης Δημητρίου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Δημήτρης Ηλιάδης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Μούσκος	Λία Γεωργιάδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στο πλαίσιο της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την προστασία του ανταγωνισμού, που ρυθμίζει τα θέματα σχετικά με τον ανταγωνισμό στην κυπριακή έννομη τάξη, για την περαιτέρω εναρμόνισή της με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιχειρείται η υιοθέτηση του λεκτικού του άρθρου 86 της Ενοποιημένης Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, έτσι ώστε να επεκταθεί η εφαρμογή των διατάξεων του βασικού νόμου στις δημόσιες επιχειρήσεις. Ταυτόχρονα, από την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων εξαιρούνται οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου, σε περίπτωση που η εφαρμογή των διατάξεων αυτών εμποδίζει την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής τους. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει δεσμευτεί να θέσει τις πιο πάνω πρόνοιες σε ισχύ μέχρι τις 30 Ιουνίου 2000.

Στο στάδιο της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου από την επιτροπή ζητήθηκαν και λήφθηκαν περαιτέρω διευκρινίσεις για ορισμένα θέματα από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο είναι ομόφωνο. Και βεβαίως υπάρχουν και άλλοι νόμοι που έχει ψηφίσει πάλι ομόφωνα η Βουλή που αφορούν τη διαμόρφωση πολυπωλών, όχι μόνο μονοπωλών, και πάλι με σκοπό να προστατέψουν από τη μια τις συνθήκες ανταγωνισμού και από την άλλη να προστατέψουν κατά κύριο λόγο τον πολίτη ως καταναλωτή. Αυτοί οι νόμοι είναι απαραίτητοι σε μια ανοιχτή αγορά και χρήσιμοι για την προστασία του πολίτη. Όμως εκείνο που επιθυμώ να σημειώσω, και νομίζω ότι θα υπάρχει ομογνωμία στην ολομέλεια, δεν είναι η αναγκαιότητα της νομικής ρύθμισης για την προστασία του ανταγωνισμού ή την προστασία του καταναλωτή, είναι η εφαρμογή αυτών των νομοθεσιών. Και είναι λυπηρό το γεγονός ότι σήμερα υπάρχουν στην Κύπρο μονοπωλιακές ή πολυπωλιακές καταστάσεις οι οποίες μπορούν ανά πάσα στιγμή -κι αυτό δεν έχουμε κανένα μέσο εμείς να το γνωρίζουμε- να ρυθμίζουν θέματα τιμών, θέματα ποιότητας των προϊόντων, λόγω ακριβώς της αδυναμίας κάποιων άλλων εταιρειών να ανταγωνιστούν ή να προσφέρουν υπαλλακτικές προτάσεις στον καταναλωτή. Και δε λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα από μέρους της εκτελεστικής εξουσίας για την προστασία του καταναλωτή αλλά και για την προστασία του δικαιώματος του ανταγωνισμού. Γι' αυτό κάνω έκκληση, αν θέλετε, ή σημειώνω αυτή την αδυναμία από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας για την προστασία του ανταγωνισμού και του καταναλωτή. Και θα ήταν καλό να σταλεί από μέρους της νομοθετικής εξουσίας αυτό το μήνυμα, ότι στα πλαίσια και της εναρμόνισης -γιατί πολλά από αυτά τα νομοσχέδια είναι εναρμονιστικά- δεν αρκεί και δεν μπορούμε να ικανοποιούμαστε με τη νομοθετική εναρμόνιση, αλλά να παραλείπουμε την εφαρμογή των νομοθετημάτων. Πρέπει να εναρμονιστούμε και στην εφαρμογή των νόμων και στο σεβασμό των νόμων. Γι' αυτό νομίζω ότι είναι καλό να σταλεί από το σώμα αυτό το μήνυμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι εκφράζω τη βούληση όλων των πλευρών, αν πω ότι το μήνυμα προς την εκτελεστική εξουσία είναι να κατατεθεί το συντομότερο ένα νομοσχέδιο που να προβλέπει τη δημιουργία θέσεων "regulators", όπως λέγονται, ρυθμιστών ή ελεγκτών ακριβώς της εφαρμογής των νόμων, όπως υπάρχουν αλλού. Μάλιστα, οι αρμοδιότητές τους είναι και να προβαίνουν στον καθορισμό, εκεί όπου υπάρχουν υπερκέρδη... να προστατεύουν τον καταναλωτή. Είναι κάτι το οποίο, νομίζω, ακριβώς ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της εποχής μας. Συνεπώς, θα παρακαλούσα να διαβιβαστεί προς την εκτελεστική εξουσία ακόμα και η παράκληση να τερματιστούν επιτέλους τα μονοπώλια με τους ημικρατικούς οργανισμούς: αυτό σε παρένθεση.

Να προχωρήσουμε με τη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Διαβίβαση Ποινικών Διαδικασιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Και πάλιν η έκθεση είναι ομόφωνη.

Στο παρόν στάδιο θέλω να κάνω ένα σχόλιο. Θέλω να ευχαριστήσω θερμά τις κοινοβουλευτικές επιτροπές, γιατί πραγματικά φαίνεται ότι γίνεται το έργο της ολομέλειας ακόμα πιο εύκολο, γιατί εξαντλούνται οι συζητήσεις, οι απόψεις μέσα από το διάλογο και καταλήγουμε σε κάποιες ομοφωνίες· γι' αυτό και η σύντηξη του χρόνου των εργασιών της ολομέλειας δεν είναι παρά προς όφελος του έργου που γίνεται, αφού εξαντλητικά γίνεται η συζήτηση στις κοινοβουλευτικές επιτροπές.

Η έκθεση είναι ομόφωνη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Υπάρχει ένσταση όπως θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Δεν υπάρχει ένσταση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Διαβίβαση Ποινικών Διαδικασιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Δημήτρης Ηλιάδης

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Μούσκος

Δώρος Χριστοδουλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Λία Γεωργιάδη

Τάκης Χατζηγεωργίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η κύρωση από την Κυπριακή Δημοκρατία της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Διαβίβαση Ποινικών Διαδικασιών, που εμπίπτει στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις του Κεφαλαίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του κοινοτικού κεκτημένου, και ειδικότερα η διευκόλυνση της διεθνούς συνεργασίας για την πάταξη του εγκλήματος και για την απονομή της δικαιοσύνης.

Η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη σύμβαση αυτή αποφασίστηκε με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 50.834 και ημερομηνία 17 Δεκεμβρίου 1999.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για Διαβίβαση Ποινικών Διαδικασιών αποσκοπεί στην καλλιέργεια και ανάπτυξη πνεύματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης, καθώς και στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, με απώτερο στόχο την επίτευξη δικαιότερων και αποτελεσματικότερων κυρώσεων. Αυτό επιχειρείται με τη ρύθμιση των ποινικών διαδικασιών οι οποίες προνοούνται σε κάθε χώρα, ώστε να αποφεύγονται τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από τη σύγκρουση των αρμοδιοτήτων ή των δικαιοδοσιών τους.

Ειδικότερα, με βάση τις πρόνοιες της σύμβασης, είναι δυνατή η μεταφορά ποινικών διαδικασιών μεταξύ συμβαλλόμενων κρατών κάτω από όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται στην ίδια τη σύμβαση.

Η προσχώρηση της Κύπρου στην πιο πάνω σύμβαση κρίνεται αναγκαία, γιατί η επικύρωσή της θα συμβάλει στη συμπλήρωση της εργασίας που ήδη έχει λάβει χώρα στον τομέα του ποινικού δικαίου για επίτευξη δικαιότερων και αποτελεσματικότερων κυρώσεων. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία αυτή αποτελεί μέρος του κοινοτικού κεκτημένου σε θέματα που άπτονται του τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, η ψήφιση του προτεινόμενου νομοσχεδίου κρίνεται απαραίτητη, ώστε η Κυπριακή Δημοκρατία να εναρμονιστεί πλήρως με το κοινοτικό κεκτημένο.

Στο στάδιο της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου, από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ζητήθηκαν και λήφθηκαν πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις από τη Νομική Υπηρεσία αναφορικά με κάποια ερωτήματα που προκύπτουν από τη σύμβαση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, εκτός αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Δεν υπάρχουν. Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας, Μέρος Α΄, Μέρος Β΄. Άρθρο 2.

Ένταλμα σύλληψης. Άρθρο 3.

Κύρωση της σύμβασης. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4, καθώς και ο πίνακας, εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 και ο πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Διαβίβαση Ποινικών Διαδικασιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει και συνεπώς εγκρίνεται και καθίσταται νόμος.

Τα υπ' αριθμόν 19 και 20 θέματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Νόμος του 2000» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Κανονισμοί του 2000». Για τα θέματα αυτά υπάρχει κοινή και ομόφωνη έκθεση. Υπάρχει ένσταση όπως θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Δεν υπάρχει ένσταση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Δώρος Χριστοδουλίδης

Παναγιώτης Δημητρίου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Ανδρέας Μούσκος

Λία Γεωργιάδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νομοσχεδίου και των κανονισμών είναι η εναρμόνιση της ημεδαπής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, σε σχέση με την υποχρεωτική ασφάλιση της ευθύνης έναντι τρίτου από κινδύνους που προκύπτουν από τη χρήση μηχανοκίνητων οχημάτων. Με την ευκαιρία της υιοθέτησης των σχετικών διατάξεων για εναρμόνιση της υφιστάμενης νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο, κρίθηκε σκόπιμο να καταργηθούν η υφιστάμενη νομοθεσία και οι κανονισμοί και να αντικατασταθούν με νέα, βελτιωμένα και εκσυγχρονισμένα κείμενα.

Ειδικότερα, ο προτεινόμενος νόμος και οι κανονισμοί επιφέρουν αριθμό τροποποιήσεων για την αναλυτικότερη κάλυψη ορισμένων θεμάτων τα οποία ρυθμίζουν οι κοινοτικές Οδηγίες 72/166/ΕΟΚ, 84/5/ΕΟΚ και 90/232/ΕΟΚ, που αφορούν την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία μηχανοκίνητων οχημάτων και με τον έλεγχο της υποχρέωσης για ασφάλιση της ευθύνης αυτής.

Στο στάδιο της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου και των κανονισμών από την επιτροπή, τα μέλη της βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις υπέβαλαν υπόμνημα με σειρά ερωτημάτων, για τα οποία στάλθηκε στη συνέχεια απάντηση από το Υπουργείο Οικονομικών, που είναι και το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο για το όλο θέμα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχει. Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

- Υποχρεωτική ασφάλιση έναντι τρίτου - Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 3.
- Προϋποθέσεις που πρέπει να πληρεί το ασφαλιστήριο. Άρθρο 4.
- Βλάβη ή ζημιά που δεν απαιτείται να καλύπτεται από ασφαλιστήριο.
  - Ευθύνη που δεν απαιτείται να καλύπτεται από ασφαλιστήριο.
- Πιστοποιητικό ασφάλισης. Άρθρο 5.
- Άλλα πιστοποιητικά ασφάλισης αποδεκτά στη Δημοκρατία. Άρθρο 6.
- Ακυρότητα ορισμένων συμφωνιών όσον αφορά ευθύνη προς επιβάτες. Άρθρο 7.
- Ανίσχυροι όροι σε ασφαλιστήριο. Άρθρο 8.
- Ακύρωση περιορισμών σε ασφαλιστήρια στην έκταση που καλύπτουν ευθύνη έναντι τρίτου. Άρθρο 9.
- Υποχρέωση παρουσίασης πιστοποιητικού και διαδικασία λήψης και παροχής στοιχείων. Άρθρο 10.
- Υποχρέωση ιδιοκτήτη να παρέχει πληροφορίες. Άρθρο 11.
- Διαδικασία λήψης και παροχής στοιχείων σε σχέση με την ασφαλιστική κάλυψη αλλοδαπών οχημάτων. Άρθρο 12.
- Υποχρέωση επιστροφής πιστοποιητικού κατά την ακύρωση ασφαλιστηρίου. Άρθρο 13.
- Υποχρέωση ασφαλιστών να ικανοποιούν αποφάσεις δικαστηρίων. Άρθρο 14.
- Εξαιρούμενη ευθύνη.
- Προϋποθέσεις για καταβολή αποζημίωσης. Άρθρο 15.
- Υποχρέωση ξένων ασφαλιστών να ικανοποιούν αποφάσεις δικαστηρίων. Άρθρο 16.
- Διαδικασία σε περίπτωση πτώχευσης ασφαλισμένου. Άρθρο 17.
- Υποχρέωση παροχής πληροφοριών σε τρίτους. Άρθρο 18.
- Ορισμένες διευθετήσεις μεταξύ ασφαλιστή και ασφαλισμένου είναι χωρίς αποτέλεσμα. Άρθρο 19.
- Πτώχευση ασφαλισμένου δεν επηρεάζει ορισμένες αξιώσεις. Άρθρο 20.
- Επιπρόσθετα δικαιώματα τρίτων έναντι ασφαλιστή. Άρθρο 21.
- Παραγραφή αγώγιμου δικαιώματος κατά του αδικοπραγούντος. Άρθρο 22.
- Επίδοση στον ασφαλιστή. Άρθρο 23.
- Πληρωμή σε σχέση με περίθαλψη σε νοσοκομείο. Άρθρο 24.
- Πληρωμή για νοσηλεία επείγουσας φύσης σε τραυματία τροχαίου ατυχήματος. Άρθρο 25.
- Συμπληρωματικές διατάξεις για την πληρωμή νοσηλείας επείγουσας φύσης. Άρθρο 26.

Μέλη του Ταμείου Ασφαλιστών. Άρθρο 27.

Συμφωνία μεταξύ του Ταμείου Ασφαλιστών και του Υπουργού Οικονομικών. Άρθρο 28.

Βασικοί σκοποί του Ταμείου Ασφαλιστών. Άρθρο 29.

Δικαιώματα του Ταμείου Ασφαλιστών δυνάμει υποκατάστασης. Άρθρο 30.

Δικαιώματα του Ταμείου Ασφαλιστών σε περίπτωση αφερεγγυότητας ασφαλιστή. Άρθρο 31.

Διαδικασία καταβολής αποζημίωσης από το Ταμείο Ασφαλιστών. Άρθρο 32.

Επίλυση διαφορών σε σχέση με τη βασική συμφωνία. Άρθρο 33.

Διαδικασία υποβολής απαιτήσεων σε σχέση με ευθύνη άγνωστων οδηγών. Άρθρο 34.

Αρωγή προς το Ταμείο Ασφαλιστών. Άρθρο 35.

Εξουσία για έκδοση κανονισμών. Άρθρο 36.

Ειδικά αδικήματα και ποινές. Άρθρο 37.

Γενική ποινή. Άρθρο 38.

Κατάργηση. Άρθρο 39.

Έναρξη ισχύος του νόμου. Άρθρο 40.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 40 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 40 εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Συνεπώς ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση όπως «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Κανονισμοί του 2000» εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Συνεπώς οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Συνεχίζουμε με τα νομοσχέδια υπ' αριθμόν 21 και 22, που είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Οι εκθέσεις είναι ομόφωνες, καθώς και η κοινή συμπληρωματική έκθεση. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρήσουμε τις εκθέσεις αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος	Δώρος Χριστοδουλίδης
Αντώνης Καράς	Κώστας Παπακώστας
Σοφοκλής Χατζηγιάννης	Νίκος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής περί Στρατού της Δημοκρατίας νομοθεσίας, ώστε οι κανονισμοί που εκδίδονται με βάση αυτή να μπορούν να προβλέπουν, εκτός από την απονομή μεταλλίων, και την απονομή παρασήμων, διαμνημονεύσεων και άλλων ηθικών αμοιβών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος	Δώρος Χριστοδουλίδης
Αντώνης Καράς	Κώστας Παπακώστας
Σοφοκλής Χατζηγιάννης	Νίκος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής περί της Εθνικής Φρουράς νομοθεσίας, ώστε οι κανονισμοί που εκδίδονται με βάση αυτή να μπορούν να προβλέπουν, εκτός από την απονομή μεταλλίων, και την απονομή παρασήμων, διαμνημονεύσεων και άλλων ηθικών αμοιβών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος
Αντώνης Καραός
Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Δώρος Χριστοδουλίδης
Κώστας Παπακώστας
Νίκος Μουσιούπτας

Όπως είναι γνωστό η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας εξέτασε τα υπό αναφορά νομοσχέδια σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουνίου 2000 και με έκθεσή της εισηγήθηκε στην ολομέλεια της Βουλής την ψήφισή τους σε νόμους, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση κανονισμών για την απονομή παρασήμων, διαμνημονεύσεων και άλλων ηθικών αμοιβών στην Εθνική Φρουρά και το Στρατό της Δημοκρατίας. Στο μεταξύ και προτού τα νομοσχέδια αυτά συζητηθούν στη Βουλή, με παρέμβασή τους προς την επιτροπή τόσο ο Υπουργός Άμυνας όσο και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ζήτησαν την επανεξέτασή τους, δεδομένου, ότι σύμφωνα με το σύνταγμα, ο καθορισμός της απονομής παρασήμων αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας επανεξέτασε τα δύο νομοσχέδια σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουνίου 2000, κατά την οποία, αφού άκουσε τις απόψεις του Υπουργού Άμυνας και των εκπροσώπων του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αποφάσισε να διαμορφώσει τις διατάξεις τους αφαιρώντας από αυτά την αναφορά περί απονομής παρασήμων, θέμα το οποίο τόσο ο Υπουργός Άμυνας όσο και οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσαν πως θα προωθήσουν σε συνεννόηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους των δύο νομοσχεδίων όπως έχουν διαμορφωθεί, αναμένοντας παράλληλα την τελική διευθέτηση για την απονομή παρασήμων, σύμφωνα με τις νενομισμένες διαδικασίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φαντάζομαι, κύριε Παπακώστα, δεν προβλέπεται νομικά πλέον η ρύθμιση των παραστρατιωτικών επιτελείων.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Είναι ακριβώς για να μην υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όποτε μιλήσει ο κ. Χατζηγιάννης, προκαλεί συζήτηση μιας ώρας.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα είμαι συντομότατος.

Σίγουρα προσυπογράφουμε όλοι και ψηφίζουμε ομόφωνα αυτές τις δύο προτάσεις. Αλλά, με την ευκαιρία της ψήφισης αυτών των προτάσεων, να αναφέρω ότι το Υπουργείο Άμυνας εδώ και χρόνια έχει υποσχεθεί να φέρει κάποιες νομοθετικές ρυθμίσεις για περιπτώσεις στρατιωτικών, Κυπρίων αξιωματικών, οι οποίοι τραυματίστηκαν σοβαρά κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής και κατ' ακολουθίαν, λόγω του τραυματισμού τους, απετάχθησαν από την Εθνική Φρουρά και το μόνο που παίρνουν οι άνθρωποι αυτοί είναι σύνταξη. Δηλαδή, αντί να τους δώσουμε παράσημα, αντί σ' αυτούς τους ανθρώπους να τους δώσει το εύγε η πολιτεία ... και, αν θέλετε, θα τολμούσα να πω ότι θα μπορούσαν να παίρνουν και τη μισθοδοσία ως να είχαν προαχθεί κανονικά. Τουλάχιστον, εφόσον οι ίδιοι δεν έχουν απαίτηση χρηματικής ανταμοιβής, να έρθει να αναγνωρίσει η πολιτεία τουλάχιστον - όπως έκανε με τον αγνοούμενο, τον Τάσο το Μάρκου, που σωστά έπραξε η πολιτεία- και νομίζω ότι πρέπει να προχωρήσει και να αποδώσει ...

Υπάρχουν τέτοιοι αξιωματικοί. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, θα σας έλεγα, ο Θεόδωρος ο Σιάκκας, του οποίου έχει παραλύσει το αριστερό του χέρι συνεπεία των μαχών στην Αμμόχωστο και αμέσως μετά απετάχθη. Τι μήνυμα θέλουμε να δώσουμε προς τα έξω; Μην πηγαίνετε στη μάχη, γιατί, αν δεν έρθετε πίσω αρτιμελείς, η πολιτεία θα σας διώξει; Άρα, λοιπόν, έχει καθήκον η πολιτεία να δει και αυτή την πτυχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλάτε πάντοτε για όσους πολεμούν και τραυματίζονται κατά τη διάρκεια μάχης εναντίον του εχθρού. Η παράκληση του κ. Χατζηγιάννη, αφού είναι και πρόθεση και υπόσχεση του Υπουργείου Άμυνας, να διαβιβασθεί παρακαλώ.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να διαβιβασθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είπα. Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθεί το υπ' αριθμόν 21 θέμα, που είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»;

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ είναι γενικότερο θέμα που θέλω να εγείρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να τα εγκρίνουμε αυτά τα δύο, κύριε Παπαδόπουλε;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, είμαι εναντίον. Θα καταψηφίσω εγώ. Το σύνταγμα δεν επιτρέπει απονομή ούτε διακρίσεων ούτε τιμητικών ούτε άλλως πως, εκτός αν γίνει νόμος. Και όλα αυτά τα παράσημα που κατά καιρούς ακούμε ότι απονέμει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή άλλες αρχές -το χρυσό αγρινό- όλα αυτά είναι παράνομα και θεωρώ ότι προσβάλλουν αυτούς οι οποίοι τα λαμβάνουν, όταν παίρνουν διάκριση και παράσημα με ανυπαρξία νόμου που να καθορίζει κριτήρια. Δεν είναι τώρα που το

λέω· θα έχει δέκα χρόνια, διότι θέλω να δώσω το παράσημο του χρυσού αγρινού στον τμηματάρχη της δημόσιας υπηρεσίας που θα πει ότι έχει έναν υπεράριθμο υπάλληλο. Ακόμα δε βρέθηκε κι έτσι ούτε το παράσημο απονεμήθηκε. Και, επειδή θέλω να απονεμηθεί ...

Λοιπόν, αν δεν έχει νόμο, εγώ θα είμαι εναντίον οποιασδήποτε πρόνοιας, οποιουδήποτε νομοθετήματος που παρέχει διακρίσεις, αναγνωρίσεις ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

(Κάτι λέει που δεν ακούεται.)

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, δεν είναι τροποποιητικός νόμος του περί Εθνικής Φρουράς. Να γίνει νόμος περί παρασήμερων, διακρίσεων, αναγνωρίσεων. Μέχρι να γίνει, είναι και παράνομο και αντισυνταγματικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ θα ψηφίσω εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλώς ερώτημα θέτω, επειδή εγείρεται ένα νομικό ερώτημα: Δεν είναι συνταγματικό το γεγονός ότι είναι διά νόμου που παραχωρείται; Αυτό δεν προβλέπει το σύνταγμα, ότι μόνο διά νόμου παραχωρούνται οι διακρίσεις;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πρέπει να γίνει ειδικός νόμος· δεν μπορεί να γίνει επιμέρους νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ μιλούμε για τις διακρίσεις που θα δίνονται στους αξιωματικούς ή για όσους έχουν προσφέρει υπηρεσίες μέσα στην Εθνική Φρουρά. Πρόκειται για μια ειδική νομοθεσία που αναγνωρίζει κάποια προσφορά των στρατιωτικών μας, σύμφωνα με τα διεθνώς καθιερωμένα. Τώρα, αν ο κ. Παπαδόπουλος εγείρει θέμα των δικαιωμάτων του Προέδρου της Δημοκρατίας να απονέμει εκείνος τιμητικές διακρίσεις σε ανθρώπους οι οποίοι πρόσφεραν υπηρεσία στην Κυπριακή Δημοκρατία ή μέσα στον τομέα των διεθνών σχέσεων, αυτό είναι μια άλλη ιστορία, η οποία, ναι, αν υπάρχουν κενά νομοθετικά, να ρυθμιστούν. Όμως δε νομίζω ότι, αν υπάρχει κενό προς εκείνη την κατεύθυνση, θα πρέπει αυτό το ειδικό, το συγκεκριμένο θέμα να το αφήσουμε επίσης χωρίς κάλυψη, διότι το μόνο πράγμα το οποίο μπορεί να ενθαρρύνει και ένα στρατιωτικό και να του δώσει και κάποια αναγνώριση, ναι, είναι το παράσημο το οποίο μπορεί να του προσφέρει η κοινωνία μέσα σ' ένα πειθαρχημένο σώμα, που πολλές φορές του ζητάς και την ιδιά του τη ζωή. Η έγνοια της ηθικής δικαίωσης και αναγνώρισης έχει πολύ μεγάλη σημασία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, του υπ' αριθμόν 21 νομοσχεδίου στην ημερήσια διάταξη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Με μια ψήφο εναντίον για θέμα αρχής, όπως ηγέρθη από τον κ. Παπαδόπουλο, ψηφίζεται σε νόμο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τον προσβάλλουμε. Όποιος πάρει παράσημο της Κυπριακής Δημοκρατίας χωρίς ειδικό νόμο προσβάλλεται από την Κυπριακή Δημοκρατία· δεν αναγνωρίζεται.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αφού είναι ειδικός νόμος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, δεν επιτρέπει ο ειδικός νόμος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με μια ψήφο εναντίον, με βάση την αιτιολογία που δόθηκε από τον κ. Παπαδόπουλο.

Προχωρούμε στην ψήφιση του υπ' αριθμόν 22 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται με μια ψήφο εναντίον και καθίσταται νόμος.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η ψήφος του κ. Παπαδόπουλου υπερισχύει όλων μας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, υπερισχύουν οι παρόντες βεβαίως, γιατί είναι ο νόμος που ψηφίστηκε και καθίσταται νόμος.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είμαστε ευτυχείς.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα επόμενα θέματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι τα υπ' αριθμόν 23 και 24 και είναι «Οι περί Διαμνημονεύσεων του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 2000» και «Οι περί Διαμνημονεύσεων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 2000». Υπάρχει κοινή έκθεση και είναι ομόφωνη και για τους δύο κανονισμούς και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Διαμνημονεύσεων του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 2000» και 2. «Οι περί Διαμνημονεύσεων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος

Δώρος Χριστοδουλίδης

Αντώνης Καράς

Κώστας Παπακώστας

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Νίκος Μουσιούττας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 1η και στις 15 Ιουνίου 2000. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με τους κανονισμούς που προτείνονται, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τους περί Στρατού της Δημοκρατίας και τους περί της Εθνικής Φρουράς Νόμους, σκοπείται η ρύθμιση της απονομής διαμνημονεύσεων τόσο στο Στρατό της Δημοκρατίας όσο και στην Εθνική Φρουρά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι και για τα δύο ο κ. Παπαδόπουλος έχει τις ίδιες αρχές. Επαναλαμβάνει συνεπώς τα όσα είπε προηγουμένως και ο κ. Χατζηδημητρίου τα ίδια.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είναι παράσημα· είναι απλώς για ανάμνηση, όπως λέει, για ενθύμιο για κάποια προσφορά κάποιας υπηρεσίας. Έτσι δεν εμπίπτει μέσα στο θέμα ούτε των παρασήμων ούτε των μεταλλίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, η έκθεση είναι ομόφωνη. Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπακώστας.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να διευκρινίσω πως το θέμα των διαμνημονεύσεων είναι θέμα αποκλειστικά της υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...Εκκλησίας...

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Δεν έχει σχέση με παράσημα. Δηλαδή, ανάλογα με τα χρόνια υπηρεσίας τα οποία έχει ο στρατιωτικός, τότε παίρνει και αντίστοιχες διαμνημονεύσεις.

(Γίνονται σχόλια από τους βουλευτές.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα δεν είναι εκκλησιαστικό, είναι στρατιωτικό, κύριοι.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο στόχος για τον οποίο γίνεται αυτή η νομοθεσία τόσο για τις διαμνημονεύσεις όσο και για τα παράσημα είναι ο εξής: Παρουσιάζοταν και παρουσιάζεται μέχρι σήμερα το φαινόμενο οι εξ Ελλάδος στρατιωτικοί, οι οποίοι έχουν την ίδια σε χρόνο υπηρεσία στο στράτευμα και έχουν αποφοιτήσει από τις ίδιες σχολές, να έχουν διάσημα και παράσημα, ενώ οι Κύπριοι αξιωματικοί δεν έχουν, με αποτέλεσμα να υπάρχει αυτή η διάκριση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει δίκαιο ο Τάσος ότι είναι πελλάρες.

(Γέλια)

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Σε ό,τι αφορά το θέμα του νόμου, κύριε Πρόεδρε -δεν ξέρω ο κ. Παπαδόπουλος- έχω την εντύπωση, απ' ό,τι θυμάμαι, ότι ο εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα και το Υπουργείο Άμυνας μας έχουν διαβεβαιώσει ότι υπάρχει ήδη μια νομοθεσία που αφορά τα παράσημα· υπάρχει νόμος. Δεν είναι έτσι που μας έχουν διαβεβαιώσει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, έκανε το σημείο του ο κ. Παπακώστας. Ευχαριστώ, κύριε Παπακώστα.

Ο κ. Παπαδόπουλος επιμένει στη θέση του, όπως και ο κ. Χατζηδημητρίου. Βλέπω μια διαφοροποίηση από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού. Σαν να έπιασε το αυτί μου ότι ο κ. Πουργουρίδης θα συνταχθεί στο τέλος με τον κ. Παπαδόπουλο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πριν να ψηφίσουμε, περιλαμβάνει και τα μέλη της επιτροπής Άμυνας;

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είναι over and above, κύριε Πρόεδρε, τα μέλη της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένσταση όπως οι περί Διαμνημονεύσεων του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 2000 εγκριθούν;

Υπάρχουν τρεις ενστάσεις. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην ψήφιση των περί Διαμνημονεύσεων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμών του 2000.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τέσσερις έγιναν τέσσερις τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο με τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 25 θέμα, που είναι «Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρέωσης του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρέωσης του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος

Δώρος Χριστοδουλίδης

Αντώνης Καραός

Κώστας Παπακώστας

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Νίκος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τον περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμο, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τους εθελοντές πενταετούς υποχρέωσης του Στρατού της Δημοκρατίας, ώστε, για να θεωρείται επιτυχών ένας υποψήφιος, το άθροισμα της βαθμολογίας στα δύο δοκίμια της ψυχοτεχνικής δοκιμασίας (λεκτικής και νοημοσύνης) να είναι ενενήντα μόρια και άνω αντί εκατό μόρια, με επιμέρους κατώτατο όριο βαθμολογίας σαράντα αντί πενήντα μόρια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, δεν είναι ομόφωνη. Κατορθώσατε να επιτύχετε ομοφωνία, κύριε Μαυροκορδάτο;

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε, διαβάστε την έκθεση.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιαννάκης Θωμά Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χατζηγεωργίου Ηλίας Μυριάνθους

Ευάγγελος Σαμμούτας

Στέλιος Γερασίμου Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 11 Μαρτίου 1999 και 18 Μαΐου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου αυτού, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κτηνιατρικού Συμβουλίου, του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου, του Κλάδου Κτηνιατρικών Υπηρεσιών (ΠΑΣΥΔΥ), του Ιατρικού Συμβουλίου Κύπρου και του Συμβουλίου Εγγραφής Γεωπόνων.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων, ώστε να αρθεί η ερμηνευτική αμφιβολία αναφορικά με τη νομιμότητα της εκλογής του προέδρου του Κτηνιατρικού Συμβουλίου με την υιοθέτηση της δημοκρατικής αρχής ότι ο πρόεδρος δεν προέρχεται μόνο από τα μέλη τα οποία ορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο αλλά και από τα αιρετά μέλη τα οποία εκλέγονται από τη γενική συνέλευση των εγγεγραμμένων κτηνιάτρων. Επίσης, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο επέρχονται στο βασικό νόμο ορισμένες αναγκαίες γλωσσικές διορθώσεις.

Οι εκπρόσωποι του Κτηνιατρικού Συμβουλίου και του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου υποστήριξαν ότι η υφιστάμενη νομοθεσία περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων παρουσιάζει πολλές αδυναμίες και το προτεινόμενο νομοσχέδιο μόνο κατ' επίφασιν επιφέρει τον εκδημοκρατισμό της, γιατί με την άρση της ερμηνευτικής αμφιβολίας ως προς τη νομιμότητα της εκλογής του προέδρου του Κτηνιατρικού Συμβουλίου - που αποτέλεσε και την αιτία να διατυπωθούν πολλές αντικρουόμενες γνωμοδοτήσεις από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας- δεν αντιμετωπίζονται στην πράξη τα προβλήματα της παράνομης άσκησης κτηνιατρικής και των παραβάσεων της κτηνιατρικής δεοντολογίας. Γι' αυτό και οι εκπρόσωποι αυτοί εισηγήθηκαν αρκετές τροποποιήσεις στο νομοσχέδιο αυτό, ώστε να επέλθει ουσιαστικότερος εκδημοκρατισμός της νομοθεσίας αυτής.

Ειδικότερα, οι πιο πάνω εκπρόσωποι εισηγήθηκαν, μεταξύ άλλων, την αλλαγή του τρόπου ανάδειξης των μελών του Κτηνιατρικού Συμβουλίου, ώστε όλα τα μέλη του να εκλέγονται από τη γενική συνέλευση των κτηνιάτρων και να διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, για να κατοχυρώνεται η ανεξαρτησία του και να καθίσταται αδύνατη η όποια προσπάθεια του εκάστοτε διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών να παρεμβαίνει στη λειτουργία του Κτηνιατρικού Συμβουλίου.

Όπως είναι γνωστό, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, από τα επτά μέλη του συμβουλίου τρία, μεταξύ των οποίων ένας εγγεγραμμένος ιδιώτης κτηνίατρος, ορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ τα υπόλοιπα τέσσερα μέλη είναι αιρετά και εκλέγονται από τη γενική συνέλευση των εγγεγραμμένων κτηνιάτρων. Από αυτά, δύο είναι κτηνιατρικοί λειτουργοί και οι άλλοι δύο ιδιώτες εγγεγραμμένοι κτηνίατροι.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε διευκρινιστικά ενώπιον της επιτροπής ότι το Κτηνιατρικό Συμβούλιο είναι ένα θεσμικό όργανο το οποίο, μεταξύ άλλων, ασκεί και μέρος της κρατικής εξουσίας και άρα δεν πρόκειται για ένα ανεξάρτητο νομικό πρόσωπο που λειτουργεί έξω από την κρατική μηχανή. Γι' αυτό και κρίθηκε σκόπιμη η υφιστάμενη αριθμητική αναλογία κτηνιατρικών λειτουργών και ιδιωτών κτηνιάτρων και ο διορισμός ορισμένων από τα μέλη του απευθείας από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δήλωσαν ότι το προτεινόμενο νομοσχέδιο πρέπει να ψηφιστεί σε νόμο όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, διότι, αν αλλάξει η αριθμητική αναλογία των μελών του Κτηνιατρικού Συμβουλίου και αυτό απαρτίζεται κατά πλειοψηφία από ιδιώτες κτηνιάτρους, τότε ενδεχομένως να επηρεαστεί η λειτουργία των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

Συγκεκριμένα, όπως ανέφεραν οι ίδιοι εκπρόσωποι, το Κτηνιατρικό Συμβούλιο παρεμβαίνει σε θέματα άσκησης κτηνιατρικής, όπως είναι η προστασία της υγείας των ζώων, η δημόσια υγεία, ο έλεγχος των τροφίμων ζωικής προέλευσης ή η λειτουργία των κτηνιατρικών εργαστηρίων, καθώς επίσης και σε θέματα που αφορούν την πολιτική του υπουργείου για προσφορά κλινικών ή άλλων υπηρεσιών προς τους κτηνοτρόφους. Επίσης, αν γίνουν αποδεκτές οι εισηγήσεις για τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, σύμφωνα με όσα προτείνουν οι εκπρόσωποι του Κτηνιατρικού Συμβουλίου και του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου, οι κτηνιατρικοί λειτουργοί θα υπόκεινται σε πειθαρχικό έλεγχο από ένα σώμα στο οποίο την πλειοψηφία θα έχουν οι ιδιώτες κτηνίατροι, αφού το Κτηνιατρικό Συμβούλιο είναι και πειθαρχικό συμβούλιο.

Οι εκπρόσωποι των κτηνιατρικών λειτουργών του κλάδου Κτηνιατρικών Υπηρεσιών (ΠΑΣΥΔΥ) δήλωσαν ότι, αν γίνουν αποδεκτές οι εισηγήσεις του Κτηνιατρικού Συμβουλίου και του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου για τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, επιβάλλεται οι κτηνιατρικοί λειτουργοί να εξαιρεθούν από τις πρόνοιες της νομοθεσίας αυτής, επειδή με τις παρεμβάσεις των ιδιωτών κτηνιάτρων ενδέχεται να επηρεάζονται κατά την άσκηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων με δυσμενείς επιπτώσεις στην ομαλή λειτουργία των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

Οι εκπρόσωποι του Ιατρικού Συμβουλίου Κύπρου και του Συμβουλίου Εγγραφής Γεωπόνων κατέθεσαν συνοπτικά όλα τα στοιχεία που αφορούν τη σύνθεση και λειτουργία των δικών τους συμβουλίων για σκοπούς σύγκρισης και υποβοήθησης του έργου της επιτροπής στην εξεύρεση του δημοκρατικότερου δυνατού τρόπου σύνθεσης και λειτουργίας του Κτηνιατρικού Συμβουλίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε κατά πλειοψηφία τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, παρ' όλων ότι θεωρούν ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο αποτελεί ένα βήμα προς τη δημοκρατικότερη λειτουργία του Κτηνιατρικού Συμβουλίου, αποφάσισαν να επιφέρουν σ' αυτό τροποποιήσεις με τις οποίες επέρχεται ουσιαστικότερος εκδημοκρατισμός της σύνθεσης και της λειτουργίας του Κτηνιατρικού Συμβουλίου. Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

α. Όλα τα μέλη του Κτηνιατρικού Συμβουλίου θα είναι αιρετά και θα εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από τη γενική συνέλευση των εγγεγραμμένων κτηνιάτρων, δύο τουλάχιστον όμως από τα μέλη του συμβουλίου θα πρέπει να είναι κτηνιατρικοί λειτουργοί.

β. Αυξάνεται από πέντε σε είκοσι λίρες το τέλος εγγραφής στο κτηνιατρικό μητρώο, οι δε αιτήσεις για εγγραφή θα υποβάλλονται στο Κτηνιατρικό Συμβούλιο και όχι στον Έφορο Εγγραφής, που είναι ο διευθυντής των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

γ. Το ενημερωτικό αρχείο που οφείλει, βάσει του νόμου, να τηρεί ο κάθε εγγεγραμμένος κτηνίατρος και που αφορά την από μέρους του άσκηση της κτηνιατρικής πρέπει να αναφέρεται στα τελευταία επτά χρόνια και όχι σε αόριστο χρονικό διάστημα, όπως προβλέπεται στο βασικό νόμο.

Τα πιο πάνω μέλη της επιτροπής εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία, αφού επέλθουν σ' αυτό ορισμένες επιπλέον διορθώσεις ορθογραφικών και συντακτικών λαθών που έχουν εντοπιστεί στο βασικό νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ξεκάθαρες όπως αναφέρονται στην έκθεση.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος... Υπάρχουν; Ναι, κύριε Σαμμούτα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε πρόεδρε, όταν γίνονται έτσι μεγάλες εκθέσεις, δεν πρέπει να έχει ομιλητές. Οι λεπτομέρειες είναι μέσα στην έκθεση.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το νομοσχέδιο το οποίο απεστάλη από την κυβέρνηση ήταν διόρθωση κάποιου λάθους που ανεφέρτετο στο άρθρο 3, το εδάφιο (6) του βασικού νόμου, του

169 του '90 που αφορούσε την εκλογή και το διορισμό του Κτηνιατρικού Συμβουλίου και για διόρθωση ορισμένων συντακτικών και ορθογραφικών λαθών περισσότερο.

Στο νομοσχέδιο που προτείνεται σήμερα να ψηφιστεί σε νόμο από την πλειοψηφία της Βουλής υπάρχει ο εξής κίνδυνος. Το Κτηνιατρικό Συμβούλιο ασκεί, ή παρεμβαίνει καλύτερα, σε θέματα της εκτελεστικής εξουσίας που αφορούν άσκηση κτηνιατρικής, όπως είναι η προστασία της υγείας των ζώων, η δημόσια υγεία, ο έλεγχος των τροφίμων ζωικής προέλευσης, η λειτουργία των κτηνιατρικών εργαστηρίων, καθώς επίσης και σε θέματα που αφορούν την πολιτική του υπουργείου για προσφορά κλινικών ή άλλων υπηρεσιών προς τους κτηνοτρόφους. Σε όλα αυτά τα θέματα που παρεμβαίνει, πιστεύομε ότι ορθότερος ήταν ο ορισμός, ο διορισμός και η εκλογή, ως αναφέρονταν στο βασικό νόμο, διότι και η εισηγηθείσα τροποποίηση στο νομοσχέδιο είναι τροποποίηση του λάθους, διότι το άρθρο 3 του βασικού νόμου, στο 4 και στο 5 λέει ότι τα τρία από τα μέλη του Συμβουλίου ορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και ως ένα εκ των μελών αυτών ορίζεται κατά ανάγκη ιδιώτης εγγεγραμμένος κτηνίατρος. Το 5 του άρθρου 3 λέει ότι τέσσερα από τα μέλη του συμβουλίου είναι αιρετά και εκλέγονται από τη γενική συνέλευση των εγγεγραμμένων κτηνιάτρων, που συγκαλείται προς τούτο από τον έφορο, δύο από τα μέλη θα είναι ιδιώτες και δύο κτηνιατρικοί λειτουργοί και υποβάλλονται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση διορισμού.

Το νομοσχέδιο το νέο έλεγε τα ίδια ακριβώς πράγματα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μόνο διόρθωνε το 3 και 4, όπως ανέφερε προηγουμένως, το διόρθωνε σε 4 και 5, ήταν καθαρά διόρθωση λάθους. Όλοι οι νόμοι που αφορούν κάποια συμβούλια ή οι περισσότεροι μάλλον, θα έλεγα, νόμοι -και αναφέρω συγκεκριμένα ορισμένα από αυτά: Στο Οδοντιατρικό Συμβούλιο τρεις είναι κυβερνητικοί οδοντίατροι και τέσσερις ιδιώτες, τους οποίους υποδεικνύει το Παγκύπριο Οδοντιατρικό Συμβούλιο. Τα μέλη του συμβουλίου διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο από τον Υπουργό Υγείας. Στο Συμβούλιο Οπτικών, τρία μέλη πρέπει να είναι της δημόσιας υπηρεσίας, ένα από τα τρία πρέπει να είναι ειδικός οφθαλμίατρος, δύο μέλη είναι ιδιώτες οπτικοί, ένα μέλος ιδιώτης ειδικός οφθαλμίατρος και ένα μέλος ιδιώτης τεχνικός οπτικός. Τα μέλη του συμβουλίου διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Έχουν σχέση πιστεύω όλα αυτά τα συμβούλια με το Κτηνιατρικό Συμβούλιο, διότι ασκούν εν τινί μέτρω ή παρεμβαίνουν σε θέματα τα οποία αφορούν ιδίως την υγεία. Στο Συμβούλιο Φαρμακευτικής και πάλι τρεις πρέπει να είναι φαρμακοποιοί της δημόσιας υπηρεσίας και τέσσερις ιδιώτες φαρμακοποιοί, οι οποίοι υποδεικνύονται από το Συμβούλιο Φαρμακοποιών. Τα μέλη του συμβουλίου διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Στο Ιατρικό Συμβούλιο τρία μέλη ανήκουν στη δημόσια υπηρεσία και τέσσερα είναι ιδιώτες γιατροί. Τα μέλη του συμβουλίου διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Στο Συμβούλιο Γεωπόνων, τρεις διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και ένας εκ των τριών πρέπει να ανήκει στη δημόσια υπηρεσία. Τέσσερις γεωπόνοι εκλέγονται στη γενική συνέλευση των γεωπόνων. Ο πρόεδρος του συμβουλίου εκλέγεται με ψηφοφορία που διεξάγεται μεταξύ των επτά μελών. Επίσης αναφέρω και το Συμβούλιο Δηλητηρίων ακόμη. Από τα οκτώ μέλη οι τρεις πρέπει να εργάζονται στη δημόσια υπηρεσία, ένα μέλος υποδεικνύεται από την Παγκύπρια Ένωση Χημικών, δύο φαρμακοποιοί υποδεικνύονται από το συμβούλιο Φαρμακευτικού Σώματος, δύο ιατροί υποδεικνύονται από το συμβούλιο του Ιατρικού Σώματος. Τα μέλη του συμβουλίου διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ανέφερα, επαναλαμβάνω, αυτά τα συμβούλια διότι πιστεύω ότι σχετίζονται με το Κτηνιατρικό Συμβούλιο, δηλαδή με το νόμο τον οποίο σήμερα καλείται η Βουλή να ψηφίσει. Ο νόμος ως είχε προηγουμένως, δηλαδή τα τρία μέλη του συμβουλίου να ορίζονται από του Υπουργικό Συμβούλιο και ως ένα των μελών αυτού να ορίζεται κατά ανάγκην ιδιώτης εγγεγραμμένος κτηνίατρος, τα τέσσερα μέλη του συμβουλίου να είναι αιρετά και να εκλέγονται από γενική συνέλευση των εγγεγραμμένων κτηνιάτρων που συγκαλείται από τον έφορο, δύο δε να είναι ιδιώτες και δύο να είναι κυβερνητικοί. Πιστεύω ότι υπάρχει μια ισορροπία μεταξύ δημόσιων κτηνιατρικών λειτουργιών και ιδιωτών και επειδή η άσκηση είναι άσκηση κάποιων λειτουργιών που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία, πιστεύω ότι είναι καλύτερα να ψηφιστεί ο νόμος με βάση το νομοσχέδιο που είχε κατατεθεί από την κυβέρνηση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, προχωρούμε στη δεύτερα ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι το τελικό νομοσχέδιο όπως διαμορφώθηκε από την επιτροπή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του Δεύτερου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 12;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον των άρθρων 1 έως 12;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαοκτώ ψήφους εναντίον, δεκαπέντε υπέρ και καμία αποχή τα άρθρα απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαοκτώ ψήφους εναντίον, δεκαπέντε υπέρ και καμία αποχή το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

Τίθεται σε ψηφοφορία το νομοσχέδιο όπως είχε κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται όπως κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 27 θέμα, το οποίο είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2000».

Η έκθεση είναι ομόφωνος. Υπάρχει ένσταση όπως θεωρηθεί αναγνωσθείσα; Θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρέας Μούσκος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Οδικών Μεταφορών) και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία), της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και της ΠΟΒΕΚ. Οι εκπρόσωποι των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΣΕΑΚ και ΠΕΕΑ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών είναι η τροποποίηση των κανονισμών περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 5 της ομότιπλης βασικής νομοθεσίας, ώστε να αρθεί η απαγόρευση της ζεύξης ρυμουλκούμενου οχήματος με λεωφορείο.

Ειδικότερα, η πρόνοια που αφορά την πιο πάνω απαγόρευση κρίνεται αναχρονιστική, αφού η ζεύξη ρυμουλκούμενου οχήματος με λεωφορείο επιτρέπεται σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Επίσης η απαγόρευση αυτή δημιουργεί προβλήματα σε πολλούς οργανισμούς, όπως στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και στους ιδιοκτήτες τουριστικών λεωφορείων, με αποτέλεσμα, όταν τα λεωφορεία τους ρυμουλκούν άλλο όχημα, η ενέργεια αυτή να θεωρείται παράνομη.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με την τροποποίηση που επιφέρουν οι υπό εξέταση κανονισμοί.

Οι εκπρόσωποι της Αστυνομίας, χωρίς να διαφωνούν με την πιο πάνω τροποποίηση, δήλωσαν ότι η ζεύξη του ρυμουλκούμενου οχήματος πρέπει να ελέγχεται από τα αρμόδια γραφεία επιθεώρησης μηχανοκινήτων οχημάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000, δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 28 θέμα, που είναι «Ο περί Υπηρεσίας Μετανάστευσης – Θέση Λειτουργού Μετανάστευσης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000».

Η έκθεση είναι μη ομόφωνος και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, τον κ. Δημητρίου, να διαβάσει την έκθεση.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ουσιαστικά η έγκριση του σχεδίου υπηρεσίας είναι ομόφωνη -βεβαίως ήρθε ο κ. Δημητρίου- υπάρχει μία τροπολογία που προτείνεται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η μόνη διαφωνία δηλαδή είναι της τροπολογίας που θα εισηγηθείτε εσείς;

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπηρεσίας Μεταναστεύσεως - Θέση Λειτουργού Μεταναστεύσεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Μάρκος Κυπριανού

Καίτη Κληριδου

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Μαΐου και 1η, 8 και 15 Ιουνίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εσωτερικών. Εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν μπόρεσαν να παραστούν στη συνεδρία της επιτροπής και διαβίβασαν τηλεφωνικά τις απόψεις τους.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι ο καθορισμός νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση του Λειτουργού Μετανάστευσης.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, καθώς και τα έγγραφα που συνοδεύουν τους υπό αναφορά κανονισμούς, μέσα στα πλαίσια εφαρμογής του θεσμού της εναλλαξιμότητας μεταξύ των διευθυντικών στελεχών του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και της αναβάθμισης του Τμήματος Μετανάστευσης, κατέστη αναγκαία η ετοιμασία νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση του Λειτουργού Μετανάστευσης.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ διαβίβασαν στην επιτροπή ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Αριστοφάνης Γεωργίου εισηγήθηκε να θεωρείται πλεονέκτημα και να ενσωματωθεί στα απαιτούμενα προσόντα του υπό εξέταση σχεδίου υπηρεσίας πενταετής πείρα σχετική με καθήκοντα της θέσης.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, χωρίς να διαφωνούν με τις υπόλοιπες πρόνοιες των κανονισμών, δήλωσαν ότι η θέση των κοινοβουλευτικών τους ομάδων επί της πιο πάνω εισήγησης θα εκτεθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού διαφωνούν με την πιο πάνω εισήγηση και εισηγούνται την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού προχωρήσουμε στη δεύτερα ανάγνωση, θέτω σε ψηφοφορία την τροπολογία του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου, τον οποίο θα παρακαλούσα να διαβάσει την τροπολογία.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Η τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, είναι προσθήκη στο σχέδιο υπηρεσίας, ότι πενταετής πείρα σε καθήκοντα σχετικά με τη θέση αποτελεί πλεονέκτημα. Και θα

ήθελα να πω και το εξής: Αυτή η πρόταση έχει διαβιβαστεί από το Υπουργείου Εσωτερικών ως το αρμόδιο υπουργείο και προς τη Βουλή και κακώς αποδίδεται μόνο στο ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα σε εσάς μόνο, όχι στο ΑΚΕΛ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Και σε μένα ακόμη προσωπικά. Μεγάλη μου τιμή.

Γι' αυτό θα ήθελα να πω ότι έχει συμφωνήσει το υπουργείο και αποδέχεται, ως μέτρο επιείκειας. Για τον ίδιο λόγο δεχόμαστε και εμείς, ως μέτρο επιείκειας. Και θα ήθελα να πω και το εξής: Αυτές οι θέσεις όλες οι ξεχωριστές του Τμήματος Μεταναστεύσεως πολύ σύντομα, με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου περί συγχώνευσης τμημάτων του Υπουργείου Εσωτερικών, θα καταργηθούν και τώρα ο λόγος που θα γίνει αυτό το πράγμα είναι για να υπάρχει αναπληρωτής διευθυντής, μέχρις ότου ξεκαθαρίσει η υπόθεση Νικολαΐδη στο δικαστήριο.

Συνεπώς είναι άνευ αντικειμένου αυτή όλη η ιστορία η οποία γίνεται, γι' αυτό και το υπουργείο εδέχθη ως λύση επιείκειας αυτή την πρόταση η οποία μπαίνει εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης αυτού του κανονισμού, αυτού του σχεδίου υπηρεσίας, ηγέρθη, ως γεγονός, από μέλη της επιτροπής Νομικών θέμα διαφοροποίησης του κανονισμού, όπως είχε κατατεθεί, ώστε να περιλαμβάνει αυτή την πρόνοια που ανέφερε ο συνάδελφος, ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου. Δηλαδή να προστεθεί επιφύλαξη με την οποία να αποκτά ένας πλεονέκτημα, όταν έχει υπηρετήσει τουλάχιστον πέντε χρόνια σε θέση με συναφή καθήκοντα. Αυτό σημαίνει ότι περιορίζεται ο κατάλογος των υποψηφίων, γιατί η αυστηρή ερμηνεία των συναφών καθηκόντων σημαίνει καθηκόντων που έχουν σχέση όχι με τη διοίκηση, αλλά με το καθ' αυτό αντικείμενο της θέσης, που είναι καθήκοντα Λειτουργού Μετανάστευσης, δηλαδή καθήκοντα ελέγχου των θεμάτων που εμπíπτουν σε αυτό το κεφάλαιο. Αυτό το πράγμα περιορίζει τον κατάλογο των υποψηφίων.

Η πρακτική την οποία εφαρμόζουμε είναι να διευρύνουμε και κάνουμε κάποιες εξαιρέσεις κατά καιρούς, μόνο όταν υπάρχει συμφωνία -και δε θέλουμε να την ενοχλήσουμε- μεταξύ των συντεχνιών και της διοίκησης προσωπικού. Και συνήθως ψηφίζουμε τα σχέδια υπηρεσίας ως έχουν, εκτός εάν πράγματι πεισθούμε ότι υπάρχουν ειδικοί λόγοι οι οποίοι εξυπηρετούν αυτό το σκοπό που ανέφερα προηγουμένως, να διευρύνουν τον κατάλογο. Γι' αυτό η θέση του υπουργείου, ναι, σε κάποιο στάδιο, όταν έγινε αντιληπτό ότι μπορούσε να μην περάσει ο κανονισμός, όπως κατετέθη, είχα πράγματι διαβιβάσει σε κάποιο συνάδελφο την άποψη ότι ας είναι και έτσι.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι σε κάποιο συνάδελφο. Και στην ίδια τη Βουλή, συνάδελφε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όμως είχα χθες μία επικοινωνία με τον ίδιο τον Υπουργό Εσωτερικών και με το γενικό διευθυντή και τους εξήγησα ότι υπάρχει αυτό το πρόβλημα και οι θέσεις τους ήταν, «Μα, εμείς είναι κατά συμβιβασμό που έχουμε πει, “ναι, δεχόμαστε αυτή τη νέα πρόνοια να περιληφθεί επιφύλαξη στο σχέδιο υπηρεσίας”».

Η θέση τους, επομένως, παραμένει -και το λέω υπευθύνως- ως αυτή διατυπώνεται στο σχέδιο υπηρεσίας. Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι να τον ψηφίσουμε τον κανονισμό ως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του κυρίου...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα για λόγους τάξης να πω κάτι, προς αποκατάσταση. Εμείς, συνεπείς με τη θέση μας περί διεύρυνσης, δεχόμεθα τη διεύρυνση των κριτηρίων. Εκείνο το οποίο ως τώρα εκάναμε ως Βουλή ήταν, όσον αφορά τους υπηρετούντες σε κάποιο τμήμα να σεβόμαστε αυτή την υπηρεσία τους και την πορεία που είχαν να ακολουθήσουν με την ανέλιξη και την κλίμακά τους. Αυτό το οποίο γίνεται με τη συμβιβαστική πρόταση είναι ακριβώς να σεβαστούμε αυτό το οποίο μέχρι τώρα ίσχυε και ακολουθήσαμε σε ουκ ολίγες περιπτώσεις ως Βουλή. Και από την άλλη γνωρίζει πολύ καλά ο κ. Δημητρίου ότι η λέξη απλώς “πλεονέκτημα”, που μπαίνει εδώ, δίνει το δικαίωμα στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, που θα αποφασίσει, να μη λάβει υπόψη, απλά να δικαιολογήσει γιατί τον Χ, που έχει αυτό το πλεονέκτημα, να αιτιολογήσει γιατί δεν τον προάγει. Συνεπώς δεν είναι εμπόδιο της διεύρυνσης του καταλόγου των υποψηφίων γι' αυτή τη θέση αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι εναντίον αυτών των σημειώσεων στα σχέδια υπηρεσίας. Έχουμε εμπειρίες από πάμπολλες περιπτώσεις που αυτά τα πράγματα δεν επιτρέπουν στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας να επιλέξει τον καταλληλότερο. Αυτές οι σημειώσεις μόνο ζημιά προκαλούν στη δημόσια υπηρεσία, διότι αποκτούν πλεονεκτήματα άνθρωποι οι οποίοι έτυχε να έχουν κάποια χρόνια υπηρεσία σε συγκεκριμένες θέσεις. Με αποτέλεσμα να επιτρέπουμε, με τέτοιου είδους σημειώσεις στα σχέδια υπηρεσίας, να καταλαμβάνουν πάρα πολύ σοβαρές θέσεις άνθρωποι που δεν έχουν το κύρος και το επίπεδο, για να καταλάβουν τις θέσεις αυτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τίθεται σε ψηφοφορία η τροπολογία του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκατέσσερις ψήφους υπέρ και είκοσι οκτώ εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Τίθενται προς έγκριση οι κανονισμοί ως έχουν κατατεθεί πλέον.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με αριθμούς 29, 30 και 31 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 32 θέμα, που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων έως (Αρ. 2) του 1998».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την απόφαση της Βουλής για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων έως (Αρ. 2) του 1998

Παρόντες:

Ανδρέας Χρίστου, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Κώστας Παπακώστας

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε τον πιο πάνω κατάλογο θέσεων σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τον κατάλογο θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, που κατατίθεται στη Βουλή σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την αξιολόγηση υποψηφίων για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία, σκοπείται η έγκριση των θέσεων εκείνων για τις οποίες υποχρεωτικά διεξάγεται γραπτή εξέταση και τις οποίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να διεκδικήσουν με την προϋπόθεση ότι έχουν πετύχει στην εν λόγω εξέταση.

Ειδικότερα, στο άρθρο 2 της υπό αναφορά νομοθεσίας προνοείται:

- α. η κατάθεση και έγκριση κάθε χρόνο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων καταλόγου θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής για τις οποίες απαιτείται, ως βασικό προσόν, απολυτήριο μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για τις οποίες υποχρεωτικά διεξάγεται γραπτή εξέταση σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία.
- β. Η κατάθεση και έγκριση κάθε χρόνο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία με την ίδια μισθοδοσία, για τις οποίες η γραπτή εξέταση θα διεξάγεται από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, με βάση τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά καταλόγου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως είχε την ευκαιρία να μελετήσει και ενημερωτικούς καταλόγους που κατατέθηκαν στη Βουλή για άλλες θέσεις, για τις οποίες, παρ' όλο που εμπίπτουν στα ίδια πλαίσια μισθοδοσίας, κρίνεται είτε ότι δε χρειάζεται διεξαγωγή γραπτής εξέτασης, επειδή οι υποψήφιοι για τις θέσεις αυτές είναι απόφοιτοι σχολών τις οποίες λειτουργεί το κράτος με σκοπό ακριβώς τη στελέχωση συγκεκριμένων υπηρεσιών, είτε ότι δεν μπορεί να διεξαχθεί γραπτή εξέταση για διάφορους λόγους, όπως για παράδειγμα για το λόγο ότι οι θέσεις είναι υπό κατάργηση μετά που θα κενωθούν, γι' αυτό και στον προϋπολογισμό που προβλέπονται είναι σημειωμένες με διπλό σταυρό.

Επισημαίνεται ότι ο υπό έγκριση κατάλογος παρουσιάζεται διαφοροποιημένος σε σχέση με τον κατάλογο που κατατέθηκε για τον ίδιο σκοπό το 1999. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, οι διαφοροποιήσεις αυτές οφείλονται είτε στη δημιουργία νέων θέσεων είτε στην αλλαγή τίτλων υφιστάμενων θέσεων είτε στη μετάταξη ορισμένων θέσεων από έναν κατάλογο σε άλλο για πρακτικούς κυρίως λόγους, με απώτερο στόχο την καλύτερη εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας. Επίσης στο στάδιο της μελέτης του καταλόγου από την επιτροπή επισημάνθηκε η ανάγκη για περαιτέρω διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται για τους ίδιους λόγους οι οποίοι αναφέρονται πιο πάνω.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή κρίνει χρήσιμο να υπενθυμίσει παλαιότερη επισήμανσή της προς την Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού για τη δυνατότητα που προνοείται στη σχετική νομοθεσία για έκδοση κανονισμών που να ρυθμίζουν άλλο τύπο εξέτασης και αξιολόγησης, σε περίπτωση που η φύση μιας θέσης απαιτεί τούτο. Επισημαίνεται περαιτέρω ότι με τον ίδιο τρόπο προνοείται η δυνατότητα διαφοροποίησης της βαρύτητας των κριτηρίων σε περίπτωση θέσης για την άσκηση των καθηκόντων της οποίας αποτελούν σημαντικό παράγοντα η προσωπικότητα, η σωματική ρώμη ή άλλα κριτήρια τεχνικής κατάρτισης ή εξειδίκευσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, υπό το φως των πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψη ότι η έγκριση των υπό αναφορά καταλόγων αποβλέπει στην καλύτερη εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και στην ουσία στην κατά το δυνατό πιο αξιοκρατική επιλογή των υποψηφίων, ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση του καταλόγου, όπως αυτός διαμορφώθηκε τελικά σύμφωνα με τα πιο πάνω, γι' αυτό και επισυνάπτει σχετικό σχέδιο απόφασης για την κατά νόμο έγκρισή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε με την ανάγνωση της απόφασης.

Κύριε γραμματέα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΘΕΣΕΩΝ ΕΙΣΔΟΧΗΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΓΙΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΟΜΩΝ ΕΩΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1998

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου, προνοείται η κατάθεση κάθε χρόνο στη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- α. καταλόγου θέσεων πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής για τις οποίες απαιτείται, ως βασικό προσόν, απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για τις οποίες υποχρεωτικά διεξάγεται γραπτή εξέταση, σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία και
- β. καταλόγου θέσεων πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής για τις οποίες διεξάγεται ειδικός γραπτός διαγωνισμός από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Και επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 2 του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου, οι πιο πάνω κατάλογοι θέσεων εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την Απόφασή της αυτή εγκρίνει τους καταλόγους θέσεων που επισυνάπτονται στην παρούσα Απόφαση ως Παράρτημα Α' και Παράρτημα Β'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η απόφαση της Βουλής εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Με την έγκριση της απόφασης έχουμε φτάσει στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι έχει γίνει ως ακριβώς έχει διανεμηθεί ο κατάλογος στους βουλευτές.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ζώων (Επιστημονικά	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

	Πειράματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.		Υποθέσεων
2.	Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
3.	Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος (Αρ. 1) του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Αναξιοπαθούντες Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
8.	Οι περί Υπουργείου Άμυνας - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Νομικών
9.	Οι περί Ταχυδρομείου (Ταχυδρομικές Χρηματικές Επιταγές Εσωτερικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
10.	Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων

	Κανονισμοί του 2000.		
11.	Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
12.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Οικονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Υγείας	Νομικών
13.	Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15.	Έγγραφα (Θ. 32/2000, Θ. 37/2000, Θ. 38/2000, Θ. 42/2000, Θ. 43/2000, Θ. 45/2000, Θ. 46/2000 - Θ. 63/2000) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- πλήρωσης θέσεων
πρώτου διορισμού
στη δημόσια υπηρεσία
σύμφωνα με τον περί
Αναστολής Πλήρωσης
Θέσεων Πρώτου
Διορισμού στη
Δημόσια Υπηρεσία
(Προσωρινές
Διατάξεις) Νόμο αρ.
27(Ι) του 2000.
16. Έγγραφο που αφορά
την παράταση των
υπηρεσιών έκτακτων
υπαλλήλων από τον
Κυπριακό Οργανισμό
Αθλητισμού δυνάμει
του άρθρου 3(1)(α)
του περί Προσλήψεως
Εκτάκτων Υπαλλήλων
εις την Υπηρεσία
Νομικών Προσώπων
Δημοσίου Δικαίου
Νόμου.
17. Έγγραφο που αφορά
την παράταση των
υπηρεσιών έκτακτων
υπαλλήλων από την
Αρχή Λιμένων
Κύπρου δυνάμει του
άρθρου 3(1)(α) του
περί Προσλήψεως
Εκτάκτων Υπαλλήλων
εις την Υπηρεσία
Νομικών Προσώπων
Δημοσίου Δικαίου
Νόμου.
18. Έγγραφα (Αρ.
43/2000, Αρ. 45/2000,
Αρ. 46/2000, Αρ.
47/2000, Αρ. 48/2000,
Αρ. 49/2000, Αρ.
50/2000, Αρ. 52/2000,
Αρ. 53/2000, Αρ.
55/2000, Αρ. 57/2000)
σύμφωνα με τους περί
Πρόσληψης Έκτακτων
Υπαλλήλων (στη
Δημόσια και
- Παιδείας και
Πολιτισμού
- Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
- Συγκοινωνιών και
Έργων
- Οικονομικών
- Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

Εκπαιδευτική
Υπηρεσία) Νόμους
του 1985 έως 1991.

19.	Έγγραφα (Αρ. 44/2000, Αρ. 51/2000, Αρ. 54/2000, Αρ. 56/2000, Αρ. 58/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Πρόταση νόμου	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
1. Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας	Παιδείας

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το έκτο θέμα στην κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, που είναι «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», αφορά το θέμα το οποίο είχαμε συζητήσει και στη σύσκεψη την οποία συγκάλεσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για τις βελτιώσεις στο νόμο περί δημόσιας υπηρεσίας, τις συμβουλευτικές επιτροπές και λοιπά. Έχω την εντύπωση ότι πρέπει να κατατεθεί όχι στην επιτροπή Οικονομικών αλλά στην επιτροπή Θεσμών. Όχι γιατί έχουμε οποιοδήποτε πρόβλημα με την επιτροπή αυτή, αλλά γιατί η επιτροπή η οποία καλώς ή κακώς ασχολήθηκε με αυτά τα θέματα από το 1991 εντεύθεν είναι η επιτροπή Θεσμών. Η επιτροπή αυτή χειρίστηκε και τον ένα νόμο, περί αξιολόγησης υποψηφίων στη δημόσια υπηρεσία και τον άλλο νόμο για τα θέματα των εκτάκτων. Νομίζω η εμπειρία που αποκτήθηκε θα βοηθήσει περισσότερο στην επεξεργασία του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

Αν δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται στην επιτροπή Θεσμών και Αξιών.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και το θέμα με αριθμό 7, από ό,τι με πληροφορεί η διεύθυνση της Βουλής, εκ παραδρομής, καταγράφηκε να πάει στην επιτροπή Εσωτερικών. Πρέπει να πάει στην επιτροπή Προσφύγων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι μεταξύ σας το πρόβλημα. Ας πάει στην επιτροπή Προσφύγων.

Προχωρούμε με το Κεφάλαιο Γ΄, που είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις, οι οποίες έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.091 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 16 Ιουνίου 2000.

«Την 30ή Δεκεμβρίου 1977 δημοσιεύτηκε στο Τρίτο Παράρτημα της Επισήμου Εφημερίδας της Δημοκρατίας διοικητική πράξη, υπ’ αριθμόν 1209, γνωστοποίησης απαλλοτριώσεως ακίνητης ιδιοκτησίας διά την κατασκευή αεροδρομίου στη Λάρνακα (επέκταση του διαύλου του Διεθνούς Αερολιμένα Λάρνακος), έκτασης 373 σκαλών και 3 προσταθίων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα ακόλουθα:

1. Γιατί δεν έγινε γραπτή προσφορά προς τον ιδιοκτήτη ή τον Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών;
2. Ποιες οι συνέπειες από αυτή την παράλειψη και ειδικότερα ποιες οι νομικές και οικονομικές συνέπειες;
3. Υπάρχουν και άλλες παρόμοιες περιπτώσεις και ποιες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.092 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 16 Ιουνίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα ακόλουθα:

- α. Πόσες μεταβιβάσεις τουρκοκυπριακών περιουσιών έγιναν μετά το 1974 και σε ποιους;
- β. Πόσοι και ποιοι αποτάθηκαν μετά το 1974, ώστε να μεταβιβασθούν επ’ ονόματί τους ή σε νομικά πρόσωπα τουρκοκυπριακές περιουσίες;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2000 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.086, ημερομηνίας 6 Απριλίου 2000, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Καίτης Κληρίδη.

«Για την κατασκευή των τοίχων αντιστήριξης και περίφραξης στο Δημοτικό Σχολείο Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου, έχουν δοθεί οδηγίες από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς τις τεχνικές υπηρεσίες του υπουργείου μας και ετοιμάζονται τα απαραίτητα έγγραφα και σχέδια για προκήρυξη δημόσιων προσφορών.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ΄, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Θα ασχοληθούμε με το δεύτερο θέμα, που είναι “Κυπριακή παιδεία – Προβλήματα και προοπτικές”. Είναι θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου. Η συζήτηση του θέματος άρχισε και συνεχίστηκε.

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος;

Αν δεν υπάρχουν, θα καλέσω τον κ. Χρίστου, αν είναι έτοιμος, να κλείσει το θέμα. Εκτός αν επιθυμείτε να κλείσει την άλλη Πέμπτη. Υπάρχουν κάποιοι που

θέλουν να μιλήσουν, εκ των κοινοβουλευτικών ομάδων; Υπάρχουν κάποιοι που επιθυμούν να μιλήσουν;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Γνώριζα ότι ο κ. Χατζηδημητρίου επιθυμούσε έντονα να μιλήσει.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το θέμα είναι ότι μόλις έχω γυρίσει από το εξωτερικό, κύριε Πρόεδρε, και το πρόβλημα είναι ότι την προσεχή Πέμπτη θα λείπουμε όλη η αντιπροσωπία στο Στρασβούργο πάλι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πληροφορούμαι ότι υπάρχουν μέλη και άλλων κοινοβουλευτικών ομάδων που πιθανόν να ήθελαν να μιλήσουν, αλλά σήμερα απουσιάζουν, γι' αυτό αφήνω το θέμα στην ημερήσια διάταξη και το αναβάλλω για την μεταπροσεχή Πέμπτη.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 29 Ιουνίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2000.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2000.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 1) του 2000.
4. Ο περί Ιχθυοκαλλιέργειας Νόμος του 1999.
5. Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999.
6. Ο περί Αλλοδαπών Δικαστικών Αποφάσεων (Αμοιβαία Εκτέλεση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
7. Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
8. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
9. Ο περί του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία Νόμος του 1999.

10. Ο περί της Συμφωνίας Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Διεθνούς Οργανισμού Κινητής Δορυφορικής Επικοινωνίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
11. Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
12. Ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων Νόμος του 2000.
13. Ο περί Ενημέρωσης του Εργοδοτούμενου από τον Εργοδότη για τους Όρους που διέπουν τη Σύμβαση ή τη Σχέση Εργασίας Νόμος του 2000.
15. Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
16. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
17. Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών Νόμος του 2000.
18. Οι περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών Κανονισμοί του 2000.
19. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
20. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.
21. Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
22. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

23. Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Άδειες Λειτουργίας, Παραγωγής και Εμπορίας Έτοιμου Σκυροδέματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
24. Ο περί Αγοράς Πόσιμου Νερού από Πλωτή Μονάδα Αφαλάτωσης Νόμος του 2000.
25. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93.829 - Ανάπτυξη Οδικού Δικαίου - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια.
26. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 15.04.3 - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας - Άρθρο 470 - Χορηγίες σε Εθελοντικούς Οργανισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία – Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

(Συνέχιση της συζήτησης).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
  - α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη»
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).
  - β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 5.35 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αναστασιάδης Νίκος

Μιχαηλίδης Θάσος

Αντωνίου Αβραάμ

Μουσιούπας Νίκος

Βασιλείου Ανδρούλα

Μυριάνθους Ηλίας

Γερασίμου Στέλιος

Παντελίδου Κατερίνα

Γεωργιάδη Λία

Παπαδόπουλος Τάσος

Γεωργίου Αριστοφάνης

Παπακώστας Κώστας

Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κληρίδου Καίτη	Τυρίμος Κυριάκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φιλίππου Ανδρέας
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μακρίδης Ισίδωρος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Ματσάκης Μάριος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μάτσης Γιαννάκης	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρήστος	Χριστοφίδης Γιώργος
	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός
Μαντοβάνη Μπενίτο
Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά από τον προεδρεύοντα του σώματος κ. Νίκο Αναστασιάδη στην καθιέρωση της 26ης Ιουνίου ως Διεθνούς Ημέρας των Ηνωμένων Εθνών για την Υποστήριξη των Θυμάτων των Βασανιστηρίων.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 1998» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.
4. Έκθεση για τα νομοσχέδια και για τους κανονισμούς:
  - α. «Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»,

- β. «Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»,
  - γ. «Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»,
  - δ. «Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»,
  - ε. «Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Παραδοσιακές Οικοδομές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»,
  - στ. «Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τουριστικά Διαμερίσματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους και έγκριση των κανονισμών.
5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκδόσεως και Κυκλοφορίας Τραπεζικών Επιταγών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1997» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Τραπεζικών Εργασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998» και ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.
  6. Ανάγνωση από τον προεδρεύοντα επιστολής του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους σχετικής με την αγορά πόσιμου νερού από πλωτή μονάδα αφαλάτωσης και αναβολή του θέματος «Ο περί Αγοράς Ποσίμου Νερού από Πλωτή Μονάδα Αφαλάτωσης Νόμος του 2000».
  7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων (Ρύθμιση και Τέλη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο.
  8. Εκθέσεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελέγχου των Παραπλανητικών και Συγκριτικών Διαφημίσεων Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
  9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Έβδομο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
  10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταστολή της Βομβιστικής Τρομοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
  11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», οι παρεμβάσεις του κ. Γιώργου Λιλλήκα και του προεδρεύοντος και ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.
  12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για Διαβίβαση Ποινικών Διαδικασιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
  13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) Κανονισμοί του 2000», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.

14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και κοινή συμπληρωματική έκθεση, η συζήτηση που ακολούθησε (προεδρεύων, Κ. Παπακώστας, Σ. Χατζηγιάννης, Τ. Παπαδόπουλος, Τ. Χατζηδημητρίου) και ψήφισή τους σε νόμους.
15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Διαμνημονεύσεων του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 2000» και «Οι περί Διαμνημονεύσεων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 2000», η σύντομη συζήτηση που ακολούθησε (Τ. Χατζηδημητρίου, Κ. Παπακώστας) και έγκρισή τους.
16. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Οι περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», η αγόρευση του κ. Ευάγγελου Σαμμούτα και ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.
18. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους (ως Τροποποιητικοί του 2000).
19. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσίας Μεταναστεύσεως - Θέση Λειτουργού Μεταναστεύσεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Γεωργίου, Π. Δημητρίου, Χρ. Πουργουρίδης) και έγκρισή τους.
20. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων έως (Αρ. 2) του 1998, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
21. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
22. Ερωτήσεις βουλευτών: Απαλλοτρίωση τουρκοκυπριακής περιουσίας για την κατασκευή του αεροδρομίου Λάρνακας - Μεταβίβαση τουρκοκυπριακών περιουσιών μετά το 1974.
23. Απάντηση υπουργού στην ακόλουθη ερώτηση βουλευτή: Προβλήματα στο Δημοτικό Σχολείο Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 29ης Ιουνίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.35 μ.μ.)

(Αρ. 37)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ησυχία, παρακαλώ!

Θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Β΄, με την κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Επειδή υπάρχουν... υπήρχαν ως τώρα δύο νομοσχέδια· προστίθεται και ένα τρίτο. Τα δύο αφορούν τις κοινωνικές ασφαλίσεις και το τρίτο το οποίο προσετέθη αφορά συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Ζητήθηκε να κηρυχθούν και τα τρία επείγοντα. Επαναλαμβάνω, τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», «Ο περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2000». Εάν δεν υπάρχει αντίρρηση, προτείνω να κηρυχθούν τα θέματα αυτά επείγοντα. Παραπέμπονται τώρα στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές για μελέτη και υποβολή στο σώμα των σχετικών εκθέσεων.

Εισηγούμαι τα υπόλοιπα θέματα που καταγράφονται στο Κεφάλαιο Β΄ να θεωρηθεί ότι γίνονται βάσει του καταλόγου και ότι παραπέμπονται στις επιτροπές που αναγράφονται στον ίδιο τον κατάλογο. Αν δεν υπάρχει αντίρρηση, προχωρούμε. Παρακαλώ τις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές να επιληφθούν των θεμάτων.

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τα υπουργεία**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1. Ο περί Παροχής
Επιδόματος Μάνας Νόμος
του 2000.

Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων

Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων

2.	Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
3.	Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4.	Ο περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος (Αρ. 1) του 2000.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7.	Εξαμηνιαία Έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας για την περίοδο που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1999.	Πρόεδρο της Δημοκρατίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Έγγραφο (Θ. 64/2000) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Δημήτρη Συλλούρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας,	Εμπορίου και Βιομηχανίας
----	---	---	--------------------------

Λευτέρη Χριστοφόρου,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Αμμοχώστου

και

Ευάγγελο Σαμμούτα,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Αμμοχώστου

2. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000. Αντώνη Καρά, Εσωτερικών
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Αμμοχώστου

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε τώρα το Κεφάλαιο Α΄.

Απ' ό,τι πληροφορούμαι, οι εκθέσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών για όλα τα θέματα που είναι σήμερα έτοιμα για συζήτηση είναι ομόφωνες. Γι' αυτό, αν δεν υπάρχει αντίρρηση, εισηγούμαι οι εκθέσεις αυτές να θεωρηθούν αναγνωσθείσες. Δεν υπάρχει αντίρρηση.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα, «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2000», είναι έτοιμο. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £550.000 και η διάθεσή του για κάλυψη των εξόδων λειτουργίας της Τράπεζας Γενετικού Υλικού από συγγενείς αγνοουμένων και των εξόδων διερεύνησης της τύχης των αγνοουμένων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, η ανάγκη για έγκριση πρόσθετων πιστώσεων για σκοπούς κάλυψης των πιο πάνω δαπανών κατέστη αναγκαία, καθότι δεν είχε γίνει σχετική πρόβλεψη στον κρατικό προϋπολογισμό, αφού δεν ήταν

γνωστή εκ των προτέρων η πορεία των διαδικασιών διερεύνησης της τύχης των αγνοουμένων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £550.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3 και του Πίνακα;

Δεν υπάρχει. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει και το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 1) του 2000». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 1) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούτσας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ποσού ύψους £93.700 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για τη μεταστέγαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα γραφεία στα οποία στεγάζεται σήμερα η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν είναι σε θέση να ικανοποιήσουν τις αυξημένες λειτουργικές ανάγκες της, οι οποίες προκύπτουν από τις αυξημένες αρμοδιότητες που αναμένεται να παραχωρηθούν σε αυτή, αλλά και λόγω του καθημερινά αυξανόμενου όγκου εργασιών της. Τα δεδομένα αυτά καθιστούν αναγκαία την ενίσχυσή της με νέο προσωπικό, η οποία έχει ήδη αρχίσει, με αποτέλεσμα η επιτροπή να χρήζει άμεσης μετακίνησης σε νέα γραφεία.

Περαιτέρω και σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, έχει ετοιμαστεί ήδη προκαταρκτικό οργανόγραμμα στελέχωσης της επιτροπής με στόχο τη δημιουργία μιας αναβαθμισμένης υπηρεσίας με όλες τις διευκολύνσεις σε εξοπλισμό και εγκαταστάσεις, ώστε να παρέχονται όλα τα εχέγγυα στο προσωπικό και στα μέλη της επιτροπής για επίτευξη των σκοπών και στόχων τους.

Τα νέα κτίρια τα οποία πρόκειται να ενοικιαστούν έχουν εμβαδόν 800m² περίπου, ενώ το ενοίκιο θα αυξηθεί κατά £5,00 περίπου το m² το μήνα. Υπάρχει επίσης πρόνοια για ενοίκιαση χώρων στάθμευσης για τα μέλη της επιτροπής, ύψους £2.200.

Κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της επιτροπής, τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πρέπει να αποκτήσει ιδιόκτητο κτίριο για κάλυψη των αναγκών της και ότι θα πρέπει προς το σκοπό αυτό να αρχίσει η διερεύνηση για την πλέον συμφέρουσα αγορά και, ει δυνατόν, ο χώρος που θα εξευρεθεί να είναι σε ακριτική περιοχή. Σε τέτοια περίπτωση θα αναζωογονηθεί η περιοχή στην οποία θα μεταστεγαστεί η επιτροπή, ενώ από οικονομικής άποψης είναι δυνατό να εξευρεθεί κτίριο προς αγορά σε πολύ συμφέρουσα τιμή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και υπό το φως της διαβεβαίωσης που δόθηκε από τον πρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για διερεύνηση του ενδεχομένου αγοράς μόνιμης στέγης σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση της ζητούμενης πίστωσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Δεν είναι κανείς. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ποσού Λ.Κ. 93.700 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4 και των Πινάκων;

Δεν υπάρχει. Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 1) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Ιχθυοκαλλιέργειας Νόμος του 1999». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ιχθυοκαλλιέργειας Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος

Στέλιος Γερασίμου

Γιαννάκης Θωμά

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποίησε στο χρονικό διάστημα μεταξύ 30ής Σεπτεμβρίου 1999 και 22 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και εκπρόσωποι του Τμήματος Αλιείας, της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος και του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του ιδίου υπουργείου, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, του Παγκύπριου Συνδέσμου Θαλασσοκαλλιέργειας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Ψαράδων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ερασιτεχνών Ψαράδων και ιχθυοκαλλιεργητές.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η θέσπιση ειδικής νομοθεσίας που να ρυθμίζει όλα τα θέματα που αφορούν την ίδρυση, τη λειτουργία και τον έλεγχο των ιχθυοτροφείων, τα οποία μέχρι σήμερα ρυθμιζόνταν με την υφιστάμενη νομοθεσία περί αλιείας.

Ειδικότερα, στις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ο καθορισμός των εξουσιών του διευθυντή του Τμήματος Αλιείας, η ίδρυση Συμβουλευτικής Επιτροπής Ιχθυοκαλλιέργειας, η άσκηση ιεραρχικής προσφυγής, η

παραχώρηση άδειας χρήσης θαλάσσιου χώρου για σκοπούς ιχθυοκαλλιέργειας, η πρόληψη ιχθυονόσων και τα σχετικά ποινικά αδικήματα με τις ποινές που αυτά επισύρουν. Με το ίδιο νομοσχέδιο προβλέπεται επίσης και η έκδοση σχετικών κανονισμών για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.

Στο στάδιο κατά το οποίο εκκρεμούσε η εξέταση του υπό αναφορά νομοσχεδίου και με την ευκαιρία της εξέτασης αυτεπάγγελτου σχετικού θέματος από την επιτροπή, ο διευθυντής του Τμήματος Αλιείας κατέθεσε στις 22 Απριλίου 1999 αναθεωρημένο κείμενο του εν λόγω νομοσχεδίου, με τίτλο «Ο περί Υδατοκαλλιέργειας Νόμος του 1999». Στο αναθεωρημένο αυτό κείμενο επήλθαν ορισμένες λεκτικές βελτιώσεις και, μεταξύ άλλων, αντικαταστάθηκε η λέξη “ιχθυοκαλλιέργεια” από τη λέξη “υδατοκαλλιέργεια”, η οποία είναι πιο γενική και καλύπτει μεγαλύτερο φάσμα της παραγωγής υδρόβιων ειδών για σκοπούς εμπορικής εκμετάλλευσης.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά σχεδίων νόμου, οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Θαλασσοκαλλιέργειας, σε υπόμνημά τους, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 1999, που στάλθηκε στην επιτροπή, κατέθεσαν ορισμένες εισηγήσεις οι οποίες μεταξύ άλλων αφορούν στη χορήγηση πιο ουσιαστικών αρμοδιοτήτων στη Συμβουλευτική Επιτροπή Υδατοκαλλιέργειας, της οποίας προτείνεται η ίδρυση βάσει του προτεινόμενου νόμου, στη διαδικασία επιβολής νέων όρων λειτουργίας των μονάδων υδατοκαλλιέργειας, στην ασφάλιση των εγκαταστάσεων των μονάδων αυτών, στην ανάκληση της άδειας λειτουργίας τους, στη μετακίνησή τους και στη διαδικασία υποβολής ιεραρχικής προσφυγής.

Κατά τη διάρκεια της μελέτης του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου διαπιστώθηκε από την επιτροπή ότι οι ποινές που επιβάλλονται για τη διάπραξη ορισμένων αδικημάτων είναι πολύ χαμηλές, γι’ αυτό και κρίθηκε σκόπιμο όπως το συγκεκριμένο άρθρο 18 που αναφέρεται στην επιβολή των ποινών τροποποιηθεί, ώστε να επέλθει αύξησή τους.

Το Τμήμα Αλιείας υιοθέτησε την πιο πάνω θέση της επιτροπής και αφού επεξεργάστηκε το πιο πάνω θέμα με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, απέστειλε στις 3 Απριλίου 2000 στην επιτροπή νέο διαμορφωμένο άρθρο 18, που αναφέρεται στα αδικήματα και στις ποινές.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις διατάξεις του αναθεωρημένου κειμένου του εν λόγω νομοσχεδίου.

Η επιτροπή, αφού υιοθέτησε το αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου και έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα αποφάσισε να επιφέρει σ’ αυτό τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Να προστεθούν στα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Υδατοκαλλιέργειας, η οποία ιδρύεται βάσει του άρθρου 3 του προτεινόμενου νόμου, ορισμένα νέα μέλη και να διαγραφεί το εδάφιο (ε) του ίδιου άρθρου, βάσει του οποίου ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος μπορεί να διορίζει, κατά την κρίση του, οποιαδήποτε άλλα νέα μέλη. Ειδικότερα, προστίθενται τα ακόλουθα νέα μέλη:
  - (i) τέσσερις εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων που θα υποδεικνύονται, ανά ένας, από την ΠΕΚ, την ΕΚΑ, την Αγροτική και

τον Παναγροτικό Σύνδεσμο και οι οποίοι θα διορίζονται από τον υπουργό· και

- (ii) ένας εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Ψαράδων.
2. Ο διευθυντής του Τμήματος Αλιείας να υποχρεούται να ζητά την υποβολή μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων από όλους τους αιτητές για ίδρυση και λειτουργία ιχθυοτροφείου και να μην εναπόκειται στη διακριτική του ευχέρεια αν θα τη ζητήσει ή όχι.
  3. Να αντικατασταθεί το άρθρο 18 του υπό μελέτη νομοσχεδίου που αναφέρεται στα αδικήματα και στις ποινές με το νέο διαμορφωμένο άρθρο 18, όπως αυτό υποβλήθηκε από το Τμήμα Αλιείας.
  4. Να προστεθεί επιφύλαξη στο άρθρο 24 του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, σύμφωνα με την οποία η άδεια για επέκταση της παραγωγής των υφιστάμενων ιχθυοτροφείων να μην υπερβαίνει συνολικά τους τριακόσιους τόνους ψαριού το χρόνο το καθένα, όπως καθορίζεται στη νέα πολιτική για την ανάπτυξη της θαλάσσιας ιχθυοκαλλιέργειας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο.
  5. Να προστεθεί μια νέα ειδική διάταξη στον προτεινόμενο νόμο, σύμφωνα με την οποία θα διασφαλίζεται ότι δε θα παραχωρηθεί καμιά νέα άδεια για χρήση θαλάσσιου χώρου για σκοπούς υδατοκαλλιέργειας, μέχρις ότου εκδοθούν οι σχετικοί κανονισμοί.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί με την ενσωμάτωση σ' αυτό των πιο πάνω τροπολογιών και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε αυτό να αναφέρεται ως «Ο περί Υδατοκαλλιέργειας Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής επί του θέματος;

Δεν είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Συμβουλευτική Επιτροπή Υδατοκαλλιέργειας. Άρθρο 3.

Άδεια για ίδρυση και λειτουργία ιχθυοτροφείου. Άρθρο 4.

Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Άρθρο 5.

Προϋποθέσεις για τη χορήγηση και τύπος της άδειας. Άρθρο 6.

Χρόνος ισχύος της άδειας. Άρθρο 7.

Επιβολή όρων. Άρθρο 8.

Πληροφορίες Διευθυντή. Άρθρο 9.
Αλλαγές στο χώρο ή στις εγκαταστάσεις ή στα μηχανήματα ή στη συντήρησή τους. Άρθρο 10.
Περιορισμοί στην παραχώρηση ή στην ανανέωση της άδειας. Άρθρο 11.
Ανάκληση άδειας. Άρθρο 12.
Μετακίνηση ιχθυοτροφείου. Άρθρο 13.
Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 14.
Μεταβίβαση άδειας. Άρθρο 15.
Εξουσίες του Διευθυντή. Άρθρο 16.
Κατασχεθέντα είδη. Άρθρο 17.
Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 18.
Δικαίωμα για αλιεία. Άρθρο 19.
Ασθένειες και φάρμακα. Άρθρο 20.
Άδεια χρήσης θαλάσσιου χώρου. Άρθρο 21.
Πληροφορίες εμπιστευτικής φύσεως. Άρθρο 22.
Κανονισμοί. Άρθρο 23.
Υφιστάμενα ιχθυοτροφεία. Άρθρο 24.
Ειδική διάταξη. Άρθρο 25.
Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 26;
Δεν υπάρχει. Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Υδατοκαλλιέργειας Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, για το οποίο υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση, που τιτλοφορείται «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999». Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος
Καίτη Κληρίδη
Γιαννάκης Αγαπίου
Αριστοφάνης Γεωργίου
Χριστόδουλος Βενιαμίν
Μάρκος Κυπριανού
Δημήτρης Ηλιάδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρήστος Πουργουρίδης
Στέλιος Στυλιανού
Τάκης Χατζηγεωργίου
Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Νοεμβρίου και 2 Δεκεμβρίου 1999. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι ο καθορισμός της διαδικασίας που θα ακολουθείται στις περιπτώσεις που ζητείται από το δικαστήριο η αναγνώριση, εγγραφή ή εκτέλεση αλλοδαπών αποφάσεων.

Ειδικότερα, ο προτεινόμενος νόμος, όπως αναφέρεται και στην εισηγητική έκθεση που τον συνοδεύει:

1. καθορίζει ότι αποφάσεις αλλοδαπών δικαστηρίων, στις οποίες αυτός θα εφαρμόζεται, είναι οι αποφάσεις δικαστηρίου ή διαιτητικού σώματος ή οργάνου ξένης χώρας με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία έχει συνομολογήσει ή συνδέεται με συνθήκη για αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών και διαιτητικών αποφάσεων που είναι εκτελεστές στη χώρα στην οποία εκδίδονται·
2. καθορίζει την ακολουθητέα διαδικασία, θέτοντας χρονικά πλαίσια γι' αυτή και περιορίζοντας τους λόγους υποβολής ένστασης από τους καθ' ων η αίτηση, προς αποφυγή άσκοπων καθυστερήσεων· και
3. προνοεί για την τήρηση ειδικών μητρώων από τον πρωτοκολλητή του αρμόδιου κυπριακού δικαστηρίου για τέτοιες αιτήσεις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το αρμόδιο υπουργείο, ο προτεινόμενος νόμος θα επιλύσει προβλήματα χειρισμού αιτήσεων για την αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών αποφάσεων στις περιπτώσεις συμφωνιών ή συμβάσεων όπου ο σχετικός κυρωτικός νόμος δεν καθορίζει την ακολουθητέα διαδικασία στην Κύπρο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Καίτη Κληρίδη
Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Αριστοφάνης Γεωργίου
Χριστόδουλος Βενιαμίν
Μάρκος Κυπριανού

Δημήτρης Ηλιάδης
Μη μέλη της επιτροπής:
Γιώργος Χριστοφίδης

Όπως είναι γνωστό, το εν λόγω νομοσχέδιο συζητήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών και προωθήθηκε για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος στις 9 Δεκεμβρίου 1999. Κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια, εκφράστηκαν επιφυλάξεις από μέλη κυρίως της επιτροπής Νομικών κατά πόσο ορθά προωθείται για ψήφιση θεσμικός νόμος ο οποίος καθορίζει τη διαδικασία που θα ακολουθείται στις περιπτώσεις που ζητείται από το δικαστήριο η αναγνώριση, εγγραφή και εκτέλεση αποφάσεων αλλοδαπών δικαστηρίων, ενώ ισχύει παράλληλα ο περί Αλλοδαπών Δικαστικών Αποφάσεων (Αμοιβαία Εκτέλεση) Νόμος (Κεφ. 10) και ενδέχεται να προκαλείται σύγχυση ή και σύγκρουση διατάξεων των δύο νομοθετημάτων.

Περαιτέρω, κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος, εντοπίστηκε η ανάγκη για την κάλυψη, για τους σκοπούς του νόμου που προτείνεται, και της περίπτωσης καταχώρισης στο δικαστήριο μονομερούς αίτησης.

Λόγω των πιο πάνω επιφυλάξεων, το υπό αναφορά νομοσχέδιο δεν ψηφίστηκε σε νόμο και τέθηκε ξανά για συζήτηση ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών. Η επιτροπή επανεξέτασε το νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 13 Ιανουαρίου μέχρι 22 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Τα μέλη της επιτροπής, επαναλαμβάνοντας τους προβληματισμούς που εξέθεσαν στην ολομέλεια, εισηγήθηκαν είτε την κατάργηση του Κεφαλαίου 10 και την ενσωμάτωση στο υπό αναφορά νομοσχέδιο διατάξεών του που θα κρίνονταν απαραίτητες να διατηρηθούν είτε τη διαμόρφωση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε να είναι τροποποιητικό του Κεφαλαίου 10 και όχι ξεχωριστό νομοθέτημα.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αναλύοντας σχετικά γραπτά υπομνήματα τα οποία κατέθεσε στην επιτροπή, υποστήριξε ότι η ενσωμάτωση των δύο νομοθετημάτων σε ένα δεν κρίνεται επιθυμητή, γιατί:

1. οι αποφάσεις που εγγράφονται δυνάμει του Κεφαλαίου 10 δεν είναι αποφάσεις δικαστηρίου ξένης χώρας η οποία συνδέεται με την Κυπριακή Δημοκρατία με διμερή ή πολυμερή σύμβαση, πράγμα που αποτελεί το κύριο κριτήριο για την εφαρμογή της προτεινόμενης με το υπό εξέταση νομοσχέδιο νομοθεσίας
2. η διαδικασία για αναγνώριση που καθορίζεται στο νομοσχέδιο προβλέπει για καταχώριση αίτησης διά κλήσεως στις πλείστες περιπτώσεις, ενώ στο Κεφάλαιο 10 δεν προβλέπεται κάτι τέτοιο και
3. οι πλείστοι ορισμοί για τους ίδιους όρους είναι διαφορετικοί.

Υπό το φως των πιο πάνω, τόνισε η ίδια εκπρόσωπος, είναι απαραίτητη η διατήρηση δύο ξεχωριστών νομοθετημάτων και, για σκοπούς αποτροπής του κινδύνου σύγχυσης, εισηγήθηκε την τροποποίηση του τίτλου του Κεφαλαίου 10, ώστε

να καταστεί σαφές ότι η νομοθεσία αυτή αφορά την αμοιβαία εκτέλεση ορισμένων αποφάσεων των χωρών της Κοινοπολιτείας.

Όσον αφορά το θέμα της δυνατότητας καταχώρισης μονομερούς αίτησης σε περιπτώσεις όπου στη διαδικασία κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση της οποίας ζητείται η αναγνώριση, εγγραφή και εκτέλεση δεν υπήρχε αντίδικος, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εισηγήθηκε την προσθήκη επιφύλαξης στο σχετικό άρθρο, ώστε σ' αυτές τις περιπτώσεις η διαδικασία να αρχίζει με μονομερή αίτηση που συνοδεύεται από ένορκη δήλωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω ομόφωνες τελικές της θέσεις:

1. Επέφερε τροποποίηση στον τίτλο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε να καθίσταται σαφές ότι οι αποφάσεις που αφορά είναι αποφάσεις δικαστηρίου ξένης χώρας η οποία συνδέεται με την Κυπριακή Δημοκρατία με διμερή ή πολυμερή σύμβαση και
2. προέβη στην ανάλογη διαμόρφωση του κειμένου αναφορικά με την ακολουθητέα διαδικασία, ώστε αυτή να αρχίζει είτε με αίτηση διά κλήσεως είτε με μονομερή αίτηση συνοδευόμενη από ένορκη δήλωση στις περιπτώσεις όπου στη διαδικασία κατά την οποία έχει εκδοθεί η απόφαση δεν υπήρχε αντίδικος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού επέφερε στο κείμενο του υπό αναφορά νομοσχεδίου τις απαραίτητες αλλαγές, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση Δυνάμει Συμβάσεως) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, δεν ήμουν στη συνεδρία της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, αλλά νομίζω ότι πρέπει να γίνουν δυο τροπολογίες.

Το άρθρο 5(1)(στ) λέει ότι το δικαστήριο δε δίνει παράταση της προθεσμίας για υποβολή ένστασης... Καταρχάς, πρέπει να ζητήσω την άδειά σας να υποβάλω την τροπολογία προφορικά, γιατί δεν είχα το χρόνο να υποβάλω γραπτή τροπολογία, όπως προβλέπει ο κανονισμός, αλλά δύνασθε να μου δώσετε άδεια να υποβάλω την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ούτε από μέρους μου ούτε από μέρους οποιουδήποτε άλλου, πιστεύω, υπάρχει ένσταση.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ.

Το σχετικό άρθρο, που είναι το 5(1)(στ), λέει ότι "το δικαστήριο δε δίνει παράταση της προθεσμίας για την υποβολή ένστασης, εκτός αν πεισθεί ότι υπάρχουν

ειδικοί λόγοι για τούτο και σε καμιά περίπτωση η παράταση δεν υπερβαίνει τη μια βδομάδα”. Εισηγούμαι όπως διαγραφεί η φράση “και σε καμιά περίπτωση η παράταση δεν υπερβαίνει τη μια βδομάδα”, έτσι που το δικαστήριο να μπορεί να δώσει όση παράταση χρειάζεται. Γιατί; Γίνεται αίτηση για εγγραφή μιας ξένης απόφασης στο δικαστήριο και ένας διάδικος, ο εναγόμενος, δίδει την κλήση στο δικηγόρο του, για να κάμει ένσταση, και ο δικηγόρος παθαίνει έμφραγμα ή πιάνει το αεροπλάνο και πάει στο εξωτερικό και ξεχνά ή για οποιοδήποτε λόγο, όταν επήρθε την κλήση ο εναγόμενος, δεν μπόρεσε να δώσει οδηγίες στο δικηγόρο του να φέρει ένσταση στην εγγραφή της απόφασης ή ακόμη, ενώ έχει δώσει στον αντιπρόσωπό του στο Λονδίνο εξουσιοδότηση να πληρώσει την απόφαση στο Λονδίνο, θέλει να ζητήσει πληροφορίες αν την επλήρωσε ή όχι, για να κάμει ένσταση. Η μία εβδομάδα είναι τόσο λίγο χρονικό διάστημα, που δεν του παρέχεται η ευκαιρία να κάμει την ένσταση υπό τις συνθήκες που έχω αναφέρει. Στους κανονισμούς της Πολιτικής Δικονομίας δεν υπάρχει η περίπτωση που περιορίζεται η παράταση χρόνου σε μόνο μία εβδομάδα. Γιατί σ’ αυτή την περίπτωση να περιορίζεται το δικαίωμα του δικαστηρίου να δώσει παράταση μόνο μία εβδομάδα, οπότε, μέχρις ότου πάρει τις πληροφορίες ο εναγόμενος, αν πλήρωσε ή όχι την απόφαση ή αν έδωσε κανονικά...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Την εισήγησή σας, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Επομένως, όταν φύγει αυτή η φράση “και σε καμιά περίπτωση η παράταση δεν υπερβαίνει τη μια βδομάδα”, το δικαστήριο θα έχει το δικαίωμα να δώσει όσο χρόνο θεωρήσει λογικό, για να καταχωρισθεί η ένσταση. Αυτή είναι η μία τροπολογία.

Η δεύτερη τροπολογία -συγγώμη, έπρεπε να την πω πρώτα- είναι στο (ε) της ίδιας παραγράφου. «Οι λόγοι επί των οποίων ο καθ’ ου η αίτηση δύναται να στηρίξει την ένστασή του περιορίζονται στο θέμα της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου και στην ύπαρξη των προϋποθέσεων που αναφέρονται στη συνθήκη σχετικά με την εφαρμογή της.» Εγώ εισηγούμαι να προστεθεί, έστω κι αν αυτό αποτελεί πλεονασμό, στους λόγους της ένστασης “ή στη συμμόρφωση με την απόφαση”. Μπορεί η συνθήκη, βάσει της οποίας θα έχουμε αυτό το δικαίωμα να εγγράψουμε την απόφαση στην Κύπρο, να προβλέπει ότι η απόφαση με την οποία έχει συμμορφωθεί ο εναγόμενος αποτελεί λόγο υπεράσπισης, αλλά μπορεί να μην το αναφέρει. Φανταστείτε τώρα ένας άνθρωπος εναντίον του οποίου λήφθηκε η απόφαση στο Λονδίνο για £100.000 να έχει πληρώσει την απόφαση και να έρθει ο ενάγων να την εγγράψει στην Κύπρο. Λοιπόν, εισηγούμαι όπως προστεθούν εκεί που λέει “μεταξύ δικαιοδοσίας του δικαστηρίου” και οι λέξεις “ή στη συμμόρφωση με την απόφαση”. Δηλαδή η συμμόρφωση με την απόφαση να αποτελεί λόγο υπεράσπισης στην υπόθεση αυτή. Είναι τεχνικοί λόγοι, αλλά νομίζω ότι είναι λογικό να συμπεριληφθούν στο νομοσχέδιο αυτό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν λόγοι διαδικασίας αλλά και ουσίας στη σκοπούμενη

παρέμβαση. Βεβαίως, τους λόγους της διαδικασίας θα τους κρίνετε εσείς, παρά το ότι γίνεται σήμερα το αίτημα ουσιαστικά για τροποποίηση. Αναφορικά όμως με την αιτούμενη τροποποίηση, θα πρέπει να λεχθούν τα εξής: Ενώ στο πρώτο σκέλος φαίνεται ότι υπάρχει πραγματικά ζήτημα το οποίο αξίζει να ρυθμιστεί με την επιμήκυνση της προθεσμίας των επτά ημερών, στο δεύτερο σκέλος θα πρέπει να λεχθεί ότι δεν έχει σχέση η αίτηση για αναγνώριση της αλλοδαπής δικαστικής απόφασης με τη δυνατότητα εκτέλεσής της μετά την εγγραφή της. Γιατί το επιχείρημα που ακούστηκε, ότι θα πρέπει να μπει στο νόμο πρόνοια σε σχέση με την ένσταση η οποία δυνατό να εγερθεί και η οποία δυνατό να αφορά και τυχόν εξόφληση της δικαστικής απόφασης, αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι σε μία καθαρά τυπική διαδικασία η οποία απορρέει από μία σύμβαση ή από ένα νόμο εις εφαρμογήν της σύμβασης, που σκοπό έχει να μετατρέψει τη αλλοδαπή δικαστική απόφαση σε εγχώρια διά σκοπούς εκτέλεσης, αρχίζουν να εγείρονται ενστάσεις και ζητήματα αναφορικά με την ουσία της υπόθεσης. Ένα ζήτημα το οποίο δεν αφορά την αναγνώριση της απόφασης· αφορά την εκτέλεση της απόφασης. Κατά συνέπεια, έχω την άποψη ότι θα περιπλακεί νομικά περισσότερο η όλη διαδικασία ενώπιον του δικαστή και από τυπική εμφάνιση για σκοπούς αναγνώρισης θα εξελιχτεί σε μία επανεκδίκαση ενδεχομένως της υπόθεσης, από τη στιγμή κατά την οποία εγείρεται ζήτημα πληρωμής ή μη της συγκεκριμένης απόφασης την οποία εξέδωσε το αλλοδαπό δικαστήριο.

Για όλους αυτούς τους λόγους θεωρώ ότι, ενώ θα πρέπει ενδεχομένως το αίτημα για τις επτά ημέρες να επιμηκυνθεί, νοούμενου ότι θα γίνει δεκτή η προθεσμία αυτή, το άλλο -που για όσους είναι νομικοί είμαι βέβαιος ότι είναι πασιφανές ότι, παρά τα αγαθά ελατήρια από τα οποία εκκινεί η αίτηση για τροποποίηση σε σχέση με το ζήτημα αυτό, περιπλέκει στην ουσία τη διαδικασία της αναγνώρισης- θα πρέπει να εγκαταλειφθεί, για να γίνει η τροποποίηση, αν θέλετε να αποφασίσετε ομόφωνα.

Διαφορετικά, και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, αν υπάρχει ισχυρότατη άποψη, η εισήγησή μου η διαδικαστική, η εναλλακτική είναι να πάει πίσω στην επιτροπή Νομικών, να το ξαναδεί το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να είμαι ειλικρινής, εκεί θα κατέληγα, εάν πρόκειται να συνεχιστεί η συζήτηση. Είναι θέματα, πιστεύω, προς συζήτηση στην επιτροπή, σε πρώτο στάδιο. Έστω κι αν δεν μπόρεσε ο κ. Αγαπίου να παραστεί στην προηγούμενη συνεδρία, μπορεί να γίνει μία νέα συνεδρία, να συζητηθεί αυτό το θέμα.

Κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εκείνο το οποίο ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι είναι η μοναδική περίπτωση που για το ίδιο θέμα έχουμε δύο νόμους, γιατί είναι αυτός και ο επόμενος. Και υπάρχει ταυτόχρονα και ένα κενό. Και μετά από παράκληση δική μας προς τη Γενική Εισαγγελία, η Γενική Εισαγγελία δήλωσε αδυναμία να κάμει ενοποίηση αυτής της νομοθεσίας και να καλύψει και το κενό εκείνων των περιπτώσεων των μη χωρών της Κοινοπολιτείας και εκείνων των περιπτώσεων των χωρών που δεν έχουμε μαζί τους σύμβαση για νομική κάλυψη και αρωγή. Συνεπώς, παρά το ότι κάμνουμε δύο νόμους, παραμένει και κενό. Και εγώ διερωτώμαι γιατί να γίνονται αυτά τα πράγματα και να μη δοθεί ένας ορισμένος χρόνος με ένα νόμο, να καλύψουμε αυτά τα πράγματα. Κι εμείς έχουμε και προτάσεις να υποβάλουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι παράξενο φαινόμενο αυτή η απάντηση της Γενικής Εισαγγελίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν το αναβάλουμε μόνο για μια βδομάδα και εντός αυτής της εβδομάδας συνέλθει η επιτροπή και επιληφθεί του θέματος, εγείρεται οποιοδήποτε πρόβλημα;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να το αναβάλουμε για δύο, κύριε Πρόεδρε, γιατί λείπει και ο πρόεδρος της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για πόσο, κύριε Χρίστου;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για δύο εβδομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για δύο εβδομάδες. Λοιπόν, σε δύο εβδομάδες, παρακαλώ να ρυθμιστεί στη μεθεπόμενη συνεδρία.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Αλλοδαπών Δικαστικών Αποφάσεων (Αμοιβαία Εκτέλεση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Αυτό πρέπει να αναβληθεί μαζί με το προηγούμενο.

Το έβδομο θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το όγδοο θέμα είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Στέλιος Γερασίμου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Λία Γεωργιάδη

Γιαννάκης Θωμά

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ώστε να καλυφθούν οι αδυναμίες που παρουσιάστηκαν κατά την εφαρμογή του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1998, που αποσκοπούσε στην απλούστευση των διαδικασιών πληρωμής και αναπροσαρμογής των συντάξεων.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπεύεται η αποκατάσταση του

ύψους των συντάξεων 2 500 περίπου συνταξιούχων των οποίων η σύνταξη παρουσιάζει μείωση σε σύγκριση με τη σύνταξη που έπαιρναν μέχρι σήμερα. Σκοπείται επίσης η ρύθμιση του θέματος του καθορισμού του ακριβούς ποσού της συμπληρωματικής σύνταξης που καταβάλλεται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ώστε σε περίπτωση που εφαρμόζεται Επαγγελματικό Σχέδιο Συντάξεων να μειώνεται από τον εργοδότη η αντίστοιχη σύνταξη που πληρώνεται από το Επαγγελματικό Σχέδιο Συντάξεων.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία για την αντιμετώπιση των πιο πάνω αναφερόμενων προβλημάτων που παρουσιάστηκαν.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Δεν είναι κανείς. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 59 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 88 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το ένατο θέμα είναι «Ο περί του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος	Στέλιος Γερασίμου
Αριστοφάνης Γεωργίου	Λία Γεωργιάδη
Γιαννάκης Θωμά	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Ανδρέας Παρισινός	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 11 Νοεμβρίου 1999 και 22 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ) και της Οργάνωσης Μαθητών και Αποφοίτων του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εγκαθίδρυση και λειτουργία του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία ως αυτόνομο νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, το οποίο θα αντικαταστήσει και θα αναλάβει τις αρμοδιότητες του υφιστάμενου Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων, που λειτουργεί σήμερα με βάση εσωτερικές αποφάσεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η προέλευση των πόρων του ταμείου·
2. οι σκοποί του ταμείου·
3. ο τρόπος διαχείρισης του ταμείου· και
4. ο τρόπος καταρτισμού και η έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού και των λογαριασμών του ταμείου.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων (Κ.Ε.Α.Α.) υπάγεται στο Τμήμα Εργασίας του υπουργείου τους και σκοπό έχει την επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση, καθώς και την επαγγελματική αποκατάσταση ατόμων με αναπηρία. Για την υλοποίηση των σκοπών του κέντρου, πρόσθεσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, λειτουργεί σήμερα ταμείο με την επωνυμία “Ειδικό Ταμείο”, με βάση τις αποφάσεις και διοικητικές διευθετήσεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τη λειτουργία του οποίου το υπουργείο τους έκρινε αναγκαίο να θεσμοθετήσει, γι’ αυτό και κατέθεσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Οι πρόνοιες του νομοσχεδίου παρέχουν ευελιξία στη διαχείριση του ταμείου και μετά την ψήφισή του το υπουργείο τους θα καταθέσει σχετικούς κανονισμούς στη Βουλή για έγκριση.

Οι εκπρόσωποι της ΚΥΣΟΑ και της Οργάνωσης Μαθητών και Αποφοίτων του

Κ.Ε.Α.Α. διαφώνησαν με τη θεσμοθέτηση μόνο του ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων και υποστήριξαν πως παράλληλα θα πρέπει να θεσμοθετηθεί και η ρύθμιση του Κ.Ε.Α.Α., γιατί δεν υπάρχουν σήμερα κανονισμοί που να διέπουν τη λειτουργία του. Επιπρόσθετα, υπέβαλαν στην επιτροπή και ορισμένες εισηγήσεις για τροποποίηση των προνοιών του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος της ΠΕΟ συμφώνησε με τα όσα ανέφεραν οι εκπρόσωποι της ΚΥΣΟΑ και της Οργάνωσης Μαθητών και Αποφοίτων του Κ.Ε.Α.Α., ενώ οι εκπρόσωποι της ΣΕΚ και της ΔΕΟΚ τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου όπως κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ δήλωσαν πως δεν ενίστανται στην ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, υποστήριξαν όμως πως, είτε θεσμοθετηθεί η λειτουργία του Κ.Ε.Α.Α., όπως υποστηρίζουν οι οργανώσεις των αναπήρων, είτε αυτή συνεχίσει να λειτουργεί με βάση διοικητικές διευθετήσεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα πρέπει να συμμετέχουν στο συμβούλιό του και εκπρόσωποί τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και ιδιαίτερα τη δήλωση των εκπροσώπων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ότι τα υφιστάμενα σχέδια των αναπήρων θα εξακολουθήσουν να ισχύουν και δε θα υποκατασταθούν με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, καθώς και ότι στο παρόν στάδιο δεν κρίνεται αναγκαία η νομοθετική ρύθμιση του Κ.Ε.Α.Α. αλλά μόνο του ταμείου του, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αναμένοντας ότι η θεσμοθέτηση της λειτουργίας του Κ.Ε.Α.Α. θα αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης στην επιτροπή σε μεταγενέστερο στάδιο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία Νόμος του 2000».

Παράλληλα, με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή τονίζει ότι αναμένει από την εκτελεστική εξουσία να εξακολουθήσει να ενισχύει στον ίδιο τουλάχιστο βαθμό το Κ.Ε.Α.Α., όπως έπραττε μέχρι σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο πάνω σ' αυτό το θέμα;

Δεν είναι κανείς. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ίδρυση Ειδικού Ταμείου. Άρθρο 3.

Πόροι του Ειδικού Ταμείου. Άρθρο 4.

Σκοποί του Ειδικού Ταμείου. Άρθρο 5.

Διαχειριστική Επιτροπή του Ειδικού Ταμείου. Άρθρο 6.

Περιορισμός στη χρήση χρημάτων του Ειδικού Ταμείου. Άρθρο 7.

Διάθεση ποσών από το Ειδικό Ταμείο. Άρθρο 8.
Προϋπολογισμός του Ειδικού Ταμείου. Άρθρο 9.
Λογαριασμοί του Ειδικού Ταμείου. Άρθρο 10.
Κατάργηση υφιστάμενου ταμείου. Άρθρο 11.
Κανονισμοί. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 12 εγκριθούν;
Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 12 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το δέκατο θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Διεθνούς Οργανισμού Κινητής Δορυφορικής Επικοινωνίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Διεθνούς Οργανισμού Κινητής Δορυφορικής Επικοινωνίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Στάθης Κιττής	Λία Γεωργιάδη
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληρίδη	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι η κύρωση από την Κυπριακή Δημοκρατία της Συμφωνίας Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Διεθνούς Οργανισμού Κινητής Δορυφορικής Επικοινωνίας. Η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Συμφωνία Τροποποίησης του πιο πάνω Πρωτοκόλλου αποφασίστηκε με την υπ' αριθμόν 50818 και με ημερομηνία 17 Δεκεμβρίου 1999 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιμνήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όπως είναι γνωστό, η Κύπρος έχει προσχωρήσει στο Διεθνή Οργανισμό Ναυτιλιακών Δορυφόρων (INMARSAT) και κατέστη μέλος του οργανισμού υπογράφοντας τη σχετική σύμβαση. Παράλληλα, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου κατέστη συμβαλλόμενο μέρος του οργανισμού με την υπογραφή της συμφωνίας λειτουργίας του. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν ορισμένες τροποποιήσεις στη σύμβαση και στη συμφωνία λειτουργίας που κυρώθηκαν από τη Δημοκρατία το 1995. Πιο πρόσφατα ακολούθησαν ριζικές τροποποιήσεις τόσο στη σύμβαση όσο και στη συμφωνία λειτουργίας, οι οποίες αποσκοπούν στην αναδόμηση του οργανισμού.

Με βάση τις τροποποιήσεις αυτές για αναδόμηση, ο οργανισμός διατηρεί τη διακρατική του μορφή (IMSO), ενώ παράλληλα δημιουργείται μια εταιρεία (INMARSAT LTD) με αρχικούς μετόχους τα υφιστάμενα συμβαλλόμενα μέρη. Για το σκοπό αυτό κρίθηκε αναγκαίο να γίνουν τροποποιήσεις τόσο στη σύμβαση όσο και στη συμφωνία λειτουργίας, οι οποίες κυρώθηκαν και από την Κυπριακή Δημοκρατία το 1999.

Εξαιτίας των πιο πάνω τροποποιήσεων στη σύμβαση και στη συμφωνία λειτουργίας, κατέστη αναγκαία η συνεπακόλουθη τροποποίηση της Συμφωνίας του Πρωτοκόλλου Προνόμιων και Ασυλιών του Διεθνούς Οργανισμού Κινητών Δορυφόρων (INMARSAT) την οποία η Κύπρος, ως μέλος του διακρατικού οργανισμού IMSO, οφείλει να κυρώσει.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της τροποποίησης της συμφωνίας του εν λόγω πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Όχι. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3, μαζί με τον πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, τα άρθρα 1, 2 και 3, μαζί με τον πίνακα, εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου για τα Πρόνομια και τις Ασυλίες του Διεθνούς Οργανισμού Κινητής Δορυφορικής Επικοινωνίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το ενδέκατο θέμα είναι «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως Eurocontrol και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως Eurocontrol και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Στάθης Κιπτής	Λία Γεωργιάδη
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληρίδη	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε εκπρόσωπος του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας κ. Αλέκος Μαρκίδης και εκπρόσωποι του Γραφείου του, καθώς επίσης και εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο αποσκοπεί στην τροποποίηση του περί της Συμβάσεως Eurocontrol και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικού) Νόμου του 1990, με στόχο την κύρωση και υιοθέτηση της Τελικής Πράξης που υιοθετήθηκε στις Βρυξέλλες στις 27 Ιουνίου 1997 και περιλαμβάνει:

- τις τροποποιήσεις που έγιναν κατά καιρούς στη Διεθνή Σύμβαση Eurocontrol τη σχετική με τη συνεργασία για την ασφάλεια της αεροπλοΐας·
- τα Πρωτόκολλα Ενοποίησης των Διατάξεων της Διεθνούς Σύμβασης Eurocontrol·

- το Ενιαίο Κείμενο της Σύμβασης Eurocontrol·
- τα τέσσερα Παραρτήματα του Ενιαίου Κειμένου της Σύμβασης και ειδικότερα το Παράρτημα I περί του Καταστατικού της Υπηρεσίας, το Παράρτημα II περί των Περιοχών Πληροφοριών Πτήσης, το Παράρτημα III περί των Φορολογικών Διατάξεων και το Παράρτημα IV περί των Διατάξεων των σχετικών με το Κοινό Σύστημα Τελών Διαδρομής· και
- το πρόσθετο Πρωτόκολλο σχετικά με την αντικατάσταση της Πολυμερούς Συμφωνίας της σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής.

Η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε την Τελική Πράξη με όλες τις προαναφερθείσες τροποποιήσεις της σύμβασης με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 46.178 και ημερομηνία 11 Ιουνίου 1997.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της τροποποίησης του Πρωτοκόλλου της πιο πάνω Διεθνούς Σύμβασης Eurocontrol.

Η Διεθνής Σύμβαση Eurocontrol, την οποία η Κύπρος έχει κυρώσει από το 1990, αποσκοπεί στη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για την ασφάλεια της αεροναυτιλίας και την καθιέρωση ομοιόμορφου ευρωπαϊκού συστήματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, χωρίς να θίγεται η αρχή της πλήρους και αποκλειστικής κυριαρχίας κάθε κράτους στον εναέριο χώρο πάνω από το έδαφός του. Παράλληλα, διατηρείται η δυνατότητα για κάθε κράτος να ασκεί τα προνόμιά του στο θέμα της ασφάλειας και της άμυνας στον εθνικό εναέριο χώρο του.

Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα εξέδωσε δύο Οδηγίες, την Οδηγία 93/65/ΕΚ και την τροποποιητική Οδηγία 97/015/ΕΚ, βάσει των οποίων τα κράτη μέλη καλούνται να υιοθετήσουν τα πρότυπα του τεχνικού εξοπλισμού και του συστήματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας που έχει προτείνει ο Οργανισμός Eurocontrol. Το άρθρο 4 του προτεινόμενου νομοσχεδίου εξουσιοδοτεί το Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει κανονισμούς προς υιοθέτηση των πιο πάνω προτύπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της τροποποίησης της σύμβασης, αφού επέφερε σ' αυτό ορισμένες νομοτεχνικής φύσης τροποποιήσεις σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής επί του θέματος; Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Δεν είναι κανείς. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως τα άρθρα από το 1, 2, 3 και 4, μαζί με τον πίνακα,

εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, τα άρθρα 1, 2, 3, και 4, μαζί με τον πίνακα, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως Eurocontrol και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και η σύμβαση κυρούται.

Το δωδέκατο θέμα είναι «Ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Στάθης Κιπτής

Λία Γεωργιάδη

Παναγιώτης Δημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Δημήτρης Συλλούρης

Δημήτρης Ηλιάδης

Καίτη Κληρίδη

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της κυπριακής

νομοθεσίας με τις πρόνοιες των κοινοτικών οδηγιών 77/187/ΕΟΚ και 98/50/ΕΚ, αναφορικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων ή εγκαταστάσεων ή τμημάτων επιχειρήσεων ή εγκαταστάσεων.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο διασφαλίζεται ότι, σε περίπτωση μεταβίβασης μιας επιχείρησης από έναν εργοδότη (εκχωρητή) σε άλλον (εκδοχέα), τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την υφιστάμενη σύμβαση εργασίας ή την εργασιακή σχέση, κατά την ημερομηνία της μεταβίβασης, μεταβιβάζονται στον εκδοχέα.

Περαιτέρω, στο νομοσχέδιο καθορίζεται ότι ο εκχωρητής και ο εκδοχέας έχουν την υποχρέωση, πριν από τη μεταβίβαση, να πληροφορούν τους εργοδοτούμενους ή τους εκπροσώπους τους για την ημερομηνία και τους λόγους της μεταβίβασης, για τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μεταβίβασης, καθώς και για τα προβλεπόμενα μέτρα που θα ληφθούν όσον αφορά τους εργοδοτούμενους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Όχι. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου. Άρθρο 3.

Διατήρηση και διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργοδοτούμενων. Άρθρο 4.

Απολύσεις λόγω οικονομικών, τεχνικών και άλλων λόγων και καταγγελία της σύμβασης εργασίας λόγω ουσιαστικής μεταβολής των όρων εργασίας. Άρθρο 5.

Πτώχευση, εκκαθάριση ή άλλη διαδικασία αφερεγγυότητας. Άρθρο 6.

Καθεστώς εκπροσώπησης των εργοδοτούμενων. Άρθρο 7.

Πληροφόρηση και διαβούλευση. Άρθρο 8.

Κυρώσεις. Άρθρο 9.

Αποζημιώσεις. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 10 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 10 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το δέκατο τρίτο θέμα είναι «Ο περί Ενημέρωσης του Εργοδοτούμενου από τον Εργοδότη για τους Όρους που Διέπουν τη Σύμβαση ή τη Σχέση Εργασίας Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ενημέρωσης του Εργοδοτούμενου από τον Εργοδότη για τους Όρους που Διέπουν τη Σύμβαση ή τη Σχέση Εργασίας Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Στάθης Κιπτής	Λία Γεωργιάδη
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληρίδη	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τις πρόνοιες της οδηγίας 91/533/ΕΟΚ, η οποία αφορά την υποχρέωση του εργοδότη να ενημερώνει τον εργοδοτούμενο για τους όρους που διέπουν τη σύμβαση ή τη σχέση εργασίας.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο θεσμοθετείται η υποχρέωση για γραπτή ενημέρωση του εργοδοτούμενου από μέρους του εργοδότη, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

α. τα στοιχεία της ταυτότητας των μερών,

- β. τη θέση, το βαθμό ή την ειδικότητα του εργοδοτούμενου,
- γ. το αντικείμενο της εργασίας,
- δ. τη διάρκεια της άδειας μετ' απολαβών, καθώς και τον τρόπο και χρόνο χορήγησής της,
- ε. τις αποδοχές του εργοδοτούμενου,
- στ. τις ημερήσιες ή εβδομαδιαίες ώρες εργασίας του εργοδοτούμενου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;
Δεν υπάρχει κανείς. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Ερμηνεία. Άρθρο 2.
Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.
Υποχρέωση ενημέρωσης. Άρθρο 4.
Τρόπος ενημέρωσης. Άρθρο 5.
Χρόνος ενημέρωσης. Άρθρο 6.
Εργασία στην αλλοδαπή. Άρθρο 7.

Σχέσεις εργασίας που υφίσταντο κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 8.

Βάρος απόδειξης. Άρθρο 9.
Επιθεωρητές ή άλλοι λειτουργοί. Άρθρο 10.
Αρμόδιο δικαστήριο. Άρθρο 11.
Κυρώσεις. Άρθρο 12.
Κανονισμοί. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 13 εγκριθούν;
Δεν υπάρχει. Τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 13 εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ενημέρωσης του Εργοδοτούμενου από τον Εργοδότη για τους Όρους που Διέπουν τη Σύμβαση ή τη Σχέση Εργασίας Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα υπ' αριθμόν 14 και 15 θέματα, που είναι «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», υπάρχει κοινή έκθεση, η οποία είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Στάθης Κιπτής

Λία Γεωργιάδη

Παναγιώτης Δημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Δημήτρης Συλλούρης

Δημήτρης Ηλιάδης

Καίτη Κληρίδη

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των κανονισμών είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την αλιεία, καθώς και των αντίστοιχων κανονισμών που εκδίδονται με βάση το άρθρο 6 αυτής, με στόχο την εναρμόνισή τους με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ειδικότερα, ο προτεινόμενος νόμος και οι κανονισμοί επιφέρουν αριθμό τροποποιήσεων για την αναλυτικότερη κάλυψη ορισμένων θεμάτων τα οποία ρυθμίζουν οι κοινοτικοί Κανονισμοί (ΕΟΚ) αρ. 2874/93, 3690/93 και 2090/98 σ' ό,τι αφορά τη δημιουργία κοινοτικού συστήματος αδειών αλιείας, το Μητρώο Αλιευτικών Σκαφών στην Κοινότητα και τον έλεγχο αλιευτικών δραστηριοτήτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου

όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, όπως έχουν διαμορφωθεί από νομοτεχνικής άποψης σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής;

Δεν υπάρχει. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 9.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 10 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 10 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των κανονισμών.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 16 και 17 θέματα, που είναι «Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών Νόμος του 2000» και «Οι περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών Κανονισμοί του 2000» έχουν επίσης κοινή έκθεση, η οποία είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Στάθης Κιπτής	Λία Γεωργιάδη
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληρίδου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των κανονισμών είναι η εναρμόνιση της νομοθεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο σε σχέση με την εφαρμογή των προδιαγραφών για την παραγωγή, ταξινόμηση, σήμανση και εμπορία του κρέατος πουλερικών (όρνιθες, γαλοπούλες, πάπιες, χήνες, φαραώνες).

Ειδικότερα, ο προτεινόμενος νόμος και οι κανονισμοί εισάγουν αριθμό ρυθμίσεων για την αναλυτικότερη κάλυψη ορισμένων θεμάτων τα οποία ρυθμίζουν οι κοινοτικοί κανονισμοί (ΕΟΚ) αρ. 1906/90 και 1538/91 σχετικά με ορισμένους κανόνες εμπορίας για το κρέας πουλερικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Δεν υπάρχει κανείς. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Άδεια εγγραφής εγκατάστασης. Άρθρο 4.

Ταξινόμηση σφάγιων και τεμαχίων. Άρθρο 5.

Ενδείξεις στα συνοδευτικά έγγραφα. Άρθρο 6.

7. Ελάχιστες απαιτήσεις που απαιτούνται στη σήμανση και παρουσίαση. Άρθρο

Προαιρετική σήμανση και παρουσίαση. Άρθρο 8.

Περιεκτικότητα σε εξωγενές νερό. Άρθρο 9.

Ορισμός εντεταλμένης υπηρεσίας. Άρθρο 10.

Ορισμός, αρμοδιότητες και εξουσίες επιθεωρητή. Άρθρο 11.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 12.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 13.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 14 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 14 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών. Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την έγκριση των κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στα θέματα υπ' αριθμόν 18 και 19, που είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000». Οι δύο εκθέσεις είναι ομόφωνες και θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Καίτη Κληρίδη
Στάθης Κιπτής	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Παναγιώτης Δημητρίου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Ηλιάδης	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε εκπρόσωπος του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπείας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με λειτουργούς του Γραφείου του.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης των νομοσχεδίων και των κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κείμενο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 της βασικής νομοθεσίας για τα μηχανοκίνητα οχήματα και την τροχαία κίνηση, τροποποιούνται οι αντίστοιχοι βασικοί κανονισμοί, έτσι που να συνάδουν με την οδηγία 70/222/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 1970 και με τον κανονισμό 2411/98 του Συμβουλίου της 3ης Νοεμβρίου 1998.

Ειδικότερα, η πιο πάνω οδηγία προβλέπει την καθιέρωση από τα κράτη μέλη πινακίδας κυκλοφορίας σχετικά με οχήματα με κινητήρα και τα ρυμουλκούμενά τους, που να φέρει το διακριτικό σημείο του κράτους μέλους εγγραφής, ώστε να αναγνωρίζεται η προέλευσή τους κατά την ενδοκοινοτική κυκλοφορία τους. Ο κανονισμός προσδιορίζει τις τεχνικές προδιαγραφές, αναφορικά με τη θέση και την τοποθέτηση της πινακίδας κυκλοφορίας, τις οποίες πρέπει να πληρούν τα οχήματα με κινητήρα και τα ρυμουλκούμενά τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι'

αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού γίνει η δέουσα νομοτεχνική επεξεργασία τους και αφού ενοποιηθούν με άλλους κανονισμούς που τροποποιούν την ίδια βασική νομοθεσία και περιλαμβάνονται στην ίδια ημερήσια διάταξη της ολομέλειας για συζήτηση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Στάθης Κιπτής	Λία Γεωργιάδη
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληριδί	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε εκπρόσωπος του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με λειτουργούς του Γραφείου του.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης των νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 της βασικής νομοθεσίας για τα μηχανοκίνητα οχήματα και την τροχαία κίνηση, σκοπείται η τροποποίηση του κανονισμού 50 των βασικών κανονισμών περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως, ώστε αυτός να συνάδει με την οδηγία 89/459/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 1989.

Η εν λόγω οδηγία καθορίζει ειδικότερα ότι το βάθος πέλματος των ελαστικών συγκεκριμένων κατηγοριών οχημάτων, που χρησιμοποιούνται στο έδαφος των διάφορων κρατών μελών, πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,6 χιλιοστόμετρα στο 75% της επιφάνειας του ελαστικού.

Οι κατηγορίες οχημάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας καθορίζονται στο Παράρτημα Ι της οδηγίας 70/156/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε, την οποία η Κύπρος έχει ήδη υιοθετήσει με τον περί Εγκρίσεως Τύπου Οχημάτων Νόμο του 2000 [Ν. 18(Ι)/2000].

Η συμμόρφωση με την πρόνοια για το βάθος πέλματος των ελαστικών απαιτείται για τα οχήματα που ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- M1** (Οχήματα χρησιμοποιούμενα για τη μεταφορά προσώπων και περιλαμβάνοντα το πολύ οκτώ θέσεις καθημένων πέραν του καθίσματος του οδηγού.)
- N1** (Οχήματα χρησιμοποιούμενα για τη μεταφορά αγαθών και έχοντα μέγιστη

μάζα 3,5 τόνων.)

Ο1 (Ρυμουλκούμενα μέγιστης μάζας 0,75 τόνων.)

Ο2 (Ρυμουλκούμενα μέγιστης μάζας άνω των 0,75 και μέχρι 3,5 τόνους.)

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού γίνει η δέουσα νομοτεχνική επεξεργασία τους και αφού ενοποιηθούν με άλλους κανονισμούς που τροποποιούν την ίδια βασική νομοθεσία και περιλαμβάνονται στην ίδια ημερήσια διάταξη της ολομέλειας για συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιοσδήποτε που θέλει να λάβει το λόγο;

Δεν υπάρχει. Όπως ξέρετε, οι κανονισμοί έχουν ενοποιηθεί σε ένα κείμενο και επομένως θέτω αυτό το κείμενο, το ενοποιημένο, προς έγκριση.

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την έγκριση αυτών των κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το εικοστό θέμα είναι «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Στέλιος Γερασίμου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Λία Γεωργιάδη

Γιαννάκης Θωμά

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 2 Απριλίου 1999 και 15 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων του προσωπικού της.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 14(3) του περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμου, σκοπεύεται η τροποποίηση των υφιστάμενων περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμών σε θέματα που αφορούν τους όρους υπηρεσίας υπαλλήλων.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Παρέχεται η δυνατότητα για μόνιμη απασχόληση στην Αρχή προσώπων που δεν είναι πολίτες της Δημοκρατίας, καθώς επίσης και η δυνατότητα για έναρξη της διαδικασίας πλήρωσης θέσης που κενούται λόγω επικείμενης αφυπηρέτησης του κατόχου της σε οποιοδήποτε χρόνο μέσα στη χρονική περίοδο των έξι μηνών πριν αυτή κενωθεί·
2. τροποποιείται το μέρος τους που αφορά την αξιολόγηση των υπαλλήλων·
3. διευκρινίζονται οι περιπτώσεις της εναλλαξιμότητας του προσωπικού της Αρχής·
4. καθορίζεται ότι “δυσμενή κρίση” αποτελεί η αξιολόγηση ενός υπαλλήλου ως προς οποιοδήποτε στοιχείο με τη βαθμολογία “μη ικανοποιητικά”.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, με τους προτεινόμενους κανονισμούς υιοθετούνται μεταξύ άλλων και πρόνοιες που ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία όπου εφαρμόζεται το ίδιο σύστημα αξιολόγησης υπαλλήλων.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση κανονισμών υποβλήθηκαν από τις συντεχνίες του προσωπικού ορισμένες εισηγήσεις για τροποποίησή τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές, αποφάσισε να υιοθετήσει ορισμένες από τις εισηγήσεις που υπέβαλαν οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων της Αρχής, επιφέροντας τις πιο κάτω τροποποιήσεις στο κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών:

- Απάλειψε την πρόνοια με βάση την οποία θέση πρώτου διορισμού και θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής μπορεί να πληρωθεί χωρίς να δημοσιευτεί, όταν αυτή κενούται ή δημιουργείται κατά τη χρονική περίοδο κατά την οποία βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία για την πλήρωση άλλης θέσης με τον ίδιο τίτλο.
- τροποποίησε τη σχετική πρόνοια, ώστε “δυσμενή κρίση” να θεωρείται η αξιολόγηση υπαλλήλου με βαθμό χαμηλότερο από εκείνο της προηγούμενης αξιολόγησής του στο ίδιο στοιχείο.
- αντικατέστησε τα έντυπα αξιολόγησης που αφορούν την εκτίμηση της επαγγελματικής αξίας του υπαλλήλου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Κανείς.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση των κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το εικοστό πρώτο θέμα είναι «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Ανδρούλα Βασιλείου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Θάσος Μιχαηλίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Στάθης Κιττής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 20ή Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ), των συντεχνιών του προσωπικού του ΘΟΚ και της ΟΗΟ-ΣΕΚ.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 της βασικής νομοθεσίας για το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, σκοπεύεται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για το ταμείο προνοίας του οργανισμού, ώστε το ωρομίσθιο προσωπικό και οι ωρομίσθιοι εργάτες του ΘΟΚ να καθίστανται μέλη του ταμείου υποχρεωτικά από την ημέρα συμπλήρωσης ενός έτους υπηρεσίας τους στον οργανισμό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η προτεινόμενη τροποποίηση είναι αναγκαία για την υλοποίηση σχετικής πρόνοιας συλλογικής σύμβασης μεταξύ ΘΟΚ και ΟΗΟ-ΣΥΘΟΚ, σύμφωνα με την οποία ο ΘΟΚ θα συνεισφέρει 5% στο ταμείο προνοίας και από τη συνεισφορά αυτή θα επωφεληθεί το ωρομίσθιο προσωπικό του οργανισμού.

Όλοι οι εκπρόσωποι των συντεχνιών του προσωπικού του ΘΟΚ και της ΟΗΟ οι οποίοι παρευρέθηκαν στην πιο πάνω συνεδρία συμφώνησαν με τη σκοπούμενη ρύθμιση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί από καθαρά νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Δεν υπάρχει. Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση των κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Άδειες Λειτουργίας, Παραγωγής και Εμπορίας Έτοιμου Σκυροδέματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Άδειες Λειτουργίας, Παραγωγής και Εμπορίας Έτοιμου Σκυροδέματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Νίκος Κλεάνθους

Κώστας Κωνσταντίνου

Στάθης Κιπτής

Κίκης Καζαμίας

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά Κανονισμούς, μαζί με το αυτεπάγγελτο θέμα που ενεγράφη από την ίδια με τίτλο «Τα κυπριακά πρότυπα για την οικοδομική βιομηχανία και η εφαρμογή τους», σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8, στις 15 και στις 22 Ιουνίου 2000. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Δημοσίων Έργων), Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Μεταλλείων και Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης) και Εσωτερικών (Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως), καθώς και του ΕΤΕΚ, του Συνδέσμου Κατασκευαστών Έτοιμου Σκυροδέματος και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 23(1) της νομοθεσίας για τα κυπριακά πρότυπα και τον έλεγχο ποιότητας, σκοπεύεται η τροποποίηση των ομώνυμων κανονισμών που προβλέπουν την έκδοση άδειας λειτουργίας, παραγωγής και εμπορίας έτοιμου σκυροδέματος, ώστε η άδεια για τη λειτουργία των μονάδων παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος να εκδίδεται μόνο μία φορά και όχι σε ετήσια βάση. Στους ίδιους κανονισμούς προβλέπεται επίσης ότι οι άδειες που ήδη έχουν εκδοθεί και δεν έχουν εκπνεύσει θα εξακολουθήσουν να ισχύουν, εκτός αν ανακληθούν ή ανασταλούν.

Υπενθυμίζεται ότι το 1996 η Βουλή ενέκρινε κανονισμούς, που τέθηκαν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου του 1999, που προβλέπουν ότι, για να λειτουργεί νόμιμα μονάδα παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος, πρέπει αυτή να εξασφαλίζει προηγουμένως άδεια λειτουργίας, που ανανεώνεται σε ετήσια βάση με την καταβολή των σχετικών τελών.

Ο Σύνδεσμος Κατασκευαστών Έτοιμου Σκυροδέματος υπέβαλε το αίτημα η πιο πάνω άδεια να εκδίδεται μόνο μία φορά, εκτός αν αυτή ανακληθεί ή ανασταλεί, όπως επίσης η ρύθμιση αυτή να ισχύει και για τους υπόλοιπους βιομηχανικούς κλάδους του τόπου για σκοπούς ίσης μεταχείρισης, αίτημα που έγινε αποδεκτό από την κυβέρνηση.

Με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι παρευρισκόμενοι, εκτός από τους εκπροσώπους του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και του ΕΤΕΚ, που εισηγήθηκαν η σχετική άδεια να εξακολουθήσει να ανανεώνεται ετήσια.

Με την ευκαιρία της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών, την επιτροπή απασχόλησε ξανά το θέμα της εξασφάλισης πολεοδομικής άδειας από τις μονάδες παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος, καθώς και οι πρακτικές δυσκολίες που παρατηρούνται στον τομέα αυτό. Την επιτροπή απασχόλησε επίσης το θέμα του καθορισμού συγκεκριμένων κριτηρίων για την ανάκληση ή αναστολή άδειας αδειούχου, ώστε αυτά να είναι εκ των προτέρων γνωστά στους ενδιαφερόμενους αδειούχους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ξανά την ανάγκη παρακολούθησης από τις αρμόδιες αρχές όλων των πτυχών του θέματος των προτύπων για το έτοιμο σκυροδέμα, καθώς και την ανάγκη βελτίωσής τους, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο. Για το σκοπό αυτό δηλώνει ότι το θέμα που βρίσκεται ενώπιόν της και αφορά τα κυπριακά πρότυπα για την οικοδομική βιομηχανία και την εφαρμογή τους θα παραμείνει ανοικτό, ώστε να παρακολουθείται από την ίδια. Η επιτροπή καλεί επίσης την εκτελεστική εξουσία να καθορίσει συγκεκριμένα, μετρήσιμα και σαφή κριτήρια, με βάση τα οποία να ανακαλείται ή να αναστέλλεται η ισχύς άδειας λειτουργίας μονάδας παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κανείς που θέλει να μιλήσει επί του θέματος;

Δεν υπάρχει. Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση των κανονισμών;

Καμία.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα αποσύρθηκε από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε τώρα στο εικοστό τέταρτο θέμα που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93.829 - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93.829 - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ισίδωρος Μακρίδης

Αβραάμ Αντωνίου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουνίου 2000 μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με ημερομηνία 1η Ιουνίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £423.435 από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Άρθρο 93.829 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύοντα οδικά σχέδια.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται από το άρθρο αυτό για δευτερεύοντα οδικά σχέδια χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με την αναφερθείσα επιστολή, ζητείται η αποδέσμευση του πιο πάνω αναφερόμενου ποσού για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την εκτέλεση των δευτερευόντων οδικών έργων που αναφέρονται σε σχετικό σημείωμα του αρμόδιου υπουργείου, το οποίο επισυνάπτεται ως παράρτημα Α΄.

Στο στάδιο της μελέτης της ζητούμενης αποδέσμευσης, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ο οποίος παρέστη στη σχετική συνεδρία της επιτροπής, ζήτησε τη συμπερίληψη στον κατάλογο των υπό έγκριση δαπανών ακόμη τριών έργων και την αντίστοιχη αποδέσμευση επιπρόσθετου ποσού ύψους £19.288

Τα έργα αυτά είναι τα ακόλουθα:

1. Βελτίωση οδικού δικτύου στο Μαρώνι - Κοινοτικό Συμβούλιο Μαρωνίου: £5.000
2. Βελτίωση οδικού δικτύου στην Τρεμιθούσα - Κοινοτικό Συμβούλιο Τρεμιθούσας: £5.000
3. Ηλεκτροφωτισμός του δρόμου Πολύστυπου - Άλwanas (εντός Πολύστυπου) - Κοινοτικό Συμβούλιο Πολύστυπου: £9.288

Η επιτροπή, αφού συμφώνησε με τη ζητούμενη επιπρόσθετη αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού, ζήτησε την κατάθεση σχετικής επιστολής εκ μέρους του αρμόδιου υπουργείου, η οποία κατατέθηκε ενώπιόν της με ημερομηνία 13 Ιουνίου 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της συμφωνεί με την αποδέσμευση των πιο πάνω κονδυλίων για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως Παράρτημα Β΄.

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα: Έγκριση για διενέργεια δαπάνης ύψους £423.435 από το

Κεφάλαιο 21.04.3 - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Άρθρο 93.829

Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια

Η Βουλή των Αντιπροσώπων κατά την έγκριση των προϋπολογισμών για το έτος 2000, περιέλαβε πρόνοια στον προϋπολογισμό του 2000, σύμφωνα με την οποία καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Άρθρο 93.829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ζητά όπως από το εν λόγω άρθρο του προϋπολογισμού εγκριθεί η διενέργεια δαπάνης ύψους £423.435 για κάλυψη των πιο κάτω έργων:

Έργο	Κοινότητα	Ποσό £
Κατασκευή πεζοδρομίου μέσα στους Καπέδες	Κοινοτικό συμβούλιο Καπέδων	20.000
Κατασκευή οχετού στο δρόμο Καλού Χωριού-Φαρμακά	Τμήμα Δημοσίων Έργων	10.000
Κατασκευή πεζοδρομίων στο δρόμο Ανθούπολης-Αγίων Τριμιθιάς Κοκκινότριμιθιάς μέσα στους Αγίους Τριμιθιάς	Κοινοτικό συμβούλιο Αγίων Τριμιθιάς	15.000
Κατασκευή τοίχου αντιστήριξης στην πλευρά του γηπέδου του δημοτικού σχολείου στα Πέρα Ορεινής	Κοινοτικό συμβούλιο Πέρα Ορεινής	10.000
Βελτίωση της πρόσβασης Λυμπιών	Κοινοτικό συμβούλιο Λυμπιών	20.000
Κατασκευή τοίχου αντιστήριξης στα Λειβάδια Πιτσιλλιάς	Κοινοτικό συμβούλιο Λειβαδιών Πιτσιλλιάς	10.050
Έργα προστασίας των εκσκαφών πλησίον της ιδιοκτησίας της κ. Επιφανίου στις Γερακιές	Κοινοτικό συμβούλιο Γερακιών	20.000
Επένδυση τοίχων και στηθαίου στα Λειβάδια Πιτσιλλιάς	Κοινοτικό συμβούλιο Λειβαδιών Πιτσιλλιάς	20.000
Επένδυση τοίχων και στηθαίων στα Χαντριά	Κοινοτικό συμβούλιο Χαντριών	20.000
Επίστρωση με πρέμιξ του κύριου δρόμου που διασχίζει την κοινότητα Λαζανιάς	Έπαρχος Λευκωσίας	4.000
Βελτίωση της συμβολής της οδού Ηνωμένων Εθνών με τον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού	Δήμος Ιδαίου	15.000
Διαπλάτυνση γέφυρας στο δρόμο Επισκοπείου-Πολιτικού	Έπαρχος Λευκωσίας	15.000

Κατασκευή πεζοδρομίων στην οδό Ελευθερίας στο Πέρα Χωριό Νήσου	Κοινοτικό συμβούλιο Πέρα Χωριού Νήσου	20.000
Ασφαλτόστρωση χωματόδρομου στο Μαζωτό	Κοινοτικό συμβούλιο Μαζωτού	10.000
Κατασκευή τοίχων αντιστήριξης για τη διαμόρφωση του χώρου στάθμευσης στην Τριμίκλινη	Κοινοτικό συμβούλιο Τριμίκλινης	20.000
Επένδυση τοίχου αντιστήριξης του κύριου δρόμου Σαϊττά-Καρβουνά κοντά στην εκκλησία του Κάτω Αμιάντου	Κοινοτικό συμβούλιο Κάτω Αμιάντου	9.000
Κατασκευή νέου τοίχου αντιστήριξης στην άκρη του πρσανούς της αυλής της εκκλησίας	Κοινοτικό συμβούλιο Κάτω Αμιάντου	5.500
Κατασκευή κλειστού οχετού κατά μήκος του δρόμου μετά το μνημείο στον Κάτω Αμιάντο	Κοινοτικό συμβούλιο Κάτω Αμιάντου	3.500
Βελτίωση δρόμων στη Χλώρακα	Κοινοτικό συμβούλιο Χλώρακας	5.000
Καθαρισμός των ερεισμάτων του δρόμου Αγίας Βαρβάρας - Πέρα Χωριού	Κοινοτικό συμβούλιο Αγίας Βαρβάρας	1.000
Βελτίωση αγροτικού δρόμου και δρόμων μέσα στο χωριό Τεμπριά	Κοινοτικό συμβούλιο Τεμπριών	6.000
Βελτίωση και επίστρωση με πρέμιξ του δρόμου Πωμού-Φράγματος Πωμού	Κοινοτικό συμβούλιο Πωμού	20.000
Επιδιόρθωση της εκκλησίας Αγίου Αντωνίου στα Κελλιά	Τμήμα Αρχαιοτήτων	6.360
Επιδιόρθωση του δρόμου και συνεισφορά στην κατασκευή του ελικοδρομίου στην Περιστερώνα	Κοινοτικό συμβούλιο Περιστερώνας	1.800
Κατασκευή αποχετευτικού για επίλυση του προβλήματος στον παλιό δρόμο Λεμεσού-Πάφου μέσα στο χωριό Επισκοπή	Κοινοτικό συμβούλιο Επισκοπής	8.000
Επιδιόρθωση του δρόμου Πλατρών-κατασκηνωτικών χώρων	Κοινοτικό συμβούλιο Πάνω Πλατρών	10.000
Βελτίωση οδών και τοπιοτέχνηση του κοινοτικού μουσείου Κάτω Δρυ	Κοινοτικό συμβούλιο Κάτω Δρυ	2.000
Διαμόρφωση κυκλικού κόμβου στο δήμο Λατσιών	Δήμος Λατσιών	1.100

Κατασκευή πεζόδρομων και τοπιοτέχνηση πάρκων στο δήμο Λευκάρων	Δήμος Λευκάρων	20.000
Κατασκευή έργων για την οδική ασφάλεια παρά το πρώτο δημοτικό σχολείο Παλιομετόχου	Τμήμα Δημοσίων Έργων	5.300
Έργα βελτίωσης και συντήρησης στο δρόμο Πάφου-Παναγιάς στο τμήμα μέσα στην Ασπρογιά	Τμήμα Δημοσίων Έργων	8.425
Κατασκευή γεφυριού για σύνδεση του παραποτάμιου δρόμου Νικόκλειας-Φασούλας-Κιδασίου με τη Σουσκιού	Τμήμα Δημοσίων Έργων	6.400
Κατασκευή τοίχου αντιστήριξης και βελτίωση του κύριου δρόμου εντός των Αγίων Βαβατσινιάς	Κοινοτικό συμβούλιο Αγίων Βαβατσινιάς	5.000
Κατασκευή έργων οδικής ασφάλειας και βελτίωση του δρόμου στο χωριό Ψευδάς	Κοινοτικό συμβούλιο Ψευδά	5.000
Διαπλάτυνση τοίχων αντιστήριξης και βελτίωση δρόμων στη Μεσόγη	Κοινοτικό συμβούλιο Μεσόγης	5.000
Διαπλάτυνση και βελτίωση του δρόμου Κινούσας-Λυσού που εξυπηρετεί τις ακόλουθες κοινότητες: Λυσός, Στενή, Περιστερώννα, Μακούντα, Κινούσα, Πελαθούσα, Φιλούσα, Μελάθκια	Κοινοτικά συμβούλια Λυσού, Στενής, Περιστερώννας, Μακούντας, Κινούσας, Πελαθούσας, Φιλούσας, Μελάθκιας	40.000 (5.000 για την κάθε κοινότητα)
Βελτίωση οδικού δικτύου εντός της κοινότητας Χούλου	Κοινοτικό συμβούλιο Χούλου	10.000»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο επί του θέματος;

Κανείς. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000], καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93.829 - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £432.723 από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93.829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε σχετικές επιστολές του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αριθμούς φακέλων Υ.Σ.Ε. 14/99 και ημερομηνία 1η Ιουνίου 2000 και 116/66 και ημερομηνία 13 Ιουνίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ύστερα από σχετική ενημέρωσή της δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που ενίσταται στην έγκριση αυτής της απόφασης;

Κανείς.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το κείμενο της απόφασης εγκρίνεται.

Το εικοστό πέμπτο θέμα είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 15.04.3 - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας - Άρθρο 470 - Χορηγίες σε Εθελοντικούς Οργανισμούς του Προϋπολογισμού του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 15.04.3 - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας - Άρθρο 470 - Χορηγίες σε Εθελοντικούς Οργανισμούς του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2000, μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με ημερομηνία 21η Ιουνίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £3.250.000 από το Κεφάλαιο 15.04.3 - Υπουργείο

Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Άρθρο 470 του προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά «Χορηγίες σε Εθελοντικούς Οργανισμούς».

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται από το σχετικό άρθρο, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τη σχετική επιστολή, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίων συνολικού ύψους £3.250.000 για την εκτέλεση διαφόρων έργων που θα προωθηθούν μέσα στα πλαίσια του σχετικού σχεδίου. Ο σχετικός κατάλογος στον οποίο εμφανίζεται η κατανομή κρατικών χορηγιών κατά είδος προγράμματος και κατά επαρχία με τα αντίστοιχα κονδύλια επισυνάπτεται ως Παράρτημα Α΄.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των σχετικών κονδυλίων για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως Παράρτημα Β΄.

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

Κατανομή κρατικών χορηγιών κατά είδος προγράμματος και κατά επαρχία

	Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Αμμ/στος	Ευρύχου	Σύνολο	Ύψος χορηγίας
Πρόγραμμα για παιδιά προσχολικής ηλικίας (βρεφο-κομικοί/παιδοκομικοί σταθμοί)	20	10	12	2	8	3	55	£765.500
Προγράμματα για παιδιά σχολικής ηλικίας (κέντρα προστασίας και απασχόλησης παιδιών)	24	9	9	1	7	1	51	£376.000
Προγράμματα για άτομα με ειδικές ανάγκες	16	15	3	1	3		38	£835.500
Προγράμματα για ηλικιωμένους	22	26	17	8	2	8	83	£694.784
Διάφορα άλλα προγράμματα	25	15	7	1	1		49	£326.000
Σύνολο προγραμμάτων κατά επαρχία	107	75	48	13	21	12	276	
Σύνολο χορηγιών κατά επαρχία	£921.500	£1.055.384	£480.200	£145.500	£257.500	£137.700		£2.997.784
Προγράμματα που σχεδιάστηκαν και θα λειτουργήσουν μέσα στο 2000, καθώς και επιπρόσθετη χορηγία σε οργανώσεις								£252.216
ΣΥΝΟΛΟ								£3.250.000»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιοσδήποτε που θέλει να λάβει το λόγο επί του θέματος;
Κανείς. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σχέδιο αποφάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [Νόμος Αριθμός 4(ΙΙ) του 2000], καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 15.04.3 - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Άρθρο 470 - Χορηγίες σε Εθελοντικούς Οργανισμούς χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £3.250.000 από το Κεφάλαιο 15.043 - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Άρθρο 470 - Χορηγίες σε Εθελοντικούς Οργανισμούς για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στη σχετική επιστολή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με αριθμό φακέλου Υ.Ε. 2/70 και ημερομηνία 21η Ιουνίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ύστερα από σχετική ενημέρωσή της δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση ή παρατήρηση επί του κειμένου της προτάσεως για απόφαση;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το κείμενο εγκρίνεται και γίνεται απόφαση της Βουλής.

Προχωρήσαμε με μεγάλη ταχύτητα και τώρα ήρθαμε στα νομοσχέδια που κηρύχθηκαν επείγοντα. Τα πρώτα δύο είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και «Ο περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», για τα οποία υπάρχει κοινή έκθεση. Είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται 1. «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και 2. «Ο περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, αναπλ. πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Γιαννάκης Θωμά

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τα δύο πιο πάνω νομοσχέδια αυθημερόν, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 29 Ιουνίου 2000 και κηρύχθηκαν επείγουσας φύσης. Στη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ.

Σκοπός του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η αύξηση του ποσού της σύνταξης γήρατος, χηρείας και ανικανότητας από το 77% της πλήρους βασικής σύνταξης στο 85%, ως αποτέλεσμα της δέσμευσης που έχει αναλάβει η κυβέρνηση της Δημοκρατίας να παραχωρήσει αντισταθμιστικά μέτρα για τις κοινωνικές παροχές λόγω της αύξησης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

Σκοπός του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η αύξηση της κοινωνικής σύνταξης από το 77% του μηνιαίου ανώτατου ποσού της βασικής παροχής σύνταξης γήρατος στο 81%, ως αποτέλεσμα της δέσμευσης που έχει αναλάβει η κυβέρνηση της Δημοκρατίας να παραχωρήσει αντισταθμιστικά μέτρα για τις κοινωνικές παροχές λόγω της αύξησης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου, από την αύξηση της κατώτατης σύνταξης κοινωνικών ασφαλίσεων κατά 10% θα ωφεληθούν 12.200 άτομα περίπου και θα δαπανηθεί ποσό £1.5 εκ. για το 2000. Από την αύξηση της κοινωνικής σύνταξης κατά 5% θα ωφεληθούν 15.350 περίπου άτομα και θα δαπανηθεί ποσό £0.7 εκ. για το 2000. Σημειώνεται ότι και τα δύο αυτά ποσά θα βαρύνουν το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου. Παράλληλα, ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ εξέφρασε τις ανησυχίες του ως προς τις επιπτώσεις που θα επέλθουν στη μακροπρόθεσμη οικονομική κατάσταση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων λόγω της αδικίας που δημιουργείται για τους ασφαλισμένους, αφού οι μη ασφαλισμένοι απολαμβάνουν σχεδόν τα ίδια ωφελήματα με αυτούς, παρά το ότι οι πρώτοι για να αποκτήσουν το δικαίωμα σύνταξης κατέβαλλαν εισφορές για πολλά χρόνια. Επιπρόσθετα, τόνισε ότι η συνεχής αύξηση του ποσού της κοινωνικής σύνταξης θα αποτελέσει αντικίνητρο στη συμμετοχή των πολιτών στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού χωρίς εισφορές θα μπορούν να απολαμβάνουν τα ίδια ωφελήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σαφές το θέμα. Είναι τα αντισταθμιστικά μέτρα σε ό,τι αφορά τις χαμηλές συντάξεις, τις βασικές και την κοινωνική σύνταξη. Είναι μια αύξηση της τάξης του 10% και 5% αντίστοιχα. Δε χρειάζεται, νομίζω, να προσθέσω

οτιδήποτε άλλο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε άλλη παρατήρηση;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να συμφωνήσω και να υπερθεματίσω με την παρατήρηση που γίνεται στην έκθεση, ότι με την καλοδεχόμενη παροχή και αύξηση της κοινωνικής σύνταξης πλησιάζουμε στο φαινόμενο γυναίκες οι οποίες έχουν εργαστεί δέκα, ίσως και περισσότερα χρόνια, στις οικοδομές ή στα αγροκτήματα και έχουν κάποιες εισφορές για τις οποίες παίρνουν σύνταξη ως συνταξιούχοι εργασίας να παίρνουν τα ίδια, ή ενδεχομένως πολύ κοντά, με γυναίκες οι οποίες ποτέ τους δεν εργάστηκαν! Έτσι πιστεύω ότι το Υπουργείο Εργασίας πρέπει αυτό το θέμα να το μελετήσει και να φέρει κάποια πρόταση, διότι θα οδηγηθούμε σε αυτό που λέει η έκθεση, δηλαδή θα αποθαρρύνονται μερικοί, εκείνα τα λίγα χρόνια που μπορούν να εργαστούν να εργαστούν, εφόσον θα πάρουν την ίδια σύνταξη στο τέλος της ημέρας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Γεωργιάδη.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, διαφωνώ με τη θέση όπως τίθεται, ως προς το θέμα της κοινωνικής σύνταξης. Η κοινωνική σύνταξη δεν έρχεται από το ταμείο των κοινωνικών ασφαλίσεων. Εδώ είναι θέμα και μέτρο το οποίο δόθηκε προς την οικοκυρά και την αγρότισσα, εφόσον θεωρήθηκε και αξιολογήθηκε ότι έχει οικονομικό όφελος η εργασία της. Γι' αυτό, επειδή είναι ένα άλλο κεφάλαιο, πιστεύω ότι δεν είναι του παρόντος να το συζητήσουμε και διαφωνώ ως προς το θέμα όπως τέθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι δεν έγινα αντιληπτός, διότι αυτό το θέμα ήδη συζητήθηκε στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα. Παρατηρείται το εξής φαινόμενο - και προσέξτε, διότι υπάρχει θέμα το οποίο θα πρέπει να δούμε: -Μια γυναίκα η οποία εργάστηκε στο σπίτι της για πάρα πολλά χρόνια παίρνει μια σύνταξη στο τέλος της ημέρας. Μια άλλη η οποία εργάστηκε και στο σπίτι της και εργάστηκε και δεκαπέντε χρόνια στις οικοδομές στο τέλος παίρνει περίπου την ίδια σύνταξη. Και δικαιολογημένα όλες αυτές οι γυναίκες αποστεινούνται στο Υπουργείο Εργασίας με αυτό το παράπονο. Είναι δυνατό να μην υπάρχει έστω και επουσιώδης διαφορά μεταξύ των δύο αυτών περιπτώσεων; Υπάρχει θέμα, όχι για να καταργήσουμε την κοινωνική σύνταξη, αλλά για να αυξήσουμε τις χαμηλές συντάξεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και πρέπει να το δούμε.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Είναι άλλο θέμα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η μισή έκθεση της επιτροπής αναφέρεται σ' αυτό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι είναι καυτό ζήτημα το θέμα και η επιτροπή έχει δεσμευτεί να το μελετήσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της. Σίγουρα χρειάζεται περαιτέρω μελέτη από το υπουργείο και περαιτέρω τεκμηρίωση του θέματος, τόσο από πλευράς των εργαζομένων όσο και από πλευράς των εργοδοτικών οργανώσεων. Και είναι ένα ζήτημα και ένα φαινόμενο για το οποίο σίγουρα χρειάζεται αρκετός προβληματισμός και σίγουρα θα πρέπει εκείνος ο οποίος έχει ταυτόχρονα και έναν αριθμό εδώ κοινωνικών ασφαλίσεων να έχει μια πρόσθετη κατοχύρωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Γεωργιάδη.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα αυτό δε συζητήθηκε στην επιτροπή. Ήταν παρατήρηση η οποία έγινε από την ΟΕΒ. Εάν ήταν να συζητηθεί, θα εσυζητείτο και θα ήταν με διαφορετική μορφή ενώπιόν σας η έκθεση. Απλώς έγινε μια παρατήρηση από μια οργάνωση, εκφράστηκε μια άποψη και δεν προχωρήσαμε παρακάτω. Εν πάση περιπτώσει, η κοινωνική σύνταξη είναι κάτι τελείως διαφορετικό από τη σύνταξη η οποία δίδεται στον εργαζόμενο εν τη στενή εννοία του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Πιστεύω, θα προσπαθήσω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ξεκαθαρίσω λίγο τα θέματα. Το θέμα κοινωνικής σύνταξης· είναι ορθό αυτό που είπε ο συνάδελφος, ο κ. Ανδρέας Χρίστου, ότι, ναι, υπάρχει και συζητείται στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα αύξηση, ναι, για εκείνες τις γυναίκες ή και άλλους οι οποίοι εργάστηκαν για ένα χρονικό διάστημα. Ήταν χαμηλές ή και ανύπαρκτες αυτές οι συντάξεις που οπωσδήποτε όμως, με τον ερχομό της κοινωνικής σύνταξης, τουλάχιστον έπρεπε να προσφύγουν. Ο νόμος τότε περί κοινωνικής σύνταξης ήρθε και αφαιρέσε οποιεσδήποτε άλλες συντάξεις ή οποιαδήποτε άλλα επιδόματα τα οποία ήταν χαμηλότερα από το ύψος της κοινωνικής σύνταξης. Δεν παύει και δε σταματά όμως το όποιο θέμα να εγείρεται για βελτίωση αυτού του πράγματος.

Επομένως, το μεν νομοσχέδιο το οποίο υπάρχει σήμερα μπροστά μας και μιλά για την αύξηση του 5% ήταν μέσα στα αντισταθμιστικά μέτρα που το Δημοκρατικό Κόμμα είχε συμφωνήσει με την κυβέρνηση, που αφορούσε το ΦΠΑ και τα άλλα, το οποίο σήμερα πέρασε από την επιτροπή Εργασίας ομόφωνα, με δέσμευση της κυβερνητικής πλευράς και κατατέθηκε· αλλά δεν εμποδίζει σίγουρα και αυτό το πράγμα. Είναι στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, που, όταν θα επανέλθει στη Βουλή, τότε θα το δούμε μέσα στις δοσμένες συνθήκες και, αν θέλετε, ναι, γιατί να υπάρχει αδικία για εκείνους τους ανθρώπους που είχαν κάποια χρόνια εργασίας

με κάποιες συνεισφορές; Να μην έχουν καμιά απολαβή και να είναι ισοπεδωτικό, να παίρνουν το ίδιο με τους άλλους;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι όλοι οι ομιλητές, πλην της κ. Γεωργιάδη, έχουν εξηγήσει τη θέση γιατί η εργαζόμενη γυναίκα, η οποία στην Κύπρο είναι και οικοκυρά... Γιατί δε νομίζω ότι υπάρχει εργαζόμενη γυναίκα η οποία δεν κάνει και τις δουλειές του σπιτιού της, όπως τις κάμνει οποιαδήποτε άλλη σύζυγος ή γυναίκα. Εμείς δεν είπαμε ότι δεν πρέπει η κοινωνική σύνταξη να αυξηθεί. Να αυξηθεί όσο είναι δυνατό. Όμως είναι άδικο η γυναίκα η οποία, εκτός από την εργασία της στο σπίτι, εργάζεται και στο χωράφι, υπάλληλος στο Φασούρι ή στο εργοστάσιο, να μην παίρνει κάτι περισσότερο. Διότι είναι και οικοκυρά, είναι και εργαζόμενη εκτός του σπιτιού της. Αυτή είναι η θέση. Δεν είπαμε να ελαττωθεί η κοινωνική σύνταξη και αδικήσαμε την κ. Γεωργιάδη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι πρέπει να τερματίσουμε τη συζήτηση εδώ.

Ναι, παρακαλώ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Απλά, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι σίγουρα δεν είναι ενώπιόν μας αυτό το θέμα προς συζήτηση και σίγουρα όλα τα μέλη της επιτροπής Εργασίας εσημείωσαν, επεσήμαναν το σημείο τούτο, ότι δεν μπορεί να παίρνει την ίδια σύνταξη η γυναίκα που δεν εργάζεται με την οικοκυρά ή οποιαδήποτε άλλη γυναίκα. Αυτό για μας ήταν αυτονόητο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σημειώνονται αυτόματα όλες οι παρατηρήσεις και στη δεδομένη στιγμή θα τα ξαναδούμε, εφόσον είναι και ομόφωνη η έκθεση. Έχουν λεχθεί όσα έχουν λεχθεί. Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση και στην ψήφιση του νομοσχεδίου που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Τα άρθρα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου «Ο περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύσταξης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Τα άρθρα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύσταξης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα με το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού να διαβάσει την έκθεση.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε, και να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Νίκος Μουσιούππας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσος Παπαδόπουλος

Δώρος Θεοδώρου

Ισιδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή στις 29 Ιουνίου 2000 και κηρύχθηκε επείγον αυθημερόν.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £6.500.000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των ελλειμμάτων των εταιρειών πετρελαιοειδών τα οποία προέκυψαν μέχρι σήμερα λόγω της διαφοράς στη διεθνή τιμή του αργού πετρελαίου και των τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το έλλειμμα των εταιρειών πετρελαιοειδών για την περίοδο Μαρτίου-Μαΐου 2000, που προέκυψε από τη δραστική αύξηση της τιμής του αργού πετρελαίου και τη διαφοροποίηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας, καλύφθηκε, ως γνωστό, με το ποσό των £7.500.000 υπό τη μορφή συμπληρωματικής πίστωσης.

Επειδή η διεθνή τιμή του αργού πετρελαίου συνεχίζει να βρίσκεται σε ψηλά επίπεδα (γύρω στα 30 δολάρια το βαρέλι), το έλλειμμα των εταιρειών πετρελαιοειδών συνεχώς αυξάνεται και επειδή δεν έχει ακόμη διακανονιστεί το ζήτημα της αναθεώρησης των τιμών των πετρελαιοειδών, απαιτείται η έγκριση συμπληρωματικής πίστωσης £6.500.000 για κάλυψη μέρους των ελλειμμάτων των εταιρειών που προέκυψαν μέχρι σήμερα, με απώτερο στόχο να συνεχίσει απρόσκοπτα ο εφοδιασμός της αγοράς με πετρελαιοειδή.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, όταν οι συνθήκες της αγοράς το επιτρέψουν και επιβληθεί πρόσθετη φορολογία για απορρόφηση των υπερκερδών των εταιρειών πετρελαιοειδών, η κατανομή του ποσού στην άμυνα της Δημοκρατίας και στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, θα γίνει, αφού πρώτα αφαιρεθεί το ποσό των £6.500.000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ρότσας.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η εισήγησή μου θα ήταν η κατανομή του ποσού των £6,5

εκατομ., όταν πέσουν οι τιμές των καυσίμων, να αφαιρεθεί μόνον από την επιχορήγηση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και όχι από την άμυνα, διότι ήδη έχουμε μειώσει το ποσοστό της εισφοράς για την άμυνα και κάποια μηνύματα τα οποία θα φύγουν ξανά από αυτό το σώμα θα είναι αρνητικά. Τα £6,5 εκατομ. να αφαιρεθούν πρωτίστως από την επιχορήγηση, έτσι ώστε να επωμιστεί το κόστος ολόκληρος ο κυπριακός λαός, ανάλογα με την κατανάλωση ρεύματος.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι από το Πάγιο Ταμείο, συνάδελφε.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ναι, αλλά λέει ότι, μετά που θα πέσουν οι τιμές και θα πάρει λεφτά το κράτος, να αφαιρεθούν και από τα λεφτά προς την άμυνα και από τα λεφτά προς την Αρχή Ηλεκτρισμού.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πολύ λογικό από την άμυνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής και εφόσον η έκθεση είναι ομόφωνη, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £6.500.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία. Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις, οι οποίες ως συνήθως έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.093 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 22 Ιουνίου 2000.

«Έντονες φήμες κυκλοφορούν ότι υπάλληλος του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας εξασφάλισε δίπλωμα από το πανεπιστήμιο SOUTHEASTERN UNIVERSITY (London Campus) που πιστοποιεί ότι φοίτησε από το Μάρτη του 1998 μέχρι το Δεκέμβρη του 1999 με πλήρη φοίτηση, ενώ βρισκόταν στην υπηρεσία του συμβουλίου.

Έχει δε αποταθεί για διορισμό στη θέση του διευθυντή του εν λόγω συμβουλίου, ισχυριζόμενος ότι το πτυχίο του είναι αναγνωρισμένο από το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

- α. Είναι εις γνώσιν του υπουργείου ότι το εν λόγω πανεπιστήμιο έχει παράρτημα στις κατεχόμενες περιοχές;
- β. Έγινε έλεγχος εάν την περίοδο που δηλώνει ότι φοιτούσε ο υπάλληλος εργαζόταν;
- γ. Είναι εις γνώσιν του υπουργείου ότι η ίδια η χώρα προέλευσης του πτυχίου δεν το αναγνωρίζει;
- δ. Ποια μέτρα προτίθεσθε να πάρετε;
- ε. Πόσοι άλλοι αποτάθηκαν για αναγνώριση;»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση 23.06.007.04.008, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με τον παλιό δρόμο Πάφου-Πόλης που διασχίζει το Γουδί, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο πιο πάνω δρόμος συντηρείται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων και έχει μήκος 1,1 χμ., με μέσο όρο ασφαλτικού οδοστρώματος 3,5 μ. και ερεισμάτων 1,20 μ. εκατέρωθεν. Η διαπλάτυνσή του (ασφαλτόστρωση ερεισμάτων) θα γίνει μέσα στο 2000.

Όσον αφορά το καθάρισμα του δρόμου από τα χόρτα και άλλη βλάστηση, αυτό γίνεται στα πλαίσια της συνηθισμένης συντήρησης όλων των δρόμων που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2000 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.085, ημερομηνίας 6 Απριλίου 2000, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Καίτης Κληρίδη.

«Σχετικά με τα αιτήματα της κοινότητας Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου, επιθυμώ να σας παραθέσω τα ακόλουθα:

1. Νέες εντάξεις κτημάτων στον υδατοφράκτη Ξυλιάτου:

Η ροή νερού στον υδατοφράκτη τα δύο τελευταία χρόνια βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα σε αντίθεση με την ανομβρία που παρατηρείται σε άλλες περιοχές της Κύπρου. Γι' αυτό το λόγο παραχωρήθηκε νερό και για εποχιακές καλλιέργειες στον αναδασμό, καθώς και αύξηση της ποσότητας στους κήπους οικιών του Ξυλιάτου και Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου.

Η χωρητικότητα του εν λόγω υδατοφράκτη έχει αυξηθεί κατά 9,5% από το 1997, όταν ανυψώθηκε ο υπερχειλιστήρας. Το 1999 η πληρότητα του υδατοφράκτη με νερό πλησίασε τη νέα υπερχείλιση, ενώ φέτος έφθασε στο ύψος της αρχικής. Με αυτά τα δεδομένα, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, με την έγκριση του υπουργείου, προχώρησε στο τέλος του 1999 στην ένταξη νέων κτημάτων στο έργο, ολικής έκτασης εκατόν είκοσι δεκαρίων (ενενήντα σκάλες), που ανήκαν σε τριάντα ιδιοκτήτες, τα οποία πληρούσαν τα εξής κριτήρια:

- i. Μόνιμες/δενδρώδεις καλλιέργειες που αρδεύονταν από το έργο προσωρινά τα τελευταία πέντε – δεκαπέντε χρόνια λόγω στερέματος των πηγών τους.
  - ii. Καταλληλότητα των κτημάτων από απόψεως υψομέτρου, ποιότητας εδάφους και όσο το δυνατό εντός ή πλησίον της συμπαγούς έκτασης του έργου.
  - iii. Οι ιδιοκτήτες τους ασχολούνται σε μεγάλο βαθμό με τη γεωργία και η συνολική έκταση που θα κατέχουν στο έργο δεν υπερβαίνει τα εννέα δεκάρια.
2. Κατασκευή διυλιστηρίου και ανασκαφή πηγών στην τοποθεσία 'Κολλιέγη':

Η Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου έχει σοβαρό πρόβλημα πόσιμου νερού και τρόπος εξεύρεσης άλλης ποσότητας νερού δεν υπάρχει, παρά μόνο με την καλλιέργεια και την εκσκαφή των πηγών στην τοποθεσία 'Κολλιέγη'. Για το πιο πάνω θέμα έγινε τηλεφωνική επικοινωνία με τον πρόεδρο της κοινότητας με την οποία αποφασίστηκε να μεταβεί στις πηγές τεχνικός του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων για έρευνα και τεχνικές συμβουλές.

3. Αίτημα της κοινότητας για επιχορήγηση της αγοράς νερού από την κοινότητα Λαγουδερών:

Η κοινότητα Αγίας Μαρίας υδροδοτείται από τις πηγές Τροόδους και ενίοτε, ανάλογα με τις ανάγκες της, συμπληρώνει τις απαιτούμενες ποσότητες υδατοπρομήθειας με την αγορά νερού από την κυβερνητική γεώτρηση 102/87 στα Λαγουδερά, προς εικοσιπέντε σεντ ανά κυβικό μέτρο. Ενδεχόμενη ικανοποίηση του αιτήματος για επιχορήγηση της αγοράς νερού από την κοινότητα Λαγουδερών αποτελεί θέμα ευρύτερης πολιτικής απόφασης, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο θα δημιουργήσει προηγούμενο.

4. Επιστροφή ποσού που πλήρωσε η κοινότητα για την αξιοποίηση της γεώτρησης 131/84:

Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης προγραμματίζει τη διεξαγωγή δοκιμαστικής άντλησης στην πιο πάνω γεώτρηση. Εάν μετά την άντληση διαπιστωθεί ότι η απόδοση της γεώτρησης έχει μειωθεί σημαντικά, τότε θα διερευνηθεί από το υπουργείο η δυνατότητα επιστροφής της συνεισφοράς της κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουνίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.088, ημερομηνίας 20ής Απριλίου 2000, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Καίτης Κληρίδη.

«Σχετικά με την ύπαρξη καθιζήσεων στο δρόμο Κάτω Μονής – Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου και την ανάγκη κατασκευής προστατευτικών τοίχων σ' αυτόν, σας πληροφορώ ότι το πρόβλημα των καθιζήσεων θα επιλυθεί με την ανακατασκευή του οδοστρώματος, η οποία προγραμματίζεται να γίνει το φθινόπωρο του 2000.

Επίσης έχει προγραμματιστεί η κατασκευή προστατευτικών τοίχων αντιστήριξης στον ίδιο δρόμο εντός του 2001, έναντι δαπάνης £20.000, εφόσον εγκριθεί τελικά η ανάλογη πρόνοια που προτείνεται στον Προϋπολογισμό του 2001.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουνίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση 23.06.007.04.090, ημερομηνίας 2 Ιουνίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με αριθμό ξενοδοχείων στη Λεμεσό, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Έχουν δοθεί οδηγίες στα αρμόδια τμήματα του Υπουργείου Εσωτερικών να προβούν το ταχύτερο σε επιτόπια εξέταση και να υποβάλουν έκθεση επί όλων των υποβληθεισών ερωτήσεων. Όπως αντιλαμβάνεσθε, για την εξέταση των θεμάτων αυτών θα απαιτηθεί κάποιο χρονικό διάστημα.

Εν πάση περιπτώσει, το Υπουργείο Εσωτερικών είναι πρόθυμο να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για επίσπευση της εξασφάλισης έκθεσης από τα αρμόδια τμήματα, ώστε να μπορώ να σας απαντήσω το ταχύτερο.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο Κεφάλαιο Τέταρτο, το θέμα που ενεγράφη από το Δημοκρατικό Κόμμα ήταν για την επαναπροσέγγιση. Πρόθεσή μου ήταν, όπως ανακοίνωσα το πρωί, να ανοίξω τη συζήτηση, αλλά, κατόπιν κάποιων πρόσθετων πληροφοριών, κρίνω ότι θα πρέπει να αναμένουμε ακόμη λίγο πριν συζητήσουμε δημόσια αυτό το θέμα. Πρόθεσή μου είναι να αναφέρω ορισμένες σκέψεις και πληροφορίες...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν ακούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ακούτε; Τώρα ακούτε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έλεγα πως πρόθεσή μου αρχική, όπως ανέφερθη το πρωί στη σύσκεψη των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων, ήταν να κάμω μίαν εναρκτήρια δήλωση αναφορικά με αυτό το θέμα. Αλλά εν τω μεταξύ πήρα κάποιες πληροφορίες που είναι αρκετά σοβαρές, που βεβαίως δε δικαιολογούν την ακύρωση της συζήτησης, αλλά δικαιολογούν συζήτηση επί του θέματος πρώτα απ' όλα στο Εθνικό Συμβούλιο, γιατί εγείρονται γενικότερα θέματα γύρω από αυτό. Και θεωρώ πιο φρόνιμο να γίνει πρώτα η συζήτηση στο Εθνικό Συμβούλιο και ενδεχομένως και σε μια σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων, προτού συζητηθεί στην ολομέλεια της Βουλής. Γι' αυτό εισηγούμαι αναβολή του θέματος.

Υπάρχει οποιοσδήποτε άλλος που θέλει να αρχίσει ή να συνεχίσει η συζήτηση επί άλλων θεμάτων που είναι εγγεγραμμένα στο Κεφάλαιο Τέταρτο;

Δεν υπάρχει. Σε αυτό το σημείο φθάνουμε στο τέλος της σημερινής μας συνεδρίας. Πολύ εγκαίρως για τον αγώνα Ολλανδίας-Ιταλίας.

(Γέλια)

Δεν είναι γι' αυτό το λόγο που ανέβαλα τη συζήτηση, να εξηγούμαστε.

Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 6 Ιουλίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2000.
2. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
3. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
4. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2000.
5. Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
6. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
7. Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
8. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
9. Ο περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Διορισμός, Αρμοδιότητες, Ίδρυση και Λειτουργία Γραφείου) Νόμος του 2000.
10. Ο περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική Ευθύνη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
11. Ο περί Εμπορευμάτων και Υπηρεσιών (Κανονισμός και Έλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
12. Ο περί της Αναγραφής της Τιμής Πώλησης και της Μοναδιαίας Τιμής των Προϊόντων που Προσφέρονται στους Καταναλωτές Νόμος του 2000.
13. Ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της

Διαφθοράς (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

14. Ο περί Ζώνων (Επιστημονικά Πειράματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
15. Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
16. Ο περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
17. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έκδοση και Αναγνώριση Πιστοποιητικών και Ναυτική Εκπαίδευση) Νόμος του 2000.
18. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ασφαλής Επάνδρωση, Ώρες Εργασίας και Τήρηση Φυλακής) Νόμος του 2000.
19. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ποινική και Πειθαρχική Ευθύνη των Ναυτικών, Αναστολή ή Ακύρωση Πιστοποιητικών) Νόμος του 2000.
20. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ιατρική Εξέταση Ναυτικών και Έκδοση Πιστοποιητικών) Νόμος του 2000.
21. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Απογραφή των Ναυτικών και Μητρώο Ναυτικής Απογραφής) Νόμος του 2000.
22. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
23. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2000.
24. Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2000.
25. Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
26. Οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Δελτία Ταυτότητας Επιθεωρητών Πλοίων και Εποπτών Πλοίων) Κανονισμοί του 2000.
27. Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 2000.
28. Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Ανάπηρους Κανονισμοί του 2000.

29. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση CYS 82:1992 (Αρ. 1) Κανονισμός του 2000.
30. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
31. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Αγροτική Ανάπτυξη -Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων- Άρθρο 26.881 του Προϋπολογισμού του 2000.
32. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 -Υπουργείο Εξωτερικών- Άρθρο 344- Δικαιώματα Οίκων Δημόσιων Σχέσεων για Σκοπούς Διαφώτισης του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
(Συνέχιση της συζήτησης).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
  - α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη»
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).
  - β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών του σώματος.

(Ωρα λήξης: 5.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης

Μάτσης Γιαννάκης

Βασιλείου Ανδρούλα

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Βενιαμίν Χριστόδουλος

Μιχαηλίδης Θάσος

Γερασίμου Στέλιος

Μουσιούττας Νίκος

Γεωργιάδη Λία

Μούσκος Ανδρέας

Γεωργίου Αριστοφάνης

Μυριάνθους Ηλίας

Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ηλιάδης Δημήτρης	Παρισινός Ανδρέας
Θεοδώρου Δώρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θωμά Γιαννάκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Καζαμίας Κίκης	Ρότσας Χρήστος
Καράς Αντώνης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανού Στέλιος
Κιττής Στάθης	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδη Καίτη	Φιλίππου Ανδρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2000» και ψήφισή του σε νόμο (ως Αρ. 5 του 2000).
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 1) του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ιχθυοκαλλιέργειας Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Υδατοκαλλιέργειας Νόμος του 2000».
5. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Αγαπίου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Γεωργίου) και αναβολή του θέματος.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Διεθνούς Οργανισμού Κινητής Δορυφορικής Επικοινωνίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.

9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως Eurocontrol και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ενημέρωσης του Εργοδοτούμενου από τον Εργοδότη για τους Όρους που Διέπουν τη Σύμβαση ή τη Σχέση Εργασίας Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών Νόμος του 2000» και «Οι περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών Κανονισμοί του 2000», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους υπό μορφή ενιαίου κειμένου.
15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
16. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Άδειες Λειτουργίας, Παραγωγής και Εμπορίας Έτοιμου Σκυροδέματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
18. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93.829 - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000, ανάγνωση της σχετικής απόφασης και έγκρισή της.
19. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 15.04.3 - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας - Άρθρο 470 - Χορηγίες σε Εθελοντικούς Οργανισμούς του

Προϋπολογισμού του 2000», ανάγνωση της σχετικής απόφασης και έγκρισή της.

20. Έκθεση για τα νομοσχέδια: 1. «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και 2. «Ο περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Γεωργίου, Α. Χρίστου, Λ. Γεωργιάδη, Ν. Πιττοκοπίτης, Γ. Αγαπίου, Α. Παρισινός) και ψήφισή τους σε νόμους.
21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Χρίστου Ρότσα και ψήφισή του σε νόμο (ως Αρ. 6 του 2000).
22. Ερώτηση βουλευτή: Θέματα σχετικά με υπάλληλο του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας.
23. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Αίτημα της κοινότητας Γουδίου για διαπλάτυνση του δρόμου Πάφου - Πόλεως Χρυσοχούς - Πρόβλημα νερού στην κοινότητα Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου - Ο δρόμος Κάτω Μονής - Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου - Τήρηση όρων οικοδόμησης από ξενοδοχεία της Λεμεσού.
24. Αναβολή έπειτα από εισήγηση του Προέδρου της συζήτησης του θέματος «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 6ης Ιουλίου 2000

(Ώρα έναρξης: 5.20 μ.μ.)

(Αρ. 38)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενόψει κανονισμών που αφορούν αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών, θα ακολουθήσουμε τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Έτσι, αντί της έναρξης των εργασιών του σώματος με το Κεφάλαιο Πρώτο, που είναι η νομοθετική εργασία, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Και φυσικότητα είναι στην κρίση του σώματος να κηρύξει κατεπείγον το θέμα των κανονισμών, προκειμένου η επιτροπή Οικονομικών να παρουσιάσει, αφού παρουσιάσουμε το νομοθετικό έργο, τη δική της έκθεση, για να υιοθετηθεί ή να απορριφθεί, αναλόγως της θέσεως που θα υιοθετήσει η επιτροπή Οικονομικών.

Οι κανονισμοί που κατατίθενται είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000». Κηρύσσονται επείγοντες και παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή προς το σώμα -εντός της ημέρας, εννοείται- της σχετικής εκθέσεως.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί κηρυχθούν επείγοντες;

Δεν υπάρχει ένσταση. Συνεπώς, παραπέμπονται προς την επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, τον πρόεδρο και τα μέλη της οποίας παρακαλώ όπως συνεδριάσουν και ετοιμάσουν την έκθεση.

Συνεχίζουμε με την κατάθεση των νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι έγινε σύμφωνα με τα εις χείρας σας στοιχεία, ως κατετέθησαν.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
Οι περί Γραφείου της Επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας - Θέση Λειτουργού Νομικών και Πειθαρχικών Θεμάτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Νομικών
Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Έγγραφο που αφορά την παραχώρηση υπηρεσιών εκπαιδευτικών λειτουργιών δυνάμει του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στην επιτροπή
1. Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών Νόμος του 2000.	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000.	Τάσσο Παπαδόπουλο, κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο Δημοκρατικού Κόμματος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Σοφοκλή Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Παιδείας
4. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας	Παιδείας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη νομοθετική εργασία, με το Κεφάλαιο Πρώτο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενόψει του γεγονότος ότι υπάρχουν πολλές ομόφωνες εκθέσεις, προκειμένου να συντομεύσουμε το χρόνο, θα ακολουθήσουμε τη διαδικασία, ώστε εκεί που υπάρχουν ομόφωνες εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες και με ένα νεωτερισμό, με μια παράγραφο θα γίνεται αναφορά στο σκοπό του νόμου τον οποίο καλείται το σώμα να ψηφίσει. Έτσι θα είμαστε ενήμεροι για το τι σκοπεύει ο νόμος.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα δεν είναι έτοιμο. Έτσι προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Αβράμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των υπουργείων Οικονομικών, Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 2000, ώστε αφενός να παραταθεί η ισχύς ορισμένων δασμολογικών απαλλαγών που περιλαμβάνονται στο δασμολόγιο μέχρι την 30ή Ιουνίου 2001 και αφετέρου να τερματιστεί η δασμολογική απαλλαγή που απολαμβάνει η σκόνη γάλακτος που χρησιμοποιείται στην παρασκευή γιαουρτιού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, μεταξύ των άλλων δεσμεύσεων που είχε αναλάβει η Κυπριακή Δημοκρατία έναντι του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου είναι και η κατάργηση των απαγορεύσεων και των ποσοτικών περιορισμών στις εισαγωγές γεωργικών και βιομηχανικών προϊόντων. Για το λόγο αυτό, μετά την 1η Ιανουαρίου 1996, η προστασία της εγχώριας γεωργικής και βιομηχανικής παραγωγής γίνεται μόνο με δασμολογικά μέτρα, στα πλαίσια όμως των συγκεκριμένων δεσμεύσεων της Κύπρου έναντι της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου και χωρίς να παραβιάζονται οι διατάξεις της Συμφωνίας για Τελωνειακή Ένωση (Σ.Τ.Ε.) που έχει υπογράψει η Κύπρος με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ως αποτέλεσμα της δασμοποίησης των ποσοτικών περιορισμών, που έγιναν στα πλαίσια των δεσμεύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, ορισμένα είδη που αποτελούν πρώτες ύλες για τις κυπριακές βιομηχανίες επιβαρύνθηκαν από την 1η Ιουνίου 1996 με ψηλούς δασμούς. Με

σκοπό την απάμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεων στο κόστος παραγωγής των προϊόντων των κυπριακών βιομηχανιών, ορισμένες εισαγόμενες πρώτες ύλες περιλήφθηκαν στον πίνακα των δασμολογικών απαλλαγών του δασμολογίου για καθορισμένη χρονική διάρκεια, που λήγει την 30ή Ιουνίου 2000. Τα είδη αυτά είναι τα φρούτα, οι χυμοί και πολτοί φρούτων, η σκόνη γάλακτος, η σοκολάτα, τα ρεβίθια, τα φασόλια, τα λαθούρια, το ελαιόλαδο και άλλα.

Ύστερα από επανεκτίμηση της όλης κατάστασης και με βάση σχετική εισήγηση των αρμόδιων υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, κρίθηκε αναγκαίο όπως η χρονική διάρκεια των εν λόγω απαλλαγών παραταθεί μέχρι την 30ή Ιουνίου 2001, με εξαίρεση την ατελή εισαγωγή της σκόνης γάλακτος που χρησιμοποιείται για την παραγωγή γιαουρτιού, για την οποία γίνεται εισήγηση για τερματισμό της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο σκοπός του νόμου είναι οι δασμολογικές απαλλαγές που προβλέπονται στα δασμολόγια ορισμένων προϊόντων (φρούτα, χυμοί, πολτοί φρούτων, σκόνη γάλακτος, σοκολάτες, ρεβίθια, φασόλια, ελαιόλαδο κ.ά.) που λήγουν στις 30 Ιουνίου 2000, οι οποίες παρατείνονται μέχρι τις 30 Ιουνίου του 2001, εκτός από τη δασμολογική απαλλαγή για τη σκόνη γάλακτος που χρησιμοποιείται για την παρασκευή γιαουρτιού και η οποία τερματίζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Μέρους του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα υπ' αριθμόν 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 3 και υπ' αριθμόν 4 θέματα δεν είναι έτοιμα. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Βίας στην Οικογένεια - Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999».

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει εισήγηση το θέμα αυτό να αναβληθεί για μια εβδομάδα. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα το αναβάλω.

Δεν υπάρχει ένσταση. Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα υπ' αριθμόν 5 αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα της ημερήσιας διάταξης, το οποίο είναι «Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Στάθης Κιττής

Ανδρέας Φιλίππου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε η ίδια, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Μαΐου 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η συμπερίληψη μεταβατικής διάταξης στη βασική νομοθεσία για την αναγνώριση τίτλων σπουδών ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης, ώστε οι κλάδοι σπουδών που έτυχαν εκπαιδευτικής αξιολόγησης-πιστοποίησης από τις 14 Ιανουαρίου 2000 να θεωρηθεί, κατά πλάσμα δικαίου, ότι έτυχαν αξιολόγησης-πιστοποίησης από την ημερομηνία που υποβλήθηκε η σχετική αίτηση.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία που διέπει την ίδρυση και λειτουργία των σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όταν ιδιωτική σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης που τηρείται στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επιθυμεί εκπαιδευτική αξιολόγηση-πιστοποίηση οποιουδήποτε κλάδου σπουδών προσφέρεται από αυτή, δύναται να υποβάλει σχετική αίτηση. Η αιτούμενη εκπαιδευτική αξιολόγηση-πιστοποίηση διενεργείται από το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης-Πιστοποίησης (ΣΕΚΑΠ) με βάση κριτήρια και επίπεδα που καθορίζονται

στην υπό αναφορά νομοθεσία. Η διάρκεια της αρχικής αξιολόγησης-πιστοποίησης ενός κλάδου σπουδών ισχύει για περίοδο τεσσάρων ετών.

Όπως είναι επίσης γνωστό, σύμφωνα με σχετική γνωστοποίηση που εκδόθηκε με βάση την ίδια νομοθεσία και δημοσιεύτηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2000 στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, η πρώτη πλήρης αξιολόγηση-πιστοποίηση από το ΣΕΚΑΠ τέθηκε σε ισχύ από τις 14 Ιανουαρίου 2000. Ως αποτέλεσμα της απόφασης αυτής, εγείρεται ζήτημα κατά πόσο οι απόφοιτοι κλάδων που αξιολογήθηκαν θετικά αλλά των οποίων μέρος της φοίτησης έγινε πριν τεθεί σε ισχύ η εν λόγω απόφαση θεωρείται ότι απέκτησαν τίτλους σπουδών ύστερα από φοίτηση σε αξιολογημένους-πιστοποιημένους κλάδους σπουδών, δεδομένου ότι στην υπό τροποποίηση νομοθεσία προβλέπεται ότι όλο το πρόγραμμα πρέπει να γίνει σε εκπαιδευτικά αξιολογημένο-πιστοποιημένο κλάδο σπουδών.

Κατόπιν σχετικών παραστάσεων από επηρεαζόμενους, το πιο πάνω εγερθέν ζήτημα αποτέλεσε αντικείμενο αυτεπάγγελτης εξέτασης από την Επιτροπή Παιδείας ύστερα από πρόταση του προέδρου της κ. Σοφοκλή Χατζηγιάνη και του μέλους της κ. Ανδρούλας Βασιλείου. Στα πλαίσια της εξέτασης αυτής, στην οποία παρευρέθηκαν ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι όλων των εμπλεκόμενων πλευρών, διαπιστώθηκε η ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης του ζητήματος και υποστηρίχθηκε η άμεση προώθησή της από όλους όσοι παρευρέθηκαν στη συνεδρία. Ειδικότερα, επισημάνθηκε η περίπτωση των αποφοίτων εκείνων οι οποίοι δεν καλύπτονται από την υπό αναφορά απόφαση του ΣΕΚΑΠ, για το λόγο ότι μέρος της φοίτησής τους έγινε πριν από την έκδοση της απόφασης αυτής. Ο τέως Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας εξέφρασε στην επιτροπή την άποψή του επί του εγερθέντος ζητήματος και στη συνέχεια κατέθεσε γραπτή εισήγησή του, ανταποκρινόμενος σε σχετικό αίτημα της επιτροπής. Σύμφωνα με τον ίδιο, η αξιολόγηση-πιστοποίηση των επηρεαζόμενων κλάδων διενεργήθηκε με βάση τα δεδομένα και τα στοιχεία που κατατέθηκαν με την αίτηση που υποβλήθηκε για το σκοπό αυτό, όπως απαιτείται από το νόμο. Συνεπώς, αφού με βάση τα δεδομένα αυτά οι συγκεκριμένοι κλάδοι λειτούργησαν μέχρι την έκδοση της τελικής απόφασης του ΣΕΚΑΠ, δικαιολογείται, από κάθε άποψη, μεταβατική ρύθμιση για την κάλυψη της περίπτωσης των αποφοίτων που αναφέρεται πιο πάνω. Συγκεκριμένα, όπως επεξηγήθηκε από τον ίδιο, με βάση τα πραγματικά γεγονότα και λαμβάνοντας υπόψη τη βασική επιδίωξη της υπό τροποποίηση νομοθεσίας, δικαιολογείται μεταβατική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία κατά πλάσμα δικαίου και για σκοπούς μόνο του υπό τροποποίηση νόμου πρέπει να θεωρηθεί ότι οι κλάδοι σπουδών που έτυχαν εκπαιδευτικής αξιολόγησης-πιστοποίησης με την απόφαση του ΣΕΚΑΠ έτυχαν τέτοιας αξιολόγησης-πιστοποίησης από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υιοθετώντας την άποψη του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με την οποία, όπως ήδη αναφέρθηκε, συμφωνούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι, κατέθεσε στη Βουλή την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η οποία αποσκοπεί στη μεταβατική ρύθμιση του θέματος.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, θεωρεί ότι η σκοπούμενη ρύθμιση στο αρχικό αυτό στάδιο της λειτουργίας του θεσμού της εκπαιδευτικής αξιολόγησης-πιστοποίησης κλάδων σπουδών συνιστά δίκαιη μεταχείριση όσων φοίτησαν στους επηρεαζόμενους κλάδους σπουδών στο διάστημα κατά το οποίο αναμενόταν η έκδοση της σχετικής απόφασης του ΣΕΚΑΠ, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σκοπός του νόμου είναι η συμπερίληψη στη βασική νομοθεσία για την αναγνώριση τίτλων σπουδών ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης μεταβατικής διάταξης σύμφωνα με την οποία οι κλάδοι σπουδών που έτυχαν εκπαιδευτικής αξιολόγησης - πιστοποίησης από τις 14 Ιανουαρίου 2000 να θεωρηθούν ότι έτυχαν αξιολόγησης - πιστοποίησης από την ημερομηνία που υποβλήθηκε η σχετική έκθεση.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κρίνω απαραίτητο να μιλήσω επί του θέματος, γιατί πιστεύω ότι το θέμα το οποίο συζητούμε σήμερα και θα ρυθμίσουμε νομοθετικά είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα, είναι συνέχεια άλλων νομοθεσιών οι οποίες προϋπήρχαν αυτής της πρότασης νόμου και θα πρέπει η ολομέλεια του σώματος να γνωρίζει πλήρως ένα κεφαλαιώδες, κατά την άποψή μου, θέμα το οποίο απασχολεί σήμερα σε μεγάλη έκταση τον κυπριακό λαό.

Ομολογώ ευθύς εξαρχής ότι, παρά την εμπλοκή μου τα τελευταία τέσσερα χρόνια στο κεφάλαιο που λέγεται παιδεία και με επίκεντρο, αν θέλετε, το αντικείμενο που συζητούμε σήμερα, αφιέρωσα ώρες πολλές, για να έχω μια πλήρη, καθαρή εικόνα, για να δώσω στο σώμα τη σωστή ερμηνεία των υφισταμένων νομοθεσιών, για να μην υπάρχει παραπληροφόρηση και για να ξέρει το σώμα, όταν τοποθετείται, τι πράγματι ψηφίζει και τι κάνει.

Λέω ευθύς εξαρχής ότι το 1993, όταν ψηφίστηκε ο νόμος 41.1., ήμουν μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων και πρέπει να τον έχω ψηφίσει. Θα έλεγα ότι, αν είχα τη γνώση που έχω σήμερα, θα προβληματιζόμουν σοβαρά να ψηφίσω εκείνη τη νομοθεσία του 1993.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, μετρημένα. Πρόεδρος της επιτροπής εγώ ήμουν τότε. Μην αρχίσεις να μιλάς ενάντια του προέδρου της επιτροπής τότε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι. Για να γίνω αντιληπτός για το τι λέει εκείνος ο νόμος, θα σας πω με δυο λόγια. Ρύθμιζε δύο κατηγορίες. Εκείνους που έκαναν μερική φοίτηση σε εγγεγραμμένες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο και μερική φοίτηση στο εξωτερικό. Έρχονταν με εκείνο το πτυχίο και γίνονταν δάσκαλοι και νηπιαγωγοί. Ήδη υπάρχουν αρκετοί σήμερα στην έδρα με βάση τη νομοθεσία εκείνη. Είναι γεγονός ότι εκείνος ο νόμος παρατάθηκε και έδινε το δικαίωμα και σε όσους θα εγγράφονταν μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 1997-98, με μερική φοίτηση στην Κύπρο και μερική φοίτηση στο εξωτερικό. Αυτοί δηλαδή θα μας έρθουν το 2001, διότι, εφόσον ενεγράφησαν το 1997-98 και διαρκούν τέσσερα χρόνια οι σπουδές, θα

αρχίσουν να μας έρχονται. Άρα κλείνει ουσιαστικά μέχρι το 2001 η ρύθμιση αυτής της κατηγορίας.

Υπάρχει όμως και μια άλλη κατηγορία. Με τον ίδιο νόμο, κάποιοι έκαναν ολική φοίτηση στην Κύπρο σε μη εγγεγραμμένες σχολές. Και τονίζω τη λέξη, διότι εγγεγραμμένες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης άρχισαν να υπάρχουν από το 1991 και μετά. Κάποιοι εξέδιδαν κάποια χαρτιά και τα πανεπιστήμια του εξωτερικού και με ιδιαίτερο ζήλο αυτά του Ηνωμένου Βασιλείου ερχόντουσαν και, ενώ δεν έβλεπαν καν τους φοιτητές στο Λονδίνο, μια και μιλάμε για ολική φοίτηση στην Κύπρο, σε ανύπαρκτες σχολές, εξέδιδαν οι ίδιοι τίτλο σπουδών. Έπαιρναν δηλαδή έναν τίτλο σπουδών καθηγητή ή δασκάλου, ερχόταν το πανεπιστήμιο της Αμερικής ή της Αγγλίας και έλεγε ότι οι εδώ σχολές τους αντιπροσώπευαν. Τα ρυθμίσαμε. Αυτό όμως έπρεπε, κατά την άποψή μου, να ήταν το μέγιστο που μπορούσε να γίνει. Δεν πρέπει να διαφεύγει ποσώς της προσοχής μας ότι κάποιοι, για να γίνουν δάσκαλοι, νηπιαγωγοί, για να μπουν στο Πανεπιστήμιο Κύπρου ή στα ελλαδικά πανεπιστήμια, πρέπει να είναι αριστούχοι. Γίνεται ο ανταγωνισμός μέρα με τη μέρα εξοντωτικός. Οι γονείς τους πληρώνουν χιλιάδες λίρες στα ιδιαίτερα μαθήματα. Με δυο λόγια, μετά από τέσσερα χρόνια φοίτησης στο πανεπιστήμιο, βγαίνει ο ανθός του ανθού πάνω στην έδρα, για να διδάξει, είτε είναι δάσκαλος είτε είναι νηπιαγωγός. Είναι γεγονός επίσης ότι η ιδιωτική τριτοβάθμια εκπαίδευση έπρεπε να τύχει κάποιες αναγνωρίσεις. Γιατί με το νόμο εκείνο του παρελθόντος οι σχολές ήταν απλά εγγεγραμμένες, όχι αναγνωρισμένες. Ήρθε πράγματι μετά από χρόνια συζήτησης και αντιπαράθεσης να υπάρξει αξιολόγηση κάποιων εγγεγραμμένων σχολών. Στις 14 Ιανουαρίου του 2000 ήρθε το σώμα που έκανε την αξιολόγηση, το ΣΕΚΑΠ, και είπε ότι κάποιοι κλάδοι κάποιων σχολών θα αναγνωριστούν.

Τι είναι εκείνο που σήμερα θα ψηφίσετε και το οποίο κρίνουμε δίκαιο και πώς πρέπει να γίνει; Με το νομικό καθεστώς που υπάρχει, ερμηνεύεται ότι για όσους φοίτησαν πριν τις 14 Ιανουαρίου του 2000, εκείνα τα χρόνια, επειδή δεν ήταν αναγνωρισμένες οι σχολές, πάνε χαμένα. Θα έπρεπε να υπολογίζονται τα χρόνια φοίτησης μετά τις 14 Ιανουαρίου. Η επιτροπή Παιδείας της Βουλής ζήτησε τη βοήθεια της εισαγγελίας, γιατί ήταν αδικία, με την έννοια ότι κάποιοι άνθρωποι φοίτησαν σε κάποιους κλάδους που τελικά σήμερα έχουν αξιολογηθεί, κρίθηκαν δηλαδή θετικά, και έτσι εκείνα τα χρόνια θα έπρεπε να αναγνωριστούν. Ο τότε Γενικός Εισαγγελέας είπε ότι δικαιολογείται να πάμε πίσω και να δεχτούμε τα χρόνια από το 1996, τον καιρό δηλαδή που αυτές οι σχολές υπέβαλαν αίτηση για αξιολόγηση. Δηλαδή, από τη στιγμή που έκαναν αίτηση για αξιολόγηση και το πρόγραμμά τους στο τέλος της μέρας, δηλαδή στις 14 Ιανουαρίου του 2000, αξιολογήθηκε θετικά, μπορούμε να πάμε πίσω και να πούμε ότι για όσους φοίτησαν μετά το 1996 σε σχολές που τελικά έχουν αξιολογηθεί και εφόσον τα προγράμματά τους κρίθηκαν παραγωγικά η φοίτηση αυτής της περιόδου θα πρέπει να θεωρηθεί κανονική φοίτηση σε κανονική σχολή. Έχει μεγάλη σημασία, διότι το ΚΥΣΑΤΣ, το οποίο ιδρύσαμε, μόνο αναγνωρισμένων σχολών μπορεί να αξιολογήσει τα πτυχία. Είναι δίκαιο τα χρόνια φοίτησης από το 1996 μέχρι το Γενάρη του 2000 να υπολογίζονται, να μη χαθούνε. Πρέπει να το κάνουμε και με βάση τη νομική συμβουλή που είχαμε από τον τότε Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα. Δε θα υπάρχει νομικό πρόβλημα και δικαιολογείται εκ των περιστάσεων.

Ήρθαν όμως εκ των υστέρων και άλλες προσεγγίσεις, άλλες ιδέες. Αφού θα πάτε ως το 1991, γιατί δεν πηγαίνετε και πιο πίσω που δεν υπήρχαν σχολές; Εκείνο το οποίο έγινε ... Δηλαδή για όσους φοιτούσαν στην Κύπρο -και βρίσκονταν αγγλικά πανεπιστήμια για τους λόγους που γνωρίζετε, γιατί έπαιρναν χιλιάδες λίρες και τους

έδιναν τίτλους- να έρθουμε εμείς με νόμο να αναγνωρίσουμε και να δώσουμε υπόσταση σε πτυχία μιας περιόδου ανύπαρκτων σχολών! Μας λένε «μα, αφού μπορεί να το κάνουν στην Αγγλία ...»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, ξέρετε, θέλω να παρατηρήσω το εξής: Εφόσον είναι ομόφωνη η Βουλή στις θέσεις της, το ποιοι διαφωνούν και πότε θα διαφωνήσουν ... Αφήστε τους να διαφωνήσουν τότε που θα συζητείται η σχετική πρόταση νόμου.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τελειώνω, τελειώνω, τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Πρώτα πρώτα θέλω να τονίσω ότι η μεγάλη σήμερα διαφωνία που υπάρχει μεταξύ του ΚΥΣΑΤΣ και του ΣΕΚΑΠ είναι γιατί δε δέχονται οι σχολές ούτε και το ΣΕΚΑΠ να ελέγχει το ΚΥΣΑΤΣ την ισοτιμία των τίτλων οι οποίοι εκδίδονται από τις ιδιωτικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Με δυο λόγια, αν με νόμο έρθουμε και δώσουμε αναγνώριση, αυτόματα δε θα μπορεί το ΚΥΣΑΤΣ να μπει στο πτυχίο και να πει: «Για να δούμε, πού έκαμες αυτά τα μαθήματα, σε ποια σχολή; Είχε κτίριο, είχε καθηγητές; Υπάρχει;» Βεβαίως, έρχονται και παίρνουν τίτλο από το εξωτερικό. Ναι, αλλά, όταν έρθει ένας τίτλος από το εξωτερικό, το ΚΥΣΑΤΣ έχει το δικαίωμα να πει «για να δούμε την ισοτιμία, το βάρος ...»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, και πάλι θα παρέμβω. Είναι θέμα που αφορά τη σημερινή συνεδρία ή είναι θέμα διαφοράς που έχουν κάποιοι με το ΚΥΣΑΤΣ;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Για να ξέρει αν θα ψηφίσει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατάλαβε η ολομέλεια, διότι, νομίζω, ήσαστε σαφέστατος στις αρχές. Όσο προχωρείτε, επέρχεται σύγχυση.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν υπάρχει σύγχυση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω έχετε καταστήσει ξεκάθαρη τη θέση σας.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι που με διακόπτετε συνέχεια. Είμαι εντός θέματος· αυτό επικαλούμαι. Αυτό πιστεύω, ότι τα πράγματα είναι πακέτο που πηγαίνουν. Για να μπορεί να κάνει μια ρύθμιση η Βουλή, πρέπει να ξέρει και τι υπάρχει πίσω. Τελειώνω όμως, σεβόμενος την επιθυμία σας, λέγοντας ότι το κρίσιμο και το κεφαλαιώδες είναι ότι, αν πάρουν την αναγνώριση από την Κύπρο και όχι από το εξωτερικό, δε θα μπορεί το ΚΥΣΑΤΣ, που είναι ο μεγάλος τους φόβος, να ελέγξει την ισοτιμία. Ενώ, όταν έρχεται ένα πτυχίο του εξωτερικού, έχει το δικαίωμα το ΚΥΣΑΤΣ να πει: «Για να δούμε πού πήγες και σπούδασες, στην τάδε χώρα; Για να δούμε τα προγράμματα. Έχει καθηγητές, δεν έχει;» Και θα δει το βάρος του πτυχίου. Ενώ, αν πάρει την αναγνώριση από την Κύπρο, όπως το θέλουν ... Και μας λένε: «Μα, αφού τα δίνουν τα ξένα πανεπιστήμια, δεν πρέπει στην Κύπρο να δώσουμε αυτή την

ευχέρεια;» Όχι. Η απάντηση είναι γιατί θα παρακάμπτεται ουσιαστικά ο ρόλος του ΚΥΣΑΤΣ στο θέμα της ισοτιμίας.

Εισηγούμαι λοιπόν σήμερα να προχωρήσουμε στην ψήφιση, γιατί είναι μια στοιχειώδης δικαιοσύνη σε μια κατηγορία που πρέπει να δοθεί, αλλά για τα περαιτέρω βήματά της η Βουλή των Αντιπροσώπων πρέπει να το σκεφτεί διπλά, τριπλά και τετραπλά, γιατί πρέπει να μην ξεχνά και όλους τους άλλους, οι οποίοι ιδρώνουν πάρα πάρα πολύ, για να φέρουν ένα πτυχίο κάποιου επιπέδου και να βγουν στην έδρα, είτε είναι καθηγητές είτε είναι δάσκαλοι είτε είναι νηπιαγωγοί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ. Νομίζω δεν πείσατε κανέναν, γιατί ήταν όλοι πεπεισμένοι μαζί σας από την αρχή, αφού είναι ομόφωνη η έκθεση.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα είστε σύντομος. Δε θα μας αναλύσετε και εσείς τι ...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είμαι πάντοτε σύντομος και δεν πρόκειται να αλλάξω σήμερα, κύριε Πρόεδρε. Από τη θέση μου. Παρ' όλον ότι νομίζω ότι γνωρίζω τα θέματα πολύ καλά, ο εκλεκτός μου συνάδελφος παρ' ολίγον να με συγχύσει και να αρχίσω να διερωτώμαι μήπως δεν καταλαβαίνω τίποτα.

Το θέμα, κύριε Πρόεδρε, με δυο λόγια είναι ότι η επιτροπή πήρε την πρωτοβουλία και ομόφωνα εισηγείται στο σώμα για όσους φοιτητές έχουν φοιτήσει σε ιδιωτικά κολέγια από το 1996 μέχρι το 2000 να θεωρείται ότι τα προγράμματα τα οποία έχουν παρακολουθήσει είναι αναγνωρισμένα. Τα υπόλοιπα θέματα τα οποία έθιξε ο συνάδελφος, ο κ. Χατζηγιάννης, δεν είναι του παρόντος. Αυτό που νομίζω ότι είναι του παρόντος και πρέπει να το τονίσω, και κλείνω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι σε τόσο σοβαρά θέματα, κατά την κρίση και του ομιλούντος και πολλών άλλων, δεν είναι σωστό το Υπουργείο Παιδείας να απεκδύεται των ευθυνών του και να αφήνει την επιτροπή Παιδείας να αναλαμβάνει να αντιληφθεί τα θέματα και να εισηγηθεί λύσεις.

Έτσι και επειδή προέκυψε και μια ουσιαστική διαφωνία, η οποία, νομίζω, προκάλεσε και το συνάδελφο να ζητήσει το λόγο και να εκθέσει τις απόψεις του, ζητώ από το βήμα της Βουλής από το Υπουργείο Παιδείας να αναλάβει τις ευθύνες που του αναλογούν και να ασχοληθεί με όλους εκείνους που φοίτησαν σε ιδιωτικά κολέγια πριν από το 1996 και να έρθει με νομοσχέδιο στη Βουλή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Φιλίππου. Αντιλαμβάνομαι ότι έχει γίνει σχετική δήλωση από τον υπουργό ότι θα ρυθμιστεί.

Κύριε Προδρόμου, επειδή από το ΑΚΕΛ δε μίλησε κανένας και βλέπω το συνάδελφο, τον κ. Χατζηγεωργίου, είναι δίκαιο να δώσω σε άλλο κόμμα το λόγο.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ενώ είναι πασιφανές ότι μας έχει καλύψει με την ομιλία του ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας, θα ήθελα και εμείς από την πλευρά της κοινοβουλευτικής μας ομάδας να στηρίξουμε το περιεχόμενο αυτού του νομοσχεδίου. Ταυτόχρονα, να δηλώσω και αυτό που ελέγχθη από το συνάδελφο, τον κ. Φιλίππου, ότι πράγματι το Υπουργείο Παιδείας πρέπει κάποια στιγμή να έρθει με κάποια πρόταση που να αφορά τους φοιτητές που φοίτησαν πριν από το 1996.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ. Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπεται. Εγώ θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι, όταν αυτό το σώμα νομοθέτησε σχετικά με τα ζητήματα της αναγνώρισης, αριθμός βουλευτών, μεταξύ των οποίων ήμουν και εγώ, είχε καταψηφίσει το νόμο και είχε υποστηρίξει ότι επρόκειτο για ένα θεσμικό τέρας. Το απότοκο των προβλημάτων που υπήρχαν από τη σύλληψη ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Του νόμου περί της αναγνώρισης των πτυχίων και του ΚΥΣΑΤΣ, τον οποίο νόμο, κύριε Πρόεδρε ...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν αποκαλούμε το νόμο τέρας.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Το είχαμε πει τότε και απλώς το υπενθυμίζω. Είναι στα πρακτικά, κύριε Φιλίππου.

Μερικά των προβλημάτων, κύριε Πρόεδρε, είναι αυτά τα οποία εμφανίζονται σήμερα και είναι πραγματικά προβλήματα. Όμως το νόμο τον είχε διαμορφώσει η Βουλή τότε και το όλο θεσμικό πλαίσιο σε διαβουλεύσεις που γίνονταν στα πλαίσια της επιτροπής Παιδείας. Εγώ δε βρίσκω ότι το Υπουργείο Παιδείας αποφεύγει τις ευθύνες του, όταν σήμερα δε θέλει να ρυθμίσει τις περιπτώσεις αυτές σπουδαστών, οι οποίοι έχουν δίκαιο, διότι μένουν έξω από τις ρυθμίσεις. Απλώς, θα υπογραμμίσω ότι είναι και άλλοι εκτός από αυτές τις ρυθμίσεις που γίνονται σήμερα. Θα φέρω απλώς το παράδειγμα ότι υπάρχουν πτυχία και τίτλοι τα οποία οι άνθρωποι τα έχουν πάρει με τις ευλογίες, με την προτροπή του κράτους και στη συνέχεια, για λόγους βεβαίως τάξεως και σύμφωνα με τα κριτήρια που έχει υιοθετήσει το ΚΥΣΑΤΣ, δεν αναγνωρίζονται. Μιλούμε για πραγματικές περιπτώσεις. Θα χρειαστεί και εδώ να έρθουμε στη συνέχεια συμπληρωματικά να νομοθετήσουμε και άλλες εξαιρέσεις. Υπάρχουν τέτοια παραδείγματα· δε θέλω να τα αναφέρω στην ολομέλεια.

Απλώς, θέλω να πω ότι το Υπουργείο Παιδείας είχε λόγο να μην έρθει να καλύψει αυτές τις περιπτώσεις, διότι το όλο νομοθετικό πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί αφήνει μοιραία κενά. Επρόκειτο για μια ρύθμιση η οποία έγινε σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή και επομένως ήταν φυσιολογικό να μείνουν κάποιοι πίσω. Και αυτή η ρύθμιση που γίνεται σήμερα θα διορθώσει κάποια προβλήματα. Θα χρειαστούν και

άλλες διορθώσεις. Και εγώ επαναφέρω το θέμα, όχι για να αντιδικήσω με συναδέλφους. Αλλά, επειδή άκουσα τον πρόεδρο της επιτροπής Παιδείας από το βήμα, θέλω να πω ότι εξακολουθεί να υπάρχει μια παρεξήγηση στην κοινή γνώμη. Όταν δίδεται αναγνώριση από το ΣΕΚΑΠ, δεν αντιλαμβάνονται ότι θα χρειαστεί μετά να πάρουν και αντιστοιχία και ισοτιμία από το ΚΥΣΑΤΣ.

Δυστυχώς, έχουμε φτιάξει ένα σύστημα περίπλοκο, το οποίο δημιουργεί μερικές φορές εσφαλμένες εντυπώσεις. Και, εφόσον έχουμε να κάνουμε και με ιδιωτική εκπαίδευση, είναι ευαίσθητο το όλο θέμα και ίσως σε κάποια στιγμή να πρέπει συνολικά να διορθωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι, φυσικά, όσοι και αν διαφώνησαν -του κόμματός μου μη εξαιρουμένου- η Βουλή ψήφισε αυτό το νόμο. Επομένως, ο κ. Προδρόμου είχε τότε και δικαιούται και σήμερα να πει τις επιφυλάξεις του. Είναι και αποτελεί γεγονός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι για μια μεγάλη περίοδο χρόνου λόγω της ανυπαρξίας νομοθετήματος υπάρχει μια μεταβατική περίοδος χρόνου και είναι φυσικό η ρύθμιση της ανωτέρας και ανωτάτης παιδείας να περάσει από διάφορα στάδια. Ανάλογες περιπέτειες είχαν όλες οι χώρες.

Συνεπώς, ας μην αναλώσουμε περισσότερο χρόνο. Γίνεται σήμερα μια ρύθμιση. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει και πρόταση νόμου, η οποία θα συζητηθεί, για να δει τα ενδεχόμενα κενά που άφησε είτε η ρύθμιση του 1993 είτε η σημερινή.

Η κ. Βασιλείου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προηγείται η κ. Βασιλείου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θέλω να σας υπενθυμίσω ότι στην αρχή της συνεδρίας, με δική σας πρόταση, είπαμε να θεωρήσουμε για λόγους επιτάχυνσης, λόγω του ότι είχαμε και την καθυστέρηση, τις ομόφωνες εκθέσεις αναγνωσθείσες ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι όμως και τις ομιλίες επί θέματος αρχής.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Σίγουρα, δε λέω να σταματήσουμε τις ομιλίες. Αλλά από την άλλη, αν θα τις θεωρούμε αναγνωσθείσες και θα κάνουμε και δύο ώρες συζήτηση και από ομοφωνία να οδηγούμαστε σε διαφωνία ... Δε λέω ότι θέλω να σταματήσω κανέναν από το να μιλήσει, αλλά τουλάχιστον, αν αυτό ήταν το πνεύμα το διαδικαστικό, να το ... Εγώ θεωρώ ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη. Επειδή όμως φαίνεται ότι ηγέρθησαν θέματα ...

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Φυσικά, κύριε Πρόεδρε, αυτά πρέπει να λέγονται, προτού καν αρχίσουν οι ομιλίες. Από τη στιγμή που μιλά ένας εκπρόσωπος ενός κόμματος, πρέπει να μιλήσουν όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Βασιλείου, δεν πρόκειται να αποστερήσω από κανέναν το λόγο, από την ώρα που εδόθη και ιδιαίτερα όταν ακούγονται απόψεις που είναι διαφορετικές από κάποιων άλλων.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Εγώ θέλω να επισημάνω δυο πράγματα. Πρώτον, ότι αυτό δεν οφείλεται στο νόμο για το ΚΥΣΑΤΣ. Ο νόμος του ΚΥΣΑΤΣ σωστά ψηφίστηκε. Και νομίζω ότι δεν είναι θέμα μειονεκτήματος αυτού του νόμου. Υπάρχει εδώ ένα πρόβλημα. Εμείς κάναμε μια πρόταση νόμου ως επιτροπή. Ο υπουργός ήρθε στην επιτροπή και ενεθάρρυνε αυτή την κίνηση της επιτροπής μας. Δεν είναι θέμα δηλαδή ότι σωστά το υπουργείο αποφάσισε ότι δεν πρέπει να ασχοληθούμε με αυτούς, που δεν ξέρω εγώ πόσες χιλιάδες είναι από το 1991 μέχρι το 1996. Ήρθε και είπε ότι, «ναι, υπάρχει αυτό το πρόβλημα. Σωστά θα πρέπει να εξισωθούν αυτοί οι απόφοιτοι με εκείνους που πήγαν στο εξωτερικό και πήραν τα πτυχία τους». Άρα πρέπει να ασχοληθούμε σοβαρά με αυτό το θέμα. Και πρέπει, πιστεύω, ο υπουργός να έρθει στην επιτροπή ο ίδιος, να βρούμε κάποια λύση, παρά να γίνεται αυτό το πράγμα μέσω αντιπροσώπων. Εδώ είναι που έγκειται η δυσκολία η οποία προέκυψε, ότι ναι μεν ενεθάρρυνε το υπουργείο από τη μια, αλλά πολύ σωστά ελέγχθη ότι και το υπουργείο θα πρέπει να βοηθήσει στη νομοτεχνική πλευρά της όλης υπόθεσης, για να λυθεί μια και καλά αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Βασιλείου.

Κύριε Χατζηδημητρίου, θέλετε το λόγο;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μια απλή κουβέντα, κύριε Πρόεδρε. Αυτά όλα τα οποία γίνονται είναι μέσα σε ένα πνεύμα δυστυχώς σύγχυσης πάνω στο θέμα της ιδιωτικής ανώτερης εκπαίδευσης και της ίδρυσης του Πανεπιστημίου της Κύπρου. Πάντα υπήρχε μια προσπάθεια άρσης οποιωνδήποτε εμποδίων ή τέλος πάντων διαδικασιών, που θα ήταν δυνατό να τεθεί υπό κρίση η ιδιωτική ανώτερη εκπαίδευση. Υπάρχουν κάποιοι θεσμοί τους οποίους ψηφίσαμε και διατηρούν κάποια επίπεδα. Αν τους καταργήσουμε αυτούς τους θεσμούς που διατηρούν κάποια επίπεδα, είναι ωσάν να πλήττουμε ολόκληρο το οικοδόμημα της ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης. Και στο τέλος πάμε να καταργήσουμε και το πανεπιστήμιο από μια άλλη διαδικασία, πράγμα για το οποίο θα είμαστε ιδιαίτερα ευαίσθητοι.

Σήμερα ψηφίζουμε ένα νομοσχέδιο εξ ανάγκης μέσα στα πλαίσια των αντιφάσεων και των αδυναμιών και αυτό θα πρέπει να το έχουμε υπόψη μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Θεωρώ ότι η συζήτηση έχει λήξει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα με την ψήφιση του υπ' αριθμόν 8 θέματος, που είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσοιρίδης, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Δημήτρης Συλλούρης

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10, 17 και 24 Μαΐου και στις 28 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου και της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελεύθερων Επαγγελματιών, Μελετητών, Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (ΠΟΕΕΜ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, ώστε όλα τα σχέδια, σχεδιαγράμματα, μελέτες, συγγραφές και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή για έκδοση άδειας οικοδομής, να φέρουν την υπογραφή και τον τίτλο του προσώπου που τα ετοίμασε, το οποίο πρέπει να έχει σχετική άδεια άσκησης επαγγέλματος από το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου. Σκοπείται επίσης η εξαίρεση από την πιο πάνω πρόνοια των προσώπων τα οποία ήταν εγγεγραμμένα, κατά την 4η Νοεμβρίου 1993, στα μητρώα του καταργηθέντος περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών Νόμου.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο διευκρινίζεται ότι όλα τα σχέδια, σχεδιαγράμματα, συγγραφές και οποιαδήποτε άλλα έγγραφα, τα οποία υποβάλλονται στις αρμόδιες αρχές με βάση τις πρόνοιες της βασικής νομοθεσίας, πρέπει να φέρουν την υπογραφή και τον τίτλο των προσώπων που τα εκπονούν, ώστε να μπορούν οι αρμόδιες αρχές να αντιμετωπίζουν τυχόν προβλήματα καταλογισμού ευθυνών σε περιπτώσεις αστοχιών.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου. Παράλληλα, οι πρώτοι υποστήριξαν πως θα πρέπει να βελτιωθεί το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε να διευκρινιστεί από ποιο πρόσωπο θα υποβάλλονται τα προβλεπόμενα στη βασική νομοθεσία σχέδια.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, παρ' όλο που συμφώνησαν με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, εισηγήθηκαν να μην μπορούν να υποβάλλουν τα προβλεπόμενα στο νομοσχέδιο σχέδια και μελέτες στην αρμόδια αρχή πρόσωπα τα οποία προηγουμένως ήταν δημόσιοι υπάλληλοι.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΕΕΜ υιοθέτησαν τους σκοπούς του νομοσχεδίου και εισηγήθηκαν την προσθήκη στις διατάξεις του συμπληρωματικής διάταξης που να προβλέπει ότι τα πρόσωπα που εξαιρούνται, κατά την προβλεπόμενη στο νομοσχέδιο ημερομηνία, πρέπει να διατηρούσαν γραφείο και να πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους στο κοινό.

Οι εκπρόσωποι του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου διαφώνησαν με την προτεινόμενη στο νομοσχέδιο εξαίρεση των πιο πάνω αναφερόμενων προσώπων, με την οποία, κατά την άποψή τους, επαναφέρεται ουσιαστικά η καταργηθείσα νομοθεσία που επέτρεπε επικίνδυνες πρακτικές.

Οι εκπρόσωποι του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου υποστήριξαν πως οι πρόνοιες του νομοσχεδίου προκαλούν σύγχυση και επιδέχονται παρερμηνειών αναφορικά με τις αρμοδιότητες κάθε κλάδου, γι' αυτό και εισηγήθηκαν να ανασταλεί η συζήτησή του, για να παραπεμφθεί στο ΕΤΕΚ για περαιτέρω επεξεργασία και να επανέλθει στην επιτροπή σε μεταγενέστερο στάδιο.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου, ο πρόεδρος του ΕΤΕΚ, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς του νομοσχεδίου, εισηγήθηκε στην επιτροπή την επαναδιατύπωση ορισμένων διατάξεών του, την οποία υιοθέτησαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και διαμόρφωσε νομοτεχνικά ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Εσωτερικών στην εισήγηση που υποβλήθηκε από

το ΕΤΕΚ για επαναδιατύπωση του νομοσχεδίου, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, όπως αυτό τελικά έχει διαμορφωθεί, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Αλλά, προτού δώσω το λόγο, να πω ότι ο σκοπός του νόμου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών, ώστε να καθιερωθεί η υποχρέωση όλα τα σχέδια, σχεδιαγράμματα, μελέτες κ.λπ. που υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή για έκδοση άδειας οικοδομής να φέρουν την υπογραφή και τον τίτλο του προσώπου που τα ετοίμασε, το οποίο, επίσης, ως ο νόμος προβλέπει, θα πρέπει να είναι μέλος του ΕΤΕΚ. Από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται στα μητρώα που τηρούνταν με βάση τη νομοθεσία, την παλαιά νομοθεσία περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών, η οποία όμως έχει καταργηθεί. Αυτός είναι ο σκοπός του νόμου.

Κύριε Ηλιάδη, έχετε το λόγο επί θέματος αρχής τώρα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, έχω να παρατηρήσω δύο σημεία, τα οποία προκύπτουν από την έκθεση, και ένα το οποίο δεν αναφέρεται καθόλου.

Το πρώτο είναι ότι οι δύο βασικοί επαγγελματικοί σύλλογοι, και των αρχιτεκτόνων και των πολιτικών μηχανικών, βρίσκονται σε διαφωνία. Οι μεν αρχιτέκτονες διαφωνούν με το περιεχόμενο της ρύθμισης, οι δε πολιτικοί μηχανικοί με το σύλλογό τους υποστηρίζουν ότι το νομοσχέδιο προκαλεί σύγχυση και επιδέχεται παρερμηνείες αναφορικά με τις αρμοδιότητες εκάστου κλάδου.

Αυτό σημαίνει τουλάχιστον ότι είναι ασαφές το νομοσχέδιο και δεν αποδίδει με σαφήνεια τις αρμοδιότητες των μεν και των δε τουλάχιστον, ανεξάρτητα από τη συμφωνία ή τη διαφωνία επί της ουσίας.

Και το τρίτο, οδεύουμε προς την Ευρώπη και όλες οι ρυθμίσεις των επαγγελματιών, όπως και οι υπόλοιπες, οφείλουν να εναρμονίζονται και να συμβαδίζουν με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και σ' αυτή την περίπτωση δε γίνεται καν αναφορά στις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να γνωρίζουμε αν το νομοθέτημα αυτό, που αφορά βασικούς επιστημονικούς και επαγγελματικούς κλάδους σε κάθε κοινωνία, βρίσκεται σε συμφωνία ή σε αντίφαση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Αν, κύριε Πρόεδρε, μου ζητούσατε να τοποθετηθώ σήμερα, προσωπικά ανεπιφύλακτα θα το καταψήφισα. Όμως θα θεωρούσα ότι, σεβόμενοι τα κενά που υπάρχουν, επισημαίνοντας τα κενά που υπάρχουν και σεβόμενοι τις απόψεις εκείνων στους οποίους αναφέρεται το νομοθέτημα, θα ήταν ίσως σοφότερο να αναβληθεί για μια βδομάδα, να εξεταστούν τα θέματα τα οποία θίγονται και εκείνα τα οποία παραλείπονται και να επανέλθει την επόμενη βδομάδα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση... Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχήν να πω ότι όποιος συνάδελφος μιλά για τη δουλειά μιας επιτροπής πρέπει να είναι λίγο πιο προσεκτικός. Όλα τα έχει εξετάσει η επιτροπή και δεν ήταν σωστός ο τρόπος της αναφοράς. Σχεδόν ένα χρόνο...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας δώσω μετά το λόγο, όταν τελειώσει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να κάνετε υπομονή, κύριε Ηλιάδη.

Επί ένα χρόνο συζητούσαμε και είδαμε όλες αυτές τις πτυχές. Γι' αυτό δεν μπορεί αβασάνιστα οποιοσδήποτε συνάδελφος να λέει «δεν εξετάστηκε το ένα, δεν εξετάστηκε το άλλο».

Το δεύτερο που θέλω να πω: Αν η θέση του κ. Ηλιάδη είναι ότι για όλα τα θέματα όπως είναι στην Ευρώπη πρέπει να τα υιοθετούμε, εγώ αναμένω να δω αυτή τη στάση να την τηρεί με συνέπεια για όλα τα θέματα και να ψηφίζει απλώς ό,τι λέει η Ευρώπη.

Το τρίτο που θέλω να πω είναι ότι ναι, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, είναι εναρμονισμένο με την Ευρώπη. Αυτό που μας ζητείται να γίνει μόνο δύο χώρες της Ευρώπης το έχουν. Αλλά δεν είναι η ουσία αυτό το θέμα. Η ουσία, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι είναι ένα θέμα για το οποίο εξαντλήθηκε η συζήτηση στην επιτροπή, η οποία έχει ακούσει όλες αυτές τις απόψεις πάρα πολλές φορές και κατέληξε ομόφωνα εδώ που κατέληξε. Και, όταν δηλώνεται ομοφωνία σε μια επιτροπή, προσωπικά θεωρώ ότι είναι ομοφωνία της κοινοβουλευτικής ομάδας.

Η Βουλή έχει θεσμοθετήσει και έχει διορίσει, έχει με θεσμό εγκαθιδρύσει ένα επιμελητήριο, για να είναι ο σύμβουλος της. Στο επιμελητήριο εκπροσωπούνται όλοι οι κλάδοι και το επιμελητήριο, το ΕΤΕΚ δηλαδή, επέμενε με εμμονή σ' αυτή τη λύση. Αυτή ήταν η γνώμη του. Όλοι οι άλλοι φορείς -ο κ. Ηλιάδης αναφέρθηκε σε δύο- όλοι οι άλλοι συμφωνούν με τη λύση. Εγώ δε λέω ότι είναι η ιδανική, αλλά δεν ξέρω ποια νομοθεσία κάναμε κατά ιδανικό τρόπο.

Εν πάση περιπτώσει, πιστεύω ότι ορθά η επιτροπή έχει αποφασίσει και εισηγείται αυτό που εισηγείται. Επί της ουσίας δε βλέπω κανένα λόγο για αναβολή. Αν μια κοινοβουλευτική ομάδα επιμένει να ζητήσει αυτό που είθισται, δηλαδή την πρακτική που έχει αυτή η Βουλή να ζητά αναβολή, θα συμφωνήσουμε μόνο για λόγους πρακτικής, γιατί επί της ουσίας δε βλέπω τίποτα το οποίο μπορεί να αλλάξει ή να γίνει, κύριε Πρόεδρε. Και δε μιλούμε για μια βδομάδα αναβολή· μιλούμε να πάμε Οκτώβριο. Και θέλω να υπενθυμίσω ότι όλοι αυτοί οι κλάδοι καταπίεσαν την επιτροπή να ψηφίσει πριν κλείσει η Βουλή, διότι εμποδίζεται χωρίς αυτή τη νομοθεσία η εφαρμογή του γενικότερου νόμου περί Οδών και Οικοδομών. Φανταστείτε αν τον Οκτώβριο τώρα έλθει ένας άλλος επαγγελματικός κλάδος και διαφωνεί. Θα πάμε για άλλη αναβολή;

Ευχαριστώ πολύ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού θέματος οφείλω μια απάντηση. Παρακαλώ, επιτρέψτε μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θεωρείτε ότι υπήρξε, παρά το γεγονός ότι δε διέκρινα οτιδήποτε, έχετε το λόγο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ελέχθη από τον κ. Κατσουρίδη ότι ο κ. Ηλιάδης πρέπει να είναι πιο προσεκτικός. Με συγχωρείτε! Όλοι οι βουλευτές, κύριε Πρόεδρε, που δε συμμετέχουμε στις οικείες επιτροπές λαμβάνουμε γνώση και οφείλουμε να μελετούμε τα νομοθέτηματα και τις εκθέσεις της επιτροπής. Εγώ αναφέρθηκα στο νομοθέτημα και στο περιεχόμενο της έκθεσης. Εγώ είδα τι λέγεται στην έκθεση. Δε λέγεται πουθενά ούτε αν είναι εναρμονισμένο ούτε αν δεν είναι εναρμονισμένο και επεσήμανα αυτό το κενό. Άρα, πού είναι η έλλειψη προσοχής; Εγώ είπα ότι υπάρχουν τρεις επιστημονικοί σύλλογοι. Από τους τρεις οι δύο διαφωνούν, ο ένας κάθετα και ο άλλος λέει ότι προκαλεί σύγχυση το νομοθέτημα. Τέταρτον, το ΕΤΕΚ εκπροσωπεί όλους, ναι, αλλά εκείνοι στους οποίους αναφέρεται το νομοθέτημα διαφωνούν. Ποιους εκπροσωπεί τότε; Ποιους; Εκείνους που δεν αναφέρονται; Είναι δύο επιστημονικοί κλάδοι. Και...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη!

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

... μπορεί να είναι... Εγώ συμφωνώ με τον κ. Κατσουρίδη ότι δε σημαίνει ότι ό,τι λέει η Ευρώπη εμείς τυφλά πρέπει να το αντιγράψουμε. Με την ίδια λογική, όμως, λέω ότι το ΕΤΕΚ έχει τη γνώμη του και δε σημαίνει σε κάθε περίπτωση πως ό,τι λέει το ΕΤΕΚ πρέπει να το αντιγράψουμε. Δεν είμαστε οι φορείς που αποτυπώνουν τη βούληση. Αν συμφωνούμε, ναι, αν διαφωνούμε, όχι και ουδείς αλάνθαστος, περιλαμβανομένου και του ΕΤΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για να αντιληφθώ, ο λόγος που ζητήσατε την τυχόν αναβολή είναι για να δείτε αν υπάρχει αντίφαση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Και όχι μόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, με συγχωρείτε! Όταν έχουμε ομόφωνες εκθέσεις ενώπιόν μας, αντιλαμβάνομαι, όπως ορθά ελέχθη, ότι οι κοινοβουλευτικές ομάδες έχουν τοποθετηθεί, διαφορετικά θα είναι ομόφωνες εν διαφωνία. Οπότε, ορθό είναι εξ αρχής να δηλώνεται ότι υπάρχουν διαφωνίες κ.λπ. Ζητήσατε ή εγείρατε κάποιο θέμα: «Κύριοι, να ελεγχθεί μέχρι την ερχόμενη βδομάδα κατά πόσο αυτά τα οποία

ομοφώνως αποφασίσαμε είναι εν πλήρη συναρτήσει με τα εν Ευρώπη ισχύοντα». Έτσι είναι.

Ο κ. Δημητρίου. Θα σας δώσω το λόγο αμέσως μετά, κύριε Πιπτοκοπίτη.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αχρείαστα, νομίζω, έχει γίνει η συζήτηση σχεδόν επί της ουσίας του θέματος. Αν ο συνάδελφος, ο κ. Ηλιάδης, ήθελε να ζητήσει αναβολή, για να μελετήσει η κοινοβουλευτική του ομάδα καλύτερα το θέμα, τότε σίγουρα, με βάση την πρακτική που εφαρμόζαμε, θα λέγαμε «δε χάθηκε ο κόσμος». Όμως, ο κ. Ηλιάδης τοποθετήθηκε επί της ουσίας εκ προοιμίου και είπε: «Εγώ είμαι εναντίον».

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, σύμφωνα. Εκείνο το οποίο ακριβώς έθιξε και τον πρόεδρο της επιτροπής Εσωτερικών είναι περίπου ότι η επιτροπή με την έκθεσή της αφήνει ορισμένα θέματα, πτυχές που δεν έχει καλύψει και ο πρόεδρος της επιτροπής...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Η έκθεση, κύριε συνάδελφε, όχι η επιτροπή.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σύμφωνα, εντάξει, η έκθεση. Ο πρόεδρος της επιτροπής συμπλήρωσε, όμως, και είπε: «Καλύψαμε όλες τις πτυχές». Και επομένως το αίτημα για αναβολή δεν τίθεται πάνω στη βάση του ότι «θέλω χρόνο, για να μελετήσω κάποιες πτυχές άλλες», δεδομένης και της τοποθέτησης του κ. Ηλιάδη, ούτε ετέθη και πάνω στη βάση του ότι «ως κοινοβουλευτική ομάδα είναι που ζητούμε αυτή την αναβολή», αλλά ετέθη ατομικά, και ακριβώς ξεφεύγει λίγο από την πρακτική που έχουμε κατά καιρούς ορίσει. Γι' αυτό, νομίζω να το θέσετε σε ψηφοφορία, να τελειώνει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας μια εισήγηση συμβιβαστική, αν γίνεται αποδεκτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί της διαδικασίας. Δε θα μπειτε σε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι. Επί της διαδικασίας.

Αν δεσμευόμαστε ότι την επόμενη Πέμπτη θα ψηφίσουμε, ανεξάρτητα αν η επιτροπή Εσωτερικών συνέρχεται την Τετάρτη... και παρακαλώ να δεσμευτούμε ότι κανένας δε θα το χρησιμοποιήσει ως επιχείρημα, ότι καθυστερημένα, αν ενδεχόμενα

υπάρξει συμπληρωματική έκθεση... δεν έχω ένσταση την Τετάρτη να είναι ένα από τα θέματα της επιτροπής και να ψηφίσουμε την άλλη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ήταν πάρα πολύ δίκαιη η εισήγηση του κ. Κατσουρίδη.

Κύριε Πιττοκοπίτη, έχετε το λόγο.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο και είναι για το εξής: Φαίνεται μας διαφεύγουν κάποια πράγματα. Το 1997 τροποποιήθηκε η νομοθεσία και καταργήθηκε ο νόμος περί Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων μέσω της επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Αυτό το οποίο γίνεται τώρα με αυτό το νομοσχέδιο ήταν υποχρεωτικά να γίνει και δεν τους έδωσε απολύτως ούτε δίνει σε κανέναν τίποτε, αλλά διατηρεί εκείνο το οποίο είχαν...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Νίκο, μπαίνεις στην ουσία όμως.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ε, ναι, αλλά όλοι μπήκατε στην ουσία! Πέραν αυτού... Ε, άλλοι μπήκατε στην ουσία, ναι! Είναι κάποια πράγματα όμως τα οποία πρέπει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριοι συνάδελφοι!

Κύριε Πιττοκοπίτη, δε θα σας διακόψω. Έχετε το δικαίωμα να μπείτε και επί της ουσίας.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Λέγω ότι ήταν υποχρεωτικά να γίνει αυτή η τροποποίηση και πολύ σωστά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι στις ομιλίες επί θέματος αρχής, κύριε Συλλούρη, και γι' αυτό...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

... και πολύ σωστά είπε ο πρόεδρος της επιτροπής ότι για πολύ καιρό αυτό το νομοσχέδιο πήγαινε και ερχόταν και μάλιστα αποφάσισαν να το ξαναδούν οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι και να επανέλθουν -τουλάχιστον έτσι εμείς ήμαστε ενημερωμένοι στην κοινοβουλευτική μας ομάδα και τοποθετηθήκαμε θετικά.

Αλλά θέλω να πω και τούτο, ειλικρινά, που είναι ο κυριότερος λόγος που ζήτησα το λόγο, κύριε Πρόεδρε: Σ' αυτό το σώμα ακούω πάντοτε ωραία πράγματα, που είναι συνθήματα: «Έτσι είναι στην Ευρώπη». Ε, πουθενά δεν υπάρχει αυτό το πράγμα στην Ευρώπη, όπως και το ΕΤΕΚ, εκτός από την Ελλάδα και τη Γιουγκοσλαβία, δεν υπάρχει σε καμιά άλλη χώρα! Επομένως, αν κάποτε θέλουμε να στηρίξουμε κάποιες θέσεις με επιχειρήματα, ας μη βρίσκουμε καταφύγιο στην Ευρώπη -«έτσι είναι στην Ευρώπη, έτσι είναι στην Ευρώπη»- γιατί έν' το εύκολο. Ποιος έν' που ξέρει για Ευρώπη; Μιαν τζαι είπαν το, σημαίνει έτσι ένι. Ε, έννεν έτσι, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι!

Εμείς, εν πάση περιπτώσει, συμφωνούμε μόνο για την πρακτική που ακολουθείται από αυτό το σώμα, που, όποιος συνάδελφος ή κοινοβουλευτική ομάδα ζητήσει αναβολή, εμείς συγκατατιθέμεθα, αλλά η θέση μας ήταν και θα παραμείνει η ίδια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον μπορούμε να μιλήσουμε επί της ουσίας και επί της διαδικασίας ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, αν θα μείνει, περιμένετε ...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ δε θα μιλήσω ούτε για την ουσία ούτε για τη διαδικασία. Νιώθω, όμως, την υποχρέωση να μιλήσω όχι υπέρ των αρχιτεκτόνων ούτε υπέρ των πολιτικών μηχανικών αλλά υπέρ της Βουλής. Θέλω να πω ότι αυτό που συμβαίνει σήμερα, ανεξάρτητα της ουσίας, είναι ότι μεταφέρουμε μία διαφορά, η οποία έπρεπε να συζητείται στους κόλπους του ΕΤΕΚ, μέσα στη Βουλή για συνδικαλιστικούς λόγους. Αυτή είναι η ξεκάθαρη θέση μου και ας κακοφανιστούν και οι αρχιτέκτονες και οι πολιτικοί μηχανικοί.

Με δική μου πρωτοβουλία και μετά από παράκληση και της επιτροπής ζήτησα συνεδρίαση στο ΕΤΕΚ, για να δουν μαζί το θέμα. Αντ' αυτού τώρα ερχόμαστε και λέμε και ιστορίες και κατά πόσον είναι αρμοδιότητα του ΕΤΕΚ και ούτω καθεξής. Επιτέλους κάποιους θεσμούς που κάποιοι, οι ίδιοι που τους αμφισβητούν σήμερα, πάλεψαν για να γίνουν, μας πίεσαν για να κάνουμε ΕΤΕΚ, πρέπει να τους σέβονται. Εάν θέλουν να αλλάξουν οτιδήποτε μέσα στο ΕΤΕΚ, να πάνε να το αλλάξουν μέσα στο ΕΤΕΚ. Αλλά δεν είναι σωστό οι βουλευτές και η Βουλή ολόκληρη να πέφτουν σ' αυτό, κατά την άποψή μου, το λάθος.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κι εγώ μισή κουβέντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Συμφωνώ απόλυτα με το συνάδελφο, τον Συλλούρη, και μία επιπρόσθετη κουβέντα: Κύριο καθήκον αυτής της Βουλής δεν είναι η ρύθμιση των επαγγελματικών διαφορών ή των συμφερόντων επαγγελματικών ομάδων. Ενίοτε είναι και αυτό, αλλά το βασικό μας είναι το δημόσιο συμφέρον. Εμείς είναι τον κόσμο που θέλουμε να καλύψουμε και να προστατέψουμε με τη συγκεκριμένη νομοθεσία και η επιτροπή Εσωτερικών έκρινε ότι με αυτό τον τρόπο προστατεύει και τον κόσμο και κάποια συμφέροντα προσπαθεί να ισοζυγίσει. Αυτή είναι η όλη υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι έληξε το θέμα από πλευράς συζήτησης. Νομίζω ότι μετά την εισήγηση του προέδρου της επιτροπής Εσωτερικών, όπως έγινε, εάν και εφόσον γίνεται, όπως έγινε, αποδεκτή, μπορεί να αναβληθεί και νομίζω ότι είναι δίκαιο ότι όλοι ... και ακόμα και ο κ. Ηλιάδης, που ήγειρε το θέμα, είτε για την επόμενη Πέμπτη και δεν ήγειρε θέμα επ' αόριστον αναβολής.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δε διαφωνώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό το υπερτονίζω, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Αυτή είναι και η δική μου πρόταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίωτα. Λοιπόν, με βάση τα όσα ελέχθησαν, υπάρχει ένσταση όπως αναβληθεί για την επόμενη Πέμπτη η ψήφιση ή η διαφοροποίηση του παρόντος νομοσχεδίου;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Αναβάλλεται για την επόμενη Πέμπτη κάτω από τους όρους που έχουν διατυπωθεί.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 10 και τιτλοφορείται «Ο περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική Ευθύνη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα. Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το κοινοτικό κεκτημένο, σε ό,τι αφορά τη ρύθμιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την ελαττωματικότητα ορισμένων προϊόντων.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική Ευθύνη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Ανδρέας Χρίστου

Νίκος Κλεάνθους

Δώρος Χριστοδουλίδης

Στάθης Κιτής

Γιώργος Λιλλήκας

Δημήτρης Συλλούρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Ηλίας Μυριάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού

Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα ελαττωματικά προϊόντα (αστική ευθύνη), ώστε η Κυπριακή Δημοκρατία να εναρμονιστεί με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τα άρθρα 1 και 2 της Οδηγίας 1999/34ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις σκοπείται η ένταξη στο πεδίο εφαρμογής του βασικού νόμου και των πρωτογενών προϊόντων, δηλαδή των γεωργικών προϊόντων και των προϊόντων κυνηγίου, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό ομοιογένεια στη ρύθμιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την ελαττωματικότητα των προϊόντων αυτών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ως ημερομηνία έναρξης ισχύος των προτεινόμενων τροποποιήσεων καθορίζεται η 4η Δεκεμβρίου 2000, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 2 της πιο πάνω οδηγίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ουδείς και προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική Ευθύνη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στα υπ' αριθμόν 11 και 12 θέματα, που είναι «Ο περί Εμπορευμάτων και Υπηρεσιών (Κανονισμός και Έλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί της Αναγραφής της Τιμής Πώλησης και της Μοναδιαίας Τιμής των Προϊόντων που Προσφέρονται στους Καταναλωτές Νόμος του 2000». Για τα θέματα αυτά υπάρχει κοινή έκθεση και είναι μάλιστα και ομόφωνη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι εναρμονιστικά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλά σας λέω ότι είναι ένα εναρμονιστικό νομοσχέδιο, όπως ορθά ακούω από το βουλευτή κ. Συλλούρη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Εμπορευμάτων και Υπηρεσιών (Κανονισμός και Έλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί της Αναγραφής της Τιμής Πώλησης και της Μοναδιαίας Τιμής των Προϊόντων που Προσφέρονται στους Καταναλωτές Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Νίκος Κλεάνθους	Δώρος Χριστοδουλίδης
Στάθης Κιπτής	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρέας Φιλίππου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε τα υπό αναφορά νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του πρώτου προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα Εμπορεύματα και Υπηρεσίες (Κανονισμός και Έλεγχος) για την κατάργηση του άρθρου 14(Α) αυτού το οποίο ρυθμίζει την έκθεση της τιμής στα εμπορεύματα. Η κατάργηση του άρθρου αυτού προβλέπεται να ισχύσει από τις 24 Μαρτίου 2001, ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε εφαρμογή το δεύτερο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το οποίο ρυθμίζει πλήρως και σε λεπτομέρεια το όλο θέμα της αναγραφής τιμής πώλησης στα προϊόντα.

Σκοπός του δεύτερου προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο σε σχέση με την προστασία του καταναλωτή και ειδικότερα με την Οδηγία 98/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των καταναλωτών όσον αφορά την αναγραφή των τιμών των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές. Η εν λόγω οδηγία αποτελεί δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο.

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο εισάγεται νομοθεσία με την οποία επιβάλλεται η υποχρέωση σε οποιοδήποτε έμπορο προσφέρει προϊόντα σε καταναλωτές να διασφαλίζει ότι σ' αυτά αναγράφεται η τιμή πώλησης και η μοναδιαία τιμή του προϊόντος, εκτός από τις περιπτώσεις που εξαιρούνται ρητά στο νόμο. Παράλληλα περιλαμβάνει πρόνοιες για την καλύτερη εφαρμογή της βασικής αυτής υποχρέωσης του εμπόρου, καθώς και για ποινές σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις και των δύο υπό συζήτηση νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Εάν δεν υπάρχει, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 11 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση του άρθρου 14Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορευμάτων και Υπηρεσιών (Κανονισμός και Έλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 12 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Παράρτημα. Άρθρο 2.

Εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Αναγραφή της τιμής πώλησης του προϊόντος. Άρθρο 4.

Αναγραφή της μοναδιαίας τιμής του προϊόντος. Άρθρο 5.

Αναγραφή της μοναδιαίας τιμής στις διαφημίσεις και καταλόγους. Άρθρο 6.

Τρόπος ένδειξης των τιμών. Άρθρο 7.

Αναγραφή μοναδιαίας τιμής του στραγγισμένου καθαρού βάρους του προϊόντος. Άρθρο 8.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 9.

Εξουσίες λειτουργιών της εντεταλμένης υπηρεσίας. Άρθρο 10.

Παρακώλυση λειτουργού εντεταλμένης υπηρεσίας. Άρθρο 11.

Κανονισμοί. Άρθρο 12.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 13 μαζί με το παράρτημα εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 13 μαζί με το παράρτημα εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αναγραφής της Τιμής Πώλησης και της Μοναδιαίας Τιμής των Προϊόντων που Προσφέρονται στους Καταναλωτές Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα. Η επικύρωση της πιο πάνω σύμβασης έχει σκοπό να ενισχύσει τη διεθνή προσπάθεια για την καταπολέμηση των προβλημάτων που δημιουργεί η διαφθορά -φαίνεται ότι είναι παγκόσμιο φαινόμενο- με την καθιέρωση κοινής ποινικής πολιτικής από τις συμβαλλόμενες χώρες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Ανδρέας Χρίστου

Νίκος Κλεάνθους

Δώρος Χριστοδουλίδης

Στάθης Κιπτής

Γιώργος Λιλλήκας

Δημήτρης Συλλούρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Ανδρέας Φιλίππου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς που συνομολογήθηκε στις 27 Ιανουαρίου 1999. Η υπογραφή της πιο πάνω σύμβασης από την Κυπριακή Δημοκρατία αποφασίστηκε με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 51.424 και ημερομηνία 22-23 Μαρτίου 2000. Η πιο πάνω σύμβαση συνομολογήθηκε από ειδική πολυθεματική επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης που συστάθηκε από μέλη των κρατών μελών, για να μελετήσει το πρόβλημα της διαφθοράς. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Κύπρος διαδραμάτισε ενεργό ρόλο ως προς τη διαμόρφωση του κειμένου της σύμβασης με εκπρόσωπο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Η πιο πάνω σύμβαση στοχεύει στην ενίσχυση της διεθνούς προσπάθειας για την καταπολέμηση των προβλημάτων που δημιουργεί η διαφθορά με την καθιέρωση κοινής ποινικής πολιτικής στις συμβαλλόμενες χώρες.

Το κυρωτικό νομοσχέδιο, πέρα από την κύρωση της σύμβασης, περιλαμβάνει πρόνοιες που καθιστούν δυνατή και διευκολύνουν την εφαρμογή της στην πράξη, ενώ γίνεται πρόβλεψη για τη διαφύλαξη των προνομίων και των δικαιωμάτων ασυλιών που προβλέπονται από το Σύνταγμα της Δημοκρατίας.

Η επιψηφίση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αντιλαμβάνομαι ότι έχουν τοποθετηθεί στην επιτροπή τα θέματα αρχής. Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 2.

Κύρωση. Άρθρο 3.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 4.

Ασυλίες. Άρθρο 5.

Δικαιοδοσία. Άρθρο 6.

Αδικήματα δυνάμει του άρθρου 4 του παρόντος νόμου και ταυτόχρονα γενεσιουργά αδικήματα για σκοπούς εφαρμογής του Νόμου 61(Ι) του 1996. Άρθρο 7.

Κανονισμοί. Άρθρο 8.

Κεντρική αρχή. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 9 μαζί με τον πίνακα, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 9 μαζί με τον πίνακα, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ, εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και η σύμβαση κυρούται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση και πάλι είναι ομόφωνη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και θεωρείται αναγνωσθείσα. Είναι εναρμονιστικό νομοσχέδιο.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Ανδρέας Χρίστου

Νίκος Κλεάνθους

Δώρος Χριστοδουλίδης

Στάθης Κιτής

Γιώργος Λιλλήκας

Δημήτρης Συλλούρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Ανδρέας Φιλίππου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2000. Στη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν

εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα ζώα (επιστημονικά πειράματα) με στόχο την εναρμόνισή της με το δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την κοινοτική οδηγία 86/609/ΕΟΚ. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η εναρμόνιση με το μεγαλύτερο μέρος της οδηγίας αυτής έχει ήδη γίνει με την υιοθέτηση της βασικής νομοθεσίας και των σχετικών κανονισμών που έχουν πρόσφατα εγκριθεί και που αφορούν την προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς και άλλους επιστημονικούς σκοπούς.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο προστίθενται στον κατάλογο των ζώων, τα οποία μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να χρησιμοποιούνται ως πειραματόζωα, όλα τα είδη άγριας πανίδας που απειλούνται με εξαφάνιση και τα οποία τυγχάνουν προστασίας με βάση τη Σύμβαση περί του Διεθνούς Εμπορίου Εξαφανιζόμενων Ειδών Άγριας Πανίδας και Χλωρίδας. Επίσης εισάγεται πρόνοια για την επιλογή της πιο ανώδυνης για τα ζώα πειραματικής μεθόδου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερωτώ εάν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Ουδείς θέλει να ομιλήσει για τα ζώα. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο. Κατ' αυτό τον τρόπο προστατεύονται και τα ζώα.

Τα υπ' αριθμόν 15 και 16 θέματα δεν είναι έτοιμα. Προχωρούμε στα υπ' αριθμόν 17 έως 21 θέματα για τα οποία υπάρχει κοινή ομόφωνη έκθεση, η οποία θεωρείται αναγνωσθείσα. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έκδοση και Αναγνώριση Πιστοποιητικών και Ναυτική Εκπαίδευση) Νόμος του 2000», «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ασφαλής Επάνδρωση, Ώρες Εργασίας και Τήρηση Φυλακής) Νόμος του 2000», «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ποινική και Πειθαρχική Ευθύνη των Ναυτικών, Αναστολή ή Ακύρωση Πιστοποιητικών) Νόμος του 2000», «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ιατρική Εξέταση Ναυτικών και Έκδοση Πιστοποιητικών) Νόμος του 2000», «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Απογραφή των Ναυτικών και Μητρώο Ναυτικής Απογραφής) Νόμος του 2000». Πρόκειται περί εναρμονιστικών νομοθεσιών.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο παράρτημα που επισυνάπτεται

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Στάθης Κιπτής	Λία Γεωργιάδη
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληρίδη	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας κ. Αλέκος Μαρκίδης, εκπρόσωπος του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των προτεινόμενων νόμων είναι η πλήρης συμμόρφωση της Κύπρου με τη Διεθνή Σύμβαση για τα Πρότυπα Εκπαίδευσης, Έκδοσης Πιστοποιητικών και Τήρησης Φυλακών των Ναυτικών (STCW) του 1978, που έχει ήδη κυρωθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία με τους Νόμους 8/85 και 1(III)/98, καθώς και η συμμόρφωση της με τις κοινοτικές οδηγίες 94/58 και 98/35. Η σύμβαση, η οποία εισάγεται εν μέρει στο κοινοτικό κεκτημένο μέσω των πιο πάνω κοινοτικών οδηγιών, αποσκοπεί στην καθιέρωση διεθνώς αποδεκτών ελάχιστων επιπέδων εκπαίδευσης των ναυτικών και στον εφοδιασμό τους με πιστοποιητικά, ώστε να ασκούν σωστά τα καθήκοντά τους και έτσι να μειωθούν τα ναυτικά ατυχήματα, τα περισσότερα από τα οποία οφείλονται

σε ανθρώπινα σφάλματα. Τα υπό συζήτηση νομοσχέδια προχωρούν στην αναθεώρηση της ισχύουσας νομοθεσίας και καταργούν τις νομοθετικές πρόνοιες που αντίκεινται τόσο στις διατάξεις της σύμβασης όσο και στις διατάξεις των οδηγιών.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τα πιστοποιητικά ναυτικής ικανότητας και άλλα πιστοποιητικά ή έγγραφα εκπαίδευσης των ναυτικών, όπως οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία έκδοσης και αναγνώρισής τους και οι ελάχιστες υποχρεωτικές απαιτήσεις για τη χορήγησή τους, καθώς και θέματα που αφορούν το ελάχιστο επίπεδο εκπαίδευσης των ναυτικών.

Το δεύτερο νομοσχέδιο αποσκοπεί στη ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την ασφαλή επάνδρωση των πλοίων, την οργανική σύνθεση του πληρώματος και τις ώρες εργασίας και ανάπαυσης των ναυτικών, καθώς και σχετικά με την τήρηση φυλακής και τις απαιτούμενες προς τούτο ρυθμίσεις. Περαιτέρω, περιλαμβάνει πρόνοιες σχετικά τόσο με τις εξουσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας ως κράτους λιμένα, και ιδιαίτερα την εξουσία της για επιθεώρηση και έλεγχο των αλλοδαπών πλοίων που βρίσκονται μέσα στα χωρικά ύδατά της, όσο και με τις εξουσίες της αρμόδιας αρχής για την επιθεώρηση πλοίων, την κράτηση και την απαγόρευση του απόπλου και την επιβολή διοικητικών και ποινικών κυρώσεων.

Με το τρίτο νομοσχέδιο ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την ευθύνη των ναυτικών για πράξεις ή παραλείψεις κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους που θέτουν σε κίνδυνο το πλοίο ή την ανθρώπινη ζωή.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο αυτό καθορίζονται δύο είδη αδικημάτων: α) Τα ναυτικά ποινικά αδικήματα, καθώς και οι ποινές που αυτά επισύρουν και β) τα ναυτικά πειθαρχικά αδικήματα και οι αντίστοιχες πειθαρχικές ποινές. Πρόσθετα, γίνεται αναφορά στη συγκρότηση και τη σύνθεση των πειθαρχικών οργάνων που είναι αρμόδια για την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας επί των ναυτικών, στον τρόπο άσκησης της πειθαρχικής δίωξης και στην ενώπιον των πειθαρχικών οργάνων διαδικασία, στην επιβολή πειθαρχικών ποινών και στο δικαίωμα προσφυγής κατά των αποφάσεων των πειθαρχικών οργάνων. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στο Πειθαρχικό Συμβούλιο Εμπορικού Ναυτικού, που είναι το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο για να επιλαμβάνεται των πλέον σοβαρών πειθαρχικών αδικημάτων, καθώς και στις κυρώσεις που μπορούν να επιβληθούν από το Πειθαρχικό Συμβούλιο σε περίπτωση καταδίκης ναυτικού, που συνίστανται στην προσωρινή ή οριστική στέρηση του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος.

Το τέταρτο νομοσχέδιο στοχεύει στη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν την ιατρική εξέταση των ναυτικών και την έκδοση πιστοποιητικών σχετικά με τη σωματική και πνευματική τους ικανότητα για θαλάσσια υπηρεσία, ρύθμιση που επιβάλλεται, πέρα από την προαναφερθείσα σύμβαση, και από την ήδη κυρωθείσα Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ελάχιστα Επίπεδα) υπ' αριθμόν 147 του 1976.

Σκοπός του πέμπτου και τελευταίου νομοσχεδίου είναι η ρύθμιση θεμάτων που αναφέρονται στην απογραφή των ναυτικών που υπηρετούν σε κυπριακά πλοία, καθώς και στην τήρηση Μητρώου Ναυτικής Απογραφής.

Στο στάδιο της εξέτασης των πιο πάνω νομοσχεδίων, από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων υποβλήθηκαν ερωτήματα και ζητήθηκαν διευκρινίσεις και/ή απόψεις από τη Νομική Υπηρεσία σε σχέση με ορισμένα θέματα που αφορούσαν κυρίως την περαιτέρω σύγκλιση των νομοσχεδίων με τις κοινοτικές οδηγίες.

Ως αποτέλεσμα των εισηγήσεων της επιτροπής αλλά και για σκοπούς διόρθωσης και βελτίωσής τους, έγινε επεξεργασία των κειμένων των υπό συζήτηση νομοσχεδίων σε συνεργασία με την εκτελεστική εξουσία και το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, υπό το φως των πιο πάνω και συμφωνώντας με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έκδοση και Αναγνώριση Πιστοποιητικών και Ναυτική Εκπαίδευση) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ασφαλής Επάνδρωση, Ωρες Εργασίας και Τήρηση Φυλακής) Νόμος του 2000.
3. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ποινική και Πειθαρχική Ευθύνη των Ναυτικών, Αναστολή ή Ακύρωση Πιστοποιητικών) Νόμος του 2000.
4. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ιατρική Εξέταση Ναυτικών και Έκδοση Πιστοποιητικών) Νόμος του 2000.
5. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Απογραφή των Ναυτικών και Μητρώο Ναυτικής Απογραφής) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής για το υπ' αριθμόν 17 νομοσχέδιο;

Δεν υπάρχει. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έκταση εφαρμογής. Άρθρο 3.

Ερμηνεία. Άρθρο 4.

Αξιωματικοί. Άρθρο 5.

Πιστοποιητικά ναυτικής ικανότητας. Άρθρο 6.

Κατ' εξαίρεσιν άδεια. Άρθρο 7.

Διάκριση πιστοποιητικών. Άρθρο 8.

Πιστοποιητικά κλάδου προσωπικού καταστρώματος. Άρθρο 9.

Πιστοποιητικά κλάδου προσωπικού μηχανής. Άρθρο 10.

Πιστοποιητικά εκτελέσεως φυλακής κατώτερου πληρώματος. Άρθρο 11.

Πιστοποιητικό πλοιάρχου. Άρθρο 12.

Πιστοποιητικό υποπλοιάρχου. Άρθρο 13.

Πιστοποιητικό αξιωματικού υπεύθυνου φυλακής ναυσιπλοΐας. Άρθρο 14.

- Πιστοποιητικό πρώτου μηχανικού. Άρθρο 15.
- Πιστοποιητικό δεύτερου μηχανικού. Άρθρο 16.
- Πιστοποιητικό αξιωματικού υπεύθυνου φυλακής μηχανοστασίου. Άρθρο 17.
- Πιστοποιητικό μελών πληρώματος που αποτελούν μέρος φυλακής ναυσιπλοΐας. Άρθρο 18.
- Πιστοποιητικό πληρώματος που αποτελεί μέρος φυλακής σε επανδρωμένο μηχανοστάσιο ή έχει οριστεί να εκτελεί καθήκοντα σε περιοδικά μη επανδρωμένο μηχανοστάσιο. Άρθρο 19.
- Προσωπικό ραδιοεπικοινωνιών. Άρθρο 20.
- Προσωπικό δεξαμενόπλοιων. Άρθρο 21.
- Πιστοποιητικό RO-RO επιβατηγών. Άρθρο 22.
- Προσωπικό επιβατηγών. Άρθρο 23.
- Αποδεικτικό έγγραφο εκπαίδευσης εξοικείωσης. Άρθρο 24.
- Πιστοποιητικό αποδεικτικό έγγραφο βασικής εκπαίδευσης ασφάλειας. Άρθρο 25.
- Πιστοποιητικό χειριστή σκάφους επιβίωσης ή λέμβου διάσωσης. Άρθρο 26.
- Πιστοποιητικό χειριστή ταχυπλόου λέμβου διάσωσης. Άρθρο 27.
- Πιστοποιητικό ή αποδεικτικό έγγραφο εκπαίδευσης προχωρημένου επιπέδου αντιμετώπισης πυρκαγιών. Άρθρο 28.
- Πιστοποιητικό ή αποδεικτικό έγγραφο εκπαίδευσης για παροχή ιατρικών πρώτων βοηθειών σε πλοίο. Άρθρο 29.
- Πιστοποιητικό ή αποδεικτικό έγγραφο εκπαίδευσης για παροχή ιατρικής μέριμνας σε πλοίο. Άρθρο 30.
- Προϋποθέσεις για τη χορήγηση πιστοποιητικών ή αποδεικτικών εγγράφων. Άρθρο 31.
- Υπολογισμός πλεονάζοντος χρόνου. Άρθρο 32.
- Απόδειξη θαλάσσιας υπηρεσίας. Άρθρο 33.
- Έλεγχος προσόντων. Άρθρο 34.
- Ποινικό αδίκημα περί την έκδοση ή προσκόμιση ψευδούς πιστοποιητικού ή εγγράφου. Άρθρο 35.
- Έκδοση και τύπος πιστοποιητικών και αποδεικτικών εγγράφων. Άρθρο 36.
- Ισχύς πιστοποιητικών και θεωρήσεων πιστοποιητικών. Άρθρο 37.
- Μητρώο πιστοποιητικών και αποδεικτικών εγγράφων εκπαίδευσης. Άρθρο 38.
- Απώλεια ή φθορά πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων. Άρθρο 39.
- Θεώρηση πιστοποιητικών. Άρθρο 40.
- Επανακύρωση και επέκταση της ισχύος πιστοποιητικών. Άρθρο 41.

Απόρριψη της αιτήσεως προς έκδοση ή επανακύρωση πιστοποιητικού. Άρθρο 42.

Απόκτηση πιστοποιητικού από κατόχους πιστοποιητικού ξένης χώρας. Άρθρο 43.

Προσωπικό πλοίων που λειτουργούν αποκλειστικά σε εσωτερικά ύδατα ή μέσα ή πλησίον προστασιμένων υδάτων ή περιοχών, όπου εφαρμόζονται κανονισμοί λιμένα. Άρθρο 44.

Αναγνώριση πιστοποιητικών άλλου μέρους. Άρθρο 45.

Εποπτεία ναυτικής εκπαίδευσης. Άρθρο 46.

Αναγνώριση σχολής ναυτικής εκπαίδευσης. Άρθρο 47.

Επιθεώρηση σχολών ναυτικής εκπαίδευσης. Άρθρο 48.

Έλεγχος εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Άρθρο 49.

Περιοδική αξιολόγηση. Άρθρο 50.

Έλεγχος και επιθεώρηση πλοίων άλλων χωρών. Άρθρο 51.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 52.

Καταργήσεις. Άρθρο 53.

Επιφυλάξεις. Άρθρο 54.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 54 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 54 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έκδοση και Αναγνώριση Πιστοποιητικών και Ναυτική Εκπαίδευση) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 18 θέμα. Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Καθορισμός πλόων. Άρθρο 3.

Καθορισμός πλόων. Άρθρο 4.

Έκταση εφαρμογής. Άρθρο 5.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 6.

Έκταση εφαρμογής του Μέρους II. Άρθρο 7.

Υποχρεώσεις εταιρειών και άλλων, σχετικά με πιστοποιητικά και αποδεικτικά έγγραφα εκπαίδευσης των ναυτικών. Άρθρο 8.

Τήρηση αρχείου. Άρθρο 9.

Εξοικείωση ναυτικών με τα συγκεκριμένα καθήκοντά τους. Άρθρο 10.

Οδηγίες εταιρείας προς τον πλοίαρχο. Άρθρο 11.

Εξοικείωση σε τεχνικές ατομικής επιβίωσης. Άρθρο 12.

Αποτελεσματικός συντονισμός σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Άρθρο 13.

Κοινή γλώσσα. Άρθρο 14.

Επάνδρωση σύμφωνα με την οργανική σύνθεση του πλοίου. Πρώτο παράρτημα. Άρθρο 15.

Κατάσταση διαιρέσεως και εγκαταλείψεως πλοίου. Άρθρο 16.

Πιστοποιητικά ναυτικής ικανότητας προσωπικού καταστρώματος και προσωπικού ραδιοεπικοινωνιών. Άρθρο 17.

Πιστοποιητικό χειριστή σκάφους επιβίωσης ή λέμβου διάσωσης. Άρθρο 18.

Πιστοποιητικό ή αποδεικτικό έγγραφο εκπαίδευσης προχωρημένου επιπέδου. Άρθρο 19.

Πιστοποιητικό ιατρικής εξετάσεως. Άρθρο 20.

Ραδιοτηλεγραφετές. Άρθρο 21.

Ιατρός. Άρθρο 22.

Μάγειρας. Άρθρο 23.

Πιστοποιητικό ασφαλούς επάνδρωσης. Άρθρο 24.

Έκταση εφαρμογής Μέρους III. Άρθρο 25.

Γενική υποχρέωση εταιρείας και πλοίαρχου. Άρθρο 26.

Σύστημα τήρησης φυλακών και ώρες ανάπαυσης. Άρθρο 27.

Πίνακας ρυθμίσεως φυλακών. Άρθρο 28.

Αρχείο ωρών εργασίας. Άρθρο 29.

Εξαιρέσεις σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Άρθρο 30.

Ρυθμίσεις τήρησης φυλακής. Άρθρο 31.

Ρυθμίσεις τήρησης φυλακής σε λιμένα. Άρθρο 32.

Ρυθμίσεις τήρησης φυλακής σε λιμένα σε πλοία που μεταφέρουν επικίνδυνο φορτίο. Άρθρο 33.

Οργανική σύνθεση κυπριακών μη θαλασσοπλοούντων πλοίων και αλιευτικών σκαφών. Δεύτερο παράρτημα. Άρθρο 34.

Πιστοποιητικό ασφαλούς επάνδρωσης. Άρθρο 35.

Επιθεώρηση και έλεγχος αλλοδαπών. Άρθρο 36.

Επιθεώρηση και απαγόρευση απόπλου. Άρθρο 37.

Εξουσία αρμόδιας αρχής προς κράτηση του πλοίου και απαγόρευση απόπλου. Άρθρο 38.

Κυρώσεις. Άρθρο 39.

Λήψη δικαστικών μέτρων προς είσπραξη της, κατά το άρθρο 39, χρηματικής ποινής. Άρθρο 40.

Χρηματική ποινή, επιβάρυνση επί του πλοίου. Άρθρο 41.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 42.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 43.

Καταργήσεις. Άρθρο 44.

Επιφύλαξη. Άρθρο 45.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 45 μαζί με τα παραρτήματα εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 45 μαζί με τα παραρτήματα εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ασφαλής Επάνδρωση, Ώρες Εργασίας και Τήρηση Φυλακής) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 19 θέμα. Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έκταση εφαρμογής. Άρθρο 3.

Πράξεις και παραλείψεις του πλοιάρχου ή του πληρώματος που θέτουν σε κίνδυνο το πλοίο ή ανθρώπινη ζωή. Άρθρο 4.

Απουσία από το πλοίο. Άρθρο 5.

Εγκατάλειψη κινδυνεύοντος πλοίου. Άρθρο 6.

Ανυπακοή. Άρθρο 7.

Εξύβριση ή απειλή κατά ανωτέρου. Άρθρο 8.

Επίθεση κατά ανωτέρου. Άρθρο 9.

Ρύπανση της θάλασσας. Άρθρο 10.

Κατάχρηση εξουσίας. Άρθρο 11.

Παράλειψη πλοιάρχου περί τη διεύθυνση του πλοίου. Άρθρο 12.

Απείθεια πλοιάρχου ή ναυτικού. Άρθρο 13.

Παραβάσεις πλοιάρχου σε ώρα κινδύνου. Άρθρο 14.

Παράνομη εκτροπή πορείας. Άρθρο 15.

Παράλειψη περί την τήρηση φυλακής. Άρθρο 16.

Εγκατάλειψη ασθενών στην αλλοδαπή. Άρθρο 17.

Φυγάδευση. Άρθρο 18.

Μέθη. Άρθρο 19.

Παράβαση υπηρεσιακών υποχρεώσεων του πλοιάρχου. Άρθρο 20.

Ναυτολόγηση χωρίς κατάλληλα πιστοποιητικά. Άρθρο 21.

Ναυτολόγηση με απατηλά μέσα. Άρθρο 22.

Έννοια ναυτικού. Άρθρο 23.

Ναυτικά πειθαρχικά αδικήματα. Άρθρο 24.

Πειθαρχικές ποινές. Άρθρο 25.

Προσωρινή στέρηση του δικαιώματος προς άσκηση του ναυτικού επαγγέλματος. Άρθρο 26.

Οριστική στέρηση του δικαιώματος προς άσκηση του ναυτικού επαγγέλματος. Άρθρο 27.

Αναστολή ισχύος ή ακύρωση πιστοποιητικών. Άρθρο 28.

Μετατροπή ποινής προσωρινής στέρησης του δικαιώματος προς άσκηση του ναυτικού επαγγέλματος. Άρθρο 29.

Παραγραφή πειθαρχικών αδικημάτων. Άρθρο 30.

Πειθαρχικά όργανα. Άρθρο 31.

Επιβολή πειθαρχικών ποινών. Άρθρο 32.

Πειθαρχική δίωξη. Άρθρο 33.

- Προσφυγή κατά πειθαρχικών αποφάσεων. Άρθρο 34.
Κλήση προς απολογία. Άρθρο 35.
Αποφάσεις πειθαρχικών οργάνων. Άρθρο 36.
Πρόστιμο. Άρθρο 37.
Συγκρότηση πειθαρχικού συμβουλίου. Άρθρο 38.
Σύνθεση πειθαρχικού συμβουλίου. Άρθρο 39.
Αναπληρωματικά μέλη πειθαρχικού συμβουλίου. Άρθρο 40.
Θητεία. Άρθρο 41.
Δήλωση κωλύματος και εξαίρεση μελών. Άρθρο 42.
Εξέταση καταγγελιών. Άρθρο 43.
Εξουσίες ερευνώντος λειτουργού. Άρθρο 44.
Κλήση προς απολογία. Άρθρο 45.
Ακρόαση της υπόθεσης. Άρθρο 46.
Διαδικασία λήψεως αποφάσεων. Άρθρο 47.
Γραμματεία πειθαρχικού συμβουλίου. Άρθρο 48.
Συνήγορος. Άρθρο 49.
Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 50.
Προσωρινή αφαίρεση βιβλιαρίου, αναστολή ισχύος πιστοποιητικού. Άρθρο
51.
Οριστική αφαίρεση βιβλιαρίου, ακύρωση πιστοποιητικού. Άρθρο 52.
Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 53.
Ενημέρωση της χώρας εκδόσεως του πιστοποιητικού. Άρθρο 54.
Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 55.
Καταργήσεις. Άρθρο 56.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 56 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 56 εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ποινική και Πειθαρχική Ευθύνη των Ναυτικών, Αναστολή ή Ακύρωση Πιστοποιητικών) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο.

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 20 θέμα. Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έκταση εφαρμογής. Άρθρο 3.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 4.

Απαγόρευση εργοδότησης χωρίς έγκυρο πιστοποιητικό. Άρθρο 5.

Ευθύνη εταιρείας. Άρθρο 6.

Επιφυλάξεις. Άρθρο 7.

Επείγουσες περιπτώσεις. Άρθρο 8.

Εξαιρέσεις από τις διατάξεις του Μέρους II. Άρθρο 9.

Έκδοση πιστοποιητικού. Άρθρο 10.

Καθορισμός ιατρικών προτύπων. Άρθρο 11.

Κατάρτιση και δημοσίευση καταλόγου εγκεκριμένων ιατρών. Άρθρο 12.

Χρονική ισχύς πιστοποιητικού. Άρθρο 13.

Αναστολή ή ανάκληση πιστοποιητικού. Άρθρο 14.

Αίτηση για επανεξέταση. Άρθρο 15.

Απώλεια πιστοποιητικού. Άρθρο 16.

Αρχείο πιστοποιητικών. Άρθρο 17.

Αναγνώριση πιστοποιητικών τρίτων χωρών. Άρθρο 18.

Επιθεώρηση και απαγόρευση απόπλου. Άρθρο 19.

Εξουσία αρμόδιας αρχής προς κράτηση κυπριακού πλοίου και απαγόρευση του απόπλου. Άρθρο 20.

Εξουσία αρμόδιας αρχής προς επιθεώρηση και κράτηση αλλοδαπού πλοίου. Άρθρο 21.

Παραβάσεις και κυρώσεις. Άρθρο 22.

Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 23.

Λήψη δικαστικών μέτρων προς είσπραξη της, κατά το άρθρο 21, χρηματικής ποινής. Άρθρο 24.

Χρηματική ποινή, επιβάρυνση επί του πλοίου. Άρθρο 25.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 26.

Κατάργηση ορισμένων διατάξεων. Άρθρο 27.

Κατοχύρωση πιστοποιητικού που εκδόθηκε δυνάμει καταργούμενης διάταξης.
Άρθρο 28.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 28 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 28 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ιατρική Εξέταση Ναυτικών και Έκδοση Πιστοποιητικών) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 21 θέμα. Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έκταση εφαρμογής. Άρθρο 3.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 4.

Μητρώο Ναυτικής Απογραφής. Άρθρο 5.

Προσόντα προς απογραφή. Άρθρο 6.

Στοιχεία καταχωριζόμενα στο μητρώο. Άρθρο 7.

Αριθμός μητρώου. Άρθρο 8.

Ατομικός φάκελος απογραφής. Άρθρο 9.

Βιβλιάριο ταυτότητας και ναυτικής υπηρεσίας ναυτικού. Άρθρο 10.

Τύπος και περιεχόμενο βιβλιαρίου. Άρθρο 11.

Αντικατάσταση σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς. Άρθρο 12.

Έκδοση νέου βιβλιαρίου. Άρθρο 13.

Εκτύπωση και διάθεση βιβλαρίων. Άρθρο 14.

Αίτηση προς έκδοση βιβλιαρίου και απαιτούμενα δικαιολογητικά. Άρθρο 15.

Άρνηση της αρμόδιας αρχής προς έκδοση βιβλιαρίου. Άρθρο 16.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 17.

Κατάργηση. Άρθρο 18.

Επιφύλαξη. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 19 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 19 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Απογραφή των Ναυτικών και Μητρώο Ναυτικής Απογραφής) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα υπ' αριθμόν 22 και 23 θέματα, που είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2000», επίσης υπάρχει κοινή έκθεση που είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα. Σκοπός είναι η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, σε ό,τι αφορά την υποχρέωση εγκατάστασης και χρήσης συσκευών περιορισμού της ταχύτητας σε συγκεκριμένες κατηγορίες μηχανοκινήτων βαρέων οχημάτων μεταφοράς εμπορευμάτων.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Ανδρέας Χρίστου

Νίκος Κλεάνθους

Δώρος Χριστοδουλίδης

Στάθης Κιπτής

Γιώργος Λιλλήκας

Δημήτρης Συλλούρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Ανδρέας Φιλίππου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου και των πιο πάνω κανονισμών, κλήθηκε και παρέστη ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών είναι η εναρμόνιση με το δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την οδηγία 92/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία προβλέπει την εγκατάσταση και τη χρήση συσκευών περιορισμού της ταχύτητας σε συγκεκριμένες κατηγορίες μηχανοκίνητων οχημάτων που κυκλοφορούν μέσα στα κράτη μέλη, ώστε να περιορίζεται η μέγιστη ταχύτητα που τα οχήματα αυτά μπορούν να αναπτύσσουν.

Με την υιοθέτηση της υποχρέωσης για τοποθέτηση συσκευών περιορισμού της ταχύτητας εξασφαλίζεται υψηλότερο επίπεδο οδικής ασφάλειας αλλά και η προστασία του περιβάλλοντος λόγω μειωμένης κατανάλωσης ενέργειας.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα μηχανοκίνητα οχήματα και την τροχαία κίνηση, ώστε να παραχωρηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο η εξουσία να προβεί στην έκδοση κανονισμών με τους οποίους θα ρυθμίζεται η εγκατάσταση, η λειτουργία και ο έλεγχος των συσκευών περιορισμού της ταχύτητας σε μηχανοκίνητα οχήματα συγκεκριμένων κατηγοριών.

Παράλληλα, παρέχεται στον έφορο η εξουσιοδότηση για την έκδοση διαταγμάτων που θα καθορίζουν τις προδιαγραφές που θα πρέπει να πληρούν οι συσκευές περιορισμού της ταχύτητας, καθώς και τη μέγιστη ταχύτητα κυκλοφορίας των οχημάτων που προορίζονται αποκλειστικά για τη μεταφορά επικίνδυνων φορτίων.

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 της προαναφερόμενης βασικής νομοθεσίας, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τα μηχανοκίνητα οχήματα και την τροχαία κίνηση με την προσθήκη σε αυτούς νέων διατάξεων με τις οποίες καθίσταται υποχρεωτική η εγκατάσταση συσκευών περιορισμού της μέγιστης ταχύτητας στα βαρέα οχήματα μεταφοράς εμπορευμάτων και στα λεωφορεία και ρυθμίζεται η μέγιστη ταχύτητα την οποία θα μπορούν τα συγκεκριμένα αυτά οχήματα να αναπτύσσουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο και την έγκρισή τους αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε με τη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο. Το ερώτημα που τίθεται τώρα είναι κατά πόσον υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών.

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα. Σκοπός των κανονισμών είναι η εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, σ' ό,τι αφορά τον καθορισμό των ελάχιστων προδιαγραφών για την υποχρεωτική σήμανση ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Ανδρέας Χρίστου

Νίκος Κλεάνθους

Δώρος Χριστοδουλίδης

Στάθης Κιπτής

Γιώργος Λιλλήκας

Δημήτρης Συλλούρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Ανδρέας Φιλίππου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 της βασικής νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία, σκοπεύεται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την οδηγία 92/58/ΕΟΚ που προβλέπει τις ελάχιστες προδιαγραφές για την υποχρεωτική σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας στην εργασία.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη σήμανση που πρέπει να υπάρχει στους χώρους εργασίας, όταν οι κίνδυνοι δεν μπορούν να αποφευχθούν ή να μειωθούν ικανοποιητικά με άλλα προληπτικά μέτρα. Η εν λόγω σήμανση αναφέρεται αναλυτικά σε ορισμένα αντικείμενα, δραστηριότητες ή καταστάσεις και στις αντίστοιχες προδιαγραφές που πρέπει να φέρουν οι ενδείξεις ή οι οδηγίες σχετικά με την ασφάλεια των εργαζομένων ανάλογα με την περίπτωση (πινακίδες, χρώματα, φωτεινά ή ηχητικά σήματα, προφορικές ανακοινώσεις ή σημάνσεις, χειρονομίες).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μάλιστα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτά που περνούμε σήμερα μας δείχνουν πόσο βοηθά την ποιότητα ζωής του Κυπρίου πηγαίνοντας προς την Ευρώπη. Συνεπώς, η Ευρώπη δεν είναι μόνο φορολογίες και αυξήσεις του ΦΠΑ, αλλά βοηθά και το μέσο πολίτη. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ρότσα. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα είναι «Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα. Σκοπός είναι και πάλι η εναρμόνιση σ' ό,τι αφορά ανεκτά όρια

απόκλισης μεταξύ των δραστικών ουσιών που δηλώνονται από τους κατασκευαστές γεωργικών φαρμάκων και εκείνων που διαπιστώνονται από το γεωργικό χημικό κατόπιν πρώτου ελέγχου.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Νίκος Κλεάνθους	Δώρος Χριστοδουλίδης
Στάθης Κιπτής	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρέας Φιλίππου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2000. Στη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 20 της βασικής νομοθεσίας για τα γεωργικά φάρμακα, σκοπείται η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών κανονισμών για την πλήρη εναρμόνισή τους με το κοινοτικό κекτημένο. Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται:

Η εναρμόνιση των πιο πάνω βασικών κανονισμών με την κοινοτική οδηγία 94/43/ΕΚ του Συμβουλίου, αναφορικά με τα ανεκτά όρια απόκλισης μεταξύ των δραστικών ουσιών που δηλώνονται από τους κατασκευαστές γεωργικών φαρμάκων και εκείνων που διαπιστώνονται από το γεωργικό χημικό κατόπιν πρώτου ελέγχου· και η εναρμόνιση των βασικών κανονισμών με την κοινοτική οδηγία 78/631/ΕΟΚ του Συμβουλίου και ειδικότερα με το σύστημα που καθορίζει τις κατηγορίες τοξικότητας των γεωργικών φαρμάκων και τα σύμβολα διάκρισής τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, εκτός από τον κ. Ρότσα που θέλει να επαναλάβει τα ίδια, όπως και προηγουμένως;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι «Οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Δελτία Ταυτότητας Επιθεωρητών Πλοίων και Εποπτών Πλοίων) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα. Και πάλι θα πρέπει να κάνω αναφορά ότι είναι εναρμονιστικοί κανονισμοί, σε ό,τι αφορά τη δημιουργία κοινού υποδείγματος ταυτότητας των επιθεωρητών που πραγματοποιούν επιθεωρήσεις στα πλοία.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Δελτία Ταυτότητας Επιθεωρητών Πλοίων και Εποπτών Πλοίων) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Νίκος Κλεάνθους	Δώρος Χριστοδουλίδης
Στάθης Κιττής	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρέας Φιλίππου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 75 του περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Νηολόγησις, Πλεύσις και Υποθήκευσις Πλοίων) Νόμου, σκοπεύεται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την οδηγία 96/40/ΕΚ, αναφορικά με τη δημιουργία κοινού υποδείγματος για το δελτίο ταυτότητας των επιθεωρητών που πραγματοποιούν επιθεωρήσεις λιμένων στα πλαίσια του ελέγχου του κράτους.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί περιέχουν διατάξεις που αναφέρονται στο περιεχόμενο των δελτίων ταυτότητας, στο όνομα της εκδίδουσας αρχής, στον τόπο έκδοσης, στη διάρκεια ισχύος και στη γλώσσα στην οποία εκδίδονται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 27 θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι έτοιμο γι' αυτό προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 28 θέμα, που είναι « Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη, κύριοι συνάδελφοι, και στόχος και σκοπός τους είναι η αντικατάσταση των κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία των γηροκομείων με νέους εκσυγχρονισμένους και βελτιωμένους κανονισμούς, που στοχεύουν στην καλύτερη ποιότητα ζωής και ευημερία των ηλικιωμένων.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιαννάκης Θωμά

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Παρισινός

Ανδρέας Φιλίππου

Στέλιος Γερασίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε πολλές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 21ης Οκτωβρίου 1999 και 29ης Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ευημερίας Ηλικιωμένων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Στεγών Ευημερίας, καθώς και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 10(1) του περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμου, σκοπεύεται η αναθεώρηση των υφιστάμενων κανονισμών, ώστε αφενός να καλυφθούν τα κενά και οι αδυναμίες που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή τους και αφετέρου να αναβαθμιστεί το επίπεδο των προσφερόμενων από τις στέγες υπηρεσιών.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Τα απαιτούμενα προσόντα του προσωπικού της στέγης.

Ο τύπος της αίτησης για την εγγραφή στέγης.

Ο έλεγχος της καταλληλότητας των υποστατικών της, καθώς και η απαιτούμενη επίπλωση και εξοπλισμός.

Η αναλογία χώρου για κάθε ένοικο της στέγης, καθώς και το επίπεδο των υπηρεσιών και διευκολύνσεων που παρέχονται στους ενοίκους.

Η αναλογία του προσωπικού στέγης σε σχέση προς τον αριθμό των ενοίκων.

Η σύνθεση του συμβουλευτικού σώματος.

Σύμφωνα με τη διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, η αναθεώρηση των υφιστάμενων κανονισμών κρίθηκε αναγκαία έπειτα από τη διαπίστωση ορισμένων κενών και αδυναμιών, ιδιαίτερα όσον αφορά τα προσόντα και τα καθήκοντα του προσωπικού των στεγών, τα κτίρια και τον εξοπλισμό τους, καθώς και την αναλογία χώρων και προσωπικού σε σχέση προς τους ενοίκους, αλλά και γενικότερα της ανάγκης για αναβάθμιση των προσφερόμενων προς τους ηλικιωμένους υπηρεσιών έπειτα από επιθεωρήσεις των αρμόδιων λειτουργιών αλλά και έπειτα από σχετικό αίτημα διάφορων φορέων και του κοινού.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ευημερίας Ηλικιωμένων συμφώνησαν με τους προτεινόμενους κανονισμούς, που στοχεύουν στην αναβάθμιση των προσφερόμενων προς τους ηλικιωμένους υπηρεσιών, παράλληλα όμως υπέβαλαν κάποιες εισηγήσεις για τροποποίησή τους.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Στεγών Ευγηρίας, παρ' όλο που, όπως ανέφεραν, δεν ενίστανται στη βελτίωση τόσο των συνθηκών διαβίωσης των ηλικιωμένων όσο και της ποιότητας των υπηρεσιών των στεγών, εντούτοις υποστήριξαν πως η φιλοσοφία των προτεινόμενων κανονισμών δεν πρέπει να απέχει από τη σημερινή πραγματικότητα, γι' αυτό και υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποίησή τους. Όπως υποστήριξαν οι ίδιοι, με τους προτεινόμενους κανονισμούς αναμένεται ότι θα προκληθούν διάφορα προβλήματα, ιδιαίτερα όσον αφορά τις κτιριακές αναπροσαρμογές πολλών στεγών που ήδη λειτουργούν και τη στελέχωσή τους με το προβλεπόμενο προσωπικό για την κάλυψη των αναγκών τους, καθώς και προβλήματα που σχετίζονται με την αύξηση του κόστους λειτουργίας τους, με αποτέλεσμα αρκετές από αυτές να υποχρεωθούν να την τερματίσουν.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή υιοθέτησαν τους σκοπούς των προτεινόμενων κανονισμών, ενώ παράλληλα υπέβαλαν κάποιες επιμέρους εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων προνοιών τους που αφορούν το προσωπικό των στεγών.

Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω κανονισμών, η επιτροπή μελέτησε επίσης πρόταση νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις με τίτλο «Ο περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», σκοπός της οποίας είναι η υποχρεωτική εγκατάσταση στις στέγες συστήματος κλιματισμού με στόχο τη δημιουργία ικανοποιητικότερων συνθηκών διαβίωσης για τους ηλικιωμένους.

Η διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας εξέφρασε τις επιφυλάξεις της για την υπό αναφορά πρόταση νόμου και ειδικότερα για το αν θα πρέπει να καταστεί υποχρεωτική η εγκατάσταση στις στέγες συστήματος κλιματισμού λόγω των διάφορων προβλημάτων υγείας που αντιμετωπίζουν οι ηλικιωμένοι, γι' αυτό και στους προτεινόμενους κανονισμούς, όπως ανέφερε, καθορίζεται ότι η εγκατάσταση στις στέγες συσκευών κλιματισμού είναι δυνατή με εξαίρεση το χώρο κοινής ανάπαυσης, όπου είναι υποχρεωτική.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Στεγών Ευγηρίας υιοθέτησαν τη θέση της διευθύντριας των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στο θέμα της εγκατάστασης συστήματος κλιματισμού υποστηρίζοντας ότι με την υιοθέτηση των διατάξεων της υπό αναφορά πρότασης νόμου θα αυξηθούν τα έξοδα λειτουργίας των στεγών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με βάση όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και με γνώμονα την ανάγκη για αναβάθμιση των προσφερόμενων από τις στέγες υπηρεσιών, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι για την προσαρμογή των στεγών στις διατάξεις τους παρέχεται χρονική περίοδος πέντε χρόνων, η οποία κρίνεται ικανοποιητική.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, αφού επέφερε στους υπό συζήτηση κανονισμούς ορισμένες τροποποιήσεις που αποβλέπουν στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ηλικιωμένων, συμπεριλαμβανομένης και της υποχρέωσης για την εγκατάσταση στις στέγες συστήματος κλιματισμού, όπως αυτή προβλέπεται στη σχετική πρόταση νόμου του βουλευτή κ. Γιώργου Λιλλήκα, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 29 και 30 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία και έτσι προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 31, που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Αγροτική Ανάπτυξη -Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων- Άρθρο 26.881 του Προϋπολογισμού του 2000».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Αγροτική Ανάπτυξη - Άρθρο 26.881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Νίκος Μουσιούτσας	Αβραάμ Αντωνίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Τάκης Χατζηδημητρίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2000, μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών με ημερομηνία 16 Ιουνίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους

£584.837 από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών και Άρθρο 26.881 του προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά το «Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών».

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, καμιά δαπάνη δε διενεργείται από το σχετικό άρθρο, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τη σχετική επιστολή, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίων συνολικού ύψους £584.837 για την εκτέλεση διάφορων έργων που θα προωθηθούν μέσα στα πλαίσια του πιο πάνω σχεδίου. Ο σχετικός κατάλογος στον οποίο εμφανίζεται η κατανομή των κονδυλίων κατά κοινότητα και κατά επαρχία επισυνάπτεται ως Παράρτημα Α.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των σχετικών κονδυλίων για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως Παράρτημα Β.

Παράρτημα Α

16.07.3.26.881 Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης Ορεινών και Άλλων Χωριών - Εγκριμένη πρόνοια για το 2000 £1.200.000 - Αναπτύξεως							
A/A	α.α	Κοινότητα	Ολική δαπάνη £	Συνεισφ. Κυβέρν. £	Συνεισφ. Χωριού £	ΕΠΑΡΧΙΑ	Λεπτομέρειες
1		Άχνα	44.000	33.000	11.000	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	Διαμόρφωση/εξωραϊσμός πάρκου και τοποθέτηση παιχνιδιών
2		Λιοπέτρι	18.000	10.800	7.200	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	Αναδιαμόρφωση ισογείου του κοιν. συμβουλίου
3		Αβδελλερό	10.000	9.000	1.000	ΛΑΡΝΑΚΑ	Επιδιόρθωση δημ. σχ.
4		Αγ. Θεόδωρος	4.000	2.800	1.200	ΛΑΡΝΑΚΑ	Συνέχιση εργ. κατασκευής τοίχου αντιστήριξης απέναντι από το δημ. σχ.

6	3	Αγκλεισιίδες	2.000	1.600	400	ΛΑΡΝΑΚΑ	Πλακόστρωση χώρου και κατασκευή στεγάστρου πλησίον κοιν. γηπέδου
7		Βαβατσινιά	600	540	60	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κατασκευή και τοποθέτηση κιγκλιδώματος σε δρόμο στο χωριό
8	1	Βαβατσινιά	6.000	5.400	600	ΛΑΡΝΑΚΑ	Διαμόρφωση χώρου γύρω από την κοινοτική πηγή
9	2	Καλαβασός	4.000	3.200	800	ΛΑΡΝΑΚΑ	Δημιουργία αναβαθμίδων για προστασία από κατολίσθηση βράχων
10	4	Κάτω Δρυς	5.000	4.500	500	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κατασκευή πετρόχτιστου τοίχου πλησίον εκκλησίας
11	6	Κίτι	5.000	3.000	2.000	ΛΑΡΝΑΚΑ	Συμπλήρωση εργασιών διαμόρφωσης χώρου κοιν. ιατρείου
12		Κίτι	5.000	3.000	2.000	ΛΑΡΝΑΚΑ	Βελτιώσεις στα κοινοτικά κτίρια
13		Κόρνος	4.000	2.800	1.200	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κάγκελο, ασφαλτος και βελτιώσεις πάνω από το γεφύρι
14		Λειβάδια	4.700	2.820	1.880	ΛΑΡΝΑΚΑ	Αντικατάσταση του παροχευτικού αγωγού της κτηνοτροφικής περιοχής
15		Μαζωτός	2.500	1.750	750	ΛΑΡΝΑΚΑ	Βελτιώσεις χώρων για χρήση χώρων στάθμευσης κ.τ.λ.

16		Μελίνη	3.700	3.330	370	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κατασκευή τοίχου αντιστήριξης στο κοιμητήριο
17		Μελίνη	4.000	3.600	400	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κατασκευή/διάνοιξη αποχετευτικών αυλακιών για διοχέτευση νερών βροχής
18		Ξυλοτύμπου	5.000	3.000	2.000	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κατεδαφίσεις και τοίχοι αντιστήριξης στο χώρο ανέγερσης μνημείου
19		Ξυλοφάγου	2.000	1.200	800	ΛΑΡΝΑΚΑ	Επίλυση πλημμυρικού προβλήματος
20		Οδοού	600	540	60	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κατασκευή και τοποθέτηση κιγκλιδώματος σε δρόμο στο χωριό
21		Ορά	4.000	3.600	400	ΛΑΡΝΑΚΑ	Ανακατασκευή πετρόκτιστου τοίχου του μνημείου του ήρωα Π. Κυπριανού
22		Ορμήδεια	3.000	1.800	1.200	ΛΑΡΝΑΚΑ	Επανακατασκευή καταστραφέντων πεζοδρομίων γύρω από το μνημείο
23		Ορμήδεια	3.000	1.800	1.200	ΛΑΡΝΑΚΑ	Βελτιώσεις στο κοινοτικό ιατρείο
24		Περβόλια	5.000	3.000	2.000	ΛΑΡΝΑΚΑ	Βελτιώσεις στο περιτοιχίσμα για την αυλή της εκκλησίας της Αγ. Ειρήνης
25		Περβόλια	5.000	3.000	2.000	ΛΑΡΝΑΚΑ	Διαμόρφωση σκάλας για προσπέλαση προς παραλία

26		Σκαρίνου	6.000	5.400	600	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κατασκευή αποχετευτικού ομβρίων νερών
27		Τερσεφάνου	7.500	6.000	1.500	ΛΑΡΝΑΚΑ	Συνέχιση εργ. εξωραϊσμού χώρου πλησίον της εκκ. Αγ. Γεωργίου Αλπέρα
28		Τερσεφάνου	8.000	6.400	1.600	ΛΑΡΝΑΚΑ	Συνέχιση εργ. ανέγερσης αποχωρητηρίων/ αποδυτηρίων
29		Τρούλλοι	4.000	3.600	400	ΛΑΡΝΑΚΑ	Συμπλήρωση της διαμόρφωσης του χώρου στάθμευσης
30		Χοιροκοιτία	5.000	4.000	1.000	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κατασκευή μονοπατιού της φύσης
31		Ψεματισμένος	5.000	4.500	500	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κατασκευή αποχετευτικού ομβρίων νερών
32		Ψευδάς	6.000	4.800	1.200	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κατασκευή τοίχου αντιστήριξης
33		Αγρίδια	5.555	5.000	555	ΛΕΜΕΣΟΣ	Επέκταση κοιμητηρίου
34		Αγρίδια	1.650	1.650	0	ΛΕΜΕΣΟΣ	Αποπληρωμή της κυβερνητικής συνεισφοράς για το δάνειο που έγινε για εξωραϊσμό της πλατείας της κοινότητας
35		Αγρίδια	3.000	2.400	600	ΛΕΜΕΣΟΣ	Αποπεράτωση εκδρομικού χώρου στο κοινοτικό δάσος Αγριδίων
36		Αρακαπάς	6.250	5.000	1.250	ΛΕΜΕΣΟΣ	Επέκταση κοιμητηρίου

37		Βουνί	15.500	12.400	3.100	ΛΕΜΕΣΟΣ	Ασφαλτόστρωση δρόμου προς την «Έπαυλη των Γαϊδουριών»
38		Ερήμη	3.400	2.380	1.020	ΛΕΜΕΣΟΣ	Ασφαλτόστρωση δρόμων εντός του χωριού
39		Ζωοπηγή	5.555	5.000	555	ΛΕΜΕΣΟΣ	Επέκταση κοιμητηρίου
40		Κοιλάνι	5.222	4.178	1.044	ΛΕΜΕΣΟΣ	Επέκταση κοιμητηρίου Κοιλανίου
41		Ποταμίτισσα		5.000		ΛΕΜΕΣΟΣ	Κάλυψη της δαπάνης για ανέγερση μνημείου ηρώων
42		Λάνια		3.500		ΛΕΜΕΣΟΣ	Συνεισφορά για τη διαμόρφωση χώρου στάθμευσης
43		Μουτταγιάκα	60.000	40.000	20.000	ΛΕΜΕΣΟΣ	Δημόσια κτίρια
44		Πελένδρι		20.000		ΛΕΜΕΣΟΣ	Συμπλήρωση της ασφαλτόστρωσης του δρόμου που οδηγεί στο μνημείο του Αγώνα 1955 - 1959 στο Πελένδρι
45		Ποταμίτισσα		5.000		ΛΕΜΕΣΟΣ	Εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης στην αίθουσα εκδηλώσεων
46		Πραστειό (Κελλακίου)	5.555	5.000	555	ΛΕΜΕΣΟΣ	Δημιουργία κοιμητηρίου
47		Τριμήκληνη		8.840		ΛΕΜΕΣΟΣ	Επέκταση του δικτύου οδικού φωτισμού και εγκατάσταση ρεύματος στα

							κοινοτικά γήπεδα
48		Τριμήκληνη	20.000	16.000	4.000	ΛΕΜΕΣΟΣ	Μετατροπή δημοτικού σχολείου σε μουσείο
49		Φασούλα	1.240	992	248	ΛΕΜΕΣΟΣ	Γεωργικό Μουσείο
50		Αγ. Μαρίνα Ευλιάτου		2.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Συνεισφορά προς τον Εθνικό Όμιλο Διγενή, το μοναδικό σωματείο της μικρής αυτής ορεινής κοινότητας, για την κάλυψη δαπανών έργων που το αφορούν
51		Αγ. Τριμιθιάς		3.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Συμπλήρωση των εργασιών του πάρκου Αγ. Τριμιθιάς
52		Αστρομερίτης	5.000	5.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Κατασκευή πεζοδρομίων και οχετών στο Συνοικ. Αυτοστ. Β
53		Γούρρι		8.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Επένδυση με πέτρα της περιοχής μέρους του τοίχου αντιστήριξης του κεντρικού δρόμου
54		Δρόμος Ακάκι - Δένεια	15.000	15.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Βελτίωση/ασφαλτόστρωση
55		Κ. Πύργος		3.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Κοιμητήριο
56		Καμπί Φαρμακά		7.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Εξοπλισμός κοινοτικού κέντρου

57	Κοκκινοτριμιθιά	3.000	3.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Οικονομική βοήθεια για ανέγερση εκκλησίας Αγ. Μάμα του Συνοικ. Α
58	Κοράκου	3.000	3.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Εξωραϊστικά έργα στην κοινότητα
59	Λατσιά		5.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Αντιπλημμυρικά έργα
60	Λινού	1.000	1.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Εξωραϊστικά έργα στην κοινότητα
61	Λυθροδόντας		18.500		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Μέτρα κυκλοφοριακής ύφεσης σε επικίνδυνα σημεία
62	Λύμπια		24.500		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Κοιμητήριο
63	Μονή Μαχαιρά		1.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Επιχορήγηση για εγκατάσταση του συστήματος χλωρίωσης
64	Νήσου-Πέρα Χωρίου		14.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Περίφραξη του ποταμού Γιαλιά
65	Νικητάρι		7.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Κοιμητήριο
66	Ξυλιάτου		2.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Συνεισφορά προς το αθλητικό σωματείο «Αγ. Μάμας», το μοναδικό σωματείο της μικρής αυτής ορεινής κοινότητας, για την κάλυψη δαπανών έργων που το αφορούν

67		Π. Πύργος		3.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Κοιμητήριο
68		Παλαιχώρι		3.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Κοιμητήριο
69		Πηγένια		1.800		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Κοιμητήριο
70		Πλατανιστάσα		2.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Συνεισφορά προς το αθλητικό σωματείο «Αχιλλέας» για την κάλυψη δαπανών του, λόγω της ενεργούς δράσης του στην κοινότητα
71		Ποτάμι - Αστρομερίτη		11.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Βελτίωση/διαπλάτυνση/ασφαλτόστρωση του αγροτικού δρόμου Ποτάμι-Αστρομερίτη
72		Φλάσου	4.000	4.000		ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Ανέγερση νηπιαγωγείου
73		Αρμου-Κονιά	8.100	8.100		ΠΑΦΟΣ	Συνέχιση εργασιών επίστρωσης του δρόμου με σκυρόδεμα
74		Αχέλεια (κυρ. οδός) Αγ. Βαρβάρα	17.300	17.300		ΠΑΦΟΣ	Επίστρωση του δρόμου με δεύτερη στρώση πρέμιξ
75		Γιόλου		3.000		ΠΑΦΟΣ	Συνεισφορά προς το σωματείο «Ποσειδώνας» για κάλυψη δαπανών για την εκτέλεση έργων στο οίκημα του

76		Γουδί-κυρ. οδός	10.500	10.500		ΠΑΦΟΣ	Κατασκευή τοίχου αντιστήριξης για την διεύρυνση δρόμου Γουδί-κύρια οδός
77		Δρύμου	10.000	9.000	1.000	ΠΑΦΟΣ	Επίστρωση με σκυρόδεμα του αγρ. δρόμου Δρύμου-Γιόλου
78		Δρυνιά	8.700	8.265	435	ΠΑΦΟΣ	Βελτίωση αγρ. δρόμου που οδηγεί στο κρησφύγετο του χωριού Δρυνιά
79		Λυσός-Σταυρός της Ψώκας	15.000	15.000		ΠΑΦΟΣ	Έναρξη εργασιών υποθεμελίωσης του δρόμου
80		Μαμώνια	10.300	9.785	515	ΠΑΦΟΣ	Εξωραϊσμός μικρού πάρκου, βελτίωση/επιδιόρθωση του δημ. σχολείου
81		Π. Θελέτρα-κυρ. δρόμος	18.360	18.360		ΠΑΦΟΣ	Έναρξη εργασιών ασφαλτόστρωσης δρόμου
82		Σαλαμιού		2.000		ΠΑΦΟΣ	Κάλυψη μέρος των δαπανών για αναπτυξιακά έργα στην κοινότητα
83		Σαλαμιού-Αγ. Ιωάννης	17.750	17.750		ΠΑΦΟΣ	Διεύρυνση ασφαλτικού οδοστρώματος και επάλειψη του δρόμου με πρέμιξ
84		Στατός-Αγ. Φώτιος	20.000	16.000	4.000	ΠΑΦΟΣ	Έναρξη Β΄ φάσης κατασκευής αποχετευτικού ομβρίων νερών και πεζοδρομίων
85		Τάλα-Αγ. Νεόφυτος	10.000	10.000		ΠΑΦΟΣ	Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων

86	Φιλούσα Χρυσοχούς		3.857		ΠΑΦΟΣ	Κοιμητήριο
87	Χόλη-Τέρα	3.000	3.000		ΠΑΦΟΣ	Επίστρωση δρόμου με κράσιερ-ραν Β´
			584.837			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26.881 - «Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων» χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £584.837 από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26.881 - «Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων» για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στη σχετική επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών με αριθμό φακέλου 51/82/12 και με ημερομηνία 16 Ιουνίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 32 θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 -Υπουργείο Εξωτερικών- Άρθρο 344- Δικαιώματα Οίκων Δημόσιων Σχέσεων για Σκοπούς Διαφώτισης του Προϋπολογισμού του 2000».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 - Υπουργείο Εξωτερικών -

Άρθρο 344 - Δικαιώματα Οίκων Δημόσιων Σχέσεων για Σκοπούς Διαφώτισης του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2000, μελέτησε επιστολή του Υπουργείου Εξωτερικών, με ημερομηνία 9 Ιουνίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή η αποδέσμευση πιστώσεων ύψους £340.000 από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 - Υπουργείο Εξωτερικών - Άρθρο 344 - του προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δικαιώματα οίκων δημόσιων σχέσεων για σκοπούς διαφώτισης.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται από το σχετικό άρθρο για δικαιώματα οίκων δημόσιων σχέσεων μετά την 1η Απριλίου 1999 χωρίς προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου ζητείται για την αμοιβή του οίκου Verner-Liiprefert - Bernhard - McPherson & Hand, που αντιστοιχεί σε εργασία έξι μηνών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια της απαιτούμενης δαπάνης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 - Υπουργείο Εξωτερικών - Άρθρο 344 - Δικαιώματα Οίκων Δημόσιων Σχέσεων για Σκοπούς Διαφώτισης χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £340.000 από το Κεφάλαιο 17.02.2.40 του κρατικού προϋπολογισμού για το 2000 - Υπουργείο Εξωτερικών - Άρθρο 344 - Δικαιώματα Οίκων Δημόσιων Σχέσεων για Σκοπούς Διαφώτισης, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην επιστολή του Υπουργείου Εξωτερικών, με αριθμό φακέλου Γ.Δ./Α 808/2000 και ημερομηνία 9 Ιουνίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση και διενέργεια της πιο πάνω ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση για έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Για το θέμα των πετρελαιοειδών, ήταν το τελευταίο θέμα στην ημερήσια διάταξη, αντιλαμβάνομαι, απ' ό,τι με πληροφορεί η γραμματεία, ότι θέλουμε πέντε με δέκα λεπτά, για τούτο διακόπτω... ή, αν θέλετε, μπορεί, χωρίς να κλείσω το Κεφάλαιο Α', που είναι η νομοθετική εργασία, να προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Δ'. Αν ο κ. Χατζηδημητρίου είναι έτοιμος, να ακούσουμε την ομιλία του και να επανέλθουμε στη νομοθετική εργασία. Κύριε Χατζηδημητρίου;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είμαι έτοιμος.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε.

Βεβαίως θα μιλήσει ο κ. Χατζηγεωργίου, με συγχωρείτε, ο κ. Χατζηδημητρίου, αλλά υπάρχουν και άλλοι ομιλητές από τις προηγούμενες συνεδριάσεις για το θέμα του Κεφαλαίου Δ', το θέμα της παιδείας. Δεν ξέρω αν δεν ενδιαφέρονται να μιλήσουν, ιδιαίτερα με τη μέθοδο την οποία γίνεται εισήγηση, να πάμε στο Κεφάλαιο Δ' και ύστερα να ξαναπάμε πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι για να μη διακόψω τις εργασίες του σώματος να συνεχίσουμε.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χωρίς... είναι έτοιμη η έκθεση;

Κύριε Χατζηδημητρίου, ευχαριστώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το αίτημα για ποιο ήταν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για την έκθεση της επιτροπής Οικονομικών για τα πετρελαιοειδή.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είμαστε όλοι έτοιμοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εσείς είστε το άλλο, έσο έτοιμος.

Προχωρούμε τώρα στην ανάγνωση της έκθεσης που αφορά τους κανονισμούς, που είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής

Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000». Κύριε Μουσιούττα, έχετε το λόγο.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς οι οποίοι κατατέθηκαν στη Βουλή στις 6 Ιουλίου 2000 και κηρύχθηκαν ως επείγοντες, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε αυθημερόν. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και ανώτεροι λειτουργοί του ίδιου υπουργείου.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 3 του περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμου, σκοπείται η αναπροσαρμογή της λιανικής τιμής πώλησης των πετρελαιοειδών και η αύξηση της λιανικής τιμής πώλησης της βενζίνης κατά 3 σεντ το λίτρο και του πετρελαίου κατά 2 σεντ το λίτρο. Περαιτέρω, προτείνεται ο καθορισμός ειδικής τιμής για την αμόλυβδη βενζίνη 98 οκτανίων και πάνω και για το ακάθαρτο πετρέλαιο χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο. Επίσης προτείνεται η κατάργηση κατά το ήμισυ της επιχορήγησης του πετρελαίου των Κυπριακών Αερογραμμών και της εξηρημένης της εταιρείας "Eurocyprya Airlines Ltd".

Με τους ίδιους κανονισμούς γίνεται πρόβλεψη για υιοθέτηση συστήματος αυξομείωσης των λιανικών τιμών των πετρελαιοειδών, με βάση το οποίο το αρμόδιο υπουργείο αναλαμβάνει την υποχρέωση για μείωση των λιανικών τιμών των πετρελαιοειδών, όταν σημειωθεί μείωση της τιμής του αργού πετρελαίου στη διεθνή αγορά.

Με βάση τη σχετική νομοθεσία, η αναπροσαρμογή της λιανικής τιμής πώλησης των πετρελαιοειδών υπόκειται σε αναθεώρηση από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στο τέλος κάθε εξαμήνου από την ημερομηνία του τελευταίου καθορισμού της λιανικής τιμής πώλησής τους, εκτός αν ο αρμόδιος υπουργός για λόγους δημόσιου συμφέροντος θεωρεί σκόπιμο να προβεί στην αναπροσαρμογή αυτή νωρίτερα. Η αναθεώρηση των τιμών αυτών γίνεται με κανονισμούς που κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία της κατάθεσής τους, εκτός αν η Βουλή αποφασίσει διαφορετικά, οπότε, σε περίπτωση τροποποίησής τους εν όλω ή εν μέρει από τη Βουλή, αυτοί τίθενται σε ισχύ όπως τροποποιούνται, περιλαμβανομένης της ημερομηνίας εφαρμογής τους.

Όπως είναι γνωστό, την 1η Ιουνίου 2000 η κυβέρνηση κατέθεσε κανονισμούς με τους οποίους εσκοπείτο η αύξηση των λιανικών τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών για το εξάμηνο που ακολουθούσε τη σχετική κατάθεση στη Βουλή των εν λόγω κανονισμών. Η προταθείσα αύξηση απορρίφθηκε τελικά από την πλειοψηφία των μελών της ολομέλειας του σώματος, με αποτέλεσμα οι λιανικές τιμές πώλησης των πετρελαιοειδών να παραμείνουν στο ίδιο ύψος των τιμών που ίσχυαν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2000.

Στο μεταξύ η κυβέρνηση με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, τους οποίους κατέθεσε στη Βουλή και οι οποίοι ψηφίστηκαν σε νόμους, κάλυψε με £7,5 εκατομ. αρχικά και με πρόσθετο ποσό £6,5 εκατομ. το έλλειμμα των εταιρειών πετρελαιοειδών μέχρι την 31η Μαΐου 2000. Στο διάστημα που μεσολάβησε από την απόρριψη των αυξήσεων που προτάθηκαν την 1η Ιουνίου 2000 και μέχρι την κατάθεση στη Βουλή των υπό συζήτηση κανονισμών, η κυβέρνηση προέβη σε επανεκτίμηση της όλης κατάστασης και είχε διαβουλευθεί με τα κοινοβουλευτικά κόμματα.

Υπό το φως της πιο πάνω επανεκτίμησης και δεδομένου του γεγονότος ότι η τιμή αναφοράς του αργού πετρελαίου συνεχίζει να κυμαίνεται γύρω στα \$28 το βαρέλι και η συναλλαγματική ισοτιμία του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας είναι £ = US\$ 1,65 περίπου, με αποτέλεσμα η τιμή του αργού πετρελαίου τύπου BRENT να είναι σήμερα £16,97 το βαρέλι έναντι £11,25 που ήταν κατά την τελευταία αναθεώρηση των τιμών το Δεκέμβριο του 1996, προχώρησε στην κατάθεση νέων προτάσεων για αναπροσαρμογή των λιανικών τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών, όπως αυτές προτείνονται με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Περαιτέρω και με στόχο την άμεση για τον καταναλωτή ωφέλεια στις περιπτώσεις που η διεθνής τιμή αργού πετρελαίου σημειώνει πτώση, έχει περιληφθεί, ύστερα από απαίτηση των κοινοβουλευτικών κομμάτων, ειδική πρόνοια στους κανονισμούς με βάση την οποία το αρμόδιο υπουργείο αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταθέτει περιοδικά κανονισμούς στη Βουλή για μείωση των λιανικών τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών, όποτε σημειώνεται μείωση της τιμής του αργού πετρελαίου στη διεθνή αγορά, με βάση καθορισμένο σύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε γενικέ, μπορείτε να μας πείτε κατά πόσο λειτουργεί το σύστημα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σταμάτησε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Έλειψε το πετρέλαιο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έν' το πετρέλαιο που έλειψε ή η κατάσταση που επικρατεί που πρέπει να μας προβληματίσει; Διότι αντιλαμβάνομαι ότι κάποιοι ζητούν και θερινά τμήματα. Διερωτώμαι, σ' αυτή την αίθουσα πώς μπορείς να κάνεις και χειμερινό ακόμα τμήμα; Συνεχίστε, κύριε Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

«Το σύστημα αυτό θα ισχύσει μέχρι την 30ή Ιουνίου 2001. Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση θα συνεχίσει τη μελέτη του θέματος της φιλελευθεροποίησης του

συστήματος καθορισμού των τιμών των πετρελαιοειδών, στα πλαίσια της γενικότερης αναθεώρησης της ενεργειακής πολιτικής της, όπως έχει ήδη δεσμευτεί με πρόσφατη σχετική δήλωση του Υπουργού Οικονομικών στη Βουλή.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, αλλά και της αναληφθείσας δέσμευσης εκ μέρους της κυβέρνησης για ανάλογη μείωση των λιανικών τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών για το επόμενο έτος, εισηγούνται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.»

Κύριε Πρόεδρε, λείπει από την έκθεση και η θέση των ΕΔΗ, η οποία είναι όμοια, αντιλαμβάνομαι, κυρία Βασιλείου...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Των ΕΔΗ, λέει, κυρία Βασιλείου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αφού σας δόθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, εντάξει και οι Ενωμένοι Δημοκράτες αντιλαμβάνομαι ότι ταυτίζονται με τη θέση των ΔΗΣΥ, ΚΙΣΟΣ. Κύριε Μουσιούττα, αντιλαμβάνομαστε τα κενά της έκθεσης, ήταν κάπως βεβιασμένη.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τα θέλετε προκαταβολικά...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

«Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, χωρίς να διαφωνούν με τις προτεινόμενες αυξήσεις στις τιμές του ακάθαρτου πετρελαίου, διαφωνούν με την προτεινόμενη αύξηση στη λιανική τιμή πώλησης της βενζίνης κατά 3 σεντ το λίτρο και εισηγούνται την αύξησή της κατά 2 σεντ το λίτρο μόνο.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κλεάνθους:

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως έχει διαβαστεί στην έκθεση η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας, έχουμε την πρόθεση να καταθέσουμε τροπολογία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορείτε να την υποβάλετε τώρα.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Έτσι ώστε η τιμή της βενζίνης της συνήθους να μειωθεί κατά 1 σέντ, μόνο η αναλογία που αντιστοιχεί πάνω στο ΦΠΑ, με βάση βέβαια την προτεινόμενη αύξηση που προτείνει η κυβέρνηση στην πρότασή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροποποίησή σας, για να είμαι σαφής, ξεχάστε το ΦΠΑ, γιατί αφορά φαίνεται όλη την αύξηση, έτσι είναι;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η μείωση της τιμής της βενζίνης κατά 1 σεντ. Δηλαδή, απ' ό,τι η πρόταση της κυβέρνησης...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Αν μου επιτρέπετε, αν μου επιτρέπετε, θα μπορούσα τώρα να αναφέρω τους λόγους σε συντομία;

Πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι τόσο το δικό μας κόμμα όσο, αντιλαμβάνομαι, και το κόμμα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις είχαμε επιχειρηματολογήσει πως η αύξηση η αναμενόμενη πάνω στα αναβαθμισμένα προϊόντα δεν είχε ληφθεί υπόψη πριν μια περίπου εβδομάδα, όπως μας δήλωσε και ο κύριος υπουργός από πλευράς της κυβέρνησης. Και πιστεύουμε ότι ενόψει της ζήτησης για συγκεκριμένους λόγους από το κοινό, ειδικά για αυτό το αναβαθμισμένο προϊόν του πετρελαίου που έχει περιορισμένη περιεκτικότητα θείου θα μπορούσε σε ένα μεγάλο βαθμό να σηκώσει και το βάρος για τα ελλείμματα που προκαλεί η αύξηση των τιμών διεθνώς. Ωστόσο, είναι η δική μας θέση και άποψη ότι η μείωση που ζητούμε με τη δική μας τροπολογία δικαιολογείται και αντισταθμίζεται με το παραπάνω από τα αναμενόμενα έσοδα με την αύξηση στην τιμή του αναβαθμισμένου τούτου προϊόντος του πετρελαίου που έχει την περιορισμένη περιεκτικότητα σε θείο.

Βεβαίως υπάρχει και το άλλο αναβαθμισμένο προϊόν της βενζίνης, το οποίο όμως αντιλαμβανόμαστε ότι δε θα αποφέρει τόσα όσο εκείνο που αφορά το πετρέλαιο που θα είναι αναβαθμισμένο. Επιπρόσθετα και ειδικά για το Δημοκρατικό Κόμμα πρέπει να πούμε ότι μέσα στα πλαίσια συναίνεσης, προσπαθήσαμε και για την αποφυγή της οποιασδήποτε αύξησης στις τιμές των καυσίμων, νοουμένου ότι υποβάλλουμε άλλες υπαλλακτικές προτάσεις, που δεν έτυχαν όμως αποδοχής και συγκεκριμένα για την αύξηση δασμού πάνω στα τσιγάρα. Πιστεύαμε ότι αργά ή γρήγορα έχει κάποιο κοινωνικό σκοπό να εξυπηρετήσει αυτή η αύξηση και μόνο γι' αυτό το λόγο θα μπορούσε να αντιμετωπίσει και ένα πρόβλημα όπως αυτό που αντιμετωπίζουμε με τις αυξημένες τιμές των καυσίμων, του πετρελαίου διεθνώς. Αυτή ήταν σε συντομία η δική μας θέση, που στηρίζει την πρότασή μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Θα είστε αρκετά σύντομος και εσείς, αντιλαμβάνομαι, κύριε Μαυροκορδάτε. Έτσι; Από τη θέση σας.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, είναι η δεύτερη αύξηση που καλούμαστε να ψηφίσουμε σε διάστημα έξι μηνών και παρά το ότι το κόμμα μου έχει συμφωνήσει με την αύξηση αυτή και στο ύψος που ήδη έχει αναφερθεί και στην έκθεση, θα πρέπει να πούμε ότι η αύξηση αυτή καλύπτει και το πετρέλαιο που χρησιμοποιείται για γεωργικούς σκοπούς. Πιστεύω ότι θα είναι ένα τελικό κτύπημα για την αγροτική οικονομία αυτή η αύξηση και μια πίσωπλάτη μαχαιριά, αν δεν πάρουμε τέτοια μέτρα ως κοινοβούλιο για να αντισταθμίσουμε την αύξηση αυτή που θα επιβαρύνει τους γεωργούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πώς εισηγείστε να καλύψουμε αυτό το ...

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Να σας πω, κύριε Πρόεδρε. Θα καταλήξω. Το πετρέλαιο είναι ένας βασικός συντελεστής στο κόστος παραγωγής και ήδη το κόστος είναι πολύ ψηλό και καθιστά τα δικά μας γεωργικά προϊόντα μη ανταγωνιστικά σε σύγκριση με τα εισαγόμενα. Γι' αυτό εμείς, πριν από τέσσερα χρόνια, είχαμε κάνει συγκεκριμένες εισηγήσεις και είχαμε καταθέσει πρόταση για εξαίρεση από το ΦΠΑ όλων των γεωργικών χρεωδών, μη εξαιρουμένου και του πετρελαίου, που ήταν και εισήγηση του συναδέλφου, του κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη. Επίσης είχαμε ζητήσει την κατάργηση των διαπυλίων, την οποία υποσχέθηκαν, υποσχέθηκε και η κυβέρνηση και μέχρι σήμερα δεν έχουν καταργηθεί τα διαπύλια.

Πιστεύουμε ότι θα πρέπει άμεσα, με την ψήφιση της αύξησης της τιμής των πετρελαιοειδών, να πάρουμε τέτοιες αποφάσεις, τέτοια αντισταθμιστικά μέτρα, ώστε να βοηθήσουμε τους γεωργούς να μειώσουν το κόστος παραγωγής, ούτως ώστε να έχουμε ανταγωνιστικά προϊόντα. Και εκτός από την εξαίρεση, την άμεση εξαίρεση από το ΦΠΑ των γεωργικών χρεωδών, την κατάργηση των διαπυλίων, θα πρέπει να ψηφίσουμε ή να αποφασίσει η κυβέρνηση να καταθέσει στη Βουλή τέτοια μέτρα επιδότησης των παραγωγών ώστε να αντισταθμιστεί η αύξηση που θα έχουμε στα πετρελαιοειδή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προ αρκετών μηνών η τιμή των πετρελαίων διεθνώς, των προϊόντων αυτών, είχε εκτιναχθεί στα ύψη. Και όλοι είχαμε αντιληφθεί ότι κάποιος έπρεπε να φέρουν το βάρος, να επωμιστούν αυτό το βάρος της αύξησης που δεν εξαρτάτο από εμάς. Ήταν εξωγενής παράγοντας που βάρυνε την οικονομία μας. Η κυβέρνηση ανέμενε αρκετό καιρό. Είχε δεχθεί την έκκληση της Βουλής να μη σπεύσει να αυξήσει τις τιμές των πετρελαιοειδών, δεδομένης της

ελπίδας ότι μπορούσε να υπάρξει διαφοροποίηση. Και αυτή η έκκληση έγινε το Φεβρουάριο του 2000. Και η κυβέρνηση ανέμενε μέχρι το Μάιο, για να προβεί στην ενέργεια που είχε προβεί προηγουμένως, να παρουσιάσει στη Βουλή πρόταση νόμου με την οποία ζητούσε την έγκριση αύξησης της τιμής των πετρελαιοειδών κατά ένα τρόπο που, αντί να επωμίζεται ο καταναλωτής, που έτσι έπρεπε να γίνει, αν μιλούσαμε οικονομολογικά ορθόδοξα, όλο το βάρος που δημιουργείτο από την αύξηση των πετρελαιοειδών που δεν εξαρτάτο από μας... Η κυβέρνηση έκανε μία χρυσή τομή και παρουσίασε τους κανονισμούς με τους οποίους κατένειμε κατά έναν τρόπο, κατά την άποψή μου, πολύ δίκαιο το βάρος αυτό. Απερρίφθη η πρόταση της κυβέρνησης, απερρίφθησαν οι κανονισμοί.

Έκτοτε η κυβέρνηση, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, όπως και ο Υπουργός Οικονομικών, είχαν επαφές με τα κόμματα στην προσπάθεια να επιτευχθεί μία συναινετική λύση, για να μπορέσει να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα που δεν αφορά την κυβέρνηση Κληρίδη, αφορά το κράτος το δικό μας. Και η κυβέρνηση κατέληξε, υπερασπιζόμενη αυτό το συμφέρον του κράτους, σε μία πρόταση η οποία παρουσιάστηκε ως κανονισμοί ολοκληρωμένοι σήμερα. Και πρέπει να πω ότι αυτοί οι κανονισμοί στηρίχθηκαν σε μία καταρχάς εισήγηση του ΑΚΕΛ. Το ΑΚΕΛ μέχρι χθες μιλούσε για αύξηση τριών σεντ επί της βενζίνης και παραμονής των άλλων στα σημεία που είχαν καθοριστεί. Δε θα ελέγξω τους λόγους για τους οποίους σήμερα το ΑΚΕΛ παρουσιάζεται διαφοροποιημένο, σύμφωνα με την πληροφόρηση που είχαμε από τον κ. Κλεάνθους. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, ο κ. Μαυροκορδάτος πήγε και εναντίον της πρότασης του ΑΚΕΛ και είπε ότι στο θέμα του πετρελαίου για γεωργικούς σκοπούς... Και δεν έχει κανένα μάγο σ' αυτή τη Βουλή που να μας έχει εξηγήσει μέχρι σήμερα πώς μετατρέπεται αυτό το σύνθημα της βοήθειας των γεωργών σε πράξη, όταν δεν είναι καθορισμένος ο όρος "γεωργός". Εκτός που αν θέλουμε, εν ονόματι αυτού του συνθήματος υπέρ των γεωργών, να ευεργετούνται άπαντες σ' αυτό τον τόπο.

Και έχουμε ενώπιόν μας ολοκληρωμένο κανονισμό, ο οποίος στηρίχθηκε, όπως ανέφερα, σε συναινετική πρόταση του ΑΚΕΛ, όπως μέχρι χθες αυτή διαφαινόταν ότι ήταν. Όμως υπάρχει και κάτι το οποίο δεν πρέπει να παραβλέψουμε. Σ' αυτό τον κανονισμό, για πρώτη φορά εν σχέσει με προηγούμενους κανονισμούς, υπάρχει πρόνοια για ρύθμιση της τιμής ανάλογα με την αυξομείωση του κόστους του πετρελαίου στη διεθνή αγορά, που δεν πρέπει να το παραβλέψουμε. Ποιος, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι που εισηγείται ότι πρέπει να μπούμε σε μία λογιστική συζήτηση, για να διαφοροποιήσουμε το πόση επιβάρυνση θα έχει η κυβέρνηση ή εάν είμαστε κοντά σ' αυτά τα οποία είχε κατά νουν, όταν συμβιβαστικά πρότεινε και καταρχάς και τώρα αυτά που προτείνει;

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, δεχόμαστε, δεχτήκαμε και χθες και σήμερα την πρόταση του ΑΚΕΛ και θα την ψηφίσουμε, όπως μέχρι χθες ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είχε πληροφορηθεί ότι διαμορφώθηκε και οι κανονισμοί έχουν γίνει στη βάση αυτής της συναινετικής πρότασης. Γι' αυτό θα ψηφίσουμε τους κανονισμούς, όπως έχουν κατατεθεί από την κυβέρνηση, γιατί, αν αρχίσουμε να συζητούμε, για να μεγαλώσουμε το ένα μέγεθος, να μικράνουμε το άλλο, τότε μέσα στην ίδια μας την κοινοβουλευτική ομάδα υπάρχει ποικιλία απόψεων, ιδιαίτερα όσον αφορά αυτό που ονομάζεται βοήθεια στους γεωργούς. Και ίσως να υπήρχε και η άποψη να ήταν κάτω και από το ένα. Άρα σ' αυτή τη γενικότερη ευθύνη, την οποία καλούμεθα να αναλάβουμε, νομίζω ότι πρέπει να ψηφίσουμε τους κανονισμούς, όπως κατατέθηκαν από την κυβέρνηση, γιατί είναι και ισορροπημένοι και στο κάτω

κάτω κατανέμουν, κατά έναν τρόπο που δεν επιβαρύνει πλήρως το κράτος, το βάρος που δημιουργείται από την αύξηση των πετρελαιοειδών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κανένας δεν αμφισβητεί τις αρνητικές εξωγενείς επιδράσεις και επιπτώσεις από την αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών. Κανένας, ταυτόχρονα, δεν υποτιμά και δεν πρέπει να υποτιμά τις οποιεσδήποτε επιπτώσεις από τις οποιεσδήποτε αυξήσεις επί της λιανικής τιμής πώλησης των πετρελαιοειδών. Και δεν είναι τυχαίο και συμπτωματικό ότι με την πρώτη πρόθεση της κυβέρνησης να αυξήσει τις λιανικές τιμές, το Φεβρουάριο του 2000, την πιο έντονη διαφωνία και αντίδραση είχε όχι κάποιο κόμμα, αλλά το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο, το οποίο εξέδωσε και ανακοίνωση, υπολογίζοντας και καταμετρώντας συνολικά τι θα δίνανε και τι θα παίρναμε. Επομένως αυτό το θέμα δεν προσφέρεται για μονοσήμαντες γραμμικές εξηγήσεις και τοποθετήσεις, ότι τούτο είναι συμφέρον και το άλλο δεν είναι.

Κάπου ίσως στη μέση βρίσκονται η αλήθεια και η πραγματικότητα. Την εβδομάδα που πέρασε έγιναν πάρα πολλές διαβουλεύσεις. Έγιναν διαβουλεύσεις του υπουργού με τα κόμματα, έγιναν διαβουλεύσεις μεταξύ των κομμάτων, ακούστηκαν πολλές προτάσεις και εμείς κάναμε όχι μία πρόταση, κάναμε διάφορες προτάσεις και δεν έχουμε πρόβλημα να κάνουμε ενδιάμεσες προτάσεις, ανεξάρτητα αν κάποιος ενδεχομένως να επιχειρήσουν να τις χρησιμοποιήσουν εναντίον μας. Δε μας ενδιαφέρει, δε μας ενοχλεί.

Ο στόχος μας ήταν να αναζητήσουμε μία μέση, συναινετική λύση. Και νομίζαμε ότι σήμερα, σε κάποιο στάδιο, αυτή η μέση συναινετική λύση είχε εξευρεθεί. Φάνηκε ότι δεν έχει εξευρεθεί. Αλλά φάνηκε ακόμα ένα πράγμα, το οποίο δεν πρέπει να μας διαφεύγει. Μέχρι χθες το στοιχείο των δύο επιπρόσθετων καυσίμων πολυτελείας, αν μου επιτρέπεται ο όρος, δηλαδή του αθείου του πετρελαίου και της αμόλυβδης βενζίνης υψηλών οκτανίων δεν υπήρχε ενώπιόν μας, τουλάχιστον ενώπιον σε μας. Τέθηκε μόλις χθες. Και έγινε μία ορθή παρατήρηση από μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος, ότι το εισόδημα το επιπρόσθετο απ' αυτά τα δύο είδη καυσίμων μπορεί να αντισταθμίσει την ελαφρά μείωση από την πρόταση της κυβέρνησης. Και έχω κάνει ένα υπολογισμό με τους αριθμούς, κύριε Πρόεδρε, θα το αναφέρω: Οι αρχικοί κανονισμοί της κυβέρνησης που ζητούσαν τέσσερα σεντ στη βενζίνη και δύο σεντ στο πετρέλαιο θα έδιναν μηνιαίως, χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας, £1.950.000 επιπρόσθετο έσοδο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τι θα στοίχιζε στο κρατικό ταμείο, αν επιτρέπεται;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Τούτη είναι άλλη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλούμε για επιχορηγήσεις.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η κυβέρνηση ζητούσε από τη Βουλή την περασμένη βδομάδα £1.950.000 το μήνα. Με την τροποποιημένη πρότασή της, την οποία έκανε σήμερα, ζητούσε £1.720.000. Με την τροπολογία την οποία κατέθεσε ο κ. Κλεάνθους και στηρίζουμε εμείς, η κυβέρνηση θα πάρει £1.940.000. Γιατί; Διότι ένα σημαντικό μέρος ή ένα μέρος της βενζίνης και του πετρελαίου τιμολογείται με πιο ψηλή τιμή από τη συνηθισμένη και καλύπτει τη διαφορά του ενός σεντ. Κατά συνέπεια, νομίζω ότι η πρόταση τούτη δίνει στην κυβέρνηση τα σχεδόν £2.000.000 και προσφέρει και τη δυνατότητα να μην αυξήσουμε ένα αγαθό το οποίο χρησιμοποιείται από μία πολύ μεγάλη ομάδα ανθρώπων, από μία πολύ μεγάλη ομάδα λαού.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

(Σ' αυτό το σημείο ο προεδρεύων της Βουλής κ. Νίκος Αναστασιάδης αντικαθίσταται στην έδρα από τον κ. Αβραάμ Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχω την εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, ότι αν το υπουργείο σήμερα και ο ίδιος ο υπουργός ήταν σε θέση να μας δώσουν πολύ πιο σαφή και συγκεκριμένα στοιχεία και κατατοπιστικά, ίσως να μη βρισκόμασταν σ' αυτό το σημείο της διαφωνίας, το οποίο, έχω τη γνώμη, ότι είναι άνευ ουσίας, με όσα θα εξηγήσω στη συνέχεια βεβαίως.

Μας λέχθηκε από πλευράς του υπουργείου ότι το πετρέλαιο της νέας ποιότητας, το σουπέρ πετρέλαιο, το αποθειωμένο θα αποτελεί περίπου το 30% της κατανάλωσης των πετρελαιοειδών. Όμως δε δόθηκε η εξής εξήγηση, η οποία αλλοιώνει εντελώς τα πράγματα. Σήμερα η κατανάλωση πετρελαίου συνολικά είναι 500 εκατομ. λίτρα. Από αυτά το 20%, δηλαδή 100 εκατομ. λίτρα, είναι πετρέλαιο που πάει στη θέρμανση. Άλλο 20%, άλλα 100 εκατομ. λίτρα είναι πετρέλαιο το οποίο πάει για γεωργικούς σκοπούς, αντλίες, κ.λπ. Και από το υπόλοιπο 300 εκατομ. λίτρων, το 30%, δηλαδή 90 εκατομ. λίτρα, πάει ίσως για σκοπούς κατανάλωσης αυτού του τέλειου προϊόντος. Δηλαδή μιλούμε συνολικά για 100 εκατομ. χοντρικά του νέου προϊόντος το οποίο πιθανό να καταναλίσκεται, διότι δεν ξέρουμε ακόμα ποια θα είναι η κατανάλωσή του. Στην καλύτερη περίπτωση θα είναι 100 εκατομ. Αυτά τα 100 εκατομ. με την επιπρόσθετη φορολόγηση των δύο σεντ ανά λίτρο που προτείνεται από την κυβέρνηση, αντί δύο σεντ, τέσσερα σεντ, θα φέρουν £200.000 επιπρόσθετο εισόδημα. Αφαιρώντας όμως από τη φορολόγηση της βενζίνης £238.000, σημαίνει μειώνεις ουσιαστικά αυτό το οποίο επιδιώκει να πάρει η κυβέρνηση. Νομίζω ότι η παρεξήγηση έχει γίνει λόγω μίας ατελούς και λανθασμένης πληροφόρησης που μας έγινε από το υπουργείο, νομίζω ότι έχω αντιληφθεί καλύτερα τα πράγματα και η εισήγησή μου είναι να μείνουμε όπως είχαμε καταρχάς συμφωνήσει, για τρία σεντ, δύο σεντ και τέσσερα σεντ, διότι όντως έτσι είναι πιο ορθό υπό τις περιστάσεις.

Και δύο λόγια, κύριε Πρόεδρε, για την αλλαγή της στάσης μας, διότι σήμερα η στάση που τηρούμε δεν είναι η ίδια στάση με εκείνη που τηρήσαμε, όταν πριν από λίγο καιρό τέθηκε θέμα αύξησης της τιμής των πετρελαιοειδών. Είχαμε διακηρύξει τότε ότι δεν είμαστε εναντίον της αύξησης των λιανικών τιμών, όταν οι διεθνείς τιμές

ανεβαίνουν, αλλά είχαμε βασική διαφωνία, πρώτον, με το σύστημα καθορισμού των τιμών και, δεύτερον, με το σύστημα ευρύτερα της εμπορίας το οποίο έχει δημιουργηθεί. Έχει μεσολαβήσει, εν τω μεταξύ, η πρόταση από πλευράς του υπουργείου για ένα διαφορετικό σύστημα καθορισμού των τιμών εις περίπτωσιν που ανεβαίνουν οι διεθνείς τιμές ή που κατεβαίνουν και αυτό θεωρούμε ότι είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Σε ό,τι αφορά δε το θέμα της εμπορίας, υπάρχει η δήλωση του Προέδρου της Δημοκρατίας, που είναι η πρώτη φορά που γίνεται από στόμα Προέδρου της Δημοκρατίας, ότι στόχος είναι η ελευθεροποίηση της εμπορίας των πετρελαιοειδών.

Με αυτά τα δεδομένα λοιπόν και με βάση το ότι, κατά τη γνώμη μας, η επιβάρυνση από τις αυξήσεις των διεθνών τιμών δεν μπορεί να επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, διότι είναι και άδικο να καταναλίσκω εγώ βενζίνη και να την πληρώνει άλλος; Αλλά είναι και αντιπαραγωγικό, διότι όταν δε νιώθω ότι πληρώνω πολλά βάζοντας το χέρι στην τσέπη την ώρα που θα πάω να γεμίσω το αυτοκίνητό μου βενζίνη, θα καταναλίσκω αβέρτα. Είναι εντελώς αντιπαραγωγική αυτή η κατάσταση και επομένως, αν ο στόχος μας είναι να περιορίσουμε την κατανάλωση των πετρελαιοειδών στην Κύπρο, τότε οφείλουμε και για λόγους δικαιοσύνης και για λόγους πρακτικής επιδίωξης και οικονομικής επιδίωξης να ακολουθήσουμε την αύξηση αυτών των τιμών.

Βεβαίως η πρόταση που έρχεται από το Υπουργικό Συμβούλιο δε φορτώνει όλες τις αυξήσεις στον πολίτη, φορτώνει ένα μέρος των αυξήσεων στον πολίτη. Το άλλο μέρος εξακολουθεί να το αναλαμβάνει ο προϋπολογισμός, όμως θέλουμε να ελπίζουμε από πλευράς δικής μας ότι οι τιμές των πετρελαίων θα μειωθούν σταδιακά και θα έρθει η ώρα που το κρατικό ταμείο θα ελαφρυνθεί, υπό την έννοια ότι θα εισπράξει μέσω του συστήματος το οποίο μας έχει προταθεί εκείνα τα οποία τώρα θα χρεωθεί και θα πληρώσει εκ μέρους των καταναλωτών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Έχετε προτεραιότητα, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν έχετε επιλογή, διαφορετικά βκαίννω τζειπάνω και κάμνω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα σας δώσω την προτεραιότητα, τη δικαιούστε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εκάμετε το καθήκον σας απέναντι στο κράτος, κύριε Θεοδώρου, αυτό πιστεύω, και εγώ δεν έχω τι να προσθέσω πέραν των όσων έχουν λεχθεί και από άλλους ομιλητές, ακόμα και από το ΑΚΕΛ. Εκείνο που θέλω να διευκρινίσω είναι κάποιες προθέσεις να εμφανιζόμαστε κάποιιοι ότι γνοιαζόμαστε περισσότερο για τους αγρότες ή τους γεωργούς, παραγνωρίζοντας το γεγονός ότι από τα πέντε εκατομμύρια που είναι η ζημιά το μήνα, τα τρία συν καλύπτονται από το κράτος. Αυτά δεν είναι επιχορήγηση της τιμής του πετρελαίου, ούτως ώστε να μην επιβαρυνθούν αυτό τον εξωγενή από εξωγενείς παράγοντες αύξηση του κόστους;

Γιατί ακόμα παραγνωρίζουμε το γεγονός ότι αυτή η κυβέρνηση για πρώτη φορά έστησε ταμεία στήριξης σε συνεργασία με όσους κατά καιρούς υπήρξαν συνεργάτες; Δε μονοπωλούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τις παροχές που η παρούσα κυβέρνηση έδωσε. Όμως δεν μπορεί να τις παραγνωρίζουμε, δεν μπορεί να τις διαγράψουμε.

Τριακόσια συνολικά και πλέον εκατομμύρια εδόθησαν στους αγρότες για στήριξη τους, ώστε οι ζημιές που υπέστησαν, είτε από την ανομβρία είτε από την έλλειψη ανταγωνισμού -με συγχωρείτε, από την αύξηση του κόστους παραγωγής- και ως εκ τούτου οι συνέπειες από τον ανταγωνισμό να καλυφθούν και είναι ίσως από τις μοναδικές περιπτώσεις.

Συνεπώς θα πρέπει να λέγουμε την αλήθεια και προς τους γεωργούς, διότι στο τέλος και εκείνοι θα κληθούν να πληρώσουν τα ελλείμματα του κρατικού προϋπολογισμού. Ενώ ταυτόχρονα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μην παραγνωρίζουμε το γεγονός ότι αυτό που ζητούμε είναι εις το τέλος το κράτος -και θα πληρώσει ο Κύπριος φορολογούμενος- να επιδοτήσει τις πολυεθνικές εταιρείες, οι οποίες, εντέχνως ή τεχνηέντως, έχουν αυξήσει το κόστος της τιμής του πετρελαίου εκεί που το έχουν αυξήσει.

Τι ζητείτε δηλαδή; Το κρατικό ταμείο ή ο κρατικός προϋπολογισμός ή ο κρατικός κορβανάς, όπως λέγεται, από πού γεμίζει; Βεβαιότατα από τους φόρους που πληρώνει ο Κύπριος καταναλωτής, ο Κύπριος αγρότης, ο καθένας.

Εσείς λέτε ή εμείς λέμε ή κάποιοι εισηγούνται το κράτος ως σύνολο να αναλάβει να πληρώνει τις πολυεθνικές, γιατί αυξάνουν τα πετρέλαια, γιατί τάχα κατ' αυτό τον τρόπο προστατεύουμε τους γεωργούς, τους αγρότες ή τους οποιουσδήποτε. Δεν προστατεύουμε κανένα. Αντίθετα, η τυχόν χρεοκοπία της κυπριακής οικονομίας ή του κρατικού ταμείου θα έχει σαν αποτέλεσμα την έλλειψη έργων, την αδυναμία στήριξης των αγροτών, την αδυναμία οπωσδήποτε να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του το κράτος και φυσικότερα τους υψηλότερους φόρους θα κληθούν να τους πληρώσουν οι χαμηλά αμειβόμενοι. Στο κάτω-κάτω, αν είναι κάποιοι που θα πληρώσουν περισσότερα, θα είναι εκείνοι οι οποίοι χρησιμοποιούν αυτοκίνητα πολυτελείας. Θέλετε να τους προστατεύσουμε και εκείνους και να πούμε του απλού ανθρώπου, του απλού εργάτη: «Πλήρωνε φόρο, για να καλύψουμε όποιους έχουν μεγάλη ιπποδύναμη αυτοκινήτου ή γιατί οι διάφορες πολυεθνικές αυξάνουν τις τιμές των πετρελαίων, γιατί έτσι ρυθμίζουν τα δικά τους οικονομικά συμφέροντα;»

Νομίζω ότι κανένας και από καμιά παράταξη δεν είναι αυτή η πρόθεση και δεν ήταν η δική μου τοποθέτηση ότι κάποιοι την επιδιώκουν. Όμως λέω ότι μέσα στα πλαίσια των πραγματικότητων θα πρέπει να λέγονται τα πράγματα ως έχουν. Και να μη νομίζουμε ότι με το να πούμε πέντε καλά λόγια για τους γεωργούς, στο τέλος αυτό το πράγμα θα έχει και ευεργετικές συνέπειες για τους γεωργούς. Μακροχρόνια θα είναι εις βάρος όχι μόνο των γεωργών, αλλά και των εργατών και του συνόλου του λαού!

Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι ελέχθησαν αρκετά. Αν πρόσθεσα κάτι, ήταν απλώς για να γίνουν ορισμένες διευκρινίσεις και να μην ξεχνά κανένας ότι το κρατικό ταμείο θα επιβαρυνθεί με πέραν των τριών και πλέον εκατομμυρίων το μήνα, ακριβώς για να μην αυξηθούν οι τιμές των πετρελαιοειδών!

Και θέλω να πω κάτι. Εάν υπάρξει συνάδελφος εις αυτό το σώμα που θα μας αναφέρει ακόμα μια χώρα ανά το παγκόσμιο που συμπεριφέρεται όπως η δική μας χώρα και επιχορηγεί το πετρέλαιο, για να μην υπάρξουν αυξήσεις, τότε δέχομαι να

αλλάξουμε την απόφασή μας. Μία και μόνο χώρα από όσες σήμερα υπάρχουν που να συμπεριφέρεται κατά τον ίδιο τρόπο που συμπεριφέρεται το δικό μας κράτος!

Ευχαριστώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης, παρακαλώ.

(Ο κ. Νίκος Αναστασιάδης επανήλθε στην έδρα.)

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ήταν για θέμα διαδικασίας που θα μιλούσα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είντα, τωρά που εννά μιλήσω εγώ;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το σώμα, ειλικρινά, παρ' όλο το σεβασμό και την εκτίμησή μου προς όλους τους συναδέλφους, αντί να διαφωτίζεται το σώμα, συγχύζεται. Τι πρέπει κάποιος αυτή τη στιγμή να πάρει ως δεδομένο; Αυτό το οποίο είπε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΣΥ, ο κ. Δημητρίου, ότι, «είντα, εν τζαι ξέρουμε πόσοι είναι οι γεωργοί»; Ο κ. Αναστασιάδης, ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, μας είπε, «εδώκαμε τριακόσια εκατομμύρια για τη γεωργία». Σε ποιους; Αφού δεν ξέρετε πόσοι είναι! Το τρίτο το οποίο άκουσα ήταν «είντα, μέσα στην κοινοβουλευτική μας ομάδα έχουμε και εμείς φωνές αντίθετες σ' αυτό το πράγμα». Τρεις θέσεις διαφορετικές. Πέστε μου ποια θα πρέπει να κατανοήσουμε!

Εάν μια κυβέρνηση η οποία είναι για επτά χρόνια στην εξουσία δεν μπόρεσε να μάθει ή να ελέγξει ποιοι είναι οι γεωργοί, δεν ξέρω τι κάμνει αυτή η κυβέρνηση! Δεν ξέρω, ειλικρινά, τι κάμνει αυτή η κυβέρνηση επτά ολόκληρα χρόνια!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται ομιλίες.)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Με όλο το σεβασμό, εγώ δε διέκοψα κανένα, σας άκουσα και με προσοχή και με σεβασμό και νομίζω έχω και εγώ αυτό το δικαίωμα, κυρίες Πρόεδρε, να έχω τις δικές μου απόψεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Βεβαιότατα, κυρίες Πιττοκοπίτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου, εάν το επαναλάβετε, να διακόψετε...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν είναι ο κ. Προδρόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος ήταν; Ο κ. Καραάς; Συγνώμη, κύριε Προδρόμου. Κύριε Καραά...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εν καλά που σας λέει ο κ. Λούλης.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Άμα θέλετε να με προκαλείτε, πρέπει να απαντώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, ή εννά σοβαρευτούμε σε αυτό το σώμα...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όχι εγώ να σοβαρευτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ έκαμα παρατήρηση στο βουλευτή που σας διέκοψε και συνεπώς αφήστε εκτός της Βουλής εκείνους που δεν αφορά το θέμα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Να τους αφήσω. Απλώς εγώ ζήτησα να έχω το δικαίωμα να εκφράσω τις απόψεις μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πέστε, κύριε, τι θέλετε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όταν ερχόμαστε σήμερα, κύριε Πρόεδρε, εδώ -και δεν αμφισβητώ ότι τις τελευταίες μέρες έγιναν διαβουλεύσεις- μπορεί κάποιος να πείσει αυτό το σώμα ότι, το πιο σημαντικό, για αναβαθμισμένα προϊόντα, τα οποία μπορούσαν να εισαχθούν και με την αυξημένη τιμή, ήταν δυνατό να μην το ήξερε κανένας και ανακαλύφθηκε εχτές; Και ερωτώ: Πως πρέπει να πείσουμε αυτό το σώμα, όταν η ίδια η κυβέρνηση λέει, «δεν έχουμε σύστημα ελέγχου όσον αφορά την ποιότητα ή τον τρόπο που εμπορεύονται τα πετρελαιοειδή». Δεν είμαι εγώ που το λέω. Και εγώ σας προκαλώ να μου πείτε αν υπάρχει.

Πέραν αυτού, ποιον έλεγχο έκανε η κυβέρνηση, όταν, χωρίς κανένα διάταγμα, εισάχθηκε βενζίνη; Πωλείτο σε τιμή βάσει ποιου νόμου; Αυτό δεν μπορούσατε να το μάθετε; Ήταν τόσο top secret; Και ερωτώ ακόμα εγώ, για χάριν της συζήτησης: Εάν εκείνο το δήθεν αναβαθμισμένο προϊόν που είχαν εισάξει δεν ήταν αναβαθμισμένο, αλλά ήταν το ίδιο με το άλλο και απλώς έπαιρναν και περισσότερα λεφτά, ποιος πλήρωνε τη νύφη;

Εδώ το θέμα πετρελαιοειδών, που ειλικρινά θα είμαστε ανεύθυνοι, εάν πούμε ότι λόγω της εμπορίας και λόγω της νομισματικής σχέσης της λίρας μας με το δολάριο ή άλλως πως, ναι, δεν χρειάζονταν αυξήσεις, γιατί ειλικρινά δε θα ήμασταν υπεύθυνοι άνθρωποι. Αλλά την ίδια στιγμή λέω: Αυτό το θέμα μελετήθηκε καμιά

φορά σοβαρά; Όταν αυτές οι εταιρείες των πετρελαιοειδών που είναι στην Κύπρο παράνομα -το τονίζω, παράνομα- μεταφέρουν με μεταφορές βήτα, που δε δικαιούνται βάσει του νόμου να παίρνουν κόμιστρο, μεταφέρουν σήμερα το 50% και εμπορεύονται και αφήνουν οδηγούς επαγγελματίες άνεργους, έχουν σίγουρα εξασφαλισμένο εκείνο το 12%...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, νομίζω επεκτείνετε... Δηλαδή σήμερα τους εδόθη η άδεια του μεταφορέως βήτα ή από χρόνια; Τώρα τι προσπαθείτε, να διευρύνετε τη συζήτηση για να γίνει περισσότερος διάλογος που δε χρειάζεται;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλοι εμιλήσετε σε θέμα ουσίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα καλά, είναι ανάγκη επειδή μίλησαν κάποιοι, να μιλούμε...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

... κατά τη δική μου γνώμη είναι ουσία και πρέπει κάποια πράγματα να τα πω, όσο και αν ενοχλούν κάποιους. Έχω αυτό το δικαίωμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ποιους ενοχλούν, εάν σας απαντήσουν κάποιοι, μπορεί να φανεί ότι εν άλλους -πραγματικά- και ίσως να αυτοπυροβολήστε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Με όλο το σεβασμό, κύριε Πρόεδρε, δε νομίζω ότι επειδή μιλώ και έχω αντίθετη άποψη από εσάς μπορείτε να μου απαντάτε, ιδιαίτερα από εκεί, και να κάνετε διάλογο μαζί μου. Με όλο το σεβασμό. Υπάρχουν και κάποιοι κανονισμοί σε αυτή τη Βουλή. Και όπως εγώ τους σέβομαι, ειλικρινά, θέλω απόλυτο σεβασμό. Εάν θα κάνετε, κύριε Πρόεδρε, διάλογο μαζί μου, αφαιρέστε μου το λόγο και δεν έχει κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε Πιττοκοπίτη, δε θα κάμω κανένα διάλογο. Όχι, το αντίθετο. Απλά σας προειδοποιώ, μην επεκτείνετε το διάλογο.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Πρέπει να μάθουμε σε αυτό το σώμα να ακούμε και εκείνα που δε μας αρέσουν. Αυτό απόδειξε η πράξη της ζωής. Εμείς, κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε, πέραν της τροποποίησης που κατέθεσε ο συνάδελφός μου, ο Νίκος Κλεάνθους, που εμείς τη θέτουμε ενώπιον του σώματος και είναι δικαίωμα αυτού του σώματος να την εγκρίνει ή να την απορρίψει και θα σεβαστούμε απόλυτα το αποτέλεσμα... Αλλά, πέραν αυτού, εμείς θα θέλαμε, κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα που ονομάζεται πετρελαιοειδή να μελετηθεί με όλη τη σοβαρότητα. Θα πρέπει να στηθούν εκείνοι οι μηχανισμοί ελέγχου, θα πρέπει να μελετηθεί το θέμα που αφορά τις άδειες κυκλοφορίας, γιατί εκείνος που έχει πετρέλαιο πληρώνει τετραπλάσια άδεια κυκλοφορίας από εκείνον ο οποίος έχει βενζινοκίνητο. Όλα αυτά θα πρέπει να μελετηθούν και ανάλογα -πιστεύω ότι αυτό το σώμα, όλες οι πλευρές είναι υπεύθυνες- τότε να πάρουν και τις ανάλογες αποφάσεις.

Εμείς εμμένουμε στην τροποποίηση την οποία υποβάλλουμε και θα σεβαστούμε την όποια θέση και απόφαση αυτού του σώματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μουσιούττα, προτού σας δώσω το λόγο, προηγείται ο κ. Χατζηγιάννης.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είναι θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέμα διαδικασίας, προηγείστε.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Θεωρώ ότι ήταν αρκετά βασανιστικές και οι επαφές, οι διαπραγματεύσεις και τα πάντα. Ειλικρινά φοβούμαι μήπως χαρακτηριστούμε μαζοχιστές, αν συνεχίσουμε να συζητήσουμε πράγματα τα οποία είπαμε χίλιες φορές κατά τις διαπραγματεύσεις.

Γι' αυτό εισηγούμαι να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία να τελειώνουμε. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να θέσετε σε ψηφοφορία την τροπολογία που υπέβαλε το κόμμα μας και υποστηρίζεται και από το ΑΚΕΛ και να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, θα είστε σύντομος αν θα μιλήσετε, για να μην ξανανοιξουμε το θέμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν μιλήσει ακόμα ένας...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, έβαλα ένα θέμα και εισηγούμαι να γίνει ψηφοφορία.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έβαλε θέμα ο κ. Μουσιούττας, εάν η Βουλή επιθυμεί να τερματιστεί. Εγώ προσωπικά δεν επιμένω, παρ' όλο που πολύ θα ήθελα να σας απαντήσω εσάς είναι γι' αυτό που ζήτησα το λόγο. Αλλά τελειώνουμε ως εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εσείς υποστηρίζετε τη διαδικαστική πρόταση του κ. Μουσιούττα, αν εκατάλαβα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Παρ' όλα αυτά την υποστηρίζω.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί της διαδικασίας και μόνο, κύριε Χατζηγιάννη.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Όχι να το γυρίσεις αλλού.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όταν ζήτησε ο κ. Μαυροκορδάτος το λόγο, είχα ζητήσει ταυτόχρονα και εγώ το λόγο. Είχα κάμει σαφές στο Δημοκρατικό Συναγερμό, όταν εσυζητείτο αυτό το νομοσχέδιο, ότι ήθελα να εκφράσω κάποιες απόψεις. Σήμερα η πλειοψηφία θέλει να μας αποστερήσει αυτή την ευκαιρία να εκφράσουμε έστω κάποιες απόψεις που, κατά την ταπεινή μου εισήγηση, είναι για ένα νομοσχέδιο υψίστης σπουδαιότητας. Εάν λοιπόν είσαστε οι πολλοί και θέλετε να μας το στερήσετε, δικαιούστε είτε με την επίκληση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου είτε με οποιαδήποτε άλλη. Εμείς θα καθύμαστε απλώς και θα χειροκροτούμε. Γι' αυτό ζητώ από το σώμα να μιλήσω, θα είμαι συντομότατος, γιατί, επαναλαμβάνω, εάν δε μου επιτρέψετε, θα το κάμω υπό μορφή διαμαρτυρίας, θα αποχωρήσω από την αίθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να πω κάτι. Όταν τίθεται θέμα διαδικασίας, ο προεδρεύων του σώματος ή ο Πρόεδρος του σώματος το θέτει σε ψηφοφορία και δεν είναι θέμα απειλών προς το σώμα της Βουλής.

Πολλές είναι οι φορές, κύριε Χατζηγιάννη, που θεωρείται ένα θέμα ότι εξαντλήθηκε. Είναι λυπηρό, γιατί δε σας δόθηκε η ευκαιρία βεβαίως, αν και εφόσον ... Προηγουμένως, μιλούσατε επί μία ώρα για θέματα παιδείας.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεπώς, θέτω το θέμα σε ψηφοφορία, την εισήγηση του κ. Μουσιούττα, όπως υποστηρίχθηκε και από τα άλλα κόμματα.

Είναι δικαίωμα του κ. Χατζηγιάννη, αν θέλει, να αποχωρήσει.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα βάλω τροποποίηση, κύριε Πρόεδρε, και ζητώ να μιλήσω επί της τροπολογίας που θα βάλω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, εντάξει.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αν θα καταθέσω τροπολογία στο σώμα και μου αρνείστε να δικαιολογήσω και τη δική μου επιχειρηματολογία, δε θα την καταθέσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριε Χατζηγιάννη, έχετε δικαίωμα, αφού τελειώσουμε την προηγούμενη τροπολογία, αν και εφόσον αποφασιστεί. Και βεβαίωτα, αν θα υποβάλετε την όποια τροπολογία, θα έχετε το λόγο, να τη στηρίξετε.

Λοιπόν, πόσοι υποστηρίζουν την πρόταση ότι η συζήτηση έληξε, ούτως ώστε να προχωρήσουμε στην τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Συγνώμη, για εναντίον δε θα ρωτήσετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Είναι θέμα αρχής: πρέπει να μιλούν όλοι σ' αυτό το σώμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρεις.

Μάλιστα, και οι πενήντα έξι θα μιλάτε. Εδώ υπάρχουν κανονισμοί, κύριε Μαντάκης, εκτός αν διαφορετικά η πλειοψηφία αποφασίσει. Ο σεβασμός της δημοκρατίας λέει ότι η πλειοψηφία αποφασίζει.

Λοιπόν, προχωρούμε τώρα στο πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας που εισηγήθηκε ο κ. Κλεάνθους.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεφτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος απορρίπτεται.

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Χατζηγιάννης προτίθεται να προτείνει τροπολογία επί των κανονισμών. Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπήρξα βουλευτής από το 1985 και πρέπει να πω ότι προέρχομαι και από γεωργοκτηνοτροφική οικογένεια. Θέλω να μου απαντήσει το σώμα ή οποιοσδήποτε συνάδελφος τι θα πω στους γεωργούς -και ιδιαίτερα με επίκεντρο τα Κοκκινοχώρια, περιοχή από την οποία προέρχομαι- τι θα τους πω, όταν τα τελευταία έξι συνεχή χρόνια δεν έχουν πάρει κέρδος από το εισόδημά τους ούτε ένα σεντ και απλώς ...

Διαμαρτύρεστε, κύριε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, με συγχωρείτε. Είπατε ότι θα υποβάλατε τροπολογία και δε θα κάνετε ομιλία. Νομίζω ότι πρέπει να σεβόμαστε ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Από τη στιγμή ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποια είναι η τροπολογία; Να γίνει η τροπολογία σας και μετά να σας δώσω το λόγο να την υποστηρίξετε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Η τροπολογία είναι η τιμή του πετρελαίου να μειωθεί στο ένα σεντ από τα δύο. Και να δώσω τη δικαιολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επαναλαμβάνω, δεν είναι αρκετό να λέμε ότι οι γεωργοί θα πληρώσουν το άλφα ή πήραν τόσα εκατομμύρια. Εκείνο το οποίο πρέπει να πούμε στους γεωργούς είναι ότι από τα δάνεια τα οποία έχουν ... Ψηφίσαμε αύξηση δύο σεντ του φόρου προστιθέμενης αξίας πριν ένα χρόνο περίπου. Τους είπαμε «ξέρετε, θα πάρετε αντισταθμιστικά». Και πράγματι δόθηκε ένα ποσό γύρω στα £3 με £3,5 εκατομ., που αναμένουν να τα εισπράξουν οι ενδιαφερόμενοι.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

... για τους πρόσφυγες, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, έγινε κατανοητή η εισήγησή σας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Λοιπόν, θα παρακαλέσω τους κ. συναδέλφους να συντομεύουμε. Αφήστε τον κ. Χατζηγιάννη να τελειώσει, να δούμε ποιος ξεπερνά, ο κ. Μαυροκορδάτος ή ο κ. Χατζηγιάννης;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Από την ώρα που η έννοια μας είναι να προστατεύσουμε τον αγροτικό κόσμο, όπως έχει εκφραστεί, εισηγούμαι, μέσα από την πρόταση που υπάρχει, να εισπράξει το κράτος τα ίδια χρήματα, να αυξήσουμε την τιμή, αν θέλετε, της βενζίνης, αλλά να μειώσουμε την τιμή του πετρελαίου, γιατί αυτό έχει άμεση επίπτωση στον αγροτικό κόσμο, γιατί, επαναλαμβάνω, ό,τι θα πληρώσει από την υφιστάμενη κατάσταση θα είναι και πάλι από δάνεια.

Δέχομαι, κύριε Πρόεδρε, για να μη φανεί ότι είμαι ο έξυπνος, αν θέλετε, αυτού του σώματος, αν το κράτος είναι έτοιμο να πει, τώρα που και η φετινή χρονιά είναι καταστροφική για τον αγροτικό κόσμο, με επίκεντρο τους πατατοπαραγωγούς, ότι θα καλύψει και πάλι ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι το πετρέλαιο που φταίει, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η πρώτη φορά που καταλάβατε ότι είμαστε το επίκεντρο της οικουμένης και μπορούμε να ρυθμίζουμε τα θέματα του ΟΠΕΚ και των τιμών του πετρελαίου, κύριε Πουργουρίδη;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν έχω τίποτε άλλο να προσθέσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα σας δώσω το λόγο, κύριε Μαυροκορδάτε. Δε χρειάζεται να μας πείτε ότι εσείς θα πάτε στη ζέρο τιμή του πετρελαίου, αφού καταλάβαμε τι γίνεται!

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Επειδή αναφερθήκατε προσωπικά σε μένα, θέλω να δώσω μια απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πέστε, κύριε Μαυροκορδάτε.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Εγώ δεν εισηγήθηκα ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν πλειοδοτώ ούτε σε αυτά που λέει ο κ. Χατζηγιάννης. Απλούστατα, εγώ λέω ότι, παρά το ότι το κόμμα μου υποστηρίζει την αύξηση, παρά το ότι συμφωνώ ότι θα πρέπει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι τούτα που λέει και ο κ. Χατζηγιάννης.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είστε εναντίον.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Πρέπει να έχουμε τις αυξήσεις και να μην επιδοτούμε το πετρέλαιο. Εντούτοις θα πρέπει να βρούμε τρόπους να βοηθήσουμε τους γεωργούς. Και έκανα συγκεκριμένες εισηγήσεις. Και θα πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε, το εξής: Ο συνάδελφος, ο κ. Χατζηγιάννης, είπε ότι την τραγική κατάσταση των γεωργών, την οποία εσείς αμφισβητήσατε και είπατε ότι δώσαμε £300 εκατομμύρια ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είπα για τη συμπαράσταση της κυβέρνησης προς τους δεινοπαθούντες και ...

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Παρά τα £300 εκατομ., εμείς λέμε ότι οι γεωργοί ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μακάρι να είχατε να πείτε αντίστοιχα για παλαιότερες περιόδους.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Με την αύξηση αυτή, οι γεωργοί θα εγκαταλείψουν το επάγγελμά τους, γι' αυτό ζητούμε αντισταθμιστικά μέτρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρείται λήξασα η συζήτηση και δε θα δώσω το λόγο σε κανέναν.

Θέτω σε ψηφοφορία τους κανονισμούς ως κατατέθηκαν. Με συγχωρείτε, τίθεται πρώτα σε ψηφοφορία η τροπολογία του κ. Χατζηγιάννη ...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δεν καταλάβαμε ποια είναι η τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία του κ. Χατζηγιάννη είναι όπως μειωθεί η τιμή του πετρελαίου στο ένα σεντ και η τιμή της βενζίνης παραμένει στα τρία σεντ.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μια ψήφος υπέρ.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εφτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι βουλευτές της περιοχής απέχουν.

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Λοιπόν, τώρα θέτω τους κανονισμούς, κυρίες και κύριοι, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να κάμω κι εγώ μια τροπολογία, κύριε Πρόεδρε;

Λευκή ισοπαλία στις αυξήσεις: Μηδέν-μηδέν, κύριε Πρόεδρε. Να τη βάλουμε σε ψηφοφορία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή, αντιλαμβάνομαι, είναι αστεϊσμός και ίσως και μια δόση σαρκασμού που επιβάλλεται ώρες ώρες, για να σοβαρευόμαστε και στη Βουλή, να προχωρήσουμε στο πόσοι εγκρίνουν τους κανονισμούς όπως κατατέθηκαν.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοχτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, ουδεμία εναντίον και δεκαοχτώ αποχές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε φτάσει στο Κεφάλαιο ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εδώ υπάρχει ένα γραπτό κείμενο, μια τροπολογία τριών συναδέλφων, κάτι για χρωστικές ουσίες. Τι είναι αυτό;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αποσύρθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Την ημερήσια διάταξη εγώ την παρακολουθώ και δεν απαντώ σε ερωτήσεις επί της ημερήσιας διάταξης.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', που είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις. Δεν υπάρχουν.

Το Κεφάλαιο Δ', αντιλαμβάνομαι, όπως έχει προχωρήσει η ώρα, θα είναι άγονος διάλογος. Συνεπώς ...

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συγνώμη, αλλά δεν έχει λήξει η συνεδρία του σώματος. Νομίζω ότι πρέπει να τηρήσουμε κάποιους κανονισμούς.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, που θα είναι και η τελευταία από πλευράς νομοθετικής εργασίας, 13 Ιουλίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη. Η επετειακή θα είναι Σάββατο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2000.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2000.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος (Αρ. 1) του 2000.
4. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2000.
5. Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
6. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

7. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) του 2000. (Πρόταση νόμου).
9. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
10. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
11. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
12. Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
13. Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
14. Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
15. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
16. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
17. Ο περί του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη του 1996 (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
18. Ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας Νόμος του 2000.
19. Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Ειδικές Ανάγκες) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
20. Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμος του 1999.
21. Ο περί Προλήψεως στη Χρήση και Διακίνηση Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων

- Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) Νόμος του 1998.
22. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
  23. Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
  24. Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999.
  25. Ο περί Αλλοδαπών Δικαστικών Αποφάσεων (Αμοιβαία Εκτέλεση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
  26. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998.
  27. Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2000.
  28. Ο περί της Σύστασης Αρχής Υδάτων Νόμος του 1998. (Πρόταση νόμου).
  29. Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Νόμος του 2000.
  30. Οι περί Εφαρμογής Ορισμένων Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Κανονισμοί του 2000.
  31. Ο περί της Ελεύθερης Πρόσβασης του Κοινού σε Πληροφορίες που Σχετίζονται με Θέματα Περιβάλλοντος Νόμος του 2000.
  32. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης των Υποψήφιων Εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης) Κανονισμοί του 2000.
  33. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
  34. Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 2000.
  35. Οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

36. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
37. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
38. Οι περί Υπουργείου Άμυνας - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
39. Οι περί Ταχυδρομείου (Ταχυδρομικές Χρηματικές Επιταγές Εσωτερικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
40. Οι περί Αποχετεύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
41. Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
42. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
43. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
44. Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
45. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
46. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Οικονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
47. Οι περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
48. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
49. Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000.
50. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.

51. Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2000.
52. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2000.
53. Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2000.
54. Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη και Άλλες Χρεώσεις) Κανονισμοί του 2000.
55. Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τηλεφωνικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
56. Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά (Τέλη Απόρριψης) Κανονισμοί του 2000.
57. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2000.
58. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2000.
59. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2000.
60. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.
61. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
62. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμοί του 2000.
63. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
64. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
65. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
66. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

67. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 2000.
68. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
69. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2000.
70. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
71. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
72. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 2000.
73. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
74. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
75. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
76. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Άρθρο 93.829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000.
77. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73.872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000.
78. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30.629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).

(Συνέχιση της συζήτησης).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.98).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).

6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα).
(16.6.1999).

β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου).
(27.1.2000).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μυριάνθους Ηλίας
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούπτας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργιάδη Λία	Παπακώστας Κώστας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παρισινός Ανδρέας
Γιάγκου Κίκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Δημητρίου Παναγιώτης	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Ηλιάδης Δημήτρης	Ρότσας Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιπτής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης

Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε [Σ. Χατζηγιάννης, Α. Φιλίππου, Τ. Χατζηγεωργίου, Πρ. Προδρόμου, προεδρεύων, (Ν. Αναστασιάδης), Δ. Συλλούρης, Α. Βασιλείου, Τ. Χατζηδημητρίου] και ψήφισή της σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», αγορεύσεις και συζήτηση (Δ. Ηλιάδης, Ν. Κατσουρίδης, Π. Δημητρίου, Ν. Πιττοκοπίτης, Δ. Συλλούρης, Δ. Θεοδώρου) και αναβολή του θέματος για την επόμενη συνεδρίαση.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική Ευθύνη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Εμπορευμάτων και Υπηρεσιών (Κανονισμός και Έλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί της Αναγραφής της Τιμής Πώλησης και της Μοναδιαίας Τιμής των Προϊόντων που Προσφέρονται στους Καταναλωτές Νόμος του 2000» και ψήφισή τους σε νόμους.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ζώνων (Επιστημονικά Πειράματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έκδοση και Αναγνώριση Πιστοποιητικών και Ναυτική Εκπαίδευση) Νόμος του 2000», «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ασφαλής Επάνδρωση, Ωρες Εργασίας και Τήρηση Φυλακής) Νόμος του 2000», «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ποινική και Πειθαρχική Ευθύνη των Ναυτικών, Αναστολή ή Ακύρωση Πιστοποιητικών)

Νόμος του 2000», «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ιατρική Εξέταση Ναυτικών και Έκδοση Πιστοποιητικών) Νόμος του 2000» και «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Απογραφή των Ναυτικών και Μητρώο Ναυτικής Απογραφής) Νόμος του 2000» και ψήφισή τους σε νόμους.

10. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2000», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000» και έγκριση των κανονισμών.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2000», σύντομο σχόλιο του κ. Χρ. Ρότσα και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Δελτία Ταυτότητας Επιθεωρητών Πλοίων και Εμποτών Πλοίων) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
15. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Αγροτική Ανάπτυξη - Άρθρο 26.881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών του Προϋπολογισμού του 2000, το κείμενο της απόφασης της Βουλής και έγκρισή της.
16. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 17.02.240 - Υπουργείο Εξωτερικών - Άρθρο 344 - Δικαιώματα Οίκων Δημόσιων Σχέσεων για Σκοπούς Διαφώτισης του Προϋπολογισμού του 2000, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς που κηρύχθηκαν επείγοντες «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Κλεάνθους, Χρ. Μαυροκορδάτος, Π. Δημητρίου, Α. Χρίστου, Δ. Θεοδώρου, Ν. Αναστασιάδης, Ν. Πιπτοκοπίτης, Ν. Μουσιούττας, Ν. Κατσουρίδης, Σ. Χατζηγιάννης) και έγκρισή τους.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 13ης Ιουλίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.45 μ.μ.)

(Αρ. 39)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη της συνεδρίας του σώματος και παρακαλώ τους κυρίους γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού εισέλθουμε στην ημερήσια διάταξη, θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα θέμα ιδιαίτερα ξεχωριστό. Σήμερα είναι η τελευταία συνεδρία που έχουμε μαζί μας έναν καταξιωμένο υπάλληλο της Βουλής που υπηρέτησε το σώμα για σαράντα συναπτά έτη. Πρόκειται για τον ανώτερο γραμματειακό λειτουργό, το Γιώργο Παπαναστασίου, τον σε όλους μας και αγαπητό και γνωστότατο.

Ο Γιώργος Παπαναστασίου διορίστηκε στη Βουλή στις 16 του Σεπτεμβρίου 1960, σε ηλικία τότε είκοσι ετών, στελεχώνοντας με άλλους Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους την υπηρεσία της νεοσυσταθείσας τότε Βουλής των Αντιπροσώπων. Έκτοτε παρακολούθησε ανελλιπώς, ασκώντας τα καθήκοντά του, όλες τις μέχρι σήμερα συνεδρίες της ολομέλειας, που ανέρχονται περίπου στις χίλιες οκτακόσιες. Αύριο ο Γιώργος Παπαναστασίου αφυπηρετεί, αφού συμπληρώνει το εξηκοστό έτος της ηλικίας του. Με την ευκαιρία αυτή και εκ μέρους όλων των μελών της Βουλής, τη γενική διεύθυνση, το προσωπικό, εμένα του ίδιου προσωπικά αλλά και του Προέδρου της Βουλής, ο οποίος απουσιάζει, αποχαιρετούμε τον αγαπητό Γιώργο και του ευχόμαστε υγεία και ευτυχία και κάθε καλό στη νέα του ζωή.

Προχωρούμε τώρα, κυρίες και κύριοι, με την...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Με όλο το θάρρος, εάν μπορώ, να πω δυο λόγια από μέρους της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Βουλής για το θέμα της σύλληψης των Τούρκων δημοσιογράφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκφράζετε όλες τις ομάδες της Βουλής, αντιλαμβάνομαι.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Έχω την εντύπωση ότι η Βουλή, η οποία ήδη έχει εκφραστεί μέσω της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, έχει καταδικάσει τη με φασιστικό τρόπο σύλληψη των Τούρκων δημοσιογράφων, οι οποίοι ύψωσαν τη φωνή τους για τη συμβίωση των δυο κοινοτήτων και για τη συνένωση της πατρίδας μας. Νομίζω ότι η Βουλή θα πρέπει να ακούσει τη φωνή της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και να κοινοποιήσει σ' όλα τα κοινοβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο Συμβούλιο της Ευρώπης τις απόψεις της, για να εργαστούν για την απελευθέρωση των Τούρκων δημοσιογράφων, που, όπως έχουμε πληροφορηθεί σήμερα, κινδυνεύει και αυτή η ζωή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με τα όσα είπε ο κ. Αγαπίου. Απλώς, να πληροφορήσω το σώμα ότι στον Οργανισμό για Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) υπάρχει επίτροπος για την ελευθερία του τύπου. Και έχει ήδη ασχοληθεί, μετά από καταγγελία και της εφημερίδας αυτής και της Ένωσης Συντακτών, με το θέμα της "Anvura", τότε με την αγωγή λιβέλλου και με την κατάσχεση των μηχανημάτων. Μετά από την τελευταία εξέλιξη, σε συνεννόηση με τον κ. Λιλλήκα και τον κ. Μακρίδη, μέλη της αντιπροσωπίας στον ΟΑΣΕ, θα στείλουμε κι εμείς επιστολή στον επίτροπο για θέματα τύπου του ΟΑΣΕ, για να επιληφθεί αυτού του θέματος, καταγγέλλοντας βεβαίως αυτή τη στάση, υπενθυμίζοντας και την απόφαση για την κ. Τιτίνα Λοϊζίδου, ότι υπεύθυνη για το τι συμβαίνει στα κατεχόμενα είναι η τουρκική κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι οι θέσεις όλων των πλευρών της Βουλής είναι μια εντολή προς τον Πρόεδρο του σώματος. Να παρακαλέσω το γενικό διευθυντή να το διαβιβάσει, να αποστείλει εκ μέρους της Βουλής των Αντιπροσώπων έγγραφο διαμαρτυρίας προς τα κοινοβούλια. Συμφωνείτε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β', επειδή υπάρχουν κάποια επείγοντα θέματα. Έχουν σταλεί για κατάθεση στη σημερινή συνεδρία της Βουλής ορισμένα νομοσχέδια και μια πρόταση νόμου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για τα οποία υπάρχει εισήγηση να κηρυχθούν επείγοντα και να ψηφιστούν σήμερα. Γι' αυτό και εισηγούμαι να ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Β', κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα νομοσχέδια και η πρόταση νόμου τιλοφορούνται: α. «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000», β. «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», γ. «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Λειβαδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000», δ. «Ο περί Συμπληρωματικού

Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 2000» και ε. η πρόταση νόμου «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Αν δεν υπάρχει ένσταση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα κηρυχθούν επείγοντα τα θέματα και θα παραπεμφθούν στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού τα πρώτα τέσσερα και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων η πρόταση νόμου που πιλοφορείται «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», όπως έχει προαναφερθεί.

Υπάρχει ένσταση όπως τα τέσσερα νομοσχέδια συν η πρόταση νόμου κηρυχθούν επείγοντα;

Κηρύσσονται επείγοντα και παραπέμπονται συνεπώς στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, όπως έχει προαναφερθεί, προκειμένου να ψηφιστούν σήμερα.

Τα υπόλοιπα θέματα της κατάθεσης θεωρούνται ως είναι στον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στα μέλη του σώματος.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας Νόμος του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
2. Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Α', νομοθετική εργασία. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν γίνει κάποιες διευθετήσεις με τους αρχηγούς ή εκπροσώπους των κομμάτων, έτσι που, λόγω του μεγάλου αριθμού και όγκου εργασίας, να ακολουθηθεί μια διαδικασία που να βοηθήσει, ώστε να διεκπεραιώσουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο το έργο μας.

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2000». Αντιλαμβάνομαι ότι με βάση την έκθεση... Μιλούμε για τη μονάδα αφαλάτωσης. Ο σκοπός είναι η έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας του ποσού των £780.000 για την κατασκευή και λειτουργία πρόσθετης μονάδας αφαλάτωσης στην περιοχή Λεμεσού. Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση δεν είναι ομόφωνος, γι' αυτό παρακαλώ τον αναπληρωτή πρόεδρο της επιτροπής να την αναγνώσει.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού
Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος	Δώρος Θεοδώρου
Τάσος Παπαδόπουλος	
Χρίστος Ρότσας	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Πρόδρομος Προδρόμου	Στάθης Κιπτής
Παναγιώτης Δημητρίου	Μάριος Ματσάκης
Κίκης Καζαμίας	Ζαχαρίας Κουλίας
Αβραάμ Αντωνίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιουλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καθώς και εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £780.000 και η διάθεσή του για την κατασκευή και λειτουργία πλωτής μονάδας αφαλάτωσης.

Ειδικότερα, το πιο πάνω κονδύλι πρόκειται να διατεθεί για την κάλυψη των ακόλουθων αναγκών:

1. Αγορά νερού από την πλωτή μονάδα αφαλάτωσης που θα εγκατασταθεί στην περιοχή Λεμεσού· και
2. Λειτουργικά έξοδα των αντλιοστασίων του συστήματος υδατοπρομήθειας Λευκωσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, η εν λόγω πλωτή μονάδα αφαλάτωσης αποτελεί μια προσωρινή ενδιάμεση λύση για την αντιμετώπιση των άμεσων υδρευτικών αναγκών της Κύπρου, μέχρι την κατασκευή και λειτουργία των σταθερών μονάδων αφαλάτωσης, που θα εγκατασταθούν η μια στη Λεμεσό και η άλλη στο Παραλίμνι. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η μονάδα αυτή, η οποία θα κατασκευαστεί με το σύστημα της αυτοχρηματοδότησης, υπολογίζεται να λειτουργήσει, με βάση τις προθέσεις που έχουν εκφράσει οι ενδιαφερόμενες εταιρείες, μέσα σε τέσσερις μήνες από την κατακύρωση της προσφοράς.

Ο αρμόδιος υπουργός δήλωσε επίσης πως, σύμφωνα με διαβεβαιώσεις που έχουν δοθεί από τους αρμοδίους, η διαδικασία των προσφορών, η οποία, ως σημειωθεί, έπεται από σχετική εισήγηση της Βουλής των Αντιπροσώπων θα διεξαχθεί με βάση την καθιερωμένη διαδικασία που προβλέπει η υφιστάμενη νομοθεσία και όχι κατά παρέκκλισή της, αναμένεται να διαρκέσει ένα μήνα.

Πρόσθετα, όπως ο υπουργός ανέφερε, το συμβόλαιο για τη λειτουργία και τη διαχείριση της μονάδας θα είναι διάρκειας δύο χρόνων, με δυνατότητα να παραταθεί για μικρό χρονικό διάστημα, σε περίπτωση καθυστέρησης της λειτουργίας των δύο

σταθερών μονάδων. Η πλωτή μονάδα θα αποδίδει περίπου είκοσι με είκοσι πέντε χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού ημερησίως και η τιμή πώλησης του νερού αναμένεται να είναι ψηλότερη σε σύγκριση με την τιμή πώλησης από σταθερές μονάδες αφαλάτωσης.

Με την ευκαιρία της παρουσίας του υπουργού στην επιτροπή, ανταλλάχθηκαν απόψεις και υποβλήθηκαν ερωτήσεις από τα μέλη της επιτροπής αναφορικά με θέματα που αφορούν το υδατικό πρόβλημα της Κύπρου και τους τρόπους αντιμετώπισής του.

Επίσης, υπεβλήθη εισήγηση, την οποία ο υπουργός απεδέχθη, από το μέλος της επιτροπής κ. Τάσσο Παπαδόπουλο όπως στους όρους των προσφορών περιληφθεί και το ενδεχόμενο αγοράς από την κυβέρνηση της πλωτής μονάδας μετά τη λήξη του συμβολαίου διαχείρισής της.

Η πλειοψηφία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τον αρμόδιο υπουργό, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2000».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του θέματος κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί να εμφανίζεται στην έκθεση ότι το Δημοκρατικό Κόμμα συμφωνούσε, από μια παρανόηση που είχε δημιουργηθεί μεταξύ μας. Δεν είναι έτσι τα πράγματα και η ομάδα είναι ελεύθερη να ψηφίσει κατά συνείδηση. Οι λόγοι είναι, πιστεύω, και δεοντολογικοί. Όταν συζητήθηκε σε δυο συνεδρίες της επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων το θέμα της παρέκκλισης ή και της απαλλαγής της υποχρέωσης από το νόμο όσον αφορά τη ζήτηση προσφορών, μέσα από την όλη συζήτηση, και με τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και με το Τμήμα Ανάπτυξης Υδάτων και με το Γενικό Λογιστή και με το Γενικό Ελεγκτή και με όλους τους άλλους ενδιαφερόμενους, συν το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού, εκεί είχε διαφανεί ότι άλλα ελέγοντο σε μας, άλλα στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Και ακόμα, με επανειλημμένες δηλώσεις, ο έντιμος Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος μέχρι και σήμερα ακόμα το πρωί θα θυμάστε ότι στις πρώτες του δηλώσεις έλεγε ότι σε τρεις ή τέσσερις μήνες θα έδιδε νερό, ενώ τώρα άρχισε και μιλά για πέντε ή και για έξι μήνες. Εμείς δε θέλαμε να καταψηφιστεί ο προϋπολογισμός, αλλά ζητούσαμε το λιγότερο να παραμείνει ανοικτό αυτό το νομοσχέδιο μέχρι το Οκτώβρη για τους εξής απλούς λόγους: Η ίδια η κυβέρνηση που, ως συνήθως, έχει δυο πολιτικές, έχει τρεις πολιτικές -ο ένας υπουργός λέει άλλα, ο άλλος υπουργός λέει άλλα και ούτω καθεξής- τι είχε κάμει; Με απόφαση...

Ναι, κύριε Δημητρίου, μη συγχύζεστε. Μάθετε να ακούετε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα σας απαντήσουμε, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Να μου απαντήσετε, αλλά μη συγχύζεστε, μη συγχύζεστε. Απαντάτε μου, απαντάτε μου στην ώρα σας! Λέω, βάσει ποιας λογικής...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, μην κάμνετε διάλογο.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μα αφού με διακόπτουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε δίκαιο, διότι ενδιαφεροποιήθηκα και ίσως τους επροκαλέσετε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ακούω τον κάθε συνάδελφο και ακούω και την αντίθετη άποψη. Να μάθετε να ακούετε, ειδικά εννιά σας λέω ότι ο Λούλης έχει δίκαιο κάθε φορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, να σας παρακαλέσω να κοιτάξετε... Τουλάχιστον κάποιος καλούν κάποιους, για να τους συμβουλευούν. Κάποιοι που δεν έχουν κανένα σύμβουλο... είδατε τα χάλια τους!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μπορεί να έχουμε, αλλά είναι κρυφοί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε Λούλη, κύριε...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αφού με διακόπτετε. Πράγματι, σας χρειάζεται ο κ. Λούλης!

Πώς είναι δυνατόν από τη μια να ισχυρίζονται ότι δεν είναι μέσα από το νόμο και δεν έχει δικαίωμα η Αρχή Ηλεκτρισμού να επεκταθεί και σ' αυτό τον τομέα, για να παραγάγει νερό και την ίδια στιγμή το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του, να δίδει αυτή την εξουσιοδότηση στην Αρχή Ηλεκτρισμού, να προβεί μάλιστα και να ζητήσει προσφορές και να κάμει μελέτη. Ποιο από τα δυο λειτουργεί; Γι' αυτό λέω, ναι, υπάρχουν δυο και τρεις πολιτικές. Και, άμα θέλετε, να σας πω τον αριθμό της απόφασης.

Πέραν αυτού, όπως είναι γνωστό, αύριο λήγουν οι προσφορές που είχε προκηρύξει η Αρχή Ηλεκτρισμού. Και η Αρχή Ηλεκτρισμού, όπως μας είπε το διοικητικό συμβούλιο, που εσείς το διορίσατε, όχι εμείς, μέσα σε μια εβδομάδα θα κάμει την αξιολόγηση και θα προωθήσει την κατακύρωση αυτής της προσφοράς, για να δώσει μελέτη.

Είπαμε εμείς, και ξανατονίζω, ότι το Δημοκρατικό Κόμμα είναι υπέρ της αφαλάτωσης, για να μη δημιουργηθεί οποιαδήποτε άλλη παρερμηνεία. Και εφόσον το νερό το οποίο θα μας δοθεί, έστω από την πλωτή μονάδα... Λένε το Δεκέμβρη. Μέσα σ' αυτή τη χρονική περίοδο και με το εργοστάσιο το οποίο υπάρχει και με την επέκταση που γίνεται εκείνου της Λάρνακος και με τις διατρήσεις, κατά τις χειμερινές περιόδους -με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και του Τμήματος Ανάπτυξης Υδάτων- θα έχουμε και περίσσειμα αυτούς τους μήνες, έστω και αν δε βρέξει καθόλου, δεκαεπτά χιλιάδες τόνους νερό. Και λέμε, εφόσον και πριν τον Οκτώβρη θα είναι έτοιμη η μελέτη της Αρχής Ηλεκτρισμού, η οποία λέει ότι θα κάμει σταθερή μονάδα που θα παράγει σαράντα χιλιάδες τόνους νερού ημερησίως, γιατί να μην αναμένουμε τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης; Και, αν δε μας πείσουν, αν δε μας ικανοποιούν, ψηφίζουμε αυτό τον προϋπολογισμό τον Οκτώβρη. Και η διαφορά η οποία θα προκύψει θα είναι, αντί αυτή η πλωτή μονάδα να δώσει νερό το Δεκέμβρη, θα δώσει νερό το Φεβράρη. Επομένως, γιατί όλη αυτή η βιασύνη;

Και επειδή, όταν συνήθως κάνουμε κάποια κριτική -και πάντοτε η κριτική μας βασίζεται πάνω σε επιχειρήματα- μερικοί έντιμοι συνάδελφοι δεν έμαθαν να ακούνε και την άλλη άποψη και αντιδρούν, απλώς εγώ λέω, ναι, μέχρι και σήμερα το πρωί, όταν ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας μιλούσε και υποστήριζε την ΑΗΚ για τα προβλήματα τα οποία είχαν υπάρξει με το ρεύμα και με την αντιδικία με την τοπική αυτοδιοίκηση -και ήταν σωστή η τοποθέτηση του κυρίου υπουργού- την ίδια στιγμή, άλλος υπουργός της κυβέρνησης, σήμερα το πρωί, τι έλεγε; Αν δεν ήταν κρατικό μονοπώλιο και υπήρχαν και άλλοι που παρήγαν ρεύμα, δε θα είχαμε αυτή την κατάσταση, θα υπήρχαν σταθμοί κτισμένοι μέσα στις δημαρχούμενες περιοχές και θα περνούσαν και καλώδια και τα τοιαύτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα η αφαλάτωση, κύριε Πιττοκοπίτη...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Και οι δύο είναι σωστοί, κύριε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ε, ποιον να παρακολουθήσεις;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε κάπου σαράντα νομοσχέδια. Περιοριστείτε στο θέμα σας και ασκήστε την όποια κριτική, αλλά μην επεκταθείτε τώρα και με τις πατάτες και με... Μείνετε στην αφαλάτωση, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ε, μα όταν μιλούν κάποιοι από άλλες πλευρές, κύριε Πρόεδρε, δε σας ενοχλεί κατά τον ίδιο τρόπο. Και λέω ακόμα μια φορά, αφήστε με να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το κάνω με όλους. Και θα παρακολουθήσετε ότι είμαι αντικειμενικότατος· ακόμα και με βουλευτές του κόμματός μου είμαι αυστηρός.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, εγώ προέρχομαι από τη λιγότερο κοντινή επαρχία. Και,

αν θέλετε, βιάζομαι περισσότερο από τον καθένα να τελέψουμε, για να πάμε σπίτι μας, αλλά είναι μερικά πράγματα που πρέπει να τα πούμε.

Επομένως, εισηγούμαστε εμείς προς το σώμα, αντί να ψηφιστεί ή να καταψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο, να μείνει και να αναβληθεί για τον προσεχή Οκτώβριο. Τότε θα έχουμε μπροστά μας τη μελέτη της ΑΗΚ, που, αν μας πείσει και αν ικανοποιήσει τη Βουλή ότι πράγματι μπορεί να μας δοθεί νερό μέσα στο 2001, το καλοκαίρι, και μάλιστα σε ποσότητες που θα μας ικανοποιούν, από σταθερή μονάδα, θα προχωρήσουμε· ένα το κρατούμενο. Αν δε μας πείσει ή αν φαίνεται ότι είναι ανέφικτο, τον Οκτώβρη ψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο και, αντί να λειτουργήσει αυτή η μονάδα το Δεκέμβρη, θα λειτουργήσει το Φεβράρη. Αυτή είναι η άποψή μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πιπτοκοπίτη.

Ο κ. Μουσιούπτας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να αποκαταστήσω μερικά πράγματα. Πρώτα, για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αναφορικά με την Αρχή Ηλεκτρισμού. Ναι, ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο, ώστε να προβεί σε μελέτη, σε μελέτη, ναι. Και ο σκοπός αυτής της μελέτης, επειδή η περιοχή του Βασιλικού λόγω φθοράς των αγωγών δεν προσφέρεται για υδροδότηση, είναι να δει αν αυτό το νερό που παράγεται εκεί μπορεί να διοχετευτεί στο νότιο αγωγό για σκοπούς γεωργικούς, εφόσον η τιμή του θα το επιτρέπει.

Οπωσδήποτε όμως για το θέμα της αφαλάτωσης, πρέπει να επικεντρωθούμε σε ένα πράγμα. Ο κόσμος διψά. Η λύση είναι η αφαλάτωση. Καταντήσαμε όπως την ιστορία με το φούρνο του Χότζα. Ο ένας έλεγε να βλέπει το στόμιό του κατά τη Μέκκα, ο άλλος έλεγε να βλέπει κατά την ανατολή, οπότε ανάγκασαν το Χότζα να τον βάλει πάνω σε ένα αμαξούδι, για να τον γυρίζει όπου του έλεγε ο καθένας. Α, τζαι μεις τωρά με την πλωτή μονάδα αφαλάτωσης!

Όσον αφορά δε κάποιες αντιδράσεις που παρατηρήθηκαν από επιχειρηματίες για την περιοχή που θα τοποθετηθεί η πλωτή μονάδα αφαλάτωσης, επιβεβαιώνεται εκείνο που λέγαμε πάντοτε, ότι, ναι, πρέπει να γίνουν θυσίες. Φτάνει όμως τούτες τις θυσίες να μην τις υποστούμε εμείς -αν πρόκειται δηλαδή περί θυσίας- αλλά κάποιιο άλλοι! Ούτε εμείς αλλά ούτε ομάδα με κοινά συμφέροντα! Μα για όνομα του Θεού πιο!

Οπωσδήποτε. Αυτό που είπε ο συνάδελφος, ο Πιπτοκοπίτης, για την ομάδα μας ισχύει. Ναι, αποφασίσαμε να επιτρέψουμε να ψηφίσει ο καθένας κατά συνείδηση. Και, αν πρέπει να κόψουμε λίγο δρόμο, εισηγούμαι να τοποθετηθεί το ΑΚΕΛ και να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Η ΕΔΕΚ;

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Η ΕΔΕΚ έχει τοποθετηθεί· θετικά.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μη μιλάτε εκ μέρους μας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Συγγνώμη, κύριε. Στην επιτροπή, εννούω.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε, μη μιλάτε εκ μέρους μας!

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ούτε εκ μέρους μας δεν μπορούμε να μιλούμε εδώ πέρα!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αφού ο κ. Μουσιούττας διαπιστώνει ότι δεν μπορεί να μιλά εκ μέρους τους, ε, δεν μπορεί να μιλά ούτε και εκ μέρους μας!

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Εγώ επαπαδέχτηκά το. Τι άλλο θέλεις;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα πρέπει από την αρχή να τονίσω ότι αναγνωρίζουμε κάθε προσπάθεια για εξεύρεση τρόπων λύσης του προβλήματος της λειψυδρίας, με κάθε μέσο. Ακόμα και με τις πλωτές μονάδες αφαλάτωσης, με όλα τα αρνητικά τα οποία μπορεί να έχουν. Και αναφερόμαι στο κυριότερο, στην αποτρεπτική τιμή που έχουμε από αυτές τις πλωτές μονάδες. Ήταν επιχειρήματα παλιά και του έντιμου Υπουργού της Γεωργίας, ότι το κόστος είναι πολύ ψηλό και δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τέτοιο νερό.

Ταυτόχρονα όμως έχουμε καθήκον, ως Βουλή, να επιλέξουμε τους καταλληλότερους τρόπους, για να λύσουμε το πρόβλημα της λειψυδρίας. Και οφείλω να αναφέρω ότι έχουμε καταβληθεί από έναν πανικό. Στην προσπάθειά μας να βρούμε νερό, στην προσπάθεια να λύσουμε το πρόβλημα, όσο το δυνατό πιο σύντομα, ίσως να οδηγημάστε στη λήψη λανθασμένων αποφάσεων. Θα αναφέρω κάποια στοιχεία τα οποία αναφέρθηκαν στην επιτροπή Γεωργίας.

Οι ανάγκες μας, είπε το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και ο υπουργός, για τους χειμερινούς μήνες είναι ογδόντα χιλιάδες κυβικά μέτρα ημερησίως και για τους θερινούς μήνες εκατό χιλιάδες κυβικά μέτρα ημερησίως. Την ίδια στιγμή, ο ίδιος ο υπουργός είχε αναφέρει ότι μέχρι το τέλος του χρόνου, δηλαδή τους χειμερινούς μήνες, θα έχουμε στη διάθεσή μας, πέραν της μονάδας αφαλάτωσης της Δεκέλειας, που παράγει ήδη σαράντα χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού, τη μονάδα αφαλάτωσης Λάρνακας, που θα παράγει άλλες πενήντα χιλιάδες τόνους ημερησίως, κυβικά μέτρα, δηλαδή σύνολο ενενήντα χιλιάδες. Και δεκαεπτά χιλιάδες κυβικά μέτρα από τις γεωτρήσεις της Λεμεσού -αυτό μας αναφέρθηκε στην επιτροπή- μιλούμε πλέον για εκατόν επτά χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού το χειμώνα. Θα καλύπτουμε και θα

υπερκαλύπτουμε τις ανάγκες μας, έστω και αν δε βρέξει ούτε σταγόνα. Αν δε θα χρησιμοποιήσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φτάνει να μην το κάνουμε και εξαγωγή, κύριε Μαυροκορδάτε!

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Έστω και αν δε θα χρησιμοποιήσουμε ούτε τόνο από τη βροχόπτωση που θα έχουμε. Και πρέπει να πω ότι φέτος, που ήταν η χειρότερη χρόνια, είχαμε εισροή στα φράγματα δεκαπέντε εκατομμύρια κυβικά μέτρα, τόνους· στο φράγμα του Κούρρη. Αλλά δεν υπολογίζουμε εμείς αυτή τη βροχή που θα έχουμε.

Και διερωτάται κάποιος, τη στιγμή που παρουσιάστηκε στη Βουλή, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΑΗΚ και ο διευθυντής της ΑΗΚ και μας ανέφεραν ότι πήραν εντολή από την κυβέρνηση, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, να βγει σε προσφορές...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Να κάνει μελέτη.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Να βγει σε προσφορές, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Προσφορές για μελέτη, κύριε.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Να βγει σε προσφορές, επαναλαμβάνω, σε προσφορές, για να δούμε αν μπορούμε να κατασκευάσουμε τη μονάδα αφαλάτωσης σε συνδυασμό με τη μονάδα της ΑΗΚ για παραγωγή ενέργειας.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι για μετά από δύο χρόνια που μιλά.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Και αύριο, ακριβώς αύριο, θα ανοιχθούν αυτές οι προσφορές και θα έχουμε το αποτέλεσμα. Γιατί αυτή η βία; Αν αύριο η Αρχή Ηλεκτρισμού και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αποφασίσουν ότι η ΑΗΚ μπορεί να μας δώσει νερό...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μετά από δύο χρόνια.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Ποια δύο χρόνια; Ένα λεπτό. Ένα λεπτό να αναφέρω τι μας λέχθηκε, εκτός αν λένε ψέματα και οι διευθυντές της ΑΗΚ και ο πρόεδρος της ΑΗΚ και οι υπόλοιποι που ασχολούνται με το θέμα. Διερωτώμαι, αν αύριο ανοιχθούν οι προσφορές και δοθεί μια λύση για παραγωγή σαράντα χιλιάδων κυβικών μέτρων ημερησίως στην τιμή των είκοσι εννέα με τριάντα σεντ, όπως αναφέρθηκε περίπου στην επιτροπή Γεωργίας, οπότε θα ανέβει η παραγωγή στους εκατό σαράντα επτά χιλιάδες τόνους ημερησίως, τι θα κάνουμε το νερό της πρώτης μονάδας αφαλάτωσης; Τι θα κάνουμε

το νερό των εξήντα, των εβδομήντα, των ογδόντα σεντ ή της μίας λίρας τον τόνο;
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΔΗΣΥ:

...

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Θα το στέλλουμε στα φράγματα να εξατμίζεται;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα το εξετάσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε. Όταν ο ομιλητής βρίσκεται στο βήμα και διακόπτεται συνεχώς και δεν μπορεί να συνεχίσει το συλλογισμό του, νομίζω ότι, με όλο το θάρρος, είναι καθήκον σας να επέμβετε, ιδιαίτερα στην πτέρυγα απέναντί μας, για να μπορέσει να συνεχίσει η συζήτηση.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Θα πρέπει, κύριε Πρόεδρε, να τονίσω και το εξής: Διερωτάται κανείς γιατί ο υπουργός δεν έχει εντάξει και αυτή την πιθανότητα της σταθερής μονάδας αφαλάτωσης της ΑΗΚ μέσα στους σχεδιασμούς του και αναφέρεται συνεχώς στη μονάδα αφαλάτωσης Δεκέλειας, Λάρνακας, Παραλιμνίου και Λεμεσού. Μήπως έχει απορρίψει εκ προοιμίου αυτή τη λύση, έστω και αν θα είναι η πιο συμφέρουσα; Ο συνάδελφός μας, ο κ. Μουσιούττας, είπε ότι δεν πάει το νερό πίσω. Μα, κύριε Πρόεδρε, πριν λίγο καιρό μιλούσαμε για μονάδα αφαλάτωσης στη Μονή, στον Άγιο Θεόδωρο ή στο Βασιλικό πάλι και ήταν να πάει το νερό πίσω. Αλλά και αν δεν πάει, κύριε Μουσιούττα, να δώσουμε το νερό από τη μονάδα αφαλάτωσης του Βασιλικού στην υπόλοιπη Κύπρο και η Λεμεσός έχει νερό, για να ικανοποιήσει τις ανάγκες της. Αν δε δώσει στην υπόλοιπη Κύπρο, ικανοποιείται απόλυτα και δε θα θέλουμε να κάνουμε νέους αγωγούς, για να...

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Πες τους αριθμούς.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Συνάδελφοι, σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριε Μακρίδη!

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Εγώ αναφέρω ορισμένα επιχειρήματα. Αν έχετε διαφορετικές απόψεις, μπορείτε να τις πείτε από το βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε δίκαιο, κύριε Μαυροκορδάτε.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Και εγώ εξακολουθώ να επιμένω ότι ή υπάρχουν προκαταλήψεις έναντι της λύσης της ΑΗΚ ή εκ προοιμίου απορρίπτεται για διάφορους άλλους λόγους ή κάποιος άλλος λόγος υπάρχει τέλος πάντων, για να επιμένουμε τόσο πολύ να κάνουμε την πλωτή μονάδα ασφαλάτωσης της οποίας το κόστος θα είναι πολύ ψηλό.

Εγώ βλέπω τη λύση και συμμερίζομαι την εισήγηση του συναδέλφου, εφόσον αύριο θα ανοίξουν οι προσφορές και σε μια εβδομάδα θα παρουσιαστούν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας οι προσφορές αυτές της ΑΗΚ για λήψη απόφασης, να περιμένουμε, να αναβάλουμε τη συζήτηση του θέματος. Και να σας πω και γιατί. Γιατί δε θα έχουμε επιπτώσεις. Οι ανάγκες μας το χειμώνα θα είναι ογδόντα χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού. Ήδη θα έχουμε στο χέρι εκατόν επτά χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού. Το νερό θα το χρειαστούμε τον επόμενο Ιούλιο. Η ΑΗΚ μάς δήλωσε ότι στα μέσα Ιουλίου θα μας δώσει σαράντα χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού. Αυτό είπε η ΑΗΚ, ο πρόεδρος τον οποίο εσείς διορίσατε, ο διευθυντής της ΑΗΚ, όλοι οι ειδικοί. Αυτό μας είπαν και μας το έδωσαν και γραπτώς.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Μας είπαν και κάτι άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριε Σαμμούτα!

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Το έδωσαν γραπτώς και το έχουμε στη Βουλή. Αν θέλετε, να το επανακαταθέσω. Γι' αυτό εγώ συμφωνώ, αν μπορούμε, να αναβάλουμε την ψήφιση σήμερα, γιατί εμείς επιμένουμε ότι, αν χρειάζεται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαυροκορδάτε, έχετε γίνει ξεκάθαρος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

...όχι πλωτή μονάδα να γίνει, αλλά από οπουδήποτε, να βρούμε νερό, για να έχουμε αυτό το πολύτιμο αγαθό καθημερινά, σε ποσότητες που να μας ικανοποιούν, όχι μόνο για ύδρευση αλλά και για άρδευση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διαπιστώνουμε συχνά όλοι, και μάλιστα με έμφαση, ότι έχουμε λειψυδρία στην Κύπρο και προχωρούμε όλοι, για να πούμε ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί το

πρόβλημα. Και κοιτάζουμε προς τη θάλασσα και λέμε ότι τουλάχιστον προς το παρόν, με τα υπάρχοντα τεχνητά μέσα, η μόνη λύση είναι η αφαλάτωση. Αλλά, την ώρα που θα 'ρθούμε πρακτικά να προωθήσουμε κάποιους σχεδιασμούς που έχουν σχέση με αυτό το περίγραμμα του προβληματισμού μας, εκεί είναι που αρχίζουμε να δημιουργούμε σύγχυση και να αυτοπαραπλανώμεθα.

Εδώ υπάρχουν μελέτες οι οποίες λένε ότι χρειάζεται δύο χρόνια είτε ΑΗΚ ονομάζεται είτε κράτος ονομάζεται είτε οποιοσδήποτε ιδιώτης, για να ολοκληρώσει ένα σταθμό αφαλάτωσης, μια μονάδα, και να λειτουργήσει και να παραδώσει νερό στον τόπο. Και έρχεται η κυβέρνηση και λέει ότι «κύριοι, εγώ δεν απορρίπτω ούτε την εισήγηση και την πρόθεση της ΑΗΚ να προχωρήσει στην ίδρυση τέτοιας μονάδας ούτε και οποιοδήποτε». Όμως στο ενδιάμεσο διάστημα των δύο ετών, των δεκαοκτώ μηνών, εγώ λέγω, των δώδεκα μηνών, λέω εγώ, χρειάζομαι μια λύση, χρειάζομαι μια λύση προσωρινή. Και δεν υπάρχει άλλη λύση παρά η εγκατάσταση εντός της θαλάσσης μιας πλωτής μονάδας. Αυτή είναι η λογική.

Και τι θα πουν εκείνοι, εάν αύριο, ο μη γένοιτο, παρουσιαστούν τα προβλήματα, το ερχόμενο καλοκαίρι, που παρουσιάζονται σε άλλους τομείς, αλλά ειδικά στο θέμα του νερού και μάλιστα σε περίοδο αιχμής; Τούτοι οι οποίοι λεν «περιμένετε δύο χρόνια, για να δούμε» δε θα έρθουν να κατηγορούν την κυβέρνηση, ότι δεν είχε την προνοησία να λάβει οποιοδήποτε μέτρο που να λύσει προσωρινά το πρόβλημα; Ή οι ίδιοι αυτοί που σε αυτό το βήμα μιλούν με τόση έμφαση για την οικονομία και λεν «και γιατί να απορρίψουμε την ΑΗΚ», σάμπως να έχουμε ανταγωνισμό προσφοράς και την απορρίπτουμε!

Και μιλούμε εδώ και κάνουμε και παράπονα. Και αναφέρομαι και στο παράπονο του κ. Πιττοκοπίτη, ο οποίος, στην προσπάθειά του να δημιουργήσει μια σύγχυση γύρω από την κατάσταση και το βασικό θέμα, είχε θίξει πτυχές και σημεία άσχετα. Και είναι εδώ που διαμαρτυρήθηκε. Διαμαρτυρήθηκε, όχι γιατί αρνούμαι να ακούσω· αρνούμαι να εισακούσω την οποιαδήποτε θέση την οποία ένας με άσχετα επιχειρήματα θέλει να επιβάλει και να υποβάλει. Και αυτό είναι δικαίωμά του.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είδατε όμως τι ωραία που σας παρακολουθώ και τι ωραία που σας ακούω;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η διαφορά μας είναι ότι άλλοι απαιτούν να εισακούονται και άλλοι απαιτούν να ακούονται!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι να αυτοδιαψευστείτε τώρα!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Επειδή όμως ο κ. Μαυροκορδάτος έδωσε έμφαση στο θέμα της πρόθεσης της ΑΗΚ να ιδρύσει και να λειτουργήσει μονάδα αφαλάτωσης, έχω να πω τούτο. Καλή της διάθεση και ευπρόσδεκτη η προσφορά της. Έχε υπόψη σου όμως ότι χρειάζεται και θεσμική αλλαγή, για να προχωρήσει, την οποία, αν, αν, τελικά με τις προσφορές φανεί ότι αυτή η πρόθεση μπορεί να λύσει το πρόβλημα, θα την προσυπογράψουμε με όλα μας τα χέρια όλοι εδώ μέσα. Όμως στα δύο χρόνια, ώσπου να γίνει αυτή η

μονάδα, τι θα κάμουμε σ' αυτό τον τόπο; Θα λέμε ότι «ξέρετε, κάποιοι έπρεπε να κάμουν κάτι και δεν το έκαναν»; Ναι, έτσι θα λέμε. Γι' αυτό εμείς είχαμε αρχικά τοποθετηθεί αρνητικά έναντι της πρότασης για ίδρυση πλωτής μονάδας, μόνο διότι διαλαμβανόταν, υπήρχε πρόνοια, για να γίνει παρέκκλιση από τις συνήθεις διαδικασίες. Τώρα που υπάρχει κανονική διαδικασία για ζήτηση προσφορών και κατακύρωση της προσφοράς, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε, είμαστε ένθερμα υπέρ αυτής της πρότασης, γιατί θα μας λύσει το πρόβλημα στον ενδιάμεσο χρόνο. Και εδώ είναι η φιλοσοφία της υπόθεσης. Λύση του προβλήματος στον ενδιάμεσο χρόνο! Και αυτός ο ενδιάμεσος χρόνος μπορεί να είναι έξι μήνες, μπορεί να είναι ένας χρόνος, μπορεί να είναι δύο χρόνια, όπως οι τεχνικοί λεν, για να μη συζητούμε πόσος καιρός είναι που θα απαιτηθεί, για να εγκατασταθούν μονίμως μονάδες σε αυτό τον τόπο.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μπορώ να υποβάλω μια ερώτηση;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να υποβάλεις, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εγώ θα σε ακούσω, αλλά να μην απαιτάς να σε εισακούσω!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι. Έχει αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο και του νόμου περί Αρχής Λιμένων, όταν ασχολήθηκε και ασχολείται με εστιατόρια, με κάβες, με σνακ-μπαρ και οτιδήποτε άλλο;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχουμε μια διαφορά στις προσεγγίσεις μας.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Η νομοθεσία περί Αρχής Λιμένων λέει ξεκάθαρα ότι η ευθύνη της και ο αποκλειστικός σκοπός και στόχος της είναι η λιμενική βιομηχανία. Λέω, άλλαξε;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, εδώ είναι ακριβώς και η διαφορά μας. Όταν αντιμετωπίζουμε ένα σοβαρό θέμα το οποίο είναι κοινού ενδιαφέροντος και προσπαθούμε να αναφερθούμε σε άλλα και σε άσχετα θέματα, σε άσχετα θέματα, τότε αντιλαμβάνεστε ότι δεν μπορούμε να κάνουμε διάλογο. Αλλά να σας πω και κάτι άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας παρακαλέσω να μην επεκτείνεστε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εμείς οι δικηγόροι ξέρουμε ένα πράγμα. Και στο δικαστήριο εφαρμόζεται αυστηρά αυτός ο κανόνας. Όταν είναι κάτι άσχετο, απορρίπτεται και απαγορεύεται

να το συζητούμε στο δικαστήριο. Δε θέλω να επιβάλω τους κανόνες αυτούς, αλλά ο διάλογος ο σωστός είναι αυτός. Να περιοριζόμαστε στα σχετικά και όχι να πετούμε απ' εδώ και απ' εκεί διάφορες σπόντες και διάφορες κουβέντες, για να δημιουργούμε μια διεύρυνση της συζήτησης και να μην αντιμετωπίζουμε την ουσία του θέματος και το θέμα όπως είναι και τίθεται ενώπιόν μας. Και το θέμα που τίθεται ενώπιόν μας είναι κατά πόσο θέλουμε ή όχι να λύσουμε το πρόβλημα στο ενδιάμεσο διάστημα. Και η θέση μας είναι ότι, ναι, το θέλουμε, γι' αυτό και εγκρίνουμε αυτό τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Δημητρίου.

Ο κ. Ηλίας Κλεάνθους.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλίας Κλεάνθους. Από την πλευρά της ΕΔΕΚ δε μίλησε κανένας. Θα σας δώσω μετά το λόγο, μην ανησυχείτε.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Μυριάνθους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μυριάνθους. Συγγνώμη, κύριε Μυριάνθους.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σίγουρα κανένας δεν παραγνωρίζει την τραγική έλλειψη νερού και την ανάγκη εξεύρεσης τρόπων αναπλήρωσης. Όμως στην επιτροπή Γεωργίας, που είχε συζητηθεί το όλο θέμα, είχαν λεχθεί κάποια σημεία τα οποία έχει αναφέρει ήδη ο πρόεδρος της επιτροπής, ο κ. Μαυροκορδάτος, σε ό,τι αφορά τις εισηγήσεις τι οποίες είχε κάμει η Αρχή Ηλεκτρισμού.

Παράλληλα, μπορώ να πω ότι συμφωνώ με τα όσα έχει αναφέρει ο κ. Πιπτοκοπίτης αναφορικά με το θέμα της πλωτής μονάδας αφαλάτωσης και της σταθερής μονάδας αφαλάτωσης. Σίγουρα το κόστος είναι τεράστιο, όμως, αν προχωρήσουμε στην πλωτή μονάδα αφαλάτωσης, τα χρονικά όρια ολοκλήρωσης αυτής της μονάδας είναι τα τέλη Οκτωβρίου. Δηλαδή ουσιαστικά το νερό θα το έχουμε μέσα στο Νοέμβριο, Δεκέμβριο. Με τις απόψεις που είχαν κατατεθεί από την Αρχή Ηλεκτρισμού, είχαν δοθεί διαβεβαιώσεις ότι μέχρι το επόμενο καλοκαίρι από σταθερή μονάδα αφαλάτωσης θα ήταν η ποσότητα αυτή των σαράντα χιλιάδων τόνων ημερησίως διαθέσιμη προς κατανάλωση.

Εγώ διερωτώμαι γιατί να μην περιμένουμε την αυριανή παράδοση από την Αρχή Ηλεκτρισμού, όπως έχει αναφέρει ήδη και ο κ. Μαυροκορδάτος, τις απόψεις αυτές και το άνοιγμα αυτών των προσφορών, που ουσιαστικά θα καθορίσουν κατά πόσο η σταθερή μονάδα αφαλάτωσης είναι δυνατό να είναι έτοιμη να δώσει τις νέες αυτές ποσότητες μέχρι το επόμενο καλοκαίρι. Και παράλληλα να λάβουμε υπόψη τη διαφορά κόστους που θα προκύψει από τη λύση πλωτής και σταθερής μονάδας

αφαλάτωσης.

Αναφέρθηκε στην επιτροπή Γεωργίας -και επαναλαμβάνω αυτά που είχε πει ο κ. Μαυροκορδάτος- ότι οι επιπλέον ανάγκες από τις μονάδες αφαλάτωσης για το χειμώνα ήταν ογδόντα χιλιάδες τόνοι ημερησίως, ενώ για τους θερινούς μήνες ήταν εκατό χιλιάδες τόνοι ημερησίως. Λαμβανομένου υπόψη ότι η μονάδα αφαλάτωσης, η πλωτή, θα είναι έτοιμη μέσα στο τέλος φθινοπώρου, δεν μπορώ να πω ότι είναι λογικό να αντιληφθεί οποιοσδήποτε ότι αυτές οι επιπρόσθετες ποσότητες δε θα μπορούν να παραχωρηθούν στις διάφορες επαρχίες όπου γίνεται διανομή.

Παράλληλα, έχει αναφερθεί από τον κ. Δημητρίου ότι οι δικές τους πληροφορίες είναι ότι η συγκεκριμένη μονάδα από την Αρχή Ηλεκτρισμού θα είναι διαθέσιμη σε δύο χρόνια. Και διερωτώμαι, αν όντως έτσι είναι τα πράγματα, δηλαδή αν θα είναι σε δύο χρόνια έτοιμη αυτή η μονάδα που εισηγείται η Αρχή Ηλεκτρισμού, τι μας εμποδίζει να έχουμε μια αναβολή ως το φθινόπωρο της συγκεκριμένης ψήφισης του προϋπολογισμού αυτού; Ή, κάνω ακόμα μια εισήγηση, αν μπορεί να γίνει εφικτή, να ψηφίσουμε σήμερα το κονδύλι, εάν αυτή είναι η απαίτηση της πλειοψηφίας, αλλά να βάλουμε δέσμευση, εάν η πρόταση της Αρχής Ηλεκτρισμού είναι πιο συμφέρουσα και παράλληλα είναι διατεθειμένη η Αρχή Ηλεκτρισμού μέχρι το ερχόμενο καλοκαίρι να δώσει αυτές τις ποσότητες, να μην μπορεί να γίνει αποδέσμευση αυτού του κονδυλίου.

Τέλος, να σημειώσω ότι και η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα θα ψηφίσει κατά βούληση, ακριβώς γιατί, συζητώντας το θέμα αυτό στην επιτροπή Γεωργίας, οι απόψεις οι οποίες έχουμε σχηματίσει είναι εντελώς διαφορετικές από αυτές που έχουν σχηματίσει τα μέλη μας στην επιτροπή Οικονομικών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δούμε πόσοι δε θέλουν να μιλήσουν. Όλη η Βουλή, νομίζω, θα μιλήσει σήμερα, διότι είναι η τελευταία της συνεδρία. Είναι και το πρώτο θέμα, εκάμαμε και τρία τέταρτα μεταξύ αρχηγών και εκπροσώπων...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Το θέμα είναι σοβαρό και πρέπει να μπουν κάτω τα επιχειρήματα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλα τα θέματα είναι σοβαρά και, αν αποφασίσει αυτή η Βουλή ότι πρέπει να συζητήσουμε μόνο τούτο το θέμα σήμερα, να το συζητήσουμε. Πιστεύω ότι όσοι είχαν αντίθετη άποψη την εξέφρασαν, όσοι είχαν θετική άποψη την εξέφρασαν. Και μάλιστα οι δεύτεροι όσο περισσότερο μιλούν τόσο περισσότερο καθυστερούν την ψήφιση για την αφαλάτωση. Και επομένως νομίζω ότι πρέπει να θέσετε σε ψηφοφορία τον τερματισμό της συζήτησης, για να πάμε παρακάτω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εμμένει ο κ. Μαυροκορδάτος σε δευτερολογία, εμμένουν κάποιοι άλλοι σε πρωτολογία.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Θα δευτερολογήσουμε και εμείς ύστερα.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα δευτερολογήσω, μόνο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν σας δώσω το λόγο, δεν μπορεί παρά... Ή το θέτω σε ψηφοφορία ή όχι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της προτάσεως του κ. Συλλούρη, να θεωρηθεί δηλαδή η συζήτηση τερματισθείσα; Λυπούμαι, αλλά θα μείνουμε άποτοι δαμά!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της συνέχισης της συζήτησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και δεκατρείς αποχές, η συζήτηση θεωρείται ότι τερματίστηκε και προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £780.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Έχει τεθεί πρόταση για αναβολή από τον κ. Μαυροκορδάτο και από τον κ. Μυριάνθους, η οποία πρέπει να προηγηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι τροπολογία που πρέπει να γίνει.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι η τροπολογία του κ. Πιττοκοπίτη που πρέπει να προηγηθεί.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς είχαμε ζητήσει αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει εισήγηση να μην προχωρήσουμε σε ψηφοφορία, αλλά να αναβάλουμε την ψηφοφορία. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ, εάν υπήρχε αίτημα αναβολής, θα έπρεπε να τεθεί πριν αρχίσουμε την ψηφοφορία επί του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν αρχίσαμε την ψηφοφορία.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν έγινε καμιά εισήγηση. Αν από του βήματος εκείνου ελέχθησαν κουβέντες... Εδώ έχουμε και τυπικά και ουσιαστικά καθορισμένες διαδικασίες. Σηκώνεται ένας και λέει «ζητώ αναβολή αυτού του πράγματος». Δεν έγινε αυτό το πράγμα και επομένως προχωρούμε, όπως έχετε προχωρήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αλλά να σας πω κάτι. Εις οιονδήποτε στάδιο της διαδικασίας...

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριε Πιττοκοπίτη, συγνώμη!

Εις οιονδήποτε στάδιο της διαδικασίας, προ της ψηφίσεως του νόμου υπάρχει και αυτή η πρόταση. Πριν καθορίσει τη θετική ή την αρνητική ψήφο το σώμα, κάποιος λέν «πριν να προχωρήσετε στην ψηφοφορία, ζητώ αναβολή». Εάν θέλετε να προχωρήσουμε, μπορεί να μετατραπεί σε αρνητική ψήφο... εκείνοι που θέλουν την αναβολή.

Συνεπώς, προ της ψηφοφορίας, της θετικής ή αρνητικής, αντιλαμβάνομαι ότι

υπάρχει εισήγηση, τόσο από πλευράς του ΑΚΕΛ όσο και από πλευράς του κ. Πιπτοκοπιτή, για αναβολή της ψήφισης του νομοσχεδίου.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Η εισήγηση ήταν από μένα και υποστηρίχθηκε από τους άλλους συναδέλφους για χάρη του σωστού.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής της ψήφισης του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ και είκοσι τέσσερις εναντίον, η αναβολή της ψήφισης του νομοσχεδίου απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2000». Η έκθεση

θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού
Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Τάσος Παπαδόπουλος

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Στάθης Κιπτής

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Ζαχαρίας Κουλίας

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Ιουνίου και στις 3 και 10 Ιουλίου 2000. Στις δύο πρώτες συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £32.192.871 και η διάθεσή του για τη διενέργεια τακτικών και αναπτυξιακών δαπανών για τους σκοπούς που παρατίθενται αναλυτικά στο παράρτημα του νομοσχεδίου, το οποίο βρίσκεται στη διάθεση κάθε μέλους του σώματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, η κυβέρνηση μετά την ψήφιση του προϋπολογισμού για το 2000 αποφάσισε τη διενέργεια δαπανών, για να υλοποιήσει διάφορους σκοπούς ή προγράμματά της για τα οποία δεν είχε περιληφθεί οποιαδήποτε πρόνοια στον προϋπολογισμό αυτό ή γιατί η σχετική πρόνοια που περιλήφθηκε σ' αυτόν δεν ήταν επαρκής. Ως εκ τούτου κρίνεται αναγκαία η έγκριση της πιο πάνω συμπληρωματικής δαπάνης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε διεξοδικά τις ζητούμενες πιστώσεις και τους σκοπούς για τους οποίους αυτές πρόκειται να διατεθούν, συμφωνεί με την έγκριση του μεγαλύτερου μέρους τους, αλλά παράλληλα επιθυμεί να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της για ορισμένα κονδύλια για τα οποία διαφωνεί ή σε σχέση με τους σκοπούς διάθεσης των οποίων έχει οποιοσδήποτε επιφυλάξεις ή εισηγήσεις.

Πιο κάτω παρατίθενται αναλυτικά τα κονδύλια για τα οποία διατυπώθηκαν από τα μέλη της επιτροπής επιφυλάξεις, διαφωνίες ή παρατηρήσεις, καθώς και οι αντίστοιχοι σκοποί διάθεσής τους:

1. Σε σχέση με τη συμπληρωματική πίστωση ύψους £1.459.364 για την κάλυψη της μισθοδοσίας των ειδικών αστυφυλάκων, όπως αναλύεται στο επεξηγηματικό σημείωμα, τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές του ΔΗΣΥ, δήλωσαν ότι θα υποστηρίξουν την ψήφισή της. Πρόσθετα δήλωσαν ότι η κυβέρνηση έχει συμμορφωθεί με τις υποδείξεις για την κατάθεση κανονισμών

για τις προσλήψεις και την υπηρεσία των ειδικών αστυφυλάκων, θέμα το οποίο μελετάται, σε συνεργασία με τον αρμόδιο υπουργό, από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, η οποία αναμένεται να ολοκληρώσει τη μελέτη του σύντομα.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ, διαφώνησαν με την έγκριση της δαπάνης αυτής, και αυτό λόγω της διαφωνίας τους με τον τρόπο με τον οποίο γίνονται οι προσλήψεις, καθώς και με τον όλο θεσμό των ειδικών αστυφυλάκων όπως έχει εξελιχθεί και λειτουργεί.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν στο θέμα κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος, αφού θα έχει προηγηθεί και η συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών στην οποία αναμένεται να συζητηθεί η ουσία του θέματος.

Τα μέλη του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών επιφυλάχθηκαν επίσης να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια.

2. Αναφορικά με τη ζητούμενη συμπληρωματική πίστωση ύψους £2.800.000 για την παράταση του σχεδίου για την ενίσχυση της εξαγωγικής βιομηχανίας, τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, δήλωσαν ότι, παρ' όλο που θα εισηγηθούν την έγκριση του εν λόγω κονδυλίου, καλούν το αρμόδιο υπουργείο να υποβάλει, το αργότερο μέχρι την κατάθεση στη Βουλή του επόμενου κρατικού προϋπολογισμού, μελέτη αξιολόγησης του όλου σχεδίου και της αποδοτικότητάς του.
3. Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ, δήλωσαν ότι, χωρίς να διαφωνούν, ως θέμα αρχής, με την παροχή κυβερνητικής χορηγίας ύψους £30.000 στον οργανισμό «Διεθνές Οικολογικό Χωριό Ειρήνης» για την ανέγερση ομώνυμου χωριού στον Ψεματισμένο, δε θα εισηγηθούν την έγκριση του σχετικού κονδυλίου στο στάδιο αυτό, γιατί έχουν την άποψη ότι η κυβέρνηση θα πρέπει πρώτα να εξασφαλίσει τα ποσά που προσδοκά ότι θα συγκεντρώσει τόσο από το εσωτερικό όσο και από το εξωτερικό και μετά να προχωρήσει στην υλοποίηση του έργου.
4. Το μέλος της επιτροπής, βουλευτής κ. Χρίστος Ρότσας, δήλωσε ότι δε θα υποστηρίξει την ψήφιση του κονδυλίου ύψους £649.950 στο οποίο περιλαμβάνεται η αγορά και η προμήθεια νέων δελτίων ταυτοτήτων, γιατί πιστεύει ότι δεν έχουν υιοθετηθεί σύγχρονες μέθοδοι τεχνολογίας για το νέο σύστημα ταυτοτήτων.
5. Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ, δήλωσαν ότι δε θα υποστηρίξουν την έγκριση ποσού ύψους £20.000, το οποίο αφορά τη διοργάνωση της εθνικής ημέρας της Κύπρου, μέσα στα πλαίσια της έκθεσης EXPO 2000 στο Αννόβερο, καθώς και ποσού ύψους £20.000 για υπηρεσιακές επισκέψεις στον ίδιο χώρο, τα οποία περιλαμβάνονται στη συμπληρωματική πίστωση συνολικού ύψους £500.000 για την κάλυψη των ολικών δαπανών συμμετοχής της Κύπρου στην έκθεση αυτή. Οι πιο πάνω βουλευτές διαφωνούν με την έγκριση των δύο αυτών επιμέρους κονδυλίων, γιατί θεωρούν τα πιο πάνω έξοδα υπερβολικά ψηλά για τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθούν.
6. Με την ευκαιρία της συζήτησης για την έγκριση κονδυλίου ύψους £115.260,

που αφορά τη συμπλήρωση των εργασιών ανακαίνισης της πρεσβευτικής κατοικίας στο Βερολίνο, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα δηλώνει ότι δεν προτίθεται στο μέλλον να εγκρίνει οποιαδήποτε περαιτέρω δαπάνη για την ανακαίνιση του οικήματος που αγοράστηκε στο Βερολίνο, αν στο μεταξύ δε μεταφερθεί στον ίδιο χώρο όπου λειτουργεί η κυπριακή πρεσβεία και το εμπορικό κέντρο της Δημοκρατίας που στεγάζεται στην Κολωνία. Η επιτροπή θεωρεί απαράδεκτο τόσο από ουσιαστική όσο και από πρακτική άποψη να λειτουργούν σε δύο διαφορετικές πόλεις δύο διπλωματικές αποστολές της Δημοκρατίας, γι' αυτό και καλεί την εκτελεστική εξουσία να προχωρήσει στη συστέγαση των δύο στο Βερολίνο. Ας σημειωθεί ότι το θέμα αυτό έχει απασχολήσει και την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, η οποία και προέβη σε σχετικά διαβήματα.

7. Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε σχέση με το κονδύλι ύψους £410.000 που αφορά τις αυξημένες υπηρεσίες που παρέχει το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής προς την κυβέρνηση, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υποβάλλοντας την παρούσα έκθεσή της προς το σώμα, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο με την επιφύλαξη των πιο πάνω διαφωνιών ή παρατηρήσεων, που υποβάλλονται είτε από το σύνολο είτε από την πλειοψηφία των μελών της είτε από ορισμένα μόνο μέλη της, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν επιμέρους θέσεις των κομμάτων, αντιλαμβάνομαι, επειδή είναι διάφορα κεφάλαια και άρθρα προς έγκριση. Θα παρακαλέσω τον κ. Κυπριανού, ως πρόεδρο της επιτροπής, να θέσει το ένα μετά το άλλο τα θέματα που περιλαμβάνονται κατά κεφάλαιο, έτσι που να προχωρήσουμε στην υπέρ ή εναντίον ψήφιση.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πολλά κονδύλια στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό, όπως είπατε. Για ορισμένα υπάρχουν διαφωνίες, για ένα υπάρχει τροπολογία και για τα άλλα θα γίνει απλώς ψηφοφορία. Το πρώτο που δεν υπάρχει τροπολογία και είναι απλώς θέμα ψηφοφορίας είναι το κεφάλαιο 01.01.2 - Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο - Τακτικές Δαπάνες. Απλώς, να πληροφορήσω το σώμα ότι εδώ δεν αυξάνεται το ποσό, αλλά διαγράφεται σημείωση που είχε προστεθεί από τη Βουλή στην έγκριση του προϋπολογισμού του κράτους. Επομένως, υπάρχει εισήγηση από πλευράς ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ για καταψήφιση αυτού του άρθρου, ούτως ώστε να παραμείνει ως ισχύει μέσα στον προϋπολογισμό του κράτους. Παρακαλώ να μπει σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Πέραν αυτών που είπε ο πρόεδρος της επιτροπής, θέλω να υποδείξω ότι κακώς η εκτελεστική εξουσία το φέρνει και το προτείνει προς τροπολογία, διότι εντός της ίδιας συνόδου, ενώ τοποθετήθηκε η Βουλή, χωρίς να προτάξει οποιαδήποτε νεότερα στοιχεία, προτείνει τροπολογία. Εντελώς αντικανονικά και αντισυνταγματικά. Μόνον εκ τούτου, θα πρέπει να απορριφθεί και με όλη την εκτίμηση προς την πιθανή αντίθετη άποψη, να είναι και ομόφωνο, γιατί είναι θέμα αρχής για τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, συγνώμη. Οι άλλοι τι κάμνουν; Αντιλαμβάνομαι ότι τηρεί αποχή ο ΔΗΣΥ. Αφού υπέρ δεν είναι, εναντίον δεν είναι, ε, τι είναι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο απορρίπτεται.

Προχωρούμε στο δεύτερο άρθρο, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Είναι στη σελίδα 3, το κεφάλαιο 13.03.2, Αστυνομία - Τακτικές Δαπάνες. Αφορά μισθούς και όλα τα υπόλοιπα έξοδα ειδικών αστυφυλάκων. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει τροπολογία από πλευράς ΑΚΕΛ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, είναι όπως εγκριθούν τα δύο τρίτα των προνοούμενων κονδυλίων, με την παράλληλη περίληψη στον προϋπολογισμό της δέσμευσης ότι, κατά την περίοδο αυτή και μέχρις ότου τον Οκτώβριο η επιτροπή Νομικών καταλήξει στους κανονισμούς οι οποίοι είναι ενώπιόν της, δε θα γίνουν οποιοσδήποτε προσλήψεις ειδικών αστυφυλάκων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία που πρότεινε το ΑΚΕΛ εγκρίνεται με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ και είκοσι αποχές.

Πόσοι ψηφίζουν τώρα υπέρ του συγκεκριμένου άρθρου όπως τροποποιήθηκε με την τροπολογία του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομοφώνως γίνεται αποδεκτό και εγκρίνεται.

Προχωρούμε στο επόμενο άρθρο, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το επόμενο είναι το κεφάλαιο 14.02.3 - Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας - Αναπτυξιακές Δαπάνες, και αφορά το Σχέδιο Ενίσχυσης και Ενθάρρυνσης Εξαγωγών Βιομηχανικών Προϊόντων. Υπάρχει απλώς μια αναφορά στην έκθεση και οφείλω να την κάνω. Αν και πρόκειται περί έγκρισης, ζητούμε ως επιτροπή τη μελέτη αξιολόγησης του σχεδίου πριν από την κατάθεση του επόμενου προϋπολογισμού. Άρα δεν υπάρχει θέμα ψηφοφορίας, απλώς είναι για να μπει στα πρακτικά, κύριε Πρόεδρε. Είναι ομόφωνο, αλλά, επειδή εγκρίνεται ένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός και αυτό το άρθρο θα επανέλθει στον τακτικό προϋπολογισμό που θα κατατεθεί σε λίγο καιρό, θέλουμε εν τω μεταξύ να έρθει και αυτή η μελέτη αξιολόγησης του όλου σχεδίου.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Να εγκριθεί με προϋπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο εγκριθεί κάτω από τους όρους που ελέχθησαν από τον πρόεδρο της επιτροπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο εγκρίνεται.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να αρθεί οποιαδήποτε παρεξήγηση, προηγουμένως, δεν ήταν για καταγραφή στα πρακτικά η αναφορά μας. Ήταν για σημείωση στον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Αλλά διαβάζω και από την έκθεση, οπότε διορθώστε με, αν έχει οποιαδήποτε διαφορά.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 16.01.2 - Υπουργείο Εσωτερικών - Διοίκηση - Τακτικές Δαπάνες, που αφορά τη χορηγία στον οργανισμό «Διεθνές Οικολογικό Χωριό Ειρήνης». Η επιφύλαξη είναι από πλευράς του Δημοκρατικού Κόμματος και αφορά το θέμα όχι του συγκεκριμένου κονδυλίου, αλλά το ότι δεν είναι εξασφαλισμένο ότι δε θα επωμιστεί στο τέλος το κράτος όλα τα έξοδα. Είναι πάνω σε αυτό που υπάρχει παράκληση να μπει σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω μια διευκρίνιση πάνω σε αυτό το θέμα. Επειδή τυγχάνει να είμαι μέλος του διοικητικού συμβουλίου του «Διεθνούς Οικολογικού Χωριού Ειρήνης», πρέπει να διευκρινίσω ότι οι £30.000 που χρειάζονται τώρα δεν είναι για το κτίσιμο του χωριού, το οποίο θα στοιχίσει περί τα £2.000.000. Απλώς, είναι για να μας διευκολύνει η κυβέρνηση να οργανώσουμε την εκστρατεία συλλογής χρημάτων τόσο από το εξωτερικό όσο και από το εσωτερικό. Και φυσικά, χωρίς να μας δοθεί αυτό το ποσό, είναι αδύνατο να κάνουμε αυτή την εκστρατεία. Άρα καταδικάζουμε το όλο σχέδιο, αν δε μας δοθεί αυτό το ποσό.

Και διευκρινίζω ότι η εκστρατεία για συλλογή χρημάτων δε θα αναληφθεί από το κράτος, αλλά από το διοικητικό συμβούλιο του χωριού ειρήνης.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή, φαντάζομαι, δεν είμαι ο μόνος, θα ήταν καλά κάποιος συνάδελφος, έστω για δυο λεπτά, να μας εξηγήσει τι είναι αυτό το πράγμα. Τι είναι το οικολογικό χωριό; Για ποιο λόγο θα γίνει και θα δώσουμε τα £2.000.000;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα τα δώσουμε· θα τα μαζέψουν. Είναι ιδιωτική πρωτοβουλία. Αλλά να μας πει η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Καταρχάς, δε θα δοθούν τα £2.000.000 από την κυβέρνηση.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τι είναι το οικολογικό χωριό;

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Το οικολογικό χωριό ειρήνης είναι μια ιδέα, η οποία προήλθε από ένα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι της Ειρήνης Κληρίδου!

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ορίστε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι της Ειρήνης Κληρίδου;

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Όχι, δεν είναι της Ειρήνης Κληρίδου. Αυτό δεν έχει να κάνει τίποτα με την κυβέρνηση. Είναι μια ιδιωτική πρωτοβουλία, η οποία ξεκίνησε από έναν αριθμό γυναικών που πιστεύουν στην ειρήνη. Θέλαμε να ιδρύσουμε αυτό το διεθνές χωριό, παρόμοιο του οποίου υπάρχει και στη Νότιο Αφρική και λειτουργεί με πάρα πολλή επιτυχία. Θα οργανώνουμε σεμινάρια στα οποία θα καλούμε βασικά νέους και γυναίκες για τα θέματα ειρήνης. Θα ζουν εκεί τρεις με τέσσερις εβδομάδες, ανάλογα με το τι θα οργανώνουμε. Και με τη συνεργασία θα θέλαμε να καλλιεργήσουμε το όλο θέμα της ειρήνης. Και ταυτόχρονα, με το να είναι και οικολογικό, είναι ένας επιπρόσθετος τρόπος να καλλιεργήσουμε την ειρήνη μέσω οικολογίας. Θα γίνει στην επαρχία Λάρνακας, στον Ψεματισμένο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης του ποσού για την ειρήνη;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είναι για την ειρήνη ή για την ελευθερία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και για τα δύο. Όταν υπάρχει ειρήνη, υπάρχει και ελευθερία, κύριε Ρότσα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Έχει διαφορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του κονδυλίου για την εκστρατεία εξεύρεσης χρημάτων για κατασκευή αυτού του οικολογικού χωριού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο εγκρίνεται με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και δώδεκα αποχές.

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Ο λόγος που πολλοί από εμάς τήρησαν αποχή, κύριε Πρόεδρε, είναι διότι δεν υπάρχει καθόλου ενημέρωση γι' αυτό το θέμα. Μας είπτε μερικά πράγματα μόνο η συνάδελφος Ανδρούλα Βασιλείου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Προχωρούμε στο επόμενο άρθρο.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στο ίδιο κεφάλαιο υπάρχει άλλο άρθρο που αφορά στο Αρχείο Πληθυσμού, Αρχαιακό Υλικό, για έκδοση ταυτοτήτων. Ο συνάδελφος κ. Ρότσας έχει ένσταση σε αυτό το θέμα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η ένστασή μου σε αυτό το κονδύλι στέκει στο γεγονός ότι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος είναι ο σκοπός; Τι θα γίνει με αυτό το κονδύλι, κύριε Ρότσα;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Οι ταυτότητες, κύριε Πρόεδρε, που θα χρηματοδοτήσουμε θα είναι αυτές που παραλάβαμε πριν από τριάντα χρόνια, οι ίδιες πλαστικές ταυτότητες, χωρίς να ενσωματώνουν τη νέα τεχνολογία, η οποία θα διευκολύνει τη ζωή του πολίτη. Δηλαδή ταυτότητες πληθυσμού. Αυτή την πλαστική ταυτότητα που έχουμε τώρα θέλουμε να την αντικαταστήσουμε με της ίδιας μορφής ταυτότητα, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη τις νέες προόδους.

Κύριε Πρόεδρε, επειδή καμιά φορά αυτά τα θέματα δεν είναι θέματα θρησκείας και Θεού, αλλά είναι θέματα απλής απλοποίησης της ζωής του πολίτη, πιστεύω ότι θα πρέπει αυτή η κοινωνία, αν θα μπει και στην Ευρώπη με το δεξί, να ενσωματώσει στη ζωή της κάποια νέα τεχνολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ας είναι και με το αριστερό, κύριε Ρότσα, δεν πειράζει. Τώρα, θα αφήσουμε την αριστερά εκτός ...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Μα, από πού μιλώ, κύριε Πρόεδρε; Από τα δεξιά μιλώ! Ως εκ τούτου, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι αυτό το κονδύλι δεν πρέπει να το ψηφίσουμε. Να έρθει η κυβέρνηση με νέες προτάσεις οι οποίες να ενσωματώνουν τη νέα τεχνολογία στις ταυτότητες, όπως σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης του κονδυλίου για τις ταυτότητες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο εγκρίνεται με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμιά αποχή.

Προχωρήστε στο επόμενο άρθρο, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το επόμενο είναι το κεφάλαιο 18.26.2 - Διάφορα - Τακτικές Δαπάνες, και αφορά τη συμμετοχή στην παγκόσμια έκθεση "EXPO 2000 Hannover". Πάλι υπάρχει ένσταση από πλευράς ΔΗΚΟ, γιατί πιστεύουμε ότι ήδη έχουν ξοδευτεί πάρα πολύ μεγάλα ποσά και δε δικαιολογείται αυτό το επιπρόσθετο κονδύλι. Παρακαλώ να μπει σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του ποσού, προκειμένου να καλύψουμε τα έξοδα για την παγκόσμια έκθεση "EXPO 2000 Hannover";

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο εγκρίνεται με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, οκτώ εναντίον και καμιά αποχή.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Και το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι προς ψηφοφορία, αλλά είναι θέση της επιτροπής Οικονομικών, την οποία οφείλω να μεταφέρω στο σώμα και η οποία αφορά την ανακαίνιση της πρεσβείας στο Βερολίνο. Με αυτή την ευκαιρία, η θέση της επιτροπής είναι ότι θα πρέπει να συστεγαστεί και το εμπορικό κέντρο στην πρεσβεία αυτή, γιατί υπάρχει διασπορά εξόδων και δαπανών, ενώ μπορεί να υπάρχει μια εξοικονόμηση. Άρα το κονδύλι θα εγκριθεί ομόφωνα· δεν υπάρχει ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθεί το κονδύλι για την πρεσβεία του Βερολίνου;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το κονδύλι εγκρίνεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £32.192.871 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκριθούν; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος (Αρ. 1) του 2000».

Η έκθεση είναι μεν ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα, αλλά αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μια τροπολογία από τον κ. Χρίστου.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος (Αρ. 1) του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Τάσος Παπαδόπουλος

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμος

Στάθης Κιτήης

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Ζαχαρίας Κουλίας

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιουλίου 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση συμπληρωματικής πίστωσης από το Ταμείο Θήρας ύψους £73.450 και η διάθεσή της για την πρόσληψη του αναγκαίου πρόσθετου προσωπικού, καθώς και για την εξασφάλιση του απαραίτητου εξοπλισμού, για σκοπούς ανάληψης από το προσωπικό του ταμείου του έργου της καταπολέμησης της τυμβωρυχίας.

Η πιο πάνω ανάγκη κρίνεται αναγκαία μετά την αποδοχή από τη διαχειριστική επιτροπή του Ταμείου Θήρας της κυβερνητικής πρότασης για ανάληψη από το προσωπικό του ταμείου καθηκόντων καταπολέμησης της τυμβωρυχίας.

Ειδικότερα, το Ταμείο Θήρας θα ενισχυθεί με δύο νέους θηροφύλακες, δύο νέα αυτοκίνητα και με τον απαραίτητο εξοπλισμό, για να ανταποκριθεί στις νέες του υποχρεώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ταμείου Θήρας ποσού Λ.Κ. 73.450 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου, θέστε την τροπολογία σας.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε το κονδύλι αυτού του προϋπολογισμού με μια προϋπόθεση, τις διαφανείς και αξιοκρατικές διαδικασίες πρόσληψης του

προσωπικού. Το προσωπικό της Υπηρεσίας Θήρας δεν είναι ούτε απλοί εργάτες ούτε άνθρωποι που δεν πρέπει να έχουν γνώση και πλήρη αντίληψη του χώρου στον οποίο εργάζονται. Τελευταία είχαμε πολλά παράπονα για το πώς και ποιοι προσλήφθηκαν.

Γι' αυτό εισηγούμαστε να περιληφθούν μέσα στον προϋπολογισμό του Ταμείου Θήρας δύο πρόνοιες. Πρώτον, ότι οι θέσεις αυτές θα προκηρύσσονται ανοικτά, ώστε ο κάθε ενδιαφερόμενος να μπορεί να λάβει γνώση και, δεύτερον, ότι θα προσλαμβάνονται οι υποψήφιοι κατόπιν γραπτής και προφορικής εξέτασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εκείνο που με παραξενεύει είναι αυτή η ποικιλία των αρμοδιοτήτων του Ταμείου Θήρας, που δε με βρίσκει σύμφωνο. Πρέπει να εξειδικευθεί, ώστε να ξέρουμε περί τίνος πρόκειται και με τι έχουμε να κάνουμε, γιατί φοβάμαι ότι αυτή η πολυμορφία των καθηκόντων στο τέλος θα μετατρέψει το Υπουργείο Εξωτερικών σε υπεύθυνο για τις αρχαιολογικές υπηρεσίες της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσο ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 έως 3 και του Πίνακα;

Τα άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος (Αρ. 1) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο, όπως έχει τροποποιηθεί;

Ο κ. Χατζηδημητρίου, με βάση τη διαμαρτυρία και την παρατήρηση που έχει υποβάλει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 4 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2000».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Στάθης Κιττής

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Ζαχαρίας Κουλίας

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το 2000 σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Ιουλίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο διευθυντής της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου προβλέπει για το 2000 έξοδα ύψους £66.294.588 και έσοδα του ίδιου ύψους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, τα έσοδα της Επιτροπής Σιτηρών από την πώληση σιτηρών θα είναι της τάξης των £35.160.000. Το υπόλοιπο ποσό των εσόδων θα προέλθει κυρίως από επιχορήγηση της κυβέρνησης της τάξης των £27.918.058. Το ποσό αυτό παρουσιάζεται, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, σημαντικά μειωμένο σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών, που οδήγησαν σε μειωμένη εγχώρια παραγωγή, αλλά και της προσπάθειας που κατεβλήθη από την Επιτροπή Σιτηρών για εκμετάλλευση των χαμηλών διεθνών τιμών των σιτηρών.

Στον προτεινόμενο προϋπολογισμό της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου περιλαμβάνεται και η συνολογηθείσα αναδιοργάνωση του προσωπικού της, η

οποία έχει υπογραφεί τόσο από το διοικητικό της συμβούλιο όσο και από τις συντεχνίες. Η εν λόγω αναδιοργάνωση περιλαμβάνει ίδρυση και κατάργηση θέσεων, καθώς και κάποιες αναβαθμίσεις. Εντούτοις, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, λόγω της σταδιακής κατάργησης των σημειωμένων με διπλό σταυρό θέσεων, το μέσο ετήσιο κόστος από την αναδιάρθρωση υπολογίζεται να είναι οριακό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, τις υιοθετεί στο σύνολό τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εκ παραδρομής γράφτηκε ότι είναι ομόφωνη η έκθεση. Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει ενστάσεις σε επιμέρους κονδύλια. Παρακαλώ να μπου σε ψηφοφορία.

Το ένα αφορά τις αναβαθμίσεις που παρουσιάζονται στις θέσεις. Πιστεύουμε ότι ενόψει της αλλαγής του ρόλου, των στόχων και του τρόπων λειτουργίας της Επιτροπής Σιτηρών, με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την εναρμονιστική πορεία, είναι πρόωρο αυτή τη στιγμή να γίνονται αναβαθμίσεις θέσεων, προτού να ξέρουμε πώς θα καταλήξει τελικά η Επιτροπή Σιτηρών με την ευρωπαϊκή θέση της Κύπρου. Γι' αυτό και διαφωνούμε με τις αναβαθμίσεις. Είναι στο άρθρο 1 του Κεφαλαίου 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του Δημοκρατικού Κόμματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η δεύτερη τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, είναι στο άρθρο 6, το οποίο αφορά επιδόματα υπερωριών. Είναι η θέση μας ότι αυτές οι υπερωρίες αφορούσαν το σιλό της Λεμεσού, το οποίο έχει ολοκληρωθεί και επομένως δεν υπάρχει λόγος για τόσο μεγάλο κονδύλι υπερωριών. Γι' αυτό παρακαλώ να μπει σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας του ΔΗΚΟ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η τελευταία τροποποίηση είναι στο Κεφάλαιο 2, στο άρθρο 16, που αφορά «Ναύλα και άλλα Έξοδα Αποστολών στο Εξωτερικό». Πιστεύουμε ότι είναι πολύ μεγάλα αυτά τα κονδύλια σε σχέση μ' αυτά που δικαιολογούνται από τις εργασίες της Επιτροπής Σιτηρών. Και ιδιαίτερα, εξαιτίας του ότι για σκοπούς εναρμόνισης πληρώνουμε ένα μεγάλο κονδύλι σε συμβούλους, αυτά τα μεγάλα ποσά για μεταβάσεις των λειτουργιών της Επιτροπής Σιτηρών στο εξωτερικό δε δικαιολογούνται. Παρακαλούμε να μπει κι αυτό σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού £66.294.588 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 30 Απριλίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων Άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων Άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων και των Πινάκων;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και οι Πίνακες εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;
Είναι ομόφωνο.
Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Στάθης Κιπτής

Κίκης Καζαμίας

Μάριος Ματσάκης

Αβραάμ Αντωνίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Ιουλίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η σύσταση επιτροπής νομισματικής πολιτικής με αρμοδιότητα να αποφασίζει ανεπηρέαστα για ευρύτερα θέματα νομισματικής πολιτικής.

Όπως είναι γνωστό, με την ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων νόμου με τον οποίο θα επέλθει φιλελευθεροποίηση των επιτοκίων από την 1η Ιανουαρίου

2001, η Βουλή κάλεσε την εκτελεστική εξουσία να προχωρήσει σε επίσπευση όλων των διαδικασιών που απαιτούνται για σύσταση ειδικής επιτροπής, η οποία θα εξετάζει θέματα που αφορούν τη νομισματική πολιτική και ειδικότερα θέματα που αφορούν την ελευθεροποίηση των επιτοκίων κατά το πρότυπο λειτουργίας ανάλογων επιτροπών σε ξένες χώρες.

Υπό το φως της πιο πάνω απόφασης της Βουλής, η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με το οποίο προτείνεται η σύσταση της υπό αναφορά επιτροπής ως οργάνου ενταγμένου στην Κεντρική Τράπεζα για μεταβατική περίοδο και μέχρι την πλήρη ανεξαρτητοποίηση της Κεντρικής Τράπεζας, η οποία στο παρόν στάδιο δεν είναι δυνατή.

Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής ηγέρθη εκ νέου το θέμα της ουσιαστικής παρέμβασης της εν λόγω επιτροπής στα οικονομικά δρώμενα, που εκ των πραγμάτων και με βάση τη σημερινή καθεστώς λειτουργίας της Κεντρικής Τράπεζας φαίνεται ότι δεν είναι δυνατή αυτή τη στιγμή. Αναφέρθηκε επίσης ότι στην εν λόγω επιτροπή θα πρέπει να διοριστούν άτομα εγνωσμένου κύρους που να κατέχουν τις αναγκαίες γνώσεις και πείρα σε νομισματικά και χρηματοοικονομικά θέματα και οι οποίοι να έχουν επίσης τα αναγκαία ακαδημαϊκά προσόντα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι για την πλήρη ανεξαρτητοποίηση της Κεντρικής Τράπεζας απαιτείται αριθμός συνταγματικών τροποποιήσεων, οι οποίες προγραμματίζονται σε μεταγενέστερο στάδιο μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Για το λόγο αυτό στο παρόν στάδιο η υπό σύσταση επιτροπή θα έχει μόνο συμβουλευτική αρμοδιότητα και κατά συνέπεια θα υποβάλλει τις οποιεσδήποτε εισηγήσεις της προς το διοικητικό συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας.

Στα πλαίσια εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου κατέθεσε επίσης στην επιτροπή τα προγραμματιζόμενα από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου επιπρόσθετα μέτρα, τα οποία προτίθεται να θέσει σε εφαρμογή στο χρονικό διάστημα που θα ακολουθήσει, με απώτερο στόχο την ομαλή μετάβαση της οικονομίας στο νέο καθεστώς της πλήρους ελευθεροποίησης των επιτοκίων.

Μερικά από τα μέτρα αυτά είναι τα ακόλουθα:

- Κατάθεση στη Βουλή δύο φορές το χρόνο έκθεσης σχετικής με θέματα νομισματικής πολιτικής και εξελίξεων στον τραπεζικό τομέα (επιτόκια, ανταγωνισμός στον τραπεζικό τομέα και άλλα).
- Σχέδιο για χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από το τραπεζικό σύστημα, το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων νέα ή επιπρόσθετα δάνεια μέχρι £100,000 προς τις επιχειρήσεις αυτές είτε για τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων είτε για κεφάλαιο κίνησης, ανάληψη του δανειστικού κινδύνου από τις τράπεζες, πρόβλεψη ότι τα δάνεια αυτά θα αποπληρώνονται σε 5-7 χρόνια και θα φέρουν σταθερό επιτόκιο προς 8% κ.λπ.
- Διοργάνωση ενημερωτικών σεμιναρίων σχετικών με την ελευθεροποίηση του επιτοκίου και του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και με βάση όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, προχώρησε σε τροποποίηση

του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, κατά τρόπο που η σύνθεση της προτεινόμενης επιτροπής νομισματικής πολιτικής να είναι εξαμελής αντί πενταμελής, όπως σχετικά προτείνεται από την κυβέρνηση, έτσι που τα δύο μέλη της να διορίζονται από το διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας και τα υπόλοιπα τρία μέλη από το Υπουργικό Συμβούλιο με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και ύστερα από διαβουλεύσεις του με το διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας. Η επιτροπή καταλήγοντας στην εν λόγω εισήγηση έλαβε υπόψη το γεγονός ότι με βάση τα σημερινά δεδομένα η υπό σύσταση επιτροπή θα έχει καθαρά συμβουλευτικό χαρακτήρα.

Περαιτέρω έχει περιλάβει στο υπό ψήφιση νομοσχέδιο μεταγενέστερη εισήγηση του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, σύμφωνα με την οποία η επιτροπή αυτή θα πρέπει να αποφασίζει η ίδια την οργάνωση και τη διαδικασία λειτουργίας της.

Η επιτροπή, υπό το φως όλων των πιο πάνω και επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου με στόχο τη σύσταση επιτροπής νομισματικής πολιτικής, που θα είναι αρμόδια να αποφασίζει ανεπηρέαστα για ευρύτερα θέματα νομισματικής πολιτικής.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Τάσος Παπαδόπουλος

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Στάθης Κιπτής

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Ζαχαρίας Κουλίας

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5, 12 και 26 Ιουνίου 2000 και στις 3 και 10 Ιουλίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμου, ώστε να δοθεί στην αρμόδια επιτροπή για την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων το δικαίωμα να μην προσλαμβάνει για έκτακτη απασχόληση υποψηφίους εναντίον των οποίων εκκρεμεί ποινική δίωξη ή έχουν καταδικαστεί για αδίκημα που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθικής αισχύρας, καθώς και υποψηφίους οι οποίοι, ύστερα από προηγούμενη έκτακτη απασχόλησή τους στη δημόσια ή εκπαιδευτική υπηρεσία, έχουν αξιολογηθεί ως ανεπαρκείς.

Περαιτέρω, με το ίδιο νομοσχέδιο σκοπείται η εναρμόνιση των διατάξεων της ίδιας νομοθεσίας με τις ανάλογες διατάξεις που ισχύουν στον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο ως προς τη μεταχείριση αναπήρων για σκοπούς πρόσληψής τους σε έκτακτη υπηρεσία.

Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς το αν η προτεινόμενη εισήγηση για τροποποίηση της νομοθεσίας σχετικά με τους υποψηφίους εναντίον των οποίων εκκρεμεί ποινική δίωξη είναι συνταγματική και κατά πόσο η μη πρόσληψη τέτοιων υποψηφίων για έκτακτη απασχόληση ενέχει αντισυνταγματικότητα με βάση την αρχή δικαίου, σύμφωνα με την οποία οποιοσδήποτε κατηγορούμενος για αδίκημα είναι αθώος μέχρι να αποδειχθεί ένοχος.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος παρέστη στις συνεδρίες της επιτροπής, κατέθεσε στην επιτροπή γνώματευση σύμφωνα με την οποία το τεκμήριο της αθωότητας, όπως αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 12(4) του συντάγματος, δεν επεκτείνεται και δεν κατοχυρώνει οποιαδήποτε

δικαιώματα του κατηγορουμένου εκτός από εκείνα που σχετίζονται με τη διεξαγωγή της ποινικής διαδικασίας για την απόδειξη ή μη της ενοχής του. Κατά συνέπεια, ο νομοθέτης δεν υποχρεούται ούτε δεσμεύεται από το τεκμήριο αυτό, όταν πρόκειται να ρυθμίσει σχέσεις που εμπíπτουν σε άλλες σφαίρες του δικαίου πλην του ποινικού. Στην προκειμένη περίπτωση πρόκειται για ένα απλό προληπτικό διοικητικό μέτρο το οποίο με κανένα τρόπο δεν επηρεάζει τα δικαιώματα του κατηγορουμένου να θεωρείται, για σκοπούς της ποινικής δίωξης εναντίον του, ως αθώος μέχρι αποδείξεως της ενοχής του. Σύμφωνα με την ίδια γνωμάτευση, εναπόκειται στην κρίση του ίδιου του νομοθέτη, αφού σταθμίσει και αξιολογήσει κατάλληλα τα δύο συγκρουόμενα συμφέροντα, δηλαδή το συμφέρον της διοίκησης και το συμφέρον του κατηγορουμένου, να επιλέξει ποιο από τα δύο κρίνει ορθότερο να προστατεύσει σε βάρος του άλλου.

Η επιτροπή, υπό το φως της πιο πάνω γνωμάτευσης, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο ως προς τη συγκεκριμένη πρόταση για τροποποίηση του βασικού νόμου.

Ως προς το μέρος του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με το οποίο προτείνεται η εναρμόνιση της νομοθεσίας για την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία με τα ισχύοντα στον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο σχετικά με τη μεταχείριση αναπήρων για σκοπούς πρόσληψής τους σε έκτακτη υπηρεσία, η επιτροπή αποφάσισε στο παρόν στάδιο να μην προχωρήσει σε εισήγηση για ψήφιση των σχετικών διατάξεων σε νομοθεσία, καθότι το όλο θέμα της μεταχείρισης αναπήρων για σκοπούς πρόσληψής τους σε διάφορες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία, είτε μόνιμες είτε έκτακτες, μελετάται αρμοδίως με πρόθεση να ρυθμιστεί το συντομότερο σε συνολική βάση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000».

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μια παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει να γίνει προσθήκη μιας λέξεως στο τελικό κείμενο. Στην προτελευταία γραμμή, εκεί που λέει “έχει αξιολογηθεί” να μπει και η λέξη “γραπτώς”. Είναι κάτι που συζητήθηκε στην επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι πρόκειται για εκ παραδρομής παράλειψη. Υπάρχει ένσταση να προστεθεί αυτό το οποίο είχε συμφωνηθεί;

Δεν υπάρχει. Επομένως, μπαίνει ως έχει δηλωθεί από τον κ. Κυπριανού.

Σκοπός του νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει τη διαδικασία πρόσληψης εκτάκτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, ώστε να δίνει το δικαίωμα στην αρμόδια επιτροπή που προσλαμβάνει εκτάκτους υπαλλήλους να μην προσλαμβάνει ως εκτάκτους πρόσωπα εναντίον των οποίων εκκρεμεί ποινική δίωξη ή που έχουν καταδικαστεί για αδικήματα που ενέχουν έλλειψη εντιμότητας, ηθικής αισχύρη, καθώς και πρόσωπα τα οποία σε προηγούμενη έκτακτη απασχόληση στη δημόσια ή εκπαιδευτική υπηρεσία αξιολογήθηκαν ως ανεπαρκή γραπτώς.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αλλά πραγματικά μου διέφυγε. Αυτή η πρόταση μήπως προσκρούει σε άλλο νόμο ο οποίος διαγράφει τα ποινικά αδικήματα; Ψηφίσαμε νόμο με βάση τον οποίο μερικές καταδίκες διαγράφονται με την πάροδο πέντε χρόνων. Μ' αυτό το νόμο θα απαγορεύσουμε σε κάποιους που καταδικάστηκαν πριν επτά χρόνια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δε με απατά η μνήμη μου, διαγράφεται εκείνη η καταδίκη και συνεπώς δεν περιλαμβάνεται στο ποινικό του μητρώο. Επομένως, δεν αντιφάσκει. Ήμουν τότε βουλευτής, πάνε αρκετά χρόνια. Διαγράφεται εντελώς από το ποινικό μητρώο και γίνεται πρόνοια μάλιστα, ώστε ούτε και αναφορά να γίνεται. Και αποτελεί αγώγιμο δικαίωμα κάποιος να κάνει αναφορά κ.λπ. Διαγράφεται. Δε συμπεριλαμβάνεται ποσώς με την πάροδο συγκεκριμένου χρόνου, αν είναι πρόστιμο, φυλάκιση, κακούργημα ή όχι.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Υπάρχουν δύο σημεία. Ο ύποπτος και υπό ανάκριση δεν έχει διαπράξει καταφατικά την αξιόποινη πράξη. Δεν έχει καταδικαστεί. Δεν μπορείς να του στερήσεις το δικαίωμα να λάβει μέρος σε μια διαδικασία, εφόσον δεν έχει καταδικαστεί. Το δεύτερο σκέλος, σε ό,τι αφορά εκείνο το σημείο που αναφέρεται σε όσους υπηρέτησαν και βαθμολογήθηκαν ότι δεν απέδωσαν, αυτό επίσης είναι μια δυσμενής διάκριση των πολιτών και παραβίαση των βασικών αρχών του συντάγματος. Συνεπώς, πιστεύω ότι πρέπει να επανεξεταστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το δεύτερό σας σημείο;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Το δεύτερο σημείο είναι το θέμα που λέει ότι κάποιος ο οποίος υπηρέτησε ως έκτακτος για κάποια μικρή περίοδο, είτε δεκαπενθήμερος είτε μηνιαίος είτε δύο μήνες,

και δεν αξιολογήθηκε ψηλά, να μη δικαιούται να διεκδικήσει. Δε νομίζω ότι μπορούμε να παραβιάσουμε τις βασικές αρχές του συντάγματος, γιατί κάποιος τον βαθμολόγησε χαμηλά για περίοδο ενός ή δύο μηνών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν μου επιτρέπετε, να κάνω μια παρατήρηση. Νομίζω ότι τα δύο σημεία του κ. Γεωργίου είναι σημεία για τα οποία μπορεί να υπάρξει μια... Για το πρώτο έχει δίκαιο, ότι με βάση το σύνταγμα θεωρείται αθώος μέχρι αποδείξεως του αντιθέτου. Για το δεύτερο όμως, που είναι και το πιο σημαντικό, εννοούμε ότι, αν προσληφθεί κάποιος ως έκτακτος γραφέας και θεωρηθεί ανεπαρκής, αλλά μετά πάει ως έκτακτος κηπουρός, δε θα πρέπει να προσληφθεί ως κηπουρός ή εργάτης, γιατί θεωρήθηκε ανεπαρκής; Εισηγούμαι να αναβληθεί.

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μια εισήγηση. Από πλευράς επιτροπής Οικονομικών έχει ολοκληρωθεί η εξέταση του θέματος. Εισηγούμαι να πάει στην επιτροπή Νομικών, για να εξεταστούν οι νομικές πτυχές του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία. Οπότε θα εξεταστεί και το εγερθέν από τον κ. Αγαπίου θέμα, για να είμαστε ασφαλείς ότι...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Συμφωνεί και ο κ. Δημητρίου μαζί μου για το πρώτο θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Αναβάλλεται για την επόμενη σύνοδο και παραπέμπεται προς εξέταση στην επιτροπή Νομικών.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 7 και υπ' αριθμόν 8 αναβάλλονται, ενώ οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 9 αποσύρονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Το θέμα αυτό είναι ομόφωνο. Υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση. Και οι δύο εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Δημήτρης Συλλούρης

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10, 17 και 24 Μαΐου και στις 28 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου και της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελεύθερων Επαγγελματιών, Μελετητών, Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (ΠΟΕΕΜ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, ώστε όλα τα σχέδια, σχεδιαγράμματα, μελέτες, συγγραφές και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή για έκδοση άδειας οικοδομής, να φέρουν την υπογραφή και τον τίτλο του προσώπου που τα ετοίμασε, το οποίο πρέπει να έχει σχετική άδεια άσκησης επαγγέλματος από το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου. Σκοπείται επίσης η εξαίρεση από την πιο πάνω πρόνοια των προσώπων τα οποία ήταν εγγεγραμμένα, κατά την 4η Νοεμβρίου 1993, στα μητρώα του καταργηθέντος περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών Νόμου.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο διευκρινίζεται ότι όλα τα σχέδια, σχεδιαγράμματα, συγγραφές και οποιαδήποτε άλλα έγγραφα, τα οποία υποβάλλονται στις αρμόδιες αρχές με βάση τις πρόνοιες της βασικής νομοθεσίας, πρέπει να φέρουν την υπογραφή και τον τίτλο των προσώπων που τα εκπονούν, ώστε να μπορούν οι αρμόδιες αρχές να αντιμετωπίζουν τυχόν προβλήματα καταλογισμού ευθυνών σε περιπτώσεις αστοχιών.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου. Παράλληλα, οι πρώτοι υποστήριξαν πως θα πρέπει να βελτιωθεί το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε να διευκρινιστεί από ποιο πρόσωπο θα υποβάλλονται τα προβλεπόμενα στη βασική νομοθεσία σχέδια.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, παρ' όλο που συμφώνησαν με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, εισηγήθηκαν να μην μπορούν να υποβάλλουν τα προβλεπόμενα στο νομοσχέδιο σχέδια και μελέτες στην αρμόδια αρχή πρόσωπα τα οποία προηγουμένως ήταν δημόσιοι υπάλληλοι.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΕΕΜ υιοθέτησαν τους σκοπούς του νομοσχεδίου και εισηγήθηκαν την προσθήκη στις διατάξεις του συμπληρωματικής διάταξης που να προβλέπει ότι τα πρόσωπα που εξαιρούνται, κατά την προβλεπόμενη στο νομοσχέδιο ημερομηνία, πρέπει να διατηρούσαν γραφείο και να πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους στο κοινό.

Οι εκπρόσωποι του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου διαφώνησαν με την προτεινόμενη στο νομοσχέδιο εξαίρεση των πιο πάνω αναφερόμενων προσώπων, με την οποία, κατά την άποψή τους, επαναφέρεται ουσιαστικά η καταργηθείσα νομοθεσία που επέτρεπε επικίνδυνες πρακτικές.

Οι εκπρόσωποι του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου υποστήριξαν πως οι πρόνοιες του νομοσχεδίου προκαλούν σύγχυση και επιδέχονται παρερμηνειών αναφορικά με τις αρμοδιότητες κάθε κλάδου, γι' αυτό και εισηγήθηκαν

να ανασταλεί η συζήτησή του, για να παραπεμφθεί στο ΕΤΕΚ για περαιτέρω επεξεργασία και να επανέλθει στην επιτροπή σε μεταγενέστερο στάδιο.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου, ο πρόεδρος του ΕΤΕΚ, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς του νομοσχεδίου, εισηγήθηκε στην επιτροπή την επαναδιατύπωση ορισμένων διατάξεών του, την οποία υιοθέτησαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και διαμόρφωσε νομοτεχνικά ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Εσωτερικών στην εισήγηση που υποβλήθηκε από το ΕΤΕΚ για επαναδιατύπωση του νομοσχεδίου, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, όπως αυτό τελικά έχει διαμορφωθεί, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000».

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Χριστόδουλος Βενιαμίν	Στάθης Κιτήης
Κίκης Γιάγκου	Μάριος Ματσάκης
Δημήτρης Συλλούρης	Ζαχαρίας Κουλιás
Αντώνης Καραός	Ανδρέας Φιλίππου

Όπως είναι γνωστό, το εν λόγω νομοσχέδιο συζητήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και προωθήθηκε για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος στις 6 Ιουλίου 2000, η συζήτησή του όμως αναβλήθηκε, ύστερα από σχετική εισήγηση μέλους της Βουλής, για να επανεξεταστούν ορισμένες πτυχές του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή επανεξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου και του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού άκουσε τις απόψεις των εμπλεκόμενων πλευρών, επαναδιατυπώνει ομόφωνα τη θέση της, όπως αυτή περιλαμβάνεται στην αρχική της έκθεση με την εισήγηση στη Βουλή για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

Παράλληλα, η επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι μέλος της Βουλής το οποίο ζήτησε την αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου στην ολομέλεια, για να επανεξεταστεί από την επιτροπή, δεν παρευρέθηκε στην πιο πάνω συνεδρίασή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κάποια παρατήρηση θέλει να κάνει ο κ. Δημήτρης Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ να μου επιτρέψετε να εγείρω ένα σοβαρό θέμα τάξης όσον αφορά τμήμα του περιεχομένου της έκθεσης. Στην περασμένη συνεδρίαση, για λόγους τους οποίους ανέλυσα ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, ζήτησα την αναβολή του θέματος, για να διευκρινιστούν ορισμένα σημεία του νομοσχεδίου και κατά πόσο επίσης είχαν εξεταστεί ορισμένα θέματα τα οποία ήγειρα. Στην τελευταία συνεδρίαση, της περασμένης Τετάρτης, χθες, εκ μέρους του κόμματος παρέστη και αντιπροσώπευσε το κόμμα μας, εξ ονόματος του οποίου ζητήθηκε η αναβολή, ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Φιλίππου. Παραδόξως, και χωρίς να έχει ληφθεί απόφαση από την επιτροπή, ως με βεβαίωσαν παρόντες συνάδελφοι, αναγράφηκε στην έκθεση ότι «η επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι το μέλος της Βουλής το οποίο ζήτησε την αναβολή της συζήτησης, για να επανεξεταστεί το θέμα από την επιτροπή, δεν παρευρέθηκε στην πιο πάνω συνεδρίαση».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εισηγούμαι να διαγραφεί από την έκθεση. Θεωρείται όντως απαράδεκτη παρατήρηση.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι θέμα τάξεως. Καμία απόφαση δεν ελήφθη και καμία υποχρέωση δεν είχα να παρουσιαστώ. Το κόμμα μας αντιπροσωπεύθηκε. Αυτά τα πράγματα είναι ανεπίτρεπτο να γράφονται παράτυπα μέσα στις εκθέσεις. Ζητώ να διαγραφεί η παράγραφος και επιφυλάσσομαι να ασκήσω δικαίωμα να ζητήσω αναβολή, αν δε διαγραφεί, διότι η έκθεση κυκλοφόρησε μόλις σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν έχω ένσταση να διαγραφεί, αλλά θέλω να πω ότι δε δήλωσε ο κ. Φιλίππου ότι εκπροσωπούσε τον κ. Ηλιάδη. Δεν ήταν του ΚΙΣΟΣ η πρόταση για αναβολή την περασμένη εβδομάδα ήταν προσωπική του κ. Ηλιάδη. Και θα υπενθυμίσω ότι ο κ. Ηλιάδης ήταν πολύ προσβλητικός την περασμένη φορά στην επιτροπή. Εν πάση περιπτώσει, ας διαγραφεί, δεν υπάρχει πρόβλημα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα από τον πρόεδρο της επιτροπής να ενημερώσει την ολομέλεια πως περιλαμβάνεται η φράση ότι «η επιτροπή εκφράζει τη λύπη της». Και την απόφαση αυτή δεν την έλαβε η επιτροπή. Και να ρωτήσω αν ο πρόεδρος υπαγόρευσε αυθαιρέτως αυτή τη διατύπωση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να απαντήσω, κύριε Πρόεδρε. Δε χρειάζεται να συγχύζεσαι, κύριε Ηλιάδη. Εξέφρασα τη λύπη μου την ώρα της συνεδρίας, επεσήμανα το γεγονός και ουδείς συνάδελφος τοποθετήθηκε διαφορετικά.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Διατηρείτε τη λύπη διά τον εαυτό σας και να μη θεωρείτε ότι εις πάσαν περίπτωση εκφράζετε οποιοδήποτε άλλον εκτός από τον εαυτό σας! Οι τοποθετήσεις γίνονται μετά το τέλος της συνεδρίας και καμία παρόμοια τοποθέτηση

δεν έγινε. Και λυπούμαι για τον τρόπο της συμπεριφοράς σας απέναντι σε συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Καρά.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Παρ' ότι είναι ευχάριστο να αντιδικούν και να τους παρακολουθώ, εντούτοις, νομίζω, είναι δίκαιο να πω ότι ο κ. Ηλιάδης στην προηγούμενη συνεδρία ζήτησε την αναβολή αυτού του θέματος. Και ήτο και δική μας παρατήρηση χτες στην επιτροπή, ότι, παίρνοντας το βάρος να ζητήσει την αναβολή, όφειλε -ήταν η εκτίμηση όλων των παρευρισκομένων και εμού προσωπικά- να παρουσιαστεί ενώπιον της επιτροπής και να τεκμηριώσει το λόγο της αναβολής. Ο κ. Φιλίππου, ο οποίος παρίστατο εκ πλευράς του ΚΙΣΟΣ, δεν ανέφερε ότι εκπροσωπούσε τον κ. Ηλιάδη, ο οποίος μόνος εκ του ΚΙΣΟΣ είχε θέσει αυτό το θέμα.

Επομένως ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, κύριε Καρά. Είναι η αρμοδιότητά σας να εκφράζετε πώς ένας κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος δεσμεύει ή όχι την κοινοβουλευτική του ομάδα;

Α. ΚΑΡΑΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά είχαμε καλέσει υπηρεσιακούς παράγοντες, δημοσίους υπαλλήλους ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Την περασμένη Πέμπτη ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, ζητάτε το λόγο και να σας το δώσω!

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Κατσουρίδη ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καλέσαμε υπηρεσιακούς παράγοντες, δημοσίους υπαλλήλους, τους ενδιαφερομένους και περιμέναμε ν' ακούσουμε διατί η αναβολή, τι ήταν εκείνο που έλειπε. Και κανένας δεν είχε να δείξει κανένα λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε, άμα μιλά ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, πρέπει να δηλώνει ότι μιλά εκ μέρους του κόμματος, ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, και να βκάλει το καπέλο μετά, να το βάλει κάτω και να μιλά ως Παναγιώτης Δημητρίου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι.

Ο κ. Φιλίππου.

Κύριε Κατσουρίδη, να μου επιτρέψετε ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Σε συντομία, κύριε Πρόεδρε ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, ο κ. Πουργουρίδης διαστρεβλώνει το τι ελέχθη εδώ την περασμένη Πέμπτη.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, φαίνεται ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να φέρετε το πρακτικό.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μου δώσατε το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ναι.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Παρευρέθηκα στην επιτροπή Εσωτερικών, κύριε Πρόεδρε -ήταν η δεύτερη φορά που ήμουν στην επιτροπή αυτή- άργησα πέντε-δέκα λεπτά. Κανένας στην παρουσία μου δεν είπε ότι εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το μέλος της Βουλής το οποίο ζήτησε την αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου στην ολομέλεια, για να επανεξεταστεί από την επιτροπή, δεν παρευρέθηκε στην πιο πάνω συνεδρίαση. Παρέμεινα μέχρι το τέλος: κανένας στην παρουσία μου δεν είπε αυτό το πράγμα και, αν εγώ αυτή τη στιγμή, κύριε Πρόεδρε, δεν ήμουνα παρών σ' αυτή τη συνεδρίαση, θα φαινόταν ότι εγώ συμφωνούσα με θέση εναντίον του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών. Νομίζω ότι δε χρειάζεται να κρίνομε αυτή την πράξη. Με διαβεβαίωσε και άλλο μέλος της επιτροπής, προσωπικά εμένα, και τον κ. Ηλιάδη ότι δε συνέβη αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, κύριοι συνάδελφοι, αξίζει τον κόπο να συνεχίσουμε αυτή τη συζήτηση; Νομίζω ότι θα την κηρύξω τερματισθείσα και θα θέσω υπό έγκριση της Βουλής κατά πόσο θα διαγραφεί εκείνη η παράγραφος ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ

... έχουν λεχθεί δύο πράγματα που πρέπει να ξεκαθαρίσουν. Και δεν έχω ένσταση να διαγραφεί. Πρώτον, εδώ, όταν τοποθετήθηκε την περασμένη Πέμπτη ο κ. Ηλιάδης, ηγέρθη ο κ. Θεοδώρου και εξέφρασε τη θέση που εξέφρασε και στην επιτροπή Εσωτερικών εκ μέρους του ΚΙΣΟΣ. Και είπε ο κ. Ηλιάδης ότι είναι προσωπικό το αίτημα. Κατά συνέπεια, κύριε Πουργουρίδη, όταν δηλώνει ο ίδιος ότι είναι προσωπικό, δεν ερμηνεύω ...

Δεύτερον, ο κ. Φιλίππου άργησε είκοσι λεπτά· είναι γεγονός, δεν ήταν παρών. Το θέμα ετέθη στην αρχή. Λοιπόν, ξεκαθαρίζουμε τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Το αίτημά σας δεν είναι να διαγραφεί, κύριε ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Το θέμα είναι ότι καμία παρόμοια απόφαση δεν έχει ληφθεί. Και ήταν αυθαίρετη απρέπεια του προέδρου της επιτροπής η συμπερίληψη στην έκθεση αυτής της πρότασης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ενίσταμαι να διαγραφεί. Και να πω ότι δεν είν' εγώ ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Να αποφασίσει η ολομέλεια!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σας παρακαλώ. Να αποφασίσει, αλλά εγώ ενίσταμαι. Και δεν ετέθη από εμένα το θέμα στην επιτροπή.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν έχει σημασία από ποιον ετέθη, κύριε ... Να αποφασίσει η ολομέλεια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, θέτω σε ψηφοφορία το αίτημα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χριστόφια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Να μου επιτρέψετε να προσπαθήσω να χαμηλώσω τους τόνους και να πω ότι η όποια προσωπική εμπάθεια στην έκφραση απόψεων δεν είναι αχρείαστη. Είναι η

τελευταία συνεδρία της Βουλής ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι “δεν είναι”· είναι αχρείαστη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Είναι αχρείαστη, πραγματικά. Η γνώμη μου είναι να διαγραφεί, να μπουν τα σπαθιά στο θηκάρι και να κλείνει αυτή η υπόθεση, διότι, νομίζω, πια εδώ πέρα το θέμα γίνεται προσωπικό. Δεν είναι θέμα για το οποίο αξίζει τον κόπο να υπάρξει τόσο αντιπαράθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Χριστόφια. Νομίζω ότι δεν υπάρχει ένσταση να διαγραφεί η παράγραφος και τελειώνει εδώ το θέμα.

Προχωρούμε με τη δεύτερη ανάγνωση.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλετε να μιλήσετε;

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, παρ’ όλον ότι αναφέρεται ότι είναι ομόφωνο, εντούτοις η δική μου στάση θα είναι η καταψήφιση, γι’ αυτό θα ήθελα εκ των προτέρων να κάνω κάποιες αναφορές γύρω από τη συγκεκριμένη έκθεση.

Αναφέρεται στη συγκεκριμένη έκθεση μία τροποποίηση σε ό,τι αφορά τις μελέτες οι οποίες υποβάλλονται από πολιτικούς μηχανικούς και αρχιτέκτονες και το διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων τους. Ουσιαστικά, με βάση το τι λέει, η έκθεση αναφέρει ότι οι δύο αυτές κατηγορίες επαγγελματιών φέρουν ένσταση σε ό,τι αφορά την ψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου. Και ουσιαστικά αναφέρουν ότι επιδέχεται κάποιες παρερμηνείες αναφορικά με τις αρμοδιότητες του κάθε κλάδου και εισηγούνται όπως ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αυτά είναι γνωστά. Ποια είναι η δική σας θέση; Αναπτύξτε, γιατί αυτά εκτίθενται ...

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Η δική μου θέση, κύριε Πρόεδρε, είναι ακριβώς ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ουσιαστικά δεν κάνει διαχωρισμό, όπως αναφέρεται, στις αρμοδιότητες των δύο κατηγοριών, των πολιτικών μηχανικών και των αρχιτεκτόνων. Υπάρχει ακριβώς αυτή η ασάφεια. Και με την ψήφιση του νόμου, θα δημιουργηθεί ένας κυκεώνας, μέχρι ποιου ορίου φτάνουν οι αρμοδιότητες του ενός επαγγελματία σε σχέση με τις αρμοδιότητες του άλλου. Πριν υπάρξει ακριβώς αυτή η οριοθέτηση αρμοδιοτήτων, δε θα έπρεπε να προχωρήσουμε προς την ψήφιση αυτού του

νομοσχεδίου.

Πιστεύω ότι θα ήταν σωστό αυτό το νομοσχέδιο να πήγαινε ξανά πίσω στο ΕΤΕΚ, ώστε να διαβουλευόταν με τις τάξεις αυτές των πολιτικών μηχανικών και των αρχιτεκτόνων, οι οποίες ουσιαστικά δεν είχαν, όπως έχουν αναφέρει κατ' ιδίαν, δεν είχαν καμία γνώση ή εκφράσει οποιαδήποτε άποψη γύρω από τη σύνθεση της άποψης του ΕΤΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, ευχαριστώ.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να θυμίσω ότι ο μόνος λόγος που συζητάμε σήμερα και δεν ψηφίσαμε την περασμένη Πέμπτη ήταν το αίτημα του κ. Δημήτρη Ηλιάδη να διευκρινιστούν δύο σημεία που αμφισβητήθηκαν από τους αρχιτέκτονες, εάν το νομοθέτημα συνάδει με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και αν έχει απόφαση το διοικητικό συμβούλιο του ΕΤΕΚ. Ενώπιον της επιτροπής καταδείχθηκε ότι συνάδει με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Και πρέπει να πω ότι, όταν κλήθηκαν οι αρχιτέκτονες να καταθέσουν, με βάση το νόμο της Βουλής περί Κατάθεσης Αληθών Στοιχείων, αν όντως δεν έχει απόφαση το διοικητικό συμβούλιο του ΕΤΕΚ, αποσύρθηκαν. Και εκεί μας κατατέθηκε η απόφαση του συμβουλίου του ΕΤΕΚ. Τα υπόλοιπα είναι θέμα, όπως επισημάναμε όλες οι πλευρές στην επιτροπή, που πρέπει να συζητήσουν μεταξύ τους, γιατί όλοι ανήκουν στο ΕΤΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σαμμούτας είχε ζητήσει πριν το λόγο.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εγώ συμφωνώ με το συνάδελφο του ΚΙΣΟΣ, όπως το έθεσε, ότι οι αρμοδιότητες μέσα στο νόμο τόσο των αρχιτεκτόνων όσο και των πολιτικών μηχανικών δεν καθορίζονται επακριβώς. Και πιστεύω ότι οι δύο σύλλογοι αυτοί, δηλαδή των αρχιτεκτόνων και των πολιτικών μηχανικών, δε συμφωνούν σήμερα. Συμφωνούν με την ψήφιση ενός νόμου. Υπάρχει όμως αυτό το κενό. Πιστεύω ότι, αν τους δοθεί κάποιος χρόνος του καλοκαιριού, δηλαδή των δύο ή τριών μηνών, θα μπορέσουν να έρθουν εδώ πλέον σε συμφωνία και θα μπορεί να συμπληρωθεί αυτός ο νόμος. Γι' αυτό θα ψηφίσω κι εγώ, θα εισηγηθώ προς το σώμα μία αναβολή της ψήφισης αυτού του νόμου για τον Οκτώβριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, ο κ. Ηλιάδης και αμέσως μετά εσείς.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν δεν εισακουστεί η εισήγηση του συναδέλφου για αναβολή, σαφώς τοποθετούμαι εναντίον και θα το καταψηφίσω, γιατί ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, ένα λεπτό πάλι, για να ξεχωρίζουμε ... Τούντο "σαφώς τοποθετούμαι και θα το καταψηφίσω" εννιά παρεξηγηθεί πάλε. Είναι εκ μέρους του ΚΙΣΟΣ, ως

κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, οπότε καλύπτεται, ή προσωπικά;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

(Γελά.)

Είμαστε ελεύθεροι να ψηφίζουμε ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι το κόμμα και είμαστε η συνείδησή του!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, σαφώς θα καταψηφίσω, γιατί αυτό το νομοσχέδιο, προκαλεί σύγχυση. Και το λεν εκείνοι τους οποίους υποτίθεται ότι ρυθμίζει το επάγγελμα. Προκαλεί διαφωνία σε άλλους των οποίων το επάγγελμα επίσης επιχειρεί να ρυθμίσει. Και διερωτάται κανένας, αν οι διαφωνούντες και οι συγχυσμένοι είναι εκείνοι οι οποίοι ρυθμίζονται, τότε τι ρυθμίζει και τι ξεκαθαρίζει αυτό το νομοσχέδιο. Πρώτον.

Δεύτερον, δεν είναι καθόλου σαφές ότι πρόκειται για νομοσχέδιο ευθυγραμμισμένο με τα εν Ευρώπη ισχύοντα.

Και τρίτο και τελευταίο, θα ήθελα να πω ότι η ασάφεια και η κακή ρύθμιση δεν αφορά μόνο τους επαγγελματίες και την άσκηση του δικού τους επαγγέλματος, αλλά αφορά και τους πολίτες οι οποίοι θα παίρνουν υπηρεσίες από ανθρώπους οι οποίοι δεν έχουν ειδικότητα να προσφέρουν τις υπηρεσίες τις οποίες απολαμβάνουν. Και άρα εδώ υπάρχει πρόβλημα για την κοινωνία και τους πολίτες, τους οποίους πρέπει να κατοχυρώνουμε. Πληρώνουν για συγκεκριμένες υπηρεσίες τις οποίες πρέπει να λαμβάνουν από εκείνους οι οποίοι έχουν τα επιστημονικά δεδομένα και την επιστημονική ειδικευση, για να τις προσφέρουν. Αυτοί, νομίζω, είναι επαρκέστατοι λόγοι, για να καταψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο και να σταλεί πίσω για μελέτη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης και τελειώνω με, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Σας παρακαλώ!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν είναι τυχαίο που όσοι μίλησαν για καταψήφιση του νομοσχεδίου που πρότεινε η κυβέρνηση δεν είναι μέλη της επιτροπής Εσωτερικών και δεν παρακολούθησαν τις συνεδριάσεις της επιτροπής Εσωτερικών. Η επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε αυτό το θέμα σε πάρα πολλές συνεδριάσεις. Και πιστεύω ότι, πέραν του ότι όλοι είχαν την ευχέρεια να ενημερωθούν για την ουσία, για όσους δε θυμούνταν την ιστορία από την ίδρυση του ΕΤΕΚ μέχρι σήμερα, τους εδόθη η ευκαιρία να θυμηθούν και την ιστορία, πώς έγινε το ΕΤΕΚ και τι δεσμεύσεις είχε αυτή η Βουλή ομόφωνα τότε για μεταφορά της πρόνοιας του νόμου περί Πολιτικών Μηχανικών, αντί στο νόμο περί ΕΤΕΚ, στον περί Οδών και Οικοδομών, αυτό δηλαδή που πράττει η κυβέρνηση και ομοφωνεί η Βουλή, ανεξάρτητα από το πώς παρουσιάζετε τα θέματα σήμερα, με το νομοσχέδιο τούτο. Εάν αυτή η Βουλή ... Και εγώ είμαι πολιτικός μηχανικός και έπρεπε να ήμουν ο τελευταίος που θα μιλούσα ή έπρεπε να λαϊκίσω κι εγώ έναντι των συναδέλφων ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Παλιά σου τέχνη!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Παλιά μου τέχνη, αλλά σήμερα δε τη χρησιμοποιώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εσείς πού ξέρετε; Είσαστε συνάδελφοι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Στο λαϊκισμό, κύριε Πρόεδρε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, γι' αυτό σας ... Εκείνοι εκαταλάβαν, είπαμέν το!

(Γελά.)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Γιατί, εάν ακολουθήσουμε αυτή την προσέγγιση, όποιος μας φωνάζει, να κάνουμε το χατίρι του ... Και στην περίπτωση τούτη, σας λέω ότι στην περίπτωση τούτη αρχιτέκτονες και μηχανικοί έχουν εκ διαμέτρου αντίθετη άποψη και κανένας δε θα μπορεί να συμβιβάσει τα πράγματα. Υπάρχει δε μεγάλη μερίδα πολιτικών μηχανικών και αρχιτεκτόνων η οποία προσεγγίζει το θέμα πολύ πιο ορθολογιστικά, το οποίο, ναι, μπορεί να ανοίξει και μέσα στους κόλπους του ΕΤΕΚ πρώτα και μετά σ' εμάς. Εμείς τι θέλουμε στο τέλος να κάνουμε; Να υποκαταστήσουμε το ρόλο του ΕΤΕΚ, το οποίο εμείς ψηφίσαμε, με απαίτηση όλων των αρχιτεκτόνων και όλων των πολιτικών μηχανικών και άλλων μηχανικών, ανεξάρτητα τι λεν σήμερα, ανεξάρτητα τι λεν σήμερα, και να κάνουμε συνδικαλισμό μέσα στη Βουλή και λαϊκισμούς; Αυτό το οποίο πρέπει να γίνει και, αν θέλετε, ας ακουστεί και σαν συμβουλή προς τους συναδέλφους μου, είναι αυτός ο νόμος να ψηφιστεί, όπως έχει προταθεί. Και, αν έχουν απόψεις για το πώς πρέπει να διαχωριστούν τα επαγγέλματα, πιο λεπτομερώς μέσα σε άλλες συνθήκες, αυτό να επικαλούνται και αυτό να συμβουλευθούν, πώς να γίνει και όχι το κεκτημένο, με το οποίο πέραν πάσης αμφιβολίας αποδείχτηκε στην επιτροπή Εσωτερικών, και από την υπεράσπιση που έκανε η ίδια η κυβέρνηση αλλά και από τα στοιχεία που μας έδωσαν οι ενδιαφερόμενοι, ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα, είμαστε πλήρως εναρμονισμένοι. Αλλά ότι υπάρχει θέμα διαχωρισμού των επαγγελματιών με νέες απόψεις, αυτό το θέμα είναι προς συζήτηση· όχι όμως η πρόνοια του παρόντος νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζήτησε... Να δώσω, κύριε Φιλίππου, το λόγο στον κ. Πιπτοκοπίτη και αμέσως μετά σ' εσάς. Αλλά, να σας παρακαλέσω, όσο το δυνατό πιο σύντομα, αν έχετε την

καλοσύνη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ.

Απλώς θέλω να θυμίσω, καλόπιστα, γιατί ειλικρινά συμφωνώ απόλυτα με το συνάδελφο, τον κ. Συλλούρη, στο εξής σημείο: Με την κατάργηση του νόμου του 1997 του συμβουλίου εγγραφής πολιτικών μηχανικών και αρχιτεκτόνων, μεταβιβάστηκαν οι εξουσίες αυτού του οργάνου στο ΕΤΕΚ. Όταν κλήθηκαν εκεί ειδικά, εξειδικευμένα και οι πολιτικοί μηχανικοί και οι αρχιτέκτονες, που ήταν το συμβούλιο εγγραφής, δεν έφεραν καμιά ένσταση με την κατάργηση αυτού του συμβουλίου εγγραφής και μεταβίβασης των εξουσιών που είχε στο ΕΤΕΚ. Επομένως, το νομοσχέδιο θα πρέπει να περάσει, κύριε Πρόεδρε, και αν μελλοντικά χρήζει οριοθέτησης επαγγελματών ή και οτιδήποτε άλλο, από τη στιγμή που αποδεχθήκαμε, διά του νόμου του δικού μας, ότι το ΕΤΕΚ είναι ο επιστημονικός σύμβουλος του κράτους, μέσα από μια καλόπιστη συζήτηση να επιλύονται αυτά τα προβλήματα. Απλώς, με το να λέμε από αναβολή, σε αναβολή, σε αναβολή, απλώς θα λέμε τα ίδια πράγματα. Κάποιοι φίλοι μας θα μας πιάσουν, «για όνομα, μεν το ψηφίσεις», «για όνομα, ζήτα αναβολή» και εν τέλει θα χάσει και αυτή η Βουλή το κύρος της.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Φιλίππου, είστε ο τελευταίος που μιλά.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η ουσία του θέματος είναι ότι για όσους έχουν αποφοιτήσει μετά το 1993, θα υπάρχει σαφής διαχωρισμός ανάμεσα στη δουλειά του πολιτικού μηχανικού και του αρχιτέκτονα. Για όσους αποφοίτησαν πριν από το 1993, η κατάσταση παραμένει ως είχε μέχρι σήμερα. Οι αρχιτέκτονες διαφώνησαν έντονα με την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου και, όπως είδατε και σήμερα, οι πολιτικοί μηχανικοί διαφωνούν έντονα με την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Η πρόταση της επιτροπής, όπως έχει έρθει ενώπιον του σώματος, είναι, κατά τη γνώμη μου, σωστή. Η κοινοβουλευτική μας ομάδα, όταν συζητήσε το θέμα, αποφάσισε ότι ψηφίζουμε όλοι ελεύθερα, κατά συνείδηση, και έτσι εγώ προσωπικά θα ψηφίσω υπέρ του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, ευχαριστώ, κύριε Φιλίππου.

Πόσοι υποστηρίζουν την αναβολή, όπως προτάθηκε από τον κ. Σαμμούτα και τον κ. Ηλιάδη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεπώς, απορρίπτεται η αναβολή.
Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Προσθήκη νέου άρθρου στο βασικό νόμο. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και τέσσερις αποχές.

Το επόμενο θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι το υπ' αριθμόν 11, που είναι «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Θεωρείται αναγνωσθείσα η έκθεση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Φιλίππου

Αντώνης Καρας

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιπτής

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία η ίδια κατέθεσε στη Βουλή, σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 12 Ιανουαρίου και 12 Ιουλίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Εσωτερικών συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), των ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών και της Ένωσης Συντακτών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών, έτσι ώστε να αρθούν οι προβλεπόμενοι σ' αυτόν περιορισμοί στη μεταβίβαση τίτλων μετοχών των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών για να καταστεί δυνατή η εισαγωγή τους στο ΧΑΚ.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις της κυβερνητικής πλευράς αλλά και όλων των άλλων εμπλεκόμενων πλευρών.

Εκφράζοντας την κυβερνητική θέση πάνω στο όλο θέμα ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε πως η κυβέρνηση δεν ενίσταται στην τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου ώστε να καταστεί δυνατή η εισαγωγή των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών στο ΧΑΚ, νοούμενου όμως ότι θα τηρούνται ορισμένες προϋποθέσεις που προβλέπονται στη βασική νομοθεσία και οι οποίες αφορούν τη διαφάνεια στην ιδιοκτησία, την πολυφωνία, καθώς επίσης και το προσωπωπαγές της άδειας.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσαν πως στην περίπτωση που θα καταστεί δυνατή η είσοδος των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών στο ΧΑΚ, θα πρέπει παράλληλα να διατηρηθούν οι βασικές αρχές που θέτει ο ισχύων νόμος και που αφορούν μεταξύ άλλων το προσωπωπαγές της άδειας και τη διαφάνεια στην ιδιοκτησία.

Ο πρόεδρος και οι εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δήλωσαν ότι δε διαφωνούν με τη σκοπούμενη τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, επισημαίνοντας ταυτόχρονα πως το όλο θέμα συναρτάται με την άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικού και τηλεοπτικού σταθμού η οποία παραχωρείται με στόχο την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Η άδεια αυτή, όπως ανέφεραν, είναι προσωπωπαγής και η παραχώρησή της αξιολογείται κυρίως με κριτήρια που συνδέονται μεταξύ άλλων με το πρόσωπο του αιτητή, τις προτάσεις που υποβάλλει και του προγράμματος το οποίο αναλαμβάνει να μεταδώσει. Για την

κατοχύρωση των πιο πάνω, καθώς και της φιλοσοφίας της ισχύουσας νομοθεσίας, η Αρχή περιβάλλεται με εξουσίες και αρμοδιότητες που αυτή τις παρέχει. Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, οποιαδήποτε πρόταση για να καταστεί δυνατή η εισαγωγή τίτλων των σταθμών στο ΧΑΚ είναι δυνατή, νοουμένου ότι γίνονται σεβαστές και διασφαλίζονται οι πιο πάνω θεμελιώδεις αρχές της νομοθεσίας καθώς και οι συμβατικές υποχρεώσεις της Δημοκρατίας, και ειδικότερα οι αρχές της πολυφωνίας, της διαφάνειας στην ιδιοκτησία και το προσωποπαγές της άδειας.

Ο πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Κύπρου υιοθέτησε τις απόψεις που εκφράστηκαν εκ μέρους των εκπροσώπων της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου.

Οι εκπρόσωποι των ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών συμφώνησαν στην πλειονότητά τους με την τροποποίηση της υπό αναφορά νομοθεσίας ώστε να καταστεί δυνατή η εισαγωγή τους στο ΧΑΚ, παρ' όλων που τόνισαν την ανάγκη της αυστηρής τήρησης των προνοιών της και ειδικότερα της παραχώρησης στους σταθμούς μονίμων αδειών. Οι εκπρόσωποι του τηλεοπτικού σταθμού ΣΙΓΜΑ και του ραδιοφωνικού σταθμού ΡΑΔΙΟ ΠΡΩΤΟ υποστήριξαν την εισαγωγή των σταθμών στο ΧΑΚ έστω και αν αυτοί κατέχουν προσωρινές άδειες. Οι εκπρόσωποι του ραδιοτηλεοπτικού σταθμού ANTENA υποστήριξαν πως θα πρέπει πρώτα να παραχωρηθούν μόνιμες άδειες στους σταθμούς και μετά να μελετηθεί το ενδεχόμενο εισαγωγής τους στο ΧΑΚ. Πρόσθετα οι ίδιοι υποστήριξαν πως η ισχύουσα νομοθεσία του χρηματιστηρίου δε συνάδει με την ισχύουσα νομοθεσία περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών, λόγω του προσωποπαγούς της άδειας που απαιτείται.

Οι εκπρόσωποι του ΧΑΚ δήλωσαν πως βασική αρχή του χρηματιστηρίου είναι η ελευθερία μεταβίβασης των μετοχών, γι' αυτό και με τους αυστηρούς περιορισμούς που θέτει η νομοθεσία περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών θα υπάρχουν πρακτικές δυσκολίες στη μεταβίβαση των μετοχών των εταιρειών που ρυθμίζονται με τον πιο πάνω νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη τις απόψεις που εκφράστηκαν πιο πάνω, κατανοεί την ανάγκη ότι η νομοθεσία που θα υιοθετηθεί για να καταστεί δυνατή η εισαγωγή των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών στο ΧΑΚ, θα πρέπει να κατοχυρώνει τις θεμελιώδεις αρχές και τη φιλοσοφία της βασικής νομοθεσίας, καθώς και τις αναγκαίες αρμοδιότητες της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης που θα διασφαλίζουν την τήρηση των βασικών αυτών αρχών. Με το πνεύμα αυτό η επιτροπή εισηγήθηκε στις αρμόδιες ενδιαφερόμενες πλευρές και ειδικότερα στο Υπουργείο Εσωτερικών, στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, στη Νομική Υπηρεσία και στο ΧΑΚ να επεξεργαστούν από κοινού την υπό συζήτηση πρόταση νόμου και να εισηγηθούν ανάλογες σ' αυτήν τροποποιήσεις, ώστε να ανταποκρίνεται στις πιο πάνω θέσεις.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω διαβουλεύσεων, κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών οι τελικές του προτάσεις πάνω στο όλο θέμα τις οποίες η επιτροπή, αφού επεξεργάστηκε έχοντας υπόψη και τις θέσεις όλων των ενδιαφερομένων, διατύπωσε σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία τελικό σχέδιο νόμου που προβλέπει τα ακόλουθα:

1. Ελεύθερη αγοραπωλησία μετοχών μέχρι 5%
2. για όσους επιθυμούν να μεταβιβάσουν ή να προβούν σε άλλη συναλλαγή μετοχών πέραν του 5%, μέχρι του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου που είναι το 25%, να απαιτείται η προέγκριση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

3. περιορισμός του βαθμού συγγένειας ατόμων που κατέχουν μετοχές σε σταθμούς στο δεύτερο βαθμό, αντί του τέταρτου βαθμού που ισχύει σήμερα και
4. παραχώρηση δικαιώματος κατοχής μετοχών σε εκδοτικό οίκο, εφημερίδα, περιοδικό, ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό μέχρι 5%.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Αντώνης Καράς, παρ' όλον που τάσσεται υπέρ της εισαγωγής των σταθμών στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, εντούτοις πιστεύει πως αυτό θα πρέπει να πραγματοποιείται μετά την εξασφάλιση από αυτούς των μονίμων αδειών από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με τις προϋποθέσεις που προβλέπουν τόσο η ισχύουσα νομοθεσία περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών όσο και οι σχετικοί κανονισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόταση νόμου... Υπάρχει μια επιφύλαξη. Ο σκοπός είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει τους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς, ώστε να αρθούν οι προβλεπόμενοι περιορισμοί στη μεταβίβαση τίτλων μετοχών των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, για να καταστεί έτσι δυνατή η εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω ένσταση να εξεταστεί το θέμα σήμερα. Θεωρώ ότι είναι πρόωρο, θα αποφύγω όμως να αγορεύσω ή να εκθέσω τους λόγους της εισήγησής μου, εφόσον ο κανονισμός της Βουλής μου δίνει το δικαίωμα να επικαλεστώ το ότι η έκθεση σήμερα κυκλοφόρησε, επομένως εκ του κανονισμού θα πρέπει να αναβληθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης. Ένα λεπτό, κύριε Συλλούρη...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, ο κ. Κατσουρίδης. Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα θα είχε ψηφιστεί και σήμερα δε θα υπήρχε το θέμα που θέτει ο κ. Καράς, διότι θα είχε κυκλοφορήσει η έκθεση πριν δέκα μέρες, αν ο κ. Καράς δε χρησιμοποιούσε ως αφορμή τη συνεδρία για το προηγούμενο θέμα που ψηφίσαμε και δε μου ζητούσε να κληθεί η εισαγγελία για κάποιες επιφυλάξεις του. Λυπούμαι, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω αυτό το οποίο αισθάνομαι και από εκεί και πέρα θα αποφασίσει η Βουλή. Κατά τη γνώμη μου, δεν μπορεί να εγείρουμε ένα

θέμα το οποίο είχε συζητηθεί και απαντηθεί στην επιτροπή -απαντηθεί από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, όπως απαντήθηκε και για δεύτερη φορά προχθές- να δείχνουμε εμείς την καλύτερη διάθεση να τον ξαναφέρουμε, για να μας επαναλάβει τα ίδια και να χρησιμοποιείται τελικά αυτή η καλή διάθεση, για να πούμε, «συνταγματικά, έχω το δικαίωμα να ζητήσω αναβολή, γιατί η έκθεση δεν ήρθε έγκαιρα». Εν τωιαύτη περιπτώσει, ζητώ αναβολή για όλα τα θέματα για τα οποία οι εκθέσεις κυκλοφόρησαν χθες ή σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι, λόγω του φόρτου εργασίας που έχουμε σήμερα, είχαμε μια εξήγηση όλοι οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι, ότι το τυπικό θέμα της μη κυκλοφορίας της έκθεσης στα χρονικά πλαίσια που προνοούνται από το σύνταγμα δε θα εγείρονταν σε πολλά άλλα θέματα που ίσως να έρθουν. Ήταν η άποψή μου και είχα πει στον κ. Καρά ότι, εφόσον έχει απόψεις επί της ουσίας του θέματος, θα ήταν προτιμότερο να καταθέσει τροποποιητική πρόταση, η οποία να τεθεί ενώπιον του σώματος και να αποφασίσει το σώμα. Και δε νομίζω ότι είναι σωστό να γίνεται επίκληση... βεβαίως είναι συνταγματικό στοιχείο αυτό που δεν μπορεί να παραβλεφθεί, αλλά δε πρέπει να εγερθεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, τι μου ζητάτε; Να παραβώ το σύνταγμα;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

... και παρακαλώ τον κ. Καρά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα ήταν να μην εγερθεί. Από την ώρα που εγείρεται, δεν έχω επιλογή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Εκτός αν το αποσύρει.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να καταθέσει την τροποποιητική του πρόταση, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χριστόφια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Είπε κάτι ο κ. Κατσουρίδης. Η κοινοβουλευτική μας ομάδα το εννοεί απόλυτα και ομόφωνα. Δεν μπορεί να εγείρεται ένας βουλευτής και να θέτει θέμα συνταγματικό για το ένα νομοσχέδιο, όταν υπάρχουν δεκαπέντε νομοσχέδια τα οποία κινούνται προς την ίδια κατεύθυνση και με τον ίδιο τρόπο. Συνεπώς, αν ο κ. Καράς επιμένει, δικαίωμά του. Η κοινοβουλευτική μας ομάδα εγείρει θέμα ακριβώς τήρησης

των προνοιών και για όλα τα άλλα που σχετίζονται με αυτές τις πρόνοιες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα ενημερωθεί -και διαψεύστε με, αν κάνω λάθος- ότι η σύσκεψη των αρχηγών είχε αποφασίσει, ενόψει του ότι για πάρα πολλά θέματα δεν ήταν έτοιμη η έκθεση σαράντα οκτώ ώρες πριν, ότι θα υπήρχε η συναίνεση να εξεταστούν όλα τα θέματα σήμερα. Μέσα σ' αυτή τη συναίνεση, και εγώ προσωπικά δεν ήγαιρα συνταγματικό θέμα και δεν είχα πρόθεση να εγείρω συνταγματικό θέμα για κανένα θέμα. Αν εγείρεται όμως γι' αυτό το θέμα, νομίζω ότι εγείρεται για όλα τα θέματα και νομίζω ότι οι αρχηγοί κομμάτων πρέπει να ξανασυνέλθουν είτε σήμερα ή άλλη μέρα, για να αποφασίσουν για νέα συνεδρίαση της Βουλής, ώστε... Διότι, είναι μια κοινή πρακτική που εξασκείται πάντα για την τελευταία συνεδρίαση. Αν για κάποιες σκοπιμότητες σήμερα θέλουμε να εισάξουμε νέα πρακτική, επικαλούμενοι, σωστά, το σύνταγμα, να το κάνουμε. Αλλά τότε αυτή η Βουλή θα πρέπει τελεσίδικα ουδέποτε να μη συζητήσει ποτέ κανένα θέμα που δεν είναι σαράντα οκτώ ώρες πριν έτοιμο. Αν έχουμε συνεδριάσεις, όπως τη σημερινή, που είναι η τελευταία συνεδρίαση, να γίνεται σαράντα οκτώ ώρες μετά, αφού συνεδριάσουν οι επιτροπές. Και εισηγούμαι συνεδρίαση την ερχόμενη Δευτέρα ή Τρίτη ή άλλη μέρα, για να αποφασίσουμε για όλα τα θέματα. Δηλαδή, εγώ θέτω θέμα, όπως έθεσε και το ΑΚΕΛ, για όλα τα θέματα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μου επιτρέψετε μόνο να παρακαλέσω κάτι. Όντως υπάρχει το ενδεχόμενο, αν είναι για μια έκθεση και αν θα υπάρξουν πολλά νομοσχέδια. Και υπάρχει πιο κάτω σωρεία νομοσχεδίων τα οποία οπωσδήποτε, είναι και επείγοντα ίσως, και πρέπει να ψηφιστούν για να λειτουργήσει και το κράτος. Κατ' αυτόν τον τρόπο, μπορεί να γίνει συνεδρίαση τη Δευτέρα, οπότε το νομικό κώλυμα που εγείρεται -και δεν έχω επιλογή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν εγερθεί, θα προχωρήσω με μη ψήφιση. Αλλά, αντιλαμβάνομαι, θα ακολουθήσουν ενστάσεις επί των δύο θεμάτων, οπότε ενδεχόμενα να ξαναέρθει η Βουλή να συνεδριάσει τη Δευτέρα, αν έτσι αποφασίσει το σώμα. Ε, συνεπώς, θα παρακαλούσα τον κ. Καρά, αν είναι για θέμα συγκεκριμένο, τροπολογίας, που θέλει να καταθέσει, να καταθέσει την τροπολογία, διότι το ίδιο θα πράξει, αντιλαμβάνομαι, ενδεχόμενα και αν συνέλθει η Βουλή, από τις προθέσεις που βλέπω, τη Δευτέρα.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σεβαστές οι αποφάσεις της ηγεσίας των κοινοβουλευτικών κομμάτων και ουδέποτε τις αμφισβήτησα. Είναι σεβαστοί καθ' όλα οι πολιτικοί αρχηγοί. Όμως, πάνω από όλα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι μόνο αυτό. Δέστε και το άλλο ενδεχόμενο, να ξανασυνέλθει η Βουλή τη Δευτέρα.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Πάνω απ' όλα, κύριε Πρόεδρε, σεβαστό πρέπει να είναι το σύνταγμα, οι νόμοι και οι κανονισμοί που διέπουν τη λειτουργία της. Και δε σημαίνει ότι...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Α. ΚΑΡΑΣ:

...και δε σημαίνει, κύριε Πρόεδρε, ότι επειδή πρόβαλα αυτή την ένσταση, θα πρέπει να τυγχάνω εκβιασμού, ότι επειδή έθεσα αυτή την ένσταση, αυτό θα έχει ως συνέπεια να ξανασυνέλθει η Βουλή και «θα φέρουμε ενστάσεις και επί των άλλων θεμάτων». Δηλαδή, αν τα πολιτικά κόμματα σοβαρά τοποθετήθηκαν επί των άλλων θεμάτων, επειδή έθεσα αυτή τη συγκεκριμένη ένσταση, θα πρέπει να υπάρξει τόση αντίδραση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, να πω κάτι...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Και δεν είμαι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οφείλω να υπεραμυνθώ της συσκέψεως της οποίας προήδρευα. Ήταν όντως μια ομόφωνη τοποθέτηση ότι θα αποφεύγονταν να εγερθούν ανάλογα θέματα, διότι, πράγματι, στη σύσκεψη ηγέρθη το θέμα ή το ενδεχόμενο να συνέλθει η Βουλή τη Δευτέρα. Έτσι, όσα νομοσχέδια, λόγω συνταγματικού κωλύματος, δεν ψηφιστούν σήμερα, θα περάσουν τη Δευτέρα, οπότε παρέρχονται οι σαράντα οκτώ ώρες προθεσμία.

Ο κ. Πουργουρίδης:

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα κάνω και εγώ με τη σειρά μου έκκληση προς τον κ. Καρά να αποσύρει την ένστασή του. Επί της ουσίας του θέματος, είμαι εκ των βουλευτών που έχουν ισχυρότατες απόψεις και είμαι κάθετα εναντίον του νομοσχεδίου, για λόγους που εξέθεσα στην κοινοβουλευτική μου ομάδα. Έχει διαμορφωθεί μια πλειοψηφία μέσα στη Βουλή, η οποία θέλει να εγκριθεί αυτό το νομοσχέδιο. Αυτή τη διαμόρφωση της πλειοψηφίας πρέπει να τη σεβαστούμε και πρέπει να επιτρέψουμε, σεβόμενοι την πλειοψηφία που σχηματίστηκε, να προχωρήσει η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, όσο κι αν έχουμε έντονες απόψεις, αντίθετες επί της ουσίας του θέματος.

Γι' αυτό, επειδή στα θέματα τούτα διαμορφώθηκε μέσα στη Βουλή μια κουλτούρα, κατά κανόνα, δεν επικαλούμεθα αυτό το προνόμιο που μας δίνει όντως το σύνταγμα και από τη στιγμή που επικληθεί, έχετε απόλυτο δίκαιο, δεν μπορεί παρά να ακολουθηθεί, κάνω έκκληση προς το συνάδελφο, θερμότατη, να αποσύρει την ένστασή του. Είναι καθαρή η άποψή του. Νομίζω ότι το μάξιμουμ που θα επιτύχει με την αναβολή είναι να συνέλθουμε σε λίγες μέρες, δε θα αλλάξει τίποτα επί της ουσίας του θέματος. Και επομένως το σώμα απλώς θα ταλαιπωρηθεί για να συνέλθει σε μια συνεδρία προσεχώς, ίσως τη Δευτέρα ή την Τρίτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα είναι δέκα τα νομοσχέδια που ακολουθούν που είναι χωρίς σαρανταοκτάωρη προθεσμία.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Γι' αυτό...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να διευκολύνω τη διαδικασία. Εισηγούμαι αυτό το θέμα να μείνει τελευταίο στην ατζέντα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Επιφωνήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποια είναι η λογική του; Κύριε Καρά! Αν υπάρχει βάσιμος λόγος...

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριοι συνάδελφοι! Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι για να θέλετε την αναβολή, σημαίνει ότι κάποιο λόγο έχετε. Αυτό το νομοσχέδιο αντιλαμβάνομαι έχει εξεταστεί εδώ και ένα χρόνο. Κάποιο κώλυμα, νομίζετε, ή κάποιος λόγος ή κάποια προϋπόθεση πιθανότατα για σας να είναι αναγκαία. Δεν έχετε παρά στη δεύτερη ανάγνωση να το υποβάλετε ως τροπολογία, που είναι το σοφότερο, κατά την άποψή μου. Αν υιοθετηθεί η τροπολογία, καλώς. Αν δεν υιοθετηθεί, προχωρούμε με την ψήφιση. Δυστυχώς, είτε τώρα είτε αργότερα, η διαδικασία μια είναι. Και είτε θα γίνει αυτό σήμερα είτε θα γίνει τη Δευτέρα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χριστόφια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Αν μου επιτρέπετε, θέλω να κάνω μια έκκληση προς το σώμα: Είναι παρατηρημένο από όλους μας -και ας μην κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας- ότι τα όποια νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου έχουν σχέση με μέσα μαζικής επικοινωνίας καθυστερούν χρόνια. Αφήνω τον καθένα μας ελεύθερο να σκεφτεί γιατί καθυστερούν αυτά τα νομοσχέδια τόσο καιρό. Ε, νομίζω ότι είναι θέμα αξιοπρέπειας για τη Βουλή των άξιων Αντιπροσώπων κάποια στιγμή, που καταλήγει, να τελειώνει και να ψηφίζει. Νομίζω ότι πάει πολύ αυτή η ιστορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Καρά, έχετε τροπολογία αντιλαμβάνομαι...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Χριστόφια, όμως φύγαμε από την ουσία.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Θα εξευτελιστούμε στο τέλος, κύριε Πουργουρίδη, αν δεν έχουμε ήδη εξευτελιστεί, ως κυρίαρχο σώμα αυτού του λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ευχαριστώ τον κ. Χριστόφια.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, αν δεν επιμένετε και θα υποβάλετε τροπολογία...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε. Για όνομα του Θεού! Έκανα την ένστασή μου, θα επιμείνω στην ένστασή μου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, έχω την εντύπωση ότι ολόκληρο το σώμα θα υποχρεωθεί να επανέλθει τη Δευτέρα, για να περάσει δέκα άλλα νομοσχέδια τα οποία, δυστυχώς, κατά τον ίδιο τρόπο, θα αναβληθούν, κύριε Καρά.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακάλεσα, αφήστε το θέμα, ενδεχομένως να υποβάλω την τροπολογία μου, αλλά να έχω είκοσι λεπτά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλετε χρόνο για να ετοιμάσετε την τροπολογία σας;

Α. ΚΑΡΑΣ:

Να ετοιμάσω τροπολογία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Α. ΚΑΡΑΣ:

... να κάνω μια προσπάθεια να εξασφαλίσω συμμάχους στην τροπολογία μου. Δώστε μου χρόνο, για να μπορέσω και εγώ να ελιχθώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρώ... Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι!

(Κτυπά τη σφύρα.)

Νομίζω ότι παρά το γεγονός ότι δεν τίθεται θέμα, είναι η τελευταία συνεδρία... Αλλά, αν η παράκληση είναι για να ετοιμάσετε την τροπολογία, να σας δοθεί ο χρόνος και αν εγκριθεί η τροπολογία σας, καλώς, άλλως πως...

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν δώδεκα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σας παρακαλώ! Θέλω μια διευκρίνιση από τον κ. Καρά, γιατί εγώ νιώθω αυτή τη στιγμή ότι άγεται και φέρεται ολόκληρο το σώμα. Αποσύρει την ένστασή του πάνω στο συνταγματικό; Αν δεν την αποσύρει, γιατί να πάρει το χρόνο; Συγνώμη δηλαδή!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό! Κύριε Καρά, με συγχωρείτε, αλλά εδώ να συνεννοούμεθα! Η αντίληψη είναι ότι τα είκοσι λεπτά τα θέλετε, διότι αποσύρετε την ένσταση, για να φέρετε τροπολογία.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ανήκω στο κόμμα σας και ξέρετε ότι δεν είμαι από τους βουλευτές που δημιουργούν προβλήματα. Κατανοώ την επιθυμία της Βουλής. Σας παρακαλώ, δώστε μου χρόνο να ετοιμάσω την τροπολογία μου, να μιλήσω με κάποιους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεπώς, αποσύρετε το συνταγματικό...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Στο παρόν στάδιο, κύριε Πρόεδρε, λέγω ότι κατανοώ την επιθυμία της Βουλής.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

(Διαμαρτύρονται.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έν' καλά, κύριε Πρόεδρε, που λέει. Κατανοεί την επιθυμία της Βουλής.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι! Υπάρχει πρόθεση από τις άλλες πλευρές να εγείρουν ένσταση εκεί όπου δεν υπάρχει σαρανταοκτάωρο. Αν περάσουν τα νομοσχέδια, θα μείνει τελευταίο και επομένως δικαιολογημένα όλες οι πλευρές ή όσες πλευρές το εγείρουν το θέμα και θα εγείρουν ένσταση, θέλουν ξεκαθάρισμα της θέσης. Νομίζω δεν...

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω μια εισήγηση, ίσως να διευκολύνω... Να έρθουν μπροστά, αν υπάρχουν νομοσχέδια για τα οποία έχουν περάσει σαράντα οκτώ ώρες, δεν επηρεάζονται, για να δοθεί λίγος χρόνος στον κ. Καρά να μας φέρει την τροποποίησή του ή να αποφασίσει αν θα θέσει θέμα συνταγματικό· διαφορετικά, να γίνει διάλειμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριοι!

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Καταρχάς, μια διαδικαστική παρατήρηση. Επειδή αναπληρώ τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο, παρακαλώ να τηρείται το θέμα προτεραιότητας, όταν ζητώ το λόγο κατά τη συζήτηση στην ολομέλεια.

Το δεύτερο που θέλω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε απόλυτο δίκαιο. Απολογούμαι, κύριε Κυπριανού. Δεν ήταν πρόθεσή μου.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το δεύτερο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε· εγώ θα ήθελα αυτή τη στιγμή, συμφωνώ με τους συναδέλφους, να ξεκαθαρίσει το θέμα της ένστασης. Αντιλαμβάνομαι το πρόβλημα που μπορεί να υπάρξει για να συγκληθεί ξανά αυτό το σώμα, αλλά δεν μπορεί να υπόκειται σε εκβιασμό ολόκληρη η ολομέλεια. Αν, κύριε Πρόεδρε, κάποιος συνάδελφος έχει θέματα αρχής, επιχειρηματολογίας και ουσίας, να τα εγείρει και να προσπαθήσει να πείσει το σώμα υπέρ ή εναντίον των θέσεών του. Αλλά το να επικαλούμαστε διαδικαστικούς λόγους, επειδή βλέπουμε ότι δεν έχουμε εξασφαλίσει πλειοψηφία και πρόκειται να χάσουμε σε μια ψηφοφορία όπου φαίνεται ότι το σύνολο του σώματος τείνει προς μια κατεύθυνση, πιστεύω ότι δεν εξυπηρετεί ούτε το συμφέρον του σώματος ούτε του λαού και ιδιαίτερα δεν εξυπηρετεί την εικόνα που δίνουμε προς τα έξω.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, ούτε του κ. Συλλούρη την εισήγηση -παρ' όλο που εκτιμώ την εισήγησή του- δε θα υποστήριζα. Να ξεκαθαρίσει τώρα το θέμα. Το βρίσκω λογικό να θέλει να ετοιμάσει ο συνάδελφος την τροπολογία του, αλλά όχι, αν σε μισή ώρα δεν εξασφαλίσει πλειοψηφία υπέρ της τροπολογίας, να θυμηθούμε ξανά το σαρανταοκτάωρο της έκθεσης. Να ξεκαθαρίσει τώρα και ανάλογα να προχωρήσουμε, κύριε Πρόεδρε. Κάνω και εγώ έκκληση στο συνάδελφο να μην ταλαιπωρεί άδικα το σώμα, από τη στιγμή που είναι... Είτε σήμερα είτε τη Δευτέρα, οι θέσεις των κομμάτων ίδιες θα είναι, δε θα αλλάξει τίποτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν νομοσχέδια τα οποία είναι εμπρόθεσμα και υπάρχουν και εκείνα που δεν είναι εμπρόθεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, δεν είναι θέμα εμπρόθεσμων νομοσχεδίων. Εμπρόθεσμων εκθέσεων των νομοσχεδίων.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε. Που έχουν κατατεθεί εμπροθέσμως και άλλα τα οποία έχουν κατατεθεί, εκθέσεις, που δεν πληρούν το σαρανταοκτάωρο που προβλέπει το σύνταγμα. Δηλαδή, υπάρχει μια εκκρεμότητα και η πρόταση του κ. Συλλούρη νομίζω ότι μας βγάζει από το αδιέξοδο. Γιατί; Προχωρούμε με τα μη αμφισβητούμενα νομοσχέδια. Συζητούμε εκείνα τα οποία είμαστε υποχρεωμένοι να συζητήσουμε. Εκτός αν, για κάποιο λόγο, κάποιος ζητήσει αναβολή. Είναι άλλο εκείνο το θέμα. Όταν τελειώσουν αυτά, τότε επανερχόμαστε σ' αυτό και δε ζητούμε τίποτα από τον κ. Καρά, ούτε τώρα ούτε ύστερα. Αν θέλει να προβάλει ένσταση, είναι δικαίωμά του, προβάλλει, και προβάλλουμε και όλοι οι υπόλοιποι για όλα τα υπόλοιπα. Ποιο είναι το πρόβλημα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Οκτώ νομοσχέδια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι δέκα που τα βρήκε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Οκτώ με δέκα, τα οποία έχουν κατατεθεί από τις δεκατριές του μηνός και μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό το έχω αναφέρει. Δέκα λεπτά διάλειμμα.

(Κτυπά τη σφύρα.)

(Ωρα διακοπής: 6.35 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 6.59 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε τη συνεδρία του σώματος. Βρισκόμαστε στην υποβληθείσα ένσταση.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατά τη διάρκεια του διαλείμματος μου δόθηκε η ευκαιρία να ανταλλάξω απόψεις με τους συναδέλφους μου και ιδιαίτερα με τον πρόεδρο του κόμματός μου, έτσι αποσύρω την ένστασή μου και προτίθεμαι να καταθέσω τροπολογία στην κατάλληλη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου, οπότε υποβάλλεται και η τροπολογία του κ. Καρά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Καρά.

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω καταθέσει τροπολογία με την οποία εισηγούμαι βασικά ότι ραδιοτηλεοπτικός σταθμός πρέπει να μπορεί να εισέλθει στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου μόνο μετά την εξασφάλιση μόνιμης άδειας από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Δηλαδή επί θέματος αρχής συμφωνώ να εισέρχονται στο χρηματιστήριο, αλλά μετά από την εξασφάλιση της άδειας από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης. Ο λόγος που το εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, είναι ο εξής: Οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί λειτουργούν τώρα με βάση απόφαση της Βουλής και θεωρούνται αδειούχοι. Η άδεια αυτή, που τους δόθηκε με απόφαση της Βουλής, λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Ο λόγος που τους δόθηκε αυτή η μεταβατική διάταξη ήταν, πρώτον, για να δείξει η πολιτεία την αποδοχή της του πλουραλισμού των μέσων μαζικής ενημέρωσης, στην προσπάθειά της να στηρίξει αυτή την προσπάθεια και στην προσπάθειά της να τους βοηθήσει να αποκτήσουν άδειες και να ανταποκριθούν, να ικανοποιούν το νόμο, όπως αυτή η Βουλή ψήφισε το νόμο για την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης. Δεν μπορούν επομένως να θεωρούνται αυτή την ώρα ότι έχουν εξασφαλισμένες μόνιμες άδειες ή ότι έχουν ικανοποιήσει όλες τις πρόνοιες του νόμου, που η Βουλή τους έδωσε προθεσμία μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Επομένως, η πρώτη μου εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι είναι πρόωρο, ενώ δεν έχουν πείσει την αρμόδια αρχή ότι ικανοποιούν τις πρόνοιες του νόμου, να θέλουν να αποκτήσουν και άλλο πλεονέκτημα και άλλο δικαίωμα, να εισέλθουν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Θα πρέπει, εισηγούμαι, να πείτε ότι πρέπει να περιμένουμε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000 και μετά ταύτα να δούμε αν πρέπει να εισέρχονται ή, οποιοσδήποτε θέλει να εισέλθει νωρίτερα, να ικανοποιήσει την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης ότι εξασφάλισε όλες τις άδειες που ένας πολίτης της Δημοκρατίας, είτε είναι φυσικό πρόσωπο είτε είναι νομικό πρόσωπο, υποχρεούται να εξασφαλίσει, όπως προβλέπεται από τους νόμους.

Με αυτό το οποίο κάμνουμε σήμερα, κύριε Πρόεδρε... και αν δεν περάσει η τροπολογία μου, εισηγούμαι ότι, ενώ κατανοούμε ότι δεν έχουν ικανοποιήσει το νόμο, εντούτοις τους δίνουμε ακόμα ένα πλεονέκτημα, να προχωρήσουν να μπουν στο χρηματιστήριο. Και ως εδώ, έχω την άποψη ότι τίποτε το κακό, αλλά στηριγμένοι πάνω σε μια σειρά, δεν μπορώ να πω παράνομων πράξεων, διότι είναι αδειούχοι, αλλά που δεν ικανοποιούν τις προϋποθέσεις του νόμου, αν έρθουμε να προσθέσουμε και άλλο δικαίωμα, να απευθυνθούν σε επενδυτές, στους πολίτες,

πιθανόν κάποιιο αύριο να μην μπορέσουν να ανταποκριθούν και επομένως οι πολίτες αυτού του τόπου να παραμείνουν εκτεθειμένοι.

Και ένα άλλο που με προβληματίζει, κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής: Έχει σχέση με την ισότητα των πολιτών ενώπιον του νόμου. Εδώ δίνεται η ευκαιρία σε κάποιες επιχειρήσεις, που σήμερα λέγονται μέσα μαζικής ενημέρωσης, να εισέλθουν στο Χρηματιστήριο Αξιών για επενδυτικούς λόγους, για αξιοποίηση των επενδύσεών τους, χωρίς να εξασφαλίζουν τις υπό του νόμου προϋποθέσεις. Βλέπουμε στα δικαστήρια και στις τηλεοράσεις και στις εφημερίδες ότι ένας φτωχός πρόσφυγας – επειδή είμαι και εγώ πρόσφυγας- έκτισε ένα φούρνο μέσα στην αυλή του και σύρεται στο δικαστήριο. Και του λένε: «Ανέγειρες παράνομα αυτή την οικοδομή», βγαίνει διάταγμα εναντίον του, πολλές φορές για παρακοή, και πηγαίνει στη φυλακή. Γιατί; Τι έκανε αυτός ο άνθρωπος; Μετέφερε απλώς τη συνήθεια από το χωριό του στην κατοικία που βρίσκεται. Αλλά επειδή λείπει ο νόμος: «Δεν επιτρέπεται να κτίσεις κάτι και το έκτισες παράνομα, χωρίς να εξασφαλίσεις άδεια», να υποστείς και τις συνέπειες του νόμου. Εδώ, ενώ όλοι κατανοούμε, ενώ όλοι βλέπουμε μπροστά μας ότι αυτοί οι οποίοι επιδιώκουν να μπουν στο ΧΑΚ δεν έχουν εξασφαλίσει τις υπό του νόμου αναγκαίες άδειες, τους δίνεται και δικαίωμα να αξιοποιούν ή να πολλαπλασιάζουν τα χρήματά τους, εισερχόμενοι στο χρηματιστήριο. Σε αυτό στηρίζεται η ένστασή μου, κύριε Πρόεδρε, και γι' αυτό υποβάλλω τη δική μου τροπολογία.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέλω να ενημερώσω το σώμα ότι κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή απαντήθηκαν από όλους τους αρμόδιους φορείς οι ενστάσεις του κ. Καρά· υπάρχουν οι προσωρινές άδειες. Με βάση το νόμο της Βουλής θεωρούνται αρκούτσως συνταγματικά ορθές για να δικαιούνται να προχωρήσουν και να δικαιούται η Βουλή να προχωρήσει να ψηφίσει για την εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο Αξιών.

Και σ' ό,τι αφορά το δεύτερο σημείο, κύριε Πρόεδρε, εκεί ακριβώς αναφέρθηκε ότι αν θα φανούμε αυστηροί απέναντι στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς και δε θα τους επιτρέψουμε αυτό το οποίο έχει αναλύσει ο κ. Καράς, θα πρέπει να ζητήσουμε, ως Βουλή, ομόφωνα, να κλείσουν αυτή τη στιγμή, διότι δεν έχει κανένας απολύτως απ' αυτούς πολεοδομική άδεια, άρα δεν μπορεί να λειτουργεί ως...

A. ΚΑΡΑΣ:

Η Βουλή τους έδωσε άδεια, άρα δεν μπορώ να τους κλείσω.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Καρά, σας παρακαλώ. Είμαστε όλοι και επικαλούμαι τους άλλους συναδέλφους για το ποιες ήταν οι απαντήσεις της Εισαγγελίας και της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης. Δεν έχουν πολεοδομική άδεια. Και εγώ ακόμα, ως πολίτης, μπορώ να εγείρω θέμα γι' αυτό το ζήτημα· να πάει στο συμβούλιο που δημιούργησε ο Υπουργός Εσωτερικών, να καταλήξει στον Πρόεδρο, να δημιουργηθεί πρόβλημα.

Κατά συνέπεια θέλω να πω ότι μας έχουν διαβεβαιώσει η Εισαγγελία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και η κυβέρνηση ότι δεν υπάρχει θέμα επί της ουσίας, προσωρινές ή μόνιμες, και εισαγωγής στο χρηματιστήριο.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Οι απόψεις που είχα διατυπώσει και στην επιτροπή Εσωτερικών όσον αφορά τη νομική πτυχή του θέματος, η πρόταση την οποία συζητούμε σήμερα είναι lex

specialis, είναι ένας ειδικός νόμος, ενώ ο νόμος ο οποίος προνοεί για τις μεταβατικές άδειες είναι lex generalis, είναι ο γενικός νόμος. Συνεπώς το θέμα των μεταβατικών αδειών ισχύει για τους σκοπούς του γενικού νόμου. Εδώ έχουμε ένα ειδικό νόμο. Δεν μπορεί να γίνει ισοπέδωση. Είναι σαφής η νομική διαφορά. Μπορεί να είναι λεπτό το σημείο. Θα μπορούσα να εκλαϊκεύσω το θέμα με ένα παράδειγμα και θα μπω στο θέμα της ακίνητης ιδιοκτησίας. Όπως λέμε εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης, ο τιτλούχος δηλαδή, και ο δικαιούμενος να εγγραφεί ως ιδιοκτήτης. Είναι ακριβώς αυτή η διαφορά. Και εδώ είναι σαφές ότι μπροστά μας έχουμε τον lex specialis, τον ειδικό νόμο και από την άλλη τον lex generalis, ο οποίος προβλέπει για τις μεταβατικές άδειες, οι οποίες ακριβώς υπάρχουν για τους σκοπούς του νόμου εκείνου. Συνεπώς, για τον lex specialis σίγουρα πρέπει να έχουν άδεια. Είναι η άποψή μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σεβαστή η νομική άποψη όσων την έχουν αναπτύξει, παρά τα όσα έχουν λεχθεί.

Τίθεται σε ψηφοφορία η τροπολογία του κ. Καρά.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τέσσερις ψήφους υπέρ, τριάντα πέντε εναντίον και καμιά αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και καμιά αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 12 και 13 θέματα τιλοφορούνται «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως (Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Υπάρχει κοινή έκθεση, η οποία είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου που τιλοφορούνται 1. «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και 2. «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Γιάγκου

Ανδρέας Φιλίππου

Δημήτρης Συλλούρης

Αντώνης Καράς

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Αβραάμ Αντωνίου

Στάθης Κιττής

Γιώργος Χριστοφίδης

Μάριος Μασάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιουνίου και στις 5 Ιουλίου 2000. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Ταμείου Θήρας και της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κυνηγίου και Διατήρησης Αγρίας Ζωής.

Σκοπός της πρώτης υπό αναφορά πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στη

Βουλή από το βουλευτή Μάριο Ματσάκη είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Προστασίας και Αναπύξευς Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών, ώστε να απαγορεύεται η κατοχή φονευμένου θηράματος ή άγριου πτηνού μετά την παρέλευση δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία λήξεως της περιόδου στη διάρκεια της οποίας επιτρέπεται το κυνήγι.

Σκοπός της δεύτερης υπό αναφορά πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές Αβραάμ Αντωνίου, Γιαννάκη Αγαπίου και Δώρο Χριστοδουλίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, είναι η τροποποίηση της ίδιας νομοθεσίας ως προς τις ημερομηνίες που καθορίζουν την κλειστή κυνηγετική περίοδο. Η προτεινόμενη τροπολογία, σύμφωνα με τους εισηγητές της, κρίνεται αναγκαία εξαιτίας της παρατηρούμενης μεταβολής των καιρικών συνθηκών, η οποία εκ των πραγμάτων έχει παρατείνει τη χρονική περίοδο που δεν προσφέρεται για κυνηγετικές εξορμήσεις, λόγω καθυστέρησης της βροχόπτωσης και της επικρατούσας ξηρασίας. Ειδικότερα, προτείνεται όπως η κλειστή περίοδος, που σήμερα διαρκεί από την 1η Ιανουαρίου μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου, καθοριστεί από την 8η Ιανουαρίου μέχρι την 8η Νοεμβρίου.

Στο στάδιο της μελέτης της πρώτης υπό αναφορά πρότασης νόμου, όλες οι εμπλεκόμενες πλευρές υποστήριξαν πως με την προτεινόμενη διατύπωση θα δημιουργηθούν προβλήματα πρακτικής εφαρμογής του νόμου. Γι' αυτό, έπειτα από σχετική εισήγηση του προέδρου της επιτροπής, ο εισηγητής της προέβη σε διαβουλεύσεις με τους αρμοδίους, ως αποτέλεσμα των οποίων το κείμενο της πρότασης νόμου επαναδιατυπώθηκε, κατά τρόπο που να επιτρέπεται η κατοχή μη προσφάτως φονευμένου θηράματος για περίοδο που δεν υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες από την ημερομηνία λήξης οποιασδήποτε μη κλειστής περιόδου.

Στο στάδιο της μελέτης της δεύτερης υπό αναφορά πρότασης νόμου, όλες οι εμπλεκόμενες πλευρές συμφώνησαν πως η ημερομηνία έναρξης της κλειστής κυνηγετικής περιόδου θα πρέπει να καθοριστεί σε μεταγενέστερη από την οριζόμενη στην ισχύουσα νομοθεσία ημερομηνία, ώστε η ανοικτή κυνηγετική περίοδος να μετακινηθεί σε περίοδο με χαμηλότερες θερμοκρασίες και λιγότερη ξηρασία. Αναφορικά με την πρόταση των εισηγητών για τροποποίηση της ισχύουσας ημερομηνίας λήξεως της κλειστής περιόδου, οι πιο πάνω πλευρές υποστήριξαν πως αυτή η τροποποίηση δεν κρίνεται αναγκαία. Εξάλλου, δήλωσαν, λόγω της ευχέρειας που δίδει η υφιστάμενη νομοθεσία, η ημερομηνία λήξης της κλειστής περιόδου καθορίζεται συνήθως με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου περί τα τέλη Οκτωβρίου ή και αρχές Νοεμβρίου, δηλαδή αργότερα από ό,τι προβλέπεται στο νόμο.

Στη βάση της πιο πάνω προσέγγισης, με την οποία συμφωνούν όλες οι εμπλεκόμενες πλευρές, η επιτροπή αποφάσισε να εισηγηθεί την έγκριση εκείνης μόνο της πρόνοιας με την οποία διαφοροποιείται η έναρξη της κλειστής κυνηγετικής περιόδου, τροποποιώντας την περαιτέρω, ώστε αυτή τελικά να καθοριστεί στις 9 Ιανουαρίου. Συνεπώς, η επιτροπή εισηγείται τη διαγραφή της προτεινόμενης πρόνοιας για παράταση της ημερομηνίας λήξεως της κλειστής κυνηγετικής περιόδου. Με τη ρύθμιση αυτή διατηρείται η ευχέρεια του Υπουργικού Συμβουλίου να ορίζει την έναρξη και τη λήξη της κυνηγετικής περιόδου, ώστε να διατηρηθούν οι κυνηγετικές εξορμήσεις στα σημερινά επίπεδα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση προτάσεων νόμου, όπως αυτές έχουν τελικά διαμορφωθεί με τη σύμφωνη γνώμη των εισηγητών τους, γι' αυτό, αφού

ενσωμάτωσε τις διατάξεις τους σε ενιαίο κείμενο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σκοπός: Η τροποποίηση της νομοθεσίας για την προστασία και την ανάπτυξη θηραμάτων και άγριων πτηνών, ώστε να διαφοροποιηθούν οι ημερομηνίες που καθορίζουν την κλειστή κυνηγετική περίοδο και να απαγορευθεί η κατοχή φονευμένου θηράματος ή άγριου πτηνού, μετά την πάροδο δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία που λήγει η περίοδος στη διάρκεια της οποίας επιτρέπεται το κυνήγι.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μία διόρθωση. Δεν είναι δεκαπέντε μέρες, είναι τριάντα μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, μάλιστα, στο ψυγείο δηλαδή άμα το έχω, είμαι παράνομος.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι με τη θέση αυτή ως Βουλή εξαναγκάζουμε ένα μεγάλο μέρος του λαού το οποίο θρησκέυει και είναι ελεύθερη η άσκηση χωρίς κωλύματα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, κύριε Κωνσταντίνου, ήξερα πως είστε Κωστάκης, τώρα γίνετε Χριστόδουλος;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η ακώλυτος άσκηση των θρησκευτικών δικαιωμάτων του λαού, του καθενός, είναι αναφαίρετο αποκλειστικό του δικαίωμα. Και πιστεύω ότι με τη θέση αυτή, η οποία έχει υιοθετηθεί και πάει να γίνει νόμος, στην ουσία εμείς οι ίδιοι, ως σώμα, ετσιθελικά, θα επιβάλουμε στον καθένα, ο οποίος είναι από τη μια κυνηγός ή, από την άλλη, αρέσκειται στο να καταναλίσκει αυτού του είδους τα θηράματα, να καταναλίσκει αυτά τα είδη μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα ή να απέχει, γιατί υπάρχει το πενηνταήμερο όπου ο καθένας έχει το δικαίωμα ακώλυτα να ασκεί τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις. Πιστεύω ότι πρέπει τουλάχιστον σ' αυτή την περίπτωση να είναι πέραν των δύο μηνών, για να δίνεται και το δικαίωμα σ' αυτό τον κόσμο που θέλει να ασκεί αυτά τα καθήκοντά του να μην έχει κρίσεις συνείδησης, για να μπορεί να καταναλίσκει αυτά τα είδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Παρ' όλο το σεβασμό προς το συνάδελφο, εκείνοι που θρησκέυουν δε σκοτώνουν εκείνη την περίοδο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, καλά! Όσοι δεν είναι κυνηγοί και τους φέρουν δώρο ένα λαγό, πρέπει να

τον φαν πείχαλι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εκείνοι που θρησκειούν, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι λαθροθήρες. Επομένως γι' αυτούς τους λόγους πρέπει να περάσει το νομοσχέδιο ως έχει, γιατί είναι εξασφαλισμένα και τα δύο. Εκτός αυτού, μπορεί να επιστρέφουν και παπαγάλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγαπίου. Να δώσουμε το λόγο σε όλα τα κόμματα.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι ένας από τους λίγους κυνηγούς της Βουλής.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ήσουν.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Όχι, εξακολουθώ να είμαι και θεωρούμαι ένας από τους καλούς κυνηγούς, χωρίς να περιαυτολογώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το βεβαίω, διότι ήταν συνάδελφός μου δικηγόρος και κάποτε έκαμνα και εγώ τον κυνηγό. Και όντως χαίρει αυτής της φήμης ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ο νόμος προέβλεπε ότι φρέσκο θήραμα, επτά μέρες από το τέλος του κυνηγιού, απαγορεύεται, διότι όταν κτυπήσεις ένα λαγό ή ένα περδίκι, αντέχει ή άντεχε, χωρίς τα ψυγεία, επτά μέρες. Αυτός ο νόμος ψηφίστηκε τον καιρό που η Κύπρος δεν είχε ψυγεία. Μετά τις επτά μέρες, βρώμιζαν και ο λαγός και τα περδίκια. Και επομένως, αν ένα μήνα μετά από το κυνήγι βρισκόταν κάποιος ο οποίος είχε στην κατοχή του λαγούς ή περδίκια, δεν μπορούσε να πει ότι τα κτύπησε τον καιρό του κυνηγιού. Και επομένως λαθροθηρούσε. Τώρα όμως ο κάθε κυνηγός που κτυπά ένα λαγό ή δέκα περδίκια ή πέντε περδίκια -τα δέκα είναι υπερβολή τώρα- αναμένει για να τα φάει με την οικογένειά του ή με τους φίλους του σε κάποια επέτειο. Εγώ, για παράδειγμα, την ημέρα των γενεθλίων μου, που είναι τον Απρίλιο, κερνώ στους φίλους μου λαγούς και περδίκια. Τώρα ο κ. Ματσάκης θα μου αποστερήσει αυτή τη χαρά, γιατί θα έχει περάσει ο μήνας, από την 30ή Δεκεμβρίου που είναι η τελευταία ημέρα κυνηγιού.

Τώρα δέχομαι ότι όποιος έχει στο ψυγείο του λαγούς και περδίκια μετά το Δεκέμβρη μπορεί να είναι ύποπτος λαθροθηρίας. Όμως εκείνος που έχει κυνήγι λαθραίο στο ψυγείο του την 30ή Δεκεμβρίου, μπορείτε να μου πείτε αν το κατέχει νόμιμα ή παράνομα; Κανείς δεν μπορεί να πει.

Επομένως, πιστεύω ειλικρινά, με όλο το θάρρος, ότι ούτε το κυνήγι προστατεύουμε ούτε τους κυνηγούς ευχαριστούμε. Δεν ξέρω, δεν είναι θέμα για το οποίο θα συζητήσουμε. Ξέρω 'γω, δεν ξέρω τι λέει η κοινοβουλευτική μου ομάδα, εγώ μιλώντας ως κυνηγός νομίζω πως η επιστήμη έχει φτάσει σε τέτοιο σημείο, ώστε

με το DNA και λοιπά να διακριβώνει ποιος είναι ποιου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρώτος και καλύτερος ο κ. Ματσάκης, κύριε. Να του κάνει μία νεκροψία να μας πει πότε σκοτώθηκε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Αν ο κ. Ματσάκης δεν μπορεί να μας πει αν το περδίκι που είναι στο ψυγείο μας το Μάιο κτυπήθηκε το Δεκέμβρη ή τον Απρίλιο, να του πάρουμε την άδεια, νομίζω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να σχίσει το πτυχίο του.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι υπερβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης, συγνώμη, κυρίες και κύριοι, να δώσουμε την ευκαιρία και σε κάποια άλλη ομάδα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να απαντήσω καταρχάς στην ερώτηση του συναδέλφου, όντως δεν μπορεί να διακριβωθεί κατά πόσο ένα περδίκι, ένας λαγός σκοτώθηκε πριν από τρεις μέρες ή πριν από επτά μέρες ή πριν από δύο εβδομάδες και ήταν στο ψυγείο. Και είναι αυτό το πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, και είναι γι' αυτό που προσπαθήσαμε μαζί με όλους τους αρμόδιους, με την Υπηρεσία Θήρας, με τη συνομοσπονδία των κυνηγών και με το Υπουργείο Εσωτερικών και ομόφωνα καταλήξαμε σ' αυτή την απόφαση, γι' αυτές τις τριάντα μέρες. Και στόχος και σκοπός είναι η προστασία του θηράματος, γιατί ο μεγαλύτερος εχθρός του θηράματος σήμερα, κύριε Πρόεδρε, είναι η λαθροθηρία. Αν δεν υπάρχει ένα καθορισμένο χρονικό πλαίσιο, αυτό σημαίνει ότι ο οποιοσδήποτε λαθροθηρεί και μεταφέρει στο σπίτι του το θήραμα, δεν υπάρχει τρόπος να διωχθεί και δεν υπάρχει τρόπος να στηριχθεί η υπόθεση εναντίον του, αφ' ης στιγμής βάλει το θήραμα στο ψυγείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Χριστοφίδης από τους Ενωμένους Δημοκράτες.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή γίνεται αναφορά στην έκθεση περί ομόφωνης απόφασης για να ψηφιστεί ο νόμος και προτίθεμαι να καταψηφίσω αυτή την πρόταση νόμου, γι' αυτό επιτρέψτε μου να πω δυο λόγια. Καταρχάς διερωτώμαι αν θα πρέπει να ψηφίσουμε διά νόμου και έλεγχο του περιεχομένου των ψυγείων των πολιτών. Να φτάσουμε δηλαδή σε βαθμό να ανοίγουμε και τα ψυγεία να κοιτάζουμε μέσα αν έσει λαγούς και, δεν ξέρω και εγώ, περδίκια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πετραχήλια, πετραχήλια.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Αν αυτό είναι και ανθρώπινο δικαίωμα, δεν το παραβιάζουμε αυτό το ανθρώπινο δικαίωμα; Εν πάση περιπτώσει, αν πράγματι θέλουμε να καταπολεμήσουμε τη λαθροθηρία, να εφαρμόσουμε καλύτερους τρόπους ελέγχου και όχι να ψηφίσουμε ένα νόμο που ίσως να μας δημιουργήσει και περισσότερα προβλήματα. Γι' αυτό θα την καταψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν είμαι κυνηγός και δε συμπαθώ καθόλου το κυνήγι, αλλά ειλικρινά ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμπαθείτε όμως τους κυνηγούς.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Με συγχωρείτε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμπαθείτε όμως τους κυνηγούς.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Αν είναι όλοι σαν τον κ. Αγαπίου, δεν έχω κανένα λόγο να τους αντιπαθώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Και σαν τον κ. Αντωνίου.

Κύριε Πρόεδρε, δε βλέπω κανένα λόγο γιατί πρέπει να κάνουμε δύσκολη τη ζωή των ανθρώπων και γιατί πρέπει να ελέγχουμε την κατάψυξη στα ψυγεία για δεκαπέντε ή τριάντα μέρες. Εγώ θα συμφωνήσω πλήρως με τον κ. Χριστοφίδη, ότι δεν μπορεί να υπάρχει κανένα όριο. Αν ένας θέλει να έχει έξι ή δεκαέξι μέρες ή μήνες ένα λαγό ή ένα περδίκι στο ψυγείο του, είναι προσωπική του υπόθεση και αν αποδειχθεί ότι έχει διαπραχθεί αδίκημα, ας το αποδείξουν και ας τον τιμωρήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Παρισινός, ο κ. Κατσουρίδης και ετελειώσαμε!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και ο κ. Ρότσας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, ο κ. Ρότσας. Τι θα πείτε, κύριε Ρότσα;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ήταν ο πρώτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, ήταν ο πρώτος.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι τα κίνητρα του συναδέλφου του κ. Ματσάκη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω τους κυρίους με τα κινητά να τα κλείσουν ή να περάσουν έξω.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Επαναλαμβάνω ότι τα κίνητρα του κ. Ματσάκη, όπως αντιλαμβάνομαι, είναι η καταπολέμηση της λαθροθηρίας, υπ' αριθμόν ένα αιτία της κατάθεσης αυτής της πρότασης νόμου. Και αν είναι και η προστασία της υγείας του καταναλωτή, εκείνο είναι δικαίωμα του καταναλωτή πώς θα αυτοπροστατευθεί. Όμως, αν οι υπηρεσίες ή όλοι οι εμπλεκόμενοι δεν έχουν βρει πρακτικό τρόπο να καταπολεμήσουν τη λαθροθηρία, δεν πιστεύω ότι είναι θεμιτό και δίκαιο να έρθουν να βάλουν περιορισμούς και να ταλαιπωρήσουν τον ευσυνείδητο κυνηγό.

Και μιλώ ως κυνηγός με γνώση και πείρα επί του θέματος και λέω ότι ο κυνηγός της Κύπρου είναι ένας από τους πιο αδικημένους κυνηγούς και είναι κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες. Το θήραμα είναι σπάνιο, παρά το ότι εκτρέφουμε κάποιες χιλιάδες θηράματος, απλώς για να δώσουμε την ψευδαίσθηση την πρώτη ημέρα ότι κτυπούμε κάποια περδίκια. Όμως είναι ένα σπορ το οποίο αγαπά ένας τεράστιος αριθμός πληθυσμού και είναι γνωστό σ' όλους μας ότι οι αδειούχοι κυνηγοί σήμερα είναι πέραν των σαράντα με σαράντα πέντε χιλιάδων στην Κύπρο. Θα δώσω το δικαίωμα της αλληλοκατηγορίας, του καρφώματος, ιδιαίτερα στις μικρές κοινότητες, από συνανθρώπους μας που έχουν οποιοδήποτε προσωπικό λόγο για να καρφώσουν το γείτονα, το συμπολίτη τους για να πάει η αστυνομία και να υποστεί τη μειωτική εκείνη εξέταση ο άνθρωπος να ανοίγουν το ψυγείο της οικοκυράς για να διαπιστώσουν. Και γιατί; Αν λαθροθηρεί σε απαγορευμένη περίοδο, σημαίνει ότι δε χρησιμοποιεί όπλο και μπορεί να συλλάβει το θήραμα με οποιοδήποτε άλλο τρόπο. Που σημαίνει δεν είναι σκοτωμένο με τον τρόπο που σκοτώνεται διά του όπλου.

Άρα, αυτό κατά την επιστήμη σας, κύριε Ματσάκη, αποδεικνύεται πάραυτα. Άρα υπάρχει τρόπος να το ελέγξουμε. Γιατί να καταδικάσω τον κυνηγό; Και πολύ σωστά λέει ο κ. Αγαπίου, εμείς οι κυνηγοί δεν είμαστε μανιώδεις, εις απόλαυσιν του κρέατος, κυνηγούμε για το σπορ. Και σίγουρα μπορούμε σήμερα, με τις συνθήκες που έχουμε, να διατηρήσουμε το κυνήγι και έξι μήνες και οκτώ μήνες και ένα χρόνο στο ψυγείο και να το χαρούμε με μια παρέα φίλων και συγγενών. Θα μου στερήσει αυτό το δικαίωμα και θα δώσει, όπως είπα προηγουμένως, το δικαίωμα του ελέγχου του ατόμου, του ασύλου της οικογένειας, της κουζίνας μου, αν διατηρώ. Και σας λέω, ερωτώ: Αυτοί οι λαθροθήρες που θησαυρίζουν κυριολεκτικά, διατηρούν σε δικά τους ψυγεία τα θηράματα; Ή τα μοιράζουν αμέσως στους καταναλωτές ή στους ιδιοκτήτες των καζαντί ή των κέντρων των νυχτερινών, για να τα διαθέσουν, παίρνοντας

τεράστια ποσά; Άρα, ο τρόπος που θέλουμε να προστατεύσουμε την πολιτεία από τους λαθροθήρες πιστεύω ότι είναι η χειρότερη προσέγγιση με την πρόταση νόμου που έχουμε τώρα, δε μας εξυπηρετεί κατ' ουδένα λόγο και προσωπικά θα την καταψηφίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το πρώτο που θέλω να πω είναι ότι θέλω να εκφράσω την έκπληξή μου ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για την ομογνωμία που υπάρχει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Για το γεγονός ότι σε τρεις συζητήσεις κανένα τέτοιο θέμα δεν ηγέρθη και όλοι οι εμπλεκόμενοι - και μιλώ κυρίως για τις ομοσπονδίες των κυνηγών- είχαν ομοφωνήσει σ' αυτό το θέμα. Εν πάση περιπτώσει, εγώ θα πω γιατί υποστηρίζω την πρόταση του κ. Ματσάκη. Πρώτον, γιατί αντιμετωπίζεται το θρησκευτικό θέμα: Οι Φραγκισκανοί μοναχοί εβαφτίζαν τις χήνες ψάρια και τις έτρωγαν. Μπορεί, κύριε Κωνσταντίνου, να γίνεται ένας αγιασμός και τότε μπορούμε να τα φάμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι θα υποχρεωθούν οι κυνηγοί αυτά τα οποία ισχυρίζονται ότι παίζουν, καλή ώρα ο Αγαπίου ή ο Αντωνίου, να μας τα μοιράζουν να τρώμε όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γέλια)

Μάλιστα, ο κ. Ρότσας.

Κύριε Δημητρίου, κάπου... ε, εμείναν μας ὄκυο, τζιαι αφού θωρείς, έτσι ωραία που περνούν οι άνθρωποι με το κυνήγι, να τους εξαντλήσουμε το...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Αν έχει ένα θέμα όπου υπάρχει ευθυμία, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό λέω.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι έκδηλη η πρόθεση εκείνων που κατέθεσαν την πρόταση και είναι οπωσδήποτε για να πλήξουν αυτή την κακή συνήθεια, την παρανομία των λαθροθήρων. Το ερώτημα είναι: πλήττεται πράγματι και γίνεται καταστολή αυτής της παράνομης συνήθειας κάποιων μανιακών ως επί το πλείστον; Απαντώ, όχι. Και η κατοχή είναι ένα πράγμα, η πράξη της λαθροθηρίας είναι άλλο. Και εδώ ερχόμαστε να ποινικοποιήσουμε την κατοχή, νομίζοντας ότι θα πλήξουμε τη λαθροθηρία.

Ελέχθησαν τα επιχειρήματα. Αν είναι ένας λαθροθήρας και πηγαίνει τη νύχτα κατά την περίοδο του κυνηγιού ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...και γεμίσει το ψυγείο του είναι νόμιμη η κατοχή; Και αν η κατοχή είναι θηράματος που κτυπήθηκε κατά την περίοδο του κυνηγιού, είναι παράνομη η κατοχή και σημαίνει a riori, κατά τεκμήριο, ότι είναι προϊόν λαθροθηρίας; Υπάρχει ένας παραλογισμός και δεν υπάρχει λογική σύνδεση αυτού που θέλουμε να κάνουμε με αυτό που θέλουμε να πλήξουμε. Γι' αυτό, νομίζω ότι δεν πρέπει να προχωρήσουμε στην ψήφιση τέτοιου νόμου, λαμβάνοντας υπόψη μάλιστα ότι υπάρχει ατέλεια του νόμου εν σχέσει με την κατοχή που λέει "άρτι φονευθέντος θηράματος" και το "άρτι" δεν καθορίζεται εύκολα. Αλλά δεν έχει κανένα νόμο ο οποίος γίνεται, για να πιάνει και τους αθώους, προκειμένου να πλήξει τους ένοχους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Διαδικασία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Φιλίππου, είπα!

Ε, το χέρι σας γιατί το έχετε; Για μανταλάκι;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ. Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, και δε θα πάρω χρόνο από την ολομέλεια της Βουλής, ότι μπορούμε να προχωρήσουμε στην ψήφιση, αν το θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όι, συγνώμη, δηλαδή θέλετε να κηρύξω το θέμα εξαντληθέν, να το βάλω σε ψηφοφορία;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Αν δε θα το κηρύξετε, κύριε Πρόεδρε, τότε θα μιλήσω και θα μιλώ και εγώ για μισή ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, η εισήγησή σας είναι να θεωρηθεί εξαντληθείσα η συζήτηση;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι μπαίνει το θέμα, όι, αν εγώ νομίζω!

Πόσοι αποδέχονται τη διαδικαστική εισήγηση του κ. Φιλίππου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι θέλουν να συνεχίσει η συζήτηση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η συζήτηση θεωρείται τερματισθείσα.

Υπάρχει οποιαδήποτε τροπολογία;

Όχι, προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ.

Υπάρχουν δύο πτυχές αυτής της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ορθή η παρατήρηση του κ. Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Η μια πτυχή είναι αυτή που αφορά τη διατήρηση του θηράματος όχι πέραν του ενός μηνός. Η δεύτερη πτυχή του θέματος ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, είναι ενιαίο το κείμενο. Ναι, κύριε Αντωνίου, ακούω.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Η δεύτερη πτυχή του θέματος είναι αυτή που αφορά την κυνηγετική περίοδο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, έχει δίκαιο ο κ. Αντωνίου, έγινε ενιαίο κείμενο. Το 12 και το 13 ενοποιήθηκαν.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Και συνεπώς παρακαλώ ...κύριε Πρόεδρε, επειδή επί του δεύτερου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό ρώτησα για την τροπολογία, διότι ήξερα για το άρθρο 3.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Επί της δεύτερης πτυχής δεν υπάρχει διαφωνία. Επομένως, όταν θα τεθεί σε ψηφοφορία, θα τεθεί η πρώτη πρόνοια και χωριστά η δεύτερη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Θεωρώ ότι όσοι αντιτίθενται στην πρόνοια της προτάσεως του κ. Μασάκη οφείλουν να καταθέσουν τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι είναι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Τροπολογία, αν θέλουμε, για την ορθή διαδικασία.

Και μια και μου δόθηκε ο λόγος, το λάθος αυτό, εξαιτίας του οποίου κινδύνευσε η πρόταση νόμου αυτή να καταψηφιστεί, οφείλεται στο εσπευσμένο της διακοπής της συζητήσεως. Ενώ, είχατε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι αποφάσισε η Βουλή, κύριε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με συγχωρείτε. Ενώ είχατε αποδεχτεί κάποιους, δύο με τρεις, να εκφράσουν μια διαφορετική άποψη, δώσατε το λόγο σε συνάδελφο, για να καταθέσει άποψη, ενώ, αντί καταθέσεως απόψεως, απαίτησε και ζήτησε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, ήσασταν εξαρχής εδώ και την τελευταία στιγμή εθυμηθήκατε...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό το θέμα έληξε, διότι αποφάσισε η Βουλή. Λυπούμαι, ειλικρινά, γιατί δε σας εδόθηκε ο λόγος, αλλά κάπως καθυστερημένα ενθυμηθήκατε, όταν πια είχε εξαντληθεί το θέμα. Λοιπόν...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είχα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν υπάρχει τροπολογία, θα πρέπει να είναι η κατάργηση του άρθρου 3 στο ενιαίο νομοσχέδιο, για να διαγραφεί εντελώς η ποινικοποίηση του αδικήματος.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της καταργήσεως του άρθρου 3 του ενιαίου νομοσχεδίου της ενιαίας προτάσεως νόμου;

Καταργείται δηλαδή η ποινικοποίηση της κατοχής θηράματος στο ψυγείο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον της τροπολογίας; Δηλαδή της ποινικοποίησης της κατοχής θηράματος στο ψυγείο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η τροπολογία εγκρίνεται με είκοσι ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και τέσσερις αποχές. Συνεπώς, το άρθρο 3, που ποινικοποιούσε την κατοχή, διαγράφεται.

Υπάρχει ένσταση τα άρθρα 1 και 2 να εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και καμιά αποχή.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι αρνητική η ψήφος μου και δικαιούμαι να τη δικαιολογήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, λυπούμαι πάρα πολύ, κύριε Κατσουρίδη, τούτες τις τέχνες αφήστε τις! Έκλεισε το θέμα!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι τέχνη, κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, προηγουμένως θεωρήσατε ότι έληξε, επειδή ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ, αφήστε με να σας εξηγήσω γιατί ζητώ το λόγο· θα με καταλάβετε. Πρώτον, είμαι πρόεδρος της επιτροπής και, δεύτερον, είναι η πρώτη φορά στα χρονικά που ψηφίζω διαφορετικά από την κοινοβουλευτική ομάδα και μπορεί να τύχει εκμετάλλευσης. Θέλω να πω το εξής: Ψήφισα εναντίον για έναν πολύ απλό λόγο. Επί τρεις βδομάδες υπήρχε ομοφωνία στην επιτροπή και τώρα βλέπω με έκπληξή μου τους συναδέλφους που πρωτοστάτησαν ή κάποιους που πρωτοστάτησαν να ψηφίζουν ανάποδα. Νιώθω ότι τρεις ολόκληρες βδομάδες ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στερνή μου γνώση να σ' είχα πρώτα!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, τρεις ολόκληρες βδομάδες βασανίστηκε πραγματικά η επιτροπή και έφερε ένα σωρό κόσμο, για να καταλήξουμε στο πουθενά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι, προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 14 θέμα, που είναι «Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Στάθης Κιπτής
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Τάκης Χατζηδημητρίου
Τάκης Χατζηγεωργίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Θάσος Μιχαηλίδης	
Γιώργος Λιλλήκας	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Μάριος Ματσάκης	Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριών της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 25 Ιανουαρίου μέχρι 11 Ιουλίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθησαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και Παιδείας και Πολιτισμού και του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (ΙΚΥΚ).

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπεύεται:

1. η προσφορά υπηρεσιών από δημόσιους υπαλλήλους στο ίδρυμα για τη διεκπεραίωση της ειδικής λογιστικής και γραφειακής εργασίας, χωρίς να επηρεάζεται η δημοσιούπαλληλική τους ιδιότητα·
2. η πιο αποτελεσματική και ευέλικτη λειτουργία του ιδρύματος σε ό,τι αφορά το διοικητικό συμβούλιο και τη λειτουργία των επιτροπών επιλογής·
3. η παραχώρηση δανείων προς τους δανειοδοτούμενους του ιδρύματος μέσω των δανειστικών επιτρόπων· και
4. ο καθορισμός του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ως νομικού συμβούλου του ιδρύματος.

Στο στάδιο της μελέτης του πιο πάνω νομοσχεδίου, ο πρόεδρος του ιδρύματος επεσήμανε στην επιτροπή την ανάγκη για αριθμό επιπρόσθετων τροποποιήσεων, έτσι που η λειτουργία του ιδρύματος να καταστεί πιο ευέλικτη και αποτελεσματική. Ως εκ τούτου κρίθηκε σκόπιμο να αναβληθεί η περαιτέρω μελέτη του νομοσχεδίου, ώστε να δοθεί χρόνος στον Υπουργό Οικονομικών να μελετήσει τις εν λόγω τροποποιητικές εισηγήσεις.

Υιοθετώντας τις πιο πάνω εισηγήσεις, το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε στη Βουλή νέο αναθεωρημένο κείμενο, αποσύροντας ταυτόχρονα το αρχικό νομοσχέδιο.

Ειδικότερα, οι επιπρόσθετες διατάξεις αφορούν κυρίως θέματα απαρτίας και ανάθεσης μέρους των αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου σε κλιμάκια απαρτιζόμενα από μέλη του. Η ρύθμιση αυτή στοχεύει στη διευκόλυνση της σύγκλησης των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου, δεδομένου ότι αφενός τα

μέλη του είναι πολυάσχολα και αφετέρου της ανάγκης για συχνές συνεδριάσεις.

Στο στάδιο της μελέτης του αναθεωρημένου κειμένου, επισημάνθηκε από τον πρόεδρο του ιδρύματος η ανάγκη συμπερίληψης επιπρόσθετων διατάξεων, οι οποίες να ρυθμίζουν:

1. την παράταση, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000, της ισχύος των κανονισμών για τα κριτήρια επιλογής των υποτρόφων που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 20 της βασικής νομοθεσίας για το ΙΚΥΚ εν αναμονή της κατάθεσης στη Βουλή νέων βελτιωμένων κανονισμών·
2. τον καθορισμό γενικών προϋποθέσεων και κριτηρίων με βάση τα οποία θα γίνεται προσωρινά, μέχρι την έκδοση των αναγκαίων κανονισμών, η προβλεπόμενη από τη σχετική νομοθεσία επιλογή υποτρόφων για την ανάπτυξη της δημόσιας υπηρεσίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και αφού επέφερε σε αυτό τις αναγκαίες τροποποιήσεις σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σκοπός του νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει την ίδρυση και τη λειτουργία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου, ώστε να προσφέρονται στο ίδρυμα υπηρεσίες δημόσιων υπαλλήλων χωρίς να επηρεάζεται η δημοσιούπγαλληλική τους ιδιότητα, να παραχωρούνται δάνεια στους δανειοδοτούμενους του ιδρύματος μέσω των δανειοδοτικών επιτροπών και να οριστεί ο Γενικός Εισαγγελέας ως νομικός σύμβουλος του ιδρύματος.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για δεύτερη χρονιά το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου δεν παρουσιάζει κανονισμούς με βάση τους οποίους θα διεξάγεται η εργασία η οποία του ανατέθηκε. Σε ό,τι αφορά εμάς, θα είναι η τελευταία φορά. Την επόμενη φορά θα καταψηφίσουμε ότι έχει σχέση με αυτό το ίδρυμα, διότι θεωρούμε ότι έχει παραταθεί πέραν από το χαριστικό αυτή η άνεση που δώσαμε για την ετοιμασία κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς θέλουμε να ασκήσουμε έντονη κριτική για την πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση διά του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου. Για τρία ολόκληρα χρόνια δεν έχει προχωρήσει με ουσιαστική πολιτική. Δίνει περίπου £300.000 μόνον για σκοπούς υποτροφιών στους καλύτερους των καλύτερων, οι οποίοι έχουν ανάγκη χρηματικής βοήθειας για να σπουδάσουν, ενώ ταυτόχρονα σπαταλά περίπου £25 εκατομ. για να επιδοτήσει φοιτητές οι οποίοι σπουδάζουν στις Ηνωμένες Πολιτείες, £1.500 το άτομο, στην Αγγλία, £1.500 το άτομο, που σπουδάζουν, ακόμα, εδώ στην Κύπρο, £1.000 το άτομο, σε φτωχούς και πλούσιους,

χωρίς κανένα κριτήριο.

Πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι πρέπει επιτέλους να υπάρξει μελέτη και να υπάρξει πρόταση για ορθή εκπαιδευτική πολιτική. Δεν είναι εκπαιδευτική πολιτική αυτή η οποία έχουμε. Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών πρέπει να προικοδοτηθεί με ουσιαστική προικοδότηση, περίπου £5 εκατομ. ετησίως. Οι επιδοτήσεις πρέπει να σταματήσουν, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει επιτέλους να αποκτήσουμε εκπαιδευτική πολιτική και αυτή είναι η εισήγησή μας. Επί του παρόντος, θα ψηφίσουμε και αυτές τις τροπολογίες για το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών, αλλά θέλαμε η άποψη του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών να κατατεθεί από του βήματος της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, ευχαριστώ. Άλλος ομιλητής;

Ουδείς ομιλητής. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Παράταση ισχύος Κανονισμών εκδοθέντων με βάση το άρθρο 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 14 εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 15 θέμα, που είναι «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και αν δεν υπάρχει ένσταση, θα θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Δεν υπάρχει ένσταση: η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρούλα Βασιλείου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε ο πρόεδρός της, κ. Σοφοκλής Χατζηγιάννης, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας και Πολιτισμού, του Συνδέσμου Ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης (Σ.Ι.Α.ΕΚ.), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΠΑ.Σ.Ι.Σ.Τ.Ε.) και των φοιτητικών οργανώσεων ΠΟΦΝΕ και Σ.Ε.Φ.Ι.Σ.Τ.Ε.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την παροχή ειδικών χορηγιών, στα πλαίσια της οποίας προβλέπεται και η παροχή ειδικής χορηγίας στις οικογένειες που έχουν τέκνα που φοιτούν σε εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ώστε να δικαιούνται της χορηγίας αυτής και οι οικογένειες που έχουν τέκνα που φοιτούν σε εκπαιδευτικά αξιολογημένους-πιστοποιημένους κλάδους σπουδών.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δικαιούχοι της υπό αναφορά ειδικής χορηγίας είναι μόνο οι οικογένειες φοιτητών αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Κύπρου και του εξωτερικού. Ειδικότερα, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αναγνωρίζει εκείνα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του εξωτερικού που τυγχάνουν αναγνώρισης από τις αρμόδιες αρχές της χώρας στην οποία λειτουργούν, ενώ για την Κύπρο αναγνωρίζει μόνο τα δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Όπως είναι γνωστό, το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης-Πιστοποίησης Κλάδων Σπουδών (ΣΕΚΑΠ) ανακοίνωσε πρόσφατα τους κλάδους σπουδών των ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίοι είναι εκπαιδευτικά αξιολογημένοι-πιστοποιημένοι για περίοδο τεσσάρων ετών και που αρχίζει στις 14 Ιανουαρίου 2000. Ύστερα από την εξέλιξη αυτή, κρίθηκε δίκαιο να καταστούν δικαιούχοι της εν λόγω ειδικής χορηγίας και οι οικογένειες των φοιτητών των πιο πάνω κλάδων σπουδών, δεδομένου ότι τηρούνται όλες οι άλλες προϋποθέσεις της σχετικής νομοθεσίας.

Κρίνεται σκόπιμο να σημειωθεί ότι την πιο πάνω άποψη συμμερίζεται πλήρως

και η κυβέρνηση, για αυτό και το Υπουργείο Οικονομικών, όπως αρμοδίως ενημερώθηκε η επιτροπή, προώθησε την ετοιμασία σχετικού νομοσχεδίου για τη νομοθετική ρύθμιση του θέματος. Ωστόσο, για καθαρά γραφειοκρατικούς και διαδικαστικούς λόγους, δε θα καταστεί δυνατή η κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή πριν από τις θερινές διακοπές του σώματος. Ως εκ τούτου, η επιτροπή αποφάσισε, μετά από συνεννόηση με την κυβέρνηση, την προώθηση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, την οποία κατέθεσε, υπό το φως των εξελίξεων, ο πρόεδρος της επιτροπής.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσαν στην επιτροπή ότι συμφωνούν με την προτεινόμενη ρύθμιση, αφού αυτή εκφράζει απόλυτα την πολιτική και τις προθέσεις της κυβέρνησης για το θέμα.

Οι εκπρόσωποι του Σ.Ι.Α.Ε.Κ., καθώς και των φοιτητικών οργανώσεων, τάχθηκαν υπέρ της πρότασης νόμου.

Οι εκπρόσωποι του ΠΑ.Σ.Ι.Σ.Τ.Ε. εξέφρασαν την επιφύλαξή τους για τη σκοπούμενη ρύθμιση, υποστηρίζοντας έντονα ότι αυτή θα επηρεάσει αρνητικά και σε μεγάλο βαθμό την εγγραφή φοιτητών σε μονοετή και διετή προγράμματα σπουδών, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, η ειδική χορηγία παραχωρείται μόνο σε φοιτητές που παρακολουθούν τριετείς ή/και τετραετείς κλάδους σπουδών.

Σημειώνεται επίσης ότι με σωρεία υπομνημάτων από διάφορα επηρεαζόμενα πρόσωπα και άλλους εμπλεκόμενους φορείς, αλλά και προφορικά, κατά τη διάρκεια της πιο πάνω συνεδρίας, επισημάνθηκε έντονα στην επιτροπή η ανάγκη δικαιότερης κατανομής της εν λόγω ειδικής χορηγίας, καθώς και η ανάγκη επέκτασής της, ώστε να καλύψει και φοιτητές που παρακολουθούν μονοετείς ή και διετείς κλάδους σπουδών, καθώς και προπαρασκευαστικό έτος για εκμάθηση γλώσσας.

Αναφορικά με τις πιο πάνω επισημάνσεις, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι το υπουργείο του, από δημοσιονομικής άποψης, αντιμετωπίζει αρνητικά την προώθηση οποιασδήποτε μορφής επέκτασης της χορηγίας αυτής, επειδή κάτι τέτοιο συνεπάγεται τεράστια αύξηση της σχετικής δαπάνης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή έχει την άποψη ότι η κυβέρνηση πρέπει να μελετήσει αμέσως την εισαγωγή αντισταθμιστικών μέτρων, καθόσον αφορά τους φοιτητές μονοετών και διετών κλάδων σπουδών. Η άποψη αυτή εδράζεται στο σκεπτικό ότι τέτοια μέτρα αφενός θα συμβάλουν στην κοινωνικά δικαιότερη αντιμετώπιση των φοιτητών των εν λόγω κλάδων σπουδών και αφετέρου θα βοηθήσουν σημαντικά στη διατήρησή τους.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς-Νέες Δυνάμεις δηλώνουν ότι συμμερίζονται ανεπιφύλακτα την άποψη ότι η ειδική χορηγία πρέπει να επεκταθεί, ώστε να καλύψει και φοιτητές που παρακολουθούν το προπαρασκευαστικό έτος για εκμάθηση γλώσσας, νοουμένου ότι το στάδιο αυτό αποτελεί απαραίτητο μέρος των σπουδών τους.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σκοπός του νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την παροχή

ειδικών χορηγιών, ώστε χορηγία να δικαιούνται και οι οικογένειες που έχουν παιδιά που φοιτούν σε εκπαιδευτικά αξιολογημένους πιστοποιημένους κλάδους σπουδών ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έχει τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυκλοφόρησε, μάλιστα. Ήταν μεταξύ του να μιλήσει επί θέματος αρχής ή όχι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Εσούζετον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εσούζετον. Το ίδιο έκανε και ο κ. Χατζηγιάννης. Και είπα, μέχρι να αποφασίσουν, καλύτερα να τελειώνουμε. Την τροπολογία, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η τροπολογία την οποία έχουμε καταθέσει σκοπό έχει να θέσει πάνω σε ίση μοίρα, πρώτον, όλους τους φοιτητές, για να δικαιούνται όλοι οι φοιτητές αυτή την χορηγία από το κράτος -και θα εξηγήσω πώς- και δεύτερον, για να αρθεί μια αδικία η οποία επήλθε με την προηγούμενη νομοθεσία, αν δεν κάνω λάθος, το 1996, με την αλλαγή του φορολογικού συστήματος. Τότε, υπενθυμίζω, όλοι οι γονείς που είχαν παιδιά στα πανεπιστήμια δικαιούνταν -γενικά σπουδαστές, όχι μόνο στα πανεπιστήμια- £1.000, αν δεν κάνω λάθος, αφορολόγητο εισόδημα: πίστωση στο φορολογικό τους εισόδημα. Με την αλλαγή του φορολογικού συστήματος έχασαν αυτή την κοινωνική παροχή, ας την ονομάσω έτσι, από το κράτος και ήρθε το κράτος αργότερα να δώσει υπό μορφή χορηγίας £1.000 ή £1.500, ανάλογα με τα διδάκτρα, σε φοιτητές που σπουδάζουν σε πανεπιστήμια ή σε αναγνωρισμένες σχολές. Και όπως είναι σήμερα το σύστημα και λειτουργεί, οι φοιτητές που παρακολουθούν προπαρασκευαστικά μαθήματα σ' ένα πανεπιστήμιο ή σε αναγνωρισμένη τριτοβάθμια σχολή, για να συνεχίσουν αργότερα, δε δικαιούνται χορηγία. Οι φοιτητές

που φοιτούν σε καταληκτικά προγράμματα διετή ή μονοετή, δηλαδή που δε σκοπεύουν να συνεχίσουν για τρία χρόνια για να πάρουν το μάστερ τους ή διδακτορικό, εκείνοι οι φοιτητές που παίρνουν καταληκτικό πτυχίο στα δύο χρόνια, γιατί έτσι είναι το πρόγραμμα, δε δικαιούνται χορηγία. Όπως επίσης δε δικαιούνται χορηγία οι φοιτητές που, επειδή δε γνωρίζουν τη γλώσσα, για παράδειγμα τα γερμανικά ή τα γαλλικά ή τα ιταλικά, κάνουν ένα έτος για τη γλώσσα, για να μπουν στο πανεπιστήμιο. Ενώ παλαιότερα οι γονείς τους δικαιούνταν την πίστωση, σήμερα δε δικαιούνται τη χορηγία.

Γι' αυτό, ενώ συμφωνούμε με την πρόταση νόμου, όπως την έχει καταθέσει ο κ. Χατζηγιάννης, και γι' αυτό την ψηφίζουμε, εισηγούμαστε με την τροπολογία, όπως συμπεριληφθούν και αυτές οι κατηγορίες φοιτητών, ούτως ώστε να υπάρχει μια ομοιόμορφη αντιμετώπιση. Εξάλλου νομίζω ότι θεωρούμε και ως σώμα ότι η παιδεία και η μόρφωση, ιδιαίτερα η πτυχιακή, η μεταλυκειακή, είναι δικαίωμα και δεν πρέπει να είναι πλεονέκτημα ή προτέρημα μόνον όσων έχουν την οικονομική άνεση. Κατά συνέπεια, και οι γονείς θα πρέπει να διευκολυνθούν, όπως διευκολύνονταν πριν από την αλλαγή του φορολογικού συστήματος, και οι φοιτητές να τεθούν στην ίδια βάση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν δύο προβλήματα τα οποία το σώμα πρέπει να προσέξει ιδιαίτερα. Το πρώτο πρόβλημα είναι κατά πόσον η Βουλή δικαιούται να επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό με νομοθεσία την οποία η ίδια θα προωθήσει, αν δεν προέλθει από την κυβέρνηση. Το δεύτερο, ήδη η Βουλή στο παρελθόν, όταν συζητήσαμε και ψηφίσαμε τελευταίως νομοθεσία, απέρριψε αυτές τις τροποποιήσεις που σήμερα εισηγείται το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Και υπάρχει κανονισμός στο σώμα, δεν επιτρέπεται στην ίδια σύνοδο να επανέλθει το θέμα. Πέραν αυτών των εισηγήσεων, υπήρχαν κι άλλες εισηγήσεις, από άλλους συναδέλφους. Ο κ. Κιττής, για παράδειγμα, έλεγε να αυξηθεί το ποσό των £1.500. Συμφωνήσαμε στην επιτροπή και είναι με έκπληξη που ακούω σήμερα να τίθεται αυτή η τροπολογία, διότι έχω την εντύπωση ότι είμαστε ένα σώμα το οποίο πρέπει να συνεννοείται. Συμφωνήσαμε στην επιτροπή -βεβαίως απουσίαζε ο κ. Λιλλήκας- ότι αν τίθονταν αυτά τα θέματα προς συζήτηση, θα συζητούσαμε και τις άλλες εισηγήσεις, των άλλων συναδέλφων.

Πρέπει να σας πω, κύριε Πρόεδρε, ότι ο λόγος που κατέθεσα πρόταση νόμου ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το συνταγματικό θέμα που εγείρεις είναι το πιο σημαντικό. Αν όντως απερρίφθη κατά την παρούσα σύνοδο, δεν τίθεται θέμα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πρέπει να γίνει κατανοητό ένα σημείο το οποίο έχει μεγάλη σημασία για το σώμα. Ούτε και την πρόταση νόμου την οποία υπέβαλα, νομοθετικά, συνταγματικά, είχαμε το δικαίωμα να την υποβάλουμε. Επειδή όμως το Υπουργικό Συμβούλιο πήρε την πολιτική απόφαση να καλύψει τις περιπτώσεις αυτές που καλύπτει η πρόταση νόμου και επειδή θα ήταν η τελευταία συνεδρίαση της Βουλής σήμερα,

συνεννοήθηκα, ως πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας, προκειμένου να πάρουν οι φοιτητές μας την χορηγία προ των καλοκαιρινών διακοπών -και μιλώ για τους φοιτητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως είναι σήμερα η πρόταση νόμου ενώπιόν σας- και προκειμένου να μην καθυστερήσει η διαδικασία, να έρθει από την κυβέρνηση στο σώμα το νομοσχέδιο, κατέθεσα την πρόταση νόμου και είχα την αντίληψη ότι την υποστήριζε όλη η επιτροπή Παιδείας. Ήταν καθαρά μια διαδικαστική προσέγγιση, για να μπορέσει η Βουλή να τοποθετηθεί σήμερα και όχι τον Οκτώβριο, για να πάρουν οι φοιτητές τη βοήθεια. Και ήρθε το Υπουργείο Οικονομικών και δήλωσε στην επιτροπή Παιδείας ότι συμφωνεί, γιατί είναι πράγματι διευκόλυνση της όλης διαδικασίας. Ερχόμαστε λοιπόν σήμερα να μιλούμε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, κύριε Χατζηγιάννη, έχετε εγείρει τα σημεία σας ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, αν είναι να κάνουμε όλοι τους ωραίους προς τα έξω, πρέπει να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το είπατε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επαναλαμβάνω, η Βουλή αυτή είχε τοποθετηθεί προ ενάμιση μηνός και απέρριψε αυτές τις τροπολογίες. Και σήμερα αυτές οι τροπολογίες είναι άλλα £40 εκατομ. Πρέπει λοιπόν, αν επιμένουν οι συνάδελφοι, να πω ότι υπάρχουν κι άλλες κατηγορίες, που το ΑΚΕΛ τις ξέχασε, και πρέπει να τις συμπεριλάβουμε. Και άρα λοιπόν το σώμα να ξέρει τι ψηφίζει, για να έχουμε ολοκληρωμένη αντίληψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη. Κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κάνει λάθος ο συνάδελφος, όταν αναφέρεται σε καταψήφιση. Δεν καταψηφίστηκαν οι τροπολογίες.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Καταψηφίστηκαν.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να ολοκληρώσει ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με υπόδειξη και παράκληση του γιατρού, του κ. Λυσσαρίδη, αποσύρθηκαν, δε συζητήθηκαν. Και ήταν η υπόσχεση από τον Υπουργό Παιδείας, ενώπιον των γονέων φοιτητών σε σχολές που ετοιμάζονται να μπουν στο πανεπιστήμιο, ότι αυτά τα πράγματα θα συζητούνταν και το υπουργείο θα τα αντιμετώπιζε ευνοϊκά. Άρα δεν υπάρχει συνταγματικό κώλυμα, υπάρχει επιπρόσθετη υπόσχεση από την πλευρά του

υπουργού. Και σε ό,τι αφορά τους φοιτητές σε μονοετείς ή διετείς σχολές, είναι, κατά τεκμήριον, οι φτωχότεροι όλων.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μπορούμε να ψηφίσουμε επιβάρυνση του προϋπολογισμού, κύριε Χρίστου;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Χατζηγιάννη, ακολουθώντας το τυπικό μέρος, ούτε τη δική σας πρόταση νόμου δεν μπορούμε να ψηφίσουμε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ωραία, καταψηφίστε την.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ακολουθώντας το τυπικό μέρος. Η ουσία είναι ότι από πλευράς της κυβέρνησης υπήρξε θετική τοποθέτηση ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι ακριβώς.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

... και κατά συνέπεια είναι δυνατό να το ψηφίσουμε και ας έρθει η κυβέρνηση να πει ότι, «αυτό το μέρος δεν το υιοθετώ.» Αλλά, να μην επικαλούμαστε ότι είναι εκτός τάξεως η συζήτηση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λιλλήκα, στο παρελθόν την αποσύρατε με την ίδια βάση, ότι η Βουλή δεν μπορεί να επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό. Εξόφθαλμα δηλαδή, ήταν αντισυνταγματική η πρόταση. Έχω την εντύπωση ότι επαναλαμβάνετε την ίδια πρόταση, εκφράζοντας μια πολιτική βούληση που εκφράστηκε και από άλλες πολιτικές πλευρές. Όμως η ομόφωνη γνώμη, αντιλαμβάνομαι, της επιτροπής της Βουλής και του σώματος ήταν η κυβέρνηση να υιοθετήσει τουλάχιστον την άποψη της καταβολής αυτής της χορηγίας στους φοιτητές που καλύπτονται σήμερα. Συνεπώς, νομίζω ότι είναι καλύτερα να υπάρξει διαβούλευση με την κυβέρνηση - αντιλαμβάνομαι ότι μιλούμε για πολλά εκατομμύρια- αντί να σπαταλήσουμε κι άλλο χρόνο συζητώντας το πόσο λογικό ή παράλογο -διότι κανένας δε μιλά περί παραλογισμού- είναι ότι δόθηκαν και δίδονται κάποιες χορηγίες. Είμαι της άποψης να αποσύρετε την τροποποίηση και να συνεχίσετε τις διαβουλεύσεις με τον υπουργό.

Ναι, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει για λόγους τάξης να πω μερικά πράγματα. Καταρχάς έχει κάνει μια σωστή διόρθωση ο κ. Χρίστου, ότι δε συζητήθηκαν και δεν καταψηφίστηκαν αυτές οι προτάσεις από την ολομέλεια. Όμως στην επιτροπή Παιδείας και κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών από αυτό το βήμα, είχαμε καταθέσει αυτές τις προτάσεις, συμπεριλαμβανομένης και της πρότασης νόμου του κ. Χατζηγιάννη, ως πρόταση προς την κυβέρνηση, και πολλές άλλες προτάσεις που αφορούν τους φοιτητές. Είχαμε καταθέσει και την πρόταση νόμου που ομόφωνα ψηφίστηκε την πρώτη φορά, για τη δωρεάν φοίτηση στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και ανατέμφθηκε από τον πρόεδρο και απορρίφθηκε από την πλειοψηφία στη συνέχεια.

Το θέμα όμως δεν είναι να διεκδικήσουμε εδώ την πατρότητα ή τη μητρότητα της συγκεκριμένης πρόταση νόμου ή της συγκεκριμένης προσέγγισης, όσον αφορά τα εκπαιδευτικά ζητήματα. Υπάρχει ένα ουσιαστικό ζήτημα, κύριε Πρόεδρε. Εάν η κυβέρνηση... Και όταν τα συζητούσαμε στην επιτροπή Παιδείας αυτά τα ζητήματα, όταν εισηγούνταν από εμάς, απορρίπτονταν από το Υπουργείο Οικονομικών. Και έγιναν εντονότερες συζητήσεις στην επιτροπή Παιδείας. Γεννιέται το ερώτημα, με βάση και την τοποθέτηση του κ. Χατζηγιάννη: Υπάρχουν δύο ειδών προτάσεις νόμου που επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό; Η πρόταση νόμου, όταν προέρχεται από το κυβερνών κόμμα είναι συνταγματική, γιατί έχει από τηλεφώνου την έγκριση της κυβέρνησης και αν προέρχεται από την αντιπολίτευση, είναι αντισυνταγματική;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι, κύριε...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συγνώμη, κύριε Χατζηγιάννη, δε σας διέκοψα, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ήταν διαδικαστική, επαναλαμβάνω...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Χατζηγιάννη, εμείς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάντως οφείλουμε να είμεθα δίκαιοι από του βήματος της Βουλής. Ο κ. Χατζηγιάννης είπε είναι εξ ονόματος της επιτροπής Παιδείας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι, είπε, διαδικαστικά το έκαμε ξεκάθαρο. Δεν είπε ότι ήταν του προέδρου της επιτροπής, ήταν διαδικαστικά, εκ μέρους...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Στην έκθεση, κύριε Πρόεδρε, αναφέρεται η πρόταση του προέδρου της Επιτροπής Παιδείας, τουλάχιστον όταν ήμουν εγώ, διότι την προηγούμενη Τρίτη απουσίαζα στον ΟΑΣΕ, δεν την παρουσίασε ο ίδιος εκ μέρους της επιτροπής Παιδείας. Την παρουσίασε ως δική του. Θέμα ταύτισης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επιτρέπεται μια διόρθωση;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Αλλά, για να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Το θέμα είναι ότι εάν υιοθετήσουμε αυτή την πρακτική, θα υπάρχει ο εξής κίνδυνος για τα κοινοβουλευτικά: Οι συνάδελφοι, είτε της αντιπολίτευσης είτε της συγκυβέρνησης, θα επιδιώκουν, μέσα από τις επαφές τους τις προσωπικές με τους υπουργούς, για τέτοιες νομοθεσίες που είναι αντισυνταγματικές από τη φύση τους, να ενημερώνονται για το τι σκαρώνει η κυβέρνηση να μας φέρει μέσω του Υπουργικού Συμβουλίου είτε για το τι πιθανόν ήταν έτοιμη να δεχθεί η κυβέρνηση. Και θα ερχόμαστε στη Βουλή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι θεμιτό πολιτικά τούτο, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συγγνώμη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, μπορείς να κάνεις ολόκληρο αγώνα για να πετύχεις κάτι. Γι' αυτό κυβερνάς. Και φυσικότητα, δε λέω, να ακολουθείς αντισυνταγματικές μεθόδους που να υιοθετούνται εκ των υστέρων, αλλά είναι μία φορά. Πότε ξανάγινε τούτο;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εμείς την υιοθετήσαμε την πρόταση, γι' αυτό είναι ομόφωνη, γιατί θελήσαμε να το δούμε έξω από τις όποιες σκοπιμότητες, όμως θεωρούμε ότι για λόγους αρχής πρέπει να μπουν και αυτές οι τρεις κατηγορίες των φοιτητών μέσα, που είχαν συζητηθεί κατά κόρον στην επιτροπή Παιδείας.

Κατά συνέπεια, εάν η κυβέρνηση θέλει να δώσει αυτή τη στήριξη στους φοιτητές, δεν μπορεί να κάνει τη διάκριση, επειδή υπάρχει χαμηλότερο ή ψηλότερο κόστος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσα εκατομμύρια στοιχίζει τούτο το πράγμα;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δε διευκρινίζει, κύριε Πρόεδρε, το πόσα εκατομμύρια ούτε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ανεκτίμητη η πρόταση σας;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Άλλα £25 εκατομ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα μας απαντήσει η κυβέρνηση, κύριε Πρόεδρε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι άλλες δυόμισι χιλιάδες φοιτητές, μας έδωσαν λεπτομέρειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης, για να είμαι δίκαιος, ζήτησε το λόγο πριν από όλους.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά σέβομαι όλες τις απόψεις που έχουν ακουστεί, αλλά προβληματίζομαι και ερωτώ: Δηλαδή, σήμερα έχομε, ειλικρινά, τέτοια οικονομική ευρωστία, που θα πρέπει να επιχορηγούμε και τα φροντιστήρια και τα ιδιαίτερα; Δεύτερον, ειλικρινά, υπάρχουν χώρες σήμερα που δε δέχονται φοιτητές για σκοπούς εκμάθησης της γλώσσας, αλλά θέλουν βίζα, όπως η Αμερική. Τρίτον, ποιο είναι το κόστος; Εμείς, τουλάχιστον, ακούμε για πρώτη φορά αυτή την πρόταση. Λέω ότι πιθανώς να είναι μια ενθάρρυνση για όποιον αφυπηρετεί από την Εθνική Φρουρά ή άλλως πως, «εφόσον θα έχω αυτή την οικονομική χορηγία, εγώ θα πάω στην τάδε χώρα, για να μάθω γλώσσα».

Επομένως, θα ήθελα να παρακαλέσω θερμά, παρ' όλο το σεβασμό και παρ' όλα τα επιχειρήματα, να προχωρήσουμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου, όπως είχε διαμορφωθεί στην επιτροπή Παιδείας και στο κάτω κάτω δε χάθηκε ο κόσμος, διότι αυτά θα τα πάρουν τώρα. Αν ψηφίζετο οτιδήποτε άλλο, θα δοθούν τα χρήματα σε κάποιο στάδιο που θα μας δοθεί χρόνος πιστεύω να εκτιμήσουμε και οικονομικά... Και εν πάση περιπτώσει, εγώ συμφωνώ απόλυτα με το συνάδελφο, τον κ. Λιλλήκα, ότι αυτή η τακτική, πέραν του ότι αν ο συνάδελφος, ο κ. Χατζηγιάννης, ενήργησε ως πρόεδρος ή εκ μέρους της επιτροπής, ναι, το παρατηρούμε πάντοτε ότι πολλές απαιτήσεις μας, τις οποίες καταθέτουμε μέσω επιτροπών ή μέσω αιτημάτων ή άλλως πως, ποτέ για εμάς, την αντιπολίτευση, δε γίνεται... και από την άλλη, εντάξει, καταλαβαίνω τη σκοπιμότητα, όταν είναι από πλευράς Συναγερμού ή συγκυβέρνησης, γίνεται. Και εντέλει πράγματα τα οποία εμείς διεκδικούσαμε από χρόνια δε γίνονται, ενώ από την μια ημέρα στην άλλη γίνονται, απλώς για να κερδηθούν οι εντυπώσεις.

Εμάς δε μας ενδιαφέρει... φτάνει μόνο να επιχορηγούνται τάξεις ή να επιλύονται προβλήματα τα οποία εξυπηρετούν το λαό και χαλάλι σας, εν πάση περιπτώσει, η πίστωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, να μη συνεχίσουμε τη συζήτηση, απλώς να σας διορθώσω. Μη ξεχνάτε τις φορολογικές ελαφρύνσεις, που την πατρότητα τη διεκδικούσατε εσείς, με το 2% του ΦΠΑ. Επομένως, άκουσε η κυβέρνηση και τα δικά σας αιτήματα. Απλώς σας υπενθυμίζω. Από τα εφτάμισι χρόνια που κυβερνά ο Κληρίδης, τα πέντε είσατε συγκυβέρνηση!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εφόσον, κύριε Πρόεδρε, όμως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι επειδή με προκαλέσετε, θα πω το εξής: Εσείς ειδικά, ως Δημοκρατικός Συναγερμός και κυβέρνηση, γνωρίζατε ότι εκάμναμε διαβουλεύσεις με την κυβέρνηση. Δεν ήταν τίποτε άγνωστο.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, πώς με προκαλούν!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κύριε Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε συντομία όπως πάντα, εάν τελείωσε ο κ. Πιττοκοπίτης, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, θέλω να καταθέσω τις θέσεις μας. Βεβαίως, εάν ο πρόεδρος της επιτροπής, ο συνάδελφος κ. Σοφοκλής Χατζηγιάννης, εξασφάλισε τη συμφωνία της κυβέρνησης για να καταθέσει εκ μέρους της επιτροπής κάποιες εισηγήσεις, δε νομίζω ότι θα πρέπει να του ασκήσουμε κριτική, επειδή τα κατάφερε να φέρει αυτές τις εισηγήσεις ενώπιον όλων μας με τη σύμφωνη γνώμη της κυβερνήσεως.

Η θέση μας, βεβαίως θα ήταν ότι η κυβέρνηση όφειλε και οφείλει στο μέλλον - και αυτό πρέπει να κάνει- να αναλαμβάνει την πρωτοβουλία να έρχεται με εισηγήσεις του αρμόδιου υπουργού. Τώρα δε σημαίνει ότι κάτι το οποίο έχει συζητηθεί στην επιτροπή Παιδείας και έχει απορριφθεί μετ' επαίνων, θα πρέπει να ταλαιπωρείται το σώμα για να το ξανασυζητήσει από την αρχή. Μπορεί κάθε συνάδελφος να εκθέσει την άποψή του και να προχωρήσουμε. Το δεύτερο είναι πάλι θέμα ουσίας, είναι θέμα συνταγματικό. Όλοι γνωρίζουμε -και δε χρειάζεται κανείς να επιχειρηματολογήσει- ότι δεν μπορούμε να έρθουμε και να καταθέσουμε προτάσεις νόμου που αποτελούν, όπως πολύ ορθά παρατηρεί ο συνάδελφος, που είναι και νομικός, επιβάρυνση του προϋπολογισμού. Δηλαδή τι θέλουμε; Να παραστήσουμε τους προσφέροντες, γνωρίζοντας ότι δεν προσφέρουμε τίποτα; Ότι προσφέρομε λόγια;

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να προχωρήσουμε στην ψήφιση της νομοθεσίας, ως έχει μπροστά μας, και αν θέλουμε, να ασκήσουμε κριτική στην κυβέρνηση για την πολιτική που ακολουθεί. Και εγώ δεν πιστεύω ότι πρέπει να πληρώνει ο φορολογούμενος γι' αυτόν ο οποίος έχει ανάγκη να κάνει φροντιστήριο στην Αγγλία, για να μάθει γλώσσα ή για να μπει στο πανεπιστήμιο. Μερικοί κάνουν G.C.E. στην Αγγλία, αντί να τα κάνουν στην Κύπρο ή οπουδήποτε αλλού. Αλλά έχουμε ήδη αποφασίσει μαζί με το συνάδελφο κ. Μουσιούττα, τη συνάδελφο κ. Ανδρούλα Βασιλείου και οποιονδήποτε άλλο είναι πρόθυμος να συνυπογράψει να εγγράψουμε θέμα στην επιτροπή Παιδείας το Σεπτέμβριο, για να συζητήσουμε όλα τα θέματα αυτά που άπτονται και του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών και των επιδοτήσεων, γιατί δεν πιστεύουμε ότι πρέπει να επιδοτούμε χωρίς λόγο.

Όλα αυτά τα χρήματα θα πρέπει να δοθούν στο Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών, το οποίο, σύμφωνα με τους κανονισμούς του, αξιοκρατικά να δίνει τα χρήματα σε εκείνους που τα έχουν ανάγκη. Όχι σε εκείνους που δεν τα έχουν ανάγκη. Προς τιμήν τους ο κ. Χατζηδημητρίου και η κ. Ανδρούλα Βασιλείου μας είπαν ότι εκείνοι δε δέχθηκαν να πάρουν χρήματα για τα παιδιά τους.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Διαδικαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εάν, με βάση τα όσα έχει πει ο κ. Χατζηγιάννης από το βήμα της Βουλής, είναι εκ μέρους της επιτροπής Παιδείας που έχει καταθέσει την πρόταση νόμου, πρέπει να γίνει διόρθωση στην έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να διορθωθεί η έκθεση και κατά δεύτερον, αποσύρετε, αντιλαμβάνομαι, την τροπολογία σας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δεν την αποσύρομε, να γίνει ψηφοφορία πάνω στο κάθε ένα από τα θέματα, αλλά θέλω να πω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μουσιούττα, να έρθετε να προεδρεύσετε, θέλω το λόγο, διότι το λαϊκισμό... Νομίζω ότι έχει και η υπομονή τα όριά της.

(Ο κ. Νίκος Μουσιούττας αντικαθιστά στην έδρα τον κ. Νίκο Αναστασιάδη.)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ειλικρινά, έχω την εντύπωση ότι κάποιες φορές το κύρος μιας ολόκληρης κοινοβουλευτικής ομάδας ή και ενός κόμματος μπορεί να επηρεάζονται από τις προσπάθειες να δείξουμε ότι τάχατες έχουμε τόση συμπόνια για τον κόσμο που λαϊκίζομε σε βαθμό που αντιφάσκουμε. Δεν είναι πρόθεσή μου να αντιδικήσω και παρακολουθώ, έτσι, με πολλή ψυχραιμία πολλές φορές... Και ξέρετε ότι δεν είμαι και τόσο ψύχραιμος πολλές φορές όσο θα έπρεπε να ήμουν!

Όμως άκουα τον κ. Λιλλήκα να λέει προηγουμένως ότι αυτή η κυβέρνηση κατήγγησε, άκουσον άκουσον, τη φορολογική πίστωση που έδιδε, των £1.000, εισάγοντας την αδικία να δώσει φοιτητικό επίδομα, που ξεπερνά βεβαίως τα £25 εκατομ. σήμερα, εις όλους όσους σπουδάζουν. Και ρωτώ τον κ. Λιλλήκα: Οι φτωχοί πληρώνουν φόρο σήμερα, ώστε να δικαιούνται φορολογική πίστωση; Κατά αντίθεση με αυτό που εισηγήστε ότι έπρεπε να ισχύει, η παρούσα κυβέρνηση έρχεται και λέει, είτε πληρώνεις φόρο και δικαιούσαι πίστωση είτε όχι και συνεπώς απευθύνεται κατά κύριο λόγο εις τα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα, εις αυτούς που σπουδάζουν τα παιδιά τους στην Κύπρο, στις έξι χιλιάδες που σπουδάζουν στην Αθήνα, στους υπόλοιπους που από το πραγματικό υστέρημά τους σπουδάζουν παιδιά, να τους δώσει ένα μέρος για τις σπουδές. Και αυτό το μέρος για τις σπουδές είναι μια κοινωνική παροχή, που, λυπούμαι, θα πρέπει να συμφωνήσω με τον κ. Φιλίππου και τους υπόλοιπους ότι δε δίδεται δυστυχώς με κοινωνικά κριτήρια. Διότι αν εδίδετο πράγματι με κοινωνικά κριτήρια, ίσως να μη δικαιούντο άπαντες και συνεπώς δε θα έπρεπε να οδύρεστε, γιατί δεν παίρνουν εκείνοι που είχαν ψηλά εισοδήματα και είχαν τη φορολογική πίστωση.

Έπρεπε, ως κόμμα που ενδιαφέρεστε, και ιδιαίτερα εσείς που ασκείτε αυτή τη μορφή του λαϊκισμού, "δώστε τα όλα σε όλους", έπρεπε να προβληματιστείτε και οι εισηγήσεις σας να κατέτειναν, ώστε να ενισχύσουμε πράγματι τους χαμηλά αμειβόμενους, εκείνους που έχουν ανάγκη. Να ενισχύσουμε το Ταμείο Υποτροφιών. Δεν είναι με αυτό τον τρόπο που γίνεται πολιτική. «Δώστε», λέει, «και εμείς θα βάλουμε την τροποποίηση», για να βγούμε αύριο στις εφημερίδες να πούμε ότι η

Βουλή απέρριψε το αίτημα του ΑΚΕΛ, το οποίο φαντάζομαι θα είναι περίπου £40 εκατομ., εξ όσων πληροφορούμαι, εις όσους κάνουν φροντιστήρια και μη· και επομένως πλήγησαν ποιοι; Πιθανότατα και οι άρχοντες κατά κύριο λόγο. Είναι κατά κύριο λόγο οι πτωχοί, κύριε Λιλλήκα, διότι εκείνοι θα κληθούν να πληρώσουν το φόρο για τα £40 εκατομ. Και θα ήταν προτιμότερο να μου πείτε τα £40 εκατομ. να δαπανηθούν για άλλους, κοινωνικούς σκοπούς, παρά να εισηγείστε ότι πρέπει να παίρνουν και όσοι κάνουν ιδιαίτερα μαθήματα ξένης γλώσσας· να αμείβονται, γιατί πιθανότατα να μην ήσαν επιμελείς, σε βαθμό που να το πάρουν στην Κύπρο, όπως το κατορθώνουν όλα τα άλλα παιδιά στην Κύπρο.

Επομένως, κάποιες στιγμές, μη νομίζετε ότι δεν υπάρχουν επιχειρήματα για να αντιπαραθέσει κανένας εις όσα με ευκολία μπορεί. Και αν τουλάχιστον συνδράματε στα δημόσια οικονομικά, να πω ότι, ναι, ένας από τους όρους για να ψηφίσουμε, είναι για να δώσετε στους μη καταβάλλοντες φόρο εισοδήματος £2000 φοιτητική χορηγία. Όχι όμως “δώστε εις όλους και τα πάντα”, ακόμα και σε εκείνους που θα αρχίσουν να μαθαίνουν το αλφάβητο στα αγγλικά. Εάν αυτό λέγεται κοινωνική δικαιοσύνη, λυτούμαι πάρα πολύ και ιδιαίτερα την ώρα που ασκείται κριτική για την κυβέρνηση γιατί να καταργήσει, προσέξτε, τη φορολογική πίστωση. Μα, φορολογική πίστωση, κύριε Λιλλήκα, το επαναλαμβάνω, είχαν οι έχοντες και όχι ο άποροι, διότι στην παρούσα κυβέρνηση, που την κατηγορείτε, μέχρι τις £6.000 σήμερα εισόδημα δεν καταβάλλει κανένας φόρο εισοδήματος.

Συνεπώς ποια ήταν η επιδίωξή σας και τί είναι αυτό που θέλετε με τα παχιά λόγια, να εντυπωσιάσετε; Ότι τάχα εσείς μεριμνάτε και εμείς αδιαφορούμε; Μα είναι μήπως επί οποιασδήποτε άλλης παρά της σημερινής κυβέρνησης που δίδεται η σημερινή χορηγία σε όλους τους φοιτητές ανεξαιρέτα, περίπου £15.000 ή £18.000; Δηλαδή θέλετε να πείτε ότι όλοι αυτοί οι οποίοι ψήφισαν, συναίνεσαν, συνήργησαν στο να δοθεί αυτή η κοινωνική παροχή που λέω... Ενέχει και το στοιχείο της κοινωνικής αδικίας ακόμα. Διότι θα έπρεπε να ήταν αυξημένη στους έχοντας ανάγκη και μειωμένη ή καθόλου εις όσους οικονομικά είναι ευκατάστατοι.

Επομένως, επιτέλους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι μπορεί να λέγονται πολλά και συζητούμε επί ώρες τώρα για ένα θέμα το οποίο ίσως με κάποια συναίνεση θα μπορούσε να ξεπεραστεί. Δική σας ήταν η εισήγηση, όλων των μελών της επιτροπής Παιδείας, όλων των πλευρών της Βουλής, μέσω του προέδρου της επιτροπής έγινε δεκτό από το Υπουργικό Συμβούλιο, να καλυφθεί ακόμα μια κατηγορία φοιτητών. Και αντί να το χαιρετήσουμε, ερχόμαστε να υπερθεματίσουμε σε λαϊκισμό, πόσες άλλες χιλιάδες πρέπει να πάρουν, με πόσα εκατομμύρια πρέπει να επιβαρύνουμε τον κρατικό προϋπολογισμό· όταν εν γνώσει μας, μάλιστα, είναι και αντισυνταγματική ενέργεια.

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έκαμνα μία έκκληση: Αντί να συνεχίσουμε να συζητούμε επί ώρες, να βοηθήσουμε ώστε, όπως εξελίχθηκε ομαλά η συζήτηση, να προχωρήσει, να ψηφίσουμε τη νομοθεσία. Δεν είναι το πρόβλημα τώρα αν θα καταθέσετε μία τροπολογία. Πιστεύω ότι η υπευθυνότητα της Βουλής... Διότι το θεωρώ ανευθυνότητα να επιμείνουμε, με όλο το σεβασμό. Συνεπώς θα καταθέσετε την τροπολογία σας ή θα ακουστούν όσα ακουστούν και στη συνέχεια η Βουλή ας αποφασίσει.

Ευχαριστώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εύκολα θα μπορούσε κάποιος να αντλήσει πολλά παραδείγματα για να απαντήσει στο συνάδελφο περί λαϊκισμού και περί παχιών λόγων. Θα αναφέρω ένα πρόσφατο γεγονός. Προχτές, στην περασμένη συνεδρία της Βουλής, όταν η κυβέρνηση κατέθετε τον κανονισμό για τα πετρελαιοειδή, συνάδελφοι, όχι από τη δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, από την κοινοβουλευτική ομάδα στην οποία ανήκει ο κ. Αναστασιάδης, κατέθεταν την ίδια στιγμή πρόταση νόμου για χρωματισμένο πετρέλαιο, ενώ η κυβέρνηση, σε επίπεδο Προέδρου Δημοκρατίας, σε συζήτηση που είχε με τους αρχηγούς των κομμάτων, το είχε απορρίψει. Αυτό τι είναι; Ποια είναι η πρόταση η οποία ακούστηκε σε περασμένη συνεδρία της Βουλής, για ένα σεντ στο πετρέλαιο; Μηδέν, είπε ο κ. Χατζηδημητρίου, αύξηση στο πετρέλαιο. Ποια είναι η πρόταση που ακούστηκε σε άλλη επιτροπή, στην επιτροπή Υγείας, να μην πληρώνουν τίποτε οι πρόσφυγες για ιατρικά τέλη; Δεν είναι προτάσεις από την αριστερά αυτές. Δεν είναι προτάσεις αυτές οι οποίες ακούστηκαν από δικούς μας βουλευτές.

Οι φοιτητές, Κύπριοι πολίτες, οφείλουν να έχουν τη συμπαράσταση της πολιτείας. Τίθεται ένα ερώτημα: Όλοι αδιάκριτα, ανεξάρτητα των εισοδημάτων τους, πρέπει να παίρνουν την ίδια χορηγία; Αυτό το σώμα, συνάδελφοι, έτσι αποφάσισε. Καλώς ή κακώς. Όταν συζητούσαμε το 1995 – '96 για το φορολογικό πακέτο, αποφασίσαμε αυτό το πράγμα. Μάλιστα συνυπολογίστηκε αυτή η χορηγία στα £30.000.000 -να με διορθώσει ο συνάδελφος Αβραάμ Αντωνίου- τα οποία δόθηκαν τότε στην κυβέρνηση ως γενικό αντιστάθμισμα στις απαιτήσεις του συνδικαλιστικού κινήματος που ήταν £45.000.000. Αν θέλουμε να κάνουμε κάτι άλλο, είναι άλλο θέμα. Αλλά δεν μπορούμε επιλεκτικά, όποτε θέλουμε, όποτε μας συμφέρει, να επικαλούμαστε την κλιμάκωση των χορηγιών στους φοιτητές, κατ' επιλογήν.

Γιατί δεν αποφασίζουμε στα γυμνάσια, για παράδειγμα, να επιβάλουμε τέλος στους πλούσιους; Γιατί θεωρούμε ότι ο κάθε μαθητής του γυμνασίου και του λυκείου, ανεξάρτητα της οικονομικής του κατάστασης, δικαιούται δωρεάν εκπαίδευση; Γιατί αποφασίσαμε ότι σε αυτό το επίπεδο πρέπει να δίνεται δωρεάν εκπαίδευση. Παρόμοια, σε αυτό το επίπεδο αποφασίσαμε ότι θα παίρνουν χορηγία οι φοιτητές, ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση. Βεβαίως στερούνται ορισμένοι μαθητές, ορισμένοι φοιτητές των φορολογικών απαλλαγών. Και βεβαίως υπάρχουν οικογένειες οι οποίες καρπούνταν τη φορολογική πίστωση και δεν την καρπύονται σήμερα. Διότι μέχρι το 1996 οι φοιτητές οι οποίοι σπούδαζαν γλώσσα σε αναγνωρισμένα πανεπιστήμια της Ευρώπης, θεωρούνταν φοιτητές και πιστωνόταν η φορολογική δήλωση του πατέρα ή της μάνας. Γιατί τώρα αυτοί δεν είναι φοιτητές; Γιατί με τόση ευκολία αποφασίζουμε ότι κάνουν φροντιστήρια γλώσσας ή κάνουν τέλος πάντως κάτι άλλο από αυτό που θεωρείτο ότι έκαναν μέχρι το 1996;

Άκουσα ακόμα μια άποψη: Μα θα πάει ένας να κάνει κομμωτική και εμείς θα τον επιχορηγούμε; Μα, αν ένας έχει τη δυνατότητα, είτε την οικονομική είτε τη νοητική να πάει ένα χρόνο για να σπουδάσει ένα τεχνικό επάγγελμα, εμείς θα κρίνουμε αν αυτό το πράγμα που κάνει είναι αποδεκτό ή όχι; Αν το επίπεδο της σχολής είναι αναγνωρισμένο στη χώρα όπου σπουδάζει, μάλιστα, είμαστε υπόχρεοι να το αναγνωρίσουμε και εμείς στην Κύπρο και να του δώσουμε τη χορηγία.

Αυτά τα θέματα δεν είναι καινούρια, κύριοι συνάδελφοι. Δεν είναι τώρα που

τίθενται προς συζήτηση. Τέθηκαν από την πρώτη ημέρα που άρχισε να συνεδριάζει η επιτροπή Παιδείας και η ολομέλεια να συζητά σε ποιους θα δίνεται η χορηγία. Δεν είναι καινούρια θέματα, ώστε να πει κάποιος ότι τώρα τα εφεύραμε και τώρα τα συζητούμε. Αλλά κάποια στιγμή πρέπει να πάρουμε θέση. Πρέπει να αποφασίσουμε για την πολιτική μας, πρέπει να πάρει θέση και η ολομέλεια. Και γιατί επιλεκτικά θα αποφασίσει το υπουργείο, να δηλώνει μιν ότι δέχεται αυτές τις κατηγορίες στον κατάλογο των προς χορηγία φοιτητών και κάποια στιγμή να αποφασίζουμε διαφορετικά εμείς εδώ στη Βουλή, γιατί μόνο για εκείνο αποφάσισε το υπουργείο; Ιδού το θέμα! Να τοποθετηθούμε και αν η κυβέρνηση κρίνει ότι αυτό το πράγμα είναι αντισυνταγματικό, ας το κρίνει αντισυνταγματικό. Αν κρίνει όμως ότι είναι μέσα στα πλαίσια των υποχρεώσεών της, ας το κρίνει και ας αποφασίσει. Και δεν μπορεί κανένας να ισχυρίζεται ότι επειδή θα στοιχίσει τρία ή πέντε ή δέκα εκατομμύρια, πρέπει εμείς να μην το ψηφίσουμε. Γιατί; Το δίκαιο μπορεί να έχει κόστος. Να πληρωθεί αυτό το κόστος!

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Δυόμισι εκατομμύρια.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δυόμισι εκατομμύρια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μια στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την άποψη ότι οι δύο απόψεις έχουν αναπτυχθεί αρκετά ικανοποιητικά και από τον προεδρεύοντα της Βουλής και από τον κ. Χρίστου. Νομίζω ότι αν επεκταθούμε σε περαιτέρω συζήτηση, θα επαναλάβουμε τα ίδια και τα ίδια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διόρθωση μόνο, αν μου επιτρέπετε, για τους αριθμούς. Αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι διόρθωση για αριθμούς, εντάξει.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Επειδή έχει αναφερθεί από τον κ. Χατζηγιάννη ότι η πρόταση η δική μας θα επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό με £25.000.000 -ο κ. Αναστασιάδης έχει πει για £40.000.000- αλλά ο αριθμός αυτών που θα ευεργετηθούν έχει αναφερθεί...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τα £40.000.000 είναι άλλες...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Θα έχει...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι άλλες πέντε μονάδες....

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω το δικαίωμα του λόγου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Χριστοδουλίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αφού επιβάλατε την τάξη στην απέναντι πλευρά, θα παρακαλούσα...

Έχει αναφερθεί ο αριθμός των δυόμισι χιλιάδων επηρεαζομένων.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μόνο στην Κύπρο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έχει αναφερθεί από την πλευρά του προέδρου της επιτροπής και εγώ σέβομαι και τη σοβαρότητά του και τη γνώση του του αριθμού. Οι δυόμισι χιλιάδες -η υπό τροπολογία δική μας πρόταση- επί χίλιες λίρες που είναι η πρόταση -επειδή ήμουν λίγος πάντα στην αριθμητική, τα έγγραφα. Δυόμισι χιλιάδες και τρία μηδενικά που έχει το χίλια, μας δίνουν δυόμισι εκατομμύρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Άρα, όταν κατηγορείται τουλάχιστον η πλευρά μας για έλλειψη σοβαρότητας, εγώ δε θα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε. Εγώ δε θα στρέψω την κατηγορία της έλλειψης σοβαρότητας προς τους συναδέλφους. Ο καθένας μπορεί να κρίνει, αλλά υπάρχει μια μικρή διαφορά μεταξύ των £40.000.000 και του κινδύνου κατάρρευσης της κυπριακής οικονομίας ή του ταμείου των εξ αριστερών, που έχει αναφερθεί ο κ. Φιλίππου, ο πρώην συνάδελφος στην κοινοβουλευτική ομάδα, να πάνε στο ταμείο ενίσχυσης υποτροφιών, διότι θα καταρρεύσει το όλο οικοδόμημα με τα δυόμισι εκατομμύρια· όταν λέμε σαράντα, προκαλούμε φοβία. Άρα μιλούμε για δυόμισι εκατομμύρια. Είναι ολίγον τι αντισυνταγματικό, κατά τον κ. Χατζηγιάννη, κατ' ελάχιστον, εγώ θα έλεγα, αντισυνταγματικότερο της δικής τους φερόμενης ως πρότασης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι απαραίτητο να ενημερωθεί το σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι σχόλιο πάνω στον αριθμό, να το πείτε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πάνω στους αριθμούς. Μόνο πάνω στους αριθμούς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι θα βάλω σε ψηφοφορία την πρόταση ότι το θέμα εξαντλήθηκε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι, είναι πάνω στους αριθμούς και μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Για τους αριθμούς, ορίστε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Σήμερα, με την προσθήκη που κάνουμε με την πρόταση νόμου, ανεβαίνουμε στα £25.000.000 από τα £18.000.000 περίπου. Ανεβαίνουμε στα £25.000.000. Θα προστεθούν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μια στιγμή, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είπαμε σήμερα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό. Μου λέχθηκε ότι πρόκειται για εξακόσιες οικογένειες.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα σας απαντήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξακόσιες οικογένειες, από £1.000, μας κάνουν £600.000.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν είναι £1.000. Κύριε Πρόεδρε, κάνετε μεγάλο λάθος. Επιτρέψτε μου, διότι οι αριθμοί καταπονούνται εδώ στο σώμα. Να μου επιτρέψετε να κάνω δύο διορθώσεις. Πρώτα απ' όλα δεν είναι £1.000. Αυτοί που πληρώνουν δίδακτρα είναι £1.500 που πληρώνουν. Δεύτερον, από πού προέρχονται, από πολυμελείς οικογένειες, δεν είναι £1.500 αλλά είναι πλέον £500. Άρα παίρνουν £2.000 ο καθένας. Τρίτον, είναι δυόμισι χιλιάδες στην Κύπρο που θα προστεθούν και δυόμισι χιλιάδες στην αλλοδαπή. Άρα είναι πέντε χιλιάδες το σύνολο και άρα λοιπόν θα

φτάσουμε στα £45.000.000 και πλέον από τα £25.000.000. Περίπου. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, κύριε Χατζηγιάννη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Θέλουμε μαθηματικό να μας εξηγήσει την απλή αριθμητική εδώ μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Πρόδρομος, πάνω στα νούμερα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πρέπει να σας πω και κάτι άλλο. Ο κ. Κιττής, ο οποίος απουσιάζει τώρα και λυπούμαι... Τώρα λυπούμαι, διότι είχε πρόταση νόμου για να αυξηθεί η χορηγία, διότι είναι άδικο, λέει, αυτοί να πληρώνουν διδάκτρα στην Αγγλία, να είναι £1.500 και ανάλογο ποσό να είναι και στην Κύπρο. Το ΔΗΚΟ είχε πρόταση νόμου να αυξηθεί η χορηγία στις £3.000. Διερωτώμαι, παρ' όλο που λείπει ο κ. Κιττής, αν κάποιος συνάδελφος πρέπει να πάρει την πρωτοβουλία και να καταθέσει την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Προδρόμου, για τα νούμερα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει το σημείωμα που έχει στείλει το Υπουργείο Παιδείας στην επιτροπή, όπου αναφέρεται, όπως περίπου είπε ο πρόεδρος της επιτροπής, ότι η αρχική πρόταση νόμου, όπως είναι ενώπιόν μας, χωρίς την τροπολογία, αφορά, όπως το είπατε και εσείς, εξακόσιες εξήντα οικογένειες. Επομένως για το τρέχον έτος, αν δοθεί η μισή χορηγία, επειδή θα ισχύσει για το μισό έτος, μιλούμε για 0.6 εκατομμύρια. Αυτό είναι το ποσό. Για του χρόνου θα είναι ένα εκατομμύριο και κάτι. Τώρα, αν επεκταθούμε, οι διεισδυτικές διάρκειας σπουδαστές σε αξιολογημένα προγράμματα, ήταν δύο χιλιάδες πεντακόσιοι σαράντα πέντε. Μιλούμε, αντιλαμβάνομαι, για την Κύπρο. Αν προσθέσουμε και αυτούς που είναι στο εξωτερικό, που εγώ δεν ξέρω και δεν ξέρω αν ξέρει κανένας πόσοι ακριβώς είναι...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Τι λέει το υπουργείο για τον αριθμό;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δε λέει αριθμό. Μιλούμε...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Α! δε λέει αριθμό!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μιλούμε για κάποιο πολλαπλάσιο. Επομένως δεν είναι θέμα αν είναι σαράντα ή σαράντα πέντε ή πόσα εκατομμύρια ακούστηκαν. Τα μεγέθη είναι πολύ διαφορετικά.

Όμως, εσείς είπατε, κύριε Πρόεδρε, και είχατε δίκαιο, ότι ακούστηκαν οι δύο

προτάσεις. Εγώ προσωπικά δεν καλύπτομαι και θέλω μισό λεπτό για να πω κάτι. Εγώ πιστεύω ότι η σημερινή συζήτηση...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα συνεχίσει η συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, τότε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Χρίστου...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν έχω ένσταση.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Χρίστου...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν έχω ένσταση να μιλήσετε. Απλώς λέω ότι θέλουν να μιλήσουν και άλλοι. Άρα δεν είστε ο τελευταίος.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εγώ θέλω να κάμω τρίτη πρόταση και αν θέλετε να το πω προκαταρκτικά, εγώ πιστεύω ότι πρέπει να αναβάλουμε το θέμα. Να αναβάλουμε το θέμα...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...και επειδή έχετε δίκαιο όσοι μιλήσατε για τη συνολική πολιτική, αν σοβαρά ενδιαφέρεται η Βουλή να κάμει κοινωνική πολιτική με αυτά τα μέσα, τότε πρέπει, όπως το είπαν διάφοροι, να είμαστε σοβαροί. Το να σκορπούμε από την πρώτη στιγμή που το αποφασίσαμε... Είπατε εσείς ότι αποφάσισε η Βουλή ότι δίνουμε £1.000 χορηγία, διότι θέλουμε να ενισχύσουμε τους φοιτητές. Αυτό το πράγμα δεν μπορεί να είναι παραδοχή του σώματος, εν έτει 2000 και να θεωρείται κοινωνική πολιτική.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι άλλο θέμα τούτο.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι άλλο θέμα, αλλά αν συμφωνούμε, η συζήτηση πρέπει να γυρίσει εκεί, να πάρουμε σωστές αποφάσεις και να μην ψηφίζουμε "νόμους ακορντεόν". Αυτό συμβαίνει εδώ. Ανοίγουμε λίγο τη βεντάλια και προσθέτουμε εκατομμύρια. Εσείς λέτε δεν είναι σαράντα πέντε, είναι πέντε και δεν πειράζει. Και έχετε δίκαιο. Δεν είναι θέμα μεγέθους. Είναι όμως θέμα κριτηρίων. Εδώ το κράτος θέλει να ενθαρρύνει τι; Θέλει η Βουλή να ενθαρρύνει τι; Το να πηγαίνουν φοιτητές στο εξωτερικό, να μαθαίνουν τη γλώσσα για να σπουδάσουν; Και εσείς οι ίδιοι, και εμείς όλοι, θα έρθουμε αύριο και θα κάνουμε παράπονα ή κριτική ότι δε χρηματοδοτείται αρκετά το αναπτυξιακό πρόγραμμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο. Γίνεται κριτική από την αντιπολίτευση ότι η κυβέρνηση ή το τάδε τμήμα της κυβέρνησης παρεμποδίζει τη διάθεση κονδυλίων για να αναπτυχθεί η πανεπιστημιούπολη, για

παράδειγμα. Ο υπουργός τώρα, λέει, εξαγγέλλει δεύτερο πανεπιστήμιο. Τι είναι το σκόπιμο και ποια η προτεραιότητα; Πού να διατεθούν τα κονδύλια; Μήπως πρέπει να πάνε εκεί;

Εγώ θα έλεγα λοιπόν ότι η σωστή στάση θα ήταν να μείνουμε σε αυτό που έχει συμφωνηθεί και είναι ένα μικρό ποσό. Άρα εγώ θα έκανα την ίδια έκκληση με τον κ. Αναστασιάδη, χωρίς να επικαλεστώ υπευθυνότητα. Η δική σας η πρόταση έχει μια λογική, αλλά ας μην το επεκτείνουμε ούτε κατά πέντε ούτε κατά οκτώ εκατομμύρια. Ας μείνουμε εκεί. Αν δεν είμαστε διατεθειμένοι να μείνουμε εκεί, τότε ας μην ψηφίσουμε τίποτε, ας αναβληθεί και ας τα δούμε όλα εξ υπαρχής και να κάνουμε μια σωστή πολιτική.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όλα εξ υπαρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχουν ακουστεί και αριθμοί, αλλά έγιναν και κάποιες προσωπικές αναφορές από τον κ. Αναστασιάδη στο πρόσωπό μου, πρέπει να δώσω κάποιες απαντήσεις.

Πρώτον, όσον αφορά τους αριθμούς, ακόμη και με τα στοιχεία των δυόμισι χιλιάδων και των πέντε χιλιάδων, που δεν έχουμε δυόμισι χιλιάδες στο εξωτερικό που κάνουν διετή προγράμματα... εγώ λέω, και να έχουμε και δυόμισι χιλιάδες είτε πέντε χιλιάδες επί χίλιες λίρες -όσοι ξέρετε μαθηματικά, ας τα κάνετε- είναι το ένα όγδοο των σαράντα εκατομμυρίων που είπατε.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Γιώργου Λιλλήκα, τον προεδρεύοντα κ. Νίκο Μουσιούττα αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.)

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Έχει κανέναν που δεν πληρώνει διδάκτρα στο εξωτερικό;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όσοι σπουδάζουν στη Γαλλία, στη Γερμανία... έστω είναι επτάμισι εκατομμύρια. Εάν δηλαδή η οικονομία καταρρέει με τα δυόμισι εκατομμύρια, πέστε μάς το, γιατί μας λέτε ότι πάει καλά η οικονομία. Όταν δε μας εξυπηρετεί, πάει καλά.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μιλά για το σύνολο. Θα γίνουν σαράντα στο σύνολο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κύριε Προδρόμου, παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Και θα πρέπει επιτέλους, κύριε Πρόεδρε, να αποφασίσουν τα συγκυβερνώντα κόμματα να μας λένε πότε λένε την αλήθεια για την οικονομία. Εάν με τα πέντε ή τα επτά εκατομμύρια θα καταρρεύσει η οικονομία, να μας το πουν, αλλά να μη μας λένε

ότι πάει καλά η οικονομία σε άλλες περιπτώσεις. Να αποφασίσουν!

Τώρα, όσον αφορά το λαϊκισμό, στον οποίο έκαμε αναφορά ο κ. Αναστασιάδης, και για το ποια στρώματα θα εξυπηρετήσουμε, εγώ θέλω να πω πολύ απλά πράγματα. Ο κ. Χρίστου, βέβαια, έχει δώσει μια απάντηση για το ποιοι λαϊκίζουν και έχουν δώσει παραστάσεις λαϊκισμού σ' αυτό το σώμα. Και μάλιστα σε σοβαρά ζητήματα, αν πάω στο παρελθόν, όταν ο κ. Αναστασιάδης ήταν βουλευτής και όχι προεδρεύων, ακόμα και για ζητήματα ναρκωτικών είχα καταθέσει την ομιλία εδώ, απ' αυτό το σώμα, του λαϊκισμού που έπεσε σ' αυτή την αίθουσα για σοβαρότατα ζητήματα. Άρα, μη μου κάνετε μαθήματα για λαϊκισμό προσωπικά.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι αοριστολογίες.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Να σας ξαναστείλω την ομιλία μου όπως την κατέθεσα. Είναι στα πρακτικά της Βουλής, εν πάση περιπτώσει.

Όσον αφορά τώρα το... Όταν θα είσατε αντιπολίτευση, θα κάμνετε δέκα φορές πιο ψηλές προτάσεις απ' ό,τι κάμνει η αντιπολίτευση σήμερα για τη σοβαρότητά της.

Έγινε μια αναφορά για τις κοινωνικές αδικίες και...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα γεράσετε, όταν θα φτάσετε ως εκεί.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κάμνετε μαθήματα, κύριε Χατζηγιάννη! Αν είσατε κακός δάσκαλος, έν' άλλον πράμα, αλλά κάμνετε μαθήματα αυτή τη στιγμή.

Όσον αφορά την κοινωνική πτυχή...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αν ελπίζετε όταν θα περάσουμε στην αντιπολίτευση, θα γεράσετε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κοιτάξετε. Δεν εδιάβασε την έκθεση του Λούλη, γι' αυτό δεν ανησυχεί!

Θέλω να πω δυο λόγια για την κοινωνική διάσταση, εάν με αφήσουν οι συνάδελφοι. Αυτοί που κάνουν διετή προγράμματα σπουδών, συνήθως είναι επαγγελματικού προσανατολισμού προγράμματα, δηλαδή είναι προγράμματα που δεν αποσκοπούν στο να συνεχίσει κάποιος σε μάστερ και σε διδακτορικό ή σε ακαδημαϊκή καριέρα. Ποιοι είναι αυτοί που προσανατολίζονται σε επαγγελματικού προσανατολισμού μαθήματα και πανεπιστημιακά προγράμματα; Είναι μήπως τα παιδιά των πλουσιότερων τάξεων της Κύπρου ή είναι τα φτωχότερα παιδιά, που δεν έχουν οι γονείς τους τα λεφτά να τους πληρώσουν πέντε και επτά χρόνια σπουδές; Άρα, σίγουρα δε θα τους κάνουν... και, αν θέλετε να συζητήσουμε την πρότασή μας, είχαμε πρόταση που την απόρριψαν οι συνάδελφοί σας για κλιμακωτή εισφορά, με

βάση τα διδάκτρα. Άρα, μη μας λέτε ότι θα κάνει χίλιες λίρες. Τουλάχιστον...

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λιλλήκα, σας παρακαλώ συνεχίστε. Μην απαντάτε, διότι δεν προχωρούμε κατ' αυτό τον τρόπο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Να μην απαντώ, αν μη με διακόπτουν. Τελειώνω σ' ένα λεπτό εγώ.

Συνεπώς, έχουν κοινωνικό χαρακτήρα τα διετή προγράμματα και είναι όντως - και μπορείτε να το μελετήσετε- τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα που κάνουν αυτά τα προγράμματα, τα διετή.

Ταυτόχρονα, αυτό ισχύει και για τις ξένες γλώσσες. Δεν ξέρω πόσα παιδιά έχουν στην Κύπρο τη δυνατότητα να μάθουν αγγλικά. Διότι από τη μέση εκπαίδευση, μη μου πείτε ότι κάποιος μπορεί να πάει να περάσει εξετάσεις GCE ή δεν ξέρω τι άλλες ή στα γαλλικά ή των γερμανικών.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Είντα λος επέρασα εγώ;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Νομίζω με τα ιδιαίτερα οι περισσότεροι. Μπορεί να είστε ιδιοφυΐα, κύριε Ρότσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ρότσα, σας παρακαλώ μη διακόπτετε τον ομιλητή.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συνεπώς, η πλειοψηφία μπορούν να περάσουν αυτές τις εξετάσεις και να αποκτήσουν το επίπεδο της γλώσσας μέσα από τα ιδιαίτερα, τα οποία κοστίζουν χιλιάδες λίρες, και το γνωρίζουμε πολύ καλά από τους ίδιους τους γονείς. Άρα, και αυτά τα παιδιά που ξεκινούν να πάνε στη Γαλλία ή στη Γερμανία ή στην Ιταλία, να σπουδάσουν, και κάνουν τη γλώσσα, είναι γιατί δεν είχαν τα οικονομικά μέσα να τη μάθουν στην Κύπρο και γιατί το επίπεδο μέσης εκπαίδευσης δεν τους παρέχει αυτό το επίπεδο. Άρα, μη μου πείτε ότι είναι από βλακεία που δε μαθαίνουν τη γλώσσα. Αν αυτό πιστεύετε, νομίζω ότι είναι μεγάλο ζήτημα.

Και το τελευταίο στοιχείο, όσον αφορά την αντίληψη περί παιδείας, είναι θέμα φιλοσοφίας. Και υπάρχουν δύο σχολές: Η σχολή που λέει ότι θα πρέπει ο καθένας, με βάση τις οικονομικές του δυνατότητες ή και τις πνευματικές του, αν υπάρχουν υποτροφίες, προγράμματα υποτροφιών, να σπουδάσει ανάλογα και να πάει στα έτη εκείνα που του επιτρέπουν τα οικονομικά που εξασφαλίζει. Αυτό εφαρμόζεται στα αγγλοσαξονικά πανεπιστήμια.

Υπάρχει και η άλλη φιλοσοφική σχολή που εφαρμόζεται στη Γερμανία, στη Γαλλία, που λέει ότι, ανεξάρτητα της οικονομικής ευχέρειας των γονιών, η παιδεία είναι δικαίωμα και η πολιτεία θέλει όλα τα παιδιά να μπορούν να σπουδάσουν δωρεάν. Και, όταν λένε δωρεάν, δε εννοούν να πληρώνουν διδάκτρα. Τους δίνουν

και λεφτά για να σπουδάσουν. Και μπορείτε να μελετήσετε- έχετε γαλλόφωνους...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μα τι κάμνουμε στην Κύπρο, ρε Γιώργο, τωρά;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Στην Κύπρο πληρώνουν δίδακτρα και τους τα επιστρέφουμε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Αυτό κάμνουμε. Και εδώ τους δίνουμε χίλιες λίρες, ενώ τους στοιχίζει δέκα χιλιάδες, για να σπουδάσουν. Άρα είναι θέμα φιλοσοφίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει γίνει μια εισήγηση από τον κ. Προδρόμου. Πιστεύω ότι είναι ορθή, να αναβληθεί το θέμα. Εάν οτιδήποτε εγκριθεί το Σεπτέμβριο, Οκτώβριο, στο κάτω κάτω ως ισχύσει αναδρομικά, για να καλύψει και αυτούς όλους, για να δούμε στο εύρος το αναγκαίο το θέμα αυτό. Τουλάχιστον από τις συζητήσεις που άκουσα, από τις ομιλίες, οι πτυχές είναι πολλές. Δεν περιορίζονται μόνο στο αν είναι με το μέτρο των πέντε εκατομμυρίων ή των έξι εκατομμυρίων που θα αποφασίσουμε εδώ. Να το δούμε και από κοινωνικής πλευράς και από εκπαιδευτικής πλευράς και από άλλης.

Και για έναν άλλο λόγο. Και αν η κυβέρνηση... διότι το καθήκον να τηρούμε το σύνταγμα είναι και δικό μας αλλά και της κυβέρνησης. Κακώς εμείς εν γνώσει μας καταθέτουμε προτάσεις, έστω κι αν είναι επιτροπή Παιδείας ή αν είναι όνομα Παναγιώτης Δημητρίου ή οποιοσδήποτε άλλος, που είναι έκδηλα αντισυνταγματικές και επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό. Και κακώς και από την άλλη πλευρά η κυβέρνηση έρχεται και ευλογεί την αντισυνταγματικότητα. Ορθόδοξα, εάν η κυβέρνηση συμφωνεί με μια πολιτική, με μια πρόταση, να έρθει να καταθέτει η ίδια νομοσχέδιο ορθόδοξα και συνταγματικά. Γι' αυτό ζητώ αναβολή, διότι θα εισηγηθώ και στην κυβέρνηση αυτό να πράξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, επειδή ετέθη πρόταση για αναβολή, νομίζω ότι το σώμα πρέπει να αποφασίσει επί αυτού του θέματος.

Ο κ. Ηλιάδης τι έχει να προσθέσει; Επί διαδικαστικού θέματος;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Και η δική μας η πλευρά, κύριε Πρόεδρε, θεωρεί ότι η αναβολή με την προοπτική της κατάθεσης μιας συνολικής πρότασης από την κυβέρνηση, την οποία να επεξεργαστούμε, γιατί είναι πολύπλευρη και πολυεπίπεδη η εξέταση που πρέπει να γίνει, θα ήταν η πιο συνετή, κάτω από τις περιστάσεις, λύση αυτή τη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ο κ. Χατζηγιάννης είπε στην αρχή ότι προσέτρεξε να καταθέσει σχέδιο νόμου, για να μπορέσουν το Σεπτέμβρη αυτά τα παιδιά να πάρουν τη χορηγία.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αφού δε με αφήσετε να σας εξηγήσω. Το καλοκαίρι, είπα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με αυτή την έννοια η αναβολή μπορεί να ισχύσει, μόνο εάν για όσα αποφασισθούν υπάρχει αναδρομική ισχύς.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα τα πιάσουν αναδρομικά, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν ξέρω, όμως, αν μπορεί να υπάρξει αναδρομική...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, δεν μπορεί... Όχι, όχι, επειδή υπάρχει θέμα αναβολής, είμαι υπόχρεος να θέσω το θέμα προς απόφαση. Παρακαλώ, πόσοι υποστηρίζουν την πρόταση για αναβολή του θέματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα αναβάλλεται. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 16 θέμα, που είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε η ίδια, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουλίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις

απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση μέχρι τις 31 Αυγούστου 2001 της προθεσμίας μέσα στην οποία η υπηρεσία εκτός σχολείου των εκπαιδευτικών θα λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας για σκοπούς προαγωγής.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή αποφάσισε την προώθηση τη προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης στα πλαίσια αυτεπάγγελτης μελέτης σχετικού θέματος μετά από εισήγηση του προέδρου της επιτροπής κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ύστερα από σχετικές παραστάσεις των εκπροσώπων των εκπαιδευτικών οργανώσεων.

Ειδικότερα, από την πλευρά των εκπαιδευτικών οργανώσεων υποστηρίχθηκε ότι το κατά πόσο και σε ποια έκταση η υπηρεσία των εκπαιδευτικών εκτός του σχολείου θα λογίζεται ως προϋπηρεσία για σκοπούς προαγωγής πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω μελέτης και διαβουλεύσεων μεταξύ των επηρεαζόμενων μερών και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκαν στις περιπτώσεις των εκπαιδευτικών που υπηρετούν με απόσπαση στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και στην Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, υποστηρίζοντας ότι οι εν λόγω εκπαιδευτικοί αναμφίβολα επιτελούν εκπαιδευτικό έργο και συνεπώς η υπηρεσία τους στους τομείς αυτούς πρέπει να λογίζεται ως εκπαιδευτική υπηρεσία για σκοπούς προαγωγής.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού διαφώνησε με τη σκοπούμενη ρύθμιση υποστηρίζοντας ότι ήδη δόθηκε παράταση ενός έτους που λήγει στις 31 Αυγούστου 2000, διάστημα το οποίο, κατά την άποψη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, θεωρείται αρκούντως ικανοποιητικό για την έγκαιρη ενημέρωση όλων των επηρεαζόμενων. Επιπρόσθετα, επισήμανε στην επιτροπή ότι η σχετική ρύθμιση στη βασική νομοθεσία προέκυψε ύστερα από ουσιαστική μελέτη, απώτερος στόχος της οποίας ήταν να διασφαλιστεί ότι οι εκπαιδευτικοί που επιστρέφουν στο διδακτικό έργο στα σχολεία είναι πράγματι σε θέση να ανταποκριθούν στις ανάγκες του έργου αυτού προς όφελος των μαθητών και γενικότερα της εκπαίδευσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υπό το φως των πιο πάνω και χωρίς ουσιαστικά να διαφωνεί με την ισχύουσα νομοθετική ρύθμιση στο θέμα αυτό, έχει την άποψη ότι η προτεινόμενη παράταση είναι αναγκαία, για να δοθεί η ευκαιρία για ουσιαστικές διαβουλεύσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων πάνω στα επίμαχα ζητήματα με απώτερο στόχο την ορθή και επωφελή για την εκπαίδευση θεώρηση του θέματος της εκτός σχολείου υπηρεσίας των εκπαιδευτικών. Επιπρόσθετα, η σκοπούμενη παράταση θα δώσει την ευκαιρία στους ενδιαφερόμενους εκπαιδευτικούς να ενημερωθούν για τις τελικές ρυθμίσεις πάνω στο θέμα και να προβούν στις τελικές επιλογές τους, όσον αφορά την απόσπασή τους σε άλλες υπηρεσίες εκτός σχολείου.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σκοπός: Η παράταση μέχρι 31 Αυγούστου 2001 της προθεσμίας μέσα στην οποία η υπηρεσία εκτός σχολείου των εκπαιδευτικών θα λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας για σκοπούς προαγωγής.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος.

Αυτό το θέμα έχει απασχολήσει πάρα πολύ, πολλές φορές την επιτροπή Παιδείας. Θέλω να κάνω έκκληση -και νομίζω ότι εκφράζω όλα τα μέλη της επιτροπής Παιδείας και ελπίζω και της ολομέλειας- προς την κυβέρνηση να φέρει επιτέλους τους κανονισμούς και τα ανάλογα σχέδια, ούτως ώστε να τερματιστούν επιτέλους οι αποσπάσεις. Θα πρέπει, εκεί που είναι μόνιμες αποσπάσεις και είναι χρόνιες, επαναλαμβανόμενες για χρόνια, να διοριστούν σε μόνιμες θέσεις. Και αυτό το μήνυμα πρέπει να το στείλουμε στην κυβέρνηση, για να τερματιστούν πάρα πολλά προβλήματα που δημιουργούνται εξαιτίας αυτής της πολιτικής. Είναι σύμφωνες και οι εκπαιδευτικές οργανώσεις με αυτή την προσέγγιση -το είχαν εκφράσει στην επιτροπή Παιδείας- και νομίζω ότι ομόφωνα μπορεί να στείλουμε αυτό το μήνυμα προς την κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η ουσία του νομοσχεδίου είναι ότι εκείνοι οι οποίοι αποσπώνται, για να παράσχουν τις υπηρεσίες τους εκεί όπου είναι αναγκαίες, για παράδειγμα στο γραφείο του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, για παράδειγμα σε άλλους τομείς, όπου απαιτείται η υπηρεσία ειδικών ατόμων με ειδικές ικανότητες, δε θα είναι αυτή η απόσπαση εις βάρος τους. Αυτή είναι η ουσία. Και εμείς ψηφίζουμε υπέρ αυτής της πρότασης νόμου. Κατά τα άλλα, εάν γίνονται πράγματι αποσπάσεις για μόνιμες ανάγκες, αυτές οι αποσπάσεις δεν πρέπει να γίνονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του Νόμου 30(Ι) του 1999. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Δεν υπάρχει. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη του 1996 (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη του 1996 (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Καίτη Κληρίδη
Στάθης Κιτήης	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Παναγιώτης Δημητρίου	Λία Γεωργιάδη
Δημήτρης Ηλιάδης	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου από την Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η κύρωση του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη του 1996, η υπογραφή του οποίου από την Κυπριακή Δημοκρατία αποφασίστηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 44.208 και ημερομηνία 24 Απριλίου 1996.

Σκοπός του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη είναι ο εκσυγχρονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη του 1961 και η σταδιακή αντικατάστασή του, λαμβανομένων υπόψη των διάφορων κοινωνικών αλλαγών που επήλθαν από το 1961 μέχρι σήμερα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, για να καταστούν συμβαλλόμενα μέρη του χάρτη, θα πρέπει να θεωρήσουν το Μέρος Ι αυτού ως δήλωση των στόχων τους και παράλληλα να δεσμευτούν με έξι τουλάχιστον από τα θεμελιώδη άρθρα του χάρτη, καθώς και με πρόσθετο αριθμό άρθρων, ώστε ο συνολικός αριθμός να μην είναι μικρότερος των δεκαέξι άρθρων ή των εξήντα τριών αριθμημένων παραγράφων. Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του υπό αναφορά Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και με αφορμή ερωτήματα που τέθηκαν από τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής προς τη Νομική Υπηρεσία, κρίθηκε σκόπιμο το νομοσχέδιο αυτό να εξεταστεί και από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στην οποία να τεθεί ο πιο πάνω προβληματισμός της επιτροπής Εξωτερικών, που επικεντρωνόταν κυρίως στη δυνατότητα της κυβέρνησης να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που προκύπτουν για την υλοποίηση των προνοιών του χάρτη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πραγματοποίησε στη συνέχεια συνεδρίαση στις 6 Ιουλίου 2000 για το πιο πάνω νομοσχέδιο στην παρουσία των εκπροσώπων του Υπουργείου Εργασίας και

Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Η επιτροπή αυτή, αφού εξέτασε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους πιο πάνω εκπροσώπους, διαπίστωσε τα πιο κάτω:

1. Το αρμόδιο υπουργείο έχει προβεί σε αναλυτική σύγκριση των άρθρων που κατοχυρώνει ο Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης με την υφιστάμενη νομοθεσία και πρακτική, γι' αυτό και κατέληξε να εισηγηθεί την υιοθέτηση εκείνων μόνο των άρθρων και παραγράφων του χάρτη που συνάδουν με την υφιστάμενη νομοθεσία της Κύπρου.
2. Σε σχέση με τις ανησυχίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τη δυνατότητα υλοποίησης των δεσμεύσεών μας, οι αρμόδιοι έχουν διαβεβαιώσει ότι με την προαναφερθείσα διευκρίνιση όλα τα άρθρα που κυρώνουμε είμαστε σε θέση να τα υλοποιήσουμε. Δύο παράγραφοι που είχαν εντοπιστεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ως μη συνάδουσες με την υφιστάμενη νομοθεσία διαπιστώθηκε ότι εκ παραδρομής είχαν περιληφθεί στο κείμενο του νομοσχεδίου και ότι στην πραγματικότητα δεν υπήρχε πρόθεση για κύρωσή τους.
3. Ο Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης έχει εξεταστεί και συμφωνηθεί στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, με βάση την καθιερωμένη διαδικασία.
4. Με την προώθηση της εναρμόνισης της νομοθεσίας μας με το ευρωπαϊκό κекτημένο θα γίνεται σταδιακή υιοθέτηση και άλλων άρθρων που κατοχυρώνει ο Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης.

Οι πιο πάνω διαπιστώσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διαβιβάστηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μαζί με την εισήγησή της για την ψήφιση σε νόμο του σχετικού νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, θεωρεί ότι οι οποιοσδήποτε επιφυλάξεις της σε σχέση με τα θέματα που την προβλημάτισαν έχουν αρθεί, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη του 1996, αφού προηγουμένως διορθωθεί με τη διαγραφή των προαναφερθεισών παραγράφων που εκ παραδρομής περιλήφθηκαν σε αυτό.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή καλεί το αρμόδιο υπουργείο να επισπεύσει τις διαδικασίες για εναρμόνιση όσο το δυνατό περισσότερων νομοθεσιών προς τον υπό επικύρωση Αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σκοπός: Η κύρωση του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη του 1996.

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση χάρτη. Άρθρο 3.

Αναγνώριση δέσμευσης. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Δεν υπάρχει. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη του 1996 (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 18 θέμα, που είναι «Ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Ανδρέας Φιλίππου

Στέλιος Γερασίμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών, καθώς και της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας με την οποία εισάγεται σχέδιο παροχής επιδόματος μάνας σε μάνα η οποία έχει γεννήσει τέσσερα τουλάχιστον παιδιά και είτε λάμβανε επίδομα τέκνου, με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου, η πληρωμή του οποίου τερματίστηκε, είτε δε λάμβανε επίδομα τέκνου, γιατί δεν ικανοποιούνταν οι πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

Με τον προτεινόμενο νόμο προβλέπεται ότι το ύψος του επιδόματος μάνας

είναι ίσο με το επίδομα τέκνου για ένα παιδί και θα χορηγείται στις δικαιούχους, με βάση τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου, οι οποίες έχουν τη συνήθη διακονή τους στην Κύπρο και δε δικαιούνται κοινωνική σύνταξη ή οποιαδήποτε σύνταξη από άλλη πηγή, το ύψος της οποίας είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το ανώτατο ποσό της βασικής σύνταξης που πληρώνεται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για δικαιούχο χωρίς εξαρθώμενο.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή, η δαπάνη για την πληρωμή του επιδόματος μάνας για το 2000 υπολογίζεται ότι θα είναι της τάξεως του £1,7 εκατομ. και θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο σκοπός του νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθεσίας με την οποία εισάγεται σχέδιο παροχής επιδόματος μάνας σε μάνα η οποία έχει γεννήσει τέσσερα τουλάχιστον παιδιά και είτε ελάμβανε επίδομα τέκνου, με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου, η πληρωμή του οποίου τερματίστηκε, είτε δεν ελάμβανε επίδομα τέκνου, γιατί δεν ικανοποιούνταν οι πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Δικαίωμα σε επίδομα. Άρθρο 3.

Ύψος επιδόματος. Άρθρο 4.

Έναρξη και τερματισμός πληρωμής. Άρθρο 5.

Αιτήσεις και προθεσμία υποβολής τους. Άρθρο 6.

Τρόπος και χρόνος πληρωμής. Άρθρο 7.

Εξέταση αιτήσεων και επίλυση ζητημάτων. Άρθρο 8.

Υποχρεώσεις δικαιούχων επιδόματος. Άρθρο 9.

Επιστροφή επιδόματος που λήφθηκε παράνομα. Άρθρο 10.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 11.

Οικονομικά ζητήματα. Άρθρο 12.

Αφορολόγητο επιδόματος. Άρθρο 13.

Αμοιβαίες συμφωνίες. Άρθρο 14.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 15.

Ποινική δίωξη. Άρθρο 16.

Διεκδίκηση με πολιτική αγωγή. Άρθρο 17.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 18;

Δεν υπάρχει. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στα υπ' αριθμόν 19 και 20 θέματα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Ειδικές Ανάγκες) Νόμος του 1999», πρόταση νόμου, και «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη, αλλά υπάρχουν δύο τροπολογίες με εισήγηση του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την πρόταση νόμου που τίτλοφορείται «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Ειδικές Ανάγκες) Νόμος του 1999» και για το νομοσχέδιο που τίτλοφορείται «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιαννάκης Θωμά

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Παρισινός

Ανδρέας Φιλίππου

Στέλιος Γερασίμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου, και το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 14 Οκτωβρίου 1999 και 6 Ιουλίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Οικονομικών, Υγείας και Παιδείας και Πολιτισμού, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων Κύπρου (ΚΥΣΟΑ), της ΠΑΣΥΔΥ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Συνδρόμου Ντάουν, της Τεχνικής Επιτροπής Διευκολύνσεων Εμποδιζόμενων Ατόμων, της Κίνησης

Προάσπισης Δικαιωμάτων Ψυχικά Ασθενών, της Επιτροπής Προστασίας Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι ο καθορισμός νομοθετικού πλαισίου που να προνοεί για τη συγκεκριμενοποίηση της παροχής κρατικής και κοινωνικής μέριμνας στα άτομα με αναπηρία που να αναφέρεται, ανάμεσα σ' άλλα, στην εξάλειψη δυσμενών διακρίσεων σε βάρος τους, στην κατοχύρωση των βασικών δικαιωμάτων τους και στη στήριξή τους για επαγγελματική αποκατάσταση.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι ο καθορισμός και η διακήρυξη των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, η εξάλειψη δυσμενών διακρίσεων σε βάρος τους και η ρύθμιση της μέριμνας του κράτους για τα άτομα αυτά. Σκοπεύεται επίσης η στήριξη και ενίσχυση των ατόμων με αναπηρίες για την επίτευξη της κοινωνικής ένταξης και επαγγελματικής αποκατάστασής τους, σύμφωνα και με τις διεθνείς υποχρεώσεις της πολιτείας.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου κ. Ανδρέα Χρίστου, με την ψήφισή της θα εξυψωθεί η Κυπριακή Δημοκρατία στο επίπεδο των σύγχρονων κρατών που από μακρού έχουν προσδώσει προτεραιότητα στην υιοθέτηση διεθνών συνθηκών με την εφαρμογή πολιτικής που αποβλέπει στην ανύψωση της θέσης και στην ευημερία των ατόμων με ειδικές ανάγκες μέσα στο κοινωνικό σύνολο.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά νομοθετημάτων, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις όλων των εμπλεκόμενων πλευρών και να μελετήσει τα υπομνήματα που κατέθεσαν ενώπιόν της.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το υπουργείο τους, πριν από την τελική διαμόρφωση του νομοσχεδίου, ζήτησε τις απόψεις της Συνομοσπονδίας των Οργανώσεων Αναπήρων Κύπρου, ορισμένες από τις οποίες υιοθετήθηκαν και περιλήφθηκαν στο νομοσχέδιο.

Εκφράζοντας οι ίδιοι εκπρόσωποι τις απόψεις τους πάνω στις πρόνοιες της πρότασης νόμου, υποστήριξαν πως οι πλείστες από αυτές περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο. Παράλληλα, διαφώνησαν με κάποιες επιμέρους πρόνοιές της και υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποίησή τους.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Υγείας και Παιδείας και Πολιτισμού συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση νομοθετημάτων και υποστήριξαν παράλληλα την υιοθέτηση του ορισμού του όρου "ανάπηρος" που περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο αντί αυτού που περιλαμβάνεται στην πρόταση νόμου, γιατί είναι ευρύτερος και ταυτίζεται με αυτόν που ορίζει η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας.

Οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών ανέφεραν πως το υπουργείο τους διαφωνεί πλήρως με την προτεινόμενη στην πρόταση νόμου διάταξη που προνοεί την πρόσληψη ατόμων με αναπηρία κατά προτεραιότητα στη δημόσια υπηρεσία και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα σε ποσοστό 10% του συνολικού αριθμού των θέσεων κάθε μισθολογικής κλίμακας που προκηρύσσονται και πληρούνται κάθε χρόνο, τόσο για λόγους αρχής όσο και για λόγους πρακτικής εφαρμογής. Στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, απασχολείται ήδη μεγάλος αριθμός ατόμων με αναπηρίες τα οποία είτε προσλήφθηκαν, ενώ ήταν ανάπηρα, είτε κατέστησαν μετά την πρόσληψή τους ανάπηρα. Δεδομένου μάλιστα ότι κατά την τελευταία δεκαετία έχουν διοριστεί στο δημόσιο τομέα αρκετές χιλιάδες άτομα

με βάση ειδική νομοθεσία κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στους σχετικούς νόμους διαδικασιών, θα δημιουργηθεί σοβαρό πρόβλημα λειτουργίας της κρατικής μηχανής και θα περιοριστεί σημαντικά η ικανότητά της να ανταποκριθεί στις διαρκώς αυξανόμενες απαιτήσεις των πολιτών και στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ συμφώνησαν με τους σκοπούς των υπό συζήτηση νομοθετημάτων, διαφώνησαν όμως με την προτεινόμενη στην πρόταση νόμου, πρόνοια με βάση την οποία προβλέπεται ο διορισμός με ποσόστωση ατόμων με αναπηρία κατά προτεραιότητα στη δημόσια υπηρεσία.

Οι εκπρόσωποι της ΚΥΣΟΑ συμφώνησαν πλήρως με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου. Παράλληλα, υπέβαλαν γραπτώς τις διαφωνίες τους πάνω σε ορισμένες διατάξεις του νομοσχεδίου, που εντοπίζονται, μεταξύ άλλων, στον τρόπο εκπροσώπησης τους τόσο στο Παγκύπριο Συμβούλιο για Άτομα με Αναπηρίες όσο και στη Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου και στους καθοριζόμενους πόρους του Ταμείου Ειδικών Αναγκών.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Συνδρόμου Ντάουν, της Τεχνικής Επιτροπής Διευκολύνσεων Εμποδιζόμενων Ατόμων, της Κίνησης Προάσπισης Δικαιωμάτων Ψυχικά Ασθενών, της Επιτροπής Προστασίας Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων, της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ συμφώνησαν με τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετημάτων και υποστήριξαν την υιοθέτηση του ορισμού του όρου “ανάπηρος” που προβλέπεται στο νομοσχέδιο, ενώ παράλληλα υπέβαλαν ορισμένες επιμέρους εισηγήσεις για τροποποίησή τους.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ συμφώνησαν με τα προτεινόμενα νομοθετήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με βάση όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επαναδιατύπωσε ορισμένες από τις διατάξεις του νομοσχεδίου και της πρότασης νόμου. Περαιτέρω, αφού ενσωμάτωσε τις διατάξεις των δύο σχεδίων νόμου σε ενιαίο κείμενο, εισηγείται με ορισμένες επιφυλάξεις του προέδρου και των μελών της, βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, την ψήφισή του σε νόμο.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, χωρίς να διαφωνούν με το νέο κείμενο, όπως αυτό τελικά έχει διατυπωθεί από την επιτροπή, δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα υποστηρίζει τη συμπερίληψη στο υπό ψήφιση σχέδιο νόμου διατάξεων που να αναφέρονται:

1. στη σχετική πρόνοια της υπό αναφορά πρότασης νόμου, με βάση την οποία τα άτομα με αναπηρία που είναι υποψήφια για την πλήρωση θέσεων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και που κατέχουν όλα τα απαιτούμενα από τα οικεία σχέδια υπηρεσίας προσόντα διορίζονται σε ποσοστό 10% επί του συνολικού αριθμού των θέσεων κάθε μισθολογικής κλίμακας που προκηρύσσονται και πληρούνται κάθε χρόνο· και
2. στην τροποποίηση της σχετικής διάταξης του που προβλέπει τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης ατόμων με αναπηρία με την εισαγωγή σχεδίων απασχόλησης, έτσι που η εισαγωγή τέτοιων σχεδίων να αφορά υποχρεωτική απασχόληση.

Για τις θέσεις τους αυτές οι ίδιοι βουλευτές ανέφεραν πως θα καταθέσουν

σχετικές τροπολογίες κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο σκοπός είναι η θέσπιση νομοθεσίας για παροχή κρατικής κοινωνικής μέριμνας στα άτομα με αναπηρία για την εξάλειψη των δυσμενών διακρίσεων σε βάρος τους, την κατοχύρωση των βασικών δικαιωμάτων τους και την επαγγελματική τους αποκατάσταση. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν τροπολογίες από πλευράς του ΑΚΕΛ. Παρακαλώ να κατατεθούν.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πούμε ότι αυτά τα δύο θέματα, τα οποία έχουν κοινή έκθεση, τόσο το νομοσχέδιο όσο και η πρόταση νόμου, έρχονται να καλύψουν μια μεγάλη κοινωνική ανάγκη και έρχονται ουσιαστικά να υιοθετήσουν κάποια σχέδια, αποφάσεις, συμφωνίες και να κατοχυρώσουν δικαιώματα αναπήρων που ισχύουν διεθνώς μέσα από διεθνείς συμβάσεις και μέσα από το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Πρέπει να πω ότι οι δικές μας οι προτάσεις έχουν αντληθεί μέσα από αυτά τα διεθνή κεκτημένα σε ό,τι αφορά τους αναπήρους. Και είναι, πιστεύω, μέτρο κοινωνικής ισότητας, αν οι προτάσεις οι δικές μας για τροποποίηση γίνουν αποδεκτές, και θα ήθελα να πω ότι είναι δοκιμασμένες μέθοδοι, οι οποίες ισχύουν και στην κυπριακή κοινωνία για άλλες κατηγορίες συνανθρώπων μας.

Με βάση τα στατιστικά στοιχεία που έχουν δοθεί στην επιτροπή, όταν για αρκετό καιρό συζητούσε αυτό το θέμα, έχει φανεί και το μέγεθος των αναπηριών ή των ελλείψεων, οργανικών ή πνευματικών, που ενδεχόμενα να υπάρχουν σε συνανθρώπους μας, οι οποίοι όμως δεν πρέπει να παραμένουν στο περιθώριο, αλλά θα πρέπει το κράτος να μεριμνά και να τους δίνει ισότητα στις ευκαιρίες, ώστε μέσα από τις ειδικές αδυναμίες τους να μπορούν τουλάχιστον να απασχοληθούν και να είναι και παραγωγικοί για την κοινωνία, αλλά και να είναι και πόλος ζωής για τους ίδιους.

Οι τροπολογίες μας είναι δύο: Η μία συνίσταται στο ότι τα σχέδια που πρέπει να αναπτύσσει η κυβέρνηση αντί να είναι πάνω στη βάση την προαιρετική ή τη δυνητική, αν θέλετε, ως υπάρχει στη νομοθεσία, να είναι υποχρεωτικά για το κράτος και να αναπτύσσονται τέτοια σχέδια, τα οποία να καλύπτουν τόσο το δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τομέα. Θέλουμε αυτή την υποχρεωτικότητα, για να στείλουμε το μήνυμα ότι αυτή η κοινωνία έμπρακτα θα έρθει να στηρίξει αυτούς τους συνανθρώπους μας, οι οποίοι για διάφορους λόγους δεν έχουν την αρτιμελεία τους ή έχουν κάποιες ελλείψεις και προβλήματα.

Και το δεύτερο είναι, εκεί και όπου θα υπάρχουν θέσεις, να υπάρχει ένα ποσοστό 10%, για να καταλαμβάνονται αυτές οι θέσεις από τους ανθρώπους οι οποίοι, με βάση τον ορισμό του όρου, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 2 του νόμου ο οποίος έχει ενοποιηθεί και βρίσκεται ενώπιόν μας, θα έχουν δικαίωμα να διεκδικήσουν με αυτή την κατηγορία.

Σε ό,τι αφορά δε το επόμενο σκέλος της πρότασης για το 10%, είναι ακριβώς το ίδιο το οποίο έχει υιοθετηθεί με τους διάφορους νόμους περί παθόντων και ουσιαστικά δίνει την ισότητα, εφόσον υπάρχουν τα τυπικά και άλλα προσόντα και η επιτυχία στις εξετάσεις, μεταξύ των ιδίων των αναπήρων.

Είναι μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης, επαναλαμβάνω, και, αν δεν καταφύγουμε

στην ποσόστωση, θα έχουμε πρόβλημα, γιατί η εμπειρία από τα υφιστάμενα σχέδια και νομοθεσίες μέχρι σήμερα δεικνύει ότι τα διορίζοντα όργανα και σώματα είναι απρόθυμα να εφαρμόσουν νομοθεσίες αυτού του είδους, που δίνουν κάποιες προτεραιότητες και κάποια δικαιώματα. Δε θέλουμε να δημιουργήσουμε ανισότητα μεταξύ ίσων, αλλά θέλουμε να καλύψουμε οργανικά κενά συνανθρώπων μας, οι οποίοι έχουν τα προβλήματα που περιγράφει ο νόμος.

Γι' αυτό είναι η έκκληση προς όλους να υιοθετήσουμε τις τροποποιήσεις που εισηγείται η δική μας η πλευρά, για να μπορέσουμε να στείλουμε αυτό το μήνυμα σε αυτούς τους συνανθρώπους μας, ότι το κυπριακό κοινοβούλιο, οι αντιπρόσωποι του λαού αγκαλιάζουν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο αυτούς τους ανθρώπους. Και μακάρι να πετύχουμε, ούτως ώστε κανείς εξ αυτών στον ιδιωτικό, δημόσιο και ημιδημόσιο τομέα να μην παραμείνει άνεργος και στο σπίτι, όπου εκεί θα έχει ένα μόνο πράγμα να σκέφτεται, τη δική του αναπηρία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ενώπιόν μας το νόμο που προνοεί για άτομα με αναπηρίες. Χαιρετίζουμε την κατάθεση του νομοσχεδίου και του σχεδίου νόμου από την πλευρά του ΑΚΕΛ, που ανταποκρίνεται σε ό,τι η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στην ογδοηκοστή πέμπτη σύνοδό της ψήφισε, στους κανόνες της εξίσωσης των ευκαιριών. Και σίγουρα στόχος είναι η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και η πλήρης συμμετοχή κάτω από όρους ισότητας. Και ένθερμα υποστηρίζουμε αυτή την προσέγγιση, ότι όλα τα μέτρα πρέπει να αποσκοπούν στην αρχή της ισότητας ευκαιριών για όλους, ανεξαρτήτως της σωματικής τους ακεραιότητας και ικανότητας.

Πιστεύουμε όμως ότι με τη νομοθεσία που ολοκλήρωσε η επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σαφέστατα καλύπτεται το αίτημα αυτό, γιατί λέει: «Άτομο με αναπηρία τυγχάνει ίσης μεταχείρισης με τους υπόλοιπους εργοδοτούμενους, όσον αφορά τη διαδικασία αίτησης, πρόσληψης, προαγωγής, απόλυσης, αποζημίωσης, κατάρτισης». Και προχωρήσαμε πιο κάτω να υιοθετήσουμε το εξής, τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης. Λέει: «... εισαγωγή σχεδίων απασχόλησης ατόμων με αναπηρία με την παροχή κινήτρων προς τους εργοδότες, τα οποία θα ορίζονται με κανονισμούς». Και ανατρέψαμε την υποχρέωση του εργοδότη να εργοδοτεί, ανάλογα με τον αριθμό υπαλλήλων, και αριθμό που να ανήκει στη συμπαθέστατη τάξη των αναπήρων, γιατί είναι και παραβίαση του συνταγματικού δικαιώματος του εργοδότη. Και πιστεύουμε ότι με αυτή τη σωστή προσέγγιση, να δώσουμε κίνητρα στον εργοδότη, για να εργοδοτήσει ανθρώπους με αναπηρίες, εκτελούμε σίγουρα πολύ καλύτερα το καθήκον μας να συμβάλουμε στο να εξυπηρετηθεί η συμπαθέστατη αυτή τάξη.

Και δεύτερο, η δημιουργία -και είναι βασικό και θέλω να προσεχθεί- θέσεων στον κρατικό, ημικρατικό και ευρύτερο δημόσιο τομέα για πλήρωσή τους αποκλειστικά από άτομα με αναπηρία. Δηλαδή, καλούμε την κυβέρνηση, καλούμε την πολιτεία σε όλους τους τομείς, στο δημόσιο, ημικρατικό και τον ευρύτερο κρατικό τομέα, να δημιουργήσει ειδικές θέσεις, για να καλύψει τους ανθρώπους αυτούς που έχουν ανάγκη. Και θεωρούμε ότι δεν προσφέρουμε καμιά υπηρεσία· ίσα ίσα

δημιουργούμε τεράστιο πρόβλημα με τις ποσοστώσεις.

Γι' αυτό στην επιτροπή όλα τα κόμματα το συζητήσαμε. Τα υπόλοιπα κόμματα είχαμε καταλήξει. Το ΑΚΕΛ επέμεινε στη θέση που είχε υποβάλει και ερχόμαστε σήμερα στην ολομέλεια, να ακούσουμε πως θα πρέπει να υποστηριχθεί η θέση αυτή. Δηλώνουμε ότι εμείς διαφωνούμε απόλυτα με το θεσμό της ποσόστωσης, διότι δε λύει προβλήματα, αλλά δημιουργεί τεράστια προβλήματα. Ενώ με αυτά που περιλαμβάνει η νομοθεσία εξυπηρετούμε, βοηθούμε, ενθαρρύνουμε την απασχόληση της τάξης των αναπήρων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δε θα επαναλάβω τα όσα έχει πει ο συνάδελφος Παρισινός, γιατί εγώ θέλω να πω ότι σχεδόν ήταν ομόφωνες αυτές οι θέσεις στην επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων γι' αυτό το θέμα που μας απασχόλησε τόσες πολλές συνεδρίες. Θέλω ειλικρινά να σκεφθούμε όχι υπεύθυνα, γιατί σίγουρα υπεύθυνα σκεφτόμαστε όλοι· χρειάζεται να σκεφθούμε δυο φορές υπεύθυνα.

Έρχεται από τη μια η δημόσια υπηρεσία με τους νόμους που έχουν ψηφιστεί στο παρελθόν με ποσοστώσεις, και αφορούν μάλιστα και προαγωγές, που έστω, κάνει ή δεν κάνει, με την ποσόστωση πρέπει να προαχθεί. Ερχόμαστε από την άλλη και διαπιστώνουμε ότι και διαχρονικά -εγώ θέλω να είμαι δίκαιος- ότι η κρατική μας μηχανή πάσχει και θέλουμε να αυξήσουμε την παραγωγικότητα και θέλουμε να αλλάξουμε νοοτροπία ή και ή και ή. Φυσικά είναι ωραίο πράγμα να ακούουν αυτές οι τάξεις που δεινοπαθούν ότι λέμε 10%.

Εγώ είχα προειδοποιήσει, κύριε Πρόεδρε, γιατί είσαι και πρόεδρος της επιτροπής Εργασίας, και είπα ότι, αν μπει αυτό το πράγμα στην ολομέλεια με τροποποίηση, εγώ θα καταθέσω εκ μέρους του ΔΗΚΟ ότι 90% ποσοστό πρέπει να πηγαίνει εκ μέρους αυτών των ανθρώπων. Διότι, αν 10% είναι η μια περίπτωση, 10% είναι η άλλη περίπτωση, 10% είναι η άλλη περίπτωση, 10% είναι η άλλη περίπτωση, ε, τότε ειλικρινά πιστεύω ότι θα είναι θρησκευτικό ίδρυμα που θα κάνουμε και όχι να αυξήσουμε την παραγωγικότητα της δημόσιας ή ημικρατικής υπηρεσίας ή, εν πάση περιπτώσει, του ευρύτερου δημόσιου τομέα!

Εκείνο στο οποίο επιμένουμε εμείς στην επιτροπή και επιμένουμε και τώρα είναι ότι με κανένα νόμο δεν μπορείς να υποχρεώσεις τον εργοδότη ή οποιονδήποτε άλλο ότι «κύριε, επειδή έχεις τόσους εργοδοτούμενους, πρέπει να πάρεις και τόσους». Είναι όμως σίγουρα και πιο αποτελεσματικό και, πιστεύω, πρακτικά θα δώσουμε βοήθεια σε αυτές τις τάξεις, αν μέσα από κανονισμούς που ζητούμε οπωσδήποτε να γίνουν και να συμπεριλάβουν κίνητρα ... και, όταν λέμε κίνητρα, για παράδειγμα, ναι, ένας ιδιώτης που θέλει να πάρει μια τηλεφωνήτρια, έναν τηλεφωνητή τυφλό, αν το κίνητρο είναι ότι από αυτή τη μισθοδοσία θα καταβάλλει και πενήντα το κράτος, λέω εγώ ότι νιώθω ότι ναι, αντί να πληρώνω £200, για παράδειγμα, κύριε, θα πληρώνω £150. Επομένως, μπορούμε να βοηθήσουμε με οποιαδήποτε άλλα μέτρα και μπορούν πράγματι να είναι τέτοια αυτά τα κίνητρα, που να προσελκύουν και να δημιουργούν την ανάγκη και την υποχρέωση για εργοδότηση μέσα από αυτή τη φιλοσοφία, για να μπορέσουν να αποκατασταθούν αυτοί οι άνθρωποι.

Ειλικρινά, θα το ξαναπώ ακόμα μια φορά με όλη ειλικρινά την εκτίμηση και το σεβασμό προς όλες τις απόψεις όλων των συναδέλφων. Δεν ξέρω, φθάσαμε και μείναμε μονοκόμματοι πάνω σε ένα σύνθημα με την Ευρώπη. Νομίζω ότι κάπου σε μερικές περιπτώσεις σε αυτά τα θέματα είμαστε και καλύτεροι από πολλές χώρες της Ευρώπης. Αυτό, δηλαδή, να μην το παραβλέπουμε και να υποτιμούμε τα πάντα θεωρώντας ότι το καθετί σε αυτό τον τόπο είναι ολόμαυρο και ότι αλλού έχουν τα πάντα.

Είναι μέσα από αυτή τη φιλοσοφία που λέω αυτές ότι ήταν οι θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος, πάγιες. Αναπτύχθηκαν εκεί στην επιτροπή Εργασίας. Δε θα πω περισσότερα, γιατί υπάρχουν τόσα πολλά επιχειρήματα, άσχετα με το κόστος το πολιτικό, αν θέλετε, που αύριο μπορεί να γράφουν και να λένε ότι στραφήκαμε εναντίον αυτών των τάξεων που δεινοπαθούν και δε βοηθήσαμε και δε δώσαμε ποσοστά και ούτως καθεξής. Κάπου όμως επιτέλους μπαίνει μια τελεία και προσπαθούμε για το πώς θα βελτιώσουμε αυτό το πράγμα παρά μέσα από κάποιες δοσμένες χρονικές συνθήκες ... προσπαθούμε να δημιουργούμε καλόπιστα, εγώ λέω, καλόπιστα κάποιες προτάσεις που πιστεύουμε ότι τους εξυπηρετούν.

Εμείς δε θα ψηφίσουμε αυτή την τροποποίηση και θα εμμένουμε στις θέσεις που είχαμε αναπτύξει κατά τη συζήτηση και των δυο θεμάτων στην επιτροπή Εργασίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου, παρακαλώ.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε συντομία θα εκφράσω τις θέσεις της κοινοβουλευτικής μας ομάδας.

Το νομοσχέδιο το οποίο έχουμε ενώπιόν μας με τις τροπολογίες που επέφερε σε αυτό η επιτροπή Εργασίας είναι, κατά την κρίση μας, ένα εξαιρετο νομοσχέδιο, το οποίο υποστηρίζουμε ένθερμα. Με τις γενικές διατάξεις, τις διατάξεις για τα δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες, τα συμβουλευτικά και εκπαιδευτικά όργανα που αφορούν το νομοσχέδιο, το ταμείο και τις ποικίλες διατάξεις είναι πράγματι ένα εξαιρετικό νομοσχέδιο.

Η πρόταση νόμου που υπεβλήθη από το ΑΚΕΛ υπήρξε ιδιαίτερα βοηθητική στην επιτροπή μας, για να καταλήξουμε σε αυτό το νομοσχέδιο το οποίο είναι ενώπιόν μας.

Προσωπικά, πιστεύω ότι μια κοινωνία, ένα κράτος χαρακτηρίζεται είτε θετικά είτε αρνητικά από την προσέγγιση που η κοινωνία έχει απέναντι σε άτομα με ειδικές ικανότητες και ειδικές ανάγκες. Και η δική μας η κοινωνία μπορούμε να υπερηφανευόμαστε ότι χαρακτηρίζεται θετικά, όσον αφορά την προσέγγισή της προς αυτά τα άτομα.

Οι θέσεις του ΑΚΕΛ, για να έχουμε μια θετική διάκριση υπέρ των ατόμων με αναπηρίες, θα μπορούσαν να συναντήσουν, νομίζω, την ομόθυμη υποστήριξη του σώματος. Όπως υποστηρίχθηκε στην επιτροπή μας, δεν έγινε σαφές ίσως σε αυτό το στάδιο ότι θα έπρεπε να προχωρήσουμε σε αυτή τη θετική διάκριση, γι' αυτό και ο ίδιος προσωπικά θα παραμείνω στις ομόφωνες θέσεις στις οποίες καταλήξαμε και ενδεχομένως σε μια άλλη περίπτωση, όπου αυτές οι θέσεις θα εξηγηθούν καλύτερα,

μπορούμε όλοι μαζί να προχωρήσουμε και να υποστηρίξουμε μια θετική διάκριση, όπως αυτή προνοείται, για παράδειγμα, με ποσόστωση. Στο παρόν στάδιο δεν έγινε δυνατό να υποστηριχθεί από περισσότερες ομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα θέλω να πω ότι είναι προς πίστιν της Βουλής ότι η ίδια αποφάσισε να ασχοληθεί με αυτό το θέμα, με πρόταση νόμου που έτυχε να προέρχεται από την πλευρά μας και στη συνέχεια υποχρέωσε και το Υπουργείο Εργασίας να ακολουθήσει με το νομοσχέδιο το οποίο κατέθεσε.

Η Βουλή ξεκίνησε αυτή τη συζήτηση, ακούγοντας τις εξελίξεις και τις νομοθετικές ρυθμίσεις που υπάρχουν στο εξωτερικό. Σεβόμαστε απόλυτα την επιχειρηματολογία που ακούστηκε. Είναι μια άλλη προσέγγιση, που μπορεί κάποιος να δει και τα θετικά της και τα αρνητικά της. Όμως, από την εμπειρία μας ως πολίτες και ως βουλευτές, γνωρίζουμε ότι, εάν η πολιτεία δε φροντίσει για την εργοδότηση των συνανθρώπων μας που μειονεκτούν, ο ιδιωτικός τομέας, ακόμα και με κίνητρα, ελάχιστα είναι διατεθειμένος να κάμει.

Όλοι μας ήρθαμε σε επαφή μαζί με δύο αγαπητούς μας συμπατριώτες, τον Πάνο τον Εγγλέζο και τον Άριστο το Χρυσοστόμου, οι οποίοι αγωνιούν και άγχονται για χρόνια, για να εξασφαλίσουν εργασία σε μια συμπαθέστατη ομάδα παιδιών που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία. Παιδιά κατά τεκμήριο πανέξυπνα, ικανά, εργατικά. Ρωτήστε τους τι έχουν καταφέρει, με πόσο ιδρώτα, με πόσο παράπονο κατάφεραν να τοποθετήσουν μερικούς στην εργασία. Για τους υπόλοιπους δεν τα κατάφεραν και μόνο όσους προσέλαβε η δημόσια υπηρεσία ή ο ημικρατικός τομέας βρήκαν δουλειά. Οι υπόλοιποι εξακολουθούν να βασανίζονται, να γυρνούν απ' εκεί και απ' εδώ, χωρίς να έχουν σταθερή εργασία.

Καταλήγω λέγοντας, κύριε Πρόεδρε, ότι σεβόμενοι τις απόψεις πιστεύουμε ότι είναι ευθύνη του κράτους, γι' αυτό καταθέτουμε αυτή την τροπολογία και όχι για να υπερθεματίσουμε ή για να υπερβάλουμε σε ενδιαφέρον ή σε φροντίδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να αναφερθώ στην πρόταση του ΑΚΕΛ και να πω ότι με την παράγραφο (α) της τροποποιητικής πρότασης που καταθέτει σκοπεύεται η εισαγωγή της λέξης «υποχρεωτική» απασχόληση. Αυτό νομικά σημαίνει ότι πρέπει να εξαναγκάσουμε τους...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Δημητρίου, δεν είναι υποχρεωτική απασχόληση, αλλά είναι υποχρεωτική ανάπτυξη σχεδίων από την κρατική πλευρά.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε, εγώ διαβάζω τούτο το πράγμα. Εάν το ερμηνεύσω γραμματικά αυτό το οποίο εισηγήσατε σημαίνει ότι θα εξαναγκάσουμε τους ανάπηρους να απασχολούνται. Δε λέω ότι αυτό που θέλετε είναι αυτό που λέτε. Και όσον αφορά το δεύτερο, ότι είναι

ισορροπημένο το νομοσχέδιο, εάν προχωρήσουμε πάρα κάτω θα χάσουμε αυτή την ισορροπία για την ποσόστωση και μάλιστα όπως είναι διατυπωμένο θα πω ότι σε περιπτώσεις που μπορεί να έχει δέκα προσλήψεις και να έχει τέσσερις ανάπηρους υποψήφιους, υποχρέωση είναι να πάρουν ένα και μάλιστα όπως είναι διατυπωμένο να μην μπορούν να πιάσουν και άλλους. Ή τουλάχιστον έπρεπε να μπει το «τουλάχιστον».

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αφού είναι ίση ευκαιρία, συνάδελφε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να πιάσει και τους τέσσερις, αν είναι ίση ευκαιρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Κύριε Πιττοκοπίτη, δεν πρέπει να δευτερολογούμε, αλλά είναι ένα θέμα...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δεν είναι δευτερολογία, κύριε Πρόεδρε, αλλά επειδή όσα ανέφερε ο κ. Χρίστου στο τέλος, για κάποιους ανθρώπους που προσπάθησαν και βοήθησαν, θέλω να καταγγείλω επίσημα από αυτό το βήμα της Βουλής -και ο συνάδελφος ο Αριστοφάνης που είναι μέλος της επιτροπής Εργασίας το γνωρίζει- να μην ξεχνούμε ότι κάποια οργάνωση από αυτές που ήταν εκεί και πολύ έντονα πίεζε και ήθελε την πρόταση νόμου, δύο γραφείς που έχει δεν τους πήρε από την τάξη τους. Κάπου, επομένως, πρέπει να αναλάβουμε και κάποιες ευθύνες όλοι μας σ' αυτό τον τόπο, επειδή ζητούσαν πολύ πιεστικά ότι έπρεπε να εργοδοτούνται, και έχουν δύο γραφείς παρακαλώ! Δύο γραφείς και έχουν τόσο κόσμο που υποφέρει, δικό τους, που υποτίθεται τους εκπροσωπούν και εν τέλει δεν έχουν κανέναν εκεί!

Κάπου, επομένως, πρέπει να σοβαρευτούμε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η πρώτη μας τροποποίηση είναι η υιοθέτηση της λέξης «υποχρεωτική», όπως ήταν στο κυβερνητικό νομοσχέδιο και αφαιρέθηκε από την πλειοψηφία της επιτροπής. Αυτή είναι η διευκρίνιση που ήθελα να κάμω. Ευχαριστώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέτω θέμα διαδικασίας ότι εξηντλήθη το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι υποστηρίζουν ότι το θέμα εξηντλήθη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως θέτουμε σε ψηφοφορία τις τροπολογίες που έχουν υποβληθεί από πλευράς ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑ-Νέες Δυνάμεις. Θέτω πρώτα σε ψηφοφορία την πρώτη τροπολογία που αφορά την πρόσθεση της λέξης «υποχρεωτικής». Παρακαλώ το

γραμματέα να αναγνώσει την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 5 του προτεινόμενου νόμου ως ακολούθως:

- (α) Με την προσθήκη στην υποπαράγραφο (i) της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) αυτού, αμέσως μετά τη λέξη “σχεδίων” (πρώτη γραμμή) της λέξης “υποχρεωτικής”.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν την πρόταση αυτή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαπέντε ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και τρεις αποχές η πιο πάνω τροπολογία απορρίπτεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να προχωρήσει στην ανάγνωση της δεύτερης τροπολογίας, η οποία αφορά το θέμα καθορισμού ποσοστού 10% πρόσληψης στο δημόσιο τομέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 5 του προτεινόμενου νόμου ως ακολούθως:

(β) με την προσθήκη αμέσως μετά το εδάφιο (2) αυτού του ακόλουθου νέου εδαφίου:

- (3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, τα άτομα με αναπηρία που είναι υποψήφιοι για την πλήρωση θέσεων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και που κατέχουν όλα τα απαιτούμενα από τα οικεία σχέδια υπηρεσίας προσόντα διορίζονται σε ποσοστό 10% επί του συνολικού αριθμού των θέσεων κάθε μισθολογικής κλίμακας που προκηρύσσονται και πληρούνται κατ' έτος:

Νοείται ότι η σειρά πρόσληψης καθορίζεται από τη σειρά επιτυχίας μεταξύ των πιο πάνω αναφερόμενων προσώπων στη διαδικασία εξέτασης στην οποία υποβάλλονται για τη συγκεκριμένη θέση.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι υποστηρίζουν την τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαπέντε ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και τρεις αποχές η πιο πάνω τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου. Διευκρινίζω ότι είναι το ίδιο κείμενο που αφορά και την πρόταση νόμου και το νομοσχέδιο. Έχει διαμορφωθεί σαν σύνολο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αρχή της μη διάκρισης. Άρθρο 3.

Βασικά δικαιώματα. Άρθρο 4.

Ίση μεταχείριση στον τομέα της απασχόλησης. Άρθρο 5.

Παροχή αγαθών, υπηρεσιών και διευκολύνσεων. Άρθρο 6.

Διακίνηση και μεταφορά ατόμων με αναπηρίες. Άρθρο 7.

Τηλεπικοινωνίες και πληροφόρηση. Άρθρο 8.

Αρχή του εύλογου μέτρου και αδικήματα. Άρθρο 9.

Συμβούλιο για άτομα με αναπηρίες. Άρθρο 10.

Αρμοδιότητες του Συμβουλίου. Άρθρο 11.

Εξειδικευμένα σώματα. Άρθρο 12.

Σύσταση υποεπιτροπών και συμβουλευτικών σωμάτων. Άρθρο 13.

- Ίδρυση ταμείου. Άρθρο 14.
Πόροι του ταμείου. Άρθρο 15.
Σκοποί του ταμείου. Άρθρο 16.
Διαχείριση του ταμείου. Άρθρο 17.
Περιορισμός στη χρήση χρημάτων του ταμείου. Άρθρο 18.
Συνεισφορές υπό όρους. Άρθρο 19.
Συνεισφορές χωρίς όρους. Άρθρο 20.
Περιοδικές συνδρομές. Άρθρο 21.
Εισφορές για ειδικούς σκοπούς. Άρθρο 22.
Διάθεση χρηματικού ταμείου. Άρθρο 23.
Έλεγχος του ταμείου. Άρθρο 24.
Καθιέρωση ημέρας ατόμων με ειδικές ανάγκες. Άρθρο 25.
Άδεια για εράνους ή εκδηλώσεις για βοήθεια των ατόμων με αναπηρία. Άρθρο 26.
Κώδικες πρακτικής. Άρθρο 27.
Κανονισμοί. Άρθρο 28.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 29.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 29 εγκριθούν;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 29 εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον είναι ομόφωνο, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 21 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Προλήψεως στη Χρήση και Διακίνηση Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) Νόμος του 1998». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προλήψεως στη Χρήση και Διακίνηση Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) Νόμος του 1998»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος	Κυριάκος Τυρίμος
Ισιδωρος Μακρίδης	Μάριος Ματσάκης
Κατερίνα Παντελίδου	Ζαχαρίας Κουλίας
Δώρος Χριστοδουλίδης	Δώρος Θεοδώρου
Θάσος Μιχαηλίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Οκτωβρίου 1998 και Ιουνίου 2000.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, κλήθηκε και παρευρέθηκε στην επιτροπή ο Υπουργός Υγείας, καθώς και εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Οικονομικών και Παιδείας και Πολιτισμού. Παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου, της Εκκλησίας της Κύπρου και εθελοντικών οργανώσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση ενιαίας πολιτικής κατά της χρήσης ναρκωτικών.

Ειδικότερα, στον προτεινόμενο νόμο προβλέπεται:

1. Η σύσταση και λειτουργία Αντιναρκωτικού Συμβουλίου με κύρια αρμοδιότητα το συντονισμό και τον έλεγχο δραστηριοτήτων σχετικών με την πρόληψη της χρήσης ναρκωτικών, καθώς και όλες οι υπόλοιπες αρμοδιότητές του, οι υποχρεώσεις και τα καθήκόντά του.
2. Η δημιουργία Ταμείου Καταπολέμησης Ναρκωτικών για την παροχή οικονομικής βοήθειας σε όσους κινητοποιούνται στον τομέα της καταπολέμησης της χρήσης ναρκωτικών, καθώς και βοήθειας στα θύματα των ναρκωτικών, και ο καθορισμός των σκοπών και υποχρεώσεών του.
3. Η ίδρυση Εθνικής Επιτροπής η οποία θα καθορίζει την ακολουθητέα εθνική πολιτική στο πρόβλημα των ναρκωτικών.

Κατά τη μελέτη του νομοσχεδίου, είχε διαπιστωθεί ότι οι εμπλεκόμενοι φορείς, χωρίς να διαφωνούν με τη φιλοσοφία των διατάξεών του, είχαν ορισμένες επιφυλάξεις σχετικά με τη σύνθεση και το ρόλο του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου, επισημαίνοντας την ανάγκη να συμπεριληφθούν στα μέλη του και εκπρόσωποι των εθελοντικών οργανώσεων.

Υπό το φως των πιο πάνω, το αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου διαμορφώθηκε ανάλογα από την εκτελεστική εξουσία και υποβλήθηκε στην επιτροπή με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Αύξηση των μελών του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου σε δώδεκα και εκπροσώπηση σε αυτό των Υπουργείων Υγείας, Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Άμυνας και Οικονομικών, καθώς και του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου, της Εκκλησίας της Κύπρου και των εθελοντικών οργανώσεων.

2. Διαγραφή των προνοιών που αναφέρονται στον καταρτισμό προγραμμάτων πρόληψης από το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο.
3. Αντικατάσταση με διοικητικές κυρώσεις των προβλεπόμενων ποινών για τα πρόσωπα τα οποία παραβαίνουν τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου που αναφέρονται στην υποχρέωσή τους να πληροφορούν και/ή να έχουν την έγκριση του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου για τις αντιναρκωτικές δραστηριότητές τους.

Με τις πιο πάνω τροποποιήσεις συμφώνησαν οι περισσότεροι από τους εμπλεκόμενους φορείς, ενώ από άλλους υποβλήθηκαν διάφορες εισηγήσεις. Συγκεκριμένα:

1. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υποστήριξαν ότι στο Αντιναρκωτικό Συμβούλιο πρέπει να μετέχει και εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Δίωξης Ναρκωτικών.
2. Οι εκπρόσωποι του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου υποστήριξαν ότι το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο πρέπει να είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, το οποίο να διοικείται από δεκατριμελές συμβούλιο και να προεδρεύεται από εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας με αντιπρόεδρο εκπρόσωπο του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου. Επιπρόσθετα θα πρέπει, όπως δήλωσαν, να συμμετέχουν στο συμβούλιο εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων υπουργείων και των εθελοντικών οργανώσεων, καθώς και οι πρόεδροι των τεσσάρων επιστημονικών επιτροπών. Οι ίδιοι υποστήριξαν επίσης ότι πρέπει να δημιουργηθεί θέση εκτελεστικού γραμματέα, αλλά και να λειτουργήσουν οι ακόλουθες επιστημονικές συμβουλευτικές επιτροπές:
  - α. Πρόληψης, εκπαίδευσης και επιμόρφωσης στελεχών.
  - β. Θεραπείας.
  - γ. Έρευνας.
  - δ. Επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης.
3. Οι εκπρόσωποι του Κέντρου Ενημέρωσης για τα Ναρκωτικά και Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΝΘΕΑ) υποστήριξαν ότι:
  - α. Η Εθνική Επιτροπή πρέπει να προεδρεύεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τα μέλη της να προέρχονται τόσο από κυβερνητικούς όσο και από ημικυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς οργανισμούς.
  - β. Το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο θα πρέπει να λειτουργεί ως ανεξάρτητος οργανισμός και να εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας, να είναι ολιγομελές και τα μέλη του να διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, με βάση την επιστημονική τους γνώση και κατάρτιση στο θέμα των ναρκωτικών.
  - γ. Επιβάλλεται η δημιουργία συμβουλευτικών επιτροπών πρόληψης, θεραπείας-αποκατάστασης, νομοθεσίας και έρευνας.
  - δ. Επιβάλλεται ο διορισμός διευθυντή και άλλων στελεχών, για να

πλαισιώνουν το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο και να διεκπεραιώνουν τις αποφάσεις του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως τελικά διαμορφώθηκε από την κυβερνητική πλευρά, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προλήψεως της Χρήσης και της Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) Νόμος του 2000», και αφού γίνουν σε αυτό ορισμένες νομοτεχνικές και άλλες τροποποιήσεις ως εξής:

1. Ο Υπουργός Εσωτερικών να συμμετέχει στην υπουργική επιτροπή αντί του Υπουργού Οικονομικών και ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών να συμμετέχει στο Αντιναρκωτικό Συμβούλιο αντί του εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών.
2. Στο Αντιναρκωτικό Συμβούλιο να συμμετέχει εκπρόσωπος της Αστυνομίας.
3. Να διαγραφούν οι ειδικές διατάξεις για τον τερματισμό του διορισμού των μελών του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου.
4. Να διαγραφούν οι προβλεπόμενες ποινές για όσους παραλείπουν να ενημερώνουν το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο για μεμονωμένες ή συστηματικές αντιναρκωτικές ενέργειες ή για όσους παραλείπουν να συμμορφώνονται προς τα απαγορευτικά διατάγματα του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου.
5. Η σύσταση μόνιμων ή ad hoc επιστημονικών επιτροπών από το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο να είναι υποχρεωτική.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή επιθυμεί να τονίσει τη σημασία της εφαρμογής ενιαίας αντιναρκωτικής πολιτικής για την αντιμετώπιση του προβλήματος της χρήσης ψυχοδραστικών ουσιών, που πλήττει κυρίως τη ραχοκοκαλιά της κοινωνίας μας, τη νεολαία. Η επιτροπή φρονεί επίσης ότι ο συντονισμός και η εφαρμογή ενιαίας πολιτικής και, κατ' επέκταση, ενιαίων προληπτικών προγραμμάτων είναι δυνατό να διασφαλισθούν μέσω της χρηματοδότησης των συγκεκριμένων προγραμμάτων που πληρούν τα κριτήρια του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο σκοπός του νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθεσίας που ρυθμίζει ενιαία πολιτική κατά της χρήσης των ναρκωτικών. Ειδικότερα, προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία Αντιναρκωτικού Συμβουλίου που θα είναι αρμόδιο για το συντονισμό και τον έλεγχο δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την πρόληψη της χρήσης ναρκωτικών. Παράλληλα δημιουργείται Ταμείο Καταπολέμησης Ναρκωτικών, που θα παρέχει οικονομική βοήθεια σε όσους κινητοποιούνται για την καταπολέμηση της χρήσης ναρκωτικών καθώς και στα θύματα των ναρκωτικών. Πρόσθετα δημιουργείται Εθνική Επιτροπή που θα καθορίζει την εθνική πολιτική γύρω από το θέμα των ναρκωτικών.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ως πρόεδρος της επιτροπής Υγείας θέλω απλώς να κάμω μια

μικρή αναφορά στο χειρισμό του όλου θέματος. Χαιρετίζω την ψήφιση του νομοσχεδίου, που πιστεύω είναι πολύ σημαντικό, γιατί θα βάλει πλέον μια τάξη, μια συγκεκριμένη αντιμετώπιση του τεράστιου αυτού προβλήματος που αφορά την πολιτεία μας και πλήττει το βασικό της κόσμο, τη νεολαία, γιατί δίνεται πλέον η ευκαιρία υπεύθυνα, συντονισμένα να αναληφθεί η δράση εναντίον της χρήσης και διάδοσης των ναρκωτικών, θέμα για το οποίο όλες οι πλευρές συμφωνούν και επαυξάνουν στην τοποθέτησή τους. Όμως η επιτροπή Υγείας είχε υποστεί κάποια κριτική, ότι καθυστέρησε να χειριστεί το θέμα και να πάρει απόφαση. Θέλω να επεξηγήσω προς όλους τους συναδέλφους ότι ο χειρισμός εκ μέρους της επιτροπής ήταν τέτοιος, γιατί θεωρήθηκε χρήσιμο και αναγκαίο να δώσουμε σε όλους τους εμπλεκόμενους την ευκαιρία για συναινετική προσέγγιση, διότι τη στιγμή που καλείς διάφορες ομάδες να αναλάβουν συνυπευθυνότητα στον ουσιαστικό αυτό πόλεμο, θα πρέπει να συμφωνούν και να μπορούν να συνεργάζονται αργά. Γι' αυτό με την πίεση εκ μέρους της επιτροπής Υγείας, με την παρέμβασή μας πάρα πολλές φορές προς ορισμένες ενδιαφερόμενες πλευρές, χαιρόμαστε σήμερα να βλέπουμε ότι υπάρχει συναίνεση από όλες τις πλευρές. Αγκαλιάζουν όλες οι πλευρές με ικανοποίηση το νομοσχέδιο, όπως τελικά διεμορφώθη, και πιστεύω ότι από αύριο ξεκινά μια νέα μέρα. Με μεγάλη προθυμία όλες οι πλευρές θα ξεκινήσουν την υπεύθυνη, συστηματική αυτή εκστρατεία, που θα βοηθήσει αφάνταστα την πολιτεία μας να δαμάσει, αν είναι δυνατόν, αυτό τον τεράστιο κίνδυνο που αντιμετωπίζει η νεολαία μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχει.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αντιναρκωτική εθνική πολιτική. Άρθρο 3.

Σύσταση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου. Άρθρο 4.

Αρμοδιότητες και καθήκοντα του Συμβουλίου. Άρθρο 5.

Υποχρέωση πληροφόρησης του Συμβουλίου. Άρθρο 6.

Έγκριση Συμβουλίου για ορισμένες αντιναρκωτικές ενέργειες. Άρθρο 7.

Επίδοση απαγορευτικών διαταγμάτων. Άρθρο 8.

Δικαστικό διάταγμα. Άρθρο 9.

Επιστημονικές επιτροπές και ομάδα εμπειρογνομόνων. Άρθρο 10.

Γραφείο του Συμβουλίου. Άρθρο 11.

Γραμματέας. Άρθρο 12.

Ίδρυση Ταμείου. Άρθρο 13.

Σκοποί του Ταμείου. Άρθρο 14.

Εισφορές, δωρεές, συνδρομές. Άρθρο 15.

Καθορισμένες συνδρομές. Άρθρο 16.

Συνεισφορές για ειδικούς σκοπούς. Άρθρο 17.

Αρμοδιότητες άλλου οργάνου. Άρθρο 18.

Κανονισμοί. Άρθρο 19.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 20.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 21 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 21 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 22 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την Πρόταση Νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Ανδρέας Μούσκος

Κώστας Κωνσταντίνου

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Στάθης Κιττής

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μάριος Ματσάκης

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Ιουνίου και στις 7 Ιουλίου 2000. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν

ενώπιόν της εκπρόσωποι των υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Υγείας, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Ειδών Διατροφής και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Με την υπό αναφορά πρόταση νόμου σκοπείται η τροποποίηση της νομοθεσίας για τον έλεγχο και την πώληση τροφίμων κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να απαγορεύεται η πώληση ή η διαφήμιση «γενετικά μεταλλαγμένων τροφίμων», εκτός αν αυτά σημαίνονται ανάλογα στα ελληνικά.

Με την τροπολογία αυτή, σύμφωνα με τον εισηγητή της, παρέχεται το δικαίωμα σωστής γνώσης και πληροφόρησης του Κύπριου καταναλωτή για τα γενετικά μεταλλαγμένα τρόφιμα, ώστε να μπορεί να επιλέγει τα τρόφιμα που καταναλώνει, όπως το δικαίωμα αυτό διασφαλίζεται ήδη για τον ευρωπαϊκό καταναλωτή με σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ισχύει από το 1998.

Η προτεινόμενη νομοθεσία συναρτάται με το γενικότερο θέμα με τίτλο «Η αναγκαιότητα ορθής πληροφόρησης του καταναλωτή και ενδεδειγμένης σήμανσης των προϊόντων» που ενεγράφη μετά από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου και το οποίο εξετάστηκε από την επιτροπή σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Μαρτίου 2000 καθώς και σε συνεδρία της στις 22 Ιουνίου του 2000 που εξετάστηκε από κοινού με την υπό αναφορά πρόταση νόμου.

Με την τροπολογία που προτείνεται συμφώνησαν όλοι οι παρευρισκόμενοι, αφού αυτή ικανοποιεί ένα βασικό δικαίωμα του καταναλωτή. Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εισηγήθηκαν τη χρήση του όρου «γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα» ως όρου που αποδίδει επιστημονικά καλύτερα την κατηγορία αυτή των προϊόντων, ενώ οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Υγείας και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού εισηγήθηκαν όπως η υπό αναφορά πρόταση νόμου διαμορφωθεί κατάλληλα, για να συνάδει πλήρως με την ανάλογη κοινοτική οδηγία. Ταυτόχρονα οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού εισηγήθηκαν περαιτέρω την παροχή μεταβατικής περιόδου για σήμανση των τροφίμων αυτών με τις προτεινόμενες ενδείξεις στα ελληνικά.

Με την ευκαιρία αυτή, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας πληροφόρησαν γραπτώς την επιτροπή ότι η νομοθεσία της Κύπρου στον τομέα των τροφίμων αναρμονίζεται με το αντίστοιχο κοινοτικό κεκτημένο και ότι το πρώτο προσχέδιο αναμένεται να είναι έτοιμο γύρω στο τέλος του φετινού χρόνου, οπότε και θα κατατεθεί στη Βουλή για έγκριση τον προσεχή Ιούνιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά σχεδίου νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί με έναρξη ισχύος του από την 1η Ιουλίου του 2001.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή δηλώνει ότι το θέμα που αφορά την ανάγκη σωστής πληροφόρησης του καταναλωτή και ενδεδειγμένης σήμανσης των προϊόντων θα παραμείνει ανοικτό για παρακολούθηση από την ίδια, αφού είναι πάγια θέση της η παροχή συνεχούς και σωστής πληροφόρησης και προστασίας στον Κύπριο καταναλωτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Είναι πρόταση δικιά μου και είναι ομόφωνη για τα μεταλλαγμένα. Αλλά δεν πήρα το λόγο για να μιλήσω για τα μεταλλαγμένα, αλλά για να επισημάνω ότι αφ' ης στιγμής πολλά θέματα και πολλά νομοσχέδια είναι ομόφωνα και αυτή η ομοφωνία ελήφθη μέσα από εξαντλητικές συζητήσεις στις επιτροπές, διερωτούμαι, γιατί πραγματοποιούνται τόσο εκτενείς συζητήσεις για θέματα που εξ υπαρχής είναι ομόφωνα; Πήρα το λόγο με αφορμή το θέμα που είχα, για να πω ότι αφ' ης στιγμής είναι ομόφωνο δε χρειάζονται οποιεσδήποτε συζητήσεις επί του θέματος. Και το ότι καταπονήθηκε στο τέλος η Βουλή και λείπουν αυτοί που πολυλόγησαν, αυτοί που πολυλόγησαν πάνω σε θέματα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφόρου, σαν να αφαιρείς το λόγο από τον εαυτό σου με αυτά που λες.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ναι, τον αφαίρεσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Εγώ συμφωνώ απόλυτα με το συνάδελφο κ. Χριστοφόρου, ότι μετά από μίαν κοπιαστική συζήτηση, αυτοί οι οποίοι προκάλεσαν μαζικά την τλαιπωρία έχουν αποχωρήσει, για να ξεκουραστούν ή να παραμένουν οι πιστοί...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είλωτες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση)

(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 23 θέμα, που είναι «Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Δεν είναι ομόφωνη η έκθεση. Η έκθεση λέει ότι θα τοποθετηθούν οι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αγαπίου, οι σημειώσεις εδώ ομιλούν περί ομόφωνης έκθεσης. Εάν είναι λάθος, είναι λάθος. Εν πάση περιπτώσει, εάν θέλετε να πάρετε το λόγο ...

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Μάρκος Κυπριανού

Καίτη Κληρίδη

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πολλές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 22 Απριλίου 1999 μέχρι 22 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο Επίτροπος Νομοθεσίας και εκπρόσωποι της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τη Βία, του Συνδέσμου για την Πρόληψη της Βίας μέσα στην Οικογένεια, της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Προστασίας και Ευημερίας του Παιδιού, της ΠΟΓΟ, της Σοσιαλιστικής Γυναικείας Κίνησης, της Παγκύπριας Κίνησης Ίσα Δικαιώματα - Ίσες Ευθύνες, του Τμήματος Γυναικών Εργατοϋπαλλήλων ΠΕΟ και του Τμήματος Εργαζομένων Γυναικών ΣΕΚ και ΔΕΟΚ. Εκπρόσωποι του Γυναικείου Ομίλου "Πρωτοπορία", της ΓΟΔΗΚ, της ΟΕΒ και της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία, είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη Βία στην Οικογένεια, έτσι ώστε αφενός να υπερπηδηθούν ορισμένα προβλήματα τα οποία εντοπίστηκαν στην εφαρμογή της και αφετέρου να εισαχθούν νέες πρόνοιες για πιο αποτελεσματική

εφαρμογή των σκοπών για τους οποίους θεσπίστηκε.

Ειδικότερα, οι νέες πρόνοιες αφορούν τη λήψη καταθέσεων με τη χρήση οπτικοακουστικών συσκευών, την εξαναγκασσιμότητα των συζύγων ως μαρτύρων, την παροχή στο δικαστήριο εξουσίας να καταδικάζει χωρίς ενισχυτική μαρτυρία, την ίδρυση Ταμείου και την ίδρυση και λειτουργία στεγών προστασίας.

Ο Επίτροπος Νομοθεσίας, ο οποίος προήδρευε της επιτροπής που συστάθηκε για την ετοιμασία του υπό αναφορά νομοσχεδίου, δήλωσε στην επιτροπή ότι το εν λόγω νομοσχέδιο περιέχει πρωτοποριακές διατάξεις, οι κυριότερες από τις οποίες αφορούν τη λήψη καταθέσεων με οπτικοακουστικές συσκευές και μέτρα για την αποτροπή εκφοβισμού του θύματος και την προστασία των μαρτύρων γενικά κατά την εκδίκαση των υποθέσεων στο δικαστήριο.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι στην επιτροπή τάχθηκαν υπέρ των σκοπών και επιδιώξεων του υπό αναφορά νομοσχεδίου, σχολιάζοντας μόνο επιμέρους διατάξεις του. Ταυτόχρονα, ζήτησαν την άμεση ψήφισή του, λόγω αύξησης σε ανησυχητικό βαθμό των κρουσμάτων βίας στην οικογένεια.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού μελέτησε το τροποποιητικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία, έκρινε σκόπιμο, λόγω των εκτεταμένων τροποποιήσεων που προτείνονται με αυτό, να εισηγηθεί όπως οι προτεινόμενες τροποποιήσεις ενσωματωθούν στη βασική νομοθεσία, ώστε να θεσπιστεί ενοποιημένο κείμενο. Με το σκεπτικό αυτό ζητήθηκε από τον Επίτροπο Νομοθεσίας να ετοιμάσει νέο ενοποιημένο κείμενο, το οποίο η επιτροπή είχε την ευκαιρία να μελετήσει σε βάθος και να εκθέσει τους προβληματισμούς και επιφυλάξεις της που εντοπίστηκαν κυρίως στα ακόλουθα θέματα:

1. στην έννοια του ορισμού “μέλη της οικογένειας”·
2. στις διατάξεις για τις οπτικογραφημένες καταθέσεις·
3. στους κανόνες λήψης οπτικογραφημένης κατάθεσης·
4. στην εξουσία του δικαστηρίου να καταδικάζει χωρίς ενισχυτική μαρτυρία, μόνο με την κατάθεση του θύματος·
5. στην εξαναγκασσιμότητα των συζύγων ως μαρτύρων·
6. στη λήψη κατάθεσης του θύματος από αστυνομικό του ίδιου φύλου·
7. στις διατάξεις για τους οικογενειακούς συμβούλους και τους αντιπροσώπους τους·
8. στην ίδρυση Ταμείου και στον έλεγχο των λογαριασμών αυτού· και
9. στις στέγες προστασίας.

Για τους προβληματισμούς αυτούς και για άλλα επιμέρους θέματα η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει και να μελετήσει τις απόψεις και εισηγήσεις του Επιτρόπου Νομοθεσίας και της εκπροσώπου του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Ακολούθως η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη της τα πιο πάνω, προχώρησε στην τροποποίηση ορισμένων διατάξεών του, οι κυριότερες από τις οποίες αναφέρονται στα ακόλουθα:

1. Στη σαφέστερη διατύπωση του όρου “οπτικογράφηση”·
2. στον καθορισμό των προσώπων που διορίζονται για να εκτελούν καθήκοντα οικογενειακού συμβούλου, καθώς και στις αρμοδιότητες που αυτά ασκούν·
3. στη λήψη καταθέσεων από αστυνομικό του ίδιου φύλου στις περιπτώσεις που η καταγγελία γίνεται σε αστυνομικό σταθμό·
4. στις οπτικογραφημένες καταθέσεις και τους κανόνες λήψης αυτών·
5. στην εξουσία του δικαστηρίου να καταδικάζει τον κατηγορούμενο μόνο με την κατάθεση του θύματος, εάν δεν είναι δυνατόν, υπό τις περιστάσεις, να εξασφαλιστεί ενισχυτική μαρτυρία·
6. στην αποτροπή εκφοβισμού και στη λήψη μέτρων προστασίας του θύματος και των μαρτύρων γενικά, κατά την εκδίκαση των υποθέσεων στο δικαστήριο, όπως είναι η τοποθέτηση ειδικού διαχωριστικού και η χρήση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα και τα δικαιώματα του κατηγορούμενου· και
7. στη διάρκεια της ισχύος προσωρινού διατάγματος αποκλεισμού του υπόπτου ή απομάκρυνσης ανήλικου θύματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, με την επιφύλαξη μελών της για ορισμένες διατάξεις του νομοσχεδίου, όπως αναλύονται πιο κάτω, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί και υπό τον τίτλο «Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμος του 2000».

Οι βουλευτές μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, χωρίς να διαφωνούν με τις υπόλοιπες διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου, εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους αναφορικά με τον ορισμό της έννοιας “μέλη της οικογένειας” (άρθρο 2) και την εξαναγκασσιμότητα των συζύγων ως μαρτύρων (άρθρο 20) για τα οποία δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια του σώματος.

Οι βουλευτές μέλη των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, χωρίς επίσης να διαφωνούν κατά τα άλλα με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους για το θέμα της εξαναγκασσιμότητας των συζύγων ως μαρτύρων, όπως προτείνεται με το άρθρο 20, και δήλωσαν ότι οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες θα τοποθετηθούν επί τούτου στην ολομέλεια του σώματος.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για να διευκολύνω τη συζήτηση και τη διαδικασία, είναι γεγονός ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι πολύπλοκο, έτυχε μακράς επεξεργασίας. Εστιάζονται κάποιες απόψεις γύρω από το άρθρο 20. Το άρθρο 20 είναι αυτό, για να καταλάβουν και οι συνάδελφοι οι άλλοι, είναι αυτό που προνοεί ότι η σύζυγος ή ο σύζυγος είναι εξαναγκασμένος και ικανός μάρτυρας σε περίπτωση κατηγορίας εναντίον κάποιου

μέλους της οικογένειας για άσκηση βίας εναντίον μέλους της οικογένειας.

Είναι γεγονός ότι μέχρι τελευταίως φαινόταν ότι ήταν αστέγαστες οι διαφορές προσεγγίσεων που είχαμε -δεν ξέρω τώρα αν θα ...- και είχαμε καταλήξει στο εξής: Ότι, εάν το θύμα βίας είναι ο σύζυγος ή η σύζυγος, εξαναγκάσιμος μάρτυρας ας μην είναι, αλλά να είναι ικανός. Δηλαδή να μπορεί να καταθέσει εναντίον του συζύγου ή της συζύγου, όταν είναι κατηγορούμενος για βία πάνω του ή πάνω της, που ασκήθηκε σ' αυτήν ή σ' αυτόν. Και λέμε παρακάτω, όταν πρόκειται όμως περί θύματος μέλους της οικογένειας άλλου από το σύζυγο ή τη σύζυγο, τότε είναι και εξαναγκάσιμος και ικανός μάρτυρας ο σύζυγος ή η σύζυγος. Γιατί; Διότι στη μία περίπτωση στο κάτω-κάτω και η ηλικία του και οι σχέσεις του τού δίνουν το δικαίωμα να αποφασίσει, αν θα πάει να καταθέσει εναντίον του άλλου. Αλλά στην περίπτωση των μελών της οικογένειας που είναι εξαρτώμενα και από τους δυο, τότε να πάει, διότι καταντά πλέον κοινωνική ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή είναι η πλειοψηφία της επιτροπής;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα.

Και έχουμε ακριβώς την τροποποίηση την οποία προτείνω που λέει ότι: «Το άρθρο 20, παρά τις διατάξεις του άρθρου 14 του περί της απόδειξης νόμου, σύζυγος κατηγορούμενου για αδίκημα -“σύζυγος” σημαίνει και ο και η σύζυγος- βίας εντός του παρόντος νόμου είναι ικανός μάρτυρας, εάν είναι το θύμα βίας, και είναι ικανός και εξαναγκάσιμος μάρτυρας, εάν το θύμα βίας είναι άλλο μέλος της οικογένειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Αγαπίου, παρακαλώ.

Κύριε Ηλιάδη, με συγχωρείτε, δεν πρόσεξα ότι ζητήσατε το λόγο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Συνέχισε, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για τους συναδέλφους που δεν είναι δικηγόροι, απλώς θέλω να πω ότι ο ικανός μάρτυρας είναι εκείνος που το δικαστήριο δικαιούται να τον ακούσει.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έχει δικαίωμα να τον ακούσει.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

... που το δικαστήριο έχει δικαίωμα να τον ... Όχι, το δικαστήριο τον ακούει. Εκείνος που δεν είναι ικανός το δικαστήριο δεν μπορεί να τον ακούσει. Δηλαδή ένα παιδί των πέντε χρονών δεν μπορεί να δώσει μαρτυρία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται ομιλίες.)

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Λοιπόν, αν με αφήσετε, θα τελειώσω.

Ο εξαναγκάσιμος μάρτυρας είναι εκείνος ο οποίος αρνείται να πάει στο δικαστήριο και τον υποχρεώνεις να πάει. Πώς τον υποχρεώνεις; Στέλνεις, αφού του εκδώσεις κλήση μαρτυρική και δεν παρουσιαστεί στο δικαστήριο, στέλνεις την αστυνομία με διάταγμα του δικαστηρίου, τον φέρνεις σιδεροδέσμιο στο δικαστήριο, για να μαρτυρήσει υπέρ σου. Έχω το θλιβερό προνόμιο να είμαι ο αρχαιότερος δικηγόρος της Βουλής. Και φαντάζομαι ... τουλάχιστον οι συνάδελφοί μου ξέρουν ότι δεν έχει δικαστήριο στο οποίο δεν έχω παρουσιαστεί και έχω κάνει εκατοντάδες, αν όχι και χιλιάδες, υποθέσεις. Σας λέω ότι ο εξαναγκάσιμος μάρτυρας ποτέ δεν είναι καλός μάρτυρας. Αυτόν που θα φέρεις με το ζόρι στο δικαστήριο να μαρτυρήσει υπέρ σου, θα σε καταστρέψει. Ή θα αρνηθεί να έρθει ή θα έρθει να μαρτυρήσει εναντίον σου.

Επομένως, με την πρόταση την οποία κάνομε για κατάργηση της εξαναγκασιμότητας, θέλω να κάνω καθαρό ότι δεν υποστηρίζομε εκείνους που εξασκούν βία στην οικογένεια. Υποστηρίζομε όμως τις συζύγους, τις γυναίκες, οι οποίες θα είναι θύματα αυτής της νομοθεσίας και ακούστε με.

Όταν μία σύζυγος εμπλακεί σε έναν καυγά με το σύζυγό της, φάει έναν μπάτσο να πούμε, θα τον καταγγείλει στην αστυνομία. Η αστυνομία θα πάρει κατάθεση, θα φέρει κατηγορία για ξυλοδαρμό. Σε τρεις ημέρες το αντρόγυνο μέρωσε. Όμως η υπόθεση είναι στο δικαστήριο, η σύζυγος, αν δεν πάει στο δικαστήριο να μαρτυρήσει, θα συλληφθεί να προσαχθεί στο δικαστήριο, αν δε πάει και μαρτυρήσει, αφού έχει μερώσει με τον άντρα της, ή θα αλλάξει την κατάθεσή της ή θα πει ψέματα, οπότε θα κατηγορηθεί για ψευδορκία και θα πάει φυλακή ή θα πληρώσει πρόστιμο. Αυτές είναι οι μικρές υποθέσεις. Είναι γεγονός ότι στις σοβαρές υποθέσεις υπήρξε παράπονο από μέρους των διάφορων συνδέσμων των γυναικών ότι, επειδή φοβάται το σύζυγο, δεν μπορεί να πάει να μαρτυρήσει εναντίον του, διότι τον είδε να βιάζει το μωρό του.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Γιατί όλα τα παραδείγματά σου είναι, «αν ο σύζυγος δέρει τη σύζυγό;».

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Θα έρθομε και σε μερικούς ... ξέρεις στη Λεμεσό υπάρχει και όνομα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Λοιπόν, ερχόμαστε στις σοβαρές υποθέσεις για τις οποίες πράγματι ... και εκτιμώ εγώ τις προσπάθειες των γυναικών να τιμωρήσουν τους συζύγους εξαναγκάζοντας τη σύζυγο να πάει να μαρτυρήσει εναντίον του. Θέλω να σας πω ότι, εάν μία σύζυγος δει το παιδί της να βιάζεται από το σύζυγο και δεν πάει να μαρτυρήσει με τη θέλησή της, ε, νομίζω ότι να την πάρεις με τη βία θα μαρτυρήσει αντίθετα με εκείνα που είδε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έδωσε κατάθεση στην αστυνομία.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ε, ακριβώς, επειδή έδωσε κατάθεση στην αστυνομία, κύριε Παναγιώτου ...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Παναγιώτη!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Δημητρίου ... Επειδή έδωσε κατάθεση στην αστυνομία, και είπε ότι είδε το σύζυγό της να βιάζει το παιδί της, άμα τις φάει ή άμα μερώσει με το σύζυγο ή για οποιοδήποτε λόγο ή την εξαναγκάσεις να πάει να δώσει μαρτυρία ή θα ψευδομαρτυρήσει ή θα αρνηθεί να μαρτυρήσει και τότε είναι που θα φάει τη φυλάκιση.

Επαναλαμβάνω, ο εξαναγκάσιμος μάρτυρας δεν είναι ποτέ καλός μάρτυρας. Εγώ σαράντα δύο χρόνια που εξασκώ το επάγγελμα αυτό, οποτεδήποτε εξανάγκασα μάρτυρα να έρθει να μαρτυρήσει, έχασα την υπόθεση. Έτσι θα γίνει και εκεί που θέλουμε να κατηγορήσουμε το σύζυγο ή τη σύζυγο ακόμα για μία σοβαρή βία εναντίον μέλους της οικογένειας ή της ίδιας, θα τιμωρήσουμε εκείνο που θα μαρτυρήσει είτε γιατί θα ψευδομαρτυρήσει είτε γιατί δε θα πάει να μαρτυρήσει. Γι' αυτό το λόγο, επαναλαμβάνω, δεν είμαστε εναντίον της τιμωρίας των βάνουσιων συζύγων είτε αυτές είναι γυναίκες είτε αυτοί είναι άντρες. Εκείνο το οποίο θέλουμε να σώσουμε είναι να σώσουμε τα θύματα. Και επαναλαμβάνω ότι η σύζυγος ή ο σύζυγος που δε θα πάει να μαρτυρήσει για κάτι πολύ σοβαρό είναι άξιος της τύχης του και οποιοσδήποτε ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Άρα θα είναι εξαναγκάσιμος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Κύριοι συνάδελφοι, θα δώσω το λόγο σε όσους ζήτησαν το λόγο. Απλώς παρακαλώ να είμαστε σύντομοι ... Παρακαλώ. Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με τη φιλοσοφία και την προσέγγιση την οποία έχει διατυπώσει ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου. Ναι, πρέπει να είναι εξαναγκάσιμη μάρτυρας η σύζυγος, γιατί έτσι θα έχει περισσότερη αποτελεσματικότητα το νομοθέτημα το οποίο θεσπίζουμε.

Θέλω να παρατηρήσω, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι ένα νομοθέτημα πρωτοποριακό, όχι για τα κυπριακά δεδομένα· ακόμα και για τα ευρωπαϊκά δεδομένα είναι, αν όχι το πιο, σίγουρα ένα από τα πιο προχωρημένα από κοινωνικής πλευράς νομοθετήματα στον τομέα του. Και νομίζω ότι η μελέτη που του έγινε ήταν μακρότατη, σοβαρότατη και πολύ υπεύθυνη και πραγματικά παραδίδουμε στην κυπριακή κοινωνία και στην κυπριακή δικαιοσύνη ένα εξαιρετο νομοθέτημα για το οποίο μπορεί αυτή η Βουλή να υπερηφανεύεται.

Θα ήθελα όμως για λόγους αρχής και τάξεως να κάνω μία αναφορά από αυτές που πολλές φορές παραλείπουμε να τις κάνουμε. Αυτό το νομοθέτημα το ψηφίζει η Βουλή. Προέρχεται από την επιτροπή Νομικών, αλλά νομίζω ότι είναι παιδί του προέδρου της επιτροπής Νομικών ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Νόμιμο;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Νομιμότατο ... ο οποίος εργάστηκε, το διατύπωσε, το επεξεργάστηκε, το επαναδιατύπωσε, πηγαίνοντας σε κοινοβουλευτικές αποστολές στο εξωτερικό το είχε μαζί του και μας το έφερε πίσω αναδιατυπωμένο και δεν είναι υπερβολή αν αναφέρουμε έναν έπαινο και ότι ήταν άξιο το έργο το οποίο έχει επιτελέσει εις αυτό το νομοθέτημα. Ουδενός την προσφορά υποτιμούμε, κύριε Πρόεδρε, αλλά, όταν κάποιος καταθέτει ένα αξιόλογο έργο, οφείλουμε να το αναφέρουμε και αυτό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν αμφισβητώ ποσώς ότι είναι παιδί του κ. Παναγιώτη Δημητρίου, αλλά σίγουρα είναι νόθο. Διότι, για να ήταν νόμιμο, έπρεπε να έν' με τη Μαρία που θα το έκανε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γελά)

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όσον αφορά την ουσία του θέματος, συμφωνώ πλήρως με την τροπολογία, όπως την έχει πει ο κ. Δημητρίου, και έχω πολλή πείρα από ποινικές υποθέσεις και θέλω να καταθέσω εδώ τη μαρτυρία μου σε δυο δευτερόλεπτα. Όταν δεν είναι εξαναγκάσιμος η σύζυγος σε περιπτώσεις βίας, όλοι οι ειδικοί αρχίζουν και την πιέζουν και σε πλείστες περιπτώσεις υποκύπτει χωρίς τη θέλησή της και δε δίδει μαρτυρία. Όταν είναι εξαναγκάσιμη, θα έχει να αντειπεί: «Τι θέλετε να κάνω; Αφού έδωσα κατάθεση, να πάω φυλακή;» Και οι πιέσεις θα σταματούν.

Γι' αυτό το λόγο η τροπολογία, όπως την έχει πει ο κ. Δημητρίου, είναι πάρα πολύ σωστή. Μιλώ εκ πείρας και πιστεύω ότι θα φέρει πρακτικά αποτελέσματα προς όφελος των ανθρώπων, ανδρών ή γυναικών, που υφίστανται τα αποτελέσματα της βίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργίου, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα, σε ό,τι αφορά το θέμα που έχει συζητηθεί, του εξαναγκαστού ή όχι μάρτυρα, να προσθέσω μόνο λίγα. Θα ήθελα να πω ότι πρόσφατα στην Αμερική,

όπου αυτός ο θεσμός ίσχυε, μετά από μελέτες κοινωνιολόγων-ψυχολόγων και λειτουργών οικογενειακών, όπως εμείς τους βάζουμε στη νομοθεσία μας, άρχισε να διαφοροποιείται η θέση του εξαναγκαστού η οποία στηριζόταν ακριβώς στην αιτιολογία που έχει δώσει ο κ. Πουργουρίδης αμέσως προηγουμένως. Αυτή ήταν η φιλοσοφία την οποία είχαν υιοθετήσει και τώρα, με βάση την πρακτική και τα αποτελέσματα, οδηγούνται στην αλλαγή και την αφαίρεση της εξαναγκαστικότητας σε κάποιους μάρτυρες. Σε ό,τι αφορά τώρα το πόσο καλός ή κακός μάρτυρας θα είναι ένας εξαναγκαστός μάρτυρας, αυτό είναι και σχετικό, αλλά σίγουρα η λέξη εξαναγκασμός δεικνύει και τη διαφοροποίηση της βούλησης.

Όμως, αν βγήκα στο βήμα, δε βγήκα γι' αυτό το θέμα, γιατί αυτό το θέμα από την ομάδα μας θα το χειριζόταν ο κ. Αγαπίου. Θεωρώ ότι, εάν αναλώθηκαν μία και δύο ώρες για το θήραμα σ' αυτή την αίθουσα, θα ήταν τραγικό λάθος γι' αυτή τη Βουλή και γι' αυτή την ολομέλεια να μην ασχολείτο με την ουσία του θέματος, η οποία ουσία του θέματος είναι η πραγματική βία που υπάρχει σήμερα στην οικογένεια στην Κύπρο. Και, αν ακούγονται κάποια περιστατικά βίας και ιδιαίτερα σεξουαλικής παρενόχλησης μεγαλύτερων προς μικρότερους μελών της οικογένειας ή και αντίστροφα, είναι τα πολύ λίγα που ακούγονται. Το φαινόμενο στην Κύπρο έχει παραγίνει, αγαπητοί φίλοι, και θα πρέπει να μας ανησυχήσει ιδιαίτερα. Έχουμε ψηφίσει αυτή τη νομοθεσία που τροποποιούμε τώρα από το '94. Από το '94 όμως, εκείνες οι περιπτώσεις που άγονται στη δικαιοσύνη είναι μόνο ένα 5% των όσων καταγγέλλονται. Και φανταστείτε απ' εκεί και πέρα πόσες δεν καταγγέλλονται. Γιατί η κυπριακή κοινωνία είχε κτιστεί πάνω στην ανοχή. Γιατί η κυπριακή κοινωνία «είχε δώσει το δικαίωμα σε κάποιους» να κτυπούν, να βιάζουν, να κάνουν ό,τι ήθελαν τα μέλη της οικογένειας.

Συνεπώς, έχουν αλλάξει τα δεδομένα. Το μήνυμα που πρέπει να φύγει απ' αυτή την ολομέλεια είναι ότι θα πρέπει επιτέλους να διαπαιδαγωγηθεί η κυπριακή κοινωνία στο ότι κανείς δεν έχει δικαίωμα ούτε σωματική ούτε ψυχολογική ούτε σεξουαλική ούτε οποιασδήποτε άλλης μορφής βία να ασκεί στα μέλη της οικογένειάς του, είτε αυτοί είναι μικρότεροι είτε αυτοί είναι οι γονείς. Γιατί και το φαινόμενο των γονέων, των γερόντων, είναι πολύ σημαντικό. Είναι πολύ μεγάλη η έκταση της βίας που ασκείται. Και αυτά είναι τα θέματα ουσίας -και καθρέφτης της κυπριακής κοινωνίας- τα οποία πρέπει να μας απασχολήσουν.

Αν έχω έρθει σ' αυτό το βήμα, είναι για να πω και τα εξής: Υπήρχε στη νομοθεσία μας από το 1994 δικαίωμα στα δικαστήρια να εκδίδουν διάταγμα απομάκρυνσης εκείνου που ασκούσε τη βία από την κατοικία και από το να έχει σχέση με το θύμα της βίας. Σας λέω ότι αυτό το δικαίωμα που είχαν τα δικαστήρια το εφάρμοσαν σε μία μόνο περίπτωση στα έξι χρόνια. Είναι ένας κακός τρόπος εφαρμογής της δικαιοσύνης.

Υπήρχε επίσης στη νομοθεσία μας δικαίωμα του δικαστηρίου αντί φυλάκιση εκείνου που χρησιμοποίησε βία να διατάξει αναστολή της φυλάκισης, αλλά ταυτόχρονα να βάλει όρους ότι θα έπρεπε να παρακολουθεί ειδικά μαθήματα διόρθωσης της έλξης του να χρησιμοποιεί βία. Αυτό το διάταγμα στα έξι χρόνια που υπάρχει η νομοθεσία δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ.

Στην Αμερική -δεν είμαι φίλος της Αμερικής, φίλος του λαού της Αμερικής είμαι- σας λέω ότι στις περιπτώσεις βίας το πρώτο που κάνουν οι δικαστές είναι αυτό το διάταγμα: φυλάκιση με αναστολή και όροι μέσα από τους οποίους θα ελέγχεται ο ειδικός ο οποίος θα αναλάβει να διαπαιδαγωγήσει και να διαμορφώσει εκείνον ο οποίος έχει την έλξη προς τη βία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αριστοφάνη Γεωργίου, παρακαλώ συντομεύετε, γιατί υπάρχουν ακόμη δεκαεπτά θέματα.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ σοβαρό το θέμα. Αυτή την ώρα που μιλούμε μπορεί δεκάδες συνάνθρωποί μας να είναι θύματα βίας πίσω από τις κλειστές πόρτες της οικογένειας. Θα προσπαθήσω να είμαι συντομότερος.

Έχει εφαρμοστεί αυτό το μέτρο και έχει επιτύχει. Είναι εδώ που θα ήθελα να καταλήξω, σ' αυτό το κεφάλαιο, ότι στα άλλα κράτη για τέτοιου είδους νομοθεσίες οι δικαστές επιμορφώνονται με ειδικά σεμινάρια, που διαρκούν μήνες. Μετά την ψήφιση αυτής της σύγχρονης νομοθεσίας, για την οποία και η δική μας η πλευρά έχει εργαστεί, για να ετοιμαστεί και να είναι εδώ -και έχουμε πάρει διεθνείς επαίνους γι' αυτή τη νομοθεσία που έχουμε κάνει- θα πρέπει να μορφωθούν οι δικαστές μας και οι κοινωνικοί μας λειτουργοί, θα πρέπει να μορφωθούν και οι αστυνομικοί. Σας λέω ότι, από τις στατιστικές και τις καταγγελίες, ο μεγαλύτερος αριθμός εκείνων που χρησιμοποιούν βία είναι μέσα από τις τάξεις της αστυνομίας, μέσα από επιστημονικές τάξεις και μέσα από άλλες κατηγορίες ευυπόληπτων, κατά τα άλλα, πολιτών. Άρα, χρειάζεται και η διαπαιδαγώγηση.

Θα ήθελα, προτού φύγω απ' αυτό το σημείο, πέραν της θεραπευτικής αγωγής που πρέπει να προσφέρεται, πέραν του ελέγχου που πρέπει να υπάρχει, να επισημάνω κάποια τυπικά ζητήματα.

Μέσα στη νομοθεσία εισάγουμε νέους θεσμούς για την απόδειξη, που είναι η οπτικογραφημένη κατάθεση, η μαγνητοσκοπήση και όλες οι παρεμφερείς διαδικασίες που έχουμε κάνει. Πρέπει να σας πω ότι κανένας αστυνομικός σταθμός δεν έχει αυτή την υλική υποδομή, για να αγκαλιάσει αυτή τη νομοθεσία. Άρα, θα πρέπει τάχιστα και εμείς να ασκήσουμε τις πιέσεις μας, ώστε να δημιουργηθούν κατάλληλοι χώροι.

Ταυτόχρονα, σε ό,τι αφορά μαρτυρίες ανηλίκων, βάζουμε τρεις προϋποθέσεις για το πώς τα δικαστήρια θα πρέπει να λειτουργήσουν, για να μπορεί το παιδί να πει απρόσκοπτα εκείνα που πρέπει να πει, χωρίς να νιώθει τη ψυχολογική βία από την παρουσία εκείνου που άσκησε τη βία ή τη σεξουαλική παρενόχληση. Ούτε τα δικαστήριά μας είναι προσαρμοσμένα. Κι αν λάβω υπόψη μου ότι τα δικαστήρια έχουν μέγα κτιριακό πρόβλημα, δεν αναμένεται να γίνουν σωστές δουλειές.

Θέλω να το τονίσω εδώ και να σταλούν τα πρακτικά και προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης, μια και αφορά και την αστυνομία και τα δικαστήρια, για να ληφθούν άμεσα μέτρα, ούτως ώστε να έχουμε εκείνες τις δομές που έχουμε δημιουργήσει με τη νομοθεσία και που θα μπορούν να ικανοποιήσουν αυτά τα οποία θεσμοθετούμε σήμερα.

Φίλοι και συνάδελφοι, θέλω να πω ότι το πρόβλημα της βίας θα πρέπει να μας κρατά άγρυπνους και θα πρέπει όλοι να βάλουμε το λιθαράκι μας, ώστε να λιγοστεύουν καθημερινά τα θύματα βίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Λία Γεωργιάδη, παρακαλώ.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, η βία στην οικογένεια δεν είναι μόνο θέμα της κυπριακής κοινωνίας είναι παγκόσμιο και θέλω να γνωστοποιήσω στο σώμα ότι τον Οκτώβριο υπάρχει παγκόσμια πορεία γυναικών στη Νέα Υόρκη με βασικό θέμα τη βία στην οικογένεια. Εμείς ως Κύπρος πρωτοπορούμε με αυτό το νόμο τον οποίο έχουμε, ο οποίος χρειάζεται όμως κάποιον εκσυγχρονισμό, για να μπορέσει να γίνει ακόμη πιο αποτρεπτικός.

Υποστηρίζω τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι η μεν σύζυγος για τον εαυτό της, όταν θα έρθει να μαρτυρήσει εναντίον του συζύγου της, πρέπει να είναι μόνο ικανή, γιατί, αν είναι εξαναγκάσιμη, γίνεται δύο φορές θύμα: μία, όταν είναι το θύμα, την ώρα που ασκείται η βία σε βάρος της, και τη δεύτερη φορά, όταν από τον περίγυρό της με την προτροπή και τον ισχυρισμό ότι θα σώσει την οικογένειά της πείθεται ή εξαναγκάζεται ή καταπιέζεται να αποδεχθεί να μαρτυρήσει.

Όμως, όταν η βία ασκείται σε βάρος μέλους της οικογενείας της και κυρίως του παιδιού, τότε η γυναίκα πρέπει να εξαναγκάζεται να μαρτυρά, διότι, μεταξύ του εικονικού γάμου, με τα κοινωνικά πλαίσιά μας, και της σωτηρίας του αυριανού πολίτη, ο οποίος είναι το παιδί της, πρέπει να προστατεύεται και να αποτρέπεται η βία από τον άντρα που της λέει ότι δε θα πάει να μαρτυρήσει, γιατί θα τη σκοτώσει. Όι, κύριε! Θα έρθω να μαρτυρήσω, διότι, αν δεν πάω να υποστηρίξω το παιδί μου, θα διαλύσω την οικογένειά μου, θα χάσω το παιδί μου.

Γι' αυτό το λόγο και για να είμαστε συνεπείς προς τα λεγόμενά μας, ότι προστατεύουμε το αδύνατο μέλος της κυπριακής κοινωνίας και το παιδί, εισηγούμαι ότι πρέπει να ψηφιστεί η νομοθεσία με την τροπολογία όπως την έχει πει ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβάνομαι ότι επαναλαμβάνουμε τα ίδια πράγματα, τα ίδια επιχειρήματα. Σας παρακαλώ, αν υπάρχει κάτι το νέο, να το πούμε, αλλά καταλαβαίνω και παρακολουθώ τη συζήτηση... επαναλαμβάνουμε τα ίδια επιχειρήματα.

Ο κ. Στυλιανού.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το εξαναγκαστό ή όχι του μάρτυρος, στα πλαίσια του δικαίου της αποδείξεως, όπως εφαρμόζεται στην Κύπρο, είναι οτιδήποτε άλλο από αυτά που συζητούμε σήμερα σ' αυτή την αίθουσα. Και μου κάνει πραγματικά εντύπωση γιατί έχει δημιουργηθεί αυτή η σύγχυση.

Το εξαναγκαστό ή όχι του ή της συζύγου είναι ακριβώς για να προστατευτεί η οικογένεια και, αν ο ή η σύζυγος διαπράξει ένα αδίκημα, δεν μπορεί να είναι εξαναγκαστός μάρτυρας ο ή η σύζυγος αντιστοίχως, ακριβώς για να προστατευτεί η οικογένεια. Και υπάρχουν οι γενικές αρχές του δικαίου της αποδείξεως, που είναι σαφείς. Τι πάμε να κάνουμε σήμερα -διότι πρέπει να προσέξουμε το θέμα πολύ σοβαρά.

Σίγουρα η βία στην οικογένεια είναι ένα ιδιώνυμο αδίκημα, το οποίο πρέπει να προσεγγίσουμε με κάποιες άλλες σκέψεις. Αλλά πρέπει να προσέξουμε, διότι, αν αποστούμε από τις γενικές αρχές του δικαίου της αποδείξεως, θα δημιουργήσουμε στα δικαστήρια και στο δικηγορικό μας σύστημα ένα χάος, από το οποίο δε θα βγαίνει

κανέναν. Ήδη υπάρχει σύγχυση. Επομένως, με το να πούμε ότι ο ή η σύζυγος είναι εξαναγκαστός ή όχι μάρτυρας σε κάποιες υποθέσεις και σε άλλες δεν είναι, πιθανόν να δημιουργήσουμε δύο παράλληλες νομολογίες, που θα μας δημιουργήσουν προβλήματα στα δικαστήρια. Και ακριβώς βλέπω τον κ. Αγαπίου ότι συγκατανεύει, διότι πρέπει να προσέξουμε το θέμα και σίγουρα θα πρέπει να το δούμε από μια άλλη σκοπιά, αλλά όχι να αποστούμε πλήρως από τις γενικές αρχές του δικαίου της αποδείξεως, διότι τότε είναι που θα βλάψουμε εκείνο το οποίο προσπαθούμε να εξυπηρετήσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούπας, παρακαλώ.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Εγώ συμφωνώ με την τροπολογία που επαρουσίασε ο κ. Δημητρίου και με απλά λόγια έχω να πω το εξής: Μια μάνα η οποία βλέπει να παρενοχλείται σεξουαλικά το παιδί της από το σύζυγο, αν δεν αισθάνεται την ανάγκη να πάει να μαρτυρήσει, να εξαναγκαστεί να μαρτυρήσει και, αν ψευδομαρτυρήσει, να πάει φυλακή και θα της αξίζει!

Μετά ταύτα εισηγούμαι ότι εξαντλήθηκε το θέμα και να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, υπάρχει πρόταση ότι το θέμα εξαντλήθη. Εξαντληθήκαμε εμείς, κύριε Χατζηδημητρίου;

Λοιπόν, υπάρχει ένσταση να τερματιστεί εδώ η συζήτηση;

Δεν υπάρχει ένσταση. Προχωρούμε στην τροπολογία η οποία υποβάλλεται, αντιλαμβάνομαι, από τον κ. Παναγιώτη Δημητρίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε. Είναι τροπολογία επί της τροπολογίας; Διότι υπάρχει δική μας τροπολογία. Αντιλαμβάνομαι είναι τροπολογία επί της δικής μας, διότι εμείς εισηγούμαστε την απάλειψη της εξαναγκασσιμότητας, εσείς εισηγείστε να απαλειφθεί η εξαναγκασσιμότητα σε σχέση με διαφορές μεταξύ των συζύγων, αλλά να παραμείνει σε σχέση με άλλα μέλη της οικογένειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέτω σε ψηφοφορία την πρόταση που λέει να εγκαταλειφθεί η εξαναγκασσιμότητα γενικά, που είναι η πρόταση του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Πόσοι υποστηρίζουν αυτή την πρόταση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Θέτω σε ψηφοφορία την τροπολογία του κ. Δημητρίου, η οποία ομιλεί για εγκατάλειψη της εξαναγκασσιμότητας για τους συζύγους, αλλά παραμένει σε ισχύ η εξαναγκασσιμότητα, όταν πρόκειται για άλλα μέλη της οικογενείας. Πόσοι υποστηρίζουν αυτή την πρόταση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία γίνεται αποδεκτή. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έννοια της βίας και πεδίο εφαρμογής της. Άρθρο 3.

Άκρως σοβαρή βία. Άρθρο 4.

Βιασμός συζύγου από σύζυγο. Άρθρο 5.

Διορισμός οικογενειακού συμβούλου. Άρθρο 6.

Συμβουλευτική επιτροπή. Άρθρο 7.

Πολυθεματική ομάδα. Άρθρο 8.

Λήψη κατάθεσης από αστυνομικό του ίδιου φύλου. Άρθρο 9.

Οπτικογραφημένες καταθέσεις. Άρθρο 10.

Κανόνες λήψης οπτικογραφημένης κατάθεσης. Άρθρο 11.

Εξουσία του δικαστηρίου να μην επιτρέπει την παρουσία μέρους της κατάθεσης. Άρθρο 12.

Κύρια εξέταση με άδεια δικαστηρίου. Άρθρο 13.

Άμεση καταγγελία αποδεκτή ως μαρτυρία. Άρθρο 14.

Ταχεία εκδίκαση. Άρθρο 15.

Ενισχυτική μαρτυρία. Άρθρο 16.

Κατάθεση ψυχιάτρου ή ψυχολόγου. Άρθρο 17.

Αποτροπή εκφοβισμού. Άρθρο 18.

Έλεγχος αντεξέτασης. Άρθρο 19.

Εξαναγκασιμότητα συζύγων. Άρθρο 20.

Διάταγμα απομάκρυνσης ανηλίκου. Άρθρο 21.

Προσωρινό διάταγμα αποκλεισμού υπόπτου ή απομάκρυνσης θύματος. Άρθρο 22.

Διάταγμα αποκλεισμού. Άρθρο 23.

Συμπληρωματικές διατάξεις σε σχέση με το άρθρο 23. Άρθρο 24.

Κηδεμονία ή αναστολή φυλάκισης με ειδικούς όρους. Άρθρο 25.

Ίδρυση ταμείου. Άρθρο 26.

Διαχείριση ταμείου. Άρθρο 27.

Επενδύσεις. Άρθρο 28.

Κανονισμοί. Άρθρο 29.

Έλεγχος λογαριασμών. Άρθρο 30.

Στέγη προστασίας, ίδρυση και λειτουργία. Άρθρο 31.

Παρενόχληση θύματος και άλλου προσώπου. Άρθρο 32.

Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15. Άρθρο 33.

Απαγόρευση αποκάλυψης ταυτότητας θύματος. Άρθρο 34.

Απαγόρευση παράδοσης, παραλαβής ή δημοσίευσης αντιγράφων καταθέσεων σε ή από τρίτους. Άρθρο 35.

Προϋπολογισμοί. Άρθρο 36.

Ετήσια έκθεση. Άρθρο 37.

Κανονισμοί. Άρθρο 38.

Διαδικαστικοί κανονισμοί. Άρθρο 39.

Κατάργηση. Άρθρο 40.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο όπως έχει διαμορφωθεί;

Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 24 θέμα, που είναι «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999». Για το θέμα αυτό, που είναι εξ αναβολής, έγινε και δεύτερη συμπληρωματική έκθεση, οι οποίες είναι ομόφωνες και οι δύο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Για τη διαδικασία θέλω να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να μιλήσω για τη διαδικασία, όχι γι' αυτό το θέμα. Θα πάρω μόνο μισό λεπτό, με συγχωρείτε, αλλά για τα υπόλοιπα θέματα που έχουμε.

Εδώ ξεκίνησε μία διαδικασία με συναίνεση των εκπροσώπων των κομμάτων, έχει σπάσει αυτή η συμφωνία και μιλούμε για όλα τα θέματα όσο θέλουμε και επίσης, και εκεί που δε χρειάζεται να μιλήσουμε, εξηγούμε το θέμα για τους υπόλοιπους που δεν το κατάλαβαν από την έκθεση. Ή να επανέλθουμε στη συμφωνία και να συμφωνήσουμε όλοι ούτε να μας εξηγήει ο προεδρεύων ούτε κανένας τι είναι το θέμα, αφού είναι και ομόφωνα, και να ψηφίζουμε ή να αναβάλουμε τη συνεδρία και να συνεχίσουμε μια άλλη μέρα. Έχουμε και άλλες υποχρεώσεις. Δεν είναι η προτεραιότητα τούτη, αλλά έτσι κι αλλιώς δε θα τελειώσουμε. Έχουμε είκοσι θέματα και έχει που θα πάνε και Πάφο ακόμα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να επιταχύνουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, αν επιδείξουμε πειθαρχία και αυτοέλεγχο, νομίζω ότι μπορούμε να τελειώσουμε σχετικά σύντομα. Ήδη, κύριε Συλλούρη, ο Πρόεδρος έπαψε προ πολλού να αναφέρεται στους σκοπούς της πρότασης ή του νομοσχεδίου που είναι μπροστά σας. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Καίτη Κληρίδου

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάρκος Κυπριανού

Δημήτρης Ηλιάδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρήστος Πουργουρίδης

Στέλιος Στυλιανού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Νοεμβρίου και 2 Δεκεμβρίου 1999. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι ο καθορισμός της διαδικασίας που θα ακολουθείται στις περιπτώσεις που ζητείται από το δικαστήριο η αναγνώριση, εγγραφή ή εκτέλεση αλλοδαπών αποφάσεων.

Ειδικότερα, ο προτεινόμενος νόμος, όπως αναφέρεται και στην εισηγητική έκθεση που τον συνοδεύει:

1. καθορίζει ότι αποφάσεις αλλοδαπών δικαστηρίων στις οποίες αυτός θα εφαρμόζεται είναι οι αποφάσεις δικαστηρίου ή διαιτητικού σώματος ή οργάνου ξένης χώρας με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία έχει συνομολογήσει ή συνδέεται με συνθήκη για αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών και διαιτητικών αποφάσεων που είναι εκτελεστές στη χώρα στην οποία εκδίδονται·
2. καθορίζει την ακολουθητέα διαδικασία θέτοντας χρονικά πλαίσια γι' αυτή και περιορίζοντας τους λόγους υποβολής ένστασης από τους καθ' ων η αίτηση, προς αποφυγή άσκοπων καθυστερήσεων· και
3. προνοεί για την τήρηση ειδικών μητρώων από τον πρωτοκολλητή του αρμόδιου κυπριακού δικαστηρίου για τέτοιες αιτήσεις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το αρμόδιο υπουργείο, ο προτεινόμενος νόμος θα επιλύσει προβλήματα χειρισμού αιτήσεων για την αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών αποφάσεων στις περιπτώσεις συμφωνιών ή συμβάσεων όπου ο σχετικός κυρωτικός νόμος δεν καθορίζει την ακολουθητέα διαδικασία στην Κύπρο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Καίτη Κληρίδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Μάρκος Κυπριανού

Όπως είναι γνωστό, το εν λόγω νομοσχέδιο συζητήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών και προωθήθηκε για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος στις 9 Δεκεμβρίου 1999. Κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια, εκφράστηκαν επιφυλάξεις από μέλη κυρίως της επιτροπής Νομικών κατά πόσο ορθά προωθείται για ψήφιση θεσμικός νόμος ο οποίος καθορίζει τη διαδικασία που θα ακολουθείται στις περιπτώσεις που ζητείται από το δικαστήριο η αναγνώριση, εγγραφή και εκτέλεση αποφάσεων αλλοδαπών δικαστηρίων, ενώ ισχύει παράλληλα ο περί Αλλοδαπών Δικαστικών Αποφάσεων (Αμοιβαία Εκτέλεση) Νόμος (Κεφ. 10) και ενδέχεται να προκαλείται σύγχυση ή και σύγκρουση διατάξεων των δύο νομοθετημάτων.

Περαιτέρω, κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος, εντοπίστηκε η ανάγκη για την κάλυψη, για τους σκοπούς του νόμου που προτείνεται, και της περίπτωσης καταχώρισης στο δικαστήριο μονομερούς αίτησης.

Λόγω των πιο πάνω επιφυλάξεων, το υπό αναφορά νομοσχέδιο δεν ψηφίστηκε σε νόμο και τέθηκε ξανά για συζήτηση ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών. Η επιτροπή επανεξέτασε το νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 13 Ιανουαρίου μέχρι 22 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Τα μέλη της επιτροπής, επαναλαμβάνοντας τους προβληματισμούς που εξήθεσαν στην ολομέλεια, εισηγήθηκαν είτε την κατάργηση του Κεφαλαίου 10 και την ενσωμάτωση στο υπό αναφορά νομοσχέδιο διατάξεων του που θα κρίνονταν απαραίτητο να διατηρηθούν είτε τη διαμόρφωση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε να είναι τροποποιητικό του Κεφαλαίου 10 και όχι ξεχωριστό νομοθέτημα.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αναλύοντας σχετικά υπομνήματα τα οποία κατέθεσε στην επιτροπή, υποστήριξε ότι η ενσωμάτωση των δύο νομοθετημάτων σε ένα δεν κρίνεται επιθυμητή, γιατί:

1. οι αποφάσεις που εγγράφονται δυνάμει του Κεφαλαίου 10 δεν είναι αποφάσεις δικαστηρίου ξένης χώρας η οποία συνδέεται με την Κυπριακή Δημοκρατία με διμερή ή πολυμερή σύμβαση, πράγμα που αποτελεί το κύριο κριτήριο για την εφαρμογή της προτεινόμενης με το υπό εξέταση νομοσχέδιο νομοθεσίας·
2. η διαδικασία για αναγνώριση που καθορίζεται στο νομοσχέδιο προβλέπει την καταχώριση αίτησης διά κλήσεως στις πλείστες περιπτώσεις, ενώ στο Κεφάλαιο 10 δεν προβλέπεται κάτι τέτοιο· και
3. οι πλείστοι ορισμοί για τους ίδιους όρους είναι διαφορετικοί.

Υπό το φως των πιο πάνω, τόνισε η ίδια εκπρόσωπος, είναι απαραίτητη η

διατήρηση δύο ξεχωριστών νομοθετημάτων και για σκοπούς αποτροπής του κινδύνου σύγχυσης εισηγήθηκε την τροποποίηση του τίτλου του Κεφαλαίου 10, ώστε να καταστεί σαφές ότι η νομοθεσία αυτή αφορά την αμοιβαία εκτέλεση ορισμένων αποφάσεων των χωρών της Κοινοπολιτείας.

Όσον αφορά το θέμα της δυνατότητας καταχώρισης μονομερούς αίτησης σε περιπτώσεις όπου στη διαδικασία κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση της οποίας ζητείται η αναγνώριση, εγγραφή και εκτέλεση δεν υπήρχε αντίδικος, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εισηγήθηκε την προσθήκη επιφύλαξης στο σχετικό άρθρο, ώστε σ' αυτές τις περιπτώσεις η διαδικασία να αρχίζει με μονομερή αίτηση που να συνοδεύεται από ένορκη δήλωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω ομόφωνες τελικές της θέσεις:

1. Επέφερε τροποποίηση στον τίτλο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε να καθίσταται σαφές ότι οι αποφάσεις που αφορά είναι αποφάσεις δικαστηρίου ξένης χώρας η οποία συνδέεται με την Κυπριακή Δημοκρατία με διμερή ή πολυμερή σύμβαση· και
2. προέβη στην ανάλογη διαμόρφωση του κειμένου αναφορικά με την ακολουθητέα διαδικασία, ώστε αυτή να αρχίζει είτε με αίτηση διά κλήσεως είτε με μονομερή αίτηση συνοδευόμενη από ένορκη δήλωση στις περιπτώσεις όπου στη διαδικασία κατά την οποία έχει εκδοθεί η απόφαση δεν υπήρχε αντίδικος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού επέφερε στο κείμενο του υπό αναφορά νομοσχεδίου τις απαραίτητες αλλαγές, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση δυνάμει Συμβάσεως) Νόμος του 2000».

Δεύτερη συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Όπως είναι γνωστό, το εν λόγω νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε από την επιτροπή, προωθήθηκε για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος στις 29 Ιουνίου 2000. Κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια, διατυπώθηκαν από βουλευτές, μέλη της επιτροπής, ορισμένες εισηγήσεις και επιφυλάξεις που αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την προσθήκη στη σχετική διάταξη του νομοσχεδίου που καθορίζει τους λόγους επί των οποίων ο καθ' ου η αίτηση μπορεί να στηρίξει την ένστασή του [Άρθρο 5(1)(ε)] και του λόγου της συμμόρφωσης με την απόφαση· και
2. τη διαγραφή από το νομοσχέδιο της φράσης που παρέχει στο δικαστήριο τη

δυνατότητα να παραχωρεί παράταση της προθεσμίας υποβολής ένστασης για περίοδο η οποία δε θα υπερβαίνει τη μια βδομάδα [Άρθρο 5(1)(στ)].

Λόγω των συζητήσεων που ακολούθησαν στην ολομέλεια αναφορικά με τα πιο πάνω, καθώς και ορισμένων επιφυλάξεων που διατυπώθηκαν για την ύπαρξη δύο νομοθετημάτων παρόμοιου περιεχομένου, τα οποία, όπως υποστηρίχθηκε, έπρεπε να ενοποιηθούν, η ολομέλεια είχε αποφασίσει όπως το νομοθέτημα τεθεί πάλι για περαιτέρω συζήτηση ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Υπό το φως των πιο πάνω η επιτροπή επανεξέτασε το νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουλίου 2000 και κατέληξε ομόφωνα να επιφέρει σ' αυτό τις πιο κάτω συμπληρωματικές τροπολογίες:

1. Στους λόγους επί των οποίων ο καθ' ου η αίτηση δύναται να στηρίξει την ένστασή του προστίθεται και η περίπτωση της αποδεδειγμένης ικανοποίησης της απόφασης· και
2. ο χρόνος που το δικαστήριο δύναται να παραχωρεί παράταση της προθεσμίας για υποβολή της ένστασης αντί μια εβδομάδα καθορίζεται σε εύλογο χρόνο που κρίνεται από το δικαστήριο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού διαμόρφωσε το κείμενο του προτεινόμενου νόμου σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Ακολουθητέα διαδικασία. Άρθρο 5.

Τήρηση μητρώων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα έξι άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα έξι άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση δυνάμει Συμβάσεως) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, γι' αυτά που είναι ομόφωνα πιστεύω ότι ούτε αυτά τα οποία διάβασε ο κ. Γερασίμου χρειάζεται να διαβάζονται. Να θεωρούνται καταγραφέντα για κάθε νομοσχέδιο, να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι είμαστε στο υπ' αριθμόν 25 θέμα, που είναι «Ο περί Αλλοδαπών Δικαστικών Αποφάσεων (Αμοιβαία Εκτέλεση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αλλοδαπών Δικαστικών Αποφάσεων (Αμοιβαία Εκτέλεση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Καίτη Κληρίδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Μάρκος Κυπριανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 23 Μαρτίου μέχρι 22 Ιουνίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Αλλοδαπών Δικαστικών Αποφάσεων (Αμοιβαία Εκτέλεση), ώστε να είναι δυνατή η δύναμη αυτού εγγραφή και εκτέλεση αλλοδαπών αποφάσεων που δεν αφορούν μόνο την πληρωμή χρηματικού ποσού.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, καθώς και σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, κρίθηκε σκόπιμο να τροποποιηθεί ο βασικός νόμος και να καταστεί σαφές ότι είναι δυνατή η δύναμη αυτού εγγραφή και εκτέλεση αποφάσεων που δεν αφορούν μόνο την πληρωμή χρηματικού ποσού, επειδή:

1. πρόσφατα προέκυψε θέμα αναγνώρισης και εγγραφής στην Κύπρο απόφασης υιοθεσίας που εκδόθηκε από αγγλικό ανώτερο δικαστήριο και κρίθηκε ότι δεν είναι σίγουρο κατά πόσο τέτοια εγγραφή μπορεί να γίνει σύμφωνα με τον εν λόγω νόμο, δεδομένου ότι οι αναφορές σε άλλα άρθρα του τείνουν να περιορίσουν τον αρχικό ορισμό της "απόφασης" σε απόφαση που αφορά μόνο

την καταβολή χρηματικού ποσού·

2. αποφάσεις υιοθεσίας που εκδίδονται από κυπριακά δικαστήρια μπορούν να τύχουν αναγνώρισης και εγγραφής στο Ηνωμένο Βασίλειο, δυνάμει αντίστοιχης εσωτερικής εκεί νομοθεσίας· και
3. η αναγνώριση και εγγραφή απόφασης υιοθεσίας δεν αποκλείεται από το άρθρο 2, παράγραφος 2, του νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και προκειμένου να αποτραπεί οποιοδήποτε ενδεχόμενο σύγχυσης του υπό αναφορά νομοσχεδίου με το νομοσχέδιο υπό τον τίτλο «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση δυνάμει Συμβάσεως) Νόμος του 2000», το οποίο επίσης προωθείται για ψήφιση από την ολομέλεια του σώματος, αποφάσισε ομόφωνα να προχωρήσει στην τροποποίηση και του συνοπτικού τίτλου του προτεινόμενου νόμου, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αμοιβαίας Εκτέλεσης Ορισμένων Αποφάσεων Δικαστηρίων των Χωρών της Κοινοπολιτείας Νόμος».

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου σύμφωνα με τις πιο πάνω τελικές θέσεις της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 1 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Εφαρμογή των άρθρων 4 και 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τέσσερα άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τέσσερα άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών Δικαστικών Αποφάσεων (Αμοιβαία Εκτέλεση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 26, που είναι «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος

του 1998», δεν είναι έτοιμο. Το υπ' αριθμόν 27 αποσύρεται. Το υπ' αριθμόν 28 αναβάλλεται. Τα υπ' αριθμόν 29 και 30 θέματα έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Νόμος του 2000» και «Οι περί Εφαρμογής Ορισμένων Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εφαρμογής Ορισμένων Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος

Στέλιος Γερασίμου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Στέλιος Στυλιανού

Ευάγγελος Σαμμούτας

Νίκος Πιττοκοπίτης

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Τα εν λόγω νομοθετήματα, αφού εξετάστηκαν από την επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων σε συνεδρίασή της που πραγματοποίησε στις 27 Μαρτίου 2000, κρίθηκε σκόπιμο, μετά από συνεννόηση του προέδρου της με τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, να παραπεμφθούν για εξέταση στην καθ' ύλην αρμόδια επιτροπή, που είναι η επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπό το φως της πιο πάνω συνεννόησης, η επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Παγκύπριου Συνδέσμου Πτηνοτρόφων και του νέου Παγκύπριου Συνδέσμου Πτηνοτρόφων και Πτηνοσφαγείων, που εκπροσώπησαν τους αυγοπαραγωγούς, και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Με το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς εναρμονίζεται πλήρως η κυπριακή νομοθεσία με την αντίστοιχη ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως απαιτείται από το κοινοτικό κεκτημένο [Κανονισμοί (ΕΟΚ) 1907/90 και 1274/91], το οποίο στην προκειμένη περίπτωση είναι δεσμευτικό.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι η ρύθμιση της εφαρμογής των προδιαγραφών για την παραγωγή, ταξινόμηση, σήμανση και εμπορία των βρώσιμων αυγών. Ειδικότερα, οι βασικότερες διατάξεις του νομοσχεδίου αυτού περιλαμβάνουν τα εξής:

1. Τον καθορισμό των κριτηρίων που αφορούν την κατάταξη κατά κατηγορία

βάρους και ποιότητας, τη συσκευασία, την αποθήκευση, τη σήμανση αυγών και συσκευασιών, τη σφράγιση, τη μεταφορά και την παρουσίαση των αυγών για ανθρώπινη κατανάλωση που προορίζονται για εμπόριο στο έδαφος της Δημοκρατίας·

2. την παραχώρηση άδειας λειτουργίας των κέντρων συσκευασίας αυγών·
3. τον καθορισμό της εντεταλμένης υπηρεσίας και τα καθήκοντα των επιθεωρητών που υπάγονται σ' αυτή. Την παροχή εξουσίας στην εντεταλμένη υπηρεσία για απρόσκοπτη προσπέλαση στα πτηνοτροφεία παραγωγής και στα κέντρα συσκευασίας βρώσιμων αυγών, καθώς και στα κέντρα χονδρικής και λιανικής πώλησης βρώσιμων αυγών, για σκοπούς εφαρμογής των υποχρεωτικών προδιαγραφών για την παραγωγή, την ταξινόμηση, τη σήμανση και την εμπορία των βρώσιμων αυγών· και
4. την επιβολή κυρώσεων από τη μη εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 25 του προτεινόμενου νόμου, θεσπίζονται πιο λεπτομερείς διατάξεις, οι οποίες εξειδικεύουν τον προτεινόμενο νόμο σε θέματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, το χρόνο παράδοσης των αυγών, το χρόνο ταξινόμησης και σήμανσής τους, την έγκριση και εγγραφή των διάφορων κέντρων συσκευασίας, τις ενδείξεις ημερομηνίας συσκευασίας και πώλησης, τη σήμανσή τους ανάλογα με την πτηνοτροφική μέθοδο εκτροφής, τους δειγματοληπτικούς ελέγχους, τα όρια επιτρεπτών αποκλίσεων κ.λπ.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας, με επιστολή τους με ημερομηνία 29 Μαΐου 2000 που απευθυνόταν στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, η οποία είχε ζητήσει ορισμένα στοιχεία και πληροφορίες, ανέφεραν ότι το προϋπολογιζόμενο κόστος που θα απαιτηθεί για τη σύσταση και λειτουργία της εντεταλμένης υπηρεσίας που προβλέπεται στην προτεινόμενη νομοθεσία, σύμφωνα με τις προτάσεις του προϋπολογισμού εναρμόνισης για το 2001, ανέρχεται στο συνολικό ποσό των £28.730 και το επαναλαμβανόμενο κόστος στις £23.230. Επίσης δεν προβλέπεται να δημιουργηθούν υπολογίσιμες οικονομικές επιβαρύνσεις στους παραγωγούς βρώσιμων αυγών από την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας για τους ακόλουθους λόγους :

- α. Η προτεινόμενη νομοθεσία ανταποκρίνεται σε απαιτήσεις, πρότυπα και προτιμήσεις των καταναλωτών οι οποίες ήδη υπάρχουν και στην Κύπρο και, κατά συνέπεια, η προσαρμογή σε αυτές αποτελεί επιταγή της αγοράς και προσφέρει ευκαιρίες και δυνατότητες στις κυπριακές πτηνοτροφικές μονάδες·
- β. οι υφιστάμενες πτηνοτροφικές μονάδες της Κύπρου είναι υποχρεωμένες να ανταποκριθούν στα δεδομένα της αγοράς για το συμφέρον τους, γι' αυτό και απαιτείται να υπάρχει ένα νομοθετικό πλαίσιο που να εξασφαλίζει ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι ορθές και έχουν ελεγχθεί·
- γ. οι περισσότερες μονάδες αυγοπαραγωγής της Κύπρου είναι σημαντικού μεγέθους, διαθέτουν σύγχρονο εξοπλισμό και εφαρμόζουν σύγχρονες μεθόδους παραγωγής και εμπορίας·
- δ. με τη σήμανση και ταξινόμηση των βρώσιμων αυγών σε κατηγορίες βάρους, κλάσης, ποιότητας και φρεσκάδας (π.χ. αυγά έξτρα φρέσκα = της ημέρας) και με την εφαρμογή ειδικών μεθόδων εκτροφής (π.χ. ελεύθερης βοσκής, εκτακτικής εκτροφής κ.τ.λ.) θα αναβαθμιστεί η ποιότητα του προσφερόμενου προϊόντος και θα εξασφαλιστούν καλύτερες τιμές για τους παραγωγούς αυτούς

που ικανοποιούν τις απαιτήσεις των καταναλωτών. Το κόστος επίσης των καταναλωτών προβλέπεται ότι θα είναι πολύ μικρό.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι, αφού κατέθεσαν στην επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων τα ίδια στοιχεία, όπως αυτά περιέχονται στην πιο πάνω επιστολή, τόνισαν ότι τα προτεινόμενα νομοθετήματα πρέπει να προωθηθούν άμεσα, ώστε να υπάρξει ο αναγκαίος χρόνος για τη σύσταση της εντεταλμένης υπηρεσίας και οι αυγοπαραγωγοί να μπορέσουν έγκαιρα να επωφεληθούν των επιδοτήσεων που προβλέπονται για την προσαρμογή με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές, διότι μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση η οικονομική αυτή βοήθεια δε θα παρέχεται.

Οι εκπρόσωποι και των δύο συνδέσμων που εκπροσωπούν τους αυγοπαραγωγούς και οι εκπρόσωποι όλων των αγροτικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των υπό αναφορά κανονισμών, αλλά παράλληλα τόνισαν ότι θα αναμένουν από το κράτος να συμβάλει οικονομικά στο κόστος των οποιωνδήποτε αλλαγών που επιβάλλεται να επέλθουν για την προσαρμογή στα νέα δεδομένα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των κανονισμών και, αφού επέφερε σε αυτά ορισμένες νομοτεχνικής φύσεως αλλαγές, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εφαρμογή του παρόντος νόμου. Άρθρο 3.

Εξαιρέσεις εφαρμογής του νόμου. Άρθρο 4.

5. Απαγόρευση ανάμιξης αυγών με βιομηχανικά αυγά ή αυγά επώασης. Άρθρο

Τόποι παράδοσης αυγών από τους παραγωγούς. Άρθρο 6.

Άδεια εγγραφής κέντρου συσκευασίας. Άρθρο 7.

Κατηγορίες αυγών ανά ποιότητα και βάρος. Άρθρο 8.

Αποκλεισμός άλλων ενδείξεων. Άρθρο 9.

Σήμανση αυγών κατηγορίας Α'. Άρθρο 10.

Σήμανση αυγών κατηγορίας Β' και Γ'. Άρθρο 11.

Κριτήρια ταξινόμησης/σήμανσης. Άρθρο 12.

Αποκλεισμός άλλων ενδείξεων. Άρθρο 13.

Σήμανση συσκευασιών. Άρθρων 14.

Σφράγιση με ταινία των μεγάλων συσκευασιών. Άρθρο 15.

Υποχρεωτική σφράγιση των μικρών συσκευασιών που περιέχουν αυγά έξτρα.
Άρθρο 16.

Έκθεση των αυγών προς λιανική πώληση. Άρθρο 17.

Αυγά εισαγόμενα. Άρθρο 18.

Αυγά προς εξαγωγή. Άρθρο 19.

Ορισμός εντεταλμένης υπηρεσίας. Άρθρο 20.

Ορισμός, αρμοδιότητες και εξουσίες επιθεωρητή. Άρθρο 21.

Δειγματολογικός έλεγχος. Άρθρο 22.

Παρτίδα που δε συνάδει με τις πρόνοιες του νόμου. Άρθρο 23.

Αδικήματα. Άρθρο 24.

Εξουσία έκδοσης κανονισμών. Άρθρο 25.

Έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι το εικοστό έκτο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι το εικοστό έκτο εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στους κανονισμούς.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 31 θέμα είναι «Ο περί της Ελεύθερης Πρόσβασης του Κοινού σε Πληροφορίες που Σχετίζονται με Θέματα Περιβάλλοντος Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Ελεύθερης Πρόσβασης του Κοινού σε Πληροφορίες που Σχετίζονται με Θέματα Περιβάλλοντος Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Ηλιάδης, πρόεδρος	Κυριάκος Τυρίμος
Καίτη Κληρίδη	Τάκης Χατζηγεωργίου
Χρίστος Ρότσας	Μάρκος Κυπριανού
Πρόδρομος Προδρόμου	Μάριος Ματσάκης
Χρίστος Μαυροκορδάτος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιουλίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Περιβάλλοντος), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Στη συνέχεια και έπειτα από συνεννόηση μεταξύ των προέδρων της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και της επιτροπής Περιβάλλοντος, το θέμα παραπέμφθηκε για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος ως την καθ' ύλην αρμόδια επιτροπή.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την κοινοτική οδηγία 90/313/ΕΟΚ αναφορικά με την ελεύθερη πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες που σχετίζονται με θέματα περιβάλλοντος, η οποία συνιστά δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο προβλέπονται τα ακόλουθα:

- α. Κάθε δημόσια αρχή η οποία κατέχει οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με το περιβάλλον υποχρεούται μέσα σε τριάντα μέρες από την υποβολή του αιτήματος να την παρέχει σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο τη ζητά, χωρίς το πρόσωπο αυτό να χρειάζεται να αποδείξει συμφέρον, εκτός εάν η πληροφορία αυτή εμπίπτει στις εξαιρέσεις που προβλέπονται.
- β. Όταν η απόφαση της δημόσιας αρχής είναι αρνητική, αυτή θα πρέπει να αιτιολογείται. Η απόφαση της αρμόδιας αρχής μπορεί να προσβληθεί με ιεραρχική προσφυγή πριν από την προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο.
- γ. Η αρμόδια αρχή δικαιούται να επιβάλει τέλη για τη χορήγηση των πληροφοριών αυτών, τα οποία όμως δεν πρέπει να υπερβαίνουν το λογικό κόστος παροχής των πληροφοριών ούτε να αποθαρρύνουν τη ζήτησή τους.
- δ. Ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ετοιμάζει ανά τριετία έκθεση γενικής πληροφόρησης η οποία διανέμεται στο κοινό και στην

οποία περιγράφεται η κατάσταση του περιβάλλοντος στη Δημοκρατία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας, η σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την οποία υιοθετεί το πιο πάνω νομοσχέδιο, θεωρείται μια από τις πιο ουσιώδεις του δεσμευτικού κοινοτικού κεκτημένου και συμβάλλει καταλυτικά στην επίτευξη των αρχών και των στόχων που τέθηκαν με τα προγράμματα δράσης για το περιβάλλον. Το δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες για το περιβάλλον πηγάζει από το σκεπτικό ότι οι δημόσιες αρχές τηρούν πληροφορίες για το περιβάλλον για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος και έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν τον πολίτη για θέματα που επηρεάζουν την ποιότητα της ζωής του και την υγεία του.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου που παρέστησαν στη συνεδρία της επιτροπής υπερθεμάτισαν στην υπερψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου με το οποίο, όπως δήλωσαν, για πρώτη φορά θεσμοθετείται το δικαίωμα του πολίτη για πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν θέματα περιβάλλοντος. Οι πιο πάνω εκπρόσωποι ανέπτυξαν στην επιτροπή τους λόγους για τους οποίους, κατά τη γνώμη τους, επιβάλλεται η άμεση προώθηση του νομοσχεδίου, λόγοι που αφορούν το δημόσιο συμφέρον, τη δυνατότητα πρόληψης και ελέγχου θεμάτων που αφορούν το περιβάλλον από τους πολίτες, την ανάληψη προσωπικής ευθύνης από τον πολίτη σε θέματα του περιβάλλοντός του και την τοποθέτηση της σχέσης πολίτη και κράτους σε ορθή βάση. Πρόσθετα, ανέπτυξαν επιμέρους παρατηρήσεις τους για τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων ανέφερε ότι αποτελεί μεγάλη πρόοδο η κατάθεση του νομοσχεδίου, που δίδει στον πολίτη τη δυνατότητα παρέμβασης σε θέματα περιβάλλοντος. Εντούτοις εξέφρασε τις αμφιβολίες του κατά πόσο η εκτελεστική εξουσία είναι σε θέση αυτή τη στιγμή να εφαρμόσει τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου. Πρόσθετα, παρατήρησε ότι το νομοσχέδιο δε συζητήθηκε πριν από την προώθησή του από τις περιβαλλοντικές οργανώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, χαιρετίζοντας την κατάθεση στη Βουλή του πιο πάνω νομοσχεδίου, που αναμενόταν και θα έπρεπε να είχε γίνει προ πολλού, ως θέμα αρχής υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του. Εντούτοις, αφού το μελέτησε διεξοδικά συγκρίνοντάς το ταυτόχρονα με την αντίστοιχη κοινοτική οδηγία, θεώρησε σκόπιμο να επιφέρει σε αυτό ορισμένες τροποποιήσεις είτε για μεγαλύτερη σύγκλιση με την κοινοτική οδηγία είτε για σκοπούς αποτελεσματικότερης προστασίας του περιβάλλοντος και περισσότερης διαφάνειας προς τον πολίτη. Η βασικότερη τροποποίηση που έχει επιφέρει στο νομοσχέδιο η επιτροπή είναι η μείωση από τρία σε δύο έτη της περιόδου κατά την οποία ο υπουργός πρέπει να ετοιμάσει έκθεση γενικής πληροφόρησης η οποία διανέμεται στο κοινό και στην οποία περιγράφεται η κατάσταση του περιβάλλοντος στη Δημοκρατία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού διαμόρφωσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με βάση τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο. Παράλληλα, η επιτροπή σημειώνει ότι θα αναμένει από την εκτελεστική εξουσία να προβεί άμεσα στις αναγκαίες διευθετήσεις, ώστε οι πρόνοιες της νομοθεσίας αυτής να υλοποιηθούν στην πράξη, ενώ θα αναμένει παράλληλα την κατάθεση και της υπόλοιπης εναρμονιστικής νομοθεσίας που αφορά το περιβάλλον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Παροχή πληροφοριών. Άρθρο 3.

Εξαιρέσεις. Άρθρο 4.

Διαδικασία κήρυξης μιας πληροφορίας ως εμπορικού ή βιομηχανικού μυστικού. Άρθρο 5.

Αναπόκριση της δημόσιας αρχής. Άρθρο 6.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 7.

Προσφυγή στο δικαστήριο. Άρθρο 8.

Γενική πληροφόρηση του κοινού. Άρθρο 9.

Τέλη. Άρθρο 10.

Κανονισμοί. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το ενδέκατο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το ενδέκατο εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ελεύθερης Πρόσβασης του Κοινού σε Πληροφορίες που Σχετίζονται με Θέματα Περιβάλλοντος Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 32 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης των Υποψήφιων Εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης των Υποψήφιων Εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηγεωργίου
Θάσος Μιχαηλίδης

Μάριος Ματσάκης
Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιουνίου και 11 Ιουλίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού και εκπρόσωποι του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου του Πανεπιστημίου Κύπρου, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ και του Συνδέσμου Υποαπασχολούμενων και Αδιόριστων Εκπαιδευτικών (ΣΥΠΑΕΚ).

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 28Γ της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, σκοπείται η ρύθμιση της διαδικασίας σχεδιασμού και υλοποίησης του προγράμματος της προϋπηρεσιακής κατάρτισης των υποψήφιων εκπαιδευτικών μέσης εκπαίδευσης.

Ειδικότερα, οι κυριότερες πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών αφορούν:

1. Τη διαδικασία πρόσκλησης των υποψήφιων εκπαιδευτικών για να παρακαθήσουν στο πρόγραμμα.
2. Τη διάρκεια και το περιεχόμενο του προγράμματος.
3. Την πρακτική εξάσκηση σε σχολεία και την αξιολόγηση των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα.
4. Τα συμβούλια που δημιουργούνται για την υλοποίηση του προγράμματος.
5. Το πιστοποιητικό που εκδίδει το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο σε όσους παρακολουθήσουν με επιτυχία το πρόγραμμα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, οι προτεινόμενοι κανονισμοί συνιστούν βελτίωση και συμπλήρωση των Γενικών Οδηγιών, με βάση τις οποίες εφαρμόστηκε για πρώτη φορά πέρσι ο θεσμός της προϋπηρεσιακής κατάρτισης των υποψήφιων εκπαιδευτικών.

Οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, παρ' όλον ότι συμφωνούν με τις βασικές πρόνοιες και επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, επισήμαναν στην επιτροπή την παράλειψη συμμετοχής εκπροσώπων τους στα διάφορα σώματα που δημιουργούνται για υλοποίηση των διάφορων σταδίων του προγράμματος. Όπως επεξηγήθηκε από τους ίδιους, τέτοια συμμετοχή θα αποβεί επωφελής τόσο για τους ιθύνοντες του προγράμματος όσο και για τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς που το παρακολουθούν.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση κανονισμών, επισημάνθηκε επίσης η ανάγκη για συμμετοχή εκπροσώπων του πανεπιστημίου σε ορισμένα από τα σώματα που δημιουργούνται, καθώς και η ανάγκη διαφοροποίησης της βαθμολογίας των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, έτσι που να δίδεται ικανοποιητική βαρύτητα στις μελέτες που θα εκπονούν οι βαθμολογούμενοι. Τέλος επισημάνθηκε στην επιτροπή από όλες τις πλευρές η ανάγκη για λεπτομερή αξιολόγηση του προγράμματος, όπως αυτό εφαρμόστηκε το πρώτο έτος εφαρμογής του θεσμού, ώστε να καταδειχτούν με σαφήνεια οι τυχόν αδυναμίες ή ελλείψεις του, καθώς και τα ουσιαστικά αποτελέσματά του σε σχέση με το σκοπό της καθιέρωσης του θεσμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού υιοθέτησε την ανάγκη τροποποίησης των κανονισμών, σύμφωνα με όλες τις πιο πάνω επισημάνσεις,

επέφερε σ' αυτούς τις αναγκαίες τροπολογίες, σύμφωνα με τα πιο πάνω, και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 33 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού – Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρούλα Βασιλείου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού και εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ.

Με τους κανονισμούς αυτούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 24 και 76 της νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, σκοπείται η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση καθηγητή με την προσθήκη της ειδικότητας του καθηγητή τεχνολογίας.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι το μάθημα της τεχνολογίας θα διδάσκεται από καθηγητές της ειδικότητας σχεδιασμού και τεχνολογίας, καθώς και ορισμένων κλάδων της μηχανικής, νοούμενου ότι αυτοί θα κατέχουν πιστοποιητικό παρακολούθησης με επιτυχία ειδικής σειράς μαθημάτων που οργανώνει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για τη διδασκαλία του μαθήματος. Επίσης προβλέπεται ότι με την έγκριση του υπό συζήτηση σχεδίου υπηρεσίας θα σταματήσουν να εγγράφονται άλλοι υποψήφιοι στον οικείο κατάλογο διοριστέων στην ειδικότητα του σχεδιασμού και τεχνολογίας.

Όπως είναι γνωστό, πρόσφατα η Βουλή ενέκρινε αναθεωρημένο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση καθηγητή. Ωστόσο, στο εν λόγω σχέδιο δεν περιλήφθηκε πρόνοια για το μάθημα της τεχνολογίας, παρ' όλο που στο στάδιο της μελέτης του από την επιτροπή το Υπουργείο Παιδείας είχε προτείνει τη συμπερίληψη τέτοιας πρόνοιας. Υπενθυμίζεται επίσης ότι η Βουλή οδηγήθηκε στην απόφασή της αυτή λόγω των έντονων διαφωνιών και της διαφορετικής προσέγγισης του θέματος από τις εκπαιδευτικές οργανώσεις.

Σημειώνεται ότι με την επέκταση του θεσμού του ενιαίου λυκείου το μάθημα της τεχνολογίας θα διδάσκεται, από το σχολικό έτος 2000-2001, στο ενιαίο λύκειο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, οι εκπαιδευτικές οργανώσεις, ύστερα από σχετικές διαβουλεύσεις, συμφώνησαν για την αναγκαία ρύθμιση για το μάθημα της τεχνολογίας. Γι' αυτό και το Υπουργείο Παιδείας προχώρησε στην κατάθεση νέου κατάλληλα διαμορφωμένου κειμένου, με βάση τα συμφωνηθέντα με τις εκπαιδευτικές οργανώσεις.

Οι εκπρόσωποι της εκπαιδευτικής οργάνωσης ΟΕΛΜΕΚ δήλωσαν στην επιτροπή ότι συμφωνούν με το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας, δηλώνοντας ταυτόχρονα ότι αυτό εκφράζει τα συμφωνηθέντα μεταξύ των εκπαιδευτικών οργανώσεων και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Οι εκπρόσωποι της εκπαιδευτικής οργάνωσης ΟΛΤΕΚ διαφώνησαν με την προτεινόμενη ρύθμιση και κατέθεσαν σχετικό υπόμνημα στην επιτροπή. Συγκεκριμένα, υποστήριξαν την αρχική τους θέση, σύμφωνα με την οποία το μάθημα της τεχνολογίας αποτελεί αντικείμενο της τεχνικής εκπαίδευσης και ως τέτοιο πρέπει να διδάσκεται και να επιθεωρείται από καθηγητές και επιθεωρητές οι οποίοι προέρχονται από την τεχνική εκπαίδευση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής, βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, συμφωνούν με τις πρόνοιες του σχεδίου υπηρεσίας, όπως αυτό κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία. Επιπρόσθετα όμως υιοθετούν την άποψη ότι οι καθηγητές της ειδικότητας της τεχνολογίας πρέπει να επιθεωρούνται από επιθεωρητές της τεχνικής εκπαίδευσης της βασικής ειδικότητάς τους. Γι' αυτό εισηγούνται τη συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας στους υπό συζήτηση κανονισμούς.
2. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, συμφωνούν με την έγκριση του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας, όπως αυτό κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία.
3. Το μέλος της επιτροπής, βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας των Ενωμένων Δημοκρατών, δήλωσε ότι θα εκφράσει τις απόψεις της κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά κανονισμών ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν δύο προτάσεις-τροπολογίες. Η μία είναι από το Δημοκρατικό Συναγερμό και η άλλη από τους Ενωμένους Δημοκράτες. Η πρόθεσή μας είναι να υποστηρίξουμε την τροποποιητική πρόταση των Ενωμένων Δημοκρατών και να παρακαλέσω να την παρουσιάσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Χριστοφίδη.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πρότασή μας ουσιαστικά έρχεται να συμπληρώσει κάποιο

κενό που πιθανότατα να υπάρχει σε περίπτωση που δε θα προστεθεί αυτή η τροπολογία. Η εισήγησή μας είναι να υπάρχει επιθεώρηση του καθηγητή τεχνολογίας από επιθεωρητή μέσης εκπαίδευσης της βασικής του ειδικότητας και με αυτό πιστεύουμε ότι θα δημιουργηθεί μακροπρόθεσμα η κάλυψη αυτού του κενού, που ίσως να υπάρχει αυτή τη στιγμή, και μεταβατικά ίσως να υπάρχει αυτό που εισηγείται με άλλη τροπολογία άλλο κόμμα, το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ· ίσως να την αναφέρουν αναφορικά με την επιθεώρηση από επιθεωρητή τεχνικής εκπαίδευσης. Επομένως, η εισήγηση η δική μας είναι η επιθεώρηση του καθηγητή τεχνολογίας να γίνεται από επιθεωρητή μέσης εκπαίδευσης της βασικής του ειδικότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είχε συζητηθεί και στο παρελθόν, ανεξάρτητα από τα σχέδια υπηρεσίας, το ζήτημα τούτο, θα δημιουργήσει ένα σοβαρό πρόβλημα στην εκπαίδευση που έχει σχέση με την ποιότητα. Πώς είναι δυνατό ένας επιθεωρητής ο οποίος δεν είναι της ειδικότητας εκείνης να αξιολογεί και να συμβουλεύει -διότι τώρα θέλουμε να γίνει σύμβουλος ο επιθεωρητής, έτσι θέλουν οι οργανώσεις και συμφωνούμε όλοι- να συμβουλεύει τον καθηγητή σχεδιασμού και τεχνολογίας, που μπορεί να είναι μηχανικός, μπορεί να είναι μηχανολόγος, μπορεί να έχει κάνει την ειδικότητα του σχεδιασμού και τεχνολογίας; Πώς θα το κάνει αυτό; Στο τέλος θα γίνεται μία τυπική επιθεώρηση και θα έχουμε τα γνωστά προβλήματα που, υποτίθεται, σήμερα οι οργανώσεις προσπαθούν να παρακάμψουν με νέα σχέδια μέσα στη μέση παιδεία.

Θα πω και το εξής, επειδή στο παρελθόν είχε ακουστεί και το επιχείρημα «μα, ένας επιθεωρητής πόσα θα προλαβαίνει;» Σας διαβεβαιώ ότι υπάρχουν δύο, νομίζω, επιθεωρητές ή τρεις για τη φιλολογία και έχουμε δεκαπλάσιους καθηγητές φιλολόγους απ' αυτούς του σχεδιασμού και τεχνολογίας. Νομίζω ότι για λόγους ποιότητας της συμβουλευτικής υπηρεσίας αλλά και του ελέγχου πρέπει να μείνει ως έχει, όπως το έφερε η κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης, παρακαλώ.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να πω και εγώ δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε.

Είναι παραπληροφόρηση τα όσα έχει πει ο συνάδελφος. Η πρόταση η οποία υποστηρίζεται από τους Ενωμένους Δημοκράτες και θα υποστηριχθεί, υποστηρίζω, και από το Δημοκρατικό Συναγερμό δεν είναι αυτός που είναι της άλφα ειδικότητας να κάμνει επιθεώρηση άλλης ειδικότητας. Ίσα ίσα, αυτό το οποίο εισηγούμαστε να γίνει είναι στη μέση γενική εκπαίδευση, δηλαδή στη δεύτερα ή τρίτη λυκείου, αν θέλετε, αυτός που θα είναι και θα κάνει μάθημα, ο καθηγητής, αυτός που θα τον επιθεωρεί θα είναι της ειδικότητάς του.

Τι λέει το ΑΚΕΛ: Να έρχεται από την τεχνική εκπαίδευση, όχι από το χώρο εκείνο, να έρχεται επιθεωρητής της τεχνικής, για να επιθεωρεί τον καθηγητή της μέσης γενικής εκπαίδευσης. Θα γίνει επανάσταση, σας προειδοποιώ, από την ΟΕΛΜΕΚ, αν περάσετε μια τέτοια τροποποίηση. Και αυτό το οποίο κάνουν σήμερα οι Ενωμένοι Δημοκράτες είναι η ενδιάμεση προσέγγιση, που λίγο πολύ τη δέχτηκαν

για να την περάσουν, και είναι μία μετακίνηση όλων μας, για να υπάρξει μία ρύθμιση, που, νομίζω, δε θα δημιουργήσει προβλήματα.

Επαναλαμβάνω, αυτός που θα επιθεωρείται...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πουργουρίδη, να μη με ξαναδιακόψετε. Σας παρακαλώ θερμά! Όταν εσείς μιλάτε, εγώ δε σας διακόπτω. Και το κάμνεις συχνά τελευταία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, συνεχίστε, παρακαλώ.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εγώ θα πρέπει να ολοκληρώσω. Αυτός που θα επιθεωρεί θα είναι καθηγητής της ειδικότητας, δε θα είναι άλλης ειδικότητας, για να γίνει σαφές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λιλλήκα, παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ένα δευτερόλεπτο. Υπάρχει επιθεωρητής σήμερα ή προβλέπεται να γίνει επιθεωρητής στα επόμενα τρία τέσσερα χρόνια του σχεδιασμού και τεχνολογίας; Αφού δεν υπάρχουν έτοιμοι για προαγωγή.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να κάνουν, κύριε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Αφού τώρα διορίζονται, θα τους προσλάβεις ως επιθεωρητές;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ! Κύριε Χριστοφίδη, θέλετε να προσθέσετε οτιδήποτε;

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι, όπως έχει τεθεί εμάς η εισήγησή μας, είναι ενδιάμεση, διότι πράγματι αυτή τη στιγμή θα λυθεί το πρόβλημα με τον τρόπο που εισηγούμαστε και ο τρόπος που το λέει ο κ. Λιλλήκας νομίζω δεν είναι ο σωστός. Γι' αυτό επιμένουμε στην τροπολογία μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι η συζήτηση εξαντλήθηκε. Τίθεται σε ψηφοφορία η τροπολογία όπως έχει κατατεθεί. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκατρείς ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και τέσσερις αποχές η τροπολογία απορρίπτεται.

Τίθενται οι κανονισμοί σε ψηφοφορία ως έχουν διαμορφωθεί. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 34 θέμα είναι «Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 2000». Έκθεση χωρίς θέσεις των κομμάτων.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η υπηρεσία της Βουλής με πληροφορεί ότι όλες οι πλευρές ομόφωνα υποστηρίζουν το κείμενο όπως διαμορφώθηκε από την επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Ισιδωρος Μακρίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Δώρος Θεοδώρου

Κυριάκος Τυρίμος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν από το Νοέμβριο του 1999 μέχρι τον Ιούνιο του 2000. Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Υγείας και Οικονομικών και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ, της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Πασχόντων και Φίλων, του Συνδέσμου Καρδιοπαθών, της Κίνησης Διεκδίκησης Δικαιωμάτων Ασθενών, του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου και του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 3 του περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμισις και Τέλη) Νόμου του 1978, σκοπείται η τροποποίηση και ενοποίηση των περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικών Κανονισμών του 1980 μέχρι το 1992.

Με τις βασικότερες πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών καθορίζονται:

1. Η διαδικασία εξακρίβωσης του εισοδήματος των δικαιούχων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης·
2. τα τέλη για τη νοσοκομειακή περίθαλψη·
3. η αύξηση των τελών για τις ιατρικές εξετάσεις και η επιβολή τελών για την παροχή φαρμάκων·
4. η συμμετοχή των ασθενών στο κόστος της νοσοκομειακής περίθαλψης·
5. η ευθύνη τρίτων για την καταβολή τελών· και
6. τα τέλη για τις παρεχόμενες οδοντιατρικές υπηρεσίες.

Ειδικότερα, για την υλοποίηση των σκοπών και επιδιώξεων των κανονισμών προβλέπονται, αναλυτικότερα, τα ακόλουθα:

1. Αντικαθίσταται το πιστοποιητικό απορίας που εκδίδεται από τους κοινοτάρχες με την υπεύθυνη δήλωση των ασθενών, η οποία θα συνοδεύεται από σχετική βεβαίωση του εισοδήματος από τον εργοδότη, το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή/και το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.
2. Κατατάσσονται σε κατηγορίες οι δικαιούχοι σύμφωνα με τα εισοδήματά τους και την αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας τους, ώστε να καταβάλλουν τα ανάλογα τέλη και νοσήλια, τα οποία καθορίζονται ως ακολούθως:
  - α. Δωρεάν περίθαλψη δικαιούνται τα άτομα που έχουν ετήσιο εισόδημα μέχρι £5.000 και ακίνητη ιδιοκτησία αξίας μέχρι £100.000, ενώ για τις οικογένειες τα αντίστοιχα ποσά είναι ετήσιο εισόδημα μέχρι £8.000, αυξανόμενο κατά £500 για κάθε παιδί, και ακίνητη ιδιοκτησία αξίας μέχρι £175.000.
  - β. Τα άτομα των οποίων το εισόδημα κυμαίνεται μεταξύ £5.000 και £8.000, η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας τους μεταξύ £100.000 και £175.000, καθώς και οικογένειες με ετήσιο εισόδημα μέχρι £11.000 και με ακίνητη ιδιοκτησία αξίας μέχρι £260.000 καταβάλλουν το 50% των τελών.
  - γ. Τα μέλη πολύτεκνων οικογενειών δικαιούνται δωρεάν περίθαλψη.
3. Θεσμοθετείται αφενός η ευθύνη τρίτων για καταβολή τελών και αφετέρου η καταβολή εξόδων νοσηλευτικής περίθαλψης από τα ταμεία ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών, διαπιστώθηκε ότι οι εμπλεκόμενοι φορείς, χωρίς να διαφωνούν με τη φιλοσοφία των διατάξεών τους, είχαν ορισμένες επιμέρους επιφυλάξεις και διαφορές σχετικά με το ύψος ορισμένων τελών και δικαιωμάτων.

Συγκεκριμένα, οι επιμέρους επιφυλάξεις των εμπλεκόμενων φορέων έχουν ως ακολούθως:

1. Οι εκπρόσωποι των οργανώσεων των συνταξιούχων και της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων επιχειρηματολογώντας υποστήριξαν ότι τα μέλη των οργανώσεών τους πρέπει να δικαιούνται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
2. Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων δήλωσαν ότι τα τέλη νοσηλείας πρέπει να είναι ανάλογα του εισοδήματος και η επιβάρυνση να είναι κλιμακωτή με ανώτατο ποσοστό 30% για όσους έχουν εισόδημα πέραν των £15.000 ετησίως. Οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν επίσης μείωση των ημερήσιων τελών νοσηλείας και δωρεάν νοσηλεία για τα άτομα με χρόνιες παθήσεις και διαφώνησαν έντονα με την επιβολή τέλους £1 για κάθε συνταγογραφημένο φάρμακο.
3. Οι εκπρόσωποι της Κίνησης Διεκδίκησης Δικαιωμάτων Ασθενών υποστήριξαν ότι το τέλος εγγραφής πρέπει να μειώνεται σε κάθε επίσκεψη και ότι τα άτομα και οι οικογένειες χαμηλών εισοδημάτων δεν πρέπει να επιβαρύνονται με τέλη νοσηλείας.
4. Οι εκπρόσωποι της ΣΕΚ υποστήριξαν τη μείωση του τέλους εγγραφής σε £1 και την απαλλαγή των ατόμων και οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα από τα τέλη νοσηλείας.
5. Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου υποστήριξαν, ανάμεσα σε άλλα, ότι οι κανονισμοί πρέπει να είναι εναρμονισμένοι με το πνεύμα του Εθνικού Συστήματος Υγείας, να μη δημιουργούν προϋποθέσεις αθέμιτου ανταγωνισμού με τον ιδιωτικό τομέα, να καθορίζουν τους πραγματικά δικαιούχους και κατά συνέπεια οι μη δικαιούχοι να επιβαρύνονται με βάση τις πραγματικές δαπάνες της προσφερόμενης υπηρεσίας.
6. Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου υποστήριξαν ότι η αύξηση των τελών και δικαιωμάτων θα άρει την κοινωνική αδικία που υφίσταται σε βάρος των πραγματικά δικαιούχων πολιτών, θα αναβαθμίσει την παρεχόμενη φροντίδα, θα περιορίσει την πολυφαρμακία και θα περιορίσει τον αθέμιτο ανταγωνισμό μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.
7. Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων των κυβερνητικών υπαλλήλων υποστήριξαν ότι πρέπει να προστατευτούν τα κεκτημένα δικαιώματα των μελών τους και τυχόν αυξήσεις πρέπει να επιτευχθούν μέσα από διαπραγματεύσεις.
8. Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών υποστήριξαν ότι τελικά το κόστος θα το επωμιστούν οι μισθωτοί τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα.
9. Οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ υποστήριξαν ότι οι ασθενέστερες οικονομικά τάξεις πρέπει να τυγχάνουν δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
Υπό το φως των πιο πάνω και με υπόδειξη της επιτροπής, το αρχικό κείμενο των κανονισμών διαμορφώθηκε ανάλογα και υποβλήθηκε στην επιτροπή, αφού ενσωματώθηκαν σε αυτό οι ακόλουθες τροποποιήσεις:
  1. Η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας να μη λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό του δικαιώματος για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
  2. Οι εγκλωβισμένοι και οι εξαρτώμενοί τους να δικαιούνται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

3. Το ανώτατο ύψος του εισοδήματος για μονήρη άτομα που δικαιούνται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη αυξάνεται από £5.000 σε £6.000 και το αντίστοιχο ποσό για τις οικογένειές τους αυξάνεται από £8.000 σε £10.000, ενώ αυξάνεται περαιτέρω κατά £600 για κάθε εξαρτώμενο τέκνο.
4. Το ανώτατο ύψος του εισοδήματος για μονήρη άτομα που καταβάλλουν το 50% των τελών αυξάνεται από £8.000 σε £9.000 και το αντίστοιχο ποσό για τις οικογένειες αυξάνεται από £11.000 σε £14.000, αυξανόμενο περαιτέρω κατά £600 για κάθε εξαρτώμενο τέκνο.
5. Οι δικαιούχοι δωρεάν περίθαλψης καταβάλλουν για κάθε επίσκεψη στα εξωτερικά ιατρεία £1 αντί £2 και για κάθε συνταγογραφημένο είδος φαρμάκου 25 σεντ αντί £1.
6. Ορισμένοι δικαιούχοι δωρεάν περίθαλψης καταβάλλουν, ως εσωτερικοί ασθενείς, £10, £5 και £3 την ημέρα για την πρώτη, δεύτερη και τρίτη θέση αντίστοιχα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, εισηγείται την ενσωμάτωση των ακόλουθων τροπολογιών στο διαμορφωμένο κείμενο των κανονισμών:

- α) οι εξαρτώμενοι αγνοουμένων να δικαιούνται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη·
- β) να μην καταβάλλεται κανένα τέλος για τα φάρμακα που χορηγούνται σε ορισμένους δικαιούχους, ενώ οι δικαιούχοι Β να καταβάλλουν το 50% της αξίας των φαρμάκων·
- γ) τα επείγοντα περιστατικά να απαλλάσσονται οποιασδήποτε οικονομικής επιβάρυνσης·
- δ) οι δικαιούχοι Β να καταβάλλουν το 50% των τελών ως εσωτερικοί ασθενείς· και
- ε) οποιοσδήποτε παραβαίνει τους κανονισμούς να υπόκειται σε χρηματική ποινή μέχρι £1.000 ή/και σε φυλάκιση μέχρι έξι μήνες.

Η επιτροπή επιφυλάχθηκε να εκφράσει τις τελικές απόψεις της κατά τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 35 θέμα είναι «Οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ανδρέας Μούσκος

Στάθης Κιπτής

Κώστας Κωνσταντίνου

Ηλίας Μυριάνθους

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από τον Απρίλιο μέχρι τον Ιούλιο του 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών αυτών, κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ), του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ) και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 44 της νομοθεσίας για την ανάπτυξη ηλεκτρισμού, σκοπείται η τροποποίηση των ομώνυμων κανονισμών, ώστε να καταστεί δυνατή η αναπροσαρμογή των διάφορων κατηγοριών διατιμήσεων ηλεκτρικού ρεύματος που ισχύουν από το 1991.

Οι τροπολογίες που προτείνονται στόχο έχουν την αναπροσαρμογή των διατιμήσεων, για να ανταποκρίνονται στις σημερινές ανάγκες και στα σημερινά δεδομένα και για να εναρμονιστούν με τη φιλελευθεροποίηση του τομέα, ώστε να συνάδουν με τη βασική αρχή τιμολόγησης που ακολουθεί στον τομέα αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή το συσχετισμό κόστους-χρέωσης και την αποφυγή της αλληλοεπιχορήγησης μεταξύ των διάφορων κατηγοριών καταναλωτών.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς:

- α. Γίνεται εισήγηση για εισαγωγή νέας διατίμησης προς όφελος ορισμένων βιομηχανικών καταναλωτών.
- β. Γίνεται εισήγηση για αύξηση των διατιμήσεων για τη χρήση θερμοσυσσωρευτών, για να καλυφθούν τα αυξημένα κόστη της διατίμησης αυτής.
- γ. Εισάγεται νέα διατίμηση ειδικά για τις ανάγκες του εργοστασίου αφαλάτωσης στη Δεκέλεια, για να μπορεί να λειτουργεί χωρίς διακοπές επί εικοσιτετραώρου βάσεως και να παράγει περισσότερο αφαλατωμένο νερό.
- δ. Ενσωματώνεται στις προτεινόμενες διατιμήσεις η αύξηση του 15% που ισχύει σήμερα για τις οικιακές και εμπορικές διατιμήσεις, η οποία εμφανίζεται ξεχωριστά στους σχετικούς λογαριασμούς.
- ε. Μειώνεται ο συντελεστής ρήτρας καυσίμων για όλους τους καταναλωτές από τα 21 σεντ στα 15 σεντ για κάθε 5 σεντ αύξηση ή μείωση περισσότερο ή λιγότερο από £50 του κόστους καυσίμων κατά μετρικό τόνο.

Με βάση γραπτά στοιχεία και επεξηγήσεις που δόθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ):

- α. Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου δεν αποσκοπεί στην αύξηση των εσόδων της αλλά στην εκλογίκευση των διατιμήσεών της.
- β. Η ΑΗΚ προχωρά σε πλήρη εναρμόνιση με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και αναμένεται, σε ένα χρόνο περίπου, να έχει εναρμονιστεί πλήρως.
- γ. Με τις τροπολογίες που προτείνονται θα επωφεληθούν όλοι οι καταναλωτές με μείωση, σε ποσοστό που κυμαίνεται γύρω στο 4,5%, στους λογαριασμούς τους, ενώ για τους καταναλωτές που χρησιμοποιούν θερμοσυσσωρευτές η μείωση αυτή θα είναι γύρω στο 2,4%.
- δ. Η Κύπρος είναι η πιο φθηνή χώρα στην Ευρώπη, όσον αφορά τη χρέωση για τους οικιακούς καταναλωτές, και βρίσκεται σε επίπεδο κάτω του μέσου όρου για τους βιομηχανικούς καταναλωτές.

Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών αυτών, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, αναφερόμενος στο θέμα της ειδικής διατίμησης για τη μονάδα αφαλάτωσης στη Δεκέλεια, δήλωσε στην επιτροπή ότι το θέμα μελετάται σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και σε συνάρτηση με τους όρους του συμβολαίου που έχει ήδη υπογραφεί με την εταιρεία που διαχειρίζεται τη μονάδα, δεδομένου ότι ο εργολάβος δεν αποδέχεται την αλλαγή της νέας διατίμησης για τις πρόσθετες ποσότητες νερού που θα παράγονται με την υιοθέτηση της νέας ειδικής διατίμησης που προτείνεται. Γι' αυτό και το υπουργείο του κάνει άλλες σκέψεις και δεν επιθυμεί την υιοθέτηση σ' αυτό το στάδιο της ειδικής αυτής ταρίφας.

Υπό το φως των πιο πάνω δηλώσεων, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με σχετική επιστολή του προς την επιτροπή με ημερομηνία 6 Ιουλίου 2000, πληροφόρησε την επιτροπή ότι, μετά από διαβουλεύσεις που είχε με το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και την ΑΗΚ, αποφάσισε να εισηγηθεί στην επιτροπή να μην προωθήσει στο παρόν στάδιο τις διατάξεις των κανονισμών που αφορούν την ειδική ταρίφα για τις μονάδες αφαλάτωσης.

Με τους κανονισμούς που προτείνονται συμφώνησαν οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και του ΠΑΣΥΞΕ, επικροτώντας ειδικότερα τις προτεινόμενες διατιμήσεις για τη βιομηχανία, θέμα που ήταν πάγιο αίτημα του κλάδου. Οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν παράλληλα τη μελέτη ειδικών ρυθμίσεων για τις ενεργοβόρες βιομηχανίες, την εξαίρεση των ξενοδοχείων και των τουριστικών καταλυμάτων από την επιβάρυνση του 10% που καταβάλλουν σήμερα, την ελευθεροποίηση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και τη λήψη μέτρων και κινήτρων για εξοικονόμηση ενέργειας.

Οι εκπρόσωποι του ΣΤΕΚ εισηγήθηκαν την άμεση απαλλαγή της ξενοδοχειακής βιομηχανίας από την πρόσθετη επιβάρυνση του 10% και την άμεση αναδιαμόρφωση των διατιμήσεων ηλεκτρικού ρεύματος για κάθε κατηγορία καταναλωτή, ώστε αυτή να καλύπτει το σχετικό λειτουργικό κόστος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της και ιδιαίτερα τις προφορικές και γραπτές διαβεβαιώσεις του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και των εκπροσώπων της διεύθυνσης της ΑΗΚ, ότι με τους προτεινόμενους κανονισμούς επέρχεται μείωση στις

χρεώσεις του ρεύματος για όλους τους καταναλωτές, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τροποποιηθεί με τη διαγραφή των διατάξεών τους που αφορούν την ειδική ταρίφα για τις μονάδες αφαλάτωσης, εισήγηση που τέθηκε από τα αρμόδια υπουργεία και υιοθετήθηκε από την επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 36 θέμα είναι «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Φιλίππου

Αντώνης Καρας

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιττής

Γιώργος Χριστοφίδης

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Στη συνέχεια και μετά από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, οι υπό αναφορά κανονισμοί κρίθηκε σκόπιμο να παραπεμφθούν για εξέταση στην καθ' ύλην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή που είναι η επιτροπή Εσωτερικών.

Υπό το φως της πιο πάνω συνεννόησης, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Ιουνίου και στις 5 Ιουλίου 2000. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του γραφείου του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 20 του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, σκοπείται η υιοθέτηση του Ψηφίσματος της 3ης Ιουνίου 1993 SN2828/1/93 WGI 1497 REV1 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ρυθμίζει θέματα εναρμόνισης νομοθεσιών των χωρών μελών αναφορικά με την επανένωση των οικογενειών.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως για τη ρύθμιση των προϋποθέσεων και της διαδικασίας παραχώρησης άδειας παραμονής σε εξαρτώμενα πρόσωπα αλλοδαπών που εργάζονται στην Κύπρο με σκοπό την οικογενειακή επανένωση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, η Κυπριακή Δημοκρατία, κατά την καταγραφή του κεκτημένου για το Κεφάλαιο 24 (Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υπηρεσίες), ανέλαβε τη δέσμευση να εναρμονίσει την κείμενη κυπριακή νομοθεσία μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1999.

Επειδή στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση κανονισμών διαπιστώθηκε πως με την προτεινόμενη διατύπωσή τους δεν αποδιδόταν επακριβώς το πνεύμα του πιο πάνω αναφερόμενου ψηφίσματος, κρίθηκε σκόπιμο να επαναδιατυπωθούν, ώστε να συνάδουν πλήρως με το εν λόγω ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για το σκοπό αυτό και έπειτα από συνεννόηση της επιτροπής με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι πιο πάνω κανονισμοί τροποποιήθηκαν κατάλληλα. Ειδικότερα, με τους κανονισμούς, όπως διαμορφώνονται τελικά, καθορίζεται ότι δικαιούχος να ζητήσει την έλευση εξαρτωμένων του είναι ο αλλοδαπός που κατέχει άδεια απασχόλησης διάρκειας τουλάχιστον πέντε ετών, ώστε να καλύπτονται αλλοδαποί που προσδοκούν να παραμείνουν μόνιμα στη χώρα, όπως προβλέπεται και στο σχετικό ψήφισμα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 37 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία. Το υπ' αριθμόν 38 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Άμυνας – Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Άμυνας - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 11 Ιουλίου 2000. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Άμυνας. Εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν μπόρεσαν να παρευρεθούν στην επιτροπή και διαβίβασαν τηλεφωνικά τις απόψεις τους.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι ο καθορισμός νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση τεχνικού στο Υπουργείο Άμυνας.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, με το νέο σχέδιο υπηρεσίας παρέχεται η ευχέρεια κατά τη δημοσίευση της θέσης να καθορίζονται, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας, όχι μόνο η ειδικότητα, όπως προνοείται στους υφιστάμενους κανονισμούς, αλλά και τα προσόντα.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Άμυνας, η ανάγκη για τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας τεχνικού, ώστε να δίνεται η δυνατότητα εκτός από την ειδικότητα να καθορίζονται και τα προσόντα κατά την προκήρυξη της θέσης, παρουσιάστηκε, όταν λόγω απόκτησης εξοπλισμού υψηλής τεχνολογίας στην Εθνική Φρουρά απαιτήθηκε η πρόσληψη τεχνικού προσωπικού που να κατέχει τουλάχιστον δίπλωμα ΑΤΙ ή ισότιμο προσόν σε σχετική ειδικότητα και όχι αποφοίτων τεχνικής σχολής ή σχολής μέσης εκπαίδευσης. Με βάση το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, δεν μπορεί να γίνει προκήρυξη των θέσεων που να απευθύνεται μόνο σε υποψηφίους, κατόχους διπλώματος ΑΤΙ ή ισότιμου προσόντος σε σχετική ειδικότητα, αφού τα προσόντα καθορίζονται διαζευκτικά, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος να προσληφθεί μη προσοντούχο προσωπικό.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ διαβίβασαν στην επιτροπή ότι συμφωνούν με τους υπό αναφορά κανονισμούς, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής, αφού άκουσαν όλα όσα λέχθηκαν ενώπιόν τους, χωρίς να διαφωνούν με τους λόγους και το σκεπτικό με βάση τα οποία κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση των υπό αναφορά σχεδίων υπηρεσίας, εξέφρασαν επιφυλάξεις και προβληματισμούς αναφορικά με τον καθορισμό στο υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας κοινών καθηκόντων για προσόντα διαφορετικού επιπέδου, με βάση τα οποία ο διοριζόμενος τοποθετείται σε ανάλογη κλίμακα.

Ο πρόεδρος της επιτροπής, βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Παναγιώτης Δημητρίου, λαμβάνοντας υπόψη τους πιο πάνω προβληματισμούς και επιφυλάξεις της επιτροπής, εισηγείται στη Βουλή τα ακόλουθα:

1. Τη διαγραφή από τα απαιτούμενα προσόντα του προσόντος της κατοχής απολυτηρίου αναγνωρισμένης σχολής μέσης γενικής εκπαίδευσης του συνδυασμού 2 ή μέσης γενικής εκπαίδευσης, ο συνδυασμός του οποίου να περιλαμβάνει τεχνικό σχέδιο ή ηλεκτρονικούς υπολογιστές, και την προσθήκη ως απαιτούμενου προσόντος για τους κατόχους απολυτηρίου αναγνωρισμένης

σχολής μέσης τεχνικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα τεχνικού, βοηθού δομικών έργων, σχεδιαστή, μηχανολόγου, ηλεκτρολόγου, ηλεκτρονικού της τριετούς τουλάχιστον πείρας της σχετικής με τα καθήκοντα της θέσης στην οικεία ειδικότητα και

2. τη διαγραφή από τη σημείωση αρ. 2 των απαιτούμενων προσόντων του σχεδίου υπηρεσίας της ευχέρειας κατά τη δημοσίευση της θέσης να καθορίζονται, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας, τα απαιτούμενα προσόντα.

Υπό το φως των πιο πάνω εισηγήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών θέτει τους υπό αναφορά κανονισμούς για λήψη απόφασης στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και πάλι δεν υπάρχουν οι θέσεις των κομμάτων. Διερωτώμαι αν υπάρχει ομοφωνία.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει ομοφωνία. Σύντομα, κι αν προσκρούσουμε στην αντίδραση της πλειοψηφίας ή και αν απορριφθούν, θα πληρωθούν οι θέσεις με το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας.

Η τροποποίηση που εισηγούμαι να γίνει, διότι δεν μπορέσαμε ως επιτροπή να το μελετήσουμε, είναι στην παράγραφο 1(β) της σελίδας 2, που είναι τα προσόντα, να φύγει από το μέσο περίπου όλο το μέρος εκείνης της παραγράφου και να αντικατασταθεί ως εξής: «... και τριετής τουλάχιστον πείρα σχετική με τα καθήκοντα της θέσης στην οικεία ειδικότητα». Επίσης, στις σημειώσεις το 2 να τροποποιηθεί, αφού διαγραφούν οι λέξεις: «... τα στην παράγραφο (1) απαιτούμενα προσόντα ή/και...» και μπει η φράση: «Η ειδικότητα θα καθορίζεται κατά τη δημοσίευση της θέσης, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αν ανέμενε να με ακούσει ο κ. Δημητρίου, δε θα χρειαζόταν να κάνει αυτή την τροποποίηση.

Είναι γεγονός ότι αντιδράσαμε για το χρόνο που το Υπουργείο Άμυνας έφερε αυτούς τους κανονισμούς. Ενώ έλεγαν ότι υπάρχει επείγον θέμα προς ρύθμιση, έμειναν την τελευταία στιγμή και οι κανονισμοί τους είναι εσφαλμένοι σε ένα κύριο ζήτημα: Ενώ δίνεται μεγάλη μάχη για τους απόφοιτους του ΑΤΙ και τη δημιουργία θέσης τεχνικού όπου θα τοποθετούνται, έρχονται εδώ, στο ίδιο σχέδιο υπηρεσίας, και βάζουν τους απόφοιτους του ΑΤΙ ή, λέει διαζευκτικά, απόφοιτους της τεχνικής. Δηλαδή, εμείς για λόγους επιείκειας θα δεχθούμε ως ήρθαν τους κανονισμούς, διότι, όπως τους κάνετε, είναι χειρότεροι, κύριε Δημητρίου... Λοιπόν, θα τους δεχθούμε όπως ήρθαν, αλλά είναι παράκλησή μας αυτό το πράγμα να μην το ξαναφέρουν τελευταία στιγμή και να λένε ότι είναι και επείγον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αντιληφθώ, κύριε Γεωργίου, ότι η θέση είναι οι κανονισμοί να εγκριθούν ως

έχουν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μία επεξήγηση. Λυπούμαι, διότι πράγματι η ώρα είναι τέτοια, που είναι και εκνευριστική η συζήτηση όπως την κάνουμε, αλλά...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Διότι δε μας έδωσαν ούτε το χρόνο να συζητήσουμε ούτε να δούμε. Κανονικά έπρεπε να τους απορρίψουμε, για να επανέλθουν σε άλλο χρονικό διάστημα και να δώσουν τη δυνατότητα στη Βουλή να τα δει αυτά τα πράγματα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εκείνοι είναι έτοιμοι να προχωρήσουν στην πλήρωση της θέσης με το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας και απλώς δεν έχουν καμιά έγνοια. Όμως ενδιαφερόμαστε για την αναβάθμιση. Και νομίζω ότι με αυτό τον τρόπο αναβαθμίζεται.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Να αναβληθεί εγώ προτείνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει πρόταση για αναβολή. Βεβαίως ο κ. Δημητρίου έχει υποδείξει ότι θα γίνει...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεν μπορούν να αναβληθούν, κύριε Πρόεδρε, διότι εκπνέουν. Ή θα πρέπει να απορριφθούν ή θα πρέπει να εγκριθούν· ένα εκ των δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θέτω σε ψηφοφορία την τροπολογία.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεχόμαστε την πρόταση, κύριε Πρόεδρε, όπως την έκαναν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν όπως έχουν διαμορφωθεί με την τροπολογία που έχει υποβληθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται όπως έχουν διαμορφωθεί.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ενίσταμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι που ενίστανται;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δεν καταλάβαμε τίποτε. Συνήθως τούτα τα πράγματα περνούν και από την

επιτροπή Άμυνας. Δεν πέρασαν· το βεβιασμένο εγώ το φοβούμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να καταγραφεί η διαφωνία που έχει ο κ. Χριστοδουλίδης.

Το υπ' αριθμόν 39 θέμα είναι «Οι περί Ταχυδρομείου (Ταχυδρομικές Χρηματικές Επιταγές Εσωτερικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ταχυδρομείου (Ταχυδρομικές Χρηματικές Επιταγές Εσωτερικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιουλίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου 7 του περί Ταχυδρομείου Νόμου, είναι η τροποποίηση των κανονισμών περί Ταχυδρομείου (Ταχυδρομικές Χρηματικές Επιταγές Εσωτερικού), ώστε οι χρηματικές επιταγές εσωτερικού να εκδίδονται για οποιοδήποτε ποσό, χωρίς να υφίσταται το ανώτατο και κατώτατο όριο των £200 και των 50 μιλς αντίστοιχα που ισχύει σήμερα, και επίσης να εκσυγχρονιστούν τα σχετικά έντυπα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με το σκοπό και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 40 θέμα είναι «Οι περί Αποχετεύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αποχετεύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Κίκης Γιάγκου

Δημήτρης Συλλούρης

Αντώνης Καρας

Λευτέρης Χριστοφόρου

Στάθης Κιττής

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Κουλιás

Δώρος Θεοδώρου

Ανδρέας Φιλίππου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Μαΐου, στις 7 Ιουνίου και στις 5 και 12 Ιουλίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λάρνακας και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λάρνακας.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 49 του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Αποχετεύσεων Λάρνακας Κανονισμών, ώστε να αυξηθεί το ανώτατο ετήσιο τέλος που επιβάλλεται με βάση την εκτιμημένη αξία των ακινήτων και να επιβληθεί το τέλος ομβρίων υδάτων.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπεται ότι το ανώτατο ύψος του τέλους για ξενοδοχεία, αδειούχα διαμερίσματα, βιομηχανικές οικοδομές και εγκαταστάσεις σε καθορισμένες βιομηχανικές ζώνες και περιοχές που θα εξυπηρετηθούν από την πρώτη φάση του συστήματος καθορίζεται σε 1,2 σεντ για κάθε λίρα της εκτιμημένης αξίας του ακινήτου αντί 1,0 σεντ που ισχύει σήμερα, ενώ για κατοικίες ή άλλα ακίνητα ή υποστατικά το αντίστοιχο τέλος καθορίζεται σε 0,36 σεντ για κάθε λίρα της εκτιμημένης αξίας του ακινήτου αντί 0,3 σεντ που ισχύει σήμερα. Για ακίνητα και υποστατικά που βρίσκονται μέσα στην περιοχή του συμβουλίου αλλά έξω από την περιοχή που θα εξυπηρετηθεί από την πρώτη φάση του συστήματος, το ανώτατο τέλος καθορίζεται σε 0,084 σεντ για κάθε λίρα της εκτιμημένης αξίας του ακινήτου αντί 0,07 σεντ που ισχύει σήμερα. Επιπρόσθετα, προβλέπεται ότι κάθε ιδιοκτήτης ή κάτοχος ακινήτου ή υποστατικού το οποίο βρίσκεται μέσα στην περιοχή του συμβουλίου που θα εξυπηρετηθεί από το σύστημα αποχέτευσης ομβρίων υδάτων του συμβουλίου καταβάλλει ετήσιο τέλος το οποίο καθορίζει το συμβούλιο και το οποίο δεν υπερβαίνει το 0,05 σεντ για κάθε λίρα της εκτιμημένης αξίας του ακινήτου.

Οι εκπρόσωποι του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λάρνακας δήλωσαν στην επιτροπή ότι τα προτεινόμενα με τους κανονισμούς τέλη προβλέπονται στο αναθεωρημένο χρηματοδοτικό πρόγραμμα που έχει ετοιμάσει το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας και έχει ήδη εγκριθεί από την κυβέρνηση για αντιμετώπιση των οικονομικών του προβλημάτων.

Ο εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λάρνακας εξέφρασε τη διαφωνία του στην προτεινόμενη αύξηση των τελών αποχέτευσης υποστηρίζοντας ότι αυτή είναι λανθασμένη, γιατί επιβάλλεται σε συνάρτηση με την εκτιμημένη αξία των ακινήτων, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται κατά πολύ ορισμένες βιομηχανίες που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα επιβίωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, αφού διαγραφούν από αυτούς οι διατάξεις τους που αναφέρονται στην επιβολή τελών για όμβρια ύδατα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 41 μέχρι 75 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Προχωρούμε στις αποφάσεις.

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για τις τρεις αποφάσεις 76, 77, 78, να θεωρηθούν αναγνωσθείσες, να μη διαβάζονται από τους γραμματείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 76 θέμα είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 – Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων – Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου – Άρθρο 93.829 – Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000». Η απόφαση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Άρθρο 93.829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Τάσος Παπαδόπουλος

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Στάθης Κιττής

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Ζαχαρίας Κουλίας

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιουλίου 2000 μελέτησε σχετικές επιστολές του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με ημερομηνίες 30 Ιουνίου και 3 Ιουλίου 2000, με τις οποίες ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων

συνολικού ύψους £279.130 από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Άρθρο 93.829 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύοντα οδικά σχέδια.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το εν λόγω άρθρο για δευτερεύοντα οδικά σχέδια, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με την επιστολή ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2000, ζητείται η αποδέσμευση του πιο πάνω αναφερόμενου ποσού ύψους £179.130 για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την εκτέλεση των δευτερεύοντων οδικών έργων που αναφέρονται σε σχετικό σημείωμα του αρμόδιου υπουργείου, το οποίο έχει κατατεθεί στο αρχείο της Βουλής και βρίσκεται στη διάθεση κάθε μέλους του σώματος. Σύμφωνα με την επιστολή ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2000, ζητείται η αποδέσμευση ποσού £100.000, το οποίο θα είναι διαθέσιμο στο υπουργείο για την κάλυψη έκτακτων αναγκών για την εκτέλεση έργων ανάπτυξης κατά την περίοδο των θερινών διακοπών της Βουλής με τη δέσμευση να ενημερωθεί η Βουλή λεπτομερώς για το ποσό που θα διατεθεί αμέσως μετά την έναρξη των εργασιών της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000], καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Άρθρο 93.829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £279.130 από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Άρθρο 93.829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε σχετικές επιστολές του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αριθμό φακέλου Υ.Σ.Ε. 14/99 και ημερομηνίες 30 Ιουνίου και 3 Ιουλίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση της

απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 77 θέμα είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 – Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού – Άρθρο 73.872 – Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000». Η απόφαση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73.872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Αβράμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2000 μελέτησε σχετικές επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με ημερομηνίες 9, 14 και 16 Ιουνίου 2000, και σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιουλίου 2000 μελέτησε επιστολή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με ημερομηνία 30 Ιουνίου 2000, με τις οποίες ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £23.445 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73. 872 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το εν λόγω άρθρο για δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τις αναφερθείσες επιστολές, ζητείται η αποδέσμευση των ακόλουθων κονδυλίων:

1. Ποσό ύψους £5.000 για την κατασκευή τοίχου αντιστήριξης στο Δημοτικό Σχολείο Οράς.
2. Ποσό ύψους £3.500 για την εγκατάσταση ανελκυστήρα στο Α΄ Δημοτικό Σχολείο Αγίου Δομετίου.
3. Ποσό ύψους £3.500 για την εγκατάσταση ανελκυστήρα στο Λύκειο Αγίου Ιωάννη Λεμεσού.
4. Ποσό ύψους £3.500 για την εγκατάσταση ανελκυστήρα στο Λύκειο Πολεμιδιών.
5. Ποσό ύψους £5.000 για την επιχορήγηση του Συνδέσμου Γονέων του 14ου

Δημοτικού Σχολείου Μέσα Γειτονιάς για κατασκευή στεγάστρου.

6. Ποσό ύψους £1.500 για την επιδιόρθωση ζημιών στο Δ΄ Δημοτικό Σχολείο Λακατάμιας.
7. Ποσό ύψους £1.445 για αντικατάσταση μέρους της περίφραξης και καγκελόπορτας του Δημοτικού Σχολείου Ασγάτας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των πιο πάνω κονδυλίων για τη διενέργεια των πιο πάνω δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000], καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73.872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £23.445 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73.872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στις σχετικές επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με αριθμούς φακέλων Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνία 9 Ιουνίου 2000, Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνία 14 Ιουνίου 2000, Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνία 14 Ιουνίου 2000, Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνία 14 Ιουνίου 2000, Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνία 16 Ιουνίου 2000, Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνία 16 Ιουνίου 2000 και Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνία 30 Ιουνίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 78 θέμα είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 – Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού – Άρθρο 30.629 – Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000». Η

απόφαση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30.629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Τάσος Παπαδόπουλος

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Στάθης Κιπτής

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Ζαχαρίας Κουλίας

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιουλίου 2000 μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με ημερομηνία 4 Ιουλίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £12.000 από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30.629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το εν λόγω άρθρο, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με την αναφερθείσα επιστολή, ζητείται η αποδέσμευση του πιο πάνω αναφερόμενου ποσού για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την προβολή και προώθηση εμποροβιομηχανικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται αναλυτικά σε σχετικό σημείωμα του αρμόδιου υπουργείου, το οποίο έχει κατατεθεί στο αρχείο της Βουλής και βρίσκεται στη διάθεση κάθε μέλους του σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000], καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30.629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο

πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £12.000 από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30.629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε σχετική επιστολή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με αριθμό φακέλου 1675 και ημερομηνία 4η Ιουλίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Ερχόμαστε τώρα στα νομοσχέδια που έχουν κηρυχθεί επείγοντα. Αντιλαμβάνομαι ότι δε χρειάζεται να κατατεθούν οι εκθέσεις. Δεν υπάρχουν ομιλητές, είναι ομόφωνα. Προχωρούμε με τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 13 Ιουλίου 2000 και κηρύχθηκαν επείγοντα, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε αυθημερόν.

Σκοπός των νόμων που προτείνονται είναι η κύρωση των συμφωνιών για παροχή κυβερνητικών εγγυήσεων στο δήμο Λάρνακας για την αποπληρωμή δύο δανείων ύψους £8 εκατομ. και £7,2 εκατομ. αντίστοιχα σε νόμισμα EURO, που το συμβούλιο συνήψε με την Alpha Bank Ltd.

Τα πιο πάνω δάνεια συνήφθησαν από το δήμο Λάρνακας, για να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση/αναβάθμιση της λεωφόρου Στρατηγού Τιμάγια στη Λάρνακα, μήκους 2 800 μέτρων περίπου, και την κατασκευή καναλιού για την αποχέτευση των νερών της βροχής (£8 εκατομ. για τα οδικά έργα και £7,2 εκατομ. για την κατασκευή καναλιού ομβρίων υδάτων).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των πιο πάνω νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους για την κατά νόμο κύρωση των συμφωνιών που αναφέρονται σ' αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Κύριε Κυπριανού, μήπως είναι της επιτροπής Οικονομικών;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι κυρωτικοί για εγγυήσεις που δίνονται από το κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο νομοσχέδιο, που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Λειβαδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Λειβαδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή στις 13 Ιουλίου 2000 και κηρύχθηκε επείγον, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε αυθημερόν.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγυήσης στο κοινοτικό συμβούλιο Λειβαδιών για την αποπληρωμή δανείου ύψους £1.600.000 σε νόμισμα EURO, που το συμβούλιο συνήψε με την Alpha Bank Ltd.

Το πιο πάνω δάνειο συνάφθηκε από το κοινοτικό συμβούλιο Λειβαδιών, για να χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή δρόμου πρωταρχικής σημασίας, ο οποίος θα

συνδέει τη λεωφόρο Στρατηγού Τιμάγια στη Λάρνακα με τον παρακαμπτήριο δρόμο Αραδίππου-Δεκέλειας, δηλαδή τον παράλληλο παραλιακό δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Λειβαδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούτσας

Αβράμ Αντωνίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου
Παναγιώτης Δημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή στις 13 Ιουλίου 2000 και κηρύχθηκε επείγον, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε αυθημερόν.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £3 εκατομ. και η διάθεσή του στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου για την κάλυψη των δαπανών του για την περίοδο Ιουλίου-Οκτωβρίου 2000, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2000.

Όπως είναι γνωστό, η επιβολή εισφοράς για το ΡΙΚ έχει καταργηθεί από την 1η Ιουλίου 2000. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, από 1η Ιουλίου 2000 οποιοδήποτε έλλειμμα παρουσιάζεται στον εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιο προϋπολογισμό του ΡΙΚ καλύπτεται πριν από την ψήφιση του εκάστοτε ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού υπό μορφή κρατικής βοήθειας.

Με βάση τον εγκεκριμένο ετήσιο προϋπολογισμό του ΡΙΚ για το 2000, η εισφορά για το ΡΙΚ έχει προϋπολογισθεί σε £11 εκατομμύρια. Η τελική κατάσταση για την εισφορά στο ΡΙΚ για το πρώτο εξάμηνο του έτους θα είναι έτοιμη τέλος Σεπτεμβρίου 2000. Σύμφωνα με τις μέχρι τώρα ενδείξεις, η μελλοντική επιχορήγηση προς το ΡΙΚ υπολογίζεται στο £1 εκατομ. περίπου το μήνα, ποσό επιπρόσθετο των £2 εκατομ. που ήταν και είναι η ετήσια χορηγία προς το ΡΙΚ.

Υπό το φως των πιο πάνω δεδομένων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £3.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα, καθώς και ο πίνακας, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα και ο πίνακας εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στην πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Κατερίνα Παντελίδου

Κώστας Παπακώστας

Μάρκος Κυπριανού

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Λία Γεωγιάδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε σε σημερινή συνεδρία της την πιο πάνω πρόταση νόμου, που έχει κηρυχθεί επείγουσα.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, ώστε να παρέχονται δάνεια για οποιοδήποτε σκοπό με εγγύηση του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ή και της κυβέρνησης.

Η πιο πάνω τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, ώστε να καταστεί δυνατό να υλοποιηθούν γρηγορότερα οι σκοποί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών και κυρίως να παρέχονται ευχερέστερα δάνεια για απόκτηση κατοικίας και για επαγγελματική επαναδραστηριοποίηση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Επομένως έχουμε φθάσει στο τέλος της νομοθετικής εργασίας. Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.094 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 6 Ιουλίου 2000.

«Αρκετά πλοίαρια που κάνουν τοπικές κρουαζιέρες στην Κύπρο δεν πληρούν τους βασικούς κανόνες ασφαλείας. Αυτό ουσιαστικά θέτει σε κίνδυνο τόσο την ασφάλεια των επιβατών, που κατά κύριο λόγο είναι τουρίστες, όσο και την ίδια την τουριστική βιομηχανία, η οποία σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος θα πληγεί ανεπανόρθωτα.

Με τον ίδιο προβληματισμό τίθεται και το ερώτημα για την ασφάλεια που διέπει την ενοικίαση μικρών θαλάσσιων σκαφών, όταν παρατηρούμε πολλές φορές τους ενοικιαστές να αγνοούν βασικούς κανόνες ασφαλείας, αλλά επίσης και τα ίδια τα σκάφη να μην έχουν το βασικό εξοπλισμό ασφαλείας.

Με βάση αυτά, καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα με ποιο τρόπο σκέφτεται να αντιμετωπίσει τα πιο πάνω θέματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.095 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 6 Ιουλίου 2000.

«Παρά τις επανειλημμένες αναφορές μας σε προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Γιόλου, τα οποία αφορούν το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει οποιαδήποτε προσπάθεια για την επίλυσή τους.

Ως εκ τούτου, θα θέλαμε να ενημερωθούμε ξανά πότε προτίθεται το αρμόδιο υπουργείο να δώσει λύσεις στα πιο κάτω προβλήματα:

1. Δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης και μετακίνηση των κτηνοτροφικών μονάδων που είναι εντός της οικιστικής περιοχής Γιόλου.
2. Προώθηση αναδασμού στην περιοχή του χωριού Γιόλου.
3. Άρδευση της χαμηλής και της ψηλής περιοχής του χωριού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.096 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 6 Ιουλίου 2000.

«Με ερώτηση προς το Υπουργείο Εσωτερικών τον Απρίλιο του 1998 θέσαμε το πρόβλημα ορατότητας που παρατηρείται σε σημείο του κύριου δρόμου που

διασχίζει την κοινότητα Γιόλου. Παρ' όλα αυτά και έπειτα από παρέλευση δύο χρόνων, η επίλυση του προβλήματος φαίνεται να μην προωθείται.

Θα θέλαμε ακόμα μια φορά να ενημερωθούμε από το αρμόδιο υπουργείο σε ποιο σημείο βρίσκεται η διαδικασία προώθησης του πιο πάνω αιτήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.097 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 11 Ιουλίου 2000.

«Όσον αφορά το δρόμο Πόλης - Περιστερώνας - Λυσού, παρ' όλες τις κατά καιρούς υποσχέσεις για τήρηση των νέων χρονοδιαγραμμάτων, εντούτοις δεν υπάρχει ακόμα οποιαδήποτε θετική εξέλιξη.

Με βάση αυτά, ερωτάται το αρμόδιο υπουργείο σε ποιο σημείο βρίσκεται η έναρξη των εργασιών για την εκτέλεση του έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.098 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 11 Ιουλίου 2000.

«Ο δρόμος Σταυρού της Ψώκας - Λυσού έχει αρχίσει να βελτιώνεται και να ασφαλτώνεται. Η βελτίωση και ασφαλτόστρωση αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2001 από το Τμήμα Δασών για το μέρος που είναι στην αρμοδιότητά του. Για το υπόλοιπο μέρος, μήκους 5 χμ., για το οποίο αρμοδιότητα έχει η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου, δεν έχει ξεκαθαρίσει πότε θα ολοκληρωθεί η βελτίωση και ασφαλτόστρωσή του.

Αυτό δημιουργεί κάποιες ανησυχίες, δεδομένου ότι ο δρόμος, παρ' όλες τις δαπάνες που θα γίνουν μέχρι το 2001 για τη βελτίωση του μεγαλύτερου μήκους του, θα παραμείνει ασυμπλήρωτος για αρκετό χρονικό διάστημα.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα κατά πόσο υπάρχει σκέψη για συντονισμό με το Τμήμα Δασών, ώστε η ολοκλήρωση της βελτίωσης και ασφαλτόστρωσης και για τα δύο μέρη του δρόμου να γίνει ταυτόχρονα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.099 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χριστόδουλο Βενιαμίν στις 12 Ιουλίου 2000.

«Ο εκ Λεμεσού κ. Αϊφωτίτης είναι κάτοχος από το 1959 καφεστιατορίου στο κέντρο της Λεμεσού, γνωστού ως "Κήπος του Αλλάχ", το οποίο βρίσκεται σε τουρκοκυπριακή περιουσία. Στο χώρο αυτό, όπως ισχυρίζεται ο κ. Αϊφωτίτης, ιδιωτική εταιρεία προτίθεται, και προς το σκοπό αυτό έχει ήδη εξασφαλίσει άδεια οικοδομής και πολεοδομική άδεια, να ανεγείρει τρεις κινηματογράφους και καφετέρια.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τα ακόλουθα:

- α. Ευσταθεί ο ισχυρισμός του κ. Αϊφωτίτη;
- β. Εάν ναι, σε ποια πρόσωπα εδόθη η περιουσία αυτή;
- γ. Τα πρόσωπα αυτά είναι πρόσφυγες;
- δ. Ποια η εκτιμημένη αξία της γης αυτής και υπό ποιους όρους εδόθη;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.100 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 13 Ιουλίου 2000.

«Στο Τμήμα Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών τοποθετήθηκε σύστημα ασφαλείας, έγινε η κατάλληλη υποδομή και εγκαταστάθηκαν κάμερες, μία εκ των οποίων αποκλειστικά για συγκεκριμένο αυτοκίνητο.

Ερωτάται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσα στοίχισαν οι κάμερες και πόσα η υποδομή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.101 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 13 Ιουλίου 2000.

«Στον κυβερνητικό οικισμό Τσιακκιλερού, στα πλαίσια της αναδόμησης, δόθηκαν προσφορές για τα συγκροτήματα Σ1, Σ2, Σ3. Το συγκρότημα Σ3 δε δόθηκε στον τελευταίο προσφοροδότη αλλά σε άλλον, η προσφορά του οποίου ήταν κατά £18.500 πιο ψηλή.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί έγινε το πιο πάνω, διότι δεν είναι αποδεκτή η δικαιολογία ότι αυτός θα παρέδιδε τις κατοικίες σε λιγότερο χρόνο. Εξάλλου ο εργολάβος ζητεί αποζημιώσεις £60.000.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.102 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 13 Ιουλίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- α. Αν αγοράστηκαν από το Τμήμα Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών ηλεκτρονικοί υπολογιστές, έναντι ποίου ποσού αγοράστηκαν και αν τώρα βρίσκονται στις αποθήκες της εταιρείας εκτός από δύο.
- β. Αν η εταιρεία χρησιμοποιεί εισαγόμενες πατάτες.
- γ. Αν έγιναν προσφορές για την προμήθεια φθαρτών και ποιοι προμηθεύουν με φθαρτά το Τμήμα Τροφοδοσίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.103 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 13 Ιουλίου 2000.

«Αρκετές κοινότητες δε γνωρίζουν τον τρόπο και τις διαδικασίες που χρειάζονται, για να ενταχθούν στα διάφορα σχέδια που υπάρχουν για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού.

Με βάση αυτό, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα σε ποιες ενέργειες προβαίνει για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού, καθώς επίσης και αν υπάρχει σκέψη για διαφώτιση του κοινού γύρω από το θέμα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.104 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 13 Ιουλίου 2000.

«Με την έξαρση τελευταία των πυρκαγιών, θεωρείται πλέον επιβεβλημένη ανάγκη η δημιουργία περιφερειακών μονάδων πυρόσβεσης, καθώς επίσης και η ενίσχυση και η δημιουργία πυροφυλακίων και μικρών πυροσβεστικών οχημάτων που θα εκτελούν περιοδείες στις αγροτικές κυρίως περιοχές.

Παράλληλα, εκφράζεται η άποψη ότι η οργάνωση της Πολιτικής Άμυνας στις κοινότητες και η εκπαίδευση ατόμων στην πυρόσβεση θα ήταν ένα επιπρόσθετο μέτρο αντιμετώπισης του προβλήματος.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει τα πιο πάνω θέματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.105 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 13 Ιουλίου 2000.

«Αναφορικά με το θέμα της ίδρυσης πανεπιστημίου εφαρμοσμένων επιστημών και της δημιουργίας νέων κλάδων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο λειτουργίας κάποιων από τις νέες σχολές στην Πάφο, καθώς και το αίτημα για δημιουργία κλάδων αρχαιολογίας και δασολογίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.106 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 13 Ιουλίου 2000.

«Ένα σοβαρό πρόβλημα που παρατηρείται, με βάση το οποίο εκφράζουν έντονα παράπονα οι κοινότητες, είναι ο τρόπος που κατακυρώνονται οι προσφορές για διάφορα έργα που τις αφορούν.

Συγκεκριμένα, το φαινόμενο ένας προσφοροδότης να αναλαμβάνει την εκτέλεση πανομοιότυπων έργων σε διάφορες κοινότητες προκαλεί σοβαρές καθυστερήσεις και προβλήματα.

Το πρόβλημα θα μπορούσε ουσιαστικά να επιλυθεί, αν κάθε κοινότητα είχε την ευχέρεια να διαχειρίζεται τα διάφορα ποσά, αναλαμβάνοντας η ίδια να ενεργήσει για την εκτέλεση των διάφορων έργων.

Με βάση τα πιο πάνω, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω ενδεχόμενο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.107 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 13 Ιουλίου 2000.

«Η Ελεγκτική Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών, μέσα από τις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου που έχει συντάξει για τα έτη 1995, 1996, 1997 και 1998, επισημαίνει σοβαρές παρατυπίες στον τρόπο λειτουργίας και διαχείρισης της ΣΕΔΙΓΕΠ Στρουμπιού - Πολεμίου Λτδ. Παρ' όλες τις επισημάνσεις κανένα διορθωτικό μέτρο δεν έχει ληφθεί.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το όλο πρόβλημα και τι μέτρα προτίθεται να λάβει.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο Δ' έχει κλείσει. Φθάνουμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας, ολίγον μαραθώνιας μεν αλλά αποδοτικής, θα έλεγα.

Η επόμενη έκτακτη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για το Σάββατο, 15 Ιουλίου 2000, στις έντεκα το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

"Οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τούρκικης εισβολής".

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΥΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, γιατί πρέπει να είναι στις έντεκα το πρωί με αυτές τις καιρικές συνθήκες; Δεν μπορούσε να ήταν η ώρα εννιά το πρωί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου, την ίδια παρατήρηση είχα κάνει και εγώ, αλλά λέχθηκε ότι υπάρχουν κάποιες άλλες υποχρεώσεις, μνημόσυνα και δοξολογίες και δεν ξέρω τι άλλο, και επομένως έχουμε καταλήξει στις έντεκα το πρωί.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 9.55 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μιχαηλίδης Θάσος
Αναστασιάδης Νίκος	Μουσιούπτας Νίκος
Αντωνίου Αβραάμ	Μούσκος Ανδρέας
Βασιλείου Ανδρούλα	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργιάδη Λία	Παπακώστας Κώστας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παρισινός Ανδρέας
Γιάγκου Κίκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Δημητρίου Παναγιώτης	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Ηλιάδης Δημήτρης	Ρότσας Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιπτής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισιδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστόφιας Δημήτρης
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφίδης Γιώργος
Μαυροκορδάτος Χρήστος	Χριστοφόρου Λευτέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά από τον προεδρεύοντα του σώματος κ. Νίκο Αναστασιάδη στην αφυπηρέτηση του υπαλλήλου της Βουλής κ. Γιώργου Παπαναστασίου.

2. Αναφορά από τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Γ. Αγαπίου στη σύλληψη Τουρκοκυπρίων δημοσιογράφων από το καθεστώς Ντενκτάς και η σύντομη παρέμβαση του κ. Μ. Κυπριανού.
3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Πιττοκοπίτης, Ν. Μουσιούπας, Χρ. Μαυροκορδάτος, Π. Δημητρίου, Η. Μυριάνθους, Δ. Συλλούρης) και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 8 του 2000).
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Κ. Καζαμιάς, Α. Χρίστου, Α. Βασιλείου, Ν. Κατσουρίδης, Α. Φιλίππου, Χρ. Ρότσας) και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 9 του 2000).
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος (Αρ. 1) του 2000», οι παρεμβάσεις των κ. Α. Χρίστου και Τ. Χατζηδημητρίου και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2000», η παρέμβαση του κ. Μ. Κυπριανού και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Γ. Αγαπίου, προεδρεύων, Α. Γεωργίου) και παραπομπή του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.
10. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Ηλιάδης, προεδρεύων, Ν. Κατσουρίδης, Α. Καράς, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Φιλίππου, Δ. Χριστόφιας, Η. Μυριάνθους, Ευ. Σαμμούτας, Δ. Συλλούρης, Ν. Πιττοκοπίτης) και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 4 του 2000).
11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», εισήγηση του κ. Α. Καρα για αναβολή του θέματος, η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Κατσουρίδης, Π. Δημητρίου, Δ. Χριστόφιας, Δ. Συλλούρης, Α. Καράς, προεδρεύων, Χρ. Πουργουρίδης, Μ. Κυπριανού, Δ. Ηλιάδης, Γ. Αγαπίου, Στ. Στυλιανού) και ψήφισή της σε νόμο (με αριθμό 3 του 2000).
- 12α. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου: 1. «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και 2. «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Ματσάκης, προεδρεύων, Κ. Κωνσταντίνου, Ν. Πιττοκοπίτης, Γ. Αγαπίου, Γ. Χριστοφίδης, Δ. Ηλιάδης, Α. Παρισινός, Ν. Κατσουρίδης, Π. Δημητρίου, Α. Φιλίππου, Α. Αντωνίου, Δ. Χριστοδουλίδης) και ψήφιση ενιαίου σχεδίου νόμου

σε νόμο με τίτλο «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

- 12β. Δικαιολόγηση της αρνητικής ψήφου του κ. Ν. Κατσουρίδη.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», οι παρατηρήσεις των κυρίων Α. Χρίστου και Α. Φιλίππου και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Χριστοδουλίδης, Γ. Λιλλήκας, Σ. Χατζηγιάννης, Α. Χρίστου, προεδρεύων, Ν. Πιπτοκοπίτης, Α. Φιλίππου, Πρ. Προδρόμου, Α. Βασιλείου, Χρ. Ρότσας, Π. Δημητρίου, Δ. Ηλιάδης, Α. Γεωργίου) και αναβολή του θέματος.
15. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000», σύντομα σχόλια από τους κυρίους Γ. Λιλλήκα και Α. Φιλίππου και ψήφισή της σε νόμο.
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη του 1996 (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
18. Έκθεση για την πρόταση νόμου και για το νομοσχέδιο «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Ειδικές Ανάγκες) Νόμος του 1999» και «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμος του 1999» αντίστοιχα, αγορεύσεις και συζήτηση (Α. Γεωργίου, Α. Παρισινός, Ν. Πιπτοκοπίτης, Α. Φιλίππου, Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Χρ. Πουργουρίδης) και ψήφισή ενιαίου σχεδίου νόμου σε νόμο με τίτλο «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμος του 2000».
19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προλήψεως στη Χρήση και Διακίνηση Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) Νόμος του 1998», σύντομη αγόρευση του κ. Α. Παρισινού και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) Νόμος του 2000».
20. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», σχόλιο των κυρίων Λ. Χριστοφόρου και Δ. Χριστοδουλίδη και ψήφισή της σε νόμο.
21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», αγορεύσεις και συζήτηση (Π. Δημητρίου, Γ. Αγαπίου, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Ηλιάδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Γεωργίου, Λ. Γεωργιάδη, Στ. Στυλιανού, Ν. Μουσιούττας) και ψήφισή του σε νόμο.
22. Έκθεση και συμπληρωματικές εκθέσεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Αποφάσεων Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Αναγνώριση, Εγγραφή και Εκτέλεση) δυνάμει Συμβάσεως) Νόμος του 2000».

23. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών Δικαστικών Αποφάσεων (Αμοιβαία Εκτέλεση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
24. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Νόμος του 2000» και «Οι περί Εφαρμογής Ορισμένων Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία των Βρώσιμων Αυγών Κανονισμοί του 2000», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
25. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ελεύθερης Πρόσβασης του Κοινού σε Πληροφορίες που Σχετίζονται με Θέματα Περιβάλλοντος Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
26. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης των Υποψήφιων Εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
27. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», υποβολή τροπολογίας, σχόλια και σύντομη συζήτηση (Σ. Χατζηγιάννης, Γ. Χριστοφίδης, Γ. Λιλλήκας) και έγκρισή τους.
28. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
29. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
30. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».
31. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Άμυνας - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», υποβολή τροπολογίας, σχόλια και σύντομη συζήτηση (Π. Δημητρίου, Α. Γεωργίου, Δ. Χριστοδουλίδης) και έγκρισή τους.
32. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ταχυδρομείου (Ταχυδρομικές Χρηματικές Επιταγές Εσωτερικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
33. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αποχετεύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
34. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Άρθρο 93.829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000, η σχετική απόφαση και έγκρισή της.
35. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73.872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000, η σχετική απόφαση και

έγκρισή της.

36. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30.629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000, η σχετική απόφαση και έγκρισή της.
37. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή τους σε νόμους.
38. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Λειβαδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
39. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
40. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο.
41. Ερωτήσεις βουλευτών: Ασφάλεια πλοιαρίων και θαλάσσιων σκαφών - Προβλήματα κοινότητας Γιόλου - Πρόβλημα ορατότητας στον κύριο δρόμο Γιόλου - Ο δρόμος Πόλης-Περιστερώνας-Λυσού - Ο δρόμος Σταυρού της Ψώκας-Λυσού - Ισχυρισμός για παραχώρηση τουρκοκυπριακής περιουσίας για ανέγερση επαγγελματικών κτιρίων - Εξοπλισμός του Τμήματος Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών - Κυβερνητικός οικισμός Τσιακκιλερού - Θέματα σχετικά με το Τμήμα Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών - Άγνοια κοινοτήτων για τον τρόπο ένταξης σε σχέδια αγροτουρισμού - Μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος των πυρκαγιών - Δημιουργία νέων κλάδων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου - Προβλήματα προσφορών για εκτέλεση έργων σε κοινότητες - Προβλήματα ΣΕΔΙΓΕΠ Στρουμπιού-Πολεμίου Λτδ.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 15ης Ιουλίου 2000

(Ώρα έναρξης: 11.05 π.μ.)

(Αρ. 40)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίασης της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η σημερινή συνεδρία της Βουλής σκοπό έχει να τιμήσει τους ήρωες της αντίστασης και της ελευθερίας. Για άλλη μια φορά μαζευτήκαμε εδώ, για να καταδικάσουμε το χωρίς προηγούμενο έγκλημα εις βάρος του ελληνισμού, ιδιαίτερα εις βάρος της Κύπρου. Ένα έγκλημα που αποτελεί μέρος του ίδιου σχεδίου που αποσκοπούσε στην επιβολή επί της Κύπρου απαράδεκτων διευθετήσεων. Το πραξικόπημα έγινε για να ακολουθήσει η τουρκική εισβολή. Περί τούτου δεν πρέπει πλέον να υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία. Και η τουρκική εισβολή, που άρχισε λίγες μέρες μετά το προδοτικό πραξικόπημα, το οποίο είχε άμεσο στόχο την ανατροπή του Εθνάρχη Μακαρίου, του νόμιμου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, και στη συνέχεια την επιβολή της δικτατορίας, συνοδεύεται με ένα σχέδιο ξεριζώμου και τουρκοποίησης της κατεχόμενης περιοχής.

Βλέπουμε ύστερα από είκοσι έξι χρόνια, είκοσι έξι χρόνια προσπαθειών, είκοσι έξι χρόνια αγωνίας για το μέλλον, βλέπουμε να μην έχει ακόμα διακριβωθεί η τύχη εκατοντάδων αγνοουμένων. Βλέπουμε να έχουν απομείνει ελάχιστοι στις κατεχόμενες περιοχές, ριζωμένοι στα πατρογονικά χώματα, και χιλιάδες να παραμένουν οι πρόσφυγες. Προσπάθεια επί προσπάθειας για λύση του κυπριακού προβλήματος δεν απέδωσαν. Είναι πολλοί που διερωτώνται γιατί. Εμείς δεν πρέπει να διερωτώμεθα γιατί. Γιατί αυτό που έγινε το 1974 έγινε για να μείνει, έγινε για να εδραιωθεί. Και η Τουρκία μένει εδώ και δε θα φύγει απ' εδώ, εκτός αν αισθανθεί την ανάγκη.

Και όσον αφορά εκείνους που απολογούνται για τα εγκλήματα του 1974 - αναφέρομαι ιδιαίτερα στις ξένες δυνάμεις που ομολογούν και εκφράζουν τη λύπη τους- αν δεν πάρουν την πολιτική απόφαση να υποχρεώσουν την Τουρκία να εγκαταλείψει αυτή τη στάση και αυτή τη συμπεριφορά και την επεκτατική πολιτική, δεν πρόκειται να λυθεί σωστά το κυπριακό πρόβλημα. Αντίθετα, πολύ φοβάμαι ότι, μέσα στο πλαίσιο ενός διαιωνιζόμενου διαλόγου, σταδιακά θα προσπαθήσουν να μας οδηγήσουν στην αποδοχή μιας ανεπίτρεπτης κατάστασης.

Είμεθα καλής πίστεως το αποδείξαμε. Έχουμε διατρανώσει επανειλημμένα τη θέλησή μας για γνήσια λύση, για σωστή λύση του κυπριακού προβλήματος. Έχουμε κάνει οδυνηρότατους συμβιβασμούς, οι οποίοι δεν είχαν καμιά ανταπόκριση. Προσπαθήσαμε, παρακαλέσαμε, ικετεύσαμε· ουδέν απολύτως αποτέλεσμα. Και έπειτα από είκοσι έξι χρόνια, παρακολουθούμε μια Τουρκία η οποία μπήκε ήδη στον προθάλαμο της Ευρώπης χωρίς ανταλλάγματα. Παρακολουθούμε μια Τουρκία η οποία συμπεριφέρεται αλαζονικά, ουδένα λαμβάνει υπόψη και προσποιείται ότι κάποτε θα δώσει κάτι θετικό στην εξέλιξη των πραγμάτων, αλλά χωρίς κανένα αποτέλεσμα.

Θα συνέλθουμε σε λίγες μέρες στο Εθνικό Συμβούλιο. Είμαι βέβαιος ότι όλοι μας θα καθίσουμε γύρω από αυτό το τραπέζι με συναίσθηση ευθύνης. Θα καθίσουμε όλοι γύρω από αυτό το τραπέζι, για να βρούμε τον κοινό παρονομαστή όχι σε ό,τι αφορά τις διεκδικήσεις μας, αλλά σ' ό,τι αφορά τη στρατηγική, την τακτική που πλέον πρέπει να ακολουθήσουμε. Και σίγουρα, τουλάχιστον εγώ το πιστεύω ακράδαντα, θα παραστεί και πάλι ανάγκη κάποιας συνεννόησης με την ελληνική κυβέρνηση. Πολλά μπορούμε να κάνουμε, αλλά ελάχιστα χωρίς συνεννόηση με την ελληνική κυβέρνηση.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Σήμερα είναι μέρα πένθους για τον κυπριακό λαό. Σήμερα είναι μέρα ντροπής για τη διεθνή κοινότητα. Τιμούμε τους ήρωες και τους μάρτυρες της αντίστασης, τους αγωνιστές της δημοκρατίας και της ελευθερίας. Τιμούμε όλους εκείνους που αγωνίστηκαν γι' αυτά τα ιδανικά, γι' αυτές τις αξίες με τις οποίες όλοι μας γαλουχηθήκαμε. Η χούντα των Αθηνών και η ΕΟΚΑ Β' έκαμαν αυτό που τους ελέχθη να κάνουν. Είναι η ώρα όχι απλώς να τιμήσουμε τη μνήμη των νεκρών και των ηρώων, αλλά και να ανανεώσουμε την πίστη μας στα ιδανικά μας και στους στόχους του αγώνα μας. Κι αυτό, γιατί χωρίς πίστη και χωρίς ελπίδα τίποτε απολύτως δεν μπορεί να γίνει.

Είμεθα ένας μικρός λαός αριθμητικά, ένας αδύναμος λαός υλικά, όμως πρέπει να αποδείξουμε ξανά -και αυτό χρειάζεται- ότι διαθέτουμε το ψυχικό σθένος και την αποφασιστικότητα να διεκδικήσουμε αυτά που δικαιούμεθα, αυτά που δικαιούται κάθε λαός στον κόσμο, κάθε ελεύθερο κράτος.

Θα σας παρακαλούσα, κύριοι συνάδελφοι, να εγερθούμε και να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των ηρώων και των μαρτύρων της δημοκρατίας και της ελευθερίας.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αιωνία τους η μνήμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού να λάβει το λόγο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η 15η και η 20ή Ιουλίου 1974 έχουν χαραχθεί στην ιστορία της Κύπρου, στην ευρύτερη εθνική μας ιστορία, αλλά και στη συλλογική μνήμη του λαού μας με μαύρα γράμματα. Με μαύρα γράμματα, ως οι επονείδιστες εκείνες ημέρες κατά τις οποίες συντελέστηκε εις βάρος ενός μικρού, ειρηνικού και ανυπεράσπιστου λαού ένα διπλό και συγχερό έγκλημα. Έγκλημα του οποίου οι ανεξίτηλες πληγές στιγματίζουν ακόμη το διαιρεμένο νησί μας και αποτελούν κόλαφο και προσβολή για τη νέα διεθνή τάξη πραγμάτων.

Έχουν ήδη παρέλθει είκοσι έξι χρόνια από το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή. Είκοσι έξι οδυνηρά και επίπονα χρόνια από την αποφράδα εκείνη ημέρα που οι άφρονες της χούντας των συνταγματαρχών κινήθηκαν παράνομα για να καταλύσουν τη νόμιμη κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τις τραγικές επετείους του 1974 οφείλουμε να καταστήσουμε σημεία αναφοράς για μηνύματα και χρήσιμα για την εθνική μας πορεία διδάγματα. Διδάγματα και μηνύματα που θα μας θωρακίσουν με πίστη, φρόνηση, σύνεση και αποφασιστικότητα, αλλά και θα μας επιτρέψουν να κινηθούμε με βήματα σταθερά στο ρευστό και αβέβαιο διεθνές περιβάλλον, για να κατοχυρώσουμε τελικά τη θέση και το ρόλο μας μέσα σ' έναν κόσμο προκλήσεων και ευκαιριών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανάλογες θλιβερές επέτειοι δεν προσφέρονται για βαρύγδουπους και γενικόλογους αφορισμούς και φραστικές καταδικές, αλλά για ένα γνήσιο και διεξοδικό προβληματισμό ο οποίος να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι αντιδημοκρατικές μέθοδοι και πρακτικές δεν έχουν θέση σε μια δημοκρατική πολιτεία, σε μια ομαλή και σύγχρονη πολιτική ζωή. Η άκριτη καλλιέργεια συνθηκών πολιτικής έντασης και οξύτητας, φανατισμού και κομματικού μίσους αποτελεί την ασφαλέστερη συνταγή για μια εμφύλια διαμάχη. Και έχει ιστορικά αποδειχτεί πως κάθε εμφύλια διαμάχη αποτελεί τον πρόδρομο μεγάλων εθνικών καταστροφών. Αβίαστα συνεπώς προκύπτει η ανάγκη για θρησκευτική προσήλωση στους δημοκρατικούς θεσμούς, τις δημοκρατικές διαδικασίες και το πνεύμα του ήρεμου και αδογματίστου διαλόγου. Την επίσημη τούτη ώρα, κύριε Πρόεδρε, κατά την οποία όλοι μας στρέφουμε τη μνήμη στα τραγικά γεγονότα του 1974, αντί να αναλωθούμε σε κουραστικές επαναλήψεις συνθημάτων και λόγων, ας αναλάβουμε μια ειλικρινή προσπάθεια. Προσπάθεια για την οικοδόμηση ενός αρραγούς μετώπου εθνικής ενότητας και ομοψυχίας, ενός μετώπου εθνικής σωτηρίας, το οποίο θα βάζει πάνω απ' όλα όχι μικρόψυχες, μικροκομματικές επιδιώξεις και σκοπιμότητες, αλλά το συμφέρον της μοιρασμένης μας πατρίδας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε τον αγώνα δικαιοσύνης με σύνεση, υπευθυνότητα αλλά και πατριωτικό ρεαλισμό. Ενισχυμένοι πάντοτε από τη συνεχή και έμπρακτη συμπαράσταση της Ελλάδας. Μια συμπαράσταση που βιώνουμε τόσο στη διασφάλιση της κρατικής μας οντότητας όσο και στην πορεία μας προς την Ενωμένη Ευρώπη. Μια πορεία η οποία αποτελεί ένα κορυφαίο, εθνικό στόχο, η οποία υπηρετεί ποικιλόμορφα το μέλλον και την προοπτική του τόπου μας και μπορεί να διασφαλίσει τα αποδεκτά πλαίσια για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του πολιτικού μας προβλήματος. Μια προοπτική η οποία δίνει ίσως απάντηση στα σημερινά αδιέξοδα. Και ο στόχος αυτός μέρα με τη μέρα έρχεται πιο κοντά, χάρη στις επίπονες προσπάθειες λαού και ηγεσίας.

Θέλω με την ευκαιρία να επαναλάβω ότι οι πάγιες εθνικές μας επιδιώξεις παραμένουν αναλλοίωτες. Η εξεύρεση όσο το δυνατόν πιο σύντομα μιας δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης του κυπριακού προβλήματος προς όφελος όλων των πολιτών, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωσιτών, Αρμένιων και Λατίνων. Μιας λύσης που θα ενώσει το μοιρασμένο νησί μας, θα το απαλλάξει από την

παρουσία των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, θα διασφαλίσει την εφαρμογή των βασικών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θα ανοίξει το δρόμο για την επιστροφή των προσφύγων και ικανοποιητικά θα εγγυάται την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας μας. Οι προσπάθειές μας θα συνεχιστούν ακούραστα και με την ίδια ένταση και για τα θέματα που άπτονται της ανθρωπιστικής πτυχής του προβλήματος. Τα θέματα των αγνοουμένων και των εγκλωβισμένων μας, προς τους οποίους η σκέψη μας είναι και πρέπει να είναι διαρκώς στραμμένη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαστε έτοιμοι για λύση που να διασφαλίζει το μέλλον, όπως το έχω προδιαγράψει, όλων των νόμιμων κατοίκων της Κύπρου. Αλλά θέλω με έμφαση να κάνω ξεκάθαρη τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού: Δεν είμαστε διατεθειμένοι να ενδώσουμε ούτε στις απειλές ούτε στους εκβιασμούς του Ντενκτάς και του Απίλα, αλλά ούτε και να συνηγορήσουμε σε απαράδεκτες και ατελέσφορες λύσεις. Βρισκόμαστε για άλλη μια φορά μπροστά σε κρίσιμες και ίσως τις πιο καθοριστικές για το μέλλον της πατρίδας μας εξελίξεις. Η αδιαλλαξία της Άγκυρας και του Ντενκτάς, αντί να καμφθεί, δυστυχώς ενισχύεται και ενισχύεται, γιατί υπάρχει η ανοχή κάποιων, υπάρχει η ενθάρρυνση άλλων και υπάρχει η υποκρισία γενικότερα αυτών που υποτίθεται ότι θα έπρεπε να διαμορφώσουν τη νέα διεθνή τάξη πραγμάτων. Μπροστά σ' αυτά τα δεδομένα οφείλουμε να λειτουργήσουμε συνετά και υπεύθυνα, μακριά από ακρότητες και εξαλλοσύνες, επιστρατεύοντας την ψυχραιμία και τη συλλογική πολιτική μας σοφία και ικανότητα με την απαραίτητη νηφαλιότητα η οποία θα μας επιτρέψει να αξιολογήσουμε τα υπέρ και τα κατά, να αξιοποιήσουμε τα πρώτα και να εξουδετερώσουμε τα δεύτερα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο οποίος ηγείται της νέας αυτής προσπάθειας έχει ανάγκη στήριξης απ' όλους μας. Και θέλω να πιστεύω ότι θα συνεχίσουμε τον κοινό αγώνα με σύμπνοια, ομοψυχία και ενότητα, αλλά και την ίδια υπευθυνότητα που χαρακτηρίζει όλους μας μέχρι σήμερα, έστω και αν υπάρχει, κάποιες στιγμές, κρίση, λόγω διαφωνιών πάνω στα θέματα χειρισμών ή τακτικής. Έχουμε πίστη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο δίκαιο του αγώνα μας, στις αστείρευτες και ακατάβλητες δυνάμεις του λαού μας και αυτό σας το γνωρίζουν όλοι και πρώτιστα ο Ντενκτάς και οι στρατοκράτες της Άγκυρας. Να γνωρίζουν δηλαδή ότι ο κυπριακός ελληνισμός δε θα προσυπογράψει τα κατοχικά τετελεσμένα, γιατί είναι αποφασισμένος να ζήσει και θα ζήσει στη γη των προγόνων του. Αυτή είναι η ιστορική μας ευθύνη έναντι των νεκρών που σήμερα τιμούμε, έναντι του παρόντος και του μέλλοντος της Κύπρου. Αυτό είναι και το μήνυμα που στέλλουμε προς τη νέα γενιά του τόπου, στην οποία θα παραδώσουμε τη σκυτάλη του αγώνα. Και μαζί με την ευθύνη της διαχείρισης πρέπει να παραδώσουμε μια Κύπρο αντάξια των προσδοκιών και των ελπίδων τους. Μια πατρίδα απαλλαγμένη από τα δεσμά της κατοχής, ενωμένη και ευημερούσα, η οποία θα διαδραματίζει το δικό της αποφασιστικό ρόλο στο σύγχρονο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο γίγνεσθαι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τον κ. Χριστόφια, να έρθει στο βήμα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για μια ακόμα φορά η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας συνεδριάζει εν ολομέλεια, για να καταδικάσει το δίδυμο έγκλημα του Ιουλίου-Αυγούστου 1974, το φασιστικό προδοτικό πραξικόπημα της χούντας και της ΕΟΚΑ Β΄ και τη βάρβαρη εισβολή του τουρκικού στρατού. Ανέμενα ότι σ΄ αυτή τη συνεδρία θα είχαμε και την παρουσία υπουργών αυτής της κυβέρνησης. Σημειώνω ότι δυστυχώς δεν είναι κανένας υπουργός παρών.

Ήρθαμε εδώ για να τιμήσουμε τη μνήμη όλων όσων έπεσαν υπερασπιζόμενοι τη δημοκρατία, την αξιοπρέπεια του λαού μας και την ελευθερία της Κύπρου. Να τιμήσει η Βουλή τους ζώντες αντιστασιακούς και εκείνους που αντιπάλωσαν τις ορδές του Αττίλα. Το ΑΚΕΛ, και από το βήμα της ειδικής αυτής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων, επαναφέρει την πρόταση για ανέγερση μνημείου τιμής των πεσόντων της δημοκρατικής αντίστασης, ως ελάχιστη ένδειξη του οφειλόμενου χρέους αλλά και για παραδειγματισμό του λαού. Η μνήμη ζει και μας καθοδηγεί. Η γνώση της ιστορικής αλήθειας για την τραγωδία του 1974 είναι το στέρεο υπόβαθρο στο οποίο στηρίζουμε τον αγώνα μας. Κάθε προσπάθεια λήθης και παραχάραξης της ιστορίας, κάθε προσπάθεια δικαιολόγησης και δικαίωσης του Γρίβα, της ΕΟΚΑ Β΄ και των πραξικοπηματιών αποτελεί προσβολή για το λαό μας και υπονομεύει τον αγώνα μας για δικαίωση της Κύπρου. Ο Πενταδάκτυλος με τη σημαία του ψευδοκράτους χαραγμένη ως σφραγίδα κατοχής στην πλαγιά του, ο πόνος εκείνων που έχασαν αγαπημένα πρόσωπα, η αγωνία των συγγενών των αγνοουμένων μας η οποία δεν έχει τέλος, οι κακουχίες των ηρωικών εγκλωβισμένων μας, η προσδοκία επιστροφής των προσφύγων μας, η αγωνία ολόκληρου του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, μπροστά στην αβεβαιότητα για το αύριο είναι η ζοφερή πραγματικότητα που μας υποδεικνύει ότι το μαύρο 1974 δεν είναι παρελθόν, είναι τραγικό παρόν.

Κύριε Πρόεδρε,

Το Κυπριακό σήμερα βρίσκεται στο χειρότερο σημείο από το 1974. Η κατάσταση έχει επιδεινωθεί και δεν ωφελεί σε τίποτε να την ωραιοποιούμε. Η μη παραδοχή της δεινής θέσης στην οποία έχει περιέλθει το εθνικό μας θέμα μας εμποδίζει να δούμε τα πράγματα ακριβώς όπως είναι, δεν επιτρέπει να κάνουμε τις σωστές εκτιμήσεις και, κατά συνέπεια, να λάβουμε εκείνες τις αποφάσεις που επιβάλλεται να ληφθούν για ζητήματα στρατηγικής και τακτικής. Δεν μπορεί να μας ικανοποιεί απλά και μόνο η διαπίστωση ύπαρξης διεθνούς ενδιαφέροντος γύρω από το Κυπριακό. Εκείνο που έχει σημασία είναι προς ποια κατεύθυνση στρέφεται αυτό το ενδιαφέρον και το περιεχόμενό του, γιατί ενδιαφέρον υπάρχει.

Είκοσι έξι χρόνια μετά το πραξικόπημα και την εισβολή δεν έχουμε να αντιμετωπίσουμε μόνο την αδιαλλαξία της Άγκυρας και του Ντενκτάς. Γινόμαστε μάρτυρες προσπαθειών παράκαμψης των αρχών λύσης του Κυπριακού, όπως αυτές σαφώς διατυπώνονται στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις συμφωνίες κορυφής. Γινόμαστε μάρτυρες διεργασιών να ικανοποιηθούν στον ένα ή στον άλλο βαθμό, οι ευρισκόμενες σε πλήρη αντίθεση με τα ψηφίσματα και τις συμφωνίες κορυφής, διχοτομικές και παράλογες αξιώσεις του Ντενκτάς και της Άγκυρας. Πίσω από αυτές τις διεργασίες βρίσκονται ο αμερικανικός και ο βρετανικός παράγοντας. Ενώ η ίδια η γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών, δυστυχώς, αδυνατεί να απαντήσει με αποφασιστικότητα και κατηγορηματικότητα στις θέσεις Ντενκτάς, πράγμα που έπραξε στο παρελθόν και πιο συγκεκριμένα το 1992. Δόθηκε στον Ντενκτάς η ευχέρεια να υποβάλει πλήρες έγγραφο συνομοσπονδιακής λύσης, το οποίο δεν είναι τίποτε άλλο παρά έγγραφο νομιμοποίησης και οριστικοποίησης της διχοτόμησης, χωρίς να υπάρξει η παραμικρή αντίδραση. Χωρίς κανένας να του

υποδειξεί ότι βρίσκεται έξω από τα πλαίσια που η διεθνής κοινότητα εδώ και χρόνια έχει καθορίσει για λύση του Κυπριακού. Το γεγονός και μόνο ότι ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών διά του εκπροσώπου του υποβάλλει ιδέες, οι οποίες, κατά την εκτίμηση του ίδιου του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, επιδέχονται πολλές ερμηνείες, δείχνει ακριβώς την αδυναμία και την απροθυμία της γραμματείας των Ηνωμένων Εθνών να παρέμβει αποφασιστικά.

Είμαστε ακόμα μάρτυρες, κύριε Πρόεδρε, της ανοχής που επιδεικνύεται από τα Ηνωμένα Έθνη, από το Συμβούλιο Ασφαλείας έναντι στην επέκταση της κατοχής στα Στροβίλια. Αν όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε συνιστούν σοβαρή επιδείνωση του Κυπριακού, τότε πραγματικά διερωτώμαστε: Τι πρέπει να συμβεί για να μιλήσουμε για επιδείνωση;

Κύριε Πρόεδρε,

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε με τις εκ του σύνεγγυς συνομιλίες και στις οποίες η ελληνοκυπριακή πλευρά σύρθηκε κατά έναν εκβιαστικό τρόπο απέδειξε ότι εξυπηρετεί πλείστα τόσα αλλότρια συμφέροντα πλην των καλώς νοουμένων συμφερόντων του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Εξυπηρετεί εκλογικές σκοπιμότητες, ενόψει των προεδρικών εκλογών στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, εξυπηρετεί τις μεθοδεύσεις προώθησης της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας, εξυπηρετεί και βολεύει όλους όσους για δικούς τους λόγους θέλουν να εμφανίζουν κινητικότητα στο Κυπριακό. Θα εκτιμήσουμε βέβαια στο Εθνικό Συμβούλιο, αφού ενημερωθούμε, τις ιδέες του κ. Ντε Σότο. Εκείνο όμως το οποίο από τώρα και με βεβαιότητα μπορούμε να επαναλάβουμε ως γενική διαπίστωση είναι ότι οι τρεις γύροι των συνομιλιών που έγιναν έχουν καταδείξει ότι η διαδικασία των συνομιλιών εκ του σύνεγγυς έχει από καιρό εξαντλήσει τα περιθώριά της. Ο διάλογος, για να μπορέσει να αποδώσει, πρέπει να αναβαθμιστεί σε απευθείας διάλογο, ο οποίος να στηρίζεται στα ψηφίσματα του ΟΗΕ και τις συμφωνίες κορυφής. Και επειδή κάτι τέτοιο δεν το επιτρέπει η αδιαλλαξία του Ντενκτάς, ο διάλογος λαθροβιώνει, για τους λόγους που αναφέραμε πιο πάνω. Για να γίνει ουσιαστικός και παραγωγικός διάλογος, ο οποίος θα οδηγήσει στο ποθητό αποτέλεσμα μιας ομοσπονδιακής λύσης που θα αποτελεί δίκαιο συμβιβασμό, είναι απαραίτητο το Συμβούλιο Ασφαλείας και ιδιαίτερα εκείνα τα μέλη του που μπορούν να αναλάβουν την ευθύνη να υπερασπιστούν τις αρχές που το ίδιο ενέκρινε ως απαραίτητες για λύση στο πρόβλημα.

Κύριε Πρόεδρε, εμείς, ως ΑΚΕΛ, δεν ανήκουμε σε εκείνη τη σχολή που θεωρεί ότι μπροστά στη δύναμη των εχθρών της Κύπρου και την παντοδυναμία εκείνων που στηρίζουν την Τουρκία δεν έχουμε άλλη επιλογή παρά να αποδεχτούμε τα όσα άλλοι αποφασίζουν για την τύχη του τόπου. Εμείς θεωρούμε ότι έχουμε καθήκον να υπερασπιστούμε τα δικά μας και έχουμε τις δυνατότητες να τα υπερασπιστούμε με επιτυχία. Πλείστες τόσες φορές από καιρό υποβάλαμε συγκεκριμένες εισηγήσεις για την ακολουθητέα πορεία, χωρίς όμως να υπάρξει ανταπόκριση. Πρέπει επιτέλους να ασκηθεί προληπτική πολιτική, η οποία θα μας επιτρέπει να παρεμβαίνουμε στις εξελίξεις και όχι να τρέχουμε πίσω από τα γεγονότα. Πρέπει να ακολουθηθεί διεκδικητική πολιτική, χωρίς να φοβούμαστε ότι θα κατηγορηθούμε για αδιαλλαξία ή αρνητισμό. Δεν υπάρχει αντίθεση ανάμεσα στη θέλησή μας για συμβιβαστική λύση στη βάση της ομοσπονδίας και στην υπεράσπιση αρχών με παρρησία και αποφασιστικότητα απέναντι στους οποιουδήποτε ξένους. Είναι αυταπάτη να πιστεύουμε ότι προωθούμε καλύτερα την υπόθεσή μας, φροντίζοντας να είμαστε πάντα βολικοί απέναντι στους τρίτους. Εξακολουθούμε να πιστεύουμε στην ειρηνική λύση του Κυπριακού, η οποία περνά μέσα από ένα

ουσιαστικό και παραγωγικό διακοινοτικό διάλογο στα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Ο διάλογος αυτός όμως πρέπει να συνδυάζεται με γενική διεθνοποίηση του προβλήματος και ανάληψη πρωτοβουλιών στο διεθνή χώρο, ιδιαίτερα προς την κατεύθυνση των χωρών που είναι μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι το πλαίσιο μέσα στο οποίο μπορεί να λυθεί το Κυπριακό κατά τρόπο δίκαιο και βιώσιμο είναι ο διεθνής οργανισμός, είναι ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών.

Ασκώντας κριτική στη γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών δε στοχεύουμε στον εκτοπισμό του Κυπριακού από τα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, πράγμα που θα ήταν καταστροφικό. Στοχεύουμε να επαναφέρουμε την ηγεσία του διεθνούς οργανισμού σε θέσεις που άλλωστε είναι δεσμευμένη να ακολουθεί από τα ίδια τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας. Γνωρίζουμε ότι όπως είναι σήμερα ο κόσμος κανένα διεθνές πρόβλημα δε λύεται χωρίς τους Αμερικανούς και τους στενούς συμμάχους τους. Προς τους οποιουσδήποτε όμως τρίτους, περιλαμβανομένων και των Αμερικανών και των συμμάχων τους, πρέπει συνεχώς να κάνουμε ξεκάθαρο ότι η λύση του Κυπριακού δεν μπορεί παρά να στηρίζεται σε ορισμένες βασικές αρχές, χωρίς τις οποίες το μέλλον της Κύπρου αλλά και της ειρήνης στην περιοχή θα είναι ζοφερό. Και εν πάση περιπτώσει πρέπει να ξέρουν ότι λύση που θα αφίσταται των βασικών αρχών δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή από τον κυπριακό λαό. Δεν μπορούμε να δεχτούμε λύση η οποία δε θα κατοχυρώνει τα ανθρώπινα δικαιώματα του κυπριακού λαού και τις βασικές του ελευθερίες. Στους Ευρωπαίους πρέπει συνεχώς να υποδεικνύουμε την ανάγκη η λύση να μην αντίκειται στο δικό τους ευρωπαϊκό κεκτημένο. Πέρα από τον αναγκαίο συντονισμό που επιβάλλεται να υπάρχει μεταξύ της Κύπρου και της Ελλάδας για την προώθηση του Κυπριακού, είναι αναγκαίο η Αθήνα σε κάθε στιγμή να υποδεικνύει ότι η εξομάλυνση των ελλαδοτουρκικών σχέσεων και η πορεία της Τουρκίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση εξαρτώνται από τη συμπεριφορά της Άγκυρας στο Κυπριακό. Έχοντας στραμμένη την προσοχή μας στο διεθνή χώρο δεν πρέπει να λησμονούμε ούτε στιγμή ότι οι Τουρκοκύπριοι συμπατριώτες μας, οι οποίοι όπως και εμείς επιθυμούν και αγωνίζονται για την επανένωση της Κύπρου στη βάση των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των συμφωνιών κορυφής, είναι πολύ σημαντικός παράγοντας.

Είκοσι έξι χρόνια, κύριε Πρόεδρε, μετά το προδοτικό φασιστικό πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή δίνουμε τη μεγάλη μάχη της υπεράσπισης των αρχών λύσης του κυπριακού προβλήματος. Έχουμε την πεποίθηση ότι αν ακολουθηθεί η πολιτική που περιγράψαμε σε αδρές γραμμές πιο πάνω, τότε δικαιούμαστε να ελπίζουμε σε ανατροπή των τετελεσμένων της εισβολής και της κατοχής και σε καλύτερες μέρες για τον πολύπαθο κυπριακό λαό. Η θυσία των μαχητών της δημοκρατίας και της ελευθερίας, των οποίων τιμούμε σήμερα τη μνήμη, μόνο τότε θα δικαιωθεί, όταν κατορθώσουμε να απαλλάξουμε την Κύπρο από την κατοχή του Αττίλα και να την επανενώσουμε κάτω από συνθήκες ειρήνης, δημοκρατίας και σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εκπληρώνοντας το δικό του χρέος, θα καταβάλει το άπαν των δυνάμεών του για την υλοποίηση αυτού του πατριωτικού στόχου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος, ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή τελετουργική συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας αναπόφευκτα είναι φορτισμένη από τα συναισθήματα της οργής και της πικρίας για το προδοτικό πραξικόπημα που έδωσε το πρόσχημα για την τούρκικη εισβολή. Σήμερα, μετά τον πρόσφατο γύρο διαβουλεύσεων στη Γενεύη είναι αναγκαίο αυτή η συνεδρία να καταστεί δηλωτική και επιβεβαιωτική της αποφασιστικότητας αυτού του σώματος, που είναι ο πιο έγκυρος φορέας της πολιτικής βούλησης του λαού, να μη δεχτεί τη νομιμοποίηση και τη μονιμοποίηση των τετελεσμένων της τούρκικης εισβολής και κατοχής. Ανεξάρτητα από θυσίες και χρόνο που θα απαιτηθούν.

Γνωρίζουμε ότι οι κίνδυνοι μιας τέτοιας πορείας είναι μεγάλοι και ότι οι Δυτικοί κράχτες των τούρκικων συμφερόντων είναι αδίστακτοι. Ότι η περιβόητη «κινητικότητα» που έχουν εγκαινιάσει, το «ενδιαφέρον» και η ανάμειξή τους στο Κυπριακό αποβλέπουν και εξαντλούνται στη διπλωματική προσπάθεια να ασκήσουν πιέσεις και εκβιασμούς εναντίον της πλευράς μας, για να ικανοποιήσουμε τις τούρκικες απαιτήσεις.

Να συνειδητοποιήσουμε, όμως, και εμείς και εκείνοι ότι χωρίς τη συγκατάθεση και την υπογραφή μας σε μια λύση ποτέ τα τετελεσμένα της εισβολής δεν μπορούν να νομιμοποιηθούν και ποτέ δεν μπορούν να αναβαθμιστούν από ντε φάκτο σε ντε γιούρε λύση. Ανεξάρτητα από το ποιοι και πόσοι για δικές τους σκοπιμότητες και συμφέροντα μπορεί να αναγνωρίσουν την ύπαρξη κράτους ή έστω κρατικής και πολιτικής οντότητας στα κατεχόμενα εδάφη μας.

Αυτή τη μέρα της μνήμης και της θλίψης το πρώτο χρέος είναι η απόδοση τιμής στους νεκρούς, στους μάρτυρες και στα θύματα του δίδυμου εγκλήματος του πραξικοπήματος και της τούρκικης εισβολής. Η δική τους υπέρτατη θυσία του θανάτου για την προάσπιση της δημοκρατίας και της κρατικής μας οντότητας ας γίνει το μέτρο των δικών μας πολιτικών πράξεων και της δύναμης αντίστασής μας στις πιέσεις και στους εκβιασμούς των Δυτικών συμμάχων της Τουρκίας.

Η απόδοση τιμής και ο σεβασμός της μνήμης των πεσόντων, των μαρτύρων και των θυμάτων δεν πρέπει να είναι μια λεκτική αναφορά, αλλά πρέπει να επιβεβαιώνονται με το μήνυμα της αποφασιστικότητας του λαού να μη δεχτεί και να μην ανεχτεί μια τέτοια λύση του Κυπριακού, που τότε θα σημαίνει ότι η θυσία τους έγινε επί ματαίω. Γιατί αυτοί πέθαναν, μαρτύρησαν και υπέφεραν ανθιστάμενοι στο πραξικόπημα και στην τούρκικη εισβολή, αμύντορες της δημοκρατίας και υπερασπιζόμενοι την πατρίδα γη, για να αποτρέψουν την κατάλυση της δημοκρατίας, τη διάλυση του κράτους και την επιβολή της διχοτόμησης της πατρίδας μας.

Εκατοντάδες οικογένειες που έχουν αγνοουμένους φέρουν καθημερινά το σταυρό του μαρτυρίου της αβεβαιότητας για την τύχη των αγαπημένων συγγενών τους, ενώ μερικές εκατοντάδες εγκλωβισμένων ήδη ζουν κάτω από την τούρκικη κατοχή και βιώνουν την αβεβαιότητα και την ανασφάλεια για το μέλλον τους.

Σε όλους αυτούς η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτίει φόρο τιμής. Σε έκφραση αυτής της τιμής, θέλω να πιστεύω ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων ομόθυμα και χωρίς δισταγμό σήμερα εκφράζει τη βούλησή της ότι ούτε διαπραγματεύεται ούτε συζητά ούτε λαμβάνει υπόψη τις προτάσεις που έχει

καταθέσει στη Γενεύη ο κ. Ντενκτάς, που καθορίζουν λύση δημιουργίας δυο κρατών στην Κύπρο.

Ούτε πρέπει ούτε μπορούμε ούτε δικαιούμαστε να διαπραγματευτούμε τέτοιο πλαίσιο λύσης ούτε στο σύνολό του ούτε σε επιμέρους πτυχές των προτάσεων που οι καθοδηγούμενοι μεσολαβητές κατ' ευφημισμὸν είναι δυνατό να παρουσιάζουν ως λύσεις ίσων αποστάσεων.

Κατά παράδοση, σε αυτή την τελετουργική συνεδρία μνήμης και τιμής δε συζητούμε το Κυπριακό. Όμως, στη σημερινή συνεδρία, που συμπτωματικά ταυτίζεται χρονικά με το τελευταίο φιάσκο στη Γενεύη του κατ' ευφημισμὸν τρίτου γύρου των δικοινοτικών συνομιλιών, είναι αδύνατο να αποφευχθεί η διασύνδεση των τελευταίων εξελίξεων στη Γενεύη με τη θλιβερή επέτειο που τηρούμε σήμερα. Διότι σήμερα βρισκόμαστε στο μεταίχμιο της πολιτικής υλοποίησης των μεθοδεύσεων και των σχεδιασμών που οδήγησαν στο πραξικόπημα με όργανα τα άβουλα και άνοα κινούμενα ανδρείκελα ξένων συμφερόντων, που είτε ενσυνείδητα είτε παραπλανώμενοι, με τη συμμετοχή τους στο πραξικόπημα είτε με λόγια είτε με έργα άνοιξαν τις κερκόπορτες για την τούρκικη εισβολή σε εφαρμογή του σχεδίου για διχοτόμηση της Κύπρου και για εθνικό ξεκαθάρισμα στις κατεχόμενες περιοχές.

Σήμερα, η τούρκικη πλευρά αισθάνεται τόσο ισχυρή, στηριζόμενη στις πλάτες των Δυτικών συμμάχων της, ώστε αυτά που πάντοτε επιδίωκε και κρυπτόλογα προωθούσε σε όλη τη διάρκεια των λεγόμενων δικοινοτικών συνομιλιών τώρα με θράσος απροσμέτρητο τα διακηρύσσει φανερά και απαιτητικά ως “ολοκληρωμένες και λεπτομερείς προτάσεις για λύση του Κυπριακού”.

Τρεις είναι οι τωρινοί άξονες των σχεδιασμών των ξένων, που εμείς τις θεωρούμε τις κατάρες που, αν δεν ανατραπούν, θα προκαθορίσουν τις μελλοντικές εξελίξεις στο Κυπριακό:

Η μια είναι η πρόνοια στην περιβόητη απόφαση των οκτώ πιο ανεπτυγμένων χωρών, γνωστών ως ομάδα “G8”, ότι “όλα τα θέματα είναι στο τραπέζι”. Δηλαδή, ακόμα και η πρόταση για λύση συνομοσπονδίας είναι στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Και μάλιστα μετά την απόφαση 1251 του Συμβουλίου Ασφαλείας τα ψηφίσματα του ΟΗΕ δεν είναι πια “η βάση για λύση του Κυπριακού”, αλλά απλώς “λαμβάνονται πλήρως υπόψη”. Νομίζω ότι η διαφορά είναι ολοφάνερη. Να θυμούμαστε ότι αυτή η πρόνοια υιοθετήθηκε ταυτόσημη σε απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Η δεύτερη κατάρη είναι τα δυο αδελφά συνθήματα, που, δυστυχώς, όταν πρωτολέχθηκαν, έγιναν αποδεκτά ή έστω ανεκτά ακόμα και από τη δική μας πλευρά, ότι η λύση που αναζητείται είναι λύση ίσων αποστάσεων μεταξύ των προτάσεων και θέσεων των δυο πλευρών και ότι η επίτευξη λύσης του Κυπριακού προϋποθέτει τη διαδικασία του πάρε-δώσε.

Η θεωρία για δήθεν λύση ίσων αποστάσεων, που ακούεται τόσο φυσιολογική και εύληχη, στην ουσία συνιστά παρότρυνση και κίνητρο για την τούρκικη πλευρά συνεχώς να αναβαθμίζει τις απαιτήσεις της στο ανώτατο δυνατό όριο, ώστε η λύση ίσων – μέσων αποστάσεων αριθμητικά και πραγματικά να είναι πλησιέστερη στις αναβαθμισμένες τούρκικες θέσεις.

Κάποτε η μέση απόσταση ήταν μεταξύ ισχυρής και αποτελεσματικής ομοσπονδίας και λύσης χαλαρής ομοσπονδίας. Από την ώρα που η τούρκικη πλευρά αισθάνθηκε αρκετά ισχυρή και ότι έχει γερές πλάτες, ώστε με θρασύτητα,

φανερά πια να απαιτεί συνομοσπονδία, δηλαδή λύση δυο χωριστών κρατών, η λύση ίσων αποστάσεων μετατοπίσθηκε μεταξύ της δικής μας θέσης για ορθόδοξη ομοσπονδία και της τούρκικης θέσης για συνομοσπονδία, δηλαδή για λύση δυο χωριστών κρατών. Όμως, δεν υπάρχει λύση ίσων αποστάσεων, δεν υπάρχει μέση λύση μεταξύ ομοσπονδίας και συνομοσπονδίας, δηλαδή λύσης δυο κρατών, απλούστατα γιατί δεν υπάρχει μέση λύση ενάμισι κράτους.

Η αυτάδεληφη κατάρα αυτής της ανακολουθίας είναι ο περιβόητος μύθος του πάρε-δώσε. Να δώσουμε τι περισσότερο, αφού εμείς δε ζητούμε τίποτε άλλο από την επικράτηση του διεθνούς δικαίου και από την εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για την εφαρμογή των οποίων δε χωρεί συμβιβασμός, δεν υπάρχει περιθώριο “δώσε”; Είναι καιρός η δική μας πλευρά διεκδικητικά και άτεγκτα να καταπολεμήσει και ρητά να αρνηθεί τις δυο δίδυμες κατάρεις των λύσεων “ίσων αποστάσεων” και του “πάρε-δώσε”.

Η τρίτη κατάρα είναι ότι το φιάσκο των δικαιοδικών συνομιλιών, που, όπως διεξάγονται, δεν είναι τίποτε άλλο από ένα θέατρο, θα συνεχίζεται όσο συνεχίζονται οι συνομιλίες της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση για την εταιρική σχέση που οφείλει να υπογράψει η Τουρκία με την Ευρωπαϊκή Ένωση πριν το τέλος του 2000. Εφόσον εκκρεμεί η υπογραφή της εταιρικής σχέσης, τα Ηνωμένα Έθνη και οι ισχυροί Δυτικοί σύμμαχοι της Τουρκίας θα διαιωνίζουν τη λαθροβίωση του διαλόγου. Σε εξυπηρέτηση αυτής της σκοπιμότητας και μόνο εξαντλείται η “κινητικότητά” τους.

Αν η συζήτηση της εταιρικής σχέσης της Τουρκίας γίνει στην αρχή του Σεπτεμβρίου, θα οριστεί νέος γύρος των λεγόμενων δικαιοδικών συνομιλιών στο τέλος του Σεπτεμβρίου. Αν η εταιρική σχέση συζητηθεί τον Οκτώβριο, ο νέος γύρος των συνομιλιών θα οριστεί αργότερα, το Νοέμβριο, και ούτω καθεξής, ώστε η Ελλάδα να βρίσκεται κάτω από συνεχή πίεση να μην ταχθεί εναντίον του κειμένου της εταιρικής σχέσης, εφόσον εκκρεμεί νέος γύρος δικαιοδικών συνομιλιών, μην τυχόν, τάχατες, και διαταραχθεί το “καλό κλίμα” των συνομιλιών, που, έτσι κι αλλιώς, δεν υπάρχει ούτε υπήρξε ποτέ.

Ούτε περισσή πολιτική διορατικότητα χρειάζεται ούτε πολιτική εμπειρία και σοφία, για να διαπιστωθεί το πολιτικό παιχνίδι που έχει ορχηστωθεί και διεξάγεται στις ψευδεπίγραφες δικαιοδικές διαπραγματεύσεις, που ούτε διαπραγματεύσεις είναι ούτε προσφέρουν βάση για συζήτηση.

Ασφαλώς, δεν είναι ο σκοπός αυτής της τελετής η χάραξη και η εξαγγελία πορείας και πολιτικής για το εθνικό μας θέμα. Αυτή η μέρα και αυτή η τελετουργική συνεδρία είναι η επίτευξη χρέους τιμής και μνήμης. Όμως, η απόδοση τιμής θα είναι λειψή και η μνήμη κολοβωμένη, αν δε συνεκτιμούμε γιατί θυσιάστηκαν εκείνοι και τι είναι που κρίνεται σήμερα. Να λογιστούμε αν ξεπληρώνουμε το χρέος μας προς τη δική τους θυσία, που προσφέρθηκε για αποτροπή της εισβολής και της διχοτόμησης και για τη διατήρηση της κρατικής μας οντότητας, αν σήμερα δεχτούμε να συζητούμε για τη νομιμοποίηση της κατοχής, τη διάλυση του κράτους και την αναγνώριση χωριστής πολιτικής οντότητας στα κατεχόμενα εδάφη.

Είναι χρέος του κυπριακού λαού και καθήκον αυτής της Βουλής να τηρεί με κάθε επισημότητα αυτή τη μέρα της οργής, της μνήμης και της τιμής, για να διαδηλώνουμε ότι δεν ξεχνούμε τους νεκρούς, τους ήρωες, τους μάρτυρες και τα θύματα του πραξικοπήματος και της εισβολής, αλλά και για να διακηρύσσουμε ότι είμαστε μνήμονες του χρέους που έχουμε ως λαός και ως άτομα να ξεπλύνουμε το εθνικό όνειδος που προκάλεσε στον ελληνισμό το προδοτικό πραξικόπημα, η εισβολή και η συνεχιζόμενη κατοχή της πατρίδας μας.

Η επίσημη συνεδρία της Βουλής στην επέτειο του πραξικοπήματος και της εισβολής σκοπό έχει να υπομνήσει το χρέος που έχουμε πρώτοι εμείς, οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι του λαού, η κυβέρνηση και ύστερα ο μαχόμενος λαός προς τους ηρωικούς νεκρούς, τους μάρτυρες και τα θύματα του πραξικοπήματος και της εισβολής. Να επανατοποθετήσουμε στις σωστές του διαστάσεις το χρέος μας έναντι της Ιστορίας και των μελλούμενων γενιών, το χρέος να μη δώσουμε αναπαμό “τοισ βλεφάρους μας”, να μην ορρωδήσουμε μπροστά στην ανάγκη για προσωπικές θυσίες, να καταβάλουμε το κάθε τίμημα, να αντιμετωπίσουμε την κάθε αντιξοότητα και απειλή, για να ανατρέψουμε τις συνέπειες της εισβολής και της κατοχής για την πατρίδα και το λαό μας.

Αυτό είναι που βρίσκεται σήμερα στην πλάστιγγα. Αυτό είναι που διακυβεύεται. Εμείς δε θα δεχτούμε μια λύση που να νομιμοποιεί τα τελεσμένα της εισβολής και της κατοχής. Οποιοδήποτε και να 'ναι το τίμημα. Όποιοι και οποιουδήποτε είδους αγώνες κι αν απαιτηθούν. Όποιες θυσίες και αν χρειαστούν.

Αυτά δεν πρέπει να παραμένουν ούτε να εκλαμβάνονται από εχθρούς και φίλους ως μεγαλόστομες συναισθηματικές διακηρύξεις. Όταν η μόνη επιλογή που θέτουν μπροστά μας είναι να δεχτούμε και να νομιμοποιήσουμε είτε με την υπογραφή μας είτε με την άπρακτη πάροδο του χρόνου όλα τα τελεσμένα της κατοχής, η απόρριψη αυτού του φοβερού διλήμματος δεν είναι ρομαντισμός· είναι αδυσώπητος ρεαλισμός.

Η ιστορία και η συνειδήσή μας θα μας κρίνουν αυστηρά, αν δεν καταβάλουμε κάθε προσπάθεια, αν δε δείξουμε βούληση και προθυμία να καταβάλουμε το κάθε τίμημα που θα απαιτηθεί, για να θέσουμε το στόχο και την ελπίδα κάτω από τη βάσανο της δράσης. Και αυτή είναι η ώρα, ίσως η δωδεκάτη ώρα, να το επιχειρήσουμε.

Αυτή την ώρα αντιμετωπίζουμε την αποθράσυνση της τούρκικης πλευράς, που με αλαζονεία και προκλητικότητα υποβάλλει στη Γενεύη απαιτήσεις που δεν μπορούν ούτε να συζητηθούν. Όμως, παράλληλα διαπιστώνουμε ότι οι Δυτικοί σύμμαχοι της Τουρκίας επινεύουν ή ενθαρρύνουν ή, έστω, ανέχονται την υποβολή τέτοιων απαιτήσεων και προτάσεων.

Ακόμα και η Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών αποδέχεται τη συζήτηση τέτοιων προτάσεων, που, εκτός των άλλων, είναι έξω από τους όρους εντολής που έχει ο Γενικός Γραμματέας, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας. Γιατί οι όροι εντολής του είναι να προωθήσει λύση ομοσπονδίας. Ούτε να συζητήσει ούτε να προσφέρει καλές υπηρεσίες για συζήτηση άλλης λύσης είτε λύσης δυο κρατών ή λύσης για διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Αυτή την ώρα ο άμεσος, πρώτος και κοινός στόχος είναι η αντιμετώπιση αυτής της νέας τούρκικης απειλής και η εξουδετέρωση των συνεπειών που θα έχει η αποδοχή ή η λεγόμενη κατανόηση των τούρκικων θέσεων από αυτούς που μεσολαβούν.

Μπροστά σε αυτό τον άμεσο κίνδυνο μπαίνουν σε δεύτερη μοίρα οι όσες διαφορές υπάρχουν ανάμεσα στις πολιτικές ηγεσίες για τη μορφή της λύσης που μπορούμε να δεχτούμε ή ακόμα και για άλλες, επιμέρους στρατηγικές και τακτικές. Άμεσος και κοινός είναι ο κίνδυνος που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Είναι πια ορατός και ψηλαφητός για όλους μας και απειλεί ολόκληρο τον ελληνισμό της Κύπρου. Κοινή πρέπει να είναι και η αντίδρασή μας. Οι νέες δυσμενείς εξελίξεις που διαγράφονται ως γίνουν ο καταλύτης για κοινή δράση και αντίδραση.

Η σωστή εκτίμηση και διαπίστωση του κοινού κινδύνου που αντιμετωπίζουμε μπορεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για ένα ενωμένο εσωτερικό μέτωπο όλων των πολιτικών δυνάμεων του τόπου για την αποτροπή της τελευταίας πράξης του δράματος που σκηνοθετήθηκε και άρχισε την αποφράδα μέρα της 15^{ης} του Ιούλη του 1974 και συμπληρώνει τώρα τον κύκλο της ολοκλήρωσής του.

Τώρα είναι η ώρα να χαλκεύσουμε την ενότητα των πολιτικών δυνάμεων του τόπου για αποτροπή της εθνικής καταστροφής. Καθορίζοντας τους στόχους μας ξεκάθαρα, διαμορφώνοντας ένα σχέδιο δράσης που να αποδέχεται ως δεδομένες τις θυσίες και όχι ως ανεπιθύμητους τους κινδύνους, προσφέροντας έμπνευση και πίστη στο λαό ότι οι στόχοι μας δεν είναι ανέφικτοι και τόσο απομακρυσμένοι, θα βοηθήσουμε τότε το λαό να μας ακολουθήσει σε πορεία αγώνα και θυσιών, να δει το μέλλον με αισιοδοξία και να αντλήσει ελπίδα, καρτερία και δύναμη να αγωνιστεί για την επίτευξή τους.

Ας επιμεινουμε. Άλλωστε δεν έχουμε άλλη επιλογή. Να πιστέψουμε, να το κάνουμε βίωμά μας και να το προεκβάλουμε ως κανόνα ζωής, ότι η δικαίωση των στόχων μας δεν είναι αναγκαστικά ανεδαφική και ότι η παράδοση στον τούρκικο επεκτατισμό δεν είναι αναπόφευκτη. Τότε και μόνο τότε θα έχουμε ελπίδα για σωτηρία και δικαίωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών, κ. Βάσος Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αναδρομή στο παρελθόν είναι χρήσιμη και απαραίτητη για υπόβαθρο καθορισμού πορείας και προοπτικών. Η παραμονή στο παρελθόν είναι αναχρονισμός. Λαοί χωρίς μνήμη κινδυνεύουν. Λαοί που δεν απενίζουν προς το μέλλον παραμένουν έξω από το δημιουργικό πνεύμα κάθε εποχής. Όμως, υπάρχει ένα σαφές διαχωριστικό στοιχείο: Όταν η σύγχρονη πραγματικότητα σημαδεύεται καταλυτικά από πράξεις, ενέργειες και δραστηριότητες του παρελθόντος, τότε η μνημοσύνη περιέχει και το στοιχείο της αναζήτησης ευθυνών, της κάθαρσης. Και παρενθετικά θα ήθελα να εκφράσω την άποψη ότι η επιτροπή για τη διερεύνηση του Φακέλου της Κύπρου αντιλαμβάνομαι ότι συνεχίζει το έργο της και είναι το μόνο έργο που έχει αναληφθεί προς αυτή την κατεύθυνση και είναι καθήκον όλων μας να βοηθήσουμε, στο μέτρο των δικών μας δυνατοτήτων και των δικών μας γνώσεων της κατάστασης, αυτή την επιτροπή.

Το δικό μας παρόν σημαδεύεται από τις συνέπειες του προδοτικού πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής. Και ανατροπή ηθικών αξιών κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις παρεμποδίζει τις διορθωτικές κινήσεις, υπονομεύει το αγωνιστικό κλίμα, στο οποίο σωστά έγινε αναφορά -και χωρίς αυτό δεν είναι δυνατό να ελπίζουμε σε ανατροπή των σημερινών απαράδεκτων καταστάσεων- οδηγεί το λαό σε αδράνεια, σε αποπολιτικοποίηση, σε απάθεια και σε αποστασιοποίηση από τα κοινά, που, πρέπει να ομολογήσουμε, αποτελεί δυστυχώς φαινόμενο της εποχής αλλά ακόμα και της κυπριακής πραγματικότητας μιας ημικατεχόμενης πατρίδας. Το βασικό καθήκον είναι η αναίρεση των αρνητικών επιπτώσεων που επέφερε το προδοτικό πραξικόπημα και η εισβολή.

Ποια είναι η σημερινή κατάσταση; Το κληροδότημα είναι μια μοιρασμένη πατρίδα, πρόσφυγες, αγνοούμενοι και φθίνοντες εγκλωβισμένοι. Όμως, η αναφορά σ' αυτές τις μαύρες επετείουσ δεν πρέπει να εξαντλείται σε αναθέματα και καταδίκες. Πρέπει κυρίως να εστιάζεται στα σημερινά καθήκοντα.

Λάθη και παραλείψεις μάς έφεραν στο τραγελαφικό σημείο αντί να απαιτούμε επάνοδο στη νόμιμη κατάσταση, όπως ήταν προ του πραξικοπήματος, αντί εφαρμογής του διεθνούς δικαίου αλλά και των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών να συζητούμε σήμερα, και μάλιστα όχι με την Τουρκία αλλά με τον κ. Ντενκτάς, πάνω σε βάσεις που εκ προοιμίου θα έπρεπε να είχαν αποκλεισθεί από την τράπεζα των διαπραγματεύσεων. Και πράγματι ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών σε δηλώσεις του μας προειδοποίησε ότι το τελικό προϊόν του διαλόγου θα περιλαμβάνει και τις απόψεις τις οποίες εξέφρασε ο κ. Ντενκτάς, απόψεις οι οποίες στηρίζονταν στην ύπαρξη δυο χωριστών κρατών και σε συνομοσπονδιακή λύση.

Τουρκία και Ντενκτάς απευθύνονται προς τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών αλλά και δημόσια με τις προϋποθέσεις που έχω αναφέρει. Αλλά και κάτι χειρότερο: Ο Ντενκτάς σήμερα προβάλλει τη συνομοσπονδιακή λύση ως οδυνηρή τουρκική παραχώρηση. Τυχαία; Όχι. Και είναι αυτή η προειδοποίηση που πρέπει να γίνει και προς την πολιτική ηγεσία και προς το λαό.

Ήδη προβάλλεται στο παρασκήνιο η άποψη ότι, για να πεισθεί ο Ντενκτάς να αποδεχθεί τη μια και μόνη διεθνή κυριαρχία, θα πρέπει και η δική μας πλευρά να δεχθεί δυο χωριστές εσωτερικές κυριαρχίες. Και αυτό είναι το πρόβλημα το οποίο θα αντιμετωπίσουμε στο προσεχές μέλλον. Είχαμε προειδοποιήσει ότι το acknowledgement, το οποίο ποτέ δε μεταφράστηκε στα ελληνικά, για να μην αντιλαμβάνεται ο λαός ότι acknowledgement σημαίνει αποδοχή του στάτους κβο, το οποίο όλοι θεωρούσαν ως μη αποδεκτό, όταν λοιπόν το acknowledgement λόγω της στάσης, ευτυχώς της ομόφωνης, του συνόλου της πολιτικής ηγεσίας έχει τεθεί στο περιθώριο, τώρα στο προσκήνιο του διαλόγου βρίσκεται αυτό που είπα. Και είναι μια προειδοποίηση ότι αυτό θα είναι δυστυχώς το κύριο θέμα στον προσεχή γύρο των διακοινοτικών συνομιλιών. Και δε νομίζω ότι χρειάζεται να ερμηνεύσω είτε στο σώμα είτε στο λαό ότι δυο χωριστές εσωτερικές κυριαρχίες ισοδυναμούν με κατάργηση της νόμιμης κυπριακής κυβέρνησης και ουσιαστικά θέτουν σε κίνδυνο την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού. Δεν υπάρχουν εσωτερικές κυριαρχίες.

Ακόμα και η περιβόητη προσθήκη, το addendum, στο ψήφισμα για την UNFICYP πρέπει να αναλυθεί προσεκτικά. Ετέθη το addendum. Απεσύρθη πολύ εύκολα και πανηγυρίζαμε. Και ο Ντενκτάς σε συνέχεια προβαίνει σε ενέργειες που υλοποιούμενες ισοδυναμούν με ημιαγνώριση από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών υποκύπτει ακόμα και για ασφάλειες μονοήμερες ή, ακόμα, δεν επιτελεί τα καθήκοντά του υπό την απειλή της κάποιας βίαιης αντίδρασης της Τουρκίας. Και προβαίνει ακόμα και σε επέκταση της κατοχής.

Προσφέρονται αυτές οι συνθήκες για εποικοδομητικό διάλογο; Ασφαλώς όχι. Η διαδικασία έχει ήδη δολοφονηθεί. Θα παραμείνουμε αδρανείς; Ασφαλώς όχι. Και διερωτώμαι γιατί ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών δεν απευθύνθηκε προς την Τουρκία για τα Στροβίλια, που έχει την υπευθυνότητα στις κατεχόμενες περιοχές και δύναμη του διεθνούς δικαίου και δύναμη αποφάσεων των ευρωπαϊκών δικαστηρίων, όπως απεδείχθη με την υπόθεση της Τίνας Λοϊζίδου, και αντί αυτού προσφεύγει προς μια ανύπαρκτη νομική οντότητα του ψευδοκράτους. Τυχαία; Δε νομίζω.

Γιατί δε συνέρχεται το Συμβούλιο Ασφαλείας για ενέργειες που θέτουν σε κίνδυνο την παράδοση, έστω, ομαλότητα που επικρατεί στην Κύπρο; Αλλά κι εμείς γιατί δεν προσφεύγουμε στη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών; Αφελείς, ασφαλώς μας χαρακτηρίζουν αφελείς γι' αυτή την πρόταση, γιατί το πρόβλημα, μας λένε, δε θα λυθεί με ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης. Και ασφαλώς δε θα λυθεί με ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης. Όμως η προσφυγή, και μάλιστα η κατά συνέχεια προσφυγή στη Γενική Συνέλευση, δημιουργεί το κατάλληλο κλίμα. Γιατί όλες οι χώρες, όλες ανεξαιρέτα, είναι υποχρεωμένες να στηρίξουν την ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα και την κυριαρχία της Κύπρου. Τυχαία για χρόνια πηγαίναμε κι εμείς και άλλοι στη Γενική Συνέλευση; Αν έτσι έχουν τα πράγματα, γιατί να μην καταργηθεί;

Είναι γεγονός ότι ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών αυτή τη στιγμή υφίσταται μια συρρίκνωση, και ιδιαίτερα το Συμβούλιο Ασφαλείας και ο Γενικός Γραμματέας μετατρέπονται σε όργανα της πολιτικής των ισχυρών δυνάμεων. Άρα το καθήκον μας δεν είναι απλώς να διαπιστώνουμε, αλλά να κάνουμε την αντίθετη πορεία. Διότι η Γενική Συνέλευση δεν είναι ακόμα υπό τον πλήρη έλεγχο των ισχυρών και επομένως αποτελεί το μοναδικό σήμερα βήμα το οποίο προσφέρεται στις λιγότερο ισχυρές χώρες, για να προβάλουν τις υποθέσεις τους, να διασφαλίσουν, έστω, ψηφίσματα θεωρητικά, τα οποία όμως δεν μπορεί παρά να επιδρούν πάνω στον τρόπο χειρισμού των θεμάτων από τους υπεύθυνους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Δε θα μπορεί ο Γενικός Γραμματέας να μας λέει ότι στο τελικό προϊόν είναι δυνατό να υπάρχουν ψήγματα συνομοσπονδίας, όταν κατά συνέχεια και κάθε χρόνο μια Γενική Συνέλευση θα υπενθυμίζει ποια θα πρέπει να είναι η λύση του κυπριακού προβλήματος.

Καιρός για ουσιαστική διεθνοποίηση και για νέα διαδικασία: για διεθνή εκστρατεία πάνω σ' αυτή τη βάση. Πώς αξιοποιούμε την κατάφωρη παραβίαση των αποφάσεων του Ελσίνκι από την Τουρκία; Διότι πρόκειται περί κατάφωρης παραβίασης. Μπορεί να μη δόθηκαν ακόμα οι ευκαιρίες. Σε μερικούς μήνες θα έχουμε να περάσουμε εξετάσεις για το πώς συμπεριφερόμαστε προς μια Τουρκία η οποία έχει αναλάβει συγκεκριμένες υποχρεώσεις, για να γίνει δεκτή στον προθάλαμο της Ευρώπης ως υποψήφια χώρα και η οποία αρνείται να συμμορφωθεί προς τις προϋποθέσεις οι οποίες έχουν καθοριστεί από το Ελσίνκι. Και δυστυχώς η Τουρκία αντί να συμμορφούται αξιοποιεί το νέο κλίμα στις ελλαδοτουρκικές σχέσεις, για να συγκαλύπτει τη συνεχιζόμενη ενοχή και αδιαλλαξία της σε όλους τους τομείς των σχέσεων.

Εμείς κανένα λαό δε θεωρούμε εχθρό. Ούτε τον τουρκικό. Εχθρός είναι η κατοχή και το πολιτικοστρατιωτικό κατεστημένο της Άγκυρας. Θέλουμε φιλία: θέλουμε. Αλλά φιλία που να εδράζεται σε αλληλοσεβασμό δικαιωμάτων. Φιλία και κατοχή δε συμβιβάζονται. Φιλία και απειλές δε συμβιβάζονται. Θέλουμε να γίνουμε μάρτυρες μιας νέας τουρκικής πολιτικής με ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Είναι εφικτή; Θα επιτρέψει ο τουρκικός στρατός αυτή την πορεία εγκαταλείποντας τον πολιτικό του ρόλο; Όμως εμείς θέλουμε πράγματι μια Τουρκία με ευρωπαϊκό πολιτισμό, γιατί αυτό σημαίνει και σεβασμό των ευρωπαϊκών αποφάσεων και του ευρωπαϊκού κεκτημένου.

Η παθητική στάση γεννά μελλοντικές επιθετικές κινήσεις. Η Τουρκία πρέπει να διδαχθεί ότι δεν είναι δυνατό να παίρνει ό,τι θέλει χωρίς να προσαρμόζεται. Γιατί πολύ σωστά λέχθηκε ότι με τη συνεχή αναβάθμιση των αξιώσεων της και με την άποψη λύσης ίσης απόστασης μεταξύ συνεχώς αναβαθμιζόμενων τουρκικών απαιτήσεων και δικών μας στασίμων ή, ακόμα χειρότερα υποβαθμιζομένων, η

καλούμενη μέση απόσταση έχει μετατεθεί σε όρια που ήδη ευρίσκονται πέρα από τα όρια ασφαλείας. Και, αν η Τουρκία προσαρμοστεί, αυτό θα αποβεί και προς όφελος του ίδιου του τουρκικού λαού, που σήμερα υποφέρει κάτω από ένα βάνουσο στρατοκρατούμενο καθεστώς.

Αυτή η μέρα ας χρησιμεύσει ως μέρα μνήμης αλλά και προβληματισμού, ως μέρα συναίσθησης ευθυνών· ως μέρα καθορισμού πορείας πλεύσης και αγώνων για το σύνολο του λαού. Κι εμείς θέλουμε ένα λαό μονοιασμένο στη βάση μιας αντικατοχικής τακτικής, γιατί οι κίνδυνοι δεν ξεχωρίζουν ιδεολογίες. Θέλουμε λοιπόν ενιαίο εσωτερικό μέτωπο. Αυτό πρέπει να είναι το μήνυμα της σημερινής μέρας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκ μέρους των Ενωμένων Δημοκρατών το λόγο έχει η κ. Ανδρούλα Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για είκοσι έξι χρόνια επαναλαμβάνουμε σαν θέμα ρουτίνας το ίδιο σχεδόν πρόγραμμα τις αποφράδες τούτες μέρες. Κι αυτό είναι φυσικό. Όμως η επέτειος του προδοτικού πραξικοπήματος και της επακολουθήσασας βάρβαρης τουρκικής εισβολής θα πρέπει, πέραν των ρητορικών λόγων και εθνικών εξάρσεων, να προσφέρει αφορμή για αυτογνωσία και προβληματισμό. Δεν είναι αρκετή η καταδίκη μιας ολοφάνερα προδοτικής ενέργειας και ενός συγγενού εγκλήματος. Επιβάλλεται σοβαρός προβληματισμός, αυτοκριτική και αυτογνωσία, για να αποφύγουμε επανάληψη παρόμοιων καταστάσεων. Φυσικά, το ενδεχόμενο αυτό φαίνεται απομακρυσμένο λόγω της πλήρους επικράτησης της δημοκρατίας στην Ελλάδα. Αλλά δυστυχώς πολλοί από εκείνους που συνήργησαν στο έγκλημα κατά της Κύπρου, αν και δεν τολμούν να το δικαιολογήσουν, ωστόσο αποφεύγουν να το καταδικάσουν.

Θα πρέπει επιτέλους να πούμε την αλήθεια και να φρονηματίσουμε τις νέες γενιές, για να αποφευχθεί παρόμοιο έγκλημα με αυτό που διαπράχθηκε στη δική μας εποχή. Και δυστυχώς δε λέγεται όλη η αλήθεια. Αποφεύγουν μερικοί να πουν χωρίς κανένα δισταγμό ότι την τραγωδία της Κύπρου προκάλεσε πρωτίστως το κατ'άπτυστο προδοτικό πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974, το οποίο οργάνωσαν επίορκοι αξιωματικοί του ελληνικού στρατού με τη συνεργασία και συμμετοχή ορισμένων εγκαθέτων της χούντας στην Κύπρο και των μελών της εγκληματικής συμμορίας της ΕΟΚΑ Β'.

Η έρευνα που άρχισε στη Βουλή με καθυστέρηση ενός τετάρτου του αιώνα για την αποκάλυψη του Φακέλου της προδοσίας της Κύπρου πιστεύω ότι θα φωτίσει μερικές σκοτεινές πτυχές της περιόδου 1967-1974 και ιδιαίτερα του δραματικού καλοκαιριού του 1974. Θα συγκεντρωθεί υλικό που θα αποκαταστήσει την ιστορική αλήθεια και θα διαφωτίσει και τις επερχόμενες γενιές. Είναι μια εργασία χρονοβόρα, αλλά απαραίτητη. Γι' αυτό το έργο της ειδικής κοινοβουλευτικής επιτροπής που συστάθηκε γι' αυτό το σκοπό θα πρέπει να ενισχυθεί με κάθε τρόπο.

Για είκοσι έξι χρόνια η Κύπρος υποφέρει από τις συνέπειες του δίδυμου εγκλήματος και φαίνεται ότι θα εξακολουθήσει να υποφέρει για αρκετό χρόνο. Γιατί

και στην καλύτερη περίπτωση η Κύπρος δε θα είναι η Κύπρος που γνωρίζαμε πριν από το πραξικόπημα.

Αντιμετωπίζουμε τους αδίστακτους στρατοκράτες της Άγκυρας, τους οποίους υποστηρίζει μεγάλο μέρος του πολιτικού κατεστημένου της Τουρκίας και των οποίων πειθήνιο όργανο είναι ο Ραούφ Ντενκτάς, με τον οποίο είμαστε υποχρεωμένοι να διαπραγματευτούμε. Ο μόνος τομέας στον οποίο μπορούμε να τους αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά είναι ο πολιτικός. Και είναι ευτύχημα, γιατί η Κύπρος, παρά το πλήγμα που υπέστη πριν από είκοσι έξι χρόνια, κατόρθωσε να διατηρήσει αλώβητη την κρατική οντότητά της, που αποτελεί τον κύριο στόχο των στρατοκρατών της Άγκυρας.

Πρέπει το κράτος να είναι αυστηρό και αμείλικτο έναντι κάθε εκδηλώσεως που τείνει να υποσκάψει την οντότητά του, τόσο ως προς την παρουσία του στο εσωτερικό όσο και ως προς την παρουσία του στο εξωτερικό. Οτιδήποτε γίνεται για υποκατάσταση δραστηριοτήτων του κράτους πρέπει να καταδικάζεται και να ξεριζώνεται, ανεξάρτητα από το βαθμό της σοβαρότητας ή γελοιότητας που παρουσιάζει.

Η εκστρατεία για υπόσκαψη του κυπριακού κράτους είχε ως αποτέλεσμα τη σημερινή τραγική κατάσταση. Εκεί που είχαμε το ενιαίο κράτος και καταβάλλαμε προσπάθειες να εξαφανίσουμε ορισμένες δυσλειτουργίες του, τώρα έχουμε υποχρεωθεί να αποδεχθούμε μια οδυνηρή λύση του προβλήματός μας, σε μια προσπάθεια να αποτρέψουμε τον αφανισμό του ελληνισμού της Κύπρου. Πρέπει επιτέλους να γίνει κατανοητό από όλους ότι η λύση της διζωνικής ομοσπονδίας, που υποχρεώθηκε να δεχθεί ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, ήταν μια οδυνηρή λύση, όπως και ο ίδιος δήλωνε. Ήταν όμως η μόνη εφικτή λύση που θα απέτρεπε το σοβαρό κίνδυνο για πλήρη διάλυση του κυπριακού κράτους και αφανισμό του κυπριακού ελληνισμού. Δυστυχώς, και αυτή η αλήθεια δεν έχει γίνει ακόμη κατανοητή από όλους και πολλοί είναι εκείνοι που με τακτικές πατριωτικές κορώνες αγνοούν την πραγματικότητα και επιδίδονται σε μια ακατάσχετη ωραιολογία, παραπλανώντας το λαό.

Η υπεύθυνη πολιτική ηγεσία της Κύπρου και της Ελλάδας έχει επιλέξει τον ειρηνικό δρόμο των διαπραγματεύσεων για την αναζήτηση λύσης του προβλήματος που δημιούργησαν το πραξικόπημα και η εισβολή. Για να αποδώσουν οι διαπραγματεύσεις, πρέπει να κινητοποιηθούν όλες οι χώρες που μπορούν να επηρεάσουν ή να ασκήσουν την επιρροή τους στην Τουρκία, για να αλλάξει την αδιάλλακτη στάση της και να συνεργήσει στη λύση του Κυπριακού.

Στηριζόμενοι στις ομόφωνες προτάσεις του 1989, προχωρήσαμε στις διαπραγματεύσεις που οδήγησαν τελικά το 1992 στο τρίπτυχο που παρέθεσε με κάθε λεπτομέρεια τις θέσεις των δύο πλευρών, καθώς και τις θέσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, όπως αυτές προδιεγράφοντο από τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου. Το τρίπτυχο αυτό προδιέγραφε με σαφήνεια λύση ομοσπονδίας. Φυσικά, το πόσο καλή θα ήταν η λύση στην οποία θα καταλήγαμε θα εξαρτάτο από τις δικές μας διαπραγματευτικές ικανότητες και χειρισμούς. Αλλά δυστυχώς αυτό το πλαίσιο και η για πολλούς “κατηραμένη” δέσμη ιδεών Γκάλι εγκαταλείφθηκαν. Μετά από διακοπή τεσσάρων περίπου χρόνων, οι συνομιλίες επανήρχισαν, αλλά χωρίς συγκεκριμένο πλαίσιο, πράγμα που έδωσε την ευκαιρία στον κ. Ντενκτάς να ρίξει τη μάσκα και να προωθήσει τις απαράδεχτες απαιτήσεις του για ομοσπονδία. Έστω όμως και με τα σημερινά δεδομένα και παρά τη δεδομένη τουρκική αδιαλλαξία, θα πρέπει να επιμείνουμε με συνέπεια στη

διαδικασία των συνομιλιών, οι οποίες όμως θα πρέπει να διεξάγονται μέσα σε πλαίσιο το οποίο θα καθορίζεται από τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

Η προθυμία της δικής μας πλευράς να συνεργαστεί με τα Ηνωμένα Έθνη για την εφαρμογή των ψηφισμάτων τους θα βοηθήσει σημαντικά και την προσπάθεια της Κύπρου για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη αποτελεί μια από τις βασικές προϋποθέσεις οι οποίες τίθενται στη γνωμάτευση της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία είχε αποφανθεί το 1993 για την ενταξιμότητα της Κύπρου. Συναφής πρόνοια υπάρχει επίσης στην Απόφαση Κορυφής του Ελσίνκι, που σημειώνει ότι στη λήψη της τελικής απόφασης για την ένταξη ή μη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα ληφθούν υπόψη όλοι οι σχετικοί παράγοντες. Και με αυτό φυσικά εννοούν τη συμπεριφορά των δύο πλευρών σε σχέση με τις προσπάθειες λύσης του πολιτικού προβλήματος.

Η πορεία μας προς μια ειρηνική λύση του Κυπριακού μέσω διαπραγματεύσεων δεν είναι ούτε εύκολη ούτε ευχάριστη, έχοντας να αντιμετωπίσουμε τη συνεχή αδιάλλακτη και παράλογη στάση και τις απαράδεκτες θέσεις της άλλης πλευράς. Ούτε και ισχυριζόμαστε ότι θα πρέπει εμείς να ενδώσουμε στις παράλογες απαιτήσεις τους. Γι' αυτό χρειάζεται πολλή υπομονή, ψυχραιμία, λεπτούς χειρισμούς και προπαντός ενότητα όλων μας, για να βρεθεί επιτέλους μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του προβλήματός μας. Στον αγώνα μας για εξεύρεση λύσης του Κυπριακού, όπως επίσης στην παράλληλη πορεία μας για την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η δημοκρατική Ελλάδα παραμένει ο μόνος ουσιαστικός συμπαράστατός μας. Είναι γι' αυτό το λόγο που θα πρέπει τη στενή συνεργασία και τις αδελφικές μας σχέσεις με την κυβέρνηση και το λαό της Ελλάδας να τις διαφυλάξουμε ως κόρην οφθαλμού.

Έχουμε υποχρέωση προς τις χιλιάδες των προσφύγων μας, προς τους νεκρούς μας που έπεσαν υπερασπιζόμενοι τη δημοκρατία και την πατρίδα και προς τους αγνοουμένους μας να αγωνιστούμε για την επανένωση της πατρίδας μας, στην οποία να ζήσουμε ειρηνικά και αρμονικά στο μέλλον μαζί με τους συμπατριώτες μας Τουρκοκυπρίους.

Είναι η μόνη θεραπεία που μπορούμε να προσφέρουμε για τις πληγές που άνοιξαν στο σώμα της Κύπρου το φασιστικό πραξικόπημα και η βάρβαρη τουρκική εισβολή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σ' αυτό το σημείο κηρύττω τη λήξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

(Κτυπά τη σφύρα.)

(Ωρα λήξης: 12.15 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Αναστασιάδης Νίκος

Μιχαηλίδης Θάσος

Αντωνίου Αβραάμ

Μουσιούττας Νίκος

Βασιλείου Ανδρούλα
Βενιαμίν Χριστόδουλος
Γερασίμου Στέλιος
Γεωργιάδη Λία
Γεωργίου Αριστοφάνης
Γιάγκου Κίκης
Δημητρίου Παναγιώτης
Ερωτοκρίτου Ρίκκος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θωμά Γιαννάκης
Καζαμίας Κίκης
Καράς Αντώνης
Κατσουρίδης Νίκος
Κιττής Στάθης
Κλεάνθους Νίκος
Κληρίδη Καίτη
Κουλίας Ζαχαρίας
Κυπριανού Μάρκος
Λιλλήκας Γιώργος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μακρίδης Ισίδωρος
Ματσάκης Μάριος

Μούσκος Ανδρέας
Μυριάνθους Ηλίας
Παντελίδου Κατερίνα
Παπαδόπουλος Τάσσος
Παπακώστας Κώστας
Παρισινός Ανδρέας
Πιπτοκοπίτης Νίκος
Πουργουρίδης Χρήστος
Σαμμούτας Ευάγγελος
Στυλιανού Στέλιος
Συλλούρης Δημήτρης
Τυρίμος Κυριάκος
Φιλίππου Ανδρέας
Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Χατζηγεωργίου Τάκης
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χριστοδουλίδης Δώρος
Χρίστου Ανδρέας
Χριστόφιας Δημήτρης
Χριστοφίδης Γιώργος
Χριστοφόρου Λευτέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ομιλία του Προέδρου της Βουλής κ. Σπύρου Κυπριανού για το θέμα «Οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής», τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των ηρώων και μαρτύρων και οι αγορεύσεις των κ. Νίκου Αναστασιάδη, Δημήτρη Χριστόφια, Τάσσου Παπαδόπουλου, Βάσου Λυσσαρίδη και Ανδρούλας Βασιλείου.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Έκτακτη συνεδρίαση 2ας Αυγούστου 2000

(Ώρα έναρξης: 12.40 μ.μ.)

(Αρ. 41)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Α΄, έχουμε όλοι πληροφορηθεί σήμερα για δύο βομβιστικές ενέργειες, μία στο Παραλίμνι και μία στη Λευκωσία, σε πρόσωπα τα οποία σχετίζονται με το χρηματιστήριο. Έχω την εντύπωση ότι το σώμα είναι ομόφωνο εις το να καταδικάσει αυτές τις ενέργειες, ως ενέργειες οι οποίες πλήττουν και τη δημοκρατία και την ευνομία αυτής της χώρας. Θεωρώ ότι όλοι συμφωνούμε στην αυστηρή καταδίκη αυτών των βομβιστικών ενεργειών.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται να κάνω μία συμπλήρωση, είχαμε και στη Λάρνακα μία βομβιστική ενέργεια. Εκτός αν εκ των προτέρων εξαιρούμε τη Λάρνακα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς, εάν πρόκειται να αναφερθούμε σε όλες τις βομβιστικές ενέργειες και πάλι το σώμα είναι ομόφωνο ότι καταδικάζει κάθε βομβιστική ενέργεια.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να σημειωθεί ότι στη Λεμεσό δεν υπήρχε καμία βομβιστική ενέργεια!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό έχει σημειωθεί, κύριε Ματσάκη!

Αρχίζουμε, επαναλαμβάνω, με το Κεφάλαιο Α΄ «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000», αναπομπή. Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη γι' αυτό παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να καταθέσει την έκθεση, εκτός εάν είναι πολύ μεγάλη και θα θέλατε να καταθέσετε μόνο τα τελικά συμπεράσματα της επιτροπής, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πάρει εννέα με δέκα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος
Κίκης Γιάγκου
Γιαννάκης Θωμά
Δημήτρης Συλλούρης
Αντώνης Καράς
Λευτέρης Χριστοφόρου
Στέλιος Στυλιανού
Στάθης Κιττής
Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Κουlias
Δώρος Θεοδώρου
Ανδρέας Φιλίππου

Μη μέλη της επιτροπής:
Κώστας Παπακώστας
Ευάγγελος Σαμμούτας
Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συνήλθε στις 31 Ιουλίου 2000 σε έκτακτη συνεδρία της και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 13 Ιουλίου 2000, μετά την αναπομπή του στη Βουλή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εσωτερικών, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο διευθυντής και μέλη της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και ο πρόεδρος και ο διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 21 Ιουλίου 2000, είναι οι ακόλουθοι:

1. Η επιφύλαξη του εδαφίου (2) του άρθρου 23, όπως αυτή περιλαμβάνεται στο άρθρο 4 του αναπεμφθέντος νόμου, με βάση την οποία απαιτείται συγκατάθεση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για τη μεταβίβαση ή την απόκτηση ορισμένου ποσοστού του μετοχικού κεφαλαίου αδειούχου εταιρείας, δεν μπορεί να λειτουργήσει, όταν η μεταβίβαση γίνεται μέσω χρηματιστηρίου, γιατί ο πωλητής μετοχών μέσω του χρηματιστηρίου δεν μπορεί να γνωρίζει κατά πόσο ο προτιθέμενος αγοραστής θα αποκτήσει ποσοστό πέραν του 5%

του μετοχικού κεφαλαίου της αδειούχου εταιρείας. Σε περίπτωση μάλιστα που η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δε συγκατατεθεί στην απόκτηση μετοχών πέραν του εν λόγω ποσοστού, ο αγοραστής διατρέχει τον κίνδυνο να μην αποκτήσει μετοχές, ενώ κατέβαλε το τίμημα.

2. Ο έλεγχος της τήρησης των ποσοστών που προβλέπονται στον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο είναι πολύ δυσχερής.
3. Με βάση την υποπαράγραφο (δ) της παραγράφου (1) του Κανονισμού 61 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Κανονισμών επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η εισαγωγή τίτλων στο χρηματιστήριο σε περιπτώσεις όπου η μεταβίβαση υπόκειται σε περιορισμούς, με την προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζεται η ομαλή λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Σε περίπτωση εισαγωγής των τίτλων ραδιοφωνικών/τηλεοπτικών σταθμών στο ΧΑΚ δημιουργούνται ιδιαίτερα προβλήματα στην τήρηση από τους χρηματιστές των υποχρεώσεων τους που προβλέπονται στις πρόνοιες του Κανονισμού 39 (προθεσμία προς τελείωση χρηματιστηριακής συναλλαγής) και του Κανονισμού 41 (υποχρέωση μελών προς εκτέλεση χρηματιστηριακής συναλλαγής) των πιο πάνω αναφερόμενων κανονισμών, με πιθανό αποτέλεσμα να εκτίθενται οι χρηματιστές στις προβλεπόμενες στον Κανονισμό 43 κυρώσεις.
4. Ο τρόπος διεξαγωγής της χρηματιστηριακής συναλλαγής δεν επιτρέπει την ευχερή διαπίστωση της μετοχικής ιδιότητας του προτιθέμενου αγοραστή και του ποσοστού του στο μετοχικό κεφάλαιο, ώστε να αποφεύγεται το ενδεχόμενο υπέρβασης του νόμιμου ποσοστού που επιτρέπεται σε πρόσωπο να κατέχει στο μετοχικό κεφάλαιο αδειούχου εταιρείας. Τούτο αποκτά ιδιαίτερη σημασία, γιατί υπέρβαση του επιτρεπόμενου ποσοστού ενδέχεται να οδηγήσει σε ακύρωση της άδειας της εταιρείας.

Απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις πάνω στο όλο θέμα, ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέπεμψε τον πιο πάνω νόμο στη Βουλή ασκώντας την εξουσία που του χορηγεί το σύνταγμα, με απώτερο στόχο να προβληματιστεί η Βουλή στο κατά πόσο η εφαρμογή του αναπεμφθέντος νόμου δημιουργεί οποιαδήποτε πρακτικά προβλήματα. Η προσωπική του θέση, ανέφερε ο Υπουργός Εσωτερικών, εξακολουθεί να παραμένει η ίδια, όπως αυτή εκφράστηκε στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος και έχει καταγραφεί σε σχετική επιστολή του προς την επιτροπή.

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε πως οι λόγοι της αναπομπής δε βασίζονται σε θέματα νομικά ή συνταγματικά, γι' αυτό και το όλο θέμα αφορά τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στα πλαίσια της άσκησης των συνταγματικών εξουσιών του.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε πως, με βάση τη γενική αρχή ότι οι τίτλοι μετοχών που εισάγονται στο ΧΑΚ πρέπει να είναι μεταβιβάσιμοι, υπάρχει το ενδεχόμενο οι τίτλοι μετοχών των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών που θα εισάγονται στο ΧΑΚ να δημιουργούν προβλήματα κατά τη μεταβίβασή τους, γι' αυτό και θα πρέπει να μελετηθεί κατά πόσον οι δυσκολίες που εντοπίζονται είναι υπό τις συνθήκες ανυπέρβλητες.

Οι εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δήλωσαν πως τα ζητήματα που περιλαμβάνονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας

για την αναπομπή δεν εγείρουν οποιοδήποτε καινούριο θέμα πέρα από αυτά που έχουν ήδη συζητηθεί από την Αρχή στα πλαίσια της εξέτασης του προτεινόμενου νόμου ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών. Ωστόσο, η Αρχή είναι έτοιμη να εξετάσει οποιοσδήποτε τυχόν εισηγήσεις που θα υποβληθούν για αντιμετώπιση προβλημάτων που ενδεχομένως θα προκύψουν στην πράξη από την εφαρμογή των διατάξεων του αναπεμφθέντος νόμου.

Από την πλευρά των εκπροσώπων του ΧΑΚ δηλώθηκε ότι δεν είχαν υπόψη τους λόγους αναπομπής προκειμένου να εκφράσουν οποιαδήποτε θέση ή άποψη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη το γεγονός ότι οι προτασόμενοι λόγοι της αναπομπής δεν έχουν συνοδευτεί με οποιοσδήποτε συγκεκριμένες πρακτικές εισηγήσεις για την αντιμετώπιση των δυσκολιών που έχουν υποδειχθεί, καθώς και το γεγονός ότι τα θέματα που εγείρονται στην επιστολή αναπομπής προβλημάτισαν την επιτροπή και αντιμετωπίστηκαν ανάλογα, σύμφωνα με τις ίδιες τις προτάσεις της κυβέρνησης (η επιστολή του Υπουργού Εσωτερικών ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2000 είναι σχετική), έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, καθώς επίσης και τα μέλη της κ. Δημήτρης Συλλούρης και Λευτέρης Χριστοφόρου απορρίπτουν τους λόγους της αναπομπής και εισηγούνται στη Βουλή να εμμένει στην αρχική της απόφαση σε σχέση με τον αναπεμφθέντα νόμο. Η θέση αυτή των πιο πάνω βουλευτών στηρίζεται στο γεγονός ότι οι λόγοι της αναπομπής, εκτός του ότι δεν εγείρουν οποιοδήποτε θέμα αντισυνταγματικότητας, δε βασίζονται σε οποιοδήποτε νέο στοιχείο πέραν εκείνων που απασχόλησαν την επιτροπή στα πλαίσια της ετοιμασίας του εν λόγω νόμου σε συνεργασία με τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες και το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν πάνω στο όλο θέμα κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξ όσων έχουμε πληροφορηθεί και με βάση τη συζήτηση που έγινε μεταξύ των εκπροσώπων των κοινοβουλευτικών ομάδων, επί του θέματος αυτού θα μιλήσει ένας από κάθε πλευρά, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι παρεμποδίζεται η συζήτηση από άλλα μέλη της Βουλής.

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν μπούμε στη συζήτηση της ουσίας της αναπομπής, θα ήθελα να πληροφορήσω το σώμα ότι η κοινοβουλευτική μας ομάδα έχει καταθέσει τροπολογία του αναπεμφθέντος νόμου και η τροπολογία αυτή αφορά το άρθρο 4 του αναπεμφθέντος νόμου και το άρθρο 23 του βασικού νόμου. Αντιλαμβάνομαι ότι αυτή η τροπολογία θα διανεμηθεί τώρα στα μέλη της Βουλής και εισηγούμαι, επειδή είναι και θέμα διαδικαστικό που θα εισηγηθώ, να υπάρξει συζήτηση πάνω στην τροπολογία την οποία έχουμε καταθέσει. Και από ό,τι καταλαβαίνω θα υπάρξει συζήτηση και όσον αφορά το κατά πόσο είναι δυνατό να υπάρξει ευχέρεια για τροποποίηση αναπεμφθέντος νόμου και κατά πόσο πράγματι είναι αποδεκτή ή όχι η

τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, πράγματι εγείρεται αυτό το θέμα κύριε Δημητρίου, δεδομένου ότι και στο σύνταγμα ορίζεται ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει, στην περίπτωση αναπομπής, επί του αναπεμφθέντος θέματος. Βεβαίως είναι ένα θέμα το οποίο χωρεί συζήτηση, συνεπώς εναπόκειται στο ίδιο το σώμα να αποφασίσει αν θα δεχθεί θέμα τροποποιήσεων ή όχι.

Ο κ. Αγαπίου παρακαλώ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο. Το σύνταγμα είναι καθαρό. Το σύνταγμα προβλέπει πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δικαιούται να κάνει αναπομπή οποιουδήποτε νόμου ή οποιουδήποτε μέρους του νόμου και η Βουλή αποφασίζει επί της αναπομπής. Δεν έχει κανένα δικαίωμα, ούτε υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια η οποία να επιτρέπει στη Βουλή να επιφέρει τροποποιήσεις πάνω στην αναπομπή. Τροπολογίες έγιναν στην ώρα τους ή μπορούσαν να γίνουν την ώρα που ε συζητείτο το νομοσχέδιο. Αυτή τη στιγμή συζητούμε μόνο την αναπομπή και η απόφαση της Βουλής δεν μπορεί να είναι τίποτε άλλο από την αποδοχή ή μη της αναπομπής και διαβάζω από το σύνταγμα.

«Άρθρο 51:

1. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, ιδία εκάτερος ή από κοινού, δικαιούνται ν' αναπέμψωσιν οιονδήποτε νόμον ή απόφασιν της Βουλής των Αντιπροσώπων ή οιονδήποτε τμήμα αυτών εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων προς επανεξέτασιν.
3. Εν περιπτώσει αναπομπής οιοδήποτε νόμου ή αποφάσεως ή τμήματος αυτών εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων, ως ορίζεται εν τη πρώτῃ παραγράφῳ του παρόντος άρθρου, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει επί του αναπεμφθέντος θέματος εντός δεκαπέντε ημερών από της αναπομπής εν περιπτώσει δε αναπομπής του προϋπολογισμού...» κ.λπ., δε μας ενδιαφέρει.
4. «Εάν η Βουλή των Αντιπροσώπων εμμείνη εις την απόφασιν αυτής, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας υποχρεούνται, τηρουμένων των διατάξεων του Συντάγματος, να εκδώσωσι διά δημοσιεύσεως εν τη επισήμῳ εφημερίδι της Δημοκρατίας τον νόμον ή την απόφασιν ή τον προϋπολογισμόν, αναλόγως της περιπτώσεως, εντός της προθεσμίας της οριζομένης διά την έκδοσιν των νόμων και των αποφάσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων.».

Δεν έχει κανένα άλλο δικαίωμα, σε αυτό το στάδιο, η Βουλή των Αντιπροσώπων από του να αποδεχτεί ή να απορρίψει την αναπομπή.

Επομένως εγείρω διαδικαστικό θέμα πως με βάση τις πρόνοιες του συντάγματος δεν μπορεί να υποβληθεί οποιαδήποτε τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Παρόλο ότι τείνω να υποστηρίξω την επιχειρηματολογία του κ. Αγαπίου, δεν είμαι έτοιμος να δεσμεύσω την ομάδα μας ότι δε δικαιούται σε συζήτηση αναπομπής να γίνει τροποποίηση. Εγώ δεν εξετάζω σε πιο στάδιο, είτε στην επιτροπή που εξετάζει το θέμα της αναπομπής, είτε στην ολομέλεια.

Επομένως, η άποψή μας είναι ότι για πρακτικούς λόγους αν μη τι άλλο δεν μπορεί να γίνει δεκτή αυτή η τροποποίηση. Και εξηγούμαι: Μόλις έχει κυκλοφορήσει, όπως είχε πει ο συνάδελφος κ. Δημητρίου -εγώ τώρα μόλις έχω πάρει αυτό το θέμα- και δεν είχε την ευκαιρία ούτε η επιτροπή να καλέσει άλλους εμπειρογνώμονες και άλλες αρμόδιες αρχές για να εξετάσει αυτή την άποψη, ούτε τα μέλη της Βουλής, ίσως, να υποβάλουν τροποποιητική τροποποίηση πάνω στην τροποποίηση. Για παράδειγμα, εγώ πιστεύω πιο αποτελεσματικός λόγος για να αποτραπεί η λήψη από μέτοχο ποσοστού πέραν από το 5%, που επαναλαμβάνω έστω και με την τροποποίηση δεν μπορεί να αποδειχθεί αμέσως, αλλά πρέπει να περάσει ένα χρονικό διάστημα πέντε ημερών, δέκα ημερών για να διαπιστωθεί η μεταβίβαση των μετοχών και στο μεταξύ μπορεί να επισυμβούν άλλες μεταβιβάσεις μετοχών, εγώ θα πρόσθετα για παράδειγμα ως λύση ότι συνιστά ποινικό αδίκημα για εκείνον που αποκτά τις μετοχές. Δεν έχει καλύτερο τρόπο παρεμπόδισης υπέρβασης των τιμών μου, αν το κάνω ποινικό αδίκημα. Να χάνει τα δικαιώματά του, να υποχρεούται να πουλά τις μετοχές, αλλά να είναι και ποινικό αδίκημα. Είμαστε όμως σε θέση τώρα να εγκρίνουμε ποινικό αδίκημα και να εγκρίνουμε ποινή, να σταθμίσουμε με ποια ποινή πρέπει να τιμωρείται ο παραβάτης;

Επομένως, με όλο το σέβας, περιορίζομε στο διαδικαστικό, γιατί πάνω στην ουσία θα τοποθετηθώ αργότερα από μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ. Κατά τη γνώμη μου και για τους λόγους αμφιβολίας που έχει ο κ. συνάδελφος Γιαννάκης Αγαπίου, αλλά και για τον πρακτικό λόγο που λέω εγώ, νομίζω ότι δεν πρέπει η Βουλή να προχωρήσει στη συζήτηση αυτής της τροποποίησης, γιατί θα είναι συζήτηση πάνω σε δεδομένο κείμενο χωρίς την ευκαιρία προβληματισμού των βουλευτών για διαζευκτικές λύσεις, αφού καθοδηγηθούν από τις συμβουλές που τα άλλα εμπλεκόμενα πρόσωπα και αρχές -τονίζω ειδικότερα αρχές και υπουργεία- θα μπορούσαν να δώσουν προς τα μέλη της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου παρακαλώ.

Είμαστε στο διαδικαστικό θέμα δηλαδή, κατά πόσο θα δεχθούμε ή όχι το θέμα των τροποποιήσεων.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να ενημερώσω τη Βουλή ότι και εμείς είχαμε προτείνει τροποποίηση και ζήτησα από τη Βουλή να κυκλοφορήσουμε τροποποίηση. Μου ελέχθη από το διευθυντή της Βουλής ότι δεν υπήρξε προηγούμενο, ότι δε δικαιούμαστε διά τους λόγους που ανέφερε και ο κ. Αγαπίου, τους οποίους και δέχτηκα και υπάρχει και ένας επιπρόσθετος λόγος. Εάν προχωρήσουμε με τροποποίηση, θα δώσουμε και πάλι το δικαίωμα στον Πρόεδρο να κάνει αναπομπή πάνω στο νέο τροποποιημένο κείμενο που τυχόν θα εγκρίνουμε.

Άρα πιστεύω ότι δια αυτούς τους λόγους είναι λίγο δύσκολο να γίνει η τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Δημητρίου παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό το σώμα είναι κυρίαρχο όσον αφορά τη θέσπιση νομοθεσιών και το σύνταγμα ακριβώς δεν έχει προνοήσει οποιοδήποτε περιορισμό όσον αφορά ειδικά αυτό το θέμα του χειρισμού από τη Βουλή θεμάτων αναπομπής. Και όταν λέει το σύνταγμα στο άρθρο 51(3) ότι «επιλαμβάνεται του θέματος» δε σημαίνει ότι θέτει περιορισμό με ένα ναι ή με ένα όχι να αποφασίσει επί της αναπομπής. Έχει όλη την ευχέρεια το σώμα αυτό και τροποποίηση του αναπεμφθέντος νόμου να κάνει, αλλά και ταυτόχρονα να διαφοροποιήσει, κατά την άποψή μου, εφόσον δεν έχει καταστεί νόμος, και άλλα σημεία που δεν έχουν παραπεμφθεί. Αυτή είναι η άποψη η δική μου και αντιλαμβάνομαι και άλλων συναδέλφων της κοινοβουλευτικής μας ομάδας.

Όσον αφορά την πρακτική δυσκολία την οποία έθιξε ο κ. Παπαδόπουλος, κατανοώ ότι πράγματι αυτή τη στιγμή παρουσιάζεται μια δυσκολία ενδελεχούς μελέτης μιας τροπολογίας. Όμως, συνήθως οι πιο πολλές τροπολογίες γίνονται κατά τη διάρκεια της μελέτης, στο στάδιο της ψήφισης κάποιου νομοσχεδίου. Και μπορεί να υπάρχει μια δυσκολία η οποία όμως ξεπερνιέται με την παροχή κάποιου χρόνου είτε στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή είτε και στους βουλευτές όλους, για να μελετήσουν και να αποφασίσουν επί του θέματος.

Άρα το πρακτικό πρόβλημα μπορεί και να ξεπεραστεί, όπως συνήθως ξεπερνιέται σε όλες τις περιπτώσεις που κατατίθενται τροπολογίες νομοσχεδίων ή και προτάσεων νόμου.

Ηγέρθη όμως και το θέμα ότι μπορεί ο Πρόεδρος να αναπέμψει και πάλι ένα νόμο ο οποίος έχει πιάει με τροποποιημένες τις πρόνοιές του. Λέω όχι, διότι το σύνταγμα μιλά για την πράξη της αναπομπής και την επιστροφή του αποτελέσματος στον Πρόεδρο και ολοκληρώνεται αυτή η συνταγματική διαδικασία και συνεπώς δεν έχει δικαίωμα να αναπέμψει ξανά νόμο που ανέπεμψε, απλώς και μόνο διότι έχει τροποποιηθεί σε κάποιο βαθμό.

Γι' αυτούς τους λόγους, πιστεύω ότι θα είναι λάθος να έρθει αυτή η Βουλή να αυτοπεριοριστεί και να περιορίσει τις εξουσίες τις οποίες το σύνταγμα δε θέλησε να τις περιορίσει και αντίθετα τις έδωσε κατά τρόπο μάλιστα που να επικυρώνει αυτό το οποίο έχω πει στην αρχή, ότι η Βουλή είναι το αποκλειστικό κυρίαρχο σώμα που νομοθετεί και δεν μπορεί να υπαχθεί σε οποιουσδήποτε άλλους περιορισμούς τους οποίους μπορεί κάποιος να σκεφθεί ότι πρέπει να επιβληθούν σε οποιαδήποτε ειδική περίπτωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Βουλή, με μια σειρά αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου, έχει νομολογηθεί πως είναι ελεύθερη να αποφασίζει και να ψηφίζει οποιοδήποτε νόμο, εκτός από νόμο που αντίκειται στο σύνταγμα. Τα άρθρα του συντάγματος που ρυθμίζουν το επίμαχο θέμα ουδόλως θέτουν οποιοδήποτε εμπόδιο στη Βουλή, όταν επιλαμβάνεται μιας αναπομπής του Προέδρου, να επιφέρει στο νόμο αυτό, στο

στάδιο της αναπομπής, οποιαδήποτε τροπολογία. Συνεπώς, είναι μέσα στις εξουσίες της Βουλής να κάνει οποιαδήποτε τροπολογία.

Πρόσθετα και διαζευκτικά του επιχειρήματος αυτού, αυτό το οποίο κάνει η Βουλή είναι ακριβώς αυτό το οποίο της ζητά ο Πρόεδρος να κάνει. Ο Πρόεδρος λέει: «Κύριοι, διαπιστώνω ότι υπάρχουν πρακτικές δυσκολίες. Μια από τις πρακτικές δυσκολίες που διαπιστώνω, είναι αυτό που καλύπτει επί λέξει η ίδια η τροπολογία». Θα ήταν οξύμωρο σχήμα να έρχεται ο Πρόεδρος και να εισηγείται ότι πρέπει να τροποποιηθεί ο νόμος για να γίνει αυτό που κάνει η τροπολογία και να πούμε εμείς: «Όχι, δεν υπάρχει εξουσία για να γίνει αυτό το πράγμα».

Επομένως, επειδή η τροπολογία κινείται μέσα ακριβώς σε αυτά που εισηγείται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, είναι επιβεβλημένη να γίνει. Είναι μια μορφή, αν θέλετε, μερικής αποδοχής της αναπομπής που κάνει ο Πρόεδρος. Δεν έχει δικαίωμα η Βουλή να κάνει μερικώς αποδεχτή την αναπομπή που κάνει ο Πρόεδρος;

Πρόσθετα όμως θα έλεγα ότι αυτή η Βουλή θα πρέπει να δώσει μεγάλη βαρύτητα σε αυτό το οποίο είπε ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος. Δεν πρέπει εμείς να αυτοπεριορίζουμε τις εξουσίες μας, με κανέναν τρόπο. Ανεξάρτητα τώρα, επί της ουσίας, αν ένας θα υποστηρίξει την αναπομπή ή όχι. Δεν το εξετάζω εκείνο. Ανεξάρτητα λοιπόν, επί της ουσίας, αν θα υποστηριχθεί η τροπολογία που κάποιος μπορεί να την καταψηφίσουν επί της ουσίας, ως θέμα διαδικαστικό, αυτή η Βουλή δεν μπορεί παρά να παίρνει εξουσίες από μόνη της και όχι η ίδια να αυτοδεσμεύεται να περιορίζει τις δικές της εξουσίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Χρίστου, αν μου επιτρέψετε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δε θα έπαιρνα το λόγο, κύριε Πρόεδρε, αλλά όπως εξελίσσονται τα πράγματα, αισθάνομαι ότι είναι ανάγκη να καταθέσω και εγώ τη δική μου άποψη. Δε θα μιλήσω επί του νομικού, διότι δεν είμαι νομικός. Είμαι άνθρωπος πρακτικός και καταλαβαίνω πρακτικά πράγματα. Η όλη υπόθεση εξελίσσεται σε μια μάχη γοήτρου. Το γοήτρο του Προέδρου της Δημοκρατίας που πρέπει να διασφαλιστεί μέσα από μια αντίληψη ότι μερικώς αποδεχόμαστε μια αναπομπή. Γιατί το λέω αυτό το πράγμα; Διότι ρίχνοντας μια ματιά στο κείμενο της τροπολογίας, τίποτε μα τίποτε απολύτως επί πρακτικού επιπέδου δεν εισηγείται. Απολύτως τίποτε.

Γ' αυτό το λόγο και επειδή μετατρέπεται σε πάλη γοήτρου για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, πάλη γοήτρου, γοήτρο για το οποίο δε φρόντισαν και δε μερίμνησαν εκείνοι που έπρεπε να μεριμνήσουν, έχω την εντύπωση ότι αυτή η Βουλή δεν πρέπει να παίξει τέτοια παιχνίδια.

Τα πράγματα είναι καθαρά. Υπάρχει μια αναπομπή η οποία από την πλειοψηφία της επιτροπής δεν έγινε αποδεκτή. Δεν υπάρχει ούτε στην αναπομπή πρόταση για διόρθωση της κατάστασης, αλλά ούτε και στη συγκεκριμένη τροπολογία που υποβάλλεται υπάρχει ουσιαστική, πρακτικά ουσιαστική διόρθωση της κατάστασης. Γι' αυτό το λόγο η εισήγησή μου είναι ότι πρέπει να προχωρήσουμε στη συζήτηση της αναπομπής και μόνο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως και αν θέσουμε το θέμα, τελικά τα επιχειρήματα τα οποία ακούστηκαν εκκινούν από το αν δεχόμαστε την αναπομπή του Προέδρου και άρα κάνουμε τροπολογίες για να δούμε πώς συναντούμε τις απόψεις του Προέδρου ή αν δε δεχόμαστε την αναπομπή και προχωρούμε και ψηφίζουμε επί της ουσίας του θέματος. Διότι ως τώρα δε θυμούμαι να υπήρξε περίπτωση αναπομπής, που επί της διαδικασίας της απόφασης να περάσουμε σε τροπολογίες.

Αν η Βουλή δέχεται την αναπομπή, αν υπάρχουν ισχυρά επιχειρήματα επί της ουσίας της αναπομπής, μάλιστα θα πάει η πρόταση, θα πάει το νομοσχέδιο πίσω στην επιτροπή και θα ψηφιστεί με όλες τις τροποποιήσεις που μπορούν να γίνουν στην πορεία της συζήτησης. Δεν μπορούμε όμως, ενώ δεν έχει αποφασιστεί η ουσία του θέματος, να συζητούμε τροπολογία, ως εάν να έχουμε προαποφασίσει ότι θα δεχθούμε τις απόψεις του Προέδρου της Δημοκρατίας. Δε δεσμεύεται η Βουλή. Δε δέχεται περιορισμούς η Βουλή σε ό,τι αφορά τα συνταγματικά της δικαιώματα.

Εδώ είναι όμως η ουσία του θέματος. Αν δεχόμαστε ή όχι την αναπομπή του Προέδρου. Όλα τα άλλα έπονται και εξαρτώνται από αυτό το κεφαλαίωδες σημείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι το θέμα το διαδικαστικό έχει επαρκώς επεξηγηθεί. Εδώ μερικοί ήγειραν θέμα συνταγματικότητας ή μη της τροπολογίας, άλλοι είπαν ότι δεν εγείρεται τέτοιο θέμα. Συνεπώς το μέλος της Βουλής νομίζω ότι μπορεί να ψηφίσει κατά πόσο θα δεχθεί αυτή τη στιγμή τροπολογία ή όχι. Επομένως εδώ θα πρέπει να αποφασίσουμε και δε νομίζω ότι περαιτέρω συζήτηση θα βοηθήσει οπωσδήποτε το θέμα περισσότερο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο λόγια μόνο, κύριε Πρόεδρε.

Προσφάτως η Βουλή έχει ψηφίσει νόμο για τον αντιστασιακό αγώνα. Θα θυμούνται όλοι οι συνάδελφοι ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκανε αναπομπή του νόμου. Ήρθε στην επιτροπή Παιδείας και έκανε αναπομπή για το εξής σημείο: Επειδή η Βουλή έλεγε ότι το συμβούλιο θα πρέπει να τυγχάνει της έγκρισης της Βουλής, της συγκατάθεσης της Βουλής, ο Πρόεδρος είπε ότι επεμβαίνουμε στην εκτελεστική εξουσία. Ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ήρθε και μας είπε ότι η Βουλή μπορεί να τροποποιήσει –και μιλούμε ότι αυτό έγινε στο στάδιο της εξέτασης της αναπομπής...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σε ποιο στάδιο έγινε αυτό, κύριε; Στη συνεδρία της επιτροπής.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Στην επιτροπή, κύριε Παπαδόπουλε. Έχετε δίκαιο. Δεν έχει σημασία αν ήταν στην επιτροπή. Ότι πάει σε μια επιτροπή, έρχεται και στην ολομέλεια. Εκείνο που έχει σημασία είναι ότι μπορεί να γίνει τροποποίηση. Ο Γενικός Εισαγγελέας μάλιστα έκανε και εισήγηση και είπε: «Μπορείτε να βάλετε στο νόμο τη φράση: 'Να παίρνει ο Πρόεδρος άτομα από τις αντιστασιακές οργανώσεις'». Ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας εισηγήθηκε η Βουλή με τροποποίησή της να κατοχυρώσει εκείνο το οποίο θέλει να κατοχυρώσει. Άρα λοιπόν η Βουλή είναι κυρίαρχο σώμα. Άλλωστε γι' αυτό έρχεται ξανά στη Βουλή, για να το ξανασκεφτεί και, αν υιοθετεί κάποιες απόψεις, να το τροποποιήσει.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό, γιατί πρέπει να θυμούμαστε τα πράγματα στη λεπτομέρειά τους. Για να γίνει αυτό που λέει ο κ. Χατζηγιάννης, η Βουλή αποδέχθηκε την αναπομπή του Προέδρου και μετά έγινε η συζήτηση στην επιτροπή. Αυτή ήταν η διαφορά με αυτό που συζητούμε τώρα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως, έτσι είναι.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι, κύριοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ να μην...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή πρέπει να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους. Προήδρευα της επιτροπής, έγινε αναπομπή, έγινε συνεδρία της επιτροπής Παιδείας, ήρθε ο Γενικός Εισαγγελέας προτού έρθει το θέμα στην ολομέλεια και εκεί ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας εισηγήθηκε την τροποποίηση που η Βουλή έπρεπε να κάμει για να κατοχυρώσει εκείνο που...

Έτσι είναι, κύριε Χατζηδημητρίου;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έτσι είναι τα πράγματα;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δέχθηκε η Βουλή την αναπομπή.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είναι...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Άλλο θέμα αν θα το δεχθεί ή όχι. Εκείνο που έχει σημασία είναι ότι διαδικαστικά η Βουλή μπορεί να το κάμει. Αυτό έχει σημασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, σας παρακαλώ. Δεν πρόκειται να αναγάγουμε αυτό το θέμα σε συνταγματικό θέμα. Εδώ η Βουλή έχει δικαίωμα να αποφασίσει αν θα δεχθεί ή δε θα δεχθεί την τροποποίηση. Συνεπώς, έχω την εντύπωση ότι το διαδικαστικό θέμα έχει εξαντληθεί.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού επιμένει;

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγνώμη. Θέμα διαδικασίας. Αυτή τη στιγμή πρέπει να το θέσετε σε ψηφοφορία. Έχει εξαντληθεί το θέμα. Εγείρονται οι συνάδελφοι -δικαίωμά τους- ο ένας μετά τον άλλο και προβάλλουν τα ίδια επιχειρήματα. Να πιάσουμε όλοι σειρά τώρα; Να υπερασπιζόμαστε τις θέσεις μας;

Εγώ θεωρώ ότι το θέμα έχει εξαντληθεί και να το θέσετε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επαναλαμβάνω ότι το θέμα δεν μπορούμε να το αναγάγουμε σε θέμα συνταγματικότητας. Εδώ η Βουλή θα αποφασίσει αν θα δεχθεί τροποποίηση επί του θέματος ή όχι.

Πόσοι υποστηρίζουν ότι η συζήτηση επί του διαδικαστικού θέματος έχει εξαντληθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι διαφωνούν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως το θέμα θεωρείται ότι έχει εξαντληθεί και η συζήτηση επί του διαδικαστικού θέματος έχει λήξει.

Τώρα θα τεθεί το θέμα κατά πόσο το σώμα θα δεχθεί τροποποίηση ή όχι. Έχουμε αποφασίσει επί της διαδικασίας. Εδώ το σώμα και επί του θέματος αυτού, δηλαδή αν θα δεχθούμε την τροποποίηση ή όχι, σίγουρα μπορεί να μιλήσει και να

υποστηρίξει την άποψη...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό, προτού προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χριστοφίδη.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Επί της διαδικασίας του πώς θα διατυπωθεί η άποψη ενώπιον της Βουλής. Έχω άποψη και θέλω να τη διατυπώσω, για να προλάβουμε κάτι που θα δεσμεύσει τελικά τη Βουλή μόνιμα. Θεωρώ ότι πρέπει να προσέξουμε να μην είναι με τέτοιο τρόπο, ώστε να βγει μια δεσμευτική, αιώνια απόφαση της Βουλής, ότι δεν μπορεί η Βουλή, για παράδειγμα, να περιορίσει τα συνταγματικά της δικαιώματα. Αυτό το λέω, γιατί εδώ τίθεται το εξής θέμα: Αν προχωρήσουμε για να δεχθούμε εν μέρει την αναπομπή, θα πρέπει να τεθούν ένα – ένα τα σημεία της αναπομπής. Όχι όμως να δεσμευτεί η Βουλή σήμερα, με μια απόφασή της, για μελλοντικές περιπτώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφίδη, είναι σαφέστατο ότι αυτή τη στιγμή η Βουλή δεν αποφασίζει ως θέμα γενικής αρχής κατά πόσο θα δέχεται ή δε θα δέχεται τροποποιήσεις στην περίπτωση αναπομπής. Στην προκειμένη περίπτωση, αυτή τη στιγμή, τίθεται θέμα αν θα δεχθεί την τροποποίηση.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Πώς μπορεί να συμβαίνει αυτό το πράγμα που προτείνετε; Θα αποφασίσουμε αν δικαιούμαστε να καταθέσουμε αυτή ειδικά την τροπολογία και...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως. Ναι, βεβαίως.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, πρέπει να υπάρξει απόφαση επί της αρχής, γενικά τι θα ισχύει. Σήμερα θα αποφασίσουμε ότι αυτή η τροπολογία δεν μπορεί να γίνει δεκτή και σε μια εβδομάδα, μια άλλη τροπολογία θα μπορεί να γίνει δεκτή; Δε γίνονται αυτά τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου, εξαρτάται από τη συγκεκριμένη αναπομπή και πώς εγείρεται το θέμα των τροπολογιών. Συνεπώς...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είμαι και εγώ πρακτικός, θα πρέπει να βάλουμε τα πράγματα όπως, κατά την άποψή μου, πρακτικά θα διευκολύνουν τη διαδικασία μας. Εδώ έγινε συζήτηση πάνω στη διαδικασία. Ακούστηκαν και συνταγματικά και νομικά και άλλα επιχειρήματα. Τερματίστηκε η συζήτηση γι' αυτό το θέμα και το μόνο θέμα που έχουμε μπροστά μας για να αποφασίσουμε είναι η ουσία της πρότασης. Εκείνος ο οποίος θα ψηφίσει υπέρ ή κατά του αν αποδέχεται ή όχι την τροποποίηση, θα λάβει υπόψη του τα προηγούμενα επιχειρήματα και τα συνταγματικά και τα άλλα. Άρα ένα θέμα έχουμε για να αποφασίσουμε αυτή τη στιγμή: Αν η τροπολογία αυτή γίνεται αποδεκτή ή όχι. Όχι αν δικαιούμαστε να συζητήσουμε τροποποιητική πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά τον τερματισμό της συζήτησης, κατά την άποψή μου, απομένει εσείς να θέσετε σε ψηφοφορία την ιδέα υποβολής τροποποίησης ή όχι. Αυτό είναι το επόμενο βήμα που προκύπτει μετά τον τερματισμό της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό προσπαθώ να κάμω, κύριε Χρίστου. Αυτό προσπαθώ να κάμω...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν υπάρχει θέμα προς συζήτηση αυτή τη στιγμή, πέραν από την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι. Επειδή ένας μπορεί να υποστηρίξει... Διότι την πρόταση αυτή δεν την έχει υποστηρίξει... Την τροπολογία ως τέτοια.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μα δεν είναι επί του περιεχομένου. Αν περάσει η άποψη ότι η τροπολογία θα συζητηθεί, τότε θα γίνει θα γίνει συζήτηση επί του περιεχομένου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έτσι είναι, κύριε Πρόεδρε. Βάρτε το να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Εδώ τέθηκε ένα ζήτημα από το συνάδελφο τον κ. Χριστοφίδη το οποίο, δεν ξέρω, για κάποιους λόγους το προσπερνάμε χωρίς να δώσουμε οποιαδήποτε απάντηση και εξακολουθεί να είναι μπροστά μας. Συμπλήρωσε και ο συνάδελφος ο Πρόδρομος ο Προδρόμου κάτι και ο κ. Συλλούρης και έχουν μείνει όλα μετέωρα. Εδώ παίρνουμε απόφαση σήμερα γενικά ομιλούντες για το ότι σ' αυτή η Βουλή, προκειμένου περί αναπεμφθέντος νόμου, δεν χωρεί οποιαδήποτε τροποποίηση και...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, κύριε Ερωτοκρίτου...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν μου επιτρέψετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει απαντηθεί αυτό το θέμα.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι, δεν έχει απαντηθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει απαντηθεί.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έχει απαντηθεί με την ψηφοφορία. Ναι. Αλλά δεν έχει απαντηθεί το ερώτημα του κ. Χριστοφίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, έχουμε...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι. Ποιος απάντησε στον κ. Χριστοφίδη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ έχω απαντήσει, ως προεδρεύων του σώματος, ότι δεν τίθεται αυτό το θέμα.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να μου επιτρέψετε όμως, κύριε Πρόεδρε. Εσείς, με όλο τον προσήκοντα σεβασμό, δεν εκπροσωπείτε την απόφαση της ολομέλειας της Βουλής, ενόσω δεν έχει γίνει ψηφοφορία. Ούτε μπορεί να ερμηνεύεται αυθαίρετα μια συγκεκριμένη ενέργεια η οποία πρόκειται να γίνει τώρα. Εδώ υπάρχει αντίθετη άποψη και παρακαλώ πάρα πολύ να με ακούσετε.

Τα επιχειρήματα που ακούστηκαν σε σχέση με το ότι αυτή η Βουλή δεν μπορεί να δέχεται τροποποίηση επί αναπεμφθέντος νόμου, σχετίζονται με συνταγματικά θέματα τα οποία έχουν σχέση -και δε θα το επαναλάβω- με καθολική δυνατότητα ή μη της Βουλής να επεμβαίνει σε αυτού του είδους τη διαδικασία και σε αυτού του είδους το στάδιο στην ολομέλεια. Άρα, αν εμείς δεχθούμε, έστω με τη συγκυριακή πλειοψηφία που υπάρχει εδώ τώρα, στο συγκυριακό θέμα, ότι αυτή η Βουλή δεν μπορεί να δεχθεί τροποποίηση επί αναπεμφθέντος νόμου, εγώ θα συμφωνήσω με τον κ. Χριστοφίδη ότι αυτό έχει καθολική σημασία πλέον. Γιατί; Γιατί τα επιχειρήματα που ακούστηκαν προηγουμένως ήταν συνταγματικής φύσης. Δεν είναι συγκυριακά, μεμονωμένο ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί και πρέπει να είμαστε πολύ, μα πάρα πολύ προσεκτικοί. Αυτή είναι η άποψή μου και την καταθέτω. Νομίζω ότι μπορεί να έχουν παρόμοια άποψη και άλλοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Όχι μόνο τα επιχειρήματα περί συνταγματικότητας εγέρθηκαν εδώ, αλλά ο κ. Παπαδόπουλος έχει εξηγήσει σαφέστατα γιατί δε θέλει να ψηφίσει υπέρ της τροποποίησης. Συνεπώς δεν είναι μια πτυχή μόνο του προβλήματος, αλλά εγείρονται και άλλες πτυχές.

Η κυρία Κληρίδη, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχω την εντύπωση ότι η συζήτηση, που με απόφαση της ολομέλειας έχει τερματιστεί, επανέρχεται δι' άλλης οδού. Υποβάλλω ξανά την άποψη ότι πρέπει να προχωρήσουμε σε απόφαση της ολομέλειας επί αυτού του συγκεκριμένου θέματος. Άλλη διαδικασία έρχεται σε αντίθεση με αυτό που αποφασίσαμε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η διαδικασία, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι...

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, μου έχετε δώσει το λόγο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

... αν η Βουλή δε δεχθεί την αναπομπή, ασφαλέστατα είχε δίκαιο ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ που είπε ότι δεν τίθεται θέμα τροπολογίας πλέον, διότι η τροπολογία είναι προϋπόθεση ότι η Βουλή θα δεχθεί μερικώς την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Άρα, το πρώτο ερώτημα που θα κληθεί η Βουλή να αποφασίσει είναι: «δέχεται την αναπομπή;» Αν ναι, τότε θα κάμουμε μερικώς την ... θα ψηφίσουμε επί της τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κυρία Κληρίδη, παρακαλώ.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας. Υπάρχουν διιστάμενες απόψεις κατά πόσο δικαιούται η ολομέλεια να συζητήσει την προτεινόμενη τροποποίηση. Έχω την εντύπωση όμως ότι η αρμόδια επιτροπή δικαιούται ανά πάσα στιγμή να συνεδριάσει και να συζητήσει οποιεσδήποτε τροποποιήσεις, να ξανασκεφτεί την απόφασή της για την αναπομπή. Δε νομίζω ότι υπάρχει νομικό κώλυμα ή κώλυμα τακτικής για να διακόψουμε και να πάει το θέμα στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, να μελετηθεί και να επανέλθει εδώ. Δεν υπάρχει λόγος να συζητήσουμε κατά πόσο είναι ανάγκη να δεχτούμε ή όχι εδώ την αναπομπή και την τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και επισήμως έχει διαπιστωθεί με την ψηφοφορία που έγινε ότι η συζήτηση τού κατά πόσο μπορεί να γίνει τροποποίηση αναπεμφθέντος νόμου έχει τερματιστεί.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, δεν τερματίστηκε. Αυτή η τροποποίηση δε θα μπει.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η συζήτηση που έγινε ήταν κατά πόσο έχουμε ή όχι το δικαίωμα να τροποποιήσουμε αναπεμφθέντα νόμο. Ο κ. Παπαδόπουλος έχει προχωρήσει ένα βήμα παρακάτω και είπε ότι: «Πέραν όμως από αυτό, επί του οποίου δεν τοποθετούμαι, υπάρχουν και πρακτικές δυσκολίες». Δύο τινά πρέπει να γίνουν: Είτε η τροπολογία να μπει σε ψηφοφορία απευθείας και όσοι θέλουν να ψηφίσουν έχοντας υπόψη και τις απόψεις μας ως προς το κατά πόσο μπορούμε ή όχι να επιφέρουμε τροποποίηση αναπεμφθέντος νόμου και ή, το δεύτερο, να ψηφίσουμε ειδικά στο θέμα όπως το έχει αντιληφθεί ο κ. Χριστοφίδης. Και εδώ είναι το δίλημμα που έχουμε. Είστε πρόεδρος και δικαιούστε επ' αυτού να κάνετε ruling και να προχωρήσετε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας, παρακαλώ. Μερικοί έχουν μιλήσει πολλές φορές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Φιλίππου, μισό λεπτό σας παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, όλοι είναι επί της διαδικασίας, αλλά στο τέλος της ημέρας με τη διαδικασία δε θα καταλήξουμε.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα σου δώσω το λόγο, κύριε Φιλίππου. Και εσάς, κυρία Βασιλείου. Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Καταρχάς, αυτό που έχει πει η κ. Κληρίδου έχει γίνει από την επιτροπή. Συζητήθηκε το θέμα στην επιτροπή, προχθές τη Δευτέρα.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Δε συζητήθηκε η συγκεκριμένη τροποποίηση...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι οι τροπολογίες, κ. Κληρίδου.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

...και ανά πάσα στιγμή μπορεί να συνεδριάσει η επιτροπή και να συζητήσει όποιο θέμα θέλει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, έχει συζητήσει την ουσία της αναπομπής και η επιτροπή ως επιτροπή έχει συζητήσει και το διαδικαστικό που λέγει η κ. Κληρίδου. Ετέθη από τον κ. Κουλία τροπολογία και η επιτροπή αποφάνθηκε, και με τη σύμφωνη γνώμη του γενικού διευθυντή της Βουλής, ότι επί αναπεμφθέντος νόμου δεν μπορούν να συζητηθούν τροπολογίες. Άρα εδώ δύο πράγματα γίνονται: Ή αυτό που είπε ο κ. Πουργουρίδης -προχωρούμε, συζητούμε την ουσία και αν γίνει αποδεχτή η αναπομπή τίθεται και η τροπολογία του κ. Μακρίδη- ή αποφαινόμαστε ότι η Βουλή δεν μπορεί να συζητά τροπολογίες. Θεωρώ ότι με την εισήγηση του κ. Πουργουρίδη μπαίνουμε στην ουσία, χωρίς να δεσμεύσουμε τη Βουλή. Γι' αυτό να προχωρήσουμε να αποφανθούμε επί της αναπομπής και μετά να θέσουμε και την τροπολογία, αν την αποδεχτούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά ήθελα να σημειώσω ότι σε περίπτωση που παίρνουμε απόφαση για τη συγκεκριμένη εκείνη τροπολογία πρέπει να πω ότι εμείς βρισκόμαστε σε δυσχερή θέση, διότι ζητήσαμε να κυκλοφορήσουμε τροπολογία και μας είπαν ότι δε δικαιούμαστε. Άρα, δεν μπορούμε να δεχτούμε ότι μπορούμε να ψηφίσουμε πάνω στη συγκεκριμένη τροπολογία. Μόνο πάνω σε γενικό θέμα, αν δικαιούμαστε, να ψηφίσουμε επί τροπολογίας γενικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η λύση από το αδιέξοδο είναι η πρόταση του κ. Πουργουρίδη, την οποία έχει υποστηρίξει και ο κύριος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα τη θέσω, κύριε Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

...και πιστεύω ότι έτσι πρέπει να προχωρήσουμε και ο κ. Δημητρίου θα έπρεπε να αποσύρει την τροπολογία του σ' αυτό το στάδιο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Ο κ. Μασσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ναι, απλώς, κύριε Πρόεδρε, προς υποστήριξη της πρότασης ότι πρέπει οπωσδήποτε πρώτα να αποφασίσουμε επί της αναπομπής ή όχι, να πω το εξής: Έστω ότι εν τη σοφία μας αποφασίσουμε ότι μια τροποποίηση πρέπει να γίνει. Μετά επί ποιου νόμου θα αποφασίσουμε την αναπομπή; Του τροποποιημένου, τον οποίο δεν είχε υπόψη του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας όταν έκανε την αναπομπή; Ή επί του αρχικού νόμου; Είναι γελοίο, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει πρώτα να αποφασίσουμε επί της αναπομπής και μετά να προχωρήσουμε σε συζήτηση επί των τροποποιήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι! Φαίνεται ότι ο πρακτικότερος τρόπος να προχωρήσουμε επί του θέματος είναι να αποφασίσουμε επί της ουσίας της αναπομπής. Ποιοι θέλουν να μιλήσουν επί της ουσίας;

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ό,τι κάνουμε σ' αυτό το θέμα αποτελεί προηγούμενο και πρέπει να είμαστε προσεκτικοί. Εδώ έχουμε μια πρακτική αλλά και θεσμοθετημένη διαδικασία. Όταν υπάρχει...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Τελείωσε το θέμα. Έκανε το ruling ο πρόεδρος. Συγνώμη, κύριε! Έχει δικαίωμα ο πρόεδρος να κάνει ruling. Πριν δύο λεπτά, με όλο το σέβας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ο πρόεδρος αποφάσισε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τι πράμα;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...βάσει της δικής σας εισήγησης ότι δικαιούται να κάνει ruling και έκανε ruling...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Στα δύο σημεία.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε Δημητρίου. Με όλο το σέβας! Έκανε ruling βάσει της εισήγησης του δικού σας του βουλευτού του κ. Πουργουρίδη, την οποία έχει

αποδεχθεί η πλευρά μας, έχει αποδεχθεί η άλλη. Τώρα έρχεστε και λέτε ότι αυτό το ruling θέτει υπό αμφισβήτηση τους θεσμούς. Με συγχωρείτε! Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η παρεμπόμπουσα απόφαση, το ruling που το ονομάζουμε, ηγέρθη στη βάση τη διαζευκτική που είχα πει προηγουμένως. Δεν ηγέρθη από το συνάδελφο τον κ. Πουργουρίδη. Ήταν μια άποψη εκείνο που διευτυπώθη από τον κ. Πουργουρίδη. Επαναλαμβάνω εκείνο που άρχισα να λέω, ότι εδώ, όταν υπάρχει νόμος, προσχέδιο νόμου, πρόταση νόμου, νομοσχέδιο, οι τροπολογίες τίθενται σε ψηφοφορία πρώτες. Αυτός είναι κανόνας. Αν και εφόσον είναι δεχτό το ότι μπορεί να υπάρξει, όπως εισηγούμαστε εμείς, τροπολογία επί αναπεμφθέντος νόμου, τότε αυτός ο κανόνας ισχύει και συνεπώς η πρότασή μας τίθεται σε ψηφοφορία πρώτη. Όμως, είπα, είτε σμίγουμε τα δύο θέματα -το συνταγματικό ή μη και την ουσία, που είναι η πρότασή μας, η τροπολογία και ψηφίζουμε επ' αυτής- είτε ψηφίζουμε μόνο στο θέμα το διαδικαστικό, κατά πόσο δικαιούμαστε ή όχι σ' αυτό το σώμα να καταθέσουμε τροποποιητικές προτάσεις σε αναπεμφθέντες νόμους. Επομένως, δύο πράγματα έχετε ενώπιόν σας να αποφασίσετε και εγώ λέγω ναι, έχετε δικαίωμα εσείς επ' αυτών των δύο θεμάτων να αποφασίσετε και όποια είναι η απόφασή σας θα είναι σεβαστή, διότι είναι μέσα στα πλαίσια των δικαιωμάτων σας, που λεν ότι εσείς ρυθμίζετε τη διαδικασία.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Επιτέλους, θέμα τάξεως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Εδώ έγινε μια ολόκληρη συζήτηση γύρω από θέματα διαδικαστικά, γύρω από θέματα συνταγματικά κ.λπ. Και είπα ότι ο πρακτικότερος τρόπος να προχωρήσουμε, διότι υπάρχουν διστάμενες απόψεις, ήταν με βάση την εισήγηση του κ. Πουργουρίδη και του κ. Συλλούρη, αν δεν απατώμαι, να έρθουμε στην ουσία του θέματος, οπότε η τοποθέτηση των μελών του σώματος επί της ουσίας προδικάζει και τα θέματα των τροποποιήσεων. Αν ο κ. Δημητρίου επιμένει στο να βάλουμε την τροπολογία τη δική του υπό ψηφοφορία, θα προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επιτέλους, έχετε κάποια δικαιώματα που πρέπει να τα συνειδητοποιήσετε. Ο

κ. Αναστασιάδης τρεις περιπτώσεις, όταν προήδρευε, έκανε ruling. Κανένας δεν ηγέρθη απέναντι να αμφισβητήσει το δικαίωμα αυτό που λέγεται ruling. Βάλτε ό,τι θέλετε, να τελειώνουμε επιτέλους, μπροστά μας. Δεν μπορεί να πάει αυτή η κατάσταση έτσι.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είπε ο πρόεδρος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, είπε ο πρόεδρος, αλλά αντιδρούν οι μισοί της ομάδας σας, κύριε Πουργουρίδη. Για όνομα του Θεού!

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ζητώ την άδειά σας να ομιλήσω επί θέματος αρχής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν τον κ. Θεοδώρου, ζητώ και εγώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη συζήτηση επί της ουσίας του θέματος. Ποιοι θέλουν να μιλήσουν;

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί της ουσίας του θέματος. Επί της αναπομπής ή μη.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί της αναπομπής.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Επί προσωπικού θέματος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί προσωπικού θέματος; Τι είναι;

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορούμε να ακούμε σχόλια επί των προτάσεων και να μην απαντούμε. Και ο κ. Θεοδώρου, ο οποίος δήλωσε μη νομικός, απάντησε ως ο

υπέρτατος των νομικών και η αυθεντία της νομικής σε δυο δευτερόλεπτα, που ο κ. Παπαδόπουλος, που είναι και νομικός, δεν είχε το χρόνο να μελετήσει το θέμα και να πει ό,τι γνωρίζει. Το πρώτο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Καθιστώ και εγώ το θέμα προσωπικό, κύριε Πρόεδρε...

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Δεύτερον, κύριε συνάδελφε...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...για κουβέντες που δεν είπα και μου βάλατε στο στόμα...

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Όχι, είπες.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

... αλλά εγώ θέλω να τελειώσουμε όμως.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να τελειώσω.

Δεύτερο, το περιεχόμενο του λόγου του κ. Θεοδώρου ότι η πρότασή μας ήταν να καλύψουμε τον Πρόεδρο. Και ρωτώ: Ο πρόεδρος είχε άδικο υποδεικνύοντας ότι υπάρχουν τεχνικές δυσκολίες και όχι αντισυνταγματικό;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ;

Μα ποιο προσωπικό... Υποστηρίζει τον Πρόεδρο ο κ. Μακρίδης;

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Βέβαια! Υποστηρίζω τον Πρόεδρο, κύριε Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Δεύτερον... Εσύ είσαι εναντίον, εγώ είμαι υπέρ του. Τι θέλετε, δηλαδή; Το δικαίωμα να μιλάτε μόνοι σας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μακρίδη, δεν πήρατε το λόγο επί της ουσίας του θέματος.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τελείωσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Και η πρόθεσή μας είναι να υπερβούμε τις υποδειχθείσες τεχνικές δυσκολίες, για να βρούμε λύση στο πρόβλημα και να περάσει η νομοθεσία όπως έχει προταθεί. Δεν είχε καμιά σκοπιμότητα άλλη πέραν τούτου η πρόταση που έχει κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί της ουσίας του θέματος ποιοι θέλουν να μιλήσουν;

Ο κ. Θεοδώρου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε... Με συγχωρείτε. Έχουμε αποφασίσει ότι σε τέτοιες περιπτώσεις δεν μπορούμε να καταθέσουμε τροπολογίες; Εμένα αυτό με ενδιαφέρει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν είναι έτσι, κύριε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος που μόλις μιλούσε έχει καταθέσει μια τροπολογία την οποία μας μοίρασαν. Ποια είναι η διαδικασία σ' αυτό το σώμα; Ότι δεν έχει κατατεθεί; Δεν μπορεί να αποφασίσει ο πρόεδρος. Έπρεπε να γίνει ψηφοφορία ότι δε θα δεχθούμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Οι βουλευτές αντιδρούν.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριε Προδρόμου...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να καταλάβω, αν υπάρχει δική σας απόφαση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου, σας παρακαλώ!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...έχετε αποφασίσει ότι δεν μπορεί να κατατεθεί τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Σας παρακαλώ!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αφού κατατέθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περιμένετε, κύριε Θεοδώρου. Θα μιλήσουν αυτοί που θέλουν να μιλήσουν επί της ουσίας του θέματος. Όταν θα έρθουμε στην ψηφοφορία, θα βρούμε τον τρόπο πώς θα προχωρήσει η ψηφοφορία.

Συνεχίστε, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενώπιόν μας μια αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας σε νόμο που ψήφισε η Βουλή, η οποία αναπομπή δεν περιέχει απολύτως τίποτε σχετιζόμενο είτε με το σύνταγμα είτε με τα ανθρώπινα δικαιώματα είτε με το δημόσιο συμφέρον. Είναι μια αναπομπή, η οποία υπογραμμίζει κάποια σημεία που πρέπει να προσεχθούν χωρίς καν να αντιπροτείνει λύσεις σε αυτά τα οποία θεωρεί προβλήματα. Εγώ προχωρώ και λέω ότι είναι μια αναπομπή η οποία, μακράν του να έχει σχέση με την προστασία του δημόσιου συμφέροντος, υποκρύπτει προστασία ιδιωτικών συμφερόντων. Και δεν είναι η πρώτη φορά, κύριοι συνάδελφοι, που συμβαίνει κάτι τέτοιο με αναπομπές του Προέδρου της Δημοκρατίας. Διαρκούντος αυτού του έτους είχαμε τρεις παρόμοιες αναπομπές. Η πρώτη αναπομπή αφορούσε το νόμο περί κοινοτικών συμβουλίων όπου μας ανεπέμφθη εκείνη η παράγραφος η οποία απέδιδε στο Γενικό Ελεγκτή την αρμοδιότητα του ελέγχου των κοινοτικών συμβουλίων. Γιατί έγινε η αναπομπή αυτή, ενώ είχαν συμφωνήσει οι πάντες; Είχε συμφωνήσει και ο αρμόδιος υπουργός, είχαν συμφωνήσει και τα κόμματα. Επειδή κάποιοι έπαρχοι πήγαν στον Πρόεδρο θιγόμενοι, επειδή χάνουν εξουσίες και του ζήτησαν να κάνει αυτή τη δουλειά, ο Πρόεδρος υπάκουσε και έκανε αυτή την αναπομπή. Αυτό είναι το ένα.

Η δεύτερη αναπομπή που είχαμε μέσα σε αυτό το χρόνο αφορούσε νόμο της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων και μάλιστα για μια συγκεκριμένη θέση την οποία η Βουλή απέρριψε και εν συνεχεία συνδικαλιστική οργάνωση ανακοίνωσε, προανήγγειλε, αν θέλετε, αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας γι' αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα της μιας θέσης. Και ήρθε η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας, για να προστατευθούν τα συμφέροντα είτε της συνδικαλιστικής οργάνωσης είτε, το χειρότερο, του συγκεκριμένου προσώπου, το οποίο προαλειφόταν και φωτογραφιζόταν, αν θέλετε, γι' αυτή τη συγκεκριμένη θέση.

Τώρα έχουμε τρίτη αναπομπή η οποία είναι χειρότερη από όλες τις άλλες. Διότι σε αυτή την περίπτωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο νόμος αυτός, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ομόφωνα, συζητήθηκε επί δεκαέξι

μήνες, επί μακρόν και διεξοδικότατα. Προβληματίστηκαν όλα τα μέλη της επιτροπής επί μήνες εις βάθος και εις πλάτος. Εκφράστηκαν απόψεις όχι μόνο από τα μέλη της επιτροπής, αλλά από όλους τους παράγοντες οι οποίοι ενεπλάκησαν σε αυτή την ιστορία και αυτή τη διαδικασία. Από το Υπουργείο Εσωτερικών, προσωπικά από τον Υπουργό των Εσωτερικών, από το Υπουργείο Οικονομικών, από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, από τη Γενική Εισαγγελία και από το διοικητικό συμβούλιο του Χρηματιστηρίου Κύπρου.

Σε τελική ανάλυση ομόφωνα όλοι αυτοί οι παράγοντες, κόμματα και εκτελεστική εξουσία, αποφάσισαν τη συγκεκριμένη νομοθεσία την οποία ψήφισε η Βουλή. Έρχεται μια αναπομπή σήμερα, η οποία χωρίς να έχει οποιαδήποτε σχέση, όπως ήδη έχω αναφέρει, με συνταγματικά ζητήματα ή με ανθρώπινα δικαιώματα ή με προστασία δημοσίου συμφέροντος αφήνει εύλογες υποψίες ότι οφείλεται σε προσπάθειες κάποιων να προστατεύσουν συμφέροντα συγκεκριμένου καναλιού. Μάλιστα, δεν είναι εικασίες αυτά τα πράγματα. Έχει δημοσιευτεί χθες στην εφημερίδα ΠΟΛΙΤΗΣ συγκεκριμένο ρεπορτάζ και συγκεκριμένη είδηση, η οποία δε διαψεύστηκε, εξαιτίας της δήλωσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ότι υπήρξε επιστολή από συγκεκριμένο κανάλι, η οποία επιστολή ζητούσε την προώθηση αυτής της αναπομπής. Και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έδωσε οδηγίες στο Γενικό Εισαγγελέα να προχωρήσει στην επεξεργασία αυτής της αναπομπής.

Κύριε Πρόεδρε, ομολογώ ότι στην έκτακτη συνεδρίαση της επιτροπής Εσωτερικών που συνήλθε τη Δευτέρα αισθάνθηκα χειρότερα από οποιαδήποτε άλλη στιγμή της ζωής μου, διότι έβλεπα σε αυτή τη συνεδρίαση να καταρρακώνεται το κύρος του Προέδρου της Δημοκρατίας, όταν ο Υπουργός Εσωτερικών, που σύμφωνα με την επιστολή αναπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας θα μας εξηγούσε τους λόγους της αναπομπής, δήλωνε ότι διατηρεί τις ίδιες θέσεις που είχε, όταν συντάσσονταν η νομοθεσία. Άρα, διαφωνεί με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Όταν ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο γενικός διευθυντής, δήλωνε ότι διατηρούνται οι θέσεις του υπουργείου ως είχαν, όταν η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης δήλωνε ότι δε βλέπει λόγο αλλαγής, όταν το χρηματιστήριο δήλωνε ότι δε βλέπει λόγο αλλαγής και όταν η Γενική Εισαγγελία δήλωνε ότι ουδεμία νομική σχέση έχει η αναπομπή, «εμείς είμαστε αναρμόδιοι και δεν τοποθετούμαστε», εύσχημος τρόπος να μην ασχοληθεί με την ουσία, που εδώ που τα λέμε μπορεί να μην ήταν και δουλειά της Νομικής Υπηρεσίας.

Αντιλαμβάνεστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ποιά διαπόμπευση του κύρους του Προέδρου της Δημοκρατίας έγινε σε εκείνη τη συνεδρίαση. Ήταν κλειστή ευτυχώς και δεν την έπιασαν τα κανάλια. Αλλά μιλούμε για πραγματική διαπόμπευση. Και τίθεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα για τρίτη φορά. Πώς ο Πρόεδρος και πώς το περιβάλλον του διαφυλάσσουν το κύρος του θεσμού και το κύρος του προσώπου, λέω ακόμα εγώ. Και το κύρος του προσώπου. Αν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο οποιοσδήποτε έχει το δικαίωμα να προσφεύγει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον ανώτατο άρχοντα αυτού του τόπου, το θεματοφύλακα του συντάγματος και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του δημοσίου συμφέροντος, για να επιδιώκει μέσα από αναπομπές του Προέδρου της Δημοκρατίας προώθηση προσωπικών του συμφερόντων, διερωτώμαι πού πάει αυτός ο τόπος. Διερωτώμαι πλέον πού πάει αυτός ο τόπος. Και δεν υπάρχει τρόπος, κύριοι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, να περιοσωθεί αυτό το κύρος. Ούτε με την τροπολογία που υποβάλατε, γιατί η τροπολογία που υποβάλατε δε λείπει τίποτα περισσότερο από όσα λείπει η νομοθεσία που ψηφίσαμε. Απλώς, με διαφορετικές λέξεις λείπει τα ίδια

πράγματα. Ήταν μια προσπάθεια να σωθούν τα προσχήματα και να δοθεί η εντύπωση ότι έστω και μερικώς η Βουλή αποδέχεται αυτή την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Είναι λοιπόν πολύ σοβαρό το πρόβλημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά εγώ θα προχωρήσω και ένα βήμα παρακάτω. Γίνεται σοβαρότερο, γιατί αυτή η επίδραση, αυτή η πειθώ ή ο πειθαναγκασμός προέρχεται από ένα μέσο μαζικής ενημέρωσης, φαίνεται. Όχι μόνο φαίνεται, αλλά και δηλώνεται στις εφημερίδες από το Γενικό Εισαγγελέα.

Και ερχόμαστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ένα μέγα θέμα της εποχής μας. Ένα μέγα θέμα όχι της Κύπρου, αλλά όλων των δημοκρατικών κοινωνιών. Ποιος κυβερνά μια δημοκρατία; Οι αιρετές αρχές, οι αιρετές εξουσίες ή αυτοί που επιρρίζονται τον εθνικό πλούτο που λέγεται “συχρόνιητες ιδιωτικώς τω τρόπω” μέσα μαζικής ενημέρωσης; Είναι το μέγα ερώτημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Και δεν αισθάνομαι ότι πρέπει να είμαστε πολύ ευτυχείς και πολύ αισιόδοξοι, όταν ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δίνει δείγματα έστω και ψήγματα ότι υπακούει στα κελεύσματα τέτοιων καναλιών. Είναι ωσάν ο ίδιος ο Πρόεδρος ο οποίος είναι ο εκπρόσωπος ουσιαστικά αυτού του κράτους, ο εκλεγμένος εκπρόσωπος αυτού του κράτους να δηλώνει ότι, ναι, όχι απλώς λαμβάνει υπόψη του κάποια μέσα μαζικής ενημέρωσης, αλλά είναι πρόθυμος να δείξει ότι εξυπηρετεί και τα συμφέροντά τους. Και αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δίνει τέτοια δείγματα, διερωτώμαι τι πρέπει να κάνουμε εμείς, οι οποίοι ούτε πρόεδροι της Δημοκρατίας είμαστε ούτε έχουμε τέτοια εξουσία στα χέρια μας, όπως έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Και έχουμε και ανάγκη, αν θέλετε, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Τι πρέπει να γίνουμε, κύριοι συνάδελφοι, εμείς; Μαριονέτες και οργανέτα των μέσων μαζικής ενημέρωσης; Θα εκχωρήσουμε αυτή την εμπιστοσύνη που μας έδωσε ο λαός στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και θα αναγάγουμε οποιοδήποτε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σε υπερκυβερνήτη ή υπέρτατη αρχή αυτού του τόπου; Είναι μέγα το ερώτημα και μέγα το πρόβλημα. Και επαναλαμβάνω ότι δεν είναι πρόβλημα μόνο της δικής μας κοινωνίας. Είναι πρόβλημα όλων των δημοκρατικών κοινωνιών. Απαιτείται ευθύνη, απαιτείται σύνεση, απαιτείται αίσθηση ισορροπίας. Δεν είμαι εξ εκείνων που πιστεύουν ότι πρέπει να πολεμηθούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Απεναντίας, πιστεύω ότι πρέπει και να βοηθηθούν, αλλά απαιτείται αίσθημα ευθύνης και αίσθημα των ισορροπιών μέχρι που μπορούμε να φθάνουμε. Και πρώτα απ’ όλα αυτό το αίσθημα πρέπει να το έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, για να μην ανατραπούν οι ισορροπίες και να μην ανατραπούν οι θεσμοί σε αυτό τον τόπο. Διότι, από εμάς εξαρτάται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν η κοινοβουλευτική δημοκρατία την οποία έχουμε θα μετατραπεί σε τύποις κοινοβουλευτική δημοκρατία ή προεδρική δημοκρατία, όπως θέλετε πέστε το, ενώ στην ουσία θα είναι δημοκρατία κάποιων ιδιοκτητών μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Επαναλαμβάνω, ναι, είναι χρήσιμα. Ναι, επιτελούν μέγα έργο τα μέσα μαζικής ενημέρωσης του ιδιωτικού τομέα. Μέγα έργο επιτελούν. Αλλά εμείς πρέπει να έχουμε συναίσθηση μέχρι ποιου σημείου μπορούν να φθάνουν οι εξουσίες αυτών των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Και εκεί όπου αισθανόμαστε ότι ξεπερνούν τα όρια, εκεί πρέπει να ορθώνουμε το ανάστημά μας και να υπερασπιζόμαστε την εξουσία του λαού, φορείς της οποίας είμαστε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούπτας παρακαλώ.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δυο λόγια μόνο από τη θέση μου. Αν προχωρήσουμε με απόρριψη της αναπομπής, μπορούν να επιτευχθούν δύο πράγματα: Πρόσεξα την εισήγηση του κοινοβουλευτικού μας εκπροσώπου ότι αν ήταν να προσθέσει κάτι πάνω στην τροποποίηση που υπέβαλε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αυτό θα ήταν ότι καθίσταται ποινικό αδίκημα η επιδίωξη κάποιου να αποκτήσει μετοχές πέραν του 5%. Αν απορρίψουμε την αναπομπή σήμερα, μέχρι που να κάνουν αίτηση τα κανάλια για να ενταχθούν στο χρηματιστήριο -αλλάζει και η περίοδος- και αν κρίνεται ότι αυτό που είπε ο συναγωνιστής Τάσσος Παπαδόπουλος έχει κάποια σημασία, μπορεί να έρθει με τροπολογία από μέρους της κυβέρνησης και να διευθετηθεί το πράγμα. Διότι αυτό που είπε θεραπεύει καλύτερα αυτά που πήγαν να θεραπεύσουν οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού με την άποψή τους.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Μα, άμα μπει αυτό, τα κλείει όλα· δε χρειάζεται να μπει τίποτε άλλο. Αυτά ήθελα να πω. Και συζητούμε σάμπως και θα κλείσει το θέμα αύριο. Δεν τελειώνουν τα πράγματα με το να ... Αν απορρίψουμε δηλαδή σήμερα την αναπομπή, έχουμε όλο το χρόνο στη διάθεσή μας να διορθωθούν ορισμένα κακώς έχοντα. Εγώ έτσι το κατάλαβα χωρίς να είμαι νομικός, ότι μπορεί να υπάρξει μια συμπλήρωση και μια θεραπεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι σε δύσκολη θέση, γιατί σας είχα πει ότι ένας θα μιλήσει από την ομάδα μας με εξαίρεση κάποιου συναδέλφου, αλλά ο κ. Μουσιούπτας ...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Απουσίαζες από την αίθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα το δεχθούμε, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν μου επιτρέπετε, θέλω να πω, επειδή η έκθεση λέει ότι θα τοποθετηθούμε ως ομάδα στην ολομέλεια, την άποψη της ομάδας. Θέλω να πω ότι εμείς επισημαίνουμε ότι υπάρχουν προβλήματα. Επισημαίνουμε ότι υπάρχουν πρακτικά προβλήματα στην εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου, όμως ταυτόχρονα βλέπουμε ότι υπάρχει στον ίδιο το νόμο του χρηματιστηρίου η εξουσία να δώσει τις άδειες να εισαχθούν στο χρηματιστήριο μετοχές, αν αυτός ο αριθμός των μετοχών δεν επηρεάζει τη λειτουργία του χρηματιστηρίου. Αυτό είναι το πρώτο που λέμε.

Πιστεύω ότι η αναπομπή περιέχει μόνο σχόλια πάνω στην απόφαση, αλλά δεν περιέχει εισήγηση για τη θεραπεία των δυσκολιών τις οποίες επισημαίνει. Αυτό είναι

το δεύτερο σημείο.

Το τρίτο σημείο είναι αυτό που έχει αναφέρει ο κ. Μουσιούπτας. Ουσιαστικά με την τροποποίηση του νόμου που γίνεται είναι για να επιτραπεί σε αυτούς που θέλουν να υποβάλουν αίτηση στο χρηματιστήριο. Η αίτησή -έχουμε και άλλο θέμα παρακάτω στην ημερήσια διάταξη- των ήδη υφιστάμενων εταιρειών ήδη εκκρεμεί από έξι μήνες με εννιά μήνες με δώδεκα μήνες και δεν ξέρω αν οι εξουσίες που έχει υποδείξει ο συνάδελφος κ. Θεοδώρου στην ομιλία του είναι τέτοιες, ώστε τα μέσα να πάρουν προτεραιότητα έναντι όλων των άλλων, αλλά αν πάρουν τη σειρά τους, δεν μπορεί να γίνει καμιά αλλαγή για τους προσεχείς πέντε ή έξι μήνες.

Εγώ για παράδειγμα -μπορεί να θυμούνται όσοι ήταν στην επιτροπή Εσωτερικών- έχω την άποψη ότι πρέπει να είναι πλήρως ελεύθερη η μεταβίβαση μετοχών στους ραδιοηλεκτρονικούς σταθμούς. Πάντα είχα αυτή την άποψη και πριν ακόμα γεννηθεί θέμα δημοσιοποίησης των ραδιοηλεκτρονικών σταθμών. Ο πρόεδρος της επιτροπής Εσωτερικών κ. Κατσουρίδης πρέπει να θυμάται ότι, όταν συζητούσαμε ποια ποσοστά να δώσουμε στους διάφορους σταθμούς 15%, 25% ή 30%, εγώ είπα ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί έλεγχος με αυτό τον τρόπο, γιατί υπάρχει ο τρόπος της κατοχής μετοχών μέσω ονομαστικού ιδιοκτήτη και έπρεπε να είναι μόνο με δημοσιοποίηση. Μόνο αν υποχρεώναμε όλους τους οργανισμούς να είναι δημόσιες εταιρείες, θα μπορούσε να επιτευχθεί η διασπορά την οποία όλοι επιθυμούμε. Απερρίφθη η αίτηση μετά πολλών επαίνων -μάλλον άνευ επαίνων- και επομένως αισθάνομαι ότι δεσμεύομαι από την απόφαση της ολομέλειας. Είναι όμως ένα θέμα που μπορεί να επανέλθει. Και υπάρχει ο χρόνος να επανέλθει. Γιατί να το λύσουμε τώρα, όταν ο σκοπός αυτού του νόμου ήταν περιορισμένος; Ο σκοπός του ήταν περιορισμένος και απέβλεπε μόνο και μόνο να επιτρέψει σε ραδιοηλεκτρονικούς σταθμούς, αν θέλουν, να δημοσιοποιηθούν. Τίποτε άλλο.

Αυτή είναι η απόφαση της ολομέλειας και επομένως εμείς θα ταχθούμε εναντίον της αποδοχής της αναπομπής. Δηλαδή θα απορρίψουμε την αναπομπή. Όμως, ένας συνάδελφος από την ομάδα μας είχε άλλες απόψεις τις οποίες υποστήριξε επανειλημμένα και στην επιτροπή Εσωτερικών και αλλού και έχει τη συγκατάθεση της ομάδας να πει τις απόψεις του, που είναι διαφορετικές από την υπόλοιπη ομάδα και γι' αυτό δε θα πω περισσότερα, αφού έχω πει ήδη την απόφαση της ολομέλειας της ομάδας. Ο κ. Κιτήης θα πει χωριστά τις ενστάσεις του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δώσω το λόγο μετά στον κ. Κιτήη. Ο κ. Χριστοφίδης παρακαλώ.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Θα μιλήσω από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Θέλω από την αρχή να ξεκαθαρίσω ότι το κόμμα μας, τους Ενωμένους Δημοκράτες, δεν το απασχολεί ποια επιλογή ή ποια κατάληξη του θέματος υποστηρίζεται από οποιοδήποτε κανάλι. Και θέλω να πω επίσης ότι είναι λυπηρό, γιατί να εγκλωβίζουμε και να παγιδεύουμε οι ίδιοι τη Βουλή σε δύο θέσεις ή σε δύο κανάλια και να συζητούμε αυτή τη στιγμή ότι, αν πάρουμε τη μια θέση ή την άλλη, υποστηρίζουμε τον ένα ή τον άλλο, και αυτά τα πράγματα είναι απαράδεκτα για μας.

Πιστεύω ότι η πολυφωνία που υπάρχει αυτή τη στιγμή στην Κύπρο με τα μέσα μαζικής επικοινωνίας μας υποχρεώνει να πούμε ότι υπάρχουν και άλλοι ενδιαφερόμενοι για την εξέλιξη αυτού του πολύ σημαντικού θέματος για το οποίο ήδη η Βουλή έχει κατά πλειοψηφία τοποθετηθεί πριν από αρκετές μέρες, για να δώσει την

ευκαιρία στον Πρόεδρο για να προχωρήσει στην αναπομπή. Επειδή όμως το θέμα ενεπλάκη και με ένα διαδικαστικό, θέλω πολύ σύντομα να πω ότι εκείνο που θα μπορούσε αυτή η Βουλή να κάνει είναι όχι να προχωρήσει σε άλλες τροποποιήσεις πέραν από εκείνες που για το λόγο που παρουσιάζονται μέσα στην αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας μπορεί εν μέρει να αποδεχθεί αυτή την αναπομπή και εν μέρει να μην την αποδεχτεί. Άρα λοιπόν συζητούμε αυτή τη στιγμή το ενδεχόμενο μερικώς να γίνει αποδεχτή η αναπομπή, οπότε θα μπορούμε στο λεκτικό που έχει χρησιμοποιηθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και να μην προσθέσουμε ούτε ένα κόμμα ούτε μια λέξη, γιατί με αυτό τον τρόπο θα στερούσαμε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας το συνταγματικό του δικαίωμα να προχωρήσει σε μια αναπομπή. Ήδη αναφέρθηκε από το συνάδελφο κ. Παναγιώτη Δημητρίου ότι δε θα δικαιούται σε τέτοια περίπτωση ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, σε περίπτωση τροποποίησης αυτής της αναπομπής ή του νόμου, να προχωρήσει ξανά σε νέα αναπομπή. Άρα, κάπου εδώ υπάρχει ένα πρόβλημα.

Όμως, ακόμα κάτι πολύ σημαντικό πρέπει να λεχθεί. Είτε γίνουν οποιεσδήποτε τροποποιήσεις είτε εν μέρει γίνει αποδεκτή μια τέτοια αναπομπή, ουσιαστικά ο νόμος θα ψηφιστεί. Ουσιαστικά θα δοθεί η δυνατότητα να ξεκινήσει να λειτουργεί αυτή η διαδικασία εμπλοκής των μέσων μαζικής επικοινωνίας στο χρηματιστήριο. Άρα, το θέμα πλέον καταλήγει στο κατά πόσο έχουμε πειστεί από όσα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διά των εκπροσώπων του ή διά του αρμόδιου υπουργού ή διά των τεχνοκρατών του υπουργείου ή δι' άλλων τεχνοκρατών είτε στην επιτροπή Εσωτερικών, που ήταν και είναι η αρμόδια επιτροπή, και αν μας έχουν δώσει λόγους, ώστε αυτά τα οποία έχουμε αποφασίσει την περασμένη φορά να προβληματιστούμε κατά πόσο πρακτικά εφαρμόζονται ή δεν εφαρμόζονται.

Λέω πρακτικά, γιατί σαφώς ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας μας ξεκαθάρισε ότι δεν τίθεται θέμα συνταγματικότητας ή νομιμότητας, άρα μένει μόνο το πρακτικό μέρος. Και στο πρακτικό μέρος, παρ' όλο που προσπαθήσαμε να ακούσουμε και από τους δικούς μας συμβούλους, αλλά και από τους τεχνοκράτες που ήρθαν στην επιτροπή Εσωτερικών, ακούσαμε μετ' εκπλήξεως ότι κάποιοι και μάλιστα οι εκπρόσωποι του ΧΑΚ -και αναφέρεται και μέσα στην έκθεση της επιτροπής Εσωτερικών- ότι δεν είχαν ενημερωθεί, δεν έχουν άποψη και δεν έχουν τοποθετηθεί.

Άρα, υπό το φως όλων αυτών, εμείς αισθανόμαστε ότι δεσμευόμαστε από την απόφαση η οποία λήφθηκε από το κόμμα μας υποστηρίζοντας αυτή την ψήφιση του νόμου. Και δε θεωρούμε ότι υπάρχει λόγος τέτοιος που να δημιουργεί τέτοιο πρόβλημα, όπως αναφέρεται στην αναπομπή του προέδρου. Από εκεί και πέρα, στην πράξη, όπως λέχθηκε και από προηγούμενους συναδέλφους, αν φανεί ότι πράγματι υπάρχει το άλφα ή το βήτα πρακτικό πρόβλημα, είναι στο χέρι μας να το δούμε πώς θα προχωρήσει.

Καταλήγω λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι το κόμμα μας με πολύ προβληματισμό αισθάνεται ότι για σκοπούς μη αυτοαναίρεσης και για παραμονή στους λόγους για τους οποίους υποστήριξε την ψήφιση αυτού του νόμου, δεν μπορεί παρά να ακολουθήσει την ίδια τακτική και αυτή τη στιγμή ξεκαθαρίζοντας ότι αυτό το κάνουμε υποστηρίζοντας κανέναν παρά τη δημοκρατία και το δημόσιο συμφέρον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κιττής παρακαλώ.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Μπορώ να πω λίγο νερό πριν αρχίσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι εκεί. Νομίζω είναι διαθέσιμο το νερό, κύριε Κιττή. Φαίνεται ότι θα μιλήσεις πολλήν ώρα, για να αρχίσεις με το νερό.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Όχι, απλώς η αναμονή, κύριε Πρόεδρε, στέγνωσε λίγο το στόμα όλων μας. Περισσότερο είναι για τούτο που ανέβηκα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως έχει ήδη πει ο κ. Παπαδόπουλος, είναι με την άδεια της ομάδας μου που θα ήθελα να πω μερικούς προβληματισμούς μου, που στην ουσία ακριβώς αναφέρονται στο περιεχόμενο αυτού του νόμου κατά κύριο λόγο, γιατί όσον αφορά την ίδια την αναπομπή, διερρωτώμαι πραγματικά με ποιον τρόπο θα μπορούσε κάποιος να την υποστηρίξει, αφού οι ίδιοι οι εκπρόσωποι του Προέδρου που ήρθαν στην επιτροπή Εσωτερικών δεν είπαν τίποτε, για να στηρίξουν την αναπομπή του Προέδρου. Και σε έντονη μάλιστα υποβολή ερωτήσεων από μέρους μου, με την άδεια του προέδρου της επιτροπής, επιβεβαίωσαν ότι οι θέσεις τους παραμένουν αντίθετες από εκείνες του Προέδρου, με εξαίρεση ασφαλώς τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών που κάπως ακροθιγώς έθιξε ότι υπάρχει ένα θέμα να το ξαναξετάσουμε. Άρα, πάνω σ' αυτή τη βάση είναι κυρίως που στηρίζω τη δική μου τοποθέτηση, προβληματισμό θα έλεγα, που πιστεύω ότι πρέπει να είναι προβληματισμός όλων των βουλευτών, γιατί ακριβώς εκπηγάει από το στοιχείο της υποχρέωσης που έχουμε ο κάθε ένας από εμάς, όταν ψηφίζουμε νόμους, να ψηφίζουμε νόμους που να είναι και λειτουργήσιμοι και που δε θα προκαλούν προβλήματα και που τουλάχιστο δε θα υποσκάπτουν άλλους θεσμούς και που κατά την άποψή μου υπάρχει αυτός ο κίνδυνος με αυτό το νόμο που ψηφίσαμε. Και εγώ προσωπικά δεν αντέδρασα προς αυτή την ψήφιση στην περασμένη συνεδρία της ολομέλειας στην οποία ψηφίστηκε ο νόμος. Δεν εψήφισα. Απουσίαζα από την αίθουσα επίτηδες, διότι δεν ήθελα να συμβάλω, γιατί διατηρούσα τα ερωτηματικά τα οποία προκύπτουν και μέσα από την αναπομπή - μερικά από αυτά, μερικά, ένα ή δυο από αυτά- για τα οποία ομολογώ ότι στη συζήτηση που έγινε ενώπιον της επιτροπής Εσωτερικών ουδέποτε πήρα θετική απάντηση ή τουλάχιστον απάντηση που να με πείθει.

Και τονίζω ότι η συζήτηση δεν ξεκίνησε εδώ και δεκαέξι μήνες, όπως αναφέρθηκε από μερικούς. Η πρόταση νόμου τοποθετήθηκε ενώπιον της Βουλής στις 2 Δεκεμβρίου 1999. Άρα σήμερα κλείνουν ακριβώς οκτώ μήνες, όχι δεκαέξι όπως είπαν κάποιοι. Και η πρώτη συζήτηση, αν αντιλαμβάνομαι και θυμούμαι σωστά, έγινε στις 12 Ιανουαρίου αυτού του χρόνου μαζί με άλλα ασφαλώς θέματα τα οποία απασχόλησαν την επιτροπή Εσωτερικών. Στη διάρκεια των διαβουλεύσεων που έγιναν, των συζητήσεων ενώπιον της επιτροπής, έθεσα επανειλημμένα ερωτήματα -και υπάρχουν στα πρακτικά της επιτροπής- σαν το συγκεκριμένο που θέτω ξανά. Ότι δηλαδή ο κίνδυνος -και το παραδέχονται όλοι ότι υπάρχει ένας κίνδυνος- κάποιες συναλλαγές να ξεφεύγουν από αυτά τα ποσοστά τα οποία τοποθετούν οι δύο νόμοι πλέον που εμπλέκονται. Γιατί έχουμε εμπλοκή δύο νόμων, του νόμου περί Χρηματιστηρίου και του νόμου περί Ραδιοτηλεοπτικών Σταθμών της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης την οποία εμείς εθεσπίσαμε και υπερηφανευόμαστε γι' αυτή την Αρχή και μάλιστα και για τις εξουσίες που τις εδώσαμε, για να ελέγχει την κατοχή

και λειτουργία αυτών των σταθμών. Εάν εισέλθουν ραδιοηλεκτρονικοί σταθμοί -και δεν είμαι εξ υπαρχής εναντίον της εισόδου τους, προς Θεού- στο χρηματιστήριο με τον τρόπο που προτείνεται και μέσα από το νόμο, θα υπάρξει οπωσδήποτε το ακόλουθο φαινόμενο, λόγω ακριβώς της ταχύτητας που λειτουργούν οι συναλλαγές και της ταχύτητας με την οποία οι κανονισμοί προνοούν για τη λειτουργία του χρηματιστηρίου. Κάποιος να αγοράσει μετοχές οι οποίες από τον πωλητή ή εκ μέρους του αγοραστή να είναι κατά παράβαση και παραβίαση των ποσοστών που καθορίζουν οι νόμοι αυτοί. Αυτές οι μετοχές μπορεί να αλλάξουν τουλάχιστον τρία ή τέσσερα ή και πέντε χέρια μέσα στην περίοδο των τριών ημερών που χρειάζεται, των τριών εργασίμων ημερών, τονίζω, ή των πέντε, αν θα παρεμβάλλεται κάποιο Σαββατοκύριακο ή μη εργάσιμες ημέρες που μπορεί να είναι ο χρόνος να αλλάξουν χέρια αυτές οι μετοχές και στο τέλος, όταν διαπιστωθεί από την αρχή του χρηματιστηρίου ότι υπήρξε παραβίαση του νόμου, να ακυρωθεί αυτή η πράξη. Ποια πράξη; Η πρώτη, η δεύτερη του καλόπιστου, η τρίτη του καλόπιστου, η πέμπτη, η δέκατη; Ποιος θα πληρώσει ακριβώς τη ζημιά από αυτή την ακυρωμένη πλέον πράξη η οποία εξ υπαρχής ήταν άκυρη, διότι παραβίαζε το νόμο;

Επομένως δύο τινά μπορεί να συμβαίνουν. Ή θα υπάρξουν πλέον δικαστικές μάχες μεταξύ των απλών και ανυποψίαστων αγοραστών μετοχών ή θα υπόκεινται αυτές οι μετοχές οι οποίες μπαίνουν με διαφορετική ταχύτητα πλέον από τις άλλες σε κάποιες επιφυλάξεις και φοβία κάποιων επενδυτών να μπουν να αγοράσουν ή στο τέλος θα έχουμε καταστρατήγηση της Αρχής Ραδιοηλεκτρονικής της οποίας καταργούμε το δικαίωμα και την υποχρέωση που της δώσαμε να ελέγχει και το προσωποπαγές αλλά και τη διαφάνεια των συναλλαγών και το ποιος κατέχει ανά πάσα στιγμή την κυριότητα και ελέγχει τον οργανισμό αυτό. Είναι αυτοί οι κίνδυνοι που με ώθησαν ακριβώς να εγείρω κάποια διαφορετική φωνή.

Ομολογώ και αναλαμβάνω το μερίδιο της ευθύνης μου ότι την περασμένη φορά και μέσα στην επιτροπή και εδώ, όταν είδα όλοι να συμφωνούν ακόμα και οι κυβερνητικοί εκπρόσωποι, είπα μπορεί να μην εκατάλαβα καλά ή μπορεί ίσως να έχω λιγότερη αντίληψη από κάποιους άλλους. Και συναίνεσα τουλάχιστον διά της απουσίας μου ή της αποχής μου να προχωρήσει αυτός ο νόμος και να ψηφιστεί. Όμως έχω υποχρέωση ενώπιον και αυτών που με εψήφισαν αλλά και έναντι της συνείδησής μου, αυτό το νόμο που θα ψηφίσω, που με την ενέργειά μου θα τον θέσω σε ενέργεια στην πράξη και σε εφαρμογή, να ξέρω ότι δεν ανατρέπει εκείνα για τα οποία τουλάχιστον εγώ έχω τις επιφυλάξεις μου και που θα έπρεπε όλοι να έχουμε τις επιφυλάξεις μας. Μακάρι να διαψευστώ στις διαπιστώσεις μου αυτές. Πολύ φοβούμαι ότι δε θα διαψευστώ. Ήδη το γεγονός ότι κάποιοι ραδιοηλεκτρονικοί σταθμοί είναι υπέρ και κάποιοι εναντίον και αυτό είναι ένα φαινόμενο ακριβώς το οποίο παρέσυρε κάποιους συναδέλφους να ταπελλώνουν έτσι εύκολα τον ένα και τον άλλο και κακώς επαναλαμβάνω και κάμνουμε ζημιά του εαυτού μας αλλά και του θεσμού όσοι ταπελλώνουμε έτσι εύκολα, γιατί τηλεφωνήματα και γράμματα δεχόμαστε κατά χιλιάδες μέσα στα κουτιά μας καθημερινά. Και αλίμονο από κάθε γράμμα που θα πάρω από κάθε ενδιαφερόμενο, αν εγώ αλλάσω την άποψή μου με βάση τα συμφέροντα του καθενός που επηρεάζονται μέσα από το νόμο. Αν το παραδεχτούμε αυτό, τότε δεν έχουμε δουλειά δαμέσα δα εμείς.

Επομένως, θα πρέπει να σταθούμε και να προβληματιστούμε πώς θα επιδράσει αυτός ο νόμος που θα κάμουμε. Αν έχουμε πράγματι πρόθεση το θεσμό της ραδιοηλεκτρονικής να τον ακυρώσουμε, να το πούμε ευθαρσώς στον κόσμο ότι καταργούμε αυτό το νόμο που εκάμαμε και να πάρουμε την απόφασή μας να μπουν

ελεύθερα οι μετοχές μέσα να συναγωνίζεται η μια την άλλη με όλες τις μετοχές με τον ίδιο τρόπο. Και εγώ είμαι ο πρώτος που θα το ψηφίσω, αν θα μπει αυτό το πράγμα. Όμως όχι να δημιουργήσω δύο ταχύτητες μετοχών, δύο ταχύτητες ανυποψίαστων επενδυτών και το τονίζω, διότι την τελική ζημιά θα την πληρώσει ο ανυποψίαστος επενδυτής, ο καλόπιστος, ίσως με κάτι κόλπα κάποιων επιτήδειων που θα διαφανούν στο μέλλον και στο τέλος θα έχουμε σοβαρότατα προβλήματα. Είναι αυτοί οι φόβοι μου, αυτοί οι προβληματισμοί μου. Γι' αυτό ζήτησα την άδεια της ομάδας μου να κρατήσω αποχή για αυτές μου τις ουσιαστικές επιφυλάξεις σε αυτή την αναπομπή που έχει γίνει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης παρακαλώ.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Πες μας για τον Καρλ Μαρξ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Ρότσα, δε θα πω δαμαί είνα 'ν που είπες στο Καϊμακλί για το Μαρξ, για να μεν σου δημιουργήσω πρόβλημα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι συζητούμε την αναπομπή του Προέδρου πάνω σ' ένα συγκεκριμένο νόμο κάνοντας αφαίρεση από ένα γενικότερο πλαίσιο. Το γενικότερο πλαίσιο το ανέφερε ο κ. Κιττής κάνοντας αναφορά στους δύο νόμους. Το νόμο για τη ραδιοτηλεόραση και το νόμο για το χρηματιστήριο. Ποιος είναι ο στόχος που η Βουλή πριν μερικές βδομάδες ψήφισε αυτό το νόμο; Να διευκολύνει την εισαγωγή των καναλιών στο χρηματιστήριο. Ποιανού απαίτηση ήταν η εισαγωγή των καναλιών στο χρηματιστήριο; Δεν ήταν σκέψη κανενός βουλευτή, καμιάς κοινοβουλευτικής ομάδας στο παρόν στάδιο. Ήταν απαίτηση των ίδιων των καναλιών. Και θέλω εδώ να κάμω σαφές ότι δεν είναι ορθή η εντύπωση που αφέθη ότι υπάρχουν κανάλια υπέρ και κανάλια εναντίον. Όχι. Όλοι έχουν δηλώσει στην επιτροπή Εσωτερικών ότι υποστηρίζουν την εισαγωγή των σταθμών τους στο χρηματιστήριο. Το πρόβλημα που έχει προκύψει αναμεταξύ τους και δε μας αφορά είναι ο χρόνος. Κάποιοι θέλουν να μπουν αμέσως, κάποιοι θέλουν να καθυστερήσουν για τους λόγους τους που δε μας ενδιαφέρουν και δε μας αφορούν. Όμως στοχεύοντας στην εισαγωγή των καναλιών στο χρηματιστήριο ουδέποτε αυτή η Βουλή ούτε και η κυβέρνηση εστόχευσε στην ανατροπή του βασικού νόμου για τη ραδιοτηλεόραση. Ο βασικός νόμος για τη ραδιοτηλεόραση, κύριοι συνάδελφοι, δεν έχει προηγούμενο στην Κύπρο για ό,τι αφορά τη διάρκεια εξέτασής του και τον αριθμό των ανθρώπων που έλαβαν μέρος σ' αυτή τη συζήτηση και την έκταση του δημόσιου διαλόγου που έχει γίνει. Αυτονόητο, γιατί τα μέσα ενημέρωσης που ενδιαφέρονταν φρόντισαν να υπάρξει αυτή η συζήτηση εκτός Βουλής. Γι' αυτό εγώ πιστεύω ότι δεν είναι ούτε οκτώ οι μήνες που εσυζητήσαμε το θέμα ούτε δεκαέξι. Είναι τρία χρόνια. Εσυζητήθηκε το θέμα της σχέσης των καναλιών με το χρηματιστήριο, όταν εσυζητούσαμε το βασικό νόμο; Εσυζητήθηκε. Η Βουλή όμως πρώτα κατέληξε ότι οι συχνότητες είναι εθνικός πλούτος. Άρα δεν μπορεί τα κανάλια να τα αντιμετωπίσουμε ως κάθε άλλη επιχείρηση. Ήταν ομόφωνη θέση της Βουλής. Δεν είναι απλά επιχειρήσεις οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί. Δεύτερον, όταν ετέθη το θέμα, πριν ακόμα υπάρχει ο νόμος για το χρηματιστήριο, από τον κ. Παπαδόπουλο, εκείνοι που το απέρριψαν άνευ επαίνων ήταν όλοι οι σταθμοί. Δεν εδέχτηκαν τότε,

γιατί το μυαλό τους επήγγε αλλού, σε πιθανόν έλεγχο των καναλιών μετά τη διασπορά των μετοχών από άλλους. Ήρθαν τα κανάλια και απαιτήσαν να εισαχθούν στο χρηματιστήριο. Τι έκαμε η Βουλή με το νόμο προχθές; Εν γνώσει της αλλοίωσε βασικά σημεία της νομοθεσίας για τη ραδιοτηλεόραση, ποσοστό που μπορεί ένας να κατέχει, κατά πόσο μπορεί να το κατέχει και εκτός τηλεόρασης και σε έναν εκδοτικό οίκο, βαθμούς συγγενείας. Δηλαδή στην πράξη η Βουλή έδειξε όλη την καλή θέληση να διευκολύνει, χωρίς να καταργεί τη βασική νομοθεσία. Εάν γίνει δεκτή η αναπομπή, τότε έχει δίκαιο ο κ. Κιττής ότι ουσιαστικά θα πρέπει να πούμε ότι ανατρέπουμε και τη βασική νομοθεσία. Διότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης που ελέγχει εκείνο το νόμο στον οποίο ομόφωνα καταλήξαμε δε θα μπορεί να ασκεί έλεγχο.

Άρα εμείς έχουμε δύο στόχους σήμερα: Και τη διατήρηση εκείνου του βασικού νόμου, εκτός αν αλλάξαμε θέση και δε θέλουμε να υπάρχει βασική νομοθεσία και Αρχή, και την εισαγωγή τους στο χρηματιστήριο.

Επί της αναπομπής έχει επισημανθεί από το συνάδελφο Δώρο Θεοδώρου και συμφωνώ με την ομιλία του ολόκληρη και από τον κ. Κιττή το εξής εκπληκτικό. Κανένας, κύριοι συνάδελφοι, μα απολύτως κανένας εκπρόσωπος της κυβέρνησης δεν υπερασπίστηκε την αναπομπή. Κανένας δε μας είπε ότι την εισηγήθηκε την αναπομπή. Είναι ένα ερώτημα που έθεσα, κύριε Ρότσα, στην επιτροπή και κάποιιοι συνάδελφοι, δε λέω αν είναι άδικο ή όχι, μου είπαν ότι δεν έχω δικαίωμα να ερευνώ ποιος την εισηγήθηκε. Έγινε μία αποκάλυψη από το Γενικό Εισαγγελέα ποιος την εισηγήθηκε και επί του θέματος μίλησε ο κ. Θεοδώρου και δε θέλω να τα επαναλάβω. Σημασία όμως έχει το εξής. Ανεξάρτητα ποιος το εισηγήθηκε και σε ποιον έτεινε ευήκοον ους ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, οι υπουργοί του δεν το υπερασπίστηκαν, η Εισαγγελία δεν το υπερασπίστηκε, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης δεν το υπερασπίστηκε.

Αλλά εγώ σας ρωτώ. Η δική μου λογική λέει ότι έπρεπε να συζητούμε σήμερα, διότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όχι μόνο δε μας εισηγείται τίποτα πρακτικό να κάμουμε, δε μας ζητά καν να αλλάξουμε το νόμο. Μας λέει προβληματιστείτε. Θα μπορούσα να το καταλάβω και ως εξής στη θέση του Προέδρου: «Επειδή με ζαλίζουν διάφοροι, σάς το ξαναστέλλω για να πείτε “επιμένετε”, να ησυχάσω».

Το επόμενο σημείο που θέλω να θίξω: Όλα τα σημεία που εγείρονται στην αναπομπή, συζητήθηκαν κατά κόρον. Μόνο προχθές ο κ. Κιττής έκανε την ερώτηση τέσσερις πέντε φορές μέχρι σημείου που του είπα «κάνει». Και απαντήθηκαν ακόμα και οι πρακτικές δυσκολίες. Όταν ηγέρθησαν θέματα, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας είπε ότι αντιμετωπίζονται. Και όταν συνάδελφοι ήγειραν τα θέματα για τα οποία σήμερα συζητούμε, είπαν ότι λύνονται, όπως και το θέμα μόνιμες και προσωρινές άδειες. Αλλά εγώ σας ρωτώ: Έχει νομοθεσία που δεν έχει πρακτικές δυσκολίες; Για όλες τις νομοθεσίες που έχουν πρακτικές δυσκολίες, εάν αποταθούν οι ενδιαφερόμενοι στον Πρόεδρο, θα κάνει αναπομπή και η Βουλή θα ασχολείται με τις αναπομπές και με τις αναπομπές επί των αναπομπών;

Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι εμείς είμαστε εν πλήρει δικαίω να απορρίψουμε την αναπομπή του Προέδρου, διότι και τα τέσσερα σημεία τα οποία εγείρονται, επειδή απασχόλησαν την επιτροπή, συμφωνήσαμε με την κυβερνητική πλευρά η οποία συνέστησε επιτροπή στην οποία μετείχε το Εσωτερικών, το Οικονομικών, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, το ΧΑΚ και όλοι εμπλεκόμενοι και μας έστειλε ο Υπουργός Εσωτερικών μία επιστολή, κύριοι συνάδελφοι, 26 Ιουνίου του 2000, στην οποία μας έλεγε την κυβερνητική θέση επί των σημείων αυτών. Υιοθετήσαμε την κυβερνητική θέση και επί των σημείων που υιοθετήσαμε την

κυβερνητική θέση ένα προς ένα κάνει αναπομπή ο Πρόεδρος. Ε! δεν ξέρω πλέον πού είμαστε! Πώς μπορεί να συζητά το Υπουργικό Συμβούλιο ... Και έχω τη μαρτυρία των υπουργών ότι συζήτησε το Υπουργικό Συμβούλιο και ενέκρινε αυτά που μας έστειλε ο Υπουργός Εσωτερικών εκ μέρους της κυβέρνησης ... να υιοθετούμε αυτά που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο παρουσία του Προέδρου και μετά που ψηφίζουμε ο Πρόεδρος να κάνει αναπομπή πάνω σ' αυτά τα σημεία ακριβώς. Ε, εγώ πιστεύω ότι πέρα από θέμα σεβασμού του θεσμού του Προέδρου και προστασίας του με την επιμονή μας στην απόρριψη είναι και θέμα αξιοπρέπειας και αυτοσεβασμού της Βουλής επιτέλους. Δηλαδή όλοι εμείς που συζητούσαμε -να δεχτώ το χρονικό όριο του κ. Κιπτή των οκτώ μηνών- και καταλήξαμε εδώ που καταλήξαμε, τώρα, επειδή κάποιος τρίτος, ο οποίος διατύπωσε τις απόψεις του στην επιτροπή -και λυπούμαι να πω ότι το λεκτικό είναι πανομοιότυπο της αναπομπής με τις απόψεις κάποιων ή κάποιου που τις είπε στην επιτροπή- δεν τις υιοθετήσαμε πρέπει τώρα δηλαδή, επειδή -κατά τη γνώμη μου, παρασύρθηκε ο Πρόεδρος να κάνει αυτή την αναπομπή- πρέπει να απορρίψουμε την κρίση μας που ήταν προϊόν πολύμηνης προσπάθειας και συζήτησης;

Και την περασμένη φορά, όταν εγέρθηκαν τα ερωτηματικά, τι είπαμε; Είπαμε «να λειτουργήσει ο νόμος και αφήστε να δούμε πού είναι οι πρακτικές δυσκολίες και να επανέλθουμε». Τι είναι το αγωνιώδες για το οποίο δεν πρέπει να εισαχθούν τα κανάλια; Διότι εμένα αυτό με εξοργίζει. Να έρχονται οι ίδιοι, να ζητούν να εισαχθούν και την ώρα που υιοθετούμε την εισήγησή τους, κάποιιοι από αυτούς προσπαθούν να ανατρέψουν αυτό που μας ζήτησαν. Να λειτουργήσει και, όπου έχει πρακτική δυσκολία, να την ξαναδούμε. Δώσαμε δείγμα γραφής ότι έχουμε αυτή την καλή θέληση; Δώσαμε. Όταν ακριβώς δεχτήκαμε την ιδέα επεξεργασίας αυτής της νομοθεσίας για εισαγωγή στο Χρηματιστήριο. Κατά συνέπεια, επαναλαμβάνω ότι, κατά τη γνώμη μου, δεν έχουμε ούτε καν δικαίωμα σεβόμενοι τον εαυτό μας και το θεσμό της Βουλής και το θεσμό του Προέδρου να υιοθετήσουμε την αναπομπή. Να την απορρίψουμε ... πιστεύω θα διευκολύνουμε και τον Πρόεδρο να αρχίσει αυτή η διαδικασία που θα πάρει μήνες και στην πορεία μπορούμε να επανέλθουμε και να αλλάξουμε ό,τι μπορεί να αλλάξει, χωρίς να ανατρέπεται η βασική νομοθεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα πρώτα να σχολιάσω το επίμαχο θέμα του πώς και πότε και υπό ποίους όρους, αν υπάρχουν, είναι που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δικαιούται βάσει του συντάγματος να αναπέμπει νόμους τους οποίους ψηφίζει η Βουλή και να πω ότι το άρθρο 51, παράγραφος 1, και το άρθρο 51, παράγραφος 3, του συντάγματος θέτουν τα απεριόριστα όρια του δικαιώματος του Προέδρου να αναπέμπει νόμους που ψηφίζονται από τη Βουλή. Δεν υπάρχει καμία πρόνοια στο σύνταγμα που καθορίζει ότι είναι μόνο για συνταγματικούς λόγους που ο Πρόεδρος δικαιούται να αναπέμπει οποιοδήποτε νόμο. Συνεπώς, η ιστορική αναδρομή που έγινε σχετικά με τις αναπομπές που έκανε ο Πρόεδρος τον τελευταίο καιρό, έχω τη γνώμη ότι δεν πρέπει να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο Πρόεδρος αυτός κάνει κατάχρηση ή περιφρονεί τη Βουλή: αντίθετα θα το ερμήνευα ως μία περισιχή έγνοια του Προέδρου να θέτει ξανά ενώπιον της Βουλής κάποια νομοθετήματα που, κατά τη γνώμη του, χρήζουν περαιτέρω μελέτης

είτε στη βάση κάποιας επισήμανσης, ύπαρξης σημείου συνταγματικού στο νόμο, είτε για άλλους λόγους που κατά καιρούς έχει εκθέσει στις αιτιολογικές εκθέσεις που συνοδεύουν τις αναπομπές.

Στην προκειμένη περίπτωση ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν αναπέμπει το νόμο που έχει ψηφίσει η Βουλή για συνταγματικούς λόγους. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναπέμπει το νόμο που έχουμε ψηφίσει, πριν κλείσει η Βουλή, γιατί επισημάνθηκαν λειτουργικές αδυναμίες στο νόμο. Επισημάνθηκαν ελλείψεις στο νόμο που δημιουργούν πρακτικά προβλήματα. Και φαίνεται ότι αυτό είναι παραδεκτό από όλες τις πλευρές. Και πιο συγκεκριμένα ότι υπάρχει πρόβλημα ελέγχου του ποσοστού το οποίο ένας είναι που παίρνει μέσα σε μία εταιρεία που θα εισαχθεί στο Χρηματιστήριο. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όπως και όλοι, αντιλήφθηκα, οι παρευρεθέντες ή και όλα τα μέλη ίσως της Βουλής είναι υπέρ της ιδέας της εισαγωγής της παροχής του δικαιώματος στις ραδιοτηλεοπτικές εταιρείες να αποτείνονται για εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο. Αυτό δεν το συζητούμε και δεν είχα αντιληφθεί ότι από οποιαδήποτε πλευρά έχει τεθεί σε αμφιβολία αυτή η ορθή θέση ή ότι οποιοσδήποτε είναι εναντίον αυτής της θέσης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ο κ. Καράς!

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και οι απόψεις που ακούστηκαν, κύριε Χριστοδουλίδη, δεν ήταν επ' αυτού του θέματος: ήταν επί παρεμφερών θεμάτων, λειτουργικής ή νομοθετικής ρύθμισης των πραγμάτων. Εάν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, την επισήμανση που έχω πει, των λειτουργικών αδυναμιών του νόμου, των ατελειών του και των πρακτικών προβλημάτων, την έκανε κατόπιν κάποιας ενημέρωσής του είτε με γραπτό κείμενο ή άλλως πως από οποιοδήποτε, έστω και ενδιαφερόμενο, δεν είναι κακό. Γιατί, όπως ανεφέρθη και από συνάδελφο προηγουμένως, είναι συνήθως οι ενδιαφερόμενοι εκτός Βουλής που λαμβάνουν μέρος και παρακολουθούν τη συζήτηση που γίνεται πάνω σε ορισμένα νομοθετήματα. Άρα εξ αυτού δεν μπορεί να βγει το συμπέρασμα ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή ακόμη και όσοι συνάδελφοι έχουν κάποιες απόψεις παρόμοιες παρακινούνται από οποιοδήποτε καναλάρχη που έχει συμφέροντα να εξυπηρετήσει δικά του με την απόρριψη της νομοθεσίας και την αποδοχή της αναπομπής του Προέδρου.

Οι λειτουργικές αυτές αδυναμίες, που, όπως ανέφερα, έγινε αποδεχτό από όλους ότι υπάρχουν, και για τις οποίες έγινε σκέψη να υπάρξουν προσπάθειες μετά το Σεπτέμβριο να καλυφθούν, νομίζω ότι με την πρόταση την οποία επεξεργάστηκε ο συνάδελφος κ. Ισιδωρος Μακρίδης και κατέθεσε στην κοινοβουλευτική μας ομάδα και υιοθετήθηκε με κάποιες τροποποιήσεις, νομίζω ότι σε κάποιο βαθμό αυτές οι λειτουργικές αδυναμίες αντιμετωπίζονται. Είναι γι' αυτό το λόγο που η κοινοβουλευτική μας ομάδα, για να είναι θετική και όχι δογματική στο θέμα «απορρίπτω ή εγκρίνω την αναπομπή», στη βάση μάλιστα κάποιας αντιδικίας που στηρίζεται σε γόητρα, είναι γι' αυτό το λόγο που η κοινοβουλευτική μας ομάδα, αντικρίζοντας το θέμα θετικά έχει καταθέσει αυτή την τροποποιητική πρόταση.

Επί του κατά πόσον δικαιούται ή όχι η Βουλή να τροποποιήσει αναπεμφθέντα νόμο είχα μιλήσει, δε θέλω να επαναλάβω τα επιχειρήματα που έχω εκθέσει. Εξακολουθώ να λέω ότι ναι, είναι δικαίωμα της Βουλής να τροποποιεί καθ' οιονδήποτε τρόπο και σε έκταση που η ίδια θέλει οποιοσδήποτε νόμους που ψηφίσει

η ίδια ή ακόμη και νόμους οι οποίοι δεν έχουν τελειωθεί με την έννοια της υπογραφής από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και είναι στο στάδιο της αναπομπής.

Εκεί που θέλω κι εγώ να πω κάτι που είναι σωστό είναι ότι αυτές οι επισημάνσεις των κενών και αδυναμιών που έγιναν και από την επιτροπή στο στάδιο της μακροχρόνιας μελέτης και εξέτασης του νομοσχεδίου, δυστυχώς δεν κατεβλήθη προσπάθεια από τους τεχνοκράτες ή από την τεχνική επιτροπή η οποία είχε καταρτιστεί από το Υπουργείο Εσωτερικών να αντιμετωπιστούν. Και δε νομίζω ότι είναι αδύνατο και ήταν αδύνατο εάν πράγματι κάποιος ενέκυπτε με όλη την προσοχή στα θέματα και στις πτυχές που δημιουργούνταν να μη βρει κάποιες νομικές λύσεις. Και σ' αυτό οφείλω να πω ότι δεν είμαστε σήμερα στην ευχάριστη θέση να έχουμε έστω και μετά την αναπομπή, κάποιες απόψεις για πρακτική αντιμετώπιση των προβλημάτων που όλοι λέμε ότι υπάρχουν, των λειτουργικών, ώστε να μπορέσουμε με κατάλληλες, πλήρεις τροποποιήσεις, να ψηφίσουμε μια νομοθεσία που να μην πάσχει όσο βλέπουμε ότι πάσχει στον τομέα της εφαρμογής της.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει αναπέμψει αυτό το νόμο για προβληματισμό. Και οπωσδήποτε, εάν αυτός ο προβληματισμός εγίνετο και από τους αρμόδιους, κατά κύριο λόγο, αλλά ίσως και περισσότερο από την επιτροπή Εσωτερικών, έστω και σ' αυτό το στάδιο, νομίζω ότι μπορούσε να οδηγήσει σε βελτιώσεις. Έχω τη γνώμη ότι τα όσα ελέγχθηκαν προηγουμένως ... «μα αυτή η επιτροπή μελετούσε αυτό το νομοσχέδιο για πολλούς μήνες». Όλοι έχουμε πείρα και στις επιτροπές μας που ο καθένας λειτουργεί, κατά καιρούς έχουμε επισημάνει ότι κάτι μας ξεφεύγει ή και κάτι υπάρχει που μπορεί στο τέλος της ημέρας να είναι απαραίτητο να εισαχθεί σ' ένα νομοθέτημα, ενώ προηγουμένως να μην είχε επισημανθεί από κάποιον. Αυτά δεν είναι παράδοξα και πρωτοφανή πράγματα. Και είναι ακριβώς αυτή την προσπάθεια που νομίζω ότι δεν έχουμε καταβάλει στο βαθμό που έχουμε καταβάλει και τονίζω και πάλι με πρώτους εκείνους που έπρεπε να ενεργήσουν, τους αρμόδιους τεχνοκράτες ή και την επιτροπή ή και γενικότερα τους κυβερνητικούς παράγοντες.

Η κοινοβουλευτική μας ομάδα επί της ουσίας του νόμου που αντανακλά και τη στάση των μελών στο θέμα της αναπομπής έχει διαφορετικές απόψεις, ενώ τα μέλη της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, άλλοι είναι, παρά τις επιφυλάξεις τους σχετικά με τα κενά που υπάρχουν, υπέρ της έγκρισης της νομοθεσίας -ή επανέγκρισης, να το ονομάσω με τον άτυπο όρο- της νομοθεσίας, όπως έχει ψηφιστεί, και άλλοι υπέρ της αποδοχής της αποπομπής, για να δοθεί χρόνος να καλυφθούν, να μελετηθεί το νομοθέτημα στο σύνολό του. Όμως, η κοινοβουλευτική ομάδα σύσσωμη είναι υπέρ της άποψης ότι, εάν και εφόσον γίνει αποδεχτή η τροπολογία που εκκρεμεί ενώπιον της ολομέλειας, τότε ομόφωνα θα υποστηρίξει το νέο νομοθέτημα, ώστε να μην υπάρχει οποιαδήποτε περαιτέρω ταλαιπωρία και του σώματος αλλά ταυτόχρονα και παρέλκυση του θέματος από πλευράς χρόνου.

Αυτή είναι η θέση μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και η παράκλησή μου εν τέλει είναι να δείτε την τροπολογία που έχουμε καταθέσει, ώστε να ψηφιστεί ομόφωνα ο νέος νόμος και να προωθηθεί η νομοθεσία, όπως θα έχει τροποποιηθεί, εάν και εφόσον ψηφιστεί η τροπολογία που έχουμε εισηγηθεί.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές και τώρα θα προχωρήσουμε

στο να αποφασίσουμε επί του θέματος.

Κατά τη συζήτηση επί της διαδικασίας ηγέρθησαν θέματα συνταγματικότητας ή μη στην περίπτωση που υποβάλλεται μια τροπολογία σε ό,τι αφορά το θέμα αναπομπής. Μερικοί υπεστήριξαν ότι υπάρχει συνταγματικό θέμα, μερικοί υπεστήριξαν ότι δεν υπάρχει συνταγματικό θέμα. Νομίζω, ότι δε θα ήταν φρόνιμο αυτή τη στιγμή να οδηγήσουμε το σώμα να τοποθετηθεί επί αυτού του πολύ σοβαρού θέματος και να αυτοεγκλωβιστεί πιθανώς σε μια απόφαση, η οποία μελλοντικώς θα έχει δυσκολίες.

Είχα εισηγηθεί, στη βάση της προτάσεως που είχε τεθεί από δύο μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, να προχωρήσουμε στη συζήτηση και στην ψήφιση της ουσίας του θέματος. Την είχα κρίνει ως τον πρακτικότερο τρόπο να προχωρήσουμε. Και είχα εισηγηθεί αυτή τη διαδικασία. Αντιλαμβάνομαι ότι υπήρξε ένσταση και αν συνεχίσει να υπάρχει ένσταση από την πλευρά των εισηγητών της προτάσεως αυτής, και επαναλαμβάνω, για να μην εμπλακούμε σε θέματα συνταγματικότητας ή μη θα ήτο ορθό να θέσουμε σε ψηφοφορία την τροπολογία και απ' εδώ θα φανεί ποιοι την υποστηρίζουν ή όχι και στη συνέχεια θα ψηφίσουμε την αναπομπή.

Παρακαλώ να υπάρξει κατανόηση από τα μέλη του σώματος, ώστε να μην υπάρξει περαιτέρω τλαιπωρία στην όλη συζήτηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήρθαμε σήμερα εδώ για να συζητήσουμε την αναπομπή και έτσι εισηγούμαι, αν είναι δυνατόν, να τεθεί πρώτα η αναπομπή, όπως ήταν και η εισήγηση του κ. Πουργουρίδη, και στη συνέχεια αν υπάρξουν τροποποιήσεις να δούμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, σας παρακαλώ, αυτό το θέμα έχει εξεταστεί και έχει συζητηθεί πάρα πολύ. Θέλω να είμαστε μέσα και στους κανονισμούς. Επαναλαμβάνω ότι έχουμε πει ότι ως πρακτικότερος τρόπος ήταν η εισήγηση του κ. Πουργουρίδη. Από τη στιγμή όμως που ο εισηγητής επιμένει, με βάση τον κανονισμό οφείλουμε να βάλουμε την τροπολογία σε ψηφοφορία.

Παρακαλώ, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θέλουμε να δυσκολέψουμε το έργο ούτε της Βουλής, ούτε της προεδρίας. Θέλουμε να διευκρινίσουμε δύο πράγματα. Κατά την άποψή μας η τροπολογία προκύπτει από την ετοιμότητα αποδοχής της αναπομπής. Δεν είναι αυτόνομο θέμα. Είναι απόρροια της αποδοχής της αναπομπής. Άρα, ψηφίζοντας ή υπέρ ή κατά της τροπολογίας, ουσιαστικά θέτουμε το θέμα το κυρίαρχο, ως δεύτερο. Ενώ έπρεπε να τεθεί ως πρώτο. Εμείς δε θεωρούμε ότι είναι συνταγματικό το θέμα τούτο και πιστεύουμε ότι δεν προκύπτει θέμα συζήτησης τροπολογιών κατά τις αναπομπές. Αυτή είναι η άποψή μας. Θα παρακαλέσουμε όμως, ανεξάρτητα από το πέρας αυτής της συζήτησης σήμερα, από την υπηρεσία της Βουλής με τη βοήθεια όποιων κρίνει σκόπιμο, να διευκρινιστεί μέχρι τέλους αυτό το πράγμα, παρ' όλο που αποδεχόμεθα την άποψη που εξέφρασε ο κ. Χριστοφόρου και ο βοηθός Γενικός Εισαγγελέας, ότι επί αναπομπών δεν υπάρχουν τροπολογίες

παρά μόνο αν γίνει δεκτή η αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Χριστοφίδη, ένα λεπτό αν επιτρέπεται.

Κύριε Χρίστου, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Έχω σκεφθεί και αυτό το θέμα. Δηλαδή κατά πόσο αυτή τη στιγμή το σώμα μπορεί να πάρει μια γενική απόφαση και τοποθέτηση, ώστε οσάκις τίθεται θέμα αναπομπής εάν μπορεί ή δεν μπορεί να συζητήσει τροπολογίες. Και επαναλαμβάνω, εάν το σώμα θέλει να αυτοεγκλωβιστεί και να αυτοδεσμευτεί σε αυτό, που για μένα είναι και πάλι σημαντικό θέμα, είναι δικαίωμα του σώματος. Αλλά η δική μου αντίληψη και η δική μου προσέγγιση είναι να αποφύγουμε σήμερα εξαιτίας αυτού του θέματος να αυτοεγκλωβιστούμε σε αποφάσεις οι οποίες πιθανόν αργότερο να μας προκαλέσουν δυσκολίες.

Θα σας δώσω το λόγο, κύριε Χριστοφίδη. Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με όλο το σέβας, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ξανανοίγουμε τη συζήτηση η οποία έχει διεκπεραιωθεί. Όμως, επειδή εγώ είμαι νομίζω πρώτος, αλλά ίσως να σας το είπαν και άλλοι αργότερα, εγώ δεν είμαι σε θέση σήμερα να δεσμευτώ ότι αυτή η Βουλή πάνω σε αναπομπή δεν μπορεί να κάμνει τροποποιήσεις. Η απόφαση που πήραμε είναι συγκεκριμένα γι' αυτή την περίπτωση. Με κανένα τρόπο... Το είπατε εσείς: «Τι χρειάζεται να ψηφίσουμε πρώτα την τροποποίηση;» Και θέλω να κάμω και μια διευκρίνιση. Ο κ. Χριστοφόρου είναι γεγονός ότι εξέφρασε μια άποψη ο άνθρωπος. Δεν είναι ο σύμβουλος της Βουλής, ούτε δεσμεύει τη Βουλή, κρίνει από τα επιχειρήματα, όπως έχει πει και ο κ. Αγαπίου, ότι αυτή είναι η συγκλίνουσα θέση και πρακτική που ακολούθησε ως τώρα η Βουλή. Δεν είναι όμως αυτό δεσμευτικό για κανένα.

Θέλω, με τον κίνδυνο να επαναλάβω τον εαυτό μου, να πω, οτιδήποτε και αν ψηφιστεί στη Βουλή πάνω στο διαδικαστικό θέμα εγώ καθιστώ σαφέστατο, με κανένα τρόπο δε το θεωρώ προηγούμενο και με κανένα τρόπο δε με δεσμεύει. Και δικαιούμαι με οιαδήποτε άλλη φορά να υποστηρίξω αντίθετη άποψη, γιατί δεν έχω μελετήσει το θέμα. Και για να φανεί σε ποιο παραλογισμό θα οδηγηθούμε σας ρωτώ. Αν τεθεί για ψηφοφορία τώρα η τροπολογία και την εγκρίνουμε, και ύστερα μπαίνει σε ψηφοφορία το θέμα της αναπομπής και απορριφθεί η αναπομπή, η τροπολογία ισχύει πάνω σε ποιο νόμο;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Βάρτο ανάποδα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και ανάποδα ισχύει, κύριε Δημητρίου. Ακριβώς ισχύει και το ανάποδο.

Γι' αυτό η σωστή πορεία -και λυπούμαι διότι αναγκάζομαι και εγώ να κάμω το λάθος που προσπάθησα να προειδοποιήσω να μην κάμει η Βουλή- να ξανανοίξουμε θέμα για το οποίο έγινε συζήτηση, έγινε ψηφοφορία, έχετε εσείς αποφασίσει με ενδιάμεση απόφαση, το λεγόμενο ruling για τους αγγλομαθείς, και για μένα είναι κλειστό το θέμα με τη διευκρίνιση που κάματε πριν λίγο. Ότι αυτή η Βουλή δεν αποφασίζει σήμερα πάνω στο γενικότερο θέμα, το συνταγματικό, νομικό, πρακτικής,

όπως θέλετε πέστε το. Και επομένως, κατά τη γνώμη μου φθάσαμε στο στάδιο που θα ψηφίσουμε πάνω στο θέμα για το οποίο συνήλθε η Βουλή. Όλα τα άλλα, ακόμα και τα θέματα που εκκρεμούν για το Χρηματιστήριο, είναι παρεμβλητικά που μπαίνουν. Δεν είναι το κύριο θέμα της σημερινής συνεδρίασης. Η σημερινή συνεδρίαση είναι για την αναπομπή. Εισηγούμαι ότι πρέπει να ψηφίσουμε για την αναπομπή ποιοι την αποδέχονται, ποιοι την απορρίπτουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διερωτούμαι. Εάν αποφεύγουμε να αποφανθούμε πάνω στο θέμα τού κατά πόσο η Βουλή δικαιούται να προχωρήσει με τροποποιήσεις πάνω σε ένα θέμα αναπομπής, εάν αποφεύγουμε να το κάμουμε αυτό, πώς είναι δυνατό να αποφασίζουμε πάνω σε μια συγκεκριμένη τροποποίηση; Έμμεσα είναι σαν να αποδεχόμαστε το γεγονός ότι μπορούμε να κάμουμε τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θέτω θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είναι η τρίτη φορά που μου δίνετε το λόγο και μου τον αποσύρετε.

Ευχαριστώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε θέλω να ξαναοίξω τη συζήτηση. Όμως λέγω τούτο. Δεν μπορούμε επειδή θέλουμε να εξειδικεύσουμε το θέμα να παρεκκλίνουμε από το βασικό κανόνα του ότι οι τροπολογίες τίθενται πρώτες όταν υπάρχει περίπτωση ψηφίσματος νόμου. Και δε θέλω να αντιστρέψω το επιχείρημα που έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος, απλώς να καταλήξω, κύριε Πρόεδρε, σε τούτο. Ότι αν τελικά η ολομέλεια απορρίψει την εισήγηση του να τεθεί η τροπολογία, όπως συμβαίνει σε όλες τις περιπτώσεις, διότι εμείς εκ προοιμίου λέμε ότι έχει δικαίωμα η Βουλή να τροποποιεί αναπεμφθέντες νόμους, εάν απορριφθεί τότε η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα απόσχει από την ψηφοφορία είτε αυτή είναι υπέρ είτε εναντίον της αναπομπής.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Οδηγούμαστε σε παραλογισμούς, διότι μπορώ και εγώ να κάμω μια τροποποίηση τώρα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, σας παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δώστε μου ένα δευτερόλεπτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προηγούνται άλλοι, σας παρακαλώ και δεν μπορεί να γίνει παρεξήγηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μου επιτρέπουν ένα δευτερόλεπτο.

Οδηγούμαστε σε παραλογισμό, διότι μπορεί αυτή τη στιγμή να υποβληθεί τροποποίηση πάνω στην τροποποίηση, που να πάρει πάλι προτεραιότητα. Και εγώ υποβάλλω τροποποίηση. Να ψηφιστεί η αναπομπή του Προέδρου ως τροποποίηση της τροποποίησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης, παρακαλώ.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαστε στη φάση ολοκλήρωσης μιας συζήτησης που έγινε πάνω στο θέμα ουσίας της αναπομπής, αν θα γίνει αποδεκτή ή δε θα γίνει αποδεκτή. Πιστεύω ότι εξέλιξη φυσική αυτού του θέματος είναι να τεθεί ενώπιον της ολομέλειας το αν γίνεται αποδεκτή ή μη αποδεκτή. Και μάλιστα αν θέλετε ξεχωρίστε το. Και εν μέρει αποδεκτή ή μη. Και όταν δεχτούμε το εν μέρει, ίσως να πάμε ύστερα στην τροποποίηση.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Μα δε γίνεται εν μέρει.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Λέω. Επομένως η εισήγησή μου είναι να τεθεί ενώπιον της Βουλής ως αποτέλεσμα αυτής της συζήτησης, αν γίνεται αποδεκτή ή όχι στην ολότητά της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργίου, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς οι οποίοι δε συμμετείχαμε στη συζήτηση έχουμε επιδείξει αρκετή υπομονή. Θα έχω να πω το εξής όμως. Σε αυτή την περίπτωση δεν υπάρχει η βάση, για να υπάρχει τροπολογία. Και άρα αυτά τα οποία έχει πει ο κ. Δημητρίου δεν μπορούν να στηριχτούν ούτε στον κανονισμό, αλλά ούτε και στην πρακτική την οποία έχουμε ακολουθήσει για χρόνια σ' αυτή τη Βουλή. Αυτή τη στιγμή εκείνο το οποίο υπάρχει και είναι το αντικείμενο της συζήτησης είναι η αναπομπή του Προέδρου εναντίον κάποιων σημείων του νόμου. Δεν έχουμε ενώπιόν μας να ψηφίσουμε μια νομοθεσία ή οτιδήποτε άλλο. Άρα επί ποίου υπάρχει τροπολογία; Δεν υπάρχει τροπολογία, διότι δεν υπάρχει η βάση να χωρέσει η τροπολογία. Γι' αυτό θα πρέπει να μπει η αναπομπή για ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ. Επειδή επί του θέματος μπορεί να συζητούμε για πάρα πολλές ώρες και επειδή υπάρχουν επιχειρήματα και αντεπιχειρήματα όπως και αντεπιχειρήματα επί των αντεπιχειρημάτων, αντιλαμβάνομαι ότι η καταπληκτική πλειοψηφία ή η πλειοψηφία των μελών του σώματος τάσσεται υπέρ μιας διαδικασίας, η οποία από την αρχή, θέλω να πω ότι δε θα είναι και δε θα πρέπει να θεωρηθεί ως προηγούμενο, ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση προτιμά ή προτείνει ή επιθυμεί όπως η ψηφοφορία γίνει επί της ουσίας του θέματος η οποία είναι η αναπομπή. Γι' αυτό εφόσον αυτή είναι ομολογουμένως η πλειοψηφία του σώματος, θα ακολουθήσω αυτή τη διαδικασία, χωρίς, επαναλαμβάνω αυτή η ρύθμιση να αποτελέσει προηγούμενο για το σώμα.

Πόσοι είναι υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με κανένα ψήφο υπέρ, είκοσι επτά εναντίον και δεκαοκτώ αποχές η αναπομπή απορρίπτεται.

Ευχαριστώ για τη συνεργασία σας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Την υπομονή, αν λέγατε θα ήταν καλύτερα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και την υπομονή και την κατανόηση.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000». Θέλω από την αρχή να πληροφορήσω το σώμα ότι και επί των δύο προτάσεων -και επί της επόμενης δηλαδή- υπήρξε μια εισήγηση για αναβολή. Και δεν ξέρω αν διαδικαστικά θα πρέπει να εξετάσουμε αυτό το θέμα της αναβολής.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είμαι ένας από αυτούς που εισηγείται θέμα για συζήτηση, στα πλαίσια των συζητήσεων στην Επιτροπή Οικονομικών το πρώτο που

διεφάνη είναι το εξής: Ότι είτε εγκριθεί είτε όχι η πρόταση, μάλλον αν εγκριθεί είτε η μια είτε η άλλη πρόταση ή και οι δύο από τις προτάσεις που είναι σήμερα για ψήφιση, τα αποτελέσματά τους θα φανούν το ενωρίτερον την πρώτη του Δεκέμβρη και οι άλλες μεταγενέστερα. Διότι εάν εγκριθεί η πρόταση, όπως τελικά έχει διαμορφωθεί η δική μου, ότι οι αιτήσεις πρέπει να εξετάζονται και να αποφασίζονται σε τακτή προθεσμία, υπεδείχθη σωστά ότι πρέπει να γίνεται ένας διαχωρισμός αιτήσεων που απορρίπτονται αμέσως για λόγους μη συμμόρφωσης προς τις πρόνοιες και τις απαιτήσεις του νόμου και οι υπόλοιπες εντός τριών μηνών αντί των δύο που εισηγήθηκα. Άρα είναι δικαίωμα του Χρηματιστηρίου να εγκρίνει ή να απορρίψει τις προτάσεις την τελευταία ημέρα των τεσσάρων μηνών. Δηλαδή 1η Δεκεμβρίου.

Παράλληλα, έχουν υποδειχθεί από συναδέλφους και στην επιτροπή διάφορες πρακτικές δυσκολίες που εγείρονται που δυνατόν να θέσουν σε κίνδυνο μετόχους ή αιτητές για μετοχές που έχουν κάμει τις αιτήσεις και έχουν τις μετοχές κάτω από το προηγούμενο υφιστάμενο καθεστώς. Δε θα μπω σε αυτό, γιατί τότε θα μπορούμε στην ουσία. Το ίδιο και αν γίνει οποιαδήποτε ψήφιση πρότασης νόμου που αφορά τις επενδυτικές εταιρείες. Ό,τι και αν εγκριθεί δεν πρόκειται να εφαρμοστεί σήμερα, διότι υποθέτω και οι εισηγητές ακόμα θα πρέπει να δώσουν μίαν περίοδο προσαρμογής. Αφήνω κατά μέρος αν είναι δυνατόν να ισχύσει τούτο για τις παλιές εταιρίες χωρίς να αποτελέσει παραβίαση υφιστάμενης συμβατικής σχέσης, δηλαδή συμφωνίας μεταξύ του αιτητή που έκαμε αίτηση για να πάρει μετοχές και της εταιρείας που εξετάζει ή ενέκρινε την αίτηση. Αν επομένως γίνεται δεκτό από τη Βουλή ότι υπάρχουν πρακτικές δυσκολίες και αλλαγμένα γεγονότα -και θα αναφερθώ στα γεγονότα- ναι, εγώ δε θα έχω ένσταση για να δοθεί η αναβολή, όσον αφορά τουλάχιστον την πρόταση την οποία το Δημοκρατικό Κόμμα έχει εισηγηθεί. Για τις άλλες ας μιλήσουν οι συνάδελφοι.

Πρώτ' απ' όλα λέχθηκε στην επιτροπή Οικονομικών ότι είναι δικαίωμα του χρηματιστή, άμα θέλει να απορρίψει αιτήσεις που εκκρεμούν ενώπιόν της. Εγείρεται ένα θέμα κατά πόσο θα πρέπει να δημοσιεύονται ή όχι, αλλά αυτό είναι μάλλον διαδικαστικό. Δεύτερο, έχει λεχθεί στην επιτροπή ότι έχει επιτευχθεί επιτάχυνση των ρυθμών με τους οποίους μπαίνουν οι εταιρείες, μάλιστα ο πρόεδρος του συμβουλίου έχει αναφέρει ότι αυτή την ώρα εξετάζονται ταυτόχρονα δεκαοχτώ αιτήσεις από τις εκατόν τριάντα επτά τόσες οι οποίες εκκρεμούν. Άρα, στους τέσσερις μήνες και αν υποτεθεί ένας αριθμός αυτών των μετοχών, αυτών των αιτήσεων θα απορριφθεί, πιστεύω ότι θα επέλθει η εκκαθάριση τουλάχιστον των συσσωρευμένων υποθέσεων. Έχει επίσης λεχθεί στην επιτροπή Οικονομικών, πράγμα το οποίο δε διαπιστώνεται από κανέναν ότι είναι αβέβαιο, πόσες είναι οι εταιρείες οι οποίες μπορούν να απορριφθούν, διότι η αίτησή τους δεν είναι πλήρως τεκμηριωμένη, συμπληρωμένη ή σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου και δεν ξέρω. Και όταν μιλούμε για απελευθέρωση κεφαλαίων, τα οποία είναι δυνατό... δεσμευμένων κεφαλαίων που είναι δυνατό να εισρεύσουν στο χρηματιστήριο, μιλούμε αυτή τη στιγμή μόνο από αυτές που θα απορριφθούν, διότι από τις άλλες δε θα αποδεσμεύσουμε τα κεφάλαια, απλώς αυτά θα μετατραπούν σε μετοχές που είναι μέσα. Άρα χωρίς αυτό το δεδομένο υπόψη μας, που δεν μπορεί να διαπιστωθεί, είναι αμφίβολης αποτελεσματικότητας η εισηγήση που έχω κάνει. Αυτά όσον αφορά τη δική μας πρόταση. Αν όμως άλλες πλευρές θα επιμένουν για τη σημερινή συζήτηση και έγκριση άλλων προτάσεων νόμου, ναι, τότε και εμείς θα επιμένουμε να τεθεί σε ψηφοφορία η δική μας πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκτός από την πρόταση νόμου του κ. Παπαδόπουλου του Δημοκρατικού Κόμματος, υπάρχει και ένα νομοσχέδιο στην ημερήσια διάταξη, αλλά εκτός αυτών εμείς σήμερα οι συνυπογράφωντες τρεις συνάδελφοι, ο κ. Χριστοφόρου, ο κ. Συλλούρης και εγώ, έχουμε καταθέσει πρόταση νόμου εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού και είχαμε υπόψη μας να ζητήσουμε να κηρυχθεί επείγουσα και να συζητηθεί σήμερα. Στη δική μας αντίληψη μπορεί να υπάρχουν κάποιες αμφιβολίες, κάποια τεχνικά προβλήματα που έχουν ήδη συζητηθεί, ωστόσο δεν είμαι βέβαιος ότι δεν μπορεί να έχουν τα νομοθετήματα καμιά επίδραση πάνω στην περίοδο μέχρι το Δεκέμβριο, όπως είπε ο κ. Παπαδόπουλος. Εν πάση περιπτώσει δε θέλω να μπω στη συζήτηση της ουσίας αλλά αν μπορούσα να μπω νομίζω ότι θα είχα κάποια επιχειρήματα, για να πείσω ότι θα έπρεπε να συζητηθούν σήμερα. Εν πάση περιπτώσει εμείς θέλουμε να καταθέσουμε την πρόταση νόμου και να προτείνουμε στη Βουλή να συζητηθεί ως επείγουσα. Αν διαφορετική βεβαίως είναι η άποψη και η γνώμη της ολομέλειας και αν υπάρχει κάποια άλλη συνεννόηση σε συνδυασμό με κάποια διαβεβαίωση που έχει δοθεί ότι η επιτροπή Οικονομικών ότι πολύ σύντομα, συντομότερα απ' ό,τι ήταν προγραμματισμένο, θα επιληφθεί των προτάσεων, μπορούμε να το δούμε ξανά και να το συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω ότι έχει δημιουργηθεί μια πολύ λανθασμένη εντύπωση και στο κοινό και παντού. Ότι τα προβλήματα που κατά καιρούς εμφανίζονται στο χρηματιστήριο μπορεί να τα αντιμετωπίσει η Βουλή τρέχοντας να θεσπίσει νόμους, για να τρέξει πίσω από τα γεγονότα και να διορθώσει και τα κακώς γενόμενα και εκείνα που θα ακολουθήσουν, τα μελλούμενα. Εμφαντικά πρέπει αυτή η Βουλή να πει ότι δεν είναι έτσι τα πράγματα, δεν είναι αυτή η Βουλή που μπορεί να λύσει τα προβλήματα που παρουσιάζονται στην ελεύθερη αγορά, όταν ιδιαίτερα λειτουργούν οι κανόνες της ελεύθερης αγοράς.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εκτός βέβαια αν υιοθετηθεί η πρόταση του κ. Καζαμιά.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η Βουλή μπορεί να παρεμβαίνει, αφού έχει ενώπιόν της και νομοσχέδια που παρουσιάζονται και από την εκτελεστική εξουσία αλλά και προτάσεις νόμου, κάπως διορθωτικά, προληπτικά σε μερικές περιπτώσεις αλλά όχι θεραπευτικά κατά τρόπο που αντιλαμβάνεται ο κόσμος. Αυτό να γίνει καθαρό και ο ζήλος που επέδειξε η Βουλή αυτή για τα χρηματιστηριακά είναι περισσότερος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και για τις μετοχές.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν απασχολήθηκε με πολλά άλλα θέματα τόσο πολύ ή με κανένα άλλο θέμα όσο απασχολήθηκε με τα θέματα του χρηματιστηρίου και έχει πάρα πολλή δουλειά και η επιτροπή Οικονομικών και η ολομέλεια της Βουλής, όπως διαπιστώνουμε οι πάντες. Όμως, εκείνο το οποίο πρέπει ταυτόχρονα να λεχθεί είναι πως εξαιτίας και της δικής μας φιλολογίας για τούτη την εντύπωση έχουμε όλοι μερίδιο ευθύνης, γιατί τη δημιουργήσαμε και στον κόσμο. Και γι' αυτό εσπευσμένα έστω και αν είναι παρεμπιπτόντως που επιλαμβανόμαστε αυτών των θεμάτων, διότι συνεκλήθη η Βουλή λόγω της αναπομπής, τρέχουμε να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε και μελετούμε και ξαναμελετούμε και εμβαθύνουμε στα διάφορα θέματα. Έχουμε αυτά τα νομοσχέδια τα οποία ... και προτάσεις νόμου που είναι ενώπιόν μας σήμερα και είναι εγγεγραμμένα στην ημερήσια διάταξη. Ρωτώ αν υπάρχει βουλευτής ο οποίος με τις διαμορφωθείσες τελικά απόψεις και δεδομένου μάλιστα, όπως ανέφερε και ο κ. Παπαδόπουλος, ότι κάποια προβλήματα ήδη ξεπεράστηκαν και δεν είναι προβλήματα όπως ήταν το 1999, ρωτώ αν βάζει κανένας το χέρι του στην καρδιά του και να πει «ψηφίζω και είμαι απόλυτα βέβαιος ότι κάμνω το κάθε τι ορθό που μπορεί να γίνει». Όλοι μας με τις επιφυλάξεις μας. Μελετήσαμε και την πρόταση νόμου που κατέθεσε ο κ. Παπαδόπουλος εκ μέρους του ΔΗΚΟ και όλοι χωρίς να προτάσσουμε γόητρα βρήκαμε ότι «ναι, την ώρα που διορθώνουμε κάτι, δημιουργούνται κάποιες παρενέργειες». Και λέμε πώς αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα. Δηλαδή πάμε να θεραπεύσουμε ένα μέρος του σώματος και καταλήγουμε στο να δημιουργήσουμε πρόβλημα σε όλο το σώμα ή σε άλλο μέρος του σώματος; Δεν υπάρχουν συνταγές οι οποίες να είναι τέτοιες που να υποστηρίξει κανένας ότι μπορούν να δώσουν λύσεις αποτελεσματικές στα προβλήματα που υπάρχουν και που θα παρουσιαστούν στο χρηματιστήριο. Εξάλλου οι νομοθεσίες που πρέπει να κάνουμε είναι νομοθεσίες περιστασιακές και αν έχουμε κάποιο πρόβλημα που μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε περιστασιακά, αυτό να το αντιμετωπίζουμε περιστασιακά και όχι να νομοθετούμε διαχρονικά, για να αντιμετωπίσουμε κάποιο πρόβλημα περιστασιακό που την επόμενη μέρα μπορεί να μην υπάρχει!

Γι' αυτό είναι με πολλή περισκεψη που και εγώ αλλά και άλλοι συνάδελφοι έχουμε καταλήξει στο ότι πιθανό, παρά το ότι υπάρχουν βάσιμα επιχειρήματα που λένε ότι μπορεί κάποια νομοθεσία που θα ψηφιζόταν σήμερα να βοηθήσει σε κάποιο βαθμό, να δούμε ότι λύει το ένα πρόβλημα και ανοίγει άλλη πληγή. Γι' αυτό έχω τη γνώμη να περιμένουμε μέσα στο Σεπτέμβρη η επιτροπή αυτή των Οικονομικών να αρχίσει, όποτε μπορεί και μάλιστα το συντομότερο δυνατό, μελέτη όλων των εκκρεμοτήτων και των προτάσεων και των νομοσχεδίων που υπάρχουν, για να έχουμε μια σοφή, όσο μπορεί να είναι σοφή η ανθρώπινη σοφία, ώστε να μπορεί να υπάρχει κατάληξη σ' αυτά τα θέματα. Για να μην ενεργούμε σπασμωδικά, διότι αν δώσουμε απάντηση σήμερα στο κοινό ότι τάχα κάναμε κάτι έστω και αν εμείς αυτό το κάτι είναι άνθρακας ο θησαυρός, τότε την επαύριον αυτό το κάτι θα είναι μπούμερανγκ και θα είναι κατακραυγή και επανάσταση εναντίον της Βουλής, διότι πήγε να ενεργήσει, έσπευσε να ενεργήσει σε κάτι και έστω άθελά της εδημιούργησε χειρότερες καταστάσεις νομικές, πρακτικές και το χειρότερο μεγαλύτερη αστάθεια στο χρηματιστηριακό χώρο.

Είχα καταθέσει και εγώ μια πρόταση νόμου, αλλά μετά την πρώτη μελέτη και τις πρώτες απόψεις που είχα ακούσει από τους συναδέλφους αντιλήφθηκα ότι χρήζει μελέτης και ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν διάφορες πτυχές κατά τρόπο επιμελέστερο και είπα να μην πιέσω τα πράγματα σήμερα και είπα να μείνει αργότερα, για να το δούμε με την άνεσή μας. Ιδιαίτερα όταν η συμβολή στην αντιμετώπιση των τρεχόντων αλλά ιδιαίτερα των μελλούμενων προβλημάτων θα είναι

πολύ μικρή. Γι' αυτό η δική μου η άποψη είναι ότι απαντώντας κατά τον τρόπο που έχω πει προς τα έξω σε σχέση με την αναβολή να αναβάλουμε όλα τα ενώπιόν μας θέματα, να τα δούμε με σοβαρότητα η επιτροπή Οικονομικών και μια και δύο και τρεις και τέσσερις και πέντε μέρες να διαθέσει να τα αντιμετωπίσει και να φτάσει σε ένα αποτέλεσμα, το πιο καλό, μετά από τη μελέτη της, ώστε να νιώθουμε και εμείς ότι και η ολομέλεια θα ψηφίσει κάτι το οποίο θα πιστεύει ότι είναι το καλύτερο δυνατό που μπορεί να κάνει.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια εισήγηση θέλω να κάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όταν είχαμε δει το διαδικαστικό θέμα στο γραφείο σας, είχαμε πει ότι θα ήταν καλά να ακούσουμε από τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών, ο οποίος θα μιλούσε εκ μέρους και πολλών άλλων. Λυπούμαι, γιατί παρέβηκα πρώτος τον κανόνα, γι' αυτό αν μου επιτρέπει ο συνάδελφος που σηκώστηκε ήδη να δώσουμε την ευκαιρία στον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών που είδε τα θέματα στην επιτροπή να μας πει την άποψή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει δίκαιο ο κ. Παπαδόπουλος. Πράγματι ο κ. Κυπριανού είχε αναλάβει να εξηγήσει κάπως καλύτερα το θέμα ως ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως ήδη έχουν ακουστεί απόψεις και πιστεύω ότι δεν μπορώ να προσθέσω πολλά περισσότερα. Εκείνο που είχε διαφανεί -και η πρόθεσή μου τότε ήταν να εκφράσω την κοινή θέση των πλευρών όλων- είναι ότι δεν είναι ούτε επιτόλαια ούτε με ελαφριά την καρδιά που αναβάλλουμε τα θέματα σήμερα. Η εξέταση των θεμάτων έγινε και είναι με υπευθυνότητα και σοβαρότητα και θα πρόσθετα μάλιστα και αγνοώντας πιθανό πολιτικό κόστος που παίρνουμε την απόφαση σήμερα για αναβολή, διότι φάνηκε ότι μπορεί να δημιουργήσουμε μεγαλύτερα προβλήματα απ' όσα θα επιλύσουμε. Και ότι, εφόσον δε θα υπάρχει άμεσο ευεργέτημα τις επόμενες μέρες ή εβδομάδες, οποιαδήποτε υιοθέτηση κειμένου μπορεί να περιμένει για μεγαλύτερη και σε βάθος μελέτη, για να εξεταστούν περισσότερο οι παρενέργειες ή άλλες αρνητικές επιπτώσεις που μπορεί να προκληθούν από την εσπευσμένη υιοθέτηση νομοθετημάτων. Ταυτόχρονα ακόμα και νομοθετήματα που η θέση αρχής είναι ομόφωνη, όπως το λεγόμενο «ιδιωτικής τοποθέτησης», χρειάζονται περαιτέρω νομοτεχνική επεξεργασία, διότι αλλάζοντας τη θέση μας την περασμένη Δευτέρα έχει φανεί ότι υπάρχουν κενά που δεν καλύπτονται με το σημερινό κείμενο που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας. Και επειδή και εκείνο δε θα έχει άμεση επίπτωση, και εκεί θα χρειαστεί περισσότερη νομοτεχνική επεξεργασία. Εκείνο που υπάρχει πρόθεση να γίνει από πλευράς επιτροπής Οικονομικών είναι να

εξετάσουμε όχι μόνο πλέον τα θέματα για τα οποία έχει υποβληθεί εισήγηση με τη μορφή πρότασης νόμου ενώπιόν μας, αλλά να δούμε και σε βάθος τον όλο θεσμό και τι χρειάζεται να προστεθεί ή να διορθωθεί. Αλλά, κύριε Πρόεδρε, ελπίζω σ' αυτό το χρονικό διάστημα να δούμε επιτέλους και κάποιες εισηγήσεις από πλευράς των αρμοδίων, και δη της εκτελεστικής εξουσίας, οι οποίοι έχουν λάμψει με την απουσία τους, είναι όμως οι υπεύθυνοι για να παίρνουν πρωτοβουλίες και να μας φέρουν εισηγήσεις επί όλων αυτών των θεμάτων και όχι ο κάθε βουλευτής με τη δικιά του καλή θέληση να φέρνει προτάσεις. Ελπίζω με αυτή την καθυστέρηση της αναβολής να έρθει ολοκληρωμένη πρόταση από αυτή την πλευρά ή, κύριε Πρόεδρε, να μου επιτραπεί να πω αν νιώθουν ικανοποιημένοι με το σημερινό νομικό καθεστώς του θεσμού να το πουν δημόσια, να το πουν επίσημα και να αναλάβουν και την ευθύνη τους παραπέρα. Επομένως, πιστεύω ότι θα έχει διπλό ευεργέτημα αυτό· μελέτη από μας, αλλά να αναλάβουν και την ευθύνη τους εκείνοι που πρώτιστα την έχουν σχετικά με το θεσμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν έχω τίποτα να πω, κύριε πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα προσθέσω μόνο μια απλή σκέψη σε όσα έχει πει ο κ. Κυπριανού προηγουμένως και ο κ. Δημητρίου με τα οποία συμφωνώ, γιατί υπάρχει ο κίνδυνος να δημιουργούμε πάντα ψευδαισθήσεις στους επενδυτές -και αναφέρομαι κατά κύριο λόγο στους μικρομεσαίους επενδυτές- ότι σ' αυτό το σώμα έχουμε τη δυνατότητα διά μιας μαγικής ράβδου νομοθετώντας να λύνουμε τα προβλήματα του χρηματιστηρίου και να τους προστατεύουμε από τις όποιες ζημιές έχουν υποστεί στο χρηματιστήριο. Αυτή η ψευδαίσθηση έχει σημαντικό πολιτικό κόστος πάνω στο θεσμό της ίδιας της Βουλής και νομίζω ότι πρέπει να επιδείξουμε πραγματικά ψυχραιμία και ανωτερότητα σ' αυτό το ζήτημα και να προστατέψουμε το θεσμό της Βουλής και της ολομέλειας. Πέραν τούτου θέλω να πω ότι κατά την άποψή μου, και νομίζω ότι τη συμμερίζονται όλοι οι συνάδελφοι, κανένα πρόβλημα δε λύνεται, επειδή ψηφίστηκε ένας νόμος. Και τα προβλήματα στο χρηματιστήριο δεν υπάρχουν, γιατί υπάρχει έλλειψη νομοθεσίας. Είναι γιατί υπάρχει μια πρακτική η οποία στην αρχή μπορεί να έχει κάποιο νόημα, όταν ελέγετο ότι είναι στα πρώτα του στάδια θα είμαστε ευέλικτοι, θα είμαστε ελαστικοί στην εφαρμογή των νόμων. Σήμερα δεν είναι στα πρώτα του στάδια το χρηματιστήριο. Ας αρχίσουμε λοιπόν, χωρίς να εννοώ ότι δεν πρέπει να γίνουν οποιεσδήποτε τροποποιήσεις στη νομοθεσία είναι αναγκαίες, όπου διαπιστώνεται η αναγκαιότητα αλλά ας αρχίσουμε με την αυστηρότερη εφαρμογή των υφιστάμενων νομοθεσιών. Σήμερα παρατηρείται η μη εφαρμογή της νομοθεσίας. Συνεπώς νομίζω ότι θα πρέπει να το δούμε έξω από τα πλαίσια κάποιου ανταγωνισμού μεταξύ μας για περισσή ή λιγότερη ευαισθησία για την προστασία των επενδυτών ή του θεσμού του χρηματιστηρίου, για να το δούμε ολοκληρωμένα τον Οκτώβριο και πιο σοφά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ακόμα μια πρόταση νόμου υπογραμμένη από μένα και από το συνάδελφο, τον κ. Συλλούρη. Έχω ακούσει με μεγάλη προσοχή τα όσα έχει πει ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, ο κ. Μάρκος Κυπριανού, ο οποίος ομολογουμένως ίσως διαδικαστικά θα έπρεπε να είχε μιλήσει πρώτος. Γιατί ακούγοντάς τον έχω διαφοροποιήσει την άποψή μου σχετικά με την τύχη των προτάσεων νόμου που ενδεχόμενα αν κατετίθεντο σήμερα -και θα κατατεθούν- στη συνέχεια θα εθεωρούντο επείγουσες, για να συζητηθούν. Γιατί πραγματικά θα δοθεί κάποιος χρόνος, για να διεξέλθει αποτελεσματικά η επιτροπή Οικονομικών αλλά και οι βουλευτές το θέμα αυτό με πληροφόρηση αλλά και τεκμηρίωση, για να μπορεί να προκύψει κάτι από την επέμβαση που θα γίνει που να είναι σωστό τουλάχιστον μακροπρόθεσμα, από την άποψη πάντα του κλίματος που δημιουργείται που ελπίζουμε να είναι θετικό. Και παρενθετικά εδώ απλώς να πω ότι υιοθετώ τα όσα έχουν ακουστεί προηγουμένως απ' όλους τους συναδέλφους, ότι η Βουλή δεν έχει κανένα μαγικό ραβδί για να δίνει λύσεις, παρά μόνο τουλάχιστον με τη σωστή θεσμική επέμβαση την οποία καθοκόντως κάμνει και δημιουργεί και εμπεδώνει την πεποίθηση ότι το κλίμα το οποίο δημιουργείται είναι ένα κλίμα ασφάλειας από θεσμική άποψη πάντα για τους επενδυτές, χωρίς να διυλίζει τα προβλήματά τους, γιατί το χρηματιστήριο εργάζεται εν πολλοίς με κανόνες της ελεύθερης αγοράς και με άλλες παραμέτρους που δεν έχουν σχέση με τη Βουλή. Θα συνηγορούσα λοιπόν στο ότι θα μπορούσαν τα θέματα όλα για σκοπούς συναίνεσης να αναβληθούν με τη διαφορά όμως, κύριε Πρόεδρε, ότι θα ήταν επιθυμητό να μην παν το Σεπτέμβριο. Βεβαίως αυτή η Βουλή δεν μπορεί να ενεργεί κάτω από το κλίμα το οποίο κάποιοι δημιούργησαν. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι έχει συνεργήσει και αυτή η Βουλή ή τουλάχιστον κάποια μέλη αυτής της Βουλής, για να δημιουργηθεί αυτό το κλίμα που δημιουργήθηκε. Και για να αποδίδουμε στον καθένα το ποσοστό της ευθύνης του, το κλίμα αυτό, όπως έχει δημιουργηθεί, έχει δημιουργηθεί και με ποσοστό ευθύνης των βουλευτών αυτής της Βουλής. Άρα, εκ των πραγμάτων, ενώ δε θα πρέπει να ενεργήσουμε κατά τρόπο που να δημιουργήσουμε περισσότερα προβλήματα μη έχοντας την τεκμηρίωση η οποία απαιτείται και την πληροφόρηση, δε θα πρέπει, επειδή έχει δημιουργηθεί αυτό το κλίμα από την άλλη πλευρά, να δώσουμε την εντύπωση ότι ενεργούμε επιπόλαια, ενεργούμε αδιάφορα, ενεργούμε χωρίς οποιοδήποτε ενδιαφέρον ή απερίσκεπτα μέσα στο ίδιο κλίμα που εμείς έχουμε δημιουργήσει προς χάριν των συμφερόντων των επενδυτών. Γι' αυτό εισηγούμαι να επιληφθεί αυτή η Βουλή και ιδιαίτερα η επιτροπή Οικονομικών όλων των θεμάτων και αυτό θα πρέπει να γίνει το συντομότερο δυνατό, όχι το Σεπτέμβριο. Να αποφασίσουμε, για να μη δίνουμε και κακόχη κάποια μηνύματα προς κάποιους ότι αυτή η Βουλή δεν επιθυμεί να συζητήσει κάποια θέματα, παρά μόνο το Σεπτέμβριο ή τον Οκτώβριο, γιατί ενδεχόμενα θα βρεθούν να μας το πουν και αυτό, ότι οι βουλευτές δε θέλουν να χάσουν τα μπάνια τους ή τις διακοπές τους. Ένα γεγονός που δεν ισχύει για κανένα από τα μέλη αυτής της Βουλής, είμαι βέβαιος, και κατά συνέπεια θα πρέπει να αποφασίσουμε να...

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για τα μπάνια μας.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...επιληφθούμε αυτών των θεμάτων το συντομότερο δυνατό όχι το Σεπτέμβριο ή τον Οκτώβριο δίνοντας τα σωστά πολιτικά μηνύματα. Κάτω από αυτή την προϋπόθεση, κύριε Πρόεδρε, θα συναινέσω και εγώ η δική μου πρόταση να αναβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να μην αρχίσουμε τώρα συζήτηση πότε θα συνέλθει η επιτροπή Οικονομικών. Ν' αφήσουμε τον πρόεδρο της επιτροπής να κάμει τις διαβουλεύσεις του και να αποφασίσουμε ανάλογα, μετά από διαβουλεύσεις με τον πρόεδρο της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ. Θα σου δώσω το λόγο, κύριε Προδρόμου.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα. Επειδή είναι καθήκον μας να στείλουμε πολιτικά μηνύματα, υπάρχει και μια πιστεύω αντίφαση στη συμπεριφορά και στη στάση μας. Γιατί ενώ από τη μια όλοι ομολογούμε ότι ούτε βεβιασμένα μπορούμε να νομοθετούμε ούτε να θεραπεύσουμε κάποιες καταστάσεις, δεν είπαμε ποσώς και πού τέλος πάντων υπάρχουν ευθύνες, για να καταλογιστούν. Δεν είναι δυνατό να είναι όλοι χωρίς ευθύνες και κυρίως εκείνα τα θεσμικά όργανα τα οποία έχουν επιφορτιστεί με την υποχρέωση, με το καθήκον, μέσα στα πλαίσια των υφισταμένων νόμων να ενεργήσουν. Και αυτό το πράγμα δεν είναι καθόλου τυχαίο, γιατί τουλάχιστο δε στέλλουμε εμείς τα σωστά μηνύματα, πειστικά κυρίως και να αναλάβουμε υπό αυτή την έννοια την ευθύνη μας. Δεν είναι καθόλου μα καθόλου τυχαίο το ότι δεν ήρθαν από την πλευρά της κυβέρνησης, υποβοηθούμενοι βέβαια από αυτά τα δύο θεσμικά όργανα, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου, εκείνοι που είναι εκεί, έστω επισημαίνοντας τις οποιεσδήποτε αδυναμίες, τις οποιεσδήποτε τεχνικές δυσκολίες, ώστε να έρθουν με τη μορφή οποιουδήποτε νομοσχεδίου, για να αναλάβουμε εμείς, τότε μόνο, τη δική μας ευθύνη, αφού πειστούμε ότι αυτά τα μέτρα τα οποία θα ψηφίσουμε θα είναι υποβοηθητικά από την πρακτική, έστω για ένα νέο θεσμό τον οποίο έχουμε.

Αντίθετα πιστεύω ότι η παραδοχή ότι τάχατες είναι αδύναμοι στο να παρέμβουν σε κάποιες μεθοδεύσεις και καταστάσεις των οποίων όλοι γίναμε μάρτυρες και αυτοί που καταλαβαίνουμε και αυτοί που δεν καταλαβαίνουμε -και ευτυχώς κατάλαβε ο κόσμος που δεν έχει ειδικές γνώσεις- να πούμε ότι, εάν ήταν έτσι τα πράγματα και ήταν ειλικρινείς και συνέβαιναν, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί η απουσία οποιουδήποτε νομοσχεδίου ενώπιον μας, για να αναλάβουμε συλλογικά όλοι τις ευθύνες μας.

Εγώ πιστεύω αυτό είναι το μήνυμα που έπρεπε να στείλουμε, γιατί δεν μπορεί να υπάρχει ούτε έγκλημα, ούτε αδίκημα, ούτε μια σαθρή κατάσταση χωρίς κάποιιο να είναι υπεύθυνος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι κακώς έχει δημιουργηθεί η εντύπωση, αν έχει δημιουργηθεί, ότι θα ψηφίσει η Βουλή και θα επηρεαστούν οι τιμές στο χρηματιστήριο. Έχουμε κουραστεί να το λέμε δημοσίως, δεν ξέρω γιατί κάποιοι εξακολουθούν να δίνουν διαβεβαιώσεις ότι δε συμβαίνει αυτό και να μην υπάρχουν αυταπάτες. Φυσικά και δε συμβαίνει και δε θα χρειαστεί η Βουλή να δώσει λόγο σε κανέναν, εάν εννοούσε ότι θα επέμβει πάνω στις τιμές.

Όμως δεν πρέπει αυτό το επιχείρημα, το οποίο είναι στοιχειώδες και αυτή η διευκρίνηση που πρέπει να γίνεται, αν πρέπει -εγώ το θεωρώ ότι δε χρειάζεται, γιατί είναι δεδομένο- δεν πρέπει να επισκιάζει άλλα ζητήματα. Έχω ακούσει να λέγεται εδώ ότι δεν είναι αλήθεια ότι αν η Βουλή είχε διαφοροποιήσει τη νομοθεσία θα είχε επηρεάσει τα πράγματα. Λυπούμαι, αλλά διαφωνώ απολύτως. Και είναι γνωστό και στην επιτροπή Οικονομικών ότι αυτή η νομοθεσία -και ακούγοντας και τον τελευταίο συνάδελφο- η οποία έχει ψηφιστεί από τη Βουλή, ασχέτως αν είναι αυτή ή η προηγούμενη Βουλή, έχει κενά πολύ συγκεκριμένα τα οποία έχουμε εντοπίσει. Βέβαια δεν είμαστε σίγουροι πως πρέπει να νομοθετήσουμε, αλλά υπάρχουν κενά που έχουν αφήσει να δημιουργηθούν πολύ άσχημα πράγματα στο χρηματιστήριο. Και προσωπικά δεν είμαι διατεθειμένος, επειδή υπάρχουν ευθύνες στην εκτελεστική εξουσία και υπάρχουν, να πούμε ότι η Βουλή δεν έχει καμία ευθύνη. Έχει ευθύνη ως προς το νομοθετικό πλαίσιο. Δεν έχει ευθύνη ούτε να στηρίξει τιμές ούτε να σώσει συναλλασσόμενους, αλλά εγώ θα έλεγα, επειδή ελέγχθη εδώ, να βάλουμε το χέρι στην καρδιά και με τη συνείδηση μας να πούμε αν μπορούμε να ψηφίσουμε αυτά τα νομοθετήματα. Εγώ θα ζητούσα ναι, να πούμε ενσυνείδητα αν νιώθουμε ως κοινοβούλιο ότι όχι σήμερα, κανείς δε λέει σήμερα να βιάσουμε τα πράγματα και να ψηφίσουμε το οτιδήποτε, αλλά προηγουμένως εδώ και μήνες, διότι ακούω εδώ ότι η κυβέρνηση ή εν πάση περιπτώσει ότι οι αρχές δεν έχουν φέρει νομοσχέδια. Ναι, για πολλά ζητήματα δεν έχουν φέρει. Όμως υπάρχουν νομοσχέδια που είναι στη Βουλή, είναι στην επιτροπή Οικονομικών εδώ και μήνες, για να μην πω χρόνο και δεν έχουν ψηφιστεί. Και λέμε σήμερα ότι δεν είμαστε έτοιμοι να τα ψηφίσουμε!

Το νομοσχέδιο, κύριοι συνάδελφοι, το οποίο μάλιστα το είχε ζητήσει αρχικά η Βουλή, που ρυθμίζει τα περί δημοσίας προσκλήσεως, δηλαδή για την ιδιωτική τοποθέτηση. Έχει βγάλει η γλώσσα μας μαλλιά να συζητούμε γι' αυτό το θέμα εδώ και μήνες και αν σήμερα δεν είναι έτοιμο το νομοσχέδιο είναι συνυπεύθυνη και η εκτελεστική εξουσία και η Βουλή. Εγώ έτσι το αντιλαμβάνομαι. Και εν πάση περιπτώσει...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και ο Συναγερμός.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Και ο Συναγερμός και όλα τα κόμματα, κύριε συνάδελφε. Εγώ δε μιλώ αυτή τη στιγμή ως Συναγερμός. Μιλώ, επειδή έχουμε μία διαφορά στην αντίληψη.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν είναι η στάση η δική μας, είναι η στάση όλων, διότι και τα Χριστούγεννα πέρσι φτάσαμε στο ίδιο σημείο και είπαμε ας τα αναβάλουμε, γιατί είναι τα Χριστούγεννα και πέρσι, όταν έκλεισε η Βουλή, δε θέλω όμως να επεκταθώ.

Απλώς θέλω να πω ότι αν θα δεχτούμε σήμερα το ότι δε θα ψηφίσουμε βεβιασμένα, παρά το γεγονός ότι εγώ δε συμμερίζομαι αυτή την άποψη, τουλάχιστον για την πρόταση νόμου που έχουμε καταθέσει, πιστεύω ότι θα έπρεπε να ψηφιστεί άμεσα, τουλάχιστον ως προς το σκέλος που λέει «να σταματήσουν οι επενδυτικές εταιρείες να έχουν ειδική μεταχείριση, για να μπουν στο χρηματιστήριο». Ας μην επεκταθούμε, θα είμαι έτοιμος προσωπικά μαζί με τους συναδέλφους που συνυποβάλλουμε την πρόταση να συγκατανεύσουμε, εξάλλου δεν είναι θέμα να πείσουμε τα πράγματα, δεν είναι με την πίεση που θα γίνει, αλλά προσωπικά θα ήθελα να μην βγαίνουν τουλάχιστον ως απόλυτες αυθεντικές απόψεις αυτά τα οποία ακούστηκαν, ότι δηλαδή η Βουλή δεν μπορούσε τίποτα να κάνει μέχρι τώρα για το θεσμικό πλαίσιο. Αυτό δεν είναι αλήθεια, δεν είναι ο πρώτος υπεύθυνος η Βουλή, είμαι ο πρώτος που θα το πω, άλλοι είναι περισσότερο υπεύθυνοι, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι θα πούμε ότι η Βουλή δεν μπορούσε να κάνει τίποτε. Κάτι μπορούσαμε να κάνουμε, διότι στο κάτω κάτω δε θα δεχτεί η Βουλή να αυτοαναιρεθεί. Μπορούμε να κάμουμε. Δεν είναι δουλειά μας ούτε να ρυθμίζουμε το χρηματιστήριο, ούτε τις τιμές, ούτε να διορίζουμε τις αρχές της εκτελεστικής εξουσίας που έχουν το καθήκον, όμως μπορούμε να κάνουμε πράγματα, όπως επίσης δε θα δεχθώ τα όσα ελέχθησαν από συνάδελφο ότι φταίνε μόνο οι άλλοι, διότι δεν κατέθεσαν νομοσχέδιο. Φταίνε κυρίως εκείνοι, αλλά και κάποια πράγματα που ήταν ενώπιόν μας, εγώ το λέω, αν θέλετε, ως αυτοκριτική, δε μιλώ για κανένα άλλο εδώ μέσα, λέω ότι φταίμε, διότι θα έπρεπε να ήταν έτοιμα και μπορούσε να ήταν έτοιμα. Και ούτε δέχομαι τη δικαιολογία ότι κάποια από αυτά τα νομοθετήματα δεν έχουν πλέον επίδραση. Όταν είχαν, γιατί δεν ψηφίστηκαν; Και αν δεν είχαν ποτέ, τότε γιατί να τα ψηφίσουμε; Άρα μπαίνουμε σε ένα φαύλο κύκλο. Θα δεχθούμε την αναβολή, αλλά θα παρακαλούσα να μη μιλήσουμε ούτε καν για αναβολή, αν αληθεύει αυτό που ακούγεται, ότι η επιτροπή Οικονομικών θα συνεχίσει να εξετάσει αυτά τα ζητήματα και μακάρι να είμαστε έτοιμοι λέγω, όταν ξανά το σώμα -αφού είναι τόσα τα τεχνικά προβλήματα- μακάρι να είμαστε έτοιμοι όταν το σώμα θα μπορέσει να νομοθετήσει, δηλαδή αντιλαμβάνομαι τον Οκτώβριο.

Εν πάση περιπτώσει θα καταθέσουμε την πρόταση νόμου. Με τα όσα έχουν ακουστεί δε θα ζητήσουμε να κηρυχθεί ως επείγουσα, διότι προφανώς δε θα κηρυχθεί ως επείγουσα και αν εκυρήσσεται ως επείγουσα δε θα θέλαμε να θεωρηθεί ότι εκβιάζουμε μία απόφαση, παρά το γεγονός ότι πιστεύουμε ότι υπάρχει το στοιχείο του επείγοντος, μας ικανοποιεί όμως η διαβεβαίωση του προέδρου της επιτροπής ότι η επιτροπή θα συνεχίσει να συνεδριάζει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η Βουλή έχω την εντύπωση ότι αδικεί τον εαυτό της, αν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ασχολήθηκε λιγότερο από οποιονδήποτε άλλο με αυτό το θέμα του χρηματιστηρίου. Ασχολήθηκε περισσότερο από τα αρμοδιότερα θεσμικά όργανα αυτής της πολιτείας. Και πρέπει να πω ότι αν έλειπαν ορισμένοι

συνάδελφοι που ασχολήθηκαν από την αρχή και με το νομοθετικό πλαίσιο, ίσως να είχαμε πολύ περισσότερες ατέλειες, πολύ περισσότερα ελλείμματα και πολύ περισσότερα προβλήματα.

Άρα ασχολήθηκε η Βουλή, κατασκεύασε νόμους, επιτόνησε ασφαλιστικές δικλείδες, δανείστηκε από το εξωτερικό νομοθεσίες και έκανε ότι μπορούσε. Για να είμαστε, επαναλαμβάνω, δίκαιοι. Δεν είχε την αναγκαία βοήθεια. Όχι από την υπηρεσία της Βουλής, αλλά από την πολιτεία συνολικά που όφειλε με περισσότερη επιμέλεια, με περισσότερη προσπάθεια να μπει στο βάθος των θεμάτων. Και αυτά που συζητούμε σήμερα που είναι στην ημερήσια διάταξη δε θα ήταν μπροστά μας. Είναι μπροστά μας παρεμπιπτόντως και πρέπει να είμαστε δίκαιοι και με αυτό το θέμα, γιατί υπήρχε η αναπομπή.

Γι' αυτό πιστεύω ότι πολύ σωστά δεν προχωρούμε σήμερα. Η Βουλή απέδειξε και αποδείχθηκε και στην πράξη ότι όποτε βιάστηκε, όποτε υποτιμήσαμε ελλείψεις και κενά που υπήρχαν -και είναι πολλά τα κενά που υπάρχουν, ανά πάσα στιγμή όποιος μελετήσει επισημαίνει και μία αδυναμία- ακολουθήσαμε τα γεγονότα και διορθώναμε, ενώ έτρεχαν τα γεγονότα και τρέχαμε και εμείς.

Εγώ πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι πρέπει να πάει το μήνυμα στην κοινή γνώμη και στους ίδιους τους εαυτούς μας ότι η Βουλή μπορεί να κάνει πολλά, αλλά δεν μπορεί να τα κάνει όλα. Έχει όρια μέσα στα οποία μπορεί να κινηθεί η Βουλή. Και όποτε επιχειρήσαμε να υπερβούμε αυτά τα όρια, μείναμε και εμείς εκτεθειμένοι, ίσως έμειναν και άλλοι εκτεθειμένοι. Πρέπει η επιτροπή Οικονομικών να συνέλθει το συντομότερο, λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές δυνατότητες που υπάρχουν μέσα στον Αύγουστο. Ούτε αυτό πρέπει να το αποκρύπτομε από την κοινή γνώμη. Μάλιστα και οι βουλευτές είναι άνθρωποι και οι βουλευτές δικαιούνται να αναπαυθούν και οι βουλευτές έχουν περιορισμένες δυνατότητες μέσα σε ορισμένες μέρες του χρόνου. Το συντομότερο δυνατό να συνέλθει και με ψυχραιμία, με σύνεση, ζητώντας τη συμπαράσταση όποιων χρειαστεί, να οδηγήσει τα πράγματα το συντομότερο δυνατό σε ένα αποτέλεσμα. Διότι και στην τελευταία συνεδρίαση της ολομέλειας δεν ψηφίσαμε τα νομοσχέδια που ήταν μπροστά μας, γιατί διαπιστώσαμε και πάλι ότι υπήρχαν κάποιες δυσκολίες. Εάν δεν είναι σωστές οι διαπιστώσεις μας, πάλι θα το πούμε. Νομίζω ότι είναι σωστές οι διαπιστώσεις.

Γι' αυτό χωρίς προσπάθεια προσπορισμού οποιουδήποτε οφέλους ή επίρριψης οποιασδήποτε ευθύνης μεταξύ συναδέλφων και μεταξύ κοινοβουλευτικών ομάδων, να δούμε πώς με τον καλύτερο τρόπο εκεί που έχουμε εμείς ευθύνη και καθήκον το διεκπεραιώνουμε και το φέρνουμε σε πέρας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού και μετά η κ. Βασιλείου.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως με έχει καλύψει πλήρως ο κ. Χρίστου, αλλά υπάρχουν τρία πράγματα που πρέπει να τονίσουμε. Κανένας δεν αποποιείται ευθυνών και αν υπάρχει ένας θεσμός σε αυτό το τόπο που δέχεται ευθύνες και κρίνεται από τους πάντες και από εμάς τους ίδιους είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων. Το να ερχόμαστε και να λέμε ότι υπάρχει δυνατότητα νομοθετικής ρύθμισης, άρα αφού είναι νόμος φταίει η Βουλή, είναι τραγικό λάθος. Δε σημαίνει ότι όποτε γίνεται νομοθετική ρύθμιση πρέπει η Βουλή να παίρνει πρωτοβουλία. Και διαφωνώ με τον κ.

Προδρόμου που απαλλάττει από ευθύνες τους αρμόδιους και μεταθέτει ευθύνες πάνω στην επιτροπή μας ή πάνω στην ολομέλεια ή πάνω σε αυτό το κοινοβούλιο.

Στην επιτροπή Οικονομικών δεν υπάρχει καμία εκκρεμότητα και μιλώ εκ μέρους των συναδέλφων όλων, δεν είναι προσωπικό μου θέμα. Ο πρόεδρος απλώς κάνει τη διαχείριση.

Στο θέμα της ιδιωτικής τοποθέτησης, κύριε Πρόεδρε, ο Συναγερμός άλλαξε τη θέση του τη Δευτέρα, δεν ήταν το κείμενο που είχαμε συμφωνήσει να ψηφίσουμε και ήταν έτοιμο προς ψηφοφορία. Είχε δίκαιο στην τοποθέτησή του, συμφωνήσαμε οι υπόλοιποι ομόφωνα, αλλά χρειάζεται μελέτη το κείμενο. Δεν είναι το κείμενο που εκκρεμούσε τόσο καιρό ενώπιόν μας. Διότι έφερε αυτή την εισήγηση η κυβέρνηση προφορικά και μέχρι να τη μελετήσουμε, την άλλαξε. Μας έφερε άλλα γραπτά κείμενα, τα οποία ξανάλλαξε και καταλήξαμε στο κείμενο που είχαμε μέχρι προχθές ενώπιον μας, για να ψηφίσουμε. Και μετά, με σωστή πρωτοβουλία του Συναγερμού, εξ ου και έγινε αποδεκτή ομόφωνα, άλλαξε αυτή η θέση. Είναι καινούργιο κείμενο, δεν είναι εκκρεμότητα η οποία υπάρχει από παλιά και πρέπει να είμαστε σαφείς.

Εμένα, κύριε Πρόεδρε, με στεναχώρησε χθες δημοσκόπηση που έκανε τηλεοπτικός σταθμός για το θέμα του χρηματιστηρίου, όπου ο κόσμος επιρρίπτει πρώτα ευθύνες στη Βουλή και μετά στους αρμόδιους του χρηματιστηρίου ή της κυβέρνησης. Εμείς το δημιουργήσαμε αυτό.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ποιος σταθμός το έκανε; Πες μου και να σου πω γιατί βγήκε έτσι.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Κατσουρίδη, αν βγείτε στον κόσμο, εμείς το δημιουργήσαμε αυτό το πράγμα με τη φιλολογία μας και παίρνοντας ευθύνες που δεν ανήκουν σε αυτό το σώμα. Έχει τεράστια σημασία. Επομένως σίγουρα, μέσα σε αυτά που είπε ο κ. Προδρόμου και ο κ. Χρίστου, η επιτροπή Οικονομικών θα ασχοληθεί και σύντομα και σε βάθος και λεπτομερώς με αυτά τα κείμενα. Αλλά η δουλειά που κάνουμε εμείς είναι δουλειά με πρωτοβουλία των βουλευτών, για να καλύψουν συγκεκριμένα νομικά κενά που έτυχε ο καθένας να εντοπίσει.

Εγώ απαιτώ ως πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών και εκ μέρους των συναδέλφων της επιτροπής να μας πουν οι αρμόδιοι είτε της εκτελεστικής εξουσίας είτε του χρηματιστηρίου, είτε της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εάν είναι ευχαριστημένοι με το σημερινό νομικό καθεστώς και αν δεν είναι, γιατί δεν φέρνουν τροποποίηση εκείνοι. Εγώ, κύριε Πρόεδρε, στην επόμενη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών θα απαιτήσω να μας κάνουν αυτή τη δήλωση και να αναλάβουν τις ευθύνες τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω θα ήταν αφέλεια από μέρους μας να πιστεύουμε ότι υπάρχει οποιαδήποτε χώρα στον κόσμο όπου λειτουργεί χρηματιστήριο και λειτούργησε το χρηματιστήριο εκείνο ομαλά από την πρώτη στιγμή που δημιουργήθηκε. Χρειάζεται πείρα. Χρειάζεται να κάνουμε λάθη, για να μπορέσουμε να οδηγηθούμε στο σωστό

δρόμο. Αλλά θα ήταν λάθος μας να ενεργούμε κάτω από την πίεση χρόνου. Και φαίνεται καθαρά από τη συζήτηση και ιδιαίτερα από εκείνους οι οποίοι ασχολήθηκαν περισσότερο με το θέμα ότι αν βιαστούμε και σήμερα να πάρουμε ορισμένες αποφάσεις κάτω από την πίεση του χρόνου, πιθανότατα να βλάψουμε παρά να ωφελήσουμε. Και νομίζω ότι θα ήταν λάθος να επιρρίπτουμε ευθύνες είτε στον άλφα είτε στον βήτα. Όλοι μας έχουμε υποχρέωση να βοηθήσουμε ούτως ώστε, σιγά σιγά να φτιάξουμε εκείνα τα οποία τυχόν ήταν λάθη από την αρχή. Αλλά σ' αυτή την περίπτωση, πιστεύω ότι θα ήταν σωστό και φρόνιμο να μελετήσουμε όλα αυτά τα προβλήματα που υπάρχουν και να προχωρήσουμε τον Οκτώβρη με την ψήφιση αυτού του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου παρακαλώ.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως πάντοτε θα είμαι σύντομος.

Ο συνάδελφος κ. Προδρόμου άσκησε κριτική στη Βουλή για διάφορα προβλήματα για τα οποία την ευθύνη έχει απόλυτα η εκτελεστική εξουσία, ξεκινώντας από τα θεσμικά όργανα που είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το χρηματιστήριο, το συμβούλιο του χρηματιστηρίου, και βεβαίως η εκτελεστική εξουσία. Η εκτελεστική εξουσία, η οποία παρακολουθούσε ως θεατής το περασμένο καλοκαίρι, ενώ οι χρηματιστές έκλειναν το χρηματιστήριο για λόγους αλληλεγγύης, επειδή μερικοί από τους συναδέλφους τους είχαν βγει από το πάτωμα και όταν η Βουλή ανέλαβε την πρωτοβουλία και έφερε νομοθεσία στη Βουλή και ψήφισε νομοθεσία σχεδόν ομόφωνα ή ακριβώς ομόφωνα στις 13 Ιανουαρίου του 2000, την επαύριον, με πρωτοβουλία συναγερμικών βουλευτών, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέπεμψε τη νομοθεσία. Και την ανέπεμψε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να σας το θυμίσω αυτό, για ποιο λόγο; Για δύο λόγους. Πρώτο γιατί διαχώρισε...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα απαντήσουμε τώρα σ' αυτό.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Να απαντήσετε. Διαχώρισε...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Διότι αυτό είναι πρόκληση.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Μα αυτά που λέγατε προηγουμένως εσείς, τι ήταν; Αποτελούσαν πρόκληση προς τους συναδέλφους.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Να μείνουμε εδώ να συζητήσουμε.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Διαχώρισε τους χρηματιστές σε μεσίτες και σε συμβούλους. Πώς μπορεί ένας χρηματιστής να συμβουλευτεί τον επενδυτή να επενδύσει και μετά ως μεσίτης να παίρνει και τα μεσιτικά του; Με πρωτοβουλία των συναγερμικών βουλευτών ήρθε

αναπομπή από τον Πρόεδρο, ναι, να έχουν οι χρηματιστές και τις δύο ιδιότητες.

Δεύτερον, ενώ οι μεγαλο-επενδυτές, αυτοί που έχουν μετοχές να πουλήσουν άνω των £100.000...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα τι συζητούμε τώρα; Θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να υπενθυμίσω ότι βρισκόμαστε στο στάδιο κατά πόσο θα αναβάλουμε τα υπό συζήτηση θέματα ή όχι. Γι' αυτό σας παρακαλώ να μην επεκτείνεστε σε γενικότερα θέματα του χρηματιστηρίου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Εγώ κλείνω, κύριε Πρόεδρε. Εγώ κλείνω και ποτέ δεν έχω απασχολήσει τη Βουλή. Άλλοι απασχολούν τη Βουλή.

Οι μεγαλο-επενδυτές λοιπόν που πουλούν μετοχές άνω των £100.000, να έχουν το δικαίωμα να τις πουλούν χωρίς να περνούν από το τέλος του 1% που είναι αυτή τη στιγμή το μέγιστο για τους χρηματιστές, αλλά εκείνος ο μικρομεσαίος που έχει από £20.000 και άνω, όπως ομόφωνα αποφασίσαμε, δεν έχει αυτό το δικαίωμα. Του το πήραμε. Και μέχρι σήμερα κανείς δεν πήρε την πρωτοβουλία.

Τρίτο, και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Καθορίσαμε τον καιρό των παχιών αγελάδων ένα έξι τοις χιλίοις φορολογικό τέλος για κάθε πράξη πώλησης. Τώρα που είναι ισχνές οι αγελάδες, δε θα έπρεπε αυτό να το κάνουμε τρία τοις χιλίοις ή μηδέν, κύριε Πρόεδρε; Αλλά αυτό δεν μπορούμε να το προτείνουμε εμείς οι βουλευτές. Συνεπώς, δε φταίνε οι βουλευτές. Φταίει η εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Παρ' όλο που αντιλαμβάνομαι ότι θέλει να μιλήσει ο κ. Κατσουρίδης -και δώστε του το λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα του τον δώσω.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Για μισό λεπτό, εντούτοις πολύ ορθά παρατήρησε το προεδρείο ότι το θέμα που συζητούμε είναι αν θα αναβάλουμε ή όχι το ζήτημα που έχουμε ενώπιόν μας και θέμα για να συζητηθεί επειγόντως δεν έχει ενώπιόν της η ολομέλεια της Βουλής. Ο κ. Προδρόμου, που αρχικά είχε ζητήσει να συζητηθεί το θέμα επειγόντως, στην πορεία απέσυρε την πρότασή του. Άρα ενώπιον του σώματος δεν υπάρχει πρόταση για συζήτηση οποιουδήποτε θέματος. Και συζητούμε μια ώρα περίπου επί ανύπαρκτων θεμάτων.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Περί όνου σκιάς.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα ούτε περί όνου σκιάς.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Περί όνου σκιάς.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Περί όνου σκιάς συζητάς, όταν υπάρχει σκιά.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ή όνος.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εδώ δεν υπάρχει ούτε όνος ούτε σκιά. Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τελευταίος ο κ. Κατσουρίδης, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή, όταν μιλούσα για το θέμα της αναπομπής, ο κ. Ρόσας με προκάλεσε επί θέματος μαρξισμού και επειδή επίκειται και το συνέδριο του κόμματος και δε θέλω να υπάρξουν απώλειες...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...θα πω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα εξηγήσεις τον μαρξισμό, κύριε;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε. Θα διερωτηθώ για το εξής: Το υπέρτατο θεσμικό όργανο της ελεύθερης ή ιδιωτικής, κατά την άποψή μου, οικονομίας είναι το χρηματιστήριο. Είναι το μόνο όργανο, στο οποίο αυτή η πολιτεία και αυτό το κράτος ομόφωνα παρεμβαίνουν κάθε τρεις και μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλήσω επί της ουσίας. Μια και όμως θα αναβάλουμε τη συνεδρία, θα ήταν καλά να καλέσουμε τα αρμόδια όργανα του υπουργείου να μας ετοιμάσουν κάτι το ολοκληρωμένο το οποίο να βασίζεται στις γνώσεις αυτών που

έχουν εξήντα χρόνια πείρα και όχι εξήντα εβδομάδες. Με αυτό τον τρόπο θα μιλάμε και στην επιτροπή έχοντας μπροστά μας τα σωστά πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβάνομαι ότι ομόφωνα το σώμα αποφασίζει όπως τα υπό συζήτηση θέματα 2 και 3 στην ημερήσια διάταξη αναβληθούν.

Επομένως το Κεφάλαιο Α΄ τελειώνει εδώ.

Προχωρούμε στην κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Νομίζω ότι ο κατάλογος για την κατάθεση έχει διανεμηθεί και θεωρείται ότι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων έγινε σύμφωνα με αυτόν.

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στην επιτροπή
1. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Παναγιώτη Δημητρίου, κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο Δημοκρατικού Συναγερμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2000.	Πρόδρομο Προδρόμου, Λευτέρη Χριστοφόρου, και Δημήτρη Συλλούρη, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας Δημοκρατικού Συναγερμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2000.	Ρίκκο Ερωτοκρίτου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού και Δημήτρη Συλλούρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Λευκωσίας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ φτάνουμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κεφάλαιο Δ΄;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Την ερχόμενη Δευτέρα ή τη 15η Αυγούστου.

Εύχομαι σε όλους καλές διακοπές και καλή ξεκούραση.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 3.17 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μουσιούττας Νίκος
Αντωνίου Αβραάμ	Μούσκος Ανδρέας
Βασιλείου Ανδρούλα	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιττοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρίστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιπτής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Τάκης

Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφίδης Γιώργος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μιχαηλίδης Θάσος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Καταδίκη των δύο βομβιστικών ενεργειών κατά προσώπων που σχετίζονται με το χρηματιστήριο από τον προεδρεύοντα του σώματος κ. Αβραάμ Αντωνίου και σύντομα σχόλια από τους κ. Δώρο Χριστοδουλίδη και Μάριο Ματσάκη.
2. α. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και συζήτηση επί της ακολουθητέας διαδικασίας (Π. Δημητρίου, Γ. Αγαπίου, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Βασιλείου, Χρ. Πουργουρίδης, Δ. Θεοδώρου, Α. Χρίστου, προεδρεύων, Σ. Χατζηγιάννης, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Χριστοφίδης, Πρ. Προδρόμου, Δ. Συλλούρης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Κ. Κληρίδη, Α. Φιλίππου, Μ. Ματσάκης, Δ. Χριστοδουλίδης, Ι. Μακρίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Γεωργίου).
β. Συζήτηση για τον αναπεμφθέντα νόμο (Δ. Θεοδώρου, Ν. Μουσιούττας, Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Χριστοφίδης, Στ. Κιττής, Ν. Κατσουρίδης, Π. Δημητρίου) και απόρριψη της αναπομπής.
3. Συζήτηση για αναβολή των θεμάτων «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000» (Τ. Παπαδόπουλος, Πρ. Προδρόμου, Π. Δημητρίου, Μ. Κυπριανού, Γ. Λιλλήκας, Ρ. Ερωτοκρίτου, Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Κλεάνθους, Α. Χρίστου, Α. Βασιλείου, Α. Φιλίππου, Χρ. Πουργουρίδης, Ν. Κατσουρίδης, Χρ. Ρότσας) και αναβολή τους.
4. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.